169.1.5.

ROBERTI STEPHANI
LEXICOGRAPHORUM PRINCIPIS

THESAURUS LINGUÆ LATINÆ
IN IV. TOMOS DIVISUS,

CUI

POST NOVISSIMAM LONDINENSEM EDITIONEM,
COMPLURIUM ERUDITORUM VIRORUM COLLECTIS CURIS
INSIGNITER AUCTAM,

Accesserunt nunc primum

HENRICI STEPHANI ROB. F.
ANNOTATIONES AUTOGRAPHÆ
EX CODICE BIBLIOTH. P. CIVIT. GENEV.

Nova cura recensuit, digessit, ab Auctorum citationibus atque Interpretationibus falsis, Interpolationibus supervacuis, Mendisque quamplurimis repurgavit,

Suasque passim ANIMADVERSIONES adjecit
ANTONIUS BIRRIUS PHILIATER BASIL.

TOMUS II.

BASILEÆ

Typis & Impensis E. & J. R. THURNISIORUM Fratr.
M DCC XL.

D

Litera, in ordine alphabeti quarta: Gr. Δ. Nemini dubium esse potest Latinos e Græcia eam traduxisse, qui vel ipsam faciem contempletur, altero angulo ad basin in semicirculum facili ductu convoluto. Verum aliud quid est & majus quod asserit Scaliger, Ionas veteres hanc ipsam usurpasse hujusce elementi figuram, antequam illa triquetra in usu esset, quanquam & illa satis sit vetusta; quod ex antiquis legibus quæ inde Δέλτοι vocantur patet, ut taceam eam partem Ægypti, quæ hinc Delta appellatur & sidus Deltoton Ciceroni in Arateis celebratum.

D & B invicem mutantur. Ut quod olim Duellum, nos jam bellum dicimus; & Duellona, Bellona. Cic. in Orat. 153. Complura in Latina Lingua suavitatis & aurium causa mutata fuisse a veteribus tradit. Quid vero, ait, licentius, quam quod hominum etiam nomina contrahebant, quo essent aptiora? Nam ut duellum, bellum, & duis bis; sic Duellium eum qui Pœnos classe devicit, Bellium nominarunt, cum superiores semper appellati essent Duellii. Vid. & Quint. I. 4. itemque Scal. Poet. 3. 89.

D & L. Ut a sedeo, olim Selda dicebatur, quæ nunc Sella. Quæ nunc Lingua, olim Dingua, quæ Lautia, antiquis Dautia, quæ nobis Lacryma illis Dacryma. Contra, quas modo Medicas aves vocamus, veteres Melicas nuncuparunt, quod nos Dedicare, id illi Delicare, si Festum audimus.

D & N. Sic quod nobis dispendere est & tendere, id veteribus erat dispennere & tennere, si vera loquitur Donatus.

D & P. Dion. Halicarn. Antiq. Rom. I. 68. In eo positæ sunt Trojanorum Deorum Imagines cum inscriptione Denates, quæ Penates significat. Videntur enim mihi illi Prisci, ante inventum P, usurpasse pro eo D. Nardin Rom. vet. V. 4.

D & R. Arvenæ olim appellati, qui nunc Advenæ; & pro ad fere ubique ar positum, quod etiamnum manet in Arcesso, & in Arbiter, quæ vox conflatur ex ar. i. e. ad, & bito i. e. eo. sic Meridies pro Medidies, ut Cic. scribit in Orat. Non. I. 299.

D & S. Nam Fraus fraudem, Laus laudem parit & qui Clausus apud Sabinos audierat, postquam Romam commigrasset, Claudus dein Claudius audiebat; & contra, quæ primum Audes, mox Auses, postremo Aures dicebantur.

D & T. Quintil. I. 4. Quid D cum T quædam cognatio? Quare minus mirum, si in vetustis operibus urbis nostræ, & celebribus templis legantur Alexanter & Cassantra. Sic legimus aliquando quodannis pro quotannis. In Cenotaphio Lucii Cæsaris, LIGNORUMQUE. ACERVOS. EJUS. REI. GRATIA. QUODANNIS. IBI. CONSTITUUNTUR. In Inscriptione posita Tiberio imperante, legitur etiam QUODANNIS. Ita quoque, ADQUE pro ATQUE in Inscriptione Ursi Togati reperta Romæ. FOLIO MULTO ADQUE UNGUENTO MARCIDO ONERATE AMANTES. Thes. Ant. Rom. Græv. Tom. XII. p. 402. A. Politian. Ep. IV. 9. Noris. Cenot. Pisan. §. 2. Ab ostendo fit ostentum: vice versa ex mentior fit mendax, a quatuor, quadra. Indifferenter scribunt haud, vel haut; sed vel set. D & T. sæpissime permutari a librariis observant, quos laudat Drakenb. ad Sil. I. II. D & CL sæpe misceri in scriptura Longobardica idem ostendit ad 2. 52.

Denique D & Z. Sic Oridia pro Oryza in excerptis Viridarii ex Apicio. AMULA BIS DE ORIDIA PROPTER SPISSITUDINEM SUPERFUNDES. Et trapedia pro trapezia apud Var. auctor. de lim. p. 248. Salmas. in Capitol. Anton. Pium c. 9. Pignor. de serv. p. 492. Gyrald. Deor. Synt. VIII. p. 277. E.

Admittit D ante se in diversis Syllabis, ex mutis B & G; ex liquidis L N R; ut abdomen, smaragdus, calda, candeo, ardeo; in eadem syllaba nullam. Post se solum R complectitur ut Draco.

D Inserit se epenthetice inter duas vocales explendi hiatus gratia, ut redigo, prodigo, redeo, redintegro, &c.

D voci in vocalem desinenti, (alia vocali sequente) ut hiatus vitaretur, veteres addebant. Quint. I. 7. ut Latinis veteribus D plurimis in verbis ultimam adjectam; quod manifestum etiam est ex columna rostrata, quæ est C. Duilio in Foro posita. In ejus Basi PRÆDAD. ALTOD. MARID. reperias. Catull. 8. 19. At tu Catulled obstinatus obdura. Hor. Carm. 3. 14. II. Maled ominatis Parcite verbis. Apud Plautum med & ted frequentissime pro me & te. Muret. V. L. 15. 19. Schott. obs. II. 7. & 16. Palmer. Spic. I. p. 619. Ciaccon. Column. Rostr. Græv. Thesaur. Ant. Rom. Tom. 4. p. 1815. B.

Ad præp. ante quasvis propemodum consonas pro scribentis arbitrio vel retinet suam D vel mutat in similem, ut adfero, affero; adcurro, accurro, &c. exceptis B. V. & J. ubi manet D.

D. Nota prænominis, pro Decimus. Diomed. de A. G. l. 2. Beda l. de Orthogr.

D. E. R. I. C. notæ, quibus in Senatusconsultis scribendis utebantur, pro De ea re ita censuerunt, curatum, vel consultum est. Ut apud Gell. lib. 4. cap. 6. In formula vet. S. C. Quod C. Julius L. F. Pontifex nuntiavit in sacrario, in regia, hastas Martias movisse, DE EA RE ITA CENSUERUNT, ut M. Antonius Consul hostiis majoribus Jovi & Marti procuraret, &c.

D. datum significat, ut in extrema præfatione Institutionum, D. CP. id est, Datum Constantinopoli: & alibi frequenter.

D. Cur pro quingentis usurpetur, Puerili errore accidisse ob affinitatem hujus notæ IↃ & D. existimat Baudius, atque hinc inter literas numerorum indices, hanc minime refert. Cent. I. ep. 97. V. Huetiana. & Priscian. de Fig. Num. p. 1345, &c.

D. Divus vel Diva, Devotus, Diutius, Drusus, Domus, Dicavit, Dedit. D. D. Deo dicavit, Dotis dictio, vel datio, Diis dantibus, Dono dedit, vel donavit, Deo domestico, Decreto Decurionum. DD. Dedicavit, vel Dedicaverunt. D. D. D. Dono dedit, dicavit; Datus decreto Decurionum, seu dono Decurionum, vel dono Decurio dedit. D. D. D. D. Dignum Deo donum donavit. D. A. vel. AUG. Divo Augusto D. C. vel CÆS. Divus Cæsar. D. C. A. Divus Cæsar Augustus. D. C. S. De consulum sententia. DD. L. M. Dono dedit libero munere. DD. NN. Dominis nostris. DD. S. Diis Deabus sacrum. D. F. Dotem fecit, vel dolum, vel donum, vel Decimi filius, vel defunctus. D. G. Dedit gratis. D. H. Donavit, vel dedit hæredibus. D. I. M. Diis inferis manibus. D. I. S. Diis immortalibus sacrum. DL. Delego. D. L. Donavit locum, vel Decii libertus, vel Dat laudes. D. L. A. P. Donum libens animo posuit. D. L. D. P. Diis locum dedit publice. D. L. S. Diis Laribus sacrum. D. M. Domus mortui, Diis manibus, Dolum malum, Dubium malum. D. M. AE. Deo magno æterno. D. M. F. V. C. Doli mali fraudisve causa. DN. Dominus. D. N. Dominus noster. DNN. Dominis. D. O. Diis omnibus, vel Deo optimo. D. O. M. Deo optimo maximo. D. P. Divus Pius, Diis Penatibus, Diis paternis, Dotem petiit. D. PP. Deo perpetuo. D. P. R. De pecuniis repetundis. D. P. S. Deposuit sibi. D. Q. Diis Quirinalibus, vel Divus Quæstor. D. Q. R. De qua re. D. Q. S. De qua supra. DR. Drusus. D. S. P. De sua pecunia. D. S. P. L. D. De sua pecunia Laribus dant, vel dedit, vel dederunt. DT. D. D. P. F. Duntaxat decem denuntiandi potestatem faciam. D. T. S. P. Diem tertium, sive perendinum. D. V. Devotus vir, vel vester, vel Vestæ, vel Diis volentibus, vel Dies quintus.

Dae, arum. vel Dahæ. [Δάαι] Populi Scythici, ut ait Servius. ad Virg. Æn. 8. 728.

Indomitique Daæ, & pontem indignatus Araxes.

Et Pomponius inter Scythicas Gentes Dahas numerat l. 3. C. 5. Ubi tamen dubium est, annon vel Sachæ, vel Sacæ vel Sagæ legendum. V. Vadiani in Melam comment. Drakenb. ad Sil. 13. 764. Lucan. 7. 429. Plin. l. 6. C. 17. Strabo l. II. Steph.

Dabanegons, Regio Arabiæ, de qua Plin. lib. 6. cap. 28.

Dabla, Palmæ genus apud Scenitas Arabas, quod Juba omnibus saporibus præfert, ut author est Plin. lib. 13. cap. 4.

Daca, Poma sunt vilissima, inquit Plin. quanquam prima adventu, decerpique properantia. Hæc ille lib. 15. cap. 14.

Dacar, genus Casiæ. Diosc. I. 12.

Dacia, [Δακία] Regio in Scythia, quam quidam Thraciæ partem, quidam conterminam dicunt. Alii provinciam citra & ultra Istrum esse autumant. Hæc (ut scribit Ptolemæus) a Septentrione, parte Sarmatiæ, a Meridie Danubio terminatur: quam nonnulli Valachiam magnam esse voluerunt. Comprehendit jam Val. Moldav. & Transilv. Medio ævo fuit Cisdanubiana inter utramque Mœsiam ab Aureliano instituta, quæ in Mediterraneam Macedoniæ vicinam, & Ripensem Danubio propinquam divisa fuit. V. Vopisc. Aurelian.

c. 39. Sex. Ruf. c. 8. & Sirmond. ad Paneg. Sidonii Anthem. dict. v. 272.

Dacĭcus, [Δακικὸς] Gentile, ut & Cognomen triumphale, a Dacia devicta: ficut a Germania, Germanicus. Juv. fat. 6. 204.

---- Cum lance beata
Dacicus, & fcripto radiat Germanicus auro.

Dacicus, eft dictus Imperator Trajanus victo Decebalo, Dacorum Rege. Dio. 88. p. 774. B. Cui primo etiam id cognomen in nummis tribuitur.

Dacisiani, milites Claudio Imperatori dicebantur, quos Nero Auguftianos vocabat, utpote qui ex legionariis, alariis, & manipularibus electi, proprium aliquod, & ab aliis diverfum, pro Imperatoris libito, nomen fortiebantur. Hinc Probus, Decimanos, Alexander Severus, Optenfionales, Tiberius, Vigefimanos habebat, & fic de reliquis. V. Alex. ab Alex. Genial. 6. cap. 22.

Dacnădes vel Dagnădes, avium genus, quas Ægyptii inter potandum cum coronis devincire foliti funt, quæ vellicando morficandoque & canturiendo affidue non paterentur dormire potantes. Feftus.

Dacrўmas, authore Fefto, Livius Andronicus fæpe pofuit, pro Lacrymas, nimirum quod Græci δάκρυα appellant. Unde etiam conftat verbum Lacrymor, & nomen Lacryma, melius fine afpiratione fcribi quemadmodum vox Græca fcribitur, a qua originem trahunt.

Dactўli Idæi, [Δάκτυλοι Ἰδαῖοι] Magnæ matris miniftri & affeffores dicti fuere: ea ratione nuncupati, quod fub Ida habitarent, qui mons Matri deorum dicatus credebatur, ut ait Strabo. Porro Idæos dactylos Sophocles decem exiftimavit, quinque mares primum natos, qui ferri fabricam excogitavere, aliaque permulta: quinque horum fuere forores: ab hoc numero dactyli, id eft digiti nuncupati. Horum vero nomina funt, Hercules, Pæon, Epimedes, Jafius, Idas. Julius Pollux de manu loquens lib. 2. Corybantes, inquit, dactylos etiam nuncupari tradunt plerique, propter numerum, quod fcilicet quinque fint: alii autem quod Rheæ adminiftrarent omnia. Hactenus ille. Sunt qui Idæos quatuor tantum numerent, Salaminum, Damnaneum, Herculem & Acmonem. Pherecydes vero duos & quinquaginta fuiffe exiftimat. Strabo centum Idæos dactylos in Creta habitaffe fcribit. Horum etiam meminit Diodorus Siculus, quem vide, & Marsh. Can. Chron. p. 256.

Dactўlus, i. [δάκτυλος] Græcis dicitur digitus.

Dactylus, pes metri, conftans prima longa, & duabus brevibus: ut fcrībĭtĕ. Herous pes a Cicerone vocatur, lib. 3. de Orat. C. 47. quod eo potiffimum cantantur facta heroum & principum.

Dactylus, pifcis genus e concharum genere. Plin. l. 9. c. 61. Concharum e genere funt dactyli, ab humanorum unguium fimilitudine appellati. His natura, in tenebris, remoto lumine, alio fulgore clarere; & quanto magis humorem habeant.

Dactylus, Gemma. Plin. l. 37. c. 10. Idæi dactyli in Creta, ferreo colore pollicem humanum exprimunt.

Dactylus, Herba. Plin. l. 24. c. 19. Sunt qui & aculeatum gramen vocant trium generum. Quum in cacumine aculei funt plurimum quini, dactylon vocant. Hos convolutos naribus inferunt, extrahuntque fanguinis ciendi gratia. Altero quod eft Aizoo fimile, ad paronychia, & pterygia unguium, & quum caro unguibus increvit, utuntur cum axungia: ideo dactylon appellantes, quia digitis medeatur. Tertium genus dactyli, fed tenuis, nafcitur in parietinis aut tegulis.

Dactyli pro fructibus palmæ arboris, quos Græci φοίνικας, Latini alias Palmulas vocant Plin. 24. 19. V. Spanh. de ufu & præft. numm. diff. 6. p. 348. Apicius. Et croci drachmæ fingulæ dactylorum offibus torridis quinque, his denique dactylis nunc mollitis eft. Hinc medicamentum, quod vulgo dicitur De dactylis, vel Græcis diaphœnicon.

Dactylĭcus, Adj. [δακτυλικὸς] Cic. in Orat. 191. Quod ille dactylicus numerus hexametrorum magniloquentiæ fit accommodatior.

Dactyliōtes, [δακτυλιώτης] Digitus eft qui Latinis fonat annularis. Pollux lichanon appellat. Romani vero annularem feu medicum. Illo enim, quum veniam pofcebant a diis, locum Nemefeos (quæ dea ultrix malorum fuit, fautrix autem bonorum) poft aurem dextram obfignabant. Alex. ab Alex. l. 5. c. ult.

Dactyliotheca, æ. [δακτυλιοθήκη] Annulorum capfula; δακτύλιος enim annulus eft, θήκη capfula, five arcula ubi quid reconditur. Ulpian. in l. librorum. §. fin. de legat. 3. Dactyliothecam meam, & fi quos præterea annulos habeo, &c. Paul. l. argento. de leg. 3. D. Annulis legatis dactyliothecæ non cedunt. Ita Martial. 11. 60.

Senos Charinus omnibus digitis gerit,
Nec nocte ponit annulos,
Nec, quum lavatur. Caufa quæ fit quæritis?
Dactyliothecam non habet.

Romani Dactyliothecas integras Templis quandoque facrarunt; ut patet ex Plin. 37. 1. extr.

Dactylius, i. m. Annulus [δακτύλιος.]

Dactylidion, [δακτυλίδιον] Annulus fine gemma, aut figillo, Gualtherus apud Polluc. lib. 5. cap. 16. vertit Condulum.

Dactylis, idis. Sculptoris infignis nomen, cujus laudata opera in hortis Servilianis haberi refert Plin. lib. 36. cap. 5.

Dactўlis, ĭdis. f. ut Dactylides vites, dictæ a gracilitate digitali: vel fortaffis quod grana habeant dactylis fimilia, hoc eft, fructui palmæ arboris. Plin. lib. 14. cap. 3. Has etiam Dactylos vocat Colum. lib. 3. cap. 2.

Dactylōtum, i. n. [δακτύλωτον] Genus quoddam vafis vinarii, fic dictum ex projecturis digitorum, quo Dionyfius aliquando libaffe fertur. Alex. ab Alex. Genial. lib. 3. cap. 10.

Dacus, i. [Δᾶκος] five Daca, æ. Nomen Scythicæ gentis, de qua V. in dacia. Conf. Plin. l. 4. c. 12. Olim, tefte Strab. lib. 7. Davi five Δάοι appellati funt. Ex quo apud Athenienfes Davorum nomina fervilia plurimum abundabant. Hinc factum eft, ut in Comœdiis inter fervilia nomina Davus fæpe compareat, a patria videlicet petitum, ut Geta, Syrus, Myfis & alia ejusmodi.

Afper Dacus. Horat. 1. Carm. 35. 9. cum Daci dicuntur, prior Syllaba vocis producitur, corripitur cum Dacæ: ut obfervavit L. Hortenfius ad Lucan. p. 102. conf. Virg. Georg. 2. 497. Stat. 1. Silv. 1. 7. Sen. Thyeft. v. 47. & 602. verum intercedit Drakenb. ad Sil. 13. 764. ac in talibus Dahas, vel Daas legendum contendit.

Dacus, a, um. pro Dacicus, quod eft a Dacia. Spartianus, ad bellum Dacum Trajanum familiarius profequutus eft.

Prælia Daca. Stat. 4. Sylv. 2. 67.

Dacius, etiam adj. [δάκιος] ut Arma Dacia. Claud. 4. Paneg. 335. al. Dacicus. q. V. col. fup.

Dadĭcæ, populi Scytharum ex parte Afiæ, ut fcribit Herodot. lib. 4.

Dadūchus, [Δᾳδοῦχος] Maximus erat facerdos apud Athenienfes Herculis Stephanophori. V. Alex. ab Alex. Genial. 2. cap. 8.

Dædăla, n. Urbs Lyciæ, a monte Lyciæ, feu a Dædalo ibi fepulto. Cariæ attribuit Plin. l. 5. c. 27. extr.

Dædala, Feftum effe Platæenfibus obfervatum eft. Hujus ortum ex fabula quadam cœpiffe memorant, quam vide apud Cæl. Rhodig. lib. 15. cap. ult. V. Paufan. in Bœot.

Dædălus, [Δαίδαλος] Athenienfis, Euphemi, vel ut alii tradunt, Palamaonis vel Eupalami F. arte fabrili clarus, cujus hiftoriam vide apud Diodor. lib. 5. Ovid. Met. 8. 152. &c. Virg. Æn. 6. 14. Hygin. F. 39. feq. & 274. Paufan. in Achaïc. & Bœot. Plin. Apollod. Ex hujus artificis excellentia natum proverbium, ut clara opera, Dædala appellentur. V. minotaurus. [Dædalum potius ἀπὸ τῶν δαιδάλων nomen inveniffe probabiliter ftatuit Paufan. l. c.

Fuit & Dædalus alter, de quo Plin. lib. 34. cap. 8. Dædalus & ipfe inter fictores laudatus, pueros duos diftringentes fe fecit.

Volucer Dædalus. Valer. 1. Argon. 704.

Dædălus, a, um. [δαίδαλος] Adj. per Syncop. pro δαιδάλεος.

Dædala, a varietate rerum, artificiorumque dicta eft apud Lucretium lib. 1. 228. Terra, apud Ennium Minerva, apud Virgilium Circe, ut author eft Feftus, a verbo Græco δαιδάλλειν, quod fignificat variare. V. ibi Dacer.

Clauftra Dædala. Sen. Hippol. 12. fignificat Labyrinthum.
Natura. Lucret. lib. 5. 235.
Signa, id eft Artificiofa. Lucret. lib. 5. 1450.
Tecta, id eft Ingeniofa. Virg. 4. Georg. 179.

Dædalēus, adj. idem.

Iter Dædaleum. Propert. 2. lib. Eleg. 14. 8.
Ope Dædalea Hor. Carm. 4. 2. 2.

Dædaleon, Infulæ duæ contra Chimæram. V. Plin. lib. 5. cap. 31. [i. e. Dædalenfium a Dædalis Cariæ, de quo oppido V. fupra.

Dæmogorgon, [Δαιμογοργὼν] Latine dicitur Deus terræ: quo nomine veteres intelligebant Naturam, rerum omnium matrem & altricem.

Dæmon, ŏnis. [Δαίμων] dicitur quafi δαήμων, i. e. fciens, Latine Genius. Plato in Cratylo p. 398. Lactant. 2. 14. Chalcid. in Timæum Platonis, & Lud. Viv. in Auguft. de Civ. D. 9. 20. Dæmones dicuntur a Chriftianis fpiritus in cœlo a Deo creati, qui de cœlo dejecti, partim in terræ infimo, partim in hoc aere damnati funt. De varia fignificatione hujus vocis V. Dausquejum in Bafil. Seleuciens. p. 62. &c. Generaliter Dæmon vocatur quivis Deus vel Dea: fed interdum Diis contradiftinguitur; de quorum diftinctione Plotinus Ennead. 8. 3. De Dæmonibus plurima apud Voet. part. 1. difp. Theol. 906. &c. Suicer. in Thef. De confuetudine colendorum Dæmonum Barth. ad Briton. Aremor. p. 661.

Dæmoniăcus, qui a dæmone poffidetur. Firmicus lib. 3. cap. 6. Infanos, Lunaticos, dæmoniacos facient. Lactant. 4. 15.

Dæmonicōla, Auguft. de Civ. D. 18. 4. Licet hanc vocem benignius olim interpretati fuerint, a multis tamen jam feculis nonnifi in malam partem audiri confuevit.

Dæmonĭcus, Adj. [δαιμονικὸς] ut, Dæmonicæ fraudes apud Lactantium. V. Tertull. de Anima c. 36. 46. & 50.

Dæmonion, divinum quiddam effe exiftimabat Socrates, cui parebat, tefte Cic. in 1. lib. de Divin. 122. (conf. Apul. Apol. pag. 189. Tertull. Apol. c. 21.) Idem in lib. de Univerf. 34. inquit, Reliquorum autem quos Græci δαίμονας appellant, noftri (opinor) Lares, fi modo hoc recte converfum videri poteft.

Daer, [δαὴρ] Græcis eft mariti frater: Latinis Lævir, quod & Alciatus probat. At mariti foror Glos a nobis, ut Rhodiginus ait, dici poteft. Idem Alciatus, quin & alii obfervarunt, haud recte ab Accurfio Lævirum uxoris fratrem, quafi Lævum virum acceptum, quum Lævir folum fit mariti frater.

Dæta, [Δαίτη] Soror fuit Thyeftis, cum qua rem habens Enorchum genuiffe memoratur, a quo Dionyfius Enorches apud Lycophronem dictus eft. V. Cæl. lib. Antiq. lect. 7. cap. 13.

Dagnădes, V. dacnades fupra.

Dagon, [Δαγὼν] Deus fuit a Phœnicibus cultus, Cæli filius ab eis exiftimatus, & Saturni frater. De hoc in primo Regum cap. 5. multa leguntur, quum in ejus templo captam arcam Domini Philiftæi repofuerunt, magno fui periculo, & majore miraculo. Meminit & Suidas. Hunc Phœnices frumenti & aratri inventorem putabant. Philo Bibl. Plura Selden. de Diis S.

Dahæ, V. fupra Daæ.

Dahippus, Statuarius nobilis, cujus opera enumerat Plin. lib. 34. cap. 8.

Dai, [Δάοι] Perfarum populi, omnes paftores. Herodot. lib. 2.

Dale, [Δάλη] Oppidum in Teuthrania regione, quam Myfi antiquitus tenuere. Plin. lib. 5. cap. 30.

Dalion, [Δαλίων] Fluvius prope Pylon, de quo Strab. lib. 8. Duo quoque prope fluunt amnes, Dalion & Acheron, Alpheum intrantes.

Dalion, Herbarius, cujus meminit Plin. lib. 20. cap. 17.

Dalīvum, fupinum ait effe Aurelius, Ælius ftultum. Ofcorum quoque lingua fignificat infanum. Santra vero dici putat ipfum, quem Græci δείλαιον, id eft, propter cujus fatuitatem quis mifereri debeat. Ex Fefto.

Dalmatia, [Δαλματία] regio Illyrica ad mare Adriaticum fpectans, contermina Liburniæ verfus Occafum, quam Delmatiam potius dicendam

tendam esse Velius Longus affirmat de Orthograph. pag. 102. quod veteres etiam inscriptiones & nummi confirmant. Nummus Hadriani, MET. DELM. i. e. Metallum Delmaticum. A qua Dalmatæ populi, qui (ut scribit Florus) plerunque in sylvis degunt, inde ad latrocinia promptissimi. Ii ab Augusto Cæsare domiti fuere, ut scribit Appianus. Dalmatia plurimum auri profert, ut scribit Plin. lib. 33. cap. 4. De rebus suis in Dalmatia gestis Vatin. ap. Cic. 5. Fam. 10.
Frondens Dalmatia. Claud. 2. in Ruff. 5. 38.
Montana Dalmatia. Ovid. 2. de Ponto. 2. 78.

DALMĂTA, æ. Qui ex Dalmatia est. Cic. 5. Fam. 11. Dalmatis dii malefaciant, qui tibi molesti sunt.
Dalmatæ montes. Stat. 4. Sylv. 7. 14. V. DALMATIA.

DALMATENSIS, e. Adj. Vopisc. Claud. cap. 17. Singiliones Dalmatenses.

DALMATĬCUS, a, um. Adj. ut
Bellum. Sueton. Aug. c. 20.
Fluctus. Lucan. 2. 402.
Frigus. Cic. ad Fam. lib. 5. 10.
Metallum, pro Auro. Stat. 1. Sylv. 2. 153.
Vestis, quæ in Dalmatia primum confecta, & illinc Romam allata est. Isidor. 19. 22.

DALMATICĀTUS, Dalmatarum vestibus indutus. Lamprid. in Commodo, cap. 8. Dalmaticatus in publicum processit. V. ibi Casaub. & conf. Lamp. de Heliog. 26.

DALMATICUS, Viri nomen proprium. Cic. Post redit. ad Quirit. 6. Dalmaticus pro Q. Metelli reditu deprecatus. Al. leg. Diadematus. V. Ursin. Grut. & Græv. ad loc.

DALMINIUM, [Δαλμίνιον] Ptol. Delminium, Dalmatarum ampla civitas, a qua & cognomen gens illa vendicat. Eam Nasica exilem reddidit, agrumque desolatum pecori pascendum reliquit, ut auctor est Strabo, lib. 7.

DAMA, Mulieris proprium nomen, quam Pythagoræ fuisse filiam memorant, cujus ingenium & doctrinam in exponendis paternis sententiarum involucris, nemo non mirabatur. Cæl. Rhod. Antiq. lect. lib. 14. cap. 1.

DAMA, apud Syros servorum peculiare nomen, sicut Lacedæmoniis dicebantur Helotæ, apud Phryges Manes, & apud alios aliter. V. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 20. Turnebus Adverf. 6. 4. in illud Horatii, 2. Sat. 5. 18. Visne tegam Spurco Damæ latus? &c. Dama, inquit, nomen servile est, diminutionis forma a Demetrio deductum, & in Horatio libertini hominis, quales multi ad opes perveniebant, etsi pro vilissimis & sordidissimis semper habebantur, quod ex his Senecæ verbis probat; Idem res dicebat omnium sordidissimas acetum, & puleium, & Damam, Phileroten, laternas & spongias. Hæc ille.

DAMA, æ. [Δόρκας] Genus capræ sylvestris, tam m. quam f. Virg. 8. Ecl. 28.
Cum canibus timidi venient ad pocula damæ. Hor. 1. Carm. 2. 12.
Et superjecto pavidæ natarunt Æquore damæ.
Veloces damæ. Sen. Hippol. 1.
Agitare damas. Ovid. 10. Met. 539.
Figere damas. Virg. 1. Georg. 308.

DAMÆTHUS, [Δάμαιθος] Cariæ rex fuit, qui filiam suam nomine Syrnam, Podalirio, quod tecto delapsam eam, misso ex utroque brachio sanguine, persanasset, in uxorem dedit, tradita in dotem Chersoneso. Hæc Cælius, apud quem plura, lib. 13. cap. 13.

DAMÆUS, [Δαμαῖος] Neptunus cognominatus, quod primus artem domandi equos docuerit, unde & Hippium appellari etiam legimus, quasi dicas Equestrem. Ex Cæl. Lect. Antiq. lib. 14. cap. 18.

DAMĂLIO, [Δαμάλιον] Lamprid. 11. Alexand. cap. 22. Jussit ne quis suminatam occideret, ne quis lactantem, ne quis damalionem. Ad quem locum Salmasius; Damalio vox Græca quam Latini suam suo more fecerunt.

DAMĂLIS, Fœmina bibax. Hor. 1. Od. 36. 13.

DAMASCĒNE, Syriæ pars, quæ & Cœle & Mesopotamia dicitur, circa Libanum: sic dicta a Damasco clarissima civitatum. Auctor Pompon. Mel. lib. 1. 11. 3. Nunc vocatur, *Terra di Damasco*. Testis Olivarius in Melam. Plin. 5. 12.

DAMASCĒNUS, Adj. [Δαμασκηνὸς] Plin. lib. 15. cap. 13. In peregrinis arboribus dicta sunt Damascena, a Syriæ Damasco cognominata. De Prunis loquitur.
Damascenus Joannes, a Patria ita dictus, floruit circa A. C. 731. Pater Ecclesiæ, ac Historicus, de quo Vossius de Hist. Græc. 2. 24. & Jo. Arnd. Lex. Antiq. Eccl. p. 1051.
Damascenus Damascius, Stoicus Philosophus sub Juliano, Sec. 6. de quo Suidas, Photius 130. & 180. & Vossius loc. dict. c. 22.
Damascenus Nic. Historicus & Philosophus ipsi Aug. Cæsari familiaris, de quo Vossius loc. dict. c. 4. p. 142.

DAMASCUS, [Δαμασκὸς] Syriæ urbs. V. Plin. 5. 18. a qua Damascene regio dicta. De Damasco sic Strabo, lib. 16. Damascus urbs est insignis, omnium fere nobilissima quæ in ea sint regione, Persiæ vicina. A Damasco servo Abrahæ est condita, & olim *Ara* dicta, ut testatur Hieron in Ef. c. 17.
Ventosa Damascus. Lucan. lib. 3. 215.

DAMASIA, [Δαμασία] Oppidum Vindelicorum, & veluti arx quædam Lycattiorum, qui ad Vindelicos pertinent. Strab. lib. 4.

DAMASICHTHON, ŏnis. m. Niobes filius, cum sex fratribus ab Apolline cæsus. V. Ovid. 6. Met. 254. & in Ibin, 581.

DAMĂSIPPUS, L. Junius Dam. familia plebeja, Mariano tumultu præturam nactus, C. Marii adolescentis jussu, omnem nobilitatem, quæ in Urbe erat, dum ad Sacriportum pugnatur, crudelissime occidit. Sed paulo post, cum in potestatem Syllæ victoris pervenisset, ab eodem jugulatus pœnas facinorum dedit. Liv. Epit. l. 86. Sall. Catil. c. 51. Valer. 9. 2. Vellej. 2. 26. Oros. l. 5. c. 20.
Damasippus, Licinius, Senator Jubam regem victorem Uticam ingredientem comitatus. V. Cæs. 2. Bell. Civ. 44. de ejus morte Hirt. Bell. Afr. cap. 96.
Damasippus, Histrio, cujus meminit Juvenal. 8. Sat. 185.
Damasippus, signorum & vasorum antiquorum Mercator, apud Hor. 2. Sat. 3. 16, & 64. ubi Lambinus eundem esse suspicatur de quo agit Cic. 7. Fam. 23.

DAMASITHYMUS, Unus fuit e ducibus Xerxis Persarum regis, teste Herodoto, lib. 7.

DAMASSONIUM, [δαμασώνιον] Herba est, plantaginis folia habens, angustiora tamen, & in terram reflexa. A Dioscoride Alisma appellatur. Nonnulli putant eam esse, quam vulgus *Plantaginem aquaticam* vocat: alii illam quæ ab officinis *Fistula pastoralis* dicitur. V. Plin. lib. 25. cap. 10. & Galen. lib. 6. Simpl.

DAMASTES, Sigeensis, Hellanici discipulus, qui tempore Herodoti scripsit genealogiam eorum qui Trojam obsederunt, &c. V. Suid. Strab. lib. 14. Val. Max. 8. 13. 6. extr. Voss. de Hist. Græc. 1. 2. & 4. 5.

DAMASUS, [Δάμασος] Democriti frater, teste Plin. l. 18. c. 35. Stat. 8. Theb. 495.
Damasus Scombrus, Trallibus oriundus, clarus & gravis orator fuit, ut refert Strabo, lib. 14. quem vide.
Damasus, [Δάμασος] Romanæ urbis episcopus quidam fuit, Hieronymi tempore, ut ipse testatur. Meminit & Cælius Antiq. lect. lib. 14. cap. 8. V. Voss. de Hist. Lat. cap. 8. pag. 200.

DAMEA, Civitas inter Ciliciam & Cappadociam Apamea postea dicta, quam sic vocatam initio ferunt, quod ferocissimas gentes domuisset. Auctor Plin. lib. 5. cap. 30.

DAMEAS, vel Damias Nobilis statuarius, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8.

DAMIA, Dea fuit, quam peculiari religione cum Auxesia Epidaurii coluere, de quibus V. in 5. lib. Herodoti, & supra in AUXESIA.

DAMIA, cognomen Bonæ Deæ. V. mox DAMIUM.

DAMIATRIX. V. ibid.

DAMIANUS Ephesius, Sophista nobilis: circa M. Antonini principis tempora divitiis ac potentia inter suos præditus, viros doctos liberalitate prosequutus est: eloquentiæ quoque genus fecundum naturam imitatus. Auctor Philostratus in Sophistis l. 2.

DAMIS, [Δάμις] Philosophus fuit, Apollonii Tyanei comes, de quo plura apud Philostratum de vita Apollonii. Meminit hujus & Cæl. lib. 6. cap. 12.

DAMIUM, Sacrificium, quod fiebat in operto, in honorem Bonæ Deæ, dictum a contrarietate, quod minime esset δημόσιον, id est publicum, Dea quoque ipsa δαμία & sacerdos ejus δαμιὰς appellabatur. Hæc Paullus, apud Festum; Sed vera nominis ratio est, quia fiebat pro δήμῳ sive populo. Unde de hoc sacrificio Juven. 9. Sat. 117.
Pro populo faciens, quantum Laufella bibebat. V. Voss. Etym. p. 174. Eundem de Idolol. 11. 16. Scalig. & Dacer. ad Fest.

DAMIURGI, [δημιουργοὶ] apud Dorienses vocantur, Qui publica negotia resque civitatis administrant, qui similes sunt iis, qui ab Athenienfibus Demarchi vocantur, id est tribuni. Demiurgos vocat Hesychius. Livius, 38. 30. Et sub adventum, inquit, consulis Damiurgis civitatum, qui summus est magistratus, &c. De Peloponnesiis loquitur, quo factum est ut Damiurgos Dorice dixerit. ἐπιδημιουργοὺς appellat Thucydides, lib. 1. Turnebus Adverf. 14. 11. V. infra DEMIURGUS.

DAMMANITANI, Hispaniæ citerioris populi, in conventu Cæsaraugustano, inter stipendiarios a Plinio numerati, l. 3. c. item 3. Harduin. legit simplici M. Al. cod habent Daminitani.

DAMNANEUS, Unus ex Idæis Dactylis. V. in dictione DACTYLI Idæi.

DAMNIA, Regio in Arabia, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 28.

DAMNUM, i. n. [ζημία, βλάβη] Detrimentum, Jactura. Juriscon. in l. 3. D. de damn. infect. Damnum & damnatio a demptione & quasi diminutione patrimonii dicta sunt.
Damnum est, nisi eo ad mercatum venio. Ter. Adelph. 2. 2. 23.
Damnum ex tempestate. Cato, de R. R. cap. 3. Si cito sustuleris, & vasa parata erunt, nihil damni erit ex tempestate.
Damna & detrimenta. Cic. 1. de Legib. 61.
Jactura atque damnum. Cic. 1. de Lege Agr. 21.
Damni injuria. Cic. pro Rosc. Com. 32.
Acerba damna. Claud. Gigantomach. 20.
Fatalia damna. Ovid. 1. Trist. eleg. 7. 47.
Fatalia damna Jurisconsulti vocant, Quæ accidunt etiam quantumvis cautis & prudentibus, quæque nullo modo præcaveri possunt. Itaque ad ea præstanda nemo obligatur. l. duobus. §. Damna. D. pro socio.
Flebile. Claud. 2. in Ruff. 5. 46.
Gemina. Claud. in Conf. Stilich. 384.
Gravius. Ovid. 7. Met. 552.
Leve. Ovid. 14. Met. 197.
Reparabile. Ovid. 1. Amor. 14. 55.
Speciosum damnum id vocamus quod speciem quandam exhibeat nobis non contemnendæ utilitatis, quum tamen re ipsa noxium sit maxime. Hoc epitheto apposite usus est Ovid. lib. 11. Met. v. 133. ubi Midæ fabulam enarrat.
Tenue. Claud. de Bell. Get. 5.
Turpia. Claud. de Bell. Gild. 189.
Accedere damnis. Ovid. de Nuce 47.
Augeri damno. Ter. Heaut. 3. 4. 15.
Capere damnum. In CAPIO.
Certare damnis. In CERTO.
Coercere damno aliquem. Cic. 3. Off. 23.
Cogere damno aliquem. Cic. 1. Philipp. 12.
Contrahere damnum in re aliqua. Cic. 5. de Finib. 91. Nec mercatura quæstuosa, si in maximis lucris parum aliquid damni contraxerit.
Dare damnum aut malum. Ter. Andr. 1. 1. 116.
Decidere damnum, pro Solvere, præstare, sarcire damnum. l. Si servus communis. §. quod vero. D. de furt.
Dissoluta & compensata damna. In COMPENSO.
Facere damnum. Cic. de Clar. Orat. 135. Damnum enim, illius immaturo interitu, res Romanæ Latinæque literæ fecerunt.
Factum damnum in aliquo. Cic. ad Fam. lib. 10. 28. Magnum damnum factum est in Servio.
Facis nihil damni quod. Cic. ad Fam. lib. 7. 33. Quod declamationibus nostris cares, damni nihil facis.

Ferre damnum cum pudore. Ovid. 3. Amor. 6. 34.
Gubernare damna belli. Sil. lib. 10. 271.
Levare damna. Ovid. 1. Faſt. 367.
Penſare. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 126.
Plangere. Stat. 11. Theb. 114.
Præbere materiam damno. Ovid. 2. Met. 213.
Rependere damna. Ovid. Epiſt. 15. 32.
Reſarcire. Cic. ad Fam. lib. 1. 9. In meis damnis ex auctoritate Senatus reſarciendis.
Damno eſſe. Plin. in proœmio lib. 14.
Credulitas puellis damno eſſe ſolet. Ovid. Epiſt. 17. 39.
Damnum infectum. eſt Damnum nondum factum, quod futurum veremur. Caius l. 2. De dam. infect. V. INFECTUS.
Damni infecti promittere. Cic. in Topic. cap. 22. Siquis in pariete communi demoliendo damni infecti promiſerit, &c. Ubi Boethius, Damni infecti promiſſio eſt, quoties quis promittit, ſi quod damnum ejus opera contigerit, ſua reſtitutione eſſe penſandum.
Damni refecti cavere alicui. Paulus in l. Prætoris. D. de dam. inf.
Damni, ſive ejus quod intereſt tres ſunt ſpecies. Prima ejus, quod neque a lege, neque ex partium conventione definitum eſt, ideoque probandum, & quantumcunque erit, adjudicandum, ex regula tamen l. unic. C. ſentent. quæ pro eo quod intereſt, & appellatur Id quod intereſt. Altera autem ſpecies ejus eſt, de cujus ſumma integra, & quantumcunque futura eſt inter partes convenit, quæ in jure appellatur pœna. l. ultim. D. de præt. ſtipul. l. 8. §. 2. D. rem. rat. haber. Tertia ſpecies ejus eſt, de cujus ſumma non integra, nec quantacunque ad extremum eſſe poteſt, ſed quanta ſit per ſingulos menſes, ipſo jure definitum eſt, ſic ut quamvis pluris vel minoris interſit, ſola tamen ea ſumma præſtetur; ut patet ex l. ult. D. de peric. & comm. rei vendit. Et hæc quoniam ab uſus diuturnitate pendet, Uſura, ſive interuſurium appellatur.

DAMNŌSUS, Adject. [ζημιώδης, ἐπιζήμιος, βλαβερὸς] Quod infert damnum. Plaut. Bacch. 1. 2. 9.
Alea damnoſa. Martial. lib. 14. 18.
Artes. Ovid. 2. Met. 215.
Curæ. Ovid. de Rem. Amor. 69.
Dies. Hor. 3. Carm. 6. 45.
Dolus. Nerat. in l. Si procurator. D. de dol. mal. except.
Ganeo damnoſus. Ter. Heaut. 5. 4. 11. [Sed in emendatis codd. comma interponitur. V. infra.
Gaudia. Claud. 3. Paneg. 334.
Hæreditas. Julianus in l. Si hæreditatem. D. Mandat.
Libido. Hor. 2. Epiſt. 1. 107.
Mora. Ovid. 11. Met. 376.
Mulier famæ reique damnoſa. Liv. 9. Bell. Maced.
Senectus. Ovid. 3. Triſt. 7. 35.
Superbia. Ovid. 3. de Arte Am. 509.
Venus. Hor. 1. Epiſt. 18. 21.
Virtus. Ovid. 10. Met. 707. i. e. Fortitudo.
Voluptas Veneris. Ovid. 1. de Ponto, 9. 33.
Compar. Ovid. 3. Amor. 6. 99.

Damnoſus pecori curris, damnoſior agris.

Nihil eſt damnoſius deſerto agro. Plin. lib. 8. cap. 5.
Damnoſus, Profuſus & nequam. Suet. in Neron. cap. 13. Non in alia re damnoſior, quam in ædificando.

DAMNŌSE, Adv. [βλαβερῶς] ut, Damnoſe bibere. Hor. 2. Serm. 8. 34.

DAMNIFĬCUS, [ζημιῶν] Qui facit damnum. Plaut. Ciſt. 4. 2. 62. Imitatur nequam beſtiam & damnificam.

DAMNIGERŬLUS, [βλαβηφόρος] Idem. Plaut. Truc. 2. 7. 1. Ite hac ſimul mulieri damnigeruli foras gerrones.

DAMNO, [καταγινώσκω, καταδικάζω, ἀποδοκιμάζω, κατακρίνω] āre. Quintil. lib. 3. cap. 6. Et M. Tullius non dubitavit aliquos ſuos libros jam editos aliis poſtea ſcriptis jure damnare.
Aciem damnare. V. ACIES.
Damnare reos & Abſolvere, opponuntur. Ovid. 15. Met. 41.
In uno facto damnandus. Ovid. 7. Met. 402.
Moras damnare. Ovid. 13. Met. 577.
Damnatur in totum hæc herba. Plin. lib. 12. cap. 12.
Damnare, genitivo aliquando jungitur, aliquando ablativo. Quando autem genitivo, ſubintelligitur fere ablativus Crimine, ſcelere, aut ſimile, quod addit Ovid. 5. Faſt. 624. Sceleris crimine damnat avos. De Conſtructione h. v. V. Vall. l. 3. C. 32. Voſſ. de Conſtr. C. 26.
Ambitus damnari. Cic. de Clar. Orat. 180.
Furti & pro ſocio damnatum eſſe. Cic. pro Flacc. 43.
Infelicitatis tempora damnare. Quintil. lib. 10. cap. 2.
Injuriarum. Cic. 5. Verr. 107.
Majeſtatis. Cic. 1. Philip. 23.
Peculatus damnatum eſſe. Cic. 2. Verr. 39.
Prævaricationis aliquem damnare. Plin. Epiſt. 9. 3.
Rei capitalis damnari. Cic. de Senect. 42.
Sceleris. Ovid. Rem. Amor. 3.

Parce tuum vatem ſceleris damnare Cupido.

Abſolvere hominem mentis crimine commotæ, & ſceleris eundem damnare. Cic. ad Att. lib. 7. 12.
Sordium. Plin. lib. 1. Epiſt. 36.
Stultitiæ damnare aliquem. Cic. in Partit. 134.
Tarditatis damnari. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Veneficii damnatus. Tacit. Ann. lib. 12. 66.
Jungitur etiam genitivo ſignificanti Pœnam: ut Damnari octupli. Cic. 5. Verr. 28. Expecto vim edicti, ſeveritatem Prætoris: faveo aratori, cupio octupli damnari Apronium.
Damnare de vi. Cic. ad Brut. 12. Atque ille ſi armis poſitis de vi damnatus eſſet, &c.
Damnare de ſuſpicionibus, i. e. Ex ſuſpicionibus, per ſuſpiciones. Ulpian. in l. abſentem. D. de pœnis.
De pecuniis repetundis damnari. Cic. pro Cluent. 116.
De majeſtate damnatum eſſe. Cic. 2. Verr. 23.
Damnari ad aliquem. Plaut. Rud. 5. 1. 2. Quem modo damnavit ad recuperatores Pleuſidippus?
Partem damnatur in unam. Ovid. 11. Met. 118.

Cætera ſunt hominis: partem damnatur in unam,
Induiturque aures lente gradientis aſelli. De Mida.

Capite aliquem damnare. Cic. 1. Tuſc. 50. & 4. ad Heren. 33.
Crimine. Cic. 4. Verr. 100. Daretque operam, ut is eo crimine damnaretur, ne ipſe eſſet in crimine.
Nomine ſceleris conjurationiſque damnari. Cic. 5. Verr. 11.
Judicio damnari. Cic. 1. Philipp. 21.
Turpi judicio damnari. Cic. pro Sex. Roſc. 7.
Senatus decreto mea facta non damnaſti. Ovid. 2. Triſt. 131.
Ipſa hominum opinione tacita damnatum eſſe. Cic. pro Cluent. 7.
Primis ſententiis damnatum eſſe. Cic. 1. de Orat. 231.
Per arbitrium damnari. Cic. pro Sex. Roſc. 114.
Damnare faſtidio aliquid. Plin. lib. 11. cap. 2. Quapropter quæſo, ne hæc legentes, quoniam ex his ſpernunt multa, etiam relata faſtidio damnent, quum in, &c.
Damnare odio. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 6.
Additur interdum dativus ſignificans Perſonam, quæ in cauſa vincit. Sen. de Benef. lib. 6. Sic debitori creditor ſæpe damnatur, ubi ex alia cauſa plus abſtulit, quam ex credito petit.
Damnari indicta cauſa dicuntur, Qui cauſam non dixerunt, neque defenderunt, & inauditi ſunt. Curt. lib. 8. de Caliſthene. Cic. 1. de Legib. 42. Ut Dictator qui eſſet, quem vellet civium indicta cauſa, impune poſſet occidere. i. e. Non prius auditum, ut nunc loquimur.
Damnari inauditum. In INAUDIO.
Damnari votorum, vel votis. Virg. 5. Ecl. 80.

Ut Baccho, Cererique, tibi ſic vota quotannis
Agricolæ facient, damnabis tu quoque votis.

Ubi Servius, Quum tu deus præſtare aliqua hominibus cœperis, obnoxios tibi eos facies ad vota ſolvenda: quæ antequam ſolvantur, obligatos, & quaſi damnatos homines retinent. V. & Ind. Erythræi v. DAMNABIS. Periz.
Damnare caput, pro Morti dare. Virg. 4. Æn. 699.

Nondum illi flavum Proſerpina vertice crinem
Abſtulerat: Stygioque caput damnaverat Orco.

Damnare, pro Reum peragere, ſive condemnari facere. Tacit. 3. Ann. 36. Abolitas leges, & funditus verſas, ubi in foro, in lumine curiæ, ab Annia Rufilla, quam fraudis ſub judice damnaviſſet, probra ſibi, & minæ intendantur.
ad Sanctii Min. 4. 4. 14.
Damnare, Liberare. Virg. 12. Æn. 727.

Quem damnet labor, & quo vergat pondere lethum.

Servius. Tributis damnantur. Tacit. in lib. de Germ. 29. (vulgo hic legitur Contemnuntur. V. Gronov. in loc.) ubi, Rhenano auctore, Damnare, pro Multare accipitur: in qua quidem ſignificatione Livius etiam uſurpare conſuevit; ut lib. 5. Decad. 4. Multos pecuarios damnarunt.
Damnare, pro Obligare. l. ſi filius. D. de divort. Damnandum, inquit, eum, quanti mulier litem juraverit. Item de leg. 1. l. cum filio. Hæredem, inquit, mihi dare damnaverit. Hinc Damnatus, pro Obligatus legitur.

DAMNĀTUS, Partic. [κατεγνωσμένος] ut, Damnatus morti. Lucret. lib. 6. 1230.
Caput damnatum. Lucan. lib. 2. 307.
Crimine falſo, mortis damnatus. Virg. 6. Æn. 430. [Niſi Morti legendum.
Cauſa prope convicta & damnata. Cic. pro Cluent. 7.
Damnatum vivere paci. Sil. lib. 3. 33.
Damnatus calumniæ publici judicii. l. 1. §. ſi quis tamen. D. de poſtul.
Damnatus longi laboris. Hor. 2. Carm. 14. 19. Scil. pœna.
Damnatus crimine. in l. 1. §. 1. D. de poſtul.
Ablativo etiam pœnæ. Cic. 1. Tuſc. 50. Sed plurimi contra nituntur, animoſque quaſi capite damnatos, morte mulctant.
Compar. Cic. in Piſon. 97. Quis te miſerior, quis te damnatior, qui neque ſcribere ad Senatum, a te bene Remp. eſſe geſtam, neque præſens dicere auſus es? i. e. Quem juſtius quis judex poſſet condemnare, quam te?

DAMNATŪRUS, [καταδικασθησόμενος] Partic. Ovid. 7. Met. 834.

Damnatura ſui non eſt delicta mariti.

DAMNATIO, ōnis. f. [κατάγνωσις, κατάκριμα] Plin. lib. 28. cap. 6. Metuens damnationem.
Reorum acerbiſſimæ damnationes, cui opponitur, Libidinoſiſſimæ liberationes. Cic. in Piſon. cap. 87.
Ducere damnationem. Cic. 4. Verr. 100. Quum rem ita expoſuiſſem, quemadmodum nunc apud vos: docuiſſemque hanc damnationem duci non oportere, &c.
Eſſe in damnatione. Plin. lib. 20. cap. 11.
Eximere reum damnatione. Paul. in l. exceptio. D. de exceptio.

DAMNAS, [κατεγνωσμένος] pro Damnatus, apud Juriſconſultos. Marcellus in l. damnas. D. de uſu & uſufruct. per leg. dat. Quiſquis mihi hæres erit, dare damnas eſto. Ulpian. l. 4. §. ult. V. etiam Quintil. 7. 9.

DAMNATORIUS, Adject. [καταγνωστικὸς] Cic. 5. Verr. 55. Verres in Xenonem judicium dabat illud ſuum damnatorium de jugerum profeſſione.
Damnatoria tabella, apud Suetonium in Auguſto, cap. 33. V. TABELLA.

DAMNĀTUS, ûs. Idem quod Damnatio. Plin. lib. 7. cap. 44. Alieno beneficio poſtea vixit, bonis inde etiam conſecratis a damnatu ſuo.

DAMNATĪVUS, Gloſſ. Gr. Lat. & Tertull. de Præſcript. cap. 34.

DAMNABĬLIS, Treb. Poll. 30. Tyrann. cap. 17. Sidon. 6. Epiſt. 1. Salvian. lib. 6. Gub. Dei, p. 215. & 4. p. 133. & Fulgent. Epiſt. ad Theod. de Converſ.

DAMNABILITER, Auguſtin. Epiſt. 23. & Fulgent. ad Donat.

DAMŎCLES, V. DEMOCLES.

DAMOCRĂTES, V. DEMOCRATES.

DAMOCRĪTA, [Δαμόκριτα] Matrona fuit Spartana, Alcippi civis clarissimi uxor, De cujus amore ac fide erga conjugem & Fortitudine V. in ALCIPPUS.

DAMOETAS, [Δαμοίτας] Nomen pastoris, de quo Virg. in Bucol. Dic. mihi Damœta, &c. Ec. 3. v. 1.

DAMON & Pythias, al. Pynthias, Pythagorei [Δάμων κ Πυθίας] hoc animo inter se fuerunt, ut quum eorum alteri Dionysius tyrannus diem necis destinavisset; & is qui morti addictus esset, paucos sibi dies, commendandorum suorum causa postulavisset: vas factus est alter ejus sistendi: ut, si ille non rediret, moriendum esset ipsi. Qui quum ad diem se recepisset, admiratus eorum fidem tyrannus, petivit, ut se ad amicitiam tertium adscriberent. Hæc Cic. 3. Offic. 45. Meminit & Valerius de Amicitia. 4. 7. Ext. 1. Lat. Pacat. Paneg. Theod. cap. 17. & Lactantius, 5. 18.

DAMON, ōnis. [Δάμων] Atheniensis musicus fuit Clarissimus, qui (ut plerique consentiunt) remissam reperit harmoniam, quæ mixolydio contraria est, jados autem persimilis. Cæl. Rhodig. lib. 9. cap. 3. & Nepos. 15. 2. 1.

DAMON Cyrenæus, de Philosophia scripsit, cujus meminit Plin. 7. 2. Voss. de Hist. Græc. c. 3. p. 270.

DAMOPHĬLA, Græca poëtria uxor Pamphili, socia Sapphus poëtriæ, poemata multa conscripsit, partim amatoria, partim in Dianæ laudes, ut est Author Philostratus in vita Apollonii.

DAMOPHĬLUS, Sophista, quem nutrivit Julianus Consul sub M. Antonino principe: scripsit ad Lollium Maximum de vita Priscorum, & quædam alia. Suidas.

Damophilus, Plastes & pictor. Plin. lib. 35. cap. 12. Plastæ laudatissimi fuere Damophilus & Gorgasus, iidemque pictores: qui Cereris ædem Romæ ad circum maximum utroque genere artis suæ excoluerunt, versibus inscriptis Græce, quibus significarent a dextra opera Damophili esse, a parte læva Gorgasi.

DAMOSTRĂTUS, Philosophus, scripsit de piscibus libros XX. Suidas. Al. Demostratus.

DAMOXĔNUS, Atheniensis comicus, cujus fabulæ nonnullæ memorantur ab Athenæo in Dipnosophistis.

DAMYNDAS, Vir fuit Macedo, teste Plutarcho.

DAN, [Δὰν] Vicus est quarto a Paneade milliario, euntibus Tyrum, qui usque hodie sic vocatur, terminus Judææ provinciæ ad Septentrionem, de quo Jordanis flumen erumpens a loco sortitus est nomen. Jor quippe fluvium sive rivum Hebræi vocant. Hier. de L. H.

DANACE, es. [δανάκης] Numisma barbaricum, obolo majus, quod ori mortuorum inserebant, ut esset unde portorium Charonti solverent Acheruntem trajecturi. Meminit in Psyches fabella Apuleius, atque item Plutarchus in collectaneis. V. Suid. Rhodig. Antiq. Lect. 10. 2.

DANAE, Herba Victoriala Aptil. de Herb. c. 58.

DĂNĀE, es. [Δανάη] trium item syllab. Acrisii regis Argivorum filia, quam dicunt ab Jove in auri guttas converso compressam. Ovid. 4. Met. 610.

— neque enim Jovis esse putabat
Persea, quem pluvio Danae conceperat auro.

Hanc, postquam a Jove est vitiata, pater in arcam inclusam præcipitavit in mare. quæ delata ad Italiam, inventa est a piscatore cum Perseo, quem illic enixa fuerat, & oblata regi, qui eam sibi fecit uxorem: cum qua etiam Ardeam condidit: a quibus Turnum vult Virgilius originem ducere. Hactenus Servius in illud, 7. Æn. 371.

Et Turno, si prima domus repetatur origo,
Inachus Acrisiusque patres, mediæque Mycenæ.

De Danae, V. Horat. 3. Carm. 16. 1.

DANAĒIUS, Adj. [δαναεῖος] ut, Danäeius Heros. id est, Perseus Jovis & Danaes filius. Ovid. 5. Met. 1.

DANALA, Δανάλα] Unum est ex tribus castellis Troginorum, qui sunt Galatæ, ubi Lucullus & Pompeius convenere, quum alter ad belli successionem, alter, illi potestate permissa, ad triumphum pergeret. Ex Strab. lib. 12.

DANAUS, [Δαναός] Beli filius, in Ægypto regnavit: is quinquaginta filias habuit, quæ maritos suos interfecerunt. de quibus diximus in dictione Belus. V. Servium in 10. Æn. Is Danaus puteos dicitur invenisse, ut est apud Plin. lib. 7. cap. 56. Hygin. Fab. 168.

DĂNĂI, ab eodem Dànao Græci dicuntur apud Poetas. Virg. Æn. 2. 49.
Timeo Danaos & dona ferentes.

DĂNĂĬDÆ, arum. & DANAIDES, um. 50. filiæ Danai, Sen. Troad. v. 605. Idem Herc. v. 756. De fabula Danaidum V. Lambin. ad Horat. 3. Carm. 11. 23. quem non videtur legisse, certe non attendisse Brœckh. ad Tib. 1. 3. 79. V. eund. ad Prop. 3. 7. 67.

DANDAGULA, Oppidum, ab ostio Gangis fluvii DCCXXV. pass. distans, de quo Plin. lib. 6. cap. 20.

DANDARI, [Δάνδαροι] Sarmatarum populi, Tanaim amnem incolentes, ut vult Plin. lib. 6. cap. 7.

DANDARICA, pro terra Dandaridarum. Tacit. lib. 12. 15. & 16. Ventumque Soza oppidum Dandaricæ. Subintelligitur terræ. Sic enim reposuimus (inquit Rhenanus in castigationibus in Tacitum) pro Dandariæ.

DANDON, ōnis. [Δάνδων] Proprium viri nomen, quem, ex Alexandro Cornelio, refert Plin. quingentis annis vixisse, lib. 7. cap. 48. quo de spatiis agit vitæ longissimis.

DANEON, Portus inter Nelos & Marchadas, ex quo navigabilem alveum perducere in Nilum, qua parte ad Delta dictum decurrit LXII. M. pass. intervallo (quod inter flumen & Rubrum mare interest) primus omnium Sesostris Ægypti, rex cogitavit: mox Darius Persarum: deinde Ptolemæus sequens, &c. V. Plin. lib. 6. cap. 29.

DANGULAE, Oppidum ad Caucasum, in regione Capissenæ, ex adverso Bactrianorum. Plin. lib. 6. cap. 23.

DANI, Populi Germaniæ Septentrionales. Procop. Goth. 2. 15.

DANIA, [Κιμβρικὴ Χερρόνησος] Septentrionalis Oceani peninsula est. maritimæ Saxoniæ lateri adhærens, quam olim Cimbri habitarunt, quos Marius delevit in Italiam irrumpere conantes.

DANICUS, Adj. ut Regnum Danicum, &c.

DĂNĬEL, ēlis. & Daniēlus, i. Propheta V. T. v. Isidor. 6. 1. & 2. & 7. 8. Tertul. Carm. adv. Marc. 3. 6. Cum magnus Daniel. Prudent. Cathem. 4. 70.
His sumptis Danielus excitavit.

DANISTA, æ. m. [δανειστής] Fœnerator. a Græco δανείζειν, quod est mutuum fœnori dare. Plaut. Epid. 1. 1. 51.

Adeo argentum ab danista apud Thebas sumpsisti fœnore;
In dies, minasque argenti singulas nummis. E. papæ.
T. Et is danista advenit una cum eo, qui argentum petit.

DANISTICUS, fœneratorius. Plaut. Most. 3. 1. 128.
Genus hominum danisticum.

DANO, ĕre. antiq. dare, distribuere. Plautus hoc verbo sæpe utitur e. g. Most. 1. 2. 48. Adminiculum eis danunt. Conf. Fest. & Non. 2. 210.

DANOSUS, a, um. pro liberali legit Pareus in Plauti Epid. 2. 3. 14. & Truc. 1. 1. 44. & 64. Sed Taubmannus ridet & Damnosus utrobique retinet.

DANTES ALIGERIUS, poeta Florentinus seculi sui præstantissimus, regum & principum amicitiis clarus, cujus vitam scribit Volaterranus, lib. 21. Gyrald. Dial. 5. extr. Jov. Elog. p. 10.

DANTISCUM, Poloniæ oppidum, ad Vistulam fluvium, advectis mercibus clarum & opulentum, ut notat Vadianus. Vulgo *Duntzich*, etiam Gedanum appellatur.

DANTHELYTÆ, [Δανθηλῆται] Thraciæ populi, magna ex parte Æmum incolentes, & latrociniis dediti. Strab. lib. Geograph. 7.

DANUBIUS, [Δανούβιος] Qui & Ister. Hic, inquit Plin. lib. 4. cap. 12. ortus in jugis Abnobæ montis Germaniæ, ex adverso Raurici Galliæ oppidi multis ultra Alpes millibus, ac per innumeras lapsus gentes, Danubii nomine, immenso aquarum auctu, & unde primum Illyricum alluit, Ister appellatus, sexaginta amnibus receptis, medio ferme numero eorum navigabili, in pontum vastis sex fluminibus evolvitur. Hactenus Plinius. Ammianus quoque lib. 22. Amnis (inquit) Danubius oriens prope Rauracos montes, limitibus Rhæticis per latiorem orbem protensus, ac sexaginta navigabiles pene recipiens fluvios, septem ostiis per hoc Scythicum latus erumpit in mare, &c. Hunc secundum post Nilum facit Ausonius in 4. epigrammate,

Illyricis regnator aquis, tibi Nile secundus,
Danubius lætum profero fonte caput.

Et Ovid. 4. de Ponto Ep. 10. 58. Cedere Danubius se tibi, Nile, negat.
Ferox Danubius. Claud. 2. in Ruff. 27.
Profundus. Horat. 4. Carm. 15. 21.
Rapax. Ovid. ad Liviam. 387.
Rapidus. Claud. 8. Paneg. 235.
Rigens. Claud. 1. Paneg. 126.

DAORIZI, Dalmatiæ populi, in conventu Naronæ coloniæ, ut Plin. author est, lib. 3. cap. 22.

DAPALIS, & Dapatice, V. DAPS.

DAPHYTAS, [Δαφύτας] Grammaticus quidam fuit, qui in monte, qui Thorax appellatur, crucifixus fuisse dicitur, propterea quod reges versibus incesseret, ut

Purpurei stimuli, fæx ultima divitiatum
Lysimachi, Lydos subditis atque Phrygas.

Hinc ortum est proverbium, Cave a Thorace: in illos torqueri solitum, qui paulo plus garruli & conviciatores sunt. Ex Strab. lib. 14.

DAPHNATUM, genus Cinaræ dicitur ubi lauri fructum perforaris, & cinaræ immissum semen ita severis. V. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 8.

DAPHNE, [Δάφνη] Penei fluminis filia, Phœbo adamata, ac in laurum conversa. De qua Ovid. 1. Met. 490. & Aphthonius sophista. Græce nimir. δάφνη Laurus est. conf. Diosc. 1. 91. Et sic Daphne Alexandrina, ibid. 4. 142. Apul. de Herb. cap. 58.
Peneia Daphne. Ovid. 1. Met. 452.

Daphne, inquit Parthenius Eroticorum, cap. 15. Amiclæ filia erat, quæ omnino ad urbem non progrediebatur, neque etiam reliquis virginibus convivebat: verum apparatu magno frequenter venabatur, aliquando etiam usque ad Laconicam regionem pervagata, progressaque ulterius per reliquos Peloponnesi montes, adeo ut hanc ob causam valde grata esset Dianæ, quæ eam certe penitus spicula faciebat jaculari. In ejus, cum æqualibus per sylvas oberrantis, amorem Leucippus incidit OEnomai filius: qui quum aliam viam, qua eam aggrederetur, desperasset, muliebribus vestibus indutus, ac puellæ adsimilatus cum ea venabatur. Erat autem omnino jucunda ipsi Daphne illius conversatio, adeo ut nunquam eum dimitteret, talisque colluderet, ac quasi ex eo penderet omni hora. Apollo autem, qui & ipse puellæ desiderio ardebat, iraque & invidia ob Leucippi præsentiam tenebatur, puellæ in animum injicit, ut cum reliquis virginibus ad fontem accedat, ac lavet. Quo sane quum pervenissent, omnes exuebantur, & quum Leucippum invitum ad hoc viderent, vestes ei detraxerunt. Cognita autem fraude & insidiis sibi paratis, omnes eum spiculis transfixerunt: atque ita ille diis volentibus disperiit. Daphne vero quum Apollinem se petentem perspexisset, strenuum valde fugit. Illo autem pariter insequente, a Jove petiit ex hominibus immutari. Aiunt itaque ipsam factam arborem, quæ adhuc ab illius nomine Daphne appelletur. Hæc Parthenius ex versione Cornarii. Vide plura in Fatidica laurus, & Venturi præscia laurus, in dictione LAURUS. Pausanias in Arcadicis rem sic narrat: OEnomaus, qui principatum Pisæ obtinuit, filium habuit Leucippum. Hic amore Daphnes correptus, statim eam uxorem petiit. Sed ut cognovit fugere eam virorum genus universum, talem quandam fraudem excogitavit. Comam Leucippus Alpheo alebat. Hanc virginum more postquam composuit, veste indutus muliebri, ad Daphnem abiit. Quo facto & OEnomai se filiam esse simulavit, & una cum Daphnide venaturum dixit. Quum itaque & pro virgine haberetur, & reliquas generis digni-

dignitate, venandique scientia superaret, & ad hæc frequenti obsequio plus satis esset officiosus, in firmam amicitiam Daphnen attraxit. Qui vero amorem Apollinis in Daphnen descripserunt, invidisse eum Leucippo amoris felicitatem aiunt. Confestim itaque natare in Ladone voluit cum reliquis virginibus Daphne, invitumque Leucippum vestibus exuerunt. Quum itaque non virginem esse cernerent, jaculis eum ac pugionibus ictum interfecerunt.

Daphne altera, filia Tiresiæ vatis, quæ Thebis captis missa est Delphos, ut vaticinium disceret. Itaque edidit varii generis responsa, cujus ex verbis Homerum ferunt mutuatum fuisse. Hæc Diodorus lib. 5.

DAPHNE, Castellum in Mœsia secunda, Constantiniana Dafne in Nummo Constantini conditoris appellata. de qua lege Vales. ad Amm. 27. f. 485. & Gisb. Cuper. de Apotheosi Homeri, pag. 256. Unde sunt Dafnenses Ballistarii & Constantini Dafnenses inter militares ordines in Notitia Imperii. V. Spanh. de usu & præst. numm. diss. 13. p. 613.

Daphne etiam Suburbium Constantinopoleos ut Cuperus, c. l. ex Steph. Byzant. atque Suida ostendit. [Sed longe notius hoc nomine amœnum inprimis & famosum voluptatum illecebris, Suburbium Antiochiæ Syriæ. de quo idem Steph. & geographi ac historici passim. Hinc

DAPHNENSES, ium. pl. Incolæ, Eutrop. 6. 11. Aliquantum agrorum Daphnensibus dedit. Ubi V. Cellar.

DAPHNICUS, a, um. Adj. Vulcat. Gallic. in Avid. c. 5. Diffluentes luxuria & Daphnicis moribus agentes. h. e. dissolutis & ad omnem voluptatem compositis.

DAPHNÆA, vel Daphnia, Diana nuncupata, cujus sacellum Pausanias scribit fuisse in finibus Spartiatarum. Strabo lib. 8. quum de Alpheonia Diana egisset: Ab Olympia, inquit, stadiis LXXX distans: huic dea in Olympia annuus conventus celebratur, sicuti & Elaphiæ & Daphniæ. Tota enim hæc regio templorum Dianæ, Veneri & Nymphis dicatorum refertissima est.

DAPHNÆUS, Apollo, cognominatus, quasi tu Laureus latine dicas: vel ut alicubi apud nostros legas, Lauriger. Daphnæi Apollinis templum Antiochus Epiphanes dictus struxit, ut Marcellinus lib. histor. 22. 13. tradit. Arsit vero Juliani Cæsaris temporibus. Fuit & DAPHNITES Apollo, a Syracusanis sic appellatus, ut scribit Hesychius.

DAPHNEPHĂGI, [δαφνηφάγοι] Dicuntur vaticinantes: ad quod allusit Juvenalis, 7. 19. Laurumque momordit. Quando laureis corollis vates responsa dei edebant, stipis gratia, persuadentes vulgo comesta lauro haurire se numen. Cæl. Antiq. lib. 5. cap. 7.

DAPHNIA, Gemma comitiali morbo utilis existimata. Plin. lib. 17. cap. 10.

DAPHNIDIS, insula apud Troglodytas commemoratur a Plinio lib. 6. cap. 29.

DAPHNIS, is. & idis. a poetis puer formosissimus, & Mercurii filius describitur. Pastor autem fuit qui carmen Bucolicum invenit, in Sicilia boum armenta multa possedit: postremo captus luminibus, quod ebrius cum aliena fœmina congressus esset, ut prædictum ei fuerat a nympha, quam amaverat. Author Suidas. & Ælian. in Var. H. 10. 18. V. & Serv. ad Virg. Ecl. 2. 25. & 5. 20.

DAPHNITIS, Alexandrina laurus vocatur, quæ ramos spargit a radice dodrantales, topiarii ac coronarii operis, folio acutiore quam myrti, molliore & candidiore, majore semine inter folia rubro. Plurima in Ida, & circa Heracleam Ponti, nec nisi montosis in locis. Hæc Plin. lib. 15. cap. ult. Apul. de Herb. c. 27. & 58.

DAPHNOIDES, Herba Plin. lib. 24. cap. 15. est & alia clematis Ægyptia cognomine, quæ ab aliis daphnoides, ab aliis polygonoides vocatur, folio lauri, longa, tenuisque: adversus serpentes, ac privatim aspides ex aceto pota efficax. Ægyptus hanc maxime gignit. Ruellius lib. 3. cap. 137. dicit hanc appellari nostris herbariis *laureolam.*

DAPHNOIDES, Casiæ species est, Isocinnamos cognominata, cujus pretium faciunt mangones X. CCC. Adulteratur styrace, ut inquit Plinius, & propter similitudinem corticum lauri tenuissimis surculis. V. eum lib. 12. cap. 20. Apul. de Herb. cap. 58. & Diosc. 4. 14.

DAPHNON, ōnis. [δαφνὼν] Lauretum. Mart. lib. 10. Epigr. 79.

Disposuit daphnona suo Torquatus in agro.
Castaneas centum sevit Otacilius. Idem lib. 12. Epig. 50.

DAPHNŪCHUS, [δαφνοῦχος] Vocabatur, qui in convivio primus caneret, quod olim ad mensam carmina Homeri per vices decantabantur.

DAPHNUS, i. Grammaticæ artis servus, DCC sestertiis emptus est. Gnatio Pisaurensi vendente, & M. Scauro principe civitatis licente, quod pretium hominis in servitio geniti maximum fuisse ad suam ætatem refert Plin. lib. 7. cap. 39. Al. Daphnis, idis.

DAPHNUS, untis. [Δάφνους] Oppidum Locrorum in litore Phocidis, de quo Plin. lib. 4. cap. 7.
Est & DAPHNUS Cariæ fluvius, Harpasus postea, ab impetu prærapido nuncupatus. V. Cæl. Rhod. lib. 29. cap. 21.

DAPS, pis. [δαὶς, δαίτη] apud antiquos dicebatur res divina quæ fiebat aut hyberna semente, aut verna. quod vocabulum ex Græco deducitur, apud quos id genus epularum δαὶς dicitur. Hæc Festus. Liv. 1. 7, Tum sacrum factum, adhibitis ad ministerium dapemque Potitiis ac Pinariis. sic & Cato R. R. cap. 50. & 131, 132. Virg. in Bucol. 6. 79.

Quas illi Philomela dapes, quæ dona pararit.

Hor. 4. Carm. 4. 12. Egit amor dapis atque pugnæ. Loquitur de aquila.
Dapes, non tantum sunt deorum, vel hostiæ in sacrificiis deorum, ut volunt Valla libro 4. & Servius: sed largiores & opipari apparatus. Virg. 3. Æn. 227.

Diripiuntque dapes, contactuque omnia fœdant.

Dapes inquit Nonius non tantum opiparos apparatus aut religiosos, sicut plerunque, significare, sed & vitabiles, & infandos cibos, authore Virgilio, possumus dicere. Æn. 3. 630.

Nam simul expletus dapibus, vinoque sepultus.

Accisæ dapes, Id est undique consumptæ. Virg. 7. Æn. 115.
Amor dapis. Horat. 4. Carm. 4. 12.
Benignæ dapes, Id est multæ & liberaliter ministratæ. Hor. Epod. 18. 14.
Egens benignæ Tantalus semper dapis.
Expletus dapibus. Virg. 3. Æn. 630.
Extructæ dapibus mensæ. Ovid. 11. Met. 120.
Feræ dapes. Seneca Thyeste, 2.
Festæ dapes. Id est lautiores. Horat. Epod. 9. 1.
Impositæ auro dapes. Virg. 3. Æn. 355.
Inemptæ. Horat. Epod. 2. 48.
Lethales. Valer. 2. Argon. 155.
Libidinosæ. In LIBET.
Opimæ. Virg. 3. Æn. 224. V. Servium.
Saliares. V. Saliaris, in SALII.
Siculæ, pro lautis & sumptuosis dixit Horat. 3. Carm. 1. 18. V. SICILIA.
Superbæ. Martial. 13. 45.
Celebrare dapes. Ovid. 5. Met. 113.
Convellere dapes avido dente. Ovid. 11. Met. 123.
Egerere dapes, Ovid. 6. Met. 664.
Epulari dapibus. Virg. 3. Æn. 224.
Inire dapes socias cum aliquo, Est convivari cum aliquo. Stat. 1. Sylv. 6. ad Cæsarem.
Instaurare dapes. Claud. 3. de raptu Proserp. 216.
Instituere. Virg. 7. Æn. 109.
Juvare aliquem opima dape. Stat. 4. Sylv. 9. 251.
Onerare mensas dapibus. Virg. 4. Georg. 133.
Orare veniam dapibus. Ovid. 8. Met. 683.
Pascere humana dape aliquem. Ovid. Epist. 9. 68.
Properare dapes. Stat. 1. Achil. 120. Significat celeriter apparare.
Dapem quomodo facere conveniat, docet Cato. V. DAPALIS.

DAPALIS, [πίων] cœna, Amplis dapibus plena. Nonius 2. 200. Titinnius Varro; Toto fit in foco de lignis mihi dapalis cœna. Auson. Epig. 9. 13. V. in ADJICIO, Adjicialis cœna.
Dapalis Jupiter, a Latinis vocatus & cultus est. Dictus autem videtur, quod ei sacra dapali epulo fierent. Sicuti enim dicimus cœnam dapalem, Marcello teste, quæ amplis dapibus instructa est: ita & Jovem dapalem appellatum existimamus. M. Cato in lib. de R. R. cap. 132. Dapem, inquit, hoc modo fieri oportet: Jovi Dapali culignam vini quantumvis polluceto: eo die feriæ bubus & bubulcis, & qui dapem facient. Quum pollucere oportebit, sic facies: Jupiter dapalis, quod tibi fieri oportet in domo familiaque mea culignam vini dapi ejus rei ergo, &c. Conf. Is. Voss. ad Catull. p. 203.

DAPATĬCUS, a, um. [μεγαλοπρεπὴς] Id est amplus, & magnificus: ut, Dapaticum negotium. Festus. al. Dapticum, melius.

DAPATICE, [λιπαρῶς] se acceptos antiqui dicebant significantes magnifice. Festus. al. Daptice.

DAPIFER, onomast. vet. Servus, qui cibos jam coctos infert & mensæ apponit.

DAPĪNO, [δαιτέω] are. Dapes extruere & parare. Plaut. Capt. 4. 2. 117.
Æternum tibi dapinabo victum, si vera autumas. Sed quidam Codd. MSS. exhibent, dabo.

DAPSĬLIS, e. [δαψιλὴς] Abundans & largus: ut, Dapsilis sumptus. Plaut. Mostel. 4. 2. 66.

Triginta minæ, præquam alios dapsiles sumptus facit.

Δαψίλεια, enim Græce id valet, quod Latine largitas, affluentia, copia, abundantia, vis larga, liberalitas. Dapsilis igitur non a dape deducitur.
Corolla Dapsilis. Plaut. Pseud. 5. 1. 21.
Dotes dapsiles. Plaut. Aulul. 2. 1. 45.
Lectus dapsilis, excellens & sumptuosus. Plaut. Trucul. 1. 1. 34.
Proventus dapsilis. Colum. lib. 4. cap. 27.
Spionia dapsilis musto. Colum. lib. 3. cap. 2. At spionia dapsilis musto, & amplitudine magis uvarum, quam numero fertilis. Id est abundans.

DAPSILE, Adv. [δαψιλῶς] Abundanter. Sueton. in Vesp. cap. 19. Sed & convivabatur assidue, ac sæpius recta, ac dapsile. [Gronov. Dapsili, probe.

DAPSĬLĬTER, Adv. Nævius in Coroll. Ultro meretur quamobrem ametur, ita dapsiliter suos amicos alit. Hæc Charisius lib. 2. V. Nonium. 4. 232. Dapsiliter, id est opipare, large, magnifice, splendide, abunde, liberaliter, affatim, laute. Lucilius comparativo usus est: Scito bene longinquum morbum in vino esse, ubi quis invitavit dapsilius se.

DARABA, [Δαραβᾶ] Civitas est Indiæ, non procul a Sabæis, de qua Strab. lib. 16.

DARADUS, [Δάραδος] Ptolemæo, Fluvius est Africæ, quem Plinius DARAT vocat. lib. 5. cap. 1.

DARAS, Fluvius in Caicandro insula, non procul ab Armozeis populis, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 25.

DARAT, Mauritaniæ fluvius, in quo crocodilos gigni ait Plin. lib. 5. cap. 1. V. supra DARADUS.

DARDÆ, Indiæ populi, auri fertilissimi, sicut Setæ argenti, de quibus mentio fit a Plin. lib. 6. cap. 19.

DARDĂNUS, [Δάρδανος] Electræ Jovisque filius, fratrem habuit Jasium: quo interfecto, e Corythi sede, Hetruria, qua nunc Cortona est, in Samothraciam venit, iram fugiens populorum. De quo Virg. 7. Æn. 206.

— his ortus in agris
Dardanus Idæas Phrygiæ penetravit ad urbes, &c.

Quem locum exponens Servius, sic ait: Jupiter cum Electra Atlantis filia, Corythi regis Italiæ uxore concubuit. Sed ex Jovis semine natus est Dardanus: ex Corythi, Jasius. Dardanus profectus ad Phrygiam, Ilium condidit: Jasius vero Thraciam tenuit, ubi est Samos, quam hic Samothraciam nominavit. Nam Junonis alia est Samos. Virg. 8. Æn. 34.

Dardanus Iliacæ primus pater urbis & author.

Tradit idem Servius in 3. 167. Æn. Jasium a Dardano fuisse occisum.

Author Trojæ Dardanus. Virg. 6. Æn. 650.
Crudelis Dardanus. Virg. 4. Æn. 661. Id eſt Æneas.

DARDANI, populi feri, Daſſaretis finitimi, quibus Triballi lævo prætenduntur latere, & Mœſicæ gentes, a fronte junguntur Medi ac Denſelatæ. Author Plin. lib. 4. cap. 1. de his item Eutrop. 6. 2.

DARDANIA, [Δαρδανία] a Dardano, ut ſcribit Strabo, lib. 13. Ovid. 1. Triſt. 9. 25. & Virg. 2. Æn. 324.
Venit ſumma dies, & ineluctabile tempus
Dardaniæ. Id eſt Trojæ: aut a Dardano Jovis & Electræ filio: aut ſecundum Salluſtium, a rege Dardanorum Mida, qui Phrygiam tenuit. Servius. quem rurſum V. in Virg. 3. Æn. 167.

DARDANIA, Inſula eadem cum Samothrace poſtea dicta, ut ex Callimacho refert Plin. lib. 4. c. 12. V. DARDANUS.

DARDANĬDES, ĭdæ. m. [Δαρδανίδης] patron. Virg. 10. Æn. 545.
Dardanides contra furit.
Dardanidæ duri. Virg. 3. Æn. 94.
Dardanidæ magni genus alto a ſanguine divum. Virg. 5. Æn. 45.

DARDANIS, ĭdis. [Δαρδανὶς] patron. f. ut Mares Dardanidæ. Ovid. 13. Met. 413.

DARDANIUS, adj. [Δαρδάνιος] Plin. lib. 33. cap. 3. Cujus ſceleris nos coarguimus illum primum, qui auro dignitatem per annulos fecit, ut habeant in lacertis jam pridem & viri quod e Dardanis venit: itaque & Dardanium vocabatur.
Aceſtes Dardanius. V. ACESTES.

DARDANĀRIUS, [Δαρδανάριος] ab Ulpiano vocatur qui annonam ſupprimit, uti denium carius vendat. in l. annonam. D. 6. de extraord. criminibus. Dicti autem Dardanarii a Dardano quodam contaminatiſſimo & profligatiſſimo mago. A quo etiam Dardaniæ artes, quæ a Colum. 10. 351. in Horto vocantur magicæ, At ſi (inquit) nulla valet medicina repellere peſtem, Dardaniæ veniant artes. Hujus Dardani meminit Plin. lib. 30. cap. 1.

DARDANIUM, [Δαρδάνιον] Oppidum parvum in Rhœteo litore, LXX. ſtad. a Rhœteo oppido quoque dicto diſtans, quæ duo in Troade viſuntur, teſte Plin. lib. 5. cap. 30.

DAREMÆ, Troglodytarum populi. Plin. lib. 6. cap. 29.

DARES, ētis. Phrygius hiſtoricus, ſcripſit bellum Trojanum Græce, in quo ipſe militavit, ut ait Iſidorus, primus fere hiſtoricorum: qui tandem capto Ilio, cum Antenoris factione remanſit, ut ſcribit Corn. Nepos, qui opus ejus e Græco in Latinum ſermonem convertit, dicavitque Salluſtio. Sed Suppoſititia ſunt, quæ ſub hujus nomine circumferuntur. V. Voſſ. de Hiſt. Græc. 4. 1. Eſt & Dares apud Virg. Æn. 5. 375. cum Entello congreſſus.

DARI, [Δάρoι] Populi Indum fluvium accolentes, infra ſolitudines, de quibus V. Plin. lib. 6. cap. 20.

DARIÆUM, Locus inclytæ fertilitatis in Zapavortene regione cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 16.

DARICI ſtateres, Perſis numiſma erant. Quin & Athenienſibus ſic vocabantur nummi quidam, qui ex auro cudebantur, in quibus mulæ cum curru videbantur effictæ. V. Alex. Genial. dier. lib. 4. cap. 15. Numiſma priſcum, Darii imagine percuſſum, non Xerxis patris, ſed antiquioris alterius. Daricos autem ſcribunt Authores adæquaſſe pretium ejus, qui ab Athenienſibus dicebatur Chryſûs, id eſt aureus. Alii drachmas argenti habere viginti prodidere, ut darici quinque minam facerent argenti. Ex Cæl. Antiq. Lect. lib. 10. cap. 2.

DARIDÆUS, rex Perſarum, tempore Apollonii Tyanæi, id eſt tempore Tiberii, Caii, & Claudii imperatorum, ut ſcribit Philoſtratus in ejus vita.

DARIORIGUM, [Δαριόριγον] Galliæ urbs Ptolemæo, Venetorum caput, vulgo *Vannes.*

DARITIS, Regio, Arianæ pars a quibusdam exiſtimata, L. M. paſſ. latitudine dimidio minore, quam Indiæ. V. Plin. lib. 6. cap. 23.

DĀRĪUS, [Δαρεῖος] Rex Perſarum, cui Xerxes ſucceſſit. Ovid. in Ibin, v. 315.
Utque necatorum Darii fraude ſecundi.

Darius, nomen trium Regum D. Hyſtaſpis. D. Nothus. D. Codomannus. In plerisque MSS. Curtianis legitur Dareus: quam lectionem eruditorum plerique probant; nec tamen altera ideo in vitio eſt, niſi breviter pronuncietur media; cum diphthongo enim ſcribitur. V. Freinshem. ad Curt. 3. 1. 7.

DARON, Oppidum in Arabico latere Ægyptiorum, qui Pſammetichum fugerunt. Authore Plin. lib. 6. cap. 30.

DARSIS, [δάρσις] Medicis Latine loquentibus Excoriatio eſt, nempe quum membrana a partibus ſibi ſubjectis manu, vel ſcalpelli manubrio reſolvitur. Deductum vero nomen eſt a verbo δέρω, quod excoriare ſignificat. Gal. lib. 8. de adminiſt. anatomicis.

DARTUS, i. m. [δάρτος] tunica teſticulos veſtiens. Celſ. 7. 18.

DARUENTIUS, [Δαρουέντιος] Fluvius. Strabo de Meduallis populis, & illorum montibus loquens; Supra vero, inquit, nonnullis in locis admodum cavis lacus eſt ingens, & fontes duo, non multum inter ſe diſtantes, e quorum altero amnis effunditur Daruentius nomine, per confragoſa ſeſe in Rhodanum loca præcipitans. Hæc ille lib. 4.

DARUERNUM, [Δαρούερνον] Ptolemæo, Britanniæ inſulæ portus unde in Galliam trajicitur. Vulgo *Dover.*

DARUS, [Δάρος] Pannoniæ inferioris, Id eſt Ungariæ fluvius, Ptolemæo: Draus aliis dicitur. Vulgo *Mora.*

DASCŪSA, [Δάσκουσα] Armeniæ inſula, quæ abeſt a Simyra LXXV. M. paſſ. V. Plin. lib. 5. cap. 24.

DASCYLOS, [Δασκύλειον] Bithyniæ oppidum Plinio & Pomponio lib. 1. Ptolemæus & Strabo Daſcylium nominant, & juxta lacum Daſcyliticum. H· die *Diaſquilo*, ſeu *Diaſquilos.*

DASELIS, Oppidum inter Ægyptum & Æthiopiam, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 29. in deſcriptione ſinus maris Rubri Troglodytici, &c.

DASIBARI, Flumen Cyrenaicæ regionis, de quo Plin. l. 5. c. 5.

DASSARETÆ, Thraciæ populi, quos a tergo Epiro junctos, Plin. ſcribit. De his Mela lib. 2. in deſcriptione Thraciæ.

DASTACUM, [Δαστακὸν] Caſtellum. Strabo lib. 11, Cataonum campi, & Melitina, civitatem nullam habent, at caſtella in montibus munita, Azamora & Daſtacum, quod Carmala flumen circumfluit.

DASTIR, [Δάστειρ] Civitas in Ponto, de qua Strab. lib. 12.

DASTYLUS, Fuit Gygis regis pater, teſte Herodot. lib. 1. c. 8. al. Daſcylus.

DASUMAJANUM Al. Daſumianum Senatusconſultum eſt, quo ſubvenitur his, qui juſta ex cauſa abſunt, ut nec libertas impediatur, nec libertus eripiatur his, qui fraude careant. l. neque infantes. Et l. non tantum. D. de fidei commiſſ. lib.

DASȲPUS, ŏdis. [δασύπους] Plin. lib. 10. cap. 63. Daſypodes omni menſe pariunt, & ſuperfœtant ſicut lepores. A partu ſtatim implentur, concipiunt quamvis ubera ſiccante fœtu. Pariunt non cæcos. Idem lib. 8. cap. 55. Lepus omnium prædæ naſcens ſolus præter daſypodem ſuperfœtat, aliud educans, aliud in utero pilis veſtitum, aliud implume, aliud inchoatum gerens pariter. In quibus duobus locis (inquit Budæus) Plinius hallucinatus eſſe creditur, qui daſypodem & leporem diverſa animalia eſſe putaverit, quum idem ſit. Theodorus certe daſypodem ubique leporem ex Ariſtotele vertit. Hactenus Budæus. Plura qui cupiat, videat priores hujus in Pandectas annotationes. V. Harduin. p. 245.

DATARIUS, DATATIM, DATIO, DATIVUS, DATO, DATOR, DATUS. V. DO, das.

DATIHIATUM, Thuris genus, quod rufum exit, Alexandriæque naſcitur, authore Plin. lib. 12. cap. 14.

DATHUS, i. f. Colonia Thraciæ juxta Strymonem opulenta, florens, & auri venas habens. Hinc proverbium Δάθος ἀγαθῶν Dathus bonorum de conferta rerum opulentia Suid. & Eraſm.

DATIS, [Δάτις] Dux quidam fuit Darii, cujus copias Miltiades in Marathone funditus delevit, quum Lecedæmoniorum auxilia non expectaſſet, tardius ob Lunam rotundam profecta. Ex Strab. lib. Geogr. 9. Meminit Herodot. lib. 6. Nepos 1. 4. 1. Val. Flacc. 6. 65.

DATISMUS, [δατισμὸς] quum oratio profertur iisdem numeris, & eodem modo cadit, a Date quodam Perſarum Satrapa, qui quum vellet Græculus videri, exclamavit, ἥδομαι, καὶ τέρπομαι καὶ χαίρομαι, quum dicendum erat χαίρω. Cæl. Antiq. lib. 16. c. 13. Et Eraſm. proverb. Datidis cantilena.

DAUCUS, [Δαῦκος] Herba, de qua Plin. lib. 19. 5. & lib. 25. 9. Dauci genera quatuor fecit Petronius Diodorus, quæ perſequi nihil attinet, quum ſint differentiæ duæ. Daucus a quibusdam vocatur paſtinaca ſylveſtris, V. Matthiol. Celſ. 5. 23. Dioſc. 3. 76. Iſid. 17. 9.

DAUCION, & Daucites idem.

DAUELLI, [Δαυέλλοι] Aſiæ populi, Megabaris finitimi, ut ſcribit Plin. lib. 6. cap. 29.

DĀVID, ĭdis, & ĭdis. Rex & Propheta apud Hebræos in Sacris monumentis notiſſimus. Nomen Dilectum ſignificat vel deſiderabile V. Iſidor. 7. 6. Inde

DAVIDĬCUS, adj. Sedulius in Mat. 21. idem exord. operis 17. Prudentius Hymno Epiph. v. 49.

DAULIA, vel Daulis. Oppidum Phocidis, ſub ditione Terei regis Thracum. unde Philomela dicitur Daulias avis Ovid. Ep. 15. 154. Deflet Threicium Daulias ales Ityn. Plin. 4. 3. V. Harduin.

DAULIS, ĭdis. Feſtum erat apud Argos, in quo fuit imitatio pugnæ Prœti in Acriſium, ut ſcribit Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 17.

DAULIS, Nymphæ nomen, Cephiſi filiæ, quæ oppido nomen dedit: quod vel Terei & Philomelæ ac Prognes fabula notiſſimum eſt. V. Pauſaniam in Phocicis.

DAULOTES, Fontis nomen in Arabia, ut apud Plin. lib. 6. cap. 28.

DAUNI, [Δαύνοι] Italiæ populi, a Dauno duce Diomedis ſocero dicti. Horum oppidum eſt Salapia, Annibalis meretricio amore inclytum, ut ſcribit Plin. cap. 11. lib. 3. Dauni nunc Siponto, Manfredonia, mons Garganus. Teſtis Olivarius in Melam.
Apulus Daunus. Horat. 4. Carm. 14. 26.

DAUNIA, [Δαυνία] Apulia, a Dauno Illyricæ gentis, claro viro, qui eam, propter domeſticam ſeditionem excedens patria, occupavit. Feſtus.

DAUNIUS, Adj. [δαύνιος] ut Regna Daunia apud Sil. lib. 8. & Dauniæ Camœnæ apud Horat. lib. 4. Carm. 6. 27.

DAUNIACUS, Idem Sil. 12. 429.

DAUNUS, Filius fuit Pilumni & Danaes, & avus Turni, qui in Apulia regnavit, a quo etiam regio illa Daunia dicta eſt. Alter fuit Daunus prioris filius, qui ex Venilia ſorore Amatæ Turnum ſuſcepit. Virg. lib. 12. 934. —Dauni miſerere ſenectæ. Eſt quoque fluvii nomen in Apulia. Unde Horat. lib. 3. Carm. 3. 11.
Qua pauper aquæ Daunus agreſtium,
Regnator populorum, &c. Quia inopia aquæ ſiticuloſa eſt Apulia. Acron.

DAURISES, Herodoto circa finem lib. 6. Unus ex Darii ducibus fortiſſimus, ejusdemque gener, qui in inſidiis a Cariis cæſus eſt.

DAUTIA, quæ & Lautia dicimus, munuſcula quæ dantur legatis hoſpitii gratia. Feſtus. V. ſupra in D. & infra LAUTIA.

DAVUS. Servile nomen Comicum. V. DACUS.

D E

DE, [περὶ] Præpoſitio, ablativo caſui ſerviens: quæ ſuo caſui ſemper præponitur. Aliquando interponitur inter ſubſtantivum & adjectivum elegantiæ cauſa. Cic. ad Att. lib. 7. Nam id niſi gravi de cauſa non feciſſet.
Obſerva hanc Præpoſitionem in quibusdam compoſitis augendi vim, in quibusdam minuendi obtinere. Augendi, ut deamo, dehiſco, deprecor, decerto, &c. Minuendi ut in depleo, defundo, depilo, &c. aliquando & finem notat ut in detumere, deludere, detonare, defluere, &c.

De ac

De ac Di in compositis solere confundi observant Drak. ad Sil. 17. 164. Brœckh. ad Tib. 1. 5. 40.
De nocte abire: Id est in nocte, vel per noctem: quod est nocturno tempore. Ter. Adel. 5. 3. 55. Ubi donatus dicit abundare DE.
De nocte multa exsurrexi. Plaut. Rud. 4. 2. 10. & 4. 1. 7.
De media nocte missus equitatus, novissimum agmen consequitur. Cæs. 7. Bel. Gal. 88.
De nocte vigilare. Cic. pro Murena, 22. Vigilas tu de nocte, ut tuis Consultoribus respondeas. 2. Qu. Fr. 14.
De die. Plaut. Asin. 3. 1. 13.
Ergo una orationis pars de die dabitur mihi? i. e. semel toto die licebit mihi quoque loqui.
De die potare. Plaut. Asin. 4. 2. 16. Unam ad amicam de die Potare, illam expilare jam.
De medio potare die. Horat. 1. Serm. 8. 3.
De die, cum dicunt Latini illud tempus intelligunt, quod post matutinum ad meridiem, & inde ad supremum incedit, ut Salmas. Exercit. Plin. p. 456. observat. Suet. Dom. c. 21. Lavabat de die prandebatque ad satietatem. i. e. statim a matutino. nam ante meridiem distentum cœna solitaria Domitianum Plinius perstringit Paneg. Traj. c. 49. Is. Voss. ad Catulli Epigr. 48. p. 109. Vos convivia laute, sumptuose De die facitis. exponit statim, repente, secutus, ut ait, Donat. ad Terent. infra citat. laudatque Porphyr. cui ad 13. epod. Hor. De die fit primo mane, quod tamen in Catulli loco locum habere negat. V. Vales. ad superiorem Plauti locum, & quem ibi adducit, Lips. ad Tac. Ann. 14. 4.
De die vivere cum perditis. Cic. 2. Philip. 87. Jamjam minime miror te otium perturbare, non modo urbem odisse, sed etiam lucem, cum perditissimis latronibus non solum de die, sed etiam in diem vivere.
De die, pro repente, ut Donat. exp. Ter. Adel. 5. 9. 8. — cum fide Scortum adducere, apparare de die convivium, Non mediocris hominis hæc sunt officia.
De quarta vigilia Cæs. B. G. 1. 40. & 41. De media nocte. Id. 7. 45. a princ.
De meo his præceptis nihil novum apposui. Plaut. Milit. 3. 3. 31.
De tuo istuc addis. Plaut. Menæh. 1. 2. 40.
De meo, de tuo, Aliter. Ter. Adel. 1. 2. 37.
Obsonat, potat, olet unguenta de meo. Plaut. Bacchid. 1. 1.65. Et ad eam operam facere sumptum de tuo.
De suo fungi aliquo munere. Liv. 4. Decerneret Senatus ut stipendium miles de publico acciperet, quum ante id tempus de suo quisque functus eo munere esset.
De meo consilio. Cic. ad Att. lib. 6. 3. Q. Cicero puer legit, ut opinor, certe epistolam inscriptam patri suo: solet enim aperire, idque de meo consilio. Id est meo suasu.
De mea voluntate, Cic. ad Att. lib. 4. 2. Abjecta toga, se ad generi pedes abjecit: ille noctem sibi postulavit, non concedebant. Remiscebantur enim Cal. Januar. vix tamen de mea voluntate concessum est.
De sua sententia in Albano monte triumphavit. Plin. Jun. de viris illustribus.
De sua sententia aliquid comminisci. Plaut. Cap.
De sententia populi lectus Imperator. Liv. 2. 39. Imperatores ad id bellum de omnium populorum sententia lecti Attius Tullus & C. Marcius.
De communi sententia aliquid constituere. Cic. 3. Off. 80. Ne noster quidem Gratidianus officio boni viri functus est tum quum Prætor esset, collegiumque Prætorum Trib. pleb. adhibuissent, ut res nummaria de communi sententia constitueretur.
De alicujus Sententia peccare. Plaut. Bacchid. 4. 9. 115.
Neque ego haud committam, ut siquid peccatum fiet, Fecisse dicas de mea sententia.
De sententia alicujus dare, quod sit satis ad aliquid agendum. Cic. 2. de Fin. 33.
De, pro a. Cic. pro Sylla, Etenim de principio studuit animus occurrere magnitudini criminis, satisfacere expectationi hominum.
De, pro ab, teste Nonio. Lucil. lib. 25.
Solus jam vim de classe prohibuit Vulcaniam.
De sinistra parte eruti dentes. Plin. lib. 28. cap. 8.
De, pro ad: ut Ædificare de exemplo alterius, Plaut. Mostel. 3. 2. 86. abundat DE.
De eodem genere, pro ejusdem generis. Cic. 4. Tuscul. 19. Afflictio, desperatio, & si qua sunt de genere eodem.
De, pro quantum pertinet ad. Ter. Hec. 3. 3. 31.
Nam de reducenda, id vero neutiquam honestum esse arbitror.
De interdum pro, vel propter, vel ob significat. Ter. Eunuch. 3. 2. 4.
— ecquid nos amas
De fidicina istac? Cic. 3. Verr. 76. Flebat uterque non de suo supplicio, sed pater de filii morte, de patris filius.
De pace mittere legatos. Cæs. 2. Bel. Gall. Et lib. 4. Idem lib. 5. De deditione. Cic. in Bruto, 16. De Rhodiorum præmiis.
De, pro post, vel a. Plaut. Mostel. 3. 2. 8.
Non bonus est somnus homini de prandio. i. e. Venienti de prandio.
De manu in manum. Cic. lib. 7. epist. 5. Totum denique hominem tibi ita trado, de manu (ut aiunt) in manum tuam istam & victoria & fide præstantem.
De mense Decembri navigare: DE abundat. Cic. ad Qu. fr. lib. 2. 1. extr.
De summo loco adolescens. Plaut. Aulul. prol. 29.
De summo loco, summoque genere filius. Plaut. Cap. 2. 2. 29.
De summo loco Dives. Plaut. Pœn. 3. 1. 13.
De scripto dicere, Id est legendo. Cic. de Clar. Orat. 46. Idem 10. Philipp. 5. Ita enim dixisti, & quidem de scripto (nam te inopia verbi lapsum putarem, nisi tuam in dicendo facultatem nossem) literas Bruti recte & ordine scriptas videri.
De cætero. Plin. lib. 11. cap. 26. De cætero, in ventre nihil est. De cætero, pro in posterum. Sen. de Ira 3. De cætero vide non tantum an verum sit quod dicis: sed an ille cui dicitur, ferre possit.
De cætero, pro posthac. Paul. in l. nequis. D. de custodia & exhibit. reor. Nam quum scierint sibi quoque molestiæ futurum magistratum, si facile solverent vinctos; non indifferenter de cætero facient.
De compacto rem aliquam agere. Plaut. Capt. 3. 1. 14. V. COMPINGO.
De improviso. Plaut. Asin. 2. 2. 44. Tantum adest boni de improviso.
De improviso in aliquem incidere. Cic. pro Rosc. Amer. 151. In quos si qui ex acie fugerunt, de improviso incidant. Item 4. Tusc. 67.
De improviso intervenire. Ter. Adel. 2. 2. 23.
De industria. Plaut. Asin. 1. 3. 60.
— quod nolebam ac vetueram, de industria Fugiebatis. Cic. 2. de Fin. 33. Si aut de industria facias, ut, &c. id. de Off. 1. 7.
De integro. Ter. Heaut. 4. 2. 7.
Ratio de integro ineunda est mihi. Idem Phorm. 1. 3. 22.
De integro incidere in morbum. Cic. ad Fam. lib. 12. 29.
Oriuntur de integro. Cic. 1. de Divinat. 30. Indidemque eadem quæ oriuntur, de integro atque eodem occidunt.
De integro creare Censores. Cic. 4. Ver.
De integro scribere. Cic. ad Att. lib. 13. 27. & 49.
De more. Plin. in Paneg. Tibi ascendenti de more Capitolium. Virg. Æn. lib. 7. 357. solito matrum de more locuta est.
De nihilo irasci. Plaut. Trucul. 4. 2. 56. Liv. 4. bel. Macedon. Mali rem exempli esse, de nihilo hospites corripi. Sic Plaut. Curc. 4. 1. 17. Dicere injuriam de nihilo.
Non hoc de nihilo est, quod Laches nunc me conventam esse expetit. Ter. Hec. 5. 1. 1.
De plano, id est ex æquo loco, veluti unde magistratus in tribunal, quod editiore in loco positum erat, conscendebant. Itaque de plano, & pro tribunali, opponuntur. Ulp. l. 3. §. 6. D. de bonor. possess. Si causa cognita bonorum possessio detur, non alibi dabitur, quam pro tribunali: quia neque decretum de plano interponi, neque causa cognita bonorum possessio alibi quam pro tribunali dari potest. Item in l. 2. §. 1. D. Quis ord. in bon. Huc alludens Seneca lib. de Clemen. 1. Hæc tamen, inquit, magnanimitas in bona fortuna latiorem locum habet, meliusque in tribunali, quam in plano cognoscitur. Hotoman.
De procul aspicere. Plaut. Pers. 4. 2. 6.
De proximo. Plaut. Aulul. Prol. 34.
Eam ego, hodie faciam ut hic senex de proximo sibi uxorem poscat.
De reliquo. Cic. ad Att. lib. 7. 14. De reliquo neque hercule quid agam, nec quid acturus sim, scio; ita, &c.
De repente. Ter. Hec. 4. 1. 39. Ita corripuit de repente tacitus sese ad filiam. Cic. pro Ligario 14. Tu de repente irrupisses, & clamare cœpisses, C. Cæsar cave credas, cave ignoscas.
De subito. Plaut. Capt. Prol. 62. Conari de subito nos agere tragœdiam.
De super. Plin. in Paneg. Nihil tamen gratius, nihil seculo dignius, quam quod contigit de super intueri delatorum supina ora.
Istum de superioribus pene solum legi. Cic. de Claris Orat.
De tempore, Tempestive. Hirtius de bello Hispan. Ipse de tempore cœnavit.
De transverso. Cic. ad Att. lib. 15. 4. Ecce autem de transverso Lucius Cæsar, ut veniam ad se rogat. Idem 4. Academ. 58.
DEA, æ, [θεά, θεός] a Deus: Dat. & abl. pl. Deabus. Virg. Æn. 1.328. — nec vox hominem sonat, O dea certe.
Æquorea dea. Ovid. Epist. 19. 126.
Auxiliaris. Ovid. 9. Met. 698.
Celeres deæ. Ovid. 2. Met. 119. i. e. Horæ.
Clara dea, Iris. Stat. 10. Theb.
Flava dea, Ceres. Ovid. 3. Amor. Eleg. 10. 43.
Frugifera dea, Ceres. Claud. 2. de Raptu Proserp. 138.
Idalia dea, Venus. Ovid. 3. de Arte Am. 106.
Pallens dea, Aurora. Stat. 6. Theb. 393.
Pharetrata dea, Diana. Ovid. Epist. 20. 204.
Princeps dearum, Juno. Ovid. 6. Fast. 37.
Rosea dea, Aurora. Ovid. 3. de Arte Am. 84.
Sæva dea. Ovid. Epist. 21. 6. & 61. Diana irata.
Spicifera dea, Ceres. Sen. Herc. OEt.
Triformis dea, id est Hecate, quæ & Luna & Diana, & Proserpina creditur esse. Ovid. 7. Met. 94. & 177.
Ultrices deæ Erebi. Sen. Oct. 965. i. e. Furiæ.
Sæpe hæ voces Dii Deæque omnes conjuncte leguntur. V. Propert. Eleg. 3. 12. Virg. Georg. 1. 21. Ter. Phorm. 4. 4. 6. Conf. Brisson. 1. de form. p. 54.
Deabus dixit Cic. pro Rabirio, ubi distinctione sexus opus erat. alias pro eodem usurpatur terminatio masculini. V. Voss. de Analog. 2. 4.
DEACINĀTUS, Adj. [ἀπιῤῥαγισμένος] ut Deacinata dolia, a quibus abstersi sunt acini. Cato cap. 26. Ubi erit lectum, post dies triginta, si bene deacinata erunt dolia, oblinito.
DEACTIO, Peractio. Festus.
DEALBO, [λευκαίνω] are. Album facere: vel potius tectorium inducere. Curius ad Cic. lib. 7. 29. Virum bonum esse, nec solere duos parietes de eadem fidelia dealbare.
DEALBATUS, Partic. Cic. Verr. 1. Omnes illæ columnæ, quas dealbatas videtis. Sueton. Galb. c. 9. Dealbata crux. Pallad. 1. 24. Dealbati parietes.
Compar. August. Conf. 7. 6. Dealbatiores vias seculi cursitabant.
DEALBATOR, ōris. Vet. Gloss. λευκαντής Dealbator: Lege 1. Cod. de excus. artis. Sculptores, Dealbatores, Cusores, &c.
DEAMBŬLO, [περιπατέω] are. Spatiari. Cic. 1. de Leg. 14. Quin pergimus igitur ad illa spatia nostra, sedesque, ubi quum satis erit deambulatum, requiescemus? Legitur & Ambulatum in emendatioribus codd. Cato R. R. cap. 127. Et faliat decies, & deambulet. Adde Suet. Aug. c. 83. & 96. & Domit. c. 21. Cels. 1. 3. Ulp. l. 12. §. 1. ff. de usu

de uſu & habit. Deambulare, cum accuſativo Seneca, de Remedio fortuitorum. Multa quum deambulaveris, domum redeundum eſt. Subauditur ſpatia.

Ire deambulatum. Cic. 2. de Orat. 256. Idem quum cuidam dixiſſet. Eamus deambulatum: & ille, Quid opus fuit de? Imo vero, inquit, Quid opus fuit te?

DEAMBULATIO, Verbale. [περίπατος] Ter. Heaut. 4. 6. 2. Vel me hæc deambulatio, quam non laborioſa ad languorem dedit. De loco, Ulp. l. 7. ff. t. 1. l. 13. §. 4. Deambulationes arboribus opacæ atque amœnæ.

DEAMBULĀCRUM, Mamertin. Paneg. Juliani c. 9. Fora, deambulacra, gymnaſia.

DEAMBULATORIUM, [περίπατος] Locus in quo deambulamus. Capitolin. in Gord. c. 32.

DEĂMO, [ὑπερφιλέω] are. valde amare. Ter. Heaut. 4. 6. 21.
 Næ ego ſum fortunatus: deamo te, Syre. Et Plaut. Pœn. 4. 2. 72. & 5. 4. 3.

DEAMATUS, Plaut. Truc. 4. 1. 5. Mea dona deamata acceptaque habita apud Phroneſium.

DEARGENTASSERE, Verbum obſoletum. Lucil. lib. 26. Depeculaſſere aliqua ſperans me, ac deargentaſſere, decalanticare eburneo ſpeculo. Non. 2. 218.

DEARGENTATUS, Oros. 3. 22. pr. deargentatis armis &c. ſeq. Argyraſpides ob arma deargentata ſic dicti. Conf. Auguſtin. Ep. 23. ad Bonifac. & vulg. Pſ. 67. 14.

DEARMO, āre. Idem quod exarmare. Apul. Met. 5. p. 172. Sagittas dearmare.

DEARMATUS, [ἀφωπλισμένος] Particip. Liv. 4. 10. extr. conſul triumphans in Urbem redit, Civilio Volſcorum duce antecurrum ducto, prælatiſque ſpoliis, quibus dearmatum exercitum hoſtium ſub jugum miſerat. Id eſt, cui ablata fuerant arma.

DEARTUARE, [ἐξαρθρῶν] Quaſi per artus concidere, inquit Nonius Plaut. Capt. 3. 4. 109. Tum igitur ego deruncinatus, deartuatus ſum miſer. Sceleſti hominis technis.
Deartuare opes, per translationem dixit Plaut. in Capt. 3. 5. 14.

DEASCIO, āre. Dedolare. Plaut. Milit. 3. 3. 11. Miles quemadmodum potis eſſet deaſciari.

DEASCIĀTUS, Partic. Prudent. Rom. 381.
Deaſciato ſupplicare ſtipiti.

DEAURO, āre. Inaurare. Gloſſ. Gr. Lat. χρυσόω. Auro. Inauro. Deauro. Cod. Theod. leg. 1. de fabricenſ. Bucculas tegerent argento & deaurarent. Tertull. de Idolo. c. 8. Soccus & baxa quotidie deaurantur.

DEAURĀTUS, Partic. Sen. Ep. 76. Cui deauratus eſt baltheus. Sic Pſ. 45. 10. In veſtitu deaurato. Interpr. Vulg.

DEAURĀTOR, ōris. Leg. 1. Cod. de excuſ. artif. Deauratores memorantur. Gloſſ. vet. χρυσωτής Deauratores.

D E B

DEBACCHOR, aris, [παροινῶ] ari. proprie Præ ebrietate valde furere vel Bacchari. Ter. Adel. 2. 1. 30. Si ſatis jam debacchatus es leno, audi ſi vis nunc jam. s. Egone debacchatus ſum in te, an tu in me? Quædam exemplaria legunt Bacchatus.
Ad inanima traxit Hor. Od. 3. 3. 55. Qua parte debacchantur ignes.

DEBACCHATIO, ōnis. f. immanis bacchatio Salvian. l. 7. de gubern. Dei, Fervidæ libidinis debacchatione graſſantes.

DEBÆ, populi ſunt Arabiæ felicis, proximi Sabæis, ex genere Nomadum. Horum regionem flumen interlabitur, quod teſte Strab. lib. 16. auri ſtricturas defert. Meminit hujus Propert. ſed hic Debatas non Debas vocat, lib. 4. eleg. 5. 21.
 Si te Eoa juvat, Debatarumque aurea ripa, &c. Brouckh. cum Turnebo legit; Si te Eoa, Doroxanium, juvat aurea ripa.

DEBASIĀTOR, ōris. Idem quod Baſiator. Apul.

DEBASIATUS, ap. eundem.

DEBATUO, ere. Pugnare vel potius pugnando ſubigere. Petron. cap. 69. Solebam ipſum Ammæum debatuere. V. BATUO.

DEBELLO, [καταπολεμεῖν, καταγωνίζεσθαι] Expugnare, Devincere. Plin. lib. 6. cap. 13. Darium Alexander debellavit. Virg. 6. Æn. 852.
 Parcere ſubjectis, & debellare ſuperbos.

DEBELLATUS, Partic. ut Debellatus vi hoſtis. Liv. 8. 10. Id eſt Victus. Tyrannus debellatus. Claud. 7. Paneg.
Debellatum eſt cum Græcis, Id eſt finitum eſt bellum. Liv. 8. ab Urbe. Sic 8. belli Macedon. Quod cum Antiocho uno prælio debellatum eſſet.

DEBELLATO, [καταγωνισμένως] vice adverbii Liv. 30. 8. Velut jam debellato, quod ad Syphacem Carthaginienſeſque attineret. Idem 26. 21. Quod niſi manente in provincia bello non decerneretur, eum quaſi debellato triumphare, cum exercitus teſtis, &c. Sed eſt participium abſolute poſitum ſubintellecto nomine vel pronomine; de quo Voſſ. de Conſtr. c. 49.

DEBELLANDUS, Partic. [καταπολεμηθησόμενος.] Virg. 5. Æn. 730.
 — gens dura, atque aſpera cultu
 Debellanda tibi Latio eſt.

DEBELLĀTOR, Verbale [καταγωνιστής.] ut Cruenti gurgitis debellator, apud Stat. lib. 9. Theb. 545. Virg. Æn. 7. 651. & Tertull. Apol. c. 5.

DEBELLATRIX, ĭcis. f. Tertull. adv. Marc. 3. 13. Roma ſanctorum Dei debellatrix. Lactant. 1. 9. Libido pudoris ac famæ debellatrix. Tertull. Apol. c. 25. Græcia Phrygiæ debellatrix. ubi Rigaltius debellator vett. librorum auctoritate & exemplis tuetur.

DEBĔO, ŭi, ĭtum, [ὀφείλω, ὀφλισκάνω, χρεωστέω] ēre. notæ ſignificationis. Ter. Andr. 4. 1. 51. Ego Pamphile hoc tibi pro ſervitio debeo. Cic. Fam. lib. 10. 12. Perfice ut ne minus Reſp. tibi, quam tu Reip. debeas.
Calendis Januarii debuit, adhuc non ſolvit. Cic. Att. lib. 14. 21.
Quantum debet? Cic. Att. lib. 5. 10. Quid vos? Qantum inquam debetis? Reſpondent, CVI. Subaudi talenta.
Privatim debere. Cic. pro Quint. 15. Neque interea verbum ullum interpoſuit Nævius, aut ſocietatem ſibi quidpiam debere, aut privatim Quintium debuiſſe.

Amorem, ſtudium, & ſimilia. Cic. Fam. 1. 9. Quoniam tibi incredibilem quendam amorem, & omnia in te ipſum ſumma, ac ſingularia ſtudia deberem, reip. eum certe me animum, merito ipſius debere arbitrabar, quem &c. Idem pro Flacco. Semper ita ſentiet talem ſe animum & generis dignitati, & pietati ſuæ, & patriæ debuiſſe.
Animam. V. ANIMA.
Beneficium ſummum alicui debere. Cic. 1. de Orat.
Fatum ſuum debere alicui, Id eſt acceptum referre alicui quod vel vivat, vel jam moriatur, vel bene, vel male agat. Stat. 5. Theb. 21.
Fidem. ut, Debeo tibi hanc fidem. Plin. Epiſt. 2. 8.
Fides communis omnibus debetur. Cic. Q. fratri. lib. 1. 1.
Gratiam debere alicui. Cic. 2. de Fin.
Honores divini pro divinis meritis alicui debentur. Cic. 4. Philipp.
Laudem alicui debere. Cic. Att. 1. 9.
Malum alicui pro ſceleribus debetur. Cic. 3. Verr.
Miſericordia tibi nulla debetur. Cic. 1. in Catil. 16.
Nummos alicui debere. Cic. Att. 11.
Oculos debere alicui. Catul. Epigr. 77.
Pecuniam debere alicui. Cic. pro Quintio.
Pecuniam grandem alicui debere. Cic. Fam. 13. 62. Ejus filio mire ſtudioſe & erudito & modeſto pecuniam Nicæenſes grandem debent ad HS. octogies.
Pecunia debetur alicui ex. Cic. Fam. 3. 5. Dum pecunia accipitur, quæ mihi ex publica permutatione debetur. Idem pro Cæcina 16. Quum præſertim pecunia ex partitione deberetur.
Pecuniam debere pro. Cic. 2. Philipp. Appellatus es de pecunia, quam pro domo, pro hortis, pro ſectione debebas.
Pecunia cœpta eſt deberi. Cic. Fam. 1. de Orat. 168. Ante petitam eſſe pecuniam, quam eſſet cœpta deberi.
Pœna tanto facinori debetur. Cic. in Piſon. 91.
Satisdato debere. Cic. Att. 16. 6. extr. ubi V. Gronov.
Supplicia debentur hoſtibus victis. Cic. 5. Verr. 76.
Vitam tibi debere fatetur. Ovid. de Ponto, 4. 5. 31.
Vitam armis debere. Claud. Stilich. 77.
Debeo tibi, ſine accuſativo. Cic. Fam. lib. 1. Epiſt. 1. Nos in cauſa eo authoritatem minorem habemus, quod tibi debemus. Id eſt ſumus tibi obligati, aut debitores tui ſumus.
Debeam, credo, iſti quicquam furcifero, ſi id fecerim? Ter. Eunuch. 5. 2. 23. i. e. Satisfaciendum ipſi mihi erit de injuria?
Maxime debere & plurimum poſſe juvare. Cic. Fam. 1. 7. Qui te & maxime debuerunt, & plurimum juvare potuerunt.
Cupere debere omnia alicujus cauſa V. CUPIO.
Magnopere debere alicui. Cic. pro Planc. Ei me dedam cui nihil magnopere debeam.
Id noſtræ neceſſitudini debere me judico. Cic. Fam lib. 10. 12.
Tantum me tibi debere exiſtimo, quantum perſolvere difficile eſt. Brutus Cic. lib. 11. 1.
Debetis velle quæ velimus. Plaut. Amphit. Prol. 39.
Nihil debere cæleſtibus, pro mortuum eſſe. Qui enim vivunt, obnoxii ſunt ſuperis diis: mortui extra eorum ditionem ſunt, & in aliorum jus conditionemque concedunt: qui autem alicui obnoxius eſt, qui alicujus imperio paret, is ei aliquid debet. Virg. Æn. 11. 52.
 Nos juvenem exanimum, & nil jam cæleſtibus ullis
 Debentem, vano mœſti comitamur honore. Turneb.
Debuit noſſe, pro decebat. Cic. pro Cluent. Plin. Neſcio an minoris hominem, quanquam noſſe debes. Id eſt, veriſimile eſt te hunc noſſe, quum ſit tot notis nobilis. Budæus. Cic. de Inv. 2. 3. Qui veriſſimum pulchritudinis habere judicium debuiſſet. Idem Att. 6. 1. Aufius debet etiam fratris Appii amorem erga me cum reliqua hæreditate creviſſe. Add. Græv. ad Cic. Att. 10. 4. p. 131. ſeq. Burm. & Sciopp. ad illud Petron. c. 33. extr. Hic neſcio quid boni debet eſſe. Conf. c. 49. p. 246. Similia de Oportet habet Pareus lex. Crit.
Quantum eſſet quod deberet accedere, Id eſt quod addi oporteret. Cic. de Univerſ.
Debere, eſt jure aliquo teneri ad aliquid vel dandum, vel faciendum. Cic. in Paradox. Tu poſſe te dicito, quandoquidem potes, debere ne dixeris, quoniam nihil quiſquam debet, niſi quod eſt turpe non reddere.
Debetur inventio rei alicujus alic. Plin. 18. 7. Id eſt, attribui debet: hoc eſt invenit.
Debebitur. Cato de R.R. cap. 144. Pro eo nemo ſolvet, neque debebitur.
Sua cuique virtutis laus propria debetur. Cic. 2. de Orat. 342.
Corpora debentur fato. Virg. 6. Æn. 714.
Vita neceſſitati debetur. Cic. pro Sextio. 47.
Debeo, pro poſſum. Cic. Att. 8. 16. Neque enim ſuſpicari debui. Quod epiſtola ſuperiore dixerat: Suſpicione aſſequi non potui.
Eleganter debere nos ea dicimur quibus obnoxii ſumus, quæ metuenda nobis impendent. Hor. Od. 1. 14. 15. Tu niſi ventis debes ludibrium, cave. Lambin. ad loc. exemplis docet eam loquendi rationem a Græcis ſumptam eſſe. Hor. ad Piſon. 63. Debemur morti nos noſtraque. Similiter pœnas debere. Juv. dixit 10. 312. de quo Lipſ. Epiſt. Quæſt. 4. 24. Ita fatis debetur quod certo futurum eſt. Virg. Æn. 3. 184. add. Burm. ad Quintil. Declam. 9. 5. p. 194. Item. debere vel deberi non poſſe, quod cito præſtandum erat, eleganter quoque dicitur. Ovid. Heroid. 16. 103.
 Nec potui debere mihi ſpem longius iſtam,
 Cærulea peterem quin mea vota via.
Cic. Att. 4. 2. Itaque oratio juventuti noſtræ deberi non poteſt. i. e. cogimur illam juventuti deſcribendam concedere ut inde proficiat. Plura dabit Victor. ad loc.

DEBENS, [ὀφείλων] Partic. ut,
Dies lenta videtur opus debentibus, id eſt Mercenariis, ut Schol. exp. Hor. 1. Epiſt. 1. 21. Idem de Art. 43.
 Ut jam nunc dicat jam nunc debentia dici.

DEBĬTUS, Partic. [ὀφειλόμενος] Cic. Fam. lib. 5. 17. De tuo autem filio vereor, ne ſi nihil ad te ſcripſerim, debitum ejus virtuti videar teſtimonium non cepiſſe.
Gratiam meritam debitamque alicui referre. Cic. 3. de Orat. 14.
Mors naturæ debita. Cic. 14. Philipp. 31.

Honores debitos decernere. Cic. 7. Philipp. 10.
Officio debito fungi. Cic. pro Cæl. 21. Tandiu debitum neceſſitudini officium reddere. Cic. Fam. 5. 18.
Pecuniam tandiu debitam alicui ſolvere. Cic. pro Flac. 54.
Pietate debita fratres colam. Sen. Hippol.
Pœnas ferre debitas. Sen. OEdip. 12.
Pœnas juſtas & debitas ſolvere. Cic. pro Milone 86.
Præmia Reddere debita. Virg. 2. Æn. 537.
Progenies Cœlo debita. Claud. in Gigantomach. 53.
Suppliciis. ut, Vita alicujus multis ſuppliciis juſtis debitisque erepta. Cic. 1. Catil. 20.
Idem interdum ac deſtinatus. Sulp. Sever. Hiſt. Sacr. 1. 54. poſtremis denique malis debitus, Regis animum offendit.

Debĭtum, Subſt. [ὀφείλημα, χρέος, δάνειον] Id quod debetur. Cic. ad Q. frat. lib. 1, 2. prius quam Fundanio debitum ſolutum eſſet.
Conſectari debita. Cic. Att. 13. 23. Ne exiſtimes, eos, qui non debita conſectari ſoleant, quod debeatur remiſſuros.
Exigere debitum. Sen. Phœniſſ. 171.
Fraudari debito. Cic. in Orat. 178.
Liberari debito vitæ. V. VITA.
Retribuere debitum. Cic. Antequam iret in exil. 2. Fidei conducit, in loco debitum retribuëre.
Reſidere in debitis dicitur quod nondum ſolutum eſt. Lege ult. Cod. de præd. Senat. Docuit tua ſublimitas exactionem Tribunorum Senatus non poſſe concurrere, adeo ut in nonnullis provinciis Senatori canonis medietas in debitis reſederit. Id quod uno nomine Reliquum dicitur.
Reddere debitum Naturæ. i. e. Mori. Nep. de Reg. 1. 5. Curt. 10. 5. 3. Velut omni vitæ debito liberatus.
Solvere alicui debitum. Cic. Q. Frat. lib. 1. 2.

Debitor, [ὀφειλέτης, χρεώστης, ὑπόχρεως] Verbale. proprie (ut Modeſtinus ait) is dicitur a quo invito exigi pecunia poteſt. Plin. Jun. in Paneg. Nam liberalitatem jucundiorem debitor gratus, clariorem ingratus facit.
Debitor numeroſus. Mart. 3. 31.
Et ſervit dominæ numeroſus debitor arcæ. Id eſt multi debitores.
Æris debitor. Hor. 1. Sat. 2. 86.
Levior plaga ab amico, quam a debitore. Cic. Fam. lib. 9. 16.
Creditorem debitoribus addicere. Cic. in Piſon. 86. Ultro Fufidium Equitem Romanum hominem ornatiſſimum creditorem debitoribus ſuis addixiſti. V. ADDICO.
Debitoribus creditas pecunias condonare. Cic. 2. Off. 78.
Dimittere debitorem, pro Remittere debitum, & acceptilatione debitorem liberare. Ulp. l. 4. D. de decret. ab ordin. faciend. Ambitioſa decreta decurionum reſcindi debent, ſive aliquem debitorem dimiſerint, ſive largiti ſint.
Interpellare debitorem. V. INTERPELLO.
Perpetuus animæ debitor. Ovid. 1. Triſt. 5. 10.
Vitæ debitor. Ovid. 4. de Ponto, eleg. 1. 2.

Debĭtrix, [ὀφειλέτις] Verbale, f. Ulp. in l. Quanvis pignoris datio D. ad Senatusc. Velleian. Quaſi debitrix delegetur. Paul. eod. tit. l. debitrix mulier. Tertull. de anima, Si omnium facinorum debitrix anima eſt.

Debitio, Verbale, f. [ὀφειλή] Idem quod debitum. Cic. ad Att. lib. 14. 13. Quintus autem de emendo nihil curat hoc tempore; ſatis enim torquetur debitione dotis. Facto enim divortio cum Pomponia, Attici ſorore, dotem reddere Q. Cicero cogebatur. Sic apud eundem pro Planc. 68. Diſſimilis eſt pecuniæ debitio & gratiæ. V. Gell. lib. 1. cap. 4.

Debĭbo, a Bibo comp. Solinus cap. 12, Quorum alterum ſi ovillum pecus debibat, &c. i. e. De flumine eo bibat.

Debĭlis, e. [ἀσθενής, ἀνάπηρος, ἀμβλύς] Ter. Adelph. 4. 5. 3. Membra metu debilia ſunt. Infirmus ac debilis. Cic. 3. in Catil. 3. Infirmos ſine illo ac debiles fore putabam.
Imbecillis ac debilis ſenex. Cic. pro Sextio. 24.
Humero, lumbis, coxa debilis. Juv. Sat. 10. 227.
Mancus & membris omnibus captus ac debilis. Cic. pro Rabirio 21.
Mancus & debilis magiſtratus. Cic. pro Mil. Occurrebat, mancam ac debilem Præfecturam ſuam futuram Conſule Milone. De Clodio.
Debile & Firmum, contraria. Cic. pro Murena. 51.
Debilis aliqua parte animi. Cic. de Claris Orat. 219.
Senex & debilis. Cic. 8. Philipp.
Senex debilior. Claud. in lib. Epigr. 42.
Vires equitum debiles. Cic. pro Mil. 95.

Debilĭto, [ἀσθενόω, ἐξασθενίζω, ἀμβλύνω] are. Cic. de Amicit. Nec debilitari animos, aut cadere patitur.
Me dolor debilitat, includitque vocem. Cic. pro Rabir. Poſth. 48.
Onus debilitat me. Ovid. 2. Triſt. 333.
At ſi me jubeas domitos Jovis igne Gigantes
Dicere: conantem debilitabit onus.
Membra debilitant lapidibus, fuſtibus, ferro. Cic. pro Flac. 73.
Actio cauſæ debilitatur. Cic. pro Deiot. 7. Quæ quoniam anguſtiora faciunt, actioque cauſæ maxime debilitatur loco, tuum, &c.
Affligunt animos, & debilitant metu. Cic. 4. Tuſcul.
Audaciam alicujus debilitare & comprimere. Cic. pro Murena.
Debilitantur cogitationes inimicorum & proditorum. Cic. Fam. lib. 1. 6.
Conſenſus populi debilitatur. Cic. 8. Philipp. 4. Conſenſus Pop. Rom. qui jam deſcendit in cauſam, ſi nos langueſcimus, debilitetur neceſſe eſt.
Debilitare & reprimere furores aliquorum. Cic. in Vatin. 17. Quæ leges ſæpenumero tribunitios furores debilitarunt & repreſſerunt.
Dolor patientiam debilitat. Cic. 5. Tuſcul. 76.
Debilitat ſpem meam tua profectio. Cic. ad Att. lib. 5. 4.
Studia amicorum debilitare. Cic. pro Murena 43. Id eſt minuere.
Debilitari ac frangi viribus. Cic. pro Marcel. 8. Nulla eſt enim tanta vis, tanta copia quæ non ferro ac viribus debilitari frangíque poſſit.
Virtutem alicujus debilitare. Cic. 5. Philipp. 4. Utrum hoc eſt confirmare militum animos, an debilitare virtutem?
Vocem fletu debilitare. Cic. pro Cælio, 60. Sed enim hæc facta illius clariſſimi ac fortiſſimi viri mentio & vocem meam fletu debilitavit, & mentem dolore impedivit.
Debilitari, paſſive ut Debilitari morbo. Celſ. lib. 1. cap. 8. Cic. 2. de Fin. Turpe eſſe viro debilitari, dolere, frangi, ſuccumbere.
Frangi & debilitari moleſtia non oportet. Cic. Q. frat. lib. 1. 1.
Debilitor lacrymis. Cic. Fam. lib. 14. 3.
Infringitur ac debilitatur magiſtratus. Cic. 1. de Orat. 24. Druſique Tribunatus pro Senatus authoritate ſuſceptus, infringi jam ac debilitari videretur.

Debilitātus, Partic. [ἀσθενῶν, ἠσθενωμένος] ut Debilitatus ſtupris. Cic. 2. in Catil. 10.
Afflictus, debilitatus, mœrens. Cic. 2. de Orat. 195.
Debilitatus atque abjectus. Cic. 3. Catil. 10. Recitatis literis, debilitatus atque abjectus conſcientia, repente conticuit.
Animo debilitatus. Cic. Bruto, 9. 3. Minime decet, propter quem fortiores cæteris ſumus, eum ipſum animo debilitatum videri.
Deſperatione debilitatus. Cic. in Orat. 3. Vereor ne, &c. tandem ſtudia multorum qui deſperatione debilitati, experiri id nolent, quod ſe aſſequi poſſe diffidant.
Multis vulneribus acceptis, ac debilitato corpore & contrucidato, ſe abjecit exanimatus. Cic. pro Sextio 79.
Fractus ac debilitatus metu. Cic. 1. de Orat. 122.
Inermem & debilitatum aliquem opprimere. Cic. pro Murena.
Victus & debilitatus objecta ſpecie voluptatis. Cic. 1. de Fin. 47.
Conſiliis circunclusſus & debilitatus. Cic. 2. in Catil. 14. Nunc ſi L. Catilina conſiliis, laboribus, periculis meis circunclusſus ac debilitatus, ſubito pertimuerit, &c.
Civitas fracta malis, mutà, debilitata, abjecta metu. Cic. pro Domo ſua. 25.
Præcipitans & debilitatus magiſtratus aliquis. Cic. pro Domo ſua, 40. In tuo præcipitante jam & debilitato Tribunatu, auſpiciorum patronus ſubito extitiſti.
Illa naufragorum ejecta ac debilitata manus. Cic. 2. in Catil. 24.
Nomen Græciæ jam fractum prope ac debilitatum. Cic. pro Flac. 62.
Veritas debilitata multis incommodis. Cic. pro Quint. 4. Ut multis incommodis veritas debilitata, tandem æquitate talium virorum recreetur.
Virtus debilitata, animus fractus. Cic. poſt redit. ad Quirites 19.
Urbs ſoluta ac debilitata. Cic. 2. de Leg. Agr. 90. Quod nervis urbis omnibus exſectis, urbem ipſam ſolutam ac debilitatam reliquerunt.
A jure cognoſcendo debilitatus. Cic. 2. de Orat. 142. Debilitati a jure cognoſcendo, voluntatem diſcendi ſimul cum ſpe perdiſcendi abjiceremus. Id eſt, deterriti a jure cognoſcendo, metus enim debilitat.

Debilitāte, Ita Nonius 2. 227. explicat Debiliter.

Debilĭtas, atis. [ἀσθένεια.] Plin. lib. 17. cap. 24. Quibusdam debilitas ſterilitatem, non necem affert.
Animi debilitas. Cic. 1. de Fin. 49. Ob eamque debilitatem animi multi parentes reliquerunt, &c.
Tarditas ingenii, ſtupor debilitasque linguæ. Cic. in Piſon. 1.
Bonum integritas corporis, miſera debilitas. Cic. 5. de Fin. 84.

Debilitatio, [ἀσθένημα.] Cic. in Piſon. 88. Quid debilitatio atque abjectio animi tui? **Debilatamentum.** Idem. ap. Auguſtin. **Debilitator**, ōris. ap. eund. **Debilitātrix**, īcis. ap. Hieron.

Debiliter, Adv. antiquum, Debilitate, inquit Non. Pacuv. Miſeret me, lacrymis lingua debiliter ſtupet.

Debĭlo, ōnis. pro debili dixerunt veteres. Enn. Debilo homo. Sipontin.

Debitio, **Debitor**, **Debitrix**, **Debitum**, **Debitus**. V. DEBEO.

Deblatĕro, [καταψελλίζω] are. eſt ſtulte loqui, inquit Feſt. nam βλακας, ſtultos vocant Græci. Non. vero deblaterare, Obloqui & confingere interpretatur. Plaut. Aulul. 2. 3. 1. Ubi tu es quæ deblateraſti jam vicinis omnibus; meæ me filiæ daturum dotem? Lucil. lib. 30. Deblaterat plenus, bonus ruſticus concinit una. Gell. lib. 9. cap. 15. Deblateratis verſuum multis millibus. V. BLATERO.

Deblateratio, ōnis. ap. Apul.

Debreviatus, id. quod Abbreviatus in Cod.

Debreviatio, ōnis. Idem quod Abbreviatio in Cod.

Debris, Garamantum oppidum, affuſo fonte, a medio die ad mediam noctem aquis ferventibus, totidemque horis ad medium diem rigentibus. Verba ſunt Plin. lib. 5. cap. 5.

Debucellatus, ut Penicilli debucellati. Plin. Valer. 1. 6. [In cod. Baſilienſi expreſſum Pinicelli & Punicelli. Loquitur autem de maſſa ad Mandalia i. e. magdaleones faciendos. Legendum forte Panicellos de buccellato. V. locum.

Debuccīno, as, are. pro Buccinare uſus eſt Tertull. de velandis virginibus. cap. 13. Nihil debuccinemus. i. e. promulgemus.

Debuccinātus, ap. Mart. Capell.

Debuccinator, ōris. ap. Auguſtin.

Debullio, īre. Hinc

Debullitio, ōnis. f. ap. Auguſtin.

D E C

Dĕc. Decius, Decurio. DE. Defunctus. DEC. DEC. Decem Decani, Decreto Decurionum. DE. vel DEDIC. Dedicata. DES. Deſignatus, Deſignavit. DEST. Deſtinato.

Decachinnare, [καταχαγχάζω] Eſt deridere, ut eſt apud Tertull. ad Nation. 1. 19. Quo reſolutius decachinnatis. Id. Apol. c. 47. Gehennam ſi comminemur, decachinnamur.

Decachordum, [δεκάχορδον] inſtrumentum muſicum, decem chordas habens. Occurrit in verſ. Pſalm. & ap. Hieron. Epiſt. ad Paulin. c. 7.

Decacumĭno, [βλαστολογέω] are. Cacumen præcidere, & cacumine privare. Columel. 4. 7. & 5. 6. Poteſt etiam ulmus ſic diſponi, ut adhuc tenera decacuminetur, ne altitudinem quindecim pedum excedat.

Decacu-

DECACUMINATIO, [βλαστολογία] Verbale. Plin. lib. 17. cap. 24. Similem & decacuminatio rationem habet, cupressi, piceæ, cedri.
DECACUMINATOR, ōris. ap. Tertull.
DECADIVUS, Vetus poeta in Pervig. Veneris 17. ex conject. Lernutii: Al. de Cadivo.
Et micant lachrymæ trementes decadivo pondere.
DECADORUS, [δεκάδωρος] Longus decem palmis.
DECADUCHUS, [δεκαδοῦχος] Decemvir. Erant magistratus Athenis, post exactos Tyrannos, qui Remp. administrabant, eorum unusquisque Decaduchus vocabatur. V. Alexand. Genial. dier. lib. 3. cap. 16. Harpocrat. in v.
DECÆNEUS, [Δεκαίνεος] Byrebistæ regis Getarum consiliarius, quo tempore Cæsar adversus illum expeditionem parabat, more patrio Dei nomine honoratus. V. Strab. lib. 7.
DECALANTICARE, obsoletum verbum apud Lucil. lib. 26. Decalanticare eburno speculo. Meminit Non. V. DEARGENTASSERE supra. Turneb. Adversf. 29. 22. exponit calanticam detrahere.
DECALCO, are. Calce lino. Vet. Gloss. κονιῶ. Decalco, albo.
DECALICATUS, Partic. Idem quod Calicatus. q. V. Festus. Decalicatum, calce litum.
DECALITRON, [δεκάλιτρον] Stater erat Corinthius, obolorum decem. Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 2.
DECALŎGUS, [δεκάλογος] Tabula Decem præcepta continens divina.
DECALVO, are. Veget. de Re vet. 2. 48. Psilothro decalvare. Usus & vulg. Interpr. 1. Cor. 11. 5. Vet. Gloss. decalvo φαλακρῶ.
DECAMNICHUS, [Δεκάμνιχος] Archelai aulicus quidam fuit, qui quum oris graveolentiam Euripidi objecisset, excanduit poeta maledicto gravius, querelasque apud regem deposuit. Is vero, ut qui Euripidem amplius amaret, illique afficeretur plurimum, Dechamnicum in ejus arbitrio posuit, in quem prout vellet, plagis desæviret. Qua tam insigni injuria accepta, bilem non substrinxit Decamnichus, sed in Archelaum grassantibus ducem se præbuit, ac necis illius causa extitit gravissima. Ex Cæl. Rhodig. lib. 24. cap. 10.
DECANI, [δεκάναρχοι] Dicti sunt in exercitu, qui decem militibus præerant. Erant Decani denis militibus præpositi, qui nunc Caput contubernii vocantur. Veget. 2. 8. V. Stewech. ad loc. & conf. Vulg. Interpr. Deut. 1. 15. Hodie Corporales. Stewec. ad Veg.
Decani erant collegiati, seu artifices quidam, ad quos cura libitinæ pertinebat, id est exequias, sepulturamque procurandi, feretra item atque lecticas ferendi. Eligebantur autem ex urbis fæce, & in collegia seu decanias distinguebantur, variis donati privilegiis. Novel. de offic. §. Eapropter. Const. 43. Et Novel. de exequ. 5. Inde adeo. Constit. 59. l. 4. & l. sub prætextu. C. de sacrof. eccles.
Apud Ecclesiasticos dignitatis nomen Decanatus. V. Alciat. in l. non plures. C. de sacrosanctis ecclesiis. Ex Militia in Cœnobia transducta vox est; nam novem semper hominibus decimus præerat qui Decanus inde appellatus, de quo Hieron. & Augustin. de moribus Cathol. Eccl. c. 31. Inde in Collegia Eccl. Cathedr. item in Academias ubi Decanus appellatur qui Collegio caput. V. Buchn. de Philos. Ecloga. Glossaria Speelm. Macri, du Fresne.
DECANĀTUS, Officium sive dignitas Decani.
DECANTO, as, are. [ἀναγορεύω, κηρύττω] Idem quod Cantare & celebrare. Cic. 3. Tuscul. 53. Hæc omnia vidi: sed & jam decantaverant fortasse. Idem 2. de Orat. 75. Nec mihi opus est Græco aliquo doctore, qui mihi pervulgata præcepta decantet. ubi ad contemtum dixit.
Miserabileis decantare elegos. Hor. 1. Carm. 33. 2.
Decantare pro loquitari & blaterare, posuit Quintil. lib. 12. 8. Quum multa quæ neque ad Judicem, neque ad Litigatorem pertineant, decantaverunt, bene comitati per forum reducuntur. Budæus.
Iisdem de rebus semper quasi dictata decantare. Cic. 4. de Fin. 10.
DECANTATUS, a, um. [κηρυττόμενος] Adj. ex Partic. Cic. 2. de Orat. 140. Omnes causas diligentes, memores, & sobrii oratores percursas animo & prope decantatas habere debent. At ego nullo decantatus carmine Apul. Miles. 3. p. 138. conf. Id. 5. p. 165.
DECANUMMUS, pro Denario nummo ap. Var. Auct. de Limit. Goes. p. 265. Cui jungitur ibid. Pentanummus. i. e. Quinarius. V. de utroque s. l.
DECAPHŎRON, [δεκάφορον] Lectica, quæ fertur a decem hominibus, sicut Hexaphoron, quæ a sex. Sipont.
DECAPŎLIS, Judææ regio est decem urbium trans Jordanem. V. Plin. lib. 5. cap. 18.
DECAPRŌTI, [δεκάπρωτοι] Qui funguntur munere decaprotiæ: quos Cicero Decemprimos appellat pro Sex. Rosc. 25. V. infra DECEMPRIMI. Ulp. in l. Et qui D. de Muneribus & Honor. Decaprotos minores etiam annis XXV. fieri jampridem placuit. Arcad. eod. tit. l. ult. Mista munera sunt decaprotiæ, icosaprotiæ: ut Heren. Modestin. & notando & disputando bene & optima ratione decrevit. Nam decaproti & icosaproti tributa exigentes & corporale ministerium gerunt, & pro muneribus defunctorum fiscalia detrimenta resarciunt.
DECAPROTIA, Decemprimatus. Ulp. l. 18. §. 26. V. DECAPROTI.
DECAPŬLO, are. Evacuare, deplere. De oleo dicitur. Plin. lib. 15. cap. 6. Quare sæpius die decapulandum. Ubi nonnulli legunt tantum Capulandum. V. CAPULO.
DECASTȲLUS, Decem Columnas habens. Vitruv. 3. 1. V. Bald. p. 35.
DECARCHIA, [δεκαρχία] Decemvirorum imperium apud Lacedæmonios, qui singulis civitatibus decem præficiebant viros.
DECATONES, DECATEUTÆ, & DECATELOGI dicuntur, qui decimas exigunt & colligunt. Unde apud Abydenos Decateuterium legitur, quod nauli habebatur genus. Author Cæl. Antiq. lect. lib. 22. cap. 14.
DECARCHOS, [δέκαρχος] is dicitur, qui decem præest militibus, inquit Valla lib. 6.
DECARNO, are. Carnem detrahere. Apic. 7. 9. Adde Veget. de Re Vet. 2. 27. & 42.
DECAS, ădis. [δεκάς] significat aliquid denarium numerum continens. Hinc T. Liv. libros suos Decades nuncupavit: quod decem volumina singulæ continerent. Sipont. Decas item domus vocatur carceris in qua condemnatos suffocare solebant, ut author est Plutarch. & Alexand. ab Alexandr. lib. 3. cap. 5.

DECATORTHŌMA, ătis. Medicina ex decem rebus parata ap. Seren. Samon. V. Keuchenii not. p. 181.
DECAULĔSCO, ĕre. [ἀποκαυλόω] Emittere caulem. Plin. lib. 19. cap. 7. Raphanus utique jucundior detractis foliis ante quam decaulescat.
DECIATES, Populi Liguriæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Ligurum celeberrimi ultra alpes Salluvii; Deciates, Oxybii. Erravit Florus, qui Liguriæ Cisalpinæ adscripsit l. 2. c. 3. ut Græv. ad l. docet.
DECĒDO, ssi, ssum. [ἀποχωρέω, ὑπεξίσταμαι] est discedere, De Loco, vel de Re cedere. Cic. in Pison. Altera ratio, quod ii quos in provincia liberalitatis & virtutis suæ testes habuerat, nondum decesserant. Est igitur Decedere, ei qui successor missus est cedere. V. De Provincia infra.
Decedamus hinc. Plaut. Bacch. 1. 174.
Hic nescio quid turbæ est: quin hinc decedimus?
Decedere ex agris, ex decreto alicujus. Cic. pro Font. Dicunt contra, quibus invitissimis imperatum est: dicunt qui ex agris ex Cn. Pompei decreto decedere sunt coacti.
Decedere alicui. Plaut. Amphit. 3. 4. 3. Nam mihi quidem hercle qui minus liceat deo minitarier Populo, ni decedat mihi, quam servolo in comœdiis?
Decedere alicui, pro Aversari aliquem. Cæs. Bell. Gall. lib. 6. 12. ubi de condemnatis a Druidibus, Quibus ita interdictum est, iis omnes decedunt, aditum sermonemque defugiunt. Id est, via decedunt. Budæus. Alii legunt, ab iis omnes discedunt.
De suis bonis decedere. Cic. Verr. 2. 43. Utrum Prætor imperet, vique cogat aliquem de suis bonis omnibus decedere, an &c.
De curriculo vitæ decedere. V. CURRICULUM.
A superioribus decretis decedere. Cic. pro Flacc. 17. Cognosce quid me Consule Senatus decreverit, quum quidem nihil a superioribus continuorum annorum decretis decesserit.
Fide. Liv. 4. Bel. Maced. Potuisse se extra id periculum esse, si decedere fide, si conjurare cum cæteris voluissent.
Furori aliquorum decedere. Cic. Antequam iret in exil. 13. Id est cedere.
Instituto suo. Id est aliter agere (inquit Budæus) quam quis solitus sit. Liv. 7. Bell. Maced. Esset deliberatio anceps ne aut regem amicum inhonoratum dimitteretis, aut decederetis instituto vestro.
Itinere, per metaphoram. Plin. Jun. Epist. 2. lib. 1.
De suo jure, est non summo jure agere, aliquid sui condonare comiter. Cic. 2. Off. 64. Est enim non modo liberale, paululum nonnunquam de suo jure decedere, sed interdum etiam fructuosum. Idem pro Rosc. Amer. 73. Esto, causam proferre non potes, tametsi statim vicisse debeo, tamen de meo jure decedam: & tibi quod in alia causa non concederem in hac concedam, fretus hujus innocentia. Et omissa præp. Jure suo. Liv. lib. 3. Decessitque jure suo, ut demptum de vi magistratus, populi libertati adjiceret. Vulgo dicunt, *Præterire jus*. Hæc Budæus.
Limite decedit. Stat. 2. Theb. 61.
Loco decedere. Tacit. Annal. 3. 31.
De suo more, pro Mores mutare. Cic. 2. Verr. Nonne hoc indicant, tantas esse injurias, ut multo maluerint de suo more decedere, quam de tuis moribus non dicere?
Nec feræ meminit decedere nocti. Virg. Ecl. 8. 88.
Officio, vel de officio, Est contra quam decet atque officiosum est, aliquid agere. Cic. in Verr. Quid faceres pro homine innocente & propinquo, quum propter hominem perditissimum atque alienissimum, de officio decesseris? Liv. 27. 10. Eas quoque colonias quæ officio decessissent. Hæc Budæus. V. Gronov. ad Liv. loc.
Ab officio decedere. Liv. lib. 6. Decad.
Possessione decedere, vel de possessione. Ulp. in l. si finita 15. §. siquis D. de damno infecto: Siquis in possessionem missus, nondum possidere jussus sit, an dominus decedere de possessione debeat, videamus, &c.
De possessione decedere. Cic. 2. de Leg. Agr. 67.
Provincia decedere. Et in hac formula propriissime ponitur de Magistratibus, qui anno peracto provinciam Successori tradebant, vel certe relinquebant. Nec de Procoss. folum ac Propraett. verum etiam de Quæstore & Legatis: Ac sæpius absolute, omissa provinciæ mentione, Valla auctore 5. 95. V. Nep. 25. 4. 1. Cic. pro Ligar. pr. decedens Considius provincia. Suet. Jul. 8. Decedens ergo ante tempus.
Decedere & Succedere, contraria sunt. Ulp. l. Quive. D. ad legem Juliam majest. Quive, ait, de provincia, cum ei successum esset, non decessit.
Ex provincia. i. e. Migrare. Cic. Fam. lib. 2. 10. Itaque constituisse dicuntur in Cariam ex nostra provincia decedere. Jocus est de Pantheris.
Regnis decedere, pro privari regno vel imperio. Sil. lib. 17.
Sententia decedere. Tacit. lib. 14. 49. Non ideo aut Consules mutavere relationem, aut Thrasea decessit sententia.
De sententia decedere. Cic. pro Corn. Balb. 11. Qui de civitate decedere, quam de sententia maluit.
Spatio decedere. Lucret. lib. 2.
Via. Plaut. Amphit. 3. 4. 7.
Quamobrem mihi magis par est via decedere, & concedere.
Et Quintil. lib. 4. Decedere via dicendi.
Decessit via errabundus. Sueton. in Cæs. 31. Et cum luminibus extinctis decessisset via, diu errabundus, tandem ad lucem duce reperto, per angustissimos tramites pedibus evasit. i. e. aberrasset.
De via. Plaut. Amphit. 3. 4. 1.
Concedite, atque abscedite omnes, de via decedite. Cic. pro Cluent. Si invitaverit, id quod solet, sic hominem accipiemus, ut moleste ferat, se de via decessisse. Decedere alicui de via. Plaut. Trinum. 2. 4. 80. Non tibi dicam dolo:
Decedam ego illi de via, de semita,
De honore populi.
De vita decedere. Cic. pro C. Rabir. extr. Quare si eos, qui jam de vita decesserunt &c.
Decedere etiam dicuntur qui injussu & sine commeatu abeunt. Pollio ad Cic. Fam. 10. 32. extr. Si quos equites decedentes nactus sum, supplicio affeci.

Decedet hæc ira. Ter. Hec. 3. 5. 55. i. e. desinet.

Decedet jam ira hæc, etsi merito iratus est.

Decessit cura ea patribus. Liv. 9. 29. Profligato fere Samnitium bello, prius quam ea cura decederet patribus Romanis, Hetrusci belli fama exorta est.

Nihil decedet de summa. Ter. Adel. 5. 3. 30.

Decedit febris. Cels. lib. 3. cap. 3. i. e. desinit, intermittit.

Decedit hoc opibus. Liv. 3. ab Urbe.

Decedit periculum de causa ejus. Cic. pro Cluent. 167. Quod jam intelligetis, an ut de causa ejus, periculi nihil decederet, ad causam novum crimen accederet?

Decedunt vires. Liv. 4. Bell. Macedon. Quantumcunque virium Antiocho decessisset, suo id accessurum regno ducebat.

Decedere & Accedere in his exemplis invicem opponuntur. Labeo in l. Si cui ædes. D. de legat 3. Nanque eo modo alteris ædibus id accedet, alteris decedet.

Decedi, passive. Cic. de Senect. 62. Hæc enim ipsa sunt honorabilia, quæ videntur levia atque communia, salutari, appeti, decedi, deduci, assurgi, reduci, consuli. De via scil.

Decedere, sine appositione, pro Mori, quasi a custodia & gubernatione corporis proficisci, inquit Valla. Cic. ad Att. lib. 1. 4. Pater nobis decessit ad VIII. Cal. Decemb. Id. 1. 12. Nep. 20. 1. 6.

DECEDENS, Partic. [ἀποχωρῶν] Cic. pro Muren. Multi obviam prodierunt de provincia decedenti. Nep. Cat. C. 1. extr. Quæstor ex Africa decedens.

Dies decedens, id est occasus. Virg. 4. Georg. 466.

Decedentia certis Tempora momentis. Hor. 1. Epist. 16. 3.

DECESSIO, [ἀποχώρησις] Verbale. Cic. ad Q. frat. lib. 1. 1. Ego tibi spem maturæ decessionis afferebam.

Decessio de provincia. Cic. ad Att. lib. 6.

Mansio & Decessio, contraria. Cic. Fam. lib. 4. 4. Is mecum sæpe de tua mansione aut decessione communicat.

Dies decessionis. Cic. Att. lib. 6. 5.

Decessio, pro diminutione. cujus contrarium est Accessio. Cic. 3. Off. Sed quum sit is qui solum bonum judicet, quod honestum sit, quæ autem huic repugnent specie quadam utilitatis, eorum neque accessione meliorem vitam fieri, neque decessione pejorem.

Decessio de summa. Cic. pro Rab. Posth. 30. Non intelligo hoc quale sit, utrum accessionem decumæ, ut nostri facere coactores solent, centesima, an decessionem de summa fecerit.

Decessio Febris. Cels. 3. 3.

DECESSOR, [ἀποχωρητὴς] est cui e provincia abeunti, successor mittebatur. Ulp. in l. Observare. D. de Off. Proconf. Recte autem & ordine faciet, si edictum decessori suo miserit, significetque quo die fines sit ingressurus. Sic in aliis muneribus. Nam Julii Agricolæ Tacitus Decessorem vocat, qui legionem illi tradebat. Agric. 7. 4. Vulgo Antecessorem vocant.

DECESSUS, us. [ἀποχώρησις] Idem quod Decessio. Plin. lib. 18. cap. 18. Vulgo credebatur ab ejus (scil. Nili) decessu serere solitos. Cæs. 3. Bell. Gall.

Decessus febris. Cels. lib. 3. cap. 12. Sub decessu febris cibum sumat. i. e. post Paroxysmum.

Decessus pro Morte. Cic. de Amicit. cap. 3. extr. Amicorum decessu plerique angi solent.

DECELĪA, vel DECELĒA, [Δεκέλεια] Vicus est Hippothoontidos tribus, ut tradit Stephanus, Atticæ, ejusque frequens mentio est apud Thucydidem. Hanc Alcybiadis consilio munierunt Lacedæmonii. Nep. in v. c. 4.

DECEM, [δέκα] numerale, indec. Ter. Heaut. 5. 1. 36.

Decem dierum vix mihi est familia.

Decem septem numero. Cæs. 1. Bell. Civil. 56. Naves longas expediunt numero decem septem. Sic apud eundem lib. 1. Bell. Gall. Decem novem. [Ita in cod. Aldi & Junt. in Rob. Stephani vero ac deinceps editis numerus notis expressus.

DECEMJŪGIS, [δεκάζυγος] Adject. Sueton. in Nerone c. 24. Aurigavit quoque plurifariam: Olympiis vero etiam decemjugem. Subint. currum.

DECEMMODIUS, vel DECIMODIUS, Colum. 12. 50. Corbulæ decemmodiæ.

DECEMPRĪMI, [δεκάπρωτοι] Cic. pro Rosc. Amer. 25. Itaque Decurionum decretum statim fit, ut Decemprimi proficiscantur ad L. Syllam, doceantque eum qui vir Sext. Roscius fuerit. V. Græv. ad Cic. Att. 10. 13. & ad loc.

Decemprimi, ii decuriones sunt qui decem erant primi in albo Decurionum. Nam quorum erat maxima in municipio dignitas, quique magistratus gesserant, primi, ut Ulp. scribit, scribebantur. Eodem modo in Verrem Quinqueprimi sunt quinque viri, qui principem in Senatu locum habebant. Quinqueprimi autem & Decemprimi muneribus quibusdam & functionibus erant obnoxii, ut Jurisconsulti tradunt. Turneb. [XV. primos Massiliensium habes ap. Cæs. de B. C. l. 35. pr. V. supra DECAPROTI.

DECEMPRIMATUS, us. [δεκαπρωτεία] Decemprimorum munus & dignitas. Hermog. in l. 1. D. de muner. & honor. Patrimonii sunt munera rei vehicularis, item navicularis Decemprimatus.

DECENNIS, [δεκαετὴς] decem annorum. Decennis fœmina. Plin. lib. 8. cap. 5. Et cap. 44. Quintil. 8. 4. Flor. 1. 12. 8.

DECENNIUM, Apul. de Deo Socr. p. 52. Calchas decennium (belli Trojani) prædixit. conf. Pallad. Mart. 11.

DECIES, Adv. [δεκάκις] Plaut. Stich. 3. 1. 45.

Quin & ipsa decies in die mutat locum.

Decies die uno. Plaut. Aulul. 1. 1. 31.

Decies dixi. Plaut. Amphit. 2. 1. 27. i. e. sæpe.

Haud semel, sed decies jurasti mihi. Plaut. Pœnul. 1. 2. 148.

Decies anno pariunt columbæ. Plin. lib. 10. cap. 53.

Decies centena. Plin. lib. 3. cap. 5.

Decies centena millia. Cic. 3. Verr.

Decies bis. Mart. lib. 1. Epig. 12.

Decies millia centum. Mart. lib. 1. Epig. 104.

Decies centena, pro prægrandi & immani summa, idque jam inde ab ultima prope antiquitate urbis est usurpatum Latinis. Credo quod tum ea pecunia videbatur ingens, quum minor erat nummi copia. Proinde Juv. dixisse reor. 10. 335.

— ritu decies centena dabuntur.

Antiquo. Pro immensa dote. Certe postquam crevit pecunia & abundavit Romæ, nihilominus permansit illa antiqua loquendi ratio. Hor. Sat. 1. 3. 15.

— decies centena dedisses
Huic parco paucis contento, quinque diebus
Nil erat in loculis, &c. Turneb.

Usque ad decies æris. Liv. 4. Bell. Pun. Qui supra trecenta millia, usque ad decies æris, quinque nautas: qui supra decies, septem.

Decem millia æris, Dicendi figura summis authoribus frequens, citra assium adjectionem, uti apud Liv. primo ab U. C. & in legibus Duodecim tabularum, Si injuriam alteri faxit, viginti quinque æris pœnæ sunto. Quod apud Gell. exponens Phavorin. Quis erit, inquit, tam inops, quem ab injuria facienda viginti quinque asses deterreant. V. Cæl. Rhod. lib. 29. cap. 6. [V. potius Gronov. de Pec. Vet. & luculenta brevitate eadem explicantem J. G. Eisenschmid. de Pond. & Mens. S. 3. C. 4.

Decies, præcisa loquutione, pro decies centena millia. Papin. l. 77. §. 2. D. de condit. & demonst. Quum uxori mandatum esset, ut moriens filiæ communi decies restitueret, &c.

DECEMBER, bris. [Ποσειδεὼν] nomen mensis, qui decimum locum tenuit antequam additi fuissent Januarius & Februarius.

Gelidus mensis December. Ovid. 1. Trist. 10. 3.

Canus december. V. CANUS.

DECEMBRIS, Adj. Age libertate decembri utere. Hor. Sat. 2. 7. 4. h. e. libertate quæ servis solet concedi tempore Saturnaliorum. Consules Idibus decembribus magistratum occœpere. Liv. 4. 37.

DECEMPES, ĕdis. In proverb. Decempes Umbra est, [δεκάπους σκιάεστι] occurrit, quo hora cœnarum ex umbris solarii numerata significatur. V. Lucian. Cronos. Aristoph. Eccl. 648. Fab. & Kuster. ad loc. Eubul. Com. ap. Athen. l. 1. Menand. ap. eund. l. 6. Casaub. 6. 10. Schol. ad Lucian. l. c. Suid. & Hesych. Erasm. Chiliad. Beroald. in Columell. & Salmas. in Solin.

DECEMPĔDA, æ. [δεκάπουν μέτρον] Pertica qua mensuratur terra: a numero pedum dicta. Cic. 14. Philipp. 10. Idem pro Milon. 75. Qui cum architectis & decempedis villas multorum, hortosque peragrabat. Idem 4. Acad. 126. de Sole loquens. Hor. 2. Carm. 15, 14. Decempedæ privatæ. Adde Sueton. August. c. 24. & Scriptores Geometricos.

DECEMPEDĀTOR, Qui decempeda metitur. Cic. 13. Philipp. 37. Cavebat etiam L. Antonio, qui fuerat æquissimus agri privati & publici decempedator.

DECEMPLEX, ĭcis. Adj. Nepos. Miltiad. 1. 5. 5. Tanto plus virtute valuerunt Athenienses, ut decemplicem numerum hostium profligarent.

DECEMPLICĀTUS, Adj. Varr. 5. p. 55. Steph. de lingua Latina, His decemplicatis, conjuncto præverbio, ex uno quinque millia numero efficerent, &c.

DECEMRĒMIS, f. Plin. 7. 56. Decemremem Mnesigethon invenisse dicitur. V. Polyd. Virg. de Navig. 3. 16. & infra DECERIS.

DECEMSCALMUS, [δεκασκάλμιον] Actuariolum decem scalmorum, quod proinde decem remis agebatur. Scalmus autem, lignum illud erat, in quo remus aptabatur ad facilius navigandum. Cic. ad Att. lib. 16. 3. Hæc ego conscendens e Pompeiano tribus actuariolis decemscalmis.

DECEMVĬRI, [οἱ δέκα, δεκάδαρχοι] qui fuerint docet his verbis Livius 3. Anno trecentesimo altero quam condita Roma erat, iterum mutatur forma civitatis ab Consulibus ad Decemviros, quemadmodum ab Regibus ante ad Consules venerat, translato imperio. Minus insignis, quia non diuturna mutatio fuit. læta enim principia magistratus ejus, nimis luxuriavere, eo citius lapsa res est; repetitumque duobus uti mandaretur Consulum nomen imperiumque. Idem paulo ante, Jam redierant legati cum Atticis legibus, eo intentius instabant Tribuni, ut tandem scribendarum legum initium fieret. placet creari decemviros sine provocatione, & ne quis eo anno alius magistratus esset.

Perscripserunt duodecim tabulas decemviri. Cic. 1. de Orat. 58. Dicant vel Græci si volunt, &c. vel nostros Decemviros qui duodecim tabulas perscripserunt, quos necesse est fuisse prudentes, &c. Idem de leg. Agr. 16.

Decemviri litibus, vel ἀρχαϊκῶς stlitib. judicandis, Pompon. l. 2. §. 16. D. de orig. jur. Deinde quum esset necessarius magistratus, qui hastæ præesset, Decemviri stlitibus judicandis sunt constituti. Sueton. in August. c. 36. Author fuit ut centumviralem hastam, quam quæstura functi consueverant cogere, Decemviri cogerent. & Torr. ad loc. Cic. in Orat. 156. Duumvirorum judicium. aut Triumvirorum capitalium, aut Decemvirorum litibus judicandis, dico nunquam, &c.

Decemviri sacris faciundis, qui primum Duumviri, demum Quindecim viri, ubi vide.

DECEMVIRĀLIS, e. [τῶν δέκα, δεκαδαρχικός.] Cic. de Leg. Agr. 14. Jam illa omnibus in provinciis, regnis, liberis populis quam acerba, quam formidolosa, quam quæstuosa concursatio decemviralis futura sit, non videtis?

Collegium decemvirale, Cic. 4. Verr. 108. Tum ex amplissimo collegio decemvirali sacerdotes Populi Romani quum esset in urbe nostra Cereris pulcherrimum & magnificentissimum templum; tamen usque ad Ennam profecti sunt

Invidia Decemviralis. Cic. Brut.

Leges Decemvirales XII. tabularum: quibus perferendis Decemviri Consulari potestate creati sunt. Liv. lib. 3. 57. Prius quam urbem egrederentur, Leges decemvirales, quibus tabulis Duodecim est nomen, in æs incisas in publico proposuerunt.

Odium Decemvirale. Liv. 3. 42.

Potestas decemviralis. Tacit. lib. 1. princ.

DECEMVIRALITER, Adv. more Decemvirorum Sidon. 8. 6. Ut decemviraliter loquar.

DECEMVIRĀTUS, us. [ἀρχὴ τῶν δέκα, δεκαδαρχία] Dignitas & officium decemvirorum. Liv. 3. 36. Opinio etiam sine authore exierat, non in præ-

in præſentis modo temporis eos injuriam conſpiraſſe, ſed fœdus clandeſtinum inter ipſos jurejurando ictum, ne comitia haberent: perpetuoque decemviratu poſſeſſum ſemel obtinerent imperium. Hæc Budæus. Cic. de Leg. Agr. 59. Ut ii decemviratum habeant, quos plebs deſignaverit. Plural. Liv. 4. 15. Conſulatibus, Decemviratibus.

DECENNALIS, e, [δεκαετής] Quod eſt decem annorum, ut Bellum decennale. Ammian. 15. 12.

DECENNALIA VOTA, quæ primum ſub auſpiciis Imperii pro incolumitate principis ſolenni nuncupatione ſuſcipiebantur, deinde decimo quoque imperii anno renovabantur. Hinc factum, ut dies ipſe nuncupationis, ſacrificiis, epulis, ludis, cæteriſque voluptatibus celebratus DECENNALIA abſolute diceretur. Poll. Trebell. in Gallien. c. 7. Interfectis ſane militibus apud Byzantium Gallienus, quaſi magnum aliquid geſſiſſet, Romam curſu rapido convolavit, convocatiſque patribus Decennalia celebravit, novo ludorum genere, nova pomparum ſpecie, exquiſito genere voluptatum. al. DECENNIA. Plura Cæl. Rhod. lib. 22. cap. 14. Vaillant. ad Numiſm. Impp. De Ludis & Votis Decennalibus, Quinquennalibus, Vicennalibus. V. & Oiſel. Comm. ad Num. Sel. Tab. 94. & 95.

DECENNIS, DECENNIUM. V. DECEM.

DECENS, DECENTIA, DECENTER. V. DECET.

DECERIS. [δεκήρης] Latine Decemremis. Sueton. in Calig. C. 37. Fabricavit & deceris liburnicas. DE CEDRIS alii legunt, ſed mendoſe. Naves enim intelligit ingentis magnitudinis, quæ thermarum & tricliniorum capaces eſſent, quales a regibus Ægypti & Macedoniæ fabricatas refert Athenæus. Laxitas autem & capacitas decemremis triclinia, & conclavia & thermas complecti poteſt. Emendatores quum Deceris legiſſent, nec animadvertiſſent vocabulum eſſe Græcum, d literam interſeruere, pretium materiæ ſequuti; quum amplitudinem ſignificaret. Hæc ex Turnebi Adv. 22. 31. V. DECEMREMIS.

DECERNO, crēvi, crētum, [γινώσκω, ψηφίζομαι, δογματίζομαι, προαιρέω] ĕre. Judicare. Ter. Adel. 4. 2. 5.

Quid hoc, malum, infelicitatis? Nequeo ſatis decernere.

Decernere de. Plin. lib. 17. cap. 22. Sed de his, Catonis præcepta decernent.

Decernere & judicare. Author ad Heren. 2. 19.

Decernere, Statuere, & Defigere, authore Donat. Ter. Hec. 1. 2. 73. Sed quam decrerim me non poſſe diutius Habere, eam, &c. Mart. lib. 2. Epig. 64.

Dum modo cauſidicum, dum te modo rhetora fingis,
Et non decernis, Taure, quid eſſe velis.

Intus animus quid decrevit. Sen. Medea.

Decretum eſt mihi. Plaut. Aulul. 3. 6. 36.

Mihi bibere decretum aquam eſt.

Sumat, conſumat, perdat, decretum eſt pati. Ter. Heaut. 3. 1. 56.

Decernere; cum infin. Cic. 2. de Orat. 156. Sic decrevi philoſophari potius, ut Neoptolemus apud Ennium; paucis. At Liv. 1. 18. ad unum omnes Numæ Pompilio regnum deferendum decernunt.

Decernere; eſt etiam, ut ait Donatus, de magnis certam proferre ſententiam. Ter. Andr. 1. 5. 3.

Uxorem decrerat dare ſeſe mihi hodie

Decernit Senatus, populus jubet. Cic. 2. Verr. 161. Centuripinorum Senatus decrevit, populuſque juſſit.

Statuere, decernere. Cic. 16. Att. 16. Quæ res earum rerum quas Cæſar ſtatuiſſet, decreviſſet, egiſſet; Conſulibus cognitionem dedit.

Decernere alicui ut. Cic. Fam. 1. 1. Ex illo Senatus conſulto quod te referente factum eſt, tibi decernit ut regem reducas.

Decernere aliquid contra rem alicujus. Cic. 3. Verr. Si qua in re contra rem meam decreviſſet aliquid injuria.

Contra edictum ſuum ſine ulla religione decernere. Cic. 1. Verr. 119.

Decernere de re alicujus. Cic. Fam. lib. 1. 3. Imprimiſque ut quæ Appius de ejus re decrevit, ea comprobes.

De ſententia conſilii decernere aliquid. Cic. ad Att. lib. 16. Ep. 16. in priore & noviſſ. ad Capiton.

Ampliſſime decernere de ſalute & dignitate alicujus. Cic. pro Domo ſua 74.

Secundum aliquem decernere. Cic. Att. lib. 16. 16. Conſules de conſilii ſententia decreverunt ſecundum Buthrotios.

Extra ordinem decerni uni negat oportuiſſe quicquam. Cic. pro Domo ſua.

Bellum decernere. Cic. 2. Verr.

Dona decreta, & grates deis decernuntur. Tacit. Ann. 15. 74.

Gaudia decernere parvis ſpatiis. Claud. 4. de ſext. Conſ. Hon. 364.

Grates decernere ſuperis. Ovid. 4. de Ponto, Eleg. 9. 49.

Nunc pro Cæſaribus ſuperis decernere grates.

Gratulationem conſervatæ Reip. alicui decernere. Cic. 4. in Catil. 20.

Hoſpitium alicui gratuitum. Plin. lib. 35. cap. 9.

Honores alicui. Cic. ad Brut. 15. Ibidem, 9. Quis honos ei non fuit decernendus?

Imperium decernere alicui. Cic. 11. Philipp. Clariſſimo viro atque innocentiſſimo decrevit imperium, privato tamen.

Injuriam. Cic. pro Quint. Bruti; inquit, erat familiaris: itaque is intercedebat: tu contra Burrieni qui injuriam decernebat.

Laudationem alicui. Cic. 4. Verr. Ut ei illam laudationem; quam ſe vi ac metu coactos paucis illis diebus decreviſſe dicebant, tollerent.

Legationem contra aliquem. Cic. 2. Verr. Sic Decernere legatos. Cic. ad Lentul. lib. 1. 1.

Legiones in Syriam. Cic. Fam. 2. 16.

Novi aliquid decernere. Cic. Fam. lib. 2. 6. Itemque petivi per literas, &c. non ut decernatur aliquid novi, quod ſolet eſſe difficilius, ſed ut ne quid novi decernatur.

Noxiam. Plin. lib. 18. cap. 3. Impubem Prætoris arbitratu verberari, noxiamve, duplionemve decerni.

Pecuniam ad. Cic. ad Q. frat. 1. 1. Quod edixeris ne ad ludos pecuniæ decernerentur.

Quæſtionem decernere. Cæſ. 7. Bell. Gall. 43. Quæſtionem de bonis direptis decernunt. Cic. 2. de Fin. 54. Quo plebiſcito decreta a Senatu eſt Conſuli quæſtio Cn. Scipioni.

Novam quæſtionem, pro eo quod nunc dicimus Ordinare ut fiat informatio, & ut contra delinquentes procedatur. Cic. pro Milon. 18. Caruit foro poſtea Pompejus, caruit Senatu, caruit publico, &c. Num quæ rogatio lata? Nam quæ nova quæſtio decreta eſt? Bud.

Decernere ut veteribus legibus quæratur. Cic. pro Milon. Decernebat enim ut veteribus legibus tantummodo extra ordinem quæreretur.

Statuam alicui. Plin. lib. 34. cap. 6. Invenitur ſtatua decreta & Taraciæ Cajæ ſive Suffetiæ virgini Veſtali.

Stipendium. Cic. Fam. lib. 1. 7.

Sumptus legatis decernere. Cic. Fam. lib. 3. 10.

Supplicationem. Cic. Fam. lib. 13. Itaque affui, ſupplicationeſque libenter tibi decrevi.

Triumphum decernere alicui. Cic. 4. de Fin. 22.

Decernere, pro Dicere. Plaut. Amphit. fragm. Qui nequeas, noſtrorum uter ſit Amphitryo decernere. Non. [Imo pro diſcernere, dijudicare. V. ſupra.

Decernere cornibus, i. e. decertare. Virg. 3. Georg. 218. De tauris.

Cornibus inter ſe ſubigit decernere amantes.

Suo ſolum capite decernere. Cic. Att. lib. 10. 9. Dices, ubi ille ergo tuus animus, quem proximis literis? Adeſt, & idem eſt. Sed utinam meo ſolum capite decernerem: lacrymæ meorum me interdum molliunt, &c.

Pro fama & fortunis alicujus decernere. Cic. 2. de Orat. 201. Me pro meo ſodali, quia mihi in liberorum loco more majorum eſſe deberet, & pro mea omni fama prope fortuniſque decernere.

Uno judicio de omnibus fortunis decernere. Cic. pro Quint. 6.

Acie decernere, In ACIES.

Armis decernere. Cic. Att. lib. 7. 3. Hic omnia facere omnis, ne armis decernatur: quorum exitus ſemper incerti, &c.

Criminibus. Liv. lib. 10. Decad. 4. Decernite criminibus, mox ferro decreturi.

Ferro vel armis. Virg. 11. Æn. 218.

Ipſum armis, ipſumque jubet decernere ferro.

Cic. 2. de Orat. 317. Sed ſi in ipſo illo gladiatorio vitæ certamine, quo ferro decernitur, tamen, &c.

Pugna forti decernere. Valer. 4. Argon. 193.

Pugnam decernere. Liv. 8. Bell. Pun. Primo miſſilibus territavere: deinde omiſſis levibus telis, quæ irritare magis quam decernere pugnam poterant.

Ratio decernendi magis expetenda eſt, quam decertandi fortitudo. Cic. 1. Off.

Æquabilitate decernendi vitat offenſionem Prætor ſapiens. Cic. pro Muren.

DECRĒTUS, [ἐψηφισμένος, ἐγνωσμένος] Partic. Cato ap. Cic. Fam. lib. 15. 5. Supplicationem decretam, Si tu, qua in re nihil fortuito, ſed ſumma tua ratione & continentia Reip. proviſum eſt, diis immortalibus gratulari nos; quam tibi, referre acceptum mavis, gaudeo.

Lex decreta per Senatum. Cic. pro Domo ſua. 24.

Aliquem decretum habere. Cic. pro Cæl. 38. Nihil jam in iſtam mulierem dico: ſed ſi eſſet aliqua diſſimilis iſtius, quæ ſe omnibus pervulgaret, quæ haberet palam decretum ſemper aliquem, cujus in hortos; domum, Bajas, jure ſuo libidines omnium commearent, &c.

Omnibus decreta mors eſt. Sen. Theb. 1.

Decreta virtutis præmia. Cic. 2. de Orat. 347.

Deſponſa & decreta provincia, diverſa. Cic. de Provinc. Conſul. 37. Qui Conſul Cal. Jan. habere provinciam debet, is ut eam deſponſam, non decretam habere videatur.

Sumptus annuus decretus. Cic. Att. lib. 7. 1.

DECRETUM, i. n. [ἐγνωσμένον, ψήφισμα, δόγμα, ῥήτρα, χρεών] eſt id quod Placitum alias Latine dicitur. Græce dogma, & pſephiſma, & areſton dicitur, authore Budæo. Plin. in Epiſt. Quod affirmare tibi poſſum, ut decreta, quibus damnati erant, proferebantur: ita nulla monumenta quibus liberti probarentur.

Philoſophorum decretum. Cic. 4. Acad. 27. Sapientiæ vero quid futurum eſt; quæ neque de ſeipſa dubitare debet, neque de ſuis decretis (quæ philoſophi vocant dogmata) quorum nullum ſine ſcelere prodi poterit?

Edictum & decretum. Cic. 2. Verr. 119. Qui Romæ totum edictum, atque omnia decreta vendiderit?

Novitas, iniquitaſque decretorum. Cic. 3. Verr.

Decreta patrum; juſſa populi. Liv. 8. Bell. Maced. Sub umbra Scipionis civitatem dominam orbis terrarum latere, nutus ejus pro decretis patrum, pro populi juſſis eſſe.

Sapientis nullum decretum eſſe poteſt niſi comprehenſum, perceptum, cognitum. Cic. 4. Acad. 109.

Tabula decreti. Cic. 1. Philipp. 3. Aſſentiri etiam nos Ser. Sulpitio clariſſimo viro voluit, ne qua tabula poſt Idus Martias ullius decreti Cæſaris; aut beneficii figeretur.

Decretorum Numæ R. Libros VII. memorat Plin. H. N. 13. 13. ex Tuditano. i. e. De præceptis Philoſophiæ.

Decreta Principum dicuntur, quæ princeps, cauſa cum conſilio cognita, & utraque parte audita, pronuntiavit, ut in l. 3. D. de his, quæ in Teſt. delent.

Decreta privata Cæſaris dicuntur, quæ non publico decreto, ſed privati juris cauſa ſtatuta eſſe videntur. V. Alex. ab Alex. l. 6. c. 23.

Dura decreta. Valer. 8. Argon. 466.

Triſtia decreta. Valer. 8. Argon. 407.

Sine decretis vitam agere. Cic. 4. Acad.

Auferre decretum. Cic. Att. 16. 16. Liberaliſſimum decretum abſtulimus, quod eſt obſignatum ab ampliſſimis viris.

Concitare in ſe, & infeſtare aliquos ſuis & decretis & edictis. Cic. 1. Verr. 93.

Defendere decreta. Cic. 2. de Fin. Eſt enim tanti philoſophi tamque nobilis, audacter ſua decreta defendere.

Facere decretum. Cic. pro Domo ſua 74. Omnes omnium publicanorum ſocietates de meo Conſulatu ac de meis rebus geſtis ampliſſima atque ornatiſſima decreta fecerunt.

Cum decreto & palam aliquid facere. Cic. 2. de Leg. Agr. 44. Cur non item, ut cum decreto & palam regionem illam petierunt? Ubi alii tamen Directo legunt.

Aliud decretum habere. Cic. 4. Acad. Proinde quasi ſapiens nullum aliud decretum habeat, &c.
Neque ex edicto, neque ex Decreto. i. e. Vi edicti aut decreti cujusq. Cic. Fam. lib. 13. 56.
Honeſtari magnificentiſſimis decretis ab aliquo. Cic. Poſt red. in Senat. 2.
Interponere decretum. Author ad Heren. 19.
Laudare ſententia & decreto aliquid. Cato Cic. Ep. lib. 15. 5. Itaque quod pro meo judicio facere potui, ut innocentia conſilioque tuo defenſam provinciam, &c. ſententia mea & decreto laudarem, feci.
Mutare decretum, In MUTO.
Ornari decretis, In ORNO.
Patrare decreta, Exequi quod erat decretum. Paterc. lib. 2. 110. Nulla unquam natio tam mature conſilium belli bello junxit, ac decreta patravit.
Perfringere decreta, In PERFRINGO.
Proferre. Cic. 3. Verr.
Rumpere ferrea decreta. Ovid. 15. Met. 781.
Statuere jus Reip. decretis. Cic. 10. Philipp. 12.

DECRETŪRUS, Partic. [ψηφισθησόμενος] Cic. in Vatin. Utrum decreturus fueris id quod Augures omnes usque a Romulo decreverunt.

DECRETORIUS, [κρίσιμος] Adj. ut Decretoria pugna, qua decernitur de ſumma cauſæ. Quintil. lib. 6. cap. 4. Quo in loco ſunt qui legant decertatoria. V. Gronov. ad Liv. 28. 14.
Decretorium ſidus, & tempus decretorium dicitur per translationem, Quod decernit de uvis & aliis arboribus aut herbis. Plin. lib. 18. cap. 28. In hoc temporis intervallo res ſumma vitium agitur decretorio uvis ſidere illo quod Caniculam appellavimus. Unde carbunculare dicuntur, ut quodam uredinis carbone exuſtæ. Idem lib. 18. cap. 29. Aquila exoritur veſperi, decretorio die florentibus oleis. Elegantiſſime 17. 2. Circa Vergilias quidem pluere inimiciſſimum viti & oleæ, quoniam tum coitus eſt rerum. Hoc eſt, illud quatriduum oleis decretorium: hic Articulus auſtrinus nubili ſpurci quod diximus. DECRETORIUM QUATRIDUUM dicit quod eo de proventu oleæ cernitur & quaſi diſceptatur: ut vel proventus uber exſpectandus ſit vel tenuis aut nullus. Sicut decreto judicis vel abſolvitur quis vel condemnatur. Firmicus quoque Climactericos numeros decretorios dixit quod velut decernunt de vita hominis & in utramque partem ſtatuunt, vel ut ſervetur vel ut perimatur. p. 731. c.
Decretorii dies medicis dicuntur, quos Græci κριτικὰς & κρισίμους vocant. De quibus extant Galeni libri III. Vocant & Judicatorios. Cæl. Ant. lect. 14. 11.
Arma decretoria, Quibus ſerio certandum eſt. Sen. Epiſt. 118. Idem alibi decretorium diem appellat, diem mortis. Ep. 102. Decretoria iſta arma non ideo ſic appellata quod hæc decreto prætoris veluti dabantur ut Lipſ. putabat Saturn. 2. 19. Sed eam ob cauſam, quam diximus: quod iis de victoria aut vita decernetur, ut ipſe poſtea interpretatus eſt ad Epiſt. Sen. 117. ſub fin. add. Burm. ad Quint. 10. 5. p. 945. ſeqq.
Stylus decretorius, pro ſevero, quaſi ſemel de re definiens. Sen. 1. 14. de Clementia, Niſi plus eſt quod timet, quam quod damnat, non accedet ad decretorium ſtylum.

DECRETIO, onis. f. idem ac Decretum. Mart. cap. l. 1. p. 12. in carm. Futura cujus illigat decretio.

DECRETĀLIS, pendens a decreto. Sid. Epiſt. 7. 9. Decretalis pagina Ulp. l. 1. §. 7. ff. de ſucceſſ. edict. Decretalis bonorum ſucceſſio add. p. 731. b. DECRETALES etiam vocantur Pontificum Epiſtolæ, quæ bonam partem Corporis Juris Canonici conſtituunt.

DECERPO, pſi, ptum, [δρέπω, ἀποδρέπω, ἀπολέγω] ere. Aliquid ex aliqua re detrahere: ut decerpere uvam. Plin. lib. 9. Epiſt. 20. Ipſe cum maxime, vindemias graciles quidem, uberiores tamen quam expectaveram colligo: ſi colligere eſt nonnunquam decerpere uvam, torculum inviſere, guſtare de lacu muſtum, obrepere urbanis, qui nunc ruſticis præſunt. Sic decerpere fœtus arborum. Plin. lib. 4. cap. 12.
Folia decerpere. Colum. lib. 5. cap. 10.
Flores novos decerpere. Lucret. lib. 1. 927.
Fructus decerpere ex re aliqua. Hor. 1. Serm. 2. 79.
Olivam immaturam. l. ſi ſervus. §. olivam. D. ad Leg. Aquil.
Pomum adducto ramo decerpere. Ovid. 3. de Ponto, 5. 19.
Decus pugnæ affectat decerpere. Sil. lib. 4.
Murmura vocis decerpere. Stat. 6. Theb. 164.

Illa tuos queſtus, lacrymoſoſque impia riſus
Audiit, & vocis decerpſit murmura primæ.

Verba ſunt ad puerulum de nutrice.
Decerpere ex laude alterius. Cic. pro Marcell. 7. Nihil ſibi ex iſta laude centurio, nihil præfectus, nihil cohors, nihil turma decerpit. Idem 2. de Orat. 229. Nequid jocus de gravitate decerperet.
Ex cauſa in uſum decerpere, quæ maxime favorabilia videntur. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Spes magnas decerpit invidia. Quintil. in Procem. lib. 6.

DECERPTUS, Partic. [ἀποδρεφθεὶς] Cic. 5. Tuſc. 38. Humanus autem animus decerptus ex mente divina, cum alio nullo niſi cum ipſo deo, ſi hoc fas eſt dictu, comparari poteſt.
Herbæ decerptæ. Ovid. 1. Met. 845.

Decerptas ſenior porrexerat Inachus herbas.

Ferre manu poma decerpta. Ovid. 10. Met. 648.

DECERPTIO, onis. f. habet Non. 2. 906. ubi Virgindemiam explicat per Virgarum decerptionem ob verbera.

DECERMEN, inis. n. Feſto Decermina ſunt quæ decerpuntur purgandi cauſa. Tralat. Apul. Met. 1. p. 104. Decermina fortunæ pro iis qui ſolent ſtipes in triviis erogare.

DECERTO, as, [ἁμιλλάομαι, ἀγωνίζομαι, διαπληκτίζομαι] are. Ejusdem ſignificationis cum certo. Cic. pro Planc. 87. Sed erat non jure, non legibus, non diſceptando decertandum.
Decertare armis. Cæſ. 3. Bel. Civil. 19. Ne cives cum civibus armis decertarent.
Agmina bello decertant. Stat. 4. Theb. 822.
Contentione magna decertare. Cic. Fam. 5. 8. Nam cum Conſulibus & cum multis Conſularibus tanta contentione decertavi, quanta nunquam antea ulla in cauſa.
Decertare cum aliquo de re aliqua. Cic. de Amicit. Cum duobus ducibus de imperio in Italia decertatum eſt, Pyrrho & Hannibale.
Conditione Miſera decertare cum aliquo. Cæſ. 8. Bel. Gal. 7. Ne miſeriore ac duriore poſtea conditione cum toto exercitu decertare cogerentur.
Ferro decertare. Ovid. 14. Met. 803.

Pace tamen ſiſti bellum, nec in ultima ferro
Decertare placet, Tatiumque accedere regno.

Decertare inter ſe. Cic. 5. de Fin. 5. An eum locum libenter inviſit, ubi Demoſthenes & Æſchines inter ſe decertare ſoliti ſunt?
Decertare manu. Cic. 1. Off. Sed quum tempus, neceſſitasque poſtulat, decertandum manu eſt.
Prælio feliciſſime cum aliquibus decertare. Cic. de Provinc. Conſul. 33. Itaque cum acerrimis nationibus & maximis, Germanorum & Helvetiorum præliis feliciſſime decertavit.
Vi & armis contra vim decertare. Cic. pro Domo ſua 63.
Genera decertandi duo, unum per diſceptationem, alterum per vim. Cic. 1. Off. 34.
Fortitudo decertandi. Cic. 1. Off. Quare expetenda quidem magis eſt decernendi ratio, quam decertandi fortitudo.

DECERTATUR, Imperſ. Cic. 1. Off. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quæritur.
Obſtinatus ad decertandum. Liv. lib. 6. Decad. 1. Tum etiam quibus animi in ſpe ultima obſtinati ad decertandum fuerunt.

DECERTĀTUS, [ἠγωνισμένος] Partic. ut Regna decertata odiis. Stat. lib. 1. Theb. 1.

Fraternas acies, alternaque regna profanis
Decertata odiis, fonteſque evolvere Thebas.

Gloſſ. MSS. ap. Barth. Debellata.
Labores decertati, Id eſt, certando peracti. Claudian. Laud. Stil. 1. 21.

DECERTANDUS, Gell. 10. 18. Ad laudes decertandas venire.

DECERTATIO, [ἀγωνισμὸς] Verbale. Cic. 11. Philip. 21. Quumque harum rerum omnium decertatio Conſulibus optimis & fortiſſimis commiſſa & commendata ſit.

DECERTATORIUS, Adj. [ἀγωνιστικὸς] ut Pugna decertatoria. Quintil. lib. 6. cap. 4. Quo in loco optimi Libri legunt decretoria.

DECERVĪCO, are. idem ac Decollare. Hinc

DECERVICATUS, Ut Decervicata cadavera, Sidon. 3. Epiſt. 3.

DECESSIO, DECESSOR, DECESSUS. V. DECEDO.

DECET, [πρέπει, προσήκει, καθήκει] Verbum eſt frequenter imperſonale. V. Vall. 3. 60. Ovid. Met. 1. 457.

—iſta decent humeros geſtamina noſtros.

Ibo intro, ornatum capiam, qui potiùs decet. Plaut. Amph. 3. 4. 24.
Decere, quaſi aptum eſſe, cenſentaneumque tempori & perſonæ. Cic. in Orat.
Aptum eſt & decet. Cic. 3. de Orat. 208. Idem 1. Off. 125. Ita fere officia reperientur quum quæretur quid deceat, & quid aptum ſit perſonis, temporibus, ætatibus.
Quod decet honeſtum eſt, & quod honeſtum eſt decet. Cic. 1. Off. 93.
Decet & Dedecet, contraria. Cic. 4. Tuſc. 34. Oratorem vero iraſci minime decet, ſimulare non dedecet.
Deos decet opulentia. Plaut. Trinum. 2. 4. 89.
Lacrymæ decuere pudicam. Ovid. 2. Faſt. 757.
Pudor decet ora. Ovid. 1. Amor. 8. 35.

Erubuit, decet alba quidem pudor ora, ſed iſte,
Si ſimules, prodeſt: verus obeſſe ſolet.

Aliena non decent eum. Cic. 1. Off. 113. Quæ contemplantes, expendere oportebit, quid quisque habeat ſui, eaque moderari, nec velle experiri, quam ſe aliena deceant.
Forma viros neglecta decet. Ovid. 1. de Arte Am. 509.
Decet me hæc veſtis. Plaut. Moſtel. 1. 3. 16.
Fieri ſic decet. Cic. 2. de Leg. 7. Optime vero frater, & fieri ſic decet.
Neque abeſſe quicquam decet in definitionibus, neque redundare. Cic. 2. de Orat. 83.
Minus ſevere quam decuit, res confecta eſt: non tamen omnino diſſolute. Cic. 6. Philipp. 1.
Nil decet invita, ut ajunt, Minerva facere. Cic. 1. Off. 110.
Decet me his verbis fabulari. Plaut. Amphit. 1. 5. 46.
Exemplis grandioribus decuit uti. Cic. 1. de Divin. 39.
Decet abs te id impetrari. Plaut. Rud. 3. 3. 40. Antiqui (inquit Donatus) ſi addebant ſtatim verbum, Nos decet facere, Nos decet dicere: ſi non addebant; Nobis decet, dicebant.
Decet, dativo junctum. Ter. Adel. 3. 4. 45. Imo hercle ita nobis decet. Cic. de Orat. Quandoque id deceat prudentiæ tuæ. Hos imitatus Alcimus Avitus Conſol. ad Sor. v. 130. Nunc decet attentis vitare pericula nobis. Plura vide de hac Syntaxi Sanct. Minerv. 2. 4. Eleganter ponitur abſolute Virg. Æn. 12. 153. Perge, decet, forſan miſeros meliora ſequentur. Idem Æn. 4. 597. Tum decuit, cum ſceptra dabas.

DECENS, [πρέπων] Partic. Pulchrum, conveniens & aptum.
Color decens. Hor. Od. 4. 13. 7.

Quo fugit Venus heu? Quoque color decens?

Facies. Ovid. 3. Triſt. eleg. 7. 33.

Iſta decens facies longis vitiabitur annis?

Pœna decentior. Sen. Thyeſt. v. 150.
Prata. Sen. Hippol. 6.
Reverentia decens. Ovid. 5. Faſt. 23.
Solito decentior. Claud. Conſ. Hon. 537.
Decens incede. Ovid. 3. de Arte Am. 757.

Sera veni, poſitaque decens incede lucerna.

DECENTIA, [εὐκοσμία, εὐπρέπεια] Convenientia quædam & pulchritudo. Cic. 2. de Nat. Deor. 145. In corporum etiam motione atque geſtu multa cernunt ſubtilius, colorum etiam & figurarum tum venuſtatem atque ordinem, & (ut ita dicam) decentiam oculi judicant, atque etiam alia majora.

DECENTER, [πρεπόντως] Pulchre, apte, convenienter. Cic. pro Cæcina

cina 74. Si quæ decentissime descripta majoribus jura finium, possessionum, aquarum, itinerumque sunt, hæc perturbari aliqua ratione, commutarique possunt?

Lacrymare decenter. Ovid. 3. de Arte Am. 219.

Decentius. Hor. 2. Epist. 2. 215.

Tempus abire tibi est, ne potum largius æquo
Rideat & pulset lasciva decentius ætas.

Deciani, Calabrorum populi in tertia regione Italiæ, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

Decīdo, īdi, sum, [διακόπτω, διαλύομαι] īdere. A cædo, cædis compositum, idem quod amputare. Plaut. Merc. 2. 2. 37. Decide mihi collum, si falsum ad te loquar.

Decidere, per metaphoram capitur pro Constituere, dijudicare. Cic. 4. Verr. Res ad istum defertur, & istius more deciditur.

Quæstionem decidere. Papin. in l. fiscus. D. de jure fisci, Priusquam illa quæstio decideretur.

Decidere, est litem consensu mutuo dirimere, quod transigere plerunque Jureconsulti vocant. Translatio est ab iis qui rem controversam scindunt, ut quisque partem æquam auferat, & a controversia discedatur. Ulp. de furtis, l. inter omnes, Usque adeo autem diversæ sunt actiones, quæ eis competunt, ut siquis eorum pro fure damnum deciderit, dici oporteat solummodo actionem sibi competentem amisisse eum, cæteris vero superesse. Nam & si proponas servum communem esse surreptum, & alium ex dominis pro fure damnum decidisse, is qui non decidit, habet furti actionem. Decidisse dixit cum accusativo, more Græcorum. Juv. Sat. 12. 33.

-- decidere jactu.
Cœpit cum ventis, imitatus castora. Ubi Schol. De periculo & de vita cœpit pacisci cum ventis: & jacturam mercium facere. Adde Quintil. Decl. XII. C. 23. p. 264. Burm. Cic. pro Rosc. Com. 32. At enim tu tuum negotium gessisti bene: gere & tu tuum bene: magno tuam dimidiam partem decidisti: magno & tu tuam partem decide. HS. CCCIƆƆƆ abstulisti: si fit hoc vero, HS. CCCIƆƆƆ tu quoque aufer. Sed hanc decisionem Roscii oratione & opinione augere licet, re & veritate mediocrem & tenuem esse invenietis. Decidit (inquit) partem suam, id est, pro parte sua maluit CCCIƆƆƆ sestertia accipere, ne ultra lite implicaretur. Budæus.

Transigere & decidere cum aliquo. Cic. 2. Verr. 79. Qui cum reo transigat, post cum accusatore decidat. Idem pro Roscio Am. 114.

Decidere & statuere. Cic. pro Quint. 17. Decidis statuisque tu propter necessitudinem quæ tibi cum Scapulis est, quid iis ad denarium solveretur.

Decidere cum aliquo. Cic. 1. Verr. 125. Nisi cum muliere decideretur, in possessionem se ire jussurum. Idem 3. Verr. Conflictari malebant quam quicquam cum isto sua voluntate decidere.

De aliquo negotio decidere. Cic. Att. 1. 5. Idem pro Quintio 19. Nisi prius de rebus rationibusque societatis omnibus decidisset.

Decidere aliquid re alia. Cic. 3. Verr. 114. Atque hoc in beneficii loco petitum est ab Apronio, ut jugera singula ternis medimnis decidere liceret.

Decidere pretio cum aliquo. Cic. 5. Verr. Mancipes pretio cum civitatibus decidisse.

Per aliquem decidere. Cic. pro Quint. 17. Quum Pecuniam C. Quint. P. Scapulæ debuisset, per te C. Aquili decidit P. Quint. quod liberis ejus dissolveret. Id est transactione & pacto promisit se soluturum. Budæus.

Decidere pro libertate, hoc est transactione servare libertatem ac redimere. Sen. Epist. 96.

Pro se decidere. Cic. pro Rosc. Com. Satisne ista stipulatio dicere tibi videtur, aperte Roscium pro se decidisse?

Decidere, cum creditore est super debito transigere. Scævol. de administ. & peric. tut. l. cum hereditas, Cum plerisque, inquit, creditoribus ita decidit. Et infra, Cum plerisque creditoribus ita deciderunt.

Decidere, pro Exprimere, metaphora sumpta a sculptoribus. Quintil. lib. 8. cap. ult. Hoc enim loco præter nomen, cætera propriis decisa sunt verbis.

Decīsus, [ἀποκεκομμένος, διαλελυμένος] Partic. Cic. 5. Verr. 119. Quibus rebus omnibus actis atque decisis, producuntur e carcere, & deligantur ad palum, id est, transactis. Budæus. Et Quintil. l. proxime allato.

Decisa negotia, Peracta. Hor. 1. Epist. 7. 59.

Aures decisæ. Tacit. Ann. 12. 14. Atque ille non propinquum, neque Arsacis de gente, sed alienigenam, & Romanum increpans, auribus decisis vivere jubet.

Pennæ decisæ. Hor. 2. Epist. 2. 49.

Unde simul primum me dimisere Philippi
Decisis humilem pennis, inopemque paterni
Et laris, & fundi, paupertas impulit audax
Ut versus facerem.

Decisio, Verbale, [διάλυσις] Proprie Diminutio. Incrementis globi sui decisioneque luminis menstrua tempora luna significat. Apul. de Mund. p. 71.

Determinatio, vel diremptio litium mutuo consensu. Cic. pro Cæcin. 104. Quid nostra decisio de æquitate, quid ratio interdicti de jure admoneant, ut judicetis. Idem pro Flacco, 88. Decisionis arbiter C. Cæcilius fuit.

Augere decisionem alicujus oratione & opinione. Cic. pro Roscio Com.

Facere decisionem. Cic. pro Rosc. Com. 48. Dicat decisionem factam esse, quæ facta non est.

Decisionem videtur posuisse. Cic. de Provinc. Consul. pro eo genere pactionis, ubi uterque ad se partem aliquam trahit, quod dicitur *butiner.* Imperatore illo nihil aliud actum est, nisi pactiones pecuniarum, cum tyrannis decisiones, direptiones, latrocinia, cædes. Nam singulis verbis illic ascendit.

Decĭdo, idi, [καταπίπτω, καταπέσομαι] ere. Ex alto cadere. Cic. 2. Off. 43. Ficta omnia celeriter tanquam flosculi decidunt.

Matura poma decidunt. Cic. de Senect. 71. Et quasi poma ex arboribus, si cruda sunt, vi avelluntur: si matura & cocta, decidunt: sic vitam adolescentibus vis aufert, senibus maturitas.

Turres graviore casu decidunt. Hor. Carm. 2. 10. 10.

Exanimis decidit. Virg. 5. Æn. 517.

Decidere a, vel de spe. Liv. 7. Bel. Maced. Ter. Heaut. 2. 3. 9.

Væ misero mihi, quanta de spe decidi.

Decidere de lecto, de tegulis. Ter. Phorm. 4. 4. 26.

Decidere equo vel ex equo. Cæs. 1. Bell. Gall. 48. Plin. lib. 28. cap. 8. Et apud Cic. ad Att. 2. 36. Deciderat ex astris.

E flore decidere guttas. Ovid. 9. Met. 345.

Decidunt arboribus folia. Plin. lib. 12. cap. 11. Et lib. 11. cap. 21. Quidam putant omnibus decidere aculeos ad hyemem.

Decidit ovibus illis fructus omnis, quæ nec lactem, nec lanam habent. Plaut. Bacchid. 5. 2. 17.

Si decidit imber. Hor. Epist. 1. 14. 29.

Addit opus pigro rivus, si decidit imber,
Multa mole docendus aprico parcere prato.

Decidit in casses præda. Ovid. de Arte Am. lib. 2. 27.

In laqueos auceps decidit. Ovid. de Remed. Amor. 502.

Lacrymæ decidunt in ora. Ovid. ad Liv. 276.

Decidit in præceps. Ovid. 12. Met. 338.

Vires, potestasque urbis decidit. Claud. de bello Gildon. 44.

Decidere ab archetypo, Aberrare. Plin. 5. Ep. 10.

Decidere spe, sine præpositione. Ter. Heaut. 4. 8. 11. Quanta spe decidi. sed & ibi legitur de.

In unius imperium ne res decidat admonemur. Cic. de Arusp. resp. 54.

Decidere pro mori. Plaut. Trinum. 2. 4. 143. Ita cuncti solstitiali morbo decidunt.

Decidere pro procidere, humi se dejicere: Stat. de leone Theb. 8. 125.

— Si decidat hostis,
Ire super satis est, vitamque relinquere victo. Claud. Præf. in Rufin. 1. 1.

Phœbeo domitus Python cum decidit arcu.

Decĭduus, Adj. [καταπίπτων] Quod cadit. Plin. lib. 11. cap. 37. Omnibus autem cava, & in mucronem demum concreta sunt, cervis tantum solida, & omnibus annis decidua. De cornibus animalium loquitur. Idem lib. 8. cap. 37.

Decidui ad terras. Plin. lib. 2. cap. 20. Idem lib. 11. cap. 49. Testes pecori armentoque ad crura decidui, suibus adnexi.

Decīduum item, dicitur quod deciditur, secunda longa. Ovid. 8. Met. 758.

Contremuit, gemitumque dedit decidua quercus.

Ita legitur in multis, Heinsio placet Deoïa, aliis aliud, Sed Rectius Decidua a Decido, de quo supra. Dicitur enim silva Cædua quæ originem suam aperte indicat.

Decĭdium, [κατάπτωμα] pro occasu. Sen. Epist. 30. Bassus noster videbatur mihi prosequi se, & componere, & vivere tanquam superstes sibi, & fortiter ferre decidium sui. Ubi alii legunt Desiderium, sed parum apte.

Decĭmæ, arum. sive Decumæ, [δεκάται. δεκατησμοί] Decima pars quarumcunque rerum, quæ quoquo modo solvitur. Cic. 5. Verr. L. Octav. & C. Cotta Coss. Senatus permisit, ut vini & olei decumas, & frugum minutarum, quas ante te lege Quæstores in Sicilia vendere consuessent, Romæ venderent, legemque his rebus, quam ipsis videretur, edicerent.

Decimas, Plautus alias decimam partem vocat. In Stich. 1. 3. 80. Hæc venisse jam opus est quantum potest, ut decimam partem Herculi polluceam. [V. Suet. Galb. C. 15. Collat. cum Tacit. H. 1. 20. Ita Quartæ ap. eund. Ner. C. 10.

Accipere decimas, V. accipio.

Addicere decumas alicui. Cic. Verr. 88.

Decimæ, pro missilibus & tesseris, quas Imperatores spargebant ludis scenicis, atque ita velut quandam decimam Pop. Romano dabant, ut qui decimam bonorum suorum Herculi pollucebant & profanabant. Tranquillus, Calig. 26. Scenicis ludis, inter plebem & equitem causam discordiarum serens, decimas maturius dabat, ut equestria ab infimo quoque occuparentur. Hæc Turneb. 18. 5. [Sed locus valde obscurus V. Torr. & Casaub.

Singularis est apud Cic. lib. 3. de Nat. Deor. 88. Neque Herculi quisquam decumam vovit unquam, si sapiens factus esset.

Decimarum tres sunt species. Quædam enim sunt personales, quæ debentur ex opere personali, ut ex artificio, scientia, militia, negotiatione, &c. Quædam prædiales, quæ proveniunt ex prædiis, ut vinum, triticum, & fructus arborum. Quædam sunt mixtæ, scilicet de quibus dubitatur utrum sint prædiales vel personales, ut de agnis, & fœtibus aliorum animalium, quæ sunt in pascuis, & gregatim pascuntur. Ex Hostiens. quem vide.

De Decima Dea Tertull. de Anima. c. 37. Superstitio Romana Deam finxit & Nonam & Decimam a sollicitoribus mensibus.

Decimanus, seu potius Decumanus. V. s. l. infra.

Decĭmo, [δεκατόω] āre. Decimam partem accipere.

Decimare legiones, Decimum quemque ex legione supplicio afficere. Liv. 2. ab Urbe, Cætera multitudo sorte decimus quisque ad supplicium lecti. Mos enim erat antiquus, quo in decimum quemque militem sortito animadvertebatur capitaliter. Ex Budæo. Sueton. Aug. 24. Galb. 12. Calig. 48. Passim hujus supplicii meminere Historici. Quomodo institui soleret docebit Plutarch. Anton. p. 934. B. Appian. in Parth. Add. Savil. ad Tacit. p. 144. 150. Forstner. ad eund. p. 250. ubi de justitia hujus pœnæ. Ap. Romanos primum eo usus videtur Appius Claudius de quo Liv. 2. 49. extr. Statuebatur & in deditos decimatio. Exempl. habes ap. Tacit. Hist. 1. 37.

Decĭmātus vel Decumātus. decimus quisque lectus, ut Cohortes decimatæ. Est & electus, ut, Viri decimatæ honestatis. Symmach. Ep. 3. 49. & 51.

Decimatio, vel Decumatio, ōnis. f. Supplicium illud militare quod jam descripsimus Capitol. in Macrin. c. 12. Clementem se dicebat, quando eos centesimaret, qui digni essent decumatione atque vicesimatione.

Decimiana pyra, a Decimio authore sic dicta. Plin. lib. 15. cap. 15. Sed confessis urbis vocabulis authores suos nobilitavere Decimiana, & ex eo tractum quod Pseudodecimianum vocant. De pyris loquitur.

Quod

Quod ad Decimium authorem attinet, V. Sigon. lib. de Nom. Rom. Meminit C. Decimii Cic. Att. 4. 16.

DECIMODIÆ, ſive DECEMMODIÆ, [δεκαμόδιαι] Decem modios capientes. Columel. lib. 12. cap. 18. de vindemiæ apparatu, Perenne fabricandæ decimodiæ, & trimodiæ, & fiſcellæ texendæ & picandæ. Ibidem cap. 50. de o[illegible]itate.

DECĬMUS, [δέκατος] Adj. ſive DECŬMUS. Ut apud antiquos ſcribebatur. Plaut. Amphit. 1. 2. 19. Alter decumo poſt menſe naſcetur puer.
Hora diei decima. Cic. 2. Philipp. 77. Quum hora diei decima fere ad ſaxa Rubra veniſſet, delituit in quadam cauponula.
Pars decuma. Cic. 5. Verr. Omnes denique agros decumanos per triennium populo Romano ex parte decuma, C. Verri ex omni reliquo vectigales fuiſſe.

DECIMUM, Adv. [δέκατον.] Liv. 6. 40. reficietis decimum Tribunos. Quod barbare dicunt, *pro decima vice.*

DECIPIO, epi, eptum, [ἀπατάω, ἐξαπατάω, παράγω, φενακίζω, ἀδικέω] ĕre. Ex capio compoſitum, Deludere, defraudare. Plaut. Rud. 2. 3. 70. At ego etiam qui ſperaverint, ſpem decepiſſe multos. Ter. Andr. 4. 1. 45. Deceptus ſum, at non defatigatus.
Decipere & fallere. Cic. 2. de Divin. 116. Nam illa Amphibolia quæ Crœſum decepit, vel Chryſippum potuiſſet fallere.
Arte decipere. Ovid. Epiſt. 12. 50.
Ultimus eſt aliqua decipere arte labor.
Dolo decipi. Cic. 1. Off. Jam illis promiſſis ſtandum non eſſe quis non videt, quæ coactus quis metu, quæ deceptus dolo promiſerit?
Error decipit judicium. Ovid. de Ponto, 3. eleg. 9. 11.
Judicium tamen hoc noſtrum non decipit error.
Error decipit oculos. Ovid. 3. Met. 431.
Atque oculos idem, qui decipit, incitat error.
Formæ fiducia te decipit. Ovid. 8. Met. 435.
Diem abſumere, & decipere. Ovid. 4. Triſt. eleg. 10. 114.
Expectationem alicujus decipere. Cic. 2. de Orat. 289.
Labor fallitur & decipitur. Ovid. 4. Triſt. eleg. 1. 14.
Decipi dulci ſono laborum, pro Oblivisci moleſtias. Hor. 2. Carm. 13. 38. Eſt autem Græca locutio, ἐπιλανθάνεται πόνων, Id eſt decipitur, vel fallitur, vel obliviſcitur laborum. Sic Lambin. Turneb. paulo aliter: non enim credit accipiendum eſſe ut vulgo auditur, ſed, Dulci laborum Alcæi ſono decipitur: ac decipitur erit κλέπτεται, non ſentit ærumnas, non ſentit pœnas. [V. Vechner. Hellenol. 1. 24. 6.
Imagine ſomni decipior. Ovid. 1. de Ponto, eleg. 2. 49.
Aut ubi decipior melioris imagine ſomni.
Specie recti decipimur. Hor. Art. 24.
Maxima pars vatum pater, & juvenes patre digni
Decipimur ſpecie recti.
Per te decipior. Ovid. 2. Amor. eleg. 10. 3.
Deceptus ſum in eo. Plaut. Aſin. 2. 4. 94.
Aſtu decipiendus. Ovid. 13. Met. 194.

DECEPTUS, Partic. [ἀπατηθείς.] ut,
Errore locorum deceptus. Virg. 3. Æn. 181.
Seque novo veterum deceptum errore locorum.
Fides decepta. Stat. 8. Theb. 623.
Fraude deceptus. Ovid. Epiſt. 20, 21.
Deceptam dicas noſtra te fraude licebit.
Deceptus verbis aliorum. Ovid. Epiſt. 2. 65.

DECEPTUS, m. ſubſt. Tertull. adv. Marc. 3. 6. Conditio deceptui obnoxia. Et de Anima c. 18. Deceptui facilis.

DECEPTIO, ōnis. f. Actus decipiendi Vitruv. 2. 8. Quoniam impendentis loci deceptio cogit. Quod oſtendit antiquum vocabulum eſſe, quamvis non crebro uſurpatum. Auguſtin. Conf. 8. 2. Idem de Civit. Dei, 22. 22.

DECEPTOR, ōris. Verbale. [ἀπατεών] Sen. Thyeſt. 2. 138.
- proditus, occidit
Deceptor dominæ Myrtilus, &c. Add. Tertull. adv. Prax. c. 11. Aug. Serm. 67.

DECEPTRIX, īcis. f. Lactant. Epit. c. 6. extr. Pernicioſa eſt ac deceptrix adulatio. Alc. Avit. 3. 111. Nec contenta tuo deceptrix fœmina caſu. Mant. de pugna Virtut. & Fort.

DECEPTIOSUS, Ennod. 1. 7.

DECEPTO, are. Gloſſ. Græc. Lat. Deceptat, ἀπατᾷ. Conf. Sariſb. 7. 12. Aut fabulandum aut deceptandum eſt tibi.

DECEPTORIUS, Aug Ep. 255. ad Macrob. Deceptoria laude falli.

DECĬPŬLA, æ. Quoddam laquei genus ad decipiendas, capiendaſque feras. Sipontin. Sidon. Ep. 8. 10. Decipula male blandientis eloquii. Tralate Mart. Capell. 4. p. 135. Fies profecto decipula, ſi adſtruxeris.

DECĬPŬLUM, i. [ἀπατήθιον] Idem. Apul. Met. lib. 8. p. 202. Opportunum decipulum nactus. Idem 10. 250. Idem Flor. p. 360.

DECIRCĬNO, [ἀπογυρόω] are. Idem quod ſimplex Circino, quod ſignificat aliquid rotundum facio. Manil. 3. 332.
Quam tereti Natura ſoli decircinat orbem
In tumidum, & mediam mundo ſuſpendit ab omni. De Terra loquitur.

DECIRĒMĬS, f. [δεκήρης] Navigii genus, decem habens remorum ordines. Plin. lib. 7. cap. 56. Quinque remem inſtituit Neſichthon Salaminius: ſex ordinum Zenazoras Syracuſius: ab ea ad deciremem Neſigethon. V. DECERIS.

DECIUS, Nom. Gent. Rom. P. Decius Mus, P. Valerio C. Marcio Coss. Vvir Menſarius, Bello Latino Cos. T. Manlium Torquatum Collegam habuit, in quo bello cum ſeſe pro legionibus devotum hoſtibus objiceret, cecidit. Hujus filius P. Decius de Samnitibus triumphavit. Poſtremo multis honoribus præclare functus, IV. Conſul, cum Q. Fabium Collegam haberet, in bello adverſus conſpirantes Gallos, Samnites, Umbros, Tuſcos; patris exemplum imitatus, occubuit, author Livius.
Decius imbellis. Sil. lib. 11. 238. [Sed is eſt Decius Magius Campanus, cujus hiſtoria ap. T. Livium. l. 23.
Pulchri Decii. Claud. in Conſ. Prob. & Olyb. 147.
Vecors Decius. Sil. lib. 11. 213. V. Paulo ſupra.
Decii tres fuerunt: pater, filius, & nepos. Cic. 1. Tuſcul. 89. Non cum Latinis decertans pater Decius, cum Hetruſcis filius; etiam cum Pyrrho nepos, ſe hoſtium telis objeciſſent. Virg. 6. Æn. 825. Conf. Juv. 8. 254. 258. Item 14. 239. Valer. Max. 5, 6. ex. 5. & 6. De patre Liv. 8. 9. & 10. De filio 10. 28. & 29. Laudat illos, & Virg. Æn. 6. 824.
Decius Rom. Imp. attrociſſimus Chriſtianorum perſecutor fuit, A. C. 253. de quo Aur. Vict. Cæſ. 29. & Epit. c. 44. [Vocatur in nummis Cn. Meſſius Q. Trajanus Decius. A Philippo contra Marinum miſſus, ab exercitu Illyriciano Imp. ſalutatus, & mox, Philippo a militibus Veronæ occiſo, a Senatu Auguſtus renuntiatus, ob Virtutem militarem Trajani cognomen meruit. Sed vix biennio exacto in prœlio adverſus Gothos, Thraciam ac Mœſiam vaſtantes, una cum Etruſco F. Cæſare facto, fortiſſime pugnans occubuit.

DECIANUS Cogn. a Gentili formatum ap. Cic. pro Flacco 70. 72. & alibi.

DECLĀMO, [τοὺς λόγους μελετάω] are. Eſt proprie Clamore contendere, frequentius ficto themate ſe exercere. Ovid. 2. de Arte Am. 507.
Sed neque declament medio ſermone diſerti,
Nec ſua veſanus ſcripta poeta legat.
Contra aliquem vehementiſſime declamare. Cic. in Verr. l. 4. 149. Ille autem inſanus, qui pro iſto contra me vehementiſſime declamaſſet, &c. Idem pro Roſc. Amer. 82. Quæ mihi iſte viſus eſt ex alia oratione declamare, quam in alium reum commentaretur: Ita neque ad crimen parricidii, neque ad eum, qui cauſam dicit, pertinebant.
Suaſorias declamare. Quintil. lib. 3. cap. 8.
In aliquem declamare impune. Cic. Fam. 3. 11. Verumtamen eſt Majeſtas, ut Sulla voluit, ne in quemvis impune declamare liceret. Quo in loco declamare non ſignificat, intra domeſticos parietes aut in ſchola ficte accuſare: ſed vel accuſare ap. Judices vel generaliter male dicere aut loqui. Ita enim læditur majeſtas, quando vel in Remp. vel in principes ejus dicuntur aut fiunt ea, quæ lædunt imperii dignitatem, quæ Majeſtas proprie dicitur.
Magiſter declamandi. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Opus declamandi. Quintil. lib. 2. cap. 10.
De Rhetorum Declamationibus V. Suet. de Cl. Rhet. Lud. Greſoll. Theatr. Vett. Rhett. Quintil. & Senecæ Declamationes.

DECLAMĬTO, āre. Freq. Cic. Fam. 16. 21. Præterea declamitare Græce apud Caſſium inſtitui: Latine autem apud Brutum exerceri volo.
Annos complures ſedentes declamitant Græci. Cic. 1. de Orat. 251.
Vini exhalandi, non acuendi ingenii cauſa declamitas. Cic. 2. Philipp. 42.
Cauſas declamitare. Cic. 1. Tuſcul. 7.
De aliquo declamitare. Cic. 5. Philipp. 19. Ipſe interea decem & ſeptem dies, ut digeſtio potius quam declamatio videretur, de me in Tiburtino Scipionis declamitavit, ſitim quærens.

DECLAMITANS, Partic. Cic. de Clar. Orat. 310. Commentabar declamitans (ſic enim nunc loquuntur) ſæpe cum M. Piſone, & cum Qu. Pompejo, &c.

DECLAMĀTUS, ut Orationes declamatæ. Lamprid. in Alex. c. 3.

DECLĀMĀTOR, [μελετητής] Qui aut in ſcholis, aut ſecum fictam cauſam agit, ut poſſit veram rectius agere. Cic. pro Planc. 83. Non vobis videor cum aliquo declamatore, non cauſa laboris & fori diſputare?
Declamator de ludo, aut rabula de foro. Cic. in Orat. 47. Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, ſed doctiſſimum & perfectiſſimum quærimus.

DECLĀMĀTIO, Verbale. [μελέτη] Cic. 1. Tuſc. 7. Ut enim antea declamitabam cauſas, quod nemo me diutius fecit, ſic hæc mihi nunc ſenilis eſt declamatio.
Fortuna declamationis. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Vulgari & pervulgata declamatione contendere. Cic. pro Planc. 47.

DECLAMATIUNCULA, Parva declamatio. Gell. 6. 8. Declamatiunculam ſuper Alexandro celebrare. Sidon. 1. 4. Adoleſcentum declamatiunculæ.

DECLAMATORIUS, Adj. [μελετητικὸς] Cic. ad Q. fratr. lib. 3. 3. Et ipſe puer magis illo declamatorio genere duci & delectari videtur. Legitur & Clamatorio.
Conſuetudo declamatoria. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Genus declamatorium dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 10.

DECLAMATORIE, [μελετητικῶς] Adv. More declamantium. Hieronym. More eorum, qui declamatorie ſolent loqui ad populum.

DECLĀRO, as, [δηλόω, ἐμφανίζω, σαφηνίζω, ἀποσαφέω] are. Aperire, manifeſtare. Cic. 1. Off. 26. Declaravit id modo temeritas C. Cæſaris, qui omnia jura divina atque humana pervertit. Idem Fam. lib. 6. Epiſt. 13. Poſtea vero quam magnam ſpem habere cœpi, fore ut te brevi tempore incolumem haberemus: facere non potui, quin tibi & ſententiam & voluntatem declararem meam.
Declarare plus eſt quam Significare. Cic. Fam. lib. 5. 13. Itaque hoc ſæpius dicendum, tibique non ſignificandum ſolum, ſed etiam declarandum arbitror, nihil mihi eſſe potuiſſe tuis literis gratius.
Vultu & verbis ſignificare, & re declarare. Cic. pro Milon. Si denique unquam locus ampliſſimorum ordinum delectis viris datus eſt, ubi ſua ſtudia erga fortes & bonos cives, quæ vultu & verbis ſæpe ſignificaſſent, re & ſententiis declaraſſent, &c.
Significatione, non demonſtratione univerſam rem & ſententiam declarat geſtus ſcenicus. Cic. 3. de Orat. 218.
Luculentam plagam accepit, ut declarat cicatrix. Cic. 7. Philipp. 17.
Benevolentiam in aliquem declarare. Cic. pro Domo ſua. 68.
Copiam declarat ſatietas rerum & abundantia. Cic. in Paradox. 6. 2.
Conſuetudinem vitamque majorum actionum genera quædam declarant. Cic. 1. de Orat. 193.
Declarant gaudia vultu. Catul. de Nuptiis Pel. & Thet. v. 34.
Præſentiæ deorum declarant, ab his civitatibus & ſingulis hominibus conſuli. Cic. 2. de Nat. Deor. 166.
Acumen interpretis declarant quædam. Cic. 1. de Divin. 39.
Perfectionem declarat officii, verbum oportere. Cic. in Orat. 74.
Gemitu & mœſtitia declaravit, quantum haberet odium ſervitutis M. Lepidus. Cic. 5. Philipp. 38.
Literis declarari aliquid. Cic. 2. de Orat. 280.
Præſentiam ſuam ſæpe divi declarant. Cic. 2. de Nat. Deor. 6.
Propriam cujusque rei vim definitione declarare. Cic. 1. de Orat. 190.

Declarare re potius quam verbis. Cic. Fam. lib. 6. 13. Quando quid sentirem exposui, quid vellem tua causa, re potius declarabo quam oratione.

Volatibus avium, cantibusque certissimis signis res futuras declarari. Cic. 1. de Divin. 2.

Multa oraculis declarantur, multa vaticinationibus, multa somniis, multa portentis. Cic. 2. de Nat. Deor. 163.

Non solum homines, sed etiam verba & vocabula declarare dicuntur. Cic. 2. de Fin. 13. Nullum inveniri potest, quod magis idem declaret Latine, quod Græce, quam declarat voluptas. Idem paulo post, Erit enim notius quale sit, pluribus notatum vocabulis idem declarantibus.

Declarare Consulem, Renuntiare. Cic. pro Muren. 2. Ut ejusdem hominis voce & declaratus Consul & defensus. Idem ibid. 3. Is potissimum Consul qui Consulem declaravit. conf. Gruter. ad Cic. Fragm. p. 156.

Victorem declarare. i. e. renuntiare. Virg. 5. Æn. 245.

Victorem magna præconis voce Cloanthum
Declarat.

DECLARANS, Partic. [δηλῶν] Cic. 1. de Divin. 127. Relinquendum est homini, ut signis quibusdam consequentia declarantibus, futura præsentiat.

DECLARĀTUS, Nepos 23. 11. 2. Tabellarius, ducis nave declarata suis. Id est, Demonstrata hoc signo.

DECLARATIO, Verbale. [δήλωσις] Cic. Epist. lib. 10. 5. Rursus declaratio animi tui quem haberes de Rep. quemque habiturus esses, mihi erat jucundissima.

Amoris declaratio. Cic. Epist. lib. 15. 21. Liber iste quem mihi misisti, quantam habet declarationem amoris tui?

DECLARATĪVUS, Gloss. Gr. Lat. δηλωτικὸς, Declarativus. conf. Apul. de Syllog. Cat. p. 30. & 33. Martian. Capel. 4. p. 97.

DECLARATĪVE, Adv. Martian. Capel. 4. 120. Quicquid declarative accedit.

DECLARĀTOR, ōris. Plin. Paneg. 92. 6. Ut honoribus nostris suffragator in curia in campo declarator existeres.

DECLAVO, as, are. Clavas amputare, id est, ramos arboris; solumque relinquere truncum & stirpem. Nam clavas & clavulas in hac significatione posuerunt veteres. Pallad. Clava seri commodius est, quæ sit manubrii crassitudine, longitudine cubitali. Varr. Ut sit de tenero ramo ex utraque parte præcisum æqualiter, quas alii clavolas, alii taleas appellant. Verbum hoc reperitur in Pandectis, in titul. Arbor. furt. cæs. ubi tamen hactenus lectum est Deglubere, vel Delibrare, vel Deglabrare; sed quum verisimilius sit Prætori venisse in mentem ramalium & clavarum potius, quam libri & corticis, Declavare substituit Turnebus Adv. 23. 20. sub veterum librorum authoritate, quod & rectius existimo.

DECLĪNO, as, [κλίνω, ἀποκλίνω, ἐκκλίνω, παρακύπτω] are. Deflectere. Cic. pro Planc. 97. Brundusium veni, vel potius ad mœnia accessi: urbem unam mihi amicissimam declinavi.

Loco movere se & declinare. Cic. de Fato 46. Neque extrinsecus impulsam atomum loco moveri & declinari dicit.

Atomus ab atomo pulsa non declinat. Cic. de Fato.

Minimo intervallo declinare. Cic. de Fato 22.

Magna rerum permutatione impendente, declinasse paululum, & spe reliquæ tranquillitatis, præsentes fluxus, tempestatemque fugisse. Cic. pro Sext. 73.

Declinare a loco aliquo. Cic. Att. lib. 14. 19.

Declinare se extra viam. Plaut. Aulul. 4. 8. extr.

Nam ego modo declinavi paululum me extra viam.

Declinare de via ad dextram. Cic. 5. de Fin. 5. Modo etiam paulum ad dextram de via declinavi.

Cursus declinare. Ovid. 10. Met. 667.

Paulatim declinat amor. Ovid. 9. Met. 460.

Declinat in vesperum dies. Columel. lib. 8. cap. 4.

Inflammatio declinat. Cels. lib. 5. cap. 27. extr.

Somnus declinat ocellos. Propert. lib. 2. Eleg. 1. 11.

Appetere & Declinare, contraria. Cic. 3. de Nat. Deor. 33. Appetuntur autem quæ secundum naturam sunt, declinantur contraria.

Persequi & Declinare, contraria. Cic. in Partit. Actionis autem duo sunt genera. Unum, ad persequendum aliquid, aut declinandum.

Declinare a proposito deflectereque sententiam. Cic. in Orat. 138.

Declinare contentiones. Cic Att. lib. 2. Epist. 20.

Impetum alicujus tecte declinare. Cic. in Orat. 228.

Declinare laqueos judicii. Cic. pro Milon. 41.

A malis natura declinamus. Cic. 4. Tusc. 13.

Subire & Declinare minas alicujus, contraria. Cic. Att. lib. 2. Epist. 120. Minæ Clodii contentionesque quæ mihi proponuntur, modice me tangunt: etenim vel subire eas videor mihi summa cum dignitate, vel declinare nulla cum molestia posse.

Declinare ab religione officii, hoc est, Non observare officii jura & sanctitatem. Cic. 5. Verr. Qui sibi hoc sumpsit ut corrigat mores aliorum, ac peccata reprehendat, quis huic ignoscat, siqua in re ipse ab religione officii declinarit?

Declinare de statu. Cic. de Provin. Consul. Subire vim atque injuriam malui, quam aut a vestris sanctissimis mentibus diffidere, aut de meo statu declinare.

Declinare de via, per transl. pro Aberrare. Cic. de Amicit. 61. Idem de Fato, Hoc modo hanc causam disceptari oportet, non ab atomis errantibus, & de via declinantibus petere præsidium.

Declinare vitia. Cic. 1. Off. 19.

A delictis quæ parva videntur, est diligentius declinandum. Cic. 1. Off. 145.

Eo revocemur, unde huc declinavit oratio. Cic. 2. de Orat. 157.

Huc declinabam nec invitus. Cic. 1. de Leg. 57.

Neque declinatam quidquam ab aliarum ingenio ullam reperias. Ter. Hec. 2. 1. 3. Id est, ejusdem sunt ingenii omnes mulieres.

Declinat color gemmæ a topazio in aurum. Plin. lib. 37. cap. 8. Præfertur his chrysoprasius, porri succum & ipsa referente, sed hæc paulum declinans a topazio in aurum.

Declinare agmen aliquo, pro De loco uno ducere ad alium. Liv. 1. ab Urbe. 28. Nec ea culpa quam arguo, omnium Albanorum est. ducem sequuti sunt, ut & vos siquo ego inde agmen declinare voluissem, fecissetis.

Declinare, Vitare. Cic. 1. Off. 111. Declinetque ea quæ nocitura videantur.

Declinare certamen, & detrectare, pro eodem posuit Livius, teste Budæo.

Declinare ictum. Liv. 6. Bell. Maced. Non jaculis solum ut solet, exceptos declinabant ictus, sed armati frequentes, &c.

Grammatica etiam notio hujus vocis est perantiqua. Nomina declinare & verba in primis pueri sciant. Quintil. 1. 4. conf. Varr. de L. L. 7. post. pr. Idem 1. 3. Gell. 4. 1.

DECLĪNANS, [ἀποκλίνων] Partic. ut Declinans morbus. Plin. lib. 23. cap. 1. Quod ad febrium valetudines attinet, certum est, non dandum in febre, nisi veteribus ægris, vinum, nec nisi declinante morbo. Ita quoque & Declinans ætas dicitur, quam quidam Inclinantem vocant, Hippocrates & Galenus consistentem, nempe eam quæ media est inter vigentem & decrepitam ætatem.

DECLINĀTUS, Partic. [ἀπόκλιτος] ut Declinatus ictus.

Declinata ætas, apud Quintil. lib. 12. cap. ult. Id est, Provecta, & vergens.

Declinatus, pro Declinans, inquit Budæus. Quintil. lib. 12. cap. 1. Neque spe, neque metu declinatus animus, quo minus optimis se partibus, id est, Reipublicæ, jungeret. De Cicerone loquitur. Item Derivatus, Inflexus, Declinata verba. Varr. L. L. 7. 2. conf. Id. 9. 4. extr. Gell. 10. 21.

DECLINĀTUS, Subst. Novis, inquit Varro de L.L. 7. 2. nominibus allatis in consuetudinem, sine dubitatione eorum declinatus statim omnis dicit populus. Opponitur etiam Appetitui, ut Declinatio. Censent primum declinatum dolorem. Cic. Fin. 5. 17.

DECLINATIO, Verbale. [κλίσις, ἔκκλισις] Deflexio: ut

Declinatio corporis, pro Deflexione. Curt. lib. 9. cap. 7. 21. Igitur Macedo lanceam emisit, quam Dioxippus cum exigua corporis declinatione vitasset, &c.

Declinatio brevis a proposito. Cic. 3. de Orat. 205.

Declinatio ad libidinem. Cic. 1. de Fin.

Appetitio & Declinatio, contraria. Cic. 3. de Nat. Deor. 33. Præterea nullum potest esse animal, in quo non & appetitio sit & declinatio naturalis.

Declinatio periculi. Cic. Att. lib. 2. Epist. 20.

Laboris & periculi declinatio. Cic. pro Cluent. 148.

Parva declinatione effugere aliquid. Cic. 1. in Catil. 15.

Facere declinationem a malo cum ratione, sapientis est. Cic. 4. Tusc.

Declinatio (inquit Varro lib. 3. de Analog.) est quum ex verbo in verbum, aut ex verbi discrimine, ut transeat mens, vocis commutatio fit, aliqua similitudo declinationis; quum item ex aliqua figura in figuram transit.

Græcis nominibus Græcas declinationes dare. Quintil. lib. 1. cap. 5. & 6.

Declinatio mundi vel cœli dicitur a Latinis, Quod Græci dicunt κλίμα, plagam nimirum duobus interjectam parallelis ab æquatore declinantem. Columel. lib. 1. cap. 6. Calore naturali est opus, qui contingit positione cœli & declinatione. Usus est præterea idem Columel. lib. 3. cap. 1. Gell. lib. 14. cap. 1. Devergentiam vocat. Et Vitruvius lib. 1. cap. 1. Inclinationem: Propter inclinationes cœli, inquit, quas Græci κλίματα vocant.

DECLĪVIS, [πρηνὴς, κατάντης] Inclinatus atque incurvus. Cæs. 2. Bell. Gall. 18. Collis a summo æqualiter declivis.

Declivis & præceps locus. Cæs. 4. Bell. Gall. 33.

Antrum declive. Ovid. Epist. 7. 93.

Area. Columel. lib. 1. cap. 5.

Arvum. Hor. 3. Ode 29. 7.

Cursum declivem ad littora habent amnes. Lucan. lib. 4. 427.

Dexteriora montis declivia. Lucan. lib. 2. 421.

Fastigium. Cæs. 1. Bell. Civil. 45. Ab oppido autem declivi fastigio vergebat in longitudinem passuum circiter quadringentorum. Locus hodie sic legitur: Ab oppido tamen declivis locus tenui fastigio vergebat in longitudinem passuum circiter CD. Alibi tamen, de Bell. Gall. 8. 14. ad rem nostram, Planities declivi fastigio duobus ab lateribus muniebatur.

Flumina. Ovid. 1. Met. 39.

Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis.

Iter. Ovid. 15. Met. 227.

Labitur occiduæ per iter declive senectæ.

Juga. Stat. 5. Theb.

Stella. Ovid. 3. Fast. 793. Proclivis habet Heinsius.

Trames. Ovid. 3. Fast. 13.

Via. Ovid. 7. Met. 410.

Declivis ætate. Plin. Epist. 18. 18. Nam mulier natalibus clara, moribus proba, ætate declivis, diu vidua, mater olim, &c.

DECLĪVUS, Idem. Compar. Vulg. Int. Judic. 19. 9. Dies ad occasum declivior.

DECLĪVĬTAS, ātis. [τὸ πρανὲς] Ipsa inclinatio, & incurvitas. Cæs. 7. Bell. Gall. 85. Exiguum loci ad declivitatem fastigium, magnum habet momentum.

DECOCTUS, DECOCTURA, DECOCTOR. V. DECOQUO.

DECOLLO, [ἐκτραχηλίζω, ἀποτραχηλίζω] are. De collo deponere. Cæcilius, Notonicasione, Habes, vide, tibi tradidi: in tuo collo est, decolles cave. Nonius.

Decollare, Caput alicui auferre, Collum truncare. Diomedes lib. 1. de hoc verbo loquens. Quæ, inquit, significatio apud Fenestellam aliter invenitur in lib. Epitomatum secundo, quemadmodum Cæsar a piratis captus sit, utque eos postea ceperit, & decollaverit. Veteres autem securi cæsos dicebant. Sueton. in Calig. cap. 32. Miles decollandi artifex quibuscunque e custodia capita amputabat.

Eadem forma DENASO. H. St.

Decollare [καταλάπτειν] pro Destituere & frustrari, sive decipere, ut vult Diomedes Plaut. Capt. 3. 1. 36.

Nunc ibo ad portum hinc: est illic mihi una spes cœnatica:
Si ea decollabit, redibo huc ad cœnam asperam.

Lucil. lib. 12. Quibus fructibus me decollavi. Quod Varro decollare dixit,

dixit, Columella eandem rem tractans, Deesse scripsit. Varronis verba hæc sunt, lib. 1. de R. R. cap. 2. de vitibus loquentis; Duo in primis spectasse videntur Italici homines in colendo, possentne fructus pro impensa ac labore redire: & utrum saluber locus esset, an non. Quorum si alterutrum decollat, & nihilominus quis vult colere, mente est captus, atque ad agnatos & gentiles est deducendus. Columella autem hæc. lib. 1. cap. 3. Porcius quidem Cato censebat in emendo, inspiciendoque agro, præcipue duo esse consideranda, salubritatem cœli & ubertatem, quorum si alterum deesset, ac nihilominus quis vellet incolere, mente esse captum, atque eum ad agnatos & gentiles deducendum.

DECOLLATIO, onis. f. Vet. Gloss. τραχηλοκοπία, κεφαλῆς ἀποτομή.

DECŎLOR, ōris. Adject. [κακόχροος] Quod est colore vitiatum, vel quod colorem amisit. Plin. lib. 16. cap. 12. Frigida hyeme deterior, ac minus copiosa, & decolor.

Ætas decolor. Virg. 8. Æn. 326. Decolor ætas, Vitiosa. In omni enim vitioso corpore inest pessimus color. Et alludit ad naturam metalli, quam cernimus discolorem: nec immerito. Supra enim dixerat Aurea secula: ideo nunc dixit ætas Decolor. Hæc Servius.

Fluvius sanguine decolor. Stat. 12. Theb. 410.

Imber decolor. Claud. in Eutrop. 2. 41.

India. Sen. Hippol. 3.

Indus. Ovid. 5. Trist. Eleg. 3. 24.

Et quascunque bibit decolor Indus aquas.

Sanguis. Cic. 2. Tusc. 20. Jam decolorem sanguinem omnem exorbuit.

Decolor species æris, argentive. Plin. lib. 31. cap. 6.

Decolor, pro Fœdo. Ovid. Epist. 9. 3.

Fama Pelasgiadas subito pervenit ad urbes
Decolor, & factis inficianda tuis.

DECŎLŌRUS, Idem. Prudent. Hymn. Calagurrit. v. 113.

Algidus cum decoloros horror artus concutit.

DECOLŌRO, [κακοχρωματίζω] are. Colorem auferre, vel vitiare. Columel. lib. 12. cap. 16. Deinde uvas pro magnitudine binas vel ternas inter se colligatas, in ahenum fervens demitti, & exiguum pati, dum decolorentur. Sen. 2. Nat. Quæst. cap. 41. Decoloratur id cujus color vitiatur, non mutatur.

Cædes decoloravere mare Dauniæ. Hor. 2. Ode 1. 35.

Ex albo decolorari. Columel. lib. 12. cap. 47. Oliva pausea vel orchita quum primum ex albo decoloratur, fitque luteola, sereno cœlo manu distringitur.

Decolorari, per translationem, pro Infamia notari, in l. Eum qui probabilem. C. de episcop. & cleric.

DECOLORATUS, Partic. [κακόχροων] Author ad Heren. lib. 2. 8. Si tumore aut livore decoloratum est corpus mortui.

DECOLORATIO, Verbale. [κακοχροία] Cic. 2. de Divin. 58. Sed & decoloratio quædam ex aliqua contagione terrena maxime potest sanguini similis esse.

DECŌQUO, xi, ctum, [ἀφεψέω] ĕre. Paulatim diminuere significat, & coquendo absumere. Plin. lib. 31. cap. 3. Neronis principis inventum est decoquere aquam, vitroque demissam in nives refrigerare. Unde decoquere mustum vel aliud ad tertias & quartas, Columel. lib. 13. & Plin. sæpe. Bud. Plin. lib. 20. cap. 19. Hor. 2. Sat. 1. 73.

—donec
Decoqueretur olus.

Humorem decoquit. Virg. 1. Georg. 295.

Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem.

Iram decoquere. Claud. 2. in Eutrop. 349.

Decoquunt anni materiam abundantiorem. Quintil. lib. 2. cap. 4. Id est, Diminuunt, limant, atterunt, & quasi expurgant.

Decoquit domino res. Columel. in princip. lib. 11. cap. 1. Nam quanvis interdum emendatum sit perperam factum vel imprudentia, vel negligentia, res tamen ipsa jam domino decoxit. Decoxit, id est, frugum fœturam quasi fœnus debitum non reddidit. Hæc Budæus. Plin. lib. 21. cap. 6. Areis decoquentibus. Id est, depositum non reddentibus.

Decoquitur argenti ɪvta pars. Liv. 32. 2. Carthaginienses eo anno argentum in stipendium impositum primum Romam advexerunt; id quia probum non esse Quæstores renuntiaverunt, experientibusque pars quarta decocta erat, pecunia Romæ mutua sumpta intertrimentum argenti suppleverunt.

Decoquere creditoribus, Est vorato patrimonio creditoribus fidem fallere, aut certe fidem suam per inopiam non liberare. Plin. lib. 33. cap. 10. Postea divites cognominati, dummodo notum sit eum qui primus accepit hoc nomen, decoxisse creditoribus suis. De Crasso loquens, qui Dives cognomento dictus est: cujus meminit Valerius, lib. 6. cap. 2. Budæus.

Decoquere bonæ spei, pro Bonam spem fallere. Sen. Epist. 36.

Decoquere publicam salutem. Plin. lib. 31. cap. 3.

Decoctum argentum. Cic. in Pison. 61. Pro pecunia in luxum & ganeam absumpta, posuit his verbis scommatice & mordaciter in Pisonem dictis, Ita enim sunt rationes perscriptæ scite & literate, ut scriba ad ærarium, qui eas retulit, perscriptis rationibus secum ipse caput sinistra manu perfricans commurmuratus sit. Ratio quidem hercle apparet, argentum decoctum, οἴχεται. Id est, reliqua non comparent, non extant. Verba autem sunt Plauti ex Trinummo a Cicerone in orationem suam translata; quæ tamen in omnibus Ciceronis exemplaribus depravatissime leguntur. His enim verbis describitur habitus hominis profusi de reliquis rationum suarum anxii. Budæus. Alia Ciceronis exemplaria quæ putantur castigatissima, non habent hanc vocem Decoctum. Aliter paulo apud Spartian. Hadrian. cap. 7. Senatoribus, qui non vitio suo decoxerant, patrimonium explevit. Ibi enim Decoquere est per infortunium aut alium casum non suam culpam de rebus suis devolvi. Cic. Philipp. 2. 44. Qui fortunæ vitio non suo decoxisset. Cæterum dilapidatores ejusmodi rerum suarum & decoquere dicuntur & decoqui. Pers. 5. 57.

Hunc alea decoquit, ille In Venerem putret.

DECOCTUS, Partic. [ἀφεψηθείς] Cic. 3. de Orat. 103. Ita sit nobis igitur ornatus & suavis orator, nec tamen potest aliter esse, ut suavitatem habeat austeram & solidam, non dulcem atque decoctam.

Decocta, Absolute, sic tamen ut subaudiatur aqua. Juv. Sat. 5. 50.

Si stomachus domini fervet vinoque, ciboque,
Frigidior Geticis petitur decocta pruinis.

Compar. apud Pers. 1. 123. —si forte aliquid decoctius audis.

Id est, Limatius, castigatius.

DECOCTOR, ōris. [ἄσωτος, χρεοκόπος] Luxu & ganeæ studio perditus, Latine Nequam verbo significantissimo. Cic. 2. in Catilin. 5. Exercitum illum magnopere contemno collectum ex senibus desperatis, ex agresti luxuria, ex rusticis mendiculis & decoctoribus, ex his qui vadimonia deserere, quam illum exercitum maluerunt. Catul. 42. 4. & 44. 5.

Decoctor pecuniæ publicæ, id est, Absumptor & dilapidator. l. 40. C. de decurionibus. lib. 10. Quilibet principalium vel decurionum, si vel decoctor pecuniæ publicæ, vel fraudulentus in adscriptionibus, &c.

DECOCTUM, i. Subst. [ἀφέψημα, ἀπόζημα] Quod decoctum est. Plin. lib. 24. cap. 9. Decoctum eorum in vino potum, vel impositum cum rosaceo & cera sedat. Idem lib. 24. cap. 10. Vulgus Pharmacopolarum Decoctionem vocat.

DECOCTUS, ûs. [ἕψησις] Plin. lib. 37. cap. 12. Et alias omnes gemmæ mellis decoctu mitescunt. Hoc est, cum melle decoctæ.

DECOCTIO, onis. f. Idem. Radicum decoctio potui data. Apul. de Herb. cap. 77. conf. Apic. 4. 3. Macer. 1. 1. 8. Elixi decoctio. Cæl. Aurel. Chron. 2. 13. 268. Decoctio lentisci conficitur.

DECOCTŪRA, æ. [ἕψησις] Plin. lib. 23. cap. 1. Decoctura eorum veteres dysentericos & cœliacos juvat.

DECOQUENS, Partic. Ambitione, avaritiaque in villas, ac suburbana decoquentibus publicam salutem. Plin. lib. 31. cap. 25. sed Cl. Hard. ex MSS. Reg. & Chiflet. legit Detorquentibus.

DĔCOR, ōris. [εὐπρέπεια, ὡραιότης] est (inquit Valla lib. 4.) quasi pulchritudo quædam ex decentia rerum personarumque in locis, temporibus, sive in agendo, sive in loquendo. Virg. lib. 5. 647.

Est Dorycli conjux, divini signa decoris.

Ævi decor integer. Stat. 5. Sylv. 2. 63.

Honestatis decor. Cic. 1. de Fin. 36. Decor pro Decoro ponitur. Bud.

Decor recti. Ovid. 2. de Pont. Eleg. 3. 13.

Ipse decor recti, facti si præmia desint,
Non movet, & gratis pœnitet esse probum.

Clara decore proles. Ovid. 12. Met. 189.

Pulvis decorem detrahet. Tibul. lib. 1. Eleg. 10. 13.

Eversor decoris. Sen. Hippol. 8.

Positus decor. Ovid. de Arte Am. 2. 379.

In ferrum, flammasque ruit, positoque decore
Fertur, ut Aonii cornibus icta dei.

Incomptus decor. Sen. Hippol. 5. Id est, Nativus, nulloque fuco ascitus.

Tener nitidi corporis cecidit decor. Sen. Hippol. 4.

Decor virgineus. Sen. Medea 2.

Inest proprius quibusdam decor in habitu atque vultu. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Natura indulget decori. Ovid. de Arte Am. 3. 159.

Officere decori alicujus. In OFFICIO.

Spoliare virtutem decore. Cic. 1. Acad. 33. Spoliavit enim virtutem suo decore, imbecillamque reddidit, quod negavit in ea sola positum esse beate vivere. De Theophrasto.

DECORUM, i. [τὸ πρέπον, εὐκοσμία] Cic. 1. Off. 96. Quæ autem subjecta pars generi est, eam sic definiunt, ut id decorum esse velint quod ita naturæ consentaneum sit, ut in eo moderatio & temperantia appareat cum specie quadam liberali. Ibid. 93. Hoc loco continetur id quod dici Latine decorum potest. Græce enim πρέπον dicitur.

Honestum & decorum. Cic. 2. Off. 32. Etenim illud ipsum quod honestum decorumque dicimus, quia per se nobis placet, animosque omnium natura & specie sua commovet, &c.

Quod consentaneum sit hominis excellentiæ, decorum est. Cic. 1. Off. 96.

Dignum viro decorum videtur, quod viriliter animoque magno fit. Cic. 1. Off. 94.

Confusum cum virtute decorum est, sed mente & cogitatione distinguitur. Cic. 1. Off. 95.

DECŌRUS, [πρεπώδης, εὐπρεπής] Adj. Plin. lib. 12. cap. 5. Sepes munita vallo arboris decora specie subter intuenti.

Decorum & elegans. Cic. 1. de Divin. 62. Sentit autem nihil unquam elegans, nihil decorum.

Decorum & insigne est, statuam in foro populi Romani habere. Plin. lib. 1. Epist. 17.

Neque decorum est, nec diis dignum. Cic. 1. de Divin. 118.

Justa omnia decora sunt, injusta contra ut turpia, sic indecora. Cic. 1. Off. 94.

Decorus ab aspectu. Columel. lib. 6. cap. 1. de Bobus.

Decorus ad ornatum. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Nos æris, argenti, auri venas penitus abditas invenimus, & ad usum aptas, & ad ornatum decoras.

Summa pelle decorus. Pers. Sat. 4. 14.

Nigro crine decorus. Hor. 1. Ode 32. 11.

Ductores ostro decori. Virg. 5. Æn. 133.

Plebs decora cultu. Stat. 1. Sylv. 6. 29.

Ædes decora. Hor. 1. Ode 30. 3.

Æs decorum. Virg. 12. Æn. 210.

Cæsaries. Virg. 1. Æn. 588.

—nanque ipsa decoram
Cæsariem nato genitrix, &c.

Caput. Hor. Epod. 2. 17.

Vel quum decorum mitibus pomis caput
Autumnus arvis extulit.

Color albus præcipue decorus deo est. Cic. 2. de Leg.

Crinis. Claud. 1. conf. Stilic. 156.

Disputatio non ita decora alicui. Cic. 4. Acad.

Facies.

Facies. Hor. 1. Sat. 2. 87.
Forma. Cic. de Univers. 15.
Frons. Lucan. lib. 8.
Insigne decorum. Virg. 2. Æn. 391.
— sic fatus, deinde comantem
Androgei galeam, clypeique insigne decorum Induitur.
Hoc est, ornamentum decorum. Non enim sunt duo epitheta: quod apud Latinos vitiosum est. Servius.
Lacrymæ decoræ dicuntur, quando fletus ipse habet aliquid venustatis, ortus a gaudio, ap. Virg. 5. Æn. 343.
Membra decora juventæ. Virg. 4. Æn. 559.
Os decorum Lunæ. Hor. 1. Sat. 8.
Pectus. Virg. 4. Æn. 589.
Terque, quaterque manu pectus percussa decorum.
Reddes ridere decorum. Hor. 1. Epist. 7. 27.
Decorus est sermo senis, quietus & remissus. Cic. de Senect. 28.
Silentium parum dec. Hor. 4. Ode 1. 35.
Cur facunda parum decoro
Inter verba cadit lingua silentio?
Studia. Cic. 1. de Divin.
Verba. Hor. 2. Sat. 7. 41.
Vix satis decorum. Cic. Att. lib. 4. 15. Vix satis decorum videretur eum plures dies esse in Crassi Tusculano.
Valde decorum est, patere domos hominum illustrium illustribus hospitibus. Cic. 2. Off.
Vultus. Claud. 2. Paneg.

DECŌRE, [εὐπρεπῶς, εὐσχήμως] Adv. Cic. 1. Off. 114. Sin aliquando necessitas nos ad ea detruserit, quæ nostri ingenii non erunt, omnis adhibenda erit cura, meditatio, diligentia, ut ea si non decore, at quam minime indecore facere possimus.
Sancta formata decore Jovis species. Cic. 1. de Divin. 20. Ex antiquo quodam poeta.
Ad rerum dignitatem apte, & quasi decore loqui. Cic. 1. de Orat. 144.

DECORITER, Idem. Apul. l. 5. Met. Crinium globi decoritèr impediti. Idem l. 6. Frontem crispatam decoriter discriminare.

DECUS, ŏris. n. [κόσμος, εὐσχημία, τιμή] Ornamentum, honor: cujus contrarium est Dedecus, q. V.
Decoris honestatisque causa adeunda sunt quævis pericula. Cic. 2. de Fin. 56.
Ætheris decus. Sen. Octav. 7.
Lateque fulgens ætheris magni decus.
Hoc ævi decus. Virg. 4. Eclog. 11.
Teque adeo decus hoc ævi, te consule inibit Pollio.
Astrorum decus. Virg. 9. Æn. 405.
Astrorum decus, & nemorum Latonia custos. Hoc est, Luna.
Decus belli. Ovid. 5. Fast. 585.
Signa, decus belli, Parthus Romana tenebat.
Lucidum cœli decus. Hor. in Carm. Secul. 2. Solem & Lunam intelligit.
Decus & laus civitatis. Cic. 1. de Nat. Deor. 7. Magni existimans interesse ad decus & ad laudem civitatis, res tam graves, tamque præclaras Latinis etiam literis contineri.
Equitum decus Mæcenas. Hor. 3. Ode 16. 20.
Decora & ornamenta fanorum. Cic. 4. Verr. 97. Hostium spolia, monimenta imperatorum, decora atque ornamenta fanorum, posthac his præclaris nominibus amissis, in instrumento & supellectili. C. Verris numerabuntur. Donaria intelligit, quæ Græcis ἀναθήματα. V. s. l.
Hominis decus, ingenium: sic ipsius lumen est eloquentia. Cic. de Clar. Orat. 59.
Decus & lumen imperii Romani Cn. Pompejus. Cic. 2. Philipp. 54.
Judiciorum decus atque ornamentum. Cic. pro Cæcin. 28.
Perit confusum decus juris humani. Sen. OEdip. 14.
Laborum. Sil. lib. 1.
— da musa decus memorare laborum
Antiquæ Hesperiæ.
Orbis. Sen. Herc. OEth. 7.
Pompæ. Ovid. 2. Met. 725.
Ibat eratque decus pompæ, comitumque suarum.
Populi. Plaut. Asin. 3. 3. 65.
Custos herilis, decus populi, thesaurus copiarum.
Ad decus & ornamentum senectutis, mihi hoc subsidium ab adolescentia comparavi. Cic. 1. de Orat. 199.
Triumphi decus & ornamentum. Cic. de Provinc. Consul. 28.
Æternum decus. Hor. 3. Ode 25. 5.
Æthereum. Claud. de Sex. Cons. Hon. 168.
Alta. Virg. 2. Æn. 248.
Auratasque trabes, veterum decora alta parentum
Devolvunt.
Ampla, ut Terrarum decora ampla viri. Stat. 6. Theb. 391.
Avitum. Tacit. lib. 3.
Conspicuum. Ovid. ad Liviam 335.
Accipient juvenem Germanica signa ferentem
Consulis imperio, conspicuumque decus.
Eburnum. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 272.
Egregium. Sil. lib. 13.
Eximium formæ decus. Stat. 1. Achil. 290.
Grande decus mearum rerum. Hor. 2. Ode 17. 4.
Immortale. Claud. 2. in Eutrop. 282.
Inane. Hor. Epod. Ode 5. 7.
Per hoc inane purpuræ decus precor.
Insigne. Valer. 3. Argon.
Siderum magnum decus. Sen. Octav. 7.
Mansurum. Sil. lib. 17.
Maximum decus gentis Pelasgæ. Sen. Troad. 10.
Non minimum. Hor. in Arte Poet. 285.
Nil intentatum nostri liquere poetæ,
Nec minimum meruere decus.
Nativum. Ovid. de Nuc. 52.

Opimum. In OPIMUS.
Præcipuum. Ovid. 14. Met. 832.
O & de Latio, o & de gente Sabina
Præcipuum matrona decus.
Probatum. Sil. lib. 13.
Regale. Ovid. 9. Met. 689.
Diadema, Regium decus. Sen. Agam. 1.
Hinc auspicari Regium capiti decus.
Venerabile. Lucan. lib. 8.
Permansisse decus sacræ venerabile formæ.
Verum decus in virtute positum est. Cic. Fam. lib. 10. 12.
Vile. Claud. de Bell. Get. 294.
Morti decus addere. Stat. 3. Theb. 217.
— feræque velit decus addere morti.
Honestatem & decus conservare. Cic. 1. Off. 17.
Emptum decus ingenti clade. Claud. de piis fratrib. Epigr. extr.
Enitet ore decus. Virg. 4. Æn. 149.
— haud illo segnior ibat
Æneas, tantum egregio decus enitet ore.
Expers decoris. Ovid. 2. Met. 382.
Gerere nomen & decus. Virg. 2. Æn. 89.
— Et nos aliquod nomenque, decusque Gessimus.
Immemores decoris. Ovid. 8. Met. 535.
Immemores decoris, liventia pectora tundunt.
Omne decus virtutis cum summa eloquentiæ laude jungere. Cic. de Clar. Orat. 331.
Oblitus decorisque sui, sociumque salutis. Virg. 5. Æn. 174.
Partum eloquio decus. Sil. lib. 3.
Pellere omne decus ex animo, id est, omnem virtutem. Sen. Hippol. 4.
Decoris securus. Tacit. Hist. 3. 41. Apud avidos periculorum, & decoris securos. Sunt autem decoris securi (Rhenan. Castigat. in Tacit.) qui nullam honesti curam habent.
Dignitatem & decus sustinere. Cic. 1. Off. 124. Est igitur proprium munus magistratus, intelligere se gerere personam civitatis, debereque ejus dignitatem & decus sustinere.
Tenere decus. Cic. 1. Off. 141.
Decus, pro Decoro. Cic. in Off. sæpe usurpat, Restat, inquit, quarta pars, quæ decore, moderatione, modestia, continentia, temperantia continetur. Budæus.

DECŌRO, [κοσμέω, τιμάω] are. Honestare, Ornare seu Decore afficere. Hor. 1. Epist. 6. 38.
Ac bene nummatum decorat Suadela, Venusque.
Donis militaribus triumphum decorare. Cic. pro Muræn.
Decorare lacrymis. Cic. 1. Tusc. 34. ex Ennii epitaphio.
Nemo me lacrymis decoret, nec funera fletu
Faxit. cur? volito vivu' per ora virûm.
Sertis decorare comas. Tibul. lib. 2. Eleg. 2. 6.
Decorare corpus. Quintil. lib. 5.
Hæc omnia vitæ decorabat gravitas & integritas. Cic. de Clar. Orat. 263.
Decorare aliquem honoribus. Cic. pro Corn. Balb. 16. Quem populus Romanus singularibus honoribus decorasset.
Amplissimis honoribus & præmiis. Cic. 1. de Orat. 194.
Æterna triumphi laude imperatores. Cic. Antequam iret in exil. 3.
Omni laude, prædicatione, literis, monimentisque decoranda virtus aliqua. Cic. pro Ligar. 6.
Me sceptro decoras. Ovid. 3. Amor. 1. 63.
Decorare labores. Sil. lib. 10.
Scipiones patriam spoliis triumphisque decorarunt. Cic. in Octav. 14.
Aliquem titulis decorare. Sil. lib. 15.
Oppida publico sumptu. Hor. 2. Ode 15. 18.
Oppidum maximis locis communibus, monimentisque. Cic. 2. Verr. 112.
Decorare atque augere Rempub. Cic. in Pison.

DECŌRĀRI, pass. [κοσμεῖσθαι] Cic. 2. Acad. 4. Sed quæ populari gloria decorari in Lucullo debuerunt, ea fere sunt & Græcis literis celebrata & Latinis.
Honoribus, præmiis atque splendore decorari. Cic. 1. de Orat. Quum verus, justus atque honestus labor honoribus, præmiis atque splendore decoratur. 194.

DECŌRĀTUS, Partic. [κεκοσμημένος] Cic. 5. Tusc. 119. Quod honestum nos & laudabile esse dicimus, id illi cassum quiddam, & inani vocis sono decoratum esse dicunt, &c.
Auro decoratus. Sil. lib. 17.

DECORATIO, onis. apud Augustin.

DECORAMENTA canteriorum. Arnob. lib. 5. adversus Gentes. Tertull. de Cult. Fœm. c. 12.

DECORĀMEN, ĭnis. n. Sil. lib. 16. 268.
Vittaque majorum decoramen fronte, sine ullo
Delapsa attactu nudavit tempora regis. Id est, ornamentum suorum majorum.

DECOROSUS, Habet Ambrof. de Helia & Jejun. cap. 18. & de Tobia. cap. 7. V. Lex. Cyrill. p. 479.

DECORTĬCO, [ἀπολεπίζω] are. Corticem detrahere. Plin. lib. 16. cap. 39. Cædi intempestivum quæ decorticentur. Scribonius Largus excastrare vocat. V. tamen Rhodii Lexicon h. v.

DECORTICATIO, [ἀπολέπισις] Verbale. Plin. lib. 17. cap. 24. Quod si angusta decorticatio fuerit, nihil nocet supra dictis.

DECORTĬCĀTUS. Partic. Plin. lib. 16. cap. 41. Tradunt & abietem circa germinationes decorticatam qua diximus luna, aquis non corrumpi.

DECORUM, DECORUS. V. DECOR.

DECOTES togæ, Detritæ, inquit Festus.

DECREPĬTUS, [ἐσχατόγηρως, πεμπέλος] Adject. Decrepiti (inquit Donatus) dicti sunt quorum crepitu & plangore familiæ, fuerant jam conclamata funera. Idem, Decrepita anus, aut stomacho anili & iracundo: aut decrepita, obtusi animi, & læsæ senectutis: aut decrepitam, cui sæpe moribundæ crepuerit planctu familia. i. e. Clamaverit. ad Adel. 5. 8. conf. ad 3. 2. extr. Festus, Decrepitus, desperatus, crepera

crepera jam vita, ut crepuſculum, extremum diei tempus. Sive decrepitus dictus, quia propter ſenectutem nec movere ſe, nec ullum facere poteſt crepitum. Nonius, Decrepiti ſenes, in dubio vitæ conſtituti. Taubm. ad Plaut. Epidic. 5. 2. 1. a lucerna vel candela, quæ ultimum exſpirans crepitum edere ſolet dici exiſtimat, idque proprie decrepare eſſe. V. Scalig. & Dacer. ad Feſt. adde Gatak. in Cinno 2. 14. qui Taubm. vel Scaligeri potius ſententiam pluribus illuſtrat. Eugraphio videtur ita dici ſenex, quod vix loqui poſſit amplius & tantummodo fictis vocibus loquatur, ut qu. quoddam crepitaculum. V. Kirchm. de Fun. Rom. 112. Ter. Eun. 2. 1. 25. Cum meo decrepito hoc Eunucho. Idem Adel. 5. 8. 16.

— atque anum decrepitam ducam.

Decrepita ætas. Cic. 1. Tuſc. 94. Apud Hypanim fl. Ariſtoteles ait beſtiolas quasdam naſci, quæ unum diem vivant. Ex his igitur, hora octava quæ mortua eſt, provecta ætate mortua eſt: quæ vero occidente ſole, decrepita.

Triſtis ac decrepitus ſenex. Cic. pro Cæl. 38. Huic triſti ac decrepito ſeni reſponderet Cælius. plerique MSS. Directo. Id quod omnibus Criticis fere placere video. V. Græv. ad loc.

DECRESCO, ēvi, ētum, [μειοῦμαι] ere. Diminui. Martial. 7. 53. 6.

Decrevere greges, quum cadit agna frequens.

Decreſcere & Accreſcere, contraria. Plaut. Curcul. 2. 1. 4. Valetudo decreſcit, accreſcit labor.

Creſcere & Decreſcere, contraria. Cic. 2. de Divin. 33. Oſtreisque & conchyliis omnibus contingere, ut cum luna pariter creſcant, pariterque decreſcant.

Cornua decreſcunt. Ovid. 1. Met. 740.

Febris decreſcit. Celſ. lib. 3. cap. 6.

Morbus decreſcit. Idem lib. 3. cap. 20.

Metus decreſcit. Sil. lib. 7. 82.

Effoſſo marmore decreſcunt montes. Ovid. 3. de Arte Am. 125.

Veſtes decreſcunt pueris, Id eſt, illis creſcentibus videntur breviores fieri. Stat. lib. 2. Syl. 1. 127.

Decreſcente die. Plin. lib. 2. cap. 59.

Flumina decreſcentia. Hor. 4. Ode 7. 3.

— & decreſcentia ripas
Flumina prætereunt.

Undæ decreſcentes. Ovid. 1. Met. 345.

DECRĒTUS, Nocte dieque decretum & auctum: quod ex Livio vel potius Lævio notat Voſſ. de Analog. 4. C. 13. p. 200. & addit quod nec idem refugiſſet, luna decreta vel oſtreis decretis.

DECREMENTUM, i. n. Gell. 3. 10. Quaſi jam mundo ſeneſcente rerum atque hominum decrementa ſunt. adde Apul. Met. l. 11. & Tertull. de Anim. cap. 25.

DECRESCENTIA, Idem. ut Decreſcentia lunæ. Vitruv. 9. 4.

DECRETUM, V. poſt DECERNO.

DECRETORII, V. ibid.

DECŬBO, ui, ĭtum, [κατάκειμαι] are. Jacêre. Apul. Met. Decubantem excitavi feram.

DECUBIÆ, arum. f. de Janua in Cathol. Mulier jacet in Decubiis, i. e. in partu.

DECULCO, [καταπατέω] are. Idem quod Calco, unde eſt compoſitum. Plin. lib. 17. cap. 10. Alii in qualo pedibus in profluente deculcant. Stat. Theb. 1. 623. Avien. Arat. in Herc. v. 193.

DECULA, Tulliæ gentis cognomen. V. Spanh. de Uſu & Præſt. Num. Diſſ. 10. p. 17. 19.

DECULANI, Populi in ſecunda regione Italiæ numerantur a Plin. lib. 3. cap. 11.

DECULPATUS, Gell. 19. 10. Dehoneſtum tibi deculpatumque hoc verbum videtur. Critici enim recenſentes libros quod parum recte poſitum notis inſigniebant, quas Culpas vocabant. Scalig. Not. ad Varr. de R. R. Wower. de Polymath. cap. 17. 10.

DECULPATIO, ōnis, f. Auguſtin.

DECULTARUNT, Valde Occultarunt. Feſtus.

DECUMA, Hiſpaniæ oppidum, in conventu Cordubenſi, teſte Plin. lib. 3. cap. 1.

DECUMĀNUS, [δεκαταῖος] authore Feſto, appellatur Limes, qui fit ab ortu ſolis ad occaſum. Alter ex transverſo currens, appellatur Cardo. Plin. lib. 18. cap. 34. Linea hæc erit ab ortu æquinoctiali ad occaſum æquinoctialem: & limes qui ita ſecabit agrum, Decumanus vocabitur. Hic limitem, non pro termino, ſed pro forma agri intelligere oportet. Idem lib. 17. cap. 22.

Decumana ova dicuntur, & decumani fluctus, qui ſunt magni; nam & ovum decimum majus naſcitur, & fluctus decimus fieri maximus dicitur. Feſtus. Ovid. Met. 11. 530. Triſt. 1. 2. 49. Sil. Ital. 14. 124. V. Polit. Miſcell. cap. 86. Lucan. in 5. Pharſ. 672.

Hæc fatum decimus, dictu mirabile, fluctus
Invalida cum puppe levat.

Sic Decumana pyra apud Columel. lib. 12. cap. 10. [a Magnitudine, niſi Decimiana legendum, de quibus V. ſ. l.

Decumana porta in caſtris, præcipua, & patentior aliis atque frequentior, quæ in poſtica parte caſtrorum erat, ut ex Cæſ. lib. 3. 25. Bell. Gall. intelligimus: & ex Liv. lib. 10. V. Lipſ. l. 5. D. 5. de Mil. Ro.

Decumanus acipenſer apud Cic. in 2. de Fin. 24. Ex Lucil. Carm.

Decumanus ager, Ex quo decimæ recipiuntur. Cic. 3. Verr. Hujusmodi agros Decumates videtur appellare. Tac. Germ. 29.

Decumanus porro a Cicerone dicitur qui exigit agrorum decimas vel redimit, publicanus ſc. De quo & Aſconius. Ejus uxor mulier decumana. Cic. Verr. l. 3. adde Att. 5. 13. Idem. 3. Verr. 21. Eaque quæ jam diu ad ſalutem ſociorum, utilitatemque reip. compoſita, comparataque eſſent, ad ſuos improbiſſimos quæſtus converteret, qui primum certos inſtitueret, nomine Decumanos, revera miniſtros ac ſatellites cupiditatum ſuarum.

DECUMANI ſeu DECIMANI vocabantur quoque milites Decimæ legionis, ut Secundæ Secundani, Sextæ Sextani &c. Suet. Jul. C. 70. Plin. H. N. 3. 4. Narbo Martius Decumanorum Colonia. Ubi V. Hard. De numero Legionum V. Fulv. Urſin. in Gente Antonia. Freinsh. Indic. in Tacit. infra V. LEGIO.

DECUMBO, ui, ĭtum, [κατακλίνομαι ἀναπίπτω] Demittere vel componere ſe ad cubandum. Columel. lib. 7. cap. 9. Siquem mater decumbens oppreſſerit, cubanti ſubtrahat. Ubi differentia τοῦ Cubo & Decumbo apparet.

Tertia jam falce decubuit Ceres. Sen. in Phœniſſ. verſ. 371. i. e. Meſſis.

Decumbere more veterum, cibi ſumendi gratia. Plaut. Merc. 1. 1. 97. Ter. Phorm. 2. 2. 28. Prior bibas, prior decumbas. Sic. Cic. 5. Verr. V. ACCUMBO.

Decumbere, Verbum proprium gladiatorum, quum vulneribus confecti cadunt. Cic. 2. Tuſc. 41. Mittunt etiam vulneribus confecti ad dominos qui quærant quid velint: ſi ſatisfactum iis ſit, ſe velle decumbere. Idem 3. Philipp. 35. Quod gladiatores nobiles faciunt, ut honeſte decumbant, faciamus nos, &c. ut cum dignitate potius cadamus, quam cum ignominia ſerviamus.

DECUNI, [Δεκοῦνοι] Liburniæ populi, qui in Salenam coloniam jura petunt. Plin. lib. 3. cap. 22..

DECUNX, Decem unciæ. Fannius de Pond. v. 46. Qui & Dextans.

At ſi ſextantem retrahas, erit ille decuncis. V. DEUNX.

DECUPA, æ. Quid ſit, a viris doctis ignoratur. Legitur tamen apud Cic. in Piſon. 67. Piſtor domi nullus, nulla cella, panis & vinum a propola atque decupa. Quo loco legendum putat Budæus de cupa, ut ſit ſenſus, Piſonem non vivere frugaliter & ut ſolent quibus eſt cura domeſtica, ſed vinum a propolis emere. atque id e cupa, hoc eſt, non diffuſum aut aſſervatum, ſed quemadmodum e cupa adfertur, hoc eſt, pene muſteum: non enim futuris annis providebat. [Sed melius Scalig. probante Grævio, de Copa vel caupa, i. e. ex taberna vinaria. V. Suet. Claud. C. 40.

DECŬPLUS, Adj. [δεκαπλάσιος] Id eſt, Decies tantum. Liv. 9. Bell. Maced. Uti ea quoque decuplo tanto pluris, quam quanti eſſent, æſtimarentur. In emendatioribus codicibus legitur, Decem tanto, &c.

DECUPLĀTUS, a, um. Idem. Auguſt. Serm. 2. in Fer. 11. Pentecoſt. cap. 1. Decuplato numero Apoſtolorum. Juvenc. in Matth. 18.

Sic decuplata ſuper donentur vulnera fratri.

DECURES, Decuriones. Feſtus.

DECURIO, ōnis. [δεκαδάρχης] Valla lib. 6. In municipiis (ut mihi quidem videtur) idem eſt Decurio, qui Romæ Senator. Cic. pro Sextio 10. Recita quæſo P.Sexti, quid decreverint Capuæ decuriones. Plin. lib. 1. Ep. 19. Eſſe autem tibi centum millium cenſum, ſatis indicat, quod apud nos decurio es. Igitur ut te non decurione ſolum, verumetiam equite Romano perfruamur, offero tibi ad implendas equitis Romani facultates trecenta millia nummûm. Pomponius Juriſconſultus, Decuriones quidam dictos aiunt eo, quod in initio, quum coloniæ deducerentur, decima pars eorum qui deducerentur, conſilii publici gratia conſcribi ſolita ſit. Sed Velſerus ſic dictos arbitratur potius quod in decurias diſtributi videantur. Rer. Auguſt. Vindel. lib. 5. p. 74. 199. Nam primi ſingularum decuriarum decuriones dicti ſec. Varr. de L. L. 4. 16. Iſidor. 4. 9. Decuriones dicti quod ſint de ordine Curiæ. Officium enim Curiæ adminiſtrant. Unde non eſt Decurio qui ſummam non intulit vel Curiam participavit. Curiales autem iidem & Decuriones. Et dicti Curiales quia civilia munera procurant & exſequuntur. Vet. Gloſſ. βουλευτής, Decurio, Curialis. Hinc Vet. Interpr. Marc. 15. 43. & Luc. 23. 50. quem Evangeliſta βουλευτὴν vocat Decurionem recte & Latine reddidit. Et vero Buleutarum vox pro Decurionibus & apud Plin. legitur. Epiſt. 10. 49.

Decurio. Veget. lib. 2. cap. 14. Quemadmodum inter pedites centuria vel manipulus appellatur, ita inter equites turma dicitur. Et habet una turma equites triginta duos. Huic qui præeſt, Decurio nominatur. Centum autem pedites ab uno centurione, ſub uno vexillo gubernantur: ſimiliter triginta duo equites ab uno Decurione, ſub uno vexillo reguntur. Idem tradit Modeſtus in lib. de Vocabulis rei militaris. Ælian. tamen in lib. 1. 2. 4. de inſtruendis Aciebus, eundem vocat & Decurionem & Decanum: eum videlicet qui præeſt uni militum decuriæ. V. DECANUS.

Decuriones etiam extra militiam curiamque dicebantur qui aliis præeſſent. Ita Sueton. Domit. cap. 17. Saturius Decurio Cubiculariorum dicitur. Ubi tamen non is intelligendus qui toti cubilariorum corpori ſed parti præeſt. Nam in uno corpore plures Decuriones numerantur ut Torrent. obſervat, qui & DECURIONEM LECTICARIORUM in vet. inſcriptione nominatim notat.

DECURIA, æ. [δεκανία] Romæ Judicum decuriæ initio fuerunt tres: quartam Auguſtus addidit ut Suet. l. 2. cap. 32. teſtatur, ubi V. Caſaub. Quintam adjecit Caligula, eod. auctore Cal. cap. 16. Petita a Galba & ſexta eſt ſed negata, teſte eodem Galb. cap. 14. Nomen vero non a numero petitum, ſiquidem in ſingulis decuriis mille & amplius equites erant. V. omnino Plin. lib. 33. cap. 1. & cap. 2. Aſconius l. 1. in Verr. extr. Decuriam interpretatur ordinem: ſcribitque inter centurias & decurias hoc intereſſe, quod honeſtiorum decuriæ, inferiorum centuriæ dicerentur, ut non immerito ſuſpicari quis poſſit Decurias ex eo dictas, quod decies decem continerent, ut ſive Centurias ſive Decurias dicamus nihil interſit. Cic. pro Cluent. 103. Uno judicio multa eſt ab eo petita, ſicut ab Junio, quod non ſuæ Decuriæ munere, neque ex lege ſediſſet.

Decuria eſt numerus hominum, qui a duce uno poſitione ſimplici ſubinde deductus ſerie, ceſſet vel in octavum, vel in duodecimum, vel in decimumſextum. Numerus enim decuriæ, varie ad hunc modum a diverſis authoribus datur. Hactenus Ælian. in lib. de inſtruendis Aciebus.

Decuria ſenatoria. Cic. 2. Verr. 79. Hunc hominem in judicum numero habebimus? Hic alteram Decuriam ſenatoriam judex obtinebit?

Decuriæ etiam erant municipalium & ruſticorum hominum. Quintil. lib. 4.

Decuriam emere. Cic. l. 3. in Verr. 184. Noli hos (Scribas) colligere, qui nummulis corrogatis de nepotum donis ac de ſcenicorum corollariis, quum decuriam emerunt, ex primo ordine exploſorum in ſecundum ordinem civitatis ſe veniſſe dicunt. V. ibi Græv.

Decuria, Decem hominum numerus. Columel. lib. 1. cap. 9. Claſſes etiam non majores quam denum hominum faciendæ, quas decurias antiqui appellaverunt & maxime probaverunt, quod is numeri modus in opere commodiſſime cuſtodiretur, nec prætereuntis monitoris diligentiam multitudo confunderet. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Deinde rudus inducatur, & vectibus ligneis, decuriis inductis, crebriter pinſa-

pinſatione ſolidetur. i. e. Inducta hominum decuria, ſive multitudine, qui ligneis vectibus pinſant &c. uti Phil exponit.
Decuria, pro Cœtu & conventu coëpulonum. Plaut. Perſa, 1. 3. 63.
—exigam ego hercle te ex hac decuria. Fuerunt & in Militia Decuriæ φρατρίαι, ut in Vet. Gloſſ. exponuntur, pedeſtri juxta atque equeſtri, de quibus Herm. Hugo de Equeſtri Milit. 5. 4.

Decurio, [καταλοχίζω] are. In decurias diſtinguere & deſcribere. Cic. pro Domo ſua. 13. Quum deſperatis ducibus, decuriatos ac deſcriptos haberes exercitus perditorum. Idem ad Q. fratr. lib. 2. 7. Eodem die s. c. factum eſt, ut ſodalitates, decuriatique diſcederent.
Homines vicatim conſcribere & decuriare. Cic. pro Sextio 34.
Prædæ cauſa improbos decuriare. Cic. 7. Philipp. 18. Hunc prædæ cauſa quid facturum putatis? non rurſus improbos decuriabit?

Decuriālis, Ad decuriam pertinens, ut Decurialis numerus. Tertul. de Anim. cap. 37.

Decurialis, vel præfectus Decuriæ vel conſors. Vet. Inſcrip. ap. Grut. p. 36. n. 6. Laratius Phoebus decurialis decur Juliæ. Sic & Inſcrip. apud Fabrett. p. 86. Q. Marcius Italicus decurialis negotiator.

Decuriātus, ûs. idem ac Decuriatio. Liv. 22. 38. Et ubi ad decuriatum & centuriatum conveniſſent, ſua voluntate ipſi inter ſe equites decuriati, centuriati pedites conjurabant.

Decuriatio, Verbale. [καταλοχισμὸς] Deſcriptio in Decurias, ut Decuriatio Tribulium. Cic. pro Planc. 45.

Decurionatus, nom. ordinis municipalis. Vet. Gloſſ. Decurionatus βουλεία, δεκαδαρχία. Macrob. Saturn. 2. 3. Cicero ab hoſpite rogatus ut decurionatum privigno ejus expediret. Ulp. lib. 2. ad municip. pr. Conſenſiſſe pater decurionatui filii videtur. V. decurio.

Decurionālis, e, Senatorius. V. Inſcrip. apud Spon. Miſc. Erud. Antiq. p. 169. Exornato ornamentis Decurionalibus. Et Gloſſ. Gr. Lat. βουλευτικὸς, decurionalis.

Decurro, decurri, & decucurri, ſum, [καταθέω, κατατρέχω] ĕre. Deorſum currere. Virg. 2. Æn. 41.
Laocoon ardens ſumma decurrit ab arce.
Metius Curtius ab Sabinis princeps ab arce decurrerat. Liv. 1. ab Urbe. Sueton. in Neron. cap. 11. Nobiliſſimus eques Romanus elephanto ſuperſedens, per catadromum decucurrit.
Aperto pelago decurrere, id eſt, per apertum mare. Virg. 5. Æn. 212.
Decurrere cita puppi. Catul. Epig. 64. 6.
Celeri cymba decurrere. Ovid, 5. Faſt. 77.
Pars pede, pars etiam celeri decurrite cymba.
Decurrere cum aliquo. Cic. Fam. lib. 16. 4. Ego puto te belliſſime, ſi recte erit, cum Quæſtore Meſcinio decurſurum. De curſu maritimo. conf. Ep. 9. extr.
Cito decurrit tramite virgo. Virg. 5. Æn. 610.
Decurrit ſuper æquora. Ovid. 14. Met. 50.
Summaque decurrit pedibus ſuper æquora ſiccis.
Decurrere ſurſum deorſum. Plin. lib. 24. cap. 18. de Eriphia herba. Scarabeum hæc in avena habet, ſurſum deorſum decurrentem cum ſono hœdi. [Niſi Diſcurrentem legendum.
Decurrunt in plana arbores. Plin. lib. 12. cap. 14. Attolluntur colles alti, decurruntque & in plana arbores ſponte natæ.
Decurrere, Accelerare. Liv. 2. ab Urbe, Qui poſitus forte in ſtatione pontis, quum captum repentino impetu Janiculum, atque inde citatos decurrere hoſtes vidiſſet, &c.
Decurrere ad aliquid. Liv. 4. ab Urbe, Ipſe ad interpellantis pœnam vecors de tribunali decurrit.
Effuſo paſſu decurrere. Lucan. lib. 4.
Decurrere dicuntur milites. V. decursio. Liv. 40. 8. Solemnem morem Macedonum eſſe docet: Mos erat, luſtrationis ſacro peracto, exercitum decurrere, & diviſas bifariam duas acies concurrere ad ſimulacrum pugnæ. Itaque pars religionis militaris erat; quam ob cauſam honoris ergo in heroum funeribus idem ſolebat fieri: de quo Lipſ. ad Ann. Tac. 2. 7. extr. p. 83. Torrent. ad Sueton. Claud. cap. 1. Itemque Stewech. ad Veget. 2. 22.
Decurrere in armis. Liv. 6. Bell. Pun. Primo die legiones in armis quatuor millium ſpatio decurrerunt.
Decurrere, ad aliqd. pro Confugere. Cic. pro Quint. Ad hæc extrema & inimiciſſima jura tam cupide decurrebas, ut tibi nihil in poſterum, &c.
Ad aliquam hortationem decurrere. Cic. pro Cæcin. Nam cæteri tum ad iſtam hortationem decurrunt, quum ſe in cauſa putant habere æquum & bonum quod defendant.
Ad remedium aliquod decurrere. Plin. Jun. lib. 3. Epiſt. 19.
Incœptum laborem decurrere. Virg. 2. Georg. 39.
Vitam decurrere, id eſt, Vivere. Propert. lib. 2. Eleg. 12. 41.
Verſu decurrere pugnas. Stat. lib. 5. Sylv. 3. 149.
Breviter decurrere. Ovid. ad Piſon.
Nec ſi cuncta velim, breviter decurrere poſſim.

Decurrĭtur, imperſonaliter, pro Confugitur. Cæſ. 1. Bell. Civil. 5. Decurritur ad illud extremum atque ultimum s. c. quo, &c.
Decurſum eſt ad calcem. Cic. 1. Tuſc. 15. Nunc video calcem: ad quem quum ſit decurſum, nihil ſit præterea extimeſcendum.
Decurrendum per capita. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Decurrens, Partic. [καταθέων] ut Decurrens ad oceanum Gallicum fluvius. Plin. lib. 3. cap. 1.

Decursus, Partic. [παρεληλυθὼς] ut Decurſum ſpatium ætatis. Plaut. Stich. 1. 2. 4. Cic. de Senect. 83. Nec vero velim quaſi decurſo ſpatio a calce ad carceres revocari.
Lumen vitæ decurſum. Lucret. lib. 3. 1055.
Ipſe Epicurus obit decurſo lumine vitæ,
Septingenta millia paſſuum vis eſſe decurſa biduo? Cic. pro Quinct. 88.
Decurſa ætate vitia. Cæl. ad Cic. lib. 8. cap. 13. Cætera porro quibus adhuc ille ſibi parum utilis fuit, & ætate jam decurſa: & conſuetudine atque authoritate tua, pudore Tulliæ, ſiqua reſtabunt, confido celeriter ſublatum iri.
Prope acta jam ætate decurſaque. Cic. pro Quinct. 99.
Decurſa abs te hæc ſunt breviter. Cic. 1. de Orat. 148. Attamen iſta quæ abs te breviter de arte decurſa ſunt, audire cupimus. Id eſt, breviter a te tractata.

Decursus, ûs. [καταδρομή] Liv. 1. ab Urbe, Itaque ne ſubito ex collibus decurſu Albanorum intercluderentur ab oppido, terga vertunt.
Magnus decurſus aquarum. Lucret. lib. 5. 264.
Rapidus decurſus. Virg. 12. Æn. 523.
Aut ubi decurſu rapido de montibus altis
Dant ſonitum, &c.
Decurſus pronus. Catul. Epig. 5. 65. 23.
Decurſus mei temporis. Cic. Fam. 3. 2. Vides ex s. c. provinciam eſſe habendam, ſi eam (quoad ejus facere potueris) quam expeditiſſimam mihi tradideris, facilior erit mihi quaſi decurſus mei temporis.
Decurſus, pro Simulacro præliorum. Gell. lib. 7. cap. 3. Liv. l. 40. C. 9. In luſtratione, & decurſu & ſimulacro ludicro pugnæ. V. p. p. decursio.
Decurſus honorum. Cic. 1. de Orat. 1. Egregia eſt & inſignis translatio a curriculo circove ducta. Nam circi & ſtadii ſpatium decurritur, quum ad metam ventum eſt, pars ea flexus dicitur, Græce καμπτήρ. Turneb.
Decurſus, pro Fine curſus. Sueton. in Neron. cap. 24. Sed excuſſus curru, ac rurſus repoſitus, quum perdurare non poſſet, deſtitit ante decurſum.

Decursio, Verbale. [καταδρόμησις] Cic. 5. de Fin. 70. Quem Tiberina decurſio, feſto illo die, tanto gaudio affecit, quanto, &c. [Sed alii codd. Diſſenſio, vel Diſcenſio. Locus male habitus. V. ibi Doctis notata.
Decurſiones equitum. Brutus ad Cic. Fam. 11. 10. Aut Apennino, Alpibusque ſe teneat, & decurſionibus per equites quos habet multos, vaſtet ea loca in quæ incurrerit.
Decurſio militum. Sueton. in Neron. cap. 7. Deductus in forum tiro, populo congiarium, militi donativum propoſuit: indictaque decurſione prætorianis, ſcutum ſua manu prætulit. Ad decurſionem campi milites exeunt. Veget. 2. 22. Hæc exercitii tantum cauſa inſtituebatur, cum eductus miles in campum aliquot millia paſſuum armatus inſtructusque telis pedes militari gradu ire ac redire in caſtra, eques etiam perinde armatus procurrere jubebatur: de quo exercitio militari Liv. 26. 51. Veget. 1. 27. qui & 3. 4. Campicurſionem vocat. Hoc exercitationis genus ter quot menſibus ex inſtitutione Auguſti uſurpari ſolitum, ad Taciti Ann. 2. 55. 6. Lipſius notat. Conf. decursus. decurro.

Decursito, Apul. de Deo Socrat. p. 116. Ejusdem artis diſciplinam ſimul & ignorantiam decurſitant.

Decursorius, a, um. Termini decurſorii. Innocent. de Caſ. p. 223.

Decursorium, ii, Locus in quo decurritur, Torneamentum noſtrates dicunt: Græci κατάδρομον, Galli *Licias* vocant.

Decurto, [κολοβόω] are. Curtum facere. Plin. lib. 25. cap. 5. Leguntur autem tenuiſſimæ radices, brevesque, ac velut decurtatæ etiam hæ. Cic. in Orat. 178. Mutila ſentit quædam & quaſi decurtata.

Decus, V. decor.

Decussis, is. m. [δέκας] Decem aſſes.
Decuſſem Vitruvius pro Denario numero accipit. lib. 3. cap. 1. Platoni placuit denarium numerum ea re eſſe perfectum, quod ex ſingularibus rebus, quæ monades apud Græcos dicuntur, perficitur decuſſis: quæ ſimul ac undecim aut duodecim ſunt factæ, quot ſuperaverint non poſſunt eſſe perfectæ, donec ad alterum decuſſim pervenerint. conf. Varr. de L. L. 4. 36.
Decuſſem [χιασμὸν] pro Decuſſatione accipit lib. 10. cap. 11. Decuſſes & decuſſationes Vitruvius vocat rectas & exactas diviſiones complanatorum capitum tigni & exaſciatorum; quæ decuſſatio fit ductis lineis quatuor ad centrum complanati tigni ſeſe interſecantibus, ita ut lineæ areolas octo faciant trigonas, quas vulgo facies appellamus, ob id octantes ab eodem authore dicuntur. Hoc autem facile eſt intelligere, ſiquis per ambitum teretis materiæ, & in duobus ſummis capitibus lævigatæ complanatæque, iiſdem ſpatiis octo puncta adnotet: & a puncto ad punctum obverſarium perpetuam lineam ducat; ſic enim fit ut omnes lineæ per centrum planitiei tranſeant, & ſimilitudinem ſtellæ reddant. Plin. lib. 18. cap. 34. Ducantur deinde aliæ duæ lineæ in decuſſes obliquæ, ita ut a Septentrionis dextera lævaque ad Auſtri dexteram lævamque deſcendant: omnes per eundem currant umbilicum, omnes inter ſe pares ſint, omnium paria intervalla.

Decusso, [χιάζω] are. In formam X literæ diducere & dividere. Columel. lib. 4. cap. 17. de vinea jugata loquens, Nihil enim refert jugum in ſtellam decuſſari atque diduci, niſi & palmites adjungantur. Alii legunt Adjugentur.
Decuſſare, proprie Per medium ſecare, ſignificat: id quod oſtendit Cic. in lib. de Univerſ. 21. quum inquit, Hanc igitur omnem conjunctionem, duplicem in longitudinem diffidit, mediæque accommodans mediam, quaſi decuſſavit. Plena enim decuſſatio fit, quum litera X in ſeipſam tranſverſa incidit, ut ex eo loco Platonis intelligendum datur, quem Cic. Latinum fecit. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam duas regulas ejus latitudinis, qua paſtinator ſulcum facturus eſt, in ſpeciem Græcæ literæ X decuſſavimus. Utitur & Martian. Capel. lib. 8. cap. de Coluris. Hæc omnia ex Budæo in lib. de Aſſe.

Decussatio, [χιασμὸς] dicitur, quam recentiores Annularem Rationem appellavere, & Ptolemæus aptiſſime Κρικωτὸν nuncupat: cujus rei commeminit Hermolaus quoque in Plin. V. Cæl. lib. 8. cap. 13. Vitruv. 1. 6. & 10. 11.

Decussatus, a, um. Decuſſati jugi partes. Columel. 4. 24. Parallela decuſſata. Martian. Capel. l. 1. p. 14.

Decussātim, Adv. [ἐκ χιασμὸν] Columel. lib. 12. cap. 54. Deinde ſicut conſueverunt ſalgamarii, decuſſatim ferramento lunato incidito. Vitruv. 1. 6. Circino decuſſatim deſcribatur. Auguſtin. de Doctr. Chriſt. 2. 24. Una figura literæ quæ decuſſatim notatur aliud apud Græcos aliud apud Latinos valet, non natura ſed placito & conſenſione ſignificandi. Intellige literam X.

Decŭtio, ſſi, ſſum, [κατασείω] ĕre. Ex De & Quatio compoſitum, ſignificat Dejicere, deorſum quatere. Plaut. Epid. 2. 3. 3.
Quin ex occluſo atque obſignato armario
Decutio argenti tantum, quantum mihi lubet,
Ovid. 2. Faſt. 707.

Nuntius ut rediit, decussaque lilia dixit.
Columel. lib. 11. cap. 2. Dum prorepentes oculi digito decuti possint. Liv. 5. Bell. Pun.
Decutere vi. Plin. lib. 34. cap. 11.
Frondes decutiuntur aqua. Ovid. 5. Fast. 324.
Decutit ense caput. Ovid. 5. Met. 104.
Bucula decutiat rorem. Virg. 4. Georg. 11.
Sylvis honorem decutit December, eo quod Spoliantur arbores suis foliis mense Decembri. Hor. Epod. 9. 9.
Decussisse dicitur baculo summa capita papaverum. Liv. 1. 54.

DECUSSUS, ûs. [κολουσμὸς] Plin. lib. 11. cap. 37. Aliqui tunc scribunt decidere eum, rursusque recrescere facilem decussu. Nisi malis supinum esse posterius.

DECUSSIO, Idem. Tertull. de Cult. Fœm. cap. 9. pr. Decussio redundantioris nitoris.

D E D

DEDĔCET, [ἀπρεπές ἐστι] aliquando Personale, aliquando Impersonale, contrarium suo simplici. Ovid. 6. Met.
Admovique preces quarum me dedecet usus.
Cic. 1. Off. 94. Falli, errare, labi, decipi tam dedecet, quam delirare & mente captum esse.
Comæ non dedecuere dominam. Ovid. 1. Amor. Eleg. 7. 12.
Decere atque Dedecere, contraria. Cic. in Orat. 74. Decere, quasi aptum esse consentaneumque tempori & personæ: quod cum in factis sæpissime, tum in dictis valet, in vultu denique & gestu & incessu, contraque item Dedecere. Idem de Off. l. c.
Oratorem irasci minime decet, simulare non dedecet. Cic. 4. Tusc. 54.
Modice & scienter uti rebus suis, & ut ne dedeceat. Cic. 1. de Orat. 132.
Dedecet quid in alio. Cic. 1. Off. 146. Quo in genere non est incommodum quale quodque eorum sit, ex aliis judicare: ut siquid dedeceat in aliis, vitemus & ipsi. Quidam corrupte, In illos.
Si non dedecui tua jussa. Stat. 10. Theb. 334. Hoc est, si monitus tuos non indecenter effeci: si non dehonestavi. Lactant.

DEDĔCUS, ŏris. [αἰσχύνη, ἀκοσμία] Turpitudo cum Ignominia conjuncta, Flagitium. Contr. Decus V. in DECOR. Cic. 2. Tusc. 14. A. Dolorem existimo maximum malorum omnium. M. Etiamne majus quam dedecus?
Dedecus vitæ ac turpitudo. Cic. pro Cluent. 12.
Flagitium & dedecus. Cic. Att. lib. 16. Ep. 7. Ergo id erat meum factum, quod Catoni probare non possum, flagitii scilicet plenum & dedecoris.
Probrum & dedecus. Cic. pro Rosc. Amer. 68. Sumptus effusi cum probro atque dedecore.
Dedecus & infamia. Author ad Heren. lib. 3. 9.
Est & extremum hominis perditi convicium. V. Barth. ad Claud. p. 80. Edit. in 8vo.
Adulatorium dedecus. Tacit. Ann. 6. 32.
Grande. Hor. 2. Sat. 2. 96.
Grande ferunt una cum damno dedecus.
Magnum. Hor. 1. Sat. 4. 51.
Ebrius, & (magnum quod dedecus) ambulat ante
Noctem cum facibus.
Parentum dedecus abolere. Sil. lib. 1.
Abstinere dedecore nullo. Cic. 3. de Fin. Quid autem dici poterat, si turpitudinem non ipsam per se fugiendam esse statuerimus, quominus homines tenebras & solitudinem nacti, nullo dedecore se abstineant, nisi &c.
Admittere dedecus. Cic. 3. Verr.
Concipere. In CONCIPĬO.
Conjungere dedecus cum probro. In CONJUNGO.
Depellere dedecus patriæ. Sil. lib. 1.
Domum dedecori domino fieri. Cic. 1. Off. 139. Ampla domus dedecori domino sæpe fit, si est in ea solitudo.
Hæreditati patris dedecori esse. Cic. 1. Off. 121. Optima autem hæreditas a patribus traditur liberis, omnique patrimonio præstantior, gloria virtutis rerumque gestarum: cui dedecori esse, nefas & vitium judicandum est. [Al. & impium. An, Cui decori deesse, nefas esse impium judicandum est?
Hæret infamiæ dedecus. Cic. 1. in Catilin. 13. Quæ nota domesticæ turpitudinis non inusta vitæ tuæ est? quod privatarum rerum dedecus non hæret infamiæ?
Imprimere dedecus Reip. In IMPRIMO.
Incurrere in dedecora. Cic. 1. de Fin. 47. Tum in morbos graves, tum in damna, tum in dedecora incurrunt.
Inferre dedecus alicui. Ovid. 6. Met. 608.
Natus in dedecore In NASCOR.
Judicia, vera atque insigni turpitudine notata, atque operta dedecore & infamia. Cic. pro Cluent. 61.
Perire cum ignominia & dedecore. Cic. 2. de Divin. 22.
Propulsare dedecus solet virtus. Cic. 4. Philipp.
Suis esse maculæ & dedecori. Author ad Heren. lib. 4. 45.
Studiis ac literis dedecori esse. Cic. Att. lib. 8. 11.
Susceptum in aliquo loco, aut ex aliquo loco deportatum flagitium ac dedecus. Cic. pro Muræn. 12.
Testatum dedecus. Ovid. 2. Met. 473.
Tollere dedecus ævi. Ovid. 5. Fast. 589.
Ille notas veteres & longi dedecus ævi Sustulit.
Volutari in dedecore. Cic. ad Heren. 4. 34.
Maculosus omni dedecore. Tacit. Hist. 3. 3. 8.

DEDĔCOR, ŏris. Adj. Auson. Epist. 9. 5.
Quæ viridis muscus quæ dedecor alga recondit. Item Sallust. Fragm. cap. 17. ex Priscian. p. 699. & Stat. Theb. 11. 760. Dedecorem amplexi vitam.

DEDECŌRUS, Adj. [ἄτιμος, αἰσχρός] Tacit. Ann. lib. 3. 32. 2. Sex Pompejus M. Lepidum, ut socordem, inopem, & majoribus dedecorum, eoque etiam Asiæ sorte depellendum incusavit.

DEDECŎRO, [ἀτιμάζω] are. Ter. Hec. 2. 1. 13. Quæ me, & te, & familiam dedecoras. Faciem dedecorare. Propert. lib. 3. Eleg. 2. 36.
Aut faciem turpi dedecorare bove.

DEDECŎRANS, Partic. [ἀτιμάζων] Cic. 3. Off. 6. Dedecorantem & urbis authoritatem & magistri

DEDECORĀTUS, [ἠτιμασμένος] Partic. Tranquillus in Neron. cap. 36. Tanquam aliter illi non possint nisi morte succurrere, dedecorato flagitiis omnibus.

DEDECORŌSUS, Adj. Julius Firmicus lib. 3. cap. 8. Dedecorosis hominem valetudinibus implicabit.

DEDECORŌSE, Adv. Idem ac Turpiter. Dedecorose vixi, turpius peream. Nero apud Victor. Vulgat.

DEDECORATIO, ōnis. f. Tertull. advers. Marc. 5. 5. extr. Carnis jam erubescentis dedecoratio. Et de Anima Idem cap. 34.

DEDECORAMENTUM. Isidor. 2. 21. Adolescentia senectutis dedecoramentum fuit.

DEDECORĀTOR, ōris. Tertull. Apol. cap. 14. Dedecorator deorum.

DEDĬCO, [καθιερόω, ἐνθειάζω, ἀφιερόω, ἀνατίθημι] āre. Idem quod Dicare. Consecrare. Liv. 1. ab Urbe 21. Multa alia sacrificia, locaque sacris faciendis, quæ Argeos Pontifices vocant, dedicavit. Cic. 1. de Leg. 3. Post excessum suum Romulus Proculo Julio dixerit se deum esse, & Quirinum vocari, templumque sibi dedicari in eo loco jusserit.
Dedicare, inquit Festus, proprie est dicendo deferre.
Dedicare bibliothecam. Plin. Jun. lib. 1. Epist. 8.
Theatrum dedicare. Asconius enarrans orationem contra Pisonem, Ante paucos dies, inquit, quam Cn. Pompejus ludos faceret, quibus theatrum a se factum dedicavit.
Opus publicum dedicare. Plin. Epist. 10. 117. Et hujusmodi fere locutiones idem pene valent, ac usum alicujus rei cum festivitate aliqua auspicari.
Ædem alicui dedicare. Cic. 3. de Nat. Deor. 13.
Ædeis alicujus dedicare, id est, Religione devincire, Sacrare. Cic. pro Domo sua.
Smyrnæi delubrum Homero dedicaverunt. Cic. pro Archia 19.
Dedicavi tibi hos libellos. Plin. in præf. Nat. Hist.
Signum in aliquo loco dedicare. Cic. pro Domo sua. 51. Te meam domum consecrasse, te monimentum fecisse, in meis ædibus, te signum dedicasse.
Simulacrum aut aram dedicare. Cic. pro Domo sua. 121.
Marcellus si Syracusas cepisset, duo templa se Romæ dedicaturum voverat. Cic. Verr. 4. 123. Formula dedicantium aliquid numinibus exponitur a Barthio ad 2. Theb. Stat. p. 648. Dare ac Dedicare quid differant. V. Periz. Animadv. cap. 7. p. 307. 19.
Dedicare, pro Dicere. Accius Alphesibœa. Advereor, quum te esse Alcmæonis fratrem factis dedicant. Cæcil. Ann. lib. 1. Legati quo missi sunt, veniunt, dedicant mandata. Nonius.
Non raro ad alia eleganter transfertur. S. Hieron. Epist. 9. ad Salvin. de Viduitate. Qui primus ab Apostolis baptisatus salutem gentium dedicavit. Sic Martyrium dedicasse Stephanum scribit Pet. Chrysolog. Serm. 153. Tertullian. de Pœnit. cap. 2. Cum rursus suam misericordiam maturavisset (Deus) jam inde in semet ipso pœnitentiam dedicavit. Dedicare togam in funus, id est, togam in id dare, ut ea mortuus involvatur dixit Paul. IC. l. 19. ff. de in rem verso.
Delicare Veteres pro Dedicare dixisse & Delicatus pro Dedicatus auctor est Festus. H. St. V. D. lit. in L. mut. & DELICATUS f. l.

DEDICĀTUS, Partic. [ἀφιερωθείς] Martial. lib. 4. 30.
Et pisces venerare dedicatos.
Ingenium in homine dedicatum. Cic. de Leg. 1. 59. Nam qui se ipse norit, primum aliquid se habere sentiet divinum, ingenium in se suum, sicut simulacrum aliquod, dedicatum putabit.
Mentis, Pietatis, Fidei templa publice dedicata. Cic. de Leg. 2. 28. Idem de Nat. Deor. 3. 13.
Dedicati etiam dicuntur dii, quorum simulacra sunt ad religionem consecrata. Hor. lib. 1. Carm. Ode 31. 1.

DEDICATIO, Verbale. [ἀνάθεσις, καθιέρωσις] Cic. pro Domo sua. 103. Nisi quem forte illius castissimi sacerdotis superstitiosa dedicatio deterret. Dedicatio religiosa. Idem ibid. 121. 122. Vulgo, non inscite, Dedicationes librorum vocamus, quas Græci προσφωνήσεις. V. DEDICO. Aristides Sophist. Τοὺς μὲν νεὼς τοῖς θεοῖς ἀξιοῦσι καθιεροῦν, τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ἐλλογίμους τῇ τῶν βιβλίων ἀναθέσει τιμᾶν.

DEDICĀTOR, ōris. Tertull. Apol. cap. 5. Tali dedicatore damnationis nostræ etiam gloriamur.

DEDICATĪVUS, Idem quod vulgo affirmativus. Dedicativa propositio. Apul. 3. Dogm. Plat. V. ABDICATIVUS.

DEDICATĪVE, Adv. Martian. Capel. 4. p. 128. Dedicative concludere, id est, Affirmative.

DEDIGNOR, [ἀπαξιόω] ari. Indignum habere, contemnere. Virg. 4. Æn. 536.
Quos ego sum toties jam dedignata maritos.
Columel. lib. 9. cap. 5. Æque enim dedignatur, si minus pure habita est, ac si tractetur fraudulenter. De sedibus apum deligendis loquitur.
Amicum dedignatus. Ovid. 1. de Pont Eleg. 7. 33.
Is me nec comitem, nec dedignatus amicum est.

DEDIGNATIO, Verbale. [ἀπαξίωσις] Plin. Jun. in Paneg. 18. Quam speciosum est enim quod disciplinam castrorum lapsam, extinctamque refovisti, depulso prioris seculi malo, inertia & contumacia, & dedignatione parendi.
Tacita dedignatio. Quintil. lib. 1. 2.

DEDISCO, ĭci, [ἀπομανθάνω] ĕre. Quod didici obliviscor, inquit Valla lib. 5. Cic. 3. de Orat. 91. Ob eamque causam juventus nostra dedisceret pene discendo. Propert.
Turpe est virtutem dedidicisse datam. [Ita Steph. Vereor ut vere.
Dedidicit pacem subito feritate reversa. Martial. lib. 2. 75.
Dediscere & oblivisci. Cic. Fam. lib. 9. 24.
Hæc verba mutari, dediscique possunt. Cic. de Clar. Orat. 171.
Dediscere loqui. Ovid. 3. Trist. Eleg. 14. 46.
Dediscere, pro Relinquere consuetudinem. Cic. Fam. lib. 9. 20. Dediscendæ tibi sunt sportellæ & artolagani tui.
Usu dediscitur amor. Ovid. de Rem. Amor. 503.

DEDITIO, DEDITITIUS, DEDITUS. V. DEDO.

Dedo, ĭdi, ĭtum, [ἐκδίδωμι] ĕre. Est Addicere, permittere, dare, Plaut. Curcul. 5. 228.
Ego illum tibi dedam, tace. & propriè est victi ad victorem.
Ac deprehensi quidem caput clypeo subjiciebant, si dedere se vellent. Hoc signum erat deditionis ut Appian. l. 2. de B. Civ. nos docet. Victi & expugnati qua forma se dederent Plaut. ostendit Amph. 1. 1. 7. & 102. Liv. 1. 38: 7. 31. V. DEDITIO & Pet. Fabr. Semestr. 1. 7. V. in Thes. Ἐκδίδονται H. St.
Dedere se hostibus. Plaut. Amph. 1. 1. 71. Cæs. 2. Bell. Gall. 32. Si prius quam aries murum attigisset, se dedidissent.
Constrictum aliquem dedere hostibus. Cicero Post reditum ad Quirites. 13.
Dedo me tibi. Ter. And. 5. 3. 26. Tibi pater me dedo: quidvis oneris impone, impera.
Dedere se totum alicui. Cic. 2. de Leg. 5. Sed necesse est charitate eam præstare, qua Reip. nomen universæ civitatis est: pro qua mori, & cui nos totos dedere, & in qua nostra omnia ponere, & quasi consecrare debemus.
Dedere se aliis. Ter. And. 1. 1. 30. V. Donat. ad loc.
Dedere se angoribus aut voluptatibus. Cic. 2. Off. 2. Sic Dedere se libidinibus. Cic. 1. Tusc. 72. Et Dedere se languori & desidiæ. Idem. 1. Off. 123. Lamentis muliebriter, lacrymisque. Idem 2. Tusc. 48.
Se delectationi toto animo. Cic. 5. Tusc. 115. Huic discendi, quærendique divinæ delectationi toto se animo dedidissent.
Dedo tibi hunc diem. Plaut. Stich. 4. 1. 41.
Aures suas poetis. Cic. pro Archia poeta. 26.
Dedere in ditionem alterius aures suas. Plaut. Milit. 4. 1. 8. Id est, diligenter eum auscultare.
Vide quibus hominibus aures sint deditæ meæ. Cic. Att. lib. 2.
Famam per provincias dedere. Tacit. lib. 11. Clarum ex eo in urbe dedita per provincias fama, &c. Nisi forte legendum sit Didita, id est Dispersa. V. Rumor.
Manus. Id est, se victum fateri. Lucret. lib. 2. 1042.
Morti aliquem dedere. Sen. Med. 12.
Morti me dede. Plaut. Asin. 3. 3. 18.
Neci dedere seipsum. Virg. 4. Georg. 90.
Dedere negotium alic. Ter. And. 5. 4. 50.
Davo ego istuc dedam jam negoti. Pro dabo. Sed rarum atque insolens.
Nupta marito dedatur. Catul. Epigr. 64. 370.
Dedere noxæ. Columel. in præf. lib. 1. Rem rusticam pessimo cuique servorum, velut carnifici, noxæ dedimus. Per translationem. V. NOXA.
Noxæ alicui aliquem dedere. Id est, in noxam. Sen. Epist. 106.
In pistrinum, usque ad necem dedere. Ter. And. 1. 2. 27.
Pœnas temeritatis suæ dedere. Cic. Att. lib. 9. 12. Itaque dies & noctes tanquam avis illa mare prospecto, evolare cupio: dedo pœnas temeritatis meæ. Emendatiores codices habent, Do pœnas temeritatis meæ.
Rumor deditur. Virg. 7. Æn. 144.
Deditur hic subito Trojana per agmina rumor
Advenisse diem, quo debita mœnia condant. Ubi tamen legendum contenderim Diditur, utique per tertiam vocalem, pro Dividitur, seu dispergitur: ut apud Lucret. lib. 2. 1124.
Dum facile in venas cibus omnis diditur: & dum, &c. Rursum lib. 4. 952. V. Pier. & La Cerd. ad l. Virg.
Ad scribendum se dedere. Cic. 1. de Orat. 95. Quum se ad audiendum, legendum, scribendumque majori opera dediderit: existat talis Orator, qualem quærimus.
Ad supplicium. Liv. 1. ab Urbe. Cæs. 7. Bell. Gall. Ne se & communes liberos hostibus ad supplicium dederent.
Vita inimicorum crudelitati deditur. Cic. pro Quinct. 59. Ne cum bonis fortunisque omnibus, Sex. Nævii cupiditati crudelitatique dedatur. Idem pro Rosc. Amer. Non recusamus quin illorum libidini Sex. Roscii vita dedatur.

Dedĭtus, Partic. [ἐκδεδομένος] ut Deditus amori animus. Ter. Hec. 3. 1. Item, amatoriis levitatibus. Cic. 1. de Fin. 61.
Deditus literis a pueritia. Cic. Fam. lib. 1. 7.
Deditæ eo mentes cum oculis erant. Liv. 1. ab Urbe. Hoc est, Et animi & oculi erant ad spectandum intenti.
Deditus voluptatibus, Deditus Epicuro. Cic. 2. de Fin.
Addictus, deditus, obstrictus alicui. Cic. pro Cæl. 80. Quem si vobis, si suis, si Reip. conservatis; addictum, deditum, obstrictum vobis, ac liberis vestris habebitis.
Castra dedita. Sil. lib. 10.
Corpora paupertate & morbo dedita morti. Alii legunt Tradita. Lucret. lib. 6. 1253.
Homo gravitati deditus. Cic. pro Cæl. 63.
Musæ deditus. Hor. 2. Serm. 3. 105.
Opera dedita. Idem quod data opera, de industria. Ter. Eun. 5. 2. 2.
Apud Antiphonem uterque pater & mater, Quasi dedita opera, domi erant. Cic. pro Rosc. Amer. Quæ facitis, ejusmodi sunt, ut ea dedita opera a vobis contra vosmetipsos facere videamini.
Rebus deditus. Lucret. lib. 4. 813.
Sanguine toto tibi deditus. Stat. 1. Sylv. 2. 171.
Studiis aliquibus mirifice deditus. Cic. 1. de Orat. 57. Ac jam tum erat adolescentulus his studiis mirifice deditus.
Studio musarum deditus. Claud. in Epithal. Palladii. 46.
Vita vitiis flagitiisque omnibus dedita. Cic. pro Rosc. Amer. 38.
Voluntati bonorum & authoritati Senatus deditus. Cic. pro Milon. 92.
Superl. Cic. Fam. 9. 9. Ab optimo certe animo ac deditissimo tibi.

Dedĭtītius, [ἔκδοτος] Qui se permisit alienæ voluntati & imperio. Cic. ad Brut. 3. Itaque id Senatusconsultum plerique interpretantur etiam ad tuos sive captivos, sive dedititios pertinere. Livius, Quicquid deinde patiemur dedititii vestri passuri. Cæs. Gall. 1. 27.

Deditio, Verbale. [ἔκδοσις] Cic. pro Leg. Manil. 35. Spem deditionis non demit, obsidesque imperavit.
Locum alicui reliquum non modo ad pacem, sed ne ad deditionem quidem facere. Cic. 13. Philipp. 48.
Deditione corporis, quod deliquit, evitare litis æstimationem. Cajus in l. 1. D. de Noxal. actio.
Facere deditionem ad hostem. Quintil. lib. 3. cap. 8. p. 277. Burm. Auct. de Bello Hisp. cap. 20. Cum deditionem oppidi factam esse scisset.
Paratur deditio. Claud. 4. Paneg.
Ad deditionem perpellere. In PERPELLO.
Properare deditionem. Tacit. Ann. lib. 2. 22.
Redigere in deditionem imperii. Cic 4. Philipp. 13.
Deditionis formula apud Livium describitur in Collatiæ deditione, lib. 1. 38. his verbis, Rex interrogavit, Estisne vos legati, oratoresque missi a populo Collatino, ut vos, populumque Collatinum dederitis? Sumus. Estne populus Collatinus in sua potestate? Est. Dedisne vos populumque Collatinum, urbem, agros, terminos, aquam, delubra, utensilia, divina, humanaque omnia in meam populique Romani ditionem? Dedimus. At ego recipio.
Accipere in deditionem. Cæs. lib. 1. Bell. Gall. 28.
Concedere in deditionem. Liv. de Bell. Punic.
Deserere, vel omittere deditionem. Sallust. in Jugur. p. 120.
Significare deditionem. Cæs. 7. Bell. Gall. 40.
Subigere ad deditionem. Liv. lib. 6.
Subire necessariam deditionem. Cæs. 1. de Bell. Civil. 81.
Venire in deditionem. Cæs. 6. de Bell. Gall. 3. & 9. & 8. 31.

Dedĭtor, ōris. Tertull. de Orat. cap. 11. Deditoris exemplum.

Dedŏceo, ui, ctum, [μεταδιδάσκω] ēre. Cui contrarium est Doceo. Itaque qui dedocetur dediscit, ut discit qui docetur. Quintil. 2. 3. Et quidem dedocendi onus gravius ac prius, quam docendi est. Cic. 1. de Fin. 20. Si a Polyæno familiari suo geometriam discere maluisset, quam illam etiam ipsum dedocere.

Dedoleo, ui, [ἀπαλγέω] ēre. Dolori finem imponere, Dolore semel defungi. Ovid. 3. Fast. 479.
Quid me in desertis morituram Liber arenis
Servabas? potui dedoluisse semel. Hoc est [illegible]orte dolorem deponere & finire. Ariadne Bacchum alloquitur. [illegible]em 1. de Rem. Amor. 295.
Optimus ille fuit vindex, lædentia pectus
Vincula qui rupit, dedoluitque semel.

Dedŏlo, [ἀποκόπτω] āre. Est veluti dolabra vel alio instrumento ferreo perfecte dolare & excindere. Columel. 4. 26. Hæc eorumque similia pedamenta post putationem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolandæ. Martial. lib. 11. 85.
Fractaque fabrili dedolat ossa manu.
Dedolare senem, per metaphoram dixit Plaut. Men. 5. 2. 106.

Dedŏlātus, ut Dedolatæ ridicæ. Columel. 11. 2.

Dedolatio, Vitruv.

Dedolātor, Apul.

Deduco, xi, ctum, [κατάγω, μετάγω, ὁδηγέω, παράγω, ἀποβιβάζω] ēre. Ex alto deorsum ducere. Virg. 8. Ecl. 69.
Carmina vel cœlo possunt deducere lunam.
Deorsum deducere. Lucret. lib. 2. 205.
Deducere de rostris conantem concionari. Cæs. 3. Bell. Civil. 21.
De capite & de oculis omnia deducet, & sanum faciet. Cato cap. 157. de Brassicæ viribus.
Deduci proprie dicuntur coloniæ vel coloni. Plin. lib. 3. cap. 6. Et Cic. de Leg. Agr. 1. 20: 2. 73, 74. Cæs. Civ. 1. 40. Delectumque colonorum, qui lege Julia Capuam deducti erant, habere instituunt. V. Vellej. l. 1. C. 14.
Agmina deducere. Lucan. lib. 3.
Fert ac deducit res eo. Cic. 1. de Orat. 135. Studia nihil prosunt perveniendi aliquo, nisi illud, quod eo quo intendas ferat, deducatque cognoris.
Deducere alterum is dicitur, qui alicui officii gratia præstat comitatum: cujus contrarium est, Reducere. Cic. 1. de Invent. Quum deducaris ab eo, quicum libentissime vixeris. Liv. 23. 23. Frequentesque eum domum deduxerunt. adde Broekhus. ad Tibull. 1. 4. 80.
Deducere candidatum. V. Obducere aliquem In OBDUCO.
Deduci & Reduci, contraria. Cic. de Senect. Assurgi, deduci, reduci, consuli.
Domo aliquem. Cic. Fam. lib. 10. 12. Quumque magna multitudo optimorum virorum & civium me domo deduceret, feci continuo omnes participes meæ voluptatis.
Deducere ad aliquem. Ter. Eun. 2. 3. 60. Huc deducta est ad Thaïdem meretricem.
Deducere, Idem quod Perducere, vel quod vulgus dicit, Conducere. Cic. de Senect. Si aliquo eum deducit, ubi futurus sit æternus.
Deducere adolescentem ad senem. Cic. pro Cæl. Idem de Amicit. 1. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, &c. i. e. Scævolæ commendatus.
Sponsam marito vel ad maritum, vel amicam ad amantem. Cic. in Verr. l. 3. 78. Hic est Docimus, ad quem iste deduxerat Tertiam Isidori mimi filiam, vi abductam ab Rhodio tibicine. Ovid. 4. Fast. 53.
Quum primum cupido Venus est deducta marito. De hac notione. V. Sueton. in Cæs. cap. 50. & Torrent. ad loc. Ov[illegible] Met. 10. 462.
Uxorem deducit maritus domum. Ter. Hec. 1. 2. 60. V. DOMUS.
Deducere ex hortulis in Academiam. Cic. 1. de Leg.
Ex aliquo loco milites. Cic. 5. Verr.
Ex præsidiis cohortes. Cæs. de B. G. 7. 87. 5. & passim.
De locis præsidia. Sallust. Cic. Att. lib. 7. Ut ille de his oppidis quæ extra suam provinciam occupavisset, præsidia deduceret.
Legiones in aciem. Tacit. lib. 18.
Aliquem in carcerem. Cic. 2. de Invent. Sic Deducere in sedem aliquem hospitalem. Cic. pro Leg. Agr.
Non deduci pœna, quominus, &c. Cic. Fam. lib. 14. 4. Neque legis improbissimæ pœna deductus est, quo minus hospitii & amicitiæ jus, officiumque præstaret.
Non eo deducam, aut progredi patiar, ut opera mea manus inter vos conferatis. Id est, Non committam, aut per me non fiet ut. Cic. Antequam iret in exilium. 20.

Actio-

Actionem deducere in judicium. Tryphon. in l. Si alienus. D. De noxal. acti.
Ad agnatos. In AGNATUS.
Aquam ad utilitatem agri. Cic. 2. de Divin. 69.
In aſtra. Hor. 4. Ode 2. 23.
— moresque
Aureos deducit in aſtra. Al. Educit.
Ovid. 15. Met. 656. Cæſariem longæ dextra deducere barbæ.
Carbaſa deducere. Lucan. lib. 2.
Carmen. Ovid. 1. Met. 4.
Ad mea perpetuum deducite tempora carmen.
Carmina verſu. Propert. lib. 1. Eleg. 16. 41.
Ad caſum extremum deductus. Hirt. 4. Bell. Alex. 7. Tantus inceſſit timor, ut ad extremum caſum omnes deducti viderentur.
In caſum deduci. Cæſ. 2. Bell. Gall. 31. Sibi præſtare, ſi in eum caſum deducerentur, quamvis fortunam a Pop. Rom. pati, quam ab iis per cruciatum interfici.
Cauſam in judicium deducere. Cic. de Optimo Gen. Orat. 19.
In cauſam aliq. Liv. 6. Bell. Maced. Petebant enim ne ſe temere in cauſam deduceret.
Cibum. Ter. Eun. 2. 2. 23. i. e. Subducere, ſubtrahere.
Siqua habitior paulo, pugilem eſſe ajunt: deducunt cibum.
Ad cibum. Celſ. lib. 3. cap. 18. Ad cibum quoque quosdam non deſiderantes deduxerunt hi, qui inter epulantes eos collocaverunt. [Ita quidem cod. Ruellii, ceteri melius Reduxerunt.
Spe deduci ad aliquam cogitationem. Cic. Att. lib. 9. De gratia & ope quid ſignificares, mecum ipſe quærebam. Spe tamen deducebar ad eam cogitationem, ut te pro tua admirabili ac ſingulari ſapientia, de otio, de pace, de concordia civium agi velle arbitrarer.
In controverſiam. Cæſ. 7. Bell. Gall. 63. Re impetrata, contendunt ut ipſis ſumma imperii tradatur: & re in controverſiam deducta, totius Galliæ concilium Bibracte indicitur.
Crimen ad oculos. Ovid. 3. Amor. Eleg. 14. 35.
Tantum non oculos crimen deducis ad ipſos.
Pingui crinem deducere amomo. Stat. 1. Sylv. 2. 3.
Dies deducere. Cic. 1. Acad. extr. id eſt, Prolongare. [Videtur abſolute dictum, pro Diſputare, En locum: Huic rationi quod erat conſentaneum faciebat, ut contra omnium ſententias, dies jam pleroſque, deduceret, ut &c.
Ad diſciplinam deduci. Cic. 4. Acad. Quæ tandem ea eſt diſciplina, ad quam me deducas, ſi ab hac abſtraxeris?
A dolore deduci, id eſt, dolore cogi aliter ſentire de re aliqua, & dolore a ſententia abduci. Cic. 2. Tuſc. 60. E quibus homo ſane levis Heracleotes Dionyſius, quum a Zenone fortiſſimus eſſe didiciſſet, a dolore deductus eſt. Nam quum ex renibus laboraret, ipſe in ejulatu clamitabat, falſa eſſe illa quæ antea de dolore ſenſiſſet ipſe.
In diſcrimen deducere. Cic. Fam. 10. 24.
Faſtidium deducere dicitur herba aliqua. Id eſt, Auferre. Plin. lib. 25. cap. 8.
Febres corpore. Hor. 1. Epiſt. 2.
Ægroto domini deduxit corpore febres. Id eſt, Abſtulit.
De fide deduci. Cic. 1. Verr. 25. Cujus divitiæ me de fide deducere non potuiſſent. Hoc eſt, Avertere.
Ad fletum miſericordiamque deduci. Cic. 2. de Orat. 189.
Fila deducere. Ovid. 1. Amor. Eleg. 14. 7.
Vel pede quod gracili deducit aranea filum.
Filum deducens levi pollice. Ovid. 4. Met. 36.
Furem deducere ad præfectum. Julian. in l. Interdum fur. D. De furtis.
In fraudem deduci. Cic. Fam. lib. 10. 23. Qui quidem quum in fraudem ſe deductum videret, manus, quas juſtius in Lepidi perniciem armaſſet, ſibi afferre conatus eſt.
De fundo deducere. Cic. pro Cæcin. 20. Placuit Cæcinæ de amicorum ſententia conſtituere, quo die in rem præſentem veniretur, & de fundo Cæcina moribus deduceretur.
Funus deducere. Plin. lib. 10. cap. 43. In ea urbe, in qua multorum principum nemo deduxerat funus.
Tiaram. Sueton. in Neron. c. 13. Dein precanti, tiara deducta, diadema impoſuit.
Genus deducere ab aliquo. Sen. Med. 4.
Ab humanitate, integritate & religione aliquem. Cic. 14. Verr. 12. Id eſt, Avocare.
Ad judicium aliquod deduci. Cic. pro Flacc. 9. Sed ſunt in illo numero multi boni, docti, prudentes, qui ad hoc judicium deducti non ſunt.
In jus deduci. Cic. 5. Verr.
In obligationem deducere, Obligare. Paulus in l. Ex ſextante. D. De except. rei jud.
In ſtipulationem. Ulp. in l. Si a colono. D. De verbor. obligat.
Lineamenta deducere, pro Trahere. Sen. Epiſt. 96.
Litem deducere, id eſt, Dirimere. Columel. lib. 3. cap. 13. V. ORGANUM.
Majeſtatem deducere. Cic. 4. Acad. 120. Negatis hoc tam polite, tamque ſubtiliter effici potuiſſe ſine divina aliqua ſolertia, cujus quidem vos majeſtatem deducitis usque ad apum formicarumque perfectionem.
A mente & conſilio deduci. Cic. 3. & 7. Verr.
Ad morem patris. Cic. 1. Off. Plerunque autem parentum præceptis imbuti, ad eorum conſuetudinem, moremque deducimur.
Naves Deduci proprie dicuntur, quando ex arido in mare reducuntur ad navigationem, quod olim vere fieri ſolebat. Horat. 1. Carm. 4. Virg. 3. Æn. v. 69. ſeq. & I. Georg. 255.
Conveniat quando armatas deducere claſſes.
Nam hieme in aridum ſubducebant. V. SUBDUCO.
Oculos deducere in rem aliquam. Ovid. 4. Triſt. 2. 61.
Opus deduxi in tua tempora. Ovid. 2. Triſt. 560.
Pauca quibus prima ſurgens ab origine mundi,
In tua deduxi tempora Cæſar opus.
Ad otium. Cæſ. 1. Bell. Civil. 5. Siqua hominum æquitate res ad otium deduci potuiſſet.

Pedes de lecto deducere. Plaut. Curcul. 2. 3. 82.
Rem in judicium. Ulp. in l. Si mater. D. De exceptione rei judic. Hoc jure utimur, ut ex parte actoris in exceptione rei judicatæ hæ perſonæ contineantur, quæ rem in judicium deducunt.
In periculum rem aliquam. Cæſ. 5. Bell. Gall.
De pravitate animi aliquem. Cic. de Petit. Conſul. 31.
De provincia deduci, id eſt, Revocari. Cic. de Provin. Conſul. 13.
Rationem deducere, pro Habere. Sueton. in Auguſt. C. 42. extr. Ut non minorem aratorum & negotiantium, quam populi rationem deduceret. Id eſt, Ut non minorem numerum ſupputaret arantium & negotiantium quam populi. V. Caſaub.
Ex regno aliquem deducere, pro Privare, & auferre ei regnum. Hirt. de Bell. Alex. lib. 4.
A re aliqua deduci. Cic. Fam. lib. 11. Quod inſtituit referre de religione, & ſæpe jam retulit, ab eo deduci non poteſt.
Ad aliquam rem non caſu, ſed duce deo deduci. Cic. 2. de Divin. 39.
Rem huc deduxi ut, id eſt, Opera mea factum eſt ut. Cic. 2. in Catil. 4.
Res eo deducta eſt. Cic. Att. lib. 7. Sed quoniam res eo deducta eſt, non quæram ut ſcribis. &c. Eidem, lib. 2. Univerſa res eo eſt deducta, ſpes ut nulla ſit, &c.
Res in eum locum deducta eſt, ut niſi qui deus vel caſus aliquis ſubvenerit, ſalvi eſſe nequeamus. Cic. Fam. lib. 16. 11.
Rivos deducere. Virg. 1. Georg. 269.
— rivos deducere nulla
Religio vetuit.
Senſum membris. Lucret. lib. 3. 534.
De ſententia aliquem. Cic. de Clar. Orat. 87.
In ſententiam aliquem. Plin. lib. 1. Epiſt. 8.
De ſtatu vitæ. Cic. 4. Verr. Fecerunt etiam ut me, cujus fidem continentiamque cognoverant, prope de vitæ meæ ſtatu, dolore ac lacrymis ſuis deducerent, ut ego iſtum accuſarem.
A timore. Cic. 2. de Nat. Deor. 148.
A triſtitia & acerbitate commode ac hilare dicto deduci. Cic. 2. de Orat. 340.
Vela deducere. Ovid. 3. Met. 662.
Illi admirantes remorum in verbere perſtant,
Velaque deducunt, geminaque ope currere tentant.
Verſum. Ovid. 1. de Pont. Eleg. 5. 13.
Veſtes a pectore. Ovid. 6. Met. 405.
Mater in invidia eſt, hanc tunc quoque dicitur unus
Fleſſe Pelops, humeroque ſuas a pectore poſtquam
Deduxit veſtes, ebur oſtendiſſe ſiniſtro.
In viam. Cic. 1. de Leg. Noſter quidem hic natura vir juſtus ac bonus etiam colloquetur, juvabit, in viam deducet.
Vocem, Tenuem & exilem facere. Afranius in Virgine, Verbis pauculis reſpondit; triſtis, voce deducta. Pompon. in Atell. quæ Calendæ Martiæ inſcribitur, Vocem deducas oportet: ut mulieris videantur verba. Hæc ex Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 4.
Voluntates dicendo impellere quo velis, unde autem velis deducere. Cic. 1. de Orat. 30.
Deducere, pro Apud hoſpitem collocare, *Loger, comme font les fourriers & mareſchaux des logis.* Cic. 3. Verr. Deducitur iſte ad Janitorem quendam hoſpitem: comitesque ejusdem apud cæteros hoſpites collocantur.
Deducere, pro De ſumma aliquid demere. Cic. 2. de Leg. 53. Partitionis caput ſcriptum caute, ut centum nummi deducerentur.
Deducetur. Cato de R. R. cap. 144. Siquid redemptoris opera domino damni datum erit, reſolvito: id boni viri arbitratu deducetur.
Deducere de aliqua re. Cic. 1. de Divin. ex verſibus Ennii, De his divitiis ſibi deducant drachmam, reddant cætera.
Addere & Deducere, contraria. Id eſt, Addere ad ſummam, & de ea aliquid demere. Cic. 1. Off.
DEDUCTUS, Partic. Homo deductus ex ultimis gentibus. Cic. 13. Philipp. 27.
Deductum carmen, pro Tenui & ſubtili eleganter poſitum eſt a Virgilio 6. Ecl. 5. teſte Macrob. lib. 6. cap. 4.
— deductum dicere carmen. Hoc eſt, Tenue. Translatio a lana, quæ deducitur in tenuitatem. Servius.
— tenui deducta poëmata filo. Hor. Epiſt. 2. 1. 225.
Frons deducta. Ovid. 20. Epiſt. 165.
Mos deductus. Hor. 4. Ode 19.
Nomen. Ovid. 6. Faſt. 803.
Martia ſacrifico deductum nomen ab Anco.
Oratio deducta, atque circumlata. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Deducti viri ab Eriphilo. Celſ. lib. 5. cap. 1. i. e. Sectatores ejus.
DEDUCTIOR, ōris. Comp. Sueton. in Auguſt. cap. 79. Naſum habuit & a ſummo eminentiorem, & ab imo deductiorem. Hoc eſt, Demiſſiorem. V. Caſaub. ad loc.
DEDUCTIO, Verbale. [ἀπαγωγὴ, παραγωγὴ, καθαγώγιον, ὁδηγία] Cic. pro Lege Agr. de Colonis Deducendis, Nam & ipſe qui deduxit, & qui magiſtratum Capuæ & Leocranti ceperunt, & qui aliquam partem illius deductionis, honoris, muneris attigerunt, &c.
Deductionem facere moribus. Cic. pro Cæcin. 27. Ibi tum Cæcinam poſtulaſſe, ut moribus deductio fieret.
Deductio aquæ. Cic. 1. de Divin. 100. Ex quo illa mirabilis a majoribus Albanæ aquæ deductio eſt.
Rivorum a fonte deductio. Cic. in Topic. 33. Partium diſtributio ſæpe eſt infinitior, tanquam rivorum a fonte deductio.
Rationis deductio in cauſæ conſtitutione. Cic. 1. de Invent. 19.
Deductio, pro Collocatione apud hoſpitem. Cic. 2. Philipp. 62. Italiæ rurſus percurſatio eadem comite mima: in oppida, militum crudelis & miſera deductio. Id eſt, *Logement par fourrier, ou par le mareſchal des logis.*
Deductio, pro Diminutione. Sen. lib. 2. de Benef. 4. V. Lipſ. ad loc. Eadem formula uſus eſt Epiſt. 58. Hæc itaque curæ habebis, ſi grate æſtimari quæ præſtabis voles, ut beneficia tua ad eos quibus permiſſa ſunt, integra & illibata perveniant, ſine ulla (ut ajunt) deductione.

Deductus, m. Idem. Apul. 1. de Asin. p. 109. (Pric. p. 12.) Ut ponderis deductu restis ad ingluviem adstricta spiritus officia discluderet.

Deductor, ōris, Verbale. [καθηγητής] Q. Cic. ad M. Cic. de Petit. Consul. Hujus autem rei tres sunt partes: una salutatorum, quum domum veniunt, altera deductorum, tertia assectatorum, conf. Tertull. Apol. cap. 21. de Coron. Mil. cap. 4. & adverf. Prax. cap. 2. & 30.

Deductōrius. Cæl. Aurel. Acut. 2. 19. Etiam in sorbilibus dantur deductoria. i. e. ut ibidem appellat, purgativa Gr. καθαρτικά. conf. Veget. de Re Vet. 1. 56.

Deductorium, n. subst. Pallad. R. R. 12. 7. 4. de Castanea. Locus deductoria ad aquam deducendam liquoris accipiat, ne humor infidens limo germen extinguat. i. e. fossas.

Deducto, are. Lucil. ap. Nonium 4. 144.
Deductat hunc voce leo, cur tu ipsa venire
Non vis huc? Diminuere, supprimere, exponit.

D E F

Deerro, āre. [ἀποπλανάομαι] A via & instituto itinere sæpe digredi & abscedere.
Itinere deerrare. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Angiporto toto deerrare. Author ad Heren. lib. 4.
Vir gregis ipse caper huc deerraverat. Virg. Ecl. 7. 7.
Deerrare dicuntur jaculantium ictus. Plin. lib. 28. cap. 8. Tantumque est vanitatis, ut si ad brachium adalligetur superioris rostri dextræ partis dens, jaculantium ictus deerraturos negent.
Deerravit a patre puer. Plaut. Menæch. 5. 9. 54. In itinere Scil.
Deerrare, idem quod Errare. Columel. lib. 1. cap. 4. Multos enim deerrasse, memoria prodidit, ut L. Lucullum, &c.
Deerrare ab eo quod cœpimus exponere. Author ad Heren. 1. 14.
Deerrabat fors ad parum idoneos. Tacit. Ann. 13. 29. 2.
Deerrare sententia & visu. Columel. lib. 2. cap. 2.
Deerrans. Sen. Epist. 97. Artium peccata offendunt deerrantem.

Deerrātum, i. n. tribuitur Apuleio.

Deerratio, ōnis. f. Augustin.

Deerrabundus, Idem.

Deesis, [δέησις] Indigentia. Antiph. ap. Harpocr. Item Deprecatio, qua rogamus liberari malis urgentibus, aut etiam imminentibus. Dicitur etiam Precarium, id est, Quod usum nullum certum habet, sed quandiu libuerit concedenti. Deesis, apud Julium Rufinianum inter figuras sententiarum, est Obsecratio vel Obtestatio, qua deos oramus vel homines. V. obsecratio.

Defæco, [ὑλίζω] are. A fæcibus purgare. Plin. lib. 18. cap. 26. Per brumam vitem ne colito: vina tamen defæcari, etiam diffundi Hyginus suadet.

Defæcātum, Defæcata omnia Pura, inturbata, & sine sordibus possumus dicere, inquit Nonius 6. 37. ut Vinum defæcatum, Quod est sine fæcibus. Columel. lib. ult. Et defæcatum vinum in amphoras bonas adjicito. Hinc Defæcatus animus, per translationem dicitur, Purus & omni anxietatum & dolorum sorde vacuus. Plaut. Aulul. 1. 2. 1. Nunc defæcato demum animo egredior domo. Idem Mostel. 1. 3. 2.
Literas defæcandas, limandasque. Sidon. Ep. 1. 1. Ubi V. Savar. Defæcata mente. Macrob. 2. Somn. Scip. 12.

Defæcate, Adv. Celf. [Hoc & seq. ex Thes. Lips. est. Sed ap. Celf. me legere non memini.

Defæcatio, Purgatio. Tertull. de Anima cap. 27. Ex carnis defæcatione. conf. Celf.

Defæcabilis, ut Cisterna defæcabilis. Sidon. Ep. 1. 5.

Defæcis, Sine fæce. Virg. de Ætn. 424.
Quam lævis excocto defæcis robore pumex. V. Scalig. in Catalect. p. 133.

Defalcare [ἀποκόπτειν] significat Tollere, & amputare, quasi falce abscindere. Perottus.

Defalcātus, Columel.

Defalcatio, Idem.

Defāmo, as. Bona fama privo, sicut Diffamo, Infamo. Hinc partic. Defamatus, a, um. Gell. 9. 2. Ut vocabula eorum quoque defamata, atque deformia cum rebus ipsis viderentur. Idem 14. 2. Spurcissima vita ac defamatissima. Et 18. 3. Turpitudine pristinæ vitæ defamatissimus. V. diffamo.
Hinc Bero. ausus est Defamatissimam Domitiani vitam appellare. in Præf. Comm. in Titum. Et nos *Diffame* hinc sumpsimus, quod ad alia transtulimus, quippe qui de Veste dicimus turpata, item de Facie vulneribus fœdata. H. St. [V. *Richelet*.

Defamātio, ōnis. f. apud Firmic.

Defāno, āre. Idem ac Profanare, sed perrari usus. Arnob. l. 4. Spatiola defanata.

Defārinatus, Tertull. ad Val. cap. 31. Ad molas delatus & defarinatus.

Defātīgo, [καταπονέω] are. Delassare, Labore conficere. Ter. And. 4. 1. 45. Deceptus sum, at non defatigatus. Idem Adel. 4. 1. 3. Ita se defatigarit velim, ut, &c.
Non conquiescere, neque defatigari. Cic. 3. de Orat. 143. Profecto nunquam conquiescam, neque defatigabor, antequam illorum ancipites vias rationesque & pro omnibus & contra omnia disputandi percepero.
Defatigari cursu & spatio pugnæ. Cæf. 1. Bell. Gall.
Defatigare aliquem assiduo labore. Cæf. 7. Gall. 41.
Animi defatigati ab adversariis multitudine verborum. Author ad Heren. lib. 3. 17.
Nec animi nec corporis laboribus defatigari. Cic. 14. Fam. 1.
Defatigari satietate alicujus rei. Cic. 2. de Orat. 117.
Defatigari & diffidere in malis. Brutus Cic. Epist. 16. Ne defatigere, neu diffidas semper in præsentibus malis prohibendis.
Noli in conservandis bonis viris defatigari. Gr. Ἐκκακεῖν. Cic. pro Marcel. 20.
Judices defatigare. Cic. 3. de Legib. 29.
Defatigor, cum infinitivo. Cic. 12. Fam. 14. Nec defatigabor permanere non solum in studio libertatis, sed etiam in labore & periculis.
Defatigatus in Repub. conservanda. Cic. 10. Fam. 19.

Defatigatio, Verbale. [κατάπονησις, ἀπαγόρευσις] Cic. de Senect. extr. Corpora quidem exercitationum defatigatione ingravescunt: animi autem se exercendo levantur.
Defatigatio equorum. Hirt. Bell. Gall. 8. 27.
Defatigatio & satietas. Cic. 5. Philipp. 20. Nulla res ei finem cædendi nisi defatigatio & satietas attulisset.
Defatigatione desistere aliquid facere. Cic. pro Sextio.
Morbum metuere ex defatigatione membrorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 59.

Defatiscor. Plin. lib. 17. cap. 2. De Arboribus: Si blandiantur Austri defatiscentes. Sed V. defetiscor.

Defectio, Defectivus, Defectus. V. deficio.

Defendo, di, sum, [προΐσταμαι, ἀμύνω, ὑπερασπίζω, ἀπολογέομαι, ἐκδικέω] ĕre. Tueri, & quasi vim depellere. Plaut. Asin. 2. 4. 25. Te obsecro defende.
Clypeo defendere aliquem. Claud. de Bell. Get.
Præsidio & periculo suo defendere aliquid. Cic. pro Sextio.
Pro virili parte aliquid defendere. Cic. pro Sextio. Hæc qui pro virili parte defendunt, optimates sunt cujuscunque sint ordinis.
Defendere aliquem contra iniquos. Cic. 11. Fam. 27. Equidem siquando audio, tam defendo, quam me scio a te contra inimicos meos solere defendi.
Defendit æstatem capellis Faunus, id est, Capellas ab æstu defendit. Hor. 1. Ode 17. 2.
Defendere aliquem de ambitu. Cic. pro Sylla 6. Præsertim qui illum solus de ambitu defendisset.
Studio defendis amicum. Ovid. 3. Trist. 4. 41.
A calamitate aliquem. Cic. pro Lege Manil. 14.
Defendere caput & famam. Cic. 4. Acad. 120.
Defendere bellum. Cæf. Bell. Gall. 1. 44. Quod bellum non intulerit, sed defenderit.
Ignem. Ovid. de Rem. Amor. 228.
Proximus a tectis ignis defenditur ægre.
Caput domini. Cic. pro Milon. Non libertate solum, sed etiam omnibus præmiis dignissimos fuisse qui domini caput defendissent. Ovid. 1. de Ponto, 4. 40.
Defendere meum numina nulla caput.
Ab omni casu aliquem. Valer. 7. Argon.
Causas. Cic. de Senect. Causarumque illustrium, quascunque defendi, nunc quam maxime conficio orationes.
Tueri ac defendere causas. Cic. 1. de Orat. 172. Videtur etiam si hæc scientia juris nudata sit, posse facile cæteris armis prudentiæ causas tueri atque defendere.
Causas rerum copiose defendere. In copia.
Lege, & præsidio legis causam. Cic. pro Cluent.
Crimen. Ovid. 13. Met. 303.
Audacter sua decreta. Cic. 2. de Fin.
Delictum. Hor. in Arte Poet. 442.
Dignitatem alicujus ab inimicis. Cæf. 1. Bell. Civil. 7.
Domum ac deos penates aliquo oppugnante. Cic. pro Milon.
Excusatione adolescentiæ se defendere. Cic. pro Cœlio.
Fortiter. Ovid. 2. Amor. 5. 9.
Amici fortunas. Cic. pro Muræn.
Toga frigus. Hor. 1. Sat. 3. 14.
A frigore. Virg. Ecl. 7. 6.
Hic ego dum teneras defendo a frigore myrtos.
Hunc defende furorem. Virg. 10. Æn. 905.
Honorem suum. Cic. 6. Verr. Sic defendere sententiam suam. Cic. 2. de Fin.
Hostes, pro Repellere. Ennius. Serva cives, defende hostes quum potes defendere. Gell. Q. Claud. hostes defendebat a pinnis facillime.
Injuriam alicui. Plaut. Mostel. 4. 2. 20. Virg. Ecl. 7. 47.
Solstitium pecori defendite: jam venit æstas Torrida.
Injuriam alicujus. Cæf. 1. Bell. Civil. 7.
Defendere & obsistere injuriæ. Cic. 1. Off. 23. Qui autem non defendit, nec obsistit, si potest, injuriæ, tam est in vitio quam qui, &c.
Defendere ac propulsare injuriam. Cic. 3. Off. 74.
Locum suum honestissime defendere. Cic. pro Quinct. 43.
Mores defendere. Ovid. 2. Amor. 4. 1.
Non ego mendosos ausim defendere mores.
Muros longo bello. Virg. 9. Æn. 511.
Noctes. Propert. lib. 1. 16. 9.
Nec possum infames dominæ defendere noctes.
Noxiam. Ter. Phorm. 1. 4. 48.
Armis ac virtute patriam. Lucret. lib. 2. 641.
Pacem. Cic. 8. Philipp. 11.
Defendere perfracte. In perfringo.
Pericula civium. Cic. pro Muræn. 5.
Civem a periculo. Cic. pro Fontejo. A quo periculo defendite, Judices, civem fortem atque innocentem.
Pudor defendit aliquem. Cic. 5. Fam. 1.
Publice privatimque aliquem. Cic. 4. Verr.
Rationem. Cic. 2. de Fin.
Recte ac jure defendere aliquid. Cic. pro Milon.
Defendere rectum, pro Tueri opinionem de virtute, aut ipsam virtutem. Hor. 2. Sat. 7. 26.
Aut quia non firmus rectum defendis.
Turpe lingua empta reos. Ovid. 1. Amor. 10. 39.
Communem salutem Reipub. Cic. pro Muræn.
Defendere ac tegere scelus. Cic. pro Sylla 86.
Se acri animo. Cic. pro Milon.
Se manu. Cæf. 5. Bell. Gall. 7.
Se telo. Cic. pro Milon.
Æquitate & fide socios. Cic. 2. Off.
Defendit solis ardores. Cic. de Senect. 53.
Solem. Plin. lib. 19. cap. 1.
Defendere & protegere spoliatum. Cic. pro Sylla 50. Ego jacentem & spoliatum defendo & protego.
Tecta sua defendere, & ab aris, focis, ferrum flammamque depellere. Cic. pro Sextio. Valetu-

Valetudinem bonam. Celf. lib. 4. cap. 8. Nam redit huic imbecillitas sua, nisi iisdem defenditur bona valetudo, quibus reddita eft.
Veftes a tineis defendit hæc herba. Plin. lib. 20. cap. 17.
Vim. Plaut. Rud. 3. 4. 69. Hoc eft, Arcere & propellere.
Vi vim defendere. Cic. pro Milon. 9.
Vitam ab inimicorum audacia. Cic. pro Milon. 6.
Vitam fuam noctis & fugæ præfidio, non juris judiciorumque. Cic. pro Sextio.
Vocem. Ovid. 13. Met. 218.
Ille poteft authore fuam defendere vocem.
Urbem bello. Claud. de Bell. Gild.
Urbem a vaftatione. Planc. ad Cic. lib. 10. 15. extr.

DEFENDOR, ĕris. Cic. de Amicit. Itaque re magis, quam authoritate caufa illa defenfa eft.
Ab armis defendar. Ovid. 2. Trift. 421.
Neve peregrinis tantum defendar ab armis.
Ab hoftibus defendi paludibus & itinerum anguftiis, & altitudine montium. Cic. 2. de Lege Agr.
Arte defendi. Valer. 8. Argon.
Libere defendi. V. LIBERE.
Defendi per advocatum. Plin. in Præfat.
Defendere, Ratione affirmare & aftruere. Cic. in Vatin. 3. Defendebatur teftibus collegis fuis, non recitandi caufa legiffe, fed recognofcendi. Budæus.
Defendere & Prævaricari, diverfa. Cic. pro Cluent. Hoc quanquam fedulo faciebat, tamen interdum non defendere, fed prævaricari accufatori videbatur.
Judicis eft, femper in caufis verum fequi, patroni nonnunquam verifimile, etiam fi minus fit verum, defendere. Cic. 2. Off. 51.

DEFENDENS, Nepos 2. 4. 1. Nullis defendentibus. — Cædes Defendentum armis aditus. Virg. 11. Æn. 886.

DEFENSUS, Partic. Cic. 5. de Fin. Sex igitur hæ funt fimplices de fumma bonorum malorumque fententiæ: duæ funt fine patrono, quatuor defenfæ.
Caufa pluribus argumentis defenfa viriliter. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Provincia ab hoftium populatione defenfa. Cic. pro Fontejo.
Defenfum dare, pro Defendere. Virg. 12. Æn. 437.
— nunc te mea dextera bello
Defenfum dabit. Id eft, Defendet.

DEFENSUIRI, vetufte pro Defenfum iri. Ulp. l. 1. §. 3. D. de dot. præleg. Et mulierem agentem ex teftamento cavere debere defenfuiri hæredem adverfus maritum: ergo maritus idem debebit cavere, adverfus mulierem defenfuiri, fi prior agat. Et §. fequenti, Non alias eum legatum confequuturum, quam fi caverit hæredes adverfus mulierem defenfuiri. Hotoman.

DEFENSURUS, [ὑπερασπιούμενος] Partic. ut,
Defenfura reos facundia. Ovid. ad Pifonem.
Manus defenfura. Stat. 12. Theb. 64.

DEFENSO, are. Idem ac Defendere. Plaut. Rud. 3. 3. 30. Mœnia hinc ego defenfabo.
Defenfare ab hoftibus. Salluft. Jugurth. cap. 60. Arma capientes ab hoftibus defenfabant.
Defenfat patrem. Stat. 4. Syl. 8. 44.
Defenfare fe injuria. Plaut. Bacchid. 3. 3. 39.

DEFENSA, æ. f. Ultio, defenfio. Tertullian. adverf. Marc. 2. 18. A Deo expectare defenfam. [Dicitur eadem forma ac Offenfa.

DEFENSĬTO, āre. frequentativ. ejusd. verbi. Cic. 4. Acad. 69. Idem hæc non acrius accufavit in fenectute, quam antea defenfitaverat.
Defenfitare caufas. Idem de Clar. Orat. 100.

DEFENSOR, Verbale. [ὑπερασπιστής, ἀπολογούμενος] Qui defendit. Cic. 3. Verr. Sed ego defenforem in mea perfona, non accufatorem maxime laudari volo.
Defenfor necis, Quafi propulfator, qui mortem arcet & prohibet. Cic. pro Milon. Nam Defendere, Arcere eft. Budæus.
Paterni juris defenfor, & quafi patrimonii propugnator fui. Cic. 1. de Orat. 244.
Cuftos, defenforque juris & libertatis. Cic. pro Rabir. 12. Defenforem fui juris, ultorem injuriarum, actorem totius caufæ adoptare. Cic. 1. Verr. 54.
Salutis alicujus defenfor. Cic. pro Milon.
Ultor, propugnator, defenfor, patronus. Cic. pro Milon. 40. P. Lentulus ultor fceleris, propugnator Senatus, defenfor veftræ voluntatis, patronus illius publici confenfus, reftitutor falutis meæ.
Acerrimus defenfor. In ACER.
Affiduus defenfor & propugnator fortunarum alicujus. Cic. poft redit. in Senat 37.
Bonus defenfor. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Acerrimum defenforem alicujus in re aliqua fe oftendere. Cic. 1. Fam. 1.
— non defenforibus iftis
Tempus eget. Virg. 2. Æn. 521.
Idoneus fuæ rei defenfor. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Mulier defenfor. Ulp. in l. Et primo. D. ad Senatusc. Velleja. Sed & fi mulier defenfor alicujus extiterit, &c.
Defenfor, apud Jurisconfultos, tametfi a procuratore non usquequaque diftet, dicitur, qui absque mandato cum fola fatisdatione alterum in judicio defendit, atque tuetur, ut eft in l. minor. cum duab. feq. D. de procurat.
Defenfores civitatum five locorum, Magiftratus quidam erant fimiles Tribunis plebis, atque ideo defenfores plebis appellantur in l. 1. C. de off. jurid. Alex.
Defenfores, Milites quidam vocabantur, qui ex acie nunquam exibant, nec excurrebant, fed ordines femper fervabant. Ufus eft Mauricius quidam, qui de militia Romana Græce quidem fcripfit, multis tamen & Latinis & barbaris vocabulis afperfis. Annot. Turneb.

DEFENSIO, Verbale. [προστασία, ἀπολογία] Cic. 4. Acad. Ut ea pars defenfionis relinquatur.
Defenfio, apud Jurisconfultos, pro Excufatione, l. fi Reipublicæ. D. de ufur. Item pro exceptione ufurpatur, l. 1. C. de jur. & fact. igno. l. fiquidem. D. de except.
Defenfio plena accipietur, ut ait Ulp. in fine l. Item ait prætor. D. ex quib. cauf. major. fi & judicium non detrectetur, & judicatum folvi fatisdetur.
Propugnatio & defenfio dignitatis. Cic. 1. Fam. 7. Nam noftra propugnatio, ac defenfio dignitatis tuæ, propter magnitudinem beneficii tui, fortaffe plerisque officii majorem authoritatem habere videatur, quam fententiæ.
Criminis defenfio. Cic. pro Milon.
Innocentiæ defenfio fæpe multorum improbitate interclufa refpirat. Cic. pro Cluent.
Juris defenfionem fufcipi poffe, etiam in confeffione facti. Cic. pro Milon. 15.
Brevis defenfio. Cic. pro Cœlio 9.
Facilis & prompta defenfio. Cic. 1. de Orat. 237.
Fortis & invicta defenfio falutis meæ. In INVICTUS.
Iniquior defenfio. In INIQUUS.
Mala & improba defenfio. In IMPROBUS.
Magnifica & præclara defenfio. In MAGNUS.
Præclara defenfio facinoris. Cic. in Vatin.
Timida defenfio. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Accipere vultu truci defenfionem. Tacit. lib. 4. 34.
Afferre in defenfionem. In AFFERO.
Comparabit defenfionem ex conftitutionibus ab actore inductis defenfor. Cic. 2. de Invent.
Conterere defenfionem oblivione. In CONTERO.
Dare defenfionem. Cic. pro Milon. Nam qui non pœnam confeffioni, fed defenfionem dedit, is caufam interitus quærendam, non interitum putavit.
Habere defenfionem in judicio. Cic. Bruto 12.
Patefacere defenfionem. In PATEFACIO.
Polliceri defenfioni alicujus auxilium & filentium. Cic. pro Milon. Neque auxilium modo defenfioni meæ, verum etiam filentium pollicentur.
Probare defenfionem fuam aliquibus. Cic. pro Milon.
Sufcipere defenfionem dignitatis alicujus, & in ea permanere. Cic. 5. Fam. 8.
Rationem defenfionis tentare. Cic. 4. Verr. Neque nunc tam mihi ifti Verrem defendere videntur, quam in Verre defenfionis tentare rationem.
Uti defenfione aliqua. Cic. 4. Verr.

DEFENSATRIX, icis. f. Cic. in Timæo f. de Univerf. tefte Prifciano, p. 245.

DEFENSACŬLUM, i. n. Aldhelm. de Virg. cap. 41. Fidei defenfaculo fretus.

DEFENSŌRIUS, Tertull. adverf. Marc. 2. 14.

DEFENSITATIO, apud Auguftin.

DEFERBEO, V. DEFERVEO.

DEFERO, fers, tŭli, lātum, [ἀποφέρω, κατακομίζω, ὑπισχνέομαι] ferre. Ex loco ferre. Plaut. Amph. 2. 2. 69. Quid fi e portu navis huc nos dormientes detulit?
Deferri navi ad ulterioris Rheni littus. Plin. lib. 8. cap. 19. Id eft, Abduci.
Deferre literas alicui. Plaut. Trinum. 4. 2. 107. Et ad aliquem, Cæf. 5. Bell. Gall. 45.
Aliquid ad aliquem. Plaut. Afin. 5. 2. 35. Et deferre in aliquem locum. Cic. Att. lib. 12.
In portum. Plin. lib. 12. cap. 19.
In abruptum barathrum. Catul. 66. 108.
In terram. Quintil. lib. 1. cap. 12. Videlicet ut corpora infantium nec cafus, quo in terram toties deferuntur, tam graviter affligit.
Deferar in vicum. Hor. 2. Epift. 1. 269.
Deferri in undas. Virg. 8. Ecl. 59.
Per præcipitia deferri. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Deferri in errorem. Cic. 2. de Invent. Ne forte varietate, & diffimilitudine rerum deductus alicujus animus in quendam errorem deferatur.
In præceps. Liv. 5. ab Urbe, Ruinaque tota prolapfa acies in præceps deferri.
Defertur Moganus in Rhenum. Plin. lib. 4. Epift. 3. [Moganus pro Mœnus corrupte. Sed locum h. Plinii fruftra quæras.
Ad quancunque difciplinam quafi tempeftate deferri. Cic. 4. Acad.
Deferre ftudium fuum & laborem ad aliquem, eft Ultro ad amicitiam provocare, & amicitiam offerre. Cic. Cæcin. lib. 6. 6. Idem Fam. lib. 6. 10. Univerfum ftudium meum & benevolentiam ad te defero. Budæus.
Authoritatem, gratiam, copias, opes ad aliquod negotium conficiendum deferre alicui. Cic. pro Flacc. 14.
Aliquid in beneficii loco. Cic. 4. Verr. 29. Etenim revera multo magis eft petendum ab hominibus, fi falvi effe volumus, ut eant nobiscum in provinciam, quam hoc illis in beneficii loco deferendum.
Caufam ad patronum deferre dicitur litigator, quum eum confulit, & ei controverfiæ ordinem argumentumque exponit. Cic. 7. Verr. Reliqua eft caufa Judices, non jam recepta, fed innata: non delata ad me, fed in animo fenfuque meo affixa atque infita. Budæus.
Querelas ad aliquem, pro Queri. Liv. 9. Bell. Pun.
Querelas ad aliquem per alium. Cic. pro Flacc. cap. 22. Quæ fi civitas per bonos viros gravesque homines querelas ad vos detuliffet, &c.
Deferre [ἐπαγγέλλειν] ad aliquem quæ audivimus, Denuntiare. Cæf. 5. Bell. Gall. 28. C. Arpinius & Junius quæ audierant, ad legatos deferunt. Cic. 3. Verr. Virg. 4. Æn. 299.
— eadem impia fama furenti
Detulit, armari claffem, curfumque parari.
Animo amiciffimo infidias alicui paratas ei deferre. Cic. pro Planc.
Confilia ad adverfarios. Cic. pro Cluent.
Mandata vel poftulata alicujus ad alterum. Cæf. 1. Bell. Civil. 9. Petit ab utroque, quando Pompeji mandata ad fe detulerint, ne graventur fua quoque ad eum poftulata deferre, fi parvo labore magnas

magnas controverſias tollere, atque omnem Italiam metu liberare poſſent.
Mandata ab aliquo. Cic. pro Sylla.
Nuntium alicui. Cic. pro Corn. Balb.
Ad conjectorem. Cic. 2. de Divin. 134.
Deferre, pro Profiteri. Ulp. in l. Forma. D. de Cenſibus, Forma cenſuali cavetur, ut agri ſic in cenſum referantur: nomen fundi cujusque & in qua civitate, & in quo pago ſit &c. Omniaque ipſe qui defert, æſtimet. V. Cenſus in CENSEO.
Polliceri & deferre quicquid poſſumus, id eſt, Offerre. Cic. pro Lege Manil. 69. Quicquid authoritate, fide, conſtantia poſſum, id omne ad hanc rem conficiendam tibi & Pop. Romano polliceor & defero.
Denegare & Deferre, contraria. Cic. 2. de Orat. Idem pro Cœlio, Ea non petenti detulerunt, quæ multis petentibus denegarunt. Et 1. Fam. 5.
Ad unum omnia delata ſunt. Cic. Fam. lib. 4. 9.
Ultro deferre aliquid alicui. Cic. Fam. lib. 4. 13.
In beneficiis ad ærarium aliquem deferre. Cic. pro Archia, Teſtamentum ſæpe fecit noſtris legibus, & adiit hæreditates civium Romanorum, & in beneficiis ad ærarium eſt delatus a L. Lucullo Prætore & Conſule. Signa ſunt & argumenta, quibus vult probare civem eſſe Archiam, licet non fuerit cenſus. V. Gronov. de Pec. Vet. 3. 17.
Honorem alicui deferre. Cic. in Piſon. Homini ille honorem, non generi: moribus, non majoribus meis: virtuti perſpectæ, non auditæ nobilitati deferebat.
Honorem & imperium rogatione ſua ad aliquem deferre. Cic. pro Domo ſua, cap. 9. Quem crudelitatis authorem fuiſſe dixeras, ad hunc honorem & imperium extra ordinem nominatim rogatione tua detuliſti, &c.
Clamore imperitæ multitudinis, nullo publico conſilio aliquod publicum munus ad aliquem deferre. Cic. pro Ligar.
Beneficia dormientibus. Cic. 7. Verr. Sed non idem mihi licet, quod iis, qui nobili genere nati ſunt, quibus omnia Pop. Rom. beneficia dormientibus deferuntur.
Facultates alicui. Cic. Att. lib. 11. Siquas habuimus facultates, eas tum Pompejo, quum id videbamur ſapienter facere, detulimus.
Optionem eligendi. Cic. Att. lib. 4. 18. Hybernam legionem eligendi optio delata.
Pacem. Liv. 3. Bell. Pun. Ego, ſiquis de pace conſulet, ſeu deferenda hoſtibus, ſeu accipienda, habeo quid ſententiæ dicam. Legitur & disjunctim in aliquibus codicibus, De ferenda.
Palmam alicujus rei alicui. Cic. 2. de Orat. 227. Et illud quidem admiror, te nobis in eo genere tribuiſſe tantum, & non hujus rei quoque palmam, ut cæterarum, Craſſo detuliſſe.
Poteſtatem alicui. Cic. pro Corn. Balb. Poteſt eſſe ulla denique majeſtas, ſi impedimur, quominus per Pop. Rom. beneficiorum virtutis cauſa tribuendorum poteſtatem imperatoribus noſtris deferamus?
Præconium alicui. Cic. Att. lib. 13. Ligarianam præclare vendidiſti: poſthac quicquid ſcripſero, tibi præconium deferam. [Præcones nempe vendendis rebus adhibiti. Sed hic de Oratione Cic. Pro Q. Ligario agitur, ab Attico valde commendata.
Præmium dignitatis alicui. Cic. pro Flacc. 1.
Primas alicui. Cic. Att. lib. 1. Idem in Orat. cap. 9. Cui primæ ſine controverſia deferebantur.
Triumphum. Cic. Att. lib. 8. 3. Deferet triumphum: non acciperene periculoſum ſit, an accipere invidioſum ad bonos?
Aliquid ad alterum. Cic. de Amicit. Quod ſi etiam poſſis quidvis deferre ad alterum, videndum eſt tamen quid ille poſſit ſuſtinere.
Judicia jam facta, domo ad cauſas. Cic. pro Cluent. Etenim non modo authoritatem, ſed etiam nomen judicum amittemus, niſi hic ex ipſis cauſis judicabimus, ac ſic ad cauſas judicia jam facta domo deferemus.
Indicium ad Prætores. Liv. 4. Bell. Pun. Id eſt, Indicare.
Rationes deferre. Cic. Fam. lib. 5. 20.
Regnum. Liv. 1. ab Urbe, Omnes Numæ Pompilio regnum deferendum decernunt. Id eſt, Offerendum atque tradendum.
Studium & benevolentiam ad aliquem deferre. Cic. Fam. lib. 6. 10.
Voluntatem ſuam ad aliquem. Cic. Domit. lib. 6. 22.
Deferre aliquem, pro Accuſare. Tacit. Ann. 14. 48. Majeſtatis delatus eſt.
Impietatis deferri. Tacit. Ann. 6. 47. Dein multorum amoribus famoſa Albucilla defertur impietatis in principem.
Deferre & demonſtrare. Cic. l. 4. in Verr. c. 39. Sopater iterum flens ad Senatum defert iſtius cupiditatem, minasque demonſtrat. [Sed commate poſt v. Defert diſtinguendum. Quin plane Refert legit Græv. Quanquam, Deferre ad ſenatum, quin recte dicatur, dubitare non licet. V. ad Att. I. Ep. 16. Sic de Off. 3. 31. extr. Rem ad populum detulit. Quanquam ibi quoque Guil. Retulit. Adeo crebro hæc permutantur. V. REFERO.
Deferre nomen alicujus, apud judicem vel magiſtratum, aliquem de aliquo crimine poſtulare. Cic. 3. Verr. Longo intervallo veterem conſuetudinem retuli, & rogatu ſociorum atque amicorum Pop. Rom. meorum autem neceſſariorum, nomen hominis audaciſſimi detuli.
Nomen amici mei de ambitu detulit. Cic. pro Cœlio 56.
Deferre nomen alicujus de repetundis. Cic. 4. Verr.
Deferre nomen, & Accuſare, differunt. Nam Deferre nomen dicitur, qui legibus interrogat apud Prætorem, ut ſi interrogatus neget, ejus nomen in reos referatur: nam Deferre nomen idem eſt quod Reum facere. Accuſare vero, eſt Agere cauſſam, & ſuum reum in judicium adducere. Terent. l. 10. D. de jur. patron. Qui nomen detulit accuſaſſe intelligendus eſt. De patrono loquitur, qui ſi liberti nomen detulerit, non minus a bonorum poſſeſſione removetur, quam ſi accuſarit. Hotoman.
Deferre crimina de aliquo ad Senatum. Liv. 9. Bell. Maced.
Sermones de aliquo ad alterum. Cic. App. lib. 3. 8. Tu cum iſtiusmodi ſermones ad te de me delati ſunt, non debuiſti credere.
Maleficium alicujus ad judicium. Cic. pro Cœlio 76.
De aliquo apud alios. Cic. 3. de Lege Agr. Commodius feciſſent Tribuni pleb. Quirites, ſi quæ apud vos de me deferunt, ea coram potius me præſente dixiſſent.

Deferre, pro Indicaturam facere. Sen. in Epiſt. Videamus hoc quod concupiſcimus, quanti deferatur.
DELĀTUS, [ἐγκληθεὶς] Partic. Cic. 2. de Invent. Ut in quodam judicio, quum venefici cujusdam nomen eſſet delatum, &c.
Divinitus ad nos delatus vir. Cic. 1. de Orat.
Delatus honor. Sil. lib. 16.
DELATIO, [ἔγκλημα] Verbale. Nominis delatio. Cic. 7. Verr. 25. Nuper quum in P. Gabinium vir fortiſſimus & innocentiſſimus L. Piſo delationem nominis poſtularet, &c. Cœl. Ciceroni, lib. 8. 6. Illud mihi occurrit, quod inter poſtulationem & nominis delationem, uxor a Dolabella diſceſſit. V. Deferre nomen.
Crebræ delationes. Tacit. Hiſt. 4. 41. Crebris apud Neronem delationibus famoſos.
Dare delationem. Cic. Divinat. in Q. Cæc. 49. Cuicunque vos delationem dediſſetis.
Dare aliquam delationem alicui. Cic. 1. Verr. Ecquis unquam tam palam de honore, tam vehementer de ſalute ſua contendit, quam ille atque illius amici, ut ne hæc mihi delatio detur?
Factitare delationes. Tacit. Hiſt. 2. 10. Hoc eſt, quod in Bruto Accuſationes factitare Cicero dixit. 130.
Subire delationem. Tacit. Ann. 11. 29.
DELĀTOR, m. [ἐνδείκτης, συκοφάντης, μηνυτὴς] Verbale. Occultus accuſator dicitur, & calumniator. Plin. Jun. in Paneg. 35. 1. Delatorum claſſis permiſſa omnibus ventis. Martial.
Et delator habet, quod dabat, exilium. Sueton. Dom. 9.
Princeps, qui Delatores non caſtigat, irritat.
Delator dicitur, qui auctor & cauſa eſt prodendi alicujus negotii, vel rei, quæ ante incognita, ab eo poſtea detegitur, ac indicatur. Harmenop. tit. de Delator.
DEFERVEO, bui & vi, [ἀποζέω] ēre. Proprie eſt Summe fervere, itaque quod deferbuit, refrigeratur. Columel. lib. 9. cap. 15. Dum mulſeus fructus defervescat. Cato cap. 96. Ubi lupinus deferbuerit.
Defervere, ad hominem transfertur, pro Miteſcere & placidum fieri. Cic. in Orat. 107. Quantis illa clamoribus adoleſcentuli diximus, de ſupplicio parricidarum? quæ nequaquam ſatis deferbuiſſe, poſt aliquanto ſentire cœpimus. Translatum eſt a vino in lacu, vel dolio potius fervere deſinente, quod jam auſteritatem accipit: quæ auſteritas ad judicium jam maturum transfertur.
Defervere & mitigare. Cic. pro Cœlio 43. Jam iſta deferbuerint: jam ætas omnia, jam iſta dies mitigarit.
Deferbuit adoleſcentia. Ter. Adel. 1. 2. 72. Sperabam jam deferbuiſſe adoleſcentiam.
Cupiditates adoleſcentiæ deferbuerunt. Cic. pro Cœlio cap. 18. Summi homines & clariſſimi cives fuerunt, quorum quum adoleſcentiæ cupiditates deferbuiſſent, eximiæ virtutes, firmata jam ætate, extiterunt.
DEFERVESCO, ĕre. Idem. Varro de R. R. 2. 2. Æſtus deferveſcunt.
Deferveſcit ira. Cic. 4. Tuſc. 78. Aut rogandi, orandique ſunt, ut ſi quam habent ulciſcendi vim, differant in tempus aliud, dum deferveſcat ira.
Deferbuiſſe 270. pro Cluent. Defervissent pro M. Cœl. 500. ed. Lamb. H. St. [Cæterum omnia ſupra allata, ad Inchoativum v. pertinere arbitror, ac vereor, ut Deferveo usquam occurrat. Nam ap. Plin. 14. 9. extr. videtur 3. conj. Defervĕre.
DEFERVEFĀCIO, ĕre. [ζεσποιέω] Idem quod Fervefacere. Cato R. R. cap. 157. de Braſſicæ Medicamentis. Tormina quibus moleſta erunt, ſic facito: Braſſicam macerato bene, poſtea in aulam conjicito, defervefacito bene. Ubi cocta erit bene, aquam defundito. Eo addito oleum bene, & ſalis paululum, & cuminum & pollinem polentæ. Poſtea ferve bene facito, &c. Plin. lib. 23. cap. 7. Radix caprifici defervefacta in vino, dentium dolores. ſubaud. Sedat. Rurſum lib. 20. cap. 7. de Caulibus Lactucæ, Defervefacti hi caules, & ſtomacho utiliſſimi traduntur. In his exemplis Defervefacere nihil aliud ſignificat quam Fervefacere, vel potius Vehementer fervefacere, ut DE augeat: vel certe Coquere, ut palam eſt propius intuenti. adde Vitruv. 8. 5.
DEFETISCOR, Scribitur & DEFATISCOR. V. ſupra. ĕris, defeſſus ſum, ut ait Priſcianus, [καταπονοῦμαι, κοπιῶμαι] defetiſci. Labore deficere. Ter. Phorm. 4. 1. 23.
Neque defetiſcar unquam ego experirier,
Donec tibi id quod pollicitus ſum, effecero.
Languens & defeſſus. Cic. Fam. lib. 10. 28. Senatumque jam langueſcentem & defeſſum ad priſtinam virtutem conſuetudinemque revocavi.
Omnibus medullis defeſſus. Catul. Epigr. 53. 30.
Satietate defeſſus. Cic. Curioni lib. 2. 3. Neque quisquam eſt, quin ſatietate jam defeſſus ſit.
Defeſſus ſum quærere. Plaut. Epid. 5. 2. 55.
Defeſſus ſum quæritando. Plaut. Amph. 4. 1. 6. Ter. Adel. 4. 6. 1. Ego vapulando, ille verberando usque, ambo defeſſi ſumus. Ibid. 2. 2. 5.
Defeſſus ſum ab gerunda aqua. Plaut. Pœnul. 1. 2. 14.
Defeſſus ſum ridendo de te. Ter. Eun. 5. 7. 7.
Jubendo defeſſus. Ovid. 9. Met. 198.
Cedo defeſſus malis. Sen. Medea 7.
Defeſſus recreatur. Plin. lib. 27. cap. 12.
Defeſſus acie. Stat. 12. Theb. 497. Vulgo Defenſos. V. ACIES.
Defeſſus cultu agrorum. Cic. pro Lege Agr. 12. Sic Defeſſus labore diſputationis. Cic. 2. de Orat. 234.
Defeſſa ac refrigerata accuſatio. Cic. 2. Verr. 31.
Animi forenſibus negotiis atque urbano opere defeſſi, geſtiunt ac volitare cupiunt vacui cura atque labore. Cic. 2. de Orat. 33.
Artus defeſſi. Ovid. 3. Triſt. 12. 22.
Aures convicio defeſſæ conquieſcant. Cic. pro Archia 12.
Membra labore. Catul. Epigr. 48. 14.
Tormenta. Cic. pro Cluent. 177. Quum jam tortor atque eſſent tormenta ipſa defeſſa.
DEFĬCIO, ēci, ectum, [ἀπαγορεύω, ἐκλείπω, ἀπολείπομαι, ὑπολείπω, ἀφίσταμαι] ĕre. quando pro Relinquere & deſerere accipitur, habet paſſivum: quando vero pro Defetiſcor, neutrum eſt. Et autem a De & Facio compoſitum.
Deficere, pro Deeſſe. Cic. 3. Verr. 31. Vererer ne mihi crimina non

na non suppeterent, ne oratio deesset, ne vox viresque deficerent. subaud. Mihi.
Æquor deficit puppibus. Stat. 1. Achil. 446.
Anima deficit per æstum. Cels. lib. 1. cap. 17. Atque hic quoque habenda virium ratio est, neque committendum ut per æstum anima deficiat.
Animantes, quum calor defecerit, non interire. Cic. 3. de Nat. Deor. 35.
In causa aliquem deficiunt omnia. Cic. pro Fontejo 24.
Deficiunt artes, deficiuntque doli. Tibul. lib. 1. Eleg. 4. 82.
Dolor me non deficit. Cic. 7. Verr. 157.
Linguæ defecerat humor. Ovid. 9. Met. 56.
Noctis lentus non deficit humor. Virg. 1. Georg. 290. Hoc est, Non deserit. Unde & qui deserunt exercitum ad hostes transeuntes, Defectores vocantur. Servius.
Improbitas aliquem defecit. Cic. 3. in Catilin. Ita eum non modo ingenium illud, & discendi exercitatio, qua semper valuit, sed etiam propter vim sceleris manifesti atque deprehensi, impudentia qua superabat omnes, improbitasque defecit.
Ingenium deficit. Ovid. 2. Fast. 123.
Luna deficit nocturno tempore. Plin. lib. 2. cap. 10. Cic. 1. de Divin. 121. Si Luna paulo ante Solis ortum defecisset, &c.
Interpositu, interjectuque terræ repente Luna deficit. Cic. 2. de Nat. Deor. 103.
Membra deficiunt. Lucret. lib. 5. 885.
Manus ad cœpta deficiunt. Ovid. 8. Met. 492.
Memoria deficit. Cic. 2. de Fin. 44.
Omnis motus animi deficit. Cic. de Clar. Orat. 93. Dein quum otiosus stylum prehenderat, motusque omnis animi, tanquam ventus hominem defecerat, flaccescebat oratio. De Galba Oratore.
Nervi deficiunt. Hor. in Arte Poet. 27. Ovid. 12. Met. 567.
Prudentia deficit illum. Cic. de Clar. Orat. cap. 24.
Latera & vox me deficiunt. Cic. 3. Verr. 31.
Res eos jampridem, fides deficere nuper cœpit. Cic. 2. in Catilin.
Res frumentaria ipsos deficere cœpit. Cæs. Bell. Gall. 2. 10.
Res ipsa quam scribam deficit. Cic. Q. fratr. lib. 2. 15. Omnia colligo, ut novi scribam aliquid ad te: sed ut vides, res me ipsa deficit.
Rebus dubiis deficere. Virg. 6. Æn. 196. Hoc est, Deserere in rebus incertis. Servius. V. infra.
Sanguis & vires illum deficiunt. Cæsar. 7. 50. ult.
Sensus deficit. Lucret. lib. 3. 546.
Deficit & extinguitur Sol. Cic. in Somn. Scip. 17. Nanque ut olim deficere Sol hominibus, extinguique visus est, &c.
Solatia me deficiunt, i. e. desunt mihi. Cic. Sulpic. lib. 4. 5. Sed opprimor interdum, & vix resisto dolori: quod ea me solatia deficiunt, quæ cæteris quorum mihi exempla propono, simili in fortuna non defuerunt.
Spes deficit, non voluntas. Cic. Att. lib. 7. 20.
Studia cuncta ætate exacta deficiunt. Cic. pro Deiot. 28.
Sylvæ glandes deficiunt. Virg. 1. Georg. 149.
Tempus deficit ad bellum gerendum. Cic. pro Rosc. Amer. cap. 32. pr.
Tempus hercle te citius, quam oratio deficeret. Cic. pro Rosc. Amer. 89. Sic deficiet me jam dies, nox, &c. pro Cœlio 29.
Tela mihi deficiunt. Cæs. 3. Bell. Gall. 5. Non solum vires, sed etiam tela nostris deficerent.
Vires deficiunt aliquem. Cic. 1. de Orat. 199.
Vita discentes deficit. Cic. 3. de Orat. 23.
Vires & vita deficit, &c. Cic. 7. Verr. 71. Si me in ea querimonia quam sum habiturus de istius crudelitate, & de civium Romanorum indignissima morte, non modo vires, verumetiam vita deficiat, id mihi præclarum & jucundum putem?
Vox eum defecit in illo loco. Cic. Fam. lib. 7. 1.
Deficit in mucronem figura. Plin. lib. 2. cap. 10. Id est, Definit, hoc est, Habet mucronem.
Deficere, [ἀφιστάναι] Desistere, & a ductu alterius recedere & quasi rebellare. Sallust. in Jugurth. Quod oppidum primum omnium post malam pugnam ab rege defecerat. Cæs. 5. Bell. Gall. 25. Ille veritus, ne civitas eorum impulsu deficeret. V. TRANSEO.
Plane ab aliquo. Cic. Fam. lib. 7. 12.
A principe aliquo ad alium. Liv. 2. ab Urbe, Eodem anno duæ coloniæ Latinæ, Pometia & Cora, ad Aruncos deficiunt. Id est, a Romanis deficiunt, & ad Aruncos se conferunt. Cæs. 2. Bell. Gall. 14. Ab Heduis defecisse.
Deficit utilitas ab amicitia. Cic. 2. de Fin. 79. Sed quid ages tandem, si utilitas ab amicitia (ut sæpe fit) defecerit? Id est, Si nulla utilitas percipitur ex amicitia.
A dignitate sua. Cic. pro Sylla 35.
A virtute. Cic. de Amicit. cap. 11. Difficile est amicitiam manere, si a virtute defeceris.
A seipso, est Mores mutare. Cic. Cœlio lib. 2. 16. Illud miror, adduci potuisse te, qui me penitus nosse deberes, ut existimares aut me tam improvidum, &c. aut tam inconstantem, ut collectam gratiam florentissimi hominis effunderem, a meque ipse deficerem, &c.
A vita. Cic. 3. de Fin. Sæpe officium est sapientis, deficere a vita. Legitur in emendatioribus codicibus Desciscere.
Deficere, pro Defetisci, neutrum. Martial. lib. 2. 6. Lassus tam cito deficis viator. Cic. 4. Acad. 7. Tamen nec illi defecerunt, neque nos studium exquirendi defatigati relinquemus.
Deficere, proprie res dicitur, Quæ propemodum consumpta est.
Concidere & deficere. Cic. Att. lib. 1. 11. Ne una plaga accepta P. C. conciderent, ne deficerent.
Consenescere & deficere. Cic. de Senect. Nec ulli bonarum artium magistri non beati putandi, quanvis consenuerint vires atque defecerint.
Deficere animo, animis, viribus. Cic. Martius Rufus Quæstor in castris relictus a Curione, cohortatus suos ne animo deficiant. Liv. 6. Bell. Pun. Cæs. 7. Bell. Gall. 30.
Deficere animum, pro animo. Varr. de R. R. cap. 16. Ne deficiant animum. De Apibus.
Alimento. Columel. lib. 3. de Vite, Quumque transtuleris de humido in aridum locum, vide ne pristino alimento deficiat. Idem, Commode fluunt, nec deficiunt macro solo.
Cœptis. Valer. 2. Argon. 597. Ne defice cœptis.
Discursibus. Valer. 5. Argon. 427.
Mente. Ovid. 9. Met. 635.
Visu. Sueton. de Clar. Gram. 3. 5. Quum jam non gressu modo deficeret, sed & visu. Emend. codd. Deficeretur.

DEFICIOR, pass. Columel. lib. 3. Jugatum quadam parte deficitur, quadam superat. Cic. pro Cluent. En hoc illud est quod ante dixi, mulier abundat audacia, consilio & ratione deficitur.
Deficitur aqua salienti hæc amœnitas. Plin. Jun. lib. 2. Epist. 17.

DEFICIENS, Partic. [ἐκλείπων.] Cic. 1. Tusc. 30. Qui quum acriter oculis deficientem solem intuerentur, ut aspectum omnino amitterent, &c.
Ales deficiens cadit. Sen. Herc. OEth. 8.
Cibus deficiens. Ovid. in Ibin. 524.
Deficiens animo mœsto. Lucret. lib. 6. 1231.
Sermoni deficiente die. Ovid. 5. Trist. 13. 28.

Utque solebamus consumere longa loquendo
Tempora, sermoni deficiente die.

DEFICIENTIA, Paulinus Nolanus 23. n. 8. Ad Deficientiam indeficientem.

DEFECTUS, Partic. [ἐκλελοιπώς] a Deficio vel Deficior, habet interdum significationem activam in voce passiva, ut ait Valla. 2. 30. Martial. lib. 13. 77.

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantator cygnus funeris ipse sui.

Defectæ senectutis homo. Ulp. in l. arboribus. §. de illo. D. de usufruct.
Defecta senio arbor. Columel. lib. 5. cap. 6.
Dentibus defecti, id est, Edentuli. Plin. lib. 8. cap. 16.
Animo. Plin. lib. 20. cap. 14. Magna societas cum hac ad recreandos defectos animo, pulegio.
Ætate. Ulp. in l. 3. §. Ignoscatur. D. De S. C. Syl. V. Fabro, Scheff. Gud. Burm. not. ad Phædri l. 1. F. 21. 3.
Libri defecti. Cic. Att. lib. 13. 23. Libri ad Varronem non morabantur. Sunt enim defecti, ut vidisti, tantum librariorum menda tolluntur. Baptista Pius legit Defecti, hoc est, Æquati, lævigati, umbilicis decorati. Alii aliter. Locus valde vexatus.
Defectus, passive [ἐκλελειμμένος] pro Destitutus. Ovid. in Ibin. 119.

Sitque (quod est rarum) solito defecta favore
Fortunæ facies invidiosa tuæ.

Aqua, ciboque defecti. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Solo mœret defecta cubili. Valer. 7. Argon. 116.
Genibus defectus. Stat. 6. Theb.
Sol lumine. Tibul. lib. 2. Eleg. 5. 76.
Viribus. Sen. Hippol. 4.
Defecta a menstruis mulier. Cels. lib. 1. cap. 8. Quæ neque peperit, neque gravida est, si lac habet, a menstruis defecta est.
Defectus, Nomen ex Partic. [ἀπόλειπτος] Columel. in præfat. lib. 1. Sed sive fundum locuples mercatus est, e turba pedissequorum lecticariorumque, defectissimum quemque annis & viribus in agrum relegat.

DEFECTUS, ûs. [ἔκλειψις, ἀπόλειψις.] Liv. 4. ab Urbe, Defectus alibi aquarum circa torridos fontes rivosque, stragem siti pecorum morientium dedit.
Defectu cordis. Plin. lib. 11. cap. 37. Ideo non vivere hominem ultra centesimum annum defectu cordis.
Defectus animi. Plin. lib. 20. cap. 2. ad finem, Ipse cucumis odore defectum animi. subaud. Sanat.
Defectus solis & lunæ. Gell. lib. 2. 5. Cic. 2. de Nat. Deor. Neque solum ejus species ac forma mutatur, tum crescendo, tùm defectibus in initia recurrendo: sed etiam, &c. de Luna.
Defectus varii solis. Virg. 2. Georg. 478.
Defectus velox. Plin. lib. 34. cap. 2. de Æris generibus eodem significatu dixit, Non longi ævi, & velocis defectus.
Defectus stomachi præcipue excitat inula. Plin. lib. 19. cap. 5.
Defectu medicorum multi perierunt, id est, Quia medici defuerunt, præsto non fuerunt. Ex Valla. l. 4. C. 6.
Laborat luna defectu. Claud. in Epigr. de Magnete 4.

DEFECTUM, ti. Subst. n. Cic. pro Sextio, Ille ad eos a quibus audiebatur quotidie, aliquid defecti afferebat. [Ita Nizol. sed locum non reperi.

DEFECTIO, ōnis. [ἀπόστασις] proprie est Recessio (inquit Valla) aut militum, aut civitatis a domino, vel a superiore. Liv. 1. ab Urbe. Cic. Q. fratr. lib. 1. 4. Multa convenerant, quæ mentem exturbarent meam, subita defectio Pompeji, alienatio Consulum, &c.
Abstinere a defectione. Liv. de Bell. Pun.
Attentare defectionem. Liv. de Bell. Pun.
Circunspectare defectionis tempus. Liv. de Bell. Pun.
Esse in defectione. Liv. de Bell. Pun.
Facere defectionem. Liv. de Bell. Pun.
Inire. Liv. de Bell. Pun.
Moliri. Liv. Circeiosque & Velitras colonias jamdiu molientes defectionem, &c.
Oriri defectionis initium. Cæs. 5. Bell. Gall. 26. pr.
Spectare ad defectionem. Liv. de Bell. Pun.
Defectio a recta ratione. Cic. 4. Tusc. 22. Omnium autem perturbationum fontem esse dicunt intemperantiam, quæ est a tota mente ae recta ratione defectio.
Defectio mulierum a conceptu. [ἔκλειψις, λειποψυχία] Plin. in Prœm. lib. 23. Pampini sanguinem excreantibus, & mulierum a conceptu defectioni diluti potu prosunt. Eam potius intelligit affectionem prægnantium, quæ & Malacia, & Pica vocatur. Κίσσα Diosc.
Animi defectio. Cic. Att. lib. 3. 18.
Animæ defectio. Cels. lib. 7. cap. ult.
Virium defectio. Cic. de Senect. cap. 9. Etsi ipsa defectio virium, adolescentiæ vitiis efficitur sæpius quam senectutis.
Solis & Lunæ. Cic. de Senect. 49. Quam delectabatur quum defectiones solis & lunæ multo ante nobis prædiceret? Idem de Divin. 1. 49. & de Nat. Deor. 2. 19.

Defectio,

Defectio, pro Debilitate. Sueton. in Calig. cap. 50. In adolescentia ita patiens laborum erat, ut tamen nonnunquam subita defectione ingredi, stare, colligere semet ac sufferre vix posset. Tacit. lib. 5. Vocarique qui recreandæ defectioni cibum adferrent.

Defector, ōris. Verbale. [ἀποστάτης] Sueton. in Neron. cap. 43. Revocatisque ad pœnitentiam defectoribus, &c. Tacit. Ann. 12. 50. 3. Hist. 3. 12. 3.

Defectivus, [ἐλλιπὴς] Calepinus probat ex Cic. lib. 1. Off. quo loco vox hæc videtur adjecta ab interprete aliquo, cui Mancum significare videbatur Defectivum. Cæl. Aur. Acut. 2. 10.

Defectrix, Tertull. adverf. Val. extr.

Defectuōsus, Justin. cap. 7. §. 4. C. de summa Trin.

Defīgo, xi, xum, [καταπήγνυμι] ĕre. Proprie est Immittere, & veluti implantare. Columel. lib. 2. Tum in terram bene pastinatam & stercoratam rectum sarmentum defigito. Cic. 5. Verr. Aciem defixere in his vestigiis, &c.

Arbos terræ defigitur. Virg. 2. Georg. 290.

Animos defigere. Liv. 1. Tacita mœstitia ita defixit omnium animos, ut, &c. Defigere animos & intendere. Cic. 4. Acad. Parum defigunt animos, & intendunt in ea quæ perspicua sunt, ut, &c.

Audaciam in mentibus atque oculis omnium. Cic. 8. de Provinc. Consul. Nihil de hac ejus urbana, quam ille præsens in vestris oculis mentibusque defixit, audacia loquor.

Colaphis aliquem in terram. Plaut. Pers. 2. 4. 22.

Columellas in trabibus. Cæs. 2. Bell. Civil. 10.

Cultrum in corde. Liv. 1. 58.

Crucem defigere. Cic. 4. Verr.

Gladium jugulo. Liv. 1. 25.

Curas in Reipub. salute. Cic. 14. Philipp. 13.

Ensem. Sil. lib. 10.

Furta alicujus in oculis populi. Cic. Act. 1. in Verr. 7. Hoc est, Ita recitare ut non modo audiri, sed etiam fieri videantur.

Mentem in aliqua re. Cic. 3. de Orat. 8. Omissis cæteris argumentis in eo mentem, orationemque defigit.

Ocellos in aliquem. Ovid. 2. Amor. 8. 15.

Oculos spe & mente in rem aliquam. Cic. 11. Philipp. 10. Cujus sanguinem non bibere censetis? in cujus possessiones atque fortunas non impudentissimos oculos spe & mente defigere?

Oculorum aciem in terram. Plin. lib. 8. cap. 16.

Pavor defixerat cum admiratione Gallos. Liv. 7. Et lib. 5. Ipsi pavore defixi primum steterunt. Et lib. 3. 47. extr. Stupor omnes admiratione rei tam atrocis defixit.

Plantam in hortis. Ovid. 193. de Rem. Amor.

Sententiam judicum in animis. Cic. pro Domo sua, 9. Ad quam sententiam dixi? primum eam, quam populi sermo in animis vestris jam ante defixerat.

Sicam in corpore. Cic. 1. in Catilin. 6. extr.

Crabrones spicula defigunt. Ovid. 3. Fast. 753.

Defigere, est & Veneficiorum & Devotionum verbum, ut Virgil. Ciri 377.

Regis Iolchiacis animum defigere votis.

Vota Iolchiaca sunt Devotiones magicæ, sive veneficæ, qualibus Thessali, gens iis rebus infamis, uti solebant. Auctor libri de Herbis, qui vulgo Apulejo ascribitur, cap. 7. Si quis Devotus, Defixusque fuerit in suis nuptiis, sic eum resolvas. Sen. Herc. OEth. v. 123.

Hoc inquit magæ Dixere amorem posse defigi malo. Plura V. apud Ryckium in Tacit. Ann. 2. 30. 4. p. 37.

Deprecationibus diris defigi. Plin. lib. 28. cap. 2. Ubi V. Hard.

Defixus, Partic. [καταπεπηγμένος] Cic. 4. Philipp. 6. Virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest, nunquam dimoveri loco.

Acies, ut, Stat cuneo defixa acies. Stat. 9. Theb. 677.

Animus defixus malis, id est, Vi malorum atque calamitatum attonitus & mentis inops atque consilii. Claud. 4. Paneg. 486.

Animus defixus in aliqua contemplatione. Plin. lib. 2. Epist. 1.

Aratra defixa. Virg. 3. Georg. 519.

Atque opere in medio defixa relinquit aratra.

Mens defixa humi. Cic. in Somn. Scip. 9. Quousque humi defixa tua mens erit?

Oculis defixis videre. Hor. 1. Epist. 6. 14.

Obtutu hæret defixus in uno. Virg. 1. Æn. 499.

Ora. ut, Defixi ora tenebant. Virg. 8. Æn. 520.

Vix ea fatus erat: defixique ora tenebant
Æneas Anchisiades, &c.
— defixa Latinus
Obtutu tenet ora. Virg. 7. Æn. 250.

Spes omnium posita & defixa in te. Cic. pro Flacc. 3. Ut omnia Reipubl. subsidia, totum statum civitatis, omnem memoriam temporum præteritorum, salutem præsentium, spem reliquorum, in vestra potestate, in vestris sententiis, in hoc uno judicio positam & defixam putetis.

Defixum, sic dicitur ut Insitum, hoc est, Indelebile. Cic. pro Domo sua, 103. Hanc vero in palatio, atque in pulcherrimo urbis loco porticum esse patiemini, &c. doloris mei defixum indicium ad memoriam omnium gentium sempiternam.

Defixio, ōnis. Gloss. Lat. Græc.

Defingo, inxi, ictum, ĕre. Idem ac simpl. Fingere. Cato de R. R. C. 74. Ubi bene subegeris, defingito, coquitoque sub testa. De Pane depsticio. Tertull. adv. Marcion. 2. extr. conf. diffingo.

Defīnĭo, īvi, ītum; [ἀποφαίνω, ὁρίζω, περιγράφω, καθορίζω] īre. Terminare, & quasi finem dare. Cic. de Amicit. Altera sententia est, quæ definit amicitiam paribus officiis ac voluntatibus.

Definiunt fundi extremam partem oleæ. Cic. pro Cæcin. Ejus autem fundi extremam partem oleæ directo ordine definiunt.

Bene dicere, non habet definitam aliquam regionem, cujus terminis septa teneatur. Cic. 2. de Orat. 5.

Unamquamque rem certo naturæ termino definire. Auth. ad Heren. lib. 3.

Circunscribere & definire. Cic. pro Sextio 1. 16.

Definire & complecti. Cic. 1. de Orat. 64. Quamobrem si quis universam & propriam Oratoris vim definire complectique velit, is Orator erit, &c.

Concludere ac definire orationem. Cic. 4. Verr. Ut aliquando totam hujus generis orationem concludam ac definiam.

Aliquid breviter illustrare, verbisque definire. Cic. 2. de Orat. 39.

Ædes sibi optimas definire. Cic. Philipp. 8. 9.

Definire alicui quid faciat. Cic. pro Quinct. 84.

Artem definire ex rebus perspectis planeque cognitis. Cic. de Orat. 1. 108.

Definire diem. Cæs. Bell. Civil. 1. 11. Vulgus Determinare dicit.

Discordias. Cic. de Arusp. Resp. 53. Quas ego alias optimatum discordias a diis immortalibus definiri putem?

Horizon nostrum aspectum definit. Cic. 2. de Divin. 92.

Imperium, orbis terrarum terminis. Cic. pro Sextio cap. 31. Qui imperium populi Romani orbis terrarum terminis definisset. De Pompejo.

Definire in quinquennium. Cic. de Lege Agr. 32. Dat præterea potestatem verbo Prætoriam, revera regiam: definit in quinquennium, facit sempiternam.

Definire legem alicui. Cic. Verr. 3. 211. Cur huic præcipua lex injuriæ definitur?

Certus ac definitus locus. Cic. in Somn. Scip. cap. 3. Sic habeto omnibus qui patriam conservaverint, adjuverint, auxerint, certum esse in cœlo, ac definitum locum, &c.

Locum definire. Hirt. lib. 6. 30.

Lucide ac breviter definire. Cic. Orat. 2. 162.

Mala dolore, bona voluptate definiunt. Cic. in Pison. 42.

Tempore & die memoriam beneficii definire. Cic. Post red. ad Quirites.

Definita animi moderatio. Author ad Heren. lib. 1. 1.

Modum vitæ suæ animi æquitate definire. Cic. pro Marcel. 25. Hic tu modum tuæ vitæ, non salute Reipub. sed æquitate animi definies.

Numerum & magnitudinem alicujus rei. Cic. Verr. 3. Non solum numerum signorum, sed etiam uniuscujusque magnitudinem, figuram, statum literis definiri vides.

Definita quæstio apud Oratores. Cic. in Partit. Quid quæstio? quasnam habet partes? C. P. Infinitam, quam consultationem appello: & definitam, quam controversiam nomino.

Res quas Romani gesserunt, orbis terræ regionibus definiuntur. Cic. pro Archia 23.

Constituta & definita res. Cic. de Orat. 42.

Quam vitam ingrediar, definias. Cic. 4. Acad. 114.

Definire dialecticis est, quid res sit, Explicare; quod perfecte fit ex caussis rei naturam comprehendentibus: circunscripte ex reliquis argumentis.

Definitum est. Plaut. Cistel. 2. 1. 43. Perge loqui: non remittam, definitum est.

Definitum ac certum. Cic. Fam. lib. 3. 8. Nihil enim habent quod definitum sit aut certum.

Definitum & constitutum. Cic. de Fato 9. Non sequitur tamen ut etiam sedere eos, & ambulare, & rem agere aliquam principalibus caussis definitum & constitutum sit.

Definitio, [ὅρος, ὁρισμὸς] Est oratio explicans quid res sit. Quintil. lib. 7. cap. 4. Finitionem vocat. Cic. 1. Off. 7. Omnis enim quæ a ratione suscipitur de aliqua re institutio, debet a definitione proficisci: ut intelligatur quid sit id de quo disputatur. V. in Topic. Item 1. de Orat. 189. & 2. de Fin. 5.

Definitio genere declaratur, & proprietate quadam, aut etiam communium frequentia, ex quibus proprium quid sit eluceat. Cic. in Partit. 41.

In definitionibus neque abesse quicquam decet, neque redundare. Cic. de Orat. 83.

Hominis definitio una in omnes valet. Cic. 1. de Legib. 29.

Propriam cujusque vim definitione declarare. Cic. de Orat. 190.

Vera definitio. Cic. de Invent. 2. 53.

Hominum & temporum definitione sublata. Cic. de Divin. 2. 110. Hoc est, Non explicando seu exprimendo nominatim homines & tempora. Definitione, id est (ut barbari loquuntur) Specificatione.

Definitio, Regula, locus communis: quam Maximam vulgus vocat. Javol. l. 202. Omnis definitio in jure civili periculosa est.

Definitīvus, Adj. [ὁριστικὸς] Cic. de Invent. 2. 7. pr. Quum facti controversia est, quando conjecturis causa firmatur: constitutio conjecturalis appellatur. Quum autem nominis; quia vis vocabuli definienda est, constitutio definitiva nominatur.

Definīte, [ὡρισμένως] Adv. Cic. pro Corn. Balb. cap. 14. Lex id Gellia & Cornelia, quæ definite potestatem Pompejo civitatem donandi dederat, sustulisset.

Definite dicere. Cic. in Orat. 118. Qui enim nihil potest tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, distincte, facete dicere, præsertim, &c.

Definitive, Adv. Tertull. de Carn. Christ. cap. 18. Cæl. Aurel. Acut. præf. 1. 14.

Definitor, Tertull. adverf. Marc. 5. 10.

Defit, [λείπεται] Imperf. pro Deest: non nisi in aliquot tertiis personis, & in infinito reperitur. Ter. Hec. 5. 2. pr. Nihil apud me tibi defieri patiar. Idem Eun. 2. 2. 12. Nihil quum est, nihil defit tamen.

Defit animus mihi. Plaut. Milit. 4. 6. 46.

Quia stare nequeo, ita animus per oculos meos defit.

Defit dies. Plaut. Rud.

Defit mihi fortuna. Cic. 3. Tusc. C. 19. Pol mi fortuna magis defit quam genus. Ex Veteri poëta.

Non defit lac. Virg. Ecl. 2. 22.

Lac mihi non æstate novum, non frigore defit.

Vitæ copia defit. Lucret. lib. 6. 814.

Defloculus, [λειπόφθαλμος] dicitur a Martiali pro Lusco, lib. 12. 59. de importunis Basiatoribus, Hinc defloculus, & inde lippus. [Sed doctis merito suspecta est hæc Lectio. Quid si legeris Destilloculus? Nomen fictum de eo, qui habet Acre malum semper stillantis ocelli, ut Juvenalis S. 6. v. 109. expressit. Græci αἰγίλωπα & ῥυάδα vocant affinia inter se vitia. Juniores Fistulam lacrymalem, communi nomine appellant.

DEFIXUS, V. DEFIGO.

DEFLACCARE, Vetus & prorsus obsoletum verbum est, quo antiquissimi usi sunt pro Atterere. Author est Nonius 1. 22. Nisi forte Defloccare rectius legatur, de quo infra suo loco.

DEFLAGRO, [καταφλέγομαι, ἐμπρήθομαι] are. Vehementer comburi. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Dianæ Ephesiæ templum deflagravisse.

Deflagrare ardore, flamma. Cic. 4. Acad. 37. Fore tamen aliquando, ut omnis hic mundus ardore deflagret.

Communi incendio deflagrare. Cic. pro Sextio 99. Aut qui propter insitum quendam animi furorem, discordiis civium ac seditione pascantur: aut qui propter implicationem rei familiaris, communi incendio malint quam suo deflagrare.

Phaethon ictu fulminis deflagravit. Cic. 3. Off. 25.

Deflagrare, Defervescere, languescere. Lucan. lib. 4. 280.

— sic deflagrare minaces.
Incassum, & vetito passus languescere bello.

Iræ deflagrant. Liv. 40. 8. Sed interdum spes animum subibat, deflagrare iras vestras, purgari suspiciones posse.

Seditione paulatim deflagrante. Tacit. Hist. 2. 29. 3.

DEFLAGRATIO, Verbale. [ἐμπρησμὸς, κατάφλεξις] Cic. 3. de Fin. 19. Quoniamque illa vox inhumana & scelerata ducitur eorum qui negant se recusare quo minus ipsis mortuis terrarum omnium deflagratio consequatur: quod vulgari quodam versu Græco pronuntiari solet.

DEFLAGRATUS, Partic. [καταφλεχθεὶς] Cic. 3. Tusc. 19. Fana, flamma deflagrata.

DEFLECTO, is, xi, xum, [κατακάμπτω, ἀποκλίνω] ere. Torquere & curvare. Columel. lib. 6. cap. 11. Post triennium quum jam satis amplum incrementum ceperit, ramum olivæ qui videtur nitidissimus deflecte, & ad crus arboris ficulneæ religa.

Deflectere, pro Divertere. Sueton. in August. cap. 93. At contra non modo in peragranda Ægypto paulum deflectere ad visendum Apin supersedit, sed & Cajum, &c.

Carinam deflectere aliquo. Lucan. lib. 5.

Deflexit consuetudo majorum de spatio & curriculo. Cic. de Amicit. cap. 12. Etenim eo loco Fanni & Scævola locati sumus, ut nos longe prospicere oporteat futuros casus Reip. deflexit enim jam aliquantulum de spatio, curriculoque, consuetudo majorum.

Deflexit de via consuetudo. Cic. 2. Off. 3. Hoc autem de quo nunc agimus, idipsum est quod utile appellavit: in quo verbo lapsa consuetudo, deflexit de via.

Deflectere se de curriculo petitionis, & animum ad accusandum transferre. Cic. pro Muræn. 46. Tu quum te curriculo petitionis deflexisses, animumque ad accusandum transtulisses, existimasti te utrique negotio satisfacere potuisse?

Deflectere de cursu suarum actionum. Cœl. ad Cic. lib. 8. 11.

Interpretationem nominum deflectere. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 3. Horum nominum interpretationem, & prout cuique visum est convenire, deflexit.

Deflectere in aliquem locum. Plin. Jun. lib. 4. Epist. 1. Deflectemus in Thuscos, non ut agros, remque familiarem oculis subjiciamus: id enim postponi potest: sed ut fungamur necessario officio.

Ab ira in se deflectere. Stat. 2. Sylv. 1. 59.

Deflectere ex itinere. Plin. Jun. in Epist. Spero, imo confido facile me impetraturum, ut ex itinere deflectat ad te.

Iter deflectere. Lucan. lib. 3. 337. Quid rapidum deflectis iter?

Lumina deflectere. Ovid. 7. Met. 789.

Lumina deflexi, revocataque rursus eodem
Rettuleram: & medio (mirum) duo marmora campo
Aspexi.

Oculos deflectere a cura. Valer. 8. Argon. 76.

Unde oratio deflexit. Cic. 5. Tusc. Sed adhibeat oratio modum, & redeat illuc, unde deflexit.

In pejus deflectere. Ovid. 1. de Rem. Amor. 325.

Deflectere de recto. Cic. l. 5. in Verr. 176. Siquis tantulum de recta regione deflexerit, &c. Id est, a recto.

Deflectere rem ad verba. Cic. pro Cæcin. 51. Si ad verba rem deflectere velimus.

Declinare a proposito, & deflectere sententiam. Cic. in Orat. 137.

Belli deflectere tumultus. Stat. 1. Theb. 280.

A veritate. Cic. pro Q. Rosc. cap. 16.

A virtute patris. Cic. de Arusp. Resp. cap. 19.

DEFLEXUS, Partic. [κατακαμφθεὶς] Plin. lib. 17. cap. 23. Altera deflexa vite vel palmite juxta suam arborem.

Amnes in alium cursum contorti & deflexi. Cic. 1. de Divin. 19.

Deflexa ætas a laboribus ad otium. Cic. Att. lib. 9. 10. Ætas a diuturnis laboribus deflexa (quidam legunt Devexa) ad otium, domesticarum me rerum delectatione mollit.

Est & in obscœnos deflexa tragœdia risus. Ovid. 2. Trist. 409.

DEFLEXUS, ûs. [κάμψις] Columel. lib. 4. cap. 26. de Vite. Ne deflexu frangatur.

DEFLEXIO, ōnis. f. Macrob. in Somn. Scip. 1. 6. extr. In lævam dextramve deflexio. Juvenc. 4. 155. in Luc. 21. Deflexio lucis.

DEFLEXURA, Idem apud Augustin.

DEFLEO, es, ēvi, ētum, [κατακλαίω] ēre. Idem quod Flere significat: nisi quod compositio aliquid addit energiæ. Asin. Poll. Cic. lib. 10. 31. Itaque illud initium Civilis belli deflevi. Sic Casus deflere. Cic. de Clar. Orat. 96.

Deflere cœnas. Plaut. Stich. 1. 3. 60.

Insatiabiliter deflere. Lucret. lib. 3. 920.

Deflere in sinu amici. Plin. Jun. in Epist.

Vanos labores. Claud. 2. in Eutrop.

Immaturam mortem alicujus in sinu amici. Plin. Jun. Epist. 1. lib. 2.

Gravibus cogor deflere querelis. Propert. lib. 1. Eleg. 16. 13.

Voce deflere quempiam. Tacit. lib. 3. 5. 17. Vitellii, & Veranii voce defletum Cæsarem, &c.

Suprema deflere, Hoc est, Mortem. Tacit. lib. 3. 49. Post celebre carmen, quo Germanici suprema defleverat.

Genitrix deflenda. Sen. Octav. 1. v. 10.

DEFLENS, Ovid. 7. Met. 388.

DEFLETUS, [κεκλαυμένος] Partic. a Defleor. Cic. 1. Tusc. 35. Non liberi defleti, non fortunæ omnes a victoribus possiderentur. Idem 13. Philipp. Sed hæc satis diu multumque defleta sunt.

Domus defleta. Claud. in præf. lib. 2. in Eutrop. 19. 24.

Mors a multis sæpe defleta, Cic. 3. de Orat. 3. conf. Virg. 6. Æn. 220.

Nomen defletum. Sil. lib. 3.

DEFLEXUS, V. DEFLECTO.

DEFLO, āre. [καταπνέω] Idem quod Flare. Plin. lib. 28. cap. 2. Cibus etiam e manu prolapsus reddebatur, utique per mensas, vetabantque munditiarum causa deflare.

Pro Contemnere utitur Sueton. Calig. cap. 38. Julii & Augusti diplomata ut vetera & obsoleta deflabat. Fastidientes enim & contemnentes aliquid non raro ore emittere flatum & quasi explodere solent. V. Casaub. Sic Flare pro Contemnere usus est Prudentius Ag. Eul. Hymn. 9.

DEFLOCCARE, Atterere, tractum a vestibus sine flocco. Plaut. Casin. Perii, deflocco: habebit jam illic homo lumbos meos. Ex Nonio.

DEFLOCCATI, [ἀπανθισθέντες] senes apud Plaut. in Epid. 5. 1. 10.

— nam per urbem adeo defloccati senes
Quæritent me. Defloccatos senes dixit, qui florem virium deposuere.

DEFLŌRO, [ἀπανθίζω] āre. Verbum formatum a Flos Floris: Id est, quasi Florem demere, & rei decus diminuere. Liv. 7. Bell. Maced. Erant qui fama id majus bellum, quam difficultate rei fuisse interpretarentur: uno memorabili prælio debellatum, gloriamque ejus victoriæ defloratam ad Thermopylas esse. Ita Aldus, Schefferus, Frobenius, & Gruterus ediderunt Gronovius mavult Præflorata, quem vide.

Futurum gaudii fructum spes jam defloravit. Gell. lib. 14. cap. 1. extr. Tum plane duo erunt incommoda, & expectatio te spe suspensum fatigabit, & futurum gaudii fructum spes tibi jam defloraverit. At Oiselius, Gronovius & Proustius, Præfloraverit.

Gloria victoriæ deflorata. Liv. lib. 8. Decad. 4. 37. 58.

DEFLORATUS, [ἀπηνθισμένος] Quintil. lib. 7. 6. Certos atque defloratos fructus ostenderat.

DEFLORATIO, ōnis. Tertull. adversus Val. cap. 13. Ambros. Ep. 64. ad Syagr. Defloratio Virginitatis.

DEFLORATOR, ōris. Hieron.

DEFLORESCO, is, ui, [ἀπανθέω] ēre. Dicitur id quod florem facere desinit, vel florem amittit. Plin. lib. 14. cap. 16. Ii postquam defloruere, singulare remedium habent.

Flos tenui carptus defloruit ungui. Catul. in Carm. Nupt. 60. 43.

Gratia oris defloruit. Claud. 1. in Eutrop. 75.

Deflorescit formæ dignitas, per translationem. Author ad Heren. lib. 4. 27. Formæ dignitas aut morbo deflorescit, aut vetustate extinguitur.

Cum corporibus vigent & deflorescunt animi. Liv. 6. ab Urbe.

Deflorescunt amores. Cic. pro Cœlio cap. 19. Amores autem & hæ deliciæ quæ vocantur, quæ firmiore animo præditis diutius molestæ non solent esse (mature enim & celeriter deflorescunt) nunquam hunc occupatum, impeditumque tenuerunt.

Deflorescere, Flores producere, ac deinde omissis floribus fructum. Columel. lib. 2. cap. 12. Omne autem frumentum & hordeum, quicquid denique non duplici semine est, spicam a tertio ad quartum nodum emittit, & quum totam edidit, octo diebus deflorescit, ac deinde grandescit diebus quadraginta, quibus post florem ad maturitatem devenit.

DEFLORESCENS, Partic. [ἀπανθῶν] Cic. de Clar. Orat. 317. Alter ornatus, acer, & non talis qualem tu eum Brute jam deflorescentem cognovisti, &c.

DEFLUO, xi, xum, [καταῤῥέω, ἀποῤῥέω] ere. Deorsum fluere. Plin. lib. 12. cap. 8. Ex quibus defluat mel horis matutinis duabus. De Arboribus.

Segnis aqua secundo defluit amni. Virg. 8. Æn. 549.

Exigua mora defluit unda. Ovid. ad Liviam. Hor. 1. Epist. 2. 42.

Defluere ad terram, vel in terram. Liv. 2. ab Urbe, Nec quicquam equitis vulnere equo retardato, moribundus Romanus, labentibus super corpus armis, ad terram defluxit. Cic. de Amicit. 58. Nequid excidat, aut nequid in terram defluat.

Ad terram tacito defluxit fistula lapsu. Claud. in Epithal. Pallad. 40.

Defluit in Lagoum amnem Opharus. Plin. lib. 6. cap. 7.

Coronæ defluunt. Cic. 5. Tusc. 62. Jam ipsæ defluebant coronæ.

In latus a dextro paulatim defluit armo. Ovid. 6. Met. 229.
Aut cruor, aut alto defluxit ab æthere tabes. Lucan. lib. 7. 839.

Defluunt hæc a superis in terram. Cic. 2. de Nat. Deor.

Hoc totum e sophistarum fontibus defluxit in forum. Cic. in Orat. 96.

Pedes vestis defluxit ad imos. Virg. 1. Æn. 404.

Ignavus defluxit pectore somnus. Tibul. lib. 3. 4. 81.

Toga defluit. V. TOGA.

Defluere, pro Declinare. Quintil. lib. 10. cap. 1. p. 921. Tantumque ab illo defluebant, quantum ille ab antiquis descenderat.

Defluere ex aliquo numero. Cic. pro Sextio 69. Nam ex novem Tribunis, quos tunc habueram, unus me absente defluxit.

Defluere ad aliquem dicitur res aliqua. Cic. 5. Verr. Necesse est quod redundaret de vestro frumentario quæstu, ad illum potissimum per quem agebatis, defluxisse.

Oratio ab aliqua re defluxit ad aliam. Cic. de Amicit. Sed nescio quo pacto ab amicitia perfectorum hominum, &c. ad leves amicitias defluxit oratio.

Defluere etiam dicitur, quod ætate aut vetustate morbove solvitur. unde Defluere capillus dicitur. Plin. lib. 10. cap. 67. & 22. 21. de Adianto.

Defluxit ætas, tempus, ingenium, &c. Sallust. in Jugurth. 10. 67. & 22. 21. Ubi per socordiam, vires, tempus, ætas, ingenium defluxere, naturæ infirmitas accusatur, suam quique culpam authores ad negotia transferunt.

Color defluit. Tibull. lib. 3. 1. 18.

Fructus defluit. Plin. lib. 17. cap. 24.

Defluere luxu & inertia. Columel. lib. 12. in Procem. extr. Nunc vero cum pleræque sic luxu & inertia defluant. [Nisi Diffluant legendum.

Defluxisse

Defluxisse id dicitur quod transactum est. Cic. 9. Fam. 20. Ubi salutatio defluxit, literis me involvo, aut scribo, aut lego.
A necessariis artificiis ad elegantiora defluximus. Cic. 1. Tusc. 62.
Defluere dicuntur beneficia, quorum memoria intercidit. Sen. 1. de Benef.
Ex animo defluere illud dicimus, cujus obliviscimur. Propert. lib. 1. 20. 2.
Id tibi ne vacuo defluat ex animo.
Defluens, Partic. [καταῤῥέων] Plin. lib. 25. cap. 11. Defluentem capillum confirmat & densat. Idem lib. 27. cap. 13.
Defluxus, Partic. [ἀποῤῥυείς] ut —Æther defluxus in Austrum. Lucan. lib. 3. 250. Sed hic alii legunt Deflexus. Id est, Vergens in meridiem.
Defluus, Adj. [καταῤῥυτος] Quod decidit, aut decidere solet. Plin. lib. 20. cap. 4. Hippocrates mulierum capillos defluos fricari raphanis jubet. Emendatiora exemplaria legunt, Capitis mulierum defluvia fricari, &c.
Defluvium, ii. [κατάῤῥευσις, ἀπόῤῥοια] Plin. lib. 11. cap. 39. Inventæ tamen quædam defluvio capitis invalidæ. De Fœminis.
Defluvia capitis, semine illito cohonestari. Plin. 22. cap. 13. 28. 11.
Defluxus, ûs. m. Apul. de Deo Socrat. p. 105. Omnis Defluxus nubium in terras est.
Defluxio, ōnis. f. Firmic. 3. 7. 8. Cæl. Aurel. Acut. 2. 18. 105. & 108.
Defŏdio, ōdi, ssum, [κατορύττω] ere. Idem quod Fodere, vel Fodiendo implantare & inserere. Columel. lib. 7. cap. 5. Confestim scrobem defodiamus in limine stabuli, & vivam pecudem quæ fuerit pustulosa, resupinam obruamus. Idem lib. 11. cap. 2.
Defodere vineam. Cato cap. 50. Hoc facito antequam vineam defodere incipias.
Defodere, Obruere, & sepelire. Plaut. Aulul. 4. 8. 9. V. Taubm. ad loc. p. 224. Clam omnes in medio foco defodit. Liv. 3. ab Urbe, Defossum cadaver domi apud Publium.
Humo defodi. Ovid. 6. Fast. 458.
Hoc duce, nec viva defodietur humo.
Defodere in terram. Liv. 8. ab Urbe, 10. Tum signum septem pedes altum aut majus in terram defodi.
Defodere thesaurum. Cic. 2. de Divin. 65. Respondit conjector, thesaurum defossum esse sub lecto. Fodit, invenit, &c.
Aurum multifariam defossum. Cic. 2. de Orat. 174. Si aurum cui quod esset multifariam defossum, commonstrare vellem.
Specus defossi. Virg. 3. Georg. 376.
Talpæ cæcitatis perpetuæ tenebris etiamnum altis defossæ. Plin. lib. 30. cap. 3.
Defossi verbere terga. Claud. 2. in Eutrop. 351.
Defossus, ûs. [κατόρυξις] Plin. lib. 19. cap. 8. Area in defossu cavata.
Defoetus, si Latinum sit, idem erit quod Effœtus, hoc est, Fœtui per ætatem inidoneus. Quod tamen haud scio an apud classicos scriptores reperiatur. Nam quod ad illud testimonium attinet, quod ex Ibide Ovid. 119. adduci solet,
Sit quoque, quod rarum est, solito defœta favore
Fortunæ facies invidiosa tuæ. In castigatioribus exemplaribus Defecta legitur, non Defœta. Similiter apud Columel. in præfat. lib. 1. Defectissimum legi debet, non Defœtissimum.
Defomitatum lignum dixerunt antiqui, quod a Fomitibus, quibus confoveri solet, erat succisum. Festus.
Defŏre, [ἐκλείψειν] Optat. utinam deforem, res, ret, & pl. deforent. Fut. infinit. defore. Cæteris caret. Significat Defuturum esse. Cic. contra Rull. Verum arbitrabantur non defore qui illa restituerent. Cæs. Bell. Gall. 5. 56.
Promittique viris, nulli se defore testem. Sil. 9. 248.
Defŏrmo, as, [δυσμορφόω] are. Destruere, & quasi formam auferre, deturpare. Author ad Heren. lib. 4. Qui sunt qui Italiam deformaverunt? Carthaginienses.
Nec male deformet rigidos tonsura capillos. Ovid. 1. de Arte Am. 517.
Canitiem immundo deformat pulvere. Virg. 10. Æn. 844.
Comas deformat arena. Valer. 3. Argon. 716.
Amictu se deformare. Claud. 1. in Eutrop. 18. 307.
Cicatricibus servum. Ulp. in l. locum. D. de usufr.
Castrorum pars incendio deformata. Liv. 9. ab Urbe.
Ludi deformati, Inquinati, perversi, conturbati. Cic. de Arusp. Resp. cap. 24.
Horrida vultum deformat macies. Virg. 4. Georg. 254.
Deformare, pro Fœdare. Sueton. in Calig. cap. 27. Multos honesti ordinis, deformatos prius stigmatum notis, ad metalla, & munitiones viarum, aut bestias condemnavit.
Deformatum pugnat cum eo quod dicitur Pictum & politum. Cic. 11. Att. 20. Hunc omnibus a me pictum & politum artis coloribus, subito deformatum non sine magno dolore vidi.
Deformata ignominia imago. Cic. pro Muræn.
Deformatus & decoloratus. Author ad Heren. lib. 2. 8.
Deformare aliquem, & detrahere spoliareque ejus dignitatem. Cic. pro Cœlio.
Ornare aliquem & Deformare, contraria. Cic. de Arusp. Resp. cap. 24. Legant hanc ejus concionem de qua loquor, in qua Pompejum ornat, an potius deformat?
Deformatus, atque ornamentis omnibus spoliatus. Cic. pro Quinct. 92. Sic Def. parietes. Idem. in Verr. l. 4. 122. Parietes, quorum ornatus tot sæcula manserat, tot bella effugerat, nudos ac deformatos reliquit. Add. Tusc. 3. cap. 19.
Deformata civitas. Cic. 3. de Orat. 8.
Vitiis deformatus. Cic. 3. de Arusp. Resp. 57.
Deformatus corpore, fractus animo. Cic. Att. lib. 2. 19.
Deformare genus & fortunam honestam. Liv. 2. Bell. Pun. Ibid. lib. 10. Cave deformes multa bona uno vitio.
Deformare, [διαμορφοῦν] Figurare, & nova forma insignire. Vitruv. lib. 5. cap. 8. Tragicæ scenæ deformantur columnis, & fastigiis & signis, reliquisque regalibus rebus. Quintil. l. 5. C. 11. p. 445. Burm. Ut marmora deformata prima manu. i. e. sculpta & formata. Nec enim hic de auget, non magis quam in Deambulare ac Deosculari.
Deformare areas. Cato cap. 161.
Deformare, Delineare, ut solent pictores. Vitruv. lib. 1. cap. 1. Deinde graphidos scientiam habeat, quo facilius exemplaribus pictis, quam velit operis speciem, deformare valeat. Varro 3. de R. R. C. 5. Inter quas locus qui est Ornithonis, patet in latitudinem P. xlviii. Deformatus ad tabulæ literariæ speciem cum capitulo, forma quæ est quadrata.
Deformatum aliquid habere. Plaut. Pseud. 2. 3. 10. Jam instituta, ornata, cuncta ordine in animo ut volveram, Certa deformata habebam. Sic Quintil. in præfat. lib. 6. Deformatos fructus vocat, sua jam constantes forma. Al. Defloratos, q. V.
A fortuna deformatæ virtutes. Cic. pro Sylla. 73. Quid reliquam constantiam vitæ commemorem? dignitatem, liberalitatem, moderationem in privatis rebus, splendorem in publicis? quæ ita a fortuna deformata sunt, ut tamen a natura inchoata compareant.
Deformare aliquem, pro Describere. Cic. pro Cæcin. cap. 5. Ille quem supra deformavi, voluntarius amicus mulieris.
Deformatio, Verbale. [δυσμόρφωσις] Liv. 9. ab Urbe 5. de Caudina pace loquens, Ut suæ quisque conditionis oblitus, ab illa deformatione tantæ majestatis, velut a nefando spectaculo averteret oculos.
Deformatio, Aliter. Firmic. lib. 1. cap. 3. non procul a fine, Ecce ille, nondum corporis deformatione completa, in maternis visceribus, præmatura festinatione præmoritur: illum completa deformatione corporis, etiam maternorum viscerum angustiis liberatum, vitalis spiritus aura non vegetat.
Deformis, & e. [δύσμορφος, ἄμορφος] Turpis, quasi sine forma. Cic. pro Cœlio 6. Id nunquam tam acerbe ferret M. Cœlius ut eum pœniteat non deformem esse natum. Voluit (inquit Servius) Pulcherrimum dicere.
Achelous deformis. V. Achelous.
Ægrimonia. Hor. Epod. 13. 18.
Deformis & horridus ager. Cic. 5. Verr.
Animal deforme. Ovid. 14. Met.
Arundo. Virg. 4. Georg. 478.
Aspectus. Cic. 1. Off. 126. Quæ autem partes corporis ad naturæ necessitatem datæ aspectum essent deformem habituræ atque formam, eas contexit atque abdidit.
Cadaver. Claud. 1. in Eutrop. 18. 38.
Campi. Ovid. 3. de Ponto 8. 15.
Corpus. Id est, Sine hominis forma. Sen. Troad. 12.
Facies sæva ac deformis tota urbe. Tacit. Hist. 3. 83.
Genus. Sil. lib. 3.
Laurea deformis luctu. Liv. 2. ab Urbe.
Littora. Ovid. 5. Trist. 2. 63.
Malum. Ovid. 3. de Arte Am. 373.
Motus statusve. Cic. 5. de Fin. 35.
Pallore deformis. Lucan. lib. 8. 56.
Pretium deforme moræ. Stat. 11. Theb. 80.
Res turpiculæ & quasi deformes. Cic. 2. de Orat. 248. Gravitas honestis in rebus severe, jocus in turpiculis & quasi deformibus ponitur.
Senium. Sen. Hippol. 6.
Spectaculum. Liv. 1. ab Urbe, Quod vix Albanorum oculi tam deforme spectaculum ferre possent.
Tecta. Ovid. 5. Fast. 505.
Tecta fenis subeunt nigro deformia fumo.
Vita, id est, Turpis & sordida. Stat. 10. Theb. 5. 326.
Dandus deformibus color. Quintil. lib. 3. cap. 8. V. Burman. ad Quintil. Declam. 253. p. 460.
Non est deforme, pro Pulchrum vel Pulcherrimum est. Cæs. 7. Bell. Gall. 23. Hoc in speciem varietatemque, opus deforme non est.
Deformior, Compar. [δυσμορφότερος] Cic. Fam. lib. 4. 9. Nec eam diligere minus debes quod deformior est, sed misereri potius.
Deformius, Afer,
Omnino nihil est ardelione sene. Martial. 4. 34.
Deformĭtas, ātis. [δυσμορφία] Cic. 5. de Fin. Integritatem unguiculorum omnium, deformitatem, morbum, debilitatem, &c.
Deformitas hominis, pro Supplicis & afflictionibus. Liv. 9. Bell. Pun. Unde ille habitus? unde deformitas? Liv. 2. ab Urbe.
Deformitas & corporis vitium. Cic. 2. de Orat. 239. Est autem deformitatis & corporis vitiorum satis bella materies ad jocandum.
Turpitudinem in deformitate corporis habere aliquid offensionis. Cic. 3. Off. 105. An est ullum majus malum turpitudine? quæ si in deformitate corporis habet aliquid offensionis, quanta illa depravatio & fœditas turpificati animi debet videri?
Deformitas & pravitas. Cic. 1. de Orat. 156. Ne mala consuetudine ad aliquam deformitatem, pravitatemque veniamus.
Agendi deformitas. Cic. in Orat. Diserti, deformitate agendi, multi infantes putati sunt.
Deformitas animi, & corporis pravitas. Cic. 1. de Legib. 51.
Exitus deformitas misericordiam abstulerat. Tacit. lib. 19. 4.
Insignis ad deformitatem. In insignis.
Deformitas, pro Dedecore, ut apud Fabium lib. 6. cap. 1. Si judicibus aut gloriæ futura est absolutio rei, aut deformitati damnatio.
Dignitas & Deformitas, pugnantia. Cic. Planc. lib. 10. 6. Non modo dignitas nulla erit, sed erit summa deformitas.
Deformitas fugæ, negligentiæque alicujus. Cic. Att. lib. 9.
Deformiter, Adv. [αἰσχρῶς] Quintil. lib. 8. cap. 3. Junctura deformiter sonat.
Defossus, V. defodio.
Defraudo, [νοσφίζω, παρακρούω] āre. Fructum minuere, vel per fraudem aliquid decerpere. Ter. Adel. 2. 2. 38. Etiam insuper defraudet? Cic. Fam. 7. 10. Quem antea ne Andabatem quidem defraudare poteramus.
Defraudare aliquem drachma. Plaut. Pseud. 1. 1. 91.
Aures. Cic. in Orat. 221. Ne brevitas defraudasse aures videatur, neve longitudo obtudisse.

Genium,

Genium, Naturæ negare quod appetit. Ter. Phorm. 1. 1. 10. V. DEFRUDO.
Se fructu victoriæ. Liv. 6. Bell. Maced.

DEFRAUDĀTOR, ōris. [νοσφιστής] Sen. de Benef. lib. 4. 26. Huic ingrato qui beneficiorum defraudator eſt, non magis dabit beneficium quam captatori. [In cod. Commelin. & aliis emendatis legitur Fraudator.

DEFRAUDATRIX. Tertull. de Jejun. C. 16. Domus impudens, ſacrificiorum carnalium defraudatrix.

DEFRĒNATUS, [ἀχάλινος] pro Effrenato. Ovid. 1. Met. 282.
Et defrenato volvuntur in æquora curſu.

DEFRĬCO, ui, ctum, vel avi, atum, [ἐπιτρίβω] āre. Idem quod Fricare. Columel. lib. 6. cap. 2. Totum eorum palatum ſale defricato. Cato cap. 88. Amphoram defricato, colluitoque. Author ad Heren. lib. 4. 9. Nam ut forte hic in balneas venit, cœpit poſtquam perfuſus eſt defricari.
Gingivam defricare. Catul. 37. 20.
Defricari jejuna ſaliva. Celſ. lib. 5. cap. ult.
Defricari pumice. Plin. lib. 26. cap. 5.
Defricare, pro Taxare. Hor. 1. Sat. 10. 4.
— at idem, quod ſale multo
Urbem defricuit, charta laudatur eadem.
Hoc eſt, Propterea laudo Lucilium poetam, quod multa urbanitate & miris facetiis cives Romanos reprehendit & taxavit.

DEFRICATUS, & DEFRICTUS, [ἐπιτριφθεὶς] Partic.
Defricatis prius maculis. Plin. lib. 28. cap. 10.
Defricta pumice teſta. Columel. lib. 7. cap. 5. Et lib. 6. cap. 13. Defrictum allium.

DEFRICATE, Adv. Nævius apud Chariſium p. 178. Facete & defricate.

DEFRIGESCERE, [καταψύχομαι] Idem quod Frigeſcere, Columel. lib. 12. cap. 20. Jubebis rutabulo ligneo agitari quod decoxeris, eo usque dum defrigeſcit. Idem 12. 21.

DEFRINGO, ēgi, actum, [καταγνύω] ere. Decerpere, decidere. Virg. 2. Georg. 300. — Neve flagella
Summa pete, aut ſummas defringe ex arbore plantas.
Qui prætereuntes ramum defringerent arboris. Cic. pro Cæcin.
Ferrum defringere ab haſta. Virg. 11. Æn. 748.
Pedem Subſellii. Author ad Heren. lib. 4. 68.
Remos. Liv. 6. Bell. Maced. Primum ab utroque latere remos defringunt. In emendatioribus codicibus legitur Detergunt. V. DETERGO.
Defringere ſurculum, eſt Surculum de agro, vel arbore potius frangere. Cic. 3. de Orat. 110. Etiam hac inſtituendo diviſione utuntur: ſed ita non ut jure aut judicio, ut denique recuperare amiſſam poſſeſſionem, ſed ut ex jure civili, ſurculo defringendo uſurpare poſſeſſionem, &c. Hic Juriſconſultorum attigit conſuetudinem, qua in locis conſitis quadam ſolennitate ſurculum defringebant vindiciarum loco, qui ſuam rem eſſe contendebant.

DEFRACTUS, a, um. Plin. lib. 17. 17.

DEFRŪDO, āre. Veteres pro Defraudare dixerunt. Cato de R. R. cap. 5. & 25. Segetem ne defrudet, Defrudat autem genium ſuum homo, & ſe, qui ſibi non indulget, & miſere vivit, & tanquam demenſo ſuo detrahit: quod idem facit, qui ſegeti & agro culturam & opera juſta non tribuit, ſed vel de aratione, vel lætamine, vel ſemente deducit. Turneb. V. in ſeq.

DEFRŪGO, [ἐκκαρπίζω, καρπίζω] āre. Defrugare ſegetem videtur qui vel nimia fœtura exinanit agros, vel per inſcitiam, aut negligentiam perdit. Omnino quum vel præpropera ſementis eſt, vel ſerotina, aut præpoſtera, defrugari ſegetem contingit. Hæc Hermol. Gloſſem. in Plin. Reſpicit autem loc. Plin. lib. 18. cap. 24. Oraculum illud magnopere cuſtodiendum, Segetem ne defruges. [At idem in Annotatiunculis ad calcem adject. Defrugare ſegetem, inquit, quid eſſe crederemus expoſui. At quid ſi Defrudare in eundem fere ſenſum legamus? Cato, Segetem, inquit, ne defrudet villicus: nam id infelix eſt. Sequitur enim, Opus, inquit, omne ruſticum facere ut ſciat. Hæc ille. Eadem fere videas poſt Herm. & ab Hard. ad l. Plin. & a Cl. Gesnero ad l. Caton. atque inde in Lipſienſi Theſauro proponi, ita quidem, ut in dubio relinquant, utrum ex Catone Plinius, an ex Plinio Cato emendandus ſit. Mihi pro Catone ſtandum ſane videtur.

DEFRUGATIO. Verbale. Columel. Conſtat Segetem nimia defrugatione exinaniri. [Ita Steph. & ex eo Lexicographi deinceps. Sed locum hunc ſuſpectum habet Cl. Gesnerus, qui ſolus alioqui controverſiam, quam diximus, tolleret.

DEFRŬTUM, i. n. [ἕψημα] Eſt vinum coctum usque ad conſumptionem mediæ partis, a Defervendo dictum. V. Plin. lib. 14. cap. 9. Columel. lib. 12. cap. 21. Muſtum quam dulciſſimum decoquitur ad tertias: & decoctum, ſicut ſupra dixi, defrutum vocatur. Noſtri Sapam a ſapiditate vocant, inquit Sipontin. [Immo differunt Sapa & Defrutum coctura, ut ex Plinii verbis liquet. Sed V. omnino Lud. Nonnium de Re Cib. Vet. l. 4. C. 13.
Defruta lutoſa dulci cœno. Stat. 4. Sylv. 9. 39.
Pinguia defruta. Virg. 4. Georg. 269.

DEFRŬTO, [ἑψάω] āre. Eſt muſtum decoquere, ut defrutum fiat. Columel. lib. 2. cap. 22. Defrutum quoque facere, & defrutare vinum licet.

DEFRUTARIUS, Adj. [ἑψητικὸς] ut Vaſa defrutaria a Columel. lib. 12. cap. 19. appellantur, defruto conficiendo accommoda. Sic apud eundem lib. 1. cap. 6. Pars autem fructuaria dividitur in cellam oleariam, torculariam, cellam vinariam, defrutariam, fœnilia &c.

DEFRUI dicebant antiqui, ut Deamare, deperire, ſignificantes omnem fructum percipere. Author Feſtus.

DEFUAT, pro Deficiat [ἐκλείπη] apud Plaut. Bacch. 1. 1. 3. Pol ego magis metuo in monendo ne mihi defuat oratio, (al. Defuerit) id eſt, Deſit.

DEFŬGIO, ūgi, ĭtum, [φεύγω, ἀναδύομαι] ĕre. Idem quod Vehementer fugere. Cæſ. 6. Bell. Gall. 12. Aditum eorum ſermonemque defugiunt, nequid ex contagione incommodi accipiant.
Defugere adminiſtrationem Reip. Cæſ. 1. Bell. Civil. 32.
Defugere authoritatem. V. AUTHORITAS.
Inimicitias. Cic. pro Planc. Nullas enim ſibi ille neque contentiones, neque inimicitias, neque vitæ dimicationes, nec pro Repub. nec pro me defugiendas putavit.
Injurias fortunæ. Cic. 5. Tuſc. 118. Injurias fortunæ quas ferre nequeas, defugiendo relinquas.
Munus. Cic. in Somn. Scip. 7. Ne munus humanum aſſignatum a deo defugiſſe videamini.
Defugio, pro Deficio, ſeu Deſciſco. Liv. 4. Bell. Pun. 24. 36. Ea pugna defugientes ab Romanis quum cohibuiſſet Siculos, Marcellus Syracuſas rediit. Vetus exemplar habet Deficientes.

DEFUGO, āre. Octav. Horat. 1. 4.

DEFUGA, æ. id eſt, Transfuga. Prudent. Hymn. 1. de Calagur. 42.

DEFUNDO, ūdi, ūſum, [καταχέω] ĕre. Idem quod Infundere. Columel. lib. 12. cap. 16. & 26. Poſtea quum refrixerit, in vaſa defundas & operias. Sic apud Catonem cap. 156.
Defuſa in plumbeum vas aqua. Columel. lib. 2. cap. 11. & 9. 16. Hor. 4. Ode 5. 33. Sil. 5. 454. & Val. Max. infra.
Defundere, Effundere, extra fundere. Columel. lib. 12. cap. 47. Poſtea quadrageſimo die omne jus defundunt, & ſapæ vel defruti tres partes cum aceti una permiſcent, & amphoram replent. Ibid. Omne jus defundatur, &c.
Defundere, Deorſum fundere, quo verbo proprie utebantur antiqui in libamentis, quæ quod diis inferis funderent, & tanquam inferias deorſum libarent, ideo Delibamenta vocabant, & quum ea funderent, ſe Defundere dicebant. Id ex Val. Max. 2. 6. 8. obſervavi, cujus hæc verba ſunt. Tunc defuſis Mercurio delibamentis, & invocato numine ejus, ut ſe placido itinere in meliorem ſedis infernæ deduceret partem, cupido hauſtu mortiferam traxit potionem. Ex Turneb. Hor. 2. Sat. 2. 58. Vitruv. 7. 8. Celſ. 6. 6. Pallad. 1. 18. adde Parei Lex. Crit. p. 325.

DEFUNGOR, ĕris, defunctus ſum, [ἀπαλλάττομαι, ἀποπλέω, παύομαι] defungi. Virg. 6. Æn. 83.
O tandem magnis pelagi defuncte periclis. Id eſt, qui finiſti & abſolviſti pericula. Defuncte, id eſt, Liberate. Hinc Defunctos Mortuos dicimus, qui compleverunt vitæ officia. Servius. Cic. pro Sextio. Ut omni populari concitatione defungerer. Idem 8. Fam. 1. Et hoc mendacio, ſiqua pericula tibi impenderent, ut defungeremur optavi, Id eſt, Liberaremur.
Defunctus jam ſum. Ter. in Prol. Eun. v. 25. Ubi Donatus, Defunctus jam ſum, id eſt, Jam egi fabulas meas: aut jam deſtiti periclitari in edendis comœdiis: aut certe jam edidi, quam tu reprehendis fabulam.
Defunctum utinam hoc ſit modo. Ter. Adel. 3. 4. 62. Ubi Donatus, Defunctum, Finitum: id eſt, Ne ulterius peccet Æſchinus.
Authoritatem defungi. Plaut. Pœnul. 1. 1. 19. Si authoritatem poſtea defungetis. Hoc loco quædam exemplaria legunt Defugeris: & fortaſſe rectius.
Amore levi defungi. Sen. Hippol. 2.
Animus defunctus pietate. Cic. Antequam iret in exil. 14. Si igitur aliquo tempore his hominibus conſuluiſtis, quorum animus eſt religionis pietate defunctus, debetis mihi quoque proſpicere, qui. &c.
Cæde defunctus. Liv. 3. ab Urbe.
Certamine. Liv. 10. ab Urbe.
Cura. Liv. 5. ab Urbe.
Decumis tribus pro una defungi, Tres decumas pro una ſolvere. Cic. 5. Verr. 42. Quis non maximo ſe affectum beneficio putavit, quum tribus decumis pro una defungeretur, præter paucos, qui propter ſocietatem furtorum tuorum nihil omnino dederunt?
Fato defunctus. Liv. 9. Bell. Maced. Defunctosque fato vulgo ferebant, quod inter fatalia vates ceciniſſent, neceſſe eſſe tabernacula in foro ſtatui. Defunctos fato dixit, id eſt, Solutos & exemptos, nec ultra illi fato obnoxios. In emendatioribus codicibus non legitur Fato. Liv. lib. 10. ab Urbe. At ex parte altera Pontifex cui lictores Decius tradiderat, juſſeratque Proprætorem eſſe, vociferari, viciſſe Romanos, defunctos Conſulis fato. Id eſt, Conſulis ſeſe devoventis ſpontanea morte ab imminentibus periculis liberatos & exemptos. Budæus.
Defungi in hac re cupio. Ter. Phorm. 5. 37.
Quamobrem te oro, ut alia tua facta ſunt, æquo animo hoc feras: N. Quid ego æquo? cupio miſera in hac re jam defungier. Ubi Donatus, Defungier, Deſinere.
Laboribus defunctus. Hor. 3. Ode 24. 15.
Defunctumque laboribus
Æquali recreat ſorte vicarius. Hoc eſt, Liberatum. Acron.
Malis. Sueton. in Neron. cap. 40. Britannia, Armeniaque amiſſa, ac rurſus utraque recepta, defunctum ſe fatalibus malis exiſtimabat. Budæus.
Morbo. Liv. 4. ab Urbe 52. Defuncta civitate plurimorum morbis, perpaucis funeribus, peſtilentem annum inopia frugum, &c.
Munere orationis defungi. Cic. Fam. lib. 10. 24. Neque ego lubenter pro maximis tuis beneficiis tam vili munere defungor orationis.
Periculis defunctum eſſe. Hoc eſt, Liberatum. Cic. pro Roſc. Amer. 8. Quum etiam qui antea metuerent, redirent, ac jam defunctos ſeſe periculis arbitrarentur.
Pœna defungi. Liv. Decad. 3. lib. 9. Ante omnia placuit libera corpora ſine omni mora Locrenſibus reſtitui: non levi defuncturum pœna qui non reſtituiſſet.
Pœna unius defungi. Liv. 2. ab Urbe, Sed adeo coorta erat infenſa plebs, ut unius pœna defungendum eſſet patribus. Id eſt, ut Marci Coriolani damnatione, ab illa populari conſternatione liberandus eſſet Senatus. Budæus.
Prælio defungi feſtinat. Liv. 1. ab Urbe.
Scelere defungi. Sen. Theb. 2.
Somnio defungi. Juſtin. lib. 1. de Aſtyage: Quoniam defunctus ſibi ſomnio videretur. Id eſt, Liberatus eo malo quod ſibi viderat portendi per ſomnium.
Temporibus ſuis defuncta. Hor. 2. Epiſt. 1. 22. Id eſt, Vetera ac demortua: quæ ſua tempora compleverint ac finierint. Porphyr.
Præmenſæ defunctus tempora lucis. Tibul. lib. 3. Eleg. 3. 9.
Defungi etiam dicimus, pro Satisfacere vel Exequi. Liv. 1. ab Urbe, de Ro-

de Romulo & Remo, Ita velut defuncti regis imperio, in proxima alluvie, ubi nunc ficus ruminalis est, (Romularem vocatam ferunt) pueros exponunt.

Defunctus, [ἀπηλλαγμένος] Partic. Corpora defuncta vita. Virg. 6. Æn. 306.
Defunctus absolute dicitur Qui mortem obierit, quasi ærumnis seculi liberatum & exemptum significemus. Budæus. Plin. lib. 13. cap. 1. Honosque is ad defunctos pertinere cœpit.
Excitare defunctos. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Defuncta corpora incorrupta ævis servat, viventia corrumpit cedrus. Plin. lib. 24. cap. 5.
Defunctum etiam more Græcorum, pro Cadavere intelligimus substantive. Unde scitum illud Plinii lib. 2. cap. 68. de terra habitabili loquentis, Et ut publicos gentium furores transeam, hæc in qua conterminos pellimus, furtoque vicini cæspitem nostro solo affodimus, ut qui latissime rura metatus fuerit, ultraque fines exegerit accolas, quota terrarum parte gaudeat? vel quum ad mensuram avaritiæ suæ propagaverit, quam tandem portionem ejus defunctus obtineat? Græci νεκρὸν hoc modo accipiunt. Hæc Budæus. V. ὁ νέκυς. H. St. T. 2. Thes. c. 1014.

Defunctio, ōnis. f. Salvian. de Gubern. Dei. p. 18. Quantum ad defunctionem cordis pertinet. Vulg. Interpr. Sirac. 1. 11. Dies defunctionis. i. e. mortis.

Defunctus, us. m. subst. Tertull. advers. Val. c. 26. Defunctui subjacere.

Defunctorius, a, um. Peractus, ut Apodixis defunctoria. Petron. cap. 32. Wowerio interprete, Libellus quo quis ostendit perfunctum esse Apocha, &c. Sed potius Apodixim defunctoriam reddere, est Leve specimen edere, ut vexatissimum hunc locum exposuit I. F. Gronov. lib. 4. Observat. cap. 13. qui omnino videndus est. Satyricus idem cap. 136. Nec satiatus defunctorio ictu.

Defunctorie, Adv. Defunctorie facere dicimur, quod Non ex animo, sed quia vel Cogimur, vel Debemus, facimus, hoc unum spectantes ut officio nostro defuncti esse videamur: denique Id significat quod vulgo dicimus, *par maniere d'acquit*. Ulp. in l. secunda §. 32. ad s. c. Tertull. Non solum autem quæ non petiit, coercetur, sed etiam quæ defunctorie petiit, ut rescripto declaratur: vel privilegio munitum, vel oneratum tribus puta tutelis. Hoc autem & Perfunctorie dicitur. Papinian. in l. Propter. §. Præsidis, De Senatusc. Syll. Hæredib. qui non defunctorie debitum officium impleverant. Sen. Controv. 31. extr. Defunctorie causam meam egissem. V. dicis causa.

D E G

Degĕner, in abl. degenĕre vel degenĕri, com. gen. [δυσγενής] Qui patris vel majorum suorum moribus non respondet, inquit Serv. Virg. 2. Æn. 549.
Degeneremque Neoptolemum narrare memento.
Si me degeneri stravissent fata sub hoste. Lucan. lib. 4.
— juvenis patrii non degener oris. Id est, Æque disertus ac pater. Ovid. 3. de Ponto, 5. 7.
Degener altæ virtutis patrum. Sil. lib. 10. 68.
Degener ad rem aliquam. Tacit. lib. 1. Quum se divo Augusto ortum, neque degenerem ad pericula testaretur.
Proles non degener. Sen. Agam. v. 386.
Insidiæ degeneres. Tacit. lib. 11. 19. Nec irritæ, aut degeneres insidiæ fuere adversus transfugam, & violatorem fidei.
Prece haud degenere permotus Eunones, allevat supplicem. Tacit. lib. 12. 19.
Sanguis degener primam stirpem refert. Sen. Hippol. 8.
Degener, Ignobilis & vilis. Virg. 4. Æn. 13.
Degeneres animos timor arguit.
Canum degeneres sub alvum reflectunt caudam. Plin. lib. 11. cap. 50.
Metus degener. Lucan. lib. 3. 149.

Degenĕro, [νοθεύομαι, μεταπίπτω, ἐκπίπτω] are. A generis nobilitate desciscere. Propert. 4. 1. 81.
Dii mihi sunt testes non degenerasse propinquis. Propinquos edidit Brœckh. q. V.
Consuetudo tamen eum & disciplina degenerare non sineret. Cic. 5. Verr. 159. V. Abducere a paternis injuriis, In abduco.
Degenerare tam a bono, quam a malo dicimus. Liv. lib. 9. Ne degeneraveris a familia imperiosissima & superbissima.
Naturale quoddam stirpis bonum degenerat vitio depravatæ voluntatis. Cic. de Clar. Orat. 34.
Non degenerare a gravitate paterna. Cic. de Provin. Conf. 8. Patrem dico: cujus utinam filii non degenerassent a gravitate paterna.
Degenerare a perenni contestataque virtute majorum. Cic. pro Flacc. 11.
Degenerare a secta, aut doctore aliquo. Cic. 1. de Divin. 6. Sed a Stoicis vel principibus ejus disciplinæ, Posidonii doctor, discipulus Antipatri degeneravit Panætius.
Patri degenerare. Claud. 7. Paneg. de 4. Conf. Honor. v. 366.
Degenerare in feritatem. Plin. lib. 17. cap. 15. de Vite.
Dextera in armis degenerat. Sil. lib. 15.
Degenerant poma. Virg. 2. Georg. 59.
Pomaque degenerant succos oblita priores.
Ita degenerant, ut ipsi ex se nati esse videantur. Cic. 5. de Fin. 13.
Degeneratus pater Valerio, a quo filius degeneravit, ut annotavit Budæus.
Degenerare, active. Columel. lib. 7. cap. 12. de Canibus, Huic quadrupedi neque fœminæ, neque mari, nisi post annum permittenda venus est, quæ si teneris conceditur, carpit & corpus & vires, animosque degenerat. Ovid. 3. de Pont. 1. 45.
Hunc cave degeneres. Ita Cl. Heinsius e MSS. emendat, confirmatque aliis Exemplis, cujusmodi est illud Statii. 3. Silv. 1. 160.
— non degenerabit honorem.

Degeneratio, & **Degenerator**, apud Augustin.

Degĕro, ssi, stum, [καταναλίσκω] ere. Idem quod Gerere. Plaut. Men. 5. 2. 53. Me despoliat, mea ornamenta apud meretrices degerit. Ubi interpres, Degerit, apud meretrices Absumit, interpretatus est. Idem Men. 5. 1. 41. Atque illud tuæ degeris amicæ.

Deglăbro, are. Glabrum facere, Corticem demere, Paulus in l. Cædere. D. Arborum furt. cæsar. Cædere est non solum succidere, sed etiam ferire cædendi causa. Cingere est Deglabrare.

Deglabratus, a, um. Lactant. 1. 21.

Deglūbo, [ἀπολεπίζω] ĕre. Corticem eximere, Siliquam aut folliculum excutere, & Granum sua nudare tunica. Varro 1. de R. R. cap. 48. Quod eo folliculo deglubitur granum. V. glubo.
Deglubere, per translationem, est Pellem detrahere. unde Adagium, Boni pastoris est tondere pecus, non deglubere. Id adagii Tiberius Cæsar, authore Sueton. cap. 32. aut reperit, aut certe usurpavit. Nam is admonitus ab amicis, ut provincialibus augeret vectigalia, rescripsit, Boni pastoris esse tondere pecus, non deglubere. Ex Chiliad. Erasmi. V. Dion. Cass. lib. 57.

Deglupta, Verbum est turpissimum, ut ψωλὸς Græce, cujus scilicet renudata est pudendorum glans. Plaut. Pœnul. 5. 5. 33.
Deglupta mæna, sarrapis sementium, &c. Sed Turnebus, ut id obiter, dissocianda esse putat elementa, quæ male adjuncta sunt non suis verbis, legendumque:
Deglupta mænas, arra pisa ementium. Mollem enim virum sic contumeliose appellabit Baccham, & obscœnum intelliget, & qui pro arra dari possit vilis mercimonii. Marcell. Emp. cap. 16. Mus degluptus.

Deglutĭno, [ἀποκολλάω] āre. Disjungere quod glutinatum erat. Plin. lib. 25. cap. 13. Purgat enim ulcera oculorum, expletque, & ad cicatricem perducit, palpebras deglutinat.

Dego, [διάγω] ĕre. Idem quod Agere, vel Usque ad finem ducere. Ter. Adel. 4. 1. 6.
Degere ætatem, Vivere. Ter. Phorm. 2. 3. 70. Ut cum eo uno ætatem degeret. Cic. pro Rosc. Amer. 150. Inter feras satius est ætatem degere, quam in hac tanta immanitate versari. Idem 1. de Nat. Deor.
Degere omnem ætatem in tranquillitate. Cic. 2. de Fin. 118.
Ætas degitur sub nutu alterius. Lucret. lib. 4. 1116.
Genus aliquod ætatis degendæ sibi constituere. Cic. 1. Off. 117. Id sibi quisque genus ætatis degendæ constituit, quod maxime adamavit.
Ævum pulchre degĕre. Lucret. lib. 5. 173.
Bellum cum ventis. Lucret. lib. 4. 965. Id est, Vivere vitam bellicam, & semper ventis hostilibus obnitentem. Gif. & Par. legunt Degerere.
Corium de tergo alicujus. Id est, Detrahere, authore Nonio. Plaut. Epid. 1. 1. 63. quasi Deorsum agere. V. ibi Taubm.
Laborem alicui. Id est, Diminuere. Plaut. Aulul. 2. 1. 43. antiquum est & inusitatum. ibi vulgo Demam. adi Nonium 4. 117.
Otia in thalamo. Catul. ad Mall. 68. 104.
Quod reliquum est vitæ, in otio degere. Cic. 11. Fam. 28. 20.
Senectam turpem. Hor. 1. Od. 31. 20.
Tempus ætatis sine molestia. Cic. de Senect. 2.
Vitam. Cic. pro P. Sylla. Idem 1. Off. 11. Facile totius vitæ cursum videt, ad eamque degendam præparat res necessarias.
Placidam ac pacatam vitam. Lucret. lib. 5. 1121.
Vitam cum virtute. Cic. 4. de Fin. 30.
Vitam in egestate. Cic. pro Rosc. Amer. 49. & 52.
Vitam in exilio. Cic. Antequam iret in exil. 29.
Vitam sine metu. Cic. 3. de Fin.
Ex æquo cum aliquibus. Plin. lib. 6. cap. 25. Id est, Vivere.
Degi, infinitiv. Plin. lib. 12. cap. 1. Mille præterea sunt usus earum sine queis vita degi non possit. de Arboribus. Symmachus Præter. format Degui 1. Epist. 32. In comitatu deguimus ambo ævo dispari.
Degĕre, antiqui posuerunt pro Expectare. Festus.

Degrandĭnat, [ἐπιχαλάζει] pro Vehementer grandinat, Imperf. Ovid. 4. Fast. 755.
Da veniam culpæ: nec, dum degrandinat, obsit. Nisi malis interpretari, Donec grandinare desinat, donec cesset grando. [Sed tum Degrandinet legendum, ut notatum Cl. Burmanno. q. V.
Sic Deſævire utroque modo dicitur H. St.

Degrassor, āris, ātus sum, [ἐγκαθιστάναι] ari. Stat. 1. Achil. 406.
— ubi tanta injuria primos Degrassata duces? Id est, contra Duces.

Degrăvo, [καταβαρέω] āre. Gravem & ponderosum reddere, premere, molestare. Liv. 4. ab Urbe 33. Alios in aquam compulsos gurgites ferunt: etiam peritos nandi, lassitudo & vulnera, & pavor degravant.
Degravari minus est quam Mergi. Plin. lib. 9. cap. 5. Ascendere eum navigia nocturnis temporibus, statimque degravari, quas insideret partes: & si diutius permaneat, etiam mergi.
Labore operis degravari. Columel. lib. 6. cap. 2.
Genua quoque degravat. Plin. lib. 22. cap. 25.
Paulatim degravatum pondere suo præceps attrahetur. Columel. lib. 1. cap. 5.
Vitis degravat ulmum. Ovid. 5. Trist. 3. 35.

Degravatus, a, um. ut Phædr. 4. 21. 15. Onere degravati.
Manus pondere degravatæ. Apul. Met. 7.

Degravate, Adv. apud Augustin.

Degredior, ĕris, ssus sum, [καταβαίνω] ĕdi. Descendere. ut Degredi ad pedes. Liv. 3. ab Urbe 62. Verecundiæ erat, equitem suo alienoque Marte pugnare, peditem ne ad pedes quidem degresso equiti parem esse.
In specum degressus sacerdos hausta fontis arcani aqua, &c. Tacit. lib. 2. 54.
Pullo amictu palatio degreditur. Tacit. Hist. 3. 67. V. Gro. ı.v. Perperam aliqui legunt Digreditur. Nam quoties ex alto d. ...sus innuitur, apte locum habet hoc verbum Degreditur, inquit ...nanus in Castigat. Tacit. Liv. lib. 9. Dec. 1. Cum quingentis, inquit, haud amplius peditibus, ducentisque equitibus degressum jugis Masinissam persequutus. Tacit. Hist. 2. 66. 6.

Degres-

Degressor, ari. Idem ac Degredi. Apul. de Deo. Socrat. p. 105. Ad fletum edendum deorsum degressantur. al. Degrassantur.

Degrummor, āri. Ad grummam mensuram dirigere. Lucil. lib. 3. Viamque degrummari vis, ut castris mensor facit olim. Nonius 1. 316. al. Degrumor. V. Gruma.

Degŭlo, [καταλιχνεύω] āre. Antiquum pro Consumere & abligurire, quasi Gulæ tradere. Plaut. Postquam degulato patrimonio pauper est factus. Ex Perotto. V. Nonium 2. 223. & Charisium cap. 1. p. 80.

Degunere, pro Degustare: Obsoletum. Festus. Quidam legunt Degumare. V. Voss. Etym. p. 242. Scalig. & Dacer. ad Fest.

Degusto, [ἀπογεύομαι] āre. Idem quod Gustare. Plin. lib. 18. cap. 2. Ac ne degustabant quidem novas fruges aut vina. Cato cap. 148. Vinum boni viri arbitratu degustato.

Odorari & degustare aliquem. Cic. Att. lib. 4. 8. extr. Tu velim & Fabium, siquem habes aditum, odorere: & istum convivam tuum degustes. Hoc est, Leviter in sermone tentes, ut scias qui sit animus ejus erga me. Metaphora a cibis, quorum saporem degustando percipimus.

Degustare artus. Lucan. lib. 7. 844.

Ignes degustant tigna celeri flamma. Lucret. lib. 2. 192. conf. Virg. Æn. 12. 376. adde Drakenb. ad Silium. 9. 523.

Degustare, pro Leviter & in transcursu attingere. Quintil. lib. 4. cap. 1. Degustanda tamen hæc procemio, non consummanda.

Degustare genus aliquod exercitationum. Cic. in Parad. 1.

Imperium & tu Galba quandoque degustabis. Tacit. Ann. 6. 20. [Quod ap. Suet. Galb. C. 4. Καὶ σὺ παραγεύσῃ τῆς ἀρχῆς Græce effertur.

Degustare mentes, sensusque eorum apud quos acturi sumus. Cic. 1. de Orat.

Degustare pauca de fabulis. Cic. Att. lib. 13. 38.

Pauca ex orationibus. Idem lib. 1. 16.

Celeri degustat singula sensu. Claud. 1. in Eutrop.

Aliquid speculæ ex sermone alicujus degustare. Id est, Aliquantum spei concipere. Cic. pro Cluent. 72.

Degustare vitam aliquam. Id est, Experiri vitæ rationem. Cic. 5. Tusc. 61. Visne igitur, inquit, ô Damocle, quoniam hæc te vita delectat, ipse eandem degustare, & fortunam experiri meam?

Corpus Vulnere. Virg. Æn. 12.

Lancea consequitur, rumpitque infixa bilicem
Loricam, & summum degustat vulnere corpus. H. St.

D E H

Dehaurio, si, stum, [ἐξαντλέω] īre. Idem quod Haurire, vel Exhaurire. Cato cap. 66. Quum oleum sustuleris de cortina, amurcam dehaurito.

Dehaustus, a, um. Partic. Tertull. de Resur. Carn. cap. 11.

Dehinc, Adv. temporis. [ἀπὸ τούτου, μετὰ ταῦτα] Id est, Posthac, postea. Ter. Eun. 5. 2. 33.

At nunc dehinc spero æternam inter nos gratiam Fore Thais.

Dehinc omnes deleo ex animo mulieres. Ter. Eun. 2. 3. 5.

Dehinc jam. Plaut. Merc. 5. 4. 40.

Missas jam ego istas artes feci, & quidem ego dehinc jam.

Dehinc cæterum. Plaut. Pœn. 1. 2. 5. Dehinc cæterum valete, adeste.

Nunc jam dehinc. Plaut. Pœn. 5. 2. 69. Siquidem ante mentitus sit, nunc jam dehinc erit tibi verax.

Dehinc, [τοὐντεῦθεν] pro Deinde, Adv. ordinis. Cic. 2. Tusc. Primum igitur de imbecillitate multorum, & de variis disciplinis philosophorum loquar: quorum princeps & authoritate & antiquitate Socraticus Aristippus, non dubitavit dolorem, summum malum dicere. Dehinc ad hanc enervatam muliebremque sententiam satis docilem se Epicurus præbuit. Virg. 3. Æn. 464.

Dona dehinc auro gravia, sectoque elephanto
Imperat ad naves ferri.

Dehinc aliquando in unam syllabam contrahitur a poetis. Virg. 1. Æn. 260.

Oscula libavit natæ, dehinc talia fatur.

Dehisco, ere. [χαίνω] Est se veluti Hiatu quodam aperire. Unde terram dehiscere dicimus, quum se aperit deorsum ad sorbendum aliquid. Virg. 4. Æn. 25.

Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat. Add. 12, 883.

Æquor dehiscit. Virg. 5. Æn. 143.

Dehiscit arbor. Cato cap. 12. Quibus arbores comprimat si dehiscent.

Cœlum a media regione dehiscit. Ovid. 3. Fast. 371.

Cymba rimis dehiscit. Ovid. 5. Trist. 12. 27.

Dehiscit rosa. Plin. lib. 21. cap. 4. Quo mox intumescente, & in virides alabastros fastigiato, paulatim rubescens dehiscit.

Ubi dehiscit, seque populis aperit Taurus mons. Plin. lib. 5. cap. 27.

Rictus animalis dehiscens ad aures. Plin. lib. 8. cap. 21.

Dehiscunt quidam pisces præ pinguedine, hoc est, Dissiliunt, Finduntur, Crepant. Plin. lib. 9. cap. 15. De Thynnis.

Terræ dehiscunt ardore. Virg. 5. Georg. 479.

Unda dehiscens, terram inter fluctus aperit. Virg. 1. Æn. 106.

Acies dehiscens. In Acies.

Dehiscente utero parit acus piscis. Plin. lib. 9. 51.

Dehonestus, Adj. [ἄτιμος] Non honestus. Gell. lib. 19. cap. 10. Dehonestum tibi, deculpatumque hoc verbum videtur.

Dehonestamentum, [ἀτιμία, αἰσχυμία] dicitur Id quod gratiam & honestatem alicui rei adimit. Unde vultus dehonestamentum dicitur cicatrix, vultum hominis dedecorans, ut oculi effossio. Justin. 28. 2. 9. Qui uxores cum propter originis dehonestamenta nec invenirent, vi publica rapuerint. Gell. lib. 2. cap. 27. Quo ille dehonestamento corporis maxime lætabatur.

Oris dehonestamentum. Tacit. Hist. 2. 87. 4.

Dehonestamentum, pro Contumelia. Tacit. Hist. 4. 13. 3. Auribus decisis vivere jubet, ostentui clementiæ suæ, & in nos dehonestamento.

Dehonesto, are. Sueton. Claud. cap. 30. Eum multa dehonestabant. conf. Lamprid. Alex. Sev. cap. 2.

Dehonestans, antis. Treb. Pollio in Gallien. cap. 16. xxx. prope tyrannos passus est Ro. dehonestantes Imperium. [Sed ex membranis Casaub. Orbem terrarum xxx. prope tyrannis vastari fecit. Atque ita deinceps editum fuit.

Dehonestatio, ōnis. Tertull. de Pudicit. cap. 18.

Dehortor, [ἀποτρέπω, ἀποτρέπω] āri. Dissuadere. Ter. Phorm. 5. 7. 17.

At hic dehortatus est me, ne illam illi darem.

Dehortari ab aliqua re. Author ad Heren. lib. 3. 3.

Invitare & Dehortari, contraria. Cic. in Pison. 94. Res ipsa, & Reipub. tempus, aut meipsum, quod nolim, aut alium quempiam aut invitabit, aut dehortabitur.

Dehortatio, ōnis. Tertull. advers. Marc. 4. 15.

Dehortatorius, a, um. Tertull. Apol. cap. 22.

Dehortativus, Idem. Priscian. p. 1020.

D E I

Deianīra, [Δηιάνειρα] Filia OEnei Ætoliæ regis, cujus regia Calydon fuit. Hæc vero ob formæ pulchritudinem multos procos habuit: tandem autem Acheloo desponsata est primo, deinde Herculi. Qumque nuptiarum gratia ortum esset inter eos certamen: Acheloo devicto, tandem Herculi cessit. Ovid. 9. Met. 136.

Nomine siqua suo tandem pervenit ad aures
Deianira tuas, quondam pulcherrima virgo.

V. Diodor. lib. 5. cap. 2.

Deicoon, [Δηικόων] Herculis ex Megara Creontis Thebani Reg. filia filius. Apollod. l. 2.

Deidămīa, [Δηιδάμεια] sive ut alii volunt, Deiamia, Filia fuit Lycomedis Scyri insulæ regis, cum qua Achilles consuetudinem habuit, & inde natus est Pyrrhus. Stat. 1. Achil. 560.

Æaciden furto jam noverat una latentem
Deidamia virum.

Dejĕro, [ἐπόμνυμι] are. Per deos jurare, vel Valde jurare, inquit Donatus. Ter. Eun. 2. 3. 39. Illum liquet mihi dejerare, his mensibus &c. Idem Hec. 5. 2. 5. Phidippe, Bacchis dejerat persancte, &c.

Dejeratio, f. Sancta juratio. Salvian. 4. de Gubern. Dei p. 146. Et Tertull. de Pœnit. cap. 4. idem de Idolol. cap. 20.

Dejuro, apud Plautum legitur, in Casin. 3. 5. 36. Per deos omnes & deas dejuravit, hac &c. Idem Rud. 5. 2. 49.

Dejurium, ii. [ὁρκωμόσιον] Gell. lib. 7. cap. 18. Tum octo ex iis postliminium justum non esse sibi respondderunt, quoniam dejurio vincti essent.

Dejĭcio, ēci, ectum, [καταβάλλω, πιλνάω] ere. Deorsum mittere. Plaut. Asin. 2. 4. 19. Jussin' columnis dejici operas aranearum?

Mœnia alicujus dejicere. Ovid. 12. Met.

Avem dejecit ab alto cœlo. Virg. 5. Æn. 542.

Dejicere de foribus araneas. Plaut. Stich. 2. 2. 31.

De ponte. Cic. pro Rosc. Amer. 99.

De saxo. Liv. 5. Bell. Pun.

Equo. Liv. 4. ab Urbe. Sic dejicere templo magistratus. Cic. pro Sextio.

Dejicere præsidium equitum, dejicere propugnaculum. Cæs. 3. Bell. Civil. Cic. 5. Verr. 40.

Aliquem ædilitate, vel honore. Cic. 2. Verr. 23. Liv. 3. ab Urbe. Subauditur præpositio de vel ex. Cic. pro Muren. 76. His hœdinis pelliculis Prætura dejectus est.

Dejicere alvum. Cato cap. 156. Alvum si voles dejicere, superiorem sumito cymam brassicæ.

Dejicere cruciatum a corpore. Cic. 7. Verr. 169. Hac se commemoratione civitatis, omnia verbera depulsurum, cruciatumque a corpore dejecturum arbitrabatur.

Dejici de gradu. Id est, Dignitate. Cic. Att. lib. 16. 15. Leptæ literarum exemplum tibi misi, ex quo mihi videtur στρατήγικὸς ille dejectus de gradu. Budæus.

Aliquem de gradu, per metaph. pro eo quod est De constantia deducere, & proposito in quo pedem fiximus. Cic. 1. Off. 23. &c.

Hostem dejicere. Claud. de Bell. Get.

Jugum servile a cervicibus. Cic. 1. Philipp. 2. Patriæ liberatores urbe carebant ea, cujus a cervicibus jugum servile dejecerant.

Metum. Cic. 7. Verr. 129. Hunc ego si metu Siciliæ damnatione istius per vestram fidem & severitatem dejecero Judices, satis officio meo, satis illorum voluntati, qui a me hoc petiverunt, factum esse arbitrabor.

Oculos de aliquo. Cic. 6. Verr. Pueri autem Sisennæ, credo qui audivissent quæ in istum testimonia essent dicta, oculos de isto nusquam dejicere, neque ab argento digitum discedere.

Oculos a Repub. Cic. 1. Philipp. princip. Nec vero usquam discedebam, nec a Repub. oculos dejiciebam.

Pudor gremio dejecit ocellos. Ovid. 11. Epist. 35.

Si tantum oculos dejecerimus, Celeritatem significat. Cic. 7. Verr.

Dejicere aliquem de possessione, & similibus. V. Cic. pro Cæcina, circa finem, in qua abunde tractat de hoc verbo Dejicio.

Dejicere & dimovere ex possessione. Cic. de Lege Agr. Rullus extitit qui ex ea possessione Rempub. dimoveret, ex qua nec Gracchorum benignitas eam, nec Syllæ dominatio dejecisset.

Dejicere de possessione, & Restituere, contraria. Cic. pro Cæcin. Tantum ut unde dejecisset, restitueret.

Dejici de urbis præsidio, & de custodia civitatis deturbari. Cic. pro Muren. 79.

Senatum a gubernaculis dejicere. Cic. pro Domo sua. 24.

De sententia. Cic. 2. Tusc. 5. Me pudet tam cito de sententia esse dejectum.

Aliquem de sermone aliquo inani. Cic. Att. lib. 15. Noster Brutus cito dejectus est de illo inani sermone.

Adversarios de omni statu. Cic. in Orat. 129. Magno semper usi impetu, sæpe adversarios de statu omni dejecimus.

De statu vitæ. Cic. 1. de Nat. Deor. Prius te quis de omni statu vitæ, quam de ista authoritate dejecerit.

Dejici spe. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 8. Helvetii ea spe dejecti.

Dejicere de terrore doloris. Cic. 2. Tusc. 40. Videsne igitur quantum breviter admonitus de doloris terrore dejeceris?

Vultum. Virg. 3. Æn. 320.

Pudor

Pudor dejicit vultus. Valer. 7. Argon. 514.
Dejicere, Jaciendo defigere. Liv. lib. 1. 40. Dum intentus in eum se rex totus averteret, alter elatam securim in caput dejecit. De Tarquinii Prisci morte.
Juvencum dejicere. Valer. 1. Argon. 190. Mactare significat & prosternere. Sic idem lib. 2.

Protinus ingentem procerum sub nomine taurum
Dejicit. Ita Sil. 15. 466. V. Drakenb. ad loc.

DEJECTIO, Verbale. [καταβολὴ, ἀφαίρεσις] Cic. pro Cæcin. cap. 20. Qui illam vim, dejectionemque tuo rogatu, aut tuo nomine fecerit.
Dejectio apud Celsum pro alvi ductione ponitur. lib. 1. cap. 3. Dejectio quoque medicamento petenda est, ubi venter suppressus parum reddit. V. eundem omnino l. 2. C. 12.
Moliri dejectionem. Cels. ibid. & 4. 14. princ.
Dejectio, inter pœnas militares. L. 3. §. 1. Dig. de re milit. refertur Gradus dejectio, id est, Mutatio militiæ in deteriorem, quod ibidem §. 5. dicitur, gradu militiæ dejicitur.
DEJECTIUNCULA, Scribon. Larg. cap. 9. compos. 52. extr. i. e. alvi fluor.
DEJECTE, Adv. Tertull. advers. Marc. 2. 27.
DEJECTO, āre. frequent. Idem de Pallio cap. 4. & Gell. 20. 9. Coquenti vasa cuncta dejectat.
DEJECTUS, Partic. [καταβληθεὶς] Plin. lib. 2. cap. 9. de Lunæ natura, Alias contigua montibus, nunc in Aquilonem elata, nunc in Austros dejecta.
Spe dejectus. Sil. [illegible]. 10.
Dejectus vultum. Stat. 3. Theb.
Vi dejectus. Cic. pro Cæcin.
Caput ense dejectum. Sil. lib. 13.
In terram oculi dejecti. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Conjuge dejecta mulier. Id est, Privata marito. Virg. 3. Æn. 317.

Heu quis te casus dejectam conjuge tanto Excipit?

Lacrymis dejectis turpia lumina. Propert. lib. 1. Eleg. 18. 16.
Vultus pudore dejectus. Sen. OEdip. 12.
Ire dejectum aliquid. Hor. 1. Od. 2. 15.
DEJECTUS, ûs. [καταβολὴ] Liv. 9. ab Urbe, 2. Quum ad alias angustias protinus pergerent, septas dejectu arborum, saxorum ingentium objacentem molem invenere.
Gravis dejectus. Ovid. 1. Met. 572.
Dejectus gemmæ. Plin. lib. 37. cap. 6. Neque in recessu gemmæ, aut in dejectu renitente, sed in ipsis umbonibus nitente.
Dejectus habere dicitur collis. Cæs. 2. Bell. Gall. 8. Quod is collis, ubi castra posita erant, paulum ex planitie editus, tantum adversus in latitudinem patebat, quantum loci acies instructa occupare poterat: atque ex utraque parte lateris dejectus habebat, & in fronte leviter fastigiatus, paulatim ad planitiem redibat. Tò Habebat tollit D. Voss. Sed V. ad loc. Davies.
DEI-FACIES, [τοῦ θεοῦ πρόσωπον] Civitas Tripoli vicina. Strab. lib. 16. Tripoli continua est ea, quæ Dei-facies appellatur, in qua Libanus mons desinit.
DEIN, & DEINDE, Adv. ordinis. [ἔπειτα] hoc est, Postea. Ter. Andr. 1. 1. 52. Accepit conditionem, dein quæstum occipit. Cic. in Orat. 93. Hæc quidem duo binis pedibus incisim, dein membratim.
Dein, pro Præterea. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. Dein quæ sequuntur.
Deinde [τοὐντεῦθεν] Compositum est ex præpositione, & loci significatione: ut Exinde, proinde, perinde, subinde, quæ item Tempus significant. Festus. Ter. in prol. Heaut. v. 19.

— factum hic esse id non negat,
Neque se id pigere: & deinde facturum autumat.

Primum cur? Et paucis interjectis, Deinde, Nihilque præterea diximus? Cic. 4. Acad.
Deinde ponitur aliquando ubi non præcessit primum, aut aliud ordinis adverbium. Cic. pro Cluent. 71. Capit hoc consilium, ut pecuniam quibusdam judicibus levissimis polliceatur, deinde eam postea supprimat.
Deinde, quater repetitum apud Cic. reperitur, 1. de Invent.
Deinde, cui mox succedit Exinde. Cic. 2. de Nat. Deor. 1. 3. Deinde Delphinus,

Exinde Orion obliquo corpore nitens. Ex Arat.

Deinde repetitum in singulis attributis ejusdem rei aut personæ. Cic. Appio, lib. 3. 7. An ego tibi obviam non prodirem? primum Appio Claudio? deinde Imperatori? deinde more majorum? deinde (quod caput est) amico?
Deinde etiam adhibetur ubi Ad absurdum deducere volumus adversarium, vel Absurde ipsum rationes putare aut facere adeo demonstramus. V. Schult. ad Quintil. Decl. 1. p. 15. seq. Deinde, cui manum porriget securior? &c. similem τῆς εἶτα usum ostendit Devarius.
DEINCEPS, ĭpis. m. [ἐφεξῆς λαβών] (inquit Festus) Qui deinde cepit, ut Princeps qui primus cepit. Deincipem antiqui dicebat (ait idem alio loco) proxime quemque captum, ut Principem primum captum, id est electum. Hæc enim nomina non a Caput veniunt, sed a Capio, quod interdum Eligere significat. composita autem ex Caput faciunt genitivum in pitis: ut Biceps, bicipitis.
DEINCEPS, Adv. [ἐφεξῆς] Postea, vel deinde sive postremo. Cic. 1. de Divin. Quo affert Rhodium quendam morientem, sex æquales nominasse, & dixisse, qui primus eorum, qui secundus, qui deinceps moriturus esset. Cæs. 7. Bell. Gall. 3. Nam ubi major atque illustrior incidit res, clamore per agros, regionesque significant. hunc alii deinceps excipiunt, & proximis tradunt. Cic. 1. Acad. Opinionibus & institutis omnia teneri, nihil veritati relinqui, deinceps omnia tenebris circumfusa esse dixerunt. Idem 1. Off. 160. Et 3. de Fin. 20. Primum est officium (id enim appello καθῆκον) ut se conservet in naturæ statu: deinceps ut ea teneat quæ secundum naturam sint, pellatque contraria.
Deinceps, pro Iterum. Author ad Heren. lib. 1. 14. Cavendum est etiam ne id quod semel supra diximus, deinceps dicamus.
Deinceps pro eo quod vulgo dicitur, Successive & consequenter. Cic. 13. Fam. 53. Idem de Clar. Orat. 3. Posteaque prosperæ res deinceps multæ consecutæ sunt.
Deinceps inde. Cic. de Clar. Orat. 12. Itaque prima Causa publica, &c. Deinceps inde multæ, quas non minus diligenter elaboratas esse, quam elucubratas afferebamus. Alterum significat ordinem, alterum tempus.
DEINDE, V. DEIN.
DEINSUPER, Sallust. lib. 1. Hist. Ad medium quasi deinsuper astantium manibus in murum attollitur. [Ita quidem Nonius C. 12. 48. Nec aliter Cl. Cortius p. 956. Sed videtur distinguendum: Per calonum corpora ad medium quasi, dein super adstantium manibus &c.
DEINTEGRO, are. Inquit Nonius, 2. 225. Diminuere. Cæcilius, Nomen virginis, nisi mirum est, deintegravit.
DE-INTEGRO, V. DE præpositionem.
DEIOCES, Phraortis filius fuit, ob judicandi æquitatem primus Medorum rex declaratus. Author Herod. lib. 1. 16.
DEIONE, es. [Δηιόνη] Mater fuit Mileti ex Appollinis concubitu: unde Miletum Deionidem vocat Ovid. lib. 9. Met. 442.

Tunc erat invalidus, Deionidenque juventæ
Robore Miletum, Phœboque parente superbum
Pertimuit.

DEIŌPEĪA, [Δηϊόπεια] Nympha nomen est apud Virg. lib. 1. Æn. 72.
DEIŎTĂRUS, [Δηϊόταρος] Galatiæ tetrarcha Rex a Senatu Ro. juvante Pompejo appellatus, in bello Civili ejus postea partes sequutus, post pugnam Pharsalicam domum se recepit. Deinde ad Cæsaris clementiam confugiens, bella gerenti subsidia ministravit. Quare ab ipso rex dimissus, verum parte regni tantum mulctatus fuit. Tandem accusatus a Castore nepote suo, & Phidippo quoque medico, quem purgandi sui causa cum aliis legatis Romam miserat, quod Cæsari apud se divertenti insidias struxisset, a Cicerone defenditur, luculenta illa pro Deiotaro rege oratione. Author Pædianus. Lucan. lib. 5. 55. &c.

— fidumque per arma
Deiotarum, & gelidæ dominum Rascipolin oræ.

De Filio Deiotaro. Cic. Att. 5. 17. Fuit & Deiotarus alius Adramyttenus, ludi literarii magister, apud Gargara Troadis; ut scribit Stephanus.
DEĬPHŎBUS, [Δηΐφοβος] Priami & Hecubæ filius. Virg. 6. Æn. 500.

Deiphobe armipotens, genus alto a sanguine Teucri.

Hic Paride mortuo, Helenam duxit uxorem. V. Virg. in loco ante citato.
Acer Deiphobus. Hor. 4. Od. 9. 22.
Priamides Deiphobus. Virg. 6. Æn. 494.
Domus ampla Deiphobi. Virg. 2. Æn. 311.
DĔĬPHŎBE, es. [Δηϊφόβη] Nomen proprium Sibillæ Cumanæ, Glauci filiæ, quæ Æneam ad inferos duxit. Virg. 6. Æn. 36.

— Phœbi, Triviæque Sacerdos,
Deiphobe Glauci.

DĔĬPHȲLE, [Δηιφύλη] Adrasti filia, Tydei uxor, ex quo Diomedem suscepit. V. Hygin. fabula 69. & Diodor. lib. 5. cap. 6. & infra DIOMEDES.
DEIPHYLUS, [Δηΐφυλος] Fuit Stheneli filius, Capanei in bello Trojano amicus fidissimus, teste Homero 5. Iliad. 325.
DEIPYRUS, [Δηΐπυρος] Unus ex principibus juventutis Græcorum, teste Homero Iliad. 8. 84.
DEITAMA, Hispaniæ citerioris regio, referente Plin. lib. 3. cap. 3.
DEITAS, V. in DEUS.
DEJŪGO, [ἀποζυγόω] are. Disjungere. Pacuvius Chryse, Perque nostram egregiam unanimitatem, quem memoria dejugat. V. Nonium. 2. 256.
DEJUNGO, unxi, unctum, [ἀποζεύγνυμι] ĕre. Disjungere. Plaut. Asin. 3. 3. 75. Ne nos dejunge amantes. Cic. de Univers. 12. Ita necessitas cogit, ut eadem sint ea quæ dejuncta fuerunt.
DEJURO, DEJURIUM. V. DEJERO.
DEJŪVO, [ἀποβοηθέω] āre. Non juvare. Plaut. Trinum. 2. 2. 63. Deferere illum, & dejuvare in rebus adversis pudet. Antiquum.

D E L

DELĀBOR, delapsus sum, [κατολισθαίνω, καταπίπτω] ābi. Deorsum labi. Plaut. Casin. Delabor, pectus tundit. Virg. 6. Ecl. 16.

Serta procul capiti tantum delapsa jacebant.

Ascendere & Delabi, pugnantia. Cic. in Partit. 12. Aut a minoribus ad majora ascendimus, aut a majoribus ad minora descendimus. al. delabimur.
Delapsus ab alto tecto. Ovid. 3. Trist. Eleg. 4. 19.
Signum cœlo delapsum. Cic. 11. Philipp. 24.
Cœlo repente delapsus. Liv. 1. ab Urbe.
Delabi de cœlo & e cœlo. Cic. 1. de Fin.
Ex annalium memoria, aut de cœlo delapsum esse. Cic. Q. fratr. lib. 1. 1. Nam Græci quidem sic te ita viventem intuebuntur, ut quendam ex annalium memoria aut etiam de cœlo demissum hominem esse in provinciam delapsum putent.
Delapsa de manibus audacissimorum hominum arma ceciderunt. Id est furor civium compressus. Cic. 1. Off. 77.
In flumen delapsus. Cic. 1. de Divin. 28.
Pondere delabi in terram. Lucret. lib. 6. 837.
Delabi, res familiaris dicitur, Consumi, & ad nihilum redigi. Cic. 2. Off. 64. Habenda est autem ratio rei familiaris, quam delabi sinere flagitiosum est. Emendatius Dilabi legitur.
Delabitur in eas difficultates, ut necessitatem fati confirmet invitus. Cic. de Fato. cap. 17.
Delabi in fraudem. Cic. 3. de Orat.
In insidias. Victor de Viris illustribus. C. 14. de Fabiis ad Cremeram.
In idem genus morbi. Cic. Att. lib. 7.
In turpitudinem. Cic. 1. Off.
In vitium. Cic. 2. de Orat. 60.
Delabi aliquo, pro Convertere sermonem. Cic. pro Muræn. Post, quum id assequi non potuissent, istuc potissimum sunt delapsi, ut ajunt in Græcis artificibus, eos &c.
Delabitur interdum, ut dicat, &c. Cic. 4. Acad. 59. Carneadem autem

autem etiam heri audiebamus solitum esse delabi interdum ut diceret opinaturum, id est, peccaturum esse sapientem.

Delabitur oratio ad aliquid. Cic. de Amicit. 76. Jam enim a sapientum familiaritatibus ad vulgares amicitias nostra delabitur oratio. Ad Q. fratr. lib. 1. Ep. 1. §. 6. Sed nescio quo pacto ad præcipiendi rationem delapsa est oratio mea, quum id mihi propositum initio non fuisset.

Delabi in aliquem sermonem. Cic. 1. de Orat. 96. Insperanti mihi, inquit, & Cottæ, sed valde optanti utrique nostrum cecidit, ut in istum sermonem delaberemini.

Eodem delabi. Ovid. 4. de Ponto, 15. 33.
Scribere sæpe aliud cupiens, delabor eodem.

Ad aliquem. Cic. Att. lib. 12. De Mustela, ut scribis, etsi magnum opus est, eo magis delabor ad Clodiam.

Ad æquitatem. Cic. 6. Fam. 10. Nam & ipse qui plurimum potest, quotidie mihi delabi ad æquitatem & ad rerum naturam videtur.

Delapsa fluxerunt. Cic. pro Marcell. 24. Omnia quæ delapsa jam fluxerunt, severis legibus vincienda sunt.

DELACĔRO, [κατακόπτω] are. pro Dilacerare, & absumere. Plaut. Capt. 3. 5. 14. Delaceravisti, deartuavistique opes. Antiquum. V. LACERO & DILACERO.

DELACRȲMO, [καταδακρύω] are. Est humorem guttatim velut lachrymas demittere. Columel. lib. 4. cap. 9. de vite loquens; Sed nec ad eam partem, qua est gemma, verum ad posteriorem declinatur, ut in terram potius devexa, quam in germen delacrymet.

DELACRYMATIO, Verbale. [καταδάκρυσις] Plin. lib. 34. cap. 11. Vis ejus collyriis oculorum aptissima, & delacrymationibus mordendo proficiens. Idem lib. 25. cap. 13. Claritatem facit inunctis oculis, delacrymationemque ceu fumus. Idem lib. 20. cap. 5.

DELACRYMATORIUS, a, um. Ut Delacrymatorium Collyrium. Marcell. Emp. cap. 8.

DELÆVO, [καταλειόω] āre. Compositum a Lævo lævas, significat Lævigare. Columel. lib. de Arboribus, cap. 6. Plagam acutissimo ferro delævato.

DELAMBO, [καταλείχω] ĕre. Idem quod Lambere. Stat. 2. Theb. 681.
Molliaque ejecta delambit vellera lingua.

DELAMENTOR, [ἐπιθρηνέω] ari. Ovid. 11. Met. 331.
— & natam delamentatur ademptam.

DELANĬCO, Adducitur falso, tanquam ex Festo. Nam ap. hunc DILANIO. q. V.

DELAPIDO, V. DILAPIDO.

DELAPIDATA, Lapide strata, Festus.

DELAPSUS, V. DELABOR.

DELASSO, [κοπιάζω] are. Valde lassare. Plaut. Asin. Ibi labore delassatum, totam noctem stertere. Martial. lib. 10. 5.
Delasset omnes fabulas poetarum. Hor. 1. Satyr. 1. 14.
— Loquacem Delassare valent Fabium.

DELATOR, DELATIO. V. DEFERO.

DELĂVO, āvi, ōtum, [καταπλύνω] are. Plaut. Rud. 2. 7. 21.
— eho an te pœnitet,
In mari quod delavi, ne hic in terra quoque eluam? Antiquum.
Alii cum Turnebo in Adversf. 21. 12. legunt Elavi. Sed adde Octav. Hor. 1. 1. & 4.

DELDON, [Δέλδων] Mysorum ac Basternarum rex fuit, quos quum M. Crassus præliis frequentibus edomuisset, illorum tandem regem Deldona sua manu interemisse fertur; ut scribit Dion in historia, & ex eo Cæl. Rhodig. lib. 18. cap. 23.

DELEBILIS, V. DELEO.

DELECTO, [ἐπάγομαι] āre. a Delicio: est proprie Attrahere & illicere. Ennius Thyeste, Et me Apollo ipse delectat, ductat Delphicus. Quadrigarius Annalium lib. 4. Fabius de nocte cœpit hostibus castra simul oppugnare, eum hostem delectare, dum Collega id caperet quod captabat. Nonius.

Delectare, [τέρπειν, ψυχαγωγεῖν] Voluptate afficere. Cic. de Senect. Nonne ita deficiunt, ut quenvis cum admiratione delectent?

Herba spe delectat agrestes. Ovid. 15. Met. 203.

Incredibiliter me delectarunt. Cic. Q. fratr. lib. 2. 16.

Plus nimio delectare. Hor. 1. Epist. 10. 30.
Quem res plus nimio delectavere secundæ,
Mutatæ quatient.

Delectare oves in agro. Plin. lib. 17. cap. 9.

Pulchritudo movet oculos & delectat. Cic. 1. Off. 8.

Non solum delectat, sed etiam sine satietate delectat. Cic. 3. de Orat. 95.

Delectare se. Cic. Fam. lib. 9. 18. Tu istic te Atheriano jure delectato, ego me hic Hirtiano.

Cum musis se delectare. Cic. 2. Att. 2. 4. Interea cum Musis quidem nos delectabimus animo æquo.

Valde delectare. Cic. Att. lib. 1. 1.

Delectat, more Impersonalium. Cic. Q. fratr. lib. 2. 15. Me magis de Dionysio delectat: ipse enim est veterator magnus.

Prudens dici delector. Hor. 1. Epist. 16. 32.

Delectari in re aliqua. Cic. 1. de Fin. Idem 2. de Legib. 7. In hoc admodum delector, quod &c.

Delectari ab aliquo. Cic. in Orat. 195.

Duci ac delectari declamatorio genere. Cic. Q. fratr. lib. 3. 19. Ipse puer magis illo declamatorio genere duci & delectari videtur.

Nec criminibus inferendis amicus delectetur. Cic. de Amicit. 66.

Cogitatione quadam speque delectari. Cic. pro Archia, 30.

Vulgus imperitorum ludis magnopere delectatur. Cic. pro Muren.

Opinione æquitatis delectari. Cic. Att. lib. 1. 20. Multi partim malevolentia, partim opinione æquitatis delectantur.

DELECTAMENTUM, i. n. [διαγωγή, ψυχαγωγία] Verbale. Recreatio. Cic. de Senect. 52. Possum persequi permulta delectamenta rerum rusticarum, sed ea ipsa, quæ dixi, sentio esse longiora. In emendatioribus codicibus legitur Oblectamenta. Idem in Pison. cap. 25. 60. Inania sunt ista (mihi crede) delectamenta pene puerorum.

DELECTATIO, Verbale. [τέρψις, τερπωλή, ψυχαγωγία] Cic. 4. Tusc. 20. Delectatio, voluptas suavitate auditus animum deliniens.

Delectationi esse. Cic. Att. lib. 13. 66.

Gaudium & delectatio. Cic. Post redit. in Senat. 13. In omni parte corporis semper oportere aliquod gaudium delectationemque versari.

Delectatio & jucunditas. Cic. 3. de Orat. 153. Post autem delectatio jucunditasque celebravit.

Suavitas & delectatio. Cic. 1. de Orat. 193. Mira quædam in cognoscendo suavitas & delectatio.

Voluptas & delectatio. Cic. Fam. lib. 10. 20. Magna enim te delectatione & voluptate privasti.

Ars plena delectationis. Cic. 1. de Orat.

Conviviorum delectatio. Cic. de Senect. 45. Neque enim ipsorum conviviorum delectationem corporis voluptatibus magis quam cœtu amicorum & sermonibus metiebar.

Sermonis delectatio. Cic. de Senect. Ego vero propter sermonis delectationem tempestivis quoque conviviis delector.

Fabulæ delectationis habent quantum voles, id est, multum. Cic. 2. de Divin. 113.

Studii, delectationisque causa scribere aliquid. Cic. 2. de Legib. 14.

Popularis delectatio. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Afferre delectationem alicui. Cic. Fam. lib. 7. 1. Quæ popularem admirationem habuerunt, delectationem tibi nullam attulissent.

Delectationis causa aliquid agere. Cic. 1. de Orat. 249. Res rusticas vel fructus causa, vel delectationis invisere.

Allicere delectatione. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Duci delectatione audiendi. Cic. 1. Off. 105. Hominis autem mens discendo alitur, & cogitando semper aut aliquid anquirit, aut agit, videndique & audiendi delectatione ducitur.

Habere magnam delectationem. Author ad Herenn. lib. 4. 25.

Ab delectatione negotiis impediri, & Habere in occupatione delectationes, contraria. Cic. pro Muren. 39.

Magna delectatione & voluptate aliquem privare. Cic. Fam. lib. 9. 24.

Amœnitas ad delectationem revocat. Cic. pro Lege Manil. 40. Non avaritia ab instituto cursu ad prædam aliquem revocavit, non libido ad voluptatem, non amœnitas ad delectationem.

DELECTATIUNCULA, Diminutiv. Vives de Fœm. Christ. An & Oblectatiuncula eadem ratione dicitur? H. St.

DELECTUS, V. DELIGO, deligis.

DELĒGO, [ἐπιτρέπω, ἐντέλλομαι] āre. ex DE & Lego q. V. Demandare, committere, onus imponere. Delegare dicimur, quum id quod nostrum est, ad alium transferimus. Cic. 16. pro Domo sua; Delegavi amico locupletiori, non quo illi ita de me merito onus illud imponerem.

Causam peccati facillime mortuis delegari. Hirt. lib. 8. 22. Bell. Gall. i. e. Imputari, in mortuos rejici.

Curam alicui. Quintil. in procem. lib. 4.

Decus ad aliquem, pro Assignare. Liv. lib. 1. Bell. Pun.

Laborem alteri. Cic. Fam. lib. 8. 1. Tamen in hoc deprecor, ne meum hoc officium arrogantiæ condemnes, quod hunc laborem alteri delegavi.

Delegare exscribendas pingendasque imagines. Plin. lib. 4. Epist. 28. Ut apud Sueton. in Cæs. 56. Delegare ordinandas bibliothecas.

Aliquem alicui negotio. Columel. lib. 3. cap. 10.

Delegabo te ad Epicurum. Sen. Epist. 18.

Delegare provinciam alicui, vel curam rei alicujus. Cic. Post delegatam mihi hanc provinciam. Columel. lib. 11. cap. 2.

Officium alicui. Plin. Jun. in Epist. lib. 3.

Rem aliquam ad alterum. Cic. 2. de Orat. 125. Hæc ipsa quæ nunc ad me delegari vis, ea semper in te eximia & præstantia fuerunt.

Delegare spes suas fortunæ loci. Liv. lib. 6. 28. Has inanium rerum inanes ipsas volventes cogitationes, fortunæ loci delegaverant spes suas. Id est, Nomine loci Romanis religiosi & infausti fidentes.

Delegare, apud Jurisconsultos, est Vice sua alium dare reum creditori vel cui creditor jusserit. Fit autem Delegatio vel per stipulationem, vel per litis contestationem. V. Gronov. ad Cic. Att. 12. 12. princ. Et L. Nesennius 41. D. de re judicata.

Delegare deos debitores, Sen. lib. 4. de Benef. Debitores nobis deos delegat, precaturque, ut illi pro se gratiam referant. Sic restituit optime Turnebus, Adv. 12. 9. quum in excusis Derogat legatur. Delegat enim debitorem, qui alium pro se qui solvat, substituit. Volenti creditori. Imo nusquam in excuso Derogat. H. St. [V. not. ad l. Grut.

Delegare, Veteres pro Dispescere posuerunt, vel Dispertire. Plaut. Amph. prol. 67. Si cui fautores delegatos viderint. Ex Nonio.

Delegare, Mittere. Cato cap. 30. Ubi sementem facturus eris, ibi oves delegato.

Delegare, In legationem mittere. Liv. Decernunt ut duodecim delegarentur.

Delegatum exilium, pro Relegatione. Sen. 1. de Clementia, Quod exilio contentus, & exilio delegato, Massiliæ parricidam continuit.

Delegatam pecuniam Paulus dixit, pro Decreta, constituta, ac assignata, in l. 2. ad l. Jul. peculat.

Delegatus dicitur, Cui caussa committitur terminanda, vel exequenda, vices delegantis repræsentans, & in jurisdictione nihil proprium habens. l. 1. D. de offic. ejus cui mand. & jurisd.

DELEGATIO, Verbale. [ἐπιτροπή, ἐντολή] Ipse delegandi actus.

Delegatio, pro Assignatione debiti, ut loquimur. Cic. Att. lib. 12. 3. Nomen illud, quod a Cæsare, tres habet conditiones: aut emptionem ab hasta, aut delegationem a mancipe, annua die, aut Vecteni conditionem, &c. Lib. 8. Cod. de Novat. & deleg. Delegatio debiti, nisi consentiente & stipulanti promittente debitore, jure perfici non potest.

DELEGATORIUS, a, um. Ut Delegatoriæ scil. Epistolæ quibus a Principe alicui quid faciendum delegatur vel præcipitur. Cod. Theod. l. 16. de Exact. Gloss. Gr. Lat.

DELEGATUM, i. n. Idem quod Legatum, ut, Ex delegato pupilli pecuniam solvere. l. 4. §. 26. ff. de dol. except.

DELĒNIO,

Dᴇʟᴇ̄ɴɪᴏ, īvi, ītum, [καταπραΰνω] ire. Quod & Delinire dicitur, idemque ſignificat. Plaut. Aſin. 2. 4. 28. Vah delenire apparas, mihi ſcio vicarium eſſe. Et Cic. pro Cœlio 35.

Dᴇʟᴇɴɪꜰɪ̆ᴄᴜs, Adject. [πραϋντικός.] Plaut. Milit. 2. 2. 37. Domi dolos, delenifica verba, domi fallacias. Antiquum. Symmach. 3. Epiſt. 6.

Dᴇʟᴇᴏ, ēvi, ētum, [ἐξαλείφω, ἐξαφανίζω, λειαίνω, καταλειαίνω] ēre. a Leo antiquo verbo, vel Lino levi, ſignificat Deſtruere: & ad Lineam & notam refertur. Cic. pro Cluent. Eadem hac Dinea teſtamentum faciente, quum tabulas prendiſſet Oppianicus, qui gener ejus fuiſſet, digito legata delevit: &c.

Delere epiſtolam lacrymis. Cic. Fam. lib. 14. 3. Accepi ab Ariſtocrito tres epiſtolas, quas ego lacrymis prope delevi. Hyperbole, Ad exprimendum ingentem mœrorem.

Delere tectorium & Inducere, contraria. Cic. 3. Verr. 145. Dico eſſe ex qua tantum tectorium vetus deletum ſit, & novum inductum.

Delere, per translationem, ut Delere urbem. Cæſ. 2. Bell. Civil. 12. Quin ſpe prædæ in urbem irrumperent, urbemque delerent. Sic Delere patriam. Cic. 4. Acad.

Delere & Servare, contraria. Cic. pro Roſc. Com. 7. Sic delentur ſtatim, illæ ſervantur ſancte.

Extinguere & funditus delere. Cic. de Aruſp. Reſponſ. 6. Sic Annius ad illam peſtem comprimendam, extinguendam, funditus delendam natus eſſe videtur.

Perimere ac delere omnino. Cic. Tuſc. 117. Sin autem perimit ac delet omnino, quid melius, &c.

Ætas non delevit quod olim luſit Anacreon. Hor. 4. Od. 9.

Ædificia deleta. Cic. 2. de Lege Agr. 87.

Tempus delevit amorem. Ovid. 3. Triſt. 7.

Bella futura delere. Cic. de Amicit. 11.

Civem deleri. Sil. lib. 7. 550.

Copias delere. Cic. pro Lege Manil. 20.

Exercitum & imperatorem. Cæſ. 6. Bell. Gall.

Homines deleti. Cic. pro Muræn. 74. Quorum alteri uno adventu noſtri exercitus deleti ſunt, alteri noſtri imperii, &c.

Homines hominum impetu deleti, id eſt, bellis aut ſeditionibus. Cic. 2. Off.

Morte deleti homines. Cic. 1. de Nat. Deor. 90.

Vetuſtas delet famam operis. Ovid. 1. Met. 445.

Improbitatem extinguere atque delere. Cic. 1. Verr. 26. Omnino improbitas (id quod Pop. Rom. jandiu expoſtulat) extinguenda atque delenda ſit.

Infamiam judicii ex animis hominum delere. Liv. lib. 4. ab Urbe.

Nummulis acceptis jus ac fas omne delere. Cic. Att. lib. 1. 13.

Extincto Senatu, deletiſque judiciis. Cic. 3. Off. 3.

Leges delere. Cic. pro Sextio 56.

Maculam bello aliquo ſuſceptam. Cic. pro Lege Manil. 7. Et quoniam ſemper appetentes gloriæ præter cæteras gentes, atque avidi laudis fuiſtis, delenda eſt vobis illa macula Mithridatico bello ſuperiore ſuſcepta.

Memoriam immortalem beneficii alicujus. Cic. in Parad.

Memoriam diſcordiarum, oblivione ſempiterna. Cic. 1. Philipp. 1.

Memoria nominis deleta. Cic. pro Flacc. 60. Nominis prope Romani memoriam cum veſtigio imperii non modo ex ædibus Græcorum, verumetiam ex literis eſſe deletam.

Moleſtiam delere. Cic. Q. fratr. lib. 3. 24. Delevit enim mihi omnem moleſtiam recentior epiſtola.

Nomen Pop. Rom. Cic. Att. lib. 10. 6.

Oblivio delet. Cic. pro Deiot. 13. Quæ unquam vetuſtas obruet; aut quæ tanta delebit oblivio?

Oblivione delere. V. ᴏʙʟɪᴠɪᴏ.

Opprobria delenda. Sil. lib. 16.

Religionem hominum delere. Cic. 1. de Divin. 8.

Rempub. Cic. Poſt redit. in Senat. 3.

Senatum. Cic. 13. Philipp.

Orbita iterata priores ſulcos delet. Stat. 6. Theb. 415.

Veritatem. Cic. de Amicit.

Veſtigia pedum. Stat. 1. Achil. 60.

Urbem. Lucan. lib. 3.

Urbem cruore & flamma. Cic. ad Auguſt.

Delere, pro Mitigare. Cic. Att. 1. Tamen habet quiddam profecto quod magis in animo ejus inſederit, quod neque epiſtolæ tuæ, neque noſtra legatio tam poteſt facile delere, quam tu præſens, non modo oratione, ſed tuo vultu illo familiari tolles.

Dᴇʟᴇᴛɪᴏ, Verbale. [ἐξάλειψις] Lucil. lib. 26. Deletionem noſtri ad unum exercitus.

Dᴇʟᴇʙɪ̆ʟɪs, Adj. [ἐξαλειπτὸς] Quod deleri poteſt. Martial. lib. 7. Epigr. 83.

Caſibus hic nullis, nullis delebilis annis Vivet.

Dᴇʟᴇ̄ᴛᴏʀ, oris. [ἐξαλείπτης] & Dᴇʟᴇ̄ᴛʀɪx, īcis. Qui vel Quæ delet & deſtruit. Cic. de Aruſp. Reſp. 23. Tum eſt illa in templo Caſtoris ſcelerata & pene deletrix hujus imperii ſica deprehenſa.

Dᴇʟᴇᴛɪ̆ʟɪs, Adj. [ἐξαλειπτικὸς] Dicitur non quod deletur, ſed Quod delet. Varro Modio, Si diſplicebit tibi tam magnum, ſumam ſpongiam deletilem.

Dᴇʟᴇᴛɪᴛɪᴜs, Adj. ut Charta deletitia. Ulp. in l. Chartæ. D. de Bonorum poſſ. ſecun. tabul. Chartæ appellatio & ad novam chartam refertur, & ad deletitiam.

Dᴇʟᴇᴛᴜs, ûs. Tertull. Adverſ. Marc. 2. 24.

Dᴇʟᴇᴘʜᴀᴛ, [δελεφατ] Veneris ſtella matutina, ſic a Chaldæis dicta, quam alii Phoſphorum vocant. De hac Cic. 2. de Nat. Deor. Apul. Martian. & cæteri.

Dᴇʟᴇᴛᴇʀɪᴀ Medicamenta, [δηλητήρια φάρμακα] A medicis appellantur Noxia, & mortifera, quæ ſcilicet, quum a calore noſtro vinci non queant, neque concoqui, alia celerius, alia tardius mortem inferunt. V. Galen. lib. 3. de Temperam.

Dᴇʟɪᴜs, Dᴇʟɪᴀᴄᴜs. V. ᴅᴇʟᴏs.

Dᴇʟɪᴀᴅᴇs, Sculptoris nomen apud Plin. lib. 34. cap. 8.

Dᴇʟɪᴀsᴛæ, [δηλιασταί] Athenis homines dicebantur quidam, qui Delphos ad conſultanda oracula mittebantur, ut ſcribit Philochorus apud Sophoclis interpretem in OEdip. Colon. V. Heſych. Harpocr. Suid.

Dᴇʟɪʙᴇ̆ʀᴏ, [βουλεύομαι, γινώσκω, μερμηρίζω, φράζομαι] āre. a Libella, qua quid perpenditur, dictum eſt, authore Feſto. Ter. Adel. 2. 1. 42.

Delibera hoc, dum ego redeo leno.

Deliberare utrum. Cic. Fam. lib. 12. Deliberant utrum trajiciant legiones ex Africa, necne.

Statuere & deliberare. Cic. 3. Verr. 1. Iſte certe ſtatuerat ac deliberaverat non adeſſe.

Deliberandum & concoquendum. Cic. pro Roſc. Com. 45. Tibi vero Piſo diu deliberandum & concoquendum eſt, utrum potius, &c.

Amplius deliberandum cenſeo. Ter. Phorm. 2. 3. 17.

Noctem ſibi ad deliberandum poſtulavit. Cic. Poſt redit. ad Quirit. 12.

Spatium deliberandi habere. Cic. 1. Off. 33.

Delibero, Conſulo aliquem. Cic. 2. de Fin. 34. extr. Qui voluptatem ſummum bonum eſſe decernit, non cum ea parte animi, in qua ineſt ratio atque conſilium, ſed cum cupiditate, id eſt cum animi leviſſima parte deliberat. Budæus.

Deliberare cum amicis. Cic. 2. de Fin.

Deliberare de abſolvendo Apronio. Cic. 5. Verr. 28. &c.

Dᴇʟɪʙᴇʀᴀᴛᴜʀ, Imperſ. Cæſ. 7. Bell. Gall. 15. Deliberatur de Avarico in communi conſilio, incendi placeret, an defendi.

Utri conſulendum ſit, deliberetur. Cic. 2. de Invent.

Deliberatum eſt, id eſt, Fixum, & decretum eſt. Cic. 7. Verr.

Certum eſt, deliberatumque. Cic. pro Roſc. Amer. 31.

Deliberatum eſt mihi. Cic. Att. lib. 15. Mihi vero deliberatum eſt. ut nunc quidem eſt, abeſſe ex ea urbe, in qua &c.

Statutum cum animo, ac deliberatum habere. Cic. 5. Verr. 95.

Deliberatum & conſtitutum eſt mihi. Cic. 1. de Lege Agr. 25. Præſertim quum mihi deliberatum & conſtitutum ſit, ita gerere Conſulatum, quo uno modo geri graviter & libere poteſt.

Dᴇʟɪʙᴇʀᴀᴛᴜs, Partic. [βεβουλευμένος] ut Mors deliberata. Hor. 1. Od. 37. 29.

Dᴇʟɪʙᴇʀᴀᴛᴜs, [βουλευτὸς] Nomen ex Partic. Cic. Fam. lib. 5. 2. Neque illi quicquam deliberatius fuit, quam me, &c.

Dᴇʟɪʙᴇʀᴀᴛᴜᴍ, i. n. [βεβουλευμένον.] Cæſ. 1. Bell. Civil. Illi deliberata reſpondent, ſcriptaque ad eum mandata per eos remittunt.

Dᴇʟɪʙᴇʀᴀ̄ᴛᴏʀ, [βουλευτὴς] Verbale. Cic. pro Sextio 34. extr. Illi interea deliberatori merces, longa interpoſita nocte duplicata eſt.

Dᴇʟɪʙᴇʀᴀᴛɪᴏ, Verbale. [συμβουλία, βούλευσις] Cic. 1. Off. 9. Triplex igitur eſt, ut Panætio videtur, conſilii capiendi deliberatio.

Deliberatio & conſultatio. Cic. 3. Off. 50. Sapientem & bonum virum fingimus, de ejus deliberatione & conſultatione quærimus.

Deliberatio & demonſtratio, genera ſunt cauſarum. Cic. 1. de Invent. 12. V. ᴅᴇʟɪʙᴇʀᴀᴛɪᴠᴜs.

Difficilis deliberatio. Cic. pro Lege Manil. 27.

Ad deliberationes aliquos adhibere. Cic. 1. Philipp.

In deliberationem illud cadit. Cic. 1. Off. 9.

Ex deliberatione conſtans cauſa, ut belli. Cic. 2. de Orat. 1.

Conſumere deliberationem in aliquid agendo. Cic. Poſt redit. ad Quirit. Quæ deliberatio non in reddenda, &c. ſed in augenda mercede conſumpta eſt.

In deliberationibus omnem orationem conſumere. Cic. de Fato 2.

Habere domi deliberationem de aliqua re. Cic. 1. Philipp. 2.

Habet res deliberationem. Cic. Att. lib. 7. 3. Habet enim res deliberationem, etſi ex parte magna tibi aſſentio.

Inciditur deliberatio. Cic. 2. de Orat. 336. Inciditur enim omnis jam deliberatio, ſi intelligitur non poſſe fieri, aut ſi &c.

Introducere deliberationem aliquam. Cic. 3. Off. 17.

Suſcipere deliberationem alicujus. Cic. Att. lib. 14. 13. Suſcipe nunc meam deliberationem, qua ſolicitor: ita multa veniunt in mentem in utranque partem.

Dᴇʟɪʙᴇʀᴀᴛɪ̄ᴠᴜs, Adj. [συμβουλευτικός.] ut Deliberativum genus orationis. Cic. 1. de Invent. 55. & Quintil. lib. 3. Ergo pars deliberativa, quæ eadem ſuaſoria dicitur.

Cauſa deliberativa. Cic. 1. de Invent. 155.

Materiæ deliberativæ, judicialeſque. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Dᴇʟɪʙᴇʀᴀʙᴜɴᴅᴜs, Adject. [βουλευόμενος] Deliberans. Liv. 2. ab U. C. 45. Conſules velut deliberabundi capita conferunt, diu colloquuntur.

Dᴇʟɪʙᴇʀɪᴜᴍ. i. n. Gloſſ. Lat. Gr. idem quod Conſilium.

Dᴇʟɪ̄ʙᴏ, [λείβω, ἀπογεύομαι] are. Deguſtare, & primis labris attingere.

Contentus delibaſſe cibos. Claud. de Bell. Get. 26. 351.

Artes delibare. Ovid. 1. Faſt. 169.

Quiſque ſuas artes ob idem delibat agendo,
Totus ab auſpicio ne foret annus iners. Id eſt leviter attingit & exercet primo anni die.

Novum honorem. Liv. 5. ab Urbe. Hoc eſt, velut Deguſtare magiſtratum recens inſtitutum, vel eum gerere.

Cauſam narratione. Quintil. lib. 4.

Delibare, pro Decerpere. Cic. de Senect. 78. Audiebam Pythagoram Pythagoreoſque, incolas pene noſtros, qui eſſent Italici philoſophi quondam nominati, nunquam dubitaſſe quin ex univerſa mente divina delibatos animos haberemus.

Floſculos orationis alterius delibare & carpere. Cic. pro Sextio 119.

Delibare de gloria alterius. Cic. de Invent. 2. 39. Id eſt, Auferre.

De honeſtate. Cic. 2. de Invent. 174. Quod ſit in præſentia de honeſtate delibatum, virtute aliquando & induſtria recuperetur.

De laude jejuni hominis quicquam. Cic. Fam. lib. 10. 21.

Benefaciendi materiam. Plin. in Paneg.

Delibare, Violare, deſtruere, vitiare. Columel. lib. 2. cap. 2. extr. Neve aut cornu bos ad ſtipitem vehementius offendat, aut extremo jugo truncum delibet; ramumque deplantet. Varro 2. de R. R. cap. 2. Ne toto die curſantes inter ſe teneri delibent aliquid membrorum.

Delibare honeſtatem. Gell. lib. 1. cap. 3. Rependitur quippe & compenſatur leve damnum delibatæ honeſtatis.

Flos delibatus populi dictus eſt ab Ennio Cethegus, aut potius a Pop. Rom. Id eſt Eloquentia excellenti. Cic. de Clar. Orat. C. 15. Delibutus, alii legunt, alii Illibatus.

Delibatio, onis. f. Florent. in l. Legatum eſt. D. de Leg. 1. Legatum eſt delibatio hæreditatis, qua teſtator ex eo quod univerſum hæredis foret, alicui quid collatum velit.

Delibĭto, āre. Idem quod Delibo. Cic. Fam. 9. 16. Solebam enim antea delibitari oleis & lucanicis tuis, &c. Sic enim legit Turnebus, non delectari, hoc ſenſu, Tu me tua promulſide antea delibabas, ac meam famem diminuebas illis primis ferculis, quam tibi integram & illibatam ad omnia cœnæ fercula afferam, neque primis illis miſſibus eam perdam & conſumam, ac delibabo: ſed ut integer & recens ad reliqua fercula veniam, principio cœnæ abſtinebo. Ut autem ab Appello appellito, a Cœno cœnito deducitur, pari ratione a Delibo delibito derivatur. Hæc Turnebus. Adverſ. 6. 1. V. etiam Parei Lex. Crit. p. 674. & ad l. Viris Doctis notata. Eſt enim hic quoque locus valde vexatus.

Delĭbro, [ἀποφλοιόω] are. Librum, id eſt, Corticem arbori detrahere. Columel. lib. 4. cap. 24. Cortex quoque aridus, fiſſusque per ſumma trunci dependens, corpore tenus delibrandus eſt.

Delībro, as. a Libra compoſitum, [σταθμάομαι] Ponderare. Gell. lib. 15. cap. 8. Quid relinquitur, niſi ut delibrari ſibi cœnas jubeant, ne edendo defatigentur?

Delibrare, Aquam ſulco derivare. Feſtus. In MSS. Delirare. q. V. ſ. l. & infra lira.

Delibratum, authore Nonio, Decorticatum: ut Deartuatum, Per artus diſciſſum. Virg. 2. Georg. 77.

— udoque docent inoleſcere libro. Hæc Nonius.

Delibuo, ĕre. Madefacere, inungere. Cyrilli Gloſſ. Solin. 18. Unguentis etiam delibuit.

Delibūtus, Adj. ex Particip. [ἀληλειμμένος] Unctus, quaſi Oleo, aut alio liquore imbutus. Columel. lib. 7. cap. 4. Ubi per triduum delibuto tergore medicamina perbiberit. Martial. lib. 11. 99.

Delibutus medicamentis. Cic. de Clar. Orat. 60. Qui devinctus erat faſciis, & multis medicamentis propter dolorem artuum delibutus.

Delibutus capillus. Cic. pro Roſc. Amer. 46. Ipſe vero quemadmodum compoſito, & delibuto capillo paſſim per forum volitet cum magna caterva togatorum, videtis Judices.

Cruore Neſſi delibutus Hercules. Hor. Epod. 17. 31.

Rubrica delibuta imago. Author ad Herenn. lib. 3.

Sanie delibutum aliquid. Cic. 1. Tuſc. 106. Ex antiquo quodam poeta.

Dona delibuta veneno. Hor. Epod. 3. 13.

Hoc delibutis ulta donis pellicem
Serpente fugit alite.

Delibutus gaudio. Ter. Phorm. 5. 6. 17. Tranſtulit ad animum quod eſt corporis, inquit Donatus.

Delibutus perjuriis. Salluſt. in Cic. 1. Uxor ſacrilega, ac perjuriis delibuta. Plaut. Pœnul. 1. 2. 56. & Trucul. 4. 4. 1.

Delicātus, Adj. [τρυφερὸς, ἁβρὸς] Mollis & deditus deliciis. Delicata dicebant Diis conſecrata, quæ nunc Dedicata. Unde adhuc manet Delicatus, quaſi Luxui (al. Luſui) dicatus. Feſtus. V. dedicatus. Cic. 6. Verr. Noſtrum enim unusquisque, qui tam beati, quam iſte eſt, non ſumus, tam delicati eſſe non poſſumus. Et lib. 2. de Orat. 196. Filius delicatior.

Adoleſcens delicatus. Cic. de Clar. Orat. 53. princ.

Delicatiſſimus amnis, id eſt, Leniter fluens, cui opponitur Rapidus & violentus. Plin. Jun. in Epiſt. Sic Delicatum littus, Cic. 7. Verr. pro Amœno.

Muliebris & delicatus ancillarum, puerorumque com[illegible]s. Cic. pro Milon. 28.

Delicatum convivium. Cic. Att. lib. 2. 14.

Voluptaria & delicata diſciplina. Cic. 1. de Fin. 37. Ut tollatur omnis error imperitorum, intelligaturque ea quæ voluptaria, delicata, mollis habeatur diſciplina, quam gravis, quam continens, quam ſevera ſit.

Domus. Sen. Hippol. 2.

Delicatiſſimum faſtidium. Cic. 1. de Fin. 2. Rudem enim eſſe omnino in noſtris poetis, aut inertiſſimæ ſegnitiæ eſt, aut faſtidii delicatiſſimi.

Libidinoſa & delicata juventus. Cic. Att. lib. 1. 16.

Puella tenellulo delicatior hœdo. Catul. ad Coloniam 17.

Puer lepidus & delicatus. Cic. 2. in Catilin. 23. Hi pueri tam lepidi ac delicati, non ſolum amare & amari, neque cantare & pſallere, ſed etiam ſicas vibrare, & ſpargere venena didicerunt.

Delicatior & mollior ratio. Cic. 5. de Fin.

Delicatior ſententia. Plin. lib. 15. cap. 2.

Sermo delicatus & convivio dignus. Cic. 1. Off. Turpe enim valdeque vitioſum, in re ſevera convivio dignum aut delicatum aliquem inferre ſermonem.

Delicatiſſimis verſibus exprimere omnia conviviorum genera, cœnarumque, & adulteria. Cic. in Piſon. 70.

Delicata vita. Cic. 2. Tuſc. 11.

Delicatæ & obſcœnæ voluptates. Cic. 1. de Nat. Deor. 112.

Molles & delicatæ voluptates. Cic. 1. de Nat. Deor. 40.

Delicatus debitor, eſt quaſi Luxui conſecratus: quod enim nunc Dedicatum, prius Delicatum dixere. Ulp. de pig. act. in Fin. l. ſi ſervos. Igitur hæc, inquit, a judice erunt diſpicienda, ut neque delicatus debitor, neque oneroſus creditor audiatur.

Delicatus & Delicata dicitur etiam ſubſtantive pro puero vel puella, cujusmodi Dominis in delitiis erant. V. Turneb. Adv. 22. 15. Torrent. ad Suet. Veſp. C. 3. Caſaub. ad Spartiani Adr. c. 41. Burm. ad Petr. C. 63.

Delicāte, Adv. [τρυφερῶς] ut Delicate cœnitare. Varr. 3. de R. R. cap. 4.

Recubare molliter & delicate. Cic. 3. de Orat. 60.

Delicate & molliter vivere. Cic. 1. Off. 30.

Delicate veſtiri. Columel. lib. 11. cap. 1. Cultam, veſtitamque familiam utiliter magis habeat, quam delicate.

Delicium, ii. in plur. Deliciæ, arum. [παίγνια] Oblectamentum quod nobis voluptati eſſe ſolet. Martial. lib. 13. 98.

Delicium parvo donabis dorcada nato.

Delicium domus. Martial. lib. 7. 49.

Gloria conſpicuæ deliciumque domus. De Fonte.

Delicium digamma, Formianum ſuum agrum intelligit Cicero, quod ab F digammate Ælio incipiat. Att. lib. 9. 9. In emendatioribus ex ſcripto antiquiſſimo codice exemplaribus legitur, Deli tuum digamma videram. V. Græv. ad l.

Delicia, æ. Plaut. Trucul. 5. 1. 29. conf. Rud. 2. 4. 13. & Pœnul. 1. 2. 152. At ego ad te ibam. s. ad me delicia? Sed antiquum eſt & inuſitatum.

Amor & deliciæ. Cic. 6. Verr. 2. Unde igitur potius incipiam, quam ab ea civitate, quæ tibi una in amore, atque in deliciis fuit.

Mel & deliciæ. Cic. Fam. lib. 8. 8. Scito C. Sempronium Rufum, mel ac delicias tuas, calumniam maximo plauſu tuliſſe.

Multarum deliciarum & magnæ pecuniæ locus. Cic. de Lege Agr.

Multarum deliciarum comes eſt extrema ſaltatio. Cic. pro Muren. 13.

Cogitatio ſupellectilis ad delicias, aut epularum ad voluptates. Cic. in Paradox. 1.

Votorum deliciæ. Juven. 10. Sat. 291.

Alexandrinæ deliciæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Deliciæ meæ Dicæarchus, per appoſitionem. Cic. 1. Tuſc. 77. Sic Catullus, Paſſer deliciæ meæ puellæ. 2. 1: 3. 4.

Deliciæ pueri. Plaut. Perſ. 2. 2. 22. Pægnium, deliciæ pueri, ſalve. Sic dictum eſt ut Delicias hominum a Juvenale, Sat. 6. 46. pro Delicato homine. Budæus. [Hominis rectius legitur, nec ſenſum aſſecutus eſt Bud. V. l.

Deliciæ noſtræ. Virg. 9. Ecl. 22. Per delicias noſtras, intelligit Communem amicam. Servius. Idem 2. Ecl. 2. Delicias domini. Hoc eſt, Qui domino in deliciis erat.

Faciles deliciæ. Ovid. 13. Met. 831.

Illepidæ atque inelegantes deliciæ. Catul. 6. 1.

Loquaces deliciæ. Stat. 5. Sylv. 5. 67.

Pueriles. Cic. 3. de Orat. 78.

Regificæ. Claud. 8. Paneg. 336.

Luxu carentes. Stat. 1. Sylv. 3. 93.

Alicujus delicias ſe dicere. Cic. pro Domo ſua. 62.

Dicere delicias. V. dico.

Excutere delicias. Claud. 2. in Eutrop. ſignificat Amovere. 20. 147.

Facere delicias & libidines. Catul. 42. 23. Ovid. 2. Triſt. 349.

Delicias facere, pro Diſſimulationibus jocularibus uti. Plaut. Men. 2. 3. 30. — e[illegible] delicias facis, mi Menæchme: quin amabo is intro? hic tibi erit rectius. Id eſt quod vulgari ſermone dicimus, Nimium eſt hoc fruſtrari & illudere, quod te tandiu rogari vis. Budæus.

Fugare delicias animi. Catul. 68. 26.

Habere in deliciis aliquem. Cic. Att. lib. 6.

Implere aliquem deliciis. Ovid. 3. Amor. 13. 18.

Inficere animum deliciis. V. inficio.

Novis luxuriare deliciis. Ovid. 16. Epiſt. 192.

Infantiam ſtatim deliciis ſolvimus. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Eſſe in deliciis alicui. Cic. in Vatinium teſtem, 20. Illi autem quibus erat in deliciis, vix riſum tenebant.

Deliciæ, in malum, pro Moroſitate. Cic. Att. lib. 1. 12. Ecce autem aliæ deliciæ equitum, vix ferendæ, quas ego non ſolum tuli, ſed etiam ornavi. V. Quintil. 1. 11. p. 116. & 12. 8. princ.

Deliciæ & ineptiæ. Cic. in Orat. 39. Quo magis ſunt Herodotus, Thucydidesque mirabiles: quorum ætas quum in eorum tempora, quos nominavi, incidiſſet, longiſſime tamen ipſi a talibus deliciis, vel potius ineptiis abfuerunt.

Deliciarum cauſa, ut Animi cauſa. Cic. 13. Verr. 26. Quos Antonius deliciarum cauſa loris in convivio cædi jubebat a ſuis publice.

Delicia eſt tignum, quod a culmine ad tegulas angulares infimas verſus faſtigium collocatur. Unde tectum Deliciatum, & tegulæ Deliciares. Hæc Feſtus. Sic dictæ, quod inde aqua Deliciatur. V. colliciæ & deliquiæ.

Deliciolæ, dimin. Cic. 1. Att. 7. Tulliola, deliciolæ noſtræ, tuum munuſculum flagitat, & me ut ſponſorem appellat.

Deliciolum, Sen. Epiſt. 12.

Delĭco, [ἐκθειάζω] are. pro Dedicare ponebant veteres, inquit Feſtus.

Delicare; Explanare, indicare, Accius Achilli, Qua re alia ex crimine inimicorum effugere poſſis, delica. Cæcilius Obolo ſtate, Imo vero hæc ſol ante ſolitus ſum, res delicat. Titinn. lib. 5. Quid iſtuc eſt, aut iſtic ſibi vult ſermo? mater delica. Nonius. 2. 225. Antiquum.

Delĭco, ĕre. Illicere, antiquis. Titinn. lib. 5.

Quod ea paraſitus habeat, qui illum ſciat
Delicere, & noctem facere poſſet de die. Nonius. 4. 12.

Dēlĭcies, ei. f. Apul. Apol. 1. Critias mea delicies. Idem de Deo Socrat. Edit. Colvii p. 285. Ales viduata delicie.

Dēlĭcior, ari. Ruricius 2. Epiſt. 42. Volatilia deliciari, id eſt, Comedere cum delectatione.

Deliciātus, a, um. V. delicia.

Deliciōſus, a, um. Plenus deliciis. Sedul. Orat. Dom. de Tent. Ambroſ. Serm. 67. extr. Sen. Epiſt. 12. Mart. Capell. lib. 7. p. 236. Rutil. Itiner. v. 378.

Delictum, V. delinquo.

Delicus Porcus qui dicatur, exponit Varr. 2. de R. R. cap. 4. his verbis, Quum porci depulſi ſunt a mamma, a quibusdam delici appellantur, neque jam lactantes dicuntur.

Delĭgo, [προσδέω] āre. Idem ac Alligare, Varr. de R. R. lib. 1. cap. 47. Ea ſumma integenda binis tabellis dextra ac ſiniſtra deligatis, herbæque elidendæ.

Deligare ad palum. Cic. 7. Verr.

Naves ad anchoras. Cæſ. 4. Bell. Gall. 29.

Apud menſam. Plaut. Men. 1. 1. 13.

Deligata in linteolo grana. Plin. lib. 22. cap. 25.

Vulnus deligavit aliquis antequam hæc ars eſſet. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Delĭgo, ēgi, ectum, [ἐπιλέγομαι, ἀπολέγω] ĕre. ex De & Lego compoſitum: Deligere eſt, quod magis idoneum ad rem agendam eſt, de multis

de multis cernere & assumere. Liv. 1. ab Urbe, Deligere generum. Cæs. 3. Bell. Gall. Duces vero hi deliguntur, &c. Cic. pro Lege Manil. 22. Tum de imperatore deligendo esse dicendum.
Bona deligere & Rejicere, contraria. Cic. de Legib. 60.
Deligere aliquem ad extrema Reipub. discrimina. Cic. pro Domo sua 24. Nos quod nominatim rei maximæ pene jam desperatæ, summum virum sæpe ad extrema Reipub. discrimina delectum præfecimus, a te reprehendemur?
Aliquem ad imitandum. Cic. 2. Off. 46. Quibuscum si frequentes sunt, opinionem afferunt populo, eorum se fore similes, quos sibi ipsi delegerunt ad imitandum.
Comites delegi. Virg. 5. Æn. 191.
Famulum sibi. Claud. 7. Paneg.
Castris locum idoneum. Cæs. 1. Bell. Gall. 40.
Lumina ipsa ex florentissimis ordinibus. Cic. pro Milon. 21.
Magistratus deligit Populus Romanus, quasi Reip. villicos. Cic. pro Planc. 62.
Multos ex suis annalibus posse deligere, quos velit & possit imitari. Cic. Q. fratr. lib. 1. 1. §. 3.
Deligere ex omni numero. Cic. 4. Verr. 44.
Sibi oppida maritima domicilio. Liv. 9. Bell. Maced.
Deligere optimum virum ad sacra Idæa accipienda. Cic. 5. de Fin. 3.
Ex Senatu aliquos in consilium deligere. Cic. pro Rosc. Amer. 3. Qui ex civitate in Senatum, propter dignitatem, ex Senatu in hoc consilium delecti estis, propter severitatem.
Unum ex cunctis deligere. Cic. de Lege Agr. 2. 23.
In deligendo genere vitæ ratio habenda est. Cic. 1. Off.
Potestas deligendi ex populo data. Cic. 2. de Lege Agr.
Deligere, pro Colligere. ut, Ovid. 4. Epist. 30.
Et tenui primam deligere ungue rosam.

Delectus, Partic. [ἐπιλελεγμένος] ut, Delecti ad omne facinus coloni. Cic. de Lege Agr. 17.
Ad rem aliquam delectus. Cic. pro Rosc. Amer. Ad eamne rem vos reservati estis, ad eamne rem delecti, ut eos condemnaretis, &c.
Juventus delecta. Virg. 9. Æn. 162.
Nativum & delectum malum. Cic. pro Domo sua; Nonne fuit eo major adhibenda medicina, quæ & illud nativum, & hoc delectum malum sanare posset?
Ab omni ordine delecti Oratores. Virg. 7. Æn. 152.
Delecti viri, Fortes & præcipui, vel Egregii. Cic. 1. Tusc.

Delectus, ûs. Verbale. [ἐπιλογή.]
Delectus, & discrimen. Cic. 4. Verr. 50. Omniumque rerum delectum atque discrimen pecunia sustulisset.
Delectus & judicium. Cic. pro Cluent. 128. Quod idem facere censores in delectu dignitatis, & in judicio civium & in animadversione vitiorum, qui convenit?
Delectus & notatio judicium etiam in nostris civibus haberi solet. Cic. 5. Philipp. 31.
Dignitatis delectus in beneficentia fit. Cic. 1. Off. 45.
Verborum delectus. Cic. de Clar. Orat. 72. Primoque in libro dixerit, Verborum delectum originem esse eloquentiæ.
Virtutis delectus. Cic. pro Corn. Balb. 49.
Sine ullo delectu, sine pop. notione, sine judicio Senatus addicere alicui aliquid. Cic. de Lege Agr. 56.
Adhibere delectum. Cic. 5. de Fin. 90. Mihi quidem etiam lautius videtur quod eligitur, & ad quod delectus adhibetur.
Delectu aliquo aut sapientia non ducitur ad judicandum populus, sed &c. Cic. pro Planc. 9.
Judicio suo delectum habere aliquem. Cic. Q. fratr. lib. 1. 1.
Habere delectum civis & peregrini. Cic. 1. Off. 149.
Acceptorum beneficiorum sunt delectus habendi. Cic. 1. Off. 49.
Nullum rerum delectum relinquere. Cic. 1. Off. Qui tamen haberent jus suum disputandi de officio, si rerum aliquem delectum reliquissent, ut ad officii inventionem aditus esset.
Tenere delectum rerum. Cic. 1. de Fin. 33.
Delectus militum proprie dicitur, cum de actu ipso milites conscribendi, tum de conscriptis recens militibus. Gr. τῶν στρατιωτῶν κατάγραφή. de quo V. Lips. de Mil. Ro. l. 1. Dial. 2. seq. Sunt qui Dilectus perpetuo scribendum contendunt. Cæs. 8. Bell. Gall. Nam Cn. Pompejus legionem primam, quam ad Cæsarem miserat, confectam ex delectu provinciæ, Cæsari eam tanquam ex suo numero dedit.
Superbissimo delectu & durissima conquisitione collectus exercitus. Cic. de Provinc. Consul. Hæc & seqq. de Milit. delectu.
Agere vel habere delectum. V. agere & habere. Liv. 2. ab Urbe.
Conficere delectum. Cæs. 6. de Bell. Gall.
Decernere. Liv. lib. 3.
Edicere. Liv. lib. 2.
Facere delectum. V. facio.
Facere certum studiorum delectum nemo dissuaserit. Quintil. lib. 2. cap. 8. quam formulam tamen impugnat Valla, quem V. 5. 61.
Instituere delectum. V. instituo.
Intermittere. Cæs. 1. Bell. Civil.
Mandare. Liv. lib. 5. Bell. Pun.

Delectio, onis. f. Agrætius Vet. Gramm. ait Alicujus rei examinatæ delectionem appellamus. Nam Diligi affectionis, Deligi judicii est. V. Vopisc. Aurel. cap. 40.

Delector, ōris. Frontin. Strateg. 4. 1. 3. Pyrrhus delectori suo fertur dixisse: tu grandes elige, ego eos fortes reddam.

Delīmo, [ἀποῤῥινίζω] āre. De re aliqua limare. Plin. lib. 34. cap. 11. Alii delimatam æris scobem aceto spargunt.

Delimatio, ōnis. f. apud Apul.

Delimator, ōris. Gloss. Cyrill.

Delimum, i. n. vel Delima, æ. f. Idem videtur esse, quod Lima apud Arnobium 6. p. 200. ubi simulacra vocat descobinata delimis. at Heraldus divisim legit, de limis.

Delingo, inxi, [ἐκλείχω] ĕre. Idem quod Lingere. Plaut. Curcul. 4. 4. 6. Hic hodie apud me nunquam delinges salem. Idem Pers. 3. 3. 24. Nisi me hæc defendet, nunquam delinget salem. V. Erasm. Chil. 3. 7. 33. & 4. 4. 27.

Delingere plenum cochleare. Cels. lib. 3. cap. 22. Ita ut illius cyathus sorbeatur, hujus cochleare plenum paulatim delingatur.

Delīnio, pro Delenio, īvi, ītum, [κηλέω, θέλγω] īre. Idem quod Lenire.
Delinire, per translationem, pro verbis Demulcere & Irretire. Plaut. Stich. 3. 2. 4. Ut eum advenientem meis dictis deliniam.
Delinire animum suavitate. Cic. 4. Tusc.
Delinire animos præda, pretio, sermone. Liv. 1. ab Urbe. Cic. 5. Verr. 157. & 2. Off. 48.
Delinire atque corrumpere blanditiis. Cic. 1. de Fin. 33. Qui blanditiis præsentium voluptatum deliniti atque corrupti, quos dolores, &c.
Fovere hominum sensus, delinire animos, & adhibere voluptates. Cic. pro Muren. 74.
Plebem largitione. Cic. pro Milon. C. 35. Ut non modo virtute flecteret, sed etiam tribus suis patrimoniis deliniret. i. e. Muneribus placaret, ut sequitur, plebem.
Pellicere, capere & delinire. Cic. pro Cluent. 13. Animum adolescentis nondum consilio ac ratione firmatum pellexit iis omnibus rebus, quibus illa ætas capi ac deliniri potest.

Delinītus, Partic. [κεκηλημένος] Titinn. Verum enim dotibus deliniti, ultro etiam uxoribus ancillantur. Nonius. 2. 26. Cic. 1. de Orat. C. 9. Genus hominum in montibus ac sylvis dissipatum, non prudentium consiliis compulsum potius, quam disertorum oratione delinitum, se oppidis, mœnibusque sepsisse.
Illecebris voluptatis delinitus. Cic. Fam. 15. 16.
Non nuptialibus donis, sed filiorum funeribus delinita mulier. Cic. pro Cluent. 28.
Delinitus, Mente alienatus, ut ait Nonius. 4. 115. Plaut. Amph. 2. 2. 214. Delinitus sum profecto, ita ut me qui sim, nesciam. Lucil. lib. 28. Concedat homini id quod vult, deliniat, corrumpat prorsus, ac nervos omnes. V. delinimentum.

Delinītor, Verbale. [θελκτὴρ] Cic. de Clar. Orat. 70. Ut non cum adversario solum, sed etiam (quod mirabile esset) cum judicio ipso, cujus delinitor esse debet Orator, jurgio sæpe contenderet.

Delinitio, Verbale. [θέλγημα] Cic. 2. Off. 16. Ipsaque illa delinitio multitudinis ad breve tempus exiguumque duratura sit.

Delinimen, ĭnis. Symmach. 3. Ep. 11. Delinimina aurium.

Delinimentum, [θελκτήριον, θέλγητρον] Idem quod Delinitio. Liv. 4. ab Urbe, Aptissimum tempus erat, vindicatis seditionibus, delinimentum animis, Volani agri divisionem objici. Idem 10. Bell. Pun.
Vitæ delinimenta monstraveram tibi. Tacit. lib. 15. Agric. 21. 3.
Delinimenta, pro Venenis, veneficiis, & poculis amatoriis. Afranius Vopisco, apud Nonium. 1. 1.
Si possent homines delinimentis capi,
Omnes haberent nunc amatores anus.
Ætas, & corpus tenerum, & morigeratio,
Hæc sunt venena formosarum mulierum.
Mala ætas nulla delinimenta invenit.
Liv. l. 39. C. 11. Hispalæ concubitu carere eum x. noctes non posse; illius excetræ delinimentis & venenis imbutum, nec vitrici, nec parentis, nec Deorum verecundiam habere. Ita explicat utrumque locum Brœk. ad Tib. 1. 6. 7. V. delinitus.

Delinio, [διαγράφω] are. Liniamenta formæ ducere. Plin. lib. 35. cap. 10. Arrepto carbone extincto e foculo, imaginem in pariete deliniavit. Delineo & Delineavit scribendum est.

Delīno, ĭni, ivi & ēvi, ĭtum, [ἀπαλείφω] ĕre. Fœdare, corrumpere. Cic. ad Calvum, Tuli moleste, quod literæ delitæ mihi ante redditæ sunt. Ex Priscian. lib. 9. sub fin.

Delinquo, īqui, ictum, [πλημμελέω] ere. Proprie est Prætermittere quod non oportet præterire, inquit Festus. Cic. 3. de Nat. Deor. 90. Ferretne civitas ulla latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset? Plaut. Men. 2. 1. 46. Ne tu delinquas, neve ego irascar tibi.
Aliquid delinquere. Cic. 2. de Lege Agr. 99. Sic siquid deliquero, nullæ sunt imagines quæ me a vobis deprecentur.
Delinquere erga aliquem. Plaut. Epid. 3. 3. 9.
In ancilla siquis delinquere possit. Ovid. 2. Amor. 8. 9.
In aliqua re delinquere. Cic. 2. de Invent. 33. Idem pro Cluent. Quare ne in bello propter hostium metum delinqueret, amplior ei mortis & supplicii metus est a majoribus constitutus. De milite.
Delinquere in vita. Cic. 2. Tusc. 12. Artemque vitæ professus, delinquit in vita.
Delinquere minus est quam Peccare, unde obligationes ex delictis privatis nasci dicuntur: accusationes ex criminibus. Cic. 2. de Invent. 34. Nam necesse est eum, qui velit peccare, aliquando primum delinquere.

Delinquor, pass. Papinian. in l. Si adulterium. §. Fratres denique. D. ad Legem Juliam De adulteriis, Adulterii crimen quod pubertate delinquitur, non excusatur.
Siquid delinquitur, fit nescio quomodo, ut magis in aliis cernamus, quam in nobismetipsis. Cic. 1. Off. 41.
Parum delictum est. Cic. pro Cæcin. In jure parum delictum esse, qui prohibitus sit, nisi ex eo loco, ubi vestigium impresserit, dejici neminem posse.

Deliquium, ii. [ἔκλειψις, λειποθυμία] Defectus. Plaut. Capt. 3. 4. 93.
Hoc si secus reperies, nullam causam dico, quin mihi
Et parentum & libertatis apud te deliquio sit.
Id est, Diminutioni. quidam nominativum esse volunt.
Deliquium solis, inquit Festus, a Delinquendo dictum, quod delinquat in cursu suo. Plin. lib. 2. cap. 12. Hinc quoque medici recentiores & Latini vocant animi deliquium pro affectu illo, quem quidam syncopen vocant. Falluntur itaque qui a Liquendo deducunt. V. Varr. de L. L. 6. 5. & Voss. Etym. p. 291.

Deliquum, i. [ἧττον] Id est, Minus. Plaut. Cas. 2. 2. 33.
Sine amet, sine quod lubet id faciat, quando tibi nil domi
Deliquom'st. Id est, Nihil tibi desit propterea. conf. Fest. & Douz. ad loc. Plautin. Explan. l. 2. C. 2. & Viris Doctis not. ad Fest.

Delictum, i. [πλημμέλεια] Minus eſt quam Peccatum. Plaut. Bacchid. 5. 2. 52.
Sine hoc exorare me obſecro abs te, ut iſtud delictum
Deſiſtas tantopere ire oppugnatum.
Atque etiam in delictis pœnam ipſam honorat. Plin. lib. 14. cap. 1.
Manifeſtus delicti. Tacit. lib. 2. 85.
Author, & reprehenſor delicti. Ovid. 17. Epiſt. 219.
Liber a delictis. V. liber.
Terrarum delicta. Stat. 1. Theb. 214. i. e. humani generis.
Majus delictum. Cic. pro Cæcin. 7. Quo delictum majus eſt, eo pœna tardior.
Parvum. Cic. 1. Off. 13. Quæ autem parva videntur eſſe delicta, neque a multis intelligi poſſunt, ab iis eſt diligentius declinandum.
Coercere delicta ſuppliciis. Hor. 1. Sat. 3. 79.
Commoveri delicto ſuo. Cic. Fam. 5. 17. Et illud adjunges, homines ſapientes turpitudine, non caſu: & delicto ſuo, non aliorum injuria commoveri.
Defendere delictum. Hor. in Arte Poet. 442.
Domare delicta. Claud. 8. Paneg. 310.
Ob delictum expetunt pœnas ab aliquo dii. Cic. pro Marcel. 18.
Fateri delicta. Ovid. 2. Amor. 4. 3.
Luendum morte delictum. Sen. Hippol. 8.
Inque vicem illorum patiar delicta libenter. Hor. 1. Sat. 3. 141.
Piare delicta. Silius lib. 17.
Stringuntur pectora delicto. Ovid. 5. Triſt. 6. 21.
Delinquentia, æ. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 46.
Delictor, ōris. Cyprian. Epiſt. 59. cap. 1.
Deliquēo, cui, [τήκομαι] ēre. neutrum. vel Deliquesco, delicui, ĕre. In totum reſolvi & diſſolvi. Ovid. 4. Met. 252.
Protinus imbutum cœleſti nectare corpus Delicuit.
Hæc ita coquuntur; ut omnia poma deliqueſcant cum muſto. Columel. lib. 12. cap. 41.
Deliqueſcere, per translationem. Cic. 4. Tuſc. 37. Nec ſitienter quid expetens ardeat deſiderio, nec alacritate futili deliqueſcat. Hoc eſt, Molleſcat, inquit Budæus.
Deliqueſcat ſors. Plaut. Caſin. 2. 4. 28. vulgo Decolaſſit, vel Decoll. q. V.
Deliquiæ ut Colliquiæ, quæ ſtillicidia excipiunt in cavædio. Vitruv. lib. 6. cap. 3. Cavædia autem diſpluviata ſunt, in quibus deliquiæ aquam ſuſtinentes ſtillicidia rejiciunt. Aliqua exemplaria habent Arcam ſuſtinentes. V. delicia.
Deliquium, V. delinquo.
Delĭquo, [ἐκχέω] āre. a Liquore formatum, ſignificat Effundere. Columel. lib. 12. cap. 39. Deinde poſt viginti vel triginta dies quum deferbuerit, in alia vaſa deliquare, & confeſtim opercula gypſare, & pelliculare. V. Varr. de L. L. 6. 5.
Deliquo, are. Vetuſtum verbum eſt, quod valet Aperire, declarare, ut docet Nonius. Titinn. lib. 5. Quid iſtuc eſt, aut quid ſibi vult ſermo? mater deliqua. Lucret. lib. 1. 423.
At contra gravius plus in ſe corporis eſſe Deliquat, &c.
Delīro, [παραληρέω, παραπαίω] are. De recto recedere. Verbum ductum ab Arantium lira. V. Nonius 1. 62. Hoc alii non a Liris Ruſticorum, ſed a Græcorum λήροις deducunt; quos Plautus Latio donavit. Pœn. 1. 1. 9. Gerræ germanæ atque ædipol liroe, id eſt, Nugæ meræ. Liroe, ut Adelphoe, id eſt, Adelphi apud Terent. ex Ἀδελφοί. A liris ergo Lirare (quemadmodum apud Græcos a λήροις ληρεῖν) id eſt, Ineptire, & Delirare. Τὸ, De enim auget, cui originationi favent & Veteres Gloſſæ, in quibus ſunt, Delerus, ληρῶν, παράληρος, Delerat, παρακόπτει, ληρεῖ. E enim pro I antiquorum more poſitum, alteræ Græco-latinæ clarius. λῆρος, Delirus. Fruſtra igitur eſt qui inter Delerus & Delirus diſtinguit. De λήροις etiam quædam ex Heſychio & Græcis Epigram. Scal. in Varronem notat.
Delirare, per translationem, A recto & æquo, & a communi ſenſu recedere. Hor. 1. Epiſt. 2. 14.
Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi.
Multos ſe deliros ſenes ſæpe vidiſſe, ſed qui magis quam Phormio deliraret, vidiſſe neminem. Cic. 2. de Orat. 75.
Deſipere, delirare, dementem eſſe. Cic. 1. de Nat. Deor. 95. Summos viros deſipere, delirare, dementes eſſe dicebas.
Delirare, & mente captum eſſe. Cic. 1. Off. 94. Omnique in re quid ſit verum videre & tueri decet: contraque falli, errare, labi, decipi tam dedecet, quam delirare & mente captum eſſe.
In aliqua re delirare. Cic. 1. de Divin. 35. Utar igitur, nec abducar ut rear aut in extis totam Hetruriam delirare, aut eandem gentem in fulguribus errare, aut fallaciter portenta interpretari.
Acumen delirat. Hor. 1. Epiſt. 12. 20.
Delirat linguaque, menſque. Lucret. lib. 3. 454.
Delīrans, Partic. [παραληρῶν] ut Delirans ſenex. Ter. Adel. 4. 7. 43.
Delirans in libris ſuis, quos ſcripſit. Cic. 1. de Nat. Deor. 95.
Delirantia dicta. Plaut. Amph. 2. 1. 38.
Somnia delirantium. Cic. de Nat. Deor. 1. 16. 42. Expoſui fere non philoſophorum judicia, ſed delirantium ſomnia.
Delīrus, Adject. [παράφρων] Qui delirat. Plaut. Amph. Adeo me iſtic hodie delirum fecit. Sic apud Cic. 2. de Orat. 18. Deliri ſenes.
Anus delira. Cic. 2. de Divin. 68. An tu cenſes ullam anum tam deliram futuram fuiſſe, ut ſomniis crederet?
Scriptor delirus, & iners. Hor. 2. Epiſt. 2. 126.
Deliratio, Verbale. Plin. lib. 18. cap. 20. Hoc quoque ubi conſuetudo patitur, crate dentata, vel tabula aratro adnexa quod vocant lirare, operientes ſemina: unde primum appellata deliratio eſt.
Deliratio, [παραφροσύνη] Vitium peculiare ſenibus. Cic. de Senect. 11. Iſta ſimilis Stultitia (quæ Deliratio appellari ſolet) ſenum levium eſt, non omnium. Idem 2. de Divin. 43. O delirationem incredibilem.
Deliramentum, i. n. [λήρημα] Ipſa deliratio. Plaut. Amph. 2. 2. 64. Hæc quidem deliramenta loquitur. Idem Men. 5. 5. 21.

Delirium, ii. n. Idem quod Deliramentum. Celſ. lib. 5. cap. 27. Illa pernicioſa eſt, quæ vel levi vulneri ſupervenit, vel ultra tempus inflammationis durat, vel delirium movet.
Deliritas, pro Deliratione. Laberius, Quænam mens, quæ delititas vos ſuppilatores facit, &c. Nonius 8. 56.
Deliriōsus, a, um. Vet. Interp. Irenæi. 1. 9. Delirioſa loqui.
Delĭteo, ui. a quo Delitesco, ui, [διαλανθάνω, καταχρύπτομαι, λοχάομαι, ἐμφωλεύω] ĕre. Ejuſdem cum ſuo ſimplici Lateo ſignificationis. Plaut. Rud. 2. 5. 9. Amat hercle me, ut ego opinor: delituit mala. Plin. lib. 36. cap. 5.
Deliteſcere in ulva per noctem. Virg. 2. Æn. 135. Varr. 3. de R. R. cap. 12. Ubi interdiu lepores deliteſcunt, in virgultis atque herbis. Cæſ. 4. Bell. Gall. 32. Noctu in ſylvis delituerant.
Deliteſcere, & Se aperire, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. In quo curſu multa mirabiliter efficiens, tum antecedendo, tum retardando, tum veſpertinis temporibus deliteſcendo, tum matutinis ſe rurſum aperiendo, nihil immutat ſempiternis ſeculorum ætatibus, quin eadem iiſdem temporibus efficiat. De Saturni ſtella.
Deliteſcere & Proſilire, contraria. Cic. pro Cœlio 62. Conſtitui locum juſſit balneas Xenias, ut eo mitterent amicos qui deliteſcerent: deinde repente, quum veniſſet Licinius, venenum traderet, proſilirent, hominemque comprehenderent.
In aqua delitere. Ovid. 2. de Arte Am. 472.
In parva caſa. Idem ibidem 240.
In cubilibus deliteſcunt beſtiæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. extr.
Delituit cœlum. Stat. 3. Sylv. 1. 71.
Delituit cœlum, & ſubitis lux candida ceſſit
Nubibus.
Privato loco delituiſſe. Ovid. 3. Triſt. 1. 80.
Occultata delituit virtus. Stat. 10. Theb. 477.
Exilio aliquem delituiſſe. Ovid. in Ibin. 12.
Delitere, vel Deliteſcere, per translationem. Cic. pro Cæcin. 61. Juris judicium quum erit, & æquitatis, cave in iſta tam frigida, tam jejuna calumnia deliteſcas.
Deliteſcere in authoritate alicujus. Cic. 4. Acad. 15. Qui conſtitutam philoſophiam everteret, & in eorum authoritate deliteſceret, qui negaviſſent quicquam ſciri, aut percipi poſſe.
Deliteſcere ſub tribunitia umbra. Liv. 4. ab Urbe. Ubi illi partritii ſpiritus, ubi ſubnixus & fidens innocentiæ animus eſſet, quærebat: ſub tribunitia umbra Conſularem virum delituiſſe.
Delĭtens, Partic. [διαλανθάνων] Plin. lib. 35. cap. 1. Non placent jam abaci, nec ſpatia montis in cubiculo delitentia. Deliteſcentia emendat. H. St.
Delitĭgo, āvi, ātum, āre. Hor. de Arte Poet. 94.
Iratusque Chremes tumido delitigat ore. Hoc eſt, Vehementer litigat.
Delius, [Δήλιος] Adj. a Delo. V. delos.
Delium, [Δέλιον] Oppidi parvi nomen, in Tanagra regione; ut author eſt Stephanus.
Delli, Lacus erant breviores, bullientibus aquis inſignes, non longe a Catana; miræ profunditatis: quos incolæ Crateras vocant. Hos Poetæ fingunt fuiſſe fratres Palicos, Jovis & Thaliæ filios. Nam quum Thalia ſe videret ex Jove gravidam, metuens iram Junonis, optavit ut ſibi terra dehiſceret. Inſtante autem partus tempore, recluſa terra ea in parte, ubi nunc Delli lacus ſunt, duo pueri emerſerunt, quos Palicos fratres vocaverunt, ἀπὸ τοῦ πάλιν ἱκέσθαι, quod prius in terram demerſi, denuo reverſi ſint. Hos lacus accolæ fratribus Palicis ſacros putant, quod per eos credantur in lucem eſſe reverſi, & lacus ipſos Dellos vocant. Qui tanta olim veneratione habiti ſunt, ut circa eos juramentum exigi ſoleret, Siquis in furti ſuſpicionem veniſſet, prius tamen accepto fidejuſſore, qui ſi juranti quid accidiſſet, præſtaret quod exitus oſtenderet.
Delminium, vulgo Demna, Dalmatiæ oppidum eſt, apud Ptolmæum. lib. 2. cap. ult.
Delos, [Δῆλος] Inſula in Ægeo mari, omnium Cycladum clariſſima, Apollinis templo & mercatu nobilis. Dicta Delos (ut docet Ariſtoteles) quod quum merſa eſſet, ſubito apparuit. Nam δηλόω, Oſtendo ſignificat. Hæc primo Pyrpile dicta ab igne ibi primum reperto. A quibuſdam Cinthia, ab aliis Aſteria, ab aliis Cynethum. Sed in primis Ortygia: quoniam in ea primum coturnices inventæ ſunt, quas Græci Ortygias vocant. Hæc ex Plin. lib. 4. cap. 12. V. 3. Verr. 48. & Hygin. in Fabula 53.
Dele, vocativo, apud Statium legitur, lib. 3. Theb. 438.
— ipſa tua Mycone, Gyaroque revelli,
Dele, times.
Natalis Apollinis Delos. Hor. 1. Od. 21. 10.
Candida Delos. Ovid. 21. Epiſt. 82.
Erratica. Ovid. 6. Met. 333.
Hoſpita gentibus. Stat. 1. Achil. 206.
Latonia. Virg. 3. Georg. 6. Hoc eſt, in qua Latona enixa eſt Apollinem & Dianam: quam inſulam ante vagam Apollo ſtabilem fecit, ut in tertio legimus, v. 76. Mycone celſa, Gyaroque revinxit. Servius.
Deliăcus, [Δηλιακὸς] Qui ex Delo eſt. Unde æs Deliacum, & Deliaca dicta ſunt vaſa ex ære pretioſo, ab inſula Delo, ubi fuit prima nobilitas æris. V. Plin. lib. 34. cap. 2.
Mercatus Deliacus. Idem lib. etiam 34. cap. 2.
Vaſa Deliaca. Cic. pro Roſc. Amer. C. 46. Domus referta vaſis Corinthiis & Deliacis.
Deliaca ſupellex. In qua erant Triclinia, & lecti cum pedibus, & fulcris ex ære Deliaco factis. V. Bayſium.
De nave Deliaca Plutarch. lib. An ſeni gerenda Reſp. p. 786. Gr. ἡ Δηλιάς. V. Reineſ. Var. Lect. l. 3. C. 5. p. 424. Meurſ. in Theſeo C. 16.
Deliaci, fuere mercatores, qui Delum frequentabant, ubi nobiliſſimus erat mercatus. Cic. pro Cornel. Neque vero ornamenta iſta villarum, quibus L. Paulum, & L. Mummium, qui rebus his urbem Italiamque omnem referſerunt ab aliquo video perfacile Deliaco aut Syro potuiſſe ſuperari.
Deliacos valde ſolertes curaſſe Gallinarum ὀρνιθοβοσκεῖαν & exinde magnos

magnos fructus percepisse docet Varro de R. R. 3. 9. ad quem locum V. Jos. Scalig. ubi & qui apud Petron. cap. 23. Recisi Deliaci manu sint interpretatur. Deliacorum etiam gallinariorum Columella meminit, l. 8. C. 2. & Cic. 4. Acad. 18. 85. V. Turneb. Adv. 19. 7. adde Erh. & Burm. ad loc. Petr. C. 23. p. 78.

Delius, [Δήλιος] aliud Adj. Quod Apollini & Dianæ frequentius tribuitur.
Antra Delia. Stat. 5. Sylv. 3. 4.
Apollo Delius. Virg. 3. Æn. 162. Cic. 1. Verr. 47. de N. D. 88.
Ornatus foliis Deliis Dux. Hor. 4. Od. 3. 7. Id est, Laurea corona, Porphyr.
Dea Delia, Diana. Hor. 4. Od. 6. 33.
Nemoralis Delia, absol. Stat. 9. Theb. 627.
Vates Delius. Virg. 6. Æn. 12. Id est, Apollo fatidicus. & sic ait Delius, ut Lyciæ sortes, id est, Apollineæ. Servius.

Delphacia, [Δελφάκεια] Insula in Propontide, de qua Plin. lib. 6. cap. ult.

Delphax, acis. [Δέλφαξ] Porculus est lactens, ut ostendit Epicharmus, ducto vocabulo a Delphys, quæ vox apud Pollucem Vulva est: unde & Adelphi, inquit, dicuntur fratres, qui ex vulva prodierint eadem. Sed proprie ex hoc delphax femellam signat, veluti quæ delphyn habeat, id est, vulvam. Delphacium vero, sunt qui vulgo temporalem dictum Suem intelligant. Cæl. Rhodig. lib. 8. cap. 7.

Delphi, [Δελφοί] tam pro Oppido, quam pro Oppidanis, plurali tantum numero, sicut Gabii. Est autem civitas in Bœotia juxta Parnassum, dicta a Delpho Neptuni filio, ex Melantho Deucalionis filia suscepto. Ibi Apollo clarissimum templum habuit, & oracula reddebat. Hinc Delphicus dicitur. Ibi primo Tellus, dein Themis, tandem Phœbus responsa dedere, teste Pausania in Phocicis. Phœbum seu Apollinem Constantinus M. ex adyto suo extraxit, tripode Constantinopolin lato. Socrat. 1. 16. Hist. Eccles. ubi eum ævo suo fuisse scribit Priscianus lib. 1. Deletum funditus est Templum Delphicum terræ motu & fulminibus, nec postea unquam restitutum. V. de Oraculo Pythio Delphis erudita multa in l. de Divinat gen. Peuceri. Et apud Van Dalium de Oraculis. Responsa ejus intricata & ænigmatica fuerunt, qua de re V. Voss. 4. Inst. Orat. p. 210.
Delphi umbilicus orbis. Liv. 8. Bell. Maced. 38. 48. Etiam Delphos, quondam, commune humani generis oraculum, umbilicum orbis terrarum, Galli spoliaverunt.
Sortilegi Delphi. Hor. in Arte Poet. 219.
Insignes Apolline Delphi. Hor. 1. Od. 7. 3.
Taciti Delphi. Claud. 8. Paneg. 144.

Delphĭcus, Adject. [Δελφικὸς] ut Delphica laurus, quod victores Delphis ea coronarentur. Est & Viridior laurus. Plin. lib. 15. cap. 30. vel Delphica laurus, quod Apollini sacra esset. Claud. in Gigant.
Delphicus Apollo. Ovid. 2. Met. 543. & 677.
Pytho Delphica. Tibul. lib. 2. 3. 27. Pro ipsis Delphis. V. Brocckh.
Delphicus gladius, de re dicebatur ad diversos usus accommodabili; quemadmodum iisdem vasculis, & poculorum vice in conviviis, & clypeorum vice in bellis utebantur. Nam Delphicus gladius ad eum modum erat fabrefactus, ut eodem simul & sacras mactarent victimas, & nocentes afficerent supplicio. Meminit hujus gladii, cum Euripides in Tragœdiis, tum Aristoteles Politicorum lib. 1. cap. 1. & de Partibus Animalium l. 4. cap. 6. Quadrabit in pauperes, qui ob penuriam eandem vestem aut aliam rem quampiam ad varios usus accommodant. Hæc & plura Erasm. in Chiliad. Alciatus tamen lib. 7. Parerg. cap. 6. Illud, inquit, non omiserim, gladium Delphicum simpliciter accipi, quia ad aram Apollinis Delphici Pyrrhus sit occisus: & nihil pertinere ad Delphicam machæram, cujus Aristoteles lib. 1. Politic. mentionem facit: quanvis aliter Parœmiographo visum sit. Erat illa machæra in supellectile, & prima tantum parte ferrea, ut pro ense esset: cætera lignea, ut aliis quoque usibus accommodaretur, quod Grammatici veteres tradiderunt. Delphicus vero gladius ad eos referri potest, qui eodem fato, eodemque vindice pereunt.
Delphica mensa. Cælius lib. 8. cap. 6. Delphinida poculorum mensam vocat in Lexiphane Lucianus, his verbis: ποτήρια δὲ ἔκειτο παντοῖα ἐπὶ τῆς δελφινίδος τραπέζης. Id est, Pocula vero omnimoda jacebant in mensa Delphinide. Hanc Porphyrio Latine Delphicam vocavit, quum ait Hor. 1. Sat. 6. 116.

Cœna ministratur pueris tribus, & lapis albus
Pocula cum cyatho duo sustinet.

Lapis albus, id est, Mensa marmorea, quam vocant Delphicam. Juvenal. item significavit 3. Sat. 205.

— & recubans sub eodem marmore Chiron.

De his meminit & Plin. lib. 34. cap. 4. Ex ære, inquit, factitavere & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maxime Apollinis Delphici dicabantur. Sed & Paulus in l. 3. in princ. D. de supellect. legat. Supellectile legata hæc continentur: mensæ, trapezophora, delphicæ, subsellia, scamna, &c. V. Cic. 4. Verr. 59. & Wow. ad Petron. cap. 22. p. 75. Burman.
Sic & Commentator a Cruquio editus p. 375. LAPIS ALBUS, Mensa marmorea, quam Delphicam vocant, scilicet quæ pretii non est magni: τρισκελὴς τράπεζα. In Glossario: Abaci Delphica μινιστέριον, ὡς ὁ ἰσοσκελής. H. St.
Delphicum [Δελφικὸν] vero, uti scribit Procopius, l. 3. erat locus in Palatinis ædibus, in quo versari ac cibum capere consuessent principes: quod ex Græcæ linguæ usu factum arbitratur. Nam & ibi, inquit, stabat tripus, super quo ab regiis pincernis statuuntur pocula, & Latini mensam ejusmodi, Delphicam item nuncupant. Hæc Cælius. Ant. Lect. 8. 6.
Delphica vasa sunt, quorum nulla mutata forma, varius & multiplex usus est. Nanque ita erant facta, ut duplici facie diversis usibus inservirent, nunc poculorum vicem præstantia, nunc clypeorum usum: tam elaboratæ artis Delphi vasa habebant. Alex. ab Alex. Genial. Dier. lib. 1. cap. 10.
Delphica Sibylla quædam fuit, quæ ante Trojana bella vaticinata est, & pleraque Homerum operi suo carmina ex illius vaticiniis accommodasse ferunt. Alii Cumanam, quæ Amalthæa dicta est, dicunt fuisse Alex. Genial. Dier. lib. 3. cap. 16.

Delphici thesauri, ab authoribus ubique celebrati sunt, in quibus & lateres aurei a Crœso dicati visebantur, & pretiosa segmenta ab Helena & Eriphyle eidem affixa templo cernere licebat. Quæ quia sacrilegas admoventibus manus, aut omnino ausis gestare pessimum peperere exitium, proverbii sibi locum vendicant, non secus ac Tolosanum aurum, itemque Sejanus equus, apud Gellium. Historia vero sic habet, Bello sacro Delphica pecunia, & quicquid ibi pretiosius erat, cessit in prædam. Inter reliqua vero ipsa hæc, de quibus diximus, segmenta: quæ duorum ex Phocensibus ducum, qui id bellum gerebant, uxores, ut est muliebre ingenium, avide oblata arripuere, protinusque collo circundedere, ut ipsis tum est visum, ornamenta præsignia: ut mox docuit eventus, interitum exitialem. Ea siquidem, cui Helenes monile obvenit, turpiter prostituto corpore, pudicitiæ jactura & famæ dispendio, quæ bene sentientibus vita quoque comparatur, pœnas facinoris perpetrati luisse fertur. Alteram vero crudelior excepit pernicies: nam furentis filii vecordia tectis injecto igni, viva exusta est. Meminit Plutarch. lib. de Iis qui serius a numine castigantur, & ex eo Cæl. Antiq. Lect. lib. 12. cap. 13.

Delphiticus, a, um. apud Martial. lib. 11. 22.

Delphis, ĭdis. f. Pro sacerdote Delphica usus est Martial. 9. Epigr. 43.

Nec Delphis tua mentiatur ulli.

Delphis autem m. idem qui Delphin, quia Dicatalectum Græcis. V. Avien. Phænom. v. 700.

Delphicŏla, æ. m. Apollo Delphis habitans. Auson. Technopægn. C. de Historiis. v. 73.

Delphin, ĭnis. vel Delphinus, ĭni. m. [δελφὶς] Genus piscis marini. Plin. lib. 9. cap. 8. Velocissimum omnium animalium, non solum marinorum est delphinus, ocyor volucre, ocyor telo: ac nisi multum infra rostrum os illi foret, medio pene in ventre, nullus piscium celeritatem ejus evaderet. Ab hoc autem pisce, ut ex Plutarcho accepimus, hujusmodi fertur adagium, Delphini in terra vis. Id in eos promptum videtur, qui quod nesciunt, judicant, & in quod minus valeant, toto conatu petunt, nec se intra pelliculam continent, supra crepidam aliquid ambitiosius affectantes. Cœl. L. 8. C. 6.
Curvi delphines. Ovid. 2. Met. 265.

— nec se super æquora curvi
Tollere consuetas audent delphines in auras.

Pandi delphines. Ovid. 3. Trist. 10. 43.

Tum neque se pandi possunt delphines in auras
Tollere, conantes dura coercet hyems.

Delphini se in portum conjicientes significant tempestatem. Cic. 2. de Divin. 145. Gubernatores quum exultanteis loligines viderint, aut delphinos se in portum conjicientes, tempestatem significari putant.
Delphina pelvis non capit, [λεκάνη δελφῖνα οὐ χωρεῖ] Proverbium elegans, quo utimur innuentes re pretiosa quem videri indignum. Sicuti apud Seleuciam superbe pronuntiavit rhetor Amphicrates, quum amplius rogaretur, ut artis suæ documenta inibi promeret. Meminit Rhodig. Antiq. Lect. 21. cap. 9.
Delphinum cauda ligas, Delphinum natare doces proverbialia sunt de operibus frustratis. T. Vespas. Imper. admodum amans utilissimi præcepti σπεῦδε βραδέως, Festina lente, adumbrari illud in publicis curavit numismatis figura Delphini ancoram complectentis, ut Delphinus festinationem, ancora, quia navem sistit, tarditatem repræsentaret. Probat & Gell. 7. 8. Delphinos φιλανθρώπους, id est, Hominum amantes; id quod multis ac variis probat exemplis Plutarchus in lib. de Industr. Animal. Quo pertinet & illa historia de Delphino, quam Plin. 9. Epist. 33. elegantissime exponit. adde Athen. lib. 13. p. 606. Ob hanc φιλανθρωπίαν hujus animalis, pro sacrilegio habitum videtur illius carne vesci Casaub. ad Athen. 7. 7.
De Delphino in nummis Spanh. Diss. 4. p. 224. seq.
Delphinus, Genus vasis argentei cælati. Plin. lib. 33. cap. 11. Delphinos quinis millibus sestertiis in libras emptos C. Gracchus habuit. L. vero Crassus orator duos scyphos Mentoris artificis manu cælatos sestertiis C.
Delphinus, Stella apud Varr. lib. 2. de R. R. cap. 5. Maxime idoneum tempus ad concipiendum a Delphini exortu usque ad dies XI. & paulo plus. V. Hygin. in fabula 194. & rursum lib. 2. & 3. conf. Plin. 18. 26. & 31.
Delphini ærei sunt pondera in organo Hydraulico, sive Horologiis appensa, a forma sic dicta Vitruv. 10. 13.

Delphĭniscus, [δελφινίσκος] diminutiv. Parvus Delphin, Aristoteli; eadem forma, qua Cic. Divin. 1. 23. Paniscum, parvum Pana & Satyriscum, parvum Satyrum, appellat. Cæl. Antiq. Lect. lib. 8. cap. 6.

Delphini portus apud Ingaunos Ligures, non longe a fluvio, quem Feritorem vocant, collocatur a Plin. lib. 3. cap. 5.

Delphinia Diana, V. DELPHINIUM & DELPHINIUS.

Delphis, sive Dĕlphin, ut inquit Aristophanis interpres, Instrumentum est nauticum, tum plumbeum, tum ferreum, quod in bello navali pendens ex antenna, ubi se ostendisset occasio, in hostiles naves demittebatur, deprimendi causa. Erat autem animalis figura compactum, unde & nomen. Thucyd. lib. 7. navem delphinophoron vocat, ex qua propenderet delphin ejusmodi: meminit & Pherecrates. Julius Pollux delphina pro parte navis accipere videtur, quum ait: Carinæ affixum dicitur phalcis, sive lesbium, aut clitopodium, cujus postrema pars ad proram vergens, parembolis, sub qua embolum, quo nomine quidam rostrum intelligunt. Medium vero inter proembolida & embolum, stira, id est carina. Super embolum stat, inquit, delphis, quando navis fuerit delphinophoros; nisi quis Pollucem quoque de instrumento sensisse videri malit. Nostris tamen temporibus celocium altius surrectum rostrum recurvum, vulgus nauticum delphina appellat. Ex Cæl. Antiq. Lect. lib. 8. cap. 6. Adde Scheff. de Mil. Nav. 2. 5. p. 136.

Delphinum, Galli vocant aut natu maximum Regis filium, aut si filius non sit, designatum Regem, hoc est, Eum qui Regi successurus

rus eſt ob generis propinquitatem: ad hunc proprie pertinet ea Regio quæ Delphinatus dicitur. V. Conring. de Fin. Imp. Rom. Germ. cap. 24. & Berneg. ad Sueton. Cæſ. cap. 79.

DELPHINIS, idis. Menſa V. DELPHICA menſa.

DELPHINIUM, [δελφίνιον] Herba eſt florem habens purpureum, violæ non diſſimilem, ſeſquipedales ex una radice ſurculos emittens, folia autem diviſa & prælonga, quæ Delphinorum effigiem repræſentant, unde tractum eſt nomen. Alterum præterea eſt Delphinii genus, quod Romani Buccinum vocant, ſuperiori non diſſimile, ſed ramis longe gracilioribus. Utriusque meminit Dioſcor. lib. 3. cap. 77.

DELPHINIUM, [Δελφίνιον] Arx in Chio, & Templum Apollinis in Attica. Pollux. 8. 10. dicit forum eſſe judiciale Athenis ab Ægeo conſtructum, Apollini Delphinio & Delphiniæ Dianæ dedicatum, ubi judicabatur de his, qui factum non negabant, ſed jure factum ajebant. Judicium in eo primum Theſei factum eſt, dum interfectos quidem a ſe latrones fateretur, ſed jure diceret interfectos. Cæl. Rhod. lib. 1. cap. 6.

DELPHINIUS, [Δελφίνιος] Portus, Sacer dictus, contra quem antiqua jacet Eretria in Eubœa, navigationem LX. ſtad. habens. Hæc Strab. lib. 9.

Delphinius Apollo cognominatus, non quia is in delphina deformatus claſſi ducem ſe præſtitiſſet, ſed quod delphinem emiſerit, quem conſequuti Cretenſes Cirrham ſint delati. Ex Plutarch. in Comment. Terreſtria prudentiæ amplius ſibi vendicent, an aquatica. Colebatur item Delphinia Diana, ut apud Jul. Polluc. lib. 8. obſervavimus. Fuit & apud Æginetas Delphinius menſis, Apollini Delphinio ſacer, quo etiam menſe ei ſacrificium & rem divinam faciebant. Cæl. Rhod. lib. 8. cap. 6.

DELPHUSA, [Δελφοῦσα] Fons eſt inſignis apud Delphos, Sed

DELPHUSIA, Urbs Arcadiæ eſt. Utriusque meminit Steph.

DELTA, [Δέλτα] Ægypti inſula in Nilo, non longe ab Alexand. ita dicta, quod literæ Græcæ Δ imaginem referat. Hirt. Bell. Alex. cap. 27. Steph.

Eſt Delta item nomen urbis, non procul a Syria, teſte Steph.

Delta, Regio quædam eſt apud Argivos hoc nomine, in qua Dianæ cognomento πειθοῦς ſacellum viſitur, quod Hypermneſtra condidit, quum in judicio patrem rejeciſſet, a quo illi faceſſebatur negotium, quod Lynceo pepercisſet, contra quam propoſuiſſet is. V. Rhodig. lib. 11. cap. 26.

DELTOIDES, [δελτοειδὴς] Medicis dicitur muſculus in brachio, ea in parte quam brachii caput ambit, qua jam etiam totius manus initium eſt. Nominatur autem ſic quod Δ literæ Græcorum figuram quodammodo repræſentet. Galen. lib. 3. de Anatom. Adminiſt.

DELTŌTON, [Δελτωτὸν] Cic. in Arato,

Andromedæ ſignum, Deltoton dicere Graii
Quod ſoliti, ſimili quia forma littera claret.

Aliis minorum ſiderum aliquod, quod Triangulum vocamus, inter Andromedam & Arietem, Deltoton eſt. V. Hier. Vital. Lex. Math. Manil. 1. 352. In Cicerone autem l. c. conjunctio Et, poſt ſignum, ſubaudienda. V. Hygin. lib. 2. & 3. Commentarios quoque in Aratum.

DELŬBRUM, i. [τέμενος] Templum, præcipue Paganum. V. Barth. ad Claud. p. 867. Ita dictum quod ibi Dii ponantur: ſicut Candelabrum dicitur ubi Candela ponitur. V. Plin. 36. 15. princ. Alii ea tantum Templa appellari Delubra volunt, in quibus Labra ſunt ad abluenda corpora. Alias derivationes V. infra. Locus item eſt, in quo dei ſimulacrum dedicatum eſt. Plin. lib. 13. cap. 16. Præcipuam autem eſſe eam arborem circa Ammonis delubrum. Cic. 1. de Nat. Deor. Virg. 2. Æn. 225.

Delubrum, inquit Feſtus, dicebant Fuſtem delibratum, hoc eſt, decorticatum, quem venerabantur pro deo. V. ibi Dacer.

Delubrum, Locus ante aras, dictus a Deluendo. Religio enim ſacrificii apud antiquos exigebat, ut ante ſacrum, ſacrificulus manus ablueret. V. Aſcon. in Div. Cic. Verr. & Chriſtoph. Coleri Parerg. cap. 2.

Delubrum dictum, inquit Servius, quod uno tecto plura complectitur numina: ut eſt Capitolium, in quo eſt Minerva, Jupiter, Juno.

Aræ & delubra dei alicujus. Cic. 3. de Nat. Deor. An hæc quoque dea eſt? Vidimus enim ejus aras delubraque in Græcia.

Pro deorum templis atque delubris certamen. Cic. 3. de Nat. Deor. 95. Eſt enim mihi tecum pro aris & focis certamen, & pro deorum templis atque delubris.

Alta deorum delubra. Virg. 4. Georg. 541.

Alta ſuperûm delubra vaporant. Stat. 5. Theb. 174.

Delubra ſanctiſſimis religionibus conſecrata. Cic. 1. Act. in Verr. 14. Neque hoc ſolum in ſtatuis publicis, ornamentisque fecit, ſed etiam delubra omnia ſanctiſſimis religionibus conſecrata depeculatus eſt.

Decora deûm delubra. Lucret. lib. 2. 352.

Nam ſæpe ante deûm vitulus delubra decora
Thuricremas propter mactatus concidit aras.

Ditia delubra donis. Ovid. 2. Met. 77.

Religioſiſſima delubra. Cic. Divin. in Verr. 3. Quod eorum ſimulacra ſanctiſſima C. Verres ex delubris religioſiſſimis ſuſtuliſſet.

Sancta deûm delubra. Lucret. lib. 6. 416.

Summa. Virg. 2. Æn. 225.

At gemini lapſu delubra ad ſumma dracones Effugiunt.

Muſarum delubra colere. Cic. pro Archia 11.

DELUCTOR, [παλαίω] āri. Idem quod Luctari ſignificat. Plaut. Perſ. 1. 1. 4. Cum avibus Stymphalicis, cum Antæo deluctari mavelim.

DELUCTO, as. activ. Plaut. Trinum. 4. 1. 20. Quibus ærumnis deluctavi, filio dum divitias quæro?

DELŪDO, ūſi, ūſum, [ἐμπαίζω] ere. Deridere, & decipere. Ter. And. 1. 2. 32. Ubivis facilius paſſus ſim, quam in hac re me deludier. Cic. de Lege Agr. Deludi vosmetipſos diutius a Trib. plebis patiemini?

Deludere dolis. Ter. And. 3. 4. 4.

Terra deludet arantes. Propert. lib. 2. 15. 31.

Guttur deluſum inani cibo. Ovid. 8. Met. 826.

Deluſiſſe etiam dicuntur gladiatores, quum, ut in digladiando fit, aliquod membrum laxarunt aut læſerunt, ut jam ludere non poſſint: aut quum cauſarii facti ſunt, ut interquieſcere cogantur, nec ſpectaculum ſui dare poſſint. Plinius, l. 36. C. 27. Luxatis potus medetur, ut licet videre gladiatores, quum deluſerunt, hac juvari potione. Turnebus. l. 22. Adv. C. 5.

DELUDIFĬCOR, [διαπαίζω] āri. Idem quod Deludere, Ludificari. Plaut. Moſtel. 4. 3. 41. Deludificatus eſt me hodie in perpetuum modum. Item

DELUDIFICO, Plaut. Rud. 1. 2. 53.

DELUSIO, ōnis. f. Arnob. 4. p. 127.

DELUSOR, ōris. apud Firmic.

DELUENTINUS, Deus peculiaris Cruſtumenis fuit, quem ut patrium deum coluiſſe feruntur, ne quando hoſtili vaſtarentur incurſu. V. Alex. Genial. Dier. lib. 6. cap. 4. & Cæl. Rhod. lib. 22. cap. 3.

DELUIT, Solvit, inquit Feſtus, a Græco διαλύειν. Gloſſ. Deluo ἀπολύομαι.

DELUMBO, [ἀποσφύω] āre. Lumbos extrahere, debilitare. Plin. lib. 28. cap. 4. Hoc ſæpe delumbata quadrupede approbatur.

Delumbatæ radices. Plin. lib. 19. cap. 6. Nunc ſarculo leviter convelluntur radices, ut delumbatæ alant, neque diſtrahant.

Delumbare ſententias, per translationem. Cic. in Orat. 69. Nec minutos numeros ſequens concidat, delumbetque ſententias. Id eſt, Enervet, decurtetque.

DELUMBIS, e. Quod lumbis caret; & ideo Debile: in lumbis enim, corporis virtus ſita eſt. Plin. lib. 10. cap. 33. Perdix prægravem aut delumbem ſeſe ſimulans.

Delumbe carmen, pro Molli & effœminato. Perſ. 1. Sat. 104.

— ſumma delumbe ſaliva
Hoc natat in labris.

DELUO, ui, ūtum, [ἀπολύω] ĕre. Depurgare & diligenter lavare. Cato cap. 116. Laſerpitium aceto deluito. Alii legunt Diluito. [Recte. Deluere, Madefaciendo aliquid delere. Varr. Obortæque inter legendum lacrymæ literas deluebant. Fortaſſe legendum Delebant.

DELUS, Mons in Bœotia, apud quem erat Apollinis templum, & poſt illud duo mirabili ſuavitate fontes, copia aquarum ac frigiditate inſignes: alterum φοίνικα, id eſt, Palmam vocant: reliquum Oleam, ſicuti commeminit in libro, Cur oracula defecerint, Plutarchus: ubi & natum Apollinem narrant. V. & Plutarch. in Pelopida.

DELUTAMENTUM, i. n. a verbo Deluto. Cato, cap. 128. Terram quammaxime cretoſam amurca infundito, paleas indito. Sinito quatriduum, fraceſcat: ubi bene fracuerit, rutro concidito: ubi conciderit, delutato. Ita neque aſpergo nocebit, neque mures caveas facient, neque herba naſcetur, neque delutamenta ſcindent ſe.

DELUTATIO, Idem quod Lutatio apud Auguſtin.

DELŪTO, āre. Luto aſpergere, vel tegere. Cato, cap. 99. Granarium totum oblinito craſſo luto: poſtea conſpergito amurca omne quod delutaveris. Ubi aruerit, eo frumentum refrigeratum condito: curculio non nocebit. Sed hic alia exemplaria habent Lutaveris. Idem cap. 128. Habitationem delutare quum voles, terram quammaxime cretoſam vel rubricoſam ſumito.

D E M

DEMĂDEO, ui, [νοτέω] ēre. Idem quod Madere. Ovid. 5. Triſt. 4. 40.

Et te flente ſuos demaduiſſe ſinus. Sed V. Burman.

DEMADESCO, ĕre. Scribonius Largus, Compoſ. 73. V. Barth. Adverſ. 40. 4.

DEMĂDES, [Δημάδης] ex Remige (ut docet Quintil. 2. 16. p. 192. Burm.) Orator Athenienſis, plurimum potentia & opibus valuit: quod nihil præter Macedonum & Antipatri gratiam in Remp. quæreret, ingentes divitias per luxum ac libidinem perdidit. Quumque eſſet ætate confectus, & luxu ſimul & avaritia perditus, in eum ſolebat Antipater cavillari, nihil ei, ſicuti & cæſis victimis, præter linguam ſupereſſe. Cic. hunc nihil ſcripſiſſe author eſt in Bruto. Plura apud Plutarchum in Vita Demoſthenis.

DEMÆNĔTUS, Viri proprium nomen apud Plaut. in Aſin.

Demænetus Parrhaſius quum in ſacrificio, quod Arcades Jovi Lyceo humana etiamtum hoſtia faciebant, immolati pueri exta deguſtaſſet, & in lupum eſſet converſus, idem decimo poſt anno reſtitutus, athletice certavit in pugilatu, victorque Olympia reverſus eſt. Refert Plin. ex Agriopa authore lib. 8. cap. 22.

DEMAGIS, pro Minus, antiqui dicebant. Feſtus. [Sed Nonius Valde magis exponit, & Gloſſ. σφοδρῶς. Unde probabili conjectura Dacerius Nimis reſtituit.

Demagis, pro Valde magis. Lucil. lib. 16. Rex Cotus ille duos hos ventos Auſtrum atque Aquilonem noviſſe ajebat, ſolos demagis iſtos ex nimbo auſtellos, nec noſſe, nec eſſe putare.

DEMANDO, [ἐπιτρέπω, ἐντέλλομαι] āre. In totum committere.

Demandare alicui curam alicujus rei. Liv. 8. 36. Curam eorum nominatim Legatis Tribunisque & Præfectis demandabat. Idem 1. 33. pr. Ancus demandata cura ſacrorum flaminibus, &c.

Aliquid demandare curæ alicujus. Liv. 5. 27.

Vicem ſuam demandare alicui. Sueton. in Calig. cap. 41. Et cuidam proximo colluſori demandata vice ſua, progreſſus in atrium domus, quum prætereuntes duos Equites Romanos locupletes ſine mora corripi confiſcarique juſſiſſet, exultans rediit, gloriansque nunquam ſe proſperiore alea uſum. *Apres qu'il eut baillé ſon jeu à jouer, &c.*

DEMANDATIO, ōnis. f. Tertull. de Reſurr. Carn. cap. 48.

DEMĀNO, [ἀποῤῥέω] āre. Idem quod Manare. Catul. 52. 9.

Lingua ſed torpet, tenueis ſub artus
Flamma demanat, ſonitu ſuopte
Tinniunt aures, gemina teguntur
Lumina nocte. Item Gell. 17. 11.

DEMARĂTUS, i. m. [Δημάρατος] Lacedæmoniorum dux, quum exularet apud Athenienſes, bellique contra patriam cerneret apparatum, plus ſe debere patriæ, quam Athenienſibus exiſtimans, clam Lacedæmonios certiores fecit. Juſtin. 2. 10. 13.

Fuit & Demaratus, Tarquinii Superbi pater, qui Corintho in Hetruriam ſe recepit, quod Cypſelum tyrannum ferre non poſſet, ut ſcribit Cic. 5. Tuſc. 109. V. Liv. 1. 34.

Alium

Alium Demaratum Rhodium vixiſſe temporibus Philippi Macedonis, auctor eſt Plutarch. in Vita Alexandri. [Phocionis fol. 256. ed. Gr. Baſ. & Ælian. V. H. 1. 25.

Ex Demarato hiſtorico adduxit nonnulla Jo. Stobæus. V. Voſſ. de Hiſt. Græc. 3. p. 271.

DEMARCHUS, i. m. Princeps populi, aut Tribunus plebis dicitur. Spartianus in Vita Adrian. cap. 19. Fuit Demarchus in patria ſua, Athenis Archon. Ariſtophan. interp. Demarchi, inquit, ſcribebant in diariis eorum nomina, qui Reipublicæ aliquid debebant: libellos item lexiarchicos penes ſe ſervabant, populumque ad leges accipiendas convocabant. Plaut. Curcul. 2. 3. 7.

DEMARETIUM Numiſma, [Δημαρέτειον νόμισμα] Numiſma eſt a Gelone Acragantinorum tyranno, ex Demaretæ uxoris mundo muliebri cuſum apud Siculos, uti a Pindaricis interpretibus relatum eſt.

DEMEA, æ. Perſona eſt apud Ter. in Adel. dura ac ruſtica. Unde, Demeæ, Homines ruſtici, duri & aſperi dicti ſunt. [Oratorem hoc nomine impudentem & vanum in Timone Lucianus inducit.

DEMEACULUM, V. DEMEO, āre.

DEMEMINI, iſſe. apud Martialem legitur pro Obliviſcor, lib. 2. 59.

Ipſe jubet mortis dememiniſſe Deus. Sed quoniam hoc verbum alibi non legitur, non deſunt qui hoc in loco malint legere, Te meminiſſe. [Nec aliter in emendatis codd. expreſſum. V. Rader.

DEMENS, entis. Adj. [παράφρων, παράνους] Sine mente, inſanus. Ter. And. 3. 1. 10. Quid hoc? Adeone eſt demens ex peregrina?

Compar. Cic. in Piſon. 47. Ego te non vecordem, non furioſum, non mente captum, non tragico illo Oreſte, aut Athamante dementiorem putem, qui ſis auſus, &c.

Superl. Inconſideratiſſima ac dementiſſima temeritas. Cic. de Aruſp. Reſp. 56.

Scelere demens. Cic. 3. in Catil. 11. Tum ille ſubito ſcelere demens, quanta conſcientiæ vis eſſet, oſtendit.

Demens, Improvidus, qui non conſiderat. Virg. 6. Æn. 171.

Sed tum forte cava dum perſonat æquora concha
Demens, & cantu vocat in certamina divos.

Actus furiis Oreſtes demens. Hor. 2. Serm. 3. 135.

Animus demens. Sen. Hippol. 2.

Cura. Valer. 6. Argon. 474.

Diſcordia. Virg. 6. Æn. 280.

Furor. Propert. lib. 1. 13. 20.

Tantus erat demens inter utroſque furor.

Impetus. Sen. Herc. fur. 11. — Compeſce dementem impetum.

Otium. Plin. lib. 2. cap. 23. Nec ut menſura (id enim velle, pene dementis otii eſt) ſed ut tantum, &c.

Somnia dementia timidum terrent. Propert. 3. 8. 15.

Strepitus. Hor. 3. Carm. 13. 29. — audiat invidus
Dementem ſtrepitum Lycus.

DEMENTIA, æ. f. [παράνοια, παραφροσύνη] Idem ac Amentia. Cic. 3. Tuſc. 5. Nec minus illud acute, quod animi affectionem lumine mentis carentem, nominaverunt amentiam, eandemque dementiam.

Aſpera dementia. Propert. 2. 6. 17. De certamine Centaur. & Lapith.

Popularis turbulentaque dementia civium perditorum. Cic. in Brut.

Robuſta vetusque dementia. Claud. de Bell. Gild. 14. Dementiam vocat hoc loco Furorem & inſaniam bellorum.

Quæ te dementia cepit? Virg. 2. Ecl. 69.

Depravatus dementia. Cic. 4. in Catil. 22. Qui autem ex numero civium dementia aliqua depravati, hoſtes patriæ ſemel eſſe cœperunt, &c.

Solvere aliquem dementia. Hor. Epod. 17. 45.

Operæ dementia. Plin. 17. 5. fin. Terram enim terra emendari (ut aliqui præcipiunt) ſuper tenuem pingui injecta, aut gracili bibulaque ſuper humidam ac præpinguem, dementia operæ eſt.

DEMENTIO, [παραφρονῶ] īre. Inſanire, delirare, de mente exire. Lucret. lib. 3. 464.

Sæpe animus dementit enim, deliraque fatur. Alii legunt, Dementia enim. Uſus & Tertull. Apol. ubi Pamelium vide & mox DEMENTIOR.

DEMENTO, [παραφρονοῦμαι] āre. Idem. Apulejus de Magia, Confeſſa eſt, ſeſe mea Magia in amorem inductam dementare. Lactant. de Mort. Perſec. cap. 7. extr. Ita ſemper dementabat. Id eſt, Jo. Columbo interprete, Inſaniebat, furioſus erat. Vetus Onomaſticon, Demento, as. ἐξιστῶ.

DEMENTER, Adv. [ἀνοήτως] Inſane. Cic. 3. in Catil. 22. Tanta res tam dementer credita.

Uti dementer amoribus. Ovid. 4. Met. 259.

DEMENSUM, V. DEMETIOR.

DEMENTIOR, īri. Valde mentiri. Apul. Apol. Ex eo ſacro cœpiſſe dementiri. [Sed Elmenh. edidit Dementire p. 303. extr. Rectius puto, i. e. Delirare V. ſupra.

DEMEO, [κάτειμι] āre. Deorſum penetrare, deſcendere. Apulejus 6. Met. p. 180. Quæ ſuis pedibus ad Tartarum demeare cogeretur.

DEMEACŬLUM, i. n. Deſcenſio ad loca ſubterranea. Apulejus lib. 6. Met. ſub init. Et illuminatum Proſerpinæ nuptiarum demeacula. ſubintel. Ivit. Vetus Onomaſticon, Demeaculum, καταπορεία, id eſt, Deſcenſus.

DEMĔREO, ui, ĭtum, [κερδαίνω, ἀξιοποιοῦμαι] ēre. Lucrari. Gell. lib. 1. cap. 8. Lais Corinthia, ob elegantiam, venuſtatemque formæ, grandem pecuniam demerebat. Plaut. Pſeud. 4. 7. 90. Quid mercedis petaſus hodie domino demeret?

DEMEREOR, ĭtus ſum, [φιλιόω] ēri. depon. & DEMĔREO, ēre. Act. ſignificat Merito aliquo ſibi alios conſtringere, inquit Valla in Raudenſem: & accuſativo jungitur. ut Ovid. 2. Epiſt. 138.

Crimine te potui demeruiſſe meo. Plaut. Moſtel. 3. 2. 2.
Nec qui eſca una ſibi me demeruerit magis.

Aliquem demereri. Quintil. lib. 9. cap. 1.

Amantiſſimos ſui pleniori obſequio demereri. Quintil. in procem. lib. 1.

Civitatem demereri beneficio. Liv. 3. 18.

Deos cultu demereri. Ovid. ad Liviam v. 131.

Uxorem demereri amœnitate aliqua. Columel. lib. 1. cap. 4. Jucundius utique viro, ſi etiam matrona comitabitur, cujus ut ſexus, ita animus eſt delicatior: quamobrem amœnitate aliqua demerenda erit, quo patientius moretur cum viro.

DEMERĬTUS, a, um. ut, Demeritas dare lætitias. Plaut. Pſeud. 2. 4. 14.

DEMERĬTUM, i. n. Scholaſticis in malo ſenſu, idem ac Peccatum, culpa; ut Meritum in bono ſenſu.

DEMERGO, ſi, ſum, [καταδύω, καταποντίζω] ĕre. Idem quod Mergere, vel Immergere, & aqua obruere. ut, Demergere navigia dicuntur loligines piſces. Plin. lib. 32. cap. 2.

Obſcœnam Ponto demergite puppim. Ovid. 5. Epiſt. 119.

Caput demergit cornix per littora. Cic. 1. de Divin. 14.

Semen demergere. Columel. lib. 3. cap. 18.

In aqua demerſi. Cic. 3. de Fin. 48.

In palude demerſus. Idem 2. de Finib. 105.

In profundo demerſa veritas eſt. Cic. 1. Acad. 12.

DEMERSUS, a, um. ut, In undis demerſus. Ovid. 14. Met. 615.

Ære alieno demerſus. Liv. 2. 29. Totam plebem ære alieno demerſam eſſe: nec ſiſti poſſe, ni omnibus conſulatur: quin ſi alia aliorum ſit conditio, accendi magis diſcordiam, quam ſedari.

Animus ex altiſſimo domicilio depreſſus & quaſi demerſus in terram. Cic. de Senect. 77.

Domus demerſa exitio. Hor. 3. Carm. 16. 13. h. e. Dejecta hiatu telluris. Acron.

Leges demerſæ opibus alic. Cic. 2. Off. 24. Quanvis enim demerſæ ſint leges alicujus opibus, quanvis timefacta libertas, &c.

Patriam demerſam extuli. Cic. pro Syll. 87.

DEMERSUS, ūs. m. Apul. Apol. p. 287. Levia ſuſtentatui, gravia demerſui.

DEMERSIO, ōnis. f. Idem. Macrob. Somn. Scip. 1. 12. & Solin. cap. 43. Urbium demerſio.

DEMERSO, āre. frequent. Martian. Capella lib. 8.

DEMĒTER, [Δημήτηρ] dicta eſt Ceres, quaſi Gemeter, id eſt, Terræ mater. Hinc apud Galen. lib. 2. de Aliment. legimus, Demetria ſigna. id eſt, Cerealia, & frumentaria.

DEMETIOR, menſus ſum, [διαμετρέω] īri. Diligenter & quadam ratione metiri. V. DIMETIOR.

DEMETĪTUS, a, um. active & paſſive accipitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. Atque ita demetita ſigna ſunt, ut in tantis deſcriptionibus divina ſolertia appareat. Ibid. 155. Eorum enim curſus demetiti, maturitates temporum, & varietates, mutationesque cognovimus. Accuratiores libri habent Dimetati. V. Parei Lex. Crit. p. 362. & Ol. Borrich. pro Voſſ. adverſ. Sciopp. p. 273.

DEMENSUS, a, um. Partic. [διαμετρητὸς] Menſuratus & æquatus. Plaut. Men. prol. v. 14. Nunc argentum vobis demenſum dabo. Cic. in Orat. 38. Qui non inſidiis, ſed aperte ac palam elaboratur, ut verba verbis quaſi demenſa & paria reſpondeant. conf. Virg. 12. Æn. 116.

DEMENSUM, i. n. ſubſt. [σιτομέτριον] Ter. Phorm. 1. 1. 10. Quod ille unciatim vix de demenſo ſuo, ſuum defrudans genium, comparſit miſer, &c. Ubi Donatus, Servi quaternos modios accipiebant frumenti in menſem: & id demenſum dicebatur. Et utrum a Menſe, an a Metiendo, incertum eſt. Apud Spart. Adrian. cap. 7. eſt Demenſum in diem vitæ. [Imo Dimenſum, patrimonium ſcilicet. V. loc.

DEMENSIO, & DIMENSIO, ōnis. f. Cic. 1. Tuſc. 57. Auſon. Epiſt. 5. 11.

DEMĔTO, meſſui, meſſum, [ἀποθερίζω] ĕre. Idem quod Metere. Columel. lib. 7. Illud deinceps præcipiendum habeto, ut demeſſis ſegetibus jam in area futuro ſemini conſulamus.

Sole ſub ardenti flaventia demetit arva. Catul. 64. 350.

Flores demetere. Columel. lib. 10. 305.

Et vos agreſtes duro qui pollice molles Demetitis flores.

Fructus demetere ac percipere. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Idem de Senect. 70. Reliqua autem tempora demetendis frugibus ac percipiendis accommodata ſunt.

Enſe demetere aliquem. Valer. 3. Argon. 175.

Ferro demetere aliquid. Hor. 1. Serm. 2. 46.

Seneca in Agam. in fine: Ægiſthe, ceſſas impium ferro caput Demetere? H. St. v. eſt 986.

DEMESSUS, a, um. ut, Flos demeſſus pollice virgineo. Virg. 11. Æn. 68.

Favi demeſſi. Columel. lib. 9. cap. 15.

Segetes demeſſæ. Tacit. 14. Ann. 24.

DEMETRIA, pl. [Δημήτρια] Ludi Athenis in gratiam Demetrii Poliorcetæ, ut ἀλαζόνος instituti, qui quoties actitabantur in proſcenio Demetrii nomen inſcribi ſolebat.

DEMETRIAS, [Δημητριὰς] vulgo *Demetriada*, Theſſaliæ oppidum eſt, quod prius Pagaſa dicebatur. Auctor Plin. lib. 4. cap. 8. Stephanus a Demetrio rege dictam putat, qui ea in ora regnavit, & civitates, quotquot ſub Pelio erant, evertit. Idem alteram ejusdem nominis urbem in Macedonia collocat, & tertiam in Perſide juxta Arbelum.

DEMETRIAS, ădis. [Δημητριὰς] Triceſimus menſis apud Athenienſes, dictus aliquando fuit a Demetrio Macedone, ut ſcribit Polemon.

Demetrias Item Herba verbenaca. Apul. de Herb. cap. 3.

DEMETRIUM, [Δημήτριον] Locus in finibus Theſſaliæ, circa campum Crocotum, & Amphryſum fluvium.

Eſt præterea ejusdem nominis Civitas in Æolide, teſte Stephano.

DEMETRIUS, i. m. Antigoni Macedoniæ regis filius, cognomento Poliorcetes ob urbium capiendarum artem. Hic poſt Alexandrum præter alios Macedonas nomine ac virtute clarus, transmiſſo Euphrate, Babyloniam occupavit. Athenas Caſſandri, Ptolemæique imperio liberavit: Cyprum, victo Ptolemæo, bello navali recepit: Pyrrhum ab oppugnatione Theſſaliæ repreſſit. Poſtremo quum bellum adverſus Antiochum ſuſcepiſſet, infeliciter pugnans, in ejus poteſtatem venit: Cherſoneſique ab eo cuſtodiæ traditus eſt, permiſſo tamen ei regio ſumptu mollique victu, venationibus, omnibusque voluptatibus: quibus ille uſus, minimum de ſalute anxius, in morbum ob incontinentiam incidit, ex quo periit. Cum M. Antonio comparatur a Plutarcho in Parallelis.

Demetrius Phalereus, Theophraſti auditor, de quo abunde Cic. in Brut. 37. Hic primus inflexit orationem, eamque mollem teneramque reddidit; & ſuavis, ſicuti fuit, videri maluit, quam gravis, &c. V. Quintil. 10. 1. p. 902. Hic a Caſſandro Macedoniæ rege Præfectus datus eſt Athenis, cum iis potitus eſt. de quo Strabo lib. 9. & Diog. Laert. qui & CCC ſtatuas ei poſitas tradit: quarum & me-

& meminit Nepos 1. 6. 4. Regem Ptolemæum hortabatur ut libros de regno ſcriptos emeret ac legeret; congeſſit Apophthegmata ſeptem ſapientum, quæ Stobæus expoſuit. Extat ejus liber de Elocutione. Demetrium tamen Rhetorem alium fuiſſe a Phalereo comprobat Voſſ. 6. Inſtit. Orat. p. 433. ſeq. aliique. Vide Fabric. Biblioth. Græc. & Galeum Editorem, necnon Hodium de LXX verſione.

Demetrius alius, præter dictos, Syrus, Ciceronis præceptor, ut ſcripſit ipſe in Brut. 315. Eodem tempore (inquit) Athenis apud Demetrium Syrum veterem, & non ignobilem dicendi magiſtrum, exerceri ſolebam.

Fuit præterea Demetrius, Pompeji libertus, qui ex ſanguine Quiritium, & proſcriptionum licentia, cum pluribus aliis ſuæ conditionis hominibus, ditatus eſt, ut refert Plin. lib. 36. cap. 18.

Alius etiam Demetrius Cynicæ Sectæ Philoſophus fuit Veſpaſiano Imp. Sueton. Veſpaſ. cap. 13. & Tacit. 16. Ann. 34. 2. ubi Lipſium vide & Voſſ. de Sect. Phil. lib. 2. p. 535.

DEMĬGRO, [μετοικίζω] āre. eſt (inquit Valla lib. 5.) Domicilium mutare; & alio ſe ad habitandum conferre. Cic. 1. Tuſc. 74. Vetat enim dominans ille in nobis Deus injuſſu hinc nos ſuo demigrare. Demigrare ex campeſtribus vicis agriſque. Liv. 38. 18.

Loco. Plaut. Amph. 1. 1. 85. Animam amittunt prius quam loco demigrent.

Ex agris in urbem. Liv. 1.

Ex oppido, & aras ac focos relinquere. Cic. in Piſon. 91.

De oppidis. Cæſ. 4. Bell. Gall. 19.

In loca quædam propter bonitatem. Cic. 2. de Lege Agr. 42.

Demigrare, per translationem: ut, Demigrare ex vita, pro Mori. Cic. pro Rabir. 30. Fortiſſimorum civium mentes quæ mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem & ſanctimoniam demigraſſe, teſtor, me, &c.

Demigrare de ſtatu ſuo. Cic. 4. Att. 16.

Ab improbis. Cic. Paradox. 2. Mortemne mihi minitaris, ut omnino ab hominibus: an exilium, ut ab improbis demigrandum ſit?

DEMIGRATIO, ōnis. f. [μετοίκησις] Nepos in Miltiade 1. 2. Quum magnus numerus eſſet, & multi ejus demigrationis peterent ſocietatem.

DEMINUO, ui, ūtum, [ἀπομειόω] ĕre. Idem quod Diminuere, Imminuere. Plaut. Truc. 2. 7. 10. Jam de hoc obſonio de mina deminui modo quinque nummos. Sed antiquum eſt. V. DIMINUO.

Deminutus capite appellatur, Qui civitate mutatus eſt: & ex alia familia in aliam adoptatus: & qui liber alteri mancipio datus eſt: & qui in hoſtium poteſtatem venit: & cui aqua, ignique interdictum eſt. Feſtus. V. DIMINUO, cum Derivatis ab eodem. [Fere enim confunduntur hæc, ac promiſcue utroque modo ſcribuntur. Videtur tamen hæc differentia intercedere, ut Deminuere ſit parte aliqua minuere, Diminuere vero in minutas partes redigere.

DEMĪROR, [ὑπερθαυμάζω] āri. Valde mirari. Ter. Heaut. 2. 3. 121. At hoc demiror, qui tam facile potueris perſuadere illi. Plin. 31. 6. Homerum calidorum fontium mentionem non feciſſe demiror.

Demirari, pro Neſcire: nam admirationem, inquit Donatus, ignorantia facit. Ter. Phorm. 1. 5. 5. Quid mihi dicent? aut quam cauſam reperient? demiror. Conf. Simpl. MIROR.

DEMIRANDUS, a, um. Gell. 16. 18.

DEMIRĀTUS, a, um. Gell. 1. 17. & 20. 10.

DEMIRATIO, ōnis. f. apud Martian. Capellam.

DEMISSE, DEMISSIO, DEMISSUS. V. DEMITTO.

DEMITĬGO, [κατακραΰνω] āre. Idem quod Mitigare. Cic. 1. Att. 13. Noſmetipſi, qui Lycurgei a principio fuiſſemus, quotidie demitigamur.

DEMITTO, miſi, miſſum, [καθίημι, καθιμάω] ĕre. Deorſum mittere. Salluſt. lib. 3. Hiſt. Cum machinis (al. machinato) ſtrepitu demiſſum victoriæ ſimulacrum coronam capiti imponebat. Virg. 4. Ecl. 7.

Jam nova progenies cœlo demittitur alto.

Demittere in. Columel. lib. 12. cap. 6. Ubi dulcem caſeum demiſeris in eam.

Demittere equum in flumen. Cic. 1. de Divin. 73.

Demittere, Defodere. Virg. 2. Georg. 231. — alteque jubebis
In ſolido puteum demitti, &c. Sic Deprimere q. V.

Imbecilla vina demiſſis in terram doliis ſervanda, valida expoſitis. Plin. lib. 14. cap. 21.

Robora demittere ferro, eſt Cædere arbores. Valer. 1. Argon. 94.

In adulationem demitti. Tacit. 15. Ann. 73. At in Senatu cunctis ut cuique plurimum mœroris in adulationem demiſſis, &c.

In alvum demittere. Ovid. 8. Met. 387.

Pluſque cupit, quo plura ſuam demittit in alvum.

Per aurem demiſſa, i. e. Audita. Hor. in Arte Poet. v. 180.

In carcerem demittere. Liv. 34. 44. In inferiorem demiſſus carcerem eſt, necatuſque. [Depreſſus enim carcer fuit. Ita Sall. Cat. 55. 5. In eum locum poſtquam demiſſus Lentulus, quibus præceptum erat, laqueo gulam fregere.

In caſum aliquem. Cic. 10. Fam. 8. Quum in eum caſum me fortuna demiſiſſet.

In cauſam ſe. Cic. 10. Att. 8. V. Græv. ad loc.

Cenſum in viſcera. Ovid. 8. Met. 846. De conſumpto per gulam patrimonio.

—— tandem demiſſo in viſcera cenſu,
Filia reſtabat, &c.

Corpora morti. Ovid. 3. Met. 695.

Corpus a cervicibus. Author ad Heren. lib. 3. 16.

Enſem in armos. Ovid. 12. Met. 491.

Equites in campum inferiorem. Liv. 27. 19. In hunc inferiorem campum poſteriore die Aſdrubal, &c. equites Numidas, leviumque armorum Baleares & Afros demiſit.

Ferrum in artus. Ovid. 4. de Ponto 16. 51.

Fiſtulam in iter urinæ demittere, eſt quod vulgo Chirurgi dicunt, *Syringam vel argaliam immittere.* Celſ. lib. 7. cap. 26. Medicus autem a dextro latere ſiniſtra quidem manu colem maſculi continere, dextra vero fiſtulam demittere in iter urinæ debet.

Gladium in ima ilia. Ovid. 12. Met. 441.

Imbrem cælo. Virg. 1. Georg. 23.

Inſontem neci. Virg. 2. Æn. 85.

Lacrymas demiſit. Virg. 6. Æn. 455.

Letho aliquem. Valer. 7. Argon. 314.

Nomen demiſſum a magno Iulo. Virg. 1. Æn. 288.

Oculos. Ovid. 15. Met. 612.

Orco demiſſus. Hor. 1. Carm. 28. 11. — habentque
Tartara Panthoiden iterum Orco Demiſſum.

In pectus aliquid. Salluſt. in Jugurth. C. 102. 11. Poſtremo hoc in pectus tuum demitte, nunquam Pop. Rom. beneficiis victum eſſe: nam bello quid valeat, tute ſcis.

In pectora & animos vocem. Liv. 34. 50. Ut eas voces, velut oraculo miſſas, in pectora, animoſque demitterent.

Vultum metu. Ovid. 7. Met. 133.

Ad minora me demittere non recuſabo. Quintil. in proœm. lib. 1.

Metaph. ut, Animum demittere. Cic. 1. de Invent. 106. Qua oratione habita graviter & ſententioſe, maxime demittitur animus hominum, & ad miſericordiam comparatur.

Animum contrahere, & demittere. Cic. 1. Q. frat. 1. 3. Quapropter hoc te primum rogo, ne contrahas aut demittas animum.

Animo demitti & contrahi. Cic. 4. Tuſc. 14. Eſt igitur ægritudo, opinio recens mali præſentis, in quo demitti, contrahique animo, rectum eſſe videatur.

Animos demittere & debilitari. Cic. 5. de Fin. 42. Si vincunt, efferunt ſe lætitia: victi debilitantur, animoſque demittunt.

Mentes demittere. Virg. 12. Æn. 609.

Demittunt mentes: ita ſciſſa veſte Latinus. Id eſt, Deſperant; ſicut e contra, Sperantes aliquid, Erigunt mentes. Servius.

Demiſſus ſomno. Propert. 2. 22. 29.

Talis viſa mihi, ſomno demiſſa recenti. i. e. a Somno.

Vim dicendi tantis comparatam laboribus ad unum auditorem demittere, eſt quædam tacita dedignatio. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Demittere librum dicitur ulmus a Columel. lib. 5. cap. 6.

DEMISSUS, a, um. Partic. [καθειμένος] Plin. lib. 11. cap. 37. Tum ſiquidem inferiore labro demiſſo, ad, &c.

Aures demiſſæ. Virg. 3. Georg. 500.

— demiſſæ aures incertus ibidem Sudor.

Capilli. Ovid. 10. Epiſt. 137.

Caput. Catul. 83. 8.

Capite demiſſo. Cic. pro Cluent. 58. At C. Fabritius a ſubſelliis demiſſo capite diſceſſerat.

Genus demiſſum ab Ænea. Hor. 2. Serm. 5. 63. id eſt, Deductum.

Humeris demiſſis virgo. Ter. Eun. 2. 2. 22. Ubi Donatus, Antiqui Græci etiam virginibus ſuis præbebant palæſtram ad componenda corpora. vel, Demiſſis humeris, Liquide & molliter deductis, neque extantibus alæ in modum.

Labiis demiſſis homo. Ter. Eun. 2. 2. 44.

Læna demiſſa ex humeris. Virg. 4. Æn. 263.

Loca demiſſa & paluſtria. Cæſ. 3. Bell. Civil. 49.

Manibus demiſſis fugere domum. Plaut. Epid. 3. 4. 16.

Pallia demiſſa. Ovid. 3. Amor. 2. 25.

Purpura demiſſa uſque ad talos. Cic. pro Cluent. 111. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Ripæ dimiſſiores. Plin. Epiſt. lib. 7.

Veſtis. Hor. 1. Serm. 2. 95.

Voce demiſſa loqui. Virg. 3. Æn. 320. id eſt, Humili. Servius.

Demiſſus, Abjectus. Cic. pro Font. 23. Verſari animo demiſſo, atque humili, ut ſolent ii, qui affecti injuriis, ad opem judicum ſupplices, inferioreſque confugiunt?

Animus demiſſior. Liv. 4. 44.

Animo fracto ac demiſſo eſſe. Cic. 1. Fam. 9.

Animum demiſſum & oppreſſum erigere. Cic. pro Cluent. 58.

Humilis & demiſſus, cui repugnat Alacer & lætus. Cic. 2. Verr. 17. Quum iſte repente ex alacri atque læto ſic erat humilis atque demiſſus, ut non modo Populo Rom. ſed etiam ſibi ipſe condemnatus videretur.

Mœrens, demiſſus & afflictus. Cic. pro Syll. 74.

Triſtis & demiſſus. Cic. pro Muræn. 45. Videſne tu illum triſtem, demiſſum? jacet, diffidit, abjecit haſtas.

Homo demiſſus. Hor. 1. Serm. 3. 57. id eſt, Vilis & ignavus.

Probus, demiſſus, non acer, non pertinax, non litigioſus. Cic. 2. de Orat. 182.

DEMISSIO, ōnis. f. [κάθεσις] Cic. 3. Tuſc. 14. Veriſimile eſt igitur, in quem cadit ægritudo, cadere in eundem timorem & infractionem quandam animi, & demiſſionem.

DEMISSE, Adv. [καθειμένως] ut, Volare demiſſius. Ovid. 3. Triſt. 4. 23. Demiſſiſſime atque ſubjectiſſime aliquid exponere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 85. Hæc quam poteſt demiſſiſſime atque ſubjectiſſime exponit.

Suppliciter demiſſeque reſpondere. Cic. pro Flacc. 21. & pro Domo ſua 93.

Suppliciter ac demiſſe gratias agere. Cic. ad Brut. 16.

Humiliter, demiſſeque ſentire. Cic. 5. Tuſc. 24. Non eſt auſus elate & ample loqui: quum humiliter demiſſeque ſentiret.

DEMISSITIUS, a, um. ut, Demiſſitiæ tunicæ. Plaut. Pœnul. 5. 5. 24.

DEMIUM, i. m. Gemma, Inſcite; & ex corrupto Plinii loco proponitur. V. DIONUM.

DEMIURGUS, [Δημιουργός] Magiſtratus nomen apud Græcos. Liv. 38. 30. Bell. Maced. Tum inter magiſtratus gentis (Demiurgos vocant, decem numero creantur) certamen nihilo ſegnius, quam inter multitudinem eſſe. Ibid. lib. 8. Demiurgis civitatem qui ſummus eſt magiſtratus, Ægium evocantibus, &c. In nonnullis codicibus legitur DAMIURGUS. q. V.

Demiurgus item Græcis Opificem, ſeu artificem ſonat.

Item hoc nomine dicebatur mulier in nuptiis dulciariorum bellariorumque apparatrix, quæque ſponſam lavabat, & in nuptiis ſacra parabat. V. Polluc. l. 3. S. 41.

DEMO, pſi, ptum, [ἀφαιρέω, ἐξαίρω] ĕre. Detrahere. Ter. Eun. 4. 1. 13. Inde aurum mulier ſibi clam demit. Cic. 3. de Nat. Deor. 63. Idemque Æſculapii Epidauri barbam auream demi juſſit.

Addere & Demere, contraria. Cic. 4. Acad. 49. Quum aliquid minutatim & gradatim additur aut demitur.

Demere

Demere de re aliqua. Plaut. Trinum. 2. 2. 68. Liv. 7. ab Urbe, Æque impotens postulatum fuit, ut de stipendio equitum æra demerentur.
De capite demere. Cic. 5. Verr. 80. Demit de capite medimna sexcenta.
Ex osse demere. Celf. lib. 8. cap. 4. His ita succurrendum est, ut tamen quam minimum ex osse dematur.
Capita aliquorum demere. Cic. de Petit. Consul. 7. Nam illis quos meminimus Gallis, qui tantum Titiniorum, ac Nanniorum, ac Tanusiorum capita demebant, Sylla unum Catilinam præfecerat.
Demere soleas. Plaut. Trucul. 2. 4. 16.
Jam rediit animus: deme soleas, cedo vinum.
Ungues. Plaut. Aulul. 2. 3. 3.
Demere & Tribuere, contraria. Lucret. lib. 1. 800.
Posse eadem demptis paucis, paucisque tributis.
Amores. Ovid. 2. de Rem. Amor. 557.
Authoritatem pecuniæ. Sallust. in Orat. ad Cæs. de Republica ordinanda, Ergo in primis authoritatem pecuniæ demito: neque de capite, neque de honore ex copiis quisquam magis aut minus judicaverit.
Cibo aliquid. contr. Adjicere. Celf. lib. 1. cap. 3. At vere paululum cibo demendum, adjiciendumque potioni. Id est, Vere non tantum cibi capiendum, sed paulo liberalius bibendum est. Idem lib. 6. cap. 5. Demere aliquid ex cibo.
Commoda. Ovid. 1. Amor. 2. 38.
Curam & solicitudinem. Liv. 1. Bell. Maced.
Dolorem. Lucret. lib. 2. 21.
Fenestras & ostia. Julian. in l. habitator. D. de rei vendicat. Habitator in aliena ædificia fenestras & ostia imposuit. Eadem post annum dominus ædificiorum dempsit.
Fidem demere alicui rei. Ovid. 1. de Rem. Amor. 290.
Deme veneficiis, carminibusque fidem.
Demere fidem fabulis. Sueton. de Clar. Orat. Sæpe fabulis fidem firmare, aut demere.
Vero quoque & honesto fidem dempsit. Tacit. 4. Ann. 9.
Honorem alicui demere. Ovid. 13. Met. 16.
Demere ignominiam. Liv. 2. ab Urbe. Hæc moverunt Veientes, ac pro se quisque Romano saltem duce ignominias demendas, belloque amissa repetenda minaciter ferunt.
Juga equis. Ovid. 4. Fast. 86.
Aliquid laudi. Ovid. 1. de Ponto 7. 20.
Metum. Tacit. lib. 18. Sibi quisque consuluere, donec missæ a Fabio Valente epistolæ demerent metum.
Mœrorem e pectore. Lucret. lib. 3. 921.
Molestias. Ter. Adel. 5. 3. 33.
Lacrymis demenda mora est. Ovid. 3. de Ponto 149.
Odorem vini deteriorem. Cato cap. 110.
Otia. Stat. 1. Sylv. 2. 182.
Solicitudinem. Tacit. 2. Hist. 68.
Nubem supercilio demere. Hor. 1. Epist. 18. 94. Hoc est, Non tristem, & nimis severum se præbere. Porphyr.
Vitio aliquid. Celf. lib. 5. cap. ult. de vitiliginis speciebus.

Demptus, Partic. [ἐξῃρημένος.] Plin. lib. 15. cap. 17. Demptis forcipe corruptioribus acinis.
Pomum arbore demptum. Ovid. 11. Met. 113.
Carere aliqua re fine dempto. Ovid. 1. Epist. 50.
Virque mihi, dempto fine carendus, abes.
Aliquid agere dempto metu. Ovid. 2. Met. 866.
Paulatimque metu dempto, nunc pectora præbet
Virginea palpanda manu.
Referre novam faciem, dempta pelle. Tibul. lib. 1. 9. 46.
Dempta æternitate, nihilo beatior Jupiter, quam Epicurus. Cic. 1. de Fin.

Democēdes, Crotoniata medicus illustris, qui quum inter Darii captivos esset, & Darius ipse ob inversum pedem graviter ægrotaret, ita ut jam septem noctes insomnis exegisset: nec a medicis suis vel parum juvaretur: ductus in medium Democedes, vinctus compedibus, Darium penitus liberavit: & deinde maximo in honore apud regem & Persas omnes habitus est. Author Herodot. lib. 3. 124. 129. &c. V. Fabric. Bibl. Gr. Vol. 13. p. 136.

Demochăres, Orator Atheniensis, Demosthenis ex sorore nepos, missus cum aliis ad Philippum regem legatus, expositis mandatis, petenti regi quid gratum Atheniensibus facere posset, respondit, Suspende te. Indignantibus ob eam rem cæteris, rex demisit incolumem: Vos (inquiens) cæteri renuntiate Atheniensibus, quos censeant superiores, qui talia dicunt, an qui audiunt patienter. Hæc Seneca lib. 3. de Ira. 23. Hic etiam historiam earum rerum quæ gestæ erant sua ætate Athenis, non tam historico, quam oratorio genere conscripsit. Author Cicero in Bruto, & lib. 2. de Orat.
Demochares alius S. Pompeji præfectus, de quo Suet. Aug. 16.

Demŏcles, Adulator quidam dixit Dionysio tyranno, quod vitam beatissimam viveret. Tyrannus autem, ut beatitudinem suam illi declararet, induit eum habitu regio, & mensam copiose paratam ei apposuit, sed super caput ejus appendit tenui filo gladium districtum. Tunc Democles tyrannicam vitam miseram esse intellexit. Valerius hanc historiam & elegantissime & copiosissime describit. Cic. 5. Tusc. 21. ubi Damoclem vocat utique per primam vocalem.

Democoon, Nothus fuit Priami, qui velocissimos patris equos apud Abydum custodiebat: hunc Ulysses in bello interemit, ut est apud Homer. 4. Iliad. 499.
Democoon Megaræ filius, ab Hercule furore percito, una cum matre Megara, tribusque aliis fratribus, quorum hæc sunt nomina, Onites, Theremachus, Democoon, Creontiades, interemptus. Quanquam octo perfossos canit Pindarus: aliis adjicientibus duos etiamnum Iphicli fratris. Vide Cæl. Rhodig. lib. 6. cap. 7.

Democopi, [δημοκόποι] Idem quod Demagogi, nisi quod hi concionibus, illi vero legibus agrariis, ac muneribus gladiatoriis, & spectaculis multitudini lenocinari, & obrepere solent, aut epulum sæpe præbendo. Hinc

Democopia, Popularitas. Budæus.

Democrates, [δημοκράτης] Tarentinorum summus magistratus appellabatur, qui parem regiæ dignitati potestatem habebat, vitæ necisque imperium tenens. Ejusmodi fuit Dictator Romæ. Ex Alex. Genial. Dier. lib. 4. cap. 23.

Democrătes, Architectus. V. dinochares.
Fuit & Democrates Athleta, qui facto in stadio circulo consistens, a nullo dimoveri poterat. Author Ælian. de Var. Hist. 4. 15. extr.
Democrates item fuit, Medicus, qui testis citatur a Plin. 25. 8. & 24. 7.

Democratīa, [δημοκρατία] Principatus populi.

Democratici, [δημοκρατικοί] Qui fovent principatum populi, qui scilicet populari instituto viventes, dignitatem in libertate constituunt: a Latinis vocantur Populares. Oligarchici vero, qui dignitatem partim in censu & facultatibus, partim in generis nobilitate ponentes, paucorum gaudent principatu. Aristocratici autem, qui virtute dignitatem metientes, optimorum fovent statum. Author Budæus in Annot. in Pand. & hi dicuntur a Latinis Optimates. [V. potius Aristot. l. 3. Polit. C. 7. & seq.

Democrĭtus, [Δημόκριτος.] Abderites, ut Author est Diogenes, Pythagoræ imitator, non tamen auditor: quum duos haberet fratres majores natu, ab eis discedens hæreditatem suam accepit: quam in pecuniam redactam, brevi tempore peregrinando absumpsit. Nam primum ad Ægypti sacerdotes contendit, ab illis Geometriam accepturus. Inde Rubro mari emenso, ad Chaldæos, & (ut quidam volunt) ad Gymnosophistas, in Indiam penetravit. Postremo Athenas rediit ad Socratem, ubi se gloriatur ignotum omnibus fuisse. Veni, inquit, Athenas, neque me ibi quisquam agnovit. Quod dictum refert Cicero lib. 5. Tusc. 104. ut sapientis viri & gloriam spernentis. Plura de Democrito V. ap. Fabric. Bibl. Gr. Vol. I. p. 802. Voss. de Philos. Sect. & Baylium in Lexic. Hist. Extat & Jo. Chrys. Magneni Democritus redivivus. ed. Lugd. Bat. 1648.
Idem iste Democritus luminibus oculorum se sponte privasse traditur, ne vivendi illecebris a contemplandi studio revocaretur. Quod tamen Laberius Poeta ideo factum ait, malis bene esse ne videret civibus, ut ipse loquitur. V. Gell. 10. 17. Sed dubitat de eo Cic. de Fin. 5. 19. Plutarchus vero plane falsitatis arguit lib. de Curiosit. Hoc quoque commemoratur de Democ. scil. irrisisse humanas res, quas Heraclitus contra deflevit perpetuo. In quo Democritum rectius fecisse statuit Sen. de Tranquill. cap. 15. & de Ira. 2. 10. Fortuito omnia ex atomis facta asserere conatus est. V. Lactant. 1. 2. Et notum est huic Epicurum sua prope debere omnia. Odore panis calidi morti propinquus vitam per triduum extraxit, cum Cereris sacris interesse soror cogeretur. Mortuus tamen placide est 109. ætatis anno, ut Hipparchus ait. V. Diog. Laert.
Democritus, Physicus ornate loquutus est. Cic. 1. de Orat. 42.
Studiosus nobilitatis Democritus. Cic. 4. Acad. 125.
A Democrito propter discendi cupiditatem videmus ultimas terras esse peragratas. Quæ qui non vident, nihil unquam magna cognitione dignum amaverunt. Cic. 5. de Fin. 87.
Democritus vir magnus in primis, cujus fontibus Epicurus hortulos suos irrigavit. Cic. 1. de Nat. Deor. 121.
Democritus perpetuo ridens. Juvenal. 10. Sat. 34.
Perpetuo risu pulmonem agitare solebat
Democritus.
Democritus alius fuit Sicyonius, quem non solum hospitem, sed etiam valde sibi familiarem Cic. scribit. 13. Fam. 78.

Democriteus, Adject. [Δημοκρίτειος.] Cic. 2. de Divin. 32. Verum sint sane ista Democritea vera, quando ea nos extis exquirimus, &c.

Democriticus, Cic. 1. de Orat. 10.

Demodŏcus, Citharœdus fuit, quem Homerus lib. 8. Odyss. inducit in convivio Alcinoi regis Phæacum citharam pulsantem & simul canentem, ut est apud Virg. 1. Æn. 40. in convivio Didonis,
— cithara crinitus Iopas
Personat aurata.
Vossius sub hujus persona Homerum seipsum depingere putat, qui ait bonum cum malo datum divinitus; nam orbatum fuisse visu, & insignem arte musica. 1. Inst. Orat. p. 76. V. Bergl. Præf. ad Odyss.
Demodoci mentio fit apud Virg. 10. Æn. 413. & Ovid. in Ibin v. 272.

Demœ, [δῆμοι] apud Atticos sunt, ut apud nos Pagi. Festus. De quibus peculiari libro Jo. Meurs.

Demogorgus, Magus tam excellens, ut præesse larvis dictus sit, & illas pro nutu coegisse.

Demolochus, vel Demologus, utroque enim modo corrupte scribitur. V. dinolochus.

Dēmŏlĕus, & Demoleon, Græcus ad Ilium pugnans. Virg. 5. Æn. 260. 265. Ovid. 12. Met. 356. 368.

Demōlior, īris, ītus sum, [καταβάλλω, ἀποσκευάζομαι] īri. A mole deductum, significat Diruere, dejicere. Cic. 3. Off. 66. Demoliti ea quorum altitudo officeret auspiciis.
Partem muri demoliri. Cic. 12. Fam. 13.
Columnas. Cic. Q. fratr. lib. 3. 17.
Domum. Cic. 1. Off. 138.
Parietem. Cic. in Topic. 22.
Robora demolitur. Ovid. 15. Met. 218.
Statuas. Cic. 4. Verr. 144.
Destruere ac demoliri jus. Liv. 4. Bell. Maced. Siquod cuipiam privatim officiet jus, id destruet, ac demolietur.
Demoliri culpam de se, pro Amoliri. Plaut. Bacch. 3. 1. 16. Id est, Se non esse in culpa ostendere.

Demōlio, īvi, ītum, īre. Alphenus in l. Qui insulam in princ. D. Locat. Dominus insulæ, quia ædificia vitium facere diceret, demolierat eam.

Demolītus. Partic. pass. Ulp. in l. Quid tamen. D. Quibus modis ususfruct. amit. Verumetiam si demolitis ædibus testator alias novas restituerit.

Demolitio, onis. f. Verbale. [καθαίρεσις, καταβολὴ] ut Demolitio ſtatuarum. Cic. 2. Verr. 67.
Tollere demolitione ædítus templorum. Cic. Poſt redit. in Senat. 31.

Demonactes, is. m. Præfectus Armeniæ ſub Claudio. Tacit. 11. Ann. 9. 1. [Ita quidem & in Indice Freinsh. Sed Demonacte ut ibi legitur, Sextus caſus eſt a recto Demonax. Sequenti igitur hic alter addendus.

Demonax, fuit Adriani temporibus philoſophus, qui non, ut pleríque, ſolitudinem ſectabatur, ſed nihil potius habuit, aut putavit inter homines amicitia: omnemque hominem ſibi familiarem exiſtimabat: nullum ſibi unquam viaticum præparavit, ſed quum eſuriret, quam proximam domum apertam videbat, in eam ingrediebatur, & victum ibi quæritabat. Centenarius deceſſit, elatus publico ſumptu. Apud Lucian.
Fuit & alter Demonax, de quo Plin. lib. 6. cap. 16. Tranſcendit eum amnem (de Iaxarte loquitur) Demonax, Seleuci & Antiochi regum dux, quem maxime ſequimur in iis, &c. [Sed DEMODAMAS ſcribendum planiſſime demonſtravit Hard.

Demonesus, [Δημόνησος] Inſula eſt circa Chalcedonem, in qua cyanus lapis, chryſocolla, & aurum invenitur, ſi Steph. credimus.

Demonica, Mulier quæ auri aviditate urbem Epheſum Brenno duci prodidit, ut eſt author Plutarch. in Parallel.

Demonstro, [δεικνύω, ἀποδείκνυμι, ἐπιδείκνυμι, ἀποφαίνω, ἐμφανίζω] are. Aperte & palam monſtrare. Ter. Heaut. 4. 4. 5. Audiſtn' homo iſte modo quam villam demonſtravit? Idem Phorm. 2. 1. Aut ubi habitet demonſtrarier.
Docere & demonſtrare. Cic. 4. Verr. 154. Legatos mittunt qui eum leges doceant, conſuetudinemque omnium annorum demonſtrent.
Demonſtrare & exponere. Cic. 9. Fam. 24. Spurina quidem, quum ei rem demonſtraſſem, & vitam tuam ſuperiorem expoſuiſſem, magnum periculum ſummæ Reipub. demonſtrabat.
Demonſtrare & oſtendere. Cic. 1. Att. 1. Demonſtravi hæc Cœlio, & illud oſtendi, ſi ipſe unus cum illo contenderet, me ei ſatisfacturum fuiſſe.
Demonſtrat præceptor aliquid diſcipulo. Ulp. in l. Sed etſi quencunque. D. ad leg. Aquil. Sutor puero diſcenti, parum bene facienti quod demonſtratum erat, forma calcei cervicem ita percuſſit, ut oculus puero perfunderetur.
Demonſtrare, pro Narrare. Cic. 1. de Orat. 143. Etiam illa cognoram & acceperam, antequam de re diceremus, initio conciliandos eorum eſſe animos qui audirent, deinde rem demonſtrandam, poſtea controverſiam conſtituendam, tum id quod nos intenderemus confirmandum, &c.
Breviter demonſtrare. Quintil. in procem. lib. 1.
Se demonſtrat incolumem eſſe non poſſe. Cic. 3. Verr.
Digito demonſtrare. Cic. in Somn. Scip. cap. 8.
Demonſtrare iter. Cic. in Catil. Plin. lib. 8. cap. 4.

Demonstrabitur, [ἀποδείξεται] Imperſ. Cic. 4. Verr. Tamen vobis alio loco, ut ſe tota res habeat, quod ad eam civitatem attinet, demonſtrabitur.

Demonstrātus, Partic. [ἀποδεδειγμένος] ut Demonſtratus locus. Cic. 1. de Divin.

Demonstratio, onis. Verbale. [ἀπόδειξις] Quando neceſſariis & ſuis cauſſis res explicatur: quales imprimis ſunt demonſtrationes geometricæ. Ariſtoteles cenſuit demonſtrationem eſſe proprietatis de ſubjecto per cauſſam propriam, ut eſſet riſus de homine, ſi cauſſa eſſet ulla. At nullum talis demonſtrationis exemplum Ariſtoteles ipſe proferre potuit.
Demonſtratio Rhetoribus eſt, Genus cauſſæ ad laudandum aut vituperandum. Cic. 1. de Invent. 12. Si deliberatio & demonſtratio genera ſunt cauſſarum, non poſſunt recte partes alicujus generis cauſſæ putari. V. DEMONSTRATIVUS.
Demonſtratio & ſignificatio. Cic. 3. de Orat. 218. Univerſam rem & ſententiam non demonſtratione, ſed ſignificatione declarans.
Converſam demonſtrationem habere. Cic. 6. Verr. 132. Hi qui hoſpites ad ea quæ viſenda ſunt, ducere ſolent, & unumquidque oſtendere, quos illi myſtagogos vocant, converſam jam habent demonſtrationem ſuam.
Demonſtratio apud Jurisconſ. plerunque rem factam, Conditio futuram oſtendit, l. 1. D. de donat.

Demonstrantia, æ. Idem atque Demonſtratio. Ut Demonſtrantia raræ degenerisque herbæ. Plin. 17. 4. conf. Salmaſ. Exerc. Plin. p. 81.

Demonstrator, ōris. m. Verbale. [ἀποδείκτης] Columel. lib. 3. cap. 10. Itaque hujus rationis demonſtratorem magis eſſe me, quam inventorem libenter profiteor. Cic. 2. de Orat. 153.

Demonstratīvus, [ἐπιδεικτικὸς] Adj. ut Demonſtrativum genus. Cic. 1. de Invent. 7. Ariſtoteles tribus in generibus rerum verſari Rhetoris officium putavit, Demonſtrativo, Deliberativo, Judiciali. Demonſtrativum eſt, quod tribuitur in alicujus certæ perſonæ laudem, aut vituperationem. Ita quidem in juvenili opere Tullius, ſed Græci vocabuli vis & ſignificatio Latino iſti non reſpondet. Quam melius poſtea in Oratore C. 11. extr. periphraſi expreſſit: Quod Græce ἐπιδεικτικὸν, inquit, nominatur, quod quaſi ad inſpiciendum, delectationis cauſa comparatum eſt. Non potuit melius vis Græci vocabuli declarari. Quam nec Quintilianus æque aſſecutus videtur. q. V. l. 3. C. 4. p. 228. Burm. Ἐπίδειξις enim Speciminis exhibitionem potius, quam Oſtentationem, ut illi placuit, ſignificat.
Demonſtrativus digitus, quem Græci λιχανὸν ſive δεικτικὸν appellant. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1.

Demonstrative, Adv. Macrob. in Somn. Scip. 1. 16. Hunc locum demonſtrative terram dicens.

Demonstrābĭlis, e. Apul. Modos demonſtrabiles dixit.

Demophon, vel **Demophoon**, filius Theſei & Phædræ, ad Trojam profectus, qui inde rediens, tempeſtate delatus eſt in Thraciam: & a Phyllide, loci regina, hoſpitio exceptus. Hæc Perottus. V. Phyllidis ad Demophoontem, Ovid. 2. Epiſt. 2. conf. Virg. 11. Æn. 675.

Demopŏlis, & Neocles, Themiſtoclis filii, quum apud Athenienſes mentionem feciſſent legum quæ adverſus exules latæ erant, a paternis inimicis lapidibus obruti ſunt. Cæl. cap. 12. lib. 8.

Demordeo, di, ſum, [ἀποδάκνω] ēre. Morſu decerpere. Plaut. Merc. 4. 5. 2. Aut angue demorſa ceſſavit turgida. Plin. lib. 28. cap. 4. Et e ligno fulgure icto, rejectis poſt terga manibus demorderi aliquid, & ad dentem qui doleat admoveri, remedio eſſe produnt.

Demorsĭco, āre. frequentativ. Idem. Apul. 2. Met. Demorſicare os alicujus.

Demorsicatus, Idem. Apul. 3. de Aur. Aſin. p. 140. Roſis tantum demorſicatis exibis aſinum.

Demorsus, Partic. Perſ. 1. Sat. 106.
Nec pluteum cædit, nec demorſos ſapit ungues.

Demorior, īris, vel ĕris, [ἀποθνήσκω] ŏri. Ejusdem cum ſimplici ſignificationis. Columel. lib. 5. Sive enim caput demortuum eſt, duo induantur ſtatim vimina.
Demoritur ea te, id eſt, Te deperit, & ardet amore tui. Plaut. Milit. 4. 1. 23.

Demortuus, Partic. [ἀποτεθνηκὼς] Cic. 4. Verr. 124. Nam quum eſſet ex veterum numero quidam Senator demortuus, & cum, &c. In demortuorum locum ſubſortitionem fieri. Suet. in Cæſ. cap. 41. 7. Demortuæ potationes & cœnæ, per translationem. Plaut. Stich. 1. 3. 48.

Demŏror, āris, ātus ſum, [διαμέλλω, ἀναλίζομαι] āri. Morari & detinere. Plaut. Epid. 3. 2. 40. Diu me eſtis demorati. Columel. lib. 3. cap. 2. Prudentis magiſtri eſt, ejusdem nomenclationis aucupio, quo potiri nequeat, ſtudioſos non demorari.
Demorari, Expectare. Virg. 10. Æn. 30.
Et tua progenies mortalia demoror arma. Id eſt, Expecto, ſuſtineo. Servius.
Detinere & demorari aliquem. Cic. 12. Fam. 15. Nonnullis etiam ipſi magiſtratus veniebant in ſuſpicionem, detinuiſſe nos, & demoratos eſſe, dum claſſis Dolabellæ certior fieret de adventu noſtro.
Ne diutius vos demorer. Cic. 2. de Orat. 235.
Sermone longe petito demorari aliquem. Claud. de Bell. Get. 26. 385.
Demorari, pro Morari, ſeu Manere, vel Commorari. Ulp. in l. 2. §. omnes. D. de judic. Exceptis legatis, qui licet ibi contraxerint, non compelluntur ſe Romæ defendere, quandiu legationis cauſa ibi demorantur. Hinc Gallice dicimus *Demourer*.
Demorari, neutr. pro Tardare. Plaut. Rud. 2. 4. 27. Quid ſacerdoti meæ dicam, hic demoratam tandiu?

Demoratus, paſſ. Gell. lib. 19. cap. 8. Hisque ipſis quæ jam dixi, demoratos vos video, alicui, opinor, negotio deſtinatos.

Demoratio, ōnis. f. apud Hieronym.

Demorator, ōris. m. apud Martian. Capell. cap. 1.

Demosthĕnes [Δημοσθένης] Athenienſis, Græcorum Oratorum longe princeps: natus fuit patre Demoſthene, quem cultellos vendidiſſe ait Val. Max. 3. 4. ext. 2. certe μαχαιροποιὸς vocatur ab Æſchine Orat. περὶ παραπρεσβείας. Cum Platonis ſtudioſiſſimus eſſet, dicendi artem didicit ab Iſocrate, qui duas minas ei, cum plures ſolvere per tenuitatem non poſſet Demoſthenes, pretium conſtituit. Naturæ & ingenii beneficiis, cum minus valeret, impedimenta multa diligentia atque induſtria ſuperavit. Nam & ſecreto in loco ſubterraneo ſe exercens, corporis geſtum & vocem ſibi formavit, & hæſitantiam linguæ qua ne primam quidem literam ejus artis, cui ſtuderet, proferre recte poſſet, conjectis in os lapillis emendavit, ac vocem ſibi currendo, ſcandendo, pronunciandoque adeo confirmavit, ut planius ipſo loqueretur nemo. Bis in exilium pulſus, quod habuit in inſula Calauria juxta Trœzenen, cum inde ad Antipatrum trahendus eſſet, venenum, quod in calamum quo ſcribebat, clam abdiderat, ſuxit, & paulo poſt exanimem ſe perſecutoribus ſuis tradidit. Athenienſes ſtatuam ei æream poſuerunt cum hac Inſcriptione. Si pares ingenio tibi vires fuiſſent, Demoſthenes, Græciæ nunquam apud Macedonas imperium fuiſſet. Elogia ejus prope infinita ſunt, inter quæ lectu dignum Quintil. 10. 1. p. 901. Burman. Plutarchus & Lucianus ex inſtituto vitam ejus ſcripſere. De aliis ſuo more, id eſt, Exquiſita diligentia, Fabr. Bibl. Græc.
Eſt & Demoſthenes, dux Athenienſium in bello Peloponneſiaco apud Thucydidem.
Fuit & Demoſthenes alius, genere Thrax, Grammaticus, qui Iliada Homeri, & Heſiodi Theogoniam in proſam orationem convertit.
De Demoſthene Athenienſi Oratore. Cic. 1. de Orat. 260.
Eloquium ac fama Demoſthenis. Juvenal. 10. Sat. 130.
Demoſthenes unus eminet inter omnes in omni genere dicendi. Cic. in Orat. 110.
Demoſthenes Platonis audiendi ſtudioſus. Cic. 1. de Orat.
Et ipſum Platonem ſtudioſe lectitaviſſe & audiviſſe dicitur. Cic. de Clar. Orat. 121.

Demostratus, Scriptoris nomen apud Plin. lib. 37. cap. 6.

Demŏveo, ōvi, ōtum, ēre. De loco movere. Ter. Adel. 2. 1. 16.
Cave nunc jam oculos a meis oculis quoquam demoveas tuos.
Demovere & Conſtituere, contraria. Cic. pro Sylla 62. Ita charus utrisque eſt, atque jucundus, ut non alteros demoviſſe, ſed utrosque conſtituiſſe videatur.
Nomen, & effigies privatis ac publicis locis demovendas cenſebat. Tacit. Ann. 11. 38.
Demotus manu, & actus præceps. Cic. pro Cæcin. 49.
Alveo demoveri. Tacit. lib. 1. 79. Ne Clanis ſolito alveo demotus in amnem Arnum transferretur.
In inſulas interdicto igni & aqua, demoti ſunt. Tacit. lib. 5.
Demovere aliquem de ſententia. Plaut. Perſ. 3. 1. 46.
Dicat quod quisque vult, ego de hac ſententia
Non demovebor.
Nec terrore, aut minis demoventur. Tacit. Hiſt. 4. Promiſſis. Idem Hiſt. 4. 58.
Cura rerum Pallantem demovet. Tacit. Hiſt. lib. 1.
Demoveri ex recto. Cic. 4. de Fin. Quibus in locis multo melius fortaſſis legeretur Dimoveri.
Demovere gradu. Liv. 6. ab Urbe. Quantumque Romana ſe invexit acies, tantum hoſtes gradu demoti.

Sed Tiberius demoverat Syria Creticum Syllanum. Tacit. lib. 2. 43.
Severos tribunos demovere. Tacit. lib. 2.
Si priorem ætate, etiam labefactum demoviſſet. Tacit. lib. 4.

Demptus. V. demo.

Demūgio, īvi, [μυχάομαι] īre. Mugitu implere. Ovid. 11. Met. 370.

— ſed omne
Vulnerat armentum, ſternitque hoſtiliter omnes. Et 375.
— ſanguine littus
Undaque prima rubet, demugitæque paludes.

Demulceo, ſi, ſum, [καταμειλίσσω, ποππύζω] ēre. Valde vel Leniter mulcere: ut ſolet fieri catellis quum manibus attrectantur. Ideo & pro Delinire ponitur. Ter. Heaut 4. 4. 14.
— non poſſum pati, quin tibi caput demulceam. V. ibi Eugraphium. Liv. 9. ab Urbe, Ne nihil remiſſum dicatis, remitto, ne utique dorſum demulceatis quum ex equis deſcendetis.
Demulcere aures. Lactant. de Ira Dei cap. 7. Et tamen videmus in aliis animantibus quædam ſigna lætitiæ, quum ad luſum geſtiunt, aures demulcent, rictum contrahunt, frontem ſerenant, oculos in laſciviam reſolvunt. V. Turneb. Adverſ. 21. 22.

Dēmum, [τὸ τέλος, τὸ τελευταῖον] Adv. Id eſt, Tandem, Ad poſtremum, vel (ut ait Feſtus) Poſt. Ter. Adel. 5. 8. 15.
Ego novus maritus, anno demum quinto & ſexageſimo
Fiam, atque anum decrepitam ducam? Idem Hec. 1. 2. 53.
Ibi demum ita ægre tulit, ut, &c.
Nunc demum, Modone demum, Signa tarditatis, inquit Donatus. Ter. Heaut. 2. 3. 12. Vah, nunc demum intelligo. Idem And. 5. 3. 11.
Me miſerum. s. modone id demum ſenſti Pamphile?
Nunc demum literis tuis reſcribo quas ad me miſiſti. Cic. 16. Att. 3.
Poſt demum. Plaut. Aſin. 5. 2. 65.
At interea ut decumbamus ſuadebo, hi dum litigant:
Poſt eum demum huc cras adducam ad lenam, ut viginti minas Ei det.
Quantum demum. Cic. 5. Tuſc. Jam vero exilium, ſi rerum naturam, non ignominiam nominis quærimus, quantum demum a perpetua peregrinatione differt, &c.
Tum demum quando vel ubi. Plaut. Milit. 4. 8. 55.
Ego enim dicam tibi tum demum, quando uſus poſcet.
Demum, Solum, tantummodo. Auctor de Viris Illuſtr. C. 46. Et quum moveri nullis viribus poſſet, ex libris cognitum eſt, caſtiſſimæ demum fœminæ manu moveri poſſe.
Demum, pro Solum, duntaxat, ſive pro Omnino: præcipue junctum cum Is, & cum Ita. Plaut. Capt. 5. 4. 3. Cic. in Salluſt. Ea demum magna voluptas eſt, Criſpe Salluſti, æqualem ac parem verbis vitam agere. Quintil. lib. 1. cap. 4. Poſſunt autem id demum quod in proximo eſt. Plin. lib. 7. cap. 7. Is demum profecto vitam æqua lance penſitabit, &c. Quintil. lib. 4. Quod tamen rarum eſſe debet & ex neceſſitate demum.
Ita demum. Quintil. Declam. 10. Ita mihi demum ſatisfacies, ſi apud patrem fuiſti. Hæc Valla lib. 6.
Demum quod, ſignificat Poſt: apud Livium Demus legitur. Alii Demum, pro Duntaxat poſuerunt. Feſtus. [Sic locus diſtinguendus eſt.

Demus, pro Demum veteres poſuerunt. Pacuv. Quid demus magis commodum eſt, quam ne tuum perduas injuriam pati? Perott.

Demusso, are. unde

Demussata, [μεμυζημένη] Contumelia apud Apulejum lib. 3. legitur, pro Diſſimulata, & cum ſilentio indignationeque transmiſſa.
Injuriis omnibus, quas pertulerat demuſſatis. Ammian. l. 30. p. 493. v. 19. In Indice dicitur Demuſſare eſſe Tacite ferre. H. St.

Demutĭlo, [καταπηρέω] āre. Idem quod Mutilare. Columel. de Arbor. 11. Cacumina virgarum, ne luxurientur, demutilato.

Demūto, [μεταβάλλω, διαμείβω] āre. Idem quod Mutare. Plaut. Milit. 4. 3. 37. Nunquid videtur demutare?
Demutant ingenium mores. Plaut. Trinum. 1. 2. 36.
— aut ſi demutant mores
Ingenium tuum, neque eos antiquos ſervas.
Demutare animum de firma fide. Plaut. Trinum. 4. 4. 19.
Imperium alicujus. Plaut. Men. 5. 2. 218.
Aliquo orationem. Plaut. Milit. 4. 7. 8.
Sed eccum Palæſtrionem, ſtat cum milite:
Oratio illo mihi demutanda eſt mea.
Non demutabo. Plaut. Pſeud. 1. 5. 142. Hoc eſt, Non revocabo quod pollicitus ſum.
Placitum, inſtituto Flaminum nihil demutari. Tacit. 4. Ann. 16. 6.

Demutatio, Verbale. [μεταβολή] Plin. lib. 28. cap. 8. de Chamæleonte, Nullum animal pavidius eſſe exiſtimatur, & ideo verſicoloris eſſe demutationis. Alii legunt Mutationis.

Demutator, ōris. m. Tertull. de Reſurr. Carn. cap. 32. Argutiſſimi demutatores oſſium, &c.

Demutabĭlis, &c. Prudent. Apotheoſ. v. 276.
Non convertibilis, nec demutabilis unquam
Eſt Deus.
Omnium natorum & factorum convertibilis & demutabilis eſt natura. Tertull. de Anima cap. 21.

D E N

Denarius, Adj. [δεκαδικὸς] Quod decem continet. ut Denariæ fiſtulæ. Plin. lib. 31. cap. 6. de Ratione aquæ ducend. Fiſtulas denum pedum longitudinis eſſe legitimum eſt. Et ſi quinariæ erunt ſexagena pondo pendere: ſi octonariæ, centena: ſi denariæ, centena vicena, ac deinde ad has portiones. Denaria appellatur; cujus laminæ latitudo, antequam curvetur, digitorum decem eſt: dimidioque ejus quinaria.
Denariæ, Ceremoniæ dicebantur, & tricenariæ, quibus ſacra adituris decem continuis diebus, vel triginta certis quibuſdam rebus carendum erat. Feſtus.

Denarius, ii. m. [δεκάχαλκος] Decem librarum nummus erat, cujus quarta pars ſeſtertius: eo tempore ſcilicet quo denarius decuſſi valebat. Erat autem Denarius argenteus nummus quatuor & viginti ſiliquas pendens. Apud Priſcian. ita legitur, Siliquæ tres obolum faciunt. duo autem oboli ſcrupulum. tria ſcrupula drachmam. ita duodeviginti ſiliquæ in drachma. ſic quatuor drachmæ in tribus denariis, hoc eſt, duæ & ſeptuaginta ſiliquæ. Budæus. Sextivum autem denarium dici lectum eſt, quia in ſex uncias, hoc eſt, ſex obolos, ut ait Celſus, dividitur drachma, quæ Latine dicitur Denarius. Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 2.
Denarius Romanus quaternos ſeſtertios nummos valebat, hoc eſt, quaternos caroleos noſtros & binos denariolos turonicos. Ex eo Denarius dictus, quod pro Decem aſſibus æreis locaretur, & cederet in ſolutum. Cic. 5. Verr. quum ita dixiſſet, Nam quum ex Sicilia & ex legibus frumentum & in cellam ſumere liceret: idque frumentum Senatus ita æſtimaſſet quaternis ſeſtertiis tritici modium, binis hordei: iſte numero ad ſummam tritici adjecto, tritici modios ſingulos cum aratoribus denariis ternis æſtimavit. Hæc verba velut exponens, paulo poſt, ita ſubdit, Verum enimvero quum eſſet ſeſtertius binis aut etiam ternis quibusvis in locis provinciæ: duodenos ſeſtertios exegiſti. Budæus.
Denarium nunc appellare poſſumus caroleum nummum argenteum, qui antiquorum ſeſtertium valet. Budæus. [Cum Denarius dicitur, ſubintelligitur ſemper Nummus, quod nomen ſolitarium ſæpius quoque adjectum legitur: ut ap. Liv. 8. 11. extr. Similiter in v. Quinarius, qui & Victoriatus. Quando primum ſignari cœperint denarii, docet Plin. H. N. l. 33. C. 3. Argentum ſignatum eſt anno Urbis CDLXXXV. Q. Ogulnio C. Fabio coſſ. v. annis ante primum bellum Punicum. Et placuit Denarium pro decem libris æris, Quinarium pro quinque, ſeſtertium pro dupondio ac ſemiſſe. Hæc ille. De Denarii valore plenius Scriptores de Re monet. Vet. Bud. G. Agricola, Hotom. Hoſtus, Joſ. Scalig. Er. Putean. Choquier. Salmaſ. & qui argumentum iſtud exhauſiſſe videtur J. F. Gronov. tr. de Seſtert. tum qui luculenta brevitate omnia complexus eſt, Jo. Caſp. Eiſenſchmidius l. de Pond. & Menſ. Vet. &c.
Spes denarii. Cic. 2. Att. 6. Vide quid narrent, & quæ ſpes ſit denarii.
Quingenos denarios ſingulis militibus dare. Cic. 10. Fam. 32.
Emere denario quod ſit mille denariûm. Cic. Off. 3. 92.
Ad denarios pervenire. Cic. 5. Verr. 196.
Ad denarium ſolvere alicui aliquid. Cic. pro Quintio 17.
Exigere quaternos denarios ab aliquo in ſingulas amphoras vini. Cic. pro Fontejo 9.
Denaria Philippea, in neutro, ſubaud. Numiſmata, dixit Plaut. Rud. 5. 2. 27.

Denarismus, i. m. Penſio denarii, tributi genus de agris ſive prædiis cujus mentio fit Leg. 107. & 123. Cod. Theodoſ. de Decurionibus. adde Gloſſ. Car. du Freſne.

Denarro, [ἐξηγέομαι] āre. Ordine narrare. Ter. Phorm. 5. 7. 51. Hæc adeo ego illi jam denarrabo. Gell. lib. 2. Hæc nobis Favorinus ſumma cum elegantia verborum, totiusque ſermonis comitate atque gratia denarravit. Hor. 2. Sat. 3. 315.

Denascor, ĕris. [ἀποθνήσκω] aſci. pro Mori. Caſſius Hemina Annalium lib. 2. Quæ nata ſunt, ea omnia denaſci ajunt.

Denatium, ii. n. Medicina pro ægris denaſcentibus. Tertul. Apolog. cap. 23. Æſculapius demorituris ſcordii & denatii & Aſclepiadoti ſubminiſtrator.

Denāso, [ἐκρινόω] āre. Naſum auferre. Plaut. Capt. 3. 4. 72. Nanque ædepol ſi adbites propius, os denaſabit tibi.

Denăto, [κατανήχομαι] āre. Idem quod Natare, vel Enatare. Hor. 3. Od. 7. 28. Nec quiſquam citus æque
Thuſco denatat alveo.

Denda, Municipium civium Romanorum, in ora Macedoniæ collocatum a Plin. lib. 3. cap. 23.

Dendrachātes, Gemma eſt velut Arbuſcula inſignis. Plin. 37. cap. 10.

Dendrītis, ĭdis. f. Gemma, quæ ſub arbore defoſſa, non permittit ſecurim hebetari. Plin. lib. 37. cap. 11.

Dendrocissos, Hedera quæ ſine adminiculo ſtat. Perott.

Dendrogalēnum, [Δενδρογάληνον] Vini ſpecies eſt apud Græcos, quod fit ex vite pulcherrima Bithyniæ, quæ Merſites dicitur, ut refert Cæl. lib. Antiq. Lect. 28. cap. ult.

Dendroīdes, [δενδροειδὴς] Septima tithymali ſpecies, teſte Plin. lib. 26. cap. 8. in petris naſcens. Ampliter opacat, in cacumine frondoſam ſpargens comam, ſucco lacteo prægnans, cauliculis rubentibus, foliis myrti tenuioribus, fructu characiæ. Ex Dioſc. lib. 4. cap. 159. Theophraſtus tamen tria tantum tithymalorum genera prodit lib. 9. cap. 12. de Hiſt. Plant. ubi V.

Dendrŏphŏri, orum. m. plur. [δενδροφόροι] Collegium & corpus fuit, ut patet ex Inſcript. Gruteri p. 194. n. 2. & p. 444. n. 2. & Sponii p. 55. 56. Quibuſdam ſunt lignorum venditores: at Salmaſ. in Spartiani Caracall. cap. 9. de ſacro ſeu ſuperſtitioſo quodam ordine, ex l. 20. Cod. Theod. de Paganis, ſacr. & templ. interpretatur eo, Qui Dei cujuſdam honori, Bacchi videlicet aut Silvani, aut ſimilis, arbores evulſas geſtabant. adde Jac. Gothofredi in illam legem, qua inter nomina & profeſſiones gentilitias etiam Dendrophori cenſentur, not. V. accurate de his agentem Reineſ. ad Inſcript. 1. 40. p. 75.

Dendros, [Δένδρος] Inſula Spiræo promontorio objacens. Plin. lib. 4. cap. 12.

Denĕgo, [ἀπαρνέομαι, ἀπαγορεύω] āre. eſt Valde ac conſtanter negare. Plaut. Trinum. 5. 2. 47. Si tibi denegem, quod me oras. i. e. plane daturum me negem, vel dare recuſem.
Dare denegabis. Ter. Heaut. 3. 1. 78.
Deferre, & Denegare, contraria. Cic. pro Flacc. 1. Quod enim eſſet præmium dignitatis, quod Populus Rom. quum hujus majoribus ſemper detuliſſet, huic denegaret? Idem 2. de Orat. 126.
Denegarat, ſe commiſſurum mihi gnatam ſuam. Ter. And. 1. 5. 6.
In denegando. Ter. And. 4. 1. 78. Cic. 2. Q. fratr. 9. Divinus fuit in ſupplicatione Gabinio deneganda.
Denegare alicui auxilium adverſus alterum. Cæſ. 8. Bell. Gall. 45.
Gaudia alicui. Ovid. 4. Met. 368.
— ſperataque gaudia nymphæ Denegat.
Honorem. Cic. 11. Philipp. 19. Suffragio meo, tanquam comitiis, homini honorem amiciſſimo denegavero.
Naturæ & neceſſitati omnia jucunda. Cic. 7. Verr. 35. Ut omnia ſemper, quæ jucunda videntur eſſe, non modo his extraordinariis cupiditatibus, ſed etiam ipſi naturæ ac neceſſitati denegarem.

Denegare,

Denegare, Sedulo negare se aliquid fecisse, aut sibi quid creditum esse. Plaut. Amph. 2. 2. 220.

— atque his si denegat Facta, quæ tu facta dicis.

Crimen denegare. Cic. pro Fontejo 8. Si hoc crimen optimis hominibus denegare possumus.

Occupatio onus impositum denegat. Cic. 5. Fam. 12.

Amnis tibi deneget undas. Ovid. in Ibin 107.

DENEGATUS, a, um. Columel. præf. lib. 1. A natura sexum viris denegatum mentiri.

DENEGATIO, onis. f. Petron. P. 1. p. 44. Denegatione ardentior factus, me quoque sequebatur.

DENICALES Feriæ colebantur, quum hominis mortui causa familia purgabatur. Græci enim νέκυν mortuum dicunt. Hæc Festus lib. 4. Columel. lib. 2. cap. ult. Nos apud Pontifices legimus feriis tantum denicalibus mulos jungere non licere, cæteris licere. Denicales forte nomen habent a Denis diebus: id quod suspicari lubet ex his Justiniani verbis in novella Constitutione 115. sub fin. Sancimus, inquit, ut nemini prorsus defuncti hæredes, vel parentes, vel liberos, vel uxorem, vel agnatos, vel alios cognatos, vel alioqui affines ejus, vel fidejussores, ante novem dierum spatium, in quibus lugere videntur, actionem intentare liceat, aut quocunque modo negotium facessere, &c. [Immo a Nece appellatas esse docet Cic. l. 2. de Legib. C. 22. 55. q. V.

DENĬGRO, [μελαίνω] āre. Offuscare, nigrum facere. Plin. lib. 23. cap. 5. Capillum denigrat suffitu. Varr. 1. de R. R. cap. 55. Non solum denigrat terram, &c.

Honorem famamque alicujus denigrare. Firmic. lib. 5. cap. 10. sub fin.

DENIGRATIO, ōnis. f. ut, Denigratio capillorum, Th. Priscian. 1. 2.

DENIGRATŪRA, æ. f. Idem. apud Augustin.

DENIGRATOR, ōris. m. apud Tertul.

DENĬQUE, [τέλος, ἐπὶ τέλει] Adv. ordinis, inquit Donatus, & fere in fine sensus & in ultima sententia ponitur a Terentio, eodem authore, pro Præterea & tandem. Ter. Phorm. 1. 2. 71. Quid fit denique? Ibid. 2. 1. 11. Vereor ne isthæc fortitudo in nervum erumpat denique. Cic. 5. Verr. Si ternos denarios qui cogit, erit absolutus: quaternos denos denique aut vicenos coget alius, quæ erit reprehensio?

Denique tum subjungimus, quum sunt multa enumerata, significantes hoc ultimum esse omnium, inquit Valla lib. 6. Ter. Phorm. 4. 3. 43.

Ut ad pauca redeam, ac mittam illius ineptias:
Hæc denique ejus fuit postrema oratio,
Ego, &c. Cic. pro Lege Manil. 40. Non avaritia ab instituto cursu ad prædam aliquam revocavit, non libido ad voluptatem, non amœnitas ad delectationem, non nobilitas urbis ad cognitionem, non denique labor ipse ad quietem.

Denique, inquit Donatus, ad finem dictorum ponitur pro Postremo.

Nunc denique. In NUNC.

Tum denique. Plaut. Capt. 1. 2. 39.

Tum denique omnes nostra intelligimus bona,
Quum quæ in potestate habuimus, ea amisimus.

Quum excessisset e vita, tum denique viveret. Cic.

Denique ad extremum. Cic. Post. redit. ad Quirit. Primum vos docuit, &c. Tum in perorando posuit, &c. Denique ipse ad extremum pro mea vos salute non rogavit solum, verumetiam obsecravit.

Denique, pro Tum demum. Cic. pro Milon. 36. Itaque Milonis consulatus qui vivo Clodio labefactari non poterat, mortuo denique tentari cœptus est. Id est, Confestim, vel potius Tandem & demum, inquit Budæus. Pro Tandem usus Lucret. lib. 3. 764.

Quare dissolvi quoque debent posse per artus,
Denique ut intereant una cum corpore cunctæ.

Denique quæ pausa erit, & quando desinet, &c. Nepos in Fragm. de Corn. Gracch. matre.

DENNA, Oppidum, de quo Plin. in descript. sinus maris Rubri, Troglodytici, & Æthiopici, lib. 6. cap. 29.

DENNUS, [δέννος] apud Persas Injuria est & probrum. Unde si cui ingeratur videri eum fœmina socordiorem, δέννος ἐπὶ μέγιστος, inquiunt. Id est, Dennus est insignis, ut prodit Herodotus.

DENOMINO, [παρονομάζω] āre. Idem quod Nominare, sive Nomen imponere. Grammaticis Denominare idem est quod Nomen aliud ex alio deducere. Quintil. lib. 1. cap. 10. Propria sunt verba, quum id significant in quod primum denominata sunt. Idem lib. 8. cap. 2. Multa sunt & Græce & Latine non denominata. Hor. 3. Od. 17. 1.

DENOMINĀTIO, ōnis. f. Quæ a propinquis & finitimis rebus trahit orationem, qua possit intelligi res, quæ non suo vocabulo sit appellata. Auth. ad Heren. 4. 43. [Hic pro Metonymia Rhetorum ponitur. V. l.

DENOMINATĪVUM, [παρώνυμον] apud Grammaticos dicitur, quod a Nomine deducitur: ut a lapis, lapillus.

DENOMINATIVE, Adv. Idem. Martian. Capella 4. p. 114. Situs omnis denominative dicitur; ut sedere a sessione, &c.

DENOMINATOR, oris. m. &

DENOMINATRIX, īcis. f. apud Boethium.

DENORMO, [παραγνωμονῶ] āre. Hor. 2. Sat. 6. 9.

— ô si angulus iste
Proximus accedat, qui nunc denormat agellum.

Id est, Deturpat, & inæqualem facit, ut interpretatur Acron. *Qui est enclavé dedans mon champ.*

DENORMATUS, a, um. Ad normam formatus; ut Denormata linea; Aut. de Limit. Edit. Gœs. p. 252.

DENORMATIO, ōnis. f. apud Augustin.

DENŎTO, [σημειόω] āre. Idem quod Notare. Cic. pro Lege Manil. 7. Quod is qui uno die tota Asia, tot in civitatibus, uno nuntio atque una literarum significatione cives Romanos necandos, trucidandosque denotavit.

Denotare creta pedes venalium mancipiorum, aut vinctorum. Plin. lib. 35. cap. 17.

Denotare lineam aliquo conspicuo colore. Columel. lib. 3. cap. 15.

Denotatas habere res aliquas. Cic. 4. Acad. 18.

Denotare, pro Infamare, ignominia notare. Pomponius in l. Turpia. D. de leg. 1. Turpia, inquit, legata, quæ denotandi magis legatarii gratia scribuntur odio scribentis, pro non scriptis habentur.

DENOTĀTUS, ûs. pro Denotatione. Tertul. in lib. de Pallio.

DENOTATIO, ōnis. f. Idem. Tertul. de Fœm. cap 13. Bonum ipsa denotatione sui exultat.

DENOTATOR, oris. m. apud Hieronym.

DENS, dentis. m. [ὀδοὺς] Notum quid significet. Plaut. Curcul. 2. 3. 39. Os amarum habeo, dentes plenos.

Dentium acies. V. in DISTRICTUS. Dentum Varro dici aït, sine 1. H. St.

Cava dentium. Plin. lib. 30. cap. 3. Cavis dentium inditus mire prodest.

Cavernis dentium in dolore inditum cera includi. Plin. lib. 22. cap. 23.

Crepitus dentium. Cic. 4. Tusc. 19. i. e. Stridor. in N. T. βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Dolores dentium cavere. Plin. lib. 28. cap. 4. Frigida aqua matutinis, impari numero, ad cavendum dentium dolores. Idem lib. 24. cap. 7. Teda, decocta in aceto, dentium dolores efficaciter colluunt. Idem lib. 20. cap. 7. Doloren dentium prohibet.

Dolori dentium prosunt laricis folia. Plin. lib. 24. cap. 6.

Dolores dentium sedat succus illitus. Plin. lib. 20. cap. 8.

Dolores dentium sedantur, ossibus draconis marini scarificatis gingivis. Plin. lib. 32. cap. 7.

Dolorem dentium tollunt carnes cucurbitæ. Plin. lib. 26. cap. 3.

Evulsio dentis. Cic. 3. de Nat. Deor. 57. de Æsculapio, Tertius Arsippi & Arsinoæ, qui primus purgationem alvi, dentisque evulsionem (ut ferunt) invenit.

Foramen dentium. V. Dentem eximere.

Infirmitas dentium. Plin. lib. 23. cap. 4. Os quoque colluitur illo ad dentium infirmitatem.

Labefactio dentium. Plin. lib. 23. cap. 1.

Mobilitates dentium. Plin. lib. 20. cap. 21.

Motus dentium stabilire. Plin. lib. 20. cap. 3. de Cucurbita. Decoctæ autem universæ succus, dentium motus stabilit, & dolores inhibet.

Stabilitati dentium efficacissime subvenit amurca. Plin. lib. 23. cap. 3.

Stridor dentium. Cels. lib. 2. cap. 7.

Acuti dentes. Plin. lib. 11. cap. 37.

Adversi. Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Hos Plin. vocat Primores, lib. 7. c. 16. & 11. cap. 37. Anteriores vulgo nuncupant, & Incisorios. V. infra Celsi locum.

Albi dentes lupi. Virg. 11. Æn. 681.

Atri. Hor. Epod. 6. & 1. Epist. 18. 7.

Avido dente convellere dapes. Ovid. 11. Met. 123.

Boni. In BONUS.

Calceati. In CALCEO.

Candidi. Catul. Epigr. 37. Plin. lib. 11. cap. 37.

Candiduli. Cic. 5. Tusc. 46.

Canini. V. CANIS.

Cariosi & fœtidi dentes. Plin. lib. 32. cap. 7.

Cavus dens inuritur putamine nucis juglandis. Plin. lib. 23. cap. 8.

Concavus. In CONCAVUS.

Continui dentes. In CONTINUO.

Crinales dentes, periphrasis pectinis apud Claud. de Bell. Gild. V. Eburnus, Insecti.

Curvus. V. Duriores osse dentes sunt.

Defricatus urina. Catul. Epigr. 37. 20.

Degener livoris. Sen. Hippol. 4.

Domito dente frena premunt leones. Ovid. 10. Met. 704.

Duriores osse dentes sunt: quorum pars maxillæ, pars superiori ossi malarum hæret. Ex his quaterni primi, quia secant, τομικοὶ a Græcis nominantur. Hi deinde quatuor caninis dentibus ex omni parte cinguntur. Ultra quos utrinque fere maxillares quaterni sunt, præterquam in his in quibus ultimi, qui sero gigni solent, non increverunt. Ex his priores singulis radicibus, maxillares utique binis, quidam etiam ternis quaternisve nituntur. fereque longior radix breviorem dentem edit: rectique dentis recta etiam radix curvi flexa est: exque eadem radice in pueris novus dens subit, qui multo sæpius priorem expellit: interdum tamen supra infrave eum se ostendit. Hæc Cels. lib. 8. cap. 1.

Duplices. Plin. lib. 11. cap. 37.

De dentibus eboreis extat epigramma apud Martial. lib. 14.

Eburnus, pro Pectine eburno. Claud. 2. Paneg.

Exerti. Plin. lib. 11. cap. 37.

Exigui. Sueton. in August. cap. 69.

Expolitus. Catul. Epigr. 37.

Feri. Lucret. lib. 5. de Apris.

Fœtidi & cariosi. Plin. lib. 32. cap. 7.

Firmus. Sil. lib. 10.

Genuini. Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Plin. lib. 11. cap. 37.

Jejunis dentibus acer. Hor. 2. Epist. 2. 29. de Milite, quem lupo comparat.

Immanes. Claud. 3. Paneg. 346. de Elephantis.

Indi. Id est, Elephantini, ebur. Ovid. 8. Met. 288. & 11. 167.

Indomiti sunt flammis dentes. Plin. lib. 7. cap. 16.

Insecti dentes pectine. V. PECTEN. H. St. V. Supra Crinales.

Intimi, qui & Genuini vocantur. Cic. 2. de Nat. Deor. 134.

Invicti sunt ignibus dentes. Plin. lib. 7. cap. 16.

Lasso dente piger. Sen. in Thyest. 8. de Leone.

Lati. Plin. lib. 11. cap. 37.

Lividus. Hor. Epod. 5. 47.

Luridi. Hor. 4. Od. 13. 10.

Magnis insignia dentibus ora. Ovid. 8. Met. 429.

Maledico dente carpere aliquem. Cic. pro Corn. Balb. 57.

Maxillaris dens. V. MAXILLA.

Mobiles stabilit myrrha commanducata. Plin. lib. 20. cap. 20.

Mobiles dentes sistit succus colocynthidis cum aceto calefactus. Plin. lib. 20. cap. 3.

Niger. V. Dens scaber.

Nigro dente turpior. Hor. 2. Od. 8. 3.
Nigrefcentes dentes dentifricio ad colorem reducere. Plin. lib. 31. cap. 10.
Niveus. Ovid. 18. Epift. 18.
Numerofus. Id eft, Pectèn. Claud. 10. 102. de Nupt. Honorii.
— hæc morfu numerofi dentis eburno
Multifidum difcrimen arat. V. Infecti.
Obliquo dente timendus aper. Ovid. 4. Epift. 104.
Plani. Plin. lib. 11. cap. 37.
Primores dentes feptimo menfe gignuntur. Plin. lib. 7. cap. 16.
Puerilium dentium lapfus. Sen. lib. 4. de Benef. cap. 6.
Pullinos dentes jacere. Plin. lib. 8. cap. 44. de afina.
Putridi. Cic. in Pifon. 1.
Rari. Sueton. in Augnft. cap. 79.
Rectus. opponitur Curvo. V. Duriores offe dentes funt.
Ruricolæ dentes dicuntur vomeres aratri. Lucan. lib. 7.
Scaber dens, qua parte niger eft, radendus eft, illinendusque rofæ flore contrito. Celf. lib. 7. cap. 12.
Scabri rubigine dentes. Ovid. 8. Met. 802. hodie legitur Scabræ r. fauces.
Serrati, & pectinatim coeuntes. Plin. lib. 11. cap. 37.
Sefquipedales. Catul. 95. Epigr. 5.
Sicci. Stat. 10. Theb. de lupis efurientibus.
Solidi, quibus opponuntur Concavi. Plin. lib. 11. cap. 7.
Superiores. V. Dens movet dolores.
Theoninus. In THEON.
Timendi. V. Acuere dentes, In ACUO.
Triti dentes in querno ftipite. Ovid. 8. Met. 369.
Vacui dentes dicuntur illius, qui non habet, quod edat. Valer. 3. Argon.
Viperei. Ovid. 3. Met. 103.
Uncis dentibus horrendus draco. Ovid. 7. Met. 151.
Vulnificos acuit dentes aper, Sen. in Hippol. 346.
Acuere dentes timendos. Hor. 3. Od. 20. 10. de puella, quam leænæ comparat. Intelligit autem dentes acuere, pro Minari malum, aut exitium.
Adurgendus dens digito. Celf. l. 7. C. 12.
Afferre dentes in damnum. In AFFERO.
Amittuntur dentes. Plin. lib. 11. cap. 37.
Atteruntur dentes ufu. Plin. lib. 7. cap. 16.
Auxiliatur dentibus fuccus radicis lapathi. Plin. lib. 20. cap. 21.
Cadunt dentes. Plin. lib. 30. cap. 3. Vermium terrenorum cinis exefis dentibus conjectus, ex facili cadere eos cogit. In CADO.
Circumpurgare dentem. Celf. lib. 7. C. 12. unde & fequentia excerpta funt.
Circunradere dentem.
Comprehendit dentem forceps.
Concutere dentem.
Confringitur dens fub forcipe.
Carpere dente injufto. Ovid. 3. de Ponto 4. 74.
Cavantur dentes tabe pituitæ. Plin. lib. 7. cap. 16.
Circunrodi Theonino dente. Hor. 1. Epift. 19. V. THEON.
Circunfcalpti dentes, dolore liberantur. Plin. lib. 20. cap. 5.
Circunfcarificare dentem. Plin. lib. 30. cap. 3.
Citare. V. Dentem eximere.
Colluere. Plin. lib. 21. cap. 31.
Conficiunt dentes cibum. Cic. 2. de Nat. Deor. 134.
Confirmat dentes inula a jejunis commanducata. Plin. lib. 20. cap. 5.
Confirmantur dentes labantes offibus combuftis. Plin. lib. 28. cap. 11.
Dens corruptus, aut fractus. Celf. lib. 6. cap. 13.
Dentes crepuere retecti. Perf. 3. Sat. 101. Hoc eft, Labris diductis aperti, cum ftridore fonuerunt.
Decidunt dentes anno feptimo, aliique fufficiuntur. Plin. lib. 7. cap. 16. & lib. 11. cap. 37.
Denigrare dentes. Plin. lib. 32. cap. 7.
Deficiunt multo primum in aliquibus dentes. Plin. lib. 7. cap. 16.
Defluunt dentes. Plin. lib. 7. cap. 16.
Dentes digerunt cibum. Plin. lib. 11. cap. 37.
Direxit ad inguina dentes. Ovid. 8. Met. 400. de apro Calydonio, & Ancæo, qui cum ipfo congrediebatur,
Dentes dividunt efcas morfu. Cic. 2. de Nat. Deor. 134.
Dolet dens. Celf. lib. 6. cap. 9.
Edit breviorem dentem longior radix. V. Duriores offe, &c. fupra.
Eroduntur dentes. Plin. lib. 31. cap. 9.
Erofi dentes. Idem lib. 24. cap. 10.
Eruere dentes. Idem lib. 28. cap. 8.
Evellitur dens. V. Dens movet dolores, & Dens nafcitur.
Evellere dentes. Plin. lib. 30. cap. 3. Hanc autem vel inveteratam cum cera celerrime dentes evellere tradunt.
Exacuit dentes fus. Virg. 3. Georg. 255.
Excidit dens. V. Dentem eximere, & Dens nafcitur.
Excipere dentem forcipe. Celf. l. 7. C. 12.
Excipere dentem manu. Celf. lib. 7. cap. 12.
Excuffi dentes. Juven. 16. Sat. 10.
Exefus. Celf. lib. 6. cap. 9. Si vero exefus eft dens, feftinare ad eximendum eum, nifi res cogit, non eft neceffe.
Eximere dentem. Celf. lib. 6. cap. 9.
Extrahit dentes fine vexatione radius paftinacæ. Plin. lib. 32. cap. 7.
Extrahit dentes cafuros amurca. Plin. lib. 23. cap. 3. ad fin.
Facit origanum dentibus candorem. Plin. lib. 20. cap. 17.
Fatigare dentem in dente, eft Comprimendo dentes atterere. Ovid. 8. Met. 825.
Figere dentes in aliquid. Ovid. 3. Met. 84.
Vulnera dat ferro, frangitque in acumine dentes.
Findere dentem. Celf. l. 6. C. 9.
Firmat dentes commanducata lapathi radix. Plin. lib. 20. cap. 21. ad fin.
Fovere dentem. Celf. lib. 6. cap. 9.
Frangit dentes & extrahit cedria. Plin. lib. 24. cap. 5.
Fricare dentes melle. Plin. lib. 30. cap. 4.

Fufcat inertia dentes. Ovid. 3. de Arte Am. 197.
Quid fi præcipiam ne fufcet inertia dentes?
Gignuntur dentes. Plin. lib. 37. cap. 39.
Hebetare dentem. Sil. lib. 8.
Dens hærens. Celf. l. 7. C. 12.
Illidere dentes labellis. Lucret. lib. 4. 1073.
Incidere ferro dentes. Ovid. 8. Met. 245.
— ferroque incidit acuto
Perpetuos dentes, & ferræ reperit ufum. De Perdice puero, quem dicit fuiffe inventorem ferræ; quod tamen Dædalo adfcribit Plin. lib. 7. cap. 56.
Increfcunt dentes. V. Duriores offe dentes funt.
Infricare dentes cinere cornus cervini. Plin. lib. 28. cap. 11.
Irritare dentes. Celf. lib. 6. cap. 9. de doloris dentium curatione, Cibo quoque primo abftinendum, deinde eo modico mollique utendum, ne mandentis dentes irritet.
Juvat dentes integros illitus cinis vermium terrenorum. Plin. lib. 30. cap. 3.
Labant dentes. Celf. lib. 7. cap. 12.
Laceffitus cruento dente. Id eft, Conviciis, & ignominiofis verbis laceffitus. Hor. 2. Epift. 1. 150.
Laniare dentibus aliquid. Virg. 3. Georg. 514.
Lavare dentes. Catul. 39. 14.
Limare. Celf. lib. 7. cap. 12. Limandus dens eft, fi fit acutior.
Livent rubigine dentes. Ovid. 2. Met. 776.
Mandere aliquid fævo dente. Ovid. 15. Met. 72.
Mederi dentibus. Plin. lib. 23. cap. 6. Sic lib. 30. cap. 3.
Morderi invido dente. Hor. 4. Od. 3. 16.
Moventur dentes. Celf. lib. 7. cap. 12. & 6. 15.
Movet dolores dens. Celf. lib. 7. cap. 12.
Mutat homo dentes. Plin. lib. 11. cap. 37. Timarchus Nicoclis filius Paphii, duos ordines habuit maxillarum. Frater ejus non mutavit primores, ideoque prætrivit. V. Præterere.
Mutantur dentes homini, leoni, jumento &c. Plin. lib. 11. cap. 37.
Nafcitur dens. Celf. lib. 7. cap. 12. Plin. lib. 11. cap. 37.
Nituntur dentes radicibus. V. Duriores offe dentes funt.
Nocet dentibus & gingivis braffica. Plin. lib. 20. cap. 9.
Oriuntur dentes. Corn. Celf. lib. 2. cap. 1. Maximeque caninis dentibus orientibus male habent.
Perfricare dentes. Ovid. 3. de Arte Am. 216.
Petere dente. Hoc eft, Invadere, vel Ferire. Hor. 2. Sat. 1. 52.
Petere aliquem atro dente. Hor. Epod. 6. 15. Hoc eft, Maledico & obtrectatorio fermone.
Præterere dentes. V. Mutat homo dentes. [Sed locus merito fufpectus eft.
Prodeft dentibus. Plin. lib. 20. cap. 9.
Putrefcunt dentes. Plin. lib. 31. cap. 9.
Recrefcunt dentes. Plin. lib. 11. cap. 37.
Remedium dentium eft, corticis platani in aceto decoctum. Plin. lib. 24. cap. 8.
Remedio dentibus funt, panacum radix, &c. Plin. lib. 25. cap. 13.
Reficere dentes. Celf. lib. 6. cap. 15. [Refigi eos oportet. Lind.
Renafcuntur dentes. Plin. lib. 11. cap. 37.
Rubefcunt fenecta dentes. Plin. lib. 11. cap. 37.
Rumpere dentes. Plin. lib. 25. cap. 13. Radix in dolore commanducata diutius, rumpit dentes.
Salierunt cufpide dentes. Stat. 9. Theb. 132.
Sanat dentes radix anemonæ commanducata. Plin. lib. 21. cap. 23.
Scalpere dentes penna vulturis. Plin. lib. 30. cap. 4.
Scarificare dentes. Plin. lib. 28. cap. 11.
Servare dentem, &c.
Solvere dentem. V. Dentem eximere.
Stridere dentibus. Celf. lib. 2. cap. 6.
Triplici ftant ordine dentes. Ovid. 3. Met. 34. de ferpente Cadmæo.
Subit dens. V. Duriores offe dentes funt.
Superbo dente tangere cibum, eft Faftidire cibum. Hor. 2. Sat. 6. 87.
— cupiens varia faftidia cœna
Vincere tangentis male fingula dente fuperbo.
Candorem trahunt dentes quodam medicamine. Plin. lib. 7. cap. 16.
Vinciendi funt dentes auro. V. Dentes labant.
Dens pro Clavi, quod in clavibus fere femper infint velut dentes. Tibullus.
Seu referat fixo dente puella fores.
Germanicus in Arateo carmine,
Qualis ferrato fubigens clavicula dente
Succutit, & foribus redducit vincula clauftri. Turnebus.
Dens, Omne id quo aliquid teneri vel extrahi poteft, folet appellari. Virg. 6. Æn. 3.
— tum dente tenaci
Anchora fundabat naves.
Dens aratri. Columel. lib. 2. cap. 4. Nam vel refpuitur duritia foli dens aratri.
Curvus dens. Ovid. 3. Amor. 10. 4.
Et veterem curvo dente revellit humum.
Durus dens vomeris. Virg. 1. Georg. 262. Dens, id eft, Acumen. Servius.
Uncus dens, Ligo incurvus. Virg. 2. Georg. 423.
Dentem Saturni pro Falce pofuit. Virg. 2. Georg. 406.
— & curvo Saturni dente relictam
Perfequitur vitem attondens, fingitque putando.
Dentes, pro Pectine V. fupra Infecti, & Burm. ad Petron. p. 62.

DENTICŬLUS, i. m. dimin. Apul. Apol. p. 278. Quæ, malum, ratio eft, linquam mundam & lotam, vocem contra fpurcam & tetram poffidere? viperæ ritu, niveo denticulo atrum venenum infpirare?

DENTIO, [ὀδοντοφυῶ, ὀδοντιάζω] ire. Verbum neutr. Emittere dentes. Plin. lib. 30. cap. 3. Cinis eorum pueros tarde dentientes adjuvat cum melle. Et lib. 21. cap. 20.

Dentire dentes dicuntur a Plauto, quum invicem atteruntur & concutiuntur fame. Ut enim pueri dicuntur dentire, cum eis primum oriuntur: sic quibus cessant a terendo cibo, quia non deteruntur, grandescere videntur, atque dentire populari joco dicuntur. In Milit. 1. 1. 34. [Ita quidem Turnebus. Sed rectius Scaliger de crepitu seu stridore dentium exponit. q. V.

Dentitio, ōnis. [ὀδοντοφυΐα] Dentium emissio. Plin. lib. 28. cap. 19. Infantibus nihil butyro utilius per se & cum melle, privatim & in dentitione, & ad gingivas, & ad oris ulcera. Idem lib. 30. cap. 15. Ad dentitionem cerebrum pecoris utilissimum est.

Dentatus, [ὀδοντωμένος] Adj. Qui habet dentes. Martial. lib. 1.
Sic dentata sibi videtur Ægle,
Emptis ossibus Indicoque cornu.
Cornua bisulcis dentata forcipibus. Plin. lib. 11. cap. 28. de grandiorum scarabæorum cornibus.
Dentatus, Dente politus, lævigatus. Sic Cic. Q. fratr. 2. 15. dentatam chartam dixit, ut recte interpretatus est Manutius. Male enim de acerba & mordaci scriptura Erasmus interpretatur.
Sic tamen & H. St. visum est, qui hic Pontanum perstringit, quod Mordax ac dentatus, dixerit, Sed præcedere debuit, inquit, Dentatus: Quomodo enim mordeat, nisi prius sit dentatus?
Dentata manus. Petron. cap. 18. Capillos ab aure descendentes dentata manu duxit. Id est, Manus digitis pectinatim explicatis.
Male dentata puella. Ovid. 1. de Rem. Amor. 340.
Dentatus, Qui magnos habet dentes. Plaut. Pseud. 4. 4. 3. Non ego te ad illum duco dentatum virum. Hinc Edentatus, Cui dentes sunt evulsi. Macrob. 7. Saturn. 13. Edentatæ belluæ morsus. Similiter Edentulus, Qui dentibus caret. q. V.

Dentatus, Cognomen fuit M. Curii, ut scribit Plin. lib. 7. cap. 16. quod cum dentibus natus fuerit. Hic consul fuit cum P. Cornelio, anno CDLXIII, ut author est Cassiodorus & Eutropius lib. 12. Bellum Samniticum gessit, & de Samnitibus, Sabinis & Lucanis triumphavit, ut author est Florus, lib. 1. cap. 15. Hic contra Pyrrhum missus cum eo pugnavit, & exercitum ejus cecidit, ipsum Tarento fugavit, & de eo triumphavit. Florus lib. 1. cap. 18.

Denticulātus, Adj. [ὀδοντωτός] In formam dentium factus. Plin. lib. 9. cap. 31. Præterea bina brachia denticulatis forcipibus.
Denticulatæ asperitatis venter terrestribus quibusdam animalibus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Denticulatæ falces. Columel. lib. 2. cap. 21.
Denticulatum olus. Plin. lib. 26. cap. 15. Item ophrys herba, denticulato oleri similis.

Dentōsus, a, um. Idem: Ovid. 6. Fast. 5. 229.
—— dentosa crinem depectere buxo.

Dentale, lis. n. [γύης] Lignum ad quod vomer includitur, inquit Servius: quod & dens a Varrone dicitur. Virg. 1. Georg. 172.
Binæ aures duplici aptantur dentalia dorso.
Vomer & dentale. Columel. lib. 2. cap. 2. Censet exiguis vomeribus & dentalibus terram subigere, quo minoris formæ bubus administrari id possit.

Dentarius, a, um. Gloss. Gr. Lat. ὀδοντάγρα, forfex dentaria. Dicendum fuit Forceps. Matthiol. Herba dentaria. conf. Apul. de Herb. cap. 4. & 8.

Dentarpagas, Quas Græci ὀδοντάγρας vocant, Latine voluit appellari Varro Quinquatribus. Hic bipensiles forcipes dentarpagæ. Nonius, 2. 237.

Dentidūcum, i. n. Cæl. Aurel. Tard. 2. 4. Gr. ὀδοντάγωγόν.

Dentifricium, ii. n. [ὀδοντότριμμα] Medicamentum quo dentes fricantur, ut fiant candidi. Plin. lib. 28. cap. 11. de talo bubulo, Ejusdem cinis cum myrrha dentifricium est. De dentifricio V. Martial. lib. 14. 56. & plura Plin. l. c.

Dentiscalpium, i. n. [ὀδοντοξέστης, ὀδοντογλυφεῖον] Quo dentes scalpuntur & mundantur. Martial. lib. 14. 22. Idem lib. 7. 52.
Bissenos triplices, & dentiscalpia septem.

Dentifrangibŭlum, i. n. [ὀδοντόκλασμα] Quo dentes franguntur. Plaut. Bacchid. 4. 2. 14. Ita dentifrangibula hæc meis manibus gestiunt.

Dentifrangibulus, i. m. Plaut. Bacchid. 4. 2. 23. Vale dentifrangibule. PI. & tu integumentum vale.

Dentilŏquus, i. [ὀδοντόλογος] Plaut. Capt. 4. 2. 18. Dentiloquos omnes mortales faciam, quemque offendero. Id est, Dentes loquentes faciam, hoc est, ex ore emittentes, verborum loco: quia illis adeo dentes concutiam, ut suis sedibus ejectos expuant. Aliqui codices habent Dentilegos, Id est, Dentes legentes; ut Sacrilegos, Sacra legentes. Sic Lamb. q. V.

Denseletæ, Thraciæ populi, qui dextero latere amnem Strymonem accolunt, Mædis finitimi. Author Plin. lib. 4. cap. 11. Macedoniæ populi. Cic. in Pison. 84. An iidem ac Dantheletæ? V. s. l.

Densus, Adject. [ἀθρόος, δασύς, πυκνός, συχνός] Spissus, a Dente quidam deducunt, quasi dentibus coactus: sed hoc paucis probatur. Plin. lib. 10. cap. 69. Liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam denso atque surdo naturæ elemento.
Densum & Rarum, contraria. Virg. 2. Georg. 227.
Densa magis Cereri, rarissima quæque Lyæo. subintel. Terra.
Aer densus. Hor. 2. Od. 7. 14.
Agmen densum agere. Virg. 5. Æn. 834.
Amores, id est, Crebri. Virg. 4. Georg. 347. Servius.
Amplexus. Valer. 4. Argon. 325.
Aquilo densus dicitur, quod nubes condenset. Virg. 3. Georg. 196.
Qualis Hyperboreis Aquilo quum densus ab oris Incubuit.
[Videtur potius τὸ Densus exponendum ἀθρόος, confertus, simul omnis, vel totis viribus. V. mox Austris.
Armis densis circumfundi. Virg. 2. Æn. 383.
Armis densis incurrere. Virg. 2. Æn. 409.
Asperitas densa frigoris. Ovid. 4. Fast. 87.
Austris densis nigerrimus imber. Virg. 5. Æn. 696.
Buxus densa foliis. Ovid. 3. de Arte Am. 691.
Nec densæ foliis buxi, fragilesque myricæ,
Nec tenues cytisi, cultaque pinus abest.
Caligo densa. Virg. 12. Æn. 466.
Caput cæsarie. Ovid. 3. Amor. 1. 32.
Chaos. Sen. Herc. 10.
Cohortes. Claud. 1. Paneg. 86.
Corpora densissima duris setis. Ovid. 13. Met. 846. de Polyphemo.
Ficus densissima pomis. Ovid. 2. Fast. 253.
Folia. Plin. lib. 12. cap. 7. Foliis parvis, densisque cyperi modo.
Fremitu denso circumstare aliquem. Virg. 4. Georg. 216.
Frondes. Virg. 9. Ecl. 61.
Frutices. Ovid. 1. Met. 122.
Funale densum lampadibus. Ovid. 12. Met. 247.
Hostis. Ovid. 3. de Ponto 9. 4.
In hostes densos fertur. Virg. 2. Æn. 511.
Ictibus densis pulsare aliquem. Virg. 5. Æn. 459.
Imber. Virg. 1. Georg. 334.
Juba densa. Virg. 3. Georg. 86.
Labor densus, id est, Perpetuus, continuus. Valer. 5. Argon. 168.
Lacus densus nube. Claud. de Aponi balneis 49. 31.
Loca densa nemoris. Sen. Hippol. 4.
Loca sylvestribus sepibus densa. Cic. 1. de Nat. Deor.
Lucus juncis. Ovid. 6. Fast. 411.
Luna imbribus. Valer. 2. Argon. 367.
Malorum densorum turba. Ovid. 5. Trist. 6. 41.
Milites densi acie. Virg. 10. Æn. 178.
Mille rapit densos acie. Rapit, id est, Raptim ducit mille densos acie, hoc est, in acie constrictos & conjunctos. Servius.
Nebula. Liv. 6. Bell. Pun. Ovid. 11. Met.
Nemus trabibus. Ovid. 14. Met. 360.
Nimbi. Ovid. 1. Met. 269.
Nox. Ovid. 15. Met. 31.
Nubes. Ovid. 11. Met. 572. — densis texit sub nubibus ora.
Nubila. Virg. 6. Æn. 592.
Pecudes. Stat. 5. Theb. 175.
Pericula. Ovid. 4. de Ponto 7. 15.
Pingue. Virg. 3. Georg. 124. Pingue substantivum est.
Plagis densis extricata cerva. Hor. 3. Od. 5. 31.
Sentes. Virg. 9. Æn. 382.
Series densior gestorum. Claud. 1. Paneg. 138.
Soboles densior. Virg. 3. Georg. 308.
Densior hinc soboles, hinc largi copia lactis.
Binos enim, inquit Servius, capellæ plerunque pariunt.
Sues densæ, Quæ densas setas habent. Columel. lib. 1. in præfat. 1. Nec eundem glabræ sues, densæque cœli statum, nec eandem educationem, cultumve quærunt. Sic lib. 7. cap. 9.
Sylva densa & aspera. Cic. 12. Att. 16. Sic densissimæ sepes. Cæs. 2. & 3. Bell. Gall.
Tela densissima. Virg. 9. Æn. 555.
Tellus densior aere. Ovid. 1. Met. 29.
Tenebræ densæ. Sil. lib. 12. V. Umbra.
Densa & glutinosa terra in Asia & Mysia. Columel. lib. 1. in præfat.
Densis terroribus aulam Fama quatit. Claud. in Eutrop. 2. 462.
Trabibus densis umbrosa templa. Ovid. 11. Met. 360.
Turba. Sen. Herc. 9.
Umbra. Virg. 1. Georg. 342. — densæque in montibus umbræ. Quia, inquit Servius, arbores tunc incipiunt frondescere. Ovid. 1. de Ponto 9. Sic Tenebræ.
Vortices. Ovid. 6. Fast. 502.
Convictor, densoque domesticus usu. Ovid. 4. de Ponto 3. 15. i. e. frequenti s. multo usu.
Vulgus densum humeris, id est, Arcte constrictum, & coactum ob magnam frequentiam. Hor. 2. Od. 13.

Denso, [πυκνόω, πυκάζω] are. Spissum facere. Virg. 1. Georg. 419.
— & Juppiter humidus austris
Densat, erant quæ rara modo, & quæ densa relaxat.
Aer densatus & laxatus. Quintil. lib. 5. cap. 9. ex eodem Virg. loco.
Densatus agger. Liv. 10. ab Urbe.
Catervas densare. Virg. 12. Æn. 264.
Densatum lutum. Cato cap. 40.
Capillum defluentem confirmare & densare. Plin. lib. 25. cap. 11. Frutice quoque major est: defluentem capillum confirmat & densat.
Densati ordines. Liv. 10. Bell. Pun. Non tamen ita perculsos iratosque in aciem accipere, sed densatis ordinibus, in cornua, vacuumque circa campum extra prælium ejicere.
Densatis excipere scutis. Liv. 8. Bell. Pun. Subsidunt Hispani adversus emissa tela ab hoste. inde ad emittenda ipsi consurgunt. quæ quum conferti, ut solent, densatis excepissent scutis, tum pes cum pede collatus, & gladiis geri res cœpta est.
Tenebræ densantur nocte. Virg. 1. Georg. 248.
Densatior, Comp. Macrob. lib. 7. Saturn. Faciliora enim ad coeundum videntur, quæ lævigatiora, densatioraque sunt.

Denseo, [πυκνόομαι] ēre. Virg. 7. Æn. 794. — totis
Agmina densentur campis. Ubi Servius, Denseo, denses dicimus, aliter non. V. tamen Pier. Cerd. Taubm. conf. Addenseo. Plin. lib. 20. cap. 14. Ipsa acescere, aut coire, denserique lac non patitur. De menta loquitur.

Densatio, onis. f. [πύκνωσις] Plin. lib. 31. cap. 7. Prima densatio Babylone in bitumen liquidum cogitur.

Densator, ōris. m. apud Statium.

Densabilis, e. Densans, astringens. Cæl. Aurel. Acut. 2. 8. 36. Absinthium densabile. & 3. 3. 22. Vaporatio densabilis. & Apul. de Herb. Herba virtutis densabilis.

Densativus, a, um. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Densativæ virtutis esse.

Densĭtas, ātis. f. [πυκνότης] Plin. lib. 11. cap. 3. Quanvis arcente spiritum densitate & altitudine humoris.
Coire in densitatem. In Coeo.

Dense, Adv. [πυκνῶς] Plin. lib. 16. cap. 37. de salice loquens, Cæsæque densius, innumero hærede prosint. Ovid. 1. de Ponto 9. 11.
Nulla tamen subeunt mihi tempora densius istis. Hoc est, Frequentius.

Dentale, Dentatus, Denticulatus. V. dens.

Dentex, icis. A quibusdam appellatur piscis, qui a Græcis συνόδους dicitur, in cujus cerebro invenitur gemma, quæ synodontides vocatur, teste Plin. lib. 37. cap. 10. Naturam ejus vide apud Ælian. lib.

lib. 11. cap. 40. Scribitur & Dentrix. Dentrix, pro multitudine & granditate dentium dictus. Isid. 12. 6. 2. ubi de piscium nominibus.

Denūbo, psi, ptum, [γαμέω, συνοικέω] ĕre. Conjungi matrimonio, de feminis propr. V. NUBO. Apulejus in Apolog. p. 319. At tu dum eam putas etiam nunc Claro fratri denupturam falsa spe inductus, filio quoque ejus Pontiano author assentiendi fuisti. Columel. lib. 10.

Semina depositis cupient denubere plantis. Alii codices habent Se nubere.

Denubere in familiam alicujus filia dicitur. Tacit. Ann. 6. 27. 1. Sueton. in Neron. cap. 29. Cui etiam sicut ipsi Sporus, ita ipse denupsit.

Denūdo, [ἀπογυμνόω] āre. Idem quod Nudare. Plin. 11. cap. 22. Ut denudet fœminas vestis bombycina. Varro 1. de R. R. cap. 41. Et eum sic exacuendum, ut non denudes medullam.

Artus denudare, est Carnem ab artubus auferre. Sen. Thyest. 8. Denudat artus durus, atque ossa amputat.

Denudari a pectore. Cic. 7. Verr. 32. Ne excitetur Verres, ne denudetur a pectore, ne cicatrices populus Rom. aspiciat.

Denudatis crudelissime civibus. Cic. 12. Fam. 15. Vastata provincia, correptis vectigalibus, præcipue civibus Rom. omnibus crudelissime denudatis ac divenditis.

Spoliare atque denudare scientiam juris civilis ornatu. Cic. 1. de Orat. 235.

Denumero, as. V. DINUMERO.

Denuntio, [παραγγέλλω] āre. Futurum aliquid nuntiare. Cic. de Senect. 18. Aut Senatui quæ sunt gerenda præscribo, & quomodo Carthagini male diu cogitanti bellum inferatur multo ante denuntio.

Denuntiare ante. Cic. 1. Verr. Huic ego homini jam ante denuntio, si a me causam hanc vos agi volueritis, rationem illi defendendi totam esse mutandam.

Denuntio, ante prædico. Cic. 6. Philipp. 5. Testificor, denuntio, ante prædico, nihil M. Antonium eorum quæ sunt legatis mandata, facturum.

Denuntiare palam & prædicare. Cic. pro Milon. 53. Mortem ab illo denuntiatam palam Miloni & prædicatam.

Denuntiare periculum, aut pestem. Cic pro Milon. 3. Plin. lib. 13. cap. 22.

Terrores. Cic. 14. Philipp. 8. Omnibus, quanquam ruit ipse suis cladibus, pestem, vastitatem, cruciatum, tormenta denuntiat.

Sol cæruleus pluviam denuntiat. Virg. 1. Georg. 453.

Horam nigram denuntiat Persephone. Id est, Tempus adest mortis. Tibull. lib. 3. Eleg. 5. 5.

Iras tristes denuntiare. Virg. 3. Æn. 366.

Necessitatem ultimam. Tacit. Ann. 15.

Armorum denuntiationem eleganter dixit. Liv. 5. Decad. lib. 5. pro Belli denuntiatione.

Monente te & denuntiante. Cic. 4. Fam. 3. Multo enim ante tanquam ex aliqua specula prospexi tempestatem futuram: neque id solum mea sponte, sed multo etiam magis monente & denuntiante te.

Denuntiare alicui, quod vulgus corrupte, Facere scire, dicit. Latine alias significare dicitur. Cic. 1. Tusc. 118. Nos vero siquid tale acciderit, ut a Deo denuntiatum videatur ut exeamus e vita, læti, & gratias agentes pareamus.

Domum denuntiare. Cic. pro Quintio 54. An quum Romæ domus ejus, uxor, liberi sint, domum potius denuntiem?

Denuntiavit ut adesset. Cic. 7. Verr.

De re aliqua denuntiare. Cic. pro Cæcin. 95. Postea cur Æbuti de isto potius fundo quam de alio (siquem habes) Cæcinæ denuntiabas, Si Cæcina non possidebat?

In judicium denuntiare. Cic. pro Rosc. Com. 26. Quod temere commisisti, in judicium ut denuntiaret, rogasti ut ignosceret.

Cædem alicui. Propert. lib. 4. Eleg. 3.

Illa dies hornis cædem denuntiat agnis.

Alicui dimicationem. Cic. pro Domo sua 13. Ut equitibus Romanis mortem proscriptionemque minitarentur, me terrerent, mihi cædem & dimicationem denuntiarent.

Judicium alicui. Cic. pro Sextio 40. Nec mihi judicium populi, nec legitimam aliquam contentionem, nec disceptationem, aut causæ dictionem, sed vim, arma, exercitus, imperatores, castra denuntiabat.

Testimonium alicui. Cic. 3. Verr. Non putasti me tuis familiarissimis testimonia denuntiaturum, qui tuæ domi sæpe fuissent, ex quibus quærerem, signane scirent fuisse quæ non essent? Testimonium denuntiare Ciceroni non est Testificari, ut vulgo existimatur: sed est homini diem dicere dicendo testimonio. Fam. lib. 5. cap. 7. Duo sunt (inquit) genera testium: aut voluntariorum, aut eorum quibus judex in publicis judiciis lege denuntiare solet. quorum altero utraque pars utitur: alterum accusatoribus tantum concessum est. Ex hoc intelligo in publicis tantummodo judiciis licuisse denuntiari testimonium: hoc est, invitum evocari ad remotum longinquumque tribunal. Hæc Budæus.

Denuntiare, absolute, pro Minari. Cic. 2. Att. 21. de Clodio loquens, Volitat, furit, nihil habet certi, multis denuntiat.

Denuntiare eleganter etiam est Arcessere, jubere, rogare, præsto esse, uti Græcis παραγγέλλειν, monente Giffanio, accipitur. Sic Cic. 11. Fam. 2. Denuntiare veteranis, est Eos accire in urbem. adde 5. 11: 13. 77: & Att. 2. 22.

Denuntians, antis. Partic. [παραγγέλλων] Cic. 4. Fam. 3. Neque id solum mea sponte, sed multo etiam magis monente & denuntiante te.

Denuntiatus, Partic. [παρηγγελμένος] Cic. 1. Off. 36. Nullum bellum esse justum, nisi quod denuntiatum ante sit, & indictum.

Denuntiatio, onis. f. [παραγγελία] Prædictio.

Significatio, & quasi denuntiatio calamitatum. Cic. 2. de Divin. 54. Quæ est enim ista a diis profecta significatio, & quasi denuntiatio calamitatum?

Denuntiatio, Minæ. Cic. 4. Att. Denuntiationem illam Memmii valde Cæsari displicere. Liv. 8. Bell. Maced. Hac denuntiatione conterritus, &c.

Denuntiatio & minæ. Plin. ad Priscum, lib. 6. Quanquam quid denuntiationibus & quasi minis ago?

Belli denuntiatio. Cic. 6. Philipp. 4.

Denuntiatio testimonii a judicibus, vel ab accusatore fiebat: ut planum fit ex sequentibus Plinii verbis lib. 6. Epist. Licinius (inquit) petendum censuit a consulibus, ut referrent sub exemplo legis ambitus de lege repetundarum, an placeret in futurum ad eam legem adjici, ut sicut accusatoribus inquirendi, testibusque denuntiandi potestas ex ea lege esset, ita reus quoque fieret. Cic. pro Flacc. 14. Adjunxit ille, ut eos qui domo exire nolebant, testimonii denuntiatione terreret: qui domi stare non poterant, largo & liberali viatico commoveret. Budæus.

Denuntiatio, Civilis interpellatio, sive admonitio, olim observabatur quæ debitoribus in personam solenniter fiebat, antequam convenirentur apud judicem. Siquidem agens adversario hujuscemodi denuntiabat, TALI DIE ADSIS MECUM DISCEPTATURUS. A qua denuntiatione licet hodie recessum sit, condictionis tamen nomen, pro personali retentum est actione, ut monuit Theoph. in §. appellamus. Instit. de Action.

Denuntiātīvus, a, um. Cæl. Aurel. Tard. 2. 4. Denuntiativo motu.

Denuntiator, ōris. m. Vet. Gloss. Denuntiator παραγγελεύς, & Vetus Inscript. apud Grut. p. 254. num. 4. DENVNCIATORES PVTEOLANI.

Denuo, Adv. [ἐξ ὑπαρχῆς] id est, Rursus, de integro, inquit Valla. Liv. 10. ab Urbe, Fabius in Hetruria rebellante denuo, quatuor millia & quingentos Perusinorum occidit.

Denuo seu De novo, *De nouveau.* Ἐκ καινῆς V. Thes. H.St. Nempe t.2. c.9. Etiam denuo? Plaut. Amph. 1. 1. 238.

Denuo ædificare ædes. Plaut. Mostel. 1. 2. 36. Donicum

Parietes ruunt, ædificantur ædes totæ denuo.

Deni, denæ, dena. [δέκα] Numerus distributivus, pro Decem. Plin. lib. 10. cap. 63. Vivunt Laconici annis denis. Cic. 4. Verr. Pueri annorum senûm, septenumque denûm.

Bis dena, Viginti. Plin. lib. 2. cap. 7.

Ter denæ naves. Virg. 10. Æn. 213. Id est, Triginta, pro ter decem.

Deni, duodenique homines. Cæs. 5. Bell. Gall. 14. Uxores habent deni, duodenique inter se communes. De Britannis loquitur.

Deni creabantur. Cic. 3. de Legib.

Dēo, [Δηὼ] Ceres inter alia cognomina a Græcis appellatur.

Deōis, Proserpina cognominata est a Δηὼ, id est, Cerere, forma patronymica. Ovid. 6. Met. 114.

Mnemosynen pastor, varius Deoida serpens.

Virgineas inter choreas Deoida raptam. Auson. Epist. 4. 48.

Cæl. Rhodig. lib. 26. cap. 20. legit Theoida.

Deocco, [βωλοκοπέω] are. Idem quod Occare. Plin. lib. 18. cap. 15. Vicia non sarritur, non stercoratur, nec aliud quam deoccatur.

Deoccatio, ōnis. f. Idem quod Occatio. apud Columel.

Deŏnĕro, [ἀποφορτίζω] are. Contrarium suo simplici, est Onus deponere. Cic. 1. Verr. 46. Quid quum commiserari, conqueri, & ex illius invidia deonerare aliquid, & in te trajicere cœperit? per translationem.

Deoneratus, a, um. Ammian. 24. 6. Validiores naves deoneratas implevit armatis. conf. Ambros. Epist. 6. 36.

Deoneratio, onis. f. apud Firmicum.

Deŏperio, īre. pro Aperire Ambrosius dixit cap. 1. de Isaac & Anima (Tom. 4. f. 213.) sic & Celsus 8. 4. Os deoperire.

Deorare, pro Perorare nonnulli usurparunt. Et

Deoratum, pro Peroratum, ut testatur Festus.

Deorsum, Adv. [κάτω] Ejus contrarium est Sursum. Plaut. Amph. 5. 1. 56. Devolant angues jubati deorsum in impluvium duo.

Directo deorsum ferri. Cic. 1. de Nat. Deor. 69. Ait atomum quum pondere & gravitate directo deorsum feratur, declinare paululum.

Deorsum cuncta feruntur pondera. Lucret. lib. 2. 190.

Deorsum. Ter. Adel. 4. 2. 34.

Nostin' porticum apud macellum hanc deorsum?

Deorsum ducere se de arbore, pro Descendere de arbore. V. DUCO.

Sursum deorsum cursitare. Ter. Eun. 2. 2. 47. Nescio (inquit Valla lib. 2.) an de Athenis hoc dictum sit, quibus portus in imo, urbs vero editiori loco sita est. Forte sic loqui deceat, per sursum deorsumque, si de fortunæ mutabilitate dicatur, quæ nunc tollit, nunc deprimit. Hic vero modus loquendi a Græcis sumptus videtur: plerunque enim apud Demosthenem reperitur forma proverbiali dictum ἄνω καὶ κάτω, hoc est, sursum & deorsum. [Multam concursationem simpliciter denotat. Sic in Hec. 3. 1. 35. Cursari rursum prorsum, eadem forma poeta dixit. Gall. *Courir çà & là.*

Sursum deorsum, ultro citroque commeare. Cic. 2. de Nat. Deor. 84. Naturis his ex quibus omnia constant, sursum deorsum, ultro citroque commeantibus, mundi partium conjunctio continetur.

Deorsum versum, vel deorsum versus, Versus inferiorem locum. Ter. Adel. 4. 2. 36. Clivus deorsum versus est, hac te præcipitato. Cato cap. 156. Postea ubi deorsum versus ibit.

Deorsum trissyllabum interdum ponunt poetæ, ut Lucret. lib. 2. 202.

Quin vacuum per inane deorsum cuncta ferantur.

Interdum dissyllabum contractis e & o, ut Idem eodem lib. 217.

Corpora quum deorsum rectum per inane feruntur.

Deorsus, Apulejus dixit 8. Met. p. 207.

Deoscŭlor, [καταφιλέω] ari. Idem quod Osculari, vel Vehementer & arcte osculari. Martial. lib. 8. 81.

Hos amplectitur, hos deosculatur. Alii Perosculatur legunt.

Deosculatus, a, um. Partic. Gell. 1. 23. Senatus fidem atque ingenium pueri deosculatus, consultum facit. Apul. 3. Met. p. 390. Quam ego amplexus & deosculatus prius, &c. Idem 2. p. 127. Hujus diu manus deosculatus.

Deosculatus, pass. Idem Apul. 2. p. 119. Illa rursum me deosculato. & p. 121. Ac me pressim deosculato.

Deosculatio, onis. f. apud Auguſtin. & Hieron.

Depaciscor, actus ſum, [συντίθεμαι] aciſci. Idem quod Paciſci. quidam Depeciſcor ſcribunt.
Depaciſci cum hoſte. Cic. 2. de Invent. 72. Quidam Imperator, quum ab hoſtibus circumſideretur, neque effugere ullo modo poſſet, depactus eſt cum eo, ut arma & impedimenta relinqueret, milites educeret.
Depaciſci partem ſuam cum aliquo. Cic. pro Roſc. Amer. 115. Non paulum neſcio quid in rem ſuam convertit, ſed hunc funditus evertit bonis: ipſe tria prædia ſibi depactus eſt, voluntatem Decurionum ac Municipum omnium tantidem, quanti fidem ſuam fecit.
Depaciſci morte. Ter. Phorm. 1. 3. 14. Ubi Donatus, Depaciſci, pactione tranſigere.
Depaciſci honeſtiſſimo periculo. Cic. 9. Att. 7. Video tibi illud placere, me πολίτευμα de pace ſuſcipere: in quo non extimeſco periculum. quum enim tot impendeant, cur non honeſtiſſimo depaciſci velim? [Forte, Honeſtiſſime.
Depaciſci ad conditiones alterius. Cic. 5. Verr. 60. Equitem Romanum ſcitote biduum cibo tectoque prohibitum: biduum Leontinis in foro cuſtodiis Apronii retentum atque ſervatum: neque ante dimiſſum, quam ad conditiones ejus depactus eſt.

Depactus, Partic. a Depaciſcor, Scribitur & Depectus. V. ſupra: & a Depango. V. DEPANGO.

Depectus, [συντεθειμένος] Partic. a Depeciſcor. Ulp. in l. Et generaliter. §. 1. D. de Calumniatoribus, Hoc igitur edicto tenetur etiam is qui depectus eſt. Depectus autem dicitur Turpiter pactus, (Quod in univerſum verum haud eſt: nam & depeciſci honeſte licet. V. Cic. Att. l. c.) Quædam exemplaria legunt Depactus. Annotavit H. St. Hanc expoſitionem, Ulpiani nempe, quam Lugdun. Lexicographus ſequitur, reprehendere Perottum fol. 425. q. V.

Depālo, are. Idem quod Palare, aut Deorſum palis affigere. Tertul. adverſ. Hermog. cap. 19. princ. Incultis primo elementis depalans quodammodo mundum. Idem Apol. cap. 10. Civitas, quam depalaverat. Barbaram notionem, a Palam ductam, pro Manifeſtare, refutat Voſſius de Vitiis Serm. lib. 4. 5. conf. Junii Not. ad Tertul. p. 162. In Inſcript. apud Fabrettum p. 211. Depalare idem ſignificat, quod Frontino Delimitare: ITA VT DEPALATVM EST.

Depālātio, onis. f. Vitruv. 9. 8. princ. Horologiorum depalationes. Diverſas interpretum ſententias vide in Voſſii Etym. p. 365. & adde Inſcript. Fabrett. p. 245. HI TERMINI POSITI SVNT AB SCRIBONIANO ET PISONE FRVGI EX DEPALATIONE T. FLAVII VESPASIANI ARBITRI.

Depālātor, ōris. m. Sic Tertulliano adverſ. Marc. 5. 6. Paulus appellatur Architectus prudens & depalator diſciplinæ divinæ, qui quaſi palis poſitis ſacris definivit & circumſcripſit in publico.

Depalmo, [θεναρίζω] are. Palma manûs percutere. Gell. lib. 20. cap. 1. Quencunque depalmaverat, numerari ſtatim ſecundum XII. tabul. viginti & quinque aſſes jubebat.

Depango, anxi & ēgi, [καταπήγνυμι] ĕre. Plantare, defigere, in terram ponere. Plin. lib. 16. cap. 26. Sed in hoc quoque providens natura facile naſcenti & depacto ſurculo incurioſius ſemen dedit. Columel. lib. 3. cap. 16. Quumque ſat erit medio ſpatio quod vacat inter vites per imam lineam depangere.
Depacta in terram non extrahuntur. Plin. lib. 2. cap. 96.

Depactus, a Depango; Idem quod Defixus. ut Depactus vitæ terminus. Lucret. lib. 2. 1085. Id eſt, Fixa vitæ meta.

Deparcus, Adj. [φειδωλὸς] pro Immodice parco. Sueton. in Neron. cap. 30. Sordidos putabat eſſe ac deparcos, quibus impenſarum ratio conſtaret.
Ut Præparcus & Triparcus. Puto dici & verbum Deparco. H. St. Aberat enim ab ed. Lugd.

Deparco, ĕre. Solin. cap. 10. (Salmaſ. 4.) Hoc collectaneum deparcitur, ut ſufficiant uſui, ubi defecerint ſcaturigines. ita emendat Salmaſ. in Solin. p. 72.

Depasco, āvi, aſtum, [νέμω] ĕre. Paſcendo abſumere. Columel. lib. 7. cap. 5. Si hœdi roſcidas herbas depaverint. Plin. lib. 8. cap. 25.
Agros depaſci a pecore. Cic. 2. de Orat. 284. Quum ageretur de agris publicis, & de lege Thoria, & premeretur Lucullus ab iis qui a pecore ejus depaſci agros publicos dicerent.
Depaſcere, aliter. Columel. lib. 2. cap. 11. Et ſi depaſcere ſæpius voles, usque in menſem Maium ſufficit. Poteſt ſic interpretari, Si vis boves depaſcere, vel ſi vis ut boves ea depaſcant pabula.
Depaſcere poſſeſſionem alienam, per translationem. Cic. 1. de Legib. 55. Depaſci veterem poſſeſſionem Academiæ ab hoc acuto homine non ſinemus.
Stylo depaſcere luxuriem orationis. Cic. 2. de Orat. 96. Quod ſi hic noſter Sulpitius faceret, multo ejus oratio eſſet preſſior: in qua nunc interdum, ut in herbis ruſtici ſolent dicere, in ſumma ubertate ineſt luxuries quædam, quæ ſtylo depaſcenda eſt.

Depascor, depaſtus ſum. dep. [βόσκω, νέμομαι] ut Belluæ depaſcuntur ſata. Plin. lib. 9. cap. 3. Et lib. 11. cap. 19. Nam & papilio ceras depaſcitur.
Febris depaſcitur artus. Virg. 3. Georg. 458.
Sylvas depaſcitur quadrupes. Tibul. lib. 4. 1. 128.
Libare & depaſci. Lucret. lib. 3. 12.

> Floriferis ut apes in ſaltibus omnia libant:
> Omnia nos itidem depaſcimur aurea dicta.

Depastus, Partic. [νενεμημένος] ut Depaſta arbor. Plin. lib. 17. cap. 24. Depaſtam arborem turpi facie relinquunt. Quo in loco paſſive accipitur.
Frondes depaſtus amaras ſonipes. Claud. 4. Paneg. 239. Ubi active ſumitur.
Sepes depaſta florem. Virg. 1. Ecl. 55. Hypallage eſt, inquit Servius, pro Florem depaſtam habens. Depaſta igitur hoc loco paſſivum eſt: unde crediderim verbum commune eſſe, non deponens.
Sic Idem 5. Æn. 92.

> Libavitque dapes, rurſusque innoxius imo
> Succeſſit tumulo, & depaſta altaria liquit.

Depastio, ōnis. f. [βόσκη] Plin. lib. 17. cap. 24. Similem rationem & depaſtio animalium habet.

Depăvio, īre. Idem quod ſimplex Pavio: unde

Depavītus, a, um. uſus eſt Solinus cap. 2. Parcius depavita levibus veſtigiis inviare.

Depaupĕro, [καταπτωχεύω] are. Pauperem facere, conſumere. Varro, Prius quam domum depauperaſſet ſumptu ſuo.

Depeciscor, **Depectus**. V. DEPACISCOR.

Depecto, xui, xum, [κτενίζω] ĕre. Idem quod Pectere. Columel. lib. 10. Punicea depexa coma, ſed lactea crure eſt.
Crines depectere. Ovid. 6. Faſt. 229.
Depectere frondium canitiem. Plin. lib. 6. cap. 17. & lib. 12. cap. 14. Quod in arbore hæſit, ferro depectitur.

Depexus, [κτενισθεὶς] Partic. ut Jubæ depexæ. Ovid. 1. de Arte Am. 630. de equis.
Depexi crinibus Indi. Ovid. 3. Faſt. 465.
Depexum aliquem reddere, per translationem, pro Involare in capillum, & percutere. Ter. Heaut. 5. 1. 77.

> Adeo exornatum dabo,
> Adeo depexum, ut dum vivat, meminerit ſemper mei.

Nonius, 1. 23. Depexum, Laceratum interpretatur. Perottus hoc loco Depeſſum legit, a Pando vel a Patior, id eſt, Laceratum: Quod ſi depexum legâmus, inquit: ſignificabit cultum, & pexas veſtes indutum: dictumque erit a contrario ſenſu. Eugraphius Compoſitum, pœnis & tormentis, interpretatur. V. COMPOSITUS. Cl. Bentlejus Adeo pexum edidit. q. V.

Depeculasso, ĕre. pro Depeculari: Obſoletum verbum. Lucil. apud Nonium 2. 218. Depeculaſſere aliqua ſperans me, ac deargentaſſere, decalauticare, eburno ſpeculo depeculaſſere. At in Edit. Merceri legitur Depoculaſſere.

Depecūlor, atus ſum, ari. [κλέπτω τὰ δημόσια, ἀποσυλέω] A peculio deductum verbum, ſignificat proprie Ea quæ ad Rempublicam, ſive principem, ſive ſacra pertinent furari. Cic. 3. de Fin. 32. Nam ut peccatum eſt patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, &c. Idem 6. Verr. 37. Apollonium Niconis filium Drepanitanum qui nunc A. Clodius vocatur, omni argento optime facto ſpoliaſti ac depeculatus es. Hic de furto privatæ rei dixit.
Depeculari laudem alicujus. Cic. 6. Verr. 79. Cur pro iſto, qui laudem honoremque familiæ veſtræ depeculatus eſt, pugnas?
Paſſive, Cælius apud Priſcian. p. 793. Ubi Senatus intellexit populum depeculari, id eſt, ἀποσυλᾶσθαι. Hinc

Depeculatus, a, um. paſſive. Plaut. Epid. 3. 4. 82. Perdam potius, quam ſinam me impune irriſum eſſe habitum, depeculatum eis.

Depeculātor, oris. m. [κλέπτης] hujusmodi Fur. Cic. 2. Verr. 2.
Depeculator ærarii. Cic. in Piſon. 96.
Depeculator Veientanæ prædæ. Val. Max. lib. 5. cap. 3. de Camillo.

Depeculatus, us, m. ſubſt. a Pecore dicitur: qui enim populum fraudat, peculatus pœna tenetur. Feſtus. A peculatu legunt Scalig. & Dacer.

Depello, ŭli, ulſum, [ἀπελαύνω, ἐξωθέω] ĕre. Abigere, prohibere. Dimoveri, depelli, & deduci de loco. Cic. pro Cæcin. 49.
Depellere & dejicere. Cic. 3. in Catil. 19. Simulacra deorum immortalium depulſa ſunt, & ſtatuæ veterum hominum dejectæ.
Aliquem manu. Cic. 3. Off. 42. Qui ſtadium, inquit, currit, eniti & contendere debet quam maxime poſſit, ut vincat: ſupplantare eum quicum certet, aut manu depellere, nullo modo debet.
A ſe. Cic. 3. de Legib. Quid jam de Saturnini ſupplicio reliquisque dicam? quos ne depellere quidem a ſe ſine ferro potuit Reſpub.
Aliud ab alio depelli. Cic. de Fato 20.
Aliquem vi, ferro, periculis, urbe, omnibusque patriæ præſidiis depellere. Cic. de Aruſp. Reſp. 58.
Depellere & Reſtituere, contraria. Cic. pro Cæcin. 22. Hoc opinor optaret, ut a quo loco depulſus eſſet, in eum ſe fortuna reſtitueret.
Aliquem ad calamitatem. Cic. Antequam iret in exil. 14. Me quem paulo ante fortuna erexerat ad gloriam, virtus extulit ad laudem, populus tribuit honorem: eundem Tribuni furor exagitatus depulit ad calamitatem.
Falſas auditiones. Tacit. 4. Ann. 11. Mihi tradendi, arguendique rumoris cauſa fuit, ut claro ſub exemplo falſas auditiones depellerem.
Cibum de pectore, Idem eſt fere quod Digerere. Cic. 2. de Divin, 57. Depulſo enim de pectore & in omne corpus diviſo & mitificato cibo, cantus edere quiete ſatiatos. De gallis gallinaceis loquitur.
Copias depellere ac diſſipare. Cic. pro Domo ſua 15. Sed jam depulſis ac diſſipatis tuis copiis, a Pop. Rom. univerſo, &c.
Curas vino. Tibul. lib. 1. Eleg. 6. 1.
Curſu recto aliquem. Hor. 2. Sat. 5. 78.
Dedecus patriæ. Sil. lib. 1.
Dolorem. Cic. 1. de Fin. 33. Omnis voluptas aſſumenda eſt, omnis dolor depellendus.
Exercitus. Tacit. 2. Ann. 1. Nam Phrahates quanquam depuliſſet exercitus, civesque Romanos cuncta, &c.
Famem cibo & potione. Cic. 1. de Fin. 37.
Frigus famemque. Hor. 1. Sat. 2. 6.
Ferrum flammamque focis depellere. Cic. pro Sextio 90.
Jaculum quærit ad depellendos hoſtes. Claud. de Bell. Gigant. 102.
Ictum alicui depellere, eſt Avertere ictum ab aliquo illatum alicui. Valer. 6. Argon. 652.
Lethi cauſam. Ovid. 21. Epiſt. 175.
Molem mali a cervicibus aliquorum. Cic. 3. in Catil. 17.
Moleſtias omnes ratio depellit. Cic. 2. Fam. 15.
Morbum. Cic. 7. Fam. 27. extr.
Morbos depulſurus (hodie legitur Defenſurus) Epidaurius. Claud. 3. Paneg. 171.
Mortem opinione mortis. Cic. pro Sextio 79.
Nubila cœlo. Tibul. lib. 1. Eleg. 2. 49.
Periculum a ſe. Cic. pro Cluent. 17. Quum ad amici pericula depellenda adhiberer.
Peſtem. Virg. 9. Æn. 328.
Ex poteſtate. Cic. de Lege Agr. Ut ex omni cuſtodia veſtræ libertatis,

ex omni potestate, curatione, patrocinio vestrorum commodorum Cn Pompeius depelleretur?
Sententia. Cic. 2. Tusc. 6. Oppositoque dedecore sententia depellere.
De sententia vetere diuturnaque, malevolentissimis obtrectationibus aliquorum depelli. Cic. 1. Fam. 7.
Quem de suscepta causa propositaque sententia, nulla contumelia, nulla vis, nullum periculum posset depellere. Cic. pro Ligar. 26.
Spe, & de spe. Liv. 31. 25. Cic. in Catil. 2. 14.
Suspicionem a se. Cic. 12. Philipp. Quid egit, nisi uti falsam a se suspicionem depelleret?
Tela. Cic. pro Quintio 8. Qui tela depellere & vulneribus mederi debeam.
Terrores a capite alicujus. Cic. pro Fontejo, Sic ab hujus nunc capite Gallorum impetus, terroresque depellit.
Tribunatu depelli. Cic. 3. de Orat. 11. Ex quibus C. Cotta, quem ille florentem reliquerat, paucis diebus post mortem Crassi depulsus per invidiam tribunatu, non multis ab eo tempore mensibus ejectus est e civitate.
Turpitudinem nefariam voluntaria morte. Cic. de Provinc. Consf. 6.
Verbera depellere, & dejicere cruciatum a civitate. Cic. 7. Verr. 161.
Via recta depelli. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Vim, scelus, furorem malorum, suo corpore opposito, a bonorum omnium cervicibus depellere. Cic. pro Domo sua 63.
Aquam de agro per hyemem. Cato cap. 155.
Agnum a matre, pro Ablactare. Varro 2. de R. R. cap. 2. Quum depulsi sunt a matribus agni, adhibenda diligentia ne desiderio senescant.
Depellere lacte, vel a lacte. Idem. Suet. Tiber. C. 44. Infantes firmiores, necdum tamen lacte depulsos. Virg. 7. Ecl. 15.

— nec Phyllida habebam,
Depulsos a lacte domi quæ clauderet agnos.

Ab ubere matris depulsus equus. Virg. 3. Georg. 187.
Depellere fœtus teneros simpliciter, pro A lacte removere. Virg. 1. Ecl.22. Idem 3. Ecl.82. Dulce satis humor, depulsis arbutus hœdis.
Depulso, [ἀπωθοῦμαι] are. Plaut. Stich. 2. 2. 13. Cubitis depulsa de via.
Depultus, [ἀπωσμένος] Partic. Antiquum pro Depulsus, quomodo pultare dicit Plautus & Terent. pro pulsare. Author ad Heren.4.15. Nam qui perduellionibus venditat patriam, non satis supplicii dederit, si præceps in Neptunias depultus erit lacunas.
Depulsus & detrursus cibus in stomachum. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Atque is agitatione & motibus linguæ quum depulsum & quasi detrusum cibum accepit, depellit. De stomacho loquitur.
Depulsor, oris. [ἀπωθῶν] Qui depellit. Cic. 2. Philipp. 27. Depulsor dominatus, quam particeps esse maluit.
Depulsio, onis. [ἀπώθησις] Cic. 4. Acad. 51. Omnium deinde inanium visorum una depulsio est.
Doloris depulsio. Cic. 5. de Fin. 17.
Intentionis depulsio. Cic. 1. de Invent. 13.
Luminum depulsio. Cic. de Univers. 42. Supina etiam ora cernuntur depulsione luminum, quæ convertens inferiora reddit quæ sunt superiora. De speculo.
Depulsio mali. Cic. 2. de Fin. 13. Nos beatam vitam non depulsione mali, sed adeptione boni judicemus.
Servitutis depulsio. Cic. 8. Philipp. 12. Quæ causa justior est belli gerendi, quam servitutis depulsio.
Depulsio, pro Responsione rei. *La response du defendeur.*
Depulsum, i. n. Ipse depellendi actus. Valerius Maximus lib. 1. cap. 1. 1. Portentorum depulsa, Hetrusca disciplina explicari voluerunt.
Dependeo, di, sum, [καταικρέμαμαι] ere. Deorsum pendere. Columel. lib. 3. cap. 6. Sed si per unumquenque pampinum major numerus uvarum dependet.
Dependent lychni laquearibus aureis. Virg. 1. Æn. 726.
Dependent illi collo binæ verruculæ. Columel. lib. 7. cap. 6.
Dependent naribus ejus. Martial. lib. 7.
Fides dependet adveniente die. Hoc est, Pendet de adveniente die. Id est, Habendane sit fides verbis, an non, declarabit crastina dies. Ovid. 3. Fast. 356.

Discedunt dubii, promissaque tarda videntur:
Dependetque fides adveniente die. De Numa Pompilio qui in concione Romanis promittebat, Jovem sequenti die pignus imperii futuri daturum illis. A veniente Burm. melius.

Dependo, di, sum, [ὀκτίω, παρατίθημι, καταβάλλω] ere. Solvere. Plin. lib. 33. cap. 3. Libralis, unde etiam libella dicitur, & dupondius, appendebatur assis. Quare æris gravis pœna dicta. Et adhuc expensæ in rationibus dicuntur. Item impendia & dependere.
Dependere mercedem. Columel. lib. 5. cap. 1. Pro quibus nulla merces dependitur. Apul. lib. 8. Dependo pretio, id est, Soluto.
Pecuniam dependere. Papinian. in lib. 2. D. de distract. pignor.
Solvere, & dependere. Cic. ad Brutum 18. Est rei familiaris jactura tolerabilis Reipub. quod spoponderis quemadmodum solvas, nisi is dependi facile patitur, pro quo spoponderis?
Pro capite pecuniam dependere. Sen. de Benef. lib. 2.
Caput felicibus armis. Lucan. lib. 8. — mallem felicibus armis Dependisse caput, &c.
Operam. Columel. lib. 4. cap. 22. Nanque aliter incassum dependitur opera, &c.
Pœnas alic. Cic. pro Sextio 140. Omnes fere Reipublicæ pœnas aut præsenti morte, aut turpi exilio dependerunt.
Depensæ pœnæ. Ulp. in l. Pœnæ. D. de condict. indebit. Pœnæ non solent repeti, quum depensæ sunt.
Dependere tempus amori. Id est, Consumere tempus in amoribus. Lucan. lib. 10. 80. Tempora Niliaco turpis dependet amori.
Dependere pro Examinare. V. Scalig. Auson. Lect. 1. 17.
Depensio, onis. f. JCt. in Dig.
Deperdo, didi, ditum, [ἀπόλλυμι] ere. Cajus scribit deperditum dici, quod in natura rerum esse desiit. Cic. 5. Tusc. 40. Qui timebit nequid ex his deperdat, beatus esse non poterit.
Deperdere sanguinem. Cic. de Clar. Orat. 283.
Deperdere folia dicuntur arbores. Plin. lib. 16. cap. 22.
Sensum vitalem membratim deperdere. Lucret. lib. 3. 526.
Linguæ usum deperdere. Ovid. 5. Met. 562.
Deperdere aliquid de jure, vel de libertate civitatis. Cic. pro Cæcin. 102. Quum de jure civitatis nihil potuerit deperdere.
Deperdere de existimatione. Cic. pro Fontejo 19. Verebatur enim videlicet, nequid apud vos populumque Romanum de existimatione sua deperderet.
Deperdere honestatem. Cic. de Provinc. Consf. 11. Non solum bona, sed etiam honestatem miseri deperdiderunt.
Deperditus, [ἀπολωλεκημένος] Partic. ut, Letho gnatæ deperdita mater, id est, Propter filiæ mortem pessime affecta, ut & ipsam periisse putes. Catul. in Argon. 119.
Amore alicujus deperdita mulier. Sueton. in Domitian. cap. 3.
Deperditum intelligitur, Quod in rerum natura esse desiit. l. 21. D. de hæred. petit.
Depereo, ivi, vel ii, itum, [ἀπόλλυμαι, παραπόλλυμαι] ire. Valde perire, inquit Festus. V. pereo.
Deperierunt naves, Idem quod Perierunt. Cæs. 5. Bell. Gall. 23.
Scheda nequa depereat. Cic. Att. lib. 1. 15.
Decor lacrymis deperit. Ovid. Epist. Sabin. 1. 52.
Deperire hæredi. Afric. in l. Si Servus. §. Qui quinque. D. de legat. 1. Quod si mortis tempore plena summa fuerit, & postea aliquid ex ea deperierit, sine dubio soli hæredi deperit.
Deperire, pro Mori. Cic. in Topic. 15. Si is, cujus usufructus legatus est, deperisset. De servo loquitur.
Deperire aliquam vel aliquem, [ὑπερφιλεῖν] pro Vehementer amare. Plaut. Curcul. 1. 1. 46. Ea me deperit, ego autem cum illa nolo facere mutuum.
Deperire aliquem amore. Plaut. Cistel. 1. 2. 12.
Deperire amore sponsæ, vel mulierculæ. Liv. 6. Bell. Pun. Et lib. 7. Et Bell. Maced. lib. 9.
Amore impotente deperire aliquem. Catul. ad libellum, 35. 12.
Deperit eum consilium. Plaut. Milit. 4. 2. 35.

Redeo nunc ad te, consilium quasi hunc depereat.

Deperit sapor. Plin. lib. 14. cap. 20.
Deperiturus, [ἀπολεσόμενος] Partic. Ovid. 2. Amor. 14. 10.

Gens hominum vitio deperitura fuit.

Depesta, V. lepista. Sic enim scribendum est.
Depeto, ere. Tertull. adversf. Marc. 4. 20. Nam depetunt ab alio, quod meminissent petendum sibi a Creatore.
Depetitus, a, um. Gellius 17. 9. tit. de Litteris ex vetere Historia depetitis. al. Petitis.
Depetigo, inis. f. Gloss. Cyrilli: λέπρα, lepra, depetigo. Locum Lucilii V. infra in Petigo. impetigo Hinc
Depetigiosus, a, um. Qui eo morbo laborat. eædem Gloss.: λεπρὸς, leprosus, depetigiosus, & depetigosus. [Analogia postul. Depetiginosus.
Depilis, e. [ἄτριχος] Qui est sine pilis. Varro lib. 1. de Vita Pop. Rom. Quod ludis Præsulis pueri essent glabri, ac depiles propter ætatem.
Depilo, are. Lucil. apud Nonium 1. 163. Depilati omnes sumus. Vet. Gloss. Depilat, μαδίζει. Depilatus est, ἐμαδίσθη. Apic. 6. 3. Depilabis perdicem. Lipsius Epist. Qu. 1. 15. mavult apud Spartian. Adrian. cap. 4. Eum Delicatos sæpe pilasse vel depilasse, quem sepelisse. [Casaub. sæpe lisse. ex conjectura, quo modo deinceps editum fuit
Depilatus, a, um, [ἐκτετιλμένος] Adj. Qui nullos aut raros habet pilos, vel cui pili sunt detracti, apud Martial. lib. 9. 28. Quum depilatos Chreste coleos portes. Scazon est. Nonius l.c. Depilati, rarefacti. Lucil. Nato quid actum est? depilati omnes sumus. V. Sen. lib. 2. de Tranquillitate Vitæ.
Depilatæ amygdalæ Apic. 2. 1. Nuces. 6. 5.
Depilatio, onis. f. Celso tribuitur. [Falso, opinor.
Depilator, oris. m. Gloss. Gr. Lat. δρωπακιστής Dropacista, colipilarius, depilator.
Depilatrix, icis. f.
Depingo, xi, ctum, [καταγράφω] ere. est perfecte Pingere, aut etiam Describere, Cic. 3. de Orat. 78. Pamphilumque nescio quem sinamus in infulis tantam rem, tanquam pueriles delicias aliquas depingere.
Manus, obscœnas depinxit tabellas. Propert. lib. 2. Eleg. 6. 27.
Depingere verbis rem aliquam. Plaut. Pœnul. 5. 2. 154. Cic. 2. de Fin. 69. Pudebat te, inquam, illius tabulæ, quam Cleanthes sane commode verbis depingere solebat.
Facta alicujus. Ter. Phorm. 1. 5. 38. Cic. pro Rosc. Amer. 74. Vitam alicujus depingere.
Depingere cogitatione. Cic. 4. Acad. 48. Ut & ea declarant, quæ cogitatione depingimus. Idem 1. de Nat. Deor. 39. Magnam turbam congregat ignotorum deorum, atque ita ignotorum, ut eos ne conjectura quidem informare possimus, quum mens nostra quidvis videatur cogitatione posse depingere.
Depictus, a, um. [καταγεγραμμένος] Quintil. lib. 6. 2. Tabella depicta.
Deplango, xi, ctum, [κατακόπτω] ere. Idem quod Plangere, vel potius Multum & vehementer plangere. Ovid. 4. Met. 545.

— Cadmeida palmis
Deplanxere domum, scissis cum veste capillis. Ibid. 14. 580.
— & ipsa suis deplangitur Ardea pennis.

Deplano, as. [ἐξομαλίζω] Complano, planum facio. Lactant. lib. 4. 12. Ego ante ibo, & montes deplanabo.
Deplanare, idem est ac Explanare. Nonius 5. 63. quid intersit, Nigidius deplanavit.
Deplanum, i. n. ut, Runcinarum levigata deplanis, Arnob. lib. 6. p. 200.
Deplanto, [ἀποφυτεύω] are. Plin. lib. 17. cap. 16. Quæ cortice nituntur tantum, vel levi aura, ocyssime deplantantur. Columel. lib. 2. cap. 2. Ne aut cornu bos ad stipitem vehementius offendat, aut

aut extremo jugo truncum delibet, ramumque deplantet. i.e. defringat. Varr. de R. R. 1. 43. Aut etiam de Cytiso duriore virgulæ deplantantur, & ita pangitur inferendo.

Deplantatus, a, um. Varr. de R. R. 1. 40. Videndum est, ut eo tempore sit deplantatum quo oportet. conf. Plin. lib. 17. 20.

Deplantatio, onis. f. JCt. in Cod.

Deplantator, oris. m. apud Augustin.

Depleo, ēvi, ētum, [ἐξαντλάω] ēre. Notæ significationis. Columel. lib. 12. cap. 50. Conchæ ferreæ quibus depletur oleum. Stat. 1. Achil. princ.

Tu modo si veteres digno deplevimus haustu,
Da fontes mihi Phœbe novos.

Depletio, onis. f. apud Hieronym.

Deplexus, Partic. a verbo Deplecto. Lucret. lib. 5. 1330. de Leænis.

Deplexæque dabant in terram volnere vinctos
Morsibus adfixæ validis, &c.

Deplexæ, hoc est, Deligatæ & solutæ. Lambin. [Sed melius Turneb. Adv. 30. 22. extr. Deplexæ sunt de eis pendentes, eisque implicatæ. q. V.

Deplōro, [ἀποκλαίω, ἀποδύρομαι] are. Deflere.

Deplorare, pro Conqueri. Cic. de Senect. 7. Nostri fere æquales deplorare solebant, tum quod voluptatibus, &c. Idem 1. Tusc. Sed quid necesse est, quum id agam ne post mortem miseros nos putemus fore, vitam etiam efficere deplorando miseriorem?

Conqueri & deplorare. Cic. 7. Verr. 170. Si in aliqua desertissima solitudine ad saxa & ad scopulos hæc conqueri & deplorare vellem.

Deplorare & lamentari. Cic. 4. in Catil. 4. Id est initum consilium, ut interfectis omnibus, nemo ne ad deplorandum quidem Pop. Rom. nomen, atque ad lamentandam tanti imperii calamitatem relinquatur.

Eloquentia, vel tacita pietate deplorare aliquid. Cic. pro Cluent. 65. Te appello Oppianice, te T. Acti: quorum alter eloquentia damnationem illam, alter tacita pietate deplorat.

De aliquo, sive De re aliqua. Cic. 5. Verr. 45. Tanta vis erat injuriarum, ut homines quidvis perpeti, quam non de istius pravitate & injuriis deplorare & conqueri mallent.

De suis incommodis apud patronos. Cic. 4. Verr. 65.

Copiose dicere ac deplorare apud aliquem de miseriis aratorum. Cic. 5. Verr. 45.

Calamitates. Cic. 11. Philipp. 6.

Dolentius. Cic. pro Sextio 4. Necessario mihi de iisdem rebus esse arbitror, si non subtilius disputandum, at certe dolentius deplorandum.

Deplorantur, pass. Cic. 2. de Orat. 211. Quæ de altero deplorantur, ad suas res revocare.

Deplorans, [κατακλαίων] Partic. Cic. v. Tusc. 115. Itaque augurem Tiresiam, quem sapientem fingunt poetæ, nunquam inducunt deplorantem cæcitatem suam.

Deploratus, [κατακεκλαυμένος] Partic.

Deploratus, Cui ultimus luctus persolutus est. Liv. 5. 40. Ante omnia deplorati erant equites, non privato magis, quam publico luctu.

Deploratum dicitur, de quo conclamatum est, neque ei aliquo remedio succurri potest, ut Deplorata Resp. Sic Plin. lib. 25. cap. 8. Prodest, ut demonstrabimus suo loco, deploratis in phthisi.

Domus deplorata. Ovid. 3. Trist. 5. 8.

Ausus es igne Jovis percussum tangere corpus,
Et deploratæ limen adire domus.

Res est deplorata, hoc est, Desperata. Vulgus dicit, Nullum est remedium.

Deploratus a medicis, vomicæ morbo. Plin. lib. 7. cap. 50.

Vir deploratus. Ovid. 1. Trist. 3. 46.

Vota. Ovid. 1. Met. 272.

Vulnus. Claud. de Bell. Get. 562.

Deplorandus, [ἀποκλαυτέος] Qui debet deplorari. ut Deploranda calamitas. Cic. 1. Verr.

Deplorabundus, pro Deplorans. Plaut. Aulul. 2. 4. 38. Homo ad prætorem venit deplorabundus. Nonius 10. 37.

Deploratio, onis. f. Tertull. Apol. cap. 1. Quid hoc mali est, quod naturalia mali non habet, timorem, pudorem, tergiversationem? pœnitentiam, deplorationem? Sen. ad Marc. cap. 9. Unde tanta nobis pertinacia in deploratione nostri? Idem Epist. 74. Ex hac deploratione nascitur, ut ingrati divinorum interpretes simus.

Deplūmis, e. [ἄπτερος] Quod nullas aut raras habet plumas. Plin. lib. 10. cap. 24. Inventæ sunt ibi nudæ atque deplumes. De hirundinibus.

Deplūmo, are. Plumas detrahere. Legunt aliqui Deplumabis, pro Depilabis perdicem apud Apicium 6. 3.

Deplumatio, onis. f. JCt. in Cod.

Deplumator, oris. m. apud Augustin.

Depluo, ui, ūtum, ĕre. Columel. lib. 10. cap. 21.

Inque sinus matris violento depluit imbre. Tibul. lib. 2. 5. 72.
Multus ut in terras deplueretque lapis.

Depŏlio, īvi, ītum, [καλλύνω] īre. Perficere. Festus, Depolitum, perfectum: quia omnes perfectiones, antiqui Politiones appellabant. Depolire, Idem quod Polire. Plin. lib. 36. cap. 25. Si vero cote depolitum est, nigri pavimenti usum obtinet.

Depolitio, ōnis. Varro, Quid mirum si ex agri depolitionibus ejiciuntur, hic in cœnaculo polito recipiuntur? Antiquum. Nonius 1. 339.

Depolitor, oris. m. apud Augustin.

Depōno, [κατατίθημι, ἀποτίθημι, παρακατατίθεμαι] sui, sĭtum, ĕre. Deorsum ponere. Plaut. Mostel. 2. 1. 35. Ecce autem hic deposuit caput, & dormit.

Deponere malleolum in terram, Plantare. Columel. lib. 3. cap. 10. Comperimus eum malleolum qui quatuor uvas tulerit, deputatum, & in terram depositum, a fœcunditate materna sic degenerare ut, &c.

Deponere in gremio alicujus. Plin. lib. 15. cap. 30. Ex his in gremio Jovis optimi maximi deponitur.

Deponere semina sulco, Plantare. Columel. lib. 5. cap. 4. Omnium autem satorum fere eadem est conditio. nam vel scrobe, vel sulco semina deponuntur. De vineis.

Deponere in sylvas liberos, uxores, & sua omnia. Cæs. 4. Bell. Gall. 19. i. e. Abdere.

Ædificationem deponere, pro Cessare ab ædificando. Cic. 13. Fam. 1. Nunc vero si audierit te ædificationem deposuisse, &c.

Amicitias deponere, & suscipere inimicitias. Cic. de Amicit. 79. Cavendum erit ne non solum amicitiæ depositæ, sed inimicitiæ etiam susceptæ videantur.

Amorem. Cic. de Amicit. Quod summi puerorum amores sæpe una cum prætexta toga deponerentur.

Animam. Propert. lib. 1. Eleg. 13. 17.

Arma. Plin. lib. 15. cap. 29. Cæs. 3. Bell. Civil. 10.

Bellum. Cic. de Legib. 2. Sequitur enim de jure belli, in quo & suscipiendo, & gerendo, & deponendo, jus ut plurimum valet.

Caput deponere & recondere stratis. Ovid. 11. Met. 649.

Civitatem deponere & relinquere. Cic. pro Cæcin. 100.

Cogitationem reparandæ classis. Hirt. lib. 4. Bell. Alex.

Comam. Stat. 9. Theb. 596.

Contumaciam. Columel. lib. 6. cap. 2.

Corpora sub ramis deponunt arboris altæ. Virg. 7. Æn. 108. Id est, Discumbunt sub arbore.

Crines. Martial. lib. 5.

Curam. Ovid. 4. Trist. 7. 20.

Curas animo. Virg. 4. Georg. 531.

Curas doloresque in alicujus sermone & suavitate deponere. Cic. 4. Fam. 6.

Nunquam deponere de manibus. Cic. 1. Acad. 3. Non te ea intermittere, sed accuratius tractare, nec te de manibus unquam deponere.

Desideria rei alicujus. Cic. 7. Fam. 6. Tu modo ineptias istas & desideria Urbis & urbanitatis depone.

Dictaturam. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Dolorem susceptum. Cic. 3. Tusc.

Errorem suum. Cic. 8. Philipp. 23. Cæteris autem si errorem suum deposuerint, & in Reipub. gratiam redierint, veniam & impunitatem dandam puto.

Exercitum. Cic. 8. Philipp. 25. Utranque provinciam remitto, exercitum depono, privatus esse non recuso.

Famem. Ovid. 6. Fast. 530.

Hospita Carmentis fidos intrasse penates
Diceris, & longam deposuisse famem.

Fastigia supplex deposui. Claud. de Nupt. Honor. 32.

In fidem publicam pecuniam pupillarem. Liv. 24. 18. Pecuniæ quoque pupillares primo, deinde viduarum cœptæ conferri, nusquam eas tutius sanctiusque deponere credentibus qui deferebant, quam in publicam fidem.

Formidinem. Virg. 3. Æn. 612.

Ille hæc deposita tandem formidine fatur.

Furtim deponere. Hor. 1. Sat. 1. 42.

Quid juvat immensum te argenti pondus, & auri,
Furtim defossa timidum deponere terra?

Falsa licet cupidus deponat gaudia livor. Propert. lib. 1. Eleg. 8. 29.

Gloriam abjicere & deponere. Cic. 2. de Orat. 201.

Imperium accipere & Deponere, contraria. Cic. 1. Off. 68. Nec vero imperia expetenda, ac potius aut non accipienda interdum, aut deponenda nonnunquam.

Ineptias. Cic. 7. Fam. 6.

Ingenia sylvestria, pro Mitescere. Columel. lib. 8. cap. 15. Sic enim exclusi, educatique pulli, deponunt ingenia sylvestria.

Inimicitias susceptas Reip. nomine. Cic. 14. Att. 13.

Invidiam. Cic. de Lege Agr. 68.

Jus populi in fide judicum. Cic. pro Cæcin. 103. Derelinquo jam communem causam: populique Romani jus in vestra fide ac religione depono.

De levitate. Cic. 2. Att. 16. Ut ille esset melior, & aliquid de populi levitate deponeret. Id est, Cessaret a levitate.

Magistratum. V. mox Officium.

Memoriam. Cæs. 1. Bell. Gall. 18. Quod si veteris contumeliæ oblivisci vellet, num etiam recentium injuriarum, quod eo invito iter per provinciam per vim tentassent, quod Heduos, quod Ambarros, quod Allobroges vexassent, memoriam deponere posset?

Memoriam doloris. Cic. pro Cœlio 50.

Ex memoria. Cic. pro Sylla 18. Quibus ego rebus Judices ita flectebar animo, atque frangebar, ut etiam ex memoria quas mihi ipsi fecerat insidias deponerem.

Apud memoriam quodammodo deponere cogitatio dicitur. Quintil. lib. 11. cap. 2.

Mentem, mentumque in gremio mimarum deponere. Cic. 13. Philipp. 24.

Metum. Ovid. 5. Met. 363.

Mœrorem atque luctum, gaudereque potius. Cic. 14. Philipp. 34.

Molestias. Cic. 2. Off. Existimavi honestissime molestias posse deponi, si me ad philosophiam retulissem.

Morbi partem. Hor. 1. Epist. 1. 35.

Negotium. Cic. Att. lib. 7. Nec prius quidem quam nostrum negotium aut confecerimus, aut deposuerimus.

Oculos in aliquem. Hor. 1. Od. 36. 18. Id est, Figere.

Offensionem. Cic. 1. Att. 12. Quam mollis animus & ad accipiendam & ad deponendam offensionem, nihil attinet ad te qui ea nosti, scribere.

Officium. Plin. in Paneg. cap. 87. Magistratum. Cæs. 7. Bell. Gall. 33. Imperium. Liv. 2. ab Urbe. Provinciam. Cic. 2. Att. 16. Quum provinciam deposui in concione.

Onus. Cæs. 1. Bell. Civil. 80. Neque jumentis onera deponunt.

Onus, per translationem. Cic. 7. Verr. Potero hoc onus tantum in hoc judicio deponere, aut diutius tacitus sustinere?

Opinionem de aliquo deponere atque abjicere. Cic. 3. de Lege Agr.

Pavorem. Ovid. 10. Met. 117.

Pecuniam, pro Collocare apud sequestrum aut divisorem. Plin. lib. 6. Epist.

Personam

Personam accusatoris deponere. Cic. pro Quintio 45.
Pudorem. Ovid. 17. Epist. 259.
Rabiem deposuere feræ. Claud. 8. Paneg. 121.
Rationes Quæstoris deponere. Cic. 2. Fam. 16. Rationes mei Quæstoris, nec verum fuit me tibi mittere, nec tamen erant confectæ, eas nos Apameæ deponere cogitabamus.
Religiones deponere, & Suscipere religiones, contraria. Cic. 2. de Divin. 112. Valeantque potius ad deponendas, quam ad suscipiendas religiones.
Rem susceptam. Cic. de Amicit. Neque enim est consentaneum, ullam honestam rem, actionemve, ne solicitus sis, aut non suscipere, aut susceptam deponere.
Inhumanæ Senium depone camœnæ. Hor. 1. Epist. 18. 47. Id est, Severitatem.
Severitatem. Martial. lib. 4. Paulum deposita severitate.
Simultatem. Cic. 3. Att. 3.
Sitim deponere. Ovid. 4. Met. 98.
Soleas. Martial. lib. 3. 50.
Spem deponas. Hor. 2. Sat. 5. 26.
Aut spem deponas, aut artem illusus omittas.
Studium pristinum. Cic. 1. Tusc. 7. Nobis placet nec pristinum dicendi studium deponere, & in hac majore & uberiore arte versari.
Timorem. Cic. pro Milon. 40. Quamobrem adeste animis Judices: & timorem, si quem habetis, deponite.
Vim suam deponunt venti. Ovid. 2. Trist. 152.
Voluntatem. Cic. in Catil.
Deponere aliquid apud aliquem [παρακατατίθεσθαι] Servandum dare, & fidei ejus committere. Plaut. Bacchid. 2. 3. 72.
Nos ibi apud Theotimum omne aurum deposuimus.
Apud amicos multa deposita. Cic. 6. Verr. 29. Idem 3. Off. 95. Si gladium quis sana mente apud te deposuerit, repetat insaniens, &c.
Quicquid habes, age depone tutis auribus. Id est, Dic tacituro. Hor. 1. Od. 27. 18.
Deponere aliquid dicuntur certantes pignore. Virg. 3. Ecl. 31.
De grege non ausim quicquam deponere tecum.
Deponere, pro Deprimere ædificium. in l. 17. D. de servit. urb. præd. l. 6. D. Si servit. vend.
Deponere, pro Transferre, l. si sponsus sponsæ. §. si maritus. D. de donat. inter vir. & uxor.
Deponere, etiam Demoliri, & ad aream redigere, & solo æquare significat. l. 23. in fin. D. de usucap. l. 8. D. Si servit. vendic. l. 83. §. sacram. in fine. D. de verb. obligat. Ita depositionem ædificii accipe in l. 9. §. Item Pomponius. D. Quod met. caus.
Deposivi pro Deposui præteritum legitur apud Catullum in Carmine Seculari, 35. 8.
Quam mater prope Deliam
Deposivit olivam. Id est, Enixa est. Ἀπέθηκεν. H. St. V. Burm. ad Phædri 1. 18. 5.
Deponi etiam dicebantur, aut plane desperati ægri, aut recens mortui. Nam de sublimiore lectulo humi collocabantur: de quo Torrent. ad Hor. 1. Sat. 9. & Gonsal. ad Petron. cap. 134. p. 235. Vide & Plautinos interpretes, & infra Depositus. Similiter, Vino aliquem deponere. Plaut. Aulul. 3. 6. 28. Apud Cæsarem deponi ægri dicuntur & saucii, qui ab exercitu separati, in locis certis collocantur, ubi curari possint. Verba ejus 3. Bell. Civil. 65. hæc sunt: Præsidioque Apolloniæ cohortibus IV. Lyssi I. III. Orici relictis, quique erant ex vulneribus ægri, depositis.
Depōnens, Partic. [ἀποτιθείς] Qui deponit.
Deponens Verbum dicitur, quod in or finitum, vel activi significationem obtinet, ut Tueor, contemplor, loquor: vel neutri, ut Philosophor, labor.
Depositus, Partic. [ἀποτεθειμένος] ut
Depositam pecuniam recuperare. Cic. de Lege Agr. 2. 41.
Fastus depositus. Claud. 4. Paneg. 62.
Visere deposito dignatus limina fastu.
Poplite deposito. Id est, Flexo. Lucan. lib. 1. 613.
Depositus, pro Desperato, sive Desperatæ salutis. Cic. 3. Verr. 5. Itaque mihi videor magnam & maxime ægram, & prope depositam Reip. partem suscepisse. Virg. 12. Æn. 395.
Ille ut depositi proferret fata parentis. Ubi Servius, Depositi, Desperati: nam consuetudo erat, ut desperati ante januas suas collocarentur: vel ut extremum spiritum redderent terræ: vel ut possent a transeuntibus forte curari, qui aliquando simili laboraverant morbo. Ovid. 2. de Ponto 2.
Pandere urbem depositam. Stat. 1. Sylv. 4. 91.
Depositus, Deploratus, Comploratus, Conclamatus. Bud. H. St.
Depositum, i. n. [παρακαταθήκη, παρακαταβολή] Quod alicui commissum est, & datum ut servet. Ulp. in l. 1. D. Depositi, vel contra, Depositum est quod custodiendum alicui datum est. dictum ex eo quod ponitur. præpositio enim de, auget positum: ut ostendat totum fidei ejus esse commissum, quod ad custodiam rei pertinet.
Depositum sospes erit. Juven. 13. Sat. 178.
Clam depositum. Cic. 3. Tusc. 17. Qui propter avaritiam clam depositum non reddidit, quod est injustitiæ.
Depositum abnegare. V. Abnego.
Accipere depositum. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Celare depositum alicujus. Id est, Conservare & abscondere. Claud. 3. de Rapt. Proserp.
Reddere depositum. Ovid. 1. de Arte Am. 641.
Reddere depositum legentibus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Depositum in sequestre proprie dicitur, Quod a pluribus in solidum certa conditione custodiendum, reddendumque traditur. l. 6. D. deposit.
Depositum est Contractus, quo res aliqua ea lege apud alterum deponitur, ut is dolum tantum in ea reddenda, non culpam præstare debeat. l. 1. D. de oblig. & action.
Depositum judiciale est, Quum res ea, de qua Controversia sit, apud officium, vel ubi judex statuerit, deponitur. l. 16. in fine. D. de off. præf. l. 7. §. ult. D. Qui satisd. cog. l. 7. D. deposit.
Depositio, onis. f. Actus ipse deponendi. Florent. in l. licet deponere. D. deposit.
Depositor, oris. m. Qui deponit, aut deposuit. Ulp. in l. 1. §. Apud Julianum. D. deposit.
Depositarius, ii. m. [συνθηκοφύλαξ] Custos depositi, vel Susceptor depositarum rerum. Ulp. l. 1. §. Si pecunia. D. depositi, Satisdatione autem non interveniente rem in ædem deponi, & omni actione depositarium liberari.
Depontani, orum. m. Romæ antiquitus dicebantur sexagenarii senes. Nam qui Ætatis id essent, quod crederentur inutiles gerendis rebus, de ponte dejiciebantur in campo. V. in Pons. Festus, Depontani senes appellabantur, qui sexagenarii de ponte dejiciebantur; id est, Suffragio privabantur, quod per Pontem ferebant; uti proverbialem locutionem inde factam exponit Varro de Vita Pop. Rom. apud Nonium 12. 12. & ex eo Sigonius de Antiq. Jure Civ. Rom. 1. 17. Varro apud Nonium in Casnares: Vix hæc fatus erat, cum more Majorum ultro Casnares arripiunt, de ponte in Tiberim deturbant. Casnar Osca vox, Senem significat, ut ex Varrone de L. L. 6. 3. Festo item & Nonio discimus. Hinc Ovid. 5. Fast. 623.
Corpora post decies senos qui credidit annos
Missa neci, sceleris crimine damnat avos, &c.
Adde de hoc ritu Petr. Victor. Varr. Lect. 18. 7. & Fest. in Sexagenariis cum not. Dacerii. Alludit huc Cic. pro Rosc. Amer. 99. Habeo etiam dicere, quem contra morem majorum, minorem annis LX. de ponte in Tiberim dejecerit.
Depopŭlor, [λαφυραγωγέω, δηόω, ἐκπορθέω] ari. Prædari, sive deprædari, passimque & quasi populatim diripere. Cic. 5. Verr. 84. Qui quum agros maximos ac feracissimos per seipsum, hoc est, per Apronium, Verrem alterum, depopularetur.
Aves depopulantur dona Cerealia. Ovid. 1. Fast. 683.
Humum depopulari. Ovid. 3. Trist. 10. 56.
Depopulare, active apud Auct. lib. de Bell. Hispan. cap. 42. extr. Agros, vestramque provinciam vestro impulsu depopulavit. Valer. 6. Argon. 532. Cæcilius Asoto, Jamdudum depopulat macellum. Ennius Ambracia, Agros audaces depopulant servi dominorum dominis. Nonius.
Depopulatio, onis. f. [πόρθησις] ut Depopulatio prædiorum. Cic. pro Domo sua 146.
Agrorum depopulatio. Cic. in Pison. 40.
Ædium sacrarum, publicorumque operum depopulatio. Cic. 2. Verr. 12. Cujus prætura urbana, ædium sacrarum fuit, publicorumque operum depopulatio.
Depopulationes & vastationes. Cic. 5. Philipp. 25.
Inferre depopulationem agris. Cic. de Arusp. Resp. 3. Excisionem, inflammationem, eversionem, depopulationem, vastitatem eam, sua cum præda meis omnibus tectis atque agris intulerunt.
Depopulātor, ōris. m. [δηωτής] ut Depopulator fori. Cic. pro Domo sua 13.
Deporto, [κατακομίζω, ἀνακομίζω] are. De loco portare. Dicimus autem Deportare ad locum, & Deportare de loco.
Deportare jumentis. Cic. 12. Att. 8. Quæ arma superabant, ea si Brundusium jumentis deportaveritis, vehementer Reipub. profueritis.
Navibus. Cæs. 3. Bell. Gall. 12. Magno numero navium appulso sua omnia deportabant: seque in proxima oppida recipiebant.
Deportare se, pro Se conferre. Cic. 16. Fam. 1. Mihi placebat, si firmior esses, ut te Leucadem deportares, ut ibi te plane confirmares.
Ex aliquo loco. Cic. 6. Fam. 15. Mihi crede, nihil ex ista provincia potes quod jucundius sit, deportare. Plin. lib. 7. cap. 30. Philosophum deportavit ex Cypria legatione.
Ad locum. Cic. 5. Verr. 36. Omnes decumas ad aquam deportatas haberent.
In aliquem locum. Cic. 1. Att. 2. illa omnia in Tusculanum deportabo.
In solas terras, pro In exilium mittere. Ter. Phorm. 5. 7. 85.
Captivos Romam. Liv. de Bell. Pun. Videtur subaudiri ablativus Navi.
Exercitum, est Exercitum in patriam reducere, ut ait Budæus. Liv. 3. Bell. Pun. Annibal victor in Africam hinc decedat, exercitumque deportet. Cic. pro Lege Manil. 61. Bellum in Africa maximum confecit, victorem exercitum deportavit. [Semper de transmarinis provinciis, & proïnde τὸ Navibus subauditur.
Minore exercitu insigneis captivos, cædem ducis, bellique confecti famam deportarat. Tacit. 4. Ann. 26.
Flagitium ac dedecus ex aliqua regione deportatum. Ubi quis non continenter vixerit. Cic. pro Muræn. 12.
Deportavit humanitatem Athenis. Cic. de Senect. 1. Novi enim moderationem animi tui, & æquitatem: teque non cognomen solum Athenis deportasse, sed humanitatem & prudentiam intelligo.
Literas deportare ex Sicilia in Verrem. Cic. Divin. in Verr. 28. ubi Ascon. Asportare aliquid, ut intereat, Deportare, ut mutet locum.
Deportare triumphum. Cic. 1. Off. 78. Mihi quidem certe vir abundans bellicis laudibus Cn. Pompejus multis audientibus hoc tribuit, ut diceret frustra se tertium triumphum deportaturum fuisse, nisi meo in Remp. beneficio, ubi triumpharet, esset habiturus.
Deportātus, Partic. [κατακεκομισμένος] ut Deportatus Romam.
Inter deportatos & relegatos. Ulp. l. relegatorum. D. de interdict. & releg. Hæc est differentia inter deportatos & relegatos: quod in insulam relegari & ad tempus, & in perpetuum quis potest. Deportatos autem eos accipere debemus, quibus princeps insulas adnotavit, vel de quibus deportandis scripsit. V. & l. 1. §. 2. D. de legat. & fideicom. lib. 32.
Deportatio, ōnis. f. [ἐξορισμὸς, κατακόμισις] Cato cap. 144. De fundo ligna & oleam ne deportato. Qui oleam legerit, qui deportarit, in singulas deportationes HS. N. II. deducentur, neque id debebitur.
Deportatio, est Perpetua in exilium, sive insulam condemnatio, civium Romanorum pœna, quæ successit in locum Aquæ & ignis interdictionis, quasi Circunfinitio, quum ei, qui damnatus est, certo spatio circunscribitur pœnæ perpetuo pendendæ locus. l. inter pœnas. D. de interd. & releg. Unde Præses aliquem civem deportare non poterat.
Item Deportatio interdum Ultimum supplicium, & mors censetur §. publi-

publicorum. Inſtit. de publ. judic. §. quum autem. Inſtit. quib. mod. jus pat. poteſt. ſolvit.

Deportationis nomen, quod multo relegatione gravius erat, natum ex eo eſt, quod Senatus cenſuit eos, qui ex Cannenſi acie fugerant, ex Italia in Siciliam deportandos eſſe, nec ante inde reportandos in Italiam, quam Pœnus Italia depulſus eſſet. Eorum militum more in inſulas pœnæ nomine rei amandabantur. Turneb.

Deportatio inſulæ, In inſulam relegatio. Ulp. l. inter pœnas. D. de interd. & releg.

DEPORTATOR, oris. m. unde

DEPORTATÓRIUS, a, um. l. 1. Cod. de Veteranis: Deportatorio onere affici.

DEPOSCO, depopoſci, depoſcĭtum, [ἐξαιτέω] ĕre. Vehementer poſcere. Cic. 6. Verr. Ut illa flamma divinitus extitiſſe videatur, non quæ deleret Jovis Opt. Max. templum, ſed quæ præclarius magnificentiusque depoſceret.

Depoſcere omnibus pollicitationibus ac præmiis. Cæſ. 7. Bell. Gall. 1. Omnibus pollicitationibus ac præmiis depoſcunt, qui belli initium faciant, & ſui capitis periculo Galliam in libertatem vendicent.

Non modo non recuſare aliquid, ſed etiam depoſcere. Cic. pro Flacc. 97. Idem 3. Philipp. 33. Id modo non recuſem, ſed appetam etiam atque depoſcam.

Dextras. Silius lib. 7. 234. — quum optabile tempus
Depoſcet dextras.

Hoſtem. Valer. 5. Argon. 634.
Et Perſen ſimul & Minyas depoſcimus hoſtes.

Mandata alicujus. V. MANDATUM.

Aliquem ad ſupplicium. Cæſ. 8. Bell. Gall. 38. Cic. pro Cœlio 70. Hac lege Cœlii adoleſcentia non ad Reip. pœnas, ſed ad mulieris libidines & delicias depoſcitur.

Depoſcere in pœnam. Liv. 1. Bell. Pun. Ad ducem ipſum in pœnam fœderis rupti depoſcendum.

Morti depoſcere, pro, ad mortem. Refertur autem Depoſcendi verbum frequenter ad Supplicium. Tacit. 1. Ann. 23. Dum Centurionem cognomento Scirpicum illa morti depoſcit.

Prælia depoſces. Sil. lib. 17.

Tene iſtas partes depopoſciſſe, ut, &c. Cic. pro Roſc. Amer. 95.

Votis depoſcere pugnam. Lucan. lib. 2. 533.

Supplicia ſæva. Stat. 12. Theb. 460.

Depoſcere atque expetere imperatorem ad bellum. Cic. pro Lege Manil. 44.

DEPOSCENS, entis. Partic. [ἐξαίτων] Cic. 5. Att. 2. Hortenſio depoſcenti mandata mea, cætera univerſa mandavi.

DEPOSITUS, DEPOSITUM, DEPOSITARIUS. V. DEPONO.

DEPOSTŬLO, [ἐξαιτέω] āre. Vehementer poſtulare. Auct. l. de Bell. Hiſpan. cap. 1. extr. Civitates contrariæ Pompejo auxilia ſibi depoſtulabant.

DEPOSTULATOR, ōris. Tertul. Apol. cap. 35. Depoſtulatores Chriſtianorum, ſcil. ad Supplicium, ſeu accuſatores.

DEPRÆDOR, [συλάω] ari. Idem quod Depopulari.

DEPRÆDANS, antis. Vulg. Interpr. Job. 24. 9. Vim fecerunt deprædantes pupillos.

DEPRÆDATUS, a, um. paſſive, ut Depopulatus. Dict. Cret. Bell. Troj. 2. 16. Qua pergebat, agri referti jugi pace deprædati. Anna Deprædari legendum conjicit.

DEPRÆDATIO, ōnis. f. Lactant. Epit. cap. 8. More latrocinii deprædatio & vaſtatio fiet. & l. Cod. de lucris advocat. Compulſor arguitur in deprædatione convictus. & Auguſtin. Civ. Dei 22. 22. Deprædatio & Captivitas.

DEPRÆDĀTOR, ōris. m. Prædo. Marcellinus Auguſt. Epiſt. 4. (inter Auguſtinianas) Quis Romanæ Provinciæ deprædatori non mala velit belli jure reponere? Ipſe Auguſt. Epiſt. 199. Deprædatores putans.

DEPRÆLIOR, atus ſum, [καταμάχομαι] ari. Idem quod ſimplex Præliari, hoc eſt, Dimicare. Hor. 1. Od. 9. 11.
Permitte divis cætera, qui ſimul
Stravere ventos æquore fervido
Deprælìantes, &c. Id eſt, Valde præliantes.

DEPRÆLIATIO, ōnis. f. apud Livium.

DEPRÆSENTO, are. Suet. Calig. cap. 58. Redire ac depræſentare ſpectaculum voluit. Ita legit Barthius. [Sed Repræſentare in editis rectius.

DEPRÆSENTIARUM, eadem forma, quæ Impræſentiarum, legitur in fragmento Petronii Traguriano. cap. 74. Ut depræſentiarum intelligas. & cap. 58. Alioquin jam tibi depræſentiarum reddidiſſem. adde Tilebomeni notam. p. 86.

DEPRĀVO, [διαστρέφω, στρεβλόω, λωβάω] are. Pravum facere, corrumpere, vitiare. Ter. Phorm. 4. 4. 16. Nihil eſt Antipho, quin male narrando poſſit depravarier. Cic. 3. de Fin. Eas non modo nihil adjuvare arbitror, neque affirmare quo meliores ſimus, ſed ipſam depravare naturam.

Corrigere & Depravare, contraria. Cic. 1. de Fin. 6. Sed ita ut ea quæ corrigere vult, mihi quidem depravare videatur.

Nimiæ rerum omnium copiæ depravant aliquem. Cic. 2. de Lege Agr. 96.

Nihil eſt tam ſanctum, quod non ſoleant domeſtici depravare nonnunquam. Cic. 1. Philipp. 32.

Multi ad depravandum parati. Cic. Bruto 18.

Depravare hominem, pro Fractis vel debilitatis membris vitiare. Sen. Epiſt. 102. Depraves licet; dum monſtruoſo & diſtorto temporis aliquid ſuperſit.

DEPRAVĀTUS, Partic. [λελωβημένος] ut, Depravati mores. Cic. 2. de Legib. 28. & Depravatæ opiniones. Idem 3. Tuſc.

Natura alicujus depravata mala diſciplina. Cic. 2. de Fin. 33.

DEPRAVATIO, ōnis. f. [διαστροφὴ] ut, Depravatio oris. Cic. 2. de Orat. 252.

Diſtortio & depravatio. Cic. 5. de Fin. 35. In quibus ſi peccetur diſtortione & depravatione quadam, aut motu, ſtatuque deformi.

Conſuetudinum depravatio. Cic. 1. de Legib. 29.

Depravatio & fœditas turpificati animi. Cic. 3. Off. 105.

Depravatio verbi. Cic. in Partit. 127. Defenſor autem & ea quam propoſui, æquitate nitatur: & ea quum ſecum faciat, non re, ſed depravatione verbi ſe urgeri queratur.

DEPRAVATE, Adv. ut, Depravate & corrupte judicare, Id eſt, Non recte. Cic. 1. de Fin. 71.

DEPRAVATOR, oris. m. apud Livium.

DEPRECIĀTUS, V. DEPRETIO, as.

DEPRĔCOR, atus ſum, [ἀπολιπαρέω, παραιτέομαι, ἀπεύχομαι] ari. Vehementer precari. Catul. Epigr. 87.
Cui ego quaſi eadem totidem mox deprecor illi
Aſſidue, verum diſpeream niſi amo.

Te lacrymæ fratris deprecantur. Cic. 4. Fam. 7.

Authoritas, atque virtus alicujus deprecatur. Cic. Poſt redit. ad Quirit. 7. At me C. Piſonis generi mei divina quædam & inaudita authoritas atque virtus, fratriſque mei miſerrimi atque optimi quotidianæ lacrymæ, ſordeſque lugubres a vobis deprecatæ ſunt. Id eſt, Reditum mihi ac reſtitutionem impetraverunt.

Deprecari ab aliquo. Cic. 7. Verr. Tum deprecabitur a vobis, tum etiam pro ſuo jure contendet.

Deprecari aliquid ab altero. Cic. 5. Verr. Nunc proficiſcemur ad reliqua, ſi pauca ante erimus a vobis Judices deprecati.

Deprecatum venit ad me, ut ſibi ignoſcerem. Cic. de Amicit. 11.

Deprecor adjiciendum. Varro 1. de R. R. cap. 19. In hoc genere ſemivocalium adjiciendum deprecor. Emendati codices habent; De pecore.

Deprecari aliquem ab altero. Cic. 2. de Lege Agr. 92. Quemadmodum quum petebam, nulli me vobis authores generis mei commendarunt: ſic ſiquid deliquero, nullæ ſunt imagines quæ me a vobis deprecentur.

Deprecari alicui ne vapulet. Plaut. Aſin. Prolog. 5.
Nunc ſi vultis deprecari huic ſeni ne vapulet,
Remur impetrari poſſe.

In hoc te deprecor ne, &c. Cic. 8. Fam. 1.

Deprecari pro reditu alicujus. Cic. Poſt redit. ad Quirit. 6. Non enim pro meo reditu, ut pro P. Popilii nobiliſſimi hominis adoleſcentes filii; & multi præterea cognati atque affines, deprecati ſunt.

Iratos aliquorum animos atque horribiles impetus. Cic. pro Fontejo 26.

Pacem, cui opponitur Denuntiare bellum. Cic. 12. Fam. 24. Nondum legati redierant, quos Senatus non ad pacem deprecandam, ſed ad denuntiandum bellum miſerat.

Sibi exilium & fugam. Cic. 3. de Orat. 9. Quum ſibi non incolumem fortunam, ſed exilium & fugam deprecaretur, eſſe coactum ut vita ſeipſum privaret.

Vitam alicujus. Cic. pro Sylla 72. Quam multorum hic vitam a L. Sylla deprecatus?

Precari & Deprecari, contraria. Ovid. 1. de Ponto 2. 59.
Sæpe precor mortem, mortem quoque deprecor idem.

Deteſtari ac deprecari querimoniam alterius a ſe. Cic. 1. in Catil. 27. Nunc ut a me P. C. quandam prope juſtam patriæ querimoniam deteſter ac deprecer, percipite quæſo diligenter quæ dicam.

Anteacta. Tacit. 11. Ann. Circumſiſtunt Cæſarem, anteacta deprecantes.

Calamitatem ab ſeſe. Cic. 3. Verr. 157. Id eſt, Amoliri, & precibus propulſare. Budæus.

Avaritiæ crimina laudibus frugalitatis. Id eſt, Depellere, & ita orare ut nequis avarus exiſtimetur, ſed magis frugalis. Cic. 4. Verr. 192.

Munus aliquod. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Odium ſummæ improbitatis excuſatione ſummæ ſtultitiæ. Cic. pro Cæcin. 30. Idem pro Balbo 18. Quiddam de communi conditione omnium noſtrum deprecandæ malevolentiæ cauſa breviter commemorandum videtur. Idem lib. 6. de Rep. Etiam Claudii invidiam, Gracchi charitas deprecabatur. Id eſt, Propulſabat & defendebat.

Deprecari periculum, Averſari, Precari ne eveniat. Cic. 7. Verr.

Mortem. Cæſ. 7. Bell. Gall. 40.

Periculum decreto deprecari. Cic. pro Sextio.

Refugere periculum aut deprecari. Cic. 10. Fam. 31. Nec periculum eſt ullum, quod pro libertate aut refugiam aut deprecer

Deprecari pœnam. Liv. 10. Bell. Maced. Ego ſiquid impie in te pater, ſiquid ſcelerate in fratrem admiſi, nullam deprecor pœnam. Si innocens ſum, ne invidia conflagrem, quum crimine non poſſum, deprecor. Verba ſunt Demetrii ad Philippum patrem.

Deprecari ſanguinem & mortem innocentiſſimi civis. Cic. 7. Verr. 124.

Deprecari ſupplicium & recuſare. Cic. 2. Tuſc. 52. Nullum genus ſupplicii deprecatus eſt, neque recuſavit.

Deprecari etiam idem eſt ac Veniam delictorum rogare. Cic. 11. Att. 6. Q. Fratrem audio profectum in Aſiam, ut deprecaretur. Id eſt, Ut veniam a Cæſare peteret, quod cum Pompejo fuiſſet. Idem 5. Philipp. 3. Pacem vult M. Antonius? arma ponat, roget, deprecetur: neminem æquiorem me reperiet. Val. Max. 4. 7. 1. Pro ſe deprecatum venire. V. Botrich. Vindic. p. 53. ſeq. ubi locupletiſſima hujus ſignificationis aſſertio.

DEPRECANS, antis. Vulg. Interp. Gen. 16. 2. Cum ille acquieſceret deprecanti: & Sirac. 28. 2. Deprecanti peccata ſolventur. Liv. 37. 6. Deprecantes pro Ætolis.

DEPRECATUS, a, um. Qui vehementer expetiit. Cic. 2. de Orat. 201. Omnia ſemper pro amicorum periculis, nihil unquam pro ſeipſo deprecatus. Apul. 9. Met. p. 127. Diras devotiones in eum deprecata uxor. paſſive Apul. 11. Met. p. 270. Deprecato ſummo numine.

DEPRECATOR, ōris. m. [δεητὴς, παραιτητὴς] Qui pro reo deprecatur veniam. Cic. pro Corn. Balbo 42. Potuit magis de re judicare, quam quum ad veſtrum judicium cives ampliſſimos legavit, teſtes hujus juris, vitæ laudatores, periculi deprecatores?

Miſeriarum deprecator. Cic. pro Flacco 1. Sperabam Judices honoris potius L. Flacci me adjutorem futurum, quam miſeriarum deprecatorem.

Legatos & deprecatores mittere. Cic. pro Lege Manil. 35. Quum ad eum usque in Pamphiliam legatos deprecatoreſque miſiſſet.

Deprecator mei, tui, ſui. Cic. 11. Att. 8. Quintus miſit filium non ſolum ſui deprecatorem, ſed etiam accuſatorem mei.

Depre-

Deprecator fortunarum alicujus. Cic. pro Planc. 102. Nec me solum deprecatorem fortunarum tuarum, sed comitem sociumque profitebor.

Deprecatrix, icis. f. Asconius ad l. 1. in Verr. de Præt. Urb. C. 5. extr. Sabinis deprecatricibus parentum bellum maritorumque finitum est. Et Tertul. adverf. Marc. 4. 12. Humanam opponit necessitatem, quasi deprecatricem.

Deprecatorius, a, um. Vet. Interp. 1. Macab. cap. 10. 24. Scribam & ego illis verba deprecatoria.

Deprecatio, ōnis. f. [δέησις, παραίτησις] Deprecandi actio. Cic. 10. Att. Non me hercule deprecationi locus.

Uti deprecatione. Cic. pro Cluent. 8. Aggrediar ad crimen cum illa deprecatione Judices qua mihi sæpius utendum esse intelligo, sic ut me audiatis, &c.

Non ille deprecatione rediit. Cic. Post redit. ad Quirit. de Mario 7. Id est, Supplicatione amicorum.

Diræ deprecationes, pro Imprecationibus, in malum. Plin. lib. 28. cap. 29. Defigi quidem diris deprecationibus nemo non metuit. V. defigo.

Deprecatio est etiam Recusatio & amolitio. Quintil. in Procem. lib. 1. Sed qua ex causa faciliorem mihi veniam meæ deprecationis arbitrabar fore, hac accendebantur illi magis. Plin. lib. 28. cap. 2. Etiam parietes incendiorum deprecationibus conscribuntur. Hoc est, Certis verbis quæ vim habeant avertendi incendia ab ædibus.

Deprecatio, Recusatio, & repulsio accusationis & petitionis. Cic. 2. de Invent. 104. Deprecatio est in qua non defensio facti, sed ignoscendi postulatio continetur.

Deprecatiuncula, æ. f. dimin. Salvian. lib. 3. contra Avar. post init. Deprecatiunculæ species.

Deprecabundus, a, um. [ἱκετεύων] pro Precante & petente. Tacit. 15. Ann. 53. Ut Lateranus quasi subsidium rei familiaris oraret deprecabundus, & genubus principis accidens.

Deprecabilis, e. Vulg. Interp. Ps. 89. 13. Deprecabilis esto super servos tuos.

Deprecaneus, a, um. Idem. Sen. Nat. Quæst. 2. 49. De nominibus fulgurum, quæ a Cæcina ponuntur. Fulmina deprecanea, quæ speciem periculi sine periculo afferunt. [Sic editio Romana, Sed contra omnes libros, in quibus dentanea. Unde Fortunatus Demptanea, alii aliter. Forte *Tentanea*. Id enim nomen cum periphrasi adjecta convenit, & mutatione levissima a veteri lectione deflectitur. *Ostentatorium* idem fulminis genus Servius appellasse videtur ad 8. Æn. v. 429.

Deprecativus, a, um. Idem Mart. Capell. 5. p. 147. Deprecativa qualitas veniali specie continetur.

Deprehendo, vel Deprendo, di, sum, [φωράω, καταλαμβάνω] ĕre. & in carmine, Deprendo, is, ĕre. est Quod barbari dicunt, Capere in ipso facto; ita ut nec fugere, nec inficiari possit. ut Deprehendi in furto. Plaut. Asin. 3. 2. 17. Cic. 7. Verr. 110. Quasi esset in aliquo manifesto scelere deprehensus.

Deprehendi pro mœcho. Ter. Eun. 5. 5. 18. Quis homo pro mœcho unquam vidit in domo meretricia deprehendi quenquam?

Deprehendi cum aliqua muliere. Cic. 8. Fam. 7.

Apud aliquem aliquid deprehensum. Cic. 3. in Catil. 10. Qui paulo ante aliquid tamen de gladiis ac sicis, quæ apud ipsum erant deprehensæ, respondisset.

Manifeste deprehendi. Cic. 3. in Catil. 4.

In adulterio deprehendi. Cic. 2. de Orat. 275.

Deprehendere, est Per disputationem, seu inquisitionem & investigationem invenire. Hor. 2. Sat. 7. 43. Plin. lib. 2. cap. 8. Quam naturam ejus Pythagoras Samius primus deprehendit. Idem lib. 12. cap. 9. Sed deprehenduntur odore, colore, pondere, gustu.

Aliquid deprendere mente. Lucret. lib. 3. 871.

Nec memori tamen id quimus deprendere mente.

Manifesto deprehendere. Cic. in Orat. 219. Nec deprehendetur manifesto quid a nobis de industria fiat.

Animi tormenta in ægro. Juven. 9. Sat. 18.

Arcanum alicujus. Claud. de Bell. Get. 103.

Facinora oculis. Cic. pro Cœlio 14. Cujus ego facinora oculis prius quam opinione, manibus ante, quam suspicione deprehendi.

Furta. Ovid. 3. Met. 6.

— quis enim deprendere possit Furta Jovis?

Verum. Stat. 8. Theb.

Deprehendere, pro Comprehendere. ut, Cursu feram deprehendere. Sen. Herc. 4.

Deprehendere tabellarios, & literas intercipere. Cic. 12. Fam. 12.

Turbine rapido deprendi. Ovid. 7. Epist. 66.

Finge age, te rapido (nullum sit in omine pondus)
Turbine deprendi, quid tibi mentis erit?

Deprehensus, vel Deprensus, Part. [φωραθείς] Juven. 9. Sat. 3.
Quid tibi cum vultu, qualem deprensus habebat
Ravola, &c.

Deprehensus, Qui in summa difficultate stupet animo, & inopia consilii oppressus est. Deprehensi enim dicuntur, Qui effugere nequeunt vel vitare, quum maxime cupiant, aut e re incommode nata se explicare & subducere. Quintil. lib. 12. cap. 2. Itaque reperias quosdam in disputando mire callidos: quum vero ab illa cavillatione recesserint, non magis sufficere in aliquo graviore actu, quam parva quædam animalia, quæ in angustiis mobilia, in campo deprehenduntur. Hoc est, Nullum in se aut in alio reperiunt præsidium: omni consilio, omnique ope defecta.

Deprehensus. Id est, ut vulgo dicitur, Captus in ipso facto. Cic. 2. de Fin. Occultum facinus esse potuerit, gaudebit: deprehensus omnem pœnam contemnet.

Deprehensus cum veste muliebri. Cic. 1. Fam. 7. P. Clodium Appii filium te credo audisse cum veste muliebri deprehensum domi C. Cæsaris, quum sacrificium pro populo fieret.

Deprehensus, Cognitus. Plin. lib. 12. cap. 5. Ibi & spina similis, sed deprehensa vel lucernis, igni protinus transiliente.

Ars deprensa. Ovid. 2. de Arte Am. 513.

Si latet ars, prodest: affert deprensa pudorem.

Scelus manifestum atque deprehensum. Cic. 3. in Catil. 11.

Testis deprehensus, qui Varians vulgo, titubansque dicitur. Quintil. lib. 5. cap. 7. p. 379. Burm.

Deprehensa, dicitur Genus militaris animadversionis, castigatione major, ignominia minor. Festus.

Deprehensio, ōnis. f. [κατάληψις] Cic. pro Cluent. 50. Denique omnis accusatio varie graviterque tractata, ad extremum manifesta veneni deprehensione conclusa.

Depressus, V. Deprimo.

Depretio, āre. Ad minus pretium redigere. Paul. in l. proinde. D. ad legem. Aquil. Et ejus ratio haberi debet, quo cætera corpora depretiata sunt.

Depretiatus, a, um. Vilior factus. Paulinus Nolan. Carm. 22. sive Epithal. Juliani v. 56.

Vilescit pretio, depretiatus homo.

Depretiata suas turpant figmenta figuras. Sidon. Carm. 22. 203.

Depretiator, ōris. m. Tertul. adverf. Marc. 4. 29. Depretiator operum & indulgentiarum.

Deprimo, essi, essum, [καταπιέζω, πιέζω, καταποντίζω] ĕre. Dejicere. Plin. lib. 2. cap. 38. Terrena in cœlum tendentia deprimit siderum vis.

Fluctus deprimit carinam. Ovid. 14. Met. 185.

Lanx in libra ponderibus impositis deprimitur. Cic. 4. Acad. 38.

Deprimere plantam, vel vitem in terram. Columel. lib. 11. cap. 3. Et lib. de Arboribus, cap. 7. Item Cato de R. R. cap. 32.

Deprimere naves. Vulgo dicunt, Mittere in fundum. Cæs. 2. Bell. Civil. 6. Cic. 2. de Divin. Si enim fatum fuit classes populi Romani bello Punico primo alteram naufragio, alteram a Pœnis depressam interire.

Extollere & Deprimere, contraria. Cic. Antequam iret in exil. 1. Nam quem virtutis gloria cum summa laude ad cœlum extulit, eundem inimicorum invidia indignissime oppressum deprimit ad supplicium.

Ædificium deprimere, cui opponitur Tollere. Ulp. in l. si arborem D. de servit urban. præd. Interdum dici potest eum quoque qui tollit ædificium, vel deprimit, luminibus officere.

Deprimere & Adaugere, contraria. Author ad Heren. lib. 3. In quibus extranea causa conficiet deliberationem, in his ea ipsa erit causa adaugenda, aut deprimenda.

Locum deprimere, pro Depressiorem facere. Ulp. Ut locus deprimatur, pecoris appellandi gratia.

Deprimunt me quæ porto. Plaut. Merc. 4. 1. 9.

Simul hæc, etiam quæ mecum porto, deprimunt.

Deprimere, Præponderare. Cic. 5. de Fin. 91. Terram, mihi crede, ea lanx & maria deprimet. Budæus. Idem 5. Tusc. 51.

Depressus, Partic. [πεπιεσμένος] ut, Depressum ad mentum supercilium. Cic. in Pison. 14.

Depressus & demersus. In demergo.

Superata ac depressa classis. Cic. pro Lege Manil. 21.

In altitudinem depressum saxum. Cic. 7. Verr. 67. Opus est ingens, magnificum, regum ac tyrannorum: totum est ex saxo in mirandam altitudinem depresso, & multorum operis penitus exciso.

Depressus & oneratus auro. Author ad Heren. lib. 4.

Aratrum depressum. Ovid. 15. Met. 618.

Convalles. Virg. 3. Georg. 376.

Corpus. Ovid. 3. Met. 672.

Onere suo navis. Cic. 7. Verr.

Victæ, comminutæ, depressæque opes civitatis. Cic. 7. Verr.

Depressa veritas. Cic. pro Cluent. 183. Hoc uno modo Judices sæpe multorum improbitate depressa veritas emergit.

Depressa & extincta virtus. Cic. 5. Verr.

Depressior locus. [ταπεινός] Columel. lib. 1. cap. 5. Quum ex depressiore loco fuerint orsa fundamenta. Idem lib. 2. cap. 4.

Aqua depressior & Altior, contraria. Ulp. in l. 1. §. quod autem ait. D. ne quid in flumine publico, inve ripa ejus fiat. dum vel depressior, vel altior fiat aqua, ac per hoc rapidior sit cum incommodo accolentium.

Vox depressa & inclinatus sonus. Author ad Heren. lib. 3. 25. In conquestione utemur voce depressa, inclinato sono, crebris intervallis, longis spatiis, magnis commutationibus.

Sedata & depressa vox. Author ad Heren. lib. 3. 21.

Depresse, Adv. Idem. Compar. Depressius pastinare. Columel. 4. 1. & 11. 3. Depressius specus fodere. Sen. ad Helv. 9.

Depressio, ōnis. f. Vitruv. 1. 3. Fundamenti ad solidum depressio. Macrob. 1. Saturn. 20. Sol semper velut a quadam imæ depressionis Senecta in altitudinem suam ut in robur revertitur Juventutis.

Depressitas, ātis. f. Devexitas: ut, Depressitas terræ. Apul. in Asclepio. Sed Elmenh. ex MSS. p. 79. Densitas.

Depromo, psi, ptum, [προχειρίζομαι, ἀποδίδωμι, ἐκφέρω] ĕre. Idem quod Promere. Plaut. Trucul. 3. 1. 2.

— ut bubus glandem prandio depromerem.

Benignius depromere merum. Hor. 1. Od. 9. 7.

Vinum depromere cellis. Hor. 1. Od. 37. 5.

Ex arca pecunia, ex virtute opera depromitur. Cic. 2. Off.

Sagittam depromere. Virg. 11. Æn. 858.

Dixit, & aurata volucrem Threissa sagittam
Deprompsit pharetra, cornuque infensa tetendit.

Scientiam juris a peritis, vel de libris. Cic. 1. de Orat. 252. Juris utilitas ad quamque causam quamvis repente vel a peritis, vel de libris depromi potest.

De jure civili aliquid. Cic. 1. de Orat.

Argumenta e locis quasi thesauris. Cic. 4. de Fin. 10.

Ex sensu suo. Cic. in Parad.

Ex intima alicujus arte mirificum genus commendationis. Cic. 13. Fam. 6.

Verba domo patroni. Cic. 1. Verr. 555. Jam hoc cæde, concide: non verba domo patroni depromere videtur ad omne genus nequitiæ accommodata?

Ex intimo artificio verba gratissima. Cic. pro Cluent. 58.

Depromptus, Partic. [προκεχειρισμένος] Cic. 2. de Orat. 219. Ita & momenti aliquid afferent, quum erunt pene ex intima defensione depromptæ, & apparebit eas, &c.

Maledicta deprompta ex recordatione impudicitiæ & stuprorum alicujus, conjicere in eum. Cic. 3. Philipp. 15.

Deprompta ex ærario pecunia. Cic. pro Lege Manil. 37.

Depropero, [κατασπεύδω] āre. Valde properare. Plaut. Pœn. 1. 2. 108.

1. 2. 108. Deproperant ſedulo ſacrificare. Hor. 2. Od. 7. 24.
— quis udo
Deproperare apio coronas
Curatve myrto? Id eſt, Feſtinanter afferre. Acron.

DEPSO, ui, ĭtum, [δεψέω] ĕre. Subigendo manibus aliquid molle & tenerum reddere. A Græco verbo δεψέω venit, teſte Nonio. 2. 234. quod eſt ſubigo vel emollio, Cato cap. 90. Id ubi excoxeris depſito bene, oleo manum unguito, primum puſillum, poſtea magis depſes, oleo tangito, depſitoque dum poteris facere turundas. Varro Myſteriis, Sed tibi fortaſſe alius molit & depſit. ex Non. l. c. Obſoletum. In obſcæno uſu impudentius etiam dici Depſit. Vid. apud Cic. Fam. 9. 22.

DEPSTUS, a, um. Cato de R. R. cap. 40. Luto depſto oblinere. Idem cap. 135. Coria depſta.

DEPSITICUS, Adj. [δεψητικὸς] Cato de R. R. cap. 74. Panem depſiticum ſic facito, manus, mortariumque bene lavato, farinam in mortarium indito, aquæ paulatim addito, ſubigitoque pulchre. ubi bene ſubegeris, defingito, coquitoque ſub teſtu. Caſtigatiora exemplaria habent Panem depſtitium, [vel potius Depſticium.

DEPŪBER, vel DEPŪBIS, [ἄνηϐος] dicitur Is qui ad pubertatis annos non potuit pervenire. Hinc depubem porcum (inquit Feſtus) lactantem, qui prohibitus ſit pubes fieri.

DEPŬDET, uit, ĕre. [ἀναιδεύεται] Pudorem abjicere. Ovid. 4. Epiſt. 155.
Depuduit, profugusque pudor ſua ſigna reliquit. Hoc eſt, omnem abjeci pudorem. Sen. de Tranquil. Vitæ. Si duritia oris ille hoc potuit, qui aſſiduis conviciis depudere didicerat.
Dèpudet interdum ſimpliciter eſt quod Pudet. Vellei. 2. 73. 3. Cum eum non depuderet.

DEPUDESCO, is. Quo uſus eſt Hieronym. ad Euſtach. Non depudeſco infelicitatis meæ. Item Apul. 10. Met. p. 253.

DEPUDĪCO, [ἀναγνεύω] are, pro Stuprare, uſus eſt Laberius in Mimis, teſte Gellio, lib. 16. cap. 7. princ. Obſoletum.

DEPUGNO, [καταμάχομαι] are. Idem quod Pugnare.
Depugnavit Græcia apud Salamina. Plin. lib. 2. cap. 25. Cic. pro Cæcin. Non erit cur depugnare quiſquam poſthac poſſeſſionis cauſa velit.
Peregre depugnare. V. PEREGRE.
Depugna potius quam ſervias. Cic. 7. Att. 7.
Collatis ſignis depugnare. Plaut. Caſin. 2. 5. extr.
Verſis gladiis depugnare. Plaut. Caſin. 2. 5. 36. Item, Depugnare claſſe. Plin. lib. 7. cap. 56.
Depugnavit cum Gallo apud Anienem provocatus, voluptatis cauſa. Cic. 3. de Fin. 73.
Depugnare ferro. Cic. 2. Tuſc. 17.
Depugnant inter ſe ferro. Hirt. 5. Bell. Afric.
Depugnare cum animo ſuo. Plaut. Trinum. 2. 2. 24.
Qui homo cum animo inde ab ineunte ætate depugnat ſuo.
Depugnat voluptas cum honeſtate. Cic. 4. Acad. 140. Plin. lib. 21. cap. 8. Paria nunc componuntur, & natura atque luxuria depugnant.
Depugnare feram quæ regioni nocet, apud Ulp. l. 1. §. ſed ſiquis operas. D. de poſtulando.
Modeſtinus l. 11. D. ad l. Cor. de Sic. Dominis poteſtas ablata eſt ad beſtias depugnandas ſuo arbitrio ſervos tradere. H. St.

DEPUGNATUR, Imperſ. [καταμάχεται] Plin. lib. 12. cap. 1. Depugnatur, menſarum ſecundarum cauſa, cum feris. Cic. 16. Att. 11. Calend. Jan. erit fortaſſe præſidio: aut quidem ante depugnabitur. Depugnatum haudquaquam certamine ambiguo. Liv. lib. 7.

DEPUGNATUS, Partic. [καταμεμαχημένος] a Depugnor. Plaut. Men. 5. 6. 31. Sed metuo ne ſero veniam, depugnato prælio.

DEPUGNATIO, onis. Jul. Firmic. in præf. lib. 4. In otio conſtitutus, & forenſium certaminum depugnationibus liberatus.

DEPUGNATOR, oris. m. Idem ac Pugil. JCt. Cod.

DEPUGNATRIX, icis. f. V. Perott. p. 395.

DEPULSIO, DEPULSO, DEPULSOR, DEPULSUS. V. DEPELLO.

DEPULVĔRO, are. Hinc

DEPULVERANS, antis. Plaut. Suppl. Aulul. ult. v. 25.
O ſpes! O cor luctum depulverans meum!

DEPURGO, [καθαρεύω] are. Mundare, & nitidum facere. Cato cap. 112. Et ſiqua acina corrupta erunt, depurgato. Columel. lib. 12. cap. 9. Caules lactucæ ab imo depurgatos eatenus, &c.
Depurgare locum aliquem ab herba. Cato cap. 151. Terram cum ſtercore bene commiſceto, depurgato ab herba, graminibusque.
Depurgare piſces. Plaut. Stich. 2. 3. 34.
Alii piſces depurgate, quos piſcator attulit.
Crimina. Liv. 39. 35. Filium mittere Romam ſimul ad depurganda crimina, ſimul ad deprecandam iram Senatus ſtatuit. Correcti codices habent Purganda.

DEPURGATUS, a, um. ut, Caules lactucæ ab imo depurgati. Columel. 12. 9. adde Caton. R. R. cap. 112.

DEPURGĀTĪVUS, a, um. [καθαρτικὸς] Cæl. Aurel. Acut. 3. 16. Depurgativæ virtutis clyſteres.

DEPŪRO, are. Verbum compoſitum a Puro, & ſignificat quaſi Purum extrahere. Inde Depuratum dicimus, Defæcatum atque mundatum. Perott.

DEPŬTO, [ἀποκόπτω] are. Verbum ruſticum & agricolis proprium, velut Amputare & reſecare. Cato cap. 50. Ubi vineam deputaveris, acervum lignorum, virgarumque facito.
Falx deputat umbras. Ovid. de Nuce 63. Id eſt, Ramos umbram facientes.
Deputare, [καταδοκεῖν] Per translationem eſt Cenſere, exiſtimare, judicare. Plaut. Pſeud. Prol. 19. Satis id dictum vobis puto jam atque deputo. Cic. 1. de Divin. 45.
Proin vide ne quem tu eſſe hebetem deputes æque ac pecus,
Is ſapientia munitum pectus egregium gerat,
Teque regno expellat.
Deputat ſe indignum. Ter. Hec. 3. 5. 27.
Deputare ſe dignum quovis malo. Ter. Heaut. 1. 1. 83. Cic. 3. Tuſc. Malo ſe dignum deputat, niſi miſer ſit.
Deputare alicujus operam parvi pretii. Ter. Hec. 5. 3. princ. Ubi Donatus, Deputat parvi pretii, quia ſic ſcilicet abutitur. Deputat parvi eam, qui deputat eam in re nullius pretii conſumendam.
Deputare in lucro. Ter. Phorm. 2. 1. 16.
Quicquid præter ſpem eveniat, omne id deputare eſſe in lucro.
Hunc verſum citat Cic. 3. Tuſc.
Deputare ſecum rationes. Ter. Adel. 2. 1. extr. Sed nemo dabit, fruſtra egomet mecum has rationes deputo. Sed eſt in optimis libris, Puto.
Deputare poſtremæ ætatis ſcriptoribus eſt denique Deſtinare, delegare, e. g. apud Sulp. Sever. 2. 7. Deputari leonibus, eſt Damnari ad beſtias. Et 2. Macc. cap. 4. In alios ſumptus deputari.

DEPUTATUS, a, um. Macrob. Saturn. 7. 14. Ad deputatam ſibi a natura ſedem proprii ſenſus recurrunt. Sulp. Sever. 1. 53. Turba exercendis colendiſque agris deputata. Sic vulgo Deputatos vocant, qui Delegati dicendi ſunt. Vid. Vorſt. de Lat. Mer. Suſp. p. 150.

DEPUVIO, ire. Cædere. a Pavio primit. Lucil. — palmiſque miſellam
Depuvit me. Id eſt, Verberavit me: quod ipſum ex Græco eſt παίειν. Feſtus. V. Salmaſ. in Solin. p. 41. Edit. iteratæ.

DEPȲGIS, e. Parvis vel nullis natibus. Hor. 1. Sat. 2. 93.
Depygis, naſuta, brevi latere, ac pede longo eſt.

DEQUĔROR, eſtus ſum, [καταμέμφομαι] eri. Idem quod Queror. Valer. 5. Argon. 448.
— ante omnes ſecum dequeſta labores.
Stat. 1. Theb. 404. — eadem ſub nocte ſopora
Luſtra terit, ſimileſque Notos dequeſtus, & imbres, &c.

D E R

DERĀDO, ſi, ſum, [ἀποξέω] ere. Plin. 34. cap. 11. Nanque & e lapide ex quo coquitur æs, deraditur. Cato cap. 121. De virga lauri deradito. Celſus lib. 5. C. 26. §. 35. Sed ne illa quidem negligenda, ubi integra cute interior pars colliſa eſt, aut ubi deraſum quid, attritumve eſt. [Al. Detritumve, ut paulo infra, Deraſo vero, detritoque imponendum &c.

DERADIOTES, vel potius DIRADIOTES, [Δειραδιώτης] Apollo cognominatus fuit. Valer. Harpocrat. Dirades populum eſſe Leontidis, a quo popularis Δειραδιώτης formetur. Alii Diras Argivam regionem eſſe prodidere. Pauſanias vero in Corinth. Diradiotem ait Apollinem a loco, cui nomen Δειράς, dici, cujus vaticinium etiam ſua tempeſtate duraſſe aſſerit: eoque ritu fieri, ut a viro mulier Vatidica ſecubaret, & ſingulis menſibus noctu ut agna rem divinam faceret, cujus ſanguine epoto, numinis Apollinei inſtinctu reſponſa daret.

DERÆA, [δέραια] Ornamenta colli, ex Polluce, Heſychio, & Suida. Nam & δέρη & δείρη collum eſt. V. PERIDERÆON.

DERÆAMBUS, [δεραίαμβος] Latum eſt corium apud Græcos, quo venaticorum canum armari collum adverſus ferarum impetus ſolet. Author Cæl. Rhodig lib. 17. cap. 26.

DERANGÆ, Populi ad Indum fluvium accolentes, de quibus Plin. lib. 6. cap. 20.

DERASIDÆ, Inſulæ juxta Magneſiam, Mæandri cognomine inſignem, de quibus Plin. lib. 5. cap. 29.

DERBE, es. [Δέρβη] Caſtellum eſt, & portus Iſauriæ, patria Timothei, qui D. Pauli diſcipulus fuit. Hinc

DERBITES, [Δερβήτης] Gentile. Meminit Strabo lib. 12.

DERBIA, æ. f. Impetigo apud Medicos.

DERBIŌSUS, a, um. Octav. Hor. 1. 10. Derbioſi oculi, quos Impetiginoſos dicimus.

DERBICES, Populi ſunt juxta Caucaſum montem. Hi ſupra Stoicam ſeveritatem minimum quodque delictum pœna capitis puniunt: terram venerantur: fœmininum animal neque edunt, neque ſacrificant: qui LXX. annos exceſſerunt jugulant, cognatorum carnes vorant, anus ſtrangulant, deinde ſepeliunt: citra ſeptuageſimum annum obeuntes non edunt, ſed humant, ut lib. 11. Strabo ſcribit.

DERCE, [Δέρκη] Veneris filia nonnullis dicitur, quæ in mare prolapſa, a piſcibus in cœlum mox tralatis ſervata fuit: quo nomine, Syri in menſam piſces non admittunt: ſed ab his abſtinent. Alii eandem cum Derceto faciunt, de qua poſtea. V. Cæl. Rhodig. lib. 23. cap. 5.

DERCE, Fons eſt frigidiſſimus æſtate, inter Bilbilim & Segobrigam, in ripa fere Salonis amnis.

DERCEA, æ. f. Herba Apollinaris. Apul. de Herb. cap. 22.

DERCĔTO, ûs. ut Sappho Sapphus, Nomen cujusdam deæ, de qua Diodor. lib. 3. Juxta Aſcalonem lacus eſt, ubi templum inſignis deæ, quam Syri vocant Δερκετὼ, muliebri ſpecie: reliquum vero corpus figura piſcis, cujus filia Semiramis, a columbis educata ſit. De hac Plin. lib. 5. cap. 13. & 23. ubi dicit eam alio nomine Atargaten dici. Idem dicit Strabo lib. 15. ad fin. Ovid. Met. 4: a v. 45. Scribitur & Dercetis & corrupte Dircetis, a nonnullis etiam Dirce perperam. V. ATERGATIS.

DERCYLLIDAS, [Δερκυλλίδης] Lacedæmonius quidam fuit, qui quod vafer eſſet ac ferinus, Scythos eſt cognominatus. Hæc Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. 27.

DERDÆ, [Δέρδαι] Populi Indiæ, Strab. lib. 15. Megaſthenes de formicis ait, apud Derdas, quæ maxima natio eſt Indorum montanorum, ad orientem expoſitorum, collem quendam eſſe trium millium ſtadiorum ambitu, & ſub eo aurifodinas, quas formicæ effodiunt, vulpibus magnitudine non minores, mira celeritate, victum ex venatione comparantes. Plura vide apud eundem.

DERELINQUO, īqui, ictum, [καταλιμπάνω, καταλείπω, ἀπολείπω] ere. Cic. pro Cæcin. 103. Derelinquo jam communem cauſam, populi Romani jus in veſtra fide ac religione depono.
Deſerere & derelinquere. Cic. 3. Verr. 120. Permulti locupletes homines, magni & navi aratores agros latos (hodie legitur Lætos) & fertiles deſererent, totaſque arationes derelinquerent.
Animum in gravi derelinquere cœno. Catul. Epigr. 17. 25.

DERELICTUS, Partic. [καταλειφθεὶς] Plin. lib. 10. cap. 60. Irrita fiunt ova, derelicta incubatione.
Pro derelicto habere rem. Cic. 8. Att. 1. Hæc oppida, atque oram maritimam illum pro derelicto habere. Jabolenus l. quod ſervus D. de ſtipulat. ſervor. Quod ſervus ſtipulatus eſt, quem dominus pro derelicto habebat, nullius eſt momenti: quia qui pro derelicto rem habet, omni modo a ſe rejecit.
Derelictus ab omni ſpe. Cic. 1. in Catil. 25. Nactus eſt ex perditis, atque ab omni non modo fortuna, verum etiam ſpe derelictis conflatam improborum manum.
Incultum & derelictum ſolum. Cic. de Clar. Orat. 16.
Derelicta & Celebris regio, contraria. Author ad Heren. lib. 3. 31. Item commodius eſt in derelicta, quam in celebri regione locos comparare.

DERELICTUS, ûs. [ἀπόλειψις] Gell. lib. 4. cap. 12. Sive quis arborem ſuam vineamque habuerat derelictui, non id ſine pœna fuit.

Derelictio, ōnis. f. [κατάλειψις] Cic. 3. Off. 6. Sed communis utilitatis derelictio contra naturam est: est enim injusta.

Deremistæ, Liburniæ populi in conventu Naronæ coloniæ, sicut scribit Plin. lib. 3. cap. 22.

Derĕpente, [ἐξαίφνης] Raptim. Una est dictio, (ut ait Donatus) adverbiis enim præpositiones separatim non adduntur. Ter. Hec. 4. 1. 3. Ita corripuit derepente tacitus sese ad filiam. Cic. pro Ligar. 13. Tu derepente irrupisses, & clamare cœpisses. Cic. 1. de Divin. 66.

Sed quid oculis rapere via est derepente ardentibus? Lambin. Rabere, q. V.

Derepentĭno, Etiam quasi adverb. Apul. Florid. 3. p. 353. Quid derepentino ab hoc splendidissimo conspectu vestro distulerim, &c. conf. ibid. p. 365. Sed rectius dividimus, De Repentino.

Derēpo, Compositum ex De & Repo. Plin. lib. 8. cap. 36. Ingrediuntur & bipedes, arborem aversi derepunt. De ursis.

Deretini, [Δηρητῖνοι] Liburniæ populi in Naronam coloniam jura petentes, ut vult Plin. lib. 3. cap. 22.

Derideo, si, sum, ēre. [καταγελῶ, καταμειδιάω, ἐκμυκτηρίζω, ἐπειρωνεύω] Donatus, Ridet qui simpliciter ridet: Deridet qui cum alterius irrisione & contemptu ridet. Cic. 7. Verr. 103. Derisum credo esse hominem amentem a suis consiliariis. Ovid. 5. Trist. 11.

Derident stolidi verba Latina Getæ. Burm. Et rident, ex MSS.

Deridere atque contemnere. Cic. 3. de Orat. 51. Quare omnes istos me authore deridete atque contemnite.

Deridere & ludere. Cic. pro Flacco 76. Pergameni te deriserunt. quid tu? ludi te non intelligebas?

Derideri & Arrideri, contraria. Cic. de Opt. Gen. Orat. 11. Satis enim his res ipsa respondet, quum aut non adhibeantur ad causas, aut adhibiti derideantur: nam si arrideantur, esset idipsum Atticorum.

Deridere sententiam, pro Improbare seu opinionem confutare. Ulp. in l. sed an ultro. D. de Negot. gest.

Derīsus, Partic. [καταγελασθεὶς] ut, Derisum atque contemptum beneficium. Cic. 5. Verr. 215.

Derīsus, ûs. [καταμειδιασμὸς] Quintil. lib. 6. cap. 4. A derisu non procul abest risus.

Lenis derisus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Derīsio, ōnis. f. Arnob. 7. p. 239. princ. Derisionis materia. Et Lactant. 4. 18. Si non credideritis ei, neque exaudieritis annuntiationem ejus, eritis derisio in gentibus. Scioppius Animadv. p. 11. superstitiosum putat Vossium, qui recte dici Derisionem neget, cum Irrisionem Cicero dixerit.

Derīsor, ōris. m. [καταγελαστής] Plin. 11. 52. Supercilia quibus juxta tempora inflexa, derisores significant. Pro Parasitis & scurris, qui dicacitate & derisionibus aliorum dominos oblectabant, sibi quærentes victum, Plautus Derisores posuit. Capt. 1. 1. 3. & Hor. 1. Epist. 18. 11.

Alter in obsequium plus æquo pronus, & imi Derisor lecti.

Id est, Parasitus, qui in ima parte lecti ad pedes adstans domini scurratur. Nam accubantibus dominis servi stabant ad pedes. Atque hi ipsi scurræ & adulatores cum alios, tum dominos ipsos plerumque deridebant habebantque ludibrio. conf. Hor. 2. Sat. 6. 54. & in Arte Poet. v. 433. Sen. Epist. 27. Suasit illi Satellius Quadratus stultorum divitum arrosor, & quod sequitur, arrisor, & quod duobus his adjunctum est, Derisor. Caligula Derisores vocabat, qui cum hæredem se scripsissent, perseverarent tamen vivere, quasi pro ludibrio haberetur, qui non statim adire posset hæreditates, ut Suetonius in ejus Vita refert cap. 38. Et quia mimorum proprium deridere & subsannare, idcirco & hi Derisores appellati. Martial. lib. 1. Epigr. 5.

Qua Thymelem spectas, derisoremque Latinum,
Illa fronte, precor, carmina nostra lege.

Latinum autem istum scenicum sive mimum fuisse, ex ejusdem poetæ lib. 2. Epigr. 72. & lib. 9. Epigr. 29. clare constat.

Derisorius, Adj. ut Derisoriæ conditiones. Martian. in l. conditiones. D. de condit. institut.

Deridicŭlum, i. n. [καταμειδίασις] Irrisio. Plaut. Pseud. 4. 5. 7. Quam mihi illum verba per deridiculum dare. Lucret. lib. 3. 778.

Corporis deridiculum. Tacit. 12. Ann. 49. Ignavia animi, & deridiculo corporis juxta despiciendus.

Deridiculo esse. Tacit. 3. Ann. 57. 3. Deridiculo fuit senex fœdissimæ adulationis.

Per deridiculum audiri. Tacit. 6. Ann. 2. Togonius Gallus, dum ignobilitatem suam magnis nominibus inserit, per deridiculum auditur.

Deridiculum est. Liv. 9. Bell. Maced. Varro 1. de R. R. Sequetur ut duos villicos & duas villicas habere debeat: quod est deridiculum.

Deridiculus, a, um. Adj. [καταγελαστὸς] ut, Deridicula vanitas, apud Gell. lib. 10. cap. 12.

Derĭpio, ui, eptum, [καθαρπάζω] ĕre. Idem quod Diripere. Immo non idem H. St. [Nimirum sæpe hæc duo verba confunduntur, licet differentia ex compositione utriusque manifesta sit. V. Brœckh. ad Tibull. 1. 5. 40. & quos ibid. laudat. Plaut. Men. 5. 2. 117. Sed quis hic est qui capillo me huc de curru deripit?

Deripere velamina. Ovid. 6. Met. 566.

Deripere, in bonum quandoque accipitur. Virg. 2. Georg. 242.

— tu spisso vimine qualos,
Colaque prælorum fumosis deripe tectis.

Puto apud Tibullum aut Ovidium legi:

Ah lapis est, ferrumque, suam quicunque puellam
Verberat, e cœlo deripit ille Deos. H. St. Est ap. Tib. 1. 11. 59.

Dēreptus, a, um. Partic. ut, Dereptus cortex. Ovid. 1. Amor. 14. 13. & Derepta acus, ibid. v. 18. Derepta leoni pellis, Idem 3. Met. 52. quo loco plura Heinsius. Male in nonnullis libris legitur Direpta.

Deris, [Hesych. Δέῤῥις] Græci appellant Pelles nautieas, quas nos vocamus Segestria. Festus. V. Dacer.

Derīvo, [παράγω, παροχετεύω] āre. Alio de rivo deducere.

Ab aliquo aquam derivare. Plaut. Trucul. 2. 7. 12. Columel. lib. 2. cap. 8. Et omnem humorem in colliquias, atque inde extra segetes derivemus.

Derivare aquam, Sulco deducere. Festus.

Ex fontibus derivata. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Hoc fonte derivata clades. Hor. 3. Od. 6. 19. de adulteriis.

Derivare, per translationem, ut Derivare iram alicujus in se. Ter. Phorm. 2. 1. 9. Atque in me omnem iram derivem senis?

Derivare crimen. Cic. pro Milon. 29. Fecerunt id servi Milonis (dicam enim non derivandi criminis causa, sed ut factum est) neque imperante, neque sciente, neque præsente domino, quod suosquisque servos in tali re facere voluisset. Derivatio, (inquit Donatus) dicitur Inflexio criminis ab eo ad quem pertinebat, ad eum ad quem non pertinet.

Derivare suam culpam in aliquem. Cic. 4. Att. 3. Habebat ille quidem difficilem manifestamque causam, sed tamen causam: id poterat inficiari, poterat in alios derivare, poterat etiam aliquid jure factum defendere. Idem 4. Verr. 49. Quid est quamobrem putes te tuam culpam non modo derivare in aliquem, sed communicare cum aliquo posse?

Derivata expectatio largitionis agrariæ in agrum Campanum. Cic. 2. Att. 31. Omnis expectatio largitionis agrariæ in agrum Campanum videtur esse derivata: qui ager, ut dena jugera sint, non amplius hominum quinque millia potest sustinere.

Derivare responsionem alio. Cic. 3. Verr. 149. Hoc est, Ad rem non respondere recta.

Partem curæ & cogitationis in rem aliquam. Cic. 11. Philipp. 22. Tamen rerum natura cogit te necessario referre animum aliquando ad Dolabellam persequendum, & partem aliquam in Asiam & Syriam derivare curæ & cogitationis tuæ.

Derivo, pro Averto, interverto. Cic. 5. Tusc. 72. Transeat idem iste sapiens ad Rempub. tuendam, quid eo possit esse præstantius, quum contineri prudentia utilitatem civium cernat, justitia nihil in suam domum inde derivet? reliquis utatur tot, tamque variis virtutibus? Budæus.

Derĭvatio, onis. f. [παραγωγὴ] Cic. 2. Off. 4. Adde ductus aquarum, derivationes fluminum. Liv. 5. 15. Et Quintil. lib. 3. 7. Utendum proxima derivatione verborum.

Derivatīvus, a, um. apud Grammaticos & Vet. Gloss. Derivativum, παραγωγόν.

Derivator, oris. apud Boethium.

Dermaticum, [δερματικὸν] Vocabatur antiquitus Pecunia, quæ ex divenditis pellibus irrationalium supererat, teste Lycurgo Rhetore.

Dermoptera, n. plur. [δερμόπτερα] dicuntur Aristoteli Volucria, quibus cutis pro pennis est: cutipennia voces licebit.

Derōdo, si, sum, [καταβιβρώσκω] ere. Idem pro Rodere. Plin. lib. 11. cap. 37. Et cochleæ dentes habent: indicio est a minimis earum derosa vitis.

Deroso flore ederæ. Plin. lib. 12. cap. 17. Et Cic. 1. de Divin. 44. Lanuvii clypeos a muribus esse derosos.

Derŏgo, [ἀπομειόω, καταλύω, προσκαταλύω, ὑποτιάζω] are. quum Quid ex lege veteri, quo minus fiat, sancitur lege nova, inquit Festus. V. abrogo. Cic. 3. Att. 23. Ex Rogationis tribunitiæ formula: Siquid in hac rogatione scriptum est, quod per leges plebisve scita, hoc est, quod per legem Clodiam promulgare, abrogare, derogare, obrogare, sine fraude sua non liceat, non licuerit, &c.

De lege aliquid derogari, aut legem abrogari, aut aliquid ex parte commutari indignius esse, quum populo cognoscendi, & probandi, aut improbandi potestas nulla fiat. Cic. 2. de Invent. 134.

Ex æquitate aliquid derogare. Cic. 2. de Invent. 136. Nam summa impudentia est, eum qui contra quod scriptum sit, aliquid probare velit, non æquitatis præsidio id facere conari. Siquid igitur ex hac ipsa quippiam accusator deroget, omnibus partibus justius & probabilius accusare videatur. [V. not. VV.DD. ad loc. Suspicor Cuipiam legendum.

De magnificentia alicujus. Id est, Detrahere, authore Festo. Cic. 2. de Invent. 175. Quare aut de magnificentia, aut de honestate quiddam derogetur.

Aliquid ex lege fatorum. Sen. in Præf. lib. 1. Nat. Quæst.

Sibi. Cic. pro Rosc. Amer. 89. contr. Arrogare. Non enim mihi tantum derogo, (tametsi nihil arrogo) ut te copiosius, quam me putem posse dicere.

De fide testium adversarii. Cic. pro Cæcin. 3.

Fidem alicui. Cic. pro Flacc. 9. Non quo nationi huic ego unus maxime fidem derogem.

Gratiam alicui. Plin. lib. 7. cap. 28. M. Sergio, ut quidem arbitror, nemo quenquam hominum jure prætulerit: licet pronepos Catilina gratiam nomini derogarit.

In commune nihil derogent. Tacit. 13. Ann. 27.

Derogatur legi, quum pars detrahitur, ait Modestinus: Abrogatur legi, quum prorsus tollitur, l. 102. D. de verb. signif. [Latinitas postulat, ut vel Abrogatur lex h. l. legatur, vel v. Legi deleatur, nisi peculiare quid obtinet ejus ætatis Latinitas JCtorum. V. abrogo.

Derŏgātio, onis. f. Auctor ad Heren. 2. 16. Cum duæ leges inter se discrepant, videndum est primum, num qua obrogatio aut derogatio sit.

Derŏgātor, oris. m. Detractor. Sidon. 3. Epist. 13. Importunus petendi, derogator negati, æmulator accepti. & 3. Epist. 14. De cæteris studii nostri derogatoribus, &c.

Derogātīvus, a, um. ut Præpositio derogativa, apud Diomed. Grammat. p. 325.

Derŏgātōrius, a, um. Idem, ut, Derogatorium edictum, apud JCtos.

Derogĭto, are. frequent. Plaut. Asin. 2. 2. 60.

Placide ergo unumquodque derogita, ut acquiescam. Hoc est, Vehementer multumque roga & precare.

Derosus, V. derodo.

Derrha, [Δέῤῥα] Macedoniæ oppidum, in sinu Thermaico, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 10.

Derrhiatis, Diana cognominata, ut Pausanias scribit, a Derrhio, non procul a Taygeto, cujus simulacrum sub dio constitutum ait. Hujus deæ templum etiam Stephanus commemorat: Ait enim Derrham, non Derrhium, locum esse Laconiæ, unde sit Gentile Derrhæus, vel Derrheates, unde Derrheatidis Dianæ templum.

Dersæi, sive (ut alii legunt) Derses, [Δερσαῖοι] Populi sunt Græcorum in litoribus Thraciæ, quorum meminit Herodot. lib. 7.

Dertōna, [Δερτῶνα] Taurinorum urbs Ptolemæo: hodie Tortona.

Dertusani, Hispaniæ citerioris populi. Plin. lib. 3. cap. 3. Tarracone disceptant populi XLIIII. quorum celeberrimi civium Romanorum Dertusani, Bisgargitani, &c.

DERUMPO, ūpi, uptum, [καταῤῥήγνυμι] ere. Idem quod Abrumpere, Dirumpere: a quo

DERUPTUS, [κατεῤῥαγὼς] Partic.
Collis arduus & deruptus. Tacit. 2. Ann. 80. 5. hoc eſt Abruptus, ſive Præruptus.
Rupes deruptæ. Tacit. 9. Ann. Et pars maxima inermes per invia & rupes deruptas præcipitantes fugerunt. Ubique tamen legitur Diruptas. [V. DIRUPTUS, ubi tanquam ex Livio affertur idem locus.
Tumulus altior, deruptiorque. Liv. 38. 2. In altiorem deruptioremque undique tumulum conceſſere. Alias legitur Diruptiorem, ſed prior lectio eſt caſtior.
Deruptum, pro Præcipitio. ut, Multi pavore in derupta præcipitati. Liv. 38. 2. extr.
Dimiſſo equo per derupta, & avia, ſequenteis fruſtratus eſt. Tacit. lib. 4. 45. 2. & 6. Ann. 21.

DERUNCĪNO, [ἐκβοτανίζω] are. Runcina diſſecare & diſſipare. V. Cæl. Ant. Lect. 8. 4. Tractum a Runcinis, quæ majores ſerræ dicuntur, quibus fabri lignarii majora ligna ſecant. Plaut. Milit. 4. 4. 6. Ut lepide deruncinavit militem.

DERUNCINĀTUS, a, um. Runcina diſſectus. Plaut. Capt. 3. 4. 108. Ego deruncinatus, deartuatus ſum miſer hujus ſceleſti technis. Non inſcita eſt translatio. V. Turneb. Adverſ. 14. 7.

DERUNCINATIO, onis. f. apud Columel.

DERUNCINATOR, oris. m. apud Auguſtin.

DERUO, ui, ŭtum, [καταπίπτω] ĕre. Deorſum ruere. Apul. Delapſus deruiſſem. 7. Met. p. 196.
Deruere de laudibus, [καταβάλλειν] pro Detrahere. Cic. 16. Att. 12. Et de laudibus Dolabellæ deruam cumulum.

DERUPTUS, V. DERUMPO.

DERUSIÆ, Oratores fuerunt Perſici, teſte Herodoto lib. 6.

DERXENE, Regio, per quam fluit Euphrates fluvius, authore Plin. lib. 5. cap. 34.

D E S

DES, olim pro BES, dicebatur As, dempto triente. Eſt vero Bes octo unciarum pondus. q. V.

DESĂCRO, [καθιερόω] are. Idem quod Sacrare vel Conſecrare. Stat. 9. Theb. 586.
Quercus erat, Triviæ quam deſacraverat ipſa. V. DESECRO.

DESACRATUS, V. DESECRATUS.

DESÆVIO, īvi, & ii, ītum, [ἀγελαίνομαι, κατασκήπτω] īre. Deſinere ſævire. Lucan. lib. 5. 303.
— nec dum deſæviat ira, Expectat.
Dum pelago deſævit hyems. Virg. 4. Æn. 52.
Deſævire, Valde ſævire. Columel. lib. 6. cap. 2. de bubus domandis, Patere unum diem noctemque deſæviant. Id eſt, Petulanter agant. Sueton. in Neron. cap. 29.
In omnes deſævit. Claud. 1. in Eutrop. 182.
Sanguine plebejo deſævire, Sævire in plebem. Stat. 12. Theb. 738.

DESALTO, [ὀρχέομαι] are. Saltationem peragere. Sueton. in Calig. cap. 54. Deinde repente, magno tibiarum & ſcabellorum crepitu, cum palla, tunicaque talari proſiluit, ac deſaltato cantico abiit.

DESCENDO, di, ſum, [καταβαίνω, κατέρχομαι] ere. Proprie ſignificat E loco ſuperiore in inferiorem ire.
De caſtello. Cic. pro Cæcin.
Deſcendiſſetque de roſtris. Varr. 1. de R. R. cap. 54.
Deſcendimus ad noſtras naviculas. Cic. 4. Acad. 148. V. NAVIS.
Ad forum. Cic. 1. Att. 13. Nam plerique procerum habitabant in collibus, & Fora erant humiliora. Sueton. Jul. cap. 13. Cum mane ad Comitia deſcenderet. In Campum ſcil. V. CAMPUS, & Deſcendere in æquum. Cic. 2. Philipp. 15. Hodie non deſcendit Antonius. V. omnino Grævium ad loc.
Equo, & ex equo. Liv. 2. 20. Tum ad equites Dictator advolat, obteſtans ut feſſo jam pedite deſcendant ex equis. Cic. de Senect. 34. Quum ingreſſus iter pedibus ſit, in equum omnino non aſcendere: quum equo, ex equo non deſcendere. De Maſiniſſa.
In locum aliquem. Cic. 2. Tuſc. Poſt meridiem in Academiam deſcendimus.
In roſtra. Cic. 3. Off. 80. V. & ad h. l. Græv.
Deſcendere radice dicuntur arbores. Plin. lib. 16. cap. 31. Æſculus quantum corpore eminet, tantum radice deſcendit.
In altum, & alte, dicuntur radices. Columel. lib. 11. cap. 3. Subjacens ſoli duritia, non patitur in altum deſcendere. Plin. lib. 15. cap. 31. Quidam non altius deſcendere radices, quam ſolis calor tepefaciat.
In mare deſcendit Tybris. Lucan. lib. 6. 77. Ita etiam qui ſecundo flumine navigat dicitur deſcendere. Sueton. Tib. cap. 10. extr. Relictis Romæ uxore & filio, confeſtim Oſtiam deſcendit.
Deſcendere prædatum in agros. Liv. 3.
Deſcendunt in plana corylus, cornus, &c. Id eſt, Creſcunt & in planis locis. Plin. lib. 16. cap. 18.
Deſcendit e vicino. Plin. lib. 37. cap. 9. Multum ab ea diſtat hyacinthos, tamen e vicino deſcendens. De coloris ſimilitudine in Gemmis. Ita paulo Supra quoque. Alius ex hoc ordo purpureis dabitur, & ab illis deſcendentibus. i. e. ὑποπορφυρίζουσι. V. infra Deſcendit ad Hyac.
Gradibus deſcenditur. Cic. 3. de Orat. 225. Eſt item contra quiddam in remiſſione graviſſimum, quoque tanquam ſonorum gradibus deſcenditur.
Deſcendit & hiat rimis ingentibus theatrum. Plin. Epiſt. Ingentibus enim rimis deſcendit & hiat: ſive in cauſa ſolum humidum & molle, ſive lapis ipſe gracilis & putris.
Concedere alteri, & ad conditionem alterius deſcendere. Cic. 2. de Invent. Qua in re vel concedere alteri, vel ad conditionem alterius deſcendere, & in præſentia quieſcere, atque aliud tempus expectare oportebit.
Deſcendere paratus ad omnia. Cæſ. 1. Bell. Civil. 9. Sed tamen ad omnia ſe deſcendere paratum, atque omnia pati Reipub. cauſa.
Deſcendo, abſolute. Cic. 2. Verr. 177. Placet mihi iſta defenſio, deſcendo. Id eſt, Acquieſco.
Deſcendit, id eſt, Effluit, excidit. Cic. Somn. Scip. init. Cujus ego nomine ipſo recreor, ita nunquam ex animo meo deſcendit optimi viri memoria.
Deſcendere ad accuſandum. Cic. pro Cluent. Ex quo intelligi poſſit debuiſſe Cluentium magnopere cauſæ confidere, quod certiſſimis criminibus & teſtibus fretus ad accuſandum deſcenderit.
Ad accuſationem. Cic. pro Cœlio.
In aciem. V. ACIES.
Deſcendere in æquum, in planitiem, in aciem, in certamen, Idem ſignificant. Valla 5. 36. Deſcendo in prælium, deſcendo in forum, deſcendo in campum dicimus: non quia de loco ſuperiore in inferiorem deſcendimus, ſed quia de loco tuto in locum diſcriminis: opinor quod qui in loco celſiore ſe tenet, pugnam detrectare exiſtimatur: quem quum relinquit, & in locum æquum venit, atque deſcendit, mentem ſe pugnandi habere declarat. Ideoque non fere dicitur in forum deſcendere, niſi qui pugnandi & defendendæ litis cauſa venit in forum, non rerum venalium coemptor ac negotiator. Et in campum deſcendere non niſi qui litis, dignitatisve cauſa (ſicut in campo Martio fiebat) certaturus vadit. Nec in prælium pugnamve deſcendere, quod in loca inferiora deſcendat. Non enim locus eſt pugna, & prælium, quum nihil interſit qualis locus ſit, planus, an montuoſus, in quem ſe confert qui in pugnam deſcendere dicitur. ut apud Virg. 11. Æn. 450. (ſatis autem erit in re perſpicua unum exemplum protuliſſe)
Inſtructos acie Tyberino a flumine Teucros,
Tyrrhenamque manum totis deſcendere campis. Hactenus Valla. Liv. 7. Primo credere duces Gallorum deſcenſuros in æquum Romanos. Cic. 2. Tuſc. 62. Nullum ab iis qui in id certamen deſcendant, devitari dolorem? V. Ad forum ſupra, infra campum.
Alvus deſcendit. Celſ. lib. 3. cap. 7. Ubi pluribus diebus non deſcendit alvus, docet aut ſubitam dejectionem, aut febriculam inſtare.
In amicitiam deſcendere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 31. In amicitiam autem quæ ſimiles jungit, non deſcendam.
In aures. Hor. in Arte Poet. 387. — ſi quid tamen olim
Scripſeris, in Metii deſcendat judicis aures.
Ad extremum auxilium. Cæſ. 3. Bell. Civil. 9. Quum eſſent infirmi ad reſiſtendum, propter paucitatem hominum, crebris confecti vulneribus, ad extremum auxilium deſcenderunt, ſervosque omnes puberes liberaverunt.
Ad noviſſima auxilia. Brutus Cic. Si peſſimus caſus fuerit ad noviſſima auxilia deſcendemus. Ex Budæo.
In campum. Hor. 3. Od. 1. 11. — hic generoſior
Deſcendat in campum petitor.
Deſcendere in campum ut Deſcendere in arenam, etiam illa Deſcendere in cauſam, Deſcendere in partes. H. St.
In cauſam. Cic. 8. Att. 1. Quo minus mirere ſi invitus in eam cauſam deſcendo, in qua neque pacis, neque victoriæ ratio quæſita unquam eſt. Per translationem de partibus Pompejanis loquens. Liv. 6. Bell. Maced. Si ſemel in cauſam deſcenderit, nihil integrum futurum eſt.
Olera, quæ celeriter deſcendunt. Celſ. lib. 1. cap. 6.
Ad conditionem alicujus. Cic. 7. Fam. 8. Alterutram ad conditionem deſcendere vult Cæſar, ut aut, &c.
Ad extremum conſilium. Cæſ. 5. Bell. Gall. 29. Poſtremo quis hoc ſibi perſuaderet ſine certa re Ambiorigem ad extremum conſilium deſcendiſſe?
Ad extrema. Cic. 10. Fam. 32. Si nihil in Lepido ſpei ſit, deſcenſurum ad extrema: & non modo nationes, ſed etiam ſervitia concitaturum.
Ad curas alterius. Plin. Epiſt. Salva magnitudine tua, deſcendas oportet ad meas curas, quum jus mihi dederis referendi ad te de quibus judico.
In dimicationem vitæ pro patria. Author ad Heren. lib. 4.
Fabula deſcendit in gentes. Propert. lib. 3. 3. 67.
An ficta in miſeras deſcendit fabula gentes,
Et timor haud ultra, quam rogus eſſe poteſt? Eſcendit, alii V. Brœkhuſ.
Ferrum deſcendit in ilia. Ovid. 3. Met. 67.
Ad inimicitias deſcendere. Cic. pro Muren. 56.
In jugulum enſe. Claud. de Bell. Get. 601.
Altius haud unquam toto deſcendimus enſe
In jugulum Scythiæ.
Ad juris civilis perdiſcendi occupationem. Cic. 1. de Orat. 252.
In omnia familiaritatis officia. Plin. in Paneg. cap. 85. Deſcendis in omnia familiaritatis officia, & in amicum ex imperatore ſubmitteris.
In partes. Tacit. 15. Ann. 32. Igitur ubi conjuratis præfectum quoque Prætorii in partes deſcendiſſe, crebro ipſius ſermone facta fides, promptius, &c.
Toto deſcendit corpore peſtis, id eſt, incendium. Servius. Virg. 5. Æn. 683.
Ad preces deſcendere dicitur, Qui quum poſcere aliquid poſſit & pro ſuo jure imperare, tamen ita ſe demittit, ut malit illud exorare, & inferiori ſupplex eſſe. Sen. Hippol. v. 669.
Ad pugnas. Valer. 3. Argon. 518.
Deſcendere in ſeſe. Id eſt, Conſiderare ſeipſum. Perſ. 4. Sat. 23.
Ut nemo in ſeſe tentat deſcendere. Quod, alia dicendi formula, Secum habitare dicitur.
Vulnus deſcendit magno hiatu. Stat. 12. Theb. 340.
Lapſu molli deſcendunt Zephyri. Valer. 1. Argon. 686.
Deſcendit ad hyacinthum hæc gemma. Plin. lib. 37. cap. 9. Alterum earum genus deſcendit ad hyacinthos. Et paulo poſt, Quintum ad viciniam cryſtalli deſcendit. V. ſupra, Deſcendit e vicino.
Ad minora deſcendere. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Deſcendere, pro Ortum aut natum eſſe ab aliquo, apud Ulpianum, & cæteros. Hinc a nobis nati deſcendentium nomine veniunt, qui cum aſcendentibus rectam lineam conſtituunt, de qua vulgatum illud, Nullos aſcendentes inter ſe poſſe connubium contrahere.

DESCENDENS, Partic. [κατερχόμενος] Cic. pro Planc. 33. P. Naſica domum deſcendens, &c.

DESCENSUS, a, um. Adj. Prudent. Apoth. v. 1007.
Deſcenſos naſcendo gradus retexit.

DESCENSUS, ûs. Subſt. [κάθοδος] Virg. 6. Æn. 126.
— facilis deſcenſus Averni. Id eſt, Ad Avernum. Plin. lib. 16. cap. 26. Ipſo deſcenſu Jovis ſpeluncæ.

DESCEN-

Descensio, onis. f. Idem. [κατάβασις] Plin. lib. 20. cap. 17. Item ad scabiem, pruriginem, psoras, in descensione balneorum. i. e. Insessione vel Semicupio medicato, ut medici vocant.
Descensiones facere. Liv. 22. 31. Prius quam in continentem descensiones facerent. Id est, Descenderent. Gronov. Exscensiones.

Descisco, ivi, itum, [ἀφίστημι] ĕre. ex De & Scisco compositum; est Ab imperio se, ductuque alterius subtrahere. ut Milites a duce, populi a domino, discipuli ab opinione magistri, quem prius sequebantur, præsertim ad alterius vel imperium vel sententiam se transferentes. Hæc Valla lib. 5. Liv. 2. 19. Præneste a Latinis ad Romanos descivit.
Ab excitata fortuna ad inclinatam & prope jacentem desciscere. Cic. 2. Fam. 16.
Desciscere a consuetudine parentum. Plin. 3. Epist. 20. Sic desciscere ab antiqua institutione. Cic. 4. de Fin. 19.
A natura. Cic. 3. Tusc. 3.
Ab opinione alterius. Gellius 3. 16. Eam rem Cæcilium non inconsiderate dixisse, neque temere a Menandro, atque a multorum opinionibus descivisse.
A Rep. Cic. pro Rabir. 23.
A se. Cic. 2. Att. 19. Neque unquam mihi veniet in mentem, Crasso invidere: neque pœnitere quod a me ipse non desciverim.
Ab societate. Vell. 2. 100. 2.
A veritate. Cic. 4. Acad. 46.
A vita, Excedere e vita. Cic. 3. de Fin. 61.
A Populo Romano ad Illergetes. Liv. 28. 29.
Desciscere aperte. Liv. 1.
Desciscere in pratum. Plin. lib. 18 cap. 16. Si sit humidum solum, herbosumve, vincitur, & desciscit in pratum.
Apes descivere favis. Claud. de Sex. Conf. Hon. 261.

Descitum, [ἀφί-σται] Imperf. pass. Liv. 6. Bell. Pun. Quorum de sententia maxime descitum a Romanis constabat.

Descobinatus, [καταξυσμένος] Saucius, abrasus, defectus. Varro Meleagr. apud Nonium 2. 236. Sin autem delectationis causa venamini, quanto satius est salvis cruribus in circo expectare, quam his descobinatis in sylva currere? V. Arnob. 6. p. 200.

Describo, psi, ptum, [ἀπογράφω, διαγράφω, καταγράφω] ĕre. Proprie est, quod barbare vulgo Copiare dicitur Exemplare, vel Transumere, aut Transcribere. Cic. 2. Att. Edicta ejus & conciones describunt, & legunt.
Describere librum ab aliquo, id est, ad exemplar quod aliquis habet. Cic. 13. Att. 21. Scripsit enim Balbus ad me, se a te quintum de Fin. librum descripsisse. Ibidem, Mirifice Cerelia studio videlicet philosophiæ flagrans, describit a tuis.
Describere comœdias Græcas, pro Verbis Latinis eas exprimere, & ad exemplum earum similes, ejusdemque argumenti componere. Ter. in Prol. Eun. 7.
Qui bene vertendo, & eas describendo male,
Ex Græcis bonis, Latinas fecit non bonas. V. MALUS adj.
Quanquam τὸ Describere ibi pro Disponere dici potuit, ut Fr. Fabricius putat. [Eugraph. & Faern. ac Bentl. ex MSS. Et eadem scribendo male, ediderunt. q. V.
Hominum sermones moresque describere. Id est, Effingere imitando. Cic. in Orat. 138.
Describere rationes. Cic. 4. Acad. Hæc quum vera esse concessero, si adjiciam jusjurandum, sapientemne prius quam Archimedes eo inspectante rationes omnes descripserit eas, quibus efficitur multis partibus solem majorem esse quam terram, juraturum putas?
Describere, [διανέμεσθαι] Videtur aliquando significare Definire, & partiri, sive Dividere & distribuere. Cic. 3. Verr. 215. Quod nisi omnis frumenti ratio, ex temporibus esset, & annona, non ex numero, neque ex summa consideranda, nunquam tam grati hi sesquimodii Q. Hortensi fuissent: quos tu quum ad mensuræ tam exiguam rationem Populo Romano in capita descripsisses, gratissimum omnibus fecisti. Et 2. de Lege Agr. 84. Adjungit Stellatem campum in agro Campano, & in eo duodena describit in singulos homines jugera. Idem pro Rabir. Quæque multi homines necessarii secundis Posthumii rebus descripta sustinuerunt, nunc ejus afflictis fortunis universa sustinet. Id est, Inter se partita & divisa. Sic. Justin. lib. 16. 3. Quum Athenienses victis Persis, Græciæ tributum in tutelam classis descripsissent. Ex Budæo.
Describere officia. Cic. 4. Acad. 114.
Jura. Cic. 5. Verr. 27. Sic describere jussa populis, Apud eundem 2. de Legib.
Civitatibus pro numero militum, pecuniarum summas. Cic. 5. Verr. 61.
Urbis partes ad incendia. Cic. 1. in Catil. 9.
In genera. Cic. 2. de Orat. 288. Sed hæc ipsa minus mihi videor multa in genera descripsisse. Plin. lib. 2. cap. 7.
Descriptus populus censu, ordinibus, ætatibus, plus adhibet in suffragium consilii, quam fuse in tribus convocatus. Cic. 3. de Legib. 44. Id est, Partitus & digestus.
Describere [καταγράφειν] est aliquando Exprimere, & proprietatibus quibusdam quasi quadam pictura, ante oculos ponere. Plaut. Asin. 2. 3. 21.
Truculentis oculis, commoda statura, tristi fronte.
M. Non potuit pictor rectius describere ejus formam. Idem Milit. 3. 1. 165.
Bonus hercle ut malos descripsit mores.
Mulierem aut alium quempiam describere. Cic. pro Cœlio 50.
Ingenii sui finibus aliquid. Cic. 1. de Orat. 214. Crassus vero mihi noster visus est Oratoris facultatem non illius artis terminis, sed ingenii sui finibus immensis pene describere.
Definire & describere verbum aliquod. Cic. in Partit. Uter enim definiendo describendoque verbo, magis ad sensum judicis opinionemque penetrarit, &c.
Definire rem verbis & breviter describere. Cic. 1. de Invent. 11.
Naturam alicujus certis signis. Author ad Heren. lib. 4.
Describere aliquando est Notare & occulte indicare. Cic. pro Milon. 48. Videlicet me latronem ac sicarium abjecti homines & perditi describebant.
Describere in deos. Plin. lib. 18. cap. 28. Neque est ei minor veneratio, quam descriptis in deos stellis.
Describere pecuniam, vel sumptum, aut vectigal. Id est, Hanc huic, hanc illi summam pecuniæ, quam solvere debeat, definire: id quod in exigendis tributis fieri solet. Cic. pro Flacc. 32. In quo igitur Prætoris est diligentia requirenda? in numero navium, & in descriptione æquabili sumptus? dimidium ejus quo Pompejus erat usus, imperavit, non potuit parcius. Descripsit autem pecuniam ad Pompeji rationem, quæ fuit accommodata L. Syllæ descriptioni: qui quum omnes Asiæ civitates proportione in provincias descripsisset, illam rationem in imperando sumptu & Pompejus & Flaccus sequutus est. Ad Pompeji rationem, id est, Secundum Pompeji descriptionem. Idem ad Q. fratr. 1. 1. Nomen autem publicani aspernari non possunt qui pendere ipsi vectigal sine publicano non potuerint, quod iis æqualiter Sylla descripserat.
Orbem radio describere. Virg. 3. Ecl. 41. Hoc est, Metiri. Proprium Mathematicorum verbum. Idem 6. Æn. 849.
— Cœlique meatus Describent radio. Cic. de Senect. 49. Mori videbamus in studio dimetiendi cœli atque terræ C. Gallum, familiarem patris tui, Scipio. Quoties illum lux noctu aliquid describere ingressum, quoties nox oppressit, cum cœpisset mane?
Describi, pro Transferri. Sen. Epist. 109. Non credis animas in alia corpora atque alia describi, & migrationem esse, quam nos dicimus mortem?

Descriptus, Partic. [καταγεγραμμένος] ut, Descriptæ leges. Ætatis partes descriptæ. Cic. de Senect. 5.
Dimensa atque descripta. Cic. de Senect. 59. Mirari se non modo diligentiam, sed etiam solertiam ejus, a quo essent illa dimensa & descripta. Id est, Concinne digesta. Mox subjicit, Et ei Cyrum respondisse, Atqui ego ista sum omnia dimensus, mei sunt ordines, mea descriptio, multæ etiam istarum arborum mea manu sunt satæ.
Descriptum distributumque est. Cic. 3. in Catil. 8. Ut quum urbem ex omnibus partibus, quemadmodum descriptum distributumque erat, incendissent, &c.
Jus civium generatim in ordines, ætatesque descriptum. Cic. 1. de Orat. 58.
Materiam orationis omnibus locis descriptam, instructam, ornatamque comprehendere. Cic. 2. de Orat. 145.
Ratio belli descripta. Cic. 2. in Catil. 13. Quemadmodum esset ei ratio totius belli descripta, docui.
Votiva pateat veluti descripta tabella. Vita senis. Hor. 2. Sat. 1. 33.
Compar. Natura nihil est aptius, nihil descriptius. Cic. 3. de Fin 74.

Descriptum, i. n. Tacit. 6. Ann. 24. Recitare factorum dictorumque descripta per dies.

Descripte, Adv. Cic. 1. de Invent. 49. In præsentia confuse & permixte, post descripte & electe. Sed alii habent Discrete.

Descriptio, onis. f. [καταγραφή, διαγραφή, ἐπιγραφή] ut, Descriptio & imago tabularum. Cic. 4. Verr.
Descriptio, Partitio, & digestio in ordines, aut familias, aut civitates, aut tribus, aut centurias.
Descriptio populi. Cic. pro Planc. 45. Decuriatio tribulium, descriptio populi, suffragia largitione devincta severitatem Senatus excitaverunt.
Civitatis. Cic. pro Sextio 137. Idem est: Partitio in ordines aut familias.
Urbis. Salubritatem, descriptionem, pulchritudinem urbis. Idem de Lege Agr. 2. 95.
Siderum. Idem de Nat. Deor. 2. 115.
Partium. Solers subtilisque descriptio partium. Idem ibid. 121.
Legionis. Sueton. Tiber. cap. 30. conf. Sallust. de Rep. Ordin. 2. 20.
Descriptio equitum peditumque. Cic. 4. Tusc.
Servorum vicatim tota urbe celebrare descriptionem. Cic. pro Domo sua 129.
Descriptiones temporum. Cic. 1. Acad. 9.
Descriptio pro Definitione. Author ad Heren. lib. 4. 52. Descriptio nominatur quæ rerum consequentium continet perspicuam & dilucidam cum gravitate expositionem. Cic. 1. de Orat. Philosophi denique ipsius, qui unus omnia pene profitetur, est tamen quædam descriptio, ut is qui studeat omnium rerum divinarum atque humanarum vim, naturam causasque nosse, & omnem bene vivendi rationem tenere & persequi, nomine hoc appelletur. Idem in Topic. 83. Descriptio, qualis sit avarus, qualis assentator, cæteraque ejusdem generis, in quibus natura & vita describitur. Et paulo ante additur etiam descriptio, quam Græci καταγραφὴν vocant. Sed V. Camerar. ad l. Descriptionibus explicare. Cic. 1. Tusc. 38.
Descriptio, Subnotatio, Cognitio, Dispunctio rationum, instrumentorumve differunt. Describimus, ea quorum exemplum accipimus. Subnotamus quum quasi inventarium conficimus, l. fin. C. de bon. auth. judic. possid. adscribimusque quot corpora instrumentorum sint, & qua de re. Cognoscimus quum ea legimus, atque relegimus. Qui enim rationes recognoscit, verum est eum ipsas cognoscere, sicut qui reddit, dat, qui repetit, petit. Bartol. in Rub. D. solut. matrim. Dispungit rationes, qui data & accepta confert, excutitque & examinat. Unde & Dispunctio pro Diligenti percunctatione, examinationeque accipitur. l. si statuliber pœnæ. in fin. D. de statuliber. Ex Alciato.

Descriptiuncula, æ. f. dimin. Sen. Suasor. 2. Celebres descriptiunculas subtexere.

Descriptor, oris. m. Lactant. 5. 9. Seneca morum vitiorumque publicorum & descriptor verissimus & accusator acerrimus fuit.

Deseco, ui, ctum, [διατέμνω] āre. Idem quod Secare sive incidere. Cæs. 7. Bell. Gall. 4. Auribus desectis, & singulis effossis oculis domum remittit. Varro 1. de R. R. cap. 50. Hæc quum comprehendit, spicarum fascem desecat.
Desecare prata. Columel. lib. 11. cap. 1.
Agglutinare & Desecare, opposita. Cic. 16. Att. 6. extr. Tu illud desecabis, & hoc agglutinabis. Hoc est, In desecti loco glutinabis.
Desecare arborem serra. Columel. lib. 5. cap. 6. Sed si fieri poterit, uno ictu arborem præcidi: sin minus, serra desecari, & plagam falce allevari oportebit.

Desecare vitem. Varro 1. de R. R. cap. 41.
Collum alicui. Virg. 8. Æn. 438.
Gorgona desecto vertentem lumina collo.
Crinem. Ovid. 2. Trist. 394.
Ni patrium crinem desecuisset amor.
Segetem, pro Demetere, apud Jurisconsult. in l. si servus servum. §. Si olivam. D. ad l. Aquiliam.

DESĔCANS, [ἀποτεμὼν] Partic. Cic. de Univers. 20. Partes rursus ex toto desecans.

DESECTUS, Partic. [περιεσμένος] ut, Desecta cum stramento seges. Liv. 2. 5.
Cervix desecta. Propert. lib. 4. Eleg. 10. 37.
Gramen. Ovid. 14. Met. 648.
Desectis stramentis. Columel. lib. 2. cap. 10.
Grajis penitus desecta metallis Saxa. Stat. 2. Sylv. 2. 85.

DESECTIO, onis. f. [ἀπότεμσις] Columel. lib. 6. cap. 3. Horum desectio cum pecori, tum agro est utilis. De stramentis loquitur.

DESĔCRO, as, [βεβηλόω] are. Proprie est Ex sacro profanum facere, & quod vulgo dicitur Degradare. Perott. [Immo idem, ac Consecro. V. DESACRO.

DESECRĀTUS, Plin. lib. 28. cap. 8. Jungemus illis simillima & peregrina æque animalia, priusque chamæleontem, peculiari volumine dignum existimatum Democrito, ac per singula membra desecratum, non sine magna voluptate, cognitis, proditisque mendaciis Græcæ vanitatis.

DESĔRO, are. Aperire. Apul. 1. Met. p. 108. Januæ sua sponte deseratæ nocte fuerunt. Ita Elmenh. Pric. & alii Reseratæ.

DESĔRO, ēvi, ĭtum, [καταφυτεύω, κατασπείρω] ĕre. a Sero compositum. Varro 1. de R. R. cap. 23. Nam & in recentibus pomariis desitis seminibus, in ordinemque arbusculis positis, primis annis, ante quam radices longius procedere possint, alii conserunt hortos.

DESĔRO, ui, ertum, [καταλιμπάνω, καταλείπω, προδίδωμι] ĕre. Derelinquere. Ter. Heaut. 2. 3. 64. Mulier telam deserit continuo.
Patronus proprie dicitur deserere, teste Donato.
Deserere aliquem. Ter. And. 1. 5. 36. Tum autem hoc timet, ne deseras se. Idem Eun. 2. 2. 7. Omnes noti me atque amici deserunt.
Deserere & derelinquere. Cic. pro Planc. 13. Deinde sitientem me virtutis tuæ deseruisti ac dereliquisti.
Deserere amorem alicujus. Valer. 3. Argon. 181.
Deserere in malis. Ter. Heaut. 2. 3. 17. Et me in his deseruisti malis.
In ærumnis. Plaut. Capt. 2. 3. 45.
— in tantis ærumnis tamen
Neque me deseruisse te, neque factis, neque fide.
Deseri a magna parte militum. Cæs. 1. Bell. Civil. 15.
Aura deserit moribundos. Lucret. lib. 3. 233.
Causam suam, vel litem. Papin. in l. liberto. §. litem. D. de negot. gest. Litem in judicium deductam, & a reo desertam frustratoris amicus ultro egit.
Amici causam. Ovid. 1. Trist. 9. 65.
Causam suam. Cic. de Fato 12. Vigila Chrysippe, ne tuam causam in qua tibi cum Diodoro valente dialectico magna luctatio est, deseras.
A consiliis malitiæ deseri. Cic. pro Cluent. 183. Aut illi, quorum eminet audacia, atque projecta est, a consiliis malitiæ deseruntur.
Consuetudinem revertendi. Cajus in l. naturalem. §. cervos. D. de acquir. rer. domin.
Exercitum. Cic. 5. Verr. 110.
Fama deserit aliquem. Cic. 1. Tusc. 110. Multo autem tardius fama deseret Curium, Fabritium, &c.
Fidem in aliquem. Catul. 67. 7.
Dic agedum nobis, quare mutata feraris
In dominum veterem deseruisse fidem.
Deseruit me res, fides, fama &c. Plaut. Mostel. 1. 2. 65. Nunc simul res, fides, fama, decusque & virtus deseruerunt me.
Fugam alicujus. Ovid. 1. de Ponto 5.
At nostram cuncti deseruere fugam. Hoc est, me exulantem.
Deserunt hunc genua. Plaut. Merc. 1. 1. 13. Genua hunc cursorem deserunt.
Iter medium. Claud. de Sex. Conf. Hon. 411.
Suum jus. Cic. pro Cæcin. 103. Item Deserere jus amicitiæ.
Litem Papin. in l. liberto. D. de negot. gest.
Laborem imperfectum. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 269.
A mente deseri. Cic. 3. Att. 15. Ad primam tibi hoc scribo, me ita dolere, ut non modo a mente non deserar, sed id ipsum doleam, me tam firma mente ubi utar, & quibuscum, non habere.
Ab oblectationibus & voluptatibus deseri. Cic. 4. Att. 9.
Susceptum officium. Cic. 1. de Fin. V. OFFICIUM.
Officium promissum deserere. Cajus in l. si quis alicui. §. qui suscepit. D. mandat.
Opus. Ovid. 1. Fast. 288.
Neve suum præsta deserat author opus.
Pignus. Plaut. Capt. 2. 3. 76.
Tuque te pro libero esse ducas, pignus deseras.
Preces alicujus. Cic. 3. Att. 19. Non deseram, neque optimi atque unici fratris miseras ac luctuosas preces, nec Sesti cæterorumque promissa, &c. Ovid. 16. Epist. 260.
Orantis medias deseruere preces.
Sedem. Virg. 3. Æn. 190.
Deserere optime meritos socios. Cæs. 1. Bell. Gall. 45.
Spem nostram, terras deseruitque simul. Ovid. 4. de Ponto, Eleg. 6. 16.
Spes deserit. Cic. 2. de Invent. Si tum quum spes deseruisset, opitulatus sit.
Turpiter deserere. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Vadimonium. Cic. 2. in Catil. 5. Idem pro Quintio 48. Vadimonium sibi ait esse desertum. Olim & turpe erat & damnosum, vadimonium deserere: nec excusabatur vadimonii promissor, nisi ob causas graves.
Vires, vitaque corpu' meum nunc deserit omne. Cic. 1. de Divin. 40. Ex Ennio.
Virtutis viam. Hor. 3. Od. 24. 44.
Vitam suam. Cic. pro Sextio 50. Nonne si meam vitam deseruissem, Rempub. prodidissem?
Deserere, proprie Militum est, Qui relinquunt locum in acie, aut sine comitatu discedunt ex castris. Hinc Desertor & Desertio, de quibus sæpe in lib. D. Nebrissensis.

DESERTUS, Partic. [ἀπολειφθεὶς, ἐρημωθεὶς, ἐαθεὶς] ut, Deserta signa. Liv. 2.
Littus desertum. Virg. 2. Æn. 24.
Nox. Ovid. 3. de Arte Am. 70.
Suis desertus, pro, a suis. Tacit. 3. Ann. 20. Neque prælium omisit, donec desertus suis caderet.
Tesqua. Hor. 1. Epist. 14. 19. V. TESQUA.
Vela vento. Sen. Agam.
Virgo neci deserta. Valer. 2. Argon. 455.
Deserta promissio, Contempta, non observata. Ulp. l. 4. §. 2. D. siquis caut. Quæsitum est an possit conveniri, ne ulla exceptio in promissione deserta, judicio sistendi causa facta objiciatur: & ait Atilicinus conventionem istam non valere. Alciatus in Parergis Diserta emendat, sed quam recte, aliorum esto judicium.
Desertæ solitudines. Cic. 2. de Divin.
Desertus ager. Plin. 18. 5. Nihil damnosius deserto agro.
Domus. Ovid. 3. Trist. 8. 9.
Homo desertus, deserta mulier. Ter. Adel. 5. 4. 19. Illum diligunt, apud illum sunt ambo, ego desertus sum. Idem Phorm. 5. 1. 24. Ego autem quæ essem anus deserta, egens, ignota.
Locus desertior. Cic. 13. Att. 22.
Loci celebres & Deserti, contraria. Cic. in Partit.
Lustra ferarum. Virg. 3. Æn. 646.
Regio siti. Id est, Inhabitabilis ob siccitates & aquarum penuriam, Virg. 4. Æn. 42.
Lebedos desertior Gabiis vicus. Hor. 1. Epist. 11. 7.
Reditus. Cic. in Pison. 55. Sic iste tanto exercitu, tanta provincia triennio post Macedonicus imperator in urbem se intulit: ut nullius negotiatoris obscurissimi reditus unquam fuerit desertior.
Desertius nihil. Cic. 3. Q. fratr. 14. C. Memmius Trib. plebis cum L. Capitone ad urbem accessit ad XII. Calend. Octobris: nihil turpius ac desertius. [Significat ab amicorum officio desertum fuisse horum adventum, qui alias frequentes obviam prodibant. conf. in Pison. 97.
— stipes desertus in agris. Defixus apud Tibul. 1. 1. 117. probante Broekhusio.
Via deserta & inculta, atque interclusa jam frondibus & virgultis relinquatur. Cic. pro Cœlio 42

DESERTUM, i. [ἔρημος] Locum appellamus inhabitatum, quasi ab hominibus derelictum, quem Græci ἔρημον & ἐρῆμον dicunt. In hoc numero frequens tritumque scriptoribus ecclesiasticis, ut exempl. Tertull. Hieron. Prudentii ostendit Cellarius Cur. Poster. p. 399. Sed optimi quique Veterum non nisi plurali numero substantive utuntur, ut idem ibid. docet, ut Virg. 1. Æn. 384.
Ipse ignotus, egens, Lybiæ deserta peragro,
Europa atque Asia pulsus:
Colere deserta, Versari in locis desertis. Claud. 3. de Rapt. Proserp.
Intervenientibus desertis. V. INTERVENIO.
Desertum, pro Neglecto. l. quisquis. de censit. lib. 11.

DESERTOR, ōris. m. Qui deserit: ut, Desertor amicorum, cui Conservator opponitur. Cic. 8. Att. 9. Sed obsecro te, quid hoc miserius, quam alterum plausus in fœdissima causa quærere, alterum autem offensiones in optima? alterum existimari conservatorem inimicorum, alterum desertorem amicorum?
Desertores salutis meæ. Cic. Post. redit. in Senat. 13.
Desertor communis salutis, Qui communem salutem non curat. Cic. 3. de Fin.
Desertor miles. [λειποστράτης] Cæs. 6. Bell. Gall. 23. Qui ex iis sequuti non sunt, in desertorum ac proditorum numero ducuntur. Liv. 3. Pro desertore futurum cujus causam non probassent. Modestinus l. desertorem. D. de re militar. Emansor est, qui diu vagatus, ad castra revertitur: Desertor est, qui per prolixum tempus evagatus reducitur.
Desertor Asiæ, Exul. Virg. 12. Æn. 14.
Aut hac Dardanium dextra sub tartara mittam
Desertorem Asiæ. Servius. [Immo Proditor, ut recte Donatus exponit.

DESERTRIX, ĭcis. f. Tertull. de Habit. Mulier. cap. 1. Divinæ legis prima desertrix.

DESERTO, are. frequent. Accius, Quum me solum uterque parens desertassent.

DESERTIO, ōnis. f. [ἐρήμωσις] Liv. lib. 1. Decad. 5. Cur execrabilis ista nobis solis veluti desertio generis humani est?

DESERVIO, [ὑπουργέω, θεραπεύω] ire. Idem quod Servire, nisi quod aliquid auget præpositio DE: ut
Deservire amicis. Cic. pro Sylla 26.
Deservire cuivis. Cic. 1. Off. 109. Itemque alii qui quidvis perpetiantur, cuivis deserviant dum quod velint consequantur.
Alicui deservire per multos annos. Ovid. 1. Amor. 3. 5.
Bonis. Stat. 2. Sylv. 2. 129. — nos vilis turba, caducis
Deservire bonis.
Corpori. V. DESERVIENS.
Rebus divinis. Cic. in Partit.
Honoribus. Plin. Epist. Quis adeo expetitis honoribus, aut deservit, aut sufficit?
Studiis. Plin. 7. Epist. 7. Te negotiis distineri ob hoc moleste fero, quod deservire studiis non potes.

DESERVIENS, ut Corpori deservientes. Cic. de Legib. 1. 39. Sibi autem indulgentes & corpori deservientes, atque omnia, quæ sequantur in vita, quæque fugiant, voluptatibus & doloribus ponderantes. Vulg. Interpr. Sap. 19. 6. Creatura deserviens tuis præceptis.

DESERVITIO, ōnis. f. Vet. Interpr. Irenæi 4. 28. Legis statuere deservitionem.

DESICCO,

DESICCO, [ξηραίνω] are. Idem quod Siccare. Plin. lib. 20. cap. 19. Veget. de R. V. 1. 28. Plaut. Trucul. 2. 7. 30. conf. Turneb. Advers. 24. 17.

DESICCATUS, Apul. de Herb. c. 49. n. 3. Herba desiccata & in pulverem redacta.

DESICCATIVUS, a, um. Virtutis esse desiccativæ. Pseudo Macer. 2. 10.

DESIDÆMONES, [δεισιδαίμονες] Græcis dicuntur Superstitiosi, ab inconsulta & absurda divinæ potentiæ formidine. Hujusmodi meticulos, scrupulos nunc appellant, non inepto verbo, & inde superstitiosos, scrupulosos. Inest enim semper aliquid, quod eos male habeat, & tanquam lapillus, id est, Scrupulus in calceo, identidem punctitet. Budæus in Annotat. H. St. omnino induxit hæc, opinor, quod non suo loco posita esse putaret, nec sane τὸ Desidæmon, præterquam ap. Bud. Latine usquam sic positum invenies.

DESĪDEO, ēdi, [ῥαθυμέω, νωθρεύω] ēre. Otiosum sedere. Plaut. Pseud. 4. 4. 7. Quid tu intus quæso desedisti? Idem Bacchid. 2. 3. 4. Nam meus formidat animus nostrum tandiu ibi desidere, neque redire filium. Ter. Hec. 5. 3. 2. Frustra ubi totum desedi diem. Sueton. in Cæs. cap. 2. A quo ad accersendam classem in Bithyniam missus, desedit apud Nicomedem. Desidere Honeste pro Ventrem exonerare. Cels. 4. 18. Quotiesque desedit, subluere aqua calida. Idem 2. 7. Quibus, cum voluntas desidendi est, venter nihil reddidit. [Nisi potius ad verbum DESIDO hæc pertinent q. V. Motum enim res postulat, & Desurgere similiter dicebant, quod item V.

DESES, ĭdis. Adj. [νωθρὸς] Qui nihil agit, & otiosus sedet. Liv. 1. ab Urbe, Desidem Romanum regem, inter sacella & aras acturum esse regnum rati. Idem lib. 3. 68. Sedemus desides domi, mulierum ritu inter nos altercantes.

Annus deses vocatur, in quo nihil agimus. Stat. 3. Sylv. 41.

Intermissa tibi renovat Tyrinthie sacra
Pollius, & causas designat desidis anni.

Cura deses. Id est, Remissa & negligens. Stat. lib. 6. Theb. 147.

Passu deside ire. Stat. 5. Sylv. 2. 61.

Somnus. Stat. 10. Theb. 87.

Vita. Stat. 3. Sylv. 5. 85.

Desidem ab opere suo aliquem facere. Columel. lib. 7. cap. 12. Tertium genus canum venandi gratia comparatur: idque non solum nihil agricolam juvat, sed & avocat, desidemque ab opere suo facit.

DESIDIA, [νωθρεία, νωθρότης] Otiositas & inertia, ignavia. Cic. 5. Tusc. 78. Sed nos umbris, deliciis, otio, languore, desidia animum infecimus, &c.

Socordia atque desidia. Author ad Heren. lib. 2.

Molles desidiæ. Claud. de Tert. Cons. Hon. 40.

Horridus desidia. Id est, Incultus propter desidiam. Virg. 4. Georg. 94.

Languori desidiæque se dedere. Cic. 1. Off. 123. Nihil autem magis cavendum est senectuti, quam ne languori se desidiæque dedat.

Indormire desidiæ. In INDORMIO.

Animum inficere desidia. In INFICIO.

Marcescere desidia. In MARCEO.

Homo desidiæ ac luxuriæ plenus. Cic. in Sallust. 8.

Desidiam puer ille sequi solet: odit agentes. Ovid. de Rem. Amor. 149.

Vitanda est improba Siren Desidia. Hor. 2. Sat. 3. 14.

DESIDIES, ei. Idem quod Desidia. Lucret. lib. 5. 48.

Quidve superbia, spurcitia, ac petulantia, quantas
Efficiunt clades? quid luxus desidiesque?

DESIDIABULUM, Locus desidiæ aptus. Plaut. Bacch. 3. 1. 8. ut celem patrem tua desidiabula. Nonius 2. 54. legit Despoliabula. V. DISPOLIABULUM.

DESIDIŌSUS, [ῥάθυμος] Qui nihil agit. Ovid. de Rem. Amor. 161.

Quæritur Ægisthus quare sit factus adulter:
In promptu causa est, desidiosus erat.

Desidiosa delectatio. Cic. 3. de Orat. 86. Sed si tota vita nihil velis aliud agere, ipsa tractatio & quæstio quotidie ex se gignit aliquid, quod cum desidiosa delectatione vestiges.

Desidiosior. Varro in Procem. lib. 2. de R. R. Sic qui in oppido sederent, quam qui rura colerent, desidiosiores putabant.

Inertissimum & desidiosissimum otium. Cic. 2. de Lege Agr. 90.

DESIDIŌSE, [ῥαθύμως] Adv. ut

Agere ætatem desidiose. Lucret. lib. 4. 1129.

DESIDĔRO, [ἐπιθυμέω, ποθέω, ἐπιποθέω, ἱμείρω] are. Desiderare (inquit Festus) a sideribus dici certum est, & est quasi siderum desiderio teneri. Item Postulare, rogare. Cic. de Senect. 47. Non caret is, qui non desiderat. Plaut. Trinum. 4. 2. 68.

— Fieri istuc solet,
Quod in manu teneas, atque oculis videas, id desideres.

Desiderare & requirere. Cic. pro Quintio 55. Qui in vita rationem summi officii desideremus, & instituta bonorum virorum requiramus.

Hæc longam desiderant orationem. Cic. 5. Att. 16. Dum hæc quæ longiorem desiderant orationem, summatim tibi perscriberem.

Nihil, pro Non desidero. Plaut. Stich. 4. 1. 10.

Nunc me gratiam abs te inire verbis, nihil desidero. V. NIHIL.

Non desiderare imperium alicujus. Cæs. 3. Bell. Civil. 74. Exercitui quidem omni tantus incessit ex incommodo dolor, tantumque studium infamiæ sarciendæ, ut nemo aut Tribuni, aut Centurionis imperium desideraret. Id est, Cuperet. [Vel potius, ut opus eo nemo haberet, quum per se munia obirent singuli injussi.

Non magnopere desiderare aliquid. Cic. de Senect. 44. Quod ea voluptates nullas magnopere desiderat.

Desiderare aliquid, pro Cupere. Cic. de Nat. Deor. Hæc enim scire desidero. Id est, Cupio.

Aliquem. Ter. in Eun. 1. 2. 113. Dies noctesque me ames, me desideres.

Non desiderare solum, sed etiam poscere & flagitare. Cic. 5. Verr. 70.

Desiderare Ciceronis eloquentiam, est Dolere se non habere Ciceronis eloquentiam. Ea enim tantum quæ absunt, desideramus.

Desideramus alicujus vires, quando ille non auxiliatur nobis. Cic. Sen. 32. Non curia vires meas desiderat, non rostra, non amici, non clientes. Quasi dicat, Curia non sentit me senio debilitatum, quum fungar meo munere perinde ac si integra ætate essem.

Nunquam istam sententiam desideravi. Cic. Id est, Ea nunquam mihi defuit, ut ait Budæus.

Animum alicujus desiderare ex ipsius libris. Cic. 7. Fam. 28. Intellexi enim ex tuo sermone quodam, quum meam mœstitiam & desperationem accusares domi tuæ, dicere, te ex meis libris animum meum desiderare.

Aliquid ab alio. Cic. de Amicit. Plerique perverse, ne dicam impudenter, amicum habere talem volunt, quales ipsi esse non possunt: quæque ipsi non tribuunt amicis, hæc ab his desiderant.

Desideratur a philosopho gravitas. Cic. 5. de Fin. Sed ea, quæ desideratur a magno philosopho gravitas, in eo non fuit.

Desiderabo abs te aliquid. Cic. ad Q. fratr. Id est, Non videris mihi facere quod debes, ait Budæus.

Amorem desiderare ab aliquo. Cic. Att. Tu me consolari desine: objurgare vero noli: quod quum facis, ut ego tuum dolorem amoremque desidero. Id est, Videris mihi non dolere vicem meam, & me amare, inquit Budæus.

Sextilem totum mendax desideror. Hoc est, Absum, contra quam pollicitus eram. Hor. 1. Epist. 7. 2.

Desiderari, per translationem, De his quæ casu quocunque amissa sunt, quod ea quæ deficiunt, quæque non habentur, desideremus, sive in nobis, sive in aliis. Cæs. 5. Bell. Gall. 23. Ac sic accidit, ut ex tanto navium numero, tot navigationibus, neque hoc, neque superiore anno, ulla omnino navis quæ milites portaret, desideraretur. Id est, Nulla navis periret. V. Bell. Civil. 1. 51. & 3. 53. & Curt. 3. 11. 27. Ita Cic. 4. Verr. 96. Nec quicquam ex eo fano, præter unum signum ex ære, desideratum est.

Desiderare, pro Petere, & postulare in judicio. Ulp. in l. Si quis. §. pen. D. De agnoscendis vel alendis liberis, Siquis a liberti liberto ali se desideret: non debet audiri. Idem in l. 1. §. 1. D. De inspiciendo ventre, Post editum plane partum a muliere, jam potest maritus jure suo filium per interdictum desiderare exhiberi sibi. Idem in l. 2. in fine. D. Ubi pupillus educari debeat, Tunc enim imputabitur ei, cur non, adito Prætore, desideraric alimenta minui.

DESIDERANS, Partic. [ἐπιποθῶν] ut Desiderans quod satis est, Id est, Nihil ultra ea, quæ vitæ necessitas exigit. Hor. 3. Od. 1. 25. Superl. Paulin. Epist. 4. extr. ad Augustin. Frater desiderantissime. [Nisi Desideratissime legendum.

DESIDERATUS, Partic. [ἐπιτεθυμημένος] Cic. Post redit. ad Quirit. 4. Sed omnia desiderata magis, quam assidue perspecta delectant. Superl. Desideratissima promissa. Plin. 30. 1. conf. Capitol. in Alb. cap. 7. In Vet. Gloss. Desiderata, λειτουργία τελετὴ, est sacra synaxis, quod Catechumeni eam multis votis ac desideriis prosequerentur.

DESIDĒRIUM, ii. [ἐπιθυμία, πόθος, ἵμερος] est (inquit Cic. 4. Tusc. 21. Libido, ejus qui nondum adsit, videndi. Tacit. 15. Ann. 63. Desiderium mariti honestis solatiis toleraret. Id est, Absentiam, defectum, vel mortem, ut interpretatur Budæus.

Satietas nostri, & Desiderium, contraria. Cic. 2. Att. 20. Cupio equidem & jampridem cupio Alexandriam reliquamque Ægyptum visere, & simul ab hac hominum satietate nostri discedere, & cum aliquo desiderio reverti.

Igniculus desiderii. Cic. 15. Fam. 20. Quo tolerabilius feramus igniculum desiderii tui, crebris nos literis appellato.

Vis desiderii in voluntate alicujus. Cic. 15. Fam. 4. Huic meæ voluntati in qua inest aliqua vis desiderii, ad sanandum vulnus injuriæ, ut faveas adjutorque sis, &c. vehementer te rogo.

Poculum desiderii. Hor. Epod. 17. 79.

Possim crematos excitare mortuos,
Desiderique temperare poculum.

Desiderii poculum, Amoris potionem interpretatur Porphyrio.

Incutere desiderium. In INCUTIO.

Oris desideria. Plin. lib. 22. cap. 24. Faucibus, tonsillis, anginæ, omnibusque oris desideriis utilissimum. De melle. Sic

Desideria thoracis & præcordiorum. Plin. lib. 27. cap. 13. Exprimitur & succus radici, utilis fœminis, & thoracis præcordiorumque desideriis: calfacit enim & concoquit, & purgat. De smyrnio.

Pro desiderio corporum, prout Corpora desiderant, sive opus habent. Plin. lib. 11. cap. 50. Caudæ præter hominem ac simias omnibus fere animalibus, & ova gignentibus, pro desiderio corporum: nudæ hirtis, ut apris: parvæ villosis, ut ursis: prælongis setosæ, ut equis.

Ad desiderium. V. AD Præposit.

Naturalia desideria. In NASCOR.

Scabendi desideria tollunt minutæ & latæ. Plin. lib. 30. cap. 14. De cochleis loquitur.

Annus tertius accessit desiderio nostro. Cic. 1. Q. fratr. 1.

Afficere desiderio. In AFFICIO.

Agi desiderio. In AGO.

Angi desiderio. In ANGO.

Capere desiderium. In CAPIO.

Effluere desideriis nostris dicitur, Quem paulatim minus atque minus amamus. Ovid. de Rem. Amor. 646.

Explere expectationem desiderii alicujus. Cic. 1. de Orat. 205. Ea si paulo latius dixeris, expleris omnem expectationem diuturni desiderii nostri.

Facere aliquid alterius desiderio. Ter. Heaut. 2. 3. 66.

Ut facile scires desiderio id fieri tuo.

Ferre desiderium non posse. Cic. 9. Att. 12.

Flagrare urbis desiderio. Cic. 5. Att. 11. Non dici potest quam flagrem desiderio urbis.

Icta fidelibus desideriis. Quærit patria Cæsarem. Hor. 4. Od. 5. 15.

Incendi desiderio. In INCENDO.

Indulgere desiderio alicujus. In INDULGEO.

Insidet nobis desiderium rei alicujus. Lucret. lib. 3. 931.

Laborare desiderio partus. In LABOR.

Lenire desiderium. In LENIS.

Mederi desiderio. Ulp. in l. ult. D. de mort. inferendo.

Minuere. Cic. 5. Fam.

Mori desiderio. Cic. 1. Att.

Moveri alicujus desiderio. Cic. de Amicit. Ego si Scipionis desiderio me moveri negem, quam recte id faciam, viderint sapientes, sed certe mentiar.

Oblanguere desiderio. Cic. 16. Fam. 10.

Premi desiderio.

Relin-

Relinquere desiderium sui apud aliquem. Cic. pro C. Rabir. 14. Et par desiderium sui reliquit apud Populum Romanum.
Relinquere desiderium triste. Cic. in Bruto princ. de Hortensii morte loquens, Vir egregius alienissimo Reip. tempore extinctus, & authoritatis & prudentiæ suæ triste nobis desiderium reliquerat.
Renovare desiderium. Cic. Post redit. ad Quirit. 8.
Esse desiderio magno, pro Magnopere desiderari. Ter. Heaut. 4. 4. 5. Ita magno desiderio fuit ei filius.
Sum in aliquo desiderio. Cic. de Amicit. Diutius in hoc desiderio esse non possum.
Sum in desiderio alicujus. Cic. 10. Philipp. 14. Erat enim in desiderio civitatis, in ore, in sermone omnium. De Bruto.
Tabescere desiderio. Cic. 1. in Catil. 6.
Teneri desiderio alic. rei. Cic. de Senect. 33. Moderatio modo virium adsit, & tantum quantum quisque potest, nitatur: næ ille non magno desiderio tenebitur virium.
Tenet me tui desiderium & memoria. Cic. Post redit. ad Quirit. Ut aliquando vos, Patresque Conscriptos, Italiamque universam memoria mei, misericordia, desideriumque teneret.
Meum desiderium, Blandientis vox. Cic. 14. Fam. 20. Valete, mea desideria, Valete. Paulo ante, Hem mea lux, meum desiderium.
Desiderium, pro Petitione sive petito proprie. Ulp. in l. 1. §. 1. D. de postulando, Postulare, est desiderium suum, vel amici sui, in jure apud eum qui jurisdictioni præest, exponere: vel alterius desiderio contradicere. Idem in l. Si quis ?. 1. D. De agnoscendis vel alendis liberis, Singulorum desideria perpendere judicem oportet. Quemadmodum Desideria militum Sueton. dixit Aug. cap. 17. ubi videre licebit Casaub. Pro Supplici libello ibid. posuit cap. 53. & 94. Plin. Paneg. cap. 79. Videmus ut provinciarum desideriis & singularum etiam civitatum precibus occurrat.
Proferre sua desideria. Id est, Porrigere libellum, in l. Nequicquam. D. de Offic. Proconsul. Mediocres desideria sua non proferant. Budæus.

DESIDERATIO, onis. f. [ἐπιπόθησις] Cic. de Senect. 47. At non est voluptatum tanta quasi titillatio in senibus, credo: sed ne desideratio quidem. nihil autem est molestum, quod non desideres.

DESIDERATOR, oris. m. JCt. in Dig.

DESIDERĀTĪVUS, ut Verba Desiderativa, quæ terminantur in urio, ut Moriturio, id est, Mori desidero. V. Augustin. de Grammat. p. 2002. a Prisciano vocantur Meditativa.

DESIDERABĬLIS, e. [ἱμερτός, ποθεινὸς, ἐπιθυμητὸς] Cic. 1. de Fin. Nihil enim desiderabile concupiscunt. Liv. 24. 5. Tacit. 2. Hist. 76. compar. Sueton. Tib. 33. cap. 21.

DESIDERABILĬTER, Adv. Augustin. Epist. 143. Desiderabiliter concupiscendum.

DESĪDO, ēdi, (nam præteritum a Sedeo mutuatur, teste Valla lib. 5.) [καθιζάνω] ĕre. Idem quod Sedere, sed cum motu. Cic. 1. de Divin. 78. Ut multa oppida corruerint, multis locis labes factæ sint, terræque desederint, fluminaque in contrarias partes fluxerint. Sic paulo post, Desederint, id est, Pessum ierint, & velut descenderint, subsederint. [Occurrit & Considere, sensu eodem. V. Hadr. Cardin. Lactant. Inst. 7. 3. Possum enumerare, quoties repentinis quassatæ motibus vel hiaverint terræ, vel desederint in abruptum. Ubi perperam Descenderint olim editum fuit.
Hiatu aliquo desidere. Valer. 8. Argon. 329.
— vasto rursus desedit hiatu
Abrupta revolutus aqua.
Desidunt nares. Cels. lib. 8. cap. 5. In naribus vero, & os, & cartilago frangi solet, & quidem modo adversa, modo a latere, si adversa fracta sunt, alterumve ex his, nares desidunt, difficulter spiritus trahitur.
Terra desidit. Liv. Decad. 4. lib. 2. Terra Velitris trium jugerum spatio caverna ingenti desederat.
Desidit tumor, quando imminuitur. Cels. lib. 7. cap. 18. Interdum ex toto desidit, interdum sic minuitur, ut in Scroto exiguæ relliquiæ maneant. de Enterocele.
Vada desidunt. Stat. 3. Sylv. 2. 109.
Desido, honeste pro Caco V. in DESIDEO. Cels. 4. 18. Frequens desidendi cupiditas. Sed Dejiciendi dedit Lind.

DESIDENS, Partic. [ἀφιστὰς] ut, Desidentes mores, pro Desciscentibus. Liv. in Præfat. Labente deinde paulatim disciplina, velut desidentes primo mores sequatur animo: deinde ut magis, magisque lapsi sint: tum ire cœperint præcipites. Quæ putantur castigatiora exemplaria, habent Dissidentes. Prior tamen lectio magis arridet. Pulchre enim hæc congruunt, Desidere, labi magis magisque, ire præcipites.

DESIDUO, pro Diuturne, Adv. antiquum & obsoletum. Varr. Corollar. Dividiæ mihi fuerunt, tam desiduo abfuisse te. Nonius.

DESIGNO, [ὑποτυπόω, ἀποδεικνύω, βραβεύω, διαπλάττω] are. Describere, quasi per signa demonstrare. Cic. in Catil. 1. init. Notat & designat oculis ad cædem unumquenque nostrum.
Digitis vulgi designari. Ovid. 3. Amor. 6. 77.
Verbis aliquid. Cic. 1. de Orat. 109. Hæc ab hominibus callidis ac peritis animadversa ac notata, verbis designata.
Certum quiddam. Cic. 1. de Invent. 31. Ex qua certum quiddam designatur auditori, in quo animum debeat habere occupatum.
Templo Jovis fines. Liv. 1.
Consules & Prætores & Tribuni plebis creari solebant in annum proximum, tumque designati dicebantur, ante quam scilicet magistratum iniissent: quod fieri solebat Cal. Jan. Sallustius Cat. C. 26. Catilina nihilominus in proximum annum Consulatum petebat: sperans, si designatus foret, facile se ex voluntate Antonio usurum. Cic. 3. Tusc. Designatus Prætor. Et ad Brutum. 1. Designatus Tribunus plebis. Ὕπατοι ἀποδειχθέντες apud Dionem l. 36. p. 10. Designati coss. Xyl. Sed quod fuissent postea accusati, alii ἀνθῃρέθησαν. H. St. V. Pitisci Lex. v. DESIGNARI.
Agrum seminario designare. Columel. lib. 3. Ipsum autem agrum quem seminario designaveris, planum & succosum.
Designatus Reipub. civis. Cic. pro Cluent. 32. Memoria teneo Milesiam quandam, &c. quæ spem parentis, memoriam nominis, subsidium generis, hæredem familiæ, designatum Reipub. civem sustulisset.
Res constituta & designata, quam Prædestinatam vocamus. Cic. 1. de Divin. 82. Neque non diligunt nos dii, neque ignorant ea quæ ab ipsis constituta & designata sunt.
Respublica ratione & disciplina designata. Cic. 3. de Nat. Deor. 85. Ut enim nec domus, nec Respub. ratione quadam & disciplina designata videatur, si in ea nec recte factis præmia extent ulla, nec supplicia peccatis.
Notare & designare. Cic. 2. de Orat. 236. Hæc enim ridentur vel sola, vel maxime, quæ notant & designant turpitudinem aliquam non turpiter.
Designare, inquit Donatus, est Rem novam facere in utramque partem, bonam & malam. Et designata, recte & prave facta dicebantur. Ter. Adel. 1. 2. 7. — nam illa quæ antehac facta sunt omitto: modo quid designavit! Apul. lib. 10. Post dies plusculos ibidem designatum scelestum & nefarium facinus memini. Budæus. Hor. 1. Epist. 5. 16.
Quid non ebrietas designat?
Designare & conficere. Cic. 1. de Nat. Deor. 26. Anaxagoras primus omnium rerum descriptionem & modum, mentis infinitæ vi ac ratione designari & confici voluit.
Designare nota ignominiæ, pro Ignominiam inurere. Liv. 4. Bell. Pun. Hanc multam ita æquo animo feretis, si reputabitis nulla ignominiæ nota leviore designari vos potuisse.

DESIGNATE, Adv. Quam lepide designateque dixerit. Gell. 2. 5.

DESIGNATOR, oris. m. [βραβευτὴς] Sunt qui Designatores esse putent (& recte nostra quidem sententia) Eos qui constituendæ funebri pompæ, aut etiam cuicunque præsunt, unicuique incedendi locum, ordinemque præscribentes: simili fere munere eorum qui Romæ magistri ceremoniarum vocabantur. Plaut. Pœn. Prol. 19. Non designator præteriens obambulet, &c. Budæus. Cic. 4. Att. 3. Desertus a suis vix jam Decimum designatorem, vix Gellium retinet. Hor. 1. Epist. 7. 6. Ulp. in l. Athletas. D. de his qui notantur infamia, Designatores autem, inquit, quos Græci βραβευτὰς apellant, artem ludicram non facere Celsus probat: quia ministerium, non artem ludicram exercent. V. Lips. Antiq. Lect. 2. 9. item de Amphitheatro cap. 15. Pet. Fab. Agonist. 1. 23. Popm. ad Cic. 4. Att. 3. Torrent. & Marcil. ad Hor. 1. Epist. 7. 6. DESIGNATOR SCENARUM apud Gruter Inscript. p. CCLXX. est Architectus qui scenas struit & ordinat. Sic in alia inscript. apud Fabret. DESIGNATOR OPERUM PUBLICORUM. Conf. DISSIGNATOR. quomodo & ap. Grut. ac Fabrett. legitur.

DESIGNATIO, onis. f. [ὑποτύπωσις] Cic. 4. Att. 4. Si ad nos veneris, offendes designationem Tyrannionis, mirificam librorum meorum bibliothecam. Designationem, id est, Ordinem, quo bibliotheca mea digeratur a Tyrannione.
Designatio atque apparatus. Cic. 1. de Nat. Deor. 20. Omnem totius operis designationem atque apparatum.
Sine designatione personarum & temporum oratio. Cic. 1. de Orat. 138. Deinde esse omnem orationem aut de infinitæ rei quæstione sine designatione personarum & temporum, aut de re certis in personis ac temporibus locata.

DESĬLIO, ivi & ui, ultum, [καταπηδάω, καθάλλομαι, ἀποθρώσκω] īre. Descendere. Plin. de Viris Illustr. Dum a templo Dianæ desiliit, talum intorsit.
Desilire ad pedes. Cæs. 4. Bell. Gall. 2.
Æthere desiluit Juno. Valer. 4. Argon. 355.
Lecto desilire. Hor. 1. Sat. 2. 130.
Ab equo. Virg. 11. Æn. 499.
— portisque ab equo regina sub ipsis Desiluit.
De navibus, de rheda. Cæs. 4. Bell. Gall. 5.
Ex essedis. Cic. pro Milon. 29.
Ex equo. Liv. 9. Cæs. 4. Bell. Gall. 2.
In arctum. Id est, Angustiis se committere. Horatius metaphorice dixit in Arte Poet. 134. pro Intra arctos limites stylum cohibere, nec divagari.
De navi in scapham. Plaut. Rud. 75. Et apud Plin. lib. 8. cap. 8. Inde totius agminis novissimum speculati, extremas in clunes desiliunt. subaud. Elephantorum. De Troglodytis.
Perniciter desilire. In PERNIX.
Aqua desiliens ex alto. Ovid. 4. Fast. 427.

DESULTOR, ōris. m. [κελητιστὴς, ἀμφιππος] Qui desilit.
Desultores dicebantur, Qui duos equos absque ephippiis agitantes, ex altero in alterum subinde mira pernicitate desiliebant. Hos Ælianus de aciebus instruendis Ἀμφίππους appellat, de antistomo phalange loquens. Valet autem hoc (inquit) instruendæ aciei genus potissimum contra barbaros qui loca Histro amni vicina incolunt, quos Amphippos cognominant a mutatione equorum: ex aliis enim in alios transsultare consueverunt. Hæc Budæus. Varr. 2. de R. R. cap. 7. Peritus belli alios quos eligit, atque alit, ac docet: aliter quadrigarius, ac desultor. V. Cæl. lib. 21. cap. 29. & 30. & Torrent. ad Sueton. Cæs. cap. 39. Iidem & Vertumni dicebantur: de quo suo loco. V. & Dempst. in Rosin. p. 490. Buleng. de Circo C. 50. & 57. Translate. Ovid. 1. Amor. 3. 15.
— non sum desultor amoris.

DESULTRIX, īcis. f. Desultrix Virtus. Tertull. ad Valentin. extr. libro.

DESULTORIŬS, [κελητικὸς] Adj. per translationem, hoc est, identidem Ab alio in aliud commeans, & instabilis. Translatum a Desultoribus equitibus, quos Græci Amphippos appellant. De quibus Liv. lib. 3. Bell. Pun. Cic. pro Muræn. 57. Respondebo igitur Posthumio primum, qui nescio quo pacto mihi videtur Prætorius candidatus in Consularem, quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere. Apulejus in primo de Asino, Jam hæc quidem ipsa vocis immutatio, desultoriæ scientiæ stylo, quem accessimus, respondet. Ex Budæo.
Desultorii equi. Sueton. Cæs. 39. Quadrigas, bigasque & equos desultorios agitaverunt nobilissimi juvenes.
Desultoria natura proverbialiter dicitur. Joannes Picus, Homo (inquit) variæ ac multiformis & desultoriæ naturæ animal. Desultoriam hominis naturam dixit, quasi Versipellem, & subinde sese in aliam aliamque formam mutantem, ut Proteum factitasse fabulantur. A Martiano Capella hoc sumptum, qui levitatem desultoriam dixit lib. 1. Budæus, V. Cæl. l. c.

Desultura, [κυλίνδησις] Nam ego iſtam inſultúram & deſulturam nihil hic moror. Plaut. Mil. 2. 3. 9.

Desulto, are. Tertull. de Anima cap. 32. Deſultare mari. Deſalto alia forma V. in ſuo loco.

Desĭno, ivi & ii, ĭtum, [λήγω, καταλήγω, παύομαι, λωφάω] ĕre. Ceſſare. Ter. Phorm. 2. 3. 72. — imo haud deſinam, donec perfecero hoc.
Deſino, cum genitivo, Græcorum eſt: ut ſi dicam, Deſine ſermonis, παῦσαι τῶν λόγων. Hos imitatus eſt Hor. 2. Od. 9. 17.
— deſine mollium
Tandem querelarum.
Tarde deſinere. Ovid. de Rem. Amor. 685.
Deſino, Sileo, finem loquendi facio. Ter. Adel. 5. 3. 67. Ah pergisne? D. jam deſino. Idem Eun. 5. 2. 45.
Deſine, jam conclamatum eſt. Ter. Eun. 2. 3. 54. & Heaut. 5. 6. 1.
Jam deſine deos, uxor, gratulando obtundere.
Deſine plura puer. Virg. 5. Ecl. 19. & 9. Ecl. 66. ubi dicere, utrobique ſubauditur, auctore Servio. Annotat H. St. Hanc etiam Ellipſin dici. V. Rhetores.
Admirans illud, mirari jam deſino. Cic. 2. de Orat. 59.
Deſinat ea ſe putare poſſe emere; quæ ipſe ſemper habuit venalia. Cic. 3. Verr. 144.
Fieri deſinit. Cic. 1. Att. 14. Itaque conventus, qui initio celebrabantur, jamdiu fieri deſierunt.
Deſine ei ſuccenſere. Cic. 7. Verr.
Re aliqua deſinere, pro Ceſſare de re aliqua. Cic. 4. Acad.
Timores deſierant. Ovid. 5. Met. 285.
Deſinunt tremores, quum ventus emerſit. Plin. lib. 2. cap. 82.
Deſinere & Incipere, contraria. Plin. Paneg. cap. 57. Cic. 1. Off. 135. Et ut incipiendi ratio fuerit, ita ſit deſinendi modus.
Deſinere gradatim. Plin. 2. Epiſt. 14. Sumus tamen ſolito rariores: quod initium eſt gradatim deſinendi.
Deſinere in orbem dicuntur Elenchi. Plin. lib. 9. cap. 35. Elenchos appellant faſtigiata longitudine, alabaſtrorum figura in pleniorem orbem deſinentes.
Deſinit in cacuminis fine effigies. Plin. lib. 2. cap. 3.
Deſinere in violam dicitur fulgor gemmæ. Plin. lib. 37. cap. 9. i. e. in violaceum colorem.
Deſinunt caduca. Plin. 2. Epiſt. 10. Nam cætera fragilia & caduca, non minus, quam ipſi homines, occidunt, deſinuntque.
Similiter deſinere, & ſimiliter cadere. Cic. 3. de Orat. 204. Nam geminatio verborum habet interdum vim, & leporem alias, & paulum immutatum verbum atque deflexum, &c. & illa quæ ſimiliter deſinunt, aut quæ cadunt ſimiliter. Hoc eſt, Quæ finiuntur & terminantur iiſdem ſyllabis, aut eodem ſono & rhythmo.
Deſinere pertinere uſumfructum accipiemus, etiamſi nec cœperit pertinere, quamvis legatus ſit: & committetur nihilominus ſtipulatio, quaſi deſinat pertinere, quod nec cœpit. Ulp. in l. 3. §. 1. D. Uſufruct. quemad. caveat.
Deſinere artem, pro Relinquere, & arti renuntiare. Sueton. in Tiber. cap. 36. Expulit & mathematicos: ſed deprecantibus, ac ſe artem deſituros promittentibus, veniam dedit. Cic. 7. Fam. 1. Quod ſi tam facilem populum haberem, quam Æſopus habuit, libenter mehercule artem deſinerem, tecumque & cum ſimilibus noſtri viverem. Gell. lib. 15. cap. 16. Quum jam natu grandis, artem athleticam deſiiſſet.
Deſinere bellum. Sil. lib. 12.
Deſinitur, [παύεται] imperſ. Ovid. 1. de Arte Am. 411.
Tunc bene deſinitur.
Deſitum eſt contra eos diſputari. Cic. 2. de Fin. 43. Idem 2. de Divin. Si enim eſſet factitatum, non eſſet deſitum.
In quo deſitum ſit, deinceps incipere. Cic. 1. de Invent. 28.

Desĭtus, [πεπαυμένος] Partic. Cic. de Clar. Orat. 123. Nocuimus fortaſſe, quod veteres orationes poſt noſtras, non a me quidem (meis enim illas antepono) ſed a pleriſque legi ſunt deſitæ.
Deſita ars, pro Derelicta. Gell. lib. 15. cap. 17. Cic. 9. Fam. 21. Poſt hunc tredecim fuerunt ſella Curuli ante L. Papirium Craſſum, qui primus Papiſius eſt vocari deſitus.

Desinendus, Partic. Gell. lib. 2. cap. 12. Tum qui penitus atque alte uſum ac ſententiam legis introſpexerat, non ad augendam, ſed ad deſinendam ſeditionem, legem hanc eſſe dicebat. Deſinendam, id eſt, Finiendam, terminandam, ſedandam.

Desĭtūdo, ĭnis. f. Sulpit. Sever. præf. de Vitâ Martini. Et ſiquid ex his ſtudiis olim fortaſſe libaſſem, totum id deſitudine tanti temporis perdidiſſem. [Ex emendatione Giſelini, Sed quam merito in dubium vocat Vorſtius, cum lectio priſtina Deſuetudine etiam MSS. auctoritate firmetur. V. Dissitudo.

Desĭno, are. Pro Deſivare, apud Feſtum Scaliger legit. i. e. Deſinere. Hinc

Desĭnatio, onis. f. Sen. Epiſt. 117. Hac deſinatione miſericordiam captans. Alii Deteſtatione vel Deſtinatione. [Sed V. Scalig. & Dacer. ad Feſt. l. c. Muret. & Grut. ad Senec. locus uterque enim valde vexatus. V. & infra desivo.

Desĭpio, ui vel ivi, [παραφρονέω, ἀφραίνω] ĕre. Cujus contrarium eſt ſimplex Sapere. Cic. 5. Verr. 122. Utrum ego deſipio, & plus quam ſatis eſt, doleo, in tanta calamitate miſeriaque ſociorum? Et 2. Fam. 8.
Senectute deſipere. Cic. 1. Fam. 9. Quum offendiſſet populum Athenienſem prope jam deſipientem ſenectute, quumque eum nec perſuadendo, nec cogendo regi poſſe vidiſſet, quum perſuaderi poſſe diffideret, cogi fas eſſe non arbitraretur.
Deſipere, delirare, & dementem eſſe. Cic. 1. de Nat. Deor. 95.
Deſipere intra verba. Celſ. lib. 3. cap. 18. Ejus autem plura genera ſunt, ſiquidem ex phreneticis alii hilares, alii triſtes ſunt, alii facilius continentur, & intra verba deſipiunt, alii conſurgunt, &c. Deſipere intra verba, eſt nullo alio geſtu, quam Abſurdis ſermonibus deſipientiam prodere.
Dulce eſt deſipere in loco. Hor. 4. Od. 12. 28.
Deſipere mentis. Plaut. Epid. 1. 2. 35.
Deſipiebam mentis, quum illas ſcriptas mittebam tibi.
Active eſt Saporem mutare. Tertull. de Pudic. cap. 13. & 18. Modicum fermentum totam deſipit conſperſionem.

Desipiens, Partic. [ἄφρων, παράφρων] Idem ac Inſipiens. Cic. 2. de Divin. 51. Eſtne quiſquam ita deſipiens, qui credat exaratum eſſe deum dicam, an hominem?
Arrogantia deſipiens. Cic. 2. de Nat. Deor. 16. Eſſe autem hominem qui nihil in omni mundo melius eſſe quam ſe putet, deſipientis arrogantiæ eſt.

Desipientia, æ. Lucret. lib. 3. 498.
Deſipientia fit, quum vis animi atque animai
Conturbatur.

Desisto, ſtiti, ſtitum, [ἀφίσταμαι] ĕre. Stare in loco. Plaut. Moſtel. Quid illic deſtitiſti obſecro tandiu?
Deſiſtere, Ceſſare, deſinere. Cic. 5. Verr. 101. Rogat ut id facere deſiſtant. Idem pro Quintio, Auctionem velle facere deſiſtit.
Incipere & Deſiſtere, contraria. Cic. 1. Tuſc. 117. Homines mortem vel optare incipiant, vel certe timere deſiſtant.
Deſiſtere ex toto. Celſ. lib. 3. cap. 3. Neque ex toto in remiſſione deſiſtit, ſed tantum levius eſt.
Deſiſtere ab aliquo, Secedere. Plaut. Men. 5. 2. 27.
Quid tu es triſtis? quid ille abs te iratus
Deſiſtit? Id eſt, Recedit.
Deſiſtere bello. Liv. 7.
Cauſa. Cic. 3. Off. 112. Rem ad populum detulit, docuit cur ſibi cauſa deſiſtere neceſſe eſſet.
Conatu. Cæſ. 1. Bell. Gall. 8. extr. Idem 3. Bell. Civil. 26.
Conſilio. Cæſ. 3. Bell. Civil. 21.
A defenſione. Cæſ. 2. Bell. Civil. 12.
Fuga. Cæſ. 4. Bell. Gall. 12.
Incœpto. Liv. 25 2. Virg. 1. Æn. 41.
Itinere. Cæſ. 5. Bell. Gall. 11. Cæſar legiones, equitatumque revocari, atque itinere deſiſtere jubet.
Litibus. Ter. Phorm. 4. 3. 29.
Deſiſtere lite is videtur, non qui diſtulit, ſed qui liti renuntiavit in totum. Deſiſtere enim, eſt De negotio abſtinere, quod calumniandi animo inſtituerat, l. 10. D. de judic.
De aliqua mente. Cic. 5. Fam. 2. Miſi ad Metellum communes amicos, qui agerent cum eo, ut de illa mente deſiſteret.
Negotio, & De negotiis. Cæſ. 1. Bell. Gall. 45. Hirt. Bell. Afric. 45. Et te magnopere, ut de negotio deſiſtas, adhortor.
Pugna. Varr. 3. de R. R. cap. 16.
Re aliqua. Plaut. Milit. 3. 1. 142.
Sententia, & A ſententia, & De ſententia. Cic. 4. Acad. Cœpit hortari, ut ſententia deſiſterem. Idem 3. Off. 15. Itaque quum ſint docti a peritis, facile deſiſtunt a ſententia. Idem 2. Tuſc. 28. Rogatus a me, etiamne majus quam dedecus? verbo de ſententia deſtitiſti.
Cura labori deſiſtit. Id eſt, Laborem deſtituit. Stat. 5. Theb. 273.
Deſiſtere, cum infinitivo. Cic. 2. Verr. 118. Atque ut aliquando de rebus ab iſto cognitis, judicatiſque, & de judiciis datis dicere deſiſtamus.
Non deſtitit urbes Inflammare odiis. Stat. 3. Theb. 338.

Desistens, Partic. [ἀφιστὰς] Qui deſiſtit.
Deſiſtente autumno. Varro 2. de R. R. cap. 3. Quod ad fœturam attinet, deſiſtente autumno, exigunt a grege e campis hircos in caprilla.

Desitiates, [Δεισιτιᾶται] Liburniæ populi in conventu Naronenſi, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 22.

Desivo. V. desino, are. [Gothofredus quoque Deſinare emendat. Sed fortaſſis apud Feſt. nihil mutandum, ut enim a Juvo præt. contr. Juvi, ſic a Sivo Sivi formatur, quod in Deſino retentum eſt.

Desōlo, [ἐρημόω, οἰόω] are. a Solus adj. derivatum: ſignificat Solum relinquere, & auctore Nonio Deſtituere. 4. 120. ut Deſolare agros. Columel. lib. 1. cap. 3. Nec magis quia ſuperbum videbatur tantum loci detinere, quam quia flagitioſum, quos hoſtis profugiendo deſolaſſet agros, novo more civem Romanum ſupra vires patrimonii poſſidendo deſerere. Virg. 11. Æn. 870.
Disjectique duces, deſolatique manipli. Hoc eſt, Deſerti ſigniferi. Servius.
Urbes deſolavimus. Stat. 6. Theb. 914.
Penates deſolati. Stat. 2. Sylv. 1. 67.
Loca. Stat. 10. Theb. 174.
Deſerta & deſolata abſolute. Plin. lib. 10. cap. 12. Deſerta incolit: nec tantum deſolata, ſed dira etiam & inacceſſa. De bubone.
Agmen deſolatum magiſtro. Stat. 9. Theb. 672.
Filius, Solus e liberis relictus. Plin. Epiſt. Domumque pluribus adminiculis ante fundatam, deſolatus fulcit & ſuſtinet. Budæus. V. mox in desolatio notata.

Desolatus, [ἐρημωθεὶς] Partic. ut apud Silium lib. 8. Gentes deſolatæ virorum.

Desolātio, onis. f. Qui hoc vocabulo uſi fere omnes Chriſtiani ſunt, nec certo conſtat an antiquioribus etiam receptum tritumque fuerit. Unde factum ut Voſſius proſcripſerit de Vit. Serm. 3. 8. & 4. 5. Adde Cellar. Cur. poſt. p. 300. & 375. Antibarb. recogn. p. 29. & 163. [Sane videtur ubique nomen verbale, juxta ac verbum, ſignificationem ſequi originis ſuæ, ut Solitudinem perpetuo, Vaſtationem per ſe nuſquam denotet, tametſi hæc ſæpius, quaſi Synonyma, junguntur, ut Vaſtitas & Solitudo, quia plerumque hæc illam conſequitur. Eccleſiaſtici vero ſcriptores videntur a propria ſignificatione ad alteram illam deflexiſſe exemplo Vulgati SSæ. interpretis, qui Græcum ἐρημοῦσθαι & ἐρήμωσις his vocibus reddidit. V. Matth. 12. 25. & 24. 15. Luc. 11, 17. 21, 20. & paſſim in N. juxta ac V. T. ubi Deſolare pro Vaſtare, deſtruere, & Deſolatio pro Excidio liquido ponitur.
Deſolatio ἀκτήμων. Vet. Gloſſ. Zeno Veron. de Reſur. cap. 40. Uxor viri amiſſione deſolationem ferre non poſſe teſtatur. Salvian. de Gubern. Dei 6. p. 132. ex Jer. cap. 44. Facta eſt terra veſtra in Deſolationem.

Desolatōrius, Legitur in Onom. Vet. ubi ἐρημικὸς vertitur & apud Vulg. Interp. Pſalm. 120. 4.

Despectio, despecto, despectus. V. despicio.

Desperno, ēvi, ētum, [καταφρονέω] ĕre. Idem quod Spernere. Varro, Homo ridiculus, & ab omni pube deſpretus. Columel. 10. 298.
— ne Corydonis opes deſpernat Alexis.

Despretus, valde Spretus. Feſtus. Hinc Gall. *Despriſés* H. St. [Sed videtur potius a Latino Sequioris ævi Depretiare.

Despēro, [ἀπελπίζω, ἀπογινώσκω, ἀπαγορεύω] are. Extra omnem ſpem eſſe. Varie conſtruitur.
Deſperare & Confidere, contraria. Cic. 1. Off. 73. Conſiderandum eſt, ne aut temere deſperet, propter ignaviam, aut nimis confidat, propter cupiditatem.

Deſperare & diffidere rebus ſuis. Cic. in Piſon. 88. Quid quod tu toties diffidens, ac deſperans rebus tuis in ſordibus, lamentis, luctuque jacuiſti?
Ab aliquo deſperare. Cic. in Piſon. 12. Spem habere a Tribuno pleb. ſi tua conſilia cum illo conjunxeris: ſed a Senatu quidem deſperaſſe.
Bene deſperare ſalutem. Ovid. 3. de Ponto 7. 23. i. e. Nullam ſperare.
Deſperare de aliqua re. Cic. 3. Verr. Neceſſe eſt quum de toto ordine deſperarit, aliud genus hominum, atque aliam rationem judiciorum requirat.
De regno. Cæſ. 1. Bell. Gall. 18. Imperio Pop. Rom. non modo de regno, ſed de ea, quam habeat, gratia deſperare.
De Republica. Cic. 2. Fam. 4. Et 8. Att. 11.
De ſe. Cic. 10. Fam. 21.
Sibi. Cæſ. 7. Bell. Gall. 50. A multitudine oppreſſus, ac ſibi deſperans, multis jam vulneribus acceptis, &c. Cic. pro Muren. 45. Alium faciam: quoniam ſibi hic ipſe deſperat.
Suis fortunis. Cæſ. 3. Bell. Gall. 12. Et Cic. Poſt redit. in Senat. 3.
Honores. Cic. 2. in Catil. 19. Honores, quos quieta Repub. deſperant, perturbata conſequi poſſe arbitrantur.
Nil. V. DESPERANDUS.
Quod eſt optimum, non eſt deſperandum. Cic. in Orat. 6.
Deſperare rei alic. Cic. in Piſon. 84. Theſſalonicenſes, quum oppido deſperaſſent, munire arcem coegerunt.
Pacem. Cic. 7. Att. 20. Breviloquentem jam me tempus ipſum facit: pacem enim deſperavi.
Reditum in aliquem locum. Cic. in Somn. Scip.
Saluti. Cic. pro Cluent. 68. Promiſſis eum ſuis excitavit abjectum, & ſimul ſaluti deſperare vetuit.
Salutem alicujus. Cic. de Amicit. & Att. Sed hæc jam noſtra ſalus cum hac lege deſperata erit.
Vitam alicujus. Cic. pro Milon. 57. In quo incenſos ira, vitamque domini deſperantes, quum incidiſſet, hæſit in his pœnis, quas ab eo ſervi fideles pro domini vita expetiverunt.
Temere deſperare. Cic. 1. Off. 73.
Deſperare, cum infinitivo. Cic. 2. de Divin. 48. Non equidem plane deſpero iſta eſſe vera: ſed neſcio, & diſcedere a te volo.
Deſperari, paſſ. Cic. 1. Q. fratr. 3. Sive reſtituimur, ſive deſperamur, nihil amplius opus eſt.
Deſperabantur promiſſi prælia Martis. Martial. lib. de Spect. 22.
Turpiter deſperatur quicquid fieri poteſt. Quintil. lib. 1. cap. 10.

DESPĒRANS, Partic. [ἀπελπίζων] Cic. 1. de Fin. 61. Omnia ſemper deſperantes.
Deſperantia ulcera. Plin. lib. 22. cap. 24. Dolores nervorum mulcet, ulceraque jam deſperantia cicatrice includit. [Sed MSS. Reg. & Colb. ulceraque, jam deſperantia cicatricem, cludit. Quam lectionem merito præfert Harduinus.

DESPERANTER, Adv. [ἀνελπίστως] Cic. 14. Att. 18. Servius proficiſcens, quod deſperanter tecum loquutus eſt, minime miror: neque ei quicquam in deſperatione concedo.

DESPERĀTUS, Partic. [ἀπεγνωσμένος] De quo nulla eſt ſpes. Cic. in Catil. 2. 10. Deſperatorum hominum flagitioſi greges.
A ſeipſo deſperatus & relictus. Cic. in Piſon. 99.
Deſperatus ab omnibus. Cic. pro Roſc. Amer. 27.
Sed mehercule rurſus tam abjectam compoſitionis ſpem non deſperatiſſimam eſſe puto. Cic. 9. Att. 8.
Cauſa publica deſperata. Cic. 7. Att. 23.
Collegium deſperatum. Cic. 3. de Legib. 24. Quod enim eſt tam deſperatum collegium, in quo nemo e decem ſana mente ſit?
Fuga alicujus. Cic. 5. Philipp. 36.
Luſtrum. Cic. 4. Att. 15.
Magnus & diuturnus, & jam deſperatus Reip. morbus. Cic. pro Sylla 76.
Pecuniæ. Cic. pro Muren. 42. Ipſe autem in Gallia, ut noſtri homines deſperatas jam pecunias exigerent, æquitate diligentiaque perfecit.
Deſperatiſſimum perfugium. Cic. 2. Verr. 101. Poſtremo illo deſperatiſſimo perfugio uti poſſet, ſe imprudentem feciſſe.
Res pene deſperata. Cic. pro Domo ſua 24.
Deſperata & ægrota Reſpub. Cic. Divin. in Verr. 76.
Reſpublica deſperata ſanari poteſt. Brutus Attico in Epiſt. ad Brutum 17.
Deſperatiſſima ſpes. Cic. 9. Att. 9.
Deſperatis etiam Hippocrates vetat adhibere medicinam. Cic. 16. Att. 15.
In perditis & deſperatis habere. V. HABEO.

DESPERATE, Adv. ut Deſperate ſollicitus. Auguſtin. Epiſt. 237. ad Celerem.

DESPERANDUS, Partic. [ἀπογνωσθησόμενος] Cic. 2. in Catil. 10. Quod ſi in vino & alea comeſſationes ſolum & ſcorta quærerent, eſſent illi quidem deſperandi, ſed tamen eſſent ferendi. Hor. 1. Od. 7. 27.
Nil deſperandum, Teucro duce & auſpice.

DESPERATIO, [ἀπόγνοια, ἀπόγνωσις] Cic. 4. Tuſc. 19. Deſperatio, ægritudo ſine ulla rerum expectatione meliorum.
Amiſſio rerum, & deſperatio recuperandi. Cic. 4. Fam. 3. Tanta eſt omnium rerum amiſſio, & deſperatio recuperandi.
Imbecillitas & deſperatio. Brutus Cic. 16. Iſta vero imbecillitas & deſperatio, cujus culpa non magis in te reſidet, quam in omnibus aliis, & Cæſarem in cupiditatem regni impulit, &c.
Rerum alicujus deſperatio animos omnium occupat. Cic. 11. Att. 6.
Deſperatio ſapientiæ. Cic. 4. de Fin. Huic mori optimum eſſe propter deſperationem ſapientiæ.
Victoriæ deſperatio. Cic. 12. Philipp. 10. His igitur omnibus victoriam ſperantibus, pacis nomen afferemus, id eſt, deſperationem victoriæ?
Vitæ deſperatio propter conſcientiam ſcelerum. Cic. 2. Philipp. 88.
Quum magna deſperatione affectus eſſem, ecce tibi, &c. Cic. 14. Att.
Cum omnium rerum deſperatione confligit bona ſpes. Cic. 2. in Catil. 25.
A deſperatione ad ſpem revocare. Cic. Poſt redit. in Senat. 22. Qui me a morte ad vitam, a deſperatione ad ſpem, ab exitio ad ſalutem revocavit.
Quærere deſperatione fugam, & maritimam opportunitatem. Cic. 8. Att. 8.

DESPERĀTOR, oris. m. Gloſſ. Lat. Gr. ἀπεγνωσμένος.

DESPERABILIS, Vulg. Interp. Jer. 15. 18.

DESPĬCIO, exi, ectum, [ὑπερορῶμαι, παρορῶ, καταφρονέω] ĕre. Deorſum aſpicere. Plaut. Ciſtel. 4. 2. 25. Hoc inquam age, ad terram aſpice, & deſpice, oculis inveſtiga. Adde Non. 4. 141.
Deſpicere & aſpicere. Cic. de Aruſp. Reſp. 33. Tollam altius tectum: non ut ego te deſpiciam, ſed tu ne aſpicias urbem eam, quam deleri voluiſti.
Deſpicere ad aliquem. Plaut. Milit. 2. 3. 16.
Fronte ſuperba deſpicere aliquem. Claud. in Sec. Conſ. Stilich. 218.
De vertice montis in valles. Ovid. 11. Met. 504.
In terram. Columel. lib. 4. cap. 26.
In vias. Hor. 3. Od. 7. 29.
Prima nocte domum claude, neque in vias
Sub cantu querulæ deſpice tibiæ.
Irriſum vultu deſpicit. Ovid. 1. Faſt. 420.
Deſpicere, pro Aſpicere. Cic. 4. de Fin. 64. Quoniam catuli qui jam deſpecturi ſunt, cæci æque ut hi qui modo nati. Idem pro Roſc. Amer. 22.
Deſpicere, pro Animadvertere. Cic. pro Sylla 40. Nec vero poſſum meo tantum ingenio dare, ut tot res, tantas, tam varias, tam repentinas in illa turbulentiſſima tempeſtate Reipub. mea ſponte deſpexerim.
Deſpicere, per translationem, pro Contemnere, & quaſi Infra ſe, & ad pedes ſuos projectum aſpicere: quemadmodum & Suſpicere Venerari ſignificat, quaſi ſupra nos aſpiciamus aliquem eſſe collocatum. Hæc Valla lib. 5. Cic. pro Fontejo 26. Quod ſi tantas auxiliorum noſtrorum copias Induciomarus ipſe deſpexerit. Tibul. 1. 1. 92.
Deſpiciam dites, deſpiciamque famem.
Deſpicere, ac pro nihilo putare. Cic. 3. de Fin. 29.
Contemnere ac deſpicere. Cic. 4. de Fin. Sed neque magnum bonum, & præ rectis honeſtiſque contemnendum & deſpiciendum, nec magnopere expetendum.
A ſuis deſpici. Cic. de Senect. 7.
Munera alicujus deſpicere. Propert. 1. 14. 24.
Omnes deſpicere, & hominem præ ſe neminem putare. Cic. pro Roſc. Amer. 135.
Et regum magnæ deſpiciantur opes. Tibul. 1. 9. 34.
Vulgi & imperitorum inſcitiam. Cic. 3. Off.
Solitudinem, communemque alterius calamitatem nemo deſpexerit. Cic. 1. Q. fratr. 4.
Vitam, mortem, divitias, paupertates excelſo animo, magnoque deſpicere. Cic. 2. Off.

DESPICIENS, Partic. [καταφρονῶν] Cic. 2. de Orat. 364. Nemo unquam tam ſui deſpiciens fuit, qui deſperaret, aut melius, aut eodem modo ſe poſſe dicere.
Deſpiciens mare velivolum, terraſque jacentes. Virg. 1. Æn. 227. de Jove. Hoc eſt, Deorſum aſpiciens. Servius.

DESPICIENDUS, Partic. [καταφρονητέος] Ovid. 5. Faſt. 642.
Tunc etiam pecori deſpiciendus eram. Et Gallus Eleg. 2. 20.

DESPICIENTIA, æ. [παρόρασις, ὑπεροψία] Cic. in Partit. Deſpicientia in contemnendis honoribus.
Deſpicientia rerum humanarum. Cic. 1. Tuſc. 95.
Animi deſpicientia. Cic. 2. Off. 38. Hæc animi deſpicientia admirabilitatem magnam facit.
Rerum externarum deſpicientia. Cic. 1. Off. 66.

DESPECTUS, Partic. [καταπεφρονημένος, καταφρόνητος] Cic. in Piſon. extr. Sed abjectum, contemptum, deſpectum a cæteris, &c. videre te volui.
Deſpectus tibi ſum, nec quis ſim quæris, Alexi. Virg. 2. Ecl. 19.
Conſilia deſpecta. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 266.
Honos deſpectus pacis. Sil. lib. 3.

DESPECTUS, ûs. [καταφρόνησις] Aſpectus deorſum vergens. Cæſ. 7. Bell. Gall. 79. Erat ex oppido Alexia deſpectus in campum. Ibid. lib. 3. 14. Colles & loca ſuperiora, unde erat propinquus deſpectus in mare.
Deſpectus, Contemptus. ut, Ludibrio & deſpectui aliquibus opponi. Author ad Heren. lib. 4.

DESPECTIO, onis. f. [παρόρασις] Cic. apud Nonium 4. 141. Conſolabitur eam magnitudo animi, & humanarum opinionem alta quædam deſpectio.

DESPECTOR, oris. m. Qui deſpicit. Tertull. adverſ. Marc. 2. 23. Eligitur Saul, ſed nondum deſpector prophetæ Samuelis.

DESPECTRIX, īcis. Tertull. Apol. cap. 26. Judæa deſpectrix divinitatum. Idem de Anima cap. 23. Virtus deſpectrix mundi.

DESPECTO, [καθορῶ] are. Virg. 1. Æn. 396.
— nunc terras ordine longo
Aut capere, aut captas jam deſpectare videntur. Liv. 6. Bell. Maced. Tum regionem maxime eo deſpectat oppido, qua breve intervallum videtur.
Ex æthere deſpectat terras. Ovid. 4. Met. 622. de Perſeo volante.

DESPECTANS, Prudent. Pſychom. v. 182.
— tumido deſpectans agmina faſtu.

DESPECTATIO, onis. f. Vitruv. 2. 8. Deſpectationes cœnaculorum. [In Cod. Iunt. legitur Deſpectiones.

DESPECTATOR, oris. m. Deſpectatores divinarum ſententiarum. Tertull. ad Uxor. 2. 8. princ.

DESPICIA, & Proſpica; Intenta & Contempla. Nævius Aſſitogiola, Ac ſibi proſpica ac deſpica. Hæc Nonius. 2. 667. Deſpicus a Deſpiciendo, Intentus, vigil: cujus exempla apud Apul. frequentiſſima ſunt. [Sed cum Nonius addat. Poteſt ergo Proſpicus ac Deſpicus dici, de nomine agi adjectivo apparet: pro Contempla proinde Contemplans legendum.

DESPICOR, [ὑπερορῶ] ari. Idem quod Deſpicere. Aur. Victor de Viris Illuſtr. in Camillo cap. 23. Primum, ut deos venerati, deinde ut homines deſpicati, interfecere. Hinc

DESPICATUS, a, um. Adject. ex Partic. Senſu paſſ. Ter. Eun. 2. 3. 92. Quæ nos, noſtramque adoleſcentiam habent deſpicatam. ubi Donat. Contemptam atque Deſpectam, & eſt ἐπένθεσις & μετaπλασμὸς, vel certe alterius verbi declinatio ab eo, quod eſt Deſpicor, ut Conſpicor. Superl. ap. Cic. pro Sext. 36. Ceſſi tribuni pleb. deſpicatiſſimi hominis furori. Gell. 15. 4. Ignobiliſſimos prius homines & deſpicatiſſimos.

DESPICĀTUS, ûs. [ὑπερόρασις] Contemptus.
Deſpicatui duci, eſt Contemni. Cic. pro Flacc. 65. Quid porro in Græco ſermone tam tritum atque celebratum eſt, quam ſiquis deſpicatui ducitur, ut Myſorum ultimus eſſe dicatur? Plaut. Men. 4. 3. 19. Deſpicatui habere.

DESPICATIO, onis. f. [ὑπερόραμα] Cic. 1. de Fin. 67. Ut odia, invidiæ, deſpicationes, adverſantur voluptatibus.

DESPICĀBILIS, Paulin. Nolanus Epiſt. 22. n. 2. Honorabiliter deſpicabiles vocat qui munditiem cultus & veſtitus negligunt, intrinſecus autem pii & honeſti ac propterea honorabiles quanquam vulgo deſpicati ſint.

tint. Salvian. Epist. 1. Domo non despicabilis. Et lib. 2. cap. Avar. p. 68. Despicabilis vilitate. adde Ammian. 26. 8. Sidon. Epist. 4. 7. & 3. 9. Mart. Capell. 6. p. 192. compar. Sidon. 2. Epist. 10. Stipula despicabiliorem pronuntiare.

DESPŒNA, [Δέσποινα] Latine Domina, hera. Accipitur pro Proserpina. Cæl. lib. 10. cap. 17.

Hi dominam Ditis thalamo deducere adorti. Virg. 6. Æn. 396.

DESPŎLIĀBULUM. V. DESIDIABULUM & DISPOLIABULUM.

DESPŎLIO, [ἀποδύω, ἀφιματόω] are. Exuere. Plaut. Casin. 4. 4. 4. Vir te vestiat, tu virum despolies. Cic. 7. Att. 9. Quum ferret literas ad bustum Basili, vulneratus & despoliatus est. V. DISPOLIO.

Despoliare digitos, pro Annulos ex digitis detrahere. Plaut. Milit. 4. 2. 57. Ab illa quæ despoliat suos, & tuos digitos decôrat.

Virgis dorsum alicujus. Plaut. Epid. 1. 1. 85. Depolire, in editis, Sed V. Boxhorn.

Templum. Cic. 3. Verr. 54. Qui in sua patria dux isti quondam & magister ad despoliandum Dianæ templum fuit.

Misera & despoliata. Cic. 14. Fam. 2. Illud doleo, quæ impensa facienda est, in ejus partem te miseram & despoliatam venire. [v. te negant esse in MSS.] Petron. cap. 30. p. 114. & cap. 49. p. 246. de iis adhibet qui virgis cædendi exuuntur.

Despoliantur pro Despoliant notat Priscian. 8. p. 796.

DESPOLIATIO, onis. f. Tertull. de Resur. Carn. cap. 7. Despoliatio carnis.

DESPOLIATOR, oris. m. Plaut. Trinum. 2. 1. 14. Avarus, elegans, despoliator.

DESPONDEO, di, sum, [μνηστεύω, ἐγγυάω, καθομολογοῦμαι] ēre. Est Promittere a Spondeo q. V. frequentius de Nuptiarum promissione adhibetur, Qui Spoponderat filiam, Despondisse dicebatur; quod de Sponte ejus i. e. voluntate exierat, inquit Varro de L. L. 5. p. 62. ed. Steph. Plaut. Cistel. 2. 3. 56.

Nempe istic est, qui Alcesimarcho filiam
Suam despondit in divitias maximas.

Cic. pro Cluent. 179. Idem 1. Att. 3. Tulliolam C. Pisoni L. F. Frugi despondimus. In his exemplis Despondet pater puellæ. Ter. And. 1. 1. 72.

— hac fama impulsus Chremes,
Ultro ad me venit: unicam gnatam suam,
Cum dote summa filio uxorem ut daret.
Placuit, despondi, hic nuptiis dictus est dies.

Hoc loco Despondet etiam pater adolescentis. Errant igitur, qui putant, Spondere puellæ patrem, Despondere adolescentis tantum.

Filiam alicujus sibi despondere. Cic. 8. Fam. 7. Cornificius adolescens Orestillæ filiam sibi despondit.

Bibliothecam suam alicui despondere. Cic. 1. Att. 10. Bibliothecam tuam cave cuiquam despondeas, quamvis acrem amatorem inveneris: nam ego omnes meas vindemiolas eo reservo, ut illud subsidium senectuti parem. Hoc est, Venditurum te promittas.

Dotem virgo desponderat hosti. Propert. lib. 3. Eleg. 17. 23. Hoc est, Promiserat.

Spes Reipub. despondetur tibi Consuli. Cic. 12. Fam. 9. Exigua enim spes est Reipub. nam nullam non libet dicere, sed quæcunque est, ea despondetur anno Consulatus tui.

Despondebitur. Ter. And. 5. 6. extr.

Ne expectetis dum exeant huc, intus despondebitur.

Despondere sibi domum alicujus, i. e. Spe invadere. Cic. 11. Att. 6. L. vero Lentulus Hortensii domum sibi, & Cæsaris hortos & Baias desponderat. Hoc est, Sua quodammodo hæc omnia futura pollicebatur sibi.

Despondere animum ille dicitur, qui Suæ spontis statuit finem, auct. Varrone de L. L. l. 5. p. 63. ed. Steph. usurpatur frequentius de eo qui quasi ex Desperatione mori decrevit, [ἀθυμεῖν, ἀπεγνωκότως ἔχειν] Plaut. Milit. 4. 2. 62.

Nam nisi tu fers illi suppetias, jam illa animum despondebit.

Liv. 6. Bell. Pun. Ne desponderent animos.

Despondere, subaudito nomine Animum. Columel. de Turdis loquens, lib. 8. cap. 10. Difficulter in aliam regionem transferuntur: quia caveis clausi plurimi despondent, &c.

Despondere sapientiam. Columel. lib. 11. cap. 1. Quam probabilis ratio est obmutescendi, quia nequeas Orator esse perfectus; aut in socordiam compelli, quia desponderis sapientiam? Id est, Desperaris te posse assequi sapientiam.

DESPONSUS, Partic. [ἐγγυητὸς, μεμνηστευμένος] ut Desponsa puella.

Thalamo alicujus desponsa virgo. Stat. 10. Theb. 61.

Desponsa & destinata laus alicui. Cic. de Arusp. Resp. 6. Cui me præripere desponsam jam & destinatam laudem, quum ipse ejus opera & dignitatem & salutem recuperarim, valde est iniquum.

Connubia. Catul. 63. 26.

Provincia. Cic. de Provinc. Cons. 37. Habere provinciam debet is, ut eam desponsam, non decretam habere videatur. Idem 1. Att. 16. Desponsam homini jam Syriam ademi.

DESPONSIO, onis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 18. pro Desponsione animi.

DESPONSO, are. frequent. Aurel. Vict. de Orig. Gent. Rom. cap. 13. Filia jam ante desponsata Turno fuerat. Et Messala Corvin. p. 9. Filiam Turno Rutulorum regi desponsarat.

DESPONSATUS, [μεμνηστευμένος] Partic. Cic. 2. Q. fratr. 11. Dederam ad te literas antea, quibus erat scriptum, Tulliam nostram Crassipedi pridie nonas Aprilis esse desponsatam. Alia exemplaria habent Desponsam.

Desponsata, pro Desponsa. Sueton. in Cæs. cap. 1. Dimissa Cossutia, quæ familia equestri, sed admodum dives prætextato desponsata fuerat, &c.

DESPONSĀTIO, onis. f. Promissio futurarum nuptiarum. Ita accip. l. 4. Decretal. tit. de clandest. desponsat. & l. 6. tit. de desponsatione impuberum. Tertull. de Virgin. Veland. cap. 11. Ad desponsationem velari.

DESPONSATOR, Promissor nuptiarum. JCt. in Cod.

DESPŌSIONAUTÆ, Lacedæmoniis dicebantur Servi quidam libertate donati, qui classes conscenderent. V. Cæl. Rhodig. lib. 25. cap. 20.

DESPRĒTUS, [καταφρόνητος] Valde spretus. V. DESPERNO.

DESPŪMO, [ἐπαφρίζω] are. Spumas extrahere. Plin. lib. 36. cap. 25. Fastigium vero servari in pedes denos sescuncem, ac diligenter cote despumare, quernisque axibus contabulare. i. e. abstergere, æquare, polire. V. Hard. ad l.

Virg. 1. Georg. 296.

Et foliis undam tepidi despumat aheni.

Despumare pro Decoquere, vel Concoquere, per translationem. Pers. 3. Sat. 3.

Stertimus indomitum quod despumare Falernum Sufficiat.

Despumare, pro Spumando ejicere. Sen. Epist. 100. Quum aliquid lacrymarum affectus effuderit, & ut ita dicam, despumaverit.

Despumare, neut. Sen. 2. de Ira, Labor illos citra lassitudinem exerceat, ut minuatur non consumatur calor, nimiusque ille fervor despumet. Id est, quasi Ejecta spuma resideat. Conf. DISPUMO.

DESPUMANS, Vulg. Jud. Epist. 13.

DESPUMATUS, Despumatum mel. Plin. l. 22. c. 24. Cels. 3. 6. Faba. Apic. 5. 3. Libramentum cote Vitruv. 7. 4. eo sensu, quem supra ex Plin. in ipso verbo posui.

DESPUMATIO, Tertull. de Carne Christi cap. 19.

DESPUO, ui, ūtum, [καταπτύω] ĕre. Idem quod Spuere.

Despuit in molles & sibi quisque sinus. Tibull. 1. 5. extr.

V. eund. 1. 2. 54. Schol. Juven. 7. Sat. 112. & per translationem, Ridere, abominari. Plin. lib. 28. cap. 4. Eadem ratione terna despuere deprecatione in omni medicina mos est.

Mores alicujus despuere. Id est, Contemnere. Claud. de Cons. Hon. 4. 403.

Despuere in mores, Abominari. Pers. 4. Sat. 34.

Est prope te ignotus cubito qui tangat, & acre
Despuat in mores.

Despuere comitiales morbos. Plin. lib. 28. cap. 4. Despuimus comitiales morbos, hoc est, Contagia regerimus. Ubi Hard. V.

Preces alicujus despuere. Catul. 50. 19.

Despui, pass. [καταπτύεσθαι] Plin. lib. 10. cap. 23. Simulque comitialem propter morbum despui suetum.

Desputur, [καταπτύεται] impers. Liv. 5. 40. Ubi nunc despui religio est.

DESPUTUM, i. n. Cæl. Aurel. Acut. 3. 20. 195. Feruntur cum his humoribus plerumque subalbida desputa. V. Barth. Adv. 39. 1.

DESPUTAMENTUM, i. n. Fulgent. Myth. 3. Scintillantis olei desputamento aliquem accendere.

DESQUĀMO, vel, ut minus correcte scribitur, DISQUAMO. [ἀπολεπίζω] āre. Squamas avellere & auferre. Plaut. Aulul. 2. 9. princ. Dromo desquama pisces, &c.

Desquamare, etiam de arboribus dicitur. Plin. lib. 17. cap. 24. Etiam subarator imprudens luxavit radices, corpusve desquamavit. Idem lib. 23. cap. 7. Summo cortice desquamato.

Desquamare vestes. Plin. lib. 35. cap. 17. Primum abluitur vestis Sarda, dein sulphure suffitur, mox desquamatur cimolia, quæ est coloris veri.

DESQUAMATUS, a, um. nomen ex partic. Plin. l. 29. C. 2. Succidam imponunt & desquamatis, percussis, lividis &c. Sic. 24. 11. & 28. 4. & 22. ult. Quibus omnibus locis neutr. pl. substantive ponitur, ut Ambusta, Percussa &c. Idem l. 25. C. 8. Ita desquamato terreno servantur. i. e. Derasa & rejecta terræ gleba. Hic est partic.

DESTERCŎRO, ut Destercorare latrinas, id est, Stercoribus purgare. Ulp. in l. Sed & siquid inædificaverit. §. 1. D. de usufructu, Destercorandis latrinis præponat. Haloander habet, Extergendis. Pandectæ Florent. Stercorandis. Judicet lector.

DESTERTO, ui, ĕre. Quod vulgus Gallicum dicit *Dessonger*. Pers. 6. Sat. 10.

Cor jubet hoc Enni, postquam destertuit esse
Mæonides, quintus pavone ex Pythagoræo.

Cor Enni, id est, Sapientia Ennii, sive Sapiens Ennius. Destertuit, Stertere desiit a somno excitatus, non amplius stertuit sanæ mentis effectus, desiit somniare juxta Pythagoræ palingenesiam, animam Homeri in suum corpus transisse, & ita se factum esse poetam. Non desunt qui exponant Destertuit, Multum stertendo sibi visus est esse Mæonides, id est, Accepisse animam Mæonidæ Homeri. Quæ interpretatio si recipitur, ironia erit satyrica in dictione Cor, significatque Stultitiam.

DESTICO, are. Sorices dicuntur, ut ait author Philomelæ in fine operum Ovidii.

DESTICOS, [Δέστικος] Insula est exigua, Thraciæ adjacens, non procul a Chersoneso, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

DESTILLARE, [καταλείβειν] pro Distillare legitur apud authores, ut apud Columel. lib. 12. cap. 18. Cels. lib. 4. cap. 2. Destillat autem humor ex capite interdum in nares. [Imo prorsus ita scribendum est. V. DISTILLO.

DESTILLATIO, onis. f. [κατάῤῥους] Destillatio lachrymarum Marcell. Empir. cap. 8. Cels. 2. 1. Seniores gravedines & destillationes male habent. conf. eund. 1. 2, & 5. 4. 4. Sen. Epist. 120. Plin. 23. 8. Scrib. Larg. comp. 90. & 93. V. DISTILLATIO.

DESTĬNA, Vinculum quo ædificium continetur. Vitruv. 5. 12. Si destinæ arcas non potuerint continere. Idem & Destinare inde pro Colligare usurpavit. Alii per Columnas explicant, quæ ædificia sustinent: quæ alia voce Telamones, Græcis Atlantes dicuntur. Vitruvii Incumbæ ad hanc vim pertinent. V. Barth. ad Claud. p. 517. Elmenh. ad Arnob. p. 104. Arnob. 2. p. 92. Non post Theutim Ægyptium, aut post Atlantem, ut quidam ferunt, gestatorem. bajulum, tibicinem illum ac destinam cœli. Corippus de Laud. Justin. 1. 17.

Et Thomas Libycæ nutantis Destina Terræ.

DESTĬNO, are. Id est, Destinis qu. alligare, vel, ut Riccius habet, Certum terminum constituere, ultra quem progredi, aut intra quem confici negotium non potest. Vitruv. 5. 12. Arcæ stipitibus robustis & catenis inclusæ in aquam demittendæ, destinandæque firmiter. Cæs. 3. Bell. Gall. 14. Funes, qui antennas ad malos destinabant. V. Cerd. ad 2. Æneid. v. 129. Ap. Cæs. sunt, qui Distinebant legunt. Confer tamen 7. 22. & Civ. 1. 25. Inde Deliberare, assignare, deputare, addicere, quasi stare facere. Plin. 3. Epist. 3. Destino enim (si tamen officii ratio permiserit,) excurrere isto.

Destinare ædes. Plaut. Mostel. 4. 2. 58. — quid, eas quanti destinat? TR. Talentis magnis totidem quot ego & tu sumus. Hic enim & Pers. 4. 4. 115. Destinare est Emptione facta arrhabonem dare, cæterum pretium in diem differre. ut observat Gronov.

Destinare aliquid agere. Cæs. 1. Bell. Civil. 33. Infectis iis, quæ agere destinaverat.

Destinare animo, & animis, & in animo. Liv. 1. Bell. Pun. Si hoc bene fixum, omnibus, destinatumque in animo est, iterum dicam, vicistis. Idem 7. ab Urbe, Adeo morte sola vinci destinaverant animis.

Destinare animo authorem cædis, pro Suspectum habere. Liv. lib. 3. Decad. 4. Animis Leusippum omnes cædis authorem destinabant.

Destinare de aliqua re. Sueton. in Cæs. cap. 44. De ampliando imperio plura aut majora in dies destinabat. Id est, Parabat, constituebat, de-

liberabat. Cajus l. ult. in princ. D. de verborum obligat. Si ſervus aut filius famil. ita ſtipulatus ſit: Rem illam aut illam, utrum ego velim: non pater dominusve, ſed filius ſervusve deſtinare de alterutra debet.
Deſtinati Cenſores. Plin. 10. Epiſt. 83. Ego a deſtinatis Cenſoribus, quid ſentirem, interrogatus, eos, &c. i. e. Deſignatis
Deſtinare aliquem aræ, id eſt, immolationi, ſive ut immoletur. Virg. 2. Æn. 129. — & me deſtinat aræ.
Deſtinari foro. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Deſtinare ægrum cibo. Celſ. lib. 3. cap. 4. Aſclepiades ubi ægrum triduo per omnia fatigarat, quarto die cibo deſtinabat. [Quartum diem edit. Lind.
Alicui diem necis. Cic. 3. Off. 45. Et Plin. Epiſt. Dummodo jam nunc deſtines diem, quo & de illis, & de his coram exigere poſſimus.
Collum in furcas. Varr. 1. de R. R. cap. 20. Novellos quum quis emerit juvencos, ſi eorum colla in furcas deſtinata incluſerit ac dederit cibum, &c. Caſtigatior lectio ex vetuſto exemplari, habet In furcas deſtitutas, &c.
Adduntur e ſervitiis gladiaturæ deſtinati. Tacit. 3. Ann. 43.
Ictum certum deſtinare. Claud. de Hyſtrice 32.
Aliquem imperio. Ovid. 15. Met. 3.
Arcus deſtinat. Lucan. ad Piſon. — non ſemper Cnoſſius arcus
Deſtinat, exempto ſed laxat cornua nervo. Al. Arcu.
Deſponſam & deſtinatam laudem alicui præripere. Cic. de Aruſp. Reſp. 6.
Deſtinari ad mortem. Liv. 2.
Deſtinata alicui pecunia, Promiſſa. Ulp. in l. A divo Pio. D. de re judicata.
Deſtinare alicui provinciam. Liv. 1. Bell. Pun. Aſdrubali fratri, viro impigro, eam provinciam deſtinat.
Puellam, pro Deſpondere. Plin. Epiſt. Jam deſtinata erat egregio juveni, jam electus nuptiarum dies.
Deſtinare ſibi puellam minis triginta. Plaut. Rud. Prol. 45.
Sermonibus aliquem hoſtem. Liv. 5. Bell. Maced. Romæ deſtinabant quidem ſermonibus hoſtem Antiochum, ſed nihildum ad id bellum præter animos parabant.
Spei alicui deſtinatus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Deſtinare ſpe aliquid futurum. Liv. 9. Bell. Pun. Qui enim convenire, quem modo civitas juvenem admodum unum recuperandæ Hiſpaniæ delegerit ducem, quem recepta ab hoſtibus Hiſpania ad imponendum Punico bello finem creaverit Conſulem, ſpe deſtinaverit Africam ſubacturum, Annibalem ex Italia retracturum, &c.
Servitiis deſtinare aliquem. Valer. 2. Argon. 484.
Tempus & locum ad certamen. Liv. 3. Bell. Maced.
Uſibus publicis deſtinatus locus. Ulp. in l. oſſa. D. de relig. & ſumpt. funer.
Deſtinatum eſt mihi, & Deſtinatum eſt mihi in animo. Liv. 6.
Deſtinare, pro Mittere. Sueton. in Galba cap. 16. Statimque legationem ad Prætorianos cum mandatis deſtinaverunt, diſplicere imperatorem in Hiſpania factum, &c.
Deſtinare in provinciam. Ulp. in l. 2. §. legatis. D. de judic.
Deſtinare, pro Notare. Curtius lib. 9. 23. Dioxippus conjectum oculorum, quibus ut fur deſtinabatur, ferre non potuit.
Deſtinare, pro Scopum deſignare quem petas. Liv. 38. 29. Non capita ſolum hoſtium vulnerabant; ſed quem locum deſtinaſſent oris. Hinc Deſtinatum apud Ambroſium Scopum ſignificat.
Deſtinare, Attingere id quod petis & prendere. Cæſ. 7. Bell. Gall. 22. Nam laqueis falces avertebant, quas quum deſtinaverant, tormentis introrſus reducebant. Ex Turnebi Adv. 14. 11. V. ſupra a princ. notata.
Deſtinare, pro Definire. Marcell. l. 94. D. de verb. oblig. Alioquin ſi, quum deſtinare genus, & modum vellet, non fecit, nihil ſtipulatus videtur.
DESTINĀTUS, Partic. Alligatus. Apul. 4. Met. p. 143. Arreptum me loro quum valido ad anſulam quandam deſtinatum, rurſum cædendo confeciſſent. Idem 6. p. 184. Sidon. 1. Epiſt. 7.
Deſtinati ad certamen. Liv. 3. Bell. Maced.
Certis, deſtinatisque ſententiis addicti. Cic. 2. Tuſc. 5.
Non eſt annus hic tibi deſtinatus. Cic. 10. Fam. 25. Id eſt, Non eſt tibi legitimus ad petendum.
Locus alicui deſtinatus. Cic. pro Sextio 66. Qui locus orbis terræ jam non erat alicui deſtinatus.
Deſtinatus, pro Certo & definito. Fab. lib. 3. cap. 8. Judicialem in qua fere eadem: ſed certis deſtinatisque perſonis quærantur.
DESTINATO, Adv. Sueton. Cæſ. cap. 60. Prælia non tantum deſtinato ſed ex occaſione ſumebat. Idem Calig. C. 43. Ex deſtinato. V. DESTINATUM.
DESTINATE, Adv. Ammian. 18. 3. Florentio & Lupicino deſtinate certantibus.
Compar. Idem 20. 8. Eum ad ſe prodire deſtinatius adigentes.
DESTINATIO, onis. f. [προαίρεσις] ut Deſtinatio mortis. Plin. lib. 36. cap. 14. & lib. 8. cap. 25.
Deſtinatio, pro Deliberatione. Plin. lib. 7. cap. 45. Peſtilentia Urbis, fames, ſitisque Italiæ, deſtinatio expirandi, & quatridui inedia, major pars mortis in corpus recepta.
Certus deſtinationis. Tacit. 12. Ann. 32. Ortæ apud Brigantes diſcordiæ retraxere ducem, deſtinationis certum, ne nova moliretur, niſi prioribus firmatis.
DESTINATUM, i. ſubſtantive. Ex deſtinato. V. modo DESTINATO Adv. Plur. Curt. 3. 8. 29. Deſtinata ſalubriter, omni ratione potentior, Fortuna diſcuſſit. Plura Freinsh. in Ind. q. V.
DESTITUO, ui, ūtum, [καταλείπω, μεθίημι, ἐξαπορέω] ĕre. ex De & Statuo; ſignificat proprie Defigere, deponere. Sic Furcas deſtituere Varro dixit pro Infigere. V. Nonium 4. 120. Plaut. Rud. 3. 5. 43.
Ita duo deſtituit ſigna his cum clavis ſenex. Liv. 7. 10. & alibi.
Plura Cujac. Obſerv. 10. 24. Deinde ſignificat Derelinquere: ut Deſtituere rem inchoatam. Liv. 4. Bell. Maced.
Deſtituere aliquem, pro Deſerere. Cic. 13. Att. 49. Ait illum me animi conſcientia, quod Phameam deſtituiſſem, de ſe ſuſpicari.
Ab arte deſtitui. Ovid. 6. Epiſt. 155.
Deſtituor prudens artis, ab arte mea.
Pietas & fides deſtituunt. Lucan. lib. 5. 298. Hoc eſt, Abeunt.
Somnum deſtituit imago. Ovid. Rem. Amor. 576.
Spes deſtituit. Tibull. lib. 1. Eleg. 1. 7.
Nec ſpes deſtituat, ſed frugum ſemper acervos Præbeat.
Deſtituere ſpem. Liv. 1. 51. Inde illam abſentis inſectationem eſſe natam, quod morando ſpem deſtituerit. Columel. lib. 4. cap. 24. Quæ nec ſpem vindemiæ deſtituant, nec emacient ſtirpem ſuam. De palmis vitium. Rurſus Liv. 1. 41. Deſtituit ſpes.
Spe deſtitui. Ovid. 3. Epiſt. 143.
Comitem deſtituere. Ovid. 8. Met. 176.
— comitemque ſuam, crudelis, in illo Littore deſtituit.
Sorti fortunas. Cic. 5. Philipp. 33. Qui ne ſorti quidem fortunas noſtras deſtituit, ſed libidini cujusque nos ita addixit, ut ne ſibi quidem, &c.
Incœptum opus. Ovid. 3. Amor. 12. 18.
Poma deſtituunt famem. Sen. Herc. Hoc eſt, A famelico Tantalo fugiunt.
Preces deſtituere. Ovid. ad Liviam 198.
Propoſitum. Ovid. 3. Amor. 7. 14.
Tam cito me ſomnos deſtituiſſe queror. Ovid. 15. Epiſt. 136.
Deſtituere ſtudia alicujus. Liv. 9. Bell. Maced. Gratias Pop. Rom. egit quod tanto ſtudio, quotiescunque declarandæ voluntatis poteſtas facta eſſet, Prætorem ſe voluiſſet facere: ea ſibi ſtudia civium ſuorum deſtituere non in animo eſſe.
Deſtituere, pro Fallere fidem, & promiſſum non præſtare. Cic. pro Cluent. 83. Contrahit frontem, & queritur ſe ab Oppianico deſtitutum. Budæus.
Decipere ac deſtituere aliquem. Cic. pro Roſc. Amer. 117. Ejusdem muneris, legationis, officii, mandatorumque ſocios induxit, decepit, deſtituit.
Deſtituere navem anchoris, apud Nævium, pro Statuere. Non. 4. 120.
DESTITUENS, Auſon. Technop. de Deis ult. Et nunquam in dubiis hominum, bona deſtituens Spes.
DESTITŪTUS, [καταλειφθεὶς, ἀπελπιστος] Partic. Cic. 1. Off. Magisque ille cui promiſſum ſit, ab officio diſcedat, ſi ſe deſtitutum queratur.
Illuſus atque deſtitutus. Cic. pro Quintio 51.
Deſtitutus aliqua re. Id eſt, Carens ea. Quintil. lib. 12. 3.
Deſtitutus bonis. Cic. 1. Tuſc. Sic Deſtitutus conſiliis & promiſſis alicujus. Cic. 1. Q. frat. 3.
Deſtitutus, abſolute, pro Deſperans. Sueton. in Galba cap. 11. Acceſſit ad tanta diſcrimina mors Vindicis, qua maxime conſternatus, deſtitutoque ſimilis, non multum abfuit quin vitæ renuntiaret.
DESTITUTIO, onis. [ἀπόλειψις] Cic. pro Cluent. 71. Hos qui leviores erant, deſtitutione iratos Oppianico redderet.
DESTĬTŪTOR, Tertull. ad Nation. 2. 18. Tibull. in Carm. Priap. 83. v. 15.
DESTOMACHOR, aris, atus ſum, ari. Dep. ut Deſævire, Deferveſcere, ponere iram. Donatus utitur. H. St. Verba Don. ad Adelph. 4. 7. 10. hæc ſunt. Exanimato ob mœrorem non convenit inclementer ire obviam, quum poſſit in tempore objurgari, poſtquam deſtomachatus fuerit.
DESTRINGO, inxi, ictum, [ἀποξύω, ἀποτέμνω] ĕre. Amputare, colligere, excidere. Columel. lib. 11. cap. 2. Tum & olea deſtringenda eſt, ex qua velis viride oleum efficere.
Avenas deſtringere. Cato cap. 37. extr. Frumenta face bis ſarrias runcesque, avenasque deſtringas.
Deſtringere, pro Abradere. Plin. lib. 31. cap. 11. Et oculorum cauſa comburuntur in cruda olla, figulini operis, plurimum proficiente eo cinere contra ſcabritias genarum excreſcentesque carnes, & quicquid opus ſit ibi deſtringere, ſpiſſare, explere.
Deſtringere & abradere aliquid bonis alicujus, per translationem. Plin. Paneg. 37.
Deſtringere, pro Strigilibus radere. Plin. 3. Epiſt. 5. Dum deſtringitur, tergiturque, audiebat aliquid. Alii tamen Diſtringitur legunt. V. DISTRINGO.
DESTRICTUS, a, um. Sen. Epiſt. 101. Patibulo pendere deſtrictum.
DESTRICTE, Adv. Tertull. Adverſ. Marc. 1. 3. & l. 13. Dig. de Procurat. Deſtricte denegare.
DESTRICTIVUS, Cæl. Aur. Acut. 2. 29. Adjutorii genus deſtrictivum. i. e. Stricturæ ſolvendæ deſtinatum, ut loqui Afer iſte medicus Methodicus conſuevit. Solet eadem etiam Mitigativa vocare.
DESTRIGMENTUM, Idem quod Strigmentum, ſive Ramentum. Plin. lib. 20. cap. 34. de cucurbita ſylveſtri. Et ignes ſacros, deſtrigmentis, vel his impoſitis, vel ſeminibus. Alii legunt, vel Strigmentis his impoſitis.
DESTRUO, xi, ctum, [ἀποσκευάζομαι, ἀνασκευάζω, λυμαίνομαι] ĕre. Quod ſtructum erat corrumpere. Cujus crebriora ſunt apud authores exempla, quam fuerit opus hic congerere.
Conſtruere & Deſtruere, contraria. Cic. de Senect. 74. Ut navem, ut ædificium idem deſtruit facillime, qui conſtruxit, &c.
Ævum deſtruit animos. Lucan. lib. 8. 28.
— ſic longius ævum
Deſtruit ingentes animos.
Deſtruit eum infamia. Plin. Paneg. cap. 83.
Vetuſtas deſtruit aram. Ovid. 5. Faſt. 152.
Ara erat illa quidem Curious, ſed longa vetuſtas
Deſtruit, & ſaxo longa ſenecta nocet.
Fortunam ſuam deſtrui Cæſar, imparemque tanto imperio rebatur. Tacit. 4. Ann. 18.
Honores deſtruere. Ovid. ad Liviam 249.
Nec juvenis poſiti ſupremos deſtrue honores.
Mœnia deſtruat. Virg. 4. Æn. 326.
Deſtruere teſtes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Id eſt, Oſtendere iis moribus eos eſſe, ut ad teſtimonium reddendum non ſint recipiendi. V. Burm. ad Quintil. 2. 17.
Opus deſtruendi, ac confirmandi, hoc eſt, Confutatio, & confirmatio. Quintil. lib. 2. cap. 4.
DESTRUENS, Juſtin. 23. 3. 12. Fortuna deſtruens quæ cumulaverat. Petron. cap. 100. Repente quaſi deſtruente fortuna conſtantiam.
DESTRUCTUS, Humana manu deſtructus. apud Ammian.
Deſtructa templa. Prudent. Apoth. 445.
DESTRUCTIO, ōnis. f. Murorum deſtructio. Sueton. Galb. cap. 11. Deſtructio & confirmatio ſententiarum. Quintil. 10. 5. conf. Tertull. de Cor. Mil. cap. 2.
DESTRUCTOR, ōris. m. Tertull. Apol. cap. 46. Rerum ædificator & deſtructor. adde adverſ. Marc. 4. 7. Et in Inſcript. Grut. p. CCXX. NON SVMVS TVSCIÆ DESTRVCTORES.
DESTRUCTĬLE, [φθαρτὸν] Quod deſtrui poteſt. Lactant. de Ira Dei, Deſtructilia ſunt omnia, quæ manu fiunt. Alii legunt Deſtructibilia. Prudent. in Roman. 348. Solvi incapacem poſſe, nec deſtructilem.
DESTRUCTĪVUS, Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. Deſtructivum adjutorium. [Niſi Deſtrictivum legendum eſt. q. V.

DESUA-

Desuadeo. V. DISSUADEO. H. St.
Desub, V. DE.
Desubito, Adv. [ἐξαίφνης, ἐξαπίνης] Idem quod Subito & Celeriter. Plaut. Bacchid. 1. 1. 46.
Quid si apud te veniat desubito prandium aut potatio. Idem Mostel. 2. 1. 63.
Desubito & repente. Titinn. Quis desubito tam repente ad me venisti? Nonius.
Desubĭto, are. Firmic. lib. 3. cap. 4. Sed nihilominus etiam si Jupiter eas artes fuerit largitus, easdem crebra eversione desubitat. Locus enim sextus habet propriam malitiæ prærogativam.
Desubulare, [διαπείρειν] a Subula deductum, significat Perfodere. Varr. Alterum Carneadem desubulasse bona corporis. Nonius 2. 238.
Desūdo, [καθιδρόω] a quo Desudasco, & imperf. Desudascitur. Plaut. Bacchid. 1. 2. 32.
Quid ego metuam rogitas? homo adolescens
Penetrem hujusmodi in palæstram, ubi damnis desudascitur? Id est, Valde sudatur. Stat. 3. Theb. 277.
Illum ego perpetuis mihi desudare caminis
Si jubeam, &c. Venus de Vulcano ad Martem.
Desudare atque elaborare in re aliqua. Cic. de Senect. 38. In his desudans atque elaborans, corporis vires non magnopere desidero.
Desudatus, ut, Gracili balsama surculo desudata. Prudent. Cathem. 5. 118.
Desudata judicia. Claud. Paneg. Mallii Theod. 11. Post desudatas militiæ excubias. Sidon. 6. Epist. 1.
Desudatio, onis. Scribonius Largus. comp. 253. Jul. Firmic. Nimia desudatione dissolvi. Mart. Capell. 6. p. 189.
Desudatorium, ii. n. apud Celsum. [Suspect.
Desueo, ēvi, ētum. Verbum antiquum authore Nonio: ut Desuevi illum, pro Desuefeci, Consuetudinem ei abstuli. Titinnius Gemina: Parasitos amovi, lenonem ædibus absterrui, desuevi ne quo ad cœnam exiret extra consilium meum.
Desuesco, [ἀηθέω, ἀηθίζω] ĕre. Neutr. Contrarium est verbo Consuescere sive Assuescere: & significat Morem suum intermittere. Liv. 8. Id aliquandiu æquavit pugnam, jampridem desueto Samnite clamorem Romani exercitus pati.
Paulatim desuescit honori. Sil. lib. 3. 575.
Gens ferri patiens, ac læta domare labores,
Paulatim antiquo patrum desuescit honori.
Desuētus, [ἀηθὴς, ἀσυνήθης] A consuetudine remotus, inquit Valla in Poggium. Virg. 6. Æn. 814.
— jam desueta triumphis Agmina.
Desueta res. Liv. 3. Postquam audita vox in foro est præconis, Patres in curiam ad Decemviros vocantis, velut nova res (quia intermiserant jamdiu morem consulendi Senatus) mirabundam plebem convertit, quidnam incidisset cur ex tanto intervallo rem desuetam usurparent.
Retractare verba desueta. Ovid. 5. Trist. 7. 63.
Desuescendus, Adj. [ἀηθισόμενος] Quintil. lib. 3. cap. 8. extr. Hæc adolescentes sibi scripta sciant, aliter quam dicturi sint, exerceri velint, & in desuescendis morentur.
Desuetūdo, ĭnis. [ἀήθεια] Liv. 1. 19. Mitigandum ferocem populum armorum desuetudine ratus, Janum ad infimum, &c.
Resides, & desuetudine tardi. Ovid. 14. Met. 436.
Abire in desuetudinem. Ulp. in l. Si servus. §. Hujus. D. ad l. Aquil. Hujus legis secundum quidem caput in desuetudinem abiit.
Per desuetudinem tacito omnium consensu leges abrogantur. Julian. in l. De quibus causis. D. de legibus.
Desuefācio, ēci, actum, ĕre. Consuetudinem prætermittere, vel relinquere. Cic. pro Cluent. 110. Multitudinemque jam desuefactam a concionibus ad veteris consuetudinis similitudinem revocaverat.
Desuefio, [ἀηθέω] ĕri. Varr. 2. de R. R. cap. 9. Duobus mensibus primis a partu non disjunguntur a matre, sed minutatim desuefiunt.
Desūgo, xi, ĕre. Idem quod simplex Sugo. Pallad. lib. 1. cap. 9. Et siqua fundentur ex poculis, velociter rapta desugent. De Pavimentis loquitur ex carbonibus, sabulone & favilla formatis, quæ injectum humorem celeriter imbibunt. Conf. Vitruv. l. 7. C. 4. extr.
Desultor, V. DESILIO.
Desum, defui, [ἐλλείπω] deesse. Deest pecunia quando nulla est, Deficit, quando est aliqua, sed tam pauca ut non sufficiat. Ter. Phorm. 2. 1. 69. Non ratio, verum agentum deerat. Virg. 8. Ecl. 67.
— nihil hic nisi carmina desunt.
Deesse alicui opera, &c. Id est, non juvare. Cic. 1. Fam. 9. Tantum enitor, ut neque amicis, neque etiam alienioribus, opera, consilio, labore desim. Sic Deesse causæ communi. Cic. 6. Verr.
Deesse & Abundare, contraria. Cic. 1. de Divin. 61. Sive deest naturæ quippiam, sive abundat, atque effluit.
Defuit ei animus ab initio. Cic. ad Brutum 10.
Bello propter timiditatem deesse. Cic. 2. Philipp. 71. Cur ei bello tum propter timiditatem tuam & libidines defuisti?
Desit mihi in hac parte fides. Ovid. 10. Met. 302.
Ingenium deesse alicui. Cic. 1. de Orat. 80. Quod si tibi tantum in nobis videtur esse, quibus etiam si ingenium, ut tu putas, non maxime defuit, doctrina certe & otium, & hercule etiam studium illud dicendi acerrimum defuit.
Lingua palato non deest. Ovid. 15. Epist. 111.
Deesse occasioni. Liv. 7. Bell. Pun. Plin. lib. 11. cap. 25. Nulloque momento meditari cessat, nequando desit occasioni.
Officio suo & muneri. Cic. 3. Tusc. 15.
Tristi officio. Ovid. 12. Met. 4.
Defuit officio Paridis præsentia tristi.
Orationem ad alicujus rei disceptationem deesse. Cic. de Lege Agr. 40.
Alicui prudentiam in consilio defuisse. Cic. 10. Fam. 17.
Non deerit sapienti quod agat. Cic. 4. Acad. Sermo mihi deest abs te. Cic. 4. Att. 10. Nec metuo tamen ne mihi sermo desit abs te, quo magnopere delector.
Deesse sibi. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Mihi ausculta, vide ne tibi desis. Hor. 2. Sat. 1. 17. — haud mihi deero,
Quum res ipsa feret. Non sibi deest is, qui facit & quod sibi opus est, & quod oportet. Acron.

Non tibi defuit cura aut studium in tanto officio. Cic. 9. Philipp. 1.
Tibi nullum a me amoris, nullum studii, nullum pietatis officium defuit. Cic. pro Milon. 101.
Deesse voluntati amici. Cic. 3. Att. In Trib. pleb. Des. reliqua spes est: quam si expectaro, non erit quod putes me causæ meæ, voluntati meorum defuisse.
Non animus eis, sed vires defuerunt. Cic. pro Flacc. 61.
Deest paululum. V. PAULULUM.
Deesse, pro Abesse. Cic. 2. Q. fratr. 8. Huic convivio puer optimus Qu. tuus meusque, quod perleviter commotus fuerat, defuit.
Non desunt qui interpretentur, hoc est, Quidam interpretantur. Plin. lib. 2. cap. 109. Nec defuere geometræ, qui interpretarentur significare epistolam a medio terrarum orbe missam. Cic. contra Rull. 89. Verum arbitrabatur, non defore qui illa restituerent.
Non deesse, non Cunctari. Tacit. 4. Hist. 11. Nec deerat ipse, stipatus armis, apparatu, incessu, excubiis vim principis complecti. Idem 14. Ann. 39. Nec defuit Polycletus, quo minus &c. Paulo aliter Capitolin. Gord. tert. cap. 31. Nec defuit, ut Senatus de his rebus, quas non noverat, falleretur. Id est, Accidit, ut falleretur.
Non deest, pro Licet. Sil. Ital. 6. 10. Nec cernere deerat.
Defore, V. suo loco.
Desūmo, mpsi, mptum, [λαμβάνω, ἀναιρέομαι] ĕre. Idem quod Sumere. Liv. 4. 55. Duo singuli singulos sibi Consules asservandos assidua opera desumunt. Hor. 2. Epist. 2. 81.
Ingenium sibi quod vacuas desumpsit Athenas.
Desumere sibi aliquem hostem. Liv. 6. 20. Idem 8. Bell. Maced. Recto itinere duxisti exercitum ad eos, quos tibi hostes desumpseras?
Desŭper, [ἄνω, ἄνωθεν] Adv. Idem quod Super, Ex loco superiori. Virg. 4. Æn. 121.
His ego nigrantem commista grandine nimbum,
Dum trepidant alæ, saltusque indagine cingunt,
Desuper infundam. Cato cap. 18. Aut binas pro singulis desuper ponito.
Incurrere desuper. Tacit. lib. 2. 16. Soli Cherusci juga insederunt, ut præliantibus Romanis desuper incurrerent. Flor. 3. 3. 16. Liv. 24. 34.
Desuperne, Adv. Idem. Vitruv. 10. 22. Temperavit ahena aquæ ferventis & picis desuperne contra capita hostium.
Desurgo, rrexi, ĕre. In secessum ire ad exonerandam alvum, ap. Scribon. Larg. Quoties desurrexerint torminosi. Idem, Tenesmus est irritatio ultimæ partis directi intestini: in quo sæpius libet desurgere sine causa. Proderit ad hoc quoties desurrexerit, vino austerissimo & aqua calida fovere. V. Turneb. 17. 17. Sic & Plin. 28. 14. Tenesmus, id est, Crebra voluntas desurgendi. Ita legit Hard. & Hor. 2. Sat. 2. 76. — Vides, ut pallidus omnis
Cœna desurgat dubia.
Desurrectio, onis. f. Marcell. Empir. cap. 27.

D E T

Detego, xi, ctum, [ἀποστεγάζω, ἐκκαλύπτω] ĕre. Denudare, & aperire. Plaut. Mostel. 1. 3. 7. Modestiam omnem detexit, tectus qua fui.
Ensem detegere vagina. Sil. lib. 13.
Detegere, per translationem. Liv. 10. Ite igitur: Dicite, inquit, detegant nequicquam conditas insidias.
Laceros artus, & grandia detegit ossa. Ovid. 9. Met. 169.
Facta detegere variis modis. Ovid. 2. Trist. 432.
Imbelles animos. Lucan. lib. 5. 322.
Furta. Ovid. 2. de Arte Am. 428.
Flecte iter, & monitu detege furta meo.
Orationis ossa. Quintil. in Procem. lib. 1.
Magicas vanitates. Plin. lib. 26. cap. 8.
Vulnus. Ovid. 6. Epist. 40.
Detegit ingenio vulnera facta suo.
Detectus, Partic. [ἀπεστεγασμένος] ut Detecta fraus. Liv. 22. 43.
Ædes detecta, Tecto spoliata. Nepos 25. 20. 3. Quum ædes Jovis Feretrii, vetustate atque incuria detecta, prolaberetur.
Patefacta & detecta. Cic. 4. Acad.
Detectus, pro Nudo. Ovid. 2. Fast. 301.
Nunc quoque detecti referunt monimenta vetusti
Moris, & antiquas testificantur opes.
Caput detectus. Id est, Sine galea. Servius. Virg. 10. Æn. 133.
Compar. Solin. Edit. Salmas. cap. 30. Hyacinthus, propensa perspicuitate detectior.
Detectio, onis. f. Ulp. Detectio mortis. Tertull. advers. Marc. 4. 36. Descendisse Jesum ad detectionem Creatoris.
Detector, oris. m. Tertull. advers. Marc. 4. 36. Detector Creatoris. Idem advers. Valent. cap. 3. extr. Detector totius conscientiæ.
Detendo, [ἀποσκηνόω] ĕre. Cæs. 3. Bell. Civil. 85. His constitutis rebus, signo jam profectionis dato, tabernaculisque detensis. Liv. 41. 3. Nautici tabernacula detendunt.
Detentus. **Detentio,** **Detentor.** V. DETINEO.
Detento, are. l. 16. Cod. Theod. de Tironibus. Servi quos militia armata detentat. Et Fortunatus lib. 11. Carm. 19.
Nec volo nunc absens una detenter ut hora.
Detentatio, ōnis. f. Ulp. l. 5. Dig. de impensis in res dotal. Manebit maritus in rerum detentationem, donec ei satisfiat.
Detentator, oris. m. l. 2. Cod. de fundis limitroph. Si quis fuerit detentator inventus. Et l. 7. princ. Cod. de præscript. XXX. vel XL. ann. Extranei suppositæ rei detentatores.
Deter, Deterior, Deterrimus, V. DETERO.
Detergeo, es, vel **Detergo,** is, si, sum, [ἀποψάομαι, ἀπομόργνυμι] ēre, vel ĕre. Idem quod Tergere, Abstergere. Plaut. Men. 1. 1. 2. Mensam quando edo detergeo. Columel. lib. 3. Quoties falcem acueris, ea pelle aciem detergito.
Fletus detergunt stamine. Claud. 2. in Eutrop. 375. Et apud Ovid. lib. 13. Met. 746. Lacrymas detergere.
Detergere, per translationem: ut Detergere fastidia, pro Auferre. Columel. lib. 8. c. 10. Hor. 1. Od. 7. 15.
Albus & obscuro deterget nubila cœlo
Sæpe Notus,

Somnum detergere pollice. Claud. in Epithal. Pallad. 27.
Spurcitias. Columel. lib. 1. cap. 5.
Nubila detersa radiis. Claud. de Sext. Conf. Hon. 539.
Numerum aliquem. Cic. 14. Att. 10. Quid quæris? jamne ad centena Cluvianum? adventare videtur: sed primo anno LXXX. detersimus. Jamne ad centena Cluvianum? subaud. Perducatur: nam epistola quæ sequitur proxima, sic ait, De Cluviano, res ad centena perducitur. Sensus est: Quod scire vis num hic Cluviana bona ita constituerim, ut ex his posthac centena sestertia quotannis capere possim: brevi futurum spero ut ita sit: & hoc ipso anno, quo Cluvianam hæreditatem adivi, LXXX. HS. cepi. Centena: Centum HS. in singulos annos: ut in lib. Paradox. Capit ille ex suis prædiis sexcenta HS, ego centena ex meis. Cluvianum: Cluviana res, quam ex Cluvii hæreditate acceperat. Adventare: Ad centena, fructum centenorum sestertiorum. Detersimus: Cepimus. sed venustius Detersimus quam Cepimus.
Remos detergere [Gr. παρασύρειν τὰς κώπας, ἀνακόπτειν κώπας] pro Abscindere, Rostro auferre. Cæs. 1. Bell. Civil. 58. V. Baysium de Re Naval. & Parei Lex. Crit. p. 343. Freinsh. Ind. in Flor. Scheff. de Mil. Nav. 3. 6. p. 233. Conf. ABSTERGO. Sic pinnas Liv. 38. 5. 3. Asseribus falcatis detergebat pinnas.
Rubigo detersa. Sil. lib. 4. 12. conf. Petron. cap. 22. & 135.
Detergere sarmenta de arboribus putatis, & vineis. Cato cap. 37. extr. Sed sunt qui Degere legunt, pro Deterge. Sic Detergere palmites, pro Decerpere. Columel. lib. 4. cap. 27. extr. Gemmas. lib. 4. cap. 26.
Detergere, pro Corrigere & emendare. Claud. de Conf. Mall. Theod. 190.
— tu prima hominem sylvestribus antris
Elicis, & fœdo detergis secula victu. Hoc est, Facis velut nitidiora, fœdum victum detergens.
DETERIÆ Porcæ, id est, Macilentæ. Festus.
DETERIOR, V. DETERO.
DETERMĬNO, [ὁρίζω, καθορίζω] are. Terminos imponere vel terminis, & veluti Limitibus quibusdam designare. Liv. 1. 18. Inde ubi prospectu in urbem agrumque capto, deos precatur, regiones ab oriente ad occasum determinavit, &c. Plaut. Pœnul. Prol. 48.
Ejus nunc regiones, limites, confinia
Determinabo: ei rei finitor factus sum ego. Plin. lib. 3. cap. 15.
Determinant spatia. Plin. lib. 10. cap. 38. De aquilis.
Determinare, pro Terminare. Sueton. in Galba cap. 15. Existimabatur etiam Senatoria & Equestria officia biennii spatio determinaturus, nec daturus nisi invitis ac recusantibus.
Determinare, per translationem. Cic. 3. de Orat. 73. Et id quod dicit spiritu, non arte determinat. Plin. lib. 18. cap. 23.
Determinare, pro Certo exprimere, Definire, seu Describere. l. fin. D. de just. & jur. Quem locum, inquit Paulus, determinare hoc modo possumus.
Iter determinare, & Viam determinare. Jabolenus in l. Certo generi. D. de servitut. rusticor. prædior.
Tempus. Ulp. in l. Si finita. §. Siquid in via. D. de damno infect. Prætor causa cognita tempus pro conditione operis determinabat.
Pœna pro tempore determinata. Papinianus in l. Imperator. D. de postulando.
DETERMINATUS, Partic. [καθωρισμένος] ut Determinatus cursus. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Nunc legitur, Cursus ordinatos definiunt.
DETERMINĀTIO, onis. f. [πέρας] Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Extrema ora & determinatio mundi.
Exitus & determinatio orationis Conclusio dicitur. Cic. 1. de Invent. 98.
DETERMINATOR, oris. m. Tertull. de Pudic. cap. 11. Spiritus Sanctus disciplinæ determinator.
DETERMINABĬLIS, e. Tertull. adversf. Hermog. cap. 41. Materia determinabilis.
DETĔRO, ivi, itum, [κατατρίβω, ἀλοάω] ĕre. Valde terere. Columel. lib. 1. cap. 6. Area optima est silice constrata, quod & celeriter frumenta deterantur. Sic detritum milium. apud eundem lib. 6. cap. 12.
Deterere calces. Plaut. Merc. 5. 2. 111. Clementer quæso, calces deteris.
Usu aliquid deteri. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Deterere, Destruere, corrumpere. Plin. Nimia cura deterit magis, quam emendat.
Deterere laudes alicujus, Imminuere. Hor. 1. Od. 6. 10.
Laudes egregii Cæsaris & tuas
Culpa deterere ingeni.
Famæ alicujus, pro Detrahere. Sil. lib. 7.
DETRITUS, a, um. Partic. A catena collum detritum canis. Phædr. 3. 8. 16. transl. Gell. 15. 30. Ab alio vitæ genere jam detritus.
DETRIMENTUM, i. n. [βλάβη] a Detritu: quod ea quæ trita sunt, minoris pretii sint, ut ait Varro de L. L. 4. Ter. Hec. 2. 1. 37.
Satis scio peccando detrimenti nihil fieri potest.
Detrimentum & Emolumentum, repugnantia. Cic. 1. de Fin. 53.
Incommodum & detrimentum. Cic. de Clar. Orat. 4. Nostro incommodo detrimentoque, si ita est necesse, doleamus.
Detrimentum accipere. Cæs. 5. Bell. Gall. 50. Quod detrimentum culpa & temeritate legati sit acceptum.
Providere nequid Resp. detrimenti accipiat. Cic. 5. Philipp. 34. In Solenni formula SCti, quo summa & absoluta in rep. potestas Coss. nonnunquam & aliis magistratibus, tribuebatur. V. Brisson. in formulis. adde ex Vett. Sallust. Cat. cap. 29. ibique Cort. & Liv. 3. 4. extr. Cæs. 1. Civ. 5.
Dio reddit hanc formulam, Ne quid detrimenti resp. pateretur: ὥς τι μηδεμίαν ζημίαν τῷ δημοσίῳ συμβῆναι. p. 26. Paris. marg. supr. H. St.
Afferre detrimentum. In AFFERO.
Capere detrimentum. Cic. pro Milon. 71. Videret nequid Respub. detrimenti caperet.
Facere detrimentum. Cic. 4. Verr. 20. Idem significat, quod Accipere detrimentum.
Importata publicis rebus detrimenta. Cic. 1. de Orat. 38. Huic opponit Adjumenta rebus publicis importata.
Inferre detrimentum. In INFERO.
Injungere detrimentum Reipub. In INJUNGO.
Detrimenta atque damna cum maximis injuriis contumeliisque perferre. Cic. 5. Verr.
Resarcire detrimentum. Cæs. 3. Bell. Civil. 67. Cupiens ejus diei detrimentum resarcire.
Sarcire detrimentum. Cæs. 1. Bell. Civil. 45.
Non sine magno Reip. detrimento. Cic. 6. Verr.
DETRIMENTŌSUS, a, um. Adj. [βλαβερώδης] Quod adfert detrimentum. Cæs. 7. Bell. Gall. 33.
DETER, Deterior, Deterrimus, [χείρων] Cui aliquid deest, quasi Detritum, ne bonum sit. Ter. Heaut. 3. 1. 74.
Deteriores omnes sumus licentia. Hor. 3. Od. 5. 30.
Nec vera virtus, quum semel excidit,
Curat reponi deterioribus.
Deterius & Pejus, inquit Nonius, his sensibus discernuntur: quod sit Pejus a malo quod in usu est, & creberrime frequentatur: Deterius vero a bono, ut minoris sit meriti, quam id quod placet. Virg. 4. Georg. 89.
Deterior qui visus, eum ne prodigus obsit, Dede neci.
Deteriores & repulsi. Cic. de Arusp. Resp. 53. Habent Hetrusci libri certa nomina, quæ in id genus civium cadere possunt: deteriores, repulsos (quod jam audietis) hos appellant, quorum & mentes & res sunt perditæ, longeque a communi salute disjunctæ.
Author haud deterior. Cic. 2. de Legib. 15. At Theophrastus, author haud deterior, mea quidem sententia.
Ætas deterior, Senectus. Ovid. 1. de Ponto 4. 1.
Causa deterior. Cic. pro Cæcin. 46. Sic in judiciis deterior causa sit eorum qui fugerint, quam qui, &c.
Deteriore conditione esse. Liv. 5. Bell. Pun. Nunc deteriore conditione sumus, quam apud patres nostros fuerunt captivi.
Concoctio. Cels. lib. 3. cap. 2. Atque in longis quoque morbis, etiam tales notas non habentibus, scire licet increscere, si somnus incertus est, si deterior concoctio.
Facies. Ovid. 12. Met. 400.
Deteriore jure esse. Cic. pro Cæcin. 18. Jam principio ausus est dicere, non posse hæredem esse Cesenniæ Cæcinam, quod is deteriore jure esset, quam cæteri cives, &c.
Deteriorem odorem vino adimere. Cato cap. 110.
Partes deteriores. Lucret. lib. 2. 507.
Deterior res, & Fructuosior, contraria. Cic. 14. Att. 11. Ruina rem non fecit deteriorem, haud scio an jam fructuosiorem.
Deteriore tempore, absens auctionatur. Cic. pro Quintio 20. i. e. contrario.
Pertinaciter hærent, quæ deteriora sunt. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Vitiosius & deterius. Cic. 3. de Orat. 26. Quicquid aut addideris, aut mutaveris, aut detraxeris, vitiosius & deterius futurum.
Deterius facere. Cic. 3. Verr. 133. Nisi hoc ita statuisses, in re tam manifesta, quicquid dixisses, te deterius esse facturum.
Corrigere & Deterius facere, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 87.
In deterius referre. Tacit. Ann. lib. 13. Nec defuere, qui in deterius referrent. Neroni scil. verba matris in deterius mutata referrent.
Mutatus in deterius principatus. Tacit. 4. Ann. 6.
Veraque, aut in deterius credita, ab uno judice facilius discernuntur. Tacit. 3. Ann. 10.
In deterius cuncta Romæ audita Martianum angebant. Tacit. 4. Hist. 68.
Deterrimus homo. Cic. 2. Verr. 40. Sic Deterrimæ mulierculæ. Cic. 3. Verr.
Mortalium deterrimus. Cic. de Arusp. Resp.
Deterrimus color. Virg. 3. Georg. 82.
Quod optimo dissimillimum sit, id esse deterrimum. Cic. de Opt. Gen. Orat. 4.
Deterrima via. Cic. 9. Att. 11.
DETERIUS, Adv. At tu deterius palles. Pers. 3. Sat. 96.
Deterius scripta. Cic. 1. de Fin. 8. De malis Græcis Latine scripta deterius. Sic DETERRIME Apul. 2. Met. p. 272. Stew.
DETERIŌRO, are. Posterioris latinitatis verbum, Deterius facere. Claud. Mamert. de Anima 1. 3. Quicquid deteriorari potest, & corrumpi profecto potest. Idem 14. Ambros. Epist. 3. ad Simplician. adde Frontin. de Colon. Edit. Goesii p. 133.
DETERIORĀTUS, Partic. ut Deterioratæ rei æstimatio. Symmach. 4. Epist. 68.
DETERREO, ui, itum, [καταπλήττω, ἀποτρέπω] ēre. Idem quod Terrere, vel Terrore a sententia vel proposito (addit H. St. Avocata) avertere. Cic. 3. de Fin. 38. Nisi eos per se fœditate sua turpitudo ipsa deterreat. Ter. Heaut. 1. 1. 27. Rectum ut faciam, non ut deterream.
Deterrere atque avocare a religione. Cic. de Arusp. Resp. 18. Qui his delecter, aut utar omnino literis, quæ animos nostros deterrent atque avocant a religione. Terrendo avocant H. St.
Deterrere & Cohortari, contraria. Cic. 1. de Orat. 258. Vereor, ne majorem vim ad deterrendum habuerit, quam ad cohortandum.
Pudore deterreor, commemorare nefarias ejus libidines. Cic. Act. in Verr.
Sceleratos cives timore ab impugnanda patria deterrere. Cic. Bruto 15.
Liberalitatem deterrere. Cic. 2. Off. 62. Omnes enim immemorem beneficii oderunt, eamque injuriam in deterrenda liberalitate sibi etiam fieri: eumque qui faciat, communem hostem tenuiorum putant.
Ense pavidum deterrere. Ovid. 14. Met. 296.
Ab amore deterrere. Hor. 1. Sat. 4. 111.
— a turpi meretricis amore Quum deterreret.
A bello faciendo. Cic. pro Fontejo.
A studiis. Cic. 1. de Fin.
Ab industria. Cic. 1. de Fin.
Nulla re deterreri a proposito. Cic. Bruto 11.
A scribendo. Cic. de Opt. Gen. Orat. 5. Nec vero Aristotelem in philosophia deterruit a scribendo amplitudo Platonis.
De sententia. Cic. 2. de Divin. 81. Num igitur eorum frequentia Stoici de sententia deterrentur?
De statu suo aliquem contumeliis. Cic. 11. Fam. 11.
Deterrere ne. Ter. in Prol. Phorm. 3.
Maledictis deterrere, ne scribat, parat.
Deterrere quin. Plaut. Amphit. 2. 1. 9.
Tamen quin loquar hæc uti facta sunt,
Nunquam ullo modo me potes deterrere.
DETERRĬTUS, [ἀποτετραμμένος] Partic. ut Deterritus pudore. Cic. 10. Att. 13.

Ab

Ab officio deterritus. Cic. 8. Fam. 6. Nemo enim necessitudine & amicitia te deterritum ab officio dicet. His conjunge Ovid. 10. Met. 600. Tibull. 1. 3. 13.

DETESTOR, [μυσάττομαι] āri. Vehementer testari. Plaut. Men. 5. 2. 60. — summum Jovem
Deosque detestor, me neque isti malefecisse mulieri, &c.
Detestari, [μυσάττεσθαι, ἀφοσιοῦσθαι, ἀναθεματίζειν, καταρᾶσθαι] pro Deprecari vel Abominari, Exsecrari: ut,
Caput alicujus detestari hostili prece. Ovid. 15. Met. 505.
Tanquam auspicium malum detestari aliquem. Cic. in Vatin. 39. Si vitant, fugiunt, audire de te nolunt, quum viderunt, tanquam auspicium malum detestantur, &c.
Exitum belli detestari. Cic. 8. Philipp. 7. De proximo bello Civili non non libet dicere. ignoro causam: detestor exitum.
Iram Deorum in caput infelicis pueri detestatur. Plin. 2. Epist. ult. De Regulo per salutem filii pejerante.
A Rep. nomen alicujus. Cic. in Pison. 96.
Detestari pro Vitare, & a se propulsare, sive amoliri. Cic. 1. in Catil. 27. Nunc, ut a me P. C. quandam prope justam patriæ querimoniam detester ac deprecer, percipite quæso quæ dicam.
Invidiam. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Id est, Amovere.
Avertere & detestari. Cic. 4. Philipp. 9. O dii immortales, avertite & detestamini, quæso, hoc omen.
Detestari, est Absenti denuntiare, inquit Paulus in l. 39. §. 2. D. de verb. signif. Passive utitur Apul. Apol. p. 307. Neque gravius est in cubiculo despui, quam in splendidissimo cœtu detestari.
Detestari Sacra ap. Gell. 6. 12. V. DETESTATIO.

DETESTANS, antis. Nep. 20. 1. 5. Eum impium, detestans, compellabat.

DETESTATUS, passive. Hor. 1. Od. 1. 24. Bella matribus detestata. Gaj. JCt. D. 50. t. 16. l. 238. §. 1. Detestatum est detestatione denuntiatum. Active Cæs. 6. Bell. Gall. 31. Omnibus precibus detestatus Ambiorigem.

DETESTANDUS, ut Tellus detestanda. Sil. 17. 438.
Fraus. Tacit. 4. Ann. 69.
Carmina. Idem ibid. 16. 28.

DETESTABILIS, [βδελυρὸς, βδελυκτὸς] Idem quod Abominabilis. Cic. 2. Philipp. 65. Non te exsecrandum Populo Rom. non detestabilem, non omnes tibi deos, omnes homines & esse inimicos, & futuros scias. Idem 3. Tusc. 25.
Quo detestabilior istorum immanitas qui lacerarunt omni scelere patriam. Cic. 1. Off. 57.
Invidiosum, & detestabile. Cic. 1. Philipp. 33. Metui vero & in odio esse, invidiosum, detestabile, imbecillum, caducum.
Detestabile & pestiferum. Cic. de Senect. 41.
Omni parte vitæ detestabilis homo. Suet. in Neron. cap. 5. Ex Antonia majore patrem Neronis procreavit, omni parte vitæ detestabilem.
Omen detestabile avertat Deus. Cic. 11. Philipp. 11.
Pestis detestabilis. Cic. 2. Off. 16. Nulla tam detestabilis pestis est, quæ non homini ab homine nascatur.
Scelus. Cic. de Amicit. 27.
Umbra. Sen. in Thyest. 1. 24. conf. Liv. 29. 17.

DETESTABILITER, Idem. Lactant. 5. 10. Quod nefarie, quod detestabiliter fecit.

DETESTATIO, onis. f. [βδελυγμία] Plin. lib. 15. cap. 30. Laurus quidem manifesto abdicat ignes crepitu & quadam detestatione; interaneorum etiam vitia & nervorum ligno torquente.
Pro detestatione scelerum aram consecrare. Cic. pro Domo sua 140.
Detestatio apud Jurisconsultos, est (ut Ulp. l. 40. pr. D. De verb. signif. affirmat) Denuntiatio facta cum testatione.
Detestatio, authore Festo lib. 13. erat, quum Deus testis in deteriorem partem vocabatur. V. OBTESTATIO. Invenitur & apud Gell. Detestatio sacrorum, lib. 15. cap. 27. Conf. 6. 12. de Sacris Detestandis. Ritus parum notus, de quo in Lips. Thesauro laudatur C. G. Schwarzii Dissertatio.
Detestatio, Testium abscissio. Utitur Apulejus lib. 7. Miles. p. 198. Vid. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 7.

DETESTATOR, oris. m. Cassiod. 1. Epist. reg. 4. Detestator criminis: amator æquitatis. Et Tertull. adversf. Marc. 4. 27. Detestator legis.

DETEXO, ui, tum, [κατυφαίνω, περαίνω] ĕre. Texendo absolvere.
Detexere telam, pro Texendo ad finem perducere. Plaut. Pseud. 1. 4. 7.
Detexere aliquid viminibus. Virg. 2. Ecl. 71.
Quin tu aliquid saltem, potius quorum indiget usus,
Viminibus, mollique paras detexere junco? Id est, Multum texere, finire, perficere. nam DE modo non minuentis est, sed augentis. Servius.
Exordiri, detexere, retexere. Cic. 2. de Orat. 158. Et ad extremum ipsi se compungunt suis acuminibus, & multa quærendo reperiunt, non modo ea, quæ jam non possint ipsi dissolvere, sed etiam quibus ante exorsa, vel potius detexta prope retexantur.
Ab exordio aliquid detexere. Author ad Heren. lib. 2. 42. ex vet. Poet.
Linum detextum. Ulp. in l. Sicut lana. 68. D. De legat. 3. Festus locum allegat Plauti. Ego hominem detexam pallio. Id est, Exuam, spoliabo. [Ita quidem & in Lipsiensi Thesauro, sed locum Festi frustra quæras. Sunt vero Servii verba ad X. Æn. 424. *Dum texit*, dum spoliat, inquit, Nam tempus præsens est, non præteritum ab eo, quod est Tego. Sic Plautus, *Ego hunc hominem hodie texam pallio*. Verum aut hæc ille ex deperdita Plauti fabula adduxit, aut memoria lapsus est. Extat vero jocus comici istius ejusmodi Amph. 1. 1. 138. Illic homo hoc denuo vult pallium detexere. Ubi V. Dous. Plaut. Expl. l. 2. Qui tamen male, quasi ex Servio, Detexam, pro Texam, obtrudit.

DETEXENS, entis. Cic. in Arat. v. 250.
Hic non perpetuum detexens conficit orbem.

DETĬNEO, ui, entum, [κατέχω, κατείργω, σχῶ] ēre. Remorari, occupare. Ter. Eun. 2. 2. 49. Detineo te fortasse. Idem Phorm. 4. 1. 8. Pol me detinuit morbus.
Detinere aliquem & demorari. Cic. 12. Fam. 15.
Detinere aliquem lepore. Cic. 4. Att. Item, Detinere inani spe. Columel. lib. 8. cap. 5.
Aliquem de suo negotio. Plaut. Pœnul. 1. 2. 190.
Detineri in alienis negotiis. Cic. 2. de Invent. 132.
Animum studiis detineo. Ovid. 5. Trist. 7. 39.
Compede detinere. Hor. 1. Od. 33. 14.
Curas detinui, Cohibui. Ovid. 4. de Ponto 10. 67
Detinui, dicam, curas, tempusque fefelli. V. Heins. ad loc. & Burman.
Diem detinere sermone. Ovid. 1. Met. 682.
Feras cithara. Martial. lib. 14. 166.
De Pompejano sæpe est electa theatro
Quæ duxit sylvas, detinuitque feras.
Fugam incœptam. Ovid. 3. Amor. 13. 20.
Dicitur incœptam detinuisse fugam. Alii Destituisse.
Jus. Liv. 1. ab Urbe. Ut non plus darent juris, quam detinerent. Id est, Sibi retinerent.
Detinuere moræ. Ovid. Sabin. 2. 70.
Aliquem lenta mora. Martial. lib. 7. 92. 4.
Detinet me hoc negotium. Plaut. Pers. 4. 3. 45.
Itaque hic est, quod me detinet negotium.
Majore aliquo negotio detineri. Author ad Heren. lib. 4.
Detinent terras nives. Plin. lib. 18. cap. 7. Id est, Occupant, neque liquescunt.
Carmina oculos detinent. Ovid. 2. Trist. 519.
Et mea sunt populo saltata poemata sæpe:
Sæpe oculos etiam detinuere tuos.
Detines me suspensum. Id est, Me diutius in dubio tenes. Cic. 10. Att. 1. Virgilius per verbum Teneo, idem dixit: ut in 6. Æn. 722.
Dicam equidem: nec te suspensum nate tenebo.
Vela detinere. Ovid. Sabin. 1. 18.
Detineri ventis. Plin. Epist.

DETĬNENS, Hirt. Bell. Hispan. cap. 23. Nec detinentibus nostris, multis telis injectis, complures vulneribus affecere. [Desinentibus Glandorp. probabili conjectura. An Desistentibus?

DETENTUS, Thessalonicæ detentus. al. Retentus. Cic. 3. Att. 19. Et Tacit. 2. Ann. 69. Adversa Germanici valetudine detentus.

DETENTUS, ûs. Tertull. advers. Valentin. cap. 32. Detentui obnoxius.

DETENTIO, onis. f. Ulp. l. unica extr. Dig. de Remissionibus, Non esse iniquum detentionem servitutis dari.

DETENTŎR, oris. m. l. 10. Cod. Unde vi. Possessionis alienæ detentores.

DETONDEO, di, sum, [ἀποκείρω, ἀποξυρέω] ēre. Prorsus tondere. Columel. lib. 7. cap. 4. Et est modus optimus considerare tempestates, quibus ovis neque frigus, si lanam detraxeris: neque æstum, si nondum detonderis, sentiat. Verum quum quæque detonsa erit, ungi debet tali medicamine.
Detondere capillos. Martial. lib. 8. 52.
Detondere virgulta vineæ. Columel. lib. 4. cap. 23. extr. Nec dubium, quin sit horum virgultorum natura talis, ut quanto maturius detonsa sint, plus materiæ; quanto serius, plus fructus afferant.

DETONSUS, a, um. — detonsis avecta est Cynthia mannis. Propert. 4. 8. 15.
Detonsi crines. Ovid. 6. Fast. 229.
Arboribus redeunt detonsæ frigore frondes. Ovid. 3. Fast. 237.
Sicambria detonsa. Claud. 1. in Eutrop. 383.

DETONSO, are. frequent. Fab. Pictor apud Gell. 10. 15.

DETŎNO, ui, [καταβροντάω] are. Tonare desinere. Quintil. lib. 12. cap. 9. Nam quum illa dicendi vitiosa jactatio inter plausores suos detonuit, resurgit vera & virtutis fortior fama.
Ira detonare. Valer. 4. Argon. 293.
Illum insperata turbatum fraude furentem
OEbalides, prima refugit dum detonat ira.

DETORNO, [τορνεύω] āre, Idem quod Tornare. Plin. lib. 13. cap. 9. Ex quo velares detornant annulos.

DETORNATUS, a, um. Metaph. Gell. 9. 8. Detornata sententia & verbis inclusa.

DETORQUEO, si, tum, & raro [Imo nunquam] sum, [κατακάμπτω, παραφέρω] ēre. Deflectere, sive idem quod Torquere. Columel. lib. 5. cap. 6. Sed hæc ulmus autumni tempore melius, quam vere disponitur, paulatimque ramuli ejus manu detorquentur.
Detorsit a latere in dextram partem. Cic. de Univers. 42.
Detorquere in lævam, pro Declinare ad lævam. Plin. lib. 28. cap. 8. Quum fugiant venantem, declinare ad dextram. Et paulo post, At si lævam detorserit, deficientis argumentum esse.
Cervicem ad oscula. Hor. 2. Od. 12. 25.
Cornua antennarum torquere, & Detorquere, contraria. Virg. 5. Æn. 831. — una ardua torquent
Cornua, detorquentque, ferunt sua flamina classem.
Imminutæ & detortæ corporis partes, quibus repugnant Aptæ & integræ. Cic. 3. de Fin. 17. Aptas malit & integras omnes partes corporis, quam eodem usu imminutas & detortas habere.
Cursus detorquere ad aliquem. Virg. 4. Æn. 196.
Labra dicentis ne detorqueantur. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Ab aliquo lumen detorquere. Ovid. 6. Met. 515.
Oculos detorquere ad undas. Valer. 1. Argon. 120.
Se alio detorquere. Hor. 2. Sat. 2. 56.
Viam detorquere ad amnem. Valer. 5. Argon. 397.
Detorquere vulnus. Virg. 9. Æn. 346.
Detorquere, per translationem. Cic. 2. Off. 37. Nam & voluptates blandissimæ dominæ, sæpe majores partes animi a virtute detorquent.
Detorquere recte facta. Plin. 1. Epist. 8. Atque ea demum recte facta minus detorquemus & carpimus, quæ in obscuritate & silentio ponuntur.
Prave detorta opinio. Columel. lib. 3. cap. 10. Atque hæc & forsitan pluribus dicta sunt, quam exigebat ratio veritatis: minus tamen multis quam postulabat prave detorta & inveterata opinio rusticorum.
Flectere & detorquere voluntatem alicujus. Cic. pro Cœlio 22.

DETORTUS, Partic. V. supra. Cic. 3. de Fin. 17. Columel. 3. 10. adde Apul. 5. Met. p. 163. Detorti digiti. & Hor. Arte Poet. 53. Verba parce detorta. conf. Tacit. Orat. 28. 9.

DETORSUS, Sueton. in Galba cap. 10. Ut detorsa navis appulit. [Sic ex corruptis codd. profertur & in Lips. Thesauro. Sed emendati codices exhibent, Dertosam appulit, eamque lectionem pridem Viri Docti, ut verissimam, amplexi sunt.

DETRAHO,

DETRAHO, xi, ctum, [καθαιρέω, ἀφαιρέω] ĕre. Auferre, tollere. Ter. Eun. 4. 4. 40. Chærean' tuam vestem detraxit tibi?
Detrahere amiculum. Cic. 3. de Nat. Deor. 83.
Addere, & Detrahere, contraria. Cic. pro Cluent. 179.
Detrahere aliquid alteri. Cic. 3. Off. 23. Detrahere igitur aliquid alteri, & hominem hominis incommodo suum augere commodum, &c. Idem 2. de Divin. 79. Eidemque detraxisset Armeniam a Senatu datam.
Detrahere de digito. Ter. Heaut. 4. 1. 37.
Quum exponendam do illi, de digito annulum detraho.
Aliquid de aliquo, quod sibi assumat. Cic. 3. de Fin.
Aliquem pedibus e tribunali. Sueton. de Clar. Rhetor.
Torquem hosti. Cic. 1. de Fin. 23. Et Detrahere cruenta spolia. Cic. pro Rosc. Amer.
Detrahere [διασύρειν, κατηγορεῖν] alicui. Id est, Famam ejus maledictis & oblocutionibus minuere. Ovid. 5. Trist. 14. 3.
Detrahat authori multum fortuna licebit, &c.
Sibi detrahere. Cic. 4. Verr. 53. Et si quæritis, ut egomet mihi detraham, illos ego accusatores puto fuisse, &c.
De absentibus. Cic. 1. Off. 134. Et pro Cæcin. De teste. Et pro Rabir. 20. De senatu.
De authoritate Senatus: cui opponitur, Ornare Senatum multis laudibus. Cic. pro Cluent.
De fama alicujus. Cic. 3. Fam. 8.
Ad accusationem aliquem. Cic. pro Cluent. 179. Ut hunc Oppianicum aliud agentem, ac nihil ejusmodi cogitantem, ad hanc accusationem detraheret. Hoc est, Pertraheret.
Detracto alumno suo sterilescit illico mamma, ac resilit. Plin. lib. 11. cap. 40.
De amore aliquid. Cic. 3. Fam. 12. Ne quid de summo meo erga te amore detractum esse videatur. Id est, Ablatum aut imminutum.
Auxilia sive legiones alic. Cæs. 6. Bell. Gall. 5. Hæc prius illi detrahenda auxilia existimavit, quam ipsum bello lacessendum.
Aliquem de cœlo, est De summa gloria eum dejicere. Cic. 2. Philipp.
Calamitatem alicui. Cic. post. redit. ad Quirit. 6. Tum in studiis vestris tanta animorum declarata est voluntas, ut non solum calamitatem mihi detraxisse, sed etiam dignitatem auxisse videamini.
De causa aliquid. Cic. 6. Philipp. 15. Celeritas detracta de causa est: boni tamen aliquid accessit ad causam.
De commodis suis. Cic. de Amicit. 57. Multæque res sunt, in quibus de suis commodis viri boni multa detrahunt, detrahique patiuntur, ut his amici potius, quam ipsi fruantur.
Crimen alicui. Lucan. lib. 8. 125.
Hoc solum crimen meritæ bene detrahe terræ.
Detrahere & spoliare dignitatem alicujus. Cic. pro Cœlio 3. Ut ad ea, quæ accusatores deformandi hujus causa, detrahendæ, spoliandæque dignitatis gratia dixerunt, primum respondeam.
Animis errorem detrahe nostris. Ovid. 2. Met. 39.
Detrahere fastidium dicuntur lupini. Plin. lib. 22. cap. 25. Iidem aviditatem cibi faciunt, fastidium detrahunt.
Fidem verbis alicujus. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Nido fœtus implumes. Virg. 4. Georg. 512.
Amissos queritur fœtus, quos durus arator
Observans, nido implumes detraxit.
Honorem debitum alicui. Cic. 4. Verr. 25. Senatorem Pop. Rom. si non invitaverunt, honorem debitum detraxerunt non homini, sed ordini, &c.
Laudem. Cic. pro Lege Manil.
Ab injuria aliquem. Cic. 5. Fam. 2. Quem quum comperissem omnem sui Tribunatus conatum in meam perniciem parare atque meditari, egi cum Claudia uxore tua, & cum vestra sorore Mucia, ut eum ab illa injuria detraherent.
In judicium aliquem. Cic. pro Milon. 39. Ne P. Clodius quum in judicium detrahi non posset, vi oppressam civitatem teneret.
De suo jure. Cic. 1. Verr. 25. Hoc si non utor, non tibi injuriam facio, sed de meo jure aliquid & commodo detraho.
Invidiam noxæ. Ovid. 7. Epist. 106.
De pecunia aliquid. Cic. 3. Verr. 181. Scribæ nomine de tota pecunia binæ quinquagesimæ detrahebantur.
De pondere, & paulo minoris æstimare. Cic. 4. de Fin. Saltem aliquid de pondere detraxisset; & paulo minoris æstimavisset ea, quam Peripatetici.
Aliquem ex possessione. Liv. 10. Bell. Pun. Hæc accusans, quærensque ex diutina possessione Italiæ est detractus.
Detrahitur pretio, pro Minuitur pretium. Columel. lib. 8. cap. 17. Macies indicat, eum non esse libero mari captum, sed de custodia elatum: propter quod plurimum pretio detrahitur. Sic Plin. 36. 26. Metallis pretia detraherentur.
Aliquem ex provincia suis sententiis. Cic. de Provinc. Consf. 19. At hi non modo illum inimicum ex Gallia sententiis suis non detrahebant, sed & propter rationem Gallici belli provinciam extra ordinem decernebant.
Ex reditu. Columel. lib. 4. cap. 3. Minorem deinde filiam nuptui collocasse in dimidia parte reliqui agri: nec sic ex pristino reditu detraxisse.
Sacerdotem ab aris. Cic. de Arusp. Resp. 28.
Sanguinem. Columel. lib. 6. cap. 14. Et ex diversa auricula sanguinem detrahemus. Cels. l. 2. C. 10. & 11. V.
Detractis de homine sensibus. Cic. 1. de Fin. 30.
Detrahit solicitudines philosophia. Cic. 2. Tusc. Efficit hoc philosophia, medetur animis, inanes solicitudines detrahit.
Detrahe menti spem fructus avidæ. Ovid. 2. de Ponto 3. 15.
Ex summa. Cic. 10. Att. 5.
De vivo. Cic. pro Flacc. Dat de lucro, nihil detrahit de vivo, minus igitur lucri facit.
Detracta opinione probitatis. Cic. 2. Off. 34. Quo enim quis versutior & callidior est, hoc invisior & suspectior, detracta opinione probitatis.

DETRAHENS, entis. Cic. 3. Tusc. 41. Detrahens eas voluptates quæ sapore percipiuntur, detrahens eas quæ auditu & cantibus. Idem Acad. 4. 15. Socrates de se ipse detrahens.
DETRACTUS, a, um. Pondere detracto. Nep. 11. 1. 4. Signo Epistolæ. Idem 4. 4. 1. Sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443. Lumen solis. Idem lib. 5. 979.
DETRACTUS, ûs. m. Sen. Suasor. 7. Detractu aut adjectione syllabæ.
DETRACTIO, ōnis. f. Idem. [ἀφαίρεσις, ὑφαίρεσις] ut, Detractio alieni, hoc est, Ablatio & furtum rei alienæ. Cic. 3. Off. 30. Non igitur magis est contra naturam morbus, aut egestas, aut quid ejusmodi, quam detractio, aut appetitio alieni.
Detractio confecti cibi. Cic. de Univers. 16. Nec vero desiderabat aut alimenta corporis, aut detractionem confecti & consumpti cibi. Id est, Exonerationem alvi.
Detractiones apud Plinium pro Vacuationibus & inanitionibus pravorum humorum, lib. 16. cap. 44.
Sustinere detractionem sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 10. Facilius itaque illi detractionem sustinent: celeriusque ea, si nimium est pinguis, affligitur.
Detractio sanguinis. Plin. lib. 17. cap. 26. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Detractio molestiæ. Cic. 1. de Fin. 37.
DETRACTOR, Qui famæ alicujus derogare nititur. Tacit. 11. Ann. 11. Ipse haudquaquam sui detractor. V. infra DETRACTATOR.
DETRECTO, vel DETRACTO. quam scriptionem præfert Pier. ad 3. Georg. 57. [ἀναίνομαι, ὑποφεύγω, ἐξίσταμαι] are. Vitare, fugitare, aversari, recusare. ut, Detrectare certamen, apud Tacit. lib. 20. Virg. 3. Georg. 57.
Nec mihi displiceat maculis insignis & albo,
Aut juga detrectans, interdumque aspera cornu.
Laudes. Ovid. 5. Met. 246.
Militiam detrectare. Ovid. 13. Met. 36. & Cæs. 7. Bell. Gall. 14.
Officium suum. Quintil. lib. 2. cap. 1. Et Rhetorice, cui nomen vis eloquendi dedit, officia sua non detrectet.
Onus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 155.
Principem, pro Recusare & nolle ferre. Sueton. in Tiber. cap. 25.
Taurus detrectat aratrum. Ovid. 3. de Ponto 7. 15.
Detrectat administrare tutelam. Paulus in l. Ingratus. D. de jure patron.
Detrectare, pro Detrahere. Sallust. Bell. Jugurth. cap. 53. Milites alius alium læti appellant, acta edocent atque audiunt: sua quisque fortia facta ad cœlum ferre. Quippe res humanæ ita sese habent, in victoria, vel ignavis gloriari licet: adversæ res etiam bonos detrectant. Id est, Etiam boni in adversis ut male audiant, efficiunt.
Benefacta maligne detrectare. Ovid. 13. Met. 270. Liv. 38. 49. Cæca invidia est, nec quicquam aliud scit, quam detractare virtutes, corrumpere honores, ac præmia earum.
Ingenium magni livor detrectat Homeri. Ovid. de Rem. Amor. 365.
Detrectare, inquit Festus, est Male tractare.
Detrectare, Diminuere. Macrob. 5. Saturn. cap. 11. In arboribus etiam & frugibus ad indolem vel detrectandam vel augendam, major plerunque vis & potestas est aquarum & terrarum, quæ alunt, quam ipsius quod jacitur seminis. Porro pro Detrectare habet Detractare Lactant. de Mort. Persecut. 9. 8. & 10. 4. Tertull. de Virg. Veland. cap. 8. & Manil. 2. 346. V. Cort. ad l. c. Sall.
DETRECTANS, antis. Liv. 3. 49. Detrectantem arripere. Virg. V. supra, in ipso v.
DETRACTATUS, a, um. Tertull. ad Uxor. cap. 2. Detractata & exserta sententia.
DETRACTATUS, ûs. m. Tertull. de Spectac. cap. 3. Convertamur magis ad nostrorum detractatus.
DETRECTATIO, & DETRACTATIO, [ἀνάδυσις] Liv. 6. 28. Juniores Romani ad edictum sine detrectatione convenere.
Detrectatio militiæ. Liv. 3. 69.
DETRECTATOR, & DETRACTATOR, m. [ἀναδύτης] Qui renuit. Liv. 34. 15. Cato ipse haud sane detrectator laudum suarum, multos cæsos ait, numerum non scribit. Sed Jac. Gronovius testatur in MSS. esse Detractor. Auson. tamen Idyll. 2. 51.
Ipse nec affectans nec detrectator honorum,
Præfectus magni nuncupor Illyrici.
Sic Detractator ministerii, id est, Recusans onus. Petron. cap. 17.
DETRIMENTUM, V. DETERO.
DETRIUMPHO, are. Tertull. Apol. cap. 27. extr. Illos nunquam magis detriumphamus, quam cum pro fidei obstinatione damnamur. Gloss. Gr. Lat. καταθριαμβεύω Detriumpho.
DETRIUMPHATUS, Minuc. Fel. p. 231. Ouzel. 28. Deos post cladem detriumphatos colere cœperunt. Id est, Devictarum gentium deos. [in Cod. Cellar. 25. 7. Triumphatos legitur.
DETRŪDO, si, sum, [κατωθέω] ĕre. Trudendo dejicere. Cic. pro Cæcin. 49. Potestne detrudi quisquam, qui non attingitur? Liv. lib. 2. Jam impetu conabantur detrudere virum.
Dejicere & detrudere. Cic. pro Cæcin. Decessi, unius hominis telo perterritus, dejectus, detrususque sum.
Ad id quod facere possit, aliquem detrudere. Cic. 1. de Orat. 130.
Detrudi de saltu, agroque communi. Cic. pro Quintio 28. barbare De possedari.
Colonos rure detrudere. Claud. de Bell. Gild. 198.
Ex aliquo loco detruserunt aliquem nives, frigora, imbres. Cic. 5. Fam. 10.
In partem dextram aut lævam detrudere. Cic. de Univers. 42. Id fit quum speculorum lævitas, hinc illincque altitudinem assumpsit, & ita dextra detrusit in lævam partem oculorum, lævaque in dextram.
Corpus detrusum sub inania tartara. Ovid. 12. Met. 523.
Detrudunt naves scopulo. Virg. 1. Æn. 145.
Detrudere aliquem ad aliquem. Plaut. Aulul. 2. 5. 9.
Huccine detrusisti me ad senem parcissimum?
Detrudi in luctum. Cic. 1. Q. fratr. 4. Quoniam in tantum luctum & laborem detrusus est, quantum nemo unquam.
Aliquem ad mendicitatem. Plaut. Men. 1. 3. 21.
Detrudi morti. Plin. de Viris Illust.

Detrusit ad ea necessitas. Cic. 1. Off. 114. Sin aliquando necessitas nos ad ea detruserit, quæ nostri ingenii non erunt.
Detrudi ac compingi in pistrinum. Cic. 1. de Orat. 46. A quibus omnibus una pene repelli voce Oratorem a gubernaculis civitatum, excludi ab omni doctrina, rerumque majorum scientia, ac tantum in judicia & conciunculas, tanquam in aliquod pistrinum, detrudi ac compingi videbam.
Detrudere in pœnam. Cic. pro Flacc. 94. Non putant satis conversam esse Rempub. nisi in eandem impiorum pœnam optime meritos cives detruserint.
De sententia. Cic. 14. Fam. 16. Quæ me ita conficiunt, ut ii voluerunt, qui me de mea sententia detruserunt.
Aliquem regno. Virg. 6. Æn. 594.
— superisque Jovem detrudere regnis.
Detrudere comitia in adventum alicujus, pro Differre. Cic. 2. Q. fratr. 15. Idem lib. 4. Att. 16. Quibus si non valuerit, putant fore aliquem, qui comitia in adventum Cæsaris detrudat.

DETRUSUS, a, um. Partic. [κατωσθεὶς] Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Atque is agitatione & motibus linguæ, quum depulsum, & quasi detrusum cibum accipit, depellit. De stomacho loquitur.
Ex prædio vi detrusus. Cic. pro Quintio 89.
Corpus sub Tartara detrusum. Ovid. 12. Met. 522.

DETRUSIO, onis. Tertul.

DETRULLO, [μεταγγίζω] āre. De trulla in trullam deplere, quo usus est Apicius, quod ipsum & Diffundere vocatur Plinio, sicut in oleo Decapulare. Hermolaus, Gloss. in Plin.

DETRUNCO, [ἀποκόπτω, ἀκρωτηριάζω, κολοβόω] āre. Decidere, secare: ut Detruncare arborem. Liv. 21. 37. Quum cædendum esset saxum, arboribus circa immanibus dejectis, detruncatisque, struem ingentem lignorum faciunt.
Detruncare alam regi apum. Plin. lib. 11. cap. 17.
Caput detruncat. Ovid. 8. Met. 769.
Detruncare corpora. Liv. 31. 34. Posteaquam gladio Hispaniensi detruncata corpora, brachiis abscissis, aut tota cervice desecta &c.
Manu prensum aliquem. Valer. 3. Argon. 145.
Vitem, pro Resecare. Columel. lib. 4. cap. 22. Tales vineas supra quartum pedem detruncant, nihil reformidantes ejusmodi refectionem.
Ulmus detruncata. Plin. 17. 23. Pompejus detruncatus, id est, Decollatus. Lactant. 6. 6. 17.

DETRUNCATIO, [ἔκκοψις, ἀποκοπὴ] ut Detruncatio ramorum. Plin. lib. 24. cap. 9. & lib. 17. cap. 24. Nam detruncatio, ut diximus, quibus prodesset.

DETŬLIT, præter. a DEFERO. q. V.

DETŬMEO, ui, ēre. [ἐξοιδέω] est Tumorem amittere. Stat. 5. Theb. 468.
Detumuere animi maris, & clementior Auster
Vela vocat. Intelligit Mare non amplius irasci, hoc est, Tranquillum esse cœpisse. [Nisi potius adverbum sequens pertinet. V. Voss. de Analog. 3. 43.

DETUMESCO, ĕre. cum Tumor decrescit. Petron. cap. 109. Odia detumescunt. Prudent. in Rom. v. 145. de dignitatum insignibus,
Quibus tumetis, moxque detumescitis.

DETUMESCENTIA, æ. f. ut Detumescentia sanguinis apud Medicos.

DETURBO, āre. [ἀπαράσσω, παρωθέω] Est (ut ait Valla lib. 5.) Deorsum cum violentia dejicere. Virg. 5. Æn. 175.
— puppi deturbat ab alta. Plaut. Rud. 1. 1. 5.
Ita omnes de tecto deturbavit tegulas. Ventus scil. Sic Deturbare ædificium. Cic. 3. Q. fratr. 24.
Deturbare aliquem, equo transfixo. Liv. 5. Bell. Maced.
Aliquem ædibus, pro Ejicere. Plaut. Amphit. 4. 2. suppos. 55.
Tecto exclusum foribus, me deturbavit ædibus.
Deturbare, affligere, comminuere, dissipare statuam. Cic. in Pison. 93. Illi autem statuam istius persimilem, quam stare celeberrimo in loco voluerat, ne suavissimi hominis memoria moreretur, deturbant, affligunt, comminuunt, dissipant.
Agmina deturbat gladio. Sil. lib. 7.
De fortunis omnibus aliquem. Cic. pro Quintio 47. i. e. Detrudere, vi expellere.
Deturbare milites ex præsidiis & stationibus. Liv. 31. 39. Partim brevi circuitu, quum in jugum collis evasissent, trepidos ex præsidiis stationibusque Macedonas deturbant.
In mare præcipitem puppi deturbat ab alta. Virg. 5. Æn. 175.
De tribunali. Cæs. 3. Bell. Civil. 21.
Possessione, vel de possessione. Cic. pro Quintio, Debueris, aut potueris P. Quintium de possessione deturbare. Idem 12. Fam. 25.
De mente. Cic. in Pison. 46. Sua quenque fraus, suum facinus, suum scelus, sua audacia, de sanitate ac mente deturbat.
Deturbari spe. Cic. 13. Fam. 25.
Ex spe. Cic. 5. Fam. 7. Sed hoc scito, tuos veteres hostes, novos amicos vehementer literis perculsos, atque ex magna spe deturbatos jacere.
Deturbavit illi verecundiam. Plaut. Mostel. 1. 2. 60.
Hæc verecundiam mihi, & virtutis modum deturbavit.

DETURBATUS, a, um. Partic. Deturbatis, quæ interiora montium obsidebant, præsidiis. Curt. 3. 7. 7. Idem 6. 5. 12.

DETURGEO, si, ēre. Contrarium est suo simplici. Plin. lib. 9. cap. 58. Quippe, deturgente Nilo, musculi reperiuntur, inchoato opere genitalis aquæ, terræque. Harduin. ex MSS. Detegente. alii Decedente. V. ejus. Emendat. n. 140. [Alioqui Latini sermonis proprietas Deturgescente potius postulare videtur.

DETURPO, āre. a Turpis nomine compositum. Sueton. in Calig. cap. 35. Pulchros & comatos, quoties sibi occurrerent, occipitio raso deturpabat. Plin. lib. 15. cap. 16. Aquilonis quoque afflatu poma deturpante rugis.

D E V

DEVA, [Δηούα] Fluvius Britanniæ Ptolemæo. Vulgo *Dee.*

DEVADÆ, Insula prope Apitamos populos in Arabia, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 28.

DEUANA, [Δηούανα Ptolemæo] Urbs Britanniæ insulæ: alio nomine Duana castra, vulgo *Doncastor.*

DEVASTO, āre. [διαπορθέω, κατερημόω] Deprædari, spoliare, vexare, hostili clade profligare. Liv. lib. 22. 9. Ubi satis quietis datum, præda ac populationibus magis, quam otio aut requie gaudentibus; profectus, Prætutianum Adrianumque agrum, Marsos inde, Marrucinosque & Pelignos devastat. Idem 23. 42. Ita sumus aliquoties hac æstate devastati, ut, &c.
Agmina ferro devastata. Ovid. 13. Met. 255.

DEVASATATIO, onis. f. Augustin.

DEVASTATOR, ōris. m. apud Eund.

DEVASTUS, Adj. Compar. Apul. 9. Met. p. 236. Devastior nodulus.

DEUCĂLION, ōnis. [Δευκαλίων] Promethei filius, rex Thessaliæ, cum Pyrrha Epimethei filia matrimonio junctus. Ille diluvio quondam Thessaliæ Parnassi juga petiit, atque ibi ratibus ad se confugientes benigne fovit: inde reparator humani generis a Poetis fingitur. Fuit id Diluvium annis aliquot ante exitum Israelis ex Ægypto. Primus templum condidisse dicitur. Apollon. Argon. 3. 1087. V. & ibidem de pluribus Deucalionibus: & conf. Ovid. 1. Met. & THESSALIA. Marsh. Can. Chron. ad Sec. 9. a pr.

DEUCALIONĒUS, Adj. ut Undæ Deucalioneæ apud Ovid. 7. Met. 357. Lucan. lib. 1. 653.
Deucalioneos fudisset Aquarius imbres.

DEVĔHO, xi, ctum, [κατάγω] ĕre. Idem quod Vehere, vel Deorsum vehere, vel De uno loco in alium vehere. Plin. 5. Epist. 6. Medios ille agros secat, navium patiens, omnesque fruges devehit in urbem, hyeme duntaxat & vere.
Devehi flumine. Tacit. 2. Hist. 59. & 3. Ann. 9: 4. 73.
Ad astra devehor. Propert. lib. 4. Eleg. 1.
Devexit Tiberis commeatum. Liv. 4. 52.
Devehuntur Liparas. Liv. 5.
Merces devehere trans æquora. Claud. 2. in Eutrop. 509.
Devehi quam mollissime. Columel. lib. 1. cap. 2. Sic Devehere in ultimas terras. Liv. 1. Bell. Pun.
Devectæ materiæ vitium. Columel. lib. 5. cap. 5. At qui bonitati vini student, in summas arbores vitem promovent, ut quæque materiæ se devectæ in celsissimum quenque ramum extendunt, sic, &c. [Si modo sanus locus est. An Evectæ?

DEVECTUS, Partic. [κατενεχθεὶς] Cic. 1. Philipp. 9. Atque ego celeriter Veliam devectus, Brutum vidi: quanto meo dolore, non dico.

DEVECTIO, Gloss. Vet. βασταγὴ.

DEVECTO, āre. frequent. Sedulius, — anne beati
Corporis ablator velocius esse putavit
Solvere contectum, quam devectare ligatum?

DEVELLO, velli vel vulsi, vulsum, [ἐκτίλλω] ĕre. Idem quod Evellere. Pennas devellisse. Plaut. Pœnul. 4. 2. 50. Plin. lib. 21. cap. 11. E cæteris hyacinthus maxime durat, & viola alba, & œnanthe: sed hæc ita, si devulsa crebro prohibeantur in semen abire.
Laceros devellere crines. Claud. de Gigant. 39.

DEVĒLO, [ἀποκαλύπτω] āre. Velum auferre significat, & detegere: idemque fere quod Revelare. Ovid. 6. Met. 607.
Oraque develat miseræ pudibunda sororis.

DEVELTUM, Plinio, [Δεβελτὸς Ptolemæo] Oppidum Thraciæ mediterraneum, lacum habens ejusdem nominis. Utriusque meminit Plin. lib. 4. cap. 11. Vulgo *Develto.*

DEVENĔROR, [σεβάζω] āri. Idem quod Venerari. Ovid. 2. Epist. 18.
Sæpe deos supplex, ut tu scelerate valeres,
Sum prece thuricremis devenerata focis. Tibull. 1. 5. 13.
Ipse procuravi, ne possent sæva nocere
Somnia, ter sancta deveneranda mola.

DEVĔNIO, vēni, ventum, [κατέρχομαι] īre. Proprie est Ex editiore loco in humiliorem venire. ut Deveni in planum, Deveni in vallem. Virg. 4. Æn. 166.
Speluncam Dido, dux & Trojanus eandem
Deveniunt.
Devenire ad mare. Plaut Pœnul. 3. 3. 14. Cæs. 2. Bell. Gall. 21. Ad legionem decimam devenit.
In castra alicujus. Hirt. Bell. Afric. Interim nobiles homines ex suis oppidis profugere, in castra Cæsaris devenire. Ovid. 7. Met. 797.
Devenit in Scythiam.
In victoris manus. Cic. 7. Fam. 3. Discessi ab eo bello, in quo aut in acie cadendum fuit, aut in aliquas insidias incidendum, aut deveniendum in victoris manus.
Devenit inter. Ovid. de Rem. Amor. 611.
Recidit, ut cupidos inter devênit amantes.
Sine præpositione. Virg. 1. Æn. 365. Devenere locos, &c.
Devenire in aliquem, vel incidere. Cic. in Pison. 70. Devenit aut potius incidit in istum eodem deceptus supercilio Græcus, atque advena.
In aliquam fortunam. Cic. 4. Fam. 5. Denique quoniam in eam fortunam devenimus, ut etiam huic rei nobis serviendum sit: noli committere ut quisquam te putet, &c.
In insidias. Plaut. Men. 1. 2. 27.
Ad juris studium. Cic. pro Muren. 29. Sic nonnullos videmus, qui Oratores evadere non potuerunt, eos ad juris studium devenire. Id est, Delabi ad studium, &c. V. Verba præced.
Devenit malum ad illum. Ter. Heaut 4. 5. 2.
Miseret me tantum devenisse ad eum mali.
Devenire ad maturitatem. Columel. lib. 2. cap. 12. Octo diebus deflorescit, ac deinde grandescit diebus quadraginta, quibus post florem ad maturitatem devenit.
In medium certamen atque discrimen. Cic. 1. de Orat. princ.
Ad Senatum, idem significare videtur, quod vulgo barbare dicitur, Habere recursum. Cic. 5. Verr. 126. Quo confugient socii? quem implorabunt? qua spe denique, ut vivere velint, tenebuntur, si vos eos deseritis? Ad Senatum devenient, qui de Verre supplicium sumat? non est usitatum, &c.
Devenit sermo in alienas manus. Cic. 1. Att. 6. Nolebam illum nostrum familiarem sermonem in alienas manus devenire. i. e. Epistolas incidere in alienas manus.
Devenire, idem quod Venire, vel Ire: ut Devenire domum. Plaut. Epid. 3. 2. 28.
Deveniam ad lenonem domum egomet solus.

DEVENUSTARE, [καταισχύνειν] Idem quod Deturpare. Gell. lib. 12. cap. 1.

cap. 1. Tanquam pulchritudinis ſibi inſignia devenuſtet. adde Symmach. 1. Epiſt. 79. Mamertin. Paneg. Julian. cap. 5. Auſon. præf. Monoſyll. Sidon. 2. Epiſt. 2. & 1. Epiſt. 7. fin.
Devenuſtari verecundiam cœpti operis temeritate. Sidon. Ep. 2. l. 9. H. St.

DEVERBĔRO, [τύπτω, ϖαίω] āre. Valde verberare. Ter. Phorm. 2. 2. 13.

Quot me cenſes homines jam deverberaſſe usque ad necem
Hoſpites, tum etiam cives?

DEVERGO, ĕre. vel DIVERGO. Apul. de Deo Socr. p. 46. Terrena devergunt pondere.

DEVERGENTIA, æ. f. Inclinatio. Gell. lib. 14. cap. 1. Nam quanta, inquit, partium, circulorumque cœli ex devergentia & convexionibus mundi varietas ſit, quis non videt? V. Declinatio mundi, In DECLINO.

DEVERRO, rri, rſum, [κατασαίρω] ĕre. Probe verrere. Columel. lib. 7. cap. 4. Stabula vero frequenter everrenda, & purganda, humorque omnis urinæ deverrendus. Lucil. apud Nonium 4. 491. V. in v. ſeq.

DEVERRA, Dea ab antiquis putata eſt, de qua ſic Auguſtinus ex Varrone: Mulieri, inquit, fœtæ poſt partum tres deos cuſtodes Varro commemorat adhiberi, ne Sylvanus deus per noctem ingrediatur, & vexet: Eorumque cuſtodum ſignificandorum cauſa tres homines nocte circumire limina domus: & primo limen ferire ſecuri, poſtea pilo, tertio deverrere ſcopis, ut his datis culturæ ſignis, deus Sylvanus prohibeatur intrare: quia neque arbores cæduntur ac putantur ſine ferro, neque far conficitur ſine pilo, neque fruges coacervantur ſine ſcopis. Ab his autem tribus rebus tres nuncupatos deos: Intercidonem, a ſecuris interciſione: Pilumnum, a pilo: Deverram, a ſcopis, quibus deis cuſtodibus, contra vim dei Sylvani fœta conſervantur. Hæc Auguſtin. de Civit. Dei 6. 9.

DEVERSUS, Veteres dicebant, quaſi Deorſum verſus. Feſtus.

DEVERTO, pro Diverto frequentiſſime apud Plautum legitur more veterum. V. DIVERTO. Quintil. lib. 2. 3. extr. Recto itinere lapſi plerunque devertunt.
In odium T. Junii deverterant. Tacit. 1. Hiſt. 12. alias Diverterant.
Active Aur. Vict. de Cæſ. cap. 48. Arduum fatalia devertere. id eſt, Impedire. (Quanquam & pro Divertere Idem cap. 42. de Hannib. In Campaniam devertit) Sic Lucan. 6. 591.

— ventura ſuo devertere curſu.

DEVERTOR, Idem quod Divertor. Cic. pro Fontejo. 9. Si qui Cobiamacho deverterentur. Ovid. 9. Met. 62.

Inferior virtute meas devertor ad artes. Stat. 3. Theb. 45.
— haud aliter ſaltu devertitur orbus
Paſtor ab agreſtum nocturna ſtrage virorum. Conf. Ovid. 2. de Arte Am. 425. & 4. de Ponto 14. 21. Cato apud Feſt. in Prorſus.

DEVERSŌRIUS, Antiq. Plaut. Trucul. 3. 2. 29. In tabernam ducor deverſoriam. Convenit cum Diverſorius.

DEVERSŌRIUM, ii. n. Cic. 2. de Orat. 290. Hoc deverſorio ſermonis tui libenter acquieturum te eſſe dixiſti. Idem 2. Philipp. 104. Studiorum non libidinum deverſorium. Alii quidem Codd. Diverſorium.

DEVERSOR, āri. Cic. 1. Verr. 64. Rubrium parum laute deverſari dicit. Idem 2. Philipp. 68. Hac te in domo tam diu deverſari non pudet? adde Tertull. de Pœnit. cap. 11. Apul. 8. Mer. p. 205.

DEVERSĬTO, Idem quod Devertere. Gell. 17. 20. Ad verborum venuſtates deverſitandum.

DEVESTIO, īvi, ītum, [ἐκδύω] īre. Veſte exuere. Apulejus Met. lib. 3. p. 138. Jam primum omnibus laciniis ſe deveſtit. Feudalium autem placitorum conditoribus Adimere ſignificat, in princip. tit. 7. lib. 1. de Natura Feudi. Contrarium τῷ Inveſtire. Conf. Hierolex. Macr.

DEVĔTO, [κωλύω] āre. pro Vetare. Quintil. 1. Declam. p. 31. Omnino ſummam calamitatem corporis occurrere delicatis uxoris oculis devetaret. Alia exemplaria habent Vetaret.

DEVEXO, [καταπονέω] āre. Valde vexo. Lactant. lib. 4. Et quum corpora hominum occupant, animosque devexant, adjutantur ab his, & nomine Dei veri fugantur.

DEVEXĀTUS, Cic. 10. Fam. 3. Per tot annos Repub. devexata.

DEVEXUS, Adj. [καταφερής, κατάντης] Declivis & deflexus. Columel. lib. 1. cap. 2. Parte campeſtri, parte alia collibus vel ad Orientem, vel ad Meridiem molliter devexis. Plin. 5. Epiſt. 6.
Devexus & planus. Plin. lib. 6. cap. 10.
Ætas devexa, non tamen præceps. Sen. Epiſt. 12. conf. Cic. 9. Att. 10.
Alpes devexæ. Lucan. lib. 2. 429.
Amnis devexus usque ab Indis. Virg. 4. Georg. de Nilo 293.
Arva. Ovid. 7. Met. 330.
Caput in dextrum humerum. Plin. lib. 28. cap. 6.
Dies devexior. Claud. 8. Paneg. 57.
Devexus in viam lucus. Cic. 1. de Divin. 101.
Lacus acclivis devexo margine. Ovid. 9. Met. 334.
Montes. Valer. 3. Argon. 687.
Mundus — premitur Libyæ devexus in Auſtros. Virg. 1. Georg. 241.
Ad terramque fluit devexo pondere cervix. Virg. 3. Georg. 524.
Rupes. Claud. de Aponi balneis. 53.
Abſolute. Inter devexa. Tacit. 5. Hiſt. 11. Per devexa collium. Frontin de Colon. Gœſ. p. 121. Devexa montium. ibid. p. 146.

DEVEXĬTAS, ātis. [τὸ κάταντες] Declivitas. Plin. 8. Epiſt. 8. Inde non loci devexitate, ſed ipſa ſui copia & quaſi pondere impellitur. Plin. lib. 17. cap. 22. Pulvinatis a devexitate labris.

DEVĬGESCO, ĕre. Marceſcere. Tertul. de Anima cap. 27.

DEVINCIO, xi, ctum, [ἐξαρτάω, καταδέω] īre. Vehementer ligare & conſtringere.
Devinctus & conſtrictus omnibus vinculis. Cic. de Lege Agr. 16. Quam præſidiis confirmaretis, coloniis occuparetis, omnibus vinculis devinctam & conſtrictam teneretis.
Devincire ad. Plaut. Pſeud. 1. 2. 65.

Cras te, quaſi Dircen olim (ut memorant) duo gnati Jovis
Ad taurum devinxere, ita hodie te ſtringam ad carnarium.

Ad duas res devinciri. Cic. pro Cæcin. 92. Ad duas diſſimiles res duo devincta interdicta ſunt.
Urbem præſidiis. Cic. de Lege Agr. Attellam, Cumas, Neapolim, Pompejos, Nuceriam ſuis præſidiis devincient.
Una complexione multa. Cic. in Orat. 85. Non faciet Rempub. loquentem, nec ab inferis mortuos excitabit, nec acervatim multa frequentans, una complexione devinciet.
Verba comprehenſione. Cic. de Clar. Orat. 140.
Impediri, & regum dominatione devinciri. Cic. de Clar. Orat. 45. Nec enim in conſtituentibus Rempub. nec in bella gerentibus, nec in impeditis ac regum dominatione devinctis, naſci cupiditas diſcendi ſolet.
Fœderibus devincitur fides cum hoſte. Cic. 3. Off. 111. Id indicant fœdera, quibus etiam cum hoſte devincitur fides.
Devincire ſe cupiditate. Ter. Heaut. 1. 2. 33.

Verum ubi animus ſemel ſe cupiditate devinxit mala,
Neceſſe eſt Clitipho conſilia conſequi conſimilia.

Hominum inter homines ſocietatem. Cic. 1. Off. Tum artibus, tum opera, tum facultatibus devincire hominum inter homines ſocietatem.
Se ſcelere. Cic. de Aruſp. Reſp. 5. Qui ſi ſenſit quo ſe ſcelere devinxerit, non dubito quin ſit miſerrimus.
Devincire ſibi aliquem, per translationem. Cic. pro Milon. 89. Cn. Pompejum novo reditu in gratiam quaſi devinctum arbitrabatur.
Alligare & devincire. Cic. pro Cluent. 179. Ut cum nuptiis alligatum ſimul, & teſtamenti ſpe devinctum poſſit habere in poteſtate.
Lenire imperitam multitudinem & præmiis devincire. Cic. 2. Philipp. 116. Muneribus, monimentis, congiariis, epulis multitudinem imperitam lenierat: ſuos præmiis, adverſarios clementiæ ſpecie devinxerat.
Affinitate ſeſe alicui. Cic. de Clar. Orat. 98. Nam & cum ſummo illo Oratore Servio Galba, cujus C. filio filiam ſuam collocaverat, affinitate ſeſe devinxerat, &c.
Beneficiis aliquem ſibi. Plaut. Aſin. 2. 2. 19. Cic. 16. Att. 17. Quod ſi feceris, me, quem voluntate & paterna neceſſitudine conjunctum ſemper habuiſti, maximo beneficio devinctum habebis.
Beneficio hoc utrique ab utrisque devincimini. Ter. Heaut. 2. 4. 14.
Cautione, fœdere, execratione aliquem. Cic. pro Sextio 15. Hunc vir clariſſimus, mihique, multis repugnantibus, amiciſſimus, Cn. Pompejus, omni cautione, fœdere, execratione devinxerat, nihil in tribunatu contra me eſſe facturum.
Charitate homines devincit ſanguinis conjunctio & benevolentia. Cic. 1. Off. 54.
Copiis aliquem. Cic. pro Cœlio 36. Illum filiumfamil. patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes.
Donis beneficiisque plurimis aliquem. Cic. 5. Verr.
Liberalitate aliquem. Cic. 1. Fam. 9.
Officio ſummo & ſumma obſervantia ſibi in perpetuum aliquem. Cic. 13. Fam.
Mentem hominis voluntate libera ſpoliatam neceſſitate fati devinciunt, qui introducunt cauſarum ſeriem ſempiternam. Cic. de Fato 20.
Pignore devincire animos Centurionum, dixit Cæſ. 1. de Bell. Civil. 39.
Societate. Cic. 2. de Nat. Deor. 148. Hæc nos juris, legum, urbium, ſocietate devinxit. De eloquentia. Et 1. Off. Devinciri firma ſocietate.
Sermone & familiaritate devincire. Cic. 1. Q. fratr. 2. Primum Dionyſipolitas, qui erant inimiciſſimi mei, lenivi: quorum principem Hermippum non ſolum ſermone meo, ſed etiam familiaritate devinxi.
Studiis devinciri. Cic. 3. Fam. 13. Præſertim in his ſtudiis, quibus uterque noſtrum devinctus eſt.
Templum religione. Cic. pro Domo ſua 131. Præſcribere enim ſe arbitrabatur, ut ſine ſtudiis diſſenſionis ſententiæ dicerentur, ſi ſedem ipſam ac templum publici conſilii, religione Concordiæ devinxiſſet.

DEVINCTUS, Partic. [καταδεδεμένος] Cic. pro Planc. 45. Ita putavit Senatus, quum reo tribus ederentur hæ, quas is largitione devinctas haberet, eosdem fore teſtes & judices.
Devinctus colla catenis. Sil. lib. 11.
Devinctus faſciis, & multis medicamentis propter dolorem artuum delibutus. Cic. in Bruto 217. Quod Cicero Devinctus, Quintil. lib. 11. cap. 3. Deligatus dixit, de eodem verba faciens.
Tempora devinctus lauro. Tibul. lib. 2. Eleg. 5. 5.
Amore devinctus alicui. Stat. 9. Theb. 808.
Devinctus metri neceſſitate. Plin. Epiſt.
Devinctam conſuetudine domum tenere. Cic. pro Archia 5.
Legibus, jure certo, firma pace devinctæ nationes. Cic. de Provinc. Conſul. 19. Domitæ ſunt a Cæſare maximæ nationes, ſed nondum legibus, nondum jure certo, nondum firma pace devinctæ.
Compar. Hor. 1. Sat. 5. 39. — nanque

Plocius, & Varius Sinueſſæ, Virgiliusque
Occurrunt: animæ, quales neque candidiores
Terra tulit, neque quis me ſit devinctior alter.

Superl. Salvian. adverſ. Avarit. lib. 3. p. 286. Huic chariſſimo ac devinctiſſimo tuo nihil de tuo tribuis.

DEVINCTIO, onis. f. Tertull. de Spectac. cap. 2. Homicidium magicis devinctionibus perficere.

DEVINCO, ĭci, ictum, [νικάω] ĕre. Idem quod Vincere, ſuperare. Cic. de Seneſt. 44. Qui Pœnos primus claſſe devicerat. Cæſ. 3. Bell. Civil. 87. Qui Galliam Germaniamque devicerit.
Devincere & capere urbem aliquam. Cic. 2. de Lege Agr. 89. Quibus Conſulibus Capua devicta, atque capta eſt.
Devincere bello, prælio, vi. Cic. ad Brutum 15. & 2. de Nat. Deor. 6. adde Nep. 12. 2. 2. Idem 1. 2. 2.

DEVICTUS, Partic. [νενικημένος] Cic. 2. de Nat. Deor. 7. Qui riſus claſſe devicta multas ipſi lacrymas, magnam Populo Rom. cladem attulit.
Devictus animus. Ter. Hec. 1. 2. 93.
Devictus conſuetudine & conjugio liberali. Ter. And. 3. 3. 30. Devinctus Lindenbrog. ex MSS. Sic & Faern. & Bentl. q. V.
Devictus lumina ſomno. Catul. Nupt. Pel. & Thet. 122. al. Devinctus.
Vulnere amoris devictus. Lucret. lib. 1. 35.
Devicto ſerpente. Ovid. 6. Epiſt. 37.
Athenienſes devicti. Nep. 9. 2. 2.

Devictio, f. onis. Tertull. adverf. Marc. 1. 5.
Devictor, ōris. m. Infcriptio M. Antonino dicata. DEVICTORI OMNIUM GENTIUM BARBARARUM. Gruter. CCLVIII. 6.
Devio, are. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 15. In nonnullis paululum a gravitate Homerica deviavit. Idem in Somn. Scip. lib. 1. cap. 22. Ad Septentrionalem verticem deviare. Vox eft pofterioris latinitatis. Plura vide in Curis Pofter. Cellarii. p. 207.
Devirgino, are. Paulus in l. præfes. D. de Offic. præf. Præfes, quum cognofcit de fervo corrupto, vel ancilla devirginata. V. Bynkersh. obf. Jur. Rom. 1. 25. p. 101. ufus eft voce Petron. cap. 25. Hygin. Fab. 23. V. Rhod. Lexic. Scribon.
Devirginari dicebantur etiam pueri, qui ex ephebis exceffeꝛant, ut probat Nonius 6. 57. in Virgines, ex Varrone.
Devirginatio, onis. Scribon. Largus Compofit. 18. Pueros vel virgines liberari poft complexum & devirginationem. De Morbo Comitiali.
Devirginator, Gloff. Vet. διαπαρθενευτής.
Devīto, [ἐνλαβέομαι, φυλάττομαι, ἐξίσταμαι, παραιτέομαι] are. Declinare, evitare. Ter. Phorm. 1. 4. 3. Quæ neque uti devitem fcio, neque quomodo me inde extraham. Idem And. 3. 5. 5. Pofthac incolumem fat fcio fore me, nunc fi hoc devito malum. Sic Devitare mortem. Cic. 2. Tufc.
Subterfugere & devitare. Cic. Act. in Verr. 8. Ut quoniam criminum vim fubterfugere nullo modo poterat, procellam temporis devitaret.
Dolorem devitare. Cic. 2. Tufc. 62.
Incommodum. Cic. 2. de Invent.
Exiguum cenfum, turpemque repulfam devitare animi, capitisque labore. Hor. 1. Epift. 1. 44.
Aliquem. Cic. 9. Att. 7. Si nec hic, nec illic eum videro, devitatum fe a me putet.
Devitare, Valde vitare. Feftus.
Devitatio, onis. f. [εὐλάβεια] Cic. 16. Att. 2. Facilior enim & exploratior devitatio legionum fore videtur, quam piratarum, qui apparere dicuntur.
Devius, [ἔξω τῆς ὁδοῦ] Adj. Qui longe a via habitat, inquit Budæus. Cic. 2. Philipp. 106. Qui quum effent devii, obviam ei defcenderunt, ut iftum tanquam fi effet Conful, falutarent.
Devia & fylveftris gens. Liv. 4. Bell. Maced. Lacetanos, deviam & fylveftrem gentem, quum infita feritas continebat in armis, tum confcientia, &c.
Devium iter. Cic. 1. Tufc. & 4. Att. 3. Nep. 18. 3. 5.
Luftra. Ovid. 3. Met. 146. & 370.
Montani. Liv. 4. Bell. Maced.
Oppidum. Cic. in Pifon. 89.
Rura. Ovid. 1. Met. 676. & 2. Faft. 369.
Saltus. Liv. 10. 4.
Devium fcortum dixit Hor. 2. Od. 11. 21. pro Vulgari & nimis proftituto. [Mira exegefis. Rectius in ed. Steph. Parif. 1536. Quod eft a via remotum. Sic & Schol. Cruquian. Addit, Scortum devium, quod non proftat publice. Nec aliter Acro & Porphyr. ac Lambinus. Locus tamen mendofus videtur, ac fcribendum:
Quis devia fcortum eliciet domo
Lyden?
Avis devia. Id eft, Bubo. Ovid. 2. Epift. 118.
Devium tibi non erit. Cic. 2. Att. 4. Tu, fi in Formiano non erimus (fi nos amas) im Pompejanum venito: id & nobis erit perjucundum, & tibi non fane devium. i. e. non te multum a via abducet.
Flexibile & devium. Cic. de Amicit. 94. Quid poteft effe tam flexibile, tam devium, quam animus ejus, qui ad alterius non modo fenfum ac voluntatem, fed etiam vultum atque nutum convertitur?
Confiliis præceps & devius. Cic. 5. Philipp. 37. Dubitaret credo homo amentiffimus, atque omnibus confiliis præceps & devius, non folum cum exercitu fuo, fed etiam cum omni immanitate barbariæ bellum inferre nobis, &c.
Æqui devius. Sil. lib. 1. 57.
Pectora devia recti. Sil. lib. 8. 317.
Deunx, uncis. com. gen. [ἑπτακαιδεκάμοιρος] Ponderis, five menfuræ fpecies, undecim uncias continens, quafi dempta Uncia ab Affe. Frequentius occurrit de Hæreditate, quam fimiliter, ac Libram in XII. uncias dividebant. Juven. 1. Sat. 40. Unciolam Proculejus habet, fed Gillo deuncem.
Ex deunce & femuncia aliquem hæredem facere. Cic. pro Cæcin. 17. Ut in pauca conferam, teftamento facto mulier moritur. facit hæredem ex deunce & femuncia Cæcinam, ex duabus fextulis M. Fulcinium, libertum fuperioris viri: Æbutio Sextulam adfpergit. [Eft autem Sextula Sexta pars Unciæ, ita ut tres femunciam reliquam efficiant, ad Affem, feu totam hæreditatem.
Deunx, Menfura undecim cyathos capiens, vel cyathi undecim. Sextarius enim Romanus in duodecim cyathos, velut As vel libra in duodecim uncias, dividebatur. Martial. lib. 12. 28.
Poto ego fextantes, tu potas Cinna deunces,
Et quereris, quod non Cinna bibamus idem. Deunces (ait Budæus lib. 5. de Affe) undenos cyathos intelligit, ut fextantes binos. V. Sextarius Romanus, In SEX.
Deunx, Undecim unciæ jugeri. Hoc eft, Jugerum integrum, una uncia, five una duodecima parte dempta. Jugerum enim dividebatur, ut As, in uncias duodecim, hoc eft in duodecim partes æquales, quæ vocabantur unciæ. Columel. lib. 5. cap. 1. Partes duæ tertiæ & una quarta, pedes viginti fex millia & quadringentos, hoc eft deunx, in quo funt fcrupula 264.
Avidi deunces. Perf. 5. Sat. 150. — Pergant avidos fudare deunces. i.e. interprete J.F.Gronovio de Pec. Vet. l.3. C.13. extr. Pergant nummi deunces centefimarum fortis partium, ufuramve nomine, elaborare. Quippe, ad ufuras quoque menftruas eadem Affis in XII. uncias partitio fuit accommodata, ut idem ibid. poft Salmafium, aliosque plenius docuit.
Quid differant Deunx & Decunx docet. Rhemn. Fann. Carm. de Pond. v. 45. Uncia nam libræ fi deeft, dixere Deuncem;
At fi fextantem retrahas, erit ille Deuncis.
Devŏco, [καταπροκαλέω] are. Deorfum vocare. ut Devocare cœlo Jovem. Plin. lib. 28. cap. 2.
Devocare de provincia ad gloriam. Cic. de Provinc. Conful. 29. Quare fiqui hominem non diligunt, nihil eft quod eum de provincia devocent: ad gloriam devocant, ad triumphum. &c.
Ad auxilium. Liv. 1. 20.
In dubium fuas fortunas. Cæf. 6. Bell. Gall. 6.
In fufpicionem maleficii. Author ad Heren. lib. 2. 4.
E cœlo philofophiam, per translationem. Cic. 5. Tufc. 10. Socrates autem primus philofophiam devocavit e cœlo, & in urbibus collocavit.
Refixa cœlo devocare fidera. Hor. Epod. 17. 5.
Devocare a tumulo. Liv. 1. Decad. lib. 4. Quum ab fauciis hoftibus fcifcitando compeꝛiffet caftra Volfcorum deferta effe, lætus a tumulo fuos devocat.
Devŏlo, [καθίπταμαι] are. Deorfum volare. Liv. 27. 11. Et Priverni fatis conftat bovem locutum, vulturemq; frequenti foro in tabernam devolaffe.
Devolare deorfum. Plaut. Amph. 5. 1. 56.
De cœlo. Liv. 7.
In aliquem locum. Plin. lib. 10. cap. 2. Cornelius Valerianus Phœnicem devolaviffe in Ægyptum tradit. Lucret. lib. 6. 204.
Devolat in terram liquidi color aureus ignis.
Qui fortunis alicujus inducti amicitiam ejus fecuti funt, hi fimulac fortuna dilapfa eft, devolant omnes. Author ad Heren. lib. 4. 25. Id eft, Avolant, cito abeunt.
Devolare, pro Feftinare: ut Devolare de tribunali. Liv. 2. ab Urbe. Devolant de tribunali, ut lictori auxilio effent.
Transfugere ab amicitia, & devolare ad aliam. Cic. pro Quintio 93. Fatetur fe non belle dicere, non ad voluntatem loqui poffe, non ab afflicta amicitia transfugere, atque ad florentem aliam devolare.
In forum. Liv. 3. 15. In portum. Plin. lib. 35. cap. 10. At Protogenes victum fe confeffus, in portum devolavit, hofpitem quærens.
Devolvo, vi, ūtum, [κατακυλίω] ĕre. Deorfum volvere: ut Devolvere rogos, devolvere trabes, devolvere faxa, Deorfum præcipitare. Hæc Valla lib. 5. Columel. lib. 1. cap. 5. Huic proxima fluens aqua e montibus oriunda, quæ per faxa præceps devolvitur.
Corpora devolvunt in humum. Ovid. 7. Met. 574. de peftilentia.
Penfa devolvere fufis. Virg. 4. Georg. 349.
Verba. Hor. 4. Od. 2. 9. de Pindaro,
Seu per audaces nova dithyrambos
Verba devolvit.
Devolvit ex fublimi. Plin. lib. 27. cap. 12. Datur & decoctum ejus bibendum duplici menfura ad rupta, convulfa, contufis, ex fublimi devolutis. i. e. his, qui ex loco fuperiori deciderunt.
Jumenta cum oneribus, ruinæ modo, devolvere. Liv. 21. 33.
Devolutus monte præcipiti torrens. Liv. 28. 6.
Devolvi retro, per translationem. Liv. 1. 47. Faceffe hinc Tarquinios, aut Corinthum: devolvere retro ad ftirpem, fratri fimilior, quam patri. Imperativi modi eft.
Devolvi ad otium & inertiam. Columel. in Procem. lib. 1.
Devolvi ad fpem inanem. Cic. 7. Philipp. 13. Cui quum pridie frequentes effetis affenfi, poftridie ad fpem eftis inanem pacis devoluti.
Devoluta eo res eft ut. Liv. 5. 11. Et eo devolvi rem, ut aut Patricii, aut Patriciorum affeclæ habendi Tribuni plebis fint.
Et quoniam exfecta procidunt & devolvuntur, inde Devolvere Catull. pro Exfecare. Carm. 64. 4.
Stimulatus ubi fuerente rabie vagus animi,
Devolvit illa acuta fibi pondera filice.
Devolūtus, a, um. Partic. Phædr. 5. 8. 23. Devoluta tonitrua. Catull. 60. 4. Sen. Controv. 9.
Devŏro, [καταφάγω, καταπίνω, καταπίνω, λαφύσσω] are. Notæ fignificationis: pro Cibum non guftatum deglutire. Cato de R. R. cap. 78. Bos fi ægrotare cœperit, dato continuo ei unum ovum gallinaceum, crudum, integrum facito devoret.
Devorare, ad alia transfertur: ut Devorare pecuniam, pro Confumere. Cic. l. 3. in Verr. 177. Devorare omnem pecuniam non dubitavit.
Comedere & devorare. Cic. 11. Fam. 21. Segulium negligamus, qui res novas quærit: non quo veterem comederit (nullam enim habuit) fed hanc ipfam recentem, novam devoravit.
Exhaurire & devorare. Cic. 13. Philipp. 3. Qui fuis rebus exhauftis, beneficiis Cæfaris devoratis, fortunas noftras concupierunt.
Patrimonia devorare. Catull. Carm. 29. 23.
Patrimonium comefum & devoratum. Cic. in Salluft. 20.
Spe & avaritia, bona & fortunas aliquorum devorare. Cic. pro Domo fua 60. Non enim arbitror, quum poft meum difceffum omnium locupletium fortunas, omnium provinciarum fructus, & Tetrarcharum ac regum bona, fpe & avaritia devoraffes, argenti & fupellectilis meæ cupiditate cæcatum.
Spe hæreditatem. Cic. 1. Att. 13.
Spe lucrum. Hoc eft, Tam ardenter affectare, ut jam confequutus effe videaris. Cic. pro Flacc. 57. Avulfum eft enim præter fpem, quod erat fpe devoratum lucrum.
Prædam fpe & opinione. Cic. 1. Verr. 135.
Hominum ineptias & ftultitias. Cic. de Clar. Orat. 236. Id eft, Patienter ferre & diffimulanter.
Moleftiam paucorum dierum, Patienter ferre & pati, quæ paucis diebus duratura eft, moleftiam. Cic. 6. Philipp. 17. Quapropter Quirites expectate legatorum reditum, & paucorum dierum moleftiam devorate.
Tædium. Quintil. lib. 11. cap. 2.
Lacrymas introrfus obortas Devorat. Ovid. 4. Faft. 846.
Libros, Multa & ardentiffimo animo legere. Cic. 7. Att. 3. Quid enim tibi faciam, qui illos libros devorafti?
Devorare, pro Abfumere, eripere. Accius Æneadis, Patrio exemplo, & me dicabo atque animam devorabo hoftibus. Nonius, Devotabo melius legeretur.
Nomen alicujus. Id eft, Oblivifci nominis. Plaut. Trinum. 4. 2. 63. Tractum ab iis, qui aliquid in ore tenentes, id imprudentes devorant.
Devorare dicta alicujus. Plaut. Afin. 3. 3. 59.
Aufcultate, atque operam date, & mea dicta devorate. Hoc eft, tanta cum attentione advertite, ut dicta mea devorare videamini.
Orationem alicujus, Libenti animo & cum magna voluptate audire, ut videatur is eam quafi devorare. Plaut. Pœnul. 5. 2. 9. Sic Devorare verbum aliquod apud Cic. pro Sextio 23. Verbum ipfum omnibus modis animi & corporis devorabat.
Orationem alicujus, pro Non fatis animadvertere: & ut vulgus dicit, Non fatis guftare, ut ait Budæus. Cic. in Bruto 282. Itaque ejus oratio nimia religione attenuata, doctis & attente audientibus erat illuftris: a mul-

a multitudine autem & a foro, cui nata eloquentia est, devorabatur. Id est, Non intellecta transmittebatur. Quæ significatio ducta est ab iis qui cibum non gustatum deglutiunt, quasi stupente palato.
Verbum. V. paulo ante, Devorare orationem.
Dolor vocem lacrymasque devorat. Ovid. 13. Met. 540.
Devoratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51. In theatrorum orchestris, scobe aut arena superjecta devoratur vox. i. e. intercipitur.

Devoratus, [καταπεπωμένος] Partic. Cic. in Pison. 90. In quo tu accepta tamen & devorata pecunia Utinachorum, centum talenta evomere non poteras. Pudore. Apul. Met. 2. p. 238. V. Plin. 30. 7.

Devŏrātio, onis. f. Tertull. de Resur. Carn. cap. 54.

Devŏrātor, ōris. m. Idem ibid. cap. 32. Vet. Gloss. καταπότης.

Devoratōrius, Tertull. de Idolol. cap. 1. Ambrof. Epist. 5. p. 78.

Devoto &c. V. devoveo.

Devŏveo, ōvi, ōtum, [κατεύχομαι, καταρῶμαι, ἀναθεματίζω] ēre. Destinare, consecrare, vovere. Cic. 3. Off. 95. Quid? Agemnon quum devovisset Dianæ quod in suo regno pulcherrimum natum esset illo anno, immolavit Iphigeniam.
Devovere & constituere alicui hostiam. Cic. de Arusp. Resp. 6. Accedit etiam, quod expectatione omnium, fortissimo & clarissimo viro T. Annio devota & constituta hostia esse videtur.
Se amicitiæ alicujus. Id est, Dedere. Cæs. 3. Bell. Gall. 22. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui eo interfecto, cujus se amicitiæ devovisset, mori recusaret.
Se pro populo. Id est, Morti sese addicere, ut morte sua populus sive Resp. servetur. Cic. de Senect. Idem 2. de Fin. Liv. lib. 9. 4. Equidem mortem pro patria præclaram esse fateor, & me vel devovere pro Populo Romano legionibusque, vel in medios me immittere hostes paratus sum. Plin. lib. 22. cap. 5. Hic Decius postea se Consul, Imperioso collega, pro victoria devovit.
Devovendi seipsum, aciemque hostium morem, ac ritus & verba, V. apud Liv. 8. 9. & 10. item 10. 28. 29. & de Urbium item Devotione & Evocatione Deorum Macrob. 3. Saturn. cap. 9.
Se, fortunasque suas pro aliquorum incolumitate, otio, concordiaque devovere. Cic. post redit. in Senat. 1.
Se & caput suum aliqua conditione. Cic. pro Domo sua 145.
Se pro ære alieno. Cic. 11. Philipp. 13. Vidi etiam P. Decii auctionem, clarissimi viri: qui majorum suorum exempla persequens, pro alieno se ære devovit.
Se aris superorum. Virg. 12. Æn. 234.
Devovere se pro Principibus Hispanorum, Gallorum & Germanorum mos fuit, (V. soldurii) qui sub Aug. Romam translatus, pro cujus salute se in senatu Sext. Pacuvius, Dione teste, devovit primus, & aliis idem faciendi exemplum dedit. Hinc nata formula illa qua, venerati, fere per adulationem, principes, usi, dicere solebant DEVOTUS NUMINI MAJESTATIQUE TUÆ. V. devotus. De quo nonnihil Lips. Antiq. Lect. 5. 8. Casaub. ad Sueton. Calig. C. 14. Marcil. ad Hor. 2. Od. 17. De gladiorum devotione Cuper. ad Petron. cap. 82. p. 405.
Devovere aliquem, pro Diris imprecationibus malum alicui optare. Ovid. in Ibin 93.

Illum ego devoveo, quem mens intelligit Ibin. Ibidem,
— devoveo teque tuosque modo.

Caput alicujus devovere. Ovid. 13. Met. 330. De hoc devovendi genere Plutarch. in Crasso & Appian. in Parth. V. diræ. Devotionibus hujusmodi Athenienses solebant publice uti contra eos, quibus aqua & igni interdictum esset: solebantque hæ exsecrationes pilis lapideis inscribi. Nep. 7. 4. 5. Postquam autem se capitis damnatum bonis publicatis, audivit, & id quod usu venerat, Eumolpidas sacerdotes a populo coactos, ut se devoverent, ejusque devotionis, quo testatior esset memoria, exemplum in pila lapidea incisum, esse positum in publico, Lacedæmonem demigravit.
Devovere, pro Excantare. Ovid. 6. Epist. 91.

Devovet absentes, simulacraque cerea figit. V. Tibull. 1. 9. 18.

Conf. devotio.
Speciatim in re Venerea usurpatur de frigore arte magica ei parti, qua Viri sumus, inducto Tibull. 1. 6. 5.

Tum me descendens devotum fœmina dixit. &c.

Devōtus, [κατάρατος, ἐναγής] Partic. ut Devota sica. Cic. 1. in Catil. 16. Quæ quidem (sica) quibus abs te initiata sacris, ac devota sit, nescio, quod eam necesse putas consulis in corpore defigere.
Caput devotum. Stat. 10. Theb. 788.
Perjuria. Catull. in Nupt. Pel. & Thet. 135.

Præcipue infelix pesti devota futuræ. Virg. 1. Æn. 712.

Varro, Tum devoto tibi animo utere.
Victima. Hor. 3. Od. 23. 10.
Pectora morti. Hor. 4. Od. 14. 18.
Sanguis. Hor. Epod. 16. 19.
Devoti, Qui in alterius amicitiam sese dediderunt. Cæs. 3. Bell. Gall. 22. Atque in ea re omnium nostrorum intentis animis, alia ex parte oppidi Adcantuannus, qui summam imperii tenebat cum sexcentis devotis, quos illi soldurios appellant. Quorum hæc est conditio, ut omnibus in vita commodis una cum his fruantur, quorum se amicitiæ dediderunt, &c. V. soldurii.
Devotus, Deditus. Sueton. in Tiber. 67. Siquando, inquit, de moribus meis, devotoque vobis animo dubitaveritis, &c. Idem Calig. cap. 30.
Devotus alicui cliens. Juven. 9. Sat. 72.
Devotus & donatus studiis. Cic. 3. Tusc.
Devotus, Dirus & execrandus. Ovid. 6. Epist. 164.

Vivite devoto, fœmina, virque toro. Hor. 3. Od. 4. 26.
Non me Philippis versa acies retro,
Devota non extinxit arbor.

Domus. Ovid. 9. Epist. 153.
Devoti, qui Professi vulgo vocantur. Religiosus & devotus olim in malam partem solum, at hodie solum in bonam. Alciat. in rubric. de verb. signif. V. Borrich. Cogit. p. 84.
Compar. Treb. Pollio in Div. Claud. C. 16. Claud. de Bell. Gild. v. 290. Salv. de Avar. p. 61.
Superl. Sen. de Benef. Sueton. Cæs. cap. 67. Quibus rebus & devotissimos sibi & fortissimos reddidit. Inscript. vet. DEVOTISSIMVS NVMINI EJVS. V. Gruter. cclix. 1. cclxiv. 2. & supra in ipso verbo.

Devote, Adv. Compar. Ambrof. Serm. 84. p. 383. Superl. Lactant. 2. 6. extr. Augustin. Epist. 86. fin.

Devoto, are. frequent. Cic. in Parad. 1. C. 3. Quæ vis Coclitem contra omnes hostium copias, tenuit in ponte solum? quæ patrem Decium, quæ filium devotavit, ac immisit in armatas hostium copias? In antiquis codicibus sic legitur. Minuc. Fel. cap. 28. V. Meurs. ad loc.

Devotatus, Apul. de Herb. cap. 7. p. 276. Si quis devotatus, defixusque fuerit in suis nuptiis.

Devoturus, [καθοσιωθησόμενος] Quintil. lib. 4. Modus litis, propter quam devoturus seipse non fuerit.

Devotio, onis. f. [κατευχή] Cic. 3. de Nat. Deor. 15. Tu autem etiam Deciorum devotionibus placandos deos esse censes. Idem pro Domo sua. Vitæ devotio. Cic. pro Rabir. Post. In devotione vitæ & in ipso genere mortis imitatus est P. Decium filius.
Devotio, Execratio [κατάρα] Sueton. in Calig. cap. 3. Lenis adeo & innoxius, ut Pisoni decreta sua rescindenti, non prius succensere in animum induxerit, quam veneficiis quoque & devotionibus impugnari se comperisset. conjunge Tacit. 12. Ann. 65. Apul. 1. Met. 83.
Idem ac Votum & Gratulatio. Apul. 11. Met. p. 713.
Christianis scriptoribus est Ardens atque intenta pietas, cui dediti Devoti etiam dicuntur. Hieron. in v. Hilarionis sub fin. & Lactant. 2. 12. Deo patri summa devotione servire.

Devotorius, Adject. ut Carmina devotoria apud Liv. & Macrob. quibus homines urbesque devovebantur. [Hoc ipsum v. tamen cave putes apud alterutrum legi.

Devotamentum, Tertull. adverf. Gnostic. cap. 2. Ut devotamenta fierent universa ejus.

Dēūro, ussi, ustum, [καταχαίω] ēre. Idem quod Urere. Liv. 39. 2. M. Æmylius alter Consul agros Ligurum, vicosque, qui in campis aut vallibus erant, ipsis montes duos, Ballistam, Suismontiumque tenentibus, deussit, depopulatusque est. De frigore Liv. 40. 45. Hiems eo anno nive sæva & omni tempestatum genere fuit: arbores, quæ obnoxiæ frigoribus sunt, deussit cunctas.
Deurere morsu dicitur serpens, vel afflatu, quum inflammat. Sen. lib. 1. de Clementia.
Mons Cælius deustus. Tacit. 4. Ann. 64.
Pars Circi. Tacit. 6. Ann. 45. adde Cæs. Bell. Gall. 7. 25.

Deus, i. [θεός, δαίμων, σιός] Constat ex Græco θεός esse dictum, aspiratione dempta, qui mos antiquis nostris frequens erat. Festus.
Dii pl. qui vel Majorum gentium, Selecti dicti, vel Minorum, Advenæ & Adscriptitii appellati. Cic. 1. Tusc. 29. Ipsi illi majorum gentium dii qui habentur, hinc a nobis profecti in cœlum reperientur. Quæ verba & iis connexa repetit, urget & illustrat Lactant. 1. 15. qui videatur. addi potest Coquejus ad Augustin. de C. D. 1. 4. p. 18.
Observandum Lat. Poetas ad imitationem Græcorum Dei vocabulum, tam fœminis, quam viris attribuisse. Ita Virg. 2. Æn. 632. & 7. 497. Venerem Deum, Junonem Deum. conf. Plaut. Pœn. 2. 2. 10. & 5. 3. 13.
Deus interdum idem est ac Genius. V. Turneb. Adverf. 19. 14.
Deus etiam pro Benefico & Servatore Ter. Phorm. 2. 2. 31. Ea qui præbet, non tu hunc habeas plane præsentem Deum?
Deum suæ vitæ Lentulum vocat. Cic. Post redit. ad Quirit. 11. Hoc est, Servatorem, conservatorem. P. Lentulus, inquit, Consul, parens, deus, salus nostræ vitæ, fortunæ, memoriæ, nominis, &c.
Deum & parentem fortunæ & nominis sui aliquem statuere. Cic. pro Sextio, Video P. Lentulum, cujus ego patrem deum ac parentem statuo fortunæ ac nominis mei, fratris, rerumque nostrarum in hoc misero squalore & fordibus.
Porro Deus quoniam omnes in se perfectiones habet, quoties volumus ostendere virum aliquem esse singularem & eximium, Deum illum esse dicimus. ut Cic. 2. de Orat. 179. Quæ dispositio argumentorum, in qua tu mihi semper deus videri soles. Id est, Singularis ac summus artifex. Ter. in Adel. 4. 1. 19.

Laudarier te audit libenter: facio te apud illum deum:
Virtutes narro.

Deum te facio, id est, Summis te laudibus effero. Socrates apud Platonem in Menone, ait hanc Laconum esse consuetudinem, ut quoties aliquem virum admirantur, dicant, θεῖος ἀνὴρ οὗτος, id est, Divinus vir hic est. Quintil. lib. 1. C. 10. Virum omni laude cumulatum, numerisque omnibus consummatum, vulgo mortalem deum dici solitum indicat. Nam & sapientem, inquit, formantes eum, qui sit futurus consummatus undique, & (uti dicunt) mortalis quidam deus, non modo cognitione cœlestium vel mortalium putant instituendum, &c. Qui vero sese ingeniose rebus egregiis accommodant, eos lib. 1. de Orat. 115. Cicero quasi a Deo fictos vocat. Sunt autem, inquit, quidam ita naturæ muneribus in iisdem rebus habiles, ita ornati, ut non nati, sed ab aliquo Deo ficti videantur.
Deus sum. Sermo illius, qui sibi videtur summe fortunatus. Plaut. Curc. 1. 3. 11. Ter. Heaut. 4. 2. 15. Deorum vitam adepti sumus.
Sic Cœnæ deûm. Hor. 2. Sat. 6. 65. O noctes, cœnæque Deum!
Dei nomen Impp. tributum in nummis V. Spanh. Diff. 12. p. 489. item Regg. Seleucidis &c. idem Diff. 7. p. 419. 19.
Introite: nam & hic Dii sunt Heracliti Ephesii dictum apud Gell. 20. cap. ult. De quo loco V. Salmas. Proleg. Exerc. Plin. p. 24. & Lambec. Prodrom. Lucubrat. Gellian. p. 109. 199.
Nulla gens est, neque tam immansueta, neque tam fera, quæ non, etiam si ignoret, qualem habere deum deceat, tamen habendum sciat. Cic. 1. de Legib. 24.
Quis est tam vecors, qui aut, quum suspexit in cœlum, deos esse non sentiat? Cic. de Arusp. Resp. 19.
Contemptor deûm. Virg. 8. Æn. 7.
Genitrix deûm, Cybele. Ovid. 14. Met. 536.
Interpres deûm. Sen. Troad.
Mater deûm, Cybele. Lucret. lib. 2. 658.
Radiantis ora dei, id est, Vultus Apollinis. Valer. 5. Argon. 408.
Rector deûm, Jupiter. Ovid. 13. Met. 599.
Regina deûm, Juno. Virg. 1. Æn. 9.
Regnator deûm, Jupiter. Virg. 4. Æn. 269.
Rex deorum Jupiter. Hor. 4. Od. 4. 2.
Sator deorum atque hominum, Jupiter. Virg. 1. Æn. 254.

Simu-

Simulacta deorum. Cic. 1. Act. in Verr. 3.
Dis charus ipsis. Hor. 1. Od. 31. 13.
Adversis diis & fato sinistro genitus. Juven. 10. Sat. 129.
Adumbrati dii. In ADUMBRO.
Æquorei dii. Ovid. 2. ex Ponto 10. 40.
Æterni. Ovid. de Rem. Amor. 688. 3. Fast. 804. &c.
Alienigenæ. In ALIENIGENA.
Aliger. Stat. 10. Theb. 296. Sic vocat Somnum.
Alipes, id est, Mercurius. Ovid. 5. Fast. 100.
Arcitenens, Apollo vel Cupido. Ovid. 1. Met. 441.
Armiger, id est, Mars. Sil. lib. 17.
Asper alicui. Valer. 3. Argon. 271.
Asperi. Sen. Hippol.
Aversi. In AVERTO.
Averruncus. In AVERRUNCO.
Avidus, id est, Pluto, quod omnes ad se recipiat. Ovid. ad Liviam 440.
Auspices. Virg. 4. Æn. 45.

Diis equidem auspicibus reor, & Junone secunda
Huc cursum Iliacas vento tenuisse carinas.

Ubi Servius, Hoc dicit, Dii qui auspices sunt matrimonii, Æneam huc venire fecerant. Nuptiæ enim captatis fiebant auguriis.
Bellicus, Mars. Sen. Agam.
Benevolentes. In BENEVOLENS.
Boni dii, boni quid porto, Exultantis vox. Ter. And. 2. 2. 1. Cic. pro Milon. Di boni, quid potest agi severius?
Cœlestes. In CŒLUM.
Cærulei, id est, Dei æquoris. Ovid. 2. Met. 8. 4. ex Ponto 16. 22.
Faciles. Ovid. 9. Met. 755.
Fatidicus, Apollo. Ovid. 2. Fast. 262. & 5. 626.
Ferales, id est, Infernales. Sen. Thyest.
Immortalis: Hor. in Arte Poet. 464. Dii immortales! homini homo quid præstat? Admirantis exclamatio est. Ter. Eun. 2. 2. 1. Cic. 2. de Fin. 93. Quos, dii immortales! ille, quum omnes artus ardere viderentur, cruciatus perferebat?
Indigena. Ovid. 6. Met. 330.
Inferni. In INFERI.
Inverecundus, Bacchus apud Hor. Epod. 11. 13.
Iratissimis dis meis. Plaut. Pœnul. 2. 4. 1. Deus meus quum dicebant veteres, Genium suum intelligebant. Ter. Phorm. 1. 2. 24. Memini relinqui me, deo irato meo.
Latonigenæ, Apollo & Diana. Sen. Agam.
Magni. Hor. Epod. 15. & Ovid. frequenter. Dii magni, Admirantis est apud Catullum ad Calvum. 14. 12.
Dii Manes. Cic. in Vatin. 14. Idem 5. Verr. 112. Jam illa præclara, non testium modo catervas, quum tua res ageretur, sed tum a diis manibus innocentium pœnas, sceleratorumque furias in tuum judicium esse venturas.
Maris dii. Ovid. 1. Trist. 2. 1.
Meliora dii, Modus optandi, imperfecto sermone: cui subauditur verbum Adferant, vel Dent. Cic. 8. Philipp. init. Ergo habet Antonius quod suis polliceatur. quid nos? nunquid tale habemus? dii meliora. Virg. 3. Georg. 513.

Dii meliora piis, erroremque hostibus illum.

Minuti. In MINUO.
Nativi. In NASCOR.
Nemorum dii. Ovid. Hi sunt, Fauni, Satyri, Panes, &c.
Noctivagus, id est, Somnus. Stat. 10. Theb. 152.
O dii. Cic. 9. Att. 21.
Ogygius, id est, Apollo. Stat. 5. Theb. 513. Ovid. 10. Epist. 48.
Opifer, Æsculapius, apud Ovid. 15. Met. 655.
Opifex trisulci fulminis deus, id est, Vulcanus. Sen. Hippol. v. 189.
Parvi. Hor. 3. Od. 23. 15.
Patrii. Cic. 1. Verr. 7.
Penates. Hor. 1. Epist. 7. 94.
Penetrales, id est, Dii penates. Sen. Theb.
Præpes, Cupido. Ovid. 8. Epist. 38.
Princeps. Cic. Somn. Scip. 4. Nihil enim est illi principi Deo, qui omnem hunc mundum regit, quod quidem in terris fiat acceptius, &c. Princeps ille Deus, parens rerum, fabricatorque mundi. Quintil. lib. 1. cap. 16.
Propitii. Sen. Agam.
Rectos deos habere, id est, Æquos & propitios. Hor. 4. Od. 4. 48.
Sancti. Ovid. 3. Amor. 9. 43.
Secundis diis agere aliquid. Virg. 8. Æn. 682.
Summi. Ovid. 6. Met. 89.
Superi. Hor. 2. Epist. 1. 138.
Sylvestres. Claud. in Epithal. Pallad. 19. Intelligit Faunos & Satyros, & hoc genus deos alios.
Per deos. Cic. 2. Off. 5. Quid enim est, per deos, optabilius sapientia? Idem 3. Philipp. 34. Hanc igitur occasionem oblatam tenete, per deos immortales, Patres conscripti, &c.
Adhibere deos. In ADHIBEO.
Appellare deum. In APPELLO.
Averruncent dii. Cic. 9. Att. 2. Proponis, quam sit turpe me adesse, quum quid de illo detrahatur, nefas esse approbare. certe. contra igitur? dii, inquis, averruncent.
Avertant omen dii. Cic. 3. Philipp. 35. Quod si jam (quod dii omen avertant) fatum extremum Reipublicæ venit, &c.
Colere aliquem ut deum. Cic. de Senect. 81.
Confugere ad deum. Cic. 1. de Nat. Deor. 53.
Nihil est quod deus efficere non possit. Cic. 3. de Nat. Deor.
Placatos deos pietas efficit & sanctitas. Cic. 2. Off. 11.
Evehi ad deos aliquem dicimus, καθ' ὑπερβολὴν, quem Felicissimum esse, & quasi supra humanam conditionem positum significare volumus. Hor. 1. Od. 1. 6. Conf. eadem Ode extr.
Dii faciant: Optantis est, significatque id quod, Utinam, quod & sæpe jungitur. Cic. in Verr. Apud Comicos Faxint frequentius, ut Ter. Heaut. 1. 1. 109. utinam ita Di faxint.
Siquis deus id faciat, i. e. Si forte, si quo casu id fiat. Hor. 1. 1. Sat. 15.

Si qui Deus, en ego, dicat, Jam faciam quod voltis.

Dii vestram fidem, Admirantis adv. cum exclamatione, inquit Donatus. Ter. And. 4. 3. 1.
Genuit omnia deus. Cic. de Univers. 23.
Gubernabit hæc deus aliquis. Cic. 6. Att. 3.
Informare deos conjectura. In INFORMIS.
Infringere deos precatu, id est, Flectere precibus. Stat. 1. Achil. 144.
Inserere deos minimis rebus. In INSERO.
Instigante deo, numine. In INSTIGO.
Invitis diis hominibusque absolutus. In INVITUS.
Invocare omnes deos in auxilium. Quintil. in Procem. lib. 4.
Juvantibus diis. Cic. 3. Philipp. His authoribus & ducibus, diis juvantibus, nobis vigilantibus, &c.
Moderantes cuncta dii. Ovid. 1. Met. 83.
Obsecrare per deos & obtestari aliquem. Hor. 1. Epist. 7. 94.
Orare per omnes deos aliquem. Hor. 1. Od. 8. 2.
Parent dei numini omnia. Cic. 1. de Divin. 120.
Placare deos bove, vel quacunque re alia. Hor. 1. Epist. 16. 58.
Si diis placet, Ironia. Cic. 2. de Fin. Ter. Phorm. 3. 3. 19. Eun. 2. 3. 98. V. Brisson. de Form. p. 66. & 68.
Plaudentibus diis & hominibus. Cic. 2. Q. fratr. 4.
Regi deorum immortalium numine omnia, gubernarique perspeximus. Cic. de Arusp. Resp. 19.
Dii illum in eam mentem impulerunt. V. MENS. H. St.
Di mihi sint testes. Ovid. 2. de Ponto 4. 5.
Teste deo credere. Ovid. 6. Epist. 30.

Vix mihi, teste deo, credita vita tua est.

Testari deos. Virg. 4. Æn. 519. Cic. Antequam iret in exil. 28.
Vereri deos. Cic. de Senect.
Dii bene vertant. Ter. Adel. 4. 7. 10. In omnibus, quæ cupitè venerint, dici solet, ait Donatus.

DEITAS, quæ & DIVINITAS dicitur [θειότης] Augustin. 7. de Civit. Dei 1. Hanc divinitatem, vel, ut sic dicam, deitatem: nam & hoc verbo uti jam nostros non piget, ut expressius e Græco transferant, quod illi θεότητα appellant, &c.

DEUTERAGONISTA, æ. [δευτεραγωνιστής] Qui secundas partes agit, vel alteri subservit, scenicus, qui secundas partes fabulæ agit. Budæus.

DEUTERĪA, æ. [δευτερίας] Genus vini, quod fit ex maceratis aqua vinaceis, post mustum acinis expressum. Latini Loram vocant, & Secundarium vinum. De hoc Plin. lib. 14. cap. 10.

DEUTERIAMBUS, i. Pes inter illos pedes quibus Clausulæ decenter aptantur. Mart. Capell. lib. 5. p. 169. Alii Dithyrambum habent.

DEUTEROLŎGI, [δευτερολόγοι] Causidici dicuntur qui adjuvare accusatorem poterant, quos oportebat summissius agere, quam eum quem sequebantur. Pædianus Divinat. in Q. Cæc. C. 15. Subscriptores a Cicerone appellari ait. Hujusmodi sunt hodie, qui in causis illustribus perorandis solent adesse ei qui causam ipsam agit, & eum circunstare, gestuque & tacita admonitione se ab eo stare profiteri. Budæus.

DEUTERONOMIUM, [δευτερονόμιον] Legis iteratio vel repetitio, Quintus liber Pentateuchi sive libror. Mosis. V. Tertull. advers. Marc. 4. 15. Lactant. 4. 17. Sidon. 9. 9.

DEUTEROPOTMUS, [δευτερόποτμος] Ita dicebatur, Cui jam quasi mortuo justa celebrabantur, & qui deinde præter omnium opinionem salvus rediret, ut ex bello, vel peregrinatione.

DEUTERURGES, [δευτερουργής] Lænæ quoddam genus, quam posteriores etiam Epigraphon dixere, sicut ejus artifices Deuterurgos vocarunt. Significavit vestem hanc in Bacchis Lysippus. Cujus vero gentis fuerit hæc, parum compertum est. Ex Cæl. Rhodig. lib. 16. cap. 10. Alex. Genial. Dier. 5. 18. V. Polluc. l. 7. C. 17. extr. ubi ἐπίγναφον pro ἐπίγραφ. rectius legitur ex Emendato codice.

DEUTŎRIX, [Δευτόριξ] Bætoritis filius magni apud Cheruscos nominis ductus inter cæteros captivos Germanico Juniori clarissimum præbuit triumphum. Author Strab. lib. Geogr. 7.

D E X

DEXAMĔNÆ, pl. [Δεξαμεναὶ] Ambraciæ regiuncula est, ita dicta a Dexameno Mesoli filio, & Ambracia filia Phorbantis, qui Solis filius fuisse perhibetur. Author Stephanus.

DEXAMENE, [Δεξαμένη] Una ex nymphis marinis, a Recipiendo dicta.

DEXICREON, ontis. [Δεξικρέων] Nauclerus quidam negotiandi causa enavigarat in Cyprum, cui jamjam onus in naves imposituro Venerem jussisse ferunt, aquam tantum in navim imponeret, statimque solveret. Ille vero dicto audiens comportata in navim aqua, profectus summa tranquillitate, sitientibus reliquis & mercatoribus & nautis, aqua singulis venundata multum inde argenti collegit, exque eo statuam deæ posuit, quam ex suo nomine appellavit. Hæc Cælius Rhod. lib. 29. cap. 18. V. Plutarch. in Quæst. Græc.

DEXIMONTANI, Carmaniæ populi, dexteram ripam Granii amnis accolentes. Author Plin. lib. 6. cap. 23.

DEXIPPUS, [Δέξιππος] Orator Atheniensis fuit, sub Valeriano, & Aureliano principibus.
Fuit & alter hoc nomine Medicus, patria Cous, discipulus Hippocratis. Author Suidas. Dicitur & Dioxippus q. V.

DEXTANS, antis. m. [δεκάμοιρος] dicitur quia Assi deest sextans; Quemadmodum Duodeviginti & Deunx. Hæc Festus. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars dimidia & tertia vigintiquatuor millia, hoc est dextans, in quo sunt scrupula 240. Quo in loco dextantem a deunce separat: subdit enim postea deuncem valere scrupula 264. Est autem Dextans, idem quod Decem unciæ. Dividebatur enim jugerum, ut As, in Duodecim uncias, hoc est, Duodecim partes æquales, ut ibidem planissime docet Columella.

Dextans, Decem cyathorum menfura. V. Sextarius Romanus, In SEX. Gloff. Vet. Dextans δεκούγχιον.

DEXTER, tra, trum; vel tera, terum. [δεξιὸς] Plerumque fine fubftantivo ponitur, fubaudito Manus, Pars, Latus aut aliquid fimile. Virg. 2. Æn. 291.

— fi Pergama dextra
Defendi poffent, etiam hac defenfa fuiffent. fubaud. Manu.

Dextera procerior. Plin. lib. 11. cap. 43.
Crudelis. Ovid. 10. Epift. 115.
Dextera crudelis, quæ me, fratremque necavit.
Fabrilis. Ovid. 4. Met. 175. De Vulcano.
Ferox. Claud. 34. — dextra ferox in vulnere fævit.
Fidiffima. Valer. 5. Argon. 63.
Funerea. Valer. 7. Argon.
Hoftilis. Virg. 10. Æn. 847.
Tantane me tenuit vivendi, nate, voluptas,
Ut pro me hoftili paterer fuccedere dextræ
Quem genui?
Impia. Ovid. 7. Epift. 130.
Non bene cœleftes impia dextra colit.
Inermis. Claud. 5. Paneg.
Invicta bello. Virg. 6. Æn. 879.
Laffa. Stat. 10. Theb. 833.
Letifera. Ovid. 12. Met. 606.
Certaque letifera direxit fpicula dextra.
Strenua. Ovid. de Medicamine Faciei 64.
Studiofa. Ovid. 15. Epift. 1.
Supplex. Stat. 1. Achil. 361.
— ultro etiam veneratur fupplice dextra.
Temeraria. Lucan. lib. 8. 795.
Terribilis. Ovid. 2. Met. 61.
Tremula. Ovid. 5. Faft. 511.
— tremula dant vina rubentia dextra,
Accipit æquoreus pocula prima deus.
Venalis. Sil. lib. 5.
Vivax. Lucan. ad Pifon.
Nunc quoque vivaci fcrutaris pectora dextra, &c.
Ultrix. Sen. Herc. 11.
Abluere fanguine dextram obfoletam. Sen. Agam. 13.
Affectare dextram. Virg. 3. Æn. 670.
Verum ubi nulla datur dextram affectare poteftas. Hoc eft, Intendere, fcilicet fic ut poffet navem tenere. Servius.
Afferre dextram ad omne facinus. Sen. Med. 12.
Amplecti dextram. Sen. Herc. 4. — unde illum mihi
Quo te tuamque dexteram amplectar.
Appetere dextram. V. APPETO.
Affurgens dextra. Virg. 10. Æn. 797.
Jamque affurgentis dextræ, plagamque ferentis
Æneæ fubiit mucronem, ipfumque morando
Suftinuit.
Audendum dextra. Virg. 9. Æn. 320.
— prior Hyrtacides fic ore locutus,
Euryale, audendum dextra, nunc ipfa vocat res.
Cedo dextram. V. CEDO.
Committere dextram dextræ. Ovid. 2. Epift. 31. Sic multis in locis Jungere dextras, pro Pacifci & ferire fœdus. q. V.
Compefcere impiam dextram. Sen. Herc. 6.
Computare annos dextra. V. COMPUTO.
Conjungere dextras. Virg. 1. Æn. 514.
— avidi conjungere dextras Ardebant.
Victricemque petunt dextræ conjungere dextram. Ovid. 8. Met. 421. V. mox Jungere.
Conferere. Stat. 1. Sylv. 6. 60.
Edunt vulnera, conferuntque dextras.
Contingere. Ovid. 3. Amor. 8. 17.
Qua periit aliquis, potes hanc contingere dextram?
Copulari. V. COPULO.
Dare alicui. Virg. 3. Æn. 610.
Ipfe pater dextram Anchifes, haud multa moratus
Dat juveni: atque animum præfenti pignore firmat. Dextra enim confecrata eft Fidei. Servius.
Dare dextram dicimus, non modo manum præbere, fed etiam auxilium præftare. Virg. 6. Æn. 370. Da Dextram mifero. V. Tendere.
Deducere aliquem miti dextra. Sil. lib. 12.
Fatigare ofculis dextram. Tacit. 15. Ann. 71.
Imbuere rudem dextram cruore. Sen. Troad. 4.
Inhibere. Sen. OEth. v. 1560.
Parcite ô dites, inhibete dextras.
Intendere ad ftatuam. V. INTENDO.
Interjungere dextras. V. INTERJUNGO.
Jungere dextræ dextram: majorum enim hæc fuerat falutatio: cujus rei caufam Varro, Callimachum fecutus, expofuit: afferens omnem eorum honorem, dexterarum conftitiffe virtute: ob quam rem hac fe venerabantur corporis parte. Hæc Servius. Virg. 1. Æn. 408.
— cur dextræ jungere dextram Non datur?
Jungere dextram ad fœdera. Valer. 6. Argon. 339.
Jungere hofpitio dextras. Virg. 3. Æn. 83.
Movere prælia collata dextra. Ovid. 1. Faft. 569.
Obarmare dextras. Hor. 4. Od. 4. 20. 21.
Oppofui dextram pafluræ vulnera fronti. Ovid. 12. Met. 386.
Dextram porrigere alic. ex Cic. pro Dejotaro, in PORRIGO. H. St.
Precans dextra. Virg. 12. Æn. 930.
Ille humilis, fupplexque oculos dextramque precantem
Protendens, Equidem merui, nec deprecor, inquit.
Prehendere dextram. Cic. 1. de Divin. 59. Quumque te tua patria vi pulfum effe dixiffes, prehendiffe eum dextram tuam, & bono animo te juffiffe effe, &c.
Refellere dextra dicta alicujus. Virg. 12. Æn. 644.
Perpetiar? dextra nec Drancis dicta refellam? Id eft, Virtute. Nam pro rei officio ipfam rem pofuit, Dextram fcilicet pro Virtute. Servius.
Renovari dextras cupere. Tacit. 2. Ann. 58. Idem author (referente Alciato) oftendit lib. 18. dextras concordiæ figna ultro citroque deftinari ab exercitibus folitas.
Reprimere dextram, pro Continere. Virg. 12. Æn. 939.
Æneas volvens oculos, dextramque repreffit.
Tangere dextram. Virg. 7. Æn. 266.
Pars mihi pacis erit, dextram tetigiffe tyranni.
Tendere. Cic. 10. Philipp. 9. Quæ quidem nunc M. Bruti imperio, authoritate, copiis non inftructa folum, fed etiam ornata tendit dextram Italiæ, fuumque ei præfidium pollicetur. De Græcia. V. Dare.
Viduare dexteram enfe. Sen. Hippol. 6.
Dexteras antiqui venerabantur, per dexteram jurabant, tanquam fidei fedem, & virtutis miniftram.
Teftes fidei, dextræ. Cic. 11. Philipp. 5. Dextræ, quæ fidei teftes effe folebant, perfidia funt & fcelere violatæ.
Firmior non tam in bellis & in præliis, quam in promiffis & fide dextera. Cic. pro Deiot.
Fidem & dexteram porrigere. Cic. Poft redit. in Senat. 22. Qui mihi primus afflicto & jacenti, Confularem fidem, dexteramque porrexit.
Per hanc te dexteram oro. Ter. And. 1. 5. 55. Ubi Donatus, Fœderis & fidei membrum erat dextera. Cic. pro Deiot. 8. Per dexteram iftam te oro, quam regi Deiotaro, hofpes hofpiti, porrexifti, &c.
A dextra canere. Cic. 1. de Divin. 12. Jupiterne cornicem a læva, corvum a dextra canere juffiffet.
A dextera maris. Plin. lib. 12. cap. 14. Saba regio, a dextera maris, fcopulis inacceffa.
Dextera, ablativus, pro In parte dextera. Plaut. Amph. 1. 1. 177. Hinc enim dextera vox aures ut videtur verberat. Salluft. in Jugurth. C. 11. Dextra Adherbalem adfedit.
Dextra, læva. Liv. 4. Dextra montibus, læva Tiberi amne feptus.
Dextra, lævaque large amplectens montem. Plin. lib. 2. cap. 11.
Dextra, finiftra. Cic. 3. Acad. 125. Supra, infra, dextra, finiftra, ante, poft, &c.
Ad dextram. V. AD præpofitionem.
Ad dextram & Ad lævam contraria. Cic. de Univerf. 42. Nam & ante & pone, ad lævam & ad dextram, & furfum & deorfum, &c. Idem 12. Philipp.
Dextrabus, pro Dexteris. Antiquum. Liv. Odyff. Deque manibus dextrabus. Nonius 8. 82.
Dextrum cornu & finiftrum in acie tenere. Liv. 3. 70.
Fores dextræ. Ovid. 2. Met. 18.
Signaque fex foribus dextris, totidemque finiftris, &c.
Manu dextera tenere pateram. Cic. 1. de Divin. 46.
Dextra aufpicia, Profpera. Feftus.
Dextrarum tibiarum genus eft, quæ dextra tenentur. Feft. V. TIBIA.
Dexterior, Comp. pro Pofitivo. Ovid. 12. Met. 303. — faucius armo
Dexteriore Medon.
Dexterior pars. Varro 2. de R. R. cap. 5. De taurorum compreffu.
Et fellam cubito dexteriore premit. Martial. lib. 5. 62.
Dexter, Profper, propitius. Virg. 8. Æn. 302.
Et nos, & tua dexter adi pede facra fecundo.
Adfit Domitianus dexter, ac volens. Quintil. in Procem. lib. 4.
Dexter ades ducibus. alloquitur Janum. Ovid. 1. Faft. 67.
Dexter, Aptus, conveniens, agilis, ab aptitudine dexteræ manus. Stat. 4. Sylv. 7. 48.
Signa frenatæ moderatus alæ
Caftore dextro. [Imo hoc quoque loco Dexter propitius interpretandus. Sequens locus vereor, ut fic extet ap. Livium.
Dexter, pro Dextere. Adv. Liv. 9. Rem per fe popularem ita dexter egit, ut rodendis corporibus, animi multo plus militum imperatori reconciliarentur. [Apud Virg. quoque 4. Æn. 294. Qui rebus dexter modus, de temporis opportunitate atque εὐκαιρίᾳ intelligi debet, ut jam Serv. docuit, q. V. Et apud Ovid. 2. Art. Am. v. 145. Dextera indulgentia, eft Indulg. opportuna. Nufquam vero Dexter pro agili, folerti, habili ponitur, uti vulgo utuntur.

DEXTELLA, dimin. [δεξιάδιον] Cic. 14. Att. 20. Q. F. ut fcribis, Antonii eft dextella. per eum igitur, quod volemus, facile auferemus. Id eft, Eo quafi dextera utitur Antonius, eundemque cariffimum habet.

DEXTERE, Adv. Feliciter. [δεξίως] Liv. 1. 34. Notitiaque eum brevi apud regem, liberaliter, dextereque obeundo officia, in familiaris amicitiæ adduxerat jura. Hor. 1. Sat. 9. 45.
Nemo dexterius fortuna eft ufus.

DEXTERĬTAS, ātis. [δεξιότης] Aptitudo, convenientia. Liv. l. 37. C. 7. extr. Multa in eo & dexteritas & humanitas vifa. Idem 28. 18. Tanta autem inerat comitas Scipioni, atque ad omnia naturalis ingenii dexteritas, ut non Syphacem modo, barbarum, infuetumque moribus Romanis, fed hoftem etiam infeftiffimum, facunde alloquendo fibi conciliarit. Gellius 13. 16. Græcum v. φιλανθρωπία fignificare dexteritatem quandam, dicit, benivolentiamque erga omnes homines promifcuam. [Pofteriori loco felix quædam propenfio conciliandi fibi animos hominum denotari videtur.

DEXTIMUM, [δεξίτατον] & Siniftimum, Antiqui pro Dextro & Siniftro dicebant, tefte Fefto. Varro περὶ λέξεων, apud Nonium 2. 168. Primo compito dextimam viam munit Epicurus. Salluft. in Jugurth. C. 100. a pr. Sylla cum equitatu apud dextimos, in finiftra parte Aulus Manlius, cum funditoribus & fagittariis, præterea cohortes Ligurum curabat.

DEXTRALE, is. n. [περιδέξιον] Ornamentum dextræ, commune viris & mulieribus. Ufus eft Cyprian. lib. De Habit. Virgin. citans Efaiam. Sarisb. 8. 20. Affumere Dextralia. Vid. Salmaf. ad Hift. Aug. p. 248. Hujus Diminutivum DEXTRARIOLUM, i. n. Vulg. Interpr. Judith. 10. 3. In Gr. eft ψέλλιον.
Dextrariolum V. in DEXTROCHERIUM. Fortaffe Dextraliolum. Sic Brachiaria & Brachialia. V. BRACHIALE. H. St.

DEXTRARII, [ζύγιοι] Equi, maxime bigarii dicuntur.

DEXTRATUS, a, um. ut Ager dextratus, Pars dextrata. Auct. de Limit. Edit. Goefii p. 298.

DEXTRATIO, onis. f. Motus qui fit a finiftra ad dextram. Solin. cap. 57. Quadriga Tarpejum Jovem trina dextratione luftravit. V. Lex. Pitifc. Circumactio vel circuitio explicari poterit, quod equi fcilicet templum Capitolini Jovis dextrorfum ter circumierant.

Dextrare igitur est dextrorsum ire: sed vox est parum Latina.

Dextrocherium, [περιδέξιον] Muliebre brachiorum ornamentum, quod ex auro in annuli lati formam gemmis pretiosissimis integebatur. Julius Capitolinus scribit Maximinum Thracem pollice fuisse ita vasto, ut uxoris dextrocherio uteretur pro annulo. V. Casaub. ad l. cap. 6. Meminit Cælius lib. 8. cap. 13. ubi docet Dextrariolum in lib. Judith, non aliud esse, quam Dextrocherium. V. Lex. Pitisc.

Dextrorsus & Dextrorsum, Adv. [ἐπὶ τὰ δεξιὰ] Id est, A dextra parte, aut Versus dextram partem. Cic. 1. de Divin. 22. ex Accio. Dextrorsum orbem flammeum Radiatum solis linquier cursu novo. Plin. lib. 24. cap. 16. Efficacissimum remedium esse ajunt, si tres quoque trium nationum homines perungant dextrorsus. Liv. 6. Bell. Pun. 31. Hor. 2. Sat. 3. 50.

Dextroversum, Adv. Idem Plaut. Curc. 1. 1. 70. Si deos salutas, dextroversum censeo. V. ibi Taubm.

D I

Di & Dis, *Præpositiones ejusdem significationis sunt*, quia ambæ separativæ, & in compositione solum reperiuntur. Modo negationem notant, ut Diffido, id est, Non fido: Modo Diversitatem, ut Dissentio, id est, Diversum sentio: modo Divisionem, ut Dissocio, disjungo: modo augent sign. ut Discupio, i. e. Valde cupio, Discrurior, i. e. Valde crucior; modo idem sunt quod Male, ut Dispereo, id est, Male pereo.

Di ac De in compositis sæpissime confunduntur a Librariis. Componitur autem Di, cum dictionibus incipientibus a D, ut Diduco: G, ut Digero: L, ut Diluo: M, ut Dimitto: N, ut Dinumero: J, ut Dijudico: R, ut Diruo: V, ut Diverto. s in Dis ante sp, st, tollitur, ut Dispicio, Disto. ante f mutatur in similem, ut Differo: ante voc. Di assumit r, ut ab Emo Dirimo. De his singulis V. s. l. Adnotarat h. l. quædam H. St. quæ cultro ablata fuerunt, quantum ex reliquis conjicere licet, videtur ex Græcorum penu quædam cum hac præp. composita verba arcessere, ut Διασκέπτομαι Discepto, διαγινώσκω Dignosco &c.

D I A

Dia, [Δῖα] Deæ nomen, quæ apud Sicyonios & Phliasios colebatur, eademque fuisse creditur cum Hebe Juventutis dea. V. Strab. lib. 8.

Dia, [Δία] Insula est maris Ægæi, una Cycladum, distans a Delo xvii. m. pass. Aliis nominibus Naxos dicta, & Sicilia minor, & Dionysias a vini fertilitate. Author Plin. lib. 4. cap. 12. In hac Liber pater Ariadnen, a Theseo destitutam, uxorem duxit: Qua de causa etiam Baccho sacram esse volunt. Ovid. 1. de Arte Am. 528.

Qua brevis æquoreis Dia feritur aquis.

Est item Dia Thessaliæ urbs, ab Æaco condita. Alia item Thraciæ, ad Athon montem. Tertia, Eubœæ. Quarta, insula juxta Scyllæum Peloponnesi promontorium, oppidum habens ejusdem nominis. Quinta, Lusitaniæ, ad Oceanum. Sexta, Italiæ, juxta Alpes. Septima, Scythiæ, juxta Phasim. Octava, Cariæ. Nona, Bithyniæ, juxta Pontum. Author Stephan.

Diabateria, pl. [διαβατήρια] Sacrificia, quæ pro transitu vel trajectu fiunt. Horum meminit Plutarch. in Lucull. Gyrald. de Diis Synt. 17. Jul. Pollux. 2. 200.

Diabathra, æ. [διάβαθρα] Genus solearum Græcanicarum, ait Festus. Turnebus Muliebria calceamenta fuisse scribit Advers. 23. 17. Varro de L. L. 6. 3. ex Nævio. Diabathra in pedibus habebat, erat amictus epicroco. De homine dictum cultum muliebrem & molliorem gerente. V. Ferrar. de Re Vest. 3. 21.

Diabathra capiuntur etiam pro Gradibus pensilibus, seu Scalis. Βαίνω enim Ascendo significat. Unde & Anabathra. Juven. 7. Sat. 46. Hinc

Diabathrarii sunt, qui Latinis Coriarii. Plaut. in Aul. 3. 5. 39. Sedentarii, sutores, diabathrarii.

Diabetes, ētis. m. [διαβήτης] Transitus, ἀπὸ τῦ διαβαίνειν. Unde & pro Siphone usurpatur. Columel. lib. 3. cap. 10. a pr. de vite, Naturali enim spiritu omne alimentum virentis, quasi quædam anima, per medullam trunci, veluti per siphonem, quem diabetem vocant mechanici, trahitur in summum.

Diabetes, Renum vel Vesicæ affectio quædam est, quam nonnulli Matellæ intercutem vocant: Urinæ profluvium alii: quidam Dipsacon. Sitim enim parit extra modum, unde dicitur Dipsacos, uti author est Paul. Ægineta lib. Medicinæ tertio. Definitur autem ab eo, ταχεῖα τῶν πινομένων διέξοδος, id est, Perceler eorum quæ ebibita sunt transitus: unde & διαβήτης, Diabetes, nuncupatur, ἀπὸ τῦ διαβαίνειν. Meminit & Galen. lib. 1. de Crisib. de L. Aff. 6. 3.

Diabetæ, [Διαβῆται Stephano] Insulæ quatuor in mari Carpathio citra Rhodum, quas recenset Plin. lib. 5. cap. 31.

Diablindi, [Διαβλινδοὶ] Galliæ Lugdunensis populi, quos commemorat Plin. lib. 4. cap. 18.

Diabole, [διαβολὴ] Latinis Obtrectatio, Criminatio, cui aras Athenienses consecrasse, testis est Thephrastus apud Diogenianum.

Diabolus, [διάβολος] Erasmo Delatorem, aut Calumniatorem significare videtur: a verbo διαβάλλεσθαι, quod est Deferre, Traducere, sive Infamem reddere: Budæo autem Adversarium. V. Suic. Thes.

Diabrōsis, is. f. [διάβρωσις] i. e. Corrosio, qua exesa parte aliqua sanguis exit. Cels. 4. 7. 5.

Diacatharotia, [διακαθαρμία] Id Muneris est, quum Imperator privatis fundis concedit, ut purgentur διακαθαρίζω enim, idem est quod Purgo. Alciat. in l. Quicunque. C. de omni agr. desert. lib. 11. V. v. seq.

Diacatoche, [διακατοχὴ] Bonorum possessio dicitur: &

Diacatochus, Bonorum possessor. Reperitur hæc dictio in lege 7. l. Quicunque. Codice, De omni agro desert. sed corrupte. Diacatochiæ enim ibi legitur pro Diacatoches vel pro Diacatochi. Monuit Budæus in annotationibus.

Diacheton, Spina alba est, magnitudine arboris modicæ, flore rosæ, cujus radix unguentis expetitur, alias Dipsacos dicitur. Plin. lib. 24. cap. 13.

Diachyton, [διαχυτὸν] Dulcis vini genus, quod fit, ut Plinius author est, uvis in sole siccatis loco clauso per dies septem, in cratibus, totidem pedes a terra alte, noctibus a rore defensis, octavo die calcatis. Hæc ille lib. 14. cap. 9.

Diacodion, [διὰ κωδειῶν] Medicamentum quod ex capitibus papaveris fit. Plin. lib. 20. cap. 19. Sane κώδεια caput papaveris significat.

Diacŏlea, æ. f. Chamæmelum. Apul. de Herb. cap. 23.

Diaconus, i. m. [διάκονος] Ministrum significat, a verbo διακονέω, Ministro. Quanquam & mulieribus olim ad ministeria utebantur, quæ Diaconissæ appellabantur. V. Act. 6. 1. earum mentio quoque in C. l. 9. de Episc. & Cler. item Amm. Marcel. ut & Ignat. Epist. 9. Talem Phœben indicat Apostolus Rom. 16. 1. V. Casp. Ziegl. de Diaconis & Diaconissis. adde Car. du Fresne ad Alex. Comn. lib. 15. f. 416. seq. & in Glossar. Med. Græc. p. 294. seq. ubi varii Diaconorum Ordines exhibentur. De Cardinalibus Diaconis adi Reines. de Palatinis Laterens. p. 57. & 71. V. & Suic. Thes.

Diăco, ŏnis. Alia flexione in Epist. 33. Ambros. ad Marcell. post pr.

Diaconissa, æ. f. V. supra.

Diaconium, ii. n. Diaconatum aliqui vocant. Sulp. Sever. de Mart. C. 5. item Sacrarium ubi sacra continentur vasa. V. Rhod. p. 25. 23.

Diacope, es. [διακοπὴ] Intercisio, separatio. Diacope sive Dirstole, apud Julium Rufinianum, Figura est, quum inter duo eadem verba diversum ponitur aliquod medium, ut, Duc, age, duc ad nos.

Diacopēne, es. [Διακοπηνὴ] Cappadociæ regio, ad Halym fluvium. Strabo lib. 12.

Diacopi, [διάκοποι] Vocabantur in aggeribus Meatus intercisi, sive Incilia hiantia, per quæ Nilum transmittebant in agros remotiores, segetibus destinata. Ulp. l. penult. D. de extraord. crimin. Commata etiam & Diacopi, qui in aggeribus fiunt.

Diacosmum, [διάκοσμον] Strabo accipit pro Instructione, aut etiam Catalogo, ut quum Homerum prodit meminisse in Paphlagonico diacosmo. V. Cæl. Rhod. lib. 1. cap. 6.

Diacrommyon, n. Apul. a κρόμμυον, cepa. Medicamentum ex cepis.

Diactor, [διάκτωρ] quasi Internuntius, quod Nomen datum est Mercurio, quem deorum Internuntium Poetæ finxerunt.

Diadaphnĭdon, i. n. Emplastrum lauri baccas habens. Cels. 5. 19.

Diadēma, ătis. n. [διάδημα, μίτρα] Ornamentum capitis regum insigne. Tacit. lib. 6. C. 43. Surena patrio more Tiridatem insigni regio evinxit. Paulo post subdit, Si qui alii delectum capiendo diademati diem haud concelebraverant. V. Lips. ad C. 37. Reginæ quoque eo insigni ornabantur, ut docet Plutarch. in Lucullo p. 503. de Monima Milesia, altera Xerxis uxore, cujus magna fama & honor apud Græcos. Hæc Baysius. Cic. 2. Philipp. 34. Diadema ostendis: gemitus toto foro. unde diadema? Martial. lib. 8. 55. De leone.

Cui diadema daret marmore picta Nomas. V. Nomas.

Generis diadema. Claud. de Nupt. Honor. 259.

Regum diademata. Stat. 3. Sylv. 3. 51.

Imponere diadema. Cic. 2. Philipp. 85. Tu diadema imponebas cum plangore populi: ille cum plausu rejiciebat. Idem 3. Philipp. 12. Ut Collegæ diadema imponeret.

Diadema (inquit Cælius lib. 24. cap. 6.) erat Fascia candida, quæ regum capitibus obligabatur. Alexandrum Magnum legimus, quandoque sibi diadema detraxisse vulneri obligando quod in fronte acceperat Lysimachus. (Discimus ex Appiano in Syriaca p. 89. Paris. in m. Τὸν δὲ Ἀλέξανδρον ἀπελά πλημμῶντος, τῷ διαδήματι αὐτῦ τὸ τραῦμα περιδῆσαι. H. St.) Quam rem protendisse illi regnum ferunt, quod & mox sit consequutus. Tradit Ammianus Marcellinus, invidiæ Pompejo datum ab obtrectatoribus, quod fascia obligatum crus circumferret ulceris causa, veluti novarum rerum affectationis præsagium id foret, unde illud est Ciceronis de Pompejo ad Att. lib. 2. 3. Mihi caligæ ejus & fasciæ cretatæ non placebant. In gente Turcarum reliquias etiamnum antiqui moris servari palam est. Sueton. in Julio cap. 79. Quum sacrificio Latinarum, revertente eo, inter immodicas ac novas populi acclamationes, quidam e turba statuæ ejus coronam lauream candida fascia præligatam imposuisset, & Tribuni plebis Epidius Marullus, Cæsetiusque Flavus, coronæ fasciam detrahi, hominemque duci in vincula jussissent: dolens, seu parum prospere motam regni mentionem, sive (ut ferebat) ereptam sibi gloriam recusandi, Tribunos graviter increpitos potestate privavit: neque ex eo infamiam affectati etiam regii nominis discutere valuit, quanquam & plebi regem se salutanti, Cæsarem se esse, non Regem responderit: & Lupercalibus, pro Rostris a consule Antonio admotum sæpius capiti suo diadema repulerit, atque in Capitolium Jovi Optimo Maximo miserit. Hactenus Sueton. Ideo Tribuni fasciam coronæ laureæ, quam quidam imposuerat statuæ Cæsaris, detrahi jusserunt, quia videbatur significare regiam potestatem: quod nomen apud Romanos erat invidiosissimum. Fascia enim candida nihil aliud est, quam Diadema: quod regum insigne primus invenit Liber pater, ut testatur Plin. lib. 7. cap. 56.

Non uno modo se habuerunt veterum Regum diademata. V. Brisson. de Regno Pers. lib. 1. p. 32. & Lindebrog. ad Ammian. nec non Lambin. ad Nepot. 15. n. 126. Camerar. Cent. 1. Hor. Subc. cap. 61. Bart. ad Stat. 2. Theb. p. 515. De Diadematis Augustorum Spanhem. de Usu & Præst. Num. Diss. 12. p. 385. De Imperator. Byzantin. diadematibus, sive σκιαδίοις, V. Goar. Observ. ad Codin. de Off. Aulæ Const. cap. 3. f. 47.

Erat etiam Diadema Poetarum & Sacerdotum ut præclare docet Cuperus in Consecr. Homer. p. 107. 138. Muliebri genere ἀρχαϊκῶς extulit Pomponius in Satyra Diademam: veluti Laberius in Cancro, qui Dogmam, Plaut. Milit. 2. 1. 70. Glaucomam eodem genere usurpat Apul. 10. Met. Caput stringebat diadema candida. V. Voss. 5. Instit. Orat. p. 258. & Lex. Pitisc.

Diadēmālis, e. Adj. Dracont. 2. 31. in Nebuc.

Tum diademalem turparunt cornua frontem. at Theodulfus, cap. 3. v. 15.

Et diademali sat dignam pondere frontem.

Diademātus, [διαδηματὶς] Diademate ornatus: ut Diadematus Apollo. Plin. lib. 34. cap. 8. Item Apollinem diadematum.

Diadematus, Cognomen fuit L. Cæcilii Metelli, eam ob causam ita appellati, quod frontem ex ulcere diu ligaverit fascia, quæ diadema Græce dicitur. Author est in Coriolano Plutarchus. Hic fuit

Metelli

Metelli Macedonici, qui quatuor reliquit liberos, filius: & poftea a devictis Dalmatis eft appellatus Dalmaticus. Epito. Liv. 62. & Eutropius lib. 4. Sigon. de Nom. Rom.

DIADEMĀTĬCUS, a, um. ut Diadematicum forum, fcil. Pifæum, in quo victoribus diademata & coronæ tribuebantur. Liv. apud Nonium 3. 104. conf. Turneb. Adverf. 15. 5.

DIADES ATHENÆ, [Ἀθῆναι, αἱ Διάδες] Civitas ab Athenienfibus ædificata, quæ freto incumbit ad Caunum. Sic Strabo lib. 10.

DIADICASIA, [διαδικασία] Latine Altercatio, quæ a continua oratione differt. Hujus præcepta Quintil. lib. 6. cap. 5. pofuit: Bonus, inquit, altercator vitio iracundiæ careat. Nullus enim rationi magis obftat affectus, & fert extra caufam, & plerunque deformia convicia facere ac mereri cogit, & ipfos nonnunquam judices incitat. Budæus.

DIADŎCHOS, [διάδοχος] Gemma beryllo fimilis. Plin. lib. 37. cap. 10. Apud Athenienfes autem Diadochi dicebantur οἱ πεντακόσιοι, hoc eft, Quingenti viri, quorum decreto de rebus publicis privatisque ftatuebatur. Ita dicti quafi fucceffores, ad differentiam Areopagitarum, quorum perpetuus erat magiftratus.

DIADUELLA, [Διαδύελλα] Mons eft Ætuatiis proximus, in quo Rheni fluminis origo effe dicitur, Strab. lib. 4. [Alias Adulam montem vocat, ut & alii Geographi. Itaque locus fine dubio corruptus. V. Xyl. & Caf. not.

DIADUMĔNUS, [διαδούμενος] quafi Vittatus, diadematusque. Plin. lib. 34. cap. 8. Polycletus Sicyonius Ageladæ difcipulus Diadumenum fecit, molliter juvenem, centum talentis nobilitatum.

DIADUMENUS, i. m. Filius Macrini Augufti, a patre ftatim, pofteaquam imperium fufcepit, Cæfar factus & Antoninus appellatus, adolefcens fuit formofiffimus, cum nafceretur quafi diademate infignitus, ut Lampridius c. 4. tradit, unde & nomen habuit. Dicitur etiam Diadumenianus, Διαδουμενιανὸς apud Herodian. 5. 4. extr. & fic in nummis expreffum cognomen, quafi qui ante Diadumenus erat, Diadumenianus adoptione in Antoninorum familiam fieret, ficut ex Æmilio Æmilianus, ex Octavio Octavianus poft adoptionem. V. Cafaub. in Lamprid. cap. 4. Vix XIV. menfibus Imperii exactis, cum patre occifus fuit. V. Capitolin. Lamprid. Herodian. Xiphil. Victor, Eutrop.

DIADYSIS, [διάδυσις] Fruftratoria fugitatio, certamen rectum, legitimumque detrectantis. Budæus Comm.

DIÆRĔSIS, is. f. [διαίρεσις] Latine Divifio. Cic. 6. Att. 1. Breve autem edictum eft propter hanc meam διαίρεσιν, quod duobus generibus edicendum putavi, &c.

Diærefis, Figura eft Grammaticis, quum una fyllaba dividitur in duas: ut, Olli refpondit rex Albaï longaï, pro Albæ longæ: & Aulaï in medio libabant pocula Bacchi, pro Aulæ: & , Dives pictaï veftis & auri, pro Pictæ. Donatus.

— auraï fimplicis ignem. Virg. 6. Æn. 747.

DIÆTA, æ. f. [δίαιτα, ὑπερῷον] Cœnaculum, quod & Cœnatio five Cœnatiuncula dicitur: a Converfatione & victu nomen habet. Apud Græcos enim διαιτάομαι fignificat Vivere & Converfari. Plin. Epift. Ex triclinio in diætam, five cœnatiunculam, tranfitus. (Hunc locum, qui affertur ex Plinio Juniore, Beroaldus in Suet. 186. b. ex Sidonio affert. H. St.) Sueton. Claud. cap. 10. In diætam, cui nomen eft Hermæum, recefferat. Scævola de Legat. 3. Liberto meo ex domo mea, quam libertis meis dedi, diæta in qua habitavi. Varro, quod in ea per diem edatur, dici exiftimat. Diæta in hortis Habitationem fignificat amœnitatis & voluptatis caufa extructam, l. 43. §. 1. D. de legat. 1. l. 13. §. ult. D. de ufufruct. Meminit & Lamprid. in Heliogabalo, qui Zætas appellat more Græcorum, qui δ & ζ fæpe commutant, ut ζάβολος pro διάβολος apud Ecclefiafticos fcriptores, & maxime Paulinum. (V. ZETA. Sic apud Phœbadium, puto, qui excufus eft cum Athanafio verfo a Beza. H. St.) V. & Laur. Pignor. de Servis p. 572. & Ant. Velfer. Epift. de Zeta. nec non Cafaub. ad Suet. p. 172. Dalechamp. ad Plin. 19. 4. p. 898. Apud Petron. cap. 115. Magiftri navis cubile Diæta dicitur, ubi vide Interpretes, præfertim Gonfal. p. 187.

Diætæ hypocauftæ. Ulp. in l. Ligni §. ligni autem legatis. D. de legatis 3.

Diæta, Vivendi modus ac lex, Seu victus ratio [ἀγωγή, δίαιτα.] Cic. 4. Att. 3. Diæta curari incipio, chirurgiæ tædet. Sed hoc loci per metaphoram Cic. loquitur. De Clodio enim qui in fe & fuos impetum fecerat, fed fuerat repulfus, fic ait: Ipfe occidi potuit. fed ego diæta, &c. Ipfe inquam Clodius. Senfus eft: Inftitui me tueri contra meos inimicos moderatione quadam: qua utens, fpero fore, ut huic malo dies quotidie magis medeatur, ficuti folet diæta non recte fe habentibus. Ferro ut res agatur, minime volo. Ab ægrotantibus fumpta tralatio.

Diæta, Judicium, fed arbitrorum. Ariftoteles enim ponit eandem differentiam inter Diætam & Dicafterion, quam Cicero ponit inter Arbitrium & Judicium. V. ARBITER.

DIÆTŬLA, æ. dimin. Plin. 5. Epift. 6.

DIÆTARII, [διαιτητικοὶ] Miniftri vocabantur diætæ fervientes, quorum meminit Ulp. de fundo inftructo l. 12. §. 42. Quæfitum eft. Dicti & Zetarii, de quibus V. Pignor. l. c. & p. 487. & Lex. Pitifc.

Diætarii Fures a Jureconfultis dicuntur, qui in aliena cœnacula furandi gratia fe dirigebant, quos Ulp. fcribit plus quam fures effe puniendos. Itaque aut ad tempus relegandos, aut in opus publicum dandos, aut fuftibus cædendos. Tit. de extraord. crimin. l. Saccularii. Haloander legit Directarii. Cui lectioni favet verbum Dirigunt. Atque ita & Gothofr. q. V.

DIÆTETA, æ. m. [διαιτητὴς] Arbiter datus, vel Cognitor. Sic vocabantur Judices, qui per fingulas tribus lecti numero erant quatuor & quadraginta. V. Polluc. lib. 8. 91, 100, 126. & Bud. in Annot. Pofter. & Comment.

DIÆTETERION, [διαιτητήριον] Locus in quo judicant arbitri.

DIÆTETĬCA, [διαιτητικὴ] Medicinæ pars dicitur quæ victu morbis medetur, tefte Celfo lib. 1. in prooœmio, nempe quæ ex moderata victus ratione fanitatem tuetur: vulgus Regimen vocat. Et Medici qui hanc partem folam profitebantur DIÆTETICI vocabantur.

DIÆTULA. V. DIÆTA.

DIAGLAUCION, Genus collyrii, ex Glaucio herba temperatum. Plin. lib. 27. cap. 10.

DIAGLYPHICE, es. [διαγλυφική] Ars eft ftatuaria ad impreffuram fpectans: Anaglyphice vero, quum ita exculpfimus, ut promineant imagines. Ex Cæl. Rhod. lib. 29. cap. 24.

DIAGŎGE, es. [διαγωγὴ] Statio. Herodot. lib. 4.

Eft etiam Inftitutum vitæ, & Oblectamentum quo tædium vitatur, ut funt Ludicræ actiones. Arift. Ethic. 10. & Strabo lib. ult.

DIAGOGICA Tributa, [διαγωγικὰ τέλη] Vectigalia, quæ in trajiciendo penduntur, cujusmodi funt ad Rhenum hodie compluria. Strabo lib. 4.

DIAGONDAS, Nomen proprium viri. Cic. 2. de Legib. 37. Atque omnia nocturna, (Sacra viz.) ne nos duriores forte videamur, in media Græcia Diagondas Thebanus lege perpetua fuftulit. Meurf. Pagondas legit.

DIAGONIOS, [διαγώνιος] Linea recta ab angulo parallelogrammi ad oppofitum angulum, quæ dicebatur etiam Diagonalis, ut dicit Vitruv. lib. 9. cap. 1. Ergo, quoniam id non explicatur numero in eo quadrato, longo & lato pedes decem, quæ fuerit linea ab angulo ad angulum diagonios perducatur, uti dividatur in duo trigona æqua, magnitudine, fingula areæ pedum quinquagenum, ad ejus lineæ diagonalis longitudinem locus quadratus paribus lateribus defcribatur &c. Martianus Angularem vocat, quia ab angulo ad angulum pertinet. Budæus. Diagonios Structura. Idem 6. 11.

DIAGONICUS, a, um. Idem ibidem.

DIAGŎRAS, [Διαγόρας] Melius philofophus, & poeta Melicus, poft Pindarum & Bacchilidem, quem Democritus ob phyfiognomiam, quum fervus effet, emit mille drachmis, ut difciplinis erudiret. Vocatus eft ἄθεος, quod nullos deos effe putaret. Sic præterea myfteria contempfit, ut etiam ea fectantes averteret. Quare ab Athenienfibus pulfus eft, qui talentum polliciti funt iis qui eum interfeciffent. Suidas. Cic. 1. de Nat. Deor. 23. & 3. 37. & Val. Max. 1. 1. ext. 7.

Diagoras item Rhodius Olympionices gaudio exanimatus, de quo fcriptum eft apud Gell. cap. 15. lib. 3. & Cic. 1. Tufc. 46.

DIAGRAMMA, ătis. n. [διάγραμμα] Geometrica figura, vel alius generis linearis defignatio. Vitruv. lib. 6. cap. 1. Uti in diagrammate mufico, medianæ vocis habent fonitum. Adde eund. 5. 5. Sic Diagrammata appellantur Figuræ, quales ab Ariftotele identidem defcribuntur in Organo.

Eft etiam Diagramma Perfcriptio & breviarium quoddam in publicis collationibus fieri folitum, ut ex cenfu tributa conferantur, ut Author eft Suidas. Cic. in Verr. Scripturam vocat, h. e. Rationem mancipum, i. e. eorum, qui aut pafcua publica, aut decumas quæftus fui caufa redimebant. Cælius lib. 10. cap. 20. V. SCRIPTURA.

Ab uno diagrammate. Locutio proverbialis. V. A & AB præpofitiones.

DIAGRAMMISMUS, [διαγραμμισμὸς] Species fuit ludi tefferarii veteribus, in quo, ut inquit Euftathius, adhibebantur calculi fexaginta, tum albi, tum nigri. Meminit Philemon, ut teftis eft Cælius Rhod. lib. 11. cap. 27. Hunc ludum Grammas quoque dixerunt, i. e. Lineas.

DIAGRAPHE, [διαγραφή.] Defcriptio: Antiquatio & peremptio rei cœptæ, vel jam peractæ. Bud. V. Henr. Steph. Thef. Gr.

DIAGRAPHĬCE, es. Plin. lib. 35. cap. 10. Et hujus authoritate effectum eft Sicyone primum, deinde & in tota Græcia, ut pueri ingenui ante omnia diagraphicen, hoc eft picturam in buxo docerentur, recipereturque ars ea in primum gradum liberalium.

DIAGRAPHARIUS, Qui publica repetit, tefte Rhodig. lib. 18. cap. 20. &

DIAGRAPHEUS, [διαγραφεὺς] Qui cenfu confcribendo præfectus eft. Rhodig. lib. 10. cap. 10.

DIALECTĬCA, æ. five DIALECTICE, es. [διαλεκτικὴ] Ars bene differendi, ἀπὸ τοῦ διαλέγομαι, quod eft Differo & Difputo. Cic. in Topic. Judicandi enim vias diligenter perfecuti funt, ea fcientia, quam Dialecticen appellant. Cic. 2. de Orat. 157.

Dialectica, veri & falfi quafi difceptatrix & judex. Cic. 4. Acad. 28. 91.

Dialectica, quafi contracta & aftricta eloquentia putanda eft: fine qua etiam tu, Brute, judicafti te illam juftam eloquentiam, quam dialecticam dilatatam effe putant, confequi non poffe. Cic. de Clar. Orat. 309. Hoc difcrimen ab Ariftotele & Zenone jactatum deridetur a Cic. 2. de Fin.

Dialectica infantiæ garrula difciplina. Author ad Heren. 2. C. 11. q. V.

Dialectica in excogitandis argumentis muta nimium eft, in judicandis nimium loquax. Cic. 2. de Orat. 32.

Similis pugno dialectica. Cic. 2. de Fin. 17. 18. Rhetoricam palmæ, Dialecticam pugno fimilem effe dicebat, quod latius loquerentur Rhetores, Dialectici autem compreffius. Idem in Orat. 32.

Dialectica habet rationem, ne cui falfo affentiamur, neve unquam captiofa probabilitate fallamur. Et paulo poft de eadem, Nam fine hac arte quemvis arbitramur a vero abduci, fallique poffe. Cic. 3. de Fin. 72.

Dialectica primo progreffu feftive tradit elementa loquendi, & ambiguorum intelligentiam, concludendique rationem: tum paucis additis venit ad Soritas, lubricum fane & periculofum locum. Cic. 4. Acad. 92.

DIALECTICA, orum. pl. n. [τὰ διαλεκτικὰ] Cic. 14. Att. 12. Accubans apud Veftorium hominem remotum a dialecticis, in arithmeticis fatis exercitatum.

In dialecticis omnem curam confumere. Cic. de Clar. Orat. 119.

DIALECTICE, Adv. [διαλεκτικῶς] ut Dialectice dicere. Cic. 1. Acad. 8.

Dialectice difputare. Idem 2. de Fin. 6.

Probare dialectice. Quintil. lib. 1. cap. 10.

DIALECTĬCUS, i. m. [διαλεκτικὸς] Qui dialecticam tenet. Cic. in Orat. 32. Difputandi ratio & loquendi Dialecticorum fit: Oratorum autem, dicendi & ornandi.

Acumen dialecticorum. Cic. 1. de Orat. 127.
Mina merces dialecticorum. Cic. 4. Acad. 98.
Quid ſit verum aut falſum, dialecticus judicabit. Cic. 4. Acad.
Ad dialecticum deferendæ ſunt ſortes ambiguæ. Cic. 2. de Divin. 115. Stoicis hoc attributum ita nomen, ut, cum Dialecticus diceretur, Stoicus intelligendus eſſet, uti notat Turnebus adverſ. 20. 20. & 15. 11. q. V.
Dialecticus, eſt, ut interpretatur in Cratylo Plato, Qui interrogare, & ad interrogata apte reſpondere novit. Budæus.

Dialecticus, Adj. [διαλεκτικὸς] Quod ad dialecticam pertinet. ut Captiones dialecticæ. Cic. 2. de Fin. 17.
Diſputationes dialecticæ. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Dialectus, i. f. Idioma ſermonis apud diverſos diverſum quia unaquæque Lingua aliquid peculiare habet. Lingua, ſi velimus accurate diſtinguere, eſt Modus loquendi diverſarum gentium. Dialectus vero Modus loquendi in diverſis provinciis unius gentis una Lingua utentis. Sic apud Græcos alia Dialectus eſt Attica, alia Ionica, alia Dorica, alia Æolica, alia communis. Sic ap. Suet. in Tiber. C. 56. Zenonem quendam exquiſitius ſermocinantem, quum interrogaſſet, quænam illa tam moleſta dialectos eſſet, & ille reſpondiſſet, Doridem &c.

Dialeucon, [διαλευκὸν] Croci ſativi genus, in medio candidum, unde & nomen accepit. Plin. lib. 21. cap. 6. Eſt, inquit, & per ſe genus ſativi blandiſſimum: vulgo, quum ſit medio candidum, dialeucon vocant.

Diālis, quaſi Jovialis, Adject. ἀπὸ τοῦ Διὸς, quod Jovem ſignificat. ut Dialis flamen, Liv. 5. Et lib. 6. Apex dialis. 41. V. Gell. 10. 15. Et Alex. ab Alex. G. D. 6. 12.
Flaminica Dialis. Tacit. lib. 4. 16. Sed lata lex, qua Flaminica Dialis ſacrorum cauſa in poteſtate viri, cætera promiſcuo fœminarum jure ageret.
Dialia Sacra, quæ Jovi faciebant flamines Diales. Tacit. 3. Ann. 58. 3. V. Lex. Pitiſc.
Neptuni Dialem præ ſe ferre videtur Inſcriptio vetus apud Reineſ. 1. 97. qui tamen, p. 137. conjunctim legi vult NEPTVNIDIALIS, vel Neptunialis.

Dialia, V. diasia.

Dialis, e. V. dies.

Dialithon, [διάλιθον] Inter ornamenta muliebria poſitum, Polluci lib. 7. cap. 22. ubi Gualterus vertit Gemmatum.

Diallăge, [διαλλαγὴ] Conſummatio a Latinis transfertur. Figura eſt quum plura argumenta ad unum effectum deducuntur. Author Quintil. lib. 9. cap. 2. non procul a fine. Ibidem quoque cap. 3. Cum multa idem & diverſum ſignificantia accumulantur, eodem nomine vocari eam figuram docet.

Dialŏgus, i. m. [διάλογος] Latine Diſputatio: a διαλέγομαι, quod eſt Diſputo. Oratio eſt in qua diſputantes introducuntur, quotquot authori libuerit: ut Dialogus Ciceronis de Amicitia. Exemplum habes apud Cic. 13. Att. 15. cujus hæc poſtrema verba, Feliciter velim, inquam, teque laudo. Sed quando? Nihil ad me inquit, de tempore: quoniam rem probo. At ego, inquam, cenſeo prius, quam proficiſceris, ita patri quoque morem geſſeris. Faciam, inquit, ut cenſes. Hic dialogus ſic concluſus eſt. Hæc Cicero.
Sermonem Platonis alibi ſolet vocare pro Dialogo. H. St.
Includere in dialogos aliquem. Cic. 13. Att. 40.
Dialogus, ut inquit Diog. Laërt. in Plat. Sermo eſt ex interrogatione, & reſponſione compoſitus, de ea re, quæ vel Philoſophiam, vel Reipub. partes attingeret, diſceptans, cum appoſita verborum, perſonarumque expreſſione.
Proprium Philoſophorum Dialogum fuiſſe Lucianus auctor eſt. Sic Apul. cap. 2. Florid. V. & Scalig. Poet. 1. 3. De artificio eorum Himmerius apud Photium & Sturmius Part. Dialect. 4. 18. agunt. Eſt præclarus liber de Dialogo a Car. Sigonio erudite & eleganter ſcriptus editusque Venet. 1562. ex quo Dialogorum ratio hauriri egregie poteſt. Diog. Laert. in vita Platonis S. 48. auctor eſt Zenonem Eleatem primum ſcripſſe Dialogos, perfeciſſe Platonem. V. ad loc. Menag. & Athen. 11. 15.

Dialogus, Gregorii II. cognomen; qui vixit A. C. 726. quod ille, ut ait Cedrenus, ob ſuas lucubrationes eſt adeptus.

Dialogismus, [διαλογισμὸς] A Rufiniano refertur inter ſchemata διανοίας, quum ſcilicet Quis ſecum rem aliquam volutans, tanquam cum altero colloquens, interrogat & reſpondet. Exemplum inſigne eſt illud Ter. Eun. 1. 1. 2. Quid igitur faciam? non eam, ne nunc quidem, quum accerſor ultro? an potius ita me comparem, non perpeti meretricum contumelias? Excluſit, revocat: redeam? non, ſi me obſecret. V. Libellos de Schematibus.

Dialogista, [διαλογιστής] Qui artem differendi, uſumque optime callet. Sic enim in Avidieno Caſſio cap. 3. Vulcatius ſcribit: Non deerant qui illum Catilinam vocarent, quum ita ſe appellari gauderet: addebat, Se futurum Sergium, ſi dialogiſtam occidiſſet, Antoninum philoſophum ſignificans. Ex Cæl. lib. Antiq. 7. cap. 30.

Dialutensis, e, ut Dialutenſe genus purpuræ. Plin. lib. 9. cap. 37. Eſt longe optimum purpuris dialutenſe, i. e. vario ſoli genere paſtum. [Sed merito vocabulum id ſuſpectum eſt. V. Hard. ad l.

Dialȳma, ătis. n. [διάλυμα] Figura ſententiæ, Diviſio ſcil. quæ rem ſemovens ab re, utramque abſolvit ratione ſubjecta. ut Cur ego nunc tibi quicquam objiciam? Si probus es, non meruiſti; ſin improbus non commoveris. Cognata eſt Argumentatio, quæ Dilemma dicitur. [Imo ita ſcribendum videtur, Prior vox nihili.

Dialȳsis, f. [διάλυσις] Latine Diſſolutio dicitur. Eſt etiam Figura, de qua In dialyton.

Dialȳton, [διάλυτον] Dici poteſt Diſſolutum. Figura eſt contraria Polyſyndeto, carens conjunctionibus: ut

Ferte citi flammas, date vela, impellite remos. Donatus.

Dicitur & Aſyndeton.

Diamastigosis, [διαμαστίγωσις] Solennitas fuit maxima apud Lacedæmonios, cujus cum alii meminere, tum Tertullianus in Agologetico, & in lib. ad Martyres: Nam, inquit, hodie apud Lacedæmonios ſolennitas maxima eſt Diamaſtigoſis, i. e. flagellatio; in quo ſacro ante aram nobiles quoque adoleſcentes flagellis affliguntur, aſtantibus parentibus & propinquis, & uti perſeverent adhortantibus.

De hac etiam Philoſtratus in vita Tyan. Apoll. & Nazianz. Greg. & Lucia. in Anacharſi.

Diamĕter, i. m. vel **Diamĕtrus**, i. f. [διάμετρος] eſt Recta linea per centrum inſcripta, figuramque ex æquo ſecans. Latini Dimetientem vocant, Nam Græcis διάμετρος, παρὰ τὸ διαμετρεῖν, i. e. a Dimetiendo dicitur. Columel. lib. 5. cap. 10. Eſto area rotunda, cujus diametros habeat pedes ſeptuaginta. conf. Macrob. Somn. Scip. 1. 20. Vitruv. 10. 14. a pr. ubique fœminine effertur. Hinc & illæ locutiones ſunt Græcis & Latinis receptæ, Ex diametro diſtare, ἐκ διαμέτρου & κατὰ διάμετρον, Juxta diametrum, de rebus a ſeſe mutuo alienis & inter ſe maxime pugnantibus. conf. Delechamp. ad Plin. 2. 23. Ubi de nobili Quæſtione, quoties Diametrum continet Circumferentia.

Diameter, a, um. Adj. Firmic. lib. 4. cap. 1. Si iſtum Lunæ curſum, Mars vel Saturnus quadrata, ſeu diametra radiatione reſpexerit. Sic alibi frequenter.

Diamoron, [διαμόρων] Medicamentum στοματικὸν, id eſt, ori gratum, quod mororum ſuccum recipit. Author Galen. lib. 1. de Alimen. Facult.

Diāna, [Ἄρτεμις] a Διὸς, quaſi Joviana, Jovis filia ex Latona, quæ & Luna; aliis ſic dictam placet, quod quaſi Diem noctu efficiat: vel quod Noctu ſola luceat, quaſi Lucens una. Quapropter & Noctiluca in Palatio invocabatur, quod ibi noctu templum ejus luceret. Vel quaſi Deviana, quia venantes per ſylvas deviare ſolent. Ab ea Dianius dicebatur locus ei conſecratus. Eandem eſſe Lucinam dicunt & Junonem. Junonem, a Juvando: Lucinam, quod Partum in lucem producat, quam in pariendo invocant. Virg. 4. Ecl. 10.

Caſta fave Lucina, tuus jam regnat Apollo.

Sive (ut Plinius ſentit) quod Oculis præſit & luci. Sive a Luco quem Romæ in Exquiliis habebat. Dicta eſt & Proſerpina. Et Dictynna, de quo ſuo loco. Vel ex Diva & Jana, ut obſervat Scalig. lib. 2. De Emend. Temp. conf. Voſſ. 4. Inſtit. Orat. p. 11. & Iſidor. 8. 18. Varia vide nomina ejus in Apul. 11. Mileſ. poſt princ. V. etiam Callimachi Hymn. in eam, & Mytholog. & Lex. Pitiſc. Præterea Hecatē dicta fuit, vel quod Centum victimis placaretur, vel quod Centum annos errare faceret inſepultos. Plures Dianas fuiſſe Cic. 2. de Nat. Deor. 68. & 3. 58. ſcribit, Sed illa nominatiſſima eſt, quæ eodem partu cum Apolline ex Jove & Latona nata eſt. Hæc ob virginitatis amorem fertur hominum conſortia fugiſſe, & ut a ſe libidinis pruritum amoveret, venando ſylvas incoluiſſe, paucarum virginum comitatu contenta. Arcum ferebat & pharetram, alte ſuccincta ſemper & cothurnata incedens; quam ob cauſam ſylvarum & nemorum dea putabatur. Dicta & Faſcelis, a Faſce lignorum, ubi ejus ſimulacrum abditum erat, quod occiſo Thoante Tauricæ regionis rege, ab Iphigenia Agamemnonis filia in Italiam delatum eſt. Cic. 2. de Nat. Deor. 68. Itaque ut apud Græcos Dianam, eamque Luciferam, ſic apud noſtros Junonem Lucinam in pariendo invocant, quæ eadem Diana Omnivaga dicitur, non a Venando, ſed quod In ſeptem numeratur tanquam vagantibus. Diana dicta, quia Noctu quaſi diem efficeret. Adhibetur autem ad partus, quod ii matureſcunt aut ſeptem nonnunquam, aut ut plerunque novem lunæ curſibus, qui quia menſa ſpatia conficiunt, Menſes nominantur. De eadem Idem in Arato.

Ut quondam Orion manibus violaſſe Dianam
Dicitur, &c.

Alphernia Diana. V. alphernia.
Amaruſia. V. amarusia.
Armata. Stat. 9. Theb. 604.
Clara. Valer. 3. Argon. 645.
Jaculatrix. Ovid. 2. Faſt. 155.
Incincta. Ovid. 4. Epiſt. 87.

Quid juvat incinctæ ſtudia exercere Dianæ?

Inferna, i. e. Hecate. Valer. 5. Argon. 238.
Integra, h. e. Incorrupta, caſta. Hor. 3. Od. 4. 70.

Teſtis mearum centimanus Gyges
Sententiarum, notus & integræ
Tentator Orion Dianæ,
Virginea domitus ſagitta.

Limenetis Diana. Tacit. 4. Ann. 43. Auditæ dehinc Lacedæmoniorum & Meſſeniorum legationes de jure templi Dianæ Limenetidis.
Lucifera, i. e. Luna. Valer. 7. Argon. 179. vulg. Lætifera.
Nocturna. Ovid. 15. Met. 196.

Nec par, aut eadem nocturnæ forma Dianæ
Eſſe poteſt unquam.

Omnivaga. V. omnivagus.
Tria virginis ora Dianæ. Virg. 4. Æn. 511. Alludit ad tria nomina Dianæ.
Sylvarum potens. Hor. in Carm. ſecul. 1.
Scythica. Ovid. 14. Met. 331.

Quæque colunt Scythicæ ſtagnum nemorale Dianæ.

Succincta. Ovid. 3. Amor. 2. 31.
Torva. Ovid. 6. Met.
Verecunda. Ovid. in Ibin. 481.

Dianīus, Adj. Quod eſt Dianæ. Ovid. 5. Faſt. 141.

Exagitant & Lar, & turba Diania fures,
Pervigilantque Lares, pervigilantque canes.

Turbam Dianiam appellat canes Dianæ dicatos, utpote quibus utitur Diana venatrix.

Dianaria, Herba quæ Græce eſt Artemiſia, ut eſt apud Vegetium in mulomedicina, 2. 2. 6.

Dianenses, Hiſpaniæ citerioris populi, in conventu Carthaginienſi, de quibus Plin. lib. 3. cap. 3.

Dianœa, [διάνοια] Ratiocinatio, Mens, ſive Intellectus, vel Senſus, vel Sententia. V. Quintil. 9. 1.

Dianium, [Διάνιον] vulgo *Denia*, Oppidum eſt Hiſpaniæ Tarraconenſis, in ora maris Balearici. Ptolem. inter Edetanorum oppida enumerat, lib. 2. cap. 6.
Eſt & hoc nomine Inſula, quam Artemiſiam vocant, contra Coſanum litus, in Corſica. Plin. lib. 3. cap. 6.

DIANIUS, Locus Dianæ ſacratus. Feſtus. al. DIANIUM, Liv. 1. 48. V. & Guther de Vet. Jur. Pont. 3. 4. V. ÆSCULAPIUM ſupra.

DIANŌME, es. f. [διανομὴ] i. e. diviſio, Portio cuique diſtributa. Hanc vocem Caſaubonus reſtituit in Plin. 10. Epiſt. 117. & 118. olim leg. Diamone.

DIAPARTHENIA, [διαπαρθένια τὰ] Munera, quæ ſponſæ pro delibata virginitate dantur. Cæl. lib. 11. cap. 60. [V. Juvenal. Sat. 6. 204.

DIAPASMA, ătis. n. [διάπασμα] Inſpergimen, quo ad ſudores coercendos utimur: cujusmodi ſunt quæ ſiccis odoribus conſtant. a verbo διαπάσσω, quod eſt inſpergo. Plin. lib. 21. cap. 19. Diapaſmata inde fiunt ad ſudores coercendos. De roſis aridis & expreſſis loquitur. Martial. lib. 1. 88.

Quid, quod olet gravius miſtum diapaſmate virus? Plin. lib. 13. cap. 2. Siccis odoribus conſtant, quæ diapaſmata vocantur. V. Lex. Pitiſc. & Gorræi Defin. h. v.

DIAPĂSON, [διὰ πασῶν] Muſicæ artis ſymphonia conſtans ex Quinque tonis & duobus ſemitonis, i. e. ex Diapente & Diateſſaron. Plin. lib. 2. cap. 22. Ab eo ad Jovem dimidium, & ab eo ad Saturnum dimidium, & inde ſeſquiplum ad Signiferum: ita ſeptem tonos effici, quam Diapaſon harmoniam vocant, hoc eſt univerſitatem concentus. V. Vitruv. l. 5. C. 5. Eraſm. Chil. 1. 2. 63. ubi de Adagio δὶς διὰ πασῶν, Macrob. in Somn. Scip. 2. 1. Vulgo Octavam vocant.

DIAPENIDION Magnum, Madicamentum eſt aſthmaticis, arthriticis, phthiſicis, peripneumonicis & pleuriticis ſalutare, cujus compoſitionem vide apud Galen. lib. 2. de Dynamidiis.

Eſt & alterum Diapenidion minus, quod facit ad vulnera, quæ intrinſecus ſunt, maturanda, de quo idem Galen. ubi ſupra.

DIAPENSIA, nonnullis Sanicula appellata, Quarta pentaphylli, ſeu quinquefolii ſpecies eſt, apud Mathiol. in Dioſc. lib. 4.

DIAPENTE, [διὰ πέντε] Symphonia, ſeu concentus Muſicus, tribus conſtans tonis & ſemitonio minore. Vulgo Quinta, conſonantiarum omnium ſuaviſſima. Macrob. Somn. Scip. 2. 1.

DIAPHANES, [Διαφανὴς] Fluvius eſt Ciliciæ, ea in parte, qua Syriæ contermina eſt: ita dictus ab aquæ perſpicuitate. V. Plin. lib. 5. cap. 27.

Sic etiam Lapis quidam vocatur, quod transluceat, de quo Lucian. in Pſeud.

DIAPHANUM, [διάφανον] Latine dicitur Transparens. Julian. ex Phœnicum & Jamblichi doctrina ait lumen eſſe purum actum: diaphanum vero actus ejusmodi vehiculum, & id quidem incorporeum, neque permixtum corporeis qualitatibus, quanvis per ea diffuſum omnia. V. Cæl. lib. 15. cap. 1.

DIAPHŎRA, Latine Differentia, [διαφορὰ] Schema eſt Oratoribus, quum verbum iteratum Aliam ſententiam ſignificat ac ſignificavit Primo dictum. i. e. Hujusmodi, In univerſum mulierem quid potius dicam, aut verius quam mulierem? Rutilius Lupus. At hæc ambiguitas figuram nullam facit.

DIAPHŎRĒSIS, [διαφόρησις] Digeſtio dicitur Galen. & Diſtractio Evaporatio ſive Evacuatio quæ fit per poros. V. Th. Priſc. de Diæt. cap. 14. Eſt etiam Defectio & Diſſolutio virium. Cæl. Aurel. Acut. 1. 15. 143. Alii Migrationem interpretantur apud Cic. 16. 18. Fam. Non deſunt tamen, qui ibidem διαφώνησιν, hoc eſt declamationem malint legere. [Perperam. Apud Cælium Aur. fere ponitur pro ſudore nimio, quem profeſſores noſtri Colliquativum appellant. Conf. Cœl. Rhod. l. 6. C. 4. ubi inſcite Diphoreticus & Gr. διφορητικὸς expreſſum.

DIAPHŎRĒTĬCA Medicamenta, [διαφορητικὰ φάρμακα] A Latinis vocantur Diſcuſſoria, quum ſcilicet in ulceribus collectiones non ad pus & ſaniem perducantur (quod Græcis πεπαίνειν, i. e. maturare dicitur) ſed disjiciuntur, ut ſine ſuppuratione aliqua ſolvantur, & evaneſcant. Id enim Græci διαφορεῖν dicunt. V. Cæl. Antiq. Lect. lib. 27. cap. 28.

Remedia diaphoretica, i. e. Sudorem moventia Th. Priſc. 10. & 15.

Diaphoretica ſolutio Cæl. Aurel. 1. 17. 166. Idem 2. 10. 74. Macer. 4. 19. 14.

DIAPHORON, i. n. Differentia.

DIAPHRAGMA, ătis. n. [διάφραγμα] Omne medium: a verbo διαφράττω, quod eſt diſtinguo & ſeparo. Unde a Galeno ſumitur, pro parte illa corporis, partim membranoſa, partim muſculoſa, quæ ſuperiora viſcera, nempe cor & pulmones, ab inferioribus diſtinguit ac ſeparat: quæ a Celſo Septum transverſum appellata eſt. Celſ. lib. 4. cap. 1. & in Procem. l. 1.

DIAPHRATTONTES, [διαφράττοντες] Græcis Membranæ dicuntur in corpore humano, quæ rectæ ad jugulum usque perferuntur. Intercipientes Latine dixeris. Galen. lib. 5. de Anatomic. Adminiſt.

DIAPNOE, [διαπνοὴ] Medicis eſt Aeris attractio, citra noſtrum Propoſitum, a naturali calore per ſuperficiem. V. Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. 20.

DIAPONI, [διαπόνοι] Cretici canes ſunt, quorum in venando gloria plurima. Noctes enim addunt labori, ſæpeque feris aſſidentes dormiunt, mox orta luce depugnant. Ex Cæl. Rhodig. lib. 17. cap. 28.

DIAPONTIUS, a, um. [διαπόντιος] Qui per pontum ſive mare tranſit. Plaut. Moſtel. 2. 2. 66. Ego transmarinus hoſpes ſum diapontius. [Scribitur majuſcula Diapontius, ut ſit nomen proprium.

DIAPORĒSIS, [διαπόρησις] Latine Addubitatio dicitur. Figura eſt qua utimur quum propter res aliquas volumus videri dubitare, quo potiſſimum genere orationis utamur. Quale eſt Cic. pro Cluent. Procem. Equidem quo me vertam Judices neſcio. negem fuiſſe illam rem, &c. vocant etiam ἀπορίαν V. Mart. Capell. 5. p. 171.

DIAPSALMA, ătis. [διάψαλμα] Commutatio rhythmi, aut Viciſſitudo canendi, ut quidam volunt. Alii Pauſationem ſpiritus interpretantur: alii Alterius ſenſus exordium: alii Rhythmi diſtinctionem: alii vero cujusdam muſicæ varietatis ſilentium. Author Hieronym. in Epiſt. ad Marcell. cujus initium, Quæ acceperis, &c. 138. Meminit Cæl. Rhodig. lib. 15. cap. 20. item Iiſidor. 6. 19.

DIAREUSA, Inſula Chio finitima, cujus meminit Plin. in deſcriptione inſularum ante Aſiam, &c. lib. 5. cap. 31.

DIARIUM, ii. n. [ἐφημερὶς] Victus quotidianus, vel Præmium laboris diurni. Martial. lib. 11. Epigr. ult.

Sed Lupus uſuram, puerique diaria poſcunt.

Urbana diaria. Hor. 1. Epiſt. 14. V. Torrent. ad Loc. & Pignor. de Servis. p. 160. Conf. Diurna in DIURNUS.

Diarium, dicitur Græce Ephemeris: vulgo Regiſtrum vocatur, nimirum Liber quo res quotidianæ continentur. V. COMMENTARIUS & Lex. Pitiſc.

Sic etiam febrim, quæ a Galeno Ephemera dicitur, Latini Diariam febrem vocant, nempe quæ quolibet die ſemel aut bis apprehendit.

DIARRHŒA, [διάρροια] Alvi fluxus. Cic. 7. Fam. 26. In cœna augurali apud Lentulum tanta me diarrhœa arripuit, ut hodie primum videatur cœpiſſe conſiſtere.

DIARRHOICUS, apud Th. Priſc.

DIARRYTON, [διάρρυτον] Græcis ſignificat Aquoſum, paluſtre: quo cognomine etiam Hipponem, Aphricæ Zeugitanæ oppidum, ab Hippone regio (quod oppidum eſt Numidiæ) diſtinxerunt: quos & Romani imitati, Hipponem dilutum vocaverunt. Author Plin. lib. 5. cap. 4. V. Hermol. Barb. ad loc. V. potius Hard. qui ex Antonini Itin. Zarytum profert. MSS. Dirutum.

DIARTHRŌSIS, [διάρθρωσις] Dearticulatio, oſſium ſtructura dicitur, quorum motus evidens eſt. Hujus tres ſpecies facit Galen. lib. de Oſſib. quem vide.

DIAS, Sophiſta Epheſius Philippi Macedonis tempore commemoratur a Philoſtrato.

DIAS, adis. [Διὰς] Lyciæ oppidum, a Diade quodam conditum, a quo & nomen accepit. Author Stephan.

DIAS, adis. [δὶας, a δὶς, bis] Numerus binarius. ut Monas eſt Unitas, ita Dias Dualitas apud Mart. Capell. lib. 6. p. 228. & 7. p. 238.

DIASATYRIU, [διασατυρίου] Compoſitio quædam medicorum ad excitandam venerem: ita dicta, quod ſatyrion herbam recipiat, excitando veneris appetitui imprimis efficacem.

DIASCŌNES, [Διάσκωνες] Pannoniorum populi ſunt, quorum imperium Bato tenuiſſe fertur, authore Strab. lib. 7.

DIASIA, [διάσια] Milichii Jovis ſacra fuerunt, Athenis celebrata, ut Suid. & Lucian. in Charidemo ac Tim. docent. Meminit & Ariſtoph. dicta ἀπὸ τῦ διαφυγεῖν αὐτὸς ἐυχαῖς τὰς ἄτας. Scribit Heſych. Diaſia celebritatem fuiſſe Athenis, quæ cum quadam triſtitia ageretur. Alex. ab Alex. Dialia vocat, aitque his in feſtis Athenienſes extra urbem non veras victimas, ſed commode efficłas offerre ſolitos. V. Genial. lib. 3. cap. 12. Vocantur & πάνδια Gr. & Διιπόλια. V. & Pitiſc. Lex. V. DIALIA.

DIASPHENDŌNE, [διασφενδόνη] Supplicii genus, quod antiquis in uſu fuit, quum videlicet arborum duarum incurvatis cacuminibus, obligatum hominis corpus emittitur. Hujus meminit Plutarch. & Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 5. Alii Diaſphendomena vocant. V. infra.

DIASTĒMA, ătis. [διάστημα] A Græcis dicitur pro Spatio, intercapedine, ſeu intervallo. Utitur hac voce Sidonius Apollinaris, qui tamen in hoc falſus eſt, quod Carm. 15. 64. penult. ſyllabam corripuit, quæ apud Græcos per η longam vocalem ſcribitur;

Sic placidam Paphien ſervare diaſtema quintum. Add. Cenſorin. de D. N. C. 10. & 13. ubi V. Lindenbr.

DIASTEMĂTĬCUS, a, um. Diviſus. ut Vox Diaſtematica. [διαστηματικὴ φωνὴ] Intervallata vox eſt, h. e. quam canendo ſuſpendimus. In qua non tam ſermonibus, quam modulis inſervimus: eſtque Vox ipſa tardior, & per modulandas varietates quoddam faciens intervallum, non taciturnitatis, ſed ſuſpenſæ ac tardæ potius cantilenæ. Huic opponitur συνεχὴ, quæ continua eſt. Ex Cæl. Antiq. lib. 9. cap. 5. V. Sidon. 8. 11. & Mart. Capell. cap. 9. p. 321.

DIASTŎLE, [διαστολὴ] Diſtinctio. Figura quum una dictio vel ſententia ab alia diſtinguitur: vel quum brevis ſyllaba producitur.

Diaſtolen cordis & arteriarum vocat Galenus quum dilatantur cor & arteriæ in longum, latum & profundum: quemadmodum etiam ſyſtolen vocat, quum contrahuntur: quæ duo ſimul pulſum efficiunt.

DIASTYLUS, [διάστυλος] Quum trium columnarum craſſitudinem intercolumnio interponere poſſumus. Vitruv. 3. 2. V. Bald. p. 38.

DIASYRMŌS, [διασυρμὸς] Elevatio vel Irriſio dicitur, ut apud Cic. Div. in Verr. Eſt adhuc (id quod vos omnes admirari video) non Verres, ſed Quintus Mutius. V. Mart. Capell. 5. p. 172.

DIASYRTICUS, a, um. a διασύρω, Diſtraho, convicior. Spartian. Carac. cap. 10. Diaſyrticum quiddam in eum dictum.

DIATĔSBES, [Διατήσβεις] Montanorum populi in Sardinia, quam etiam frequenter populantur, qui antea Iolenſes nominabantur. Memoriæ enim proditum eſt, Iolaum plerosque adducentem Herculis filios, huc applicuiſſe, & cum inſulæ accolis Barbaris cohabitaſſe, qui natione Thuſci erant. V. Strab. lib. Geogr. 5.

DIATESSARON, [διὰ τεσσάρων] De quatuor: quia quatuor voces habet. Eſt autem Diateſſaron authore Macrob. Somn. Scip. 1. 6. & 1. 2. Muſicæ menſura, conſtans duobus tonis, & ſemitonio minore. Vitruv. 5. 4. & Baldi Lex. p. 38.

DIATETTIGON, [διὰ τεττίγων] Medicamentum eſt ad renum vitia valde utile, de quo Paul. Ægin. ut refert Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 19. ex Cicadis.

DIATHĒCA, æ. [διαθήκη] & DIATHECA, orum. pro Teſtamento ponitur, & pro Hæreditate quæ teſtamento obvenit. Budæus Comm. Quum autem Teſtamentum ſignificat, pluraliter plerunque effertur. Martial. lib. 12. 70.

O quantum diatheca valent, & quinque comati!

Vulgo Diatreta. ſed alii Diatecta V. Turneb. Adverſ. 27. 31. & DIATRETA infra.

DIATHĔSIS, is. f. [διάθεσις] Diſpoſitio. Talis in architectura, rerum apta collocatio, ut definit Vitruv. 1. 2.

DIATHYRON, [διάθυρον] Obicem ſignificat transverſarium ductilem, aut verſatilem, i. e. Repagulum e materia compactum, quod & vehicula & equos a veſtibulo ædium arcet, qualia multa Lutetiæ videntur. Uſus eſt hoc verbo Vitruv. 6. 10. V. Bud. in Annotat. & Bald. Lex. p. 38.

DIATONI Lapides. V. in FRONTANI. & Vitruv. 2. 4.

DIATONUM, [διατονὸν] Unum eſt ex melodiæ generibus, quæ tria recenſentur a Macrobio, Enarmonicum, Diatonum, & Chromaticum. Primum quidem, inquit, propter nimiam ſui difficultatem ab uſu receſſit; Tertium vero eſt infame mollitie; Unde Medium, i. e. Diatonum, mundanæ muſicæ, doctrina Platonis aſcribitur. Hæc

ille

ille, Somn. Scip. 2. 4. & ex eo Cæl. lib. 9. cap. 3. V. Etiam Vitruv. 5. 4.

DIATONICUS, Idem. Mart. Capell. 9. p. 321.

DIATŎRUS, a, um. [διάτορος] Penetrans. Vitruv. 2. 8. Lateres utraque parte frontati, quos Diatoros appellant. Sunt Codices qui legunt Diatonos. V. Bald. in Lex. Vitr. p. 39.

DIATRĒTUM, [διάτρητον] Foratile, pertuſum, tornatile, aut torno factum ſignificat: a verbo διατρέω. Sunt igitur calices diatreti cælati, & tornatiles, quæ Toreumata verbo Græco dicuntur Salluſt. Cic. Tranquil. Martil. lib. 12. 70.

O quantum diatreta valent, & quinque comati:
Tunc quum pauper erat, non ſitiebat Aper.

Aliter tamen legitur ab interpretibus. Ulpian. ad Leg. Aquil. l. ſi ſervus, Si calicem diatretum faciendum dediſti, ſiquidem imperitia fregit, damni injuria tenebitur.

DIATRETARIUS, [Διατρητοποιὸν] Cælator, qui tornata opera perficit. Ejus mentio fit in l. 1. de excuſ. artif. lib. 10. Cod. V. & Cæl. Rhod. lib. 27. cap. 7. & 22. 26. & Pitiſc. Lex.

DIATRĪBA, æ. vel DIATRIBE, es. f. [διατριβή] Converſatio. Item Exercitium, exercitatio, ſtudium. Uſurpatur & pro Loco diſputationis & exercitii, ſive Auditorio, a Gell. lib. 1. cap. 16. & lib. 10. cap. 5: 17. 20: 18. 13. V. Panciroll. de Magiſtr. Munic. cap. 22. & Cæl. Rhod. Antiq. Lect. 20. 30.

DIATRION PIPEREON, [διὰ τριῶν πιπέρεων] Medicamentum eſt, quod ex tribus Piperis generibus conficitur, additis aniſo, thymo & zingibere, ut oſtendit Galen. lib. 4. de ſanit. tuend.

DIATRITARII, [διατριτάριοι] Medici quidam nuncupati ſunt deridiculi cauſa, quoniam cibi abſtinentiam initio morbi in diem tertium prorogabant. Proinde ſubſannans Galenus identidem θειοτάτην διάτριτον appellat Therapeutices octavo. V. Cæl. Rhodig. lib. 22. cap. 9. [Hi ſunt Methodici, e quibus Cælius Aurelianus fuit, apud quem iſta Diatrito & Diatritæo tempore nil frequentius.

DIATRYGIUM, [διατρύγιον] Fructiferum nonnullis intelligitur apud Homerum. Alii Loca inter vites, quæ feruntur, vel Partem, ubi maturuerint uvæ, hoc nomine ſignificari putant. V. Cæl. Antiq. Lect. lib. 28. cap. 26.

DIÆTUREI, vel potius Diæturei [διαιτουροί] Cuſtodes navis ſunt, qui non pretio conducti, ſed ſolo victu navem cuſtodiebant. Vox eſt compoſita ἀπὸ τῆς διαίτης, i. e. victus, καὶ οὐρὸς, quod cuſtodem notat Alciat. in l. 1. D. naut. caup. ſtab.

DIATY̆PŌSIS, [διατύπωσις] Formatio, deſcriptio, ſtatutum.
Eſt item Rhetoribus Schema, ubi rebus delectis, perſonarum & formas ipſas, & habitus deſcribimus & exprimimus. Author Roman. Aquil. de figuris. Mart. Capell. 5. p. 172.
Eſt etiam Phyſicis Prima delineatio fœtus in utero poſt conceptionem.

DIAULIUM, [διαύλιον] dicebatur, Quum in ſcena tacentibus omnibus, ſolus intus caneret tibicen. Cæl. Antiq. Lect. lib. 9. cap. 7. Barthol. de Tib. cap. 10.

DIAULODRŎMI, [διαυλοδρόμοι] ſunt Qui curſum Circenſem peragunt, i. e. δίσταδιον, qui quum ad metam pervenerant, flectentes eo rurſus recurrebant unde curſum inierant. Bud. in Annot. V. & Lex. Pitiſc.

DIAULONIUM, [διαυλώνιον] n. & plur. Diaulonia, Locorum ſunt anguſtiæ, & fauces, in quibus cothurnices, aliæque aves illaqueantur. Bud. in Annot. & Comm.

DIAULUS, [δίαυλος] Spatium duorum ſtadiorum. Stadium enim, ut Hieronymo placet, pedes in longitudinem ſexcentos habet, diaulus mille ducentos, milliarium ſtadia octo, dolichus ſtadia duodecim. Vitruv. lib. 5. 2. In palæſtris, inquit, periſtylia quadrata, ſive oblonga ita ſunt facienda, uti duorum ſtadiorum habeant ambulationis circuitum, quod Græci vocant δίαυλον.
Item Diaulus, Viri nomen, qui ex medico factus eſt cadaverum funerator, de quo Martial. 1. 31.

Chirurgus fuerat, nunc eſt veſpillo Diaulus. V. Lex. Pitiſc.

DIAULAN vocat Apul. de Herb. cap. 93. Nepetam montanam.

DIAXY̆LA, [διάξυλα] Dicuntur Græcis Quæ intus probiore ſunt materia, ſolidioreque, velut in medio lignea prorſum. Cæl. Rhodig. lib. 25. cap. 18.

DIAXYLON, i. n. Aſpalathus in Dioſc. Suppoſ.

DIAZEUGMĔNON, i. n. Disjunctum, cum diverſis redditionibus verborum cola disjungimus: vel ubi ſingulis membris, ſingula diverſa redduntur. Utriusque Exempla V. apud Mart. Capell. cap. 5. p. 176.

DIAZŌMA, ătis. n. Præcinctio, balteus, cinctus intermedius. De præcinctionibus in Extructione Theatrica Vitruv. 5. 7. Gradus, diazomata, pluteos. V. Lex. Vitruv. p. 92.

D I B

DIBĀLO, āre. Verb. Antiq. Varro lib. 6. de L. L. 5. Multa ab animalium vocibus translata in homines, partim quæ ſunt aperta, partim obſcura. Perſpicua; ut Ennii, Animus cum pectore latrat. Cæcilii, Tantam rem dibalare, ut pro nihilo habuerit. conf. Scalig. Conjec. p. 165. Ed. Henr. Steph. pr. & poſter. 155.

DIBĂPHUS, a, um. [δίβαφος] Adj. Bis tinctus. Dibapha Tyria; Purpura bis tincta. Plin. lib. 9. cap. 39. Huic ſucceſſit dibapha Tyria; quæ in libras denarîis mille non poterat emi. Et paulo poſt, Dibapha tunc dicebatur, quæ bis tincta eſſet, veluti magnifico impendio; qualiter nunc omnes pene commodiores purpuræ tinguntur. V. ibi Hard.
Dibapho ſtrumam veſtire, proverbialiter dicitur de iis, Qui ſcelera, turpitudinem, ſordesque ſuas, honorum faſtigio occultant, aut honeſtare nituntur. Struma enim, tumor fœdus in cervice & pectore. V. l.l. Cic. 2. Att. 10. Deinde Vatinii ſtrumam ſacerdotii dibapho veſtiant, &c. i. e. Veſte purpurea, & bis tincta. Dibapha enim, vel Dibaphus Græcis eſt Purpura bis tincta, a δὶς & βάπτω. Utebantur autem purpura ſacerdotes & magiſtratus. Unde lepidiſſime Cic. 2. Fam. 16. Curtius, inquit, noſter δίβαφον cogitat: ſed cum infector moratur. V. Salmaſ. in not. ad Tertul. de Pallio cap. 3. & Oct. Ferrar. de re Veſtiar. lib. 2. cap. 7. Virgil. 3. Æn. 405.

Dibapham purpuram fuiſſe vulgariter dictam, apparet ex Enarratoribus Horatii in locum illum Od. 16. l. 2.

— Te bis Afro murice tinctæ Veſtiunt lanæ.

Nam & Commentator anonymus exp. Purpura dibapha. H. St.

DIBITACH, [Διβιτάχ] Oppidum Parapotamiæ regionis, quæ Tigri proxima eſt. Author Plin. lib. 6. cap. 27.

DIBOLIA, [διβόλια] Tela ſunt cuſpidis duplicis, cujus erant modi Cimbrorum jacula. Probat Cæl. Rhodig. ex Plutarch. lib. Antiq. Lect. 11. cap. 16.

DIBUCINO, are. Verbum quod in exemplum affert Papirianus Grammaticus apud Caſſiodorum de Orthogr. p. 25. inter ea, quæ ſunt compoſita ex Præpoſ. DIS. H. St. [An Dibuccino legendum? V. BUCCINA. locus eſt C. 4. p. 970. Ed. Aurel.

DIBUTADES Sicyonius, fuit figulus Corinthi, qui primus ex creta docuit fingere, primusque perſonas tegularum extremis imbricibus impoſuit. V. Plin. lib. 35. 12.

D I C

DICA, [Δίκη] Dea judiciorum præſes dicitur: quæ dictio etiam Jus ſignificat, & ob id Græce dicta, quia lites & contentiones dirimat: ejusque deæ diaconi & miniſtri, δικασταὶ, i. e. judices dicuntur, quaſi litium diremptores. Budæus.

DĬCA, æ. [δίκη] ut, Acte Acta, Calliope Calliopa, ut ait Donatus, & Latine ſignificat Cauſam & judicium. Budæus.
Dicas, vel dicam ſortiri. Cic. 2. Verr. 37. Advenit dies, quo die ſeſe ex inſtituto ac lege Rupilia dicas ſortiturum Syracuſis iſte edixerat. i. e. Sortitione cauſas cogniturum. Budæus.
Dicam grandem impingere alicui. Ter. Phorm. 2. 3. 92. i. e. Gravi actione agere. Eſt enim Dica, Actio qua contra aliquem in judicio experimur.
Dicam ſcribere, idem. nimirum, Formulam intendere, & certa lege agere apud judicem. Plaut. Aulul. 4. 10. 30. Idem Pœn. 3. 6. 5. Cras ſubſcribam homini dicam. Ter. Phorm. 1. 2. 77. Ego te cognatum dicam, & tibi ſcribam dicam. Cic. 2. Verr. 37. Scribitur Heraclio dica.
Dicam ſcribere, a Juriſconſultis Dictare actionem dicitur, ſeu intendere. Item Judicium dictare, teſte Budæo. V. Lex. Pitiſc.

DICACĬTAS, DICACULUS. V. DICO, is.

DICÆA, [Δίκαια] Urbs Macedoniæ, in Thermaico ſinu, a Dicæo Neptuni filio. Author Plin. lib. 4. cap. 10.

DICÆARCHIA, [Δικαιάρχεια] Urbs quæ nunc Puteoli dicitur, teſte Plin. lib. 3. cap. 5. & aliis: Sic dicta quod ea civitas quondam juſtiſſime regebatur, ut Feſtus author eſt. Quidam Dicæarcheam ſcribunt, quidam Dicæarchæam propter Græcam ει. Poetæ 2dam & 3am ſyll. contrahunt, aut ſi mavis, elidunt 2dam, & Dicarchiam, vel Dicarcheam efferunt.
Profundum Dicarcheum, pro Mari Dicarcheo. Stat. 2. Sylv. 1.

Celſa Dicarchei ſpeculatrix villa profundi.

Urbs Dicarchea. Sil. lib. 13. 385.
Sinus Dicarchei. Stat. 2. Sylv. 2. 110. V. Drakenb. ad Sil. 8. 534.
Portus Dicarchei. Stat. 3. Sylv. 5.

DICÆARCHUS, Siculus e Meſſana, Ariſtotelis auditor, Philoſophus, Orator & Geometra; ſcripſit de Republica Spartiatarum, quem librum quotannis prælegere in loco publico cautum eſt, juveneſque auditum convenire. Hujus Dicæarchi multis locis meminit Cic. e. g. 2. Att. 12. extr.
Fuit item alter Lacedæmonius grammaticus Ariſtarchi auditor. Suidas.

DICÆODŎTES, [δικαιοδότης] Juris dator, juſtitiam exhibens. Qui recturus provinciam mittitur, is vicem principis obtinet: ſub eo eſt is qui δικαιοδότης dicitur, i. e. jura reddens, & juriſdictionem habens. Hæc Bud. in Annotat.

DICÆUS, [Δίκαιος] i. e. juſtus. Hoc nomine Apollo cultus & appellatus eſt, quod quum Thebæ ab Alexandro caperentur, aurum a fugiente conditum, in ſinu ejus celatum eſſet. Author Plin. lib. 34. cap. 8. Idem cognomen tulit Ariſtides, teſte Plutarch. & Nep. 3. 1. 2.

DICÆOGĔNES, Poeta, ſcripſit Tragœdias & Dithyrambos. Author Suidas.

DICÆOLOGĬA, [δικαιολογία] Juſtificatio dicitur. Rutilius, Dicæologia, ſchema eſt, quod fieri ſolet, quum æquitatem cauſæ quam maxime brevi ſententia complectimur. Hic elocutionis ſchema nullum eſt.

DICASSIS, DICASSIT. V. DICO.

DICASTĒRIUM, ii. n. [δικαστήριον] Locus judicii.

DICASTICUM, [δικαστικὸν] dicebatur Merces, quæ judicibus dabatur pro opera judicandis controverſiis impenſa, h. e. Sportulæ judiciales, ſportularia pecunia. Bud. in Annot. Poſter.

DICAX, V. DICO, is.

DICEÆ, [Δικαῖαι] Thraciæ oppidum, in Biſtonum gente, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 11.

DICELICTÆ, [δικηλίκται] Dicebantur apud Laconas, Qui Comicos luſus obibant. Fuit enim, inquit Cælius, quod ſcitu dignum eſt, apud Spartanos Comici luſus ſpecies, verum ſtudii non magni, frugalitatem in eo quoque affectante civitate. Dicendi prætenuis erat formula, argumentum non aliud fere, quam pomorum furta, & id genus pleraque. Qui ejusmodi ludos obirent, ab Laconibus Dicelictæ nuncupabantur; velut Scenopæos dicas, & Mimetas, i. e. Imitatores. Hæc ille lib. 6. cap. 17. ex Athen. lib. 13.

DICELLA, [δίκελλα] Inſtrumenti ruſtici genus utrinque ſcindens. Nam, ut prodit Theon; Macella eſt, quæ uno tantum cædit mucrone. At Dicella, quæ duobus. Ex Cæl. Rhodig. lib. 11. cap. 16. Latine Bidens q. V.

DICHALCUM, [δίχαλκον] Quadrans oboli dicebatur apud Græcos, ut author eſt Alex. Genial. lib. 11. cap. 24. Meminit & Cæl. Antiq. Lect. lib. 10. cap. 2. & Vitruv. 3. 1. conf. Baldi Lex. Vitruv. p. 39.

DICHASTĒRES, [διχαστῆρες] dicuntur Quatuor dentes anteriores, qui in meditullio conſtituti habentur, a diviſione nomen ſortiti. Inſequuntur hos duo κυνόδοντες appellati, ſive canini, quoniam in acutum producti caninos præferant dentes. Adjacent qui dicuntur

Gomphii,

Gomphii, ſeu Molares: quibus adnumerantur quos Mylos nuncupant: poſt quos poſtremi Sophroniſteres, ſic enim Cleanthes vocabat: Avicenna dentes Senſus, vel Intellectus. Vide de his plura apud Cæl. Antiq. Lect. lib. 4. cap. 1.

DICHOMENION, i. n. Nom. herbæ, quæ alias Pæonia, Apul. de Herb. 64.

DICHŌNEUTUS, a, um. [διχώνευτος] Bis conflatus. ut Æs dichoneutum. Theod. Cod. 11. 2.

DICHORĒUS, [διχορεῖος] Genus pedis, de quo ſic Cic. in Orat. 212. Inſiſtit autem ambitus modis pluribus, e quibus unum eſt ſecuta Aſia maxime, qui Dichoreus vocatur, quum duo extremi chorei ſunt, i. e. e ſingulis longis & brevibus. alias Ditrochæus, i. e. duo trochæi ut -⏑-⏑ v. g. Cōmprŏbāvĭt. V. Ruffin. de Metris Comicis p. 2722. ſeq.

DICHŎTŎMIA, æ. f. Diviſio bimembris, duobus membris conſtans, ut cum homo dividitur in Corpus & Animam.

DICHOTOMUS, [διχότομος] Apud nos idem eſt quod Dimidiatus, ſive Per medium ſectus, qualis ſeptimo quoque die poſt plenum orbem Luna videtur. Cyrill. & Ammon. & Macrob. Somn. Scip. 1. 6.

DICHUS, [δίχους] Menſura eſt Attica capiens heminas ſedecim, ut vult Ariſtoph. interpres. Alii Choa duodenas cotulas capere tradunt, ut jam Dichus vigintiquatuor cotularum eſſe debeat, idemque cum Bicongio, quod & Plin. voluit. Athen. lib. 10. de temulentia loquens, hujus menſuræ meminit, quum ait Alexandrum illa provocaſſe Proteam, & cætera quæ ibi videre poteris.

DICES, [δῆκες] Vermes appellantur, qui ſunt in virentibus lignis, ac humectis, ſicut qui in aridis thrypes, qui in vitibus ices: cornuum ipes: leguminum troges: veſtium σῆτες: & in chartis qui adnaſcuntur, vocantur tilphæ. Author Cæl. Rhodig. lib. 19. cap. 1.

DICABULUM, i. vel DICIBULUM, & DICIBILIS &c. V. poſt DICO, ĕre.

DICIS Cauſa, Dicis gratia, Loquendi formulæ, vetuſtæ & elegantes. Cic. l. 4. in Verr. 53. Attamen ut poſſit ſe dicere emiſſe, Archagatho imperat, ut aliquid illis, quorum argentum fuerat, nummorum dicis cauſa daret. Cajus in l. ſæpe D. commodati. Sæpe etiam ad hoc commodantur pecuniæ, ut dicis gratia numerationis loco intercedant. Ulp. D. de ſenatusc. Silania. l. 1. ſub finem, Excuſantur autem ſervi, qui auxilium tulerunt ſine dolo malo. Nam ſi finxit ſe quis auxilium ferre, vel dicis gratia tulit, nihil hoc commentum ei proderit. quibus locis Haloander & alii multi ſcribunt Ditis. Alciat. lib. 4. Diſpunct. cap. 15. ſuſpicatur legendum Dantis. Læl. Taurellius, Ant. Auguſtinus, Pet. Victorius, & alii ſcribendum omnino cenſent Dicis. ſic enim habent Pandectæ Florentinæ. neque aliud exiſtimant Dicis cauſa ſignificare, quam quod Jureconſulti Perfunctorie, aut Defunctorie, aut Translatitie appellant. h. e. Ut defungi ſuo munere viderentur, *par maniere d'acquit.* Apud Cic. illa verba, Ut poſſit ſe dicere emiſſe, præclare elegans hoc dicendi genus declarant. Varro lib. 5. de L. L. 7. recenſens ducta a verbo Dico, Hinc, ait, antiqua illa, dicitur in imo, & dicis cauſa, & addictus. Idem lib. eodem pene in extremo, de vetere vocabulo Inlicium diſputans, Hoc nunc aliter fit atque olim, quod Augur Conſuli adeſt, tum quum exercitus imperatur, ac præit quid eum dicere oporteat: Conſul Auguri imperare ſolet ut inlicium vocet, non Accenſo aut Præconi. Id inceptum credo quum non adeſſet Accenſus: & nihil intererat, cui imperaret: & dicis cauſa fiebant quædam, neque item facta, neque item dicta. Sic enim ex vetuſtiſſimo exemplari hunc locum repoſuit Victorius. Chariſ. lib. 1. videtur indicare Dicis genitivum caſum eſſe. quum enim doceret quædam nomina unius tantum caſus eſſe, exempla protulit Inficias, ſuppetias, pedum, ſponte, dicis, ergo, nequam, nihili, frugi. Hujus loquendi formulæ originem ignorare ſe ingenue fatetur Ant. Auguſtinus. at Connanus rem totam mihi videtur his verbis feliciter explicaſſe. Δίκη, inquit, id eſt juſtitia, aut judicium, vel judicialis actio. & δίκαιον, jus, vel juſtum: quod nomen Latinis pro eo quandoque ponitur, quod perfectum eſt, & omnibus ſuis numeris abſolutum: velut quum Ulpian. ſcribit, Teſtamentum eſſe juſtam defuncti ſententiam, id eſt legum regulis congruentem, ſic ut nullum ſolenne juris omiſſum ſit aut neglectum. Eodem modo apud Cajum dicis cauſa datur pecunia, ut contractus ſit juſtus, & ex legis præſcripto. Cujus exemplum ſumi poteſt in omnibus imaginariis, quos appellamus, contractibus, ut olim in emancipationibus. Naturalis enim pater a fiduciario patre unum aut duos nummos accipiebat pretii loco, ad ſimulationem emptionis, quaſi adeo re vera, & nummo illo filium ſuum vendidiſſet, alienaſſetque a ſe. Idque ipſum obſervabatur in teſtamentis, quæ per æs & libram fiebant, atque adeo in omnibus abalienationibus, quæ mancipatione fiebant & nexu. Nullum enim illi veteres contractum, præter emptionem, putabant idoneum eſſe, qui dominium transferre poſſet. quare in cæteris omnibus alienationibus, ſeu teſtamento fierent, ſeu contractu, pretium adhibebant, quod ſpeciem emptionis induceret, non ut vere pretium eſſet, fieretque accipientis, hoc eſt ejus qui venditoris gereret perſonam, ſed dicis cauſa; quod vulgo dicitur ad juſtificandum actum, & pro forma. Ideo ſiquis hujusmodi ficto emptori, aut fiduciario patri nummos aliquot dederit, quos daret patri naturali ad ſolennia & juſta emancipationis peragenda, non mutuaſſe ei, ſed commodaſſe videbitur. nec enim ut ejus fierent, & in uſus ſuos conſumeret dedit, ſed ut uteretur tantum ad emancipationem ex legum formulis perficiendam, & eſſent numerationis loco. quare nec hic in patrem fiduciarium, nec fiduciarius pater in patrem naturalem dominium traſtulit nummorum: quia fiduciario patri dedit ad cæremonias emancipationis. quod vero cum patre naturali actum eſt de numeratione, totum illud ficte actum eſt & ſimulate, ſic ut veri ſolidique juris nihil habere poſſit. Hoc loquendi genere uſus eſt Cic. l. 4. in Verr. 53. V. ſupra. Ut aliquid illis, quorum argentum fuerat, nummorum dicis cauſa daret. hoc eſt, ut juſte feciſſe videretur: nec dono vel vi accepiſſe, quod utrunque lex prohibebat, ſed emiſſe putaretur. Ulpianus, l. 46. locati: Siquis conduxerit nummo uno, conductio nulla eſt, quia & hoc donationis inſtar inducit. Et Sueton. in Jul. cap. 50. Bello civili ſuper alias donationes ampliſſima prædia ei nummo addixit. In hiſce contractibus nummus dicis cauſa datus dicetur, nempe ut contractus jure initus eſſe videatur, nec contra legem factus, quæ donationes prohibet. Quod translatitium eſt hodie apud nos, dum quidam fraudibus ſuis prætextum quærunt, & obtentu emptionis vim legum vitant. Hoc modo & Ulp. ad ſenatusconſ. Silan. Qui auxilium dicis cauſa tulit, hoc eſt leviter & perfunctorie, tantum ut officio ſuo functus eſſe videatur, & ſenatusconſulti pœnam effugiat. Utrunque enim in hoc exemplo dici poteſt, & perfunctorie, & dicis cauſa: quia ſenatusconſulto illo fraudem capitalem committit ſervus, ſi non pro virili dominum defenderit. At ſi amicus in amici periculo idem peccaſſet, non diceremus eum dicis cauſa defendiſſe, quum nulla eum lex teneat, quam eluſiſſe dici poſſit, ſed perfunctorie, hoc eſt in ſpeciem, & (ut Galli loquuntur) *par acquitum.* quod verbum omnibus iis convenit, qui ſimulatam præſtant operam, & fictum officium. quod etiam in ſolo officii nomine nonnunquam ſurpatur, ut apud Ovid.

Officium præſtet nulla puella mihi. Hoc eſt, quod mea cauſa facit, non faciat gravate aut ficte, & tanquam neceſſitate officii adducta, ſed libenter & ultro. Hoc pacto eſt accipiendum quod ait Ulp. l. aut qui, quod vi aut clam. Neque quidem perfunctorie aut obſcure dicere, aut denuntiare debet. Et Pap. ad illud s. c. Silan. l. propter, ad finem, Hæredibus qui non defunctorie debitum officium impleverant. At dicis cauſa dicitur factum, quod vitandi judicii, & tegendi criminis gratia factum eſt. Itaque iidem Græci aliud loquendi genus repererunt, quod etiam ea comprehenderet, quæ non criminis, ſed vituperationis, & malæ hominum exiſtimationis vitandæ gratia fiunt, ἀφοσιώσεως καὶ ὁσίας ἕνεκα ποιεῖν τι, hoc eſt, ad verbum, pietatis & ſanctitatis cauſa facere aliquid. Latini perfunctorie, aut defunctorie, & levi brachio dicunt, non vere, neque ex animo. At ne quis miretur dicis nomen in uſu fuiſſe Latinis, iidem ab eodem verbo Dicam finxerunt: unde illa, Dicam alicui impingere, aut ſcribere, illo Terentius utitur, hoc Tullius non ſemel in orationibus contra Verrem, & item Dicas ſortiri. Hæc ex Connano. Hoc l. adjecit H. St. Sed videtur dicendum fuiſſe, Dices cauſa, δίκης χάριν, ut νόμου χάριν, in Epigr. Gr. Epigr. primo, εἰς ῥήτορας:

Πλὴν κἀμοῦ μνήσθητι νόμου χάριν. Conſuetudinis gratia. Hactenus H. St. V. etiam Pet. Pithœum Adverſ. 2. 13. & And. Schott. Obſerv. Hum. 5. 23. Eſt etiam peculiaris C. S. Schurzfleiſchii de hac formula Diſſ. 1703. habita. Uſus eſt Nepos 25. 8. 5. Ubi Lamb. V. & Indicem Vorſtii & Elmenhorſt. ad Apul. p. 38. & Lex. Pitiſc.

DĪCO, [ἱερόω, ἀνατίθημι] āre. Tradere. Cic. ad Cæſarem. Balbum quanti faciam, quanquam me ei totum dicaverim, ex ipſo ſcies. Ex Nonio 4. 139.

Conjugio dicare aliquem alicui. Valer. 3. Argon. 535.

Quem tibi conjugio tot dedignata dicavi
Nympha procos, &c.

Donum alicui dicatum atque promiſſum. Cic. 5. Verr. 183.

Operam dicare aliquam alteri. Ter. Phorm. 1. 2. 12. Ergo auſculta. D. hanc operam tibi dico. Ubi Donatus, Plus eſt dico quam do: Dicatur perpetuo, Datur ad tempus.

Se dicare alicui. Cic. 3. de Orat. 11. Non vidit eorum ipſorum, qui tum adoleſcentes Craſſo ſe dicarant, horribiles miſeroſque caſus.

Se alicui in clientelam. Cæſ. 6. Bell. Gall. 11. Se Rhemis in clientelam dicabant.

Se alicui in ſervitutem. Cæſ. 6. Bell. Gall. 12. Plerique quum aut ære alieno, aut magnitudine tributorum, aut injuria potentiorum premuntur, ſeſe in ſervitutem dicant nobilibus.

Se in aliquam civitatem. Cic. pro Balb. 28. 30. Peritus vero noſtri juris ac moris nemo unquam qui hanc civitatem retinere vellet, in aliam civitatem ſe dicavit. Dicimus & Dicare ſe civitati, V. in DICATIO.

Studium ſuum laudi alicujus. Cic. 2. Fam. 6. Hoc a te peto, ut ſubvenias huic meæ ſolicitudini: ut huic meæ laudi, vel (ut verius dicam) prope ſaluti tuum ſtudium dices.

Totum hunc tibi dicamus diem. Cic. 2. de Legib. 7. i. e. Totum hunc diem occupabimus in te audiendo.

Aliquid Deo, pro Conſecrare, & dedicare. Plin. lib. 12. cap. 1. Cic. 1. Tuſc. 73. Dicati Apollini cygni. Plin. Paneg.

Annos ſuos vitæ cælibi. Sen. Hippol. 2.

Dona. Stat. 4. Sylv. 6. 81.

Proprium aliquid, h. e. Ad obſequium dare. Virg. 1. Æn. 73. V. Conjugio dicare & PROPRIUS.

Templa dicata deis. Ovid. 1. Faſt. 706.

Vota dicare. Sil. lib. 7. 77.

Junoni Pallam, conceptaque vota dicabant.

Opus vel Volumen alicui rei. Plin. lib. 10. cap. 68. Idem lib. 12. cap. 22. Sane enim dicamus & de junco, quamvis alio herbis dicato volumine.

Dicare bibliothecam, Publicare. Plin. lib. 35. cap. 2. & 3. Suorum clypeos in ſacro vel publico privatim dicare primus inſtituit. V. & DEDICO.

DICATIO, ōnis. f. [ἀνάθεσις] Ipſe dicandi actus. Cic. pro Balb. 28. Duarum civitatum civis eſſe noſtro jure civili nemo poteſt. Non eſſe hujus civitatis civis, qui ſe alii civitati dicarit, poteſt. Neque ſolum dicatione (quod in calamitate clariſſimis viris Q. Maximo, &c. vidimus accidiſſe) ſed etiam poſtliminio poteſt civitatis fieri mutatio.

DICATURA, æ. Idem quod Dicatio. Plin. Præf. p. 4. Nec fiducia operis hæc eſt, ſed in dicatura. Ubi habent quidem editi, etiam utraque Harduini Indicatura. Sed certe multo concinnior ſententia ſi diviſim legas. [Tuum judicium eſt, Lector. V. interim ad locum Hard. Quod ſi vocabulum hoc maxime, ut Cl. Facciolato, viſum eſſe Lipſienſis Theſauri concinnator indicat, non contemnendum, neque antiquis libris incognitum eſt, non video tamen, qui hoc loco conveniat, niſi inducta præpoſitione legeris, *Sed dicatura.*

DICATUS, a, um. Virg. 5. Æn. 60. Templa dicata. Vet. Inſcript. Grut. p. 258. n. 6. & 273. n. 5. &c. NVMINI MAIESTATIQVE EIVS SEMPER DICATISSIMVS. Devotionis erat verbum, quo antiqui Imperatores proſequebantur, quomodo perſæpe habent monumenta, iisdem poſita & dicata. Urſat. de Not. Rom. Theſ. Antiq. Rom. Græv. Tom. 11. p. 673. C.

DICO, xi, ctum, [λέγω, φημί, ἀγορεύω, ἔπω, ἐρέω, φράζω] ĕre. Notæ ſignificationis. Ter. Eun. 5. 5. 20. Dico, edico vobis noſtrum eſſe illum herilem filium.

Dixti

Dixti pro Dixisti, frequens apud authores. Cic. 4. Att. 5. Si quibus sententiis dixti, quod & ipsi probarent, lætati sunt tamen, me contra Pompeji voluntatem dixisse. Frequentius tamen apud Comicos, quam vel Poetas vel Oratores reperitur. Atque hic locus Ciceronis mea sententia intelligendus est per Jocum: quo dicendi more frequenter cum Attico ludit. [Dixi Verburg. Atque ita plane legendum est. Loquitur enim de invidis suis Cicero, qui licet eundem cum ipso sensum in rep. haberent, lætabantur tamen, ipsum sententiis dicendis principes offendere. Conf. 1. Fam. 9. p. 41. Verburg.

Dicit te accurare, pro Dicit ut accures. Plaut. Men. 1. 3. 25. At te accurare dicit. M. accurabitur.

Dic, dic, quæso, clarius. per emphasim & vehementiam quandam a Cic. dicitur. 1. Verr. 143.

Dico factum. Ter. And. 3. 2. 22. Quasi tu dicas factum id consilio meo.

Dixi venturam. Ter. Heaut. 4. 4. 4. Aut quum venturam dixero, & constituero: quum is certe renuntiarit. Plaut. Amph. 3. 2. 27. Qui tragœdiam dixi futuram hanc?

Dicitur is venturus nunc peregre. Plaut. Trucul. 1. 1. 66.

Dico tibi, an non? Ter. And. 4. 5. 23. quasi dicat, Non putas me tibi loqui, & ad te pertinere quod dico?

Dicisne, an non? Interrogantis est & urgentis. Plaut. Trucul. 1. 2. 27. Ter. Eun. 1. 2. 20.

Dic mihi hoc primum, potin' est hic tacere?

Dic mihi, aufugistine? Ter. Eun. 5. 2. 12. Bone vir Dore salve, dic mihi aufugistine? Interrogantis cum joco particula.

Dicere, proprie est Oratorum, & eleganter, facundeque loquentium. Quintil. lib. 10. cap. 7. Nam mihi ne dicere quidem videtur, nisi qui disposite, ornate, copioseque dicit. Cic. 1. Off. Ut non modo Græcarum literarum rudes, sed etiam docti aliquantum se arbitrentur adeptos & ad dicendum, & ad judicandum. i. e. In Oratoria arte, & in Philosophia. Hæc Valla lib. 5.

Non idem loqui esse quod dicere. V. LOQUOR.

Dicere apud judices. Cic. 2. Off. Multique in nostra Repub. adolescentes & apud judices, & apud Senatum dicendo laudem assequuti sunt.

Pro aliquo. Cic. de Clar. Orat. 81. h. e. Ad aliquem defendendum orationem habere.

Accurate dicere. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Ab aliquo. V. AB, In A præpositione.

Ad aliquid. Cic. 2. de Divin. Dicendum est mihi igitur ad ea, quæ sunt a te dicta.

Adversus aliquem. Plaut. Amph. 2. 2. 118.

Ad judicem. Cic. de Clar. Orat. 80.

Ad ætatem alicujus. Cic. 5. de Fin. 27. Ita prorsus, inquam, etsi ea quidem, quæ adhuc dixisti, quamvis ad ætatem recte isto modo dicerentur. [i. e. ad cujusvis ætatis homines. Inepte hæc phrasis concepta est, ut aliæ quam plurimæ, quas reliquimus, adjecta correctione. τὸ Quamvis conjunctionem esse putavit.

Æqui bonique partem aliquam. Ter. Phorm. 4. 3. 32. Nam sat scio, si tu aliquam partem æqui bonique dixeris.

Dic age, Hortantis adverbium est. Virg. 6. Æn. 343.

Aliorsum dicere. Plaut. Aulul. 2. 4. 8.

Atqui ego isthuc, Anthrax, aliorsum dixeram,
Non isthuc, quod tu insimulas dicere. i. e. Alio animo dixeram, atque tu interpretaris.

Alternis dicere. Virg. 5. Ecl. 59.

Amice dicis. Plaut. Pseud. 1. 5. 106. Bene atque amice dicis.

Amores dicere dicitur fistula. Virg. 10. Ecl. 6.

Vestra meos olim si fistula dicat amores.

Amplius paulo dicam. Cic. 2. Verr. 176.

Animo præsenti, i. e. Audacter, & sine ullo timore ac prompto animo. Ter. Eun. 4. 6. 32.

Ex animo. Ter. Eun. 1. 2. 4.

Utinam isthuc verbum ex animo, ac vere diceres.

Anguste & exiliter. Cic. in Bruto 23.

Antique nimis & dure. Hor. 2. Epist. 1. 66.

Apposite ad persuadendum. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Apte. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Argumenta alicui rei. Plaut. Mostel. 1. 2. 2.

Arma, i. e. Bella describere. Hor. 1. Epist. 19. 7.

— nunquam nisi potus ad arma Prosiluit dicenda.

Attenuate presseque dicere, cui opponitur Sublate ampleque dicere. Cic. in Bruto. Oratorum bonorum duo genera sunt: unum attenuate presseque, alterum sublate ampleque dicentium.

Audacter, & aperte. Cic. pro Rosc. Com. 16.

Astrictius aut effusius. Plin. Epist. 20. lib. 1. Optimus tamen modus est, quis negat? sed non minus non servat modum qui infra rem, quam qui supra: qui astrictius, quam qui effusius dicit.

Bene Latine dicere. Cic. 2. de Fin. 10. Sed tu isthuc dixti bene Latine, parum plane.

Carmina dicere. Virg. 6. Æn. 74.

Carmen deductum. Virg. 6. Ecl. 5.

Carmine aliquem. Virg. 2. Georg. 45.

Causam dicere, dicitur reus, quum accusationibus respondere cogitur. Plaut. Men. 4. 2. 23. Apud ædiles prædiis factis plurimisque, pessimisque dixit causam. Cic. pro Rosc. Amer. 12. Ea nos hoc tempore utimur, qui causam dicimus. Cæs. 1. Bell. Gall. 4. Orgetorigem ex vinculis causam dicere coegerunt. Et subdit, Die constituta causæ dictionis. Liv. de Bell. Maced. 38. 50. Scipio jussus dicere causam, orationem magnificam de rebus ab se gestis exorsus est. V. CAUSA.

Causam apud aliquem. Cic. 1. de Fin.

Causam contra aliquem apud judices. Cic. 2. de Orat. Quod ego maxime potui judicare in ea causa, quam ille contra me apud Centumviros pro fratribus Cossis dixit.

Causam iniqua conditione. Cic. pro Cluent. In Fausto tamen illi judices statuerunt, iniqua conditione reum causam dicere, quum adversario ejus ad jus accusationis summa vis potestatis accederet. V. CONDITIO.

Causam pro aliquo, Defendere. Plaut. Bacchid. 3. 3. 16.

Sed tu, qui pro tam corrupto dicis causam filio,
Eademne erat hæc disciplina olim, quum tu adolescens eras?

Causam dicere de incesto. Liv. Virgo Vestalis de incesto causam dixit. De Ambitu. Cic. pro Sext. 83.

Causam veneficii dicat adultera. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Causam non dico quin, i. e. Non renuo. Ter. Phorm. 1. 5. 42. Non causam dico, quin quod meritus est ferat.

Causam dicere nescio quam. Ter. Hec. 1. 2. 109.

Ubi illic est dies complures, accersi jubet:
Dixere causam tunc nescio quam; iterum jubet. Hic Causa pro colore, vel prætexto ponitur.

Circuncise dicere. V. CIRCUNCIDO.

Clanculum, i. e. Sine arbitro, inscîis aliis. Plaut. Pœn. 4. 2. 91.

Vale, & hæc cura clanculum ut sint dicta.

Clare, i. e. Aperte rem eloqui. Plaut. Casin. prol. 6. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Clementer & moderate. In CLEMENS.

Cœnam. Plaut. Stich. 5. 2. 14. Nanque ædepol cœna dicta est, locus liber datus est mihi.

Coloris loco aliquid. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Commode dicere. In COMMODUS.

Commode dictum & breviter. Cic. de Amicit. Itaque multa ab eo prudenter disputata, multa breviter & commode dicta, memoriæ mandabam.

In commune. Plin. lib. 23. cap. 1.

Composite. In COMPONO.

Conatu magno nugas. Ter. Heaut. 4. 1. 8.

Næ ista hercle magno jam conatu magnas nugas dixerit.

Concinne. In CONCINNUS.

Conditiones pacis. Liv. 9. Bell. Pun.

Congruenter. In CONGRUO.

Consules dicere. V. CONSUL post CONSILIUM. Sic infra Dictatorem.

Contorte. In CONTORQUEO.

Contra aliquem dicitur advocatus dicere. Cic. pro Quintio 8. Qui hoc judicio partes accusatoris obtinet, contra me sit dicturus.

Contra aliquem ad populum. Cic. de Clar. Orat. Quum quidem eo ipso anno contra Servium Galbam ad populum summa contentione dixisset: quam etiam orationem scriptam reliquit.

Contumeliam. Ter. Phorm. 2. 3. 29.

Absenti tibi te indignas, seque dignas contumelias
Nunquam cessavit dicere hodie. Liv. 5. Bell. Pun. Ea pronuntiata Campanis, atque ita spreta, ut ultro dicerent contumelias, minarenturque.

Contumeliose aliquid dicere. In CONTUMELIA.

Contumeliose & aspere dicere in adversarios permissum est. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Credibiliter dicere de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 11.

De. V. infra.

Decies dixi. In DECEM.

Delicias. Catul. 68. 26.

Gellius audierat patruum objurgare solere,
Siquis delicias diceret, aut faceret.

Dicta. Cic. 2. Philipp. Sed materia facilis, in te & in tuos dicta dicere.

Dictatorem, pro Creare. Liv. Nam neque id vitium nosti facile fuisse, quum Consul oriente noctis silentio, diceret Dictatorem. Idem, Quod plebejus Dictator sit dictus, id vitium Auguribus visum. Hæc Budæus. V. Consules dic.

Diem alicui, est Certam diem reo constituere ut accusetur. Cic. pro Milon. Diem mihi (credo) dixerat, mulctam irrogarat. Liv. 3. Accusatorem primum Virginium, & Appium reum deligunt. Quum diem Appio Virginius dixisset, Appius stipatus patritiis juvenibus, in forum descendit. Idem Bell. Maced. Scipioni Africano duo Q. Petilii diem dixerunt. Cic. 1. Q. frat. 2.

Diem capitis, vel rei capitalis, est Vadimonio capitali obstringere. Liv. 3. Virginius ex collegio unus Cæsoni capitis diem dicit. Ibid. Rei capitalis diem Posthumio dixerunt. Sueton. in Cæs. cap. 12. Subornavit etiam qui Cajo Rabirio perduellionis diem diceret. Budæus.

Diem creditæ pecuniæ dicere. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 10. Dies præterea reddendo beneficio non dicitur, sicut pecuniæ creditæ.

Diem juris. Plaut. Men. 4. 2. 16. Juris ubi dicitur dies, simul patronis dicitur.

Diem nuptiis, vel operi, quod & Præstituere dicitur, est Certam diem nuptiis constituere & assignare. Ter. And. 1. 1. 75. Hic nuptiis dictus est dies.

Diem dicunt, qua ad ripam Rhodani omnes conveniant. Cæs. 1. Bell. Gall. 6. extr.

Dolo non dicam. Plaut. Men. 2. 1. 3.

Dotem & doti, filio vel filiæ omnia sua bona, i. e. Promittere in dotem, inquit Budæus. Ter. Heaut. 5. 1. 64. Cic. pro Flacco, Doti, inquit, Valeria pecuniam omnem suam dixerat. Ibid. Nisi ostenderis illam in tutela Flacci non fuisse. si fuit, quæcunque sine hoc authore est dicta dos, nulla est. Hæc Budæus. V. Salmas. de Modo Usurarum cap. 16.

De scripto. Cic. pro Planc. Reciteturque oratio, quæ propter ejus magnitudinem dicta de scripto est. V. in DE, De scripto dicere.

De seipso pauciora dicit, & parcius. Quintil. lib. 4. cap. 1.

De se, & de suo ingenio. Cic. de Amicit. Sed nihil de me: de Scipione dicam libentius. Idem 1. Verr. 30. Quamobrem nihil dico de meo ingenio, neque est quod possim dicere: neque si esset, dicerem.

De loco superiore, vel E loco superiore. Cic. 4. Verr. 42. Primum ipse in Sicilia sæpe & palam de loco superiore dixerat, & in sermone multis demonstrarat, licere nomen recipere absentis. Deloco superiore dixit, pro eo quod est, de Sella Prætoria, & pro Tribunali sedens. Supra enim dixerat, Palam de sella tribunali.

E superiore loco, significat Pro Rostris & ad populum loqui. ut ex inferiore loco est ad judices loqui, qui ex locis editioribus sedebant. V. Lex. Pitisc.

Effusius dicere, V. paulo ante Astrictius dicere.

Egregie dicere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Exiliter. Cic. in Bruto 106.
Ex induſtria. Quintil. lib. 1. 5. Maſtrugam, quod Sardum eſt, illudens Cicero ex induſtria dixit.
Ex tempore dicere. Cic. de Clar. Orat. 219.
Facile. Sen. Thyeſt. 8.
Nec facile dicam corpora, an flammæ gemant.
Facta alicujus; i. e. Hiſtoriam conſcribere. Virg. 4. Ecl.
Falſum, i. e. Mentiri. Plaut. Amph. 1. 1. 279. Per Jovem juro me eſſe, neque me falſum dicere.
Fide bona dicere, h. e. Revera, & certo. Plaut. Pœn. 1. 3. 30.
Ita me dii amabunt, vin' bona dicam fide,
Quod hic inter nos liceat?
Fortius dicere videantur indocti. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Graviter & lente. Plin. 2. Epiſt. 14.
In aurem neſcio quid puero, &c. Hor. 1. Sat. 9. 10.
Gravius in aliquem. Ter. Adel. 1. 1. 41.
Ipſe ſentiet poſterius: nolo in illum gravius dicere.
Identidem. V. IDEM.
Impetu dicere ſe, & viribus uti gloriantur. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Inclementer vel acerbe in aliquem, Verbis duris corripere aliquem: injuriis afficere. Plaut. Amph. 2. 2. 110. Cic. 11. Att. Etſi multa, præſens in præſentem acerbe dixerat & fecerat.
Inclementer dicere literis, Vituperare. Plaut. Pſeud. 1. 1. 25.
Cur inclementer dicis, lepidis literis,
Lepidis tabellis, lepida conſcriptis manu?
Inculte dicere, V. Inculte, In INCOLO.
Inducias. Plaut. Capt. 2. 2. 92. Inducias occœpi dicere.
Induſtrie apud populum. Cic. pro Domo ſua 27. Quis apud Populum Rom. de illius dignitate induſtrius, quis Senatui ſæpius dixit?
Inepte. Cic. in Bruto.
Injuſte alteri. Plaut. Pſeud. 2. 2. 18.
Non ſoles reſpicere te quum dicas injuſte alteri.
Inter. Plin. lib. 12. cap. 3. Quæ ex his incolarum numero eſſe cœpere, dicentur inter fructiferas.
Inter nos dictum fuit. V. INTER.
Invenuſte dicere. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Joco, vel per jocum. Plaut. Amph. 3. 2. 25.
Et quidem joco illa dixeram dudum tibi. Et paulo poſt, 35.
— ſiquid dictum eſt per jocum,
Non æquum eſt id te ſerio prævortier.
Jus dicere, i. e. Æquum. Sed proprie eſt Magiſtratuum. Unde jocus ex ambiguo Plauti Epid. 1. 1. 23. — te volo
Percontari, operam da, opera reddetur tibi. T. jus dicis. &c. Cic. 2. Verr. Audiſtis ob jus dicundum, Q. Varium dicere, procuratores ſuos iſti centum & triginta millia nummûm dediſſe. Idem de Provinc. Conſ. Emiſti grandi pecunia, ut tibi de pecuniis creditis jus in liberos populos, contra Senatusconſultum, & contra legem generi tui dicere liceret.
Jus dicere alicui. Cic. de Provinc. Conſ. Perſeveravit jus publicano non dicere.
Jus de pecunia credita. Liv. ab. U. C.
Jus anno ante Romæ dixerat. Cic. pro Flacco.
Jura dicere. Ovid. 4. de Ponto 5. 17.
Laudes. Virg. 6. Ecl. 6.
Legem, eſt Præſcribere quid opus ſit facto. Hor. 2. Epiſt. 2. 18.
Prudens emiſti vitioſum, dicta tibi eſt lex. Aliquando additur dativus rei. Liv. lib. 3. Decad. 5. Legem cenſui cenſendo dicturos eſſe.
Legem fullonibus, & ſimilibus. Plin. lib. 35. cap. 17. Quum lex Metella extet fullonibus dicta.
Legem fletibus dicere. Stat. 5. Sylv. 3. 217.
Legem ſibi dicere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 18. Animum in poteſtate habent, & legem ſibi, quam volunt dicunt, & quam dixerunt ſervant. Ovid. 13. Met. 72.
Lente dicere. Plin. 2. Epiſt. 14. ad Maxim.
Leviſſime dicere. In LEVIS.
Libere dicere. In LIBER.
Liberius aut jocoſius aliquid dicere. Hor. 1. Sat. 4. 103.
Liquido dicere. In LIQUOR.
Longum eſt dicere. Cic. 1. Verr. 156. Jam vero, in bonis Q. Opimii vendendis, quas iſte prædas, quam aperte, quam improbe fecerit, longum eſt dicere.
Luculente dicere. In LUCULENTUS.
Magis dicas, vel diceres. In MAGIS.
Magnifice dicere. In MAGNUS.
Magnifice, miſerabiliter, invidioſe, graviter, dulciter, urbane dicere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Magnopere in aliquem. In MAGNUS.
Mala plurima dicit. Catul. 68. 140. i. e. Conviciatur.
Male dicere. In MALUS.
Melius dicere. In MELIUS.
Membratim, cæſimque dicere. In MEMBRUM.
Mendacium, Mentiri. quanvis proprie differant Mentiri, & Mendacium dicere: ut declarant Nonius & Gellius. Plaut. Amph. 1. 1. 43. Si dixero mendacium, ſolens meo more fecero. Idem Bacch. 3. 4. 30.
Modice dicere. In MODUS.
Multam Antiqui tum dicebant, quum ad populum & in comitio multa diſceptanda irrogabatur: quod ipſi Certare multam dicebant. Liv. lib. 5. ſecundi Bell. Pun. Excitatique tandem duo Trib. pleb. Sp. & L. Carvilii quum rem inviſam, infamemque cernerent, ducentum millium æris multam M. Poſthumio dixerunt. Cujus certandæ quum dies adveniſſet, conciliumque tam frequens plebis adeſſet, ut multitudinem area Capitolii vix caperet: perorata cauſa, ſpes una videbatur eſſe, ſi C. Servilius Caſca Tribunus plebis, qui propinquus erat, cognatusque Poſthumio, prius quam ad ſuffragium tribus vocarentur, interceſſiſſet. Idem paulo poſt, Hæc quum ob optimo quoque pro atrocitate rei acta eſſent, vimque eam contra Rempub. pernicioſo exemplo, factam Senatus decerneret, confeſtim Carvilii Tribuniplebis, omiſſa multæ certatione, rei capitalis diem Poſthumio dixerunt: ac ni vades daret, prehendi a viatore, atque in carcerem duci juſſerunt. His verbis apparet moris fuiſſe, ut Tribuni plebis multam dicerent: quæ poſtea populi ſuffragiis vel irrogaretur, vel abrogaretur, vel etiam remitteretur, quo tempore multa certari dicebatur: non enim Tribuni damnare multæ poterant, ſed tantum rogare populum: apud quem quum reus non jure multatum ſe contenderet, lis illa multatitia diſceptabatur. Sic fit hodie, quum judicum edicta geſtantes viatores, jubent, vetantque quid fieri, multam dicentes, ni edicto pareatur. Cui ſi non paruerint ii, ad quos ea res pertinet, diem tum ad judices dicunt, a quibus edicta manarunt, quo die commiſſam eſſe multam pronuntiatione judicum amplius audituri ſunt: Id eſt, ſe incurriſſe pœnas, ut nunc dicimus. Cic. 11. Philipp. 18. Craſſus Conſul Pontifex maximus, Flacco collegæ Flamini Martiali multam dixit, ſi a ſacris diſceſſiſſet. quam multam Pop. Romanus remiſit, Pontifici tamen Flaminem parere juſſit. Plin. 4. Epiſt. penult. Licinius nepos Prætor, acer & fortis, multam etiam dixit Senatori: egit ille in Senatu cauſam ſuam ſic ut deprecaretur, remiſſa eſt multa. Budæus.
Multationem, ſive multam pecoris. Plin. lib. 18. cap. 3. Multatio quoque non niſi ovium boumque impendio dicebatur. Varro apud Gell. lib. 11. cap. 1. Sed quum ejusmodi multa pecoris armentique a magiſtratibus dicta erat, adigebantur oves, bovesque.
Muſam alicujus. Virg. 8. Ecl. 5.
Damonis muſam dicemus, & Alpheſibœi.
Nervoſe dicere. In NERVUS.
Nihil dixit tum. In NIHIL.
Non dico. In NON.
Non ſatis uno dicere verbo, ſed facere. Catul. 62.
Nomen alicui; pro Imponere. Liv. 1. Brevi ſtirps quoque virilis ex novo matrimonio fuit, cui Aſcanium parentes dixere nomen.
Nomine crudelem dicere. Virg. 4. Georg. 356.
Nugas. Plaut. Caſin. 3. 6. 22. Nugas iſtuc dicere licet: vapulo hercle ego invitus tamen.
Nummos vel pecuniam dicere, i. e. Promittere. Pompon. in Pictoribus, Nummos certos dicas. Dico quinquaginta millia. Salluſt. lib. 1. Hiſt. Quibus potuit pecunias dictas coegit. Ex Nonio.
Obnoxie dicere. In OBNOXIUS.
Obſcœne. In OBSCŒNUS.
Obtuſe. In OBTUSUS.
Odioſe. Cic. in Bruto.
Officioſe. In OFFICIOSUS.
Orationes dicere. Cic. in Bruto, Scribebat tamen orationes, quas alii dicerent.
Oratorie & pulchre. V. Oratorie, In ORO.
Ordine. Virg. 4. Georg. 376.
Ab Origine. Virg. 1. Æn. 286. — a prima dic hoſpes origine nobis.
Ore duro. Ovid. 3. de Arte Am. 587.
Palam. Plaut. Aulul. 2. 4. 4.
Me quidem hercle, dicam palam, non divides.
Partem in utranque. Cic. 4. Acad. 7. Neque noſtræ diſputationes quicquam aliud agunt, niſi ut in utranque partem dicendo & audiendo eliciant, &c. Quintil. lib. 3. cap. 11. In utranque partem, vel plures de re aliqua dici credibiliter poteſt.
De peccatis alicujus. Ter. prol. Heaut. 33.
De illius peccatis plura dicet, quum dabit
Alias novas, niſi finem maledictis facit. Item Eun. prol. 12.
Pereleganter. In PERELEGANS.
Perſuaſibiliter. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Plane dicit quod intelligam. Cic. 1. de Fin. 15.
Plenius ac melius. Hor. 1. Epiſt. 2. 179.
Qui quid ſit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Plenius ac melius Chryſippo, & Crantore dicit. De Homero.
Prælia. Hor. 2. Od. 12. 9.
— tuque pedeſtribus
Dices hiſtoriis prælia Cæſaris
Mæcenas melius.
Preſſe, ſubtiliter, aſpere dicere. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Pretium muneri. Hor. 4. Od. 8. 12.
Priore loco cauſam. Cic. pro Quintio 31.
Probra alicui. In PROBRUM.
Prologum. Ter. in prol. Phorm. 14.
Vetus ſi poeta non laceſſiſſet prior,
Nullum invenire prologum potuiſſet novus,
Quem diceret, niſi haberet cui malediceret.
Pro ſententia. Liv. 2. Bell. Maced. Et quando nemo veſtrum qui in hoc concilium advocati eſtis, pro ſententia quicquam dicere vult, aut audet, orationes Legatorum heſterno die pro ſententiis dictas percenſeamus. Dicere pro ſententia, & Dicere ſententiam, idem: ut Dicere teſtimonium, & Pro teſtimonio.
Proprie. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 27. Hic quater millies ſeſtertium ſuum vidit: proprie dixi, nihil enim amplius quam vidit.
Publice, h. e. Nomine publico civitatis ab legatis. Cic. 5. Verr. 55. Hoc navarchi relliqui dicunt, hoc Netinorum fœderata civitas publice dicit.
Pure ac ſolute dicebat Cotta. Cic. in Bruto 110.
Putide. Cic. in Bruto 238.
Quid, quoque flexu, quid lentius, concitatius, celerius, lenius dicendum, demonſtrari, niſi in ipſo opere, non poteſt. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Quod videtur dico. Ter. Heaut. 3. 3. 21. Plaut. Amph. 1. 1. 98. Dicito quidvis, non nocebo. Ter. Heaut. 5. 2. 33. Ego dicam quod mihi in mentem: tu dijudica.
Repudium dicere. Tacit. 3. Ann. 22. Quirinus poſt dictum repudium adhuc infenſus, quanvis infami, ac nocenti miſerationem addiderat.
Res ipſa dicet tibi. Plaut. Epid. 5. 2. 48.
Rem ipſam dicere; i. e. Ut res ipſa ſe habet. Ter. And. 5. 3. 2.
Rem potius ipſam dic, at mitte male loqui.
Sacramento dicere, dicebantur milites, quum Ad jusjurandum adigebantur Rempublicam ſe non deſerturos. Liv. lib. 5. Bell. Pun.

Siqui roboris satis ad ferenda arma habere viderentur, etiamsi nondum militari ætate essent, milites fierent: Tribuniplebis, si eis videretur, ad populum ferrent, ut qui minores decem & septem annis sacramento dixissent, iis perinde stipendia procederent, ac si viginti annorum, aut majores, milites facti essent. Liv. lib. 4. Hoc decreto Consul armatus, quum paucis appellantibus Tribunum, collum torsisset, metu cæteri sacramento dixêre. Budæus.
Sacramentum. Hor. 2. Od. 17. 9.
— non ego perfidum
Dixi sacramentum. Tacit. 4. Hist. 31. Dixit sacramentum, non vultu neque animo satis affirmans. Liv. 4. Bell. Pun.
Salse. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Salvere eis dicebat. Sueton. in Galba, cap. 4.
Salutem dicere alicui. Cic. 5. Att. Cicero meus modestissimus & suavissimus puer tibi salutem dicit.
Sedulo. Ter. Phorm. 2. 2. 81. Ego sedulo hunc dixisse credo.
Semel. Plin. lib. 12. cap. 9. Quod semel dixisse & in cæteros odores satis sit.
Sensim & cursim. Cic. 2. Philipp. 42. Ille sensim dicebat, quod causæ prodesset: tu cursim dicis aliena.
Sententiam: quum quis (ut inepte dicunt) Vocem suam dat, vel opinionem suam dicit, & proprie quidem de his, quæ ad senatum, vel collegium aliquod referuntur: Votare etiam barbare dicunt. Cic. 4. Verr. 143. Mos est Syracusis, ut siqua de re ad Senatum referatur, dicat sententiam qui velit, nominatim nemo rogatur. Idem, Ut quisque ætate & honore antecedebat, ita sententiam dixit ex ordine.
Sententiam libere dicere. Cic. 4. Philipp.
Singulares sententias. Cic. 4. Philipp.
Sententiam dicere existimatur arbiter, qui ea mente quid pronuntiat, ut secundum eam discedere eos a tota controversia velit l. 18. §. 1. D. de recep. arbit.
Sententiam dicere, etiam de judice dicitur. Ulpian. in l. si filiusfamilias. D. de judiciis, Judex tunc litem suam facere intelligitur, quum dolo malo in fraudem legis sententiam dixerit. Idem Ulpian. in l. judex. D. de re judicata, Judex posteaquam semel dixit sententiam, judex esse desinit. Paulo post, Quidam consulebant, an valeret sententia a minore vigintiquinque annis judice data: sed æquissimum est tueri sententiam ab eo dictam, nisi minor decem & octo annis sit.
Significanter, ornateque. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Solute & suaviter. Cic. in Bruto, 110. Neque enim refert videre, quid dicendum sit, nisi id queas solute & suaviter dicere.
Sono concordi dixere. Ovid. 5. Met. 664.
Sublate dicere. Vide paulo ante Attenuate presseque dicere.
Testes dicuntur dicere. Cic. 1. Verr. 86. Alii amentiam mirari, stultitiam alii, &c. cui comperendinato quum tam multi testes dixissent, quicquam illorum veniret in mentem?
Testimonium & testimonia, Testificari & probare. Dicimus autem, Dicere testimonium in aliquem, Contra vel adversus aliquem, de ambitu, de conjuratione. Cic. de Orat. Num igitur placet, quum de eloquentia præcipias, aliud etiam de testimoniis dicendis quasi in arte tradere? Idem 3. Q. frat. 20. Quum testimonium secundum fidem & religionem gravissime dixissem. Idem pro Sylla, 38. Qui testimonium de conjuratione dixi in alios. In Verr. Qui priore actione ita testimonia graviter, vehementerque dixerunt, &c. In Eund. Idem absens & de istius scelere, improbitate, audacia testimonium dicat. Idem pro Planc. 55. Multi etiam communes inimici reorum omnium, qui ita semper testimonium de ambitu dicunt. Idem 3. de Nat. Deor. 83. Contra deos testimonium dicere. Liv. ab V. C. Quod falsum adversus se testimonium dixisset.
Pro testimonio dicere, quod nunc dicimus Deponere, inquit Budæus. Cic. 5. Verr. Dicet is pro testimonio, de missione nautarum, de fame, &c. & l. 1. in Verr. 14. Eques Ro. L. Flavius pro testimonio dixit, securi esse percussum.
Turpiter, aut impotenter aliquid. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Tute dicere possis. Lucret. lib. 3. i. e. Tu ipse.
Vale sub noctem dixere. Ovid. 4. Met. 79.
Valere sibi dici jubebat. Suetón. in Galba, cap. 4. V. Vale, In VALEO.
Vera dicis. Plaut. Pseud. 1. 5. 106.
Verba amantia dixit. Ovid. 6. Fast. 113.
Verba consolantia dixerunt. Ovid. 15. Met. 491.
Verba digna rubore dicere. Ovid. 5. Fast. 69.
Verba excusantia dicit. Ovid. 9. Met. 215.
Verba lugubria. Ovid. in Ibin. 99.
Verba novissima. Virg. 4. Æn. 650.
Verba precantia dixit. Ovid. 7. Met. 590.
Vere dicere. Cic. 2. de Legib.
Verecundius de re aliqua dicere. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Versus dicere. Virg. 5. Ecl. 2.
Vitiose. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Voce. Ovid. 3. Amor. 5.
Ad Voluntatem alicujus. Cic. de Amicit. 98. Semper auget assentatio, id quod is cujus ad voluntatem dicitur, vult esse magnum.
Urbane. Quintil. lib. 6. cap. 1. Cicero pro Vareno multa dixit urbane.
Dicam ut. Ter. And. 3. 4. 15. Domum modo ibo: ut apparentur dicam, atque huc renuntio.
Nihil dixit ut. Ter. Eun. 4. 5. 9. Nihil dixit tum, ut sequerere sese?
Ut res est dico. Plaut. Merc. 2. 3. 17. h. e. Rem ipsam, ut est & ut se habet exprimo. [Alias, Quod res est.
Ut dicitur. Cic. 3. de Orat. 160. Quanvis sphæram in scenam (ut dicitur) attulerit Ennius, tamen in sphæra fornicis similitudo non potest inesse.
Dicitur. Cic. 3. de Nat. Deor. 54. Quartus is, quem heroicis temporibus Acantho Rhodi peperisse dicitur. De Solibus.
Dicis, si facies modo. Plaut. Trin. 2. 4. 65.
Dic, sodes. Horat. Epist. 1. 1. 62. V. SODES.
Nunquam audivi dici. Ter. Eun. 4. 3. 22.
— horasne eum prius?
DO. Non, nec quis esset, unquam audieram dicier.
Diceret: pro Dicere posset. Ter. And. 1. 1. 112.
Nec satis ad objurgandum causæ: diceret,
Quid feci? quid commerui, aut peccavi pater?
Dicere volui, Correctionis genus est, quum quis in loquendo falsus est, & verbum unum pro altero protulit. Plaut. Mil. 3. 2. 7.
— sorbet dormiens.
PA. Quid sorbet? LU. illud, stertit volui dicere:
Sed quia consimile est, quod stertas, quasi sorbeas.
Idem simplicius Truc. 2. 2. 9. Iram dixi. i. e. Iram dicere volui.
At nesciebam id dicere illam: i. e. Intelligere quod hæc ea vellet. Ter. Eun. 4. 5. 10.
De prandio tu dicis: debetur, dabo. Plaut. Pœn. 5. 6. 13. Sic
De fallacia dicis? Ter. Heaut. 3. 3. 35.
Quod inter nos liceat dicere. Cic. 2. Att.
Dixi. Asconius in Procem. Act. Verr. sub. fin. Moris fuit, quum satis visum esset fluxisse verborum, hanc sibi necessitatem finiendæ orationis imponere, ut dicerent ad ultimum Dixi: quod etiam ab utraque parte oratione consumpta, ut in consilium dimitterentur, Præco soleret pronuntiare Dixerunt. Hæc ille. Quintil. lib. 11. Judex, inquit, in privatis, Præco in publicis Dicere de causa jubet. Nam ut initio pronuntiabat Dicite, sic in extremo Dixerunt.
Dixi Phormio: veluti comminantis & terrorem incutientis: quasi quod dixit, subito fieri velit. Ter. Phorm. 2. 2. 90.
— nisi tu properes mulierem.
Abducere, ego illam ejiciam. dixi Phormio.
P. Si tu illam attigeris, secus quam dignum est liberam,
Dicam impingam tibi grandem. dixi Demipho. Ubi Donatus, Dixi, solent dicere perorata causa, & mire comminationem & ferocitatem Demiphonis imitatus est Phormio simili verbo.
Dixine ego, in hoc esse vobis Atticam eloquentiam? Ter. Eun. 5. 9. 33.
Dices, Quid postea, si Romæ assiduo fui? Cic. pro Rosc. Amer.
Dicet aliquis. Cic. 3. Tusc. 46. Dicet aliquis, Quid ergo tu Epicurum existimabas voluisse?
Ne dixis istuc, Genus est negandi, quod quis dixerit, quasi quis dicat, Non ita est ut dicis. Plaut. Asin. 1. 1. 48. Syncope est pro Dixeris.
Dicere, Nominare. Virg. 1. Æn. 530.
Est locus, Hesperiam Graji cognomine dicunt.
Nimius fortasse, avidusque doloris dicor. Stat. 5. Sylv. 5. 56.
Diceris. Martial. de Spect. 3. 11.
Quum verus patriæ diceris esse pater. i. e. Existimaris.
Dicor tibi frater ex Iberis. Martial. lib. 10. 65. 3.
Dici vix potest, quam multa sint, quæ respondeatis ante fieri oportere. Cic. pro Quintio.
De Ellipsi verbi Dicere. V. Burm. Quintil. Decl. 305. p. 590. Dicere ac Ducere confundunt Librarii. V. Drakenb. ad Sil. 12. 221. De Syncope vel Contractione Dixti & similium. V. quos laudat Burm. ad Quintil. 9. 3. p. 806.
Dicassis, pro Dicas, apud Comicos frequens. Plaut. Curc. Haud in male meditantem male dicassis.
Legendum putatur, Dicax sis. H. St.
Dicebo, futurum antiquum, pro Dicam. Nævius Pathicis, Primum quod dicebo, recte, secundum quod dicebo, eo melius. Nonius.
Dice, pro Dic, etiam apud Comicos. Plaut. Rud. 4. 4. 112. Tu siquid opus est, dice. Varro 1. de R. R. cap. 9. Tertium illud de modis dice.
Deformia dictu vapulantibus sæpe dolore, vel metu accidunt. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Dictu nihil facilius, De re difficili: per ironiam. Ter. Phorm. 1. 5. 70.
Verum argentum deerat. D. sumeret
Alicunde. G. alicunde? nihil est dictu facilius. h. e. Facillime id quidem dicitur, sed difficilius multo fieret.
Facilia dictu. Plin. lib. 3. cap. 1.
Horrendum dictu. Virg. 8. Æn. 565.
Mirabile dictu. Virg. 2. Georg. 30.
Parva dictu. Plin. lib. 2. cap. 7.
Prodigium dictu nefas. Virg. 3. Æn. 366.
Pudendum dictu. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Calles dicenda, tacendaque. Pers. 4. Sat. 5.
Cum pondere aliquo hæc dicenda sunt. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Temporibus Augusti dicendis non defuere decora ingenia. Tacit. lib. 1.
Acutissimum & subtilissimum dicendi genus. Cic. 2. de Orat.
Artificium dicendi. Cic. 1. de Orat. 74.
Facultas dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Forense, atque declamatorium dicendi genus. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Gloria dicendi. Cic. in Bruto.
Pressum, limatumque genus dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Incunabula dicendi. Quintil. lib. 1. in Prœm. Non inutiles fore libri videbantur: quos ab ipsis dicendi velut incunabulis per omnes artes ad summam ejus operis perducere destinabamus.
Magister dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Officina dicendi. In OFFICINA.
Opus elaboratum dicendi. Cic. in Bruto. i. e. Facultas dicendi, ars dicendi, eloquentia.
Ornamenta dicendi. Cic. in Bruto, Cæsar ad hanc elegantiam verborum Latinorum, adjungit illa oratoria ornamenta dicendi.
Primordia dicendi. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Ratio dicendi. i. e. Modus. Quintil. lib. 1. in Procem.
Rudimenta dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Rudis dicendi. Tacit. lib. 1. 29.
Veniam dicendi ante alios exposcit. Tacit. lib. 12. 5.
Virtutes dicendi, & Processus dicendi. Cic. in Bruto, Nec vero tam de virtutibus dicendi tuis, quæ cum omnibus, tum certe mihi notissimæ sunt, quam quod gradus tuos, & quasi processus dicendi studeo cognoscere. V. VIRTUS, GRADUS, &c. i. e. Tua initia, tuos progressus, tuæ eloquentiæ velut quandam educationem, ut Cornelius Tacitus in dialogo de Oratoribus quasi interpretatur.
Vis dicendi. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Vis stricte, robusteque dicendi. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Dicundi, do, dum. pro Dicendi, &c. apud antiquos. Plaut. Rud. Imo etiam amplius: nam si non dat, dominum dicundum censeo.
DICENS, Partic. Hor. 3. Od. 13. 14. Cæs. 2. de B. C. 33.
DICENTARIUS, ii. m. Orator, in Gloss. Gr. Lat. λέκτης. Al. Gloss. ῥήτωρ, δικανικός. [Sed Analogiæ ratio & consuetudo sequioris ævi postulat, ut DICENDARIUS scribatur, per Mediam literam: a Gerundio enim deflectitur. Sic etiam Referendarius dicebant. V. Glossariorum Collectores.
DICIBILIS, e. Adj. In iisd. Gloss. Dicibile. λεκτόν, ῥητόν.
DICIBULUM vel DICABULUM, i. n. Nenia, vel fabella puerilis. Tertull.

Tertull.adv.Val. C.20. Meminerat puerilium dicibulorum, in mari poma nasci & in arbore pisces. Aliter tamen Mart. Capella 8. p. 273. Dicabulis cavillantibus, saleque contenta. [Forte apud Tert. Decipulorum legendum.

DICTUS, Partic. [ῥητὸς, λελεγμένος, τεταγμένος] Constitutus, ordinatus, assignatus. Ter. And. 1. 1. 103. Hic nuptiis dictus est dies.

Dictum istud? pro, Est ne verum quod dicis? Plaut. Bacchid. 4. 4. 101.

Imo ut eum credis, misera amans desiderat.
C. Dictum isthuc? P. imo Chrysale, hem, non, &c.

Convenire in dictum locum. Ovid. 3. Fast. 205.

Conveniunt nuptæ dictam Junonis in ædem.

Dicto citius, i. e. Citius quam dici potest. Virg. 1. Æn. 142.

Sic ait: & dicto citius tumida æquora placat. Hor. 2. Sat. 2. 81.
Alter, ubi dicto citius curata sopori
Membra dedit vegetus, præscripta ad munia surgit.

Dicto prope citius equum in viam Claudius egit. Liv. 3. Bell. Pun.

Dicta est soror tua, i. e. Dictum est vulgo, tuam esse sororem. Ter. Eun. 1. 2. 66. Idem And. 4. 4. 14. Semper enim ejus dicta est hæc atque habita est soror. Idem Heaut. 2. 3. 29. Quæ est dicta mater esse ei antehac, non fuit.

Honore dicto. Plin. lib. 28. cap. 8. Hæc sunt quæ retulisse fas sit, ac pleraque ex his non nisi honore dicto. Quod barbari dicunt, Cum reverentia.

Dictus, Dicatus, consecratus. Virg. 8. Æn. 344.

— & gelida monstrat sub rupe Lupercal,
Parrhasio dictum Panos de more Lycæi.

Dictum (inquit Servius) Dicatum, consecratum. i. e. Ostendit Lupercal Panos Lycæi dicatum de more Arcadico. Hæc ille.

Dictum est, pro Rumor erat. Ter. And. 4. 6. 1.

In hac habitasse platea dictum esse Chrysidem.

Dictum est, minantis particula, quemadmodum hæc quæ prius annotata est, Dixi Parmeno: quasi velit Innuere facturum se statim quod dicit. Ter. Eun. 5. 9. 36. Eja haud sic decet. PH. Dictum est.

Dictum ac factum, Proverbium celeritatis, i. e. Cito, inquit Donatus. Ter. And. 2. 3. 7.

— dictum ac factum, invenerit
Aliquam causam, quamobrem ejiciat oppido.

Dictum ac factum reddidit: hac figura significamus Nihil esse prætermissum in negotio procurando. Ter. Heaut. 4. 5. 22. Erasm. in Chiliad.

Dictum factum, i. e. Cito. Ter. Heaut. 5. 1. 31.

Quid postquam hoc est factum? M. dictum factum, huc abiit, Clitipho.

Acute, venuste, stulte, iracunde, tumide dicta. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Cum gratia & venere dictum. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Crudeliter dictum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Frigidius dicta. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Inconstantissime dicta. In INCONSTANS.
Insolenter dictum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Minaciter dictum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Obscure dicta interpretari. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Sancte & moderate dictum. In MODERO.
Superbe dictum. Lucret. lib. 5. 1213.
Dictum sapienti sat est. Plaut. Pers. 4. 7. 19. Ter. Phorm. 3. 3. 8.

Pater adest hic. G. scio: sed quid tum? A. ah, dictum sapienti sat est.

Dicta puella. Nonius: Inter Speratam, inquit, Dictam, Pactam & Sponsam hoc interest, quod virgo postquam petitur, sperata dicitur: dehinc promissa, dicta vel pacta. Virg. 2. Æn. 678.

— & conjunx quondam tua dicta relinquor.

Reliqua exempla sunt apud Nonium.

DICTUM, i. pro Omni sermone intelligitur, [εἰρημένον, λεγόμενον] sed specialem quoque significationem habet pro Dicaci sermone, ut infra dicetur. Ter. in prol. Eun. 41.

Nullum est jam dictum, quod non dictum sit prius.

Absona dicta fortunis. Hor. in Arte Poet. 112.
Dicta blanda & benedica. Plaut. Cistel. 2. 1. 34.

Pergo illo, subagito blandis prius & benedicis dictis.

Dicta bona, pro Salsis. Cic. 2. de Orat. 222. Dicere enim ajunt Ennium, Flammam a sapiente facilius ore inardente opprimi, quam bona dicta teneat. Hæc, scilicet bona dicta, quæ salsa sint. nam ea Dicta appellantur jam proprio nomine.

Docta. Plaut. Asin. 3. 1. 22.
Facunda. Ovid. 13. Met. 127.

— neque abest facundis gratia dictis.

Horrisona. Claud. 1. in Ruff. 3.
Irrita dicta factaque. Catul. ad Alph. 28.
Meliora. In MELIOR.
Mulsa. In MULSUM.
Procacia. Claud. 4. Paneg. 28.
Ridiculum, Quod excitandi risus causa profertur. Plaut. Capt. 3. 1. 22.

Dico unum ridiculum dictum de dictis melioribus,
Quibus solebam menstruales epulas ante adipiscier.
Nemo videt. ——

Ridiculum dictum plerumque salsum est. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Terriloqua. Lucret. lib. 1. 104.
Tumida. Valer. 3. Argon. 714.
Veridica. Lucret. lib. 6. 23.
Vernile. Tacit. 3. Hist. 32. Vernile dictum omnem invidiam in eum vertit. h. e. Scurrile & procax. Rhenan. in Castigat. in eund. Tacit. lib. V. etiam Gronov. in loc.
Abolere tristia dicta. Sil. lib. 7.
Accedere dictis. Stat. 1. Achil. 363.
Addere convicia obscœnis dictis. Ovid. 14. Met. 522.
Addere altera verba dictis suis. Ovid. 5. Fast. 296.
Affatur amorem dictis. Virg 1. Æn. 663.
Aggredi aliquem dictis. Virg. 4. Æn. 92.

Talibus aggreditur Venerem Saturnia dictis.

Arrigere animum dictis. Virg. 1. Æn. 583.
Audiens dicto. Quintil. lib. 3. cap. 6. V. AUDIO.
Avertere dictis curas. Virg. 4. Æn. 394.
Castigare aliquem dictis. Virg. 5. Æn. 387.
Circunvestire dictis. In CIRCUNVESTIO.
Cohærent dicta inter se. In COHÆREO.
Componere dicta cum factis. In COMPONO.
Consequi omnia dictis. Ovid. 15. Met. 419.
Conradere fidem dictis. Lucret. lib. 1. 402.
Deferre dicta per auras. Virg. 4. Æn. 226.
Demere curas dictis. Virg. 3. Æn. 153.
Depasci aurea dicta. Lucret. lib. 3. 12.

Omnia nos itidem depascimur aurea dicta.

Detrahere fidem dictis. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Dicere dicta. In DICO.
Dimittere dicta in aures. Virg. 4. Æn. 176.
Dedit dicta. Virg. 6. Æn. 541. Et 8. 628.
Dabat talia dicta. Virg. 5. Æn. 852.
Da lepôrem dictis. Lucret. lib. 1. 29.
Docere dictis. Lucret. lib. 5. 51.
Eliminare foras dicta. Hor. 1. Epist. 5. 26.

— ne fidos inter amicos
Sit, qui dicta foras eliminet.

Eludenda adversariorum dicta. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Expedire dictis. Virg. 3. Æn. 379.
Fictis dat cultum & pondera dictis. Valer. 1. Argon. 39.
Figere dicta animis. Virg. 10. Æn. 103.
Haurire dicta auribus. Ovid. 13. Met. 788.
Jactare dicta jocosa in adversarios. In JACIO.
Incendere aliquem dictis amaris. Ovid. 3. Trist. 11. 31.
Ingerere dicta in aliquem. In INGERO.
Ingerere dicta in dolium pertusum. Ibid.
Lædere aliquem vel tenui dicto. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 284.
Migrant dicta. In MIGRO.
Miscere fortia placidis dictis. Ovid. 4. Met. 652.
Moveri dictis. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Mulcet pectora mœrentia dictis. Virg. 1. Æn. 97.
Mutare dicta. In MUTO.
Notare dicta memori pectore. Ovid. 3. Fast. 178.
Notari dicto. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Nuntiare alicui non bona dicta. Catull. ad Furium & Aurel.
Obediens dicto. Qui dictis obsequitur & paret. Plaut. Pers. 2. 2. 41.
Obtegere cum dicto. In CUM.
Onerare dictis aliquem. Plaut. Merc. 5. 4. 17.

Optime hercle perge, ego assistam hinc altrinsecus,
Quibus est dictis dignus usque oneremus ambo.

i. e. Corripiamus eum ut dignus est.

Perlustrare dicta alicujus. Stat. 4. Sylv. 3. 143.
Petere dictis bonis. Plaut. Amph. 3. 246.

Verum profecto hoc petere me precario
A vobis jussit, leniter, dictis bonis.

Prætentanda sententia dictis ambiguis. Ovid. 9. Met. 587.
Reddere dicta. Ovid. 8. Met. 717.
Refellere. Virg. 4. Æn. 380.
Referre mutua dicta, est Respondere. Ovid. 1. Met. 656.
Regere dictis animos. Virg. 1. Æn. 153.
Reportare dicta alicujus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 20. 189.
Reportat tristia dicta. Virg. 2. Æn. 115.
Repugnare dictis alicujus. Ovid. 2. Met. 103.
Resolvere dicta. Quintil. lib. 5. cap. 13. Interim si resolvere ex parte diversa dicta difficilius erit, nostra argumenta cum adversariorum argumentis conferemus.
Dicta & Facta opposita, Facta arguebantur, dicta erant impune. Tacit. 1. Ann. 72.
Dicta parentis non sunt: i. e. Hæc indigna sunt quæ a parente dicantur. Ter. Heaut. 5. 4. 12.
Dictum, idem quod Proverbium, sive Adagium: quod facetis hominibus adscribitur, ut, ait Donatus. Ter. Eun. 3. 1. 38.

Tuum, obsecro, ne hoc dictum erat? vetus credidi.

Aliquando Convicium, sive Maledictum significat. Ter. prol. Eun. v. 4. Qui dictum in se inclementius Existimavit esse, sic existimet, Responsum, non dictum esse. Non dictum esse, i. e. Non convicium esse. V. ibi Donat. Non raro pro Lepidiore facetoque sermone, seu Joco usurpatur Dictum; unde & Dicaces appellati, ut ibid. Donat. [Qui tamen sibimetipsi, si modo ab eodem auctore notata profecta sunt, liquido contradicit, dum modo superius Dictum participium esse, inferius Nomen, modo contra asserit. V. loc. Revera autem utrobique participium est; Nec proinde huc pertinet.] Cicero duo facetiarum genera facit, quorum alterum æquabiliter in omni sermone funditur, quam Cavillationem nominat; alterum quod in Celeritate & Dicto consistit, quod peracutum & breve est: de Orat. 2. 54. Ubi diserte etiam tradit, Dicta proprio jam nomine appellari Sales. Ita non semel ista voce usus est Fabius 6. 4. quo de risu agit. V. Voss. Instit. Orat. 3. p. 384. Sic διακερτομήσεις, quas milites in duces suos jaciebant, Dicta vocari veteribus Casaub. observat ad Suet. Cæs. cap. 49.

Dictum a Promisso sic discernitur. Dictum accipimus, quod verbotenus pronuntiatum est, nudoque sermone finitur: Promissum autem potest referri & ad nudam promissionem, sive pollicitationem, vel ad sponsum, l. 19. §. 1. D. de ædil. edict.

DICTERIA, ōrum. [σκώμματα] Breviter, acute, salseque dicta. Varro, ὄνος λύρας, Quam mobile neque ortopsalticium attulit psalterium, Quibus sonant in Græcia dicteria. Ita Vulgati Nonii Codd. 2. 249. quin & Mercer. Sed aliter legit, ac restituit Varronis verba Scalig. p. 90. Conjectan. ed. Steph. prior. & 84. posterior.

Et orthopallica attulit psalteria, Quibus &c.

Martial. lib.6. 44.

Omnibus arrides, dicteria dicis in omnes.

Dicteria, quasi Dicta non seria. Nonius 2. 249. Sed res ipsa e Græcia petita est, Nam δεικτήλια proprie dicebantur Dicta quæ fundebant nummarii scurræ in initio fabularum ad colligenda studia spectatorum; quæ cum essent pleraque ridicularia, hoc vocabulum in maledicæ procacitatis

citatis infamiam abiit. V. Scalig. ad Manil. l. 5. p. 360. ed. Argent. a Dico tamen derivat Cicero apud Macrob. 2. Saturn. 1. V. Voss. Etym. Lex.

Dicto, are. frequent. a Dico. Cic. 3. Off. C. 14. Dictabat se hortulos aliquos emere velle. Alii codices habent Dictitabat.

Dictare, [ὑφηγεῖσθαι] Dicere, ut si alter scribens excipiat, & manu styloque notet, inquit Valla. Cic. 2. Att. 23. Testatur se epistolam sua manu non scripsisse, sed recreandæ voculæ causa ambulantem dictasse. Idem 2. Q. frat. 6. Parvula lippitudine adductus sum, ut dictarem hanc epistolam: & non, ut soleo, ad te ipse scriberem.

Graviter ornateque dictare. V. ORNATE, In ORNO.

Actionem dictare, a Jurisconsultis dicitur, quod a Terentio, Dicam impingere vel dicere. Budæus. V. DICA. Paulus in l. non distinguemus. §. illud. D. de recept. arbit. Sed hoc tale erit, quale si actionem velit dictare. h. e. Actionem instituere, formulam intendere, cum aliquo experiri apud judicem.

Judicium dictare. Paulus in l. si servus. D. de noxal. act.

Orationem alicui. Cic. 4. de Fin. 62. Tu idem qui illis, orationem dictavisses.

Rationem dictare, quod barbari, Facere computum, dicunt. Plaut. Amph. 2. 2. 38. Lambin. Ductare.

Sententiam. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Testamentum alicui, pro Suo arbitrio disponere. Plin. 1. Epist. ult. in fin.

Vota dictat sacerdos. Valer. 1. Argon. 685.

Dicitur etiam, Ratio dictat, quale est illud Plinianum in epistola quadam, O sylva, ô littus quam multa componitis, quam multa dictatis. Et illud Boethii, Ecce mihi laceræ dictant scribenda Camœnæ. Verum hic manifesta ratio subest. nam Camœnæ, littus, ac solitudo tacite nobis suggerunt quod scribamus: ita & ratio loquitur quod nos scribendum putemus: & ratio dictat quod in alterum effundamus. Hæc Valla in Raudens. Plin. lib. 26. cap. 4. Igitur demonstratarum priore libro herbarum reliquos effectus dicemus, adjiciemusque quas ratio dictaverit.

Ratio ita videtur dictare. Quintil. lib. 3. cap. 4.

Fugam lucis, & tædium pudor dictat. Quintil. lib. 1. cap. 3. extr.

Rebus ipsis dictantibus. Pompon. in l. 2. D. de origine juris, Novissime sicut ad pauciores juris constituendi via transisse, ipsis rebus dictantibus, videbatur: per partes evenit, ut esset necesse Reipublicæ per unum consuli. Hactenus ille. Certe sicut dictari censentur ea, quæ non nostro affectu, sed alio præeunte verba scribimus: ita & quæ vicissitudo rerum, volente Deo, suggerit, ea excipimus, & volentes nolentes sequimur, quia natura dictat. non prorsus absimile est illud Columellæ lib. 4. cap. 24. Modus itaque materiarum is erit, quem dictabit humi, atque ipsius stirpis lætitia.

Dictare, pro Scribere. Zeno l. dictantibus. C. de testam. Dictantibus testamenta, vel aliam quamlibet ultimam voluntatem, legatum testatorem posse relinquere, minime dubitandum est.

Dictare, pro Edicere seu Polliceri. Quintil. lib. 11. cap. ult. Aut cum sodalibus jocantur, aut nonnunquam ad librarios suos ita respiciunt, ut sportulam dictare videantur.

Dictata, orum. n. Quæ præceptor pueris describenda dictavit. Cic. 3. Q. frat. 17. Meam in illum orationem pueri omnes, tanquam dictata perdiscant.

Dictata reddere. Cic. 1. de Nat. Deor. 72. Ista enim a vobis quasi dictata redduntur, quæ Epicurus oscitans hallucinatus est. Pers. 1. Sat. 29.

Ten' cirratorum centum dictata fuisse
Pro nihilo pendas? Hor. 1. Epist. 19. 13.
Ut puerum sævo credas dictata magistro Reddere.

Nec in literis tantum, sed in aliis quoque artibus dictata dicuntur, velut Regulæ & Præcepta. Juven. 5. Sat. 122.

— donec peragat dictata magistri Omnia. i.e. Omnes gestus obsoniorum cum decoro incidendorum, quos a magistro didicerit. Sueton. in Cæs. cap. 26. Ut disciplinam singulorum susciperent, ipsique dictata exercentibus darent. De gladiatorum disciplina ac præceptis agit.

Dictatum, pro Epistola poni Barth. observat. ad Claudian. p. 1216. V. Lex. Pitisc.

Dictamen, inis. n. Gloss. φωνή.

Dictito, as. alterum frequentat. Leviter dicto. Cic. 1. Fam. 9. Quem post reditum dictitant fracto animo & demisso fuisse. Plin. lib. 29. cap. 1. Ter. prol. Heaut. 22. — tum quod malevolus poeta dictitat,
Repente ad studium hunc se applicasse musicum.

Dictitare in sermonibus. Cic. 1. Fam. 9. Appius in sermonibus antea dictitabat, postea dixit etiam in Senatu palam.

Dictitare causas. Cic. 2. de Orat. 56. Atqui ne hunc quidem ex numero accepimus eorum, qui causas dictitarunt.

Dictitatio, onis. f. apud Mart. Capell.

Dictitator, oris. m. apud Eundem.

Dictio, onis. f. [ῥῆσις, φάσις, λέξις] Enuntiatio. Ter. Phorm. 2. 1. Servum hominem causam orare leges non sinunt, neque testimonii dictio est. i. e. Non licet ei testimonium dicere.

Causæ dictio. Val. Max. lib. 7. cap. 2. Cæs. B. G. 1. 4.

Sententiæ dictio. Cic. 2. de Invent.

Dictio, pro Vocabulo sive Verbo accipitur. Valla lib. 5. cap. 10. Et Quintil. lib. 1. cap. 10. & lib. 9. cap. 1.

Dictio, Oratoria & facunda oratio. ut Dictioni operam dare. Cic. 2. Tusc.

Dictio, pro Oratione. Cic. de Clar. Orat. 257. Malim mihi L. Crassi unam pro M. Curio dictionem, quam castellanos triumphos duos. Idem 1. de Orat. 157. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione & umbratili medium in agmen, in pulverem, in clamorem, in castra atque aciem forensem. Budæus.

Dictio popularis. V. POPULARIS, In POPULUS.

Extemporales dictiones. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Dictionem, pro Actione causæ videtur posuisse. Tacit. de Orat. 34. Juvenis ille, qui foro & eloquentiæ parabatur, deducebatur ad eum Oratorem, qui principem locum in civitate haberet, hunc sectari, hunc prosequi, hujus omnibus dictionibus interesse, utque sic dixerim, pugnare in prælio discere. Vides ut Dictiones vocet Prælia, distinguens a fictis declamationibus. [Nisi Actionibus scripsit.

Dictio, pro Oraculo. Liv. 1. Decad. lib. 8. 24. Eodem anno Alexandriam in Ægypto proditum conditam: Alexandrumque Epeiri regem ab exule Lucano interfectum sortes Dodonæi Jovis eventu affirmasse. Accito ab Tarentinis in Italiam data dictio erat, caveret Acherusiam aquam, Pandosiamque urbem: ibi fatis ejus terminum dari. V. Pacuv. apud Turn. 31. 1.

Dictionarium, ii. n. [λεξικόν] Improbat Voss. de Vit. Serm. 1. 17.

Dictiosus. V. post. DICAX.

Dicax, acis. Adj. [σκώπτης, φιλοσκώμμων, εὐτράπελος] Qui sermone aliquem cum sale incessit & ridet. Cic. 2. de Orat. 221. Quod est hominibus facetis & dicacibus difficillimum.

Homo est venustus, & dicax, & urbanus. Catull. ad Varum. 2.

Facetus & dicax. Cic. pro Cœlio 67. Et in Orat. de Demosthene, Quo quidem mihi nihil videtur urbanius, sed non tam dicax fuit quam facetus.

Urbanus & dicax. Quintil. lib. 6. cap. 4. Demosthenem urbanum fuisse dicunt, dicacem negant.

Dicax in aliquem. Cic. 2. Philipp. 76. Populum in te dicacem etiam reddidisti.

In conviviis & sermonibus multi dicaces. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Dicaces sunt, Qui acuti sunt in dicendo, & acriter adversarios figunt: Faceti vero, Qui cum suavitate quadam orationis risum movent. Dicacitas acrius ingenium postulat, quod celeriter & ex tempore possit adversarium mordere; Facetiæ autem, majus & uberius ingenium & artem requirunt.

Dicaculus, a, um. [σκωπτύλος] dimin. Plaut. Asin. 3. 1. 8. Satis dicacula es amatrix.

Dicacule, Adv. Apul. l. 8. & l. 1. Miles. p. 106.

Dicacitas, [εὐτραπελία, σίλλοι] proprie significat Sermonem cum risu aliquos incessentem, inquit Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 2. de Orat. 218. duo genera facetiarum nominat, Cavillationem & Dicacitatem.

Facetiæ & dicacitas. Cic. in Orat. 87. Huic generi orationis aspergentur etiam sales, qui in dicendo mirum quantum valent, quorum duo genera sunt, unum facetiarum, alterum dicacitatis.

Scurrilis, & scenica dicacitas. [βωμολοχία] Quintil. lib. 6. cap. 3.

Scurrilis Oratori dicacitas magnopere fugienda est. Cic. 2. de Orat. 244.

Dicentarius. V. post DICERE.

Dictiosus, pro Dicace antique dictum probat Varro lib. 5. L. L. 7. quem vide.

Dicto audiens, & Dicto audientia. Vet. Interpr. Irenæi 4. 79. V. DICTUM & AUDIENS.

Dictator, oris. m. [ὑφηγητὴς] Is est qui dictat.

Dictator, [δικτάτωρ] Romæ, dicebatur Magistratus extraordinarius cum summo imperio ad tempus creatus: dictus quod a Consule diceretur, sive crearetur noctis silentio: vel quod aliis omnibus possit dictare, i. e. Imperare ac præcipere. Dictator, inquit Varro lib. 4. de L. L. dictus, quod a Consule diceretur, cujus dicto audientes omnes essent. Liv. 1. Decad. lib. 9. Noctis silentio (ut mos est) Fabius L. Papirium Dictatorem dixit. Sex tamen mensibus lege finiebatur is magistratus. Et quia summa potestas erat Dictatoris in populum, is quoque Magister populi appellatus est, ut scribit Varro. Cic. 3. de Fin. 22. Rectius magister populi (is enim est Dictator) quam Sylla. Ejus summa erat potestas habebatque jus animadvertendi in cujuscunque civis Romani caput, nec ab eo provocandi jus erat. Nec alio pacto creari solebat, quam quum vis aliqua major repente oborta, ingens reip. periculum minitari videretur. Dictatori adjunctus fuit Magister equitum, quo de s. l. Juvenal. 8. Sat. 8. De Imaginib. loq.

Fumosos equitum cum Dictatore Magistros.

Dictator, cujus in urbe Roma summum jus, ac plane regia potestas fuit, lege lata, ut opinor, T. Lartio Flavo II. Q. Clœlio coss. sine provocatione creatus, & de consularibus lectus. Porro, quum de consularibus eum legi lex juberet, sequebatur, ut de patriciis crearetur: consules enim tunc, & per annos deinde multos, patricii fuerunt: nec prius de patriciis legi dictator desiit, quam creari duo consules patricii desierunt; non enim consul patricius dictatorem quenquam de plebe dixisset; itaque qui primus de plebe dictator fuit, C. Marcius Rutilus, is a M. Popilio Lænate consule Plebejo dictus est. Ita communicata plebi dictatura, anno ab urbe condita CCCIC. idque contra veterem consuetudinem, non tamen contra legem factum est. non enim lex dictatorem de plebe fieri vetuerat, sed de consularibus jusserat; at C. Marcius consularis: satisfecit igitur legi Popilius, quum consularem hominem dictatorem dixit, patriciis non satisfecit, quia consularem de plebe dixit, quum omnes antea de patriciis dici consuevissent. Eadem fortasse lege sancitum est, (legem certe, quæ hoc sanxerit, nominat Plutarchus in Fabio) ne dictator equo posset uti, idque vel ob eam caussam, quod, quum plus inesse roboris in pedestribus copiis putaretur, propterea in legione permanere, nec locum deserere deberet imperator; vel quod, quum ad alia omnia dictatoris esset singularis potestas, in hoc uno voluerunt eum populo inferiorem videri. Senatus tamen petenti Fabio Maximo Verrucoso contra veterem legem concessit, ut equo vehi posset; datumque id hominis virtuti, ac tempori, quum cæsis ad Cannas Romanis, in uno Fabio, dictatore creato, melioris fortunæ spes reposita videretur. Dictaturæ spatium semestre fuisse, nec longius esse per leges potuisse, satis constat. Duo tamen, cupiditatem potentiæ legibus ac libertati anteponentes, L. Sylla, & C. Cæsar, uterque patricius, perpetuam dictaturam armis invasere. Verum Sylla modestior: dictaturam enim sponte deposuit, solusque, aut cum paucis comitibus in publico versari solitus est; Cæsar vero jactasse fertur: Syllam nescivisse literas, qui dictaturam deposuerit. quum ejus inscitiam imprudentiamque in eo facto notare vellet. Hæc fere Manut. de Legib. Roman. Propter invidiam Cæsaris, perpetui Dictatoris, ea potestas lege M. Antonii Consulis in perpetuum fuit sublata. De hac dignitate & Officio V. Lætum & Fenestellam. Extat de eadem accuratissimus & plenissimus locus apud Vellej. 2. 28. 2. in quem vide copiose Bœcler. p. 141. seq. & Zevecot. ad Flor. p. 207. 208. conf. l. 2. §. 18. ff. de O. I. & ad eam Rupert. Muret. ad Tacit. p. 19. & Spanh. de Usu & Præst. Num. diss. 10. p. 171. seq.

Etiam Latinæ quædam Urbes & Municipia Dictatores vocarunt Magistratus suos, ut Dictator Lanuvinus Cic. pro Milon. 10. Sic Spartian. Hadr. cap. 19. Per Latina oppida & Dictator & Ædilis, & Duumvir fuit. De officio Dictatoris V. etiam Lex. Pitisc. Scribitur per Compendium Dict. In monumentis antt.

Vitiosus dictator. i. e. Vitio creatus. Liv. 3. Decad. lib. 2.
Arrogare dictatorem. V. ARROGO.

DICTĀTRIX, īcis. [ὑφηγητὶς] Quæ dicit agenda, præcipit & imperat. Plaut. Perf. 5. 1. 18. Tu hic eris dictatrix nobis.

DICTATORIUS, Adj. [δικτατώρειος] Quod ad Dictatorem pertinet, seu Quod est Dictatoris. Liv. 6. 39. Postremo Dictatorium fulmen in se intentatum. Cic. pro Cluent. 44. Dictatorius gladius. Dictatorius juvenis, pro Dictatore patre natus. Liv. 1. Decad. lib. 7.

DICTATIO, ōnis. Actus ipse dictandi. Paulus in l. Lucius. D. de militari testam. Lucius Titius miles notario testamentum scribendum notis dictavit, & ante quam literis perscriberetur, vita defunctus est: quæro, an hæc dictatio valere possit? Symmach. 6. 4. conf. Sidon. 9. Epist. 9.

DICTATŪRA, æ. Dictatoris dignitas seu potestas. Cic. 2. Off. Alter enim qui in illa Dictatura scriba fuerat, in hac fuit Quæstor urbanus.
Dictatura, Ipsa dictandi actio. Suet. in Jul. Cæs. Syllam nescisse literas, qui Dictaturam deposuerit. Alludit tamen ad Dictatoris dignitatem.
Imperiosa Dictatura. V. IMPERO.
Dictaturam solo æquare. V. ÆQUO.
Dictaturam gerere. Cic. 2. Off. 112. Quod is paucos sibi dies ad Dictaturam gerendam addidisset.
Deponere Dictaturam. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Sumebantur Dictaturæ ad tempus. Tacit. lib. 1. 9.

DICTŌR, ōris. m. Augustin. de Doctr. Christ. 4. 19. Doctor ipse debet rerum dictor esse magnarum.

DICTŬRIO, īre. Dicere molior. Macrob. 7. Saturn. cap. 2. Sed perge Aviene, ne ultra te dicturientem retardem.

DICONDYLI, [δικόνδυλοι] dicuntur Digiti qui duplicem commissuram habent, cujusmodi sunt omnes, dempto pollice, qui monocondylus est. V. Alex. Genial. lib. 4. cap. ult. & Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 3.

DICOPIA, æ. [δικωπία] Remigium, scapha. Lucian. V. Bayf. de R. Naval.

DICRŎTUM, [δίκροτον] Biremis dicitur. De dicroto Julius Pollux lib. 1. 9. Dicrota sunt naves, quæ duobus gubernaculis pariter a prora reguntur & puppi. Cic. 5. Att. 11. ἄφρακτα Rhodiorum, & dicrota Mitylenæorum habebam, & aliud ἐπίκωπον. Idem lib. 16. Nam & ipse Domitius bona plane habet dicrota.

DICTĀMUS, om. gen. vel DICTĀMUM, i. n. [δίκταμνος] Herba qua lacertæ se refovent, quotiescunque cum serpentibus pugnam habuerint. Virg. 12. Æn. 411.
Dictamum genitrix Cretæa carpit ab Ida. Quo ex loco legendum putant Hermolaus & docti omnes DICTAMNUM, interposita n litera: alioqui versus non staret. Cui orthographiæ adstipulari etiam videtur Theophrasti locus & Galeni, in quibus semper Dictamnum legas. V. Plin. lib. 8. cap. 27. Et lib. 20. cap. 14. Cic. 2. de Nat. Deor. 4. Capras auditum est in Creta feras, quum essent confixæ venenatis sagittis, herbam quærere, quæ dictamnus vocaretur: quam quum gustavissent, sagittas excidere dicunt e corpore. Idem dicit Plin. lib. 26. cap. 14. Dicta est hæc herba etiam Artemidium, a Diana quam Græci Artemida vocant, quoniam vulneratæ capræ & cervæ, ejus herbæ pastu sanarentur. V. Ruell. lib. 3. cap. 27.
Dictamus florens. Stat. 1. Sylv. 4. 102.
— Idæa profert quam Creta sub umbra
Dictami florentis opem.
Dictamum, seu potius Dictamnum a Dicte Cretensi Monte appellatum videtur, quod ibi Cervi vulnerati primum offenderint. de Dictamno in Nummis. V. Spanh. diss. 6. p. 361.

DICTAMNĪTES, æ. m. Vinum ex pulegio confectum. Diosc. 5. 38.

DICTATOR, DICTATURA. V. DICO, is.

DICTE, es. [Δίκτη] Mons est insulæ Cretæ, Ptolemæo lib. 3. cap. 17. & Straboni lib. 10. Sic dictus a Dicte nympha quæ illic colebatur, ut ait Servius. Hinc

DICTÆUS, Adj. [Δικταῖος] Unde Jupiter Dictæus dictus est, quod in eo fuerit nutritus, ut tradit Servius. Virg. 2. Georg. 536.
Ante etiam sceptrum Dictæi regis, &c.
Antrum Dictæum. Virg. 4. Georg. 152.
Dictæo cœli regem pavere sub antro. De apibus loquitur.
Arva Dictæa. Virg. 3. Æn. 171.
Astra coronæ Dictææ. i. e. Ariadnes. Claud. in Sec. Consul. Stil. 208.
Seu tibi Dictææ placuerunt astra coronæ.

DICTERIUM, DICTIO, DICTITO, DICTO, DICTUM. V. DICO.

DICTYNNA, [Δίκτυννα] Dianæ (ut quidam putant) cognomen est, propterea quod retia invenerit, quæ Græce dicuntur δίκτυα. Scribit Diodor. lib. 6. Dictynnam ex Jove genitam, in Creta consuetudine Dianæ familiarissime esse usam: quæ res causam præbuit ut quidam Dictynnam, Dianam esse existimarent. Hoc item cognomine Βριτόμαρτιν deam appellant Cretenses, quod quum Minos ob amorem hanc insequeretur, illa fugiens in retia, capiendis demissa piscibus, se præcipitem dederit. V. Etiam Diod. Sic. 5. 78. Antonin. Liber. F. 40.
Dictynna Diana, quam esse Lunam putabant, dicta quod fulgore suo noctu omnia ostendat. Festus. [a v. Gr. δεικνύναι, non a Lat. Dico, ut putabat Dacerius.
Mitis Dictynna, i. e. Diana. Stat. 9. Theb. 632.

DICTYNNA, [Δικτύννα] Cretæ insulæ urbs: a quo mons Dictynnæus dictus est Straboni. Et Plin. 4. 12. V. Harduin.

DICTYNNEUM, [Δικτυνναῖον] Dictynnæ Dianæ templum in monte Cretæ, cui nomen est Tityrus: cujus meminit Strabo lib. 10.
Dictynneum & Phœbeum, Loca sunt prope Spartam, de templis puto eorum deorum dicta. Author Cæl. Rhod. lib. 20. cap. 6.

DICTYŌTA, [δικτυωτά] Opera, quæ Latini Reticulata vocant: ita dicta, quod in hoc ædificii genere tessellæ, macularum, quæ in reti conspiciuntur, similitudinem referant. Plin. lib. 36. cap. 22. extr. Dictyoton vocant reticulatam structuram, quam frequentissime Romæ struunt, rimis opportunam. Ubi tamen in vulgatis codicibus legitur Dictyotheton. [Vocem vero hanc exulare jussit Harduinus, qui Plinii textum ex MSS. longe aliter restituit. q. V.

DICTYS Cretensis, peritus Phœnicum literarum, Socius Merionis & Idomenei, filiorum Deucalionis, scripsit Bellum Trojanum: in quo ipse militavit, Phœnicum literis. Reversus in patriam, moriens mandavit ut liber arca plumbea sepulcro ejus inferretur occlusus. Anno deinde tertio decimo Neronis principatus ob terræ motum revulso sepulcro arca apparuit: delataque ad Rutilium Rufum illius insulæ præsidem, & ab illo ad Neronem transmissa est. Librum Nero in Græcam linguam converti jussit, bibliothecæque dicavit, qui ad nostrum ævum pervenit conversus in Latinum sermonem a quodam Q. Septimio Romano. ut ejus indicat epistola. Hujus autem quæ hodie extat Descriptio, quemadmodum & Daretis Phrygii, suspecta est, vel potius supposititia. V. Voss. de Hist. Gr. 4. 1. p. 342. & de Hist. Lat. 4. 2. & Cl. Perizonii Dissertationem edit. Amst. 1702. præfixam, de Dictye Cretensi.
Dictys, Unus ex Centauris fuit, Pyrithoi manu interfectus, ut videre est apud Ovid. lib. 12. Met. 334. &c.
Dictys, Piscator quidam qui Perseum educavit. de quo Stat. 2. Sylv. 95.
Fluctivagus volucrem comebat Persea Dictys.

DICYRTOS, [δίκυρτος] Camelus est gibbi duplicis, densiore pilo, viribus prævalidis, adeo ut duplicato onere incedat onusta. Hanc vero dici Bactrianam, quod in Bactris nata primum sit, ex Didymo refert Cælius lib. 7. cap. 18.

D I D

DIDACTRON, [δίδακτρον] Docentis præmium nuncupatur, sicut quod militi tribuitur Epinicion, niceterion: quod medico, Soterion, iatreon, & sic de cæteris. V. Rhodig. lib. 13. cap. 30. [Add. Theod. Marcil. ad Suet. Vesp. C. 8. Et plenius talia persequentem J. A. Fabric. Bibl. Antiq. C. 16. §. 5. ubi de Largitionib. & Salariis.

DIDASCĂLUS, [διδάσκαλος] Latine dicitur Præceptor, magister, a διδάσκω doceo. Cic. 9. Fam. 7.

DIDASCALĬA, æ. Doctrina. Cic. 8. Fam. 3. Genere tamen, quod ad nos pertineat, & διδασκαλίαν quandam, ut versetur inter manus, habeat. Petit opus aliquod literarium sibi a Cicerone dedicari, celebre quidem illud, & quod propter doctrinam crebro ab hominibus tractetur.

DIDASCALĬCUS, a, um. Auson. Epist. 17. Didascalicum aliquod opusculum mittere.

DIDIA Lex, a Didio latore, post Fanniam legem duodeviginti annos secuta est: cujus ferendæ duplex ratio fuit: Prima, ut non solum urbs Romana, sed universa Italia lege sumptuaria teneretur. Secunda, ut non modo qui convivia majore sumptu fecissent, sed etiam qui ad ea vocati essent, atque omnino interfuissent, pœna legis tenerentur. Macrob. 3. Saturn. cap. 17. V. P. Manut. de Legib. Roman. p. 215.

DIDIUS, Nom. gent. Ro. Cic. in Pison. 7. 25. T. Didius ex Macedonia triumphavit. Gentis Didiæ Denarios & historiam V. apud Fulv. Ursin. p. 98. (Scribitur & Deidius per dipht.)

DIDO, ōnis. [Διδὼ] vel per declinationem Græcam Dido Didus, in accusativo Didoa, & per contractionem Dido. Elisa proprio nomine vocabatur, sed cognomento Dido dicta est, i. e. Virago, quia virile aliquid fecit, se in ignem præcipitando, inquit Servius. Beli fuit filia, & soror Pygmalionis, cujus scelus, quod maritum suum Sichæum vi oppressisset, aversata, Tyro relicta in Africam profugit, & Carthaginem condidit. Hiarbæ regis Mauritanorum, ad postremum nuptias fugiens, gladio vitam finivit. Nam quæ Virgilius de ea prodidit conficta omnia sunt. Neque enim se invicem Dido & Æneas per temporis rationem potuerunt videre, cum ab Ilii excidio ad natalem Carthaginis anni sint. 299. V. Voss. 1. Instit. Orat. p. m. 122.
Infelix Dido. Virg. 4. Æn. 68.
Regina Dido. Virg. 1. Æn. 496.
Phœnissa Dido. Virg. 1. Æn. 670.
Pulcherrima Dido. Virg. 4. Æn. 496.
Sidonia Dido. Virg. 1. Æn. 446.

DĪDO, dididi, ĭtum, [διανέμω] ĕre. Distribuere significat & digerere. Dictumque videtur Dido quasi Divido, ablata media syllaba. Hor. 2. Sat. 2. 67.
Albuti senis exemplo dum munia didit. Didit, i. e. Dividit. Porphyrius.
Cibus in venas diditur. Lucret. lib. 2. 1134.
Solatia didita per gentes. Lucret. lib. 5. 20. & lib. 4. 241.
Nunc ea quæ dico rerum simulacra, feruntur
Undique: & in cunctas jaciuntur didita partes.
Didiĕrunt, pro Diviserunt posuit. Lucret. lib. 6. 2.
Primæ frugiferos fœtus mortalibus ægris
Dididerunt quondam præclaro nomine Athenæ.

DIDŌRON, [δίδωρον] Duorum palmorum. Plin. lib. 35. cap. 14. Genera eorum tria, Didoron, quo utimur, longum sesquipedale, latum pede, alterum Tetradoron. Vitruv. 2. 3. [Imo vero Spuriam hanc vocem esse, & apud utrumque auctorem Lydion restituendum docuit ad Plin. Harduinus q. V.

DIDRACHMUM, i. n. [δίδραχμον] Nummus est duas drachmas continens, & valet tantum quantum septem solidi nostri turonici, teste Budæo. Tertull. de Præscript. cap. 11. [Apud Evangelist. Matth. c. 17. Pl. τὰ δίδραχμα, ubi æquiparatur dimidio Stateri, vel Semisiclo Hebræorum. Quanquam aliquam differentiam intercedere, ratione ponderis docet Cl. Eisenschmidius. de Pond. S. 1. C. 4. Est & nomen Ponderis, uti Drachma.

DIDŪCO, xi, ctum, [διαλαμβάνω, διαιρέω] ĕre. In diversas partes & diversa loca ducere, sive Dirimere, dividere, & distinguere. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 33. Dimittendæ plures manus, diducendique erant milites. Columel. lib. 6. cap. 2. Posthæc diductis malis, educito linguam. De bobus domandis.
Diducere & Contrahere, contraria. Cic. 4. Acad. Itaque & lumen mutari sæpe volumus, & situs earum rerum quas intuemur, & intervalla aut contrahimus, aut diducimus &c.
Comprimere & Diducere digitos, similiter contraria. Cic. in Orat. 113. Nam quum compresserat digitos, pugnumque fecerat, dialecticam ajebat ejusmodi esse: quum autem diduxerat, & manum dilataverat, palmæ illius similem eloquentiam esse dicebat.
Aciem diducere in cornua. Liv. 5.
Aquam diducere in vias. Cato cap. 155. Quum pluere incipiet, familiam cum ferreis sarculis exire oportet, & incilia aperire, aquam diducere in vias.

Assem in centum partes diducere. Hor. in Arte Poët. 326.
Argumenta diducere in digitos. Quintil. lib. 11. cap. 1. Argumenta diducet in digitos, & propositionum ac partitionum captabit leporem.
Complexus diducere. Propert. 1. 13. 19. i. e. Divellere.
Non ego complexus potui diducere nostros.
Curas. Virg. 5. Æn. 720.
Tum vero in curas animum diducitur omnes. Græca figura: ut, Mentem læsus. Servius.
Fauces immani diducit hiatu. Sil. lib. 3. de serpente quodam.
Flumina in rivos diducuntur. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Humum continuam diduxit. Ovid. 8. Met. 587.
Matrimonium diductum. Suet. in Othone, cap. 3. i. e. Diremptum.
Nubem diducere auris subitis. Cic. in Arat. 201.
Ni parte ex Aquilonis opacam pellere nubem
Cœperit, & subitis auris diduxerit Ara.
In partes contrarias diducere aliqua. Cic. 2. de Invent. 51. Atque hi quidem, & siqui ejusmodi ex proprio argumento communes loci nascentur, in contrarias partes diducentur.
Rictum diducere. Juven. 10. Sat. 230.
Risu diducere rictum auditoris. Hor. 1. Sat. 10. 7.
In species rursus hæc omnia diducuntur. Quintil. lib. 2. cap. 14.
In studia Senatum diduxerat. Tacit. 4. Hist. 16.
Summa vestem diduxit ab ora. Ovid. 3. Met. 480.
Diducere ac Deducere confunduntur sæpe in MSS. V. Drakenb. ad Sil. 15. 187. adde Ovid. 11. Met. 477. ubi leg. Carbasa diducit, i. e. Expandit.

DIDUCTIO, ōnis. f. Sen. Nat. Quæst. 2. 8. & 3. 13.

DIDUCTUS, Partic. [διειλημμένος] Cic. 3. de Orat. Rivis est diducta oratio, non fontibus.
Arva diducta a propinquis jugis. Sil. lib. 1.
Britannia diducta mundo. Claud. 8. Paneg. 17. 51.
Civitatem diductam incusabat. Tacit. 4. Ann. 17. i. e. Scissam in partes.
Colores diducti. Cels. lib. 1. cap. 8. Quantoque magis mistos, neque inter se diductos colores habet, tanto deterius. i. e. Separatos inter se.
Cornua diducta. Liv. 8. Decad. 3. Cornua exercitus intelligit.
Divisionem in digitos diductam nonnunquam Cicero leviter eludit. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Militem diductum lascivire prætendebat. Tacit. 4. Ann. 2.
Ordines diducti. Tacit. in vita Agricolæ.
Studium audientium diductum in partes. Plin. Epist. 43.
Terræ diductæ, h. e. Divisæ, apertæque. Tacit. 2. Ann. 47.
Tunica diducta. Quintil. lib. 2. cap. 15.

DIDURI, [Διδοῦροι] Populi in confinio Albaniæ, prope Labienos, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 10.

DIDYMA, Diana a Pindaro cognominata in Pythiis, illo carmine, πάρθενος χερὶ διδύμας; quod & comment. observant. Didyma vero, ut reor, quia cum Apolline ex Latona genita, δίδυμοι enim, ut infra dicetur, gemini appellantur.

DIDYMÆ, ārum. Africæ insulæ, quæ Ægypto adjacent, teste Ptolemæo lib. 4. cap. 5.

DIDYMĀON, ōnis. Armorum artifex eximius. Virg. 5. Æn. 359.
Et clypeum afferri jussit, Didymaonis artes,
Neptuni sacro Danais de poste refixum.

DIDYME, es. [διδύμη] Herba alio nomine Cynosorchis, sive testiculus canis dicta, a gemina radice nomen adepta, apud Hippocrat. V. Galeni Gloss. Hesychio diminutiva forma διδύμιον.

DIDYME, es. Insula in mari Siculo una ex Æoliis. Pompon. lib. 2.

DIDYMĒUS, [Διδυμαῖος] & DIDYMÆUS. Apollo dictus est, quod geminam speciem sui numinis præferat, illuminando formandoque Lunam. Ex uno enim fonte lucis, gemino sidere spatia diei & noctis illustrat: unde & Romani (ut inquit Macrobius 1. Saturn. cap. 17.) Solem Didymei Apollinis appellatione venerantur. Hinc dictum est

DIDYMĒUM [Διδυμαῖον] templum Apollini dicatum apud Miletum, quod prius oraculum Branchidarum (ut author est Plinius 5. 29.) appellatum est. De hoc templo sic scribit Strab. lib. 14. p. 436. Post Possidium Milesium est oraculum Apollini Didymeo sacrum apud Branchidas ad decem & octo stadia ascendenti. Id a Xerxe incensum est, quemadmodum cætera templa omnia, Ephesio excepto. Postea Milesii templum construxerunt omnium maximum, quod propter magnitudinem remansit sine tecto, variis antiquarum artium donis sumptuosissime honoratum. Meminit Suet. in Calig. C. 21.
Appian. in Syr. χρησμὸν ἐν Διδυμαίῳ γενέσθαι, non Διδυμένῳ, ubi & versum affert. H. St.

DIDYMON XYLON, [δίδυμον ξύλον] a Græcis exponitur, pro eo quod Romani Furcam vocant, veluti ex duobus modo lignis constaret: nam Didymon, Geminum dicunt. V. Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 8.

DĬDȲMUS [δίδυμος] Lat. Geminus. Nom. propr. Græcis.
Didymus, Tibicen quidam fuit, quem, ut Laërtius Diogenes refert, in adulterio deprehensum, ἐκ τοῦ ὀνόματος κρέμασθαι, i. e. Ex nomine suspendi suo, quod significat ex testiculis, dignum esse dicebat Cynicus. δίδυμοι enim Græcis etiam Testes vocantur. V. Alex. Genial. lib. 4. cap. 1. & Cæl. Antiq. lib. 4. cap. 7. Vel potius Diog. Laërt. 6. 51.
Didymus, Grammaticus, genere Alexandrinus, Cicerone & Antonio Consulibus natus, tempore Augusti Romæ profitebatur, cognomine Chalcenterus, ob studium infatigabile: sicuti a Demetrio Trœzenio, ut scribit Athenæus, dicebatur Bibliolatha, i. e. librorum oblivio, ex voluminum numerositate. Dicitur enim scripsisse libros ter mille quingentos. V. Sen. Epist. 87. & Quintil. 1. 13. Macrobius 5. Saturn. cap. 22. vocat hunc grammaticorum omnium quique sint, quique fuerint, instructissimum. Chalcenterus autem dictus est ab intestinis æreis, veluti prædurus. χαλκὸς æs, seu ferrum, & ἔντερα viscera, inde χαλκέντερος. Ex Hieronymo, Erasmo, Volaterrano, Cælio, Athenæo.
Didymus Alexandrinus, Præsul Cæsariensis, captus oculis a puero, & ob id elementorum quoque ignarus, tantum miraculum sui omnibus præbuit, ut Dialecticam quoque & Geometriam, quæ vel maxime visu indiget, perfecte didicerit. Is plura opera & nobilia conscripsit, quorum nomina recenset Hieronymus, cujus tempore floruit. Excessit annum ætatis octogesimumtertium. V. Hieronym. in Catalogo Scriptor. Eccles. & lib. 11. Hist. Eccles. cap. 7. & Hist. Tripartit. lib. 8. cap. 8.

DIECHE, [διήχη] Aristotelis interpretibus est, Qua strepitus ad auditum provehitur, quasi Personiam dixeris, quod veterina sit ac vehicularis soni. Author Cæl. Rhod. lib. 15. cap. 4.

DIECULA, V. DIES.

DIEGERTICA, [διεγερτικά] Epithalamia veteribus dicta sunt, quæ matutino tempore canebantur, sicut quæ vespere in noctem mediam recitabant, κατακοιμητικά vocabantur. Ex Cæl. Antiq. Lect. lib. 28. cap. 15.

DIELCYSTINDA, æ. [διελκυστίνδα] Ludus puerorum quum duæ inter se divisæ partes, altera alteram manibus junctis ad se retrahere contendit.

DIENSES, Populi Macedoniæ. Horum meminit Paul. de censib. In Macedonia, inquit, juris Italici sunt Dienses, &c. V. Plin. lib. 4. cap. 10. & supra in DIA.

DIERECTUS, Adj. [σταυρωθεὶς] dicitur, inquit Nonius, Crucifixus, quasi ad diem erectus. Varro Eudæmonibus, Apage in dierectum a domo nostra istam ad sanitatem. Plaut. Cas. 1. 15. Abi dierectus tuam in provinciam. Idem Capt. 3. 4. 104. Quin tu quiescis dierectum, cor meum, ac suspende te. Idem Bacch. 4. 1. 7. Festus, Dierectum dicebant per antiphrasin, volentes significare malum diem. Antiquum est. Sed Salmas. ad Capt. 3. 4. 103. Abi dierectus, idem vult esse ac ἄπαγε διαρρήκτος, i. e. διαρραγείης, &c. Cui subscribit Dacer. ad Fest. q. V.

DIES, ēi. m. & f. in sing. [ἡμέρα, ἦμαρ] in pl. vero tantum m. V. Varr. apud Charis. l. Gramm. c. de Nomine. Asconius in 2. Verr. c. 2. Dies fœminino genere tempus dicitur: & ideo diecula, breve tempus & mora. Dies horarum XII. m. gen. est: unde Hodie adverbium, quasi hoc die.
Dies nomen habet ab Jove, quem Græci Δία vocant. tradit enim Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 15. Jovem esse lucis authorem, unde & Lucetium Salii in carmine canunt, & Cretenses Δία τὴν ἡμέραν vocant. ipsi quoque Romani Diespitrem appellant, ut diei patrem. Idem quoque cap. 23. plurimis testimoniis confirmat eundem esse Jovem ac Solem, quo loco rem fusissime exequitur. V. etiam Festum in DIES, & Lex. Pitisc.
Dies, m. Martial. lib. 1. 3. 20.
Quartus dies est, in schola poetarum
Dum fabulamur. Plin. lib. 9. cap. 59. Eademque hora per aliquot dies continuos piscator enavigat.
Dies, f. pro longiori tempore. Virg. 11. Æn. 425.
Multa dies, variusque labor mutabilis ævi
Retulit in melius. Et. 2. Æn. 132. Juven. de Priamo loquens, 10. Sat. 205.
Longa dies igitur quid contulit? i. e. Quid ei longævitas profuit? Hæc Budæus, Jurisconsulti Annua, bima, trima, quadrima, die, pro Anni tempore, biennii, triennii, quadriennii usurpant. Cic. 1. Fam. 6. Et ipsa die, quæ debilitat cogitationes & inimicorum & proditorum. Confunditur tamen hæc differentia.
Dies, f. pro die horarum XII. Cic. 3. Q. frat. 17. In qua primum erat, quod antiquior dies intus fuisset adscripta literis, quam in Cæsaris.
Dies in patrio casu hodie declinat Diei; Virg. 9. Æn. 156.
— melior pars acta diei est.
Plaut. Pseud. 4. 7. 59. Diei jam multum est.
Veteres habuerunt in genitivo Dies, Die, Dii. Ut
Dies in XVI. Ennii apud Gell. 9. 14.
Postremæ longinqua dies confecerit ætas.
Testatur & Gellius se ita scriptum invenisse in Cic. pro Sext. Equites vero daturos illius dies pœnas. Addit insuper Gell. ut facile iis credat, qui scripserunt idiographum Librum Virgilii sese inspexisse, in quo ita scriptum est. 1. Georg. 208.
Libra dies somnique pares ubi fecerit horas. i. e. Libra diei sed in hodiernis exemplaribus ibi legitur Die; nulla tamen Apocope, (ut quidam volunt) Sed genitivo regulari antiquo, ut ait Serv. q. V. ut & Pierium. Sic Hor. 3. Od. 7. 4. Constantis juvenem fide. V. Bentlei Not. Et Ovid. 6. Met. 506.
Utque fide pignus dextras utriusque poposcit.
Neque ab hoc scribendi genere Auctores prosaici abhorruerunt. Sallust. Jugurth. Vix decima parte die. Sunt Codices, in quibus legas diei per ει diphthongum veluti alii habent Dii per Syncopen pro Diei, vel Dii pro Die, quia e & i indifferenter in fine usi sunt antiqui.
Dii. Sic Virg. 1. Æn. 636. Munera lætitiamque dii. In quo loco (ait Gellius 9. 14.) nihil dubium est, quin Dii scripserit pro Diei. Etsi Servius, & quidam alii Dei (scil. Bacchi) scribunt. Sed Dies Dii a veteribus declinatum est; ut Fames, fami; Acies, acii. V. plura apud Gell. in l. c.
Abl. Die, vel Diu. Sallust. Diu noctuque labora.
Dies, alius naturalis, alius civilis.
Dies naturalis, est Tempus ex oriente sole ad solis occasum. Hunc aliqui Artificialem dicunt, alii Hemisphærialem. Cujus contrarium tempus est Nox, i. e. umbra terræ: videlicet ab occasu solis usque ad ortum.
Dies civilis vocatur Tempus quod fit uno cœli circumactu, i. e. inter unum solis ortum & alium: quo & verus dies, i. e. lux & nox continetur: ut quum dicimus Aliquem dies triginta tantum vixisse: noctes etiam comprehendimus. Nox enim teste Servio, pars est diei: sed diem dicimus a parte, quam constat esse meliorem. Unde usus obtinuit ut sine noctis commemoratione, dierum numerus exprimatur. Hæc ex probis authoribus. Plinius tamen his verbis rem explicat lib. 2. cap. 77. Ipsum diem inquit, alii aliter observavere. Babylonii inter duos solis exortus: Athenienses inter duos occasus: Umbri a meridie in meridiem: vulgus omne a luce ad tenebras: Sacerdotes Romani, & qui diem definiere civilem, item Ægyptii, & Hipparchus, a media nocte in mediam. V. Macrob. 1. Saturn. cap. 3. & Gell. lib. 3. cap. 2. Plut. Quæst. Ro. 83.
Diem incipiunt Hebræi a vespere, quod tenebræ ante creatam lucem fuerunt; ut est Genes. 1. cap. quod idem olim fecisse Gallos tradit

Cæſar l. 6. de B. G. c. 18. & Germanos Cornel. Tacit. de Germ. 11. Ubi Kirchmajer. V. & Bernegger. Quæſt. in Tac. 53. ut alios, qui ibid. laudantur, omittam.

Poſt reperta Horologia Romani Diem in 24. horas partiti ſunt; ſed apud antiquiſſimos horarum nomen incognitum erat; nec in 12. Tabulis inveniuntur unquam horæ nominatæ.

Diei, i. e. Lucis, partes ex Varrone: Mane, Ortus, Meridies, Occaſus. De Diviſione Dierum. V. Cenſorin. & ejus interpr. Lindenbrog. C. 23. tum Macrob. l. c.

Dies alius judicat de alio. Plin. lib. 7. cap. 40. Iſta nimirum bona, ſi cui inter illa, hora in gaudio fuit. Ita eſt profecto: alius de alio judicat dies: & tamen ſupremus de omnibus, ideoque nullis credendum eſt.

Dies, pl. Quoties, inquit Nonius, per accuſativum caſum annos vel dies loquimur, juges annos, vel dies ſignificamus: quoties per ablativum, per intervallum, interjectis aliquibus annis vel diebus. Itaque qui optantes multis annis dicunt, multos annos melius dixerint. Plaut. Trinum. Quia ruri dum ſum ego unos ſex dies, Me abſente, &c. V. plura apud Nonium 12. 30.

Die craſtini, pro Die craſtino. Plaut. Moſt. 4. 1. 25. Hanc rem die craſtini quum herus reſciverit. Idem Men. 5. 9. 94. Mane ſane, die ſeptimi venibunt ſervi. Ita loquutos veteres docet Macrobius 1. Saturn. cap. 4. Sed nec diecraſtini, inquit, a doctiſſimo viro, ſine veterum authoritate prolatum eſt, quibus mos erat modo diequinti, modo diequinte pro adverbio copulate dicere. Cujus indicium eſt, quod ſyllaba ſecunda corripitur, quæ natura producitur, quum ſolum dicitur die. Quod autem diximus extremam iſtius vocis ſyllabam tum per e, tum per i ſcribi, conſuetum id veteribus fuit, ut his literis plerunque in fine indifferenter uterentur, ſicut Priſtine & priſtini, Proclive & proclivi. Et rurſus: Diepriſtine eodem modo dicebatur, quod ſignificabat die priſtino, i. e. priore, quod nunc pridie dicitur, converſo compoſitionis ordine, quaſi Priſtino die. Nec inficias eo, lectum apud veteres Die quarto. Sed invenitur hoc de transacto, non de futuro poſitum: Nam Cn. Matius in Mimiambis pro eo dicit, quod Nudiusquartus nos dicimus. Hoc igitur intererit, ut die quarto quidem de præterito dicamus, Die autem quarte de futuro. Hæc & plura in eandem ſententiam Macrobius. Gemina leges apud A. Gellium l. 10. C. 24. Adde Non. Marc. 2. 650. v. Proximi.

Acceſſus & defectus dierum ac noctium. V. ACCEDO.

Die decies. Plaut. Mil. 3. 2. 40.

Medio diei. Tacit. 1. Hiſt. 62. Medio diei temulentus.

Per medium diei nudus repertus eſt exercitando corpori. Tacit. 14. Ann. 59.

Pars melior diei acta. Virg. 9. Æn. 156.

Ad diem. V. AD præpoſitionem.

Ad diem pecuniam ſolvere. Cic. 16. Att. 24.

Ad hanc diem. V. AD præpoſitionem.

Ad multum diem. V. MULTUS.

Paucis diebus habebam certos homines, quibus darem literas. h. e. Ad paucos dies habiturus eram. Cic. 5. Att. 17.

Ad ſerum usque diem Vitelliani ſaxis, pilisque ſubeuntes arcebant. Tacit. 3. Hiſt. 82.

Ante diem cadere vel mori. Virg. 4. Æn. 620.

De die, pro Interdiu. Sueton. Domit. cap. 21. Lavabat de die. Curt. lib. 5. De die inibat convivia, quibus fœminæ intererant. Idem lib. 8. 5. 12. V. DE.

In diem abiit malum. Ter. Phorm. 5. 2. 16. V. in ABEO, Abire in diem.

In hanc diem. V. IN.

In diem determinare. V. IN.

In dies. V. IN.

In dies vitium creſcit. Cic. Topic. 62.

In paucos dies. V. IN.

In eum diem. V. IN.

In dies ſingulos. V. IN.

In qua die. V. IN.

In his diebus. V. IN. Ζητητέον quomodo exp. ſoleat. Deinde Aliquem dici Mori, non Illo die ſed plural. Illis diebus, videtur ineptum. Iiſdem diebus Ennecus Gevara Comes Arianenſis, vir multis artibus, & inprimis fide clarus, morbo correptus diem obit. Pontanus de bello Neapol. l. 4. 561. H. St.

In diebus pauculis. V. IN.

In diem pœnas præſentis fraudis dii reſervant. Cic. pro Cœlio 59.

Incidere in diem. V. INCIDO.

In diem vivere. V. IN.

Inter paucos dies. V. INTER.

Intra viginti dies. V. INTRA.

Dies ſine fæce. Martial. lib. 8. 14.

Hibernis objecta Notis ſpecularia puros
Admittunt ſoles, & ſine fæce diem.

Dies noctesque; vel Dies & noctes. Plaut. Rud. 2. 3. 49. Ter. Eun. 1. 2. Dies noctesque me ames, me deſideres. Cic. pro Roſc. Amer. Dies noctesque parentum pœnas a conſceleratiſſimis filiis repetant.

Noctes atque dies, i. e. Semper. Lucret. lib. 2. 12. Et Virg. 6. Æn. 127.

Diem noctemque, vel Diem ac noctem. Cic. pro Lege Agr. Qui paulo ante diem noctemque Tribunitium nomen horrebant. Idem 2. de Divin. 59. Quaſi vero quicquam interſit, mures diem ac noctem rodentes, ſcuta an cribra corroſerint.

Diei multum jam eſt, i. e. Multum diei jam præteriit. Plaut. Pſeud. 4. 7. 59. Vides jam diei multum eſſe? V. Multo die, infra.

Tela lucida diei. Lucret. lib. 1. 148.

Non radii ſolis, neque lucida tela diei.

Dies curiæ. Cic. 1. de Orat. 27. Eaque eſſet in homine jucunditas, & tantus in jocando lepos, ut dies inter eos curiæ fuiſſe videretur convivium Tuſculani. Etſi ſcio a doctiſſimis hominibus diem curiæ, diem ſenatus exponi propter gravitatem ſuperioris orationis, quo profecto ſermone non perinde uſi videntur eſſe homines illius ſeculi, tamen diem curiæ, diem quo curiales rem divinam in curia ſua faciebant, hilariterque epulabantur, accipio: mœſtus enim & triſtis ſermo inde exulabat, & inauſpicatus infauſtusque habebatur, & a re divina alienus. De ſacris autem curialium & epulis vide apud Dionyſium lib. 2. Hæc ex Turnebo; apud quem plura. In eandem ſententiam concedit Lambinus.

Quinquennii die, pro Quinto anno. Proculus in l. Atilicinus. D. de Pactis dotalibus, Quum inter virum & uxorem pactum conventum ante nuptias factum eſſet, ut quibus diebus dos data eſſet, iisdem divortio facto redderetur: poſt quinquennium quam nuptiæ factæ ſunt, uxor viro dotem dedit. divortio, quæro utrum quinquennii die vir uxori dotem reddet, an ſtatuto legibus tempore?

Annua, bima, trima, quadrima die, quinto anno promittere aliquid reddere. Alfenus in l. Aliud. D. de Pactis dotalibus, Aliud eſt ſi pater pro filia dotem promiſit, ut annua, bima, trima, quadrima die, quinto anno a ſe redderetur, &c. Conf. Vallam 4. 80.

Almus dies. Virg. 8. Ecl. 17. V. ALMUS.

Anguſta dies. Stat. 1. Theb. 56.

Annua dies. V. ANNUUS.

Antiqua dies. V. ANTIQUUS.

Anteacta dies. Lucret. lib. 1. 234.

Aprica dies. Valer. 1. Argon. 844. V. APRICUS.

Atra dies, i. e. Infauſta. Virg. 6. Æn. 429. V. ATER.

Auſtrinus dies. V. AUSTER.

Benignus dies. Stat. 5. Sylv. 1. 22.

Bonus, Felix. Hor. 3. Od. 21. 6.

Brevior. Virg. 1. Georg. 312.

Cæco die emere aliquid. V. CÆCUS.

Calidus. Claud. 2. in Pr. Conſ. Stil. 257.

Candida. Lucan. ad Piſon.

Celeberrimus. V. CELEBRIS.

Centeſimus. V. CENTESIMUS.

Certa. V. CERTUS.

Clara. Virg. 5. Æn. 43.

Comperendini dies, quibus Vadimonium liceret dicere. Macrob. 1. Saturn. 16.

Compitalitius. V. COMPITUM.

Continuus. Claud. in Sec. Conſ. Stil. 190.

Craſtinus. V. CRAS.

Criticus. V. CRITICUS.

Cupitus dies, Optatus. Sen. Hippol. 7.

Damnoſa dies. Horat. 3. Od. 6. 45.

Dura dies. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 1.

Exemptiles dies. Cic. 3. Verr.

Extremo jam die ſua quisque in tentoria dilaberetur. Tacit. Hiſt. 3.

Feriatus dies. V. Feriatus, In FERIÆ.

Feſtæ licentiæ dies. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Feſtus dies, vel Feſta dies. Hor. 3. Od. 8. 1. Ovid. 1. Faſt. Tacit. 13. Ann. 41.

Formoſi dies. Ovid. 15. Epiſt. 124.

Geniales. Juven. 4. Sat. 67.

Hilares. Juven. 15. Sat. 41.

Hodiernus dies. Cic. 3. de Orat. 78. Et 3. in Catil. 20. In qua locutione pleonaſmus eſt.

Hoſtilis, Inimica, noxia. Stat. 2. Sylv. 1. 55.

Immotus & ſerenus dies, i. e. Quietus a vento. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum.

Impetrabiles. V. IMPETRO.

Incertus dies. Columel. lib. 11. cap. 2. Idibus Novembris dies incertus, ſæpius tamen placidus.

Infeſtæ. Lucret. lib. 3. 912.

Innubis. Sen. OEth. 4.

Inquietus ventis dies. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum.

Inſtauratitiæ dies. V. INSTAURO.

Jucunda. Valer. 7. Argon. 336.

Juſti dies dicebantur triginta, quum exercitus eſſet imperatus, & vexillum in arce poſitum. Feſtus. [De hoc ritu plura Lipſ. de Milit. Ro. l. 1. Dial. 3. Adde Fragm. Actorum Diurnor. populi, a Grævio ad Suet. Jul. C. 20. allat.

Labens. Virg. 4. Æn. 77.

Lætus. Virg. 1. Æn. 732.

Laxa. V. LAXUS.

Legitimi dies. V. LEX.

Lepidus dies. V. LEPIDUS.

Longa dies. pro Æſtiva. Virg. 2. Georg. 201. Aliter Hor. 1. Epiſt. 1. 20.

Ut nox longa, quibus mentitur amica, diesque
Longa videtur opus debentibus.

Lucidus dies. Sen. Hippol. 10. & 4.

Luculentus dies. V. LUCULENTUS.

Luſtricus dies. Suet. in Neron. cap. 6. Ejusdem futuræ infelicitatis, ſignum evidens die luſtrico extitit. i. e. Quo luſtrum fiebat. [Imo V. LUSTRICUS.

Medius dies, Meridies. Ovid. 15. Met. 309.

Medium diem pro Plaga meridionali dixit Virg. 3. Georg. 303.

Et ſtabula a ventis hyberno opponere ſoli,
Ad medium converſa diem.

Mœſtus dies. Sen. Troad. 4.

Multo denique die. V. MULTUS.

Multo adhuc die, vallum ingreſſus. Tacit. 2. Hiſt. 44.

Natalis dies. Ovid. 1. de Arte Am. 405.

Nefaſtus dies. Hor. 2. Od. 13. 1.

Negotioſi dies. Tacit. 13. Ann. 41. C. Caſſius, ſi pro benignitate fortunæ diis grates agerentur, ne totum quidem annum ſupplicationibus ſufficere diſſeruit; eoque oportere dividi ſacros, & negotioſos dies, quis divina colerentur, & humana non impedirent.

Nitidus. Sen. Hippol. 11.

Nivalis. Hor. 2. Sat. 6. 25. V. NIX.

Nuptialis. Sen. Medea 12.

Operarius. V. OPERARIUS.

Otioſus. V. OTIOSUS.

Pandicularis. V. PANDICULOR.

Paren-

Parentalis. Ovid. 2. Faſt. 548.
Pecuniarum dies. Columel. lib. 1. cap. 7. Sed nec dominus in unaquaque re cui colonum obligaverit, tenax eſſe juris ſui debet, ſicut in diebus pecuniarum, ut lignis & cæteris parvis acceſſionibus exigendis.
Perendinus. V. PERENDINUS.
Perexiguus. V. PEREXIGUUS.
Placidus. Ovid. 11. Met. 745.
Poſtero Iduum die redeuntem a cœna Othonem, &c. Tacit. 1. Hiſt.
Præceps dies. Senat. Agam. 6.
Præcipiti jam die, Livius elegantiſſime dixit lib. 4. Decad. 1. quo modo Curtius vocat Præcipitem ſenectutem. V. PRÆCEPS & PRÆCIPITO.
Præliares dies appellantur, quibus fas eſt hoſtem bello laceſſere. Erant enim quædam feriæ publicæ, quibus nefas fuit id facere. Feſtus.
Primus quæſtionis dies contemptus. Tacit. 15. Ann. 57.
Profeſti dies. Hor. 2. Od. 3. 144.
Proximis ſuperioribus diebus. Cic. 2. de Nat. Deor.
Pudibunda dies. Stat. 5. Theb. 296. i. e. Rubicunda, quod qui pudore ſuffunduntur, erubeſcant.
Pulchra dies. Hor. 1. Od. 36. 10. Et, Pulcher dies in ea ſignificatione, apud eund. 4. Od. 4. 40.
Purpureus dies. Sen. OEth. 14.
Ratio dierum. Cic. 8. Att.
Sacer dies. Hor. 2. Od. 12. 19. Tacit. 13. Ann. 41.
Sacrifici dies. Ovid. 13. Met. 590.
Sæva dies animi. Stat. 1. Theb. 10. Lux conſcientiæ atque furiarum. Sua enim facinora, conſcientia arguente, ſemper cernebat. Lactantius.
Salvus & compoſitus dies. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum.
Senecta dies. Plin. lib. 2. cap. ult.
Sicci dies, Æſtivi. Hor. 3. Od. 29. 20.

— jam Procyon furit,
Et ſtella veſani leonis,
Sole dies referente ſiccos.

Solidus dies, Integer & perfectus. Stat. 4. Sylv. 3. 36.

At nunc quæ ſolidum diem terebat,
Horarum via facta vix duarum.

Partem ſolido demere de die. Hor. 1. Od. 1. 20.
Stati dies. Tacit. 4. Hiſt. 81. Status porro dies vocatur, qui judicii cauſa eſt conſtitutus cum peregrino. Plaut. Curcul. 1. 1. 5. Si ſtatus, condictus cum hoſte intercedit dies. Feſtus.
Summa dies. Virg. 2. Æn. 324.

Venit ſumma dies, & ineluctabile tempus
Dardaniæ: fuimus Troes, &c.

Suprema dies. Hor. 1. Od. 13. 20.
Tarda dies. Ovid. 15. Met. 868.
Tepidi & inſolati dies. V. INSOLO, as.
Volucris dies. Hor. 3. Od. 28. 6.
Abit dies. Cic. 11. Fam.
Abſcondit nubes diem pulvere. Sen. 2. Theb.
Abſumere diem. V. ABSUMO.
Abſumere & decipere diem. Ovid. 4. Triſt. 10. 114.
Abſumpta dies querelis. Sil. lib. 13.
Adimere diem. V. ADIMO.
Adeſt dies. V. ADSUM.
Admittere diem. V. ADMITTO.
Affert dies, & hora potius, niſi proviſum eſt, magnas ſæpe clades. Cic. in Tuſc.
Adſcribere diem. Cic. 3. Fam. 23.
Agere, vel Agitare diem. V. AGO.
Agitare dies feſtos. Virg. 2. Georg. 527.
Amittere diem. Stat. 8. Theb. 422.
Aperire diem. V. APERIO.
Proximus dies faciem victoriæ latius aperuit. Tacit. in Vita Agric. 38.
Appetebat judicii dies. V. APPETO.
Auferre diem. Cic. Siquem tibi item unum alterumve diem abſtulerit.
Cedunt dies. V. CEDO.
Celebrare dies. V. CELEBRO.
Commutare diem. Cic. ad Q. frat.
Componere diem. V. COMPONO.
Condere diem in collibus. Hor. 4. Od. 5. 29. Finire, explere. Acron.
Conficere diem. V. CONFICIO.
Conſerere diem nocti. Ovid. 3. Amor. 6. 10.
Contactus religione dies. V. CONTINGO.
Conterere diem verbis. Sen. Troad. 8. V. CONTERO.
Conſtituere in diem, & diem alicui rei. V. CONSTITUO.
Conſumere diem. Sulpic. Cic. 4. Fam. 12. Quum ab Epidauro Piræeum navi advectus eſſem, ibi Marcellum collegam noſtrum conveni, eumque diem ibi conſumpſi, ut cum eo eſſem.
Conſumere totum diem in vino. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Conſumpta dies epulis. Stat. 2. Achil. 251.
Creſcit dies. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum. Horti proximam partem umbra ſua temperat: quæ ut dies crevit decrevitque, modo brevior, modo longior cadit.
Decedens dies. Virg. 4. Georg. 466.
Decreſcente die. V. DECRESCO.
Dedo tibi hunc diem. V. DEDO.
Deducere dies. V. DEDUCO.
Degere diem. Ter. Adel. 4. 1. 6.
Deſtinare diem. Cic. 3. Off. 45.
Detinere diem ſermone. Ovid. 1. Met. 682.
Dicere diem alicui propter injurias. Cic. Div. in Verr. C. 21. Nuper Cn. Domitium ſcimus Decimo Silano diem dixiſſe propter unius hominis Egritomari paterni amici, atque hoſpitis injurias. V. DICO, is.
Dicere diem operi. Cic. 1. Verr. 149. Opus in acceptum retulit quadriennio poſt, quam diem operi dixerat.
Differre diem. Cic. 2. Verr.
Diffindere diem. Liv. 9. Ulp. l. 2. D. Si quis cautionibus.
Diſcernere diem noctemque. Virg. 3. Æn. 201.
Diſperſit diem in undas Phœbus. Valer. 2. Argon. 76. i. e. Lucem reduxit.

Dare diem alicui. Cic. 3. de Nat. Deor. 95. Sed quoniam adveſperaſcit, dabis nobis diem aliquem ut contra iſta dicamus.
Dare liberum diem alicui. Sen. Thyeſt. 1.
Donare diem imbellem Lyæo. Sil. lib. 11.
Ducit diem Lucifer. Virg. 2. Æn. 802.
Ducere diem ſomno. Sen. Thyeſt. 5. h. e. Totum diem dormire.
Effluunt optimi dies vitæ. Sen. Hippol. 450.
Eripiunt nubes diem ex oculis. Virg. 1. Æn. 92.
Eximere diem. Cic. 2. Q. frat. 10. Cato concionatus eſt comitia haberi non ſiturum, ſi ſibi cum populo dies agendi eſſent exempti. V. EXIMO.
Exoritur dies. Lucan. lib. 1. 233.
Expectare diem ex die. Cic. 7. Att. ult. Tibi autem crebro ad me ſcribenti de ejus officio, nihil reſcripſi, quod diem ex die expectabam ut ſtatuerem quid eſſet faciendum.
Expectata dies aderat. Virg. 5. Æn.
Explevit ſupremum diem. Tacit. 1. Ann. 6.
Extrahere diem. Cæſ. 1. de B. C. 32. Catone priſtina conſuetudine, dicendi mora, diem extrahente.
Facere nobilem diem. Sen. OEth. 11.
Feſtinata dies fatis, i. e. Mors præmatura. Lucan. lib. 5. 660.
Finire extremum diem. Sen. OEth. 9.
Flexo in veſperam die, apud Tacit. 1. Ann. 16. Huc pertinet ſolennis illa Livii locutio, pro Cœpta nocte, Primis tenebris.
Fœdare diem nube. Claud. 1. de Rapt. Proſerp.
Fuſcare diem nube. Valer. 1. Argon. 396.
Honoratus dies. Claud. 5. Paneg. 24. 79.
Illuxit dies. Sen. OEth. 1.
Illuxit lætiſſimus dies civitati. Cic. ad Brut. 15.
Impendere diem in re aliqua. Sen. Herc. 1.

In cujus ortu mundus impendit diem.

Impertire diem feſtum. V. IMPERTIO.
Implere diem longis ſermonibus. Ovid. 7. Met. 662.
Inceſtare diem. Stat. 11. Theb. 120.
Inclinat dies. V. INCLINO.
Incurrere diem. V. INCURRO.
Induere diem. Tacit. 5. Ann. Qualem diem Tiberius induiſſet.
Indicere diem pugnæ. V. INDICO.
Infanda dies. Virg. 2. Æn. 132.
Infecere diem volumina nigri fumi. Ovid. 13. Met. 602.
Inſequens dies. V. INSEQUOR.
Inſolati dies. V. INSOLO.
Inſtare diem. Cic. 2. de Invent.
Inſtaurare diem donis, vel ludis, vel voluptatibus. Virg. 4. Æn. 63.
Interceſſit dies, vel nox. V. INTERCEDO.
Interciſa dies. Claud. 5. Paneg. V. INTERCIDO.
Interjectis paucis diebus. V. INTERJICIO.
Intermittere diem. V. INTERMITTO.
Intercalares dies interponere menſibus. V. INTERPONO.
Interpoſitis aliquot diebus. V. INTERPONO.
Involvēre nimbi diem. Virg. 3. Æn. 198.
Lacerare diem. V. LACERO.
Lapſis paucis diebus. V. LABOR.
Memoranda dies. Stat. 1. Sylv. 3. 13.
Miſeranda dies. Sen. Octav. 3.
Morari diem. Virg. 5. Æn. 766.
Obducere diem. V. OBDUCO.
Obire diem aliquem. V. OBEO.
Obrepit dies. V. OBREPO.
Obtigit dies. V. OBTINGIT.
Onerare diem commoditatibus. V. ONERO.
Optata dies. Ovid. 2. Epiſt. 43.
Orta dies. Virg. 7. Æn. 149.
Pallet dies. Lucan. lib. 7.
Pandere diem diſcuſſa nube, dicitur ſol. Sen. OEth. 13.
Pati ſævum diem. Valer. 8. Argon.
Permittere diem precibus alicujus. Stat. 4. Sylv. 1. 30.
Ponere diem in aliqua re facienda. Cic. de Clar. Orat. 87.
Poſtulare diem in Siciliam inquirendi. Cic. Act. in Verr. 6. Quum ego diem in Siciliam inquirendi perexiguam poſtulaviſſem.
Præcipitante in occaſum die. Tacit. 3. Hiſt. 86. Legitur & Præcipiti.
Præfinire diem. Cic. Fam. 37.
Premitur dies vicina nocte, i. e. Veſperaſcit. Sen. OEdip. 12.
Proceſſit dies. Virg. 3. Æn. 356.

Jamque dies, alterque dies proceſſit, & auræ Vela vocant &c.

Producere diem in 4. Idus Feb. Cic. 2. Q. frat. 7. Dixit Marcellus a me rogatus: honeſte diſceſſimus: producta dies eſt in quartum Idus Februarii.
Proferre diem. Cic. 13. Att. 14.
Projicere diem, eſt Mori, apud Stat. 2. Theb. 658.
Prolatare diem. Salluſt. in Catil. C. 43. Illos dubitando, & dies prolatando magnas opportunitates corrumpere.
Promiſſa dies aderat. Virg. 9. Æn. 107.
Promit ſol diem curru & celat. Hor. in Carm. Secul. 9.
Prorogare diem. Cic. 1. Verr. 98.
Raptus a ſole dies, i. e. Obſcurus & tenebricoſus. Stat. 5. Theb. 364.
Reducit aurora diem. Virg. 1. Georg. 249.
Refert ſol diem, conditque relatum. Virg. 1. Georg. 458.
Reluxit dies cæco. Tacit. 4. Hiſt. 81.
Renatus dies. Sen. OEth. 7.
Reſerata dies, id eſt, Aperta. Nox enim diem claudit. Stat. 5. Theb. 479.
Statuere laxam diem. Cic. 6. Att. 1. Diem ſtatuo ſatis laxam, quam ante ſi ſolverint, dico me centeſimas ducturum: ſi non ſolverint, ex pactione.
Dies eorum eſt. Cic. 8. Att. Reſpondit, &c. alios non ſolvere, aliorum diem nondum eſſe. In his exemplis eſt Dies ſolutionis.
Sumere diem. Cic. 7. Fam. 24.
Surgens dies. Virg. 3. Georg. 400.

Surgens in medium, Meridies. Lucan. lib. 4. 115.
— donec decreſceret umbra
In medium ſurgente die. h. e. Sole attollente ſe in medium cœli. Usque ad meridiem; quo tempore breviores ſunt umbræ.
Surripere diem. V. SURRIPIO.
Suſtinere extremum diem fati. Ovid. 1. Epiſt. 114.
Terere diem queſtu. Sen. Herc. 633.
Tollere diem. Diem tollere, putat Budæus idem eſſe quod Diem eximere, ſeu extrahere. V. Diem dicendo eximere, In EXIMO. Cic. 3. de Legib. C. 18. Senatori juſſa tria ſunt. ut adſit: nam gravitatem res habet, quum frequens ordo eſt. ut loco dicat: id eſt rogatus. ut modo: ne ſit infinitus. Nam brevitas non modo Senatoris, ſed etiam oratoris magna laus eſt in ſententia. Nec eſt unquam longa oratione utendum, niſi aut ſpectante (al. peccante) Senatu (quod fit ambitione ſæpiſſime) nullo magiſtratu adjuvante, tolli diem utile eſt: aut quum tanta cauſa eſt, ut opus ſit oratoris copia vel ad hortandum, vel ad docendum.
Truditur dies die. Hor. 2. Od. 18. 5.
Vendere die. Cato de R. R. Die lanam & agnos vendat. Die, i. e. Quo tempore bene iſta vendi poſſunt. Non enim veretur Cato ne noctu id fiat, ſed præcipit ut tempore vendat: ut certo idoneoque tempore commode potius vendantur quam incommode & alieno tempore: ita plus quæſtus erit, quam ſi vendat in vilitate. Hæc Turnebus.
Venire in diem, pro Naſci, ſive In lucem prodire dixit Solinus cap. 4. Quod excïſus utero in diem venerat, primus Romanorum Cæſar dictus eſt.
Venit dies. Catul. in Epithal. Juliæ 59. 88.
— nequa fœmina pulchrior
Clarum ab Oceano diem
Viderit venientem.
Vergens dies in noctem. Sen. Thyeſt. 9.
Veſperaſcente die, ſitim hauſtu gelidæ aquæ ſedavit. Tacit. 2. Hiſt. 34.
Videre diem. Cic. 14. Fam.
Violare diem flatu. Claud. 1. in Ruff. 63.
Umbrare diem telis. Claud. 2. in Ruff. 122.
Dies atri dicebantur, Quibus legiones educere, aut acies cum hoſtibus committere, vel quicquam Reip. agere, religio non ſiniebat. Alex. ab Alex. Genial. Dier. lib. 2. cap. 5.
De ſuperſtitioſa obſervatione dierum apud Rom. vett. aliasque gentes V. Plutarch. Camill. p. 138. item in Quæſt. Rom. 25. & Dionyſ. Halicarnaſſ. Præcept. Rhet. p. 83. E junioribus Caſaub. ad Suet. Aug. cap. 92. item in Append. in Othon. cap. 6. & ſummatim Lex. Pitiſc.
Dies legitimi, ut Budæus author eſt, vocantur, quos nunc Dilationes ordinarias appellant. Dies autem legitimi, ſecundum Aſconium, dabantur viginti ad accuſandum, totidemque defenſori ad reſpondendum.
Dierum judicialium, i. e. Certorum, meminit quoque Capitol. in M. Anton. Philoſ. [Imo Judiciariorum. Videtur enim locus hic eſſe C. 10. Faſtis dies judiciarios addidit; ita ut CCXXX. dies annuos rebus agendis, litibusque diſceptandis conſtitueret.
Diem actionis cedere dicitur, cum Id quod in pactum deductum eſt, cœpit deberi: etiamſi nondum agi poſſit, ut quod debetur, præſtetur. Diem vero venire, eſt, quando res incipit perfecte deberi, obligatione, actioneque efficaciter, & vere orta. V. Alciat. ad l. 213. de V. S. Duaren. ad l. 3. de Legat. & Fid. Com. p. m. 482.
Dies actionis exiit, pro Finitum eſt tempus actioni præſcriptum. Paul. in l. Sciendum. D. ex quib. cauſ. major.
Dies aut feſti ſunt, aut profeſti, aut interciſi. Feſti diis dicati ſunt, Profeſti hominibus, ob adminiſtrandam rem privatam, publicamque conceſſi. Interciſi deorum hominumque communes ſunt. Feſtis inſunt ſacrificia, ludi, epulæ, feriæ. Profeſtis, faſti, comitiales, comperendini, ſtati, præliares. Interciſi, in ſe, non in alia dividuntur. Illorum enim dierum quibusdam horis fas eſt, quibusdam fas non eſt jus dicere. Faſti dies ſunt, quibus licet fari Prætori tria verba, Do, dico, addico. His contrarii ſunt Nefaſti. Comitiales ſunt, quibus cum populo agi licet. Et faſtis quidem lege agi poteſt, cum populo non poteſt: comitialibus utrunque poteſt. Comperendini, quibus vadimonium licet dicere. Stati, qui judicii cauſa cum peregrino inſtituuntur. Macrob. lib. Saturn. 1. cap. 16. V. Lex. Pitiſc.
DIESCIT, Dies fit: ſicut Nocteſcit, nox fit; quibus ſolum utimur in tertiis perſonis abſolute, & imperſonaliter. Veteres malunt Luceſcit, Diluceſcit, &c. V. Barth. ad Gu. Briton. p. 495. Rejicit Voſſ. de vit. Serm. 4. 6. p. 704.
DIETIM, Adv. pro Quotidie vel In ſingulos dies. Barbarum cenſetur Voſſio ibid. 1. 21. p. 108.
DIECŬLA, dimin. [ἡμερίδιον] Breve tempus & mora, inquit Aſconius. Plaut. Pſeud. 1. 5. 88. Ter. And. 4. 2. 27.
Eho tu impudens, non ſatis habes quod tibi dieculam addo?
Ubi Donatus, Dieculam, horam. & eſt ὑπερθεσμός, dieculam, i. e. tempuſculum. & ſumitur ab eo quod eſt Hæc dies.
Diecula, Mora, & quaſi Parva dies. Cic. 5. Att. 21. ſub fin. Commemorat quid olim mali C. Julius fecerit, quum dieculam duxerit, nunquam Reſp. plus. V. Græv. ad h. l.
DIESPĬTER, [ἡμεροπατὴρ] dicitur Jupiter, i. e. Diei pater, ut ait Varro lib. 4. de L. L. 10. & 8. 46. Serv. ad Æn. 9. 570.
Dieſpiter igni coruſco nubila dividens. Hor. 1. Od. 34. 5. Hoc cognomen Plutoni tribuit Iſidorus 8. 11. & Lactant. 1. 14. V. JUPPITER.
DIĀLIS, e, Unius diei. Unde jocus ap. Macrob. 7. Saturn. 3. Tullii in Conſulem qui uno tantum die Conſulatum peregit: Solent, inquit, eſſe Flamines diales, modo Conſules diales habemus. Conf. ſupra DIALIS.
DIURNUS, Adj. [ἡμερινός] Quod in die fit. Cic. de Senect. 82. An cenſes (ut de meipſo aliquid more ſenum glorier) me tantos labores diurnos, nocturnosque domi, militiæque ſuſcepturum fuiſſe, &c.
Aqua diurna & nocturna. Paulus in princ. leg. Si prius. D. de aqua pluvia arcend.
Quies diurna & nocturna. Cic. 2. de Lege Agr. 9. Verſantur enim Quirites in animo meo multæ & graves cogitationes, quæ mihi nullam partem neque diurnæ neque nocturnæ quietis impartiunt.
Diurna ſtella. Plaut. Men. 1. 2. 62. Inde usque ad diurnam ſtellam craſtinam potabimus.
Spatium diurnum & nocturnum. Cic. 1. de Invent. 39.
Acta urbis diurna. Tacit. 13. Ann. 31.
Scriptura actorum diurna. Tacit. 3. Ann. 3. Non apud authores rerum, non diurna actorum ſcriptura reperio.
Diurni commentarii, pro Libro, in quo ſingulorum dierum rationes deſcribuntur. Suet. in Aug. cap. 64.
Diurnum, i. ſubſt. Idem in Claud. cap. 41. extr. Extat talis ſcriptura, in plerisque libris, ac diurnis, titulisque operum. Juven. 6. Sat. 483. Longi relegit transverſa diurni.
Diurna Populi Romani per provincias, per exercitus curatius leguntur, ut noſcatur quid Thraſea non fecerit. Tacit. 16. Ann. 22. Hic ponitur per ellipſin, pro Actis diurnis Urbis. V. ACTA poſt AGO.
Diurnum dicitur etiam Quod ſervis in diem dabatur demenſum. Sen. Epiſt. 80. Diurnum accipit, in centunculo dormit. V. DIARIUM.
DIURNĀLIS, e. Gloſſ. Lat. Gr. ἡμερήσιος.
DIURNARIUS, ii. m. Theod. Cod. 8. 4. Subſcribendarii, Tabularii, Diurnarii, &c.
DIESIS, [δίεσις] Perfuſio, percolatio.
Eſt etiam verbum muſicum: ſignificat enim Quum ſonus primum ſenſu percipi poteſt principiumque eſt muſicis & elementum, ut punctum Geometris & monas Arithmeticis. Ariſt. 6. Metaph. Bud. Vitruv. 5. 3. & 4. Mart. Capell. 9. p. 315. 316.
DIETERIS, [διετία] Tempus duorum annorum, ſicut Trieteris, trium annorum, vel certe (ut eleganter docet Cenſorinus cap 18.) quod tertio quoque anno recurrit. Nam apud veteres Trieteris conſtabat ex quinque & viginti menſibus, h. e. ex duobus annis, quorum alter duodecim habebat menſes, alter tredecim. Sic etiam Penteteris dicitur tempus hoc duplicatum, h. e. quadriennii ſpatium: ita dictum, quod quinto quoque anno recurrat.
DIETHUSA, [Διέθουσα] Inſula eſt Thraciæ adjacens, non procul a Cherroneſo, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 12.
DIEUCHES, Medici nomen, Plin. lib. 20. cap. 5.
DIU, & DIUTINUS, & DIUTURNUS. V. ſuo ordine in DIU.
DIUS, pro Dies antique. Plaut. Merc. 5. 2. 21. Non concedam, neque quieſcam usquam noctu, neque inter dius. Citat & Nonius 2. 230. Diu pro Die ex Titinnio & Plaut. Negat vero a recto caſu Dius eſſe Scalig. ad Feſt. v. Dium. V. INTERDIU.

D I F

DIFFĀMO, [διαφημίζω] āre. Tacit. 15. Ann. 49. A Nerone probroſo carmine diffamatus, contumelias ultum ibat.
Adulterium diffamatum. Ovid. 4. Met. 236.
In bonam partem. Auguſt. uſus eſt de Moribus Eccleſ. Cathol. cap. 14. de Deo loquens: Quanto melius atque diffuſius diffamatur, tanto diligitur & amatur ardentius. V. DEFAMO.
DIFFAMATIO, onis. f. Violatio famæ. Auguſtin. Quæſt. vet. Teſt.
DIFFAMATOR, oris. m. in Cod.
DIFFAMIA, æ. f. Damnum famæ. Auguſt. l. c.
DIFFARREATIO, Sacrificii genus, quod apud antiquos inter virum & uxorem fiebat, quaſi Diſſolutio: dicta Diffarreatio, quia fiebat farreo libo adhibito. Hujus contrarium eſt Confarreatio. Feſtus. conf. Lex. Pitiſc.
DIFFERCIO, ſi, tum, [πλήθω] īre. a ſimplici Farcire; Implere ſignificat. Hor. 1. Epiſt. 6. 158.
Differtum tranſire forum. Idem 1. Sat. 5. 4.
Odoribus differtum corpus conditur. Tacit. 16. Ann. 6. 3. De Poppæa.
DIFFĔRO, diſtŭli, dilātum, [διαφέρω] differre. In diverſas partes ferre. Plaut. Rud. 2. 3. 39. Nos cum ſcapha tempeſtas dextroverſum differt.
Differre, pro Diducere. Hor. Epod 10. 6.
Niger rudentes Eurus, inverſo mari,
Fractosque remos differat. h. e. Ceſſare faciat. Acron. Non male tamen expoſueris, huc illuc disjiciat, diſſipet, in diverſas partes ferat.
Aquilo differt nubila. Virg. 3. Georg. 197. Id eſt, Diſſipat. Servius.
Differre, pro Diſtrahere, huc illuc ferre. Hor. Epod. 5. 99.
Poſt inſepulta membra different lupi,
Et Eſquilinæ alites.
Caſtra in plano ſita, vi fluminis differebantur, h. e. jactabantur. Tacit. 5. Hiſt. 23. extr.
Differre, [μεταφέρω] pro Auferre, extrahere, & alio transferre. Varro 1. de R. R. cap. 4. Cythiſum ſeritur in terra bene ſubacta, tanquam ſemen braſſicæ: inde differtur, & in ſeſquipedem ponitur. Columel. lib. 11. cap. ult. Rutam Autumno ſemine ſatam, menſe Martio differre oportet in apricum, & cinerem aggerare, runcarique donec convaleſcat. Differre, i. e. Transplantare. Paulo poſt, Beta, florente Punico malo, ſemine obruitur, & ſimul atque quinque foliorum eſt, ut braſſica, differtur; æſtate, ſi riguus eſt hortus, at ſi ſiccaneus, autumno, cum jam pluviæ inceſſerint, diſponi debebit.
Differre ulmos in verſum, pro In ordinem mittere vel ponere. Virg. 4. Georg. 144.
Ille etiam ſeras in verſum diſtulit ulmos. hoc eſt, Tranſtulit. Servius.
Differre aliquem, Diſturbare, & in diverſum ferre, inquit Donatus. Ter. And. 2. 4. 5. Orationem ſperat inveniſſe ſe, qua differat te. Plaut. Pſeud. 1. 3. 125. Jam ego te differam dictis meis.
Variis rumoribus aliquid differre. Tacit. 1. Ann. 4. 2. Pars multo maxima imminenteis dominos variis rumoribus differebant.
Differre rumorem, [διαφημίζειν] pro Divulgare, inquit Donatus. Ter. in prol. Heaut. 15. Nam quod rumores diſtulerunt malevoli, &c. Remittit h. l. ad marginem Theſauri Pariſ. H. St.
Differre famam aliquam alicui. Plaut. Trin. 3. 2. 63.
— nolo ego mihi te
Tam proſpicere, qui meam egeſtatem leves: ſed ut inops
Infamisve ſim, ne mihi hanc famam differant, me
Germanam meam ſororem in concubinatum tibi ſine dote
Dediſſe magis, quam in matrimonium.
Differre, Diſtare [διαφέρειν]: cui contrarium eſt Idem eſſe. Varie autem conſtruitur.
Differunt inter ſe, & Copulata ſunt, contraria. Cic. 4. Tuſc. 4. Hæc quæ dico, cogitatione quidem inter ſe differunt, re vero copulata ſunt.

Differre, & idem esse, contraria. Cic. 1. de Invent. 40. Quare quum genere idem sit, fit aliud quod parte quadam & specie, ut diximus, differat.
Differre, & Similes esse, contraria. Cic. 2. de Orat. 94. Itaque & illi Theopompi, Ephori, Phylisti, Naucratæ, multique alii naturis differunt: voluntate autem similes sunt inter sese.
Distare & differre. Cic. Topic. 34. Quanquam enim vocabula prope idem valere videantur: tamen quia res differebant, nomina rerum distare voluerunt.
Interesse & differre. Cic. 3. de Orat. 195. Mirabile est, quum plurimum in faciendo intersit inter doctum & rudem, quam non multum differat in judicando.
Differre a. Plaut. Trucul. 3. 2. 18. Cic. pro Cæcin. 39. Qui hoc ab illo differt? Sic Differre plurimum a bestiis, Cic. 2. de Fin.
A cæteris differt robore. Plin. in quadam Epist. Sic Differre vestitu ab aliquo. Cic. 8. Philipp. 32. Et sine Præpositione, ut Conchæ conchis differunt. Plin. 9. 35.
In candore differunt. Plin. lib. 9. cap. 35.
Inter se differunt. Cic. 3. Verr. Ea res, quam ego dico, & ea quam tu fecisti, inter se genere injuriæ, non magnitudine pecuniæ differat. Idem 3. de Fin. 33. Sed eorum definitiones paulum oppido inter se differunt. Cæs. 1. Bell. Gall. 1. Hi omnes lingua, institutis, legibus inter se differunt.
Inter locum & locum multa plurimum differunt. Cic. de Fato 7. Inter locorum naturas quantum intersit videmus, alios esse salubres, alios esse pestilentes, in aliis pituitosos, & quasi redundantes, in aliis excitatos atque aridos, multaque sunt alia quæ inter locum & locum plurimum differant.
Nihil, aut non fere multum differunt ætates vestræ. Cic. de Clar. Orat. 150.
Nominibus differre. Cic. 1. Acad.
Paulum differre. V. PAULUM.
Paulum pedibus simiæ differunt. Plin. lib. 11. cap. 44.
Res cum re differt. Cic. 2. de Invent. 51. Deinde quid res cum re differat, demonstrabitur, ut non idem videatur de utraque existimari oportere.
Titulo differre. Ovid. 1. de Ponto 1. 17.
 Rebus idem, titulo differt.
Differre, [ἀναβάλλειν, ὑπερθέσθαι] Prorogare, & spatium temporis extendere vel potius in aliud tempus remittere. Martial. lib. 10. 44.
 Gaudia tu differs, at non & stamina differt Atropos.
Differre & procrastinare. Cic. pro Rosc. Amer. 26. Primo rem differre quotidie ac procrastinare isti cœperunt.
Differre & reservare. Cic. 2. Q. frat. 9. Sed cætera (ut scribis) præsenti sermoni reserventur: hoc tamen non queo differre.
Ad aliquod tempus aliquid differre. Cic. in Vatin. 28. Tua fraus, tuum maleficium, tuum scelus illud est, te id quod promulgasses misericordiæ nomine, ad crudelitatis tempus distulisse.
In annum differre aliquid. Hor. 1. Epist. 2. 39.
 — differs curandi tempus in annum.
Differre in posterum diem, in aliud tempus, in mensem. Cæs. 7. Bell. Gall. 11. Martial. lib. 7. 94. Cic. 10. Fam. 12. & lib. 5. 12. Differre aliquem. Martial. lib. 13. 55. De Petasone.
 Musteus est: propera, charos nec differ amicos. q. d. Dum recens est petaso, amicos vocare propera.
Aliquem in aliud tempus differre. Cic. 5. Fam. 12. Sin autem differs me in tempus aliud, coram tecum loquar.
Differre in alium sermonem. Cic. de Univers.
In posterum sermonem differre. Cic. 8. Att. 205.
Distulit in seram commissa piacula mortem. Virg. 11. Æn. 569.
In ultimum differre aliquid. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Animum differre, i. e. Iram & impetum. Stat. 5. Theb.
 — differte animos, festinaque tela
 Ponite.
Bellum differre. Lucan. lib. 3. 52.
Certamina differre. Ovid. 6. Met. 53.
Diem de die. Liv. 5. Bell. Pun. Quum is diem de die differret.
Diem edicti differre. Cic. 3. Philipp. 20. Diem edicti obire neglexit, & ante diem quartum Calendarum Decembris distulit.
Disputationem differre in adventum alicujus. Cic. 2. Fam. 2. Quare omnem hanc disputationem in adventum tuum differo.
Dolorem differre. Lucan. lib. 2. 39.
 Nunc laniate comas, neve hunc differte dolorem.
Gaudia sua differre. Ovid. 6. Met. 514.
Honorem. Plin. in Paneg. Magnum est differre honorem, gloriam majus.
Iter differre. Claud. de Sext. Conf. Hon. 459.
Mandata differre. Propert. 3. 16.
 At si distulero nostro mandata timore, &c.
Mortem differre per multa secula, i. e. Vivere multa secula. Juvenal. 10. Sat.
Opus differre. Ovid. 1. Fast. 74.
Paulisper differre. V. PAULISPER.
Pœnam differre. Claud. de Bell. Get. 394.
Se differre in horas venturas. Ovid. 1. de Rem. Amor. 93.
Sitim differre. Plin. 1. Epist. 22. Mirareris si interesses, qua patientia hanc ipsam valetudinem toleret, ut dolori resistat, ut sitim differat, ut incredibilem febrium ardorem immotus opertusque transmittat.
Sitim distulit ira. Ovid. 6. Met. 366.
Tempus in aliqua causa differre. Cic. 4. de Divin. In hac mea causa tempus dilaturum putas?
Tempora differre. Ovid. 9. Met. 724.
Vadimonia differre Jus dicentium magistratuum erat, nec nisi magnis ex causis fiebat, ut in luctu publico & ubi justitium indicebatur, & hujusmodi causis. Juven. 3. Sat.
 Si magna Asturici cecidit domus, horrida mater,
 Pullati proceres, differt vadimonia Prætor. Hæc Budæus.
Erat etiam litigatorum. Cic. pro Quintio 23. Deinde Romæ dies XXX. fere Quintius commoratur: cum cæteris quæ habebat vadimonia differt, ut expeditus in Galliam proficisci posset. Idem. 2. Att. 7. In hominem ire cupiebam, non mehercule. ut differrem cum eo vadimonium; nam mira sum alacritate ad litigandum.
Distulerunt vadimonia chartæ, per translationem. Martial. lib. 8. 67.
 Cum modo distulerint raucæ vadimonia chartæ. Alii legunt Ceræ, i. e. libelli forenses. Distulerint vadimonia, i. e. Peregerint judicia. Domitius. [Vadimonia dilata dixit, poetica licentia, cum vix transactum esse jurisdictioni ac litibus audiendis destinatum tempus intelligi vellet.
DIFFEROR, dilatus sum, differri. pass.
 Differri, & Differri doloribus, idem. Plaut. Cistel. 2. 1. 5. Miser exanimor, feror, differor, distrahor, diripior &c. Ter. Adel. 3. 4. 40. Miseram me, differor doloribus, i. e. Divellor, discrucior, dilaceror. Donatus.
 Differri amore vel cupiditate, aut lætitia. Plaut. Mil. 4. 4. 27. Item in Trucul. 4. 1. 3. Dii magni ut ego lætus sum, & lætitia differor.
 Invidia differri æterna. i. e. Traduci. Propert. 1. 16. 48.
DIFFĔRENS, [διαφέρων] Partic. Cic. de Fato 8. Quoniam igitur, inquit, tantum natura a natura distat, quid mirum est has dissimilitudines ex differentibus causis esse factas?
 Differens, & Congruens, contraria. Cic. 1. de Legib. 38. Aristotelem & Theophrastum cum illis congruentes re, genere docendi paulum differentes, secuti sunt.
 Differens & Par, contraria. Cic. 1. de Legib. 30. Etenim ratio, qua una præstamus belluis, &c. certe est communis, doctrina differens, discendi quidem facultate par.
 Differens subst. Quatenus Proprio opponitur. Quintil. l. 6. C. 3. p. 549. & l. 7. C. 3. p. 620. Burm.
DIFFERENTER, Adv. Solinus cap. 1. Inseruimus etiam pleraque differenter congruentia.
DIFFERENTIA, æ. f. [διαφορά] Cic. 4. Acad. Quod videretur esse quædam in visis differentia.
 Differentia & dissimilitudo in rebus. Cic. 5. de Fin. 19. Ita fit ut qua[illegible]ta differentia est in principiis naturalibus, tanta sit in finibus bo[illegible]rum malorumque dissimilitudo.
 Differentia angusta. Plin. lib. 21. cap. 5. Ita odor colorque dupl[illegible], & alius calycis, alius staminis, differentia angusta.
 Differentia, pro Dilatione. Citatur ex Quintil. lib. 7. Sed [illegible] ut recte.
DIFFERITAS, ātis. f. Idem. Lucret. lib. 4. 640.
 Tantaque in his rebus distantia, differitasque est. A[illegible] 2. p. 54.
DILĀTUS, [ἀναβεβλημένος] Partic. Cic. 2. Verr. 75. Quasi m[illegible] ne Petilius privato illo judicio transacto, aut dilato, cum [illegible] consilium reverteretur.
 Merces dilata officiis, Officia non statim compensata. Claud. d[illegible] Theod. Conf. 256.
 Pœna dilata in tempus mortis. Ovid. 3. Trist. 3. 33.
 Vindicta dilata. Ovid. 12. Met. 8.
 Pars laborum dilata. Ovid. 3. Met. 174.
DILATIO, ōnis. f. [ἀναβολή] Prorogatio. Plin. lib. 18. cap. 2. [illegible] ulla fegetum minus dilationem patitur.
 Comitiorum. Cic. 2. Att. 30. & pro Lege Manil.
 Temporis dilatio. Cic. 3. Philipp. 2. Quæ est igitur expectatio, [illegible] quæ minima dilatio temporis?
 Dilationem non patitur. Liv. 21. 52.
 Petere dilationem. Plin. Epist. 18. Scribis te perterritum som[illegible] vereri, nequid adversi in actione patiaris. Hinc rogas ut dilatio[illegible] petam, & pauculos dies.
 Per dilationes bellum gerere, i. e. Pedetentim & per inte[illegible] Liv. lib. 5.
DILATOR, ōris. m. [ἀναβολεύς] Hor. in Arte Poet. 172. de senil
 Dilator, spe longus, iners, avidusque futuri.
DILATORIUS, a, um. Adj. ut Exceptiones dilatoriæ. Ulpian. in D. de exceptione. & Cajus in l. 3. eod. tit.
DIFFIBŬLO, [ἀποπερονάω] āre. est Fibulis dissolvere. Stat. 6. [illegible] 570.
 Tandem expectatus volucri super agmina saltu
 Emicat, & torto chlamydem diffibulat auro. De Parthenopæo Atalantes filio, qui abjecta chlamyde ad cursus certamen se parabat.
DIFFICĬLIS, e. [χαλεπός, δυσχερής, δυσχερής, δύσκολος, ἀμήχανος] Ter. Heaut. 4. 2. 8.
 Nihil tam difficile, quin quærendo investigari possit. Idem. And. 1. 3. Cui verba dare difficile est.
Nec grave, nec difficile. Cic. 2. de Invent. 130. Nec fuisse ei grave, nec difficile, eam causam excipere, quam adversarii proferant.
Aditus difficiles. Ovid. de Rem. Amor. 120.
Amor difficillimus & carissimus ab meretrice avara. Ter. Eun. 5. 4. 4.
Fervens difficili bile tumet jecur. Hor. 1. Od. 13. 4.
Homo difficilis, Morosus, vel Qui non facile obsequitur roganti. Ter. Heaut. 3. 2. 24.
 Atque hunc difficilem invitum servaret senem. Cic. de Senect. 7. Moderati enim, nec difficiles senes.
Difficilis & morosus. Cic. in Orat. 104. Ut usque eo difficiles ac morosi simus.
Janua difficilis filo est inventa relecto. Ovid. 8. Met. 173.
Labor difficilis. Ovid. 2. de Arte Am. 538.
Locus scopulosus, difficilisque. Cic. Div. in Verr. 36.
Nugæ difficiles. Martial. lib. 2. 86.
Obitus difficiles, i. e. Mors ægre quæsita. Virg. 4. Æn. 694.
Parens difficilis in liberos. Cic. 3. de Nat. Deor. 72.
 Parentem habere avarum, illepidum, in liberos
 Difficilem, qui te nec amet, nec studeat tui. Ex quodam poeta.
Res arduæ & difficiles. Cic. 2. de Invent. 16.
Res contortæ & difficiles. Cic. 1. de Orat. 250.
Res difficilis & multum sæpe quæsita. Cic. 3. de Legib. 33.
Res difficiles & obscuræ. Cic. 1. Off. 19.
Res obscura, & difficiles explicatus habens. Cic. 3. de Nat. Deor. 94. Hæc fere dicere habui de natura deorum, non ut eam tollerem, sed ut intelligeretis, quam esset obscura, & quam difficiles explicatus haberet.

Scopuli

Scopuli difficiles. Virg. 5. Æn. 865.

Jamque adeo ſcopulos Sirenum advecta ſubibat,
Difficiles quondam.

Tempus Reip. difficillimum. Cic. 5. Philipp. 36. & Difficillimum ſolutionis tempus, Cic. pro Cæcin. 11.

Terræ difficiles primum, colleſque maligni. Virg. 2. Georg. h. e. Contumaces & duræ.

Tranſitus difficilis. Cæſ. 6. Bell. Gall. 6. Erat inter Labienum atque hoſtem difficili tranſitu flumen, ripiſque præruptis. Sic difficilis locus, Salluſt. in Jugurth. Cæſ. 8. Bell. Gall. 40. pro Impedito.

Via difficilis. Ovid. 3. Amor. 12. 227.

Alicujus precibus eſſe difficilem. Ovid. 2. de Ponto. 2. 20.

Aditu difficilis provincia. Tacit. lib. 11.

Collectu difficilis. Plin. lib. 12. cap. 19. Ipſe frutex gignitur in planis, ſed denſiſſimis in vepribus rubiſque, difficilis collectu.

Dictu difficile. Cic. 1. Fam. 7. Quod ſcire vis qua quiſque in te fide ſit, & voluntate, difficile dictu eſt.

Dicere eſt difficile. Cic. 4. Acad. Ut difficile ſit de temeritate eorum, perinde ut cauſa poſtulat, dicere.

Eſt difficile ad fidem tam in antiqua re, quot pugnaverint, cecidenintve, exacto affirmare numero. Liv. 3.

Res difficilis ad credendum. Lucret. lib. 2. 1026.

Difficile ad eloquendum. Cic. 1. Off. 126. Difficilius eſt ad eloquendum, ſed ſatis erit intelligi.

Difficul antiqui dicebant pro Difficile. unde Difficultas videtur ducta. Author eſt Nonius. 2. 331. qui adducit teſtimonium Varronis Bimargo. Quod utrum ſit, magnum, an parvum, facul an difficul. V. Facul in FACILIS.

DIFFICULTAS, ātis. [χαλεπότης, δυσεργία, δυσκολία, δυσχέρεια] Plaut. Epid. 2. 2. 105. Nequa ob eam ſuſpicionem difficultas eveniat.

Difficultas & dolor. Cic. 8. Att. 3. In utraque enim re ſumma difficultas erit, ſummus animi dolor.

Difficultas & labor. Cic. pro Cluent. 2. Proſpicio quantum in agendo difficultatis, & quantum laboris ſit habitura.

Difficultas & magnitudo rei. Cic. 1. de Orat. 16. Quid enim aliud in maxima diſcentium multitudine, &c. eſſe cauſæ putet, niſi rei quandam incredibilem magnitudinem ac difficultatem?

Dicitur res aliqua eſſe Magnæ diffic. vel Ingentis. Quod ipſum ingentis difficultatis erat. Livius l. 44. de Perſeo loq. p. 559. edit. Feyrab. H. St. Eſt C. 6. ſub fin.

Pericula & difficultates. Cic. Antequam iret in exil. 11. Si Quirites eundem in cæterorum periculis haberemus animum, quem in noſtris difficultatibus, &c.

Domeſtica difficultas & turpitudo. Cic. 1. in Catil. 14. Ad illa venio, quæ non ad privatam ignominiam vitiorum tuorum, non ad domeſticam tuam difficultatem ac turpitudinem, ſed ad ſummam Reipub. atque omnium noſtrûm vitam, ſalutemque pertinent.

Maxima difficultas quod. Plin. Epiſt. 157. Una, ſed maxima difficultas, quod hæc æquare dicendo arduum.

Nulla difficultas a me erit vobis, &c. Ter. Hec. 4. 4. 45.

Nummaria difficultas, & rei nummariæ, i. e. Paupertas, ut ait Aſconius: & inopia. Cic. 4. Verr. 11. Num tanta difficultas eum rei nummariæ tenuerit. Idem 2. Verr. 69. Et ſimul oſtendit, ſe in ſumma difficultate eſſe nummaria. V. NUMMUS.

Summa difficultas ob rem aliquam. Cæſ. 4. Bell. Gall. 24. Erat ob has cauſas ſumma difficultas, quod naves propter magnitudinem, niſi in alto conſtitui non poterant, &c.

Annonæ difficultas, ſummaque inopia rei frumentariæ. Cic. pro Domo ſua 12.

Corporis difficultas. Celſus lib. 2. cap. 2. ad fin. Nunquid ſæpius horum aliquid eveniat, ac neque ideo corporis ulla difficultas ſubſequatur.

Locorum difficultates eluctatus. V. ELUCTOR. H. St.

Spirandi difficultas. Celſus lib. 2. cap. 1. ad finem, Obeſi plerunque acutis morbis & difficultate ſpirandi ſtrangulantur, ſubitoque ſæpe moriuntur. Quod in corpore tenuiore vix evenit. Sic Plin. lib. 20. cap. 17.

Spiritus difficultas. Celſ. lib. 5. cap. 25. 3. Sive autem capitis dolores, ſive ulcera, ſive lippitudo, ſive dentes, ſive ſpiritus difficultas, ſive inteſtinorum tormenta, &c.

Urinæ difficultas. Plin. lib. 20. cap. 11. Difficultatibus urinæ ſemen ejus decoctum ex mulſo potum medetur.

Nullis difficultatibus Pop. Rom. & Navium difficultas. Cic. 5. Verr. 50. Quod tum recentibus ſuis officiis, integra re, nullis Pop. Rom. difficultatibus a majoribus noſtris fœdere aſſequi potuerunt, id nunc nullo officio ſuo tot annis poſt, jure imperii noſtri quotannis uſurpatum ac ſemper retentum, ſumma in difficultate navium, a C. Verre pretio aſſecuti ſunt.

Abſunt a nobis hæ difficultates. V. ABSUM.

Affectata difficultas. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Afferre difficultatem magnam voluntati ac diligentiæ alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1. V. AFFERO.

Affert ſummam rei difficultatem. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Afficere difficultate. V. AFFICIO.

Affici atque affligi difficultatibus. Cic. pro Quint. 10. Tot tantiſque difficultatibus affectus atque afflictus, &c.

Circunventus difficultatibus. V. CIRCUNVENIO.

Conflictatus multis per eos dies difficultatibus. Liv. lib. 10. Decad. 4.

Delabi in difficultates aliquas. Cic. de Fato 59. Dum autem verbis utitur ſuis, delabitur in eas difficultates.

Exorbere difficultatem. Cic. pro Muren. 19. Præſto fuit multis, multorum ſtultitiam perpeſſus eſt, arrogantiam pertulit, difficultatem exorbuit.

Habere difficultatem. Cic. 13. Att. 33. De nomine tu videbis cum Cuſpio: ſed ſi Plancus deſtinat, tum haberes difficultatem.

Incurrere in magnam aliquam difficultatem. Cic. 4. Fam. 2. Nihil enim conſtitui poteſt, quod non incurrat in magnam aliquam difficultatem. V. INCURRO.

Infringere difficultatem alicujus rei. V. INFRINGO.

Perrumpere difficultatem. V. PERRUMPO.

Pertimeſcere difficultatem alicujus rei. Cic. 1. de Orat. 120. Ut enim quiſque optime dicit, ita maxime dicendi difficultatem varioſque eventus orationis hominumque pertimeſcit.

DIFFICILE, Adv. [χαλεπῶς, δυσκόλως, δυσχερῶς] Plin. lib. 27. cap. 12. Cic. 2. de Invent. 169. Difficile autem fieri, quod quanquam laboris, ſumptus, moleſtiæ, longinquitatis indiget, &c. Vell. 2. 63. 3. ſibi difficile conſentiens.

DIFFICULTER, difficilius, difficillĭme. Adv. uſitatius. Plin. lib. 11. cap. 53. Difficulter autem perficiuntur omnia in cibis acria, nimia, & avide hauſta, & in æſtate, quam hyeme difficilius.

Difficulter atque ægre fiebat. Cæſ. 1. Bell. Civil. 62. Huc jam rem deduxerat, ut Equites, etſi difficulter atque ægre fiebat, poſſent tamen atque auderent flumen tranſire.

Difficulter ambulare. Plin. lib. 10. cap. 19.

Haud difficulter perſuadere Latinis. Liv. 1.

Difficillime. Plin. lib. 16. cap. 33. Cupreſſus advena, & difficillime naſcentium fuit.

DIFFICILĬTER, Non dici, docet Valla in Poggium: legitur tamen apud Columellam (ni mendoſus ſit locus) lib. 5. cap. 3. His igitur velut primordiis talis ratiocinii perceptis, non difficiliter menſuras inibimus agrorum.

Difficiliter internoſcere aliquid. Cic. 4. Acad. 49. Cur non etiam ut valde veriſimile? cur deinde non ut difficiliter a vero internoſcatur? Et ſtatim, Quomodo autem ſumis, ut ſiquid, cui ſimile eſſe poſſit, ſequatur ut etiam difficiliter internoſci poſſit?

DIFFICULTO, are. Gloſſ. Gr. Lat. δυσχεραίνω.

DIFFĪDO, īſus ſum vel fui, īſum, [ἀπιστέω] ĕre. Credulitatem deponere, ſive Deſperare.

Diffidere ſibi. Plaut. Rud. prol. 82.

Valete, ut hoſtes veſtri diffidant ſibi.

Diffidere alicui. Cic. 4. Fam. 5. Plura me ad te de hac re ſcribere pudet, ne videar prudentiæ tuæ diffidere.

Defatigari, & diffidere in prohibendis malis. Cic. 16. Fam. 17. Te Cicero rogo atque hortor, ne defatigêre, neu diffidas ſemper in præſentibus malis prohibendis.

Dubitare, & ſibi ipſi diffidere. Cic. 2. de Divin. 8. Quæram omnia dubitans plerunque, & mihi ipſe diffidens.

Jacêre, & diffidere, Deſtitutum ſpe eſſe. Cic. pro Muren. 45. Videſne tu illum triſtem, demiſſum? jacet, diffidit, abjecit haſtas.

Dictis alicujus diffidere. Lucret. lib. 1. 268.

Ingeniis diffidere. Cic. pro Roſc. Amer.

Memoriæ diffidere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Perpetuitati bonorum ſuorum diffidere. Cic. 2. de Fin. 86. Qui autem diffidet perpetuitati bonorum ſuorum, timeat neceſſe eſt, ne aliquando amiſſis illis ſit miſer.

Rebus ſuis diffidere. Liv. 1. 2.

Sententiæ alicui diffidere. Cic. 5. Tuſc. 3.

Sibi, ac ſuis diffidere fortunis. Cic. Antequam iret in exil. 12.

De aliquo diffidere. Cic. 12. Att. 42. De Othone diffido fortaſſe, quia cupio.

Diffido poſſe. Cic. in Orat. 97. Sed hanc eloquentiam, quæ curſu magno, ſonituque ferretur, quam ſuſpicerent omnes, quam admirarentur, quam ſe aſſequi poſſe diffiderent. Idem 1. Q. frat. 1. Ut rem poſſe confici non diffiderem. Idem 4. Acad. Invenire ſe poſſe quod cuperent diffiſi ſint.

Diffidere cauſæ alic. Quintil. Decl. 287. Omnes dixiſſent, cauſæ patris diffidiſſet vir fortis. [Sed locus vix ſanus eſt. V. not. Videtur legendum ac diſtinguendum hoc modo: Omnes dixiſſent, cauſæ patris diffidiſſe. Vir fortis nihil aliud egiſſem quidem &c. vel Et vir fortis.

Diffidere, cum participio. Cæſ. 6. Bell. Gall. 36. Diffidens Cæſarem de numero dierum fidem ſervaturum. Id eſt, ut Cæſar ſervaret quod promiſerat de ſuo reditu.

DIFFĪSUS, Partic. [ἀπιστήσας] ut, Diffiſus fidei alicujus. Cic. Act. in Verr.

Ingenio ſuo diffiſus. Cic. pro Muren. 63. Fatebor enim Cato me quoque in adoleſcentia diffiſum ingenio meo, quæſiſſe adjumenta doctrinæ.

Diffiſus viribus. Lucan. lib. 4. 145.

DIFFIDENS, entis. Partic. [ἀπιστῶν] Qui deſperat. Plaut. Merc. 5. 2. 15. Eundem ex confidente actutum diffidentem denuo. Idem Epid. 1. 2. 9.

Diffidens & deſperans rebus ſuis. Cic. in Piſon. 88.

DIFFIDENTER, Adv. [ἀπίστως] Cic. pro Cluent. 4. Altera tantummodo conſuetudinis cauſa timide & diffidenter attingere. Liv. 2. Bell. Maced. Miramini cur diffidenter Cleomedon legatus Philippi, ut pro rege arma caperemus, modo egerit.

DIFFIDENTIA, æ. [ἀπιστία] Cui oppoſitum eſt Fidentia & Confidentia. Cic. 4. Tuſc. 80. Et ſi fidentia, id eſt firma animi confiſio, ſcientia quædam eſt & opinio gravis, non temere aſſentiens, metus quoque eſt diffidentia expectati & impendentis mali. Idem 1. de Invent. 165.

DIFFINDO, ĭdi, iſſum, [διασχίζω] ĕre. In diverſas partes findere. Virg. 9. Æn. 589.

Et media adverſi liquefacto tempora plumbo
Diffidit, ac multa porrectum extendit arena. Hor. 3. Od. 16. 16.
— diffidit urbium Portas vir Macedo.

Diffindere in longitudinem. Cic. de Univerſ. 21. Hanc igitur omnem conjunctionem duplicem, in longitudinem diffidit, mediæque accommodans mediam, quaſi decuſſavit.

Diem diffindere. Gell. lib. 13. cap. 1. Liv. 9. 38. C. Papirius Junium Bubulcum magiſtrum Equitum dixit, atque ei legem Curiatam de imperio ferenti, triſte omen, diem diffidit. Quibus ex locis conjicere facile poſſumus diffindere diem id eſſe aut olim fuiſſe, quod nos rem in craſtinum continuare dicimus, vel remittere. Tria enim erant apud antiquos pronuntiandi genera: aut enim dies diffindebatur, id eſt res in poſterum diem rejiciebatur: aut comperendinabatur, id eſt in tertium diem differebatur: aut judex non liquere pronuntiabat. Ulpian. l. 2. Siquis cautionibus, Et ideo etiam Lex XII. TAB. ſi judex, vel alteruter ex litigatoribus morbo ſontico impediatur, jubet diem judicii eſſe diffiſſum. Budæus. [Immo V. Schol. Horat. ad Serm. 2. 1. 79. Polit. Miſc. C. 41. Bud. in Pand. p. 128. ed. Epiſcop. qui potius Diffundere perperam legendum contendit.

Medium diffindere. Cato cap. 41. Vitem ſic inſerito, præcidito quam inſeres, eamque mediam diffindito per medullam.

Minute diffindit humum. Columel. lib. 2. cap. 4. Quædam exemplaria legunt diffundit.

Ramus diffiſus. Varro 1. de R. R. cap. 40.
Saxum diffiſſum. Cic. 1. de Divin. 23.

DIFFISIO, ōnis. Prorogatio, dilatio. Gell. 14. 2. In rerum Diffiſionibus & comperendinationibus. Ubi V. Gronov.

DIFFINGO, inxi, ictum, [μεταπλάττω, διαμορφόω] ĕre. Corrumpere & deſtruere quod fictum & formatum eſt. Hor. 1. Od. 35. 39.
— ô utinam nova
Incude diffingas retuſum in
Maſſagetas, Arabasque ferrum. Quidam hic interpretantur, In novam formam fingere. Sic enim ait Acron, Diffingas, confuſum reformes. Nam ſicut fingere, formare dicitur: ſic & diffingere, eſt Quaſſatum reformare. Non retuſum in Maſſagetas (ait Porphyrio) accipiendum, ſed in Maſſagetas diffingas. Senſus enim eſt, ut ferrum quod retudimus in corporibus noſtrorum bello civili, diffingas, id eſt refabrices adverſus barbaros. Retuſum, civilibus bellis hebetatum. [Defingas legit Cuning. cum quibusd. codd.] Idem Hor. 2. Sat. 1. 79.
— equidem nihil hinc diffingere poſſum. i. e. Non poſſum negare, rem ſic ſe habere.
Diffingere, infectumque reddere. Hor. 3. Od. 29. 47. — neque
Diffinget, infectumque reddet,
Quod fugiens ſemel hora vexit. i. e. Confundet, immutabit, ſive convellet. Acron.

DIFFITEOR, [ἀπαρνοῦμαι] ēri. Infitiari, Negare. Cic. 10. Fam. 7. Itaque nunquam diffitebor, multa me, ut ad effectum horum conſiliorum pervenirem, & ſimulaſſe invitum, & diſſimulaſſe cum dolore. Ovid. 3. Amor. 13. 28.
Et pudor obſcœnum diffiteatur opus. Et Quintil. lib. 6. Quid diffitendum?

DIFFLETUS, a, um. Apul. lib. 1. Mileſ. p. 104. Diffletis pene ad extremam cæcitatem oculis.

DIFFLO, [διαπνέω] āre. Flatu proſternere, ſive diſturbare. Plaut. Mil. 1. 1. 17. Cujus tu legiones difflaſti ſpiritu, quaſi ventus folia.

DIFFLOR, ari. paſſ. Solinus cap. 13. Ara eſt in cacumine Jovi dicata, cujus altaribus ſiqua de extis inferuntur, nec difflantur ventoſis ſpiritibus, nec pluviis diluuntur.
Odor difflatur, i. e. Diſſipatur, diffunditur. Virg. in Roſis, ſeu (ut alii malunt) Auſonius,
Forſan & unus odor: ſed celſior ille per auras
Difflatur, ſpirat proximus iſte magis.

DIFFLUO, xi, xum, [διαῤῥέω] ĕre. In diverſas partes fluere. Humor diffluit. Lucret. lib. 3. 436.
— quoniam quaſſatis undique vaſis
Diffluere humorem & laticem diſcedere cernis. &c.
Sudore diffluere, quod Celſo Sudore digeri. Plin. lib. 21. cap. 13. Qui edēre, abjiciunt ſe humi, refrigerationem quærentes: nam & ſudore diffluunt. De melle venenato.
Diffluere otio, ſive luxuria, ſive laſcivia: veluti Laxis habenis quadam luxuria laſcivire, luxuriari, prodigum eſſe. Cic. 1. Off. 106. Idem 3. de Orat. 129. Illi nati in literis, ardentesque his ſtudiis, otio diffluentes, non modo nihil acquiſierint, ſed ne relictum quidem & traditum & ſuum conſervaverint.
Animus diffluit luxuria & laſcivia. Ter. Heaut. 5. 1. 71.
— ut ejus animum, qui nunc luxuria & laſcivia
Diffluit, retundam, redigam, ut quo ſe vortat, neſciat.

DIFFLUENS, Partic. [διαῤῥέων] Diffluens ac ſolutum. Cic. in Orat. 133. Aut ſi alicujus inconditi arripias diſſipatam aliquam ſententiam, eamque ordine verborum paulum commutato, in quadrum redigas, efficiatur aptum illud, quod fuerit antea diffluens ac ſolutum.

DIFFLUUS, a, um. Idem apud Attilium Fortunat.

DIFFLUENTIA, æ. apud Auguſt.

DIFFRINGO, ēgi, actum, [κατεάγνυω] ĕre. In varias partes frangere. Plaut. Aſin. 2. 4. 68. Crura hercle diffringentur.

DIFFUGIO, ūgi, itum, (διαφεύγω) ĕre. Huc & illuc fugere. Cic. 3. Off. 114. Qui periculo mortis diffugiſſent. Cæſ. 8. Bell. Gall. 35. Ii repentino malo perterriti diffugiunt ad ſua præſidia.
Nives diffugēre. Hor. 4. Od. 7. 1.
Stellæ diffugiunt. Ovid. 2. Met. 114.
Terrores animi diffugiunt. Lucret. lib. 3. 16.
Diffugere ex caſtris. Hirt. Bell. Afr. Idem ſignificat quod Fugere.
Diffugere domum. Liv. 8. Bell. Pun. In proximas delapſi ſylvas, inde domos diffugerunt.
Diffugere, pro Vitare. Cic. 3. Verr. Diffugerunt enim permulti, id quod oſtendam. [Niſi legend. Defugerunt.
Diffugere, idem quod Refugere, & renuere. Varr. 2. de R. R. cap. 4. Nec tamen diffugio, quin dicam quæ ſcio de ſuillo pecore. Correctiora exemplaria habent Defugio.

DIFFUGIUM, ii. [διαφυγή] Tacit. 1. Hiſt. 39. 4. Turbavere conſilium trepidi nuntii ac proximorum diffugia, languentibus omnium ſtudiis, qui primo alacres &c.

DIFFULMINO, āre. Sil. lib. 5. 277.
— furit, & diffulminat omnem
Obſtantum turbam. h. e. Diſſipat inſtar fulminis. [Vel potius inſtar apri, qui ut ait Ovid.
Fulmineo celeres diſſipat ore canes.

DIFFUNDO, ūdi, ūſum, [διασκεδάννυμι, διαχέω] ĕre. Spargere. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Quæ neque conglaciaret frigoribus, neque nive pruinaque concreſceret, niſi eadem ſe admiſto calore liquefacta & dilapſa diffunderet.
Undantique animam diffundit in arma cruore. Virg. 10. Æn. 908. h. e. Effundit animam & vitam una cum cruore.
Anima diffunditur. Lucret. lib. 3. 438.
Animum alicujus diffundere, eſt Exhilarare aliquem. Ovid. 1. de Arte Am. 218.
Diffundetque animos omnibus iſta dies.
Comam diffundere ventis dare. Virg. 1. Æn. 319.
Crimen paucorum diffundere in omnes. Ovid. 3. de Arte Am. 9.
Dolorem diffundere. Ovid. 9. Met. 142.
Iram flendo. Ovid. 8. Epiſt. 61. i. e. egerere. V. Burm. ad l.
Jubar aquis. Valer. 3. Argon. 560. i. e. Splendorem late ſpargere.
In latitudinem ſe diffundit lactuca. Columel. lib. 11. cap. 3.
In maria interiora diffunditur Atlanticus Oceanus. Plin. lib. 3. in Proœm.
In ora virum paſſim diffundere aliquid. Virg. 4. Æn. 195.
Morbus diffunditur a capite. Plin. Epiſt. 87. Utque in corporibus, ſic in imperio graviſſimus eſt morbus, qui a capite diffunditur.
Oratio diffunditur in immenſum. Plin. in Paneg. Quo fit ut prope in immenſum diffundatur oratio mea, & necdum de biennio loquor.
Vinum diffundere, E dolio in diverſos cados fundere. Ovid. 5. Faſt. 517.
Quæque puer quondam primis diffuderat annis,
Prompſit fumoſo condita vina cado. Plin. lib. 14. cap. 14. V. Vinum in dolio placens, In VINUM. & infra Diffuſum vinum, & Hard. ad loc.
Semen terra diffundit. Cic. de Senect. 51. Deinde tepefactum vapore & complexu ſuo, diffundit, & elicit herbeſcentem ex eo viriditatem. Diffindit legit Guilielm. probante Grut.
Virtus diffunditur & contrahitur. Cic. de Amicit. 48. Neque enim ſunt iſti audiendi, qui virtutem duram & quaſi ferream eſſe quandam volunt: quæ quidem eſt tum multis in rebus, tum in amicitia tenera atque tractabilis, ut ex bonis amici quaſi diffundatur, & incommodis contrahatur. h. e. Gaudio afficiatur, & triſtitia.
Vim ſuam diffundere longe lateque. Cic. 1. de Divin. 79.
Vitem Diffundere in orbem. Columel. lib. 5. cap. 5. Atque ita totam vitem omni parte in orbem diffundi.
Vultum diffundere, eſt Lætum & hilarem exhibere ſe. Ovid. 4. de Ponto 4. 9. Idem 14. Met. 272.
Vaſtis ramis diffunditur ficus in India. Plin. lib. 12. cap. 5. Et Cic. 1. de Orat. 28. Diffuſa ramis patulis platanus.

DIFFUSUS, Partic. [διακεχυμένος] In omnes partes fuſus, ut Cic. 3. de Orat. 199. Non fuco illitus, ſed ſanguine diffuſus color.
Campi diffuſi. Martial. lib. 3. 31.
Comæ diffuſæ. Ovid. 5. Epiſt. 114.
Error diffuſus longe lateque. Cic. 2. de Fin. 115.
Jus civile diffuſum & diſſipatum. Cic. 2. de Orat. 142. Eſt enim heri nobis ille hoc, Catule, pollicitus, ſe jus civile, quod nunc diffuſum & diſſipatum eſt, in certa genera coacturum, & ad artem facile redacturum.
Laus alicujus longe lateque diffuſa. V. LAUS.
Large diffuſo lumine ridet Æther. Lucret. lib. 3. 22.
Prædia vel Patrimonia late diffuſa diverſis disjunctisque in locis ſita. Paul. l. Decreto. 24. D. de Adm. Tut. Imper. l. Teſtam. 11. 6. de Exc. Tutor. & Ulpian. in l. 1. §. Si quis in Villa. D. de S. C.
Sinus diffuſa Sidereos. Valer. 2. Argon. 104. de Venere.
Sus diffuſa. Plin. lib. 16. cap. 6. ſub fin. i. e. Pinguis.
Vinum diffuſum, h. e. Transvaſatum quod dicitur. Veteribus enim mos erat primum in cuppis vinum per aliquod tempus relinquere, donec deferbuiſſet. deinde vero in cados & dolia diffundere. unde Diffuſum vinum appellatur. Cic. 2. de Fin. 23. V. ſupra in ipſo verbo.
Vox diffuſa per auras. Lucret. lib. 4. 573.
Vultus diffuſus. Stat. 4. Sylv. 2.
Compar. Diffuſiora conſepta non ſolum pluris ædificamus, ſed etiam impenſis majoribus tuemur. Columel. lib. 1. cap. 4.
Diffuſius meritum. Plin. in Paneg. Adjice quod imperatoris noſtri non aliud amplius ac diffuſius meritum eſt, quam quod inſectari malos principes tutum eſt.

DIFFUSE, Adv. [διακεχυμένως] Cic. 1. de Invent. 98. Enumeratio eſt, per quam res diſperſe & diffuſe dictæ, unum in locum cogontur.

DIFFUSIO, ōnis. f. [διάχυσις] ut, Diffuſio animi, pro Dilatatione. Sen. de Vita Beata cap. 5. opp. Animo contracto. V. in ipſo verbo.

DIFFUSOR, ōris. m. ut, Diffuſor olearius, i. e. Venditor olei. Inſcr. Gruteri. p. 466. n. 7. REGVLIANO E. R. DIFFVS. OLEARIO EX BAETICA. Reineſius DIFFVSORI legebat.

DIFFUSILIS, e. Lucret. 5. 468. Levis ac diffuſilis Æther.

DIFFUNDITO, are. freq. a Diffundo, Plaut. Merc. 1. 1. 56. Rationem peſſimam eſſe, ea amoris vi diffunditari. V. ibi Taubm. Ammian. 16. 23. Ubique feſe diffunditans.

DIGAMMA, Nom. indecl. Duplex Gamma. Ita enim Dionyſ. Halic. Antiq. Rom. 1. 20. Τοῦτο δ' ἦν ὥσπερ γάμμα διτταῖς ἐπὶ μίαν ὀρθὴν ἐπιζευγνύμενον ταῖς πλαγίαις ὡς Ϝελένη, καὶ Ϝάναξ καὶ Ϝοῖκος, &c. Notam hanc olim excogitarunt Æoles ante vocales inſerendam, & Vau nomen dederunt ab ipſius Voce profectum teſte Varrone & Didymo apud Priſc. 1. 4. deinde autem comprobavit uſus ut Digamma a Forma ſc. vulgo audiret. Varia autem opera fungebatur apud Æolas: potiſſimum vero (1) Conſonæ ſimplicis, unde apud Homer. frequentiſſime brevis ſyllaba producitur ante vocem a vocali incipientem, ἴσαν ὀρνιθες ὡς. vel Ϝως. Οἰωνὸς Ϝελένη. (2) Conſonæ duplicis. φιλὲ ἐκυρὲ δεινός τε. quaſi φιλὲ ϜϜεκυρὲ & alibi Νέστορα δὲ Ϝὲ παιδὸς. (3) uſurpabatur quotidie loco aſpirationis, a qua Æoles ſemper abhorrebant. (4) denique minori cum neceſſitate, ſed ut hiulcæ voci mederi poſſint. Ita enim ſcriptum repperit Priſcian. in vetuſtis quibusdam monumentis C. Poleoſ. ΔημοϜάϜων. ΛακοϜόϜων. Hunc igitur uſum ab Æolibus a quibus plurima acceperunt Romani & V conſonam veteribus incognitam in Alphabetum recepere. V enim, ut inq. Priſcian. l. c. loco conſonantis poſita eandem prorſus in omnibus vim habuit apud Latinos quam apud Æolas Digamma F. Et (1) Quæcunque voces cum V conſona proferuntur ad morem Æolum dici putandum eſt. Sic ab εἶλος Græcorum ſec. Dionyſ. l. c. defluxit Velia Romanorum quaſi Οὐέλια cum υ loco conſonæ (2) in præteritis temporibus 3tiæ & 4tæ conjugat. interſeritur V pro conſona duplici vel priorem ſyllabam producente. Cupii. Cupivi; Audieram, Audiveram. &c. (3) Quod ad Spirituum aſperitatem longius proceſſerunt Romani & non ſolum Veſta, Veſper, ſed etiam tenui præpoſuerunt & Vicus, Vinum &c. dixere. (4) Hiatum etiam ſimili modo declinaverunt & Davus, Pavo, Ovis, Bovis, &c. efferre ſunt ſoliti. Latini porro non uſum modo, ſed & figuram quoque introduxerunt quæ in verbis Fama, Fanum, Factum, &c. viſitur, ei ſc. Sono & uſui conſulentes qui per φ Græcorum præſtatur, ſive p cum aſpiratione; Adeo ut Romanorum digamma ex æquo reſpondeat poteſtate quidem τῷ Vau Æolico, figura vero φῖ communium Græcorum.
Hujus figuram recte olim contendebat Cæſar apud Priſc. hoc modo ϡ exprimi, quod quamvis illi recte viſum eſt, tamen conſuetudo antiqua

tiqua superavit, ut ait Idem. Hodie visuntur marmora tali confor-mationе CAMERINVS. A. ꟷITELLIVS. Gruter. CXIX. 2. Ita, AMPLIAꟷIT, TERMINAꟷITQ. Id. CXCVI. 4. & alibi frequenter occurrunt similia.

Digamma Attici vocat Cic. 9. Att. 9. ejus Formianum; quia ab F litera incipit nomen, ut quidem putant nonnulli Commentatores.
Cæterum plura quære apud Quintil. 1. 4. & 7. Burman. ad loc. Gell. 14. 5. Terentian. Maur. &c.
Romano Alphabeto primus adjunxit Claudius Cæs. ut patet ex Quintil. 1. 7. Priscian. & Sueton. in vita ejus C. 41.

DIGĂMUS, [δίγαμος] Qui duas duxit uxores. Hieronym. contra Jovian. 1. 8. Non damno digamos. Sic Digama mulier eidem Ep. 2. extr. dicitur, Quæ duos habuit maritos. Add. Tertul. Exh. ad Castitat. cap. 7.

DIGAMIA, æ. Hieron. contra Jovian. 1. 8. Tertul. de Monog. cap. 6. & 8.

DIGBA, [Δίγβα] Oppidum. Plin. lib. 6. cap. 26. Est etiamnum oppidum Mesopotamiæ in ripa Tigris, circa confluentes, quod vocant Digbam.

DIGENTIA, æ. Rivi nomen Horatianæ villæ proximi. de quo ipse in 1. Epist. 18. 104.
Me quoties reficit gelidus Digentia rivus.

DIGĔRO, ssi, stum, [διαφέρω, διαφορέω] ĕre. Confusa in suum locum gerere & distribuere. Plin. Epist. 137. Hæc ab omni latere perspicitur, eadem aqua pariter suspensa & mersa. interdum junctæ copulatæque, & continentis similes eunt: interdum discordantibus ventis diguntur: nonnunquam destitutæ tranquillitate fluitant. Martial. lib. 12. 34.
Et si calculus omnis huc & illuc,
Diversus, bicolorque digeratur.
Digeri & Coire, contraria. Cels. lib. 5. cap. 18. 11. Fertur etiam ad digerenda quæ coeunt sub authore Medo, &c. [In recentioribus codicibus perperam legitur Dirigenda.
Artus digerere. Lucan. lib. 8. 88.
Corpora tum solvit tabes, & digerit artus. Sulpitius exponit, Dissipat: Beroaldus, Consumit: Alii, Dissolvit. V. infra Corpus, Hominem digerere.
Digerere, [διατάττειν] Ordinare, disponere, inquit Servius. Virg. 3. Æn. 446.
Quæcunque in foliis descripsit carmina virgo,
Digerit in numerum. Sic Digerere in pastillos, Plin. lib. 12. cap. 27. & lib. 2. cap. 7. Digerere in partes.
Argumenta digerere in digitos. Quintil. lib. 11. cap. 3. Manus sinistra nunquam sola recte gestum facit: dextræ se frequenter accommodat, sive in digitos argumenta digerimus, sive aversis in sinistrum palmis abominamur, &c.
Acta sive Tempora digerere. Liv. 2. Tanti errores implicant temporum, aliter apud alios ordinatis magistratibus, ut nec qui Consules secundum quosdam, nec quid quoque anno actum sit, in tanta vetustate non rerum modo, sed etiam authorum digerere possis.
Cibum digerere. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Cibus & potio in omnes membrorum partes digeruntur. Cels. in Procem.
Cibum digerunt dentes lati & acuti. Plin. lib. 11. cap. 37. Digerunt, h. e. (ut ego quidem interpretor) Dividunt. Sic enim ait Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Dentibus autem in ore constructis manditur, atque ab his extenuatur & molitur cibus. Eorum adversi acuti morsu dividunt escas, intimi autem conficiunt, qui genuini vocantur. Adversos dentes appellat Cicero, quos Plinius Primores.
Corpus digerere. Cels. in Procem. Cognito igitur eo quod ex istis est, si corpus adstrictum est, digerendum esse: si profluvio laborat, continendum: si mistum vitium habet, occurrendum subinde vehementiori malo.
Crines digerere. Columel. lib. 10.
— tu cinge comam, tu digere crines.
In genus quodque ex copia digerere. Cic. 1. de Invent. 49. Numeros & modos & partes argumentandi confuse & permiste dispersimus: post discrete & electe, in genus quodque causæ, quid cuique conveniat, ex hac copia digeremus.
Exortus & occasus siderum digerendi in suos dies. Plin. lib. 18. cap. 24.
Hominem digerere. Cels. lib. 2. cap. 15. de Gestationis generibus, Ne aut imbecillum hominem nimis digerant, aut humili obtint. i. e. debilitent motu. V. Sudore dig.
Humorem digerere. Cels. lib. 2. cap. 17. de sudore. Utiliaque hæc genera sunt, quoties humor intus nocet, isque digerendus est. Hoc est resolvendus.
Jus civile digerere in genera. Cic. 1. de Orat.
Materiam digerere. Cels. lib. 2. cap. 14. de frictione sub fin. Et opus est quamplurimum materiæ digeri, sive id ipsum membrum, sive per id aliud levamus.
Pœnam digerere in omnes. Ovid. 14. Met. 469.
Quam metuit pœnam solus, digessit in omnes.
Rempub. digerere. Cic. pro Rabir. Posth. 23. Demetrium & ex Repub. Athenis, quam optime digesserat, & ex doctrina nobilem & clarum, &c. [Sed Gesserat in emendatis codd. alii Diu gesserat.
Sudorem digerere. Cels. lib. 2. cap. 9. ad finem, Calor concoctionem prohibet, somnum aufert, sudorem digerit, obnoxium morbis pestilentibus corpus efficit. [In libris emendatis legitur Sudore. Idque & Latinitas postulat, & Celsi consuetudo. Sic enim & aliis locis, ut in Procem. Aliud sudore digeri, aliud tabe consumi.
Tabulas digerere. Cic. 1. Verr. 60. Habeo & istius & patris ejus acceptі tabulas omnes, quas diligentissime legi, atque digessi.
Tempora digerere. Ovid. 1. Fast. 1.
Digerere, Interpretari. Virg. 2. Æn. 182.
— ita digerit omina Calchas. Servius.
Digerere, [διαφορεῖν] pro Resolvere, dissipare: quod coierat disgregare. Cels. lib. 2. cap. 17. ad finem, His omnibus commune est digerere id quod vel præcordia onerat, vel fauces strangulat, vel in aliquo membro nocet. Sic
Digerere abscedentia. Cels. lib. 5. cap. 18. Satisque omnia abscedentia digerit murex combustus & bene contritus, aceto subinde adjecto. V. paulo supra, Humorem & Materiam digerere.

DIGESTUS, Partic. [διατεταγμένος] ut, Res artificiose digestæ. Cic. 1. de Orat. 186. Nulli fuerunt qui illa artificiose digesta generatim componerent.
Capilli digesti. Ovid. 1. Amor. 7. 11.
Ergo ego digestos potui laniare capillos.
Nomina in codicem accepti & expensi digesta habere. Cic. pro Rosc. Com. 9.

DIGESTUM, i. vel DIGESTA, orum. apud JCtos, pars juris civilis, quæ & alio nomine Pandectæ dicitur, ex Gr. πανδέκται. q. V.

DIGESTIM, Adv. ut, Digestim aliquid scribere. Prud. Peristeph. 2. 129.

DIGESTIBILIS, e, [εὔπεπτος] Cæl. Aurel. 1. Chron. 5. Cibus digestibilis. Apicius 1. 34. Oxygarum digestibile.

DIGESTIVUS, a, um. Macer. 1. 18. Vis digestiva.

DIGESTORIUS, a, um. ut, Digestorium Medicamentum. Plin. Valer. 2. 8. Digestorium embamma. Marc. Emp. cap. 20.

DIGESTUS, ûs. Stat. 3. Syl. 3. 86.
— jam creditur uni
Sanctarum digestus opum. i. e. Committitur dispositio & distributio, [vel Dispensatio potius.

DIGESTIO, ōnis. f. [διάταξις] Ordinatio. Plin. lib. 3. cap. 5. Itaque interiori in parte digestionem in literas ejusdem nos secuturos. h. e. ordinem alphabeti. Cic. 3. de Orat. 205. Similitudo & exemplum, digestio, interpellatio &c.
Digestione circulorum dignoscere terras. Plin. lib. 18. cap. 25.
Digestio potius quam declamatio. Cic. 5. Philipp. 19. Ipse interea decem & septem dies, ut digestio potius, quam declamatio videretur, de me in Tyburtino Scipionis declamitavit, sitim quærens. Hæc enim causa esse solet declamandi.
Concoctio & digestio, [πέψις καὶ διαφόρησις] Cels. in Procem. Sive hac de causa concoctio incidat, sive de illa: & sive concoctio sit illa, sive tantum digestio.

DIGERIES, [διάταξις] Digestio, dispositio. Macrob. 1. Saturn. 16. Nec mirum si digeries morsum reprehensionis evasit. conf. Sen. Epist. 85.

DIGERI, [Διγηροὶ] Thraciæ populi, Strymonem lævo latere accolentes, ut inquit Plin. lib. 4. cap. 11.

DIGĬTUS, i. [δάκτυλος] a Digerendo deducitur, ut nonnulli putant, quod natura miro ac decentissimo ordine digitos digesserit, hoc est dispofuerit.
Argutiæ digitorum. V. ARGUTIÆ In ARGUO.
Auroræ digitos, pro elegantissimis ponit Claud. de Nupt. Honor.
Auroræ vincis digitos, humerosque Dianæ. [Nempe, quia Græcis ῥοδοδάκτυλος Ἠώς.
Gestus digitorum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Parietum & digitorum pigmenta. Plin. lib. 33. in Procem. i. e. Gemmas, ornamenta digitorum.
Vincula digitorum. Ovid. 9. Met. 77.
Dixerat, & summo digitorum vincula collo
Injicit: angebar ceu guttura forcipe pressus.
Vincula digitorum frangere, i.e. Connexas manus dirimere. Stat. 6. Theb.
Digni digiti Baccho. Ovid. 3. Met. 421.
Durati digiti. Ovid. 4. Met. 558.
Exiles digiti. Ovid. 6. Met. 143.
Infamis digitus. Pers. 2. Sat. 33.
Longi digiti. Catul. in amicam Formiani. 3.
Medio digito porrecto, supremum contemptum significant veteres. Martial. lib. 2.
— & digitum porrigito medium. Nam hunc digitum Martialis impudicum vocat, lib. 6. 70. ad Martianum,
Ostendit digitum, sed impudicum. Juv. 10. Sat. 52.
— cum Fortunæ ipse minaci
Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem. ubi vet. Schol. Cum Fortunam contemneret, nihil dicens se habere, ab ea quod expectaret: quinimo infami digito ei turpiter insultaret. Persius infamem. 2. Sat. 33. ubi vide Casaub.
Infami digito, & lustralibus ante salivis. Erasm. in Chiliad.
Minimus digitus. V. MINOR.
Minusculus digitus. V. MINOR.
Molles digiti. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 217.
Nudum digitum vocat Juvenalis, qui Non est indutus annulis, 11. Sat. 43.
Pingues digiti. Ovid. 3. de Arte Am. 256.
Cui digiti pingues, & scaber unguis erit.
Remissi digiti. Ovid. 18. Epist. 197.
Rubentes digiti. Ovid. 2. Met. 375.
— digitosque ligat junctura rubentes.
Teneri digiti. Catul. de Berecinth. 2. 10.
Quatiensque terga tauri teneris cava digitis.
Teretes digiti. Ovid. 1. de Arte Am. 622.
Transversum digitum non excedere. Plaut. Aulul. 1. 1. 18.
Isthic adesto: si hercle tu ex isthoc loco
Digitum transvorsum, aut unguem latum excesseris, &c. i. e. Minimo spatio. V. paulo post Digitum ab aliq. re non discedere.
Admittere digitos. V. ADMITTO.
Attingere digito cœlum. V. CŒLUM, & ATTINGO.
Attingere digito aliquem. h. e. minuta levique injuria aliquem afficere. Cic. 5. Tusc. 55. Lælius si digito quem attigisset, pœnas dedisset. at Cinna collegæ sui Consulis Cn. Octavii præcidi caput jussit.
Attingere uno digito. Ter. Eun. 4. 6. 2. Atque si illam digito attigerit uno. Ubi Donatus. Moris comminantium est ad exiguum revocare commissa, quæ se ulturos prædicant.
Attingere digitis extremis aliquod genus vitæ. i. e. Breviter sive Leviter attingere: quod alias A limine salutare dicitur. Cic. pro M. Cœlio.
Coeunt digiti. Ovid. 2. Met. 670.
Tum digiti coëunt, & quinos alligat ungues
Perpetuo cornu levis ungula. i. e. concrescunt.
Computare digitis. V. COMPUTO.
Concrepare digitis. V. CONCREPO.
Condere digitos in oculos alicujus. Ovid. 13. Met. 561.
Contrahere aut remittere digitum. Plin. lib. 11. cap. 26.
Demonstrare digito. Quintil. lib. 6. cap. 3. Digito demonstravit imaginem Galli in scuto Mariano Cimbrico pictum.

Digerere argumenta in digitos. V. DIGERO.
Dimetiri digitis. V. DIMETIOR.
Digitum ab aliqua re non discedere, Proverbialiter usurpatum. Cic. 4. Verr. 33. Oculos de ipso nusquam dejicere, neque ab argento digitum discedere.
Digitum nusquam a sententia. Cic. 7. Att. 3. Mihi certum est ab honestissima sententia digitum nusquam. V. DISCEDO. & paulo supra Transversum digit.
Incidere digitos. Ovid. 4. de Ponto 14. 19.
Ergo, ne scribam, digitos incidere cunctor?
Inquinare digitum. Catull. ad Furium 23.
Insistere digitis. V. INSISTO.
Intendere digitum ad fontes. V. INTENDO.
Manus intentis digitis, i. e. Extentis vel potius rigidis. Claud. de Bell. Get. 257.
Livescunt digiti in pedibus. Lucret. lib. 3. 527.
Loquuntur digiti cum voce. Tibul. lib. 3. 4. 41. Quando & voce & cithara canit citharœdus.
Loqui digitis & nutu. Ovid. 2. Trist. 453.
Micare digitis. V. MICO.
Mittere in digitos, pro Accurate supputare. V. Cælium lib. 23. cap. 13.
Monstrari digito, h. e. Insignem esse. Hor. 4. Od. 3. 22.
Mori in digito, Proverbiali figura dici potest de iis, quibus nullo fere negotio mors infertur, tracto ab animalibus adagio, quorum genitalia, vel corporis partes aliæ opportunæ, digitis veneno litis contactæ, mortem inferunt. Cic. pro Scauro, Libertus patronum non occidit, sed duobus digitulis gulam oblivit. Plinius, Sed antiquorum curam & diligentiam quis possit satis venerari? quum constet, omnium venenorum ocyssimum esse aconitum, & tactis quoque genitalibus fœminini sexus animalium, eodem die inferre mortem. Hoc fuit venenum, quo interemptas dormientes uxores a Calphurnio Bestia, M. Cæcilius accusator objecit: hinc illa atrox peroratio ejus, In digito eas mortuas. V. Cæl. Antiq. Lect. lib. 23. cap. 13. [Sed viderit Cœlius an recte divinarit. In Cic. Fragm. Oblisit legitur rectius. ap. Plin. l. 27. C. 2. In digitum, edidit ex MSS. sublata dist. Hard. q. V.
Notata charta digitis meis. Ovid. 1. Epist. 62. i. e. manu mea.
Hoc quid intersit, si tuos digitos novi, certe habes subductum. Cic. 5. Att. Epist. ult. h. e. Si novi, quam sis peritus supputator.
Objiciendi digiti intus. Cels. lib. 7. cap. 26.
Ostendere aliquem digitis. Ovid. 2. de Arte Am. 629.
Porrigere vel Proferre digitum, de actione minima dicitur. Cic. 3. de Fin. 38. Chrysippus ne digitum quidem ejus causa porrigendum dicebat. Idem pro Cæcin. 52. Qua digitum proferat, non habet.
Scalpere caput uno digito. Molliculi & impudici hominis indicium. Juven. Sat. 9. 133. V. ibi Interp. & Voss. 4. Instit. Orat. p. 159.
Tollere digitum. Cic. l. 1. in Verr. 141. Itaque renuntiat Rabonius illam decisionem tutoribus: accurrunt tamen ad tempus tutores, digitum tollit Junius patruus. isti color immutatus est, vultus, oratio, mens denique excidit. Digitum tollit, i. e. Significat sese redemptorem. Hoc ipse alibi Digito liceri vocat. In emptione enim antiquitus post licitationem digitus levabatur, significans quenquam emptioni allubescere. Martial.
Jam mea res digitum sustulit hospitibus. Unde manceps est appellatus, qui quidpiam conducens manum tollebat, se significans emptorem. Hoc erat apud Veteres micare, per digitorum levationem distrahere. Budæus. V. Scal. ad Manil. p. 118. v. 27. & Hotom. ad l. Cic.
Tollere digitum, est etiam Favere, suffragari. Hor. 1. Epist. 18. 66.
Fautor utroque tuum laudabat pollice ludum.
Venire ad digitos. V. AD.
Vocare aliquem ad digiti sonum. Tibul. lib. 1. 2. 34. ubi Brœkh. V.
Digitus, [δάκτυλος μικρός.] Mensura, tam latus est, quam sunt lata quatuor hordei grana. Est autem Digitus Decima sexta pars pedis. Pes enim dividitur in duodecim uncias, i. e. pollices duodecim, qui XVI. digitos faciunt. V. Frontin. de Aquæd. 1. 2. & de Qual. agr. p. 35. & Rigalt. p. 329.
Digitus, Modulus aquarius: cujus diametros digitalis est. Frontin. de Aquæ duct. l. c. Digitus rotundus habet diametri digitum unum. Omnis autem modulus aquarius, colligitur aut diametro, aut perimetro.
Digitus, Numerus. Numerorum enim alius dicitur Digitus, alius Articulus, alius Compositus. Digitum appellant numerum omnem denario contentum. Articulus est numerus omnis, quem possis in denas partiri partes æquales, nullo redundante, ut Decem, viginti, triginta. Compositus numerus ex digito & articulo constat, ut Quatuordecim, quindecim. Hæc Cæl. Antiq. Lect. lib. 22. cap. 15. De Computo Vett. per digitos V. Taubm. ad Plaut. Epid. 1. 1. 50. & cap. 7. Woveriani tractat. de Polymathia. Quibus adde Bedæ Lib. de Ratione computandi per digitos. Lilius Gyrald. Dial. 2. Voss. Instit. Orat. 2. Mart. Capell. lib. 7. Scip. Gentil. in Apol. Apul. p. 429. Bernegg. ad Sueton. Cæs. cap. 33. Petrus Possinus Spicilegio Evangelico suo subjecit ex MS. Nic. Smyrnæi περὶ δακτυλικοῦ μέτρου Libellum. Herodot. in Thalia vocat ἐπὶ δακτύλων συμβάλλεσθαι, unde moris antiquitas colligitur. Add. Fabric. Bibl. Lat. l. 4. C. 6. S. 12. & quos ibi commemorat auctores.
DIGITŬLUS, i. m. [δακτυλίσκος] dimin. Plaut. Rud. 3. 4. 25. Ter. Eun. 2. 2. 53. — sine biduum hoc prætereat,
Qui mihi nunc uno digitulo fores aperis fortunatus.
Duobus digitulis concrepare. Hieron. in Epist. ad Rustic. Monach. Testudineo Grunnius incedebat ad loquendum gradu, & per intervalla quædam, vix pauca verba carpebat: ut eum putares singultire, non proloqui. Et tamen quum mensa posita, librorum exposuisset struem, adducto supercilio, contractisque naribus, ac fronte rugata, duobus digitulis concrepabat, hoc signo ad audiendum discipulos provocans. Tum meras nugas fundere, & adversus singulos declamare. Erasm. Adag. Ad digiti crepitum, Qui arrogantius fastuosiusque jubent quippiam, inquit, digituli crepitu significare dicuntur. Martial. lib. 3. 82. in Zoilum.
Digiti crepantis signa novit eunuchus. V. plura apud eundem.
DIGITELLUS, sive DIGITELLUM, [ἀείζωον] Herba est, quæ alio nomine Sedum, sive Sempervivum majus appellatur. V. Plin. lib. 18. cap. 17. & lib. 25. cap. 13.

DIGITĀLIS, e. [δακτυλιαῖος] Quod est Digitorum, aut unius digiti. ut Digitalis crassitudo, Plin. lib. 12. cap. 20.
Digitalis gracilitas. Plin. lib. 14. cap. 3.
DIGITALIA, orum. n. pl. [δακτυλήθραι] Tegmenta digitorum dicuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 55. Olea manu stricta, melior ea quæ digitis nudis legitur, quam illa quæ cum digitalibus.
DIGITĀTUS, Adj. [δακτυλωτὸς] Qui digitos habet. Plin. lib. 11. cap. 47. Avium aliæ digitatæ, aliæ palmipedes.
DIGLADIOR, [διαξιφίζομαι] āri. Dictum est Dissentire & Dissidere, ductum a Gladiis. Non. 1. 331. q. V. Cic. 4. Tusc. 46. Digladientur illi per me licet, cui nihil est necesse, &c.
Digladiantur inter se. Cic. 3. de Legib. 20. C. vero Gracchus ruinis & iis sicis, quas ipse se projecisse in forum dixit, quibus digladiarentur inter se cives, nonne, &c.
DIGLADIABILIS, e. Prudent. 3. 14. Digladiabile discidium.
DIGLITO, appellatur Tigris fluvius, ubi tardior fluit, hoc est usque ad Medorum fines. Author Plin. lib. 6. cap. 27.
DIGMA, ătis. n. [δεῖγμα] i. e. Specimen JCt. in Cod. unde Paradigma Item pars Pyræei, cujus meminerunt Xenophon ἑλλ. lib. 5. & Polyænus 6. 2. 2. V. Meurs. in Piræo.
DIGNATIO, DIGNE, DIGNITAS, DIGNOR. V. DIGNUS.
DIGNOSCO, ōvi, ōtum, [διαγινώσκω] ĕre. Idem quod Agnoscere vel Cognoscere, aut Discernere. Columel. lib. 2. cap. 2. Dignoscere terram sapore. Sic Plin. lib. 28. cap. 30.
Dignosci vix potest a mastiche vera. Plin. lib. 12. cap. 17.
Non qui civem dignosceret hoste. Hor. 1. Epist. 15. 29.
Curvo rectum dignoscere. Hor. 2. Epist. 2. 44.
Scribitur & DINOSCO, minus recte, quia derivatur ab exol. GNOSCO.
DIGNUS, Adj. [ἄξιος, δίκαιος, ἀντάξιος] Qui meretur: ut Dignus præmio. Ter. Heaut. 1. 1. 55.
Et me ignoras Clinia, ego te meum esse dici tantisper volo,
Dum quod te dignum est, facias.
Dignus, genitivo junctum. Plaut. Trin. 5. 2. 29. Non ego sum dignus salutis. Nonius. adde Drakenb. ad Sil. 11. 318. Phædr. 4. 20. 3. V. Vechner. Hellenol. l. 1. C. 18. sub fin.
Suscipere curam & cogitationem dignam suæ virtutis. Balbus ad Cic. 8. Att. 15. Obsecro te, Cicero, suscipe curam & cogitationem dignissimam tuæ virtutis, ut Cæsarem & Pompejum perfidia hominum distractos, rursus in pristinam concordiam reducas. sed frequentius ablativo conjungitur.
Dignus domino servus. Plaut. Amph. 2. 2. 227.
Abin' hinc a me, dignus domino servus?
— Non te dignum, Cherea,
Fecisti. nam si ego digna hac contumelia
Sum maxime, at tu indignus qui faceres tamen. Ter. Eun. 5. 2. 27.
Amicitia dignus. Hor. in Arte Poet. 436.
Amore dignus. Valer. 8. Argon. 29.
Apolline munus dignum. Hor. 2. Epist. 1. 216.
Argento dignus. Ovid. 3. de Ponto 8. 3.
Auro dignior. Idem ibid.
Authoritate dignissimum. Cic. 5. Verr.
Auribus res digna. Catul. ad Catonem. 2.
Cognitione & hospitio dignus. Cic. pro Archia 5. Omnes qui aliquid de ingeniis poterant judicare, cognitione atque hospitio dignum existimaverunt.
Diis vita digna. Lucret. lib. 3. 323.
Expectatione aliorum dignum aliquid efficere. Cic. 10. Fam. 7. Dum perducerem eo rem, ut dignum aliquid & Consulatu meo, & vestra expectatione efficerem.
Favore digna. Ovid. 2. Epist. 64.
Homine nobili digna. Cic. 4. Acad. 75.
Imperii gloria dignus. Cic. de Arusp. Respon. 51. Sed ne id viros optimos diutius delectet, legant hanc ejus concionem, de qua loquor, in qua Pompejum ornat, an potius deformat? certe laudat, & unum esse in hac civitate dignum hujus imperii gloria dicit, & significat se illi amicissimum esse.
Joco digna verba. Ovid. 4. Fast. 868.
Laude omni digna. Cic. pro Domo sua. Hor. 4. Od. 8. 28.
Dignum laude virum Musa vetat mori.
Luce dignum aliquem non putare. Cic. in Pison. 3. Quum hoc non recusares, quin hi, a quibus dicebare Consul, te luce dignum non putarent, nisi nequior quam Gabinius extitisses.
Miraculo digna res. Plin. lib. 12. cap. 1. Ac ne quid desit speluncæ imagini, saxeæ intus crepidinis corona muscosos complexa pumices: tam digna miraculo, ut Licinius Mucianus prodendum etiam posteris putarit.
Majoribus suis præbere se dignum. Cic. 2. Fam. 17. Qui si dignum se majoribus suis præbuerit (ut spero & opto) tua laus ex aliqua parte fuerit, &c. Idem 2. de Fin. 61. Et 2. de Orat. Item 3. Philipp. 25.
Morte dignum facinus. Sen. Hippol. 12.
Odio dignissimus. Cic. 1. de Fin. 15.
Opprobriis dignus. Hor. 2. Sat. 1. 85.
Patre digni juvenes. Hor. in Arte Poet. 24. Cic. 1. Fam. 7. Quem nos & quia tuus, & quia te dignus est filius, & quia nos diligit, semperque dilexit, in primis amamus, charumque habemus.
Promissis dignum. Hor. 2. Sat. 3. 6.
Repub. dignus. Cic. 1. Philipp. Ne unus modo Consularis, quod tum accidit, dignus illo honore, dignus Repub. inveniretur.
Vita. Ovid. 4. Met. 108.
E quibus illa fuit longa dignissima vita.
Plautus etiam cum accusativo junxit Capt. 5. 2. 16. Non me censes scire, quid dignus siem? Potest tamen & Ellipsis esse, & subaudiendum Ferre, vel Pati. Dignus, i. e. Commeritus.
Dignus ad. Plaut. Mil. 4. 1. 21. Ad tuam formam illa una digna est.
Dignus præ aliis ut, &c. Plaut. Mil. 4. 4. 4.
Quid enim non sim dignus præ te, ut figam palum in parietem?
Dignus qui imperet. Cic. 3. de Legib. 5. Qui modeste paret, videtur qui aliquando imperet, dignus esse.
Dignus cui aliquid committatur. Ter. And. 1. 4. 3.
Sane pol temulenta est mulier, & temeraria,
Nec satis digna, cui committas primo partu mulierem.
Dignus qui faceres. ut ex Ter. paulo supra, Indignus.

Serius quam dignum eft, i. e. quam Par eft. Cic. 6. Philipp. 19. Venit tempus Quirites ferius omnino, quam dignum Pop. Rom. fuit.

Dignius nihil eft, quod ametur. Ter. Eun. 5. 9. 21.

Satis credo, nihil eft Thaide tua dignius, quod ametur.

Digna forma. Plaut. Rud. 5. 2. 19.

— ædepol una litera plus fum quam medicus. G. tum tu Mendicus es? L. tetigifti acu. G. videtur digna forma.

Conftruitur aliquando cum infinitivo more Græcorum. ut Dignus amari. Virg. 5. Ecl. 85.

Rependere digna. Stat. 11. Sylv.

Dignum eft credere. Virg. 3. Georg. 391. Sic & oratores. Plin. Paneg. cap. 7. Dignus alter eligi, alter eligere.

Dignum memoratu. Plin. lib. 21. cap. 12. Sic Digna dictu, Plin. lib. 11. cap. 51.

Dignus, abfolute interdum pro Eo qui malo aut contumelia dignus eft. Salluft. in Orat. Cæf. Catil. C. 51. Sed ubi imperium ad ignaros cives, aut minus bonos pervenit, novum illud exemplum ab dignis & idoneis ad indignos & minus idoneos transfertur. Hic dignos fupplicio & malo hiftoricus intellexit. Eodem etiam modo ufurpatur in Antonii edicto, quod Cicero reprehendit & irridet. Hæc Turneb. Sed V. de loci Tulliani fententia omnino J. F. Gronov. Obf. 3. 8.

Dignum, Subftantive pro Dignitate. Tacit. 15. Ann. 14. Adjeciffe deos, dignum Arfacidarum, fimul & de legionibus Romanis ftatuerent. Neque enim arbitror (inquit Rhenanus) Græcam conftructionem voluiffe Tacitum referre: digne Arfacidis, hoc eft, pro merito Arfacidarum.

DIGNE, Adv. [ἀξίως] i. e. Honefte, uti Honeftum decet. Plaut. Mil. 3. 2. 58. Quam digne ornata incedit, haud meretricie.

Aliquem digne deflere. Sen. Herc. 13.

Digne laudare aliquid. Cic. de Senect. 2. Nunquam igitur fatis laudari digne poterit Philofophia.

Digne loqui de aliquo. Cic. poft red. in Senat. 10. Quis de tali cive fatis digne unquam loqueretur?

Peccare cruce dignius. Hor. 2. Sat. 7. 47.

Peccat uter noftrum cruce dignius?

DIGNĬTAS, ātis. [ἀξιότης, ἀξίωμα, ἀξίωσις, ἀξία, πρόσχημα] eft Exiftimatio, quæ fatis claret rebus geftis, magnificaque opinio. Cic. 2. Att. 19. Dices fortaffe dignitatis ἅλις tanquam δρυός. faluti, fi me amas, confule. Quibus verbis allufit ad adagium Græcum, h. e. Satis gloriæ, magnificæque exiftimationis tibi comparafti: nunc habeto potius falutis rationem, quam quid te deceat, tantopere videas. Idem 1. de Fin. Genus hoc fcribendi etfi fit elegans, perfonæ tamen & dignitatis effe negant.

Dignitas eft alicujus honefta & cultu, & honore, & verecundia digna authoritas. Cic. 2. de Invent. 166.

Amplificator dignitatis. Cic. 10. Fam. 12.

Fautor dignitatis. Cic. 10. Fam. 12.

Imago dignitatis. Cicero, Quicquid imago veteris meæ dignitatis, &c.

Reliquiæ dignitatis. Cic. 4. Fam. 14.

Dignitas & amplitudo. Cic. 3. Fam. 9.

Dignitas & Deformitas, contraria. Cic. 10. Fam. 6.

Dignitas, Magiftratuum adminiftratio & honor. Cic. 13. Fam. 54. Ut omnibus in rebus ei te commodes, quoad fides, dignitasque patietur.

Dignitatem tueri. Cic. 1. Fam. 2.

Domus dignitas, pro Magnificentia. Cic. pro Domo fua. Budæus. 1. de Off. C. 39.

Dignitas oris & vultus. Oris probitas, morumque præftantia in facie eminens: virilis pulchritudo. Dignitatem enim & Venuftatem inquit Nonius, difcerni voluit Cicero, ut Dignitas viris: Venuftas fœminis fit attribuenda. Off. 1. 130. Cum autem pulchritudinis duo genera fint, quorum in altero venuftas fit, in altero dignitas: Venuftatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem. In Oratore autem Perfecto utrunque conjunxit: Vultus vero, (inquit) qui fecundum vocem plurimum poteft, quantam affert, tum dignitatem, tum venuftatem? Plin. in Paneg. Trajan. 8. Jam firmitas, jam proceritas corporis, jam honor capitis, & dignitas oris, nonne longe lateque principem oftentant? i. e. Indoles morum in ore confpicua. Budæus. Agretius grammaticus, Pulchritudo formæ, in viris Dignitas; unde Cic. pro Cœlio 8. Quis non poffit huic ætati atque huic dignitati petulanter, etfi fine fufpicione, at non fine argumento maledicere? Nomen dignitatis ex omnibus expulfum libris nusquam comparet, credo quod non fatis huic loco convenire videretur, quum dignitas hominibus deterioris feculi in hac notione ignoraretur. Monuit Turnebus. V. ibi Abram.

Dignitas fermonis, eft Oratio cum aliqua gravitate & vocis remiffione. Author ad Heren. lib. 3. 23.

Sexus dignitas. Ulpian. de Senator. Major dignitas eft in fexu virili.

Commendat dignitas periclitantem. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Accedere quid ad dignitatem. Cic. 6. Att. 3. Quibus nihil, aut non multum ad dignitatem poffet accedere.

Acquirere dignitatem. V. ACQUIRO.

Adimere dignitatem. V. ADIMO.

Adjungere dignitatem. V. ADJUNGO.

Ampliffimos gradus dignitatis adeptum effe. Cic. 10. Fam. 6. Crede igitur mihi Plance, omnes quos adhuc gradus dignitatis confecutus fis (es autem adeptus ampliffimos) eos honorum vocabula habituros, non dignitatis infignia.

Afferre dignitatem. Cic. 1. Off. 69. Ut tranquilitas animi & fecuritas adfit, quæ adfert tum conftantiam, tum etiam dignitatem.

Afferre dignitatem ad aliquid adipifcendum. Cic. pro Muren. 22. Qui poteft dubitari, quin ad Confulatum adipifcendum multo plus afferat dignitatis rei militaris, quam juris civilis gloria?

Affert dignitatem fortuna. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Agere cum dignitate & venuftate. Cic. 1. de Orat. 141.

Amittere dignitatem. V. AMITTO.

Amplificare dignitatem. V. AMPLIFICO.

Afcendere in fedem dignitatis atque honoris. Cic. pro Sylla, 5. Quorum ego opera illum in locum, atque in hanc celfiffimam fedem dignitatis atque honoris, multis meis ac magnis laboribus & periculis, afcendiffem.

Attingere dignitatem alicujus contumelia. Cicero, Sperare videor, tantum abfuturam effe orationem meam a minima fufpicione offenfionis tuæ, te ut potius objurgem, quod iniquum in difcrimen adducis dignitatem tuam, quam ut ego eam ulla contumelia coner attingere.

Augere dignitatem. V. AUGEO.

Colligere dignitatem. Cic. ad Q. frat. 15.

Conciliare dignitatem. Hirt. de Bell. Afr. 22.

Confulere dignitati, vel fervire. Cic. 9. Fam.

Contineri dignitate. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Decerpere ex dignitate. V. DECERPO.

Deeffe dignitati. Cic. 10. Fam. 12.

Defendere dignitatem ab inimicis. V. DEFENDO.

Deformare dignitatem. Cic. pro Sylla 7.

Detrahere dignitatem. Cic. pro Cœlio 3. Ut ad ea, quæ accufatores deformandi hujus caufa, detrahendæ, fpoliandæque dignitatis gratia dixerunt, &c.

Deponere dignitatem. Cic. 1. Philipp.

Dimovere de dignitatis gradu. Cic. 2. Tufc. 19.

Diminuere dignitatem. Cic. de Orat. 1. Interitu talis auguris dignitatem noftri collegii diminutam dolebam.

Difcedere a dignitate fapientis. Cic. 1. Off. 67. Et ea quæ videntur acerba, quæ multa & varia in hominum vita fortunaque verfantur, ita ferre, ut nihil a ftatu naturæ difcedas, nihil a dignitate fapientis, robufti animi eft, magnæque conftantiæ.

Effe dignitatem alicujus ampliffimam. Cic. 10. Fam. 12.

Effe dignitati & honori parentibus. Cic. de Amicit. 72. Ut fi parentibus nati funt humilibus, fi propinquos habeant imbecilliores vel animo vel fortuna, eorum augeant opes, eisque honori fint & dignitati. Hoc eft, quod vulgus dicit, Faciunt parentibus honorem propter dignitatem.

Favere dignitati. Cic. 10. Fam. 12.

Frangere dignitatem. Cic. 9. Fam. 16.

Habere admirabilem dignitatem. Cic. pro Muren. 23. Omnes enim artes, quæ nobis Populi Rom. ftudia conciliant, & admirabilem dignitatem, & pergratam utilitatem debent habere. Summa dignitas eft in iis, qui militari laude antecellunt.

Infringere dignitatem alicujus. V. INFRINGO.

Labefactare dignitatem. Cic. pro Rabir. Pofth. 44.

Læfa dignitas. V. LÆDO.

Locatum effe in altiffimo ampliffimoque gradu dignitatis. Cic. 1. Philipp. 14.

Metiri omnia dignitate. V. METIOR.

Obtinere dignitatem. V. OBTINEO.

Oppugnare, vel Impugnare dignitatem alicujus. Cic. Frag. Epift.

Orbare dignitate. V. ORBO.

Pervenire ad dignitatem. Cic. 1. Att. 17.

Præditi dignitate. Cic. 2. de Invent. 111.

Reperire dignitatem. Cic. 1. de Orat. 198. Multique præterea, qui, cum ingenio fibi authore dignitatem reperiffent, &c. MSS. Peperiffent.

Reddere dignitatem. Cic. Poft. red. in Senat. 1.

Reftituere dignitatem. Cic. Equeftri ordini reftituit non folum dignitatem, &c.

Recipere dignitatem. Cic. 6. Fam. 9.

Retinere facti alicujus pulcherrimi fplendorem verbis, dignitatemque. Cic. pro Domo fua, 94.

Servare fuam dignitatem. Cic. 2. de Orat. 221. Parcebat enim adverfarii dignitati, in quo ipfo fervabat fuam.

Spoliare dignitate. Cic. 3. de Orat. 11. Quibuscum conjunctiffime vixerat, hos in tribunatu inftituit fpoliare omni dignitate.

Suffragari dignitati. Cic. 10. Fam. 7.

Suftinere Reip. dignitatem. Cic. pro Domo fua, 5.

Tenere fummum in aliquo magiftratu gradum & dignitatis & gratiæ. Cic. pro Planc. 32.

Tribuere alicui dignitatem. Cic. 5. Tufc. 45. Ergo etiam dignitas ei tribuenda eft. quod fi ita eft, laudabile fit neceffe eft. Bonum igitur omne laudabile.

Tueri dignitatem confularem. Cic. in Bruto, Pono fatis in eo fuiffe orationis atque ingenii, quo & magiftratus perfonam, & confularem dignitatem tueretur, i. e. Suftineret, confervaret.

Violare dignitatem. Cic. 1. Fam. 7.

Dignitatum genera quatuor poftremorum Imperatorum ætas fecit. Alii namque Perfectiffimi, Clariffimi alii, fuperiores Spectabiles, fupremi Illuftres appellabantur. Perfectiffimatus dignitas prima erat, ad quam cuivis, nifi qui fordida conditione effet, aditus patebat, ut ex lib. C. 11. tit. 33. intelligitur. Clariffimatus autem dignitatem inferiorem Spectabilitate fuiffe Theod. l. 5. de prox. facr. lib. 10. C. demonftrat. Itaque Clariffimi a Spectabilibus diftinguuntur, l. unic. C. de annon. & cap. item & ab Illuftribus, l. 1. C. ubi Senat. vel clar. Quicunque non Illuftri, inquit Conftantinus, fed Clariffima tantum dignitate præditus, &c. Spectabiles porro Magiftratus erant, ut Proconfules, Auguftales, Comites Orientis. ut conftat ex l. 32. C. de appell. Illuftribus autem eos inferiores fuiffe Imperatores dicta l. 32. demonftrant, ubi appellari a Spectabilium fententiis ad Illuftres perfonas jubent. Hac illuftri nota major nulla eft: nam etfi Confules & Patricii fuperiores effent, nulla tamen iis nota dignitatis attribui folebat. Itaque Juftinianus eos hoc modo fignificat, Qui fupra Illuftres funt, ut videre eft ex l. 26. C. de ufur. Illuftres autem erant, qui fententiæ in Senatu dicendæ jus habebant, l. ult. D. de Senat. Auctores, qui de Dignitatibus utriusque Imperii pleniori tractatione egerunt recenfet Fabric. in Biblioth. Antiquaria C. 14. S. 15.

DIGNITOSUS, Adject. ἀξιωματικὸς in Gloff. Philox. Petron. cap. 57. Homo dignitofus, cujus pluris erat unguis, quam tu totus es. V. de hujus notæ vocabulis Gell. 4. 9. & Cangii Gloff. in h. v.

DIGNO, [ἀξιόω] are. Dignum putare. Pacuvius apud Nonium 2. 227. Quis deos infernos, quibus cœlefteis dignet decorare hoftes? V. eund. 7. 17. Aufon. 16. Epift. 59. de Libro. Cuique vigiles luminum Vacare dignabunt κόραι; ubi Vinetum infpicias.

DIGNOR, [ἀξιόομαι] Etiam in fignificatione activa; h. e. Dignum puto five judico. Virg. 1. Æn. 335.

Tum Venus: Haud equidem tali me dignor honore.

Dignari aliquem venia. Ovid. 3. Trift. 14. ad finem,

Qualemcunque legas, venia dignare libellum.

Dignor, cum infinitivo. Hor. 1. Epift. 19. 40.
Non ego, nobilium fcriptorum auditor & ultor,
Grammaticas ambire tribus & pulpita dignor.
DIGNARI, paff. [ἀξιοῦσθαι] Dignum haberi, five judicari. Virg. 3. Æn. 475.
Conjugio Anchifa Veneris dignitate fuperbo. Cic. OEcon. 1.
Homo ex eo numero hominum, qui apud nos hoc nomine dignantur. Idem 3. de Orat. 25. Quæ tamen confimili laude dignentur.
Cultu & honore dignari. Cic. 2. de Invent. 161. Obfervantia, eft per quam homines aliqua dignitate antecedentes cultu quodam & honore dignantur.
Honore dignatus. Sil. lib. 11.
Ipfe deûm cultu, & facro dignatus honore.
Memoria dignari. Gell. 19. 11. Celebrantur verficuli multorumque doctorum memoria dignantur, i. e. Digni æftimantur.
DIGNANS, antis. Hinc Superl. Salvian. de Gub. Dei munus dignantiffimæ vifionis.
DIGNANTER, Adv. pofterioris ævi. Vopifcus in Tacit. cap. 8. Loquentem dignanter audite. Symmach. 5. 65. Dignanter impertias. Sidon. 4. 7. Intuitu noftri dignanter admiffus.
DIGNANDUS, [ἀξιωτέος]. Cic. 1. Acad. 36. Quæ autem fecundum naturam effent, ea fumenda, & quadam æftimatione dignanda docebat: contraque contraria.
DIGNATIO, ōnis. f. eft Quod Græci ἀξίωμα dicunt, i. e. Dignitas & amplitudo propter honores geftos aut magiftratum, vel propter oris morumve majeftatem. Unde τὸ ἀξιωματικὸν Græci vocant, venerandam oris majeftatem, qualis in Pompejo fuit, quam Cicero dignitatem vocare folet. Plin. lib. 21. cap. 20. Polio Mufæus & Hefiodus perungi jubent dignationis, gloriæque avidos. Cic. 10. Att. 9. Cœlii quidem epiftolam fcriptam miferabiliter, non fine magno fletu legerunt pueri noftri, etfi meus quidem eft fortior, eoque ipfo vehementius commovet, nec quicquam nifi de dignatione laborat. i. e. Nullius rei tantam rationem habendam nobis cenfet, idque agit, ut exiftimationem antea collectam tueamur. & ne quid agamus quod indignum fit rebus a nobis geftis. Hæc Budæus.
Dignatio, pro Dignitate. Sueton. in Domit. cap. 2. Expeditionem quoque in Galliam Germaniasque, neque neceffariam & diffuadentibus paternis amicis inchoavit, tantum ut fratri fe, & operibus & dignatione adæquaret. Idem in Auguft. cap. 46.
In dignationem pervenire. Liv. 2. Appius inter patres lectus haud ita multo poft in principum dignationem pervenit. Et Sueton. de Clar. Gram. cap. 5. Sævius Nicanor primus ad famam dignationemque docendo pervenit.
Dignatio, pro Reverentia. Sueton. in Calig. cap. 24. Reliquas forores, nec cupiditate tanta, nec dignatione dilexit, ut quas fæpe exoletis fuis proftraverit.
Propria viri dignatio auxit invidiam, &c. Tacit. 3. Hift. 80.
Modicus dignationis. Tacit. 4. Ann. 52.
Affignant etiam principis dignationem adolefcentulis. Tacit. de German. 6. 13.
Glifcit dignatio facerdotum. Tacit. 4. Ann. 16.
Imponere alicui dignationem Imperatoris. Tacit. 1. Hift. 52. Vitellio tres patris Confulatus, Cenfuram, collegium Cæfaris, imponere jampridem Imperatoris dignationem.
Agros fecundum dignationem inter fe partiuntur. Tacit. de Germ. 26.
Retenta dignatio Burro ope Senecæ. Tacit. 13. Ann. 20.
Veterem, ac olim partam dignationem fubitæ felicitati fubmittere. Tacit. 13. Ann. 42.
DIGREDIOR, effus fum, [ἀπαλλάττομαι, παρεκβαίνω] digrĕdi. Difcedere. Liv. 1. 26. Priusquam inde digrederentur, roganti Mettio ex fœdere icto, &c.
Congredi cum aliquo, & Digredi, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Luna autem, &c. iisdem fpatiis vagatur quibus fol: fed tum congrediens cum fole, tum digrediens, &c.
Primo carmine digredi. Catull. Argon. 116.
Digredi ab aliquo. Cic. 12. Fam. 18. Etfi periniquo patiebar animo te a me digredi.
Digredi ad pedes. Liv. 9. Bell. Pun. De Hifpanis equitibus loquitur qui ex equis defcenderant ad pugnam pedeftrem. Sed hic legendum eft, Equitibus ad pedes degreffis, non digreffis. Degredi enim idem valet, quod Defcendere.
A caufa parumper digredi. Cic. 1. de Clar. Orat. 322.
De caufa digredi. Cic. 1. de Invent. 97. Nobis autem non placet hanc partem in numero reponi, quod de caufa digredi, nifi per locum communem difplicet.
Paululum digredi de curfu in reliqua oratione. Cic. in Partit. 14.
Digredi in latus. Plin. lib. 3. cap. 5.
Paulum digredi. Ovid. 9. Met. 42.
Digredimur paulum; rurfusque ad bella coimus.
Digreditur oratio, per metaphoram. Cic. 4. Verr. Verum uti Lilybæum unde digreffa eft oratio, revertatur. Idem 3. Verr. 163.
Iracundia longius digredi, quam fapientis ratio poftulat. Cic. de Arufp. Refp. 3. Hefterno die dolore me elatum & iracundia longius prope digreffum arbitrabantur, quam fapientis hominis cogitata ratio poftulaffet.
Digredi, cum accufativo fine præpofitione. Hirt. de Bell. Afr. 37. Inde parvulam proclivitatem digreffus, finiftra parte campi propter mare legiones ducit. [Forte Parvulum proclivitate degreffus: vel Parvulam per clivitatem deg. Ut Clivitatem pro Clivo dixerit.
DIGREDIENS, Partic. [ἀπαλλαττόμενος] Virg. 3. Æn. 492.
Hos ego digrediens lacrymis affabar obortis.
DIGRESSUS, Partic. [ἀπηλλαγμένος]
Digreffa dicitur Quæ divortium cum marito fecit. Sueton. in Cæf. cap. 43. Diremit nuptias Prætorii viri, qui digreffam a marito poft biduum ftatim duxerat, quamvis fine probri fufpicione. V. DIVORTIUM.
DIGRESSUS, ûs. [ἀπαλλαξις] Difceffus. Utrunque conjunxit. Cic. de Senect. Quem ego meum cafum fortiter ferre vifus fum, non quod æquo animo ferrem, fed me ipfe confolabar, exiftimans non longinquum inter nos digreffum & difceffum fore.
Acceffus & Digreffus contraria. Cic. 2. Tufc. Tenuiffimum lumen facit proximus acceffus ad folem, digreffus autem longiffimum.
Congreffus & Digreffus, contraria. Cic. 1. Q. frat. 3. Deinde congreffus noftri lamentationem pertimui; digreffum vero non tuliffem.
Digreffus a propofito, apud Quintil.
Fundere dicta digreffu fupremo. Virg. 8. Æn. 482.
A digreffu alicujus venire aliquo. Cic. 1. Att. 3. Ut primum a tuo digreffu Romam veni.
DIGRESSIO, ōnis. f. [ἀπάλλαξις] Cui contrarium eft Congreffio. Cic. 1. Q. frat. 3. Minus acerbum, minus miferum fuit, quam fuiffet tum congreffio, tum vero digreffio noftra.
Digreffio a propofito, [παρέκβασις] Cic. 3. de Orat. 203.
A propofita oratione digreffio. Cic. de Clar. Orat. 291.
DIIAMBUS, [διίαμβος] Pes eft ex duobus iambis conftans: ut Amœnitas.
DII MANES. V. in MANES.
DIJOVIS, Jupiter appellatus eft. V. DIESPITER.
DIIPOLIA, [διιπόλια] Celebritas fuit, quæ Athenis agebatur ab Jove Polieo dicta, cui Athenienfes rem facram faciebant bove. Author Hefychius. Eadem ac Buphonia, de q. V. f. l.
DIIRONOXENI, [Διειρωνόξενοι] Nuncupantur a Comicis Lacedæmonii, i. e. Per fimulationes & ironiam fallentes hofpitem: quanquam fcribit Herodotus a Laconibus ξεῖνος peculiarius barbaros intelligi. V. Cæl. Antiq. Lect. lib. 18. cap. 5.
DIIS, Diutinis ac jugibus, inquit Nonius. Varro, ὄνος λύρας: Quam mobilem Divum liram Sol harmoge quadam gubernans, motibus diis veget. Antiquum. V. DIUS.
DIJUDICO, [διακρίνω, διαδικάζω] are. Judicare, Difcernere, vel Diligenter judicare. Ter. Heaut. 2. 2. 8.
Pergin' iftuc prius dijudicare, quam fcis quid veri fiet?
Dijudicare inter. Cic. 1. Tufc. 23. Utrum igitur inter has fententias dijudicare malumus, an ad propofitum redire?
Summum bonum & malum, utra voluptate dijudicabit, ftante, an movente? Cic. 2. de Fin. 31.
Dijudicare vera & falfa. Cic. 4. Acad. 107.
Vera a falfis, verifimilia ab incredibilibus dijudicare & diftinguere. Cic. in Partit. 139.
Dijudicare, uter utri virtute anteferendus fit. Cæf. 5. Bell. Gall. 43.
Dijudicare controverfiam videtur id fignificare, quod Appunctare barbare dicimus. Cic. 3. de Fin. 6. Attendes igitur, ut foles, eamque controverfiam dijudicabis. Idem 14. Att. Noftras contentiones Refp. dijudicavit.
Dijudicare acri intentione. Plin. Epift. 203. Omnis enim advertit quod eminet & extat: fed acri intentione dijudicandum eft, immodicum fit, an grande, altum an enorme.
Sorte dijudicari. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Dijudicare, pro Decernere. Cic. 3. in Catil. 25. Atque illæ tamen omnes diffenfiones, quarum nulla exitium Reip. quæfivit, ejusmodi fuerunt ut non reconciliatione concordiæ, fed internecione civium dijudicatæ fint. Budæus.
DIJUDICATUS, Partic. [διαδικασθείς] ut, Dijudicata res. Cic. in Partit. 99. Hisne verbis fit actio quæritur: quæ etiam fi ante quam res in judicium venit, aut concertata, aut dijudicata, aut confecta non funt, tamen in ipfis judiciis permagnum fæpe habent pondus.
Relinquere negotia, dijudicata lite. Hor. 3. Od. 5. 54.
DIJUDICATIO, ōnis. f. [διαδικασία] Cic. 1. de Legib. 56. Nam ifta quidem magna dijudicatio eft.
DIJUDICATRIX, īcis. f. Apul. de Dogm. Plat. p. 15. Virtus fpectatrix & dijudicatrix omnium rerum, prudentia.
DIJUGO, vel DISJUGO, are. Sejungere. Arnob. 5. Quem pietas dijugare ab infando non valuit appetitu.
DIJUGATUS, vel DISJUGATUS, a, um. Partic. Arnob. l. 7. prope init. Qui funt ab his longe natura & beatitudine disjugati.
DIJUGATIO, ōnis. Separatio. Arnobius lib. 2. adverfus gentes, Animarum a corporibus dijugatio.
DIJUNGO, V. DISJUNGO. [διαζεύγνυμι] Cic. 7. Att. 1. Redeamus domum, dijungere me ab illo volo.
Jumenta dijungere. Cic. 2. de Divin. 77.
DIJUNCTUS. Idem quod Disjunctus. Tacit. 4. Ann. 67. Infula freto ab extremis promontorii dijuncta. Cic. 13. Att. 11. Poftea quam fum a te dijunctior. adde Quintil. 2. 15. pr. Edit. Burm.
DIJUNCTIO. Idem quod Disjunctio. Cic. 4. Acad. 91. Judicare quæ conjunctio, quæ dijunctio vera fit. Utrumque ex Gruteri fcriptura. adde Arnob. l. 3. & Gell. 2. 7. extr. ibique Gronov.

D I L

DILĀBOR, apfus fum, [διολισθαίνω] ābi. eft in diverfas vel in omnes partes labi; item Diffugere, difcedere, five elabi. ut, Dilabi in agros vel oppida. Liv. 3. 4.
Dilabitur oratio. Cic. in Lælio, Jam enim a fapientum familiaritatibus ad vulgares amicitias noftra dilabitur oratio. i. e. Defcendit five Decurrit. Legitur Delabitur in codd. emendatis. Sic 1. Tufc. 10.
Male dilabi. Cic. 2. Philipp. 66. Male parta, male dilabuntur.
Dilabi memoria. Cic. 13. Philipp. 11. Sunt alii plures fortaffe, fed mea memoria dilabuntur. i. e. Excidunt.
Fortuna dilabitur. Author ad Heren. lib. 4. 25. Qui fortunis alicujus inducti amicitiam ejus fecuti funt, hi fimulac fortuna dilapfa eft, devolant omnes.
Dilabuntur vectigalia negligentia. Liv. 3. Bell. Maced.
Dilabitur veftis condita fitu, & corrumpitur. Columel. lib. 12. cap. 3.
Dilabitur vetuftate navis putris. Liv. 5. Bell. Maced.
Dilabi & Crefcere oppofita. Salluft. in Jug. C. 10. 6. Concordia parvæ res crefcunt, difcordia maximæ dilabuntur.
DILABENS, Partic. [διολισθαίνων] Hor. 3. Od. 29. 34.
— nunc medio alveo
Cum pace dilabentis Hetrufcum In mare. [In emendatis libris Delabentis, & quis dubitet quin rectius?
DILAPSUS, Partic. [διαλυθείς] ut, Dilapfus rapide fluvius. Cic. 2. de Legib. 6.
Amor cum forma dilapfus. Claud. 1. in Eutrop. 75.
Curæ dilapfæ. Ovid. 4. de Ponto 4. 21.
At mihi dilapfis inter nova gaudia curis.
Glacies liquefacta & dilapfa. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Quæ neque conglaciaret frigoribus, neque nive pruinaque concrefceret, nifi eadem fe admifto calore liquefacta & dilapfa diffunderet.

Dilapsa multitudo. Liv. 3. & 9. Bell. Maced.
Dilapsus ornatus mundi occidit. Cic. 4. Acad. 119.
Dilapsa res. Cic. 7. Fam. 28.
Dilapsio, ōnis. f. Aug. de C. D. 22. 12. De dilapsionibus corporum mortuorum.
Dilabĭdus, [ὀλισθηρός] Adj. Quod facile diffluit. Vestes, propter brevitatem pili dilabidæ. quæ facile dilabuntur. Plin. lib. 8. cap. 55.
Dilacĕro, [διασπαράττω] āre. Idem quod Lacerare. Per translationem significat Consumere, dilapidare & disperdere. Cic. pro Milon. Et annum integrum ad dilacerandam Remp. quæreret.
Artus dilacerare. Sen. OEth. 7.
Dilacerantur opes. Ovid. 1. Epist. 90.
Dilacerandus, [διασπαραχθησόμενος] Catull. in Argon. 152.
Pro quo dilaceranda feris dabor alitibusque Præda.
Dilamĭno, āre. In duas laminas dividere. Ovid. de Nuce 73.
Poma cadunt mensis non interdicta secundis,
Et condit lectas parca colona nuces.
Has puer aut rectus certo dilaminat ictu,
Aut pronus digito bisve semelve petit. Sic enim legit Erasmus. Cujus conjecturam firmant MSS. Dilaminare autem dixit, pro In duas laminas diducere. Id fit, quoties solutis commissuris finditur nux in duas partes. Unde paulo post laminam vocat putamen fissile. v. 95.
Lamina mollis adhuc tenero dum lacte quod intra est. Est quiddam in nuce, quod discriminat partes nuclei.
Dilancĭno, are. Lacerare a Lancea. Prudent. Hymn. Vinc. v. 156. Membra dilancinata interficis.
Dilanio, [διασπαράω] āre. Idem quod simplex, vel In diversas partes laniare. Cic. pro Milon. 34. Nocturnis canibus dilaniandum reliquisti.
Dilaniatus, Partic. Ovid. 3. Amor. 9. 52.
— inornatas dilaniata comas.
Dilapĭdo, [ἀπολιθόω] are. Proprie est Lapidibus purgare vel Lapides dissipare. Cato cap. 46. Locum bipalio vortito, dilapidatoque. h. e. Lapides auferto. Castigatiora exemplaria habent Delapidato.
Dilapidare, [διασπαθᾶν] per translationem, pro Disperdere, ut ait Donatus. Dictum autem est a Lapide, in quo Præcones, qui auctione vendebant stabant: unde proverbium apud Cic. in Pison. 35. De Lapide emptus. Ter. Phorm. 5. 7. 4.
— conveniendus Phormio est,
Prius quam dilapidet nostras triginta minas. Cic. ad Octav. Publicam dilapidabat pecuniam, ærarium exhauriebat. Hotomannus hanc verbi notionem a Lapide deducit, in quo adstabat Præco, rem venalem & distrahendam proponens. Sed aliis probabilius videtur dictum ab eo, quod Lapides sine cura sæpius temere solemus jacere & ita disperdere.
Dilapidans, Partic. Colum. l. 10. v. 329.
Sæpe ferus duros jaculatur Jupiter imbres,
Grandine dilapidans hominumque, boumque labores.
Hoc est disperdens, vel potius, valde seu vehementer lapidans, & grandine velut lapidibus feriens & atterens. [contundere & verberare grandine id vocant V. grando.
Dilapidatus, Partic. apud Firmicum.
Dilapidatio, ōnis. apud Livium. Dilapidatio bonorum. Cod. Theod. l. 4. tit. 20.
Dilargior, ītus sum, [διαδωρέομαι] īri. Diversis largiri, dare. Sueton. in Cæs. cap. 2. Cætera item quæ cuique libuissent, dilargitus est, contradicente nullo. Cic. pro Lege Agr. 80. Nec L. Sylla, qui omnia sine ulla religione, quibus voluit, est dilargitus, agrum Campanum attingere ausus est.
Dilargitio, ōnis. JCt. in Cod.
Dilargĭtor, ōris. JCt. in Dig.
Dilatio, V. differo.
Dilāto, [πλατύνω, διευρύνω] āre. Latum facere, latius extendere. Plin. lib. 33. cap. 3. Nec aliud laxius dilatatur, aut numerosius dividitur.
Dilatare & Contrahere, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 102.
Dilatare aciem. Liv. 1. Bell. Maced. Et Plin. lib. 10. cap. 23. A tergo sensim dilatante se cuneo porrigitur agmen. V. acies.
Gloriam dilatare. Cic. in Somn. Scip. 16. Cernis profecto quantis in angustiis vestra se gloria dilatari velit.
Literas dilatare. Cic. de Clar. Orat. 259.
Manum dilatare. Cic. in Orat. 113.
Minima dilatare. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 7. Omnes sua extollunt, omnes etiam minima, quæ in alios contulēre, dilatant.
Orationem dilatare. Cic. pro Flacco 12. Sed non dilatabo orationem meam: etenim potest esse infinita, si mihi libeat totius gentis in testimoniis explicare vanitatem.
Ex verbo dilatare orationem, & In verbum contrahere, contraria. Cic. in Partit. 23. Est itaque id genus totum situm in commutatione verborum: quæ simplicibus in verbis ita tractatur, ut aut ex verbo dilatetur, aut in verbum contrahatur oratio.
Rictus dilatare. Ovid. 6. Met. 378.
Fundi quodammodo, & quasi dilatari. Cic. 3. de Fin. 49. Sed quanquam negent, nec virtutes, nec vitia crescere, & tamen utrunque eorum fundi quodammodo & quasi dilatari putant.
Dilatatus, Partic. Dilatata lex in cunctum ordinem, coangustari potest. Cic. 3. de Legib. 32.
Dilatatio, ōnis. Tertull. de Præscr. 47. Occludere superiora dilatatione. conf. eund. de Anima cap. 37.
Dilatator, ōris. apud Boethium.
Dilator, Dilatus. V. differo.
Dilaudo, [διαινέω] are. Varie vel potius multum laudare. Cic. 6. Att. 2. Et ego audebo legere unquam aut attingere eos libros, quos tu dilaudas, si tale quid fecero?
Dilemma, ătis. [δίλημμα] Syllogismus utrinque feriens, sive constringens adversarium; unde veteres Cornutum dixere. [Vulgo quidem id fertur, Sed aliud esse ratiocinationis Sophisticæ genus, quod κερατίνην vel κερατίδα vocarunt, ex Menagii Comment. ad Laërt. 2. 108. cognoscas licet.
Diligens, Diligentia, Diligenter. V. diligo.
Dilĭgo, exi, ectum, [ἀγαπάω] ĕre. Minus est quam Amare atque idem ac Benevolum esse, judice Valla lib. 5. Cic. ad Brut. Frag. Sic igitur facies, & me aut amabis, aut quo contentus sum, diliges. Idem 9. Fam. 14. Quis erat, qui putaret ad eum amorem, quem erga te habebam, posse aliquid accedere? Tantum accessit, ut mihi nunc denique amare videar, antea dilexisse.
Diligere & charum habere. Cic. pro Balb. 59. Speroque, Judices, ut eos qui principes fuerunt conservandæ salutis aut dignitatis meæ, diligitis & charos habetis: sic quæ, &c.
Colere & diligere aliquem. Cic. 3. de Legib. 5. Nec vero solum ut obtemperent, obediantque magistratibus, sed etiam ut eos colant, diligantque præscribimus.
Ante omnes aliquem diligere. Ovid. 10. Met. 167.
Admodum diligere. Cic. 4. Fam. 13.
Utrunque affectu pari diligere. Sen. Theb. 2.
Arcte familiariterque aliquem diligere. Plin. lib. 2. Epist. 13.
Benevolentiam alicujus mirifice diligere. Cic. 12. Att. 33. Tuam quidem & in agendis nostris rebus, & in consiliis ineundis, mihique dandis in ipsis literis quas mittis, benevolentiam, diligentiam, prudentiam mirifice diligo.
Fraterno amore sodales diligere. Ovid. 1. Trist. 3. 65.
Ex æquo omnes diligere. Lucan. ad Pison.
Furtim diligere. Ovid. 6. Fast. 555. Al. Furto. i. e. amore furtivo.
Fidem alicujus complecti, officia observantiamque diligere. Cic. pro Balb. 63.
Mirifice ab aliquo diligi. Cic. 1. de Nat. Deor. 58.
Se diligere, i. e. Plus satis admirari, vel Sibi adblandiri. Cic. pro Rosc. Com. 5. Usque eone te diligis, & magnifice circumspicis, ut pecuniam non ex tuis tabulis, sed adversariis petas?
Stulte aliquem diligere. Hor. 2. Epist. 1. 260.
Valde diligere. Cic. 3. Fam. 1.
Unice diligere. Cic. 5. Fam. 8.
Diligitur nemo nisi cui fortuna secunda est. Ovid. 1. de Ponto 3. 23.
Diligere, Dividere. Plaut. Curcul. 3. 54. — quidni noverim?
Clypeatus elephantum ubi machæra diligit. Titinnius, Pernam totam diligit. Nonius. [Difficit editum ap. Plaut. ubi Salmas. Dirigit legendum contendit. q. V.
Dilectus, Partic. [ἠγαπημένος, ἀγαπητός] Magno amore alicui dilectus. Virg. 1. Æn. 344.
Suis officiis dilectus. Ovid. 9. Met. 308.
Mihi dilectus per multos annos. Virg. 9. Æn. 85.
Sodales dilecti. Ovid. 4. Trist. 5. 1.
Premere dilectos visus, h. e. Oculos. Stat. 2. Sylv. 1.
Dilectissimus. Stat. 8. Theb. 99.
Augur Apollineis modo dilectissimus aris.
Testor inane Chaos, &c.
Dilectus, ûs. m. Idem quod Delectus. Ita constanter veteres scribunt. Dilectus militum & is, qui significatur amatus, a Legendo dicti sunt. Festus. Ita Sen. de Benef. 2. 18. conf. Parei Lex. Crit. & quos laudat Drakenb. ad Sil. 7. 43. V. delectus.
Dilectio, ōnis. f. Gloss. Vet. ἀγάπη. Tertull. adv. Marc. 4. 27. Olufcula decimantes (Pharisæi) & dilectionem Dei prætereuntes.
Dilector, ōris. m. Apul. 2. Flor. Atque ego me dilectorem tuum profiteor. Tertull. contra Marc. 4. 23. Puerorum dilector. Ambros. Ep. 84. Dilectores hujus mundi. Aug. Ep. 32. Fratrem & dilectorem meum.
Diligens, entis. Partic. [ἀγαπῶν] Qui diligit.
Dilĭgens, Adj. [ἐπιμελής, σπουδαστικός, ἀκριβής, ἐμμελής, κηδεμών] Studiosus: quod eorum quæ amamus, sumus studiosi. Cic. de Amicit. Idem 4. Verr. Diodorus homo frugi ac diligens qui sua servare vellet. Vulgo dicitur Bonus œconomus.
Diligens & attentus in re hæreditaria. Cic. 1. Verr. 126. Qui in re adventitia atque hæreditaria tam diligens, tam attentus esset.
Studiosus ac diligens. Cic. 4. Acad. 98. Homo & acutus, ut Pœnus, & valde studiosus ac diligens.
In omni genere diligens. Cic. 12. Att. 32. Et medici assiduitas, & tota domus in omni genere diligens me rursus id suspicari vetat.
Diligens temperamenti. Plin. in Paneg. Tam diligens temperamenti, ut nec Consulis officium Princeps, nec Principis Consul appeteret. [i. e. Observans, sive, ut Baudius expo. Exactus observator temperamenti, ut mox officii diligens. Potest tamen etiam accipi, pro partic. a verbo Diligo, Amans, studiosus temp. ut apud Nepotem quoque 15. 3. 1. Veritatis diligens, φιλαλήθης.
Manus diligens. Sen. in Medea 7.
Negligentia diligens. Cic. in Orat. 78.
Diligentissimus rei familiaris. Sueton. de Clar. Gram. 23. Cic. 4. de Fin. 32. Omnis enim est natura diligens sui. Et apud Plin. lib. 34. cap. 8. Diligentissimus artis.
Officii diligentissimus. Cic. pro Cluent. 71. Q. Pompejo Proconsuli contubernalis, castissimo viro atque omnis officii diligentissimo.
Naturæ diligentissimus. Plin. lib. 13. cap. 4.
Diligens, in malam partem, pro Nimis curioso. V. Conferre ad aliquem sinistram diligentiam, In confero.
Diligens ad. Cic. 1. in Catil. 19. Quem tu videlicet, & ad custodiendum te diligentissimum, & ad suspicandum sagacissimum, & ad vindicandum fortissimum fore putasti.
Diligens & Negligens de suo, de alieno, &c. contraria. Plin. lib. 4. Epist. 13. ad Corn. Tacit. Nam qui fortasse de alieno negligentes, de suo certe diligentes erunt.
Diligens in tuendo. Plin. in Paneg. Idem tam parcus in ædificando, quam diligens in tuendo.
Diligentia, [ἐπιμέλεια, σπουδή, ἀκρίβεια, ἐξεργασία] Studium, cura. Plaut. Rud. 3. 5. 40. Curate hæc fultis magna diligentia. Cic. 2. de Orat. 148.
Diligentia quandoque opponitur Avaritiæ, & Profusioni, ut ad Heren. lib. 4. 36. Non est ista diligentia, sed avaritia; ideo quod diligentia est accurata conservatio suorum, avaritia, injuriosa appetitio alienorum:
Assiduitas & diligentia. Cic. 2. Att. 15. Terentiæ pergrata est assiduitas tua & diligentia, in controversia Mulvina.
Diligentia & industria. Cic. 1. de Orat. 260. In quo tantum studium fuisse, tantusque labor dicitur, ut primum impedimenta naturæ diligentia industriaque superaret. De Demosthene.

Perver-

Perversitas diligentiæ. Quintil. lib. 1. cap. 6. Inhærent tamen quidam molestissima diligentiæ perversitate, ut audaciter potius dicant, quam audacter.
Accuratissima diligentia. V. ACCURO.
Acris diligentia. V. ACER.
Inanis diligentia. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Sinistra diligentia. V. Conferre ad aliquem sinistram diligentiam, in CONFERO.
Solicita nimium diligentia. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Diligentia in Rempub. Cic. pro Muren. 86. Vos pro mea summa & vobis cognita in Rempub. diligentia, moneo.
Adhibere diligentiam. V. ADHIBEO.
Adimere diligentiam. V. ADIMO.
Adjungere diligentiam. V. ADJUNGO.
Affectare diligentiam. V. AFFECTO.
Asservare diligentia. V. ASSERVO.
Comparare diligentiam. V. COMPARO.
Conferre diligentiam ad aliquid. Cic. 10. Fam. 3. Tamen tuæ dignitati ita favemus, ut omne nostrum consilium, studium, officium, operam, laborem, diligentiam ad amplitudinem tuam conferamus. V. CONFERO.
Consequi diligentia aliquid. V. CONSEQUOR.
Consumere diligentiam in re aliqua. V. CONSUMO.
Excitanda animadversio & diligentia, &c. Cic. 1. Off. 103.
Habenda ratio & diligentia omni in re. Cic. de Amicit. 91.
Labi diligentia. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Remittere de diligentia. Cic. 11. Fam.
Rident diligentiam nostram. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Scribere magna cum cura atque diligentia. Cic. 1. de Invent. 76.
Diligentia apud Jurisconsultos, est quæ Culpæ e regione respondet. l. si cum. D. de contrah. empt. Ea autem triplex est, infima, mediocris, & summa. Infimæ respondet e regione culpa lata; mediocri, culpa levis; summæ, culpa levissima. V. l. contractus. D. de reg. jur. & l. 5. D. commod. cum similibus.
DILIGENTER, Adv. [ἐπιμελῶς] Studiose, cum cura & solicitudine. Ter. Eun. 2. 1. 1. Fac ita ut jussi; deducantur isti. P. faciam. PH. at diligenter. P. fiet.
Asservare aliquid diligentia. Catul. 17. 16.
Asservanda nigerrimis diligentius uvis.
Curare studiose diligenterque. Cic. 16. Fam. 16. Ego quæ te velle, quæque ad te pertinere arbitrabor, studiose diligenterque curabo.
Accurate & Diligenter. V. ACCURATE. H. St.
Exponere aliquid diligenter. Cic. 2. Verr. 179. Et 1. Acad. 4. Diligentissime Græcis literis explicata.
Eram hic diligenter, i. e. Summo studio & cura considerabam, & animadvertebam quæ agebas. Plaut. Mil. 1. 1. 28.
Venire diligentius paratiusque. Cic. pro Rosc. Amer. 72. Si hunc apud bonorum emptores ipsos accusares, eique judicio Chrysogonus præesset, tamen diligentius paratiusque venisses.
DILOCHOS, i. f. [Δίλοχος] Dianæ vel Lunæ epitheton, vel quod venatrix cum sit, duplicem hastam ferat; vel a duplici nomine, suo, & Solis.
DILOGIA, æ. f. [διλογία] Figura est, quum ambiguum dictum duas res significat. Asconius in 2. Verr. Figura tamen eloquutionis hic nulla est.
DILORES, um. f. pl. Vestes dicuntur, quæ duobus nectuntur loris: sic & Pentelores, & Monolores, quod ad inficiendi rationem referunt alii, dictionibus ex Græco & Latino conflatis. V. Cæl. Rhodig. lib. 16. cap. 10.
DILORICO, [διαρρήγνυμι] are. Discindere, inquit Nonius. Cic. 2. de Orat. 124. Qui in causa perorando non dubitavit excitare reum Consularem, & ejus diloricare tunicam, & judicibus cicatrices adversas senis imperatoris ostendere? Alibi idem exemplum memorans, dixit, Tunicam a pectore discidit. Ut intelligamus idem esse Diloricare & Discindere: sed hoc magis proprie, illud autem metaphorice dictum putaverim. Apul. 6. Met. Involat in eam, vestemque diloricat. V. Indic. Elmenh.
DILORICATUS, a, um. Partic. Apul. 7. Met. Diloricatis statim pannulis.
DILOSOS, i. m. Ales oscinum mitior. Mart. Capell. 2. p. 42.
DILUCEO, xi, [διαλάμπω] ere. Distincte, sive Perfecte lucere. Hor. 1. Epist. 4. 12.
Omnem crede diem tibi diluxisse supremum. [Videtur a v. Dilucesco esse q. V.
Dilucere res dicitur, per translationem, cum Clara & aperta est. Liv. 3. 16. pr. Dilucere res magis patribus atque COSS. conf. Idem 25. 29.
DILUCIDUS, a, um. [καταφανής, καταφανὴς] Adj. Plin. lib. 9. cap. 39. Sic gignitur laudatus ille pallor saturitate fraudata, tantoque dilucidior, quanto magis vellera esuriunt. conf. Cic. in Orat. 20.
Dilucida oratio. Cic. 3. de Finib. 3. Nec enim in Torquati sermone quicquam implicatum, aut tortuosum fuit: nostraque, ut mihi videtur, dilucida oratio.
DILUCIDE, Adv. [καταφανῶς, σαφῶς] i. e. Clare & perspicue. Ter. Phorm. 2. 3. 52. Dilucide expedivi, quibus me oportuit, judicibus. Plin. lib. 18. cap. 28. Dilucide atque perspicue.
Dicere dilucide planeque. Cic. in Orat. 79.
Diluere dilucide. h. e. Aperte & manifeste. Cic. 3. de Finib. 19. Et 2. Verr. 191. Dilucide diluere crimina.
Docere dilucide. Liv. 39. 47. Cic. 4. Acad. 56.
Explicare dilucide. Cic. 1. de Divin. 117.
Compar. Tractata quæstio dilucidius. Ulp. in l. hinc quæritur. D. de peculio.
DILUCIDO, [διαφωτίζω, σαφηνίζω] are. Declarare. Auctor ad Heren. lib. 3. 8. Nam quod in docendo rei dilucidandæ causa dolum appellavimus, id in dicendo honestius consilium appellabimus.
DILUCESCO, [διαλάμπω] ere. Diem fieri incipere. Pro quo antiqui Diluculascere scripserunt. Cic. 3. Catil. 6. Ipsi comprehensi ad me, quum jam dilucesceret, deducuntur.
Discussa est illa caligo, diluxit, patet, videmus omnia. Cic. 12. Philipp. 5.
Jam dilucescebat, cum signum Consul dedit. Liv. 36. 24.

DILUCULUM, i. n. [ὄρθρος, πρόορθρον] a Die: quod tum dies lucescere incipiat. Plaut. Amph. 2. 2. 105. Primulo diluculo abiisti ad legiones.
Cum diluculo abire. V. CUM.
Primo diluculo venire. Cic. pro Rosc. Amer. 19. Et quum post horam primam noctis occisus esset, primo diluculo nuntius hic Ameriam venit. Idem 16. Att. 13.
DILUCULO, Adv. [κατ' ὄρθρον] i. e. Summo mane, Ante lucem. Cic. 16. Att. 13. Quum ante lucem de Sinuessano surrexissem, venissemque diluculo ad pontem Tiretium.
DILUCULO, [ὄρθρον ποιεῖσθαι] are. est Diluculum fieri. Gell. lib. 2. cap. 29. Die crastino ubi primum diluculabit, fac amicos adeas, & roges veniant. Antiquum est & obsoletum. conf. Gell. 7. 1.
DILUCULASCIT, V. DILUCESCO.
DILUDIA, orum. n. pl. Hor. 1. Epist. 19. extr.
Displicet iste locus, clamo, & diludia posco. Ubi Acron, Diludia, tempora sunt quæ gladiatoribus conceduntur, ut intra quinque dies pugnent. Porphyr. Diludia, intermissio ludorum vel dilatio.
DILUO, ui, utum, [κενόω, κλύζω] ere. Lavare, purgare, temperare, Solvere, dissolvere. Cæs. 2. Bell. Civil. 10. Super lateres coria inducuntur, ne canalibus aqua immissa lateres diluere posset.
Aceto diluere. Celsus lib. 5. cap. 20. Hunc oportet diluere aceto, sic ubi vulnus glutinandum est, illinere.
Color diluitur. Ovid. 4. de Ponto 16. 62.
Quinetiam stagno similis, pigræque paludi,
Cæruleus vix est, diluiturque color. V. DILUTUS.
Labores boum diluere ingenti pluvia. Virg. 1. Georg. 325.
Pectora sudor diluerat. Valer. 3. Argon. 557.
Diluere, est Aquam vel alium liquorem miscere. Virg. 1. Georg. 344.
Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret:
Cui tu lacte favos, & miti dilue Baccho. i. e. Cui tu liba de lacte, melle, & vino. Servius. Et Pers. 5. Sat. 100. Diluis helleborum, dixit, pro eo quod est, Medicamentis temperas. Plin. lib. 34. cap. 12.
Unguenta lacrymis diluere. Ovid. 1. de Ponto 10. 53.
Diluit & lacrymis mœrens unguenta profusis.
Diluere aliquid in pastillos. Plin. lib. 25. cap. 12. ad finem.
Diluere, per translationem, pro Expedire, declarare, explicare. Cic. pro Cluent. 6. Quum ego unaquaque de re dicam, & diluam.
Cura diluitur mero. Ovid. 1. de Arte Am. 238.
Cura fugit, multo diluiturque mero. i. e. Aufertur & velut abstergitur.
Diluere, & falsa esse docere. Cic. pro Cælio 35. Quæ tu, quoniam mente nescio qua effrenata atque præcipiti in forum deferri judiciumque voluisti, aut diluas oportet, & falsa esse doceas &c.
Infirmare & diluere. Cic. pro Rosc. Amer. 42. Ego res tam leves qua ratione infirmem ac diluam, reperire non possum.
Auctoritatem diluere, pro Minuere. Sen. Epist. 29. Hoc non existimo magno viro faciendum, diluitur ejus auctoritas, nec habet apud eos satis ponderis, quos posset minus obsolefacta corrigere.
Crimen diluere, pro Purgare & refellere. Cic. 5. Verr. 76. Quo facilius crimen inimicorum diluere possim. Idem 2. de Nat. Deor. 20. Nam ut profluens amnis, aut vix, aut nullo modo, conclusa autem aqua facile corrumpitur: sic orationis flumine reprehensoris vitia diluuntur.
Crimina inferre & Diluere, contraria. Auctor ad Heren. 4. 48. Accusatoris officium est, inferre crimina: defensoris, diluere & propulsare.
Tantum facinus quæ diluet ætas? Claud. 2. in Eutrop. 23.
Hora sera diluitur mero. Ovid. 18. Epist. 14.
Molestias extenuare & diluere. Cic. 3. Tusc. 34. Quæ cogitatio una omnes molestias extenuat & diluit.
Peccata diluere. Ovid. de Rem. Amor. 695.
Vitium ex animo diluere. Propert. lib. 3. 15. 6. ad Bacchum,
Tu vitium ex animo dilue Bacche meo.
DILUOR, pass. Auctor ad Heren. 2. 38. Ex simplici parte reprehendentur, si ex duplici conclusione altetutra pars diluitur.
DILUTUS, a, um. Partic. [κεκραμένος] Quod est mistum & temperatum. Unde Vinum aqua mistum, dicitur Dilutum. Martial. lib. 1. 177.
— raram
Diluti bibis unciam Falerni.
Dilutus color dicitur, Debilis, quum veluti aqua adhibita minus est intensus. Gell. lib. 2. cap. 26. Luteus contra rufus color est dilutior. Quidam legunt Dilucidior.
Absynthia diluta. Lucret. lib. 4. 224.
Guttæ. Pers. 3. Sat. 14.
Dilutas querimur geminet quod fistula guttas.
Labella diluta multis guttis. Catul. ad Juventium 7.
Mella Falerno diluta. Hor. 2. Serm. 2. 16.
Potio diluta. Cels. lib. 1. cap. 3. Post hæc omnibus fatigatis aptum est cibum sumere: eoque humido uti: aqua, vel certe diluta potione esse contentos.
Rubor dilutus. V. RUBEUS.
Urina diluta. V. URINA.
Compar. Cic. Fragm. apud Ammian. 15. 29. Gallos posthæc dilutius esse poturos, quod illi venenum esse arbitrabantur.
Superl. Cels. 1. 3. Potio quam dilutissima. i. e. multa aqua temperata.
DILUTE, Adv. quidam laudant ex Macrob. 7. Saturn. 13. Sed al. Sordidatum pallium meum in mari diutule lavi.
DILUTUM, i. n. [ἀπόβρεγμα] Id liquidum est in quo aliquid certo tempore infusum fuit. ut si in vas vini appositum absynthium fuerit, deinde post interjectum tempus abstractum, id vinum, Absynthii dilutum dicetur. Plin. lib. 27. cap. 7. Bibitur & madefacti absynthii dilutum. Ita enim appellatur hoc genus.
DILUVIO, [κατακλύζω] are. Diluvie & inundationibus commiscere & conturbare, inundare. Lucret. lib. 5. 388.
Tantum suppeditant amnes, ultroque minantur,
Omnia diluviare ex alto gurgite ponti.
DILUVIUM, i. n. [κατακλυσμός] Quod varie diluit. Nam diluvium, diversorum purgamentum fuit, omnia diluens, quando scilicet immodicis imbribus vel vexatur terra, vel obruitur: quæ & Inundatio dicitur. Plin. 8. Epist. 17. Hic assiduæ tempestates, crebra diluvia.
Tellurem diluvio miscere. Virg. 12. Æn. 205. i. e. Aquæ superfusione universa perturbare. Servius.

Diluvium pro Vastitate, auctore Servio, apud Virg. 7. Æn. 228.
Diluvio ex illo tot vasta per æquora vecti, &c. De Trojæ excidio loquitur, quod tempestati comparavit, unde liquet allegoriam esse.
Diluvies, ēi. f. [κατάκλυσις] Idem. Lucret. lib. 5. 256.
Pars etiam glebarum ad diluviem revocatur
Imbribus. Hor. 4. Carm. 14. 28.
— horridamque cultis
Diluviem minitatur agris. i. e. Inundationem. Acron.
Fera diluvies quietos irritat amnes. Hor. 3. Carm. 29. 40.
Eructans diluviem. Plin. 9. 4.
Diluviālis, e. Adj. Solinus cap. 14. Quippe quas solas diluvialis irruptio, quum universa obduceret humido, situ inaccessas reliquit.

D I M

Dimachæ, arum. m. pl. [διμάχαι] Equites quidam sunt ab Alexandro instituti, quos a duplici genere pugnæ sic appellabat. Hi enim ex equo pugnabant peritissime: ubi vero exigeret necessitas, & foret regio equitatui inepta, mox desilientes ex equis congrediebantur, ut pedites, ne omnino forent pugnæ expertes, & Lydium paterentur incommodum. Ex Cæl. lib. 21. cap. 31. Meminit & Alex. Gen. Dier. lib. 6. cap. 22. Usus est Q. Curtius, 5. 13. 8. apud quem tamen olim Dimichæ mendose lectum est. V. Mauſſac. ad Harpocr. p. 27. & ad Curt. Rader. ac Freinsh.
Dimachærus, i. m. Gladiator, qui duobus gladiis pugnavit. Artemid. II. 33. & ex eo Lipf. Sat. 2. 13.
Dimādeo, ēre. Lucan. lib. 6. 479. Dimaduere nives. h. e. Resolutæ sunt, aut Dissolutæ. [Nisi a verbo Dimadesco est.
Dimāno, [ἀπορρέω] āre. Defluere. Per translationem, Cic. pro Cælio 6. Equidem (ut ad me revertar) ab his fontibus profluxi ad hominum famam; & meus hic forensis labor, vitæque ratio dimanavit ad existimationem hominum; paulo latius commendatione & judicio meorum. pro Pervenit.
Dimanatio, ōnis. f. apud Augustin.
Dimasos, [Δίμασος] Insula circa Rhodum, inquit Plin. lib. 5. cap. 31.
Dimĕter, tra, trum. ut, Versus dimeter, Duo metra, seu duas mensuras habens, h. e. Pedes quatuor. hinc
Dimetria, æ. f. Hujusce versus mensura. Auson. Epist. 16. 104. Volucri pes dimetria.
Dimetior, mensus sum, [διαμετρέω, ἐκμετρέω] īri. Idem quod Metiri. V. demetior. Cic. de Senect. 49. Mori videbamus in studio dimetiendi pene cæli atque terræ C. Gallum familiarem patris tui, Scipio.
Dimetiri & describere. Cic. de Senect. 59. Mirari se non modo diligentiam, sed etiam solertiam ejus, a quo essent illa dimensa & descripta.
Dimensam & exædificatam animo habere domum alicujus. Cic. 1. Att. 4.
Dimetiri digitis peccata. Cic. in Parad. 3.
Dimetiri & dinumerare syllabas. Cic. in Orat. 147.
Passive, Vitruv. 3. 3. & 5. 9.
Dimetiens, entis. Partic. [διαμετρῶν] ut, Dimetiens linea, i. e. Diameter. Plin. lib. 2. cap. 23.
Dimensus, a, um. Partic. [διαμεμετρημένος] Cic. de Senect. 59. Et ei Cyrum respondisse, Atqui ego ista sum omnia dimensus. Quo in loco sumitur active
Campum ad certamen dimensi. Virg. 12. Æn. 116.
Omnia sint paribus numeris dimensa viarum. Virg. 2. Georg. 284.
Orbis certis partibus dimensus. Virg. 1. Georg. 231. i. e. auctore Servio, Annus divisus in quatuor tempora. Hic passive sumitur.
Ratio sensum dimensa. Cic. in Orat. 183. Neque enim ipse versus ratione est cognitus, sed natura atque sensu, quem dimensa ratio docuit, quid acciderit.
Dimetītus, a, um. pro Dimensus. V. demetior & dimetor.
Dimensum, i. n. Idem quod Demensum. Spart. in Adrian. cap. 7. Senatoribus, qui non vitio suo decoxerant, patrimonium pro liberorum modo Senatoriæ professionis explevit, ita ut plerisque in diem vitæ suæ dimensum sine dilatione restituerit. V. Demensum, post demetior.
Dimensio, ōnis. f. [διάστασις, διαμέτρησις] Cic. 1. Tusc. 57. Pusionem quendam Socrates interrogabat quædam Geometrica de dimensione quadrati.
Dimensor, ōris. m. apud Livium.
Dimĕtor, [διαμετρέω] āri. Cic. 2. de Nat. Deor. 155. de sideribus, Eorum enim cursus dimetati, maturitates temporum, & varietates, mutationesque cognovimus. Alii legunt, Dimetiti.
Dimĭco, ui & āvi, ātum, [ἀγωνίζομαι] āre. Pugnare, sed proprie est, Sorte ac micatione finem imponere controversiæ. Cæs. 7. Bell. Gall. 35. Ne contra suam voluntatem dimicare cogeretur. Ovid. de Rem. Amor. 27.
Vitricus & gladiis & acuta dimicet hasta,
Et victor multa cæde cruentus eat.
Hac tibi fit pugna dimicuisse satis. Ovid. 2. Amor. 13. 28.
Acie dimicare, vel prælio. Liv. 2. 49. Cic. 2. de Nat. Deor. 6. Quum A. Posthumius Dictator cum Octavio Mamilio Tusculano prælio dimicaret.
Acie tota dimicare. V. acies.
Acies mille modis tua dimicat. Lucan. ad Pison. 198.
Cum causa dimicare. Cic. 2. de Finib. 56. Sic vester sapiens magno aliquo emolumento commotus, cum causa, si opus fuerit, dimicabit.
De omnibus fortunis Reipub. dimicare. Cic. 8. Att. 16.
De imperio dimicare cum aliquo. Cic. 1. Off. 8. Cum Latinis, Sabinis, &c. de imperio dimicabatur.
De potentia sua dimicant homines hoc tempore periculo civitatis. Cic. 7. Att. 12.
Inter se dimicant. Plin. lib. 8. cap. 7. Et lib. 7. in procem.
Pro altero dimicare. Cic. 2. Philipp. 34. An tu Narbonæ in mensis hospitum quum vomeres, Dolabella pro te in Hispania dimicaret?
Pro re aliqua dimicare. Plin. lib. 12. cap. 25. Contra defendere Romani, & dimicatum pro frutice est.
Pro legibus, pro libertate, pro patria dimicare convenit. Cic. 4. Tusc. 42.
Dimicandum omni ratione ut incolumes conserventur. Cic. 1. Verr. 72.
Dimicare in iisdem lineis, dixit Tertullianus, pro In eodem gradu: quia sic interdum collato pede pugnabatur, ut lineæ ductæ pedem semper insistere oporteret, nec inde referri, hocque genere exercitationis utebantur.
Dimĭcans, antis. Partic. [ἀγωνιζόμενος] Cic. pro Sext. 1. De capite, de fama, de civitate, de fortunis, de liberis dimicantes. Justin. 3. 66. Nepos 13. 4. 3.
Dimicatio, ōnis. f. [ἀγωνισμός] Liv. 2. 13. Et subeunda dimicatio toties, quot superessent conjurati.
Discrimen & dimicatio fortunæ. Cic. pro Sylla 77. Si in extremo discrimine ac dimicatione fortunæ deseruerit.
Capitis dimicatio, famæ, &c. h. e. Periculum, ut ait Budæus. Cic. pro Rabir. 5. Quod in tanta dimicatione, capitis, famæ, fortunarumque omnium fieri necesse est. Sic de Provinc. Conf. 23.
Fortunarum dimicatio. Cic. pro Planc. 31.
Prælii dimicatio. Cic. 1. Q. frat. 1. Nullas (ut opinor) insidias hostium, nullam prælii dimicationem, &c. pertimescimus.
Solers dimicatio. Plin. lib. 10. cap. 17.
Vitæ dimicatio. Cic. pro Planc. 77. Nullas enim sibi ille neque contentiones, neque inimicitias, neque vitæ dimicationes, nec pro Republica, nec pro me defugiendas putavit.
Artifex dimicatio. V. artifex.
Periculosa dimicatio. V. periculosus.
Inter ipsam dimicationem. h. e. In ipsa dimicatione, Inter dimicandum, Tempore dimicationis. Ex Livio.
Quærere dimicationem. Liv. de Bell. Pun.
Subire. Liv. 2. 13.
Venire in aciem dimicationemque. Cic. in Orat. 42.
Dimicatio cum. Plin. lib. 9. cap. 46. At eum caniculis atrox dimicatio.
Dimicātor, ōris. m. apud Lactant.
Dimidius, a, um. Adj. sive Dimidium, i. n. [ἥμισυς, ἥμισυ] a Dimensione dicitur, teste Donato. Alii a Medius deducunt, quasi Per medium divisus. Est autem Dimidium, Pars dimidiati altera. Gell. lib. 3. cap. 14. Dimidiatum, nisi ipsum quod divisum est, dici haud convenit; Dimidium vero est, non quod ipsum dimidiatum est, sed quæ ex dimidiato pars altera est. Plaut. Bacch. 5. 2. 71. Dimidium auri datur, accipias. Idem Pseud. 1. 5. 37. Bonus animus in mala re, dimidium est mali. Plin. lib. 2. cap. 59. Certe nisi sole adverso non fiunt, nec unquam nisi dimidia circuli forma. De arcu cælesti loquitur.
Dimidia pars. Plaut. Rud. 4. 4. 79. Nunc demum istuc dicis, quoniam jus meum esse intelligis, dudum dimidiam petebas partem. Idem Curc. 3. 77.
Ex parte dimidia hæres. Cic. 13. Fam. 30.
Dimidius modius. Liv. 3. 12. pr. Ad fidem deinde tam lætarum rerum, effundi in vestibulo curiæ jussit annulos aureos: qui tantus acervus fuit, ut metientibus dimidium super tres modios explesse sint quidam auctores.
Decoquere ad dimidias. V. in præpositione ad.
Dimidias clepsydras dixit Plinius in Epist. pro Dimidiatis, teste Budæo.
Dimidiasque nates Gallica palla tegit. Puto, pro Tantum dimidias H. St. versus est Martial. l. 1. Ep. 60.
Dimidium facti, qui cœpit, habet. Hor. 1. Epist. 2. 40.
Constabit aliquid dimidio minoris. Cic. 13. Att. 28.
Curare pecuniæ dmidium alicui. Cic. 2. Q. frat. 8.
Donare dimidium. Martial. lib. 1. 76.
Dimidium donare Lino, quam credere totum,
Qui mavult, mavult perdere dimidium.
Solvere dimidium. Quintil. lib. 5. cap. 10. Lata lex est, ut argentarii dimidium ex eo, quod debebant solverent, creditum suum totum exigerent.
Dimidium quam. Liv. 35. pr. Ut vix dimidium militum, quam quod acceperat, successori tradiderit.
Dimidio, ablativus: ut, Dimidio carius, quam æstimatur aliquid emere. Cic. pro Domo sua, 115.
Dimidio minus, & Dimidio minoris. Plaut. Asin. 2. 4. 35. Cic. 13. Att. 29. V. minor.
Minus dimidium, pro Dimidio minus. Cic. 1. Verr. 123. Jurarent se curaturos, ut ex sua cujusque parte ne minus dimidium ad A. Trebonium fratrem illum proscriptum perveniret. Budæus.
Dimidio plus & pluris. Cic. 9. Att. 11. Idem 3. Verr. 144. Addicitur medimnis mm. dimidio fere pluris, quam superiore anno.
Dimidio stultior. Cic. pro Flacc. 46. Habebat enim Rhetor iste adolescentes quosdam locupletes, quos dimidio redderet stultiores, quam acceperat. De hac voce V. Gell. 3. 14.
Dimidio, āre. Tertull. de Carne Christi, cap. 5. Quid dimidias mendacio Christum?
Dimidiātus, a, um. Partic. [ἡμίτομος] dicitur Id quod in duas partes divisum est: ut, Dimidiata hora, Dimidiatum pomum. Plaut. Men. 1. 2. 45. Dies quidem jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus. Ennius, Sicuti siquis ferat vas vini dimidiatum. Dimidiatum mensem dixit Cic. 2. Tusc. 37. Et Plin. lib. 16. cap. 39. Nisi intermestri luna atque dimidiata, ne tangas materiam.
Partes dimidiatæ. Cic. 5. Tusc. 66. Apparebat epigramma exesis posterioribus partibus versiculorum, dimidiatis fere. Conf. dimidius.
Dimidiātim, Adv. [ἡμιτόμως] Plaut. Milit. 3. 1. 64. Sed percellunt, sed perducunt dimidiatim dum appetunt. i. e. Sibi volunt dari dimidiam partem. V. Turneb. Adverf. 7. 6.
Dimidiatio, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 1. 24. Unde hæc dimidiatio salutis?
Diminuo, ui, ūtum, [μειόω, ὀλιγόω, ἀδρανέω, ὑποσταχίζω] ĕre. Idem quod Minuere, vel diversas vel potius minutas in partes confringere & attenuare. Ter. Eun. 4. 7. 33. Diminuam ego caput tuum hodie, nisi abis. Idem Adel. 4. 2. 32. Diminuetur tibi quidem jam cerebrum. Cæs. 3. Bell. Civil. 2. Longumque iter ex Hispania magnum numerum diminuerat. l. Deminuerat in emendatis. V. deminuo.
Detrahere & diminuere de re aliqua. Cic. 2. de Invent. 33. Quantum enim de honestate & auctoritate ejus qui arguitur, detractum est, tantum de facultate totius est defensionis diminutum. Hic quoque Deminutum legitur rectius.

Auxilio

Auxilio diminui. Cic. de Arusp. Resp. 40. Monent ne per optimatium discordiam, dissensionemque, patribus, principibusque cædes, periculaque creentur, auxilioque diminuti deficiantur. Hic quoque alii l. Deminuti.

Ira diminuitur. Ovid. 1. Trist. 4. 44.

Diminui si qua numinis ira potest. Hic quoque al. Deminui; notante Burm.

Diminutum negotio. Author ad Heren. lib. 1. 27. Veruntamen maturabimus, & quod nostro negotio diminutum fuerit, exæquabimus industria.

Diminuere de vel ex. Cæs. 1. Bell. Gall. 53. Liv. 2. Quam quod diminutum quicquam sit ex regia potestate. His quoque locis emendati libri præferunt Demin. Idem de sequentibus censeas.

De bonis alicujus diminuere. Cic. 1. Q. frat. 2.

De præsidiis diminuere. Cic. pro Sylla 2. Sed ut ille, judices, quantum de mea authoritate diripuisset, tantum se de hujus præsidiis diminuturum speravit.

Verbo unius de tempore sermonis alterius diminui. Cic. 3. de Orat. 187. Sed eo te ne laudandi quidem causa interpellavi, nequid de hoc tam exiguo sermonis tempore verbo uno meo diminueretur.

Interdum idem quod Alienare, uti docet Pareus Lex. Crit. p. 332.

DIMINUTUS, Partic. [μεμειωμένος] Cic. 3. de Orat. 132. Distributione partium ac separatione magnitudines sunt artium diminutæ.

Dignitas collegii interitu alicujus diminuta. Cic. de Clar. Orat. 1.

Prædia diminuta. Cic. pro Sylla 56.

Diminuta ex parte & infirmata sententia. Cic. pro Cæcin. 38.

Diminutum de hæreditate intelligitur, siquid usucaptum est, & ob id de hæreditate exiit. l. 21. D. de hæred. petition.

Diminutus Capite. Cic. Top. 29. V. in DEMINUTUS, & paulo post DIMINUTIO.

DIMINUTIVUS, Adj. [ὑποκοριστικός] Charisius lib. 2. Sunt diminutiva; quæ ab absolutis nominibus, adjecta in novissima parte aut litera aut syllaba, capiunt diminutionem, ut Parvus, parvulus. Vox est Grammaticis frequens & familiaris.

DIMINUTIVUM, i. n. *à mieux dire* DEMIN. Sucula ut Bucula. V. post SUS. H. St. V. & DEMINUO.

DIMINUTIVE, Adv. [ὑποκοριστικῶς] Charisius lib. 1. Pistrinum neutro dicitur, sed Lucilius fœminine extulit. Media e pistrina. Nam & Terentius diminutive Pistrillam dixit.

DIMINUTIO, ōnis. f. [μείωσις, ὑποκόρισμα, ἥττημα] ut, Diminutio luminis. Cic. 1. Tusc. 68. & Diminutio familiæ. Plin. lib. 34. cap. 13.

Accretio & Diminutio, contraria. Cic. 1. Tusc. 68. Solem lunamque accretione & diminutione luminis quasi fastorum notantem & significantem dies.

Civium diminutio. Cic. 3. in Catil. 24. Quanta deminutione civium, & quanta calamitate reip. Sic ed. Verb.

Libertatis diminutio. Cic. 2. de Lege Agr. 6.

Vectigalium diminutio. Cic. 1. de Lege Agr. 21.

Diminutio capitis apud Jurisconsultos, est Prioris status mutatio, ut testatur Cajus Tit. De cap. minutis. l. 1. Cic. de Provinc. Consul. V. CAPUT. Antiqui tamen Oratores de capite diminuere, & de capite demere dicebant. Cic. 5. in Verr. 81. Unum hoc aliud Senatusc. reprehensum, secretumque est, ut quibus ille de capite denipsisset, ne pecunias in ærarium referrent. Cæs. 2. Bell. Civil. 2. Relinquitur nova religio, ut eo neglecto sacramento, quo nunc tenemini, respiciatis illud quod deditione ducis & capitis diminutione sublatum est.

Diminutio de. Cic. 2. Off. 73. Neque de bonis privatorum publice diminutio fiat.

Facta de imperio diminutio. Cic. 4. Fam. 5.

Multari diminutione provinciæ imperatorem, contumeliosum est. Cic. de Provinc. Consul. 8.

DIMITIGO, V. DEMITIGO.

DIMITTO, īsi, issum, [ἀφίημι, ἀπολύω; μεθίεμαι, παρίημι] ĕre. Idem quod simplex Mittere, vel in diversas partes mittere, vel a se mittere. ut, Dimittere domum. Liv. 8. Bell. Maced. Virg. 1. Æn. 576.

— equidem per littora certos Dimittam.

Dimittere boves in pascua. Columel. lib. 6. cap. 26.

Dimittere literas in alias urbes. Liv. 8. Bell. Maced.

Dimittere pueros circum amicos. Cic. pro Quint. 25. Nævius ipse pueros circum amicos dimittit.

Dimittere folia dicitur arbor, quum decidunt. Plin. lib. 12. cap. 1.

Dimittere, pro In diversas partes mittere. Liv. lib. 5. Decad. 5. Per omnes civitates cohortes dimisit. Sueton. in Cæs. cap. 4. Nam comites servosque cæteros in initio statim ad expediendas pecunias, quibus redimeretur, dimiserat.

Dimittere, pro Deorsum mittere. Plin. lib. 11. cap. 37. Alterum sinum, in quem ex eo dimittunt concoctione maturata. Demittunt codd. Castigatiores, ut & in locis protinus ex Cæs. & Liv. subjectis.

Dimittere se in valles, vel agmen in æquum. Cæs. 1. Bell. Civil. 79. Liv. 7. Postquam neque in æquum dimitti agmen vidit.

Dimittere, Permittere abire, Sinere. Ter. Eun. 4. 7. 44. Jam dimitto exercitum? THR. ubi vis. Sic apud Cæs. 7. Bell. Gall. 71. Dimittere equitatum. Cic. 1. Off. 36. Quum autem Pompilio videretur unam dimittere legionem. [Dicitur proprie de Exercitu, vel Militibus, quibus Missio datur. V. MISSIO.

Dimittere & Retinere, contraria. Cic. 4. Verr. 6. Cum quæstu compendioque dimittit, partim retinet.

Æquos & placatos aliquos dimittere. Cic. in Orat. 34.

Aliquem a se dimittere. Cic. 1. de Orat. 126.

Aliquem cum bona gratia dimittere. Cic. de Fato 7.

Aliquem cum pace dimittere. V. PAX.

Dimittere, Permittere, in potestatem dare. M. Tullius de Repub. lib. 1. Tum annui Consules, tum dimissi populo fasces. Nonius. [Sed aut vitioso usus est codice Nonius, aut ipsius verba corrupte leguntur. Nam fasces h. l. Submissi intelliguntur populo, & proinde Demissi legendum, ut jam monuerunt Sigon. & Patric. V. SUBMITTO.

Aculeum dimittere. V. ACULEUS.

Amicitias dimittere. Cic. de Amicit. 78. Est etiam quasi quædam calamitas in amicitiis dimittendis nonnunquam necessaria.

Animum dimittit in artes ignotas. Ovid. 8. Met. 188.

Dimittere se ad aurem alicujus. Cic. 4. Verr. 69. Erat hominum conventus maximus, summum silentium, summa expectatio, quonam

esset ejus cupiditas eruptura. crebro dimittebat se accensus ad aurem Timarchides. tum iste aliquando, Age, dic, inquit, &c. Al. Demittebat. Sic mox ap Virg. Demittere.

Bellum dimittere. Stat. 16. Theb.

Cœtum dimittere. Cic. 1. in Catil. 16.

Comitia dimittere. Cic. 1. Att. 9.

Debitorem dimittere. V. Debitor, In DEBEO.

Dicta. Virg. 4. Æn. 428

Cur mea dicta negat duras dimittere in aures? emendati libri Demittere.

Discedentem non sine magno dolore dimittere. Cic. 12. Att. 19.

Dimittere se in comparationem alterius, Comparare se alteri. Suet. de Clar. Rhet. cap. 6. Suscepit eas partes actaque ita complevit, ut Planco silentium imponeret, non audenti in comparationem se dimittere. Ubi fortasse legendum Demittere. [Quomodo edidit Gronov.

Concilium dimittere. Cic. 1. de Orat. 121. Adolescentulus vero sic in initio accusationis exanimatus sum, ut hoc summum beneficium Q. Maximo debuerim, quod continuo concilium dimiserit, simul ac me fractum ac debilitatum metu viderit. [Lege Vidit, vel Viderat.

Concilia instituta dimittere, vel habita rescindere. Cic. 2. de Legib. 31.

Consilium dimittere & ablegare. Cic. 4. Verr. 73. Causam sese, dimisso atque ablegato consilio defensurum negavit

Dimittere ex concilio. Cæs. 3. Bell. Gall. 18. Iis rebus adducti, non prius Viridovicem reliquosque duces ex concilio dimittunt, quam ab iis sit concessum arma uti capiant.

Contumeliose dimittere. V. CONTUMELIA.

Creditorem dimittere, i. e. Ei satisfacere, Se ab eo liberare. Paulus in l. quæris. D. de pactis dota.

Curam dimittere. Cic. 14. Att. 11. Ovid. 1. Met. 209.

Curam dimittere ex animo. Liv. 10. Bell. Pun. 3. Inter hæc ne Syphacis quidem reconciliandi curam ex animo dimiserat.

Custodiam capitis alicujus dimittere. Cic. pro Planc. 2.

Debitorem dimittere, i. e. Liberare acceptilatione. Ulp. in l. ambitiosa. D. de decretis ab ordine faciendis, Ambitiosa decreta Decurionum rescindi debent: sive aliquem debitorem dimiserint; sive largiti sint. Budæus.

Dimittere in discrimen. Liv. 3. Dimissa jam in discrimen dignitas ea ætate, hisque honoribus actis.

Dolor non dimittit aliq. Cels. lib. 4. cap. 19. Harum ingens dolor esse consuevit, isque hominem sæpe debilitat, & quosdam non dimittit.

Facultatem rei gerendæ dimittere. Cæs. 1. Bell. Civil. 28. Cæsar scalas parari, militesque armari jubet: ne quam rei gerendæ facultatem dimittat.

Febris dimittit. Cels. lib. 1. cap. 7. Si febris non dimittit, eaque interdiu lenior est, noctu increscit, multus sudor oritur, &c.

Filium dimittere de potestate. Cajus in l. liberum D. de adop.

De gravitate aliquid, aut multum de cupiditate dimittere. Cic. 13. Philipp. 2.

E complexu. Cic. 1. Q. frat. 3.

Judicium dimittere. Cic. 4. Verr. 70.

Jus suum retinere & Dimittere, contraria. Cic. pro Balb. 31. Hæc sunt enim fundamenta firmissima nostræ libertatis, sui quenque juris & retinendi & dimittendi esse dominum.

Lacrymas in alicujus casus dimittere. Ovid. 1. Trist. 7. 19.

Libertatem non dimittere. Cic. pro Planc. 94.

Dimittere e manibus. Cæs. 3. Bell. Civil. 49. Prius se cortice ex arboribus victuros, quam Pompejum e manibus dimissuros.

E manibus non dimittere aliquem authorem. Cic. in Orat. 105. Quum esses Athenis, totum diligentissime cognovisti: neque eum dimittis e manibus, & tamen nostra etiam lectitas.

Matrimonium dimittere, pro Solvere, vel Rescindere, apud Sueton. in Calig. cap. 25.

Dimissa e matrimonio, pro Repudiata. Sueton. in Tib. Cæs. cap. 49. Qui dimissam eam e matrimonio, post vicesimum annum veneni olim in se comparati arguebat.

Sed alibi & sine hac adjectione, ut Cap. 10. ejusdem Tiberii: Quam neque criminari aut dimittere auderet, neque ultra perferre posset. Et potest illa adjectio, (E matrimonio) esse suspecta, an sit glossema. H. St.

Milites dimittere. Cic. 3. Fam. 3.

Moras dimittere. Valer. 8. Argon. 105.

Murmura venti dimittunt. Sil. lib. 7.

Notitia nominis dimissa in populos, pro Dispersa. Sen. Epist. 31. Fama non faciet, nec ostentatio, nec in populos dimissa nominis tui notitia.

Occasionem dimittere. Cæs. 5. Bell. Gall. 37. Hortaturque, ne sui in perpetuum liberandi, atque ulciscendi Romanos, pro his, quas acceperint injuriis, occasionem dimittant.

Osculo dimitti. Plin. in Paneg. Gratum erat cunctis, quod Senatum osculo exciperes, ut dimissus osculo fueras.

Patrimonium dimittere. Cic. pro Cæcin. 75. Patrimonium unius incommodo dimittitur, jus amitti non potest sine magno incommodo civitatis.

Potestate aliquem dimittere, pro Manumittere. Cajus in l. liberum D. de adoption. Liberum arbitrium est ei, qui filium & ex eo nepotem in potestate habebit, filium quidem potestate dimittere, &c.

Remiges dimittere. Cic. 7. Verr. 101.

Reum dimittere, est Crimine solvere & vinculis. Plinius ad Trajanum. Budæus.

Scholam dimittere, Cessare a docendis juvenibus. Sueton. de Clar. Gram. cap. 18. Dimissa repente schola, transiit ad Q. Septimii Philosophi sectam.

Senatum dimittere, &c. Cic. de Amicit. 12. Senatu dimisso, domum reductus ad vesperam est a Patribus Conscriptis. Et Cæs. 1. Bell. Gall. 33. Liv. 4. Bell. Pun. Gracchus, prælio in posterum diem pronuntiato, concionem dimisit.

Dimittere a se. Cic. 8. Att. Morem gessi, dimisi a me. Idem 3. Q. frat. Dimitto autem a me, & ut a magistris ne abducam, & quod, &c. Cæs. 2. Bell. Gall. 5. His mandatis eum a se dimittit.

Dimitto, pro Relinquo, ad ultimas voluntates pertinet. Auth. de Eccles. tit. §. siquis uni sanctarum.

Sanguinem e capite dimittere. Varro 2. de R. R. cap. 1. Si hoc genus rebus non proficitur, dimittitur sanguis, maxime e capite.

De summa dimittere, quod & Remittere dicitur. Cic. 5. Verr. 82.

Illum viris fortissimis judicarunt P. C: dimittere de summa non potuisse: te mulieri deterrimæ recte remisisse Senatores judicabunt.

Tempus dimittere, idem quod Dimittere occasionem, sive Omittere. Cic. 2. de Orat. 72. Vidi statim indolem: neque dimisi tempus: & eum sum cohortatus, ut forum sibi ludum putaret esse ad dicendum.

Usum aliquorum dimittere. Cic. 9. Fam. 1.

Uxorem dimittere, pro Repudiare. V. Dimissa e matrimonio, supra.

Eo rem dimittit Epicurus. Cic. 4. Acad. 79. Al. Demittit.

Commemoratio nominis nostri non dimittenda. Cic. pro Archia 26.

Dimitto & Demitto a Librariis confunduntur. Quare omnino utrumque v. conferendum.

DIMISSUS, Partic. [ἀφειμένος, ἀφετὸς, παρειμένος] Cic. 4. Acad. 11. Philonem audierat, homo sane in ista philosophia, quæ nunc prope dimissa revocatur, probatus & nobilis.

Arma dimissa. Lucan. lib. 3. 367.

Sed si solus eam dimissis degener armis; &c.

Lues cœlo dimissa. Stat. 11. Theb. An Demissa?

DIMISSIO, ōnis. f. [ἄφεσις, ἀφετή] Cic. 7. Verr. 85. Præclara classis in speciem, sed inops & infirma, propter dimissionem propugnatorum atque remigum.

Dimissio pro Amandatione. Cic. in Parad. 6. Dimissiones libertorum ad defœnerandas, diripiendasque provincias.

DIMISSOR, ōris. Tertull. advers. Marc. 4. 10.

DIMISSORIÆ Literæ; [ἀφετικὰ γράμματα] inquit Modestinus de Verb. Signif. sunt quæ vulgo Apostoli dicuntur. Dimissoriæ autem dictæ sunt, quod per eas causa ad eum, qui appellatus est, dimittitur. Sic Marcellus de Libellis dimissoriis.

DIMĪRUS vel potius DIMOERUS numerus, Gr. δίμοιρος, idem, quem Bessem vocant duobus trientibus constans. Vitruv. 3. 1.

DIMORON. n. ita Pulegium vocatur apud Apul. de Herb. cap. 92.

DIMŎVEO, ōvi, ōtum, [διακινέω, ἀποκινέω] ēre. Idem significat quod Removere, Amovere, Demovere q. V. vel Loco suo mutare.

Dimovere & depellere, pro Submovere. Cic. pro Cæcin. 49. Dimoveri enim & depelli de loco necesse est eum, qui dejiciatur. Budæus.

Aqua dimota. Ovid. 18. Epist. 80.

Nullaque vox unquam nostras veniebat ad aures,
Præter dimotæ corpore murmur aquæ.

Bonum & malum dimovere, i. e. Discernere. Sallust. de Repub. Ord. 1. 5. pr. Primum id quæso considera, qualis sit de quo consultas: ita bonis malisque dimotis, patenti via ad verum perges.

Causam dimovere in rem aliquam. Cic. 2. de Invent. 12. Sin autem non in hominem certum, sed in rem aliquam causa dimovebitur. h. e. Rejicietur. V. paulo post, Intentionem dimovere.

Corpus dimovere. Cels. lib. 3. cap. 22. Si navigationem aliqua res prohibet, lectica, vel alio modo corpus dimovendum est.

De suo cursu dimovere. Cic. pro Sext. 101. Qualis nuper Q. Catullus fuit, quem neque periculi tempestas, neque honoris aura potuit unquam de suo cursu aut spe, aut metu dimovere. al. Demov.

Custodias dimovit, perfregitque pœna. Plin. in Paneg.

De dignitatis gradu vel loco dimovere. Cic. 2. Tusc. 19. Idem in Parad. 1. Item, Loco, & certo de statu dimovere, Cic. pro Cæcin. 42. E vel De possessionibus. Cic. 2. pro Lege Agr. 80.

Intentionem dimovere in. Cic. 2. de Invent. 86. Remotio criminis est, quum ejus intentio facti quod ab adversario infertur, in alium, aut in aliud dimovetur. V. Causam Dimov.

Labem a Republica dimovere. Cic. pro Domo sua 68. Hominis enim scelere & furore notato, similis a Repub. labes in posterum dimovebatur.

Molestiam dimovere ab aliquo. Cic. 1. Verr. 4.

Moras vocis dimovere. Sen. Hippol. 4.

Obstanteis propinquos dimovere. Hor. 3. Carm. 5. 51.

Suspicionem dimovere. Cic. Anteq. iret in exil. 21. Sed illud queror, quod non jam ad unius perniciem, sed ad universorum instruitur calamitatem: conqueri, commiserari, dicere, expurgare, suspicionem dimovere, tamen diluere non licere, ore oppresso cervices esse præbendas.

Aurora polo dimoverat umbram. Virg. 4. Æn. 589.

Terram dimovere aratro. Virg. 2. Georg. 513.

Agricola incurvo terram dimovit aratro.

DIMŌTUS, Partic. [ἀποκινηθεὶς] ut; Parietes dimoti. Tacit. 5. Ann. 24. & 2. Hist. 49. 1. Dimotis omnibus.

DIMOTIO, ōnis. Hieron.

DIMŪRI, [Δίμουροι] Plin. lib. 6. cap. 20. Hinc deinde accolunt Indum adversum evidenti demonstratione, Amatæ, Bolingæ, Gallitalutæ, Dimuri, &c.

DIMYXOS, [δίμυξος] Lucerna duo habens ellychnia. μύξαι enim Græcis nares dicuntur; & canaliculi in lucerna narium modo eminentes, quibus ellychnia inseri solent. Unde & Polymixos lucernæ quoddam genus dicitur, ab ellychniorum multitudine.

D I N

DINÆA, Socrus Opianici, ab eo interfecta. Cic. pro Cluent. 33.

DINARETUM, Promontorium, inter quod & Acamanta, quod est ad occasum, Cyprus insula jacet. V. Plin. lib. 5. cap. 31.

DINARCHUS, Corinthius, jussu Polypercontis jugulatus est. Author Plutarchus.

DINDARI [Δινδάριοι] Liburniæ populi, in Naronensi colonia; quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 22.

DINDȲMUS, in sing. m. in pl. n. DINDYMA. [Δίνδυμος, Δίνδυμα] Mons Phrygiæ, ubi colebatur Cybele sive magna mater deûm, Virg. 9. Æn. 617.

Ululantia Dindyma. Valer. 3. Argon. 332. V. Steph. Hinc

DINDYMĒNE, & DINDȲME, [Δινδυμήνη] dicitur Cybele: quod in Dindymo monte ejus sacra fierent. Martial. lib. 8. Epig. penult.

DINDYMENUM, V. DIDYMEUS.

DINDYMIS, [Δινδυμίς] Oppidum Milesiorum, postea dictum Cyzicum, quum ab initio Arconnesos, & Dolionis, & Dindymis vocitaretur. Hæc Plin. lib. 6. cap. ult.

DINIA, Oppidum Ebroduntiorum, qui sunt provinciæ Narbonensis populi, teste Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie *Digne*.

DINO, vel DINON, onis. Nobilis statuarius, Polycleti discipulus, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8.

DINON, Celebris author historiæ Persicæ. V. Ælian. de Animal. 17. 16. Var. Hist. 7. 1. Plin. 10. 49.

DINOCHĀRES, [Δεινοχάρης] Architectus pluribus modis memorabili ingenio, quique Alexandriam urbem est metatus, ut videre est apud Plin. lib. 5. cap. 10. Alio tamen loco, nimirum lib. 7. cap. 37. Dinocratem vocat. V. Hard. ad loc.

DINOCRĂTES, Messenius, Romæ in convivio temulentus, muliebri saltavit habitu. postera die quum ab Achæorum imperio Messanam ad defectionem solicitare vellet, peteretque propterea præsidium a Tito Flaminio, De his, respondit Flaminius, videbimus. Te vero mitor vina tractare, saltare, & fœminam mentiri posse, quum res hujuscemodi moliri audeas. Plutarchus in Philopœmene.

DINOLOCHUS, [Δεινόλοχος] Syracusanus Comicus, Epicharmi filius, docuit fabulas XIV. lingua Dorica. Suid.

DINOMĂCHES, is. [Δεινομάχης] Peritus pugnæ. Pers. 4. Sat. 20.

— I nunc
Dinomaches ego sum, suffla.

DINOMĔNES, is. [Δεινομένης] Statuarius insignis, cujus opera Protesilaum, & Pythodemum luctatorem commemorat Plin. lib. 34. cap. 8.

DINOS, [δῖνος] Poculi genus: quamquam eodem nomine Saltatio quædam etiam vocetur. V. Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. eod.

DINOS, [δῖνος] i. e. Vertigo. Affectio est, quum caput circumagi videtur: fitque ob inordinatam spiritus flatuosi motionem, qui vel in capite localem habet generationem, vel sursum ex infernis fertur partibus: Author Galen. in lib. Hipp. de vict. ration. comment. 4.

DINOSCO. V. DIGNOSCO.

DINŌSIS. f. [δείνωσις] i. e. Indignatio. Mart. Capel. 5.

DINTRIO, īre. Author Philomelæ v. 61.

— velox mustelaque dintrit.

DINUMĔRO, [διαριθμέω] āre. Idem significat quod Numerare, vel Pernumerare. ut, Dinumerare exercitum. Plin. lib. 4. cap. 11. Dinumerare centurias. Cic. 16. Att. 9. Dinumerare stellas. Cic. 1. Off. 154. Dinumerare horas. Plin. lib. 2. cap. 73. Alii scribunt Denumero per secundam vocalem: ut Paulus in l. Jurisconsultus. D. de gradibus. Noctes dinumerat. Ovid. 11. Met. 574.

Dinumerare, & dimetiri syllabas. Cic. in Orat. 147. De verbis enim componendis, & de syllabis propemodum dinumerandis & dimetiendis loquemur.

Tempora dinumerat. Virg. 6. Æn. 691.

Dinumerare pecuniam, pro Dissolvere, sæpissime accipitur. Cic. 7. Verr. 17. Ter. Adel. 5. 7. 119. Jube nunc jam Dinumeret Babylo illi viginti minas. Dinumeret, quasi Multum numeret, inquit Donatus.

DINUMERATIO, ōnis. f. [διαρίθμησις] Cic. 3. de Orat. 205. Improvisum quiddam & correctio & dinumeratio, & alia correctio & disputatio, &c. Quintil. 9. 3.

DINUMMIUM, ii. Species vectigalis in Cod. Theod. l. 14. tit. 20.

DINUS Mugellanus, Jurisconsultus, Bononiæ jus civile professus est, circiter annum 1300. Commentarios in eam disciplinam complures scripsit, in quibus doctrinæ puritatem cumprimis secutus traditur. Hotomanus.

D I O

DIO, Gr. Δίων. Nom. Viri proprium. Cic. 4. Verr. 19. Dio Halesinus, Q. Metelli beneficio civis Romanus factus. V. DION.

DIOBESI, [Διόβησσοι] Thraciæ populi, quos Nestus amnis præterfluit, ut inquit Plin. lib. 4. cap. 11.

DIOBOLĀRIS, Adj. [διωβολιαῖος] Diobolares meretrices, inquit Festus, quæ duobus obolis ducuntur. Plaut. Pœn. 1. 2. 58.

Servulorum sordidulorum scorta diobolaria?

Diobolaria scorta dixit, tanti prostantia, quanti solidus noster est & sextans. Budæus in Asse lib. 5. [V. Diog. Laërt. 6. 4. & 86.

DIOCÆSARĒA, [Διοκαισάρεια] Cappadociæ oppidum. Plin. lib. 6. cap. 3.

DIOCHĀRES, [Διοχάρης] Cæsaris libertus. Meminit Cic. 11. Att.

DIOCLEA, sive DOCLEA, Urbs Dalmatiæ. Plin. 3. 23. Item nomen matris Diocletiani Imperatoris. Aur. Vict. Epit. cap. 39.

DIŎCLĒS, Atheniensis, Comicus poeta; antiquus, cujus fabulas nonnullas commemorat Athenæus.

Item medicus Carystius, Darii Histaspis tempore, reliquit & ipse commentarios. Suidas. V. Cels. 7. 5. 3. & Plin. 26. 2.

Diocles item quidam fuit Centuripinus, qui ob Verris injurias se suspendit. Author Cic. 5. Verr. 93.

Fuit præterea Diocles cognomine Popilius a Q. Verre spoliatus. Idem 6. Verr. 35. De variis hujus nominis hominibus. V. Voss. Hist. Gr. 3. p. 274.

DIOCLETIANUS. C. Valerius Diocletianus, Salonis, vel ut aliis placet Diocleæ Dalmatiæ oppido, obscuris parentibus ortus, a pueritia incertum a matre, an a patria, Diocles appellatus, posteaquam, Caro fulminis ictu, & Numeriano Apri Præfecti Prætorio insidiis sublatis, ducum consilio, Domesticos tum regens, Imperium suscepit, Grajum nomen in Romanum convertit. Carino mox devicto, variis motibus agitato imperio, cum animadvertisset vir prudens, consorte Imperii sibi opus esse, Maximianum Herculium Cæsarem primum, brevique post Imperatorem fecit, mox etiam Julium Constantium Chlorum & Galerium Maximianum Cæsares creavit. Ita divisis in tuenda rep. partibus, in magna inter suos veneratione habitus, multis hostibus imperii Ro. præclare devictis, eodem die, quo cum collega Herculio, inclytum triumphum egit, una cum hoc, ægre in eandem sententiam transducto, imperio se abdicavit, & in vico Salonis privatus consenuit. Post mortem tamen inter divos relatus est. Ex Idat. Eutrop. Vict. & ejus Epit. Euseb. Zos. Oros.

DIOCLEUS, Orsilochi filius, teste Homero, habitabat in Phæra loco insigni.

DIODŌRUS, [Διόδωρος] cognomento Cronus, Dialecticus ex Jasso Cariæ civitate fuit, ut Strabo est author, Platonis tempore, Euclidemque audivit. Dictus Cronus ab Apollonio Crono ejus præceptore, cujus ut famam obscuravit, ita cognomen usurpavit. Hic apud Ptolemæum Soterem commorans, quum olim inter epulas a Stilpone sermones quosdam dialecticos propositos extemplo nequivisset solvere, ob id a rege per contumeliam Cronus [Κρόνος] appellatus, convivium deseruit, Scriptoque de ea propositione libro, ex animi mœrore extinctus est. Author Diogenes Laertius. 2. 111. [Probabiliter autem Menagius ad loc. conjecit, ubi de Scommate Ptolemæi R. pro κρόνος, ὄνος legendum, i. e. *asinus*.

Diodorus

Diodorus Stoicus, Ciceronis præceptor in dialecticis, ut in Bruto scribit ipse, 309. Eram (inquit) cum Stoico Diodoro: qui quum habitavisset apud me, mecumque vixisset, nuper est domi meæ mortuus: a quo cum in aliis rebus, tum studiosissime in dialectica exercebar, quæ quasi contracta & astricta eloquentia putanda est, &c. V. eundem 1. de Nat. Deor. 6. Alii scribunt Diodotus. [ut sane legendum est, & in codicibus quoque legitur emendatis.

Diodorus, Comicus poeta, cujus comœdias enumerat Athenæus.

Diodorus Alexandrinus, filius Pollionis Philosophi, ejus qui composuit Dictionarium Atticum, floruit Adriani temporibus. Suidas.

Diodoros præterea duos e Lydia Tiberii tempore Strabo commemorat, ambos Oratores.

Diodorus Siculus scripsit historiam, quam Bibliothecam inscripsit. continet autem res Romanas & varias in libris XL. (ut Suidas testatur, qui dicit eum floruisse sub Augusto.) sed de his omnibus supersunt tantum quindecim. V. Voss. Hist. Gr. 2. 2. & Fabric. Biblioth. Græc. Vol. 2. p. 769. qui ibid. subjecto Catalogo, reliquos enumerat Diodoros.

Diodorus Tarsensis, Præsul, cujus meminit Hieronymus.

Diodorus Thebanus tibicen fuit, qui quum antea tibia quatuor habuisset foramina, pluribus perforavit, obliquos spiritui meatus aperiens. Author Pollux lib. 4. cap. 10.

Diœcēsis, is. f. [διοίκησις] Gubernatio, administratio, sive jurisdictio; a διοικέω, guberno, tueor. Cic. 3. Fam. 8. Ut me omnium illarum diœcesium, quæ cis Taurum sunt, omniumque earum civitatum magistratus, legationesque convenirent. Idem 5. Att. 21. Tu autem sæpe dare tabellariis publicanorum poteris per magistros scripturæ, & portus & nostrarum diœcesium. Idem 13. Fam. 53. Deinde siquid habebit cum aliquo Hellespontio controversiæ, ut in illam διοίκησιν rejicias. [Meminit διοικήσεων sæpius Strabo. Plinius Jurisdictiones appellat: Quin etiam Conventus, & Juridicos Conventus, ut ex l. 5. S. 25. 29. 30. 33. apparet. V. conventus.

De Diœcesibus post Constantini M. tempora V. Henr. Vales. ad Euseb. Vit. Const. 4. 36.

De Diœcesibus Ecclesiasticis & Episcopis Diœcesanis V. Salmas. Ep. De Region. & Ecclcs. Suburbicar. & de Episc. Domin. & Car. Macri Hierolexicon, Du Fresne in Gloss. utroque, Suiz. Thesaur.

Diœcētes, æ. [διοικητὴς] Qui procurationem & quasi dispensationem regiam suscepit. Cic. pro Rabir. Posth. 22. At Diœcetes fuit regius, & quidem in custodia etiam fuit regia, & vita ejus oblata pœnæ est. Ibid. 28. Id autem facere non poterat nisi Diœcetes: hoc enim nomine utitur, qui a rege esset constitutus.

Diogĕnes, is. [Διογένης] Cynicus Philosophus, qui patriam habuit Sinopen civitatem Ponti; vixit Alexandri M. ætate, quem dixisse ferunt, ut prodidit Diogenes Laert. Nisi Alexander esset velle sese esse Diogenem. Philosophiam didicit Athenis apud Antisthenem: habitavit in dolio, ac pro sectæ, cujus auctor fuit, instituto, risit ac reprehendit omnia. Unde & Canis dictus est; & Canem, tituli loco, sepulchro insculptum habuit: de quo Ausonii Epigramma est, Epitaphiis Heroum n. 31. Mortuus est annos natus 90. Corinthi, ubi Xeniadæ cujusdam liberorum pædagogus fuit. Historiolam de dolio ejus, quod subinde versavit, etiam Lucianus narrat in Libro, Quomodo sit scribenda Historia. Effigiem viri atque dolii vides apud Sponium in Miscell. sect. 4. p. 125. Laudat nimis Diogenem Bartoli in Charact. hominis literati. p. 8. Irridet & exagitat Lucianus in Auctione vitarum.

Fuerunt alii quatuor Diogenes, unus Apolloniates Physicus Anaximenis auditor, temporibus Anaxagoræ. Alter Sicyonius, qui Peloponnesiaca scripsit. Tertius Stoicus ex Seleucia, qui Babylonius ob vicinitatem dictus fuit. V. Quintil. 1. 1. Quartus Tarsensis quæstionum poeticarum scriptor. Quintus his accedit ipse Diogenes Laertius, cujus est de vita & moribus Philosophorum opus præclarum, unde hæc fere petita sunt. V. Voss. de Hist. Gr. 2. cap. 13. p. 182. & 3. p. 275. Fabric. in Bibl. Græc. Vol. 3. p. 600.

Diogeniānus, ex Heraclea Grammaticus sub Adriano principe, scripsit Dictionarium per ordinem literarum, multaque alia in arte grammatica. Suidas.

Diogma, atis. [διωγμὸς] Mysticum quoddam sacrum & arcanum; quod in Thesmophoriis solæ mulieres obibant. Dictum forte quod arcerent inde viros.

Diogmitæ, m. pl. Levis armaturæ milites. Ammian. 27. 20. Valesius cap. 9. Quidam scribunt Diocmitæ, sed cum g malunt Valesius, & Turnebus Advers. 25. 18.

Diognētus, & Diogenetus, i. Scriptor fuit itinerum Alexandri, quem Plin. lib. 6. 17. se sequi testatur. Alter fuit Diognetus, Clitomachi pater illius Pœni, qui successit Carneadi. Tertius pictor, M. Aurelii Imp. magister, cujus meminit Capitolinus. C. 4. Διόγνητος syncopa est pro Διογένητος. Interpretari licet autem a Jove genitus, generosus, Jovi cognitus.

Diomēda, Homer. 9. Iliad. Phorbantis filia, quam Achilles e Lesbo abduxerat: & quacum post raptam Briseida dormire consueverat.

Diomēdes, [Διομήδης] Tydei filius, qui ad Trojam cum Ænea congressus Venerem adjuvantem Æneam percussit, & Martem, ut scribit Hom. Iliad. 5. Hinc Horat. 1. Carm. 6. 16.

Tydiden superis parem. Id quod ipse quoque Diomedes testatur.

Virg. 11. Æn. 277.

— quum ferro cœlestia corpora demens
Appetii, & Veneris violavi vulnere dextram.

Diomedes, alter rex Thraciæ, qui quum equos suos humana carne aleret, ab Hercule equis ipsius ad devorandum objectus est. Diod. 4. 15. Ovid. in Ibin,

Ut qui Threicii quondam præsepia regis
Fecerunt dapibus sanguinolenta suis.

Crudus Diomedes. Ovid. 9. Epist. 67.

Fortis Diomedes. Hor. 1. Serm. 5. 92.

Qui locus a forti Diomede est conditus olim.

Geticus Diomedes. Sat. 6. Theb.

Diomedis campi in Apulia appellantur, qui ei in divisione regni, quam cum Dauno fecit, cesserunt. Festus.

Fuit & Diomedes Grammaticus, magni ingenii vir.

Diomēdēus, a, um. Adj. ut Diomedea insula, in qua Diomedes sepultus est, excedens Italia, inquit Festus. Unius tantum meminit etiam Aristot. de Mirab. audit. & Pomp. Mela. Verum a Ptolemæo l. 3. quinque, a Strabone l. 6. & Plin. l. 1. C. 26. memorantur duæ in mari Adriatico, quæ e Gargani regione sunt: quarum altera habitatores habet, altera est deserta, in qua apparere desiisse Diomedem quidam affirmant, & in cœlum sublatum: & socios ejus ob dolorem in aves conversos: quæ & ipse ob id Diomedeæ vocitatæ sunt: has Juba Cataractas vocat, inquit Plin. lib. 10. cap. 44. V. Ovid. 14. Met. fab 10. Virg. 11. Æn. & ibid. Serv. 243. Ælian. Hist. Anim.

Arces Diomedeæ. Stat. 3. Sylv. 3.

Equi Diomedei. Claud. 2. de Rapt. Proserp. in præf. 12. V. etiam Virgilium & Servium, 1. Æn. 752.

Diomedia, [Διὸς μῆδεα] Sententia Jovis.

Diomĕdon, ontis. Cyzicenus, quo Artaxerxes Persarum rex ad corrumpendum Epaminondam volebat uti, nequicquam ejus abstinentia tentata. V. Corn. Nep. 15. 4.

Dion, Lat. Dio, Syracusanus, Hipparini F. sororem habuit Aristomachen, Majori Dionysio nuptam, cujus & ipse filiam, ex eodem matrimonio natam, Areten duxerat. Itaque cum intimus esset Dionysio, facile ab ipso impetravit, ut Platonem, cujus audiendi studio flagrabat, Tarento Syracusas arcesseret. Præceptis hujus egregie imbutus, tametsi tyrannum, ut propinquum, coleret, multisque meritis obstrictum sibi redderet, tyrannidi tamen minus favebat. Itaque defuncto eo, quanquam & apud Minorem Dionysium filium ejus, plurimum gratia atque auctoritate polleret, tamen, quia & amplis facultatibus erat præditus, & naturali ingenii bonitate, moribusque multum a tyranni sævitia abhorrentibus, amorem populi sibi conciliaverat, veritus ille, ne sui opprimendi aliquando occasionem daret, in exilium mittere decrevit. Nave igitur triremi Corinthum devectus est. Hic Dion, quam primum potuit, manu comparata, Dionysio bellum intulit, & incredibili felicitate tyrannum perculit, victorque Syracusas ingressus, reddita libertate civibus, eundem Sicilia excedere coegit. Sed ea felicitas Dioni haud diuturna fuit, siquidem, vix degustata ea, Callipi Atheniensis scelere circumventus periit. Hæc ex Diod. Plut. Corn. Nep.

Dion Cassius, patria Nicæus Historicus, scripsit Romanam historiam libris LXXX. præterea res gestas Trajani principis, vitam Arriani Philosophi. Suidas.

Dion Prusæus, Sophista & Philosophus, ob eloquentiam cognomento Chrysostomus dictus, prodibat in publicum amictus pelle leonis. Apud Trajanum plerunque vixit, cujus fuit familiaris, eodemque curru dignatus. Scripsit pro Homero contra Platonem libros IIII; De virtutibus Alexandri Magni decem, Præterea an mundus esset interiturus, De comæ laudibus, De laudibus Herculis. Hæc Suidas. Extant hodie ejus Orationes aliquot de Regno, de Tyrannide, de Virtutibus, &c.

Fuit & Dion quidam Tragicus, cujus meminit Pollux lib. 2. V. de Utroque Dione Coccejano Fabric. Biblioth. Gr. l. 4. c. 10. Vol. 3. p. 305. ubi & pleniorem elenchum aliorum Dionum ad calcem subjecit.

Dioncōsis, [διόγκωσις] Distentio, intumefactio. Methodici ita vocabant corporum distentionem, vel a coacervatis excrementis factam, vel diffusis humoribus, ac velut inundantibus, unde & ῥῦσις cadere dicebatur, cui opponitur στέγνωσις, apud Galen.

Diōne, [Διώνη] Nympharum una Oceani & Tethyos filia, ex Jove Mater Veneris. Unde & ipsa Venus sæpe sic vocatur, ut ap. Stat. Sylv. 1. 1. 86. Auson. Epigr. 79.

Aut restingue ignem, quo torreor, alma Dione.

Dionæus, Adj. [Διώναιος] Quod ad Venerem pertinet. ut Dionæi flores. Columel. lib. 10. 27.

Mater Dionæa. Virg. 3. Æn. 15.

Sacra Dionææ matri, divisque ferebam. i. e. Veneri. Servius.

Columbæ Dionææ. Stat. 3. Sylv. 5. 80.

Columbulus Dionæus. Catul. in Jul. Cæsarem, a Venere ortum. Virgil. 9. Ecl. 47.

Ecce Dionæi processit Cæsaris astrum.

Fraus Dionæa. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 5.

Dionysa, Insula Ætoliæ adjacens. Plin. lib. 4. cap. 12.

Est & altera Lycii Maris insula, prius Caretha dicta. V. Plin. lib. 5. cap. 31.

Dionum, ii. n. Genus gemmæ Sardæ. Plin. 37. 7. extr. al. corrupte Demium. V. Hard. ad loc.

Dionysus, i. m. [Διόνυσος] Bacchi apud Poetas, præsertim Græcos cognomen. ἀπὸ Διὸς καὶ Νυσης, a Jove patre & educationis antro, sive urbe Arabiæ, Nysa. Diod. Sicul. Authore 4. 2. Sed Macrobius 11. Saturn. 18. inquit, Dionysus dictus, quasi Διὸς νῦς. Alias etymologias affert Suidas. q. V. Dionysos quinque commemorat Cic. de N. D. 3. 58. Sæpe etiam corrupte scribitur Dionysius.

Dionȳsia, orum. pl. n. [Διονύσια] Festa Bacchi, quæ & Bacchanalia ac Liberalia vocantur, quæ Græci triennio quoque celebrabant. Ter. Heaut. 1. 1. 110. Dionysia hic sunt, hodie apud me sis. Vocantur etiam Brumalia. Ea erant duplicia: altera vetustiora, quibus sacra fiebant in Acropoli (ubi antiquissimum erat Dionysi templum, quod in Limnis dicebatur) idque duodecimo die mensis, quem illi Anthesteriona vocabant: Altera recentiora; quæ & Astyca dicebantur, hoc est urbica, quæ in nova urbe celebrabantur, quæ sub Acropoli sita fuit. [Plura V. de Dionysiis apud If. Casaub. Comment. ad Theophr. Char. C. 4. περὶ ἀδολεσχίας. Scalig. lib. 1. de Emendat. Temp. ubi de mensibus Atticis agit. Menag. *Discours Sur l'Heautont. de Ter.* S. 11. p. 71. Van Dale Diss. 8. de Gymnasiarch.

Dionysia, æ. f. Nom. propr. Saltatriculæ ap. Cic. pro Q. Rosc. Com. 23. Gell. l. 1. c. 5.

Dionysias, Gemma est Plinio, mistis rubentibus maculis, lib. 37. cap. 10. V. & Isidor. 16. 4.

Est & insula, quam aliter Naxum vocant, a vinearum fertilitate sic dicta. Plin. lib. 4. cap. 12. [Virgilio Donysa. V. infra s. l.

Diónysiaci, Dæmones quidam sunt asperi & immites, quos alii nuncuparunt Covalos. V. Cæl. Antiq. lib. 2. cap. 7.

Dionysiaci artifices dicuntur, authore Aristot. & Gell. lib. 20. Homines scenici, in quibus sunt comœdi & tragœdi, id est fabularum actores, mimi, pantomimi, archimimi, ethologi, ethopœi, & omnes uno nomine hypocritæ, id est alienæ personæ simulatores dicti. Budæus in Annotat.

Dionysiarchus, [διονυσίαρχος] Cic. 6. Verr. 50. Dionysiarchum ad se Proagorum, hoc est summum magistratum vocari jubet, Alii *Paratorum* corrupte. V. ad l. Hotom. & Fulv. Ursin.

Dionysiarchus Magistratus apud Carthaginienses (immo Catinenses) erat, in quo

in quo jus majeſtatis & totius imperii fuit, cujusve ductu & auſpicio respublica gerebatur. Alex. Genial. Dier. lib. 4. cap. 23.

Dionysĭdes, [Διονυσίδης] ut inquit Strabo, ex Tarſo civitate optimus Poeta tragicus, ex his qui memorantur, fuit. V. Strab. lib. 14.

Dionysiopŏlis, vel potius Diŏnysopŏlis, Urbs eſt Thraciæ, authore Plin. lib. 11 cap. 4 & Pomp. Mela, lib. 2.

Dionysopolitæ, Populi Dionyſopolim habitantes. Plin. 4. 29. Cic. 1. Q. frat. 2. Dionyſopolitas, qui erant inimiciſſimi mei, lenivi, &c.

Dionysisci, [Διονυσίσκοι] Medicis Oſſeæ ſunt eminentiæ, quæ prope tempora naſcuntur, dicuntur & κέρατα i. e. Cornua, detorto a cornigeris animalibus nomine. Galen. lib. Finit. Medic. Sic dicuntur a Baccho, quem poetæ cornutum fingunt, inquit Gorræus.

Dionȳsius, [Διονύσιος] Siciliæ tyrannus, pater & filius, de quibus fuſiſſime Juſtin. lib. 20. & 21. Solertiſſimum in rebus gerendis & cum judicio audaciſſimum hunc vocat P. Scipio apud Polybium lib. 15. extr. V. & Cic. 5. Tuſc.

Dionyſius Dialecticus e Bithynia commemoratur Strab. lib. 11.

Dionyſius Corinthius, ut Suidas ſcribit: ut alii, Afer, ex Byzantio civitate temporibus Auguſti, ſcripſit Geographiam verſib. hexametris.

Dionyſius Alexandrinus, Grammaticus, pervenit ad Trajani tempora, cui a bibliotheca & epiſtolis fuit: præceptorem habuit Chæremonem Philoſophum. Cui in ſchola Alexandrina etiam ſucceſſit. Author Suidas. Hic duos confundi a Suida Dionyſios arbitratur Fabric.

Dionyſius Mileſius, Hiſtoricus, ſcripſit res Perſicas, & quæ poſt Darium ſecuta ſunt, aliaque a Suida commemorata. Philoſtratus hujus vitam pluribus verbis inter Sophiſtas deſcribit: eum dicit Adriano principi, ob ingenium acceptum fuiſſe, a quo Satrapes factus, adſcriptusque inter Equites.

Dionyſius Halicarnaſſeus, Auguſti temporibus Romanam ſcripſit hiſtoriam, ut Suidas teſtatur: ſcripſit etiam de characteribus antiquorum Oratorum. Præterea de compoſitione Orationis, & elocutione, quomodo fiant Epithalamia, Epitaphia, Panegyrici, quæ Theodorus Gaza in Latinam orationem convertit. [De hac Gazæ opuſculorum Rhetoricorum Dionyſii Halic verſione nihil Fabric. Sed meminit Geſn.

Dionyſius, Heraclionis filius, tyrannus, apud Heracleam & Antiochiam regnavit, ut author eſt, Strab. lib. 16.

Dionyſius Areopagita, Præſul Athenienſis, Pauli diſcipulus, ut ſcribitur in Actis Apoſtolorum, ſolus Paulo concionante e Philoſophis qui aderant, credidit. Hic quum eſſet in Ægypto, quo ſe diſciplinæ cauſa contulerat, videretque eclipſim præter rationes aſtronomorum, quum Christus paſſus eſt accidiſſe, una cum Apollophane ſophiſta præceptore ſuo, dixit, Aut Deus naturæ patitur, aut mundi machina diſſolvetur. Scripſit ad Timotheum Præſulem Epheſi, de Divinis nominibus, lib. 12. de Hierarchia cœleſti, De cœleſtibus ordinibus: præterea alia complura opuſcula, ut author eſt Suidas. Sed V. Fabric.

Dionyſius, Corinthiorum Epiſcopus & Martyr ſub M. Antonino, doctrina, ſanctitateque clarus, ſcripſit epiſtolas quasdam valde laudatas, ut author eſt Hieronymus.

Dionyſius, Præſul Alexandrinus, Origenis diſcipulus, cujus operum meminit Hieronymus.

De Dionyſiis extat Jo. Meurſii libellus T. 10. Antiq. Gr. Gronov. inſert. conf. Voſſ. de Hiſt. Gr. 2. 3. Fabric. Bibl. Gr. l. 3. C. 32.

Fuit idem Servile nomen admodum uſitatum, ut ex Horat. 1. Serm. 6. 38. apparet. Add. Cic. Fam. 5, 10. 13, 77.

Dionysodōrus, [Διονυσόδωρος] Patria Melius, Geometrica ſcientia nobilis, cujus in ſepulcro inventa fertur epiſtola ad ſuperos ſcripta, de qua late Plin. lib. 2. cap. ult.

Fuit item Dionyſodorus alter ſtatuarius, Critiæ diſcipulus, cujus meminit etiam Plin. lib. 34. cap. 6.

Dionyſodori quoque Colophonii, pictoris non ignobilis mentio fit ab eodem ipſo Plin. lib. 35. cap. 11.

Dionyſodorus præterea quidam Syracuſanus, de quo Cic. 4. Verr. 50.

Dionysonymphas, adis. Herba magica, Caſſignete aliter dicta: Eſt autem hoc nomen adepta, quod vino mire conveniat. Plin. lib. 24. cap. 17.

Diopĕtes, V. dryophites. Ranarum ſpecies. Plin. 24. 17.

Diopetes, de homine dicitur opportuno, quaſi Cœlitus delapſus: a ſigno Dianæ Epheſiæ cœlitus delapſo, quod ita dictum eſt. [V. Actor. 19. 35. & ibid. Pric. Nec hoc ſolum ſimulacrum, ſed alia quam plurima διοπετῆ, i. e. e cœlo vel a Jove delapſa veterum jactavit ſuperſtitio. de Palladio Rom. V. Herodian. 1. 11. ac de lapide Emeſeno, cui Baſſianus Sacra faciebat. 5. 3. Inde factum, ut Epicuri Canonem, ſive περὶ κριτηρίου librum, diſcipuli ejus διοπετῆ pariter vocarent, auctor Plut. contra Colot. Ciceroni quoque l. 1. de N. D. c. 16. extr. Cœleſte Epicuri de regula & judicio Volumen. Conf. de Fin. 1. C. 19.

Diophānes, [Διοφάνης] Nomen viri Bithynici, de quo Columel. Diophanes, inquit, Bithynus Uticenſem totum Dionyſium Pœni Magonis interpretem, per multa diffuſum volumina, ſex epitomis circumſcripſit. Conf. Elench. Medicor. Vett. Fabricii in Biblioth. Gr. vol. 13.

Diophanes item Mitylenæus, Rhetor fuit inſignis, Gracchorum præceptor. Cic. de Clar. Orat. 104. Fuit Gracchus diligentia Corneliæ matris a puero doctus, & Græcis literis eruditus. Nam ſemper habuit exquiſitos e Græcia Magiſtros: in eis jam adoleſcens Diophanem Mitylenæum, Græciæ, temporibus illis, diſertiſſimum.

Diophantus, [Διόφαντος] Lacedæmonius, qui condidit Libros antiquitatis xiv. teſte Fulgentio.

Diophantus Syracuſanus, Philoſophus quidam Pythagoreus.

Diophantus Alexandrinus, Algebræ Inventor; qui ſcripſit de Arithmetica Libros 13. V. Voſſ. de Hiſt. Gr. 3. Eund. de Scient. Mathem. cap. 13. §. 3. Plenius & accuratius Fabric. Biblioth. Gr. p. 12. ſeq. de hoc & aliis Diophantis.

Diopi, [δίοποι] Reges, ſive Duces vocantur, quod commonſtrat Æſchylus, ſicut Adiopi dicuntur, qui principe carent. Plutarchus autem in Romulo, Diopos regios, aut diſpenſatores accipit, aut villicos. Nam de Romulo & Remo, Præfectos, inquit, ac regios diopos contemnebant, & pecoris magiſtros: vel, ut ipſe ait, ἀγελάρχας. Sed interpres diopos dici legatos putat, & perperam, ut Cælio videtur Antiq. Lect. lib. 8. cap. 1. quem vide.

Diopŏlis, [Διόπολις] Civitas Emporienſibus vicina, quam murus, inquit Strab. dividit, quosdam ex Indicetis inquilinos prope ſe habens, qui etſi per ſe ſuam agerent remp. communia tamen habere mœnia cum Græcis, tutelæ gratia, voluerunt. Hæc ille. lib. 3.

Dioptra, æ. [διόπτρα] Inſtrumentum Opticum, ab explorando perſpiciendoque dictum In qua ſignificatione utitur (Pollux) & Plin. lib 2. cap. 69. Nam niſi in medio eſſet, æquales dies noctesque haberi non poſſe deprehenderunt & dioptræ, quæ vel maxime id confirmant, cum æquinoctiali tempore ex eadem linea ortus, occaſusque cernatur, & ſolſtitialis exortus per ſuam lineam, brumalisque occaſus. Vitruvius autem lib. 8 cap. 6. accipit pro Regula ad librandas aquas apta, quum ait, Libratur aqua dioptris. [Hard. ad Plin. Horologium interpretatur ex Marciano Capella q. V. Non diſplicet tamen Jac Milichii ad l. nota, qui de Regula aſtronomica exponit. conf. & Dalechamp. ad l. & Cæl. Rhod. l. 12. C. 9.

Dioptrĭce, es. f. Iſta pars Optices, quæ mediorum, radios lucis refringentium, docet proprietates. Nonnulli r omittunt, & ſcribunt dioptice.

Diores, Proprium viri, quem Turnus interemit, apud Virg. 12. Æn. 509. Idem lib. 5. 297.

Regius egregia Priami de ſtirpe Diores.

Diorthōsis, [διόρθωσις] Correctio: Proprie quando quis lapſabundus quippiam apprehendit, quo ſe erigere poteſt, aut quum ſemetipſum erigit. Budæus Comm.

Diorthōtæ, [διορθωταὶ] Athenis vocabantur, apud quos cauſa falſæ & ementitæ legationis dicebatur. Demoſthenes.

Diorthoticum Jus, dicitur quaſi Emendativum, quod in commerciis verſatur. Budæus in l. jus civile. D. de Juſt. & jur.

Dioryctus, [Διορυκτὸς] Locus eſt Acarnaniæ, trium ſtadiorum longitudine, ubi Leucadia inſula olim opera accolarum a continenti fuit abſciſſa, eidemque reddita, ventorum flatu congeriem arenæ accumulantium. Author Plin. lib. 4. cap. 1. Ubi V. Hard.

Diōryx, ygis. m. [διώρυξ] Foſſa eſt manu facta, teſte Hermolao in 4. Plin. Pomp. Mela lib. 3. 8. in ſinus Arabici deſcriptione, Ultra Arſinoen, & alia Beronice: tum ſylva quæ hebenum odoresque generat: & manu factus amnis, ideoque referendus, quod ex Nili alveo dioryge abductus extra ſinum. De hujusmodi alveis e Nilo & in Nilum ductis, paſſim lib. ult. Strabo. Fiebant autem propter fertilis Nili aquas in agros derivandas, interdum etiam ut commodior eſſet navibus in pleraque loca tranſitus.

Dios encephalus, [διὸς ἐγκέφαλος] Opiparum quoddam edulium, Jovis cerebrum vocabatur, ut teſtatur Pauſan. apud Euſt. 9. Iliad.

Dios tecnosia, [Διὸς τεκνώσια] Fons miræ naturæ. Plin. lib. 2. cap. 103. In Andro inſula templo Liberi patris fontem Nonis Januariis ſemper ſapore vini fluere Mucianus ter cos. credit: Dios tecnoſia vocatur. Διὸς Θεοδόσια Hard. ex MSS.

Dioscolion, [διοσκώλιον] Locus ubi ſiſtebatur mactandum pecus: vel in quo ii qui luſtrabantur, pedem ſiniſtrum collocabant.

Dioscorĭdes [Διοσκορίδης] Anazarbeus, Medicus, M. Antonii & Cleopatræ familiaris, ſcripſit libros xxiv. περὶ τῆς ἁπλῶν φαρμάκων, i. e. De ſimplicibus Medicamentis. Suidas. Fertur ejusdem duos Libros Græcos de Curatione morborum a Capite ad Pedes usque, in Bibliotheca Auguſtana latere.

Dioſcorides alius de Rep. Lacedæmoniorum ſcripſit. V. Voſſ. de Hiſt. Gr. 3.

Alius ſcriptor, Auguſti coætaneus. Plin. 37. 1.

Alius miſſus ad Achillam Legatus a Ptolemæo interficitur. Cæſ. 3. Bell. Civil. 109. V. Fabric. Biblioth. Græc. Vol. 3. p. 88. de hoc & aliis ejusd. nominis.

Dioscoridu, Inſula. Plin. lib. 6. cap. 28. Nec minus altera clara in Azanio mari Dioſcoridu, diſtans a Syagro extimo promontorio cclxxx. m. paſſ.

Dioscorius, Myræus, Grammaticus, Præfectus Prætorio Leonis imperatoris, ac præceptor filiarum ejus. Author Suidas.

Dioscūri, m. pl. [Διόσκουροι] apud Græcos (inquit Cicero lib. 3. de Nat. Deor. C. 21.) multis modis nominantur, Primi tres qui appellantur Anaces, Athenis ex rege Jove antiquiſſimo, & Proſerpina nati, Tritopatreus, Eubuleus, Dionyſius. Secundi Jove tertio nati, ex Leda, Caſtor & Pollux. Tertii dicuntur a nonnullis Alco (Alio, al.) & Melampus. Emolus, (al. Eumelus) Atrei filii, qui Pelope natus fuit. Hæc Cic. Sunt etiam Ignes ſeu Fulgores marini, malis aut antennis, omine felici proſperæ navigationis, ſi ſimul appareant, inſidentes. Plin. 2. 37. Stellas Caſtoris appellat. Græci hoc μετέωρον, πολυδεύκεια vocant; recentiores ignem præcedentem & ſequentem. V. Comment. in lib. 2. Plinii Jac. Milich. præcipue vero Voſſ. de Idol. 1. 13.

Dioscoron, [διοσκόρων] Inſula eſt in finibus Italiæ, e regione Lacinii promontorii. Plin. lib. 3. cap. 10.

Dioscurias, adis, vel Dioscuriăda, æ. Urbs in Colica regione, nunc deſerta, quondam adeo clara, ut nonnulli prodiderint, in eam trecentas nationes quæ diſſimilibus linguis uterentur, deſcendiſſe, & poſtea a Romanis centum triginta interpretibus negotia ibi geſta fuiſſe. Plin. lib. 6. cap. 5. Et Strab. lib. 11. Iſid. 15. 1.

Dioscyamos. V. hyoscyamos.

Dioshieritæ, [Διοσιερῖται] Aſiæ populi, Epheſo finitimi, ubi & convenire dicuntur, teſte Plin. lib. 5. cap. 29.

Dioshieronitæ, [Διοσιερωνῖται] Cappadociæ populi numerantur a Plin. lib. 5. cap. ult.

Diosmos, [διοσμός] Ariſtotelis interpretibus appellatur, quâ odores perferuntur ad odoratum, ac ſi Perolatiam vocaris, quod ſit odoris velut vehiculum. Hæc Cæl. Rhodig. lib. 15. cap. 4.

Diospage, [Διοσπάγη] Meſopotamiæ oppidum, in campeſtribus ſitum. V. Plin. lib. 6. cap. 26.

Diosphyra, plur. n. [διόσφυρα] Fructus quoddam genus apud Galen. lib. 2. de Alimen. quaſi Jovis tali. A quibusdam dicuntur Dioſpyri.

Diospneuma, atis. n. Roſmarinus. Apul. de Herb. cap. 79.

Diospolis, [διὸς πόλις] q. d. Jovis civitas, Urbs Ægypti, quæ & thebæ. q. V. & Plin. lib. 5. cap. 9.

Diospolites, [διοσπολίτης] Una ex Ægypti Præfecturis, quas Nomos vocant, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 9.

Diospoliticon, [διοσπολιτικὸν] Medicamentum eſt leviter dejiciendæ alvo utile, utique quum pari cum reliquis pondere nitrum immiſtum habet. V. Galen. lib. 6. de Sanit. tuend.

Diospyros, [διόσπυρος] Herba, Lithoſpermon Dioſcoridi & Plinio dicta, ut putat Hermolaus. Jovis flammam interpretatur Theodorus, quum Jovis triticum debuiſſet, quando & plebecula Solis granum dicit. V. Cæl. Rhodig. lib. 11. cap. 26. Plin. 27. 11.

DIOTA, [διώτη] Diotæ ſunt Vaſa ſeu Dolia fictilia, duas anſas habentia, ad ſervanda vina accommoda. Hor. 1. Carm. 9. 8.

Deprome quadrimum Sabina,
O Thaliarche, merum diota.

DIOTĬMA, æ. Nomen mulieris proprium, quæ, ut ex Luciano compertum eſt, illuſtravit philoſophiam. Meminit Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 1. Plato in Sympoſ. Lucian. in Eunucho. Max. Tyr. Diſſ. 8.

DIOTIMUS, Navarchus Athenienſium appulſus Neapolim, ex oraculo Parthenopæ rem divinam obiit, ac curſum peregit Lampadicum, quem mox quotannis celebrarunt Neapolitæ. Refert Cæl. ex Siculo Timæo. lib. Antiq. Lect. 11. cap. 27.

DIOTIMUS, [Διότιμος] Strombichi filius, hiſtoricus quidam fuit, qui legationes Athenienſium enarrans, e Cilicia per Cydnum in Choaſpen flumen adnavigaſſe, quod præter Suſa defluit, & quadrageſimo demum die, ad Suſa ſe perveniſſe ſcribit. Author Strab. lib. 1. Plures Diotimos enumerat Jonſ. Hiſt. Philoſ. 2. 15. extr. Fabric. Bibl. Gr. Vol. 2. p. 403.

DIOTRĔPHES, [Διοτρεφὴς] Sophiſta clarus fuit, ex Antiochia urbe oriundus, quem Hybreas maximus Strabonis tempore orator, audivit, ut idem ipſe teſtatur lib. 13.

DIOX, Genus piſcis, frequens in Ponto. Feſtus.

DIOXIPPUS, Athleta nobilis, cujus meminit Plin. lib. 35. cap. 11. Alius ejuſdem nominis, Poeta Comicus, cujus fabulas commemorat Suidas. conf. Voſſ. de Hiſt. Gr. 3.

Alius, Miles Alexandri magni, mira fortitudine provocatus a Corrago milite item Macedone, clava eum cecidit. Author Ælianus. Hiſt. Var. 10. 22.

Alius, inter veteres Medicos nobilis. Gell. 17. 11. V. DEXIPPUS.

D I P

DIPECHAICE, es. f. [διπηχαική] Pars eſt bicubitali ſpatio. Id enim ſonat δίπηχυς. V. Vitruv. 1. 2. & Baldi Lex. p. 40.

DIAPHALANGIA, æ. [διφαλαγγία] Ordo quidam inſtruendæ aciei. Latinis eſt Ala.

DIPHILUS, [Δίφιλος] Architectus fuit in perducendis ad finem operibus tardiſſimus, adeo ut locum fecerit proverbio, Diphilus Diphilo tardior. Cic. 3. Q. frat. 1. cap. 1. Apud herum recte erat: in Manliano offendi Diphilum Diphilo tardiorem. Locus erit proverbio, quoties volumus ſignificare Aliquem natura tardum, magnum ſolitæ negligentiæ cumulum adjeciſſe. Plures ejuſdem nominis recenſet Voſſius de Hiſt. Gr. 3. adde de Poet. Gr. cap. 8. & Juven. 3. Sat. 120.

DIPHORETICUS, V. DIAPHORESIS & DIAPHORETICUS.

DIPHOROS, [δίφορος] Bis anno fructus gerens. Sic Biferas ficus Latini dicunt. Diphoros ſyllogiſmos Dialectici vocant, in quibus eadem propoſitionibus eſt concluſio: ut, Si dies eſt, dies eſt: ſed dies eſt, igitur dies eſt.

DIPHRIS, Gemma eſt Plin. lib. 37. cap. 10. duplex, candida ac nigra, mas, ac fœmina, genitale utriuſque ſexus diſtinguente linea. Harduinus leg. Diphyes.

DIPHRYX, vel potius DIPHRYGES, [διφρυγὲς] quid ſit, declarat Plin. lib. 34. cap. 13. ubi de ærariis officinis, & præparatis ex ære. Facile ab ea diſcernitur, quam in iiſdem officinis diphrygem vocant Græci, ab eo quod bis torreatur, &c. conf. Celſ. 5. 7. & 22. Dioſcor. 5. 120. Scribon. Larg. 227. 247.

DIPHTHERA, æ. Pellis Amaltheæ capræ, in qua res humanas ſcribere dicitur Jupiter. Item Operculum libri. Eſt & Paſtoricium ex pellibus indumentum, quod quidam vocant Rhenonem: nonnulli etiam Betam appellant. Scribit. Herodot. Jonas βίβλους dicere διφθέρας, quod aliquando ob penuriam papyri pellibus uterentur, tum caprinis, tum ovillis. Hinc eſt illud proverbium, Diphtheram ſero Jupiter inſpexit. &, Antiquiora Diphthera. V. Eraſm. in Chiliad. Polluc. 7. 15. Ælian. Var. Hiſt. 9. 3.

DIPTHERIA, æ. f. pro Libro ſeu membrana Pergamena ex Dipthera ſeu pelle facta. Sic Cic. 15. Att. 24. Quatuor διφθερίαι ſunt in tua poteſtate. Ita meliores Libri. Sed nonnulli διφθέραι hoc in loco legunt, quod explicat Manutius in Comment. ad loc. V. Bos. ibid.

DIPTHONGUS, i, f. [δίφθογγος] Conglutinatio duarum vocalium in eadem ſyllaba, vim ſuam retinentium, ut æ, œ, &c. Iſid. 1. 15.

DIPHYES, is. f. [διφυὴς] Biformis, herba. Apul. de Herb. cap. 47.

DIPLASIASMUS, [διπλασιασμὸς] Duplicatio. Sic & Grammatici vocant figuram, ubi conſonans in medio duplicatur, quod Iones factitant, & Poetæ. ut ἔννεπε pro ἔνεπε.

DIPLANGIUM, ii. n. Vas duplex. Priſcian. 1. 19. Amurca diplangio cocta. V. Reineſ. Var. Lect. p. 512. & infra DIPLOMA.

DIPLASION, Duplum. V. Vitruv. 3. 1. Mart. Capell. 2. p. 265. Diplaſio conficitur, i. e. Uno duobus collato.

DIPLE, es. f. Nota eſt quam ſcriptores veteres appoſuerunt in Libris ad diſtinguenda loca notabiliora ab aliis. V. Iſid. 1. 20. Cic. 8. Att. 2. Animadvertito locum, ubi erit Diple. In quibuſdam codicibus Gr. ſcribitur διπλῆ. V. ibi Malaſpin.

DIPLETHRUM, [δίπλεθρον] Spatium eſt ita præfinitum, ut ex quoquo latere pedes ducentos & quadraginta efficiat. Sic etiam duo plethra continebit, unde & nomen habet. V. plura apud Alex. Genial. Dier. lib. 2. cap. 20. Strab. lib. 7. Diplethrum, inquit, ſtadii eſt pars tertia, nimirum jugera duo. Hæc ille ex Polybio.

DIPLINTHIUS, Adj. Conſtans duorum Laterum ordine, ut paries Diplinthius. Vitruv. 2. 9. conf. Baldi Lex. p. 40.

DIPLŎIS, ĭdis. [διπλοΐς] Veſtis duplicis genus, ut ex ipſo ſtatim etymo apparet, quidpiam duplicato compoſitum ſignificante. Cæl. Rhodig. lib. 16. cap. 10. conf. Iſid. 19. 24. & Apic. 4. 2.

DIPLOIDION, [διπλοΐδιον] Veſtis genus mulieribus proprium, cujus meminit Cæl. Rhodig. lib. 16. cap. 10. Pollux item lib. 7. cap. 13.

DIPLOMA, ătis. [δίπλωμα] eſt quas, Patentes literas, appellamus: cujuſmodi ſunt Edicta & Mandata principum regio ſigno ſancta, & quas, Bullas Pontificias, vocant. Cic. 6. Fam. 12. Diploma ſtatim non eſt datum. De literis Cæſaris loquens, quibus Balbus reſtituebatur. Verbum eſt Græcum, quidpiam duplicato compoſitum ſignificans, aut complicatum, ut Linteum, quod & πτύγμα dicitur. Macrob. 1. Saturn. 23. Conſulunt hunc deum & abſentes, miſſis diplomatibus conſignatis, reſcribitque ordine ad ea quæ conſultatione abdita continentur. Diplomata appellat Chartulas complicatas, & lino trajectas, obſignataſque: quo in loco, Codicillos etiam Latine vocat. Cic. in Piſon. 90. Mitto diplomata tota in provincia paſſim data: mitto numerum navium, ſummamque prædæ. i. e. Edicta quibus naves exigendas mandabas, quum provinciæ præeſſes. Inde fit ut Diplomata vocati ſint Codicilli qui dabantur curſoribus, ut liceret eis uti equis & vehiculis publicis. Cic 10. Att. 19. De diplomate admiraris, quaſi neſcio cujus te flagitii inſimularem, &c. Ex Budæo.

Diplomata eſſe videntur quæ Evectiones vocantur, per totum titulum de Curſu publico, lib. 12. C. Latine, ut arbitror, Duplices tabellæ dicuntur. Venulejus in l. Continuus. §. Quum ita ſtipulatus ſim. D. de Verborum obligationibus, Ut qui Epheſi daturum ſe ſpoponderit, neque diplomate diebus ac noctibus, & omni tempeſtate contempta iter continuare cogatur. Et paulo poſt, Quod ſi diplomate uſus, aut felici navigatione maturius quam quisque pervenerit Epheſum. Modeſtinus in l. eos qui. D. ad legem Corneliam de falſis, Qui ſe pro milite geſſit, vel illicitis inſignibus eſt uſus, vel falſo diplomate vias commeavit: pro admiſſi qualitate graviſſime puniendus eſt. Simile erat apud Perſas ἀγγαρήϊον δρόμημα, i. e. ut Herodotus inquit lib. 8. curſus celerrimus equitum: quales in Gallia Poſtas vocant. Hi Latine Pegaſarii dici poſſunt. Antiqui Veredarios vocaverunt. Budæus.

Reviviſcunt diplomata. Tacit. 2. Hiſt. 54. V. Alciat. Annotat. in Tacitum.

Diploma etiam Græcis medicis vocatur Duplex vas, idem ac DIPLANGIUM, de quo ſupra, quo nihil hodieque myropoliis familiarius eſt: nimirum quum vas quod pharmaca habeat, in aliud vas ſive lebetem aqua plenum imponitur, quod ipſum ſit prunis impoſitum. Vox eſt Galeno frequens. Huic reſpondet in arte Deſtillatoria, quod Vulgo Balneum Mariæ vocant.

DIPNITIS, idis. [δειπνῖτις] Cœnatoria veſtis Latine verti poteſt, qua videlicet in cœnis utebantur veteres. Dion in Adrian. Cornelius, inquit, Fronto perveſperi quandoque ab cœna domum repetens, officium cuidam præſtiturus in veſte dipnitide judicium eſt ingreſſus, ac judices ita ſalutavit, ut non matutino uteretur verbo χαῖρε, id eſt ave: ſed veſpertino ὑγίαινε, quod ſalve interpretantur. In codicibus Latinis Senatoria veſtis pro Cœnatoria legitur nonnunquam, ſed mendoſe, ut liquet. Conf. TRECHEDIPNA.

DIPNOLOGIA, [δειπνολογία] Cœnandi ratio Græcis dicitur, aut de cœnis ſermo: ſic Gaſtronomia, Ventris lex, unde & Gaſtronomi. Cæl. Rhod. lib. 27. cap. 25.

DIPNOSOPHISTA, æ. m. [δειπνοσοφιστὴς] Qui inter cœnandum philoſophatur. XV. Dipnoſophiſtarum Libri ab Athenæo conſcripti largum eruditionis apparatum continent.

DIPŒNUS, Marmorarius, qui Medis imperantibus, priusque quam Cyrus apud Perſas regnare inciperet, Olympiade circiter quinquageſima ſecunda, primus omnium marmore ſculpendo inclaruit. Plin. 36. 4.

DIPŎLIS, [Δίπολις] Lemnus ſic vocatur: habet enim in ſe Hephæſtiam & Myrinam. Etymol.

DIPODIUM, [διπόδιον] Genus calceamenti Critiæ memoratum apud Pollucem, lib. 7. cap. 22. qui ea dicit eſſe, quas σπαδονοειδεῖς vocant.

DIPONDIUM, & DIPONDIUS, vel DUPONDIUM & DUPONDIUS, ii. [δίλιτρον] a Duobus ponderibus dicitur. Nam ut Varro docet, l. 8. de L. L. p. 132. Steph. Duos aſſes pendebat. Aſſis duos ſextantes noſtros valuit, i. e. Denariolos quatuor. Dipondium igitur valebit octo denarios noſtros. Quare Cic. pro Quint. 52. Dipondium pro Pecuniola poſuit, Si dupondius (inquit) tuus agerêtur Sexte Nævi, ſi in parvula re captionis aliquid vererêre, non ſtatim ad Cajum Aquilium, aut ad eorum aliquem qui conſuluntur, cucurriſſes? Ex Budæo. In Orat. pro Quint. legitur ex vetuſtiſſimo codice, Si de prædiis tuis ageretur Sexte Nævi. Plin. lib. 33. cap. 3. Librales, (unde etiam nunc Libella dicitur, & Dupondius) appendebantur aſſes. Sen. Epiſt. 18. Dupondio ſatur, i. e. vili cibo & parvo, duobus aſſibus ſc. parando. V. Vet. Schol. ad Perſ. 2. Sat. 59.

Dupondium, Duorum pedum menſura. Veteres enim pedem pro aſſe ſive Pondo habuerunt, quod in duodecim æquas partes dividebatur, nimirum in duodecim uncias, ſive pollices. Columel. lib. 6. cap. 19. Habet in longitudinem pedes novem, & in latitudinem pars prior dupondium ſemiſſem, pars poſterior quatuor pedes.

DIPONDIARIUS, Adj. [διλιτραῖος] Plin. lib. 34. cap. 2. Et aurichalci bonitatem imitatur in ſeſtertiis dupondiariiſque, Cyprio ſuo aſſibus contentis. Dipondiarius orbiculus. Columel. lib. 4. cap. 30.

DIPSACON, Spina alba, quæ & Aſpalathus & Diacheton vocatur, ut ait Plin. lib. 24. cap. 13. Latini Cacabum vel labrum Veneris vocant: Profert autem carduum lanis purgandis idoneum. Ruell. lib. 1. cap. 20. Dipſacus nomen invênit quaſi ſiticuloſi, quod concavo alarum ſinu rorem vel imbrem concipiat, quo velut ad abigendas ſitis injurias abutatur. Labri Venerei nomenclationem e carinato foliorum habitu contraxit, quæ ſe anfractuoſa ſinuant ambage, pelvim vel lavacrum exprimentia, ſemperque roſulenti laticis aut pluvii fideliæ modo tenacia.

Dipſacos, Herba, quæ folia habet lactucæ, bullaſque ſpinoſas in dorſi medio, caulem duûm cubitorum, iiſdem ſpinis horridum, genicula ejus binis foliis amplectantibus, concavo alarum ſinu, in quo ſubſiſtit ros ſalſus. In cacumine capitula ſunt echinata ſpinis. Plin. lib. 27. cap. 9.

DIPSACUS, i. Renum quædam affectio. V. DIABETES.

DIPSAS, Nomen eſt lenæ, quam Ovidius inſectatur, quod puellam ſuam meretricia arte inſtrueret. Sic enim ſcribit 1. Amor. 8. 2.

Eſt quædam (quicunque volet cognoſcere lenam,
Audiat) eſt quædam nomine Dipſas anus.

Forſan ducitur a

DIPSAS, ădis. f. [διψὰς] Serpens, ſic dicta quod ii quos mordicus apprehenderit, ſiti inareſcunt vehementius, ad potumque efferveſcunt, ac inde inceſſanter haurientes diſſiliunt mox. Cæl. lib. 25. cap. ult. Et Dioſcor. lib. 8. cap. 119. ex Hermolai verſione, Dipſadis morſus comites ſunt tumor quidam ſolutus, ſitis contentus vehementer, nunquam explebilis, nunquam interquieſcens. Ob id ipſa dipſas, ab aliquibus preſter, ab aliis cauſos vocata eſt. Lucan. lib. 9. 610.

— in mediis ſitiebant dipſades undis.

Ibid. 738. hujus veneni vim multis verſibus elegantiſſime deſcribit,

Signiferum juvenem Tyrheni ſanguinis Aulum
Torta caput retro dipſas calcata momordit, &c.

Meminit Plin. lib. 23. cap. 8. [Cæterum Dipſas lena ſine dubio nomen ab vitio habuit familiari huic generi. Διψὰς enim Græcis & Bibulam denotat.

DIPSETICA, [διψητικὰ] Dioſcorides nuncupat quæ ſitim agent, ſicut Adipſa, quæ minuunt, & Acræpala, quæ ebrietatem prohibent. Refert Cæl. Antiq. Lect. lib. 27. cap. 28.

DIPSONTES, [διψῶντες] i. e. Sitientes, authore Philostrato dicebantur, qui clepsydrii auscultationibus interesse poterant, quibus Adrianum Tyrium ascriptum refert ab Herode Attico, tanquam rei maxime arcanæ. Item Pausaniam Cappadoca unum ex iis fuisse scribit qui clepsydrii participes forent. Ex Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 39.

DIPSON, ontis. Fluvius est Ciliciæ, ex Tauro profluens. Lucan. lib. 8. 255.
— Tauroque videt Dipsonta cadentem, &c.

DIPTĔRUS, Adj. Duas quasi alas habens; ut, Ædes dipteræ, duplicem columnarum ordinem habentes. Vitruv. 3. 1.

DIPTOTA, [δίπτωτα] dicuntur Nomina duos tantum casus habentia. V. Gram. e. g. Isid. 1. 6.

DIPTYCHUS, a, um. Adj. a Gr. δίπτυχος ex δὶς bis, & πτύσσειν, plicare. V. Etymologic. Magn. q. d. duplex vel bis plicatilis. Tribuitur modo Vestibus, modo Tabellis epitheton, sed frequentius hisce. V. Polluc. l. 4. S. 18. qui ex Herodoti Polymn. extr. δελτίον δίπτυχον affert. Tabellas ligneas convertit Justinus l. 2. C. 10. V. & Suid. ac Hesych. h. v. Sequiori ævo frequentius n. pl. Substantive utuntur DIPTYCHA, orum. ut ex Schol. Cruqv. Horat. ad Epod. 12. 2. & Schol. Juvenal. Sat. 9. v. 36. cognoscere licet. V. Ibid. & Schurzfl. Scribebant etiam Diptyca, omissa aspirata. Olim Latine potius Pugillares Duplices, vel Duplices tabellas vocabant, sicut Triplices τρίπτυχα, ut ex Martialis Apophoretis Ep. 3. & seq. videre licet. Ovid. de Rem. Am. 667.

Et manus, & manibus duplices cecidere tabellæ.

V. Heins. Cur. Sec. ad Amor. 1. 12. 27. Suet. Aug. C. 27. Rutgers. V. L. 6. 18. Salmas. ad Hist. Aug. p. 16. & inprimis Du Fresne in Gloss. Lat. h. v. Conf. DUPLICES infra

Diptycha alius generis Consulum, aliorumve Magistratuum nominibus inscripta, & imaginibus exornata, ex ebore potissimum affabre facta, & fortassis pugillaribus condendis destinata, quæ sportulæ loco amicis mittere consueverant. De his quoque V. Cangium ibid. tum in Syntagm. de Nummis Impp. CPol. a princ. Eleganter describuntur a Claud. l. 3. de Laudib. Stilic. 345.

Tum virides pardos & cetera colligit Austri
Prodigia, immanesque simul Latonia dentes:
Qui secti ferro in tabulas, auroque micantes,
Inscripti rutilum cœlato consule nomen,
Per proceres & vulgus eant.

Diptycha alia rursus Ecclesiastica, quorum tria genera commemorat Cangius, Episcoporum, Vivorum, & Mortuorum. q. V. ut & Hierolex. Domin. & Car. Macri. De toto genere extat Differt. C. A. Saligii. Halæ 1731. Translate eleganter usus est Ambros. Hexaem. 5. 8. de Cancri marini astutia in ostreis capiundis: Explorat, si quod ostreum remotis in locis ab omni vento, ad solis radios diptychum illud suum aperiat, & reseret claustra testarum, &c.

D I R

DIRA, [Δειρὴ] Strabo lib. 16. Angustiæ Æthiopiam versus a promontorio fiunt, quod Dira nominatur, & oppidum eodem nomine, quæ loca ab Ichthiophagis habitantur. Hæc ille.

DIRADIO, are. In radios componere. Columel. lib. 5. cap. 6. Validam ergo vitem in ramos diducere censeo, & traducibus dispergere atque diradiare.

DIRADIATIO, ōnis. apud Vitruvium.

DIRADIOTES, V. DERADIOTES.

DIRARO, are. Rarum aut Tenuem facere. Cæl. Aurel. Acut. 1. 11. 48.

DIRÆ, arum. V. infra DIRUS.

DIRCA, Oppidum a Syene & prius Arabiæ latere, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 29. Al. Direa.

DIRCE, [Δίρκη] Mulier Babylonia & formosa, quæ quoniam Palladi conviciata fuerat, quum se lavaret, versa est in piscem. V. DERCETO.

Alia fuit Dirce, uxor Lyci regis Thebarum, quam accepit repudiata Antiopa Zethi & Amphionis matre. Hi ad ulciscendam injuriam matri factam, tauro indomito Dircen alligaverunt, eamque sic extinxerunt, ut est apud Propert. lib. 3. 15. 37.

Tu reddis pueris matrem, puerique trahendam
Vinxerunt Dircen sub trucis ora bovis.

DIRCÆUS. Adj. Thebanus.
Amphion Dircæus. Virg. 2. Ecl. 24.
Cohors Dircæa. Lucan. lib. 4. 550.
Campus Dircæus. Stat. 6. Theb. 904.
Cygnus Dircæus ab Horatio Pindarus nuncupatur, 4. Carm. 2. 25.

DIRCENNA, Fons est gellidissimus in Hispania Tarraconensi, non procul a Bilbili. Martial. lib. 1. 50. 17.

Avidam rigens Dircenna placabit sitim.

DIRCĒTIS. f. Lapithonia Nympha. Stat. Theb. 7. 298. V. DERCETO.

DIRECTARIUS, DIRECTE, DIRECTIO, DIRECTUS. V. DIRIGO.

DIREMPTIO, DIREMPTUS. V. DIRIMO.

DIREPTIO, DIREPTOR, DIREPTUS. V. DIRIPIO.

DĪRĬBEO, ēre. Distribuere. Sunt qui Diribo; ĕre proferunt, sed nullo exemplo. Passivum Diribeor restituit etiam Valerio 9. 12. 7. Steph. Pighius: Dum sententiæ diriberentur. ubi MSS. Dirivarentur, vel Diruirentur. Est enimvero in eorum numero hoc verbum, quæ propter inscitiam librariorum plerumque corrupta leguntur in MSS.

Diribere, & Dirimere, illud tabellarum, hoc suffragiorum video proprium verbum fuisse: neutrum autem, satis fuisse manifestum. Diribere tabellas significat, distribuere. diribebantur autem iis, qui suffragium laturi essent. de quo sic Cic. in oratione in Pison. 36. Hoc certe video, vos rogatores, vos diribitores, vos custodes fuisse tabellarum. & in ea, Post reditum in Senat. 28. Quando illa dignitate tot rogatores, diribitores, custodesque vidistis? loquitur autem Cicero de lege pro ipsius reditu comitiis centuriatis lata. Nec dubito, quin legendum sit, Diribeantur, non Diripiantur, in ea in Pisonem 96. in eo loco: An ego expectem, dum de te LXXV, tabellæ diripiantur? ita hoc verbum non in comitiis solum, verum etiam in judiciis usurpatum patebit. nam hoc proximum exemplum satis plane judicium, quod Pisoni Cicero minatur, significat. Plin. autem ad alias res transtulit hoc verbum. ait enim sic lib. 36. cap. 15. En hic est ille terrarum victor, & totius domitor orbis populus, qui gentes & regna diribet, jura externis mittit. Quod autem in oratione pro Planc. 14. vir diligens & eruditus legendum putat, pro Direptio, Diribitio: rectius opinor sensisset, si Diremptio reponere maluisset. quum enim populus, aut judices tabellas, voluntatis indices, in cistas deposuerant, tum ut intelligeretur, quæ tabellæ legem probarent, quæ rejicerent, aut quæ reum absolverent, quæ condemnarent, omnes dinumerari, & separari necesse erat: id autem, Dirimere, eaque actio Diremptio vocabatur. id ita esse, plane demonstrat Varro de R. R. lib. 3. C. 2. Comitiis, inquit, ædilitiis, quum ego atque Axius suffragium tulissemus, Axius mihi. Dum diribuntur, inquit, suffragia, vis potius Villæ publicæ utamur umbra, quam privati candidati tabella? sic enim scriptum est in veteribus libris, non, ut a quibusdam, hujus verbi vim ignorantibus, nimis temere est intrusum, Diribentur. In epistola quoque 4. lib. 3. ad Q. frat. Cato, inquit, diruptis tabellis de circulo se subduxit. ubi, Diremptis legi malim: perspicue autem hujus verbi sententiam demonstrat Lucan. lib. 5. in illo versu.

Et non admissæ dirimit suffragia plebis. pro Dinumerat & discernit. Hæc ex observationibus P. Manut. V. Vossii Etymol. p. 183. Græv. ad loc. Cic. in Pison. 36. In primis vero Nic. Cruchium de Comitiis Ro. l. 1. C. 3. & seq. ut & Car. Sigonii binas reprehensiones & ad has ejusdem Responsiones.

DIRIBĬTOR, ōris. m. [διανομεύς] Minister, distributor. Apul. lib. 2. de Asin. Diribitores plusculi, splendide amicti, fercula copiosa scitule subministrata. Verum proprie sic vocantur, ut paulo ante dictum est, qui vel in judiciis, vel in comitiis populi Ro. tabellas diribebant, vel, ut Cælius ait l. 7. C. 6. Ant. L. qui suffragia candidatorum in digitos mittebant. Alias Cicero Distributores vocat. Fuisse autem honesti ordinis plerumque viros plenissime Gruchius docet q. V. Cic. Post redit. in Senat. 27. Quando illa dignitate rogatores, diribitores, custodesque vidistis? Cic. in Pison. 36. & 96. V. & Pitisci Lexicon Rom. Antiq. Hinc

DIRIBITORIUM, ii. Ædificium ad Diribitorum munus serviens, & quidem apud Septa, regione Circi Flaminii, ut Victor tradit, de quo Dio l. 55. ad Ann. 757. Sueton. Claud. C. 18. Plin. H. N. l. 16. C. 40. Imaginem ejus exprimere studuit Nobiliss. Architectus Car. Fontana in libello, cui tit. *Discorso sopra il Monte Citatorio &c.* fol. Rom. 1694. ed. Sed vereor ut sat bene, siquidem ædificium πολύπτερον exhibet, cum Dio p. 553. disertis verbis doceat, ingens illud ædificium unum fastigium habuisse.

DIRIBITIO, ōnis. Cic. pro Planc. 14. Nihil jam est quod populo supplicetur, nihil quod diribitio, nihil quod supplicatio magistratuum, renuntiatio suffragiorum expectetur, &c. Sic vulgo profertur; sed Gruterus ait veteres editiones, & MSS. omnes habere Direptio. Defendit tamen Gruchii conjecturam Græv. ex Cod. Erfurt.

DIRĬGEO, ui, [πήγνυμαι] ēre. [Scribitur & Derigeo, eamque scriptionem non spernendam puto.] Præ frigore aut timore, aut alio casu viribus destitui. Virg. 8. Æn. 475.

Diriguit visu in medio, calor ossa reliquit. i. e. Dum me cernit, obstupuit; inquit Servius.

Hirsutæ diriguere comæ. Ovid. 3. Fast. 332. h. e. Riguerunt, sive Erectæ sunt. Virg. 3. Æn. 259.

At sociis subita gelidus formidine sanguis Diriguit.

DIRĬGO, exi, ectum; [εὐθύνω, διευθύνω, ὀρθόω, συντείνω] ēre. Obliquum emendare. Plin. in Paneg. Nam vita principis censura est, eaque perpetua: ad hanc dirigimur, ad hanc convertimur: nec tam imperio nobis opus est, quam exemplo.

Ad similitudinem alterius aliquid dirigere, i. e. Referre. Cic. 1. de Orat. 9. Idem in Orat. 9. Ipsius in mente insidebat species pulchritudinis eximia quædam, quam intuens, in eaque defixus, ad illius similitudinem, artem & manum dirigebat.

Ad aliquid se dirigere. Quintil. lib. 10. cap. 1. Et ad ea se quisque dirigebat effingenda, quæ poterat.

Acies dirigere, pro Ordinare. Virg. 7. Æn. 281. Hirt. 5. Bell. Afric. 13. Interim Cæsar aciem dirigit simplicem propter paucitatem; sagittarios ante aciem constituit.

Acies diriguntur pari utrinque spe. Tacit. 2. Ann. 45.

Aciem oculorum ad aliquem dirigere. V. ACIES.

Affatus dirigere alicui. Claud. Epist. ad Olybr. 1.

Quid rear, affatus quod non mihi dirigis ullos.

Arcu dirigere tela. Hor. 4. Carm. 9. 18.

Artes dirigere ad voluptatem. Cic. 2. de Fin. Sic dirigere solertiam ad cœli cujusque mores. Plin. lib. 17. cap. 2.

Cogitationes suas ad rem aliquam. Cic. 4. Acad. 65.

Cacumen ramuli dirigere ad cœlum. Varro 1. de R.R. cap. 40. extr. Ejus autem ramuli, quem inseret, cacumen ut directum sit ad cœlum, curat.

Conjectura ad veritatem sæpissime dirigit. Cic. 1. de Divin. 25.

Cursum suum dirigere aliquo. Cic. pro Sext. 98. Quid est igitur propositum his Reip. gubernatoribus, quod intueri, & quo cursum suum dirigere debeant?

Cursum huc dirigere. Virg. 5. Æn. 194.

Eam direxit a media linea ad lævam. Cic. de Univers. 42.

Frontem aciei dirigere. Quintil. lib. 2. cap. 13. Quid si enim præcipias Imperatori, quoties aciem instruet, dirigat frontem, cornua utrinque promoveat, equites pro cornibus locet?

Gressum dirigere. Virg. 1. Æn. 401.

Perge modo, & qua te ducit via, dirige gressum.

Hastam in aliquem dirigere. Ovid. 8. Met. 66.

Hastile certo ictu dirigere. Virg. 12. Æn. 490.

Jaculum dirigere totis viribus. Sen. Hippol. 6.

Iter dirigere. Cæs. Civ. 3. 30. Ipsi iter secundum eas terra direxerant.

Iter dirigere ad locum aliquem. Cic. 10. Fam. 11. Sic dirigere cursum ad littora. Cæs. 3. Bell. Civil. 25.

Iter navis dirigere. Ovid. 1. Fast. 4.

Judicium ad aliquid dirigere. Quintil. lib. 6. cap. 5.

Judicium suum aliquo dirigere. Cic. in Orat. 237.

Judicium suum flectere & dirigere. Brut. ad Cic. Ep. 16. extr. Idem Cicero si deflexerit adversus alios judicium suum, quod tanta firmitate ac magnitudine direxit in exturbando Antonio, &c.

In manum dirigere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 16.

Leges hominum ad naturam diriguntur. Cic. 2. de Legib. 13.

Literas ad aliquem dirigere. Modestinus.

Norma aliquorum quædam dirigere. Cic. 3. de Orat. 188.

Opus vatis dirigere. Ovid. 6. Fast.

Officium utilitate dirigere. Cic. 3. Off. 89. Sed tamen ad extremum utilitate, ut putat, officium dirigit, magis quam humanitate. i. e. Magis ad utilitatem quam ad humanitatem refert.

Oratio omnis dirigenda est, ad animi bona vel mala. Cic. Topic. 89.

Ordines arborum in quincuncem dirigere. Cic. de Senect. 59. Quum

autem admiraretur Lysander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam atque puram, &c.
Puppim dirigit. Lucan. lib. 3. 592.
Regiones lituo direxit Romulus. Cic. 1. de Divin. 30.
Similitudo dirigitur ad. Plin. lib. 37. cap. 8. De Topazio prasoide gemma. Ejus enim tota similitudo ad succum porri dirigitur.
Spicula dirigere dextra. Ovid. 12. Met. 606.
Vela in medio freto dirigere. Ovid. 1. Fast. 469.
Visus dirigere ad aliquem. Claud. 2. in Eutrop. 134.
Voluptate omnia dirigere. Cic. 2. de Fin. 71. Non igitur poteftis voluptate omnia dirigentes, aut tueri aut retinere virtutem.
Vulnera dirigere. Virg. 10. Æn. 139.

Te quoque magnanimæ viderunt, Ismare, gentes
Vulnera dirigere, & calamos armare veneno.

Ubi Servius, Aut vulnus pro sagitta posuit: ut 2. Æn. — insequitur infesto vulnere Pyrrhus: aut acerrime expressit inevitabiles sagittas, dicens eum vulnera, non tela dirigere. V. Drakenb. ad Sil. 2. 92.
Utilitas dirigenda est honestate. Cic. 3. Off. 83.
Dirigere apud Plautum invenitur, pro Discedere, inquit, Festus. Discindere Scaliger, Discidere emendat ex Vet. Cod. Dacer. Locum autem respici putant, qui est in Curc. 3. 5. 4.

Clypeatus elephantum ubi machæra dirigit. al. Difficit. adde Burm. ad Quintil. 2. 5. p. 154. V. DILIGO ad extr. & Salmas. ad Vopisci Prob. C. 19.

DIRĬGENS, [διϊθύνων] Partic. Cic. 2. de Fin. 71.
DIRECTUS, Partic. [διϊθυνθεὶς] Cato cap. 18. Arbores ad stipitem primum directos pedes sedecim. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. de auditu loquens, Flexuosum iter habet, ne quid intrare possit, si simplex & directum pateret. Idem pro Cæcin. 28. Ejus autem fundi extremam partem oleæ directo ordine definiunt.
Acies directa. Virg. 2. Georg. 281. V. ACIES.
Judicium directum, quod vulgo Principale vocamus: quo scilicet recta agitur, & principaliter. Ulp. in l. 3. §. ibidem. D. ad exhib.
Limes directus. Stat. 2. Sylv. 2. 84.

Quæ tibi Parthenopen directo limite ponti Ingerit.

Loci in vitia directi. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Membrana directa plumbo. Catul. ad Varum 8.
Oratio directa, Quæ ambagibus caret. Liv. 1. Bell. Pun. Hæc directa percontatio ac denuntiatio belli magis ex dignitate populi Romani visa est.
Passu invicem directo contendere. Tibul. lib. 4. 1. 93.
Sermo directus & Aversus, contraria. Quintil. lib. 2. cap. 13. Ad judicem omni sermone directo, an aliquando averso per aliquam figuram dicendum sit.
Viæ directæ. Lucret. lib. 4. 613.

At simulacra viis directis omnia tendunt.

Viæ ductæ & directæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Succus is quo alimur, permanat ad jecur per quasdam a medio intestino usque ad portas jecoris (sic enim appellant) ductas & directas vias, quæ pertinent ad jecur, eique adhærent.
DIRECTUM, i. n. [ὀρθὸν] Cic. in Partit. 130. Æquitatis autem vis est duplex, cujus altera directi, & veri & justi, & (ut dicitur) æqui & boni ratione defenditur.
DIRECTE, sive DIRECTO, Adv. [ἐπ' εὐθὺ, ἐπ' εὐθείας] Cic in Partit. 46. Alterum ad fidem directo spectat. Ibid. 24. Ut quum semel dictum sit directe. Idem 4. Acad. 66. Eoque directius gubernant quod eam teneant? Ferri directo deorsum. Cic. 1. de Nat. Deor. 69. Ait atomum, quum pondere & gravitate directo deorsum feratur, declinare paululum.
Directo aliquid optare, pro Simpliciter, opponitur Sub conditione. Sen. Epist. 67. Illa bona directo optamus nobis: hæc, si necesse erit.
Directo libertatem accipere. Ulp. in l. idem est D. de militar. testam. Sed perinde habendum esse, ac si eidem servo libertas simul & hæreditas directo data esset.
DIRECTIM, aliud Adv. Macrob. 7. Saturn. cap. 14. Id oculorum domesticum profluvium, si repererit in circumfuso nobis aëre lucem, per eam directim pergit, quandiu corpus offendat.
DIRECTIO, onis. f. [διεύθυνσις] ut directio ad veritatem. Quintil. lib. 3. cap. 7. in fine.
Rationis directio ad veritatem. Quintil. lib. 3. cap. 6. Vitruv. 7. 1.
DIRECTARII, qui appellantur, h. e. hi, qui in aliena cœnacula se dirigunt furandi animo: plus quam fures puniendi sunt. Ulp. l. Saccularii. D. De extraord. crimin. V. Diætarii fures. conf. Parei Lex. crit. p. 363.
DIRĬMO, emi, emptum, [διαλαμβάνω, διείργω, ἀπαρτάω] ĕre. ex Di vel Dis, & Emo emis compositum; significat Separare sive Dividere, quum quis se medium opponit inter concertantes, sive aliud quidpiam quomodocunque componit, aut separat. Plaut. Amph. 1. 1. 99.

Sed prælium id tandem diremit nox interventu suo.

Prælium dirimere Cæs. 1. Bell. Civil. Hirt. Bell. Alex. cap. 46.
Dirimere atque distrahere. Cic. 3. de Nat. Deor. 29. Corpus autem immortale nullum esse, ne individuum quidem, nec quod dirimi distrahive non possit.
Actionem dirimere. Plin. Jun. Actionem meam, ut prælia solet, nox diremit. i. e. Interrupit, & in alium diem rejecit ejus exitum. Budæus.
Affinitatem Claudius diremit. Tacit. 13. Ann. 23.
Arma dirimere Lucan. lib. 1. 104. — sic ubi sæva

Arma ducum dirimens miserando funere Crassus.

Auspicia dirimi dicuntur, quum Rata esse nequeunt, h. e. Irrita fiunt, dissolvuntur, discutiuntur, disturbantur. Plin. lib. 8. cap. 82. Nam soricum occentu dirimi auspicia annales refertos habemus. Budæus.
Bellum sanguine dirimi. Virg. 12. Æn. 79.
Certamina dirimere. Ovid. 5. Met. 314.

Cedemus sylvis, dirimant certamina Nymphæ.

Charitatem dirimere, & Dirimere veterem conjunctionem cum aliquo. Cic. de Amicit. 27. Idem 3. Fam. 10. Ego autem citius cum eo, qui tuas inimicitias suscepisset, veterem conjunctionem diremissem, quam novam conciliassem.
Colloquium dirimere. Cæs. 1. Bell. Gall. 46.
Conjunctionem civium dirimere. Cic. 3. Off. 23. Hoc enim spectant leges, hoc volunt, incolumem esse civium conjunctionem: quam qui dirimunt, eos, morte, exilio, vinculis, damno coercent.
Connubium dirimere. Liv. Decad. 1. lib. 4.
Consilium dirimere. Sallust. in Catil. C. 18. extr. Quia nondum frequentes armati convenerant, ea res consilium diremit.
Controversiam dirimere; est Dijudicare, seu Finem imponere controversiæ. Ovid. 6. Fast 98. Cic. 3. Off. 119. Quo magis reprehendendos Calliphonem & Dinomachum judico, qui se dirempturos controversiam putaverunt, si cum honestate voluptatem tanquam cum homine pecudem copulavissent i. e. Ad concordiam inter se contendentes philosophos adducturos. Sic Dirimere litem, inquit Cicero. i. e. Dissolvere & decidere. Budæus.
Controversia dirimit omnia. Cic. 2. de Legib. 54.
Iras & Altercationes dirimere. Liv. 1. 3.
Litem dirimere. Ovid. 1. Met. 21.
Nox diremit. Cic. 2. Q. frat. 13. Actum est eo die nihil, nox diremit.
Pacem alicujus dirimere. Cic. pro Cœlio 34. Ideone ego pacem Pyrrhi diremi, ut tu amorum turpissimorum quotidie fœdera ferires?
Prælia voce diremit. Virg. 5. Æn. 467.
Res dirimenda alicujus arbitrio. Ovid. 6. Fast. 98.
Rem susceptam dirimere, pro Interpellare, obturbare, dissolvere. Cic. 2. de Legib. 1. Quid enim majus est, si de jure quærimus, quam posse a summis imperiis, & summis potestatibus comitiatus, & concilia vel instituta dimittere, vel habita rescindere? quid gravius quam rem susceptam dirimi, si unus Augur ALIUM dixerit?
Rixam dirimere. Plaut. Amph. 1. 1. 99.
Sententias dirimere. Plin. Epist. 167. Quid lex? non aperte docet dirimi debere sententias occidentis & relegantis, quum ita discessionem fieri jubet? Idem est ac DIVIDERE SENTENTIAS. V. in utraque v.
Simultates dirimere. Liv. 8.
Societatem humani generis dirimere. Cic. 3. Off. Hi dirimunt communem humani generis societatem. h. e. Dissolvunt, dissociant. Budæus.
Societatem coire cum aliquo, & Dirimere, contraria. Cic. 2 Philipp. 24. Utinam, Cn. Pompeji, cum C. Cæsare societatem aut nunquam coisses, aut nunquam diremisses.
Societatem officiorum dirimere. Cic. pro Sylla 6. Non enim jam se ullo officio cum illo conjunctum arbitrabatur, quum ille tanto scelere commisso, omnium officiorum societatem diremisset.
Suffragia dirimere. Varro de R. R. lib. 3. cap. 2. in ipso pene initio, Vis, inquit, dum diriment suffragia, potius villæ publicæ utamur umbra, quam privati candidati tabella? i. e. Dum ex summis suffragiorum collectis, constituetur quis plurima puncta tulerit. In vetustioribus tamen codicibus legitur Diribentur. Hæc Budæus in Forensibus. V. DIRIBEO.
Tempus dirimere, & Proferre diem, cognata sunt verba. Cic. 1. de Divin. 85. Quid enim habet aruspex, cur pulmo incisus etiam in bonis extis dirimat tempus, & proferat diem? i. e. In alium diem id quod agendum instabat, rejiciat. Budæus. V. DIFFINDO.
Dirimuntur oppida unius diei itinere: i. e. Distant inter se unius diei itinere, sive absunt inter se. Plin. Epist. 94. lib. 6.
DIREMPTUS, Partic. [διειλημμένος] Lucret. lib. 1. 115. Mors dirempta.
Dirempta mari gens. Plin. in Paneg. Qui diremptam mari gentem, ut partem aliquam populi plebisque Romanæ aleret ac tueretur. i. e. Separatam, & disjunctam. Liv. 5. Bell. Pun. Una profecti ambo duces, exercitusque, Celtiberis prægredientibus, ad urbem Anitorgin in conspectu hostium, dirimente amne, ponunt castra.
DIREMPTUS, ûs. [διάληψις] Separatio. Cic. 1. Tusc. 71. Est enim interitus quasi discessus & secretio ac diremptus earum partium, quæ ante interitum junctione aliqua tenebantur. Legitur & Direptus.
DIREMPTIO, ōnis f. [παράτασις] Productio temporis vel magistratus in aliud tempus. Cic. pro Planc. 14. Nihil jam est quod populo supplicetur, nihil quod diremptio, nihil quod supplicatio magistratuum, renuntiatio suffragiorum expectetur. V. DIRIBITIO.
DIRINI, Populi in secunda regione Italiæ a Plinio collocati. lib. 3. cap. 11.
DIRĬPIO, ui, eptum, [διαρπάζω, ἄγω καὶ φέρω, κεραΐζω] ĕre. Omnia in diversas partes rapere, ut fit in urbium expugnatione. Gellius, Nam quum oppidum Tholosanum in Italia Q. Cæpio Consul diripuisset, multumque auri in ejus oppidi templis fuisset. Cic. 16. Fam. 12. Domos nostras & patriam ipsam, vel diripiendam vel inflammandam reliquimus.
Sic Diripere urbes, diripere bona, diripere prædam. Cæs. 3. Bell. Civil. 31.
Divexare omnia, & diripere. Cic. 11. Philipp. 4. Alteri se Brutus objecit, impetumque furentis, atque omnia divexare, & diripere cupientis vitæ suæ periculo colligavit, a progressu arcuit, a reditu refrenavit.
Expilare & diripere socios & provincias. Cic. pro Lege Manil. 57. Quum cæteri ad expilandos socios, diripiendasque provincias, quos voluerunt, legatos eduxerint.
Diripere & vastare. Cic. 5. Att. 20. Ibi dies quinque morati, direpto & vastato Amano, discessimus.
Aras diripere, Dejicere, dissipare. Virg. 12. Æn. 283. Servius.
Dapes diripere. Virg. 3. Æn. 227.
Domum diripere. Cic. Post red. in Senat. 17.
Ensem diripere. Ovid. 13. Met. 386. In emendatis codd. Adripit ensem.
Equis diripi. Ovid. 5. Fast. 310.

Hippolyte infelix, velles coluisse Dionen,
Quum consternatis diripereris equis.

Opes diripiuntur. Ovid. 3. Trist. 10. 58.

Diffugiunt alii, nullisque tuentibus agros
Incustoditæ diripiuntur opes.

Patrimonium dignitatis diripere. Cic. 3. de Orat. 3. Tanquam ab aliquo nefario prædone diriperetur patrimonium dignitatis.
Tunicam diripui. Ovid. 1. Amor. 5. 13. [Deripui in emendatis V. DERIPIO. Sæpissime enim hæc confusa, & sequens sane Valerii locus vereor, ut recte habeat.
Victoriam diripere, pro Eripere. Valer. lib. 3. cap. 2. de Fortitudine ext. 4.
Vestem a pectore diripere. Ovid. 9. Met. 635.
Diripere aliquem e loco, pro Vi abstrahere. Cic. de Provinc. Consul. 13. Hos de provinciis si non aliquando deducendi essent, diripiendos non putaretis? [Et hic Deripiendos cum melioribus libris legendum, & sequenti quoque loco Deripuisset. ubi Græv. V.
Diripere de authoritate alicujus, per translationem. Cic. pro Sylla 2. Sed ut ille; Judices, quantum de mea authoritate diripuisset, tantum se de hujus præsidiis diminuturum speravit.
Est & Diripere, Cupide emere. Vetus auctor vitæ Persii, quem docti Suetonium putant: Editum librum continuo mirari homines & diripere cœperunt.
DIREPTUS, a, um. Partic. [διηρπασμένος] Cic. 1. de Fin. 43.

Domus direpta. Virg. 2. Æn. 563.
Membra direpta manibus nefandis. Ovid. 3. Met. 540.
Mœnia direpta. Lucan. lib. 6. 35.
Opes direptæ. Claud. 1. in Eutrop. 168.
Pellis direpta. Ovid. 3. Met. 52.

Direptus, ûs. m. Cicero pro Destructione ac solutione conjunctorum posuit, 1. Tusc. 71. Est, inquit, interitus quasi discessus, & secretio ac direptus earum partium, quæ ante interitum vinctione aliqua tenebantur. Spartian. Severi vitâ cap. 19. Res Romana prædonibus direptui fuit.

Direptio, ōnis. f. [διαρπαγὴ] Cic. 2. Off. 79. Tanta sublatis legibus & judiciis expilatio, direptioque sociorum, ut imbecillitate, &c. Sic 1. in Catil. 18. Direptio & vexatio sociorum.
Bonorum direptiones & naufragia. Cic. 4. Fam. 13. Versorque in eorum naufragiis & bonorum direptionibus.
Direptioni & incendiis relicta urbs. Cic. 4. Fam. 1.

Direptor, oris. m. [διαρπακτὴρ] Cic. 3. Philipp. 27. O præclarum custodem ovium (ut aiunt) lupum, custosne urbis, an direptor & vexator esset Antonius?
Prædator & direptor. Cic. 2. in Catil. 20. Quos ego utrosque Quirites, in eodem genere prædatorum, direptorumque pono.

Diris, V. DYRIS.

Dirumpo, ūpi, uptum, [διαῤῥήγνυμι] ĕre. Frangere, scindere. Plaut. Curcul. 2. 1. 7. Geminos in ventre videor habere filios: Nihil metuo nisi ne medius dirumpar miser.
Dirumpere ludum, Impedire ne perficiatur. Plaut. Pœn. 1. 1. 7.
Plausu alicujus dirumpi. Cic. 12. Fam. 2. Itaque jam non studiosus ludorum, infinitoque fratris tui plausu dirumpitur. Invidia scilicet.
Se dirumpere. Cic. 7. Fam. 1. Dirupi me pene in judicio Galli Caninii familiaris tui. Clamore scil.
Societatem Dirumpere. al. Disrumpere. Cic. 3. Off. 21. Et apud Eund. in Amicit. 87. Dirumpere amicitias.
Tabellas dirumpere. Cic. 3. Q. frat. 4. Is diruptis tabellis de circulo se subduxit.
Dirumpi dolore, dixit Cic. 7. Att. 12. Ter. Adel. 3. 3. 14.
Collaudavit filium: mihi qui dedissem consilium, egit gratias.
D. Dirumpor. Cic. 4. Att. 86.

Diruptus, a, um. Partic. [διεῤῥηγμένος] ut, Diruptus homo. Cic. 13. Philipp. 26. Fraudator creditorum Trebellius, & homo diruptus, dirutusque Quintus Cœlius. i. e. Tum herniosus, tum dissipato patrimonio expeculatus, atque omni ære exhaustus. Lusit enim Cicero per paronomasiam Dirupti, i. e. Herniosi, & diruti. Budæus. V. in ÆS, Ære dirutus.
Diruptæ rupes, pro Abruptis. Liv. 8. Bell. Pun. Pars maxima inermes per invia & rupes diruptas præcipitantes fugerunt. V. DERUPTUS, ubi idem locus affertur, quæ lectio sine dubio verior est.

Diruptio, ōnis. f. ut, Corporum diruptio. Sen. 2. Nat. Quæst. 15.

Diruncino, V. DERUNCINO.

Diruncio, teste Festo, Idem quod Depurgo. Verbum agriculturæ antiquum, a Runca deductum, quod instrumentum est excidendis dumetis idoneum. [At nemo hujus instrumenti meminit, Verum Runconis & Runcinæ, de quibus f. l. V. ad Fest. Dacer.

Diruo, ui, ŭtum, [καθαιρέω, καταβάλλω, ἐρείπω, κατασκάπτω] ĕre. Dejicere significat & Evertere atque Destruere. Ter. Adel. 5. 7. 10. Hanc in horto maceriam jube dirui. Liv. lib. 1. 29. Jam fragor tectorum, quæ diruebantur, ultimis urbis partibus audiebatur. Plin. lib. 34. cap. 3. Diruit Corinthum Mummii victoria.
Diruere, Ædificare, contraria. Cic. pro Domo sua 137. Everso atque ejecto Senatu, dirueris, ædificaris, &c.
Arcem diruere. Sil. lib. 5. — Coriti nunc diruat arcem.
Fores diruere. Propert. lib. 4. 9. 14. Furis & implacidas diruit ira fores.
Urbes diruit. Ovid. 12. Met. 551.
— & immeritas urbes, Elinque, Pylumque
Diruit.

Dirŭtus, a, um. Partic. [καθελόμενος] Dejectus.
Dirutæ & desertæ urbes. Cic. 1. Q. frat. 1. Multas abs te esse liberatas urbes, complures dirutas, ac pene desertas.
Regna diruta. Propert. lib. 2. 18. 54.
Ære diruti. Cic. 7. Verr. 35. V. ÆS.
Dirutum ære militem dicebant antiqui; cui stipendium ignominiæ causa non erat datum: quod æs diruebatur in fiscum, non in militis sacculum. Festus.

Dirus, a, um. Adj. [ἐπάρατος, παλαμναῖος] Dei ira natus, inquit Festus. Sunt qui a deo dirum deductum existimant, hoc est, crudele, infestum, & quasi deorum ira immissum. Virg. 3. Georg. 469.
— prius quam
Dira per incautum serpant contagia vulgus.
Injusta, nefaria, vitiosa, dira. Cic. 2. de Legib. 21.
Aconita dira. V. ACONITUM.
Amores excutere diros. Ovid. 10. Met. 426.
Cædes dira. Ovid. 15. Met. 802.
Caput dirum. Sen. Octav. 5.
Cometæ diri, i. e. ominis pessimi. Virg. 1. Georg. 488.
Contagia dira. Virg. 3. Georg. 469.
Cruciatus diri. Ovid. 9. Met. 179.
— diris cruciatibus ægram,
Invisamque animam, natamque laboribus, aufer.
Cupido dira. Virg. 6. Æn. 373.
Deprecationes diræ. Plin. lib. 28. cap. 2.
Detestatio dira nulla expiatur victima. Hor. Epod. 5. 90.
Dextra dira. Stat. 5. Theb.
Execratio. Liv. 6. Bell. Pun. 8.
Facies dira viro. Ovid. 1. Fast. 553.
Facti diri manus conscia. Ovid. 8. Met. 530.
Fames dira. Virg. 3. Æn. 256.
Fata dira. Sen. Hippol. 12.
Forma dira. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 82.
Funus dirum. Virg. 11. Æn. 56. — nec sospite dirum
Optabis nato funus pater.
Funeribus diris iras deorum contrahere. Liv. lib. 10. de Decio.
Furor dirus. Sen. Hippol. 4.
Furiæ diræ sunt. Virg. 4. Æn. 474.
Gens dira. Virg. 3. Æn. 235.
— & dira bellum cum gente gerendum.
Grando dira. Hor. 1. Carm. 2. 1.
Hydrops dirus. Hor. 2. Carm 2. 13.
Crescit indulgens sibi dirus Hydrops.
Illuvies dira. Virg. 3. Æn. 593. i. e. Sordes tetra. Servius.
Judicis diri domus. i. e. Paridis. Sen. Troad. 1.
Libido dira. Lucret. lib. 4. 1040.
Irritata tument loca semine: fitque voluntas
Ejicere id, quo se contendit dira libido.
Lues dira. Ovid. 7. Met. 523.
Dira lues ira populis Junonis iniquæ
Incidit, exosæ dictas a pellice terras.
Mens dira. Virg. 2. Æn. 519.
— quæ mens tam dira, miserrime conjux,
Impulit his cingi telis?
Mœror dirus. Plin. lib. 36. cap. 4.
Mors ante oculos dira vagatur. Sen. Octav. 6.
Mugitus diri. Ovid. 7. Met. 597.
— mugitus victima diros Edidit.
Natura dira. Plin. lib. 12. cap. 19.
Naufragia dira. Sen. Octav. 4.
Necessitas dira. Hor. 3. Carm. 24. 6. [Dura alii, eaque lectio Rob. Bentlejo & Cuningamio potior visa est. Verum tamen cum Valer. Max. l. 7. C. 6. modo Abominandam, modo Teterrimam Necessitatem appellet; Quid ni ab Horatio simili opinione imbuto Dira vocetur, præsertim ubi mortis metu terret? Alioquin utrumque adjectum Dirus ac Durus, sæpe confundi notum est, ac prolixe docuit ad Sil. 14. 126. Drakenborch.
Nefas dirum. Virg. 4. Æn. 563.
Nubes dira. Plin. lib. 11. cap. 29.
Omen dirum mortalibus. Ovid. 5. Met. 550.
Fœdaque fit volucris, venturi nuntia luctus,
Ignavus bubo, dirum mortalibus omen.
Oppidum dirum. Plin. lib. 4. cap. 11. Diomedis equorum stabulis dirum.
Ostentum dirum. Plin. lib. 10. cap. 12.
Pestis dira. Virg. 11. Æn. 793.
— hæc dira meo dum vulnere pestis
Pulsa cadat, patriam remeabo inglorius urbem.
Pugna dira. Virg. 10. Æn. 50.
Serpentis sanguine diræ. Ovid. 2. Met. 652.
Sitis sanguinis dira. Sen. Octav. 4.
Spes dira. Sen. Hippol. 2.
Extingue flammas, neve te diræ spei
Præbe obsequentem.
Spiritus dirus. Sen. Octav. 5.
En ipse diro spiritu sævi ducis
Polluitur æther.
Supplicia dira. Virg. 6. Æn. 499.
Tempus dirum. Cic. 1. de Divin. 18.
Quod ferme dirum in tempus cecinere Latini.
Tyrannus dirus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 34.
Venena dira. Hor. Epod. 5. 62.
Volucres diræ. Sil. lib. 13.
Vox dira. Virg. 3. Æn. 228.
— tum vox tetrum dira inter odorem.
In dira & in vitiosa incurrere. Cic. 1. de Divin. 28. Itaque sinistra dum non exquirimus, in dira & in vitiosa incidimus.
Dirus, pro magno aliquando accipitur. Virg. 8. Æn. 349.
Jam tum relligio pavidos terrebat agrestes
Dira loci. i. e. Magnus metus. Servius.
Dirior, compar. Cic. 2. de Divin. 36. Quum enim tristissima exta sine capite fuerint, quibus nihil videtur esse dirius, &c.
Dirissĭmus, a, um. superl. Nonius: dirissimum, Severum. Varro Bimargo, Scena quem senem Latina vidit dirissimum?

Diræ, arum. [ἀραὶ] Execrationes & Imprecationes sunt, quæ in malevolos effundebantur horrendæ, deos quosdam inauditos compellantes: quibus quicunque devotus erat, credebatur maximo affici infortunio. Cic. 1. de Fin.
Puto dici per ellipsin Diras, & subaudiri Pœnas. Tibull. (2. 7. 35.)
Tunc tibi, lena, precor diras. Sic Plin. Jun. Imprecari diras pœnas, V. IMPRECOR. Potest & Preces subaudiri. alioquin & Dira precari, ut
Tu me mihi dira precari Cogis.
puto apud Tibullum. H. St. Extat l. 2. El. 5. 15.
Sunt etiam Diræ inferorum Furiæ, quibus præcipue hi, qui sceleris alicujus sibi sunt conscii, credebantur exagitari. De quibus ita Virg. 12. Æn. 845.
Dicuntur geminæ pestes, cognomine Diræ,
Quas, & Tartaream nox intempesta Megæram
Uno, eodemque tulit partu.
Compositas Diras imprecabatur. Tacit. 6. Ann. 24.
Diras observabant aruspices; ut & signa, quæ ex igne existebant. Stat. 4. Theb. 468. & Plin. 28. 2.

Dirĭtas, ātis. [ἀπήνεια] Crudelitas. Cic. in Vatin. 9. Quanquam sis omni diritate atque immanitate teterrimus.
Diritas & Comitas, contraria. Cic. de Senect. Intelligi potest ex iis fratribus, qui in Adelphis sunt, quanta in altero diritas, in altero comitas. Sic legit Nonius. Sic & MSS. In plerisque tamen codd. Duritas excusum. Est autem Diritas, Feritas quædam ingenii atque immanitas. Unde Hannibal ab Horatio 3. 6. 36. apposite Dirus appellatus est. V. Quintil. l. 8. C. 2. p. 672. & ibi Burm.
Morum diritas. Sueton. in Tiber. cap. 21. Nec illud quidem ignoro, aliquos tradidisse Augustum palam nec dissimulanter morum ejus diritatem adeo improbasse; ut nonnunquam remissiores hilarioresque sermones superveniente eo abrumperet. Idem Ner. C. 8. Diei diritatem, pro Inauspicatissimo tempore posuit.

D I S

Dis, Præpositio, [διὰ] quæ semper componitur, & modo diversitatem significat, ut Dissideo. Modo divisionem, ut dissocio, disjungo, dissemino, dispono, dispereo. Modo valde, ut Discrucio, discupio. Componiturque cum C, ut Discumbo. Cum F, ut diffundo, ubi s mutatur in f, euphoniæ causa. Cum P, ut Disputo. Cum Q, ut Disquiro. Cum R, ut Disrumpo. Ubi plerumque s omittitur. Cum S, ut Dissimulo. Cum T, ut Disturbo. Cum J, ut Disjungo.

Dis,

Dis, Ditis. [Πλȣ́των] Inferorum deus, Græce Pluton dicitur: quia terrenam omnem vim atque naturam Diti patri dedicatam putabant, quod divitiæ omnes e terris oriantur, & in terras redeant. nam Gr. πλȣ̃τος, Latine divitiæ. V. PLUTO. Cic. 2. de Nat. Deor. 66. Terrena autem vis omnis, atque natura, Diti patri dedicata eſt, qui Dives (alii Dis) ut apud Græcos Πλȣ́των, quia & recidant omnia in terras, & oriantur e terris. Quintil. lib. 1. a contrario interpretatur, quia minime dives eſt. Non tamen id aſſerit.

Fere autem Diti addi ſolet Patris epitheton ab antiquis. Cæſ. de Bell. Gall. 6. 18. Galli ſe omnes ab Dite patre prognatos prædicant.

Domina Ditis, i. e. Proſerpina, apud Virg. 6. Æn. 397.

Atri janua Ditis. Virg. 6. Æn. 127.

Avari Ditis domus. Sen. Herc. 9.

Avidi ditis regna. Sen. Agam. 7.

Diri ſacraria Ditis. Virg. 12. Æn. 199.

Durus Dis. Sil. lib. 13.

Duc prædicta ſacris duro placamina Diti.

Horridus Dis. Sen. Hippol. 10. & 8.

Infernus Dis. Sen. Agam. 1.

Severus Dis. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 6.

Umbroſi ditis opaca regna. Sen. Medea. 10.

Dis, dite. Adj. [πλȣ́σιος] pro Divite ponitur. Ter. Adel. 5. 8. 1. Dis quidem eſſes Demea, ac rem tuam conſtabiliſſes. Ubi Donatus, Ab eo quod eſt Dis ditis, dites facit: ab eo quod eſt Dives divitis, divites. V. DIVES.

Animi dites. Tibul. lib. 3. 6. 13. de Baccho,

Ille facit dites animos deus, ille ferocem
Contudit, &c.

Epulæ dites. Stat. 5. Theb.

Glebæ dites, i. e. Frugiferæ. Sil. lib. 3.

Pectus dite. Lucret. lib. 1. 414.

Promiſſis ditibus commoveri. Sil. lib. 3.

Regni ditis ferax Lydia. Sen. Hippol. 3.

Ditior, & Ditiſſimus. Cic. 2. Off. 56. Mamerco homini ditiſſimo Ædilitatis prætermiſſio, Conſulatus repulſam attulit.

Ævi humani ditiſſimus. i. e. Qui diutiſſime vixit. Sil. lib. 3.

Agri ditiſſimus. Virg. 1. Æn. 344.

Ditior mihi & affluentior videtur eſſe vera amicitia. Cic. de Amicit. 58.

Animi ditior. Stat. 3. Theb.

Midæ gazis, & Lydo ditior auro. Stat. 2. Sylv. 2.

Terra ditiſſima. Virg. 2. Georg. 136.

Dito, [πλȣτίζω] āre. Divitem facere. Liv. 1. 26. Caſtra militem ditavere.

Stipe largifica ditantes omnia. Lucret. lib. 2. 627.

Turba ditata ſpoliis. Ovid. 2. de Ponto 7. 62.

Urbs triumphis ditata. Author ad Heren. lib. 4. 67.

Plutarchus in apophthegmatis Imperatorum, Ptolemæum Lagi filium dicere conſueviſſe indicat; Ditare quam ditem eſſe, magis eſſe regium, τȣ̃ πλȣτεῖν τὸ πλȣτίζειν εἶναι βασιλικώτερον.

Ditesco, [πλȣτίζομαι] ĕre. Divitem fieri. Horat. 2. Serm. 5. 10. Lucret. lib. 5. 1248. Diteſcere præda.

Horrea diteſcunt. Claud. 2 de Laud. Stilic. 396.

Cunctis diteſcant horrea ventis.

Ditissime, Adv. ex Ditiſſimus. Apul. de Deo Socrat. Domos ditiſſime exornare.

Discalceo, [ἐξυποδημέω] āre. Calceum extrahere: unde

Discalceatus, a, um. Sueton. in Neron. cap. 51. Circa cultum habitumque adeo pudendus, ut comam ſemper in gradus formatam, peregrinatione Achaica etiam pone verticem ſummiſerit, ac plerunque ſyntheſin indutus, ligato circum collum ſudario prodierit in publicum ſine cinctu & diſcalceatus. V. Pitiſc. Lex. ſed Vulg. Interp. Eſ. 20. 2. Nudus & diſcalciatus.

Discalceātio, ōnis. f.

Discapedīno, [διείργω] āre. a Capedine fit, ſignificatque Reſero, aperio. Apulejus Floridorum lib. 1. Hyagnis primus in canendo manus diſcapedinavit. Obſoletum & inuſitatum verbum.

Discăveo, āvi, autum, [φυλάττομαι] ēre. Idem ſignificat quod Cavere, vel Diligenter cavere. Plaut. Men. 2. 1. 24. Dictum faceſſas doctum, & diſcaveas malo. Minus eſt in uſu.

Discēdo, ſſi, ſſum, [ἀποχωρέω, ἀπέρχομαι, ἀπαλλάττω, ἀπαίρω, ἀποβαίνω] ĕre. Recedere. ut, Diſcedere Roma. Cic. 2. Verr. Plin. Faceſſite hinc, atque a nobis diſcedite. Donatus, Diſcedere dicitur, qui facile abit e medio.

Diſcedere cubitum. Cic. in Somn. Scip. 1. h. e. Ire dormitum.

A patria diſcedere. Ovid. 1. Triſt. 3. 85.

Ab aliquo diſcedere. Cic. Att. Quod te quoque ipſum diſcedentem a nobis ſuſpicari videbam.

Diſcedere ad. Virg. 12. Æn. 184.

Convenit Evandri victos diſcedere ad urbem.

Longe diſcedit. Ovid. 15. Epiſt. 107. V. LONGUS.

Procul hinc diſcedere. Ovid. 9. Met. 508.

Procul diſceſſit in agros. Valer. 7. Argon. 558.

Tarde diſcedere. Ovid. 4. Met. 223.

Ab aliquo non diſcedere. Cic. de Amicit. 1. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, ſumpta virili toga, ut quoad poſſem, & liceret, a ſenis latere nunquam diſcederem. Idem 4. Acad. Nunquam a Philone diſceſſit, niſi poſteaquam ipſe cœpit, qui ſe audirent habere.

Ab amicis diſcedere, pro dirumpere amicitiam. Cic. de Amicit. 42. Præcipiendum eſt igitur bonis, ut ſi in ejusmodi amicitias ignari caſu aliquo inciderint, ne exiſtiment ſe ita alligatos, ut ab amicis in magnam aliquam rem peccantibus, non diſcedant.

Animus diſcedit. Cic. 1. Tuſc. 8. Diſceſſum animi a corpore intelligit.

Ab armis diſcedere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 9.

In auras diſcedere. Lucret. lib. 3. 401. Hic de vi animæ loquitur.

A conſuetudine alicujus populi. Cic. 4. Verr. Propter cujus authoritatem & dignitatem Sthenius ab omnium Siculorum conſuetudine diſcederet. Idem pro Font. 2. Videte quo deſcendam judices, quam longe videar a conſuetudine mea & cautione ac diligentia diſcedere.

E conſpectu diſcedere. Cic. 12. Att. 241. Et ſi ne diſceſſiſſem quidem e conſpectu tuo, niſi me plane nihil ulla res adjuvaret.

A contentione diſcedere. Cic. in Orat. 109.

A defendendis hominibus, & ſublevandis. Cic. 1. Verr. 5.

Digitum non diſcedere a re aliqua. Cic. 6. Verr. 33. Pueri autem Siſennæ, credo qui audiviſſent, quæ in iſtum teſtimonia eſſent dicta, oculos de iſto nusquam dejicere, neque ab argento digitum diſcedere. ſubaudi Latum. V. DIGITUS. conf. Pedem non diſcedere.

A fide juſtitiaque diſcedere. Cic. 3. Off. 79.

Ab aliquo diſcendi genere diſcedere. Cic. 2. Off. 6.

A gloria ſperata diſcedere. Cic. de Clar. Orat. Quodvis potius periculum mihi adeundum, quam a ſperata dicendi gloria diſcedendum putavi.

A judiciis cauſisque diſcedere. Cic. 2. de Orat. 144.

A jure. Cic. 9. Fam. 16. Omnia ſunt incerta quum a jure diſceſſum eſt.

Languor diſcedat a corpore. Ovid. 20. Epiſt. 3.

A libro uno verbo diſcedere. Cic. 1. Verr. 47. Si ab iſto libro quem tibi magiſter ludi neſcio quis ex alienis orationibus compoſitum dedit, verbo uno diſceſſeris.

Memoria rei alicujus ex animo diſcedit. Cic. in Somn. Scip. Ita nunquam ex animo meo diſcedit illius optimi atque invictiſſimi viri memoria.

A mente atque a ſe diſcedere. Cic. 2. de Divin. 114. Ille autem Græcus, quid mirum ſi magnitudine timoris, ut plerunque fit, a conſtantia, atque a mente, atque a ſe diſceſſit?

Mos diſceſſit. Plin. lib. 11. cap. 23. In tantum a lorica gerenda diſceſſere mores, ut oneri ſint etiam veſtes.

A nobis diſcedamus. Cic. 4. Acad. Sed diſcedamus a nobismetipſis, de ſapiente loquamur, &c. i. e. De nobis loqui ſuperſedeamus.

Ab officio diſcedere, Barbari dicunt, Non facere ſuum debitum. Cic. 1. Off. 32. Si conſtitueris te cuipiam advocatum in rem præſentem eſſe venturum, atque interim ægrotare graviter filius cœperit, non ſit contra officium non facere quod dixeris: magisque ille cui promiſſum ſit, ab officio diſcedat, ſi ſe deſtitutum queratur. Sic Cæſ. 1. Bell. Gall. 40.

In alia omnia diſcedere, pro Diſſentire. V. Ire in alia omnia, in EO, is. & Alia omnia in ALIUS.

Opinionem in aliquam diſcedere. Cic. 6. Fam. 14. In hanc opinionem diſceſſi, ut mihi tua ſalus dubia non eſſet.

Diſcedere in alicujus ſententiam. Ep. 21. ad Att. l. 12. H. St. Immo Diſceſſionem facere. q. V. & mox Diſceditur in ſent.

In partes duas diſcedunt. Salluſt. Jug. C. 13. ab init. In duas partes diſcedunt Numidæ, plures Adherbalem ſequuntur, ſed illum alterum bello meliores.

Pedem non diſcedere ab aliq. Plaut. Aſin. 3. 3. 13. Cic. pro Deiot. 42. Negat unquam ſe a te in Deiotari tetrarchia pedem diſceſſiſſe. Conf. ſupra Digitum non diſc.

De provincia diſcedere. Cic. 2. Fam. 19. Quod etiam nunc vereor, ne antequam tu in provinciam veniſſes, ego de provincia diſcederem. [Decederem in emendatis libris recte legitur. V. DECEDO.

Quartana ab aliquo diſcedere dicitur. Cic. 7. Att. 2. Modo etiam audivi quartanam a te diſceſſiſſe.

A re diſcedere. i. e. Digredi. Cic. in Orat. 65.

A vel de ſententia. Cæſ. 1. Bell. Civil. 2. Marcellus perterritus conviciis, a ſua ſententia diſceſſit. Cic. 4. de Fin. 52. Quis enim poteſt iſtis quæ te, ut ais, delectant, brevibus & acutis auditis, de ſententia diſcedere? Legitur in vetuſto exemplari, Decedere, & ſic excuſum in meliorib. libris.

A ſeſe diſcedere. Cic. de Clar. Orat. 272.

Signis diſcedere haud licitum. Sil. lib. 7. pro a Sign.

Superiorem diſcedere, pro Vincere. Cic. 2. Tuſc. 54. Qui autem reſtiterunt diſcedunt ſæpiſſime ſuperiores. Sic, Diſcedere inferiorem, Cic. pro Quint. 59. At ſi in cauſa pari diſcedere inferior videretur. h. e. Superatus videretur.

A vita diſcedere. Cic. 1. Tuſc. 84.

Ex vita diſcedere. Cic. de Senect. 84. Ita vixi, ut non fruſtra me natum exiſtimem: & ex vita diſcedo tanquam ex hoſpitio, non tanquam e domo.

Uſusfructus diſcedit a perſona, i. e. Immutat perſonam. Modeſt. de Uſufruct. l. Titio, Titio quum morietur, uſusfructus inutiliter legari intelligitur, in id tempus videlicet collatus, quo a perſona diſcedere incipit.

Uxor a marito diſcedit. Cic. 8. Fam. 6. Illud mihi occurrit, quod inter poſtulationem & nominis delationem, uxor a Dolabella diſceſſit. ſubaudi, Per divortium. V. DISCESSIO.

Quum diſceſſi a te, nemo mihi illo charior: i. e. Te excepto, præter te unum, nemo mihi eſt charior illo. Cic. 1. Fam. 9. Idem 1. Att. Amoris vero erga te mei, quum a fraterno amore, domeſticoque diceſſi, tibi primas defero. Idem 6. Fam. 12.

Diſcedere, Dividi, hiare, aperiri. Cic. 3. Off. 38. Hinc ille Gyges inducitur a Platone, qui quum terra diſceſſiſſet magnis quibuſdam imbribus, in illum hiatum deſcendit. Siſenna Hiſt. lib. 4. Armati dextera ducti, magiſque in latitudinem diſcedunt. Nonius.

Cœlum diſcedere dicitur, quum hiatum facit. Cic. 1. de Divin. 99. Exponitque initio belli Marſici & deorum ſimulacra ſudaviſſe, & ſanguinem fluxiſſe, & diſceſſiſſe cœlum, & ex hoc occulto auditas eſſe voces. Budæus. Add. ibid. 97. conf. infra DISCESSIO.

Diſcedere, per metaphoram uſurpatum. Cic. 2. Att. 16. Velim ſiqui Græci jam Romam ex Aſia de ea cauſa venerunt, videas, & iis demonſtres quid ego de ea re ſentiam. Si poſſum diſcedere, ne cauſa optima in Senatu pereat, ego ſatisfaciam publicanis. quaſi diceret, Si poſſum conſequi, ſi hunc exitum res habere poteſt, ne Græci cauſa cadant. Idem verbum & Terentius uſurpavit eodem ſenſu: apud quem ita loquitur Geta ſervulus in Phormione. 5. 2. 8. Modo ut hoc conſilio poſſit diſcedi, ut iſtam ducat.

Diſcedatur, imperſ. Cic. 3. de Legib. 18. Sed jam ſi placet, de provinciis diſcedatur, in urbemque redeatur.

Diſceditur in eam ſententiam. Liv. 8. Bell. Pun. Si in meam ſententiam diſcedatur. Idem 3. In hanc ſententiam ut diſcederetur, juniores patrum evincebant. V. DISCESSIO.

Diſceſſum eſt. Liv. 2. Eo anno Hernici devicti: cum Volſcis æquo Marte diſceſſum eſt.

Discēdens, entis. Partic. [ἀποχωρῶν] ut, Hyems diſcedens. Ovid. 2. Faſt. 152.

Discessio, ōnis. f. [ἀποχώρησις] Diviſio, ſeparatio. Ter. And. 3. 3. 36.

Nempe incommoditas denique huc omnis redit;
Si eveniat, quod Di prohibeant, diſceſſio.

Ubi Eugraph. i. e. Si fiat divortium. V. in ipſo v.

Diſceſſio, [ἀπάλλαξις] erat in ſententiis dicendis in Senatu, quum duabus dictis ſententiis, is magiſtratus qui Senatum coegerat, Patres Conſcriptos jubebat ſurgere, & in hanc aut in illam ſententiam tranſire,

his verbis, Qui hæc sentitis, ite in hanc partem: qui alia omnia, in illam. Quæ verba legitima erant, & solennia, magistratus dicessionem fieri jubentis: quod tum scilicet accidebat, quum in sententiam pedibus ire, & Senatusconsultum per discessionem fieri, non singulos sententiam verbis dicere opportebat. Plin. 8. Epist. 14. Idem 2. Epist. 11. Erant in utraque sententia multi, fortasse etiam plures in hac vel solutiore vel molliore. nam quidam ex illis quoque, qui Cornuto videbantur assensi, hunc qui post ipsos censuerat, sequebantur: sed quum fieret discessio, qui sellis Consulum astiterant, in Cornuti sententiam ire cœperunt: tum illi, qui se collegæ adnumerari patiebantur, in diversum transierunt. Sen. de Vita Beat. Nec est quod mihi discessionum more respondeas. Hæc pars major est, &c.

Facere discessionem. Cic. 1. Fam. 2. Intendere cœpit ante se oportere discessionem facere quam Consules. De Lupo Tr. pl.

Discessio facta in ejus sententiam. Cic. pro Milon. 14. Idem 6. Verr. 145. At vero quum jam non solum discessio facta esset, sed etiam perscriptum, atque in tabulas relatum, Prætor appellatur. Idem 12. Att. 21.

Discessus, ûs. [ἀποχώρησις] Abitus. Cic. 1. Fam. 9. Ut nuper tuum post discessum, &c.

Adventus & Discessus, contraria. Plin. lib. 25. cap. 8. Cic. 12. Att. 49. Ut me levarat tuus adventus, sic discessus afflixit.

Digressus & discessus. Cic. de Senect. 85. Sed me ipse consolabar, existimans non longinquum inter nos digressum & discessum fore.

Animi discessus a corpore. Cic. 1. Tusc. 18.

Cœli discessus, i. e. Chasma, hiatus & subita velut disruptio. Cic. 2. de Divin. 60. Ita te nec terræ fremitus, nec cœli discessus, nec lapideus aut sanguineus imber, nec trajectio stellæ, nec faces visæ terrebunt. Conf. DISCEDERE.

Solis accessus & discessus. Cic. 2. de Nat. Deor. 9.

Subitus discessus & præceps profectio. Cic. 9. Att. 12. Ego vero in præsentia subitum discessum, & præcipitem profectionem, tum tibi, tum ipsi Cn. inutilem & periculosam puto.

Discessus ab omnibus bonis. Cic. 1. Tusc. 83. Illud angit, vel potius excruciat, discessus ab omnibus his, quæ sunt bona in vita.

Discessus latronis, vel potius desperata fuga. Cic. 5. Philipp. 30.

Discessus e vita. Cic. 1. de Divin. 47. O præclarum discessum (inquit) e vita.

Discessu a suis moveri. Cic. 5. de Fin. 32. Qui etiam quum decreverit esse moriendum, tamen discessu a suis, atque ipsa relinquenda luce moveatur.

Discessus, a, um. passive. Cæl. apud Priscian. 9. p. 869. Custodibus discessis multi interficiuntur.

Discessurus, a, um. Partic. [ἀποχωρήσων] Plin. lib. 20. cap. 24. Sed discessuri ab hortensibus, &c. h. e. Priusquam discedamus ab hortensium herbarum tractatione.

Discepto, [διακρίνομαι, ἀμφισβητέω] are. Disputare, contendere. Disceptare, frequentativum est a Dissepio, ire. Siquidem actionum remediis unusquisque jus suum retinet, velut sepe ab aliquo distinctum. Inde separari lites pulchra metaphora dicuntur, h. e. Dirimi, tolli e medio, tribuendo unicuique quod suum est. Oldend. [Quasi scriberetur Dissepto. Sed sine dubio rectius alii a Capio derivant.

Disceptare de. Cic. 1. Acad. 32. Has ad omnia de quibus disceptabatur, adhibebant.

De controversiis disceptare armis. Cæs. 3. Bell. Civil. 107. Idem 8. Bell. Gall. 55. Quoad sibi spes aliqua relinqueretur, jure potius disceptandi, quam belli gerendi. Cic. 4. Fam. 14. Videbamque, quanto periculo de jure publico disceptaretur armis.

De fœderum jure verbis disceptare. Liv. Hæc directa percunctatio ac denuntiatio belli, magis e dignitate pop. Rom. visa est, quam de fœderum jure verbis disceptare Sagunto excisa.

Rei sunt omnes, quorum de re disceptatur. Cic. 2 de Orat. 183.

Disceptare inter aliquos. Liv. 4. Bell. Maced. Responderi legatis utriusque partis placuit, missuros se in Africam qui inter populum Carthaginiensem & regem in re præsenti disceptarent.

Juste sapienterque aliquid disceptare. Cic. pro Milon. 23.

Disceptando decertare. Cic. pro Planc. 87. Sed erat non jure, non legibus, non disceptando decertandum.

Conditionibus disceptare, aut armis. Cic. 8. Att. 14. Ego conditionibus, quod idem te intellexeram velle, illi armis disceptari maluerunt.

Æqua conditione disceptare. Cic. pro Cluent. 94.

Æquo jure disceptare cum aliquo. Cic. 4. Verr. 38. Heraclius cum advocatis adit, & postulat ut sibi cum Palæstritis, hoc est cum populo Syracusano æquo jure disceptare liceat.

In uno prælio omnis fortuna Reipubl. disceptat. Cic. 10. Fam. 10.

Disceptare, cum genitivo. Callistratus in l. capitalium. §. incendiarii. D. de pœnis, Ut qui jactura adfectus est, damni disceptet, vel modice vindicetur.

Disceptare causam [διαιτᾶν] pro Arbitrari. Pomponius in l. sed si compromissum. D. de receptis arbitris, Sed si compromissum sine die confectum est: necesse est arbitro omnimodo diem statuere, partibus consentientibus: & ita demum causam disceptare. Budæus.

Disceptare controversias aliquorum, Componere & dijudicare. Cic. 4. Tusc. 6. h. e. Disceptando de controversiis disserere, aut controversias disceptationibus solvere.

Disceptare, pro Convenire, quod & Resortiri vocant. Plin. lib 2. cap. 3. Tarracone disceptant populi XLIII. Idem lib. 5. cap. 29. Disceptant eodem foro Othronienses, Halidienses, &c. Ex Budæo i. e. Illuc jura petunt, ut alias loquitur Plin.

Disceptātor, ōris. m. [διαιτητής] Qui litem & controversiam dirimit & componit: Judex vel arbiter. Cic. in Partit. 10. Nam aut auscultator est modo qui audit: aut disceptator, id est rei sententiæque moderator. Idem 3. de Legib. 7. Juris disceptator. Idem pro Cæcin 6. Et persæpe disceptatore domestico dijudicatur.

Disceptator, pro Arbitro. Ulp. in l. 3. §. rametsi D. de arbitris, Quoniam non debeant decipi qui eum quasi virum bonum disceptatorem inter se elegerunt. Budæus.

Disceptator & arbiter. Cic. 13. Fam. 27. Ut omnibus in rebus & quæ in aliquam controversiam vocarentur, te arbitro: & quod commodo tuo fieri posset, te disceptatore uterentur. [In populorum controversiis is est, quem Mediatorem vulgo vocant. V. Valer. Max. 2. 10. 4. Liv. 35. 45. ab init. Pro Judice ponitur in Epit. Victor. C. 12. Jurgiorum disceptator & scientissimus & frequens fuit. i. e. Jus dixit & scientissime & frequenter.

Disceptātrix, īcis. f. [διαιτητρίς] Cic. 4. Acad. 91. Dialecticam inventam esse dicitis, veri & falsi quasi disceptatricem & judicem.

Disceptatio, ōnis. f. [διάκρισις] Causa & lis. Cic. 2. de Divin. 150. Cum quibus omnis fere nobis disceptatio contentioque est.

Judiciorum disceptationes. Cic. 1. Off. 32. Contentio disceptationibus tribuatur judiciorum, concionum, Senatus.

Juris disceptatio. Cic. pro Milon. 23.

Disceptatio & cognitio veritatis. Cic. pro Flac. 24.

Forenses disceptationes judiciorum aut deliberationum. Cic. 1. de Orat. 22.

Duo genera decertandi, unum per disceptationem, alterum per vim. Cic. 1. Off. 34.

In disceptationem cadere. V. CADO.

Constituere disceptationem. V. CONSTITUO.

Causa in Disceptatione versatur. Cic. pro Deiot. 5.

Vinci disceptatione. Cic. 1. Off. 64. Ex quo fit ut neque disceptatione vinci se, nec ullo publico ac legitimo jure patiantur.

Vocari in disceptationem dicendi, & controversiam. Cic. 2. de Orat. 291. Nulla enim fere res potest in dicendi disceptationem aut controversiam vocari.

Disceptatio, pro Arbitratu & cognitione. Ulp. in l. quum ii. §. si cui D. de transactionibus, Hæc omnia habent disceptationem Prætoris: & pro utilitate alimentarii accipienda sunt. Budæus.

Disceptatiuncula, æ. f. dimin. Gell. 20. cap. ult. quod aliis Præfationis loco, recte habetur. Tempus ad colligendas memoriarum disceptatiunculas conferre.

Discera, [Δίσκερα] Natio in Cyrene, quam Corn. Balbus cum plerisque aliis duxit in triumpho. Author Plin. lib. 5. cap. item 5.

Discerno, crēvi, crētum, [διακρίνω, διαγινώσκω] ĕre. Dividere, separare. Plin. lib. 12. cap. 19. Est & alia fama, cum Sole dividi, ternasque partes fieri, dein forte gemina discerni, quodque soli cesserit relinqui, ac sponte conflagrare.

Litem discernere. Virg. 12. Æn. 898.

Saxum antiquum, ingens campo qui forte jacebat
Limes agro positus, litem ut discerneret arvis.

ut διακρίνειν. H. St.

Tumultum veterem discrevit. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 248.

Discernere, Distincte cognoscere, distinguere. Ter. Adel. 4, 2. 5. Quid hoc (malum) infelicitatis? nequeo satis discernere. Cic. 4. Acad. 85. Qua igitur notione discerneres?

Alba & atra discernere. Cic. 5. Tusc. 114. Democritus luminibus amissis alba scilicet & atra discernere non poterat.

Discernere alium ab alio. Cic. pro Font. 13. Quid est igitur ubi elucere possit prudentia? ubi discerni stultus auditor & credulus ab religioso & sapienti judice?

Diem & noctem discernere cœlo. Virg. 3. Æn. 201.

Fas atque nefas discernere. Hor. 1. Carm. 18. 11.

Discernere utra pars justiorem habeat causam. Cæs. 1. Bell. Civil. 35.

Discernere vera a falsis. Plin. lib. 37. cap. 12.

Articulatim verba discernere. Lucret. lib. 4. 559. i. e. Explanate.

Discernens, entis. V. mox DISCRETUS. Hinc

Discernenter, Adv. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. Discernenter ajunt hoc adjutorii genus adhibendum.

Discernibĭlis, e. August. Enchir. cap. 90. Creatoris in effigie sua cujusque proprietas & discernibilis similitudo servatur: in cæteris autem corporis bonis æqualia cuncta redduntur.

Discernicŭlum, i. est (ut ait Varro lib. 4. cap. 29. de L. L.) Quo discernitur capillus. Nonius 1. 155. Discerniculum, acus quæ capillos mulierum ante frontem dividit: dictum a discernendo. Lucil. lib. 30.

Euplocamo digitis, discerniculumque capillo.

Discerniculum, Differentia atque discrimen. Gell. lib. 17. cap. 15. Tum comperi duas species hellebori esse, discerniculo coloris insignes, candidi & nigri.

Discretus, a, um. Separatus, divisus. Vossius de Vit. Serm. 1. 33. p. 145. Discretus, scribit, veteribus semper passivum de iis, quæ secernantur: ut, Discreta femina. Lucret. lib. 6. 790. & Columel. 3. 21. Nunquam vero activum pro eo, qui rerum momenta discernit, quomodo dicunt, Virum discretum. Quod si Plautus (Quin & Phædrus) tamen active Notos pro iis dixit, qui noverunt, Suspectum pro suspicace Dionysius Cato in Distichis; non absurde adeo Discretus, pro eo qui discernit, dici videatur? Tales tamen, h. e. qui eo habitu præditi sunt, qui Discretio appellatur, de quo mox etiam monebimus, Discernentes dici Jovianus Pontanus malit: tum Discretos adpellare vulgare & sordidum sit. Veteribus enim semper notat Separatus. Plin. 4. Epist. 19. Discreta velo. Hæc ex Lipsiensi Thes. V. Cellar. Cur. Post. p. 375. Antib. p. 165.

Ager discretus saxo. Stat. 5. Theb. 559.

Mors discreta. Ovid. 11. Met. 699. Nec mors discreta fuisset. Duorum scil.

Ordo discretus. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Sedes discretæ piorum. Apud Inferos scil. Hor. 2. Carm. 13. 23. Quidam codd. Descriptæ.

Tellus divisa & discreta. Lucret. lib. 5. 1440.

Discrēte, Adv. [διακεκριμένως] Distincte, cujus contrarium est Confuse & permixte. Cic. 1. de Invent. 49. In præsentia tantummodo numeros & modos & partes argumentandi confuse & permixte dispersimus: post discrete & electe in genus quodque causæ, quid cuique conveniat, ex hac copia digeremus.

Discretim, Adv. Idem significans. Varro 1. de R. R. cap. 3. Quoniam discretim de his rebus dicendum est. Legitur & Discretum, quod bene congruit, si Scaligeri dispunctionem adhibeamus. Apul. Florid. p. 347. Sigillatim ac discretim. V. & 6. Met. p. 173. Ammian. 27. 1. & 29. 6.

Discrētio, ōnis. f. Discriminatio, divisio. Tryphon. l. 62. §. 1. ff. de usufr. Discretio difficilis. August. de Genesi ad Lit. 2. 8. Discretio terrarum atque aquarum. Prudent. Hamartig. v. 26. Cumulum discretio carpit. Et Avienus Arateis v. 31. Insociabilium discretio justa Deorum. adde ibid. v. 300. & imprimis Pallad. t. 4. Tertull. ad Uxor. 2. 9. & de Anima cap. 12. Lactant. 4. 29. Diomed. 2. p. 431. Discretio est Perplana expositio, &c. Est & Innominati habitus apud Veteres, recentius nomen, a quo Discreti novo & ipso nomine, qui eo præditi sunt, appellantur. Quint. Decl. Trib. Mar. p. 77. Edit. Burm. Patiatur & tua divina virtus, & Romanæ militiæ pia discretio. Verum Scioppius in Infamia Famiani p. 212. & seqq.

& ſeqq. obſervat, Ciceronem pro eo, quod Diſcretionem nonnulli hodie vocant, Delectum & Diſcrimen, Ulpianum vero Ingenium dixiſſe. Verba JCti lege 9. §. 4. D. de Offic. Proconſ. iſta ſunt: Circa advocatos patientem eſſe oportet, ſed cum ingenio, ne contemptibilis videatur; cum ingenio, i. e. cum Diſcretione, ut loquerentur hodie nonnulli.

DISCRETOR, ōris. m. Vulg. Interpr. Hebr. 4. 12. Diſcretor cogitationum. V. & Sareſb. 2. 28. Sed & Stat. 3. Theb. 79. [Si fides Fabriano Lexico.

DISCRETŌRIUS, a, um. Quod ad diſcernendum vel ſeparandum pertinet. Cæl. Aurel. Tard. 2. 12. Diſcretorium diaphragma. [Imo ſubſtantive utitur manifeſte hac voce: Ex Diaphragmate, inquit, quod nos jam dudum Diſcretorium diximus. Alias Diſcrimen appellat, ut 2. Tard. 11. & 13. & 5. 10.

DISCRETIVUS, a, um. Idem; ut, Conjunctiones diſcretivæ, Priſcian. 16. p. 1030.

DISCRĪMEN, [διάκρισις, διαφορὰ] Separatio, differentia. Cic. 2. de Fin. 44. Totumque diſcrimen ſummi boni, in ea rerum comparatione poſitum putat.

Nullo diſcrimine. Virg. 1. Æn. 574.

Tros, Tyriusque mihi nullo diſcrimine agetur. Cic. 4. Acad. 133. Vera a falſis nullo diſcrimine ſeparantur. Hoc eſt, facile. [An pro Exiguo?

Rerum diſcrimen atque delectus. Cic. 3. Verr. 123. Iſte qui omnia jura pretio exæquaſſet, omniumque rerum delectum atque diſcrimen pecunia ſuſtuliſſet.

Ingeniorum diſcrimina. Quintil. lib. 2. cap. 8.

Vocum diſcrimina. Virg. 6. Æn. 646.

Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum.

Compoſitum diſcrimen. Ovid. 2. de Arte Am. 303.

Confuſum diſcrimen. Liv. 1. Quum in tanta multitudine hominum, diſcrimine recte an perperam facti confuſo, facinora clandeſtina fierent.

Ingens diſcrimen. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Obſcurum diſcrimen. Hor. 2. Carm. 5. 23.

— Gnidiusque Gyges;
Quem ſi puellarum insereres choro,
Mire ſagaces falleret hoſpites
Diſcrimen obſcurum, ſolutis
Crinibus, ambiguoque vultu.

Cuſtodire diſcrimina ordinum. V. CUSTODIO.

Committunt omne diſcrimen. Quintil. Inſt. Orat. 6. 4.

Dabat diſcrimina ſexus, i. e. Dignoſcebatur ſexu. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 29.

Removere delectum ac diſcrimen. Cic. 4. de Fin. 69. Officia autem tollebantur delectu omni & diſcrimine remoto.

In diſcrimine eſt res. Cic. 4. Acad. 132. Erit igitur res in diſcrimine.

In diſcrimine eſt utrum. Liv. 9. Bell. Pun. In diſcrimine eſt nunc humanum omne genus, utrum vos, an Carthaginienſes principes orbis terrarum videat.

Tollere diſcrimen. Cic. 3. de Nat. Deor. 82.

Diſcrimen, Certamen. Virg. 5. Æn. 154.

— poſt hos æquo diſcrimine Priſtis
Centaurusque locum tendunt ſuperare priorem.

Diſcrimine, i. e. Interſtitio. Servius.

Ambiguum diſcrimen. Stat. 8. Theb.

Dubium diſcrimen. Claud. 1. Paneg.

Surdum diſcrimen. V. SURDUS.

Maturare diſcrimen. Tacit. 5. Hiſt. 15. Hæc res utrunque ducem diverſis animi motibus ad maturandum ſummæ rei diſcrimen erexit.

Mittere in diſcrimen, quaſi in aleam, apud Tacitum, teſte Budæo.

Venire in contentionem aut diſcrimen. Cic. pro Planc. 5. Etenim verebantur credo anguſtias, quaſi res in contentionem, aut in diſcrimen aliquod poſſet venire.

Diſcrimen, Periculum. Virg. 1. Æn. 205.

Per varios caſus, per tot diſcrimina rerum
Tendimus in Latium.

Plin. Epiſt. 139. Cæſ. 6. Bell. Gall. 37. Videt imminere hoſtes, atque in ſummo rem eſſe diſcrimine.

Diſcriminum & periculorum comes. Cic. 2. de Nat. Deor. 166.

Maximum periculum & extremum pene diſcrimen. Cic. 7. Philipp. 1. Adducta eſt enim P. C. res in maximum periculum & extremum pene diſcrimen.

Lethale diſcrimen. Claud. in 2. Conſ. Stilich. 102.

Adire diſcrimen. V. ADEO.

Adducere in diſcrimen. Cic. 3. Philipp. 29. Quapropter quoniam res in id diſcrimen adducta eſt, utrum ille pœnas Reipub. luat, an nos ſerviamus. V. ADDUCO.

Adducere in capitis diſcrimen aliquem. Cic. pro Deiot. 2.

Adducere in propinquum diſcrimen. Cic. 5. Fam. 21. Videtur enim mihi res in propinquum adducta diſcrimen.

Adduci in fortunæ diſcrimen. Cic. pro Muren. 55.

Adducere ſalutem in diſcrimen. Cic. 6. Fam. 13.

Committere in diſcrimen. V. COMMITTO.

Conferre in diſcrimen. Cic. 2. Fam.

Delectus vir ad extrema Reipub. diſcrimina. Cic. pro Domo ſua, 24.

Deſertum eſſe in extremo diſcrimine, ac dimicatione fortunæ. Cic. pro Sylla 77.

Dare in diſcrimen aliquid. Tacit. 2. Ann. 11. Cæſar niſi pontibus, præſidiisque impoſitis dare in diſcrimen legiones haud imperatorium ratus.

Habere diſcrimen in alicujus capite. Cic. 6. Fam. 2. Et ille quum omnis Reſp. in meo capite diſcrimen eſſet habitura, magnum quiddam ſpectavit.

Incidere in diſcrimen. V. INCIDO.

Offerre ſe in diſcrimen pro re aliqua. Cic. pro Sext. 1. Qui auderent ſe, & ſalutem ſuam in diſcrimen offerre, pro ſtatu civitatis & pro communi libertate.

Pati diſcrimina. Valer. 8. Argon. 388.

Tentare diſcrimen ſui. Claud. de 4. Conſ. Honor. 434.

Venire in diſcrimen dicitur res. Cic. 3. Verr. 140. Venerat res in judicium atque diſcrimen.

Venire in diſcrimen exiſtimationis. Cic. 1. Verr. 71.

Veniunt fortunæ alicujus in diſcrimen. Cic. 9. Fam. 13.

Verſari in diſcrimine. Cic. Brut. 12.

Vocare in diſcrimen. Cic. pro Rabir. 12.

Diſcrimen, alio ſignificatu, nimirum quum in medio ſincipite in diverſum coma diſcernitur. Ovid. 3. de Arte Am. 136.

Longa probat facies capitis diſcrimina puri.

Purum autem caput dicitur pars capitis anterior ad diſcrimen nulla re ornata, nulloque nodo conſtricta, quum in aurum non ſunt ea parte nodati crines, nec in reticulum collecti.

Per translationem de terra in horto dixit Columel. l. 10. his verbis,

Verum ubi jam puro diſcrimine pectita tellus,
Depoſito ſqualore nitens, ſua ſemina poſcit.

Vide omnino Cel. Burm. ad Ovid. de Arte Am. 2. 303.

DISCRIMĬNALE, is. n. Acus eſt quæ crines dividit ad concinnandum caput, Græce καλαμὶς: ut apud Eſaiam, Diſcriminalia, & periſcelides, & murænulas, & olfactoriola. V. Hieron. adv. Ruffin. 3. cap. ult. Salmaſ. Exerc. Plin. p. 535. Supra ACUS.

DISCRIMĬNO, [διορίζω, διαιρέω] āre. Dividere. Cic. 12. Philipp. 23. Hetruriam diſcriminat Caſſia. De via Caſſia loquitur.

Ordo diſcriminat poteſtates. Claud. du Bell. Get. 39.

Ratio diſcriminat omnia. Lucret. lib. 2. 717.

Sed ne forte putes animalia ſola teneri
Legibus his: quædam ratio diſcriminat omneis.

i. e. Diſtinguit, ſeparat, dividit ab hoc catholico.

DISCRIMINĀTUS, [διηρημένος] Partic. Liv. 21. 4. Vigiliarum ſomnique nec die nec nocte diſcriminata tempora.

DISCRIMINĀTIM, Adv. [διαφόρως] Differenter. Varro lib. 1. de R. R. cap. 7. Eadem de cauſa ſunt quæ non poſſunt vivere niſi in loco aquoſo, aut etiam aqua: & id diſcriminatim: ut alia in lacubus, ut arundines in Reatino: alia in fluminibus, ut in Epiro arbores alni.

DISCRIMINATIO, ōnis. f. Diomed. Gramm. 1. p. 306. Propria diſcriminatio.

DISCRIMINATOR, ōris. m. Qui diſcernit. Tertull. ad Nation. 1. 10. Diſcriminatores impendere, i. e. Judices, qui rem examinent. Apul. de Mundo Edit. Stew. p. 233. Diviſor & diſcriminator mundi. Elmenh. Diſterminator. p. 57.

DISCRIMINATRIX, īcis. f. Nazar. Paneg. cap. 7. Majeſtas fandi ac nefandi diſcriminatrix.

DISCERPO, pſi, ptum, [διασπαράσσω, διασπάω] ĕre. Diſtrahere, diſcindere, dilaniare. Liv. 1. 16. Fuiſſe tum quoque aliquos, qui diſcerptum regem patrum manibus taciti arguerent. Varro, Duabusque admotis quadrigis, alligatum corpus, equis in diverſum iter concitatis diſcerpſere.

Diſcerpere ac dilacerare. Cic. 1. de Nat. Deor. 27.

Diſcerpi & diſtrahi. Cic. 1. Tuſc. 71. Quod quum ita ſit, certe nec ſecerni, nec dividi, nec diſcerpi, nec diſtrahi poteſt, nec interire igitur.

In parvas parteis diſcerpitur aurum. Lucret. lib. 2. 828.

Rem propoſitam in membra diſcerpere. Cic. Topic. 28. Atque etiam definitiones aliæ ſunt partitionum, aliæ diviſionum. partitionum, quum res ea quæ propoſita eſt, quaſi in membra diſcerpitur.

DISCERPTUS, Partic. [διεσπαραγμένος] Cic. 3. de Orat. 24. Quæ complecti tota nequeunt, hæc facilius divulſa & quaſi diſcerpta contrectant.

Membra diſcerpta. Hor. 2. Serm. 8. 86.

DISCESSIO, DISCESSUS. V. DISCEDO.

DISCEUS, [δισκεὺς] Genus cometæ eſſe videtur Plinio, quum inquit lib. 2. cap. 25. Eaſdem breviores & in mucronem faſtigiatas, xiphias vocavere, quæ ſunt omnium pallidiſſimæ, & quodam gladii nitore, ac ſine ullis radiis: quos Diſceus, ſuo nomini ſimilis, colore autem electro, raros e margine emittit.

DISCIDIUM, V. DISCINDO.

DISCINDO, ĭdi, iſſum, [διασχίζω, διασπάω, περιῤῥήγνυμι] ĕre. Idem quod Scindere ſignificat, aut Minutim ſcindere. Ter. Adelph. 4. 2. 20. Hem! vide ut diſcidit labrum. Idem Eun. 4. 3. 4. Veſtem omnem miſeræ diſcidit.

Amictus diſcindere. Virg. 12. Æn. 602.

Amicitias diſcindere. Cic. de Amicit. 76. Tales igitur amicitiæ ſunt remiſſione uſus eluendæ, & (ut Catonem dicere audivi) diſſuendæ magis quam diſcindendæ.

Cœlum diſcindere. Virg. 9. Æn. 20.

— unde hæc tam clara repente
Tempeſtas? video medium diſcindere cœlum.

Chaſma dicit factum, i. e. Subitam aëris diſruptionem. Servius. [Sed Diſcedere in emendatis codd. idque confirmant Pier. & Taubm. V. DISCEDO.

Aliquid ferro diſcindere in partes. Lucret. lib. 3. 659.

Serpentis caudam, procero corpore utrinque,
Sit libitum in multas partes diſcindere ferro.

Idem ibid. v. 669. de Anima animantium,

In multas quoniam partes diſcinditur æque.

Cotem diſcidiſſe novacula, refert Liv. Accium Navium augurem, lib. 1. 36. Item Cic. 1. de Divin. 32. Quod prodigii loco habitum eſt.

DISCISSUS, Partic. [διεσχισμένος] ut Artus diſciſſi. Virg. 3. Georg. 514. Muri diſciſſi. Stat. 1. Sylv. 1. 11.

Hunc neque diſciſſis cœpiſſent Pergama muris.

Vulnus diſciſſum. Celſ. lib. 5. cap. 26. Aliquid in vulneris genere, figuraque eſt. Nam pejus eſt quod etiam colliſum, quam quod tantum diſciſſum eſt, adeo ut acuto quoque, quam retuſo telo vulnerari commodius ſit.

DISCISSIO, ōnis. f. Auguſtinus de Fide & Symbolo cap. 10. Schiſmatici diſciſſionibus iniquis a fraterna caritate diſſiliunt. Et Epiſt. 261. Plebis diſciſſione.

DISCISSURA, æ. f. Idem. Ambroſius Serm. 13. Maria ita concepit Dominum, ut toto corpore hauriret, nec ejus diſciſſuram corporis pateretur.

DISCIDIUM, ii. n. Disjunctio, diſſolutio: vox a Diſcindo nata, qua ſæpe utitur Lucretius, ut, 1. 220. Diſcidium parere partibus: & 3. 348.

Diſcidium ut nequeat fieri ſine peſte maloque.

adde 1. 452: & 2. 119. & 6. 292. &c. Catull. Carm. 67. 22. Fratribus flebile diſcidium. Plaut. Mil. 3. 1. 59. Per vinum exoritur diſcidium. conf. Pſeud. 1. 1. 68. Sic, Juſtin. 23. 3. 11. Regia fletibus tam crudelis diſcidii impleta. V. Faerni not. ad Ter. And. 4. 2. 14. Addi præterea poteſt Cic. 15. Att. 29. Sen. de Conſtant. cap. 8. & 6. Qu. Nat. 20. & Epiſt. 30. Brœckh. ad Tibull. 1. 5. 1. & ad Propert. 2. 19. 16. & 4. 11. 35. Ubi docet fere Diſcidium & Diſſidium in libris Veterib. confundi.

DISCINGO, nxi, nctum. [ἀποζωννύω] ĕre. Contrarium eſt ſuo ſimplici. Martial. lib. 9. 103.

Peltatam Scythico diſcinxit Amazona nodo.

Dolos ratione discingere. Sil. lib. 7. 153.
Discinxit ratione dolos, fraudesque resolvit. [Sed non immerito ea lectio Cel. Drakenb. suspecta est. q. V.
Discingi. Cic. 2. Q. frat. 13. Mihi crede in sinu est, neque ego discingor. i. e. In potestate mea est, vel in occulto est, neque est metus, ne mihi excidat, & indicio meo prodeat.
Aliquem armis discingi. Sil. lib. 8.
Discingere, quæ in disceptationem veniunt. Metaph. Sidon. 2. 7.
DISCINCTUS, a, um. Partic. [ἀπεζωσμένος] Iners & negligens, & Qui rem & famam parum tuetur. Pers. 3. Sat. 31.
Non pudet ad morem discincti vivere Nattæ? Hinc,
Nepos discinctus, i. e. Omni luxuria diffluens. Hor. Epod. 1. 34.
Otia discincta. Ovid. 1. Amor. 9. 41.
Ipse ego segnis eram, discinctaque in otia natus.
Discincti, etiam dicebantur Exauctorati, & missi, cum ignominia, militia. Talibus enim & arma & cingulum adimebatur. Vulcat. Gallican. Avid. cap. 6. Ad signa edici jussit & programma in parietibus fixit, ut, si quis cinctus inveniretur apud Daphnen, discinctus rediret. V. Cingulum in CINGO. Servius ad illud Virg. 8. Æn. 724. Discinctos Afros; Discinctos, inquit, inhabiles militiæ. nam omnes qui militant, cincti sunt.
DISCIPLINA, DISCIPULUS, DISCIPLINOSUS. V. DISCO.
DISCLŪDO, si, sum, [διορίζω, εἵργω, ἀποκλείω] ĕre. Disjungere, separare. Cæs. 7. Bell. Gall. 8. Mons Gebenna Arvernos ab Helvetiis discludit. Idem 4. Bell. Gall. 17. de ponte super Rhenum ab se constructo, Hæc utraque insuper, bipedalibus trabibus immissis, quantum eorum tignorum junctura distabat, binis utrinque fibulis ab extrema parte distinebantur. Quibus disclusis, atque in contrariam partem revinctis, tanta erat operis firmitudo, &c. Fibulas vocat disclusas, quæ essent divaricatæ, quomodo discluduntur divaricanturque brachia circini, vel quibus disclusis, i. e. tignis, ut disclusio illa ad tigna referatur, non ad fibulas, ut multi putant. V. Lips. Poliorc. l. 2. Dial. 5. extr. Lucretius de confusa illa informique mole elementorum omnium loquens, quod Chaos appellant, e cujus partibus segregatis, mundum in hunc quem videmus ordinem dispositum multi putarunt Philosophi (quemadmodum & Ovid. locupletissime scripsit 1. Met.) sic ait, lib. 5. 438.
Diffugere inde loci partes cœpere, paresque
Cum paribus jungi res: & discludere mundum,
Membraque dividere, & magnas disponere parteis
Omnigenis e principiis, &c. Virg. 6. Ecl. 53. de mundi origine.
Tum durare solum, & discludere Nerea ponto
Cœperit; & rerum paulatim sumere formas. In quem locum sic ait Macrob. 6. Saturn. 4. Ferit aures nostras hoc verbum discludere, ut novum.
Partes semotæ & disclusæ a mente. Cic. 1. Tusc. 80.
Spatiis disclusus iniquis. Inclusus, & coarctatus. Virg. 4. Georg. 147. i. e. Constrictus spatiis angustis, & brevitate carminis. Ex Servio.
Discludere, Semovere. Cic. 1. Tusc. 20. Duas partes separare voluit, iram & cupiditatem, quas locis suis disclusit: iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locavit. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Hi loculatas habent piscinas, ubi dispares disclusos habent pisces. i. e. Separatim & seorsum ab aliis clausos.
DISCLUSIO, ōnis. f. Apul. de Deo Socratis, p. 96. Loci disclusio, i. e. Separatio, discretio.
DISCO, didici, [μανθάνω, καταμανθάνω, δάομαι] ĕre. Proprie est Rem ignotam assequi, quod vel meditando fit, vel alio docente. Plaut. Truc. 4. 2. 33. Literas didicisti: quando scis, sine alios discere.
Discere ab, vel ex, aut de. Ter. Adel. 1. 2. 45. Pater esse disce ab aliis, qui vere sciunt. Eun. 2. 2. 31. Ut sibi liceret discere id de me. Plin. Epist. 9. lib. 3. Indicavimus Senatui, nos ex Norbano didicisse publicam causam.
Animadverti & didici ex tuis literis, te, &c. Cic. 3. Fam. 5.
Per me discuntur amores. Ovid. 3. de Arte Am. 27.
Cito discere. Cic. 3. de Orat. 144. Quod eum negasti, qui non cito quid didicisset, unquam omnino posse perdiscere.
Liquido discere. V. LIQUOR.
Serio discere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Discere auribus & oculis. Plin. Epist. 14. lib. 8.
Discere & meminisse. Hor. 2. Epist. 1. 262.
Discit enim citius, meminitque libentius illud.
Artes fideliter didicisse. Ovid. 2. de Ponto 9. 47.
Causam discere. Cic. 2. de Orat. 247. Virg. 6. Æn. 488.
— & veniendi discere causas. i. e. Cognoscere.
Cultus terrarum generatim discere. Virg. 2. Georg. 35.
Dolorem discere. Virg. 12. Æn. 146.
Disce tuum, ne me incuses, Juturna, dolorem.
Eventum formæ disce timere tuæ. Propert. lib. 3. 25. 18.
Facere didici. i. e. Solitus sum. Plaut. Curc. 4. 3. 2. ubi vide interpretes.
Fidibus discere. Cic. de Senect. 26.
Justitiam discite moniti. Virg. 6. Æn. 620.
Literas discere apud aliquem. Cic. 9. Fam. 10. Nec committam, ut si ego eum condemnaro, tu restituas, ne habeat Plancus Bursa, apud quem literas discat. Item Discere absolute, est, Literas discere, erudiri literis artibusque liberalibus. Cic. Brut. 249. de M. Marcello oratore. Vehementer placet: nec vero sine causa. Nam & didicit, &, omissis cæteris studiis, unum id egit.
Partes discere Actores fabularum dicebantur. Ter. Prol. Heaut. 10.
Nunc quamobrem has partes didicerim, paucis dabo.
Pericula sua discere. Stat. 6. Theb.
Spes discere. Virg. 3. Æn. 103. i. e. cognoscere.
Audite ô proceres, ait, & spes discite vestras.
Vultus venientum discere. Virg. 6. Æn. 755.
Disci, passive posuit Nepos de Epaminond. 3. 2. Studiosus audiendi. Ex hoc enim facillime disci arbitrabatur. Sen. Epist. 76. princ. In illo loco, quo vir bonus discitur, paucissimi sedent.
DISCENS, Partic. [μανθάνων] Quintil. lib. 2. cap. 3. Summittere se ad mensuram discentis. i. e. Accommodare se ad captum ejusdem.
Fractis discentem currere remis. Virg. 5. Æn. 222.
Fatigare discentem per ambages. Quintil. lib. 3. cap. 11.
DISCENTIA, æ. f. [μάθησις] Discendi actus. Discentias reminiscentias esse vel fieri. Tertull. de Anima 1. 23. & 24. Sic eadem voce pro μαθήσει utitur Cæl. Rhod. 10. 6.
DISCIPLINA, æ. f. [μάθησις, παιδεία, μαθητεία, ἀγωγὴ] dicitur in discipulo, sicut Doctrina in magistro: est enim proprie Eruditio, quam a præceptore discipulus accipit. Plaut. Bacch. Tua disciplina nec mihi prodest, nec tibi.
Disciplinæ & artes Græcorum. Cic. 1. Acad. 4. Sin a Græcorum artibus & disciplinis abhorrerent, ne hæc quidem curaturos, quæ sine eruditione Græca intelligi non possunt.
Disciplina & scientia Magorum. Cic. 1. de Divin. 91. Nec quisquam rex Persarum potest esse, qui non ante Magorum disciplinam scientiamque perceperit.
Disciplina intelligendi, & dicendi. V. Vera & absoluta eloquentia, in ELOQUENTIA.
Disciplina, pro Instituto. Plaut. Asin. 1. 3. 49. Eadem nos disciplina utimur.
Disciplina & consuetudo. Cic. pro Rabir. 28. Adeone ignarus es disciplinæ, consuetudinisque nostræ?
Institutio atque disciplina. Cic. 1. Q. frat. 1. Hæc institutio, atque hæc disciplina, potest sustinere in rebus statuendis, discernendisque eam severitatem, qua, &c.
Mores & disciplina. Cic. pro Flacc. 11. Idem pro Deiot. 28. Imitari potius Castor avi tui mores disciplinamque debebas.
Disciplina, Bene vivendi, & bonorum morum observatio, ut Militaris disciplina, pro Observatione bonorum morum inter milites. V. Valer. Max. qui huic Caput 7. libri 2. destinavit, aliud vero, nempe 3. ejusd. l. Militaribus Institutis. Hæc sæpissime Disciplina simpliciter vocatur, ut ap. Suet. Aug. C. 23. Flor. 2. 18. Redacto in disciplinam milite. Alias & Majorum disciplina. Sall. Jug. 44. 3. Et Disciplina rei militaris. Liv. 4. 37. Sic Domestica disciplina apud Suet. in Cæs. 48. Cato de R. R. cap. 1. Caveto ne alienam disciplinam temere contemnas.
E pueritiæ disciplina in militiæ disciplinam proficisci. Cic. pro Lege Manil. 28. Quis igitur hoc homine scientior unquam aut fuit, aut esse debuit, qui e ludo atque pueritiæ disciplina, bello maximo, atque acerrimis hostibus ad patris exercitum atque in militiæ disciplinam profectus est?
Familiæ gravis & constans disciplina. Cic. 1. Q. frat. 1.
Disciplina temporum. Cic. de Senect. C. 16. Admirari satis nequeo, vel hominis continentiam, vel temporum disciplinam. i. e. Bonos mores, & eorum observationem.
Disciplina meretricia. Cic. 5. Verr. 6. Ter. Heaut. 2. 3. 59.
Nam disciplina est eisdem, munerarier
Ancillas primum, ad dominas qui affectant viam.
Disciplinam, pro Secta Philosophorum ponit Cic. 5. Tusc. 90. Omnes fere Philosophi omnium disciplinarum. Idem 1. de Nat. Deor. 16. Tres enim trium disciplinarum principes convenistis. Idem 1. de Fin. 12. In quibus quantum potuimus, non modo quid nobis probaretur, sed etiam quid a singulis Philosophiæ disciplinis diceretur, persecuti sumus.
Doctus ex disciplina Stoicorum. Cic. de Clar. Orat. 94.
Consultus universæ disciplinæ. V. CONSULO.
Incorruptum genus disciplinæ. V. INCORRUPTUS.
Contra disciplinam. V. CONTRA.
Res quarum est disciplina, i. e. quæ regulis & præceptis comprehenduntur. Cic. 2. de Divin. 10. Eadem in literis ratio est, reliquisque rebus, quarum est disciplina.
Disciplina dicendi. Cic. de Clar. Orat. 163.
Multarum artium disciplina. Cic. Orat. 4.
Disciplina juris civilis homo omnium eruditissimus. Cic. 1. de Orat. 180.
Antiqua disciplina milites habuerat. Tacit. 12. Ann.
Ingenuæ disciplinæ. V. INGENUUS.
Jucundior disciplina. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Mollis disciplina. V. MOLLIS.
Morata bene disciplina. V. MOS.
Navalis disciplina. Cic. pro Lege Manil. 55. Non Rhodiorum, quorum usque ad nostram memoriam disciplina navalis & gloria remansit.
Ordinata disciplina. V. ORDINATUS. H. St.
Severa disciplina. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Vetustissima disciplina. Tacit. 11. Ann. 15.
Abstrahere a disciplina. V. ABSTRAHO.
Accipere disciplinam. Cic. 1. de Nat. Deor. 26. Inde Anaxagoras, qui accepit ab Anaximene disciplinam, primus omnium, &c. V. ACCIPIO.
Adhærescere ad aliquam disciplinam. Cic. 4. Acad. 8.
Adjicere disciplinæ aliquid. V. ADJICIO.
Capere disciplinam. V. CAPIO.
Colere disciplinam. Cic. 1. de Clar. Orat. 117.
Dare disciplinam. Cic. 3. de Nat. Deor. 91.
Deducere ad disciplinam. V. DEDUCO.
Depravari mala disciplina. Cic. 2. de Fin. 33. Ferarum natura non est illa quidem depravata mala disciplina, sed natura sua.
Eductus severa patris disciplina. Tacit. 1. Ann. 41.
Erudire aliquem ad civitatis disciplinam. Cic. 5. Verr. 161. Eos instituere atque erudire ad majorum instituta atque civitatis disciplinam, non ad tuas turpitudines debuisti.
Exercitatus disciplina bona. Cic. in Orat. 200.
Exolescit disciplina. Tacit. 11. Ann. 15. Ne vetustissima Italiæ disciplina per desidiam exolesceret.
Formare disciplinam. Quintil. in procem. lib. 4. Contenti fore domestico usu videbamur, ut tui meique filii disciplinam formare, satis putaremus.
Habere e disciplina. Cic. de Clar. Orat. 267. M. Piso quicquid habuit, habuit ex disciplina. i. e. Didicit, non a Natura obtinuit.
Increbuit disciplina. V. INCREBRESCO.
Labante deinde paulatim disciplina. V. LABOR.
Perdiscere disciplinam ruris. V. PERDISCO.
Suescere disciplina & imperiis. Tacit. 2. Ann. 52. Divisusque exercitus, ut Tacfarinas lectos viros, & Romanum in modum armatos castris attineret: disciplina & imperiis suesceret.
Tenere disciplinam. Cic. pro Flacc. 15. O morem præclarum, disciplinamque, quam a majoribus accepimus, siquidem teneremus.
Tradere

Tradere in diſciplinam. V. IN.

Per manus tradita diſciplina militaris. V. MANUS.

Studia & artes quæ ſunt nobis Græciæ monimentis diſciplinisque tradita: Cic. 1. Q. frat. 1.

DISCIPLINABĬLIS, e. Adj. [μαθητὸς] Author ad Heren. lib. 3. 4. Aut ſiqua in re cohortabimur aliquem, cujus rei aliquam diſciplinabilem ſcientiam poterimus habere, &c. Alii legunt Diſciplinalem. Eſt autem Diſciplinabile, ut Turneb. explicat, Quod præceptionibus & inſtitutionibus, arteque & ratione aliqua doctrinaque continetur.

DISCIPLINALĬTER. Adverb. Sariſb. 6. 15. Diſciplinaliter eruditus populus.

DISCIPLINOR, ari. Dep. apud Auguſtinum.

DISCIPLINATUS, & DISCIPLINATIOR. Vulg. Siracid. 10. 25. Vir prudens & diſciplinatus. Gr. ἐπιςήμων. Sic Jac. 3. 13. Alcim. Avit. l. 4. 46. de terra inculta:

Diſciplinatos diſſueſcit promere fructus. [Legendum Deſueſcit, tametſi iis temporibus ſic vulgo pronuntiaſſe videntur.

Compar. ap. Tertull. in lib. de Fuga in perſecutione. C. 1. Fides diſciplinatior in jejuniis.

DISCIPLINATIO, ōnis. f. Auguſtin.

DISCIPLINOSUS, Idem ac Diſciplina imbutus. Diſciplinoſus, inquit Nonius 6. 84. etiam peſſima arte dici poteſt. Cato de Re militari: Quam gladiator diſciplinoſus. Conf. Gell. 4. 9.

DISCIPULĀTUS, ûs. m. Tertull. de Præſcript. adverſus Hæreticos cap. 22. Quis enim integræ mentis credere poteſt aliquid eos ignoraſſe, quos magiſtros Dominus dedit, individuos habitos in comitatu, in diſcipulatu, in convictu?

DISCIPŬLUS, i. [μαθητὴς, φοιτητὴς] Qui diſcit. Cic. 2. Off. 3. Orator parum vehemens, dulcis tamen, ut Theophraſti diſcipulum poſſis agnoſcere.

Dicendi diſcipulus. Cic. 9. Fam. 16. Hirtium ego & Dolabellam dicendi diſcipulos habeo, cœnandi magiſtros.

Auditor & diſcipulus Platonis. Cic. 1. de Divin. 46.

Melius inſtituti diſcipuli. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Melior magiſtro diſcipulus. Juven. 14. Sat. 214.

Rudis diſcipulus & integer. V. INTEGER.

Inſtruere diſcipulos lectione orationum. V. INSTRUO.

Diſcipuli quoque dicuntur illi, qui in tabernis vel officinis mercatorum ſerviunt, & qui mercenariorum diſciplinam addiſcunt. Coquorum diſcipuli. Plaut. Pſeud. 3. 2. 76.

DISCIPŬLA, æ. [μαθήτρια, μαθητρὶς] Quæ diſcit. Plin. lib. 10. cap. 20. Audit diſcipula intentione magna, & reddit. De Luſcinia.

Diſcipulam cruci dedere. Plaut. Aulul. 1. 1. 20. Continuo hercle ego te dedam diſcipulam cruci.

Diſcipularum cathedræ. Hor. 1. Sat. 10. extr. ubi alii Diſcipulorum legunt. Diſcipularum inter jubeo plorare cathedras.

DISCOBŎLUS, V. DISCUS.

DISCŎLOR, ōris. Adj. [ἀλλόχροος, ἑτερόχρους] Qui eſt diverſi coloris. ut Diſcolor cutis. Plin. lib. 28. cap. 12. Ubi ex vetuſtiſſimo codice legitur Decolor. Ovid. 3. Amor. 2. 78.

Evolat admiſſis diſcolor agmen equis. Et Martial. lib. 14. 17.

Calculus hic gemino diſcolor hoſte perit.

Diſpar & diſcolor. Hor. 1. Epiſt. 19. 3.

Ut matrona meretrici diſpar erit atque

Diſcolor, infido ſcurræ diſtabit amicus. h. e. Quemadmodum Matrona differt a Meretrice, ſic Amicus ab Infido ſcurra & adulatore.

Anhelitus diſcolor. Claud. de Rapt. Proſerp. 192. de afflatu equorum Plutonis. Rutilos obſcurat anhelitus axes Diſcolor.

Indus diſcolor. Propert. lib. 4. 3. 10. Decolor Brœkh. q. V.

Miles diſcolor, pro Calculo. Ovid. 2. Triſt. 477. de Laterculo, ludi genere.

Sanguis diſcolor. Lucan. lib. 10. 128.

Diſcolor hos ſanguis, alios diſtinxerat ætas.

Signum diſcolor. Cic. 2. Verr. 40. Hoc factum eſſe in hac civitate, quum Senatorius ordo judicaret, ut diſcoloribus ſignis, juratorum hominum ſententiæ notarentur. i. e. Tabellæ & ceræ non ejusdem coloris. Supra autem dixerat, nulla nota, nullus color, nullæ ſordes videbantur his ſententiis adlini poſſe. Budæus.

Variis floret via diſcolor armis. Valer. 5. Argon. 564. Male Decolor in quibusd. libris.

DISCOLORIUS, & DISCOLORUS, a, um. Idem. Petron. cap. 57. Diſcoloria veſtis. Mart. Capell. 1. p. 19. Florida diſcoloraque veſtis. Prudent. Periſt. 10. 302. Quos luna terret diſcolora in ſtipite.

DISCONVĔNIO, ēni, entum, [διαφέρω, διΐςαμαι] īre. Diſſidere, diſcordare. Hor. 1. Epiſt. 1. 99.

— & vitæ diſconvenit ordine toto.

Diſconvenit inter me & te. Hor. 1. Epiſt. 14. 18.

Non eadem miramur, eo diſconvenit inter Meque & te.

Horatio puto Præliari. H. St. falſo.

DISCONVENIENS, entis. Inconveniens. Lactant. de Ira Dei cap. 3. Eſt diſconveniens, ut ejusmodi poteſtate ſit præditus, qua noceat & obſit; prodeſſe vero & benefacere nequeat.

DISCONVENIENTIA, æ. f. Tertull. de Teſtim. Anim. cap. 6. Suſpectam habe convenientiam prædicationis in tanta diſconvenientia converſationis.

DISCŎQUO, xi, ctum, [διεψάω] ĕre. Idem quod Coquere, vel Valde decoquere. Plin. lib. 22. cap. 25. Noſtri præcipiunt arietinum in aqua cum ſale diſcoquere. Ibid. Alvum ſiſtit in cibo, magisque diſcocta cœleſti aqua.

DISCORS, ordis. Adj. [διάφωνος, ἑτερογνώμων, ἀσύμφωνος, ἀνάρμοςος] Qui corde, h. e. Animo diſſidet, ut, Secum ipſa diſcors. Liv. 2. 23.

Non ambitione, non contentione diſcordes. Cic. 2. de Lege Agr. 90.

Arma diſcordia. Virg. 2. Georg. 459. i. e. ut interpretatur Servius, Plena jurgio & rapinis,

O fortunatos nimium, ſua ſi bona norint,
Agricolas: quibus ipſa, procul diſcordibus armis,
Fundit humo facilem victum juſtiſſima tellus.

Concordia diſcors. Ovid. 1. Met. 433.

Quumque ſit ignis aquæ pugnax, vapor humidus omnes
Res creat, & diſcors concordia fœtibus apta eſt.

Concordia rerum diſcors. Hor. 1. Epiſt. 12. 19.

Quid velit, & poſſit rerum concordia diſcors.

Dextræ diſcordes. Stat. 6. Theb.

Gloria diſcors. Ovid. 2. Amor. 12. 11.

Modi diſcordes. Stat. 5. Sylv. 5. 25. modos muſicos intelligit.

Motus diſcordes. Stat. 10. Theb. 575.

Mundus diſcors. Plin. lib. 30. cap. 1.

Pectora diſcordia. Lucan. lib. 10. 12. & Sil. 2. 380.

Inferri Romana ſuis diſcordia ſenſit Pectora.

Sententia diſcors. Sil. lib. 13.

Sententiæ diſcordes medicorum. Plin. lib. 23. cap. 1.

Symphonia diſcors. Hor. de Arte Poet. 374.

Venti diſcordes. Ovid. 2. Amor. 10. 9.

Errat, ut a ventis diſcordibus acta phaſelus.

Veſania diſcors. Hor. 2. Serm. 3. 174.

Extimui, ne vos ageret veſania diſcors.

Viri diſcordes. Ovid. 3. Amor. 8. 48.

Quid tibi diſcordes addere in arma viros?

Diſcordis, antiquitus dicebatur. Pompon. in Sat. Blanda, fallax, impotens, ſuperba, diſcordis. Ex Priſcian. lib. 6. p. 726.

DISCORDO, [διαφωνέω, διαφέρομαι, διχοςατέω] āre. Diſſidere, diſſentire. Plaut. Merc. 2. 1. 7. Neu diſcordarent ſi ambæ in uno eſſent loco.

Æternum diſcordare cum aliquo. Tacit. 12. Ann. 28 2. Illi metu ne hinc Romanus, inde Cheruſci, cum queis æternum diſcordant, &c.

Parcus diſcordat avaro. Hor. 2. Epiſt. 2. 194.

Diſcordant inter ſe. Ter. And. 3. 3. 43. Cic. 1. de Fin. 44. Sed intus etiam in animis incluſæ inter ſe diſſident atque diſcordant.

Diſcordare adverſus aliquem. Quintil. lib. 5. & lib. 8. Diſcordare ab aliquo.

Animus a ſe ipſe diſſidens, ſecumque diſcordans. Cic. 1. de Fin.

Diſcordantia corda. Sil. lib. 16.

DISCORDIA, æ. [διαφωνία, διχόνοια, διχοςασία] Ira acerbior intimo odio & corde concepta, inquit Cic. 4. Tuſc. 21.

Diſſenſiones atque diſcordiæ. Cic. de Amicit. 82. Quanta vis amicitiæ concordiæque ſit, ex diſſenſionibus atque diſcordiis percipi poteſt.

Mentis diſcordia. Ovid. 9. Met. 445.

Dixit, & incertæ tanta eſt diſcordia mentis.

Demens diſcordia. Virg. 6. Æn. 280.

Gliſcens diſcordia. Tacit. 4. Ann. 17.

Nutrix belli diſcordia. Claud. 1. in Ruff. 30.

Præceps diſcordia. Stat. 1. Theb.

Haud ſecus indomitos præceps diſcordia fratres Aſperat.

Tetra diſcordia. Hor. 1. Serm. 4. 60.

Seditionem ac diſcordiam concitare. Cic. pro Muren. 85. V. CONCITO.

Contrahere amicitiam, & diſſipare diſcordiam. Cic. de Amicit. 24.

Exoritur trepidos inter diſcordia cives. Virg. 12. Æn. 583.

Impendet diſcordia. Cic. 8. Fam. 14. Si alter eorum in bellum Parthicum non eat, video magnas impendere diſcordias, &c.

Inceſſit diſcordia duobus regibus. Virg. 4. Georg. 68.

Inducere diſcordiam. Cic. 1. Off. 85.

Miteſcunt diſcordiæ inteſtinæ. V. MITIS.

Ex cupiditatibus odia, diſſidia, diſcordiæ, bella naſcuntur. Cic. 1. de Fin. 44.

Hinc ortæ diſcordiæ. Cic. 1. Off. 86. In quibusd. codd. deeſt partic.

Paſci diſcordia. V. PASCOR.

Sedare diſcordiam. Cic. 1. Philipp. 1.

Tollere diſcordiam. Cic. 3. Fam. 8.

Diſcordia, [Ἔρις] Dea exiſtimata a gentibus, quam Ariſtides ita deſcribit: Diſcordia & ſeditio, inquit, ſupino eſt capite, labris liventibus, oculis ſtrabis putridis, tumefactis, lacrymis ſubinde fluentibus, manibus incontinentibus mobilibusque, gladium intus ad pectus ferens, tenuibus & obliquis innixa cruribus & pedibus, eam, ceu rete, caligo & tenebræ circumvolvunt, &c. Illud quidem de hac ipſa dea notiſſimum, ut ſcilicet in convivio pomum injecit in nuptiis Pelei & Thetidis, quum ad eas nuptias ipſa non vocata fuiſſet: in quo pomo erat inſcriptum ἡ καλὴ λαβέτω, i. e. pulchra capiat. Unde natum eſt proverb. Pomum Diſcordiæ. V. Lucian. Sympoſ. p. 649. & in Dial. Mar. p. 246.

DISCORDABĬLIS, e. [διαφωνητικὸς] Quod diſcordat & diſconvenit. Plaut. Capt. 2. 3. 42. Me hic valere, & tute audacter dicito, Tyndare, inter nos fuiſſe ingenio haud diſcordabili. Antiquum.

DISCORDIĀLIS, e. [διχοςατικὸς] Qui lites generat & parit. Plin. lib. 37. cap. 10. Nam hyænæ pelli ſimilem abominantur, diſcordialem domibus.

DISCORDIŌSUS, Adj. [διαφωνώδης] Iratus vel pronus ad diſcordias. Salluſt. in Jugurth. cap. 66. Nam vulgus, uti plerunque ſolet, & maxime Numidarum, ingenio mobili, ſeditioſum atque diſcordioſum erat, cupidum novarum rerum, quieti & otio adverſum.

Utitur Sidonius Apoll. H. St. V. Waſſ. & Cort. ad Sall.

DISCORDITAS, pro Diſcordia, antiquum. Pacuv. Hermion. Quantamque ex diſcorditate cladem importem familiæ. Nonius.

DISCORDATIO, ōnis. f. apud Boeth.

DISCRĔPO, ui & avi, ĭtum, [ἀπᾴδω, διαφωνέω] āre. Diverſo modo crepare, i. e. Sonare & crepitum ac ſonum emittere. Cic. 1. Off. 45. Ut in fidibus aut tibiis, quamvis paululum diſcrepent, tamen id a ſciente animadverti ſolet.

Diſcrepare, per translationem, pro Diſſidere, diſconvenire. Cic. 4. Verr. 129. Ut nonnunquam ſiquid diſcrepet, eximant unum aliquem diem.

Diſcrepuit. Hor. de Arte Poet. 219.

Sortilegis non diſcrepuit ſententia Delphis.

A conſiliis alicujus diſcrepare. Cic. 10. Fam. 4. Non eſt ignotus mihi ſenſus tuus, neque ſi facultas optabilis mihi quidem tui præſentis eſſet, unquam a tuis conſiliis diſcreparem.

A meis rationibus diſcrepant tuæ. Cic. 5. Fam. 20.

Diſcrepat ab eo, quod. Cic. 2. Acad. 1. Diſcrepabat etiam ab iisdem, quod nullo modo arbitrabatur quicquam, &c.

Ab humanitate diſcrepare. Cic. 1. Off. 145.

Opinionum diſſenſione ab aliquo diſcrepare. Cic. 2. Fam. 13. Ex eo quidam ſuſpicati fortaſſe ſunt, animorum contentione, non opinionum diſſenſione me ab eo diſcrepare. i. e. Diſſimilitudinem ſententiarum habere, Diſcordem eſſe. Budæus.

Ab opinione populari diſcrepare. Cic. Parad. 1. In qua dicuntur ea, quæ non multum diſcrepent ab opinione populari.

Diſcrepant facta cum dictis. Cic. 2. de Fin.

Medium primo, medio diſcrepat ultimum. Hor. de Arte Poet. 152.
Vox & ratio mea longe diſcrepat iſtis. Hor. 1. Serm. 6. 92.
De re aliqua diſcrepare. Cic. 4. Tuſc. 61. Admovenda curatio, & talis quidem, quæ poſſit eſſe omnium etiam de cæteris rebus diſcrepantium Philoſophorum.
Diſcrepare in re aliqua. Cic. 3. de Orat. 117. Nihil ſane ad rem pertinet, ſiqua in re diſcrepavit ab Antonii diviſione noſtra partitio. Idem 7. Verr. 122. Eadem dicit, nulla in re diſcrepat.
Diſcrepat inter authores. Liv. 2. Bell. Pun. Mirari magis adeo diſcrepare inter authores, quam, &c. Ibid. lib. 6. Æque & alia inter authores diſcrepant.
Inter ſe diſcrepare. Cic. 2. de Invent. 144. Ex contrariis autem legibus controverſia naſcitur, quum inter ſe videntur duæ leges, aut plures diſcrepare.
Diſcrepant hæc judicia inter eos. Cic. pro Cluent. 122. Quare qui vobis in mentem venit hæc appellare judicia, quæ a Pop. Rom. reſcindi, ab iratis judicibus repudiari, a magiſtratibus negligi, ab iis qui eandem poteſtatem adepti ſunt commutari, inter Collegas diſcrepare videatis?
Sibi diſcrepare. Cic. 3. de Orat. 194. Ut a multitudine & populo non modo catervæ atque conventus, ſed etiam ipſi ſibi ſinguli diſcrepantes ejiciantur.

DISCRĔPANS, Partic. [διαφωνῶν] Contr. Congruens. Cic. 1. de Legib. 30. Interpresque eſt mentis oratio, verbis diſcrepans, ſententiis congruens.

DISCREPANTIA, æ. [διαφωνία] Cic. 1. Off. 111. In actiones, omnemque vitam, nullam diſcrepantiam conferre debemus. Idem 3. de Fin. 41.

DISCREPATIO, ōnis. f. Idem, apud Tertull. adv. Marc. 5. 10. ut Froben. & Pamel. legunt, id quod in annotationibus Fr. Junius contra Rhenani conjecturam, Diſceptationem (ut, Rigaltius etiam expreſſit) non inerudite tuetur. ſed & apud Liv. 10. 18. Cum ea ipſa inter conſules P. R. diſcrepatio fuerit.

DISCREPITO, [διαφωνοῦμαι] āre. frequent. Lucret. lib. 2. 1017.
— verum poſitura diſcrepitant res.

DISCREPĬTANS, Partic. Lucret. lib. 3. 804.

DISCRETIO, DISCRETUS, DISCRIMEN, DISCRIMINO. V. DISCERNO.

DISCRUCIO, [ἀνιάω] āre. a quo paſſivum,

DISCRUCIOR, [δυσθανατεῖν] āri. Valde cruciari. Cic. 13. Philipp. 37. Ut ille Trebonium, &, ſi poſſet, etiam Brutum, diſcruciatos necaret. Idem pro Roſc. Com. 31. Quod enim ipſe celeriter arripuit, id quum tarde percipi videt, diſcruciatur.
Diſcrucior animi, pro animo, more Græco. Plaut. Aulul. 1. 2. 27. Ter. Adel. 4. 4. 1. Diſcrucior animi: hoccine deimproviſo mali mihi objici, &c.
Diſcrucior animum etiam dicimus, & animo, teſte Diomede.

DISCRUCIATUS, ûs. m. Prudent. Hamartig. v. 834.
Vermibus & flammis & diſcruciatibus ævum
Immortale dedit.

DISCUBITORIUS, V. DISCUMBO.

DISCŬBO, ui, ĭtum, [κατάκειμαι] āre. Idem quod Cubare. Cic. 2. de Invent. 14. Cœnati diſcubuerunt ibidem. Plaut. Merc. Prol. 99. Diſcubitum noctu ut imus, ecce, &c. [Niſi hæc potius ad verbum Diſcumbo pertinent. V. ad ACCUBO notata.

DISCUBITUS, ûs. m. Valer. Maxim. 2. 1. 9. Invitati ad cœnam diligenter quærebant, quinam ei convivio eſſent interfuturi, ne ſenioris adventum diſcubitu præcurrerent. Vulg. Interp. Marc. 13. 39. & Luc. 20. 46. Primos diſcubitus in conviviis, reddit Græcum πρωτοκλισίας.

DISCUMBO, cubui, cubĭtum, [ἀνακλίνομαι, ἀναπίπτω] ĕre. Idem quod Accumbere. Cic. 5. Att. 1. Diſcubuimus omnes præter illam.
Menſis diſcumbere. Stat. 4. Sylv. 2.
Toris diſcumbere. Ovid. 8. Met. 155.
Diſcubuere toris Theſeus, comitesque.
Diſcumbĭtur, imperſ. [ἀνακλίνεται] Cic. 3. Verr. 66. Mature veniunt, diſcumbitur. Virg. 1. Æn. 700.
Stratoque ſuper diſcumbitur oſtro.
Apud cœnam Favorini Philoſophi, quum diſcubitum fuerat, cœptusque apponi cibus, ſervus aſſiſtens menſæ legere incœptabat. Gell. 3. 19.

DISCUBITORIUS, [ἀνακλιτικός] lectus, apud Plin. in quo vel ſuper quo diſcumbebant antiqui cœnaturi, ut differret a triclinari, & cubiculari lecto. [Locum hunc non invenimus.

DISCUNEO, āre. Immiſſo cuneo diffindere, apud Apul. Hinc

DISCUNEĀTUS, a, um. Adj. [διασφηνωμένος] quaſi Immiſſo cuneo apertus ac patens: ſicut ligna diducta fiunt & hiantia adactis cuneis. Plin. lib. 9. cap. 30. Illæ ſe contrahunt, ſed fruſtra, diſcuneatæ. De Conchis loquitur marinis, quibus polypi, impoſito lapillo, ne claudi poſſint, inſidiantur.

DISCUPIO, īvi, ĭtum, [ἐπιθυμέω] ĕre. Valde cupere. Plaut. Trinum. 4. 2. 87. Lubet audire, niſi moleſtum eſt. s. quin diſcupio dicere. Cic. 8. Fam. 15. Peream ſi minima cauſa eſt properandi iſto mihi, quod te videre, & omnia intima conferre diſcupio.

DISCURRO, curri, curſum, [διαθέω] ĕre. In diverſas partes currere. Plin. lib. 11. cap. 37. Ex hoc fonte duæ grandes venæ in priora & terga diſcurrunt. Liv. 1. 9. Signo dato juventus Romana ad rapiendas virgines diſcurrit. De raptu Sabinarum.
A media in utranque partem diſcurrens. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad aliquem locum diſcurrere. Virg. 12. Æn. 577.
In fluvium diſcurrere. Virg. 4. Georg. 292. hic de Nilo loquitur.
In montibus diſcurrere. Ovid. 2. Faſt. 285.
Undique diſcurrere. Tibul. lib. 3. 1. 3.
Et vaga nunc certa diſcurrunt undique pompa.
Equo diſcurrere. Valer. 6. Argon. 203.
Fama diſcurrit. Curt. lib. 4. Fama, ut ſolet, ſtrenue totas urbes diſcurrit. Strenue, i. e. Celeriter.
Diſcurrere, etiam ſemibarbaris eſt Diſſerere. invenitur tamen apud Amm. Marcell. 17. 6. Super quo nunc, quia tempeſtivum eſt, pauca diſcurram. Marcellinus, natione Græcus, cum ſciret Græcum διαλεχθῆ tali ſignificatione uſurpari, Latinum quoque Diſcurrere eadem ſignificatione ſumi poſſe credidit. V. Vorſt. de Latinit. Mer. Suſp. cap. 14. p. 103.
Actus ejus diſcurrere per epilogos breves. Marcellinus l. 30. 499. in medio. H. St. [Marcellinus eo modo poſuit, quo Cic. Percurrere, nec eſt idem ac Diſſerere apud hunc quoque auctorem.

DISCURSIO, ōnis. f. [διαδρομή] Lactant. de Opif. Totos dies in hujusmodi diſcurſione conſumunt.

DISCURSUS, ûs. m. [διαδρομή] Ipſe diſcurrendi actus. Cæſ. 8. Bell. Gall. 29. Magno clamore diſcurſuque paſſim ſe fugæ mandant. Et apud Plin. lib. 2. cap. 36. Diſcurſus ſtellarum. Quintil. lib. 4. Diſcurſus amicorum.
Totius diei diſcurſus. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Laſcivi diſcurſus. Claud. 2. in Eutrop. 100.
Latis vallem diſcurſibus implent. Ovid. 2. Faſt. 223.
Vani diſcurſus. Valer. 3. Argon. 220.
Diſcurſus, vulgo eſt Sermo, diſſertatio; ſed absque auctoritate veterum, niſi quod Lindebrog. in Comm. 13. ad Ammian. 17, 6. affert e lege 1. Cod. Theod. Rap. Virg. Redemptique diſcurſus pœna immineat. conf. Cellarii Antib. p. 166. & Cur. poſt. p. 325.

DISCURSO, [διατρέχω] Frequent. Quintil. lib. 6. Manlius multum in agendo diſcurſans.

DISCURSATIO, ōnis. Lactant. de Opific. Dei, cap. 3. Avium per aërem libera diſcurſatio.

DISCURSATOR, ōris. m. proprie Qui diſcurrit. Dein militum genus Diſcurſatores, V. Amm. 16. 26. Iisdem ſparſim miſcuere pedites diſcurſatores & leves. & 29. 23. Hoſtem caperet diſcurſatorem & repentinum inſidiisque potius clandeſtinis, quam præliorum ſtabilitate confiſum.

DISCURSITATIO, ōnis. Sen. de Brevit. Vitæ cap. 3. Officioſa per urbem diſcurſitatio. Alii legunt Diſcurſatio.

DISCURSIM, Adv. Macrob. 7. Saturn. cap. 1. Primis menſis poſt epulas jam remotis, & diſcurſim variantibus poculis minutioribus, &c.

DISCUS, i. m. [δίσκος] Vas latum, (& rotundum H. St.) ut Julius Pollux inquit, ad portandas carnes aptum. Apul. Cœnarum reliquiis diſcus ornatus.
Diſcus, Rotunda moles ſaxea, vel plumbea, ſive ferrea, cujus jactu juvenes inter ſe certabant, fortior judicandus, qui aut altius in ſublime, aut longius in tractu ultra deſignatum ſpatium projeciſſet. ita & miſſilibus contendebant. Hor. 1. Carm. 8. 11.
— ſæpe diſco,
Sæpe trans finem jaculo nobilis expedito.
Veriſimile eſt Diſcus dictum fuiſſe primum de illa rotunda mole, ἀπὸ τοῦ δίκειν, i. e. a Jaciendo, deinde ad ejus ſimilitudinem & vas illud. Suid. λιθοδικῆ, ἐκ τοῦ δίκω, τὸ βάλλω. V. quæ adſcripſi margini Theſauri. H. St.
Diſci jaculatione Ulyſſes certat apud Phæaces, quos omnes ſuperat, uti refert Homerus 8. Odyſſ. Exercuiſſe etiam iſtum ludum Spartanas Virgines refert, ex Plutarcho, ut apparet, Alex. ab Alex. 2. 25. Diſcum quam Philoſophum audire malle, eſt, Delectationes leviſſimas & ineptias utilitati graviſſimæ anteferre, quod apud Cic. 2. de Orat. 21. de Philoſophorum auditoribus Craſſus queritur. V. Chiliad. Hinc

DISCOBŎLUS, i. m. [δισκοβόλος] Qui diſcum in ſublime jaculabatur, i. e. Lapidem rotundum ac pertuſum, ut inquit Ammonius. Quintil. lib. 2. cap. 14. Quid tam diſtortum & elaboratum, quam eſt ille diſcobolos Myronis? Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & canem & diſcobolon, & Perſea. De Artemone artifice ærario. V. omnino de Diſco & Diſcobolis Hieron. Mercurial. de Arte Gymn. l. 2. C. 12.

DISCŬTIO, ſſi, ſſum, [ἀνασείω, διασκορπίζω, διαφορέω] ĕre. In diverſas partes quatere & dejicere, diſturbare: ut Diſcutere lateritium murum. Cæſ. 2. Bell. Civil. 9. Liv. Tribus arietibus aliquantum muri diſcuſſit.
Caput diſcutere. Sil. lib. 6.
— magnoque fragore
Diſcuſſit trabs acta caput, &c.
Tempora vituli diſcuſſit malleus. Ovid. 2. Met. 625.
Lactentis vituli dextra libratus ab aure
Tempora diſcuſſit claro cava malleus ictu.
Diſcutere, per translationem, pro Auferre, & Tollere: ut Diſcutit ebrietates porrum. Plin. lib. 20. cap. 6. & lib. 23. cap. 1. Diſcutere faſtidium. & lib. 28. cap. 7. Diſcutere metum. Item lib. 2. cap. 62. Diſcutere triſtitiam.
Advocationem aliquorum diſcutere. Cic. pro Domo ſua, 54. Quum eos qui conventu virorum bonorum verba de ſalute mea fecerant, adeſſe juſſiſti, eorumque advocationem manibus, ferro, lapidibus diſcuſſiſti.
Aëra diſcutere. Lucret. lib. 6. 832.
Caligo diſcuſſa eſt illa, quam paulo ante dixi: diluxit, patet, videmus omnia. Cic. 12. Philipp. 5.
Captiones diſcutere. Cic. 4. Acad. 46. Oportet igitur & ea, quæ pro perſpicuitate reſponderi poſſunt, in promptu habere, de quibus jam diximus, & eſſe armatos, ut occurrere poſſimus interrogationibus eorum, captionesque diſcutere.
Cogitationes triſtes diſcutere. Celſ. lib. 3. cap. 18. De Inſaniæ curatione: Quorundam etiam intempeſtivus riſus objurgatione & minis prohibendus eſt: quorundam diſcutiendæ triſtes cogitationes: Ad quod ſymphoniæ & cymbala, ſtrepitusque proficiunt.
Cunctationem diſcutere. Cic. 10. Fam. 33. Omnem enim cunctationem ejus diſcuſſiſſem, præſertim adjutore Planco.
Ea diſcutienda ſunt quæ obſcurant. Cic. 3. de Orat. 213.
Febrem diſcutere. Celſ. lib. 3. cap. 15. Idem in Procem. Protinus febrem ſomno & ſudore diſcuſſit.
Horrorem febris diſcutere. Celſ. lib. 3. cap. 15. Balineum neque ante febrem, neque poſt eam tentandum erit: niſi interdum jam horrore diſcuſſo.
Languor & nauſea ſæpe etiam diſcutitur, ſi integrum gallinaceum crudum ovum jejunis faucibus inferas. Columel. lib. 6. cap. 4.
Malum diſcutere. Celſ. lib. 1. cap. 8. Quos tamen ita mors ſequitur, ſi id malum non eſt febre diſcuſſum.
Morbum diſcutere. Celſ. lib. 3. cap. 2. Per hæc enim ſæpe inſtans gravis morbus diſcutitur.
Nubila vultu diſcutit Mercurius. Stat. 3. Theb.
Periculum diſcutere & comprimere conſilio. Cic. pro Muren. 84. Hoc quod conceptum Respub. periculum parturit, conſilio diſcutiam & comprimam.

Discutiendæ tamen oratione hujusmodi scenæ. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Somnum sibi discutere lympha pura. Propert. lib. 3. 10. 13. ubi V. Brœkh.
Discutere interdum est Digerere, Resolvere, Difflare, & quod Græci dicunt διαφορεῖν. Celſ. lib. 5. cap. 11. Ad discutienda vero ea, quæ in corporis parte aliqua coierunt, maxime possunt abrotonum, helenium, &c.
Discuti matrimonium, apud Paul. in l. 2. D. de donat. inter vir. & uxor. pro Disturbari & dissolvi.

Discussus, a, um. [διαφορηθείς] ut, Discussa rerum caligo. Stat. 2. Sylv. 2. 138.
Fides discussa, i. e. Dissoluta. Lucan. lib. 1. 119.
Morte tua discussa fides, bellumque movere
Permissum ducibus, &c.
Formidine discussa. Valer. 4. Argon. 700.
Nox discussa. Lucan. lib. 5. 175.
Nubibus discussis purgatus nitet æther. Sil. lib. 12.
Plebs discussa. Stat. 5. Sylv. 3.
— umbramque senilem
Invitet ripis discussa plebe supremis Vector.
Terrores discussi. Lucret. lib. 4. 994.
Donec discussis redeant terroribus ad se.
Umbræ discussæ. Virg. 12. Æn. 669.
Ut primum discussæ umbræ, & lux reddita menti est.

Discusse, Adv. Compar. Mart. Capell. 8. p. 302. Explorare discussius.

Discussio, ōnis. f. Examinatio; ut, Discussio pecuniæ, l. 14. Cod. Theod. de jure fisci. & l. un. Cod. de ratiocin. operum, Discussio vel Ratiocinium. August. Epist. 44. Sub fin. Quære aliquid nostra discussione dignum. Juvenc. de edicto Augusti Cæsaris: Novi capitum discussio census. adde Firmic. 3. 2. Sidon. 2. Epist. 2. Macrob. 1. Saturn. 16. Idem ac Quassatio. Sen. Quæst. Nat. 6. 19. In dolio cantantis vox per totum cum quadam discussione percurrit ac resonat.

Discussor, ōris. m. Qui rationes tractatas ab aliis cognoscit atque disceptat. Ita hac voce usi Imperatores in Codice 10. tit. 30. de Discussoribus. Item Cassiod. 4. Epist. 38. & 9. Epist. 10; Symmach. 5. Epist. 76. & 10. Epist. 54. Vet. Gloss. λογοθέτης, Ratiocinator, Discussor, Disputator. Discussum enim dicitur, quod est examinatum & judicatum. Ad alias quasvis examinationes transfertur. Macrob. Somn. Scip. 1. 21. Diligens rerum discussor inveniet, quod requirat. Ennod. 4. Epist. 13. Novit Deus, discussor sensuum. Claud. Mamert. de Statu An. 1. 1. extr. Quis ferat cogitata sua, si discussor absit, adstruere, si adsit, operire.

Discussorius, a, um. Adj. [διαφορητικός] Quod discutit. Plin. 30. cap. 8. Et per se cinis inanium cochlearum ceræ mistus, discussoriam vim habet.
Discussoria medicamenta dicuntur, quæ Græci Diaphoretica vocant. exempla apud authores obvia sunt.

Disertiones, Divisiones patrimoniorum inter consortes. Festus. Alii Dissortiones. V. ad locum F. Ursin. Scalig. Dacer. & infra DISSORTIO.

Disertus, **Disertim**. V. DISSERO.

Disgargalis. V. DYSGARGALIS.

Disjicio, ĕci, ectum, [διασκεδάζω, καταβάλλω, διαῤῥίπτω] ĕre. In diversas partes jacere. Virg. 1. Æn. Disjecitque rates.
Dede, ac disjice, per me licebit. Cic. pro Cœl. 37.
Agmina disjicere. Valer. 3. Argon. 161.
Capillos disjicere. Ovid. 11. Met. 385.
— & nondum totos ornata capillos,
Disjicit hos ipsos.
Nubes pondere disjicere. Ovid. 10. Met. 179.
Nubila disjecit Jupiter. Ovid. 1. Met. 328.
Rem aliquam disjicere. Liv. 2. Ac primo tentata res est, si dispositis clientibus absterrendo singulos a concionibus conciliisque, disjicere rem possent.

Disjectus, a, um. Partic. ut,
Agmina disjecta. Virg. 12. Æn. 689.
— & disjecta per agmina magna Voce vocat.
Agmina disjecta per agros. Valer. 3. Argon. 222.
Classis disjecta. Virg. 1. Æn.
Disjectam Æneæ toto videt æquore classem.
Comas disjecta. Ovid. 12. Epist. 63.
Disjectamque comas, aversaque in ora jacentem Invenit, &c.
Manus disjecta. Pompejus ad L. Domitium, 8. Att. 12. Nos disjecta manu pares adversariis esse non possumus.
Membra disjecta. Sen. Hippol. 12.
Nubes disjectæ. Plin. lib. 2. cap. 49.
Res sparsæ, & vage disjectæ. Author ad Heren. lib. 4. 3. Postremo hoc ipsum est summum artificium, res varias & dispares in tot poematibus & orationibus sparsas, & vage disjectas, ita diligenter eligere, ut, &c.
Respublica disjecta eo tempore, quo te custodem habebat. Sallust. in Cic.
Tecta disjecta. Hor. 2. Carm. 19. 14.
— tectaque Penthei
Disjecta non levi ruina.

Disjectus, ûs. m. Idem quod Disjectio, dissipatio. Lucret. lib. 3. 941.
Major enim turbæ disjectus materiaï
Consequitur leto, &c.

Disjecto, āvi, ātum, [καταῤῥιπτάζω] āre. frequent. Lucret. lib. 2. 553.
Sed quasi naufragiis magnis, ventisque coortis,
Disjectare solet magnum mare transtra, carinas,
Antennas, proram, &c. Usus etiam Ammianus est, 16. 4.

Disjugo, **Disjugatus**, **Disjugatio**. V. DIJUGO.

Disjungo, vel **Dijungo**. q. V. nxi, nctum, [διαζεύγνυω, διΐστημι] ĕre. Separare. Ter. Hec. 1. 2. 86. Atqui ea res multo maxime disjunxit illum ab illa. Cic. 1. Fam. 9. Nam ab orationibus disjungo me fere: referoque ad mansuetiores Musas. al. Dijungo. Idem 1. Tusc. Quare hoc commentemur, mihi crede, disjungamusque nos a corporibus, i. e. consuescamus mori.
Disjungere & Conjungere, contraria. Cic. 2. de Fin. 45. Quæ & causas rerum & consecutiones videat, & similitudines transferat, & disjuncta conjungat.

Disjungere boves ab opere. Columel. lib. 2. cap. 3.
Ab amicitia alicujus disjungere alterum. Cic. 2. Philipp. Opera mea Pompejum a Cæsaris amicitia esse disjunctum.
A familiaritate alterius aliquem disjungere. Cic. 2. Philipp. 23. Ipse enim Pompejum a mea familiaritate disjunxit.
Honesta a commodis, non nomine, sed genere toto disjungunt Stoici. Cic. 1. de Nat. Deor. 16.
Intervallo locorum & temporum disjungi. Cic. 1. Fam. 7. Quoniam intervallo locorum & temporum disjuncti sumus, per literas tecum quam sæpissime colloquar.
Disjungere a mamma agnos. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Fere ad quatuor menses a mamma disjunguntur agni.
Natura & genere disjungi. Cic. 7. Verr. 181.
Italis longe disjungimur oris. Virg. 1. Æn. 252.
Quanquam longis disjungimur oris. Valer. 2. Argon. 562.

Disjunctus, a, um. Partic. [διεζευγμένος] ut, Disjunctus Populus a Senatu. Cic. de Amicit. 41.
Disjuncti in jure civili appellantur, qui re non etiam verbis conjuncti sunt. Et disjunctim relictum, quod duobus separatim & diversis orationibus relictum est, in hunc modum, Titio hominem Stichum do lego, Sejo hominem Stichum do lego. §. Si eadem res. Instit. de legat.
Disjunctus es freto ab Italia. Cic. 3. Verr. 154.
Disjuncta & conjuncta contraria. Cic. pro Rosc. Am. 39. Quæ vita maxime disjuncta a cupiditate & cum officio conjuncta.
Bos disjunctus. Hor. 1. Epist. 14. 28. — bovemque
Disjunctum curas, & strictis frondibus exples.
Insula disjuncta mari periculoso ab Sicilia. Cic. 6. Verr. 118.
Longissime disjuncta comprehendere. Cic. in Pison. 3. V. LONGUS.
Quod longissime sit ab imperitorum intelligentia sensuque disjunctum, in cæteris id maxime excellit. Cic. 1. de Orat. 12.
Loci disjunctissimi. Cic. pro Lege Manil. 9.
Terræ disjunctissimæ, pro Diremptæ, & Non vicinæ. Cic. pro Marcel. 5. Nec vero disjunctissimas terras citius passibus cujusquam potuisse peragrari, quam tuis non dicam cursibus, sed victoriis lustratæ sunt.
Disjunctissimas terras lustrare. Plin. in Paneg.
Disjunctius nihil ab aliq. Cic. 4. Acad. 66. Nihil est enim ab ea cogitatione, quam habemus de gravitate sapientis, errore, levitate, temeritate disjunctius.
Mores longissime a scelere disjuncti. Cic. pro Cœl. 53. Possum dicere mores M. Cœlii longissime a tanti sceleris atrocitate esse disjunctos. V. DIJUNCTUS.

Disjunctum, i. n. Gell. 5. 11. Favorinus non ratum id neque justum disjunctum esse ait, quoniam non necessarium est, alterum ex duobus, quæ disjunguntur, verum esse. Dialecticorum verbum. Vulgo Disjunctionem vel Enunciationem disjunctivam dicunt.

Disjunctio, ōnis. f. [διάζευξις] Separatio: cui contrarium est Conjunctio. Cic. 4. Acad. Idem, Neque enim non potest mihi non molestissima esse disjunctio nostra in tanta rerum omnium varietate.
Amicorum disjunctio. Cic. pro Lege Agr. 14.
Sententiæ disjunctio. Cic. de Provinc. Cons. 40. Ita dissensi ab illo, ut in disjunctione sententiæ, conjuncti tamen amicitia maneremus.
Disjunctionem facere. Cic. de Amicit. 78. Nisi quædam admodum intolerabilis injuria exarserit, ut neque rectum, neque honestum sit, neque fieri possit ut non statim alienatio, disjunctioque facienda sit.
De disjunctione Rhetorica, vide apud Cic. in Topic. 56. V. DIJUNCTIO.

Disjuncte, Adv. apud Festum, quod recentiores Disjunctive, Ulp. 30. tit. 1. l. 34. princ.

Disjunctim, aliud Adv. Paulus l. 5. D. de condit. institut. Si hæredi plures conditiones conjunctim datæ sint, omnibus parendum est, quia unius loco habentur: sed si disjunctim sint, cui libet.

Disjunctīvus, a, um. Adj. African. in l. Si ita quis stipuletur. D. de verb. oblig. Quum ex duabus disjunctivis conditionibus altera defecerit. V. SUBDISJUNCTIVUS.

Disomum, Vas est duorum corporum capax, quod pertinet ad jus Sepulchrorum. Inscript. apud Guther. de jur. vet. Pont. 1. 24.
P. AELIVS. VENERIANVS
HOC. VAS. DISOMVM. SIBI. ET
FELICITATI. SVAE. POSVIT.

Dispālor, āri. Idem quod Palari, vagari. Sisenna apud Nonium 2. 250. Tanto plures passim dispalantur. Ammianus 31. 2. Absque lare vel lege aut ritu stabili dispalantur. Idem 15. 4. Incomposito agmine milites huc & illuc dispalantes.

Dĭspalatus, a, um. Gell. 1. 11. Sparsi dispalatique. Sallust. de Rep. Ord. 2. 13. Multitudo in artes vitasque varias dispalata. Nepos 6. 1. 2. Dispalati in agris. Apud eundem 23. 5. 2. Multitudinem jumentorum dispalatam immisisse Hannibal dicitur. Passive Ammianus 16. 22. Dispalato terrore.

Dispalesco, [διασπείρομαι] ĕre. Disseminari, divulgari, omnibus notum fieri. Plaut. Bacch. 4. 9. 123.
Si plus perdundum sit, periisse suavius est,
Quam illud flagitium vulgo dispalescere. Antiquum.

Dispando, andi, assum, vel ansum, [διαπετάννυμι] ĕre. Extendere. Plaut. Dispessis, per e secundam vocalem scripsit: Plin. autem Dispansam arborem dicit. Plaut. igitur in Milite sic habet, 2. 4. 7.
Credo ego istoc exemplo tibi esse eundum actûtum extra portam
Dispessis manibus, patibulum quum habebis. V. Gell. 15. 15.
Plin. lib. 9. cap. 4. In Gaditano oceano arbor, in tantum vastis dispansa ramis, ut ex ea, &c.
Dispansæ vestes. Lucret. lib. 1. 306.
Denique fluctifrago suspensæ in littore vestes
Uvescunt, eædem dispansæ in sole serescunt.

Dispăr, ăris. Adj. [ἄνισος, ἀνόμοιος] Dissimile. Cic. pro Font. O fortunam longe disparem M. Fontei, si, &c.
Par & Dispar, contraria. Cic. pro Muren. 43. Et quoniam ostendi, Judices, parem dignitatem ad Consulatus petitionem, disparem fortunam provincialium negotiorum, &c.

Diſpar & Idem, contraria. Cic. 1. de Nat. Deor. 88. Quinque autem ſtellæ eundem orbem tenentes, aliæ propius a terris, aliæ remotius, ab eisdem principiis, diſparibus temporibus eadem ſpatia conficiunt.
Diſpar & Similis, contraria. Cic. 2. de Divin. 90. Etenim geminorum formas eſſe ſimiles, vitam atque fortunam plerunque diſparem.
Varium & diſpar. Cic. 7. Verr. 48. An hoc probabis, in æqua cauſa populorum ſine pretio varium jus & diſparem conditionem fuiſſe?
Longe diſpar. V. LONGUS.
Ætatibus diſparibus, non eadem officia tribuuntur. Cic. 1. Off. 122.
Avenæ diſpares. Ovid. 8. Met. 192.
Fiſtula diſparibus paulatim ſurgit avenis.
Calami diſpares. Ovid. 1. Met. 711.
Atque ita diſparibus calamis compagine ceræ
Inter ſe junctis nomen tenuiſſe puellæ.
Cauſa tua eſt diſpar. Ovid. 13. Epiſt. 77.
Certamen diſpar. Ovid. 2. Amor. 2. 61.
Cur diſpar certamen inis?
Cicutæ diſpares, Inæquales. Virg. 2. Ecl. 36.
Eſt mihi diſparibus ſeptem compacta cicutis
Fiſtula. h. e. Inæqualibus cannis compacta: nam & harmonia inæqualis eſt. Servius.
Color diſpar. Cic. 2. de Fin. 10.
Forma diſpar. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 45.
Fratres diſpares viribus. Liv. 1.
Ingenio diſpar. Ovid. in Ibin, 348.
Mores diſpares diſparia ſtudia ſequuntur. Cic. de Amicit. 76.
Motus inter ſe diſpares. Cic. 1. Tuſc.
Rebus, & ordine diſpar. Hor. 1. Epiſt. 2. 29.
Temperat Archilochi Muſam pede maſcula Sappho,
Temperat Alcæus, ſed rebus & ordine diſpar.
Par ſtudiis, ævique modis, ſed robore diſpar. Stat. 1. Achil. 176.
Sui diſpar atque diſſimile. Cic. de Senect. 79.
Diſpar animorum dicitur, cui cum aliis non convenit, aut qui non eſt animo æque forti. Sil. lib. 8. quum numeraſſet quosdam qui Scipionem ad bellum ſequebantur, addit etiam iſtos, Brutius haud diſpar animorum. i. e. Animo non minus magno & præſenti quam quos jam recenſui.

DISPARĬLIS, e. [ἄνισος] Idem quod Diſpar. Cic. 1. de Divin. 79. Quæ omnia fiunt ex cœli varietate, & ex diſparili aſpiratione terrarum. Varro 2. de R. R. cap. 11. Et pabulum diſparile non usquequaque idem fit.

DISPARILĬTAS, ātis. f. Varr. de L. L. 9. 2. Diſparilitas vocis. Gell. præf. ſive epilogo: Facta eſt in his commentariis rerum diſparilitas. i. e. Varietas, mixtura. Idem 7. 3. Diſparilitas collationis. Salvian. 2. de Gubern. Dei p. 50. Meritorum diſparilitas.

DISPARILITER, Adv. Varro de R. R. lib. 1. cap. 6. Hæc atque hujusmodi tria faſtigia agri ad colendum diſpariliter habent momentum.

DISPĂRO, [διαζευγνύω] āre. Separare ſignificat & ſejungere. Plaut. Rud. prol. 10. Is nos per gentes alium in alia diſparat. Gell. lib. 11. cap. 11. Tot ſententias in eandem rem, quaſi aliud atque aliud diceret, diſparavit.

DISPARĀTUS, a, um. ut, O pura, O ſancta, atque ab omni turpitudinis labe diſparata atque abjuncta divinitas. Arn. 3. p. 105. Diſparatum eſt id, quod ab aliqua re per oppoſitionem negationis ſeparatur, hoc modo ſapere & non ſapere. Cic. de Invent. 1. 42.
Dialectici ſpecies inter ſe prorſus adverſas & contrarias Diſparata vocant; ut Homo, Bos

DISPARATIO, onis. f. Separatio. Vitruv. 2. 9. Ad diſparationem procreationis.

DISPARASCO, ĕre. Claud. Mamert. 1. 9. Quod a nobis diſparaſcere arbitraris.

DISPARTIO, īvi, [διαμερίζομαι] īre. quod & Diſpertio per e ſecundam vocalem dicitur. V. ſuo loco. Plaut. Aul. 2. 4. 3. Apud forum edixit mihi ut diſpartirem obſonium hic bifariam.
Diſpartiri & dividi a diis immortalibus ſomnia. Cic. 2. de Nat. Deor. 93. Iidem vultis a diis immortalibus hominibus diſpartiri ac dividi ſomnia.

DISPELLO, ŭli, ulſum, [διαρρίπτω] ĕre. Huc atque illuc pellere, ſegregare, disjicere. Liv. 4. Et equitem paſſim liberi frenis diſpuliſſent equi. Cic. 7. Att. 7. Idem quod pecudes quæ diſpulſæ, ſui generis ſequuntur greges. Virg. 1. Æn. 516.
Teucrorumque alios, acer quos æquore turbo
Diſpulerat, penitusque alias advexerat oras. i. e. Disjecerat, ſive Segregaverat.
Diſpellere & Compellere, contraria. Plaut. Aſin. 3. 3. 148. Qui hosce amores noſtros diſpulſos compulit.
Ærata diſpellens æquora prora Pelias. Stat. 5. Theb. 335.
Caliginem diſpellere ab animo. Cic. 1. Tuſc. 64. Eademque ab animo, tanquam ab oculis, caliginem diſpulit.
Umbras diſpellere. Virg. 5. Æn. 839.

DISPENDO, di, ſum, [ἀναλίσκω] ĕre. Expendere, diſtribuere.
Diſpendere curam. Columel. lib. 8. cap. 2. Parandi autem modus eſt, ducentorum capitum, quæ paſtoris unius diſpendant curam. Hinc

DISPENDIUM, ii. [ἀνάλωμα] Quod incuria vel negligentia aut immoderate & inconſulte expendimus & inſumimus. Plaut. Men. 3. 2. 20. Minore nusquam bene fui diſpendio. i. e. Minoribus ſumptibus.
Idem ac Damnum. Ter. Hec. 5. 2. 29. Idem Eun. 5. 4. 7. Quam amabat, eam confeci ſine moleſtia, ſine ſumptu, ſine diſpendio. Columel. lib. 4. cap. 24. Quicquid ex his omittitur, magnum affert domino diſpendium.
Plus diſpendi. Lucret. lib. 2. 1126.
Et plus diſpendi faciant, quam veſcitur ætas.
Famæ diſpendia. Claud. Sext. Conſ. Hon. 452.
Moræ diſpendia. Virg. 3. Æn. 453.
Hic tibi ne qua moræ fuerint diſpendia tanti.
Reparare diſpendia. Claud. Conſ. Mall. Theod. 120.
Diſpendium, pro Via obliqua, & quæ per ambages eo ducit quo ire tendimus: dictio contraria Compendio, quod viam breviorem ſignificat. Lucanus in initio libri octavi.
Jam ſuper Herculeas fauces, nemoroſaque Tempe,
Æmoniæ deſerta petens diſpendia ſylvæ, &c.

DISPENDIŌSUS, a, um. Adj. [βλαβώδης] Damnoſum, quod affert damnum. Columel. lib. 2. cap. 21. Nam diſpendioſa eſt cunctatio. primum quod, &c.

DISPENSO, [διανέμω, διέπω] āre. Diſtribuere. Columel. lib. 3. cap. 13. Cœleſtes admittat imbres, eosque alendis ſeminibus diſpenſet, ac ſuis omnibus partibus ad educandam novam prolem conſpiret. Sic diſpenſare ſuccum æqua portione, Idem lib. 4. cap. 24. Proportionare vulgus barbarorum vocat.
Diſpenſare atque diſponere inventa momento quodam atque judicio. Cic. 1. de Orat. 142. Deinde inventa non ſolum ordine, ſed etiam momento quodam atque judicio diſpenſare atque diſponere.
Diſpenſare aliquid in varias partes. Sen. in Conſolat. ad Martiam, Et in metus, & in dolores humanum pectus diſpenſandum.
Fata diſpenſare. Ovid. 12. Epiſt. 3.
Tunc, quæ diſpenſant mortalia fata ſorores.
Oſcula diſpenſat. Ovid. 6. Met. 278. — & ordine nullo
Oſcula diſpenſat natos ſuprema per omnes.
Fortuna arbitriis tempus diſpenſat iniquis. Ovid. ad Liviam, 371.
Res domeſticas diſpenſare. Cic. 11. Att. 1. Ex quo ſcire nihil potui de noſtris domeſticis rebus, de quibus acerbiſſime afflictor: quod qui eas diſpenſavit, neque adeſt iſtic, neque ubi terrarum ſit, ſcio.
Diſpenſare & Omnia ſimul profundere, contraria. Plin. in Paneg.
Pietas diſpenſata. Stat. 5. Sylv. 2. 75. — pietasque per omnes
Diſpenſata domos.
Diſpenſare, Dare poteſtatem obtinendi aut faciendi aliquid. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 10. Nunc in petulantiam & audaciam erumpet male diſpenſata libertas.

DISPENSOR, pro Diſpenſo, eſſe vetuſtiſſimis ait Priſcian. p. 796.

DISPENSATOR, ōris. m. Servi genus qui domini rationes atque pecunias curat & diſponit, ſive diſpenſat. Cic. apud Nonium 3. 18. Quid? tu, inquam, ſoles, cum rationem a diſpenſatore accipis, ſi æra ſingula probaſti, ſummam, quæ ex his confecta eſt, non probare? Paſſim Diſpenſatorum mentio, cum apud alios, tum apud Suetonium, itemque in Lapidibus vetuſtis. Vetus Scholiaſtes Perſii ad 2. Sat. 59. Fuit aſſis libralis & dipondius, quod hodie in uſu remanſit, & ſolebat penſari potius, quam numerari, unde & Diſpenſatores dicti Prorogatores. Nimirum qui tum Prorogatores appellabantur, hos ante Diſpenſatores dictos ſignificat. Neque vero Diſpenſatores pecunias tantum, ſed & alias res Dominorum tractabant. Nam & conſervis τὸ ἐπίμετρον, ſive τὴν τροφήν, hoc eſt, demenſum præſtare ſolebant. Unde Zeno Veronenſis Serm. 1. ad Neophytos: Joſeph promotus, ad menſuram prorogat cunctis annonam. Neque vero Diſpenſatores in privatis duntaxat familiarum, ſed & in Palatinis, h. e. Principum miniſteriis erant. Cujusmodi munere apud Domitianum functus Hetruſtus, de quo Statius 3. Silv. 3. 86.
— Jam creditur uni
Sanctarum digeſtus opum, partæque per omnes
Divitiæ populos, magnique impendia mundi, &c.
Cum itaque omne patrimonium principis curarent Diſpenſatores, facile licet conjicere, lucroſum admodum id muneris genus fuiſſe. Qua de cauſa neſcio quis ſervus Othoni, cujus opera apud Galbam id impetraverat, decies ſeſtertiûm, h. e. 25000. coronat. dedit, ut Suetonius refert Othonis vita cap. 5. Atque hi Diſpenſatores ordinarii vocantur Suet. Galb. cap. 13. V. Torrent. Othon. dicto loco, itemque Statianos interpretes Gevartium & Crucium, necnon Pignorium de Servis. De diſpenſatore rationum privati extat Inſcript. apud Gruter. p. 597. Provinciarum quoque erant Diſpenſatores, quemadmodum Claudii quendam ſervum Plinius 33. 11. Diſpenſatorem Hiſpaniæ citerioris vocat. Ubi V. Hard. & ad C. 3. S. 13. Idem 7. 39. Armeniaci belli diſpenſatorem, quem Nero HS. CXXX. manumiſit. De diſpenſatore capitolii, caſtrorum, ad cenſus Provinciæ Lugdunenſis, V. Fabret. p. 293. conf. Interpretes Petronii, imprimis Gonſal. cap. 30. Apud Feſtum Diſpenſatores dicti, Qui æs penſantes expendebant, non adnumerabant. Neque tamen in ſola erogatione, ſed etiam in exactione Diſpenſatorum munus verſabatur, quod exigendæ pecuniæ facultatem haberent, uti patet ex l. Diſpenſatori 51. Dig. de ſolut. & liberat. [Sed Feſtus vocis tantum etymon indicare voluit. Legendum autem Quia pro Qui.

DISPENSATIO, onis. f. [διανομή, διοίκησις] Munus Diſpenſatoris. Sueton. in Othon. cap. 5. Ante paucos dies ſervo Cæſaris pro impetrata diſpenſatione, x ſeſtertiûm expreſſerat. Cic. 15. Att. 15.
Curatio & diſpenſatio regia. Cic. pro Rabir. Poſth. 28. Hæc una ratio a rege propoſita Poſthumo eſt ſervandæ pecuniæ, ſi curationem & quaſi diſpenſationem regiam ſuſcepiſſet.
Ærarii diſpenſatio. Cic. in Vatin. 36. Eripueras provinciæ decernendæ poteſtatem, imperatoris deligendi judicium, ærarii diſpenſationem.

DISPENNO, ĕre. inquit Nonius, eſt Expandere. tractum a Pennis & volatu avium. Plaut. Mil. 5. 1. 14. Ubi lubet, diſpennite hominem divorſum, & diſtendite. Quædam exemplaria pro Diſpennite, legunt Diſpendite. Antiquum & inuſitatum.

DISPERDO, ĭdi, ĭtum, [ἐξολοθρεύω, διόλλυμι] ĕre. Idem quod Perdere, ſive Conſumere ſignificat. Plaut. Trin. 2. 2. 53. Pater præterea aliquantum animi cauſa in delitiis diſperdidit. Idem. Caſ. 2. 3. 32. Imo age ut lubet, ede, bibe, diſperde rem.
Diſperdere ac diſſipare poſſeſſiones. Cic. 1. pro Lege Agr. 1. Videte nunc proximo capite, ut impurus helluo turbet Rempub. ut a majoribus noſtris poſſeſſiones relictas diſperdat & diſſipet.
Cives diſperdere. Cic. 5. Fam. 10. Qui tot ingenuos, matresfamil. cives Romanos occidit, arripuit, diſperdidit, regiones vaſtavit?
Carmen diſperdere. Virg. 3. Ecl. 27.

— non

— non tu in triviis indocte ſolebas
Stridenti miſerum ſtipula diſperdere carmen?

Color diſperditur. Lucret. lib. 2. 830.

Disperditus, a, um. Partic. [ἐξολοθρευθεὶς] Plaut. Pœn. 4. 2. 96. Di immortales meum herum ſervatum volunt, & hunc lenonem diſperditum.

Disperditio, ōnis. f. [ἐξολόθρευσις] Cic. 3. Philipp. 31. Cum exercitu Romam ſit ad interitum noſtrum, & ad diſperditionem urbis venire conatus.

Dispĕreo, īvi & ii, ĭtum, [διαπόλλυμαι] īre. Idem quod Perire, aut Diſperdi, & Corrumpi. Varro 1. de R. R. cap. 11. Fructus ſolent diſperire. Idem lib. 3. cap. 16. Providendum vehementer ne propter æſtum, aut propter frigus diſpereant.

Fundum diſperire patitur. Cic. 2. de Lege Agr. 79. Unumne fundum pulcherrimum populi Romani, caput veſtræ pecuniæ, pacis ornamentum, ſubſidium belli, fundamentum vectigalium, horreum legionum, ſolatium annonæ, diſperire patimini?

Labores diſpereunt. Catul. 14. 11.

Diſpeream, Jurantis vox. Martial. lib. 2. 69.
Si non mentiris, Claſſice, diſpeream.

Diſpeream ni. Hor. 1. Serm. 9. 47.
Hunc hominem ſi velles tradere, diſpeream ni
Summoſſes omneis.

Diſperii, idem quod Perii, vel Interii, vel Occidi, vel Actum eſt de me, vel Nullus ſum. Ter. Heaut. 2. 4. 24. Idem Adelph. 3. 3. 1. Diſperii, Cteſiphonem audivi filium, &c. Formula deſperantis.

Dispergo, ſi, ſum, [διασκεδάζω, κατασκεδάζω, διασπείρω, διασκορπίζω] ĕre. In diverſas partes ſpargere. Cic. 4. Acad. 120. Cur mortifera tam multa pernicioſa terra marique diſperſerit. Ter. Adel. 5. 2. 7. An tibi mavis cerebrum diſpergam hic?

Interſerere & diſpergere in cauſa exornationes. Auth. ad Heren. 4. 33.

Varie diſpergere. Auth. ad Heren.

Corpus paſſim per agros diſpergere. Cic. 3. de Nat. Deor. 67.
Puerum interea obtruncat: membraque particulatim dividit,
Perque agros paſſim diſpergit corpus, &c. Ex antiquo poeta, de Medea.

Ignis fervorem diſpergit. Sil. lib. 7.

Membratim partes rei geſtæ diſpergere in cauſam. Cic. 1. de Invent. 30. Membratim oportebit partes rei geſtæ diſpergere in cauſam, & ad unamquanque confeſtim rationem accommodare.

Vitam diſpergere in auras. Virg. 11. Æn. 617.

Dispersus, a, um. Partic. [διεσκεδασμένος, διεσπαρμένος] Cic. pro Sext. 91. Quodam tempore homines, nondum neque naturali, neque civili jure deſcripto, fuſi per agros ac diſperſi vagarentur.

Multos ex fuga diſperſos excipiunt. Cæſ. 6. Bell. Gall. 34.

Diſperſa & diſſipata. Cic. 1. de Orat. 187. Omnia fere quæ ſunt concluſa nunc artibus, diſperſa & diſſipata quondam fuerunt, ut in muſicis numeri & voces & modi.

Diſperſum atque infinitum. Cic. de Petit. Conſ. 1. Ut ea quæ in te diſperſa atque infinita viderentur eſſe, ratione & diſtributione ſub uno aſpectu ponerentur.

Interjectus & diſperſus. Auth. ad Heren. 2. 3. In cauſa conjecturali, narratio accuſatoris, ſuſpiciones interjectas & diſperſas habere debet, &c.

Agmina diſperſa per agros. Sil. lib. 16.

Bellum longe lateque diſperſum. Cic. pro Lege Manil. 35. Ita tantum bellum, tam diuturnum, tam longe lateque diſperſum.

Clamor diſperſus. Lucret. lib. 4. 183.
Clamor in ætheriis diſperſus nubibus auſtri.

Collectio membrorum diſperſa. Cic. pro Lege Manil. 22. Medea illa quondam profugiſſe dicitur, quam prædicant in fuga, fratris ſui membra in his locis, qua ſe parens perſequeretur, diſſipaviſſe, ut eorum collectio diſperſa, mœrorque patrius celeritatem retardaret.

Comas incultas diſperſa. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 55.

Fama diſperſa per auras. Tibullus.
Scilicet iſta fuit populi diſperſa per auras
Fama, quod admiſſus nuper amator erat.

Incendia diſperſa. Virg. 10. Æn. 406.
Diſperſa immittit ſylvis incendia paſtor.

Tecta madent diſperſa cerebro. Sen. Herc. 11. i. e. Reſperſa.

Cogere diſperſa. Cic. 1. de Orat. 187. Atque interea tamen dum hæc quæ diſperſa ſunt, coguntur, vel paſſim, licet carpentem & colligentem undique, &c.

Dispersus, ûs. m. [διασκεδασμὸς] Cic. 9. Att. 11. Quod Conſules laudas, ego quoque animum laudo, ſed conſilium reprehendo. diſperſu enim illorum actio de pace ſublata eſt, quam quidem ego meditabar. Legitur & Diſceſſu & Diſperſione.

Disperse, ſive **Dispersim**, Adv. [διεσκεδασμένως] Cic. 6. Verr. 116. Nunc jam illa omitto, quæ diſperſe a me multis locis dicentur, ac dicta ſunt. Varro de R. R. lib. 1. cap. 1. Qui Græce ſcripſerunt, diſperſim alius de alia re, ſunt plus quinquaginta.

Separatim ac diſperſim. Varro 3. de R. R. cap. 2. Et alii quid ſeparatim ac diſperſim in libris reliquerunt.

Diſperſe & diffuſe res dictæ. Cic. 1. de Invent. 98. Enumeratio eſt, per quam res diſperſe & diffuſe dictæ, unum in locum coguntur.

Dispersio, ōnis. f. [διασπορὰ] Diſſipatio. Auguſtin. Confeſſ. 12. 16. Colligas totum, quod ſum, a diſperſione & deformitate hac. Tertull. adv. Judæos cap. 10. Diſperſio vobis obvenit. Et cap. 13. In diſperſiones gentium. conf. eund. de Reſurr. cap. 30. Veget. R. Mil. 3. 8. Iſidor. 18. 2.

Dispertio, īvi, ītum, [διαμερίζομαι, διανέμομαι, διαμερίζω] īre. quod & Diſpertior deponentis forma dicitur: ex Dis & Partior compoſitum: V. **dispartio**. In diverſas partes dividere: ut Diſpertire cerebrum alicui. Plaut. Caſ. 3. 5. 19.

Diſpertire exercitum per oppida. Liv. 9. Bell. Pun.

Diſpertire fortunas parricidis. Cic. 8. Philipp. 12.

Dare & diſpertire initia vitæ. Cic. 7. Verr. 186. A quibus initia vitæ atque victus, legum, morum, manſuetudinis, humanitatis exempla hominibus, & civitatibus data, ac diſpertita eſſe dicuntur.

Diſpertiviſti injuria. Plaut. Aul. 2. 5. 5. i. e. Injuſte, inæqualiter.

In genera diſpertire. Cic. 3. de Orat. 114. Redeunt rurſus ad conjecturam, eamque in quatuor genera diſpertiunt.

In infinita diſpertiri aliquid. Cic. 2. de Legib. Sæpe quod poſitum eſt in una cognitione, id in infinita diſpertitur.

In minima res aliquas diſpertire. Cic. 4. Acad. 17.

Membra eorum generum diſpertire. Cic. 1. de Orat. 190. Deinde eorum generum quaſi quædam membra diſpertiat, tum propriam cujusque vim definitione declaret.

Orationem diſpertire in membra quædam. Cic. de Clar. Orat. 162. Et in membra quædam, quæ κῶλα Græci vocant, diſpertiebat orationem lubentius.

Pecuniam diſpertire. Cic. pro Cluent. 69. Illo abſoluto, pecuniam illam aut judicibus diſpertiendam, aut ipſi eſſe reddendam.

Prædam æquabiliter diſpertire. Cic. 2. Off. 40. Ille autem qui archipirata dicitur, niſi æquabiliter prædam diſpertiat, aut occiditur a ſociis, aut relinquitur.

Tempora voluptatis laboriſque diſpertire. Cic. pro Muren. 74. Neque vero Cretes, quorum nemo guſtavit unquam cubans, melius quam Romani homines, qui tempora voluptatis laboriſque diſpertiunt.

Tirones diſpertire inter legiones. Hirt. Bell. Afr. 46.

Dispertior, īris. paſſ. Lucret. lib. 3. 702.
Diſpertitur enim per caulas corporis omnes, &c. Et Nepos 18. 2. 1. Alexandro Babylone mortuo, cum regna ſingulis familiaribus diſpartirentur. V. **dispartior**.

Dispertitus, Partic. [διαμεμερισμένος] Cic. 9. Att. 12. Ego vero in præſentia ſubitum diſceſſum, & præcipitem profectionem cum tibi, tum ipſi Cn. inutilem & periculoſam puto, & ſatius exiſtimo vos diſpertitos & in ſpeculis eſſe.

Genera herbarum diſpertita. Lucret. lib. 1. 889.

Officium cum aliquo diſpertitum. Cic. 5. Fam. 2. Quod quum dicerem, illud adjunxi, mihi tecum ita diſpertitum officium fuiſſe in Reipublicæ ſalute retinenda, &c.

Dispertitio, ōnis. f. Tertull. adverſ. Herm. cap. 31. Eadem ratione non poteſt pati diſpertitionem & demutationem.

Dispesco, ui, ĭtum, [διείργω] ĕre. ex Dis & Paſco; Eſt proprie Pecus a paſtione deducere, inquit, Feſtus, ut Compeſcere Una paſcere, & in uno loco continere. [Sed melius Dacer. in v. Compeſcere, exp. Gregem ſegregare, ita ut pars ſeorſim paſcat.

Diſpeſcere, Separare & dirimere. Plin. lib. 5. cap. 9. Inde Africam ab Æthiopia diſpeſcens. [Neutraliter apud Apul. poſitum eſt: Cum & habitacula ſumma ab infimis tanta intercapedine faſtigii diſpeſcant, pro Diſtent, ſi fides Priſciano l. 10. f. 126. Ald. Sed rectius in cod. Elmenh. p. 44. de Deo Socr. editum: Intercapedo f. diſpeſcat.

Disphendomena, Supplicii genus eſt inhumanum, quo Derbices Perſarum gens in delinquentes utebantur. Nam proceris curvatis arboribus, & criminoſo in deflexis cacuminibus alligato, illis repente laxatis, lacerum corpus in diverſa diſtrahebant. Ex Alex. Genial. Dier. lib. 3. cap. 5: Metuo autem ut ipſa vox, uti legitur apud Alexandrum, ſit probata ſatis, ac non potius temere conficta ex Plutarcho in Alex. p. 690. B. Edit. Pariſ. de Beſſi ſupplicio, Βῆσσον' διεσφενδόνησεν ὀρθίων δένδρων εἰς ταὐτὸ καμφθέντων, ἑκατέρῳ μέρος προσαρτήσας τοῦ σώματος, εἶτα μεθεὶς ἑκάτερον ὡς ὥρμητο ῥύμῃ φερόμενον τὸ προσῆκον αὐτῷ μέρος νέμεσθαι. [Niſi ſummæ inſcitiæ damnare velis Genialium Dier. Scriptorem, Saltem Diaſphendonema Gr. διασφενδόνημα apud ipſum legendum eſt, ut in typothetam transferatur ſphalma, quod miror non vidiſſe Tiraquellum. διασφενδόνησιν alii vocant. V. Caſaub. ad Vopiſci Aurelian. C. 7. p. 311. Ed. Pariſ. 1603. Diaſphendonen minus recte Cæl. Rhodig. quo de V. ſ. l.

Dispĭcio, exi, ectum, [διασκέπτομαι, περισκέπτομαι] ĕre. Diligenter in omnem partem videre ſignificat. Cic. 2. de Fin. 97. Simul atque ipſe gravi vulnere exanimari videret ſe, ut primum diſpexit, quæſivit ſalvusne eſſet clypeus.

Diſpicere, per translationem, eſt ut ait Valla lib. 5. Providere & circunſpicere mente, tanquam in omnem partem lumina mentis intendere, omniaque diſcernere. Ter. And. 3. 5. 16. Sed paululum ſine ad me ut redeam, jam aliquid diſpiciam. Cic. 1. Q. frat. 3. Ego quid ſperem, non diſpicio. Et 1. Tuſc. 45. Tamen acie mentis diſpicere cupiebant.

De conditione inſtitoris diſpicere. Ulp. in l. 1. principio D. de exercit. action.

Diſpicere & ſentire quid ſimus. Cic. 5. de Fin. 41. Quum autem diſpicere cœperimus, & ſentire quid ſimus, & quid animantibus cæteris differamus, tum ea ſequi incipimus ad quæ nati ſumus.

Verum diſpicere imbecilli animi non poſſunt. Cic. 2. de Divin. 81.

Dispex, ĭcis. Gloſſ. Vet. ὀξυβλέπτης, Diſpex. [Ut Proſpex, Auſpex. An potius Diſpicax legendum?

Dispectus, ûs. m. [κατασκοπὴ] pro Diſcretione, vel Reſpectu, Delectu. Sen. 2. de Ira. Quid ſi pueris, quod neglecto diſpectu officiorum, ad luſus & ineptos æqualium jocos ſpectent, quis iraſcatur, &c. Diſpectus, pro Conſideratione vel Contemplatione. Sen. Epiſt. 110. Quibus diſpectum utilitatis, timor in periculis excutit.

Dispector, ōris. m. Tertull. ad Uxor. 2. 8. princ. Diſpectores divinarum ſententiarum, ex Rigaltii quidem lectione. Froben. Deſpectatores. Sed & alibi vox Diſpector Tertulliano placuit: ut de Anima cap. 15. Scrutator & diſpector cordis Deus: & Apol. cap. 45. Incontemptibilis Diſpector; itidem Deum intelligens.

Dispectio, ōnis. f. Idem quod Diſpectus. Tertull. de Reſurr. cap. 19. princ. Hæc diſpectio tituli & præconii ipſius.

Dispecto, āre. Arnob. 1. p. 13. Non ex gratia, ſed ex vero diſceptationis hujus diſpectare momenta.

Dispicientia, æ. [περίσκεψις, διάσκεψις] Circumſpectio & providentia & conſideratio diligens, atque diſcretio.

Displĭceo, ui, ĭtum, [ἀπαρέσκω] ēre. Contrarium eſt ſuo ſimplici. Ter. Heaut. 4. 2. 28. Prius quæſo diſce quid ſit vivere: ubi ſcies, ſi diſplicebit vita, tu iſthoc utitor. Cic. 2. Att. 18. Diſpliceo mihi, nec ſine ſummo ſcribo dolore. Cic. pro Domo ſua, 53. Nonne fieri poterat, ut populo de Cyprio rege placeret, de exulibus Byzantinis diſpliceret? Arridere aliquid & Diſplicere, contraria. Cic. 13. Att. 21. Irridere illud tuum, quod valde mihi arriſerat, vehementer diſplicet.

Diſplicens ſui. Sen. de Brevitate Vitæ cap. 2.

Displicentia, æ. [ἀπαρέσκεια] Sen. de Tranquill. Vitæ cap. 2. Hinc illud tædium & diſplicentia ſui, & nusquam reſidentis animi volutatio.

DISPLICĪNA, æ. Quæ diſplicet. Plaut. Ciſt. 1. 1. 18. Confictum vocabulum more Plauti. Scal. Boxh. & Gronov. legunt Diſciplina. Atque ita deinceps editum.

DISPLICITUS, a, um. ut, Diſplicita inſolentia & inſuavitas. Gell. 1. 21.

DISPLĬCO, ui & āvi, ĭtum & ātum, [διασκεδάζω] āre. Contrarium eſt ſuo ſimplici Plico.

Diſplicatas volucres, per translationem dixit Varro lib. 3. de R. R. cap. 16. pro Disgregatas & Diſperſas, de apibus loquens, Siquando inquit, diſplicatæ ſunt, cymbalis & plauſibus numero reducunt in locum unum

DISPLICATIO, ōnis. f. Auguſtinus.

DISPLŌDO, ōſi, ōſum, [διακροτέω] ĕre. Sonitus edere. Varro 2. de R. R. cap. 9. Pedibus magnis & altis qui ingredienti ei diſplodantur: digitis diſcretis.

Diſploſa ſonat quantum veſica. alii Diploſa legunt. Hor. 1. Serm. 8. 46. h. e. Rupta percuſſione: vel Compreſſu manuum, quum ſit plena venti, rupta. Ex Acrone & aliis interpretibus.

Diſploſis naribus. i. e. Dilatatis. Arnob. 3. p. 108.

DISPLOSIO, ōnis. f. apud Arnob.

DISPLUVIĀTUS, a, um. Utrimque pluviam dimittens; ut Tecta diſpluviata, Vitruvius 6. 3. dixit, quæ fiunt trabium junctis capitibus, & imis partibus divaricatis, ut in diverſas partes aqua pluvia defluat.

DISPOLIO, [ἀποδύω, ἀφιματόω] Idem quod Spoliare. Ter. And. 4. 5. 21. Tum ipſam diſpoliare non libet. V. DESPOLIO: utrunque enim legitur. Cic. 6. Verr. 42. Ut etiam cum cæteris Siculis diſpoliaretur.

Diſpoliari honore. Cic. Anteq. iret in exil. 13. Qui ſunt aſſecuti ſummum gradum honoris, non diſpoliabuntur honore.

Ut deponens uſurpavit Afran. apud Nonium, 7. 100. Quos impune depopulatur & diſpoliatur dedecus.

DISPOLIATUS, a, um. Apul. Apol. p. 323. Pudore diſpoliato. Et Sen. ad Marciam cap. 24. Diſpoliatus oneribus alienis.

DISPOLIATIO, ōnis. f. Paulinus Nolanus Epiſt. 29. (al. 10.) cap. 1. De primorum patrum diſpoliatione cognoſcimus.

DISPOLIABŬLUM, i. n. [ἀφιμάτωμα] Dictum videtur ut Venabulum, ut mendicabulum, ut exorabulum; quæ tamen nec locum, nec inſtrumentum ſignificant. Plaut. Bacch. 3. 1. 9.

Egone ut hæc cluſa geſtem clanculum, ut cælem patrem,
Piſtoclere, tua flagitia, aut damna, aut diſpoliabula, &c. i. e.

Scortationes & nequitias. In MSS. Deſidiabula, eamque ſcripturam expreſſit Gronov. V. f. l.

DISPONDÆUS, [δισπόνδαιος] vel DISPONDĒUS, [δισπόνδειος] Pes qui conſtat ex quatuor ſyllabis longis, ut ōrātōres. Cic. in Orat. [Ibi quidem Cic. C. 64. de Spondeo loquitur, nusquam, quod quidem memini, de Diſpondeo. Sed V. Diomed. l. 3. p. 476.

DISPŌNO, ſui, ſĭtum, [διατάττω, διατίθημι, διατυπόω, διορθόω, καταχωρίζω, οἰκονομέω] ĕre. Ordinare. Plin. lib. 9. Epiſt. 213. Quæris quemadmodum in Tuſcis diem æſtate diſponam. Evigilo, &c. i. e. Officia diei ordinem. Sic Diſponere ſuo quidque ordine, Columel. lib. 12. cap. 2.

Deſcribere & diſponere cuique munus ſuum. Cic. de Petit. Conſ. 17. Fac ut plane iis hominibus, quos devinctos tenes, deſcriptum ac diſpoſitum ſuum cuique munus ſit. Minus correcta exemplaria legunt Depoſitum.

Diſponere atque diſpenſare. V. DISPENSO.

Paulo ſignificantius aliquid diſponere. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Claſſem diſponere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 3.

Comas diſponere. Martial. lib. 12. 79.

Inſidias. Hirt. 8. Bell. Gall. 12.

Libros confuſos diſponere. Cic. 3. de Orat. 135.

Locis omnibus diſpoſiti. Cic. 10. Fam. 31.

In ordinem diſponere aliquid. Sen. Hippol. 12.

Otium diſponere. Plin. lib. 4. ad Pomponium Baſſum, Epiſt. 88. Quum ex communibus amicis cognovi, te, ut ſapientia tua dignum eſt, & diſponere otium, & ferre, habitare amœniſſime, &c.

Pocula diſponere. Ovid. 3. Faſt. 50.

Plenaque odorati diſponit pocula Bacchi.

Præſidia diſponere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 8.

Remedia nusquam non diſpoſuit homini Natura. Plin. lib. 24. cap. 1.

Signa diſponere ad, in &c. Cic. 3. Verr. 50. Quæ ſigna nunc Verres ubi ſunt? illa quæro, quæ apud te nuper ad omnes columnas, omnibus etiam intercolumniis, in ſylva denique diſpoſita ſub divo vidimus.

Studia ſua diſponere ad honorem. Cic. pro Muren. 30. Sed nunc de ſtudiis ad honorem diſpoſitis, non de inſita cujusque virtute diſputo. [Locus hic an ſanus ſit non facile dixerim.

Tempus diſponere. Martial. lib. 5. 21.

Si diſponere tempus otioſum,
Et veræ pariter vacare vitæ, &c.

Tormenta diſponere in muris. Cæſ. 1. Bell. Civil. 17.

Verba diſponere, ut pictores varietatem colorum. Cic. in Orat. 65.

Vias diſpoſuit. Tibull. lib. 2. 3.

Vigilias diſponere per urbem. Liv. 9. Bell. Maced.

Vites diſponere. Claud. 2. Eutrop. 197.

Hortenſe verbum eſt, ut Differre. Columel. 11. 3. Beta ſimulatque quinque foliorum eſt, ut braſſica differtur æſtate, ſi riguus eſt hortus; at ſi ſiccaneus, autumno diſponi debebit. Ita paſſim hoc cap.

In Vet. Gloſſ. Diſponit, διοικεῖ exponitur, quod eſt regere & gubernare; videturque hoc verbum junioribus Latinorum, ſicut & Ordinare (quod idiotiſmo Italorum & Gallorum colligitur, ubi *ordre*, *ordonner*, & *ordonnance* de imperiis frequenter uſurpatur) poni aliquando ſolitum. Hinc & Diſpoſitio, de qua poſtea. De iſto hujus v. uſu apud Sequioris ævi ſcriptores H. St. obſervato V. in DISPOSITIO.

DISPOSĬTUS, a, um. [διατεθειμένος] Ordine poſitus, ut Diſpoſita myrto folia, concava buxo, inordinata pomis. Plin. lib. 16. cap. 24.

Aptum & ratione diſpoſitum aliquid habere. Cic. pro Roſc. Amer. 133.

Diſpoſiti in turmas. Stat. 5. Theb.

— magnasque in prælia mentes
Diſpoſiti in turmas rurſus.

Diſpoſita in omnem fortunam conſilia. Liv. 2. Bell. Maced. Conſilia in omnem fortunam jam diſpoſita habebat.

Opus diſpoſitum. Claud. de Sext. Conſ. Hon. 225.

Vir diſpoſitus. Plin. 2. Epiſt. 11. ad Arrianum, Poſtero die dixit pro Mario Salvius Liberalis, vir ſubtilis, diſpoſitus, acer, diſertus. h. e. In orando ſingula ſuis locis aptans & diſtribuens.

Vita hominum diſpoſita, pro Bene conſtituta, & quæ non fluctuatur. Plin. 3. Epiſt. 1.

DISPOSĬTUS, ûs. m. [καταχώρισις] pro Diſpoſitione. Tacit. 2. Hiſt. 5. 2. Diſpoſitu, proviſuque rerum civilium peritus.

DISPOSITE, Adv. [διατεθειμένως] idem quod Commode. Cic. 6. Verr. 87. Non poſſum diſpoſite iſtum accuſare, ſi cupiam, &c.

DISPOSĬTIO, ōnis. f. [διάθεσις] Columel. lib. 12. cap. 2. Quis enim dubitet nihil eſſe pulchrius in omni ratione vitæ diſpoſitione atque ordine? Plin. lib. 5. Epiſt. 6. Hanc diſpoſitionem, amœnitatemque tectorum late longeque præcedit hippodromus.

Diſpoſitio apud Rhetores, eſt Rerum inventarum in ordinem diſtributio. Cic. 1. de Invent. De hac multa Quintil.

Ordo & diſpoſitio argumentorum. Cic. 2. de Orat. 179. Qui ordo tibi placet, inquit Catulus, & quæ diſpoſitio argumentorum, in qua tu mihi ſemper Deus videri ſoles.

Diſpoſitio, pro Cura, adminiſtratione, item Præcepto, edictove ponitur. Capitol. Gordiano tertio, in oratione ipſius Gordiani ad Senatum: cujus ductu & diſpoſitione, & hæc tranſegimus, & cætera tranſigemus. Sidonius cum alibi, tum 3. Epiſt. 6. Veſtrum eſt, expectationem noſtram competentibus diſpoſitionibus munerari. Sic in Notitia utriusque Imperii, itemque in Novellis: Sub diſpoſitione viri illuſtris Præfect. Prætor. &c. non ſemel legas. Vetus Inſcriptio Romæ: QVAE FORMA INTERDICTI ET DISPOSITIONIS SVB GLADII PERICVLO CVSTODIENDA MANDATVR.

Diſpoſitio recentioribus auctoribus etiam dicitur Proviſio annonaria Capitol. in Gordiano Tertio: Cujus viri tanta in republ. diſpoſitio fuit, ut nulla eſſet unquam civitas limitanea, quæ non poſſet exercitum pop. Rom. ac principem ferre. V. Caſaub.

Diſpoſitio recentioribus, & pro Conſilio, ſeu Ratione uſurpatur. Veget. de Re militari 3. 26. extr. Magna diſpoſitio eſt, hoſtem fame magis urgere quam ferro. Sic Imperatorias diſpoſitiones Eumenius rhetor dixit pro Reſtaur. Schol. cap. 5.

Diſponere & Diſpoſitio apud recentiores Scriptores, ut Gall. dicitur *Diſpoſer de quelque choſe*. q. Statuere pro arbitrio. Capitol. in Vero Imperatore 162. Frob. (C. 8.) Multa ſine fratre diſpoſuit. Sic Lamprid. in Alex. Severo 228. Et quia de publicandis diſpoſitionibus mentio. & Vopiſc. in Aureliano (C. 47. in Aurel. Epiſt.) Nunc tuum eſt officium, Arabiane jucundiſſime, elaborare, ne meæ diſpoſitiones in irritum veniant. H. St.

DISPOSITURA, æ. f. Idem, ex veteri forma. Lucret. lib. 1. 1025.

— deveniunt in tales diſpoſituras. conf. lib. 5. 193.

DISPOSĬTOR, ōris. m. [διαθέτης] Sen. lib. 5. Nat. Quæſt. Nimirum in hoc providentia, ac diſpoſitor ille mundi Deus aëra ventis exercendum dedit, &c.

DISPOSĬTRIX, īcis. f. Fortunatus 7. Carm. 6.

Floret & egregia diſpoſitrice domus.

DISPŬDET, uit, ĭtum eſt, [αἰδοῦμαι] ēre. Bis pudere, vel Valde pudere. Plaut. Bacch. 3. 3. 77. Ter. Eun. 5. 1. 6. Diſpudet mihi ſic data eſſe verba. Ovid.

Quos Veneris furti diſpuduiſſe ferunt.

DISPULVĔRO, āre. Diſſolvere, In pulverem redigere. Nævius Gymnaſtico, Saxa, ſylvas, lapides, montes, disjicis, diſpulveras. Nonius.

DISPULVERATIO, ōnis. f. Beda.

DISPŪMO, [διαφρίζω] āre. Spumas ejicere, ſpumis purgare. Pallad. Febr. 25. Aliqui aquam ſalſam diſpumant. conf. Columel. 12. 38. & ex Virg. Gell. 2. 3. extr. [V. DESPUMO. Quomodo perpetuo ſcribendum id verb. videtur.

DISPUMATUS, a, um. Columel. 12. 34. Ad tertias diſpumatum. Pallad. Oct. t. 17. Mel non diſpumatum.

DISPUNGO, nxi, nctum, [διαστίζω] ĕre. Expungere, Amovere. [Ita quidem Steph. Sed an usquam hoc ſenſu poſitum legerit, ipſe viderit.

Diſpungere & recenſere vitæ dies, quaſi Puncto notare. Sen. de Brevit. Vitæ, Diſpunge & recenſe Vitæ tuæ dies: paucos & ridiculos reſediſſe apud te videbis.

Diſpungere rationes, eſt Computum (ut noſtri dicunt) examinare. Papinianus in l. Cognoſcere. D. de Verborum ſignificatione, Diſpungere eſt conferre accepta & data. Idem de Statuliberis. l. Si ſtatulibera, Percontandas, atque examinandas rationes, & diſpungendas atque excutiendas. Budæus.

Vellej. l. 1. C. 13. de Scipione: Neque enim quisquam hoc elegantius intervalla negotiorum otio diſpunxit.

DISPUNCTUS, a, um. ut, Animæ prompta humatione diſpunctæ. Tertull. de Cor. cap. 57. Et, Specialis medicinæ diſpuncta prophetia. Idem adverſ. Marc. 4. 10.

DISPUNCTIO, ōnis. f. Ulp. 42. Dig. t. 5. l. 15. Utrum ſemel an etiam ſæpius recognitio & diſpunctio concedenda ſit creditoribus, videamus. &c. Eleganter Tertull. adv. Marc. 5. 12. Diſpunctionem boni & mali operis vocat, cum manifeſtati ante Chriſti tribunal, quisque recipiemus, quæ per corpus admiſimus, ſive bonum, ſive malum. Idem de Teſt. Anim. adverſ. Gent. cap. 4. Diſpunctionem vitæ vocat mortem.

DISPUNCTOR, ōris. m. Idem Tertull. contra Marc. 4. 17. Index & diſpunctor meritorum. Gloſſ. Gr. Lat. ἐκλογιστής Diſpunctor.

DISPŬTO, [διαλέγομαι] āre. a Putando, quod valet purum facere, inquit Varro l. 5. de L. L. Eſt autem Diſputare, per translationem, Diſceptare & diſſerere. Martial. lib. 9. 79.

Quod optimum ſit diſputat convivium
Facunda Priſci pagina.

Cic. 7. Verr. 7. Dicere omnes, & palam diſputare. Idem de Amicit. Catonem induxi ſenem diſputantem, quia nulla aptior videbatur perſona, quæ de illa ætate loqueretur.

Argumentari, diſſerere, ac diſputare. Cic. 1. de Fin. 31. Sed & argumentandum, & accurate diſſerendum, & rationibus conquiſitis de voluptate & dolore diſputandum putant.

Accurate & exquiſite diſputare de aliquo crimine. Cic. in Brut. 276.

Acute

Acute diſputate. Cic. 5. Tuſc. 28. Acute autem diſputantis illud eſt, non quid quisque dicat, ſed quid cuique dicendum ſit videre.

Leniter diſputare. V. LENIS.

Lentius diſputare. V. LENTUS.

Diſputare aliquid alicui. Plaut. Men. prol. 50.

Ut hanc rem vobis examuſſim diſputem.

Ad aliquid non inſcite diſputare. Cic. 3. Tuſc. 18. Itaque non inſcite Heracleotes Dionyſius ad ea diſputat, quæ apud Homer. Achilles queritur, &c.

De aliqua re diſputare. Cic. 13. Philipp. 12. Eas dum recito, dumque de ſingulis ſententiis breviter diſputo.

De omni re diſputare in contrarias partes. Cic. 1. de Orat. 158.

De jure omni in commune diſputandum ſemper. Quintil. lib. 7. cap. 2.

In eam ſententiam diſputo. Cic. 1. de Orat. 117. Neque hæc in eam ſententiam diſputo, ut homines adoleſcentes, ſiquid naturale forte non habeant, omnino a dicendi ſtudio deterream.

In ullam partem diſputare. Cic. 7. Verr. 7. Durum hoc fortaſſe videatur, neque ego ullam in partem diſputo.

Per alicujus perſonam diſputare. Cic. 7. Fam. 3. Niſi cætera quæ ſunt a me in ſecundo libro de Oratore per Antonii perſonam diſputata de ridiculis, ἐντεχνα & arguta apparebunt, ut ſacramento contendas mea non eſſe.

Ratione & via diſputare. Cic. in Orat. Quicquid eſt igitur de quo ratione & via diſputetur, id eſt ad ultimam ſui generis formam ſpeciemque redigendum. Ratione & via, quod Græci dicunt Methodo.

Rationem diſputare cum aliquo. Plaut. Aulul. 3. 5. 55.

Ubi diſputata eſt ratio cum argentario,
Etiam plus ipſus ultro debet argentario. i. e. ad liquidum perducta, V. Scalig. ad loc.

Verbis diſputare in utranque partem. Cæſ. 1. Bell. Civil. 86.

Verbis multis aliquid diſputare. Cic. 3. Fam. 8. Idque arbitror me Synnadis pro tribunali multis verbis diſputaviſſe.

Verbis pluribus diſputare de re aliqua. Cic. 3. Verr.

Diſputatur, imperſ. Cic. 2. de Fin. 19. Perpetua oratione contra diſputatur.

DISPUTANS, antis. Partic. [διαλεγόμενος] Cic. 5. Tuſc. 28. V. Acute diſputare in ipſo v.

DISPUTATUS, a, um. V. item ſupra in DISPUTO.

DISPUTATIO, ōnis. f. [διάλεξις, συζήτησις] ut Diſputatio de re aliqua. Cic. 4. Acad. 30.

Diſputatio & dialogus de Oratore. Cic. 1. Fam. 9. Scripſi igitur Ariſtoteleo more (quemadmodum quidem volui) tres libros in diſputatione & dialogo de Oratore. V. DIALOGUS.

Copioſa diſputatio. V. COPIA.

Infinitæ, concertationumque plenæ diſputationes. Cic. 1. Orat. 194.

Liberior in utranque partem diſputatio. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Litigioſa diſputatio. V. LIS.

Non ita longa diſputatio. V. NON.

Conferre diſputationes. V. CONFERO.

Ducere diſputationem a capite. V. CAPUT.

Ingredi diſputationem. V. INGREDIOR.

Diſputationis nomine etiam vocata Concio. Auguſt. de Sanct. Tract. 6. 89. Quia hæc diſputatio jam eſt claudenda. V. ejuſd. Confeſſ. 5. 13. & Hieron. Epiſt. 22. ad Euſtach.

DISPUTATIUNCŬLA, æ. f. dimin. Sen. Epiſt. 117. Diſputatiunculis inanibus ſubtilitatem vaniſſimam agitare.

DISPUTĀTOR, ōris. m. [διαλεκτικὸς] ut Diſputator ſubtilis. Cic. 1. Off. 3.

DISPUTĀTRIX. īcis. f. [διαλεκτικὴ] a Quintil. lib. 2. cap. 20. Dialectice dicitur Virtus diſputatrix.

DISPUTABĬLIS, e. [ἀμφισβητήσιμος] Sen. in Epiſt. ad. Lucil. Res diſputabilis in utramque partem.

DĬSPUTATORIUS, a, um. unde

DISPUTATORIE, Adv. Idem. ut Diſputatorie argumentoſus. Sidon. 9. Epiſt. 9.

DISQUAMO. DISQUAMATUS. V. DESQUAMO.

DISQUIRO, sīvi, ītum, [ἐξετάζω] ĕre. Diligenter quærere & inveſtigare. Hor. 2. Serm. 2. Verum hic impranſi mecum diſquirite.

DISQUISITIO, ōnis. f. [ἐξέτασις] Ipſe diſquirendi actus.

Diſquiſitio rurſum eſt judicium per opiniones, ut nunc loquimur, quum opinionem vel ſententiam omnes rogantur. Cic. de Aruſp. Reſp. 13. Idem pro Sylla 79. Sed in magnis diſquiſitionibus repentinisque periculis vitam uniuſcujusque eſſe teſtem. Budæus.

Venire in diſquiſitionem. Liv. Decad. 3. lib. 6. Sed non quid ego fecerim, in diſquiſitionem venit, ſed quid iſti pati debuerint. i. e. Non rogantur ſententiæ de me.

Ad diſquiſitionem populi vocare, Suet. Cæſ. cap. 16. eſt Poſtulare, accuſare ap. pop. V. ibi Caſaub. [Sic, Ad diſquiſitionem ſenatus Ner. 2.

Vitioſum eſt, pro argumento ſumere, quod in diſquiſitione poſitum eſt. Auth. ad Heren. lib. 2. 41.

DISRĀRO, [διαραιόω] āre. Verbum ruſticum; ſignificat Caſtrare, & diverſis modis quod ſpiſſum eſt, Rarum facere. Columel. lib. 4. cap. 32. Sed illud de integro refodi debet: hoc poteſt intercidi & diſrarari: quod opus ruſtici caſtrationem vocant.

DISRUMPO, V. DIRUMPO.

DISSAVIOR, vel DISSUAVIOR, [διαφιλέω] āri. Eſt valde Suaviari. Cic. 16. Fam. 27. Ego vos ad III. Kal. videbo, tuosque oculos, etiamſi te veniens in medio foro videro, diſſaviabor. [Forte pro Deſaviari.

DISSĔCO, ui, ectum, [διατέμνω, διαπρίω] āre. In varias partes ſecare. Plin. lib. 11. cap. 37. Tertio capto Lacedæmonii pectus diſſecuere cauſa videndi. Sic lib. 25. cap. 5.

DISSECTUS, a, um. ut, Unio diſſectus. Plin. lib. 9. cap. 35.

DISSECTIO & DISSECATIO, ōnis. f. apud Celſum.

DISSECATOR, ōris. m. pro Anatomico apud Celſum. [Utrumque quidem ex Lipſienſi Theſauro huc deſcriptum, ſed apud Celſum non extat, qui perpetuo Incidere corpora, Diſſecare nusquam poſuit. Et illud ſane Græco ἀνατέμνειν melius reſpondet.

DISSEMĬNO, [διασπείρω, κατασπείρω] āre. Spargere, divulgare. Cic. 4. in Catil. 6. Latius opinione diſſeminatum eſt malum.

Diſſeminare, & ſpargere ſive diſpergere. Cic. pro Planc. 56. Idem pro Arch. 30. Ego vero omnia quæ gerebam, jam tum in agendo ſpargere me ac diſſeminare arbitrabar in orbis terræ memoriam ſempiternam.

DISSEMINATIO, ōnis. f. ut, Evangelii diſſeminatio. Tertull. de Fuga in Perſecut. cap. 6. Extimeſcere malevolorum diſſeminationes. Apul. Met. 11. P. 272. extr.

DISSENTIO, ſi, ſum, [διαφωνέω, διχοστατέω] īre. Diſcordare, diverſum ab alio ſentire. Cic. de Amicit. 31. Ab iis qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt, longe diſſentimus.

Longe diſſentire. V. LONGUS.

Manifeſtus diſſentire. Tacit. 2. Ann. 57. Atrox, ac diſſentire manifeſtus.

Liberius ab aliquo diſſentire. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Non timide ab aliquo diſſentire. Quintil. lib. 3. cap. 8.

In eo plures diſſenſerunt. Quintil. lib. 3. cap. 3.

Diſſentire in re aliqua ab altero. Cic. pro Lege Manil. Sed in hoc ipſo ab eo vehementiſſime diſſentio. Idem 1. de Orat. 5. Soleſque nonnunquam hac de re a me in diſputationibus noſtris diſſentire.

A cæterorum more ac natura diſſentire. Cic. pro Font. 20.

De veritate ab aliquo diſſentire. Cic. 2. de Fin. 80. Qui maledictis inſectantur eos, a quibus de veritate diſſentiunt.

A ſeipſo diſſentire. Cic. 4. Tuſc. 29. Vitioſitas autem eſt habitus aut affectio in tota vita inconſtans, & a ſeipſa diſſentiens.

Cum aliquo diſſentire. Cic. pro Sylla 60. Qui ita de ambitione & de ſuffragiis ſuis cum colonis diſſenſerunt.

Voluntas diſſentit ſcriptoris cum ſcripto. Auth. ad Heren. lib. 1. 19. Ex ſcripto & ſententia naſcitur controverſia, quum videtur ſcriptoris voluntas cum ſcripto ipſo diſſentire.

Inter ſe diſſentiunt. Cic. 2. de Fin. 19.

Diſſentire, cum dativo. Sen. Epiſt. 20. Ne orationi vita diſſentiat.

DISSENTIOR, īri. (ut Aſſentior) pro Diſſentio. Cælius apud Priſcian. 8. p. 801. Qui intelligunt, quæ faciunt, diſſentiuntur.

DISSENTIENS, entis. Partic. [διαφωνῶν] ut Graviſſime diſſentientes cives. Cic. 12. Philipp. 27.

DISSENSUS, a, um. Cenſorin. de Die Nat. C. 4. Pauculis exceptis ab Empedocle diſſenſis, &c.

DISSENSUS, ûs. m. [διχοστασία] Idem quod Diſſenſio.

Acerbus diſſenſus. Claud. de Bell. Gild. 300.

Civilis diſſenſus. Claud. 2. in pr. Conſ. Stilich. 86.

Diſſenſu aliter rumor. Claud. 1. in Ruffin. 70.

Vario diſſenſu ſcindunt urbem. Stat. 10. Theb. 552.

DISSENSIO, ōnis. f. [διαφωνία, διχόνοια] Diſcordia. Cic. de Amicit. Ex diſſenſionibus atque ex diſcordiis percipi poteſt.

Diſcidium & Diſſenſio. Cic. pro Sylla 60. Ut hoc diſcidio ac diſſenſione facta oppidum in ſua poteſtate poſſet, & Pompeianos habere.

Tumultus atque diſſenſiones. Cic. 2. de Lege Agr. 101.

Diſſenſio a ſuperioribus. Cic. 1. Acad. 14.

Commovere novam diſſenſionem. Cic. 3. de Lege Agr. 4.

Extinguere diſſenſionem. Cic. 11. Fam. 27.

Facere diſſenſionem. Cic. de Lege Agr. 14. Non poteſtatum diſſimilitudo, ſed animorum disjunctio diſſenſionem facit.

Mollire diſſenſiones. Paterc. lib. 2. 121. Quum accenſas plebis Viennenſium diſſenſiones, coërcitione magis quam pœna molliſſet.

In magna ſunt varietate & diſſenſione. Cic. 1. de Nat Deor. 2.

Summa diſſenſio eſt inter magnos homines. Cic. 4. Acad.

DISSENSOR, ōris. m. Gloſſ. Gr. Lat. ἑτερογνώμων, Diſſenſor.

DISSENTO, are. frequent. Plaut. Men. 5. 2. 58. Dic mihi iſtuc, quod vos diſſentatis. al. Diſſertatis. q. V. ibidemque Taubm. p. 737. & Meurſ. Crit. Exerc. part. 1. p. 148.

DISSENTANEUS, a, um. Adj. [ἀνομόλογος] Diſſentiens, non conveniens. Nigidius, Eum locum facit diſſentaneum. Cic. in. Partit. 7. Aut conſentanea, aut diſſentanea.

DISSĒPIO, pſi, ptum, [διαφράττω] īre. Quod ſeptum erat dirimere & disjicere. Stat. 10. Theb. 874.

— abſiliunt pontes, tectique trementis
Saxea frena labant, diſſeptoque aggere rurſus
Utitur, & truncas rupes in templa, domosque
Præcipitat.
Aër diſſepit colles, atque aëra montes. conf. Parei Lex. Crit. p. 371.

DISSEPTUM, i. n. [διάφραγμα] ut Diſſepta ſaxea domorum. Lucret. lib. 6. 951. Apud Macrob. in Somn. Scip. 1. 6. Inteſtinorum unum Diſſeptum vocatur, quod ventrem & cætera inteſtina ſecernit. Conf. DISSIPIUM.

DISSEPIMEN, ĭnis; & DISSEPIMENTUM, i. n. Membranula quæ eſt in medio nucis. Feſtus.

DISSERĒNO, [διαιθριόω] āre. Serenum eſſe vel fieri. Liv. 9. Bell. Maced. Quum undique diſſerenaſſet. Legitur & Conſerenaſſet. Plin. lib. 18. cap. 35. Si cacumina pura fient, diſſerenabit.

DISSĔRO, ēvi, ĭtum, [διασπείρω, κατασπείρω] ĕre. Varie ſeminare & digerere. Columel. lib. 11. cap. 3. Panax utroque tempore lævi & ſubacta terra rariſſime diſſeritur. Sic etiam capite præcedenti. Varro de L. L. Nam ut holitor diſſerit in areas ſui cujuſque generis res, ſic in oratione qui facit, diſertus dicitur.

DISSĒRO, ui, ertum, [διαλογίζομαι, διαλέγομαι, φράζω] ĕre. Orationem contexere & diſputare.

Aggredi de re aliqua diſſerere. Lucret. lib. 6. 940.

Qua de diſſerere aggredior, firmare neceſſe eſt.

Commode diſſerere. V. COMMODUS.

Varie diſſerebat de magnitudine imperii. Tacit. lib. 1. 11.

Diſſerere interdum ponitur abſolute. Cic. 1. de Fin. 31. Sed & argumentandum & accurate diſſerendum, & rationibus conquiſitis de voluptate & dolore diſputandum putant.

Aliquid diſſerere. Cic. 3. de Nat. Deor. 96. Idem 2. Fam. 7. Quod autem & in Senatu pluribus verbis diſſerui, dixi in concione, in eo velim fidem meam liberes.

De re aliqua diſſerere. Cic. pro Flacc. 42. Sed de hoc teſte, totoque Mithridatico diſſeruit & ſubtiliter & copioſe Q. Hortenſius.

Cum aliquo diſſerere. Cic. 1. de Orat. 57. Hæc ego cum ipſis Philoſophis tum Athenis diſſerebam.

Cum aliquo de re aliqua diſſerere. Cic. 2. de Orat. 11. Permulta de eloquentia cum Antonio diſſeruiſſe, & tanquam in ſchola prope ad Græcorum conſuetudinem diſputaviſſe.

In utranque partem, vel in contrarias partes diſſerere. Cic. 9. Att. 32. In his ego me conſultationibus exercens, & diſſerens in utramque partem, tum Græce tum Latine, & abduco parumper animum a moleſtiis. Idem 1. Tuſc. In utranque partem multa diſſeruntur.

Inter eos diſſeritur, Cic. 2. de Fin. 3. Ibid. 1. 19. An partus ancillæ ſitne in fructu habendus, diſſeretur inter principes civitatis P. Scævolam, Marcumque Manilium.
Diſſeruntur hæc inter eos. Cic. de Amicit. 33. Audite vero viri optimi ea quæ ſæpiſſime inter me & Scipionem de amicitia diſſerebantur.
Quum Adriani diſſerit vitam. Lamprid. in Alex. Severo. 214. Francf. An eſt legendum Ediſſerit? H. St.

DISSERTIO, ōnis. f. Idem quod Diſſertatio. Gell. lib. 19. cap. 12. In ea diſſertione hujuſcemodi ſenſus eſt.

DISSERTOR, ōris. m. Apud Nonium 4. 253. Interpres dicitur obſcuri diſſertor. Gloſſ. Lat. Gr. Diſſertor, σοφιστής.

DISSERTO, āre. Contendere. Plaut. Men. 5. 2. 58. Dic mihi iſtuc, Menæchme, quod vos diſſertatis ut ſciam. [Ubi tamen alii Diſſentatis. q. V. locus varie tentatus, nec inepte Diſcertatis legeres, quanquam id verbi alibi, quod recordor, non occurrit.] Gell. Quum de antiquitate quorundam verborum diſſertaremus. h. e. Diſſertationibus contenderemus.

DISSERTATIO, ōnis. f. Plin. lib. 10. cap. 68. Quapropter ingenium prædictorum, & reliqua ſubtexat diſſertatio.

DISSERTABUNDUS, a, um. Qui diſſerit. Gell. Eumque in corona aſtantium diſſertabundum invenimus.

DISERTUS, a, um. Adj. [λόγιος, εὐφραδής, αἱμύλος] Qui probe diſſerit, eleganterque narrat, non qui diſſeritur. Varro de L. L. 5. p. 61. Steph. Nam ut holitor diſſerit in areas ſui cujuſque generis res, ſic in oratione qui facit, diſertus dicitur. Cic. 10. Att. 1. Celer tuus diſertus eſt magis, quam ſapiens.
Differunt Diſertus & Eloquens. Diſertos me cognoſſe nonnullos ſcripſi; eloquentem adhuc neminem: quod eum ſtatuebam diſertum, qui poſſet ſatis acute atque dilucide apud mediocres homines ex communi quadam hominum opinione dicere: eloquentem vero, qui mirabilius & magnificentius augere poſſet, atque ornare quæ vellet, omneſque omnium rerum quæ ad dicendum pertinerent fontes animo ac memoria contineret. Verba ſunt Antonii apud Cic. 1. de Orat. 94. Senſus eſt: Diſertum eum ſtatuebat, qui ex communi ſenſu ornate poſſet & copioſe dicere: Eloquentem vero, qui non tantum ornate; ſed etiam ſapienter & docte de omnibus rebus verba facere poſſet. Quas autem res eloquentem tenere oporteat: poſtea Craſſus exponit, nimirum dialecticen, ethicen, phyſicen, hiſtoriam, poeticam, jus civile, antiquitates, gentium mores, & alia id genus. Eloquens igitur harum artium fontes, capita, & principia, non codice, ſed animo & memoria tenebit, ut quum opus fuerit, ex tempore & e veſtigio depromat.
Diſertum a Docto diſtinguit Cic. in Orat. 13. Ita & doctis eloquentia popularis, & diſertis elegans doctrina defuit. Doctos, Philoſophos appellat, qui popularem eloquentiam negligunt: Diſertos vero vocat Oratores, qui tantum forenſi eloquentia inſtructi, Philoſophiam non attigerunt.
Diſertus etiam dicitur, Quicunque copioſe loquitur, etiamſi nullam habeat ſcientiam. Hor. 1. Epiſt. 5. 19.
Fœcundi calices quem non fecêre diſertum? Ariſtot. lib. De naturis animantium octavo, Pſittacum loquaciorem fieri putat; ſi vinum biberit. Cic. pro Cœl. 21. Ad vinum diſertos appellat; qui ad ſerias cauſas agendas inepti, inter pocula multa garriunt, ubi nihil opus. Ter. Eun. 5. 7. 10. At etiam primo callidum & diſertum credidi hominem. Hic Daceria monet, Diſertum non eſſe Eloquentem, ſed Aſtutum, qui non facile falli poteſt.
Epilogus diſertus. Cic. 4. Att. 14.
Literæ diſertæ. Cic. 3. Fam. 11.
Negligentia diſerta. Cic. 1. de Divin. 106. Difficultas laborque diſcendi diſertam negligentiam reddidit.
Diſertus puer Leporum ac facetiarum. Catull. 12. 9. [Diſertus legit veriſimili conj. Iſ. Voſſ.
Oratio diſerta & oratoria. Cic. 1. de Orat. 231. Sic illam orationem diſertam ſibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri.
Umbra diſerta. Ovid. 2. de Ponto 2. 100. i. e. Anima patris tui; oratoris eloquentiſſimi.

DISERTISSĬMUS, [λογιώτατος] Catull. 47. 1.
Diſertiſſime Romuli nepotum.
Epiſtola diſertiſſima. Cic. 7. Att. 1.

DISERTE, Adv. [ἐλλογίμως] Facunde & eloquenter. Cic. 1. de Orat. 44. Denique ut prudentibus diſerte, ſtultis etiam vere dicere videaris.
Diſerte, pro Clare, ſpecialiter, expreſſe. Liv. lib. 31. Quum in Luctatii fœdere diſerte additum eſſet, id ita ratum fore, ſi populus cenſuiſſet. V. Alciatum παρέργων lib. 2. cap. 27.

DISERTIM, pro Diſerte dixerunt antiqui, authore Feſto.

DISERTITŪDO, ĭnis. f. Eloquentia. Hieron. Epiſt. 61. ad Pammach. cap. 4. Niſi tibi diſertitudinis tuæ fluvius inundaſſet. Idem Epiſt. 51. ad. Domn. Det nobis occaſionem reſpondendi diſertitudini ſuæ.

DISSĬDEO, ēdi, eſſum, [διαφέρομαι, δίϊσταμαι, ἀφηνιάζω] ēre. Diſſentire ſignificat & diſcordare. Cic. de Amicit. 2. P. Sulpicio utebare multum, quum is Tribunus plebis capitali odio a Q. Pompejo, qui tum erat Conſul, diſſideret. Idem pro Cluent. 223. Eodem Q Cæpionem referrem, niſi nimis Equeſtri ordini deditus, a Senatu diſſediſſet.
Non conſiliis ſolum & ſtudiis, ſed armis etiam & caſtris diſſidebamus. Cic. pro Marcell. 31.
Animo & voluntate diſſidere ab aliquo. Cic. 7. Verr. 181.
Odio quodam atque diſſidio diſſidere ab aliquo. Cic. pro Balbo 50.
Diſſidere, cum dativo. Hor. 2. Carm. 2. 18.
Redditum Cyri ſolio Phraaten,
Diſſidens plebi, numero beatorum Eximit virtus.
A ſeipſo diſſidere, ſecumque diſcordare. Cic. 1. de Fin. 58.
A veri fide diſſidere. Ovid. 3. Faſt. 662.
Hæc quoque, quam referam, noſtras pervênit ad aures
Fama, nec a veri diſſidet illa fide.
Multis rebus cum illo diſſidet. Cic. 4. Acad. 143.
Cum cauſa diſſidere. Cic. 11. Philipp. 15. Ex quo judicare debetis, me non cum homine ſolere, ſed cum cauſa diſſidere.
De re aliqua diſſidere. Cic. 4. Acad. 132. De qua qui diſſident, de omni vitæ ratione diſſident.
In re aliqua diſſidere a. Cic. 7. Att. 6. Non rectum me in tantis rebus à Pompeio diſſidere.
Inter ſe diſſident & diſcordant. V. DISCORDO.
Leviter inter ſe diſſident. Cic. 1. Att. 10.
Diſſidere, ad inanimata translatum. Plin lib. 37. cap. 4. Adamas diſſidet cum magnete lapide in tantum, ut juxta poſitus ferrum non patiatur abſtrahi. Idem lib. 24. cap. 1. Quercus & olea tam pertinaci odio diſſident, ut altera in alterius ſcrobe depactæ moriantur.

DISSĬDENS, entis. [διϊστάμενος] Partic. ut
Opiniones diſſidentes. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. Quorum opiniones, quum tam variæ ſint, tamque inter ſe diſſidentes, &c.

DISSIDIUM, ii. n. [διάστασις, διχοστασία] Segregatio, diſcordia, diſſenſio. Ter. And. 4. 2. 14. Valeant qui inter nos diſſidium volunt. i. e. Divortium, inquit Donatus ad Hec. 5. 2. 16. Unde liquet Diſcidium ipſum legiſſe. V. Faern & Bentl. ad Andr. Cic. 1. de Fin. 44. Ex cupiditatibus odia, diſſidia, diſcordiæ. Et 1. Att. 4. Non diſſenſione ac diſſidio veſtro.
Divortia, atque affinitatum diſſidia. Cic. pro Cluent. 190. Itaque apud cæteros novis inter propinquos ſuſceptis inimicitiis, ſæpe fieri divortia atque affinitatum diſſidia vidimus.
Amicorum diſſidia. Cic. de Amicit. 80. Danda opera eſt, ne qua amicorum diſſidia fiant.
Corporis atque animaï diſſidium. Lucret lib. 3. 851. i. e. Separatio. [Hic ſine dubio Diſcidium legendum cum emendatis codd. ut & in loco huic ſubjecto. Quin & apud Plaut. & in pleriſque Cic. &c. locis haud aliter optimi libri exhibent. Quare accuratius de ſingulis locis diſpiciendum eſt.
Materiæ diſſidium. Lucret. lib. 1. 250.
Voluptatum diſſidium venit. Plaut. Pſeud. 1. 1. 68.
Deſiderium diſſidii. Cic. 2. Philipp. 45. Ipſe autem amore ardens, confirmabat, quod deſiderium tui diſſidii ferre non poſſet.
Civile diſſidium. Claud. de Bell. Gild. 242.
Crebra diſſidia. Lucret. lib. 2. 119.
Crudeliſſimum diſſidium. Cic. pro Cœl. 31. Magnum rurſus odium video cum crudeliſſimo diſſidio extitiſſe.
Flebile alicujus diſſidium. Catul. 64. 22.
Juſta diſſidia. V. JUSTUS.
Perniciale diſſidium. Lucret. lib. 1. 453.
Conjunctum eſt id, quod nunquam ſine perniciali
Diſſidio potis eſt ſejungi, ſeque gregari. i. e. Separatione.
Dare diſſidium. Propert. lib. 1. 11. 28. Alii legunt Diſcidium.
Naſcuntur diſſidia. V. NASCOR.
Parere diſſidium. Lucret. lib. 1. 221. Diſcidium Lamb. q. V.
Differunt Diſſidium & diſcidium; quod Diſcidium eſt Diſtractio corporum, vel quaſi corporum cum vel ſine diſſenſione animorum: Diſſidium autem Diſſenſio animorum cum vel ſine diſtractione corporum. V. copioſe Gronov. ad Liv. 25. 18. adde Parei Lex. Crit. in Diſcidium p. 367. & quæ ſupra in V. DISCIDIUM.

DISSIDENTIA, æ. f. [διαφορά] Diſcordantia. Plin. lib. 29. cap. 7. Domante eadem illa rerum diſſidentia.

DISSIGNO, āre. pro Deſignare, aliquando ſcribitur, etiam in derivativis. Arnob. 1. p. 39. Nec imputandum putavit, quid illorum diſſignaſſet audacia. conf. lib. 7. p. 215. & Symmach. 10. Epiſt. 2. Stat. 1. Theb. 310.
Nec mora, ſublimes raptim per inane volatus
Carpit, & ingenti diſſignat nubila gyro. i. e. Diſpeſcit, ut orbita in iis appareat. Ita autem emendat Barthius in Comment. p. 94.

DISSIGNATIO, ōnis. f. apud Arnob. 7. p. 217.

DISSIGNATOR, ōris. m. Plaut. Pœn. prol. 19. Neu diſſignator præter os obambulet. V. ibi Taubm. Pareo idem eſt qui Locarius. Vet. Inſcript. apud Gruter. p. 270. 6. DISSIGNATOR SCAENAR. In Tertulliano de Spectac. cap. 10. quod Frobenius Diſſignator edidit, Rigaltius Deſignator expreſſit; & ita vetus Scholiaſtes ad Hor. 1. Epiſt. 7. 6. q. V. ut & Torrent. ac Marcil. Plura quære V. in v. DESIGNATOR.

DISSĬLIO, ui, & īvi, ultum, [διαπηδάω] īre. Loco moveri. Apul. Vertibulo oſſa diſſilierant. i. e. articulo exciderant luxata.
Diſſilire, proprie in diverſas partes ſalire. Virg. 3. Æn. 416.
Hæc loca vi quondam, & vaſta convulſa ruina
Diſſiluiſſe ferunt. h. e. Disjuncta fuiſſe, & ſeparata.
Ignis diſſiluit. Sil. lib. 16.
Corpora diſſiluere. Lucret. lib. 1. 386.
Diſſilit omne ſolum. Ovid. 2. Met. 260. h. e. Finditur præ ſiccitate & Dehiſcit.
Diſſilire, Crepare, frangi. Virg. 3. Georg. 363.
Æraque diſſiliunt vulgo, i. e. Paſſim crepant. Nam tam nimio frigore quam calore æra rumpuntur.
Diſſilire, cito deſcendere. Virg. 11. Æn. 500.
— portiſque ab equo regina ſub ipſis
Diſſiliit. Sed hic legitur Deſiluit, & quidem rectius, ut apud Ovid. 15. Epiſt. 172. — nec ſaxo deſiluiſſe time.

DISSULTO, āre. Plin. lib. 37. cap. 4. Incudibus hi deprehenduntur, ita reſpuentes ictum, ut ferrum utrinque diſſultet, incudeſque etiam ipſæ diſſiliant. Virg. 12. Æn. 923.
— nec fulmine tanti
Diſſultant crepitus.
Splendor aquæ radiatus lampade Solis Diſſultat per tecta. Sil. lib. 7.
Concurſare, coire, & diſſultare viciſſim. Lucret. lib. 3. 396.

DISSIMĬLIS, e. [ἀνόμοιος] Idem quod Abſimilis. Ter. prol. And. 11.
Non ita diſſimili ſunt argumento, ſed tamen
Diſſimili oratione ſunt factæ ac ſtylo. V. ORATIO.
Ætas diſſimilis. Tacit. 2. An. 39.
Animantes extrinſecus diſſimiles. Lucret. lib. 4. 650.
Effigiæ formarum diſſimiles. Lucret lib. 4. 103. Al. Conſimiles.
Figura diſſimilis. Lucret. lib. 2. 101.
Forma diſſimilis. Tacit. 2. Ann. 39. Nam ætate, & forma haud diſſimili in dominum erat.
Mens diſſimilis. Ovid. 20. Epiſt. 165.
Nos quoque diſſimili certamina mente ſubimus.
Modus diſſimilis. Lucret. lib. 2. 432.
In diſſimiles incidere naturas. Cic. 2. de Divin. 93. Eos qui naſcuntur eodem tempore, poſſe in diſſimiles incidere naturas propter cœli diſſimilitudinem. Quid

Quid est tam dissimile, quam Demosthenes & Lysias? Cic. de Clar. Orat. 284.

Nihil tam dissimile quam Cotta Sulpicio. Cic. de Clar. Orat. 204.

Dissimilis, genitivo jungitur aliquando. Cic. 4. Verr. 4. Veruntamen fuit tum sui dissimilis: nostis os hominis.

Sui dissimilis vultus in senectute. Juven. 10. Sat. 192.

Dissimilis, dativo. Cic. 4. Acad. 105. Dissimileque est proximo ei continenti.

Suo generi dissimilis. Sen. in Phœniss. 81.

Non dissimile atque. Cic. 2. Att. 8. Aut quiescendum; quod est non dissimile, atque ire in Solonium, aut Antium.

Dissimilia inter se. Varro 1. de R. R. Cic. de Clar. Orat. 294. Quum sint ipsi dissimillimi inter sese.

In re aliqua multum dissimiles. Hor. 1. Epist. 10. 2.

Dissimilis in illum, pro Illius, vel Illi. V. Forma dissimilis.

Dissimilior, & dissimillimus, ut Dissimilior illarum. Cic. 4. Acad. Dissimillimi suorum, Cic. pro Cluent. 28.

DISSIMILĬTER, Adv. [ἀνομοίως] Cic. 4. Tusc. 22. Cæterique dissimiliter morbi, ægrotationesque morborum nascuntur.

Dissimiliter atque si sub custodia mea sit. Paulus in l. 3. §. Nerva. D. de acquirend. possess.

Haud dissimiliter navibus sine gubernaculo vagis. Liv. 27. 48. Dein decrescente certamine & clamore, impotentes jam regi, inter duas acies versari, velut incerti quorum essent, haud dissimiliter navibus sine gubernaculo vagis.

DISSIMILITŪDO, ĭnis. f. [ἀνομοιότης, ἀνομοίωσις] denom. Cic. 4. Acad. 14. Tum similitudines, dissimilitudinesque. Sic Dissimilitudines studiorum. Cic. 5. Verr. 35.

Naturæ morumque dissimilitudines. Cic. 1. Off. 109. Innumerabiles aliæ dissimilitudines sunt naturæ morumque, minime tamen vituperandorum.

Dissimilitudines & varietates. Cic. 1. Off. 107. Ut enim in corporibus magnæ dissimilitudines sunt: alios enim videmus, &c. sic in animis existunt majores etiam varietates.

Rerum dissimilitudines. Cic. de Fato 8. At enim quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt, ut alios dulcia, alios subamara delectent, &c.

Habere dissimilitudinem ab aliqua re. Cic. 1. de Orat. 252. Hanc habet ab illis rebus dissimilitudinem.

Habere dissimilitudinem cum re aliqua. Cic. 2. Fam. 12. Genus institutorum & rationum mearum dissimilitudinem nonnullam habet cum illius administratione provinciæ.

DISSIMILARES PARTES, [σύνθετα μέρη; ἀνομοιομερῆ] A medicis appellantur Partes corporis compositæ, quæ scilicet ὁμοιομερῆ, h. e. Similares non sunt, sed ex his constituuntur, & in eas possunt resolvi.

DISSIMŬLO, [εἰρωνεύομαι, ὑποστέλλομαι] āre. est Fingere id non esse quod est. Plaut. Milit. 4. 2. 2. Dissimulabo hos quasi non videam. Idem Pœn. prol. 112. Et is omnes linguas scit, sed dissimulat sciens se scire. Sic Dissimulare ægritudinem animi. Liv. 1.

Dissimulare silentio acceptam injuriam. Quintil. lib. 5. 13. Cic. pro Sext. 35. Eaque non silentio Consulum dissimularentur, sed & voce & sententia comprobarentur.

Fingere, dissimulare, obtegere. Cic. 1. Att. 13. Nihil mihi nunc scito tam deesse, quam hominem eum, quocum omnia quæ me cura aliqua afficiunt, una communicem, qui me amet, qui sapiat, quicum ego conloquar, nihil fingam, nihil dissimulem, nihil obtegam.

Obscure ferre & dissimulare. Cic. pro Cluent. 74. Neque id obscure ferebat, nec dissimulare ullo modo poterat.

Cum dolore dissimulare. Cic. 10. Fam. 8. Itaque nunquam diffitebor multa me, ut ad effectum horum consiliorum pervenirem, & simulasse invitum, & dissimulasse cum dolore.

Capillos dissimulare. Ovid. 2. Met. 374.

Dedecus dissimulare. Ovid. 3. Amor 7. 84.

Facta dissimulanda. Ovid. 9. Epist. 84.

Factaque narrabas dissimulanda tibi.

Gaudia dissimulare. Ovid 6. Met. 653.

Dissimulare nequit crudelia gaudia Progne.

Odium adversum illustres dissimulatum ad præsens, & mox redditum. Tacit. 16. Ann. 5.

Dissimulare, pro Convenire, in l. divus. D. de offic. præsid. Aliter dixit Paulus, Dissimulare de sua conditione, in l. 4. Quib. ad libert. proclam. non lic.

DISSIMULĀTUS, a, um. Partic. [εἰρωνευθεὶς] ut, Amor dissimulatus & celatus. Ter. And. 1. 1. 105.

Pietas dissimulata ira. Ovid. 6. Fast. 90.

Dixit, & in litem studio certaminis issent,
Atque ira pietas dissimulata foret.

Virtus dissimulata. Ovid. 2. Fast. 843.

Sed quodammodo deponentialiter sonat Ovid. 1. de Arte Am. 690. de Achille, Veste virum longa dissimulatus erat.

DISSIMULATE, Adv. Cic. 1. de Invent. Dissimulate aliquid defendere.

DISSIMULĀTOR, ōris. m. [εἴρων, κρυψίνοος] Cic. 2. de Orat. Ut qui dissimulatores studiorum fuerint. Quintil. lib. 2. cap. 18. Quod non ideo ut pro vero accipiamus est positum: sed ut Antonii persona servetur, qui dissimulator artis fuit.

Amoris veri non dissimulator. Ovid. 5. Met. 61.

DISSIMULĀTIO, ōnis. f. [εἰρωνεία] Cic. 3. Off. 60. Ex omni vita simulatio, dissimulatioque tollenda est.

Integumenta dissimulationis. Cic. 2. de Orat. 350. Libenter enim te cognitum jam artificem, aliquando evolutum illis integumentis dissimulationis tuæ, nudatumque perspicio.

Urbana dissimulatio. Cic. 2. de Orat. 269. Urbana etiam dissimulatio est, quum alia dicuntur ac sentias, &c.

Abrumpitur dissimulatio. V. ABRUMPO.

Veste servili in dissimulationem sui compositus. Tacit. 13. Ann. 25.

Eximere dissimulationem. Tacit. 13. Ann. 15. Quia dissimulationem nox, & lascivia exemerat.

Dissimulatio pro Ironia. Cic. 4. Acad. 15. Libenter uti solitus est ea dissimulatione, quam Græci εἰρωνείαν vocant.

DISSIMULANTIA, æ. f. Idem quod Dissimulatio. Cic. 2. de Orat. 270. Socratem opinor in hac ironia dissimulantiaque longe lepôre & humanitate omnibus præstitisse.

DISSIMULAMENTUM, i. n. Idem. Apul. lib. 1. Flor. p. 341. Musæ cum Minerva, dissimulamenti gratia, judices adstitere.

DISSIMULANTER, Adv. [εἰρωνικῶς] Cic. de Clar. Orat. 273. Non aperte, nec eodem modo semper, sed varie dissimulanterque conclusis. Facere aliquid dissimulanter. Cic. 2. de Orat. 149. Id tamen dissimulanter facere, ne sibi ille aliquid proficere videatur, prudentia est.

DISSIMULĀTIM, [κατ' εἰρωνείαν] Adv. apud Quintil. lib. 10. cap. 1. Sæpe præparat dissimulatim insidias Orator.

DISSIMULABĬLIS, e. [εἰρωνευτὸς] unde Indissimulabilis apud Gell. lib. 10. cap. 22. Cum quadam indissimulabili veritate disseruit.

DISSIPIUM, Intestinum Macrob. 1. in Somn. Scip. 6. Intestina principalia tria: unum dissipium vocatur, quod ventrem & cætera intestina discernit: alterum medium, quod Græci μεσέντερον dicunt: tertium, quod veteres hiram vocarunt. Ex Cæl. lib. 4. cap. 14. DISSIPTUM vel Disseptum in emendatis codd. q. V. f. l.

DISSĬPO, [ἀποσκεδάννυμι, σκεδάζω, διασκεδάζω, διασκίδνημι] āre. Dispergere, disjicere. Columel. lib. 2. cap. 10. Sin autem proximæ messis occupandum erit restibile defectis stramentis, quatuor & viginti vehes stercoris in jugerum disponemus, dissipabimusque.

Eripere, auferre, dissipare. Cic. Post red. ad Quir. 19. Mihi quod potuit vis & injuria & sceleratorum hominum furor detrahere, eripuit; abstulit, dissipavit.

Connectere dissipata. Cic. in Orat. 235. Facilius est enim apta dissolvere, quam dissipata connectere.

Dispersum ac dissipatum. Cic. 1. de Orat. 187. Omnia fere, quæ sunt conclusa nunc artibus, dispersa & dissipata quondam fuerunt, ut in musicis numeri & voces & modi.

Dissipare, Disrumpere, & lacerare. Cic. 15. Att. 11. Prorsus dissolutum offendi navigium, vel potius dissipatum.

Dissipari, extingui, dissolvi. Cic. 1. Tusc. 17.

Disturbare ac dissipare. Cic. 2. de Nat. Deor. 41. Idemque quocunque invasit, cuncta disturbat ac dissipat.

Discordia dissipat omnia. Cic. de Amicit 24. Quæ in rerum natura totoque mundo constarent, quæque moverentur, ea contrahere amicitiam, dissipare discordiam.

Amplexus dissipare. Stat. 3. Sylv. 2. 56.

Sævus ubi e puppi longo clamore magister
Dissipat amplexus, atque oscula fida revellit.

Classis dissipata. Cic. 12. Fam. 14. Quandoquidem classis dissipata est adventus nostri timore: milites, ducesque effugerunt.

Curas edaces dissipare. Hor. 2. Carm. 11. 17.

Famam alicujus rei dissipare. Cic. 14. Philipp. 15. i. e. Divulgare.

Fortunas dissipare. Cic. 4. Fam. 13.

Fructus suos effundere ac dissipare. Cic. 2. de Lege Agr. 88.

Hostes dissipare ac perterrere. Cæs. 6. Bell. Gall. 34. Et apud Liv. 7. Bell. Pun. Dissipati fuga per agros.

Humorem dissipare, est quod verbo alio dicitur, Digerere humorem. Cels. lib. 5. cap. 28.

Jus civile diffusum ac dissipatum. Cic. 2. de Orat. 142. Pollicitus se jus civile, quod nunc diffusum & dissipatum est, in certa genera coacturum, & ad artem facile redacturum.

Maledictum late dissipatur. Cic. pro Planc. 57. Nihil est autem tam volucre quam maledictum: nihil facilius emittitur, nihil citius excipitur, nihil latius dissipatur.

Membra per agros dissipare. Ovid. 3. Trist. 9. 27.

Atque ita divellit, divulsaque membra per agros
Dissipat, in multis invenienda locis.

Nexus dissipare. Valer. 7. Argon. 626.

Patrimonium dissipare conviviis. Cic. pro Flacc. 90. Sic Dissipare pecuniam. Cic. 1. Q. frat. 3.

Possessiones disperdere ac dissipare. Cic. de Lege Agr.

Rem familiarem dissipare. Cic. 4. Fam. 7.

Rumores dissipare. Cic. 14. Philipp. i. e. Divulgare.

Statuam deturbare, affligere, comminuere, dissipare. Cic. in Pison. 93. Scribitur & DISSUPO, q. V.

DISSIPANS, antis. Vulg. Interpr. Ezech. 7. 11. Ventum percelle dissipantem. conf. Prov. 18. 9.

DISSIPĀTUS, a, um. [διασκεδασθεὶς] ut, Hostes dissipati, Cic. 2. Fam. 9. Interea cum meis copiis omnibus vexavi Amanienses hostes sempiternos: multi occisi, capti, reliqui dissipati.

Copiis hostium depulsis ac dissipatis. Cic. pro Domo sua, 15.

Exercitus dissipatus. Cic. 15. Att. 4.

Homo fractus ac prope dissipatus. Cic. Post red. in Senat. 23. Vos decrevistis, ut cuncti ex omni Italia, qui Rempub. salvam vellent, ad me unum hominem fractum & prope dissipatum restituendum & defendendum venirent.

Homines dissipatos unum in locum congregare. Cic. pro Sext. 91.

Homo in cogitando tardus, in instruendo dissipatus. Cic. de Clar. Orat. 216.

Liberi dissipati. Cic. pro Sext. 145. Eversa domus est, fortunæ vexatæ, dissipati liberi, raptata conjunx, &c.

Oratio dissipata, & inculta, & diffluens. Cic. in Orat. 133. h. e. Dissoluta, nulloque ornamento culta, sed quæ quasi male præcincta mulier, diffluit. De oratione loquitur, quæ non est numerorum similis.

DISSIPATIO, ōnis f. [σκεδασμὸς, διασπασμὸς] ut, Dissipatio prædæ, Cic. 13. Philipp. 10.

Interitus & dissipatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 71. Idem facit in natura deorum, dum individuorum corporum concretionem fugit, ne interitus & dissipatio consequatur, negat esse corpus deorum, sed tanquam corpus, &c.

DISSIPATOR, ōris. m. Qui dissipat. Prudent. præfat. Psychom. v. 34. Abram triumphi dissipator hostici.

DISSIPABĬLIS, e. [σκεδαστὸς] Quod dispergi aut separari facile potest Cic. 3. de Nat. Deor. 34. Ignis vero & aër omni impulsu facillime pellitur, naturaque cedens est maxime & dissipabilis.

DISSĬTUS, a, um. Adj. [ἀπαχθεὶς, ἀπέχων] Procul situs, remotus, distans. Apul. in Flor. a princ. Homines neque longule dissita, neque proxime adsita possumus cernere. Add. Met. l. 9. p. 224. Elm.

Pars animæ per totum dissita corpus. Lucret. lib. 3. 144. i. e. Distributa, distenta.

Dissitudo, ĭnis. f. Ita in Præf. Sulp. Sev. de Vit. Mart. emendat Barthius Adverſ. 12. 18. Sed V. desitudo.

Dissocio, [διαιρέω, διΐστημι] āre. Diſſolvere, & a ſocietate disjungere ac ſeparare. Cic. de Amicit. 76. Diſpares enim mores diſparia ſtudia ſequuntur, quorum diſſimilitudo diſſociat amicitias.
Copias diſſociat. Tacit. 12. Ann. 55.
Legionem a legione diſſociant. Tacit. lib. 1.
Partes arctas diſſociare. Lucret. lib. 3. 810.
Tironem a veterano diſſociant. Tacit. 1. Ann. 28.

Dissociatus, a, um. Disjunctus, ſeparatus. Ovid. 1. Met. 25.
Diſſociata locis concordi pace ligavit. Nepos 25. 2. 2. Diſſociatis animis civium.

Dissociatio, ōnis. f. [διάστασις] Plin. lib. 22. cap. 21. Aquas reſpuit, perfuſum merſumve ſicco ſimile eſt, tanta diſſociatio deprehenditur. Idem lib. 7. cap. 13.

Dissociator, ōris. m. Arnob.

Dissociabĭlis, e. [διάστατος] Quod ſociari, conjungique non poteſt, ſeu Inſociabile. Tacit. in Vita Agric. 3. 1. Et quanquam primo ſtatim beatiſſimi ſeculi ortu res olim diſſociabiles miſcuerit, principatum, & libertatem.
Oceanus diſſociabilis. Hor. 1. Carm. 3. 22. at ibi Bentlejus legit Terras diſſociabiles, non, Oceano diſſociabili, ut vulg. Diſſociabile Cuning.

Dissolvo, vi, lutum, [διαλύω, καταλύω, παραλύω] ĕre. Diſcingere, religare, liberare ac ſolvere quod conjunctum fuit. Plaut. Pœn. 1. 1. 20. Si authoritatem poſtea defugeris, ubi diſſolutus tu ſies, ego pendeam.
Coagmentare & Diſſolvere, contraria. Cic. de Senect. 72. Opus ipſa ſuum eadem quæ coagmentavit, natura diſſolvit.
Conglutinare & Diſſolvere, contraria. Cic. de Senect. 72. Ut navem, ut ædificium idem deſtruit facillime qui conſtruxit: ſic hominem eadem optime quæ conglutinavit, Natura diſſolvit.
Contextum diſſolvere. Lucret. lib. 1. 244.
Acta alicujus diſſolvere. Cic. 1. Philipp. 18. In maximis vero rebus, id eſt legibus acta Cæſaris diſſolvi, ferendum non puto.
Æs alienum diſſolvere. Cic. 2. Off. 35. Nunquam nec majus æs alienum fuit, nec melius, nec facilius diſſolutum eſt. Et apud Ter. Phorm. 4. 3. 50. Qui diſſolverem quæ debeo?
Alicui diſſolvere. Cic. 5. Verr. 174. Sed frumento probato & accepto pecuniam publicam tenueris omnem, neque quicquam ulli diſſolveris civitati.
Pecuniam ex Senatuſconſ. & ex lege diſſolvere. Cic. 7. Verr. 52.
Amicitias diſſolvere, idem quod Diſſociare. Cic. de Amicit. 32. Nam ſi utilitas amicitias conglutinaret, eadem commutata diſſolveret.
Cauſam diſſolvere. Lucret. lib. 4. 503. i. e. reddere.
Conſilia diſſolvere. & perdere. Cic. 2. pro Lege Agr. 34.
Conſortionem humanam diſſolvere. Cic. 3. Off. 26. Ut eadem ſit utilitas uniuſcujuſque & univerſorum: quam ſi ad ſe quiſque rapiet, diſſolvetur omnis humana conſortio.
Frigus diſſolvere. Hor. 1. Carm. 9. 5. i. e. pellere.
Glaciem diſſolvere. Lucret. lib. 6. 963.
Interrogationem diſſolvere. Cic. 4. Acad. 46. Quum eas diſſolvere non poſſunt, deſciſcunt a veritate.
Leges diſſolvere. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 63.
Membra diſſolvuntur. Lucret. lib. 4. 917.
Nubila diſſolvit Phœbus. Claud. de Quart. Conſ. Hon. 174.
Pectora diſſoluenda. V. Diſſolvere cum Genet. infra.
Per partes diſſolvi. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Perjurium diſſolvere. Cic. 3. Off. 113. Fraus enim aſtringit, non diſſolvit perjurium.
Pœnam diſſolvere. Cic. 1. Tuſc. 100. Ego vero illi maximam gratiam habeo, qui me ea pœna multaverit, quam ſine mutuatione, & ſine verſura poſſem diſſolvere.
Poſituræ principiorum diſſolvuntur. Lucret. lib. 2. 946.
Puppes in mediis aquis diſſolvi. Ovid. 4. Triſt. 8. 18.
Religiones diſſolvere, pro Infirmare vel Tollere. Liv. 40. 20. Lectis rerum ſummis, quum animadvertiſſet pleraque diſſolvendarum religionum eſſe, &c.
Scopas diſſolvere. V. scopæ.
Se diſſolvere, Explicare a negotiis. Ter. Heaut. 3. 1. 112. Diſſolvi me ocyus, operam ut tibi darem.
Severitatem diſſolvere. Cic. pro Muren. 65. Miſericordia commotus ne ſis in diſſolvenda ſeveritate.
Stamina non ulli diſſoluenda Deo. Tibul. lib. 1. 8. 2. Sic & 40. Notat H. St. per Dialyſin dictum, ut & 1. 11. 62.
Sit ſatis ornatus diſſoluiſſe comæ. Quæ in hoc verbo frequens. V. mox ad fin.
Vota novo munere diſſolvere. Catul. 64. 38.
Diſſolvere aliquem, idem quod Abſolvere, paucis verbis & ſtatim dicere quod volumus, non diu ſuſpenſum tenere. Plaut. Merc. 1. 54.
Obſecro diſſolve jam me, nimis diu animi pendeo.
Diſſolvere, more Græcorum, conſtructum cum Genet. Tib. 1. 8. 40.
Pectora triſtitiæ diſſoluenda dedit. Ubi V. Brœkh. Voſſ. de Conſtr. C. 26. Vechner. Hellenolex. l. 1. C. 24. 5.

Dissolutus, a, um. Partic. [διαλελυμένος, διάλυτος, ἀνειμένος] ut, Diſſolutis capillis. Plin. lib. 28. cap. 7. Cic. 2. de Fin. 100. Quod diſſolutum ſit, id eſſe ſine ſenſu.
Diſſolutum & diſſipatum. V. dissipo.
Vinctum & Diſſolutum, contraria. Cic. in Orat. 195. Alterum nimis eſt vinctum, ut de induſtria factum appareat: alterum nimis diſſolutum, ut pervulgatum ac vulgare videatur.
Non ſolum arrogans, ſed etiam omnino diſſolutus. Cic. 1. Off. 99. Nam negligere quid de ſe quisque ſentiat, non ſolum arrogantis eſt, ſed etiam omnino diſſoluti. i. e. nihil omnino curantis.
Adoleſcens perditus ac diſſolutus. Cic. 4. Tuſc. 55.
Aliquid diſſolutum mala conſuetudine. Cic. pro Cæcin. 7. Quod eſt gravius, & cujus rei cauſa maxime judicia conſtituta ſunt, id jam mala conſuetudine diſſolutum eſt.
Comitas diſſoluta. Quintil. lib. 2.
Conſilia diſſoluta atque perdita. Cic. 2. de Lege Agr. 54.
Conſuetudo aliquorum diſſoluta, licentiaque impudens. Cic. pro Flacc. 20.
Criminibus diſſolutis. Cic. pro Sylla, Jam enim faciam, criminibus omnibus fere diſſolutis, contra atque, &c. h. e. Purgatis.
Inſtitutum aliquod negligentia diſſolutum. Cic. 2. de Legib. 29. Quod inſtitutum perite a Numa, poſteriorum Pontificum negligentia diſſolutum eſt.
Judicium diſſolutum, perditum, nummarium. Cic. 5. Verr. 131. Ecquod judicium Romæ tam diſſolutum, tam perditum, tam nummarium fore putaſti, quo ex judicio te ulla Salus ſervare poſſet?
Navigium diſſolutum vel potius diſſipatum. i. e. Infirmum, & minus bene compactum. Cic. 15. Att. 11.
Negligentes ac diſſoluti ſi cupiamus eſſe, qui poſſumus? Cic. Verr. 6ta, ubi de ſacris loquitur, quæ Græca dicebantur. H. St. Locus eſt C. 51. extr. Sane hæc duo frequentiſſime Cicero, ut Synonyma conjungit. V. pro P. Quint. S. 38. Verr. 5. 143. & 162. extr.
Negligentia diſſoluta. Ulp. in l. Si fidejuſſ. ff. Mandati.
Stomachi diſſoluti utiliſſime adjuvantur. Plin. lib. 20. cap. 7. Reſolutos Celſus vocat.
Diſſoluta, pro Diſcuſſa. Quintil. lib. 6. cap. 4. Eaque urbanitate tota eſt invidia criminis diſſoluta. De juvenibus Tarentinis, & Pyrrho rege loquitur.
Diſſolutos etiam dicimus, Qui moribus, legibusque a ſe ſoluti, luxum vitæ ſequuntur, quos Græci ἀσώτους dicunt. V. Suic. Theſ. v. σώζω. Cic. 5. Verr. 162. Quoniam pater tam negligens ac diſſolutus eſt. Idem 5. Verr. 129. Tametſi omnium hominum diſſolutiſſimus, crudeliſſimusque ſemper fuiſti. Sic Diſſolutus in re familiari. Cic. pro Quint. 38.
Liberalitas diſſolutior. Cic. ad Brut. 3. Illudque conſideres, ne tua liberalitas diſſolutior videatur.

Dissolute, Adv. [ἀνειμένως] Cic. pro Cæcin. 123.
Diſſolute remittere. Cic. ad Brut. 4. Neque crudeliter quicquam eripui, neque diſſolute remiſi.
Diſſolute vendere, cui Permagno vendere opponitur. Cic. 5. Verr. 90. Itane diſſolute decumas vendidiſti, ut quum, &c.
Rem aliquam diſſolute conficere. Cic. 6. Philipp. 7. Res enim ex Cal. Januar. agitata, paulo ante confecta eſt: minus quidem illa ſevere quam decuit, non tamen omnino diſſolute.
Clementer & Diſſolute factum, oppoſita. Cic. 7. Verr. 19. Non agam tam acerbe, non utar iſta accuſatoria conſuetudine, ſiquid eſt factum clementer, ut diſſolute factum criminer.

Dissolutio, ōnis. f. [διάλυσις, κατάλυσις, παράλυσις] Cujus contrarium eſt Conjunctio. Cic. in Partit. 21. Conſtructioque verborum, tum conjunctionibus copuletur, tum diſſolutionibus relaxetur.
Animi remiſſio & diſſolutio. Cic. 5. Fam 2. Cognoſce nunc humanitatem meam, ſi humanitas appellenda eſt in acerbiſſima injuria, remiſſio animi ac diſſolutio.
Criminum diſſolutio. Cic. pro Cluent. 3.
Judiciorum diſſolutiones. Cic. 6. Verr. 133. Commercium iſtarum rerum cum Græcis hominibus non fuiſſe, his qui poſt judiciorum diſſolutiones Ædiles facti ſunt, fuiſſe.
Legum diſſolutio. Cic. 1. Philipp. 21. Hæc utrum tandem lex eſt, an legum omnium diſſolutio?
Naturæ diſſolutio, Mors. Cic. 1. de Legib. 31. & 2. de Fin. 101. Quæro autem quid ſit, quod cum diſſolutione, id eſt morte, ſenſus omnis extinguitur.
Stomachi diſſolutio. Plin. lib. 20. cap. 22. & lib. 9. cap. 4. Reſolutio Celſo.

Dissolŭtor, ōris. m. Theod. Cod. lib. 3. tit. 16. Diſſolutor ſepulchrorum. [Qui Græcis, opinor, Τυμβωρύχος una voce.

Dissolutrix, īcis. f. Tertul. de Anima cap. 42. Mors diſſolutrix corporis.

Dissolubĭlis, e. [λυτὸς] Quod diſſolvi poteſt. Cic. 3. de Nat. Deor. 29. Mortale igitur omne animal & diſſolubile.
Compar. Auguſt. de Geneſi ad lit. cap. 8. Quoniam cœlum firmamentum vocavit, non abſurde intelligitur, quicquid infra æthereum cœlum eſt, mutabilius eſſe & diſſolubilius.

Dissŏnus, a, um. Adj. [διάφωνος] Diſcordans: ut Diſſonus clamor. Liv. 21. 33. Dictator autem parte altera ſubſidia & ſecundam aciem adortus, circumagenti ſe ad diſſonos clamores ac ſubitos tumultus, hoſti undique objecerat victorem peditem equitemque. Idem 1. Bell. Pun.
Barbaries diſſona ritu. Claud. de Conſ. Mall. Theod. 249.
Curſus cœli diſſonus. Plin. lib. 36. cap. 10. Item Diſſonus crepitus apud eundem. lib. 2. cap. 12.
Gentes ſermone & moribus diſſonæ. Liv. 1. 18.
Moles ſparſa ac diſſona. Stat. 1. Achil.
Murmura diſſona. Claud. de mulabus Gallicis, 1. 3.
Ora vulgi diſſona. Lucan. lib. 3. 289.
Turba diſſona linguis. Claud. in pr. Conſ. Stil. 152.

Dissŏno, ui, ĭtum, [διαφωνέω, ἀπᾴδω] āre. Diſcordare. Columel. lib. 1. cap. 1. An univerſa quæ majores prodiderunt, hujus temporis culturæ reſpondeant, an aliqua diſſonent.

Dissonans, Partic. Idem ac Diſſonus. Quintil. lib. 8. A quibus hæc quidem diſſonantia ſunt. Hinc

Dissonantia, æ. f. Diſcrepantia. Hieron. de Script. Eccleſ. in Petro; Propter ſtili diſſonantiam. & in Paulo; Epiſtola quæ fertur ad Hebræos, non ejus creditur propter ſtili ſermoniſque diſſonantiam. Claud. Mamert. de Statu Anim. 1. 21. Diſſonantia contrariorum corporum.

Dissors, ortis. ſine participatione. Ovid. 2. Amor. 12. 11.
— ab omni milite diſſors Gloria. h. e. Duci propria Auguſt. de Grammaticis p. 93. Diſſors dicitur diſſimilis ſortis. Sic Ovid. 8. Met. 132. de Paſiphaë.
Diſſortemque utero fœtum tulit. Ubi Heinſ. V.

Dissortio, ōnis. f. Feſto Diſſortiones ſunt diviſiones patrimoniorum inter conſortes; ſubductis ſcil. examinatiſque cujusque rationibus. V. Salm. in Solin. p. 891. Vulgo editur disertiones. q. V. ſupra.

Dissuādeo, ſi, ſum, [ἀποτρέπω, παραπείθω] ēre. Contrarium eſt ſuo ſimplici. V. quæ infra H. St. ad v. Diſſuaſor notavit. Plaut. Ciſtel. 2. 1. 10. Modo quod ſuaſit, diſſuadet: quod diſſuaſit id oſtentat. i. e. Dat ſpem potiundæ rei quam ante diſſuaſerat. Cic. 6. Verr. 53. extr. Voluit Romæ repetere Archagathus: Cn. Lentulus Marcellinus diſſuaſit.
Non modo non cenſere aliquid agendum, verum etiam diſſuadere. Cic. 3. Off. 101. Qui non modo non cenſuerit captivos redimendos, verumetiam diſſuaſerit. De M. Regulo.
De re aliqua diſſuadere. Cic. 3. Off. 110. Cur igitur ad Senatum proficiſcebatur, quum præſertim de captivis diſſuaſurus eſſet?
Bellum fruſtra diſſuaſerat Augur. Ovid. 12. Met. 307.
Legem diſſuadere. Cic. 2. de Lege Agr. 100.

Dissuadens, entis. Cæs. 7. Bell. Gall. 15. Dissuadente primo Vercingetorige, post concedente.

Dissuasio, ōnis. f. Cic. pro Cluent. 140. Legationis dissuasio. Sen. Epist. 94. Sic & consolationes nega proficere dissuasionesque.

Dissuasor, ōris. m. [ἀποτρέπτης] Qui dissuadet. Cic. de Clar. Orat. 261. Ipse etiam Piso & causas egit, & multarum legum aut author aut dissuasor fuit.
Gladius dissuasor justi. Lucan. lib. 4. 248.
Boni pravique suasor ac dissuasor admodum prudens. Marcell. in fine libri 30. Videtur autem non minus hic De scribendum, pro Dis, quam in Demoveo aliisque. H. St.

Dissuavior, V. dissavior.

Dissulcus, Porcus dicitur, quum in cervice setas dividit. Festus. conf. Voss. Etym. p. 502.

Dissulco, āre. Venant. Fortunat. l. 4. de v. Mart.
Molliter aërio dissulcans nubila lapsu.

Dissulto, V. dissilio.

Dissuo, ui, ūtum, [διαλύω] ĕre. Dissolvere.
Dissuere amicitias, per translationem. Cic. de Amicit. 78. Tales igitur amicitiæ sunt remissione usus levandæ: & ut Catonem dicere audivi, dissuendæ magis, quam discindendæ sunt. Idem 1. Off. 120. Ut amicitias quæ minus delectent, & minus probentur, magis decere censent sapientes sensim dissuere, quam repente præcidere.

Dissūtus, a, um. Ovid. 1. Fast. 408.
Altera dissuto pectus aperta sinu. Vulg. Interpr. Levit. 13. 45. Habebit vestimenta dissuta.

Dissŭpo, āre. Idem ac Dissipo. q. V. Lucret. lib. 2. 210.
Sol etiam summo de vertice dissupat omnes
Ardorem in partes, &c. Utitur & Cic. in Læl. 24. Ea contrahere amicitiam, dissupare discordiam.

Distabeo, ēre. & **Distabesco**, ĕre. Colliquescere, dissolvi. Cato de R. R. cap. 24. Sinito cum musto distabescat. August. Confess. 3. 3. In iniquitates distabui. Jecur cum distabuit in coquendo. Festus in Monstrum.

Distædet, uit & æsum est. [ἐξαποςῦμαι] Multum aut Valde tædet. Plaut. Amph. 1. 3. 5.
— pol haud quod tui me, neque domi distædeat. Ter. Phorm. 5. 8. 42.
Demipho, te appello, nam me cum hoc ipso distædet loqui.

Distisum & Pertisum antiqui dicebant, quod nunc Distæsum & Pertæsum, Festus.

Distantia, V. disto.

Distectus, a, um. pro Detectus. Alcimus Avitus lib. 4. 408. de Chamo, Noachi nuditatem prodente.
Distectum petiit misero spectamine patrem.

Distega [δίστεγα] & Tristega in sanctis literis Bicamerata & Tricamerata interpretatur Hieronymus adversus Jovinianum primo. Sunt qui a contignationum numero ita dici opinentur. Distegum domicilium appellat Dioscorides quoque. Ex Cæl. Rhodig. lib. 18. cap. 10. V. tristegum.

Distegia, æ. Ædificium duas contignationes habens.

Distendo, di, tum & sum, [διατείνω, ὑπερβάλλομαι] ĕre. In diversas partes tendere. Columel. lib. 7. cap. 5. Ovis toto ventre distenditur, contrahiturque. Plaut. Cas. 4. 1. 19. Ut ipsæ solæ ventres distendant suos.
Brachia nexa distendere. Ovid. 4. Met. 491.
Copias Hostium distendere. Liv. 3. 23. Reliquo exercitu haud procul mœnibus Tusculi considunt, ut distenderent hostium copias. i. e. Distinerent, quod & habent alia exemplaria.
Rictum distendere. Quintil. lib. 1. cap. 11. Observandum erit etiam, ut recta sit facies dicentis, ne labra detorqueantur, ne immodicus hiatus rictum distendat.
Distendere, Implere. Virg. 4. Georg. 164.
— & dulci distendunt nectare cellas. Servius.
Distendere translatum ad animum. ut, Curas hominum distendere. Liv. 27. 40. pr. Consules diversis itineribus profecti ab Urbe, velut in duo pariter bella distenderant curas hominum, &c.
Distendit ea res Samnitium animos. Liv. Dec. 1. lib. 9. i. e. In diversas partes intendit. B. Ancipiti cura intendit. H. St.

Distentus, a, um. Partic. [διατεταμένος] Plenus. Plin. Paneg. 49. 6. Distentus solitaria cœna.
Pabulo distentus. Quintil. lib. 2. cap. 10. Impleat se declamator aliquando, dum sciat, ut quadrupedes quum viridi pabulo distentæ sunt, sanguinis detractione curantur, &c.
Capellæ distentæ lacte. Virg. 7. Ecl. 3.
Pecudes distentæ. Lucan. lib. 4. 314.
Uber distentum. Ovid. 13. Met. 826.
Uber distentius. Hor. 1. Serm. 1. 110.

Distentus, a Distineor, V. distineo.

Distentus, ūs. m. Subst. Plin. lib. 8. cap. 38. Alia solertia in metu melibus: sufflatæ cutis distentu ictus hominum & morsus canum arcent.

Distentio, ōnis. f. [σπασμὸς] Idem; ut, Distentio nervorum, Cels. 2. 1, 7, 10. & 7. 29. & 3. 23. Vulgo Convulsio.

Distensio, ōnis. f. Idem, ab altero Supino. Augustin. Confess. 11. 23. Video tempus quandam esse distensionem; quæ repetit cap. 26: & ibid. cap. 29. Ecce distensio est vita mea.

Distento, [διατείνω] āre. frequent. Virg. 9. Ecl. 31.
Sic cytiso pastæ distentent ubera vaccæ.
Distentet spicis horrea plena Ceres. Tibul. 2. 5. 84.
Sed veteres libri habent Distendant. H. St. [V. Pier. ad Virg. & apud Tibull. sane rectius Distendit excusum. Nullum igitur v. Distento.

Distermĭno, [διορίζω] āre. Dividere. Plin. lib. 12. cap. 21. Arabia Judæam ab Ægypto disterminat. Cic. in Arat. 94.
Quas intervallum binas disterminat unum. Lucan. lib. 1. 216.
— Et Gallica certus
Limes ab Ausoniis disterminat arva colonis.

Disterminatus, a, um. Plin. 4. 20. Disterminatis ab Asturia Vettonibus, a Lusitania Gallæcis. De Durio amne.

Disterminatio, ōnis. f. Liv.

Disterminator, ōris. m. Apul. de Mundo p. 57. Axis, divisor & disterminator mundi, orbem terræ in medietate constituens.

Disterminus, a, um. i. e Disterminatus, separatus. Sil. 5. 400.
Audit Tartessus, latis distermina terris. Barth. Advers. 10. 24. extr. Glossarium allegat, quo Disterminus exponitur Longe abscedens.

Distĕro, īvi, ītum, [κατατρίβω] ĕre. Crebro vel Multum terere. Cato de R. R. cap. 75. Libum hoc modo facito: Casei pondo 11. bene disterat in mortario; ubi bene distriverit, farinæ siligineæ libram &c.

Distritus, a, um. Sidon. Carm. 9. 336. Valet distritum bonus applicare theta; al. Districtum.

Distichia, [διστιχία] Oculorum affectus quidam est, quum alterius pilorum ordinis in genæ margine exortus fit præter naturam. V. Galen. lib. Finit. Medic. [Varie scribitur Distichia & Distichiasis, & Districhiasis, & Ditrichiasis. V. Gorr. Def. & Foësii Oecon. v. Τριχίασις.

Distĭchon, [δίστιχον] Geminus versus. δὶς, bis: στίχον, versum Græci dicunt. Martial. lib. 13. 3.
Hæc licet hospitibus pro munere disticha mittas.
Distichum hordeum. Columel. lib. 2. cap. 9. Alterum quoque genus hordei est, quod alii Distichum, Galaticum nonnulli vocant, ponderis & candoris eximii, adeo ut tritico mistum, egregia cibaria familiæ præbeat. V. Ruellium.

Distillo, [ἀπολείβω ἀποστάζω, κατασταλάζω] āre. Paulatim fluere significat. Virg. 3. Georg. 281. — lentum distillat ab inguine virus. Columel. lib. 12. cap. 41. Hoc autem erit, quod distillaverit ante quam nimium calcetur uva.
Distillant per pectus aquæ. Claud. in Cons. Prob. & Olyb. 222.
Lacrymam distillare. Plin. lib. 15. cap. 19. Senescunt in arbore, ausque distillant gummi modo lacrymam.
Tempora distillent nardo. Tibull. lib. 2. 2. 7. [In hoc & aliis supra adductis locis meliores libri Destillandi verbum exhibent. V. ad Virgil. Pier. Atque ita sane scribendum videtur, ut Græcorum quoque consuetudini respondeat.

Distillatio, ōnis. f. [κατάῤῥους] Fluxus humoris a capite. Plin. lib. 20. cap. 6. Sanguinem vero excreantibus & phthisicis, distillationibus longis, vel succus, vel ex ipso cibus prodest. conf. Sen. Epist. 75. & Sueton. Aug. cap. 81. V. paulo ante in Distillo. not. & s. l. Destillatio.

Distillator, ōris. m. Apud Celsum. [Ubi, & quo sensu?

Distillarius, ii. Concinnator, sive Venditor distillationum. i. e. exponente Cœlio Rhod. l. 30. C. 19. liquaminum, seu embammatum. Sen. Epist. 56. Jam libarii varias exclamationes, & botularium, & distillarium, & omnes popinarum institores, mercem suam quadam insignita modulatione vendentes. Libri meliores habent Crustularium.

Distĭneo, ui, entum, [περισπάω] ēre. Occupare est, & distringere, inquit Budæus. Cic. 11. Philipp. Nos alio bello distineri putat. Alii legunt Detineri. Liv. 1. Bell. Pun. Oppidani ad omnia tuenda, atque obeunda, multimoda arte distineri cœpti sunt. Cic. 12. Fam. 30. Negotiis & occupationibus distineri. Et pro Planc. 79. Distineri occupationibus & dolore.
Distinere. Lucret. lib. 5. 204.
Et mare, quod late terrarum distinet oras. i. e. Occupat & tenet.
Pax distinetur. Cic. 12. Philipp. 28. Nonne metuendum est, ne imperita militum multitudo per me pacem distineri putet? i. e. Impediri, tardari.
Pacem distinere. Liv. 2. Alium hinc, seu bello opus est, seu quiete, exilio quærant locum, ne quid meam vobiscum pacem distineat.
Occupari & distineri. Cic. 1. Att. 9. Vereor ne putidum sit ad te scribere quam sim occupatus: sed tamen ita distinebar, ut vix huic tantulum epistolæ tempus habuerim.
Distinere, est etiam Diversis partibus tenere. Cæs. 1. Bell. Civil. 25. Rates quaternis ancoris ex quatuor angulis distinebat, ne fluctibus moverentur.

Distentus, a, um. Occupatus, curis distractus. Cic. 15. Att. 18. Intelligo te distentissimum, qua de Buthrotiis, qua de Bruto. Sic, Mens distenta opponitur non occupatæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 39.

Distinguo, nxi, nctum, [διαστέλλω, δΐστημι, διασίζω] ĕre. Dividere, separare. Columel. lib. 1. cap. 6. Sed & lacubus distinguuntur granaria, ut separatim quæque legumina ponantur. Sic Martial. lib. 2. 5.
Sed duo sunt, quæ nos distinguunt, millia passûm.
Distinguere atque dividere. Cic. in Pison. 69.
Distinguere ac separare. Cic. 6. Verr. 88. Sed ea, quo pacto distinguere ac separare possim, nescio.
Secernenda distinguere. Cic. in Topic. 31.
Apertius aliquid distinguere. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Distinguere a, vel ab. Cic. 4. Acad. 22. Qui distingues artificem ab inscio? Ibid. 24. Simili in errore versantur, quum convicti, ac vi veritatis coacti, perspicua a perceptis volunt distinguere.
Caput distinguere acu. i. e. Capillos. Claud. in Nupt. Hon. 284.
Falsum distinguere vero. Hor. 1. Epist. 10. 29.
Historiam distinguere varietate locorum. Cic. 2. de Orat. 54.
Numero aliquos distinguere. Cic. pro Cæcin. 58. Ut servos non numero distinguant, sed appellent uno familiæ nomine.
Opera graviora distinguere lusibus jocisque. i. e. Variare, & quasi Alternare, ut ait Budæus. Plin. Epist. 174.
Orationem distinguere & illustrare. V. illustro.
Pocula distinguere gemmis. Cic. 6. Verr. 62. Exponit suas copias omnes, multum argentum, non pauca etiam pocula ex auro, quæ ut mos est regius, & maxime in Syria, gemmis erant distincta clarissimis.
Turbam aliquam distinguere dissimili ex genere. Cic. pro Muren. 49. Quam turbam dissimillimo ex genere distinguebant homines percussi Syllani temporis calamitate.
Vera a falsis dijudicare atque distinguere. Cic. in Partit. 119. Vera a falsis, verisimilia ab incredibilibus dijudicare & distinguere.
Vocem distinguere lingua, est Loqui, & Articulatim verba enuntiare. Sil. lib. 1.
Distinguere, Notulis quibusdam notare. Plin. lib. 8. cap. 18. Albis maculis rutilum colorem distinguentibus. [i. e. Variegantibus, ποικίλλειν Græci vocant.
Colore vario distinguere aliquid. Ovid. de Nuce, 31.

Distinguor, pass. [διαςέλλομαι] Cic. 4. Acad. 33. Quia nulla nota verum distinguebatur a falso.
Genera simiarum distinguuntur inter se caudis. Plin. lib. 8. cap. 54. Simiarum quoque genera hominis figuræ proxima, caudis inter se distinguuntur.
Intervallis distingui. Cic. 3. de Orat. Distinctio æqualium & sæpe variorum intervallorum percussio numerum conficit: quem in cadentibus guttis, quod intervallis distinguuntur, notare possumus.

Distinctus, a, um. Partic. [διεςαλμένος] ut, Argumenta perspicua & distincta. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Continuatio verborum articulis membrisque distincta. Cic. 3. de Orat. 184.
Herbæ distinctæ floribus. Ovid. 5. Met. 266.
Intervalla distincta & interpuncta. Cic. in Orat. 53. Distincta alios & interpuncta intervalla, moræ, respirationesque delectant.
Littora distincta tectis & urbibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 99.
Omnia distincta lepôre vario. Lucret. lib. 5. 1375.
Oratio composita & ornata & artificio quodam & expolitione distincta. Cic. 1. de Orat. 50.
Sermo dilucidus ac distinctus. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Soni intervallis distincti. Cic. in Somn. Scip. 12.
Via distincta castris & notata. Cic. de Provinc. Consul. 4. Ut via illa nostra, quæ per Macedoniam est usque ad Hellespontum militaris, non solum excursionibus Barbarorum sit infesta, sed etiam castris Thraciis distincta ac notata.

Distinctus, ûs. m. [διαςολή] Tacit. 6. Ann. 28. Ore ac distinctu pennarum a cæteris avibus diversum. De Phœnice. Stat. 1. Sylv. 5. 41.

Distincte, Adv. [διεςαλμένως] Separatim, divisim: ut, Distincte scribere. Cic. 2. Tusc. 7. Plin. Epist. 155. Ex ipsis etiam quos non una (ut dicitur) pertica, sed distincte, gradatimque tractavi. Cic. 1. de Invent. 4. Distinctius dicendum.
Distincte, explicate, abundanter, illuminate & rebus & verbis dicere. Cic. 3. de Orat. 50.

Distinctio, ōnis. f. [διάςιξις, διαςολή] Divisio, separatio. Cic. 4. Acad. 77. Quia nulla appareat in visis distinctio. Ibid. 43. Et earum tenuis & acuta distinctio.
Distinctio quæ vera, quæ falsa habet. Cic. 2. de Divin. 27. Quæ est tandem ista distinctio, quæ vera, quæ falsa habet?
Causarum distinctio ac dissimilitudo. Cic. de Fato, 43.
Justorum injustorumque distinctio lex est. Cic. 2. de Legib. 13.
Siderum distinctio. Cic. 2. de Nat. Deor. 15.
Veri distinctio a falso. Cic. 1. de Fin. 64.
Facilis & expedita distinctio. Cic. 1. de Fin. 33.
Distinctio Orationis, & omnium membrorum seu partium, quæ accuratissime observanda est, ut periodi, membra & commata sive incisa recte secernantur.

Distinctor, ōris. m. Gloss. Cyrill. Distinctor, διακριτής. Ammian. 22. 3. Judices justorum injustorumque distinctores. Adde eundem 18. 1. & 28. 4.

Disto, [διΐςαμαι, ἀπέχω, διαλείπω] āre. Abesse. Plin. Quod circiter quinque millia passuum distat ab Vrbe. Idem lib. 2. cap. 68. Ut CXV. M. passuum Arabicus sinus distet ab Ægyptio mari.
Carinæ nimium distant foro. Hor. 1. Epist. 7. 48.
Cursu longo distare. Virg. 3. Æn. 116.
Laxe distare. V. Laxus.
Meta utraque distare. Ovid. 3. Met. 145.
Et sol ex æquo meta distabat utraque.
Nihil distat. V. Nihil.
Spatioque pari distabat utrinque, i. e. In medio erat utriusque. Ovid. 10. Met. 175. de Sole meridiano.
Distare, Differre. Cic. 4. Acad. 59. Quum a veris falsa non distent. Idem 2. Off. 15. Quibus rebus exculta hominum vita tantum distat a victu & cultu bestiarum.
Mores distant a carmine nostri. Ovid. 2. Trist. 353.
Ab re ipsa atque veritate distare. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Vides, Eruci, quantum distet argumentatio tua ab re ipsa atque a veritate.
Inter se distant. Cic. 5. Tusc. 69. Sideraque viderit innumerabilia cœlo inhærentia cum ejus ipsius motu congruere, certis infixa sedibus, septem alia suos quæque tenere cursus, multum inter se altitudine aut humilitate distantia.
Inter se distant & diversi sunt. Cic. 1. de Orat. 215. Multum inter se distant istæ facultates, longeque sunt diversæ atque sejunctæ.
Nihilum distare. Hor. 2. Serm. 3. 210.
Stultitiane erret, nihilum distabit an ira.
Paulum distare, cum dativo. Hor. 4. Carm. 9. 29.
Paulum sepultæ distat inertiæ
Cælata virtus. V. Vechner. Hellenolex. 1. 25. 3.
Distare, pro Distingui. Plin. lib. 5. Epist. 3. Non hi quidem Senatores: sed sanctitas morum non distat ordinibus. [i. e. Nihil differt a dignitate ordinum, vel Ordinis dignitatem compensat.

Distans, Partic. [ἀπέχων] ut Loci distantes. Cic. 2. Philipp. 67.
Inter se distantes ternis pedibus. V. Inter.
Longe distantia. Lucret. lib. 2. 334.
Spatio æquali distantia. Ovid. 8. Met. 248.
Studia distantia. i. e. Diversa. Ovid. 3. Trist. 12. 23.
Tempus distans. Tacit. 3. Ann. 34. At enim haud multum distanti tempore Calphurnii Pisonem, Æmilii Lepidum amiserunt.

Distantia, æ. f. [διαφορά, διάςασις] Differentiam aliquando significat. Cic. de Amicit. 76. Nec ob aliam causam ullam boni improbis, improbi bonis amici esse non possunt, nisi quod tanta est inter eos, quanta maxima potest esse, morum studiorumque distantia. Lucret. lib. 2. 373. Interdum etiam Longitudinem & Spatium illud significat quo aliquid ab alio distat. V. Plin. 2. 15.

Distĭto, [διΐςαμαι] āre. frequent. Columel. lib. 7. Distitent inter se aliquanto spatio, ne in colluctatione alter alteri noceat.

Distitium, ii. n. Joseph. Iscan. de Bell. Troj. Distitiis acies vicina propinquis.

Distorqueo, si, tum, [διαςρέφω, στρεβλόω] ēre. Ejusdem fere cum suo simplici significationis. Ter. Eun. 4. 4. 3. Ah, illud vide, os ut sibi carnifex distorsit.
Oculos distorquens. Hor. 1. Serm. 9. 65.
Ora distorquere. Ovid. 3. de Arte Am. 287.

Distortus, a, um. [διεςραμμένος] Cic. pro Muren. 61. Solos sapientes, si distortissimi sint, formosos: si mendicissimi, divites. V. Pumilius.
Crura distorta. Hor. 1. Serm. 3. 47. Et distortus vultus, gestusque. Quintil. 6. 3.

Distortio, ōnis. f. [διαςροφή] Cic. 4. Tusc. 29. & 5. de Fin. 35. In quibus si peccetur distortione, & depravatione, aut motu, statuve deformi, &c.

Distraho, xi, ctum, [διέλκω, διασύρω, διασπάω, περισπάω] ĕre. Dividere, dilaniare. Liv. 1. Ut igitur paulo ante animum inter Fidenatem Romanamque rem ancipitem gessisti, ita jam corpus passim distrahendum dabis.
Divellere ac distrahere. Cic. pro Planc. 102. Nemo erit, &c. qui a me mei servatorem capitis divellat ac distrahat. Et pro Sylla, 59. Ut ab his membra divelli ac distrahi posse diceres.
Lacerare atque distrahere. Cic. pro Quint. 50. Si funus id habendum sit, quo non amici conveniunt ad exequias cohonestandas sed bonorum emptores ad reliquias vitæ lacerandas & distrahendas.
Cohærentia distrahere. Cic. 3. Off. 11. Itaque accepimus Socratem exsecrari solitum, eos qui primum hæc natura cohærentia, opinione distraxissent.
Exercitus distrahere in diversissimas regiones. Liv. 6. Bell. Pun.
In partes minutas distrahi. Lucret. lib. 2. 826.
Voces distrahere. Cic. in Orat. 152. Sed Græci viderint: nobis, ne si cupiamus quidem, distrahere voces conceditur.
Distrahere aliquem ab altero, Separare, & segregare, & fere alienare. Ter. Phorm. 1. 4. 24. Quid si eo meæ fortunæ redeunt, Phanium, abs te ut distrahar. &c. Ubi Donatus, Vide verbum vim cohærentis ostendere. Idem Hec. 3. 5. 42. Quandoquidem illam a me distrahit necessitas. Sic Distrahi ab amicitia, Cic. pro Domo sua, 98. Ter. Phorm. 3. 2. 33. Tum præterea horum amorem distrahi poterin' pati?
Excludere, distrahere, & segregare aliquem a Repub. Cic. 5. Philipp. 16.
Animi distrahuntur in contrarias sententias. Cic. 1. Off. 9.
Distrahi a complexu suorum. Cic. pro Domo sua, 98.
Filatim distrahi. Lucret. lib. 2. 830. i. e. Per fila minuta discerpi.
Industriam distrahere hominis in plura studia. Cic. 1. de Orat. 25.
Societatem distrahere cum aliquo, est Renuntiare societati. Sen. Epist. 66. Quum visum fuerit, distraham cum illo societatem: & nunc quum hæremus, non erimus æquis partibus socii?
Distrahere, Vendere. Ulpian. de Transact. Si uni, pluribusve fundus ad alimenta fuerit relictus, velintque eum distrahere, necesse est Prætorem de ejus distractione & transactione arbitrari. Sueton. in Vesp. cap. 16. Coemendo quædam, tantum ut pluris postea distraheret.
Controversias distrahere. i. e. Componere, vel dirimere lites. Sueton. in Cæs. cap. 75. Cic. pro Cæcin. 6.
Rem aliquam distrahere, Differre. Cæs. 1. Bell. Civil. 33. Subjicitur etiam L. Metellus Trib. pleb. ab inimicis Cæsaris, qui hanc rem distrahat, reliquasque res quascunque agere instituerat, impediat. i. e. Intercessione disturbet.
Distrahit mediam Asiam Taurus mons. h. e. Separat. Plin. lib. 5. cap. 27.
Distrahor: tum hoc mihi probabilius, tum illud videtur. Cic. 4. Acad. 134.

Distractus, Partic. [διεσπασμένος, διαφορηθείς] Plin. de Viris Illust. Anima distracta in toto corpore. i. e. Diffusa per totum corpus. Lucret. lib. 3. 800.
Distracta & extincta vis. Cic. pro Domo sua, 67. Ex quo judicare potestis quanta vis illa fuerit oriens & congregata, quum hæc Cn. Pompejum terruerit, jam distracta & extincta.
Aliqui perfidia hominum distracti. Cic. 8. Att. 15. Obsecro te Cicero, suscipe curam & cogitationem dignissimam virtutis, ut Cæsarem & Pompeium perfidia hominum distractos, rursus in pristinam concordiam reducas.

Distractior. Lucret. lib. 4. 958.
Et divisior inter se ac distractior intus.

Distractissimus, superl. Per omne belli tempus nemo e nobis imbecillus fuit, cujus salus ac valetudo non ita sustentaretur Cæsaris cura, tanquam distractissimus ille tantorum onerum mole huic uni negotio vacaret animus. Vellej. 2. 114.

Distractio, ōnis. f. [διασπασμός, διάστασις] Separatio, alienatio. Plaut. Pseud. 1. 1. 68. Harum mihi voluptatum omnium atque itidem tibi distractio, dissidium, vastities venit. Cic. 3. Off. 32. Nulla enim nobis cum tyrannis societas, sed potius summa distractio est.
Distractio apud JCtos. modo Venditio est, modo Divortium.

Distractor, oris. m. [διαπράτης] Gloss. Gr. Lat. Nonius 1. 267. Servus qui venundatus ob aliquod vitium aut malefactum a distractore recipiatur. Male ibi Districtore legitur. Justin. Cod. 8. tit. 14.

Distractus, ûs. m. Apud JCtos. est Resolutio contractus. Justin. Inst. 3. t. 28.

Distribuo, ui, ūtum, [διανέμω, διανέμω, διαδίδωμι, νέμω] ēre. Separatim disponere, & suum cuique tribuere. Ter. Adel. 3. 3. 17. Id distributum sane est ex sententia.
Beneficia distribuere per gentes & populos, pro inter gentes. Sen. de Benef.
Concinne distribuere. V. Concinnus.
Causam distribuere. h. e. Partiri. Cic. pro Rosc. Amer. 122. Meministis me ita distribuisse initio causam in crimen, cujus, &c.
Exercitum latius, & in plures civitates. Cæs. 5. Bell. Gall. 24. Legionesque in plures civitates distribuere.
In ministeria. Plin. Epist. Distribuamus illos in ea ministeria, quæ non longe a pœna sint.
In singulos. Cic. pro Cluent. 74. H-S. quadraginta millia nummûm in singulos judices distributa.
In numeros milites. Plin. Epist. 10. 38. Ipse enim dubito ob hæc maxime, quod ut jam dixerant sacramento militari, nondum distributi in numeros erant.
Partibus distribuere. Cic. 1. de Orat. 109.
Tempora peregrinationis commode distribuere. Cic. 2. Att. 1.

Distributus, Partic. [διαδοθείς] ut, Causarum divisio in duas partes distributa. Author ad Heren. lib. 1. 19.
Orbem terrarum, imperiis distributis, ardere bello. Cic. 4. Fam. 2.

Ortæ leges & diſtributæ ab Athenienſibus in omnes terras. Cic. pro Flacc. 6.

DISTRIBUTE, Adv. [διαδεδομένως] Cic. 2. Tuſc. 7. Sed quia profitentur ipſi illi qui eos ſcribunt, ſe neque diſtincte, neque diſtribute, neque eleganter, neque ornate ſcribere. Idem 2. de Invent. 177. Sin diſtributius tractare quis volet, partiatur in animum & corpus, & extraneas res, licebit.

DISTRIBUTIM, Adv. Idem apud Oroſium.

DISTRIBŪTOR, ōris. m. [μεταδότης] Cic. in Piſon. 36. Hoc certe video quod indicant tabulæ publicæ, vos rogatores, vos diſtributores, vos cuſtodes fuiſſe tabularum. Sed Turnebus hic legit, Diribitores. V. DIRIBEO & DIRIBITOR.

DISTRIBUTIO, ōnis. f. [μετάδοσις, διάδοσις, διαίρεσις, διανομή] Cic. pro Cluent. 1. Itaque mihi certum eſt, hanc eandem diſtributionem, invidiæ & criminum, &c. Idem 5. de Fin. Diſtributio ſenſuum.
Diſtributio apud Rhetores, dicitur Figura (quæ a Græcis μερισμὸς vocatur) cum genus per ſpecies, corpus per membra, totum per partes declaramus, magna cum gratia & utilitate. Cic. de Petit. Conſ. 8. At ne videar aberraſſe a diſtributione mea, qui hæc in hac populari parte petitionis diſputem; hoc ſequor.

DISTRIGILLO, āre. Gloſſ. Lat. Gr. Diſtrigilla me, περίξυσόν με.

DISTRINGO, inxi, ictum, [περισφίγγω, περιαπτάω, ἀποξύω] ĕre. Valde ſtringere, ſive Diverſis locis alligare atque ſic extendere. Cic. 3. Off. 113. Fraus enim diſtringit, non diſſolvit perjurium. Al. Aſtringit.
Diſtringit cura ruſticos. V. CURA.
Diſtringi, Impediri, occupatum eſſe, & diſtineri negotiis. Plin. lib. 5. Epiſt. 5. Quamvis agendis cauſis diſtringeretur. Idem lib. 1. Epiſt. 10. Nam diſtringor officio, ut maximo, ſic moleſtiſſimo.
Diſtringi judicio. Neratius in l. ex judicatum ſolvi. D. judic. ſolvi; Neque enim æquum eſt aut judicio diſtringi, aut ad inficiationem compelli eum, qui ſine judicio dare partem paratus eſt.
Diſtringere, pro Pungere, ſeu Leviter ferire. Ovid. 10. Met. 526.
Tuſcius extanti diſtrinxit arundine pectus. [Deſtrinxit Burmanniana, itemque in ſubjectis locis. V. Scheff. ad Phædr. 1. 29. 2. Cuper. Obſerv. 4. 5. ubi differentiam utriusque v. expromit. Drakenborch. ad Sil. 17. 164.
Arundo diſtrinxit ſummum corpus. Ovid. 8. Met. 383.
Carmine mordaci diſtringere aliquem. Ovid. 2. Triſt. 563.
Diſtringere, Defricare, ſeu Radendo ſordes detergere. Martial. lib. 14. 51. de Strigilibus,
Pergamus has miſit curvo diſtringere ferro. V. STRIGILIS.
Diſtringere & eradere. Columel. lib. 4. cap. 24. Jam vero muſcus qui more compedis crura vitium devincta comprimit ſituque & veterno macerat, ferro diſtringendus & eradendus eſt.
Diſtringere cruſtam panis, Gallice dicitur *Chapeler du pain.* Ex Budæo.
Diſtringere, Decerpere. Columel. lib. ult. Sereno cœlo manibus diſtringi olivam oportet. Sic Plin. lib. 19. cap. 9. Semen ejus quum eſt maturum, ab æquinoctio Autumni diſtringitur. Fortaſſe legendum Deſtringitur per ſecundam vocalem in prima. V. DESTRINGO.
Ramos diſtringere. Lucan. lib. 4. 318.
Diſtringere, pro Confringere, comminuere. Columel. lib. 12. cap. 8. Deinde exiguum aridi thymi & cunilæ aridæ ſuper lac diſtringito.
Diſtringere gladium, E vagina educere. Cic. 3. Off. 112. At ille ut ingreſſus eſt, confeſtim gladium diſtrinxit, juravitque ſe illum ſtatim interfecturum. conf. Tacit. 12. Ann. 51. 4. & Flor. 2. 2. 17. ubi tamen malunt viri docti Deſtringere.
Diſtringitur ſeveritas; Sen. lib. 2. de Ira, h. e. Exeritur: Ducta metaphora a gladio.
Diſtringere amaritudinem carminum. Plin. lib. 36. cap. 5. Quod Hipponax indignatus, amaritudinem carminum diſtrinxit in tantum, ut credatur aliquibus ad laqueum eos compuliſſe.

DISTRINGENS, Partic. [ἀποξύων] Qui ſtrigili, vel manibus ſordes corporis & ſudorem in balneo abſterget. Hic enim erat mos veterum. Plin. lib. 34. cap. 8. de Polycleto loquens, Fecit, inquit, & diſtringentem ſe, & nudum talo inceſſentem. h. e. Sudorem abſtergentem, quem Græci; ut idem author explicare videtur, ἀποξυόμενον vocant. Idem eodem loco, de Dædalo, Dædalus & ipſe inter fictores laudatus, pueros duos diſtringentes ſe fecit. Quibus in locis antiquiſſimus codex legit Deſtringentes. V. Mercurial. de Arte Gymn. 1. 7.

DISTRICTUS, Partic. [περισφιγμένος] Cic. de Aruſp. Reſp. 60. Suffragia diſtricta tenentur a paucis.
Enſis diſtrictus. Hor. 3. Carm. 14. 17.
Diſtrictos in Remp. gladios retudimus. Cic. 3. Catil. 2.
Diſtricta dentium acie ſcindens. Ammian. lib. 14. 311. circa finem. H. St.
Diſtrictus, In anguſtias coactus. Cic. 2. Fam. 15. Diſtrictus enim mihi videris eſſe, quod & bonus civis, & bonus amicus es. quaſi dicat, Neſcis utrum faveas Reip. partibus, an amicorum tuorum, qui eam perturbant.
Ambitionis labore vita diſtricta. Cic. 3. de Orat. 7. Nam quandiu Craſſi fuit ambitionis labore vita diſtricta, tandiu privatis magis officiis & ingenii laude floruit, quam fructu amplitudinis, aut Reip. dignitate.
Solicitudine diſtrictus. Hor. 2. Serm. 8. 67.
Diſtrictus & obligatus. Cic. 2. Verr. 24. Idem 2. Q. frat. 15. Sic enim habeto, nunquam me a cauſis & judiciis diſtrictiorem fuiſſe.
Diſtrictus, pro Non molli aut ſoluto. Tacit. 4. Ann. 36. 4. Ut quis diſtrictior accuſator, velut ſacroſanctus erat: leves, ignobiles, pœnis adficiebantur. Sic Diſtrictam fœneratricem dixit Valer. lib. 8. 2. 2. pro Acerba & nihil remittente.

DISTRICTUS, ûs. m. a Diſtringendo, ſicut Territorium a Terrendo nomen ſumpſiſſe videri poteſt: quo nomine quidam ſignificari putant quicquid ultra territorium ſuum ex alieno ditioni ſuæ cives addunt, vel virtute bellica partum, vel quaque alia ratione. Tametſi, Alciato teſte, Diſtrictus vocabulum apud antiquorum neminem reperiatur. Ceterum notat Spiegel. quatuor nomina apud juris interpretes ejusdem eſſe intellectus, Territorium, Comitatus, Diſtrictus, Diœceſis. [Pro Diſtrictu antiqui Tractum ponunt fere. V. Cellar. Antib. p. 31. & Speelm. ac Du Freſne in Gloſſar.

DISTRICTE, Adv. [ἀποτόμως] Cic. 2. Philipp. 32. Non enim fortaſſe ſatis quæ diſtrictius dicuntur, intelligis. Ex vetuſto exemplari legendum Diſtinctius.
Diſtricte minari. Plin. lib. 9. Epiſt. 1. Jungam tamen tanto plenius & effuſius, quanto ipſum acrius ſeveriusque corripui, diſtricte minatus, nunquam me poſtea rogaturum.
Diſtricte denegare. Ulp. in l. ſed hæc. D. de procur. Sed hæc neque paſſim admittenda ſunt, neque diſtricte deneganda, ſed a Prætore cauſa cognita temperanda.

DISTRICTIO, ōnis. f. [ἀδημονία] Difficultas, anxietas, impedita ratio Paulus l. 16. D. de recept. arb. Quod ſine ulla diſtrictione ipſius interdum futurum eſt.

DISTRUNCO, [διακαρατομέω] āre. Idem quod Truncare. Plaut. Trucul. 2. 7. 53. Ego te hic agnum faciam, & medium diſtruncabo.

DISTRUO, xi, ctum, [διασκευάζω] ĕre. Seorſum vel Separatim ſtruere. Vetus verbum. Sueton. in Calig. 41. Diſtructiſque & inſtructis, pro loci dignitate, compluribus cellis. Alii legunt Deſtructis, vel Diſtrictis, emendati vero libri exhibent Diſtinctis. Prudent. Apoth. v. 445.
— diſtructaque templa
Imperio cecidiſſe Ducum. V. Heinſ. ibi, qui & inſcriptionem adfert de ponte Salario, A NEFANDISSIMO TYRANNO TOTILA DISTRVCTVM. [Ita Sequiori ævo ſcribebant, pro Deſtructum, quomodo & apud Prudent. legendum eſt.

DISTURBO, [ἀναστατόω] āre. Diſſipando, diruendoque disjicere, inquit Valla lib. 5. Cic. pro Domo ſua 98. Et jam ſe videre diſtrahi a complexu ſuorum, diſturbari tecta, diripi fortunas.
Diſturbare & dejicere. Author ad Heren. lib. 1. 21. Cum viris bonis impetum facit, pontes diſturbat, ciſtas dejicit, &c.
Diſturbare & diripere aliquid. Cic. pro Domo ſua 114. Quibus ſpectantibus domus mea diſturbaretur, diriperetur.
Diſturbare ac diſſipare cuncta. Cic. 2. de Nat. Deor. 42.
Ædes ſuas diſturbare. Lucret. lib. 2. 1101.
Domum alicujus diſturbare. Cic. pro Domo ſua 114.
Freta diſturbat auſter. Sen. Hippol. 10.
Judicia vi & armis diſturbare. Cic. pro Sylla 71.
Legem aliquam concione diſturbare ac pervertere. Cic. 2. de Lege Agr. 100.
Locum aliquem ſententiis & manibus diſturbare. Cic. pro Domo ſua 103. Quam porticum pro amore quem habetis in Rempub. & ſemper habuiſtis, non modo ſententiis, ſed ſi opus eſſet, manibus veſtris diſturbare cuperetis.
Multo diſturbat ſanguine pacem. Lucan. lib. 4. 210.
Societatem vitæ diſturbare. Cic. pro Roſc. Amer. 111. In his operæ noſtræ vicaria fides amicorum ſupponitur: quam qui lædit, oppugnat omnium commune præſidium: & quantum in ipſo eſt, diſturbat vitæ ſocietatem.
Diſturbare, Impedire ne quid fiat. Cic. 11. Fam. 21. Diſturbavi rem, totamque vobis integram reſervavi.

DISTURBANS, Partic. Lucret. lib. 1. 559. Tempus omne diſturbans diſſolvensque.

DISTURBATUS, Partic. [ἀνεστατωμένος] ut, Diſturbata porticus, h. e. Effracta & diruta.

DISTURBATIO, ōnis. f. [ἀναστάτωσις] Cic. 3. Off. 46. Sed utilitatis ſpecie in Repub. ſæpiſſime peccatur, ut in Corinthi diſturbatione noſtri.

DISULCUS, V. DISSULCUS.

D I T

DITESCO, V. DIS, ditis.

DITHYRAMBUS, [Διθύραμβος] Bacchi apud Græcos cognomen; unde Dithyrambus etiam dicebatur Hymni genus, quod Baccho cani ſolebat. Nam quod a quodam Thebano, qui item Dithyrambus dictus fuit, idque invenit, dictum volunt nonnulli, approbari non poteſt. Nam ſi ita ſe haberet res, Pindarus certe inter cæteras patriæ ſuæ laudes hoc inventum non tacuiſſet. Tantum vero abeſt, ut unquam meminerit, ut laudem & inventionem Dithyramborum Corinthiis diſerte aſcribat. Erat autem hoc carminis genus ita compoſitum, ut inventione, dictione, & numeris a caſtigata ratione abiret longius & miram licentiam audaciamque cum tumore quodam referret, adeo ut non tam a ſanis & ſobriis, quam furore Bacchico concitatis videretur ſcriptum, naturamque Dei iſtius, cujus laudes celebraret, imitaretur. Unde Hor. 4. Carm. 2. 10.
Seu per audaces nova Dithyrambos
Verba devolvit, numerisque fertur
Lege ſolutis. Ubi vide Interpp. itemque Scal. Poet. 1. 44. necnon & Eraſm. Schmidium in Diatribe de Dithyrambis, quam Pindari commentario ſubjunxit. Et ante hos Procli Chreſtomath. p. 8. & ad eum loc. A. Schotto notata.

DITHYRAMBĬCUS, Adj. [διθυραμβικὸς] ut, Poema dithyrambicum. Cic. de Opt. Gen. Orat. 1.
Dithyrambicus intellectus, Proverbium de re obſcura dici ſolitum, nec cuivis pervia. Illorum enim peculiare fuit, verbis uti compoſitis, καὶ πολυπλόκοις, i. e. Nodoſis, implicitisque, ſed & tumentibus. V. Cæl. Antiq. Lect. lib. 7. cap. 15.

DITHYRAMBIOS, Herba Symphoniaca, vel Hyoſcyamos. Apul. de Herb. cap. 4.

DITIO, ōnis. f. [ἐπικράτεια] a Ditior comparativo nominis Dis ditis; ſignificat Imperium. Plaut. Mil. 4. 1. 8. Loquere: aureis meas profecto dedo in ditionem tuam.
Negant Servius ad 1. Æn. 740. Priſcianus, & plerique Grammatici nominativum Ditio in uſu eſſe, niſi in compoſitione.
Cadere ſub imperium ditionemque alicujus. Cic. pro Font. 2. V. CADO.
Concedere in ditionem. V. CONCEDO.
Dedere in ditionem. V. DEDO.
Geruntur res ditione atque numine deorum. Cic. 2. de Legib.
Gubernari alicujus nutu ac ditione. Cic. Anteq. iret in exil. 24. Nunc ego te Jupiter optime maxime, cujus nutu ac ditione ſola terrarum gubernantur, &c.
Premere magna ditione terram aliquam. Virg. 10. Æn. 53.
— magna ditione jubeto
Carthago premat Auſoniam.
Qui mare, qui terras omni ditione tenerent. Virg. 1. Æn. 236. id eſt, Omni poteſtate, pace, legibus, bello. Servius.
Ditioni, judicio, poteſtati aliquorum permittere & condonare gentes, nationes, provincias, regna. Cic. 2. de Lege Agr.
Redigere in ditionem. Plin. lib. 9. cap. 35. Cic. de Provinc. Conſul. 32.

Bellandum eſſe duxit, ſed totam Galliam in noſtram ditionem eſſe redigendam. V. REDIGO.
Redire in ditionem domini. V. REDEO.
Redigere. Cic. 2. de Lege Agr. 7. Populi Romani vectigalibus atque omnibus copiis ipſum pop. Rom. coerceas? opprimas? redigas in iſtam Decemviralem ditionem & poteſtatem?
Reſpirare contra nutum ditionemque alicujus. Cic. pro Quint. 94.
Subactus ditione Latia. Claud. 1. Ruff. 292.
Terminus Romanæ ditionis. Claud. Conſ. Stil. 160.
Sub imperium ditionemque pop. Rom. urbes aliquas ſubjungere. Cic. 3. Verr. 55.
In ditione ac poteſtate alicujus eſſe. Cic. pro Quint. 6.
Tenere regionem aliquam ditione. Virg. 1. Æn. 236.

— genitor tum Belus opimam
Vaſtabat Cyprum, & victor ditione tenebat.

Ubi Serv. a Dicendo vocem arceſſere videtur. Poteſtate, inquit, omnis enim poteſtas dictis conſtat, i. e. imperio. V. Voſſ. de Anal. 1. 22. & 48.
Accuſare aliquem, & ipſum in ſua poteſtate & ditione tenere. Cic. 3. Verr. 97.
In ditionem venire. Pompon. in l. 2. §. Capta deinde Sardinia. D. de Origine juris, Capta deinde Sardinia, mox Sicilia, item Hiſpania, deinde Narbonenſi provincia: totidem Prætores, quot provinciæ in ditionem venerant, creati ſunt.

DITIOR, DITISSIMUS, DITO. V. DIS, ditis.

DITIS CAUSA. V. DICIS cauſa.

DITROCHÆUS, [διτρόχαιος] Pes conſtans ex duobus trochæis, hoc eſt, ex longa & brevi, & iterum longa & brevi, ut Cantīlēnā. Author Diomed. Gram. 2. p. 467.

DITTANI, [Διττάνοι] Populi Hiſpaniæ, ab Auſtro Celtiberis proximi, ut refert Strabo lib. 3.

D I U

DIU, Adv. [δηθὰ, δηρὸν, ἐκ πάλαι, διὰ μακροῦ, πολὺν χρόνον] i. e. Per dies: notat Continuationem dierum. Ter. Eun. 2. 3. 4. Una hæc ſpes eſt, ubi ubi eſt, diu celari non poteſt.
Diu & Subito, contraria. Cic. 11. Fam. 13. extr. Copias, quas diu ſimulatione Reipub. comparabant, ſubito ad patriæ periculum converterunt.
Hoc ipſum diu. Cic. pro Marcel. 28. Quid enim eſt hoc ipſum diu, in quo eſt aliquid extremum?
Diu collecta improborum vis & inveterata. Cic. pro Domo ſua 63.
Diu aliq. demorari. Plaut. Epid. 3. 2. 40.

Sed nimis longum loquor, diu me eſtis demorati.

Diu aliquid perdiſcere. Plin. in Paneg. Jam tunc præmonente Fortuna, ut diu penitus perdiſceres, quæ mox præcipere deberes.
Diu vitam vivere. Plaut. Mil. 3. 1. 34.

Tamne tibi diu videor vitam vivere?

Diu vitam dari. Id. ibid. 129.

Huic homini dignum eſt divitias eſſe, & diu vitam dari.

Diu ferre. Tacit. 6. Ann. 49. Aliaque in eundem dolorem mœſta & miſeranda diu ferret. i. e. Diceret.
Diu fit. Plaut. Curcul. 1. 2. 27. At jam bibes. LE. diu fit.
Diu eſt, quod miſeram accerſitum eum. Plaut. Merc. 19.
Haud diu eſt, quum dentes exciderunt. Plaut. Merc. 3. 1. 44. Nam illi quidem haud ſane diu eſt quum dentes exciderunt.
Minus diu. V. poſt MINOR.
Diu, multum, ſine copula. Cic. pro Sylla 73. Hæc diu, multum, & multo labore quæſita una eripuit hora.
Multum diuque, vel Diu multumque. Cic. de Seneḅt. Quum multum diuque vixeris. Sic in Orat. 1. Diu multumque dubitare.
Nimis ſive Nimium diu. V. NIMIS.
Sæpe & diu ad pedes jacuit ſtratus. Cic. pro Quint. 96.
Satis diu, & ſatis multos annos. Cic. pro Cluent. 202.
Neque enim diu huc commigrarunt. Ter. Adel. 4. 5. 15. Liv. 1. Nec diu pax Albana manſit.
Diu, pro Die: unde & Interdiu dicitur. Titinnius Fullonibus: Nec noctu, nec diu licet fullonibus quieſcant. Plaut. Caſin. 4. 4. 5. Noctuque & diu ut viro ſubdola ſies. Nonius.
Diu pro Diuturne. Cic. de Seneḅt. Ille vult diu vivere, hic diu vixit.
Diu, Ulpianus interpretatur non minus decennio, in l. 16. §. Ariſto. D. de fideicomm. libert. Et ita in l. 3. §. ſi ſervus. D. de acquir. poſſeſſ. Hinc Diuturnum tempus & Diuturnam poſſeſſionem ad decennium referri vulgo obtinuit. l. 1. §. ult. D. de aqu. & aqu. pluv. arcend.

DIURNO, āre. Diu vivo, teſte Nonio. Eſt autem verbum a Die deductum, ſicut Perennare ab Anno. Neque optimum inter nos ſinunt diurnare. V. Gell. lib. 17. cap. 2. Vox inuſitata.

DIUTIUS, compar. a Diu. [διὰ μακροτέρου] Ter. Phorm. 4. 1. 30. Poſtquam videt me ejus mater eſſe hic diutius. Cic. 4. Acad. Didicit apud Philonem tandiu, ut conſtaret diutius didiciſſe neminem. Idem 6. Verr. 109. Non obtundam diutius aures veſtras.
Quanto diutius, tanto, &c. Ter. Heaut. 3. 1. 15. Quanto diutius abeſt, magis cupio tanto, & magis deſidero.
Multo diutius. Cic. de Clar. Orat. 26. Tamen multo diutius Athenæ jam erant, quam eſt Roma ad hodiernum diem.
Tibine hæc diutius licere ſperas facere, me vivo patre? Ter. Heaut. 1. 1.
Diutius anno. Cic. 7. Att. Ne diutius anno in provincia eſſem.
Diutius enim jam in hoc deſiderio eſſe non poſſum. Cic. de Amicit.
Nec diutius quin. Salluſt. in Catil. 39. Neque illis qui victoriam adepti forent, diutius ea uti licuiſſet, quin defeſſis & exanguibus, qui plus poſſet, imperium atque libertatem extorqueret.

DIUTISSIME, ſuperl. [πλεῖστον χρόνον, διὰ μακροτάτου] Longiſſimo tempore. Cic. de Amicit. 4. Varro 2. de R. R. cap. 6. Utique ut quam diutiſſime fructum ferre poſſit. Cic. in Piſon. 90. Mitto aurum coronarium, quod te diutiſſime torſit.

DIUTŬLE, Adv. dimin. [ἐπ' ὀλίγον] Aliquandiu. Gell. lib. 5. cap. 10. Quum diutule tacitus cogitando fuiſſem. Apul. in Florid. At non itidem major meus Socrates, qui quum decorum adoleſcentem & diutule tacentem conſpicatus foret, &c.

DIUTĬLE, Adv. Macrob. 7. Saturn. cap. 11. Quumque diutile tacentem crebris hortatibus excitaret, &c. Et cap. 13. Sordidatum pallium meum in mari diutile lavi. Sic alibi frequenter apud eundem: ſed alii legunt Diutule, & ſic Jo. Iſ. Pontan.
Puto ex errore Diutile, aut certe alterum Diutule falſum. H. St.

DIUTĪNUS, Adj. [δηρὸς] i. e. Continuus vel potius Longinquus, longi temporis. Cic. 11. Fam. 8. Tantus ardor occupavit animos hominum libertatis deſiderio, tædioque diutinæ ſervitutis. Sic Cæſ. 2. Bell. Civil. 13. Diutinus labor. Liv. 5. Bell. Pun. Diutinum bellum.

DIUTĪNE, Adv. [δηρὸν] Plaut. Rud. 4. 7. 15. Ille qui conſulte, docte, atque aſtute cavet, Diutine uti bene licet partum bene.

DIUTŪRNUS, [χρόνιος, πολυχρόνιος, χρονιαῖος] Idem quod Diutinus. Cic. de Seneḅt. 26. Quas quidem ſic avide arripui, quaſi diuturnam ſitim explere cupiens.
Nec ſimulatum quicquam poteſt eſſe diuturnum. Cic. 2. Off. 43.
Bellum diuturnum. Cic. pro Lege Manil. 35.
Delectatio diuturna. Cic. 3. de Orat. 98. Quanvis claris ſit coloribus picta vel poeſis, vel oratio, non poſſe in delectatione eſſe diuturnam.
Error diuturnus. Cic. 1. Off. 113. Quam multa paſſus eſt Ulyſſes in illo errore diuturno, quum & mulieribus, &c.
Mala diuturna. Ovid. 4. Triſt. 6. 50.
Morbus diuturnus & deſperatus. Cic. pro Sylla 76. Ex magnis & diuturnis, & jam deſperatis Reipub. morbis iſta repente vis erupit.
Obſervatio diuturna. Cic. 2. de Divin. 28.
Pace diuturna ſe recreare. Cic. de Provinc. Conſ. 5.
Perpeſſio diuturna ac voluntaria rerum arduarum ac difficilium, honeſtatis & utilitatis cauſa. Definitio eſt Patientiæ, Cic. 2. de Invent. 165.
Simulatio diuturna. Cic. 7. Att. 1. Quam non eſt facilis virtus, quam vero difficilis ejus diuturna ſimulatio!

DIUTURNIOR, compar. Ovid. 4. Met. 472.

Hic qui diligitur, vellem diuturnior eſſet. Idem 6. Faſt.

Diuturnius. Liv. 1. Quo diuturnius Servii regnum eſſet.

DIUTURNE, Adv. Cic. 6. Fam. 10. Tibi iſtam acerbitatem & injuriam non diuturne fore. Sic optimi Cod. MSS. vulgo Diuturnam legitur. comp. Sidon. Epiſt. 9. 9.

DIUTURNĬTAS, ātis. [χρονιότης] Cic. de Seneḅt. Nec ſubito frangitur, ſed diuturnitate extinguitur. Sic Diuturnitas belli. Cæſ. 1. Bell. Gall. 40. Cic. 2. de Fin. 87. Diuturnitas temporum.
Celeritas & Diuturnitas, contraria. Cic. 1. de Fin. 40. Quod mors ſenſu careat, dolor in longinquitate levis, in gravitate brevis ſoleat eſſe, ut ejus magnitudinem celeritas, diuturnitatem allevatio conſoletur.
Dominationis & victoriæ diuturnitas. Cic. 7. Att. 21.
Imperii diuturnitati modus ſtatuendus. Cic. pro Lege Manil. 26.
Memoriæ diuturnitas. Cic. 1. de Orat. 129. Nihil eſt enim tam inſigne, nec tam ad diuturnitatem memoriæ ſtabile, quam id in quo aliquid offenderis.
Pacis diuturnitas otium confirmavit. Cic. 1. de Orat. 14.
Temporis diuturnitate non confirmaretur opinio, nec una cum ſeculis ætatibuſque hominum inveterare potuiſſet. Cic. 2. de Nat. Deor. 5.
Extabeſcere diuturnitate fictas atque novas opiniones videmus. Cic. 2. de Nat. Deor. 5.
Diuturnitate non vaneſcere animi labes, nec manibus ullis elui poteſt. Cic. 2. de Legib. 24.
Diuturnitas maximos luctus vetuſtate tollit. Cic. 5. Fam. 16.
Diuturnitates dixit Arnob. lib. 6.

DIVĂGOR, [πλανῶμαι] Oberro, huc illuc vagor. Lactant. lib. 5. Ubi animus in multa diſperſus huc atque illuc divagatur. Quidam legunt Devagatur.

DIVAGATIO, ōnis. Tertull.

DIVAGABILIS, e. Auguſtin.

DIVALIA, orum. Feriæ Divæ Angeronæ, cui Pontifices in ſacello Volupiæ ſacrum faciebant. Dicebantur etiam Angeronalia. Græv. Theſ. Rom. Antiq. Tom. 8. p. 12. & Tom. 11. p. 675.

DIVARĬCO, [διΐστημι] āre. eſt, authore Nonio, Diſtendere: dictum ab iis qui vitio naturæ ita ſunt pedibus diſcretis, ut eos in diverſum habeant ſeparatos. Cic. 6. Verr. 86. In ea Sopatrum hominem tum domi nobilem, tum ſummo magiſtratu præditum, divaricari ac deligari jubet. Varro 2. de R. R. cap. 5. de bubus, Nec cujus ungulæ divaricent. Cato cap. 45. Si in ſcrobibus aut in ſulcis feres, ternas taleas ponito, eaſque divaricato.

DIVARICATUS, Partic. Prudent. Periſt. 5. 252. Divaricatis cruribus.

DIVARICATIO, ōnis. f. Auguſt.

DIVELLO, velli & vulſi, vulſum, [διασπάω] ĕre. Idem quod Avellere. Salluſt. Catil. 51. Rapi virgines, pueros, divelli liberos a complexu parentum.
Aliquid mordicus divellere. Hor. 1. Serm. 8. 27.
Amplexu dulci divelli. Virg. 8. Æn. 568.
Artus divellere morſu. Ovid. 8. Met. 877.
Commoda civium. Cic. 2. Off. 83. Eaque eſt ſumma ratio & ſapientia boni civis, commoda civium defendere, non divellere, atque omnes æquitate eadem continere.
Corpus divellere. Virg. 4. Æn. 600.
Conglutinationes divellere. Cic. de Seneḅt. 72. Sic diſſolutam & divulſam rem conglutinare, apud eundem 1. de Orat. 188.
Conſenſus divulſus. Cic. de Aruſp. Reſp. 60. Conſenſus ordinum eſt divulſus.
Dolore divelli. Cic. pro Planc. 79.
Magnos manibus divellere montes. Lucret. lib. 1. 202.
Nodos divellere manibus. Virg. 2. Æn. 220.
A voluptate nec divelli nec diſtrahi poteſt. Cic. 1. de Fin. 50.
Non facile divelli a Polemonis & Peripateticorum finibus. Cic. 4. Acad. 132.

DIVULSUS, Partic. [διασπασθεὶς] ut, Membra divulſa. Ovid. 3. Triſt. 9. 27. Unda divulſa remis. Ovid. 8. Met. 138. V. in ipſo v.

DIVENDO, di, dĭtum, [διανέμομαι] ĕre. Huic & illi vendere. Liv. 1. 53. Quum divendita præda XL. talenta argenti aurique recepiſſet. Sic ibid. lib. 3. 13.
Bona divendere. Cic. 1. de Lege Agr. 7. Hic permittit ſua lege Decemviris, ut in quibus commodum ſit tenebris, ut in qua velint ſolitudine, bona populi Romani poſſint divendere.

DIVERBERO, [διακόπτω] āre. Verbere dividere, Scindere. Virg. 5. Æn. 502.

Primaque

Primaque per cœlum nervo ſtridente ſagitta
Hyrtacidæ juvenis volucres diverberat auras. Servius.

Ictu diverberare aliquid. Lucret. lib. 1. 223.

Ferro diverberat umbras. Virg. 6. Æn. 294.

Sol aërias diverberat undas. Lucret. lib. 2. 151.

Diverbium, ii. n. [πρότασις] Eſt, inquit Servius, Primus actus Comœdiæ. nam quælibet Comœdia dividitur in Prologum, Protaſin, Epitaſin, & Cataſtrophen.

Diverbia, Partes comœdiarum, ubi plures perſonæ verſantur, a perſonarum varietate dicta. Liv. 7. 2. Inde ad manum cantari hiſtrionibus cœptum, diverbiaque tantum ipſorum voci relicta. Sunt qui Diverbia, Notabiles ſententias vocari magis exiſtiment. Nam de hiſtrionibus loquitur, qui ad manum cætera cantabant: ea tantum pronuntiabant, quæ volebant obſervari a populo. Auſonius de ſtudio puerili. Edyll. 4. 60.

Ad nova vix memorem diverbia coge ſenectam.

Donatus in Prolegomenis Terentianis, quæ Hiſtriones pronunciabant, non cantabant. Diverbia, inquit, Hiſtriones pronunciabant; Cantica vero temperabantur modis non a Poëta, ſed a perito artis muſicæ factis. V. & Diom. l. 3. p. 489.

Divergium, ii. n. Amnis in diverſum vergens. Frontin. de R. Agr. p. ed. Keuch. 278. Gœſ. 121. Sic. Flacc. de Cond. Agr. Territoria alia fluminibus finiuntur, alia ſummis montium jugis ac divergiis aquarum. Aggen. Comm. in Front. de lim. Agr. p. 45. Gœſ. Vel divergiis aquæ, quæ aut loci natura aut ſolers procuravit antiquitas. Conf. aquivergium, diverticulum & divortium.

Diversicŏlor, ōris. m. Mart. Capell. 1. p. 6.

Diverse, Adv. Ter. And. 1. 5. 25. Tot me impediunt curæ, quæ meum animum diverſe trahunt.

Diversĭto, [θαμινὰ καταλύω] āre. frequent. a Diverto pro Deflecto. Gell. lib. 17. cap. 20. Non ad vocularum ejus amœnitatem, nec ad verborum venuſtates diverſitandum. ſed in nonnullis exemplaribus invenitur, Deverſitandum.

Diversor, [κατάγομαι, καταλύω] āri. modo Diverto, modo Converſor ſignificat. Cic. 3. Verr. 69. Apud quem diverſatus es. Idem 5. Tuſc. 22. Quum Athenis apud eum diverſarer.

Diverſari laute. Cic. 3. Verr. 64. Rubrium, delicias ſuas in omnibus hujusmodi rebus adjutorem ſuum & conſcium parum laute diverſari dicit, ad Philodamum deduci jubet.

In domo aliqua diverſari. Cic. 3. Verr. 69. Omnes ad eam domum in qua iſte diverſabatur, profecti ſunt.

Diversans, antis. Partic. Gell. lib. 12. cap. 11. Diverſans in quodam tugurio extra urbem.

Diversor, ōris. [καταγωγεύς] Qui in hoſpitium divertit, hoſpitandi gratia. Cic. 2. de Invent. 15. Caupo non multo poſt conclamavit hominem eſſe occiſum, & cum quibusdam diverſoribus illum qui ante exierat conſequitur.

Diversorium, ii. n. [καταγωγή, καταγώγιον] Idem quod Diverticulum, q. V. vel potius locus ad divertendum. Cic. de Senect. 84. Commorandi enim natura diverſorium nobis, non habitandi dedit. Idem 2. de Orat. 234. Requieſcam in Cæſaris ſermone, quaſi in aliquo peropportuno diverſorio.

Commoratio & diverſorium. Cic. 6. Fam. 19. Nam & villa & amœnitas illa, commorationis eſt, non diverſorii.

Per metaph. Diverſorium flagitiorum, & officina nequitiæ. Cic. pro Roſc. Amer. 134.

Sermonis diverſorium. Cic. 2. de Orat. 290. Sed jam tu Antoni qui hoc diverſorio ſermonis tui libenter acquieturum te eſſe dixiſti, &c.

Studiorum, non libidinum diverſorium. Cic. 2. Philipp. 104. Studiorum enim ſuorum Marcus Varro voluit eſſe illud, non libidinum diverſorium.

Diverſorium, Villa & quaſi hoſpitium, quo nos recipimus. Cic. 7. Fam. 23. Næ ego multo libentius emerim diverſorium Tarracinæ, ne ſemper hoſpiti moleſtus ſim.

Diversoriŏlum, dimin. [καταγωγίδιον] Cic. 12. Fam. 20. Niſi quod Sinueſſanum diverſoriolum contempſiſti.

Diversorius, Adj. [καταγωγικός] ut Taberna diverſoria. Plaut. Men. 2. 3. 81. Suet. Neron. cap. 27. Diſpoſitæ per littora & ripas diverſoriæ tabernæ.

Diversoriarius, i. m. [πανδοχεύς] Gloſſ. Gr. Lat.

Diversus, a, um. Adj. [ἀλλοῖος, πολυειδής] Qui deflexit de itinere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 24. Quum Numidas diverſos diſſipatosque in omnes partes fugere vidiſſent. Quo diverſus abis? Virg. 5. Æn. 166.

Diverſus, pro Contrario, vel Oppoſito, & Adverſo plerumque ponitur: pro etiam nonnunquam diſſimili & vario: ut ſequentia declarant. V. Drakenb. ad Sil. 1. 264.

Diverſa vitia videntur dici pro contrariis. V. in vitium. H. St.

Quæ commodis, utilitate, & prope natura diverſa ſunt, voluntate conjungere difficile eſt. Cic. 1. Q. frat. 1.

Diverſus a. Cic. 4. Acad. 101. Certa igitur cum illo qui a te totus diverſus eſt. Idem de Clar. Orat. 307. Hæc videntur eſſe a propoſita ratione diverſa.

Inter ſe diverſi. Cic. in Somn. Scip. 15. Cernis autem eandem terram, quaſi quibusdam redimitam & circundatam cingulis: e quibus duos maxime inter ſe diverſos, & cœli verticibus ipſis ex utraque parte ſubnixos, obriguiſſe pruina vides.

Longe diverſus ab aliis. Cic. Topic. 53. Deinceps eſt locus Dialecticorum proprius ex conſequentibus & antecedentibus & repugnantibus, qui etiam ab adjunctis longe diverſus eſt. Idem 5. Philipp. 49. Longiſſime diverſa ratio.

Diverſus quam. Plin. lib. 19. cap. 8. Eruca diverſæ eſt, quam lactuca naturæ. ut Dicitur Alius quam &c. H. St.

Diverſus & diſſimilis. Cic. 1. de Invent. 33. Hoc igitur vitandum eſt, ne cujus genus poſueris, ejus ſecum aliquam, ſicuti diverſam & diſſimilem partem ponas in eadem partitione.

Acies diverſa. Tacit. 14. Ann. 30. Stabat pro littore diverſa acies. V. acies.

Animos diverſos ducere, i. e. Diverſa cogitare. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 119.

Cædes diverſæ. Virg. 12. Æn. 500.

Diverſa de cauſa. i. e. Prorſus alia & contraria. Varro, Itaque inſtitutum diverſa de cauſa, ut ad alius Dei aram ex caprino genere hoſtia adduceretur, ad alius non ſacrificaretur.

Curæ diverſæ vocant animum in contraria. Virg. 12. Æn. 487.

Diverſi, ſubaud. Homines. Cic. 2. Philipp. 93. Sunt ea quidem innumerabilia, quæ a diverſis emebantur non inſciente te.

Author in diverſum. Tacit. 12. Ann. 69. Mox nullo in diverſum authore, quæ offerebantur ſecuti ſunt.

Afficere aliquem in diverſum. Tacit. 11. Ann. 19. Cæterum is terror milites hoſtesque in diverſum affecit.

In diverſum concitati equi. Liv. 1. 28. Exinde duabus admotis quadrigis, in currus earum diſtentum illigat Metium, deinde in diverſum equi concitati, lacerum in utroque curru corpus, qua inhæſerant vinculis membra portantes.

In diverſum curvari. V. curvo.

In diverſum ſterni. V. in.

Iter diverſum quisque ſequimur. Ovid. 2. de Ponto 10. 18.

Loca diverſa. Cic. de Clar. Orat. 258. Confluxerunt enim & Athenas, & in hanc urbem multi inquinate loquentes ex diverſis locis.

Loca disjunctiſſima maximeque diverſa. Cic. pro Lege Manil. 9. Ut quum duobis in locis disjunctiſſimis, maximeque diverſis, uno conſilio, ab unis hoſtium copiis bellum terra, marique gereretur.

Diffugêre paſſim per diverſa loca. Virg. 5. Æn. 676.

Loca diverſa petimus. Ovid. 1. Triſt. 9. 49.

Longinqua & diverſa loca. Cic. pro Lege Manil. 46. Quod ex locis tam longinquis, tam diverſis, tam brevi tempore omnes una huic ſe dediderunt.

Partes diverſæ dicuntur Quæ inter ſe decertant. Ovid. de Rem. Amor. 50. Suet. de Clar. Grammat. cap. 9. Interrogatus diu a Varrone diverſæ partis advocato, quidnam ageret, & quo artificio uteretur.

Provinciæ pars diverſa. Plin. Epiſt. 10. 42. Quum diverſam partem provinciæ circumirem, Nicomediæ vaſtiſſimum incendium, multas privatorum domus, &c.

Studia varia & diverſa. Cic. 1. de Orat. 262. Cætera quæ collegiſti ex variis & diverſis ſtudiis, & artibus, tametſi es omnia conſequutus, tamen ab Oratoris proprio officio atque munere ſejuncta eſſe arbitror.

Diverſus, pro E regione. Lucan. lib. 3. 327.

Telaque diverſi prohibentes ſpargere fratres. h. e. In altera acie. Budæus.

Ex diverſo cœli, i. e. Ex ſecreto montium, ut ait Servius. Virg. 3. Æn. 232.

Rurſum ex diverſo cœli, cæcisque latebris
Turba ſonans uncis prædam circunvolat alis.

Diverſi interrogabantur. i. e. Seorſim. Tacit. 15. Ann. 56. Budæus.

Animi diverſus, modo numen paveſcere, modo minis, &c. Tacit. 4. Hiſt. 84.

Agere diverſos aliquos, i. e. In diverſum agere & diſſipare. Virg. 1. Æn. 70.

Aut age diverſas, & disjice corpora ponto.

Convehere ex diverſo. V. conveho.

Diverſum diſtrahi. Plaut. Merc. 2. 4. 2.

Diversior, compar. Plin. lib. 12. cap. 19. Pretia nulli diverſiora. Populus diverſior nunquam confluxit. Claud. lib. 1. in pr. Conſ. Stil. 153.

Diverſiſſimus Superl. Liv. 21. 4. Nunquam ingenium idem ad res diverſiſſimas, parendum atque imperandum, habilius fuit.

Diversĭtas, ātis. [ἀλλοιότης] Contrarietas. Plin. Epiſt. 7. 30. Sed tamen imitarer & ſequerer quantum aut diverſitas ingeniorum, maximi & minimi, aut cauſæ ſimilitudo pateretur.

Diverſitas & differentia. Plin. lib. 11. cap. 37. Oculi in homine numeroſiſſimæ diverſitatis & differentiæ. Ex antiquo exemplari legitur Varietatis. Vulgare dictum eſt; Diverſitas morum odium parit, de cujus ſenſu V. Barth. ad Stat. 5. Theb. p. 240.

Diverticŭlum, [κατάλυμα, ἀτραπὸς, ἀτραπιτὸς] eſt ubi Iter de via flectitur. Et proprie diverticula dicuntur in via domicilia, ad quæ de itinere divertendum ſit. Ter. Eun. 4. 2. 7. Ubi ad ipſum veni diverticulum, conſtiti. Hæc Donatus. Sic & Eugraph. & Vet. Gloſſ. Καταγώγιον Diverſorium, Diverticulum.

Diverticula (inquit Servius ad Æn. 9. 379.) ſunt Semitæ transverſæ quæ ſunt a latere viæ militaris. Plin. lib. 14. cap. 3. Decimi lapidis ab Urbe diverticulo.

Diverticulum fluminis. Martian. in l. ſi quisquam. D. de diverſ. præſcrip. Si quisquam in fluminis publici diverticulo pluribus annis piſcatus ſit, &c. V. divergium.

Diverticulum, pro Diverſorio. Liv. 1. 51. Quum gladii abditi ex omnibus locis diverticuli protraherentur, &c. Diverſorium paulo ante dixerat.

Diverticulum, etiam dicimus unde nos a propoſito receſſimus. Juven. 15. Sat. 72.

A diverticulo repetatur fabula primo.

Fraudis & inſidiarum diverticulum. Cic. pro Roſc. Com. 51. Hoc quum ſentit Saturius eſſe apertum, reſiſtere & repugnare contra veritatem non audet: aliud fraudis & inſidiarum in eodem veſtigio diverticulum reperit.

Diverticulum quærere peccatis, aut dolis. Plaut. Capt. 3. 3. 8. Apud Quintil. lib. 9. C. 2. Hæc diverticula & anfractus ſuffugia ſunt infirmitatis. Cic. in Partit. 136. Ne diverticula peccatis darentur. Idem in Piſon. 53. Quos tu Mæandros, dum omnes ſolitudines perſequeris, quæ diverticula, flexionesque quæſiſti?

Diverto, ti, ſum, [παρατρέπομαι, καταλύω] ĕre. vel Divertor, ĕris, ti. dep. Deflectere. Apud comicos legitur & Devorto, ſive Devortor.

Diverterat ad Terentiam ſalutatum. Cic. 10. Att. 18. Idem 5. Verr. Locusque ei publice, quo diverteretur, datus eſt.

Ad alia divertere. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Ad artes alias diverti. Ovid. 2. de Arte Am. 425.

Ad hoſpitem divertere. Cic. 1. de Divin. 57. Quum duo quidam Arcades familiares una iter facerent, & Megaram veniſſent, alterum ad cauponam divertiſſe, ad hoſpitem alterum, &c.

Diverti ad aliquem in hoſpitium. Plaut. Pœn. 3. 3. 60. Ut divortatur ad me in hoſpitium optimum.

Divertere apud aliq. i. e. Recipere ſe in hoſpitium alicujus. Liv. lib. 2. Decad. 5. Domus eorum hoſpitibus patebant, apud quos ipſis diverti

mos esset. Plaut. Mil. 2. 1. 57. Advolat adolescens, atque in proximo divertitur apud hospitem paternum.
Divertere in tabernam. Cic. 2. de Invent. 14.
Divertere in funus alicujus. Ovid. 2. Amor. 6. 9.
Alitis in raræ miserum divertite funus. Invitat aves ad funus psittaci mortui.
Diverto huc ad Doripam. Plaut. Merc. 4. 7. 54.
Divertor huc in tabernam tertiam. Plaut. Pseud. 2. 2. 63.
Divertere in villam. Cic. 2. Off. 64. Et 2. de Orat. 90. Tanquam in Pontinum diverteris.
Divertor domum. Ter. Phorm. 2. 1. 81. Cic. pro Deiot. 17. Quum, inquit, in castellum Luceium venisses, & domum regis hospitis tui divertisses.
Massiliam divertere. Cic. 13. Philipp. 13. Nuntient se Pompeji conveniendi causa divertisse Massiliam, eumque cognovisse, &c.
Divertere via, i. e. Discedere de via. Plin. in Paneg. c. 52. extr. Ingentes hostiarum greges per Capitolinum iter, magna sui parte velut intercepti, divertere via cogebantur. Quintil. lib. 2. Et recto itinere lapsi plerumque divertunt.
Divertere, A proposito discedere. Plin. lib. 2. cap. 7. V. Egredi, pro Digredi, in EGREDIOR.
Redeamus illuc unde divertimus. Cic. 12. Fam. 25.
Divertere, activa significatione. Lucan. lib. 2. 469.
— victor cedentibus instat,
Divertitque acies. i. e. Avertit, abducit.
Divertunt mores virgini longe ac lupæ: i. e. Multum differunt inter se mores virginis & meretricis. Plaut. Epid. 3. 3. 22.
De usu verbi Divertere, quem sequitur nomen Divortium V. in DIVORTIUM. Puto Divortium hinc esse, quasi Divertium. H. St.

DIVERTENS. Partic. Columel. lib. 1. cap. 5. Hæc autem prætereuntium viatorum populationibus, & assiduis hospitiis divertentium infestat rem familiarem.

DIVORTIUM, [ἀπόλειψις] Separatio omnium rerum dicitur. Cic. 2. Fam. 9. Quum venissem ad Amanum, qui mons mihi cum Bibulo communis est, divisus aquarum divortiis: Cassius noster, &c. Sic 5. Att. 20. Inde ad Amanum contendi, qui Syriam a Cilicia aquarum divortio dividit. Aquarum divortio (ait in eum locum Paulus Manutius) dividi montes dicuntur, quum in eos imbres delapsi, quia consistere in summo jugo non possunt, bifariam dividuntur, & deorsum præcipitant. Idem etiam in superiorem illum Ciceronis locum ex Epist. Familiar. sic ait, Non dixit Cicero, divisus fluvio, aut divisus aquis, sed divisus aquarum divortiis. Divortium autem aquarum ita fit: Cadunt in montem aquæ pluviæ. is mons quum sit proclivis, utrinque defluant & decurrant necesse est. Ita fit, ut dividantur, & earum quasi divortium fiat. Itaque dixit 3. de Orat. 66. Ut ex Apennino fluminum, sic ex communi sapientium jugo, sunt doctrinarum facta divortia. i. e. (ut interpretatur Strebæus) Diductæ contrariæ sectæ. Liv. 4. Decad. lib. 8. de Cn. Manlio: Admovisse tamen exercitum, & prope ipsis jugis ad divortia aquarum castra posuisse. i. e. (ait Paulus) Ad eum locum, unde aquæ duas in partes divisæ incipiunt defluere. A quo igitur loco ex Amano monte Ciliciam versus aquæ dilabebantur, ad eum usque locum Cilicia pertinebat. & ex altera montis parte, eadem Syriæ, quam Bibulus regebat, erat ratio. Terminum enim habebat eum locum, unde in eam ex Amano defluere aquæ incipiebant. Virg. 9. Æn. 379.
Objiciunt equites sese ad divortia nota. i. e. Ad viarum flexus.
V. supra DIVERGIUM & DIVERTICULUM. Turneb. Adv. 14. 11. sub fin.
Divortia, atque affinitatum discidia. Cic. pro Cluent. 190. Itaque apud cæteros novis inter propinquos susceptis inimicitiis sæpe fieri divortia atque affinitatum dissidia vidimus.
Divortium, ut ait Cajus, De divortiis, l. Divortium, a diversitate mentium dictum est: vel quia in diversas partes eunt qui distrahunt matrimonium.
Beroald. in. Suet. Domit. c. 10. scribit, Divortium autem dictum est vel a diversitate mentis, vel potius quia in diversas partes eunt qui distrahunt matrimonium. Sed non dubium est, quin divortium dicatur, quod mulier divertat a marito, id est Digrediatur. Ut loquitur Suet. in Julio Cap. 43. Digressam a marito, quasi alludens ad verbum Divertere, quod ipsum dictum fuit hac de re. H. St.
Divortium inter virum & uxorem fieri dicitur, Repudium vero sponsæ remitti videtur, quod & in uxoris personam non absurde cadit. Modest. l. 101. D. de Verb. Sign. §. 1. Claud 1. in Eutrop. 65.
Quæ gemuit! quanto planxit divortia luctu!
Divortium facere. Plaut. Aulul. 2. 2. 56.
Divortium facere cum uxore, vel amica. Suet. in Tito cap. 4. Cic. 2. Philipp. 69. Cujus ex omni vita nihil est honestius quam quod cum mima fecit divortium.
Facere divortium doctrinarum. Cic. 3. de Orat. 66. Hæc autem ut ex Apennino fluminum, sic ex communi sapientium jugo sunt doctrinarum facta divortia.
Divortia itinerum. Tacit. in Vita Agric. 19. Lucan. lib. 2. 402. de Apennino.
Fontibus hic vastis immensos concipit amnes,
Fluminaque in gemini spargit divortia ponti.
Arctissimo inter Europam, Asiamque divortio Byzantium in extrema Europa posuere Græci. Tacit. 12. Ann. 65.

DIVES, divĭtis. Adj. [πλούσιος, πολυκτήμων] quid significet, declarat Cicero his verbis in Parad. 6. Quem intelligimus divitem? aut hoc verbum in quo homine ponimus? Opinor in eo cui tanta possessio est, ut ad liberaliter vivendum facile contentus sit. Varro 4. de L. L. 17. Dives, a Divo: qui, ut Deus nihil indigere videtur. Hinc Plaut. Trin. 2. 4. 89. Dei divites sunt, Deos decet opulentia.
Copiosus & dives, cui opponitur Inops & pauper. Cic in Parad. 6. Improbi autem & avari, quoniam incertas atque in casu positas possessiones habent, & plus semper appetunt, nec eorum quisquam adhuc inventus est, cui quod haberet esset satis; non modo non copiosi ac divites, sed etiam inopes ac pauperes existimandi sunt.
Ex pauperrimo dives factus. Cic. in Vatin. 30.
Dives, genitivo junctum. Plaut. Amph. 1. 1. 16. Dives operis, & laboris expers. Virg. 2. Georg. 468.
Dives opum variarum, & latis otia fundis. Idem 9. Æn. 26.
— dives pictaï vestis, & auri. Sil. lib. 3.
Pecoris dives. Virg. 2. Ecl. 20.
Rerum multarum dives. Hor. 2. Epist. 2. 31.
Dives ager frugum. Claud. de Bell. Gild. 509.
Dives, ablativo. Cic. 2. Off. 53. P. Crassus tum cognomine Dives, tum copiis, functus est Ædilitio maximo munere. Stat.
— ut satis ostro dives & auro.
Auri congesto pondere dives. Ovid. 17. Epist. 224.
Dives agris, ad antiquum morem dictum, teste Servio. Virg. 7. Æn. 537.
— Ausoniisque olim ditissimus arvis. Hor. Serm. 2. 3. 168.
Dives antiquo censu.
Dives agris, dives positis in fœnore nummis. Hor. de Arte Poët. 421.
Mantua dives avis, Majoribus præpotens. Virg. 10. Æn. 201.
Ecce venit magno dives Philomela paratu;
Divitior forma. Ovid. 6. Met. 452.
Pecore dives. Hor. Epod. 16. 19.
Tellure multa dives. Hor. Epod. 15. 19.
Dives triumphis terra. Virg. 4. Æn. 37.
— quos Africa terra triumphis
Dives alit. i. e. Bellicosa. Servius.
Dote dives filia. Ovid. 11. Epist. 100.
Marmore dives opus. Ovid. 1. de Arte Am. 70.
Animus hominis dives. Cic. in Parad.
Aurum dives. Tibull. lib. 1. 9. 31.
Cultus dives. Ovid. 16. Epist. 189.
Cultu divite luxurians Parthus. Claud. Epigr. 84. de Phœnice.
Epistolam divitem vocat Ovidius, quæ multa pollicetur & magna. 17. Epist. 65.
Munera tanta quidem promittit epistola dives.
Fortuna dives. Propert. 3. 1. 59.
Gemma dives. Idem 4. 4.
Ingenium dives, i. e. Fœcundum. Ovid. 2. Trist. 335.
Divitis ingenii est, ingentia Cæsaris acta Scribere.
Lingua dives. Hor. 2. Epist. 2. 121.
— Latiumque beabit divite lingua.
Mensæ divites. Hor. 2. Serm. 4. 87.
Munus dives. Ovid. 2. Fast. 535.
— pietas pro divite grata est Munere.
Dives & præpotens regnum. Valer. lib. 2. Dives & præpotens naturæ regnum scrutatus, injiciam stylum, &c.
Spes dives, i. e. Quæ magna nobis promittit. Hor. 1. Epist. 15. 19.
Dives, pro Homine divite, substantive cum apposito adjectivo ponitur ab Ovid. 3. Amor. 7. 50.
Quid mihi fortunæ tantum? quid regna sine usu?
Quid, nisi possedi dives avarus, opes? [Incertum vero, utrum vocabulum adjecti locum teneat, quin probabilius substantive poni τὸ Avarus.

DIVITIOR, compar. Plaut. Pseud. 5. 2. 24. Nam hinc nunquam eris nummo divitior. Cic. 3. de Orat. 183. Inde ille licentior & divitior fluxit Dithyrambus. Martial. lib. 1. 77.
Romanum propius, divitiusque forum.
Divitioris secta. Lucret. lib. 5. 1114.
Divitioris enim sectam plerumque sequuntur.

DIVITISSIMUS. superl. usus est Cic. de Divin. 1. Itemque C. Nepos 1. 19. Sed frequentioris usus est Ditissimus.

DIVITO, [πλουτίζω] āre. Divitem facere. Accius, cujus versus alicubi citat Cicero,
Nihil credo auguribus, qui aureis verbis divitant
Alienas, suas ut auro locupletent domos. Turpilius Thrasyl.
Dii me divitant. Nonius 2. 201. sed DITO frequentius & receptius est, quod vide.

DIVITIÆ, ārum. f. pl. [πλοῦτος, ἄφενος] Cic. 1. Off. 21. Expetuntur autem divitiæ tum ad usus vitæ necessarios, tum ad perfruendas voluptates.
Sing. Divitia ex Accio est ap. Non. 7. 64. Æternabilem divitiam partissent.
Asiæ divitiæ. Propert. lib. 1. 6. 14.
Arabum divitiæ, pro Maximis dicuntur. Stat. 5. Sylv. 1.
Grandes divitiæ. Lucret. lib. 5. 1117.
Improbæ divitiæ. Hor. 3. Carm. 24. 63.
Luculentæ divitiæ. V. LUCULENTUS.
Miseræ divitiæ. Hor. 2. Serm. 8. 18.
Molles divitiæ. Juven. 6. Sat. 299.
Operosæ divitiæ, i. e. Quæ curam multam & laborem exigunt. Hor. 3. Carm. 1. 48.
Cur valle permutem Sabina Divitias operosiores?
Opportunæ divitiæ ut utare. Cic. de Amicit. 22.
Potentes divitiæ Arabum. Stat. 5. Sylv. 1.
Pulchræ divitiæ. Hor. 2. Serm. 3. 94.
Regales divitiæ. Hor. 1. Epist. 12. 5.
Sepolitæ divitiæ. Stat. 2. Sylv. 2.
Non tibi sepositas infelix strangulat arca Divitias.
Abundare divitiis. Ter. Heaut. 3. 2. 17.
Adoptare in divitias. V. ADOPTO.
Affluere divitiis. Lucret. lib. 6. 13.
Angi divitiis. V. ANGO.
Augere divitiis aliquem Cic. 2. de Lege Agr. 67.
Auctus divitiis & honoribus. Ovid. 2. Trist. 45.
Cogere divitias, i. e. Accumulare. Juven. 14. Sat. 135.
Conduplicare divitias. Lucret. lib. 3. 71.
Congerere divitias auro. Tibull. lib. 1. 1. 1.
Crescunt divitiæ. Juven. 14. Sat. 139.
Extructæ in altum divitiæ. Hor. 2. Carm. 3. 20.
Divitias facere ex re aliqua. Plaut. Pers. 4. 4. 100.
Inclytum divitiis templum. V. INCLYTUS.
Incumbere repertis divitiis. Virg. 6. Æn. 610.
Ministrare divitias alicui. Ovid. 3. Amor. 6. 94.
Parare. Ter. And. 4. 6. 2.
Parere divitiis. Hor. 2. Serm. 3. 95.
Suggerere divitias alicui. Ovid. 15. Met. 81.
Superare Crassum divitiis. Proverbialiter usurpatum. Cic. 1. Att. 4. Quod si assequor, supero Crassum divitiis, atque omnium vicos & prata contemno.

In

In divitiis esse. V. IN.

DIVITIARIUM, ii. n. Thesaurus. Ambros. de Off. Sapienti & justo totus mundus divitiarium est. V. Barth. Adversf. 35. 22.

DIVITATIO, ōnis. f. Genus divitationis sibi non displicere confessus est. Petron. cap. 117. Al. Divinationis. V. loc.

DIVITIACUS Æduus, ex ordine Druidarum, hospes & laudator Ciceronis & Cottæ, naturæ rationem sibi notam esse profitebatur, & partim auguriis, partim conjectura quæ essent futura dicebat. Meminit Cic. 1. de Divin. 90. Fratrem habuit Dumnorigem. De utroque Cæsar passim in Comment.

DIVEXO, [διακναίω] āre. Vehementer vexare.
Divexare rem suam, Consumere. Plaut. Pers. 5. 2. 4.
Divexare & diripere omnia. Cic. 11. Philipp. 4. Alteri se Brutus objecit, impetumque furentis, atque omnia divexare & diripere cupientis, vitæ suæ periculo colligavit.
Divexare agros civium. Cic. 13. Philipp. 21.

DIVEXATIO, ōnis. f. August.

DIVIANA, æ. f. Diana appellata apud Varr. 4. de L. L. 10. quasi Divia quod in altitudinem & latitudinem simul feratur, Sed Nigidio ap. Macrob. quasi D'Iana, adjecta D. litera decoris causa. V. Turneb. & Scalig. ad Varr.

DIVIDIA, DIVIDICULA, V. DIVIDO.

DIVIDO, īsi, īsum, [διαιρέω, διαμερίζω, διατμήσσω, μερίζω, μείρω, ἀναδάσομαι] ĕre. Separare. Scaliger de causis L. L. cap. 34. opinatur esse a δὶς bis, & ἰδεῖν videre; quia Quæ divisa sunt, sunt Bis visa. Vossius autem censet conflari ex Di vel Dis, & Hetrusco verbo, Iduo, i. e. Partior. unde IDUS quis mensem partiuntur, unde & Vidua, quæ est a Marito sejuncta: & sic antique Dividuo, pro Divido dictum. Cæs. 3. Bell. Civil. 97. Cæsar copias suas divisit, partemque legionum in castris Pompeji remanere jussit, &c.
Dividere in libros. Sueton. de Clar. grammat. cap. 2. Sic Cic. 2. de Legib. 6. Dividere æqualiter in duas partes. Et 1. Acad. 37. In naturam & mores dividebantur.
Secare ac dividere. Cic. 3. de Nat. Deor. 6. Omne animal secari ac dividi potest.
Partiri ac dividere. Cic. in Orat. 117. Idem 1. de Fin. 21. Tollit definitiones: nihil de dividendo ac partiendo docet.
Dividere aliquid in omnes provincias. Cic. pro Syll. 42. Describi ab omnibus statim librariis, dividi passim & pervulgari, atque edi Pop. Romano impetravi: divisi toti Italiæ, divisi in omnes provincias.
Dividere inter se. Plaut. Pœnul. 3. 5. 30. Ut eo me privent, & inter se dividant.
Agros viritim dividere. Cic. de Senect. 11. C. Flaminio Trib. pleb. quoad potuit, restitit, agrum Picenum & Gallicum viritim contra Senatus authoritatem dividenti.
Animum dividere nunc huc, nunc illuc. Virg. 4. Æn. 285.
Bona dividit tripertito. Cic. 5. Tusc. 40.
Caput divisum humeris. Sil. lib. 4.
Dextras dividere complexibus. Stat. 3. Theb. 166.

— non dextras miseris complexibus ausim
Dividere, & tanti consortia rumpere fati.

Factum dividere cum aliquo. Plaut. Stich. 5. 4. 15. Factum ego hoc tecum divido, vide utram tibi lubet etiam nunc capere, cape provinciam.
Horas dividere, pro Assignare. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 16. Quam invenies tam miseram, tam sordidam, ut illi satis sit unum adulterorum par? nisi singulis divisit horas, &c.
Infortunium dividere. Plaut. Milit. 3. 2. 52.

Quæso tamen tu meam partem infortunii,
Si dividetur me absente, accipito tamen.

Medium aliquem dividere securi. Hor. 1. Serm. 1. 99.
Mentem & aures alio dividere. Catul. 60. 15.

Nos alio mentes, alio divisimus aures.

Valet, & Animum aliis rebus intendimus & advertimus, & Aures aliis sermonibus præbuimus. Turneb.
Mons regionem a regione dividit. Cic. 5. Att. 20. Inde ad Amanum contendi, qui Syriam a Cilicia aquarum divortio dividit, qui mons erat hostium plenus sempiternorum.
Muros dividere. Virg. 2. Æn. 234.
Nummos viris. Cic. 1. Att. 3. Sextus pater ejus nummos vobis dividere solebat.
Numos in viros. Plaut. Aulul. 1. 2. 30.

— Nostræ qui est magister curiæ
Dividere argenti dixit nummos in viros.

Oscula dividere sodalibus. Hor. 1. Carm. 36. 6.

Charis multa sodalibus,
Nulli plura tamen dividit oscula
Quam dulci Lamiæ.

Sententiam dividere. Asconius, in Or. pro Mil. C. 6. Quum aliquis in dicenda sententia duas pluresve res complectitur, eæ si non omnes probantur, postulatur ut dividat, id est de rebus singulis referatur: Non est ei, qui hoc postulat oratione longa utendum, ac ne consurgendum quidem utique est. Multi enim sedentes hoc unum Verbum pronuntiant, Divide. Quod cum auditum est, liberum ei, qui fecit, orationem dividere. Sic locum paulum intricatum lego ac distinguo. Verba autem Ciceronis hæc sunt: Divisa sententia est, postulante nescio quo (nihil enim necesse est me omnium flagitia proferre) sic reliqua authoritas Senatus empta intercessione sublata est. Ubi V. ibi Abram. & Fest. in, Numera Senatum. Plin. 8. Epist. 14. Conf. SENTENTIA.
Subtilius & copiosius dividere. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Dividere, obsceno sensu pro Pædicare. V. paulo post DIVISOR.

DIVISIBILIS, e. Improbat Vossius de Vit. L. L. 3. 9. pro quo elegantissimus quisque dixit DIVIDUUS, quod vide. sed inde est Indivisibilis. Quin & Tertull. de Anim. cap. 14. Anima non est divisibilis.

DIVĪSUS, a, um. Partic. [διῃρημένος] Virg. in Epig.

Divisum imperium cum Jove Cæsar habet.

Ter. And. 3. 1.

Non sat commode divisa sunt temporibus tibi Dave hæc.

Maligne divisus ager. V. MALUS.
Corpus divisum in membra. Sen. Thyest. 8. Intelligit omnia membra a corpore separata & decisa, ut corpus jam nullum restet.
Seorsum divisa omnia. Lucret. lib. 4. 491.

DIVISIOR, compar. Lucret. lib. 4. 958.

— atque foras ejectus largior ejus,
Et divisior inter se, ac distractior intus.

DIVĪSUS, ûs. [ἀναδασμός] Liv. 33. 46. Vectigalia publica partim negligentia dilabebantur, partim prædæ ac divisui principum quibusdam & magistratibus erant.

DIVISIO, ōnis. f. [διαίρεσις] Separatio. Cic. 4. Acad. 148. Duo placet esse Carneadi genera visorum. in uno hanc divisionem: alia visa esse quæ percipi possint, alia quæ percipi non possint.
Quadripartita divisio. Cic. 3. de Nat. Deor. 6. Quadripartita, inquit, fuit divisio tua. Primum, ut velles docere deos esse, &c.
Scrupulose in partes secta divisio. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Divisio cur in obscœnis locetur V. in DIVISOR.

DIVISOR, ōris. m. [μεριστής] Qui partitur & dividit.
In furis ac divisoris disciplina educatus. Cic. 5. Verr. 16.
Divisor, Redemptor pecuniarum quæ tributim dividebantur a candidatis ad suffragia corrumpenda. Sæpe enim eveniebat ut tributim pecuniæ dividerentur a candidatis ad aucupanda suffragia egentium. Quam ob causam redemptores hujuscemodi operis perficiendi, quique pretio corrumpenda plebis suffragia suscipiebant, divisores vocabantur. Cic. 2. de Orat. 257. Etiam interpretatio nominis habet acumen, quum ad ridiculum convertas quamobrem ita quis vocetur: ut ego nuper Nummium divisorem ut Neoptolemum ad Trojam, sic illum in campo Martio nomen invenisse. Quibus verbis significat Nummium ob divisionum ministerium, quas in campo factitabat, Divisorem cognomento dictum. Et 1. Att. 11. Consul autem ille deterioris histrionis similis suscepisse negotium dicitur, & divisores habere. Et Sueton. Aug. cap. 3. Ut equidem mirer hunc quoque a nonnullis argentarium, atque etiam inter divisores, operasque campestres proditum. Hos divisores, Plautus Aulul. 1. 2. 30. Curiæ magistros vocat: quia curiæ, etiam tribus appellabantur. Hæc Budæus in reliquis annot. in Pandectas, quo in loco plura de hac re videto. Cic. pro Planc. 48. Quam tibi commodum est unam tribum delige: tu doce id quod debes, per quem sequestrem, quo divisore corrupta sit. V. ad Suet. Torrent.
Divisor, obscœnum verbum. Cic. 9. Fam. 22. Quid enim, non honestum verbum est divisor? At inest obscœnum: cui respondet intercapedo. Hinc est illud Plauti in Aulul. 2. 4. 4. Me quidem hercle, dicam palam, non divides. V. P. Manut. ad loc. Cic. Grævius tamen ex MSS. Divisio edidit, & aliter explicat, secutus Quintilianum ipsum, Scaligerum, Vavassorem. q. V.

DIVISURA, æ. [τμῆμα] Idem quod Divisio. Plin. lib. 12. cap. 26. Idem lib. 14. cap. 3. Folio parvo & rotundo, sine divisuris. Quas incisuras multis aliis locis appellat.

DIVIDUS, a, um. Separatus. Accius Andromed. Nosque ut seorsum dividos leto offerres. Nonius 2. 105. Obsoletum.

DIVIDUUS, Adj. [διχότομος] Quod est separatum & divisum. Plin. lib. 2. cap. 18. Dividua est in quadrato solis. Ibid. cap. 67. Dividuus globus. Plaut. Rud. 5. 3. 52. Dividuum talentum faciam. Cic. de Univers. 19. Ex ea materia quæ individua est, & quæ semper unius modi, suique similis, & ex ea quæ corporibus dividua gignitur, &c. Ter. Adel. 2. 2. 33. Potius quam venias in periculum, Sannio, fervesne an perdas totum, dividuum face.
Aqua dividua. Ovid. 1. Fast. 292.

Insula dividua quam premit amnis aqua.

i. e. Quam ambit fluvius ab utraque parte.
Coma dividua. i. e. Discreta in summo vertice & utrinque demissa. Ovid. 1. Amor. 5. 10.

Candida dividua colla tegente coma.

Crines dividui. Stat. 8. Theb. 489.
Munus dividuum. Hor. 1. Epist. 17. 49.

Et mihi dividuo findetur munere quadra.

Sulci dividui. Claud. 5. Paneg. 102.
Dividua ferarum viscera, pro Dissectis quibus carnarii in Africa vescuntur. Plin. lib. 5. cap. 1.

DIVIDIA, æ. [δυσχέρεια] Tædium & molestia, ut interpretatur Nonius. 2. 214. q. V. Discordia, ut Festus. Plaut. Bacchid. 4. 6. 1.

Nimio illæc res est magnæ dividiæ mihi.

Antiquum.
Fulgentius de Prisco sermone n. 34. per Tristitiam exponit ex Propertio.

Dividias mentis conficit omnis Amor.

DIVIDICULA, antiqui dicebant, quæ nunc sunt Castella, ex quibus a rivo communi aquam quisque in suum fundum ducit. Festus.

DIVIDUĬTAS, ātis. f. Cajus in l. Si is qui. D. Ad Leg. Falc. Hæc itaque legata quæ dividuitatem non recipiunt, tota ad legatarium pertinent. Aliqui legunt, Dividitatem.

DIVIDUE, Adv. Quod Gallico sermone dicitur *Par la moytie*. Plaut. in Cas. 2. 2. 10. Nam quod tibi ægre est, idem mihi est dividue. Alii legunt, Dividiæ. V. ibid. Grut. H. St. delenda hæc omnino censuit, adjecta nota.

DIVINITUS, DIVINO, DIVINUS. V. DIUS.

DIVISIO, DIVISOR. V. DIVIDO, supra.

DIVITIÆ, DIVITO, as. V. DIVES.

DIUM. V. DIUS.

DIUNT, pro Dant, apud Plaut. & Lucret. V. DO, das.

DIVORTIUM. V. DIVERTO.

DIURNO, as. V. DIU.

DĪURNUS. V. DIES.

DIURETICUS, a, um. [διουρητικὸς] Urinalis ab οὖρον, urina. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. 117. Medicamina diuretica. Th. Prisc. de Diæta. cap. 9. Tripsaca herba calida & diuretica.

DIUS, Adj. [διογενὴς] Aliquis ab Jove genus ducens, inquit Festus. Generosus, divinus, ἀπὸ τοῦ Διὸς, i. e. A Jove. Virg. 11. Æn. 657.

— quas ipsa decus sibi dia Camilla Delegit.

Otia dia. Lucret. lib. 5. 1386.

Per loca pastorum deserta, atque otia dia.

i. e. Divina.
Pabula dia. Lucret. lib. 5. 942.

Multaque præterea novitas tum florida mundi
Pabula dia tulit, miseris mortalibus ampla.

Sententia dia. Hor. 1. Serm. 2. 32.
Dius, [δῖος] Homero Jovis amicus intelligitur, ut Eustathius author est.
Dius item est, Qui inter homines Jovis quadam imagine præcellit: nam & Clytemnestra, Dia quoque dicitur, pulchritudinis ratione: sicuti ob magnitudinem, Mare dium, & Dia Charybdis. [Immo Dira. V. f. l.
Dium mensem pro Novembri accipiunt Græci: sic enim in Collectaneis rei rusticæ apud Græcos legitur, Democritus & Apulejus talem expectari hyemem ajunt oportere, cujus fuerit modi festus dies quem

brumam vocant Romani. Est autem quarta & vicesima Dii mensis, qui est November. Ex Cæl. Rhod. lib. 15. cap. 24.

Dius fidius explicatur in antiquo lexico δῖος υἱὸς, ὁρκικὸς, per quem qui jurabant, sacramento sanctissimo se obligabant. Plaut. Asin. 1. 1. 8.

Per dium fidium quæris, jurato mihi
Video necesse esse eloqui quicquid roges. Turneb. V. FIDIUS.

DIUM, subst. [ἀὴρ] Quod sub cœlo est extra tectum, ab Jove, inquit Festus. Inde Sub dio vitam agere, Hor. 3. Carm. 2. 10. Cic. 3. Verr. 50. Illa quæro quæ apud te nuper ad omnes columnas omnibus etiam intercolumniis, in sylva denique disposita sub dio vidimus.

Sub dium rapere. Hor. 1. Carm. 18. 13. Hoc est proferre in publicum. Porphyr. Al. Divum.

Dium fulgur appellabant antiqui Diurnum, quod putabant Jovis, ut nocturnum Summani. Festus.

DIVUM, i. n. Idem. Lucret. lib. 4. 212. — sub divo splendor aquaï Ponitur. Hor. 2. Carm. 3. 23. — sub divo moreris
Victima nil miserantis orci. Sic legit Cl. Bentlejus; sed nonnulla exemplaria exhibent Dio. Cels. 1. 2. Ambulatio melior sub divo, quam in porticu. Gr. ὕπαιθρον.

DIUM, [Δῖον] Cretæ oppidum, in mediterraneo situm, de quo Plin. lib. 4. cap. 12.

Est & Dium Eubœæ oppidum, teste eodem Plin. ibid.

DIVUS, Adj. [δῖος] Deos inquit Serv. ad 12. Æn. 139. æternos dicimus: divos vero qui ex hominibus fiunt. Cujus appellationis honorem Cæsari primum contigisse observat Idem ad 5. Ecl. 56. sic Divus Cæsar, Divus Augustus. Frequentius tamen antiqui pro Diis ponunt, ut Cic. 2. de Nat. Deor. 6. Itaque & in nostro populo, & in cæteris deorum cultus, religionumque sanctitates, existunt in dies majores atque meliores: idque evenit non temere, nec casu, sed quod præsentiam sæpe divi sui declarant.

Effigies sacræ divûm. Virg. 3. Æn. 148.
Interpres divûm, Mercurius. Virg. 4. Æn. 559.
Numina divûm. Virg. 2. Æn. 777.
Pater divûm. Virg. 1. Æn. 65.
Pax divûm. Virg. 3. Æn. 370.
Responsa divûm. Virg. 6. Æn. 799.
Sacra divûm. Hor. 1. Serm. 3. 117.
Et qui nocturnus divûm sacra legerit.
Diva Virgo, i. e. Diana. Senec.
Æquorei divi. Valer. 1. Argon. 138.
Benigni divi. Hor. 4. Carm. 2. 51.
Imi divi, Infernales. Valer. 7. Argon. 498.
Immortales divi. Lucret. lib. 5. 54.
Manes divi. Lucret. lib. 3. 52.
Et nigras mactans pecudes, quas Manibu' divis
Inferias mittunt.
Penates divi. Hor. 2. Serm. 3. 176.
Auguriis agimur divûm. Virg. 3. Æn. 5.
Carentes gelida morte divi. Hor. 2. Carm. 8. 11.
Colunto divos, & eos qui cœlestes semper habiti. Cic. 2. de Legib. 19.
Das epulis accumbere divûm. Virg. 1. Æn. 79. h. e. Tu me deum facis.
Placavi sanguine divos. Hor. 2. Serm. 3. 206.
Superare divos is dicitur, quem ipsis etiam cœlitibus feliciorem esse intelligi volumus. Catul. ad Lesbiam, 49. 2.
Armipotens diva, Minerva. Virg. 2. Æn. 425.
Armisona diva, Pallas. Sil. lib. 13.
Casta diva, Pallas. Stat. 10. Theb. 58.
Creatrix diva, Venus. Virg. 6. Æn. 367.
Cythereis diva, Venus. Ovid. 4. Met. 288.
Potens Cypri diva, Venus. Hor. 1. Carm. 3. 1.
Triformis diva, Hecate vel Diana: Valer. 7. Argon. 395. Hor. 3. Carm. 22. 4.

Divi fratres, quorum in jure civili sæpissime fit mentio, fuerunt M. Aurelius Antoninus, & L. Ælius Verus Commodus. M. enim Antoninus eximiæ doctrinæ, ac probitatis princeps, hunc Commodum fratrem suum ex adoptione Pii Antonini Principis, imperii consortem fecit: & primi omnium imperatorum bini regnare cœperunt anno salutis 163. quos deinde multi sunt imitati, adeo ut terni nonnunquam imperarent. Sed Marcus, Commodo non multo post mortuo, cum filio Commodo imperavit, homine pessimi ingenii, & omnibus incommodo. Hæc ex Jul. Capitol.

Divipotes dei, quos, ut Varro de L. L. 4. scribit, Augurum libri scriptos habent, sunt pro his, qui in Samothrace θεοὶ δυνατοὶ, vel ut Latini codices habent, Theœdynatœ: hæc duo cœlum & terra, quod anima & corpus, humidum & frigidum.

Divos, Jureconsulti appellant Imperatores qui post obitum a Senatu Rom. Consecrati vel in deorum numerum relati erant, ea ἀποθεώσεως solennitate, quam Herodian. lib. 3. describit: postquam & templa eis constitui, & sacerdotes ac sodales creari, & ludi fieri, omnesque divini honores decerni solebant, ut ex Dione item, Tacito, Tranquillo, Spartiano, Capitolino, & aliis authoribus discimus. V. CONSECRATIO & APOTHEOSIS.

DIVINUS, Adj. [θεῖος, ἔνθεος, θεσπέσιος, ἠγάθεος] Quod est dei, vel quod ad deum pertinet. Ter. Eun. 3. 3. 7.
Ait rem divinam fecisse, & rem seriam
Velle agere mecum.

Divinæ rei operam dare, & Divinam rem facere, est Sacrificare diis. Cato cap. 14. dixit Divina verba facere, pro Sacrificare, vel Deos precari, quum inquit, Si de cœlo villa tacta siet, de ea re verba divina uti fiant procuret. In aliis exemplaribus hæc duo vocabula desunt, divina procuret.

Res divinas apud deum facere. Cic. 6. Verr. 18. Res illum divinas apud deos in suo sacrario prope quotidie facere vidisti. Cato de R. R. cap. 83. Sueton. in August. cap. 1.

Homo divina & incredibili fide. Cic. pro Milon. 92.

Admurmuratio divina Senatus frequentis in æde Bellonæ. Cic. 7. Verr. 40.

Amor divinus. Virg. 8. Æn. 373.

Animi hominum divini. Cic. de Amicit. 13. Apollinis oraculo sapientissimus est judicatus, qui non tum hoc, tum illud, ut in plerisque, sed idem dicebat semper, animos hominum esse divinos.

Aura divina. Hor. 2. Serm. 2. 79. Animum dicit, ut interpretatur Acron.

Authoritas atque virtus alicujus divina quædam & inaudita. Cic. post red. ad Quirites, 7.

Condimentum divinum, quo utuntur dii. Plaut. Pseud. 3. 2. 37.
Quid tu divinis condimentis utere,
Qui propagare vitam possis hominibus,
Qui ea culpes condimenta?

Consilium divinum. Cic. pro Lege Manil. 10.

Decor divinus. Virg. 5. Æn. 647.

Domus divinas. i. e. Imperatorias, Alciatus interpretatur in l. Ad instructiones. C. de sacros. eccles.

Fontes divini. Propert. lib. 1. 18. 27. Di, vivi, Brœkh. cum Scalig. q. V.

Homo divinus, ad laudem refertur. Virg. 5. Æn. 48.
— divinique ossa parentis
Condidimus terræ. Idem 3. Ecl. 37.
— divini opus Alcimedontis. Sic, Homo divinus in dicendo. Cic. 1. de Orat. 40.

Lacus divini, i. e. Consecrati. Virg. 3. Æn. 442. Servius.

Legio cœlestis & divina. Cic. 5. Philipp. 28. Tum illas cœlestes divinasque legiones, Martiam & Quartam, &c.

Locus divinus, Diis consecratus. Plaut. Mostel. 5. 1. 55.
Tum consilia firmiora sunt de divinis locis.

Manus divina. Plaut. Bacchid. 4. 9. 2.
Quum Priami patriam Pergamum divina mœnitum manu.

Memoria divina. Cic. 4. Acad. 2.

Mens divinior. Hor. 1. Serm. 4. 43.
Ingenium cui sit, cui mens divinior, atque os
Magna sonaturum, des nominis hujus honorem.

Mens divina. Virg. 4. Georg. 220.
Motus divinus. Ovid. 6. Met. 158.
Numen divinum. Lucret. lib. 6. 56.
Odor divinus. Virg. 1. Æn. 403.
Ambrosiæque comæ divinum vertice odorem Spiravere.
Ope divina. Ovid. 3. Fast. 22.
Et sua divina furta fefellit ope. De Marte.
Os divinum. Virg. 3. Æn. 373.
Poëta divinus. Virg. 10. Ecl. 45.
Potentia divina. Ovid. 4. de Pont. 3. 49.
Ludit in humanis divina potentia rebus.
Rus divinum. Virg. 1. Georg. 168.
Si te digna manet divini gloria ruris.
Sors divina. Cic. 3. Philipp. 26. Qui sunt igitur reliqui, quos sors divina delectet?
Voluptas divina. Lucret. lib. 3. 28.
Urna divina. Hor. 1. Serm. 9. 30.
Confice. nanque instat fatum mihi triste, Sabella
Quod puero cecinit, divina mota anus urna. Bentl. & Cruq. Mota divina, ut adjectum ad Anum referatur.

Habere aliquid in animis præsagiens atque divinum. Cic. 1. de Divin. 81. Aristoteles quidem eos etiam qui valetudinis vitio furerent, & melancholici dicerentur, censebat habere aliquid in animis præsagiens atque divinum.

Divinum esse in aliqua re agenda. Cic. 2. Q. frat. 9. Idibus Ma. Senatus frequens divinus fuit in supplicatione Gabinio deneganda.

Divinus etiam dicitur Ariolandi sive divinandi peritus. [μάντις] Hor. 3. Carm. 27. 10.
Imbrium divina avis imminentium. Et 1. Serm. 9. 30. V. Urna divina. Item 1. Serm. 6. 114. Assisto divinis, i. e. Ariolis. Martial. 3. 71.
Non sum divinus, sed scio quid facias. Ita & Manilius 1. 1. Astrologiam artem divinam dixit. V. Interpp. ad Petron. cap. 7. Divinam putabam.

Vide Divinus, in SORTILEGUS. H. St.

DIVĀLIS, e. Idem. Spartian.

DIVIGĔNA, æ. [θεογενὴς] Gloss. Gr. Lat.

DIVINATOR, ōris. m. apud Firm.

DIVINATRIX, īcis. f. Tertull.

DIVINILŎQUUS, Adj. Mantuan. Diviniloquæ Sibyllæ.

DIVINIPŎTENS, [θεοδύναμος] Qui in divinis potestatem habet. Apul. Met. 1. Saga & divinipotens cœlum deponere.

DIVINO, [μαντεύομαι] āre. significat Augurari. Proprium enim Dei est futura prædicere. de hominibus etiam dicitur. Ter. Hec. 4. 4. Plane hic divinat: nam id est. Cic. 2. de Legib. 32. Disciplina vestra quasi divinare videatur prorsus posse.

Divinare de aliqua re. Cic. ad Brut. 18. Sed ego a principio quum divinare de belli diuturnitate possem, &c.

DIVINANS, Partic. Divinans & præsentiens. Cic. 1. de Divin. 47. Est profecto quiddam in barbaris gentibus præsentiens atque divinans.

Futura divinans animus. Ovid. 4. Trist. 8. 29.

Animo divinante timere aliquid. Ovid. 11. Met. 694.
Hoc erat hoc animo quod divinante timebam.

Divinans, Nom. ex Partic. [μαντευόμενος] Cic. 2. de Divin. 48. Nam quum mihi quædam casu viderentur sic evenire, ut prædicta essent a divinantibus, dixisti multa de casu, &c.

DIVINĀTUS, Partic. [μαντευθεὶς] Ovid. de Nuce, 80.
Est etiam par sit numerus qui dicat, an impar
Ut divinatas auferat Augur opes.

DIVINATIO, ōnis. f. [μαντεία, μαντικὴ, μάντευμα, θεοπρόπιον] Cic. 1. de Divin. 1. Versari quandam inter homines divinationem, quam Græci μαντικὴν appellant. i. e. Præsensionem & scientiam rerum futurarum.

Divinationem Chrysippus definit his verbis, Vim cognoscentem & videntem & explicantem signa, quæ a diis hominibus portendantur. Officium autem esse ejus, prænoscere dei erga homines mente qua sint, quidque significent, quemadmodumque ea procurentur atque expientur. ex Cic. 2. de Divin. 130. Divinationis duo sunt Genera juxta Cic. Unum naturale, quod raptu animi & divino quodam instinctu constat: Alterum artificiosum, ex Conjectura & observatione diuturna. De utroque tractat Cic. 1. & 2. de Divin. & 6. Fam. 6.

Divinatio in Judiciis videtur esse, quæ judicii constitutionem præcedit. Cic. 3. Q. frat. 2. Postridie ejus diei apud Catonem erat divinatio in Gabinium futura inter, &c. Quintil. lib. 3. Sicut divinationes quæ fiunt de accusatore constituendo, & nonnunquam inter delatores utèr præmium meruerit. Gell. lib. 2. cap. 4. Budæus. V. Quintil. 3. 10. & Gell. 2. 4. Ascon. Argum. Orat. Cic. in Q. Cæcilium.
Conjecturæ divinationum. Cic. 1. de Divin. 78.
Permotus nescio qua divinatione. V. PERMOTUS.
DIVINĬTAS, ātis. f. [θειότης] Plin. lib. 19. cap. 12. Opus ingens, occultumque divinitatis.
Ex divinitate animos haustos, aut acceptos, aut libatos habemus. Cic. 2. de Divin.
Theophrastus a divinitate loquendi nomen invenit. Cic. in Orat. 62.
Aristoteles menti tribuit omnem divinitatem. Cic. 1. de Nat. Deor. 33.
DIVĪNE, Adv. [θείως] i. e. Divino quodam consilio & ingenio, sive a Deo profecto. Cic. 2. Att. 21. Et 1. de Divin. 124. Satis est non modo plura, sed etiam pauciora divine prehensa & prædicta reperiri. Quintil. lib. 1. cap. 10. Quæ Tullius in Oratore divine, ut omnia, exequitur. i. e. Divina quadam præstantia.
DIVINĬTUS, Adv. [θεόθεν] Cic. 2. de Orat. Multa memini divinitus a Platone disputata. Virg. 1. Georg. 415.
Haud equidem credo, quia sit divinitus illis
Ingenium. Cic. 5. Verr. Atque in eam fraudem mihi videtur divinitus incidisse.
Accidit divinitus. V. ACCIDO.
DIUTINUS, DIUTISSIME, DIUTIUS, DIUTURNUS. V. DIU.
DIVULGO, [ἐκφέρω, θρυλλέω, διαφημίζω, ὀχλοποιέω] āre. quasi Commune omnibus facere. Cic. 6. Fam. 11. Quare visum est occultius agendum, neque ullo modo divulgandum. Sic
Divulgare consilium alicujus. Cæs. 1. Bell. Civil. 20.
Divulgare librum. Cic. 12. Att. 39. Misi librum ad Muscam, ut tuis librariis daret, volo enim eum divulgari. Et 12. Att. 40. Hirtii librum, ut facis, divulga. Idem in Orat. 112. Hunc librum etiam si minus nostra commendatione, tuo tamen nomine divulgari necesse est.
Sermonibus aliquid divulgare. Cic. pro Font. 10. Vel maxime enim inimici hanc rem sermonibus divulgare voluerunt.
Divulgata vetus ad cœlum gloria fertur. Lucret. lib. 6. 8.
Tempus ætatis ad omnes libidines divulgatum. Cic. Post redit. in Senat. 20. Cujus primum tempus ætatis palam fuisset ad omnes libidines divulgatum.
DIVULGATUS, Partic. [θρυλλούμενος] Unde Divulgatissimus & levissimus magistratus. Cic. 10. Fam. 26.
DIVULGATIO, ōnis. f. Tertull. de Anim. cap. 5.
DIVULSUS. V. DIVELLO.
DIVUS. V. DIUS.
DIXO. unde Dixis ap. Plaut. Cave dixis. H. St. Syncope est pro Dixeris.

D O

DO, pro Domus, per Apocopen, dixit Ennius. Diomedes lib. 2. Apocope est ablatio de fine dictionis, Proparelepsi vel Paragoge contraria, quum aut litera detrahitur, vel syllaba. Litera, ut
Aspice num mage sit nostrum penetrabile telum. pro Magis.
Syllaba, ut in Do suam, pro Domum. Auson. Edyll. 12. 12.
Unde Rudinus ait, Divûm domus altitonum cœl.
Et cujus de more quod adstruit inde suam do.
Et quod nonnunquam præsumit, lætificum gau. Gau, i. e. Gaudium; Cœl, Cœlum. V. DOMUS.
DO, dĕdi, dătum, [δίδωμι, ὀπάζω, πορίζω, δωρέω] dăre. Plaut. Asin. 3. 1. 24. Qui dant, eos derides.
Inter Dare & Dedere hoc interest, quod Dare, est quod repetas: Dedere est ad perpetuum. Damus & amicis: Dedimus tantum hostibus. Donat. ad. And. 1. 2. extr.
Dare atque donare. Cic. 6. Verr. 29. Apud amicos multa deposita, multa aliis data atque donata.
Dare & impertire. Cic. pro Rosc. Amer. 131. Commoda quibus utimur, lucemque qua fruimur, spiritumque quem ducimus, ab eo nobis dari atque impertiri videmus.
Tantum boni a diis immortalibus oblatum & datum. Cic. pro Lege Manil. 49.
Da te mihi. Ter. Heaut. 4. 3. 10. Idem Adel. 5. 3. 52. Tace non fiet, mitte jam isthæc, da te hodie mihi. Ubi Donatus, Da te mihi, Accommoda te ipsum voluntati meæ. nam in animum transtulit quod est corporis, ut in Eunucho, Mihi sese dare, sermonem quærere. Si non vis, inquit, propter te, vel propter me mitis esto. Cic. 1. Att. 9. Dabimus hoc Pompeio. i. e. Pompeii causa faciemus. Et 16. Att. 9. Amabo te da mihi & hoc.
Tu Oppios Terentiæ dabis. Cic. 10. Att. 4. h. e. Tu Oppios Terentiæ conciliabis, ut illi præsto sint, siquid ei opus erit.
Da te homini. Cic. 1. Fam. 8.
Dabo te exornatum. Ter. Heaut. 5. 1. 78. Si vivo, adeo exornatum dabo, adeo depexum, ut dum vivat, meminerit semper mei.
Dare aliquid ad. Cic. 2. de Orat. 220. Oculos autem natura nobis, ut equo & leoni setas, caudam, aures ad motus animorum declarandos dedit.
Dare aliquid alicui. Cic. 4. Acad. 50. Quis enim tibi dederit aut deum omnia posse, aut ita facturum esse si possit? Sic Varro 2. de R. R. cap. 1. i. e. Concedet.
Ab altero alicui dare. Cic. 14. Att. Puero quoque hoc a me dabis si tibi videbitur.
Dare & concedere. Cic. 5. Verr. 218. Sed do hoc vobis & concedo, esse multos, &c.
Da hoc illi mortuæ, da cæteris amicis ac familiaribus, qui tuo dolore mœrent: da patriæ, ut siqua in re opus sit, opera & consilio tuo uti possit. Cic. 4. Fam. 5.
Dare se ad docendum. Cic. in Bruto, 306. Ego autem juris civilis studio multum operæ dabam. Q. Scævolæ P. F. qui quanquam nemini se ad docendum dabat, tamen consulentibus respondendo studiosos audiendi docebat.
Dedi me protinam, i. e. Confestim discessi. Plaut. Curcul. 2. 3. 84.
Dare, Dicere. Ter. Prol. Heaut. 10. Nunc quam ob rem has partes didicerim: paucis dabo. Virg. 1. Ecl. 19.
Sed tamen iste deus qui sit da Tityre nobis. Et 6. Æn. 66.
— Tuque o Sanctissima vates,
Præscia venturi, da, non indebita posco. Nonius.
Cic. 1. Acad. 10. Sed da mihi nunc, satisne probas, imo vero, &c.
Dare ferias, pro Observare, in l. si in aliquam. D. de Off. Proconf.
Dare, Facere. Ter. Adel. 3. 4. 4. — O Æschinæ pol haud paternum istud dedisti. i. e. Non didicisti a Patre talia facere. Donatus. Dedisti, deest facinus: & dedisti pro fecisti. Sed sic dicitur in re magna, ut
— dabit ille ruinas
Arboribus, stragemque satis.
Dare, simpliciter pronuntiatum apud Jurisconf. denotat Dominii translationem. Instit. de actio. §. Sic itaque discretis. l. Ubi autem. §. fin. D. de verb. oblig. [ut in Formula Do, lego.
Dabo statuam faciendam. Plaut. Curcul. 1. 2. 50. Sic apud Cic. 4. Tusc. 84. Dare se philosophiæ excolendum. Et 2. Att. 1. Dare librum perferendum ad aliquem.
Do ferre, pro Do ferendum. Quintil. lib. 9. cap. 3. Virg. 5. Æn. 248. — & argenti magnum dat ferre talentum. Græcum est, duo verba conjungere, ut paulo post, Donat habere viro. Servius.
Datur hæc sexaginta minis. Plaut. Pers. 4. 4. 13. Martial. lib. 12. 37.
Amphora vigessis, modius datur ære quaterno.
Ut res dant sese. i. e. Pro re, tempore, & loco, ut occurrunt res, ut sese offerunt. Ter. Hec. 3. 3. 20. Profecto hoc sic est, ut puto: Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus. Liv. 8. Bell. Pun. Pollicitus, prout res, ac tempus se daret, &c.
Ut se dederint initia. Cic. 3. Att. 23.
Do, pro Concedo, fateor. Cic. 4. Acad. 68. Primum Epicurus non dat. vos quibuscum res est, id quoque conceditis.
Quod datur accipio, Loquendi modus parœmiæ accommodatus. Cic. 2. de Orat. 187. Si se dant, & ut ante dixi, sua sponte, quo impellimus, inclinant atque propendent, accipio quod datur: & ad id unde aliquis flatus ostenditur, vela do. Idem 2 de Fin. 82. Hoc etsi multis modis reprehendi potest, tamen accipio, quod dat: mihi enim satis est, ipsis non satis.
Do, Dico, Addico. Omnis Prætorum potestas quæ modo esset in judiciis, tribus his verbis notabatur. Primum dandi judicis significat potestatem, secundum juris dicendi, & ferendæ sententiæ, tertium judicati faciendi, & exequendi. Nam Addicere, inquit, Festus, est proprie Idem dicere, & approbare dicendo: alias Addicere, Damnare est. AD enim præpositio verbis adhibita additionis nota est, quod videre licet in his verbis Adhibere, addere, adjicere, adscribere, adstipulari, quorum duo postrema idem significant quod alteri assentire. Sic Judex quod dixerat, postea addicebat, id est idem quod dixerat in sententia, dicebat iterum, & approbabat, ut exequutioni mandaretur, hoc est adjudicabat. Inde Addicti vocabantur Debitores, qui, quod solvendo non essent, creditoribus suis dabantur in servitutem. Hæc Connanus lib. 7. cap. 9.
Dare actionem dicitur judex, quando actorem ad intendendam actionem admittit. Dicitur & Dare judicium, Ulp. in l. prima. D. de his qui dejec. vel effud. Prætor ait, qui dejecerunt vel effuderunt in eum locum quo vulgo iter fiet, &c. quantum ex ea re damnum datum factumve erit, in eum qui ibi habitavit, in duplum judicium dabo. Cic. 4. Verr. Siquis eum pulsasset, edixit se judicium injuriarum non daturum: quicquid ab eo peteretur, judicem de sua cohorte daturum. Ipsi autem nullius actionem rei sese daturum. V. Actionem dare in AGO.
Aciem dare. V. Acies.
Actum & factum dare. Quintil. lib. 2. cap. 13. Flexus ille, & ut sic dixerim, motus dat actum quendam & factum. De statuis & picturis.
Ad carnificem dare. Plaut. Bacch. 4. 4. 37.
Ad languorem dare. Plaut. Asin. 3. 2. 28. & Ter. Heaut. 4. 6. 3.
Ad literas dare, pro Rescribere. Cic. 5. Att. 2. Ad quas ego eo ipso die dederam.
Ad ludendum dant se. Cic. 5. de Fin. 42.
Ad mortem dare. Plaut. Amph. 2. 2. 177.
Ad partes populi dare. Cic. 2. de Lege Agr. 19.
Ad pistores dare. Plaut. Asin. 3. 3. 119.
Ad remum. Liv. 4. Bell. Maced.
Ad salutem communem aliquid dare. Cic. 6. Verr. 52.
Ad sepulturam datum corpus. Cic. 2. Philipp. 17.
Ad ditem in servitutem dari pauperem. Ter. Phorm. 4. 3. 48.
Ad supplicium dedit servum. Cic. pro Cluent. 181.
Ad terram dare, pro Prosternere. Suet. in August. cap. 96.
Aditum. Columel. lib. 5. cap. 9. Alia fossa circundederis, ne aditus pecori detur. V. Aditus in ADEO, adis.
Aditum oculis. Ovid. 15. Epist. 248.
Adjumentum. Plaut. Epid. 3. 1. 15. Nec mihi plus adjumenti das, quam ille qui nunquam etiam natus est.
Adjutricem & comitem alicui dare. Cic. de Amicit. 85. Virtutum amicitia adjutrix a natura data est, non vitiorum comes.
Adjutorem ad rem aliquam. Ter Phorm. 3. 3. 28. Sed opus est mihi Phormionem ad hanc rem adjutorem dari.
Æs dare. Hor. de Arte Poët. 20.
— si fractis enatat exspes
Navibus, ære dato, qui pingitur?
Amplexus. Virg. 8. Æn. 405. — Optatos dedit amplexus.
Animam dare, de Apibus. Virg. 4. Georg. 204.
— ultroque animam sub fasce dedere. h. e. Mortuæ sunt.
Animos dare. Virg. 9. Æn. 143.
Fossarumque moræ, leti discrimina parva,
Dant animos. i. e. Animosiores faciunt.
Animum suum alicui, quod vulgus, Ponere suam affectionem, dicit. Plaut. Asin. 4.
Animum dare mœrori. Cic. 2. Att. 8. i. e. tradere.

Annos

Annos dare venatibus, i. e. Consumere venandi studio. Valer. 3. Argon. 242.
Ansam ad reprehendendum, pro Dare occasionem. Cic. de Amicit. 60. Quinetiam necesse erit cupere & optare ut quam sæpissime peccet amicus, quo plures det sibi tanquam ansas ad reprehendendum.
Ansas dare sermonis. Cic. pro Sext. 22. Denique etiam sermonis ansas dabat, quibus reconditos ejus sensus tenere possemus.
Aquam dare in alvum, pro Injicere. Cels. lib. 4. cap. 15. ad finem.
Aquam dare manibus. Plaut. Trucul. 2. 5. 28.
Arbitros. Cæs. 5. Bell. Gall. 1. Cic. 1. de Legib. 53. Ego plane vellem me arbitrum inter antiquam Academiam & Zenonem datum.
Argentum ad nuptias. Ter. Heaut. 4. 5. 29.

— Argentum dabitur ei ad nuptias,
Aurum, atque vestem qui, tenesne?

Argumentum aliud dat controversia. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Augurium dare. Virg. 3. Æn. 89.

Da Pater augurium, atque animis inlabere nostris. Augurium, modo oraculum: sed usurpative. Servius.

Auribus alicujus. h. e. Assentari, blandiri. Cic. 16. Fam. 7. Noli putare, mi Cicero, me hoc auribus tuis dare.
Aures dare, est Audire & obsequi. Sen. Hippol. 4. Amare discat, mutuos ignes ferat, det facilis aures.
Aures suas alicui. Cic. 1. Att. 4. Etenim quum multos dies aures meas Acutilio dedissem, cujus sermonis genus, &c.
Auspicium pugnæ dare. Sil. lib. 17.
Authorem dare rem. Plaut. Trinum. 1. 2. 70. V. AUTHOR.
Auxilia. Liv. 8. Bell. Maced. Auxilia Nicomedi dant, &c.
Bellum ipsa dedi. Stat. 12. Theb. 336.
Beneficium, pro Facere rem gratam. Cic. 13. Fam. 13. Quo in munere ita se tractavit, ut accepisse ab eo beneficium viderer non dedisse.
Bibere: quod aliqui improprie Propinare dicunt: quum propinare proprie præbibere sit, vel prægustare. Ter. And. 3. 2. 4. Post deinde quod jussi, ei date bibere. Ubi Donatus, Date bibere, consuetudine magis, quam ratione dixit, pro Date ei potionem. Lucilius in sexto, Date bibere summo. Nam duo verba activa nullam habent significationem sine nomine aut pronomine, ut si dicas, Dic facere. Cato de R. R. cap. 89. Bis in die farciat, & meridie bibere dato. De gallinaceis & anseribus farciendis loquitur.
Boni multum alicui. Plaut. Men. 3. 2. 10.
Brachia dare ad. Ovid. 3. Met. 679.

Alter ad intortos cupiens dare brachia funes,
Brachia non habuit.

Brachia cervici. Horat. Carm 3. 9. 2. i. e. Cervicem amplecti.
Caliginem. Liv. 7. Bell. Maced. Nebula matutina crescente die, levata in nubes, caliginem dedit.
Campo se dare. Virg. 9. Æn. 56.

— Teucrum mirantur inertia corda,
Non æquo dare se campo.

Cantus dare. Vir. 1. Æn. 398.

Et cœtu cinxere polum, cantusque dedere. Si mox Clangores.

Casus Mithridati datus est occupandi Armeniam, vi militis Romani ad excidenda castellorum ardua &c. Tacit. 11. Ann. 9.
Causam recusandi. Cic. 2. de Orat. 233. Non committam ut si defugerim, tibi causam aliquam irrevocabilem dem recusandi.
Causam dicendi justam & necessariam dare. Cic. de Arusp. Resp. 10.
Causam peccandi dare. Ovid. 2. Trist. 281.
Cibum ovibus. Varr. 3. de R. R. cap. 9.
Cibo, pro In cibum. Plin. lib. 14. cap. 16. Et si prius quam tota uva maturescat, incocta detur cibo gallinaceo generi, fastidium gignit uvas appetendi.
Civitatem alicui. Cic. 3. de Fin. 40. Itaque mihi videris Latine docere Philosophiam, & ei quasi civitatem dare: quæ quidem adhuc peregrinari Romæ videbatur. h. e. Civem facere.
Clamorem ad astra dare. Sil. lib. 6.
Clangores dare dicuntur aves. Plin. lib. 18. cap. 35. Et quum terrestres volucres contra aquam clangores dabunt. V. Cantus.
Claritatem alicui. Plin. lib. 13. cap. 22. Nero Cæsar claritatem ei dedit initio imperii.
Cœnam alicui. Ter Heaut. 3. 1. 16. Nam ei unam cœnam atque ejus comitibus dedi. Plaut. Men. 1. 1. 25. Cereales cœnas dat, ita mensas extruit. Cic. 9. Fam. 20. Sed vide audaciam, etiam Hirtio cœnam dedi sine pavone.
Ad cogitandum aliquid dare. Cic. 15. Att. 8.
Cognitionem consulibus dat lex. Cic. 16. Att. 18.
Cognomen. V. COGNOMEN.
Colla lacertis dare. Stat. 2. Achil.
Colla dare retro, pro Retro flectere. Ovid. 3. Met 89.

Læsaque colla dabat retro, plagamque sedere
Cedendo arcebat, nec longius ire sinebat.

Colloquium alicui. Liv. 2. Bell. Maced. Neque colloquium postea Philippo dedit.
Colorem dare alicui rei. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Colorem deformibus dare. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Comitem se alicui. Liv. 3. Jam caput fieri libertatem repetentium, si se plebs comitem Senatui det.
Commeatum militi. Liv. 3. V. COMMEATUS.
Commeatum remeatumve exuli nemo dare potest, nisi Imperator. Marcell. l. Relegati. D. de pœnis.
Commoda alicui dare. Hor. 2. Serm. 8. 75.

— tibi di, quæcunque preceris
Commoda dent.

Connubia gentibus dare. Ovid. 3. Fast. 195.

Externis dantur connubia gentibus.

Consilium, Consulere. Ter. Eun. 2. 3. 85. Dixti pulchre, nunquam vidi melius consilium dari. Cic. de Amicit. 44. Consilium verum dare gaudeamus libere. Idem 4. Acad. Quid consilii datis?
Consilia pulcherrima dare. Virg. 5. Æn. 728.
Consilium de aliqua re. Ter. Adel. 3. 4. 53. Is quod mihi de hac re dederit consilium, id sequar.
Consilium ut aliquid fiat. Ter. Eun. 5. 9. 15. Illum qui mihi dedit consilium ut facerem, an me qui ausus sim incipere?
Copiam dare. Tacit. 11. Ann. 2. Neque data Senatus copia, intra cubiculum auditur.
Copiam dare, pro Sinere, permittere. Ter. prol. Heaut. 28. Virg. 9. Æn. 484.

Affari extremum miseræ data copia matri. Et 1. Æn. 590.
Postquam introgressi, & coram data copia fandi.

Crepitum dare. Lucret. lib. 6. 108.

Dant etiam sonitum patuli super æquora mundi,
Carbasus ut quondam magnis intenta theatris,
Dat crepitum, malos inter jactata, trabeisque, &c.

Crimini, i. e. Vertere vitio. Plin. de Viris Illust. Cic. de Clar. Orat. 276. Quinetiam memini, quum in accusatione sua Q. Gallio crimini dedisset, sibi eum venenum paravisse. Idem 7. Verr. 72. Calamitatem crimini dare.
Cruci contubernalem aliq. Plaut. Mil. 2. 2. 28.

Nisi quidem illa nos vult qui servi sumus,
Propter suum amorem omnes crucibus contubernales dari. i. e. suspendi.

Curam. Cic. 3. de Legib. 47. Hæc detur cura Censoribus. h. e. Negotium hoc illis committatur.
Curatorem dare. Hor. 1. Epist. 1. 101.

Insanire putas solennia me, neque rides,
Nec medici credis, nec curatoris egere
A prætore dati.

Cursum navibus. Liv. 9. Bell. Pun.
Cursum dare dicuntur venti. Virg. 3. Æn. 337.

Sed tibi qui cursum venti, quæ fata dedere?

Damnum, Afferre incommodum, nocere. Ter. And. 1. 1. 115.

Nam si illum objurges, vitæ qui auxilium tulit,
Quid facies illi qui dederit damnum aut malum?

De tuis summis deliciis da mihi. Plaut. Trucul. 5. 48.
Decus. Plin. lib. 16. cap. 4. Liv. 7. Bell. Pun. Vos illi hodierno die primum fugati exercitus dedistis decus.
Defensionem, pro Permittere reo, ut se defendat. Suet. in Claud. cap. 29. Consocerum suum, incerto crimine, nec data defensione occidit.
Defraudandum. Plaut. Rud. 5. 3. 31. Jam te ratus nactum hominem quem defraudandum dares.
Dextras dare, Promittere. Plaut. Merc. 5. 4. 4. Virg. 4. Æn. 308.

Nec te noster amor, nec te data dextera quondam,
Nec moritura tenet crudeli funere Dido?

De manu dare: cui opponitur Foris. Columel. lib. 7. cap. 9. de suibus, Nam quidem cultus ager opimas reddit sues, quum est graminosus; & pluribus generibus pomorum consitus, ut per anni diversa tempora, mala, pruna, pyrum, multiformes nuces, ac ficum præbeat: nec tamen propter hæc parcetur horreis: nam sæpe de manu dandum est, quum foris deficit pabulum: propter quod plurima glans vel cisternis in aquam vel fumo tabulatis recondenda est. Seipsum exponit Columella, quid intelligat per De manu dare, quum dixit ante, Nec tamen propter hæc parcetur horreis.
Dextram dare misero, Auxiliari. Virg. 6. Æn. 370.

Da dextram misero, & tecum me tolle per undas.

Dextras & fidem. Liv. 1. Sed date dextras, fidemque, haud impune adultero fore.
Dare debere, est Facto suo dominium retro transferre. V. Alciat. in l. mutuum. D. si cert. pet.
Dicta dare, pro Loqui. Liv. 2. Bell. Pun. Virg. 2. Æn. 790.

Hæc ubi dicta dedit.

Dicta dulcia. Plaut. Truc. 1. 2. 78. Corda in felle sunt sita, atque acerbo aceto: linguis dicta dulcia datis.
Diem. Cic. 1. Att. 6. Tulliola tibi diem dat, sponsorem appellat. Idem lib. 4. Vestorio dandi sunt dies.
Diem luculentum. Plaut. Epid. 3. 2. 5. Pro dii immortales, mihi hunc diem dedistis luculentum.
Documentum. Cic pro Milon. 22. Liv. 5. Bell. Pun. Idem 5. Decad. lib. 5. Et documentum eloquentiæ dare voluit.
Dolorem alicui. Cic. 7. Att. 13. Qui, ut aliud nihil, hoc tamen profecit, dedit illi dolorem.
Dolores ingentes dare. Hor. 2. Serm. 3. 288.

Juppiter ingenteis qui das, adimisque dolores.

Dolori se. Plin. lib. 3. Epist. 60. Deinde quum diu cohibitæ lacrymæ vincerent, prorumperentque, egrediebatur, tunc sese dolori dabat.
Dominatum, & principatum dare alicui. Cic. 11. Philipp. 36. Animadverti P. C. dici jam a quibusdam exornari etiam nimium a me Brutum, nimium Cassium ornari: Cassio vero sententia mea dominatum & principatum dari.
Dono dare. Virg. 2. Ecl. 37. Plaut. Amph. 1. 3. 40. Liv. 3. Bell. Pun. Lætoque juveni promissis, equum eximium dono dat. Sic 3. ab Urbe.
Dotem. Ter. Phorm. 5. 7. 36. Plaut. Trin. 2. 4. 107. Est ager sub urbe: hic vobis eum dabo dotem sorori.
Dubitationem alicui. Cæs. 1. Bell. Gall. 14. His Cæsar ita respondit, eo sibi minus dubitationis dari, quod eas res, &c.
Duras alicui. Ter Heaut. 2. 4. 22. Imo ut patrem tuum vidi esse habitum, diu etiam duras dabit. subaudi Pœnas. [Inepte quasi pœnas pater filio daturus fit. An igitur Dabis legendum? An potius subaudiendum Partes? ut in Eun. 2. 3. 62. Duras fratris partes prædicas. Quod plane expressit Bentl.
Epulas oculis, Pascere oculos. Plaut. Pœn. 5. 4. 2. Oculis epulas dare, delubrum qui hodie ornatum eo visere venit.
Esui. Plin. lib. 29. cap. 17. Percussis esui dare decoctum.
Exceptionem alicui. Cic. 2. de Fin. 121. Et tamen quid attinet luxuriosis ullam exceptionem dari, aut fingere aliquos, qui quum luxuriose viverent, a summo, &c.
Excidio ac ruinis opus aliquod. Liv. 1.

Excru-

Excruciatum da me. Plaut. Mil. 2. 6. 84.
Exercitum ducendum. Liv. 7. Bell. Pun. Urbanum veterem exercitum Fulvius Conſul C. Fulvio Flacco legato in Hetruriam dedit ducendum.
Exilium dare alicui. Tacit. 15. Ann. 71. Glitio Gallo atque Annio Pollioni infamatis magis, quam convictis, data exilia.
Exitio dare. Tacit. 11. Ann. 34. Ne indefenſa conjux exitio daretur.
Exitum belli. Liv. 10. Bell. Pun. Vos laceſſiſſe & tuipſe fateris, & dii teſtes ſunt qui & illius belli exitum ſecundum jus faſque dederunt, & hujus dant & dabunt.
Expectationem, pro Movere expectationem. Cic. 2. Att.
Experimentum artis, apud Suet. in Neron. C. 22.
Exuvias ad hoſtes: Ab hoſtibus diſpoliari. Plaut. Epid. 1. 1. 36. Id modo videndum, ut materies ſuppetat ſcutariis, Si in ſingulis ſtipendiis, is ad hoſtes exuvias dabit.
Fabulam. Cic. 1. Tuſc. 3. Annis enim fere CCCCX. poſt Romam conditam Livius fabulam dedit. Donat. in prol. Hecyr. Ita dicitur, data eſt fabula, ut data eſt cœna, datum eſt prandium. Et, Dari dicitur fabula, quum agitur: Stare, quum placet.
Factum. Plaut. Caſin. 2. 8. 3. Ita fieri oportet. OL. factum & curatum dabo.
Facere. Cic. 3. Off. 66. Arbitrum illum adegit, quid ſibi dare facere oporteret ex fide bona. Vet. formula.
Facultatem. Ter. And. 1. 4. 6. Di date facultatem obſecro huic pariundi.
Facultatem ad. Cic. 6. Att. 2. His ego duobus generibus facultatem ad ſe ære alieno liberandas aut levandas dedi.
Facultas data eſt mihi, ut meo arbitratu facerem. Cic. 1. de Fin. 72.
Facultatem res dabit. Cic. 11. Att. 7. Sed ſiquid res dabit tibi facultatis, id me maxime conſolari poterit.
Famæ aliquid dare. Hor. 2. Serm. 2. 94. Das aliquid famæ? h. e. Putas hoc ad famam pertinere? Acron. [Immo Famæ quoque rationem habendam eſſe putas, Bonæ famæ aliquid tribuis.
Famæ dare, pro Spargere in vulgus. Tacit. 1. Ann. 7. Dabat & famæ, ut vocatus, electusque potius a Repub. videretur, quam per uxorium ambitum, & ſenili adoptione inrepſiſſe. [i. e. Tribuebat id etiam famæ, vel, ut in Paraphraſi eſt Freinsh. faciebat melioris famæ cauſa.
Famam celeritatis. Plin. lib. 35. cap. 11. Quamobrem arti daturus & celeritatis famam, abſolvit uno die tabellam, &c.
Fato dari. Ovid. 3. Faſt. 614.

> Anna, per hanc juro, quam quondam audire ſolebas
> Tellurem fato proſperiore dari.

Sat fatis, Venerique datum eſt. Virg. 9. Æn. 135.
Fidem, Jurare, confirmare, ſpondere, inquit Donatus. Plaut. Milit. 2. 5. 45. Ter. Eun. 5. 9. 30. Do fidem ita futurum. Idem Hec. 1. 2. 38. Si mihi fidem das te tacituram, dicam. PH. ad ingenium redis: fidem do, loquere. Cic. de Senect. 75. Non M. Atilium, qui ad ſupplicium eſt profectus, ut fidem hoſti datam conſervaret.
Fidem & jusjurandum. Cæſ. 1. Bell. Gall. 4. Hac oratione adducti, inter ſe fidem, & jusjurandum dant.
Fiduciam. Liv. 2. Bell. Maced. Achæi portus & dant fiduciam poſtulantibus, & demunt.
Flammas. Ovid. 2. Met. 810.

> — ſpinoſis ignis ſupponitur herbis,
> Quæ neque dant flammas, &c.

Fluctibus dare ſe, pro Navigare. Valer. 7. Argon. 36.
Fœnore. Plaut. Curc. 4. 1. 19. Sub Veteribus, ibi ſunt qui dant, quique accipiunt fœnore.
Fœnori pecunias dare. Tacit. 11. Ann. 13. Et lege lata, ſævitiam creditorum coercuit, ne in mortem parentum pecunias filiis familiarum fœnori darent.
Foras ſe dare. Lucret. lib. 1. 1106. Hac ſe turba foras dabit.
Foras veſtem. Plaut. Men. 4. 2. 96.

> Equidem eccaſtor tuam nec chlamydem do foras, nec pallium
> Quoiquam utendum. Mulierem æquum eſt veſtimentum muliebre
> Dare foras, virum virile.

Formam humanam Deo dare. Quintil. lib. 7. cap. 4. Sicut Epicurus qui humanam Deo formam, locumque inter mundos dedit.
Fortuna data de improviſo. Ter. Phorm. 5. 6. 45. Tantam fortunam de improviſo eſſe his datam?
Frenos. Liv. l. 34. 2. Date frenos impotenti naturæ & indomito animali. ſignificat Laxare frenos. ſequitur enim, Et ſperate ipſas modum licentiæ facturas, niſi vos faciatis. De mulieribus loquitur. Sic Habenas.
Fragorem dare. Ovid. 8. Met. 341.

> Sternitur incurſu nemus, & propulſa fragorem
> Sylva dat.

Fructum meliorem. Columel. de Arborib. cap. 16. Fructumque meliorem dabunt.
Fugam, ſtragemque. Liv. 1. Bell. Pun. Qui ſi valles occultiores inſediſſent, coorti in pugnam repente ingentem fugam, ſtragemque dediſſent.
Fugam dare navigantibus dicuntur venti. Virg. 7. Æn. 24.
Fugæ & in fugam. Cic. 7. Att. 22.
Gaudia pacta dare. Ovid. 3. de Arte Am. 462.

> Si bene promittunt, totidem promittite verbis:
> Si dederint, & vos gaudia pacta date.

Gemitum dare. Virg. 2. Æn. 53.

> Inſonuere cavæ, gemitumque dedere cavernæ.

Gemitum dare pectore ab imo. Virg. 1. Æn. 485.
Gemitui ſe. Cic. 2. Tuſc. 57.
Gemmas digitis dare. Ovid. 10. Met. 264.

> Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo.

Gratiæ alicujus dare aliquid. Liv. 8. Poſtremo ne id ſe gratiæ dare Q. Fabii crederet, ſe jusjurandum dare paratos eſſe, non videri, &c.
Guſtum, pro Specimen præbere. Sen. Epiſt. 11. Dedit enim nobis guſtum, ad quem reſpondebit.
Gyros dare. Virg. 3. Georg. 115.
Habenas. Virg. 1. Æn. 63.

> — regemque dedit, qui fœdere certo
> Et premere, & laxas ſciret dare juſſus habenas. V. Frenos.

Habere dare. Virg. 9. Æn. 362.

> — ille ſuo moriens dat habere nepoti.

Hilarem ſe alicui, Hilariter cum aliquo verſari. Plaut. Aſin. 5. 1. 21. Quin te ergo hilarem das mihi?
Hiſtoriæ ſe dare. Cic. 2. Att.
Honori alicujus aliquid dare. Sen. de Benef. lib. 6. Plato quum flumen nave tranſiret, nec ab illo quicquam portitor exegiſſet, hoc honori ſuo datum credens, dixit, &c.
Honores alicui dare. Hor. 1. Serm. 6. 16.

> — qui ſtultus honores,
> Sæpe dat indignis, & famæ ſervit ineptus.

Hoſpitium dare. Ovid. 2. Epiſt. 108.

> Quæ tibi Demophoon longis erroribus acto
> Threicios portus, hoſpitiumque dedi.

Hoſtem dari. Tacit. in Vita Agric. cap. 33. Quando dabitur hoſtis? Quando acies?
Jacturam. Plaut. Stich. 5. 4. 6. [Locus admodum obſcurus, ad q. V. Gronov.
Immunitatem muneris alicujus. Cic. 4. Acad. 121. Negas ſine Deo poſſe quicquam, ecce tibi e transverſo Lampſacenus Strato, qui det iſti Deo immunitatem magni quidem muneris.
Imperium ſorte datum. Virg. 1. Æn. 138.

> Non illi imperium pelagi, ſævumque tridentem:
> Sed mihi ſorte datum.

Impetum, pro Facere. Liv. 5. Subſidia in averſos, transverſoſque impetum darent.
Impetum dare in. Tacit. 2. Ann. 16. Primus Cæſar cum Prætoriis cohortibus capto vallo dedit impetum in ſylvas. Sic
Impreſſionem. Liv. 4. Hæc locutum, exequentemque dicta, redintegrato clamore ſecuti dant impreſſionem.
Improbe dare, & injuſte adimere. V. IMPROBUS.
Impunitatem. Cic. 8. Philipp. 33. Cæteris autem, ſi errorem ſuum depoſuerint, & in Reipub. gratiam redierint, veniam & impunitatem dandam puto.
In adoptionem aliquem dare. Quintil. lib. 3. cap. 6. Qui ex duobus legitimis alterum in adoptionem dederat, alterum abdicaverat.
In æquor ſe dare. Virg. 4. Georg. 528.

> Hæc Proteus, & ſe jactu dedit æquor in altum.

In alvum aquam dare, pro Injicere. Celſ. lib. 4. cap. 15. ad fin.
In luctus animum dare. Ovid. 2. Met. 384.
In anteceſſum dare. Ut aliquid In ſolutum dari dicimus, ita eleganter dicimus Dari in anteceſſum, quod quidem eſt dari & ſolvi antequam deberi incipiat, aut peti poſſit, quod nos, Ante manum dari dicere conſuevimus. Eo genere dicendi aliquoties Seneca utitur & Juriſconſulti. Nos uno libri 4. c. 32. de Benef. loco contenti erimus, Ego, inquit, quod cui debeam ſcio: aliis poſt longam diem repono, aliis in anteceſſum, aut prout occaſio & rei facultas tulit. i. e. Aliis etiam antequam debeam, ſolvo. Turneb. Adv. 12. 9. Add. 30. 3. Conf. ANTECESSUS.
In aurem dare, pro Infundere, inſtillare. Celſ. lib. 6. cap. 7. 8. De ſonitu aurium. In aurem dandus radiculæ ſuccus cum roſa, vel cum ſucco radicis ex cucumere agreſti, vel caſtoreum ex aceto, & laureo oleo.
In bella ſe dare. Virg. 12. Æn. 632.

> O ſoror, & dudum agnovi, quum prima per artem
> Fœdera turbaſti, teque hæc in bella dediſti.

In caſum ſe dare. Liv. lib. 3. Decad. 5. Secunda fortuna in conditione honeſtæ pacis uteretur potius, quam ſpe vana evectus in caſum irrevocabilem ſe daret.
In caſum dare rem, prælioque experiri ſtatuit. Tacit. 12. Ann. 14.
In caveam dabo te. Plaut. Capt. 1. 2. 15.
In concubinatum ſororem. Plaut. Trinum. 3. 2. 65.

> — ne mihi hanc famam differant, me
> Germanam meam ſororem in concubinatum tibi ſine dote
> Dediſſe magis quam in matrimonium.

In conſpectum: h. e. Ante oculos ponere. Ter. Phorm. 1. 5. 30. ipſum geſtio dari mihi in conſpectum. Ubi Donatus, Non dixit venire, ut filium: ſed dari, ut reum. Liv. 3. Inſequens dies hoſtem in conſpectum dedit.
In conſpectum alicujus ſe dare. Cic. 7. Verr. 85. Et 1. de Divin. 41. ex Ennio. Sic In cuſtodiam, In delicias &c. H. St.
In conſuetudinem vel familiaritatem alterius ſe dare. Cic. in Piſon. 68. Dedit ſe in conſuetudinem, ſic ut prorſus una viveret. Et dare ſe in ſocietatem, Liv. 6.
In creditum dare pecuniam alicui. Julianus in l. non omnis. & l. ſi tibi. D. ſi certum petatur.
In cuſtodiam vel cuſtodias. Liv. 1. 4. Sacerdos vincta in cuſtodiam datur. Et apud Cic. 7. Verr. 68.
In cuſtodiam ſe. Cic. 1. in Catil. 19.
In delicias ſe dare. Sen. Epiſt. 115. Si diſciplina civitatis laboravit, & ſe in delicias dedit, argumentum eſt luxuriæ orationis laſcivia.
In diſcrimen legiones dare, Tacit. 2. Ann. 11. Cæſar niſi pontibus, præſidiiſque impoſitis dare in diſcrimen legiones haud imperatorium ratus, equitem vado tramittit.
In divitias filiam. Plaut. Trin. 3. 1. 4. Sine dote, ille illam in tantas divitias dabit?
In domum dari. Ter. Eun. 2. 3. 73. O fortunatum iſtum Eunuchum, qui quidem in hanc detur domum.
In exilium dare. Julius Firmic. lib. 3. cap. 5. Sed & ego ſcio, multos in exilium datos, & bene & ſtrenue Reſpublicas adminiſtraſſe.
In fœnus. Varro 3. de R. R. cap. 5. Sexaginta millia quanvis ſtatim in fœnus des licebit.
In fugam ſe, Fugere. & Dare aliquem in fugam, pro Fugare, ſive convertere in fugam. Cæſ. 5. Bell. Gall. 49. Celeriter hoſtes dat in fugam. Cic. 6. Verr. 95. Dant ſeſe in fugam iſtius præclari Imperatoris nocturni milites.
In gradum militiæ extremum dari. Ter. Clemens in l. ult. D. de cuſtod. reor.
In mandatis aliquid, eſt Aliquid faciendum vel dicendum committere: quod & Mandare dicitur. Plaut. Amph. prol. 81.
In vota alicujus victas manus dare. Ovid. 21. Epiſt. 240.

> Doque libens victas in tua vota manus.

In manu dari. Cic. 2. Off. 60. Quanquam enim quod præſens tanquam in manu datur, jucundius eſt, tamen, &c. Al. In manum.

Aliquid

In manum aliquid. Ter. Phorm. 4. 3. 29. Eho dic quid velis dari tibi in manum, ut herus desistat litibus? Ubi Donatus, Datur ei in manum, qui separatim accipit, sine arbitro aut interprete: ut prævaricator aut judex corruptus. Tacit. lib. 4. Datos in manum milites.

In manus hominum aliquid, est Aliquid edere, quod in manus hominum perveniat. Plin. Epist. 137.

In manum alicui virginem dare. Ter. And. 1. 5. 63. Ubi Donatus, Confirmatæ sunt legitimæ nuptiæ per in manum conventionem.

In matrimonium. Liv. 7. Bell. Maced. Cæs. 1. Bell. Gall. 2. Ei filiam suam in matrimonium dat.

In nervum ac supplicia corpus. Liv. 6. An placeret fœnore circumventam plebem, ni potius quam sortem creditam solvat, corpus in nervum ac supplicia dare?

In nuptias, idem quod dare in matrimonium. Ter. And. 5. 1. 9.
Ah rogitas? perpulisti me ut homini adolescentulo
In alio occupato amore, abhorrenti ab re uxoria,
Filiam darem in seditionem atque incertas nuptias.

In potestatem. Liv. 8. Pactoque reditu promissum est regem aut vivum aut mortuum in potestatem daturos

In præceps, Præcipitare. Liv. 7. Bell. Pun. Se, collegamque & prope totam Remp. in præceps dederat.

In præmium. Liv. 4. Proditori præter libertatem, duarum familiarum bona in præmium data.

In publicum aliquid dare. Plin. Epist. 156. Ideo nunc contra istum librum faveo orationi, quam nuper in publicum dedi.

In quæstionem dare servos dicebatur dominus. Author ad Heren. Cic. pro Rosc. Amer. 120. Quod a nobis oppugnari video, ne in quæstionem dentur, suspiciosum est. h. e. Torqueantur & Afficiantur suppliciis. Immo V. QUÆSTIO.

In reliquos data venia. Tacit. 12. Ann. 32.

In ruborem dare. Plaut. Capt. 5. 2. 9. At ego faciam ut pudeat: nam in ruborem te totum dabo.

In stipendium pecuniam. Cæs. 1. Bell Civil. 23. Etsi eam pecuniam publicam esse constabat, datamque a Pompejo in stipendium.

In iram tempus dare. Ovid. 1. Amor. 8. 81.
Sed nunquam dederis spatiosum tempus in iram.

In verba dare recuperatores. Cic. 5. Verr. 69. Quærebant quæ in verba recuperatores daret: respondebat, si pateret adversus edictum fecisse, quæ in judicio dicturum esse dicebat.

In viam se, pro Itineri se accingere. Cic. 14. Fam. 12. In viam quod te des hoc tempore, nihil est.

Incommodum. Cic. 5. de Fin. 50. Non intelligunt idcirco ea esse propter se expetenda, quod nulla utilitate objecta delectentur animi, atque ipsa scientia, etiam si incommoda datura sit, gaudeant.

Indicia. Cic. 5. de Fin. 48. Videamus partes quarum est aspectus illustrior, quæ quo sunt excelsiores, eo dant clariora indicia naturæ.

Inducias. Liv. 1. Agri parte multatis, in centum annos induciæ datæ.

Indulgentiam suam alic. pro Indulgere illi. Plin. Epist. 243. Rogo ergo ut ipse apud te pro dignitate ejus precibus meis faveas: cui & siquid mihi credis, indulgentiam tuam dabis.

Initium orandi conditoribus Urbium, ac Legum latoribus dedit Cicero. Quintil. lib. 3. cap. 2.

Initium dicendi dedit natura, initium artis observatio. Quintil. lib. 3. cap. 2.

Insidias alicui, Insidiari, decipere. Plaut. Aul. 4. 5. 2. Idem Bacch. 2. 3. 52. Is nostræ navi lembus insidias dabat.

Inventum. Ter. And. 4. 1. 60. D. At jam hoc tibi inventum dabo.

Iter. Liv. 8. Bell. Pun. Sic apud Cæs. 1. Bell. Gall. 10. Negat se more & exemplo pop. Romani posse iter ulli per provinciam dare.

Jucunditati se dare. Cic. 2. Off. 122.

Judex datus in hanc causam, i. e. Constitutus. Plin. Epist. 167. Fingamus tres omnino judices in hanc causam datos esse, horum uni placuisse perire libertos, alteri relegari, &c.

Judicem dare rei judicandæ, vel æstimandæ. Ulp. in l. proinde. D. ad leg. Aquil.

Judicium ex edicto in libertum dedit. Cic. pro Flacc. 88.

Jugulum. Cic. 2. Tusc. 33. Sane si nudus es, da jugulum.

Jugulum alicui. Cic. pro Milon. 31. Certe optabilius Miloni fuit dare jugulum P. Clodio, non semel ab illo, neque tum primum petitum.

Jus alicui. Plin. Epist. 248. Quum jus mihi dederis referendi ad te de quibus dubito.

Jus aliquid faciendi de. Tacit. 12. Ann. 64. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat.

Jura, Leges. Virg. 1. Æn. 292.
Cana Fides & Vesta, Remo cum fratre Quirinus Jura dabunt.

Jura gentibus. Liv. 10. Bell. Pun. Roma an Carthago jura gentibus daret, ante crastinam noctem scituros.

Jusjurandum, Juramento promittere. Plaut. Amph. 3. 2. 50. Ter. Adel. 2. 1. 11. Jusjurandum dabitur te esse indignum injuria hac, indignis quum ego sim acceptus modis. Victor. de Vir. Illust. 40. Dato jurejurando, ut si non impetrasset, ita demum rediret.

Jussa dare. Ovid. 3. Amor. 8. 34. i. e. Postquam jussa est dare, vel Dedit id quod jussa est dare.

Labem dare. Lucret. lib. 2. 1145.
Sic igitur magni quoque circum mœnia mundi
Expugnata dabunt labem, putreisque ruinas Omnia.

Labori se. Cic. 7. Verr. 17. Quum rosam viderat, tunc incipere ver arbitrabatur: dabat se labori atque itineribus.

Lacrymas dare. Virg. 4. Æn. 370.
Num lacrymas victus dedit?

Lacrymas siccis agenti oculis dabit. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Largius dat nemo, Nemo liberalior est. Ter. Eun. 5. 9. 48. Principio & habet quod det, & dat nemo largius. Ubi Donatus, Dat largius ut liberalis.

Laudem alicui rei. Plin. lib. 36. cap. 16. Æthiopicis laus summa datur.

Laudi. Cic. 1. Off. 71.

Laxamentum legi. Cic. pro Cluent. 89. Ne legi quidem quicquam per Tribunum pleb. laxamenti datum est.

Leges. Virg. 8. Æn. 322. Composuit, legesque dedit. Sic Cic. 3. de Legib. 10. Dare legem & disciplinam vivendi populis. Virg. 4. Georg. 487.

Legem dare ne, &c. Ovid. 2. Met. 55.
Et legem dederat, sua ne secreta viderent.

Leges loci dare. Virg. 4. Æn. 213.
Cuique loci leges dedimus, connubia nostra Reppulit.

Do lego. Jabolenus De stat. liberis, l. Stichum, Titio do lego. Paul. ad l. Falcidiam, l. prima, Easque res quibusque dare legare volet. Non plus significat Do lego, quam si Do solum, vel Lego dixisset.

Leporem dictis dare. Lucret. lib. 1. 29.
Quo magis æternum da dictis, Diva, leporem.

Leto dare. Virg. 5. Æn. 806. i. e. Morti. Ovid. 3. Met. 120.

Libellos de re aliqua dare. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Libertatem dare, pro Manumittere. Claud. 1. in Eutrop. 310.

Licentiam pueris ludendi. Cic. 1. Off. 103.

Linamentum dare in plagam, est, ut vulgus chirurgorum dicit, Imponere carptum, quod Græci ἔμμοτον appellant. Cels. lib. 7. cap. 9.

Lintea ventis dare. Ovid. 7. Met. 40.
Ut per me sospes, sine me det lintea ventis. V. Vela.

Literas alicui per aliquem. Cic. 5. Att. 15. Tu autem sæpe dare libellariis publicanorum poteris per magistros scripturæ, & portus, &c.

Literas alicui, pro Reddere. Cic. 5. Att. Ac binas quidem tuas Beneventi accepi, quarum alteras Funisulanus multo mane mihi dedit, alteras scriba Tullius.

Literas alicui ad aliquem. Cic. 12. Fam. 19. Idem 7. Att. Ut ab Urbe discessi, nullum adhuc intermisi diem, quin aliquid ad te literarum darem.

Literis se. Cic. 1. Acad. 11. Quamobrem da quæso te huic etiam generi literarum.

Locum. Plaut. Rud. 1. 4. 35. Cic. 2. Att. Is quærit ex me num consuevissem Siculis locum gladiatoribus dare.

Locum dare, pro Cedere. Ter. Heaut. 3. 3. 26.

Locum dare & cedere. Cic. 2. de Nat. Deor. 83. Quacunque enim imus, quacunque movemur, videtur quasi locum dare & cedere.

Locum proximum alicui rei, pro Eam proxime describere. Plin. lib. 37. cap. 6.

Locum dubitationis. Cic. pro Balb. 16. Cujus igitur audita virtus dubitationibus locum non daret? Sic Dare locum respondendi, Cic. 3. de Nat. Deor. 19.

Locum dolis dare. Ovid. 2. Amor. 19. 44.

Locum tituli tibi dat. Ovid. 4. Trist. 3. 81.

Locum & tempus cunctationi. Liv. 25. 40. Sed nullum neque locum neque tempus cunctationi, consiliove dedit Mutines.

Lucem dari. Virg. 1. Æn. 310.
At pius Æneas per noctem plurima volvens,
Ut primum lux alma data est, exire locosque
Explorare novos, &c.

Ludum desidiæ filio suo. Plaut. Bacch. 4. 10. 7.
— ego dare me ludum meo gnato
Institui, ut obsequium animo sumere possit: æquom puto.
Sed nimium nolo desidiæ ei dare ludum.

Ludum amori dare. Hor. 3. Carm. 12. 1.
Miserarum est, neque amori dare ludum, neque dulci
Mala vino lavere.

Lumen dare eloquentiæ, & præceptis. Quintil. lib. 3. cap. 1. Præcipuum vero lumen, sicut eloquentiæ, ita præceptis quoque ejus dedit unicum apud nos specimen orandi, docendique oratorias artes M. Tullius.

Magistros rerum esse dedit. i. e. Magistros militum fecit. Virg. 9. Æn. 173.
Quos pater Æneas, siquando adversa vocarent,
Rectores juvenum, & rerum dedit esse magistros.

Malum alicui. Ter. And. 2. 5. 22. Renuntiabo, ut pro hoc malo mihi det malum. Idem Eun. 3. 3. 27. Cic. 4. Verr. 2. Cohors tota illa tua, quæ plus mali Siciliæ dedit, quam si centum cohortes fugitivorum fuissent.

Mammam, Lactare. Ter. Adel. 5. 9. 18. Et quidem tuo nepoti hujus filio hodie primam mammam dedit hæc.

Mancipio, vel mancupio, est Rem ita dare, ut evictionem præstaturos nos spondeamus. Plaut. Pers. 4. 4. 40. Mancipio neque promittet, neque quisquam dabit. Idem Mil. 1. 1. 23. Me sibi habeto, & ego me illi mancupi dabo.

Mancipio vitam dare. Lucret. lib. 3. 984.
Vitaque mancipio nulli datur; omnibus usu. V. MANCIPIUM.

Mandata, Mandare, Præcipere. Cic. 7. Att. 13. Quid tantis de rebus huic mandata dederit. Virg. 6. Æn. 116.
Idem orans mandata dabat.

Mandata alicui ad aliquem. Cic. 8. Att. 19.

Manum alicui, Consentiendi signum & veluti confirmationis eorum quæ a nobis vel petuntur vel proferuntur. Plaut. Aul. 2. 1. 16. Da mihi optima fœmina manum. E. ubi ea est? Idem Asin. 4. 1. 32. Virg. 11. Æn. 568.
— neque ipse manus feritate dedisset. Servius.

Manus alicui, Fateri se victum. Plaut. Pers. 5. 2. 72. Cic. 2. Att. 22. Ajebat illum primo sane diu multa contra, ad extremum autem manus dedisse, & affirmasse nihil se contra ejus voluntatem esse facturum. Eidem, lib. 16. 3. Sapienter igitur quod manus dedisti, quodque etiam ultro gratias egisti. Idem de Amicit. 99. Atque ad extremum det manus, vincique se patiatur.

Manus fidei dare. Sen. Thyest. 8. Tantum ora servat: & datas fidei manus.

Manus intus dare. Cels. lib. 7. cap. 29. Qua ratione partus emortuus ex utero eximatur. ad cujus rei facultatem multum confert & magnitudo vulvæ, & vis nervorum ejus, & corporis totius habitus, & mentis etiam robur, quum præsertim intus nonnunquam etiam duæ manus dari debeant.

Manu

Manu plena dare. Sen. de Benef.

Manibus alterius, eſt Umbris mortuorum in ſolatium mortis. Alioqui ſimpliciter Dare manibus, eſt diis inferis: quemadmodum Dare leto. Liv. 1. Decad. lib. 1. Idem 4. ab Urbe, Jam ego hanc mactatam victimam (ſi modo ſancti quicquam in terris eſſe dii volunt) legatorum manibus dabo.

Materiam invidiæ. Cic. 11. Philipp. 21.

Materiam dolis dare. Ovid. 2. Amor. 19. 44.
Mordeat iſta tuas aliquando cura medullas,
Detque locum noſtris, materiamque dolis.

Medicamentum ſuper. Celſ. lib. 7. cap. 7. Ubi tota exempta eſt, committendæ oræ, fibulaque his injicienda, & ſuper medicamentum glutinans dandum, i. e. imponendum. Conf. Unguentum.

Memoriæ, pro Tradere. Gell. lib. 1. cap. 11. Cretenſes quoque prælia ingredi ſolitos memoriæ datum eſt, præcinente ac præmoderante cithara greſſibus.

Mentem dare. V. MENS.

Mercedem alicui. Plaut. Amph. 2. 2. 15.

Merita. Cic. de Amicit. 26. Ut in dandis recipiendisque meritis, quod quisque minus per ſe poſſet, id acciperet ab alio, viciſſimque redderet.

Modum alicui dare. Hor. 2. Serm. 2. 36.
— quo pertinet ergo
Proceros odiſſe lupos? quia ſcilicet illis
Majorem natura modum dedit, his breve pondus.
Quintil. lib. 2. cap. 4. Nos ſuum cuique profeſſioni modum demus.

Morti aliquem dare. Ovid. in Ibin 663.
Quam quos cum Rutulo morti Rhamnete dederunt, &c.

Mores ſuos alteri. Plin. lib. 10. cap. 50.

Motus incompoſitos dare. Virg. 1. Georg. 350. i. e. Saltationem aptam religioni, nec ex ulla arte venientem. Servius.

Munus magnificum. Plin. de Viris Illuſt. Marcus Livius Druſus genere & eloquentia magnus, ſed ambitioſus & ſuperbus, Ædilis, munus magnificentiſſimum dedit.

Muneri, apud Fabium lib. 1. cap. 17.

Murmura dare. Ovid. 2. Met. 788.

Mutuum, Mutuare. Ter. Heaut. 3. 3. 40. Huic drachmarum hæc argenti mille dederat mutuum. Cic. 10. Att. 13. Non reddit quæ dedi ejus filio mutua, & utitur excuſatione temporis.

Mutuam pecuniam. Cic. 11. Att. 3. Cui magnam dedimus pecuniam mutuam.

Natalia. Cic. 2. Philipp. Hodie non deſcendit Antonius. cur? dat natalia in hortis.

Neci dare. Virg. 3. Georg. 480. V. NEX.

Negotium. Ter. And. 3. 2. 40. Poſtremo id mihi da negotii. Cic. 4. Verr. 173. Dat amico ſuo cuidam negotium, qui tum magiſter erat ejus ſocietatis, ut diligenter caveret. Cic. 5. Fam. 20. Non habui, cui potius id negotii darem, quam tibi.

Negotium dare & imperare. Cic. 6. Verr. 50. Audiſtis ſibi iſtum negotium dediſſe atque imperaviſſe, ut Centuripinis, &c.

Nequam dare. Plaut. Pœn. 1. 1. 31. Vin' tu illi dare nequam nunc? AG. Cupio. MI. En, me dato. Nequam veteres uſurpabant pro Nequitia & Malo, quum etiam pro homine malo & improbo poneretur: unde jocus Plautinus. Ludit enim hìc ex ambiguo: quum dixiſſet, Vin' illi dare malum & incommodare, ut qui reſpondet intellexit: quaſi tamen de ſe improbo ſervo loquutus, præter expectationem ſubjecit, En me, dato, qui nequam ſum.

Nomen militiæ, & ad militiam, eſt Ad delectum ſeſe exhibere. Liv. 5. Cic. 7. Att. 12. Re & veritate nobis milites ſine ulla recuſatione, ſummo etiam cum ſtudio nomina dant. h. e. Seipſos ſcribendos offerunt, & curant nomina ſua inſcribenda. Budæus.

Nomen in, vel ad coloniam aliquam. Liv. 4. Bell. Maced. Ut Latini qui in coloniam Romanam nomina dediſſent, cives Romani eſſent. Plaut. Pſeud. 4. 6. 38. Quid ego ceſſo Pſeudolum facere, ut det nomen ad molariam coloniam?

Nomen & tempora longa dare ſuo authori dicitur libellus. Ovid. 3. Triſt. 3. 79.
Quos ego confido, quanvis nocuere, daturos
Nomen & authori tempora longa ſuo.
h. e. Famam diuturnam.

Nomen alicui rei. Plin. lib. 11. cap. 37. Poſtea Gallico vocabulo etiam legioni nomen dederat alauda. Liv. 1. Celebre ad poſteros nomen flumini dedit. Hor. 1. Epiſt. 17. 12.
Fons etiam rivo dare nomen idoneus, &c.

Nomina data. Ovid. 2. de Ponto, 2. 40.
Digna parente ſuo nominibusque datis.

Novitatem vetuſtis, novis authoritatem. Plin. in Præf. Res ardua vetuſtis novitatem dare, novis authoritatem.

Nummos pro corpore dare. Hor. 1. Serm. 9. 43.
— fugiens hìc decidit acrem
Prædonum in turbam: dedit hic pro corpore nummos.

Nuptum filiam, idem quod Dare in matrimonium. Plaut. Perſ. 3. 1. 55. Ter. Adel. 3. 2. 47. Periit: pro virgine dari nuptum non poteſt. Idem And. 2. 1. 1. Quid ais Birria? daturne illa hodie Pamphilo nuptum? B. ſic eſt. Liv. 10. Bell. Pun.

Nuptum ad virum. Plaut. Stich. 1. 2. 83.
Hoſtis eſt uxor pater, invita quæ ad virum nuptum datur.

Oblivioni. Liv. 4. Aut in perpetuum arma bellumque oblivioni danda, jugumque accipiendum.

Oblivioni & negligentiæ. Liv. 5. Quæ auſpicato agimus omnia fere intra pomœrium, cui oblivioni, aut cui negligentiæ damus?

Obſides. Cæſ. 1. Bell. Gall. 3.

Obſidio datus alicui. Tacit. 11. Ann. 10. Multi ad Gotarzen inclinabant, quidam ad Meherdatem prolem Phrahatis obſidio nobis datum.

Obviam dari. Ter. Adel. 3. 2. 13. Nihil eſt quod malim, quam illam totam familiam dari mihi obviam.

Occaſionem. Plaut. Capt. 1. 2. 8. Cic. 7. Att. 17. Alterum Conſulatum a Rep. ne data quidem occaſione repulimus.

Omen dare. Ovid. 4. de Ponto, 9. 54.
Detque bonum voto lucidus omen apex.

Operam, Eniti & laborare. Ter. And. 2. 1. 29. Idem Eun. 2. 3. 69. Faciam ſedulo, ac dabo operam, adjuvabo.

Operam alicui dare, Adjuvare, inſervire, operam ſuam impendere, authoribus Donato & Valla. Ter. Heaut. 3. 1. 95. Ibo, ac dicam ut dixeram, operam daturum me, hodie non poſſe his dare. Plaut. Aul. 2. 1. 22. Da mihi operam amabo. Sic Dare operam amico unguenta ementi, pro Juvare in emendis unguentis. Plaut. Caſ. 2. 3. 24. Cic. pro Cæcin. 18. Liceretur is quem Cæſenniæ dare operam nemo miraretur. Ter. Eun. 2. 2. 60. Tum tu igitur paulum da mihi operæ, fac ut admittar ad illam.

Operam alicui rei. Plaut. Bacchid. 1. 2. 26.
Aurum hercle auferre voluere, ei rei operam dabant.

Operam ne. Plaut. Perſ. 4. 5. Idem Milit. 4. 5. 9.
Ne te abduceret operam dedi.

Operam ad. Plaut. Caſin. prol. 22.
Vos omnes opere magno oratos eſſe volo,
Benigne ut operam detis ad noſtrum gregem.

Operam abortioni, Conari abortum facere. Plaut. Truc. 1. 2. 99. V. ABORIOR.

Operam amori & deſidiæ. Plaut. Merc. prol. 62. Experiar, quæ capiti, quæ ventri operam det, quæque ſuæ rei. Ter. Heaut. 1. 1. 38. Ego iſthuc ætatis non amori operam dabam, &c.

Operam aurium, idem quod Auſcultare ſignificat. Plaut. Bacch. 4. 9. 72. Ubi lubet recita, aurium operam tibi dabo.

Operam auſcultando, Auſcultare. Plaut. Amph. 3. 4. 23. Jam ille hic deludetur probe, ſiquidem vos vultis auſcultando operam dare. Sic Dare operam fabulæ, Plaut. Capt. prol. 54.

Operam auſpicio, Capere auſpicium. Liv. 8. Bell. Maced. Tertio die quum auſpicio operam dediſſet, dein immolaſſet, in quatuor diviſas copias educit.

Operam Platoni, & cæteris, pro Diſcipulum ei eſſe, inquit Valla in Raudenſem. Cic. 4. Acad. 17. Jam Clitomacho Philo veſter operam multos annos dedit. Ibid. 12. Dedi Antiocho operam diligentius, ut cauſam ex eo totam cognoſcerem.

Operam veteri domino, Servire. Plaut. Capt. 2. 3. 3.
Vult te novus herus operam dare
Tuo veteri domino, quod is velit, fideliter.

Operam aſſiduam foro. Plaut. Aſin. 2. 4. 22.

Operam furtivis rebus, i. e. Furari. Plaut. Amph. 1. 3. 12. Ædepol ni illa furtivis rebus te ſciat operam dare, ego, &c.

Operam id do. Ter. And. 1. 1. 130. Et nunc id operam do, ut per falſas nuptias, &c. Ibid. 2. 1. 8. Ah quanto ſatius eſt te id dare operam, qui iſtum amorem ex animo amoveas tuo, quam, &c.

Operam in. Cic. 1. Tuſc. 7. In quam exercitationem ita nos ſtudioſe operam dedimus, ut, &c.

Operam iræ, Iraſci. Plaut. Pœn. 3. 6. 20. Domos abeamus noſtras ſultis nunc jam: quando id, quod iræ operam dedimus, impetravimus.

Operam laudabilem. Plaut. Perſ. 4. 5. 1. Ædepol dediſti virgo operam laudabilem.

Operam liberis. Cic. 1. Off. 128. Liberis dare operam, re honeſtum eſt, nomine obſcœnum. h. e. Liberis procreandis.

Operam malam alicui. Plaut. Capt. 3. 5. 43. Sed mihi ægre eſt me huic dediſſe operam malam, qui nunc propter me meaque verba victus eſt.

Operam mutuam. Gell. lib. 2. cap. 29. Roges veniant, operamque mutuam dent, & meſſem hanc nobis adjuvent.

Operam optimam. Plaut. Aulul. 2. 2. 22.

Operam promiſſam. Plaut. Aſin. 2. 2. 99. Juſſit vel nos atrienſem, vel nos uxorem ſuam defraudare: dixit ſeſe operam promiſſam dare.

Operam rei, Laborare in acquirendis bonis. Ter. Adel. 1. 2. 15. Denique ſi conferendum exemplum eſt, non fratrem videt rei dare operam, ruri eſſe parcum ac ſobrium?

Operam Senatui aut clientibus. Plaut. Aſin. 5. 2. 21. Ego cenſeo eum etiam hominem Senatui dare operam, aut clientibus.

Operam ſermoni. Cic. 2. de Legib. 1. Sermoni reliquo demus operam ſedentes.

Operam ſermoni alicujus, pro Auſcultare quid dicat. Plaut. Epid. 2. 2. 54. Diſſimulabam me harum ſermoni operam dare.

Operam ſomno, Dormire. Plaut. Pſeud. 1. 2. 42. Liv. 3. Bell. Pun. Corpora curare, ſomnoque operam dare, &c.

Operam juris civilis ſtudio. V. Dare Se ad docendum.

Operam ſtylo, pro Scribere vel Componere. Sueton. in Domit. cap. 20. Nunquam tamen hiſtoriis carminibusve cognoſcendis operam ullam, aut ſtylo vel neceſſario dedit.

Operam tonſoribus, apud Sueton. in Auguſt. cap. 79. pro Tonderi.

Operam virtuti. Cic. de Amicit. Quod quum optimum maximumque ſit, ſi id volumus adipiſci, virtuti opera danda eſt: ſine qua neque amicitiam, neque ullam rem expetendam conſequi poſſumus.

Operam ut. Plaut. Truc. 4. 2. 10. Sed obſecro da mihi operam, ut narrem quæ volo. Ter. Eun. 1. 1. 18. Quam ſi des operam ut cum ratione inſanias. Cic. 4. Verr. 19. Dedit operam ut Haleſinus ad ſe, &c.

Opera dabitur, Curabitur, fiet diligenter. Plaut. Rud. 1. 2. 33. Paucis percontarier volo ex te. D. dabitur opera, atque in negotio.

Operas in portu. Cic. 4. Verr. 176. His pro rebus quod portorium non eſſet datum, literas ad ſocios miſiſſe L. Canulejum, qui in portu operas daret.

Operas in ſcriptura pro magiſtro. Cic. 13. Fam. 65. Cum P. Terentio Hiſpone, qui operas in ſcriptura pro magiſtro dat, mihi ſumma familiaritas, conſuetudoque eſt. V. SCRIPTURA.

Data opera. i. e. De induſtria, conſilio. Ulp. in l. 1. §. Quid ſi vulnera i. D. de Senatusconſ. Silan. Niſi aut ipſi ſibi vulnera iſta fecerunt data opera, ne punirentur.

Opportunitate data. Cæs. 3. Bell. Gall. 17. Nisi æquo loco, aut opportunitate aliqua data, legato dimicandum non existimabat.
Optionem. Liv. 6. Bell. Pun. Nam quum extra sortem Collegæ optionem dare provinciæ iniquum fuerit, quanto, &c.
Orationem alicui. Plaut. Rud. 4. 4. 20. G. Alienon' prius quam tuo dabis orationem?
Orationem dare. Respondere. Plaut. Mil. 2. 5. 56.
Neque eques, neque pedes, profecto quisquam tanta audacia,
Qui æque faciat confidenter quicquam, quam quæ mulieres
Faciunt. ut utrobique orationem docte edidit.
Oratorem, Mittere legatum. Plaut. Amph. prol. 34. Justam rem & facilem esse oratum a vobis volo, nam juste ab justis sum orator datus.
Osculum, Osculari. Ovid. 10. Met. 281.
Incumbensque toro dedit oscula.
Oscula ex animo dare. Ovid. 2. Amor. 5. 51.
Otium dare alicui rei. Tacit. 16. Ann. 25. Segnes & pavidos supremis suis secretum otium dare.
Otio se, Quiescere, cessare a laboribus. Plaut. Trin. 4. 1. 19. Certum est otio me dare, satis partum habeo.
Pacem. Plaut. Amph. 1. 1. 54. Pacem atque otium date illis.
Pacem mortalibus dare. Sil. lib. 7.
Palmam dare. Ovid. 2. de Arte Am. 734.
Finis adest operi, palmam date grata juventus,
Sertaque odoratæ myrtea ferte comæ.
Palma danda docto oratori. Cic. 3. de Orat. 141. Plin. lib. 28. cap. 9. Massurius palmam lupino adipi dedisse antiquos tradit. i. e. Pluris fecisse.
Palmam do huic consilio. Ter. Heaut. 4. 3. 31. Huic equidem consilio palmam do, hic me magnifice effero. i. e. Consilium illud prævalet cæteris.
Partes alicui, vulgus, Dare officium, dicit. Liv. 4. Bell. Pun. Quia custos corporis erat, partes datæ sunt, ut quum appropinquaret januæ rex, per causam aliquam, &c.
Partem in aliquam se. Cic. 3. de Orat. 56. Eloquentia varietate, copia quam se cunque in partem dedisset, omnium fuit facile princeps.
Patronum alicui. Cic. 2. de Orat. 280.
Pausam conciliis dare. h. e. Quietem & cessationem congregationibus. Lucret. lib. 2. 118. — pugnasque
Edere turmatim certantia: nec dare pausam
Conciliis, & dissidiis exercita crebris.
Pectus dare ensibus. Sen. Hippol. 5.
Pectora ferro dare. Virg. 12. Æn. 540.
Pecunias in sumptum. Ter. Adel. 3. 3. 17. V. Dare in.
Perniciem alicui dare. Cic. 3. de Nat. Deor. 66.
— atque illi perniciem dabo,
Mihi mœrores, illi luctum, exitium illi, exilium mihi. Ex poeta.
Pignus. Cic. 8. Att. 9. Crebro enim illius literæ ab aliis ad nos commeant. Sed me illorum sententiæ minus movebant, minus multa dederant illi Reipub. pignora. Ovid. 2. Met. 91. Sen. in Medea. 7.
Pignus cum aliquo. Plaut. Bacchid. 20. Næ ego cum illo pignus haud ausim dare, tantas turbellas facio.
Pignus da, ni nunc pejeres. Plaut. Epid. 5. 2. 34. Ain' tu lubuit? E. aio, vel da pignus ni ea sit filia.
Pignori. Plaut. Mostel. 4. 2. 62. Quid ais? emit ædeis vicini hic proximas? D. non aio. T. quadraginta etiam dedit hucusque pignori.
Plagas. Plaut. Asin. 2. 2. 10. Etiam de tergo ducentas plagas prægnantes dabo. i. e. Lubens sufferam plagas. Quemadmodum & Dare pœnas quis dicitur, pro Ferre supplicium.
Plangorem dare. Ovid. 8. Met. 447.
Quum videt extinctos fratres Althæa referri,
Quæ plangore dato, mœstis clamoribus urbem Implet.
Plausum, Applaudere, plausu quodam vel manuum vel pedum favere. Plaut. Capt. Cic. de Senect. 6. Quibus quum a cuncto consessu plausus esset multiplex datus. Hor. 1. Carm. 20. 4.
Plausum pennis dare. Virg. 5. Æn. 215.
Poculum alicui. Cic. pro Cluent. 30. Qui uxori suæ Cluentiæ quum ipse poculum dedisset, subito illa in media potione exclamavit, &c.
Pœnas, Puniri. Ter. Phorm. 4. 3. 22. Virg. 4. Æn. 405.
— dabis improbe pœnas. Cic. 5. Tusc. Si digito quem attigisset, pœnas dedisset. Plin. Epist. 16.
Pœnas incesti, aut temeritatis. Liv. 2.
Pœnas Populo Romano. Cic. 12. Philipp. 24. Itaque ipsi (ne dicam mihi) Populo Romano pœnas dederunt: me salvum adhuc Resp. conservavit.
Pœnas sanguine, pro Mori. Virg. 2. Æn. 366.
— nec soli pœnas dant sanguine Teucri. h. e. Moriuntur indigne. hoc enim proprie significat. Servius.
Portiones. Plin. lib. 12. cap. 14. Idem cap. 15. Non dant ex myrrha portiones deo.
Potestatem, est (inquit Valla lib. 4. cap. 18.) Rem alterius arbitrio committere. Plaut. Pers. 4. 4. 52. Ter. Phorm. 5. 6. 40. Ait uterque sibi potestatem ejus habendæ dare. Idem in prol. Heaut. 35.
Adeste æquo animo: date potestatem mihi
Statariam agere ut liceat per silentium.
Potestatem, honorem, authoritatem, ornamentum. Cic. 7. Verr. 82.
Potestatem, ut. Plaut. Capt. 5. 1. 14. Dii potestatem dabunt, ut beneficium bene merenti nostro merito numeres.
Potui dare. Cels. lib. 1. cap. 13. Illud scire oportet, omne hujusmodi medicamentum, quod potui datur, non semper ægris prodesse, semper sanis nocere.
Potui datur ad jecinerum vitia. Plin. lib. 21. cap. 20. Sic Columel. lib. 8. cap. 5.
Potum arenti solo. Plin. lib. 17. cap. 26.
Præcipitem. Ter. And. 3. 4. 27. Utinam mihi esset aliquid hic quo nunc me præcipitem darem. Ibid. 1. 3. 9. Præcipitem me in pistrinum dabit. Hor. 1. Serm. 2. 51.
Hic se præcipitem tecto dedit.
Præceps datus trucidabatur. Tacit. 1. Ann. 44.
Præcepta dare. Virg. 4. Georg. 398.
Nam sine vi non ulla dabit præcepta: neque illum
Orando flectes.
Præceptum, pro Præcipere. Liv. 10. Bell. Pun.
Præcepta ad rem aliquam. Cic. 2. de Fin. 84. Ad eas enim res ab Epicuro præcepta dantur.
Prælia dare. Virg. 3. Georg. 265.
Præsens dare, tanquam in manu. Cic. 2. Off. 60. Quod præsens, tanquam in manu, datur, jucundius est.
Præstare, dare. Scævola de Statu liberis, l. Sticho: Jubeo det præstet filio & uxori meæ.
Prandium. Plaut. Amph. 2. 2. 33. Domi daturus nemo est prandium advenientibus.
Precibus alicujus dare, Facere quod quis a nobis petit. Plin. Epist. 22. Dandum enim precibus uxoris, dandum filiæ lacrymis, dandum etiam nobis amicis, &c.
Primas, secundas, tertias alicui rei. Cic. 3. de Orat. 211.
Principatum. Cic. 2. Off. 66. Huic quoque ergo a majoribus nostris est in toga dignitatis principatus datus. V. PRINCEPS.
Principium. Ter. Eun. 3. 2. 4. Quam venuste? quod dedit principium adveniens?
Principium alicui rei dare. Lucret. lib. 2. 262.
Nam dubio procul his rebus sua cuique voluntas
Principium dat.
Progeniem vitiosiorem daturi. Hor. 3. Carm. 6. 48.
Prolem dare. Virg. 1. Æn. 274.
— donec regina sacerdos
Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem.
Promissa, Spondere. Catul. Argon. 139.
At non hæc quondam blanda promissa dedisti?
Voce mihi. Virg. 9. Æn. 45.
Non hæc Evandro de te promissa parenti
Discedens dederam.
Provincias magistratibus; aut iis qui magistratu abierunt. Cic. 1. de Fin. 19. Nam si omnes atomi declinabunt, &c. primum erit hoc quasi provincias atomis dare, quæ recte, quæ oblique ferantur.
Provinciam alicui dare. Cic. 6. Verr. 51. Ferebat graviter illam sibi ab isto provinciam datam.
Pugnam. Plaut. Pseud. 1. 5. 111. Dabo aliam pugnam claram & commemorabilem. Ter. Eun. 5. 2. 60. Crede hoc meæ fidei, dabit hic aliquam pugnam denuo. Ubi Donatus, Dabit autem proprie pro Inducet: ut, Magnam dabit ille ruinam.
Quietem dare. Tacit. 4. Hist. 79. Nec in longum quies militi data.
Quietem membris dare. Virg. 10. Æn. 217.
— neque enim membris dat cura quietem.
Quieti se dare ex diurno labore. V. paulo post, Somno se dare.
Quieti corpora. Liv. 9. Curati cibo, corpora quieti dant.
Rationem, Docere rationem & modum quo quid fieri possit. Plaut. Milit. 1. 1. 47.
Receptum facilem aut celerem. Cæs. 1. Bell. Civil. 82. Si prælium committeretur, propinquitas castrorum, celerem superatis ex fuga receptum dabat.
Recessum. Cæs. 5. Bell. Gall. 42. Recessumque primis ultimi non dabant.
Recursum dare. Ovid. 6. Epist. 59.
Abstrahor Hypsipyle, si dent modo fata recursum.
Reditum gloriosum alicui dare. Cic. in Parad. 4. Reditum mihi gloriosum injuria tua dedit, non exitum calamitosum.
Regem dare. Virg. 1. Æn. 62.
— regemque dedit, qui fœdere certo, &c.
Remedium. Cæs. 1. Bell. Civil. 81. Præsenti malo aliis malis remedia dabantur.
Requiem nullam dare. Plin. in Paneg.
Responsum. Cic. 1. Att. Virg. 1. Ecl. 45.
Hic mihi responsum primus dedit ille petenti.
Risus alicui dare. Hor. 1. Serm. 5. 98. h. e. Occasionem ridendi dare.
Ruborem oculis dare. Ovid. 8. Met. 466.
Sæpe suum fervens oculis dabat ira ruborem.
Ruinam dare. Virg. 2. Æn. 310.
— jam Deiphobi dedit ampla ruinam
Vulcano superante domus.
Saltus. Ovid. 2. Met. 165.
Sic onere assueto vacuos dat in aëra saltus.
Salutem alicui. Cic. pro Deiot. 40. Sed maxime eorum incolumitates, quibus salutem dedisti.
Salutem advenienti, Salutare advenientem. Plaut. Epid. 4. 2. 2.
Satietas datur. Cic. 3. de Nat. Deor. 90. Quænam unquam ob mortem Myrtilli pœnis luendis dabitur satietas supplicii?
Sceptra dare. Virg. 4. Æn. 596.
Infelix Dido nunc te fata impia tangunt,
Tum decuit, quum sceptra dabas.
Se alicui dare. Ter. Eun. 5. 9. 9.
Se ad legendos libros, & Philosophiam pertractandum. Cic. 1. de Nat. Deor. 9.
Se facilem dare. Ovid. 16. Epist. 195.
Se in pedes, Fugere. Plaut. Capt. 1. 2. 12. Si non est quod dem, mene vis dem ipse in pedes? Ter. Eun. 5. 2. 5.
Se quoque det populo mulier speciosa videndam. Ovid. 3. de Arte Am. 421.
Se alicui ad docendum. Cic. de Clar. Orat. 306. Qui quanquam nemini se ad docendum dabat, tamen, &c. Sic, Dare se in disciplinam alicujus Philosophi. Gell. lib. 5. cap. 10.
Senatum legatis, est Legatos in Senatum admittere, & postulata audire.

audire. Liv. lib. 2. Decad. 3. Cic. 2. Q. frat. Eodem igitur die Tyriis est Senatus datus frequens.
Sententiam. Cic. 1. de Legib. 43. Quam igitur sententiam demus?
Sententiam pro Permittere jus sententiæ dicendæ, vel ferre judicem. Sen. Epist. 14. Initium omnium rerum sapiens, non exitum spectat. Initia in potestate nostra sunt, de eventu fortuna judicat, cui de me sententiam non do.
Sequestrum aut arbitrum. Plaut. Rud. 4. 3. 65. Tu isthunc hodie non feres, nisi das sequestrum, aut arbitrum, cujus hæc res arbitratu fiat.
Sermonem alicui, pro Dare causam obloquendi. Cic. 9. Fam. 3. Dabimus sermonem iis qui nesciunt, nobis, quocunque in loco simus, eundem cultum, eundem victum esse.
Se sermonibus vulgi. Cic. in Somn. Scip. 18. Neque sermonibus vulgi dederis te, neque in præmiis humanis spem posueris rerum tuarum.
Se in sermonem. Cic. 13. Att. 23. Quare da te in sermonem, & perseca & confice. Cic. pro Lege Agr. 12. Quum familiariter me in eorum sermonem insinuarem ac darem, celabar, excludebar.
Servandum. Ter. Eun. 5. 2. 64.
Signum. Ter. Eun. 4. 7. 11. Tu hosce instrue, hic ero post principia: inde omnibus signum dabo.
Signa dare. Virg. 1. Georg. 438.
Sol quoque & exoriens, & quum se condet in undas,
Signa dabit.
Signum oculis. Plaut. Mil. 2. 1. 45.
Signum tuba. Cæs. 7. Bell. Gall. 81. Eodem tempore clamore exaudito dat tuba signum suis Vercingetorix, atque ex oppido educit.
Signum, vel Dare signum receptui. Liv. 4. Bell. Pun. Ibid. lib. 3. Gracchus prius quam se hostes ab repentino pavore colligerent, receptui signum dedit, ac suos intra muros recepit.
Signum vexillo. Cæs. 3. Bell. Civil. 89. Totique exercitui imperavit, ne injussu suo concurreret: se, quum id facere vellet, vexillo signum daturum.
Signum, Indicare, palam facere, innuere. Cic. 3. Verr. 7. Quo tempore quidem signi satis dedit, siquid esset quod posset dicere, se tacere non posse.
Signum pudoris & ingenii dicitur puer. Cic. 3. de Fin. 9. Addo etiam illud, multa jam mihi dare signa puerum & pudoris & ingenii.
Silentium, Silere. Ter. prol. Hec. 55.
Mea causa causam hanc accipite, & date silentium.
Solatia. Cic. 4. Att. 16. Unum omnia posse, disrumpuntur ii, qui me aliquid posse doluerunt, multa mihi dant solatia.
Somno se. Cic. 1. Tusc. 113. Sic, Dari somno, apud Plin. lib. 8. cap. 25. de crocodilo. Sic, Dare se quieti, Cæs. 2. Bell. Civil. 13. Alius ex diuturno labore in ipsis operibus quieti se dedisset.
Sonitum, pro Facere. Virg. 12. Æn. 267.
— sonitum dat stridula cornus.
Sonum dant arma. Virg. 3. Georg. 83.
— tum, siqua sonum procul arma dedere. V. Verberationem.
Sopori aliquem, pro Occidere, apud Plaut. Amph. 1. 1. 150.
Sopori membra dare. Hor. 2. Serm. 2. 80.
Alter, ubi dicto citius curata, sopori
Membra dedit, vegetus præscripta ad munia surgit.
Sortem dare. Hor. 1. Serm. 1. 2.
Quî fit Mæcenas, ut nemo quam sibi sortem
Seu ratio dederit, seu Fors objecerit, illa
Contentus vivat?
Spatium & veniam dare. Ovid. 2. Epist. Sabin. 67.
Da spatium, veniamque, peto.
Spatium conglobandi se, respirandi, aut docendi aliquem: & ad se colligendum, & deliberandum. Liv. 6. & 10. Item Cic. pro Cæcin. 6. Liv. 4. Bell. Maced. Columel. lib. 11. cap. 1.
Speciem hosti exercitus abeuntis dedit. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Speciem ludentis dabit. Hor. 2. Epist. 2. 124.
Specimen dare. Virg. 2. Georg. 241. i. e. Dignam probationem. Servius.
Specimen indolis clarum, h. e. Futuræ probitatis signum ostendere. Plin. Epist. 21.
Specimen sui, h. e. Optimam de se expectationem præbere. Liv. 7. ab Urbe. Et 9. Bell. Pun. Dare virtutis specimen. Cic. 1. Verr. 27.
Spectandum. Plaut. Pers. 3. 3. 35.
Spem. Ter. Heaut. 4. 1. 23. Verbis mortem simulare, re ipsa spem vitæ dare. Cic. pro Syll. 39. Qui negare noluit esse in eodem numero Syllam, quo plus spei Gallis daret.
Spem menti dare. Virg. 4. Æn. 54.
His dictis incensum animum inflammavit amore,
Spemque dedit dubiæ menti, solvitque pudorem.
Spiramentum. Plin. lib. 12. cap. 3. Tentavere gentes transferre ad sese propter remedii præstantiam, fictilibus in vasis dato per cavernas radicibus spiramento.
Stipendium duplex in pedites, & triplex in equites. Liv. 9. bell. Maced.
Stragem, pro Facere. Liv. 8. Per arma, per viros late stragem dedere. Virg. 3. Georg. 247.
Studium, pro Impendere. Quintil. lib. 12. cap. 3. Nonne ad id instrui ab aliis qui plus studii in hoc dederunt, oportet?
Studium arti alicui, & incrementum dat utilitas, summam ratio & exercitatio. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Studii plurimum in literis. Quintil. lib. 12. Et apud Columel. lib. 1. cap. 1. Studium agricolationi dare.
Studiis annos septem dedit. Hor. 2. Epist. 2. 32.
Suavium. Plaut. Asin. 5. 2. 41. Cic. 16. Att. 11. Atticæ, quoniam (quod optimum in pueris est) hilarula est, meis verbis suavium des.
Successus prosperos dare. Liv. in præf. ab Urbe. V. Orsus in ORDIOR.
Supplicium dare. Catull. 113. 8.

Supplicium alicui de se, Puniri. Plaut. Asin. 2. 4. 76. Dabitur pol supplicium mihi de tergo vestro. LE. Væ te. tibi quidem supplicium carnufex de nobis detur? Ter. Heaut. 1. 1. 86. Interea usque illi de me supplicium dabo. Idem Eun. 1. 1. 25. Et dabis ei ultro supplicium.
Supplicium necis paternæ. Martial. de Spectac. 7.
Suspicionem timoris. Cæs. 6. Bell. Gall. 6. Et quo facilius hostibus timoris det suspicionem, majore strepitu, &c. Sic apud Sueton. in Tiber. 72. Dare suspicionem infirmitatis.
Symbolum. Ter. And. 1. 1. 61.
Tacitum, pro Committere arcanum. Sen. Epist. 84.
Tecta dare. Ovid. 2. de Arte Am 622.
Tempus, menses, diem alicui rei. Cic. 5. Att. 62. Erat mihi in animo recta proficisci ad exercitum, æstivos menses reliquos rei familiari dare, hybernos jurisdictioni. Ovid. 2. de Arte Am. 367.
Cogis adulterium, dando tempusque, locumque.
Tempus raro se dat. Plaut. Bacch. 4. 4. 25.
Tempus datur. Ter. And. 3. 3. 24. Hem, id te oro ut ante eamus, dum tempus datur.
Tempora parva quieti dare. Ovid. 3. Amor. 6. 9.
Quid properasse juvat? quid parva dedisse quieti Tempora?
Tempora data studiis. Ovid. 2. de Ponto, 9. 50.
Temporis aliquid ad ludum dare. Cic. pro Cœl. 28. Postremo quum paruerit voluptatibus, dederit aliquid temporis ad ludum ætatis atque ad inanes hasce adolescentiæ cupiditates, revocet se aliquando, &c.
Terga. Liv. 4. Dataque mox terga hostibus forent, ni, &c. Virg. 4. Georg. 85. — dum gravis aut hos,
Aut hos, versa fuga victor dare terga coegit. Sic Ovid. 13. Met. 224.
Terga dare metu. Valer. 3. Argon. 738. Metu, Ob metum.
Tesseram. Liv. 9. Quod postquam Consuli nuntiatum est, extemplo tesseram dari jubet.
Testamento aliquid. Liv. 9. Bell. Maced.
Testem alicui rei dare. Ovid. 1. Amor. 8. 21.
Fors me sermoni testem dedit.
Testes in aliquem. Cic. 6. Verr. 100. Is accusatur, ficti testes in eum dantur.
Testem Jovem. Plaut. Capt. 2. 3. 66.
Testimonium. Cic. 2. Att. Sibi enim bene gestæ mihi conservatæ Reipub. dat testimonium.
Tinnitus dare. Sen. Hippol. 6.
Transitum. Liv. 1. Bell. Pun. Ne Pœno bellum Italiæ inferenti, per agros, urbesque suas transitum darent.
Tribunali reliquam partem diei. Plin. in Paneg. Reliqua pars diei tribunali dabatur: ibi vero quanta religio æquitatis, quanta legum reverentia?
Tumulo dant corpora. Ovid. 2. Met. 326.
Turbas. Plaut. Pers. 5. 2. 70.
Vadem. Cic. 2. de Fin. 79. Vadem te ad mortem tyranno dabis pro amico.
Ubera dare. Ovid. 4. Met. 324.
Si qua tibi soror est, & quæ dedit ubera nutrix.
Vela dare. Ovid. 6. Epist. 57.
Tertia messis erat, quum tu dare vela coactus
Implesti lacrymis talia verba tuis.
Vela in altum. Liv. 4. Bell. Pun. Virg. 1. Æn. 35.
— in altum Vela dabant læti.
Vela dare per undas. Virg. 5. Æn. 797.
Quod superest, oro, liceat dare tuta per undas
Vela tibi: liceat Laurentem attingere Tybrim.
Vela, per translationem. Cic. in Orat. 75. Ingredientibus considerandum fuit quid ageremus: nunc quidem jam quocunque feremur, danda nimirum vela sunt.
Vela ad. Cic. 2. de Orat. 187. Et ad id unde aliquis flatus ostenditur, vela do.
Vela indignationi. Plin. Epist. 119. Dedimus vela indignationi, dedimus iræ, dedimus dolori, & in amplissima causa, quasi magno mari, pluribus ventis sumus vecti. i. e. Usi sumus exaggeratione & totis viribus nixi, dum indignabamur novercas & privignos aliena invadere.
Venenum alicui. Cic. pro Cluent. 30.
Veniam, Condonare, indulgere, inquit Donatus. Ter. And. 5. 3. 30. Æquum postulat, da veniam. Cic. de Amicit. 62. Est enim quatenus amicitiæ dari venia possit. Ter. Adel. 5. 8. 14. Age, quid siquid te majus oret? M. quasi hoc non sit maximum. D. age, da veniam. Ubi Donatus, Da veniam, præsta beneficium, concede quod petitur. Virg. 4. Æn. 435.
Extremam hanc oro veniam (miserere sororis)
Quam mihi quum dederis, cumulatam morte remittam.
Veniam hanc da mihi. Cic. pro Arch. 3. Quæso a vobis ut in hac causa mihi detis hanc veniam, accommodatam huic reo, &c. i. e. Indulgeatis, concedatisque mihi hoc, si forte peccavero. ut interpretatur Valla lib. 4.
Veniam dare amori. Sen. Hippol. 2.
Veniam alicujus diei. Liv. 6. Bell. Pun. Quod ubi sensit Asdrubal, mittit ad Neronem qui in posterum diem colloquium differret, &c. Quum data esset venia ejus diei, extemplo Asdrubal cum equitatu, &c.
Veniam in anteactum dare. Ulpian. in l. j. §. j. D. de servis fugit.
Veniam scriptis dare. Ovid. 3. de Ponto, 9. 55.
Venia data in reliquos. Tacit. 12. Ann. 32.
Veniam dare, significat etiam Precibus cedere. Sueton. in Tiber. cap. 10. Neque aut matri suppliciter precanti, aut vitrico deseri se etiam in Senatu conquerenti, veniam dedit.
Venustatem. Plaut. Mil. 3. 1. 62.
Verbera ponto dare. Ovid. 18. Epist. 23.
Aptior illa quidem placido dare verbera ponto.
Verberationem, pro Verberare: ut apud Lucret. lib. 6. 107. Dare sonitum, pro Sonare; Dare crepitum, pro Crepare. Cic. 16. Fam. 27.

Mirificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti. Monuit Turnebus.
Verba dare alicui, pro Concedere alicui ut loquatur, apud Valer. 7. Argon. 435. — sed nec prima pudor dat verba timenti.
Verba novissima dare. Stat. 1. Achil.
Verba alicui, Decipere, circumvenire. Plaut. Aulul. 1. 1. 23. Ter. Eun. 4. 5. 1. Idem And. 1. 3. 6. Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: sin opitulor, hujus minas, cui verba dare difficile est. Donatus, Dare verba, Decipere est, quia qui rem expectat, & nihil præter verba invenit, deceptus est. Cic. 15. Att. 16. Vel verba mihi dari facile patior in hoc, meque libenter præbeo credulum. Hor. 1. Serm. 3. 22.
Verba dare & decipere. Cic. 13. Philipp. 13. Scilicet verba dedimus: decepimus: ignorabat legio Martia quarta, nesciebant veterani quid ageretur.
Verba dare sine verbis. Quadrigarius apud Gell. lib. 17. cap. 2. Cominius qua ascenderat, descendit, atque verba Gallis dedit. Cominium, inquit Gellius, verba dedisse Gallis dicit, qui nihil quicquam cuiquam dixerat. Neque enim eum Galli, qui Capitolium obsidebant, ascendentem aut descendentem viderant. Sed Verba dedit, haud secus posuit, quam si tu dicas, Latuit atque obrepsit.
Viam. Plaut. Curc. 2. 3. 1. Virg. 10. Æn. 49.
Et quancunque viam dederit fortuna sequatur.
Viam dare, per translationem, idem quod Dare rationem & modum quo quid possit fieri. Plaut. Epid. 2. 2. 9. Cic. 2. de Divin. 123. Nullas dant vias nobis ad significationum scientiam.
Victum. Plaut. Amph. 1. 1. 146. Hor. 1. Epist. 17. 48.
Quid dicit, clamat, victum date.
Vindicias dare secundum servitutem: ab libertate in servitutem contra libertatem: Loqutiones veteribus, pro Decernere eum de quo agitur, tantisper servum esse. Liv. lib. 3. Judicem te ab libertate in servitutem vindicias non dedisse. Asconius in Cornelian. Quis fuerat ille ex Decemviris, qui contra libertatem vindicias dederit? V. VINDICIÆ.
Vir perpetua lege datus uxori. Ovid. 6. Fast. 232.
Non tetigisse virum, quamvis Jovis ille sacerdos,
Quamvis perpetua sit mihi lege datus.
Vires dare. Virg. 5. Æn. 415. — his ego suetus,
Dum melior vires sanguis dabat, æmula necdum
Temporibus geminis canebat sparsa senectus.
Vitam alicui. Plaut. Mil. 3. 1. 129.
Vitam æternam dare. Virg. 12. Æn. 879.
— hæc pro virginitate reponit?
Quo vitam dedit æternam? h. e. Immortalitatem.
Vitio, Vituperare, culpare, inquit Donat. Ter. prol. And. 8. Nunc quam rem vitio dent, quæso animum advortite. Cic. 2. Off. 58. Ne Marco quidem Sejo vitio datum est, quod in caritate asse modium populo dedit.
Unguentum dare in caput. Cels. lib. 3. cap. 18. Prodest crocinum unguentum cum irino in caput datum. V. Medicamentum supra.
Voces dare. Ovid. 9. Met. 563.
Linguaque vix tales icto dedit aëre voces.
Voluptatem alicui. Plaut. Amph. 2. 2. 7. Atque ipsa de me scio cui voluptas parumper data est.
Voluptatibus se dare. Cic. de Senect. 43. Quod ex eo audientes, M. Curium & T. Coruncanium, optare solitos, ut id Samnitibus, ipsique Pyrrho persuaderetur, quo facilius vinci possent, quum se voluptatibus dedissent.
Usum nominis dare. Ovid. 2. Met. 26.
Phœbe pater, si das usum mihi nominis hujus, &c.
Usuram unius horæ ad vivendum. Cic. 1. in Catil. 29. Ego si hoc optimum factu judicarem, P. C. Catilinam morte multari, unius usuram horæ gladiatori isti ad vivendum non dedissem.
Usuram lucis dare. Cic. 7. Verr. 74. Ipsis piratis lucis usuram tam diuturnam dedistis.
Utendum aliquid dare. Plaut. Asin. 2. 4. 38. Scyphos, quos utendos dedi Philodamo, retulitne? Idem Trin. 5. 2. 7.
Utilitatem alicui dare. Lucret. lib. 5. 871.
Vulnera ferro dare. Ovid. 3. Met. 84.
— furit ille, & inania duro
Vulnera dat ferro, frangitque in acumine dentes.
Uxorem alicui. Ter. And. 1. 1. 74. Cum dote summa filio uxorem ut daret. Idem Phorm. 1. 2. 52. Illene indotatam virginem atque ignobilem daret illi? Ubi Donatus, Filius familiæ non tam ducit uxorem, quam a patre accipit: quippe quum patri committatur puella potius in hujusmodi conditionibus quam marito.
Datum est mihi, ut. Ter. Eun. 3. 1. 5. Et isthuc datum profecto, ut grata mihi sint quæ facio omnia. Ubi Donatus, Datum, fato, decretoque concessum: ut
Non dabitur regnis, esto, prohibere Latinis.
Datum III Idus Junii. Cic. 14. Fam. 7. Sic 16. Fam. 11. Datum pridie Idus Junii. Et 2. Q. frat. Accepi literas tuas datas Placentiæ.
Datum ire. Plaut. Pœnul. 3. 1. 9. Siccine oportet ire amicos homini amanti operam datum?
Datuiri, vetuste pro Datum iri. Ulpian. l. 38. §. 15. D. de verb. oblig. Si quis stipulatus a Mævio fuerit fundum Titio datuiri.
Datur cernere. Plin. Epist. 10. Quantum mihi tamen cernere datur, multa in Euphrate sic eminent, &c.
Si dabitur, pro Si licebit. Quintil. Item Virg. 7. Æn. 313.
DANAM, danit, danunt, dane; pro Dabo, dat, dant, da: antique apud Plaut. Cas. 1. 6. 22. Pers. 2. 3. 4. Most. 1. 2. 48. & 3. 1. 30. Truc. 2. 2. 19. V. supra DANO.
DUIM, duis, duit, duint; pro Dem, des, det, dent: antique a Plauto & Terentio dictum est. At tibi Dii dignum factis exitium duint. Ter. And. 4. 1. 43. Exstat & apud Cic.
DATUS, Partic. ut Data pecunia.
Reddere data. Ovid. 1. de Arte Am. 433.

Corripere data fraudando. Catul. 107. 6.
Data opera, pro De industria, consulte. Ulpian. in l. sed & qui datæ D. ex quib. causis major.
DATUM, i. n. [δοθὲν] Cic. de Amicit. 58. Hoc quidem est nimis exigue & exiliter ad calculos vocare amicitiam, ut par sit ratio acceptorum & datorum.
DATUS, ûs. m. [δόσις] Plaut. Trin. 5. 2. 15. Is mille nummûm se aureûm meo datu tibi ferre & gnato Lesbonico ajebat meo.
DATO, [δόσκω] āre. frequent. Plaut. Most. 3. 1. 73. Tu solus credo fœnore argentum datas. Antiquum. Plin. lib. 25. cap. 5. Themison binas non amplius drachmas datavit, sequentes & quaternas dedere.
DATOR, ōris. m. [δοτὴρ, δότης] Virg. 1. Æn. 734.
Adsit lætitiæ Bacchus dator, & bona Juno.
DATIO, ōnis. f. [δόσις] Varro 3. de R. R. cap. 9. Si in farciendo nimio cibo fastidiunt, remittendum in datione, proportione: sic ut, &c. Cic. pro Lege Agr. 50. Cujus judicium legumque datio, captorum agrorum ipsius virtute cognitio tollitur.
Datio judicis. Paul. in l. 2. D. quæ sentent. sine appell. rescind.
Datio signi. Plin. lib. 7. cap. 56.
DATARIUS, Adj. Quod dandum est, aut quod datur. Plaut. Pseud. 4. 2. 13. Eho an non prius salutas? s. nulla est salus mihi dataria. Sumitur etiam nove: sed non ineleganter, pro Eo qui in postulationibus ac literis manu Pontificum subscriptis, diem ac locum notat, quibus datæ sunt literæ.
DATĀTIM, Adv. Datatim ludere, Invicem dando: quemadmodum qui pila lusitant, quæ vicissim mittitur & remittitur. Plaut. Curcul. 2. 3. 17.
Datatim ludere, ut hoc addam, erat Pila ludere, propterea quod dabatur: unde quidam Datores dicebantur in lusu pilæ, qui pilam dabant: alii autem Factores, qui faciebant, id est qui feriebant & ludebant, quique in factiones erant divisi, id est, ut dicimus, in partes. Inde illa translatio Ennii de muliere quæ sui copiam faciebat, quum etiam alioqui mulieres impudicæ dare dicerentur, ut ex Martiale notum est. V. Turneb. Advers. 7. 7.
DATĪVUS, Adj. ut, Dativus tutor. Dativi tutores dicebantur, authore Ulpian. in Instit. titul. 11. Qui testamento dati erant. Dativos tamen & Testamentarios tutores separat Modestinus in l. 7. D. rem pup. sal. for. Quemadmodum dativam tutelam a testamentaria & legitima Justinianus separat in l. 40. C. de episc. & clericis. Dativosque idem Imperator in l. ult. C. de leg. tut. accipit, qui a judice dantur.
DATIVUS, i. m. [δοτική] Quintil. lib. 1. Nam quum dico hasta percussi, non utor ablativi natura, nec si idem Græce dicam, Dativi τῷ δορί. Non est proprie subst. sed subintelligitur Casus. Dicitur & Tertius & Dandi casus.

D O B

DOBERIENSES, [Δοβηρεῖς] Macedoniæ populi apud Plin. lib. 4. cap. 10.

D O C

DOCANA, pl. [δόκανα, τὰ] Sepulcra quædam in Lacedæmone sic appellata, in quibus Tyndaridarum Castoris & Pollucis cineres fuerant conditi. Etym.
DOCEO, ui, ctum, [διδάσκω, μαθητεύω] ēre. Cognitionem dare. Derivatur enim, authore Varrone lib. 5. de L. L. a Do, das: quod, nihil aliud sit Docere, quam Disciplinæ, aut alterius cujuscunque rei cognitionem dare. Cic. de Senect. 29. An ne eas quidem vires senectuti relinquimus, ut adolescentulos doceat, instituat, ad omne officii munus instruat? Idem 2. de Orat. 233. Et docebo sus (ut ajunt) oratorem eum, quem quum Catulus, &c.
Erudire atque docere. Cic. 1. Off. 156. Neque solum vivi atque præsentes studiosos discendi erudiunt atque docent.
Docere & explanare. Cic. 2. de Orat. 82. Docilem autem non quum polliceor me demonstraturum, sed tum quum doceo & explano.
Docere & instituere. Cic. 3. de Orat. Quis enim de isto genere non docuit, non instituit, non etiam scriptum reliquit?
Docere, delectare, & permovere animos audientium. Cic. de Opt. gen. Orat. 3. Optimus est enim Orator, qui dicendo animos audientium & docet, & delectat, & permovet.
Docere & Dedocere, contraria. Cic. 2. de Orat. 72. Quum aut docendus is est, aut dedocendus, aut reprimendus, aut incitandus, &c.
Docere aliquem aliquid. Plaut. Pseud. 4. 7. 97. Præceptor tuus qui te hanc fallaciam docuit.
Docere aliquem literas. Plaut. Most. 1. 2. 45. Cic. in Pison. 73. Quid nunc te asine literas doceam? non opus est verbis, sed fustibus.
Docere aliquem literas mercede. Cic. 2. Philipp. 8. Jam invideo magistro tuo, qui te tanta mercede, quantam jam proferam, nihil sapere docuit. Juven. 7. Sat. 150. — tenta
Chrysogonus quanti doceat, vel Pollio quanti. Cic. 1. de Orat. 126. Qui quum mercede doceret, tamen non patiebatur eos, &c.
Docere aliquem fidibus. Cic. 9. Fam. 22.
Frustra docere. Virg. 1. Æn. 392.
Ni frustra augurium vani docuere parentes.
Judices docere. Quintil. lib. 9. cap. 1. Docendi interim quoque judices quid rogantibus respondere debeant.
Docere aliquem Latine. Plin. Epist. 124. Cic. 2. de Fin. An sum etiam nunc vel Græce loqui, vel Latine docendus?
Literis docere aliquid. Cic. 16. Att. 8. Docui literis, id nec opus esse, nec fieri posse.
Exemplo multa docere. Ovid. de Rem. Amor. 52.
Docet te male. Ter. Heaut. 4. 1. 35. Male docet te mea facilitas multa. i. e. Multorum malorum causa est tibi. V. MALUS.

Docebo hæc omnia eſſe vera. Cic. 5. Verr.
Paucis docere. Virg. 4. Æn. 116.
— nunc qua ratione, quod inſtat,
Confieri poſſit, paucis (adverte) docebo.
Sero docere. Cic. 7. Verr. 159. Producam etiam Coſſanos municipes illius ac neceſſarios, qui te nunc ſero doceant.
Docere, abſolute. Virg. 5. Æn. 523. — docuit poſt exitus ingens.
Docere, Commonere, ſive commonefacere aliquem. Cic. 3. Fam. 6. Ne literas quidem ullas accepi, quæ me docerent quid ageres, aut ubi te viſurus eſſem.
Docere & commonefacere. Cic. 5. Fam. 3. Ut is vos doceret & commonefaceret.
Docere aliquem de. Cæſ. 1. Bell. Civil. 3. Qui de his rebus eum doceant.
De injuriis alicujus docere aliquem. Cic. 6. Verr. 113. Uti de ejus injuriis judices docerent.
De magnis rebus docere. Lucret. lib. 1. 930.
Collegium Pontificum de religione docere. Cic. pro Domo ſua, 33. Quid eſt enim aut tam arrogans, quam de religione, de rebus divinis, cæremoniis, ſacris, Pontificum collegium docere conari?
Non ignarus docendi. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Artem docendi tradere. Cic. pro Flacc. 42.

DOCENS, entis. Partic. [διδάσκων] Ovid. 5. Faſt. 668.
Quo didicit culte lingua docente loqui.
Sanctitas docentis. Quintil. lib. 2. cap. 2. Teneriores animos ab injuria ſanctitas docentis cuſtodiat.

DOCTUS, Partic. [δεδιδαγμένος] Cic. 3. Off. 15.
Ad legem doctus. Cic. pro Milon. 10. Eſt enim hæc judices non ſcripta, ſed nata lex: &c. ad quam non docti, ſed facti: non inſtituti, ſed imbuti ſumus.
Doctus in aliquod. Plaut. Perſ. 4. 3. 11.
Doctus iter melius. Hor. in Arte Poët. 68. loquens de Amne, qui curſum mutavit.
Ex diſciplina Stoicorum doctus. Cic. de Clar. Orat. 94.
Cantare doctus. Hor. 1. Serm. 10. 19.
Nil præter Calvum & doctus cantare Catullum.
Fallere mentes Doctus, & unanimes odiis turbare ſodales. Claud. 1. in Ruffin. 105.
Doctus vincere, doctus ferire. Martial. lib. 5. 25.
Doctus ad malefaciendum, & ad malitiam. Plaut. Epid. 3. 2. 42. Nimis es doctus ad malefaciendum. Ter. Hec. 2. 1. 6. In eodem omnes mihi videntur ludo doctæ ad malitiam.
Diſertus & doctus. Cic. in Orat. 13. Ita & doctis eloquentia popularis, & diſertis elegans doctrina defuit.
Eruditus & doctus. Cic. 1. de Orat. 102. Quid mihi nunc vos, inquit Craſſus, tanquam alicui Græculo otioſo & loquaci, & fortaſſe docto atque erudito quæſtiunculam, de quo meo arbitratu loquar, ponitis?
Intelligens & doctus. Cic. de Clar. Orat. 185. In quo nunquam fuit populo cum doctis intelligentibusque diſſenſio.
Prudens & doctus homo. Cic. in Orat. 1. Qui vereretur reprehenſionem doctorum atque prudentium. Hic diſtinguuntur Docti a Prudentibus: licet idem aliquando ſit, & prudens & doctus. Docti enim dicuntur, qui ſcientiam aliquam vel multas præceptionibus & uſu acquiſiverunt: Prudentes vero proprie, qui naturali præſtant intelligentia. Prudens, inquit Donatus in Eunucho, eſt, qui intelligentia ſua aliquid ſentit.
Perurbanus & doctus homo. Cic. 1. de Orat. 72. C. Lucilius homo doctus & perurbanus dicere ſolebat, ea quæ ſcriberet, &c.
Doctum & Peritum, quum ſimile videatur, a M. Tullio diſcretum eſt, ut ſit peritum plus, quam quod doctum. 3. de Off. 15. Itaque quum ſunt docti a peritis, deſiſtunt facile ſententia. Nonius. [Nugatur Grammaticus. Quamvis enim Doctus & Peritus adjective poſita alioquin inter ſe differant; ut ille doctrina, hic uſu potiſſimum eruditus intelligatur: Peritos tamen Cicero h. l. artem, qua de diſputat, doctos & præceptorum ejus gnaros intelligit, & Doctos cum dixit commonefactos intelligi voluit: Nam perinde eſt, ac ſi Admoniti a peritis, dixiſſet, eſtque Partic.
Rudis & doctus, contraria. Cic. 1. Off. 5. Magnum adjumentum attulimus hominibus noſtris, ut non modo Græcarum literarum rudes, ſed etiam docti, aliquantum ſe arbitrentur adeptos & ad dicendum, & ad judicandum.
Mediocriter doctus. V. MEDIOCRIS.
Fandi doctiſſima Cymodocea. Virg. 10. Æn. 225.
Doctus Græce & Latine. Sueton. de Clar. Gram. 7. Fuiſſe dicitur ingenii magni, memoriæ ſingularis, nec minus Græce quam Latine doctus.
Literis Græcis & Latinis doctus. Cic. de Clar. Orat. 169.
Artes doctæ. Ovid. 9. Met. 743.
Dicta docta. Lucret. lib. 2. 986.
Doli docti. Plaut. Milit. 2. 1. 69. Idem Bacchid. 5. 1. 9. Is me ſcelus auro uſque attondit doctis indoctum dolis.
Dolus nimis doctus. V. NIMIS.
Facies docta tenere &c. Ovid. 2. Amor. 17. 12.
O facies oculos docta tenere meos. Nata, in melioribus libris.
Gens humana & docta, cui contrarium eſt Immanis & barbara. Cic. 1. de Divin. 2. Gentem quidem nullam video, neque tam humanam atque doctam, neque tam immanem, tamque barbaram, quæ non ſignificari futura, &c.
Manus docta. Ovid. 1. de Arte Am. 518.
Sit coma, ſit docta barba reſecta manu.
Manus docta moderandis frenis. Sen. Hippol. 12.
Ora docta. Ovid. 2. Amor. 6. 62.
Ora fuere mihi plus ave docta loqui. de Pſittaco.
Pectus doctum. Martial. lib. 9. 79.
Poeta ſuavis & doctus. Cic. 1. de Nat. Deor. 66. Simonidem arbitror (non enim poeta ſolum ſuavis, verumetiam cæteroqui doctus ſapienſque traditur) quia, &c.
Pollex doctus. Ovid. 9. Met. 170.
Prece docta blandus. Hor. 2. Epiſt. 1. 135.
Cœleſtes implorat aquas docta prece blandus.
Vox docta. Ovid. 2. de Ponto, 5. 52.
Doctus, cum genitivo. Gell. lib. 13. cap. 12. Juris civilis doctum.
Literarum Græcarum doctus. Cic. 1. Off. 5.
Docte ſermonis utriuſque linguæ. Hor. 3. Carm. 8. 5. Sermones melius in libris emendatis; Nam certe Accuſativus eſt caſus.
Doctiſſimus Grammaticæ artis. Plin. lib. 25. cap. 2.
Artis lanificæ doctiſſimus. Claud. 2. in Eutrop. 281.
Compar. Catul. Carm. 36. 12. Muſa doctiorem dixit puellam.

DOCTE, Adv. [δεδαημένως] i. e. Scite & eleganter. Plaut. Epid. 2. 2. 95. Ubi erit empta, ut aliquo ex urbe amoveas: niſi quid tua ſecus ſententia eſt. P. imo docte.
Docte & diligenter. Plaut. Capt. 2. 1. 30.
Docte & delicate. Cic. 3. de Orat. Tum ad te ludibunda docte & delicate detulit.
Docte accurare rem aliquam. Plaut. Capt. 2. 1. 30.
Docte & perite facere. Cic. in Salluſt. 9.
Docte atque aſtu filias quærit ſuas. Plaut. Pœnul. prol. 111.
Docte expedire fallaciam. Plaut. Capt. prol. 40.

DOCTIUSCULE, Adv. Gell. 6. 16. Verbum deprecor doctiuſcule poſitum in Catulli Carmine.

DOCENDUS, Partic. [διδακτέος] Ovid. 4. Faſt. 418.
Plura recognoſces, pauca docendus eris.

DOCĬLIS, e. [εὐμαθὴς, πειθανὸς] Qui facile docetur. Proprium eſt, inquit Cicero, & præcipuum Oratoris inſtitutum, attentos & dociles auditores reddere aut facere.
Docilis eſt is, qui attente vult audire. Author ad Heren. 7.
Docilis, cum genitivo. Hor. 4. Carm. 6. 43.
Reddidi carmen docilis modorum
Vatis Horati.
Fallendi docilis. Sil. lib. 3.
Saltandi docilis. Claud. 2. in Eutrop. 341.
Docilis ad rem aliquam. Cic. 7. Fam. 20. O medicum ſuavem, meque docilem ad hanc diſciplinam. Plaut. Bacch. 1. 2. 56. Nimio es tu ad iſtas res diſcipulus docilior.
Atque hic tam docilis ad cetera, natare neſciit. Suet. in Calig. C. 54. in fine. H. St.
Ad rem accipiendam judex fiat conciliatior, docilior & intentior. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Dociles luſcinias Græco & Latino ſermone. Plin. lib. 10. cap. 42.
Animi dociles. Hor. in Arte Poët. 336.
Percipiant animi dociles teneantque fideles.
Ingenium docile. Quintil. lib. 1.
Os docile. Ovid. 3. de Arte Am. 344.
Se docilem præbere. Cic. 2. Tuſc. 15. Dehinc ad hanc enervatam, muliebremque ſententiam ſatis docilem ſe Epicurus præbuit.

DOCILĬTAS, ātis. f. [εὐμάθεια] Aptitudo, qua quis facile docetur. Plin. lib. 8. cap. 1. de elephantis. Nam quod ad docilitatem attinet, regem adorant. Ibid. cap. 42. Cic. 5. de Fin. 36. Et pro Sext. 9.

DOCILĬTER, Adv. apud Diomed. Grammat.

DOCTRĪNA, æ. f. [διδαχὴ, δίδαγμα, διδασκαλία] Modo pro Actu ipſo docendi accipitur, modo pro Diſciplina. Cic. pro Arch. 15. Ego multos homines excellenti animo & virtute fuiſſe, & ſine doctrina, naturæ ipſius habitu prope divino, per ſeipſos & moderatos & graveis extitiſſe fateor. etiam illud adjungo, ſæpius ad laudem atque virtutem, naturam ſine doctrina, quam ſine natura valuiſſe doctrinam.
Ars & doctrina liberalis. Cic. 4. Fam. 4. Nam etſi a prima ætate me omnis ars & doctrina liberalis, & maxime Philoſophia delectavit, &c.
Diſciplina & doctrina rerum & verborum. Cic. in Orat. 17. V. Vera & abſoluta eloquentia, in ELOQUOR.
Rerum honeſtarum doctrina. Cic. 1. Off. 15.
Inſtructior doctrinis. V. INSTRUO.
Ex doctrina nobilis & clarus. V. NOBILIS.
Pretium doctrinæ. Ovid. 2. de Ponto, 10. 16.
Doctrinæ pretium triſte magiſter habet.
Ingenii & doctrinæ princeps Plato. Cic. 1. Q. frat. 1.
Prudentiæ doctrinæque poſſeſſio. Cic. 3. de Orat. 120. Quædam exemplaria legunt, Profeſſio.
Repertores doctrinarum, atque leporum. Lucret. lib. 3. 1049.
Studia doctrinæ nunquam intermittere. Cic. in Orat. 34. Idem pro Roſc. Amer. 46.
Studioſus doctrinarum omnium. Cic. 4. Fam. 3.
Elegans doctrina. Cic. in Orat. V. Rhetorica duplex, in RHETOR.
Liberalis doctrina. V. LIBER.
Liberalis & digna homine nobili doctrina. Cic. 4. Acad. 1.
Doctrina magiſtra recte faciendi & bene dicendi. Cic. 3. de Orat.
Doctrina non moderata nec mitis, & paulo aſperior & durior, quam aut veritas aut natura patiatur. Cic. pro Muren. 60.
Serena doctrina. Lucret. lib. 2. 8.
Subtilior doctrina. Cic. 2. de Orat. 256.
Abundare doctrina & ingeniis. Cic. 3. de Orat. 56.
Abundans doctrina homo. V. ABUNDO.
Adhibere doctrinam. V. ADHIBEO.
Adjutus doctrina vel uſu. Quintil. lib 6. cap. 2.
Conſtituit doctrina politos. Lucret. lib. 3. 308.
Erudiri Græcis doctrinis. Cic. de Clar. Orat. 236.
Evertere civitates malis ſtudiis maliſque doctrinis. Cic. 2. de Legib. 39. Vetus illa Græcia longe providens, quam ſenſim pernicies illapſa civium animos, malis ſtudiis maliſque doctrinis repente totas civitates everteret.
Excolere doctrina animum, & eadem relaxare. Cic. pro Arch. 12. An tu exiſtimas aut ſuppetere nobis poſſe quod quotidie dicamus in tanta varietate rerum, niſi animos noſtros doctrina excolamus? aut ferre animos tantam poſſe contentionem, niſi eos doctrina eadem relaxemus?
Fovere propria naturæ bona, doctrina. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Inſtitui liberaliter educatione doctrinaque puerili. Cic. 3. de Orat.
Inſtructus mediocriter aliquis a doctrina. Cic. de Clar. Orat. 233.
Summatim percipi ſine doctrina poteſt jus civile. Cic. 1. de Orat. 252.
Ornatiſſimus omni doctrina & virtute homo. Cic. 5. Verr. 204.
Præcipit ratio atque doctrina. Cic. 2. de Orat. In quibus hoc præcipit ratio atque doctrina, ut vis ejus rei quam definias, ſic exprimatur, &c.
Quærere adjumenta doctrinæ. Cic. pro Muren. 6.

Redolere

Redolere doctrinam exercitationemque puerilem. Cic. 2. de Orat. 109.
Doctrina relinquit Naturæ cujusque animæ vestigia prima. Lucret. lib. 3. 308.
Tradere doctrinam aliquam. Cic. 1. de Orat. 208.
Usurpatio & renovatio doctrinæ. Cic. in Brut. 250. Maxime laudandus est, qui hoc tempore ipso, quum liceat, in hoc communi nostro, & quasi fatali malo consoletur se cum conscientia optimæ mentis, tum etiam usurpatione & renovatione doctrinæ. Sensus est: Discit nunc etiam, & sic doctrinam usurpat: & quæ olim didicerat, in memoriam revocat, & sic doctrinam renovat.

Documentum, i. n. Experientiam significat [δίδαγμα, ὑποθήκη, ἐπίδειγμα] Plaut. Capt. 3. 5. 94. Ego illis captivis aliis documentum dabo. Sallust. Cat. 9. Quarum rerum ego maxima documenta hæc habeo, quod sæpius vindicatum est in eos, qui contra imperium in hostem pugnaverant &c. Ubi Cort. docet expressisse Græcum παράδειγμα Thucyd. 1. 2. Sallustium. Plin. lib. 7. cap. 23. Patientia corporis, ut est crebra sors calamitatum, innumera documenta peperit.
Homo omnium scelerum flagitiorumque documentum. Cic. pro Domo sua, 126.
Documentum humanor. casuum. Sed non Perseus tantum per illos dies documentum humanorum casuum fuit, in catenis ante currum victoris ducis per urbem hostium ductus; sed etiam victor Paulus, auro purpuraque fulgens. Liv. l. 45. C. 40. H. St.
Virtutis, antiquitatis, & prudentiæ documentum. Cic. pro Rabir. Posth. 27.
Capere documentum ex aliqua re. Cic. 11. Philipp. 5. Ex quo nimirum documentum nos capere Fortuna voluit, quid esset victis extimiscendum.
Constituere documentum. V. constituo.
Dare documentum. Liv. 1. Cic. pro Milon. 22. Dederas enim quam contemneres populares insanias, jam ab adolescentia documenta maxima.
Habere aliquem documento. Cic. pro Lege Agr. 27. Habeat meipsum sibi documento, quem Equestri ortum loco Consulem videt.
Statuere documentum, pro Exemplo. Cic. ad Brut. 5. Et in posterum documentum statuerem, nequis talem amentiam vellet imitari.
Sum, ut, Esse documento reliquis. Cæs. 7. Bell. Gall. 4.

Doctor, ŏris. m. [διδάσκαλος, παιδευτής] Qui docet. Plin. in Paneg. Quem honorem docendi magistris, quam dignitatem sapientiæ doctoribus habes.
Artifices dicendi & doctores Græci. Cic. 1. de Orat. 23.
Doctor & Discipulus opposita. Cic. 1. de Divin. 6. Sed a Stoicis vel principibus ejus disciplinæ Posidonii doctor, discipulus Antipatri degeneravit Panætius.
Doctores & præceptores. Cic. 3. de Orat. 54. Neque disjuncti doctores, sed iidem erant vivendi præceptores atque dicendi.
Authoritas doctoris summa. Cic. 1. Off. 1.
Doctore nullo aliquid facere. Plin. lib. 10. cap. 2.
Artis doctores. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Cynicæ institutionis doctor. Tacit. 16. Ann. 34. Maxime intentus Demetrio Cynicæ institutionis doctori.
Sapientiæ doctores, pro Philosophis. Tacit. 14. Ann. 16. Etiam sapientiæ doctoribus tempus impartiebat.
Doctores blandi. Hor. 1. Serm. 1. 26.
Doctor rhetoricus, Doctor meus. Cic. 1. de Orat. De qua nihil rhetorici isti doctores in præceptis suis reliquissent. Idem 4. Acad. Cum Cleanthe doctore suo.
Pexus, pinguisque doctor. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Doctorculus. Vincentius Obsopæus in Epigr. Græca, p. 256. Indoctissimis doctorculis, barbarissimis legulejis &c. Sic Amatorculus ex Plauto. H. St.

Dochi, [Δόχοι] Africæ populi, ultra Critenses a Plinio collocati, lib. 6. cap. 30.

Dochĭmus, [δόχμιος] Genus pedis apud Oratores quinque syllabarum, brevis longæ, longæ brevis, longæ, ut, rĕīpūblĭcæ, de quo Cic. in Orat. 218.

Docimasia, æ. [Δοκιμασία] Latine Experientia. Est etiam genus Accusationis, aut Postulationis, quum aliquem nec recte nec ordine probatum esse contendebant, sed vel gratia, vel sordibus, vel obreptione, qualis est accusatio Æschinis contra Timarchum. Budæus Comment.

Docimia, [Δοκιμία] Vicus est Phrygiæ, ubi Synnadici lapidis lapicidina est: sic enim eum Romani appellant: indigenæ vero Docimiten & Docimeam. Vena in initio parvas glebas emittebat, sed nunc propter maximos Romanorum sumptus, columnæ integræ & ingentes extrahuntur, & varietate alabastritæ lapidi proximæ. Hæc Strab. lib. 12.

Docimus, C. Verris familiaris, teste Cic. 5. Verr.

Doclĕa, Liburniæ urbs [Δόκλεα] Ptolemæo, hodie, Antibaris.

Dŏcus, i. m. [δοκός] Latine tignum vel trabs. Plin. lib. 2. cap. 26. Emicant & trabes simili modo, quas docos vocant.

Docusini, [Δοκούσινοι] Populi ad radices montium Armeniorum habitantes, si Straboni credimus lib. 11.

D O D

Dodecades. [δωδεκάδες] h. e. Duodenaria sacrificia, a Græcis nuncupata, quæ ex duodecim animalibus fiebant.
Fuit & festum apud Athenienses, quod & χόας, ut Hesychius notat, appellabant. Dicebatur & δωδεκηΐς, ut quidam putant, a duodecim mensibus.

Dodecaedrum, [δωδεκάεδρον] figura est solida, quæ duodecim pentagonis æqualibus, æquilateris & æquiangulis continetur. Euclid. 11. element. unde in 13. element. probl. 5. sic ait, Dodecaedrum constituere, eademque sphæra qua & antedictas figuras complecti, atque probare dodecaedri latius irrationalem esse lineam, quæ vocatur Residuum. Et in 15. element. probl. 5. in dato icosaedro dodecaedrum inscribere.

Dōdĕcătēmorium, ii. n. [δωδεκατημόριον] Pars signi duodecies computata. V. Manil. 2. 672. sqq. cum Com. Scalig. p. 163. & 168. ed. Arg.

Dodecathĕos, [δωδεκάθεος] Herba, de qua Plin. lib. 25. cap. 4. Ab ea maxima authoritas herbæ est, quam dodecatheon vocant, omnium deorum majestatem commendantis. Folia habet septem, lactucæ foliis simillima, a lutea radice exeuntia.
Dodecatheos Cœna, Duodecim deorum. Suet. in August. cap. 70. Cœna quoque ejus secretior in fabulis fuit, quæ vulgo δωδεκάθεος vocabatur.

Dōdōna, [Δωδώνη] Urbs in Chaonia, Epiri regione, juxta quam insigne nemus, ubi Jovis Dodonæi templum fuisse narratur, in quo oraculum omnium quæ apud Græcos fuerunt, vetustissimum. V. historiam hanc apud Herodot. lib. 2. 57. Steph. Byzant. fragm. de Dodone cum Exercit. Jac. Gronovii, & Jac. Triglandi Conjectaneis. Tom. 7. Thes. Antiq. Gr.
Dodonem duarum Urbium nomen affert Philoxenus: quarum alteram Thessaliæ tribuit, alteram Thesprotis in Epiro. Sed utranque unam putat Stephanus, Oceani nymphæ, vel amni propinquo cognominem, sive (quod placet Eustathio) Jovis & Europæ filiæ Dodonæ. Nam Dodon & Dodone seu Dodona indifferenter enuntiatur: Homeri carminibus & Jovis oraculo clara, columbis (ut ferunt fabulæ) responsa reddentibus. Sed aliter historiam tradit Herodotus. V. Parrhasium in Claud. de Rapt. Proserp. 1. 31. Virg. 1. Georg. 149.

— & victum Dodona negaret. Lucan. lib. 6. 427.
Nec quæsisse libet primis quid frugibus altrix
Ore Jovis Dodona sonet.

Celsa Dodone. Claud. 3. Conf. Hon. 117. Ovid. 4. Trist. 8. 43.
Hoc mihi si Delphi Dodonaque diceret ipsa
Esse videretur vanus uterque locus.

Dōdōnæus, Adj. [Δωδωναῖος] Virg. 3. Æn. 466.
— dodonæosque lebetas.
Inde Proverbium, Ære Dodonæo loquacior. V. Erasm.
Agmina Dodonæa. Claud. de Bell. Get. 136.
Quercus Dodonæa. Cic. 2. Att. 4. Quid quæris? præter quercum Dodonæam nihil desideramus, quo minus Epirum ipsum possidere videamur. V. Herodot. l. 2.

Dōdōnius, Adj. [Δωδώνιος] Claud. 1. de Rapt. Proserp. 30.
Unde datæ fruges populis, & glande relicta
Cesserit inventis Dodonia quercus aristis. Ovid. 8. Met. 758.
— gemitumque dedit Dodonia quercus. Deoïa alii.
V. deciduus.

Dōdōnis, ĭdis. f. Adj. [Δωδωνίς] Valer. 1. Argon. 302.
— Dodonida quercum Ingredior. conf. Ovid 13. Met. 716.

Dōdōnĭdes, [Δωδωνίδες] Nymphæ dicuntur, Liberi patris nutrices, a Dodona Epiri civitate. V. Hygin. lib. 2. & Comment. in Aratum.

Dodonĭgĕna, æ. m. Incola Dodonæ. Sidon. 6. Epist. 12.

Dodrans, antis. m. [τρίμοιρον] Unciæ novem, quasi dempto quadrante, inquit Varro 3. de L. L. Martial. lib. 8.
Solvere dodrantem nuper tibi Quinte volebat.
Dodrans, Novem cyathorum mensura; h. e. Terni sextarioli, sive Terni semisextarii pintæ Parisiensis. V. Sextarius Romanus, in sex.
Dodrans, Jugeri partes tresquartæ, h. e. Novem unciæ. Dividebatur enim jugerum, ut As, in uncias duodecim. Columel. lib. 5. cap. 1. Partes tresquartæ, pedes unum & viginti millia & sexcentos, h. e. Dodrans.
Dodrans agri. Liv. 8. Bina in Latino jugera, ita ut Dodrantem ex Privernati complerent, data: terna in Falerno, quadrantibus etiam pro Longinquitate adjectis.
Dodrans ædificii. Cic. 1. Att. 11. Vereor ne putidum sit: Quintus frater, qui Argiletani ædificii reliquum dodrantem emit h-s. dccxxv, Tusculanum venditat: ut si possit, emat Pacilianam domum. Sane universa hæreditas nomine Assis significatur. Et quia dodrans novem unciarum est, factum ut novem hæreditatis partes dodrante significentur. Ergo Argiletani ædificii hæres erat Quintus ex quadrante, quæ quarta pars est ut in libra sive asse, sic in hæreditate: reliquum dodrantem, h. e. Reliquas novem partes emit a cohæredibus.
Ex dodrante hæres. Nep. 25. 5. 2. V. Gronov. de Pecun. Vet. 3. 10.
Dodrans horæ. Plin. lib. 2. cap. 14. Lunam haud dubium est lucere dodrantes semuncias horarum, ab secunda adjicientem usque ad plenum orbem, detrahentemque in diminutionem. Cujus dicti sensus est, Lunam quum a coitu (quod interlunium dicitur) emergit, id quod fit secunda statim die, lucere primum tres partes unius horæ nocturnæ, & insuper quartam & vicesimam horæ partem, seu mavis, undeviginti vicesimas quartas horæ: a secunda deinceps ad plenilunium die quolibet tantundem incrementi lucendo adjicere: & rursus a plenilunio eadem ratione eodemque modo decrementi lucere minus minusque quotidie usque ad intermestrem lunam, quo tempore cum sole coit. Budæus.
Dodrante minor. Columel. lib. 3. cap. 19. V. Assem Budæi. Plin. lib. 9. cap. 5.
Dodrans operæ. Columel. lib. 2. cap. 4. Sed jugerum talis agri quatuor operis expeditur: nam commode proscinditur duabus, una iteratur, tertiatur dodrante: in liram statim redigitur quadrante operæ: Dodrantem operæ pro tribus partibus diei artificialis dixit, ut quadrantem pro quarta: hoc est pro novem horis & pro tribus. Budæus.
Dodrantem etiam σπιθαμὴν appellari. Idem auctor est lib. 1. de Asse, h. e. Mensuram novem digitorum, intervallum sc. inter pollicem & digitum minimum diductos seu palmum majorem. Sueton. Aug. cap. 79. Statura ejus quinque pedum & dodrantis fuit.

Dodrantālis, e. [τριμοιραῖος] ut, Dodrantalis altitudo. Columel. lib. 11. cap. 3. Et Dodrantalis stirps, Columel. lib. 5. cap. 6.
Sulcus dodrantalis. Plin. lib. 18. cap. 19.

Dodrus, a, um. Adj. Quod ex novem rebus factum est. Ausonius Epigr. 85. cui titulus est, De Dodra potione,
Dodra ex dodrante est: sic collige jus, aqua, vinum,
Sal, oleum, panis, mel, piper, herba, novem.
Conf. 86, 87.

Dŏga, æ. [δοχεῖον] Vaſis cujusdam nomen. Vopiſcus in Aureliano, cap. 48. Facta erat ratio dogæ cuppatum navium & operum. Hæc Turnebus ex antiquo lexico. V. Pitiſc. Lex. & Salmaſ. ad loc.

Dogma, ătis. n. [δόγμα] Lat. Placitum & decretum. In Philoſophia Dogmata ſunt uniuscujusque ſectæ decreta. Cic. 4. Tuſc. 46. Quoniam id enim haberent Academici decretum (ſentitis enim jam hoc me Dogma dicere) nihil poſſe percipi, &c. Idem 4. Acad. 27. Sapientiæ vero quid futurum eſt, quæ neque de ſeipſa dubitare debet, neque de ſuis decretis, quæ Philoſophi vocant Dogmata. Græce etiam Pſephiſma & Areſton dicitur, teſte Budæo. [Quum pro Decreto ponitur populi videlicet, vel Senatus.

Dogmătĭcus, a, um. Auſon. Idyll. 17. 16.
Dogmaticas agitat placido certamine lites.

Dogmătīzo, [δογματίζειν] āre. Auguſtin.

Dogmătistes, æ. m. [δογματιστής] Hieron.

D O L

Dolabella, **Dolabra**. V. DOLO.

Dolabella, [Δολαβέλλας] Cognomen gentis Corneliæ. Ex qua familia fuit P. Dolabella, gener Ciceronis, & amicus C. Cæſaris, cui in quinto Conſulatu ſuffectus, M. Antonium collegam habuit. Ex eo honore in Syriam cum exercitu miſſus & a Senatu hoſtis judicatus, poſtremo Laodiceæ a C. Caſſio obſeſſus & ad extremam deſperationem redactus, capta urbe Servuli implorato miniſterio occubuit. Dio. Caſſ. lib. 45. & 47. Vellej. 2. 69.

Dolabelliana Pyra, longiſſimi pediculi, ab inſitore Dolabella ſic dicta. Plin. lib. 15. cap. 15. Columel. lib. 5. cap. 10.

Dolates, Populi Italiæ, in ſexta regione, cognomine Salentini dicti, ut refert Plin. lib. 3. cap. 14.

Dolentia, **Doleo**. V. DOLOR.

Dolica, [Δολίχα] Inſula antea Dulichium dicta, jacetque ad OEniadas, & ad Acheloi oſtium, teſte Strab. lib. 10.

Dolĭcæ, [Δολιχαί] Inſulæ in Arabia, quarum meminit Plin. lib. 6. cap. 28.

Doliche, [Δολίχη] Vulgo *Nicaro*, Inſula eſt XVII M. paſſ. a Naxo diſtans, tantundem ipſa in longitudinem patens cum oppidis duobus, tertio Amiſo, quæ prius Icaros dicebatur: unde nonnulli nomen mari inditum putant potius, quam ab Icaro Dædali filio. Ea etiam Macris & Ichthyoeſſa aliquando vocata eſt. Plin. lib. 4. cap. 12.

Dolichiste, Inſula eſt e regione Chimæræ Lycii montis, apud Plin. lib. 5. cap. 31.

Dŏlichodromi, [δολιχόδρομοι] Antiquis dicebantur, Qui ſexies, ut quidam putant, ſtadium curriculo obibant. Budæus in Annotat. V. Pitiſc. Lex.

Dolichus, [δόλιχος] Menſura eſt duodecim ſtadiorum, vel, ut Suidas tradit, vigintiquatuor. Julius Pollux Dolichon in gymnicis certaminibus docet fuiſſe Curriculum omnium maximum, in quo qui decertabant, Dolichodromi dicebantur. V. Pitiſc. l. c.
Eſt præterea Dolichus, Leguminis genus, caule tenerrimo; ſed ſi perticam adjunctam habeat, in miram altitudinem aſcendente, alioqui vitioſum, & infrugiferum. Alii Cicerculam interpretantur, alii Phaſeolum. V. Galen. lib. 1. de Alim. Facult.

Doliŏnia, [Δολιονίς] Regio eſt circa Cyzicum Meletopolim verſus, a qua Doliones populi dicti, de quibus paſſim Strab. ut lib. 12. & 14.

Dolionius, a, um. Adj. ut, Dolionius rex. Val. Flacc. 5. 7.

Dolionis. V. DINDYMIS.

Dōlium, ii. [πίθος, κέραμος] a Dolo, as; derivatur, quod antique habuit Dolitum in ſupino. Significat autem Vas grande, quo vinum reconditur. Ter. Heaut. 3. 1. 51. Relevi dolia omnia, omnes ſerias. Plaut. Caſin. 1. 34. Veteres dolia fictilia in cellis vinariis adſervabant, quæ ſi duas aures habuiſſent; Diotæ dicebantur. Ita enim Juriſconſulti ſcribunt, in l. penult. D. de tritic. vino vel oleo legato, Vino legato cum vaſis dolia legata non ſunt: quia ſcilicet ea mente vinum in dolia condimus, ut ex his poſtea in amphoras vel cados diffundamus. Et hoc eſt vinum quod diffuſum nominatur. Juven. 5. Sat. 30.
Ille capillato diffuſum Conſule potat. Cic. de Clar. Orat. 287. Num igitur qui hoc ſentiat, ſi is potare velit, de dolio ſibi hauriendum putet? Sen. Epiſt. 36. Vinum enim fieri bonum quod recens, durum & aſperum: non pati ætatem quod in dolio placuit.
Dolium, Vas cujusvis materiæ & menſuræ, rei præterea cujusvis capax. Julianus l. 26. D. de inſtr. vel inſtr. legat. Dolia fictilia; item plumbea, quibus terra adgeſta eſt, & in his viridaria poſita, ædium eſſe, Labeo & Trebatius putant. Et Proculus l. 15. D. de trit. & vin. dolia in vaſis vinariis non eſſe, ex Trebatii ſententia fatetur.
Cava dolia. Tibul. lib. 1. 3. 79.
Culeare dolium. V. CULEUS.
Curta dolia. Lucret. lib. 4. 1020. i. e. Decurtata, fracta parte.
Fuſa dolia. Claud. 27. 12.
Atque tuam vincant dolia fuſa ſitim.
Inane dolium. Hor. 3. Carm. 11. 27.
Patentiſſimi oris dolium. V. PATEO.
Pertuſum dolium. Plaut. Pſeud. 1. 3. 135.
Abluere dolia. Columel.
Alligare dolia. Cato.
Commundare dolia. Columel.
Contrudere in dolia. V. CONTRUDO.
Deacinata dolia. V. DEACINATUS.
Eluere dolia. Columel.
Haurire de dolio ſibi. Cic. de Clar. Orat. 287.
Promens vina dolio. Hor. Epod. 2. 47.
Vincire dolia. Cato.

Dōliŏlum, dimin. [πιθάκνιον] Columel. lib. 12. cap. 43. Sacra Romanorum in eodem loco doliolis illic defoſſa fuerunt a flamine Quirinali.
Doliola nova ſine pice in ſole ſiccant. Liv. 5. 40.
Doliola, Locus in Urbe ſic vocatus, quia invadentibus Gallis Senonibus Urbem, ſacra in eodem loco doliolis repoſita fuerunt. Qua de cauſa in eodem loco ne deſpuere quidem alicui licebat. Ex Feſto. V. Varr. 4. de L. L. 32. & authores quos laudat Pitiſcus in Lex.

Dōliārius, [πιθοποιός] Qui dolia facit & componit. Plin. lib. 3. cap. 6. Ænaria inſula, a ſtatione navium Æneæ, Homero Inarime dicta, Græcis Pithecuſa, non a Simiarum multitudine (ut aliqui exiſtimavere) ſed a figlinis doliariorum.

Doliarius, vel **Dolearius** Servus. Marm. vet.

A. TERENTIVS M. L. CHRYSOGONVS
SER. DOLEAR.
H. S. E.

V. Pignor. de Serv. p. 550.

Dōliarium, ii. n. [ἀποθήκη] Cajus in l. Quod ſæpe §. Sed & ſi. D. de Contrahenda emptione & venditione, Sed & ſi ex doliario pars vini venierit (veluti metretæ centum) veriſſimum eſt (quod & conſtare videtur) antequam admetiatur, omne periculum ad venditorem pertinere. i. e. Apotheca vel Hypogeo. Budæus.

Doliāris, e. [πίθειος] Quod ad dolia pertinet.
Doliaris anus, Cujus venter tumet in modum dolii. Plaut. Pſeud. 2. 2. 64.
Vinum doliare, Quod adhuc in dolio eſt, necdum diffuſum. Ulp. l. 1. §. ult. D. de peric. & commod. Si doliare vinum emeris, nec de tradendo eo convenerit, &c. V. VINUM.
Vita doliaris: qualis fuit Diogenis. V. Chil. Eraſm.

Dŏlo, āvi, ātum (& ĭtum apud veteres) [πελεκᾶν, ξεστάζειν] āre. Fabrorum verbum, quum materiæ complanatur aſperitas. Percædere vel Abradere, vel Effodere Varro in Agathone, Numnam cælatus in manu dextera ſcyphus, Cælo dolitus, artem oſtentat Mentoris? Cic. 4. Acad. 100. Non enim eſt e ſaxo ſculptus, aut e robore dolatus. Hæc Nonius. 2. 235. Plin. lib. 16. cap. 39. Caveto ne per rorem trahas, aut doles. Columel. lib. 11. cap. 2. Materies ſi roborea eſt, ab uno fabro dolari ad unguem per quadrata debet pedum XX. Et apud eundem lib. 8. cap. 3. Dolare perticam in quadrum.
Materiem dolare. Lucret. lib. 5. 1266.
Dolare opus aliquod. Cic. 2. de Orat. 54.
Cædere, dolare robur. Cic. 2. de Divin. 86. Quis robur illud cecidit, dolavit, inſcripſit?
Dolare dolum. Plaut. Mil. 3. 3. 64. Si hodie hunc dolum dolamus.
Lumbos fuſte dolare. Hor. 1. Serm. 5. 22.
Falce dolatus. Propert. lib. 4. 2. 59.
Puellas ſenſu obſcœno. Martial. lib. 7. 66. 3. Alii Vorat pro Dolat legunt, idque rectum.
Uxorem. Pompon. apud Nonium.
Caſca lingua materiem dolēre pro dolare uſurpat Lucret. lib. 5. 1266. [Verſus hic eſt, ex emend. Lambini:
Materiam lævare, dolare & radere tigna.
Sed Pareus legit: Materiamque dolere.

Dolātus, & **Dolitus**. Partic. V. DOLO. Dolato confiſus ligno. Juven. 12. Sat. 57.

Dolātus, ûs. m. Prud. Pſych. v. 837.
— multoque forata dolatu.

Dolatio, onis. f. Idem. Auguſtin.

Dolāmen, ĭnis. n. Idem. Apul. Flor. princ. Truncus dolamine effigiatur. Sed hic videtur idem eſſe ac Dolabra.

Dolātor, ōris. m. Gloſſ. Vet. πελεκητής.

Dolatorium, ii. n. Hieron. Epiſt. 135. ad Sun. & Fretell. eſt Ferramentum quo lapides dolantur. Apud noviſſimos, Officina dolatoris.

Dolātĭlis, e. Quod facile dolatur. Venant. Fortunat. & Aut. de Limit. Gœſii. p. 270. Scutanei ſunt h. e. dolatiles. Alias Scutellati.

Dolābra, æ. f. [ἀξίνη, σμινύη] Inſtrumentum quo dolantur ligna. Columel. lib. 3. Quæ falce amputari non poſſunt, acuta dolabra abradito. Liv. 9. Juven. 8. Sat. 37. de Mario.
Si lentus pigra muniret caſtra dolabra.
Dolabra, inter inſtrumenta lanionum ponit Paulus in l. Cum de lanionis. D. De inſtruct. vel inſtrum. leg.
Eſt etiam Inſtrumentum militiæ ad muros ſubruendos. Tacit. 3. Hiſt. 20. 5. Converſus ad ſingulos num ſecures dolabrasque & cætera expugnandis urbibus ſecum attuliſſent, rogitabat. Liv. 9. 37. Dolabræ calonibus dividuntur ad vallum proruendum. V. Autt. de Re Militari.
Inſtrumentum etiam in ſacris quo hoſtias deglubebant. Dolabræ pontificalis meminit Feſt. V. Saubert. de Sacrif. cap. 17.

Dolabratus, a, um. Cæſ. 7. Bell. Gall. 73. Truncis arborum, aut admodum firmis ramis abſciſſis, atque horum dolabratis atque præacutis cacuminibus.

Dolabella, [ἀξινάριον] dimin. a Dolabra. Columel. lib. 4. cap. 24. Semper circa crus dolabella dimovenda eſt terra.

Dolomena, [Δολομήνη] Aſſyriæ regio, cujus meminit Strabo lib. Geogr. 16.

Dolon, [Δόλων] Trojanus, Speculator miſſus in caſtra Græcorum, a Diomede & Ulyſſe interfectus eſt, qui & ipſi ſpeculatum venerant. Author Servius. V. RHŒSUS.
Imbellis Dolon. Ovid. 13. Met. 98. Dolum Plautus vocat. Pſeud. 4. 8. 7. Superavit Dolum Trojanum atque Ulyſſem Pſeudolus.

Dŏlon, ōnis. m. [δόλων] Flagellum inquit Servius in 7. Æn. intra cujus virgam latet pugio, aut ſecundum Varronem, ingens contus cum ferro breviſſimo. Dolones autem a Dolo dicti ſunt, quod decipiant ferro, quum ſpeciem ligni præferant. Sueton. in Claud. cap. 13. Reperti & Equeſtris ordinis duo in publico cum dolone ac venatorio cultro, præſtolantes, alter ut egreſſum theatro, alter ut ſacrificantem apud Martis ædem adoriretur. Virg. 7. Æn. 664.
Pila manu ſævosque gerunt in bella dolones.
Alphenus in l. Si ex plagis §. Tabernarius. D. ad Legem Aquiliam, Ille flagello quod in manu habebat, in quo dolon inerat, verberare tabernarium cœperat, &c. Budæus. V. DOLUS.
Dolo terminatio Latina. Apud Amm. Marc. lib. 30. pag. 493. Franc. v. 38. Expedito dolo adſurgens. ubi lego Dolone. H. St.
Dolonem pro Aculeo muſcæ dixit Phæd. 3. 7. 3. Vide ne dolone collum compungam tibi.
Dolones accipi videntur pro Armamentis aut Velis navalibus apud Liv. 37. 30. Cæterum poſteaquam prætoriam navem Polyxenidæ relictis ſociis vela dantem videre: ſublatis raptim dolonibus (ut

erat fecundus petentibus Ephefum ventus) capeffunt fugam. Pollux, Hermolaus & Bayfius dicunt effe Minimum velum navis. V. ACATIUM. & Author. apud Pitifc. Inprimis Scheffer. de Milit. Nav. 2. 5.

Dolones, inquit Donatus, Tela quædam bellica. V. DOLUS.

DOLONCI, [Δολόγκοι] Populi Thraciæ, ita dicti a Dolonco fratre Bithyni. Author Stephan.

DOLONIA, [Δολώνεια] a Grammaticis vocatur Decimus liber rhapfodiarum Homeri, in quo de Dolone exploratore ab Ulyffe interempto agitur. Euft. Iliad. κ.

DOLOPES, [Δόλοπες] Populi Theffaliæ, authore Lucano lib. 6. Plinius vero fcribit effe populos Ætoliæ, lib. 4. cap. 2.

Dolopes, Pyrrhi focii, ut Myrmidones Achillis apud Trojam. Author Servius enarrans illud Virg. 2. Æn. 7.

Myrmidonum Dolopumve, &c.

Superbæ Dolopum fedes. Virg. 2. Æn. 29.

DOLOPEIUS, Adj. Valer. 2. Argon. 10.

— vidiffe putant Dolopeia bufta. id quod a poeta dicitur propter Dolopis Neptuni filii in Magnefia extincti fepulcrum.

DOLOR, ōris. m. [ἄλγος; ἄχος, ἀχθηδὼν, ὀδύνη, ἀλγηδὼν] Animi vel Corporis cruciatus. Dolor (inquit Donatus) ex miferia defcendit. Ter. And. 5. 1. 12. Ejus labore atque ejus dolore gnato ut medicarer tuo. Cic. 2. Tufc. 35. Dolor autem motus afper in corpore, a fenfibus alienus. Ibid. lib. 4. 18. Dolor, ægritudo crucians.

Avidus doloris. Stat. 5. Sylv. 5. 56.

Comes fociusque doloris alicujus. Stat. 2. Sylv. 1. 28.

Ferox dolore. Ovid. 3. Met. 68.

Imitamenta doloris. Tacit. 13. Ann. 4. Meditata ad memoriam virtutis carmina, & laudationes & lachrymas, vel doloris imitamenta.

Impatiens doloris. Ovid. 14. Met. 716.

Impetus doloris. Celf. lib. 2. cap. 14.

Ingenium grande doloris. Ovid. 6. Met. 575.

— grande doloris
Ingenium, miferisque venit folertia rebus.

Medicamenta doloris. V. MEDICO.

Monumenta fævi doloris. Virg. 12. Æn. 945.

Morfus doloris acer. Cic. 2. Tufc. 53.

Senfus doloris. Celf. lib. 5. cap. 28. Finifque adurendi eft, dum ex omni parte fenfus doloris eft.

Animi dolor. Ovid. 6. Faft. 356. Summa difficultas & fummus animi dolor. Cic. 8. Att. 3. In utraque enim re fumma difficultas erit, fummus animi dolor.

Articulorum dolores. Cic. 1. Att.

Injuriæ dolor. Cic. 9. Att. 11. Tanto plus apud me valere beneficii gratiam, quam injuriæ dolorem volo.

Laterum dolor, i. e. Pleuritis. Hor. 1. Serm. 9. 32.

Dolor & luctus. Cic. pro Sext. 49. Cædem a vobis liberisque veftris, vaftitatem, incendia, rapinas meo dolore luctuque depuli.

Acer dolor. V. ACER. Virg. 11. Æn. 709.

Acerbiffimus animi fenfus & dolor. Cic. pro Cluent. 10. Huic autem pro quo dicitur, nihil poffit offenfionis accedere fine acerbiffimo animi fenfu ac dolore.

Acutus lateris dolor. Celf. lib. 2. cap. 7.

Ægri dolores. Lucret. lib. 3. 918.

Cæci dolores. Sen. OEth. 11.

Certus dolor, i. e. Conftans. Hor. Epod. 15. 16.

Confolabilis dolor. Cic. 4. Fam. 3. Eft omnino vix confolabilis dolor: tanta eft omnium rerum amiffio, & defperatio recuperandi.

Cruentus. Sen. OEth. 4.

Durus. Virg. 5. Æn. 5.

Ferus. Ovid. 2. de Arte Am. 490.

Flagrans dolor. i. e. Vehemens. Juven. 13. Sat. 11.

Ponamus nimios gemitus: flagrantior æquo
Non debet dolor effe viri, nec vulnere major.

Fœmineus. Ovid. 9. Met. 151. i. e. Zelotypia.

Frendens dolor. Sen. Herc. fur. 9.

Furtivus. Stat. 12. Theb. 392.

Ignavus. V. IGNAVUS.

Immenfus. Sen. Theb. 2.

Immitis. Sen. Octav. 2.

Impatibilis. V. IMPATIBILIS.

Incautus dolor. Claud. Epift. 1. 6.

Incertus. Sen. Hippol. 4.

Indifferens. V. INDIFFERENS.

Inflexibilem dolorem (opifthotonon vocant) levat urina capræ auribus infufa. Plin. lib. 28. cap. 12.

Ingens. Virg. 5. Æn. 172.

Ingenuus dolor. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 5.

Inopinus. Stat. 1. Theb. 249.

Infanabilis. Quintil. in procem. lib. 6.

Inteftinus dolor. Cic. 4. Fam. 5. Quid eft, quod tantopere te commoveat tuus dolor inteftinus? Dolebat autem Cicero de morte filiæ. Inteftinus, i. e. Domefticus. Sic enim dictum eft, quomodo Bellum inteftinum, i. e. Quod domi & in civitate noftra fit.

Intollerabilis. Celf. lib. 2. cap. 10.

Inveteratus dolor. V. INVETERO.

Juftus. Ovid. 12. Epift. 133.

Lateralis dolor. Plin. lib. 21. cap. 21.

Lentus. Celf. lib. 3. cap. 2.

Longus. Celf. lib. 2. cap. 8.

Mediocris. Celf. lib 7. cap. 20.

Mœftus. Ovid. 4. Trift. 3. 21.

Mortiferus. V. MORIOR.

Municipalis. V. MUNUS.

Odiofus. V. ODIUM.

Officiofus. V. OFFICIUM.

Pertinax. Sen. OEth. 14.

Querulus. Ovid. 3. Trift. 8. 32.

Rabidus. Stat. 6. Theb. 83.

Solicitus. Ovid. 3. de Arte Am. 374.

Subitus. Ovid. 3. de Arte Am. 702.

Tacitis doloribus uri. Ovid. 3. Faft. 489.

Tener dolor. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 323. i. e. Puellaris.

Totus in vultu dolor. Sen. Med. 7.

Vetuftus dolor. Celf. lib. 4. cap. 2.

Virilis dolor. Cic. 11. Att. 23. Videremur aliquid doloris virilis habuiffe.

Abjicere dolorem præceptis & monitis alicujus. Cic. 5. Fam. 13.

Abolere dolorem & iram. V. ABOLEO.

Abftergere dolorem. V. ABSTERGO.

Abftrufus animi dolor. V. ABSTRUDO.

Accedit dolor. Cic. 1. Att. 10. Quæris ex me, dolor acceffit bonis viris.

Accendit dolor animum defidiofiffimum. Sidon. Apollin. 4. Epift. 11.

Accidit alicui dolor. Cic. 6. Verr. 135.

Accipere dolorem. V. ACCIPIO. Accipere magnum & incredibilem dolorem. Cic. pro Domo fua, 97.

Adhibere dolorem. V. ADHIBEO.

Adimere dolores. V. ADIMO.

Adjungere ad dolorem. Cic. 4. Fam. 5. Hoc uno incommodo addito, quid ad dolorem adjungi potuit?

Afferre dolorem. V. AFFERO. Celf. lib. 5. cap. 28.

Affici dolore. Lucret. lib. 3. 918. Cic. 6. Fam. 19.

Agitari furiis doloris. Ovid. 6. Met. 595.

Amplificare dolorem. V. AMPLIFICO.

Angi quodam præcipuo dolore. Cic. 4. Fam. 3. V. ANGO.

Ardere dolore. Cic. 9. Att. 4. V. ARDEO.

Ardet duris dolor offibus. Virg. 9. Æn. 66.

Afcitus dolor. V. ASCISCO.

Affumere dolorem. Quintil. lib. 6. cap. 2. Nec agamus, rem quafi alienam, fed affumamus parumper illum dolorem.

Aftricta dolore pectora. Ovid. 1. de Arte Am. 361.

Attingi dolore. V. ATTINGO.

Avertere dolorem. Virg. 4. Æn. 537.

Auferre periculum doloris. Cic. pro Cluent. 83. Illi in quem dicitur, damnatio omne ignominiæ periculum jam abftulerit, mors vero etiam doloris.

Augere alicui dolorem & facere. Cic. 11. Att. 8.

Capere dolorem. Lucan. lib. 5. 760. Cic. pro Cœl. 33. V. CAPIO. Capere dolorem ex aliquo. Ter. And. 4. 3. 4. Verum ex eo nunc mifera, quem capit dolorem.

Carere dolore. V. CAREO. Senfu doloris carere. Cic. 9. Fam. 2.

Caftigare dolores. Lucan. lib. 8. 71. V. CASTIGO.

Caftigatus animi dolore. V. CASTIGO.

Cecidit expulfus dolor. Sen. OEth. 13.

Cedit fractus dolor. Sen. OEth. 7.

Claufit animam dolor. Lucan. lib. 8. 59.

Collapfa dolore. Ovid. 7. Met. 826.

Commovere dolorem. V. COMMOVEO. Magnum & acerbum dolorem commovere. Cic. 6. Verr. 47.

Compefcere dolores vino. Tibul. lib. 1. 2. 1.

Concitus dolor a læfo amore. Ovid. 2. Trift. 388.

Conflictari doloribus capitis. Celf. lib. 2. cap. 7.

Confolari dolorem. Cic. 4. Fam. 6. Nec eum dolorem, quem a Repub. capio, domus jam confolari poteft.

Confuefcere dolori. V. CONSUESCO.

Continere tantum dolorem. V. CONTINEO.

Contrahitur dolor mortiferus vel vino, vel cruditate, vel frigore, &c. Celf. lib. 4. cap. 2.

Corripi aliquo dolore. V. CORRIPIO.

Crefcit dolor. Celf. lib. 4. cap. 3. Si vero etiam vehementius dolor crevit, admovendæ cervicibus cucurbitulæ funt.

Cruciare dolore. Celf. lib. 7. cap. 7. Sicut evenit in iis, quæ & tarde increfcunt, & dolore non cruciant.

Dare alicui dolorem. Cic. 6. Att.

Debilitat dolor. Celf. lib. 4. cap. 22. Coxarum ingens dolor effe confuevit: ifque hominem fæpe debilitat & quofdam non dimittit.

Deduci a dolore. V. DEDUCO.

Demere dolorem. Lucret. lib. 2. 21.

Depellere dolorem. Cic. 12. Fam. 1.

Deponere curas & dolores in fermone, & fuavitate alicujus. Cic. 4. Fam. 6.

Defcendit dolor. Celf. lib. 5. cap. 26. §. 11. Renibus vero percuffis, dolor ad inguina, tefticulofque defcendit.

Definunt dolores. Celf. lib. 2. cap. 6. & 7.

Detrahere dolorem. Cic. 1. de Fin. 27.

Diffundere dolorem flendo. Ovid. 9. Met. 143.

Difcutere dolorem. Celf. lib. 4. cap. 2. Sæpe enim dies unus aut alter totum dolorem hac ratione difcutit. Paulo poft, Si difcuffus ex toto dolor eft.

Difrumpi dolore. Cic. 7. Att. 11.

Divelli cum fummo dolore ab aliquibus. Cic. pro Domo fua, 145.

Dolere dolore alicujus. Virg. 1. Æn. 673.

— & noftro doluifti fæpe dolore.

Domare dolorem. Stat. 2. Sylv. 1. 14.

Duplicat fævus dolor vires. Sil. lib. 13. 233.

Efficiunt dolorem quafi morfu quodam recordationes. Cic. 12. Att. 19. Dum recordationes fugio, quæ quafi morfu quodam dolorem efficiunt, refugio a te monendo.

Emergere. Cic. 9. Att. 4.

Eripere dolorem alicui. Cic. 9. Att. 4. Quamobrem obfecro te mi Tite, eripe mihi hunc dolorem: aut minue faltem aut confolatione, aut confilio, aut quacunque re potes.

Evictus dolore. Virg. 4. Æn. 474.

Exarfit dolor offibus. Virg. 5. Æn. 172.

Exfaturare dolorem damnis. Stat. 6. Theb. 83.

Exciderunt animo dolores. Virg. 1. Æn. 29.

Excitat iras dolor. Virg. 2. Æn. 594.

Excitare dolores. Celf. lib. 2. cap. 1. Aquilo tuffim movet, horrores excitat, item dolores lateris, & pectoris.

Excuffit

Excussit sensus mihi nimius ille impulsus dolor. Sen. OEth. 10.
Exercere dolorem ferro. Ovid. 12. Met. 534.
Nec prius abstitimus ferro exercere dolorem,
Quam data pars letho, partem fuga, noxque removit.
Exhaurire dolorem alicui. Cic. 5. Fam. 16. Non facile exhauriri tibi istum dolorem posse universum puto.
Exoritur dolor. Cels. lib. 4. cap. 23. Quum in humeris, aliisve commissuris dolor aliquis exortus est.
Exulcerare dolorem. V. EXULCERO.
Exundat dolor. Sen. OEdip. 12.
Exuperat dolor. Lucret. lib. 2. 1275.
Exurgere supra dolores. Ovid. ad Liv. 353.
Alta mane, supraque tuos exurge dolores:
Infragilemque animum quo potes usque tene.
Exurgit gravior dolor. Sen. Med. 1.
Facere dolorem. Cic. Octav. 1. Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem quam quæ sunt salutaria.
Facere capitis dolorem. Quintil. lib. 5. cap. 10. Nec si capitis dolorem facit, inutilis hominibus sol est.
Fatigant dolores. Cels. lib. 2. cap. 1. Præter hæc graciles, viscerum, & laterum dolores fatigant.
Ferre dolorem. Virg. 6. Æn. 464.
Finire dolores. Pers. 5. Sat. 161. Finire dolores lateris. Cels. lib. 5. cap. 25. Finire dolorem. Cels. lib. 2. cap. 7. Finiuntur dolores. Idem lib. 2. cap. 8. & 4. 8.
Fit item lævitas intestinorum, quæ lienteria vocatur, coxæ dolores, morbi comitiales. Cels. lib. 2. cap. 1.
Fovere dolorem. Cic. 12. Att. 19.
Frangere dolorem. Cic. 12. Philipp. 9.
Frenare undantes dolores. Sil. lib. 8.
Furere dolore. Ovid. 12. Met. 478.
Geminare dolores. Ovid. 2. Amor. 10. 11.
Gignere dolorem alicui. Lucret. lib. 4. 332.
Habere capitis dolorem. Quintil. lib. 2. cap. 17. An dolorem capitis habeat, qui hos se pati dicet. Dolorem habere continuum. Cels. lib. 2. cap. 4. Cic. 1. Att. 5.
Habere magnum dolorem. Cic. pro Muren. 89. At habet magnum dolorem, unde cum honore decesseris, eodem cum ignominia reverti.
Requiem habere doloris. Ovid. 2. de Arte Am. 490.
Imminuit se dolor. Ovid. 11. Epist. 51.
Immittere dolorem. V. IMMITTO.
Impediri dolore. Cic. 4. Fam. 6.
Imperare dolori. V. IMPERO.
Impertire dolorem suum alicui. V. IMPERTIO.
Incessit dolor. Cæs. 3. Bell. Civil. 74. Exercitui quidem omni tantus incessit ex incommodo dolor, &c. i. e. Invasit exercitum.
Incensus dolore. Virg. 11. Æn. 709. & Nep. 6. 3. 1.
Inclusit lacrymas dolor. Stat. 12. Theb. 318.
Increvit dolor. Ovid. 9. Met. 703.
Incursabit in te dolor meus. V. INCURRO.
Incutere dolorem. Cic. 1. Att. 13.
Indipisci dolorem in cogitando. V. INDIPISCOR.
Indulgere dolori. Ovid. ad Liviam, 417. V. INDULGEO.
Inferre dolorem. V. INFERO.
Infixus animo hæret dolor. V. INFIGO.
Inhibet dolorem pectoris, ac ventris pulegium. Plin. lib. 20. cap. 14.
Insidet pedibus dolor. V. INSIDEO.
Intenditur dolor. Cels. lib. 4. cap. 8. Dolorque modo finitur, modo intenditur.
Intercludi dolore. V. INTERCLUDO.
Invasit dolor. V. INVADO.
Inveteravit dolor. Cels. lib. 4. cap. 23. Omnes autem ejusmodi dolores, ubi inveteraverunt, vix citra ustionem finiuntur.
Inurere alicui dolorem. Cic. 11. Philipp. 38. Tertio vero generi non militum veteranorum, sed importunissimorum hostium cupio quam acerbissimum dolorem inurere. V. INURO.
Irritare dolores dicitur hyems. Cels. lib. 2. cap. 1.
Laborat e dolore puerpera. V. LABORO.
Lapsus dolor ad ima ossa. Virg. 3. Georg. 457.
Lassatus malis dolor. Sen. OEth. 10.
Lenire dolorem. Cels. lib. 4. cap. 12. Lenire dolores colloquiis. Claud. 2. in Ruff. 87. Lenire dolores requie. Ovid. 13. Met. 317.
Levare dolorem. Cels. lib. 2. cap. 7. Colemque extendendo dolorem levant. V. LEVIS. Levare dolorem somno. Cels. lib. 5. cap. 25.
Liberare dolore. Cic. 6. Fam. 4.
Manet dolor. Cels. lib. 2. cap. 7. & 8. V. Remanet.
Mersus in corde dolor. Stat. 5. Sylv. 1. 219.
Minuere & mollire dolorem. Cic. 4. Fam. 5. Nullus est dolor, quem non longinquitas temporis minuat atque molliat. Minuit vindicta dolorem. Ovid. 1. Amor. 7. 63.
Mitigare dolores. Quintil. lib. 6. cap. 1. Veros dolores mitigat tempus. V. MITIGO. Mitigantur vetustate dolores. Cic. 3. Att. 15.
Mollire dolorem. Cic. 4. Fam. 5.
Movere dolores. Ovid. 2. Met. 778. Cels. l. 7. cap. 12. Si vero dens dolores movet, &c. Idem lib. 2. cap. 1. Auster aures hebetat, sensus tardat: capitis dolores movet.
Mulcere vivos dolores. Stat. 5. Sylv. 5. 39.
Mulcere dolores alloquio. Sil. lib. 13.
Obducere callum quoddam dolori. V. OBDUCO.
Obductus dolor. Virg. 10. Æn. 64.
Oblitus doloris. Stat. 12. Theb. 369.
Obmutuit dolore. Ovid. 13. Met. 538.
Obstat dolor artibus. Ovid. 12. Epist. 195.
Nunc vellem facunda forem, dolor artibus obstat,
Ingeniumque meis substitit omne malis.
Occurrit dolori per quietem ejusmodi catapotium. Cels. lib. 5. cap. 25.
Opprimi doloribus. V. OPPRIMO.
Oriuntur eo quoque tempore febres incertæ, lienis dolor, &c. Cels. lib. 2. cap. 1. Et iterum ibidem paulo post.
Ortus est subitus dolor capitis. Cels. lib. 2. cap. 8.

Parêre dolori. Cic. de Provinc. Cons. 2.
Pascere dolorem. Sen. OEth. 4.
Patet medicinæ ut, Omnis dolor minus medicinæ patet, qui sursum procedit. Cels. lib. 2. cap. 8. [Paret cum emendatis libris legendum est.
Pati dolorem corporis. Cic. 7. Verr. 111.
Pellit. ut, Interiores omnes dolores pellit pulegium. Plin. lib. 20. cap. 14.
Percipere dolorem, vel accipere. Cic. 14. Fam. 1.
Percitus dolore. Sen. Hippol. 12.
Percussit me dolor. Cic. in Brut. Sed me cupidissimum audiendi primus dolor percussit, Cotta quum est expulsus. Extremo dolore percussus. Valer. 7. Argon. 475.
Perferre dolorem. Virg. 9. Æn. 96. V. PERFERO. Æternum perferre dolorem. Lucret. lib. 3. 1003. Acerbitates, dolores, cruciatusque perferre. Cic. 4. in Catil. 1.
Perpeti dolorem. V. PERPETIOR.
Pervenit dolor a temporibus ad oculos. Cels. lib. 6. cap. 6. Idem lib. 7. cap. 18. Dolor ad inguina, atque ilia pervenit.
Plangere dolores. Sen. Herc. fur. 12.
Portare secum dolorem. Stat. 11. Theb. 508.
Premere dolorem. Stat. 11. Theb. 632. Premit altum corde dolorem. Virg. 1. Æn. 213.
Premi doloribus capitis vehementibus, & assiduis. Cels. lib. 2. cap. 8.
Privatus doloribus. Lucret. lib. 3. 918.
Processit in vultus dolor, i. e. Apparet in vultu. Sen. OEth. 4.
Prolusit dolor per ista noster, i. e. Hæc tantum sunt proludium, & specimen quoddam doloris, & furoris mei. Sen. Medea, 12.
Pungit leniter eos animi dolor. V. LENIS.
Pulsus corde dolor. Virg. 6. Æn. 382.
Quiescit dolor. Cels. lib. 4. cap. 13. Si dolor non quiescit. Et paulo post, Ubi dolor, & febricula quierunt.
Rapiunt dolores. Cels. lib. 2. cap. 1. At si a prima hyeme Austri ad ultimum ver continuarunt, laterum dolores, & insania febricitantium quam celerrime rapiunt. i. e. Tollunt, occidunt.
Recruduit soporatus dolor, i. e. Sopitus. Curt. lib. 7. non procul ab initio.
Refricare oratione dolorem. Cic. 2. de Orat. 199. Sic, & eorum dolorem, qui lugebant suos, oratione refricabam.
Relevari dolore. Ovid. 9. Met. 674.
Remanet dolor. Cels. lib. 4. cap. 2. & 6. V. Manet.
Remittit se dolor. Cels. lib. 4. cap. ult. Potest quidem aliquis esse securior his temporibus, quibus dolor se remisit.
Remiserunt dolores pedum. Cic. de Clar. Orat. 130. Atque etiam ingenio, & sermone eleganti, valetudine incommoda C. Sextius Calvinus fuit, qui etsi quum remiserant dolores pedum, non deerat in caussis, tamen id non sæpe faciebat. i. e. Quum minores erant, & remissiores facti.
Renovare dolorem. Virg. 2. Æn. 3.
Resistere dolori. Cic. 4. Fam. 6. Sed opprimor interdum & vix resisto dolori.
Revertit dolor. Cels. lib. 7. cap. 20. Per ea vero quæ supra scripta sunt, levato malo, si quando alias dolor reverterit, eadem erunt facienda.
Revertitur dolor. Cels. lib. 2. cap. 8. Si sine causa longus dolor capitis est, & in cervices ac scapulas transit, rursusque in caput revertitur, aut a capite ad cervices, scapulasque pervenit, perniciosus est.
Saturata dolorem. Virg. 5. Æn. 608.
Scindere dolorem suum. Cic. 3. Att. 15. Nolo commemorare, quibus rebus sim spoliatus, non solum quia non ignoras, sed etiam ne scindam ipse dolorem meum. i. e. Augeam. Tractum a vulneribus, quæ scissa recrudescunt.
Sentire dolorem. Cels. lib. 6. cap. 7. Ergo ubi primum dolorem aliquis sensit, abstinere & continere se debet.
Sepelire dolorem. Propert. lib. 1. 17. 19.
Servire dolori. Propert. lib. 1. 7. 7
Solvuntur dolores. Cels. lib. 2. cap. 8. Humerorum dolores, qui ad scapulas, vel manus tendunt, vomitu atræ bilis solvuntur.
Soporatus dolor. V. Recruduit.
Stabilire, & inhibere dolores. V. INHIBEO.
Stimulans dolor. Sil. lib. 6. & 7.
Suadet dolor. Hor. 1. Epist. 2. 60.
Subest dolor. Cels. lib. 2. cap. 15. Si nullus tumor, nulla durities, nullus dolor visceribus, non capiti, aut præcordiis suberit.
Substat dolor. Cels. lib. 2. cap. 7. Vel nullo dolore substante, somnus ereptus, continuataque nocte & die vigilia.
Succumbere dolori. Cic. 1. de Fin. 38.
Sum. ut, Esse dolore. Cic. 4. Fam. 3. Quanto fuerim dolore meministi. Esse alicui dolori. Ovid. 3. Amor. 957. In cursu dolor est, i. e. In vigore. Ovid. 4. de Ponto, 11. 18. In dolore & mœrore esse. Cic. 11. Philipp. 1.
Succurrere dolori alicujus. Propert. lib. 2. 16. 13.
Succurrit in jecinoris dolore febris. Cels. lib. 2. cap. 8.
Summoventur dolores. Cels. lib. 2. cap. 8. At dolores capitis, quibus oculorum caligo, & rubor cum quadam frontis prurigine accedunt, sanguinis profusione, vel fortuita, vel etiam petita summoventur.
Superat virtute dolores. Ovid. 8. Met. 517.
Suppressus dolor. Lucan. lib. 6. 228.
Suscipere dolorem. Cic. 1. de Fin 24.
Sustinere dolorem. Cic. pro Domo sua, 145.
Tabescere dolore. Ter. Adel. 4. 3. 11. Nam & illi animum jam relevabis, quæ dolore, ac miseria tabescit.
Tacent pectora dolore. Ovid. 15. Epist. 198.
Tangit dolor illum. Virg. 9. Æn 96.
— non solos tangit Atridas Iste dolor.
Tegere dolorem alta mente. Lucan. lib. 6. 228.
Tenere dolorem, i. e. Comprimere. Cic. 12. Att. 37.
Tendit dolor deorsum. Cels. lib. 2. cap. 8.
Tentari dolore. Lucret. lib. 3. 148.
Tollitur dolor. Cels. lib. 8. cap. 11.
Trahit dolorem a renibus semen crethmi. Plin. lib. 26. cap. 8.
Transeunt dolores ad viscera. Cels. lib. 2. cap. 6.

Venit

Venit in morem meus dolor, i. e. Assuevi jam semper dolere. Ovid. 2. de Ponto, 7. 39.
Veniunt graviores dolores. Cels. lib. 3. cap. 2.
Vincere graves dolores. Sen. Octav. 4.
Vicit dolor invictum virum. Ovid. 13. Met. 386.
Ulcisci dolorem. Cæs. Bell. Afric. 87.
Urget dolor. Cels. lib. 4. cap. ult.
Urgeri gravi dolore. Cels. lib. 3. cap. 2.
Urit dolor amantes. Ovid. 4. Met. 278.
Vulgare dolorem obductum. Virg. 10. Æn. 64. i. e. Celatum & diuturna jam cicatrice coopertum. Servius. Obductus dolor est, quem tegit patientia dissimulantis. Donatus Vulgare, In publicum proferre.

Dŏlōrōsus, a, um. Veget. 4. 2. Dolorosi loci. Cæl. Aurel. Tard. 4. 5.
Dŏlōrĭfĭcus, a, um. Onomast. vet. ἀλγεινός.
Dŏleo, ui, itum, [ἀλγέω, ἀχέω, ὀδύνομαι, ὀδυνάομαι] ēre. a Dolore derivatur, h. e. Dolore cruciari vel affici.
Dissimulare, & non dolere. Cic. Octav. 5. Quis hujus urbis nomini, ac sedibus usque adeo est inimicus, ut ista dissimulare possit, aut non dolere?
Ingemere & dolere. Cic. in Vatin. 21. Quis tum non ingemuit: quis non doluit Reip. casum?
Dolere & queri. Cic. pro Flacc. 57. Non enim omnia quæ dolemus, eadem jure queri possumus.
Doleo me, dixit Plaut. in Trucul. 2. 6. 45.
Dolet caput. Plaut. Amph. 5. 1. 7.
Dolet mihi cor. Plaut. Mostel. 1. 2. 71.
Dolet a sole caput. Plin. lib. 24. cap. 5.
Dolent ab ictu aures. Plin. 28. cap. 7.
Dolere, plus etiam est quam Ægre ferre. Plaut. Trin. 2. 2. 9. Ter. Phorm. 1. 3. 10. Aliis quia desit quod ament, ægre est: tibi quia superest, dolet. Ubi Donatus, Laboravit ut ostenderet (dolet) plus esse quam ægre est.
Dolet mihi. Ter. Adel. 2. 4. 8. Sed hoc mihi dolet, nos pene sero scisse, &c. Ubi Donatus, τῷ ἰδιωτισμῷ, Mihi dolet, pro Doleo.
Dolet mihi quod tu nunc stomacharis. Cic. ad Brut. 17.
Doleo ab animo, & ab oculis. Plaut. Cistel. 1. 1. 62.
De aliquo dolere, i. e. Dolere propter adversam alicujus fortunam. Ovid. 4. Trist. 10. 84.

Sum miser, & de me quod doluere nihil.

Cic. 6. Att. 3. Dicimus etiam & Pro aliquo dolere. Sen. Consol. ad Helv. cap. ult. In mea tamen persona non tantum pro te dolet.
De febricula alicujus dolere. Cic. 12. Att. 1.
Dolere ex aliquo. Cic. 16. Fam. 21. Quod igitur tum ex me doluisti, nunc, &c.
Doleo ex animo. Plaut. Capt. 5. 1. 7. Satis jam dolui ex animo.
Dolet animus. Plaut. Merc. 2. 3. 54.
Casum luctumque alterius dolere. Cic. pro Sext. 145. Quia meum casum luctumque doluerunt.
Dummodo doleant aliquid, doleant quidlibet. Cic. 16. Att. 2.
Dolet hoc cordi meo. Plaut. Amph. 3. 2. 41.
Dolere sua culpa. Quintil. in procem. lib. 6.
Damnis dolere. Claud. 45. De piis fratribus.
Dolet dictum imprudenti adolescenti. i. e. Quod dixeris imprudenti. Ter. Eun. 3. 1. 40.
Injurias alterius & dolere & ulcisci. Cic. 8. Fam. 12. A te peto ut meas injurias proinde doleas, ut me existimas & dolere, & ulcisci tuas solere.
Dolet interitum illius. Cic. 12. Philipp. 25. Quis bonus non luget mortem Trebonii? quis non dolet interitum talis & civis & viri?
Laude aliena dolere. Cic. 5. Fam. 8. Sed quædam pestes hominum laude aliena dolentium, & te nonnunquam a me alienarunt, & me aliquando immutarunt tibi.
Levius dolere. Ovid. in Ibin, 257.
Dolent hac re oculi mihi. i. e. Non libenter hæc video. Ter. Phorm. 5. 8. 64.
Successu alicujus dolere. Ovid. 6. Met. 130.
Dolere vicem alterius. Cic. 12. Fam. 23. Idem 6. Att. 3. Curionis & Pauli meorum familiarium vicem doleo.
Dolet vehementer. Ter. Adel. 4. 5. 48. Ut me hoc delictum admisisse in me id mihi vehementer dolet.
Dolet illi illud quia. Plaut. Capt. 1. 2. 49. huic illud dolet; Quia nunc remissus est edendi exercitus.
Dicere quod doleat. Plaut. Cistel. 2. 1. 20.
Facile fit illi quod doleat, i. e. Minima re commovetur, & ad iram provocatur. Ter. Eun. 3. 1. 58.
Dolendum est tibi. Hor. in Arte Poet. 102.
In tam gravi vulnere dolendum est. Cic. Brut. 9. —Qui dicere legem Fletibus aut fines audet censere dolendi. Stat. 5. Sylv. 5. 61.
Dolitus est, pro Doluit. Vett. Inscript. apud Gruter. DE QVA NIHIL ALIVD DOLITVS EST NISI MORTEM. DCCLXXXXIII. 4. et DCCLXXXXIIII. 4.

Dolens, Partic. [ἀλγῶν] Cic. 2. de Fin. 37. Nec haberent ulla ex parte aliquid aut dolens aut ægrum, i. e. aut Malum. Sallust. in Jugurth. 84. Dictitare sese consulatum ex victis illis quasi spolia cepisse: alia præterea magnifica pro se, & illis dolentia.
Damna dolens aliena. Stat. 5. Sylv. 5. 47.
Soli igitur hoc contingit sapienti, ut nihil faciat invitus, nihil dolens, nihil coactus. Cic. in Parad. 5.
Auriculæ collecta sorde dolentes. Hor. 1. Epist. 2. 53.
Plus nimio dolens. Hor. 1. Carm. 33. 1.
Lenire dolentem solando. Virg. 4. Æn. 393. Cic. 5. Fam. 8. Quædam pestes hominum laude aliena dolentium.
Usurpatur & Doliens in ævo tamen sequiori. Ita in Vet. Christian. Inscript. apud Fabrett. p. 572. IVLIANICAE PATER ET MATER DOLIENS FECERE.

Dolitūrus, [ἀλγήσων] Liv. 9. Bell. Maced. Ignominiane sua quenquam doliturum censeret?
Dolendus, Adject. Cic. 12. Fam. 23. Quæ ulciscenda etiamsi non sunt dolenda. Ovid. 5. Epist. 8.

Quæ venit indignæ pœna dolenda venit.

Dolenter, Adv. [ὀδυνηρῶς] Cic. 10. Fam. 24. Sed quicquid tibi scribo, dolenter mehercule magis, quam inimice facio. Sic pro Domo sua, 98.
Dolentius, compar. Ovid. 4. Met. 246.

Nil illo fertur volucrum moderator equorum
Post Phaetonteos vidisse dolentius ignes.

Et Cic. pro Sext. 4. At certe dolentius deplorandam.
Dolentia, æ. f. pro Dolore. Arnob. Nævium etiam dixisse memorat Gell. 19. 7. conf. Borrich. cogit. de L. L. p. 91.
Dŏlesco, ēre. Idem quod Dolere. Gloss. Gr. Lat. ἄχθομαι, doleo, dolesco.
Dolĭdus, a, um. Cæl. Aurel. Acut. 3. 3. Omnis motus dolidus est humore oppressis. Idem 3. 6.
Dolĭto, āre. frequent. Cato de R. R. cap. 157. Uno verbo omnia sana faciet, intro quæ dolitabunt.
Dolus, i. [δόλος] a Lædendo (inquit Donatus in Ter. Eun. 3. 3. 9.) dictus, id est a Dolando, id est minuendo, nam & δόλος Græce, læsio dicitur, & Dolones, tela quædam bellica: & dolare, fabri lignum est ascia cædere. Hæc Donatus. Est autem Fraus sive Machinatio quæ fit ad fallendum aliquem. Plaut. Capt. 2. 1. 26. Doli non doli sunt nisi astu colas. Ter. And. 3. 3. 26. Prius quam harum scelera & lacrymæ confictæ dolis, &c. Ibid. 1. 1. 133. Simul sceleratus Davus, si quid consilii habet, ut consumat nunc, quum nihil obsint doli.
Malitiosus dolis. Author ad Heren. lib. 4. 67.
Veneni dolus. Catul. 21. 10. i. e. Venenum per dolum exhibitum, ut eo pereas.
Doli, machinæ, fallaciæ, præstigiæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 7. Quid ergo isti doli, quid machinæ, quid fallaciæ, præstigiæque, num sine ratione esse potuerunt?
Calumnia, fraus, dolus. Cic. pro Domo sua, 36. Illud in primis neque calumnia, neque fraus, neque dolus adhibeatur.
Anceps dolus. Virg. 5. Æn. 590.

Ut quondam Creta fertur labyrinthus in alta
Parietibus textum cæcis iter, ancipitemque
Mille viis habuisse dolum.

Blandi doli. Propert. lib. 3. 23. 18.
Caut doli. Sen. OEth. 5.
Inanes doli. Virg. 4. Georg. 400.
Dolus malus. Cic. 3. Off. 61. Nondum enim Aquilius Collega & familiaris meus pertulerat de dolo malo formulas, in quibus ipsis quum ex eo quærerem quid esset dolus malus, respondebat, quum esset aliud simulatum, aliud actum. Idem 3. de Nat. Deor. 74.
Dolus malus & Bona fides, contraria. Cic. Topic. 40. Illi enim dolum malum, illi fidem bonam, illi æquum bonum, &c.
Taciti doli, i. e. Secreti. Valer. 1. Argon 64.
Doli vocabulo, inquit Festus, nunc tantum in malis utimur: antiqui autem etiam in bonis rebus utebantur. Unde adhuc dicimus, Sine dolo malo: nimirum quia solebat dici & Bonus. Hactenus Fest. Ter. Eun. 3. 3. 8. Jam tum erat suspicio dolo malo hæc fieri omnia. Ulpianus de dolo malo. l. 1. in princ. Dolum malum Servius quidem ita definit, machinationem quandam alterius decipiendi causa, quum aliud agitur, & aliud simulatur. Et paulo post, Labeo sic definit, Dolum malum esse omnem calliditatem, fallaciam, machinationem, ad circumveniendum, fallendum, decipiendum alterum adhibitam. Labeonis definitio vera est. MALUM dolum adjecit. Veteres enim Bonum dolum dicebant, & pro Solertia hoc nomen accipiebant, maxime si adversus hostem latronemve quis machinetur.
Inter dolum & fraudem. Dolus fit alterum circumveniendi causa. Fraus vero proprie dicitur, etiamsi decipiendi consilium non adfuerit, sed is qui deceptus est a seipso, vel ex eventu fraudatus est. Dolum item quidam in faciendo, Fraudem in verbis dicunt a φράζειν, quod est loqui. Alciat. de verb. signif. V. FRAUS.
Adhibere dolum. V. ADHIBEO.
Capere aliquem dolis. Virg. 1. Æn. 673.
Capi dolis. V. CAPIO.
Carent successu doli. Ovid. 1. Epist. 18.
Castigare dolos. Virg. 6. Æn. 567.
Certare dolis. Sil. lib. 5.
Circunducere aliquem per dolos. V. CIRCUNDUCO.
Commoliri dolum, aut machinam ad aliquem. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.

Neque quo pacto fallam, quid inde auferam,
Nec quem dolum ad eum aut machinam commoliar, &c.

Ex Synephebis Cæcilii.
Comparare dolum. V. COMPARO.
Confingere dolum. V. CONFINGO.
Consuere dolos. V. CONSUO.
Convertere se ad dolos. V. CONVERTO.
Decipi dolo. V. DECIPIO.
Deficiunt artes, deficiuntque doli. Tibul. lib. 1. 4. 82.
Deludere dolis. Ter. And. 3. 4. 4.

Ego dudum nonnihil veritus sum Dave abs te, ne faceres idem
Quod vulgus servorum solet, dolis ut me deluderes.

Detegere dolos. Sen. Thyest. 3.
Discingere dolos. Sil. lib. 7.

Discinxit ratione dolos, fraudesque resolvit.

Factum dolis. Ter. And. 3. 2. 29. Ne tu hoc posterius dicas, Davi factum consilio, aut dolis.
Frangere dolos alicujus. Virg. 4. Georg. 400.
Incessere aliquem dolis. V. INCESSO.
Instructus dolis. Virg. 2. Æn. 152.
Latens dolus. Stat. 10. Theb. 237.
Ludere dolis aliquem. V. LUDUS.
Movere dolum arte. Stat. 12. Theb. 183.
Nectere dolos. Sen. 1. Theb. V. NECTO.
Operti doli. Valer. 5. Argon. 248.
Patent doli. Valer. 1. Argon. 64.
Struere dolum. Tacit. 4. Ann. 68. Strueret dolum, cæteri testes adessent.
Sublatis dolis aperire aliquid, i. e. Referre sine dolis. Virg. 12. Æn. 26.

Suspecti

Suspecti doli. Valer. 1. Argon. 245.
Tendere dolos. Hor. Epod. 2. 34.
Versare dolos in pectore. Virg. 4. Æn. 563.
Vitare dolum. Lucret. lib. 2. 558.

Dŏlōsus, Adj. [δολερὸς, δόλιος, δολομήτης] Fraudulentus. Plaut. Epid. 3. 2. 36. Ego aliquam parabo dolosam fidicinam, nummo conducta quæ sit.

Amici Ferre jugum pariter dolosi. Hor. 1. Carm. 35. 26.
Artes dolosæ. Ovid. 15. Met. 473.
Consilia dolosa. Cic. pro Rabir. Post. 4. Pulsus interea regno Ptolemæus dolosis consiliis (ut dixit Sibylla; sensit Posthumus) Romam venit.
Gens dolosa. Ovid. 14. Met. 92.
Illecebræ dolosæ. Claud. 2. de Laud. Stilich. 136.
Mulier dolosa. Hor. 2. Serm. 5. 70.
Nummus dolosus. Plaut. Pers. prol. 12.

Dŏlōse, Adv. [δολερῶς] Cic. 3. Off. 61. Quum dicitur inter bonos bene agier: quicquam agi dolose aut malitiose potest?

Dŏlositas, ātis. f. V. Interp. Sirac. 37. 3.

D O M

DOMIC. COS. XIII. LVD. SAE. F. C. Domicius Consul tertium decimum ludos sæculares faciendum curavit. [Immo DOMIT. Domitianus. V. Sert. Urs. Fragmentum Inscriptionis male descriptum videtur, ac COS. XIIII. LVD. SAEC. F. vel SAEC. FEC. id est, Ludos Sæculares fecit, ut in nummis Domitiani constanter expressum legitur, scribendum. V. Mediobarb.

Dōma, ătis. n. [δῶμα] Tectum. Hieron. V. Barth. Adv. 33. 8.

Domabilis, Domatŏr. V. domus. domo.

Domada, Oppidum Hemuatarum Arabiæ populorum, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 28.

Domanetica, [Δομανῖτις] Ponticæ provinciæ regio satis ferax, per quam Amnias flumen illabitur. V. Strab. lib. 12.

Domazanes, Arabiæ populi, de quibus Plin. in descriptione sinus maris Rubri Troglodytici, &c. lib. 6. cap. 29.

Domesticatim, & Domesticus. V. domus.

Domicilium, Domicœnium, Domiducus, Dominor, Domiporta, Dominus, Domitius Deus V. post domus.

Domitia Gens inter nobilissimas Romanas gentes, variis cognominibus in familias distincta fuit. Celebrantur tamen sub libera republica præcipue Domitii Calvini & Ahenobarbi. De quibus post Fastos & rer. Rom. Scriptores V. Suet. in Nerone C. 1. ad 6. & Fulv. Ursin. in Fam. Rom. De aliis Domitiis Afro, Balbo, Cæciliano, Celere, Corbulone, Pollione, Sabino &c. V. Tacit. De Domitio Marso, Augustæi ævi poeta plenius Brœkhus. ad Tibull. 4. 15.

Domitianus, T. Flavii Vespasiani filius minor; post mortem Titi fratris imperium adeptus, inter initia salubrem & clementem principem egit: Sed brevi post, ad pristinam ingenii pravitatem reversus, dum optimi cujusque cæde & rapinis grassatur, omnibus exosus a cubiculariis suis, non sine conscia uxore Domitia; xv. imperii anno occisus est. Sueton. Tacit. Xiphil. Aur. Victor.

Domitianus, a, um. Adject. ut Domitiana quæstio. i. e. Stulta. Originem quære l. 27. ff. qui test. fac. poss. & l. 28. tit. 1.

Domitor, Domitrix, Domitura, Domitus. V. domus.

Domnotonus, i. f. Pagus Galliæ in Medulis. V. Scalig. Auson. lect. 2. 12.

Domo, as. V. domus.

Domus, ûs & i. f. [οἶκος, οἰκία; δόμος, δώμημα; δῶμα] Proprie est Ædificium ad habitandum factum.

Domus, Templum. Virg. 6. Æn. 81.

Ostia jamque domus patuere ingentia centum
Sponte sua. V. Nonium 6. 73.

Domus, Familia: continens pro contento. Virg. 5. Æn. 121.

Sergestusque, domus tenet a quo Sergia nomen. Ter. Adel. 4. 7. 42. Domus sumptuosa. Ubi Donatus; Domus, i. e. Homines. Unus ex nostra domo. Cic. 13. Fam. 46. Eum tibi igitur sic commendo, ut unum ex nostra domo. Idem ibid. 5. 8. Ut domus tua tota me tibi amicissimum esse cognosceret. Idem ibid. 15. 11. Tacit. Vita Agric. 19. 2. Domum suam coercere plerisque haud minus arduum est quam provinciam regere. conf. Hor. 4. Carm. 12. 6. Virg. 2. Æn. 702. apud Reines. p. 122. in. h. d. d. i. e. In honorem divinæ domus.

Domus, Gens una tota. Virg. 1. Æn. 284.

Quum domus Assarici Phtiam, clarasque Mycenas
Servitio premet. ——

Volens intelligi Romanos, qui ab Assaraco per Trojanos originem ducunt.

Domus pro Patria unde aliquis oritur, non raro reperitur usurpata in Inscript. & alibi. Sueton. Vitell. cap. 11. Cæterum P. Vitellius domo Nuceria. Virg. 16. Æn. 183.

Qui Cærete domo. Gruter. CDXXX. 4. C. TERENTIVS PHILETVS DOMO ROMA.

Domus avium, pro Nidis. Virg. 2. Georg. 209.

Antiquasque domos avium cum stirpibus imis Eruit.

Pecorum domus. Stat. 1. Theb. 367.
Domus omnipotentis Olympi. Virg. 10. Æn. 1.

Domos fluviorum appellarunt Græci Urbes cognomines fluviis vel etiam iis vicinas. Quos sequitur, ut Heinsio placet, Hor. 1. Carm. 7. 12.

— domum Albuneæ resonantis. Nemus Albuneæ Nymphæ consecratum exponit Schol. Antiq. V. Lil. G. Gyrald. Hist. Deor. Syntagm. 1. p. 69.

Domus sedes, aræ, foci, dii penates. Cic. pro Domo sua, 41. Idem pro Deiot. 8.

Aeriæ domus. Hor. 1. Carm. 28. 5. i. e. Cœlum.
Æterna passim. in Inscript. pro Sepulchro. V. Brœkh. ad Tib. 3. 2. 23.
Ætheria. Hor. 1. Carm. 3. 29.
Alta. Virg. 2. Georg. 461.
Ambigua. V. ambiguus.

Ambitiosa. Ovid. 1. Trist. 8. 18.
Amœna. Claud. 1. Laud. Stilich. 189.
Ampla. Cic. 1. Off. 139.
Antiqua. Virg. 2. Georg. 209.
Ardua. Stat. 1. Sylv. 1. 7.
Attonitæ domus. V. attonitus.
Beata. Catul. 59. 156.
Casta. Hor. 4. Carm. 5. 21.
Confusa OEdipodæ. Stat. 1. Theb. 17.
Contermina domus nostræ domui. Ovid. 1. Met. 774.
Contiguæ domus. Ovid. 4. Met.
Delicata. Sen. Hippol. 2.
Devota. Ovid. 9. Epist. 153.
Egregia. Hor. 2. Serm. 3. 24.
Elysia. Ovid. 14. Met. 111.
Exilis domus est, ubi non & multa supersunt. Hor. 1. Epist. 6. 45.
Ferina. Ovid. 15. Met. 458.
Fatalis. Sen. Troad. 1.
Fertilis. Stat. 4. Sylv. 8. 23.
Flavam domum vocat Stat. 10. Theb. 572. Apiarium.
Frondifera. Lucret. lib. 1. 19.
Funesta. Sen. Hippol. 12.
Honesta. Hor. 2. Epist. 1. 149.
Horrenda. Stat. 9. Theb. 798.
Horrida; Impolita; & rustica. Juven. 10. Sat. 299.
Humilis. Juven. 11. Sat. 169. Hor. 3. Carm. 1. 22.
Illustris. Tacit. 3. Ann. 24.
Impia. Ovid. 8. Met. 485.
Incustodita. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 146.
Infamis domus. Sen. Hippol. 2.
Inops. Ovid. 2. Met. 822.
Littorea. V. littus.
Locuples. Hor. 2. Serm. 6. 102.
Magnifica. V. magnus.
Maritæ. V. maritus.
Misera. Ovid. 2. Epist. Sab. 58. Catul. 65. 24.
Mœsta. Valer. 1. Argon. 753.

Multiplex domus; i. e. Quæ conclavia multa habet, & habitationibus aut secessibus accommodata loca. Sen. Hippol. 4. Ovid. 8. Met. 158.

Destinat hunc Minos thalamis removere pudorem,
Multiplicique domo, cæcisque includere tectis. De Labyrintho.

Natalis. Valer. 3. Argon. 321.
Nativa. Sen. Hippol. 4.
Nigra. Stat. 5. Sylv. 1. 19.
Nivalis domus Boreæ. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 323.
Nobilis. Sen. Theb. 1.
Opaca. Virg. 3. Æn. 619.
Patria. Virg. 3. Æn. 85.

Da patriam Tymbræe domum, da mœnia fessis. h. e. Da nobis ut aliquando in patriam concedamus. Virgilianum hoc carmen 3. Æn. sic legit Servius. Da propriam Tymbræe domum, &c. Propriam (ait idem Servius) Perpetuam: ut Propriamque dicabo. Et bene post experimentum male conditæ civitatis, perpetuas postulat sedes. Domum, Familiam: ut, Domus tenet a quo Sergia nomen. Hactenus ille.

Patriciæ. Claud. de 6. Cons. Hon. 61.
Perhospitalis. Cic. 6. Verr. 3.
Plebeja. Sen. Hippol. 11. Stat. 4. Sylv. 6. 86.
Plena. Hor. 4. Carm. 12. 24.
Plutonia. Hor. 1. Carm. 4. 17.
Polluta. Lucan. lib. 2. 252.
Potens. Catul. 59. 156. Hor. 1. Carm. 35. 24.
Præpotens. Sen. Octav. 2.
Pudica. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Purior. Hor. 1. Serm. 9. 49.
Regalis. Ovid. 1. Met. 171.
Regia. Sen. Agam. 10. & Hippol.
Regnatrix. Tacit. 1. Ann. 4.
Ruinosæ. Ovid. 1. Epist. 56.
Sacra. Ovid. 11. Met. 618.
Sancta. Juven. 14. Sat. 68.
Simplex. Stat. 3. Sylv. 1. 32.
Socratica. Hor. 1. Carm. 29. 14. V. socrates.
Splendida. Virg. 1. Æn. 641.
Stellata, i. e. Cœlum. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 8.
Sterilis. Propert. lib. 4. 12. 62.
Superæ. Ovid. 1. Fast. 298.
Tranquilla. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 202.
Vacua. Claud. 2. in Eutrop. 93.
Vagæ. Hor. 3. Carm. 24. 10.
Vidua. Ovid. 1. Fast. 36.

Per totidem menses a funere conjugis uxor,
Sustinet in vidua tristia signa domo.

Undosa Eridani. Claud. 6. Cons. Hon. 146.
Abdita domus in imis vallibus antri. Ovid. 2. Met. 762.
Accipere in domo. V. accipio.
Admittere in domum. V. admitto.
Æquata solo domus Quintil. lib. 3. cap. 7.
Affligere domum alicujus. Cic. pro Domo sua.
Carere domo. V. careo.
Celebrare domos. Ovid. 10. Met. 118.
Claudere nocte domum. Ovid. 2. Amor. 19. 38.
Clausa domus pudori. V. claudo.
Complanare domum. V. complano.
Commigrare in domum. V. commigro.
Concidit domus. Sen. OEth. 3. Tibi cuncta domus concidit uni.
Conjungere duas & magnas & nobiles domos. Cic. pro Domo sua, 115.
Conjungere domum. V. conjungo.
Consumere domum luxu & flagitiis. Claud. in Curetium.

Convestita domus lucis. V. CONVESTIO.
Convulsa domus. Tacit. 12. Ann. 1. V. CONVELLO.
Defleta domus. Claud. præf. 2. in Eutrop. 24.
Demersa domus. Hor. 3. Carm. 16. 13.
— concidit auguris
Argivi domus, ob lucrum
Demersa exitio.
Deplorata domus. Ovid. 3. Trist. 5. 8.
Et deploratæ limen adire domus.
Deserta domus. Valer. 2. Argon. 376.
Desolata domus. Claud. Epist. ad Hadrian. 24.
Disturbare ac diripere domum alicujus. Cic. pro Domo sua, 114.
Eversa domus. Ovid. 3. Epist. 36.
Exscindere domos. Virg. 12. Æn. 643.
Florens domus felici sorte viget. Sen. Hippol. 4.
Frequentare domos. Ovid. 9. Met. 323.
Inclinata domus. Virg. 12. Æn. 59.
Instruere domum. V. INSTRUO.
Instructa opime & opipare domus. V. OPIMUS.
Labens domus. Virg. 4. Æn. 318.
Lapsa domus. Ovid. 1. de Ponto, 9. 13.
Quum domus ingenti subito mea lapsa ruina Concidit.
Madens cæde domus. Valer. 2. Argon. 274.
Migrare domo. V. MIGRO.
Multiplicata domus. V. MULTUS.
Nutantes domus. Lucan. lib. 1. 495.
Obire domos amicorum. V. OBEO.
Obtexere domos. V. OBTEXO.
Occidit una domus. Ovid. 1. Met. 240.
Orbare domos. Stat. 11. Theb. 185.
Patefacere domum. Sen. Hippol. 12.
Perfringere domus. Tacit. 4. Hist. 1. Initium id perfringendarum domuum.
Perturbare domum. Sen. Thyest. 1.
Plorata domus. Stat. 5. Sylv. 3. 164.
Prostrata domus. Sen. Herc. fur. 13.
Quatere domos. Lucan. lib. 6.
Quassata domus. Sen. Hippol. 10.
Riget argento domus. Hor. 4. Carm. 11. 6.
Sepserat acribus custodiis domum & vias. Tacit. 1. Ann. 5.
Silens domus. Sen. Hippol. 2. Adiit silentem nocte perpetua domum.
Solare domos, i. e. Desolatas reddere. Stat. 5. Theb. 149.
Struere domos. Hor. 2. Carm. 18. 19.
Subire domum. Ovid. 1. Met. 121.
Turbare domos. Stat. 5. Theb. 57. Dis visum turbare domos.
Vertere ex imo domum. Sen. Medea, 12.
Ornanda est dignitas domo, non ex domo tota quærenda: nec domo dominus, sed domino domus honestanda est. Cic. 1. Off. 139.
Domus, genitivus, est Ædificium quod ex tecto & parietibus constat. ut, Partem domus demolitus sum. Valla.
Domi, genitivus. [οἴκοι] Locus est in quo quis manet. Ter. Adel. 4. 2. 17. Quid ais bone vir, est frater domi? Cic. 5. de Fin. 89. Sed tu etiam Chrysippe in foro, domi, in schola definis. Virg. 3. Ecl. 33.
Domuis etiam in genitivo habet Varro apud Nonium 8.66. V. Gell. 4. 16.
Apparere domi. V. APPAREO.
Continere se domi. V. CONTINEO.
Res gestæ domi. Ovid. 15. Met. 748.
Includere se domi. V. INCLUDO.
Domi & Foris, contraria. Ter. Hec. 2. 1. 21. Ut vos mihi domi eritis, proinde ego ero foris. Cic. 1. Off. 76. Parvi sunt arma foris, nisi est consilium domi.
Domi & In domo, ejusdem plane significationis sunt. Quintil. lib. 5. cap. 10. In domo furtum factum ab eo qui domi fuit. Quidam dicunt Domi adverbiascere, ut quum dicimus, Sum domi: & similiter alios casus: ut Domum propero, seu Domo venio: sed nomen potius esse pronomina indicant, quæ cum hac voce junguntur, quæ sunt Mea, tua, sua, nostra, vestra, & aliena: ut Eram domi meæ, &c. Quod siquando hæc pronomina supprimantur, tamen subintelliguntur: ut Domi ero, i. e. meæ. Domi eritis, i. e. vestræ, &c. Ter. Adel. 4. 7. 29. Meretrix & materfamilias una in domo.
Cujus domi fuit, pro In cujus domo. Cic. 7. Verr. 7. Hospes tuus cujus tu domi fueras, quem hospitem appellaras.
Domi istius. Cic. pro Quint. 54. Qui istius domi erat educatus.
Domi est animus. i. e. Cogito de domo, aut quid domi agatur. Plaut. Merc. 3. 4. 2.
Domi operiri aliquem. Ter. Eun. 5. 2. 56. Visne interea, dum is venit, domi operiamur, potius quam hic ante ostium?
Domi ero si quid voles. Ter. Heaut. 4. 8. 32.
Domi nobilis. Sallust. in Catil. 17. 5. Ad hoc multi ex coloniis & municipiis domi nobiles erant. Justin. 5. 9. 6. Liv. 8. 19. Curt. 3. 13. 15.
Domi & militiæ, genitivi adverbiales: i. e. absolute positi, pro eo quod est, In pace & in bello: h. e. Pacis & belli tempore. In his observatum est, quod fere per conjunctionem QUE, vel ET, connectantur. Ter. Adel. 3. 4. 49. Una semper militiæ & domi fuimus. Cic. de Senect. 82. An censes (ut de me ipso aliquid more senum glorier) me tantos labores diurnos nocturnosque domi, militiæque suscepturum fuisse, &c. Idem 5. Tusc. 55. Quorum virtus fuerat domi militiæque cognita.
Domi, bellique. Plaut. Capt. prol. 68. Domi, bellique duellatores optimi. Idem Asin. 2. 3. 13. Cic. 2. Off. 50. Præterea quibuscunque rebus vel belli vel domi poterunt, Remp. augeant.
Domi focique. Ter. Eun. 4. 7. 45. Domique focique fac vicissim ut memineris. [Hic genetivus a verbo regitur, Domi i. e. Rerum domesticarum. Sed ambiguitas in verbis. V. Donat.
Domi apud. Ter. Eun. 4. 6. 9. Ubi ea est? T. domi apud me. Cic. 7. Verr. 72. Domi esse apud sese archipiratas dixit duos.
Domi nostræ. Cic. 5. Tusc. 113. Diodorus Stoicus cæcus multos annos nostræ domi vixit.
Suæ. Cic. 3. Verr. Jactatur domi suæ vir optimus & homo honestissimus.
Alienæ. Cic. pro Domo Sua, 105. Quid tibi necesse fuit anili superstitione homo fanatice, sacrificium quod alienæ domi fieret, invisere?
Domi id dicimur habere, quod In nobis situm est, nec necesse est ab aliis mutuo sumere. Translatum apparet ab consuetudine foris rogandæ supellectilis, quam domi desideres. Ter. Adel. 3. 3. 59. PHY. domi habet, unde discat. Unde, i. e. A quo. Cic. 9. Fam. 3. Sed quid ego nunc hæc ad te, cujus domi nascuntur?
Domi id fieri dicitur, quod Non aliunde petitur. Alcesimarchus adolescens amore captus apud Plaut. in Cist. 2. 1. 2. Credo ego amorem primum apud homines carnuficinam commentum: Hanc de me conjecturam domi facio. h. e. Meopte experimento comperio. Sen. de Benef. lib. 8. Domi (quod ajunt) versura fit, & velut lusorium nomen statim transit.
Domui, dativus semper est 4tæ declinationis.
Domum, [οἰκόνδε] Adv. authore Donato, apud Ter. Hec. 3. 2. 25 Quid? non sciunt ipsi viam, domum qua redeant?
Abi domum. Ter. And. 5. 6. 14. Tu Dave abi domum.
Abducta domum ad me. Ter. Adel. 4. 4. 18. Idem Eun. 1. 2. 125. Et is hodie venturum ad me constituit domum. Sic, Ad se domum, Ibid. 3. 5. 28. Illa illico ubi me accepit, læta vero ad se abducit domum. Et, Ad nos domum, Ibid. 4. 3. 19.
Adducere domum. V. ADDUCO.
Capessere se domum. V. CAPESSO.
Compellere aliquem domum. Cic. in Pison. 16. Me domo mea expulistis, Pompejum domum suam compulistis.
Concurrere domum. V. CONCURRO.
Convertere se domum. V. CONVERTO.
Deducere domum. Ter. Adel. 4. 5. 60. Et illam sine tua opera in cubiculum iri deductum domum? De nuptiis propie V. DEDUCO.
Deferri jubere aliquid ad se domum, i. e. Dumum suam. Cic. pro Cluent. 69. Sestertia sexcenta quadraginta millia deferri ad se domum jussit.
Ire domum alicujus. Cic. 3. Off. 122. Cum prima luce Pomponii domum venisse dicitur.
Ire domum ad aliquem. Cic. 2. Verr. 25. Domum ad illum ut venirent.
Recipere aliquem domum suam. Cic. pro Archia 5. Eum domum suam receperunt.
Reditio domum. Cæs. 1. Bell. Gall. 5. Ut domum reditionis spe sublata, paratiores ad omnia pericula subeunda essent. V. modo DOMUITIO.
Vado domum. Ter. Eun. 2. 3. 71.
Visam domum. Ter. Eun. 5. 9. 12.
Abire domo. Ter. Eun. 4. 3. 18. Aliquid domo abeuntem abstulisse.
Accersita domo. [οἴκοθεν] Plaut. Stich. 5. 3. 3. Accersita domo huc sum. V. ACCERSO.
Cedere domo. V. CEDO.
Cœnare domo, pro Extra domum. Plaut. Stich. 1. 3. 38. h. e. A domo, vel alibi a domo.
Exire domo. Cic. pro Flacc. 14. Adjunxit illa, ut eos qui domo exire nolebant, testimonii denuntiatione terreret.
Exulare domo. Ter. Eun. 3. 5. 62. Ubi mutem? perii: nam domo exulo.
Tenere se domi vel domo. Cic. Post red. in Senat. 16. Qui populum Rom. pro me tanquam pro fratre aut pro parente non solum hortatus sit, verum etiam obsecrarit, quum ipse propter metum dimicationis & sanguinis domo se teneret. Pro in domo.
Domu, Domuum videtur Fabius velle dici pro Domo & Domorum, ubi agit de Analogia. V. quæ scribo in Append. ad Varr. Cap. 21. H. St.
Domu, ablativus. Plaut. Mil. 2. 1. 48. Ait sese Athenas fugere cupere ex hac domu. Trajan. lib. 10. ad Plin. Epist. 292. Et apud Grut. DLXVI. 9.
Domuum. genit. plural. Plin. 8. 57. Quo in genere multi & hos incolas domuum posuere mures. V. paulo ante Domu.
Domus, accusat. plur. Liv. lib. 5. Decad. 5. Ludis relictis, domus magna pars hominum ad conjuges liberosque lætum nuntium portabant. Q. Claudius lib. 1. Annal. referente Gellio, lib. 17. cap. 2. Domus, inquit, suas quenque ire jubet, & sua omnia fruisci.
Do pro Domum, Ennius dixit per hanc figuram, (Apocopen) Namque suam do. Sic habet Probus. At Diomedes Endo suam. Sic Volup, pro Volupe, & Vespernum pro Vespertinum. Est Despauter. 609. Sic & Famul. H. St. V. DO & ENDO.
DOMESTĬCUS, Adj. [οἰκεῖος, ἐφέστιος, ἔνοικος, οἰκετικός, συνέστιος, ὁμορόφιος] Quicquid ad domum pertinet. Plin. Mite animal, atque domesticum.
Externum & Domesticum, contraria. Cic. 2. Off. 26. Externa libentius in tali re quam domestica recordor.
Amor domesticus. Cic. 1. Att. 14.
Consilium. Cic. 16. Att. 12.
Crimen domesticum & vernaculum. Cic. 5. Verr. 141. i. e. Romæ non in provincia patratum.
Crudelitas. Cic. pro Rosc. Amer. 154.
Cupiditates domesticæ. Cic. 6. Fam. 6.
Difficultas. Cic. 1. Catil. 14.
Disciplina. Cic. 1. Acad. 9.
Dissensio. Cic. 8. Fam. 14.
Epistolæ. Cic. ad Brut. i. e. Domo missæ & de rebus domesticis scriptæ.
Exempla. Cic. 2. de Nat. Deor. 7.
Facta domestica. Hor. de Arte Poet. 287.
Inhumanitas. Cic. pro Deiot. 32.
Insidiæ domesticæ. Cic. 5. Fam. 2. Ut ego Urbem a domesticis insidiis & ab intestino scelere, tu Italiam & ab armatis hostibus & ab occulta conjuratione defenderes.
Lenocinium. Cic. Post red. in Senat. 10. Et 5. Verr. 6.

Luctus domesticus. Ovid. 13. Met. 578. & Cic. in Vatin. 31.
Malum Occultum, intestinum, ac domesticum. Cic. 3. Verr. 39.
Parietes. Cic. pro Deiot. 5.
Præconium. Cic. 2. de Orat. 86.
Sensus domesticus nativusque. Cic. de Arusp. Resp. 19. Nec robore Gallos, nec calliditate Pœnos, nec artibus Græcos, nec denique hoc ipso hujus gentis ac terræ domestico nativoque sensu Italos ipsos ac Latinos, sed pietate ac religione, &c. omnes gentes nationesque superavimus.
Testimonium. Auth. ad Herenn. lib. 4. 2.
Tricæ. Cic. 10. Att. 7.
Usus & consuetudo. Cic. pro Rosc. Amer. 15.
Domestici, Qui ex eadem domo sunt; & nobiscum habitant.
Domestici & Alienigenæ, contraria. Cic. pro Font. 22.
Convictor, densoque domesticus usu. Ovid. 4. de Pont. 3. 15.
Domestica, quæ ad nos proprio & privato nomine pertinent. Cic. 5. Fam. 13. Ergo & domestica feremus, ut censes: & publica paulo etiam fortius quam tu ipse qui præcipis.
Judicia domestica, Privata sunt & revera præsumptiones.
Vestis domestica apud Romanos erat vilior: contra quæ sumptuosior Forensis. Cic. 2. de Fin. 77. Aut, ut vestitum, sic sententiam habeam aliam domesticam, aliam forensem. Ammian. 31. 2. Nec est alia illis domestica vestis alia forensis. conf. Suet. Vitell. cap. 8. Sen. de Tranquil. cap. 1. V. FORENSIS.
Tabellarii domestici. Cic. 2. Fam. 6. Paucis enim diebus eram missurus domesticos tabellarios. i. e. Privatim, & meo nomine. Hic enim refert ad publicos nuntios, qui erant (ut ita dicam) ordinarii.
Domestica furta vocantur, Quæ servi dominis, vel liberti patronis, vel mercenarii his apud quos degunt, subripiunt. l. respiciendum. D. de pœn.
Domestici oculi eleganter & nove apud Valer. Max. 1. 6. 1. Servio Tullio etiam tum puerulo dormienti circa caput flammam emicuisse domestici oculi annotaverunt.
Domestici, Absol. Græcis quoque δομέστικοι, in Cod. Theod. lib. 1. tit. 13. & passim in historia Augusta, milites dicuntur, Qui circa principes sunt eosque sequuntur & a latere non temere recedunt. V. Jac. Gothofr. Disq. Hist. ad l. Quisquis Cod. ad l. Jul. Majestatis c. 11. & Casaub. ad Vopisc. Numerian. c. 13. Ita θεράποντας antiquiores Græci vocabant οἰκῆας. V. Lys. Orat. c. Theomnestum. Schott. & Anna ad Aurel. Vit. c. 39.
Domesticorum schola, in l. 3. C. ubi Senator. & apud Nicephor. cap. 18. lib. 7. Domestici autem tam equites, quam pedites fuere, ut ex Casiod. lib. 1. Variar. videre est. Suidas domesticos interpretatur τοὺς ῥωμαίων ἵππεις, οἱ κατὰ ῥωμαίους οἰκειακοὶ στρατιῶται. Luitprand. lib. 3. de Reb. per Europam gestis cap. 7. Focam vero Domesticum Majorem, hoc est, terrestris ducem exercitus fecit. Idem & Megadomesticus, Magnus Senescallus & Major Domus. V. Glossarior. Scriptores Speelm. & Cang. & Hierolex. Macror. fratr.
DOMESTĬCE. Adv. Symmach. 10. 36. Libellus domestice confectus. Tertull. de Pall. cap. 4. Domestice & secrete.
DOMESTICĀTIM. Adv. [κατ' οἴκους] Per varias domos, sive Per domesticos. Suet. in Cæs. cap. 26. Quorum ut quam maxima expectatio esset, ea quæ ad epulum pertinerent, quamvis macellariis oblocata, etiam domesticatim apparabat. In domibus, paulo post ibid.
DOMESTICĬTAS, ātis. f. Vet. Interp. Irenæi 3. 20.
DOMICŒNIUM, ii. n. [οἰκόδειπνον] Cœna domestica, sive quæ fit domi. Martial. lib. 5. 79.

Si tristi domicœnio laboras,
Torani, potes esurire mecum.   Idem lib. 12. 78.
— sed ipse divûm
Offensus genitor, trinoctiali
Affecit domicœnio clientem.

DOMICILIUM, [οἰκητήριον, οἴκημα] Habitationem significat longi temporis. Cic. 7. Verr. 30. Sedem antiquam, divinumque domicilium nocturno latrocinio atque impetu compilavit.
Ædes & Domicilium contraria. Cic. pro Domo sua, 128. Consecrantur ædes, non privatorum domicilia, Sed quæ Sacræ nominantur.
Domicilium plebis pro Carcere per euphemismum. V. Alex. ab Alex. 3. 5. [Immo potius per Sarcasmum, & ludibrium, ut ex Virginii oratione apud Liv. 3. 57. apparet. Conf. Cic. l. 5. in Verr. 143.
Imperii & gloriæ domicilium. Cic. 1. de Orat. 105.
Domicilium illustre ac nobile. V. ILLUSTRIS.
Domicilium sermonum, aures. Cic. in Pison. 76. Quæ familiaritatis licentia suorum improbissimorum sermonum domicilium in auribus ejus impulsu vestro collocaverunt.
Superbiæ domicilium. Cic. 2. de Lege Agr. 69. Capuæ in domicilio superbiæ atque in sedibus luxuriæ collocati.
Gloriæ domicilium eleganter dixit. Cic. pro Corn. Balb. 13. Pompeji gloriæ domicilium communis imperii finibus terminatur.
Sedes ac domicilium collocare. Cic. 4. Verr. 6.
Comparare domicilium. V. COMPARO.
Animus cœlestis ex altissimo domicilio depressus, & quasi demersus in terram. Cic. de Senect. 77.
Habere domicilium. Cic. pro Arch. 7. & 9.
DOMICŬLA, æ. f. [οἰκίδιον] Parva domus apud Frontinum. V. infra DOMUNCULA.
DOMIDUCUS, Deus, ut ex Varrone scribit August. 6. de Civ. Dei. 9. quum domum ducenda erat quæ nubebat, colebatur: quamvis & Domiduca eadem causa Juno vocabatur. V. eund. Augustin. ibid. 12. 3. & Mart. Capell. 1. de Nupt. Philolog. & Mercur.
DOMIFĬCO, āre. ut Ædificare. Varro.
DOMINIUM. V. DOMINOR.
DOMIPORTA, æ. f. [φερέοικος] Cochleæ Epitheton. Cic. 2. de Divin. 133.
DOMISĒDA, æ. f. [οἰκουρὸς] Fabrett. Inscript. p. 252. HIC SITA EST AMYMONE PVLCHERRIMA, LANIFICA, PIA, PVDICA, FRVGI, CASTA, DOMISEDA.
DOMUITIO, ōnis. f. [οἰκόδιοδος] Dictio composita ex Domo & Itio; Reversio ad domum. Apul. Miles. l. 3. p. 138. Elm. Denique nec larem requiro, nec domuitionem paro. Cic. 1. de Divin. 68. Sed Rhodiorum classi propinquum reditum ac domuitionem dari. Sed ex MSS. Gruter. & Gronov. inspectt. legendum disjunctim, Domum itionem, atque ita concordabit cum loco Cæsaris 1. Bell. Gall. 5. modo allato, Domum reditionis spe sublata. At

DOMIREDITIO, onis. f. apud Hygin. Fab. 125. a principio. Sed ibi quoque Domum reditionis legit, adnotante & comprobante Scheffero, J. F. Gronov. Observ. ad Scriptt. Eccles. C. 14. p. 153. V. ibid. & Muncker. & And. Schotti Nod. Cic. 4. 10. Plenissime Voss. de Constr. C. 8. Conf. infra DOMUTIO.
DŎMO, ui, ĭtum, [δαμάζω, ἀποτρύχω, τάρω] āre. proprie est Vi atque armis imperio suo subjicere, A Græco δαμάζω, (δαμάω, δαμῶ. H. St.) ejusdem significationis. Aliter Domo significat Mansuefacio, & quasi Domesticum reddo. Per Metaphoram tamen accipimus pro Vincere & superare. Plaut. Casin. 2. 3. 34. Sed quid ais? jam domuisti animum, potius ut quid vir velit fieri, &c. Plin. de Viris Illust. Prætor Galliam domuit, Consul Hispaniam, altero Consulatu Sardiniam.
Non debuit hic poni, sed debuit sequi DOMINUS. V. DOMINUS post DOMUS. H. St.
Conterere, compellere, domare nationes. Cic. de Provinc. Conf. 33.
Animum rigentem domare. Sen. Hippol. 4.
Armis domare aliquem. Sil. lib. 17.
Carnem ferventibus undis. Ovid. 8. Met. 650.
Corda dura domare. Ovid. 4. Epist. 156.
Crimina domare. Claud. Epigr. Paschal. 4.
Crines domare certo ordine. Stat. 1. Achill. 328.
Dolorem domare. Stat. 2. Sylv. 1. 15.
Equos domare. Cic. 1. Off. 14.
Fortunam domuit virtutibus. Claud. de laude Prob. & Olyb. 39.
Gentes domare armis. Claud. de laude Seren. 59. Cic. pro Marcell. 8.
Lumina domare somno. Stat. 2. Theb. 31.
Mentem domat respectus honesti. Claud. 4. Conf. Hon. 267.
Nationes domare, & frangere. Cic. de Provinc. Conf. 32.
Cives, Hostes, Servitia &c. virtute victoriaque domare. Cic. pro Sext. 67. Non est passus ille vir, qui sceleratissimos cives, qui acerrimos hostes, qui maximas nationes, qui reges, qui gentes feras atque inauditas, qui prædonum infinitam manum, qui etiam servitia virtute victoriaque domuisset, qui omnibus bellis terra marique compressis, &c.
Spemque metumque domare magno pectore. Stat. 2. Sylv. 2. 125.
Spiritum avidum domare. Hor. 2. Carm. 2. 9.

Latius regnes avidum domando
Spiritum, quam si, &c.

Terram aratro, vel rastris. Columel. lib. 6. cap. 22. Virg. 9. Æn. 608. i. e. Colere. V. Burm. ad Petron. cap. 99.
Terrore domandus. Claud. in Epithal. Pallad. 133.
Tigres domat obsequium. Ovid. 2. de Arte Am. 183.
Ante domandum, i. e. Antea quam domentur. Virg. 3. Georg. 206. de equis.
Interdum ad Conatum potius spectat quam Effectum. Liv. 3. 69. Domando asperiorem facere multitudinem.
Domaverunt pro Domuerunt aliqui legunt. Flor. 3. 22. 6. Sed V. Brœckh. ad Tibull. 4. 1. 116.
DOMĀTUS, Partic. Petron. cap. 74. Curabo domata sit Cassandra. Usitatius.
DOMĬTUS, [δεδμημένος] Partic.
Subacti & bello domiti. Cic. pro Font. 2.
Manu Herculea domitus. Hor. 2. Carm. 12. 6.
Amor domitus. Ovid. 3. Amor. 11. 5.
Belluæ domitæ & condocefactæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
Boves domiti. Plaut. Pers. 2. 3. 7. Nam herus meus ad me jam misit domitos boves uti sibi mercarer.
Dente premunt domito Cybeleia frena leones. Ovid. 10. Met. 704.
Gentes domitæ. Cic. de Provinc. Conf. 5. Atque hanc Macedoniam domitis jam gentibus finitimis, Barbariaque compressa, pacatam ipsam per se & quietam.
Hostis domitus. Ovid. ad Liviam, 338.
Libidines habere domitas. Cic. 1. de Orat. 194. Sed authoritate nutuque legum domitas habere libidines, coercere cupiditates, &c
Oculi, manus, & oratio. Plaut. Mil. 2. 6. 81. Hominem servom suos Domitos habere oportet oculos, & manus, Orationemque.
Orbis domitus. Virg. 2. Georg. 114.
Orion Sagitta domitus. Hor. 3. Carm. 4. 72.
Ora domita frenis ligare. Sen. Hippol. 10.
Orbis domitus cultoribus. Virg. 2. Georg. 114.

Aspice & extremis domitum cultoribus orbem.   Ubi Servius,

Intuere etiam extremum orbem cum suis cultoribus domitum.
Parthi triumpho justo domiti. Hor. 1. Carm. 12. 54.
Thebæ bello domitæ. Ovid. 2. Epist. 71.
Urbes domitæ. Virg. 3. Georg. 30.
DOMĬTUS, ûs. m. [δμῆσις] Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.
DOMĬTOR, ōris. m. [δμητὴρ] Qui domat.
Armorum domitor. Cic. pro Milon. 36.
Curarum domitor. Sen. Agamemn. 2.
Equorum domitor. Cic. 2. Off. 90. Virg. 7. Æn. 189. 651. 691.
Ferarum domitor. Sen. OEth. 17.
Freti domitor Tiphys. Sen. Medea, 1.
Gentium domitor. Sen. Octav. 8.
Malorum domitor. Sen. Herc. fur. 12.
Maris. Virg. 5. Æn. 79.
Mundi domitor. Lucan. lib. 7. 250.
Orbis domitor. Sen. Herc. fur. 9.
Potestatis infinitæ domitor. Plin. Paneg.
Rheni domitor. Martial. lib. 9. 7. 1.
Serpentium domitor. Plin. lib. 25. cap. 2.
DOMĬTRIX, īcis. f. [δμήτειρα] Plin. lib. 26. cap. 16. Sen. Troad. 819.
Equorum domitrix Epidaurus. Virg. 3. Georg. 44.
DOMĀTOR, oris. [δαμαστής] Idem quod Domitor. Tibull. lib. 4. 1. 116.

Te duce, non alias conversus terga domator.

DOMATIO, [δάμασις] Actus ipse domandi & DOMITIO. Hoc apud Ascon. illud apud Plin. occurrere dicitur. [ubi?
DOMĀBĬLIS, e. [δαμαστὸς] Qui domari potest.   Hor. 4. Carm. 14. 41.

Te Cantaber non ante domabilis
Miratur.   Ovid. 9. Met. 253.

Domiturus, Partic. [δαμησόντων] Virg. 4. Georg. 102.
Dulcia mella premes: nec tantum dulcia, quantum
Et liquida, & durum Bacchi domitura saporem. Claud. in Gigant. 14.
O pubes domitura deos.

Domĭto, [δαμάζω] āre, frequent. ut, Boves domitare. Virg. 1. Georg. 285.
Domitant in pulvere currus. Virg. 7. Æn. 163.
Elephantos in Africa domitant. Curt. 8. 9. 17.
Furores domitare. Sil. lib. 7.
Populos domitare. Sil. lib. 3. 101.

Domitatio, onis. f. in Gloss.

Domitūra, æ. [δμῆσις] Plin. lib. 8. cap. 45. Domitura boum in trimatu, postea sera, ante præmatura. Columel. lib. 6. cap. 2. Curandum ne in domitura, bos calce, aut cornu quenquam contingat.

Domefio, ĕri. pro Domari. Hinc,

Domefactus, a, um. Petron. cap. 99. Terra aratro domefacta nitet.

Domĭnus, i. [κύριος, δεσπότης, κοίρανος, αὐθέντης] Dicitur quasi Qui domi præest, & domi imperat. Et dicitur is proprie qui domui præest, & qui domus imperium habet, cuique omnis familia paret. Dominus dicitur cui servitur. Nonius. Ter. Eun. 3. 2. 33. Apparet servum hunc domini esse pauperis.
Dominus Jupiter. Ovid. — & domino solvere vota Jovi.
Dominus, Cui servitur, & cui populi subsunt. Martial. in Spectac. 2.
Deliciæ populi, quæ fuerant domini. A qua tamen appellatione boni principes sedulo abstinuerunt. V. Sueton. Aug. cap. 53. Tertull. Apolog. 54. Tacit. 2. Ann. 87. 3. Lampr. Sev. cap. 4. Primus ex Romanis Impp. Caligula usurpavit hoc nominis, ut Aurel. Victor observat de Cæs. cap. 3. Eusebius Domitiano tribuit, V. Suet. in vit. C. 13. Barth. ad Claud. p. 472. Rhod. ad Scribon. Larg. p. 12. sq. & Spanheim. de Usu Numism. diss. 12. p. 482. sqq.
Dominus ac rex aratorum. Cic. 5. Verr. 71. Accipite nunc quid imperarit, & dissimulate vos, si potestis, vos intelligere ipsum Prætorem, quod tota Sicilia perspexerit, redemptorem decumarum, atque adeo aratorum dominum ac regem fuisse.
Astrorum dominus Sol. Sen. Troad. 5.
Canum domini. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Canum vero tam fida custodia, tamque amans dominorum adulatio.
Comitiorum dominus. Cic. 2. Verr. Interea comitia nostra, quorum iste se, ut cæterorum hoc anno comitiorum, dominum esse arbitrabatur, haberi cœpta sunt.
Senatus, dominus publici consilij. Cic. 3. de Legib. 28.
Dominus epuli. Cic. in Vatin. 31. Quum ipse epuli dominus Q. Appius ablatus esset, &c.
Regni dominus. Sen. Hippol. 5.
Regni tristis dominus. i. e. Pluto. Sen. Medea, 1.
Rerum domini. Virg. 1. Æn. 282.
Stygis dominus, Pluto. Sen. OEth. 4.
Justitia summi rectoris ac domini numen. Cic. 4. de Fin. 11.
In discordia dominorum, domus beata esse non potest. Cic. 1. de Fin. 58.
Ancilla & dominus relativa. Cic. 2. de Orat. 276. Ut illud Nasicæ, qui quum ad Poetam Ennium venisset, eique ab ostio quærenti Ennium, ancilla dixisset, Domi non esse, Nasica sensit illam domini jussu dixisse, & illum intus esse.
Dominus & imperans. Cic. de Univers. 19. Deus autem & ortu & virtute antiquiorem genuit animum, eumque ut dominum atque imperantem obedienti præfecit corpori.
Dominus & moderator. Cic. 2. de Legib. 15. Sit igitur hoc jam a principio persuasum civibus, dominos esse omnium rerum ac moderatores deos.
Victor & dominus. Cic. 6. Philipp. 12. Sed quis unquam tantis opibus, tantis rebus gestis fuit, qui se Pop. Rom. victoris dominique omnium gentium tutorem dicere auderet?
Dominus in suos. Cic. pro Rosc. Amer. 78. Ne tandiu quidem dominus erit in suos, dum ex iis de patris morte queratur.
Dominus simpliciter appellatur in Jure civili is, Qui quoquo tempore usu cœpit. l. si finita. §. Julian. D. de damn. infect.
Domini quoque appellatio ad eos extenditur, Qui rei alicujus proprietatem habent, etiamsi ususfructus alienus sit. Abusive tamen & Filiusfamil. & cæteri liberi, qui in potestate sunt, & usufructuarii domini dicuntur. Hæc ex Ulpiano. Cic. pro Rosc. Amer. Amplissimæ pecuniæ dominus. Virg. 3. Ecl. 16.
Quid domini faciant audent cum talia fures? Apul. 9. Met. p. 233. Ed. Elmenh. Quidam pauper, modicæ casulæ dominus.
Sunt etiam amantium verba Dominus & Domina, blanditiis apta. Ovid. 8. Epist. 8.
Hæc tibi sub domino est Pyrrhe puella suo. Et iterum,
Nam furor in dominam temeraria brachia movit. Sunt & conjugatorum inter se. Ovid. 3. Trist. 3. 23.
Nuntiet huc aliquis dominam venisse resurgam. Tibull. 1. 2. 7. Janua difficilis domini. i. e. Mariti, ut Scaliger exponit. Ita Suidas in illa voce præconis mulierem Athenis in jus vocantis Aspasia & Dominus ejus citatur; Dominum, Maritum explicat. V. Petron. cap. 67. p. 336. Ovid. 3. Amor. 7. 11. Alia exempla notat Marcil. ad Hor. 2. Carm. 12. V. Barth. ad Calpurn. p. 344. & ad Stat. Silv. p. 47. Rittersh. ad Salvian. p. 266. seqq. Adde & Nonium 4. 25. Dominum Æneam in regna recepit. Virg. 4. Æn. 214.
Dominus, Qui in potestate habet. Cic. 3. Tusc. 11. Qui ita sit affectus, eum dominum esse rerum suarum vetant XII tabulæ. i. e. Rerum administrationem habere.
Res Venereæ tanquam dominus agrestis & furiosus. Cic. de Senect. 47. Bene Sophocles quum ex eo quidam jam confecto ætate quæreret utereturne rebus Venereis, Dii meliora, inquit: libenter vero istinc tanquam a domino agresti & furioso profugi.
Acres domini. Lucret. lib. 5. 88. V. acer.
Bonus, assiduusque dominus. Cic. de Senect. 56. Semper enim boni assiduique domini referta cella vinaria.
Brevis dominus. i. e. Qui non diu rerum potitur. Hor. 2. Carm. 14. 24.
Immites domini. Sen. Herc. fur. 7.
Justus dominus alicujus rei. V. justus.
Potens dominus. Virg. 6. Æn. 621.
Superbi domini. Virg. 12. Æn. 236.
Ignorare dominum nostrum. Cic. 4. Acad. 126. Ita cogimur dissensione sapientum dominum nostrum ignorare.
Imponere dominum alicui. Cic. 13. Philipp. 17. Etiamne in nostros liberos dominum & tyrannum imponebat?
Sui quemque juris & retinendi & dimittendi esse dominum. Cic. pro Corn. Balb. 31.
Velle esse dominum in alicujus bonis. Cic. pro Domo sua, 107. Una justa illa rogatione sua vir bonus dominum se in meis bonis esse voluisset.
Dominus, Qui gladiatores seu munus gladiatorium emerendi favoris causa dabat populo. Cic. 2. Att. 19. Populi sensus maxime in theatro & spectaculis perspectus est, nam gladiatoribus qua dominus, qua advocati sibilis conscissi.
Domini factionum, qui in factionibus aurigariis equorum vel, ut aliis placet, agitatorum greges subministrabant. Sueton. Ner. cap. 22. V. Torrent. & Beroald ad loc.
Deum κατ' ἐξοχὴν appellari dominum. S. Litt. propria ratio est. Sed & Ethnicorum Dii appellantur Domini. Ovid. Hor. 4. 12.
— in dominos jus habet ille deos. conf. Apul. Met. p. 192. Gruter. DVI. 1. DOMINO AESCVLAPIO.

Domina, æ. [δέσποινα, κυρία] ut Cupiditas honoris, dura domina. Cic. in Parad. 5. Dominæ rerum omnium virtutes. Virg. 3. Æn. 113.
Et vincti currum dominæ subiere leones. h. e. Cybeles.
Herilis domina. Claud. 5. Paneg.
Una quædam virtus omnium domina & regina virtutum. Cic. 2. Off. 28.
Inprimis Deæ dictæ sunt Dominæ, ut Venus, Petron. cap. 85. Juno, Virg. 3. Æn. 438. Isis, Gruter. LXXXIIII. 2. Deinde iisdem nominibus ac Dominus, gaudere solet. Nam uxores suas etiam plebeii Dominas vocabant. V. paulo ante in Dominus, Heins. ad Petron. cap. 66. p. 330. Spanheim. de Usu & Præst. Num. diss. 12. p. 487. Inprimis Heræ, Matronæ, Filiæquefam. hoc nomine augebantur, & post annum 14. ætatis Dominarum nomen puellis Romanis datum. Tiraq. notat ad Leg. 5. Connub. cap. 11. 12. Paul. Cyp. 2. de jure Connub. 2. 8. Epict. Enchir. cap. 55. Notetur Dominis pro Dominabus apud Curt. 3. 12. 8.

Domĭnĭcus, Adj. [κυριακὸς] Ad dominum pertinens. Sen. Epist. 47. Adjice obsonatores, quibus dominici palati subtilior notitia est. Petron. cap. 31. Vinum dominicum: & cap. 28. Quisquis servus sine dominico jussu foras exierit.
Dominica fides. Paul. in l. cum de lanionis. §. dum de villico. D. de instruct. vel instrum. leg.
Dominicæ habitationes. Columel. lib. 9. cap. 1. Et Rationes Dominicas pecuarias conficere. Varro 2. de R. R. cap. 10.
Pecunia dominica. Ulpian. in l. servus. D. de fidejussoribus, Si vero extra causam peculii fidejusserit: quod ex pecunia dominica solverit, æque vindicabitur: quod ex peculio, condici poterit.
Dominicæ res appellantur Res Cæsarum, tit. Ne rei dominic. vel templ. C. Et sic Dominici coloni, in l. 7. C. ubi caus. fiscal. Imperatores enim Domini appellabantur, l. 3. D. de his quæ in testam. delent. V. dominus.
Sacro usu, quod ad Deum, Dominum emphatice dictum pertinet. Sic Dominicus dies, Dominica cœna. Hinc
Dominicum, subst. pro Cœna dominica, seu Comunione eucharistiæ. Cyprianus in tractatu de Eleemosyna, Locuples & dives dominicum celebrare te credis, quæ corbanam omnino non respicis, quæ in dominicum sine sacrificio venis, quæ partem de sacrificio, quod pauper obtulit, sumis. Ex Erasmo in Cyprian. Item Templa Christianorum. D. Hilar. ad Constantin. extr. lib. Verentes igitur illi populi judicium e Dominico ad palatium transeunt. V. Gloss. Speelm. Du Fresne & Hirolex. Macri.

Domĭnĭcalis, Idem. ut, Dominicales Curiæ. JCt. in Dig.

Domĭnŭlus, dimin. apud Scævolam juxta Noricum textum, in l. uxorem. §. testamento, 5. de leg. 3. D.

Domĭnŭla, æ, f. Salvian. l. 4. p. 309.

Domĭnor, [κυριεύω, δεσπόζω, αὐθεντέω, διακυβερνάω, κρατέω, ἐπικρατέω] āri. Imperium gerere, & præesse.
Florere & dominari. Cic. 1. de Orat. 30. Hæc una res in omni libero populo, maximeque in pacatis tranquillisque civitatibus præcipue semper floruit, semperque dominata est.
Dominari & rerum potiri. Cic. 4. Acad. 126. Cleanthes qui quasi majorum est gentium Stoicus, Zenonis auditor, solem dominari & rerum potiri putat.
Dominari alicui regioni. Cic. pro Rabir. Posth. 126. Dominatus est enim (inquit) Alexandriæ, imo vero in superbissimo dominatu fuit.
Victis dominabitur Argis. Virg. 1. Æn. 288.
Dominari in aliquem. Ovid. 1. Met. 77.
Sanctius his animal, mentisque capacius altæ
Deerat adhuc, & quod dominari in cætera posset. Cic. de Senect. 37. Si usque ad extremum spiritum dominatur in suos.
Dominari in re aliqua. Cic. 4. Fam. 12. Casus & natura in nobis dominatur. Virg. 2. Æn. 32.
— incensa Danai dominantur in urbe. Cic. pro Quint. 94. Non usque eo tamen ut in capite fortunisque hominum honestissimorum dominentur hi, qui, &c.
In affectibus dominari. Quintil. lib. 2. cap. 5. Potentia dominatur in civitate. Cic. pro Cæcin. 71. Denique nimia ista quæ dominatur in civitate potentia, in hoc solo genere quiescit. Usus dicendi in omni pacata & libera civitate dominatur. Cic. 2. de Orat.

Orat. 33. Conſilium dominatur in corpore. Lucret. lib. 3. 193. Fortuna in Repub. dominatur. Cic. 1. Q. frat. 13. Neque enim ejusmodi partes Reip. geris, in qua fortuna dominetur, ſed in qua plurimum ratio poſſit & diligentia.

Dominari inter aliquos. Cæſ. 2. Bell. Gall. 31. Ovid. 3. Amor. 6. 63.
Tu centum aut plures inter dominabere Nymphas.

Deus dominatur tota mente. Sen. Hippol. 2. Deum dicit amorem.

Dominor, aliquando paſſive capitur. Cic. 1. Off. 139. O domus antiqua, heu quam diſpari dominare domino. Et Nigid. apud Priſcian. l. 8. p. 791. Ea natura eſt ut curari & dominari poſſit.

Domĭnans, Partic. [κυριεύων] Cic. 2. de Fin. 117. Maximas vero virtutes jacere omnes neceſſe eſt voluptate dominante.

Fame dominante. Cic. pro Cluent. 67. Ut etiam beſtiæ fame dominante plerunque ad eum locum, ubi paſtæ aliquando ſint, revertantur.

Libidine dominante non eſt temperantiæ locus. Cic. de Senect. 40.

Nullo dominante ruunt equi, i. e. Nullo regente eos. Sen. Hippol. 10.

Dominans ille in nobis deus. Cic. 1. Tuſc. 74. Vetat enim dominans ille in nobis deus injuſſu hinc nos ſuo demigrare.

Nomina dominantia. Hor. in Arte Poet. 234.

Dominantior, compar. [κυριεύων μᾶλλον] Lucret. lib. 3. 397.
Et magis eſt animus vitai clauſtra coercens,
Et dominantior ad vitam, quam vis animai.

Dominātus, a, um. Partic. Imperium habens. Virg. 2. Æn. 363.
Urbs antiqua ruit multos dominata per annos.

Dominātus, ûs. [κοιρανία] Principatus. Cic. 4. de Fin. 58. Idem 4. Tuſc. Dominatu regio Repub. liberata.

Dominatus & principatus. Cic. 11. Philipp. 36. Caſſio vero ſententia mea dominatum & principatum dicari. Cæterum Dominatus & Principatus differunt. Illud eſt Imperium deſpoticum: hoc cum libertate conjunctum. Plin. Paneg. 45. Scis ut ſicut diverſæ naturæ dominatio & principatus ita non aliis eſſe Principem gratiorem quam qui maxime Dominum graventur. Huc pertinet dictum Tiberii; Dominum ſe Servorum, Imperatorem militum eſſe, cæterorum Principem. Ita, Dominatus & Servile imperium ſynonyma ſunt Donato ad Ter. And. 1. 1. 9. [Nempe pro Dominatu Servitutem poſuiſſe Terentium adnotat. Mallem diceret, Servitutem juſtam & clementem, pro Servitute ſub juſto & clementi domino.

Poteſtas & dominatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 29. Itaque neceſſe eſt illud in quo ſit totius naturæ principatus, eſſe omnium optimum, omniumque rerum poteſtate dominatuque digniſſimum.

Cupiditatis dominatus. Cic. in Parad. 5. Quid cum cupiditatis dominatus exceſſit, & alius eſt dominus exortus ex conſcientia peccatorum timor?

Copiæ, opes, majeſtas, dominatus. Cic. 5. Tuſc.

Impotens dominatus. V. impotens

Superbiſſimus dominatus. Cic. pro Rabir. Poſth. 39.

Dominatu, in dativo dici Gellius ex Cæſare author eſt: Sic enim ait, C. etiam Cæſar, gravis author linguæ Latinæ in Anticatone: Unius, inquit, arrogantiæ, ſuperbiæque, dominatuque. Hæc ille lib. 4. cap. 16.

Habere dominatum. Cic. in Parad. 5. Judex vero quantum habet dominatum!

Locari in dominatum. V. locus.

Occupare dominatum. Cic. 5. Tuſc. 57. Duodequadraginta annos tyrannus Syracuſanorum fuit Dionyſius, quum v. & xx. natus annos dominatum occupaviſſet.

Terrenorum commodorum omnis eſt in homine dominatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 152.

Novo dominatu pulſum eſſe. Cic. pro Domo ſua, 68.

Crudeli dominatu ab aliquo teneri urbs dicitur. Cic. 1. de Divin. 53. Quæ erat urbs in Theſſalia, tum admodum nobilis, ab Alexandro autem tyranno crudeli dominatu tenebatur.

Domĭnātor, oris. m. [κυριεύτης] ut, Dominator rerum deus. Cic. 2. de Nat. Deor. Plin. lib. 36. cap. 15.

Freti ſævus dominator, Neptunus. Sen. Hippol. 1159.

Potens dominator. Sen. Herc. fur. 13.

Domĭnātrix, īcis. f. [κυριεύτρια] Cic. 1. de Invent. 2. Cæca ac temeraria dominatrix animi cupiditas.

Dominatrix Creta freti. Sen. Hippol. 85.

Dominatio, ōnis. f. [κυριότης] Cic. 5. Verr. Qua impudentia putatis eum in dominatione fuiſſe, qui in fuga tam improbus ſit?

Contactus dominationis. Tacit. Vit. Agric. 30. Oculos quoque a contactu dominationis inviolatos habebamus.

Cupidines dominationis. Tacit. 16. Ann. 26. Quæ cunctis malis dominationis cupidinibus flagrans, &c.

Diuturnitas victoriæ & dominationis. Cic. 8. Att. 21.

Flagitia dominationis. Tacit. 14. Ann. 11. Cuncta ejus dominationis flagitia in matrem tranſtulit.

Spes dominationis. Tacit. 4. Ann. 7. Et conſiliis ejusdem ad ſpem dominationis uteretur.

Aliena dominatio. Tacit. Vit. Agric. 32.

Crudelis, ſuperba, ignominioſa, flagitioſa dominatio. Cic. 3. Philipp. 34. Nemo eſt tam ſtultus, qui non intelligat, ſi dormierimus hoc tempore, non modo crudelem, ſuperbamque dominationem nobis, ſed ignominioſam etiam & flagitioſam eſſe ferendam.

Firma & moderata dominatio. Cic. 2. de Invent. 163.

Impotentiſſima dominatio. Liv. lib. 4. Decad. 4. Si audire juvat vera dominationis impotentiſſimæ crimina.

Nefanda dominatio. Vellej. 2. 60. 4.

Nimia atque aſpera dominatio. Pompon. in. l. 2. §. & quum placuiſſet. D. de Orig. juris.

Adipiſci dominationes. Tacit. 6. Ann. 45. Dum adipiſceremur dominationes multa charitate.

Captare dominationem. Tacit. 4. Ann. 1. Quo facinore dominationem captaverit, expediam.

Comparare ſibi novam dominationem. Cic. 1. de Lege Agr. 19.

Comprobare dominationem. Liv. lib. 4. Decad. 4. Et ipſum velut comprobata dominatione firmiorem futurum, &c.

Concupivit ſibi dominationem. Tacit. 4. Hiſt. 73.

Faſtiditus dominationibus. Tacit. 13. Ann. 1. Segnis & dominationibus aliis faſtiditus.

Habere dominationem in aliquem. Author ad Heren. lib. 4. Non ſunt omnia committenda fortunæ, ne magnam nimis in nos habeat dominationem.

Quærere dominationem. Cic. 8. Att. 11.

Dominationem dici obſervavi, quum filiusfamiliâs jus patriæ poteſtatis exit, ſuique dominii & juris, paterquefamiliâs efficitur. Id quia rarum eſt, idoneum cenſui quod hic insererem. Feſtus, Regalia exta appellantur, quæ potentibus inſperatum honorem pollicentur: privatis & humilioribus hæreditates: filiofamiliæ dominationem. Ex Turnebo.

Dominium, [δεσποτεία] Imperium & principatus. Varro 2. de R. R. cap. 6. In mercando item (ut cæteræ pecudes) emptionibus, traditionibus, dominium mutant. Suet. in Tiber. cap. 59. ubi tamen ex MSS. Impatientibus remediorum, pro, Romæ dominii in Codd. corr.

Dominium, Juriſconſultis jus eſt de re corporali perfecte (quod ſalva legum prohibitione fiat) diſponendi. Alciatus in l. traditionibus. C. de pactis. Dividitur autem dominium in directum & utile, l. j. §. fin. ſi ager vectig. Item in proprietatem & uſumfructum, l. qui uſumfruct. D. de verb. oblig. Sed & alias in jure inveniri dominii ſpecies indicat Alciat. in Parerg. quem vide.

Dominium a Poſſeſſione differt. Dominium jus illud ſignificat, quo rem facimus noſtram, nobisque propriam: Poſſeſſio, in detentione & occupatione rei ſpectatur. Illud in jure, quod habemus de ipſa libere diſponendi, poſitum eſt: hæc in uſu rei, & detentione magis verſatur: ipſa quidem dominio prior & antiquior, ſi rerum originem aſpicias, ſed juris ordine, authoritateque poſterior. Ex Connano, lib. 3. cap. 3.

Dominia, Convivia hilariora ſic dicta a Domino convivii exhibitore. V. Varr. & alios apud Gell. 2. 24. & Nonium 4. 125.

Domnus & Domna, per ſync. in Commodiani Inſtruct. 59. 1.

Domnŭlus & Domnula, dimin. V. Sidon. Epiſt. 15. 38. & Salvian. Epiſt. 4.

Domnædius, i. m. pro Dominædius, i. e. Dominus ædis. Gloſſ. Lat. Gr. Domnædius. Cœnacularius, συθμῦχος. Hanc vocem autori Rhetoricæ ad Heren. reſtituit Salmaſ. de jure Attico p. 73. Paulinus Nolanus Epiſt. 1. &c. S. Felicem ſæpe vocat Domnædium.

Domuncŭla, æ. f. Parva domus. Symmach. 5. 66. Apul. 4. Mileſ. p. 146. Vitruv. 8. 10. Ulp. Dig. l. 47. t. 12. l. 3. §. 11.

Domuscula, Idem. Apul. 4. Mileſ. p. 154. Mecum primis ab annis nutritus & adultus individuo contubernio domuſculæ, imo vero cubiculi torique ſanctæ caritatis affectione mutuo mihi pigneratus.

Domutio, ōnis. f. Idem ac Domuitio, apud Nonium 2. 209. ex Pacuv. & Lucil.

D O N

Donabilis, e. Plaut. Rud. 3. 1. 40. Infortunio hominem prædicas donabilem. Ambroſ. Serm. 59. Tertull. de Pudic. cap. 22.

Donacesa, [Δονάκησσα] Phtiotidis mons, cujus meminit Plinius l. 4. cap. 8.

Donaria, Donativum. V. donum.

Donatus, Cognomen virile Romanum. Notus Ælius Donatus V. C. Grammaticus doctiſſimus, qui fuit divi Hieronymi præceptor, orator Romanus, cujus extant in Terent. Commentaria.

Alius ab hoc, & junior eo Ti. Claudius Donatus, cujus commentarii in Virgil. leguntur, & alia.

De Donato Epiſc. Carthag. & denominatis ab eo Donatiſtis V. Scriptores Hiſt. Eccleſ. & Patres.

Donax, [δόναξ] Calamus craſſiore ligno, & tenui foramine, quem totum fungoſa replet medulla, fruticoſiſſimus, & non niſi in aquaticis natus, ſagittariis aptiſſimus, longiſſima habet internodia; & dum calefactus eſt, facile flectitur. Ex Plinio lib. 16. cap. 36.

Eſt item Donax, Piſcis genus, cujus meminit Plin. lib. 32. cap. ult.

Donĕc, Adv. [ἕως, ὄφρα, ἀσόκεν, ἀσόντε] i. e. Quoad, vel Quousque. Cic. 5. Fam. 12. Ad properationem meam quiddam intereſt non te expectare donec ad locum venias. Plaut. Amph. 2. 1. 50. Neque ita dî me ament, credebam primo mihimet Soſiæ, donec Soſia ille egomet fecit ſibi uti crederem.

Usque donec. Plaut. Mil. 2. 2. 114. Ter. Adel. 4. 6. 6. Certum obſidere eſt usque, donec redierit.

Usque adeo donec. Plaut. Ciſtel. 2. 3. 40. Ter. And. 4. 1. 37. Nunquam deſtitit orare usque adeo, donec perpulit.

Donec effecero, ſive perfecero. Ter. Phorm. 4. 1. 24. Virg. 1. Æn. 274.
— donec regina ſacerdos
Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem

Donec perventum eſt ad hæc tempora. Liv. Virg. 6. Ecl. 85.
Cogere donec oves ſtabulis, numerumque referre　Juſſit.

Donec, pro Quandiu. Ovid. Donec eram ſoſpes. Idem 1. Triſt. 8. 5.
Donec eris felix, multos numerabis amicos.　Liv. 4. 60.
Nemo, donec quicquam virium ſupereſſet, corpori aut ſanguini ſuo parceret.

Donicum, [ἀσόντε] Idem ſignificat quod Donec, Quandiu, vel Quoad. Plaut. Capt. 2. 2. 89. Ego me amitti, donicum ille huc redierit. Idem Trucul. 2. 7. 57. Cato cap. 149. Donicum pecuniam ſatisfecerit, aut delegarit, pecus & familia quæ illic erit, pignori ſunto. Corn. Nep. 22. 1. 4. Donicum aut certe viciſſent, aut victi manum dediſſent. V. Soſip. Chariſ. 2. p. 178. & Giſan. Ind. Lucret.

Dono, as. V. donum.

Donum, i. [δῶρον, δωρεὰ] Plin. lib. 35. cap. 10. Græci enim (ait) antiqui doron palmum vocabant: & ideo dora munera, quia manu darentur. Ter. Eun. 5. 9. 27. Quodvis donum & præmium a me optato, id optatum feres. Ubi Donatus, Donum, præmium eſt: & munus præmium: ſed donum, præmium diis datur: munus, præmium hominibus. Nam ſeparatim, donum deorum eſt, præmium virorum eſt fortium, munus hominum. & donum munusque tam ante factum quam poſt factum datur: præmium, non niſi poſt factum eſt. Donum, voluntarium: præmium debetur. Alii ergo ἀσυνθέτως pronuntiant: primo donum: & ſic præmium, quaſi unam partem orationis.

Donum eſt divinum rationis & conſilii. Cic. 3. de Nat. Deor. 75.

Muſarum dona. Hor. 2. Epiſt. 1. 243.

Donum atque munus. Cic. pro Arch. 18. Quare ſuo jure noſter ille Ennius ſanctos appellat poetas: quod quaſi deorum aliquo dono atque munere

munere commendati nobis esse videantur. Idem pro Cluent. 66. Tantum donis datis muneribusque perfecerat, ut, &c.
Agreste donum. Sil. lib. 13.
Amplissima imperatorum dona. V. AMPLUS.
Breve donum exigui temporis. Sen. Hippol. 6.
Cerealia dona, i. e. Panis. Sil. lib. 7. 183.
Ditia dona. Stat. 10. Theb. 338.
Dulcia dona. Claud. 82. 1.
Exitiale donum. Virg. 2. Æn. 31.
Feralia dona. Ovid. 9. Met. 213.
Grandia dona. Ovid. 3. Epist. 30.
Gravia dona auro. Virg. 3. Æn. 464.
Jugalia dona. Ovid. 3. Met. 309. — donisque jugalibus arsit.
Lenæa dona, Vinum. Stat. 4. Sylv. 6.
Leviora dona. Ovid. 13. Met. 702.
Militaria. Suet. Aug. cap. 25. Tacit. 2. Ann. 9. 4. Cic. pro Muren.
Nuptialia dona. Cic. pro Cluent. 28. V. NUBO.
Prælarga dona. Claud. de Sext. Conf. Hon. 73.
Pretiosa dona. Sen. Med. 10.
Prodiga dona. Stat. 2. Sylv. 1. 157.
Regale donum interversum. V. INTERVERTO.
Regia dona. Virg. 1. Æn. 696.
Rustica dona. Ovid. 2. de Arte Am. 264.
Suspecta dona. Virg. 2. Æn. 36.
Tristia dona. Virg. 3. Æn. 301.
Uberiora dona. Ovid. 17. Epist. 222.
Venerabile donum. Virg. 6. Æn. 409.
Vile donum. Claud. de Laud. Seren. 29. 3.
Votiva dona. Sen. Hippol. 2.
Abnuere dona. Sen. Thyest. 6.
Abstinere dono & pactione. V. ABSTINEO.
Accedent tibi a me dona. V. ACCEDO.
Accumulare donis aliquem. Virg. 6. Æn. V. ACCUMULO.
Addere dono. V. ADDO.
Adolere altaria donis. Lucret. lib. 4. 1231.
Afferre Reip. donum. Cic. 1. Philipp. 32. Non intermittebas quasi donum aliquod quotidie afferre Reip.
Celebrari honore & donis. Virg. 8. Æn. 268. Proprium est deorum.
Colere templa donis votivis. Sen. Hippol. 2.
Conferre dona. V. CONFERO.
Congesta dona undique. Sil. lib. 13.
Corrumpentia sensus dona. Claud. de Tert. Conf. Hon. 188.
Deamata dona. V. DEAMO.
Dare dona & munera. Cic. pro Cluent. 66. Tantum donis datis muneribusque perfecerat, ut, &c.
Dare dono & Dona. Ter. Eun. 4. 6. 10. Hanc tibi dono do. Ibid. 1. 2. 55. Nam solus dona dat?
Empta pax donis. Lucan. lib. 10.
Exigere dona. Stat. 10. Theb. 338.
Expectata dona laborum. Valer. 7. Argon. 417.
Infecta dona facere. V. INFECTUS.
Illitum veneno donum. V. ILLINO.
Ornari donis honestis. Hor. 2. Epist. 2. 32.
Peragere dona, Donare quod promiseras. Virg. 5. Æn. 362.
Post ubi confecti cursus, & dona peregit. V. PERAGO.
Rependere dona alicui. Stat. 9. Theb. 659.
Sacrata dona templorum. Valer. 7. Argon. 48.
Superare aliquem supplicibus donis. Virg. 3. Æn. 439.
Junoni cane vota libens, dominamque potentem
Supplicibus supera donis.
Tribuere dona alicui. Ovid. 9. Met. 403.
Donum honorarium, i. e. Quod datur patrono: ab Honore dictum, quod hujusmodi muneribus clientes patronos suos soleant honorare. Neque enim ut hodie, ita olim patroni mercede conducti clientum negotia suscipiebant, quod illo tempore ignominiosissimum putabatur. Grati tamen clientis erat, acceptum a patrono beneficium munusculo aliquo remetiri, quod illi donum honorarium vocabant. Budæus. V. HONORARIUM.
Donum & Munus, ait Ulpianus, sic differunt, ut genus & species. Nam genus esse donum Labeo, a donando dictum: munus speciem. Nam munus esse donum cum causa, ut puta, natalitium, nuptialitium, l. 194. D. de verb. oblig.

DONO, [δωρέομαι, χαρίζομαι] āre. Munus dare. Plaut. Aulul.
Ab eo donatur auro, uxore, & filio.
Inferi quidem & donari ab arte non possunt omnia; sunt enim illa dona naturæ. Cic. 1. de Orat. 114.
Dono tibi hanc rem. Cæs. 7. Bell. Gall. 11. Prædam militibus donat.
Dono te hac re, Dono te munere. Cic. pro Arch. 5. Itaque si civis Romanus Archias legibus non esset, ut ab aliquo Imperatore civitate donaretur, perficere non potuit? Suet. Aug. cap. 51. Et ne enumerem quot & quos diversarum partium venia & incolumitate donatos. Corn. Nep. Attic. C. 2. extr. Auxit hoc beneficium alia quoque liberalitate: nam universos frumento donavit.
Donare alicui multa large & effuse, h. e. Honorifice præmiari. Cic. pro Rosc. Amer. 23. Non pauca suis adjutoribus large effuseque donabat.
Circumspectius donare. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 14. Hoc enim ipsum secuti sunt qui nullam legem huic constituerunt, ut circumspectius donaremus, circumspectius eligeremus eos in quos merita conferuntur.
Donare aliquem æternitate. Plin. lib. 2. cap. 7.
Auro donari. Propert. lib. 3. 23. 21.
Corona donari. Cic. 5. Fam. 12: 3. Verr. 183. de Opt. Gen. Orat. 19.
Donare aliquem dono. Plaut. Stich. 5. 2. 8. Sic, Donare aliquem præmiis, apud Cic. pro Rosc. Amer. 23. Et Donare militem donis, apud Liv. 4. Bell. Pun.
Culpa gravis precibus donatur. Ovid. 2. de Ponto, 7. 51.
Fugam donare alicui. Sil. lib. 15.
Funera alicui donare. Sil. lib. 15. — & quot funera Pœnis
Donarunt pravi suffragia tristia campi!
Gaudiis donare aliquem. Plaut. Aul. 5. 1. 1.
Immortalitatem alicui donare. Cic. in Pison. 7. Mihi pop. Rom. universus illa in concione non unius diei gratulationem, sed æternitatem immortalitatemque donavit.
Mentem utinam tibi istam dii immortales donarent. Cic. 1. in Catil. 22.
Munere aliquem donare. Virg. 5. Æn. 282.
Sergestum Æneas promisso munere donat. Ovid. 2. de Arte Am. 261.
Nec dominam jubeo pretioso munere dones. Virg. 5. Æn. 361.
Hoc juvenem egregium præstanti munere donat.
Munera donare alicui. Cic. 5. Tusc. 90.
Nomine donare. Lucret. lib. 1. 95.
Quod patrio princeps donarat nomine regem.
Puellam juveni donare. Catul. 60. 23.
Salute donare aliquem. Tibul. lib. 3. 1. 21.
Sed primum nympham larga donate salute.
Vacatione donare. Cic. 2. de Nat. Deor. 6.
Dono te ob istuc dictum ut expers sis metu. Plaut. Asin. 1. 1. 31.
Honoribus donandus infans. Stat. 5. Theb. 741.
Laurea donandus Apollinari. Hor. 4. Carm. 2. 9.
Donare dicimus pro Condonare. i. e. Ignoscere. Sen. lib. 5. Controv. Multa donanda ingeniis puto: sed donanda vitia non portenta sunt. Inde Justin. 32. 2. 5. Donare filio patrem. i. e. Ignoscere patri propter filium. Suet. Aug. cap. 5.
Donare est etiam remittere aliquid in gratiam alterius. Cic. 5. Fam. 4. Tuas inimicitias ut Reip. donares. V. Gron. Observ. 3. 23. Burm. ad Quintil. Decl. 1. 9. p. 22. & Drakenb. ad Sil. 15. 603.
Interdum significat Remittere laborem, &c. Sil. 1. 487.
Pyrenen Alpesque tibi mea dextera donat. V. Drakenb. ad loc.

DONĀTUS, Partic. [δεδωρημένος, δωρητὸς] Cui aliquid dono datum est. Virg. 5. Æn. 305.
Nemo ex hoc numero mihi non donatus abibit.
Æs alienum alicui ab aliquo donatum. Cic. Brut. 6. Neque Dyrrhachini inficiantur, sed sibi donatum æs alienum a Cæsare dicunt.
Homo quasi divino munere donatus Reip. Cic. de Arusp. Resp. 6.
Donati incolæ Latio. Plin. lib. 3. cap. 20.
Toro aliquo donata virgo. Claud. Epithal. Pallad. & Celer. 51.
Promisso donata est munere pubes. Sil. lib. 16.
Divinitus æterna donata salute. Lucret. lib. 5. 1214.

DONATIO, onis. f. [δώρησις] Donationem proprie dici existimat Ulpianus, quum quis ea mente dat, ut statim velit accipientis fieri, nec ullo casu ad se reverti; & propter nullam aliam causam facit, quam ut liberalitatem & munificentiam exerceat: quod si sub conditione fiat, non est donatio. Cic. in Orat. 19. Ut corona aurea donaretur, eaque donatio fieret in theatro, populo convocato.
Bonorum donatio. Cic. 4. Philipp. 9. Quos non bonorum donatio, non agrorum assignatio, non illa infinita Pompeji hasta satiavit.
Donatio, pro Immodica & vitiosa largitione. Cic. pro Rosc. Amer. 24. Rapinæ, furta, donationes. Idem 3. Verr. 185. Quæ tua donatio singulari impudentia prædita.
Donatio mortis causa, est, quum Quis habere se mavult, quam eum, cui donat: magisque eum, cui donat, quam hæredem suum, l. 1. D. de donat.
Donatio honoris causa, est, Quam uxor marito ad honorem ac dignitatem aliquam consequendam facit. Cajus l. 42. D. de donat. inter vir. Nuper ex indulgentia principis Antonini recepta est alia causa donationis, quam dicimus Honoris causa, ut ecce, si uxor viro Lati clavi petendi gratia, donet, vel ut equestris ordinis fiat, vel ludorum gratia.
Donatio propter nuptias dicitur, Quæ tum ante, tum post contractas nuptias a viro in mulierem confertur: ait Imper. §. 3. de donat. & l. 20. C. de donat. ante nupt.

DONATOR, ōris. m. Hieron. ad Ctesiph. cap. 3. Semper largitor, semperque donator Deus est. adde Sen. Hippol. 1212. & Symmach. 10. Epist. 8.

DONATRIX, īcis. f. Prudent. Hippol. passione v. 171.

DONARIUM, ii. n. [δώρημα, ἀνάθημα] Donum est, non locus ubi reponitur donum, inquit Valla lib. 1. Contrarium tamen dicit Servius. Perottus, Donaria, ipsa dona, quæ diis offeruntur, & sacras mensas atque aras ornant. Macrobius. Ornamenta vero sunt clypei, coronæ & hujusmodi donaria. Justin. Imp. Instit. §. 8. de rer. divis. Donaria sunt ea quæ ad ministeria Dei dedicata sunt. V. Thomasini librum de hoc ipso argumento.
Contingere manibus donaria. Ovid. 3. Fast. 335.
Et sua placandis nectunt donaria divis. Coripp. 4. n. 11.
Donaria, abusive ipsa Templa in quibus donaria offeruntur. Virg. 3. Georg. 533. — ductos alta ad donaria currus. Gell. lib. 2. cap. 10. Ubi reponi solerent signa vetera, quæ ex eo templo collapsa essent, & alia quædam religiose donariis consecrata. Apul. 2. Florid. Ibi donarium deæ perquam opulentum, plurima auri & argenti ratio in lancibus, speculis, poculis & hujusmodi utensilibus. Difficile dictu est utram notionem secutus sit Lucan. lib. 9. 517.
Non illic Libycæ posuerunt ditia gentes
Templa nec Eois splendent donaria gemmis. Vet. Gloss. Donaria; χαριστήρια, ναοὶ, τεμένη, ἱερὰ ἀναθήματα.

DONATARIUS, Cui quid dono datur, præsenti vel absenti. l. etiam. l. absenti. D. de donat. l. nec ambigi. C. eod. tit.

DONATIVUS, Adj. Qui donare potest. Paulus, Si duobus debitoribus mortis caussa donativus creditor, uni acceptum tulit, & convaluerit: eligere potest utri condicet. §. pen. l. Senatus censuit. D. de mort. caus. donat. Haloander hanc vocem non agnoscit, sed pro ea Donaturus reposuit.

DONATIVUM, i. n. [ἐπίδοσις] Munus quod a principe vel imperatore donatur militibus: ut ob victoriam, aut adoptionem Cæsaris, aut auspicia imperii. Dabatur & per ambitionem, captandi gratia. Sueton. Domit. cap. 2. Patre defuncto, diu cunctatus, an duplum donativum militi offerret. Idem in Neron. cap. 7. Populo congiarium, militi donativum proposuit. Observes Congiaria populo, Donativa militi: confundit quidem Curtius: distinctionem observant alii. Tacit. 12. Ann. 41. 3. Additum nomine ejus Donativum militi, congiarium plebi. Plin. Paneg. cap. 35. Datum congiarium populo & datum totum, cum donativi partem milites accepissent.

Pronuntiare donativum. Sueton. in Calig. cap. 46. Pronuntiatoque militi donativo, centenis viritim denariis, quasi omne exemplum liberalitatis supergressus: Abite (inquit) læti, abite locupletes.

Donaticus, a, um. Adj. Donaticæ coronæ, [δωρητικοὶ στέφανοι] Quibus victores in ludis donabantur: quæ postea magnificentiæ causa institutæ sunt super modum aptatarum capitibus, quasi amplitudine fiunt quum lares ornantur. Festus. Ubi Scalig. V.

Donōsus, a, um. Liberalis. Plaut. Epid. 2. 3. 14. & Truc. 1. 1. 64. Alii Damnosus legunt. Quibusdam placere video Danosus quasi a Dano. V. Taubm. ad Truc. 1. 2. 44.

Donĭfer & Donĭfĕrus, a, um. Idem apud Augustin.

Donĭfĭco, are. Hygin. fab. 112. Ajax cum Hectore donificantes discessere. V. Muncker.

Donus, i. [δῶνος] Ponderis genus quoddam est, libram unam & duodecim uncias continens. Sic Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 6.

Donȳsa, [Δόνυσα] Insula Cycladarum una, cujus meminit Virg. 3. Æn. 125.   — viridemque Donysam.

D O R

Dora, [Δόρη] Fons inclytus Arabiæ, non procul a Daulote alio quoque fonte, de quo vide Plin. lib. 6. cap. 28.

Doracte, [Δόρακξ] Insulæ nomen in sinu Persico, cui Mazena quidam præfuit, a quo Mithropastes Satrapa, Darium fugiens hospitio acceptus est, navigationis ducem postea sese illi præbens, quo in patriam, quod quærebat, remearet. Ex Strab. lib. 16.

Dorcas, ădis. f. [δορκὰς] Latine Dama dicitur. Martial. lib. 13. 88.
Delicium parvo donabis dorcada nato.   Plin. lib. 28. cap. 8.
Dorcadis pelle collo suspensa.

Dorcădes, um. f. Insulæ sunt maris Æthiopici quas Gorgones habitasse feruntur.

Dorcadion, i. n. Herba eadem quæ Dracontea vel Dictamnus. Apul. de Herb. cap. 14. & 62.

Dorcidion, i. n. Pulegium. Apul. de Herb. cap. 92.

Dordracum, i. n. Urbs Hollandiæ. *Dordrecht.* V. Rutgers. V. L. 3. 12.

Dorella, Droda, sive Drodella, Semen est aurei coloris, quod plerique legitimum referre Myagrum falso existimant. Siquidem foliis rubiam non æmulatur, sed sylvestrem erucam, ut quæ laciniata spectentur: nec semen profert fœnogræco simile, sed papaveris modo exile. Author Matthiol. ad Dioscor. lib. 4.

Doricus, V. doris.

Dorides, [δορίδες] ut ex Ælio Dionysio refert Cælius, Mensæ quædam coquinariæ sunt: sic dictæ ἀπὸ τοῦ δέρειν, quod signat polire: unde etiam inflectitur δόρυ, quo nunc hasta significatur, nunc simpliciter omne lignum. V. Rhodig. lib. 8. cap. 15. extr.

Dorii, & Dorienses, sive Dores, [Δωριεῖς] V. infra doris.
Sunt & ejusdem nominis Populi in Asia, Caribus vicini ad Carpathium mare, a superioribus oriundi, quorum frequens est mentio apud Herodot. lib. 1.

Dorilæi, vel potius Dorylæi, [Δορυλαεῖς] Phrygiæ populi, in conventu qui a Synnada accipit nomen, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 29.

Dorion, [Δώριον] Oppidum est Messeniæ, juxta quod Thamyras citharœdus Musas ad cantus certamen provocavit. Meminit hujus oppidi Plin. lib. 4. cap. 5. Item Lucan. lib. 6. 353.
— Preolosque & Dorion ira
Nobile Pieridum.   Al. Flebile.
Est & ejusdem nominis Oppidum in Magnesia, apud eundem lib. 4. cap. 10.
Tertium item in Ionia, minoris Asiæ regione, apud eundem lib. 5. cap. 29.

Doris, ĭdis. f. [Δωρὶς] Regio est Græciæ juxta Maliacum sinum, cujus a tergo mons est OEta, a qua Dorii sive Dorienses, sive Dores appellati. Ab his etiam Dorica lingua. Cic. pro Flacc. 64. Ubi Græv. V. Doris item urbs ejus regionis. Dorios Plato l. 3. de LL. appellatos existimat a Dorieo quodam, a quo exules restituti sunt, quum prius Achivi nominarentur. Servius vero a Doro Neptuni filio nominatos affirmat. Sunt etiam qui a Doride Nympha Oceani & Tethyos filia nomen putent sumpsisse: quam Nereo fratri uxorem dedit, & ex qua magnus nympharum numerus procreatus est. Quæ quoniam maris dea est, aliquando pro mari a poetis usurpatur.
Amara Doris. Virg. 10. Ecl. 5.
Doris amara suam non intermisceat undam.
Cœrula Doris. Ovid. 13. Met. 742.
Formosa Doris. Propert. lib. 1. 17. 25.
Glauca Doris. Stat. 4. Sylv. 2. 28.
Spumosæ Doridos antra vitrea. Stat. 3. Sylv. 2. 16.
Doris Locrensis, uxor Dionysii Syracusani. Cic. 5. Tusc.

Dorĭcus, Adj. [Δωρικὸς] ut, Dorica castra. Virg. 2. Æn. 27.
Genus Doricum. Sen. Agamemn. 6.
Nox Dorica. Val. Flacc. 2. Argon. 573.

Doris, Nympha. V. supra in doris, Regio.

Doris, ĭdis. Herba est anchusæ similis, lanuginosior tamen, & minus pinguis, tenuioribus foliis, & languidioribus. Radix oleum non fundit, sed rubentem succum: & in hoc ab anchusa distinguitur. Hæc Plin. lib. 22. cap. 20.

Doriscum, [Δωρισκὸν] Promontorium in Attica, a Pyræo xlii. m. pass. distans, tradente Plin. lib. 4. cap. 7.

Dorisci, [Δορίσκοι] Arianæ regionis populi, de quibus Plin. lib. 6. cap. 23.

Doriscus, [Δωρίσκος] Thraciæ locus est. Plin. lib. 4. cap. 11. Doriscus cxx. millium hominum capax, ita Xerxes ibi dinumeravit exercitum. Fuit igitur tabulato cuipiam adsimilis, quo conferto quantum militum esset dignosci potuit. Alia enim ratio tantam multitudinem numerandi non suppetebat. Id quod pluribus. lib. 7. Herodot. persequitur.

Dorius, [Δώριος] Fluvius Hispaniæ, qui Lusitaniam a Gallecia separat. Ptolem. Hunc Plin. appellat Turium. V. turius.

Dorius, Adj. [Δώριος] Idem quod Doricus, ut Carmen Dorium. Hor.

Epod. 9. Ubi Schol. V. & Elmenh. in Indice in Apul.
Erat autem Dorium, Cantilena ad virtutem incitans. Unde proverbium, A Dorio ad Phrygium. V. Erasm. in Chiliad. Mart. Capel. l. 9. p. 317. & Apul. 1. Florid.

Dorixanium, i. n. Flumen Indiæ aurum vehens. Curt. 8. 9. 18. Propert. 4. 5. 21.
Si te Eoa, Dorixanium, juvat aurea ripa.   Turneb. & Brœkh. placet Doroxanium.

Dormio, īvi, ītum, [εὕδω, καθεύδω, κοιμάομαι, δαρθάνω, ὑπνόω] īre. Cic. 2. de Divin. 119. Contrahi autem animum Zeno & quasi labi putat, atque concidere, & ipsum esse dormire. Plaut. Trin. 3. 2. 100. Dormibo placide in tabernaculo. Hic est futurum antiquum, quod & apud Catonem legitur, cap. 5. Eo valebit rectius, & dormibit libentius.
Dormire sine omni cura. Plaut. Trin. 3. 1. 20.
Altum dormire. Juven. 1. Sat. 17.
Ex lassitudine arctius dormire. Cic. 2. de Invent. 14. Arcte & graviter. Idem 1. de Divin. 59.
Exiguum dormire. Plin. lib. 10. cap. ult.
Dormire in dexteram aurem, fiducia alterius, est Securum & incurium esse. Plin. Epist. penult. lib. 4.
Dormire otiose in utramvis aurem, est Animo otioso, securo, vacuoque esse. Ter. Heaut. 2. 3. 101. Ademptum tibi jam faxo omnem metum, in aurem utramvis otiose ut dormias.
Viduo cubili dormire. Ovid. 2. Amor. 10. 17.
In medios dormire dies. Hor. 1. Epist. 2. 30.
Dormiit ad horam tertiam. Cic. 10. Att. 15. Puella ejus mane primum dormit ad horas tres.
Ad lucem dormire. V. ad præpositionem.
In lucem dormire. Hor. 1. Epist. 19. 34.
Dormire totum mane. V. mane.
Tam multum dormiens. Cic. 2. de Divin. 140. Nec tam multum dormiens ullo somno sum admonitus tantis præsertim de rebus.
Noctes longas dormire. Hor. 1. Carm. 25. 7.
Nox est perpetua una dormienda. Catul. 5. 6. [Forte, Perpetuo.
In utrumvis dormire oculum. Plaut. Pseud. 1. 1. 121. Sensum habet eundem cum eo, Dormire in utramvis aurem.
Non dormire alicui, dicitur is qui non inservit ei, neque per omnia gerit morem. Cic. 7. Fam. 25. Capius (opinor) olim, Non omnibus dormio: Sic ego, Non omnibus, mi Galle, servio. Plutarchus in libro cui titulum fecit ἱερωνικῷ, fabulam super hac re non illepidam narrat. Quum Galba quispiam (aliis Cabbas, aliis Calbas vocatur) convivio Mæcenatem excepisset, sentiretque jam e nutibus hominem inflammatum in uxorem suam, sensim demisit caput, perinde quasi dormiret. At quum interea famulus quispiam ad mensam accedens, vinum clam tolleret, ibi jam vigil & oculatus: Infelix, inquit, an nesciebas me soli Mæcenati dormire? V. Erasm. in Proverb. Non omnibus dormio. Cæl. Rhod. lib. 12. cap. 16. V. etiam pararencho.
Dormit Sol. Plaut. Amph. 1. 1. 126.
Proficisci ad dormiendum. Cic. 2. de Divin. 122.
Ire dormitum. Hor. 1. Serm. 6. 119.
Item Otiosum, quietum esse. Martial. lib. 10. 62. Plaut. Asin. 2. 4. 24. Dum reperiam qui quæritent argentum in fœnus, hic vos dormitis interea domi. Ter. Heaut. 4. 4. 8. Dormiunt, pol ego istos commovebo.

Dormiens, Partic. [εὕδων] Qui dormit. Significat etiam Cessantem sive Cessatorem. Ter. Adel. 4. 5. 59.
Quid? credebas dormienti hæc tibi confecturos deos?
Dormientes, pro Cessatoribus, incuriis, & negligentius sua agentibus. Hinc vulgatum illud, Vigilanti & non dormienti jus civile scriptum est. l. pupillus. in fin. D. quæ in fraud. credit. Vigilantes autem accipimus, qui suarum rerum satagunt.

Dormitio, ōnis. Varro Sexag. O stulta nostri pectoris dormitio vigilabilis. Et alio loco idem, Quid mihi cum somno, si dormitio tollitur? Nonius 2. 39. Utuntur hac voce passim Patres, & sæpissime de Morte intelligunt. Usque ad diem dormitionis suæ. Hieron. Epitaph. Paul. cap. 7. V. Callimach. Epig. 14.

Dormīto, [ὑπνώττω] āre. Leviter dormio. Cic. 2. Att. 16. Cœnato mihi & jam dormitanti pridie Calend. Maias epistola illa est reddita. Hor. in Arte Poet.
— quandoque bonus dormitat Homerus.   h. e. Negligenter scribit. Quandoque errat bonus poeta. Acron.
Dormitandum tibi non est: h. e. Non cessandum, non negligenter curandum & agendum. Plaut. Epid. 1. 2. 59.
Oscitans & dormitans sapientia. Cic. 2. de Orat. 144.
Dormitare videtur pro Dormire accipi. Cic. 1. de Divin. 59. Ad lucem denique arcte & graviter dormitare cœpisse.
[Nisi legendum Dormire. H. St.

Dormisco, [νυστάζειν] ĕre. Idem quod Dormire. Plaut. Curc. 2. 3. 81. Caput deponit: quum dormiscit, ei subduco annulum. Sed pro Quum dormiscit, Condormiscit alii, quod satius.

Dormītor, ōris. m. Martial. lib. 10. 4.
Quid tibi dormitor proderit Endymion?

Dormitatio, ōnis. f. Apul.

Dormitātor, ōris. m. [ὑπνώττων] Qui solet dormire, & omnia negligentius agere. Plaut. Trin. 4. 2. 20.

Dormitorius, Adj. [κοιμητικὸς] ut Dormitorium cubiculum, ubi dormitur. Plin. 5. Epist. 6. Adhæret dormitorium membrum, transitu interjacente. Idem 2. Epist. 17.
Carruca dormitoria. V. Carruca, in carrus

Dormitorium, ii. n. Subst. [κοιμητήριον] Locus in quo dormimus. Plin. lib. 30. cap. 6. Post hæc jubent eum in pariete dormitorii ejus tectorio includi, & obsignari anulo. [Ibid. p. p. Cubiculum dormitorium. i. e. In quo tum dormire consuevit, quia plura habebant cubicula & fere pro singulis anni temporibus aliis utebantur.

Dormiturio. Apul.

Doron, [δῶρον] Palmum significat, & munus. Plin. lib. 35. cap. 14. Græci antiqui doron palmum vocabant; & ideo dora munera: quia manu darentur.

Doron, [Δῶρον] Ciliciæ oppidum, apud Plin. lib. 4. cap. 27.
Est item Doron, Flumen Phœnices, authore eodem Plin. lib. 5. cap. 19.

Doronicus, i. Ita vulgus officinarum nominat radicem, quam inprimis commendarunt Arabes, & præsertim Avicenna ad cordis affectus, contra venena & deleteria medicamenta. Plantam, cujus hæ sunt radices, hactenus non vidimus: quanquam asserit Ruellius foliis esse fere acuti rumicis. Alii vero ea leucoio similia esse volunt.
Doronicus Actuario Carnabadium dicitur. Affertur ex Alexandria Ægypti, & ex Gargano Apuliæ, sed viribus longe infirmior. V. Matthiol. in lib. 2. Dioscor.

Dorotheus, [Δωρόθεος] Pictor insignis fuit, Neronis principatu, qui Anadyomenen, quam tabulam Augustus dicaverat, carie consenescentem, renovavit, aut potius aliam pro ea sua manu substituit, ut refert Plin. lib. 35. cap. 10.
Alius fuit Dorotheus medicus, de quo idem Plin. lib. 22. cap. 22.
Dorothei cujusdam meminit. Cic. 2. Verr.

Dorsenus Fabius, Poeta comicus, cujus testimonio & versibus utitur. Plin. lib. 14. cap. 13.

Dorsum, i. n. & Dorsus, i. m. [νῶτον, μετάφρενον, ῥάχις] Dicitur tota posterior corporis pars, quod ea devexa sit deorsum, ut inquit Festus. Plaut. Mil. 2. 4. 44. Timeo quid rerum gesserim, ita dorsus totus prurit.
Curvum dorsum. Sen. OEdip.
Subire onus dorso. Hor. 1. Serm. 9. 21.
Educto surgit in aëra dorso. Lucan. lib. 2. 428.
Pandum dorsum. Sen. Agam.
Recurva dorsa campi. Claud. de Aponi balneis, 54.
Crepido longi dorsi. Stat. 1. Achil. 448.
Duplici dentalia dorso. Virg. 1. Georg. 172. De Aratro.
Dorsum in mari. Virg. 1. Æn. 114. Dorsum immane mari summo. Idem 10. Æn. 303.
Nanque inflicta vadis, dorso dum pendet iniquo.
Significat duriorem arenam, ut ait Servius, quæ remeantibus fluctibus & euntibus densatur, & in modum saxi induresc it: quod a nautis pulvinus dicitur. conf. Nonium 6. 61. Aliter dorsa gurgitis Paulin. Jamb. ad Cyther. 69. & Avien. Perieg. 217. Obliqua maris dorsa. Intelligunt enim superficiem maris sive summa fluctuum ut Prudent. vocat.
Dorsum, Promontorium. Plin. Epist. 184. Hæc lacu propius, illa latius utitur, hæc unum sinum molli curvamine amplectitur: illa editissimo dorso duos dirimit. Dorso, i. e. Promontorio in lacum prominente. Imo de omni editiori tractu intelligendum est. Dorsum nemoris, Hor. 2. Sat. 6. 91. Dorsum urbis. Liv. 1. 3.
Dossum antiqui dicebant, quod nunc Dorsum dicimus. Inde Dossuaria jumenta a Varrone dicta, 2. de R. R. cap. 10. quæ dosso vehunt, Ad quam rem (inquit) habent jumenta dossuaria domini, alii equas, alii pro his quid aliud, quod onus dorso ferre possit. Hinc Ital. *Dosso*, Gall. *Dos*. V. DORSUARIUS.

Dorsualis, e. Apul. Met. l. 11. p. 266. Elm. Nota dorsualis. Solin. cap. 22. Delphini Spinæ dorsuales. Ammian. 22. 15. Ferarum dorsuales crustæ. Idem 19. 8. & absol. Dorsuale sc. jumentum.

Dorsualia, Abs. [ἐπινώτια] Tegumenta, quibus equi & boves tegun- tur. Treb. Poll. in Gallien. cap. 8. Processerunt centeni albi boves, cornibus auro jugatis, & dorsualibus sericis discoloribus præfulgentes. V. Salmas. in Capitolin. Ver. cap. 9. Hug. de Milit. Equestr. 1. 4.
Dorsualia, Budæo dicuntur, quæ igni opponuntur quum accumbimus.

Dorsuarius, vel Dossuarius, Adj. [νωτοφόρος] ut, Dossuaria animalia, quæ dorso aliquid portant. Varr. 2. de R. R. cap. 6. in fine, Greges fiunt fere mercatorum, ut eorum qui e Brundisino aut Apulia asellis dossuariis comportant ad mare oleum, aut vinum, itemque frumentum, aut quid aliud. Conf. DORSUM, ad fin.

Dorsuōsus, Adj. Solin. cap. 40. Ita incertis motibus nunc in brevia rescinditur dorsuosa, nunc æstibus inundatur inquietis. & Ammian. 22. 20. Pontus consurgit in brevia dorsuosa.

Dorsĭfer, Occurrit de mula dictum apud Ferret. Mus. Lapid. p. 344.

Dorso, Cognomentum gentis Fabiæ, ut Labeo, Mento. V. Sigon. de Cogn. Rom. cap. 5. De C. Fabio Dorsone, qui capta a Gallis Urbe per medios hostes in collem Quirinalem, Gabino cinctu, sacra manibus gerens, ad statum sacrificium gentis suæ per medias hostium stationes penetravit incolumis, & inde in Capitolium reversus est. V. Liv. 5. 46. pr.

Dorticum, Ptolem. cap. 9. lib. 3. Mysiæ superioris civitas, juxta Danubium amnem.

Dorus, Neptuni filius, qui regnavit in parte Græciæ, a quo Dori dicti, authore Servio apud Virg. 2. Æn. 27.
Meminit & Dori cujusdam Diod. lib. 6. a quo Dorienses dictos ait.
Dorus item gentile pro Doricus. Propert. 3. 7. 44.
Et cecinisse modis, Dore poeta, tuis. MSS. Dure. Scalig. Pure. Beroald. Coe substituit. Brœkh. tamen Scriverii autoritate motus Dore retinendum suadet.

Doryclus, [Δόρυκλος] Filius nothus Priami, quem Ajax in bello Trojano interfecit, ut scribit Homer. lib. 11. Iliad.
Doryclus alter, frater Phinei regis Thraciæ, de quo Virg. 5. Æn. 620.
Fit Beroe Ismarii conjux longæva Dorycli.

Dorycnium, [δορύκνιον] Strychni genus Theophrasto, radice candida, longa, cubitali, cavaque, folio erucæ majusculo, caule quadricubitali, capite gethyi majore, pilosioreque, pilulæ platani non absimili. Drachmæ pondere datur, ut sibi quis placeat, & pulcherrimum se existimet: duplicatum pondus majorem insaniam creat, spectris vanis animo obversantibus. Triplicatum perpetuas gignit furias, cui ponderi si quid adjiciatur, præsentem necem affert. Ab his effectibus a quibusdam Solanum manicum appellatur.
Dorycnium autem dictum putatur, quod lancearum cuspides in prælio eo tinguerentur. Meminit & Plin. lib. 22. cap. 31.

Dorȳlas, [Δορύλας] ponitur ab Ovid. 5. Met. 129. in his, qui in Persei cum Andromeda nuptiis ceciderant. ditissimus agrestis opulentiæ.
Alius Dorylas Centaurus apud Ovid. 1. Met. 380.

Dorylæum, Ptolem. cap. 2. lib. 5. magna Phrygiæ civitas. Plin. lib. 5. cap. 29. Dorylam vocat, juxta quam oritur Hermus amnis.

Dorylaus, rei militaris peritissimus, magna familiaritate Mithridati Evergetæ devinctus, ut ait Strabo lib. 10.
Fuit & alter Dorylaus legatus Deiotari regis ad Cæsarem. Cic. pro Deiot.

Dorylenses, Populi. Cic. pro Flacc. 48.

Dorypetron, [δορύπετρον] Herba, quam alii Leontopodion vocant, cujus radix alvum sistit, purgatque bilem, in aquam mulsam addito pondere denariorum duûm. Nascitur in campestri & gracili solo. Plin. lib. 26. cap. 8.

Doryphŏrus, [δορυφόρος] Latine Armiger, Spiculator vel Satelles dicitur, portans lanceam. Plin. lib. 34. cap. 8. Ctesilaus doryphoron & Amazonem vulneratam. Cic. de Clar. Orat. 296. De horum laudibus tibi prorsus assentior: sed tamen non isto modo, ut Polycleti Doryphorum sibi Lysippus ajebat; sic tu suasionem legis Serviliæ tibi magistram fuisse.
Tantæ autem erant Doryphori dignationis ut sæpe exercitibus præficerentur qui Impp. hanc operam navarant. Magistri etiam militiæ & duces exercituum sæpe habebant suos doryphoros. Procop. Vandal. 11. Moris erat Romanis omnibus ab antiquo neminem ducis alicujus doryphorum constitui quin prius sanctissimum sacramentum dedisset fidei suæ & benevolentiæ erga ducem, maxime erga Imperatorem.

Doryphorianus, i. m. Marcellin. 28. 12. Nomen sive proprium sive officii.

D O S

Dos, dōtis. f. [δὸς, προὶξ, φερνὴ, ἐπίδοσις] Proprie pecunia dicitur, quæ marito ab uxore datur, & translate quicquid homini datum est vel a natura vel ab hominibus. Ter. And. 5. 4. 47. Dos est Pamphile, decem talenta. P. accipio. Idem Adel. 4. 7. 41. Uxor sine dote venit: intus psaltria est.
Filia dives dote. Ovid. 11. Epist. 100.
Formæ dos. Ovid. 9. Met. 716.
Ingenii dotes. Ovid. 2. de Arte Am. 112.
Naturæ & fortunæ dotes. Plin. Epist. 3. 3. Adest enim adolescenti nostro cum cæteris naturæ fortunæque dotibus eximia corporis pulchritudo.
Opes dotis. Ovid. 12. Epist. 103.
Oris dos. Ovid. 5. Met. 562.
Verborum. Cic. 1. de Orat. 234.
Adventitia dos apud JCtos est ubi aliquis certam quantitatem patri donaverit ut hanc pro filio daret. Tituli ex corpore Ulpian. t. 5. Rhodig. 9. Antiq. Lect. 28. 24. Hæc autem dos semper apud maritum remanet mortua uxore, contra ac ea quæ Profectitia dicitur; præterquam si is qui dedit ut sibi redderetur stipulatus fuerit.
Dapsiles. V. DAPS.
Grandis dos. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Inofficiosa: apud JCtos, cum in fraudem Legis Papiæ amplius dodrante marito secundo datur, extantibus liberis ex priore matrimonio, l. 2. de inoff. dot. Cod. Theod. Augustin. de Legg. in Papia Poppæa.
Magna dos. Hor. 3. Carm. 24. 21.
Profectitiam dotem intelligunt JCti, quæ a patre vel parente profecta est de bonis ejus. Rhodig. Antiq. Lect. 28. 24. Demst. Paral. ad Antiq. Rom. Rosin. 5. 37. V. Adventitia paulo ante.
Raræ dotes. Ovid. 3. Trist. 7. Secundam dotem appellat. Ter. Adel. 3. 2. 47. Castitatem virginis intemeratam.
Receptitia apud JCtos quam extraneus dans ut ea sibi redderetur stipulatus fuerit. Cajus. l. mortis causa 31. §. 2. Sed & Dos D. de mort. caus. donat. quam quis in mortem mulieris a marito stipulatur capitur sine mortis causa, cujus generis dotes Receptitiæ vocantur. V. Hotom. de Rit. Nupt. cap. 8. & Dempst. ad Rosin. 5. 37.
Summa dos. Ter. And. 1. 1. 74. Unicam gnatam suam cum dote summa filio uxorem ut daret.
Uxoria dos. Ovid. 2. de Arte Am. 155.
Accipere dotem. Cic. 11. Philipp. 12. His, quasi præter dotem, quam in civilibus malis acceperant, agrum Campanum est largitus Antonius.
Accipere populos in dotem. Ovid. 7. Epist. 149.
Conficere dotem filiæ nubili. V. CONFICIO.
Deferre dotem viro. V. DEFERO.
Despondere dotem alicui. Propert. lib. 3. 19. 23.
Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti.
Dicere doti. Cic. pro Flacc. 86. Doti inquit Valeria pecuniam omnem suam dixerat. Dicta dos. Cic. pro Flacc. 86. Quæcunque sine hoc authore est dicta dos, nulla est. V. DICO.
Meruit dote virum. V. MEREO.
Promittere doti, & Doti dicere, idem est. Venulejus in l. si rem aliquam. §. ultimo. D. de novationibus, Alioquin quid dicemus si unus delegaverit creditori communem debitorem, isque ab eo stipulatus fuerit: aut mulier fundum jusserit doti promittere viro, vel nuptura ipsi doti eum promisit? nam debitor ab utroque liberabitur. V. DICO.

Dotālis, e. [προικῶος] ut, Dotalia bona, & Dotales fundi, hoc est ad dotem spectantes, & in quibus dos mulieris collocatur, vel quas vir accepit pro dote mulieris. Plaut. Mil. 4. 4. 30. Nisi modo unum hoc, hasce ædeis dicas dotales tuas. Idem Asin. 1. 1. 72. Dotalem servum Sauriam uxor tua adduxit. Ubi de Dotalibus servis Dousam V. & Taubm. Videtur idem, quem Gell. 17. 6. Receptitium de Catonis sententia vocat, qui in mariti potestate non erat, sed matronæ peculiaris.
Dona dotalia. Liv. 6. Bell. Pun. Super dotem quam accepturus a socero es, hæc tibi a me dotalia dona accedent.
Agri dotales. Ovid. 5. Fast. 209.
Matrimonium. Cic. ad Octav.
Prædia. Cic. 15. Att. 20.
Regnum. Ovid. 6. Fast. 593.
Tellus. Ovid. 4. Epist. 163.

DOTALITIUM, i. n. Idem quod Dos apud JCtos.

DOTATIO, DOTATOR, Vocabula ex eadem disciplina profecta.

DOTO, [ἐπιδιδόναι προῖκα] āre. Unde pass. Dotor, a quo Partic. Dotatus. Manil. lib. 5. 710.

Tertia Pleiades dotabit forma sorores. Sueton. Vesp. 14. Vitellii hostis sui filiam splendidissime maritavit dotavitque etiam & instruxit.

Olea dotatur lacryma. Plin. lib. 12. cap. 17. In Arabia & olea dotatur lacryma, qua medicamentum conficitur a Græcis enhæmon dictum, singulari effectu contrahendis vulnerum cicatricibus.

Dotanda toto mari. Claud. de 4. Conf. Hon. 646.

DOTATUS, Adj. [ἐπίπροικος] Cic. 14. Att. 12. Dotata Aquilia.

Dotata conjux. Hor. 3. Carm. 24. 19. i. e. ampla dote superbiens.

Crimine dotata. Ovid. 6. Epist. 138.

Triumphis dotata mulier. Claud. de Laude Seren. 43.

Dotata ulmus vite. Plin. lib. 18. cap. 28. Ulmum vite dotatam habes.

Dotatissima forma. Ovid. 11. Met. 302.

Nata erat huic Chione, quæ dotatissima forma
Mille procis placuit, bis septem nubilis annis.

Dotata, cognominata est Megullia, Romana quædam fœmina. Nam quum priscis seculis apud Romanos decem millia æris dotes non excederent, postea corruptis moribus, ad quadraginta millia supergressæ sunt, in tantum, ut Megullia, quod quingenta æris millia dotem dederat, Dotatæ, ut diximus, nomen tulerit. Alex. Genial. Dier. lib. 4. cap. 8. ex Valer. 4. 4. 10.

DOSCI, [Δόσκοι] Populi sunt ex Mæotis, ut inquit Strabo lib. 11. quem vide.

DOSIS, [δόσις] Latine Datio, Largitio. Hac voce nostri hodie Medici utuntur pro Quantitate vel simplicium medicamentorum, quæ compositionem ingrediuntur, vel quæ ægro porriguntur.

DOSON, [Δώσων] Cognominatus fuit Antiochus ex Macedonum regibus quidam, quod multa promitteret, pauca impleret, quasi daturus. V. Erasm. Chiliad. & Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 11. conf. ANTIOCHUS.

DOSSENUS, Cognomentum gentis Rubriæ in Nummis æreis & argenteis, apud Fulv. Ursin. q. V.

D R A

DR. vel DRU. Drusus.

DRABE, es. [δράβη] Herba est cubiti altitudine, gracilibus virgulis, quarum latera utrinque vestiunt folia, quæ plane Lepidii viderentur, nisi teneriora essent, candidioraque. In cacumine sambuci umbellam gerit, in qua candidi flores emicant. Hanc nonnulli herbarum periti, Orientale nasturtium; alii Babylonium vocaverunt. V. Ruell. lib. 2. cap. 89.

DRABUS, Fluvius. V. DRAUS.

DRACA, æ. f. Dracæ articuli & ungues sunt canum amplissimi. Columel. 7. 12.

DRACÆNA, [δράκαινα] Draconis fœmina dicitur. V. Serv. ad Virg. 2. Ecl. 63.

DRACÆNIS. V. DRACUNCULUS.

DRACANUM, [Δράκανον] Promontorium, distans a promontorio Samiorum, quod Cantherium vocant, stadiis octoginta, in quo inest Dianæ templum, quod de nomine promontorii Dracanum etiam dicitur. Strab. lib. 14.

DRACCUS, Achæorum dux, a L. Mummio Romanorum duce victus, de quo Epit. Liv. lib. 52. Cum Achæis (inquit) qui in auxilio Bœotos & Chalcidenses habebant, Q. Cæc. Metellus ad Thermopylas bello conflixit, quibus victis, dux eorum Critolaus, veneno sibi mortem conscivit. In cujus locum Draccus dux creatus, apud Isthmon a L. Mummio victus est, &c. Emendati Codices habent DIÆUS.

DRACHMA, æ. f. Ponderis nomen, Romanis Græcisque Medicis juxta usitatum, unciæ pars octava. Binæ drachmæ ponderis. Plin. lib. 11. cap. 37. deinde Pecuniæ Atticæ respondentis fere valore ac pondere Denario Romano. Denarius enim pendebat argenti siliquas 24, drachma duodeviginti. Itaque tres denarii pendebant drachmas quatuor. V. On. Panvin. Imp. Rom. lib. 22. Rob. Cenal. de Pond. & Mens. Rat. in Græv. Thes. T. XI. & qui de eodem argumento accuratius scripserunt Bud. de Asse, Gronov. de Pec. Vet. tum novissime Jo. Casp. Eisenschmid. l. de Pond. & Mens. ed. Arg. 1708. in 8vo. Cic. 1. de Divin. 132. Quibus divitias pollicentur ab his drachmam ipsi petunt. Idem pro Flacc. 34. Dixit publice datum Drachmarum CC. & sex millia. Ter. And. 2. 6. 20. Vix drachmis obsonatus est decem. Drachmæ Olympicæ. Plaut. Trin. 2. 4. 23. De Drachma Æginæa 10. obolor. & propterea παχεῖα *crassa* dicta Pollux l. 9. S. 76.

DRACHMALIS Usura, Græcis dicebatur, quam Latini Centesimam appellant. Est enim drachma centesima pars minæ. Sic fit ut centesima usura æquare sortem dicatur, quia centesimo mense drachma in minam evadit. Ut enim Romani ab assibus, sic Græci a drachmis usuras denominarunt. V. Bud. lib. de Asse.

DRACO, ōnis. m. [Δράκων] Antiquissimus Atheniensium legislator ante Solonem, cujus leges Solon ipse, præter quam quæ de cæde erant constitutæ, abrogandas curavit, propter severitatem. Nam una omnibus pœna constituta erat, ut etiam qui desidiæ damnati essent, aut qui olera surripuissent, capite plecterentur. Ob quam causam Demades dicere solebat, Draconem non atramento, sed sanguine leges scripsisse. V. Gell. lib. 11. cap. 18. Rhodig. 18. 19.

DRACO, Mons Asiæ nobilissimus, Mastusiæ conterminus, & in Tmolum desinens. V. Plin. lib. 5. cap. 29.

DRĂCO, ōnis. m. [δράκων] Genus animalis venenosi. Solinus cap. 43. scribit veris draconibus ora parva esse, & ad morsus non dehiscentia, sed arctas fistulas, per quas trahunt spiritus, & linguas exerunt. Apud Indos & Æthiopes dracones sunt viginti cubitorum. V. Plin. lib. 8. cap. 11. 12. & 13. Cic. 13. Philipp. 12. An is non reddet qui domini patrimonium circumplexus, quasi thesaurum draco? &c. De Dracone vide Ælianum, Nicandrum, & Aristotelem, & Proverb. in Chiliad. Serpens ni edat serpentem draco non fiet.

Aligeri dracones. Valer. 7. Argon. 120. Virg. 2. Æn. 225.

Jubatus draco. Auth. ad Heren. lib. 4. 63.

Insomnis draco. Ovid. 9. Met. 190.

Insopitus draco. Ovid. 7. Met. 36.

Sævi dracones. Valer. 1. Argon. 68.

Squamosus draco. Virg. 4. Georg. 408.

Terribilis specie tortuque draco. Cic. 2. de Divin. 65.

Vidimus immani specie tortuque draconem
Terribilem. Ex poeta.

Vastus draco. Ovid. 4. Met.

Vigil draco. Valer. 2. Argon. 382.

Convoluti in semet dracones. V. CONVOLVO.

Dracones, dicti ἀπὸ τοῦ δρακεῖν, quod est videre. Clarissimam enim dicuntur habere oculorum aciem: qua ex causa incubantes eos thesauris finxerunt antiqui. Ideoque Æsculapio attribuuntur, quod vigilantissimi generis putantur, quæ res medicinæ maxime necessaria est. Festus.

In deliciis habitos fuisse apud veteres docet Casaub. ad Sueton. p. 153. De Draconibus in nummis V. Spanh. diss. 4. p. 211. De pugna eorum cum Elephantis Philo docet de Incorrupt. mund. p. 744. & Plin. l. c.

Draco marinus, Piscis est litoralis quem & Araneum Plin. vocat, lib. 9. cap. 48. conf. Isid. 18. 3. Aristot. & Ælian. V. DRACUNCULUS.

Dracones etiam ex tortuositatum similitudine sunt Palmites in vitibus emeriti & per multos annos durati. Plin. lib. 17. cap. 23. Columel. lib. 5. cap. 5.

Draconis etiam in orbe sidereo caput & caudam vocant Astronomi, duo puncta, in quibus Orbita Lunæ Eccliptiçam intersecat. V. Procl. de Sphær. Dalechamp. ad Plin. lib. 2. cap. 10. & Vitruv. 6. 6.

Draco præterea, Vas fistulatum in myliario tubæ instar per declive myliario circundatum, cujus usum V. apud Baccium de Therm. cap. 9.

Dracones deinde inter signa militaria erant, de quibus consulas scriptores rei milit. & quos præterea laudat Pitisc. in Lex. Ammian. 16. 10. Alios purpureis subteminibus texti circundedere Dracones hastarum aureis gemmatisque summitatibus illigati, hiatu vasto perflabiles & ideo velut ira perciti sibilantes, caudarumque volumina relinquentes in ventum. Idem 6. 30. Claud. in Ruff. 11. 365.

Mansuescunt varii vento cessante dracones. Idem 4. Conf. Hon. 543.

Vix comites alæ vix te suspensa sequuntur
Agmina, ferventesque tument post terga dracones. Idem 3. Conf. Hon. 178.

Hi volucres tollunt aquilas, hi picta draconum
Colla levant, multusque tumet per nubila serpens
Iratus stimulante noto. Sidon. Carm. 5. 409.
— textilis anguis
Discurrit per utramque aciem cui guttur adactis
Turgescit Zephyris.

Unicuique cohorti suus erat draco. Dracones per singulas cohortes a draconariis feruntur ad prælium. Veget. 2. 13.

DRACUNCŬLUS, i. m. dimin. Lampr. in Alex. cap. 14. Mater ejus pridie quam pareret somniavit se purpureum dracunculum parere.

Herbæ genus, quæ major, minor & hortensis est. Plin. lib. 24. cap. 16. & 25. 2. Ruell. 2. 96.

Piscis item, idem ac Draco marinus, ut visum Plin. l. 32. C. 11. ubi Herm. Barb. V. & Hard. Athenæus 7. 20. δρακαινίδα vocat.

Ulcus denique apud Medicos & vermiculus in cute latens

DRACONARIUS, ii. m. Signifer qui draconem portat. Modest. de Vocab. Milit. Dracones per singulas cohortes a Draconariis feruntur. conf. Veget. lib. 2. cap. 7. & Pitisc. in Lex. Aliquando milites ipsi sic dicebantur, qui sub hisce signis merebant; si fides sit Alex. ab Alex. Genial. Dier. 4. 2.

DRACONIGĔNA, [δρακοντογενής] a Poetis dicebatur Urbs Bœotiæ Thebæ: quia a Cadmo cum quinque viris, ex dracone, ipso interfecto, natis constructa fuit. Ovid. 3. Fast. 865.

Inque draconigenam nymphis comitantibus urbem
Desilit, & natos eripit inde suos.

DRACONITES, [δρακονίτης] sive DRACONTIAS, Gemma est, quæ fit ex cerebro draconum, sed non nisi viventibus abscisso gemmescit, invidia animalis mori se sentientis. Quapropter mos est amputare caput dormientibus. Est autem colore translucido, nec poliri potest, aut artem admittere. Plin. lib. 37. cap. 10.

DRACONON, Thraciæ insula, non longe a Cherroneso, de qua Plin. lib. 4. cap. 12.

DRACONTARIUM, ii. n. Genus coronæ. Tertul. de coron. Mil. cap. 16. Quid caput strophiolo aut dracontario damnas?

DRACONTEA, æ. f. Herba colubrina. Apul. de Herb. cap. 14.

DRACONTIUM, [δρακόντιον] Medicis Affectus quidam est, de quo sic Galen. lib. introduct. seu medic. Dracontia varicibus similia sunt, magnum vero dolorem dum paululum prominentes moventur, concitant. Oportet autem divisis, ut varicibus, summam cutem detrahere, sicque præcidere.

DRACONTIUM, [δρακόντιον] Herba hortensis est, teste Dioscoride, folio hederæ, magno, & candidis notis insigni, caule recto, bicubitali, versicolore, maculis resperso purpureis, ita ut anguem plane referat. Officinæ Serpentariam & Colubrinam appellant. Plin. lib. 24. cap. 16. Est etiam hoc nomine Vitis genus apud Columel. lib. 3. cap. 2. quod vini generositate cum amineis conferri possit: Unam, inquit, vitem præcoquam, nobis ante hoc tempus incognitam, Græca consuetudine Dracontium vocari comperimus, quæ fœcunditate, jucunditateque, arcellatæ, basilicæque, & bituricæ comparari posset: generositate vini, amineæ.

DRAGANTUM, i. n. Species gummi. Veget. 1. 32. & Theod. Med. de Diæt. cap. 9. Rectius Tragacantha. q. V.

DRAGMA, atis. [δράγμα] Apud Græcos dicitur, quod nos Rapinam, aut Manipulum dicimus, hoc est quantum una manu comprehendere possumus. a v. δράσσω Apprehendo.

DRAHONUS, i. m. Fluvius *Dron* qui Mosellæ infunditur. teste Auson. v. 365. Mos. V. Scal. Auson. Lect. 1. 2. pr.

DRĀMA, ătis. n. [δρᾶμα] Rei repræsentatio, Actus Comœdiarum vel

Tragœdiarum, Fabula. Unde Dramaticum opus vel poema in quo solæ personæ agunt, absque poetæ interlocutione. V. Hieron. super Cantic. & Voss. Instit. Poët. 2. 2.

Drama decertare ad corollas, Proverbium ductum ab histrionibus, quibus non nisi dramate absoluto datur corona. Hoc recte utemur, ubi quis in primo haudquaquam deficiens pulvere, nec veluti cantherius in fossa, patienter integrum rei cujuspiam laborem subit, nec desinit prius, quam umbilico summam addiderit manum. Sic usurpat Plutarchus, ut refert Cæl. Rhod. lib. 6. cap. 19.

DRAMATICUS Stylus dicitur, qui Mistus non est, ubi poëta nusquam loquitur, ut sunt Comœdiæ & Tragœdiæ: Exegematicus, in quo solus poëta; Mistus, ubi promiscue & poeta & persona. Dictus Dramaticus, quasi activus, a δράω, facio. V. Platon. 3. de Repub. · Opus vel Poema dramaticum.

DRAMĂSA, Austrinum polum Indi vocant. Plin. 6. 19.

DRANCES, [Δράγκης] Orator fuit Latini regis, infestissimus Turno Rutulorum regi, ut est videre apud Virg. 11. Æn. 335.

Tum Drances idem infensus, &c.

DRANGÆ, [Δράγγαι] Arianæ regionis populi, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 23.

DRANGIANA, Provincia in Asia majori: de qua vide Ptolem. lib. 6. cap. 19.

DRAPETA, æ. m. [δραπέτης] Servus fugitivus. Plaut. Curc. 2. 3. 11. Conferunt sermonem inter se drapetæ.

DRATIANA, [Δραπιάνη] Regio est Ariæ contermina, usque in Charmaniam protendens, de qua Strab. lib. 11.

DRAUCUS, i. m. Qui alterius libidini obsequens, præpostera venere mares init, a verbo Græco δράω, i. e. Ago. Qui vero ab his subagitari gaudent, Pathici appellantur, ἀπὸ τοῦ παθεῖν, hoc est a patiendo. Martial. lib. 1. 97. ad Scazontem suum de fellatore quodam,

Una lavamur, aspicit nihil sursum,
Sed spectat oculis devorantibus draucos,
Nec otiosis mentulas videt labris.

i. e. Avidissime intuetur bene mentulatos, & optat. Qui etiam turpiter obsecundat pædiconi, Cinædus vocatur.

DRAUS, [Δράος] Pannoniæ fluvius violentior, e Noricis ortum habens & in Danubium semper navigabilis defluens. Author Plin. lib. 3. cap. 25. Scribitur & Dravus, Straboni Drabus Δράβος. l. 7. & Justin. l. 32. 3.

DRAUSI, Thraciæ sunt populi, qui, ut scribit Herodot. lib. 5. ubi editus puer est sedentes plorant, & quascunque necesse sit illi qui vitam ingressus est, perpeti calamitates recensent. Fato functos magna lætitia sepeliunt.

D R E

DRECANUM, [Δρέκανον] Promontorium Co insulæ ab occidente, cujus meminit Strab. lib. 14.

DRENSO, āre. Vox cygnorum. Auctor Philomelæ, 23.

— cygni prope flumina drensant.

DREPANE, Insula est eadem cum Corcyra, quam Homer. etiam Scheriam, & Phæaciam vocat. V. Plin. lib. 4. cap. 12.

DREPANIS, Avis, cujus meminit Plin. lib. 11. cap. 47.

DREPĂNUM, [Δρέπανον] Civitas Siciliæ est non longe a monte Eryce trans Lilybæum. Virg. 3. Æn. 707. Hinc

DREPANITĀNUS, Adj. Cic. l. 4. in Verr. 37. Apollonium Niconis filium Drepanitanum omni argento optime facto spoliasti.

D R I

DRILON, [Δρίλων] Ptolemæo, lib. 2. cap. 17. Dalmatiæ fluvius, qui a Scardo monte profluit, juxta medium superioris Mysiæ, vulgo *Drino.* V. Strab. lib. 7.

DRILŎPŎTA, vel DRILLOP. æ. m. [δριλλοπότης] Qui e vitreo Priapo bibit apud Schol. Juven. ad 2. Sat. 14. sicut δριλλοπότῃ poculum veretri figura. Gloss. Philox. V. Salmas. ad Hist. Aug. p. 552. Gonsal. ad Petron. p. 429. Rutgers. V. L. 6. p. 506. Barthius tamen quasi Veretrillopotas dici autumat, & vulgi cacoethe syllabam primam demptam. Hæc ad Juven. Schurzfl. Add. Rhod. de Acia p. 58.

DRIMATI, [Δριμάτοι] Arabiæ populi, non longe a Mizis majoribus & minoribus distantes. Plin. lib. 6. cap. 28.

DRIMO, [Δρίμω] Una ex Alcyonei gigantis filiabus; quæ cum reliquis ex Pallenes promontorio in mare dans se præcipitem, ab Amphitrite in avitiam gentem est cooptata; ut Pausanias tradit, quem vide. ex Cæl. Rhodig. l. 14. C. 11.

DRIMYPHAGIA, [δριμυφαγία] Medicis dicitur, quum ciborum acrementa, sive, ut ait Palladius, acredines quæruntur, quibus obturbetur stomachus, atque ad vomitum fiat proclivior. Meminit Rhodig. lib. 21. cap. 9. V. Marcell. Virg. lib. 2. Comm. Dioscor. Cæl. Aurel. 3. Tard. cap. 1. Reines. Lect. Var. 3. p. 407.

DRINDIO, īre. Vox mustelæ, Auctor Philom. 61.

— mustelaque drindit.

DRINIUS, [Δρίνιος] Illyrici fluvius, cujus meminit Plinius lib. 4. cap. ult. Forte idem ac Drilon.

D R O

DROMAS, ădis. [δρομὰς] i. e. Camelus. Liv. 30. 40. Ante hunc equitatum falcatæ quadrigæ, & cameli, quos appellant dromadas. Dromades cameli erant velocitatis eximiæ, iidem qui Dromedarii. q. V.

Dromas, Nomen canis apud Ovid. 3. Met. 217.

DROMAS, ădis. [δρόμας] Piscis apud Aristot. Gaza vertit Cursorem. Plin. lib. 32. cap. ult. Dromonem vocat, a pernicitate appellatum.

DROMEDARIUS, ii. m. Camelus a velocitate cursus, idem qui Dromas. Hieron. in vita Malch. sub fin. Transacta die egredimur ad vesperam vidimusque camelos, quos ob nimiam velocitatem Dromedarios vocant.

DROMICUS, [δρομικὸς] Inter athletas dicitur, Qui ad cursus certamen præcipue aptus natus est. Latine Cursor verti potest. Author Cæl. Antiq. Lect. l. 13. cap. 30. ex Arist. de Categ. C. 8. & Rhet. l. 1. C. 5.

DROMISCOS, [Δρομίσκος] Insula Mileto nunc juncta, authore Plinio lib. 2. cap. 89.

DROMONES, [δρόμωνες] Navigia sunt celerrima, quasi Cursoria. Cassiodorus lib. 5. Ep. 16, 17, 18. eorum meminit, ut opportunorum ad rem frumentariam convehendam & ab his Dromonarios vocat, eorum navicularios. Meminit & Dromonum Procopius lib. 3. de Bell. Goth. qui & eis a Belisario propugnacula addita ad arcendos hostes ait, quum obsessis a Totila Romanis opem ferret. Justin. in l. 2. C. de Off. Præf. Præt. Afric. Milites, inquit, constituas, qui possint & ipsum trajectum servare, & omnia, quæ in partibus Hispaniæ, vel Galliæ, sive Francorum aguntur, viro spectabili duci denuntiare. In quo trajecto etiam dromones quantos provideris, ordinari facias. Isid. 9. 1. Buleng. de Imp. Rom. 6. 7. Cang. Gloss. Pitisc. Lex. Zon. in Maur. T. 3. p. 64. Forner. ad Cassiod. Scheff. de Mil. Nav. 2. 2. p. 97.

DROMONARII, & corrupte Dromanarii, Remiges navium istarum cursoriarum. Cassiod. Varr. 2. 31. & 4. 15. Comperimus dromonarios viginti & unum de constituto numero mortis incommodo fuisse subtractos. ubi V. Forner. Buleng. ut ante. Guther de Offic. Dom. Aug. 3. 14.

DROMOS Achilleos, Peninsula. Plin. lib. 4. cap. 12. Insula Achillis, tumulo ejus viri clara. Et ab ea centum triginta quinque millia passuum peninsula, ad formam gladii in transversum porrecta, exercitatione ejusdem cognominata Dromos Achilleos, cujus longitudinem octoginta millium passuum tradidit Agrippa.

DRŌPAX, ăcis. m. [δρώπαξ] Martial. lib. 10. 65.

Lævis dropace tu quotidiano:
Hirsutis ego cruribus, genisque.

Idem lib. 3. 74.

Est autem δρώπαξ, unguenti, vel potius emplastri genus, vim habens depilandi, quo nomine veteribus cuncta illa intelliguntur, quibus in balneo, aut alibi, ad depilanda corpora utebantur. quanquam simplicissime Dropax nihil aliud sit, quam Picatio appellata, constans ex pice sicca paucissimo oleo liquata, velut Aëtius 3. cap. 190. & Paulus lib. 7. cap. 19. tradunt. V. Jun. de Com. cap. 2. Keuchen. ad Q. Seren. p. 196. & qui plenius Zarott. de Medica Mart. tract. p. 198. seq.

DROPACISMUS, [δρωπακισμὸς] Medicis appellatur, Dropacis inspersio, quæ medendi usu rationem habet plerunque ad evocanda in corporum superficiem, quæ altius insinuata latitant, nocentque. V. Cæl. Rhod. lib. 15. cap. 11.

DRŌPĂCISTA, æ. m. Depilator.

DRŌPĂCO, āre. Depilare, dropace involvere. Oct. Horat. 4. Liniendus est, ita tamen, ut ante hydropicus toto corpore dropacetur.

D R U

DRUENTIA, Fluvius. Plin. lib. 3. cap. 4. Unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus fluvius, ex Alpibus se rapiens per Lemanum lacum, segnemque deferens Ararim, nec minus seipso torrentes Isaram, & Druentiam. Vulgo *Durance.*

DRUGERI, Thraciæ populi, Hebrum accolentes, ut vult Plin. lib. 4. cap. 11.

DRUĬDÆ, sive DRYĬDÆ, [Δρυΐδαι] Gallorum magi, vel potius Sacerdotes. Lucan. lib. 1. 446.

Et vos barbaricos ritus, moremque sinistrum
Sacrorum, Druidæ, positis repetistis ab armis.

Cic. 1. de Divin. 90. Siquidem in Gallia Druidæ sunt, e quibus ipse Divitiacum Heduum cognovi, qui & naturæ rationem, quam Physiologiam Græci appellant notam esse sibi profitebatur: & partim auguriis partim conjectura, quæ essent futura, dicebat. Plin. lib. 30. cap. 1. Nam Tiberii principatus Druidas Gallorum sustulit.

DRUIDES, um. [Δρυΐδες] Iidem qui & Druidæ. Cæs. 6. Bell. Gall. 13. Sed de his duobus generibus alterum est Druidum, alterum Equitum. Paulo post, His autem omnibus Druidibus præest unus, qui summam inter eos habet authoritatem. Ibidem, Druides a bello abesse consueverunt. Nomen habere putantur a dictione δρῦς, quæ quercum significat, sed & omne genus arboris. Plin. lib. 16. cap. ult. ad fin. Nihil habent Druidæ (ita suos appellant magos) visco & arbore in qua gignatur (si modo sit robur) sacratius. Jam per se roborum eligunt lucos, nec ulla sacra sine ea fronde conficiunt: ut inde appellari quoque interpretatione Græca possint Druidæ. V. ibidem plura. De his nonnulla Marc. Donat. ad Tacit. 14. Ann. 30. & Cluv. Antiq. Germ. 1. 27. Cæterum non virorum solum hoc nomen verum & fatidicarum fœminarum. Vopisc. Aurel. cap. 44. Dicebat quodam tempore, Aurelianum Gallicanas consuluisse Druidas.

DRUNGUS, i. Globus. Veget. lib. 3. 16. Scire dux debet contra quos drungos, hoc est globos hostium, quos equites oporteat ponere. Hactenus Drumos mendose lectum est. Hæc vox hodieque integra visitur apud Vopisc. in Prob. cap. 19. nisi quod ita excusa est, ut populi nomen esse videatur, quum tamen Globum significet: Ejus verba sunt, Triumphavit de Germanis & Blemiis, omnium gentium drungos usque ad quingenarios homines ante triumphum duxit. Turnebus. V. ad Vopisc. Salmas. & Casaub. ad Veget. autem Stewechium.

DRUPÆ, seu DRUPPÆ olivæ [δρυπετεῖς] sunt nondum edules & teneræ, neque olearum modo, sed alias quoque baccas ita vocamus. Hermol. in Castig. Plin. lib. 15. cap. 1. & 7. Item lib. 12. cap. 27. V. Nonn. de Re Cib. l. 1. c. 42. & C. Hofman. Var. Lect. 5. 1.

DRUSIANI ENSES. V. DRUSUS.

DRUSILLA, Cognomentum fœm. Rom. Livia Drusilla, Livii Drusi Calidiani filia, Tiberio Claudio Neroni primum, deinde Augusto Cæsari, cedente Nerone, nupta, ex priori conjugio Tiberium Neronem, qui postea imperavit, & Drusum Germanicum filios habuit, quos ambo Augustus adoptavit. Cum quo tanta concordia vixit, ut unice probaverit, perseveranterque dilectam testamento quoque suo non tantum ex parte tertia hæredem instituerit, verum etiam in familiam nomenque suum adoptaverit; Unde Julia quoque in Nummis & a Scriptoribus vocatur. Tiberio filio non perinde chara, decessit LXXXVI. æt. anno. Renitente eodem, ne protinus divini ipsi a senatu honores decernerentur, a Claudio demum nepote consecrata fuit. Quem honorem ei Ovidius adulatione potius, quam divinatione quapiam vivæ prædixit. 1. Fast. 536. Sic Augusta novum Livia numen erit. Plura V. apud Dion. Vellej. Suet. Plin. Tacit.

Drusilla alia Germanici & Agrippinæ filia, Caligulæ soror, & ejus incesto amore quoque infamis, L. Cassio prius nupta, a quo vi abductam M. Lepido postea tradidit, defunctamque divinis honoribus prosecutus est. V. Suet. Tacit. Dion. Senec. Consol. ad Polyb.

Druſilla alia Herodis Agrippæ prioris filia, poſterioris ſoror, Azizo Emezenorum Regi primum, eoque turpiter relicto, Felici Claudii Cæſ. liberto Judææ præpoſito nupſit, coram quo, præſente eadem, cauſam dixit Paulus apoſtolus. Act. 24. V. Suet. Tacit. Joſeph.

DRUSILLANUS, nomine Rotundus, ſervus Claudii Imperatoris, diſpenſatorque Hiſpaniæ citerioris, quingentariam lancem ex argento habuit; cui fabricandæ officina prius exædificata fuerat: & comites ejus, octoquinquaginta librarum. Verba ſunt Plinii lib. 33. cap. 11. ubi de lancibus immodicis agit.

DRUSOMAGUS, [Δρουσόμαγος] Ptolemæo urbs Rhetiæ. hodie Campidona, vulgo *Kempten*.

DRUSUS, Cognomen fuit Liviorum. Hoc primum M. Livius duce hoſtium Drauſo cominus trucidato ſibi aſcivit, & ad poſteros propagavit, ut Suet. author eſt in Tiber. cap. 3. Traditur idem pro prætore ex Gallia provincia retuliſſe aurum Senonibus olim in obſidione Capitolii datum, auctore eod.
Fuit hoc cognomine dictus ejus abnepos quoque M. Livius, qui ob eximiam adverſus Gracchos operam patronus Senatus appellatus eſt; ut ſcribit eodem in loco Suet. & Cic. in Brut.
Fuit item Druſus illius filius, qui Nobiliſſimus, ſanctiſſimus & eloquentiſſimus a Paterculo dicitur. Hic Senatui judicia, quæ lege Sempronia ad equites tranſlata erant, reſtituere conatus eſt, quod beneficium quum ſperni a Senatu videret, ad plebem ſe contulit, & varias ſeditiones excitavit, propter quas tandem in atrio domus ſuæ rediens e foro occiſus eſt. Vell. lib. 2. Suet. in Tiber. Cic. in Bruto. App. lib. 1. Victor, de Vir. Ill. C. 66.
Nero Claudius Druſus Auguſti privignus, Tiberii Cæſ. frater, ab Aug. pariter cum ipſo adoptatus, Germanici, Claudiique Imperatoris pater, qui primus a devictis nonnullis Germaniæ populis appellatus eſt Germanicus. Ab eo Druſiana foſſa, de qua Tacit. 2. Ann. 8. & Geographi V.
Druſus denique Tiberii fil. ex Vipſania, qui mortuo Germanico cum patre tribunitiam poteſtatem accepit, ingenio immitis & aſper, Sejani & Livillæ uxoris fraudibus veneno ſublatus. Tacit. 3. Ann. 75. 1. & 1. 76. 4.
Ab hoc dicti ſunt Druſiani enſes, quod petulantia inſignis adeo immiti & ſanguinaria fuiſſet natura, ut ſcribit Dion, ut enſes præacuti ab eo cœperint dici. Quibus cum angeretur Tiberius, Me, inquit, ſuperſtite, nihil efficies violentum, οὐδ᾽ ὑβριστικὸν; quod ſi auſus fueris, οὐδὲ τελευτήσαντος. Meminit Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 13.

DRUSIANUS, a, um. Adj. V. in DRUSUS.

D R Y

DRYĂDES, [Δρυάδες] Nymphæ ſunt (inquit Servius) quæ inter arbores habitant. Hamadryades autem, Nymphæ ſunt quæ cum arboribus naſcuntur, & pereunt.
Dryades puellæ. Virg. 1. Georg. 59.
Procaces Dryades. Claud. in Epithal. Palladii, 17.
Semideæ Dryades. Ovid. 4. Epiſt. 761. Calpurn. 2. Ecl. 14.
Adfuerant ſicco Dryades pede, Naiades udo.

DRYANTIADES, [Δρυαντιάδης] Dictus eſt Lycurgus Thraciæ rex, a patre Dryante. Ovid. in Ibin, 345.
Utque Dryantiadæ Rhodopeia regna tenenti.

DRYMÆ, Achivorum colonia, teſte Herodot.

DRYŎPES, [Δρύοπες] Populi ſunt Epirotici, de quibus Plin. ſcribit in præf. lib. 4.
Sunt & Dryopes, authore Servio, Populi juxta Parnaſſum. Virg. 4. Æn. 146.
Creteſque, Dryopeſque fremunt, pictique Agathyrſi.
Dryope etiam eſt nomen mulieris apud Ovid. & Vall. Flacc. Nymphæ apud Virg. 10. Æn. 551.

DRYINAS, aut, ut quidam vocant DRYINOS, [δρυῖνος ἢ δρυίνας] Animal eſt in quercuum radicibus hærens, quod ad perniciem adeo poteſt, ut ſupergreſſu tantum excidat pedum cutis, intumeſcantque inſigniter crura tota. Id vero mirabilius, ſi quis mederi velit, manus itidem exoriantur. Quod ſi interimere adoriatur quiſpiam, peſſimo inficitur odore, itemque odoratur aliud nihil. Dryinas autem appellatur a loco, ubi victitat fere. Hæc ex Paul. Ægineta, lib. 3. ἰατρικῆς πραγματείας, refert Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 28. V. & Dioſcorid. lib. 4.

DRYITES, Gemma, e truncis arborum ſic dicta, quæ & ligni modo ardet, ut Author eſt Plin. lib. 37. cap. 11.

DRYLON. V. DRILUM.

DRYMÆA, [Δρύμαια] Regio, poſtea Daulis appellata, teſte Plin. lib. 4. cap. 3. ubi de Locris agit.

DRYMUSA, [Δρύμουσα] Aſiæ inſula, Samo & Lesbo finitima, ut refert Plin. lib. 5. cap. 31.

DRYOPHŎNON, Herba. Plin. lib. 27. cap. 9. V. Ruell. lib. 2. cap. 135.

DRYOPHYTES, Genus ranarum apud Plin. lib. 32. cap. 7. & cap. 10. Jecur ranæ dryophytis, vel calamitæ in pellicula gruis alligatum. Incorruptiores codices legunt, Jecur ranæ diopetis. Certe videtur certis locis tantus ranunculorum numerus, ut cum imbre delapſi, vel certe ex imbre proveniſſe videri poſſint. Hos opinor hic Diopetes vocari, quod Græci διοπετὴς nominent, quicquid eſt ex aëre delapſum, quaſi a Jove demiſſum.

DRYOPTĔRIS, filici ſimilis, in arboribus naſcitur, tenui foliorum ſubdulcium inciſura, radice hirſuta. Plin. lib. 27. cap. 9. V. Ruell. lib. 3. cap. 155. Nonnulli eam eſſe putant quæ vulgo Oſmunda regalis vocatur.

DRYOS HYPHEAR, [δρυὸς ὕφεαρ] Genus viſci eſt, copioſiſſime in quercu naſcens, unde & nomen accepit. Eſt autem ſui generis Planta fruticoſa, ſeſquipedalis, lenta, ſemper virens, gravis odoris, buxi folio, baccis exiguis, ſine flore, tactum ſequens, nunquam in terra naſcens. V. Plin. lib. 16. cap. ult.

DRYPETES, [δρυπετεῖς] Olivæ ſunt maturæ, & adultæ: ita dictæ, quaſi jam ex arbore decidentes. Plin. lib. 15. cap. 1. Cæl. Antiq. Lect. lib. 7. cap. 11. V. DRUPÆ ſupra.

DRYUSA, [Δρύουσα] Inſula, quam eandem eſſe cum Samo ex Ariſtotele tradit Plin. lib. 5. cap. 31.

D U A

DUA [δύο] pro Duo apud Veteres. Cic. in Orat. 156. Video ſepulchra dua duorum corporum. Ex Accio. Quintil. lib. 1. cap. 5. de Virtutibus & vitiis orationis, Duapondo & Trepondo uſque ad noſtram ætatem ab omnibus dictum eſt, & recte dici Meſſala confirmat.

DUĀLIS, e. [δυικὸς] Servius in Virg. 2. Æn. 1. Conticuere omnes. Conticuere (inquit) pro Conticuerunt. Nec eſt ut quidam dicunt, dualis numerus: qui apud Latinos nuſquam penitus invenitur. V. Quintil. lib. 1. cap. 5. ubi de Solœciſmo. p. 63. Burm.

DUALITER, Adv. apud Grammaticos.

D U B

DUBENUS, i. m. [δεσπότης] Dominus antiquis dicebatur, Pacuv. Tum dubenus ſervos legatos peſſime verberat. Ex Feſto. Sed locus fortaſſe vitioſus. V. Scalig.

DUBIAT, pro Dubitat, Obſoletum. Feſtus.

DUBIS, [Δοῦβις] Strab. & Ptolemæo, Galliæ fluvius. Vulgo *Le Doux*. Aliis dictus Alduasduſius, aliis Alduabis, aliis Adduasdubis. Hic Veſontionem Sequanorum oppidum pene totum cingit. V. Cæſ. 1. Bell. Gall. 38.

DUBIUS, Adj. [ἄπορος, ἀπορητικὸς, ἀμφισβητήσιμος, ἀμφίβολος] Qui quum duas vias habeat, utram eligat neſcit. Liv. 4. Quum equites procul viſi non ſine terrore ab dubiis quinam eſſent, mox cogniti, &c.
Dubium & controverſum. Cic. 2. de Divin. 106. Tantum ſat eſt intelligi, id ſumere iſtos pro certo, quod dubium controverſumque ſit.
Dubium & incertum. Cic. 1. de Orat. 92. Hæc autem omnia quæ tractarentur ab Oratoribus, dubia eſſe & incerta.
Dubiis opponuntur Certa & conceſſa. Cic. 2. de Divin. 106. Videſne igitur quæ dubia ſint, ea ſumi pro certis atque conceſſis? Lucret. lib. 4. 479.
Et dubium certo quæ res differre probarit.
Perſpicuum & Dubium, contraria. Cic. 4. de Fin. Utrum igitur tandem perſpicuiſne dubia aperiuntur, an dubiis perſpicua tolluntur?
Facere aliquid dubium. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Dubio procul. Lucret. lib. 1. 812.
In dubio ponere. V. IN.
Num dubium eſt, quin ſi in re ipſa nihil, &c. Cic. 4. de Fin. 67.
Dubiumne id eſt? Ter. Eun. 1. 2. 49. Ne hoc quidem tacebit Parmeno. P. oh, dubiumne id eſt?
Haud, vel Non dubium eſt quin. Ter. And. 3. 2. 49. Idem Eun. 5. 6. 27. Non dubium eſt quin mihi magnum ex hac re ſit malum. Cic. 8. Att. 20. Dubium nemini eſt quin, &c. Idem 8. Att. 15. Et nunc credo eſſe dubium quin tu id commiſſurus non fueris.
Sine dubio. Ter. Eun. 5. 9. 14. Cic. 2. Q. frat. 2. Sine dubio res a Lentulo remota videtur eſſe.
De hac re mihi dubium non eſt. Cic. 11. Att. 6. De Pompeji exitu mihi dubium nunquam fuit.
Dubium eſt ut. Plin. in Paneg. An dubium eſt ut dare non poſſet imperator, qui reverentiam amiſerat?
In dubio eſſe. Ter. And. 1. 5. 3. Dum in dubio eſt animus, paulo momento huc illuc impellitur. Ovid. 3. Faſt. 839.
Nominis in dubio cauſa eſt, capitale vocamus
Ingenium ſolers, ingenioſa dea eſt.
Non eſt in dubio. Plin. lib. 25. cap. 5.
Venire in dubium, quod & Venire in diſcrimen dicit Cic. pro Quint. 67. Ter. Adel. 3. 2. 41. Tua fama & gnatæ vita in dubium veniet. V. VENIO.
In dubium venire de ſorte, &c. Ter. Adel. 2. 2. 35. Hei mihi, etiam de ſorte nunc venio in dubium miſer.
Res vocatur in dubium. Cic. 2. de Orat. 145. In generum cauſis atque naturis omnia ſita eſſe, quæ in dubium vocarentur.
Quæ conſtant & Quæ dubia ſunt, contraria. Cic. 1. de Invent. 67. Eorum igitur quæ conſtant, exempla ponemus: horum quæ dubia ſunt, rationes afferemus.
Facere dubium aliqua re animum alicujus. Cic. pro Lege Manil. 27. Quæ res eſt quæ cujuſquam animum in hac cauſa dubium facere poſſit?
Feror dubius. Lucan. ad Piſon. 2.
Affectus dubii. Ovid. 8. Met. 473.
Argentum dubium. h. e. Pecunia de cujus pondere vel bonitate dubitari poteſt. Plaut. Epid. 5. 1. 40.
Caſus dubii variique. Cic. pro Cluent. 58. Reſpicite Judices hominum fortunas, reſpicite dubios varioſque caſus.
Cœlum dubium. Virg. 1. Georg. 252.
Cœna dubia. Ter. Phorm. 2. 1. 28.
Prior bibas, prior decumbas, cœna dubia apponitur.
G. Quid iſtuc verbi eſt? P. Ubi tu dubites quid ſumas potiſſimum.
Hor. 2. Serm. 2. 77. Surgere de cœna dubia. i. e. Lauta, luxurioſa, ut ait Vet. Schol. Dubiam cœnam, opiparam, variiſque inſtructam ferculis appellat. Eraſm.
Fama dubia. Ovid. 3. de Arte Am. 453.
Fortuna dubia. Ter. in prol. Hec. 16. Quia ſciebam dubiam fortunam eſſe ſcenicam.
Lanugo dubia. Martial. lib. 2. 61.
Quum tibi vernarent dubia lanugine malæ.
Lux dubia, i. e. Crepuſculum. Sen. Hippol. 1.
Mars dubius. Virg. 2. Georg. 283.
Mens dubia. Virg. 4. Æn. 55.
Spemque dedit dubiæ menti, ſolvitque pudorem.
Mons dubius aſcenſu. Propert. lib. 4. 4. 83.
Mons erat aſcenſu dubius, feſtoque remiſſus.
Opinio dubia. Cic. pro Domo ſua, 11. Res erat non in opinione dubia, ſed in præſentia, atque ante oculos, propoſito periculo.
Pavor dubius. Claud. Conſ. Prob. Olyb. 11.
Pericula dubia. Lucret. lib. 3. 55.
Pes dubius. Ovid. 4. de Ponto, 3. 32.
Prælium dubium. Liv. lib. 5. Decad. 4. Aliquandiu dubium prælium fuit.
Rates dubiæ. Ovid. 2. de Arte Am. 414.
Nec ſemper dubias adjuvat aura rates.
Res dubia. Plaut. Epid. 1. 2. 10. Is amicus eſt, qui in re dubia, re juvat, ubi re eſt opus. Cic. 10. Att. Quem dubiis rebus lædere noluiſti.
Res apertas a dubiis ſecernere. Lucret. lib. 4. 460.
Res dubiæ. Virg. 6. Æn. 196.
— tuque ô dubiis ne deſice rebus.

Rumores dubii. Plin. Epiſt. 190.
Salus dubia. Cic. 6. Fam. 14. Hanc in opinionem diſceſſi, ut mihi tua ſalus dubia non eſſet.
Sententia dubia. Ovid. 3. de Ponto, 4. 87.
Sidera dubia, Juven. 5. Sat. 22. adventante crepuſculo: Quibus opponuntur Certa. Hor. 2. Carm. 16. 4.

— neque certa fulgent
Sidera nautis. V. Drakenb. ad Sil. 2. 98.

Spes non dubia. V. NON.
Tempora dubia & ſecunda contr. Hor. 4. Carm. 9. 36.
Tempora Reip. dubia. Cic. pro Font. 34.
Timores dubii. Stat. 5. Theb. 319.
Via dubia. Ovid. 18. Epiſt. 154.
Vires dubiæ. Ovid. 7. Met. 508.
Voluntas dubia. Tacit. 4. Hiſt. 6.
Urbes dubiæ. Lucan. lib. 2. 447.
Dubium niſui. Salluſt. in Jugurth. C. 94. Quæ dubia niſui videbantur, potiſſimum tentare. Niſu Cort. q. V.
Nec ſum animi dubius. Virg. 3. Georg. 289.
Dubius præſidii. Sen. de Benef. Me tempeſtas occupávit, portus ac præſidii dubium.
Vitæ dubius. Ovid. 3. Triſt. 3. 25.

DUBIE, Adv. [ἀμφιβόλως] Cic. 1. de Divin. 124. Poteſt accidere ut aliquod ſignum dubie datum, pro certo ſit acceptum.
Nec dubie. Liv. 2. Nec dubie ludibrio eſſe miſerias ſuas.
Gaudere dubie. Ovid. 10. Met. 659.
Non dubie. V. NON. Papin. in l. cum pater. §. 1. D. de leg. 2.

DUBIETAS, ātis. f. Dubitatio. apud Eutrop. Ammian. & ſequioris ætatis ſcriptores.
Pontanus in Actio. V. Perplexio H. St.

DUBIŌSUS, Adj. [ἀμφισβητήσιμος] Gell. lib. 3. cap. 3. Idem lib. 5. cap. 10. Dubioſum hoc, inexplicabileque.

DUBĬTO, [ἀπορέω, διαπορέω, ἀμφιβάλλω, διστάζω, ἐνδοιάζω. ἀμφισβατέω] āre. a nomine Dubius. Juven. 8. Sat. 212.

— quis tam
Perditus, ut dubitet Senecam præferre Neroni?

Dubitare & hæſitare. Cic. 4. Acad. 52. Ne vinolenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt qua ſobrii: dubitant, hæſitant, revocant ſe interdum, &c.
Dubitare cum Inf. Quid iſtuc dubitas dicere? Plaut. Epid. 2. 2. 75. i. e. Times? Cic. de Amicit. 6. Nec dubitare illum in omni ſermone appellare ſapientem. Idem de Senect. 16. Non dubitavit dicere illa quæ verſibus perſequutus eſt Ennius.
Nec dubito te quoque eadem agitatione teneri. Plin. Jun. Epiſt. 100. H.St.
Dubitare de fide alicujus. Cic. Tamen usque eo timui, ne quis de mea fide atque integritate dubitaret, &c.
Dubitat de, vel quid. Cic. 13. Fam. 46. Nam de tua erga me voluntate non dubitat. Idem 4. Acad. 32. Tum vero dubitabit quid ſit extremum.
De authore dubitari non poteſt. Quintil. lib. 7. cap. 3.
De indicando dubitare. Cic. pro Sylla 52. Sed quoniam Cornelius ipſe etiam nunc de indicando dubitat, ut dicitis, informat ad hoc adumbratum indicium, filium.
Ne dubita. Virg. 3. Æn. 316.
Non dubito quin. Ter. And. 2. 4. 2. Cic. de Senect. Quod ſi acciderit, non dubitat quin brevi Troja ſit peritura. pro Quin, Corn. Nep. infinit. ſubſtituit; non dubito fore pleroſque Attice. V. Lambin.
Hæc dum dubitas, menſes abierunt decem. Ter. Adel. 4. 5. 57.
Dubitare an & utrum. Plaut. Capt. 2. 3. 95. Cic. 5. Verr. Infinite dubitare utrum ſit utilius, propter multos improbos uni parcere, an, &c.
Aliquid dubitare. Cic. 3. Off. 77. Hoc non turpe eſt dubitare philoſophos, quod ne ruſtici quidem dubitent? Quintil. 12. 1. p. 1055. At hoc nemo dubitabit. ubi Burman. plura loca Autorum congeſſit.
Dubitare, pro Cogitare. Virg. 9. Æn. 191. — percipe porro

Quid dubitem, & quæ nunc animo ſententia ſurgat.

i. e. Cogitem. Omnis enim cogitatio in dubitatione eſt ante ſententiam. Servius. Cic. pro Roſc. Amer. 18. Reſtat Judices, ut hoc dubitemus, uter potius Sext. Roſcium occiderit. i. e. Cogitemus, conſiderêmus.
Dubitatur, imperſ. [ἐνδοιάζεται] Plin. lib. 11. cap. 17. De his video dubitari. Cic. 4. Verr. Præſertim aliorum authoritate confirmatum dubitabitur?

DUBĬTANS, Partic. [ἀμφιδοξῶν] Cic. pro Domo ſua, 140. Identidem ſe ipſe revocando dubitans, timens, hæſitans, omnia aliter ac vos in monimentis habetis, & pronuntiarit & fecerit.

DUBITĀTUS, Partic. [διαπορηθεὶς] Ovid. 2. Met. 20.

Venit, & intravit dubitati tecta parentis.

Idem ad Liv. 84. Dubitatus amor.

DUBITATIO, [ἀπορία, ἐνδοιασμὸς, δισταγμὸς] ut, Dubitatio de re aliqua. Cic. 3. Off. 18.
Dubitatio & hæſitatio. Cic. 2. de Orat. 202. Qui timor? quæ dubitatio? quanta hæſitatio tractusque verborum?
Obſcuritas atque dubitatio. Cic. pro Cluent. 73. In ea obſcuritate atque dubitatione omnium, &c. placuit repente Judices pronuntiare.
Scrupulus & dubitatio. Cic. pro Cluent. 76. Hic tum injectus eſt hominibus ſcrupulus & quædam dubitatio, quidnam eſſet actum.
Sine dubitatione, lactucæ foliis ſimilis. Plin. lib. 27. cap. 8.
Indigna homine dubitatio. V. INDIGNUS.
Accidit dubitatio. V. ACCIDO.
Addere dubitationem. V. ADDO.
Adducere in dubitationem. Cic. 3. Fam. 5. Quod itinerum meorum ratio te nonnullam in dubitationem videtur adducere viſurusne me ſis in provincia: ea res ſic habet.
Afferre dubitationem. Cic. 4. Fam. 7. Sic enim intellexi nihil aliud eſſe quod dubitationem afferret ei, penes quem eſt poteſtas, &c. Dubitationem afferre quin. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Ni forte tanta ubertas & varietas pomorum, eorumque jucundus non guſtatus ſolum, ſed odoratus etiam & aſpectus, dubitationem affert quin hominibus ſolis ea natura donaverit.
Dari dubitationem. Cæſ. 1. Bell. Gall. 14. His Cæſar ita reſpondit, eo ſibi minus dubitationis dari: quod eas res, &c. V. DO.
Eſſe dubitationem, ut, Dubitatio nulla in re erat. Cic. 5. de Fin. 26.
Eximere dubitationem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Habere dubitationem. Cic. 5. de Fin. 27. Quod quanquam dubitationem non habet (eſt enim, &c.) Hic locus nihil habet dubitationis, quin, &c. Cic. 2. Off. 17.
Injicere dubitationem. Cic. pro Cluent. 76.
Relinquere dubitationem. Cic. 15. Fam. 21. Nullam enim dubitationem apud me reliquiſti quantum me amares.
Tollere dubitationem. Quintil. lib. 5. cap. 9. V. TOLLO. Dubitationem omnem alicui tollere. Cic. 12. Att. 7.
Dubitatio, Color quidam Rhetoricus, Græce διαπόρησις.

DUBITANTER, Adv. [ἐνδοιαζόντως, ἐνδοιαστῶς] Cic. 2. de Invent. 10. Simul quærentes dubitanter unumquodque dicemus. Cic. 10. Fam. 31. Plane pericula non dubitanter adii. V. eund. de Clar. Orat. 87. & ad Octav.

DUBITATIM, Adv. Idem quod Dubitanter. Cæl. Annal. lib. 3. Imperator conclamat de medio, ut velites e ſiniſtro cornu removeantur, & Gallis non dubitatim immittantur. Ex Nonio. q. V.

DUBITATOR, oris. m. Tertull. adv. Hæret.

DUBITABĬLIS, e. [ἐνδοιαστὸς] Ovid. 13. Met. 21.

Atque ego, ſi virtus in me dubitabilis eſſet.

Idem 1. 223.

— nec erit dubitabile verum.

DUBITATIVUS, Adject. ut, Dubitativa conjunctio. Diomed. Gram. Senſus. Tertull. adv. Marc.

DUBITATIVE, Adv. Tertull. de Carne Chriſti.

D U C

DVC. DVC. Ducum ductore, vel Ductorum ductor. DVL. Dulciſſimus.

DUCATUS, &c. V. DUCO.

DUCENTI, [διακόσιοι] Plin. lib. 14. cap. 4. Durantque adhuc vina ducentis fere annis. Cic. 2. Q. frat. Sane frequentes fuimus, omnino ad ducentos.

DUCENTIES, Adv. [διακοσιάκις] Liv. 8. Bell. Maced. Potius quadragies quam ducenties quadragies litem æſtimatam. Cic. 2. Philipp. 40. Ego enim amplius ducenties acceptum hæreditatibus retuli. Martial. lib. 5.

DUCENTESĬMUS, a, um. Unde

DUCENTESĬMA, æ. f. ut Centeſima, Vectigal. Affertur ex Suet. Calig. cap. 16. Ducenteſimam auctionum Italiæ remiſit. Sed Turneb. & Caſaub. ex Dione & MSS. Centeſimam legunt. Dicitur autem eadem forma, ac Decuma, Quadrageſima &c. & ſubauditur Pars. Tacit. 2 Ann. 42. 7. Cæſar ducenteſimam in poſterum ſtatuit. V. plura apud Pitiſc.

DUCĒNUS, Adj. diſtrib. ſed ſæpius Bis centum: ut Duceni pedes. Plin. lib. 6. cap. 26. Columel. lib. 5. cap. 2. Sic multiplicabis, centies vicies duceni quadrageni fiunt viginti octo millia. Sic Duceni armati, Liv. 2. Bell. Pun. Et, Ducena quinquagena millia capitum, 9. ab Urbe.

DUCENA, æ. f. Gradus vel Dignitas erat. L. 3. Cod. Theod. de cohortal. princip. cornicul. Primipilaribus poſt emeritam militiam perfectiſſimatus vel Ducenæ vel Centenæ vel Egregiatus dari dignitas poteſt.

DUCENARIUS, Adj. [διακοσιαῖος] ut, Ducenaria pondera. Plin. lib. 7. cap. 20. h. e. Ducentarum librarum.
Ducenarius, dicebatur etiam Qui duas centurias, i. e. ducentos milites ducebat in acie ſecunda, qui primus haſtatus appellabatur. Veget. lib. 2. cap. 8.
Ducenariorum judicum decuria. Suet. in Auguſt. cap. 32. Ad tres judicum decurias quartam addidit ex inferiore cenſu, quæ ducenariorum vocaretur, judicaretque de levioribus ſummis. Quam appellationem, non a cauſarum æſtimatione, ſed a cenſu potius ortam eſſe, opinantur nonnulli: ut fuerint ducenarii judices, qui dimidium cenſus equeſtris poſſidebant. Budæus.
Ducenarii etiam dicebantur, Qui ducenteſimam exigebant, quæ vectigal erat. L. 1. C. de exact. tribut. Ducenarii & Centenarii ſive Sexagenarii non prius debent aliquem ex debitoribus convenire. V. Urſat. de Not. Rom. v. DUC. Turneb. Adverſ. 29. 16. [Potius ex Stipendii modulo appellationem ſortitos docuit Caſaub. ad Suet. Claud. C. 24. ubi & Torr. V. & Scalig. ad Manil. p. 150. extr. ed. Arg.

DUCENARIA, æ. f. Ducenariorum dignitas. Apul. Met. 7. p. 190. Elm. Turneb. l. c.

DŪCO, xi, ctum, [ἄγω, ὁδηγέω, ἡγέομαι, ἡγεμονεύω, πορεύω] ĕre. Ducimus eum qui ſponte ſequitur. Ter. And. 4. 6. 23. Duc me ad eam, quando huc veni ut videam. Cic. 1. Tuſc. Qui maximas copias duxit ad Trojam.
Ducuntur omnia dei nutu. i. e. Reguntur. Plaut. Merc.
Ducere ſe ad aliquem: pro Ire & proficiſci. Plaut. Amph. 4. 3. 8. Nam jam ad regem recta me ducam, remque ut facta eſt, eloquar.
Ducere ſe ab ædibus: Exire domum, vel egredi. Plaut. Bacch. 4. 2. 11.
Ducere ſe deorſum de arbore, Deſcendere de arbore. Plaut. Aul. 4. 8. 8.
Ducere ad credendum. Cic. 2. Tuſc. 42. Ita me ad credendum tua ducit oratio.
Duci ad cognitionis cupiditatem. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & ſcientiæ cupiditatem.
Facillime ad conſentiendum homines ducuntur experimentis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Ad id reſponſum, quod eliciendum erit, per gradus ducet. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Ad pejora juvenes laude ducuntur. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Per parva aliquem ducere. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Per omnia aliquem ducere. Virg. 6. Æn. 565.

Ipſa deûm pœnas docuit, perque omnia duxit.

Per ſingula duci. Stat. 2. Sylv. 2. 43.
Æſtas ſeptima ducitur. Virg. 4. Georg. 207.
Ætatem ducere. Hor. 2. Epiſt. 2. 202.

Non tamen adverſis ætatem ducimus Auſtris.

Ætatem

Ætatem in literis. Cic. 5. de Fin. 43. Quo ſtudio Ariſtophanem putamus ætatem in literis duxiſſe.
Ævum. ut, Deus duxit ævum per ſuos gradus. Sen. Hippol. 2. 452.
Agmen ducere, Ducem eſſe. Plin. lib. 10. cap. 44. Cic. 2. Tuſc. Quum æſtu magno agmen ducebat, laborabat.
Alvum ducere. V. ALVUS.
Amores noſtros in longum ducis. Virg. 9. Ecl. 56.
Anhelitum ex curſura. Plaut. Aſin. 2. 2. 61.
Animam, pro Vivere. Liv. 6. In tenebris obnoxiam carnificis arbitrio ducere animam?
Animam ducere de cœlo, h. e. Anhelitum ſeu ſpiritum trahere ex aëre. Cic. in Orat. 107. Ita vivunt, dum poſſunt, ut ducere animam de cœlo non queant. De parricidarum ſupplicio loquitur, qui inſuti culeo abjiciebantur in aquam.
Anima ducitur ſpiritu. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Excipiatque animam, eam quæ ducta ſit ſpiritu, eandemque a pulmonibus reſpiret & reddat.
Animos in rem præſentem ducere. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. ANIMUS.
Annum ducere. Virg. 1. Georg. 6.

— vos ô clariſſima mundi
Lumina, labentem cœlo quæ ducitis annum,
Liber & alma Ceres.

i. e. Quorum curſu tempora computantur. Nam per Lunam, menſis: per Solem annus oſtenditur. Servius.
Aquam. Cic. 3. Q. frat. Aquamque quam ii ducebant non longe a villa, belle ſane fluentem vidi. Per fundum alterius. Idem ibid. 3. 1. V. AQUÆDUCTUS.
Argentum. Virg. 7. Æn. 634.

Aut læveis ocreas lento ducunt argento.

i. e. Flexili argento extendunt. Servius.
Argumenta ex ipſis poſitionum vitiis ducimus. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Bellum cum aliquo. Virg. 8. Æn. 55.

Hi bellum aſſidue ducunt cum gente Latina.

Quod tamen frequentius ponitur pro Producere, Protrahere. V. infra.
Benevolentiam a perſonis ducimus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Cœlum. ut, Ipſe qui cœlum, nebulasque ducit. i. e. Jupiter. apud Sen. Hippol. 3. Ducit, regit.
In carcerem. Cic. 7. Verr. 76. Quum de foro in Capitolium currum flectere incipiunt, illos duci in carcerem jubent. Sic Ducere in vincula. Cic. 4. in Catil. 7.
Carmen. Ovid. 5. Triſt. 12. 63. ut dicitur Lanam ducere, unde petitur hæc formula;

Ad mea perpetuo deducite tempora FILO.

V. Brœk. ad Tibul. 2. 1. 51. Conf. Verſus, infra.
Cicatricem. Columel. lib. 3. cap. 18. Liv. 9. Bell. Pun. Ubi primum ducta cicatrix, patique poſſe viſa eſt jactationem. Ovid. 1. de Ponto, 3. 15.

Tempore ducetur longo fortaſſe cicatrix.

Colorem, pro Attrahere. Virg. 9. Ecl. 49.

Aſtrum quo ſegetes gauderent frugibus, & quo
Duceret apricis in collibus uva colorem.

Juven. 2. Sat. 81.

Uvaque conſpecta livorem ducit ab uva.

h. e. Bibere, haurire. V. plura infra, & Caſaub. ad Perſ. p. 274.
Colore aureo pelles. Plin. lib. 28. cap. 9.
Commendationem ineuntis ætatis ab impietate & ſcelere ducere. Cic. pro Deiot. 2.
Conjecturam modo huc, modo illuc ducere. Cic. 2. de Divin. 145. An ea quæ dixi, & innumerabilia quæ collecta habent Stoici, quicquam ſignificant, niſi acumen hominum ex ſimilitudine aliqua conjecturam modo huc, modo illuc ducentium? Conjectura ducitur ex hac re. Cic. 2. de Divin. 147. Ex quibus conjectura quædam ducitur, ſi quemadmodum, &c.
Conſilia in pejus ducuntur. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Ad credendum. Cic. 2. Tuſc. 42. Ita me ad credendum tua ducit oratio.
In crimen ducere. Tacit. 6. Ann. 5. Neu convivalium fabularum ſimplicitas in crimen duceretur, poſtulavit.
Crinem ducere. Virg. 5. Æn. 528.

— crinemque volantia ſidera ducunt.

At 2. 694. Facem dixit: Stella facem ducens.
Curam ex animo, pro Abjicere. Plaut. Caſin. 2. 6. 25.
Declinatio ducitur per caſus. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Diem ducit Lucifer, i. e. Adducit. Virg. 2. Æn. 802.
Diem ſomno ducere. Sen. Thyeſt. 5. i. e. Tranſigere.
Effigiem ducere. Virg. 8. Ecl. 75.
Enſis vagina. Sil. lib. 8. h. e. Educitur.
In errorem ducere. Ovid. 8. Met. 161.

Ducit in errorem variarum ambage viarum, &c.

Exequias. Plin. Epiſt. 60. V. paulo poſt, Funus alicui.
Exercitum in Sabinos. Cæſ. 1. Bell. Gall. 12. Cic. pro Muren. 20.
Exercitum in quæ vult, ducit. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Exordium. Cic. 1. de Legib. A lege ducendum eſt juris exordium. Idem 5. de Fin. 18. A qua totius vitæ ducat exordium.
Facem. V. Crinem.
Fidem ducere. Lucret. lib. 2. 477.

— pergam connectere rem, quæ
Ex hoc apta fidem ducit.

Figuram ducere veri, i. e. Apparere tanquam res vera. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 43. Loquitur de tela Proſerpinæ.
Foſſam. Liv. 3. Clamore ſublato ante ſe quemque ducere foſſam & jacere vallum.
Frena manu ducere. Ovid. 15. Met. 519. h. e. Reducere.
Frigus ab umbra ducere. Ovid. 10. Met. 192.

— & arborea frigus ducebat ab umbra.

Funem ducere. Hor. 1. Epiſt. 10. 48.
Funus alicui. Plin. lib. 2. cap. 109. Idem lib. 8. cap. 42. Rex defuncto ei duxit exequias. Virg. 4. Georg. 256. Cic. pro Quint. 50. Juven. 1. Sat. 146. etiam abſolute Perſ. 2. Sat. 14.

— Nerio jam tertia ducitur uxor.

[Inepte, quaſi Ducere h. l. ſit Sepelire, cum potius Nerio invideat, qui, duabus jam elatis, tertiam ducat uxorem domum.
Gemitus de pectore. Virg. 2. Æn. 288.
Genus ab aliquo ducere. Ovid. 6. Met. 427.

Et genus a magno ducentem forte Gradivo.

Hora blandis ducitur dolis. Propert. lib. 3. 23. 18.
Horas nos flendo ducimus. Virg. 6. Æn. 539.
Horas extremas. Martial. lib. 4. 73.

Quum gravis extremas Veſtinus duceret horas.

h. e. Propinquus eſſet morti.
Ilia ducere. Hor. 1. Epiſt. 1. 9. Gallice dicimus, *Halleter, & batre les fians comme un cheval pouſſif, ou qui eſt hors d'haleine.*
Initium. Cic. 9. Att. 11. Nec vero dubito quin exitioſum bellum impendeat, cujus initium ducetur a fame.
Initium ducere ex aliquo. Cic. 2. de Nat. Deor. 50. Ita ex quatuor temporum mutationibus, omnium quæ terra marique gignuntur, initia cauſæque ducuntur.
Initium rerum ſuarum alicunde ducere. Cic. 2. de Lege Agr. 17. Hic quæro quam ob cauſam initium rerum ac legum ſuarum hinc duxerit.
In jus. Ter. Eun. 4. 6. 30. Si vim faciet, in jus ducito hominem.
Laminam ducere. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Lanam. Nere. V. Burm. ad Petron. cap. 133. p. 635. Ovid. 4. Met. 33.
Lateres ducere, pro Formare: ut Opus ductile apud Vitruv. lib. 2. cap. 3.
Lineam. Plin. lib. 35. cap. 10. Apelli fuit alioqui perpetua conſuetudo, nunquam tam occupatam diem agendi, ut non lineam ducendo exerceret artem: quod ab eo in proverbium venit.
Lina duo ducit acus. Celſ. lib. 7. cap. 7.
Litera ducitur. Ovid. 4. de Ponto, 2. 34.

Ducitur & digitis litera rara meis.

Lucem. Stat. 4. Sylv. 1. 26.

— lucemque a Conſule ducit
Omnis honos.

Ludos, & inania honoris, modo rationis atque abundantiæ duxit. Tacit. in Vita Agric. 6.
In ludum (literarium) ducere, & reducere. Ter. Phorm. 1. 2. 35.

Reſtabat aliud nil, niſi oculos paſcere,
Sectari, in ludum ducere & reducere.

Mancipium. Solennis Romanorum formula. Cic. 2. de Orat. 255. Quanti addictus? mille nummûm: nihil addo, ducas licet. Sponſionis ſc. forma, ad quam videtur adludere Sen. de morte Claud. Ad ſummum tria verba Silo dicat & ſervum me ducat. V. Schott. Nod. Cic. 2. 14.
In matrimonium. Cic. pro Cluent. 125. & 126. Saſſiam in matrimonium ducere, Habiti matrem illam, &c.
Mendacium ducere & conflare. Cic. pro Roſc. Com. Unde hoc totum ductum & conflatum mendacium eſt.
Mucronem: pro Educere. Virg. 12. Æn. 378.

Ille tamen clypeo objecto, converſus in hoſtem
Ibat, & auxilium ducto mucrone petebat.

Mulierem aliquam in concubinæ locum ducere. Cic. 1. de Orat. 183.
Muros, i. e. Struere & erigere. Virg. 1. Æn. 423.
Noctem ducere ludo. Claud. in Epithal. Pallad. 97.
Noctem ducere querelis. Sen. Hippol. 43.
Noctem jucundis ſermonibus. Plin. Epiſt. 117.
Nomine ab authoris ducunt libamina nomen. Ovid. 3. Faſt. 733.
Nomen ex re aliqua. Cic. 1. Acad. 40. Ex quo etiam nomen hoc duxerat.
Notam ducere. Hor. 4. Carm. 2. 59.
Nubilum. Quintil. lib. 11. cap. 3. Sed in ipſo vultu plurimum valent oculi per quos maxime animus emanat, ut citra motum quoque & hilaritate eniteſcant, & triſtitia quoddam nubilum ducant. i. e. Obducant & obtendant.
Oblivia ducere pœnæ. Valer. 4. Argon. 657. Sic Hor. 2. Serm. 6. 62.

O rus quando ego te aſpiciam? quandoque licebit
Nunc veterum libris, nunc ſomno & inertibus horis
Ducere ſollicitæ jucunda oblivia vitæ?

i. e. Obliviſci vitam ſolicitam & curas.
Opes ducere ab aliquo. Hor. 4. Carm. 4. 54.
Opinione duci. Cic. pro Muren. 62. Non re ductus es, ſed opinione.
Oracula ducere æquatis ſortibus. Cic. 1. de Divin. 34. Cujus generis oracula etiam habenda ſunt non ea quæ æquatis ſortibus ducuntur, ſed illa quæ inſtinctu divino afflatuque funduntur.
Orationem ducere ab eodem verbo. Cic. in Orat. 135. Aut ab eodem verbo ducitur ſæpius oratio.
Ordines & ordinem ducere. V. ORDO. Cic. 2. Philipp. 20. Prioris partis duxit ordinem. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Ordine ducere. Virg. 7. Æn. 276.

Omnibus extemplo Teucris jubet ordine duci.

i. e. adduci, viz. equos.
Rerum ordine ducar. Ovid. 13. Met. 161.
Originem authore ab illo ducis. Hor. 3. Carm. 17. 5.
Ortus ab Elide ducimus. Ovid. 5. Met. 494.
Os exquiſitis modis. Quintil. lib. 4. cap. 3. V. OS, oris.
Otia ducere. Ovid. 1. de Ponto, 5. 43.
Parietem per veſtibulum alicujus ducere. Cic. pro Milon. 76. Qui parietem ſic per veſtibulum ſororis inſtituit ducere, ſic agere fundamenta, ut ſororem non modo veſtibulo privaret, ſed omni aditu & lumine.
In partes ducere, i. e. In factiones. Tacit. 15. Ann. 51. Accingeretur modo, navaret operam, & militum acerrimos duceret in partes.
Pectus alicujus in contraria ducere. Ovid. 3. Amor. 11. 33.
Pedes ducunt eum rus. Plaut. Merc. 3. 4. 8. Nec podagricus, nec articularius eſt, quem rus ducunt pedes.
Penſa manu ducere. Juven. 12. Sat. 65.
Piſcem hamo ducere. Ovid. 18. Epiſt. 587.
Pocula ducere. Propert. lib. 2. 9. 21.

Quinetiam multo duxiſti pocula luxu.

V. plura infra.
Pompam ducere. Ovid. 12. Epiſt. 699.
Præmia, Ovid. 10. Met. 680. Duxit ſua præmia victor. i. e. Accepit.
Principium a re aliqua. Cic. 3. de Fin. 16. Ex quo intelligi debet principium ductum eſſe a ſe diligendi ſui.
In probationem aliquid ducere. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Progeniem Trojano a ſanguine duci Audierat. Virg. 1. Æn. 23.
Provincias ducere. Tacit. lib. 3. Ann. 58. Porro ſi hi duxiſſent provincias, cur Dialibus id vetitum? i. e. Provinciis præfuiſſent.

Pugnum ducere, Cædere pugno. Paul. l. 4. D. de injuriis, Si quum servo meo pugnum ducere vellem, in proximo te stantem invitus percusserim injuriarum non teneor.
Quæstiones omnes ex persona petitoris ipsius duximus. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Rationem ducere. Cic. 8. Att. 5. Inde suscepto bello, quum pacis conditiones ad te afferri, a teque ad ea honorifice & large responderi viderem, duxi rationem meam, quam tibi facile me probaturum pro tuo in me beneficio arbitrabar. Idem 3. Verr. 126. Cic. 8. Fam. 5. Hanc autem nemo ducit rationem, sed omnia desiderantur ab eo tanquam nihil denegatum sit. Non ullius rationem sui commodi ducit. Cic. pro Rosc. Amer. 128. Officii rationem ducere. Cic. pro Sext. 23. Dignitati esse serviendum, Reipub. consulendum, officii rationem in omni vita non commodi esse ducendam. Rationem salutis. Cic. 7. Fam. 3. Pudori tamen malui, famæque cedere, quam salutis meæ rationem ducere. i. e. Habere.
Ducere rationem curandi, pro Deducere. Cels. in procem. lib. 1. Ex his enim similibusque sæpe nova curandi ratio ducenda est.
Remos ducere. Ovid. 1. de Ponto, 6. 40.

Nil sibi cum pelagi dicit fore naufragus undis,
Et ducit remos, qua modo navit aqua.

Retia ducere. Ovid. 13. Met. 922.

Nam modo ducebam ducentia retia pisces.

Ruinam ducere. Sen. OEth. 13. De quercu quadam cæsa ab Hercule.
Sacra ducere. Virg. 8. Æn. 665.

— castæ ducebant sacra per urbem,
Pilentis matres in mollibus.

Ducere autem sacra, & ferre sacra dicuntur, qui res sacras, & quæ ad sacrum utilia sunt, remque divinam ferunt. Turneb.
Senectam ducere. Virg. 10. Æn. 182.
Sententiam ducere in id quod velit, est orationis judicialis. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sentinam ducere dicuntur in navi foramina, quæ aquam recipiunt, unde sentina conficitur. Sen. de Ira, lib. 2.
Sermonem a re quapiam. Cic. 2. Tusc. 10. Est igitur ambulantibus ad hunc modum sermo ille nobis institutus, & a tali quodam ductus exordio.
Sessum. Plaut. Pœn.
Similitudinem e re aliqua. Cic. in Orat. 9.
Situm ducere. Quintil. lib. 1. cap. 2. Excitanda mens, & attollenda semper est, quæ in hujusmodi secretis aut languescit & quendam velut in opaco situm ducit, aut contra tumescit inani persuasione.
Somnos, Dormire. Virg. 4. Æn. 560.

Nate dea potes hoc sub casu ducere somnos?

Somnium ducit imago. Hor. 3. Carm. 27. 42.
Soporem ducere. Tibul. lib. 1. 1. 65.
Sortem ducere, pro Statuere, apud Virg. 9. Æn. 268. Servius.
Sortem, Sortiri. Virg. 6. Æn. 22.

— stat ductis sortibus urna.

Cic. 1. de Divin. 34. At enim idipsum habet aliquid divini, quæ cuique hostia obtingat, tanquam in sortibus quæ cui ducatur.
Spiritum per siccas fauces, Respirare. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 8. Author ad Heren. lib. 4. Itaque anhelans ex imis pulmonibus præ cura spiritus, ducebatur.
Spiritum, Attrahere: & per translationem, Vivere. Author ad Heren. 4. 45. Nam hoc quidem, si spiritum ducit, vivit, &c. Cic. 10. Fam. 1. Ducere spiritum naribus. Varro 2. de R. R. cap. 3. Liv. lib. 4. Decad. 5. Pulmones & cor extrinsecus spiritum ducunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 18.
Stamina ducere. Ovid. 3. Met. 221.
Sub signum. Plaut. Casin. 3. 6. 1.
Sulcos. Plin. lib. 17. cap. 22. Ultro citroque sulcos perpetuos ducito.
Suspiria. Martial. lib. 11. 40.

Corripis, observas, quereris, suspiria ducis.

Ovid. 1. Met. 656.

— alto tantum suspiria ducis
Pectore.

Suspicionem. Cic. 2. de Invent. 29. Ex facto autem ipso suspiciones ducentur, si, &c. i. e. Concipere.
Tempus. i. e. Moras nectere. Cic. 3. Verr. 30. Deinde ita tempus duceretur, ut a M. Glabrione Prætore, & a magna parte horum Judicum, ad Prætorem alium Judicesque alios veniremus. V. infra, Ducere, Protrahere.
Thura naribus ducere. Hor. 4. Carm. 1. 21.
Triumphum. Plin. lib. 34. cap. 3. Primum invexisse triumpho suo quem duxit Urbis anno 567.
In triumpho. Plin. lib. 12. cap. 125. Clarumque dictu a Pompejo magno in triumpho arbores quoque duximus.
Ducere in triumpho, vel per triumphum V. TRIUMPHUS. Quod Græci πέμπειν. V. πέμπω in Thes. H. St.
Turmas ducere. Virg. 5. Æn. 550.
Vallum & fossam ducere. Liv. 5. Vallum, fossamque, ingentis utramque rem operis, per tantum spatii duxerunt.
Vasa ducere e luto. Quintil. lib. 2. cap. 17. i. e. Fingere.
Verbum aliquod in longius. Cic. de Clar. Orat. 92. Nec vero ullum aut durum, aut insolens, aut humile, aut in longius ductum, ac non propria verba rerum, sed pleraque translata, &c. Verba in longam ducere moram. Propert. lib. 1. 10. 6.
Versus ducere. Ovid. 5. Trist. 12. 63.
Viam, pro Sequi. Quintil. lib. 3. cap. 9. Sed non una per hoc opus via ducitur. Virg. 1. Æn. 401.

— & qua te ducit via dirige gressum.

Vitam & spiritum, Vivere. Cic. pro Lege Manil. 33. Quum vestros portus, atque eos portus quibus vitam & spiritum ducitis, in prædonum potestate fuisse sciatis. Virg. 2. Æn. 641.

Me si cœlicolæ voluissent ducere vitam.

Vitam dulcem ducere. Lucret. lib. 2. 66.
Ad umbilicum ducere. Hor. Epod. 14. 8. Legitur Adducere in omnibus codd.
Umbram ducere. Lucret. lib. 4. 140. De nubibus loquitur.
Voces ducere. Hor. in Arte Poët. 318. In fletum. Virg. 4. Æn. 464.
Utilitatem ex re aliqua. Cic. 5. de Fin. Quid quum fictas fabulas, e quibus utilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus?

Vultum, pro Contrahere rugas. Martial. lib. 1. 41.

Qui ducis vultus, & non legis ista libenter,
Omnibus invideas, livide, nemo tibi.

Aliter Virg. 6. Æn. 849.

— vivos ducent de marmore vultus.

h. e. Exprimere vivos vultus in marmorea effigie.
Uxorem, pro Accipere. Cic. pro Sext. 6. In uxore ducenda, in liberis procreandis. Ter. Eun. 5. 2. 49. Emoriar si non hanc uxorem duxero. Plaut. Aulul. 2. 6. 4. Vult hanc Megadorus indotatam ducere. Ter. Adel. 4. 7. 11.
Uxor tibi ducitur. Virg. 8. Ecl. 29.
Ducere uxorem, pro Ducere uxorem domum. Veteribus enim mos fuit nuptam e patris domo noctu tædis ardentibus prælatis velatam in mariti domum deduci. Pompon. l. Mulierem. D. de ritu nupt. Mulierem quæ abesset, duci a marito non posse. Deductione enim opus esse in Mariti, non in uxoris domum, quasi in domicilium matrimonii. Ducere uxorem proprie dicitur paterfamilias: at filiusfam. non tam ducit uxorem, quam a patre accipit: quippe quum patri committatur puella potius in hujusmodi conditionibus, quam marito. Hæc Donatus in Phorm. Ter.
Ducere, verbum, pertinet ad usurarum rationem. Cic. 6. Att. 3. Magnam pecuniam confeceram ut solverent centesimis sexennii ductis cum renovatione singulorum annorum. Eid. ibid. Sed centesimis ductis a proxima quidem syngrapha, nec perpetuis, sed renovatis quotannis numerabantur nummi. Ductis, i. e. Supputatis & imputatis. Et paulo post, Nisi forte id volumus armis efficere, ut fœnus quaternis centesimis ducant. i. e. Dependant. Budæus.
Duci authoritate, pro Excitari. Cic. 4. Acad. Ut qui audient, ratione potius quam authoritate ducantur.
Cogitatione duci alio. Cic. 3. de Orat. Vel quod is qui audit, alio ducitur cogitatione.
Conjectura. Cic. de Clar. Orat. 56. Nihil sane mihi legisse videor, tantummodo conjectura ducor ad suspicandum.
Despicatui. Cic. pro Flacc. 65. Quid porro in Græco sermone tam tritum atque celebratum est, quam si quis despicatui ducitur, ut Mysorum ultimus esse dicatur?
Dictis phaleratis, Blando verborum lenocinio irretiri. Ter. Phorm. 3. 2. 14.

Adeone te esse incogitantem atque impudentem Phædria,
Ut phaleratis dictis ducas me, & meam ductes gratis?

In diversa duci. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Dolis doctis. Plaut. Pers. Hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.
Errore duci. Cic. 1. Off. 148. Nec quenquam hoc errore duci oportet, ut siquid Socrates, &c.
Gaudio falso. Ter. And. 1. 2. 9. Ubi Donatus, Ducere, est Expectatione longi temporis malum prolatare: vel Induci, ut Feræ in retia.
Gloria. Cic. l. 2. in Verr. 143. Quod si quem statuæ magnopere delectant, & si quis earum honore ac gloria ducitur. i. e. Si quis nobilibus & famam adeptis statuis delectatur.
Ineptiis ac Fabulis. Cic. pro Cluent.
Cura. Claud. in Sec. Cons. Stil. 4.
Laude. Cic. in Orat. 115. Ergo eum censeo, qui eloquentiæ laude ducatur, non esse earum rerum omnino rudem.
Libo fumante, i. e. Delector. Hor. 2. Serm. 7. 182.
In loco & numero hostium duci. Cic. 7. Verr. 124. At nunc per me spoliati, nave a prædonibus abducta, ipsi in hostium numero locoque ducemini.
Mercede duci. Cic. 2. Off.
Natura. Quintil. lib. 9. cap. 4. V. ORGANUM.
Odio duci. Cic. 1. Att. 11.
Præmio. Cic. 2. Off.
Quæstu & lucro duci. Cic. 5. Tusc. 6. Alii emendi aut vendendi quæstu & lucro ducerentur.
Ratione aliqua duci. Lucret. lib. 4. 597.
Spe posteritatis fructuque duci. Cic. pro Rabir. 29. Neque quisquam nostrûm in Reipub. periculis cum laude ac virtute versatur, quin spe posteritatis, fructuque ducatur.
Ventre, pro Delectari cibis pretiosis, ventris & gulæ causa: i. e. Ventri & gulæ deditum esse. Hor. 2. Serm. 7. 38.
Voluptate ad fidem ducitur. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Utilitate duci. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Ducere, Protrahere. Cic. 1. Fam. 6. Ne res duceret fecimus, ut Hercules Antiarius in alium locum transferretur. Idem Brut. 18. Omnino jam tempora (bellum enim ducetur) integram sibi causam reservant. V. Supra Ducere bellum, Tempus.
Ducere bellum. Cic. 7. Fam. 3. Dein quum ab ea sententia Pompejus valde abhorreret, suadere institui ut bellum duceret.
Ducere rem per altercationem. Liv. 4. Itaque quum res diu ducta per altercationem esset, COSS. deos hominesque testantibus, &c.
Ducere diem ex die. Cæs. 1. Bell. Gall. 17. Diem ex die ducere Hedui, conferri, comportari, &c.
Ducere aliquem, pro Eludere, moras nectendo. Cæs. 1. Bell. Gall. 17. Ubi se diutius duci intellexit Cæsar.
Ducere, Haurire, bibere. Hor. 1. Carm. 17. 21.

Pocula Lesbii duces sub umbra.

V. Lucan. 10. 124. Juven. 6. Sat. 426.

— de quo sextarius alter
Ducitur ante cibum.

h. e. De quo, œnophoro, bibuntur duo sextarii jejuno stomacho.
Duco, pro Dux sum, absolute Exercitui præsum. Cic. 7. Att. 22. Cohortes ex Piceno, Lentulo & Thermo ducentibus, cum Domitii exercitu junctas esse Virg. 2. Æn. 632. Ducente deo.
Duci etiam dicebantur Addicti. Creditores enim debitores, qui solvendo non erant, domum ducebant. Legg. 12. Tabb. Schott. Nod. Cic. 2. 14. Salm. de Modo Usur. cap. 18.
Ducere, Existimare, judicare, putare. Et tunc ex Græco deducitur, quod illi dicunt δοκῶ, teste Festo. Cic. de Amicit. 7. Hanc esse in te sapientiam existimant, ut omnia tua in te posita esse ducas, humanosque casus virtute inferiores esse putes. Idem 1. Fam. 6.
Animo, Cogitare apud se. Virg. 6. Æn. 690.

Sic equidem ducebam animo, rebarque futurum.

Ducere infra ſe omnia humana. Cic. 3. de Fin. 29. Atque iſte vir altus & excellens, magno animo vere fortis, infra ſe omnia humana ducens.
Ducere inter. Plin. lib. 2. cap. 63. Inter crimina ingrati animi & hoc duxerim, quod naturam ejus ignoramus.
Inter proſpera aliquid ducere. Tacit. 4. Ann. 1. Nam Germanici mortem inter proſpera ducebat.
Nihil ducere in bonis præter virtutem. Cic. 3. de Fin.
Ducere damno. Plaut. Bacch. 5. 1. 17.
Gloriæ ducere alicui quidpiam. Cic. in Salluſt. Neque te tui piget homo leviſſime quum ea culpas, quæ in hiſtoriis gloriæ mihi ducis?
Ducere in gloria. Plin. lib. 31. cap. 6. Plerique in gloria ducunt, plurimis horis perpeti calorem earum.
Ducere honori. Salluſt. in Jugurth. C. 11. Dextra Adherbalem adſedit, ne medius ex tribus (quod apud Numidas honori ducitur) Jugurtha foret.
Ducere laudi. Ter. in prol. Adel. 5. — Vos eritis judices,
Laudine an vitio duci factum id oporteat.
Magnum ducere. Hor. 1. Serm. 6. 62.
— magnum hoc ego duco,
Quod placui tibi.
Ducere minoris, Minoris exiſtimare vel æſtimare. Salluſt. in Jugurth. C. 32. extr. Privatim præterea fidem ſuam interponit: quam ille non minoris, quam publicam ducebat.
Ducere officii. Suet. in Tiber. cap. 11.
Ducere parvi. Cic. 2. de Fin. 24. Sed quia parvi id duceret.
Ducere poſt honorem alterius ſua neceſſaria. Salluſt. in Jugurth. i. e. Magis curare alterius honorem, quam ſua neceſſaria.
Ducere præ ſe neminem. Auth. ad Heren. lib. 4. 29.
Ducere pro falſis. Salluſt. in Cat. C. 3. Ubi de magna virtute atque gloria bonorum memores, quæ ſibi quiſque facilia factu putat, æquo animo accipit, ſupra ea, veluti ficta pro falſis ducit.
Ducere aliquid pro nihilo. Cic. 5. Tuſc. Divitias, honores, opes contemnere, eaque quæ his ſunt contraria pro nihilo ducere.
Ducere aliquid alicui probro: h. e. Exprobrare, Dare vitio alic. Plaut. Amph. 1. 2. 31. Nemo id probro profecto ducet Alcumenæ.
Ducere aliquem ex ære: h. e. Vultum alicujus ære repræſentare. Plin. lib. 7. cap. 37. Idem hic imperator edixit, nequis ipſum alius quam Apelles pingeret, quam Pyrgoteles ſculperet, quam Lyſippus ex ære duceret
Ducere ſe, Vetus locutio fuit, pro Latenter abire ac diſcedere. Ter. Hec. 4. 1. 7. Uxor, inquit, ubi me ad filiam ire ſenſit, ſe duxit foras. Plaut. Aul. 4. 8. 8. Ego me deorſum duco de arbore. Et Cic. 10. Fam. 32. Balbus quæſtor magno pondere auri, majore argenti coacto de publicis exactionibus, ne ſtipendio quidem militibus reddito, duxit ſe a Gadibus.
Duce pro Duc. Plaut. Moſtel. 1. 4. 11. Epid. 3. 3. 18. Trin. 1. 2. 42.
DUCENS, Partic. ut, Pecunia ducens ad ſe cuncta. Hor. 4. Carm. 9.
Gemitus imo de pectore ducens. Virg. 2. Æn. 288.
Stella facem ducens, multa cum luce cucurrit. Virg. 2. Æn. 694.
Tempora ducens. Lucan. lib. 5. 733.
DUCTUS, Partic. [ἀχθεὶς]
Sorte ductus, Qui ſorte obtigit. Tacit. in Vit. Agric. 28. Eo ad extremum inopiæ venere, ut infirmiſſimos ſuorum, mox ſorte ductos, veſcerentur.
Benevolentia ductus. Cic. de Clar. Orat. 190. Mihi benevolentia, credo, ductus tribuebat omnia. i. e. Adductus.
Compendio ductus. Quintil. lib. 2. cap. 13. Itaque & ſtratum militari labore iter ſæpe deſerimus, compendio ducti.
Ductus miſericordia pro Excitatus Ulp. l. Et eleganter §. Idem Labeo. D. de Dolo.
Ducta laus ab humili venit ad ſummum. Cic. 2. Tuſc. 5.
In hanc perſuaſionem quidam ratione ducti, &c. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Verbum a verbo ductum, i. e. Deductum. Cic. 3. Tuſc. 14. Qui fortis eſt, idem eſt fidens: quoniam confidens, mala conſuetudine loquendi in vitio ponitur, ductum verbum a confidendo: quod laudis eſt.
Ductæ & directæ viæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Permanat ad jecur per quasdam a medio inteſtino, usque ad portas jecoris (ſic enim appellant) ductas & directas vias, quæ pertinent ad jecur, eique adhærent.
Ductus, apud Cic. Derivatus, procedens, deſcendens. 1. Tuſc. 71. Contumacia a magnitudine animi ducta non a ſuperbia. 5. Tuſc. A quibus ducti deinde omnes. pro Roſc. Com. 48. Unde hoc totum ductum & conflatum judicium eſt. de Clar. Orat. 21. Hinc tum, Pomponi, ductus eſt ſermo, quod &c. Ibid. 218. Omniſque ille ſermo ductus e percontatione filii quid in Senatu eſſet actum.
DUCTUS, ûs. [ἀγωγὴ] Ipſa ductio vel deductio rei alicujus. Unde Aquæ ductus dicuntur Deductiones aquarum. Cic. 2. Off. 14. Adde ductus aquarum, derivationes fluminum. Idem 2. de Legib. 2. V. AQUÆDUCTUS.
Literarum. Plin. lib. 8. cap. 3. Quintil. lib. 1. cap. 3. Quum jam vero ductus ſequi poterit. i. e. Formas & tractus literarum. Idem lib. 10. cap. 2. Literarum ductus ut ſcribendi fiat uſus, pueri ſequuntur.
Oris. Cic. 5. de Fin. 47. Quemadmodum quis ambulet, ſedeat, qui ductus oris, qui vultus, &c.
Macularum. Plin. lib. 37. cap. 12.
Rei credibilis ductus. Quintil. lib. 4. cap. 2. Eſt autem quidam etiam ductus rei credibilis, qualis in comœdiis etiam, & in mimis.
Æqualis ductus. Lucret. lib. 4.
Applicare ſe ad ductum alterius. V. APPLICO.
Per ductus velut ſulcos ducatur ſtilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Ductu alterius aliquid facere: h. e. Alio ſuadente & ducente. Liv. 4. Cic. de Aruſp. Reſp. 3. Quique ſuo ductu & imperio cruento illo atque funeſto ſupplicia, &c.
Ductus de officio Imperatoris & imperio bellico optime & frequenter dicitur. Cic. pro Lege Manil. 61. Pompejus rem optime ductu ſuo geſſit. Nep. 4. 1. 3. Suo ductu barbaros eſſe deletos. conf. Vellej. 2. 79. 4. Cæterum notetur aliud eſſe rem gerere Ductu, aliud Auſpicio. Nam ut ductu dicatur neceſſe eſt interſit prælio Imp. majus eſt quiddam quod dicitur auſpiciis. V. Pitiſc. Lex. ſupra in AUSPICIUM. Reperiuntur aliquando conjuncta.

DUCTIO, ōnis. f. Ulp. in l. Deinde. D. de liber. exhibend. item ducend. Hoc autem interdictum pertinet ad ductionem: ut ducere quis poſſit eos, in quos habet jus ductionis.
Ductio alvi. Celſ. lib. 4. cap. ult. Alvi ductione uti.
Aquæ ductio. Pomp. l. 3. D. De aqua quotidian. Si aquam ex flumine publico duxeris, & flumen receſſerit, non potes ſubſequi flumen: quia ei loco ſervitus impoſita non ſit, quamvis is locus meus ſit. Sed ſi alluvione paulatim acceſſerit fundo tuo, ſubſequi potes: quia locus totus fluminis ſerviat ductioni.
Aquarum ductiones. Vitruv. 1. 1.
Rudentum ductio, Reductio. Idem 10. 19.
DUCTO, [ἡγεμονεύω] āre. Quintil. lib. 8. cap. 3. ait, Ductare exercitum, mala conſuetudine obſcœnum intellectum habere. V. Burman. ad loc.
Ductare aliquem fruſtra, pro Dare illi verba, aut Verbis perducere ad fallaciam. Plaut. Men. 4. 3. 20. Niſi feres argentum, fruſtra me ductare non potes.
Ductare aliquem dolis. Plaut. Capt. 3. 4. 109.
Ductare amicam & mulierem, pro Scorto potiri. Plaut. Aſin. 1. 3. 13. Ter. Phorm. 3. 2. 15. Ut phaleratis dictis ducas me, & meam ductes gratis. Plaut. Aſin. 1. 3. 37. Nunc quia nihil habes, maledictis eam ductare poſtulas.
Cornua ductare nervo. Valer. 6. Argon. 376. Significat arcum tendere.
Ductare pro nihilo. Plaut. Perſ. 4. 4. 85. Omen ego pro nihilo eſſe ducto quod fuit, quando fuit.
Ductare reſtim. Ter. Adel. 4. 7. 34. Tu inter eas, reſtim ductans, ſaltabis. i. e. manu conſertos choros duces. V. Donat.
DUCO, āre. Gubernare. Varro, Ab eo quod ſit ducare, qui eſt dux aut ductor, qui ita inducit ut doceat. Hæc Calepinus corrupte. Ex Varr. de L. L. lib. 4. legendum, Ab eo quod ſcit ducere, qui eſt dux, &c.
DUCĀTUS, ûs. [ἡγεμονία] Onus & adminiſtratio imperii. Suet. in Neron. cap. 35. Privignum Ruffinum Criſpinum, Poppæa natum, impuberem adhuc, quia ferebatur ducatus & imperia ludere, mergendum mari, dum piſcaretur, ſervis ipſius demandavit. Idem in Tiber. cap. 19. Confidens (ut ajebat) oſtento ſibi ac majoribus ſuis in omni ducatu expertiſſimo. i. e. Quoties pro imperio aliquid gerendum eſſet, vel Quoties bellum ſuis auſpiciis gererent. Exſtat apud Spartian. in Peſcen. Nig. Capitol. in Pertinac. Epitom. Livian. Juſtin. Curt. & Manil. 5. 360. Vet. Gloſſ. Ducatus. ἡγεμονία. V. Panciroll. Notit. Dign. Imp. Orient. cap. 150. Stewech. in Veget. 1. 13. Ducatum præbere ſceleri, Ducem eſſe ſceleris. Florus lib. 3. cap. 21.
DUCATIO, ōnis. f. ut Ducatio neceſſitatis. Tertull. de Coron. Mil. cap. 11.
DUCĀTOR, ōris. m. pro Ductor. l. 29. D. ad Leg. Aquil. §. 4. Tertul. adv. Jud. cap. 13.
DUCĀTRIX, īcis. f. Apul. de Doctr. Plat. l. 2. poſt princip. Vitiorum ducatrices iracundia & libido.
DUCĀLIS, e. Gloſſ. ἀγωγεύς. [Imo Ducale, Ἀγωγεὺς ὁ τῶν κτηνῶν.
DUCALĬTER, Adv. Sidon. 5. Epiſt. 13. Ducaliter anteceſſurus. i. e. In modum ducis. Et compar. 8. Epiſt. 6. pr. Nullum rem militarem præſtabilius, nec ducalius adminiſtraſſe.
DUX, dŭcis. [ἀρχηγέτης, ἀγωγὸς, ἡγεμὼν, ὁδηγὸς, ἀγὸς, ἀγωγεύς] Qui vel quæ ducit. Virg. 1. Æn. 364. — dux fœmina facti. Cic. pro Corn. 9. An ingenium? quum etiam ipſe caſus eventuſque rerum non duces, ſed comites ejus conſiliorum fuerint. Ibid. 64. Videte ne utilius vobis & honeſtius ſit illis ducibus errare, quam hoc magiſtro erudiri.
Dux & præfectus claſſis. Cic. 7. Verr. 88. Sed tunc inopes relicti a duce præfectoque claſſis, eundem neceſſario curſum tenere cœperunt.
Armenti dux. Ovid. 8. Met.
Aſtrorum dux. i. e. Sol. Sen. Thyeſt. 9.
Gregis dux, pro Tauro, apud Ovid. 1. de Arte Am. 326.
Impietatis. Cic. de Amicit. 42.
Ingenii dux. Ovid. 2. de Ponto, 3. 78.
Malorum dux & ſcelerum artifex. Sen. Hippol. 4.
Scelerum duces. Lucan. lib. 2. 249.
Sectarum diverſarum duces. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Superûm dux. i. e. Juppiter. Stat. 4. Sylv. 2. 55.
Vitæ dux dia voluptas. Lucret. lib. 2. 172. Sic Venerem vocat.
Vivendi recte dux natura. Cic. de Amicit. 19.
Mors in claris viris & fœminis dux in cœlum ſolet eſſe. Cic. 1. Tuſc. 27. Mortem non interitum eſſe omnia tollentem atque delentem, ſed quandam quaſi migrationem commutationemque vitæ, quæ in claris viris & fœminis dux in cœlum ſoleret eſſe.
Dux ac princeps in illa multitudine ſicariorum. Cic. pro Roſc. Amer. & de Aruſp. Reſp. 57.
Achilles dux Theſſalis. V. ACHILLES.
Tanta authoritate dux. Cic. 7. Att. 7.
Dux & author. Tacit. 3. Hiſt. 71. Nova cupientibus auferatur dux & author. Cic. 10. Fam. 6. & 2. 6.
Author, dux & princeps. Cic. 3. de Orat. 60. Quem authorem publici conſilii, & regendæ civitatis ducem, & ſententiæ atque eloquentiæ principem in Senatu, in populo, in cauſis publicis eſſe volumus.
Dux & comes. Cic. pro Marcell. 11. Idem de Amicit. 37. Nec ſe comitem illius furoris, ſed ducem præbuit.
Dux & magiſter. Cic. 5. Verr. 54. Idem 1. de Fin. 71. Magiſtra & duce natura.
Prætor, dux, [στρατηγὸς] & imperator. Cic. pro Flacc. 27. An veſtri Prætores, veſtri duces, veſtri imperatores?
Duces & ſigniferi. Cic. pro Planc. 74. Statuiſſemque eos ſolum nominare, qui cauſæ noſtræ duces & quaſi ſigniferi fuiſſent. Idem pro Muren. Dux & ſignifer calamitoſorum.
Clarus dux. Hor. 3. Carm. 14. 7.
Improvidi & negligentes duces. Cic. 7. Att.
Invictus dux. Sil. lib. 7.
Magnanimi duces. Virg. 4. Georg. 4.

Magni duces. Hor. 2. Carm. 1. 21.
Creare ducem. V. CREO.
Habere rationem ducem, non superstitionem. Cic. 2. de Divin. 83. Quando enim ista observans quieto & libero animo esse poteris, ut ad rem gerendam non superstitionem habeas, sed rationem ducem?
Præbere se ducem bonis. Cic. 10. Fam. 6. Deinde & Senatui bonisque omnibus authorem, principem, ducem præbeas.
Præficere duces populo. Cic. pro Domo sua, 89. Cui populo duces Lentidios, Lollios, Sergios præfeceras.
Sequere naturam vitæ ducem. Sen. Hippol. 4.

DUCTOR, ōris. [ἡγεμὼν, στρατηγὸς] Dux. Virg. 2. Æn. 13.
—fracti bello fatisque repulsi
Ductores Danaûm. Cic. 1. Tusc. 89. Quoties non modo ductores nostri, sed universi etiam exercitus, ad non dubiam mortem concurrerunt?
Aquarum ductor Tybris. Stat. 3. Sylv. 5. 111.
Classis ductor. Virg. 6. Æn. 334.
Deorum ductor. Sen. Herc. fur. 4.
Ducum ductor, i. e. Imperator exercitus. Sen. Agam. Sic vocat Agamemnonem.
Fluviorum ductor. Stat. 4. Theb. 118.
Gregis indomiti ductor, pro Tauro, apud Sen. Hippol. 2.
Armipotens ductor. Sil. lib. 13.
Delecti ductores. Lucret. lib. 1. 87.
Fulmineus ductor, pro Hannibale. Sil. lib. 17.

DUCTRIX, īcis. f. l. 1. §. 12. D. de exerc. Action.

DUCTARIUS, Adj. [ἀγωγὸς] Qui ducit. Unde, Ductarius funis, quo in trochleis utimur & qui per orbiculos trochleæ trajicitur. Apud Catonem, & Vitruvium lib. 10. cap. 2. & 3. & 5.

DUCTARIE, Adv. Plaut. Fragm. Frivol.

DUCTABĬLIS, e. Hinc

DUCTABĬLĬTAS, ātis. f. Acc. apud Non. 2. 626.

DUCTĬLIS, e. [ἀγώγιμος, ἐλατὸς] Quod facile ducitur, attenuaturque in laminas. Unde Æs ductile appellatur, quod malleis obsequitur, tenuaturque in laminas. Plin. lib. 34. cap. 8.
Ductile flumen. Martial. lib. 12. 31.
—hoc riguæ ductile flumen aquæ.

DUCTIM, Adv. Cum mora. Plaut. Curc. 1. 2. 13. Immergere in me liquores tuos sino ductim.
Ductim opus facere in vinea. Columel. lib. 4. cap. 25. Major autem pars operis in vineam ductim potius quam cæsim facienda est. i. e. Ductu falcis potius quam ictu.

DUCTITIUS, a, um. [ἐλατὸς] Quintil. lib. 6. Ferrum ductitium.

DUCTĬTO, are. ex frequent. frequentativum. Plaut. Rud. 2. 6. 26. Venales illic ductitavit.

DUCŌNA, [Δούκωνα] Ptolemæo, Cadurcorum in Gallia urbs. vulgo *Cahors.*

D U D

DUDINI, Liburnorum olim populi, nunc Illyrico juncti, authore Plin. lib. 3. cap. 21.

DUDUM, [πρώην] Adv. de Parvo tempore dicitur, unius horæ, aut duarum triumve horarum, aut certe brevissimi temporis, authore Valla lib. 2. C. 34. Incerti temporis. Donat. ad Ter. And. 3. 4. 3. Cic. 4. Att. 5. Dudum enim circunrodo quod devorandum est.
Dixi dudum materiam aliam esse joci, aliam severitatis. Cic. 2. de Orat. 263.
Quæ dudum ad me, & quæ etiam ante bis ad Tulliam de me scripsisti. Cic. 11. Att. 22.
Dudum & Nunc, opponuntur. Cic. de Clar. 138. Ut dudum ad Demosthenem & Hyperidem, sic nunc ad Antonium Crassumque pervenimus.
Dudum huc accersita sum. Plaut. Stich. 5. 3. 3.
Non dudum ante lucem. Plaut. Pœn. 1. 2. 105. Quia jam non dudum ante lucem ad ædem Veneris venimus.
Quando? Dudum. Plaut. Pers. 4. 3. 29.
Quam dudum? h. e. Quam longo tempore, quanto temporis intervallo; & plerunque interrogantis est. Ter. And. 5. 2. 9. Modo introii. s. quasi ego quam dudum rogem. Plaut. Amph. 2. 2. 60. Quam dudum istuc factum est? AL. tentas? jampridem modo.
Rus mane dudum hinc ire me jussit pater, ut bubus, &c. Plaut. Truc. 3. 1. 2.
Quasi dudum. Plaut. Amph. 2. 2. 51. Sic salutas, atque appellas, quasi dudum non videris?
Dudum, pro Antea. Ter. Phorm. 2. 3. 19. Incertior multo quam dudum. Idem Eun. 4. 5. 4. Quis est? ehem Pythias, vah quanto nunc formosior videre mihi quam dudum.
Dudum, etiam de Longinquo tempore dicitur. Ter. And. 5. 1. 5. Quam maxime abs te postulo, atque oro Chreme, ut beneficium verbis initum dudum, nunc re comprobes. Ter. And. 3. 4. 3. Ego dudum nonnihil veritus sum Dave abs te, ne faceres idem quod vulgus servorum solet. Idem Eun. 4. 4. 16. Ita visus est dudum, quia varia veste exornatus fuit. Cic. de Clar. Orat. 252. Ut dudum de Læliorum & Mutiorum familiis audiebamus.
De futuro adhibet. Virg. 2. Æn. 103. Jam dudum sumite pœnas. ubi V. Taubm.

D U E

DUELLA, Tertia pars unciæ, dicta a duabus sextulis una junctis. Rhemn. Fann. de Pond. v. 23.
Sextula cum dupla est, veteres dixere duellam. V. Luc. Pæt. de Rom. & Græc. Pond. p. 48. & apud Græv. in Thes.

DUELLONAM, [Ἐνυὼ] Bellonam antiqui appellabant, teste Varrone lib. 4. de L. L. 10. conf. 6. 3. V. BELLONA.

DUELLUM, i. [πόλεμος] inquit Festus, Bellum est, in quo a duabus partibus de victoria contendentibus dimicatur. Inde & Perduellis, Qui pertinaciter retinet bellum. Plaut. Amph. 1. 1. 34. Cic. in Orat. 153. Quid vero licentius, quam quod hominum etiam nomina contrahebant, quo essent aptiora? nam ut duellum bellum, & duis bis, sic Duellium eum qui Pœnos classe devicit, Bellium nominaverunt, quum superiores semper appellati essent Duellii. Liv. 6. Bell. Maced. Quod populus Romanus ex tempore duellum jussisset cum rege Antiocho esse. Idem 2. Bell. Pun. Hisce duellis datum donum duit pop. Rom. Quiritium, quod duellum pop. Romano cum Carthaginiensi est. Cic. 2. de Legib. 45. Nam æs atque ferrum duelli instrumenta non favi. Idem ibid. 21. Quique agent rem duelli quique populare auspicium, præmonento.
Thuscum duellum. Ovid. 6. Fast. 201.
Lentum duellum. Hor. 1. Epist. 2. 7. Usurpant etiam Idem 2. Epist. 1. 253. Plaut. Amph. 1. 1. 33. V. Quintil. 1. 4. Scalig. Poet. 3. 89. & Barth. ad Briton. Arem. p. 674.
Quod vulgus Duellum hodie vocat, dicitur Singularis pugna. Eutrop. 2. 2. & Sulp. Sever. 1. 34. Singulare certamen Vopisc. in Prob. cap. 9.

DUELLUS, ut ex Duello Bellum factum est, ita quoque Bellus Duellus ab antiquis dicebatur. Quintil. lib. 1. cap. 4. Liv. apud Non. Lenti calido, duella rapula, rumice. Nam Duella rapula quid aliud est, quam rapula bella?

DUELLĀTOR, ōris. [πολεμιστὴς] pro Bellatore. Plaut. Capt. prol. 68. Valete judices justissimi: domi, bellique duellatores optimi.

DUELLĬCUS, Adj. [πολεμικὸς] ut, Ars duellica. Plaut. Epid. 3. 4. 14. Proles duellica. Lucret. lib. 2. 660.

DUELLIS, e. i. e. Hostis. Arnob. lib. 1.

DUELLIUS, [Δυέλλιος] vel potius DUILLIUS nom. gent. Rom. Ex qua inprimis celebratur C. Duillius Cos. qui primus Romæ navali certamine triumphavit, A. U. C. 494. Biliam virginem duxit uxorem, tantæ pudicitiæ, ut illo quoque seculo pro exemplo fuerit, quo impudicitia monstrum erat, non vitium. Is jam senex & trementi corpore, in quodam jurgio audivit exprobari sibi os fœtidum: & tristis se domum contulit. Quumque uxori questus esset, quare nunquam se monuisset, ut huic vitio mederetur: Fecissem, inquit illa, nisi putassem omnibus viris sic os olere. Laudanda in utroque pudica & nobilis fœmina, & si ignoravit vitium viri, & si patienter tulit: & quod maritus infelicitatem corporis sui, non uxoris fastidio, sed maledicto sensit inimici. Hactenus Hieronymus lib. 1. advers. Jovinianum. Plutarchus tamen hanc historiam refert ad Hieronem. Columna ejus victoriæ navalis causa a pop. Rom. ipsi posita fuit captarum navium rostris ornata, in foro, cujus basin vetustis literis inscriptam, in Capitolinis urbis ruinis repertam suppleverunt & commentariis explicaverunt plurimi, eruditissime Pet. Ciaconius. V. Cic. Orat. 153. Liv. Flor. Valer. Max. Aurel. Victor. &c. V. BILIUS.

D U I

DUICENSUS, dicebatur, Cum altero, id est cum filio, census. Festus.

DUIDENS, Hostia ab antiquis appellata est, quam nos Bidentem dicimus. Festus.

DUIGÆ, ārum. f. Bigæ. Varr. 7. de L. L. 30.

DUINĬ, Bini. Idem ibid.

DUĬTAS, ātis. f. est quam vulgo Dualitatem, Græci δυάδα vocant. Jabolenus in l. 242. D. de verb. signif. Viduam non solum eam, quæ aliquando nupta fuisset, sed eam quoque quæ virum non habuisset, appellari ait Labeo: quia vidua sic dicta est, quasi vecors, vesanus, qui sine corde aut sanitate esset: similiter viduam esse dictam sine duitate. Hic videtur Jabolenus Duitatem appellare Matrimonium, in quo sunt duo; vir & mulier.

DUĬTÆ, ārum. m. Hæretici qui duos deos fingebant. V. Prudent. Hamart. præf. v. 37.

D U L

DULCACĬDUS, a, um. [ὀξύγλυκυς] Vox est Q. Sereno familiaris, pro eo quod Mistum quendam saporem ex acido & dulci, cujusmodi sunt quædam ex malorum Punicorum genere, significat. V. Keuchen. Not. p. 126. extr. & p. 243. pr.

DULCĂMĀRUS, Adj. [γλυκύπικρος] Melissus Dulcamaram aquam vocat Lachrymas. Dulcamara Herba est Matthiolo. At Plaut. Cist. 1. 1. 71. Pseud. 1. 1. 61. & 2. 4. 1. Truc. 2. 3. 25. Dulce amarum, ut Dulce atque amarum Disjuncte.

DULCIS, e. [γλυκὺς, γλυκερὸς, ἥδυμος] Plaut. Truc. l. c. Nunc postquam scio dulce atque amarum quid sit ex pecunia, &c. Proprie usurpatur de Sapore: tralate pro Jucundo, amabili.
Dulcia & Amara, contraria. Cic. 3. de Nat. Deor. 32. Omne enim animal sensus habet: sentit igitur & calida & frigida & dulcia, & amara.
Dulcissime frater. Cic. 3. de Legib. 25. Nostra autem causa, quæ optime & dulcissime frater, incidit in Tribunitiam potestatem, nihil habuit contentionis cum Tribunatu.
Languide dulcis. Plin. lib. 13. cap. 4. Et in Arabia languide dulces traduntur esse palmæ.
Agellus dulcis. Lucret. lib. 5. 1366.
Alloquia dulcia. Hor. Epod. 13. 27.
Alumni dulces. Hor. 3. Carm. 23. 8.
Amicus dulcis. Hor. 1. Serm. 3. 69.
Amores dulces. Martial. Spectac. 25.
Amplexus dulcis. Virg. 8. Æn. 568.
Animas dulces reddere. Virg. 3. Georg. 495.
Aqua dulcis. Varr. 3. de R. R. cap. 5. Virg. 1. Æn. 47.
Arva dulcia. Virg. 1. Ecl. 3.
Aura dulcis. Virg. 4. Georg. 417.
Aures dulces. Plaut. Pœn. 5. 2. 9. Quam orationem hanc aures dulces devorant. Dulcem codd. correctiores.
Camœnæ dulces. Hor. 1. Epist. 20. 5.
Conditio dulcis. Hor. 1. Epist. 1. 51.
Conjux dulcis. Virg. 4. Georg. 465.
Cultura dulcis. Hor. 1. Epist. 19. 86.
Cupidines dulces. Hor. 4. Carm. 1. 4.
Curæ dulces. Stat. 2. Sylv. 1. 71. vernula Domino.
Dolium dulce. Hor. Epod. 2. 47.

Epistola

Epiſtola dulciſſima. Cic. 15. Att. 13. Longiori epiſtolæ ſuperiorique reſpondi: nunc breviori, propiorique quid reſpondeam, niſi eam fuiſſe dulciſſimam?
Epulæ dulces. Hor. 3. Carm. 8. 6.
Eſca dulcis. Virg. 4. Georg. 17.
Flumen dulce. Hor. 2. Carm. 6. 11.
Fluvii dulces. Virg. 3. Georg. 445.
Fœtus dulces. Lucret. lib. 2. 1159.
Fortuna dulcis. Hor. 1. Carm. 37. 11.
Furta dulcia. Virg. 4. Georg. 346.
Gaudia dulcia. Ovid. 3. de Arte Am. 798.
Gemitus dulces. Ovid. 1. de Arte Am. 724.
Hæres dulcis. Juven. 6. Sat. 38.
Ignis. Propert. lib. 3. 8. 29. de Amore.
Illecebræ dulces. Virg. 3. Georg. 217.
Ingenium dulce. Martial. de Spectac. 20.
Juventa dulcis. Hor. 1. Carm. 16. 23.
Labor dulcis. Ovid. 6. Faſt. 661.
Latebræ dulces. Hor. 1. Epiſt. 17. 16.
Lucellum dulce. Hor. 1. Epiſt. 19. 102.
Lyæus dulcis. Hor. Epod. 9. 38.
Malum dulce, Amor. Sen. Hippol. 2. Ovid. 2. Amor. 9. 141.
Mèlla dulcia. Claud. 2. in Ruff. 462.
Merum dulce. Hor. 3. Carm. 13. 2.
Munus dulce. Sen. Hippol. 5.
Muſæ dulces. Virg. 2. Georg. 475.
Muſtum dulce. Virg. 1. Georg. 295.
Nati dulces. Virg. 2. Georg. 138.
Nefas dulce. Stat. 5. Theb. 162.
Nomen dulce patris. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 36.
Novitas dulcis. Ovid. 4. Met. 284.
Orator dulcis. Cic. 1. Off. 3.
Oſcula dulcia. Virg. 1. Æn. 687.
Periculum dulce. Hor. 3. Carm. 25. 18.
Poma dulcia. Hor. 2. Serm. 5. 12.
Reditus dulces. Hor. Epod. 16. 35.
Salus dulcis. Ovid. 5. Triſt. 8. 3.
Sapor dulcis. Hor. 3. Carm. 1. 56.
Soles dulces. Valer. 4. Argon. 632.
— dulceſque iterum mihi ſurgere ſoles Nunc reor.
Solatia dulcia. Lucret. lib. 5. 21.
Somnus dulcis. Virg. 4. Æn. 342.
Sonus dulcis. Hor. 2. Carm. 13. 38.
— ſive per flores novos
Fugiente dulcis murmurat rivo ſonus.
Sopor dulcis. Hor. Epod. 5. 56.
Strepitus dulcis. Hor. 4. Carm. 3. 18.
Vinum dulce. Hor. 3. Carm. 12. 2.
Umbra dulcis. Virg. 1. Æn. 694.
Undæ dulces. Virg. 2. Georg. 243.
Ambroſia dulci dulcius. Catul. 96. 2.
Aura nectare dulcior. Claud. Idyll. Hyſtr. 99.
Melle dulcior. Ovid. 5. Triſt. 5. 29. — ô dulcior illo
Melle, quod in ceris Attica ponit apis.
Dulcior thymo Hyblæ. Virg. 7. Ecl. 37.
Magis dulcius. V. MAGIS.

DULCIA, pl. Placentæ dulces. Lamprid. Heliog. cap. 27. Sic, Apic. 1. 14. Dulcia de melle. Idem 7. 11. Dulcia piperata. V. Iſid. 20. 2. Pitiſc. in Lex. & mox DULCIARIA.

DULCICULUS, [γλυκύδιος] dimin. Plaut. Pœn. 1. 2. 177. Hujus coloſtra & dulciculus caſeus, maſtigia. Cic. 3. Tuſc. 45. Demus ſcutellam dulciculæ potionis, aliquid videamus & cibi.

DULCĒDO, ĭnis f. [γλυκύτης, γλυκασμὸς] Ovid. 1. de Ponto 54. 35.
Neſcio qua natale ſolum dulcedine captos
Ducit, & immemores non ſinit eſſe ſui. Cic. 2. de Fin. 114.
Alma dulcedo. Lucret. lib. 2. 970.
Aut aliquem fructum capiant dulcedinis almæ.
Dulcedine corruptelaque mores depravati. Cic. 2. de Legib. 38.
Interpellata dulcedo alicujus rei. V. INTERPELLO.
Movet maxima dulcedine ſenſum voluptas. Cic. 2. de Fin. 39.
Amicitiæ dulcedo. Sen. Epiſt. 9.
Avium. Auct. ad Heren. lib. 4. 30.
Cantus. Apul. Met. lib. 5.
Carminum. Vellej. lib. 1.
Gloriæ. Cic. pro Arch. 24.
Iracundiæ. Cic. 1. Q. frat. 2.
Linguæ. Ovid. 3. de Ponto.
Orationis. Cic. 3. de Orat. 159.
Pecuniæ & Honoris. Cic. 11. Fam. 28.
Somni. Stat. 10. Theb. 79.
Vivendi. Cic. in Bruto, 16.
Voluptatis. Cic. 1. de Legib. 47.

DULCITAS, ātis. [γλυκύτης] Idem. Accius Tereo, Suavem linguæ ſonitum, ô dulcitas conſpirium animæ. Nonius 2. 215. Antiquum. Apul. de Mund.

DULCITŪDO, ĭnis. [γλυκύτης] Idem. Cæcilius, Tanta huic invaſit in corda dulcitudo. Hæc Nonius. Cic. 3. de Orat. 97. Quinetiam guſtatus, qui eſt ſenſus ex omnibus maxime voluptarius, quique dulcitudine præter cæteros ſenſus commovetur. Inſcript. apud Gruter. DCCLII. 3. CVM QVA VIXIT ANNIS XIII CVM MAGNA DVLCITVDINE.

DULCIARIA, ōrum. n. [πέμματα, μελιτώματα] V. Hoſpin. de Orig. Feſt. f. 55. Apic. 7. 11. Dulcia domeſtica quæ dulciaria vocant. [Dicitur & Piſtorium opus, de cujus confectione V. Corn. Celſ. l. 2. c. 18. Cato de R.R. C. 74. ſeq. Ælian. V. H. 3. 20. Torrent. ad Suet. Tib. C. 34. Conf. ſupra DULCIA.

DULCIARIUS, [πεμματοποιὸς] ut, Dulciarius piſtor, Qui panes & mellita concinnat edulia. Lampr. Heliog. c. 27. Dulciarios & lactarios tales habuit, ut quæcunque coqui de diverſis edulibus exhibuiſſent, vel ſtructores, vel pomarii, illi modo de dulciariis, modo de lactariis exhiberent. Jul. Firmic. lib. 8. cap. 11. tradit Dulciarios, conditores, & his ſimiles viros naſci ſub ſidere Spicæ, quæ in Virginis parte decima exoritur. V. Martial. lib. 14. 222. Apul. 10. Met. p. 244. Pitiſc. Lex.

DULCESCO, [γλυκαίνομαι] ĕre. Dulce fieri. Cic. de Senect. 53. Primo uva eſt peracerba guſtatu: deinde maturata dulceſcit. Plin. lib. 3. cap. 18. Dulceſcente mari. Idem 14. 1. & 31. 6.

DULCIO, īre. pro Dulceſcere. Lucret. lib. 2. 473.

DULCE, Adv. [γλυκέως] Plaut. Mil. 2. 2. 58. Hercle aſtitit & dulce & comœdice. Cic. de Clar. Orat. 77. Tum hiſtoria quædam Græca ſcripta dulciſſime.
Loqui dulce. Hor. 1. Epiſt. 7. 24.
Magis dulce. V. MAGIS.
Profari dulce. Stat. 1. Sylv. 2. 63.
Ridens dulce. Catul. 49. 5.
Qui ſedens adverſus identidem te
Spectat, & audit dulce ridentem. Hor. 1. 22. 23.

DULCĬTER, Adv. [γλυκερῶς] Cic. 2. de Fin. 18. Aut enim eam voluptatem tueretur, quam Ariſtippus, id eſt qua ſenſus dulciter ac jucunde movetur. Quintil. 12. 10. Apul. 2. Met. Compar. Cic. Orat. 158. Superl. de Clar. Orat. 77.

DULCĬFER, Plaut. Pſeud. 5. 1. 18. Cantharum dulciferum.

DULCIFLUUS, a, um. [γλυκύῤῥοος] Quod dulciter & ſuaviter fluit. Dracont. Hexaem. 49.

DULCILOQUUS, [μελίγηρυς] Dulciter loquens. Apul. Apol. 1. p. 129. Sidon. 8. Epiſt. 11.

DULCILOQUIUM, ii. n. Sariſb. Epiſt.

DULCĬMŎDUS, a, um. Prudent. Pſychom. 667.

DULCINERVIS, Idem. Mart. Capel. 9. p. 30.

DULCIŎRILOQUUS, a Nævio uſurpatum, ut nimis poeticum, & ab uſu remotius, explodendum cenſet Gellius lib. 19. cap. 7. quem vide.

DULCIŎLUS, dimin. Apul. 4. Met. 516. Mellitis dulciolis ventrem ſaginare. [Videtur neutrum ſubſtantive poſitum, Mellita dulciola, ut aſſolet, diminutive, pro Dulcia, ſeu Dulciaria, q. V.

DULCISONUS, [γλυκύφωνος] Suaviter ſonans. Sidon. Carm. 6. 5. Apul. Aſclep. p. 407. Mart. Capel. lib. 9.

DULCO, āre. [γλυκαίνω] Dulce efficio. unde Particip. DULCATUS, Sidon. 2. Carm. 105. Idem Sidon. ad Agric. Pareo libens, laudaturus vitæ tam dulcatæ ſolicitius ingenuitatem. Hinc Edulco, as, q. V.

DULCOR, ōris. m. Tertul. Adv. Marc. 3. 5. & Theod. Priſc. de Diæt. cap. 12.

DULCŌRO, āre. Idem quod Dulcare. Sariſb. 816. conf. Vulg. Prov. 27. 9. Apud Eccleſiaſticos reperiri notarat H. St.

DULCŌRĀTUS, a, um. Ambroſ. de Inſtit. Virgin.

DULCORATIO, ōnis. f. apud Afranium.

DULCORARIUS, ii. m. Sariſb. 8. 13.

DULCIS PORTUS, [γλυκὺς λιμὴν] quem intrat amnis Acheron, ex Acheruſia palude profluens, compluraque ſuſcipiens flumina, quibus ſinus ipſe dulcis efficitur. Verba ſunt Strab. lib. 7.

DULCIS Radix, [γλυκύῤῥιζα] Fruticoſa eſt, ramis binûm cubitorum altitudine aſſurgentibus, foliis lentiſci, denſis, pinguibus, tactuque gummoſis, flore hyacinthi, fructu pilularum platani magnitudinis, aſperiore, qui ſiliquas lentium modo habet rufas, & parvas. Officinæ Græcum nomen corrumpentes, vel potius barbaros ſequutæ, *Liquiritiam* vocant. V. Dioſcor. lib. 3. cap. 5. Meminit & Plin. lib. 22. cap. 9. ubi inter aculeatas numerat, ſed falſo, ut uſus quotidie comprobat.

DULICE, Adv. [δουλικῶς] Serviliter. Plaut. Mil. 2. 2. 58. Adſtare dulice.

DULICHIUM, [Δουλίχιον] (inquit Servius) Inſula eſt, ubi mons eſt Ithacus, in quo fertur habitaſſe Ulyſſes, eoque & ipſe Dulichius, & Dulichias habuiſſe rates dicitur. Hæc Servius. Dulichium, inquit Vadianus Melæ interpres, Ulyſſi paruit, a quo ipſe Dulichius cognominatus: Ithacenſis a patria. Hor. 1. Epiſt. 6. 63.
— remigium vitioſum Ithacenſis Ulyſſi. Virg. 3. Æn. 271.
Dulichiumque, Sameque, & Neritos ardua ſaxis.

DULICHIUS, Adj. Virg. 6. Ecl. 76. Dulichias vexaſſe rates. h. e. Ithacenſes. Servius. Ulyſſes, Dux Dulichius vel Princeps. H. St.

DULOCRATIA, [δουλοκρατία] Latine Servorum dominatus & imperium, quam ſanxiſſe videtur C. Imperator, permiſſa paſſim ſervis licentia dominos accuſandi, ſiquid vellent, unde ingens illata orbi terrarum calamitas. Meminit Cæl. Antiq. Lect. lib. 7. cap. ult.

DULŎPOLIS, [Δουλόπολις] Oppidum circa Indum fluvium, alio nomine Acanthus dictum, de quo Plin. lib. 5. cap. 27.
Fuit item Oppidum in Libya, quod id juris habuit, ut qui ſervus eò aufugiſſet, omni nexu ſolveretur. Alex. Genial. lib. 3. cap. 20.

D U M

DUM, [ἐν ὅσῳ, ἕως] Adv. temporis, varia ſignificat.
Virg. 1. Æn. 5.
Multa quoque & bello paſſus, dum conderet urbem.
Reſpondet ſignificatione τῷ Quoad vel Donec: & jungitur his fere verbis, Moror, Operior, Expecto. Liv. Paucos morati dies, dum ſocii venirent. Ter. Heaut. 3. 2. 32. At nunc quid expectat Syre? an dum hinc denuo abeat. Cic. 7. Att. 1. Expecta, amabo te, dum Atticum conveniam. Eidem, Ego in Arcano operior dum iſta cognoſco. Eidem, Quod ſi totum tibi perſuadere non poſſum, ſaltem dum quid de Hiſpanis agamus ſcitur, expecta.
Dum, pro Modo, ſive Dummodo. Ter. Eun. 4. 6. 3. Uſque adeo ego illius ferre poſſum ineptias & magnifica verba, verba dum ſint. Idem Heaut. 3. 1. 56. Decretum eſt pati dum illum modo habeam mecum. Salluſt. Cat. 5. Neque id quibus modis aſſequeretur, dum ſibi regnum pararet, penſi quicquam habebat. Ter. Hec. 4. 4. 12. Dum ne reducam, turbent porro quam velint. Cic. 5. de Fin. Dum res maneant, verba fingant arbitratu ſuo.
Dum, Quandiu. Ter. Heaut. 2. 2. 10. Noſti mores mulierum, dum moliuntur, dum comuntur, annus eſt. Idem And. 2. 6. 12. Dum licitum eſt ei, dumque ætas tulit, amavit. Cic. 5. de Fin. 9. Sed tamen jam infici debet his artibus, quas ſi, dum eſt tener, combi-

 berit,

berit, ad majora veniet paratior. Dum quæro, Dum studeo, Dum sum fidelis. Ter. Heaut. 3. 1. 83. Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis, dum id quæro, tibi qui filium restituerem. Idem And. 5. 1. 7. Dum studeo obsequi tibi, pene illusi vitam filiæ. Idem Phorm. 1. 2. 26. Seni fidelis dum sum, scapulas perdidi. Dum exeo. Ter. And. 5. 6. 13. Ne expectetis dum exeat. Sic Virg. 9. Ecl. 96.

Tityre dum redeo (brevis est via) pasce capellas. Ter. And. 1. 1. Dum tempus ad eam rem tulit. Cic pro Rosc. Amer. Dum hominum genus erit qui accuset eos non deerit. Dum civitas erit judicia fient.

Dum, Postquam. Martial. lib. 1. 4.

Audieris dum grande sophos, dum basia captas. i. e. Postquam audieris. Sed in plerisque libris priori loco *Cum* excusum, recte.

Dum, pro Quoad. Columel. lib. 2. cap. 11. Paulum aqua maceratur, dum inlentescat. Idem lib. 3. cap. 3.

Dum, pro Usque eo. Catul. Epithal. 45.

Sic virgo dum intacta manet, dum chara suis est. Quo in loco nonnulli legunt, Tum chara, &c. sed ii redarguuntur authoritate Quintiliani hunc locum, etiam ipso versu citato, sic exponentis lib. 9. cap. 3. Prius DUM, significat Quoad: sequens, Usque eo.

Eleganter præponitur alia particula.

Tantisper. Ter. Heaut. 1. 1. 54. Ego te meum dici tantisper volo, dum quod te dignum est facis. Plaut. Mostel. 3. 1. 157. Ego hic tantisper dum exis, te opperiar.

Ne. ut, Nedum. Ter. Heaut. 3. 1. 44. — Satrapa si fiet

Amator, nunquam sufferre ejus sumptus queat Nedum tu possis. Val. Max. 3. 2. 26. Ornamenta etiam legioni nedum militi satis multa. V. NEDUM.

Neque dum, pro Et nondum. Celsus, pertinet autem ad rem quam calidissimum esse imum ventrem, neque dum inflammationem cœpisse. Liv. 21. 6. & alibi sæpius.

Nihil dum. i. e. Nihil adhuc. Cic. 12. Fam. 12. Interim ad me venit Munatius noster, ut consueverat, & ego ei literas tuas dedi: nihil dum enim sciebat. Idem 12. Fam. 7.

Vix dum, h. e. Vix adhuc. Cic. 12. Fam. 4. Vix dum triginta dies in Syria fuisses. V. VIX.

Dum, aliquando παρέλκον est, est enim productio & adjectio syllabæ: ut Ehodum ad me, Adesdum. Hæc Donat. Ter. Hec. 5. 4. 14. Manedum sodes. Ubi Donatus, DUM abundat, inquit. Sic Primumdum. Plaut. Bacch. 2. 3. 25. item Agedum, Usquedum; de quibus suis in locis.

Dummodo. Liv. 1. Juven. 8. Sat. 260.

Malo pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis
Æacidæ similis, Vulcaniaque arma capessas. Cic. 3. Off. 82.

Quid? qui omnia recta & honesta negligunt, dummodo potentiam consequantur, nonne idem faciunt, &c. Dummodo ne quid hæc ambitiosa festinatio imminuat ejus gloriæ. Cic. 10. Fam. 25. 7. Att. 7. 12. 44. & 3. de Orat. 183.

Dum ne. Cic. 8. Att. 11. Ego si cui adhuc videor segnior fuisse, dum ne tibi videar non laboro. Cic. 11. Fam. 10. Interpellent me, quominus honoratus sim, dum ne interpellent quominus Respublica a me commode administrari possit.

Dum tamen. Columel. præf. de R. R. cujus præcepta si vel temere ab indoctis, dum tamen agrorum possessoribus antiquo more administrarentur, minus jacturæ paterentur res rusticæ. conf. Cels. 3. 4.

DUMANA, Asiæ oppidum a Syene, & prius Arabiæ latere, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 29.

DUMNA, Insula in Britannia, Scandiæ proxima, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 16.

DUMNŎTŎNUS, Locus Aquitaniæ. Auson. 4. Epist. 52. & alibi. V. Scal. lect. 2. 12.

DUMNŎTŎNUS, Adj. ut Dumnotona domus. Auson. 7. Epist. 55.

DUMUS, i. m. [ἄκανθα] dicitur Omnis spina. Cic. 5. Tusc. 65. Animadverti columellam non multum e dumis eminentem, in qua inerat sphæræ figura, & cylindri.

Amantes ardua dumi. Virg. 3. Georg. 315.
Aspera tura dumis. Virg. 4. Æn. 526.
Excelsi dumi. Virg. in Culice, 153.
Horrida dumis sylva. Virg. 9. Æn. 348.
Rubentes dumi. Claud. de locusta, 3.
Silentes dumi. Virg. 9. Æn. 393.

— dumisque silentibus errat.

Solidus dumus. Ovid. 12. Met. 356.

— solidoque revellere dumo, &c. Locus suspectus est.

Spissi dumi. Sil. lib. 16.
Sylvestres dumi. Virg. 8. Æn. 348.

Hinc ad Tarpejam sedem, & Capitolia ducit
Aurea nunc, olim sylvestribus horrida dumis.

Creare dumos dicitur terra. Quintil. lib. 5. cap. 11. Terra neglecta sentes, atque dumos, exculta fructus creat.

DUMŌSUS, Adj. [ἀκανθώδης] Spinosus, vepribus plenus: vel, ut ait Festus, Frondosus. Admonet idem legi Dusmosum locum apud Livium, pro Dumoso, antiqui enim interserebant s literam; & dicebant Cosmittere pro Committere; & Casmœnæ, pro Camœnæ. Columel. lib. 4. cap. 33. Nisi si dumosi, glareosique montes. Virg. 1. Ecl. 77.

Non ego vos posthac viridi projectus in antro
Dumosa pendere procul de rupe videbo. Ubi Servius, Dumosa, i. e. Rigida, spinosa.

Arva dumosa. Virg. 2. Georg. 180.
Avia dumosa. Sil. lib. 7.
Invia dumosa. Sil. lib. 4.

DUMĀLIS, e. Idem. Mart. Capel. lib. 3.

DUMECTA, Antiqui (inquit Festus) quasi Dumiceta appellabant, quæ nos Dumeta.

DUMĒTUM, i. [ἀκανθών] Locus dumis & spinis consitus. Cic. 5. Tusc. 64. Septum undique & vestitum vepribus & dumetis.

Confragra dumeta. Lucan. lib. 6. 127.
Densa dumeta. Sil. lib. 3. 295.

Ceu pernix quum densa vagis latratibus implet
Venator dumeta Lacon.

Horrida dumeta. Sen. OEth. 2.
Parvis dumetis vulsa fraga. Sen. Hippol. 4.
Pinguia dumeta. Virg. 1. Georg. 15.

Dumeta Stoicorum, per translationem. Cic. 4. Acad. 112. Quum sit enim campus in quo exultare possit oratio, cur eam tantas in angustias & Stoicorum dumeta compellimus?

DUMĬCŎLA, æ. m. Habitans inter dumos. Avien. Perieg. 895.

DUMIA, Tribus. V. in TRIBUS.

D U N

DUNIUM, [Δούνιον] Ptolemæo authore, Urbs insulæ Britanniæ: Vulgo *Dorchester*.

DUNTAXAT, Adv. [μόνον, γοῦν] Idem quod Solum. Etymon quære apud Priscian. Cic. pro Deiot. 1. Quod ipsum etsi non iniquum est, in tuo duntaxat periculo. Plin. lib. 10. cap. 29. Rostrum quoque anniculis in ebur transfiguratur, duntaxat maribus. Cic. ad Brut. 3. Consules duos bonos amisimus, sed duntaxat bonos. Idem 2. de Orat. 119. Hæc artem quidem & præcepta duntaxat requirunt. Idem de Amicit. 53. Coluntur autem simulationes amicitiæ duntaxat ad tempus. Idem 4. Att. 3. Nos animo duntaxat vigemus. Et 2. de Fin. 21. Eo nomine duntaxat cætera caverent.

Non duntaxat, pro Non solum. Liv. lib. 46. Nec animum nobis duntaxat fidelem ac bonum præstitit, sed omnibus interfuit bellis quæ gessistis. Paulus C. lib. 3. de testam. tutel. Quum tutor non rebus duntaxat, sed etiam moribus præponatur.

Duntaxat, pro Non magis. Papin. l. 95. §. 3. D. de solut. & lib. Nam si reus duntaxat fuit obligatus, fidejussor liberabitur. i. e. Non plenius quam fidejussor, duntaxat ut fidejussor. [Videtur post v. fidejussor, distinguendum.

Duntaxat, idem quod Scilicet, δηλαδή. Sueton. Aug. cap. 66. Non tantum virtutes ac merita cujusque digne prosecutus, sed vitia quoque & delicta duntaxat modica perpessus. Vel Saltem, minimum, ut Græv. ad Cic. 5. Att. 10. p. 496. Valde me Athenæ delectarunt: urbs duntaxat & urbis ornamentum &c. [Nisi fortassis negatio ibi desideratur: Non urbs duntaxat & urbis ornamenta. Sequitur enim Disjunctiva: Sed multum & Philosophia. In loco Suet. τὸ Duntaxat ponitur in usitatiori significatione pro Tantummodo.

D U O

DŬŎ, duæ, duo. pl. [δύο, vel δύω Attice] Aliquando accusativus masculinorum similis est nominativo: proferturque in o more Græco. Hor. 1. Serm. 7. 15. — duo si discordia vexat inertes. Cic. 3. Fam. 4. Duo enim duarum ætatum plurimi facio, Cn. Pompejum filiæ tuæ socerum, & M. Brutum generum tuum. Idem 2. Verr. 25. Horum pater abhinc duo & viginti annos est mortuus. Et 9. Att. 11. Vos duo delegi. Virg. 11. Æn. 285.

Si duo præterea tales Idæa tulisset
Terra viros. V. omnino Pier. ad loc. atque hanc terminationem defendunt Gronov. ad Liv. 35. 21. Græv. ad Sueton. Claud. cap. 14. & Stewech. ad Arnob. lib. 3. p. 93. Quanquam liquido constat veteres promiscue dixisse Duo & Duos, sicut & Ambo & Ambos.

Dua antique in neutro. Quintil. lib. 1. cap. 10. Accius apud Cic. in Orat. 156.

DUODĔCIM, [δώδεκα] Cic. 2. de Legib. 59. Discebamus enim pueri duodecim, & carmen necessarium. Compendium est loquendi, quo significabantur Leges duodecim tabularum. Idem 1. de Legib. pr. plenius Duodecim tabulæ.

DUODECIES, Adv. [δωδεκάκις] Cic. in Salluſt. Ne causam diceret, sestertio duodecies cum Cæsare paciscitur. Liv. 38. 8.

Duodecies H. S. Cic. 4. Verr. 185.

DUODECIMUS, a, um. [δωδέκατος] numer. ordin. ut, Duodecima Legio. Cæs. 2. Bell. Gall. 23. Tacit. 15. Ann. 6. 23. Vet. Auct. Argum. in Æn. Virg. quadrisyll. prima producta, facit.

Duodecimo Turnus divinis occidit armis.

Duodecima hora ædificare; Adagium in eos torqueri solitum, qui quum jam ad vitæ pervenerint umbilicum, de futuro tamen, quod fallacissimum est, multa sibi pergunt polliceri, adeo ut & struendis ædificiis invigilent. Porro quod ad horas attinet, ut tollatur, si quis inest apud indoctiores nodus, Duodecima intelligitur diei ultima. Cæterum huic proverbio locum dedit M. Crassus, qui Parthicis inhians opibus, quum exercitum per Galatiam duceret, Deiotarum regem extrema jam senectute confectum, novam ædificare urbem comperit. Quod quum mirari satis nequiret, scommate in illum ita lusit, Quid hoc, inquit, rei est, duodecima jam tibi tantum non instat hora, & novam nihilominus urbem ædificare pergis? Plura Cæl. Rhod. lib. 12. cap. 9.

DUODECENNIS, e. Sulp. Sever. Dial. 2. 2. Paterfam. duodecennem ab utero mutam puellam Martino cœpit offerre. Idem Dial. 1. 10. contracte Duodennis; atque ita in MSto reperiri Vorstius adnotavit.

DUODĒNĪ, Adj. numer. Distributiv. Idem quod Duodecim. Cic. pro Lege Agr. 84. Duodena jugera. Apud Liv. 1. Duodeni pedes. Plin. lib. 2. cap. 8.

Astra duodena. Virg. 1. Georg. 232.
Signa duodena. Ovid. 13. Met. 618.

DUŎDENARIUS, a, um. Varr. 4. de L. L. 4. Multa Antiqui duodenarii numero finiebant.

DUODEVIGINTI, [εἴκοσι δυοῖν δέοντες] pro Octodecim. Hanc dicendi consuetudinem (inquit Festus) a Græcis traxisse videmur, qui sic enuntiant δυοῖν δέοντα. Cic. 4. Acad. Amplius duodeviginti partibus confirmant majorem. Liv. 30. 18. Plaut. Pœn. 4. 2. 75.

DUODEVIGESIMANI, Milites, Romæ quondam sic dicti, a legione Duodevigesima. V. Alex. Genial. lib. 6. cap. 22. & LEGIO.

DUODEVICĒNI, ōrum. ut Duodeviceni denarii. Liv. 21. 41. i. e. Octodecim.

DUODEVICESĬMUS, Plin. lib. 35. cap. 8. Duo enim de vicesima olympia interit Candaules. Idem lib. 2. cap. 73. Bis anno absumi umbras, sole duodevicesimam Tauri partem obtinente. Tacit. 1. Hist. 55. 3. Gell. 1. 7.

Duodevigintesimus, a, um. Idem. exstat adverbialiter in Monum. Ancyrano. V. Gronov. comment.

Duodetricies, Cic. 5. Verr. 163. Ita in frumentum imperatum H. S. duodetricies in annos singulos Verri decernebatur.

Duodetriginta, Varr. 1. de R. R. cap. 1. Quod res dispersas comprehendit libris duodetriginta. Liv. 28. 18. Sueton. Aug. cap. 46.

Duodetrigesimus, a, um. Varr. apud Gell. 3. 20.

Duodequadrageni Pedes. Plin. lib. 36. cap. 2.

Duodequadraginta Annis. Cic. 5. Tusc.

Duodequadragesimus Annus. Liv. 1. 40. pr.

Duodequinquagesimus Annus. Cic. de Clar. Orat. 162. Et apud Plin. lib. 4. cap. 22. Duodequinquaginta. & Columel. 9. 14.

Duodequinquaginta. Columel. lib. 12. cap. 5. & 9. 14.

Duodesexaginta. Plin. lib. 11. cap. 9. Duodesexaginta annis nihil aliud agere.

Duodesexagesimus, a, um. Vellej. 2. 53. 3. Duodesexagesimum annum agens.

Duodeoctoginta, Plin. lib. 3. cap. 5.

Duodenonaginta, Plin. lib. 3. cap. 16.

Duoetvicesimus, a, um. Gell. 5. 4. Duoetvicesimo anno postquam Galli Romam ceperunt. Cæterum de hac compositione V. Perizon. Animadv. Hist. cap. 10. p. 450.

Duoetvicesimanus, a, um. Miles Legion. XXIIdæ Tacit. 5. Hist. 1. 3.

Duonum, Veteres pro Bono dixerunt, sicut Duellum pro Bello. Festus. Simul duona eorum portat ad naves. Plaut. Pseud. 1. 3. 94. V. Marm. apud Gassend. in Vit. Peiresc. Gloss. Duonus ἀγαθὸς.

D U P

Duplaris, e. Macrob. Somn. Scip. lib. 1. cap. 6. Timæus Platonis, fabricatorem mundanæ animæ Deum, partes ejus ex pari & impari, id est duplari & triplari numero, intertexuisse memoravit: ita ut a duplari usque ad octo, a triplari usque ad vigintiseptem staret alternatio numeri. Idem l. 2. C. 1. Duplaris numerus est, cum de duobus numeris minor bis in majori numeratur, ut sunt quatuor ad duo.

Duplariæ, sive Duplares actiones dicuntur a Jurisconsultis quæ in duplum dabantur: sicut Quadrupiariæ, quæ in quadruplum.

Duplares milites in veteri militia dicebantur, qui torque aureo ob virtutem donati, duplam annonam accipiebant, quemadmodum Simplarii, qui simplam, præter eam quæ in singula militum capita distribuebatur, ita dicti, quod duplam & simplam annonam extra ordinem accipiebant. Hinc

Duplaris armatura, Inscriptio vetus Romæ, T. AELIVS. T. F. POP. HEDISCVS. MIL. DVPLAR. ARMATVR. VIXIT..... Veget. 2. 7. Armaturæ, inquit, duplares, quæ binas consequuntur annonas, Simplares quæ singulas. & p. p. Torquati simplares, quibus torquis aureus solidus virtutis præmium fuit, quem qui meruisset, præter laudem interdum duplas consequebatur annonas: Duplares duas, simplares unam. Erant & secundum annonam Candidati duplares, Candidati simplares. Hæc ille, ubi Stewec. V. & Lex. Pitisc. & infra DUPLICARIUS.

Duplatio, apud JCtos. Dupla pœna.

Dŭplex, ĭcis. Adj. [δίπλος, διπλόος] Cui duæ sunt partes. Virg. 1. Æn. 659. — & duplicem gemmis auroque coronam. Idem 3. Georg. 87.

At duplex agitur per lumbos spina. Ubi Servius, Aut re vera duplex, aut lata: ut 1. Georg. 172.

— duplici aptantur dentalia dorso.

Duplex, pro Duobus aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 93.

— & duplices tendens ad sidera palmas.

Amictus duplex. Virg. 5. Æn. 421.

Amiculum. Nep. 14. 3. 2.

Argentum. Plaut. Men. 3. 3. 22. Ego pol tibi reddam duplex.

Causa duplex iræ. Ovid. 6. Fast. 43.

Comœdia. Ter. prol. Heaut. 5. — integram comœdiam

Hodie sum acturus, Heautontimorumenon:

Duplex quæ ex argumento facta est simplici.

Cursus. Cic. 1. Tusc. 72. Itaque disseruit duas esse vias, duplicesque cursus animorum e corpore excedentium.

Damnum. Plaut. Casin. 3. 6. 3.

Modus in singulis pedibus orationis aut sesquiplex, aut duplex, aut par. Cic. in Orat. 193.

Ordo. Plin. 11. cap. 40.

Panno duplici velatus. Hor. 1. Epist. 18. 25.

Pes. ut, duplex pes primus fœminæ cancrorum, simplex mari. Plin. lib. 9. cap. 31.

Stipendium. Liv. 4. Bell. Maced.

Spes. Ter. Phorm. 4. 2. 13. Commodius esse arbitror duplici spe utier.

Spolia. Plaut. Bacch. 4. 4. 2.

Duplex quam. Columel. lib. 1. cap. 8. Duplicia quam numerus servorum exigit. Plin. lib. 19. cap. 13. Duplex pretium quam cæteris.

Duplicia judicia olim dicebantur, quum Duo consilia ad unam cogebantur hastam, unumque tribunal, sicut Quadruplicia, quæ ex quatuor judicum consiliis & decuriis, quæ in Julia basilica sedebant, coacta erant. Quintil. lib. 11. C. 1. Succurret etiam, inquit, si apud alios judices agatur, ut in secunda assertione, aut in centurialibus judiciis duplicibus parte victa. ubi V. Turneb. De quadruplicibus meminit lib. 12.

Duplicia judicia sunt Jurisconsultis, Familiæ erciscundæ, Communi dividundo, Finium regundorum: quia par utriusque litigatoris in his conditio est, nec quisquam præcipue reus vel actor intelligitur, sed unusquisque tam rei, quam actoris partes sustinet. Instit. de judic. §. tertia divisio. in fin.

Duplices, [δίπτυχα] Subst. m. plur. Pugillarium, sive Tabellarum genus est, in quibus literæ scribi solebant, quæ & Diplomata Græca voce dicuntur. Nam διπλόον Græci duplum dicunt. Sueton. In diplomatibus, libellisque & epistolis signandis, initio Sphinge usus est, mox imagine magni Alexandri, novissime sua. Hujusmodi tabellæ aliquando triplices erant, in quibus res amatoriæ scribi solebant. Martial. lib. 14. 6.

Tunc triplices nostros non vilia dona putabis,

Quum se venturam scribet amica tibi.

Aliquando quincuplices. Idem lib. 14. 4.

Cæde juvencorum domini calet area felix,

Quincuplici cera quum datur altus honor. V. plura in V. DIPTYCHA.

Duplĭcĭtas, ātis. f. Lactant. de Opific. Dei, cap. 8. Deus aures duas esse voluit: quarum duplicitas incredibile est quantam pulchritudinem præ se ferat. Ibid. cap. 10. de Nasi foramine, Id velut pariete per medium ducto intersepsit, atque divisit, fecitque ipsa duplicitate pulcherrimum.

Duplĭcĭter, Adv. [διπλῶς, διχθάδια, διπλαχῶς] Duobus modis. Plaut. Mil. 2. 3. 24. Cic. 9. Fam. 20. Dupliciter delectatus sum tuis literis, & quod, &c.

Dupliciter & bipertito, cui contrarium est Simpliciter & singulari modo. Author. ad Heren. lib. 1. Ut ostenderet id quod oportuisset simpliciter & singulari modo docere, illos distribuisse dupliciter & bipertito.

Carere culpa dupliciter. Cic. 9. Fam. 16. Nihil esse sapientis præstare, nisi culpam: qua mihi videor dupliciter carere, & quod ea senserim quæ rectissima fuerunt: & quia quum viderem, &c. Idem 4. Acad. 104. Brut. 17. & 8. Fam. 10.

Duplio, ōnis. Verbum duodecim tabularum, quo duplex vel pecuniæ vel capitis multa injungitur alicui: quemadmodum Talionis, talis pœnæ dicebatur condemnatio, cujus aliquis alium affecerat. Plin. lib. 18. cap. 3. Noxamve duplionemve Prætoris arbitratu decerni. Duplionem antiqui dicebant, quod nos Duplum. Venit autem a Græco διπλοῦν. Festus.

Duplus, Adj. [διπλάσιος] Bis tantum: ut, Dupla pars. Cic. de Univers. 20. Deinde quartam quæ secundæ dupla esset. Plaut. Pœn. 5. 6. 14. AG. Duplum pro furto mihi opus est. Sic Plin. lib. 2. cap. 21.

Dupla agnina. Plaut. Capt. 4. 2. 38. Qui concinnant liberis orbas oves, qui locant cædundos agnos, & duplam agninam danunt. i. e. Qui sub nomine agninæ carnis, ovillam quoque vendunt: & ita duplam, hoc est duplicatam & duorum generum agninam præbent, mentientes totam agninam esse.

Duplo & triplo intervallo dispares septem orbes moventur. Cic. de Univers. 20.

Dupla, æ. f. Subst. ubi subauditur Summa. Hinc

Duplam stipulari, h. e. Ut pretium emptori in duplo reddatur, si res fuerit evicta. Quæ stipulatio olim fuit frequentissima, ad reprimendam venditorum temeritatem. l. 4. §. si is qui. D. de verb. oblig. Sic & Ulpianus dicit, Duplari pœnam, in l. qui tabulas. in princip. D. de furt.

Duplæ appellatione interdum quadruplum continetur. l. inter eos. §. quod diximus. D. de furt.

Duplum, i. n. [διπλάσιον] ut, Condemnari dupli, ea forma dictum qua Condemnari capitis. Cato de R. R. in præfat. Majores enim nostri sic habuere, & ita in legibus posuere, furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupli. i. e. Ut bis tantum reddat quantum furatus est.

Sic Pœna dupli, apud Cic. 3. Off. 65.

Duplo major. Plin. lib. 11. cap. 16.

Ire in duplum. Cic. pro Flacc. 49. Frater meus pro sua æquitate prudentiaque decrevit, ut si judicatum negaret, in duplum iret. i. e. Dupli condemnaretur.

Reddere duplum. Plin. lib. 33. cap. 1.

Dupli fur. Plaut. Pœn. 1. 1. 56.

Duplĭco, [διπλασιάζω] āre. ut, Duplicare numerum. Cic. 1. de Nat. Deor. 42.

Duplicare, Augere. Virg. 1. Ecl. 67.

Et sol crescentes decedens duplicat umbras. Ubi Servius, Variavit: nam dixerat 1. Ecl. v. ult.

Majoresque cadunt altis de montibus umbræ. Duplicat autem, Auget. Hactenus Servius. Sic, duplicare opinionem de se. Cic. 16. Fam. Et Duplicare imperium. Plin. lib. 11. cap. 37.

Geminare & duplicare. Cic. in Partit. 11. Et geminata atque duplicata, vel etiam sæpius iterata ponantur.

Acies duplicare. Sil. lib. 15.

Aliquem duplicare dolore. Virg. 11. Æn. 645.

— duplicatque virum transfixa dolore. Magnus enim dolor nos duplicat & curvat. Turnebus. Ita apud Val. Max. 5. 1. ext. 1. Duplicatum frigore corpus, est Flexum, incurvatum. V. Gronov. Obs. 4. 19. & mox Duplicato poplite.

Bellum duplicare. Tacit. 4. Hist. 54. Audita interim per Gallias, Germaniasque mors Vitelli, duplicaverat bellum.

Exercitum duplicare. Cic. 5. Att. 18. Expedito ad mutandum locum parvo exercitu, &c. quem nos Deiotari adventu cum suis omnibus copiis duplicaturi eramus.

Materiam duplicare. Quintil. lib. 2. cap. 4. Comparatio, quanquam versatur in ratione simili, tamen & duplicat materiam, &c.

Solicitudines duplicare. Cic. 5. Fam. 14. Non intelliges duplicari solicitudines, quas elevare tua te prudentia postulat?

Verba. Liv. 27. 11. pr. Sinuessæ natum ambiguo inter marem & fœminam sexu infantem, quos Androgynos vulgus, ut pleraque faciliore ad duplicanda verba Græco sermone appellat. i. e. Componenda. Duplicare & iterare verba. Cic. in Orat. 135.

Vires. Liv. 8.

Vota duplicare. Virg. 8. Æn. 556.

Duplicātus, Partic. [διπλασιασθεὶς] Cic. pro Domo sua, 95. Ad id nec propositum ullum fuit: & si fuisset, duplicata gloria discessissem.

Imago duplicata noctis. Ovid. 11. Met. 550.

Iterata & duplicata verba. Cic. in Partit. 20.

Poplite duplicato. Virg. 12. Æn. 927. i. e. Flexo, incurvato. V. in ipso v.

Duplicato, Adv. [διπλασιασμένως] Plin. lib. 2. cap. 17. Rursus Saturni & Jovis duplicato digrediuntur.

DUPLICĀTOR, ōris. m. Qui duplicat. Sidon. 3. Epist. 13. Sinistrarum opinionum duplicatores.
DUPLICATIO, [διπλασιασμὸς] Sen. Nat. Quæst. Horum duplicatio proxima a terris calefacit. Paul. in l. quod ait. D. de noxa. acti. Certe non tantum duplicationis, sed & condictionis rationem habendam Julianus putat.
DUPLICARIUS, ii. Qui duplici in militia meret stipendio. Liv. 2. 59. extr. V. Rosin. p. 972. Varr. 4. de L. L. 16. Legitur tamen in quibusdam Livii exemplaribus Dupliciariosque. V. Supra DUPLARIS.
DUPLO, āre. Paul. in l. ut tantum. D. de servo corrupt. In hac actione extra rem, duplum est. Id enim quod damni datum est, duplatur.
DUPONDII, ōrum. Justin. in Epist. ad Antecessores, Cujus auditores non volumus vetere tam frivolo, quam ridiculo nomine dupondios appellari, sed Justinianos novos nuncupari. Hæc ille, deducta scilicet appellatione a Dupondio; quasi duobus assibus æstimarentur. V. Pitisc. Lex.
DUPONDIUS. V. DIPONDIUS.

D U R

DURA, æ. [Δοῦρα Stephano] Oppidum Mesopotamiæ, cujus incolæ dicuntur Dureni.
DURABILIS, DURAMEN, DURAMENTUM, DURACINI, DURATRIX, & DURATUS. V. DURUS.
DŬRĀNUS, i. m. Mons & fluvius Cebennicus. V. Auson. Idyll. 3. 463. & Sidon. Carm. 22. 103.
DŪRĂTEUS & DŪRĬUS, [δουράτεος, δούρειος] Ligneus. Lucret. de Equo Trojano, lib. 1. 476.

Nec clam durateus Trojanis Pergama partu
Inflammasset equus nocturno Grajugenarum. V. Paræi Lex. Lucret.

Nox duria, i. e. Nox illa qua durius seu durateus equus a Trojanis exceptus fuit, & in urbem admissus. Valer. 2. Argon. 573. Sic exponit Ægidius Maserius. V. Taubm. ad Virg. 6. Æn. 513. Auctor. de Orig. Urb. Romæ, pr.
DURETA, Hispanica vox est, qua illi significare solent Vas illud amplum in balneis, in quo sedentes lavamur: Latini Solium vocant. Sueton. in August. c. 82. At quoties nervorum causa marinis, albulisque calidis utendum esset, contentus hoc erat, ut insidens ligneo solio (quod ipse Hispanico verbo Duretam appellabat) manus ac pedes alternis jactaret.
DURICORDIUM. V. DURUS.
DURICORIUM, & DURICORIA. V. DURUS.
DURINE, [Δουρίνη] Oppidum in sinu Persico, quod Alexandri Magni tempore interiit, & ex quo idem Alexander colonos deduxit in Characem urbem a se primum ædificatam. V. Plin. lib. 6. cap. 27.
DURIS Samius, Historici nomen, qui cum plura alia, tum de pyramidibus Ægyptiis scripsit, citaturque sæpissime a Plinio; ut videre est lib. 36. cap. 12. lib. 8. cap. 46. & aliis pluribus in locis.
DURIUS L. Valla, Medicus, qui repentina morte, dum mulsi potionem hauriret, extinctus est, authore Plin. lib. 7. cap. 53. L. Tuccius Valla edidit Hard. q. V.
DURIUS, [Δούριος Ptolemæo] Hispaniæ fluvius circa Numantiam per Vacceos fluens, qui Galleciam separat a Lusitania. Hermolaus Turium legi oportere contendit apud Plin. lib. 3. cap. 3. Ex Sallust. Phoca Grammatico, & cæteris. Durius dicitur, & Silio lib. 1. v. 234.

Hic certant Pactole tibi, Duriusque, Tagusque. Olivarius in Melam dicit nunc vocari *Guada Laviar*, & *Duero*.

DURMIA, Gens Rom. qua de V. Ursin. & Patin.
DURO, as. V. DURUS.
DUROCOTTORUM, [Δουροκόττορον] Galliæ urbs in Belgica, authore Ptolemæo. Vulgo *Reims*. Strab. lib. 4. Duricortoram vocat. Durocortorum Cæs. l. 6. 44.
DURUS, a, um. [σκληρὸς, σκιῤῥώδης, ἀπόκροτος, ἄτεγκτος, ἀπότομος] Quod est solidum ac firmum. Virg. 4. Æn. 366.

— sed duris genuit te cautibus horrens Caucasus.

Durus, ferreus, & inhumanus. Cic. 7. Verr. 120. Quis tam fuit illo tempore durus, & ferreus, quis tam inhumanus, præter unum te; &c.
Durum etiam Quicquid affligit & premit, ut Casus, Mors, Pœna, &c. de quibus infra.
Durus ad studia. Cic. pro Arch. 19. Nam & Cimbricas res adolescens attigit, & ipsi illi C. Mario, qui durior ad hæc studia videbatur, jucundus fuit.
Durus usurpatur & de Avaro, ad rem nimis attento. Hor. 1. Epist. 7. 91. V. Matth. 25. 24. Vulg. Interp.
Durus, pro Impudens. Cæs. 3. Bell. Civil. 20. V. infra, Os durum.
Durus & oratione & moribus. Cic. 4. de Fin. 78.
Ut vita, sic oratione durus, incultus, horridus. Cic. de Clar. Orat. 117.
Durum etiam non ineleganter dicitur pro Parum concinno, pro eo quod Rude & sine arte est; ut contra Molle pro Culto & Exquisito. V. infra, Poëta durus, Pictor, &c.
Acetum durum. Seren. cap. 4. i. e. Acre. Sic infra Muria.
Acheron durus. V. ACHERON.
Agrestes duri. Virg. 1. Georg. 160.
Alvus. Plin. lib. 28. cap. 9. Hor. 2. Serm. 4. 27.
Amica dura. Ovid. 1. Amor. 9. 19.
Amor durus. Virg. 3. Georg. 259.
Animus. ut, Duro animo es, i. e. Non potes vinci. Ter. Heaut. 4. 1. 51.

— Ut præter spem evenit! quam timui male,
Ne nunc animo ita esses duro, ut olim in tollendo, Chreme! conf. Ingenium.

Annona dura. Cic. pro Domo sua, 15. Jam pene belli depulso metu commutatam annonam esse dicebant, quæ quia rursus in meo reditu facta erat durior, &c.
Arator durus. Virg. 4. Georg. 512.
Arva dura. Virg. 2. Georg. 341.
Casus durus. Virg. 2. Æn.
Catena dura. Ovid. 10. Epist. 89.
Cautes duræ. Ovid. 4. Met. 671.
Claustra durissima. Claud. in Conf. Prob. & Olybr. 106.
Conditio durior. Cic. pro Rabir. Posth. 15. Providete, ne duriorem vobis conditionem statuatis, ordinique vestro, quam ferre possit.
Duriores legum conditiones. Cic. pro Cluent.
Corda dura. Ovid. 4. Epist. 156.
Cotes duræ. Virg. 4. Georg. 43.
Crinis durus sanguine, i. e. Concretus. Stat. 11. Theb.
Cubile durum. Virg. 9. Æn. 715.
Curæ duræ. Virg. 4. Æn. 488.
Cutis dura. Ovid. 8. Met. 803.
Dolores duri. Virg. 5. Æn. 5.
Domina dura cupiditas. Cic. in Parad. 5.
Fames dura. Hor. 1. Serm. 2. 6.
Fata dura. Sen. Troad. 12.
Fortuna duriore conflictari. Cic. 10. Att. 4.
Frigus durum. Plaut. Men. 5. 6. 10. Lucret. lib. 5. 816.
Gens dura. Virg. 6. Æn. 730.
Glebæ duræ. Virg. 7. Æn. 747.
Homo durus, Rudis, & immitis, ac moribus difficilibus. Durus item homo, Qui pudore non movetur, nec flectitur precibus ullis. translato ab corpore ad animum nomine. Ter. Adel. 1. 1. 39. Cic. 2. Off. 50. Duri enim hominis, vel potius vix hominis videtur, periculum capitis inferre multis.
Homo vehemens atque durus. Cic. pro Cœl. 37.
Hyems dura. Virg. 4. Georg. 239.
Ilia messorum. Hor. Epod. 3. 4.
Imperium durum. Tacit. 12. Ann. 47. Moxque vulgus duro imperio habitum probra, ac verbera intentabat. Dura imperia exercere. Virg. 2. Georg. 369.
Ingenium durum atque inexorabile. Ter. Phorm. 3. 2. 12.

Adeone ingenio te esse duro atque inexorabili,
Ut neque misericordia, neque precibus molliri queas? V. Animus.

Iter durum. Virg. 6. Æn. 688.
Jussa dura. Ovid. 7. Met. 14.
Labor durus. Virg. 4. Georg. 412.
Lacerti duri. Claud. de Nupt. Hon. 139.
Lapides. Plin. lib. 36. cap. 24.
Lex dura, Iniqua, Quæ non facile fertur. Plaut. Merc. 4. 6. 1. Ecastor lege dura vivunt mulieres, Multoque iniquiore miseræ quam viri.
Mala dura. Hor. 3. Carm. 13.
Messor durus. Ovid. 14. Met. 643.
Ministeria dura. Ovid. 11. Met. 625.
Mors dura. Virg. 3. Georg. 68.
Muria dura. i. e. Sale ad maturitatem imbuta. Columel. lib. 12. cap. 6. V. omnino Lud. Nonn. de Re Cib. l. 3. c. 45. supra Acetum.
Natura rerum dura. Hor. 1. Serm. 10. 57.
Nomen durum & Molle, contraria. Cic. 1. Off. 57. Quid ad hanc mansuetudinem addi potest, eum quicum bellum geras, tam molli nomine appellari? Quanquam id nomen durius jam efficit vetustas.
Oculi duri. Plaut. Men. 5. 5. 24. Dic mihi hoc etiam, solent tibi unquam oculi duri fieri?
Opus durum. Lucret. lib. 5. 1359.
Os durum. Plin. lib. 11. cap. 37. Labra a quibus brocci, labeones dicti, & os probum duriusve, animal generantibus.
Os durum, i. e. Impudens. Ovid. 5. Met. 451. ab Os oris. Duri oris vir. Liv. 2. Bell. Pun. Ter. Eun. 4. 7. 36. Sic, Frons dura passim, ut Ferreum os. Sueton. Neron. cap. 2.
Partes duræ. Ter. Eun. 2. 3. 62. Duras fratris partes prædicas.
Pater durus. Ovid. 14. Met. 587.
Pauperies dura. Hor. 4. Carm. 9. 49.
Pericla dura. Hor. 1. Serm. 2. 40.
Pictor durus in coloribus. Plin. lib. 35. cap. 11.
Pœnæ duræ. Ter. Heaut. 2. 4. 22. Imo ut patrem vidi esse habitum, diu etiam duras dabit. subaud. Pœnas. V. in DO Dare duras.
Poëta durissimus. Cic. 14. Att. 22.
Præcordia dura. Ovid. 7. Met. 559.
Prælia dura. Hor. 3. Carm. 26. 3.
Provincia dura. Ter. Phorm. 1. 2. 22. O Geta, provinciam cepisti duram.
Quies dura. Virg. 10. Æn. 745. de morte,

Olli dura quies oculos, & ferreus urget Somnus.

Sapor Bacchi durus. Virg. 4. Georg. 112.
Senex durus ac pene agrestis. Cic. pro Cœl. 37. Idem in Orat. 148. Quis tamen se tam durum agrestemque præberet, qui hanc mihi non daret veniam?
Sententia judicis. Liv. 6. Bell. Pun.
Servitus dura. Plaut. Amph. 1. 1. 12. Cic. in Parad. 5.
Servitium durius. Tacit. 11. Ann. 12. Atque interim Gotarzes pœnitentia concessi regni, & revocante nobilitate, cui in pace durius servitium est, contrahit copias.
Sorores duræ. i. e. Parcæ. Sil. lib. 13.
Sortes duræ. Ovid. 13. Met. 184.
Strata dura. Ovid. 1. Amor. 2. 1.
Studia dura. Claud. de 14. Cons. Hon. 319.
Tempora dura. Cic. pro Corn. Balb. 5. Duris enim quondam temporibus Reipub. nostræ, &c. Durissima Reipub. tempora. Cic. pro Domo sua, 93.
Valetudo dura. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Verbum durum, cui Molle opponitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 96. At ista sive beatitas, sive beatitudo dicenda sit (utrunque omnino durum, sed usu mollienda nobis verba sunt) verum, &c.
Vinum durum, est Asperum, & adhuc insuave, neque potui tempestivum maturumque. Ei opponitur Vinum molle, quod maturum est potui, mitemque adeptum est saporem. Virg. 1. Georg. 341.

Tunc agni pingues, tunc sunt mollissima vina. Sic Græci, ut Theophrastus & Athenæus, σκληρὸν & μαλακὸν οἶνον dicunt.

Vis dura. Virg. 4. Georg. 399.
Vita dura, Ingrata, & molestiis atque ærumnis oppleta. Ter. Adel. 5. 4. 6. Nam ego vitam duram, quam vixi usque adhuc prope jam excurso spatio, mitto.
Ulysses. Ovid. 5. Trist. 5. 51.

Si nihil infesti durus vidisset Ulysses, i. e. Patiens, obfirmatus. Unde & Laboriosum appellat Hor. Epod. 17. 16. aliter apud Virg. 2. Æn. pr.

Æn. pr. — duri miles Ulyssis. Non Laboriosi, sed Crudelis, ut placet Servio.
Ungue duro saucius. Claud. in Epithal. Pallad. 122.
Vultus durus. Ovid. 16. Epist. 11.
Dura viarum, i. e. Viæ duræ. Claud. de 4. Conf. Hon. 434.
Tolerare dura. Sen. Hippol. 4.
Præbere se durum miseræ & afflictæ fortunæ alicujus. Cic. 14. Att. 13. Huic opponit Facilem se præbere.
Asperior & durior: cui contrarium est Moderatus & mitis. Cic. pro Muren. 60. Doctrina non moderata nec mitis, sed ut mihi videtur paulo asperior & durior, quam aut veritas aut natura patiatur.
Durior conditio, Pro Difficilior, ut si quis deteriorem habeat patronum l. generaliter. §. fin. D. de fideicom. libert. Sic durior adversarius in l. 1. C. de alienat. jud. mut. caus. fact.
Ferro durior. Propert. lib. 1. 16. 30.

Durum, Adv. Martial. lib. 3. 89. Durum cacans.

Durĭuscŭlus, dimin. Plin. in præfat. Ille enim, ut scis, permutatis prioribus syllabis duriusculum se fecit. i. e. Paulo duriorem. & Plin. 1. Epist. 6. Duriusculos versus.

Dure, sive **Duriter**, [σκληρῶς] Adv. Ter. And. 1. 1. 47. Primum hæc pudice vitam, parce ac duriter agebat. Ubi Donatus, Duriter contra rationem regulæ: debuit enim dicere dure, ab eo quod est durus. Et tamen est differentia. Est enim Duriter, sine sensu laboris; Dure autem, crudeliter: illud ad laborem, hoc ad sævitiam relatum est. Sed Dure in alterum, Duriter in nos aliquid facimus. Adel. 1. 1. 20.

Uxorem nunquam habui: ille contra, hæc omnia,
Ruri agere vitam, semper parce ac duriter se habere.

Accipere aliquid durius. Cic. 1. Att. 1. Durius accipere hoc mihi visus est quam vellem. i. e. in partem deteriorem.
Advertere durius. Tacit. 1. Ann. 4. Fecerant curam, ne princeps antiquæ parsimoniæ durius adverteret.
Dicere dure. Hor. 2. Epist. 1. 66.
Differere durius. Cic. ad Brut. 3. Equidem nihil differui durius, quum nominatim de C. Antonio decernerem.
Dure fecisti. Plin. 1. Epist. 15. Interpres exponit Inurbane: promiserat enim ad cœnam, nec venerat.
Incedere durius. Ovid. de Rem. Amor. 337.
Duriter factum. Ter. Adel. 4. 5. 30.

— factum a vobis duriter
Immisericorditerque: atque etiam si est, pater,
Dicendum magis aperte, illiberaliter.

Ubi Donatus, Non dure & crudeliter: sed quasi Dura mente, i. e. Inflexibili, & quod Græci dicunt ἀπηνής.
Durius quam a te facta sunt nonnulla proferuntur. Cic. 11. Fam. 27.
Verba duriter translata. Author ad Heren. lib. 4. Superl. Tertull. de Pudic. cap. 1. extr. Durissime infamantes. adde Columel. lib. 2. cap. 8. & Pallad. Jun. t. 3.

Durĭtas, ātis. [ἀποτομία] Idem quod Duritia. Cic. in Orat. 53. Alii duritatem & severitatem quandam verbis, & orationis quasi mœstitiam sequuntur. de Senect. 65. Quanta in altero duritas, in altero comitas?

Duritia, æ. [σκληρότης] Firmitas & soliditas. Plin. lib. 9. cap. 36. Tanta duritia aculeo est. Idem lib. 13. cap. 9. Lignum intus grandis firmæque duritiæ. Plaut. Mostel. 1. 2. 74. Victitabam volupe parsimonia & duritia.
Æmilius Probus (vel potius Nepos Cornelius) de Alcibiade p. 90. (C. 11.) Eundem apud Lacedæmonios, quorum moribus summa virtus in patientia ponebatur, sic duritiæ se dedisse, (al. Duritiei se dedidisse) ut parsimonia victus atque cultus omnes Lacedæmonios vinceret. H. St.
Duritia, Asperitas & crudelitas. Ter. Heaut. 3. 1. 26. Cic. in Partit. Et fortitudinem audacia imitatur, & patientiam duritia immanis.
Duritia oris. Inverecundia. Sen. de Constant. cap. 18.
Duritia alvi. Sueton. in Neron. cap. 34. V. Dura alvus, in durus.
Animi duritia sicut corporis, quod cum uritur non sentit, stupor potius est quam virtus. Cic. pro Domo sua, 87.
Imperii duritia. Tacit. 1. Hist. 23.
Adamantina duritia. Plin. lib. 37. cap. 11. Chalazias grandinum & colorem & figuram habet, adamantinæ duritiæ.
Arenacea duritia. V. arena.
Lapidea duritia. V. lapis.
Virilis. Cic. 5. Tusc. 74.
Superare ferrum duritia. Ovid. 2. Epist. 137. plur. Duritias emollit. Plin. 24. 6. & Tertull. ad Nation. 1. 6.
Patientia & duritia. Cic. 3. de Orat. 59.

Durĭties, ēi. [σκλήρωμα] Idem significat quod Duritia. Plin. lib. 13. cap. 15. Duritie & maturitate incorrupta spissari.
Animi durities. Cic. pro Domo sua, 101. An ego tantam aut animi duritiem habere, aut oculorum impudentiam possim, ut, &c.
Saxi durities. Lucret. lib. 4. 286.
Creare duritiem. Cels. lib. 2. cap. 14. Et mollitur, eo detracto quod duritiem creabat.
Deponere duritiem. Ovid. 4. Epist. 85.
Induere duritiem contra sensum. V. induo.
In duritiem lapidescere. V. lapis.
Ponere duritiem. i. e. Mollescere. Ovid. 1. Met. 401.

Duritudo, pro Duritia, Antiquum. Cato in Vetur. Qui illius, inquit, impudentiam norat, & duritudinem. Ex Nonio. 2. 244. V. & Gell. lib. 17. cap. 2.

Durābĭlis, e. [διαρκής] Quod diu durat. Ovid. 4. Epist. 89.

Quod caret alterna requie, durabile non est.

Plin. 16. 43. Durabilia ac sectilia quæ modice humida. Compar. Apul. Apol. p. 314.

Durabĭlĭtas, ātis. f. Pallad. 1. 36. & 12. 7.

Duramentum, pro Confirmatione & firmitate. Sen. de Tranquill. cap. 1. Dices tenera esse virtutum principia, tempore ipsis duramentum & robur accedere. Valer. lib. 2. 7. 10.
Duramentum etiam Brachium vitis dicitur. Columel. lib. 4. cap. 22. Supervagatam partem duramenti recidere. & lib. 4. cap. 21. Plin. etiam lib. 17. cap. 23.

Durāmen, ĭnis. n. de Vitis brachio dixit Columel. lib. 4. cap. 22. Duramen aquarum. Lucret. lib. 6. 529. de glacie.

Durācĭnus, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 1. Uva non alibi gratior callo, ut inde possit invenisse nomen duracini. Durus acinus. Ni mavis legere Duracinæ, ut ad uvam referatur. (Duracina Hard. probe.) Sueton. August. cap. 76. Dum lectica ex regia domum redeo, panis unciam cum paucis acinis uvæ duracinæ comedi. V. Torrent. Sic autem Duracina uva, ut Ficus duricoria dicitur.
Duracina Persica dicuntur, quorum corpus ligno adhæret, avellique nequit. Plin. lib. 15. cap. 12. [Sic Cerasa duracina C. 25. extr. An errant igitur, qui ab Acino derivant?

Duricordium, ii. usurpat Tertull. lib. 5. ad Marc. 4. pro Duritie cordis.

Duricors, ordis. Sarisb. Epist. 182. Habitare apud duricordes.

Duricoria, dicuntur, Quæ sunt duri corii: unde Ficus duricoriæ, quæ habent durum corticem, quarum meminit Plin. lib. 15. cap. 18.

Dūro, [σκληρύνω] āre. Durum facere & firmum. Columel. lib. 6. cap. 37. ad fin. Annicula mula recte a matre repellitur, & amota montibus aut feris locis pascitur, ut ungulas duret, sitque postea longis itineribus habilis. Cæs. 6. Bell. Gall. 27. Hoc se labore durant adolescentes.
Durare & Mollire, contraria. Cels. lib. 2. cap. 14. Qui dixit frictione si vehemens sit, durari corpus: si lenis, molliri.
Durare ad. Plaut. Trin. 2. 2. 13. Ego ad hoc genus hominum duravi.
Vide apud Virgil. Natos gelu duramus, si bene memini. H. St. Est Æn. 9. 603.

Durum a stirpe genus: natos ad flumina primum
Deferimus, sævoque gelu duramus & undis.

Ad plagas durari. Quintil. lib. 1. cap. 3. Is etiam ad plagas, ut pessima quæque mancipia durabitur.
Durari in grana. Plin. lib. 12. cap. 19. Radicem cinnamomi vidimus in palatii templo, ex qua guttæ editæ omnibus annis in grana durabantur.
Animum durare. i. e. Obfirmare. Ovid. ad Liviam, 198.
Mentem durare. Tacit. 3. Ann. 15. Quod reus postquam sibi exitiabile intelligit, an adhuc explicetur dubitans, hortantibus filiis durat mentem.
Vitia durantur. Quintil. lib. 1. cap. 1. Multa linguæ vitia, nisi primis eximuntur annis inemendabili in posterum pravitate durantur.
Durare, Tolerare, patienter ferre. Virg. 1. Æn. 211.

Durate, & vosmet rebus servate secundis.

h. e. Duri estote ad sustinendos labores. Servius.
Durare, cum accusativo, apud Poëtas. Hor. 1. Carm. 14. 8.
Vix durare carinæ Possint imperiosius Æquor. i. e. Sustinere vim æquoris.
Laborem durare. Virg. 8. Æn. 577.

— patiar quemvis durare laborem.

h. e. Sustinere. Servius.
Durare cor, pro Patienter ferre, accipi videtur. Plaut. Pseud. 1. 3. 6. Crucior. P. cor dura. C. non possum.
Durare, pro Confirmare. Quintil. lib. 1. Multa, inquit, linguæ vitia, nisi primis eximuntur annis, inemendabili in posterum pravitate durantur. i. e. Confirmantur.
Durare, [ἐπιμένειν] Persistere, perseverare. Hoc verbum (inquit Donatus) perferendis malis convenit. Ter. Adel. 4. 2. 15. Non hercle hic quidem durare quisquam, si sic fit, potest.
Durare non queo. Plaut. Curc. 1. 3. 19. Sed enim nequeo durare, quin ego herum accusem meum.
Durare, pro Vivere. Plin. lib. 11. cap. 54. Durasse & ultra undecimum plerosque certum est. Et Quintil. lib. 3. Et ultra Socratem usque duravit.
Pertinacissime durare. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Æternum durabit. Stat. 12. Theb. 347.
In æternum durare. Quintil. lib. 5. cap. 11. Neque enim durassent hæc in æternum, nisi vera omnibus viderentur.
In longum durare. h. e. Diu. Paterc. lib. 2. Prima occupat fugam Cleopatra. Antonius fugientis reginæ quam pugnantis militis sui comes esse maluit: & imperator, qui in desertores sævire debuerat, desertor exercitus sui factus est. Illis etiam detracto capite, in longum fortissime pugnandi duravit constantia: & desperata victoria, in mortem dimicabatur.
In longum ævum durare. Ovid. 4. de Ponto, 8. 7.
Durare alicui diu. Plaut. Asin. 1. 3. 24.
Amicitiæ usque ad senectutem firmissimæ durant. Quintil. 1. 2.
Duravit hic illi animus usque ad extremum. Plin. Epist. 111. lib. 5.
Durare per annos. Virg. 2. Georg. 100.

— cui non certaverit ulla
Aut tantum fluere, aut totidem durare per annos.

In extremum durare. Ovid. 7. Epist. 111.
Horam durare. Hor. 1. Epist. 1. 82.
Sub Jove durare. Ovid. 2. Fast. 299.
Ira manet, duratque dolor. Valer. 3. Argon. 384.
In longum durare. Stat. 4. Sylv. 7. 41.
In longas moras durare. Ovid. 2. de Ponto, 6. 36.
In occasum durat. Plin. lib. 2. cap. 31. Semel in meridie conspecti, in Bosphoro produntur, qui a matutino tempore duraverunt in occasum. Sic apud eund. lib. 18. cap. 34.
Senecta turpi durare. Valer. 6. Argon. 809.
In seras durant sermonibus umbras. i. e. Colloquuntur usque ad multam noctem. Valer. 2. Argon. 350.
Durante ibi antiquorum memoria. Sueton. de Clar. Grammat. cap. 24. Legerat in provincia quosdam veteres libellos apud Grammatistam, durante adhuc ibi antiquorum memoria, necdum omnino abolita.

Durātus, Partic. [σκληρυνθεὶς] Plin. in Paneg. cap. 22. Quum Danubius ripas gelu jungit, duratusque glacie ingentia tergo bella transportat, &c. Bellis durati. Liv. lib. 2. Decad. 5. Ipsi a pueris eruditi artibus militiæ, tot subacti atque durati bellis.
Duratus malis, laboribus, usu armorum. Liv. 7. ab Urbe. Et 8. Bell. Maced. Et Columel. in prœm. lib. 1.
Coria durata calore. Lucret. lib. 6. 969.
Cutis durata. Ovid. 3. Met. 675.
Mens durata malis. Lucan. lib. 5. 798.
Frigore duratus Pontus. Ovid. 4. de Ponto, 9. 85.

Duratio, ōnis. f. Liv.

Durator, ōris. m. Pacat. Paneg. Theod. cap. 33. Ingentium corporum durator Ister.

Duratrix, icis. f. Plin. lib. 14. cap. 1. Additque acinis eandem quam in doliis amphorisve duratricem illam firmitatem auſteritas picis infuſi pediculo.

Duresco, durui, [σκληρύνομαι] ĕrĕ. Durum fieri. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Itaque & aquilonibus, reliquisque frigoribus adjectis dureſcit humor. Ovid. 2. Met. 830.

Oraque duruerant, ſignumque exangue ſedebat.

Coire & dureſcere. Plin. lib. 11. cap. 38. Sanguis taurorum celerrime coit atque dureſcit, ideo peſtifer potu maxime.

In lectione alicujus dureſcere. Quintil. lib. 2. cap. 5. Nequis eos antiquitatis nimius admirator in Gracchorum; Catoniſque, & aliorum ſimilium lectione dureſcere velit.

Situ dureſcit campus. Virg. 1. Georg. 72.

Limus dureſcit igni. Virg. 8. Ecl. 80.

Dusarītis, Myrrhæ ſpecies, de qua Plin. lib. 12. cap. 16.

Dusii, Gallis Dæmones quidam dicuntur, Auguſtino teſte, de Civ. Dei, 15. 23. qui improbi ſæpe extiterint mulieribus, earumque appetiverint, ac peregerint concubitus, Sylvanorum, Faunorumque illorum more, quos incubos vocant. V. Cæl. Rhodig. lib. 2. cap. 6.

Dusmosus. V. dumus.

Duumvĭri, ōrum. m. pl. Magiſtratus erant Romæ ordinarii qui quæſtionibus, rebus capitalibus ac carceribus præerant. Liv. 1. 26. Feneſt. Læt. de Magiſtr. Rom. cap. 6. Alex. Genial. Dier. l. 3. c. 16. Hotoman. & Sigon. Duravit hæc autoritas ſtante Rep. Nam C. Rabirius a C. & L. Cæſſ. Duumviris perduellionis damnatus eſt. V. Sueton. Jul. 12. 1. Duumvirorum judicium. Cic. Orat. 156. Planeque Duorumvirorum judicium, aut Triumvirorum capitalium, aut Decemvirorum litibus judicandis dixi nunquam. Al. Duumvirorum.

Sunt & Collegia ad tempus certæ rei agendæ conſtituta, ſc. Ædis locandæ, faciundæ vel dedicandæ. Liv. 35. 41. Quam L. Furius Purpureo prætor Gallico bello voverat, dedicavit Q. Marcius Ralla duumvir. Idem 7. 28. pr. Senatus Duumviros ad ædem ædificandam creari jubet. Hinc temporibus ſubinde poſtulantibus legimus de Duumviris navalibus. Liv. 41. 1. Adverſus Illyriorum claſſem creati Duumviri navales erant qui tuendam viginti navibus mari ſuperiore Anconam veluti cardinem haberent. Idem 9. 30. Et duo imperia eo anno dari cœpta per populum utraque pertinentia ad rem militarem: alterum ut Duumviros navales claſſis ornandæ reficiendæque cauſa idem populus juberet. Lator hujus plebiſciti fuit M. Decius Trib. plebis.

Duumviri in municipiis dicebantur qui ſummo loco civitati præerant & publicas res adminiſtrabant. Cæſ. 1. Bell. Civil. 30. In Hiſpaniam proficiſci conſtituit, Duumviris municipiorum omnium imperat ut naves conquirant Brundiſiumque deducendas curent. Cic. 2. de Lege Agr. 92. de Campanis, Cum veniſſem Capuam coloniam, deductam L. Conſidio & Sext. Saltio (quemadmodum ipſi loquebantur) Prætoribus. & p. p. Nam primum, id quod dixi, cum cæteris in coloniis Duumviri appellentur, hi ſe, Prætores appellari volebant. Quibus primus annus hanc cupiditatem attuliſſet, nonne arbitramini paucis annis fuiſſe Conſulum nomen appetituros?

Duumviri Sibyllini curabant ſacra librorum Sibyllinorum. Inſtitutos fuiſſe accepimus a Tarq. Superb. Dionyſ. Halic. 4. 62. quanquam alii aliter. Manſerunt ad annum U. C. 388. cum ex patribus quinque, totidem ex plebe creari cœperunt. Inde A. 675. facti ſunt Quindecimviri. V. Gell. 1. 9. & voc. quindecimviri.

Duumvirālis, e. ut Conſularis, &c. l. 1. ff. de alb. ſcrib.

Duumvirālĭtas, ātis. Leg. 1. C. de Nat. liberis. &

Duumvirātus, ûs. m. Munus Duumviri. Plin. 4. Epiſt. 22. pr. Paul. in l. Honores ff. de Decurionibus.

Duumvirātes, ium. m. vel Duoviratès, (nam utroque modo ſcribi veriſimile eſt indifferenter omnes voces de quibus modo egimus ut ex Inſcript. liquet) videntur fuiſſe a Conſiliis Duumviris, vel jam exauctorati. Ita Marm. Neapol. apud Gruter. covii. HOC OPVS OMNE FACITO ARBITRATV DVO VIR ET DVOVIRATIVM QVI IN CONSILIO ESSE SOLENT. In eadem tabula, DVVMVIRVM ARBITRATV & DVO. VIR. ARBITRATV promiſcue ut modo ſubmonuimus.

Dux. V. duco.

D Y A

Dyas, ădis. f. [δυὰς] Numerus binarius. conf. Salmaſ. ad Solin. p. 699.

Dyasar, ſive Dyasares, [Δυάσαρ] Deus eſt, quem Arabes ſummum habent, & ut maximum venerantur. Alex. Genial. lib. 6. cap. 4.

Dyma, vel Dymæ, [δύμη] Civitas una eſt ex decem Achaici conventus, quæ ſunt Patræ, Dymæ, Phara, Tritæa, Lenotia, Ægira, Pellena, Ceraunia, & Carinia. Quorum ſuffragiis quæſtor unus, & dux unus eligebatur. Alex. Genial. Dier. lib. 3. cap. 28. [At hic ix. tantum Civitates. xii. commemorat Strabo. l. 8. totidemque Polyb. l. 2. c. 41. V. Mart. Schoockii Remp. Achæor. c. 1. Plin. lib. 4. cap. 5. Ultra Patras oppidum Olenum, colonia Dymæ, loca Bupraſium, &c.

Dȳmas, antis. m. Pater Hecubæ. Ovid. 11. Met. 761. Virg. 2. Æn. 394. Hinc

Dymantis, idos. f. Hecuba. Ovid. 13. Met. 620.

Dyme. V. dyma.

Dymon, [Δύμων] Unus ex diis Laribus, quos ſimul atque in lucem editus fuiſſet homo, illius pervigilem curam agere opinantur Ægyptii, quatuorque fuiſſe putant, quorum nomina ſunt Dymon, Tychis, Eros, & Anachis. Alex. Genial. lib. 6. cap. 4.

Dўnămis, f. [δύναμις] Potentia, vis. Plaut. Pſeud. 1. 2. 77. Olivi Dynamin domi habent maximam. conf. Arnob. 2. p. 60.

Dynastes, æ. m. [δυνάστης] Quicunque magiſtratus, qui poteſtate fungitur in civitate, veluti hi qui ſunt in imperio, optimas, primas, præfectus. Cic. 11. Philipp. 31. Idem ſi cæteri reges, tetrarchæ, dynaſtæque feciſſent, &c. Idem 2. Att. 9. Si erit iſte nebulo cum his dynaſtis in gratia. Et apud Cæſ. 3. Civ. 3. Erat & Dynaſtes ſummus Paphlagonum magiſtratus, qualis Romæ Dictator fuit. V. Alex. Genial. Dier. lib. 4. cap. 23. Athen. l. 4. p. 144. F. [Fere Regibus & Tetrarchis Dynaſtæ junguntur, & apud Nepotem in Datame Thyus idem Rex & Dynaſtes appellatur, c. 2, 3. Itaque pro Regulis haberi convenit Dynaſtas.

Dyōta, æ. f. [δυώτη] Vinarium vas eſt, ut exponunt Horatii interpretes, habens duas anſas, tanquam duas aures, unde nomen accepit. Hor. 1. Carm. 9. 8. — atque benignius

Deprome quadrimum Sabina,
O Thaliarche, merum dyota.

Dyriodoris, Fluvius ad portas Caucaſias fluens, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 11.

Dyris, [Δύρις] Mons Mauritaniæ. Strab. lib. 17. Extra columnarum fretum procedenti ad ſiniſtram, mons eſt in Lybia, quem Græci Atlantem vocant, Barbari vero *Dyrim*. Conf. Plin. l. 5. c. 1.

Dyrrhachium, [Δυῤῥάχιον] Macedoniæ nobilis civitas & portus, olim Epidamnus; authore Pomponio Mela, unde proximus in Italiam trajectus. Dyrrhachium ſibi delegit exilio Cic. ut ſcribit 14. Fam. 1. extr. Dyrrhachium, vulgo *Durazo* Italis, vel *Duraz*. V. Dion. Caſſ. 1. 4. Appian. 2. de Bello Civil.

Dyrrhachīnus, [Δυῤῥαχηνὸς] Incola Dyrrhachii. Cic. 3. Att. 22. Et quod mei ſtudioſos habeo Dyrrhachinos, ad eos perrexi.

Dyscŏlus, [δύσκολος] Pravus, aſper, difficilis. Vulg. 1. Pet. 2. 18.

Dysenterĭa, [δυσεντερία] dici poteſt Inteſtinorum exulceratio, vel difficultas. Celſo Tormina q. V. l. 4. c. 18. Cic. 7. Fam. 27. Sane δυσεντερίαν pertimueram.

Ad dyſenteriam bibitur cum abſynthio. Plin. lib. 22. cap. 25.

Datur in vino auſtero ad dyſenteriam. Plin. lib. 27. cap. 10.

In dyſenteria lens efficacior in tribus aquis cocta. Plin. 22. 25.

Dyſenterias emendat pota & infuſa. Plin. lib. 26. cap. 8.

Dyſenteriæ & vomicis eſtur portulaca ex aceto, vel bibitur cum cumino. Plin. lib. 20. cap. 20.

Infeſtari dyſenteria. Plin. lib. 22. cap. 21.

Dyſenteriæ infunditur aloë. Plin. lib. 27. cap. 4. Sic lib. 28. cap. 9.

Elatine cum lini ſemine cocta, ſorbitionis uſu dyſenteria liberat. Plin. lib. 27. cap. 9.

Dyſenteriæ medetur ſtœbe infuſa. Plin. lib. 22. cap. 11.

Aizoi ſuccus alvum ſiſtit & dyſenterias. Plin. lib. 26. cap. 8.

Sanant epinyctidas & dyſenteriam cum ſuis nucleis. Plin. 23. 1.

Si urat dyſenteria. Plin. lib. 28. cap. 9.

Dysenterĭcus, [δυσεντερικὸς] Qui torminibus vexatur. Plin. lib. 20. cap. 4.

Vituli quoque jus vulgariter datum, inter auxilia dyſentericorum tradunt. Plin. lib. 28. 14.

Auxiliatur dyſentericis ſemen cucumeris. Plin. lib. 20. cap. 2.

Dyſentericos curant poto vino. Plin. lib. 20. cap. 21.

Datur & dyſentericis denarii pondere in vino. Plin. lib. 23. cap. 9.

Senectus anguium dyſentericis & teneſmis in ſtanneo vaſe decoquitur cum roſaceo. Plin. lib. 30. cap. 7.

Multi ſuper omnia laudant ad deploratos dyſentericos Quinquefolium. Plin. lib. 26. cap. 8.

Dyſentericos emendat in vino auſtero bis die potus. Plin. 24. 10.

Dyſenterici exulcerati. Plin. lib. 22. cap. 22.

Fit & dyſentericis remedium ſingulare, ovo effuſo in fictili novo, &c. Plin. lib. 29. cap. 3.

Dyſentericis etiam illinitur, vel ipſa glans. Plin. lib. 24. cap. 3.

Dyſentericis imponitur lini ſemen ex aceto. Plin. lib. 20. cap. 22.

Decoctum eorum veteres dyſentericos juvat, & potione & potu. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dyſentericos liberat ſemen hippolapathi in vino potum. Plin. 20. 21.

Medetur dyſentericis beta injecta. Plin. lib. 20. cap. 8.

Corticis melle decocti uſus in medicina ad dyſentericos præcipuus habetur. Plin. lib. 12. cap. 8.

Prodeſt dyſentericis beta ſylveſtris. Plin. lib. 20. cap. 8.

Dyſentericos recreant femina pecudum decocta cum lini ſemine aqua pota. Plin. lib. 30. cap. 7.

Revocantur dyſenterici a morte. Plin. lib. 23. cap. 6.

Sanat & dyſentericos in vino rubro tuſa. Plin. lib. 26. cap. 8.

Eadem ſorbetur a dyſentericis in vino auſtero. Plin. lib. 24. cap. 15.

Quinque ovorum lutea in vini hemina cruda ſorbentur dyſentericis. Plin. lib. 29. cap. 3.

Sanguis caprinus decoctus cum medulla dyſentericis ſubvenit. Plin. lib. 28. cap. 14.

Valet ad dyſentericos fimum, &c. Plin. lib. 28. cap. 8.

Dyſentericis veteribus dari ex aqua mulſa radicem ſtaphylini jubet Cleophantus. Plin. lib. 20. cap. 5.

Dyſentericis utile eſt ſemen bunii. Plin. lib. 20. cap. 4.

Dȳsĕrus, [δύσερως] Infelix in amore. Auſon. Epig. 90. v. 7.

Dysgargalis Equus apud Xenophontem, qui eſt difficilis, ne tactus quidem, ſeu titillationis patiens, quam γαργαλισμὸν Græci dicunt. Cæl. Rhod. l. 21. c. 24. V. Henr. Steph. Theſ. Gr.

Dysosmus, [δύσοσμος] Ita vocatur Scordium male olens. Apul. de Herb. 70.

Dyspepsia, [δυσπεψία] eſt Ægra difficiliſque ventriculi concoctio, quam Plin. Cruditatem appellat, ἀπὸ τοῦ πέπτω, i. e. Coquo. V. Cat. de R. R. 127.

Dysphemia, [δυσφημία] Infamia, maledicentia. Suet. in Aug. 92. Nihil in hoc quidem devitans, quam dyſphemiam nominis. [i. e. malum omen.

Dysphĭlus, [δύσφιλος] Amicus parum ſincerus. Juven. 3. Sat. 119.

Non eſt Romano cuiquam locus hic, ubi regnat
Protogenes aliquis, vel dyſphilus. Exempl. caſtig. Diphilus.

Dysphorĭcus, [δυσφορικὸς] Firmic. 8. 12. Dyſphorici, ac miſeri, infeliciter moriuntur. Cæl. lib. 10. cap. ult. Firmico, Dyſphorici Infelices intelliguntur: & Dyſphora dicuntur Difficilia.

Dyspnoea, [δύσπνοια] Spirandi difficultas. Plin. 23. 1. Nec ſingultientibus, nec ſi cum febre dyſpnœa ſit. Celſ. 4. 4. Eſt etiam circa fauces malum, quod apud Græcos aliud atque aliud nomen habet, prout ſe intendit. Omne in difficultate ſpirandi conſiſtit. Sed hæc dum modica eſt, neque ex toto ſtrangulat, δύσπνοια appellatur, Cum, &c.

Dyſpnœas lenit oleum balſaminum. Plin. lib. 23. cap. 4.

Dyſpnœæ medetur centaurium majus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Dyspnoĭcus, [δυσπνοϊκὸς] Qui dyſpnœa laborat. Plin. 24. 6.

Dystrapeli, [δυστράπελοι] Qui in ira vel affectione aliqua immobiles perſeverant, nec ulla vi ab inſtituto queunt revelli: Rhodig. 12. 19.

Dysūrĭa, æ. f. [δυσουρία] Difficultas urinæ. Cic. 10. Att. 10.

Dysūrĭcus, [δυσουρικὸς] Adj. Cic. 7. Fam. 26.

Dysuriăcus, Adj. Qui tali morbo laborabat. Firmic. 4. 8.

E

LITERA vocalis. Gr. Ε, ε, & Η, η. cujus opera utuntur conſonæ univerſæ ad prolationem, poſtpoſitæ quidem in Mutis, Be, Ce, &c. in Liquidis vero præfixæ, ut El, Em, En. Hebræi pariter ut Græci E dupliciter pro ratione quantitatis efferunt, per punctum ſc. quod vocatur Tzere, & Sægol, breve hoc, illud vero longum. Imo breviuſculum adjecerunt, quod Scheva vocant, quod pro Conſonarum copula ſolummodo jure haberi poteſt: & hujusmodi aliquid hodie in linguis Gallica & Anglicana deprehenditur, quibus E fœmininum vel quieſcens accreſcit. Romani utramque quantitatem una figura exprimunt, niſi quod Aletri in Latio in tab. lapidea & admodum vetuſta E longum per duplex EE efferatur in voce SEEDES, Gruter. CLXXI. 8.

Permutantur A & E. ut, a Reor, Ratus; Sero, Satum. Ita ſcriptitabant Veteres, Eſcendere, Eſpicere: pro Aſcendere, Aſpicere. Palm. Spicileg. 6. p. 711. Sic Damno, Sacro: Condemno, Conſecro. Sic CESSIANE, pro Caſſiana. Inſcript. vet. apud Gruter. DCXCIX. 1. adde quæ a Græcis fœmininis deduxere Latini; ut Φήμη Fama.

Æ & E. ut apud Gruter. paſſim. ſed hoc apud ſequiorem ætatem, quæ pro diphthongo Æ ſimplex E non modo ſcribebat, verum corripiebat, ut Sphĕra, Hĕreſis, ĕnigma. apud Prudent. &c. Porro immanem ſcriptionem in quibusdam monumentis videre licet, ſc. FIICIT, pro Fecit. Item BIINII MIIRIINTI, pro Bene merenti.

In Diphthongis conſociandis præmittitur E duabus, I & U, ut hei, heu. & totidem ſubjungitur, A & O, Ædes, OEſtrum.

In Inſcriptionibus. E. Ennius, Edilis, Eſt, Ergo, Exactor, Exacto, Ejus, Ætas, Erexit, Expreſſum. E. B. Ejus bona. E. C. Ejus cauſa, Erigi curavit. E. C. F. Ejus cauſa fecit. E. CVR. Erigi curavit. E. D. Ejus domus. E. F. Egregia fœmina, Ejus filius. E. H. Ejus hæres. E. L. Edita lex. E. M. V. Egregiæ memoriæ viro. E. N. Etiam nunc. E. P. E Pretio. E. S. E ſuo. E. R. E. V. E Repub. eſſe videbitur. E. T. Ex teſtamento. E. T. F. I. S. Ex teſtamento fieri juſſit ſibi.

I & E. Quintil. lib. 1. cap. 4. Quid? non E loco I fuit? ut Menerva, Leber, & Mageſter, & Dijove & Vejove, pro Dijovi & Vejovi? V. eund. lib. 9. cap. 4. Morhof. de Patavinit. Liv. p. 38. Turneb. Adverſ. 3. 5. Ita Genetrix, Ponteficum, Condedit & infinita pene hujusmodi exempla apud Gruter. in marmoribus: quod & monuit Pier. ad Virg. Georg. 563. cum Vergilius aliquando pro Virgilius legitur. V. Gronov. ad Vit. Virg. per Donat. Etiam hodie ſunt promiſcua; ut dicimus Heri vel Here, Veſperi vel Veſpere. In compoſ. & deriv. Antiſtes; Cribrum; Undecim; Emo, Redimo; Lego, Eligo; & rurſus ab Eligendo, Elegans. V. Gell. lib. 11. cap. 2.

O & E. ut Dermio, Pellictor antique; & viciſſim, Advorſus, Vortex, Vortit. Ita a Tego fit Toga, & rurſus a Vos fit Veſter.

U & E. Pello, pepuli; Media tellus, Meditullium: & mutuo Dejero, Pejero, a Juro.

E & Ex, Præpoſitiones ſunt, quæ & ſeparantur & componuntur. Separatæ modo temporales ſunt, ut, Ex illo celebratus honos: h. e. Poſt illud tempus: modo locales, ut, E cœlo. Compoſita quandoque privationem indicant, ut Elinguis, Exanguis; quandoque vehementiam vel perfectionem, ut, Eludo, Exoro: quandoque extra, ut Educo, Excludo. Componitur autem E cum B. ut Ebibo, D: ut Educo, G. ut Egredior, J. ut Ejicio, L. ut Eludo, M. ut Emitto, N. ut Enitor, R. ut Erigo, V. ut Eveho: Ex vero componitur cum A. ut Exaudio, C. ut Excurro, E. ut Exeo, F. ut Efficio, O. ut Exoleo, P. ut Expello, Q. ut Exquiro, S. ut Exſequor, T. ut Extendo, U. ut Exuro. Verum quando poſt Ex ſequitur F. mutatur X. in F. ut Effero, Efficio, Effundo: in aliis integra manet. V. tamen infra ECFERO, ECFODIO.

E præpoſitio [ἐκ vel ἐξ] ablativo caſui ſervit. ut E ſervo libertus. Ter. And. 1. 1. 10.

Abiit e. Ter. Phorm. 5. 8. 30. Ea mortem obiit, e medio abiit. V. Hec. 4. 3. 14.

Aſpicere, e. Plin. Epiſt. 102. Placuit egredi in littus, & e proximo aſpicere, ecquid jam mare admitteret.

Audivi e prædonibus. Ter. Eun. 1. 2. 34.

Candicans e rufo. Plin. lib. 12. cap. 13.

Sic e nigro rutilum. Sueton. initio Neronis. H. St. [Apud Plin. l. c. legitur potius, E rufo candicans, nec eodem modo dicitur ac ap. Sueton. E nigro in rutilum. ubi coloris mutatio indicatur, ut illic Mixtus e rufo & candido color.

Dedit e. Plaut. Trin. 4. 2. 57. E manibus dedit mihi ipſe in manus.

Fabrefactum e ferro. Plaut. Rud. 5. 2. 113. Nam hoc quidem pol e rubigine, non e ferro fabrefactum eſt. Ita ſculptus e ſaxo. Cic. 4. Acad. 110.

Fugere e conſpectu. Ter. Hec. 1. 2. 107.

Gravida e Pamphilo eſt. Ter. And. 1. 3. 11.

Haurire e. ut, E fontibus abditis & conditis hauriri artium ſtudia. Cic. 1. de Orat. 267.

Languere e via. Cic. 1. Philipp. Qui quum mihi mos notus eſſet, quumque e via languerem, & mihimet diſplicerem, &c

Laborare e dolore. Ter. And. 1. 5. 33. Quid agit? M. rogas? laborat e dolore.

Laborat e renibus. Cic. 2. Tuſc. 60.

Peperit e Pamphilo. Ter. And. 3. 2. 17.

Petere e. Ter. Eun. 3. 2. 38. E flamma te petere cibum poſſe arbitror.

Scire e. Plaut. Moſtel. 3. 2. 58. E me, ne quidem metuas, nihil ſciet.

Tollere e. ut, Solem e mundo tollere videntur qui amicitiam e vita tollunt. Cic. de Amicit. 47.

E contraria parte. Cic. 4. Acad. 124. V. E regione.

E contrario. Plin. lib. 10. cap. 38. Multæ aves e contrario ſemper in volatu ſilent. Cic. Anteq. iret in exil. 26.

E diverſo. Plin. lib. 12. cap. 21. E diverſo Arabica glans viridis ac tenuior.

E diverſo, pro E contrario. Plin. lib. 4. cap. 4. E diverſo irrumpentia.

E facili, pro Facile. Plin. lib. 30. cap. 3. E facili cadere eos cogit. Alia exemplaria habent Ex facili.

E libello. ut, Sermones non niſi in ſcriptis & e libello habebat. Suet. in Aug. cap. 24.

E longinquo. Plin. lib. 12. cap. 22. V. in LONGUS.

E Marſis. Cic. in Brut. 169. Atque etiam apud ſocios & Latinos oratores habiti ſunt Q. Vectius Vectianus e Marſis, quem ipſe cognovi, &c. Sic videtur poſſe dici, Petrus e Campania. Sic, Eunuchi e Syria Ægyptoque. Cic. in Orat. 232.

Vicinus e proximo. Plaut. Aul. 2. 4. 11.

E natura, Secundum naturam. Cic. de Fin. Hunc ſtatum corporis maxime expetit qui eſt e natura maxime.

E re nata. Ter. Adel. 3. 1. 8. Et re nata melius fieri haud potuit, quam factum eſt, hera. ſed Cl. Bentl. ibi legit E re natæ. q. V. [Verum cum Vir Celeberr. E re natæ exponat Ex commodo filiæ tuæ, ipſe viderit, an iſtuc Latine dictum ſit, Melius ex commodo, pro Magis. Certe dum tautologiam, uti perhibet, vitare ſtudet, in manifeſtam plane delapſus eſt. Iſtud enim Melius fieri, utique tantundem eſt, ac Commodius fieri, petitum ex trita & Comicis familiari formula Factum bene, qua repentina atque inſperata felicitas exprimi conſuevit. Quare cum perſpicuum ſit, nutriculam indicare velle, Cum magno incommodo, quando quidem Pamphilæ vitium oblatum ſit, magnum tamen conjunctum eſſe commodum, magnamque eſſe, ut in miſero caſu, felicitatem, quod id factum ab Æſchino ſit potius, quam ab alio adoleſcente nequiore, prorſus cauſæ nihil video, cur a Donati ac Faërni ſententia diſcedendum ſit. E re nata idem eſt, ac Pro re nata. Quo de V. in RES. Vulgo dicunt, Pro præſenti rerum conditione, ac circumſtantiis, in quibus nunc ſumus. ὥςγε πρὸς τὸ παρὸν, μηδὲν ἂν χρησιμώτερον γένοιτο, Græce dixeris. Pro meo caſu Cic. 3. Att. 23. & Sall. Catil. 35. in re ſimili uſurparunt.

E regione, Ex adverſo. Cic. 4. Acad. 123. Nonne etiam dicitis, eſſe e regione nobis e contraria parte terræ, qui adverſis veſtigiis ſtent contra noſtra veſtigia? Idem de Fin. 1-9. Si omnia deorſum e regione ferrentur, & ut dixi ad lineam, nunquam fore ut atomus altera alteram poſſet attingere. Budæus. adde Cic. Topic. 47: 3. Q. frat. 1: de Fato, 18: de Univerſ. 21.

E regione, cum genitivo. Cic. 2. de Divin. 17. Vident e conſtantiſſimo motu lunæ, quando illa e regione ſolis facta incurrat in umbram terræ, quæ eſt meta noctis, ut eam obſcurari neceſſe ſit. Budæus. adde 2. de Nat. Deor. 103.

E Repub. i. e. Pro Reipub. utilitate, vel In commodum Reipub. Plin. Epiſt. 109. Prolata lege de Senatu habendo, jurare coegit e Repub. eſſe quod cenſuiſſet. Liv. Faceret quod e Repub. fideque ſua duceret. Cic. 3. Philipp. 30. Duobus aut tribus Senatusconſultis e Repub. bene factis reliquas res ad lucrum prædamque revocarit. Idem 10. Philipp. 25. Brutum Proconſulem bene & e Repub. & ex ſua majorumque ſuorum dignitate conſuetudineque Reipub. bene gerendæ feciſſe. conf. Nep. 25. 6. 2. Cic. in Orat. 158. & 13. Fam. 8.

E veſtigio, pro Confeſtim, properanter. Plin. Epiſt. 90. lib. 6. Aut profectum e veſtigio ſubſequi. Cæſ. 4. Bell. Gall. 5. Cic. 4. Fam. 12.

Repente e vestigio. Cic. 1. Verr. 57. Sed repente e vestigio ex homine, &c.
Puto esse, quod Græci παρὰ πόδας V. VESTIGIUM H. St.
Dicitur etiam E somno. i. e. Post somnum. Tacit. de Germ. lib. 22. cap. 1. E meo animo. i. e. Secundum meam sententiam. Plaut. Aul. 3. 6. 3. E more. i. e. Pro more. Suet. Cæs. cap. 6.

EA, vel EADEM, Ea re. V. IS.

EALE, Fera est in Æthiopia nascens, magnitudine equi fluviatilis, cauda elephanti, colore nigra & fulva, maxillas habens apri, & majora cubilitalibus cornua, mobilia, quæ alterna in pugna sistit, variatque infesta aut obliqua, utcunque ratio monstravit. Plin. lib. 8. cap. 21. Solin. cap. 55.

EANUS, A veteribus dictus est, qui postea Janus, qui ineunti anno credebatur præsidere. Macrob. 1. Saturn. 9. Sæpe enim antiqui secundam vocalem pro tertia usurpaverunt, ut dictum est supra.

EAPSE, Ea ipsa. Festus. Eampse Plaut. in Pœnulo Act. 1. Sc. 2. H. St.

EARINUS, Adj. Vernus. ex Græco ἐαρινός. Tertull. de Habit. Mulier. cap. 8. Earinæ oves. i. e. Vernæ. Item nomen pueri delicatuli. apud Martial. lib. 9. 12. Nomen (ut ait ille) cum violis rosisque natum, Nomen nobile, molle, delicatum, &c.

EARITES, [ἐαρίτης] Lapis est, alio nomine Hæmatites dictus. Eariten autem appellari scribit Rhodiginus, quod ἔαρ, apud Nicandrum, sanguinem significet, quoniam vere plurimum exundet. Hæc ille lib. 3. cap. 12.

EASO, onis. Promontorium Pyrenæi montis. Item oppidum Vasconium. Utriusque author Ptolem. lib. 2. cap. 6.

EATENUS, Adv. [ἐπὶ τοσῶτον] Hactenus, Tandiu vel Usque ad id. Plaut. Mostel. 1. 2. 48. Ad legionem quum itur, adminiculum eis danunt tum jam aliquem cognatûm suûm: eatenus abeunt a fabris.
Eatenus quoad, [τοσῶτον ὅσον] Cic. 1. Q. frat. 1. Quorum si quis forte est sordidior, ferres eatenus quoad per se negligeret eas leges quibus est astrictus. Idem 1. de Legib. 14.
Eatenus qua. Columel. lib. 12. cap. 9. Caules lactucæ ab imo depurgatos, eatenus qua tenera folia videbuntur. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Eatenus quatenus. Cajus de Institoria actione, Eatenus dabitur in eum actio, quatenus ea re locupletior factus est. Idem in l. 1. D. quod cum eo. Eatenus introduxit actionem, quatenus in rem ejus versum fuerit. Cels. lib. 2. cap. 10. Eatenus sanguis sequitur, quatenus emittitur.
Eatenus ut, [τοσῶτον ἵνα] Cic. de Opt. Gen. Orat. 23. Verba persequens eatenus, ut ea non abhorreant a more nostro. Columel. lib. 5. cap. 1. Si eatenus progreditur, ut dicat qua quidque ratione faciendum.

E B A

EBACCHOR, ari. Lamprid. Heliog. cap. 7. Adeo ebacchatus est ut typum eriperet. Sed in emendatis codicibus Taurobodiatus est, legitur. q. V.

E B E

EBENUS V. HEBENUS.

E B I

EBIBO, [ἐκπίνω] ĕre. Exhaurire. Plin. lib. 5. cap. 15. Asphaltiten lacum dirum natura petit, a quo postremo ebibitur, aquasque laudatas perdit pestilentibus mixtas. De Jordane amne. Ter. Heaut. 2. 3. 14. Quid comedent? quid ebibent?
Ebibere cum vino imperium heri sui. Plaut. Amph. 2. 1. 84. i. e. In vino oblivisci.
Sanguinem alicui, h. e. Exugere. Plaut. Curcul. 1. 2. 64.
Subsilite obsecro, & mittite isthanc foras,
Quæ mihi misero amanti ebibit sanguinem.
Ubera ebibere. Ovid. 6. Met. 342.
Uberaque ebiberant avidi lactantia nati.
Exbibere etiam habet Plaut. Milit. 3. 2. 19.

EBISCUS. V. HIBISCUS.

EBITO, ĕre. Exire. Plaut. Stich. 4. 2. 28.
Non it, non it: quia tanto opere suades ne ebitat.

E B L

EBLANDIOR, [ἐξαιρέομαι, ἐκλιπαρέω] iri. Blanditiis elicere, & impetrare. Cic. 16. Att. 18. Enitere, elabora, vel potius eblandire, effice ut Plancus, quem spero optimum esse, sit etiam melior opera tua. Plin. lib. 9. cap. 8. de Arione, Eblanditus ut prius caneret cithara.
Eblandiri suffragia, Precibus, & blanditiis emere & aucupari. Cic. pro Planc. 10. In quo primum illud debes putare, comitiis præsertim ædilitiis, studium esse populi, non judicium, eblandita illa, non enucleata esse suffragia. Sic apud Plin. lib. 16. cap. 27. Cœlo fœcunditatem omnem eblandito.
Eblandiri solitudines ruris, dicuntur in passiva significatione. Columel. lib. 8. cap. 11. Sed ne hæc tamen aliena est agricolæ captantis undique voluptates acquirere, quibus solitudines ruris eblandiantur.
Eblanditæ preces, Blandis precibus impetrata testimonia. Plin. in Paneg. cap. 70. Volo ego qui provinciam rexerit, non tantum codicillos amicorum, nec urbana conjuratione eblanditas preces: sed decreta coloniarum, decreta civitatum alleget.
Eblandita alicui aspectu rosa. Plin. lib. 25. cap. 2. Nuper cujusdam militantis in Prætorio mater vidit in quiete, ut radicem sylvestris rosæ, quam cynorrhodon vocant, eblanditam sibi aspectu pridie in fruteto, mitteret filio bibendam. Sed hic omnino legendum est Blanditam: ut habent codices emendati.

EBLITEI, Montes in Arabia, in gente Omanorum, non procul ab Ichthyophagis, de quibus Plin. lib. 6. cap. 28. in Descript. Arabiæ.

E B O

EBODE, Oppidum Helmodenorum in Arabia, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 8.

EBORA, Oppidum Lusitaniæ, juris veteris Latii, quod item Liberalitas Julia dicebatur, authore Plin. lib. 4. cap. 22. Nunc *Evora* V. Ursat. apud Græv. Tom. 11. p. 782. C. & Olivar. ad Melam 3. 1. Ptol. scribitur Ἔβορα.

EBORACUM, [Ἐβόρακον] Britanniæ civitas Ptolemæo. Vulgo *York*. V. Ursat. l. c. p. 629. C.

EBORARIUS. V. EBUR.

E B R

EBRIUS, [μέθυσος, οἰνοβαρὴς, οἰνόφλυξ, μεθύων] Qui nimio potu alienatus est mente; ex Bria, quod est vas vinarium. V. Voss. Etym. Brœkh. ad Tib. 1. 7. 28. Cic. 9. Fam. 17. Habuisti enim in tua potestate, ex quo vel ex sobrio, vel certe ex ebrio scire posses.
Insanis & ebriis multa falsa videntur. Cic. 2. de Divin. 120.
Tralate pro Mentis inops; ut contra Sobrius pro Sanus. Plaut. Cist. 4. 1. 15. Alia mulier isto pacto dicat, dicam esse ebriam. Elegantissime Hor. de Cleopatra quam nimia fortuna de sana mente exturbaverat, Fortunàque dulci ebria. 1. Carm. 37. 10. Eodem sensu dixit Lucret. lib. 3. 106. Curis ebrius.
Plenus, Infectus. Martial. lib. 4. 54.
Ebria Sidoniæ cum sim de sanguine conchæ.
Jam tonsiles tapetes ebrii fuco. Cn. Mattius in Mimiamb. ap. Gell. 20. 9.
Amnis ebrius. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 250.
Mella ferant sylvæ, jam profluat ebrius amnis,
Mutatis in vina vadis.
Anus ebria. Ovid. 2. Fast. 582.
Cœna, pro Opipara, & quæ nimiis deliciis veluti ad ebrietatem convivas invitet. Plaut. Casin. 3. 6. 18. Facite cœnam mihi, ut ebria sit lepide, nitideque volo. nihil moror barbarico ritu.
Conviva ebrius. Ovid. 5. Fast. 337.
Gradus ebrius. Sen. Med. 2.
Ocelli ebrii. Catul. 43. 11. Amore scil.
Et dulcis pueri ebrios ocellos
Illo purpureo ore suaviata, &c.
Turba ebria. Propert. lib. 4. 4. 78.
Verba ebria. Tibul. lib. 3. 7. 4.
Vestigia ebria trahere. Propert. lib. 1. 3. 9.

EBRIOLUS, dimin. Plaut. Curcul. 1. 3. 36. Quid ais propudium? Tun' etiam cum nocturnis oculis odium me vocas? Ebriola, persolæ nugæ. Ibid. 2. 3. 15. Tristes atque ebrioli incedunt.

EBRIOSUS, Adj. [μεθυστικὸς] Qui sæpe fit ebrius. Plin. lib. 30. cap. 15. Ebriosis ova noctuæ per triduum data in vino, tædium ejus adducunt. Cic. de Fato, 10. Stilponem ferunt & ebriosum & mulierosum fuisse.
Inter Ebrium & Ebriosum hoc interest, quod Ebrius actum præsentem designet: Ebriosus habitum & proclivitatem. Potest enim quis esse ebrius, qui natura tamen & consuetudine ab hoc vitio maxime abhorreat: & contra ebriosus quis esse potest etiam tunc, quum vini nihil gustaverit. V. Sen. Epist. 83.
Ebriosior. Catull. 25. 4.
Ut lex Postumiæ jubet magistræ
Ebriosa acina ebriosioris. V. Is. Voss. ad loc.

EBRIOSITAS, [οἰνοφλυγία] Cic. 4. Tusc. 27. Ut inter ebrietatem & ebriositatem interest, aliudque est esse amatorem, aliud amantem. V. supra in EBRIOSUS. & Non. 5. 90.

EBRIETAS, ătis. [μέθυσμα, μέθη] Plin. lib. 30. cap. 15. Ebrietatem arcet pecudum assus pulmo præsumptus.
Ebrietas turpissima, quæ labefacere & minuere hominum mentes solet. Gell. lib. 15. cap. 2.
Arcanum demens detegit ebrietas. Virg. de Venere & Baccho, v. 6.
Solvitur ebrietas. Cels. lib. 2. cap. 6.
Ebrietas geminata libidine regnat. Ovid. 12. Met. 221.

EBRIULO, [μεθύσκω] Ebrium facio. Laberius, Ebriulati mentem hilarem accipiunt. Nonius 2. 306. Item Ebriŏlo. Unde Plaut. fragm. Homo ebriolatus somno.

EBRIACUS, Idem quod Ebrius. Plaut. Aul. Fragm. Homo ebriacus somno fanari solet. Ex Nonio. V. Taubm. ad Fragm. Plaut. p. 1489. Gloss. Gr. Lat. Ebriacus μέθυσος. [Sed forte Ebriatus legendum, ut apud Non. Passeratius legit, probante Mercero.

EBRIO, āre. Macrob. 7. Saturn. 6. Mulieres raro ebriantur.

EBRIAMEN, [μέθυσμα] Tertull. de Jejun. cap. 9. Vinum & ebriamen non bibet.

EBRODUNTII, Alpini populi, a Galba Imperatore Narbonensi provinciæ adjecti, teste Plin. lib. 3. cap. 4. Sed Bodiontici legitur in codd. emendatis.

E B U

EBUCUS, Sic male apud Fest. quidam scribunt, pro ELLUCUS q. V.

EBUDES, Insulæ sunt quinque numero in Oceano Britannico, angusto freto divisæ, quarum incolæ (ut scribit Solinus) lacte solum & piscibus vitam agunt. A Plinio Hæbudes dicuntur. A Stephano Αἰβοῦδαι, diphthongo non aspirata.

EBULLIO, [ἀναζέω, ἀναβρύομαι, ἀναφλύω] ire. Effervescere, dictum a Bullis, ut ait Nonius, quas emittit aqua dum fervet. Cato cap. 105. Ubi ebullibit vinum, ignem subducito.
Ebullire, per translationem. Cic. 5. de Fin. 180. Dixerit hoc quidem Epicurus, semper beatum esse sapientem, quod quidem solet ebullire nonnunquam. i. e. Vi veritatis incitatus dicere. Idem 3. Tusc. 42. Qui si virtutes ebullire volent & sapientias. i. e. Cum ostentatione & pompa efflare, & quasi Pleno ore detonare, vel crepare. Animam ebullire pro Mori dixit Petron. cap. 42. & 62.

EBULLITIO, ōnis. f. [ἀνάζεσις] Fervor.

EBULLO, [παφλάζω] āre. Erumpere, crepare: a Bulla, quæ æstivo tempore in aqua pluvia subinde elevatur in formam rotundam, ac statim evanescit. Pers. 2. Sat. 10. — ô si
Ebullet patrui præclarum funus. i. e. Ad bullæ similitudinem exeat, & erumpat. Alii legunt Ebullit. V. Casaub.

EBULUM, sive EBULUS, [χαμαιάκτη] Herba est producens baccas rubras & veluti sanguineas ad similitudinem sambuci. Unde Virg 10. Ecl. 27. Sanguineis ebuli baccis. Columel. lib. 2. cap. 2. Plin. lib. 25. cap. 10. Ebuli quoque (quem nemo ignorat) fumo fugantur serpentes.

EBUR, sive EBOR, ŏris. n. [ἐλέφας] Elephanti dens: quasi e Barro, i. e.

i. e. Elephanto productus, teste Servio. Cic. 4. Acad. 100. Non enim est e saxo sculptus, aut ebore dolatus. Plin. lib. 8. cap. 3. de Elephantinis dentibus, Hoc solum, inquit, ebur est.

Ebur, pro Vasis, aut aliis rebus ex ebore dolatis. Hor. 2. Carm. 18. 1.
Non ebur, neque aureum
Mea renidet in domo lacunar. Cic. 4. Verr. 35. Omne ebur ex ædibus sacris, &c. auferret.

Ebur, pro Elephanto. Juven. 12. Sat. 112.
— mora nulla per Histrum
Pacuvium, quin illud ebur ducatur ad aras. Contra Virg. 6. Æn. 896. Elephantum dixit pro Ebore. V. Elephantus, in ELEPHAS.

Una opera ebur atramento candefacere postules. Est Genuinæ formæ cultum atque ornatum externum inducere, quo decus illud nativum obscuretur magis quam illustretur. Plaut. Mostell. 1. 3. 102.

Pulcherrimum ex ebore signum Minervæ. Cic. de Clar. Orat. 257.
Asperum signis ebur. Sen. Hippol. 8.
Assyrium ebur. Ovid. 2. Amor. 5. 40.
Candens ebur. Ovid. 3. de Ponto, 3. 98.
Conspicuum ebur. Ovid. 4. de Ponto, 5. 18.
Curule ebur. Hor. 1. Epist. 6. 53. h. e. Sella curulis eburnea, non nisi summis magistratibus concessa. V. CURULIS.
Indicum ebur. Hor. 1. Carm. 31. 6.
Nitidum ebur. Ovid. 2. Met. 3.
Niveum ebur. Ovid. 10. Met. 247.
Phidiacum ebur. Juven. 8. Sat. 103.
Phidiacum vivebat ebur. i. e. Statuæ eburneæ sculptæ a Phidia tanto artificio, ut vivere viderentur.
Regale ebur. Sen. Hippol. 9.
Sectile deliciis India mittit ebur. Ovid. de Medic. Fac. 10.
Splendidum ebur. Sen. Thyest. 5.

EBURNEUS, [ἐλεφάντινος, ἐλεφάντειος] Adj. Quod ex ebore est.
Costa eburnea. Plin. lib. 28. cap. 4.
Jovem fecit eburneum. Idem lib. 36. cap. 5.
Pectines eburnei. Apul. 11. Met.
Quadrigæ. Suet. in Neron. cap. 22.
Sellæ. Liv. 5. 4.
Signum. Cic. 4. Verr. 1.
Item instar eboris album, ut Cervix eburnea, Eburnea colla apud Ovid. 3. Met. 422.

EBURNEŎLUS, dimin. Cic. 3. de Orat. 225. Quem servum sibi habuit ille ad manum, cum eburneola solitus est habere fistula, qui staret occulte post ipsum cum concionaretur. Gell. tamen lib. 1. cap. 3. hic legit Eburnea.

EBURNUS, Adj. idem, quod Eburneus ap. Poëtas.
Decus eburnum. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 272.
Ensis. Virg. 11. Æn. 11.
— atque ensem collo suspendit eburnum.
Digiti eburni. Propert. lib. 2. 1. 9. i. e. Candidi.
Gradus eburni. Lucan. lib. 2. 356.
— gradibusque acclivis eburnis.
Morsus eburnus numerosi dentis. Claud. in Nupt. Honor. 102.
— largos hæc nectaris imbres
Irrigat, hæc morsu numerosi dentis eburno
Multifidum discrimen arat. Pectinem eburneum intelligit.
Plectro modulatus eburno. Tibull. 3. 4. 39.
Porta. Virg. 6. Æn. 898.
Sceptrum eburnum. Ovid. 1. Met. 178.
Templum eburnum. Propert. lib. 4. 2. 5.

EBŎREUS, Adj. Idem. Quintil. lib. 6. cap. 4. Quum in triumpho Cæsaris eborea oppida essent translata. Plin. lib. 7. cap. 53.
Codices eborei. Ulp. in l. librorum. §. 1. D. de leg. 3.

EBURĀTUS vel EBORATUS, [ἐλεφαντόδετος] Adj. Quod ebore tectum est. Plaut. Stich. 2. 2. 53. Lectos eburatos, auratos.
Sella eborata. Lamprid. Heliog. cap. 4. V. Borrich. Cogit. p. 94.

EBORARIUS, Eboris artifex. Eborarii autem inter artifices numerantur, qui a Principibus vacationem munerum obtinent. l. 1. C. de excus. artif. lib. 10. Inscript. apud Gruter. p. LXV. L. PLOTIO. SABINO. EBORARIO. Dicitur & Eburarius. Inscript. Florent. apud Spon. Misc. Erud. Ant. Q. CONSIDIVS. EVMOLPVS. FABER. EBVRAR.

EBURA. V. EBORA.

EBURA alia Cerealis in Bætica prov. de qua Plin. l. 3. c. 1. ubi Hard. V.

EBURINI, Lucanorum populi in Italia, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

EBURŌNES, [Ἐβουρῶνες] Populi inter Belgas, gente, nomine, & numero Germani appellati, Condrusis, Menapiis, Aduaticis, Treveris (quorum clientes erant) & sylvæ Arduennæ finitimi: iidem & Tungri nunc Leodienses dicti apud Gallos. Plin. lib. 4. cap. 18. populos Galliæ Lugdunensis ait quondam Aulercos appellatos, nunc vero Eburones. V. Cæs. & Scal. Lect. Auson. 2. 14. p. 126.

EBUROVICES, Populi sunt inter Celtas, Aulercis, Lexoviis, & Unellis, reliquisque maritimis civitatibus vicini. Marlianus in Cæsarem. V. Plin. lib. 4. cap. 18. [Eburovices pars altera Aulercorum civitatis, quæ in duos populos divisa fuit Aulercos Eburovices & Cenomanos; quibus quidam tertium addunt Diablinthes. Illorum oppidum Eburovicæ, hodie *Evreux*. Præter Geographos V. Andr. Morell. Specim. univ. rei Numm. Tab. 26. 2

EBURUM, [Ἔβουρον] Ptolemæo urbs Germaniæ, vulgo *Olmutz* Moraviæ regia.

EBŬSUS, [Ἔβυσος] Vulgo *Bizza*. Insula est in mari Balearico, altera Pityusarum, nullum animal noxium gignens. Plin. lib. 3. cap. 5. Ebusi terra fugat serpentes, Colubrariæ parit: ideo infesta omnibus, nisi Ebusitanam terram inferentibus. Habet hæc insula oppidum ejusdem nominis, a Phœnicibus (ut putant) conditum, aut certe a Pœnis, qui a Phœnicibus originem duxerunt. Sil. lib. 3. 363.
Jamque Ebusus Phœnissa movet, jamque Artabrus arma.
Nunc *Ayuiza* vulgo vocatur, ut scribit Olivar. in Melam. V. Gevart. ad Stat. 1. Silv. 6. 15.

EBUSITANUS, Adj. Plin. lib. 3. cap. 5. V. etiam Melam lib. 2. cap ult. ad fin.

EBUTIUS. V. ÆBUTIA Gens.

EC, Particula ab Ecce interrogativis adhærens. ut Ecquis, Eccur, Ecquando, Ecquo, Ecquonam, Ecquisquam, Ecsiquid, &c.

ECANTO. Gloss. Gr. Lat. ἐξαυλῶ.

ECASTOR, & MECASTOR. Adv. jurandi. h. e. Ita me deus Castor servet. Per Castorem & Pollucem, inquit Donatus, ornativa sunt jurandi, apta fœminis. ad Andr. 3. 2. 6. Ubi fateor me quid istuc Ornativa sibi velit ignorare. Plaut. Amph. 2. 3. 10. Ecastor te experior quanti facias uxorem tuam. Ter. And. 3. 2. 6. Per, Ecastor, scitus puer natus est Pamphilo. Hoc nomine non jurabant viri. Gell. lib. 11. cap. 6. V. Jo. Bapt. Hansen. & cæteros scriptores de Jurandi formulis Vett.
Ecastor, Edepol, &c. non Æcastor, Ædepol, &c. V. Voss. Etym. Meurs. par. 1. Exerc. crit. ad Cap. cap. 4. p. 80.

ECATONPHONEUMA, [ἑκατονφόνευμα] Sacrum appellabatur, apud Athenas Marti sacrificari solitum. Si quis enim centum hostes interfecisset, Marti de homine sacrificabat apud insulam Lemnum, quod sacrificatum est a duobus Cretensibus, & uno Locro, sicut Sosicrates scribit. Sed postea hoc Atheniensibus displicuit, cœperuntque porcum offerre castratum, quem nefrendem vocabant, quasi sine renibus. Hæc Fulgentius ad Chalcidium.

E C B

ECBĂSIS, eos. [ἔκβασις] Digressio a proposito.

ECBĂTĂNA, n. pl. [Ἐκβάτανα] Metropolis est Mediæ: vel ut quidam existimant, Regionis magnæ nomen. Strab. lib. 11. Media in duas partes divisa, quarum alteram, majorem vocant: cujus metropolis fuit Ecbatana civitas, & Medici imperii caput: nunc etiam Parthi regia utuntur. Cic. pro Lege Manil. 9. Legatos Ecbatanis misit. Ubi V. Græv.

ECBŎLAS, ădis. [ἐκβολὰς] Uvæ genus in Ægypto proveniens, ejiciendo fœtui idoneum, παρὰ τὸ ἐκβάλλειν, quod expellere & ejicere significat. Plin. lib. 14. cap. 18. Ægyptus & ecbolada habet, abortus facientem.

ECBŎLE, es. f. [ἐκβολὴ] Jaculum. ut Ecbolas quassant. Pacuv. apud Varr. 6. de L. L. 6.

ECBOLIA, orum: sive ECBOLINÆ, arum: aut, ECBOLAS, dis. [ἐκβόλια] Medicamenta quibus medici utuntur abigendis infantibus in utero enectis, quæ & phthoria dicuntur. Verba sunt crebra apud Dioscoridem. Latine Ejectoria & Ejectrices medicinæ dici possunt.

E C C

ECCE, Adv. demonstrandi; [ἰδὲ, ἦν, ἠνίδε] Repentinum aliquid, Insperatumve significans. Cic. 2. de Fin. 96. Ecce miserum hominem. Ter. Adel. 4. 7. 3. Fero alia flagitia ad te ingentia boni illius adolescentis. M. ecce autem. Ubi Donatus, Ecce dicitur quum repente triste aliquid rebus intervenit lætis, aut certe quum aliud agitur, aliud emergit novum. ut Virg. 2. Æn. 403.
Ecce trahebatur passis Priameia virgo
Crinibus. Ter. Phorm. 1. 5. 34. Ecce autem similia omnia, omnes congruunt. Ubi Donatus, Ecce autem, vox est apta his quæ nova & improvisa animo accidunt.
Ecce autem nova turba atque rixa, &c. Cic. 6. Verr. 148.
Ecce autem repente ebrio Cleomene, esurientibus cæteris, nuntiatur piratarum naves esse in portu Edissæ. Cic. 7. Verr. 87.
Ecce, dicitur & de re non repentina neque nova. Plin. lib. 36. cap. 27. Adeo in rebus damnatis quoque ac jam nullis, sunt aliqua remedia, ut in carbone ecce & cinere. i. e. Ut vides in carbone.
Ecce, interdum risus & contemptionis gratia ponitur. Cic. in Orat. 30. Ecce autem aliqui se Thucydidios esse profitentur, novum quoddam imperitorum & inauditum genus.
Ecce, nunc nominativo, nunc dativo jungitur: alias etiam accusativo, quanquam refragetur Valla lib. 2. cap. 15.
Ecce Antonius. Cic. 14. Att. Veruntamen ecce autem Antonius accepta grandi pecunia, &c. Eidem lib. 7. 23. Ecce postridie ad Cassium literæ Capua a Lucretio familiari ejus.
Ecce tibi, frequentissimum apud Cic. pro Cluent. 75. Ecce tibi ejusmodi sortitio, ut in primis Bulbo, &c. Idem 2. Att. 14. Quum hæc maxime scriberem, ecce tibi Sebosus.
Ecce alterum, ecce me. Ter. Eun. 2. 3. 6. Ecce autem alterum. Sed Valla contendit legendum hic esse Alter, non Alterum. Ter. Adel. 5. 9. 38. Ecce me, qui id faciam vobis. Sic apud Plaut. Men. 2. 3. 50. Prandi in navi: inde huc sum egressus: te conveni, ER. ecce rem. Sed V. ECCERE infra.

ECCŬBI, [ἦ που] per duplex c. componitur ex Ecce & Ubi, idemque significat quod Nuncubi. Calepinus.

ECCUM, eccam, eccos, eccas. Eccum, i. e. Ecce hic eum, subintellige virum de quo agebamus. Eccam, Ecce hic eam, subintellige fœminam de qua mentio erat. Valla lib. 2. cap. 15.
Eccum ipsum. Plaut. Amph. 3. 4. 22. Et eccum ipsum video, &c. Ter. Eun. 5. 3. 9. Virum bonum eccum Parmenonem incedere video.
Eccum Juppiter. Plaut. Amph. prol. 120.
Eccum adest. Ter. Eun. 4. 7. 6. Ubi centurio est Sanga, & manipulus furum? P. eccum adest.
Atque eccum. Plaut. Stich. 4. 1. 71. Atque eccum tibi lupum in sermone. Ter. And. 5. 5. 1.
Sed eccum. Ter. Eun. 2. 3. 12. Sed eccum Parmenonem, salve. Ibid. 4. 5. 12. Sed eccam ipsam.
Eccam, locum signat ubi ea excidit. Plaut. Cistel. 4. 1. 3.
Eccos. Plaut. Men. 1. 4. 1. Ter. Heaut. 2. 3. 15.
Sed video, eccos quos volebam. Pro Ecce hic eos quos volebam.
Eccum etiam absentibus accommodari observavit Taubm. ad Plaut. p. 614. 841.

ECCILLUM, Antiquum verbum contractum, pro Ecce illum. Plaut. Pers. 2. 2. 65. Eccillum domi, & hanc, &c. & Aul. 4. 10. 57.

ECCISTAM, Plaut. Curcul. 5. 2. 17. Certe eccistam video. Pro Ecce istam. Antique.

ECCENTROS, [ἔκκεντρος] Quod est extra centrum. Mart. Capell. 8. p. 287. Terra solaris circuli non est centrum, sed eccentros habetur.

ECCENTRĬCUS, Idem. apud Astron.

ECCERE, Adv. jurantis. [νὴ τὴν Δήμητραν] ac si dicatur Per Cererem.

 Plaut.

Plaut. Amph. 2. 1. 4. Eccere, jam tuatim Facis, ut tuis nulla apud te sit fides. Aliis placet duas esse dictiones, quasi dicas Ecce rem, id est Re vera. Ter. Phorm. 2. 2. 5. V. Fest. & Interpp. in Plaut. Lindenbr. ad Ter. l. c.

ECCHEUMA, ătis. n. [ἔκχευμα] Effusio. Plaut. Pœn. 3. 3. 88. Te replebo usque unguentorum eccheumatis.

ECCLESIA, Latine dicitur Cœtus & Congregatio. ἐκκλησία.

ECCLESIASTES, æ. Concionator, ἐκκλησιαστής.

ECCLESIASTĬCUS, Adj. Ad ecclesiam pertinens. ap. Christianos Scriptt. Item Ecclesiasticus, subst. dicitur Filius Siraci & ejus liber.

ECCOPE, [ἐκκοπή] Divisio est calvæ, qua os offensum refractum est, teste Galen. lib. Finit. Medic.

ECCRĪTUS, Adj. Selectus. In Petron. cap. 63. pro Cacritus habet Reines. in Schol. ad Fragm. p. 92.

ECCUM. V. ECCE.

E C D

ECDĬCI, [ἔκδικοι] Sunt quos Jurisconsulti Defensores civitatum appellant, qui in municipiis Tribunorum plebis instar erant, & plebem ab injuria optimatium tuebantur. Unde tractatus est apud Justinianum lib. 1. C. de Defensoribus civitatum, & in novellis constitutionibus XV. Cic. 13. Fam. 56. Dixerat mihi Euthydemus, quum Ephesi essem; se curaturum ut Ecdici Mylasii Romam mitterentur. Id factum non est. Legatos audio missos esse: sed malo Ecdicos, ut aliquid confici possit. Quare peto a te, ut & eos & Alabandenses jubeas Ecdicos Romam mittere. V. Græv. ad loc. Plin. 10. Epist. 3. Ecdicorum autem munus erat judicio experiri contra eos qui pecuniam Reip. deberent. Ecdicus verti potest, Defensor, ultor, vindex. Dicitur & Syndicus; In Gloss. Cognitor, de quo V. Gronov. de Pec. Vet. 4. 3.

ECDIPPA, Oppidum in Phœnice, juxta Ptolemaidem Claudii Cæsaris coloniam, quæ quondam Ace vocata est. Author Plin. lib. 5. cap. 19.

E C E

ECESTENSES, Siciliæ populi, inter Stipendiarios a Plinio commemorati, lib. 3. cap. 8.

E C F

ECFERO, pro Effero. V. Plautin. Lex. Parei, qui ita legit in aliquibus locis Plauti; & Cic. 9. Fam. 2. & 8. Att. 3.

ECFODIO, pro Effodio. Tacit. 11. Ann. 20. 3.

E C H

ECHĒA, ōrum. n. pl. [ἠχεῖα] Vitruv. lib. 1. cap. 1. & lib. 5. cap. 5. exponit Sonituum discrimina.

ECHRÆ, [Ἐχῖαι] Civitas in Græcia, cujus meminit Strab. lib. 8. illamque Teleclum inhabitasse scribit.

ECHEMYTHIA, [ἐχεμυθία] Latine Taciturnitas dicitur, & Auscultatio. Unde Echemythos a Græcis dictos putat Budæus Auscultatores & censendi immunitatem habentes in Senatu. Idem alio loco interpretatur Echemythos Cunctatores, & sermonis homines parcissimos, qui aures duas habere se, unicam linguam in causis etiam publicis meminerint. V. Gell. lib. 1. cap. 9.

ECHENĒIS, ĭdis. [ἐχενηΐς] Latine Remora dicitur. Plin. lib. 9. cap. 25. & lib. 32. cap. 1. Est parvus admodum piscis, assuetus petris, echeneis appellatus. hoc carinis adhærente, naves tardius ire creduntur: inde nomine imposito: quam ob causam amatoriis veneficiis infamis est; & judiciorum ac litium mora, &c. Lucan. lib. 6. 674.

Non puppim retinens Euro tendente rudentes
In mediis echeneis aquis.

ECHETLE, es. [ἐχέτλη] Rectum illud lignum est, quod inter arandum manu continet arator, totumque aratrum permovet: ubi vero infigitur, dicitur Alya. Ex Cæl. Rhod. lib. 26. cap. 5.

ECHETLION, In navigio Locus est, in quo pisces colligunt piscatores: dici & Vivarium potest, quod ζωγρεῖον nuncupatur Græcis. Author Cæl. Antiq. Lect. lib. 26. cap. 5.

ECHIDNA, [ἔχιδνα] Latine Hydra, ea potissimum quæ ab Hercule interfecta est. Ovid. 5. Fast. 405.

Sanguine Centauri Lerneæ sanguis echidnæ
Mistus ad auxilium tempora nulla dabat.

Virus echidnæ. Ovid. 9. Met. 158.

Tumidæ echidnæ. Ovid. 10. Met. 313. [Ἔχιδνα proprie Viperam fœminam denotat. V. Suic. Thes. & Scriptores Hist. Animal.

ECHIDNA, Nympha, dimidia sui parte puella speciosa, in quascunque partes oculos reflectens: reliqua vero dimidia, qua serpens immanis erat, in caverna diversans, & cruda mandens. Hæc cum Typhone mixta peperit Orthum canem, Cerberum, & Hydram. Author Hesiod. in Theogon.

ECHIDNION, i. n. Herba viperina. Apul. de Herb. cap. 5.

ECHĪNĂDES, [Ἐχινάδες] Insulæ sunt in Epiro, contra Ambracium sinum, natæ Acheloi impetu; arenaque limo convectis, sicut pars Ægypti Nili cœno. Lege Plin. lib. 2. quibus locis maria cesserint. & Thucydid. lib. 2. ubi de Acheloo. Ovid. 8. Met. involucro fabulæ verum occuluit, & ex Naiadibus factas insulas tradidit, quoniam hæ terræ fluvio aggestæ fuerunt. v. 587. Partesque resolvit
In totidem, mediis quot cernis Echinadas undis.

ECHĪNÆ, Eædem insulæ. Sen. Troad. 838.

ECHĪNEIS, Insula in Ægæo. Cic. in Arat. 426. Sed variant scripturæ.

ECHĪNOMETRÆ, [ἐχινομῆτραι] Echinorum genus, quorum spinæ longissimæ, calyces minimi, nec omnibus iidem, rufus & vitreus color. Plin. lib. 9. cap. 31.

ECHINON, Thraciæ urbs est ad Pegaseum sinum. Pomp. Mela, lib. 2. in descriptione Thraciæ.

ECHĪNOPHORA, Genus conchæ. Plin. lib. 32. cap. 11.

ECHĪNŎPUS, ŏdis. Herba quædam aculeata Dioscoridi, quod sciam, non memorata. Plin. lib. 11. cap. 8. Ceras ex omnium arborum satorumque floribus confingunt, excepta rumice & echinopode. Echinopodis mentio est in veteri disticho, apud Athen.

Ὡς ἂν ἐχινόποδας, καὶ ἀνὰ τρηχεῖαν ὄνωνιν
Φυσεῖται μαλακῶν αὖτια λόγιων.

ECHĪNUS, i. [ἐχῖνος] Tegmen spinosum quo servantur castaneæ ἐχῖνον enim hirtum significat. Unde Castaneæ echinatæ. Plin. lib. 15. cap. 23. Nuces vocamus & Castaneas, quanquam accommodatiores glandium generi: armatum his echinato calyce vallum est. conf. Calph. Eclog. 2. 83. Bald. Lex. Vitruv. p. 42.

Ab hujus tegminis similitudine, Echinus dictus est Piscis quidam ex cancrorum genere. Plin. lib. 9. cap. 31. Ex eodem genere sunt echini, quibus spinæ pro pedibus. Ingredi est his in orbem volvi. itaque detritis sæpe aculeis inveniuntur. Martial. lib. 13. 86.

Iste licet digitos testudine pungat acuta,
Cortice deposito mollis echinus erit.

Marinus echinus. Hor. Epod. 5. 28.

Echinus, apud Græcos Terrestre animal, cui apud nos *Hericio* nomen, ab hærendo deductum: & æque hirsutus est atque marinus echinus.

Echinus, Ornamentum circa manus carpum. Bartholin. de Armillis Vett. §. 1.

Echinus, Genus vasis ænei est in quo calices lavantur: alii Ampullam dicunt esse vitream. Turnebus Adv. 9. 19. extr. putat Vas esse aquarium rotundum, lagenæ simile, aut ampullæ, ut guttum vinarium, ut Varro, inquit, de L. L. 4. docet. Nomen autem habere videtur a rotunditate echini se in pilam colligentis. Hor. 1. Serm. 6. 117.

— Lapis albus
Pocula cum cyatho duo sustinet, astat echinus
Vilis tum patera guttus, Campana supellex.

Athenis etiam Echini nomine intelligebatur Scrinium forense, in quod dicta testium & totius litis acta conjiciebantur: unde in Echinum conjicere dicebant, pro eo quod est, Acta in judicio proferre.

Echinus quoque inter placentas recensetur apud Athenæum, ut refert Cæl. lib. 9. cap. 16.

Echinus etiam, Pars ventris boum, & aliarum pecudum ruminantium. conf. Cæl. Rhodig. 4. 5.

Echinus. Herba etiam exsiccatoriæ facultatis. Galen. lib. 6. Simplic.

Echinus Oppidum ad Maliacum sinum in ora Phthiotidis. Ptolem. 3. 13. Est etiam Stephano Oppidum Acarnaniæ non procul ab ostio Acheloi quod Echinadibus insulis nomen fecisse putatur. Meminit Plin. lib. 4. cap. 1.

ECHINATUS, Adj. [ἐχινώδης] ut, Echinata castanea. Plin. lib. 27. cap. 9. In cacumine capitula sunt echinata spinis.

Folia echinata. Plin. lib. 22. cap. 9.

ECHINUSSA, Insula Eubœæ vicina, quæ postea Cimolus dicta est, referente Plin. lib. 4. cap. 12.

ECHION, [Ἐχίων] Unus fuit e sociis Cadmi, primi regis Thebarum, & pater Penthei regis: qui ab eo dicitur Echionides & Echionius, i. e. Thebanus, ut notat Servius in Virg. 12. Æn. 515.

Nomen Echionium, matrisque genus Peridiæ.

Arces Echioniæ. Ovid. 5. Trist. 5. 53.

Plebs Echionia. Stat. 1. Theb. 169.

Thebæ Echioniæ. Hor. 4. Carm. 4. 64.

ECHION, [Ἐχίων] Pictor insignis. Plin. lib. 35. cap. 7. Quatuor coloribus solis immortalia illa opera fecere, ex albis Melino, ex silaceis Attico, ex rubris sinopide Pontica, ex nigris Atramento, Apelles, Echion, Melanthius, Nicomachus, clarissimi pictores, cum tabulæ eorum singulæ oppidorum venirent opibus.

Fuit & alter Echion, Statuarius, qui centesima septima Olympiade floruit, teste eodem Plin. lib. 34. cap. 8.

ECHION, [ἔχιον] Alii Doriada, nonnulli Alcibiadion vocant: Spinosa herba est, quæ non modo a serpente commorsis cum vino pota auxiliatur: sed præsumentes quoque ex ictu nihil molestum pati sinit. Hæc Paulus lib. 7. V. & Dioscorid. lib. 4. cap. 25.

ECHION, sive ECHIUM, Medicamentum quoddam oculorum. Plin. lib. 29. cap. 6. Viperam vivam in fictili novo comburere, addito fœniculi succo ad cyathum unum, & thuris manna una, atque ita suffusiones oculorum & caligines inungere, utilissimum est. Medicamentum id, Echion vocatur.

ECHIONIUS. V. ECHION.

ECHIS, is. m. Idem quod Echion. Plin. lib. 22. cap. 20.

ECHĪTE, es. [ἐχίτη] Herba est similis scammonio, de cujus natura consule Plin. lib. 24. cap. 15.

ECHĪTES, [ἐχίτης] Gemma est colore viridi, subobscuro, quandam viperæ similitudinem referens. Plin. lib. 37. cap. 11.

ĒCHO, ûs. f. [Ἠχώ] est Vocis vel Soni repercussio. Plin. lib. 36. cap. 15. Eadem in urbe, juxta portam quæ Thracia vocatur, turres VII. acceptas voces numerosiore repercussu multiplicant, nomenque huic miraculo, Echo est a Græcis datum. In porticu item Olympiæ septies redditam vocem tradit Plutarch. lib. de Garrul. pr. Plin. lib. 2. cap. 44. Montium vero flexus, crebrique vertices, & conflexa cubito, aut confracta in humeros juga, concavi vallium sinus, scindunt inæqualiter inde resultantem aëra, quæ causa etiam voces multis in locis reciprocas facit. Ovid. 3. Met. 507.

Planxerunt Dryades, plangentibus assonat echo. h. e. Ad voces plangentium resonat. Ausonius in pictorem deæ Echus,

Vane quid affectas faciem mihi ponere pictor,
Ignotamque oculis sollicitare deam?
Aeris & linguæ sum filia: mater inanis,
Indicii vocem quæ sine mente gero.
Extremos pereunte modos a fine reducens,
Ludificata sequor verba aliena meis.
Auribus in vestris habito penetrabilis Echo,
Et si vis similem pingere, pinge sonum. Martial. lib. 2. 86.

Quod nec carmine glorior supino,
Nec retro lego Sotaden cinædum,
Nusquam Græcula quod recantat Echo, &c. Innuit epigrammatarius poëta versiculos ita factos, ut in extremis responsationes ponantur ex Echus persona, sententiam explentes, illius morem tuentes ultima regerendi. Tales sunt Gauradæ Græci poëtæ antiqui in hanc sententiam,

Echo amica mea, audi aliquid. Quid?
Amo puellam. etiamne me ipsa amat? Amat.

At

At facultas potiundi non datur. Datur.
Ipsa igitur ei dicas quod amo. Amo.
Et ei mercedem promitte. Mitte.
Quid reliquum, nisi ut voti fiam compos? Compos. Tale est illud Jambicum Alciati, cui interroganti respondet Echo.
Echo, unde sit liber iste, nescio. Scio.
Dic igitur, anne vatis est Stoæ? Stoæ.
Erras. id Erato fecit, haud Stoa. Stoa.
Echo, in poëtas ista non cadunt. Cadunt.
Prorso atque vorso hic ore num valet? Valet.
Ergo poëtis præstat omnibus. Omnibus.
An Varro nostro tempore ædepol est? Pol est.
Codex hic igitur omnia in se habet. Habet.

Resonabilis Echo. Ovid. 3. Met. 358.
Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo.

Reparabilis Echo. Pers. 1. Sat. 102. i. e. Quæ repercussu seu reverberatione reparatur & resarcitur. vel, Quæ repetit voces.

Turbida Echo. Ausonius Section. 3. in Invitatione ad Paulum.

ECHOÏCUS, Elegi Echoici, quorum principium & finis idem est. Ita emendavit Sirmond. & Elmenhorst. ad Sid. Epist. 8. 11.

E C L

ECLECTA, ōrum. n. [ἐκλεκτὰ] authore Budæo lib. 3. de Asse, sunt Adnotata, & ἐκλογαὶ adnotationes, & ἐκλεγόμενα ea quæ legendo adnotamus Plin. 3. Epist. 5. de Plinio avunculo, Perire omne tempus arbitrabatur quod studiis non impartiretur. Hac intentione tot ista volumina peregit, eclectorumque commentarios CX. mihi reliquit, opisthographos quidem, & minutissime scriptos. Quo in loco non Electorum, quæ Latina dictio est, sed Eclectorum legendum esse contendit Budæus.

ECLECTICI, [Ἐκλεκτικοὶ] Philosophorum genus, qui ex omni disciplina optima quæque excerpebant: conditore Potamone, ut est apud Laërt. lib. 1. pr. V. Clem. Alex. lib. 1. Strom. p. 211.

ECLIGMA, ătis, sive ECLEGMA, [ἔκλειγμα] vulgus medicorum Electuarium vocat. Plin. lib. 20. cap. 22. At phthisin utilissime semine fiunt ecligmata. Idem lib. 21. de Thymo. Ab eo nomen habet, quod linctu, non voratu absumatur. παρὰ τὸ ἐκλείχειν, hoc est, a delingendo.

ECLIPSIS, [ἔκλειψις] Latine Defectio. est enim defectus quidam necessariæ dictionis, quam desiderat præcisa sententia: ut, Hæc secum. deest Loquebatur. Ter. Adel. 2. 1. 4. Ego istam omnibus invitis. Idem And. 1. 5. 66. Verbum unum cave de nuptiis. deest Dicas. Alias Ellipsis, ἔλλειψις, frequentius dicitur, ab ἐλλείπω.
Eclipsis lunæ. h. e. Defectus lunæ, nempe dum sol per interpositionem terræ ita lunæ opponitur, ut luna ipsa lumine suo proprio carere videatur. Plin. lib. 2. cap. 12.
Eclipses in plurali. Author ad Heren. lib. 3. cap. 36. Solis exortus, cursus, occasus nemo admiratur, propterea quod quotidie fiunt. at eclipses solis mirantur, quia raro accidunt: & solis eclipses magis mirantur quam lunæ, propterea quod hæ crebriores sunt.

ECLIPTĬCUS, Adj. [ἐκλειπτικὸς] Plin. lib. 2. cap. 16. Convenit stellas in occasu vespertino proximas esse terræ & latitudine & altitudine, exortusque matutinos in initio cujusque fieri: stationes in mediis latitudinum articulis, quæ vocant ecliptica.

ECLOGA, [ἐκλογὴ] Latine dicitur Electio, delectus, explanatio, annotatio. Dicitur & Sermocinatio seu colloquium. Unde Eclogæ Virgilii. Hinc

ECLOGARIUS, ii. Cic. 16. Att. 12. De gloria misi tibi: custodies igitur, ut soles: sed notentur eclogarii, quos &c. Eclogarios Cicero homines eruditos appellat, authore Turnebo, qui olim quicquid fere legebant librorum, ex iis excerpebant breviarium quoddam. Sic Eclogæ reperiuntur e Diodoro, e Polybio, e Ctesia, e Theophrasto, e Strabone. Unde & Poëmatia imitata Eclogæ vocantur, ut Bucolica Maronis e Theocrito: ac proinde etiam sine imitatione poematia, quod imitatorum brevitatem & similitudinem habeant. Sed & loci insignes ἐκλογαὶ vocantur, quod excerpi notarique potissimum soleant. Alii Eclogarios interpretantur Colloquutores, sermocinatores.

ECLOGARIUM, ii. n. Breviarium. Ita Ausonius vocat partem quandam sui operis.

E C N

ECNĔPHIAS, [ἐκνεφίας] Procellæ genus est, teste Plin. lib. 2. cap. 48. quæ ex scissæ nubis discissione erumpit, hoc est sine pluviis. Nam quæ cum imbribus nubes frangunt, exhydriæ vocantur. Sen. Quæst. Nat. 5. 12. & Apul. lib. de Mundo.

E C O

ECONIA, Civitas in Græcia, ad sinum Maliacum: de qua sic Plin. lib. 4. cap. 7. Postea Maliacus sinus ab incolis dictus, in quo oppida Halcyone, Econia, Phalarum. Hæc ille in descriptione Græciæ & Atticæ.

ECONTRA. De Econtra dixi in CONTRA H. St.

ECONTRARIO, [ἐξ ἐναντίας] V. E præpositionem.

E C P

ECPĔTĂLA, orum. Pocula latiora sec. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 6.

ECPHANTUS, [Ἔκφαντος] Syracusius Philosophiam professus, qui Deum mentem & animum esse existimavit, ut Origenes scribit.

ECPHŎRA, æ. f. Projectura. Vitruv. lib. 6. cap. 2. Columnarum projecturæ mutulorum ecphoræ. conf. eund. lib. 3. cap. 3.

ECPHRASIS, [ἔκφρασις] est Mera puraque enarratio, ἀπὸ τοῦ ἐκφράζειν, quod est exprimere, clare & evidenter explicare. Hesychius λόγον ἐναργῆ, h. e. Sermonem evidentem interpretatur.
Ecphrasis autem, ut Cælio placet, a Narratione differt: quod hæc nudam habeat rerum expositionem, illa tantum non etiam oculis audientium subjiciat. Præterea Narratio universim inquirit: sicuti, in Athenienses a Lacedæmoniis esse bellatum. Ecphrasis autem, per partes, uti quo genere belli, quibusque machinarum tormentis. Hæc ille Antiq. Lect. lib. 13. cap. 19.

ECPHYADES, [ἐκφυάδες] dicuntur Intestinorum appendices. V. supra in APOPHYADES.

ECPIESMA, ătis. [ἐκπίεσμα] Medicis est Calvariæ in multas partes diffractio, simul ubi intrusæ ossis partes in imum decubuerint, ac membranam innixu suo premant. Galen. lib. Finit. Medic.

ECPLEXIS, [ἔκπληξις] Latine Consternatio, est Emotio mentis, quæ ex repentina aliqua perturbatione extrinsecus advenit. V. Galen. lib. Finit. Medic.

E C Q

ECQUÆNAM. V. ECQUIS.

ECQUANDO, [ἤ ποτὲ] Quando. Cic. pro Lege Agr. 2. 17. Quæro a populari Tribunoplebis ecquando nisi per XXXV. tribus creati sint. Idem 7. Verr. 44. Vell. 2. 14. Liv. 3. 67. Volunt nonnulli ex Et & Quando formatum. In Terent. & Virg. Membranis vetustissimis reperitur Etquis, Etquid, si quid potest exinde colligi. Agrœt. Vet. Gram. pr. lib. de Orthogr. Ecquando, increpando vel inquirendo adverbium est: Etquando, simpliciter loquentis.

ECQUIS, a, od & id. [ἤ τις] Num aliquis. Ter. Eun. 5. 8. 1. O populares, ecquis vivit me hodie fortunatior? Cic. 4. Verr. Ecquam existimatis unquam ulla in provincia, &c. Cic. 9. Fam. 15. Ecquem autem, &c. Ecquo de homine. Cic. 4. Verr. 67.
Ecqua. Cic. 4. Verr. 152. Ut videant & investigent ecqua virgo sit, an mulier, &c. Idem 7. Att. 8. Quod quæris ecqua spes pacificationis sit, &c. Idem pro Lege Manil. Ecquam putatis civitatem pacatam fuisse quæ locuples sit?
Ecquod. Cic. 5. Verr. 131. Ecquod judicium Romæ tam dissolutum, &c. Sic Liv. 1. A plerisque rogitantibus dimissi, ecquod feminis quoque asylum aperuissent.
Ecquid. Ter. Heaut. 3. 3. 35. Quid tu, ecquid de illo quod dudum tecum egi?
Ecquid te pudet? Ter. And. 5. 2. 30. Cic. 2. Att. 2. Voco, quæro, ecquid literarum? negant. Idem 1. in Catil. 20. Quid est Catilina? ecquid attendis? ecquid animadvertis horum silentium? patiuntur: tacent.
Ecquid, pro Aliquantumne. Ter. Eun. 3. 2. 3. Ecquid nos amas, de fidicina istac? h. e. Quantum nos amas, &c.
Ecquid sit, pro eo quod dicunt, Quicquid sit. Plaut. Casin. 2. 6. 52. Obelo notavit H. St. in emendatis libris extat, Ecquid fit?
Ecquid eleganter pro An, num. Cic. 7. Fam. 16. Quid agatis & ecquid in Italiam venturi sitis, fac plene sciam. Plaut. Curcul. 2. 3. 62. Interrogat ecquem Lyconem noverim. pro Num norim. Cic. 2. Att. 2. Sed tu ecquid vides Calendas venire?

ECQUISNAM, ænam, odnam & idnam. [μῶν τις] Cic. in Topic. 66. Ecquidnam honestum sit, Ecquid æquum re vera, an hæc tantum opinione sint. Idem in Vatin. Ecquisnam tibi dixerit? Idem 10. Philipp. 19. Ecquodnam principium putatis libertatis capessendæ? Idem 4. de Fin. 67. Ecquænam fieri possit accessio? Catul. 26. 7.
Ecquidnam in tabulis patet lucelli Expensum? Cic. Partit. 48. Quid illa? ecquonam modo, ecquonam loco artis indigent?

ECQUO, Adv. Cic. 13. Philipp. 24. Ecquo te, tua virtus provexisset? quo genus?

ECQUOMODO, i. e. Quomodo? Ecquo modo.

E C R

ECRECTICE, [Ἐκρεκτικὴ] Regio est non procul a Suanibus populis in Themiscyrena regione, ut refert Plin. lib. 6. cap. 4.

ECRYSIS, [ἔκρυσις] Effluxio, quo nomine Aristoteles lib. 7. de Nat. Animalium, eas conceptus corruptiones vocari scribit, quæ intra septimum diem fiunt: abortiones usque ad quadragesimum vocitari. Ex Bud. in Annot. in Pand.

E C S

ECSTĂSIS, is. [ἔκστασις] est Affectus eorum qui mente sunt emota, ut inquit Lactant. lib. 1. cap. 4. quos Plinius Mente commotos appellat, lib. 23. cap. 1. i. e. Fanaticos. Est igitur Ecstasis, Perculsio, stupor, mentis emotio, mentis raptus.

ECSTATĬCUS, Qui mente facile commovetur, attonitus, fanaticus, numine afflatus.

E C T

ECTĂSIS, is. f. [ἔκτασις] Productio, qua syllaba naturaliter correpta producitur. ut, Italiam fato profugus: quum Italiam prima correpta dicere debeamus.

ECTHLIPSIS, f. [ἔκθλιψις] Elisio, figura scansionis: item Angustia.

ECTHȲMATA, Papulæ per cutem erumpentes. Vox medica.

ECTINI, Populi inter Alpinas gentes a Plin. commemorati lib. 3. cap. 20.

ECTOMON, Ita Harduin. ad Plin. 25. 5. Vulg. Entomon. Hellebori genus.

ECTRAPĔLOS, [ἐκτράπελος] quasi Horrens & aversans communem & usitatum naturæ modum. Plin. lib. 7. cap. 16.

ECTRŌMA, Abortus. apud Tertull.

ECTROMĂTIUS, Adj. Plin. lib. 14. cap. 16. Vinum ectromatium vocant quoniam abortus facit.

ECTROPA, æ. f. Diverticulum. Varr. apud Nonium 4. 422. conf. Turneb. 29. 2. Rhodig. 28. 25.

ECTROPIUM, sive ECTROPIA, æ. [ἐκτρόπιον ἢ ἐκτροπία] dicitur Divisio palpebrarum, quum scilicet inferior palpebra non satis sursum attollitur, sed pendens hiat, nec cum superiore committitur. Lagophthalmos vero quum superior palpebra non descendit. Cæl. lib. 16. cap. 1. V. Cels. 7. 7. 10. Galen. Def. & Æginet. 3. 22.

ECTȲPUS, a, um. Adj. [ἔκτυπος] Quod ex typo formatum est exp. Steph. Sen. de Benef. 3. 26. imaginem Tiberii Cæsaris habens ectypam eminente gemma. Vulgo *Cameo.* Ectypas scalpturas dixit Plin. lib. 37. cap. 10. conf. 35. 12. & Salmas. Plin. Exercitat. p. 736. Sed V. ad utrumque Plinii loc. Harduin.

EculEus, Stipes erat cui velut equo imponebantur rei, ac varie torquebantur, cruciabantur, & distendebantur. Id e Prudentio apparet: quum enim in D. Romani martyrio scripsisset, 109.

— jusserat
Eviscerandum corpus eculeo eminus
Pendere, & uncis, vinculisque crescere: Subjicit,
Jubet amoveri noxialemque stipitem.

Alii tormenti genus esse putant in equi formam, in quem conjiciebantur rei. Cic. 5. Tusc. 12. Hæc etiam in eculeum conjiciuntur, quo vita non aspirat beata. Idem 11. Philipp. 17. pro Milon. 58. & 3. de Fin. 42. V. Juret. ad Paulin. de vita B. Martini 5. 47. Turneb. Adverſ. 15. 16. Barth. ad Stat. Sylv. p. 175. Eculeo longior factus. Sen. Epist. 8. quoniam rei fidiculis extendebantur ita ut ossium compago resolveretur. Scribitur & Equuleus. Add. Sigon. l. 3. de Judic. P. R. Ant. Gallon. de Martyr. cruciatib. C. 3. Et inprimis Hier. Magii de Equuleo lib. postum. cum not. Goth. Jungermanni ed. Amst. 1664.

E D

ED. Edictum. ED. C. Ædilis Curulis. Edicto cavetur. ED. PL. Ædilis Plebis. EDV. P. D. Edulium populo dedit. [Imo EPV. Epulum.

E D A

Edacitas, Edax. V. edo, es.

E D D

Eddana. [Ἔδδανα] Urbs est ad Euphratem, a Phœnicibus habitata: ita dicta ab Eddano duce. Stephan.

E D E

Edeatræ, Qui præsunt regiis epulis: dicti ἀπὸ τῶν ἐδεσμάτων. Festus. Scribendum Edeatroe, ut monuit Dacer. q. V. & Hesych. iidem sunt qui Prægustatores.

Edecŭmo, & Exdecĭmo. Excerpo. Symmach. Equos edecument. Exdecimare Festo Decimum quemque eligere. Hinc

Edecumātus, vel Exdecimātus. Partic. Idem. Symmach. 3. Epist. 51. Edecumatæ honestatis. Macrob. 1. Saturn. 5. Edecumatos sodales. Edecimata, Electa. Festus.

Edenates, Alpini populi, quos cum pluribus aliis a Romanis devictos scribit Plin. lib. 3. cap. 20.

Edentare, i. e. Dentes excutere, & rumpere. [ἀποδοντῶν] Plaut. Rud. 3. 2. 48. Nimis velim homini improbissimo malas edentaverint.

Edentātus, Partic. Macrob. 7. Saturn. cap. 13. Sunt alia scommata minus aspera, quasi edentatæ belluæ morsus.
Ut dicuntur Exarmatæ quædam feræ. H. St.

Edentatio, apud Celſ. [Ex Lipsiensi Thes. descriptum. Sed vellem Celsi locum proferrent.

Edentarius, Qui dentes eximit.

Edentŭlus, [νωδὸς, ἀνόδους] Qui sine dentibus est. Plaut. Casin. 3. 2. 20. Propter operam illius improbi edentuli.
Vinum edentulum, h. e. Vetus, & cui omnis mordacitas asperitasque præ vetustate abierit, saporeque sit amœnissimo. Plaut. Pœn. 3. 3. 86. Ubi tu Leucadio, Lesbio, Thasio, Coo, vetustate vino edentulo ætatem irriges. V. Paræi Lex.

Edepol. V. ædepol.

Edera. V. hedera.

Edepsus, [Ἔδεψος] Civitas Straboni, in qua terræ motu illo universæ Græciæ, aquæ calidæ triduo retentæ rursus effluxerunt. V. eum lib. Geograph. 1.

Edessa, Arabiæ civitas, antea Antiochia dicta, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 24.

Edessa, [Ἔδεσσα] Civitas est Mesopotamiæ, sive, ut Plin. mavult, Syriæ Cœles, olim Rhages dicta, teste Hieronymo de traditionibus Hebraicis. In hac Agbarus Toparchus regnavit, de q. f. l. dictum. Hæc olim etiam Bambyce dicta est. Strabo, Trans Euphratem est Bambyce, quam & Edessam & Hierapolim vocant, in qua Atergatim Syriam deam colunt. Item civitas Macedoniæ. De utraque Spanh. de Usu Numism.

Edessæi, [Ἐδεσσαῖοι] Dicti sunt Edessæ cives.

Edetania, Hispaniæ citerioris regio. Plin. lib. 3. cap. 3. Regio Edetania amœno prætendente se stagno ad Celtiberos recedens.

E D I

Edico, xi, ctum, [διαγορεύω, παραγγέλλω] ĕre. Jubere, decernere, edicto vetare: & proprie est magistratuum. Cic. 11. Fam. 6. Quum Tribuniplebis edixissent, Senatus adesset ad xiii. Calend. Januar. haberentque, &c. Liv. 2. Concioni deinde edicto addidit fidem, quo edixit nequis civem Rom. vinctum aut clausum teneret.
Edicere, pro Denuntiare. Ter. Hec. 4. 1. 50. Ibo intro, atque edicam servis, ne quoquam efferri sinant. Idem Eun. 5. 5. 20. Dico, edico vobis nostrum esse illum herilem filium.
Comitia edicere. Cic. 2. Q. frat. 6.
Concilium. Gell. 15. 27.
Conventum. Liv. 6. Bell. Pun. & 3. ab Urbe.
Diem. Liv. 1. Bell. Maced. Cic. 2. Verr. 141.
Justitium. Cic. 6. Philipp. 2. Justitium edici, saga sumi, dixi placere. Item de Arusp. Resp. Justitium edici oportere, Jurisdictionem intermitti.
Legem. Cic. 2. de Legib. 24.
Multam damnato. Liv. 2. 52. extr.
Prædam militibus. Liv. 8. 36. extr.
Senatum. apud Sueton. Cæſ. C. 80. extr.
Edicere, pro Prædicere, & præmonere. Creati Prætores priusquam jus dicerent, ut cuique notum esset quemadmodum anno suo jus dicturi essent, solebant in albo edicta constituere, atque proponere; quæ ab edicendo, id est ante denuntiando ac prædicendo dicta sunt: quasi tanto ante populo denuntiarent, quæ essent in jure dicendo observaturi. Id autem inito magistratu, habita concione, & jurati in leges, faciebant. Cic. 2. de Fin. 74. Quid enim mereri velis jam quum magistratum inieris, & in concionem ascenderis (est enim tibi edicendum, quæ sis observaturus in jure dicendo: & fortasse etiam si tibi erit visum, aliquid de majoribus tuis, & de teipso dices more majorum) quid merearis igitur, ut te dicas in eo magistratu omnia voluptatis causa facturum esse?

Edictus, Partic. [διαπεπαγγελμένος] ut, Edicto mercatu vendere. Plin. lib. 12. cap. 19.

Edicto, [διεξειμι] āre. Plaut. Epid. 1. 2. 2. Idem Amph. 2. 2. 184. Tute edictas facta tua. i. e. Dicis, narras, recenses.

Edictum, i. [διάταγμα, πρόγραμμα] Jussum principis, vel magistratus. Cic. pro Quint. 60.
Edicta & decreta. Cic. 3. Verr. 93. Non hi qui decretis, edictisque tuis, in te concitati, infestique sunt.
Edictum aliud est perpetuum, aliud temporale. Perpetuum est, quod jurisdictionis perpetuæ causa proponi dicitur, in l. 7. D. de jurisdict. omnium jud. nimirum edictum illud, quod Prætores magistratu inito proponebant, quo civibus denuntiabant, quemadmodum anno suo jus dicturi essent. Temporale vero est, quod certi negotii oborti causa proponitur, ut illud Verris, ut Calend. Decemb. adsit Sthenius Syracusis. item, nequis frumentum ex area tolleret, &c. ut illud quod citatorium ac peremptorium Jureconsulti appellant in l. 68. & aliquot insequentibus. D. de jud. De superiore sic loquitur Asconius in Cornelianæ argumento, Aliam, inquit, legem Cornelius, etsi nemo repugnare ausus est, multis tamen invitis tulit, ut Prætores ex edictis suis perpetuis jus dicerent: quæ res tum gratiam ambitiosis Prætoribus, qui varie jus dicere assueverant, sustulit. Hujus etiam meminit Cic. 1. Verr. Verum edictum perpetuum etiam alia significatione dicitur, quod unum ac simplex in omnes annos, atque in perpetuum compositum est. Nam Prætores olim arbitratu suo edicta, quæ leges erant annuæ, scribebant, id eorum honori tribuebatur, ut in annum suum jus constituerent. Itaque quo edicto superioris anni Prætor usus fuerat, insequens fere non utebatur: alioqui ejus edictum Translatitium dicebatur. Sed postea diminuta cum illa populi Romani magistratuum quoque potestate, constitutum est ut edictum unum componeretur, ex quo edicto omnes in posterum tempus Prætores perpetuo jus dicerent, quod idcirco perpetuum est appellatum. Hujus rei authorem fuisse D. Adrianum Justinian. in l. 2. C. de veter. jur. enucl. testatur. Edicti vero scriptorem C. Salvium Julianum. Eutrop. lib. 8. cap. 9. Post eum Didius Julianus Rempublicam invasit, vir nobilis & jure peritissimus, nepos Salvii Juliani, qui sub D. Adriano perpetuum composuit edictum.
Edicta Principum dicuntur, quibus non ad certam aliquam controversiam, de qua consultus sit, respondet, sed generaliter de re quapiam, quasi novam aliquam legem constituit, ut l. Hac edictali. C. de incest. nupt.
Erat Edictum Prætoris olim maximum. Cic. pro Quint. 60. Ex edicto Prætoris bona alicujus possidere. Ibid. Quod Prætor ex edicto suo fieri jubet. Idem ibid. 28. Edicto Prætoris de saltu agroque communi & servis communibus detruditur. Idem 1. Verr. 109. Qui plurimum tribuunt edicto Prætoris. pro Flacc. 67. Flaccus sanxit edicto ne frumentum ex Asia exportari liceret.
De Edictis plura disputat Pitisc. in Lexico quem videas, ubi occurrit Edictum Prætoris, Edictum Ædilium Curulium; Edictum Carboniarium, Peremptorium, Repentinum, Translatitium, &c. [Sed perfunctorie satis, cum pluscula Edicta prætermiserit, ut Edictum Præfectorum Ærarii, de quo Suet. in Claud. c. 9. extr. Censorium, de quo Idem de Cl. Rhet. c. 1. Nep. in Cat. c. 2. Gell. l. 15. c. 11. Consulare quoque, de quo Suet. in Jul. c. 20. & 49. Calig. c. 26. Cic. passim. Gell. l. 13. c. 15, & 3. 18.
Immite & minax edictum. Ovid. 2. Trist. 135.
Inimicum edictum. Cic. pro Lege Manil. 58. Neque me impediet cujusquam, Quirites, inimicum edictum, quominus fretus vobis, vestrum jus, beneficiumque defendam.
Peculiare edictum. V. peculiaris.
Provinciale. Cic. 3. Verr. 118.
Translatitium edictum. V. Translatitium, in transfero.
Edictum circumducere, Decretum irritum facere & abolere. Quo verbo Ulpian. usus est in l. Et post edictum. de Judiciis.
Edicto audiens. V. audio.
Componere edictum. Cic. 2. Off. 80.
Conscribere edictum. Cic. 3. Off.
Dare edicta terris. Claud. Conſ. Mall. Theod. 34.
Habere edictum. Cic. 6. Philipp. 17.
Jacere edicta in populum. Tacit. 3. Hist. 73. Quod edicta in populum pro Vespasiano magnifica, probrosa adversus Vitellium jecerat.
Vetare edicto. Hor. 2. Epist. 1. 239.
Edictum, etiam privati hominis dicitur. Ter. Heaut. 4. 1. 10. Primum hoc te oro, nequid credas me adversus edictum tuum facere esse ausam.

Edictales, Hoc nomine decorabantur qui annum unum in legum studio versati, alterum etiam adjungebant: ducta scilicet appellatione ab edicto, cui cognoscendo tum operam navabant. Imper. in epist. ad Antecessor. §. 3. In secundo autem anno, per quem ex edicto eis nomen antea positum, & a nobis probatur, &c.
Edictalis bonorum possessio, quæ edicto defertur, l. 30. §. 1. D. de acquir. hæred. l. 1. §. 1. D. Si tabul. testam. Edictalis Lex: Edictale programma apud JCtos.

Edictio, onis. f [διάταξις] Plaut. Capt. 4. 2. 31. Basilicas edictiones atque imperiosas habet.

Edim, V. Commedim, in commedo. & edo.

Edisco, edidĭci, [ἐκμανθάνω] ĕre. Memoria complecti. Cic. 2. Tusc. 27. Ita sunt deinde dulces, ut non legantur modo, sed etiam ediscantur.
Non hæc artes contenta paternas Edidicisse fuit. Ovid. 2. Met. 638.
Lauri ediscunt. Virg. 6. Ecl. 83.
Audiit Eurotas, jussitque ediscere lauros. i. e. resonare docuit, ut in Ecl. 1. 5.
Linguas ediscere. Ovid. 2. de Arte Am. 121.
Cura sit & linguas edidicisse duas.
Usum ediscere. Ovid. 7. Met. 99.

Vultus

Vultus alicujus edifcere. Valer. 1. Argon. 368.
Nec potuit fimiles, voluitve edifcere vultus. i. e. Non potuit dignofcere filiorum formas.
Inter lufum locos ex poëtis maxime edifcere licet. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Edifcendus ad verbum libellus. Cic. 4. Acad. 135.

EDISSA. Cic. 7. Verr. 86. Ediffa portus in Sicilia.

EDISSĔRO, ui, ertum, [διεξίημι, ἐκδιηγέομαι, ἐπεξίημι] ĕre. Ordine exprimere, explanare, declarare. Cic. de Clar. Orat. 316. Quis in docendo; edifferendoque fubtilior? Liv. 4. Bell. Maced. Plaut. Capt. 5. 2. 14. Jam animadvorte: hæc mihi quæ dicam, ediffere. Pacuvius.
Ediffere fabulam hanc. Cic. 2. de Legib. 55.
Vera ediffere. Virg. 2. Æn. 149.
— mihique hæc ediffere vera roganti.

EDISSERTO, āre. frequent. [ἐξαυδάω] Plaut. Amph. 2. 1. 51. Ordine omne ut quicquid actum eft, dum apud hoftes fedimus, ediffertavit. adde Liv. 22. 54.

EDISSERTATUS, Partic. Arnob. Mortalibus ediffertata fermonibus. Tertull. de Refurr. Carn. cap. 33. Parabolam ediffertatam. Rhenan. tamen legit Ediffertam.

EDISSERTATIO, ōnis. f. Plin. lib. 10. cap. 68. uti plures MSS. Codd. habent, notante Harduino loco τȣ̃ Differtatio.

EDISSERTĀTOR. Aufon. Lud. Sap. prol. alii leg. Edifferator. V. Barth. Adverf. 8. 18.

EDISSERTUS, Partic. Explanatus. V. in EDISSERTATUS.

EDITIO, EDITITIUS, EDITUS. V. EDO.

E DIVERSO, [ἐξ ἐναντίας] V. E præpofitionem. Plin. lib. 6. cap. 4. & lib. 23. cap. 4.

E D O

ĔDO, es, eft, vel edis, edit, edi, efum vel eftum, [ἔδω, κατασιτεύομαι] edere, vel effe. Vefci, Comedere. Virg. 4. Æn. 66.
— Eft mollis flamma medullas. Cic. 13. Att. 50. Itaque & edit & bibit ἀδεῶς & jucunde, opipare fane & apparate.
Edi, præt. Cic. 5. Tufc. 97. Nec efuriens Ptolemæus ederat.
Edere de patella. Cic. 2. de Fin. 22. Reperiemus afotos primum ita non religiofos ut edant de patella: deinde, &c.
Avide edere. Ovid. 3. de Arte Am. 659.
Agellos edit pecus. Hor. 1. Epift. 12. 12.
Edim, Futurum antiquum pro Edam. Pompon. Proftibulo, Ego quæro quod edim, has quærere qui parcant, certum eft. Nonius.
Oblivia non edunt laudem. Sil. 13. h. e. Laus non datur oblivioni.
Edere pugnos, per translationem, pro Percuti pugnis. Plaut. Amph. 1. 1. 153. Eadem translatione, Sermonem, Plaut. Aul. 3. 6. 1. &c. V. Burman. ad Quintil. Decl. 268. p. 508.
Effe, pro Comedere. Val. Max. lib. 4. cap. 3. Diogenes Syracufis, quum olera ei lavanti Ariftippus dixiffet, Si Dionyfio adulari velles, ifta non effes: Imo, inquit, fi tu ifta effe velles, Dionyfio non adulareris. Auct. ad Heren. 4. 39. Effe oportet, ut vivas, non vivere ut edas. Cic. 2. de Nat. Deor. 8. Mergi pullos in aqua juffit ut biberent, quoniam effe nollent. Plaut. Capt. 4. 2. 70. bene effe.
Apud Terent. in Andr. Act. 1. Sc. 1. 53. — Filium
Perduxere illuc, fecum ut una effet, meum. H. St. Sed errat Stephanus, fiquidem ifthæc formula ad cœnam invitandi eft a verbo Subftantivo. Juvenal. Sat. 5. v. 17.
Tertia ne vacuo ceffaret culcita lecto,
Una fimus aït. a Græcis petita. V. Cafaub. ad Diog. Laërt. Ariftipp. S. 76.
Effetur, pro Comederetur, antiquum. Varro, Libum, quod ut libaretur, priusquam effetur, erat coctum. Ait libi partem primum folitos veteres libare, reliquum deinde comeffe, atque ex eo a libatione nomen adeptum effe. Turnebus.
Ubi efuri fumus? pro Ubi pranfuri vel cœnaturi? Plaut. Men. 1. 2. 38. & Pœn. 3. 1. 32. Edere de alieno.
Furit ardor edendi. Ovid. 8. Met. 828.
Rabies edendi. Virg. 9. Æn. 63.
Edor, edĕris, eftur, efus. [ἔδομαι] Plin. lib. 20. cap. 9. Et in Ægypto, propter amaritudinem non eftur. De braffica loquitur. Columel. lib. 2. cap. 10. Ovid. 1. de Ponto 1. 69.
Eftur, ut occulta vitiata teredine navis.
Plin. l. 20. cap. 9. & paffim, ut & Celfus.
Eftur, imperf. [ἔδεται] Plaut. Moftel. 1. 3. 78.
— Diesque, noctesque eftur,
Bibitur, neque quisquam parfimoniam adhibet. Sen. de Ira. 3. 15.

EDENDUS, Partic. [ἐδεστέος] Cic. de Amicit. 67. Multos modios falis fimul edendos effe ut amicitiæ munus expletum fit.

ESĬTO, [συχνῶς ἔδω] āre. frequent. Cato cap. 157. Lotium confervato ejus qui brafficam efitaverit. Gell. lib. 4. cap. 11. Pythagoram Philofophum non efitaviffe ex animalibus.

ESITĀTUS; apud Columel. Gell. l. 4. c. 11. Videtur autem de cyamo non efitato caufa erroris fuiffe.

ESITATIO, ōnis. f. apud Celf. [ubi?

ESITĀTOR, ōtis. m. apud Firmic.

ESITIUM, ESITIATUS. V. ISITIUM.

EDAX, ācis. Adj. [ἀδδηφάγος, πολυφάγος, βορός] Vorax & confumptor. ut, Edax hofpes. Cic. pro Flacc. 41. Ter. Phorm. 2. 2. 21. Alere nolunt hominem edacem. Idem in prol. Eun. 38. Edax parafitus.
Boves multi cibi edaces, Columel. lib. 6. cap. 2.
Curæ edaces. Hor. 2. Carm. 11. 18.
Ignis edax. Ovid. 4. Faft. 785.
Imber edax. Hor. 3. Carm. 30. 3.
Livor edax. Ovid. 1. Amor. 15. 1. Martial. lib. 11. 34.
Luctus edax, maciesque malis comes addita morbis. Sil. lib. 13.
Parafiti edaces. Hor. 2. Epift. 1. 173.
Tempus edax rerum. Ovid. 15. Met. 234.
Turdi edaces. Hor. Epod. 1. 34.
Vetuftas edax. Ovid. 15. Met. 872.
Virus edax. Ovid. 5. Faft. 403.
Vultur edax. Ovid. 1. Trift. 6. 11.
Superl. Edaciffimus. Sen. Epift. 60.

ESTRIX, īcis. f. [ἐδέστρια] Ea eft quæ devorat cibos. Plaut. Caf. 4, 1. 20. Ego novi ambas illas eftrices, corbitant ubi comeffe poffunt.

EDACĬTAS, ātis. f. [ἀδδηφαγία] Voracitas, confumptio. Cic. 3. Q. frat. 9. Edacitatem pueri pertimefco. Idem 7. Fam. 26. Morbum edacitatis putant.

EDĀCŬLUS, i. m. Idem quod Edax. Cathol.

EDIBĬLIS, Efculentus. Gloff. Lat. Gr. βρώσιμον.

ESURIO, īvi, [πεινάω] īre. Cupio edere. Plaut. Curcul. 3. 11. Qui homo mature quæfivit pecuniam, nifi eam mature parfit, mature efurit. Martial. lib. 7. 26. Vilius efurio.
Efuribo, pro Efuriam. Pomponius Augure, Imo mane non efuribis diutius, quare roga. Nævius Mortis & vitæ judicio, Ita vobis otiofus fum: mihi algebo, & mihi efuribo. apud Nonium 7. 90.
Facile efurire. Cic. 8. Fam. 17. Veftras copias non novi: noftri valde depugnare, & facile algere & efurire confuerunt.

ESURIOR, paff. Ovid. 1. de Ponto, 10. 10.
Nil ibi quod nobis efuriatur, erit.

ESURIENS, Partic. [πεινῶν] Ovid. de Rem. Amor. 631.
Non facile efuriens pofita retinebere menfa.
Efuriens dominus, de Avaro. Hor. 2. Serm. 3. 113.
— neque illinc
Audeat efuriens dominus contingere granum. adde eund. 1. 2. 115. & 1. 3. 93. Ebrio Cleomene, efurientibus cæteris. Cic. 5. Verr. 87. Nunquam fitiens biberat, nec efuriens ederat. Idem 5. Tufc. 97. Si efurientibus pullis res geri poterit. Idem 1. de Divin. 77.

ESURITURUS, [πεινήσων] Ter. Heaut. 5. 2. 28. Modo liceat vivere, eft fpes. CL. quæ? S. nos efurituros fatis.

ESURIENTER, Adv. Apul. lib. 10. p. 246. Efurienter efcas appetere.

ESURIALES Feriæ, [πεινητικὴ ἑορτὴ] Quibus ab edendo feriatur. Plaut. Capt. 3. 1. 8.

ESURIO, ōnis. [πεινητὴς] Qui efurit. Plaut. Perf. 1. 3. 23.
O Saturio, opportune adveniſti mihi.
S. Mendacium ædepol dicis, atque haud te decet:
Nam efurio venio, non advenio Saturio. Antiqua verba. Immo potius puto ab illo ficta. H. St.

ESURĪTOR, ōris. m. [πεινητὴς] Qui fæpe efurit. Martial. lib. 3. 14.
Romam petebat efuritor Tutius.

ESURIES, ēi. f. [πεῖνησις] pro Fame. Cic. 8. Fam. 1. Mifererer ejus efuriei.

ESURITIO, ōnis. f. [πεῖνησις] Idem. Martial. lib. 1. 100. Quam folet efuritionem.
Corpus aridum fole, frigore, efuritione. Catul. 21. 14.
Pater efuritionum, Valde famelicus. Catul. 19. 1.
Aureli, pater efuritionum,
Non harum modo, fed quot aut fuerunt,
Aut funt, aut aliis erunt in annis.
Efuritionem depellere. Gell. lib. 16. cap. 3.

ESURĪGO, ĭnis. f. Idem. Varro, Ubi lubet, ire licet accubitum, accedo ftrenuofus, ftimulans quod efurigo findebat coftas. Nonius 2. 291.

ESUS, ûs. [ἔδεσις] Plin. lib. 20. cap. 7. Stomachos diffolutos utiliffime adjuvant, uti ne eo efu alluantur. h. e. Comeftione. Quædam exemplaria legunt, Stomachi diffoluti utiliffime adjuvantur, in eo ufu, &c. Gell. 4. 1. Quæ efui & potui forent.

EDĬLIS, [ἐδώδιμος] pluraliter edilia: vel EDULIS, per quintam vocalem, dicuntur Omnia quæ ad efum pertinent. Gell. 17. 11. Quod ex falutis ufu foret, ut edilia quidem omnia defenderet ab arteria, depelleretque in ftomachum & pulmonem.
Capreæ edules. Hor. 2. Serm. 4. 43.
Vinea fummittit capreas non femper eduleis.

EDULIUM, [ἔδεσμα] (inquit Valla in Raudenfem) eft Quicquid edimus, aut quicquid ad prandium cœnamque edendi gratia nobis apponitur & fumimus. Nonius, Edulium ab edendo, dicitur prægustativa comeftio. V. Suet. Calig. cap. 40. Gell. 17. 9. & Ammian. 30. 4.
Edulia, um. n. pl. Lamprid. Heliog. cap. 27. Quæcunque coqui de diverfis edulibus exhibuiffent.
Edulium caritas. Apul. fub fin. lib. 1. de Afino. Ulpian. in fin. l. folet. D. de offic. Proconf.

EDULĬTAS, ātis. f. Largitio rerum edulium. Lamprid. in Alex. Sever. cap. 22. ed. Sylb. Sed emendati codd. Vilitatem propofuit.

EDULĬCA, æ. f. Dea quæ efcam præbet. Aug. de Civ. Dei, 4. 11. Edulia. Pitifc. quem vide in voce.

EDŪSA, æ. f. Eadem Dea. Varr. apud Nonium 2. 310.

EDO, ōnis. [φάγος] Nonius, Edones & Phagones, ab edacitate: unum Latinum, & alterum Græcum. Varro περὶ Μενίππου: Edones Romani, & turba incendant annonam; fed propter phagones ficedulam pinguem aut turdum nifi volantem non video.

ĒDO, ĭdi, [ἐκδίδωμι] ĕre. eft Emittere, & quafi Extra dare. Plin. lib. 10. cap. 52. Fœminam edunt quæ rotundiora gignuntur ova.
Edidit CCCLXV. vafa hæc vitis. Suet. de Clar. Gram. cap. 23.
Edere & exponere. Cic. 3. de Legib. 47. Apud eosdem qui magiftratu abierint, edant & exponant quid in magiftratu gefferint.
Pervulgare atque edere tabulas, &c. Cic. pro Sylla 42. Non occultavi, non continui domi: fed defcribi ab omnibus ftatim librariis, dividi paffim & pervulgari atque edi pop. Romano imperavi. fubaudi, Tabulas.
Audacter & licenter edere. Catul. 53. 15.
Edere, apud Jurisconfultos, quod nunc, Per fcriptum dare, vel Per declarationem, dicunt. Budæus.
Edit quisque quod poteft; i. e. Profert & agit, Præftat. Plaut. Amph. 1. 1. 77.
Natus & in lucem editus. Cic. 1. de Legib. 16. Quantam vim rerum optimarum mens humana contineat, cujus muneris colendi efficiendique caufa nati, & in lucem editi fumus.
Edere actionem, eft Copiam defcribendi facere, vel in libello complecti & dare, vel dictare: item Adverfarium noftrum ad album producere, & demonftrare quid dictaturi fumus, vel id dicendo quo uti velimus. l. 1. D. de edend.
Animam, pro Mori. Cic. pro Sext. 87. At fi tum P. Sextius, Judices, in templo Caftoris animam quam vix retinuit, ediditfet: non dubito quin, &c.

Annales. Cic. 2. Att. 16. Ut annales suos emendam & edam.
Annos. Ovid. 3. de Arte Am. 5. 61.
Dum licet, & veros etiam nunc editis annos.
Authorem alicujus doctrinæ. h. e. Proferre, & in medium afferre. Liv. 1. 18. Authorem doctrinæ ejus quia non extat alius, falso Samium Pythagoram edunt.
Cædem. Liv. 5. Insequuti victores ingentem ediderunt cædem.
Cantus edere. Cic. 2. de Divin. 27.
Certamen. Liv. 1. Bell. Pun. Sæpe & contemptus hostis cruentum certamen edidit.
Clamorem. Cic. 2. de Divin. 50. & Liv. 6. Bell. Pun.
Corpus edere super equum. Tibul. lib. 4. 1. 114. i. e. Attollere.
Ipse tamen velox celerem super edere corpus Audet equum.
Diem, Jureconsultis, est vel Dictare, vel Tradere libellum, vel Codicem proferre, l. 6. §. 6. D. de edend.
Dignum aliquid hominum auribus efficere, atque edere. Cic. 1. de Orat. 120.
Exemplum. Cic. 1. Q. frat. 2. Quoniam Smyrnæ duos Mysos insuisses in culeum, simile in superiore parte provinciæ edere exemplum severitatis tuæ, & idcirco Teuxim elicere omni ratione voluisse. Exempla fœda in socios per fœdam avaritiam. Liv. 9 Bell. Pun. & Cæs. 1. Bell. Gall. 31. Exempla avaritiæ. Liv. 5. Bell. Pun. Quum multa iræ, multa invidiæ, avaritiæque fœda exempla ederentur.
Facinora. Liv. 3. Bell. Pun. Idem 10. ab Urbe.
Fœtus. Cic. 2. de Orat. 131. Subacto mihi ingenio est opus, ut agro non semel arato, sed novato & iterato, quo meliores fœtus possit & grandiores edere. Liv. 8. Bell. Pun. Et insuetos fœtus animalia edere. Virg. 4. Georg. 199.
Frondem. Columel. lib. 5. cap. 6.
Fructum. Columel. de Arbor. cap. 21. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.
Funera. Liv. 9. Sic fortuna exercuit opes, ut insignes utrinque clades, & clara ipsorum ducum ederet funera.
Gemitus doloribus edere. Lucret. lib. 4. 1009.
Gladiatores edere. Tacit. 13. Ann. 5. Ne designatis quidem Quæstoribus edendi gladiatores necessitas esset. V. Ludos. [Sic Leones. Capitol. in Ant. Pio. c. 10. extr.
Herbas. Columel. lib. 2. cap. 4.
Hinnitus edere. Ovid. 2. Met. 669.
Ignem. Liv. de Bell. Maced. Editus ab Hannibale ex composito ignis est.
Indicium. Cic. pro Sylla 44. Sed tamen abs te, Torquate, quæro, quum indicatus tuus inimicus esset, & esset ejus rei frequens Senatus, & recens memoria testis, tibi meo familiari & contubernali prius etiam edituri fuerint indicium scribæ mei si voluisses, quam in codicem retulissent?
Judicium, est Profiteri & enuntiare qua actione uti simus. Julian. l. 22. §. 4. D. rem rat. haber. Si procurator judicium de hæreditate ediderit, deinde dominus fundum petierit, &c.
Justitiam. Justin. 2. 2. 9. Hæc continentia illis morum quoque justitiam edidit. i. e. Peperit.
Leges. Cic. 2. de Legib. 18. Leges autem a me edentur non perfectæ: nam esset infinitum.
Librum. Cic. 4. Acad. 12. Nec se tenuit quin contra suum doctorem librum etiam ederet. In aliquem libros edere. Quintil. lib. 3. cap. 7. Et editi in competitores, in L. Pisonem, & Clodium, & Curionem libri, vituperationem continent.
Luci. Cic. 2. de Divin. 64. ex antiquo poeta,
Qui luci ediderat genitor Saturnius, idem Abdidit, &c.
Ludibrium. Liv. 10. Bell. Pun. Hoc quoque ludibrium fortuna an casus ediderit, ut cum patre tuo Consule ceperim arma, &c.
Ludos. Suet. in Jul. Cæs. cap. 39. Edidit spectacula varii generis, munus gladiatorium, ludos etiam regionatim urbe tota. Proprio sumptu ludos edere. Tacit. 1. Ann. 15. Sic Gladiatores, Munus, Spectacula &c.
Mandata alicui, Exponere suam commissionem, ut vocant. Liv. 5. Bell. Maced. Idem 5. ab Urbe, Quibus postquam mandata ediderunt, in concilio Gallorum datur responsum.
Motus edere. Lucret. lib. 3. 559.
Munus gladiatorium. Liv. 8. Bell. Pun. Scipio Carthaginem ad vota solvenda diis munusque gladiatorium, quod mortis causa patris patruique paraverat, edendum rediit. Supra in Ludos.
Murmur. Ovid. 14. Met. 280.
Nefas. Stat. 8. Theb. 68.
Nomen, pro Imponere. Liv. 1. 34. Domicilioque ibi comparato, L. Tarquinium Priscum edidere nomen. Est etiam Edere nomen, Curare nomen inscribendum & veluti ejus nomen profiteri in actis, quem manu missuri sumus: id quod fiebat ante cognitionem Consulis. Edere nomina, hodie dicere possumus eos Provocatores, qui apud acta curiæ præsentari dicuntur. Hæc Budæus. Cic. 4. Verr. Quibus ego testimonium denuntiavi, quorum nomina edidi Metello. Nomen alterius alicui edere & injicere. Cic. pro Domo sua, 14. Meum nomen operariis ediderat, imperitis injecerat.
Operam annuam. Liv. 5. An si ad calculos eum Resp. vocet, non merito dicat, Annua æra habes, annuam operam ede?
Opera virorum fortium. Liv. 3. Castigati, fortium statim virorum opera edebant: tantumque hos pudor, quantum aliorum laudes excitabant.
Operas edere, dicitur libertus, pro Dare, præstare, præbere operas. Ulp. l. 9. D. de oper. libert. Proprietas earum & in edentis persona, & in ejus cui eduntur, consistit. Javolen. l. 21. D. eod. tit. Operæ loco edi debent, ubi patronus moratur, sumptu & vectura patroni.
Oracula sapientiæ edere. Cic. 2. de Fin. 20. In alio vero libro in quo breviter comprehensis gravissimis sententiis, quasi oracula edidisse sapientiæ dicitur.
Ordinem. Liv. 7. Bell. Pun. Q. Cælius triplicem rei gestæ ordinem edit.
Ovum. Plin. lib. 10. cap. 41. Gallinæ inhorrescunt edito ovo.
Partum. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Quum in terra partum ediderint, obruere ova.
Partu edere. Tacit. 2. Ann. 54. Ubi Agrippina novissimo partu Juliam ediderit.

Planctus edere. Juven. 10. Sat. 261.
Ploratum virginalem ore, Muliebriter lugere. Cic. 2. Tusc. 21. Hoc est ita effingere, vel talem vocem emittere, ut virginalis ploratus videatur, non viri.
Postulata. Cic. 4. Verr. Hoc commoti dolore, postulata Consulibus, quæ non postulata, sed in istum crimina viderentur esse, ediderunt. Per translationem.
Prælium, sive Pugnam. Liv. 1. Bell. Maced. Cic. 1. Att. 13. Dii immortales quas ego pugnas, & quantas strages edidi. Prælia & pugnas edere. Lucret. lib. 2. 118.
Pugnæ aliquid edere. Plaut. Capt. 3. 4. 54.
Puerperium edere. Plin. lib. 7. cap. 11.
Questus edere. Ovid. 4. Met. 587.
Rationes, quod vulgus dicit, Facere computum cum aliquo. Cic. 7. Att. 3. Sed ego mihi ab illo non rationes expectabam quas tibi edidit. Edere & Reddi rationes, multum differunt, ait Pompon. Nec is qui edere jussus fit, reliquum reddere deberet: nam & argentarius edere rationem videtur, etiam si quod reliquum sit apud eum non solvat, l. 89. D. de verb. Signif.
Rationem alicujus rei alicui edere. Cic. 5. Att. 13. Ego præterea rationem Philogeni permutationis ejus, quam tecum feci, edidi.
Responsum oraculo. Liv. 9. Bell. Pun.
Risus. Cic. 2. Q. frat. 9. Memini enim miros risus nos edere, &c.
Ruinas. Cic. 1. de Legib. 39. Nam si invaserit in hæc quæ satis scite nobis instructa & composita videntur, miras ruinas edet.
Scelus, h. e. Committere & patrare. Cic. 13. Philipp. 21. Postea quod scelus, quod facinus parricida non edidit? Idem pro Sext. Tamen illi sceleri quod in me illorum immanitas edidit, haud scio an hoc recte proximum esse dicam.
Scriptum. Cic. 6. Verr. Ede mihi scriptum, quid argenti in provincia Sicilia pararis. Et subdit, Nec scriptum habeo, nec possum edere. Quod vulgus dicit, Producere scripturas.
Signum. Liv. Edito e speculis signo.
Socium. Cic. pro Quint. 76. & 88. i. e. Declarare, Indicare.
Sonos. Ovid. in Ibin, 224.
Funereoque graves edidit ore sonos. Plin. lib. 17. cap. 24.
Spicas edere dicitur culmus. Columel. lib. 2. cap. 16.
Spiritum extremum, pro Mori. Cic. 12. Philipp. 21. Cujus in complexu libenter vitæ extremum spiritum ediderim.
Strages. Liv. 7. Bell. Pun. & Cic. 3. de Legib. 12. Idem 11. Att. 13.
Strepitum. Columel. lib. 12. cap. 21. Sic Edere stridorem dicuntur locustæ. Plin. lib. 11. cap. 29.
Tabellas. Cic. pro Cluent. Nam tabellæ quæstionis plures proferuntur, quæ recitatæ, vobisque editæ sunt.
Tactus edere. Lucret. lib. 2. 164.
Sed variis formis varianteis edere tactus.
Testes, h. e. Proferre, &, ut dicit Cicero, Producere. Liv. 3. Jamque editis testibus, quum tribus vocari, & populum inire suffragium oporteret.
Trepidationem. Liv. 1. Bell. Pun. Ibi urgentes inter se, cedentibus extremis ab aqua, trepidationem aliquantum edebant.
Verba edere. Tibul. lib. 3. 4. 9.
Edidit hæc tristi dulcia verba modo.
Verba. Cic. pro Quint. 63. Judicium quin acciperet in ea ipsa verba quæ Nævius edebat, non recusasse.
Victoriam edere. Tacit. Vita Agric. 34. Et extremo metu corpora defixere in his vestigiis, in quibus pulchram, & spectabilem victoriam ederetis.
Vitam. Cic. 5. de Fin. 4. Nec ad hospitem ante divertisse, quam Pythagoræ ipsum illum locum ubi vitam ediderat, sedemque viderim.
Voces. Cic. 2. Tusc. 20. Quas hic voces apud Sophoclem in Trachiniis edit?
Urinam, pro Meiere. Plin. lib. 28. cap. 4.
Vulnera edere. Stat. 1. Sylv. 6. 13.
Edi tribus ab accusatore. Cic. pro Planc. 37. Non intelligo quamobrem Senatus hoc uno in genere tribus edi voluerit ab accusatore, neque eandem editionem transtulerit in cæteras causas.
Editum est. Cic. 1. de Orat. 186. Pervulgari artem suam noluerunt deinde postea quam est editum, &c.
Annotavit & ad h. v. quædam H. St. Sed iis cultro resectis, hæc tantum leguntur in cod. Genev. Tituli de errore quorundam p. 224. Male igitur vulgo Ædere. Sic autem passim, cum ab aliis; tum a Gesnero scribitur, ut in Ambr. Calep. prima editio, quam mihi videre contigit. Videtur tantum vitiosam per diphthongum scriptionem reprehendisse.
Editus, Partic. ut, Editus Jovis satu. Cic. 1. Off. 118.
Edita in vulgus. Liv. 6. Cæs. 3. Bell. Civil. 29. Quæ opinio erat edita in vulgus, ante quam Cæsar ad insequendum facultatem haberet.
Hæc ex oraculo Apollinis Pythii edita tibi puta, nihil potest esse verius. Cic. Bruto, 2.
In lucem editus, i. e. natus. Cic. 2. Tusc. 115. Ibid. lib. 3. 2. Nunc autem simul atque editi in lucem & suscepti sumus, &c.
Facinora edita. Liv. lib. 9. Decad. 4. Nec omnia, in quæ conjuraverunt, edita facinora habent.
Indicium expositum atque editum. Cic. 3. in Catil. 11. Post autem aliquanto toto jam indicio exposito atque edito surrexit.
Judices editi. Cic. pro Planc. 42. Hunc judicibus editis, qui testes iidem esse possent, absolutum putarem.
Editus, pro Altus.
Editi atque asperi colles. Cæs. 3. Bell. Civil. 43.
Editum in altitudinem cacumen. Liv. 8. Bell. Pun.
Arx edita. Sen. Octav. 7.
Locus præcelsus atque editus. Cic. 6. Verr. 107.
Immensum editus. Tacit. 5. Hist. 11. Nam duos colles immensum editos claudebant muri per artem obliqui.
Edita, plur. opponuntur Planis. Tacit. 15. Ann. 27. 5. Plana, edita, validos invalidosque pari metu complet.
Edita montium. Idem 4. Ann. 46. 1.
Compar. Tumulus paulo editior. Cæs. 1. Bell. Civil. 43. Ibid. 7. Hor. 1. Serm. 3. 110.
— editior viribus homo.

Superl.

Superl. Locus editiſſimus. Hirt. Bell. Alex. cap. 31. Editiſſima villa. Tacit. 14. Ann. 9. 2. Tumulo editiſſimo. Liv. 8. Bell. Pun.
Editum, etiam Edictum. Ovid. 11. Met. 647.
Qui peragat Thaumantidos edita.

EDĬTUS, ûs. ut Editus boum, pro Excremento & ſtercore. Ulp. in l. ligni. §. in quibusdam. D. de legat. 3.

EDITITIUS, Adj. [ἐκδοτικός] Judex edititius, quem una pars eligit. Author Servius in Virg. 3. Ecl. 50. Cic. pro Planc. 56. Neque enim quicquam aliud in hac lege, niſi edititios judices eſt ſecutus. Idem pro Muren. 47.

EDITIO, [ἔκδοσις] pro Emiſſione. ut, Editio librorum.
Precipitare editionem libri. Quintil. Tryphoni, Uſus deinde Horatii conſilio, qui in arte poëtica ſuadet, ne præcipitetur editio.
Honor editionis. Quintil. in prooem. lib. 1.
Editio Conſulum & magiſtratuum. Liv. 4. Cic. pro Planc. 39. Quid enim poteſt dicere, cur iſta editio non ſummam habeat acerbitatem, remota ratione illa, quam in decernendo ſecuti ſumus?
Editiones etiam dicuntur ludorum & ſpectaculorum. Tacit. 3. Ann. 37. Druſus diem editionibus noctem conviviis trahebat. Inſcript. Neapol. HIC OBLITERATO MVNERIS SPECTACVLO IMPETRATA EDITIONE AB INDVLG. MAX. PRINCIPIS DIEM GLADIATORVM ET OMNEM APPARATVM PECVNIA SVA EDIDIT.
Editio, pro Nativitate, ortu. Ulp. l. 2. §. 1. D. de Decur. Si conceptus ſit a plebejo, mox ante editionem pater ejus Decurionatum adeptus, ante editionem amiſerit, &c.
Editio eſt etiam verbum forenſe, ſcil. Formula actionis unde Reo innoteſcat quali actione petitor uti vellet. l. non videtur. 33. D. de Judic. Editio fit ut ſciat Reus utrum cedere an contendere debeat.

EDĬTOR, ōris. Lucan. lib. 2. 423. — delabitur inde
Vulturnusque celer, nocturnæque editor auræ Sarnus.
Inſcript. vet. Gruter. CCCXLIII. EDITOR MVNERIS. Abſolute pro eod. Capitolin. in Marco Antonino. c. 23. Abſens populi Romani voluptates per ditiſſimos editores curari vehementer præcepit.

EDŎCEO, ui, [ἐκδιδάσκω] ēre. Idem quod Docere, aut Diligenter docere. Plaut. Trin. 2. 2. 91. Pol ego iſtam volo me rationem edoceas.
Plene docere, Exacte docere. H. St.
Edocere ut res ſe habet. Plaut. Trin. 3. 3. 20.
Quem Minerva omnis artes edocuit. Salluſt. in Cic. 7.
Cœleſtia edocere aliquem. Stat. 3. Theb. 105.
— non te cœleſtia fruſtra
Edocuit, lauroque ſua dignatus Apollo eſt.
Imperitos edocere. Cic. Poſt redit. in Senat. 28. Qui cauſam eam imprudentibus commendarit, imperitos ordine edocuerit.
Edocere omnia ordine. Liv. 24. 4.
Ratio edocet. Cic. 4. Tuſc. 80. Edocuit tamen ratio, ut mihi quidem videtur, &c.
Senatum edocet de itinere hoſtium. Salluſt. in Catil. c. 48. 4.
Edoctus omnia per legatos. Idem, ibid. c. 45. 1.
Edoctæ militiam legiones. Liv. 6.
Edoctus belli artes ſub magiſtro. Liv. 5. Bell. Pun.

EDOCENTER, Adv. Gell. 16. 8. Edocenter & explanate ſcriptum.

EDŎLO, [πελεκίζω] āre. Idem ſignificat quod Dolare. Nonius, Edolare, fabrorum eſt verum verbum, quum materiarum complanatur aſperitas. Uſi ſunt eo verbo laudandi ſcriptores vetuſtatis etiam ad alias fabricas rerum. Varro Bimargo, Quum tot comœdias ſine ulla fecerimus, ego unum librum non edolem, ut ait Ennius? Hactenus Nonius. Cic. 13. Att. 45. Quod in manibus habebam abjeci, quod juſſeras edolavi. h. e. Rude opus quaſi dolabra polivi.

EDOLATUS, Partic. Columel. lib. 8. cap. 2. Partes ſummæ lingulas edolatas habent.

EDOLATIO, apud Auguſtin.

EDOLATOR, apud Plin.

EDOM, Eſau dictus eſt, ob coctionem rufæ lentis, cujus edulio primogenita perdidit. Hebræi namque, ut Joſeph. lib. 2. ſcribit, Edom, rubeum dicunt. Unde & regio in qua regnabat Eſau, Edom dicta eſt, quam Græci, deflexo nonnihil nomine, Idumæam, Ἰδουμαίαν denominaverunt. Hæc nunc regio, inquit Hieronymus, Gebalena dicitur, quæ eſt in finibus Eleuthoropoleos, ubi habitabant ante Chorrhæi, qui interpretantur liberi: unde & ipſa urbs poſtea ſortita vocabulum eſt. Nunc viculus Palæſtinæ eſt a conditore ſic impoſito nomine.

EDŎMO, ui, [ἐκδαμάζω] āre. Idem quod Domare ſignificat: niſi quod præpoſitio aliquid fortaſſe addit. Cic. pro Sylla, Improbi ac perditi cives, edomiti atque victi. Idem de Fato, 10. Scribunt vitioſam naturam ab eo ſic edomitam & compreſſam eſſe doctrina, ut, &c. Plin. lib. 17. cap. 19. Omni interim tempore edomari meditatione curvandi.
Nefas edomare. Hor. 4. Carm. 5. 21.
Mos, & lex maculoſum edomuit nefas.
Alpes edomitæ. Claud. 2. in Ruff. 1.
Equi edomiti. Claud. 6. Conſ. Hon. 379.
Orbis edomitus. Ovid. 3. de Arte Am. 114.
Paſtinaca edomita, i. e. Sativa. Columel. lib. 9. cap. 4. Tum agreſtis paſtinaca, & ejusdem generis edomita, quam Græci Staphylinon vocant.

EDOMATOR, Idem quod Domitor. Tertull de Pall. cap. 6. Primus informator literarum, & primus edomator vocis.

EDOMUS, Mons eſt prope Pangæum in finibus Theſſaliæ.

EDON, ōnis. m. [Ἤδων] Mons eſt Thraciæ, teſte Servio in 12. Æn. 365. Hic Edonus quoque dicitur Plin. lib. 4. cap. 11.

EDONI, ſive EDONII, Thraciæ populi, vel certe Macedoniæ quæ proxima eſt Thraciæ. Solin. cap. 14. Qui Edonii olim populi, quæque Mygdonia erat terra, aut Pierium ſolum, vel Emathium, nunc omne uniformi vocabulo Macedonica res eſt: & partitiones quæ ſpecialiter ante ſe jungebantur, Macedonum nomini contributæ, factæ ſunt corpus unum. Hermolaus in Plin. lib. 4. cap. 11. de montibus Thraciæ loquens, Edonus, a quo Edoni quoque populi, & Edonis ibi regio. Plin. lib. 4. cap. 11. Edonos facit Thraciæ populos. Edones vero inter Scythas connumerat.

EDONES. V. EDONI.

EDŌNIS, ĭdis. f. Æolidis urbs. Plin. lib. 5. cap. 30. Rurſus in litore Antandros, Edonis prius vocata. In quem locum ſic ait Hermolaus: Teſtis eſt Ariſtoteles Antandron prius dictam a Thracibus colonis Edonida.
Edonis, Thraciæ regio. V. EDONI.

EDŌNIS, ĭdis. [Ἠδωνίς, vel Ἠδονίς] patronim. fœm. quo interdum utimur pro poſſeſſivo. Hinc Edonides dicuntur Mænades, ſeu Bacchi ſacerdotes, quæ furore divino agitatæ myſteria Bacchi celebrabant, paſſis capillis more furentium huc illuc curſitantes. Propert. lib. 1. 3. 5.
Nec minus aſſiduis Edonis feſſa choreis. Ovid. 11. Met. 69.
Protinus in ſylvis matres Edonidas omneis,
Quæ videre nefas, torta radice ligavit. h. e. In arbores convertit ob necem Orphei. Lucan. tamen corripuit lib. 1. 674.
— nam qualis vertice Pindi
Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo,
Talis & attonitam rapitur matrona per urbem. Sed hîc putat Servius ſyſtolen eſſe. V. Cellarius ad Sil. 4. 778.

EDONIUS, Adj. cujus ſecundam ſyllabam corripi plerique putant, citantes illud Ovid. ex lib. Rem. Amor. 593.
Ibat, ut Edonio referens trieterica Baccho
Ire ſolet fuſis barbara turba comis. Sed hîc multi codices habent Æmonio, non Edonio. Adde quod Servius contenderet legendum Edono, ut apud Virg. Edoni Boreæ: & Statium, Edonas hyemes. V. mox EDONUS.

EDŌNUS, [Ἠδωνός] Mons Thraciæ. V. EDON.

EDŌNUS, Adj. [Ἠδωνός] Virg. 12. Æn. 365.
Ac velut Edoni Boreæ cum ſpiritus alto
Inſonat Ægæo, &c. Servius, Edoni, i. e. Thracii. Nam Edon mons eſt Thraciæ. Sane ſciendum hoc loco erraſſe Donatum, qui dicit Edonii eſſe legendum, ut DO brevis ſit, ſecundum Lucanum, qui dicit
Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo. Namque certum eſt ſyſtolen feciſſe Lucanum. unde Edoni legendum eſt, ut ſit, hic Edonus, hujus Edoni. Statius & Virgilium & artem ſequutus ait,
Triſtius Edonas hyemes, Ebrumque nivalem: non Edonias. Hactenus ille.
Hyemes Edonæ. Claud. 1. Conſ. Stil. 125.

EDOR, ab antiquis appellatum fuit Far, quod poſtea Ador vocaverunt, teſte Feſto. Dictum ab edendo, eo quod populus Romanus trecentis propemodum annis ex omni frumenti genere, ſolo farre uſus fuerit, ut ex Verrii ſententia refert Plin. lib. 18. cap. 7.

EDORMIO, īvi, [ἐκκοιμάομαι] īre. Dormiendo abſolvere, vel potius Dormire ad ſatietatem. Cic. 4. Acad. 52. Quumque edormiverunt, illa viſa quam levia fuerunt, intelligunt. De dormientium ſomniis.
Edormire vinum ſive crapulam, eſt Dormiendo perficere, & excoquere. Cic. 2. Philipp. 30. Edormi crapulam inquam & exhala. Gell. 6. 10.
Dicitur & tempus edormiri. Sen. Epiſt. 100.

EDORMISCO, [ἐκκοιμάομαι] ĕre. Idem quod Edormire.
Edormiſcere ſomnum. Plaut. Amph. 2. 2. 65. SO. Pauliſper mane dum edormiſcat unum ſomnum. AM. quæ næ vigilans ſomniat.
Edormiſcere crapulam: i. e. Somno & dormitione crapulam concoquere. optima enim concoctio, inquiunt medici, per ſomnum fieri ſolet: veluti in id unum opus conſpirantibus & conſentientibus omnibus facultatibus. Plaut. Rud. 2. 7. 28.
Edormiſcere villum, Idem. Ter. Adel. 5. 2. 3. Quid ego nunc agam? niſi dum hæ ſileſcunt turbæ, interea in angulum aliquo abeam, atque edormiſcam hoc villi?

EDOSA, Oppidum in ſinu maris Troglodytici, ex Africæ latere, dicente Plin. in deſcriptione ſinus Rubri maris Troglodytici, & Æthiopici, Ex Africæ latere tradita ſunt eodem nomine Tacompſos altera, ſive pars prioris: Magora, Sea, Edoſa, Pelenatia, &c. Hæc ille lib. 6. cap. 29.

E D R

EDRI, Ptolem. lib. 2. cap. 2. Inſula eſt juxta Orientalem plagam Hyberniæ, Andros Plin. lib. 3. cap. 16. dicta.

EDRON, [Ἔδρων] Portus ad Padum fluvium. Plin. lib. 3. cap. 16. de Atheſi & Togiſono fluminibus loquens, Pars eorum, inquit, & proximum portum fecit Brundulum, ſicut Edronem. Medoaci duo, ac foſſa Clodia.

E D U

EDŬCO, [τρέφω, τιθηνέω] āre. Nutrire, vel potius Nutriendo augere & provehere: ut mox patebit in Educere. Martial. lib. 13. 20.
Hos Amiternus ager felicibus educat hortis. Liv. 2. Pauperes ſatis ſtipendii pendere ſi liberos educent. Cic. 3. de Fin. Quis autem honeſta in familia inſtitutus, & educatus ingenue, non, &c. Ter. Adel. 3. 4. 49. Una a pueris parvoli ſumus educati. Varro de Liberis educandis; Educit enim obſtetrix, educat nutrix, inſtituit pædagogus. Ovid. 6. Faſt. 487.
Alere & educare. Plaut. Men. 1. 1. 22. Hic homo convivas non alit, ſed educat. V. Nonium 5. 5. Alere, inquit ille, eſt Victu temporali vitam ſuſtentare: Educare autem Ad ſatietatem perpetuam educere.
Aër educat. Ovid. 8. Met. 830.
Nec mora, quod pontus, quod terra, quod educat aër,
Poſcit, & appoſitis queritur jejunia menſis.
Educare mammis fœtum. Plin. lib. 9. cap. 13.
Oratorem educare. Quintil. in prooem. lib. 1. Nec aliter quam ſi mihi tradatur educandus orator, ſtudia ejus formare ab infantia incipiam.

Terra malos homines nunc educat. Juven. 15. Sat. 70.
Uvas educare. Ovid. 1. de Ponto, 3. 51.
In fermone alicujus educatus. Cic. de Clar. Orat. 211. Legimus epiftolas Corneliæ matris Gracchorum: apparet filios non tam in gremio educatos, quam in fermone matris.
Educatus ad turpitudinem. Cic. 5. Verr. 60. Atque ab Apronio Judices homine in dedecore nato, ad turpitudinem educato.
Sufceptus & educatus. Cic. 7. Verr. 122. Qui a parentibus fpe noftri imperii noftræque æquitatis, fufcepti educatique funt.
Ut in gignendo, in educando. Cic. 2. de Fin. 109.
Ingenue educatus. V. INGENUUS.
Liberaliter educatus. V. LIBERALITER.
Libere educatus. V. LIBER.
Eloquentia nutrimentis epidictici generis educata. Cic. in Orat. 42.
Educari inter aliquos. Quintil. lib. 1. De pueris.

EDUCĀTOR, ōris. m. [τροφεὺς, τιθηνός] Cic. pro Planc. 81. Quis eft noftrum liberaliter educatus, cui non educatores, &c. Idem 2. de Nat. Deor. 86. Omnium rerum fator, educator & altor. Tacit. 14. Ann. 3. 4. Educator pueritiæ Neronis. Fuit Minifterium domefticum. V. Pignor. de Serv. p. 381.

EDUCĀTRIX, f. [θρέπτειρα, τιθήνη] Columel. lib. 8. cap. 12. Et Cic. 1. de Legib. 62. Parens educatrixque fapientia.

EDUCATIO, ōnis. [ἀγωγή, τιθήνησις, τροφή] Nutritio. Cic. 3. de Fin. 62. Atque etiam in beftiis vis naturæ infpici poteft: quarum in fœtu & educatione laborem quum cernimus, naturæ ipfius vocem videmur audire. Idem pro Rofc. Amer. 63. Partus & educatio ferarum.
Corporum fortiffimorum educatio. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Mollis illa educatio quam indulgentiam vocamus, nervos omnes & mentis & corporis frangit. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Inftitutus liberaliter educatione doctrinaque puerili. Cic. 3. de Orat. 123.
Educatio & difciplina. Cic. 3. de Legib. 29. Repetam a te iftum de educatione & de difciplina locum.
Educatio & perfectio rerum quas terra gignit. Cic. 5. de Fin. de ftirpibus loquens, Earum etiam rerum quas terra gignit, educatio quædam & perfectio eft.

EDUCATUS, ûs. Idem quod Educatio. Tertull. de Refur. Carn. fin. Decefsuro concubitu, & fœtu, & educatu. adde Fulgent. 3. Myth.

EDŪCO, [ἐξάγω] ĕre. Extrahere, quafi Extra ducere, emittere.
Educere e cuftodia. Cic. 1. Tufc. 71.
Annos educere. i. e. Vivere. Propert. lib. 2. 9. 47.
Aram educere cœlo. i. e. Erigere. Virg. 6. Æn. 178.
Colores educere. Catul. 62. 90.
Copias educere in aciem, vel in expeditionem exercitum. Liv. 5. Bell. Pun. Cic. 1. de Divin. 73.
Dictiones in aciem forenfem. Cic. 1. de Orat. 157.
Dorfum eductum. Lucan. lib. 2. 428.
Longior educto qua furgit in aëra dorfo.
Gladium e vagina. Cic. 2. de Invent. 14.
Hirneam meri eduxi. Plaut. Amph. 1. 1. 273.
In jus educere aliquem. Cic. 5. Verr. 3. Quum in jus ipfum eduxi, expreffi ut conficere tabulas fe negaret.
Lacus emiffus & eductus. Cic. 1. de Divin. 102.
Legiones educere. Plaut. Amph. 1. 1. 63. Cæf. 1. Bell. Civil. 12. Cic. 10. Fam. 30.
Leto educere aliquem, i. e. Liberare morte. Valer. 7. Argon. 453.
Molem cœlo. Virg. 2. Æn. 185.
Naves ex portu. Cæf. 2. Bell. Civil. 22.
Noctem educere ludo. Valer. 1. Argon. 251. h. e. Traducere.
Oculos educere. Sen. Theb. 1.
Oratorem educere ex anguftiis. Cic. 3. de Orat. 24. Quantam copiam Craffe complexus es, quantisque ex anguftiis Oratorem educere aufus es, & in majorum fuorum regno collocare.
Rus educere aliquem. Cic. 3. Q. frat. 3.
Somnos educere. Sil. lib. 11. 406.
Ille fub hyberno fomnos educere cœlo
Jactator, tectis malit confumere noctes.
Telum educere corpore. Virg. 10. Æn. 744.
Tribus fortiri, & educere quas velis. Cic. 2. de Lege Agr. 21.
Turrim. Virg. 12. Æn. 674.
Educere, Verbum eft forenfe apud Cic. 5. Verr. 152. Aditum eft ad Metellum: eductus eft Apronius: eduxit vir primarius. C. Gallius Senator a L. Metello, ut ex edicto fuo judicium daret in Apronium quod per vim ac metum abftuliffet. Budæus.
Educere, [τρέφειν, τιθηνεῖν] Nutrire, educare. Ter. Eun. 1. 2. 76. Eduxit mater pro fua. Ibid. 4. 6. 10.
Educta ita uti teque illaque dignum eft. Idem Heaut. 2. 1. 14. And. 5. 4. 8. & Adel. 1. 1. 23.
Educere & Educare, inquit Nonius, hanc habent diftantiam. Educere eft. Extra trahere: Educare, Enutrire vel Provehere. Varro de Liber. Educand. Educit enim obftetrix, educat nutrix, inftituit pædagogus, docet magifter. Hæc ille.
Procreare & educere. Cic. 2. de Orat. 124. Neque enim boni eft neque liberalis parentis quem procrearit & eduxerit, eum non & veftire & ornare.
Fœtum educere, pro Educare. Claud. in præf. 3. Conf. Hon. 1. Virg. 4. Georg. 163.
Educere fœtum, pro Ducere. Plin. lib. 10. cap. 54. Æftate undevicefimo die educunt fœtum. Exclufum viz. de Pullitie.

EDUCTUS, Partic. [τεθρεμμένος] proprie Emiffus, extractus. Cic. 1. Att. 22. Per manus fervulæ fervatus & eductus. conf. 1. de Divin. 102. deinde Educatus; ut, Libere educti adolefcentuli. Ter. And. 5. 4. 8.
In contubernio eductus. Tacit. 1. Ann. 41. Jam infans in caftris genitus, in contubernio legionum eductus.
Difciplina eductus. Tacit. 6. Ann. 15. Caffius plebei Romæ generis, verum antiqui, honoratique, & fevera patris difciplina eductus, facilitate fæpius commendabatur.

EDUCTIO, ōnis. f. Catul. apud Feft. Tertia e Caftris eductio.

EDUI. V. HEDUI.

EDULCO, [μειλίσσω] āre. Dulce reddere. Cn. Mattius, in Mimiambis.
Quapropter edulcare convenit vitam,
Curasque acerbas fenfibus gubernare. Ex Gellio 15. 25.
Ufi funt Theologi, ut vides apud Dadræum in Simil. pag. 1. b. ex Interprete Bafilii: Condit atque edulcat. H. St.

EDULIS, EDULIUM. V. Edilis, in EDO.

EDŪRO, [σκληρόω] āre. Valde durum facere, & quafi Ad laborem affuefacere. Columel. lib. 11. cap. 1. Quare docendus, & a pueritia rufticis operibus edurandus futurus villicus. Hoc loco nunc legitur Educandus.
Edurare, Neutr. [ἐπιμένειν] pro Perdurare. Sen. de Brevit. Vitæ, Ajunt animalibus tantum indulfiffe naturam, ut quina aut dena fecula edurent. Educerent quidam MSS. V. Lipf. Gell. 14. 1. Ut tanto ævo potuerint edurare. adde Tacit. de Germ. 45.

EDURATIO, ōnis. f. apud Celf.

EDURUS, a, um. Non durum, quafi Extra durum. Virg. 2. Georg. 65.
Plantis eduræ coryli nafcuntur. Quædam vetera exemplaria legunt, Plantis & duræ. Utramque lectionem Servius agnofcit. Plin. lib. 11. cap. 3. In pergulis vero feruntur efcariæ appellatæ, eduræ acinis: albæ, nigræque.
Edurus, Valde durus. Virg. 4. Georg. 144.
Eduramque pyrum, & fpinos jam pruna ferentes. h. e. Nimium duram, validam. Servius. [Hanc fignificationem videtur perpetuo obtinere.

EDURE, Adv. [ἀπηνέως] Ovid. 3. de Arte Am. 476.
Nec tamen edure, quod petit ille, nega. Sed Heinf. ex MSS. Eduro, quod petit, ore nega. q. V.

EDŪRESCO, ĕre. apud Cæl. Aurel. Acut. 2. 34.

E E

EE, & ĒĒ. Effe.

EĒTION, ōnis. [Ἠετίων] Pater fuit Andromaches, & focer Hectoris. Hom. 12. Iliad. Hinc deducitur,

EETIONEUS, Adj. Ovid. 12. Met. 110.
Eetioneas implevi fanguine Thebas.

EETIŌNEA, Adject. [Ἠετιώνεια] Alterum ex Pyræi promontoriis. Stephanus, Suid.

E F F

EFFAFILATUM, Exertum, quod fcilicet omnes exerto brachio fint Exfilati, id eft, extra veftimentum filo contextum. Feft. Ubi Scalig. & Dacer. V. & Voff. Etym.

EFFARCIO, fi, tum, [ἀναπληρόω] īre. Farciendo maxime implere. Cæf. 7. Bell. Gall. 23. Ea autem quæ diximus intervalla, grandibus in fronte faxis effarciuntur. Item Effercio. Plaut. Moft. 1. 1. 62.

EFFARTUS, vel EFFERTUS, Partic. ut, Effertus fame. Plaut. Capt. 3. 1. 6. Superl. Idem 4. 1. 8. & Afin. 2. 2. 16.

EFFARI, [ἀποφάσκω, ἐκφαίνω] proprie eft Eloqui. Liv. 1. Fœdus, multisque id verbis, quæ longo effata carmine non operæ eft referre, peragit. Virg. 8. Æn. 443. Nec plura effatus. Cic. pro Domo fua, 141. Neque verbum ullum folenne potuit effari. Idem 3. de Orat. 151. Effari dicitur Latine.
Effari aliquid. Virg. 4. Æn. 456. —non ipfi effata forori.
Aperte effari aliquid. Sen. Hippol. 7. & 8.
Ordinem geftæ rei alicujus effari. Sen. Hippol. 10.
Ore effata. Virg. 2. Æn. 524. —fic ore effata recepit
Ad fefe, & facra longævum in fede locavit.
Secum multa effatus. Sen. Hippol. 10.
Honefte aliquid effari. Cic. in Salluft. 22. Ut ea dicam, fiqua honefte effari poffum.
Effari templum. Cic. 13. Att. 40. Ecce tibi orat Lepidus, ut veniam (opinor Augures nihil habere) ad templum effandum Saturni ἀπονεῖν. Varro 5. de L. L. Effata dicuntur, quod Augures finem aufpiciorum cœleftium extra Urbem agris funt effati. Hinc Effari templa dicuntur, quum ab Auguribus effantur qui in his fines funt. Et Fana nominata, quod Pontifices in facrando fati fint finem. Et Liv. Decad. 1. lib. 10. in pugna ad Luceriam facta Jovis Statoris ædem fcribit votam, ut Romulus ante voverat: fed fanum tantum, id eft locus templo effatus jam facratus fuerat. V. Briffon. de Formulis, 1. p. 122.
Effari precationes dicitur facerdos facris operans: cui chorus refpondet Amen.
Effari & Effata, a Fando, quod ipfum ex Græco φάσθαι, inquit Feftus.

EFFĀTUS, Adj. Effata, n. pl. [ἐκφωνήματα] funt Ultimæ præcationes augurum, quas poft fines aufpiciorum extra urbem funt effati: ut Varro & Servius autumant.
Ager effatus. Servius in illud 6. Æn. 197.
—fic effatus veftigia preffit. Proprie (inquit) effata funt augurum preces. Unde Ager poft pomœria, ubi captabantur auguria, dicebatur Effatus. V. etiam Gell. lib. 13. cap. 14.
Effati fines urbis. Gell. lib. 13. cap. 14. pr.
Templa effata. Cic. 2. de Legib. 21. Urbemque & agros, & templa liberata & effata habento.
Effata, Elocuta. Feftus.

EFFATUM, Enuntiatio dialectica. Cic. 4. Acad. 95. Nempe fundamentum dialecticæ eft quicquid enuntietur (id autem appellant ἀξίωμα, quod eft quafi effatum) aut verum effe, aut falfum.

EFFABĬLIS, Adj. [ἐκφαντὸς] ut, Dictu effabilis. Virg. 3. Æn. 621.
Nec vifu facilis, nec dictu effabilis ulli. Al. Affabilis. V. Pier. & Taubm. Conf. Apul. Apol. Nemini effabilis.

EFFĀMEN, ĭnis. n. Idem. Mart. Capel. pr. lib. 4.

EFFÆCO, Defæco. Hinc

EFFÆCĀTUS, Partic. Apul. 2. Dogm. Plat. p. 22. Effæcata voluptas animi.

EFFASCĪNO, [καταγοητεύω] āre. Idem quod Fafcinare. Solinus, Quædam

Quædam in terra Africa hominum familiæ funt, voce atque lingua effafcinantes: quæ fi impenfius forte laudaverint pulchras arbores, fegetes lætiores, infantes amœniores, egregios equos, pecudes paftu atque cultu opimas, emoriantur repente. Plin. lib. 7. cap. 2. Effe ejusdem generis in Triballis & Illyriis adjicit Ifigonus, qui vifu quoque effafcinent, interimantque quos diutius intueantur, iratis præcipue oculis: quod eorum malum facilius fentire puberes. Et paulo ante, In eadem Africa familias quasdam effafcinantium Ifigonus & Nymphodorus tradunt, quarum laudatione intereant probata, arefcant arbores, emoriantur infantes. Idem, Fœminas quidem omnes ubique vifu nocere, quæ duplices pupillas habeant, Cicero quoque apud nos author eft. conf. Gell. 9. 4.

EFFASCINATIO, ōnis. f. [κατακγοήτευσις] Plin. lib. 37. cap. 10. & 19. 4.

EFFATA. V. EFFARI.

EFFAXILLO, āre. ab Axilla fit, & fignificat Exero: quod exerto brachio axilla oftendatur. Feftus. [Immo Effafilo. V. locum integrum fupra v. EFFAFILATUM. ab Axilla analogia Exaxillo poftularet.

EFFECTIO, EFFECTOR, EFFECTRIX, EFFECTUS. V. EFFICIO.

EFFERATUS. V. Effero, as, in EFFERUS.

EFFĔRO, extuli, elatum, [ἐκφέρω, ἐκφορέω, ἐξαίρω, ἐξενέγκω] efferre. Varias obtinet fignificationes, fc. Extra ferre, Extollere, Sepelire, Commoveri, Palam facere, Fructus producere, &c. de quibus in ordine. Extra ferre. Ter. Adel. 2. 4. 1. Nunquidnam effert? occidi.

Efferre immunditias ex pifcina. Cato cap. 2. Et Plaut. Amph. Sed vide efferantur ex navi.

Efferre ex acie faucios. Cic. 2. Tufc. 38.

Efferre pedem domo, vel porta. Cic. 6. Att. 8. Sic Plaut. Bacch. 3. 3. 19.

Efferre pedem aliquo, Ire. Plaut. Capt. 2. 3. 97.

Efferri pedibus. Plin. lib. 7. cap. 8. h. e. Ad fepulturam ferri. V. Harduin. ad loc. mox Efferre cadaver.

Efferre de cuftodia. Columel. lib. 8. cap. 17. Macies indicat eum non effe libero mari captum, fed de cuftodia elatum.

Greffum efferre arvis. Sen. Medea, 11. h. e. Exire.

Verecundiam fecum efferre. Cic. 7. Fam. 18. Jam ifta tua culpa eft, qui verecundiam tuam extuleris, & non hic nobiscum reliqueris.

Efferre, Provehere, extollere. Liv. 7. Bell. Pun. Virg. 8. Æn. 2.

Ut belli fignum Laurenti Turnus ab arce
Extulit. Nonius Oftendit interpretatur.

Sublime pennis elatus. Liv. 1. Bell. Pun. Eos ipfos quos cernant, legatos, non pennis fublime elatos, Alpes transgreffos.

Caput efferre altius. Virg. 3. Georg. 553.

Efferre caput undis. Columel. lib. 10.

Efferre clamorem. Plaut. Amph. 1. 1. 73. Clamorem utrinque efferunt.

Effert fe alveo Nilus. Plin. in Paneg. Hæc inopina ficcitate usque in injuriam fterilitatis exaruit: quia piger Nilus cunctanter alveo fefe ac languide extulerat.

Ora efferre. Virg. 5. Æn. 368.

Nec mora, continuo vaftis quum viribus effert
Ora Dares, magnoque virûm fe murmure tollit.

Patriam demerfam efferre. Cic. pro Sylla, 87. Reipub. præcipitanti fubveni, patriam demerfam extuli.

Efferre aliquem ad fummum imperium per omnes honorum gradus. Cic. 1. in Catil. 28.

Quæ res extulit eum? una commendatio hujus. Cic. pro Rofc. Com. 31.

Fortuna efferre aliquem dicitur. Cic. pro Corn. Balb. 18. Quos aut fortuna extulit, aut ipforum illuftravit labor & induftria.

Ad gloriam aliquem efferre. Cic. de Arufp. Refp. 17. Si me tantis laboribus pro communi falute perfunctum, efferret aliquando ad gloriam in refutandis maledictis hominum improborum animi quidam dolor, quis non ignofceret?

Efferre laudibus, vel fummis laudibus in cœlum. Cic. 4. Acad. 61. Quum tantis laudibus philofophiam extuleris. Idem 9. Fam. 14. Plin. lib. 20. cap. 3. Diocles magnis laudibus extulit.

Virtus aliquem efferre ad laudem dicitur. Cic. Anteq. iret in exil. 14. Nam me quem paulo ante fortuna erexerat ad gloriam, virtus extulit ad laudem, &c.

Verbis aliquem efferre. Cic. 3. de Orat. 49. Nemo extulit eum verbis, qui ita dixiffet, &c.

Efferre fefe, quod vulgus Se elevare dicit, h. e. Sefe vel verbis, vel factis extollere. Cic. 1. Off. 124. Privatum autem oportet æquo & pari cum civibus jure vivere, neque fummiffum & abjectum, neque fe efferentem. Sic Efferre fe infolentius. Cic. 4. Tufc. 39. Ter. Heaut. 4. 3. 31. Hic me magnifice effero.

Animos infolentia dominatus efferre. Cic. pro Domo fua, 141.

Gloriando fe & prædicatione efferre. Cic. in Parad. 1. An quisquam in potiundis voluptatibus gloriando fe & prædicatione effert?

Efferre fefe fermonibus & verbis. Cic. 3. de Fin.

Efferre cadaver. Effero, plerunque Extra fero fignificat. Hinc tractum quidam exiftimant ut efferri cadaver dicatur, dum celebratur funus, vel dum fepelitur, quafi extra domum ferri, fed falfum eft. Efferri enim dicitur, quafi Provehi & extolli: quoniam cum pompa ferri folebat, humeris clarorum virorum feretro fuppofitis, quod nunc quoque fieri videmus. Perottus. Quem falli contendo. Eo enim confilio dicitur Efferri, quoniam obtinuit apud Romanos, ut nemo fere, nifi maximi honoris caufa, in Urbe fepeliretur, quod rariffime accidit, fed extra portam exportaretur unusquisque mortuus. V. Kirchm. de Fun. Rom. 2. 1. p. 115. Plaut. Afin. 3. 3. 25. Ter. And. 1. 1. 90. Effertur. imus. Liv. 2. Nihil aliud ad eum nuntium a propofito averfus, quam ut cadaver efferri juberet. Cic. pro Flacc. 41. Quum efferretur magna frequentia. (Funeraretur. Ακδ. H. St.) Idem 15. Att. 1. Cn. Lucullus familiaris nofter matrem efferebat. Idem 2. de Legib. 65. Ante lucem enim juffit efferri. i. e. Ad fepulturam.

Efferri funere, & cum funere, h. e. Cum pompa exequiarum. Cic. 14. Att. 10. Idem 2. de Orat. 125. Quum cafu in eadem caufa cum funere efferretur anus Junia.

Efferre fe, Commoveri, irafci. Cic. 5. Fam. 20. Te certe in pecunia exacta ita efferre ex meis rationibus relatis non oportuit. Senfus eft: In pecunia a te exacta non æquum fuit, ex eo quod ego meas rationes retulerim, ut ita te efferres: i. ita mecum infolenter & iracunde ageres.

Efferri iracundia, odio, dolore. h. e. Valde commoveri, & velut extra fe ferri. Cic. 5. de Fin. Item de Arufp. Refp. 3.

Læfi dolent, irati efferuntur. Cic. pro Cœlio, 21.

Cupiditatibus infinitis efferri. Cic. in Salluft. 13.

Gaudio incredibili fum elatus. Cic. 10. Fam. 12.

Lætitia. Cic. 5. de Fin. 42. Idem pro Deiot. 26. Ait hac lætitia Deiotarum elatum. Hæc me lætitia extulerunt. Cic. 2. Fam. 10.

Studio videndi aliquem efferri. Cic. de Senect. 83.

Voluptate cantandi faltandique efferri. Sueton. Calig. cap. 54.

Efferre, pro Portare. Liv. 5. Bell. Pun. Ne fcuta quidem fecum extulerant.

Efferre in humeros. Cic. 1. de Orat. 228. Reprehendebat igitur Galbam Rutilius, quod is C. Sulpicii Galli propinqui fui Q. pupillum filium ipfe pene in humeros fuos extuliffet.

Efferre in terram de nave. Liv. 9. Bell. Pun.

Efferre, Divulgare, palam facere. Ter. Adel. 4. 4. 16. Nunc quid faciam? dicam fratris effe hanc? quod minime eft opus usquam efferri.

Ineptias alicujus efferre. Cic. 1. de Orat. 111. Dicam equidem quoniam inftitui, petamque a vobis (inquit) ne has meas ineptias efferatis. i. e. Proferatis.

Efferre foras peccatum alicujus. Ter. Phorm. 5. 7. 65. Vides tuum peccatum effe elatum foras: neque jam id celare poffe te uxorem tuam.

Efferre malum aliquod, pro Superare & vincere. Cic. 4. Tufc. 47. ex Poeta.

Efferre dicitur ager. i. e. Producere. Cic. 5. Verr. 113. & 198.

Ager qui multos annos quievit, uberiores efferre fruges folet. Cic. de Clar. Orat. 16.

Efferre, pro Proferre, loqui, & pronunciare; ut, Non indecenter aliquid efferre. Quintil. lib. 1. cap. 5. In cæteris, quæ poterunt utroque modo non indecenter efferri, qui Græcam figuram fequi malit, non Latine quidem, fed citra reprehenfionem loquetur.

Efferri in amorem. Plin. lib. 37. cap. 1. His initiis cœpit authoritas, in tantum amorem elata, ut, &c.

EFFĔRENS, Partic. [ἐξαίρων] Plin. lib. 26. cap. 14. Per fe onothera efferentia fefe ulcera fanat. h. e. Ulcera quæ vocant Græci phlegmonode, nempe ob inflammationem & humorum copiam turgentia. Efferantia, Hard. quem videas.

ELĀTUS, Partic. [ἐξηρμένος]

Elatus e confpectu. Liv. 7. Corvus e confpectu elatus, orientem petit.

Elatis verbis intenfa oratio. Cic. in Orat. 124.

Elatus & inflatus. Cic. 2. de Lege Agr. 96. Quibus illi rebus elati & inflati fortaffe non continuo, &c.

Elatus arrogantia, fuperbia, infolentia. Cæf. 3. Bell. Civil. 59. Liv. 5.

Levitate elatus. Cic. 5. Tufc. 16. Quid elatus ille levitate, inanique lætitia exultans & temere geftiens, nonne, &c.

Dicitur & frequenter de loco, idque maxime in Compar. grad. Columel. 12. 4. Modo in elatiora, modo in depreffiora clivi. Superl. apud Tertul. Apol. cap. 35. Elatiffimæ lucernæ.

Item Sepultus, Divulgatus, &c. ut Verbum.

ELATE, Adv. [ὑψηλῶς] ut, Elate dicere, h. e. Graviter, & quod Virgilius vocat Alto cothurno. Cic. in Orat. 10. Ita fit ut Demofthenes certe poffit fummiffe dicere, elate Lyfias fortaffe non poffit. Compar. Elatius fe gerere. Nep. 4. 2. 1. Fama elatius inflatiusque multo quam res erat gefta, percrebuerat. Cæf. 3. Bell. Civil. 79.

ELATIO, ōnis. [ἔπαρσις, ἔξαρσις] ut, Elatio animi, pro Nimia lætitia. Cic. 4. Tufc. 13. Quum autem inaniter & effufe animus exultat, tum illa lætitia geftiens, vel nimia dici poteft: quam ita definiunt, fine ratione animi elationem.

Elatio atque altitudo orationis alicujus. Cic. de Clar. Orat. 66. h. e. Grave & grande genus dicendi.

Elationes onerum. Vitruv. lib. 10. cap. 8.

Elatio & magnitudo animi. Cic. 1. Off. 64.

Elatio & Submiffio, contraria. Cic. in Topic. 71.

Geftientis animi elatio voluptuaria. Cic. 3. de Fin. 35.

ELATORIE, apud Afcon. in Divin. pro Jactabunde.

ELATĪVUS, Gloff. Gr. Lat. Elativa ἐκφορικά.

EFFĔRO, as. V. EFFĔRUS.

EFFERVEO, five EFFERVO, vi, & bui, [ἀναβράσσω, ἐκζέω] ēre, & ĕre. Vehementer fervere. Virg. 1. Georg. 471.

— quoties Cyclopum effervere in agros
Vidimus undantem ruptis fornacibus Ætnam? Ibid. lib. 4. 556.

EFFERVENS, Gell. 2. 27. Cum gaudio efferventiore.

EFFERVESCO, [ἀναζέω] ĕre. Columel. lib. 13. Ne in condiendo, cum medicamento effervefcat & defluat. i. e. Ne ebulliendo circumfundatur. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. In his aquis quæ effervefcunt fubditis ignibus.

Effervefcere, per translationem, pro Ebullire & impetu quodam atque æftu maximo fervere. Cic. pro Planc. 15. Si campus atque illæ undæ comitiorum ut mare profundum & immenfum, fic effervefcunt quodam quafi æftu.

Effervefcere atque erumpere aliquo. Cic. de Provinc. Conf 6. Totumque Pontum armatum effervefcentem in Afiam atque erumpentem, ægre repulfum & cervicibus interclufum fuis fuftinerent.

Effervefcere in dicendo, ftomacho & iracundia. Cic. de Clar. Orat. 249. Celeriter fane verba volvens, nec hebes in caufis, vel dicam plus etiam quam non hebes, fed effervefcens in dicendo, ftomacho fæpe iracundiaque vehementius. adde eund. pro Cœlio, 77.

Gratulatio effervefcit. Cic. 9. Fam. 2. Latendum tantifper ibidem, dum

dum effervefcat hæc gratulatio. i. e. Refrigefcat. Budæus. ut Exfævire pro Sæviendi finem facere. Alii Defervefcat. V. Græv. ad loc.
Iracundaque mens facile effervefcit in ira. Lucret. lib. 3. 296.

Effervescens, Partic. [ἐκζέοντων] Sil. lib. 3. 312.
Quique atro rapidas effervefcente veneno
Dipfadas immenfis horrent Garamantes arenis.
Effervefcentia verba. Cic. 2. de Orat. 88.

Effervescentia, æ. f. apud Celf.

Efferus, Adj. [θηριώδης, ἄγριος] Valde ferus & crudelis: ut
Corda effera. Valer. 1. Argon. 798.
Facinus efferum. Sen. Theb. 264.
Ira effera. Valer. 5. Argon. 516.
Juventus effera fævit. Virg. 8. Æn. 6.
Laniatu effero difperfa membra. Sen. Hippol. 12.
Motu effero recurfare huc & huc. Sen. Medea, 6.
Pecus efferum. Sen. Hippol. 2.
Virtus effera. Valer. 2. Argon. 648.
Vis animi effera. Virg. 10. Æn. 898.

Effero, [ἀγριόω] āre. Crudelem inftar feræ facere. Plin. lib. 10. cap. 63. Fœminæ fues in tantum efferantur, ut hominem lacerent. Liv. 2. 23. Adhoc promiffa barba & capilli efferaverant fpeciem oris. Sen. Theb. 1.
Efferare animos affuetudine mali. Liv. 25. 26.
Immanitate efferatus. Cic. 1. de Nat. Deor. 62. Equidem arbitror multas effe gentes fic immanitate efferatas, ut apud eas nulla fufpicio deorum fit.
Efferatis militia animis. Liv. 1.
Efferatus odio, itaque. Liv. 5. 27.
Efferata & immania. Cic. 4. Tufc. 32.
Efferari dicitur terra belluis. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Quid jam de hominum genere dicam, qui quafi cultores terræ conftituti non patiuntur eam nec immanitate belluarum efferari, nec ftirpium afperitate vaftari?
Voces efferatæ. Sen. Herc. fur. 397.

Efferatus, [ἠγριωθείς] Partic. V. Effero.
Compar. Liv. 34. 24. Linguam tantum Græcorum habent, ficut fpeciem hominum, moribus, ritibusque efferatioribus, quam ulli barbari, imo quam rapaciffimæ belluæ utuntur.
Superl. Sen. Epift. 121. Affectus efferatiffimos inhibere.

Efferate, Adv. Lactant. 5. 20.

Efferatio, ōnis. f. Tertull. de Pœnit. cap. 12.

Efferesco, ĕre. Ammian. 18. 17. Efferefcere immanius.

Efferĭtas, ātis. f. Lactant. 9. 2. Efferitas a Romano fanguine aliena.

Efficax. V. Efficio.

Effĭcio, ēci, ectum, [ἀπεργάζομαι, διαπράττω] ĕre. Perfectionem denotat. & opponitur τῷ Inftitui. Cic. 16. Att. 13. V. infra. Ter. And. 5. 1. 6. Dum efficias id quod cupis. Sic in Eun. 5. 9. 28. Si hoc efficio, poftulo, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Ut innumerabiles natura mundos effectura fit, efficiat, effecerit.
Efficere, vulgo Perducere ad effectum. Cic. 2. de Orat. 121. Qui hoc primus in noftros mores induxit, qui maxime auxit, qui folus effecit. Idem 13. Att. 1. De pecunia vero video a te omnem diligentiam adhiberi, vel potius jam adhibitam: quod fi efficis a te hortos habebo.
Ut enim non efficias quod vis: tamen mors ut malum non fit, efficis. Cic. in Tufc. V. infra Efficitur.
Conflari & effici. Cic. 1. Off. 14. Quibus ex rebus conflatur & efficitur id quod quærimus honeftum.
Quantum efficere & confequi poffumus. Cic. 1. Q. frat. 1. Caveamus quantum efficere & confequi poffumus, ut nequod in nobis infigne vitium fuiffe dicatur.
Dignum aliquid hominum auribus efficere atque edere. V. Edo.
Effingere atque efficere. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hinc quodcunque in folum venit (ut dicitur) effingis atque efficis.
Elaborari & effici. Cic. 9. Fam. 16. Quicquid elaborari & effici poterit ad iftorum benevolentiam conciliandam & colligendam, fummo ftudio me confecuturum effe.
Omnino efficies quod cupis. Catul. 95. 6.
Inftituere & efficere aliquid. i. e. Incipere & perficere. Cic. 16. Att. 13.
Quæ quidem nec inftitui nec effici poteft fine tua ope.
Majus opus inftitutum quam effici potuerit. Cic. in Orat. 228.
Efficere admirationes in aliquibus. V. Admiror.
Aurum alicui. Plaut. Bacch. 2. 2. 55.
Inde ego hodie aliquam machinabor machinam,
Unde ego hodie aurum efficiam amanti herili filio.
Clades. Lucret. lib. 5. 49.
Quidve fuperbia, fpurcitia, ac petulantia, quantas
Efficiunt clades?
Clamores. Cic. 3. Q. frat. Clamores efficiam, fi eum mecum habuero otiofum.
Columnam novam ab integro. Cic. 3. Verr.
Epiftolam efficere ad aliquem. Cic. 13. Att. 27. Heri etiam effeci epiftolam ad Cæfarem.
Facinora magna. Plaut. Pfeud. 2. 1. 16. Facinora illa mirabilia effecit. Cic. 2. Philipp. 109.
Familiaritatem. Cic. 5. de Fin. Ufus progrediens familiaritatem efficit.
Juffa alicujus efficere. Ovid. 14. Epift. 54.
Legiones decem efficere. Liv. 2.
Mandata alicujus. Cic. 1. Att. 11. Tu mandata effice quæ recepifti.
Morbos varios dicitur aqua efficere. Hirt. Bell. Alex. 5.
Munus colere & efficere. Cic. 1. de Legib. 16. Cujus muneris colendi efficiendique caufa, nati & in lucem editi fumus.
Nuptias alicui efficere. Ter. And. 3. 4. 16.
Officium fuum. Plaut. Truc. 4. 2. 1.
Opus. Cæf. 4. Bell. Gall. 18. Omni opere effecto. Opus fuum efficere. Cic. in Topic. 62.
Paupertatem ferendo efficere levem. Ovid. 8. Met. 633.
Pollicita. Ter. Phorm. 4. 1. 24. Neque defetifcar unquam ego experirier, donec tibi id quod pollicitus fum, effecero.
Proceffus. Cic. de Clar. Orat. 271.
Propofitum. Cic. in Parad. 1. Neque dilatat argumentum, fed minutis interrogatiunculis & quafi punctis quod propofuit efficit.
Rationem. Cic. 1. de Fin. 22. Non quomodo efficiatur concludaturque ratio tradit.
Sapientes efficere. Cic. in Topic. (ubi teftimonia funt plurima hujus verbi) fapientia efficit fapientes fola per fe: Beatos efficiat necne fola per fe quæftio eft.
Satis efficere in ufuram menftruam. Cic. 6. Att. 1. Idem ibid. Ea vix in fœnus Pompeji quod fatis fit efficiunt.
Senatum frequentem efficere. Cic. 8. Fam. 5. Neque adhuc frequentem Senatum efficere potuit.
Similitudinem panis. Cæf. 3. Bell. Civil. 48. Id ad fimilitudinem panis efficiebant: ejus erat magna copia. h. e. Efficiebant inftar panis: eo utebantur vice panis.
Sonum venti effecerunt in arundine. Ovid. 1. Met. 708.
Summam, numerum, longitudinem, & fimilia. Plin. lib. 4. cap. 12. Quæ fumma efficit XIII. XXXVI. M. Idem lib. 13. cap. 4. Quaterni cubitorum longitudinem efficiunt. Cic. 11. Fam. 10.
Succeffionem. Cic. 1. de Fin. 37. Doloris amotio fucceffionem effecit voluptatis.
Viam ac ordinem efficere. Quintil. lib. 2. cap. 17. Ars eft poteftas viam, ac ordinem efficiens.
Vicem, pro Æque prodeffe & loco alicujus effe. Plin. lib. 23. cap. 4. Nuclei palmarum cremati in fictili novo, cinere loto, fpodii vicem efficiunt.
Votum efficere alicui. i. e. Facere quod optarat. Lucan. lib. 7. 99.
Efficere ut. Cic. 2. de Fin. Quum efficere non poffit, ut cuiquam, &c. Plaut. Pfeud. 1. 1. 110.
Eniti & efficere, ut. Cic. de Amicit. 59. Non eft igitur amici talem effe in eum, qualis ille in fe eft: fed potius eniti & efficere, ut amici jacentem animum excitet, &c.
Enitere, elabora, vel potius eblandire, effice ut, &c. Cic. 16. Att. 18.
Aliquando pro ut, &c. infinitiv. Vitruv. 2. 6. Vehementer efficit ea coire. V. Borrich. Vind. p. 73.
Efficitur, imperf. Cic. 4. Acad. Rationes omnes defcripferit eas, quibus efficitur multis partibus folem majorem effe quam terram, &c. i. e. Argumentis probatur. Eft enim quafi argumento concludentium verbum. Idem 1. Tufc. 23. Efficiet ratio, ut quæcunque vera fit earum fententiarum quas expofui, mors, &c.
Effectum eft ut. Cic. 1. Off. 25. Quibus rebus effectum eft, ut infinita pecuniæ cupiditas effet.
Effexis, pro effeceris: Antiquum. Plaut. Cafin. 3. 5. 63. Effexis hoc, ego foleas tibi dabo, & annulum in digito aureum. & Pœn. 1. 3. 19.

Efficiens, Partic. Cic. in Topic. 59. Caufa autem efficiens fic, ut, &c.
Caufa & ratio efficiens magnos viros. Cic. 1. Off. 69.
Res efficientes voluptatum. Cic. 2. de Fin. 21. Si ea quæ funt in luxuriofis efficientia voluptatum, liberarent eos deorum & mortis & doloris metu, docerentque qui effent fines cupiditatum, nihil hæreremus.
Res efficientes, i. e. Caufæ. Cic. in Topic. 58. Proximus eft locus rerum efficientum, quæ caufæ appellantur: deinde rerum effectarum ab efficientibus caufis. Idem 1. Acad. 24. Philofophi naturam dividebant in res duas, ut altera effet efficiens, altera autem quafi huic fe præbens, eaque efficeretur aliquid.
Virtus efficiens eft voluptatis. Cic. 3. Off. 116.
Virtus efficiens utilitatis. Cic. 3. Off. 12.

Efficientia, æ. [ἐνέργεια] ut, Efficientia folis. Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Afpexiffentque folem, ejufque cum magnitudinem, pulchritudinemque, tum etiam efficientiam cognoviffent, quod is diem efficeret toto cœlo luce diffufa.
Naturalis efficientia. Cic. de Fato, 19. Sed intereft inter caufas fortuito antegreffas, & inter caufas cohibentes in fe efficientiam naturalem.

Efficienter, Adv. [ἐνεργητικῶς] Cic. de Fato, 34. Non fic caufa intelligi debet, ut quod cuique antecedat, idem caufa fit: fed quod cuique efficienter antecedat.

Effectus, Partic. [ἀπειργασμένος] ut
Iter effectum jam eft. Ovid. 6. Met. 519.
Res maxima effecta. Virg. 11. Æn. 14.
Effectos fyllogifmos vocat Plin. lib. 2. Epift. 3. Bene formatos, Syllogifmi circumfcripti & effecti: quod ftylo quoque affequi magnum eft. V. Syllogismus.
Urbs effecta ex latere & cæmento. Cic. 2. de Divin. 98.
Dare effecta. Claud. 4. Conf. Hon. 353.
Hæc effecta dabo, i. e. Efficiam. Ter. Eun. 2. 1. 7. Effectum aliquid reddere. Ter. And. 4. 2. 20. tradere. Plaut. Curc. 3. 15.
Effectum etiam dicitur, Quod exquifitiffimo artificio elaboratum eft. Apul. Florid. 2. p. 350. Inde ante aram Bathylli ftatua a Polycrate tyranno dicata qua nihil videor effectius cognoviffe.

Effecte, Adv. Perfecte. Ammian. Marcell. 16. 6. Cum hæc effecte pleneque colligeret.

Effectus, ûs. [ἐνέργεια] Plin. in Paneg. Perge modo Cæfar: & vim effectumque cenfuræ tuum propofitum, tui actus obtinebunt. Ita Cic. 2. de Divin. 47. Radicum quarum caufam ignoramus vim & effectum videmus.
Effectus eloquentiæ eft audientium approbatio. Cic. 2. Tufc. 3.
Non caret effectu quod voluere duo. Ovid. 2. Amor. 3. 16.
Adducere aliquid ad effectum. V. Adduco.
Ad effectum vires dare alicui, i. e. Juvare ut perficiat quod animo conceperat. Propert. lib. 3. 9. 27. Nam ut peccatum eft patriam prodere, parentes violare quæ funt in effectu: fic timere fic in libidine effe, peccatum eft etiam fine effectu.

Effectu,

Effectu, ablat. In libris JCtorum significat Facto ipso, Re ipsa, Vi ipsa, l. Is qui. D. de leg. præst. Quia effectu, inquit, fratris aufert partem dimidiam. & in l. 5. §. 1. D. Quod cum esse. Effectu enim quodammodo hæres est.

EFFECTUM, i. n. Absol. Quintil. lib. 7. cap. 4. De finitione, Ex antecedentibus, consequentibus, adjunctis, repugnantibus, caussis, effectis, similibus. Ibid. Cicero initia, caussas, effecta, &c.

EFFECTIVUS, ut, Causa effectiva apud Plin.

EFFECTIVE, Adv. Quintil. 2. 18.

EFFECTOR, ōris. m. [ποιητὴς] Cic. 2. de Divin. 55. Magna stultitia est earum rerum deos facere effectores.

Conditor & effector alicujus rei. Cic. 1. Tusc. 70. adde de Univers. 14. & 35.

Effector, ac magister dicendi præstantissimus stilus. Cic. 1. de Orat. 150.

EFFECTRIX, īcis. f. [ποιήτρια] Cic. 1. de Fin. 67. Amicitiæ non modo fautrices fidelissimæ, sed etiam effectrices sunt voluptatum tam amicis quam sibi.

EFFECTIO, ōnis. f. Cic. 3. de Fin. 24. Effectio artis. Idem 2. de Fin. 45. Sic recta effectio, κατόρθωσιν enim ita appello.

EFFĬCAX, ācis. Adj. [ἀνυστικὸς, δραστήριος, ἐνεργὴς] dicitur Quod ad aliquid agendum vim habet, & maxime conducit. Plin. lib. 24. cap. 15. Efficacibus exemplis non maria plus temerata conferre mercatori, quam sedulum ruris larem.

Efficax ad. Plin. in Paneg. cap. 84. Utrum sit efficacius ad recte vivendum bene institui, aut feliciter nasci.

Efficaces ad muliebre ingenium preces. Liv. 1. 9. extr. Accedebant blanditiæ, virorum factum purgantium cupiditate atque amore: quæ maxime ad muliebre ingenium efficaces preces sunt.

Efficax adversus serpentes. Plin. lib. 24. cap. 15. Adversus serpentes, ac privatim aspides, ex aceto pota efficax.

Efficax contra. Plin. lib. 13. cap. 21. Contra sagittarum ictus efficacissimum tradunt.

Cum infin. Amara curarum eluere efficax. Hor. 4. Carm. 12. 20.

Efficacissima auxilia. Plin. lib. 20. cap. 10. Radix quoque miscetur radici marathri inter efficacissima auxilia. Liv. 1. 19. Res ad imperitam multitudinem efficacissima. Plin. Paneg. cap. 70. Efficacissimum genus est rogandi gratias agere.

Parum efficax homo. Cic. 8. Fam. 10. Nosti Marcellum quam tardus & parum efficax sit: itemque Servius quam cunctator.

Efficax vir, pro Robusto & valido. Hor. Epod. 3. 17.

Nec munus humeris efficacis Herculis
Inarsit æstuosius.

Efficacem vocat Herculem quia facile efficere & implere potuit quicquid voluit.

EFFICACIA, æ. [ἐνέργεια] Plin. lib. 11. cap. 5. Quos efficaciæ, industriæque tantæ paremus nervos? Vet. Inscript. Gruter. CDLXV. 5. DECVRIONES ET PLEBS COLONIAE ASCVLANORVM PROPTER HVMANITATEM ; ABSTINENTIAM ; EFFICACIAM.

EFFICACĬTAS, [ἐνέργεια] Idem. Cic. 4. Tusc. 31. Itemque viribus corporis & nervis, & efficacitati similes, similibusque verbis animi vires nominantur.

Ars & efficacitas. Cic. de Petit. Cons. 8. Qui tantum habet audaciæ, tantum nequitiæ, tantum denique in libidine artis & efficacitatis, ut, &c.

EFFICACĬTER, Adv. [ἐνεργῶς] Plin. lib. 28. cap. 11. Capitis ulcera manantia, urina tauri efficaciter sanat. Idem lib. 20. cap. 20. Sic lib. 18. cap. 6. Id efficacissime contingit. adde 26. 12.

EFFIGIES, ēi. f. [ἐκμαγεῖον, ἐμφέρεια, ἀπεικόνισμα] Figura ad vivam alterius similitudinem, vel ad veritatis imaginem efficta, tam in picturis, quam in scalpturis: inquit Valla lib. 5. 43. Plin. lib. 10. cap. 44. Unde origo fabulæ, Diomedis socios in earum effigies mutatos.

Effigies & simulacrum alicujus. Cic. 4. Verr. 159.

Antiquitatis effigies in XII. tabulis. Cic. 1. de Orat. 193.

Eloquentiæ. Cic. in Orat. Perfectæ eloquentiæ speciem animo videmus, effigiem auribus quærimus.

Hominis effigies & imago. Cic. 1. de Nat. Deor. 104.

Humanitatis. ut, Effigies humanitatis & probitatis patris filius. Cic. 2. de Fin. 58.

Ingenii. Liv. 1. Tulisse donum Apollini dicitur, per ambages effigiem ingenii sui.

Lupi. Plin. lib. 8. cap. 19.

Numinum. Tacit. 1. Ann. 10. Quum se templis & effigie numinum per Flamines, & sacerdotes coli vellet.

Cerea effigies. Hor. 1. Serm. 8. 30.

Dissimiles effigies formarum. Lucret. lib. 4. 104.

Honora effigie cælatus clypeus. Sil. lib. 8.

Indiscretæ effigies. V. INDISCRETUS.

Mirabiles fama effigies. V. MIROR.

Muta effigies. Quintil. lib. 6. cap. 1. Quæ enim est actoris infantia, qui mutam illam effigiem magis, quam orationem pro se putet locuturam?

Sacræ effigies divûm. Virg. 3. Æn. 148.

Torva effigies. Stat. 4. Sylv. 6. 50.

Vasta effigies Valer. 5. Argon. 232.

Veneranda effigies. Valer. 5. Argon. 208.

Cælare effigies. Sil. lib. 17. 402.

Complecti effigiem alicujus in auro. Ovid. 1. Trist. 6. 7.

Conformata caminis Effigies. Stat. 1. Sylv. 1. 4.

Eminens effigies virtutis. Cic. 3. Tusc. 3. Consectàturque nullam eminentem effigiem virtutis, sed adumbratam imaginem gloriæ.

Habere effigiem thuris. Plin. lib. 25. cap. 7. Humor lactis videtur effluere: siccatus quum coit, thuris effigiem habet.

Ostendere effigiem diei in se. Plin. lib. 2. cap. 25.

Relinquere consiliorum ac virtutum nostrarum effigiem nonne multo malle debemus summis ingeniis expressam & politam? Cic. pro Arch. 30.

Ad effigiem dicimus, pro Instar. Auson. Parental. 6.

Ad effigiem Macedonicæ chlamydis. Plin. lib. 5. cap. 10.

Ad effigiem justi imperii. Cic. 1. Q. frat. 1. Cyrus ille a Xenophonte non ad historiæ fidem scriptus, sed ad effigiem justi imperii.

In effigiem pelagi exundabat lacus. i. e. In modum pelagi. Sil. lib. 5. pr.

Effigie columnæ. Plin. lib. 2. cap. 11. Namque quum sint tres umbrarum figuræ, constetque si par lumini sit materia, quæ jactat umbram, columnæ effigie jaci, nec, &c.

Effigies etiam pro Umbra, manes. V. Drakenb. ad Sil. lib. 13. 779.

EFFIGIA, æ. [ἐκμαγεῖον] Idem. Plaut. Rud. 2. 4. 3. Pro dii immortales; Veneris effigia hæc quidem est. Afranius Vopisc. Cujus te suscitat imago? cujus effigia cognatus patre? & apud Lucret. aliquoties.

EFFIGIO, āre. usurpant Sidonius & Prudentius.

Effigiare apud Pontanum in Ægidio Dialogo p. 310. & alibi. H. St.

EFFIGIATUS, Apul. Apol. Imagines variis artibus effigiatæ. Idem pr. Florid. & Ammian. 26. 7. Nummi effigiati in vultum principis.

EFFIGIATIO, ōnis. f. Adumbratio. Apul. &

EFFIGIĀTUS, ûs. m. Ejusdem est. Florid. 2. Magna vis æris vario effigiatu.

EFFIGIATOR, ōris. m. Augustin.

EFFINGO, inxi, ictum, [ἀπεικάζω, διατυπόω, ἐκμάσσω] ĕre. Ad alterius formam fingere, & quodam modo fingendo repræsentare, ut ait Valla lib. 5. Cic. 1. Tusc. 61. Quæ porro tam immensa magnitudo, quæ illa tam multa possit effingere?

Effingere & efficere. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hinc quodcunque in solum venit (ut dicitur) effingis atque efficis.

Effingere ex. Plin. lib. 4. Epist. 93. Cic. 4. Acad. 18. Visum igitur impressum effictumque ex eo unde esset. An Expressum? V. mox Formam. H. St.

Animo effingere aliquid. Cic. 2. de Orat. 354. Itaque iis qui hanc partem ingenii exercent, locos esse capiendos, & ea quæ memoria tenere vellent, effingenda animo, atque his locis collocanda.

Casus aliquos effingere in auro. Virg. 6. Æn. 32.

Dissimilia. ut, Sui dissimilia effingere natura non potest. Cic. 3. de Nat. Deor. 22.

Figuras varias effingere. Lucan. lib. 5. 713.

Formam corporis exprimere & effingere verbis. Auth. ad Heren. lib. 4. 64.

Lineamenta. Cic. 1. de Divin. 23. Aspersa temere pigmenta in tabula oris lineamenta effingere possunt.

Mores. Cic. 1. de Legib. 26. Tum speciem ita formavit oris, ut in ea penitus reconditos mores effingeret. Mores oratoris effingit oratio. Cic. 2. de Orat. 184. Formas & mores ab aliquibus effingere. Cic. 2. de Divin. Quis enim non videt & formas & mores, & plerosque status ac motus effingere a parentibus liberos?

Senem effingit signum illud. Plin. Epist. 50. Hoc tamen signum (ego quoque intelligo, est enim nudum: nec aut vitia siqua sunt, celat: aut laudes parum ostentat) effingit senem stantem: ossa, &c.

Verba effingere imitando conabitur. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Vim alicujus effingere. Quintil. lib. 10. cap. 1. Nam mihi videtur M. Tullius, quum se totum ad imitationem Græcorum contulisset, effinxisse vim Demosthenis, copiam Platonis, jucunditatem Isocratis.

EFFICTUS, Partic. [ἀπεικασθεὶς] Cic. pro Rosc. Amer. 47. Etenim hæc conficta arbitror a poetis esse, ut effictos nostros mores in alienis personis, expressamque imaginem nostram vitæ quotidianæ videremus. adde 4. Acad. 18.

EFFICTIO, [διατύπωσις] Auth. ad Heren. lib. 4. 64. Effictio est, quum exprimitur & effingitur verbis, corporis cujuspiam forma, quoad satis sit ad intelligendum.

EFFILATUM, vel EXFILATUM, dicimus Quod extra vestimentum filo contextum est, quod Erectum quoque a quibusdam dicitur.

EFFĪO, ĕri. [γίνομαι] Plaut. Pers. 5. 1. 9. Ut fiant quorum opera hæc mihi facilia factu facta sunt, quæ volui effieri.

EFFLAGĬTO, [ἐξαιτῶ] āre. est Vehementer, & plus quam postulare, inquit Valla lib. 5. Virg. 12. Æn. 758.

Ille simul fugiens, Rutilos simul increpat omnes,
Nomine quemque vocans: notumque efflagitat ensem.

Ab aliquo aliquid efflagitare. Cic. 3. Verr. 63. Accidit quum iste a Cn. Dolabella efflagitasset ut se ad regem Nicomedem, regemque Sadalam mitteret.

Auxilium ab alienis efflagitare. Cic. Anteq. iret in exil. 10. Auxilium ab alienis efflagitabitis, quum cives vestros deseratis?

Efflagitare convicio. Cic. 2. Q. frat. 10. Epistolam hanc convicio efflagitarunt codicilli tui.

Non requirere & contra Efflagitare misericordiam alicujus. Cic. pro Milon. 93. Eorumque nos magis miseret, qui nostram misericordiam non requirunt, quam qui illam efflagitant.

EFFLAGITATUS, Partic. [ἐξαιτηθεὶς] Cic. 1. Verr. 8. Judiciorum desiderio Tribunitia potestas efflagitata est.

EFFLAGITĀTUS, ûs. [ἐξαίτημα] pro Vehementi postulatione. Cic. 7. Verr. 74. In judicio, coactu atque efflagitatu meo producere ad ignotos, &c.

EFFLAGITATIO, ōnis. f. [ἐξαίτησις] Cic. ad Brut. 16. Quia neminem magis decet Remp. amare, libertatisque defensorem esse, vel ingenio, vel rebus gestis, vel studio atque efflagitatione omnium.

Efflagitatio ad coeundam societatem. Cic. 5. Fam. 19.

Insulsa efflagitatio. Cic. 10. Fam. 24.

EFFLEO, [ἐκκλαίω] ēre. ut Efflere oculos, pro Flendo consumere. Quintil. Decl. 6. Audita mea calamitate rari uxor exempli, & prorsus talis filii mater, efflevit oculos. Nam cæca fuerat facta præ nimio fletu.

EFFLĪGO, [παλαιπωρέω] ĕre. Idem significat quod Affligere. Plaut. Asin. 4. 2. 9. Quam tu propediem (nisi quidem illa ante occupassit

cupaffit te) effliges fcio. Idem Ciftel. 2. 1. 50. V. Græv. ad Cic. 9. Att. 19.

Efflictus, Percuffus, ut reftituit Salmaf. ad Capitolin. in Vero cap. 4.

Efflicte, Adv. Symmachus. Efflicte diligere. Apul. Met. 5. Efflicte cupere. At Pricæus ad loc. mavult

Efflictim, [παλαιστικῶς] Adv. pro Valde & Vehementer, inquit Nonius. Plaut. Amph. 1. 3. 19. Sic efflictim amare perinde ut hic te efflictim deperit. Idem Cafin. prol. 49. adde Nonium 2. 280.

Efflicto, āre. Idem atque Afflicto. Plaut. Stich. 4. 2. 26. Non tu fcis quam efflictentur homines noctu heic in via.

Efflo, [ἐκφυσάω] āre. Extra fpirare, emittere. Plin. lib. 34. cap. 13. Leviffime hæc efflatur, & ocyus, evolatque e fornacibus. Varro 1. de R. R. Præterea quod ab fole toto die illuftratur, falubrior eft, quod & beftiolæ fiquæ prope nafcuntur, aut inferuntur, aut efflantur, aut aritudine cito pereunt.

Animam efflare, Mori. Cic. pro Milon. 49. Quem pridie hora tertia animam efflantem reliquiffet. & Nep. 4. 5. 4. & huic fenfui accommode per jocum, Plaut. Truc. 4. 4. 23. Efflavit fpes animam. conf. Cic. 1. Tufc. 19. & dicitur Efflare aliquando abfolute. V. Efflans, modo.

Colorem, i. e. Deperdere colorem. Lucret. lib. 2. 831.

Halitum extremum. Cic. 2. Tufc. 22. ex Poeta,

Frendens efflavit graviter extremum halitum.

Nimbos in fublime. Plin. lib. 9. cap. 6. fin. Ora balenæ habent in frontibus: ideoque fumma aqua natantes, in fublime nimbos efflant.

Vitam efflavit anhelo pectore. Sil. lib. 17.

Efflans, Partic. [ἐκφυσῶν] Cic. 1. de Divin. 106.

Abjicit efflantem & laceratum affligit in unda. Ex quodam poeta.

Efflatus, a, um. Partic. Suet. Aug. cap. 100. Ante efflatam animam.

Efflatus, ûs. m. Sen. Nat. Quæft. 9. 5. 14. Subterraneæ nubes apertum ad hos efflatus iter occupant. Alii Afflatus.

Effloresco, [ἐξανθέω] ĕre. & Efflores, ēre. Flores producere: & per translationem pro Crefcere videtur accipi, & Abundare, aut Produci. Cic. de Amicit. 101. de utilitate. Quæ tamen ipfa efflorefcit ex amicitia, etiamfi tu eam minus fequutus fis. Idem 5. Tufc. Hinc illa cognitio virtutis exiftit, efflorefcunt genera partesque virtutum. Idem pro Cœl. 76. Efflorefcere ingenii laudibus.

Efflorefcere & redundare. Cic. 1. de Orat. 120. Etenim ex rerum cognitione efflorefcat & redundet oportet oratio. ut & in Partitionum peroratione, Expofitæ funt tibi omnes oratoriæ partitiones, quæ quidem e media illa noftra Academia effloruerunt: i. e. Exierunt & emanarunt.

Poft Anapæftus procerior quidam numerus effloruit. Cic. 3. de Orat. 185.

Plerumque miraculi & hoc, pariter utrasque artes effloruiffe medicinam dico magicenque. Plin. lib. 30. cap. 1.

Cum autem ufus progrediens, familiaritatem effecerit, tum amorem efflorefcere tantum ut etiamfi nulla fit utilitas ex amicitia tamen ipfi amici propter feipfos amentur. Cic. 1. de Fin. 69. Nec noftris efflorent talia campis. Tertull. de Judic. Dom. cap. 8. ni fit Cyprianus.

Effluo, [ἐκρέω] ĕre. Extra fluere, effundi. Cato cap. 111. Si habebit aquam, vinum effluet, aqua manebit. De vafis hederaceis loquitur.

Effluxit de. Varro 1. de R. R. cap. 61. Ejus conditio, cùm expreffa olea, quod ftatim effluxerit de ea, decoquuntur duæ partes. quod & fic legitur: Ejus conditio, quum expreffa effluxit, quod ftatim de ea decoquuntur duæ partes, & refrigeratum conditur in vafa.

Ex animo effluere. Cic. 2. de Orat. 300. Ut intelligere poffemus, nihil ex illius animo, quod femel effet infufum, unquam effluere potuiffe.

Ex difciplina aliquorum dicuntur effluere multa, & ad aures aliorum permanare. Cic. pro Domo fua, 121.

Abundare & effluere: quibus opponitur Deeffe. Cic. 1. de Divin. 60. Quorum utrumque perftringere aciem mentis folet, five deeft naturæ quippiam, five abundat atque effluit.

Defiderio alicujus effluere. Ovid. de Rem. Amor. 646.

Parce queri: melius fic te ulcifcere tacendo,
Dum defideriis effluat illa tuis.

Ætas effluit. Cic. de Senect. 5. Præterita enim ætas quamvis longa quum effluxiffet, nulla confolatione permulcere poffet ftultam fenectutem.

Æftas. Cic. 12. Att.

Dicta animo. Catul. ad Ortal. 60. 4.

Genitura valetudinis morbo, i. e. Extra fluit, five fua fponte & nobis nolentibus fluit. Plin. lib. 20. cap. 8.

Humor lactis. Plin. lib. 25. cap. 7.

Imber lactis. Cic. 1. de Divin. 98.

Mens effluit. Cic. de Clar. Orat. 219. Huic minime mirum eft ex tempore dicenti folitam effluere mentem.

Vires laffitudine. Liv. 7. 33.

Vita cum fanguine. Cic. 2. Tufc. 49. Num tu ingemuiffe Epaminondam putas, quum una cum fanguine vitam effluere fentiret?

Voluptates præteritæ. Cic. 1. de Fin. 41.

Effluet, per translationem, pro Vulgabitur, & palam omnibus fiet: de eo qui nihil tacere poffet. Ter. Eun. 1. 2. 41.

Utrumque hoc falfum eft, effluet. Dixerat enim paulo ante:
Sin falfum audierim ac fictum, continuo palamft:
Plenus rimarum fum, hac atque illac perfluo.

Præteriit, & effluxit. Cic. de Senect. 69. Sed mihi ne diuturnum quidem quicquam videtur, in quo eft aliquid extremum. quum enim id advenit, tum illud quod præteriit, effluxit. Effectus Urfin. probe.

Effluere aliquid alicui dicitur, quod ipfe oblitus eft & memoria excidit. Cic. 6. Verr. 57. Nullo modo poffum omnia illius facta aut memoria confequi, aut oratione complecti. Genera ipfa cupio breviter attingere: ut hoc modo me commonuit Pifonis annulus, quod totum effluxerat.

Effluens, entis. [ἐκρέων] Partic. Cic. de Univerf. 41. Itemque in eo influente atque effluente animo divino, ambitus illigabant.

Effluenter, Adv. Apul. Met. 2. p. 313. pro quo Affluenter alii.

Effluentia, æ. [ἐκροή] Plin. lib. 26. cap. 10. Illita quoque radix genitalibus, inhibet non folum Venerem, fed effluentiam genituræ. Alii Affluentiam.

Effluus, a, um. dixit Avienus, non femel.

— fi flammis emicet ignis Effluus. & alibi,
— in pontum cadit effluus amnis.

Effluvium, ii. [ἔκρυσις] Plin. lib. 7. cap. 51. Profundi humoris e corpore effluvium.

Effluvium lacus, quo exundat, & fe exonerat. Tacit. 12. Ann. 57. Quum & convivium effluvio lacus appofitum magna formidine cunctos affecit: quia vis aquarum erumpens proxima trahebat, &c.

Effluxio, ōnis. f. JCt. D. 43. t. 10. pr. Effluxiones non noceant domibus.

Effōco, [ἀποπνίγω] āre. Idem quod Suffocare. Sen. de Brevit. Vitæ, cap. 2. Afpice illos ad quorum felicitatem concurritur, bonis fuis effocantur.

Effŏdio, ōdi, offum, [ἐξορύττω, κατασκάπτω] ĕre. Extra fodere, five Foffam facere, vel Aliquid terra exerere. Martial. lib. 13. 60.

Gaudet in effoffis habitare cuniculus antris. Plin. lib. 9. cap. 51. Mus marinus in terra fcrobe effoffa, parit ova, & rurfus obruit terra.

Effodere e terra, pro Extrahere. Cic. 2. Off. 13. Argentum effoderetur penitus abditum. Ovid. 1. Met. 140.

Effodiuntur opes irritamenta malorum.

Effodere ex terra. Plaut. Pfeud.

Effodere alicui oculos, pro Confodere, & excavare. Plaut. Trin. 2. 4. 62. Ter. Eun. 4. 6. 2. Oculi ilico effodientur. Cæf. 7. Bell. Gall. 4. & Cic. 3. de Nat. Deor. 91.

Thefaurum effodere. Pompon. in l. Thefaurus. D. ad exhibend.

Effodit illius memoria pectus meum. Cic. pro Marcell. 10. i. e. Graviffimum dolorem mihi infligit, quafi pectore penetrato, aperto, & vulnerato.

Effodiri, quartæ conjugationis legitur apud Plaut. Mil. 2. 3. 44.

Exfodio, pro Effodio. Plaut. Aul. 4. 8. 9. V. Taubm.

Effossus, Partic. [ἐξορυχθεὶς] ut, Oculi effoffi. Sen. OEdip. 12. Catul. in Siconium, 103. & Aurum effoffum, Sil. lib. 1.

Effoffis latebris. Virg. 4. Georg. 42. Alterum imperii lumen, Vell. 2. 52. 2. V. in ipfo v.

Effossio, ōnis. f. ut, Laboriofæ effoffiones. Cod. 11. t. 6. l. 3.

Effossor, in Digeftis.

Effodare, pro Effodere placet nonnullis in Plaut. Capt. 3. 5. 66. uti Feftus, Fodare pro Fodere.

Effŏdĭco, are. apud Hieron.

Effodicatio, ōnis. f. apud Auguftin.

Effoecundo, are. Idem quod Fœcundare. Vopifc. in Prob. cap. 21. Cum Sirmium veniffet ac folum patrium effœcundari cuperet & dilatari.

Effoemino, [ἐκθηλύνω] āre. In mollitiem muliebrem atque lafciviam convertere: cujus paffivum eft Effœminor. Cic. 2. de Nat. Deor. 66. Effœminarunt autem eum, Junonique tribuerunt, quod nihil eo mollius. h. e. Aërem fecerunt velut fœminam, Junonem appellantes. Idem 1. Tufc. 95. Cogitationibus moleftiffimis effœminamur. Cæf. 4. Bell. Gall. 2. Remollefcere homines atque effœminari ea re arbitrantur.

Fortitudinis quædam præcepta funt, ac pene leges, quæ effœminari virum vetant in dolore. Cic. 2. de Fin. 94.

Effoeminātus, Partic. [ἐκτεθηλυμένος] ut, Homo effœminatus. Cic. pro Milon. 90.

Impurus, impudicus, effœminatus. Cic. 3. Philipp. 12. Cum autem omnis fervitus mifera, tum vero intollerabile eft fervire impuro, impudico, effœminato, nunquam ne in metu quidem fobrio.

Effœminatum & molle. Cic. 1. Off. 129. Quibus in rebus maxime funt fugienda, nequid effœminatum aut molle, & nequid durum aut rufticum fit. Idem 4. Tufc. 64. Nam videndum eft in utrisque nequid humile, fummiffum, molle, effœminatum, fractum, abjectumque faciamus.

Effœminatæ artes. Plin. in Paneg. Idem ergo populus ille fcenici aliquando imperatoris fpectator & applaufor, nunc in pantomimis quoque adverfatur, & damnat effœminatas artes.

Effœminata opinio ac levis. Cic. 2. Tufc.

Effœminatæ voces. Plin. in Paneg. Et quis jam locus miferæ adulationis manebat, quum laudes imperatorum ludis etiam & comeffationibus celebrarentur, faltarenturque, atque in omne ludibrium effœminatis vocibus, modis, geftibus frangerentur? fed, &c.

Vox effœminata nefariis ftupris. Cic. pro Planc. 86. Furialis illa vox nefariis ftupris, religiofis altaribus effœminata, fecum & illos Confules facere acerbiffime perfonabat.

Compar. Val. Max. 9. 1. 7. Effœminatior fuit multitudo Cypriorum.

Superl. Cic. 16. Fam. 27. Effœminatiffimus animus. & Sen. Epift. 70. Effœminatiffima vox.

Effoeminate, Adv. [θηλυδρίως] Cic. 1. Off. 14. Cavetque nequid indecore, effœminateve faciat.

Molliter & effœminate. Sen. ad Polyb. cap. 36.

Effoeminatio, ōnis. f. Firmic. lib. 7. cap. 16. Omnium libidinum impuritates, cum extrema corporis effœminatione decernunt. Tertull. de Spect. cap. 25. & Apol. cap. 15.

Effoetus, a, um. [ἀποκύμων, ἐξάντλητος] Quod fœtum emifit. Columel. lib. 7. cap. 12. Primus effœtæ partus amovendus eft, quoniam tiruncula nec recte nutrit.

Effœtus, i. e. Emiffus. Columel. lib. 8. cap. 5. de gallinis, Poftero die quum grex fuerit effœtus hoc modo deponitur. i. e. Quum totus pullorum grex fuerit exclufus. Effectus Urfin. probe.

Effœta gallina, Quæ amplius non parit, quafi Frequenti partu delaffata. Plin. lib. 10. cap. 53. Columel. lib. 7. cap. 3. Effœtus fenectute grex. Sic lib. 6. cap. 24.

Ætas

Ætas effœta. Lucret. lib. 2. 1150. [Immo Fracta.
Ager & effœtum solum. Virg. 1. Georg. 81.
Effœtos cinerem immundum jactare per agros. Ubi Servius.
Effœtos, Continua fertilitate lassatos: sicut etiam frequenti partu effœta dicitur mulier. Columel. in præfat. Quod existiment ubertate nimia prioris ævi defatigatum & effœtum solum, nequire pristina benignitate præbere mortalibus alimenta.
Corpus. Cic. de Senect. 29. Libidinosa etenim & intemperans adolescentia effœtum corpus tradit senectuti. h. e. Laxum & debile, ac libidinibus confectum. Ovid. 7. Met. 314.
Effœta veri senectus. Virg 7. Æn. 440. & 452. i. e. Delira.
Tellus effœta. Lucret. lib. 2. 1150. Tellus calore effœta. Lucret. lib. 6. 843.
Vinitor effœtus. Virg. 2. Georg. 417.
Vires effœtæ. Virg. 5. Æn. 396.
---- sed enim gelidus tardante senecta
Sanguis hebet, frigentque effœtæ in corpore vires. Effœtæ, i. e. Exhaustæ: & est translatio a mulieribus quas frequens partus debiles reddit. Servius. item Liv. 5. Vires corporis effœtæ, vel ut habet Cod. antiq. Affectæ.
Compar. Effœtior. apud. Apul. Florid.
Effœte, Adv. [ἐξαιτλήτως] Martial. lib. 2. 27.
Effœte, graviter, cito, nequiter, euge, beate. Al. Effecte.
Effor, V. Effari.
Effŏro, [ἐκτετραίνω] āre. Idem quod Perforare. Columel. lib. 9. cap. 1. Erit fissilis stipes, compluribus locis per latus efforatus.
Effractarius, Effractor, Effractura, Effractus. V. Effringo.
Effrenātus, [ἀχάλινος, ἀκρατής] dicitur Qui cohiberi, & pro arbitrio nostro agi non potest, quasi Freno carens, vel freno reluctans, aut frenum non metuens. [Puto esse Particip. a verbo *Effreno* vel *Efreno*, Frenum detraho, abjicio, ut Elaqueo.
Effrenatus & furiosus. Cic. 1. in Catil. 25. Quo te jampridem tua ista cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat.
Languens & Effrenatus, contraria. Cic. 2. de Orat. 35. Ejusdem & languentis populi incitatio, & effrenati moderatio.
Animus effrenatus. Cic. 7. Verr.
Audacia, vel cupido. Cic. 1. in Catil. 25.
Cupiditas. Cic. 3. Verr. 62. Projecta & effrenata cupiditas. Cic. pro Domo sua, 15. At videte hominis intollerabilem audaciam, cum projecta quadam & effrenata cupiditate.
Cupiditates. Cic. 3. de Fin. Quis unquam fuit aut avaritia tam ardenti, aut tam effrenatis cupiditatibus, ut eandem illam rem, &c.
Furor alicujus effrenatus & præceps. Cic. de Arusp. Resp. 2. Pisonis, cujus ego de effrenato & præcipiti furore quid dicam?
Libido. Cic. pro Cluent. 15. O libidinem effrenatam & indomitam!
Rabies Scytharum effrenata. Firmic. lib. 1. cap. ult.
Violentia hominis effrenata. Cic. 12. Philipp. 26.
Effrenatus fertur, aut libidine, aut iracundia. Cic. 3. Tusc. 10.
Homines secundis rebus effrenatos, & sibi præfidentes, tanquam in gyrum rationis & doctrinæ duci oportere, ut perspicerent rerum humanarum imbecillitatem, varietatemque fortunæ. Cic. 1. Off. 92.
Compar. Cic. de Orat. 203. Vox quædam libera atque etiam effrenatior. Liv. 3. 50. Quo impunitior libido, eo effrenatior est.
Superl. Sen. Epist. 85. Quantulum sapienti damus si imbecillimis, fortior est, & mœstissimis lætior, & effrenatissimis moderatior? Et rursus Epist. 88.
Effrenāte, [ἀκρατῶς] Adv. Cic. 14. Philipp. 26. Idem 4. Tusc. An propter infinitum odium tyranni effrenatius in Aruntem invaserit. h. e. Petulantius.
Temere & effrenate incitari ad potiundum. Cic. de Senect. 39. Nullam capitaliorem pestem quam voluptatem corporis hominibus dicebat a natura datam, cujus voluptatis avidæ libidines temere & effrenate ad potiundum incitarentur.
Effrenatio, [ἀκράτεια] Cic. 5. Philipp. 22. Quæ effrenatio impotentis animi?
Effrēnus, Adj. [ἀχάλινος, δυσήνιος] Cui frenum detractum est. Liv. 4. 33. Effreno equo in medios ignes infertur.
Amor effrenus. Ovid. 6. Met. 465.
Gens effrena. Virg. 3. Georg. 382. i.e. Sæva, rectorem recusans. Servius.
Impetus effrenus. Sen. Agam. 12.
Juventa effrena. Stat. 1. Achil. 277.
Licentia effrena. Claud. de Bell. Get. 369.
Mors effrena. i. e. Violenta. Sen. Hippol. 2.
Effrĭco, [ἀποτρίβω] āre. pro Fricando excutere. Sen. Epist. 95. At illis, aut hebetibus & obtusis, aut mala consuetudine obsessis, diu rubigo animorum effricanda est.
Fricando eximo, extergo. Bud. ex hac Epist. Senecæ. H. St.
Scribitur & Exfricare. Apul. Met. 1. princip.
Effringo, ēgi, actum, [διαρρήγνυμι] ĕre. Idem quod Frangere, vel Vi quadam & maximo impetu concutere & disrumpere. Ter. Adel. 1. 2. 7. Fores effregit, atque in ædes irruit alienas. Cic. 6. Verr. 52. & pro Cœl. 38.
Animam effringere. Sen. OEth. 11. Utinam liceret stipite ingesto impiam effringere animam.
Corpus effringere. Sen. Theb. 1.
Thesaurum. Plin. lib. 34. cap. 7.
Effringere dicuntur agricolæ, quum excitatæ grandiores glebæ franguntur. Author Varro. Imo vero Offringere, utique per quartam vocalem. V. Varron. lib. 1. cap. 29.
Notabile illud Silii lib. 1. 647.
Spumeus hic medio qui surgit ab æquore fluctus
— vestras effringet in urbes. V. Drakenb. ad loc.
Effractus, Partic. [διερρηγμένος] Cic. pro Muren. 33. Eamque urbem sibi Mithridates Asiæ januam fore putavisset, qua effracta & revulsa, tota pateret provincia.
Effractus fame, per translationem dictum, pro Consumptus. Plaut. Capt. Neque jejuniosiorem, neque magis effractum fame vidi.
Cerebrum effractum. Virg. 5. Æn. 480.
Cista effracta. Hor. 1. Epist. 17. 54.

Valvæ. Cic. 4. Verr. 94. Convulsis repagulis, effractisque valvis.
Urbs effracta. Stat. 9. Theb. 556.
Effractor, ōris. m. [τοιχωρύχος] Paulus in l. 3. D. de Officio præfecti vigilum, Cognoscit præfectus vigilum de incendiariis, effractoribus, furibus, &c. Idem in l. Finali D. de effractoribus. In effractores varie animadvertitur. Ulp. eodem tit. l. 1. Sed enim divus Marcus effractorem equitem Romanum, qui effracto perforatoque pariete pecuniam abstulerat, quinquennio abstinere jussit provincia Africa unde erat, & urbe, & Italia.
Effractarius, [διαρρήκτης] Idem. Sen. Epist. 68. Vile videtur quicquid patet: aperta effractarius præterit.
Effractūra, æ. Ipse effringendi actus. Paulus in l. 3. D. de Offic. præf. vig. Effracturæ fiunt plerunque in insulis horreisque, ubi homines pretiosissimam partem fortunarum suarum reponunt.
Effrondesco, ĕre. Vopisc. Prob. cap. 19. Circus gratia novi viroris effronduit.
Effrons, quasi Sine fronte. Vopisc. in Numeriano cap. 13. Consilii semper alti, nunquam tamen effrontis, sed pudentis.
Effrons. *Effronté*. Gabriel Prateolus, qui scripsit Comment. in Despaut. ubi de Generibus nominum. Paris. 1567. H. St. Desiderabatur hæc vox in edit. Lugdun.
Effrutĭco, āre. Tertull. ad Nation. 1. 5. Necesse est in corpore & quantum velis integro aut puro, ut nævus aliquis effruticet, aut verrucula exsurgat aut lentigo sordescat.
Effŭgio, [ἐκφεύγω, ἐξαλύσσω, ἐκκλίνω, ἀλέομαι] ĕre. ejusdem cum suo simplici significationis.
Longe effugere. Lucret. lib. 3.
Nunquam hodie effugies. Virg. 3. Ecl. 49.
Nihil te effugiet, atque omne quod erit in re, occurret atque incidet; si modo rerum usum percallueris. Cic. 2. de Orat. 147.
Effugere ex urbe. Plaut. Trin. 2. 4. 196. Et apud Cæs. 8. Bell. Gall. 24. Effugere ex agris.
Effugit rex e manibus. Cic. pro Lege Manil. 22.
Effugere de prælio. Cic. 2. Philipp.
Per manus infestas effugere. Ovid. 6. Fast. 344.
Effugere mari. Cic. 7. Verr. Neque mari effugere ullo modo.
Effugit sors ex sitella, quum nomen alicujus in sitella, vel cistella potius, conjectum, perit & evanescit. Plaut. Casin. 2. 6. 44.
Effugere patria. Plaut. Merc. 3. 4. 75. Clam patrem patria hac effugiam, ut aliquid capiam consilii.
Effugit memoria. Plaut. Bacch. 1. 1. 2. Ubi me effugerit memoria, ibi tu facito ut subvenias soror.
Voluptas effugit. Stat. 1. Sylv. 6. 52.
Effugere, pro Vitare ponitur, vel (ut ait Donatus) In totum fugere.
Aciem oculorum effugere. V. Acies.
Amorem alicujus effugere. Ovid. 13. Met. 745.
Calumniam. Cic. pro Cluent. 163.
Catenas, aut vincula. Hor. 2. Serm. 3. 71.
Crimen aliquod effugere. Ovid. 7. Met. 71.
Crimen inconstantiæ. Cic. 5. de Fin. Et Crimen ineptiarum. Cic. 3. de Orat.
Cruciatus. Quintil. in proœm. lib. 6.
Diem aliquem. Cic. 4. Verr. 115. Sperabat Heraclius, si illum effugisset, ante alteram, &c.
Dolores intolerabiles effugere. Cic. 1. Q. frat.
Incursum alius effugere. Lucret. lib. 3. 750.
Infamiam crudelitatis. Cic. pro Lege Agr. 90.
Maculam aliquam. Ter. Adel. 5. 8. 31.
Maledictum omne effugere. Cic. pro Flacc. 7.
Manus. Cic. in Somn. Scip. 3.
Mortem non effugiunt. Virg. 11. Æn. 881.
Nuptias. Ter. And. 2. 1. 32.
Offensionem. Cic. 3. Verr. 102. In quibus non dubito quin offensionem negligentiæ vitare atque effugere non possim. & 4. Fam. 4.
Peccata effugere. Ovid. 2. de Arte Am. 173.
Pericula effugere. Lucan. lib. 1. 116. Periculum. Cæs. 4. Bell. Gall. 35.
Plagam. Cic. 7. Att.
Pœnas. Cic. 3. de Nat. Deor.
Scelus aliquod effugere. Ovid. 10. Met. 342.
Speciem alicujus effugere. Cic. de Clar. Orat. 172.
Vincula effugere. Hor. 2. Serm. 3. 71.
Effugiet tamen hæc sceleratus vincula Proteus.
Visus alicujus effugere. Ovid. 3. Fast. 406.
Vituperationem. Cic. 16. Att. 7.
Effugiens, Partic. [ἐκφεύγων] ut, Anima effugiens. Lucan. lib. 3.
Effugiendus, [ἐκφευκτέος] Ovid. 2. de Arte Am. 52.
Hac nobis Minos effugiendus ope. Cic. 1. de Fin. 36. Dolorum effugiendorum gratia. Idem 1. Q. frat. 4. Quo ad effugiendos intolerabiles dolores fuit aptissimum.
Effugium, [ἐκφυγή, ἀποφυγή] Locus vel Via fugæ, ut, Mali unicum effugium. Sen. Hippol. 253.
Assequi effugium. Cic. 7. Verr. 165. Eum civem Romanum esse diceret: apud te Prætorem si non effugium, ne moram quidem mortis, mentione atque usurpatione civitatis assequi potuerit?
Habere effugium. Cic. 2. de Nat Deor. 121. Alias esse cornibus armatas, alias habere effugia pennarum.
Insidere effugia. Tacit. 3. Ann. 42. Qui effugia insederant. i. e. Loca per quæ effugere poterant.
Patet effugium. Liv. 26. 24. Ut, si effugium patuisset in publicum, impleturæ urbem tumultu fuerint.
Præcludere effugium alicui. Lucret. lib. 1. 973. i. e. Iter quo effugere possunt.
Pro Fuga usurpavit Virg. 2. Æn. 140. secund. Servium.
Effugia, æ. f. Hostia quæ effugit. V. Serv. l. c.
Effŭgo, In fugam ejicere apud Augustin. &c.
Effulcio, [ὑποστηρίζω] īre. Idem quod Fulcire: nisi quid addat præpositio. Virg. 7. Æn. 93. de Latino,
Centum lanigeras mactabat rite bidentes;
Atque harum effultus tergo, stratisque jacebat Velleribus
Atria effulta montibus. i.e. Marmore exciso e montibus. Stat. 1. Theb. 145.

Fulmina effulta metallis. Stat. 3. Sylv. 1. 5.

Effulgeo, si, tum, [ἐκλάμπω] ēre. Idem quod vehementer fulgere. Occurrit apud Poëtas & in tertia forma, Effulgo, ĕre. Liv. 28. Nisi ex vehementi sole, qualis inter graves imbre nubes effulget, &c. Virg. 9. Æn. 110. Effulsit oculis lux. Et lib. 8. 677.

— instructo Marte videres
Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus.

Ex hoc effulsit illud. Plin. lib. 4. cap. 1. Omnis Græciæ fabulositas, sicut & literarum claritas, ex hoc primum sinu effulsit.

Ostro effulgens Lælius. Sil. lib. 16.

Effundo, [ἐκχέω, ἐκχέω, ἐκχέω] ĕre. Fundendo in terram spargere. Plaut. Asin. 1. 3. 65. Effundit cibum: aves assuescunt.

Redundare & effundi dicitur mare. Cic. 2. de Nat. Deor. 116. Eademque ratione mare quum supra terram sit, medium tamen terræ locum expetens, conglobatur undique æquabiliter, neque redundat unquam, neque effunditur.

Effunditur amnis in Atlanticum oceanum. Plin. lib. 3. cap. 1.

Effundi usurpatur ab Arnobio de Partu, pro Excludi.

Effundi dicitur de feminibus. Quintil. lib. 1. 3. pr. Quæ summo solo sparsa sunt semina celeriter se effundunt.

Effundere se dicitur civitas. Cic. ad Brut. Timore quodam perculsa civitas tota ad te se cum conjugibus & liberis effundebat. Liv. 34. Aliquanto major frequentia mulierum postero die sese in publicum effudit. Effuderant se ex omni provincia legationes ad famam adventus ejus. Liv. 25. ita plane. Virg. 1. Georg. fin.

Ut, cum carceribus sese effudere quadrigæ.

Effundere ærarium. Cic. 3. Tusc. 48. Idem pro Lege Agr. 15. Spoliemus orbem terrarum, vendamus vectigalia, effundamus ærarium.

Animam effundere. Virg. 1. Æn. 97.

— mene Iliacis occumbere campis
Non potuisse? tuaque animam hanc effundere dextra?

Copiam. Cic. de Clar. Orat. 36. Hæc enim ætas effudit hanc copiam oratorum. i. e. Produxit, emisit.

Crines effundere vertice. Lucan. lib. 1. 188.

Fortunas per luxuriam. i. e. Consumere. Cic. pro Rosc. Amer. 6.

Fletus. Virg. 2. Æn. 271.

Fruges. Hor. 4. Carm. 7. 11.

Furorem vinolentum in aliquem effundere. Cic. 12. Fam. 25. Sic sum in Antonium invectus, ut ille non ferret, omnemque suum vinolentum furorem in me unum effunderet.

Gratiam collectam. i. e. Perdere. Cic. 2. Fam. 16.

Herbas effundunt inimicissimas frugibus segetes fœcundæ & uberes. Cic. in Orat. 48.

Honores in mortuum. Cic. ad Brut. 15.

Impetum. Liv. 38. Si primum impetum, quem fervido ingenio & cæca ira effundunt, sustinueritis, &c.

Iram. Liv. 39. Infensus omnibus in Maronitas iram effundit.

Ira effundi. Valer. 7. Argon. 34.

Lachrymas. Cic. pro Planc. 101.

Minas effundere. Lucan. lib. 5. 263.

Odium. Cic. 1. Fam. 9. Sed quum inclusum illud odium multarum in me injuriarum, quod ego effudisse me arbitrabar, residuum tamen, &c. i. e. Deponere.

Patrimonium, Prodigere, consumere. Ter. Adel. 5. 9. 34. Cic. 2. Off. 54. Multi enim patrimonia effuderunt inconsulte largiendo. Idem 3. Philipp. 3.

Pavorem. Liv. 10. Incompositisque adversus equestrem procellam subitum pavorem effundit. [Nisi legendum Offundit.

Querelas effundere. Lucan. lib. 2. 44.

Questus effundere pectore. Virg. 5. Æn. 780.

Rabiem. Sil. lib. 11.

Remedia Reipub. Cic. 2. Att. Qui omnia remedia Reipub. effuderunt.

Sanguinem effundere pro Rep. Cic. pro Milon. 101.

Spiritum extremum. Cic. 14. Philipp. Qui extremum spiritum in victoria effudistis.

Sumptus. Cic. pro Rosc. Amer. 68.

Verba effundere. Ovid. 1. Trist. 3. 45. Dolor effudit verba. Sen. Med. 7.

Verecundiam. Sen. Epist. 7. i. e. Amittere.

Vim telorum ingentem in inimicos. Liv. 27.

Vires in ventum. Virg. 5. Æn. 446.

Entellus vires in ventum effudit.

Vitam effundere. Ovid. 7. Epist. 181.

Vocem in turbam. Cic. pro Flacc. 68. A judicibus oratio avertitur, vox in coronam, turbamque effunditur.

Effundere quæ tacueramus. Cic. 16. Att. 7. Dii immortales, quam valde ille reditu, vel potius reversione mea lætatus, effudit illa omnia quæ tacuerat. Pro eo quod dicimus Effutire, largiter copioseque dicere. Ita, Cic. 1. de Orat. 159. Effudi vobis omnia quæ habebam. Idem pro Flacc. 41. Testis effudit quæ voluit omnia.

Effunditur stomachus in vomitiones. Plin. lib. 23. cap. 1. De iis quibus stomachi facultas, quam retentricem vocamus, est corrupta aut imbecilla, vel iis qui facile nauseant.

Effundere ac profligare peditatum. Sallust. Effuso ac profligato peditatu paulatim retrocedere cœperunt.

Effundi ad luxuriam dixit eleganter Liv. lib. 34. 6. Sine qua lege cum per tot annos matronæ optimis moribus vixerint, quod tandem, ne abrogata ea effundantur ad luxuriam, periculum est? Ita pæne Cic. Parad. 3. An temperantem eum dices qui se in aliqua libidine continuerit, in aliqua effuderit? In luxum & epulas, &c. Tacit. 4. Hist. 36.

Effundi in questus, lacrymas, vota, &c. Tacit. lib. 1. 11. ita Liv. 45. Ad preces lacrymasque effundi.

Effusus, Partic. [ἐκκεχυμένος] Plin. lib. 9. cap. 29. Effuso atramento quod pro sanguine his est infuscata aqua absconduntur.

Effusus etiam eleganter dicitur pro Animi affectione & ingenii dispositione. Cic. 4. Att. 9. Pompeius in nos suavissime est effusus. Tacit. 1. Ann. 54. Dum Mæcenati obtemperat, effuso in amorem Bathylli. Liv. 29. Effusi in Venerem Numidæ.

Effusus equo pro eo quod est Delapsus. Liv. 10. 11. pr.

Effusa nuper corpora pro Infantibus recens natis apud Prudent. Cathem. quo sensu usurpatur etiam Effundo ab Ecclesiasticis: quod vide in suo loco.

Effusi in fugam. Liv. 2. Bell. Maced. Pars in fugam effusi sunt pars, &c.

Nos contra effusi lachrymis. Virg. 2. Æn. 651.

Amnis effusus super ripas. Liv. 1. 4.

Aquæ effusæ. Ovid. 2. Amor. 16. 27.

Civitas effusa obviam. Vell. 2. 45. 5.

Currus effusi carcere. Virg. 3. Georg. 104.

Cursus effusus. Liv. 28. 7. Attalus inermis atque incompositus, cursu effuso mare ac naves petit.

Fuga. Liv. 7. & 1.

Fructibus effusis ac dissipatis. Cic. 2. de Lege Agr. 88.

Grandine effusa præcipitant nimbi. Virg. 10. Æn. 803.

Honores effusi. Nep. 1. 6. 2.

Imber effusus nubibus. Virg. 4. Georg. 312.

Italia effusa. Cic. pro Deiot. 11.

Jubæ effusæ per colla. Sil. lib. 16.

Juventus agris. Virg. 7. Æn. 222.

Largitiones effusæ. Nep. 25. 6. 2.

Lætitia. Liv. 35. 43. Exceptus ingenti favore multitudinis, cum plausibus, clamoribusque, & quibus aliis lætitia effusa vulgi significatur.

Licentia effusa. Liv. lib. 4. Decad. 5.

Multitudo effusa velut ad spectaculum. Liv. 30. Plin. lib. 8. cap. 40.

Opes. Plin. lib. 7. cap. 25.

Risus effusus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 210.

Protinus effuso lætam se fingere risu.

Sinus. Liv. 21. 18. Et quum is iterum sinu effuso bellum dare dixisset, accipere se omnes responderunt.

Compar. Cic. pro Cœl. 23. Quis in largitione effusior? i. e. Magis prodigus. Effusior fuga. Liv. 3. 5.

Superl. Effusissimis habenis invadere hostem. Liv. 37. 20. Effusissimo studio. Suet. Neron. cap. 40.

Effuse, Adv. [ἐκκεχυμένως] Abundanter, aut Prodigaliter. Cic. pro Cœl. 38. Si vidua libere, proterva petulanter, dives effuse, libidinosa meretricio more viveret.

Effuse invehentem sese hostem absterruit. Liv. 10. Bell. Pun.

Effuse aliquem diligere. Plin. Epist. 150.

Large effuseque donare. Cic. pro Rosc. Amer. 23. Non pauca suis adjutoribus large effuseque donabat.

Effuse exultat animus. Cic. 4. Tusc. 13.

Effuse fugere. Liv. 3.

Effuse petulans. Cic. in Pison. 10.

Effuse vastare agrum nobilissimæ fertilitatis. Liv. 7. Bell. Pun.

Compar. Effusius dicere. Plin. 1. Epist. 20. Prædari. Liv. 34. 16. Flere. Curt. 9. 3. 3.

Superl. Effusissime diligere. Plin. Paneg. cap. 84.

Effusio, ōnis. f. [ἔκχυσις] ut, Effusio aquæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Effusiones hominum ex oppidis. Cic. in Pison. 51.

Effusio animi, cui Contractio opponitur. Cic. 4. Tusc. 66. Eodem enim vitio est effusio animi in lætitia, quo in dolore contractio.

Effusio, Prodigalitas. Cic. pro Rosc. Amer. 77. In hac vita, Judices, quos sumptus quotidianos, quas effusiones fieri putatis?

Effusio pecuniarum. Cic. 2. Att.

Effusio in aliquem. Cic. 7. Att. 3. Illud probe judicas, neque satis pro meis officiis, pro ipsius in alios effusione, illum in me liberalem fuisse. i. e. Liberalitate.

Inducta effusio. Liv. lib. 4. Decad. 5. Nondum hac effusione inducta bestiis omnium gentium Circum complendi.

Liberalitatem effusio imitatur. Cic in Partit. 81.

Effusorie, Adv. Ammian. 31. 16.

Effusorium, Gloss. ἐκχυτήριον.

Effūtio, [κολλάω] īre. Imprudenter & impræmeditate loqui, nulla habita temporis, verborum, aut personarum ratione. Ter. Phorm. 5. 1. 20. Eo perperam olim dixi, ne vos forte imprudentes foris effutiretis. Ubi Donatus, Effutiretis, Eloqueremini, evacuaretis, exinaniretis: ab eo quod est Effundere. Translatio est a vase, Futili nomine: quod patulo ore, fundo acuto instabile, nihil prorsus continet. Unde Futilis dicitur ejusmodi, ut nihil intra se contineat, & semper inanis sit. Hor. in Arte Poët. 231.

Effutire leves indigna tragœdia versus.

Effutire aliquid ex tempore. Cic. 5. Tusc. 88.

Temere de re aliqua effutire. Cic. 2. de Nat. Deor. 94. Certe ita temere de mundo effutiunt, &c.

Effutire (inquit Nonius) est Cum mendacio dicere. Cic. 5. Tusc. 88. Nec hæc sic agit, ut ex tempore quasi effutire videatur. Lucret. lib. 5. 908.

Multa licet simili ratione effutiat ore. Nonius.

Effutiens, Partic. [κολλῶν] Cic. 1. de Nat. Deor. 85. Quam bellum erat, Vellei, confiteri potius nescire quod nescires, quam ista effutientem nauseare, atque ipsum sibi displicere.

Effutitium. Vide in Evax. H. St.

Effūtitus, Partic. [κεκολλημένος] Cic. 2. de Divin. 113. Quorum partim ficta aperte, partim effutita temere, nunquam ne mediocri quidem cuiquam, non modo prudenti probata sunt.

Effutuo, Particip. vel Exfutuo, Scortando dilapidare. V. Suet. in Cæs. cap. 51. Hinc

Exfūtutus. Partic. Quod V. f. l.

E G E

EG. Eger, Egit, Egregius, Ergo, Erga. EGM. Ejusmodi. EG. S. B. M. F. Erga se bene merito fecit. V. Grut. DCCLXXVII. 9.

Egelasta, æ. [Ἐγέλαστα] Oppidum est citerioris Hispaniæ, nativi salis fodinis nobilitatum. Plin. lib. 31. cap. 7. In Hispania quoque

citeriore Egelastæ cæditur sal glebis pæne translucentibus. cui jampridem palma inter omnia salis genera a plerisque medicis perhibetur.
EGELESTANI, Hispaniæ citerioris populi, in conventu Carthaginiensi, inter stipendiariorum celeberrimos a Plin. numerati, lib. 3. cap. 3. ubi V. Harduin. Nomen utroque modo scribitur per a. & per e.
EGELO, āre. Cæl. Aurel. Tard. 3. 5. Cum ex aliqua parte corporis frigidus torpor visus fuerit egelari. i. e. Intepescere.
EGELATUS, apud eund. 4. 3.
EGELĬDOR, [χλιαίνομαι] āri. Gelu dissolvi. Sidon. 4. Epist. 1. Fibræ glaciales procul dubio emollirentur, egelidarentur. [i. e. Intepescerent.
EGELĬDUS, Adj. [χλιαρὸς] Quod non est calidum neque frigidum, Tepidum. Servius pro Valde frigido exposuit. Virg. 8. Æn. 610.
Ut procul egelido secretum flumine vidit.
Aqua egelida. Suet. Aug. cap. 82. Unguebatur sæpius, sudabat ad flammam: deinde perfundebatur egelida aqua vel sole multo tepefacta. adde Cels. 1. 8: 4. 2. & 11.
Notus egelidus. Ovid. 2. Amor. 11. 10.
Et gelidum Borean, egelidumque Notum.
Tepores egelidi. Catull. 44. 1.
Ver egelidum. Columel. lib. 10. 282.
Nunc ver egelidum, nunc est mollissimus annus.
Vinum egelidum. Cels. lib. 3. cap. 22. Tum vinum, si tussis non est, potui frigidum dandum: si vero est, egelidum.
EGEO, ui, [χρῄζω, ὑστερέομαι] ēre. Aliqua re opus habere. Et tam genitivo quam ablativo jungitur. Cic. 2. de Fin. Qui consumptis patrimoniis egeant. Antiqui cum accusa. usurparunt. Plaut. Men. 1. 2. 12.
Nec quicquam eges. Cato apud Gell. 13. 23. &c.
Æris egere. Hor. 1. Epist. 6. 39.
Authoritate egere. Cic. de Clar. Orat. 238. C. Macer authoritate semper eguit.
Auxilii. Cæs. 6. Bell. Gall. 10. Auxilio alicujus egere. Cic. 2. Fam. 17. Quidvis se perpeti malle quam videri eguisse auxilio meo.
Bibliothecis Græcis. Cic. 2. Tusc. 6.
Consilii & consilio. Cic. 7. Att. 21. Egeo consilii: quod optimum factu videbitur, facies. V. CONSILIUM.
Consolatione. Cic. 5. Fam. 16.
Copiis. Eorum qui copiis egent, infinita est multitudo. Cic. 1. Off. 52.
Humanitate. Plin. lib. 5. Epist. 114. Cui tanto major humanitas exhibenda est, quanto illa magis eget homo probus, officiosus, literatus.
Interpretatione non eget. Plin. lib. 6. Epist. 115. Ita hoc sæpe referebat, præcipere solitum suscipiendas esse causas, aut amicorum, aut destitutas, & ad exemplum pertinentes. Cur amicorum? non eget interpretatione.
Literis de philosophia, non egere. Cic. 2. de Divin. 5. Magnificum illud etiam, Romanisque hominibus gloriosum, ut Græcis de philosophia literis non egeant.
Medicinæ. Cic. 2. Fam. 3.
Mentis egere. Ovid. 2. Trist. 395.
Moderamine egere. Ovid. 2. Met. 67.
Monitoris egere. Hor. 1. Epist. 18. 67.
Oculis ad cernendum egere. Cic. 2. de Nat. Deor. 143. Quum oculis ad cernendum non egeremus, ut qui tanquam involuti quiescerent.
Officio. Ovid. 5. Fast. 232.
Ope egere. Ovid. 1. Trist. 2. 66.
Pudoris. Plaut. Amph. 2. 2. 187. Saltem tute si pudoris egeas, sumas mutuum.
Rationis. Martial. lib. 6. 25.
Bella velint Martemque ferum, rationis egentes. Aliter Ratione egere res dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 115. Quæ non modo ut fierent, ratione eguerunt, sed intelligi qualia sint sine summa ratione non possunt.
Rebus omnibus egere. Cic. 11. Att. Etsi egeo rebus omnibus.
Senatu, &c. Eget ille Senatu, Equitibus Romanis, populo, urbe, ærario, vectigalibus, cuncta Italia, provinciis omnibus, exteris nationibus. Cic. 2. in Catil. 25.
Tempore egere. Cic. 3. Q. frat. 5. Incredibile est, mi frater quam egeam tempore.
Voce egere. Ovid. 6. Fast. 356.
Absolute etiam. Egere, Egenum & inopem esse. Cic. ad Brut. 15. Siquidem etiam Themistocli liberi eguerunt. i. e. Ad extremam paupertatem redacti fuerunt. Budæus. Plaut. Merc. 5. 4. 60. Et per nos quidem hercle egebit qui suum prodegerit. Cic. pro Rosc. Com. 22. Egebat? imo locuples erat.
Eget foris. Plaut. Mil. 3. 1. 43. Quum apud te exemplum experiundi habeas, non eges foris. Scil. Exemplo, i. e. Non est quod quæras foris.
Indigne egere. Cic. Anteq. iret in exil. 16. Quondam amicorum multorum præsidio munitus, nunc partim ab invidis, partim ab inimicis circumventus eget indigne.
Egetur, Impers. Plaut. Pseud. 1. 3. 39. Quid agitur Callidore? c. amatur, atque egetur acriter.
EGENS, [ἐνδεὴς, ἄπορος] Dicitur, inquit Festus, velut Exgens, cui ne gens quidem sit reliqua. Inscite. cum sit Partic. ab Egeo. Est vero proprie Egens, Cui desunt necessaria ad vivendum. Ter. Phorm. 2. 2. 10. Egens relicta est misera: ignoratur parens. Cic. de Amicit. 23. Quocirca & absentes adsunt, & egentes abundant, & imbecilli valent.
Servi & egentes. Cic. 14. Att. 10. Servique & egentes in tecta nostra cum facibus immissi.
Egens æque est is qui non satis habet, & is cui nihil satis potest esse. Auth. ad Heren. lib. 4. 25.
Egentes, inanesque discederent. Cic. 4. Verr. 25.
Compar. & Superl. Nihil illo regno spoliatius, nihil rege egentius. Cic. 6. Att. 1. Ad eund. lib. 9. 7. Egestates tot egentissimorum hominum. Idem pro Sext. 111. Plura quam dicendum fuit in egentissimum ganeonem.
Egentissimus in sua re est, insolens in aliena. Cic. pro Rosc. Amer. 23.
Construitur ut Verbum.
Animo egens. Catull. Epigr. 61. 31.
Artis egens. Stat. 6. Theb. 673.
Coloris egens tellus. Ovid. 5. Fast. 222.
Prima per immensas sparsi nova semina terras,
Hujus egens tellus ante coloris erat. Hanc vero lectionem hodierna Exemplaria haud agnoscunt, sed prorsus diversam, scil.
Unius tellus ante coloris erat.
Consilii. Plaut. Bacch. 4. 4. 8. Nequius nihil est, quam egens consilii servus, nisi habet pectus multipotens.
Deliciarum. Hor. 4. Carm. 8. 10.
Fortuna egens homo. Cic. pro Flacc. 35. Quid ergo unus Asclepiades, fortuna egens, vita turpis, existimatione damnatus, &c. [i. e. Quoad fortunam, ratione fortunæ. Non igitur hic casus a participio regitur, sed Egens absol. pro Egeno.
Fructu amoris egens. Propert. lib. 3. 20. 30.
Frugis egens. Ovid. 11. Met. 120.
Lucis egens aër. Ovid. 1. Met. 17.
Opum. Plaut. Rud. 1. 5. 16. Nunc tibi amplectimur genua egentes opum.
Rebus omnibus egens. Cic. 6. Fam. 22. Necquid tibi pollicerer, ipse egens rebus omnibus, &c. reperiebam.
EGĒNUS, Adj. Pauper. Liv. 9. Omnium egena corpora humi prostraverunt.
Lucis egenus. Lucret. lib. 3. 1024.
Rerum cunctarum egenus. Sil. lib. 8. 12.
Decoris & frontis egenum corpus. Sil. lib. 6.
Nulla viro species decorisque, & frontis egenum Corpus.
Egenæ res. Plaut. Pœn. 1. 1. 2.
Sæpe ego res multas tibi mandavi, Milphio,
Dubias, egenas, inopiosas consilii. Idem Capt. 2. 3. 45.
Neque me unquam deseruisse te factis, neque fide, rebus in dubiis, egenis. Virg. 8. Æn. 365.
— & te quoque dignum
Finge deo, rebusque veni non asper egenis.
In rebus egenis supplex. Virg. 6. Æn. 91.
EGĔNŬLUS, Adj. Paul. Nolan. 29. Epist. 12.
EGERII, Pauperes apud Romanos. Ita vocabatur Demarati filius ad quem nulla hæreditas erat ventura. V. Liv. 1. 34. & Dion. Halic. lib. 3. V. Scriptores de Nominibus, Familiis & Gentibus Romanorum apud Græv. &c.
EGESTAS, ātis. f. [χρεία, ἀχρημοσύνη] Indigentia. Virg. 1. Georg. 146.
— labor omnia vincit
Improbus, & duris urgens in rebus egestas. Cæs. 6. Bell. Gall. 23. Cic. 4. de Fin.
Inopia atque egestas. Cic. 2. in Catil. 25.
Egestas ac mendicitas. Cic. in Parad. 6. Itaque istam paupertatem, vel potius egestatem & mendicitatem tuam nunquam obscure tulisti.
Animi egestas. Cic. in Pison. 24. Non capiunt angustiæ pectoris tui, non recipit levitas ista, non egestas animi, non infirmitas ingenii sustinet, non insolentia rerum secundarum tantam personam, tam gravem, tam severam.
Copiarum egestas. Tacit. 4. Hist. 35. Nihil æque exercitus nostros, quam egestas copiarum fatigabat.
Linguæ egestas. Lucret. lib. 1. 140.
Sermonis patrii egestas. Plin. 4. Epist. 17. In deterius quidem accidit hoc: primum imbecillitate ingenii mei: deinde inopia, ac potius egestate patrii sermonis.
Acris egestas. Lucret. lib. 3. 65. V. AGER.
Crudelis egestas. Valer. 4. Argon. 459.
Dira egestas. Juven. 15. Sat. 96.
Feralis egestas. Claud. 1. Epist. 23.
Gravis egestas. Lucan.
Non sibi, sed gravis est domino quæ servit egestas.
Infelix egestas. Claud. 1. in Ruff. 36.
Ingeniosa egestas rerum. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 31.
Mortalis egestas. Virg. 3. Georg. 319.
Proclivis sceleri egestas. Sil. lib. 13.
Sordida egestas. Virg. in Ætna, v. 370.
Non est divinis tam sordida rebus egestas.
Tristis egestas. Sen. Thyest. 3.
Turpis egestas. Virg. 6. Æn. 276.
Afferre egestatem. V. AFFERO.
Amittere egestatem. V. AMITTO.
Degere vitam in egestate. Cic. pro Rosc. Amer. 44.
Esse in egestate. Cic. 1. de Invent. 88. Si propter inopiam in egestate estis pecuniam non habetis, &c.
Sustentare egestatem. Cic. Post redit. in Senat. 10. Egestatem & luxuriam domestico lenocinio sustentavit.
Tentat enim dubiam mentem rationis egestas. Lucret. lib. 5. 1210.
Urgens egestas. Virg. 1. Georg. 146.
EGESTUŌSUS, & EGESTŌSUS, Adj. Aur. Vict. Epit. cap. 24. Ambros. Serm. 81. p. 380. Augustin. Epist. 254.
EGERIÆ Nymphæ, inquit Festus, sacrificabant prægnantes, quod eam putabant facile conceptam alvum egerere. V. ÆGERIA.
EGERMĬNO, [ἐκβλαστάνω] āre. Idem quod Germinare. Columel. lib. 5. cap. 5. Bipedaneis scrobibus malleolus deponitur: qui quum egerminaverit, ad unam materiam revocato. Idem lib. 4. cap. 17. Quæ infra trunci caput egerminaverint.
EGERMINATUS, apud Augustin.
EGERMINATIO, apud Hieron.
EGĔRO, ssi, stum, [ἐκκομίζω, ἐκχέω] ĕre. Extra gerere, sive portare. Columel. lib. 2. Avium primum habetur stercus quod ex columbariis egeritur. Cato cap. 37. Et Plin. lib. 2. cap. 106.
Aquam egerit fons. Plin. lib. 5. Epist. 101. Idem 8. Epist. 20. Idem lacus in flumen egeritur.
Censum in exequias. Quintil. 5. Declam. 17. De profusis sumptibus. V. Burm.
Dapes egerere. Ovid. 6. Met. 664.

Et modo si posset, referato pectore diras
Egerere inde dapes, emersaque viscera gestit.

Dies egeritur querelis & questu. Valer. 8. Argon. 454. h. e. Transigitur, exigitur.

Dolor egeritur. Ovid. 4. Trist. 3. 38.

Gaza egeritur. Lucan. lib. 3. 166.

Tunc Orientis opes, captorumque ultima regum
Quæ Pompeianis prælata est gaza triumphis,
Egeritur.

Iras egerere. Stat. 4. Sylv. 4. 79.

— fractas ubi Vesbius egerit iras
Æmula Trinacriis volvens incendia flammis.

Prædam egerere ex hostium tectis. Liv. 6. 3.

Puerperia egesta. Plin. lib. 7. cap. 11.

Sermones, pro Disponere. Sen. Epist. 67. Multi nobis sermones fuerunt, quos subinde egeram, & ad te permittam.

EGESTUS, Partic. [ἐκκομισθεὶς] Columel. lib. 2. cap. 2. Sed & si velis scrobibus egestam humum recondere, &c.

Tellus egesta scrobibus. Ovid. 7. Met. 243.

EGESTUS, ûs. m. [ἔκκρισις] Sen. 3. Nat. Quæst. 30. Quemadmodum corpora nostra ad egestum venter exhaurit, &c.

EGESTIO, ōnis. f. [ἐκκόμισις] Plin. 8. Epist. 6. Hoc tunc votum Senatus, hoc præcipuum gaudium populi, hæc liberalitatis materia gratissima, si Pallantis facultates adjuvare publicarum opum egestione contingeret.

EGERIES, ēi. f. Solinus cap. 53. Quum in fugam vertitur, proluvie citi ventris fimum egerit per longitudinem trium jugerum: cujus ardor quicquid attigerit, adurit: ita egerie noxia summovet insequentes.

EGERSIMON, Excitatorium. Mart. Capell. 9. p. 308.

EGESINUS, [Ἡγεσῖνος] Philosophus, Evandri auditor, cujus meminit Cic. Acad. lib. 2. & 4. 16.

EGESTA, [Σεγέστα] civitas in Sicilia quam Æneas condidit, & ab Acestis matre Egesta sic nominavit. Plin. lib. 31. cap. 6. Hæc nunc Segesta dicitur, præposita ei litera s, ne obscœno appellaretur nomine. Ita Fest. meminit oppidi. Cic. 6. Verr. 72. Oppidum, inquit ille, pervetus in Sicilia.

EGESTA, [Ἐγέστα] Filia Hippotæ Trojani, quam, ne marinæ belluæ ob perjuria Laomedontis secundum Apollinis responsa traderetur, pater impositam naviculæ misit quo sors tulisset: quæ tandem ad Siciliam delata, a Crinisо fluvio in canem converso compressa, Acesten edidit. V. Serv. in 5. Æn.

EGESTAS. V. EGEO.

EGGYNA, Civitas in Sicilia. Cic. 5. Verr. 103. rectius Engyïna, V. ENGUINI.

EGIGNO, Effero, produco. Lucret. lib. 2. 702. Egigni ramos vivo corpore.

EGILIUS, Viri proprium, de quo Cic. 2. de Orat. 277. Egilius homo festivus.

EGINIUM, [Αἰγίνιον] Tymphæorum oppidum, Ethiciæ confine atque Triccæ. Author Strab. lib. Geogr. 7.

EGLECOPALA, æ. f. Verbum Celticum. Plin. lib. 17. cap. 8. Columbinam terram Galliæ suo nomine Eglecopalam appellant.

EGNATIA, [Ἐγνατία] Ptolemæo, Apulorum urbs Ionio pelago, hodie *Juvenatium*, teste Olivario in Melam.

EGNATIA, Nympha in Apulia celebrabatur, a qua & loci nomen, ubi deam cultam fuisse proditum est, in cujus ara lignis superpositis extructisque, ignis sua sponte excitari accendique ab antiquis existimabatur. Plin. lib. 2. miraculi meminit, non autem nymphæ. V. Hesiod. in Theogon. & Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 17.

EGNATIUS, Cic. pro Cluent. 135. Cn. Egnatius a Censoribus Senatu motus. De Gente Egnatia V. Fulv. Ursin. Fam. Rom.

EGNATIUS Mecennius, Romanus quidam fuit, qui uxorem, quod vinum bibisset e dolio, interfecit, quumque cædis postularetur, a Romulo est absolutus. Author Plin. lib. 14. cap. 19.

EGNATULEIUS, Nom. gent. Rom. Cic. 3. Philipp. 6. L. Egnatuleius Quæstor, cum quarta legione ab Antonio ad Octavium defecit. V. Fulv. Ursin. in hac gente.

EGO, mei, mihi, me, a me. [ἐγὼ, ἐγὼν] Pron. tractum a Græcis.

Ego, in principio narrationis. Ter. And. 1. 1. 8. Ego postquam te emi a parvulo, &c. Cic. 1. Fam. 1. Ego omni officio, ac potius, &c. Semper gravis est incœptio orationis (inquit Donatus) quæ exordium sumit a prænomine Ego.

Emphatice apud Poëtas. Vidi ego cum geminas. Sil. lib. 2. 340. V. Drakenb. ad loc. & Brœkh. ad Tib. 1. 4. 29.

Ego sum Æschinus, aperite. Ter. Adel. 4. 4. 24.

Dico ego mihi insidias fieri. Ter. Eun. 3. 3. 26.

Sed quid ego? cur me excrucio? Ter. Eun. 5. 3. 15.

Nunc ego & illam scelestam esse, &c. Ter. Eun. 1. 1. 25.

Volo ego adesse hic advocatos nobis, &c. Ter. Eun. 4. 6. 27.

Et quidem ego. Ter. And. 5. 6. 3.

Quis igitur eum ab illa abstraxit, nisi ego? Ter. And. 3. 2. 38.

Imo ego te obsecro. Ter. Eun. 3. 5. 14.

Ego vero. Cic. 11. Att. 7. Quod te excusas: ego vero & tuas causas nosco: & mea interesse puto, te istic esse. Ibid. Quod rogas, ut in bonam partem accipiam, siqua sint in tuis literis quæ me mordeant: ego vero in optimam.

Ego vero maneo. Ter. Eun. 5. 2. 55.

Ego vero istuc ago. Per ironiam dictum. Ter. And. 1. 2. 15.

Ego, tu: Discretive. Ter. And. 5. 6. 4. More hominum evenit, ut quod sim nactus mali, prius rescisceres tu, quam ego quod tibi evenit boni.

Ego faxim, & ego faciam: Ratio est loquendi seculi prisci, pro Fiet, eveniet. Plaut. Capt. prol. 65. Si erit, ego faciam, ut pugnam inspectet non bonam. Et in Aul. 3. 5. 21. Ego faxim muli pretio qui superant equos, fient viliores Gallicis canteriis. Turnebus.

Ego, pro Quod ad me attinet. Sallust. in proœm. Catil. Sed multi mortales dediti ventri atque somno, indocti, incultique, vitam sicuti peregrinantes transegere. Quibus profecto contra naturam corpus voluptati, anima oneri fuit. Eorum ego vitam mortemque juxta æstimo. Quasi dicat, Hæc est mea sententia.

Ego ille. V. ILLE.

Ego sum ille Consul, cui, &c. Cic. 4. in Catil. 2.

Ego idem dixi. Cic. 1. in Catil. 7. Dixi ego idem in Senatu, cædem te optimatum contulisse in ante v. diem Calend. Novemb.

Idem ego. Cic. pro Sylla 20. Atque idem ego neque P. Syllam supplicem ferre, &c. potui.

Egomet. Plaut. Merc. 5. 2. 11. Egomet mihi comes, clavator, &c. Idem Mostell. 2. 1. 20. Egomet inquam vidi. Ter. Adel. 4. 3. 13. Egomet narrabo quæ mihi dixti. Cic. 7. Verr. 44. Eam navem nuper egomet vidi Veliæ.

Vidi egomet. Virg. 3. Æn. 623.

Egomet jam hic ero. Plaut. Stich. 1. 2. 10.

Egomet mecum cogitare, &c. Plaut. Aul. 2. 8. 9.

Egomet, memet verberavi. Plaut. Amph. 2. 1. 60.

Egomet sum hic: animus domi est. Plaut. Aul. 2. 2. 4.

Egomet, pro Solus. Plaut. Amph. 3. 2. 49. Ibo egomet, comitem mihi pudicitiam duxero.

Egomet. Plaut. Pœn. 1. 3. 33. Si nequeo facere ut abeas, egomet abire volo.

Egomet mihi. Cic. 7. Verr. Statui egomet mihi tum modum orationi meæ.

Egomet quoque ejus causa in funus prodeo. Ter. And. 1. 1. 88.

Egone? Ter. Eun. 5. 8. 1. Quid cœptas Thraso? T. egone, ut Thaidi me dedam, &c.

Egone debacchatus sum in te, an tu in me? Ter. Adel. 2. 1. 31.

Egone quid velim? Ter. Eun. 1. 2. 111. Nunquid vis aliud? PH. egone quid velim?

Egone illam? quæ me? quæ illum? Ter. Eun. 1. 1. 20.

Egone istuc dixi unquam? N. ita. Plaut. Bacch. 4. 7. 8.

Egone feram? Plaut. Curc. 1. 1. 10.

Egone, egone? Conduplicatum aliquid habet venustatis in interrogando. Plaut. Pœn. 1. 3. 19. Meum est istuc magis officium, quam tuum. A. egone, egone? si istuc lepide faxis, &c.

Mihi pulchra satis est. Plaut. Stich. 4. 1. 4.

Mihi sum. Plaut. Mostel. 4. 2. 4. Mihi molestus ne sis. TR. vide ut fastidit simia. D. mihi sum, sic sum.

Mihi tu dederis pallam? Admirative, & negative simul. Plaut. Men. 4. 3. 9. Mihi tu dederis pallam & spinter? nunquam factum reperies.

Mihi esurio, non tibi. Plaut. Capt. Esurire mihi videre. E. mihi quidem esurio, non tibi.

Mihine? Ter. And. 5. 2. 8. Quid istuc tibi negotii est? C. mihine? S. ita. C. mihine? S. tibi ergo. Ibid. 3. 1. 19. Quid credas? quasi non tibi renuntiata sint hæc sic fore. S. mihine quisquam?

Mihimet. Plaut. Amph. 2. 1. 50. Neque, ita me dii ament, credebam primò mihimet Sosiæ.

Me vivo. Plaut. Stich. 1. 2. 75. Vosne ego patiar cum mendicis nuptas me vivo viris?

Me vide. Plaut. Trin. 3. 3. 79. Nihil de signo quod vereare, me vide.

Me miseram, Blandimentum mulierum, cum exclamatione quadam. Ter. And. 4. 5. 49. & Adel. 3. 2. 7. Me miseram, quidnam est quod sic video timidum & properantem Getam?

Mene quærit? S. verum. Ter. Adel. 4. 2. 4.

MI, MIHI, NOS. V. suis locis.

EGOVARRI, [Ἐγουάρροι] Hispaniæ populi, in conventu Lucensi, dicente Plin. lib. 5. cap. 20. Et deinde conventus Lucensis a flumine Navilubione, Cibarci, Egovarri, cognomine Namarini, Jadoni, &c.

EGRA, [Ἔγρα Stephano] Oppidum Arabiæ, ad sinum Elaniticum.

EGREDIOR, [ἐκβαίνω, ἔξειμι] ĕdi. ab Ex & Gradior compositum: & significat Exire. Ter. And. 5. 2. 2. Unde egreditur? Egreditur ab ea, i. e. De domo ejus. Ter. And. 1. 3. 21.

Egredi ex castris. Cæs. 1. Bell. Civil. 81.

E portu egredi. Cic. 6. Att. 8.

Ex provincia egredi. Cic. 15. Fam. 2. Erat enim magna suspicio, Parthos, si ex Syria egredi, atque irrumpere in meam provinciam conarentur, &c.

Extra fines & terminos egredi. Cic. pro Quint. 35. Ibid. 36. Extra cancellos egredi.

Extra præscriptum egredi. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Egreditur subito. Ter. Eun. 4. 2. 14.

Egredi pedem e villa. Cic. 13. Att. 16. Quo facilius sustentari nos possemus, pedem e villa adhuc egressi non sumus.

Egredi obviam alicui. Liv. 1. ab Urbe. Et 3. Bell. Pun.

Domo egressus ad bellum. Cic. pro Ligar. 4. Domo est egressus non modo nullum ad bellum, sed ne ad minimam quidem suspicionem belli.

Porta egressus. Cic. 1. Tusc. 13.

Tectis egredi. Ovid. 11. Met. 182.

Urbe egredi. Cic. 2. in Catil. 2. Ipsum egredientem urbe prosequuti sumus.

Egredi suo officio. Ter. Phorm. 4. 5. 8. Dicat eam date nos Phormioni nuptum. Et paulo post, Nos nostro officio nihil egressos esse.

A proposito egredi. Cic. de Clar. Orat. 82. Ut egrederetur a proposito ornandi causa, ut delectaret animos, ut permoveret, ut augeret rem, ut miserationibus, ut communibus locis uteretur. Egrederetur, i. e. Digrederetur: quo verbo Cicero frequenter utitur.

Cum accusativo. ut, Terminos egredi. Tacit. 4. Hist. 51. Tanquam terminos ætatis, & concessa filio egrederetur, atque ita Plin. 7. Epist. ult.

Absolute etiam sæpe invenitur sensu nautico. Cæs. 4. Bell. Gall. 23. Hunc ad egrediendum nequaquam idoneum arbitratus locum, &c. Plene Cic. in Vatin. 12. Egredi e navi. Egressi navibus Justin. 2. 8. 3.

EGREDIENS, entis. [ἐκβαίνων] Partic. Cic. de Arusp. Resp. 2. Quum egredientem insequi cœpissem. Et 2. Catil. Ipsum egredientem urbe profecuti sumus. Ter. Heaut. 1. 2. 8.

EGRESSUS, Partic. [ἐκβεβηκὼς] ut, Rates egressæ. Ovid. 1. Trist. 10. 6. Propert. lib. 1. 20. 18.

Sexum

Sexum egressa. Tacit. 16. Ann. 10. Et Quintil. lib. 5. Juvenes nondum scholam egressi.
Virtus egressa modum. Stat. 10. Theb. 828.
Tecta altitudinem mœnium egressa. Tacit. 3. Hist. 30. 4.
Cum Senatum egressum vidi ad complectendum conservatorem suum. Cic. in Pison. 52.
An tu egressus porta Capena. Cic. 1. Tusc. 13.

EGRESSUS, ûs. m. [ἔκβασις] Cic. in Pison. 31. Itaque credo, si minus frequentia sua vestrum egressum ornando atque celebrando.
Dare egressus. Ovid. 2. de Arte Am.
Tentare egressus. Sen. Agam. 10.
Rarus egressu Cæsar, domo, aut hortis clausus, ad ludicra Circi ventitabat. Tacit. 15. Ann. 53. 1.
Egressus, pro Egressione, seu Digressione, aut Parecbasi. Tacit. 4. Ann. Annales nostros cum scriptura eorum contenderit (i. e. contulerit) qui veteres populi Romani res composuere. Ingentia illi bella, expugnationes urbium, fusos captosque reges, aut discordias Consulum adversus Tribunos, agrarias frumentariasque leges, plebis & optimatium certamina libero egressu memorabant. Nobis in arcto & inglorius labor. Quintil. lib. 4. cap. 3. Parecbasin Græci vocant, Latini egressum, vel egressionem.

EGRESSIO, Idem quod Egressus. maxime apud Vulg. Interpr. S. S.

EGREGIUS, Adj. [ἔξοχος, ἐκλόγιμος, ὑπέροχος] Excellens: quasi Ex toto grege electus, inquit Festus cum Donato in Hec. 1. 1. 9. ut, Egregius juvenis, Plin. Epist. 246.
In bellica laude egregius. Cic. de Clar. Orat. 84.
In procuratione civitatis egregius. Cic. 1. de Orat. 215.
Linguæ egregius. Sil. lib. 5. de Corvino.
Animæ egregiæ. Virg. 11. Æn. 24.
Author egregius. Virg. 10. Æn. 778.
Color egregius, integra valetudo. Cic. 2. de Fin. 64.
Corpus egregium. Hor. 1. Serm. 6. 67.
Decus egregium. Sil. lib. 4.
Domus egregiæ. Hor. 2. Serm. 3. 24.
Exercitatio egregia. Cic. 3. de Fin.
Facies egregiæ. Lucret. lib. 5. 1169.
Facinus egregium audere. Liv. 8. 24.
Forma egregia. Ter. And. 1. 1. 45. i. e. eminenti, præstantique, inquit Donat.
Gens egregia. Virg. 1. Æn. 445.
Indoles egregia & præclara ad dicendum. Cic. 1. de Orat. 131. In vobis egregiam quandam ac præclaram indolem ad dicendum esse cognovi.
Labor egregius. Sen. Troad. 1. 2.
Laudem egregiam referre. Virg. 4. Æn. 93.
Memoria egregia. Tacit. 4. Ann. 12.
Operam egregiam dare alicui. Cic. 4. Att. 3.
Opus magnum & egregium. Cic. 1. de Nat. Deor. 101.
Os egregium. Virg. 4. Æn. 150.
Pax egregia. Claud. in Nupt. Hon. 333.
Progenies egregia. Virg. 7. Æn. 258.
Saporis egregii oleum. Columel. lib. 5. cap. 8.
Virtutes egregiæ. Catul. in Argon. 62. 348.
Compar. Lucret. lib. 4. 468.

Nam nihil egregius quam res secernere apertas
A dubiis. Sed antiquum est, ab Egrex. q. V.

Superl. Cat. apud Prisc. lib. 3. & Gell. 14. 5.
Egregium publicum, peculiari usu, est Decus vel Bonum publicum. Tacit. 3. Ann. 70. Capito insignitior fama fuit, quod humani divinique juris sciens, egregium publicum & bonas domi artes dehonestavisset. V. Colerum ad loc. Pet. Fab. Semestr. 20. 12. & Sulp. Sever. Hist. Sacr. lib. 2. fin.
Egregia, substantive, pro Virtutibus. Tacit. 14. Ann. 60. Postquam cuncta scelerum suorum pro egregiis accipi videt.

EGREGIE, Adv. [ἐξόχως] Excellenter. Plin. in Paneg. 61. Egregie Cæsar, quod lachrymas parentum vectigales esse non pateris. Quasi dicat, Pauci sic facerent.
Egregie præter. Ter. And. 1. 1. 31. Horum ille nihil egregie præter cætera studebat. Ubi Donatus, Hic Egregie, Valde, nimis, significat. Non est ergo ad laudem positum, hæc inquit, ut cætera similiter studebat.
Egregie chara. Ter. And. 1. 5. 38. Cic. 15. Fam. 14. Sed tamen quod ab eo egregie diligi sensi multo amicior ei sum factus.
Cordatus homo. Cic. 1. de Orat. 198.
Fidelis. Cic. 1. Q. frat. 14.
Fortis & bonus Imperator. Cic. 2. de Orat. 268.
Gratus. Cic. 2. Att. 22. Quod egregie non modo iis qui utuntur opera, sed etiam in vulgus gratum sentimus.
Factum. Hor. 2. Serm. 5. 106. Egregie facta ferramenta. Cic. 6. Verr.
Gestæ res. Pers. 6. Sat. 49.
Instructa & armata classis. Liv. 6. Bell. Pun.
Loqui Græce. Cic. 2. de Fin. Quum uterque Græce egregie loquatur.
Munitum oppidum. Cæs. 2. Bell. Gall. 29.
Natus ad miseriam. Ter. Heaut. 3. 1. 11.
Pingere egregie. Cic. de Clar. Orat. 257. Præsertim quum pauci pingere egregie possint, aut fingere.
Placere valde & Egregie alicui. Cic. 14. Att. 22. Dolabellam valde placere tibi video, mihi quidem egregie.
Subtilis scriptor atque elegans. Cic. de Clar. Orat. 35.

EGREGIĀTUS, ûs. m. Dignitas Sequioris ævi. V. l. 3. Cod. Theodos. de Cohortal. princ. cornicular. Du Fresne Gloss. Guther. de Offic. Dom. Aug. 1. 4.

EGREX, ĕgis. Egregius, Eximius. Isidor. Gloss.

EGRESSUS. V. EGREDIOR.

EGRETUS, & Adgretus, ait Festus, ex Græco sunt ducta, a surgendo & proficiscendo: Unde & Nyctegresia, quasi Noctisurgium. Ubi Dacer. V.

EGUITURI, Alpinorum populi enumerantur a Plin. lib. 3. cap. 20.

EGULA, æ. Genus sulphuris, lanis suffitu mollitiem candoremque inducens. Plin. lib. 35. cap. 15. Tertio quoque generi unus tantum est usus ad suffiendas lanas, quoniam candorem tantum mollitiemque confert. Egula vocatur hoc genus.

EGURGĬTO, [ἀπαρύομαι] āre. significat Exhaurio. Plaut. Epid. 4. 2. 12. Atque argentum egurgitem domo prorsum. adde Nonium 2. 265. Perdam & stulte consumam ingentes summas. β. H. St.

EGURGITATIO, apud Augustin.

EGURGITATOR, apud Hieron.

E H E

EHEM, [ἆ] Interjectio est ejus qui commotus sit nova re aliqua. Ter. Adel. 3. 3. 19. Ehem, Demea, haud aspexeram te: quid agitur? Idem Eun. 1. 2. 6. Quis hic loquitur? ehem, tune eras hic mi Phædria?

EHEU, [ἰὼ] Lamentantis, & lachrymantis interjectio. Ter. Heaut. 1. 1. 31. Quæso quid de te tantum meruisti? M. eheu. C. ne lachruma: atque istuc quicquid est, fac me ut sciam.
Eheu conditionem hujus temporis. Cic. Anteq. iret in exil. 30.
Eheu quid volui misero mihi. Virg. 2. Ecl. 58.

EHO, Interjectio vocantis & quærentis responsum, perinde ac si diceremus, O dic, vel ô dic mihi, Græce ὦ εἰπὲ vel ὦ εἰπέ μοι. subauditur enim verbum Dic, vel Veni, vel aliud simile. Ter. Hec. 2. 2. 25. Quæ res te facere id prohibet? eho, nunquidnam accusat virum?
Eho, Conturbatæ mentis interjectio. Ter. And. 4. 5. 41. D. coactus legibus eam uxorem ducet. M. eho obsecro, an non civis est? Ter. Heaut. 3. 3. 22. Nonne accedam ad illos? C. eho quæso una accedundi via est.
Animadversionem in se poscentis, aut repente cernentis. Ter. And. 4. 5. 9. Eho Mysis, puer hic unde est? quisve huc attulit?
Admirantis. Ter. And. 3. 2. 20. Eho an tute intellexti hoc assimulari? Ibid. 5. 4. 49. Propero ad filiam. eho mecum Crito. Hic admiratio est intentionis ad id quod dicturi sumus.
Interrogantis. Ter. Heaut. 3. 2. 26. Eho quæso, laudas qui heros fallunt?
Intentionem audientis exposcens. Ter. And. 4. 1. 42.

Eho, dic mihi, si omnes conjectum hunc in nuptias
Inimici vellent, quod nisi hoc consilium, darent?

Vocantis. Plaut. Mostell. 3. 2. 155. Eho, istum puer circunduce hasce ædeis, & conclavia.
Eho tu impudens. Ter. And. 4. 2. 27. Et Eun. 4. 4. 24. Eho tu num ego te?
Eho, tu Glycerium hinc civem esse ais? Ter. And. 5. 4. 5.
Convocantis, cum quadam celeritate. Plaut. Merc. 1. 77.

EHODUM, similiter Interjectio vocantis & simul quærentis ut respondeatur vel aliquid aliud fiat, Græce ὦ εἰπέ μοι, vel ἐλθὲ πρός με. Ter. And. 1. 2. 3. Dave? D. hem, quid est? S. ehodum ad me. i. e. O veni ad me.
Ehodum, bone vir, quid agis? Ter. And. 3. 5. 10. V. Donat. Vocantis est cum indignatione amara. β. H. St.
Ehodum dic mihi. Ter. And. 2. 1. 24. Hic, Dic mihi, exprimitur, quod intelligitur superioribus exemplis.

E J

EID. APR. Idus Aprilis. EID. MAR. Idus Mart. EIM. & EIMO. Ejusmodi.

EĪ, dativus ab Is, ea, id; aliquando habet qualitatis vim. Ter. And. 1. 5. 29. Eine ego ut adverser? h. e. Tali, tam bono. In metro plerunque monosyllaba dictio est, sicut Cui & huic: licet quandoque etiam duarum syllabarum reperiatur, ubi E modo corripitur, modo producitur. Juven. 14. Sat. 122.

— juvenes hortantur ut illam
Ire viam pergant, & eidem incumbere sectæ. Lucret. lib. 6. 674.
Scilicet & fluvius, qui visus maximus ei. V. IS. f. l.

EJA, [εἶα] Adverbium est Correctionem aliquando significans. Ter. Eun. 5. 9. 35. Peristi. G. eja, haud sic decet. Idem. Hec. 2. 2. 8. Nunc video in illarum potestate esse te. P. eja vero.
Eja, ne. Ter. Phorm. 3. 2. 23. Eja, ne parum leno sies, nunquid hic confecit?
Eja, ut. Ter. Heaut. 5. 5. 19. Non possum pater. CH. eja ut elegans est.
Eja, Reprehendentis. Plaut. Merc. 5. 4. 38. Pergin' tu autem eja superbe invehere?
Eja, Hortantis. Plaut. Epid. 2. 2. 77. Eja vero age dic.
Eja autem? Repetentis. Plaut. Amph. 3. 2. 19. Inimicos ausa sum semper obtuerier. L. eja autem inimicos?
Eja, eja. Plaut. Pers. At pol multi esse ita sciunt. P. eja. S. eja.
Eja, In principio epistolæ positum. Plin. Epist. 94. Eja tu, quum proxime res agentur, &c.
Eja age rumpe moras, quo te spectabimus usque? Virg. 4. Æn. 569.

EJACŬLOR, [ἐξακοντίζω] āri. dep. vel, EJACULO, activ. Idem quod Longe vel Eminus jaculari. Plin. lib. 37. cap. 9. Species & colores arcus cœlestis in proximos parietes ejaculatur. Gell. lib. 16. cap. 19. Se in salum ejaculaverat.
In altum ejaculatus. Ovid. 6. Met. 259.
Repentinas ejaculatus aquas. Ovid. 1. Fast. 270.
Fistula aquas ejaculatur. Ovid. 4. Met. 124.

EJACULATIO, ōnis. f. Veget.

EJACULATOR, ōris. m. Idem.

EJECTAMENTUM, EJECTIO, EJECTITIUS, EJECTO. V. EJICIO.

EJĔRO & Deriv. V. EIURO.

EJĬCIO, [ἐκβάλλω, ἐξελαύνω] ĕre. Proprie est Excludere, & quasi Extra jacere.
Ejicere & excludere. Cic. 14. Fam. 3. Ejicere nos magnum fuit, excludere facile est.
Expellere, exterminare, ejicere. Cic. pro Milon. 102. Hæc tanta virtus ex hac urbe expelletur, exterminabitur, ejicietur?
Admittere & ejicere contr.

Turpius ejicitur, quam non admittitur hospes. Ovid. 5. Trist. 7.

Retinere & Ejicere, contraria. Cic. pro Milon. Memoriam Milonis retinebitis? ipsum ejicietis, & erit dignior locus, &c.

Ejicere foras. Ter. Adel. 1. 2. 29. Lucret. lib. 4. 915.
Ejicere foras ædibus. Plaut. Asin. 1. 2. 1.
Ejectus hinc. Ter. Eun. 2. 2. 45. — Hoc nunc dices,
Ejectos hinc nos; omnium rerum heus vicissitudo est.
Ejicere e vel ex Senatu. Cic. de Senect. 42. Invitus quidem feci, ut fortissimi viri T. Flaminii fratrem C. Flaminium e Senatu ejicerem. Idem pro Cluent. Ejectus ex Senatu a Censoribus.
Ejicere aliquem a suis diis penatibus. Cic. pro Quint. 62.
Ejicere in exilium. Cic. in Parad.
Arenæ in littus ejectæ. Ovid. 11. Met. 615.
Extrudere & ejicere in viam. Cic. 2. de Orat. 234. Atqui, inquit Julius, non nimium liberale hospitium meum dices: nam te in viam, simul ac perpaululum gustaris, extrudam & ejiciam.
Ejicere navem in terram. Cæs. 3. Bell. Civil. 28.
Ratis ejecta. Ovid. 7. Epist. 172.
Ejicere se in agros. Liv. 6. Cic. 7. Verr. Jam sese in terram e navi ejecerat.
Ejicere sese ex oppido vel silvis. Liv. 8. Bell. Pun. Frequentes ex oppido sese ejecerant.
Se ejicere, suosque secum educere. Cic. 1. in Catil. 30.
Ejectus e mari. Plaut. Rud. 2. 7. 4.
Ejectus apud Andrum navi fracta. i. e. Naufragium passus est. Ter. And. 5. 4. 21.
Ejicere animum patris de aliquo. Ter. Heaut. 5. 2. 2.
Ejicere ex animo amorem insitum. Cic. pro Rosc. Amer. 53.
Ejicere animi mollitiem. Ter. Eun. 2. 1. 16. Ejiciunda hercle hæc mollities animi, nimis me indulgeo.
Ejicere ex animis memoriam alicujus. Liv. 8. Bell. Pun.
Ejiciam ex eis crepitum polentarium. Plaut. Curc. 1. 3. 16.
Ejicere dicitur mulier, subaudi Partum. Ulpian. in l. Si servus servum. §. Si mulier pugno. D. Ad legem Aquiliam, Si mulier pugno, vel equa ictu a te percussa ejecerit: Brutus ait Aquilia teneri quasi rupto. ἐκτρώσαντι, unde Vulva ejectitia.
Ejectum, Extensum Nonio. Virg. 10. Æn. 894.
— ejectoque incumbit cernuus armo.
Ejectus, Projectus, nullo funere elatus. Cic. in Pison. 19. Ab hoc ejecto cadavere quicquam mihi opis expectabam. Idem pro Rosc. Amer. 6. Damnatus & ejectus. Dixit idem in Pison. 82. Abjectum hoc cadaver.
Eicit, pro Ejicit: Eicit autem dissyllabum est, ut Reice apud Virg. 3. Ecl. 96.
Tityre pascentes a flumine reice capellas. Lucret. lib. 3. 890.
Nec radicitus e vita se tollit, & eicit. Idem lib. 4. 1267.
Eicit enim sulci recta regione, viaque Vomere, &c.

EJECTO, [ἐκβάλλω] āre. frequent. Plaut. Merc. 1. 111. Ne hic te opprimeret imprudentem, atque ejectaret.
Arenas ejectare. Ovid. 5. Met. 352.
Cruorem manantem ex ore ejectare. Sil. lib. 10. 277.
Favilla ejectata. Ovid. 2. Met. 231.

EJECTIO, ōnis. f. [ἐκβολὴ] Cic. 2. Att. 18. Sed mortem & ejectionem, quasi majora timemus, quæ multo sunt minora.

EJECTIUNCULA, æ. f. Marcell. Empir. cap. 10.

EJECTATIO, ōnis. f. apud Sidon.

EJECTITIUS, Adj. [ἐκβόλιμος] ut, Vulva ejectitia. Plin. lib. 11. cap. 27. Vulva ejecto partu melior quam edito: ejectitia vocatur illa, hæc porcaria.

EJECTAMENTUM, [ἔκκρισμα] pro Excremento, vel Re ejecta. Tacit. de Germ. 45. Diu quinetiam inter cetera ejectamenta maris jacebat. De succino loquitur. Etiam Apul. Apol. p. 297.

EJECTUS, ûs. m. Lucret. lib. 4. 957.
Altior, atque foras ejectus largior ejus,
Et divisior inter se, ac distractior intus.

EJECTUS, a, um. Partic. V. in ipso v. Ejecta, Absolute apud Jurisconsultos dicuntur, Quæ vel levandæ navis gratia mari committuntur, donec fors ea salvata restituat: vel quæ incendii caussa sub dium emittuntur priori domino, qui ea abjecit restituenda, ut qui animo ea possidere interim non destitit, ut vulgatis legibus sub titulo ad leg. Rhod. de jact. & de acquir. rer. domin. constat.

EICOSAEDRUM, [εἰκοσάεδρον] Figura est solida, quæ triangulis viginti æqualibus & æquilateris continetur Euclid. 2. Element. & 13. Probl. 4. Vicenorum sessuum exponit Bud. V. Henr. Steph. Thes. Gr. Scribitur & Icosaëdrum.

EION, onis. [Ἠϊὼν] Locus est in Taurica Cherroneso, cujus meminit. Plin. lib. 6. cap. 6.
Stephano item Eion, Oppidum est Macedoniæ juxta Pieriam, quæ alio nomine Amphipolis dicitur.

EIONES, [Ἠϊόνες] Vicus quidam erat, quam ejectis incolis Mycenæi navium receptaculum instituere: quo deinde vastato, ne statio quidem ipsa manet. Hæc Strabo lib. 8.

EIONEUS, [Ἠϊονεὺς] Unus e Græcorum princip. qui ad Trojam profecti sunt ab Hectore interfectus, teste Homero.
Alter fuit ejusdem nominis Thrax, & pater Rhœsi regis, qui noctu a Diomede & Ulysse interfectus est, eod. Hom. teste, lib. 10. Iliad.

EJŬLO, [ἀποδύρομαι, κλαυθμυρίζομαι] āre. est Voce sublata flere: quod magis mulierum est proprium. Plaut. Aulul. 2. 4. 39. Quinam homo hic ante ædes nostras, ejulans conqueritur mœrens? Cic. 2. Tusc. 19. Ipsum enim Herculem viderat in OEta magnitudine dolorum ejulantem.

EJULATIO, ōnis. f. [κλαυθμυρισμὸς] Ploratus rationis expers. Plaut. Capt. 2. 1. 7. Ejulatione haud opus est, oculis multa misera cuditis.
Lugubris ejulatio. Cic. 2. de Legib. 59. V. LUGEO.
Virilis ejulatio. Hor. Epod. 10. 17.

EJULĀTUS, ûs. m. [κλαυθμυρισμὸς] Idem. Cic. de Arusp. Resp. 39. Non sunt illi ejulatus & gemitus Philoctetæ, &c. Idem 2. Tusc. 55. Ingemiscere nonnunquam viro concessum est, idque raro: ejulatus vero ne mulieri quidem.
Hunc ejulatum quem gemis, cuncti gemunt. Sen. OEth. 74.

EJULABĬLIS, Apul.

EJULĬTO, āre. frequent. Lucil.

EJUNCĬDUS, Adj. Debilis, gracilis, languidus, & valde junceus. Varro 1. de R. R. cap. 31. Ejuncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile.
Mulier ejuncida. Varro 2. de R. R. cap. 10. Audii te dicere, quum in Liburniam venisses, te vidisse matresfamiliâs eorum, afferre ligna, & simul pueros quos alerent, alias singulos, alias binos, quæ ostenderent fœtas nostras quæ in conopeis jacent dies aliquot, esse ejuncidas ac contemnendas. Sic enim legunt docti. ubi codd. Leuuncidas, Lenuncidas, vel Luridas mucidas, vel Lenimucidas.
Vitis ejuncida. Plin. lib. 17. cap. 22. Aliâs festinatione pariendi gracilis & ejuncida, ni cohibeatur castigatione tali, in fœtum abeat tota. Ubi vulgo legitur Emucida. Est autem Vitis ejuncida, Gracilis, languida, debilis, macra.

EJUNCESCO, ĕre. Plin. lib. 17. cap. 22. Vitis ejuncescit. Ita Harduin. olim Evanescit. V. ipsum ad loc.

EJŪRO, & EIĔRO, [ἐξόμνυμι, ἀπαγορεύω] āre. Est quod vulgo dicitur Renuntiare. Plin. lib. 1. Epist. penult. Et quasi ejurato magistratu privatum me facerem.
Ejurare judicem, pro eo quod, Recusare judicem, barbare dicitur, vel tanquam Jurejurando testari se recusare. Cic. 5. Verr. 138. Negotiatores putant esse turpe id forum sibi iniquum ejurare, ubi negotientur: Prætor provinciam suam totam sibi iniquam ejurat. Cic. 2. de Orat. 185. Placet etiam mihi illud Scipionis illius qui T. Gracchum perculit, quum & M. Flaccus multis probris objectis P. Mucium judicem tulisset, Ejero, inquit, iniquus esse. quum esset admurmuratum, Ah, inquit, P. C. non ego mihi illum iniquum ejero, verum omnibus. Quo loco non desunt qui legant Dejero.
Imperium ejurare. Tacit. 3. Hist. 68. 7. Prævenerat rumor, ejurari ab eo imperium.
Liberos. Sen. Consol. ad Marc. cap. 19.
Magistratum ejurare. Tacit. 12. Ann. 4. i. e. Deponere.
Militiam. Plaut. apud Festum in Ejuratio.
Pompam diaboli, ap. Ecclesiasticos. Tu si diaboli pompam ejerasti. Tertull. de Idol. c. 18.
Ejurare bonam copiam, est Jurare sibi copiam non esse æris alieni dissolvendi. Cic. 9. Fam. 16. Tu autem quod mihi bonam copiam ejures, nihil est. Tum enim quum rem habebas, quæsticulis te faciebam attentiorem. Unde apud Varr. 6. de L. L. extr. Restituendum verbum putaverim, quod unius literæ ademptione omnem sensus gratiam perdidit. Sic enim ait, Liber qui operas suas in servitute pro pecunia quam debeat dat, dum solveret, nexus vocatur, ut ab ære Obæratus. Hoc C. Popilio rogante, Sylla Dictatore sublatum, ne fieret, & omnes qui bonam copiam jurarent, ne essent nexus dissoluti. Quod multo planius erit, si ejurarent, legas, ut sit sensus. Si jurejurando negarent sibi facultatem dari eo se ære liberandi, atque mecum sentit Manutius ad loc. Cic. laud. Victorius contra Ciceronem ex Varrone corrigi malit.

EJŪRATOR vel EJERATOR, JCt. in Dig.

EJUSMŌDI, [τοιοῦτος] Nomen indeclinabile, compositum ex Ejus & Modi. Ter. And. 1. 1. 66. Nam qui cum ingeniis conflictatur ejusmodi, &c. Cic. 1. Acad. Nihil enim ejusmodi celare possumus.
Genus belli est ejusmodi quod maxime vestros animos excitare atque inflammare debet. Cic. pro Lege Manil. 6.
Ejusdem modi: cui opponitur Dissimilis. Cic. 4. Acad. 77. Alios dissimiles, alios ejusdem modi mundos esse.

E L A

EL. Elata, Elatus. EL. EST. Elata est.

ELĀBOR, [ἐξολισθαίνω, διαφεύγω, διεκπίπτω, ἐκπηδάω] ābi. Effugere. Virg. 2. Æn. 526.
Ecce autem elapsus Pyrrhi de cæde Polites. Cic. 10. Fam. 23.
Magno cum dolore parricidarum elapsus sum iis.
Elabi & abire. Cic. 1. de Divin. 46. Nam quum dormienti ei sol ad pedes visus esset, ter eum scribit frustra appetivisse manibus, quum se convolvens sol elaberetur & abiret.
Excidere casu aliquo & elabi. Cic. 1. in Catil. 16. Idem pro Domo sua, 104. Ex isto ore, religionis verbum excidere aut elabi potest, &c.
Cum vinclis elapsus. Stat. 6. Theb. 884.
Pugnam, aut vincula elapsi. Tacit. 1. Ann. 61.
Custodias Vitellii elapsum. Tacit. 3. Hist. 59.
Elabi, de, vel e, sive ex manibus. Cic. 1. Att. 13. Elapsus e soceri manibus ac ferro. Idem pro Muren. 85.
Elapsus ex prælio. Cæs. 5. Bell. Gall. 36.
Elabi inter tela & gladios alicujus. Liv. 1. 53. Et lib. 8. Bell. Pun. Elabi inter tumultum.
Sinuoso flexu elabi. Virg. 1. Georg. 244.
E memoria elabi. Author ad Heren. lib. 3.
Elabi ex criminibus. Cic. 4. Verr. 142. Idem 3. Verr. Idcirco te ex hoc crimine elapsum esse arbitrabare?
Elabi suspicione. Cic. 3. Verr. 102. Satis te elapsurum omni suspicione arbitrabare, si quibus pecuniam credebas, iis expensum non ferres?
Ex confessione inscitiæ suæ non potuit urbanius elabi. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Elabitur mos & disciplina de manibus. Cic. pro Flacc. 15. O morem præclarum, disciplinamque quam a majoribus accepimus, siquidem teneremus: sed nescio quo pacto de manibus elabitur.
Elabitur assensio. Cic. 1. Tusc. 25. Sed nescio quo modo dum lego, assentior: quum posui librum, & mecum ipse de immortalitate animorum cœpi cogitare, assensio illa omnis elabitur.

ELAPSUS, [ἐξολισθηκὼς] Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Quod quum ex utero elapsum excidit.
Anguis elapsa ex oculis hominum. Liv. 6. Bell. Pun.
Animi elapsi corporibus. Cic. in Somn. Scip. 22. Nam eorum animi qui se corporis voluptatibus dediderunt, &c. corporibus elapsi circum terram ipsam volutantur.

Liber elapſus dicitur Quintiliano, qui præ feſtinatione excidit. V. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Spes elapſa. Plaut. Capt. 3. 5. 101.
Verba elapſa reprehendere. Ovid. 11. Epiſt. 53.
Vita. Lucret. lib. 3. 971.
　Imperfecta tibi elapſa eſt, ingrataque vita.

ELAPSIO, JCt. in Dig.

ELABILIS, apud Sidon.

ELABŌRO, [φιλοπονέω, ἐκπονέω, ἐπεξεργάζομαι, διεξεργάζομαι] āre. Summo labore & diligentia eniti, conari. Cic. Nihil mihi ita elaborandum eſt, quam ut conſilia nemo intelligat.
Elaborare & elucubrare. Cic. de Clar. Orat. 212. Deinceps inde multæ quas non minus diligenter elaboratas etiam quam elucubratas afferebamus.
Elaborare & efficere. Cic. 9. Fam. 16. Sed tamen quicquid elaborari aut effici potuerit ad iſtorum benevolentiam conciliandum & colligendum, ſummo ſtudio me conſequutum eſſe, &c.
Eniti & elaborare, ut. Cic. 16. Att. 18. Apud hominem facillimum atque humaniſſimum Plancum enitere, elabora, vel potius eblandire, effice, ut Plancus quem ſpero optimum eſſe, ſit etiam melior opera tua.
Elaborare ut proſis alicui. Cic. 2. de Orat. 295. Non tam ut proſim cauſis, elaborare ſoleo, quam ut nequid obſim.
Elaborare ad judicium alterius. Cic. 1. de Fin. Sed neque tam docti tunc erant, ad quorum judicium elaboraret.
Ex tempore elaborare. Cic. de Petit. Conſ. 20. Tamen ex tempore elaborare ejus cauſa cui debent & volunt, facile poſſunt.
De induſtria, non ex inſidiis, ſed aperte ac palam elaborare. Cic. in Orat. 38.
Elaborare in re. Cic. 1. Off. Ad quas igitur res aptiſſimi erimus, in his potiſſimum elaborabimus.
Elaborare in diſciplinis, & illis ſtudere. Cic. 1. Verr. 30. Si optimis a pueritia diſciplinis atque artibus ſtuduiſſes, & in his elaboraſſes; ſi, &c.
Elaborare in aliquid. Quintil. lib. 2. cap. 8. p. 158. Burm.
In literis elaborare. Cic. de Senect. 26.
Deſudare & elaborare in re aliqua. Cic. de Senect. 38. Hæ ſunt exercitationes ingenii, hæc curricula mentis, in his deſudans atque elaborans, corporis vires non magnopere deſidero.
Contentione & dimicatione in aliqua re elaborare. Cic. 2. Fam. 5.
In re aliqua ſeparatim elaborare. Cic. 1. de Orat. 9.
Elaborare aliquid, pro Artificio excolere. Plin. lib. 34. cap. 3. Sic Elaborata ars apud eundem lib. 25. cap. 12.
Elaborare ſaporem dicuntur epulæ. Hor. 3. Carm. 19.
Inſtituere & elaborare orationem. Cic. pro Cœl. 45. Oratio & bonis artibus inſtituta, & cura & vigiliis elaborata.
Elaborari dicitur locus, qui ædificiis ornatur. Plin. Epiſt. 17.

ELABORĀTUS, [ἐπεξειργασθείς] Partic. Cic. de Clar. Orat. 26. Hæc eſt a Græcis elaborata dicendi vis atque copia. Cic. pro Lege Manil. Statueremque nihil huc niſi perfectum ingenio elaboratum induſtria afferri oportere.
Ars elaborata. Plin. lib. 25. cap. 12.
Concinnitas elaborata. Cic. in Orat. 84. Ne elaborata concinnitas, & quoddam aucupium delectationis manifeſto deprehenſum appareat.
Curriculum induſtriæ alicujus elaboratum. Cic. 7. Philipp. 7. Omne enim curriculum induſtriæ noſtræ in foro, in curia, in amicorum periculis propulſandis elaboratum eſt.
Imperio elaborato a parentibus. Juſtin. lib. 1. de Nino juniore. i. e. Magnis laboribus quæſito & parto.
Munus. Cic. 13. Att.
Pes non elaboratus. Hor. Epod. 14. 12.
　Qui perſæpe cava teſtudine flevit amorem
　　Non elaboratum ad pedem.
Ornati & elaborati verſus. Cic. in Orat. 36. Omnes apud hunc ornati elaboratique ſunt verſus.

ELABORATIO, ōnis. f. [ἐκπόνησις] Author ad Heren. Aliquid ſine elaboratione & operæ conſumptione invenire.

ELABORĀTUS, ûs. m. Idem. apud Apul.

ELABOTAS, [Ἠλαβώτας] Straboni fluvius eſt, per Antiochiæ campum, qui Pagris ſubjacet, fluens. V. lib. 16.

ELĂCĀTA, æ. vel ut apud Feſtum legitur, ELACATENA, Genus ſalſamenti, quod appellatur vulgo *Malandrea*. Columel. lib. 8. cap. 17. Tum ſcombri charcharique, & elacatæ ventriculo: & ne per ſingula enumerem ſalſamentorum omnium purgamenta, &c.

ELACATÆUM, [Ἐλακάταιον] Mons Theſſaliæ, Jovis Elacatæi templum habens. Stephan.

ELACTESCO, [ἐκλευκαίνομαι] ĕre. h. e. In albedinem lactis converti, & lacteum colorem præ ſe ferre. Plin. lib. 20. cap. 21. Mirum, aquam radice ea addita addenſari ſub dio, atque elacteſcere. Ex vetuſto codice legitur Lacteſcere.

ELÆA, [Ἐλαία] Urbs eſt Aſiæ in Æolia, Pergameorum navale, quæ Cidænis nominata fuit, poſita a Meneſtheo.
Eſt & alia urbs Elea Italiæ, quæ E ſimplici ſcribitur, unde dicuntur Eleatæ vel Elitæ: illi vero, Elaitæ. V. I. l.
Eſt & Elæa Phœnicum urbs inter Tyrum & Sidonem, tanquam amicorum.
Præterea Elæa navale Bithyniæ juxta Myſiam.
Poſtremo & lacus quidam Æthiopiæ, & hoc nomine tres inſulæ. Stephan. de Urbibus.

ELÆEMPORIA, [ἐλαιεμπορία] Olei coemendi cura. l. ult. §. 19. ff. de mun. & hon.

ELÆŌDES, [ἐλαιώδης] Oleaginum, unguinoſum. Celſ. 5. 24. 2. & 5. 26. 20.

ELÆOGĂRUM, [ἐλαιόγαρον] Apic. 7. 3.

ELÆOMŎLŎCHE, [ἐλαιομολόχη] Herba Ibiſcus ſive Biſmalva. Apul. de Herb. cap. 38.

ELÆOMELI, [ἐλαιόμελι] Olei ſpecies, e quodam arboris caudice manans in Syriæ Palmyris, melle craſſior, ſapore dulci. Ejus naturam & vires vide apud Dioſcor. lib. 1. cap. 37. Plin. l. 15. c. 7. extr. Idem lib. 23. cap. 4. Elæomeli, quod in Syria ex ipſis oleis manare diximus, ſapore melleo, non ſine nauſea, alvum emollit.

ELÆŎN, [ἔλαιον] Latini Oleum vocant.

ELÆŌN, [ἐλαιών] Olivetum, item Cella olearia. Tertull. adv. Marc. 4. 39. Ad noctem in Elæonem ſecedebat.

ELÆONES, [ἐλαιώνης] Curator oleo coemendo. Arcad. l. ult. D. de munerib. & honor. Cura quoque emendi frumenti, olei. Nam harum ſpecierum curatores, quos σιτώνας & ἐλαιώνας appellant, creari moris eſt.

ELÆOPHYLLUM, [ἐλαιόφυλλον] Dioſc. 3. p. 140.

ELÆOTHESIUM, [ἐλαιοθέσιον] Latine Unctorium, & ſumitur pro Loco ubi unctores corpora ungere ſolebant poſt lavationem. Vitruv. lib. 5. cap. 11.

ELAGABALUS. V. HELIOGABALUS.

ELAIS, Una ex tribus filiabus Anii, Apollinis & Rhoëo filii, quæ quicquid tangebant, in triticum, vinum ac oleum ſtatim vertebatur. Author Cæl. Antiq. Lect. lib. 7. cap. 15.

ELAINOS, [Ἐλάϊνος] Montis nomen, prope Phigaliam Arcadiæ urbem, ſtadiis plus minus triginta, in quo Cereri ſacrum antrum quam Μελαιναν cognominant, i. e. Nigram, pullatamve. Hæc Cæl. Rhodig. lib. 15. cap. 31.

ELAITICA Præfectura, [Ἐλαΐτης νομὸς] Una eſt ex Ægypti præfecturis, ad dextram Canopicæ foſſæ, a fratre primi Ptolemæi appellata: non ab heroe, ut quidam volunt, e quibus eſt Artemidorus. Verba ſunt Strab. lib. 17.

ELAITICUS Sinus, [Ἐλαϊτικὸς κόλπος] Cui ex adverſo Lesbiorum inſula conſurgit. Strab. lib. 13. Poſt Cumam, inquit, ſunt Adæ, deinde poſt ſtadia XL promontorium nomine Hydra, quod ad adverſum promontorium Hermatuntem, Elaiticum ſinum efficit. V. & lib. 12. ubi de eo fit mentio.

ELAMĪTÆ, [Ἐλαμῖται] Dicti ſunt Perſarum principes, ab *Elam* filio *Sem*, ut ait Joſephus. 1. 14. conf. Reinec. Hiſt. Jul. Vol. 2. f. 14. ſeqq. Strictius autem ſumpti Elamitæ Parthis opponuntur. Eſr. 4. 9. Act. 2. 9.

ELANA, [Ἔλανα] Urbs eſt in altero receſſu Arabici ſinus, qui apud Gazam eſt, nomine Elaniticus. V. Strab. lib. 16. Al. Læana & Elana. unde Elanitæ q. V.

ELANGUEO, [ὀλιγοδρανέω, ἀσθενέω] ēre. Languore confici & quodammodo contabeſcere. Plin. de Viris Illuſt. Quumque urbem capere poſſet, in Campaniam divertit, cujus deliciis elanguit. Valer. 4. Argon. 527.
　Hæſit uterque polo, dubiiſque elanguit alis.
Elanguit cura hominum. Liv. 3. Bell. Pun. h. e. Segnis & vana fuit.
Differendo deinde elanguit res. Liv. 5. ab urbe. [Videntur hæc omnia ad v. ſeq. referenda.

ELANGUESCO, [ἀπομαραίνω] ĕre. Valde infirmum fieri. Liv. 1. Ut elangueſcendum aliena ignavia eſſet. Gell. lib. 2. In quibus eorum omnis vigor animi, corporiſque elangueſcit, & quod Saluſtius ait, effœminatur.
Dictis elangueſcere. Stat. 11. Theb. 382.
Cornus elangueſcens, & jam caſura. Sil. lib. 4.

ELANGUĬDUS, Fortun. 1. Mart.
　Paullatimque focis elanguida ligna reſorbet.

ELANITICUS, Sinus in Arabia, cui ELANITÆ vel Leanitæ populi, qui ipſum incolunt, nomen dedere. Quidam Ælaniticum al. Læaniticum ſcribunt. V. plura apud Plin. lib. 6. cap. 28. conf. ELANA, & ÆLANA.

ELAPE, Genus ſerpentis. Plin. lib. 32. cap. 5. Salſamentorum cibus prodeſt a ſerpente percuſſis, & contra beſtiarum ictus, mero ſubinde hauſto, ita ut ſub veſperam cibus vomitione reddatur. Peculiariter a Chalcide, Ceraſte, aut quos Cepas vocant, aut Elape, Dipſadeve percuſſis.

ELAPHĒBOLIA, [Ἐλαφηβόλια] Feſta quæ celebrabantur menſe Februario ab Athenienſibus, in quibus cervi Dianæ Elaphebolíæ ſacrificabantur, unde & menſis ipſe Elaphebolion dictus.

ELAPHEBOLIŌN, [Ἐλαφηβολιών] Menſis nomen eſt apud Græcos, qui noſtro Decembri fere reſpondet: ita dictus, a cervorum venatione, qui ex conſuetudine Dianæ eo menſe offerebantur. Gaza tamen Februarium vertit.

ELAPHIÆA, æ. f. Diana. V. Pauſan. lib. 6.

ELAPHITES, Inſulæ ſunt numero tres, XII. M. paſſ. a Melita (a qua Melitei canes Callimacho dicuntur) diſtantes, Chioque ac Samo finitimæ. Author Plin. lib. 3. cap. ult. & lib. 5. cap. 31.

ELAPHOBOSCON, [ἐλαφόβοσκον] Herba de qua Plin. lib. 22. cap. 22. Hanc herbam monſtravere cervæ, ut ait idem lib. 25. cap. 8. Officinæ & herbarii Gratiam Dei vocant.

ELAPHONNESUS, [Ἐλαφόννησος] Inſula Aſiæ. Plin. lib. 5. cap. ult. Inſulæ in Propontide ante Cyzicum Elaphonneſus, unde Cyzicenum marmor: eadem Neuris & Proconneſus dicta. Sequuntur Ophiuſa, Acanthus, &c.

ELAPHOSCŎRŎDON, i. n. [ἐλαφοσκόροδον & ἐλαφόσκορδον] Genus allii de quo Dioſc. lib. 2. cap. 182.

ELAPHUS, [ἔλαφος] Cervus, item Placentæ genus eſt, in elapheboliis confici ſolitum ex ſeſamo & farinæ flore. V. Cæl. Rhodig. lib. 9. cap. 10.

ELAPHUSA, [Ἐλάφουσα] Inſula eſt ante Corcyram, non procul ab his duabus quæ Paxae vocantur, ad Leucadiam ſita. Author Plin. lib. 4. cap. 12.

ELAPĪDO, [τῶν λίθων καθαίρω] āre. Lapidibus purgare terram, vel Lapides amovere. Plin. lib. 17. cap. 47. At in Syracuſano agro advena cultor elapidato luto ſole perdidit fruges. Budæus legit, Elapidato ſolo lutoſo.

ELAQUEO, Laqueo, vel Nexibus expedire. Prudent. & Sidon.

ELAQUEATUS, Partic. Marcellin.

ELARGIOR, [χαρίζομαι] īri. Idem quod Largiri: niſi quod compoſitio aliquid addit vehementiæ. Liv. 3. 1. Poſſeſſores & magna pars patrum Tribunitiis ſe jactare actionibus, principem civitatis, elargiendo de alieno, popularem fieri quærentes al. Et largiendo.
Elargiri patriæ, clariſque propinquis. Perſ. 3. Sat. 70.

ELARGITIO, in Cod.

ELARGĪTOR, in Dig.

ELASSESCO, [κατακοπόομαι] ĕre. Laſſum fieri, vel Laſſitudine deficere. Plin. lib. 16. cap. 25. In arboribus tamen nimia germinatio elaſſeſcit.

Elate. V. effero, effers.
Elate, es. f. [ἐλάτη] Genus palmæ. Plin. lib. 23. cap. 5. Palma, five elate, five fpathe, medicinæ confert germina, folia, corticem. Involucrum novi fructus palmæ arboris fec. Diofcor. & Theophraft.
Elate, Civitas in Locris, non procul ab Opunte, ut fcribit. Plin. lib. 4. cap. 7.
Elaterium, [ἐλατήριον] Plin. lib. 20. cap. 1. Cucumim fylveftrem effe diximus multo infra magnitudinem fativi. Ex eo fit medicamentum quod vocatur elaterium, fucco expreffo e femine. Succus eft expreffus ex eo agrefti cucumere, qui vulgo cucumer afininus dicitur. V. Diofc. lib. 4. cap. 149.
Elatine, es. f. Herba, quæ folia helxinæ habet; pufilla, pilofa, rotunda, femipedalibus ramulis quinis fenisve: a radice ftatim foliofis: nafcitur in fegetibus: acerba guftu. Plin. 27. cap. 9. Diofc. 4. 38.
Elatio, ōnis. V. effero.
Elatītes, Lapis. Plin. lib. 36. cap. 20.
Elatium, Civitas. Plin. in defcriptione Hierapolis lib. 5. cap. 26. Ultra Palmyram quoque ex folitudinibus fis aliquid obtinet Hemefa, item Elatium, dimidio propior Petræ quam Damafcus
Elatria, [Ἐλάτρια] Civitas non longe a Cichyro. Strab. lib. 7.
Elatro, [ἐξυλακτέω] āre Compofitum a Latrare. Hor. 1. Epift. 19.
— Scilicet, ut non
Sit mihi prima fides; & vere quod placet, ut non
Acriter elatrem. i. e. Omni rabie vociferem ac defendam. Porphyr. adde Tertull. de Pallio, cap. 5.
Elatratio, apud Firmic.
Elatrator, in Dig.
Elatum, Flumen in Arcadia, quod mulieribus conceptus repræfentare creditur, ut author eft Plin. lib. 31. cap. 2.
Elatus, Mons nobilis in Zacyntho infula inter Achaiam & Cephaleniam, quem montem circa Arginufam cervos non excedere, atribus etiam in monte fiffis, fcribit Plin. lib. 9. cap. penult. V. & lib. 4. cap. 12.
Elatus item Cænei pater. Unde
Elateius, Cæneus apud Ovid. 12. Met. 497.
Elaudo, āre. Plus quam Nominare. Feftus.
Elaudatio, apud Sidon.
Elăvo, āvi, ōtum, [ἐκπλύνω] āre five ĕre. Idem quod Lavare; vel Perfecte lavare fignificat. Columel. lib. 12. cap. 50. Sed cùm fuerit oliva elota, reliqua, ficut fupra præcepimus, fieri debebunt. Elavare fe bonis, eft Se denudare, fpoliare, exhaurire: ita ut fefe quispiam laviffe videatur. Plaut. Afin. 1. 2. 9. Tranflatio ducta eft a balneis, in quibus luxu lavandi nonnulli nequiores rem profligabant & edebant. Comefum, expotum, exutum, elutum in balneis. Inde heluo, inquit Verrius, qui intemperanter bona fua confumit, ab eluendo, quæ vox afpiratur, ut aviditas magna exprobretur. V. eluo.
Elautus, Antiq. Pure lautus. Plaut. Rud. 3. 3. 37. Mulieres elautæ opera Neptuni. conf. Pœn. 1. 2. 22. V. elutus.

E L B

Elbia, M. Annei Senecæ Cordubenfis uxor fuit, cui liberos peperit in Hifpania, L. Anneum Senecam, Junium Anneum Gallionem, & Anneum Melam.
Elcebus, [Ἐλκηβός] Ptol. Galliæ urbs. Vulgo hodie *Sletftad.*
Eldamarii, Mefopotamiæ populi. Plin. lib. 6. cap. 26.
Eldana, [Ἔλδανα] Ptolemæo Hifpaniæ urbs, Donia alio nomine. Vulgo *Duennes.*

E L E

Elea, [Ἐλέα] Strab. lib. 6. Civitas eft Lucaniæ, a Phocenfibus condita, Parmenidis & Zenonis Pythagoricorum patria; quæ & Helia, & poftremo Velia dicta eft. V. velia.
Elēa, [Ἠλεία] Diana cognominata fuit, cujus templum fitum eft circa Helos, five paludem, juxta Halorium, Arcadiæ fubjectum. Nam Arcades ejus facerdotium gerebant. Author Strab. lib. 8.
Elēa, [Ἠλεία] Peloponnefi regio, eidem l. c. V. elis.
Eleatæ, Populi Lucaniæ, Eleam urbem incolentes.
Eleatici, Philofophi. Cic. 4. Acad. 129. Eleatici philofophi a Parmenide & Zenone nominati, qui iidem & Megarici.
Elecebræ Argentariæ, dictæ funt ab antiquis meretrices, tefte Fefto, ab Eliciendo argento. Locus eft apud Plaut. Men. 2. 3. 26. adde Truc. 1. 2. 81. Bacch. 4. 9. 20.
Electarium, feu Electuarium, Medicamentum eft Syrupo & Eclegmate craffius ad mell. confiftentiam accedens, Medicis Junioribus. V. Borrich. Ling. Pharmacop.
Electe, Electio, Elector. V. eligo.
Electo, as. V. elicio.
Electra, [Ἠλέκτρα] Hefiodo nympha eft, Oceani & Tethyos filia, uxorque Atlantis: cujus filia quædam etiam Electra dicta fuit, quæ Jovi Dardanum peperit. Virg. 8. Æn. 135.
Dardanus Iliacæ primus pater urbis & author, &c.
Electra, fuit etiam Oreftis foror, filia Agamemnonis; quæ cælibem ad multum ætatis vitam egit: unde etiam ab Helena apud Euripidem, πολυχρόνιον παρθένον h. e. Annofa virgo; per contumeliam appellatur. Inde aliqui Electram dictam volunt, quafi ἄλεκτραν, h. e. Sine thalamo: quanquam aliis magis placet a flavo colore, electrumque referente ita fuiffe appellatam. V. Ovid. 2. Trift. 395. Hor. 2. Serm. 3. 139. & Sophoclis Tragœdiam nomine ejusdem infcriptam.
Electryon, [Ἠλεκτρύων] Amphitryonis frater, & filius Alcæi, ut teftis eft Hefiod. in Afpide.
Electrius, Adj. [Ἠλέκτριος] ut, Tellus Electria, i. e. Samos: fortita nomen ab Electra Dardani matre, filia Atlantis. Valer. 2 Argon.
Electrides, [Ἠλεκτρίδες Steph.] Maris Adriatici infulæ, fic a Græcis appellatæ, quod electrum in illis provenire putarunt, vanitatis Græcæ certiffimo documento, ut fcribit. Plin. lib. 37. cap. 2. Inde
Electrum, i. [ἤλεκτρον] Gemma nigri coloris, quæ vulgo *ambra* dicitur, quanquam & croceum & album inveniatur. Dictum electrum, quod apud veteres Græcos fol Elector dicebatur. Perottus ex Plinio fere, lib. 37. cap. 2.
Electrum lacrymofum. Virg. in Ciri, non ita procul a fine,
Dives coralio fragili, & lacrymofo electro.
Electra pinguia. Virg. 8. Ecl. 54. Pinguia, quia funt refinaoea.
Stillata electra. Ovid. 2. Met. 364.
Electrum, Metalli genus miftum, nempe quoties in auro quinta argenti portio commifta eft, hoc autem, modo naturale eft, modo cura fit: quod fi quintam portionem excedat, incudibus non refiftit. Plin. lib. 33. cap. 4. & 9. 41. adi Virg. 8. Æn. 402. Cerd. & Taubm. ad loc. item 8. Æn. 624. & Ovid. 15. Met. 317.
Electrēus, Adj. ex Electro factus. Lamprid. Alex. Sev. cap. 25. adde Herald. ad Tertull. Apol. p. 174.
Electrīnus, Idem. Trebell. Poll. in vita Quieti. Et l. 32. §. 5. D. de Aur. Arg. &c.
Electrĭfer, Adj. Claudian. Fefcen. 55.
Et Padus electriferis admoduletur alnis.
Electus. V. eligo.
Eleēmŏsўna, æ. f. [ἐλεημοσύνη] Mifericordia, ab ἔλεος, quod miferationem fignificat, item Munus quod inopi datur. Verbum Ecclefiafticis notiffimum.
Elegans. V. eligo.
Elegātus, i. m. Pifcis genus capi folitum ex Garumna flumine. Aufon. Epift. 4. 59. Scalig. ad loc.
Elegia, Armeniæ civitas, quam præterfluit Euphrates, occurrente illi apud eam Tauro monte, nec refiftente, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 24.
Elegia, Arundo vocatur obliqua, non in excelfitatem nafcens, fed juxta terram fruticis modo fe fpargens, fuaviffima in teneritate animalibus. Verba funt Plin. lib. 16. cap. 36.
Elegīa, æ. [ἐλεγεία] quum ut Græca dictio ponitur, ultimam longam habet: quum vero ut Latina, corripit eandem: cujus rei rationem grammatici docent. Dicitur autem Elegia, quafi Miferabilis vel mifera. Romani autem id genus carminum quod cum lamentatione adcanitur mortuis, Næniam nuncupaverunt. Unde tractum, ut epitaphia quoque defunctorum, elegis verfibus confcribantur. Scribitur & per διφθογγον Elegeia. Ovid. 3. Amor. 9.
Flebilis indignos Elegeia folve capillos: &c. Idem,
Blanda pharetratos Elegeia cantat amores. Stat. 1. Sylv. 2. 7.
Quas inter multum petulans Elegia propinquat.
Elegiacus, Adj. ut, Elegiacum carmen.
Elegiographus, Elegiarum fcriptor, qui fcilicet poemata confcribit alternis verfibus, hexametris & pentametris, quo in genere poëmatis primam apud Græcos palmam meritus eft Callimachus: apud Latinos, Ovidius. V. Mart. Capel. lib. 5. p. 168. Ovid. Am. 1. 1. 3, 4. item 27. feqq.
Elegīon, i. n. [ἐλεγεῖον] Aufon. Epigr. 94. V. Henr. Steph. Thef. Gr.
Elegīa, orum. pl. [ἐλεγεῖα] pro Carminibus elegis. Plaut. Merc. 2. 3. 74. Occentent noctu ad oftium, meæ impleantur carbonibus elegiorum fores. Alii Elogiorum. V. elogium.
Elegīdion, i. n. [ἐλεγείδιον] dimin. Perf. 1. Sat. 51.
— non fiqua eligidia crudi
Dictarunt proceres.
Elegidarion, [ἐλεγειδάριον] alterum Dim. Petron. cap. 109. Cœpit capillorum elegidarion dicere.
Elĕgus, [ἔλεγος] Hor. 1. Carm. 33. 3.
Albi ne doleas plus nimio memor
Immitis Glyceræ, neu miferabiles
Decantes elegos.
Velis eunt elegi. Ovid. 2. Faft. 3.
Nunc primum velis elegi majoribus itis.
Exigui elegi. Hor. in Arte Poet. 77.
Imbelles elegi, genialis Mufa, valete. Ovid. 3. Amor. 14. 19.
Leves elegi. Ovid. 2. Amor. 1. 21.
Componere elegos. Ovid. 3. Amor. 15. 3.
Emittere elegos. Hor. in Arte Poet. 77.
Quis tamen exiguos elegos emiferit author,
Grammatici certant, &c.
Refumere elegos. Ovid. 2. Amor. 1. 21.
Elēi. V. elis.
Eleleïs, idis. [Ἐλελεΐς] Mulier bacchans, quæ Thyas & Mænas dicitur. V. Dict. feq. Ovid. 4. Epift. 47.
Nunc feror, ut Bacchi furiis Eleleides actæ,
Quæque fub Idæo tympana colle movent. alii Eleides.
Elĕleus, trium fyllabarum, [Ἐλελεύς] Unum e Bacchi nominibus, ab ἐλελεῦ adhortantis interjectione feu acclamatione, qua in Orgiis atque in bellis uti folebant. Sane ἐλελίζω clamo, in bello dicitur. Ovid. 4. Met. 15. in Catalogo nominum Bacchi,
Nycteliusque, Eleleusque parens, & Iacchus, & Evan. Macrob. 1. Saturn. cap. 17. hoc nomen tribuit etiam Apollini.
Elelisphacos, [ἐλελίσφακος] Herba eft notiffima, Latini Salviam vocant. V. in salvia.
Elelisphacītes, æ: [ἐλελισφακίτης οἶνος] Vinum ex falvia. Diofc. 5. 71.
Elementum, i. [στοιχεῖον] Principium omnium rerum. Ab elementis res omnes fumunt incrementum, & in ea refolvuntur. Cic. 1. Acad. 26. de aqua, igni, aëre, & terra loquens, Ergo illa initia, & ut e Græco vertam; elementa dicuntur.
Elementa funt quatuor, ignis, aer, aqua, terra. Plin. lib. 15. cap. 27. Et dicuntur elementa, ut quibusdam placet, ab alendo. Alii, quafi Elevamenta dici volunt, eo quòd ex ipfis cetera originem fumant, initia videlicet & fundamenta creaturarum. Alii, Elimenta

menta per i literam, quasi fabricamenta, ex eo quod est Elimo, elimas, quod ex eis fabricata sint omnia.

Elementa, Literarum notæ, eo quod sint principia orationis, nam ex literis syllabæ, ex syllabis dictiones, ex dictionibus orationes conficiuntur. Inde Elementa puerorum. Cic. 1. de Orat. 163.

Molestiæ elementorum. Quintil. lib. 2. cap. 3. Mediocritas præceptoris ad suscipiendas elementorum molestias minus superba.

Primæ indolis elementa. Stat. 2. Achil. 373.

Acuta elementa. V. ACUO.

Grandia elementa. Ovid. 1. Met. 29.

Prima elementa. Hor. 1. Serm. 1. 26.

Prima literarum elementa. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Tractare prima elementa. Quintil. in procem. lib. 1.

Irarum elementa mearum. Sil. lib. 3.

Elementa loquendi. Cic. 4. Acad. 92.

Rationis elementa inire. Lucret. lib. 1. 82.

Vitiorum elementa. Juven. 14. Sat. 12.

ELEMENTARIUS, [στοιχειακὸς] Quod ad elementum pertinet.

Elementariæ literæ: pro Literis alphabeti. Julius Capitolinus, Puer literis elementariis & calculo imbutus. pr. vit. Pert.

Elementarius senex, Qui adhuc in primis elementis instituitur. Sen. Epist. 36. Turpis & ridicula res est elementarius senex.

ELEMENTITIUS, Adj. Tertull. de Anima, cap. 32.

ELENCHUS, i. m. [ἔλεγχος] Unionis genus. Plin. lib. 9. cap. 35. Et procerioribus sua gratia est, elenchos appellant fastigiata longitudine, alabastrorum figura in pleniorem orbem desinentes. Hos digitis suspendere, & binos ac ternos auribus, fœminarum gloria est. Juven. 6. Sat. 457.

— turpe putat nil
Quum virides gemmas collo circumdedit, & quum
Auribus extensis magnos commisit elenchos.

V. Rigalt. ad Artemidor. p. 64. & Phædri Fab. 3. 12. Martial. p. 624. Salmas. de Modo usurar. p. 670. Et l. 32. §. 8. ff. de Aur. Arg. leg. Lex. Pitisci.

Elenchus Græce idem fere quod σύλλαβος, i. e. ut in Epist. ad Att. scribit Cicero, quasi Comprehensio; sed Latine Index, ἀπὸ τοῦ ἐλέγχειν, quod significat arguere ac patefacere: id quod solent Indices, ab indicando nominati. Hæc vox reperitur in principio primi libri Plinii, ubi sic legitur ex vetustis exemplaribus, statim post Præfationem, C. Plinii Secundi historiarum mundi elenchos librorum omnium. Hæc Hermolaus. Errat igitur Henr. Steph. qui c. 8. Admonit. de Abusu Ling. Græc. negat recte Elenchum Indicem Latine dici.

Elenchus apud Logicos est Contradictio seu Reprehensio mera. Cujus ratio optime fortasse patebit ex hoc loco Luciani in Demonacte. Epicteto monenti ut uxorem duceret ἐλεγκτικώτατα ἀπεκρίνατο, Δός μοι μίαν τῶν σοῦ θυγατέρων.

ELENCTĬCUS, Adj. [ἐλεγκτικὸς] Unde Elenctici libri. Quintil. lib. 2. cap. 6. Sed alii sunt ejus sermones ad coarguendos qui contra disputant, compositi, quos ἐλεγκτικοὺς vocant, alii ad præcipiendum, qui δογματικοὶ appellantur.

ELENIUM. V. HELENIUM.

ELEO, ēvi, ētum, [ῥυπόω] ēre. Maculare. Si hic vestimenta elevit luto, ab eo risum magnum ac cachinum imprudens subjicit. Nonius, 2. 273. Alii Emaculare exponere satagunt.

ELEON, [Ἐλέων] Bœotiæ oppidum in ora infra Thebas, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 7.

Est & aliud oppidum hoc nomine in Macedonia, haud longe distans a sinu Thermaico, de quo idem Plin. lib. 4. cap. 10.

ELEOSELINUM, [ἐλεοσέλινον] in humentibus & palustribus locis nascitur, caule & foliis sativo apio majoribus, rarioribusque: a nonnullis Paludapium nominatum. Ex Mathiol. ad Dioscor.

ELEPHA, Poculi species apud Damaxenum, referente Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. eod.

ELEPHANTIA, æ. sive ELEPHANTIASĬS, is. f. [ἐλεφαντίασις] est ceu Lepræ quoddam genus, elephantorum cuti simile. Plin. lib. 20. cap. 10. Eadem in aceto decocta, contra elephantiam proficit. Idem lib. 26. cap. 1. Diximus elephantiasin ante Pomp. Magni ætatem non accidisse in Italia, & ipsam a facie sæpius incipientem: in nare prima veluti lenticula, mox invalescente per totum corpus, maculosa, variis coloribus, & inæquali cute, alibi crassa, alibi tenui, dura ceu scabie aspera, ad postremum vero nigrescente, & ad ossa carnes apprimente intumescentibus digitis in pedibus manibusque. Ægypti peculiare hoc malum. V. Cels. lib. 3. cap. 25.

Elephantia alba. Plin. lib. 25. cap. 5. Medetur ita comitialibus morbis, vertigini, melancholicis, insanientibus, lymphaticis, elephantiæ albæ, lepris, &c. conf. ELEPHAS.

ELEPHANTIĂCUS, Adj. Firmic. lib. 8. cap. 19. Vicesima tertia pars Arietis si in horoscopo fuerit inventa, strumaticum faciet, exulcerata macularum labe possessum, vel certe elephantiaca contagione maculatum.

ELEPHANTĬCUS, Qui elephantia laborat. Firmic. lib. 8. cap. 28. Sexta pars Capricorni si in horoscopo fuerit inventa, homines faciet qui tandem miserabiliter elephantici moriantur. [Nisi Elephantiaci legendum.

ELEPHANTINUS. V. ELEPHAS.

ELEPHANTIŌSUS, Adj. Idem. Augustin. de Genes. conf. Veget. Veter. 1. 19. Theod. Priscian. 1. 3.

ELEPHANTIS, Nili insula est. Plin. lib. 5. cap. 9. Elephantis insula infra novissimum catarracten, navigationis Ægyptiæ finis. Ibi Æthiopicæ conveniunt naves, namque eas plicatiles humeris transferunt, quoties ad catarractas ventum est. Strab. ELEPHANTINA. q. V.

Est & Elephantis, poetriæ nomen, cujus meminit Martial. lib. 12. ad Sabellum,

Nec molles Elephantidos libelli.

V. Suet. Tiber. cap. 43.

ELEPHANTISTES, ELEPHANTOPHAGUS. V. ELEPHAS.

ELEPHAS, Arabiæ mons in mare expositus prope Daphnum portum, & fluvialem regionem, quæ Apollinis dicitur. V. Strab. lib. 16.

ELĔPHAS, antis; & ELEPHANTUS, i. m. [ἐλέφας] Maximum animalium terrestrium, inquit Plin. lib. 8. cap. 1. Cic. 5. Philipp. 45. Elephanto belluarum nulla prudentior. Cic. 1. de Nat. Deor. 98. Elephantorum acutissimi sensus. Cic. 2. de Nat. Deor.

Anguimani elephanti. Lucret. lib. 2. 537. Sic dicti, quod manum sive proboscidem flectunt ac contorquent ut angues propria corpora. Manus enim vocatur proboscis, seu rostrum oblongum, quo utitur vice manus. V. MANUS.

Getulus elephas. Lucan. lib. 6.

Indicus elephas. Mart. Capel. lib. 9. Elephantes Indicos organica permulsos detineri voce compertum.

Libycus elephas. Lucan. lib. 6. 205.

Nigrantes elephanti. Sidonius in Burgo Pontii Leontii.

Elephanti corio circumtegi, proverbiali figura pro Nihil sentire. Nam cum elephanti corium durissimum sit & crassissimum, proinde fit ut elephanti minus sentiant. Plautus, Mil. 2. 2. 80. Herus meus elephanti corio circumtectus est, non suo. i. e. Herus meus nihil sentit. Turneb. Al. Circumjectus vel Circumtentus.

Elephantus, quandoque per Synecdoch. pro Ebore, sive Elephanti dente ponitur, more Græcor. Virg. 3. Georg. 27.

In foribus pugnam ex auro solidoque elephanto.

Idem 3. Æn. 464. V. EBUR.

Elephantus candens. i. e. Ebur candidum. Virg. 6. Æn. 896.

Sunt geminæ Somni portæ, quarum altera fertur
Cornea: qua veris facilis datur exitus umbris:
Altera candenti perfecta nitens elephanto.

Elephas etiam pro Morbo elephantiasi. Lucret. lib. 6. 112. Q. Seren. & Apul.

ELEPHANTĪNUS, a, um. possess. [ἐλεφάντινος] ut, Pellis elephantina. Penultimam corripuerunt Græci. V. Borrich. in Parnass. & Cogit. de L. L. p. 314.

Elephantinum emplastrum describit Cels. lib. 5. cap. 19. Sic autem dicitur, eodem teste, quod sit percandidum.

Elephantini Libri, triginta quinque numero erant, in quibus tribuum & tribulium continebantur nomina. Scribit tamen in Tacito Flavius Vopiscus cap. 8. in libris hoc genus solita perscribi senatusconsulta quæ ad principem pertinerent. In Ulpiana vero bibliotheca servabantur. Ex amplitudinis autem ratione ab Elephante hoc nomen sortitos putat Cæl. Rhodig. lib. 21. cap. 22. Ex intestinis elephanti factos vult Scal. ad Guilland. p. 16. seq. At verius Salmas. ad Vopisc. l. c. docet ex Ebore sectili factos fuisse, atque ideo Codices eboreos ab Ulpiano vocari.

ELEPHANTINUM, i. n. Genus coloris factitii. Plin. 35. 6. Apelles commentus est ex ebore combusto facere quod elephantinum vocant.

ELEPHANTINA, Insula Nili supra Syenen, oppidum habens ejusdem nominis, & puteum ad Nili ripam ex eodem saxo, in quo Nili incrementa solent incidi. V. Strab. lib. 17.

ELEPHANTISTES, [ἐλεφαντιστής] Aristoteli Elephantorum moderator, quem Plutarchus Elephantarchen vocat, teste Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 18.

ELEPHANTOPHAGI, [ἐλεφαντοφάγοι] Asiæ Populi, elephantorum venationem exercentes, de qua & quo pacto fiat, vide Strab. lib. 16.

ELETI, [Ἐλέτοι] Thraciæ populi, Plin. lib. 4. cap. 11.

ELĔVO, [ἐπαίρω, αἰωρέω] āre. In altum tollere pro quo sensu adducitur Plautus. Capedum lapidem hunc, atque eleva. [Sed locum non invenimus.

Elevare, [ἐκφαυλίζειν, εὐτελίζειν] Minuere, extenuare, & res gestas verbis deprimere. Vilem item, levemque aliquem verbis demonstrare. Liv. lib. 3. Major, si vana nostra P. C. authoritas ad plebem est, vos elevatis eam. Idem lib. 28. Q. Fabius res gestas in Hispania elevavit. Cic. de Amicit. 90. Est enim varius & multiplex usus amicitiæ, multæque causæ suspicionum offensionumque damnantur: quas tum evitare, tum elevare, tum ferre sapientis est. Valer. lib. 8. tit. 15. Quoniam ipsis voluminibus nomina sua diligenter adjiciunt, ut quod professione elevant, usurpatione memoriæ consequantur. Elevant, i. e. Aspernandum dicunt. Hæc Budæus.

Lepôre elevare id quod est ab alio objectum. Cic. 2. de Orat. 230. Erat autem tanta gravitas in Domitio, tanta authoritas, ut quod esset ab eo objectum, lepôre magis elevandum, quam contentione frangendum videretur.

Adversarium elevare. Cic. 2. de Orat. 236. Quod frangit adversarium, quod impedit, quod elevat, quod deterret, quod refutat, &c.

Ægritudinem. Cic. 3. Tusc. 34. Nihil est enim quod tam obtundat, elevetque ægritudinem, quam, &c.

Authoritatem elevare. Liv. lib. 7. Decad. 4. Cujus authoritatem perpetuo tenore vitæ partam, toga candida elevabat.

Famam elevare. Tacit. lib. 4. Simul elevat famam adversæ pugnæ. Elevare verbis famam urbis captæ. Liv. 20. 1. extr.

Ignominiam. Liv. 4. Itaque triumphus negatus: ceterum ob Sempronianæ cladis elevatam ignominiam, ut ovans urbem intraret, concessum est.

Index, indiciumque elevabatur. Liv. lib. 6. Decad.

Invidiam elevare. Quintil. lib. 5. cap. 13. Nonnunquam elevandæ invidiæ gratia, quæ asperius dicta sunt, eluduntur.

Multitudinis noxam elevabat. Tacit. 5. Ann. 11.

Sævitiam elevare, pro Minuere. Tacit. 14. Ann. 63. Et præsentem sævitiam melioris olim fortunæ recordatione elevabant.

Solicitudines elevare. Cic. 5. Fam. 14. Non intelliges duplicari solicitudines, quas elevare tua te prudentia postulat?

Testimonia elevare. Quintil. lib. 5. cap. 7.

ELEVATIO, ōnis. f. [εὐτελισμὸς] Quintil. lib. 9. Et illæ elevationes, videlicet, O dii boni.

ELEVAMENTUM, i. n. apud Augustin.

ELEVATOR, ōris. m. Ibid.

ELĒUS, Adj. [Ἠλεῖος] ab Elide. V. ELIS.

ELEUS, untis; sive potius Eleûs, [Ἐλαιοῦς Stephano] Oppidum est in Thracia Cherroneso, non procul a Mastusia promontorio. Author Plin. lib. 4. cap. 11. Eleuntii, hujus incolæ dicuntur, sive Elæusii, Ἐλαιούσιοι.

ELEUSA, sive potius ELÆUSA, [Ἐλαιοῦσσα] Insula est Ciliciæ adjacens, non procul a Cypro, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

Eleusin, inis. Vicus in Ægypto sic vocatus; ubi Grammaticam docuit Callimachus. Suidas in ejus vita, πρὶν δὲ συσταθῆναι τῷ βασιλεῖ, γράμματα ἐδίδασκεν ἐν Ἐλευσῖνι κωμυδρίῳ τῆς Ἀλεξανδρείας.

Eleusis, & Eleusin, [Ἐλευσὶς] Demus, seu populus Atticæ, Hippothoontidos tribus, & Oppidum, non longe ab Athenis, in quo regnavit Eleusis, quem Ceres docuit omnem agriculturam: in eo mysteria Cereris & Proserpinæ celebrabantur. Ex Strab. lib. 9.
Attica Eleusis. Sen. OEth. 5.
Cerealis Eleusis. Ovid. 4. Epist. 67.

Eleusinia, [Ἐλευσίνια] Sacra apud Athenienses in honorem Cereris nobilissima fuere, de quibus, Augustino teste l. 7. De Civ. Dei, Varro nihil interpretatur, nisi quod attinet ad frumentum, quod Ceres invenit, & ad Proserpinam, quam rapiente Orco perdidit. Vide plura apud eundem Augustin. lib. eod. Pausan. in Attic. Eleusina sacra sunt Justin. 2. 7. 1. De his extat Jo. Meursii libellus. ed. Lugd. Batt. 1619.

Eleusinus, Adj. [Ἐλευσίνιος] ut, Mater Eleusina Ceres. Virg. 1. Georg. 163.
Sinus Eleusinus. Strab. lib. 8. Al. Eleusinius & Eleusiniacus.

Eleutheræ, [Ἐλευθεραί] Oppidum Bœotiæ, inter Megaram & Thebas, ex quo Myron ille bucula tantopere nobilitatus, ortum traxisse fertur. Author Plin. lib. 4. cap. 7. & lib. 34. cap. 8.

Eleutheria [ἐλευθερία] libertas. Idem Eleutheria, orum. [τὰ ἐλευθέρια] Libertatis solennia. Plaut. Pers. 1. 1. 29. Basilice agito eleutheria.

Eleutherius, [ἐλευθέριος] Latine dicitur Liberalis, ingenuus, servator, liberatorque.
Eleutherius Jupiter, [Ἐλευθέριος Ζεὺς] quem apud Latinos tum Liberatorem, tum Liberalem, & Libertatis authorem interpretatum legimus, ideo vocatus est, quod Athenienses a Medis liberavit. Hic tamen & Syracusis cultus fuit, & a Tarentinis, & a Platæensibus, & in Caria. Hyperides orator aliunde dictum existimat. Sic enim inquit, O viri Judices, hæc quidem Jovis appellatio facta est, ut Eleutherius vocetur, propterea quod ἐξελεύθεροι, id est liberti, porticum construxere propinquam. Et certe Plato in Theag. Athenis Eleutherii Jovis porticum fuisse ostendit, quum ibi Socratem & Demodocum colloquentes inducit. Templi vero, imo etiam porticus mentio est in OEconomico Xenophontis.
Eleutherius Liber, i. e. Bacchus, apud Arnob.

Eleuthernæ, Cretæ insulæ oppidum, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Eleutherocilices, [Ἐλευθεροκίλικες] Asiæ populi. Cic. 5. Att. 20. Eleutherocilices populi in Amano monte, qui ne regibus quidem unquam paruerant. Idem 15. Fam. 4. V. Diodor. lib. 3. p. 188. ubi Originem nominis indicat.

Eleutheros, [Ἐλεύθερος] Flumen est juxta Orthosiam urbem, quæ est in radice Libani montis. Plin. lib. 9. cap. 10. Testudines in Phœnicio mari ultro veniunt, statuto tempore anni in amnem Eleutherum effusa multitudine.

Eleutho, [Ἐλευθὼ] Dea est parturientibus assistere solita, ut Pindaro placet in Olymp. ubi eam & Parcas Apollo jubet adesse Evadne parturienti. De eadem Eleutho meminit & Phurnutus, & Hesychius his verbis, Eleutho una est Ilithyiarum, & Cereris cognomen apud Tarentinos & Syracusanos.

E L I

Elibo, apud Tacit. Effundere.

Elibatio, adducitur ex Plinio. Verum de neutro satis constat.

Elibro, āre. ex Dig.

Elice, Oppidum in sinu Corinthio, quod a mari una cum Bura altero quoque oppido, haustum refert Plin. lib. 2. cap. 92.

Elice. V. helice.

Elichrysum. V. heliochrysos.

Elicio, ui, ĭtum. [ἐξάγω] ĕre. Educere, extrahere. Plaut. Bacch. 3. 1. 17. Ut eum ex lutulento cœno propere hinc eliciat foras.
Domo aliquem elicere. Hor. 2. Carm. 11. 21.
Quis devium scortum eliciet domo Lyden? V. devius.
Alvum elicere. Plin. lib. 19. cap. 5. Sapor autem asper, & medicamenti instar ad eliciendas alvos.
Animas inferorum elicere. Cic. in Vatin. 14. V. Manes.
Arcana. Liv. lib. 40. 23.
Aquas pluvias elicere. Ovid. in Ibin, 400. h. e. A Deo impetrare.
Caussam immutatæ voluntatis. Cic. 1. Att. 7. Ita 1. de Divin. 13. Caussas præsensionum elicere.
Chelyn elicere. Stat. 1. Achil. 186.
Favorem elicere. Tacit. 15. Ann. 53. Comitante Antonia Claudii Cæsaris filia, ad eliciendum vulgi favorem.
Ferrum elicere ex terræ cavernis. Cic. 2. de Nat. Deor. 151.
Fontem. Plin. lib. 4. Epist. 95. Nam nescio quod libramentum abditum & cæcum, quod quum exinanitum est, suscitat & elicit fontem: quum repletur, moratur, & strangulat.
Ignem conflictu & ictu lapidum. Cic. 2. de Nat. Deor. 25.
Iras elicere. Sil. lib. 7.
Nequicquam nostras demens, ait, elicis iras.
Lacrymas. Plaut. Trin. 2. 2. 12. Ovid. ad Liv. 466.
Denique laudari sacrato Cæsaris ore
Et merui, lachrymas elicuique deo.
Literas ab aliquo elicere. Cic. 9. Att. 2. & 7. 12. Tuas volo elicere literas, maximeque consilium.
Manes sepulchris elicit. Tibul. lib. 1. 2. 48. V. Animas.
Opportunitatem. Cic. 1. de Invent. 40.
Prodigia ex mentibus divinis. Liv. lib. 1.
Sanguinem elicere. Cic. 1. Tusc. 116. Iphigenia Aulide duci se immolandam jubet, ut hostium sanguis eliciatur suo.
Sententiam alicujus. Cic. 7. Att. 1.
Sonos nervorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 250. Itaque ad pingendum, fingendum, ad scalpendum, ad nervorum eliciendos sonos, &c.
Sudorem. Plin. lib. 25. cap. 11.
Suspicionem. Cic. 2. de Invent. 42.
Verbum ex aliquo. Cic. 1. de Orat. 97.
Verum. Plaut. Pers. 3. 1. 30.
Ululatum. Cic. 2. Tusc.
Vocem. Idem ibid. & pro Cœl. 60.
Conquirere, & elicere blanditiis. Cic. 1. Q. frat. 2. Conquiri vero & elici blanditiis (ut tu scribis) ad judicium necesse non fuit.
Elicere multa ab aliquo & cognoscere, &c. Cic. 2. Att. 22. Multa ab ipso Publio elici, multa cognosci, &c.
Elicere & tanquam exprimere aliquid. Cic. 4. Acad. 7. Neque nostræ disputationes quicquam aliud agunt, nisi in utramque partem dicendo & audiendo eliciant & tanquam exprimant aliquid, quod aut verum sit, aut ad id quam proxime accedat.
In quaque re quod probabile videri possit, eliciendum. Cic. 1. de Orat. 158.
Elicere & invitare, ut. Plin. Epist. 195. Qui elicis & invitas, ut quam plurima communicare tecum velim.
Propositis præmiis elicere optimum quemque. Cic. pro Corn. Balb. 22. Idem 5. Tusc. 20. Nos vellem præmio elicere possemus, qui vobis aliquid attulisset, &c.
Elicere ad colloquium. Liv. 5. 15. Ad colloquium vatem elicuit.
Ad certamen. Idem 23. 27.
Aliquem ad disputandum elicere. Cic. 2. de Orat. 13. Quem ego toties omni ratione tentans, ad disputandum elicere non potuissem.
Elicere præmio, sive præmiis. Cic. pro Corn. Balb. 57. Potestne igitur nostra majestas a Gaditanis benigne conservari, si ad eam retinendam Gaditanos præmiis elicere non possumus?
Elicere ad pugnam. Liv. 34. 19. i. e. Pertrahere, sive Adducere. Cæs. 3. Bell. Civil. 38.
Elicere in. Cæs. 5. Bell. Gall. 48. Idem lib. 8. 12. Eodemque equites postero die mittunt, qui primum nostros elicerent in insidias, deinde circumventos aggrederentur. Suet. Galb. 19. 4. Elicerent eum in publicum.
Elicitæ gaudio lacrymæ. Paterc. lib. 2.
Voce mea voces eliciente Dei. Ovid. 1. Fast. 256.
Acribus est stimulis eliciendus amor. Ovid. 2. de Arte Am. 444.
Elicienda est responsio. Cic. 1. de Invent. 54.

Electo, [ἀφελκύω] āre. Idem quod Elicere, ut ait Fest. Plaut. Asin. 2. 2. 2. Quæ illæc præda est? ibo advorsum, atque electabo quicquid est. Magis in usu est Illecto. adde Merc. 1. 2. 111.

Elix, ĭcis. m. [ὀχετὸς] Sulcus aquarius qui in segetibus fit. Columel. lib. 2. cap. 8. Sed quamvis tempestive sementis confecta erit, cavebitur tamen ut patentes liras, crebrosque sulcos aquarios, quos nonnulli elices vocant, faciamus, &c. Festus, Elices sulci sunt aquarii, per quos aqua collecta educitur e liris. conf. Salmas. Plin. Exercit. p. 512. & Serv. ad Virg. 1. Georg. 109.

Elicius, Adj. [ἐξαγωγὸς] ut, Jupiter Elicius ab eliciendis prodigiis. Ovid. 3. Fast. 327.
Eliciunt cœlo te Juppiter: unde minores
Nunc quoque te celebrant, Eliciumque vocant. adde Liv. 1. 20. & 31.

Elico, Helvetius quidam fuit, de quo Plin. lib. 12. cap. 1. Produnt Alpibus coercitas, & tum inexsuperabili munimento Gallias, hanc primum habuisse caussam superfundendi se Italiæ, quod Elico ex Helvetiis civis earum, fabrilem ob artem Romæ commoratus, ficum siccam & uvam, oleique ac vini præmissa remeans secum tulisset.

Elīdo, si, sum, [ἐκθλίβω] ĕre. ex E & Lædo compositum; Effringere, dissipare. Plaut. Pœn. 2. 46. Hercle tuum jam elidam caput. Liv. 1. Bell. Pun. Caput pecudis saxo elisit.
Animam elidere. Lucil. & Apul. Milef. 9.
Angues. Virg. 8. Æn. 288.
— ut prima novercæ
Monstra manus geminosque premens eliserit angues. Præfocaverit, Serv. ad loc.
Fauces elidere. Ovid. 12. Met. 142.
— quæ presso subdita mento
Elidunt fauces: & respiramen, iterque
Eripiunt animæ.
Fœtus elidere. Columel. lib. 7. cap. 9. Quum sint pariter inclusæ super alias aliæ cubant & fœtus elidunt. De suibus.
Herbas elidere. i. e. Comminuere & tundere. Varr. 1. de R. R. cap. 47.
Ignem e silice. Plin. lib. 11. cap. 37. Ceteris ossibus leonis est tanta duritia, ut ignis elidatur, velut e silice.
Leonem clava elidere. Suet. in Neron. cap. 53. Præparatumque leonem ajunt, quem vel clava, vel brachiorum nexibus in amphitheatri arena spectante populo nudus elideret.
Morbum nervis. Hor. 1. Epist. 15. 6.
Naves. Cæs. 3. Bell. Civil. 27.
Nervos virtutis. Cic. 2. Tusc. 27.
Nubes. Stat. 5. Theb. 394.
Ut vero elisit nubes Jove tortus ab alto
Ignis, & ingentes patuere in lumine nautæ, &c. V. elisus modo.
Oculos alicui elidere. Plaut. Rud. 3. 2. 45. i. e. Extrahere.
Pactum elidere. Paul. in l. si unus §. pactus. D. de pactis.
Pontum elidere. Lucan. lib. 6. 56.
Sibilum elidere. Cels. lib. 4. cap. 4. His communia sunt, quod propter angustias per quas spiritus evadit, sibilum elidit.
Sonum. Plin. lib. 11. cap. 51. Elephas circa nares, ore ipso sternutamento similem elidit sonum.
Spiritum elidere. Cels. lib. 4. cap. 4. Opus est deinde fomentis humidis: nam sicca spiritum elidunt.
Spumam. Virg. 3. Æn. 567.
Ter spumam elisam, & rorantia vidimus astra. Servius interpretatur Exclusam.

Stipite aliq. elidere. Curt. lib. 9. 7. Stipitem intentans, eliſurusque eo victum, niſi prohibitus eſſet a rege. de Dioxippo pugile.
Stirpes ægritudinis elidere. Cic. 3. Tuſc. 84. Atqui ſtirpes ſunt ægritudinis quam multæ, quam amaræ, quæ ipſo trunco everſo, omnes elidendæ ſunt.
Vivacemque animam miſſis elidite ſylvis. Ovid. 12. Met. 508.
Elidi & exanimari. Sueton. in Cæſ. cap. 39.
Suffocari & elidi. Flor. 3. 3. 17.
Elidi ægritudinibus. Cic. 5. Tuſc. 16.
Elidere, Dejicere. Cic. 2. de Repub. ut ſcribit Nonius, Ut auriga indoctus e curru trahitur, operitur, laniatur, eliditur.

Elīsus, Partic. [ἐκπεθλιμμένος] ut,
Aër eliſus Ovid. 1. Met. 466. — eliſo percuſſis aëre pennis.
Artus eliſi. Ovid. 14. Met. 196.
Guttura eliſa. Lucan. lib. 2. 154.
Hic laqueo fauces eliſaque guttura fregit.
Ignes eliſi. Ovid. 6. Met. 696.
Exiliantque cavis eliſi nubibus ignes.
Nubes eliſa. Sen. Agam. 6. Et nube dirum fulmen eliſa micat.
Venter eliſus. Lucan. lib. 3. 657.

Elīsio, ōnis. f. Excluſio. apud Sen. Epiſt. 99.

Elĭgo, ēgi, ectum, [ἐκλέγω, αἱρέομαι, ἐπιλέγω, αἱρετίζω, προκρίνω] ĕre. eſt E multis, quorum fiat optio, aliquid aſſumere. Cic. 4. Acad. Quam potiſſimum ſententiam & diſciplinam melius eliget?
Optionem alicui facere ut eligat utrum velit. Cic. 1. Verr. 45. Quoties ille tibi poteſtatem optionemque facturus ſit, ut eligas utrum velis.
A multis eligere commodiſſimum quodque. Cic. 2. de Invent. 5. Quod ſi in ceteris quoque ſtudiis a multis eligere homines commodiſſimum quodque, quam ſeſe uni alicui certo vellent addicere, minus in arrogantiam offenderent, &c.
De. Varro de R. R. De aſinis quemque ampliſſimum & formoſiſſimum quem poſſunt eligunt. De tribus eligere quem velis. Cic. 10. Philipp. 5.
Ex. ut, Elegit ex multis Iſocratis libris triginta fortaſſe verſus Hieronymus Peripateticus. Cic. in Orat. 198.
Ad. Eligere ad munus aliquod. Cic. 4. Tuſc. Nunquam profecto ſcholis eſſent excitati, neque ad illud munus electi.
In. Eligere in. Cic. Populus elegit ſibi in principem Octavium.
In uſus locum eligere. Virg. 4. Georg. 296.
Exiguus primum, atque ipſos contractus in uſus Eligitur locus.
[Al. Ad, & refertur ad τὸ Contractus, non ad v. Eligitur.
Stulte eligere. Ovid. 16. Epiſt. 167.
Nec piget, aut unquam ſtulte elegiſſe videbor.
Opus eligere. Ovid. 3. de Pont. 9. 54. Idem 13. Met. 365.
— pugnandi tempora mecum Eligit Atrides.
Levius malum eligendum. Cic. Octav. E duobus autem malis quum majus fugiendum ſit, levius eſt eligendum.

Electus, Partic. [προκεκριμένος] Plin. lib. 15. cap. 29.
Coloni conquiſiti & electi. Cic. 2. contra Rull. V. CONQUIRO.
Feræ electæ. Ovid. 12. Met.
Loci electi ex orationibus. Quintil. lib. 2. cap. 7.
Princeps electus. Sueton. Galb. cap. 14.
Verba. Cic. 1. de Fin. Electis verbis dictatæ res.
Compar. Auguſt. de Civ. Dei, 20. 29. Poteſt ſenſus alius idemque electior inveniri.
Superl. Præceptor electiſſimus. Cic. de Orat.
Scripta. Catull. Carm. 3. 6.
Verba. Cic. 3. de Fin. 19.
Viri. Electiſſimi viri civitatis. Cic. pro Quint. 55. pr. conf. Veget. de Re Militari 2. 6.

Electa, orum. n. Liber rerum excerptarum. Plin. 3. Epiſt. 5. Electorum commentarios mihi reliquit.

Electus, ûs. m. [πρόκρισις] Ovid. 2. Epiſt. 144.
In necis electu parva futura mora eſt.

Elector, ōris. m. [αἱρετής] Qui eligit. Author ad Herenn. lib. 4. 7. Poſtremo in eo vim artificii conſumant, ut ipſi ab aliis potius eligendi, quam aliorum boni electores exiſtimentur.

Electio, ōnis. f. [ἐκλογή, αἵρεσις] Cic. in Orat. 68. Id autem eſt judicium electioque verborum. Idem 4. de Fin. 46.
Optionem dare potius [dicendum,] quam Electionem. H. St. [Immo differunt. Nam dicitur Optio eligendi. V. OPTIO, ſupraque in ipſo verbo.

Electrix, īcis. f. ut, Electrix adoleſcentula. Plaut. Mil. 3. 1. 194.

Electe, [ἐξαιρέτως] Adv. Cic. de Invent. 49. Electe digerere.
Compar. Gell. 18. 7. Veteres qui electius locuti ſunt.

Electĭlis, e. Plaut. Moſt. 3. 2. 41. Vino & victu & piſcatu probo & electili vitam colitis.

Electibĭlis, e. Idem. Apul. 10. Met.

Electuarium, i. n. Dicitur ab Electione rerum quibus conficitur. [Immo a Gr. ἐκλείχειν, Eclectuarium. V. ELECTARIUM & Iſidor. 4. 9.

Elĕgans, antis. [φιλόκαλος, ἐπιτρεπτὸς, εὐκομψής] Quidam Participium ab Eligo eſſe volunt. Ita Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Dictos eſſe elegantes ex eligendo. Ita Donat. V. modo, Regem elegantem. utcunque tamen ſit, Elegans ſignificat Cultum, ornatum, politum. ut, Elegans oratio. Cic. 1. de Fin. 19. Elegans homo (inquit Gell. lib. 11. cap. 2.) non dicebatur cum laude, ſed id fere verbum ad ætatem M. Catonis, vitii, non laudis fuit. eſt namque hoc animadvertere, cum in quibusdam aliis, tum in libro Catonis qui inſcriptus eſt Carmen de moribus, ex quo libro verba hæc ſunt, Avaritiam omnia vitia habere putabant: ſumptuoſus, cupidus, elegans, vitioſus, irritus qui habebatur, is laudabatur. Ex quibus verbis apparet, elegantem dictum antiquis, non ab ingenii elegantia, ſed qui nimis lecto, amœnoque cultu, victuque eſſet. Poſtea elegans reprehendi quidem deſiit, ſed laude nulla dignabatur, niſi cujus elegantia erat moderatiſſima. Sic M. Tull. de Clar. 148. L. Craſſo & Q. Scævolæ non meram elegantiam, ſed multa parſimonia miſtam laudi dedit. Craſſus (inquit) erat parciſſimus elegantium, Scævola parcorum elegantiſſimus. Hactenus Gell. Inter convicia etiam profertur a Plauto. Trin. 2. 1. 13. Harpago, Mendax, Cuppes,

Avarus, Elegans, Deſpoliator. V. Caſaub. ad Theophraſt. Charact. p. 16. & 162. Columel. lib. 7. cap. 2. Tum etiam caſei, lactiſque abundantia non ſolum agreſtes ſaturat, ſed etiam elegantium menſas jucundis & numeroſis dapibus exornat. Cic. 6. Verr. Vide ne ille non ſolum temperantia, ſed etiam intelligentia te atque iſtos qui ſe elegantes dici volunt, vicerit.
Mundus & elegans. Cic. 2. de Fin. 23.
Elegans non magnificus. Nep. 25. 13. 5.
Elegans & Parcus, contraria. V. Parcus, in PARCO.
Facetum, elegans, oratorium. Cic. 2. de Orat. 241.
Artes elegantes & ingenuæ. Cic. 3. de Fin. 49.
Eloquentia elegantior. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Jocandi genus elegans, urbanum, ingenioſum, facetum. Cic. 1. Off. 104.
Ingenium jucundum & elegans. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Ironia. Cic. de Clar. Orat. 291.
Lingua elegans. Catul. 41. 4.
Oratio polita urbana & elegans. Cic. de Clar. Orat. 248.
Regem elegantem narras. Ter. Eun. 3. 1. 18. Hui regem elegantem narras. Ubi Donatus, Elegantem, qui ipſe ſciat eligere aut ipſe ſit eligendus.
Scriptor egregie ſubtilis atque elegans. Cic. de Clar. Orat. 63. Acuti ſunt, elegantes, faceti, breves.
Spectator formarum. Ter. Eun. 3. 5. 18. Quum ipſum me noris quam elegans formarum ſpectator ſiem? Ubi Donatus, Eleg ns ſpectator eſt, qui ſit cunctantis & faſtidioſi judicii, cui non quid placet facile. cui interpretationi favet. Eun. 5. 5. 19. &c. Eja, ut elegans eſt. Angl. *Nice.*
Elegans in cibo. Cic. in Orat. 83.
In dicendo elegans. Cic. de Clar. Orat. 239.
Elegans in omni judicio. Cic. 7. Fam. 23. Plane enim intelligo te non modo ſtudio, ſed etiam amore uſum, quæ te delectarint, hominem (ut ego ſemper judicavi) in omni judicio elegantiſſimum: quæ me digna putaris coemiſſe.
Compar. Catul. 13. 10. Seu quid ſuavius, elegantiusve eſt.
Elegantior vocis ſonus. Gell. 13. 20.
Superl. Nep. 25. 12. 4. Elegantiſſimus poëta. & Cic. pro Roſc. Amer. 120. Elegantiſſima familia. Pueri ex elegantiſſimis familiis lecti.

Elegantia, [εὐκοσμία, φιλοκαλία] Cultus & ornatus, dicta quod ſit ſelecta & ſeparata a vulgari opinione. Plin. lib. 26. cap. 14. Cicatrices cum elegantia ad colorem reducit ladanum.
Materies criſpioris elegantiæ. Plin. lib. 13. cap. 9. De Ligno Cuci.
Elegantia & munditia. Cic. in Orat. 76. Fucati vero medicamenta candoris & ruboris omnia repellentur, elegantia modo & munditia remanebit.
Diſſerendi elegantia. Cic. 2. de Fin. 27.
Hominis elegantia. Cic. 1. Att. 5. Quæ tibi ejus loci, & noſtri ſtudii & tuæ elegantiæ eſſe videbuntur.
Morum elegantia. Tacit. 3. Hiſt. 39.
Linguæ ſubtilitas & elegantia. Cic. 2. de Orat. 28.
Loquendi elegantia. Cic. de Clar. Orat. 157.
Sermonis. Cic. 7. Att. 3.
Vitæ. Corn. Nep. 25. 19. 2. Ita Tacit. 14. Ann. 19. 2. Servilius diu foro, mox tradendis rebus Romanis celebris, & elegantia vitæ, quam clariorem effecit ut par ingenio ita morum diverſus. forte Vitii non laudis nomen ut Gell. ſupra in ELEGANS, conf. Tacit. 16. Ann. 18. 3. Erudito luxu & aſſumptus Neroni elegantiæ arbiter.
Elegantia tinctus. V. Tinctus, in TINGO.
Accurata & diligens elegantia. Cic. in Brut. 157. Latine loquendi accurata, & ſine moleſtia diligens elegantia. Sine moleſtia dicit: nam moleſti eſſe ſolent nimis diligentes, ut qui manum de tabula (quod aiunt) tollere neſciant.
Exculta elegantia. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Politior elegantia. Cic. 3. de Fin. 4. Agricultura, quæ abhorret ab omni politiore elegantia.
Cum ſumma elegantia atque integritate vivere. Cic. pro Sylla, 79.
Elegantia apud Rhetores, eſt Quæ facit ut unumquodve pure & aperte dici videatur. Hæc diſtribuitur in Latinitatem & explanationem. Author ad Heren. lib. 4. 18.

Eleganter, Adv. [εὐκόσμως, φιλοκάλως] h. e. Polite & proprie: ut Eleganter diſputare. Cic. 2. de Fin. 100. Hoc ipſum elegantius poni, meliusque potuit. Et ad Brut. 15. Tibi is exponet qui & optime omnia novit, & elegantiſſime expedire, & deferre ad te poteſt.
Eleganter acta vita. Liv. 35. Zeno ex principibus unus, magnæ cum ob eleganter actam vitam authoritatis, tum quod, &c.
Eleganter acceptus, h. e. Laute & opipare. Cic. 13. Att. 50. Libertis lautis, ſervisque nihil defuit: nam lautiores eleganter accepti.
Eleganter copioſeque colligere. Cic. 5. Fam. 13. Ad conſolandum autem cum illa valent, quæ eleganter, copioſeque collegiſti.
Accurate eleganterque dicere. Cic. de Clar. Orat. 86.
Latine loqui elegantiſſime omnium. Cic. de Clar. Orat. 252. Audio illum omnium fere Oratorum Latine loqui elegantiſſime.
Neque diſtincte, neque diſtribute, neque eleganter, neque ornate ſcribere. Cic. 2. Tuſc. 1.
Saltare elegantius quam neceſſe eſt probæ. Salluſt. Catil. cap. 24.

Elii, [Ἔλειοι] Populi ſunt circa Aſtaboram & Aſtapam fluvios incolentes, qui etiam Rhizophagi dicuntur, propterea quod ex adjacente palude evulſis radicibus maſſulas conficiunt, & ad ſolem coctis veſcuntur. Author. Strab. lib. 16.

Elimĭno, [ἐξορίζω] āre. Ejicere, & veluti Extra limen trudere, efferre. Ennius Medea, Exule antiqua herilis, fida cuſtos corporis, quod ſic extra ædes eliminatur. Accius Phœnicis, Egredere, exi, effer te, elimina urbe. Varro Serano, Occipitium Arino deo oſtendo, ex oraculo elimino me. Nonius.
Dicta foras eliminare. Hor. 1. Epiſt. 5. 25.
— ne fidos inter amicos
Sit, qui dicta foras eliminet.
Eliminare gradus, de qua locutione Fabius, lib. 8. cap. 3.

ELIMINATUS, Partic. Gloss. Gr. Lat. ἐξοστρακισθείς. Sidon. 4. Epist. 10.
ELIMINATIO, ōnis. f. JCt. in Cod.
ELĪMO, [ἀπορίνω] āre. De aliqua re limare. Plin. lib. 34. cap. 18. Alii elimatam scobem in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur figulinum. Hard. Limatam. Ovid. 4. Met. 178.
Elimare per translationem. Cic. 16. Att. 7. Velim σχόλιον aliquod elimes ad me, oportuisse te id facere. Idem 4. Acad. 66. Rationes latiore specie non ad tenue elimatæ. Gell. 17. 10.
Commodius aliquid elimare. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Utuntur quoque hac voce Patres quasi profecta ex Limus, ut quibusdam placet. Sic Tertull. de Pœnit. c. 11. Pulverem dentibus elimandis. Siquidem limus vocatur illa scabrities seu sordes quæ dentibus adhæret. [Imo Elimare significat Expolire, Purgare etiam h. l.
ELIMĀTUS, Partic. Expolitus. V. in ELIMO.
Compar. Augustin. Epist. 37. Elimatiores.
ELIMĀTE, Adv. apud Gell.
ELIMATIO, ōnis. f. Elimatio ligni. Marcel. Empir. 4. 16.
ELIMATOR, ōris. m. Tertull. Christus elimator humanarum maculārum.
ELIMIOTÆ, [Ἐλιμιῶται] Populi Macedonibus vicini, & ab illorum parte stantes, ut refert Strab. lib. 9.
ELIMOS, Tibiæ genus ex buxo fieri solitæ, quam inventam a Phrygibus author est Cæl. Rhod. lib. 9. cap. 7.
ELINGUIS, e. [ἄγλωττος] Qui sine lingua est.
Elinguis, Qui mutus est, & loqui non potest, etiam si linguam habeat. Cic. pro Flacc. 22. Convicit, & elinguem, reddidit. Idem de Clar. Orat. 100. Præsertim quum Fannius nunquam sit habitus elinguis.
Elinguis curia. Plin. Epist. 167. Iidem prospeximus curiam, sed curiam trepidam & elinguem.
ELINGUARE, [ἐκγλωττίζειν] Linguam amputare. Plaut. Aul. 2. 2. 72. Si hercle ego te non elinguendam dedero usque a radicibus, &c.
ELINGUATIO, γλωσσοτομία. Gloss. Gr. Lat.
ELĬQUO, [ἐκτήκω] āre. Liquidum facere: quod idem Colliquare dicitur, ut quum aurum, aut argentum dissolvitur.
Eliquare, pro Ad liquidum purgare. Sen. 3. Nat. Quæst. 26. Est in Chersoneso Rhodiorum fons, qui post aliquantum intervallum temporis fœda quædam turbidus ex intimo fundat, donec liberatus eliquatusque est. Columel. lib. 12. cap. 12. Deinde quum sæpius eam in alia vasa transfuderint, & eliquaverint.
Vinum a fæcibus eliquatum diffundere. Columel. lib. 12. cap. 27.
ELIQUATORES, vel ELICATORES, ὑδροσκόποι, Gloss. Gr. Lat.
ELIQUESCO, [τήκομαι] ēre. Liquidum fieri, sive Liquefieri. Varr. 1. de R. R. cap. 55. Alia ad cibum eligitur: alia ut eliquescat, ac non solum corpus intus ungat, sed etiam extrinsecus. De olea loquitur.
ELIQUĀMEN, [τῆγμα] Quod eliquatum est ex re aliqua, ut carne aut piscibus: id autem vulgus vocat Salmuriam vel Muriam. Columel. 9. cap. 14. Abstineatque fere ab omnibus redolentibus esculentis, ut sunt salsamenta, & eorum omnia eliquamina, &c.
ELIQUIUM, ut, Eliquia irrumpentis oceani. Solin. V. Salmas. p. 151.
ELIS, [Ἦλις] Urbs & Regio eidem adjecta in Peloponneso. Cic. 1. de Divin. 91. Elis in Peloponneso familias duas certas habet, Janundarum unam, alteram Clutidarum, aruspicinæ nobilitate præstantes. Celebris certamine quod ibi exercebatur in honorem Jovis Olympici. De Elide scribit Plin. in descript. Achaiæ, lib. 4. cap. 5. Strabo l. 1.
Notarunt Grammatici aliter flecti nomen Urbis, quod secundum casum primo similem habet, aliter Regionis urbem circumjacentis quod secundum casum auget. h. p. Elis, idis. V. Victor. ad Cic. 13. Fam. 26.
Resupina Elis. Stat. 4. Theb. 237.
Elim, Messeniaque arva colebas. Ovid. 2. Met. 679.
Elidis fluvius, Alpheus. Virg. 4. Æn. 694.

— Alpheum forma est huc Elidis amnem,
Occultas egisse vias subter mare.

Scribitur & Regionis nomen ELEA, Ἠλεία.
ELEUS, Adj. [Ἠλεῖος] Virg. 3. Georg. 202.

Hic vel ad Elei metas, & maxima campi
Sudabit spatia, & spumas aget ore cruentas.

Carcer Eleus. Tibul. 1. 4. 27.

Quam jacet infirmæ venere ubi fata senectæ,
Qui prior Eleo est carcere missus equus. Ovid. 18. Epist. 166.
Ut celer Eleo carcere missus equus.

Labores Elei. Stat. 4. Sylv. 4. 31.
Eleus sonipes. Lucan. 294.
ELIADES equæ, [Ἠλιάδες ἵπποι] Virg. 1. Georg. 59.

— Eliadum palmas Epiros equarum. Epirus creat equas

optimas, quæ apud Elidem palmas merentur in Jovis Olympici curuli certamine. Servius.
ELĪSA, [Ἐλίσσα] Nomen fuit Didonis. Nam Dido lingua Phœnicum Virago interpretatur. Quum enim Iarbas Libyæ rex eam vellet uxorem ducere, illa vero negaret, Carthagini bellum intulit. cujus timore quum cogeretur a civibus, petiit ut ante placaret manes mariti: & exædificata pyra se in ignem præcipitavit: ob quam rem Dido, i. e. Virago dicta est, quæ virile aliquid fecit. Hactenus Servius in illud 4. Æn. 36.

Non Libyæ, non ante Tyro despectus Iarbas. Idem 4. Æn. 335. — nec me meminisse pigebit Elisæ,
Dum memor, &c.

ELISĒUS, Adj. Sil. lib. 6. 346.

At nova Elisei jurato fœdera patres
Consultant mandare duci. i. e. Carthaginienses, ab Elisa Didone.

ELISSO, sive ELISSA, [Ἐλίσσων ἢ Ἐλισσα] Fluvius est in Peloponneso, in Elidis & Pissæ terminis labens, de quo Strabo lib. 8.
ELIX. V. ELICIO.
ELIXA, a Liquore dicta. Festus.
ELIXO, [ἑψάω] āre. Aqua coquo. Laur. Valla, Quod in prandio carnes quasdam parum elixasset.
Avem elixare. Apic. 6. 6. conf. eund. 5. 5: 3. 6. &c.
ELIXATUS, Partic. ut Elixata radix. Macer. 1. 10. 7. Coliculos elixatos mediabis. Apic. 3. 9.
ELIXĀTIM, Adv. Apic. 5. 8. Elixatim sumpto semine. Alii rectius Elixati. Sic & 4. 3. Elixatum, pro Elixatim.
ELIXUS, a, um. Adj. [ἑφθός] dicitur Quod aqua coctum est. Plaut. Mostel. 5. 1. 66. Nam elixus esse quam assus soleo suavior. Idem Pœn. 1. 2. 67. Assum apud te eccum. AG. at ego elixum volo. Non. Marcell. 1. 309. Elixum, quicquid aqua mollitur vel decoquitur. nam Lixam aquam veteres esse dixerunt. Unde & Lixæ dicti, qui militibus aquam ad castra vel ad tentoria solent ferre. Varro, In pavimento non audes facere lacunam: at in humu calceos facis elixos. i. e. Madefacis calceos.
Balneator elixus. Martial. lib. 3. 7.
Herba elixa. Ovid. 4. Fast. 371.

Candidus elixæ misceatur caseus herbæ.

Sorbum. Columel. lib. 8. cap. 17.
Vervex elixus. Juven. 3. Sat. 294.
Miscere elixa assis. Hor. 2. Serm. 2. 73. — at simul assis
Miscueris elixa, simul conchylia turdis.
ELIXURA, vel ELIXATURA, æ. f. ut Coctura. Apic. 9. 1. & Macer. 1. 22.

E L L

ELLEBORINE, ELLEBORITES, ELLEBORUM. V. HELLEBORUM.
ELLUM, Adv. demonstrantis apud Comicos inquit Donatus, pro Ecce illum. Plaut. Curc. 2. 2. 28. Parasitum tuum video currentem: ellum usque in platea ultima. Ter. And. 5. 2. 14. Nescio quis senex modo venit: ellum, confidens, catus. V. Vallam 2. 15.
ELLYCHINIUM, i. [ἐλλύχνιον] Dicitur Funiculus ille papyraceus sive sparteus canabinusve, aut stupeus, qui stans in oleo peruritur. Plin. lib. 23. cap. 4. Ellychnia ex uva (eicis) fiunt claritatis præcipuæ. Idem lib. 35. cap. 15. de sulphure loquens, Quarto autem ad ellychnia maxime conficienda. Stat. 4. Sylv. 9. 29.

Non ellychnia sicca, non replictæ
Bulborum tunicæ. conf. Vitruv. 8. 1.

E L M

ELMINTHES, [ἕλμινθες] Vermes ex genere lumbricorum. Sunt autem in duplici differentia, teretes & lati, ut docet Galen. lib. ult. Meth. cap. ult. Nominativus singularis est Elmis. Scribitur & Helmis.
ELMON, Thessaliæ oppidum. Plin. lib. 4. cap. 8. In Thessalia autem Orchomenus antea dictus, Minyeus, & oppidum Almon, ab aliis Elmon, &c. Sed Hard. ex Mss. Salmon. q. V. Sic igitur & in V. ALMON restituendum.

E L O

ELŎCO, āre. Loco movere, sive Sedibus pellere. Cic. pro Flacc. 69. de Judæorum gente loquens, Quam chara diis immortalibus esset, docuit, quod est victa, quod elocata, quod servata.
Plerumque idem ac Simpl. Locare, vel Foras locare. Elocare sese curandum. Plin. lib. 26. cap. 1. Siquidem certum est Manilium Cornutum ex Prætoriis legatum Aquitaniæ provinciæ, H-S. CC. elocasse in eo morbo curandum sese.
Boves elocare. h. e. Alteri locare, ut inde lucrum accipiamus, quemadmodum de equis fieri solet. Columel. lib. 1. cap. 7. Et maxime vexant servi, qui boves elocant, eosdemque & cetera pecora male pascunt.
Fundum elocare: h. e. Fundum alteri committere & locare. Cic. 5. Verr. 55. Ad se pertinere negabat: fundum elocatum esse dicebat.
Funus elocare. Plin. lib. 21. cap. 3. Asses ergo contulit populus, & funus elocavit. h. e. Funus faciendum alicui dedit, nempe pompam funebrem.
ELOCUTIO, ELOCUTRIX. V. ELOQUOR.
ELOGIUM, i. Testificatio de aliquo, honoris vel vituperationis causa. V. Scalig. ad illud Culicis, Tum fronte locatur elogium. Pignor. in Miscell. Torrent. & Casaub. ad Suet. Calig. cap. 24. extr. Salmas. Exerc. Plin. p. 858.
Vituperationis: ut Quintil. lib. 7. cap. 5. Si exhæredatum a se filium pater testatus fuerit elogio, propterea quod is meretricem amaret. Modestinus in l. desertorem. D. de re militari, Desertorem auditum, ad suum ducem cum elogio Præses mittet. i. e. Cum vituperatione. [Immo Cum declaratione criminis. V. infra.
Honoris causa. Cic. 2. de Fin. 116. Non elogia monumentorum id significant, velut hoc ad portam, Uno ore cui plurimæ consentiunt gentes, populi primarium fuisse virum? Et iterum 1. Tusc. 31. Quid ipsa sepulchrorum monumenta, quid elogia significant, nisi nos futura etiam cogitare? Idem in Pison. 72. Valla lib. 4.
Elogium, Simplex suæ sententiæ testificatio. Cic. de Senect. 73. Solonis quidem sapientis elogium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum lamentisque vacare. Idem Valla lib. 4. [Lego Ἐλεγεῖον Græce, i. e. Distichon. Quod ipsum extat in collect. Poett. Gnom.
Elogia, pro Testamentis morientium, l. 20. C. de jure delib. l. 33. & l. 35. C. de inoff. testam.
Elogio etiam pro Notoriis, & indiciis criminum, quæ vulgo Onéra & Informationes dicimus, l. 6. & l. 11. D. de cust. reor. Tranquill. in Calig. cap. 27. Custodiarum seriem recognoscens nullius inspecto elogio, stans tantummodo intra porticum mediam a calvo ad Calvum duci imperavit. Elogium quoque edicto subjectam clausulam appellat Ulp. in l. 38. §. jumentorum. D. de ædilit. edic.
Elogium, pro Causæ adjectione. Afric. l. 14. §. 8. D. de lib. & posth. Non enim videri quasi filium exhæredatum esse, quum elogium pater, quum filium exhæredaret, proposuisset. i. e. Exhæredationis causam. pro Famoso carmine usurpat Plaut. Merc. 2. 3. 74. Impleantur meæ fores elogiorum carbonibus. conf. Parei Lex. Crit. p. 409.

ELOGIO,

Elogio, are. Cæl. Aurel. Tard. 5. 4. 66. Signa elogiavimus.
Elogiatus, Partic. Cæl. Aurel. Tard. 2. 1. Nomina specialiter elogiata. i. e. Descripta, imposita.
Elona, [Ἠλώνη] Perrhœborum urbs, quæ in Lemonem nomen permutavit, hodie diruta jacens. V. Strab. lib. Geogr. 9.
Elongo, [ἐπιμηκύνω] are. Idem quod Prolongare, & prolatare, ac differre. Plin. Quo maxime tempore dies elongantur. Ita Forum Romanum, sed perperam. Attamen agnoscit Glossarium Cyrilli, μακρύνω, Elongo. Onomastic. ἀφίστημι.
Pro Removere, cum quo junctum reperitur. Sarisb. 7. 16. A consortio divinitatis aliquem removere & elongare. adde Fulgent. Epist. 4. ad Niob. [Videtur eadem notione in Glossario utroque positum. Forte tamen Elonginquo legendum, cujus v. etiam simplex Longinquo occurrit.
Elops, [ἔλοψ] Piscis V. acipenser. conf. Ovid. Halieut. 96. Gell. 7. 16. Varr. 2. de R. R. 6. Diversum ab Acipensere facit Lud. Nonnius de Re Cib. l. 2. c. 20. q. V.
Est & Centauri nomen proprium, apud Ovid. 12. Met.
Item Serpentis genus. Plin. lib. 3. cap. 5. & Nicander in Theriac.
Eloquor, [ἐξαυδάω, ἑρμηνεύω, εὐρεσιλογέω] oqui. Dicere, efferre. Plaut. Amph. prol. 51. Argumentum hujus eloquar tragœdiæ. Cic. 3. Off. 51. de venditore & emptore, Uterque si ad eloquendum venerit, non plus quam semel eloquetur.
Eloquere uno verbo. Plaut. Truc. 4. 2. 43.
Perge eloqui. Ter. Phorm. 4. 3. 96.
Quod veni eloquar. Ter. Heaut. prol. 3.
Cum hero pauca eloquar. Plaut. Mil. 4. 8. 43.
Ipse eloquar nomen meum. Plaut. Amph. prol. 18.
Unum elocutus. Cæs. 2. Bell. Civil. 34. Ille unum elocutus, ut memoria tenerent milites ea, quæ pridie sibi confirmassent, sequi sese jubet.
Monstrum eloqui. Sen. OEth. 6.
Verba simillima veris eloquor. Ovid. 15. Epist. 130.
Eloqui, pro Loqui. Virg. 3. Æn. 39. Eloquar, an sileam?
Eloqui, quod ad oratores spectat, est, ut ait Cicero, Apte, ornate, & eleganter dicere. Unde idem Cic. 1. de Orat. 64. Disertos me cognosse nonnullos, eloquentem adhuc neminem.
Composite, ornate, copiose eloqui. Cic. 1. de Orat. 48. Copiose eloqui, modo prudenter: melius est, quam vel accutissime sine eloquentia cogitare. Cic. 1. Off. 156.
Digne eloqui. Sen. Thyest. 8.
Polite eloqui. Cic. 1. Tusc. 6. Fieri autem potest ut recte quis sentiat & id quod sentit, polite eloqui non possit.
Præclare eloqui cogitata. Cic. de Clar. Orat. 253.
Vis eloquendi. Quintil. lib. 2. cap. 1. Vis elequendi maxima soli oratori tribuitur. Cic. in Orat. Domina rerum eloquendi vis quam est præclara, quamque divina. Cic. 2. de Nat. Deor. 148.
Active habet Enn. apud Gell. 12. 4.
Eloquens, Partic. [λόγιος, λεκτικός, εὐρεσιεπής, ἀποφθεγκτικός] Qui in dicendi ratione perfectus est. Cic. pro Cæcin. L. Crassus homo longe eloquentissimus. Idem in Orat. 102. Erit igitur eloquens is, qui in foro caussisque civilibus ita dicet, ut probet, ut delectet, ut flectat.
Paucitas eloquentium. Cic. 1. de Orat. 19. Quamobrem mirari desinamus, quæ caussa sit eloquentium paucitatis, quum ex iis rebus universis eloquentia constet, quibus in singulis elaborare permagnum est.
Eloquens suavis & ornatus. Cic. 1. de Orat. 6. Si item Aristoteles, si Theophrastus, si Carneades in rebus iis de quibus disputaverunt, eloquentes & in dicendo suaves atque ornati fuerunt, &c.
Eloquens is est qui & humilia subtiliter, & magna graviter, & mediocria temperate potest dicere. Cic. in Orat. 100.
Eloquens etiam is erit, qui ad id quodcunque decebit, poterit accommodare orationem. Cic. 1. in Orat. 8.
Eloquens & muta res. Author ad Heren. lib. 4. 67.
Eloquentia, æ. [λογιότης, ἀγορητύς] Bene & recte eloquendi scientia. Ter. Phorm. 4. 3. 24. Eja sudabis satis, si cum illo incœptas homine: ea eloquentia est. Idem Eun. 5. 9. 63.
Eloquentia nihil aliud est, nisi copiose loquens sapientia. Cic. in Partit. 79.
Abundans sonantibus verbis uberibusque sententiis eloquentia. Cic. 1. Tusc.
Eloquentia & Infantia, opponuntur. Cic. in Topic. 82. Possitne eloquentia commutatione aliqua converti in infantiam.
Prudentiam cum eloquentia jungebat Aristoteles. Cic. 1. Tusc. 7.
Arma, & tympana eloquentiæ dare. Quintil. lib. 5. cap. 12. Nos qui Oratorem studemus effingere, non arma, sed tympana eloquentiæ demus?
Effectus eloquentiæ est audientium approbatio. Cic. 2. Tusc. 3.
Fontes eloquentiæ. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Imago eloquentiæ. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Lumen eloquentiæ Tullius. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Ornamentum eloquentiæ. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Vires eloquentiæ. Quintil. proœm. lib. 1.
Adulta eloquentia. V. adolesco.
Alumna eloquentia. Cic. de Orat. V. alumnus.
Artificiosa eloquentia. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Attica eloquentia. Quintil. in proœm. lib. 6.
Coacta eloquentia. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Consummata. Idem proœm. lib. 1.
Forensis eloquentia. V. rhetor.
Libidinosa eloquentia. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Locuples. Quintil. lib. 6. cap. 14.
Lucrosa & sanguinans. Tacit. de Orat. 12. Nam lucrosæ hujus & sanguinantis eloquentiæ usus recens & malis moribus natus, atque (ut tu dicebas) in locum teli repertus. V. sanguino.
Mediocris eloquentia. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Paterna eloquentia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Pauper eloquentia. V. pauper.
Popularis eloquentia. V. Rhetorica duplex, in rhetor.
Speciosa. Quintil. lib. 6. cap. 14.
Vera & absoluta eloquentia. Cic. in Orat. 17. Quo fit ut veram illam & absolutam eloquentiam nemo consequatur, quod alia intelligendi, alia dicendi disciplina est: & ab aliis rerum, ab aliis verborum doctrina quæritur.
Corrumpere eloquentiam. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Effingere eloquentiam. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Expulsa eloquentia civitate Lacedæmoniorum. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Facere eloquentiam alicui. Quintil. lib. 6. cap. 2. Ira nonnunquam indoctis quoque eloquentiam faciat.
Formare eloquentiam. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Inclinare eloquentiam. V. Orationem inflectere, in inflecto.
Locupletare eloquentiam. V. in locus.
Obmutuit eloquentia. Cic. in Bruto, 22.
Occultare eloquentiam. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Persuadere eloquentia aliquid alicui. Cic. in Orat.
Timere eloquentiam ac gratiam alicujus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Eloquium, [εὐμυλία, λόγος] Sermonem aliquando significat, aliquando Facundiam. Plaut. Dulci ac blando eloquio amicam solatus. Apul. Platonis eloquio monitus, non nobis solis natos esse.
Eloquium, pro Facundia. Juven. 10. Sat. 114.
Eloquium ac famam Demosthenis aut Ciceronis. & mox 118.
Eloquio sed uterque perit Orator.
Cultum eloquium. Auson. Section. 2. in Epicedio in patrem,
Sermone impromptus Latio, verum Attica lingua
Suffecit culti vocibus eloquii.
Fertile eloquium. Claud. ad Olibr. 20.
Insolitum eloquium. Hor. in Arte Poët. 217.
Liquidum eloquium. Auson. Section. 3. Ad amicum, ut quamprimum ad se veniat.
Sic tibi sint Musæ faciles, meditatio prompta
Et memor, & liquidi mel fluat eloquii.
Melleo delibutus eloquio jam tertiæ Nestor ætatis. Auson. in Gratiarum actione pro Consulatu.
Potens eloquium. Stat. 4. Sylv. 4. 65.
Vernans eloquium. Sidon. ad Claud. lib. 4. Vernantis eloquii flore melliti.
Vocale eloquium, pro Carmine grandi & sonoro. Juven. 7. Sat. 19.
— nectit quicunque canoris
Eloquium vocale modis, laurumque momordit.
Decus partum eloquio. Sil. lib. 3.
Vincere aliquem eloquio. Ovid. 13. Met. 63.
Nitor eloquii domesticus. Ovid. 2. de Ponto, 2. 51.
Elocutio, [φράσις, ἑρμηνεία, ἐξαύδησις, ἀποφορά] Sermonis expressio. Plaut. Mil. Quam Græci φράσιν vocant, Latine dicimus elocutionem. Quintil. lib. 8. cap. 1. pr.
Elocutio est Idoneorum verborum & sententiarum ad inventionem accommodatio. Cic. 1. de Invent. 9.
Tenera cutis elocutionis. Quintil. lib. 5. cap. 12. Et illam vim stricte robusteque dicendi, tenera quadam elocutionis cute operimus.
Inanis & pene puerilis elocutio. Cic. 1. de Orat. 20. Ex rerum cognitione efflorescat & redundet oportet oratio: quæ nisi subest, res ab oratore percepta & cognita, inanem quandam habet elocutionem, & pene puerilem.
Elocutio ad commodum oratoris accommodata, tres in se res debet habere, elegantiam, compositionem, dignitatem. Author ad Heren. lib. 4. 8.
Circunscribere elocutione rem simplicem. Author ad Heren. lib. 4. 44. Circuitio, est oratio rem simplicem assumpta circumscribens elocutione.
Elocutio, ut pars Rhetorices. Quintil. in proœm. lib. 1. Quatuor (scil. libri) elocutioni, in cujus partem memoria, ac pronuntiatio veniunt, dabuntur.
Institutionum quædam genera ad eloquentiam præparandam, ut problemata, periphrases, elocutiones. Suet. de Clar. Gram. 4. 6.
Elocutoria, [ἑρμηνευτική] V. elocutrix.
Elocutor, ōris. m. Ennod. 1. 1. Blandus elocutor.
Elocutrix, īcis. f. [ἑρμηνευτὶς] Quintil. lib. 2. cap. 15. Nam oratoria sic efferetur: oratrix, ut elocutoria: elocutrix.
Elocutilis, e. Copia elocutilis facundia. Apul. 11. Met. p. 240.
Eloquax, pro Loquax. Cat. apud Cic. de Senect. 31. ubi alii Loquax. V. Gronov. ad loc. & Parei Lex. Crit. p. 410.
Elorini, Populi Siciliæ, ut author est Cic. 5. Verr. 103. ab Eloro. q. V.
Eloronum, est Galliæ civitas. V. Scal. Auson. Lect. 2. 7.
Elōrus, vel Helorus, [Ἔλωρος, Ἕλωρος] Siciliæ urbs, ab Eloro amne qui campis superfunditur dicta; proxime Pachynum. Meminit Plin. lib. 3. cap. 8. Et lib. 32. cap. 2. Silius 14. 270.
Sidonios Drepane, atque unda clamosus Elorus. Ovid. 4. Fast. 477.
Hinc Camarinan adit, Thapsonque & Eloria Tempe. quanquam mendose legitur Oloria, quasi ab oloribus. Virg. 3. Æn. 698.
— præpingue solum stagnantis Helori.
Elos, [ἧλος] Vitium tunicula oculi, quæ dicitur Rhagoides, erosione proveniens, aut scissura ceratoidis: sic cognominatum ἧλος, i. e. Clavus, si obdurescat calli imagine. Plura Cæl. lib. 12. cap. 5.
Elotæ. V. helotæ.
Elotus. V. elavo.

E L P

Elpiæ, [Ἐλπίαι] Civitas, quam Rhodii apud Daunos condiderunt, teste Strab. lib. 14.
Elpēnor, ōris. [Ἐλπήνωρ] Unus e sociis Ulyssis, quem Circe mutavit in porcum. Homerus tamen in Odyss. 10. extr. scribit, de scalis delapsum periisse. Juven. 15. Sat. 22.
— aut tenui percussum verbere Circes,
Et cum remigibus grunnisse Elpenora porcis.
Miser Elpenor. Ovid. 3. Trist. 4. 19.
At miser Elpenor tecto delapsus ab alto. adde Martial. lib. 11. 82.
Elpis, [Ἔλπις] Samius, qui ad Africam nave delatus leonem demerebatur os ex dentibus eximendo. Plin. lib. 8. cap. 16.

Elpis, Nomen proprium Boëthii uxoris: de qua hoc extat epitaphium:

Elpis dicta fui, Siculæ regionis alumna,
Quam procul a patria conjugis egit amor.
Quo fine mœsta dies, nox anxia, flebilis hora:
Cumque viro solum spiritus unus erat.
Lux mea non clausa est tali remanente marito:
Majorisque animæ parte superstes ero.
Porticibusque sacris, jam nunc peregrina quiesco,
Judicis æterni testificata thronum.
Neve manus bustum violet, ne forte jugalis
Hæc iterum cupiat jungere membra cinis.

E L U

Elūceo, xi, [ἐκφαίνομαι] ēre. Lucidum esse: & per translationem, Manifestum, & apparens. Cic. 1. de Divin. Ut illa tertia pars rationis & mentis eluceat. Virg. 4. Georg. 28.
— elucent aliæ, & fulgore coruscant.
Elucere & Occultari, contraria. Cic. pro Rosc. Amer. 86. Tenuitas hominis ejusmodi est, ut dissimulari non queat: atque eo magis eluceat, quo magis occultatur.
In causis atque foro elucere. Cic. 2. de Orat. 155. Nemo enim studet eloquentiæ nostrorum hominum, nisi ut in causis atque in foro eluceat.
Amicitia magis elucet inter æquales. Cic. de Amicit. 101.
Constantia. ut, Ex animo elucebit omnium constantia omnisque moderatio. Cic. 1. Off. 101.
Eruditio elucet in ipsa pictura. Plin. lib. 35. cap. 11.
Excellentia animi elucet magnitudoque in despiciendis opibus. Cic. 1. Off. 17.
Honos elucet. Cic. 10. fam. 10.
Ignis eluxit. Tibull. lib. 4. 1. 134.
Lætior eluxit structos super ignis acervos.
Ingenium in eo elucet. Cic. pro Cœl. 45.
Lumen tuum elucet. Cic. 12. Fam. Nunc autem opto ut ab istis Orientis partibus virtutis tuæ lumen eluceat.
Sanctitas, & prudentia, & dignitas illius quasi lumen aliquod extinctis ceteris elucet. Cic. 4. fam. 3.
Significatio virtutis elucet. Cic. de Amicit. 49.
Spes in pueris elucet. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Elucens, Partic. [ἐκφαινόμενος] Cic. in Somn. Scip. 8. Inter flammas circulus elucens splendidissimo candore.
Elucesco, [περιεκφαίνω] ēre. significat Magis lucidum fieri. Hieronym. Quod ut clarius elucescat, sumamus exemplum ab his corporalibus sensibus. Item Augustin. Retract. 1. 13. & Chrysol. Serm. 156. Sed exemplis antiquioribus defendi non potest. V. Voss. de Vitiis Serm. 1. 23. Sciopp. Animadv. ad Voss. p. 12. Cellar. Cur. Poster. p. 302.
Elucĭdo. Vulgat. Sirac. cap. 24. 31. V. Voss. de Vit. L. L. 4. 7.
Elucificare, Antiquum verbum, a Luce. Laberius.
— sic ego
Fulgentis splendore pecuniæ volo
Elucificare exitum ætatis meæ. Hæc verba Laberii leguntur apud Gell. lib. 13. cap. 17. Elucifacere habet Nonius 2. 293. in eodem dicto Laberii. ubi Mercerus Elucificare ex MSS.
Eluctor, [διαπαλαίω] āri. quasi Luctando superiorem esse & vincere. Plin. lib. 34. cap. 10. Tenuissima est in ipso fornacium ore, qua flammæ eluctantur. i. e. Vi quodammodo exeunt, & quasi luctando Virg. 2. Georg. 244.
— aqua eluctabitur omnis. i. e. Cum mora egredietur, inquit Servius. Liv. 4. Bell. Pun. Tenentibusque quum tot ac tam validæ eluctandæ manus essent, sese eripuerunt.
Locorum difficultates eluctatus. Tacit. in Vit. Agric. 17. 3.
Eluctari per multa impedimenta. Sen. lib. 6. Controvers.
Nives eluctari. Tacit. 3. Hist. 59. 3. Et vix quieto agmine nives eluctantibus, patuit, quantum discriminis adeundum foret.
Vox eluctata furorem est. Stat. 1. Achil. 525.
Eluctavi, pro Eluctatus sum. Plaut. Trin. 4. 1. 20. Cum hisce ærumnis eluctavit. Nonius.
Eluctantia verba. i. e. Impedita & coacta. Tacit. 4. Ann. 31. 3. Quin alias compositus, & velut eluctantium verborum, solutus promptiusque eloquebatur, quoties subveniret.
Eluctātus, Partic. [ἐκπαλαικὼς] Lucan. lib. 2. 219.
Tandem Tyrrhenas vix eluctatus in undas, &c.
Tandem eluctatus obstantia, in vastam altitudinem subito destitutus cadit. Sen. 4. Nat. Quæst.
Eluctatio, ōnis. f. Lactant. 3. 11. Eluctatio adversus mala.
Eluctabĭlis, e. Sen. 6. Nat. Quæst. 8. Lacus non pediti eluctabilis nec navigio.
Elūcŭbro, [νυκτογραφέω, φιλοπονέω] āre. & Elucubror, āri. Deponens. Vigilare, & aliquid ad lucernam scribere. Lucubrando elaborare. Cic. 7. Att. 19. Nihil habeo quod ad te scribam, quin etiam eam epistolam quam eram elucubratus, ad te non dedi. Columel. lib. 10. cap. 1. Quare quicquid est istud quod elucubravimus, propriam, &c.
Elucubratus, a, um. Cic. de Clar. Orat. 312. Deinceps inde multæ, quas non minus diligenter elaboratas etiam, quam elucubratas afferebamus. Valer. Max. 3. 7. ext. 1. Cunctante stylo elucubratum opus.
Elūcum, significat Languidum ac semisomnum, vel hallucinatorem, aut nugarum amatorem, sive halonem, h. e. hesterno vino languentem quem ἠλεὸν vocitant Græci. Author Festus. Dicitur etiam de gravedine capitis ex ebrietate. Apul. Apol. p. 507. An, quod verius, ex crapula haluco (ita enim quoque legitur) attentatur. Tertull. de Cor. cap. 7. Hederæ natura est cerebrum ab heluco defensare. Et rite fortasse apud Tibull. lib. 1. 11. 51.
Rusticus elucoque vehit male sobrius ipse
Uxorem plaustro progeniemque domum. Alii autem E luco divise. V. Scal. & Broekh. ad loc. Scribitur & Helucus aspirate. V. Fest. & Scal. ac Dacer. not.

Elūdo, si, sum, ēre. Desinere ludere. ut Donat. ad Ter. Eun. 1. 1. 10. Ita Aquil. JCtus, apud Cic. in Topic. 32. Litus definit, Qua fluctus eluderet. h. e. Desineret ludere, i. e. Reciproco motu lusitare & resilire. adde Turneb. Advers. lib. 22. 5. ac l. 96. & 112. D. de verb. signif. Isidor. 14. 8. & Interp. Quintil. lib. 5. cap. 14. p. 489. Ita gladiatores dicuntur Eludere cum ludo finem imponunt. Ter. l. c. Eludet ubi te victum esse senserit. Plaut. Curc. 5. 2. 30. Annulum quem parasitus te elusit, i. e. Quem in ludo vincendo ademit. Propert. 4. 1. 139.
Nam tibi victrices quascunque labore parasti
Eludet palmas una puella tuas. Ita Eludere gloriam alicujus. Liv. 28. Ad hunc sensum forte respexit Cic. in Catil. 1. 1.
Eludere etiam est verbum Gladiatorium, sed deflexo sensu: cum sc. ictus adversariorum declinatione corporis effugiunt. Manil. 5. 163.
Ille cito motu rigidos eludere cæstus. V. Turneb. Advers. 28. 15. Thys. de Glad. p. 233. Dicitur de Cervo ap. Phædr. 1. 12. Cursu levi canes elusit.
Ita Hor. 1. Epist. 17. 18. Mordacem cynicum sic eludebat. V. Lambin. ad loc. Hinc pro Elabi positum reperitur. Ita fortasse Cic. in Divin. Te vero Cæcili quemadmodum sit elusurus quam omni ratione jactaturus, videre jam videor. Unde frequentissima significatione ponitur pro Illudere, Decipere, Frustrari, ut Cic. 4. Acad. 123. Sed & vos ab illo irridemini, & ipsi illum vicissim eluditis.
Leviter aliquid eludere. Quintil. lib. 4. cap. 5. Cujus tamen divisionem in digitos diductam nonnunquam Cicero leviter eludit.
Venuste eludere. Quintil. lib. 5. cap. 13. Quod factum venuste temporibus nostris illusit Vibius Crispus.
Facetius eludi ab aliquo. Cic. pro Rosc. Amer. 128. Nosque ab isto nebulone facetius eludemur.
Alicui eludere. Cic. de Opt. gen. Orat. 17. Quasi rudibus ejus eludit oratio. [Immo Rudibus sexto casu, a subst. rudis, q. V.
Animos consiliis eludere. Claud. in Gigant. 36.
Magnas accusatoris minas, magnamque judicii expectationem ad nostrum arbitrium libidinemque eludere. Cic. 2. Verr. 30.
Seges eludit messem fallacibus herbis. Tibull. lib. 2. 1. 19.
Ratione aliqua quempiam eludere. Ovid. 3. de Arte Am. 611.
Qua vafer eludi possit ratione maritus.
Rempublicam in suis cogitatis & furoribus eludere. Cic. pro Milon. 32.
Elūdens, Partic. [καταπαίζων] Cic. 2. de Divin. 145. Quæ est ars conjectoris, eludentis ingenio.
Elūsus, [καταπεπαιγμένος] Partic. Cic. 2. Philipp. Nihil queror de Dolabella, qui tum est impulsus, elusus, inductus.
Imagine alicujus rei elusus. Ovid. 6. Met. 104.
Mæonis elusam designat imagine tauri Europam. Hor. 2. Epist. 1. 47.
Elusio, Vet. Gloss. ἐμπαιγμός.
Eludificor, āri. Ludificari. Plaut. Mostel. 4. 3. 46. ubi alii Ludificatus legunt.
Elūgeo, xi, ctum, [πενθεῖν καταλήγω] ēre. Luctum deponere. Liv. 34. 2. Quid aliud in luctu quam purpuram, atque aurum deponunt? Quid aliud quum eluxerunt, summunt? Gell. 7. 7. Kirchm. de Fun. 4. 10. Guther. de Jur. Man.
Elugere, Lugendo deflere. Cic. 9. Fam. 20. Patriam eluxi jam & gravius & diutius, quam ulla mater unicum filium.
Elugeor, Passiv. Ulp. in l. liberorum. D. de iis qui notantur infamia. Prætor ad id tempus se retulit, quo vir elugeretur: qui solet elugeri propter turbationem sanguinis.
Elumbis, e. [ἐξωσφυσμένος] Evulso lumbo, inquit Festus: qui præ lumbi debilitate sese erigere non potest.
Elui, [Ἔλουοι] Aquitaniæ populi, inter Garumnam & Ligerim adjacentes, de quibus Strab. lib. 4. Alii Galliæ Narbonensi attribuunt. Nomen varie scribitur, frequentius cum aspirata Helvii, Helvi, Ilui. Quorum civitas Alba Augusta, postea Vivarium, *Viviers*.
Elvina, dicta est Ceres, ab Elvio oppido, vel ab Elvide fluvio, in quo colebatur. Juven. 3. Sat. 320.
Me quoque ad Elvinam Cererem, vestramque Dianam. V. helvinus.
Eluo, ui, ūtum, [ἐκπλύνω, ἐκκλύζω] ēre. V. elavo. Lavare, seu Lavando purgare, sive Exhaurire. Cato cap. 86. Lavetque bene, corticemque deterat bene, eluatque. Columel. Semel atque iterum eluantur.
Eluere ex aqua. Cels. lib. 7. cap. 21. Deinde eluendum id ex aqua, quæ vel salem adjectum, vel nitrum habeat.
Corpus eluere. Ovid. 11. Met. 141.
Maculam vestium eluere. Plin. lib. 20. cap. 8. Aquæ e radice coctæ maculas vestium eluere dicuntur.
Sanguinem profusum eluere. Cic. 12. Philipp. 12. Ut Centurionum legionis Martiæ Brundusii profusus sanguis eluatur, num elui prædicatio crudelitatis poterit?
Sordes vitæ & animi labes, per translationem. Cic. in Sallust. 3. & 2. de Legib. 24. Animi labes, nec diuturnitate vanescere, nec manibus ullis elui potest.
Crimen eluere. Ovid. 11. Met. 141.
Subde caput, corpusque simul, simul elue crimen.
Curas eluere. Hor. 4. Carm. 12. 20.
Nardi parvus onyx eliciet cadum,
Qui nunc Sulpitiis accubat horreis,
Spes donare novas largus, amaraque
Curarum eluere efficax.
Labem pudoris eluere. Sen. Hippol. 8.
Maculas furtorum suorum, sanguine sociorum. Cic. 5. Verr. 120. Errabas Verres, & vehementer errabas, quum te maculas furtorum & flagitiorum tuorum sociorum innocentium sanguine eluere arbitrabare.
Elūtus, Partic. [ἐκκλυστος] ut, Eluta & siccata vinacia. Columel. lib. 6. cap. 3. Et Eluta alica, Plin. lib. 22. cap. 24. Celso Elota.
Compar. Hor. 2. Serm. 4. 16.

— irriguo

— irriguo nihil est elutius horto.

Elutio, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. Panis calida [e]lutione purgatus.

Elutia, orum. teste Plin. lib. 34. cap. 16. dicuntur Metalla auraria, in quibus aqua immissa elutis sordibus metallum ostendit. Aluta Hard. ex MSS.

Eluvies, ēi. vel Eluvio, ōnis. f. [ἔκκλυσμός] Proprie dicitur Quod expurgatur, præsertim aquarum fluxu; quamvis & alterius humoris dici possit immundities. Cic. in Somn. Scip. 16. Propter eluviones, exustionesque terrarum. Idem 2. Off. 16. Collectis ceteris causis eluvionis, pestilentiæ, vastitatis. Eluvionem vocat aquarum diluvium.

Eluvies pro Voragine, seu Terra vi imbrium exhausta. Sic enim exponit Erasm. Curt. lib. 6. Torrentesque & eluvies iter morabantur.

Eluvies, sive Eluvio, per translationem, pro Morbo pestifero omnia corrumpente, ac si diceres cloacam. Cic. pro Domo sua, 53. Idcirco tu ad illam labem, atque eluviem civitatis sine summa vi pervenire potuisti?

Eluviem Plin. accipit pro Egestione sordium ex urbe, qualis est quæ fit per cloacas publicas, lib 2. cap. 82. Quod in certis notatur oppidis: quæ minus quatiuntur crebris ad eluviem cuniculis cavata.

Voragines & Eluvies simul junxit. Liv. 8. pro fossis vi imbrium excavatis, Ab altera parte voragines eluviesque perruptæ sunt.

Eluăcrum Labrum dixit Cato de R. R. cap. 10. & 11. V. labrum.

Elutrio, [μεταγγίζω] āre. est De vase in vas transferre: quod quidem & Transvasare dicitur Latine, sed rarius. Plin. lib. 14. cap. 17. Suffervefactis decies, mox elutriatis, atque ita inveteratis. Idem lib. 9. cap. 38. Decimo ferme die liquata cortina vellus elutriatum mergitur in experimentum. Gell. 16. 7.

Elutus, Eluvies, Eluvio, V. eluo.

Elusco, āre. ἐκτυφλόω Gloss. Gr. Lat. Legitur apud JCtos. Ulp. l. 3. D. de condict. triticiar. l. 5. §. ult. D. ad Leg. Aquil. & Marcel. l. 27. D. de pignorib. vel hypoth.

Eluscatio, ōnis. f. ἀποτύφλωσις. Gloss. Cyrill.

Eluxātus, [ἐξαρθρωμένος] Idem significat quod simplex. Plin. lib. 20. cap. 9. Sic etiam fistulas eluxatas & tumores revocari, quæque discuti opus sit. Hard. Et luxata & humores evocari.

Eluxuriari, [καταστρεφγᾷν] Idem quod Luxuriari: ad arbores translatum. Columel. de Arbor. cap. 3. Quod si pingui agro validas vites deposueris, pampinis magis eluxuriabuntur: & qualemcunque fructum tulerint, ad maturitatem non perducent.

E L Y

Elymais, Plin. lib. 6. cap. 25. Regio Persidi vicina.

Elymæi, [Ἐλυμαῖοι] Indiæ populi versus Austrum incolentes, teste Plin lib. 7. cap. 2.

Elymus, [ἔλυμος] Galen. Ex leguminum genere est, milio specie similis, facultate certe pauci nutrimenti, & exsiccatoria. Sistit quoque nonnihil ventris fluxus, ceu ipsum etiam milium. Si vero foris illinatur, exsiccat atque refrigerat. Hæc ille, lib. 6. de Simpl. medic. facult.

Elysium, [Ἠλύσιον πεδίον] secundum poetas, est Locus inferorum, voluptatibus plenus: ubi dicuntur esse animæ bonorum. Virg. 5. Æn. 735.

— sed amœna piorum
Concilia, Elysiumque colo. Idem lib. 6. 744.
— per amplum Mittitur Elysium.

Elysius, Adj. [Ἠλύσιος] ut,

Elysii campi. Virg. 1. Georg. 38.
Quamvis Elysios miretur Græcia campos.
Colle sub Elysio nigra nemus ilice frondet. Ovid. 2. Amor. 6. 49.
Domus Elysiæ. Ovid. 14. Met. 111.
Vallis Elysia. Ovid. 3. Amor. 9. 60.

E M

Em. Emeritus, Emit. EM. AL. Emeritus alæ. EMA. & EMS. Emissa. EMP. Empta, Emptor. EM. VR. Eminens vir.

Em, pro Eum; & Emem, pro Eundem, apud Festum.

Emacero, V. emacror. Sen. ad Marc. cap. 10. Alios morborum variis generibus emaceratos, diu inter vitam mortemque medios detinebit. Hic est ἐκτηκεδὼν.

Emacesco, ĕre. Cels. lib. 2. cap. 2. Ubi aliquis contra consuetudinem emacuit & colorem decoremque amisit. [Al. Emacruit. An Emarcuit?

Emacio, [ἰσχναίνω] āre. Macie conficere. Columel. lib. 2. cap. 14. Sed ex iis quæ retuli seminibus, idem Saserna putat aliis stercorari, & juvari agros, aliis rursus peruri & emaciari. Ibidem cap. 10. Emaciatæ vineæ. Et lib. 4. cap. 24. Quæ nec spem vindemiæ destituant, emacient stirpem suam.

Emacitas, V. emo.

Emacresco, ĕre. Valde macrescere. Cels. lib. 2. cap. 4. Morbi signum est nimis celeriter emacrescere. Idem lib. 2. cap. 5. Ubi æger pro spatio parum emacrescit.

Emăcror, [ἰσχναίνομαι] āri. Macrum fieri, & macie confici. Plin. lib. 18. cap. 10. extr. Terram emacrari hoc satu existimantes. Tenuis tamen est hæc unica auctoritas cum ibi in Codd. MSS. reperiatur & Emaciari, & Emactari, & Emacerari. V. Harduin.

Emacŭlo, [ἀποσμήχω] āre. Maculam auferre. Plin. lib. 21. cap. 19. Nigras vitiligines emaculat. Apul. Apol. Exotico pulvere dentes emaculare.

Emaculatus, Partic. Gell. 6. 5. Argentum emaculatum. Ammian. 29. 1. Domus emaculata odoribus Arabicis.

Emancĭpo, sive Emancupo, [ἀπαλλάττω, ἐκποιῶ] āre. Manumittere & liberare, proprie de filiis: ut, Manumittere de servis. etiam si hoc non sit perpetuum. Cic. pro Domo sua, 37. Id autem scire & videre omnes, non ut ille filius instituatur, sed ut e patriciis exeat, ut Tribunus plebis fieri possit, idcirco adoptari? neque id obscure: nam adoptatum emancipari statim, ne sit ejus filius qui adoptarit. Plin. Epist. 67. Hunc Regulus emancipavit, ut hæres matris existeret.

Emancipare agrum, est Alienare: E mancipio, i. e. Dominio & possessione sua emittere, & alteri possidendum tradere. Plin. Epist. 7. 18. Nam pro quingentis millibus nummûm, quæ in alimenta ingenuorum, ingenuarumque promiseram, agrum ex meis longe pluris actori publico emancipavi: eundemque vectigali imposito recepi. (Al. Mancipavi.) Plin. Emancipare, non pro Vendere posuit, sed pro Alienare, quum enim vellet vectigal publice donare in alimenta puerorum: i. e. Rentam constituere (ut verbis vulgi loquar) fundum suum imaginaria venditione Reipublicæ donavit, & subinde vectigalem recepit. Suet. in Othon. 4. Cuidam etiam de parte finium cum vicino litiganti adhibitus arbiter, totum agrum redemit, emancipavitque. i. e. Suum jam factum mancipio tradidit illi. Ex Budæo.

Emancupo me tibi, i. e. Me tuæ potestati trado. Plaut. Bacch. 1. 1. 59. Nunc mulier tibi me emancupo, tuus sum, tibi do operam.

Emancipare in. Cic. 1. de Fin. 24. Quum eam severitatem in eo filio adhibuit, quem in adoptionem D. Syllano emancipaverat, ut, &c.

Emancipātus, [ἀπηλλαγμένος, αὐτεξούσιος, ἐκποίητος, ἔκδοτος] Particip. Cic. de Senect. 37. Ita senectus nimis honesta est, si seipsam defendit, si jus suum retinet, si nemini emancipata est, si usque ad extremum spiritum dominatur in suos. Alii legunt Mancipata. Apul. lib. 10. Et assumpto statim nequissimo & ad omne facinus emancipato quodam dotali servulo, perfidiæ suæ consilia communicat.

Miles emancipatus fœminæ. Hor. Epod. 9. 12.

Emancipati (inquit Festus) duobus modis intelliguntur: aut ii qui ex patris jure exierunt, aut ii qui aliorum fiunt dominii: quorum utrunque fit emancipatione.

Emancipatio, ōnis. f. Theophilus, Emancipatio, inquit, id est, actus, tres emancipationes, & tres manumissiones, vel unam emancipationem, & unam manumissionem complectens. §. 6. Quib. mod. jus patr. Instit. conf. l. 6. C. de Emanc. Ulp. l. 1. §. 4. D. Heinecc. Antiq. ad Instit. 1. 12. 6.

Emancĭpator, ōris. m. Ex Gloss. & Prudentio.

Emanco, āre. pro Manus præcidere, mancum facere. Labien. apud. Sen. Controvers. 33. fin. Cedo lora, gaudeo me non omnes emancasse.

Emăneo, si, sum, [ἐμμένω] ēre. Extra manere. Et est militum diu extra castra manentium. ἐκκοιτῶ, Gloss. Vett. in Aliis διαμένω. παρεγχώ.. Modestin. in l. Desert. §. 1. D. de re militari, Is qui in exploratione emanet hostibus insistentibus, aut qui a fossa tunc recedit: capite tunc puniendus est.

Emansio, ōnis. f. [παρεγχρονισμός in Vet. Gloss.] Emansio vero minus est delictum desertione: sicut fugitivi deteriores sunt erronibus. V. Dig. de Re Milit. l. 4. §. 14.

Emansor, ōris. m. [ἐκμενητής] est Miles qui diu vagatus, ad castra revertitur. Modest. in l. Desert. §. Emansor. D. de Re Militari.

Emāno, [ἐκῥέω, ἐκβράζω] āre. Emitti atque exire. Columel. lib. 5. Et sale cum adipe defricatur, dum saniei vis emanat. Lucret. lib. 3. 582.

Emanare perpetim. V. perpetim.
Fons emanat. Cic. 2. de Divin. 63.
Ex fonte emanare. Cic. 2. de Invent. 7.
Ex generibus emanant partes. Cic. 1. de Orat. 189.
Emanare saniem. Plin. lib. 23. cap. 3.
Mala istinc emanant: boni autem hinc quod expectes, nihil est. Cic. 7. Att. 21.

Emanare res aliqua dicitur, quum rescitur, & spargitur in vulgus. Cic. 3. Att. 12. Sed ita compresseram, ne nunquam emanaturam putarem. Quomodo exciderit nescio. Idem 1. de Legib. Sed quod metuat, ne emanet: id est ne malum habeat.

Emanavit fama. Cic. 3. Verr. 1.

Exit & emanat in vulgus oratio. Cic. pro Rosc. Amer. 3. pr. Gratia quidem & potentia revocatæ restitutæque matris usque eo floruit, ut emanaret in vulgus, missos &c. Suet. in Neron. cap. 6.

Sermo emanat. Cic. in Brut. 231. Vereri te arbitror, ne per nos hic sermo tuus emanet.

Emanare indiciis. Liv. 3.

Emanans, Partic. Plin. lib. 23. cap. 3. Succus ex oleæ foliis utilis saniem emanantibus. Sed Harduin. Sanie manantibus.

Emanantia, æ. f. apud Arnob.

Emanatio, ōnis. f. Idem. Interp. Vulg. Sæ, Sap. 7. 25.

Emanātor, ōris. m. Casiod. Div. Lect. cap. 20. Ambrosius lactei sermonis emanator.

Emanuel, Hebraica dictio, quam si interpreteris, nobis sonat, Nobiscum deus. Alii scribunt Emmanuel, al. Immanuel.

Emarceo & Emarcesco, Idem quod simplex Marceo. Plin. lib. 15. cap. 29. Marsico bello languida auctoritas patrum facta est, ac paulatim in sterilitatem emarcuit majestas. Cels. lib. 2. cap. 8. Si subito mammæ emarcuerunt.

Emarcum, teste Columel. lib. 3. cap. 2. est Genus uvæ, a Gallis sic appellatæ. V. Plin. lib. 14. cap. 2.

Emargĭno, [ἐκκαθαρίζω] āre. Crustas & pulvillos in oris ulcerum adimere, ut ait Hermolaus. Plin. lib. 28. cap. 9. Item equarum, præter quam virginum, erodit, & emarginat ulcera.

Emasculo, [εὐνουχίζω] Castro, & virilitatem aufero. Servius ait, apud quosdam populos sacerdotes solitos se quibusdam herbis emasculare, ut venerem arcerent, & coire non possent. Apul. 7. Met. Possum amatorem istum dissectis femoribus emasculare, & quovis vervece mitiorem efficere.

Emasculator, ōris. m. Apul. Apol. p. 321 Emaſculatoribus ſuis ad omnia nefanda morigerus.

Emath, Nomen fuit duarum Syriæ urbium, quarum major Antiochia, minor appellatur Epiphania: unde etiam hodie proficiſcentibus in Meſopotamiam, prima manſio, Emas dicitur, corrupto quidem vocabulo, ſed priſtini nominis veſtigia retinente.
Hemath vero, in principio aſpiratum, Regio Allophylorum eſt.

Emathia, [Ἠμαθία] (inquit Servius) Theſſalia eſt, ab Emathio rege dicta. Virg. 1. Georg. 491.
Nec fuit indignum ſuperis, bis ſanguine noſtro
Emathiam, & latos Æmi pingueſcere campos. Pharſalia alio nomine dicitur. V. Plin. lib. 4. cap. 10.

Emathius, Adj. [Ἠμάθιος] ut Emathii campi. Lucan. lib. 1. 1.

Ematuresco, ui, [πεπαίνομαι] ĕre. Maturum fieri. Plin. lib. 15. cap. 4. Nonnunquam ante candidum rufeſcit, ſi non ematuruit, improbaturque. Gell. 2. 29. Dominus poſtea ſegetum illarum filium adoleſcentem vocat, &, videſne, inquit, hæc ematuruiſſe?
Ematureſcere, pro Relinquere acerbitatem. Ovid. 2. Triſt. 123.
Atque ea ſic lapſa eſt, ut ſurgere, ſi modo læſi
Ematuruerit Cæſaris ira, queat.

Ematuro, activ. Eumenius Paneg. Conſtant. Fruges calor ematurat.

Emax, V. emo.

E M B

Embænetĭca, æ. Ars navicularia. ab ἐμβαίνειν, in navim aſcendere, ut ἐκβαίνειν, de navi exire. Cic. 8. Fam. 1. Ego qui ſcirem Q. Pompeium Baulis embæneticam facere, & usque eo, ut ego miſererer ejus eſuriei, non ſum commotus. i. e. Artem naviculariam exercere. Verum quia Analogiæ non reſpondet, quæ Embaticam poſceret, alii legunt, Schœnobaticam, id eſt artem funambulorum, quæ per auxeſim, & cum contemptu poteſt accipi pro qualibet vili opera. Turnebus legit Empeneticam. V. ſuo loco.

Embamma, ătis. n. [ἔμβαμμα] Condimentum quod ad condienda obſonia fit, Intinctus ad excitandam orexin. Columel. lib. 12. cap. 55. Hoc ſinapi ad embammata non ſolum idoneo, ſed etiam ſpecioſo uteris. ἐμβάπτειν enim intingere eſt. Ulp. de Tritico, vino, & oleo legato, l. Siquis, Embamma, aceti numero fuit. Plin. lib. 20. cap. 14.

Embasicœtas, æ. [ἐμβασικοίτης] V. Petron. cap. 24. & 26. Stuprator, Tori violator. Etiam poculi genus apud Athen. l. 2. V. Burman. ad Petron. l. c.

Embata, [ἔμβατα] Græcis Tragica ſunt calciamenta, ſicut Embades Comica, ut ſcribit Cæl. ex Ammon. lib. 5. cap. 13. Sed V. Henr. Steph. Theſ. Gr. To. 1. col. 646. Fere hæc confunduntur.

Embăter, ĕris. m. [ἐμβατήρ] Baliſtæ foramen. Vitruv. 1. 2. V. Bald. Ind.

Embateuticum Jus, [ἐμβατευτικόν] Alciat. Parerg. lib 1. cap. 36. Id interpretatur, quod ad quandam detentationem reſpicit, & rei poſſidendæ facultatem, tametſi proprietas vera ad alium pertineat, quale eſt jus ſuperficiarii, vel ejus qui fundum vectigalem poſſideat, ἀπὸ τοῦ ἐμβατεύειν, quod eſt ingredi, & intro pedem ferre. Ulp. l. 3. §. 4. D. de Reb. eor. qui ſub. Si jus ἐμφυτευτικὸν vel ἐμβατευτικὸν habeat pupillus, videamus an diſtrahi hoc a tutoribus poſſit. Hæc Alciatus.

Emblēma, ătis. n. [ἔμβλημα] Vermiculatum opus teſſellis inſititiis aptum atque conſertum. Inde illud Ciceronis in Bruto 149. de Marci Calidii oratione, Nullum niſi loco poſitum, & tanquam in vermiculato emblemate, ut ait Lucilius, ſtructum verbum videres. Et 3. de Orat. 199. de collocatione verborum loquens, ex Lucilio,
Quam lepide lexis compoſtæ, ut teſſerulæ omnes,
Arte pavimento atque emblemate vermiculato. Lexis (inquit) id eſt dictiones in oratione tam lepide compoſitæ, quam in pavimentis vermiculato opere factis teſſerulæ. Budæus. Vermiculatum enim dicebatur, minutiſſima & elegantiſſima varietate cælatum, translatione ducta a vermiculis, qui lignum erodentes, effigies & ſpecies ingenti varietate notant.
Emblemata etiam in vaſis argenteis, aureisque & Corinthiis ornamenta erant apud antiquos exemptilia, quum libitum erat. Cic. 6. Verr. 52. Vaſa autem ad Verrem deferuntur: Cibyratæ fratres vocantur: pauca improbant: quæ probarant iis cruſtæ aut emblemata detrahuntur. ſic Haluntini excuſſis deliciis cum argento puro domum reverterunt. Quod unquam Judices hujuſmodi everriculum ulla in provincia fuit? Et paulo poſt, (54.) Tum illa ex thuribulis & patellis quæ vellerat, ita ſcite in aureis poculis illigabat, ita apte in ſcyphis aureis includebat, ut ea ad illam rem nata eſſe diceres. Hæc Budæus. Plin. lib. 33. cap. 12. Ulyſſes & Diomedes erant in phialæ emblemate, Palladium ſurripientes. Cic. 6. Verr. 46. Quum inſpiciendum popoſciſſes, avulſo emblemate remiſiſſe. Varro 3. de R. R. cap. 2. V. Suet. Tib. cap. 71. & Pitiſc. ad loc.
Emblema, Inſertum quid & inſitum ſignificat, injunctumque: ideo factum, ut Emblema pro ornatu temporario & exemptili ponatur. Inde Fabius lib. 2. de locis communibus loquens, cap. 4. Ut quoties eſſet occaſio, extemporales eorum dictiones his velut emblematis exornarentur. Budæus.

Embola, [ἐμβολή] In l. Jubemus. C. de Sacroſ. eccleſ. Jubemus nullam navem ante felicem embolam, vel publicarum ſpecierum transvectionem, publicis utilitatibus ſubtractam excuſari poſſe. Transvectio mercium.

Embolicus, Adj. ut, Embolicæ ſpecies, de quibus apud Vopiscum in Aureliano C. 45. his verbis, Aurelianus nitri, chartæ, lini, ſtuppæ, atque embolicas ſpecies æternas conſtituit. Sunt autem hæ ſpecies, ut Turnebus interpretatur, quibus oneratæ naves quotannis Romam mittebantur ex Ægypto annuo vectigali. Ambolicas in editis legitur, quas in Anabolicas, vel Anatolicas quidam convertunt, & orientales intelligunt: ſed hæc Turnebi lectio mihi magis probatur, præſertim, quum de embole in Codice multa mentio fiat. Cui etiam Caſaubonus adſtipulatur.

Embolĭmus. Embolimæus, & Embolismalis, Adj. Inſertus, inſititius, intercalaris. Auſon. Ecl. de rat. dier. v. 13.
Menſe Numæ extremo nomen caput embolimæi. V. Scalig. lib. 1. de Emendat. Temporum.

Embolismus, i [ἐμβολισμός] dicitur Intercalatio. V. Solin. cap. 1. & Macrob. 1. Saturn. 13. Meurſ. ibi & Gronov. Salmaſ. in Solin. p. 14.

Embŏliārius, Embŏlārius, Adj. ut, Emboliaria mulier. Plin. lib. 7. cap. 48. i. e. Scenica. V. embolium. Harduin. ad loc. Plin. cit. Scalig. in Manil. 5. 27. Salmaſ. in Hiſt. Aug. p. 384. N. Aleman. ad Procop. Anecdota cap. 9. p. 33.

Embolium, i. [ἐμβόλιον, ἀπὸ τοῦ ἐν, καὶ βάλλω] ab In & Jacio: quaſi Argumentum & ingreſſus quidam ſcenicus, quale ſub Domitiano repreſentatum eſt, ſi Martiali credimus, lib. de Spectac. 5.
Junctam Paſiphaen Dictæo, credite, tauro
Vidimus: accepit fabula priſca fidem. Cic. 3. ad Q. F. 1, 7. Itaque mirificum embolium cogito in ſecundum librorum meorum includere. Idem pro Sext. 115. Cur ille ipſe maxime ludius non ſolum ſpectator, ſed actor & acroama, qui omnia ſororis embolia novit, qui in cœtum mulierum pro pſaltria adducitur, nec tuos ludos aſpexit, in iſto ardenti tribunatu ſuo? Ubi pro Epiſodiis accipiunt. V. not. ad loc.

Embolum, i. n. [ἔμβολον] & Embolus, i. m. Paxillum. Cuneus vel aliquid hujusmodi quod ſc. immittitur. Sic in Machinis hydraulicis Embolus erit cujus motu reciproco ſurſum attollitur aqua. V. Vitruv. 10. 12. Bald. Lexic. Item Roſtrum navis. Petron. cap. 30. Faſcium imam partem quaſi embolum navis æneum finiebat. V. Fr. Pith. Collectanea. ibid. Scheff. de Milit. Nav. 11. 5.
Et Acies in rhombi modum inſtructæ nominantur Embola, ſi fides Hermolao.
Ex prima quoque notione Fibula rotarum quæ axibus firmandis immitti ſolet. V. Gloſſ. Gr. Lat. Hanc ruſtici Claviculam appellant.

Embractum, i. n. Genus intriti. Apic. 9. 14. Alii Emphractum.

Embregmata. [ἐμβρέγματα] Medicis dicuntur Inſperſiones, h. e. Quæcunque fronti aut temporibus ratione medica inſperguntur. Dicitur & ἐμβροχή, Embroche, & Embrochatio.

Embryon, i. n. [ἔμβρυον] Imperfectus partus dicitur. Nuper genitus infans, vel crudus & indigeſtus, inquit Suidas.

Embryorectes, [ἐμβρυορήκτης] Inſtrumentum ad extrahendum fœtum in utero mortuum. V. Tertull. de Anima, cap. 15. Dicitur & Embryothlaſtes, ἐμβρυοθλάστης. Quo frangitur embryon, ut per partes extrahatur.

E M E

Emeo, āre. Marcellin. 29. 5. Emeato mari cum claſſe.

Emeatus, ûs. m. verbale. Idem 17. 4. Nilus ſub emeatus ſui diſcrimine. Nonnulli libri habent Meatus.

Emedullo, [ἐκμυελόω, ἐξεντερίζω] āre. Medullam extrahere. Plin. lib. 22. cap. 22. Item graveolentiam alarum emendat radicis emedullatæ uncia in vini Falerni heminis tribus decocta.
Emedullare, per translationem, Declarare. Plaut. Narra jam rem nobis omnem, atque emedulla.

Emendīco, [ἐκπτωχεύω] āre. More mendicantium aliquid petere. Suet. Aug. cap. 91. Stipem a populo emendicare. Idem in Cæſ. 54. In Hiſpania a Proconſule & a ſociis pecunias accepit emendicatas in auxilium æris alieni. In l. Singuli. C. de Accuſationibus, Singuli univerſique judices cognoſcant in publicis criminibus non oportere emendicatis ſuffragiis decretorum, aut relationibus a publicis perſonis deſtinandis credere. Et in l. Scriniis, de Palatinis ſacrarum largitionum.
Honos emendicatus. In lege prima. C. Ubi quis de curiali vel cohortali, penitusque emendicati honoris præſcriptione ſubmota a judice, &c.

Emendo, [ἐπανορθόω] āre. Corrigere, & velut Extra mendam ponere. Plin. lib. 6. Epiſt. 116. Quis autem hic eſt qui emendet publicos mores? Cic. 2. Att. 16. Ita rurſus remittit, ut me roget, ut annales ſuos emendem & edam.
Corrigi & emendari. Cic. 3. de Legib. 30. Ut enim cupiditatibus principum & vitiis infici ſolet tota civitas, ſic corrigi & emendari continentia.
Animum. Propert. lib. 3. 20. 25.
Illic vel ſtadiis animum emendare Platonis Incipiam.
Antiquitatem. Cic. in Orat. 155. Atque etiam a quibusdam ſero jam emendatur antiquitas, qui hæc reprehendunt.
Conſilium aliquod emendare. Cic. pro Muren. 60. Ego tuum conſilium Cato propter ſingulare animi mei de tua virtute judicium, vituperare non audeo, nonnulla in re forſitan, conformare & leviter emendare poſſum.
Conſuetudinem vitioſam & corruptam, pura & incorrupta conſuetudine emendare. Cic. de Clar. Orat. 261.
Fortunam emendaturus arte. Hor. 2. Serm. 8. 85.
Res Italas legibus. Hor. 2. Epiſt. 1. 2.
Succos. Autor de Medicam. Faciei.
Urbes judiciis emendare. Quintil. in proœm. lib. 1.
Emendare, Auferre, curare, ſanare maxime. Plin. lib. 24. cap. 10. Succus hederæ, tædia narium graveolentiamque emendat, præcipue albæ ſativæ. Martial. lib. 11. 100.
Emendare cupis vitium deforme: docebo,
Lesbia nec ſurgas cenſeo, nec ſedeas.
Alopecias emendat cinis e radice aſphodeli. Plin. lib. 22. cap. 22.
Alvum citam emendat flos hederæ, in vino auſtero bis die potus. Plin. lib. 24. cap. 10.
Dolores capitis emendantur contrito naſturtio. Plin. lib. 20. cap. 13.
Epiphoras, & ſiqua in oculis vitia ſunt, emendat. Plin. lib. 25. cap. 12.
Furfures emendant pityuſæ folia in aceto decocta. Plin. lib. 24. cap. 6.
Gravitas aurium emendatur naſturtio trito, impoſito auribus. Plin. lib. 20. cap. 13.
Scabiem palpebrarum emendat fici ſuccus lacteus. Plin. lib. 23. cap. 7.

Emendātus, Partic. [ἐπανορθωθεὶς] Cic. de Amicit. 62. His, ergo finibus utendum abitror, ut quum emendati mores amicorum ſint, tum ſit inter eos omnium rerum, conſiliorum, & voluntatum ſine ulla exceptionė communitas.
Correcta & emendata. Cic. 1. Acad. 13. Certe enim recentiſſima quæque ſunt correcta & emendata maxime.
Emendata & Latina loquutio. Cic. de Clar. Orat. 258.
Sapiens & emendatus. Hor. 2. Epiſt. 16. 30.
Velocitas emendata. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Vir emendatus. Plin. lib. 3. Epiſt. 3. Vir eſt emendatus, & gravis.
Compar. Petron. 126. Mulier omnibus ſimulacris emendatior.
Superl. Lactant. 2. 4. Emendatiſſimi libri.

Emendate, Adv. [ἐπανορθωμένως] Cic. de Opt. gen. Orat. 4. Perficiendum eſt ut pure & emendate loquentes, quod eſt Latine. Quintil. lib. 8. cap. 1. Emendate loqui. Vitruv. lib. 10. cap. 11. Emendate deſcribere.
Compar. Plin. lib. 34. cap. 8. Emendatius facere.

Emendātor, ōris. m. [ἐπανορθωτὴς] Cic. pro Corn. Balb. 20. O præclarum interpretem juris, authorem antiquitatis, correctorem atque emendatorem noſtræ civitatis.
Emendator & corrector. Cic. 2. Philipp. 43. Jam enim quoniam criminibus ejus ſatis reſpondi, de ipſo emendatore & correctore noſtro quædam dicunda ſunt.
Emendator ſermonis. Cic. de Clar. Orat. 259.

Emendātrix, f. [ἐπανορθώτειρα] Cic. 1. de Legib. 58. Quoniam vitiorum emendatricem legem eſſe oportet. Sic. 4. Tuſc. 69. Emendatrix vitæ poetica.

Emendatio, ōnis. f. [ἐπανόρθωσις] Cic. 4. de Fin. 21. Hæc videlicet eſt correctio philoſophiæ veteris, & emendatio.
Severitas emendationis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Accipere auribus emendationem. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Obſtare emendationi. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Emendabĭlis, e. Qui corrigi poteſt. Liv. 44. 10. In errorem emendabilem lapſus. conf. Sen. de Clem. 2. 7.

Emendatorius, Auguſtin. Epiſt. 109.

Emensus, V. emetior.

Ementior, [ψεύδομαι] iri. Aperte & palam dicere, vel Effingere quod non eſt. Cic. pro Domo ſua, 80. Quid deſperatius, qui ne ementiendo quidem potueris authorem adumbrare meliorem? Ovid. 5. Met. 188.

— qui ſe genitum ſeptemplice Nilo
Ementitus erat.

Ementiri & fingere. Cic. pro Roſc. Amer. 127. Ego hæc omnia Chryſogonum feciſſe dico, ut ementiretur, ut malum civem Roſcium fuiſſe fingeret.
Ementiri atque criminari aliquid. Cic. 4. Verr. Eum autem inimiciſſimi Sthenii domum ſuam ſtatim invitant, ut animum ejus in Sthenium inflammarent, ementiendo aliquid & criminando.
In aliquos ementiri. Cic. in Partit. 50. Alii ementiti ſunt in eos quos oderant.
Auſpicia ementiri. Cic. 1. de Divin. 15. Liv. 21. 63.
Authoritatem alicujus ordinis. Cic. pro Domo ſua, 50. Satiſne tibi videtur a Senatu judicatum, me non modo non ementitum eſſe authoritatem ejus ordinis, ſed etiam, &c.
Genus ſuum ementiri. Cic. pro Corn. Balbo 5. Non enim furatus eſt civitatem, non genus ſuum ementitus.
Legationem ementiri. Cic. de Opt. gen. Orat. 21. Itaque cauſa fuit Æſchini, quoniam ipſe a Demoſthene eſſet capitis accuſatus, quod legationem ementitus eſſet.
Naufragia. Liv. 25. 3.
Stirpem. Liv. 9. 18.

Ementiens, Partic. [ψευδόμενος] Cic. 1. de Divin. 15. Videmus hæc ſigna nonnunquam fere ementientia.

Ementītus, Partic. [ἐψευσμένος] ut, Ementita opinio. Cic. 3. Tuſc. 58.

Ementum, Gloſſ. Iſid. Excogitatio. ab Eminiſcor.

Emercor, [ὠνέομαι] āri. Tacit. 12. Ann. 14. 1. Miſſis corruptionibus exuendam ad fidem hoſtes emercari. Idem 12. Ann. 45. 5. Avaritiam præfecti emercatur.
Paſſiv. Ammian. 21. 6. Emercabantur donis.

Emercatus, Partic.
Act. Tacit. 16. Ann. 1. 2. Principis aditum emercatus.
Paſſ. Ammian. 26. 2. Emercati multitudinis clamores.

Emercatio, ōnis. f. JCt. in Dig.

Emercator, ōris. m. in Dig.

Emĕreo, ui, ĭtum, [[illegible]] ēre. Idem quod Merere ſignificat. Plaut. Aul. 4. 10. 5. Quid ego emerui adoleſcens mali, &c. Frequentius

Emereor, [[illegible], μισθοφορέω, μισθοδοτοῦμαι] Si Vallam audias l. 5. c. 99. Idem pene eſt quod Mereor. [Plerumque tamen exantlatum laborem merendo indicat, & peractum aliquatenus ac completum. Cic. 6. Att. 2. Annuæ enim mihi operæ ad III Calend. Sextil. emerentur. Ovid. 3. Art. Am. 409.

Ennius emeruit, Calabris in montibus ortus,
Contiguus poni, Scipio magne, tibi. H. St.

Generoſos honores emere. Propert. lib. 4. 12. 61.

Et tamen emerui generoſos veſtis honores.

Judicium hominum emereri. Quintil. in proœm. lib. 1. Altior ſolicitudo, quale judicium hominum emererer, acceſſit.
Acus emerita. V. acus.
Anni. Martial. lib. 7. 62.

Emeritos Muſis & Phœbo tradidit annos. h. e. Jam effœtos.

Apes. Plin. lib. 11. cap. 11.
Aratrum emeritum. Ovid. 1. Faſt. 665.

Ruſticus emeritum palo ſuſpendit aratrum.

Arma. i. e. Victricia, & finem bellis imponentia. Plin. in Paneg. 15. 3. Ovid. 4. Triſt. 8. 21. Ubi tamen Annis Heinſ. q. V.

Miles ut emeritis non eſt ſatis utilis armis. i.e. Emeritis ſtipendiis.

Boves emeritos Virg. per translationem appellat, pro Defeſſis & opere ac labore ſolutis.
Canes emeriti. Stat. 3. Sylv. 1. 58.

Currus emeriti. Sen. Thyeſt. 9. Jubet emeritos ſolvere currus.
Curſus, apud Ovid. 3. Faſt. 43. pro Juſto & completo.
Equi emeriti. [ἄφετοι ἵπποι] Ovid. 4. Faſt. 688.

Dempſerat emeritis jam juga Phœbus equis.

Honor emeritus. Ovid. 5. Faſt. 596.

Rite deo templumque datum nomenque biſultor,
Emeritus voti debita ſolvit honor. Heinſ. Bis ulto, tum Et meritus votis.

Jugales emeriti. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 319.
Latus. Ovid. 3. Amor. 11. 14.

Invalidum referens emeritumque latus.

Miles, Qui jam a militia abſolutus eſt. Lucan. lib. 1. 344. Iſid. 9. 3. Emeriti dicuntur Veterani, ſolutique militia, qui jam in uſu prælii non ſunt, quia Mereri militare dicitur, a ſtipendiis, ſc. quæ merentur. V. Vall. l. c.
Militia emerita. Suet. in Calig. cap. 44. Commoda emeritæ militiæ ad ſexcentorum millium ſummam reſcidit.
Mors emerita. Lucan. lib. 3. 619.

Telaque multorum leto caſura ſuorum,
Emerita jam morte tenet.

Nomen emeritum. Claud. de Torped. 2. i. e. Meritum.
Senes [ἄφετοι γέροντες] vocantur, Qui ſolent habere alios qui pro ſe laborent: Ii dicuntur pro alio opus agere. Valla lib. 5.
Stipendium, paſſive dicitur quod peractum eſt, quum jam milites miſſionem ut veterani impetraverunt, inquit Budæus. Plaut. Moſtel. 1. 2. 51. Unum ubi emeritum eſt ſtipendium. Liv. 39. 19. Ut P. Æbutio emerita ſtipendia eſſent, ne invitus militaret. Emerita ſtipendia libidinis. Cic. de Senect. 49. At illa quanti ſunt, animum, tanquam emeritis ſtipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium, ſecum eſſe, ſecumque (ut dicitur) vivere.
Tempus emeritum. Cic. 6. Att. 5. Etſi annuum tempus prope jam emeritum habebamus (dies enim XXXIII erant reliqui) ſolicitudine, &c. h. e. Abſolutum & finitum, confectum, terminatum. Loquitur de annua provinciæ adminiſtratione.

Emeritum, i. n. Pecunia quæ dabatur militia defunctis. Modeſtin. l. 3. D. de Re Militar. Qui militiæ tempus in deſertione implevit, emerito privatur. Idem ibid. Et ſi expleto tempore militiæ redeat ut Veteranus reſtituetur & emerita accipiet. V. Lipſ. ad 1. Ann. Tacit. Torrent. in Suet. Aug. cap. 24. Plene de hoc diſputat Pitiſc. in Lex. quem vide.

Emergo, ſi, ſum, [ἀναδύομαι] ĕre. Extra mergere, & quaſi Ex loco ubi ſubmerſus fueram, vel delitueram, exire, & in lucem prodire. Liv. 1. 13. Primum profunda emerſus palude. Cic. 3. de Fin. 48. Si non longe abſunt a ſummo, ut jam jamque poſſint emergere. Ter. Eun. 3. 5. 7. Quid geſtiam, aut quid lætus ſim, quo pergam, unde emergam. Ubi Donat. Proprie dixit Unde emergam: ut ex luſtris atque inhoneſtis locis, utpote meretricis domo.
Deliteſcere & Emergere ſe, contraria. Cic. de Aruſp. Reſp. 55. Jam iſta ſerpens, quæ hic deliteſcit, tum ſe emergit, & fertur illuc, &c.
Mergere & Emergere, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Legi etiam ſcriptum eſſe avem quandam quæ Platanea nominaretur, eam ſibi cibum quærere advolantem ad eas aves quæ in mari mergerent: quæ quum emerſiſſent, piſcemque cepiſſent, usque eo premere earum capita mordicus, &c.
Obliteſcere & Emergere, contraria. Cic. de Univerſ. 32. Queisque temporibus a noſtro aſpectu obliteſcant, rurſusque emerſi errorem incutiant rationis expertibus, &c.
Reſpirare & emergere a fluctibus ſervitutis. Cic. de Aruſp. Reſp. 84. Idem, poſteaquam reſpirare vos a metu cædis, emergere authoritatem veſtram a fluctibus illis ſervitutis, reviviſcere memoriam ac deſiderium mei vidit, &c.
Emergunt a ſeptenis partibus illæ ſtellæ. Plin. lib. 2. cap. 14.
Ab aliquo loco emergere. Cic. 1. de Divin. 73. Quum ille in agro Nolano immolaret ante Prætorium, ab infima ara ſubito anguis emergeret.
Emergere de. Liv. Quum tandem de paludibus emerſiſſet.
Emergere in. Paterc. 2. 65. 1. Emergere in faſtigium & attolli.
E flumine emergere. Cic. 2. de Divin. 67.
Emergere e patrio regno. Cic. pro Lege Manil. 7. Ita regnat ut ſe non Ponto, neque Cappadociæ latebris occultare velit, ſed emergeret e patrio regno, atque in veſtris vectigalibus, hoc eſt in Aſiæ luce verſari.
Ex alto emergere. Cic. 4. de Fin. 64.
Emergere ex judicio peculatus. Cic. 3. Verr. 12.
Emergere ex malis. Ter. And. 3. 3. 30. Dehinc facile ex illis ſeſe emerſurum malis.
Emergere ex mendicitate. Cic. in Vatin. 23. Qui in eo magiſtratu non modo emerſeris ex mendicitate, ſed etiam divitiis nos jam tuis terreas.
Emergere ex aliquo negotio. Cic. 5. Att. 10.
Emergere ex paternis probris ac vitiis. Cic. 5. Verr. 162.
Emergere incommoda valetudine. Cic. 5. Att. 8.
Emergere ex urbe aliqua. Cic. 2. Att. 8. Emerſeram commode ex Antio in Appiam ad Tres tabernas, ipſis Cerealibus, quum in me incurrit Roma veniens Curio meus.
Emergere extra terram. Plin. lib. 19. cap. 5.
Emergere ſuper. Columel. lib. 11. cap. 3. Nam ſi ſuper terram emerſerit, dura & fungoſa fiet.
Alte emergere. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.

Ut ſeſe oſtendens emergit ſcorpius alte. Ex quodam poeta.

Tenebris pulſis emergere. Claud. de Bell. Get. 316.
Æs alienum emerſit poſt multum tempus. Ulp. in. l. 2. D. de condict. indebit. Dicitur de ære quod latebat & ignotum erat.
Amor emergit. Cic. 9. Att. 12. Nunc emergit amor, nunc deſiderium ferre non poſſum, nunc mihi nihil libri, nihil literæ, nihil doctrina prodeſt.
Animus per tanta negotia emergit. Claud. Conſ. Mall. Theod. 212.
Aqua emergit. Ulp. in l. 1. §. caput. D. de Aqua cotid. & æſtiv.
Bellum emergit. Cic. 6. Verr. 130. Quum tam multa ex illo mari bella emerſerint, tam multa porro in Pontum invecta ſint, &c.
Civitates emergunt. Cic. 6. Att. 2. Hac autem re incredibile eſt quantum civitates emerſerint.

Creditores emergunt. i. e. Innotescunt, apparent, quum ante latuerint. Ulp. in fine legis Procuratoris. D. de tribut. action.
Dubium aliud si emerserit. Ulp. in princ. l. Illud. D. de tribut. action.
Falcidia emergit. Ulp. in princ. l. 2. D. de Condit. indebit.
Infans. Plin. lib. 11. cap. 51.
Insula e mari. Plin. lib. 2. cap. 81.
Lux Olympo. Valer. 5. Argon. 1.
Oratio e vadis. Cic. pro Cœl. 51. Sed quoniam emersisse jam e vadis, & scopulos prætervecta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquus cursus ostenditur.
Ventus. Plin. lib. 2. cap. 82. Desinunt autem tremores, quum ventus emersit.
Veritas. Cic. pro Cluent. 183. Hoc uno modo judices, sæpe multorum improbitate depressa veritas emergit, & innocentiæ defensio interclusa respirat.
Emergere, & se ad frugem bonam recipere. Cic. pro Cœl. 28. Equidem multos & vidi in hac civitate, &c. qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent, emersisse aliquando: & se ad frugem bonam, ut dicitur recepisse, gravesque & illustres fuisse.
Ad summas emergere opes, rerumque potiri. Lucret. lib. 2. 13.
Emergere se ex malis, activum. Corn. Nep. in vita Att. c. 11. pr. Quibus ex malis ut se emersit, nihil aliud egit &c. Tale est illud Cic. de Arusp. Resp. 55. Tum se emergit, & fertur illuc. V. Schott. ad Nep. Heinf. & Drakenb. ad Sil. 7. 413. Bos. & Kirchmej. Ind. ad Nep.
Sic erumpere se. H. St.
Emergi, imperf. Ter. Adel. 3. 2. 4. Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest. Ubi Donat. Unde emergi non potest: quum impressio est hostium, sic dicitur, ut Sallust. Pressi undique multitudine. Cic. Qui semper premuntur, & nunquam emergunt. Et emergi nove: nam emergo dicitur, non emergor. Sed ideo est usus, quia extra compositionem & mergo & mergor dicitur.

Emersus, Partic. [ἀναδυθεὶς] Cic. de Divin. 140. Tibi autem de me cum sollicitudine cogitanti subito sum visus emersus e flumine.
Emersus ab admiratione animus, i. e. Qui se recepit. Liv. 8.
Nox emersa. Ovid. 3. Fast. 399.
Tertia nox emersa suos ubi moverit ortus.
E cœno emersus homo. Cic. in Vatin. 17.
Ex diuturnis tenebris lustrorum ac stuprorum emersus homo. Cic. pro Sext. 20.

Emersus, ûs. Plin. lib. 18. cap. 25. Exortus occasusque binis modis intelliguntur. Aut enim adventu Solis occultantur stellæ & conspici desinunt, aut ejusdem abscessu proferunt se. Emersum hoc melius quam exortum consuetudo dixisset: & illud occultationem potius quam occasum. adde Eundem lib. 22. cap. 22. & 18. 26. Vitruv. lib. 10. cap. 22.

Emersurus, Partic. [ἀναδύσων] ut Emersura virtus ex omni sævitia fortunæ. Liv. 5. Bell. Pun.

Emerita Augusta, [Αὐγοῦστα Ἠμερίτα] Urbs Hispaniæ Lusitaniæ. Strabo Augustam Emeritam vocat. Est hæc urbs cocco celebris, quod est rubrum granum, cujus succo vellera tinguntur, Tyrio splendori neutiquam cedentia, ut Plin. scribit lib. 9. cap. 41. Nunc vulgo vocatur *Merida la grande*. Testis Olivar. in Melam. Hinc

Emeritensis, e. Nomen gentile. Auson. Epist. 24. 74.
Emeritensis Anæ latæque fluenta Garumnæ.

Emeritus, V. Emereo.

Emetior, [διαμετρέω] îri. Idem quod simpl. Metiri vel comp. alt. Permetiri significat.
Laborem diversum emetiri. Sil. lib. 4.
Emetiri iter. Liv. 25. Virg. 7. Æn. 160.
Emetiri iter vehiculis. Plin. lib. 7. cap. 20.
Emetiri uno die ingens spatium. Liv. 31. 24.
Oculis spatium emensus. Virg. 10. Æn. 772.
Voluntatem emetiri. Cic. de Clar. Orat. 16. Ego autem voluntatem tibi profecto emetiar, sed rem ipsam nondum posse videor, &c. i. e. Cumulate præstabo.
Lego Remetiar. H. St. V. Grut. ad loc. not.

Emensus, Partic. [διαμεμετρημένος] ut Labores emensus aulæ. Claud in Epithal. Pallad. 67.
Emensus est sol ardua. Plin. lib. 18. cap. 28. Emendati codices habent. Per ardua enisus.
Emensus, passive. Liv. 21. 31. Postquam multo majorem partem itineris emensam cernant, &c. Virg. 1. Georg. 450.
— emenso quum jam decedet Olympo. De sole loquitur. h. e. Percurso & perlustrato cœlo, quum jam descendet ad occasum. Hæc Servius. V. Drakenb. ad Sil. 1. 636.

Emĕto, [ἐξαμάω] ĕre. Idem quod Metere. Hor. 1. Epist. 6. 21.
Ne plus frumenti dotalibus emetat agris.

Emeum, Oppidum, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 29. in descriptione sinus Maris rubri, Troglodytici & Æthiopici.

E M I

Emĭco, ui & avi, [φοιβάω] āre. Effulgere, resplendere. Plaut. Ex oculis quasi radii emicant solis.
Emicant & faces, nonnisi quum decidunt visæ. i. e. Repente existunt & lucentes apparent. Plin. lib. 2. cap. 26.
Emicare ex incendio flamma dicitur. Sen. 2. de Benef. cap. 27.
Ignis emicuit. Claud. 4. Conf. Hon. 186.
Sol emicuit super terras. Valer. 4. Argon. 97.
Emicare in jugum, pro Attollere sese & erigere. Columel. lib. 4. cap. 20. Plaut. Aul. 4. 3. 4. Continuo meum cor cœpit artem facere ludicram, atque in pectus emicare. h. e. velut Subsultare.
Emicat Euryalus. Virg. 5. Æn. 337. & 6. Æn. 5.
— juvenum manus emicat ardens
Littus in Hesperium.
In fata alicujus emicare. Valer. 6. Argon.
Emicat in partem sanguis, unde icimur ictu. Lucret. lib. 4. 1043.
In prælia victor emicat. Sil. lib. 16.
Eurythus evadit juvene, atque in prælia victor
Emicat & galeæ fert donum insigne corusca. Al. Ad præmia.
Emicare de. Plin. lib. 11. cap. 37. Dracones emicuisse de extis.
Emicare ex. Idem lib. 27. cap. 8. Multis calamis ex una radice emicantibus.
Emicare, pro Excellere. Plin. lib. 35. cap. 11. Post eum emicuit longe ante omnes Euphranor Isthmius. Legitur in aliis codd. rectius Eminuit.

Emĭcans, Partic. V. in Emico. Curt. 9. 5. 10. Magna vi sanguinis emicante.
Compar. Tertul. adverf. Hermog. Terra emicantior facta est arida.

Emicatio, Apul. Emicationes silvarum.

Emicātim, Adv. ut, Emicatim prosilire. Sidon. 3. Epist. 13.

Emĭgro, [ἀποικίζω, ἀποικέω] āre. Idem quod Migrare significat, authore Valla: ut, Emigrare domo. Cic. 4. Verr. 89. Plaut. Mostel. 2. 2. 40. Pedem nemo intro tetulit, semel ut emigravimus.
Emigrare finibus suis. Plin. lib. 6. cap. 17.
Emigrare e vita. Cic. 2. de Legib. 48.
Emigrare, Jureconsultis dicuntur, qui ante finitum conductionis tempus habitationem derelinquunt, l. 28. §. 1. D. locat. Sic & Emigratio, in l. 28. D. de Damn. infect.
Emigrare, pro Ejicere. Titinn. Veliter. Quot pestes senio & jurgia sesemet diebus emigrarunt. Ex Nonio. Al. Senia.

Emigrans, Partic. [ἀποικῶν] ut, Emigrans populus. Stat. 4. Sylv. 8. 47.

Emigratio, apud JCt. in Dig.

Emĭneo, ui, [ἐξέχω, προκύπτω, ὑπερέχω] ēre. quasi Extra alios, h. e. Præ aliis manere: is enim Eminere dicitur, qui ceteris altior est. Melius cum Daumio de Radd. amissis L. L. ab antiquo verbo Mineo, quod idem ac Prominere significat. Plin. lib. 16. cap. 31. Esculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit. Cæs. 2. Bell. Civil. 9.
Eminere & apparere. Cic. pro Rosc. Amer. 121. Quo studiosius ab ipsis opprimitur & absconditur, eo magis eminet & apparet.
Extare & eminere. Cic. 3. de Orat. 69. Quo magis id erit illuminatum, extare atque eminere videatur.
Eminet illius audacia, & projecta est. Cic. pro Cluent. 183. Illi quorum eminet audacia atque projecta est, a consiliis malitiæ deferuntur.
Eminere extra terram. Plin. lib. 17. cap. 21.
Eminere supra terram. Julian. in l. Si gemina. D. arbor. furt. cæsar. Si gemina arbor sit, & supra terram junctura ejus emineat, una arbor videtur esse.
Eminet ante oculos quod petis ecce tuos. Ovid 3. Fast. 250.
Eminere foras. Cic. in Somn. Scip. 21. Idque ocyus faciet, si jam tum quum erit inclusus in corpore, eminebit foras: & ea quæ extra erunt contemplans, quam maxime se a corpore abstrahet.
Eminere in re aliqua. Quintil. lib. 2. cap. 3. Nemo sic in majoribus eminet, ut eum minora deficiant.
Leviter eminere. V. Levis.
Magnopere eminere. V. Magnus.
Inter omnes in omni genere dicendi unus eminet Demosthenes. Cic. in Orat. 104.
Eminere quatuor digitos transversos. Plin. lib. 17. cap. 18.
Animus eminet maxime in contemnendis doloribus. Cic. 2. Tusc. 64.
Arbor in arvis eminet. Ovid. 3. de Ponto, 1. 19.
Ardor militum. Tacit. Agric. 35. 1.
Atrocitas sceleris eminebat in voce. Curt. lib. 8.
Crudelitas. Cic. 7. Verr. 160.
Ferrum per costas. Liv. 8.
Hasta eminere in ambas partes dicitur, quæ per medium trajecta est corpus. Ovid. 5. Met. 139.
Globus terræ eminens e mari. Cic. 1. Tusc. 63. Cæs. 7. Bell. Gall. 73.
Ita ut non amplius quatuor digitis ex terra eminerent.
Indignatio eminet. Curt. lib. 4.
Ira. Liv. 2.
Oratio. Quintil. lib. 3. cap. 3.
Eminet aliquis, qui ceteris excellit. Liv. 1. Necdum a singulis, quia nemo magnopere eminebat in novo populo, pervenerant factiones.
Emineo, cum accusativo, active. Curt. lib. 4. 2. 21. Jamque paululum moles aquam eminebat, & simul aggeris latitudo crescebat, &c. i. e. Excedebat, sive super aquam eminebat extabatque. [Nisi Aqua sexto casu legendum est.

Emĭnens, [ἐξέχων] Partic.
Eminens animus in futura, pro Imminens. Sen. de tranquil. vitæ.
Expressum & eminens. Cic. 1. de Nat. Deor. 75. Illud video pugnare te, species ut quædam sit deorum, quæ nihil concreti habeat, nihil solidi, nihil expressi, nihil eminentis, sitque pura, levis, perlucida.
Incisum, eminens, lacunosum. Cic. 2. de Nat. Deor. 47. Quid enim pulchrius ea figura, quæ sola omnes alias figuras complexa continet? quæque nihil asperitatis habere, nihil offensionis potest, nihil incisum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunosum?
Ædes eminentes, i. e. Excelsæ. Flor. 1. 9. 4.
Color eminens fuco. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Effigies virtutis eminens. Cic. 3. Tusc. 3.
Forma eminens. Sen. Octav. 4.
Genæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 143.
Ingenium. Quintil. lib. 6.
Oculi eminentes. Cic. in Vatin. 4.
Saxa. Curt. 5. 3. 20.
Statura. Columel. lib. 3. cap. 8.
Trabes. Cæs. 2. Bell. Civil. 9. Has trabes paulo longiores atque eminentiores, quam extremi parietes erant, effecerunt.
Eminentissimus, titulus dignitatis, qui Præfectis Prætorio tribuitur, & magistris militum, & patriciis. §. Ad istum. Epist. de Justin. Cod. confir. Unde Eminentissimas Præfecturas legimus in l. 6. de exact. tribut. lib. 10. C. Hodie Cardinalium ecclesiasticæ dignitati tribuitur.
Eminentissimus in eloquentia. Quintil. in Procem. lib. 4.
Authores eminentissimi. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Mons eminentissimus. Flor. 4. 12. 49.

Eminen-

Eminenter, Adv. Sidon. 1. 11. Non eminentius quam municipaliter natus.

Eminentia, æ. [ἐξοχὴ, προὐχὴ] Cic. 1. de Nat. Deor. 106. Nam ſi tantummodo ad cogitationem valent, nec habent ullam ſoliditatem, nec eminentiam, &c.

Eminentiæ in pictura. Cic. 4. Acad. 20. Quam multa vident pictores in umbris, & in eminentia, quæ nos non videmus?

Habere eminentias ſimiles verrucis. Plin. 37. 10.

Eminŭlus, [ἐπὶ μικρὸν ἐξέχων] Adj. dimin. Parum eminens. Varro 2. de R. R. cap. 5. Ut habeat inferiorem partem frequentibus pilis ſubcriſpam, compactis cruribus: potius brevioribus quam longis, rectis genibus & eminulis, diſtantibus inter ſe. Ibid. de Canibus, cap. 9. Spina neque eminula, neque curva.

Emĭnor, [ἀπειλέω] āri. Idem quod Minari, ſeu ſignificatu magis adaucto. Plaut. Capt. 4. 2. 11. Eminor, interminorque nequis obſtiterit obviam. Utitur & Flor. 2. 12. 7.

Eminatio, ōnis. f. [ἀπείλησις] Plaut. Capt. 4. 2. 19. Quæ illæc eminatio eſt?

Eminiscor, Antique pro Comminiſci. V. Gloſſ. Iſidor.

Emĭnus, Adv. [πόῤῥωθεν] E longinquo, inquit Valla. cui opponitur Cominus. Cic. de Senect. 19. Nec enim excurſione, nec ſaltu, nec eminus haſtis, aut cominus gladiis uteretur. Cæſ. 1. Bell. Civil. 26. Sic quotidie utrinque eminus fundis, ſagittis, reliquisque telis pugnabatur.

Emīror, [ἐπιθαυμάζω] āri. Valde mirari. Hor. 1. Carm. 5. 6.

— & aſpera
Nigris æquora ventis   Emirabitur inſolens.

Emischabales, Fons Arabiæ, de quo Plin. lib. 6. cap. 28. Agacturi in montibus, oppido xx. m. paſſ. in quo fons Emiſchabales, quod ſignificat Camelorum oppidum.

Emiseni, Populi in Emiſena regione Syriæ. Paul. de cenſib. Imperator noſter Antoninus civitatem Emiſenorum coloniam juris Italici fecit. Ex Nebriſſ. Ab Emiſa oppido. Sic in nummis id nomen ſcribitur, alias varie. V. Cellar.

Emissarius, Emissititius. V. emitto.

Emitto, īſi, iſſum, [ἐκπέμπω, ἐξαποστέλλω, ἐξελαύνω] ĕre. Extra mittere. Unde emitti a deo. Cic. 1. Tuſc. 74.

Emittat ad me Publius qui obſignent: jurabo, &c. Cic. 2. Att. 24.

Emittere de manibus. Cic. pro Cœl. 66. & 7. Verr. 23. Liv. 21.

Emittere e manibus. Liv. 28. E manibus tuis in Italiam emiſiſti.

Emitti e carcere. Cic. pro Planc. 30.

Emitti e cuſtodia, & levari vinculis. Cic. 1. Tuſc. 118.

Ex vinculis emitti. Cic. 1. Tuſc. 75.

Emittunt noctu per vallum. Cæſ. 1. Bell. Civil. 76.

Emittere in hoſtem equites. Liv. 4. Bell. Pun.

Actionem equidem ſolam in hoc tempus emiſeram. Quintil. lib. 7. cap. 3. h. e. Edideram, invulgaram.

Aculeos emittere in hominem. Cic. pro Cœl. 29. Sed veſtræ ſapientiæ Judices eſt, non abduci reo: nec quos aculeos habeat ſeveritas gravitasque veſtra, qutm eos accuſator erexerit in rem, in vitia, in mores, in tempora, emittere in hominem & in reum.

Animam emittere pro Mori. Ita Codd. non Amiſſurum, quod obtinet vulgo. Nep. 15. 9. ut Emittere ſpiritum. Marcian. l. 18. D.

Ardor ſe emittit. Cic. 2. de Divin. 44. Si autem nubium conflictu ardor expreſſus ſe emiſerit, id eſſe fulmen.

Aliquid dignum ſuo nomine emittere, i. e. Edere. Cic. 7. Fam. 33. Ut etiam ſiquando aliquid dignum noſtro nomine emiſimus.

Fulmina & jacula. Cic. 2. de Divin. 44. In auras jaculum emittere. Virg. 9. Æn. 52.

Ecquis erit mecum ô juvenes, qui primus in hoſtem?
En, ait: & jaculum intorquens emittit in auras.

Lacrymas emittere. Ovid. 11. Met. 458.

Libellos emittere. h. e. Edere, publicare. V. Libellus, in libere.

Maledictum emittere. Cic. pro Planc. 57. Nihil eſt autem tam volucre quam maledictum, nihil facilius emittitur, nihil citius excipitur, nihil latius diſſipatur.

Manum, eſt Cautionem propria manu facere. Modeſtinus in l. Quidam quaſi. D. de probat. & præſumpt. Quærebant, an cum eo de hæreditate fratris propter emiſſam ab eis manum poſſint quaſi cum filio agere.

Oculos. Plaut. Merc. Gradus grandit, emittit oculos, circumfert ſe.

Ova emittere dicitur gallina. Plin. lib. 11. cap. 24.

Rudentes puppe emittere. Stat. 2. Achil. 18.

Sagittas emittere arcu. Plin. lib. 9. cap. 8. Cic. de Aruſp. Reſp. 2. *Deſcocher une fleche.*

Sanguinem venis. Plin. lib. 25. cap. 5.

Saturitatem. Plin. lib. 10. cap. 33. i. e. Purgare ventrem.

Vocem. Liv. 1. 54. Seu ira, ſeu odio, ſeu ſuperbia inſita ingenio, nullam eum vocem emiſiſſe. Emittere vocem cum querimonia. Cic. 4. Verr.

Emittere manu aliquem, pro Manumittere, & in libertatem aſſerere. Plaut. Aulul. 5. 15. Volo me emitti manu. l. egone emittam manu?

Emittere eſt etiam Aquam per fiſtulas deducere. V. emissarium. Sueton. Claud. cap. 20. Fucinum lacum aggreſſus eſt non minus compendii ſpe quam gloriæ, cum quidam privato ſumptu ſe emiſſuros promitterent. adde cap. 21. extr.

Emissus, Partic. [ἐξαποσταλμένος] Evocatus atque emiſſus. Cic. 1. Tuſc. 74. Sed tanquam a magiſtratu aut ab aliqua poteſtate legitima, ſic a deo evocatus atque emiſſus exierit.

Ex urbe emiſſus. Cic. 1. in Catil. 27. Ut abs te non emiſſus ex urbe, ſed immiſſus in urbem eſſe videatur.

Agmen emiſſum. Virg. 4. Georg. 58.

Dictum. ut, Facete dictum emiſſum hærere debet. Cic. 2. de Orat. 216.

Dies. ut, Vixdum emiſſa dies. Stat. 2. Sylv. 229.

Hyems emiſſa. Virg. 1. Æn. 128.

Emiſſamque hyemem ſenſit Neptunus, & imis
Stagna refuſa vadis.   i. e. Tempeſtatem ab Æolo emiſſam antro.

Alludit ad v. 85. & ſeq.

Ortus ſolis emiſſus. Claud. 4. Conſ. Hon. 388.

Ratio emiſſa. Argumentum enim ratio ipſa confirmat, quæ ſimulatque emiſſa eſt, adhæreſcit. Cic. 2. de Orat. 214.

Tela emiſſa. Lucan. lib. 3. 545.

In puppim rediere rates, emiſſaque tela   Aëra texerunt.

Tiſiphone. Virg. 3. Georg. 551.

— in lucem Stygiis emiſſa tenebris   Pallida Tiſiphone.

Venti emiſſi. Ovid. 11. Met. 433.

Verbum emiſſum. Hor. 1. Epiſt. 18. 11.

Et ſemel emiſſum volat irrevocabile verbum.

Vox emiſſa cœlo. Liv. 5.

Item, ut verbum, de aquarum ductu, Lacus Velinus a M. Curio emiſſus. Cic. 4. Att. 14.

Emissus, ûs. m. Lucret. lib. 4. 205.

— emiſſum res nulla moratur.

Emissio, ōnis. f. [ἄφεσις, ἐξέλασις] pro Jaculatione & vibratione: ut Emiſſiones tormentorum. Cic. 2. Tuſc. 5. Ut enim baliſtæ lapidum, & reliqua tormenta telorum eo graviores emiſſiones habent, quo ſunt contenta atque adducta vehementius.

Sagittæ emiſſio. Vitruv. 10. 22.

Emiſſio pro Dimiſſio, Ego autem miror, ſi emiſſio fœminæ anguis mortem afferebat Ti. Graccho; emiſſio autem maris anguis erat mortifera Corneliæ, cur alterutram emiſerit. Cic. 2. de Divin. 62.

Emissarius, i. Qui paratus eſt emitti & invehi in aliquem: Calumniator & vexator, ſummiſſus & ſubornatus ab inimicis. Cic. 7. Fam. 2. Perſuaſeratque nonnullis invidis meis ſe in me emiſſarium ſemper fore.

Excurſor & emiſſarius. Cic. 4. Verr. 22.

Præcurſor & emiſſarius. Idem 7. Verr. 107.

Emiſſarios Domitiani vocat Sueton. in Domit. cap. 11. quorum opera ad delationes abutebatur.

Emiſſarius, ut Aſconius docet, Furtorum conciliator, atque internuntius, quæ a magiſtratibus committuntur. Cic. 5. Verr. 91. In eund. 4. 22. Petit Nævius Turpio quidam iſtius excurſor & emiſſarius, homo omnium ex illo conventu quadruplatorum deterrimus.

Emiſſarii factionis, qui ad facinus patrandum deſtinantur. Vellej. 1. 18. 6. Q. Pompeji cos. filium per emiſſarios ſuæ factionis interfecit.

Emiſſarius equus, aries, & hujusmodi. Qui emiſſus ſit in ſolitudinem, vel qui ad generandam ſobolem emittitur. Hæc Valla in Rauden. Plaut. Mil. 4. 3. 19.   — Abi ſis hinc: nam tu quidem

Ad equas fuiſti ſcitus emiſſarius,
Qui confectare, qua mares, qua fœminas.   Gronov. edit.

Admiſſarius, recte.

Emiſſarius palmes. Plin. lib. 17. cap. 23. Ex his emiſſi palmites proximo anno imis ingerantur ſcamnis, ac per ſingulos annos ad ſuperiora ſcandant, relicto ſemper duramento in ſingulis tabulatis, & emiſſario uno qui ſubeat usquequo placuerit. i.e. Novello palmite cui in putatione parcitur, ut interpretatur Harduinus.

Emissarium, i. [ἐξαγώγιον] Locus per quem aqua e lacu aut ſtagno emittitur, Sueton. in Claud. Cæſ. cap. 20. Item emiſſarium Fucini lacus, portumque Oſtienſem. Cic. 16. Fam. 18. Helico nequiſſimus hs. m. dabat nullo aprico horto, nullo emiſſario, nulla maceria, nulla caſa.

Emissĭbĭlis, e. Quod emitti poteſt. Vet. Interp. Irenæi.

Emissitius, Adj. [ἐκβόλιμος] Quod emittitur. Cic. 3. de Legib. 20. C. vero Gracchus ruinis & emiſſitiis, quas ipſe ſe projeciſſe in forum dixit, &c. ſed variant libri. V. Turneb. & Gronov. ad loc.

Emiſſitii oculi, Qui huc & illuc aſpectant, & veluti ſeſe ejaculantur. Plaut. Aul. 1. 1. 2. Circumſpectatrix cum oculis emiſſitiis. confer Gruter. Inſcript. dccccxxvii. 6.

Emmănes, is. f. herba Hyoſcyamus. Apul. de Herb. cap. 4.

Emmaus, i. f. [Ἐμμαοῦς] Ptolemæo Judææ urbs, eidem alio nomine Nicopolis, ubi cognitus Chriſtus in fractione panis. Plin. lib. 5. cap. 14. Hiericuntem palmetis conſitam, fontibus irriguam Emmaum. V. Joſeph. lib. 12. Antiq. cap. 10.

Emmelia, [ἐμμέλεια] Saltationis ſpecies, quam pacatam vocat Plato lib. 3. de leg. δύο δὴ τῆς ὀρχήσεως τῆς καλῶν εἴδη, τὸ μὲν πολεμικὸν, πυῤῥίχην, τὸ δὲ εἰρηνικὸν, ἐμμέλειαν ἐπωνόμασαν. Duo, inquit, ſaltationis honeſtæ genera: unum quidem bellicum, quod Pyrrhichen: alterum pacatum, quod Emmelian appellaverunt. V. Bud. in Annot. in Pandect.

Emmota, Medicamenta quædam ſunt, in quorum venit uſum quandoque quod Iſis nuncupatur, cerote permixta. Horum meminit Galen. lib. 2. ad Glauconem, a quo & Pyulca nominantur. V. Rhodig. 26. 22. Reineſ. Var. Lect. p. 515. [Hæc vox vel vulneribus tribuitur; quæ διὰ τῶν μοτῶν i. e. Linamentis concerptis per plagam diſpoſitis, curantur: vel hominibus, qui tali modo curantur. V. Celſ. l. 5. c. 26. paſſim & Fœſii Oecon. Hipp.

E M O

Emo, mi, ptum, [ὠνέομαι, ἀγοράζω, ἐκπρίαμαι] ĕre. Pecuniis, vel gratia aut præmio, vel alio quovis modo aliquid ſibi comparare. Cic. pro Cæcin. Suum eſſe, ſeque ſibi emiſſe.

Emere (inquit Feſtus) quod nunc eſt Mercari, antiqui accipiebant pro Sumere ſive Accipere, quam ſignificationem retinent ex Compoſitis nonnulla. Adimo, Eximo, &c.

Emere de. Cic. 2. Q. frat. Emerat de Coſconio & Pomponio beſtiarios. Et 13. Att. 31. Is cc jugera de M. Pilio emit.

Bene emere. Cic. 1. Att. 8. Quod ea emptione & nos bene emiſſe judicati ſumus. [Sic Melius, ap. Suet. Jul. c. 50. extr. Contr. Male. q.V. Quanti minoris emptur us, pro Quanto minoris, ut dicitur Multo & minoris. Vid. Quantus. H. St. V. mox ſeq.

Care emere. Hor. 2. Epiſt. 1. 238.

Male emere, i. e. Nimio emere. Cic. 2. Att. 4. Mihi maxime placet, ea quæ male empta ſunt, reddi. conf. Bene.

Salubriter emere. Plin. lib. 1. Epiſt. ult. Rogo cures quanti æquum eſt emat: ita eum delectabit emiſſe, ego tibi debiturus, ſi prædiolum iſtud quod commendatur iſtis dotibus, tam ſalubriter emerit, ut pœnitentiæ locum non relinquat. i. e. Tam juſto pretio.

Argento emere ſibi aliquem. Plaut. Aſin. 1. 3. 46

Dimidio carius emere aliquid quam æſtimatur. Cic. pro Domo ſua, 115.

Fide bona emere. Plaut. Moſt. 3. 1. 140.

Magno. Cic. 5. Verr. 144. Ovid. 2. de Arte Am. 626.

Atque emitur magno nil, niſi poſſe loqui.

Minimo emit. V. minor.

Pondere. Plin. lib. 12. cap. 7. Piper pondere emitur, ut aurum & argentum.

Precibus emere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 1. Nulla res gravius constat, quam quæ precibus empta est.
Pretio. Ter. in prol. Hec. 57. Mihique ut discere novas expediat posthac pretio emptas meo. Ubi donatus, Pretio meo, æstimatione a me facta quantum ædilis daret.
Virtute. Claud. 3. Conf. Hon. 188.
Tanti, quanti, &c. Cic. 3. Off. 59. Emit homo cupidus & locuples tanti quanti Pythius voluit.
Quanto minoris emere. Ulp. duobus locis in l. Julian. D. de actio. empt.
Emere aliquem donis. Liv. 6. Bell. Maced.
Emere aliquem vita. Virg. 9. Æn. 206.
Emere aliquid in publicum, i. e. Ea lege ut publicum fiat. Liv. lib. 44. 16. Lanienasque & tabernas conjunctas in publicum emit: basilicamque faciendam curavit. conf. 39. 44.
Custodem emere. Ovid. 3. de Arte Am. 652.
Citharas emere. Hor. 2. Serm. 3. 104.
Gaudia emere. Stat. 9. Theb. 56.
Perjurum diadema peto, quo gaudia tanti Empta mihi?
Generum sibi emere. Virg. 1. Georg. 31.
Inimicum. Plaut. Trin. 4. 3. 49. Nam ego talentum mutuum quod dederam, talento inimicum mihi emi, amicum vendidi.
Litigium. Plaut. Amph. Novi te hominem molestum, quive emas litigium.
Metum emere. Lucan. lib. 3. 56. —namque afferit urbes
Sola fames, emiturque metus.
Mortem emere. Propert. lib. 3. 16. 22.
Talis mors pretio vel sit emenda mihi.
Spem pretio. Ter. Adel. 2. 2. 11.
Ad sententias emendas dedisse pecuniam. Cic. pro Cluent. 101.

Emptus, Partic. [ὠνητὸς] ut, Pax empta donis ingentibus. Lucan. lib. 10. 107.
Magno. ut, Turno tempus erit, magno quum optaverit emptum
Intactum Pallanta, & quum spolia ista diemque
Oderit. Virgil. H. St. locus est Æn. 8. 503.
Decus perenne ingenti clade emptum. Claud. de Piis fratribus, 48.
Fœdera empta multis cladibus. Claud. 4. Conf. Hon. 455.
Judicium emptum constupratumque. V. constupro.
Pulmenta laboribus empta. Hor. 1. Epist. 18. 48.
Voluptas. Hor. 1. Epist. 2. 55.
Sperne voluptates, nocet empta dolore voluptas.
Ex empto aut vendito fieri aliquid contra fidem. Cic. 3. de Nat. Deor. 74. Reliqua quæ ex empto aut vendito, aut conducto, aut locato contra fidem fiunt.
Emptus de lapide, Olim dicebatur servus non frugi bonæ, sed qui noxæ deditus sit, ideoque venditus. Columel. 3. 3. Vel de lapide noxium posse comparari putat. Lapis autem locus eminens erat, & tanquam suggestus, unde præco prædicabat atque vendebat. Inde Emptos de lapide tribunos, ut servos venales, dixit contumeliose Cic. in Pison. 35. & Plaut. Bacch. 4. 7. 17. In eo ipso astas lapide, ubi præco prædicat. Turnebus.
Emptum & Paratum hoc differunt apud Jurisconsultos, quod in empto paratum inest: in parato non continuo emptum continetur. l. 47. §. 1. D. de leg. & fideic. lib. 32. Paratum ergo generis nomen est: Emptum speciei.

Emptio, ōnis. f. [ἀγορασία, ὠνὴ, ὤνησις] Cic. 12. Att. 3. Quid Cæsar? tres habet conditiones: aut emptiones ob hastam, &c.
Emptio, est Contractus juris gentium de quantitate cum corpore commutanda, sola inter se pactione contrahentes obligans. l. 2. D. de obl. & act.
Emptionis verbo, lex duodecim tabularum omnem alienationem complexa est, ait Pompon. l. 29. §. 1. D. de stat. liber. Itaque animadvertere est Varronem in libris de R. R. acquisitionem omnem emptionis verbo comprehendere.
Mancupi emptio. V. manceps.
Abire ab emptione. V. abeo.
Emptione facta. Cic. pro Cæcin. 17.

Emptĭto, āre. Frequent. Idem quod Emere. Plin. lib. 33. cap. 1. Ita enim (ut opinor) commercia victus gratia inventa alios coriis boum, alios ferro, captivisque rebus emptitasse tradit. Columel. lib. 8. cap. 10. Tacit. 14. Ann. 41. Pro eo

Empsitare, quidam legunt apud Plaut. Casin. 2. 5. 39. Non ego istud verbum empsitem titivilitio.

Emptŭrio, [ἀγορασείω, ὠνητιῶ] īre. Varro in proœm. lib. 2. Propterea quod te empturientem in campos macros adducunt crebro pedes.

Emptor, ōris. m. [ἀγοραστὴς] Qui emit. Cic. 3. Off. 57. Nequid omnino quod venditor norit, emptor ignoret. Idem 2. Philipp. 97. Omnino ullius rei nemo fuit emptor, cui defuerit hic venditor. Et 3. Off. 54. Si hoc emptoribus venditor non dixerit.
Emptorem hiantem inducere dicitur res. Hor. 1. Serm. 2. 88.
Dedecorum pretiosus emptor. Hor. 3. Carm. 6. 32. i. e. Incestuum, ut ait Acron. Qui dedecora, i. e. Adulteria magno pretio emit, inquit Porphyrio.

Emptrix, īcis. Modest. in l. Herenn. D. De evict. & dupl. postul. Quum emptrix non provocaverit. Paulo post: Nihil proponi, cur emptrici adversus venditorem actio non competat.

Emptionālis, e. [ἀγοραστικὸς] Qui frequens est in emptionibus & proscriptionibus bonorum. Cic. 7. Fam. 29. Quod quidem si inter vos senes emptionales venale proscripserit. Quo in loco antiquissima exemplaria legunt Coemptionales. V. eruditiss. Græv. ad loc.

Emptitius, Adj. [ὠνητὸς] Qui emptus est, cui Gratuitus opponitur. Varr. 3. de R. R. cap. 2. Hic aprum glans quum pascit emptitia, facit pinguem: illic gratuita, exilem. Ibid. cap. 17.
Emptitius miles, Mercenarius, inquit Perottus: Quem Festus Emptituum appellat. [Immo Emptivum. i. e. Conductitium.

Emax, ācis. [ὠνητικὸς] Qui libenter, & sæpius emit, vel qui emendi est cupidissimus. Cic. in Parad. 6. Non esse cupidum, pecunia est: non esse emacem, vectigal est.
Domina emax. Ovid. 1. de Arte Am. 421.
Institor ad dominam veniet discinctus emacem.
Nam quum esset pecuniosus, nemo illo minus fuit emax, minus ædificator. Nep. Att. cap. 25. init.

Emacĭtas, ātis. f. [τὸ ὠνητικὸν] Facilitas & inclinatio voluntaria emendi. Columel. lib. 4. cap. 3. Quosdam emacitas in armentis, quosdam exercet in comparandis mancipiis cura: de tuendis nulla cura tangit. Plin. Epist. 3. 7. Erat φιλόκαλος, usque ad emacitatis reprehensionem.

Emodŭlor, [ἐπᾳδεύω] āri. Idem quod Modulari. Ovid. 1. Amor. 1. 30.
Musa per undenos emodulanda pedes.

Emodulatio, Emodulator, apud Boeth.

Emōdus, [Ἠμωδὸς] Mons qui circa finem Indiæ in duos ramos dividitur. Alteri Ortorocoras nomen est: alteri Semantinus. V. Ptolem. lib. 6. cap. 15.

Emolior, [ἐξωθῶ] īri. Excitare, expellere. Cels. lib. 4. cap. 6. de pleuritide, Interdum sicca tussis est, quæ nihil emolitur.
Urinam manu, Celsus l. 7. Res vero interdum cogit emoliri manu urinam, cum illa non redditur. H. St. Locus est a princ. C. 26.
Emoliri pituitam per nares. Columel. lib. 8. cap. 5. Dum eas amaritudo cogat, per nares emoliri pituitæ nauseam.
Item Emolior, Moliendi finem facere, molitiones ad exitum perducere. Plaut. Bacch. 4. 5. 1. Insanum magnum molior negotium metuoque ut hodie possim emolirier.
Aliter etiam Sen. Agam. 478. Venti fretum emoliuntur. i. e. Commovent, in molem attollunt.

Emolimentum, i. n. L. 19. Cod. Theodos. de operibus publicis.

Emollio, [ἐκμαλθακόω, ἐκμαλάττω] īre. Idem quod Mollire, & fricatione aut subactione molle reddere. Liv. 37. Humor arcus, fundasque, & jaculorum amenta emollierat.
Emollire alvum, Laxare & lenire. Plin. lib. 20. cap. 9. Alvum leniter emollit lapsana.
Emollire hominem. Liv. 27. 3. Idem 38. 49. Degener & emollitus amœnitate Asiæ hostis.
Artibus mores emollire. Ovid. 2. de Ponto, 9. 48.
Pax emollit ferociam. Tacit. in Vita Agric. 11. Plus tamen ferociæ Britanni præferunt, ut quos nondum longa pax emollierat.

Emollĭdus, Adj. [μαλθακὸς] Idem quod Mollis. Liv. 34. 47. Labor & æstus emollida & fluida corpora Gallorum & minime patientia sitis, quum decedere pugna coegisset, &c. Vetustiora exemplaria legunt Mollia.

Emollis, e. Barth. Adv. 28. 16. ex Avien.
Hi celeri emolles currunt pede semper arenas.

Emollesco, Cels. 5. 28. Sine ulla vi clavus emollescit.

Emŏlo, Idem ac Molo. Pers. 6. Sat. 26. —granaria, fas est, Emole.

Emŏlĭtus, Partic. Veget. 3. 24. Emolitum hordeum.

Emŏlŭmentum, [ὠφέλημα, ἐπίχερσμα] Utilitas quam ex opera & labore, & (ut ita dicam) molimine nostro assequimur. Plaut. Trin. 3. 2. 68. Et si sine dote duxeris, tibi sit emolumentum honoris, mihi quod objectant siet.
Detrimentum & Emolumentum, contraria. Cic. 1. de Fin. 53. Plusque in ipsa injuria detrimenti est, quam in his rebus emolumenti quæ pariuntur injuria. Idem 3. de Fin. 69. Emolumenta & detrimenta quæ ὠφελήματα & βλάμματα appellant.
Fructus atque emolumentum. Cic. 5. Verr.
Dicere aliquid ob emolumentum suum. Cic. pro Font. 17.
Facere emolumentum. Paterc. lib. 2. 105. Anni ejus æstiva usque in mensem Decembrem producta, immanis emolumentum fecere victoriæ.
Boni nullo emolumento impelluntur in fraudem. Cic. pro Milon. 32.
Largiri aliquid emolumenti. Lucret. lib. 5. 167.
—quid enim immortalibus, atque beatis
Gratia nostra queat largirier emolumenti?
Proponere emolumentum alicui. Cic. pro Font. 19.
Laus suscepta sine emolumento ac præmio. Cic. 2. de Orat. 346.
Emolumento esse alicui. Cic. 1. de Orat. 34. & 7. Fam. 10.

Emŏneo, [παρεγγυάω] ēre. Idem quod Monere. Plaut. Asin. 4. 2. 17. Hunc politare, illam expilare jam emone. V. tamen Gronov. qui aliter legit.

Emorior, [ἀποθνήσκω] ēmŏri. Omnino planeque mori. Ter. Heaut. 5. 5. 18. Emori cupio. Cic. 3. Off. Ut esset insitum militibus nostris aut vincere aut emori. adde 1. de Orat. 143. Qui excogitasset nasci prius oportere quam emori. 1. Tusc. 15. Emori nolo sed me esse mortuum nihili æstimo. Ibid. 97. Dii boni quid lucri est emori?
Amor emoritur. Ovid. de Rem. Amor. 654.
Perque gradus molles emoriatur amor.
Quorum laus emori non potest. Cic. in Parad. 2.
Emoritur membrum. Cels. lib. 5. cap. 26. in cap. de Curatione gangrænæ.
Emoriri. Ter. Eun. 3. 1. 42. Risu omnes qui aderant, emoriri.

Emortuālis, e. [νεκρικὸς] ut Emortualis dies, in quo quis mortuus est, sicut Natalis, in quo natus. Plaut. Pseud. 4. 7. 136.

Emortuus, Adj. Plaut. Pœn. 4. 2. 18. Emortuo verba facere. conf. Aul. 4. 5. 1. Pseud. 1. 3. 105. Epid. 1. 2. 14. V. Serv. ad Virg. 2. Æn. 458.

Emoribundus, apud Cels. [Sed cum locum non afferant, merito suspectum est, licet Analogiæ respondeat.

Emŏveo, [ἀποκινέω] ēre. Ex loco movere. Liv. 6. 38. Tum percitus ira Camillus, lictorem qui plebem de medio emoveret, misit. Sic emovere e foro multitudinem. Liv. 25. 1.
Emovere herbas. Columel. lib. 8. cap. 3.
Emovere, pro Exercere, seu In apertum producere. Ovid. 3. Fast. 367.
Dum loquitur, totum jam sol emoverat orbem. Variant Codd. Emerserat Heins.

Emōtus, Partic. [ἀποκινηθεὶς] ut, Axis a cardine emotus. Stat. 1. Theb. 349.
Emotus ultra juga Tauri. Liv. 42. 50. uti Gronovio placet. Vulgo Remotus.
Curæ emotæ. Virg. 6. Æn. 382.
His dictis curæ emotæ: pulsusque parumper
Corde dolor tristi.
Postes cardine emoti. Virg. 2. Æn. 493.
Emotis deinde curia legatis. Liv. 30.
Emotum solum. Columel. lib. 3. cap. 18.

Emotio, ōnis. f. JCt. in Dig.

Empanda, Paganorum dea fuit, teste Festo, ita dicta quod patentibus pagis, non clausis urbibus præesset. V. Rosin. Ant. Rom. lib. 5. cap. 4.

Empedŏcles, [Ἐμπεδοκλῆς] Philosophus & Poeta Agrigentinus de rerum natura versibus scripsit, ut apud Romanos Lucretius. Discipulus fuit, ut quibusdam placet, Pythagoræ, & inventor Rhetoricæ. Is noctu a sociis clam discedens, in ardentem caminum montis Ætnæ se demisit, ut deus immortalis haberetur: sed æneæ ejus crepidæ ex camino per flammam rejectæ, rem patefecerunt. V. Hor. in Arte Poet. 465. Diog. Laërt. in Vit. Gell. lib. 4. cap. 11. & 17. 21. Cæl. lib. 11. cap. 18. Fabr. Bibl. Gr. 2. 12. Simultatem perpetuam cum aliquibus exercuit: Unde Proverbium de quo Suidas, ἐμπεδοκλέους ἔχθρα. Empedoclis simultas. Empedocles Physicus, idemque poeta optimus. Cic. 1. de Orat. 217. adde de Amicit. 24. Idem quatuor elementis omnia constare ait, Cic. 4. Acad. 118.

Empedocles animum esse censet, cordi suffusum sanguinem. Cic. 1. Tusc. 41. De eodem, V. 1. de Nat. Deor.

Empedoclēus, Adj. [Ἐμπεδόκλειος] Cic. 2. Q. frat. 10. Quum veneris, virum te putabo: si Sallustii Empedoclea legeris, hominem non putabo. conf. 1. Tusc. 41.

Empenetica, Esuritionis ars. Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q. Pompejum Baulis empeneticam facere, &c. Embæneticam alii legunt, cui vocabulo nullus est nec in Latina, nec in Græca lingua locus, etsi Græcam refert originem, sed derivatione falsa. Non enim hujusmodi nomina a verbis orta formantur a præsenti: & alioqui hoc sententiæ parum convenit. Proinde Turneb. Adversf. 13. 20. Empeneticam legit, ut eum dicat esurientem esuritionis artem Baulis facere, & usque eo ut esuriei ejus misereatur. Ut enim Græce dicitur ἐντραγεῖν pro τραγεῖν, Attico more, & ἐμπιεῖν pro πιεῖν, & ἐμφαγεῖν pro φαγεῖν, quidni etiam dicatur ἐμπεινῆν pro πεινῆν, præsertim quum etiam in verbo quæsita sit arrisio fortasse e vicinitate vocis, quod non faciat embaticam, sed empeneticam. V. supra embænetica. & conf. Salmas. ad Solin. p. 707. & Viris Doctt. not. ad loc. vexatissimum.

Empĕtron, [ἔμπετρον] Herba quam nostri Calcifragam vocant: nascitur in montibus maritimis, fere in saxo: quo propius mari fuit, minus salsa est. Plin. lib. 27. cap. 9. Ea, inquit Ruellius lib. 3. cap. 85. facile putaretur esse quæ mediis saxis erumpit, officinis Parisiensibus *salvia vitæ* dicta: primo quod e mediis saxis emicet, & frangere saxa videatur: partim quod calculos mire frangat.

Emphăsis, [ἔμφασις] Figura est Rhetorica, qua majus aliquid intelligitur quam verbis exprimitur. V. Quintilianum l. 8. c. 3. sub fin. Autori ad Herenn. 67. Significatio.

Emphasis quoque cum una in oratione aut plures voces graviori & significantiori tono proferuntur. V. Voss. Instit. Orat. p. 232. &c.

Emphracta, Nonnulli dici putaverunt Naves tectas, citantes illud Ulpian. ex l. 2. D. de exercitor. act. Quædam enim naves onerariæ, quædam, ut ipsi dicunt, emphracta sunt. Quo tamen in loco castigatiora exempla ἐπιβάδες, aut certe ἐπιβατίδες, non Emphracta legendum docent. Naves autem tectas, sive constratas, Græco vocabulo καταφράκτους vocari, suo loco ostendimus.

Emphragma, ătis. n. Septum, cancellus. Veget. 1. 47.

Emphyllismus, [ἐμφυλλισμός] Inoculationis species est, quum inter lignum & corticem ἔνθημα inseritur. ἐμφυλλίζειν enim id agere est. Ex Cæl. Rhod. lib. 6. cap. ult.

Emphyteusis, [ἐμφύτευσις] Latine Insitionem significat, sive Plantationem, a verbo Græco ἐμφυτεύω, quod est infero, vel consero. Unde Fundum in Emphyteusim dare, frequens est apud Jurisconsultos, pro eo quod est, Ea conditione alicui tradere fundum, ut accipiens eum reddat meliorem, & ex sterili fertilem efficiat. Ab initio sterilia tantum & inculta hoc contractus genere concedebantur. Hinc Emphyteutes, sive Emphyteuta dicitur, Qui fundum agrumve ea lege a domino accipit, ut eum conserat, melioremque efficiat. Ex Cæl. Rhod. lib. 7. cap. ult.

Emphyteusis, Contractus est a Zenone Imperat. primum nominatus, quum ager ea lege fruendus datur, ut quandiu merces solvatur, nunquam ad dominum revertatur, l. 1. C. de jur. emphyt. ubi Zeno ait, Jus emphyteuticarium neque conditionis, neque alienationis esse titulis adjiciendum: sed hoc jus tertium esse, ab utriusque memoratorum contractuum societate separatum, conceptionemque ac definitionem habere propriam.

Emphyteuticum agrum possidere. Macer. in l. penult. in princip. D. Qui satisdare cogantur.

Emphyteuta, æ, m. Qui tali conditione prædium acquirit. l. 4. Cod. de Jure emphyteutico.

Emphyteutĭcus, Adj. ut, Emphyteuticum prædium. V. sup. in emphyteusis.

Emphyteuticarius, Lib. 6. Pandectarum juris titulus est, Si ager vectigalis, vel emphyteuticarius petatur. V. Justinian. lib. 3. Instit. titul. De location. & conduct. Etiam quandoque idem atque Emphyteuta l. 1. Cod. de Mancip. & Colon. Emphyteuticarios gravant coloni.

Emphyteuma, ătis. n. Ad alios suum jus vel emphyteumata transferre. l. 4. Cod. de Jur. emphyteutico.

Empīrĭce, [ἐμπειρική] Una ex tribus sectis medicinæ, quæ experientia tantum nitebatur. Plin. lib. 29. cap. 1. Alia factio ab experimentis se cognominans empiricen, cœpit in Sicilia. V. Cels. in Procem.

Empīrĭcus, Adj. [ἐμπειρικός] Cels. in præfat. Qui se empiricos ab experientia nominant. Cic. 4. Acad. 122.

Emplastrum, i. n. [ἔμπλαστρον, ἐμπλαστρον] Latine Fictum vel Formatum: Quod ex diversis rebus confingi & conformari consuevit, quod nunc vulgo Unguentum dicitur. Id vero quod vulgo Emplastrum dicitur, a doctis Cataplasma vocatur. V. Plin. lib. 22. cap. 24. Cels. lib. 5. cap. 17.

Emplastrum in arboribus quomodo fiat, & quid sit. V. Plin. lib. 17. cap. 16. ibidemque Harduin. & mox emplastratio.

Emplastro, [ἐμπλάσσω] Verbum cujus passivum usurpavit Columel. lib. 11. cap. 2. Possunt, inquit, si jam librum remittunt, inseri oleæ, vel emplastrari, ceteræque pomiferæ arbores eodem emplastrationis genere inseri. V. emplastratio.

Emplastraturus, Partic. quo Columel. usus est lib. 5. cap. 11. Delibrato, inquit, item alteram arborem, quam emplastraturus es.

Emplastratio, ōnis. f. [ἐμπλάστρωμα] In arboribus dicitur quum cortex eximitur inoculationis gratia, ut aptari queat cortex par ex altera arbore, ut ait Plin. lib. 17. cap. 16. Columel. lib. de Arbor. cap. 26. & lib. 5. cap. 10. Tertium, quum gemmam cum exiguo cortice in partem sui delibratam recipit: quam vocant agricolæ emplastrationem, vel, ut quidam, inoculationem.

Emplecton, [ἔμπλεκτον] Structuræ genus, tantummodo frontibus politis. Reliqua fortuito collocant. Author Plin. lib. 36. cap. 22. conf. Vitruv. 2. 8.

Empolæus, [Ἐμπολαῖος] Mercurius dictus & cultus est, quod in auctionibus & mercimoniis præsit. ἐμπολὸς enim mercator, & ἐμπολαῖος mercatorius & negotiator vocatur. Cauponatorem sunt qui vertant, ut apud Plutarchum in eo qui inscribitur, An principem oporteat maxime philosophum disserere. Empolæi præterea meminit Phurnutus & Hesychius.

Emponema, [ἐμπόνημα] Græcis, quæ Melioratio nostris dicitur. Et est Jus quod Emphyteuta acquirit. Primum enim sic cœpit contractus emphyteuticus, ut sterilia tantum concederentur, in meliorem statum plantationibus reddenda. Extat vox apud Justinianum in l. ult. C. de jur. emphyteut.

Emporiæ, [Ἐμπορίαι] Urbs Hispaniæ Tarraconensis Ptolemæo. Vulgo *Castellon Dempurias.* Alii *Ampuries* pronunciant.

Phocaicæ Emporiæ. Sil. lib. 3. Est & urbs Sardiniæ, Liv. 21. 60: 28. 42. &c.

Emporium, [Ἐμπόριον] Oppidum est a Massiliensibus ædificatum, a Pyrenæis montibus stad. m. iiii. intervallo, & Hispaniæ finibus ad Galliam distans: a quo Emporienses populi dicti sunt, ut videre est apud Strab. lib. 3.

Emporium, i. n. [ἐμπόριον] Locus in quo res venales exponuntur, ab ἐμπορεύω, lucror, negotior. Plaut. Amph. 4. 1. 4. Apud emporium, atque in macello, in palæstra, atque in foro. Cic. 5. Att. 2. Quum per emporium Puteolanorum iter facerem. adde Plin. 5. 9. Liv. 41. 26.

Emporetĭcus, [ἐμπορικός] ut, Emporetica charta, i. e. Mercatoria. Plin. lib. 13. cap. 12.

Emporicus Sinus, [Ἐμπορικὸς κόλπος] in Libya ad Austrum jacet, & habitationes mercatorias habet ex palma confectas. V. Strab. lib. 17.

Emporitani, Populi sunt, quos ex loci natura & cœli climate imbelles & barbaros esse tradit Alex. lib. Genial. dier. 4. cap. 13. Degunt autem, ut idem author est, in ora minoris Syrtis, juxta Afros Numidasque, in agro ubere & fertilis soli. Emporitani, Liv. 34. 16. ex urbe in ins. Sardinia. V. Supra in emporiæ.

Empŏrus, i. m. Mercator. Auson. Epist. 22. 28. Novus emporus.

Emprosthotonus, [ἐμπροσθότονος] Affectus est cervicis, in quo ex rigore nervorum mentum pectori adnectitur. V. Cels. l. 4. c. 6. Cœl. Aurel. Acut. Morb. l. 3. c. 6.

Emprosthotonia, æ. f. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 3. 6. vertitur Raptus pronus. V. Barth. Adversf. 38. 12.

Emprosthotonĭcus, i. m. Qui hoc morbo laborat. Th. Priscian. 2. 10.

Emptio, Emptitius, Emptito, Emptor, Empturio, Emptus. V. emo.

Empūsa, [Ἔμπουσα] Phantasma quod sese infelicibus ingerat, multifariamque demutet formam, ac se meridie plurimum ostentet, quum inferis parentatur. Sunt qui easdem Empusas cum Hecate statuant: id quod ἐν ταγηνισταῖς Aristophanes significat. Nominis ratio est, ut Eustathio placet, quia uno incedant pede. Verum nec desunt qui alterum interpretentur habere æneum pedem, & inde appellatam Empusam. Cæl. lib. 6. cap. 38. Aristoph. Ran. 295. Philostrat. de Vit. Apollon. 2. 2.

Empyi, [ἔμπυοι] A medicis dicuntur, Qui abscessu thoracis laborantes pus excreant, quorum affectus etiam Empyema appellatur: nos Purulentam excreationem dicere possumus. Qui vero hunc morbum patitur, Empyicus dicitur. Meminit Cæl. lib. 30. cap. 14. & lib. 21. cap. 24.

Empyrium vel Empyrēum Cœlum, [ἐμπύριος οὐρανός] Appellatur a Theologis (nam Philosophi cœli hujus nusquam meminerunt) undecimum cœlum, primum mobile ambitu suo complectens, Dei & beatorum sedes: ita dictum, quasi Ignitum, non quod revera tale sit, sed quod puritate sua reliquis cœlis, ut ignis ceteris elementis, antecellat.

E M U

Emucidus, Adj. ut, Vitis emucida. Plin. lib. 17. cap. 22. Simili modo & secundo anno reciditur, viresque concipit, & intra se pascit suffecturas oneri, alias festinatione pariendi gracilis, ac emucida (ni cohibeatur castigatione tali) in fœtum exeat tota. Ejuncida Harduin. q. V. supra.

Emūgio, [ἐκμυκάομαι] īre. Proprie est boum. Et per translationem, Cum mugitu proferre & enuntiare. Quintil. lib. 2. cap. 12. Nam & clamant ubique, & omnia levata (ut ipsi vocant) manu emugiunt.

Emulgator, ōris. m. in Cod. Idem ac Promulgator, qui promulgat, palam facit.

Emulgeo, si vel xi, [ἐξαμέλγω] ēre. Idem quod Mulgere. Columel. lib. 7. cap. 3. Sed priusquam hoc fiat, exiguum emulgendum est, quod pastores colostram vocant.

Emulsus, Partic. Catull. 69. 109.

Siccari emulsa pingue palude solum.

Emundare, [ἐκκαθαρίζω] Idem quod Simplex. Columel. 2. 15. Bubilia & Ovilia debent emundari. Ulpian. quoque l. 25. §. 10. de auro arg. &c.

Emundans, Partic. Vulg. Malach. 3. 3.

Emundātus, Partic. Columel. 3. 15. pr. Emundata pastinatio.

Emundate, Adv. apud Augustin.

Emundatio, ōnis. f. Tertull. sæpius & Vulg. Interp.

Emungo, nxi, nctum, [ἀπομύσσω] ĕre. Idem quod Mungere. Plin. lib. 35. cap. 11.

Emungere alicui oculos. Plaut. Cæl. 2. 6. 39.

Emungere aliquem, translate, pro Despoliare. Plaut. Epid. 3. 4. 57. Ter. Phorm. 4. 4. 1. Emunxi argento senes. h. e. Abstuli illis suas pecunias. Metaphora sumpta ab iis quibus nares emunguntur.

guntur. Nonius in hunc locum Emungere, Sine labore tollere interpretatur.

Cubito se emungere, Proverbialis ironia in hominem sordidi quæstus, & conditionis abjectæ. Author ad Herenn. lib. 4. 68. Tota res relinquitur in suspicione: ut si salsamentarii filio dicas, Quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. V. Chiliad. Erasm. Menag. ad Laërt. l. 4. S. 46.

EMUNCTUS, Partic. [ἀπόμυκτος] ut, Emunctæ naris homo. i. e. Facetus & elegans, apud Horat. de Lucilio, inquit Donatus in Phorm. Ter. 4. 4. 1. Emunctæ naris homo, (inquit Erasmus in Chiliadibus) Acri, exactoque judicio, quasi purgatis naribus, mucoque emunctis. Hor 1. Serm. 4. 8.

Emunctus Simo, metaphorice, pro Spoliato. Hor. de Arte Poet. 238.

Ut nihil intersit, Davusne loquatur, an audax
Pythias, emuncto lucrata Simone talentum.

EMUNCTIO, ōnis. f. [ἀπόμυξις] Quintil. lib. 11. cap. 3. de gestu loquens, Quum emunctio etiam frequentior, non sine causa reprehendatur.

EMUNCTOR, ōris. m. Deceptor in Dig.

EMUNCTORIUM, i. n. [περιμυκτήριον] Instrumentum ad emungendum. Vulg. Exod. 25. 38.

EMŪNIO, [ἀσφαλίζω] īre. Idem quod Munire significat: ut, Emunitus in modum arcis. Liv. 24. 21. extr. Tacit. in Vit. Agric. cap. 31. Corpora ipsa, ac manus, silvis, ac paludibus emuniendis verbera inter, ac contumelias conterunt.

Emunire vites ab injuria pecoris. Columel. lib. 5. cap. 6.

Obice postes. Virg. 8. Æn. 228. Translate. Sen. Controv. 17. Adversus metus emunire animum.

Emunita. Seneca 172. in Epist. H. St.

EMUNITOR, apud Veget.

EMUNĬTAS, Idem fere ac Immunitas. Tertull. de Resurrect. cap. 58. V. Rigalt.

EMUSCO, [ἐκμυνιάω] āre. Purgare & muscum adimere, quod proprie de arboribus dicitur. Columel. lib. 11. cap. 2. Iisdem diebus; ubi gelidum & pluvium cœlum est, oleæ putantur & emuscantur.

EMUSSITĀTUM, Ad amussim factum. Festus, Dacerio non probante.

EMŪTIO, [ἄφωνος ὤμι] īre. Tanquam mutus signum facere, vel strepitum. Plaut. Merc. 5. 2. 55. E. Etiam emutis? omnia commonstrabo. Al. Metuis.

EMŪTO, [ἐξαλλάττω] āre. Idem quod Immutare. Quintil. lib. 8. cap. 2. Quidam emutatis in perversum dictis de figuris, idem vitium consequuntur. Manil. 5. 147.

— appositis caput emutare capillis.

E M Y

EMYDES, [ἔμυδες] Græcis Testudinum genus dicitur, quod in aqua dulci vivit, quarum sanguine instillato crebros capitis dolores sedari, item strumas, author est Plin. lib. 32. cap. 5. apud quem plura.

E N

EN. Endotercisus, h. e. Intercisus nisi dicatur Entercisus pro Intercisus. ut Vett. frequenter usurpabant En pro In Ita in Columna Rostrata EN SICELIAD. V. Ciacon. ad eam Columnam apud Græv. Thes. Tom. 4. p. 1814.

EN, [ἠνί, ἤνιδε, ἰδού] Adv. demonst. quod interdum nominativo & rectissime ut ait Serv. ad 4. Æn. 597. aliquando accusativo jungitur: nonnunquam etiam verbis. Ter. Hec. 1. 1. 5. Ut quivis facile posset credere, nunquam illa viva ducturum uxorem domum: En duxit. Virg. 1. Æn. 467.

En Priamus, sunt hic etiam sua præmia laudi. Cic. 3. Verr.

En cui tuos liberos committas.

En crimen, en causa, cur regem fugitivus, dominum servus accuset. Cic. pro Deiot 17.

En hoc illud est quod ante dixi, mulier abundat audacia, &c. Cic. pro Cluent. 184.

En hic ille est. Cic. 13. Fam. 16. En hic ille est de illis maxime qui ridere atque objurgare me solitus est, quod, &c.

Accus. Plaut. Amph. En tectum, en tegulas, en obductas fores, en ludificatum herum, &c.

En, inquit Donatus, vim habet indignationis post enarratam injuriam. Ter. Phorm. 2. 2. 1. En unquam cuiquam contumeliosius audistis factam injuriam, quam hæc est mihi?

En Interrogat. ut, En unquam pro Ecquando. Fest. Liv. 9. 20. En unquam futurum ut congredi armatis cum Samnite liceat? i. e. Unquamne. adde Virg. 1. Ecl. 66.

Item Optantis, Virg. 8. Ecl. 7. — en erit, unquam
Ille dies mihi cum liceat tua dicere facta. ut interpret. Serv. ad loc. Conf. ENNAM.

En ut pultat propudium. Plaut. Bacch. 4. 1. 7.

ENÆMA. V. ENEMA & ENHÆMA.

ENÆOREMA. V. ENEOREMA.

ENAGORA, Insula in Asia, VIII. M. pass. contra Chimæram, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 31.

ENALUS, [Ἔναλος] Lesbius adolescens, qui quum servandæ puellæ cujusdam gratia se in mare abjecisset, opera delphinum servatus, una cum illa ad continentem transvectus est. Auth. Plutarch. im Sympos.

ENARGĪA, æ. f. [ἐνάργεια] Quintil. lib. 8. cap. 3. Itaque ἐνάργειαν, cujus in præceptis narrationis feci mentionem, quia plus est evidentia, vel ut alii dicunt, repræsentatio, quam perspicuitas: & illud quidem patet: hæc se quodammodo ostendit: inter ornamenta ponamus. Idem lib. 6. cap. 2. Insequetur ἐνάργεια, quæ a Cicerone illustratio & evidentia nominatur: quæ non tam dicere videtur, quam ostendere: & affectus non aliter quam si rebus ipsis intersimus, sequentur. Corrupte legitur in quibusdam exemplaribus hoc loco, Energia per E: quemadmodum & apud Cic. 4. Acad. 17. Propterea quod nihil esset [illegible]us ἐνεργείᾳ, ut Græci, nos si placet, perspicuitatem aut evidentia[illegible]ominemus. Budæus.

ENARRO, [ἐξηγέομαι] āre. Idem quod Narrare, nisi quod præpositio consummationem indicat. Ter. Adel. 3. 3. 11. Omnem rem modo seni quo pacto se haberet, enarravimus ordine. Plin. lib. 17. cap. 5. Plus dixit una significatione, quam possit ulla copia enarrari. Cic. pro Marcell. 4. Nulla dicendi aut scribendi tanta vis tantaque copia, quæ non dicam exornare, sed enarrare, C. Cæsar, res tuas gestas possit. Idem 1. de Divin. 55. cumque Senatui somnium enarravisset pedibus suis salvus revertit. adde 1. de Invent. 28. Enarratu difficile. Plin. lib. 2. cap. 93.

ENARRATE, Adv. cujus Compar. aliquoties usurpat Gell. ut 10. 1. Tiro enarratius scripsit. adde 13. 12.

ENARRATIO, ōnis. f. [ἐξήγησις] ut, Authorum enarratio. Quintil. lib. 1. cap. 9.

Exigitur a Grammaticis Poëtarum enarratio. Idem lib. 2. cap. 5.

Diligens enarratio. Idem lib. 1. cap. 8.

Usque ad supervacuum laborem occupata enarratio. Idem ibid.

ENARRABĬLIS, e. [ἐξηγητὸς] Quod enarrari potest. Quintil. lib. 6. cap. 4. Motu animi quodam nescio an enarrabili, indicatur.

ENARTHRŌSIS, [ἐνάρθρωσις] Diarthroseos, quæ est ossium structura, species est, definiturque Galeno, quum excipiens cavum altum admodum est, caputque, quod in id inseritur, oblongum. V. eum de Ossib. in procem.

ENASCOR, [ἐκγεννάομαι] asci. Idem quod Nasci. Varr. 1. de R. R. cap. 41. Simili de causa oleæ semen quum sit nucleus, quod ex eo tardius enascebatur colis, quam ex taleis: ideo, &c. Idem 2. de R. R. cap. 9. Enatis duobus dentibus, dextra & sinistra, &c. de Canibus. Plin. lib. 11. cap. 37. Cic. 11. Att. 2. Ex multis meis miserrimis curis est una enata. Levata Lambin.

ENĀTUS, Partic. Tacit. 2. Ann. 14. 3. Enata humo virgulta. Columel. lib. 2. cap. 10. Radices enatorum seminum.

ENĂTO, [ἐκνήχομαι] āre. Compositum ab Ex & Nato; est Ita natare, ut jam ad eum locum in quem pertendimus, deveniamus. Hirt. lib. 4. cap. 18. Seque per molem in mare præcipitaverunt, & octingentorum passuum spatio ad oppidum enataverunt. Cic. 5. Tusc. 87. Reliqui habere se videntur angustius: enatant tamen Epicurus, Hieronymus, &c. h. e. Evadunt, sese explicant.

Enatare dicitur de iis qui naufragium evitant. Phædr. 4. 21. & Apul. Miles. lib. 2.

ENAVĬGO, [ἐκπλέω] āre. Navigio trajicere. Plin. lib. 6. cap. 17. Proditur Alexandrum magnum nullo die minus stadia DC. navigasse in Indo, nec potuisse ante menses quinque enavigare.

Enavigare, Navigio vel aliter evadere. Cic. 4. Tusc. 33. E quibus tanquam e scrupulosis cotibus enavigavit oratio.

Enavigare aliquo, pro Eo navigio pervenire. Sueton. in Tiber. 11.

ENAVIGANDUS, Partic. [ἐκπλευσθησόμενος] Hor. 2. Carm. 14. 11. Enaviganda unda.

ENAVIGĀTUS, Partic. [ἐκπλευσθεὶς] Plin. lib. 9. cap. 3. Sinus duodecim dierum & noctium remigio enavigatus Ptolemæo regi.

ENĀVO, [ἀπεργάζομαι] āre. Idem quod Navare. Tacit. 3. Hist. 74. 3. Et præmia enavatæ operæ petebant. Est autem elegans vocabulum Enavatus, ab Enavo. Ubi E consummationem significat, ut in verbo Evinco. V. Ryck. ad loc.

E N C

ENCÆNIA, [ἐγκαίνια] Innovatio. August. Encænia festivitas erat dedicationis templi. Græce enim καινὸν dicitur novum. Quandocunque enim Novum aliquid fuerit dedicatum, Encænia vocatur. V. Suid.

ENCANTHIS, [ἐγκανθὶς] Morbus oculorum, quum in majori ipsorum angulo tuberculum enascitur, quod palpebras parum patitur diduci. Nomen habet a situ. Nam Græci oculorum angulos, κάνθους appellant. Cæl. Rhod. lib. 6. cap. 7. V. Cels. 7. 7. 5.

ENCARDIA, [ἐγκαρδία] Gemma est, a cordis effigie sic dicta. Ejus tria enumerantur genera, primum in quo nigra effigies cordis eminet: Secundum viridi colore cordis effigiem repræsentans: Tertium, nigrum cor ostendens, reliqua sui parte candidum. Auth. Plin. lib. 37. cap. 10.

ENCARPUS, i. m. [ἔγκαρπος] V. Vitruv. lib. 4. cap. 1. Encarpus, ait Philander, Græcis fructuosum significat: apud Vitruvium autem ornamentum est, hoc est florum frondiumque & pomorum implexus atque contextus, coronario luxu foliis flores & fructus intercursantibus: cujusmodi sunt quæ serta & corollas triumphales nostri vocant, Itali *ghirlandas & festones* a festivitate appellant. Turneb. Advers. 11. 4.

ENCAUSTĬCE, es. f. [ἐγκαυστικὴ] Genus picturæ, quod adhibito igni fingitur. Apulejus, Encausticen oppido exercens, se & duos filios sustentabat. V. Plin. lib. 35. cap. 11. Salmas. ad Hist. Aug. p. 393. & Exerc. Plin. p. 164. Cæl. Rhodig. 29. 24. Pitisc. in Lex.

ENCAUSTES, æ. m. [ἐγκαύστης] Qui encausto pingit. Vitruvius, Quod facere ab encauste didicerat.

ENCAUSTUS, Adj. [ἔγκαυστος] Encausto pictus. Martial. lib. 4. 47.

Encaustus Phaëthon tabula depictus in hac est.
Quid tibi vis, dipyron qui Phaëthonta facis?

ENCAUSTUM, [ἔγκαυστον] Materia inusta ad picturam apta. Plin. lib. 36. cap. 25. Figlinum opus encausto pinxit.

ENCAUSTĬCUS, Adj. [ἐγκαυστικὸς] ut, Encaustica pictura. Plin. lib. 33. cap. 11. Sed aliquanto vetustiores encausticæ picturæ extitere.

ENCĔLĂDUS, [Ἐγκέλαδος] Gigas, Terræ filius fulmine ictus a Jove, & sub Ætna monte sepultus. Virg. 3. Æn. 578.

Fama est, Enceladi semustum fulmine corpus, &c.

Ferox Enceladus. Sen. OEth. 9.

Jaculator audax. Hor. 3. Carm. 4. 56.

— evulsisque truncis
Enceladus jaculator audax.

ENCENTRIS, idis. [ἐγκέντρις] dicitur Inhærens calcaneo stimulus, quo excitari equos novimus, authore Eustathio. Erant & suæ furibus encentrides, quibus per parietes obrepebant, velut factitasse Corœbus dicitur apud Pausaniam. Hæc Cœl. Rhod. lib. 21. cap. 24.

ENCHELEÆ, [Ἐγχελέαι Stephano] Oppidum in Illyride, juxta quod Cadmus & ejusdem uxor [illegible]serpentes versi sunt. Lucan. lib. 3. 289.

— & nomine prisco
Encheleæ versi testantes funera Cadmi. Meminit hujus oppidi & Plin. lib. 3. cap. 21.

ENCHIRIDION, i. n. [ἐγχειρίδιον] A manu dictum, quasi Promptuarium, & quod ad manum semper haberi debeat, ceu in ense capulus: quem

quem ita Græci nominant, ut & Pugionem: Unde ad librorum titulos translatum est, cujus inscriptionis cum alii, tum Gellius quoque meminit in præf. Noctium. Hermol. V. Simplic. pr. Comm. ad Epict.
Enchiridion vocari Partem illam remi, quam nautæ manu comprehendunt, Julius Pollux tradit.

ENCHRIDES, [ἐγχρίδες] qui & Tageniæ vocantur, in generibus panis recensentur, qui dum in sartagine coquerentur, infundebatur caseus, oleum, mel, sesama. Author Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 7.

ENCHRISTA, [ἔγχριστα] Medicamenta sunt liquida, quæ inde nomen habent apud Græcos, quod illinuntur. V. Cels. l. 5. c. 24.

ENCHŪSA, [ἔγχουσα] Herba est similis anchusæ (unde & Pseudanchusa nominatur) sed lanuginosior & minus pinguis, tenuioribus foliis, & languidioribus: radix non fundit oleum, sed rubentem succum, qua nota ab anchusa discernitur. Author Plin. lib. 22. cap. 20.

ENCHYTUM; Placentæ species quædam, cujus mentio est apud Athenæum. Hæc placenta suum quoddam operimentum habet, quod dicitur κρηπίς. nam κρηπὶς, ut ait Hesych. λέγεται καὶ τὸ ἐπίθημα τῶν ἐγχύτων πλακούντων. Veteres libri Encytum habent sine aspiratione, quum eam dictionibus Græcis sæpe Latini detrahant, qui tamen aspirant, probabiliores sunt, sequunturque originem Græcam. Enchytum autem dicitur, quod infunderetur, quum esset aliquanto liquidius. Nam infundebatur in calicem pertusum in unguine positum. Hæc Turneb.

ENCLASTRIDIA, [ἐγκλαστρίδια] Genus ornamenti muliebris, a Comicis usurpatum, ut tradit Pollux lib. 5. cap. 16.

ENCLĪMA, ătis. n. Idem fere quod Clima. Vitruv. 9. 9. V. Bald. Lex.

ENCLISIS, f. [ἔγκλισις] Latine dicitur Inclinatio. unde Encliticæ particulæ, quæ in quamvis partem inclinantur. [Immo Quæ rejecto in præcedentem vocem accentu suo, in eam quasi ἐγκλίνειν i. e. inclinare ac recumbere videntur.

ENCNISMA, [ἔγκνισμα] Sacrificii genus fuit apud Argivos, quod defunctis exhibebatur. Nam quum aliquis cognatorum aut familiarium defunctus fuisset, statim post luctum Apollini sacrificabant. Post vero trigesimum diem Mercurio: mortuorum enim corpora ut a Tellure, sic animas a Mercurio suscipi putabant. Apollinis autem sacerdoti hordeum dantes, carnem pro eodem accipiebant, ignemque quasi pollutum extinguentes, & rursus accendentes, carnem coquebant, quod sacrum Encnisma appellabant. Plutarch. auth. in Problem.

ENCOLPIÆ, [ἐγκολπίαι] ut ait Aristoteles, Venti sunt qui e mari veniunt per sinus. Nam κόλπον Græci sinum vocant. V. Apul. de Mund. & Sen. Nat. Quæst. 5. 8.

ENCOLPISMUS, i. m. [ἐγκολπισμὸς] Clyster uterinus. Th. Priscian. 3. 5. V. Reines. Varr. Lect. p. 515.

ENCOMBOMATA, [ἐγκομβώματα] teste Nonio, Vestes sunt puellares, quemadmodum & Parnasides. Varro de Liberis Educand. Ut puellæ habent potius in vestitu chlamydas, encombomata, ac parnasidas, quam togas. Perottus Encimibota scribit. Alii Enchimibomata. Est autem encomboma genus suppari, aut cincti fœminei, Varino descriptore, aut servilis etiam. De encombomate consule Etymologici authorem, & Pollucem lib. 4. cap. 18.

ENCOMIASTES, [ἐγκωμιαστὴς] dicitur Laudator, qui alterius celebrat encomium.

ENCOMIASTICE, [ἐγκωμιαστικὴ] Cantilenæ species. In veterum siquidem monumentis adnotatum est, apud heroas cantilenæ species fuisse quinque: sophronisticen, cujusmodi Clytemnestræ accinebat cantor: encomiasticen, qua præstantium virorum præcinebantur laudes, ab Achille celebratam: threneticen, i. e. Lugubrem: orchematicen, i. e. Saltatoriam: & denique pæanicen: de quibus plura apud Cæl. Rhod. lib. 27. cap. 26.

ENCOMIUM, i. n. [ἐγκώμιον] Laus vel præconium alicujus, & proprie quod ex multis ejus virtutibus compingitur. Nam quæ unam tantum singularemque spectant virtutem, ut siquis Aristidem justum prædicet, Græci ἔπαινος potius appellant. Solent autem encomia cani, vel dici victoribus (quæ inde etiam epinicia dicebantur) in quibus occasione recentis meriti repeti solet quicquid illi in vita laude dignum gessissent. V. Cæl. lib. 7. cap. 5.

ENCOTYLE, es. f. [ἐγκοτύλη] Lusus nomen est, quo victi victorum genua manuum excipientes cavitate, gestabant. Cæl. lib. Antiq. Lect. 27. cap. 27.

ENCRATITÆ, [ἐγκρατῖται] Hæretici quidam apud Hieronymum: sic dicti a carnis abstinentia. Author Cæl. Rhod. lib. 9. cap. 7. V. Suiceri Thes.

ENCRINOMENOS, [ἐγκρινόμενος] Vocatur qui athletis adnumeratur, i. e. Qui in eorum numerum recipitur: unde & ἔγκρισις ἀθλητῶν dicitur. Plin. 34. 8. Alcamenes Phidiæ discipulus, & marmorea fecit, & æreum pentathlum, qui vocatur encrinomenos. Sic Turneb.

ENCRITOS, [ἔγκριτος] A Græcis appellatur, Qui in ordinem numerumque redactus est, h. e. Vilis & vulgaris, ut inquit Priscianus. Contra vero, numero exemptum eccriton, ἔκκριτον, i. e. Eximium & præcipuum appellant. Budæus.

ENCRYPHIAS, [ἐγκρυφίας] dicitur Panis subcineritius, ἀπὸ τοῦ ἐγκρυφιάζειν, quod dum coquitur, sub cineribus abscondatur. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 7. V. & Athen.

ENCYCLERÆ, Machinæ ligneæ genus, subjectis rotis, de qua Cæl. Rhod. lib. 25. cap. 19.

ENCYCLIOS, [ἐγκύκλιος] Circularis Latine dici potest. Unde Encyclios pædia, vel Doctrina encyclios, i. e. Orbis omnium disciplinarum. Vitruv. lib. 6. in Præfatione, Itaque ego maximas infinitasque parentibus ago atque habeo gratias, quod Atheniensium legem probantes, me arte erudiendum curaverunt, & ea, quæ non potest esse probata sine literatura, encyclioque doctrinarum omnium disciplina. i. e. Eruditione circulari, hoc est, omnibus numeris perfectissima. Siquidem constat ex Geometrarum disputatione, omnium figurarum circulum esse perfectissimum, utpote omnibus aliis capaciorem, & qui neque initium neque finem aliquem ostendat. Unde & apud Ægyptios, veluti testatur Horus in lib. de sacris Ægyptiorum notis, Æternitatis est symbolum. Tum etiam Geometræ omnium figurarum rationem in circuli natura inclusam docent. Propterea nexus ille capacissimus omnium disciplinarum, cujus vel ingressum, vel exitum vix deprehendas, veteres Græci ἐγκυκλοπαιδείαν, i. e. Circularem eruditionem vocaverunt. κύκλος enim circulus, & ἐγκύκλιος circularis, παιδεία eruditio. V. Wower. Polymath. cap. 3. & 24. Schott. Observ. Poet. 2. 1.

ENCYCLIAS Commentationes, [ἐγκυκλίους, ἐξωτερικοὺς] Aristoteles in Ethicis eas intelligit, quas Gellius Extrarias, h. e. Exoticas vocat, Martianus Cyclicas: cujusmodi & problematum sunt libri, & quæ populares a Cicerone ac Themistio Quæstiones appellantur, quod de rebus omnibus tanquam in circulo passim quæreretur.

ENCYCLOPÆDĪA, [ἐγκυκλοπαιδεία] Fabius lib. 1. Ut efficiatur orbis ille doctrinæ, quem Græci encyclopædian vocant. Inde illud Vitruvii lib. 1. cap. 1. Quum autem animadverterint omnes disciplinas inter se conjunctionem rerum & communicationem habere, fieri posse facile credent. Encyclios enim disciplina, ut corpus unum, ex his membris est composita.

ENCYCLON, [ἔγκυκλον] Vestis quædam muliebris circularis, apud Ælianum lib. 7. De Varr. Hist. c. 9. & apud Pollucem lib. 7. cap. 22. & ante hos apud Aristophanem in Thesmoph. & ab eo apud Clement. lib. 2. cap. 12. Pædagog. An eadem ac Cyclas? qua de s. l.

E N D

ENDELECHIA. V. ENTELECHIA.

ENDEMI, & ENDEMII, [ἔνδημοι, ἐνδήμιοι] Morbi Græcis dicuntur, qui in certis grassantur regionibus: Epidemii vero, vel Epidemii, qui temporibus quibusdam plures eodem infestant loco. Author Cæl. Rhod. lib. 7. cap. 14. V. Fœsii OEcon. Hipp. & Gorrhæi Def.

ENDERA, [Ἔνδερα] Indiæ locus. Strab. lib. 16.
Fuit etiam Endera, quædam interius Gymnetarum hominum habitatio, qui arcu & arundineis sagittis præustis utuntur. Plura apud eundem.

ENDERUDINI, Liburniæ populi, quos a Græcis nomen habentes, sua jam ætate concidisse scribit Plin. lib. 3. cap. 22.

ENDIĂDYS, vel HENDIADYS, Figura Grammatica. Virg. 1. Æn. 65.
— molemque & montes insuper altos. i. e. Molem montium. Et est figura Endiadys, ut una res in duas dividatur, metri causa, interposita conjunctione: ut alibi,
— pateris libamus & auro. i. e. Pateris aureis. Hæc Servius.
Sic in impressis codicibus: quum legendum sit Hendiadyo, vel potius ἓν διὰ δυοῖν, i. e. Unum per duo. Cujus legitur contraria figura apud Donatum in Ter. Andr. 1. 4. 3. δύο δι' ἑνὸς, i. e. Duo per unum.

ENDIVIA. Vide Intybus. H. St.

ENDO, Præpositio apud antiquos, pro In. Cic. 2. de Legib. ex XII. Tabulis, Et ollos quos endo cœlo merita vocaverint, i. e. In cœlum. Omnibus endo locis, Enn. Endo mari magno, Idem. Endo manu, Lucret. 2. 1094. conf. Auson. Idyl. 12. 11. p. 497. Reperitur frequentius in Compositione, ut Endogredior, Endoploro, &c.
Sumptum ex ἔνδον, ut puto. Vide apud Lucretium. In quibusdam locis fuit depravatum aliam in vocem, ut apud Lucilium, citante Cicerone, de Oratore,
Quam lepide lexeis compostæ? ut tesserulæ omnes
Endo pavimento, atque emblemate vermiculato. H. St. Vulgo, Arte pavimento. V. Fulv. Ursin. ad loc. qui est l. 3. 171.

ENDOGREDIOR, Antiq. pro Ingredior. Lucret. 1. 83. & 4. 319.

ENDOITIUM, Antiq. pro Initium. Fest.

ENDOMUNIRE Legendum putat Lipsius apud Livium Vid. Comm. in Tacit. p. 295. H. St. Locus Tac. est l. 11. Ann. 19. 2. Liv. l. 5. c. 39.

ENDOPEDITA, Antiq. pro Impedita. Lucret. 2. 458: 6. 452. & 1008.

ENDOPEDITE, Adv. Idem. Lucret. 1. 241.

ENDOPERATOR, pro Imperator. Lucret. 5. 1226.

ENDOPLORO, pro Imploro. Antique. Fest.

ENDRŌMIS, idis. f. [ἐνδρομὶς] Vestis genus ita dictum, quod ea veste antiqui ἐν δρόμῳ, id est in cursu & palæstra uterentur: quam pinguem, hirsutamque, & villi longioris fuisse constat ex Martial. lib. 4. 19.
Sordida, sed gelido non aspernanda Decembri
Dona, peregrinam mittimus endromidem, &c. Juven. 6. Sat. 245. taxat mulieres Romanas, quæ endromide purpurea uterentur, ad cursum,
Endromidas Tyrias, & fœmineum ceroma
Quis nescit? Baysius.

ENDROMIDATUS, a, um. Endromide vestitus. Sidon. 2. Epist. 1.

ENDYMION, [Ἐνδυμίων] Quidam pastor, quem quum Luna adamaret, ut semel dormientem posset osculari, sopivit eum in Latmo monte Cariæ per aliquot annos, unde natum proverbium Endymionis somnum dormire, de quo videto Erasm. in Chiliad.
Endymion, multa ad Lunæ motum pertinentia primus deprehendit, ut tradit Plin. lib. 2. cap. 9. & ob id amore ejus captus fama traditur. Ovid. 3. de Arte Am. 83.
Latmius Endymion non est tibi Luna rubori. Endymionis meminit & Cic. 1. Tusc. 92.
Fuit hic Endymion longe formosissimus, Unde pro Specioso juvene occurrit apud Juven. 10. Sat. 381. & Apul. 1. Met.

ENDYMIONEUS, Adj. Auson. Idyll. 6. 41.
Endymioneos solita affectare sopores.

ENDYMIONES, Varronis satyra quædam fuit hoc nomine, qua inscriptione somniculosos & veternosos homines reprehendebat. Eam inscriptionem apud Nonium fere in Eudæmones degenerasse animadverti. Hæc Turneb. [Non confundi debet cum ejusdem Eumenidibus, ut sæpe fit, propter vocis similitudinem, Endymionibus.

E N E

ENĔCO, ui, āvi, ectum & ātum, [ἐκφονέω] āre. Interficere, suffocare, & neci dare. Plaut. Amph. 5. 1. 67. Puer ambo angues enicat. Columel. lib. 11. cap. 3. Ne herbis enecetur ruta.
Enecant alveos aranei. Plin. 11. 19.
Eneco, pro Obtundo, Terent. Eunucho. ἀποκναίω, λυπῶ, H. St.
Idiotismus est hominis de molestia queritantis, ut docuit Casaub. ad Theoph. Charact. Ter. Phorm. 2. 5. 37. Eho tu sobrinum tuum non noras? D. Enecas. Conjunge Andr. 4. 1. 36. Sic Rogitando aliquem enecare dixit Idem, Eun. 3. 5. 6.

Enico

Enico antique per i apud Plaut. aliquoties.

ENECTUS, Partic. [ἀπηγχωθεὶς] Non tam mortuus, quam propemodum mortuus. Valla lib. 6. cap. 28. ut Enectus fame. Cic. 2. de Divin. 73.
Plenus & Enectus, contraria. Cic. 2. de Divin. 142. Nonnullas etiam valetudinis ſignificationes, ut hoc ipſum pleni enective ſimus, ex quodam genere ſomniorum intelligi poſſe dicunt. ſubaudi Medici.
Inopia enectus. Cic. 1. de Divin. 61. Ea parte animi, quæ voluptate alitur, nec inopia enecta, nec ſatietate affluenti.
Enecta fame & ſiti provincia. Cic. 6. Att. 1. Livius, Fame, frigore, illuvie, ſqualore enecti, contuſi, ac debilitati.
Siti enectus. Cic. 1. Tuſc. 10. Mento ſummo aquam attingens ſiti enectus Tantalus.
Enectus, Mortuus. Plin. lib. 7. cap. 9. Auſpicatius enecta parente gignuntur.

ENECATIO, apud Firmic.

ENECATRIX, apud Tertull.

ENĔMA, & ENĪMA, ătis. n. [ἔνεμα vel ἔνεμα a verbo ἐνίημι] Id quod per clyſterem alvo immittitur. Celſ. 5. 19. Th. Priſc. 2. 2. V. Reineſ. Var. Lect. 2. 8. p. 200. [Male huc Celſus trahitur, apud quem ENÆMA ἔναιμα, Emplaſtra vocantur, quæ cruentis vulneribus injiciuntur. V. mox ENHÆMUM.

ENEMION, i. n. Papaver Silvaticum. Apul. de Herb. cap. 53.

ENENTHIUS, Deus vel Dæmon fuit Phœnicum. Lampridius in vita Heliogabali, Pallia, inquit, deo Enanthio fudiſſe, vel (ut Giraldus Gregorius legendum putat) Eventhio. Hujus dei Sachoniathon in hiſtoria Phœnicum meminit, & Philon Byblius, ut docet Euſebius in Præpar. Evangel. V. Hiſt. Deor. Synt. 1. p. 60.

ENEOREMA, rectius ENÆORĒMA, [ἐναιώρημα] A medicis vocatur, Illud quod in urina circa mediam matulæ partem innatat, quemadmodum quod in ſumma matulæ parte cernitur, Nubes, ſive Nebula dicitur: quod vero in fundo ſubſidit, Hypoſtaſis. Nomen accepit a verbo ἐναιωρεῖσθαι, quod ad medium matulæ ſublatum, ibi quodammodo maneat ſuſpenſum.

ENERGĒMA, ătis. n. [ἐνέργημα] Opus, Effectus operationem ſequens. Tertull. de Præſcript. cap. 30.

ENERGĪA, [ἐνέργεια] Latine dicitur Actus, actio, & efficacia.

ENERGŪMĔNUS, [ἐνεργούμενος] dicitur, Ab immundo ſpiritu vexatus, ſive a dæmone obſeſſus, ut nonnulli exiſtimant, ab εἴργεσθαι, quod detineri ſignificat ac impediri. quanquam & lunatici eo intelliguntur nomine, velut in eos agat luna, id eſt μήνη. Valla ab ἔργομαι verbo ducit, quod Agor ſignificat & agitor. Cæl. lib. 2. cap. 13. V. Suic. Theſ.

ENERVO, [ἐκνευρίζω] āre. Debilitare, & veluti Nervos auferre, & contundere. Cic. de Senect. 32. Sed tamen ut vos videtis, non plane me enervavit, non afflixit ſenectus. Idem in Orat. 229. Enervatur Oratio.
Animos enervare. Ovid. de Rem. Amor. 753.
Animus amore enervatus. Paterc. lib. 2. 86.
Manus enervare. Claud. 4. Conſ. Hon. 322.
Vires enervare. Hor. Epod. 8. 2.

ENERVĀTUS, Partic. [ἐκνενευρισμένος] ut,
Enervati & exangues homines. Cic. pro Sext. 24.
Languidus & enervatus philoſophus. Cic. 1. de Orat. 226.
Mollis & enervata ratio & oratio alicujus. Cic. 4. Tuſc. 38.
Enervata & muliebris ſententia. Cic. 2. Tuſc. 15.

ENERVUS, a, um. & ENERVIS, e. [ἄνευρος] Sine viribus. Plin. in Paneg. C. 33. pr. Viſum eſt ſpectaculum inde non enerve, nec fluxum, nec quod animos virorum molliret & frangeret. Apul. lib. 1. Aſini aurei, Puer in mollitiem decorus inſurgit: inque flexibus tortuoſis enervam & exoſſam ſaltationem explicat. Quintil. lib. 9. cap. 4. fin. Effœminata & enervis compoſitio.
Vita enervis. Val. Max. lib. 6. cap. 4.

ĔNETE, [ἐνέτη] παρὰ τὸ ἐνιέσθαι, hoc eſt ab immittendo, Fibula eſt qua Junonem ſe ornaſſe tradit Homer. lib. 14. Iliad.

E N G

ENGADDUM, In tribu Judæ, ut ſcribit Hieronymus, vocatur usque hodie Vicus prægrandis Judæorum, juxta mare mortuum, ubi opobalſamum provenit, quas vineas Engaddi Solomon in Cantico nominat. Idem alibi, Engaddum ager eſt terræ Judeæ, non tam vineis quam balſamis florens. Plin. Engadda oppidum eſſe ſcribit, palmetis nobile, ut videre eſt lib. 5. cap. 17.

ENGASTRIMYTHI, [ἐγγαστρίμυθοι] Vates quidam Græcis dicuntur, quaſi Ventriloqui, i. e. Qui dæmonis afflatu aliquid præſagirent. Plutarchus in commentatione quæ eſt, Cur oracula defecerint: Fatuum, inquit, ac omnino puerile cenſendum eſt, arbitrari deum ipſum, perinde ac engaſtrimythos, olim Eurycleas, nunc vero Pythonas nuncupatos, inſinuantem ſe prophetarum corporibus, ore illorum eloqui. Hactenus Plutarch. Euſtathius etiam Pamphylius librum de engaſtrimytho concinnavit adverſus Originem. V. Suic. Theſ. Et Fœſii OEcon. Hipp. Cæl. Rhodig. l. 8. c. 10.

ENGIBATA, orum. pl. n. [ἐγγίβατα] Inter hydraulica organa recenſantur a Vitruv. V. Bald. Lexic.

ENGISŌMA, ătis. [ἐγγίσωμα] Pertuſio eſt oſſis, quum pars affecta in profundum deſcendit, ac ſuper illæſum os corruit. Galen. lib. Finit. medic.
Engiſomata, Medicis vocantur inter fracturas cranei vehementiſſimas, quæ parte ſui media, meningi, i. e. panniculo innituntur. Cæl. Rhod. lib. 3. cap. 23. V. Gorrhæi defin. Med.

ENGŎNĂSIS, [Ἐγγόνασις] Cic. 2. de Nat. Deor. 108.
Id autem caput
Attingens defeſſa velut mœrentis imago Vertitur.
quam quidem Græci
Engonaſin vocitant, genibus quia nixa feratur. De Nixo ſidere.
Ex poeta. Firmicus latine vertit Ingeniculum. V. Manil. 5. 340. Hygin. lib. 2. & 3.

ENGŌNĂTON, Inventum horologii ſolaris. Vitruv. lib. 9. cap. 9.

ENGUINI, [Ἐγγυῖνοι] Latinæ conditionis populi in Sicilia, apud Plin. lib. 3. cap. 8. Cic. 6. Verr. 97. Quorum oppidum ENGYON, Ἔγγυον, teſte Ptolem. & Diod. V. EGGYNA ſupra.

E N H

ENHÆMUM, [ἔναιμον] Medicamentum quoddam eſt, quod, ut ex Hippocrate 4. Therapeut. inquit Galenus, καλλὺς διαπνεῖν καὶ ἀναξηραίνει. Nam & primo Problematum Ariſtoteles, ſupprimi ab eo ſanguinem ſcribit, ac materiæ inutilis confluvium reprimere. Ita enim effici ut vulnus ſimul & inflammatione careat, & unitati ſit opportunum. V. & Plin. lib. 12. cap. 17. Celſ. lib. 5. cap. 19. Fœſii OEcon. Hippoc.

ENHYDRA, [Ἔνυδρα] Oppidum in Tyro, olim Inſula, non procul a Carthagine, ut author eſt Plin. lib. 5. cap. 19.

ENHYDRIÆ, [ἐνυδρίαι] Flatus ab Ariſtotele dicuntur, qui cum aqua tumultuoſe profuſa, inhorrentes & fragoſi feruntur. V. Cæl. Rhod. lib. 20. cap. 19.

ENHY̆DRIS, ĭdis. [ἐνυδρίς] Coluber in aqua vivens, unde nomen accepit, inquit Plin. lib. 32. cap. 7. adde 30. 3.

ENHYDRUS, i. Idem. Solin. cap. 45. Quod enhydrus conſpicatus, alterum Ichneumonum genus, penetrat belluam.

ĔNHYDROS, [ἔνυδρος] Lapillus abſolutæ rotunditatis, & cum candore lævitatem habens, liquorem intus continens ad motum fluctuantem, ut albumen in ovis. Plin. lib. 37. cap. 11. conjunge Solin. 37. 67.

E N I

ENIANDUS, Ciliciæ oppidum, quod antea Epiphania vocabatur, authore Plin. lib. 5. cap. 27.

ENICONIÆ, [Ἐνικονίαι] Caſtellum eſt in inſula Corſica, cujus meminit Strab. lib. 5.

ĔNIM, [γὰρ] Cauſalis conjunctio, ferme ſecundo loco ponitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 29. Quatuor enim naturas, ex quibus omnia conſtare cenſet, divinas eſſe vult.
Enim, copulativa. Cic. de Senect. 32. Nec enim unquam ſum aſſenſus illi veteri laudatoque proverbio, quod monet, mature fieri ſenem, ſi diu velis eſſe ſenex.
Attendite enim diligenter. Cic. 4. Verr. 82.
Enim, affirmativa, primo loco poſita. Plaut. Trin. 5. 2. 10. Enim me nominat. Idem Perſ. 2. 2. 54. Enim non ibis nunc viciſſim niſi ſcio. Ita Tacit. 4. Hiſt. 11. 7. Aſiaticus (enim is libertus) &c. V. Giſan. Ind. Lucret.
At enim. Ter. Eun. 2. 3. 89. At enim iſthæc in me cudetur faba. Cic. 3. Verr. 148.
Enim certe. Cic. de Senect. 74. Moriendum enim certe eſt, & id incertum an eo ipſo die.
Certe enim ſcio. Ter. And. 3. 2. 23.
Nihil enim. Ter. Adel. 4. 5. 22. Quid iſtas cenſes? nihil enim: Commenta mater eſt, &c.
Profecto enim. Cic. 4. Att. Profecto enim aliquid egiſſem.
Quoque enim. Liv. 37. M. Valerius Levinus (ei quoque enim in annum prorogatum imperium eſt) claſſem quæ ad Siciliam erat, navium LXX. obtineret.
Verum enim. Ter. Adel. 2. 1. 47. Verum enim quando bene promeruit, fiat, ſuum jus poſtulat. Cic. 3. de Orat. 51.
Imo enim quam maxime abs te poſtulo atque oro Chreme, &c. Ter. And. 5. 1. 4.
Enim eleganter abundat. Virg. 8. Æn. 84.
Quam pius Æneas, tibi, enim tibi, maxima Juno. ut ait Servius. Alii neſcio quam religionem in ea forma ſubodorari videntur. Ita Plaut. Amph. 2. 2. 62. Quid enim cenſes? Ita ſæpiſſime in interrogatione tali. V. Lamb. ad Hor. 1. Serm. 1. 7.

ENIMVĒRO, [καὶ μὴν δὴ] id eſt Certe, in principio poſitum. Cic. 5. Verr. 65. Enimvero eſt ridere ac mirari. Idem 3. Verr. 66. Enimvero ferendum hoc non eſt. Ter. Heaut. 5. 5. 1. Enimvero Chremes nimis graviter, &c.
Enimvero inquit. Cic. 1. de Orat. 105.
Enimvero, pro Exadverſo. Liv. 26. Blactius de proditione Daſium appellabat. Enimvero ille, ut in manifeſta re, exclamat: ſub oculis Hannibalis ſecum de proditione agi.
Enimvero, poſtpoſitum, in reſponſione indignanti accommodum, & ferociter reſpondenti. Interdum ſine indignatione, & in affirmatione. Plaut. Amph. 2. 2. 127. Tune te abiiſſe hinc negas? AM. Nego enimvero. Cic. 7. Verr. 101. Illi enimvero ſe oſtendunt quod vellet eſſe facturos. Idem 6. Verr. 140. Ille enimvero negat.
Immo enimvero. Ter. Eun. 2. 3. 37. P. Incommode hercle. CH. immo enimvero infeliciter.
Nunc enimvero, ego occidi: eunt ad te hoſtes, Tyndare. Plaut. Capt. 3. 4. 2.

ĔNINGĪA, [Ἐνιγγία] Inſula eſt in ſinu Codano, non longe a Scandinavia altera inſula: ambæ magnitudinis incompertæ. Plin. lib. 4. cap. 13.

ENIOPEUS, [Ἠνιοπεὺς] Hectoris auriga fuit, a Diomede lancea confixus. Author Homer. 8. Iliad.

ENĪPEUS, [Ἐνιπεὺς] Fluvius Theſſaliæ, juxta quem fuit prælium inter Cæſarem & Pompejum. Lucan. lib. 7. 116.
Sanguine Romano quam turbidus ibit Enipeus.
Eſt & alter hujus nominis fluvius in Elide, in Alpheum illabens, qui recentiore nomine Barnichius dicitur, teſte Strab. lib. 8.
Altus Enipeus. i. e. Profundus. Virg. 4. Georg. 368.
Virginibus dilectus Enipeus. Claud. de Bell. Get. 183.
Magnus Enipeus. Valer. 5. Argon. 208.
Pulcher Enipeus. Claud. 3. Conſ. Hon. 116.
Segnior Enipeus. Valer. 1. Argon. 357.
Theſſalicus Enipeus. Propert. lib. 3. 19. 14.

Tumidus Enipeus. Valer. 1. Argon. 83.

ENIPI, Natio in Cyrene, a Corn. Balbo devicta, & in triumpho cum plerisque aliis oppidis & gentibus, ducta, ut refert Plin. lib. 5. cap. 5.

ENISPE, Oppidum Arcadiæ. Plin. lib. 4. cap. 6.

ENISUS. V. ENITOR.

ENĬTEO, [καλλύνομαι, ἐκκαλλύνομαι] ēre. Reſplendere, & nitidum ac politum & ornatum eſſe. Tibull

Et quantum faciles enituere deæ. [Locum hunc fruſtra quæras.

Acumen quoddam ſingulare enitet in aliquo. Cic. 2. de Orat. 125. In quibus hoc non maxime enituit, quod tibi omnes dant; acumen quoddam ſingulare.

Tantum egregio decus enitet ore. Virg. 4. Æn. 150.

Fruges enitent. Cic. 2. Tuſc. 13. Fruges tamen ipſæ ſuapte natura enitent.

Opus enitere dicitur. Cic. 2. de Invent. 5. Ac ſi par in nobis hujus artis, atque in illo picturæ, ſcientia fuiſſet, fortaſſe magis hoc ſuo in genere opus noſtrum, quam ille in ſua pictura nobilis eniteret.

Oratio enitet. Cic. de Clar. Orat. 215. At Craſſi magis enitebat oratio.

In Inclareſcere. β. H. St.

Enitere, Celebrem eſſe. Cic. 2. Att. 1. Fuit enim mihi commodum, quod in eis orationibus, quæ Philippicæ nominantur, enituerit ille tuus civis Demoſthenes. Liv. 1. In eo bello & virtus & fortuna enituit Tullii.

Enitent Athenæ cunctis gentibus. Cic. pro Flacc. 17. Quum illæ non ſolum in Græcia, ſed prope cunctis gentibus enitebant.

Virtus alicujus enitet in re aliqua. Cic. pro Muren. 32. Quo quidem in bello virtus enituit egregia M. Catonis proavi tui.

Enitere & Obſoleſcere, contraria. Cic. 1. de Invent. 4. Quare mihi videntur poſtea cetera ſtudia recta atque honeſta per otium concelebrata ab optimis, enituiſſe: hoc vero a plerisque eorum deſertum obſolevisse.

ENITESCO, Idem. Quintil. lib. 2. cap. 5. Tum noſter hic cultus clarius eniteſcet. Gell. 17. 21. Jam fama virtusque felicitatis Romanæ apud exteras gentes eniteſcere incœptabat. Auth. ad Heren. 4. 57. Quæ (gloria) cum ſumma laude prodita, vetuſtate quotidie magis eniteſcit.

ENĪTOR, īſus & ixus, [πειρῶμαι, φιλοτιμοῦμαι] īti. Idem quod Niti, vel ſignificantius paulo. Cic. 9. Att. 18. Tu nunc omni amore enitere, ut nos cura tua & providentia juves. Ter. And. 3. 4. 17. Corrigere mihi natum porro enitere

Eniti & contendere. Cic. 3. Off. 42. Qui ſtadium (inquit) currit, eniti & contendere debet, quammaxime poſſit, ut vincat. Cic. 9. Fam. 13. Quod ut enitare contendasque, vel potius ut perficias (poſſe enim te, mihi perſuaſi) vehementer te etiam atque etiam rogo.

Eniti & efficere. Cic. de Amicit. 59. Non eſt igitur amici, talem eſſe in eum, qualis ille in ſe eſt, ſed potius eniti & efficere, ut amici jacentem animum excitet.

Facere & eniti. Cic. 2. Philipp. 23. Nihil prætermiſi, quantum facere, enitique potui, quin, &c.

Eniti in re aliqua. Cic. 2. de Orat. 295.

Enitere, elabora, vel potius eblandire, effice ut, &c. Cic. 16. Att. 18. Illud pugna & enitere, nequid temporis nobis prorogetur. Cic. 3. Fam. 10.

Aggerem eniti. Tacit. 2. Ann. 20. Pars objectum aggerem eniteretur.

In æquum eniti. Tacit. 2. Ann. 80. Non ultra dubitatum, quam dum Romanæ cohortes in æquum eniterentur.

Omni ope atque opera eniti. Cic. 14. Att. 15.

Remis eniti. Valer. 4. Argon. 680.

Viribus eniti. Virg. 2. Georg. 360.

Quantum viribus eniti, conſilio providere, authoritate movere potuero. Cic. 10. Fam. 4.

Eniti, Cum difficultate aliquo aſcendere. Plin. lib. 18. cap. 28. Sol ipſe ad Aquilonem ſcandens, ac per ardua eniſus, ab ea meta incipit flecti, &c. Cic. 1. de Orat. 14. Nemo fere laudis cupidus adoleſcens non ſibi ad dicendum ſtudio omni enitendum putavit.

Ad Conſulatus & honores eniti, i. e. Aſcendere. Paterc. lib. 2. ſub fin. Raro eminentes viri non magnis adjutoribus ad gubernandam fortunam ſuam uſi ſunt: ut duo Scipiones duobus Læliis, quos per omnia æquaverunt ſibi: ut D. Auguſtus, M. Agrippa, & Statilio Tauro, quibus novitas familiæ haud obſtitit, quominus ad multiplices Conſulatus triumphosque, & complura eniterentur ſacerdotia.

Eniti, [ἀποτίκτειν] Parere. Plaut. Amph. 5. 1, 36. Geminos Alcmena enititur. Plin. lib. 28. cap. 8. Et Quintil. lib. 5. Quæ quum anno vidua fuiſſet, enixa eſt.

Eniti partum, Eniti puerum. Liv. 40. 4. Varro 2. de R. R. cap. 10.

Eniti ova dicitur gallina. Columel. lib. 8. cap. 11.

ENĪSUS, Partic. [πεπειρασμένος] Cic. 3. Q. frat. 9. Angit unus Milo, ſed velim finem afferat Conſulatus: in quo enitar non minus quam ſum eniſus in noſtro. Tacit. 1. Ann. 65. 6. Eniſæ legiones in aperta & ſolida. Idem 1. Ann. 70. 5. Vitellius in editiora eniſus.

ENIXUS, [τοκὸς] aliud Partic.

Partus enixa. Liv. 40. 4. Et apud eum plures enixa partus. Et Tacit. 3. Ann. 33. Concordem ſibi conjugem, & ſex partus enixam.

Enixæ dicuntur fœminæ, Nitendi, h. e. Conandi & dolendi labore perfunctæ, a Nixis, quæ religionum genera parientibus præſunt; Sed elegantior intellectus, ut ex hoc dictæ eſſe credantur, quod vinculis quibusdam periculi, quibus implicarentur, fuerint exolutæ. Hæc Nonius. Idem alio loco, Enixa, partu levata dicitur. Virg. 3. Æn. 391.

Triginta capitum fœtus enixa jacebit. Idem alio loco, Enixas non in partu ſolum poſſumus dicere, ſed etiam omni labore exercitas, authore Virg. 3. Æn. 327.

Stirpis Achillææ faſtus, juvenemque ſuperbum

Servitio enixæ tulimus. [Subjugatæ, ſuperiori loco exponit. At Donatus, Enixe adverbium eſſe docet, teſte Pierio. q. V. Ego vero non dubito, quin hic quoque τὸ Enixæ ſenſu receptiſſimo poſitum ſit. Hoc enimvero ad Andromaches calamitatem acceſſerat, quod in ſervitio non ſolum Pyrrhi victoris ſuperbiam ac lubidinem perferre coacta eſt, verum etiam, quod ſemel partus dolores tam dura conditione ſuſtinuit. Ac rarius ſane, hoc participium aliter veteres, ac de partu uſurparunt, præterquam ubi Adjective ponitur. Affertur ex Taciti Ann. 14. 28. extr. Ne graviore pœna afficeretur, Vibii Criſpi fratris opibus enixus. Ubi tamen alii Eniſus.

Sus enixa fœtus. Virg. 3. Æn. 391.

Paſſive Juſtin. 43. 2. 7. Pueri in luco Martis enixi ſunt.

Enixior opera. Plin. lib. 9. cap. 8. Sed enixioris operæ, quam in unius diei præmium conſcii ſibi, operiuntur in poſtremum. i. e. Majoris & laborioſioris.

ENIXUS, ûs. m. Ipſe enitendi ſeu pariendi actus. Plin. lib. 10. cap. 63. Equæ poſt unum annum ab enixu utiliter admittuntur.

ENIXE, Adv. [φιλοτίμως] Cum conatu. Cic. pro Sext. 38. Meam cauſam Senatus palam, Equeſter ordo acerrime, cuncta Italia publice, omnes boni proprie enixeque ſuſceperant.

Enixe juvare aliquem. Cæſ. 3. Bell. Civil. 35.

Enixe obſtare plebi. Liv. 4. adde 23. 7: 26. 47.

Compar. Eo enixius ad bellum adjuverunt. Liv. 29. 1.

Superl. Suet. Cæſ. cap. 5. Enixiſſime juvare.

ENIXIM, pro Enixe. [ἐντόνως] Siſen. lib. 4. Hiſt. Ego illos malos & audaces ſemper enixim contra fortunas atque honores hujus ordinis omnia feciſſe ac dixiſſe cenſeo.

ENĬVĔUS, Adj Manil. 5. 708.

Eniveum rubro vultum ſuffuſa pyropo. Ita Barth. Adverſ. 8. 8. pro Fœmineum ſcriptum exiſtimat.

E N N

ENNA, ENNENSIS, ENNÆUS. V. ÆNNA ſupra.

ENNAM, antiqui dixerunt, pro Etiamne, teſte Feſto. [Forte Ennum ſcribendum. Sic Enunquam pro Etiamne unquam. q. V. in EN.

ENNEACRŪNOS, [Ἐννεάκρουνος] Nomen fontis ſalientis apud Athenas, a Piſiſtrato extructi, & a numero fiſtularum dicti, quos Græci κρουνοὺς appellant, q. d. Novem fiſtularum. Idem Καλλιῤῥόη dictus.

ENNEAPHARMĂCUM, [ἐννεαφάρμακον] Ex novem conſtans medicamentis, ut Enneapharmacum emplaſtrum ad pus movendum. Celſ. lib. 5. cap. 19. Alterum, inquit ad idem Enneapharmacum nominatur, quod magis purgat. Conſtat ex novem rebus, cera, melle, ſevo, reſina, myrrha, roſa, medulla vel cervina, vel vitulina, vel bubula, œſypo, butyro.

ENNEAPHTHONGOS, [ἐννεάφθογγος] Quod novem edit voces, ut, Enneaphthongos chelys apud Mart. Capel. 1. p. 17. Pro eodem etiam ἐννεάφωνον dicunt Græci.

ENNEAPHYLLON, [ἐννεάφυλλον] Herba eſt, quæ longa folia novena habet, cauſticæ naturæ. Imponitur lana circumdata, ne urat latus: continuo enim puſtulas excitat, lumborum doloribus & coxendicum utiliſſima. Plin. lib. 27. cap. 9.

ENNEAS, [ἐννεὰς] Numerus eſt novenarius, ſicut Decas denarius.

ENNEATĬCUS, Adj. unde, Enneatici anni. V. ANDRODAS

ENNEATĔRIDES, [ἐννεατηρίδες] Celebritates fuere apud Delphos numero tres, quarum unam στεπτήριον vocabant, quæ in imitatione pugnæ videbatur, quam Apollo adverſus Pythonem habuiſſe dicitur: alteram Heroidem: tertiam Charilam appellabant: de quibus omnibus lege Plutarch. in Quæſtt. Græc. ubi eas exponit.

ENNIUS, [Ἔννιος] Q. Ennius Poeta, quem Rudiæ genuere vetuſtæ, ut ait Silius 12. 395. Rudiæ, Civitas eſt Calabriæ: ſed Euſebius Tarentinum eum facit, dicitque a Catone Quæſtore Romam translatum, in Aventino habitaſſe, ac unius ancillæ miniſterio contentum fuiſſe. conſ. Nepot. Cat. cap. 1. extr. Sequutus eſt M. Fulvium Nobiliorem ad bellum Ætolium, cujus filium erudiit. Ab hoc & Cato ſenex dicitur Græcas literas didiciſſe. Scripſit plurima inter quæ Annales: Bellum Punicum ſecundum hexametris, quæ ſane non extant. ex iis nonnulla Macrobius, quæ Virgilius ab eo eſt mutuatus, manifeſtat. Nam dicere ſolebat, ſe aurum ex Ennii ſterquilinio colligere. Elogium ejus ſepulchri ſcribit Cic. 1. Tuſc. 34.

Aſpicite, ô cives, ſenis Ennii imagini' formam.
Hic veſtrum panxit maxima facta patrum.

Vixit annos LXX. Cic. de Senect. 14. De ejus ſepulchro Cic. pro Arch. 22. Charus fuit Africano ſuperiori noſter Ennius: Itaque etiam in ſepulcro Scipionum putatur is eſſe conſtitutus.

Ennius natus eſt poſt Romam conditam anno quadringenteſimo, decimo. Cic. de Clar. Orat. 36. Idem fuit Livio Andronico æqualis. Ibid.

Ennius ingenio maximus, arte rudis. Ovid. 2. Triſt. 424.

Sapiens Ennius. Hor. 2. Epiſt. 1. 50.

Ab Homero locos quosdam tranſtulit Ennius. Cic. 1. de Fin.

Ennius ſomniavit ſibi viſum adeſſe Homerum poetam. Cic. 4. Acad. 50.

De Ennii paupertate V. infra v. EPITUS. Vita ejus ſcripta extat ab Hier. Columna. Cui junge Crinit. de Poëtis & Voſſ. de Hiſtt. Latt. Fabric. Bibl. Lat. l. 4. c. 1. & Append.

Ennius alter fuit Grammaticus, qui duos libros de literis ac ſyllabis & metris conſcripſit, ut author eſt Tranquillus de Ill. Grammatt. c. 1. extr.

ENNIANUS, Adj. ut Ennianus populus. Gell. 12. 2. i. e. Magnus numerus Ennii admiratorum. & Ennianum hemiſtichium. Et neutr. pl. abſol. Enniana.

ENNIANISTA, æ. m. Ennii ſectator. Gell. 18. 5.

ENNOSIGÆUS, [Ἐννοσιγαῖος] Neptuni epitheton apud poetas, quaſi Terram concutiens. Juven. 10. Sat. 182. de Xerxe loquens,

Ipſum compedibus qui vinxerat Ennoſigæum.

E N O

ENO, [ἐκνήχομαι] āre. Idem ac Enato. Extra nare, & Nando aliquo pervenire. Liv. 33. 41. Multæ naves ejectæ, multæ ita hauſtæ mari, ut nemo in terram enaverit.

Enare e concha. Cic. 3. de Fin. 6. At illa quæ in concha patula pinna dicitur, isque qui enat e concha, qui, &c.

Orbem. Valer. 5. Argon. 316. —Tantumque fretis enavimus orbem.

Enare in aëris auras. Lucret. lib. 3. 590. De anima.
Enare transl. de Volatu. Virg. 6. Æn. 16. de Dædalo;
Insuetum per iter gelidas enavit ad Arctos.

ENŌDO, [ἀποξέω, ἐκκλαδεύω] āre. Nodis exsolvere, inquit Nonius. Διαλύω. Vet. Gloss. ἐκλύειν δεσμῶν Al.
Enodari dicuntur arbores, quum nodi eis amputantur. Cato cap. 33. Columel. lib. 5. cap. 6. Quæ ulmus a positione bene provenerit ejus summæ virgæ falce debent enodari.
Enodare, [ἐξηγεῖσθαι, ἀναπτύσσειν, ἐκδηλεῖν] Explicare, authore Nonio, Cic. 3. de Nat. Deor. 62. In enodandis autem nominibus, quod miserandum sit, laboratis. Turpilius Demetrio, Ab initio ut res sit gesta, enoda mihi.
Ennodare & explicare. Accius Euryface.
Tu autem quod quæro abs te enoda, & qui sis explica.
Voluntatem contrariæ legis enodare. Auth. ad Heren. lib. 2. 14. Deinde contrariæ legis enodabimus voluntatem, & eam trahemus ad nostræ causæ commodum.
Enodare juris laqueos. Gell. 13. 10. & 1. 4. V. Heins. ad Phædr. 3. 10.
Enodare sortes. Apul. Met. 4.

ENODĀTUS, [ἀναπεπτυγμένος] Partic. Cic. 2. de Invent. 6. Præcepta magna conquisita cura perspicue conscripsit, atque enodata diligenter exposuit. de Arborib. Cat. cap. 33. Vitis bene enodata.

ENODATIO, ōnis. f. [ἀνάπτυξις] Explicatio. Cic. in Topic. 31. Ea est insita & ante percepta cujusque formæ cognitio enodationis indigens.
Explicatio, & enodatio. Cic. 3. de Nat. Deor. 62. Quid vos delectat illa explicatio fabularum, & enodatio nominum?

ENODĀTE, Adv. [ἀναπεπτυγμένως] Cic. 5. de Fin. 27. Hæc igitur nobis explicanda sunt: sed si enodatius, vos ignoscetis. Idem 1. de Invent. 30. Sua diligenter & enodate narrando.
Superl. usurpavit Augustin. Enodatissime expedire.

ENŌDIS, e. [ἄδεσμος] Quod sine nodo est. Plin. 12. 14. Quibus credi potest, matrem quoque terete & enodi fruticare trunco. Virg. 2. Georg. 78. Trunci enodes.
Enode etiam dicitur Quod sine difficultate est. Plin. Epist. 17. lib. 5. Recitabat ἐρωτοπαίγνιον, eruditam sane, luculentamque materiam. Scripta elegis erat fluentibus, & teneris, & enodibus, sublimibus etiam verbis, ut poposcit locus.

ENOPE, [Ἐνόπη Stephano] Urbs Peloponnesi, in tractu Messeniaco, juxta Pylum, sub ditione Agamemnonis, Homer. 9. Iliad.

ENOPLIA, Saltatio inventa fertur in Creta: nonnulli a Laconibus ad res bellicas facile obeundas, ut armati levi flexu & saltu, nunc se contrahendo, nunc in altum exiliendo, nunc declinando, tela & plagas vitarent, disciplinamque ediscerent. Tranquillus Trojam dixit: idque a Romulo institutum, ut cum armis saltarent milites, saltatione, quam bellicrepam nuncupavit. Author Alex. ab Alex. 6. 19.

ENORCHIS, [ἐνόρχις] Gemma est candida, quæ divisa fragmentis, testium effigiem repræsentat. Plin. lib. 37. cap. 10.

ENORMIS, e. [ἄμετρος, ἔκτοπος] Magnum, sine mensura, quæ norma a quibusdam dicitur. Plin. Epist. 203. Sed acri intentione dijudicandum est, immodicum sit an grande, altum an enorme. Plin. lib. 17. c. 12. Umbræ enormes cerasis, lauris.
Colossi enormes. Stat. 1. Sylv. 3. 51.
Enorme etiam, Quod non est ad certam regulam directum. Tacit. 15. Ann. c. 38. Remedia anteiit velocitate mali & obnoxia urbe artis itineribus, hucque & illuc flexis atque enormibus vicis. De incendio sub Nerone.

ENORMĬTER, Adv. [ἐκτόπως] Plin. lib. 37. cap. 6. Simili modo si ex alio colore in se admittat aliquid enormiter.

ENORMĬTAS, ātis. f. Qui rusticitatis enormitate incultique sermonis ordine sauciant, immo deformant examussim normatam orationis integritatem. Diom. Grammat. in Præf. Enormitas stipendii Spartian. Carac. c. 2. conf. Get. 6.

ENORMATE, Adv. Cui addi minus nihil potest. Gloss. Isid. Ex Thes. Lips.

ENŌSIS, [Ἔνωσις] Insula in Sardinia. Plin. lib. 3. cap. 7. in descriptione Sardiniæ, Habet & a Gorditano promontorio duas insulas, quæ vocantur Herculis, a Sulcensi Enosim, a Caralitano Ficariam.

ENOTESCO, [γνωρίζομαι] ĕre. Notum fieri. Plin. 2. Epist. 10. Enotuerunt quidam tui versus, & invito te claustra tua refregerunt. Suet. in Othon. cap. 10. Interfuit huic bello pater meus Suetonius Lenis, tertiædecimæ legionis tribunus angusticlavius: is mox referre crebro solebat (rem usque adeo enotuisse,) Othonem etiam privatim usque adeo detestatum Civilia bella, ut memorante quodam inter epulas de Cassii Brutique exitu, cohorruerit. Sed verba uncinulis inclusa desiderantur in codd. MSS. Tacit. 3. Hist. 34. Quod ubi enotuit.

ENŌTO, āre. Idem quod Memoriæ causa notare. Plin. lib. 1. Epist. 6. Ad retia sedebam: erat in proximo non venabulum aut lancea, sed stylus & pugillares: meditabar aliquid, enotabamque, ut si manus vacuas, plenas tamen ceras reportarem.

ENŎTĀTUS, apud Apul.

ENOTATIO, apud Hieron.

ENOTATOR, apud Macrob.

ENOTABILIS, apud Augustin.

ENŌTION, [ἐνώτιον] Latine Inauris. q. V. Hoc in mundo muliebri posuit Pollux lib. 5. cap. 16.

ENOTOCŒTÆ, [Ἐνωτοκοῖται] Populi sunt qui aures ad talos usque dependentes habent, ut super eis indormiant, adeo fortes, ut arbores evellant, & nervum frangant. Author Strab. lib. 15.

ENŎVO, [ἀνανεόω] Idem quod Novo. Cic. 1. Acad. 11. Enovare aliquid ne obsolescat. i. e. Exercere ne in desuetudinem & oblivionem abeat. Alii Renovare.

ENRHYTHMUS & ENRHYTHMĬCUS, apud Mart. Capell. ut, Genus numerorum enrhythmon. Enrhythmica tempora.

E N S

ENS, entis. [τὸ ὄν] V. SUM. Quintil. lib. 2. Et hæc interpretatio non minus dura est, quam illa Plauti Essentia atque Entia. V. Id. lib. 8. cap. 3.

ENSIS, is. m. [ξίφος] Idem quod Mucro, spatha, gladius. Virg. 1. Georg. 508.
Et curvæ rigidum falces conflantur in ensem. Cic. 2. de Nat. Deor. 159.
Ausaque funestum prima est fabricarier ensem.
Acutus ensis. V. ACUO.
Alacres enses. Claud. 2. in Eutrop. 281.
Bellator ensis. Sil. lib. 13.
Bellatorem alacer per pectora transigit ensem.
Cæcus ensis. Stat. 9. Theb. 198.
— cæcum rotat irrevocabilis ensem, &c.
Crudus ensis. V. CRUDUS.
Dirus. Sen. Octav. 6.
Falcatus. Ovid. 1. Met. 717.
Fatifer. Virg. 8. Æn. 621.
Feri. Ovid. 13. Met. 343.
Ferreus. Lucret. lib. 5. 1292.
Fidus. Virg. 7. Æn. 640.
Habiles brevibus mucronibus enses. Sil. lib. 8.
Hosticus. Hor. 1. Serm. 9. 31.
Impius. Ovid. 14. Met. 802.
Inimicus. Virg. 2. Æn. 600.
Lethalis. Ovid. 13. Met. 392.
Nefandus. Virg. 2. Æn. 155.
Nitidus. Ovid. 10. Met. 475.
Nudus. V. NUDUS.
Perjurus. Stat. 4. Sylv. 6. 77.
Pugnax. Ovid. 5. Trist. 7. 48.
Quietus. Stat. 1. Sylv. 1. 43.
Rigidus. Virg. 1. Georg. 509.
Scaber. Lucan. lib. 1. 243.
Sceleratus. Ovid. 15. Met. 776.
Validus. Virg. 10. Æn. 815.
Violentus. Ovid. 11. Epist. 97.
Uncus. Valer. 6. Argon. 400.
Vulnificus. Stat. 4. Theb. 87.
Abdere ensem lateri. Virg. 2. Æn. 554.
Abscondere ensem in vulnere. Sen. Thyest. 8.
Accincti enses lateri. Stat. 1. Theb. 429.
Accommodare ensem lateri. Sil. lib. 5.
Acuere ensem in aliquem. Ovid. 15. Met. 776. V. ACUO.
Adigere ensem in pectus. V. ADIGO.
Agitatus hinc illinc ensis. Sen. Thyest. 7.
Aptare ensem. Virg. 12. Æn. 89. — simul aptat habendo
Ensemque, clypeumque, & rubræ cornua cristæ.
Avellere ensem dextra alicujus, i. e. Auferre e dextra. Stat. 3. Theb. 299.
Cinctum ense latus. Ovid. 3. Amor. 8. 14.
Clausus ensis. Lucan. lib. 5. 245.
Condere ensem in pectore alicujus. Virg. 9. Æn. 347.
Cruentatus ensis. Stat. 5. Theb. 317.
Dare terga ensibus, est Fugere enses, aut fugiendo tergum præbere ictibus. Ovid. ad Liv. 312.
Detegit ensem vagina. Sil. lib. 13.
Tum strictum propere vagina detegit ensem.
Deripere ensem vagina. Ovid. 10. Met. 475.
Districtus ensis. Hor. 3. Carm. 1. 17.
Ducere ensem, Educere. Sen. OEdip. 12.
Eductus ensis vagina. Sil. lib. 13.
Eat per artus ensis exactus meos. Sen. OEth. 7.
Eripere ensem vagina. Virg. 10. Æn. 786.
Exerti enses. Ovid. 3. Fast. 814.
Ensibus exertis bellica læta dea est.
Exigere ensem per medium aliquem. Virg. 10. Æn. 815.
Exuere ensem humero. Virg. 9. Æn. 303.
Exuere ensem vagina. Stat. 9. Theb. 76.
Ferire aliquem ense. Virg. 6. Æn. 251.
Fidere ensi. Sil. lib. 1.
Gestati scapulis enses. Claud. pr. Cons. Stil. 91.
Hæsurus jugulo ensis. Ovid. 1. Trist. 1. 44.
Imbuere ensem. Stat. 11. Theb. 685. subauditur, Sanguine.
Imbuti enses scelere. Lucan. lib. 5. 248.
Impellere ensem. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 208.
Infecti cædibus enses. Stat. 5. Theb. 353.
Infecti jugulis civilibus enses. Claud. in nupt. Hon. 329.
Inserere ensem alicui. Stat. 5. Theb. 230.
Jugulari ense. Ovid. 12. Met. 484.
Liberare ensem vagina. Ovid. 6. Met. 551.
Madens ense. i. e. Cæde madens. Stat. 3. Theb. 230.
Obliquare ensem in latus. Ovid. 12. Met. 485. i. e. Obliquo ictu latus ferire.
Peremptus ense. Sen. Troad. 4.
Polluti enses sanguine. Lucan. lib. 2. 536.
Prostratus jacet adacto ense. Sil. lib. 17.
Pudendo ense debellati. Stat. 5. Theb. 32.
Quiescit ensis vagina. Stat. 4. Sylv. 5. 51.
Receptus ensis pectore. Sen. Thyest. 8.
Recidendum vulnus ense. Ovid. 1. Met. 191.
Recludere ensem. Virg. 4. Æn. 646.
Referre ensem vaginæ, i. e. Recondere. Sil. lib. 7.
Reprimere ensem. Stat. 9. Theb. 309.
Retegere ensem, Evaginare. Lucan. lib. 9. 833.
Rotare ensem. Stat. 9. Theb. 198.
At ferus Hippomedon quanquam jam sentit inane
Auxilium, & feram rapto pro corpore pugnam,
It tamen, & cæcum rotat irrevocabilis ensem.
Rotare ensem fulmineum. Virg. 9. Æn. 441.
Servibant legibus enses. Claud. pr. Cons. Stil. 167.
Spumans cruore ensis. Virg. 4. Æn. 664.
Stringere enses vetitos. Claud. de Bell. Gild. 294.

Stricti enses. Virg. 7. Æn. 526.
Succiditur seges ense. Sil. lib. 15.
Tectus ensis vagina. Hor. 2. Serm. 1. 40.
Transigere ensem per pectora alicujus. Sil. lib. 13.
Transmissus ensis per latus, stridet. Sen. OEth. 9.
Transverberare aliquem ense. Sil. lib. 15.
Ensis ponitur poëtice pro Vagina. Virg. 4. Æn. 261.
— stellatus iaspide fulva Ensis erat.
Ensis etiam, pro Imperio cujus est Insigne. Lucan. lib. 5. 61.
— sævum in populos puer accipit ensem.

Ensĭcŭlus, dimin. [ξιφίδιον] Plaut. Rud. 4. 4. 113. In eo ensiculo literarum quid est?

Ensĭfer, & Ensiger, [ξιφήρης] Ovid. 2. de Arte Am. 56.
Ensifer Orion aspiciendus erit. Alii Codd. Ensiger, uti & apud eund. 4. Fast. 388.
Ensiger Orion æquore mersus erit.

E N T

Entăsis, f. Intensio. Vitruv. 3. 2.

Entătĭcos, Herba Satyrion. Apul. de Herb. cap. 15.

Entela, vel Entella, [Ἔντελα ἢ Ἔντελλα] Siciliæ urbs a Campanis habitata, Carthaginiensium primi belli Punici tempore socia. Steph. Vulgo *Castro vetrano.* Hinc Ethnicon

Entelīni, [Ἐντελῖνοι] vel Entellīni, [Ἐντελλῖνοι] Siciliæ populi, & Latinæ conditionis, apud Plin. lib. 3. cap. 8. Cic. 5. Verr. 200. V. Serv. ad Virg. 5. Æn. 73.

Entĕlĕchīa, [ἐντελέχεια] Perfectio, energia, vis ex se movens. Gaza agitationem vertit. Hermolaus continuatam quandam & perennem motionem interpretatur. Sunt autem qui ἐνδελέχειαν scribi volunt, sed per τ scriptum pluribus arridet, ut est videre apud Budæum l. 1. de Asse, qui dici putat quasi τῦ ἐντελῦς συνοχὴν, i. e. Perfecti corporis comprehensionem. Lucianus ludens quodam in loco, suo more, ait eam quæ prius dicta fuit ἐνδελέχεια, ἐντελέχειαν dici cœpisse. Cic. 1. Tusc. 2. Plura apud Politian. Misc. c. 1. in Gruter. Lamp. Tom. 1.

Entellini. V. entela.

Enteriōne, es. [ἐντεριώνη] Lignorum quorundam medulla, quæ tibiis faciendis, aut id genus aliis, eximi plerunque solet. Cæl. lib. 4. cap. 14.

Enterocēle, [ἐντεροκήλη] Dicitur quum intestinum cæcum dilatatur in scrotum: Epiploocele, quum omentum: Hydrocele, quum in alterum e testibus humor confluit. Omnesque has species nostri vocant Hernias, ut inquit Cels. lib. 7. cap. 18. Ramices vero qui sequuntur, Porocela quum ex abscessu aliquo circa scrotum, materia subduruit: Sarcocela, quum in ipso scroto concrevit caro: Cirsocela, quum venæ intumuerunt tunicis testium integris vel in ipso scroto, vel quum Bubonocela dicitur in inguine. Est tamen ubi Plinius Enterocelam dixerit Ramicen, ut in medicinis cupressi. Hæc Hermolaus. Plin. lib. 26. cap. 8. Symphyti radix illita, enterocelas cohibet. V. Martial. lib. 10 56. & 11. 85.

Enterocelĭcus, [ἐντεροκηλήτης] Qui enterocela laborat. Plin. lib. 26. cap. 8. Enterocelicis datur ex aqua, & illinitur vesicæ vitiis.

Enteron, [ἔντερον] Latine Intestinum, Hinc quidam Exenterare, pro Eviscerare, & intestina detrahere deduci putant. V. suo loco.

Enthĕos, Adj. [ἔνθεος] i. e. Numine divino plenus: spiritu Dei instinctus. Sen. Med. 382. Incerta qualis entheos cursus tulit, &c. Stat. 1. Sylv. 2. 227.
Hic thyrsos, hic plectra ferit, hic enthea lauro
Tempora, Minoa crinem premit ille corona.
Enthea tecta Sibyllæ fatidicæ. Stat. 3. Sylv. 5. 97.
Vates enthei. Firmic. lib. 8. cap. 20. in princip. & cap. 21.

Entheastici [ἐνθεαστικοὶ] Deo pleni, divinitusque inspirati vocantur. Quo nomine merito ac vere vocitari possunt vates nostri, i. e. Prophetæ, qui adventum Lucis æternæ in mundum prædixerunt. Ægineta lib. 3. de mania & melancholia loquens, Sunt qui videantur, inquit, a majoribus quibusdam potentiis regi, & futura prædicere, instar eorum qui numine afflati dicuntur, quos etiam peculiari nomine entheasticos appellant.

Entheatus, a, um. Divino numine afflatus: ut, Entheata vatum pectora, apud Martial. lib. 6. Idem l. 12. 57.
Nec turba cessat entheata bellonæ.

Enthecæ, [ἐνθῆκαι] Imposita Instrumenta, sive dotes prædiorum. Pap. l. 2. §. 1. de instrum. vel instruct. Dotes prædiorum, quæ Græco vocabulo ἐνθῆκαι appellantur, quum non instructa legantur, legatario non præstantur. Ulp. l. 68. §. 3. D. de leg. & fideic. Prædiis cum iis enthecis, quæ in ea possessione sunt relictis, &c.

Enthēmata, [ἐνθήματα] A medicis vocantur, Quæ vulneribus recentibus imponuntur ad reprimendum sanguinem, & humorum affluxum. In insitionibus item enthemata vocantur Surculi qui in fissuram trunci inseruntur. Ex Cæl. lib. 7. cap. ult.

Enthronistica, pro Intronisticis reponendum apud Justinianum in Const. de sanctiss. episc. §. si quis autem episcoporum. Sunt autem cathedralia, ut nunc vulgo dicuntur, a Græco ἐνθρονίζειν, quod est in sedem ponere. Barbari dicunt Installare. Ex Spieg. [Immo Enthroniastica. V. Suic. Thes.

Enthusiasmŭs, [ἐνθουσιασμὸς] a v. ἐνθουσιάζω, est Fanatica perculsio, seu Afflatio numinis. Medicis affectus est, velut quum quidam mente in sacris faciendis capiuntur, si qua viderint: aut si tympana, vel tibias, vel signa audierint. V. Galen. lib. de Finit. med.

Enthȳmēma, ătis. n. [ἐνθύμημα] Commentum vel commentationem Quintil. lib. 5. cap. 10. interpretatur, quod mentis actio omnis atque sententia enthymema nominetur. conf. Eundem lib. 8. cap. 5. Cic. Top. 5. Ex hoc illa rhetorum sunt ex contrariis conclusa, quæ ipsi enthymemata appellant.
Enthymema Dialecticis est Syllogismus imperfectus, quod rhetoribus attribuunt, tanquam syllogismis plenis utatur dialecticus, enthymematis orator: at Demost. & Cic. plenis syllogismis, Aristot. ac Plato enthymematis utuntur.
Curtum enthymema. Juven. 6. Sat. 449.

Non habeat matrona, tibi quæ juncta recumbit,
Dicendi genus, aut curtum sermone rotato
Torqueat enthymema. Curtum vocatur, quod a nonnullis dicatur syllogismus imperfectus. Alteram scil. præterit propositionem, & duabus tantum syllogismi partibus constat. Quintil lib. 5. cap. ult. Enthymema ab aliis oratorius syllogismus, ab aliis dicitur pars syllogismi. [Apud Juvenal. Curvum expressum in emendatis codd. Eaque lectio sine dubio præferenda est, licet alteram M. Ant. Majoragius contra Nizolium l. 2. c. 5. tueatur. q. V. Talia enimvero Græcos quoque ἀγκύλα vocasse apparet ex Luciani Hermotimo p. 505. Ἐρώτημα δὲ ἓν τῶν ἀγκύλων συνηθὲς, ἢ σκέμμα σοφιστικὸν ἀναφροντίζων. Sic Cicero de Fato 16. Contortiones orationis, & Distortius enuntiandi genus, dixit.

Enthymemation, i. n. dimin. Commentatiuncula. Gell. 16. 1.

Enthymēsis, is. f. [ἐνθύμησις] Cogitatio, inventum. Tertull. advers. Val. cap. 9. & 14. Idem de Præscript. cap. 7.

Entochus, [Ἔντοχος] Statuarius nobilis, cujus opera recenset Plin. lib. 36. cap. 5.

Entŏma, [ἔντομα] A Græcis appellantur quæ nos vocamus Insecta, cujusmodi sunt Muscæ, crabrones, apes, & ejusmodi, ratione nominis, inde, ut opinor, ducta, quod pleraque ex his circa medium sui incisa sint, adeo ut posterior pars tenui admodum discrimine adhæreat priori. Calepin. V. inseco.

Entomon, i. n. [ἔντομον] Unum ellebori genus, quod nigrum vocant, purgans per inferna. Quidam Polyrrhizon nuncupant. Plin. lib. 25. cap. 5. Harduin. Ectomon.

Entribæ, [Ἐντρίβαι] Populi Thraciæ. Steph.

Entropha, [ἔντροφα] quasi dicas Innutrita. Hæc muliebribus ornamentis annumerat. Pollux lib. 5. cap. 16. Ubi alii ἔντροπα reponunt.

Entropides, Genus calceamentorum ex Lexico. Entropon autem ponit Pollux l. c. in mundo muliebri: ubi Gualtherus vertit Velum.

E N U

Enubilo, āre. Tertull. advers. Marc. 4. 36. Idem Apol. cap. 35.

Enubilātus, a, um. Paulin. Jamb. ad Cyth. v. 667.

Enubilandus, a, um. Tertull. de Anima, cap. 3.

Enūbo, psi, ptum, [ἐκγαμίζομαι] ĕre. Nubere extra gentem vel ordinem. Liv. 10. 23. Virginiam Auli filiam patritiam, plebejo nuptam L. Volumnio cos. matronæ, quod e Patribus enupsisset, sacris arcuerunt.

Enuptio, ōnis. f. [ἐκγάμισις] ut, Enuptio gentis, pro Jure nuptiarum extra gentem. Liv. 39. 19. Ut Hispalæ Feceniæ datio, diminutio, gentis enuptio, tutoris optio ita esset, quasi ei vir testamento dedisset. V. ibi Gronov. & conf. Turneb. Advers. 30. 25. Guther. de Vet. Jur. Pont. 11. 7. & omnino Lex. Pitisc. in Dare.

Enucleo, [σκαφνίζω, ἐξομαλύνω] āre. Proprie est Aperire, & nucleum a putamine extrahere. Apic. 4. 5. Duracina enucleabis.
Enucleare, per translationem, pro Declarare & explanare. Cic. 3. de Orat. 32. Et ex omni parte causæ septum, acre, acutum, enucleatum, in unaquaque re commorans. i. e. Quod aperte & dilucide causam explicat. Idem in Partit. 57. Nec quicquam in amplificatione nimis enucleandum est. h. e. Cum nimia cura tractandum.

Enucleatus, a, um. [ἐξηκελωμένος] ut, Enucleata uva. Th. Priscian. 1. 20. Baccæ enucleatæ. Marcell. Emp. cap. 20. Translate utitur Cic. pro Planc. 10. Eblandita illa, non enucleata esse suffragia. i. e. Non magna acrimonia mentis & judicii facta, non ex animo exprompta & explicata.

Enucleate, Adv. [ἐξηκελωμένως] Purgate, (inquit Nonius) exquisite, & sine asperitate aut duritia: ab eo quod nucibus separatis, i. e. Testis, nucleorum utilis usus habeatur. Cic. de Clar. Orat. 35. Nihil subtiliter dici, nihil presse, nihil enucleate, quo fieri aliquid possit limatius.
Enucleate & polite dicere. Cic. de Clar. Orat. 115.
Eleganter enucleateque dicere. Cic. in Orat. 28. Enucleate, i. e. Pure & dilucide, aperte.
Enucleate aliquid perscribere. Cic. 3. Q. frat. 3. Præterea de aqua devia nihil prætermisi quadam epistola, quin enucleate ad te perscriberem.

Enucleatio, ōnis. f. Explanatio. Augustin.

Enucleator, ōris. m. Explanator. JCt. in Cod.

Enūdo, [ἀπογυμνόω] āre. Idem quod Nudare. Et per translationem Exponere, ac veluti Intellectui aperire: h. e. Interpretari. Cic. 1. de Legib. 29. Et rerum plurimarum obscuras intelligentias enudavit. Al. Enodavit.

Enudatio, ōnis. f. JCt. in Dig.

Enudate, Adv. & Enudatus, a, um. Augustin.

Enūla, [ἴνουλα] Gingivæ intimæ vocantur, sicut extimæ, Ula. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 1.
Enula campana, Herba est, qua de V. in helenium.

Enŭmĕro, [ἐξαριθμέω] āre. Idem quod Multas res simul numerare & recensere. Cic. 4. Verr. Dixi jam antea me non omnia istius, quæ in hoc genere essent, enumeraturum.
Enumerare per singula. Columel. lib. 8. cap. 17. Et ne per singula numerem salsamentorum omnium purgamenta.
Enumerare, Aliter. Ter. Adel. 2. 2. 28. Jamne enumerasti quod ad te rediturum putes?
Quæ ne singula enumerem, totam tibi domum commendo. Cic. 13. Fam. 19.
Fundo enumerare plurima. Virg. 4. Æn. 333.
Dicere atque enumerare causas omnes. Cic. pro Rosc. Amer. 53.
Magnitudinem multitudinemque beneficiorum enumerare, aut consequi posse. Cic. Post redit. ad Quir. 5.
Pretium enumerare. Cic. pre Rosc. Amer. 113.
Enumerat miles vulnera, pastor oves. Propert. lib. 2. 1. 44.

Enumeratio, ōnis. f. [ἐξαρίθμησις] Cic. 3. de Legib. 23. Sed est iniqua in omni re accusanda prætermissis bonis malorum enumeratio, vitiorumque selectio.
Enumeratio apud Oratores est, In qua pluribus rebus expositis, & ceteris infirmatis, una reliqua necessario confirmatur. Cic. 1. de Invent. 45.
Enumeratio [ἀνακεφαλαίωσις] est per quam res disperse & diffuse dictæ, unum in locum coguntur, & reminiscendi causa sub aspectum subjiciuntur. V. Fab. 6. 1.
Rerum ordine collata enumeratio. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Verfari in enumeratione aliquorum. Cic. de Clar. Orat. 138. Quam multi enim jam Oratores commemorati funt, & quamdiu in eorum enumeratione verfamur?

Enumeratus, a, um. Liv. 3. 58. Septem & viginti enumeratis ftipendiis.

Enunquam, Ecquando: Antiquum. Feftus. V. en.

Enuntio, [ἐκφέρω, ἀποφαίνω] āre. Prōnuntiare, declarare. Cic. 2. de Fin. 34. Breviter enuntiātæ fententiæ. Idem 3. de Orat. 166. Videtis profecto genus hoc totum, quum inflexo commutatoque verbo res eadem enuntiatur, ornatius.
Orationem enuntiare. Auth. ad Heren. lib. 3. 23.
Enuntiare verbis. Cic. 1. Acad. 6.
Enuntiare, Significare. Cic. 1. Att. Et amans tui vifus eft, & talis qualem effe eum tuæ mihi literæ enuntiarant.
Enuntiare, Divulgare, exponere. Cic. 10. Fam. 8. Non enim præteritam culpam videri volo redemiffe, fed optimæ mentis cogitata jampridem maturo tempore enuntiare.
Enuntiare confilia amicorum adverfariis. h. e. Retegere. Cic. pro Rofc. Amer. 11.
Enuntiare myfteria dicendi. Cic. 1. de Orat. 206.
Enuntiare commiffa. Cic. 2. Tufc. 31.
Enuntiare apud homines, quod tacitum erat. Cic. 1. de Orat. 118.
Diftortum enuntiandi genus. Cic. de Fato, 16. conf. Nep. 4. 4. 6. & Plaut. Trin. 1. 2. 106.

Enuntiātus, a, um. [ἀποφανθεὶς] ut, Sermo rectus & fecundum naturam enuntiatus. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Per indicium enuntiata res. Cæf. 1. Bell. Gall. 16.

Enuntiātum, i. n. [ἀπόφασμα] eft oratio verum aut falfum fignificans. Cic. de Fato 19. Nec fi omne enuntiatum, aut verum aut falfum eft, fequitur ilico caufas effe immutabiles. Vulgo Propofitio.

Enuntiativus, a, um. Adj. [ἀποφαντικὸς] Sen. Epift. 118. Sequuntur deinde motus animorum, enuntiativi corporum. Ibid. Enuntiativum quiddam de corpore, quod alii effatum vocant, alii enuntiatum, alii edictum.

Enuntiative, Adv. i. e. Declarative, apud JCtos.

Enuntiatura, æ. f. Idem ac Enuntiatio apud Auctt. de Re Agrar. V. Gœf. Indic.

Enuntiatio, ōnis f. [ἀπόφανσις] Idem quod Enuntiatum. Cic. de Fato 1. Explicanda vis eft, ratioque enuntiationum, quæ Græci ἀξιώματα vocant, quæ de re futura, quum aliquid dicunt, deque eo quod poffit fieri aut non poffit, quam vim habeant, obfcura quæftio eft.
Propria & dilucida, & breviter comprehenfa verbis enuntiatio. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Enuntiātor, ōris. m. apud JCtos in Dig.

Enuntiātrix, īcis. f. [ἀποφάντρια] Quintil. lib. 2. cap. 15. Ars inventrix, & judicatrix, & enuntiatrix. conf. Prudent. in Romano v. 770.

Enūtrio, īvi, ītum, [ἐκτρέφω] īre. Idem quod Nutrire. Plin. lib. 12. cap. 1. Tantum poftea honoris increvit, ut mero infufo enutriantur. Columel. lib. 3. cap. 3. Deinde fata non ita enutriunt, ut ante convalefcant, & profiliant, quam retorrefcant.

Enutrītus, a, um. Vitruv. 2. 1. Origines ædificiorum, quibus rationibus enutritæ & progreffæ funt.

Enyalius, [Ἐνυάλιος] Unum eft ex Martis & Bacchi cognominibus, tefte Macrob. 1. Saturn. cap. 19. qui Enyalius dicitur, quafi Ἐνυοῦς υἱὸς, h. e. Bellonæ filius. Accipitur & pro Bellicofo. [V. Henr. Steph. Thef. Gr.

Enydris, īdis. f. & Enydrus, i. m. [ἔνυδρις] Coluber in aqua vivens. Plin. lib. 32. cap. 7. & 30. 3.

Enȳo, ûs. [Ἐνυὼ] Nomen quo Bellona dea belli, Martis foror vocitata eft. Martial. lib. 6. 31.
Quum dubitaret adhuc belli civilis Enyo. Ibid. Spectac. 24.
— ne te decipiat ratibus navalis Enyo.
Martia Enyo. Stat. 5. Theb. 155. conf. Theb. 658. & Sil. Ital. lib. 10. 203.

Enypostăta, æ. m. [ἐνυπόστατος] Revera in rerum natura exiftens. Hieron. Epift. 25.

E O

EO. Eorum.

Eo, abl. pronom. Is, ea, id: Adverbiali forma multis modis enuntiatur, ut in fequentibus videre eft.
Eo, [εἰς τοῦτο] pro In tantum, interprete Donato. Ter. Phorm. 1. 3. 6. Neu me cupidum eo compuliffet, quod mihi principium eft mali, Liv. in præf. Quæ ab exiguis profecta initiis, eo crevit, ut jam magnitudine laboret fua.
Eo infolentiæ furorifque proceffit. Plin. Paneg. 29. conf. Liv. 25. 8. Tacit. 4. 10. 3. & Flor. 3. 12. 6.
Eo, [διὰ ταῦτα] Propterea. Ter. Hec. 2. 1. 41. Enim laffam oppido tum ajebant: eo ad eam non admiffa fum. Eun. 1. 2. 17. conf. ejufd. Heaut. 3. 1. 99. & 3. 2. 43. Plaut. Truc. 2. 2. 24. Is nunc dicitur venturus peregre, eo nunc commenta eft dolum, periiffe fimulat fefe, ut, &c.
Eo cum Compar. feq. quod, vel quia. Cic. 7. Fam. 3. Eo fuit mirabilius, quod ab eo non expectabatur, &c. Liv. 1. Imo eo impenfius, quia de agro plebis adverfum patrum voluntatem fenferat agi, &c. conf. Ter. Eun. fupra. V. Eo fecius, & feq.
Eo ut, i. e. Ideo, vel Ob id. Cic. 16. Fam. 3. Marionem ad te eo mifi, ut aut tecum ad me quamprimum veniret. Idem 13. 70. Hæc ad te eo pluribus fcripfi, ut intelligeres, &c. conf. Liv. 3. 71. & 23. 19.
Non eo quin. Plaut. Afin. 5. 1. 16. Ea res me male habet: ac non eo, quin tibi non cupiam quæ velis.
Non eo dico quin. Plaut. Trin. 2. 2. 60. Non eo hoc dico, quin quæ tu vis ego velim & faciam lubens.
Non eo dico quo, vel quod. Ter. Heaut. 3. 2. 43. Neque eo nunc dico quod quidquam illum fenferim. Cic. pro Quint. 5. Non eo dico, quo mihi veniat in dubium.
Eo dico, ne putes, &c. Plaut. Aul. 2. 2. 63. Eo dico, ne me thefaurum reperiffe cenfeas.
Eo fit, quia. Ter. Heaut. 3. 1. 99. Cic. 5. de Fin. 23. Eo feparanda fuit ab hac difputatione, quia ifta animi, &c.
Eo fit, ut. Hor. 1. Serm. 6. 89.
Eo fecius. Suet. de Clar. Gram. cap. 20. Nec eo fecius plurimos docuit: fuitque familiariffimus Ovidio poetæ.
Eo, pro Tanto. Plaut. Aul. 2. 8. 5. Atque eo fuerunt cariora, æs non erat. Idem Pœn. 4. 2. 60. Tu autem fiquid tu adjuvas, eo facilius facere poteft
Eo magis. Plaut. Trin. 2. 1. 36. & Nep. 18. 4. 2.
Quanto, eo. Cic. 2. Att. Quanto enim magis appropinquare adverfarius cœpit, eo tibi celerius agendum erat.
Et eo magis quod. Cic. de Amicit. 8. Meminifti enim profecto (ut opinor) Attice, & eo magis, quod P. Sulpitio utebare multum. Cic. 19. Att. 3. Ille confidebat, & eo magis, quod, &c.
Eoque magis quod. Cic. de Amicit. 8. Quonam pacto mortem Africani feras, eoque magis, quod, &c. i. e. Præfertim.
Atque eo etiam magis. Cic. 4. Verr. 77. Idemque hoc amicis ejus & defenforibus videbatur, atque eo etiam magis, quod ifte, &c.
Eo minus fcilicet. Cic. 11. Att. 15. Alii capti, alii interclufi non veniunt in dubium de voluntate, eo minus fcilicet, quum fe expedierint.
Et eo minus. Cic. 5. Fam. 10. De Dionyfio tuo adhuc nihil extrico, & eo minus quod me frigus Dalmaticum, quod illinc ejecit, etiam hîc refrigeravit.
Eo, plus. Cic. 16. Att. 18. Nunc mi Capito, eo plus apud hominem faciIlimum atque humaniffimum Plancum enitere, &c.
Plus eo. Ter. Hec. 3. 4. 7. Idem Heaut. 1. 1. 11. Aut quid quæris? annos fexaginta natus es, aut plus eo ut conjicio.
Eo, quo. Cic. 2. Tufc. 57. Baliftæ lapidum & reliqua tormenta telorum eo graviores emiffiones habent, quo funt contenta atque adducta vehementius.
Eo, Adv. loci, Ad eum locum. Ter. Adel. 2. 2. 23. Nifi eo ad mercatum veniam, damnum maximum eft.
Eo, pro In eum ftatum. Cic. Eo redactæ res erant, ut nulla amplius fpes effet.
Usque eo, quo opus erit, &c. Auth. ad Heren. lib. 1. 14. V. mox eousque & usque. f. l.
Eo loci, πλεοναστικῶς, pro In eo ftatu. Cic. pro Sext. 68. Res erat & caufa noftra eo loci, ut erigere oculos, & vivere videretur, &c.
Eo loci, In eo loco, vel in loco. Ulp. de Judiciis, l. Sed etfi, Si ea res quæ per fideicommiffum relicta eft, eo loci fit, dicendum eft non debere præfcribi. Plin. lib. 11. cap. 37. In Oriente quidem & viris aurum geftare eo loci decus exiftimatur Ulp. de Judiciis, l. Hæres, Defendere fe eo loci debebit. i. e. In eodem loco.
Res eo recidit. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Eo pertinet, vel fpectat ut. Cic. 5. Fam. 10. Hoc eo pertinet, ut nihil exiftiment tam effe difficile, quod, &c. Idem 13. Fam. 4.
Eo ad, dum: pro Donec. Apul. Apol. 2. p. 194. Variis fruftrationibus nuptias eludit eo ad, dum avus fato conceffit.

Eōdem, pro Ad eundem locum. Cæf. 5. Bell. Gall. 49. In filvas paludefque confugiunt, fuaque eodem conferunt.
Eodem vos pono. Plaut. Curc. 4. 2. 20. Eodem unde erat profectus fe recepit. Nep. 13. 3. 4.
Eodem loci: i. e. In ipfo loco. Plin. Paneg. C. 1. 5. Quippe inter aras & altaria, eodemque loci, quem deus ille tam manifeftus ac præfens, quam cœlum ac fidera infedit. Suet. in Calig. cap. 53. Pronuntiatio quoque & vox, ut neque eodem loci præ ardore confifteret, & exaudiretur a procul ftantibus.
Eodem loci, pro Eodem ftatu. Cic. 1. Att. 10. Res eodem loci eft, quo reliquifti.
Eodem pertinentia. Liv. 1. Hæc atque alia eodem pertinentia.

Eone, interrog. pro Ideone. Ter. Eun. 3. 1. 25. Eone es ferox, quia habes imperium in belluas?

Eoque, pro Ideoque. Paterc. lib. 2. 60. 5. & 67. 3.

Eousque, [ἐπὶ τοσοῦτο] Donec. Val. Max. lib. 1. cap. 7. ubi de Cyro, Natam vitem eousque creviffe, donec cunctas dominationis fuæ partes inumbraret. V. usque eo.
Eousque dum. Columel. lib. 6. cap. 6. Tum concitate agitur pecus eousque, dum anhelet.
Eousque ut. Hirt. de Bell. Afric. 56. Cæfar brachiis perfectis, promotifque eousque, ut telum ex oppido adjici non poffet, &c. conf. Tacit. 3. 13. 3.

Eo, is, ivi & ii, ĭtum, [εἶμι, πορεύομαι, μολέω, ἐλεύω] īre.
Eo, is, ire dicitur eques, vel qui fella geftatur, aut lectica vehitur. Paulus in l. Qui fella, & l. Inter actum. D. de Servit. ruft. præd.
Ire & Redire, contraria. Martial. lib. 6. 10.
Et Capitolinas itque reditque vias.
Advorfum ire patrice, magnifice, amice. V. patrice.
Altius ibunt, qui ad fumma nitentur. Quintil. in procem. lib. 1.
Celeriter ifti & redifti. Cic. 2. Philipp. 78.
Diffimulanter huc illuc ire. Ovid. 19. Epift. 130.
Leniter ire. Ovid. 1. Amor. 6. 7.
Magnifice ire advorfum. V. magnificus.
Melius ire. V. Melius in bonus.
Modeftius ire. Ovid. 15. Epift. 99.
Si tam certus eras hinc ire, modeftius iffes.
Paffim atque ordinatim ire. Cic. 11. Fam. 7. V. ordo.
Gradibus grandibus ire. Plaut. Epid. 1. 1. 11.
Itineribus alicujus ire. Cic. 3. Q. frat. 3. Quare neque ego impediri Ciceronis iter, atque illam difciplinam volo, & ipfe puer magis illo declamatorio genere duci & delectari videtur. In quo quoniam ipfi quoque fuimus, patiamur illum ire noftris itineribus; eodem enim perventurum effe confidimus.
Navibus inftructis ire. Virg. 2. Æn. 254.
Et jam Argiva phalanx inftructis navibus ibat.
Navigio ire. Cic. 10. Att. Navigio effe te iturum trans mare credere non poffum.
Ordine belli ire. Lucan. lib. 2. 223. — hoc ordine belli Ibitur.
Pedibus ire. Plaut. Stich. 2. 1. 20. Nam pedibus ire non queo.

Rectis

Rectis sensibus ire. Cic. 13. Philipp. Si me rectis sensibus euntem dii immortales, ut spero, adjuverint

Ire cum accusativo loci. Virg. 1. Ecl. 65.
— sitientes ibimus Afros. Idem 3. Æn. 254.
Ibitis Italiam, portusque intrare licebit.

Laodiceam ire. Cic. 3. Fam. 6. V. Sanct. Min. l. 2. c. 5. & 4. 6.

Domum ire. Plaut. Rud. prol. 43. Adolescens quidam civis hujus Atticus, eam vidit ire e ludo fidicinio domum.

Inficias ire, Negare. Plaut. Men. 2. 3. 45. Ter. Adel. 3. 2. 48. Hoc reliquum est, si inficias ibit, testis mecum est annulus quem amiserat. Quintil. lib. 7. cap. 1. Neque inficias eo quædam esse, quæ demonstrari possint.

Obviam ire. Plaut. Mostel. 3. 1. 9. Num non vis me obviam hisce ire anime mi? Nep. 1. 4. 8.

Vias ignotas ire. Valer. 4. Argon. 371.

Viam longam ire. Virg. 4. Æn. 467.

Ire cum onere. Plaut. Amph. 1. 1. 174.
Lassus sum hercle e navi, ut vectus huc sum: etiam nunc nauseo.
Vix incedo inanis, ne ire posse cum onere existimes.

Ire ad arma contra aliquem. Cic. 3. Verr. 63. Miramur ad arma contra istum hominem Lampsacenos isse?

Ire ad cœnam. Ter. Eun. 2. 2. 35. Eamus ergo ad cœnam, quid stas?

Ad opus ire. Ovid. 4. Fast. 167.
Semustamque facem vigilata nocte viator
Ponet, & ad solitum rusticus ibit opus.

Ad saga ire. Cic. 6. Philipp. 10.

Ibam ad te. Ter. And. 3. 4. 1.

Ire ad tonsorem. Plaut. Asin. 2. 3. 14.

Ire in aciem, pro Militare. Quintil. lib. 9. cap. 2. Qui aliquando fortiter fecerat, & alio bello petierat ut militia vacaret ex lege, quod quinquagenarius esset, adversante filio ire in aciem coactus deseruit.

In aciem ire, aliter. Tacit. lib. 2. Hist. 46. Ire in aciem, excitare partium fortunam furore quodam, & instinctu flagrabant.

Ire in alia omnia, pro Dissentire. V. in ALIUS, conf. mox Ire in partem, Ire in sententiam.

Ire in aliquem, pro Irruere. Ovid. 5. Fast. 713.

Ire in articulum dicitur seges. Plin. lib. 18. cap. 17. Si in articulum seges ire incœperit. V. ARTICULUS.

It in auras. Ovid. 10. Epist. 121.
Spiritus infelix peregrinas ibit in auras.

Ire in bona alterius jubet Prætor, quum In possessionem mittit Actorem. In principio l. 2. D. Quib. ex caus. in poss. eat.

Ire in colloquium ad Celtiberos. Liv. 4. Bell. Maced.

Ire in consilium judices dicuntur, quum aut capita conferunt, aut in interiore consilio instrumenta litis percensere aggrediuntur, quum Processus esse super Burellum dicitur, i. e. In medium positus. Cic. pro Cluent. 74. In consilium ituri judices triginta duo, sententiis decem & sex absolutio confici poterat. Budæus. V. Mittere in consilium, in MITTO.

In corpus ire, i. e. Pinguescere. Quintil. lib. 2. cap. 10. Themata juvenibus pertractare permittemus, ut expatientur, & gaudeant materia, & quasi in corpus eant. V. Burm. in loc. & CORPUS. f. l.

Ire in creditum. Africanus in l. tutor. §. quum haberes. D. ad Senatusc. Velleian.

In crucem. Plaut. Asin. 5. 2. 41. Ite domum. PH. da suavium etiam prius quam abis. C. i in crucem. Sic In malam rem, Quo dignus es, infra.

Ire in duplum. Cic. pro Flacc. 49. Frater meus pro sua æquitate prudentiaque decrevit: ut si judicatum negaret, in duplum iret. i. e. Alterum tantum penderet, quam fuerat judicatum.

In exemplum ire. Tacit. Neque interfectus in exemplum ibit. In dispari sensu Ovid. 5. Trist. 3. 27. habet Exemplis ire.
— si fas est exemplis ire deorum. i. e. Me diis conferre.
At. 3. de Arte Am. 87.
Ite per exemplum, genus o mortale, Dearum. i. e. Deas imitamini.

Ire in exilium. Cic. 10. Att. 16. Unum illud firmissime asseverabat, si damnati restituerentur, in exilium se iturum.

Ire in fastidium, pro Incipere haberi fastidio. Sen. de Benef. lib. 1.

In hominem ire. Cic. 2. Att. 7. Equidem antequam legi tuas literas, in hominem ire cupiebam. Pro, Hominem invadere. Locus tamen suspectus est. V. Græv.

Ire in hostem. Stat. 10. Theb. 252.

Ire in jus ad aliquem. Auct. de Viris illust. c. 72. P. Decium Prætorem transeunte ipso sedentem, jussit assurgere, eique vestem scidit, sellam concidit, nequis ad eum in jus iret, edixit.

In jus ire de re aliqua. Nota forma. V. Brisson. de Formul. 5. pr.

In lacrymas ire. Stat. 11. Theb. 193.
Ibant in lacrymas, veluti quum vere reverso
Bistoniæ teruere nives. conf. Virg. 4. Æn. 413.

In litem ire. Ovid. 6. Fast. 89.
Dixit, & in litem studio certaminis issent.

I in malam rem. Plaut. Pœn. 1. 2. 59. ut In crucem.

Ire in matrimonium sine dote dicitur puella. Plaut. Trin. 3. 3. 4. Namque hercle honeste fieri ferme non potest ut eam perpetiar ire in matrimonium sine dote.

In melius it valetudo Tacit. 12. Ann. 68. Crebroque vulgabat ire in melius valetudinem principis, quo miles bona in spe ageret. conf. Cic. 14. Att. 15.

Ire in nervum. Ter. Phorm. 4. 4. 15. Ceterum quum argentum repetent, nostra causa scilicet in nervum potius ibit. i. e. Mitti se patietur.

Ire in opus alienum. Plaut. Mil. 3. 3. 6. Stultitia magna atque insipientia, non fallacia hæc sit, me ire in opus alienum, aut tibi meam operam pollicitari.

Ire in orbem. V. ORBIS.

In ora alicujus ire. Valer. 7. Argon. 294.
Vix animos, dextramque tenens, quin ipsa loquentis
Iret in ora deæ: tanta pudor æstuat ira. V. Ire in vultus.

In partem ire. Plin. 8. Epist. 14. Lex — ita secessionem fieri jubet. Qui hæc sentitis, in hanc partem: quia alia omnia, in illam partem ite, qua sentitis. V. loc. conf. Ire in Alia omnia.

In pœnas ire. Ovid. 6. Met. 200.
Ibimus in pœnas, & qua vocat ira, sequemur.

Ire in possessionem. Cic. 3. Verr. 125. Dicebat iste, nisi cum muliere decideretur, in possessionem se ire jussurum. V. Ire in bona.

Ire in regna. Ovid. de Rem. Amor. 482.
In mea Thersites regna licebit, eat.

In rixam non ibimus. Quintil. lib. 6. cap. 4.

In scelus ire. Ovid. 6. Fast. 526.
— & furiis in scelus isse pudet.

Ibit in secula nomen tuum. i. e. Memoria tui erit sempiterna. Plin. Paneg. cap. 55. Ibit in secula fuisse principem, cui florenti & incolumi, nunquam nisi modici honores; sæpius nulli decernerentur. Sil. lib. 12. 311. — factoque in secula ituro.
Claud. Cons. Mall. Theod. 114. — nascentes ibant in secula libri. V. ibi Barthium p. 120.

Ire in sententiam alicujus, vel Pedibus ire in sententiam. est Alterius sententiæ, non verbo, sed corpore accedere. Liv. 1. 32. & 5. 9. Idem 7. ab Urbe, Qui hoc sentitis, in dexteram partem pedibus transite. quæ major pars erit, eo stabitur consilio. deinde frequenter omnes in dexteram partem pedibus transierunt. Cic. 11. Philipp. Dixit tamen, siquis eorum qui post se rogati essent, graviorem sententiam dixisset, in eam se iturum. Nos hodie id Idem dicere, vocamus. Hæc ratio inventa est, quod nonnunquam est plus satis longum audire singulos dum plurimi sunt: vel duo capita sententiarum sunt: ut res expeditiores fiant. Aliquando ne pedibus quidem præ multitudine in sententiam ire possumus; ideoque manu sententiam significamus. Quod Quintil. intelligit, ubi ait, Manibus, pedibusque imus in sententiam necessitatis. V. Gell. lib. 3. cap. 18. Et Erasm. Chil. in prov. Pedibus in sententiam discedere. & Lips. ad Tacit. p. 515. Supra Ire in alia omnia.

Ire in somnum. Plin. lib. 26. cap. 8. Datur & in somnum euntibus. V. Dormitum.

Ire in subsidium. Cic. 8. Att. 7. Item, Ire subsidio. Cæs. 7. Bell. Gall. & Nep. 1. 8. 2.

Ire in suffragium. Plin. lib. 18. cap. 6. Quum in suffragium tribus oporteret ire.

In thalamos ire. Lucan. lib. 8. 88.
O utinam in thalamos invisi Cæsaris issem.

Ire in vigiliam. Plaut. Pseud. 4. 7. 84.
Noctu in vigiliam quando ibat miles, tum tu ibas simul?

In vultus virginibus. Ovidius. H. St. Locus est 1. Am. 7. 63. ubi puellam potius alloquitur amator:
At tu ne dubita (minuet vindicta dolorem)
Protinus in vultus unguibus ire meos. conf. Ire in ora.

Ire per. Liv. lib. 2. Decad. 5. Neminem eorum per Italiam ire liciturum. [Suspecta sunt.

Ire per amnes. Ovid. 14. Met. 591.
— satis est inamabile regnum
Aspexisse semel, Stygios semel isse per amneis.

Ire per annos fratris. Ovid. ad Liviam, 413.
Perque annos diuturnus eas fratrisque tuosque.

Per attentam aurem ire. Hor. 2. Serm. 1. 19.
Verba per attentam non ibunt Cæsaris aurem.

Ibit per gladios, (heu mihi) noster amor. Ovid. 17. Epist. 246.

Per medium ire. Quintil. lib. 4. cap. 2. Tanquam necesse sit longam, aut brevem esse expositionem: nec liceat ire per medium.

Ire per moras. Ovid. 2. de Arte Am. 46.
Bellaque per turpes longius isse moras.

Per singulas causarum judicialium partes ire. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Per omnes & personas & affectus Comœdia it. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Per omnes rerum species artes eunt. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Sub amplexus ire alicujus. Ovid. 16. Epist. 94.

Sub furcam ire. Hor. 2. Serm. 7. 66.

Comitem alicui ire in. Lucan. lib. 9.

Ire comitem marito. Ovid. 3. de Arte Am. 17.
Respice Phyllaciden, & quæ comes isse marito Fertur.

Ibis nuntius. Virg. 2. Æn. 547. — & nuntius ibis
Pelidæ genitori.

Ire aliorum verborum supinis junctum, meram facit periphrasin, ut

Ire accersitum. Ter. Eun. 5. 2. 53. Idem Heaut. 2. 3. 74. Hoc vide, in mea vita tu tibi laudem is quæsitum scelus.

Ire consultum male aliquem, pro Incommodare alicui. Plaut. Bacch. 3. 6. 36. Occiperes tute amare, & me ires consultum male?

Eunt depressum, pro Deprimunt. Plaut. Cist. 1. 1. 39. Suas pellices esse ajunt, eunt depressum. i. e. Deprimunt, vituperant.

Ire datum operam amico, pro Juvare amicum. Plaut. Pœn. 3. 1. 9. Siccine oportet ire amicos homini amanti operam datum?

Sic passive Iri. Ter. And. 1. 2. 6. Postquam audierat non datum iri filio uxorem suo. V. infra Iri.

Ire dormitum. Plaut. Curc. 4. 3. 23. Sic, Ire cubitum. Cic. pro Rosc. Amer. 64. In somnum supra.

Ire ereptum aliena bona. Plaut. Pers. 1. 1. 12.

Ire habitum honorem alicui, pro Honorare. Plaut. Cist. 1. 1. 4. Tu atque hæc, soror si mea esses, qui mihi magis potueritis ire honorem habitum nescio.

Ire opitulatum, Opitulari. Plaut. Mil. 3. 1. 26. Mihique amanti ire opitulatum.

Ire oppugnatum, Oppugnare. Plaut. Bacch. 5. 2. 52. Ut istuc delictum desistas tantopere ire oppugnatum.

Ire perditum, pro Perdere. Liv. 2. Bell. Maced. Neu pertinacia sua gentem universam perditum iret. Ter. And. 1. 1. 107. Cur te is perditum?

Dies it, pro Præterit, & elabitur. Plaut. Pseud. 1. 3. 12. It dies: ego mihi cesso: i præ puere.

Dies it nostro omine. Plaut. Casin. 2. 8. 74. Pulchre prævortar viros, nostro omine it dies jam, victi vicimus.

Fluvius it. Virg. 8. Æn. 726.

— Euphrates ibat jam mollior undis.

Lucrum it ad me. Plaut. Pœn. 3. 3. 70. Bonam dedistis mihi operam. L. it ad me lucrum.

Luna it per cœlum obtusis cornibus. Virg. 1. Georg. 433.

Pura, nec obtusis per cœlum cornibus ibit.

Mores eunt præcipites, h. e. In perniciem declinant. Liv. Præf. Labente deinde paullatim disciplina, velut desidentes primo mores sequatur animo: deinde ut magis magisque lapsi sint; tum ire cœperint præcipites, donec, &c.

Puppis it per fluctus. Stat. 2. Achill. 2. 454.

Jamque per Ægeos ibat Laertia fluctus Puppis.

Res it, pro Succedit. Cic. 14. Att. 22. Dolabellæ & prima illa actio, & hæc contra Antonium concio, mihi profecisse permultum videtur, prorsus ibat res. Ibid. 16. Incipit res melius ire quam putaram. Sic Sen. Epist. 5. Miror ista sic ire.

Semina eunt æqualiter in agros. Ovid. 3. Amor. 10. 33.

Seminaque in latos ierant æqualiter agros.

I tu hinc quo dignus es, quàm pene tua me perdidit protervitas. Ter. Heaut. 4. 6. 10. V. Ire in crucem.

Eo hinc. Plaut. Amph. 1. 3. 3. Mihi necesse est ire hinc.

I nunc, & Ite nunc formula increpantium. Virg. 7. Æn. 425.

I nunc ingratis offer te irrise periclis. Juven. 12. Sat. 57.

I nunc & ventis animam committe. Sen. Medea, 650. Ite nunc fortes, perarate pontum. Petron. cap. 115. Ite nunc mortales & magnis cogitationibus pectora implete, ite cauti, &c. V. quos laudant Pithæus & Burm. ad Petron. p. 534.

I præ, pro Præi. Plaut. Curc. 4. 2. 1. Ter. And. 1. 1. 144. Eamus jam nunc intro. SI. I præ, sequar.

Ibo quo profectus sum. Plaut. Aul. 1. 2. 41. Nunc quo profectus sum ibo, postidea domum me rursum quantum potero, tantum recipiam.

I sane. Plaut. Epid. 1. 1. 73. Abi a me in malam rem maximam cum isthac conditione. E. i sane siquid festinas magis.

Ire, cum infinit. Stat. 4. Sylv. 4. 61.

Forsitan Ausonias ibis frenare cohortes.

Eamus visere. Ter. Phorm. 1. 2. 53. Voltisne eamus visere?

Ire, pro Venire. Ter. Adel. Quæso ut una mecum ad matrem virginis eas. Idem Adel. 3. 3. 7. Sed eccum Syrum ire video. V. Donat. Virg. 2. Æn. 375.

— vos celsis nunc primum a navibus itis. V. Serv. Idem 6. Æn. 392. Sen. Medea, 684. Stat. 7. Theb. 229. Plaut. Cist. 5. 2. 3. Here unde is? Ex Senatu.

Ire inter funebria verba refert Donatus ad Ter. And. 1. 1. 90. Effertur, imus.

Ire pro Esse. Curt. 4. 14. 25. Ite alacres & spe pleni. Sen. OEth. 282. Non ibo inulta. Claud. de 4. Cons. Honor. 109. Qui vindicet ibit. i. e. Erit.

Itur imperf. Virg. 6. Æn. 179. Itur in antiquam Silvam. Ter. And. 1. 5. 16. Ea quoniam nemini obtrudi potest, itur ad me. Virg. 9. Æn. 641.

— sic itur ad astra. conf. Sen. Epist. 73.

Æternas itur in usque moras. Claud. ad Probin. 6.

Illuc publice itur. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. public.

Ibitur. Plaut. Truc. 3. 1. 21. Idem Trin. 2. 4. 177. Cic. 2. Q. frat. Ibatur in eam sententiam: quum Clodius rogatus diem dicendo eximere cœpit.

Eatur. Sen. Medea. 7. Idem Thyest. 5.

Iretur, Papinian. in l. Pupill. D. De fidejuss. tuto. Judice defuncto, prius quam ad eum iretur.

Iri. Cic. 2. Att. Item ante non esse itum obviam, ne tum quidem quum iri maxime debuit.

Debitum iri. Scævola in l. Respic. D. Si certum petatur, Respiciendum enim est, an (quantum in natura hominum sit) possit sciri eam debitum iri. [Sic in omnibus verbis, ut ex Grammaticis notum est, fut. inf. pass. formatur. Itaque talia huc accumulare nihil attinet.

Viæ eundæ & vitandæ. Claud. 2. in Eutrop. 420.

Itum est. Ovid. 1. Met. 138.

Nec tantum segetes, alimentaque debita dives

Poscebatur humus: sed itum est in viscera terræ. Ad Arma itum est. Paterc. 2. 48. 2. Cels. in l. Nam satis est, fundi nomine itum esse. D. Quemadm. servit. amit. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. Si a parent. quis manu. fuerit.

Iens, euntis. [ὁδοιπόρος] Qui huc & illuc proficiscitur: quem Peregrinum vocant. Plaut. Mil. 3. 1. 81. Deûm virtute euntem hospitio accipere, apud me est comitas.

Oculi euntes. Stat. 5. Theb. 483.

Prosequimur visu, donec lassavit euntes Lux oculos.

Incidere eunti & euntem. V. INCIDO.

Cic. 1. Att. 16. Neapoli apud Lætum ante diem IIII. Calend. Maii, iens in Pompejanum bene mane hæc scripsi. Anni euntes. Hor. 1. Serm. 10. 58. Versiculi. Idem 2. Epist. 2. 55.

Itūrus, a, um. [πορευσόμενος] Cic. 3. Verr. 50. De te in consilium iturum putasti.

Itus, ûs. m. [βάδισμα] Cic. 12. Att. 5. Quis porro noster itus, reditus, vultus, incessus inter istos? Suet. in Tiber. cap. 38. & Nonium 2. 419.

Itio, ōnis. f. [βάδισις] Ter. Phorm. 5. 8. 24. Hæccine erant itiones crebræ, & mansiones diutinæ Lemni?

Obviam itio. Cic. 11. Att. 16. De obviam itione ita faciam ut suades. Idem lib. 13. 48.

Dare itionem domum. Cic. 1. de Divin. 68. Fugientibus miserabilem respectum incendiorum fore, sed Rhodiorum classi propinquum reditum, ac domum itionem dari. V. Domuitio in DOMUS.

Ito, [φοιτάω] āre. frequent. Frequenter ire. Sueton. de Clar. Rhet. cap. 1. Majores nostri qui liberos suos discere, & quos in ludos itare vellent, instituerunt. Cic. 9. Fam. 24. Te ad cœnas itare desisse moleste fero. conf. Plin. 9. 8. & Plaut. Most. 1. 2. 48.

Apud Varr. de Lingua Lat. lib. 6. Ab eo veteres poetæ nonnunquam milites appellant latrones, quod itent uti milites cum ferro. Ubi tamen mea editio habet Item; Sed tunc addendum erit verbum *sint*, aut aliud. H. St. locus est p. 75. tertiæ ed.

Itĭto, āre. Aliud frequent. ut, Exequias ititare. Nævius.

E O D

Eodæ, [Ἠόδαι] Partes quædam Caucasi montis a Barbaris vocantur, Strab. lib. 11.

Eodanda, Ichthyophagôn insula deserta in Arabia, Plin. lib. 6. cap. 28.

E O N

Eōne, es. f. Arbor. Plin. lib. 13. cap. 22. Alexander Cornelius arborem eonem appellavit, ex qua facta esset Argo, similem robori viscum ferenti, quæ nec aqua, nec igni posset corrumpi, sicuti nec viscum, nulli alii cognitam, quod equidem sciam.

E O S

Eos, Montis nomen in sinu maris rubri, Azaræis populis Arabiæ finitimus. Plin. lib. 6. cap. 29.

Ēos, is. i, a. si per η. Ĕos si per ε. V. Voss. [Ἠὼς & Ἕως] Aurora. Ovid. 3. Fast. 877.

Tres ubi luciferos veniens præmiserit Eos. Idem 4. Fast. 389.

Proxima victricem quum Romam inspexerit Eos.

Ēōus, [Ἠῷος] Oriens dicitur: ab ἠώς, quod est mane & aurora. Capitur etiam adjective pro Orientalis, primamque habet indifferentem, quia interdum per η scribitur, interdum per ε psilon, ut Fluctus Eous. Virg. 3. Æn. 533.

Portus ab Eoo fluctu curvatus in arcum. Lucan. lib. 4. 352.

Tradimus Hesperias gentes, aperimus Eoas. i. e. Orientales. Propert. lib. 2. 3. 44.

Sive illam Hesperii, sive illam ostendet Eois:

Uret & Eoos, uret & Hesperios. Idem 3. 12. 15.

Cœlum Eoum. Ovid. 3. Met. 197.

Equi Eoi. Virg. 2. Æn. 417.

Confligunt Zephyrusque Notusque, & lætus Eois

Eurus equis. Servius: Nam Eurus ab Oriente flat.

Gelu Eoum. Propert. lib. 1. 16. 24.

Frigidaque Eoo me dolet aura gelu.

Mare Eoum. Tibul. lib. 2. 2. 16.

Opes Eoæ. Ovid. 1. de Arte Am. 202.

Orbis Eous. Ovid. 3. Fast. 466.

Partes Eoæ. Ovid. 1. Fast. 140.

Eous, i. m. [Ἑῷος] Unus ex equis Solis: quasi Lucifer ac orientalis: quod mane assurgens orbem illuminet. Ovid. 2. Met. 153.

Interea volucres Pyrois, Eous, &c.

Eous, pro Lucifero. Virg. 1. Georg. 288.

Aut quum sole novo terras irrorat Eous. De quo etiam Cinna in Smyrna sic ait,

Te matutinus flentem conspexit Eous,

Et flentem paulo vidit post Hesperus idem. conf. Sil. lib. 9. 180. & 11. 517.

Eousque. V. EO Adv.

E P A

Epacria, [Ἐπακρία] Attici agri oppidum, unum ex his quæ a Cecrope in civitatis formam sunt redacta. Steph.

Epacta, æ. vel Epactæ, arum. verti potest Intercalatio, Ἐπακταὶ ἡμέραι, intercalati dies. ἐπάγω, intercalo & intrinsecus addo. Quidam astrologi sic definiunt: Epacta est numerus triginta non excedens, proveniens ex superabundantia anni solaris, ad annum lunarem communem. Officium Epactæ est ostendere ætatem Lunæ: nulla autem ætas Lunæ est major quam triginta dierum, non debet igitur Epacta major esse. V. Casp. Schott. Curs. Math. p. 313. Munker. de intercal. 3. 16. vel Lex. Pitisc.

Epactra, [ἐπακτρα] dicuntur Piscatoria navigia: nam & Piscatores nuncupantur Epacteres quandoque. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 18.

Epageritæ, Populi regionis Colchicæ tractu, a tergo Pityus oppidi opulentissimi ab Heniochis direpti. Plin. lib. 6. cap. 5.

Epago, ōnis. m. vel on, ontis. [ἐπάγων] A Græcis vocatur Artemon navis, sive Trochlea, qua funes ductarii, & cetera navis armamenta explicantur, quaque majora onera ex portu in navem attolluntur. Vitruv. Ergatas videtur appellare. V. 10. 5. vel Baldi Lex. p. 46.

Epagōge, es. f. [ἐπαγωγὴ] Figura est Rufiniano lib. de Figur. Sent. quæ fit ex rerum similium collatione vel argumentorum. Ubi tamen Rhetoricæ elocutionis nulla est figura. V. INDUCTIO. id enim Latinum nomen hujus argumentationis, de qua V. Arist. Anal. Pr. 2. 23. & Topic. I. 12. Diog. Laert. in Plat. S. 53. Quint. 5. 10. p. 419.

Epagōgia, orum. n. [ἐπαγώγια] Apud Græcos scite admodum nuncupantur Præputia, ducto inde, ut Cælius putat, vocabulo, quia uti fuerit collibitum inducuntur, retroque agantur. V. lib. 4. cap. 6.

Epagris, [Ἔπαγρις] Insula una ex Cycladibus, quæ notiore nomine Andros appellatur. Plin. lib. 4. cap. 12.

Epaminondas, [Ἐπαμινώνδας] Thebanorum dux præstantissimus, cum quo (inquit Justin. lib. 6.) Thebanorum gloria & nata & extincta est. Tandem apud Mantineam cum Lacedæmoniis congressus, vicit, & cecidit, ut scribit Cic. 5. Fam. 12. De Epaminonda Nepos in Vita, Plutarch. in Paralell. conf. Ælian. Var. Hist. 2. 43. & 13. 42.

Epanadiplōsis, is. f. [ἐπαναδίπλωσις] Figura Rhethorica, quum idem verbum in eadem sententia, & primum est, & extremum, ut

Ante novis rubeant, quam prata coloribus, ante. Rufinian. Epanalepsis est aliis. Exempla sunt ap. Juven. 14. Sat. 138. Virg. 1. Æn. 754.

EPANA-

EPANALEPSIS, is. f. [ἐπανάληψις] eſt Eorundem verborum ſimul poſitorum, ejuſdemque ſententiæ poſt multa interjecta, cum aliqua periodi concluſione facta repetitio. ut, Virg. 2. Georg. 4.

Huc pater ô Lenæe, tuis hic omnia plena
Muneribus, &c.
Huc pater ô Lenæe veni.

conf. Auct. ad Herenn. 4. 14. Quintil. 9. 3. & Mart. Capell. 5. p. 174.
An legis in Plat. quum reſumuntur jam dicta, velut per Anacephalæoſin. Vide Annot. noſtras in Platonis vitam apud Diog. In calce voco & Reſumptionem. H. St. [V. ejuſd. Theſ. Græc. Sed hæc, apud ipſos Rhetoras confuſa, prolixiorem diſquiſitionem poſtulant.

EPANAPHŎRA, æ. f. [ἐπαναφορὰ] Figura eſt, quum ab eodem verbo plures inchoatæ ſententiæ incipiunt. ut, Virg. 10. Ecl. 42.

Hic gelidi fontes, hic mollia prata Licori:
Hic nemus, hic ipſo tecum conſumerer ævo.

Rufinian. conf. 4. Æn. 369. V. ANAPHORA.

EPANASTRŎPHE, es. f. [ἐπαναστροφὴ] Repetitio: ſcil. Cum verbum repetitur in fine præcedentis ſententiæ & principio ſequentis. ut Virg. 8. Ecl. 55.

— ſit Tityrus Orpheus,
Orpheus in Silvis.

EPANGELIA, æ. f. [ἐπαγγελία] dicitur, Quum quis accuſatur, quod præter leges concionetur, aut rempublicam capeſſat. Cæl. Rhod. lib. 8. cap. 4.

EPANŎDOS, i. f. [ἐπάνοδος] Figura eſt quum duabus brevibus, pluribusve propoſitis, ad ſingularem enarrationem recurritur: ut, Virg. 2. Æn. 434.

— divellimur inde
Iphitus & Pelias mecum: quorum Iphitus ævo
Jam gravior. Rufinian.

Dicitur etiam Ploce.

EPANORTHŌSIS, is. [ἐπανόρθωσις] Correctio qua interdum verbum, interdum ſententia tollitur. Rutilio vocatur μετάνοια. Cic. pro Planc. 41. Brunduſium veni, vel potius ad mœnia acceſſi. Idem 2. Off. 22.

EPANTĒMON, i. n. Herba quæ & Chamælæa & Lacteris dicitur. al. Eupantheon. V. Apul. de Herb. cap. 111.

EPĂPHÆRESIS, is. f. [ἐπαφαίρεσις] Repetita ablatio. Martial. 8. 52.

— facitque longam Detonſis Epaphæreſin capillis.

EPAPHRODITUS, [Ἐπαφρόδιτος] Grammaticus fuit, patria Cheronæus, Archiæ grammatici alumnus & diſcipulus, quem Modeſtus Ægypti præſes ſibi emit, & filium ſuum Pitelinum eidem in diſciplinam tradidit, quem ille Romæ inſtituit ſub Nerone: mortuus eſt hydropiſi. Reliqua vide apud Suidam.

EPĂPHUS, i. m. [Ἔπαφος] Filius Jovis ex Io vel Iſide. Ovid. 1. Met. 748. quum fabulam Ius enarraſſet, de Epapho hæc ſubjungit,

Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem
Creditur eſſe Jovis, perque urbes juncta parenti
Templa tenet.

EPARCHIA, æ. f. [ἐπαρχία] A Græcis dicitur, quam Latini Provinciam, ſive Præfecturam appellant: unde & Eparchus, Provinciæ præſes, & Eparchiotes, Provincialis

EPARMATA, orum. [ἐπάρματα] Hippocrati dicuntur Tumores, ſecundum aures præter naturam in ægrotantibus exorti. Galen. in 6. Hippoc. de Morb. Vulg.

EPASTUS, Partic. paſſ. ab Epaſcor, ĕris. Idem quod Paſtus. Ovid. in Halieut. 119

Ut Scarus epaſtas ſolus qui ruminat herbas.

EPATARIUS, EPATICUS. V. HEPAR.

EPAULIA Dona, [ἐπαύλια δῶρα] dicebantur, Quæ Græcorum more poſtridiano nuptiarum die ſponſæ pater, pompæ cujuſdam imagine quadam ſponſo proferebat, ducto inde vocabulo, quod in ſponſi aulam tunc primum divertiſſet ſponſa. Erant autem hæc munera aurea pleraque, ſmegmata, pectines, alabaſtri, ſandalia, thecæ, myraliptra. Sunt tamen qui Epaulia, Diem ipſum poſt nuptias ſecundum appellari opinentur. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 18.

E P E

EPECLĪA, [Ἐπίκλεια] ut ex Appione ac Diodoro refert Cælius, Tragemata vocantur, quæ poſt cœnam dari conſueverunt. V. Lect. Antiq. lib. 27. cap. 17.

EPĒI, [Ἐπειοὶ] Populi in occidentali ora Peloponneſi, alio nomine Elii dicti, Plin. lib. 4. cap. 5. cujus ſententiæ etiam Steph. ſubſcribit. Homerus tamen in Catalogo navium, Epeorum urbem diverſam facit ab Elide, quam videtur Epeorum juri ſubjicere. V. Strab. lib. 8.

EPELANETE, es. f. Piſcis modicus eſt, in Sequanæ oſtio frequens Rothomagum usque, ſquamis argenti modo niteſcentibus, cujus ſi in propinquo aſtes, putes violis te circumfuſum. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 7.

EPENTHĒSIS, [ἐπένθεσις] eſt Appoſitio quædam literæ vel ſyllabæ ad mediam dictionem, ut productior fiat vel quantitate, vel una ſyllaba. Literæ vel ſyllabæ, ut Relliquias pro Reliquias. Virg. 1. Æn. 30. Induperator, pro Imperator. Hanc autem alii Epentheſin, alii Parentheſin vocant. Juven. 10. Sat. 138. Mavors pro Mars. Virg. 8. Æn. 630. Navita pro Nauta. Ovid. 2. Amor. 11. 25. Propert. 2. 1. 43.

EPETINI, [Ἐπετῖνοι] Liburniæ populi, qui in Salonam coloniam jura petunt, ut refert Plin. lib. 3. cap. 22.

EPĒUS, [Ἐπειὸς] Endymionis filius, & Pæonis frater, a quo Epæa civitas in Græcia. Hic Trojani equi faber fuit. Virg. 2. Æn. 264.

— & ipſe doli fabricator Epeus. conf. Juſtin. 20. 2. 1.

EPEXĒGĒSIS, is. f. [ἐπεξήγησις] Appoſitio. Figura Syntaxeos. ut Urbs Roma.

E P H

EPHALMATOR, ōris. m. Salvator. Firmic. 8. 15. Petaminarius, Ephalmator, orcheſtropalarius. V. PETAMINARIUS.

EPHAPTIS, idis. [ἐφαπτὶς] Clem. Alex. lib. Pædag. 2. cap. 10. inter veſtes muliebres ponitur. Eſt autem (ut nonnullis placet) Læna pretioſior. V. Pollux 4. c. 18. Scal. Poët. 1. 16. & Lex. Pitiſc.

EPHARMIOTÆ, Cretenſibus Servi dicti ſunt, ſicut Lacedæmoniis Elotæ, peculiari illo nomine nunquam aliis quam ſervis attributo. V. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 20.

EPHEBATUS, EPHEBIA &c. V. poſt EPHEBUS.

EPHĒBUS, [ἔφηβος] Qui ad pubertatis annos pervenit, quaſi ἐπὶ ἥβης: i.e. In pubertate, ſive qui exceſſit pueritiam. Poſtquam ephebus factus eſt. Nep. 15. 2. 4. i. e. Ad pubertatem venit. Ter. And. 1. 1. 24. Nam is poſtquam exceſſit ex ephebis, Soſia. Idem Eun. 5. 1. 8. Quis fuit igitur? P. iſte Chærea. T. qui Chærea? P. iſte ephebus frater Phædriæ. Cic. pro Flacc. 51. Quem tu cum ephebum Temni cognoſſes, quoniam te nudus delectarat &c. Et 1. de Nat. Deor. 79. Athenis quum eſſem, e gregibus epheborum vix ſinguli reperiebantur. [Appellatio ſine dubio ex Gymnaſio petita, ubi pueri nudi exercebantur, quanquam etiam de puellis dici tradat Heſych.
Animus ephebis ætate exiit, dixit Plaut. Merc. prol. 40.

Principio atque animus ephebis ætate exiit,
Atque animus ſtudio amotus puerili eſt meus.

Amans ephebus. Hor. 2. Epiſt. 1. 171.

EPHEBATUS, a, um. Annum agens decimum quintum. Varr. apud Nonium 2. 552. Ephebatum mulieravit. [Sed Vett. codd. Effebitum, vel Effebetum: Quod eſt verbale ἐφηβητής. An forma diminutiva Ephebion ſcripſit Varro?

EPHEBIA, æ. [ἐφηβία] Pubertas. Ephebia prima ætas adoleſcentiæ eſt, inquit Donat. ad Ter. And. 1. 1. 24.

EPHEBICUS, a, um. ut, Ephebica Chlamyda, i. e. Puerilis. Apul. 10. Mileſ. p. 253.

EPHEBICUM, n. Abſ. [Ἐφηβικὸν] Locus in theatro conſtructus, ubi juvenes ludos ſpectarent, nullique alii uſui deſerviens. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 16. V. Polluc. 2. S. 122. & Henr. Steph. Theſ. Græc. qui pro ipſis Ephebis, conſuetudine Græcorum, accipit, locum vero ſpectandi maſc. gen. effert ἐφηβικός.

EPHEBĪUM & EPHEBEUM, [ἐφηβεῖον] Pars ea palæſtræ in qua ephebi exercebantur. Vitruv. 5. 11. In duplici porticu collocentur hæc membra: ephebium medio, hoc autem eſt exhedra ampliſſima. V. Lex. Pitiſc. Delachamp. ad Plin. lib. 16. cap. 44. & Cæl. Rhod. Var. Lect. 88. Ephebia etiam appellantur a Medicis, Ea omnia quæ ſunt a pube uſque ad ilia. V. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. 140. Rectius Ephebæa, ἐφήβαια, teſte Polluc. l. 2. S. 170. conf. not. ad loc. & Henr. Steph. Theſ. Gr.

EPHECTICUS, [ἐφεκτικὸς] Ephectici dicebantur Academici, quod nihil certo neque pronuntiare neque conſtituere de re aliqua volebant, more aliorum philoſophorum: ſed ſententiam ſuam animo continebant, ſemperque ſe melius conſultaturos dicebant: unde & Sceptici alio nomine vocati ſunt. Budæus Cunctatores & Hæſitatores dici poſſe autumat, ἀπὸ τοῦ ἐπέχειν, quod aſſenſionem retinere ſignificat, Auth. Cic. V. SCEPTICA.

EPHECTON, i. n. [ἕφεκτον] Septenarium, quod continet Senarium & unitatem impoſitam. Vitruv. 3. 1. conf. Bald. p. 46.

EPHEDRA, [ἐφεδρὶς] Dioſc. Herba eſt aliis nominibus Caucon & Anabaſis appellata. Naſcitur ventoſo fere tractu, ſcandens arbores, & ex ramis propendens, folio nullo, cirrhis numeroſis, qui ſunt junci geniculati. Plin. lib. 26. cap. 7. Eidem lib. 26. cap. 13. Ephedros. Hac mulierculæ utuntur ad vaſa lignea emundanda, pectinumque opifices ad buxi ſcabritiem expoliendam. Vulgo Prælam vocant.

EPHEGESIS, [ἐφήγησις] Cauſæ vel judicii genus, quum accuſabatur is cui regione aliqua interdictum erat, ut exuli aut homicidæ. Calepin.

EPHELCIS, idis. f. [ἐφελκὶς] Medicinam profeſſis Cruſtula dicitur, quam extrahit plerunque tuſſis vehementior: ſed & in ulceribus ephelcida intelligit Galenus. V. Cæl. Rhod. lib. 13. cap. 8.

EPHĒLIS, idis. f. [ἐφηλὶς] Tuberculum, ſeu Aſpredo cutis in facie, ex ardore ſolis prognata. Calep. conf. Celſ. lib. 6. cap. 5.

EPHELMATOR. V. ſupra EPHALMATOR.

EPHEMERA. V. EPHEMERUS.

EPHĒMĔRIS, idis. f. [ἐφημερὶς] Actuum diurnorum & impenſarum recenſio. V. COMMENTARIUS & DIURNUS. Nep. 25. 13. 6. Scimus non amplius, quam terna millia æris in ſingulos menſes ex ephemeride eum expenſum ſumptui ferre ſolitum. Ovid. 1. Amor. 12. 25. Memorat Ephemeridas,

In quibus abſumptas fleret avarus opes.

Auſon. Ephemerida vocat illud corpuſculum carminum quibus diurnos actus complectitur. Vocabatur & Calendarium & Diurnum. V. Sen. Epiſt. 14. extr. & 123. Propert. lib. 3. 23. 20. Duræ ephemerides. Cic. pro Quint. 57. Diſcedens in memoriam rediit Quintius, quo die Roma in Galliam profectus ſit: ad ephemeridem revertitur, invenitur dies profectionis.
Ephemeris pro Memoria, ſeu Commentario vitæ alicujus. Trebell. Poll. Gallieno extr. conf. Vopiſc. Aurel. c. 1. Prob. c. 3.
Ephemeris mathematica. Plin. lib. 29. cap. 1. Ad ſiderum motus ex ephemeride mathematica cibos dando, horasque obſervando. Juven. 6. Sat. 573.

In cujus manibus ceu pinguia ſuccina tritas
Cernis ephemeridas.

Ubi Schol. vet. V.

EPHĒMĔRON, i. n. [ἐφήμερον] & Monemoron. Animal ortum apud Hippanin fluvium apud Boſphorum, Ariſtot. lib. 5. Hiſt. Animal. Cic. in Tuſc. & Plutarch. Conſol. ad Apollon: ἡμερόβιον appellat Plin. 11. 41. eodem ſcil. quo natum eſt die moriens. V. Ælian. H. A. 2. 4. & lib. 5. 43. & Eraſm. in proverb. Ephemeri vita.
Ephemeron, Genus herbæ, folia habens lilii, ſed minora, caulem parem, florem cœruleum, ſemen ſupervacuum. Plin. lib. 25. cap. 13. conf. Dioſc. 4. 83. al. Iris ſilveſtris.

EPHEMERUS, a, um. [ἐφήμερος] Quod eſt unius diei, ut Febris ephemera apud Medd. quam & Latini Diariam appellant, eo quod diei unius (quantum in ipſa eſt) ſpatio terminetur. De hac V. Galen. lib. 2. Aphoriſm. Hippocr.

EPHESTIĂDES. V. HEPHÆSTIADES.

EPHESTII, [Ἐφέστιοι] A Græcis Dii appellantur, qui a nobis Penates & Lares, quod aris & focis præſidere putarentur. Appellatione enim τῆς ἑστίας, Græci focum ſeu larem intelligunt.

EPHESTRIA, [Ἐφεστρία] Thebis Feſta fuerunt ob Tireſiam conſtituta, in quibus ipſius ſimulacrum virilibus veſtimentis exuebatur, & muliebribus induebatur: moxque illis ademptis, iterum virilia imponebant, alludentes ad ipſius Tireſiæ fabulam, de qua poetæ & Græci & Latini adeo multa. Dicta vero ſunt Epheſtria, ἀπὸ τῆς ἐφεστρίδος, i. e. a ſuperiore veſte, qua induebatur.

EPHESTRIS, idis. [ἐφεστρὶς] veſtis quæ ſupra arma indui ſolet. Bayfius putat eandem fuiſſe, quam Romani Paludamentum appellarunt.

EPHĔSUS, i. f. [Ἔφεσος] Ioniæ urbs, infignis quondam famæ, & Dianæ fpectatiffimo templo (Plin. 36. 14.) tum & clarorum virorum, quorum genitrix fuit, dignitate: ab Androclo Codri Athenienfium regis filio condita, ut ex Pherecyde fcribit Strabo. Juftin. lib. 2. 4. 15. ab Amazonibus conditam fcribit, quod ipfum & Plin. lib. 5. cap. 29. confirmat. Inde dictam Ephefum, quod eam terram Amazonibus Hercules conceflerit, fcribit Heraclides de Politiis. fuit inter primas Afiæ proconfularis urbes. V. Spanh. de Ufu & Pr. Numm. diff. 9. p. 608. fq. Petit. de Amazonib. cap. 30. Ejus alumnus Heraclitus fuit de quo V. f. l. V. Strab. l. 14. Cic. 5. Att. 13. Liv. 1. 45.

EPHESĪNUS, a, um. ut, Ephefina mulier. Cic. 3. Philipp.

EPHESIUS, a, um. [Ἐφέσιος] Cic. 1. de Divin. 47. Qua nocte templum Ephefiæ Dianæ deflagravit. conf. Plin. 36. 14.
Literæ Ephefiæ, notulæ erant magicæ & fuperftitiofæ, quibus utentes in omni negotio victores evafuros fefe non dubitabant. His ufum Crœfum in rogo tradit Euftath. in Homer. De iisdem Act. 19. 19. V. Clem. Alex. Strom. 1. & 5. & Athenæum lib. 12. conf. Kircher. Oed. To. 2. p. 469. fq. Cuper. de Confecr. Hom. p. 270. & Schurzfleifch. Differt peculiari.
Minium Ephefium Plin. 33. 7.
Vinum, Idem 14. 8.

EPHESIA, æ. f. Herba: vel Artemifia vel Ariftolochia, Apul. de Herb. cap. 10. & 19.

EPHESIUM, Arx olim Maffilienfium dicta. Alex. Genial. Dier. lib. 6. cap. 11.

EPHETÆ, arum. pl. [ἐφέται] Judices Athenis, ab ἐφίημι appello. Suid.

EPHIALTES, [Ἐφιάλτης] & OEtus, Neptuni filii (inquit Servius) novem digitis fingulis crefcebant menfibus, qua freti altitudine cœlum voluerunt evertere: fed confixi funt fagittis Apollinis & Dianæ. Virg. 1. Georg. 282. Idem Cul. 235. V. ALOEUS
Fuit præterea Ephialtes quidam, qui in pauperrimo tenuiffimoque cultu femper vixit, omnium tamen optimus atque juftiffimus. V. Alex. Alexandrin. lib. 3. cap. 11.

EPHIALTES, æ. m. [ἐφιάλτης] Lat. Incubus, quafi dicas Infultor. Macrob. Somn. Scip. lib. 1. cap. 3. Phantafma, h. e. Vifum: quum inter vigiliam & adultam quietem, in quadam (ut ajunt) prima fomni nebula adhuc vigilare fe exiftimans, qui dormire vix cœpit, afpicere videtur irruentes in fe, vel paffim vagantes formas, a natura feu magnitudine feu fpecie difcrepantes, variasque tempeftates rerum vel lætas, vel turbulentas. In hoc genere eft Ephialtes, quem publica perfuafio quiefcentes opinatur invadere, & pondere fuo preffos ac fentientes gravare. Diofc. lib. 3. cap. 157. de Pæonia, Ex Pæoniæ granis quæ nigro colore funt, nocturnis præfocationibus, quas Ephialtas vocant, numero quindecim pota fubveniunt: Sic enim vertit Marcellus. Hermolaus vero fic: Ex Pæoniæ granis quæ funt nigra, Faunorum in quiete ludibriis atque fuppreffionibus medentur. Idem in Coroll. Pæoniam, inquit, & Ephialtion vocabant antiqui, utpote contra fuppreffiones Incuborum Faunorumque nocturnas valentem. In Græco eft, πρὸς τοὺς ὑπὸ ἐφιαλτῶν πνιγμούς. Laudata multum, inquit Marc. Virgilius, antiquis ob varias & multas utilitates Pæonia eft, & inter cetera contra phantafmata quæ Græci Ephialtas vocant: qui Ephialtem hunc vel ab hujus nominis homine dictum putant, vel ab eo quod credat aliquis invadi fe tunc ab aliquo, id enim ἐφάλλεσθαι, invadere & infilire alteri eft. Themifon tamen a fuffocando Pnigalionem (πνιγαλίωνα) nominavit. Fit hoc malum in continua crapula, & ftomachi cruditate: acciditque in eo conftitutis, difficilis motus: torpidus in fomno fenfus: fuffocationis in mente obverfatio: & veluti ingruentis alicujus mali occupatio: fequiturque clamoris & vocis fruftratio, aut incertus & indifcretus fermo. Quidam eos qui in fe irruerunt audire etiam fe credunt, & ab eis venerem exigere, mox illos fugere. Hæc Marcellus. Auguft. de Civ. Dei lib. 15. cap. 23. Et quoniam creberrima fama eft, multique fe expertos, vel ab eis qui experti effent, de quorum fide dubitandum non eft, audiffe confirmant, Silvanos & Faunos, quos vulgo Incubos vocant, improbos fæpe extitiffe mulieribus, & earum appetiffe ac peregiffe concubitum: & quosdam dæmones, quos Dufios Galli nuncupant, hanc affidue immunditiam & tentare & efficere, plures talesque affeverant, ut hoc negare impudentiæ videatur: non hic aliquid audeo diffinire, &c. Ephialten Plin. vocat Faunorum ludibria, lib. 25. cap. 4. Hæc medetur & Faunorum in quiete ludibriis. de Pæonia loquitur. V. & Cæl. lib. 27. cap. 14. Ephialten vulgus Gallicum vocat *Chauchemare*, Picardi *Cauquemare*. V. FAUNUS. Videtur illufionem hanc expreffiffe Virg. 12. Æn. 908. &c. conf. Voff. de Idololatr. 3. 35. extr.

EPHIPPIUM, i. n. [ἐφίππιον] Ornamentum equorum eft: proprie Tegmina feu ftragula fignificans, quibus equi infternuntur, vel fellæ equis ad infidendum impofitæ. Hor. 1. Epift. 14. 44.
Optat ephippia bos piger, optat arare caballus.
Gell. lib. 5. cap. 5. Equitatum frenis, ephippiis, monilibus, phaleris præfulgentem. Non. 2. 312. Ephippium tegmen equi ad mollem vecturam paratum. V. Lex. Pitifc.

EPHIPPIARIUS, i. m. Qui ephippia conficit. Et

EPHIPPIARIUS, a, um. ut Ephippiarii equi, quibus fellæ imponuntur, propter molliorem vecturam. Calep Rectius

EPHIPPIATI, [ἐφίππια ἔχοντες] Qui ephippia habent in equis. Cæf. 4. Bell. Gall. 2. de Suevis. Neque eorum moribus turpius quidquam aut inertius habetur, quam ephippiis uti: itaque ad quemvis numerum ephippiatorum equitum, quamvis pauci, adire audent.

EPHIPPOS, [Ἔφιππος] Latine Equeftris, Veneris cognomentum, quod ab Ænea filio prorepfiffe videtur, qui diuturna feffus navigatione demum infcenderit equum, atque ea effigie coli matrem inftituerit. V. Cæl. Rhod. lib. 29. cap. 18

EPHŎDI, orum. pl. [ἔφοδοι] Firmic. lib. 6. cap. 32. titulus eft, Generales cujusque genituræ ephodi, i. e. Ingreffiones, initia, & inftitutiones.

EPHŎRUS, i. m. [Ἔφορος] Hiftoricus fuit Cumæus, Ifocratis auditor, & condifcipulus Theopompi: cujus vitam & fcripta, V. apud Suidam. conf. Quintil. 10. 1. 901. Burm.

EPHORI, [Ἔφοροι] Magiftratus Lacedæmoniorum, a v. ἐφορᾶν. Erant enim ephori tales apud Lacedæmonios, quales apud Romanos Tribuni plebis, qui a Theopompo fic oppofiti regibus funt, ut apud Romanos Confulibus Tribuni. Ut enim Romæ a Confulibus ad Tribunos provocare quisque poterat: fic Lacedæmone a Regibus ad Ephoros. Satis conftat ab Ephoris Reges ejectos, alios fugiffe, alios interemptos. Olim pro miniftris regum fuerunt, paulatim deinde omnem potentiam in fe transferentes, ad id licentiæ pervenerunt, ut fenfim a rege magiftratum proprium conftituerint, nomine Ephoriam. V. Cic. 3. de Legib. 16. De eorum numero fuit Lyfander quidam, ut teftatur idem Cic. 2. Off. 80. Ac propter hoc injuriæ genus Lacedæmonii Lyfandrum Ephorum expulerunt. Add. Nep. 4. 3. 5. Ariftot. Polit. 2. 7. Nic. Crag. de Rep. Laced. 2. 4. & Ubb. Emm. l. 3. Græc. vet.

EPHTHOPOLIUM. V. HEPHTHOPOLIUM.

EPHYDOR, m. [ἐφύδωρ] dicebatur Apparitor, qui clepfydræ æqualitatem cuftodiret, ut fcribit Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 39. Meminit & Bud. in Annotat. V. Henr. Steph. Thef. Gr.

EPHYDRON, [ἔφυδρον] Herba, quæ Equifetum, & Hippuris, & Anabafis appellatur. Vulgus *Prelam* vocat. V. HIPPURIS.

EPHȲRA, æ, & EPHYRE, es. f. [Ἐφύρα] Nympha Oceani & Tethyos filia. De qua Virg. 4. Georg. 343. Stat. 4. Theb. 59. conf. Interp. ad Sil. 14. 656.
Ephyra item, five Ephyre, urbs Achaiæ, quæ poftea Corinthus dicta eft, in qua pulcherrima & artificiofiffima ex ære fiebant vafa. Ovid. 2. Met. 240.
— quærit Bœotia Dircen,
Argos Amymonen, Ephyre Pirenidas undas.
Corinthus antea Ephyra dicta, Plin. 4. 4.
Fuerunt & aliæ nonnullæ hoc nomine urbes, quas vide apud Steph.
Ephyre, Infula eft in finu Argolico. Plin. lib. 4. cap. 12.

EPHYREIAS, ădis. [Ἐφυρηϊάς] Quæ eft ex Ephyra. Claud. de Bell. Get. 629.
Scilicet Argolicas, Ephyreiadesque puellas
Cœperat & pulchras jam faftidire Lacænas.
i. e. Corinthias.

EPHYRÆUS, vel EPHYREUS, a, um. Adj. [Ἐφυραῖος] Lucan. lib. 6. 17.
Infedit caftris: Ephyræaque mœnia fervat.
conf. Sil. 14. 181.

EPHȲREĬUS, [Ἐφυρήϊος] Adj. Virg. 2. Georg. 464.
Illufasque auro veftes, Ephyreiaque æra.
conf. Stat. 2. Theb. 207.

EPHYRI, [Ἔφυροι] Plin. lib. 4. cap. 2. Ætolorum populi Athamanes, Tymphæi, Ephyri, &c.

E P I

EPI. vel EP. Epiftola. EP. M. Epiftolas mifit.

EPIA, æ. [Ἐπία] Oppidum Achaiæ. Strab. Inde

EPII, Populi, quibuscum bellum geffit Neftor adhuc juvenis: poftea Helii dicti funt.

EPĬALOS, i m. [ἠπίαλος] Genus febris eft ex pituita quidem frigida, fed vitrea, putrefactaque: nomen ei dedit placidi pellacia ponti fubdola, quam Græci vocant ἁλὸς ἠπιότητα. Hermol.

EPIBADES, um. f. [ἐπιβάδες] Naves. Ulp. in l. 1. §. 12. D. de exercitoria actione. Quædam enim naves onerariæ, quædam (ut ipfi dicunt) ἐπιβάδες. funt. Bayfius, Epibades, dictæ ut opinor, quafi Epibatidos, ad epibatas folum, i. e. Vectores trajiciendos. Et fortaffe legendum apud Jurifconf. Epibatides. V. Actuariæ naves, in NAVIS.

EPIBĂTA, æ, m. pl Epibatæ. [ἐπιβάτης] Milites claffiarii dicuntur: h.e. Milites in navibus merentes. Hirt. de Bell. Alex. cap. 11. Capta eft una hoftium quadriremis, depreffa eft altera, deinde omnes epibatis nudatæ. Idem de Bell. Afric. cap. 42. Ibique (claffem) Getulis remigibus, epibatisque complet. Add. c. 20. pr. Apud Græcos Epibatæ pro Vectoribus etiam accipiuntur. V. omnino Lex. Pitifc.

EPIBATĒGI, [ἐπιβατηγοί] Naves eædem quæ vectoriæ, i. e. Vectorum ductrices: juncto nomine ex ἐπιβάτης, i. e. Vector, & ἄγω, duco. Ulp. l. 1. §. 5. D. de exercit. actio. Quædam enim naves onerariæ, quædam, ut ipfi dicunt, ἐπιβατηγοί funt, & plerosque mandare fcio ne vectores recipiant, & fic ut certa regione, & certo mari negotietur.

EPIBATĒRIOS, [Ἐπιβατήριος] Apollinis cognomentum, cui templum in Troezene dicavit Diomedes, quod in reditu ab Ilio evafiffet tempeftatem, qua Græcorum afflictæ funt opes. Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 24.

EPIBATHRA, æ. f. [ἐπιβάθρα] Scalæ nauticæ, quibus in navim confcenditur. V. Vitruv 10. 19.

EPIBLEMA, ătis. n. [ἐπίβλημα] Veftimentum exterius, amiculum, ftragulum torale, apud Galen. παρὰ τὸ ἐπιβάλλεσθαι, τὸ ἀμφιέννυσθαι. Bud. Comm. Ling. Gr. Hoc autem Genus veftimenti inter muliebria ponit Pollux lib. 7. cap. 13. ubi Paludamentum perperam vertit Gualtherus.

EPICATAPHORAM, [ἐπικαταφορὰν] vocant cœleftium periti Supernam portam: quippe loca nuncupant quædam pigra in cœlo, dejectaque, quia nulla cum horofcopo focietate jungantur. Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 2.

EPICAUMA, ătis. n. [ἐπίκαυμα] Oculi ulcus cruftofum, fordidum & impurum, humore fœdo jugiter effluente: ita dictum a quadam aduftionis fimilitudine. Galen. lib. Finit. medic.

EPICEDIUM, i. n. [ἐπικήδειον] Carmen funebre, Nænia vel monodia. Servius in Virg. 5. Ecl. 20. Epicedion eft, quod dicitur cadavere nondum fepulto: Epitaphion autem, poft completam fepulturam dicitur. Inde Statii epicedia in patrem & filium 5. Sylv. V. Scalig. Poet. 1. 5. Guther. de Jur. Man. 1. 18. & Voff. Lex. Etym.

EPICEPHALIUM, i. n. [ἐπικεφάλιον] Tributum in fingula capita imperatum. Cic. 5. Att. 16. Audivimus nihil aliud, nifi imperata ἐπικεφάλια folvere non poffe. Idem 3. Fam. 8. Exactionem capitum vocat. Principes, inquit, civitatum a me poftularunt, ne in venditionem tributorum, & illam acerbiffimam exactionem capitum atque oftiorum, inducerentur fumptus minime neceffarii. Similis erat Columnarii

luminarii exactio, hoc est tributi in singulas ædium columnas imperati. V. suo loco.

Epicerides, is. m. [Ἐπικερίδης] Vir Cyrenensis, qui ob singularem suam in populum Atheniensem liberalitatem, amplissimis vicissim ab illo honoribus est affectus. V. Demost. in Orat. adv. Leptin.

Epicharis, is. f. [Ἐπίχαρις] Mulier libertina fuit, quam in conjuratione Pisoniana, jussu Neronis per omnia fœda exempla cruciatam, non verbera, non ignes, non torquentium ira pervincere potuit, ut se conscíam fateretur. V. Alex. Genial. Dier. lib. 1. cap. ult.

Epicharmus, i. m. [Ἐπίχαρμος] Siculus poeta Comicus & Philosophus, Pythagoræ auditor, scripsit de natura rerum & medicina commentarios. Epicharmi sententiam de morte refert Cic. 1. Tusc. 15. Emori nolo: sed me esse mortuum nihil æstimo. Hor. 2. Epist. 1. 57.

Plautus ad exemplum Siculi properare Epicharmi. conf. Cic. 1. Att. 19. Diog. Laërt. in ejus vita, & in Platone. Fabric. Bibl. Græc. vol. I. in Catal. Tragicor.

Epicharmius, a, um. [ἐπιχάρμιος] Cic. de Petit. Conf. 30. Epicharmium illud teneto, nervos atque artus esse sapientiæ, non temere credere.

Epicherema, rectius Epichirema, ătis. n. [ἐπιχείρημα] Quintil. lib. 5. cap. 10. Ephicherema Valgius aggressionem vocat; Celsus autem indicat non nostram administrationem, sed ipsam rem, quam aggredimur, i. e. Argumentum quo aliquid probaturi sumus, etiam si nondum verbis explanatum, jam tamen mente conceptum, epicherema dici. Qidam Epicherema Rationem appellaverunt. Cic. 2. ad Heren. 2. melius ratiocinationem: quanquam & ille nomen duxisse magis a syllogismo videtur, nam & statum syllogisticum, ratiocinativum appellat, exemplisque utitur Philosophorum. Et quoniam est quædam inter syllogismum & epicherema vicinitas, potest videri hoc nomine recte abusus. Ibid. cap. 14. conf. Sen. 1. Controv. p. 75. & Isidor. 2. 9. Scalig. de Re Poet. 3. 71. [Aristoteli Top. 8. 11. est Syllogismus Dialecticus. h. e. qui ex probabilibus concludit.

Epichimasis, [ἐπιχείμασις] a v. ἐπιχειμάζειν, hybernare, cum tardius post sideris tempus hyberna tempestas venit, uti Prochimasis, cum maturius præcurrit. V. Plin. 18. 25. pr. ibidemque Hard.

Epichrista, orum. [ἐπίχριστα] Apud Galenum in eundem fere usum accipiuntur quo Circumlitiones, quas Diosc. περίχριστα καλλιβλέφαρα appellat, a circumliniendo, quod est expolire. Nam & in pictura circumlitionem vocat ipse, quum operibus jam perfectis, manus quædam salutatrix admovetur ultima, quæ illa ipsa properante lambenteque penicillo circumlegat, atque revisitet. Hermol.

Epichysis, is. f. [ἐπίχυσις] Vasis genus est. Varr. 4. de L. L. 26. e Græcia primum advectum, nomen habens ἀπὸ τοῦ ἐπιχύειν, h. e. ab infundendo. Unde nonnulli etiam Infundibulum hoc nomine appellant. Plaut. Rud. 5. 2. 32. Simus, Epichysis, cantharus, gaulus, cyathusque. V. Turneb. Adverf. 22. 30. & Scalig. ad Varr. supra.

Epicichlides, [ἐπικιχλίδες] Genus carminis, quod in Homerum refertur authorem a quibusdam: sic dictum, quoniam quum id pueris præcineret, turdis donabatur, quos Græcorum quidam Cichlas appellant. Cæl. Rhod. lib. 10. cap. 2.

Epicitharisma, ătis. n. [ἐπικιθάρισμα] Ultima pars fabulæ. Tertull. adv. Val. cap. 33.

Epiclintæ, m. pl. ab ἐπικλίνω, inclino. Terræ motus. Apul. de Mundo p. 398. Ed. Colv.

Epicnemidii, [Ἐπικνημίδιοι] Græciæ populi. Plin. lib. 4. cap. 7. de Græcia & Attica, Locri, inquit, deinde Epicnemidii cognominantur, olim Leleges appellati, per quos amnis Cephissus defertur in mare.

Epicœnum, [ἐπίκοινον] Latine Promiscuum dicitur. Sunt nomina apud Grammaticos, in quibus obscurior discretio est altero sæpe genere: utrumque sexum confundit usus: appellavitque hujusmodi voces, promiscui generis, Græci ἐπίκοινον vocant: ut passer, milvius, quæ sub masculino: aquila, mustela, quæ sub fœminino utrumque genus comprehendunt. Quintil. lib. 1. cap. 4. Nec statim diligentem putabo qui promiscua, quæ Epicœna dicuntur, ostenderit: in quibus sexus utergue per alterum apparet.

Epicomia, [ἐπικώμια] Laudationes dicebantur, quæ in comessationibus post victoriam concinebantur. Cæl. Rhod. lib. 7. cap. 13.

Epicombia, Missilia, quæ per aliquem senatorii ordinis in populum sparguntur die quo Imperator exit e templo. Buleng. de Imp. Rom. 2. 1. 2.

Epicopanon, [ἐπικόπανον] Mensa coquinaria Polluci est: quod verbum extare in Menandri Messenia idem asseverat. Quin & apud Jurisconf. Florent. D. de supellect. leg. id verbum reperias notione quam præstruximus. Cæl. Antiq. Lect. lib. 7. cap. 12.

Epicopus, [ἐπίκωπος] Adj. Qui est in procinctu navigationis. Cic. 14. Att. 16. pr. Quinto nonas conscendens ab hortis Cluvianis in Phaselum epicopum, has dedi literas. Alii legunt Episcopum. Epicopum remigabilem, ut ita dicam: i. e. Qui jam in eo erat, ut remis impelleretur. [Immo ἐπίκωπα navigia sunt Quæ remis aguntur, cujusmodi erant bello destinata. V. Scheff. de Mil. Nav. 2. 2. a pr.

Epicopi, Dicuntur remis appositi & gubernaculis, velut epibatæ Atticis sunt, in navibus depugnantes. Quanquam & qui aliena iter navi faciunt, sic dicantur quoque, quos Homerus item Emporos vocat. Cæl. Rhod. lib. 27. cap. 25. [Sic apud Polluc. l. 1. S. 95. vocantur ipsi Remiges simpliciter, quod miror fugisse Schefferum. l. 2. c. 3.

Epicrasis, is. f. [ἐπίκρασις] Verbum est medicorum scholis frequens. Dicitur autem eo nomine aura τῆς κακοχυμίας, quum sensim quod malum est educitur, reponiturque itidem quod bonum. Cæl. Rhod. lib. 17. cap. 18.

Epicrates, is. m. [Ἐπικράτης] Atheniensium princeps. Cic. 16. Fam. 21.

Fuit præterea Epicrates Bodinus, a C. Verre bonis eversus, ut idem Cic. probat in 4. Verr. 9.

Epicrates, Verti potest, Omnia tenens: quo nomine Cic. 2. Att. 3. videtur Pompejum significare: siquidem eo tempore princeps erat in Republica Pompejus. V. Cn. Pompejus, in pompeji.

Epicrocum, i. n. Genus vestimenti, croceo colore infectum, tenue & pellucidum. Festus. Hinc Næv. apud Varr. 6. de L. L. 3. Erat amictus epicroco. conf. Nonium 4. 227. & Plaut. Perf. 1. 3. 16.

Epicrotos, [ἐπίκροτος] Terra dicitur pavita & complanata, ubi incubet testudo. Cæl. Antiq. lib. 10. cap. 2.

Epictetus, [Ἐπίκτητος] Philosophus Stoicus, qui ex Hierapoli Phrygiæ urbe originem ducens, Romæ Epaphrodito cuidam Neronis liberto servivit, atque ad Marci usque Antonini tempora, si fidem Suidas meretur, pervenit. Domitiano autem imperante ejus dominatu offensus, Roma Nicopolin migravit, ratus verum esse quod est tragicum, patriam esse cujusque ubi quis recte ageret. Tanta vero apud omnes homines ejus vitæ admiratio extitit, ut Lucianus Epicteti lucernam fictilem tribus drachmarum millibus, ob ejus authoritatem, venisse tradat, lib. adv. Indoct. p. 386. Græv. Ex hujus dogmatibus Enchiridion conscripsit Arrianus, opus Stoicæ disciplinæ præstantissimum, quod Angelus Politianus Latinum fecit. item Jo. Caselius. De Hoc plura V. apud Gell. 2. 18: 17. 19. & 19. 1.

Epictetos, [Ἐπίκτητος] Latine Post quæsita, Ætoliæ pars. Bifariam enim divisa erat: nam & Antiquam, & Epicteton dicebant. Antiquam ab Acheloo usque ad Calidonis litus longe intra mediterranea pertinentem, planam & fructuosam, ubi Stratus est ac Trachinium, optimam tellurem habens. Epicteton, seu Post quæsitam, Locris affinem, usque Naupactum & Eupalium, asperam sane sterilemque tenus Oetæ, Athamanibus, & deinceps montibus atque gentibus, jam in arcton vergentibus. Strab. lib. 10. Hanc vocem Ciceroni Fam. 3. 10. med. restituit Victorius.

Epicurius, [Ἐπικούριος] Apollo dictus est, Bassæque (qui locus est in Cotylio monte prope Phigaliam in Arcadia) celebratus, ubi & templum extructum habebat, nato inde cognomine, quod in pestilenti morbo tulisset opem. Cæl. Rhod. lib. 19. cap. 1. Ex Pauf. Arcad.

Epicurus, i. m. [Ἐπίκουρος] Atheniensis, e tribu Ægeide, oppido Gargetto, annos natus quatuordecim, Philosophari cœpit in hortis, ut est author Demetrius Magnesius: summum bonum non ut Aristippus in voluptate corporis, sed in doloris vacuitate ponebat. Dialecticam damnabat, quando Philosophia simplicibus ac propriis rerum vocabulis comprehendi posset. Deos & providentiam & officium in vita tollebat. Metrodorum Lampsacenum unicum in vita comitem & familiarissimum habuit. Auditor fuit Xenocratis. Cum Aristippo eum componit Cic. 2. Off. 116. A Democrito pleraque hausit, uti patet ex Cic. 5. de Fin. & 2. de Nat. Deor. extr. A Discipulis ita colebatur ut ejus imaginem in annulis, tabulis & poculis venerarentur, & tantum non haberent pro Deo. V. Cic. 1. Tusc. 21. & 5. de Fin. Plin. 25. 6. Lucret. 5. 50. conf. Diog. Laert. l. 10. & Pet. Gassend. in Vita. Obiit Athenis calculi doloribus, ann. nat. 72. De Epicuri Decretis V. Barth. Adv. 20. 20. & ad Stat. Sylv. p. 110. Voss. de Sect. Phil. cap. 8. Buchner. vol. 1. Program. p. 568. sq.

Pinguis ego & nitidus Epicuri de grege porcus. Hor. de Semetipso, 1. Epist. 4. 15.

Doctus Epicurus. Propert. lib. 3. 21. 26.

Gargetius Senior. Stat. 1. Sylv. 3. 94.

Oscitans Epicurus. V. oscito.

Epicureus, Subst. m. [Ἐπικούρειος] Epicuri Sectator, item Voluptarius. Cic. 3. Tusc. 21. & 1. de Nat. Deor. 15. Idem 2. de Divin. 39. Doleo tantam Stoicos nostros Epicureis irridendi sui facultatem dedisse. Epicureis, subaudi Hominibus. Sidon. Epithal. Polem. 15. 125.

Ast Epicureos eliminat undique virtus.

Epicureus, a, um. Adj. Quod ad hanc sectam pertinet. Cic. 2. de Fin. c. 7. extr. Doloris medicamenta illa Epicurea. Item n. abf. Fam. 3. 9. Nam id quidem Epicureum est.

Epicus, a, um. [ἐπικός] Adj. est ab Epos. Hinc Epicus versus dicitur, qui & Heroicus, & Hexameter, & Pythius, ac Bucolus, & ab Ennio Longus. Diomedes lib. 3. V. etiam Cæl. lib. 17. cap. 20.

Carmen epicum. Quintil. 10. 1.

Poeta epicus. Cic. de Opt. Gen. Orat. 2. Itaque licet dicere & Ennium summum epicum poetam, si cui ita videtur, & Pacuvium tragicum, & Cæcilium fortasse comicum.

Epicum poema. Cic. de Opt. Gen. Orat. 2. Poematis enim tragici, comici, epici, melici etiam, ac dithyrambici, quod magis est tractatum a Latinis, suum quodvis est diversum a reliquis.

Epicyclus, i. m. [ἐπίκυκλος] Parvus circulus. Mart. Capell. lib. 8. p. 297.

Epidamnus, i. m. vel Epidamnum, i. n. [Ἐπίδαμνος] Civitas Siciliæ ab Epidamno rege Barbarorum. Sed Romani eo coloniam deducentes, ut ait Plin. lib. 3. cap. 23. Dyrrhachium dici maluerunt propter inauspicatum nomen Epidamni: tanquam a damno dicatur. Ad hoc allusit Plautus Men. 2. 1. 42. quum ait: Ne mihi damnum in Epidamno duas. Tanquam nomen inditum sit Epidamno, quod illuc nemo sine damno divertatur. De hac Lucan.

Ad campos, Epidamne, tuos. Appianus sic habet: Epidamnus rex urbem condidit, quæ ab ipso nomen assumpsit. Hujus ex filia nepos Dyrrhachus portum urbi adjecit quod Dyrrhachium appellatur. locus est l. 2. Bell. Civ. p. 221. ed. Henr. Steph. Græc. q. V.

Epidaphne, es. f. [Ἐπιδάφνη] Urbs insignis Syriæ, ad Orontem fluvium, una earum quæ Tetrapolim efficiunt, alio nomine Antiochia appellata, ab Antiocho Seleuci, Nicanoris patre: Epidaphne vero dicta, a Daphne vicino suburbio, quod lucum habebat amœnissimum, 80. stadiorum, & fanum Apollinis cum Dianæ delubro. Jul. Capitol. in M. Ant. Philof. cap. 8. Verus quidem posteaquam in Syriam venit, in deliciis apud Antiochiam & Daphnem vixit. Ammian. l. 19. extr. Apud Daphnem amœnum illud & ambitiosum Antiochiæ suburbanum. [Qui Epidaphnes urbis meminerit, ita ut hic absolute id nomen ponitur, antiquorum neminem invenies. Verum fuit illud Antiochiæ Syriæ cognomen adjectum, teste Plinio l. 5. c. 21. ut ab aliis nominis ejusdem urbibus distingueretur, Ἀντιόχεια ἡ ἐπὶ Δάφνης vel ἡ πρὸς Δάφνην, i. e. Antiochia quæ ad Daphnen est, quemadmodum ἡ ἐπὶ τῷ Ὀρόντῃ ποταμῷ eadem dicebatur. V. antiochia & daphne.

Epidaurum, sive Epidaurus, [Ἐπίδαυρος] Achaiæ urbs supra Corinthum sita. Plin. lib. 4. cap. 5. In Saronico Epidaurum oppidum, Æsculapii delubro celebre. Vetustas ei dicavit anguem, quod multa huic animali remedia insint. Plin. lib. 29. cap. 4. Atqui anguis Æsculapius Epidauro Romam advectus est. De quo Valer. in miraculis lib. 1. Epidaurus hodie vocatur *Limera*. Fuit autem serpentum ferax, unde ab Hor. 1. Serm. 3. 27. serpens Epidaurius, pro quovis serpente dicitur.

Domitrix Epidaurus equorum. Virg. 3. Georg. 44.

Hoc etiam nomine dicta fuit inſula, vel potius urbs & Rom. Colonia, juxta Dalmatiam, in Illyrico mari ſita, de qua Lucan. lib. 2.
Illyris Ionias vergens Epidaurus in undas. Hodie reſp. libera eſt, vocaturque *Raguſa*.

Epidaurius, Adj. [Ἐπιδαύριος] Ad Epidaurum ſpectans. Ovid. 1. de Pont. 3. 21.
Afferat ipſe licet cunctas Epidaurius herbas. i. e. Æſculapius.
Rura Epidauria. Stat. 4. Theb. 123.
Tellus Epidauria. Ovid. 7. Met. 436.
Littora Epidauria. Ovid. 15. Met. 643.

Epidemetici, de quibus titulus eſt apud Juſtinianum, ſunt Hoſpitiorum metatores in urbe, h. e. Qui in valvis januarum faciunt inſcriptiones, quibus ſignificatur quis in ea domo ſit hoſpitaturus. ἐπιδημεῖν idem valet quod Ad civitatem in rem præſentem venio. Vulgus *forrerios* vocat. Alciat. in tres poſt. lib. Cod. conf. Cæl. Rhod. lib. 7. cap. 14.

Epidēmia, æ. f. eſt Acceſſus ad civitatem aliquam obſervari plerunque ſolitus. Bud. in Pand.
Epidemiam vocant medici Morbum populariter vagantem, ſive populariter ſparſum. [Dicendum potius Morbos tales Epidemios, ἐπιδήμια νοσήματα, a Medicis vocari. V. in dictione endemi.

Epidermis, idis. [ἐπιδερμίς] Cuticula eſt exterior in corpore noſtro, alteriusve animalis, e vera cute veluti efflorescens, adeo tenuis, ut vel atterendo, vel ſcalpendo facile poſſit lacerari. Nomen inde habet, quod ἐπὶ τῷ δέρματι, h. e. Super veram cutem ſita ſit.

Epidicon, i. n. [ἐπίδικον] vocant Græci Quod etiamnum ſub judice verſatur: hinc eleganter νίκην ἐπίδικον dicimus, quæ incerta ſit ac dubia. Sic & Puella nuncupatur ἐπίδικος, ubi ambigi contingit cui nubat potiſſimum. Cæl. Ant. Lect. 23. cap. 16.

Epidictĭcon, i. n. [ἐπιδεικτικόν] dicitur Demonſtrativum. Cic. in Orat. 37. Dulce igitur orationis genus, & ſolutum & effluens, ſententiis argutum, verbis ſonans eſt in illo epidictico genere. V. demonstrativus.

Epididymis, idis. [ἐπιδιδυμίς] Eſt Pars quædam corp. animalis, Teſtis capiti ſuperimpoſita, id quod nomen ipſum præ ſe fert, ex qua multæ fiſtulæ ſeroſo quodam humore plenæ ad teſtem permeant. Galen. lib. 1. de Semine. Græcis enim δίδυμοι teſticuli.

Epidīmīros, ſive Epidimœros, [ἐπιδίμοιρος] Bes alter, ſeu Decuſſis. Vitruv. 3. 1. V. dimoerus.

Epidipnīdes, [ἐπιδειπνίδες] h. e. Epulæ quæ in extrema cœna vel prandio adferuntur. Martial. lib. 11. 32. 7.
Has cœna tibi tertia reponet,
Hinc feras epidipnidas parabit. Phaleucium eſt. Nominativus Sing. ἐπιδειπνίς.

Epidires Berenice, oppidum Troglodytices. V. berenice.

Epidius, Nom. gent. Ro. C. Epidii meminit Plin. in cujus commentariis arbores aliquando locutas reperire eſt. lib. 17. cap. 25.
Epidius, alius quidam fuit, qui quum in Sarni fluenta eſſet præcipitatus, mox cum cornibus extitiſſe proditum annalibus eſt, ac momento evanuiſſe: ſed & numinis vice cultum. V. Cæl. Antiq. Lect. 3. cap. 23.

Epidixis, is. f. [ἐπίδειξις] demonſtratio. Occurrit in Inſcript. vet. Patav. illuſtr. a Reineſio.
Epidixes, ἐπιδείξεις, non de ſolis Poetarum & Rhetorum recitationibus, ſed & de omnium generum ludis & artificiis, quorum publice ſpecimen exhibetur, accipi oſtendit Luc. Holſten. Ep. apud Joh. Rhod. ex Creſollio.

Epidromides, um. pl. [ἐπιδρομίδες] Plagarum funiculi diſcurrentes appellantur, quibus retia panduntur contracta, & contrahuntur expanſa. Author Pollux l. 5. S. 29. qui epidromos, ἐπιδρόμους, tamen & peridromos vocat, ut & Plin. lib. 19. cap. 1. Vidimus plagas tantæ tenuitatis, ut annulum hominis cum epidromis tranſirent. Budæus.

Epidromos, i. m. [ἐπίδρομος] Velum in navi quod retrorſum panditur, authore Polluce. Cato cap. 13. V. acatium. Sic interpretatur etiam Bayfius. conf. item Salmuth. in Panciroll. P. 1. Deperd. t. 5. Iſidor. 19. 3. & Scheffer. de Mil. Nav. 2. 5.
Turnebus Epidromum intelligendum putat Funem quo lectus ſubtendatur, in quo ſervus cubet: nam Lecti ſubtenſi Stratis opponuntur. V. epidromides præced.

Epies, Maximus deorum interpres apud Ægyptios. Huic deo attribuebant accipitris caput, aliaque permulta ſuperſtitioſa, ut meminit Zoroaſtres, & pluribus oſtendit Euſebius.

Epigamia, æ. f. [ἐπιγαμία] Connubium, affinitas cum aliis gentibus.

Epigastrion, i. n. [ἐπιγάστριον] A rei anatomicæ peritis vocatur Extima totius ventris pars, totumque illud quod inteſtina tegit ex cute, adipe, muſculis octo, & peritonæo compactum: totum illud ſpatium comprehendens quod eſt a cartilagine mucronata, nothiſque coſtis, usque ad ilia, atque ad ipſum usque os pubis. Celſ. lib. 4. cap. 1. extr. Abdomen appellat.

Epigenes, [ἐπιγένης] Nomen Philoſophi Byzantini.
Item Poëtæ cujusdam comici, cujus fabulæ recenſentur a Suida.

Epiglossis, is. f. ſive Epiglottis, idis. [ἐπιγλωττίς] Minor lingua a Plinio dicitur lib. 11. cap. 37. (Hard. Sect. 66.) Tonſillæ (inquit) in homine, in ſue Glandulæ. Quod inter eas, Uvæ nomine, ultimo dependet palato, homini tantum eſt. Sub ea minor lingua Epigloſſis appellata, nulli ova generantium. Opera ejus gemina, duabus interpoſita fiſtulis. Interior earum, appellatur arteria, ad pulmonem atque cor pertinens. Hanc operit in epulando: ne ſpiritu ac voce illac meante, ſi potus cibusve in alienum deerraverit tramitem, torqueat. Altera exterior appellatur gula, qua cibus atque potus devoratur, &c. Ceterum epiglottida vulgus ligulam vocat, quæ eſt cartilago, laringis ſeu trachiæ arteriæ meatum operiens: ne, dum cibus aſſumitur, per œſophagum quidquam in pulmones deerret. De Epiglottide habes multa apud Macrob. 7. Saturn. cap. 15.

Epigŏni, [Ἐπίγονοι] Dicti ſunt Authores ſecundi belli Thebani, quaſi fœtus illorum qui primum confecerant bellum. Græce enim ἐπιγονὴ generis inſtauratio appellatur, & qui poſt gignitur ἐπίγονος. V. Diodor. 4.6. Inde Euripides tragicus tragœdiam, de hoc argumento compoſitam, Epigonon inſcripſit, quæ agi expoſcebat voce magna ſcenicorum & fonora, ut docet Cic. 1. Off. 114. Qui voce, inquit, freti ſunt, Epigonos, Medumque: qui geſtu, Menalippam; Clytemneſtram.

Epigoni etiam dicti ſunt Succeſſores Macedonum veteranorum, qui ſub Alexandro magno ex Aſiaticis fœminis ſobolem ſuſceperant, quæ ſoboles, ut hiſtorici memorant, nomen habuit Epigonôn, qui in caſtris nati, in armis educati, a parvula ætate periculis exercitati, laboribus durati, prorſus invicti extiterunt. V. Juſtin. 12. 4. 11.

Epigramma, ătis. n. [ἐπίγραμμα] Latine dicitur Inſcriptio, vel Superſcriptio. Unde nota illa, litteræque quæ fugitivis inurebantur, fugitivorum Epigramma dicitur, Petron. cap. 103. Nep. 4. 1. 3. Cum ex præda tripodem aureum Delphis poſuiſſet, Epigrammate ſcripto in quo erat hæc ſententia. Quoniam vero inſcriptiones verſu plerunque conceptæ & breves eſſent, hinc nomen iſtud ad quævis alia carmina rotundiora & paucis verſibus abſoluta transferebatur; Qualia Catullus, Martialis aliique dedere. Cic. pro Arch. 25. Quod epigramma in eum feciſſet tantummodo alternis verſibus longiuſculis. conf. Petron. cap. 115. Cic. 1. Att. 13. Epigrammatis tuis quæ in Amaltheo poſuiſti, contenti erimus. conf. Martial. præf.
Pernobile epigramma Græcum. Cic. 6. Verr. 127. Tum epigramma Græcum pernobile inciſum habuit in baſi.
Nobile epigramma. Quintil. lib. 1. cap. 5. Qua de re Catulli nobile epigramma eſt.

Epigrammatium, i. n. dimin. [ἐπιγραμμάτιον] Varro 6. de L. L. 3.

Epigrammaticus, a, um. ut, Martialis epigrammaticus poëta. Spartianus in Ælio Vero pag. ult. (cap. 5.) Puto a Beroald. in Suet. vocari & Epigrammatarium. H. St.

Epigrammatārius, i. m. Qui epigramma ſcribit. Vopiſc. in Florian. cap. 3. De qua quidam epigrammatarius ita luſit. [Male Quidem excuſum] & in Saturnin. c. 7. Verſificatores, epigrammatarii.

Epigrammista, æ. m. Idem. Sidon. Apol. 4. Epiſt. 1. [Niſi legendum Epigrammatiſta.

Epigranea, Fontis nomen in Bœotia; non procul a Dirce altero quoque fonte. Plin. lib. 4. cap. 7. [Immo Epicrane.

Epigrăphe, es. f. [ἐπιγραφὴ] Titulus, inſcriptio: item Cenſus, i. e. Dinumeratio civium, & luſtrum.

Epigrus, i. m. Clavus quo lignum ligno adhæret. Sen. 2. de Benef. 12. extr. Niſi in os Senatoris ingeſſiſſet Imperator epigros ſuos. Ita reſtituit Gronov. V. ejus Not. p. 628. & Gataker. in Cinno 2. 19. p. 273.

Epii, Populi ſunt qui Elidentes poſtea dicti ſunt, Auth. Tortelio. [Error videtur pro Elidenſes V. Steph. V. Ἦλις.

Epĭlepsĭa, æ. f. [ἐπιληψία] Quædam corporis totius convulſio: unde nomen Epilepſiæ a comprehenſis & illigatis ſenſibus affecto cerebro, aut ejus ventriculis. Hermol. Vulgus vocat *morbum S. Joannis*, qui & *caducus* & *Sacer* appellatur, & *Herculanus*, V. Chil. Eraſm. Conf. Lampr. Heliog. cap. 20. Morbus ſonticus dicitur a Plin. 36. 19.

Epileptĭcus, [ἐπιληπτικὸς] Comitiali morbo laborans. Scribon. Larg. Sanat morbo comitiali correptos, quos Epilepticos Græci vocant. Firmic. lib. 7. cap. 27. frequenter utitur.

Epilimma, inquit Feſtus, Genus viliſſimi unguenti. Docti pridem Epalimma ex Græco ἐπάλειμμα emendarunt.

Epilogismus, [ἐπιλογισμὸς] Ratio eſt, quæ id quod ab intelligentia divertit, in firmam certamque notitiam adducit. Galen. lib. Finit. medic.

Epĭlŏgus, i. m. [ἐπίλογος] Concluſio, peroratio, & noviſſima pars orationis. Cic. 4. de Fin. 22. Patronusne cauſæ in epilogo pro reo dicens, negaret eſſe malum exilium, publicationem bonorum, &c.
Concluſiones apud Græcos ἐπίλογοι nominantur. Auth. ad Heren. lib. 3. 47.
Epilogus, Peroratio dicitur. Cic. de Clar. Orat. 27.
Leniores epilogi. Quintil. lib. 6. cap. 1.
In epilogo miſericordiam movet Orator. Cic. 2. de Orat. 278.

Epimăchus, [Ἐπίμαχος] Nomen viri proprium.

Epimaranitæ, Populi in Arabia, flumini Canis propinqui. Plin. lib. 6. cap. 28.

Epimedes, Unus ex Idæis dactylis, qui iidem & Curetes erant, quos quinque commemorat Cæl. Herculem videlicet, Peonæum, Epimedem, Jaſium, & Idam. V. lib. Antiq. Lect. 13. cap. 17.

Epimedion, [ἐπιμήδιον] Caulis eſt non magnus, hederæ foliis denis duodenisve, neque florem neque fructum ferens, radice tenui, nigra, gravi odore. Romani Vindictam appellant. Dioſc. lib. 4. cap. 19. Matthiolus legit Epimidium. conf. Plin. 27. 9. al. Epimenidium.

Epimelas, antis. m. Gemma candida eſt, nigricante ſuperne colore. Plin. lib. 37. cap. 10.

Epimelīa, æ. f. [ἐπιμέλεια] i. e. Cura, aſſiduitas. Mart. Capell. lib. 2. p. 37. Epimelia & Agrypnia dilecta Philologiæ mancipia.

Epimelis, [ἐπιμηλὶς] Meſpili genus eſt, mali magnitudine, folio tantum minore, pomum ferens rotundum, eſculentumque, fundo in latitudinem reſimo, aſtringentis naturæ, & tarde matureſcentis. Galenus τρίκοκκον vocari teſtatur, a tribus granis ſive oſſibus quæ in ſe continet.

Epimelitæ, [ἐπιμεληταὶ] Curatores. Ulp. l. 46. §. 1. D. de adminiſt. tut. Sempronii bona Reſp. juſſu Præſidis poſſedit, quorum bonorum magiſtratus Reip. tres curatores conſtituerunt, qui apud Græcos ἐπιμεληταὶ vocantur.

Epimenides, [Ἐπιμενίδης] Cretenſis tempore Pythagoræ, ut Apul. ſcribit. 2. Florid. miſſus a patre Ageſarcho in agrum ad cuſtodiendum pecus, in quodam antro obdormivit annos LXXV. (ſecundum Laert. & Plin. 7. 52. annos LVII. ſec. alios XLVII.) Tandem a ſomno excitatus, quum videret omnia mutata, domum reverſus a fratre omnia didicit. Quamobrem pro deo eſt habitus. Idem Athenienſibus peſtilentia laborantibus dixit civitatem purgari expiarique oportere. Itaque quum rogatus eo veniſſet, juſſit oves albas atque nigras apud Areopagum immolari. Revertens deinde domum, oblatam ab eis pecuniam accipere renuit. Meminit hujus Plat. in 1. & 3. de Legib. Suidas item de ipſius ſomno mentionem facit, indeque manaſſe proverbium. V. Max. Tyr. Diſſ. 28. & Diog. Laërt.

Epimenidium, [ἐπιμενίδιον] Bulbi genus eſt, cujus meminit Plin. lib. 19. cap. 5. ubi de bulbis inter alia hæc refert, Duo genera medica: maſculus albis foliis, fœmina nigris: & tertium genus eſt cibis gratum:

gratum: epimenidium vocatur, anguſtius folio, ac minus aſpero. Juven. 7. Sat. 120. de cauſidicis,

Quod vocis pretium? ſiccus petaſunculus, & vas
Pelamydum, aut veteres, Afrorum epimendia, bulbi. Contraxit vocabulum excluſa litera propter metrum. alii legunt Epimenia, bulli, ab

EPIMĒNIUM, i. n. [ἐπιμήνιον] Stipendium militis in menſem. Gloſſ. ἐπιμήνια, cibaria. conf. Salmaſ. de Mod. Uſur. cap. 4. & Voſſ. Lex. Etymol. Sic & Schol. Ant. Juvenal.

EPIMERISMUS, i. m. [ἐπιμερισμὸς] Diſtributio. Mart. Capel. 5. p. 185.

EPIMETATICA, dicebantur Inſcriptiones foribus impingi ſolitæ, quibus innoteſcebat cuinam deſtinata foret domus, ſeu foret miles, ſeu hoſpes quoque. Metata enim partes ſunt domus, militibus (uti aſſolet) in urbe, vel alibi, gratia hoſpitii aſſignatæ a menſoribus. Cæl. Rhod. lib. 25. cap. 20.

EPĪMĒTHEUS, quadriſyll. [Ἐπιμηθεὺς] Filius Iapeti, & frater Promethei, maritus Pandoræ, & ex ea Pater Pyrrhæ. Proverbialiter, Qui poſt factum ſapit. V. Claudian. 2. in Eutrop. 490. ſq. Apollod. l. 1. Hygin. fab. 142.

EPIMĒTHIS, ĭdis. f. Pyrrha, Epimethei filia. Ovid. 1. Met. 390.

EPIMETRON, [ἐπίμετρον] ſive Interpretium, dicitur Augmentum illud quod capiebant ſuſceptores ultra vectigal. V. Burm. Diſſ. de Vect. cap. 9.

EPIMŎNE, es. f. [ἐπιμονὴ] Latine dicitur Perſeverantia: figura quando ad majorem certitudinem in eadem dictione perſeveratur. ut Virg. 4. Æn. 660.

— ſic ſic juvat ire ſub umbras. conf. 9. Æn. 428. Hæc etiam Epizeuxis vocatur.

EPIMYTHIUM, [ἐπιμύθιον] eſt Quod fabulæ additur: ut quum apologi rationem & ſententiam authores mythologici attexunt; ut ſunt apud Æſopum appendices fabularum, quaſi affabulationes. Budæus.

EPINA, [Ἔπινα] Una eſt ex octo civitatibus Piſanæ regionis, juxta Olympiam, & per quam Parthenias excurrit amnis, ubi ad Phyræam deſcenderis. Strab. lib. 8.

EPINĔPHRĪDIUM, i. n. [ἐπινεφρίδιον] Pinguedo, quæ eſt in renibus. Fulg. 2. Myth.

EPINICIUM, i. n. [ἐπινίκιον] Celebritas pro parta victoria. Epinicia celebrantur apud nos quum ſupplicationes decernuntur, obſecrationesque ſolennes, & quum canticum palmarium & laureatum ob partam victoriam canitur. Budæus.

Epinicia, Lucianus pro Epulo poſuit, victoriæ cauſa dato. Sueton. Neron. cap. 43. Affirmavit ſe lætum inter lætos cantaturum epinicia, quæ jam nunc ſibi componi oporteret. Budæus. conf. Voſſ. Inſt. Orat. 3. p. 417. Lex. Pitiſc. & infra SUPPLICATIO & NICETERIA.

EPĪNYCTIS, ĭdis. f. [ἐπινυκτὶς] Puſtula eſt modice humeſcens, & plena ſanguinis, ut ait Pollux, in tibiis & pedibus fere, noctu maxime infeſtans, a quo nomen. Hermol. Plin. 23. 8. & 36. 9. V. Celſ. l. 5. c. 28. 15. Eſt & Ulcus in oculo. Plin. lib. 20. cap. 6. Illitis foliis ſanantur & ambuſta & epinyctides: ita vocatur hulcus, quæ & Syce, in angulo oculi perpetuo humore manans.

Epinyctis, Commentarius eſt rerum nocturnarum, quod Nocturnum dici poteſt, ut Ephemeris Diurnum. Budæus.

EPIODIUM, ſive EPICEDIUM, i. n. [ἐπιῴδιον] Canticum quod dicitur cadavere nondum ſepulto.

EPIPACTIS, [ἐπιπακτὶς] Herba ab aliis Elleborine dicta, exiguis foliis, jecinoris vitiis utilis, & contra venena pota. Dioſc. lib. 4. cap. 104. conf. Plin. lib. 13. cap. 20.

EPIPEDONĬCUS, a, um. quod eſt ἐν ἐπιπέδῳ, in loci ſuperficie, ut Terminus epipedonicus. Front. de Col. Goeſ. p. 112. & 133.

EPIPENTAMOEROS, [ἐπιπεντάμοιρος] Undenarius numerus. Vitruv. 4. 1.

EPIPETROS, i. m. [ἐπίπετρος] Herba eſt, Acinus aliter dicta, quæ nunquam floret, & ſponte provenit. Plin. lib. 21. cap. 15.

EPIPHANENSES, [Ἐπιφανεῖς] Populi Aſiæ in Cœle Syria regione. Plin. lib. 5. cap. 23. ab Epiphanea oppido, de quo mox.

EPIPHANES, [Ἐπιφανὴς] Cognomen Antiochi regis, qui Antiochiam Syriæ urbem condidit, quæ etiam a cognomine ejus Epiphania appellata eſt. Dictus Epiphanes, quaſi Illuſtris, a rerum geſtarum claritate. V. Vaillant. in Num. Antiochi VI. & VIII. & Spanh. diſſ. 7. p. 425. ſq. Eſt etiam Ptolemæus Epiphanes cognominatus, quintus Lagidarum Ægypti regum Strab. lib. 17. Alius item Rex Epiphanes, Antiochi Comageni filius apud Tacit. 2. Hiſt. 25.

EPIPHANĪA, [Ἐπιφάνεια] Oppidum Syriæ Commagenes. Plin. lib. 5. cap. 24. in deſcriptione Euphratis, Oppida alluuntur Epiphania & Antiochia; quæ ad Euphratem vocantur.

Epiphania, etiam, ſive Epiphanea, Urbs Ciliciæ ſub Amano monte. Cic. 15. Fam. 4. & Plin. 5. 27.

Epiphania tertia ad Orontem fluvium poſita in Cœleſyria, cujus incolæ Epiphanenſes. V. ſupra. conf. Steph. qui IV. hoc nomine civitates commemorat.

EPIPHANĪA, æ. f. [ἐπιφάνεια] Latine dicitur Apparitio ſeu Manifeſtatio. Inde apud Chriſtianos Natalitia feſta, Epiphania dici conſueverunt, quod in his (ut ait Gregorius Nazianzenus) deus homo apparuerit. V. Doſch. Pentadecad. diſp. 3. §. 13. De Epiphaniis deorum gentilium plurimis Jo. Gothofr. diſſ. de Myſt. Pietat. p. 105. ſq. V. Suic. Theſ.

EPIPHANIUS, i. m. [Ἐπιφάνιος] Salaminis in Cypro Epiſcopus, ſcriptis clarus. Hieron. Auguſt. Euſeb.

EPIPHONĒMA, ătis. n. [ἐπιφώνημα] Genus ſententiæ, Fabius, Acclamationem appellat: ea eſt, inquit, rei narratæ vel probatæ acclamatio. l. 8. c. 5. Narratæ, ut apud Virg. 1. Æn. 37.

Tantæ molis erat Romanam condere gentem. Probatæ, apud Cic. pro Ligar. Quorum igitur impunitas Cæſar tuæ clementiæ laus eſt, eorum te ipſorum ad crudelitatem acuet oratio? Neque tamen quodvis epiphonema continuo ſententia eſt, etiam ſi plerunque eſt: verum quicquid in clauſula argute additum ferit aurem, epiphonema dici poteſt: quod genus proprium eſt epigrammatis. Unde apud Martialem ſæpenumero carmen Epiphonemate clauditur. Hæc Eraſmus. Martial. 2. 43.

Das nihil, & dicis, Candide κοινὰ φίλων.

EPIPHŎRA, æ. f. [ἐπιφορὰ] Affectus oculorum, quem vulgo Lacrymam vocant, quum deſcenſus humoris cujusdam mordacis oculos male angit. Plin. lib. 20. cap. 2. Caro peponum, Epiphoris oculorum aut doloribus imponitur. Cic. 16. Fam. 23. Veruntamen Balbus ad me ſcripſit tanta ſe epiphora oppreſſum, ut loqui non poſſit. Plin. lib. 20. cap. 5. Epiphora dicitur & de aliis membris ἀπὸ τοῦ ἐπιφέρειν: h. e. ab Inferendo dicta. Idem lib. 20. cap. 13. Teſtium vero epiphoris cum ramis luteæ teneris, &c. Idem l. 28. c. 14. Ad omnes epiphoras ventris illini caſeum mollem ſuadent. Eſt igitur epiphora, non peculiaris morbi oculorum nomen, ſed omnium humorum ad quascunque corporis partes impetuoſior impreſſio, & influxus: & propterea loci ad quos ejusmodi fluxiones impreſſionem faciunt, aliquando adjici ſolent. conf. Celſ. 7. 7.

Epiphora ſpecies eſt etiam παρεκβάσεως apud Rhetores. V. Voſſ. 3. Inſt. Orat. p. 463.

Eſt etiam ſchema oratorium, quo repetitio fit in clauſulis, quod & Epiſtrophe, Lat. Converſio. Plaut. Trin. 1. 2. 168.

Qui omnia ſe ſimulant ſcire, nec quidquam ſciunt.
Quod quisque in animo habet, aut habiturus eſt, ſciunt, &c.

EPIPHOREMATA, um. n. pl. [ἐπιφορήματα] dicuntur Omnia quæ menſis ſecundis inferri erant ſolita antiquitus. Siquidem priusquam ingrederentur convivæ, ſua unicuique apponebatur portio ſuper menſam: poſterius vero multa inferebantur variaque: unde & epiphoremata dici cœpta. Hinc Philyllius, Amygdala, caridia, epiphoremata. Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. 17. ex Athen. l. 14.

EPIPHYLLIDES, [ἐπιφυλλίδες] Botriunculi ſunt majoribus incumbentes, qui & Botrydia nuncupantur. Calliſtratus tamen ab aliis Sequeſtratos intelligere maluit. Appellantur autem ſic, quia foliis obteguntur. Hinc facetiſſime loquaces inceſſens poetas Ariſtophanes, ἐπιφυλλίδες inquit, ſunt, ac στωμύλματα. Alii quæ adnaſcuntur palmitum cacuminibus in ſuperna foliorum parte, hoc nomine accipiunt. V. Cæl. Rhod. lib. 7. cap. 6. & Eraſm. Adag.

Epiphyllis dicitur & Racematio. V. Henr. Steph. Theſ. Græc. Quo ſenſu Jac. Nic. Loënſis Miſcellanea ſua critica Epiphyllidon libros inſcripſit.

EPIPHYSIS, [ἐπίφυσις] h. e. Adnata appendix, Galeno dicitur, ubi os cum oſſe ad unionem coit, differtque ab Apophyſi, quæ eſt totius oſſis pars. V. lib. de Oſſ. a pr.

EPIPLOOCĒLE, [ἐπιπλοοκήλη] eſt Interaneorum, ſive Omenti, quod Græci Epiploon vocant, deſcenſus: noſtri communi nomine Herniam appellarunt. V. ENTEROCELA.

EPIPLOOMPHALON, [ἐπιπλοόμφαλον] Omenti eſt in umbilicum decurſus. Gal. lib. Finit. medic.

EPIPOLÆ, arum. f. [Ἐπιπολαὶ] Præruptus eſt locus Syracuſas contingens, cujus meminit hiſtoria ſexta Thucydides, & Stephanus non omiſit, nec Liv. 25. 24. V. de hoc plura apud Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 6.

EPIPTERON, i. n. [ἐπίπτερον] Lens paluſtris. Matthiol. conf. Dioſc. 4. 84. & Dav. Kyberi Lexic. rei herb. ed. Argent. 1553.

EPIRHEDIUM, [ἐπιρέδιον] Vehiculi genus. Quintil. lib. 1. cap. 5. extr. Quum ſit ἐπὶ præpoſitio Græca, rheda Gallicum; nec Græcus tamen, nec Gallus utitur compoſito: Romani ſuum ex alieno utroque fecerunt. Juven. 8. Sat. 66.

— tritoque trahunt epirhedia collo Segnipedes.

V. Quintil. lib. 1. cap. 10. & infra v. EPITOGIUM. Coraſ. Miſc. 3. 20. 5. Voſſ. de Vit. Serm. 1. 2. & Scheffer. de Re Vehic. 2. 32.

EPIROPIA, Inſula eſt contra Hermionium agrum, non longe ab Argolico ſinu in Aſia. Plin. lib. 4. cap. 12.

EPĪRUS, i. f. [Ἤπειρος] Regio quæ Moloſſia dicta eſt: & a Chaone Heleni fratre Chaonia, nunc vero Albania vocatur. Terminatur Epirus a Septentrione Macedonia; ab Oriente Achaia, ab Occidente Ionio mari. Cic. 3. Att. 3. Ut quum ex Italia profecti eſſemus, ſive per Epirum iter eſſet faciendum, tuo tuorumque præſidio uteremur. Herbida Epirus. Ovid. 8. Met. 282.

Miſit aprum, quanto majores herbida tauros
Non habet Epirus, ſed habent Sicula arva minores. conf. Liv. 45. 34. Epiri duæ ſec. Sext. Ruff. cap. 8. extr. conf. Sigon. de Ant. Jur. Prov. 1. 9.

EPĪRŌTA, æ. m. [Ἠπειρώτης] Liv. lib. 42. c. 38. pr. Marcius & Atilius ad Gitanas Epiri oppidum decem millia ab mari quum aſcenderent, concilio Epirotarum habito, cum magno omnium aſſenſu auditi ſunt. Idem lib. 45. c. 34. Ut liberi Epirotæ ſicut Macedones eſſent. Idem 29. 12. Pyrrhus Epirota, ὁ Ἠπειρώτης. Memno n. 92. H. St. Innuit Memnonis fragmenta a ſe edita, cum aliis. 8. Pariſ. 1557. & 1594.

EPIROTĬCUS, Adj. [Ἠπειρωτικὸς] Cic. 12. Att. 52. Niſi te Epiroticæ literæ impediant, quas ego non interpello.

Boves Epirotici, qui in Epiro inveniuntur, vel qui ex Epiro ſunt. Varro 2. de R. R. cap. 5. Plin. lib. 4. cap. 10. de Macedonia, Hæc ad Epiroticas gentes in ſolis occaſum recedens.

Mala Epirotica dicuntur (inquit Perottus) Orbiculata, a figura orbis in rotunditatem circumacti. V. Plin. 15. 14.

Poſſeſſiones Epiroticæ. Nep. 25. 14. 3.

Signa Epirotica. Sil. lib. 1. 628.

EPISCENIUM, [ἐπισκήνιον] Pars ſcenæ ſuperior. Vitruv. 7. 5. Præterea, inquit, ſupra eam epiſcenium, in quo tholi, pronai, ſemifaſtigia, omnisque tecti varius picturis fuerat ornatus. conf. Bald. Lex. p. 46. & Buleng. de Theatr. præf.

EPISCĒNOS, i. f. Pars quæ ſcenæ ſuperadditur. Vitruv. 5. 7.

EPIS, Plin. lib. 6. cap. 29. in deſcriptione Sinus maris rubri, Fuit quondam & Epis Oppidum contra Meroen, antequam Bion ſcriberet, deletum.

EPISCHIDION, [ἐπισχίδιον] Apud Vitruv. 10. 17. accipitur pro Cuneo quo ligna funduntur. Nam σχίζειν, Græcis eſt findere. V. Bald. Ind. p. 46.

EPISCIROSIS, [ἐπισκίρωσις] Quoddam ſacrificandi genus, cujus meminit Strab. lib. 9.

EPISCŎPUS, i. m. [ἐπίσκοπος, ἔφορος] Superintendens, cuſtos, ſpeculator dicitur, & qui ſummum arbitratum habet. V. Lud. Viv. ad Aug. de Civ. Dei, cap. 1. 19. Epiſcopus, inquit Perottus, non ſignificat Pontificem, ut nunc vulgo exiſtimatur, ſed ut Arcad. Digeſt. de Muner. & Hon. lib. 18. §. 7. ſcribit, Ii proprie dicuntur epiſcopi, qui præſunt pani & ceteris venalibus rebus, quæ civitatum populis ob quotidianum victum neceſſaria ſunt.

Epiſcopus oræ Campanæ fuit Cicero, ipſo teſte, 7. Att. 11. Vult enim (inquit) me Pompejus eſſe, quem tota hæc Campana & maritima ora habeat epiſcopum, ad quem delectus & negotii ſumma referatur. Solebant nempe reges ac civitates ad ſibi ſubjectos populos mittere, qui aut eorum res inſpicerent, aut ordinarent & cum imperio præeſſent. Imperatores Chriſtiani ob curam Eccleſiæ dicebantur Epiſcopi. Euſeb.

de Vita·Conſtant. 1. 31. & 4. 24. Speciatim vero hoc nomen obtinent Apoſtolorum ſucceſſores, Eccleſiis præpoſiti: qui & hodie plurimis in locis Latine vocantur Superintendentes. V. Suiceri Theſ.

EPISCOPALIS, e. Adj. Ad Epiſcopum pertinens. Prudent. in Cyprian. 33. & in Martyr. Tarrac. 11.

EPISCOPALITER, Adv. Auguſtin. Confeſſ. 5. 13.

EPISCOPATUS, ûs. m. Epiſcopi munus. Ammian. 27. 3. (Grut. 6.) V. Valeſ. p. 480. Tertul. de Præſcript. cap. 30. & de Baptiſmo cap. 17.

EPISCOPOR, ari. Sariſb. 7 8.

EPISCOPIUS, Adj. [ἐπισκόπιος] i. e. Exploratorius. ut, Navis epiſcopia. Cic. 14. Att. 17. Quinto Non. conſcendens ab hortis Cluniæ nis in phaſelum epiſcopium. i. e. Navem exploratoriam. al. Epicopum. V. ſupra.

EPISCOPIUM, [ἐπισκοπεῖον] Epiſcopi Habitatio dicitur, ſicut Prætorium appellatur ubi Prætor jus reddit. Calep.

EPISCOPOS Diana dicta, cujus templum legimus fuiſſe in Elide, quod Ariſtarchium diceretur. Id quum expilaſſet Sambicus, cruciabiliter per annum in quæſtionibus habitus interiit, nata inde parœmia, Sambico graviora pati. Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 3.

EPISCYNIUM, [ἐπισκύνιον] Latine Supercilium. Hoc verbo uſus eſt Tertull. de Pall. c. 4. quum ait, Cenſoriæ intentionis epiſcynio diſperſo. V. Turneb. Adverſ. 7. 20. conf. Salmaſ. not. p. 342.

EPISIBRIUM, Oppidum Hiſpaniæ, inter Bætim fluvium & oram Oceani in mediterraneo ſitum. Plin. lib. 3. cap. 1.

EPISITII, [ἐπισίτιοι] Paraſiti quibusdam dicuntur, nimirum quia cibi modo gratia ſubſerviunt, laborantve: nam & Epiſitia vocamus, quæ in alimoniam dantur. Cæl. lib. 12. cap. 1.

EPISPASTICA, [ἐπισπαστικά] Medicamenta, quæ pertinent ad ulcus purgandum, pusque extrahendum: dicta a verbo Græco ἐπισπάω, quod idem eſt, ac attraho. Celſ. 5. 18. pr.

EPISTALMA, ătis. n. [ἐπίσταλμα] i. e. Commiſſio principis per mandati ſubſcriptionem facta. Alciat in l. pactum. Celſ. de pact.

EPISTĀTES, æ. [ἐπιστάτης] dicitur Procurator ac præpoſitus rei faciendæ. Budæus in lib. de Aſſe.

Epiſtata villica, Quæ præeſt villæ & familiæ ruſticanæ. Cato cap. 58. Familiæ cibaria: ubi opus facient, per hyemem tritici modios quaternos: per æſtatem modios quaternos ſemis: villico, villicæ epiſtatæ, opilioni modios ternos. Budæus tamen ſic interpungit: villico, villicæ, epiſtatæ, opilioni, &c. Epiſtates vero eodem auctore, curatorem operis ſignificat. Apud Athenienſes Epiſtates dictus unus e Senatoribus qui templum cuſtodivit. V. Suid.

EPISTATHMI, [ἐπισταθμοί] appellantur Ii qui ſuper hoſpitia ſunt in comitatu principis, aut legati ducisve exercitus: & ἐπισταθμεύειν hoc munere fungi. Hodie *Mareſchalli hoſpitiorum* vocitantur: qui eorum miniſterio utuntur, quos Deſignatores manſionarios Latine appellare poſſumus, & Cretarios deſignatores, a creta qua utuntur. Hinc

EPISTATHMIA, f. [ἐπισταθμία] Cic. 13. Att. 52. Hoſpitium ſive epiſtathmiam odioſam mihi duxi, non moleſtam. V. Budæus in Annot.

EPISTŎLA, æ. f. [ἐπιστολή] Græcum vocabulum eſt, ἀπὸ τοῦ ἐπιστέλλειν, quod eſt Mittere, quia ad abſentes mittitur. Cic. 1. Fam. 1. 3. Illud quod eſt epiſtolæ proprium, ut is ad quem ſcribitur, de his rebus quas ignorat, certior fiat prætermittendum eſſe non puto.

Epiſtola ad aliquem. Cic. 2. Off. 48. Extant epiſtolæ & Philippi ad Alexandrum, &c.

Diligentia epiſtolarum, vel negligentia. Cic. 8. Att.

Faſciculus epiſtolarum. Cic. 2. Att. 11.

Frequentia epiſtolarum. Cic. 4. Att. 15.

Adventoria epiſtola. V. Adventorius, in ADVENIO.

Anxia præcipiti veniſſet epiſtola penna. Juven. 4. Sat. 149.

Crudelis epiſtola. Ovid. 15. Epiſt. 219.

Dives epiſtola. Ovid. 17. Epiſt. 65. V. DIVES.

Inanis epiſtola. Cic. 8. Att. 22. Nec cum epiſtola inani volui ad te venire Metrodorum.

Inſignes amoris notis epiſtolæ. V. INSIGNIS.

Intempeſtiva epiſtola. V. INTEMPESTIVUS.

Interior epiſtola. V. INTRA.

Licentior epiſtola. V. LICET.

Longior epiſtola. Ovid. 10. Epiſt. 241.

Loquax epiſtola. V. LOQUOR.

Minuſcula epiſtola. V. MINOR.

Ponderoſa epiſtola. Cic. 2. Att. 12. Da ponderoſam aliquam epiſtolam, plenam omnium non modo actorum, ſed etiam opinionum tuarum.

Puſilla epiſtola. Cic. 6. Att. 1.

Quotidianæ epiſtolæ. Cic. 8. Att. 22.

Recens epiſtola. Cic. 8. Att. 23.

Secretæ, & familiares epiſtolæ. Quintil. lib. 1. cap. 1. Quare ſemper & ubique tum præcipue in epiſtolis ſecretis, & familiaribus delectabit, ne hoc quidem reliquiſſe.

Subtiles epiſtolæ. Cic. 5. Att. 14. Habes epiſtolam plenam feſtinationis & pulveris, reliquæ ſubtiliores erunt. h. e. Scriptæ diligentius.

Verboſa & grandis eqiſtola. Juven. 10. Sat. 71.

Accipere epiſtolam. Cic. 5. Fam. 20.

Afferre epiſtolam. Cic. 11. Fam. 17.

Claudere mandato aliquo epiſtolam. Ovid. 13. Epiſt. 165.

Committere epiſtolam. Cic. 1. Att. 10.

Complicare epiſtolam. V. COMPLICO.

Concerpere epiſtolam. V. CONCERPO.

Concludere epiſtolam. V. CONCLUDO.

Continet epiſtola. V. CONTINEO.

Dictare epiſtolam. Cic. 8. Att. 16.

Dare epiſtolam. Cic. 2. Att. 12.

Efficere epiſtolam. Cic. 13. Att. 27. Heri effeci epiſtolam ad Cæſarem. i. e. Uberrime ſcripſi.

Elicere epiſtolam. Cic. 9. Att. 2.

Elucubrare epiſtolam. Cic. 7. Att. 18.

Exarare epiſtolam. Cic. 15. Att.

Expectare epiſtolam, vel Requirere. Cic. 2. Att.

Facere longiorem epiſtolam. Cic. 6. Att. 4.

Impingere epiſtolam alicui. V. IMPINGO.

Inſcripta epiſtola alicui. V. INSCRIBO.

Laceſſere epiſtola. Cic. 12. Fam. 30.

Mittere epiſtolam. Cic. 2. Att. 4.

Momorderunt me epiſtolæ tuæ de Attica noſtra: eædem tamen ſanaverunt. Cic. 13. Att. 3. Scripſerat Atticam ægrotare, ſed putare invaletudinem non fore diuturnam.

Narrat epiſtola. V. NARRO.

Obſignate epiſtolam. Cic. 5. Att. 19.

Obtundere epiſtola. Cic. 8. Att. 1.

Perſolvere epiſtolæ, i. e. Reſpondere. Cic. 14. Att. 22. Perſolvi primæ epiſtolæ, venio ad ſecundam.

Reddere epiſtolam. Cic. 2. Fam. 7.

Reſcribere epiſtolæ. Cic. 1. Att. 8.

Reſignare epiſtolam. Cic. 11. Att. 9.

Reſpondere. ut, Ei nunc epiſtolæ literis his reſpondeo. Cic. 1. Att. 17.

Scribere epiſtolam. Cic. 9. Att. 18.

Solvere epiſtolam. i. e. Aperire. Cic. 11. Att. 9. conf. Nep. 23. 11. 3. & 4.

Texere. ut, Epiſtolas quotidianis verbis texere ſolemus. Cic. 9. Fam. 21.

Tradit epiſtolam tabellarius alicui. Cic. 2. Philipp. 77. Confeſtim ad eam, cujus cauſa venerat, deducitur, eique epiſtolam tradidit. i. e. Reddidit: ſubaudi, Tabellarius.

Tradere ſermonem epiſtolis in poſteros. Quintil. lib. 1. cap. 1. Nam Gracchorum eloquentiæ multum contuliſſe accepimus Corneliam matrem, cujus doctiſſimus ſermo in poſteros quoque eſt epiſtolis traditus.

Venire epiſtolam. Cic. 2. Att. 1.

Juſtinus fere hoc proprium habet, ut Epiſtolas pl. num. dicat, pro ſing. ſicut Literæ. V. 1. 61. & 11. 12. 3. item 17. 2. 9. & 20. 5. 12.

Ab epiſtolis dicitur Miniſter vel Servus qui epiſtolis præeſt. Suet. Claud. cap. 28. Frequens hoc in vetuſtis inſcriptionibus: V. Gruter. p. 482. n. 5. T. VARIO CLEMENTI AB EPISTVLIS AVGVSTOR. Idem. p. 566. n. 4. AVG. LIB. AB EPISTVLIS. Veteres enim Epiſtulam æque ac Epiſtolam ſcripſere. V. A vel AB. præp.

Epiſtola, pro Cautione. Scævola l. ult. D. de conſtit. pecun. l. Titius Sejorum debitor deceſſit: Hi perſuaſerunt P. Mævio quod hæreditas ad eum pertineret, & fecerunt ut epiſtolam in eos exponat, debitorem ſe eſſe quaſi hæredem patrui ſui confitentem: qui & addidit epiſtolæ ſuæ, quod in rationes ſuas, &c.

Epiſtola, Jureconſultis eſt Reſcriptum Principis, ad relationem magiſtratus alicujus, de re quapiam dubia emiſſum, ait Theoph. §. 5. de jur. natur. in Inſtit. Ulpian. de Off. Quæſt. §. ult. conf. Lex. Pitiſc.

De Epiſtolis Adventoriis, Evocatoriis, & Formalibus V. eundem Pitiſc.

De quinque ſolennibus in Epiſtolarum clauſulis V. eundem in voce Epiſtola.

EPISTOLIUM, i. n. dimin. [ἐπιστόλιον] ut, Conſcriptum lacrymis epiſtolium. Catull. 66. 2.

EPISTOLARIS, e. Adj. [ἐπιστολικός] ut, Epiſtolaris charta. Martial. lib. 14. 11.

Epiſtolares Principis dicuntur, Qui acta in ſacro auditorio excipiunt, ut apparet ex l. 36. C. de appellat. Habebant enim Imperatores ſcrinium ſacrarum epiſtolarum, ut ex l. 3. de temp. appellat. & aliis liquet.

EPISTOLARIUS, i. m. Qui epiſtolam adfert. Salvian. 5. de Gub. D. p. 174. (Baluz. 110.) Novi epiſtolarii a ſummis ſublimitatibus miſſi.

EPISTOLICUS, a, um. ut, Epiſtolicæ quæſtiones. Gell. 14. 7. Idem in præf.

EPISTOMIUM, i. n. [ἐπιστόμιον] Æramentum quo ora fontium ſalientium obturantur & laxantur quum opus eſt, dum manu ducitur vertibulum illud pertuſum, quod admittit vel arcet aquam, prout hoc aut illo modo verſatur: epiſtomium enim Græcum eſt, quaſi Oris obturaculum dicas. Hoc ad hauriendum in quotidianum uſum vinum in hypogeis utimur, Fontem appellantes. Alii Cannulam vocant: ſunt qui Spinam. Vitruv. lib. 10. cap. 13. de hydraulicis organis loquens, Singulis autem canalibus ſingula epiſtomia incluſa ſunt, manubriis ferreis collocata, quæ manubria quum torquentur, ex arca patefaciunt nares in canales. Idem paulo poſt, Motione vero vectium vehementiore, ſpiritus frequens compreſſus epiſtomiorum aperturis influit, & replet anima canales. Epiſtomium accepit pro Eo obturaculo quod in muſicis organis ſpiritum continet & laxat ut opus eſt. Sen. ad Lucil. lib. 13. Epiſt. 1. Niſi aquam argentea epiſtomia effuderint: & adhuc plebejas fiſtulas eloquor. Varro 3. de R. R. cap. 5. Quum & aqua calida & frigida ex orbe ligneo menſaque quam dixi in primis radiis eſſe, epiſtomiis verſis ad unumquemque actum, ſic ut influat in convivium. Alia exemplaria habent, Epitoniis verſis ad unumquemque, factum ſit ut fluat in convivam. Epitonia enim ſunt epiſtomiorum Vertibula ſeu verticula. V. Cæl. Rhod. Ant. Lect. 30. 18. vel potius Lex. Pitiſc.

EPISTROPHE, [ἐπιστροφή] Rufiniano Figura eſt λέξεως, quum eadem in verba plures deſinunt ſententiæ. V. Voſſ. Inſt. Orat. lib. 5. p. 287.

EPISTROPHEUS, [ἐπιστροφεύς] A rei anatomicæ peritis dicitur Prima ex ſeptem colli vertebris, omnium ut latiſſima ita & tenuiſſima, duplicem habens concavitatem, capitis convexitatem, ſive proceſſus recipientem, cujus articulationis beneficio, caput ad latera circumagitur. A quo uſu vertebra hæc Epiſtropheus appellatur, a verbo Græco ἐπιστρέφω, quod inter cetera ſignificat converto, circumago. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 2.

EPISTYLIUM, i. n. [ἐπιστύλιον] Columnella quædam quæ ſuper aliam columnam majorem collocatur in ædificiis: vel ut alii volunt, capitellum dicitur. Varro 3. de R. R. cap. 5. In limine, in lateribus dextra & ſiniſtra porticus ſunt primoribus columnis lapideis intermediis arbuſculis humilibus ordinatæ, quum a ſumma macerie ad epiſtylium tecta porticus ſit rete canabina, & ab epiſtylio ad ſtylobaten hæ ſunt avibus omne genus oppletæ. conf. Plin. 35. 14. & 26. 14. Vitruv. 1. 1. & 2. item 3. 3. adde Bald. p. 47. vel Pitiſc. p. 718.

EPISYNALŒPHE, es. f. [ἐπισυναλοιφή] Figura eſt dictionis, eadem cum Synæreſi, qua duæ ſyllabæ iisdem literis remanentibus, in unam conglutinantur: ut Æripedem cervam, apud Virg. pro Aëripedem. Huic opponitur Diæreſis, qua una ſyllaba in duas reſolvitur, ut Silüæ triſſyl. apud Hor. pro diſſyl. Sylvæ. Inter Epiſynalœphen & Synalœphen hoc intereſt, quod Synalœphe proprie fiat in diverſis dictionibus, prima ſequentis dictionis vocali ultimam præcedentis abſumente, ut Charthag' Italiam. Epiſynalœphe vero, non niſi in eadem fit dictione,

ctione, nulla litera pereunte, sed duabus tantum in unam coalescentibus. V. Charisium. p. 249.

Epitaphium, [ἐπιτάφιος] proprie dicitur Inscriptio, quæ fit supra sepulcrum in laudem defuncti. V. Scal. Poet. 3. 121. Virg. 1. Ecl. 42.

Et tumulum facite, & tumulo superaddite carmen,
Daphnis ego, in silvis, hinc usque ad sidera notus.

Cic. 5. Tusc. 36. Quid vero in epitaphio, quomodo idem?
Est etiam Carmen quod dicebatur ad tumulum. Scalig. Poet. 1. 50. Serv. ad 5. Ecl. n. 44.

Epitaphista, æ. m. Epitaphiorum scriptor Sidon. 1. Epist. 9.

Epităsis, is. f. [ἐπίτασις] in Comœdia, Vehementissimus actus, qui catastrophen præcedit, in quo omnia quasi fervent & æstuant inter spem & metum. Apud Grammaticos etiam pro Exaggeratione sumitur.

Epiterpum, [Ἐπίτερπον] Oppidum est prope Ravennam: quod quum minus a paludibus vexetur, modicis sursum navigationibus mari vicinum est. Strabo lib. 5.

Epithalamium, [ἐπιθαλάμιον] dicitur Sacer hymnus, qui in nuptiis canitur, quasi Juxta thalamum. Quintil. lib. 9. cap. 3. Catull. Carm. 62. Barth. Adverf. 35. 8.

Epitheca, æ. f. [ἐπιθήκη] Additio, adjectio. Plaut. Trin. 4. 3. 18. Nisi etiam laborem ad damnum epithecam insuper. conf. Cæl. Rhod. 22. 13.

Epĭthema, ătis. n. [ἐπίθεμα ἢ ἐπίθημα] Operculum.
Epithemata apud medicos Medicamenta sunt, quæ parti affectæ foris adhibentur, panniculo aut linteo illita: ita dicta a verbo Græco ἐπιτιθέναι, quod est imponere. Scrib. Larg. Compos. 160. Post epithemate uti oportet. conf. Isidor. 4. 9. Alii Epithematia. Theod. Priscian. 2. 20.

Epithĕsis, [ἐπίθεσις] Præter vulgatas illas apud Græcos significationes, quibus pro Impositione sive aggressione sumitur, apud Jurisconsultos etiam usurpatur pro Inscriptione quadam apposititia, in contumeliam fraudemve alicujus facta. Ulp. l. 5. lex Cornel. D. de injur. & famos. libel. §. 10. Eadem pœna ex Senatusconsulto tenetur is qui epithesin, aliudve quid, sive scripturam in aliorum notam produxerit.

Epithĕton, i. n. [ἐπίθετον] est Nomen adjectivum. De Epithetis, V. Macrob. 1. 4. conf. Idem 6. 5. & Quintil. lib. 8. cap. 2. & 8. 6. & 9. 1. Ubi Latine Appositum reddit: Suppositum Isidor. 1. 6. & supra positum 36. Nisi quid vitii subest.
Exemplum occurrit in Tibull. 1. 8. 17. ubi tria Epitheta uni substantivo sunt adjecta;

—ut volitat crebras intacta per urbes
Alba Palæstino sancta columba Syro.

conf. Brœckh. ad Tib. 2. 5. 22.

Epithides, um. f. pl. Suprema membra coronidis, quæ fastigio summo superimponuntur. Vitruv. 3. 3. Bald. Lex. p. 47.

Epithymodipni, [ἐπιθυμόδειπνοι] Græcis vocantur Qui rerum multarum curis districti, nihilominus cœnæ cupiditate vocatoribus non negant, etiam si ad præscriptum adesse queant minus. Cæl. Antiq. Lect. lib. 27. cap. 24.

Epithymia, æ. f. [ἐπιθυμία] Latine dicitur Concupiscentia, desiderium; a verbo ἐπιθυμέω, quod est concupisco.

Epithȳmon, i. n. [ἐπίθυμον] h. e. Thymi cuscuta. Cuscuta enim si ramos thymi apprehenderit, sese ita circumligat, ut etiam ab ipsa eadem radice thymi nutrimentum accipiat, & floreat quemadmodum thymus. quod idem in salvia & satureia efficit. Plin. lib. 26. cap. 8. Epithymon qui est flos e thymo satureiæ simili. [Epithymum officinarum planta est aphyllos, solis constans filamentis, sed tenuioribus, quam Cuscuta & subrufis, in quibus flosculi exigui hærent. Veteres falso florem Thymi putarunt. V. Diosc. l. 4. c. 179. & ejusd. Interpp.

Epitimia, æ. f. [ἐπιτιμία] Modest. in l. 21. §. 2. D. de tut. & curat. Sed & siquis a parentibus prohibitus fuerit tutor esse; neque creari hunc oportet. Et si creatus sit, nec recusaverit; prohiberi eum esse tutorem, manente epitimia. Alciat. lib. 2. Parerg. cap. 29. Accipitur ἐπιτιμία inter cetera pro μὴ ἀτιμία: μὴ non ἀτιμία ignominia, infamia, dedecus. Voluit igitur filium quidem submoveri, sed tamen non ideo notari infamia aliqua, vel dedecore, quo suspecti remotique tutores afficiuntur. Non enim talis fuit mens parentum, ut filio suo vellent ullam notam inurere. Removebitur igitur manente epitimia, i. e. Illabefacta nominis honorisque sui fama. Cæl. lib. 30. cap. 18. legit Manente epitimio, i. e. Mandato patris mordaci jurgatorioque. Epitimion enim Græci quandoque pro Objurgatione capiunt. Sed V. Henr. Steph. Thes. Græc. hac voce.

Epitogium, i. n. [ἐπιτόγιον] Genus pallii quod super togam ferebatur.
Epitogium. Quintil. lib. 1. cap. 5. de Virt. & Vit. Orat. Junguntur autem aut ex duobus Latinis integris, ut superfui, subterfugi; quanquam ex integris an composita sint, quæritur; aut ex integro & corrupto, ut Malevolus; aut ex corrupto & integro, ut Noctivagus; aut duobus corruptis, aut Pedissequus; aut ex nostro & peregrino, ut Biclinium; aut contra, ut Epitogium, & Anticato; aut ex duobus peregrinis, ut Epirhedium.

Epitŏme, es; & Epitoma, æ. f. [ἐπιτομή] Breviarium Latine dicitur, & compendium, sive opus concisum. Nec unquam dicitur neutro genere, Epitomata Flori; nisi ab indoctis; teste Budæo. Cic. 12. Att. 5. Conturbor enim epitome Bruti Fanniana: an Bruti epitoma Fannianorum? Idem 13. Att. 8. Epitomen Bruti Cœlianorum velim mihi mittas.
Epitomas & Epitomatores, aliqui laudant, alii vituperant. qua de re V. Rupert. ad Flor. p. 5. seq. J. Gothofr. Proleg. ad Philostorg. p. 48. Reinef. Epist. p. 324. & Salmas. præf. ad L. Ampel.

Epĭtŏmo, are. usi sunt sequioris ævi scriptores. V. Treb. Poll. de Zenob. 30. Historiam epitomare.

Epitomator, ōris. m. Vulgo usurpant etiam docti.

Epitomatus, a, um. Veget. de Re Mil. cap. 8. extr. Quæ dispersa sunt velut epitomata conscribo. V. Rubric. Leg. 14. Dig. de peric. & comm. rei vend.

Epitonia, [ἐπιτόνια] ab ἐπιτείνεσθαι, i. e. Intendi, sunt Instrumenta quibus funes intenduntur: Qualia plerisque in Germaniæ locis cernuntur, rota instructa, & puteis applumbata eo ordine, ut terni & quaterni simul aquam eodem ex puteo haurire possint, funiculo per rotam demisso. Ulp. l. 17. §. 8. D. de act. empt. Castella plumbea, putea, opercula puteorum, epitonia fistulis applumbata, aut quæ terra continentur, quamvis non sint affixa, ædium esse constat. conf. Varr. 3. de R. R. 5. Alii legunt Epistomia, ut est in Vitruv. 9. 9. & 10. 13. V. Bud. Annotat. ad Ulp. legem. p. 230. ed. Episcop.

Epitoxis, ĭdos. f. Nux ballistæ. Vitruv. lib. 10. cap. 15. & 17. V. Bald. Lex. p. 47. & Turneb. Adverf. 2. 4. Qui Crenam, seu sinum interpretatur, cui sagitta imponitur.

Epitragi, [ἐπίτραγοι] Vermes vitibus infesti: ita dicti quod hircorum more vitium frondes prærodant.

Epitragia, [Ἐπιτραγία] Venus culta & celebrata fuit, teste Plutarcho in parallelis, hac ratione. Nam quum respondisset Apollo Delphicus Theseo, navigationis in Cretam ducem sibi seligeret Venerem, ac is ad mare capram deæ immolaret, e vestigio in marem ea est deformata. Cæl. Rhod. lib. 29. cap. 18.

Epitrapezia, [ἐπιτραπέζια] Dicuntur generaliter mensis apta, quæ sunt Vascula & potoria, & escaria.

Epitrĭtus, i. m. [ἐπίτριτος] Lat. Sesquitertius, Pes ex quatuor syllabis constans, quod supra tres syllabas longas brevem unam habeat. Ejus quatuor genera sunt. Primus epitritus est, qui primam syllabam brevem habet, ceteras longas: secundus, qui secundam: tertius, qui tertiam: quartus, qui quartam.
Epitritus etiam Proportio dicitur, continens aliquem numerum, & ejus partem tertiam, ut quatuor epitriti proportionem habent ad tria, duodecim ad novem: quadraginta ad triginta. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. ult. Gell. 18. 14. Vitruv. 3. 1. & Salmas. de Modo Usur. p. 17.

Epitrochasmus, [ἐπιτροχασμός] Figura est sententiarum, teste Aquila, qua plura inter se distantia velociter percurrimus, eo consilio ut adversarium perturbemus: a verbo ἐπιτροχάζω, quod est velociter percurro. Tale illud Cæsaris, Suet. cap. 35. Veni, vidi, vici.

Epitrope, es. f. [ἐπιτροπή] Schema est διανοίας, teste Rutilio, quum rei alicui vehementer confidentes, Judici permittimus, ut quemadmodum illi visum fuerit constituat, eique nos parituros pollicemur. Rufinianus epitropen esse ait, quum alicui figurate permittimus, ut faciat quod velit, quum tamen id minime sentiamus: profertque exemplum ex 4. Æn. 381.

I, sequere Italiam ventis, pete regna per undas.

Ibi enim Dido quamvis liberum Æneæ profectionis arbitrium permittere videatur, re tamen ipsa maxime dehortatur, difficultatem ei & pericula ob oculos ponens. Latine Concessionem vocare possumus.

Epitus, [Ἔπιτος] Mons in sinu Thermaico, Plin. lib. 4. cap. 10.

Epitus, Poeta, qui primus Latinorum heroica attigit, adeo victu tenui fuisse fertur, ut in Aventino domuncula, & unius ancillæ ministerio contentus fuerit. Alex. Genial. dier. lib. 3. cap. 10. At hic Epitum per errorem poni pro Ennio recte tradit Gesner. V. Ennius.

Epitus, Epitydes. V. Æpytus.

Epityrum, i. n. [ἐπίτυρον] Vocabulum est cibi (inquit Varro lib. 6. de L. L. p. 79.) quo frequentius Sicilia quam Italia usa est, (ab ἐπὶ καὶ τυρὸς, caseus.) Verum huic etymologiæ reclamat authoritas Catonis cap. 119. quin & Columel. lib. 12. cap. 47. Videtur enim appellari epityrum a confracta oliva, quæ Græce dicitur πιτυέα. Plaut. Mil. 1. 1. 24.

Me sibi habeto, & ego me illi mancupio dabo,
Si unum epityrum edam apud illum esuriens insane bene.

V. Interpp. [Verba quæ uncinulis inclusimus apud Varronem non leguntur. Falso itaque hic ei affinguntur. Neque tamen usque eo absurdum est alterum etymon, quin forte Epityron dici posit, quia ἐπὶ τὸν τυρὸν ad caseum adjiciebatur, probante Salmas. ad Plaut. Ceterum Henr. Stephanus docet ἐπίτυρα in vet. lib. apud Hesych. ὀκωπάς μαρτῆς ἐλαιῶν reddi, ubi vulgo, ut & ap. Phavorin. ἐπιτρα legitur.
Modum conficiendi epityri docet Cato cap. 119. Columella quoque lib. 12. cap. 47.

Epium, Arcadiæ oppidum. Plin. lib. 4. cap. 6.

Epiūrus, i. m. [ἐπίουρος] prima notione Custos, Inspector, dein Paxillus, cujus usus est in rebus compingendis & conservandis ne dissipentur. Pallad. 12. 7. de pruno; Oleastri epiurum terebratæ infige radici. Al. Cuneum. V. not. ad l.

Epixĕnum, [ἐπίξενον] Stipes est, super quem carnes concidere consueverunt coqui: unde exit Aristophanium illud, in Acharn. ὑπὲρ ἐπιξήνου θέλω τὴν κεφαλὴν ἔχων λέγειν. Quo significatur, si vera non dixero, abscindatur caput mihi. Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 5.

Epizephyrii, [Ἐπιζεφύριοι] Populi in extrema ora Italiæ, quæ olim magna Græcia dicta est, a Locris qui Crissæum incolunt sinum originem trahentes. Dicti Epizephyrii, quod supra Zephyrium promontorium habitarent. V. Strab. lib. 6.

Epizeuxis, [ἐπίζευξις] Combinatio: Figura, quum dictio in versu absque medio aliarum combinatur. Virg. 9. Æn. 427.

Me me, adsum qui feci.

Et apud Ter. And. 1. 5. 48. O Mysis, Mysis.

Epizygis, Foramen in quod nux ballistæ inseritur. Vitruv. lib. 10. cap. 15. & 17.

E P O

Epobelia, [ἐπωβελία] Verbum est satis frequens apud Oratores Græcos, ex hoc dictum, quod in quamlibet drachmam calumniæ reus obolo mulctaretur, quum seni essent oboli in drachma. Erat autem Mulcta, quam dependebant actores, qui perperam aliquem in judicium vocassent, aut essent calumniati. V. Budæus lib. de Asse.

Epocha, æ. f. Initium certum aliquod, unde a Chronologis anni numerantur, quodetiam Æra appellatur, rectius Era. V. Epochas collectas a Jos. Scal. lib. 6. de Emend. Temp.

Epoche, es. f. [ἐποχή] Academicorum doctrina, quasi dicas Suspensam

sam sententiam, nihilque definientem, quod est, nulla de re pronuntiare, nec affeverare certo. Galen. lib. de Opt. docend. gener.

EPŌDES, is. m. [ἐπώδης] male olens. Genus Piscis. Plin. lib. 32. cap. ult. Mediam corripit Ovid. Halieut. 126.

Tunc Epodes lati, tunc molles tergore ranæ.

EPŌDOS, i. m. [ἐπωδὸς] ab Epi, i. e. post & Ode, quia liber ille ab Horatio post Odas scriptus est. Post enim quatuor libros Odarum, adjecit librum hunc quintum, quem ob id inscripsit Epodôn. Alii interpretantur genus esse carminis, quum singulis versibus singulæ clausulæ subjiciuntur; cujusmodi sunt apud Horatium.

Epodium, ἐπῴδιον, quod ode accinitur, ut ἐφύμνιον, quod hymno accinitur. Vulgo Versiculum vocant. Budæus. Auson. Epist. 10. ad Paul.

Dactylicos, elegos, choriambum carmen, epodos,
Socci & cothurni musicam,
Carpentis impone tuis. Sidon. in Paneg. ad Fel. fratr.

Sermonumque sales, novumque epodon. Carmen est hendecasyllabum.

Epodi, inquit Diomed. Grammat. lib. 3. dicuntur Versus quolibet modo scripti, & sequentes clausulas habentes particularum; quales sunt Epodi Horatii, in quibus singulis versibus singulæ clausulæ accinuntur. ut Od. 15. 1.

Nox erat, & cœlo fulgebat Luna sereno
Inter minora sidera. Et Od. 16. 1.
Altera jam teritur bellis civilibus ætas,
Suis & ipsa Roma viribus ruit. & quicunque sunt similes.

Dicti autem Epodi συνεκδοχικῶς a partibus versuum, quæ legitimis & integris versibus accinuntur. Hæc Diomedes.

Epodos cur hic liber vocetur, ait Muretus in Horatium, non equidem satis intelligo, ac vidi veterem librum in quo hic quintus Odarum liber inscribebatur. Quæ ad hanc inscriptionem confirmandam afferuntur a Grammaticis, levia sane sunt, & hujusmodi ut nullo negotio refelli possint. De hoc V. Bernardinum Lauredanum in suis ad Cic. de Lege Agrar. commentariis, Mureto subscribentem. conf. Scalig. Poet. 1. 44. & Turneb. Adversf. 21. 6. [Forte tamen ob materiam titulum hunc libro suo dedit Flaccus, quia revera Invectivi argumenti omnes odæ sunt, licet in nonnullis prima fronte non appareat. Ut autem Latinis Occentare, ita Græcis ἐπᾴδειν de eo genere cantilenarum usurpatum fuit, ut sit ἐπῳδὴ, vel ἐπῳδὸς, Carmen, quod occentatur.

EPOLONOS dicebant antiqui, quos nunc Epulones dicimus. Datum autem est his nomen, quod epulas indicendi Jovi, ceterisque diis potestatem haberent. Festus.

EPOMEUS, [Ἐπωμεὺς] Collis in medio Pithecusæ insulæ situs, qui per quosdam terræ motus incendia evomuisse traditur, & terram intermediam in pelagus ignes non paucos ejectasse. V. Strab. lib. 5.

EPOMIS, idis. f. [ἐπωμὶς] dicitur Musculus superiorem humeri partem occupans, ut ostendit Galen. lib. de Dissect. venar. conf. Polluc. 2. 4. n. 29. & 31.

Est item Vestimenti species, Auth. Favorino in Lex. V. & Polluc. lib. 7. cap. 13.

EPŌNA, [Ἐπόνα] Dea quædam olim fuit, equorum curam habens. Sic enim Plutarch. in Parallel. p. 312. Prudent. Apoth. 197.

Nemo Cloacinæ, aut Eponæ super astra deabus. Juven. 8. Sat. 157.

Solam Eponam, & facies olida ad præsepia pictas. Sic enim legendum contendit Turneb. Adverf. 24. 4. Equonam vero Barth. Adversf. 37. 1. V. Lex. Pitisc. Vulgo Hippona.

EPŌPE, es. [Ἐπωπὴ Stephano] Corinthiorum arx, quæ & Acrocorinthus dicitur. Epope dicta a verbo Græco ἐποπτεύειν, hoc est inspicere. Illinc enim fertur Sisyphus Jovem conspexisse Æginam rapientem.

EPŌPEUS, Piscator quidam fuit, qui quum a Delphinorum Pompilorumque, quos sacros pisces esse dicebant, captura abstinere nollet; ab irruente ceto devoratus periit. Cæl. lib. 12. cap. 12.

Epopeus alius, Gubernator navis. ap. Ovid. 3. Met. 619.
— qui requiemque modumque
Voce dabat remis, animorum hortator Epopeus.

EPOPS, ŏpis. c. [ἔποψ] Avicula sordidissima est, eaque cristata, unde & ἀλεκτρυὼν ἄγριος a Græcis appellatur. Latini, a sono quem edit, conficto nomine Upupam vocant. Pollux 5. 13. n. 2. de Avium vocibus. conf. Ovid. 6. Met. 674. & Virg. Cul. 253.

EPOPTÆ, [Ἐπόπται] In sacris dicebantur Mystæ, qui totum jam annum initiati, ad spectanda sacra admittebantur. A verbo ἐποπτεύειν; quod est spectare sive inspicere: unde & sacrorum inspectionem, ἐποπτείαν Græci appellant. V. Scalig. ad lib. 3. Tibull. & lib. 5. de Emend. Temp. & Casaub. ad Athenæum.

EPOPTICUS, a, um. ut, Disputationes epopticæ, quas Chalcidius in Timæum Plat. opponit Naturalibus. V. eum p. 220. & 370.

EPOREDIA, [Ἐπορεδία Ptolemæo] Salassiorum oppidum in Gallia Transpadana; olim ex Sibyllinorum librorum oraculo a Romanis conditum; ab Eporediis (eo nomine Galli præstantes equorum domitores sua lingua appellabant) nominatum, ut non obscure innuit Plin. lib. 3. cap. 17. Hodie *Ivrea*. conf. Strab. 4. Sigon. de Ant. Jur. Ital. 3. 6. vel Lex. Pitisc.

EPOS, [ἔπος] Latine dicitur Verbum, versus, poëma.

Epos, ut scribit Diomedes, Græce dicitur carmen hexametron, divinarum rerum & heroicarum humanarumque comprehensio. V. Cæl. Rhod. 7. 4. Martial. lib. 12. 94.

Scribebamus epos, cœpisti scribere: cessi. Hor. 1. Serm. 10. 43.
— forte epos acer
Ut nemo, Varius ducit. Persius Robustum carmen dixit.

EPOSTRACISMUS, i. m. [ἐποστρακισμὸς] Lusus puerorum, quo testulam (ὄστρακον) seu lapillum distringunt super aquæ æquor, numerumque saltuum quos facit, ineunt. V. Min. Fel. cap. 3. & Polluc. 9. 7.

EPŌTIDES, [ἐπωτίδες] dicebantur Projecturæ navium, velut aures prominentia tigna, ad eludendos rostrorum ictus. Schol. Thucyd. 7. p. 508. Strab. 3. V. Scheffer. de Mil. Nav. 2. 5. & If. Voss. de Trirem. constr.

EPŌTO, [ἐκπίνω] āre. Potando exhaurire. Martial. lib. 2. 29.

Quæque Tyron toties epotavere lacernæ. Verbum rarius occurrit extra Particip. contract. Plin. lib. 28. cap. 14. Succo epoto.

Epoto medicamento. Liv. 8. 18. Cic. pro Cluent. 168. Epoto poculo.

EPŌTUS, Partic. pro Epotatus. [ἐκπεπωμένος] ut aqua epota. Ovid. de Rem. Amor. 740.

Venenum epotum. Cic. pro Cluent. 163.

Epotus equus, pro Sanguine equi epoto. Martial. lib. de Spectac. 3. V. Plin. lib. 18. cap. 10.

EPPIA Gens, in Tribu Cornelia censebatur. Ursin. & Patin. Fam. Rom. V. Lex. Pitisc. in GENS.

EPRIA Gens, V. Ferret. Mus. Lapid. 2. 39.

E P S

EPSETHIA, [ἑψηθία] Polluci Ima dicitur in pane crusta; sicut superiorem Attaragum vocat, ut refert Cæl. Antiq. Lect. lib. 26. cap. 21. Sed V. Viris Doctis ad Polluc. l. 7. S. 23. not.

E P U

EPŬLÆ, arum. tantum pl. [δαιτὸς, θοίνη] Cibi ministerio hominum & in nostrum usum comparati. Cic. 1. de Fin. 51. Nec libidinum, nec epularum, &c. Idem 3. Philipp. 20. Vino, & epulis retentus, & alea est: si epulæ potius quam popinæ nominandæ sunt. V. Valla 4. 23. Epulam antiqui sing. posuere, teste Festo.

Epulæ, pro Ipso convivio accipiuntur, & lautis mensis quæ in convivio offerri consueverunt. Unde; Amplissimæ epulæ apud Cæs. 6. Bell. Gall. 28. Cic. pro Flacc. 95. Sepulchrum L. Catilinæ floribus ornatum, hominum audacissimorum atque domesticorum hostium conventu, epulisque celebratum est. Virg. 6. Æn. 604.

— epulæque ante ora paratæ
Regifico luxu.

Carmina in epulis cantitata a singulis convivis de clarorum virorum laudibus. Cic. de Clar. Orat. 74.

Cogitationum bonarum epulæ. Cic. 1. de Divin. 61.

Discendi epulæ. Cic. in Topic. 25. Translatio est. Pascitur enim non minus animus doctrina, quam corpus cibo.

Libationes, epulæque ludorum. Cic. de Arusp. Resp. 21. Tui sacerdotii sunt tensæ, curricula, præcentio, ludi, libationes, epulæque ludorum publicorum.

Regum epulæ. Hor. 2. Serm. 2. 45.
Carnifices epulæ. V. CARNIFEX.
Dulces. Hor. 3. Carm. 8. 6.
Geniales. Claud. 2. de Rapt. Prof. 327.
Lautiores. Stat. 1. Sylv. 6. 32.
Liberales. Tacit. 15. Ann. 55.
Nocturnæ. Lucret. lib. 2. 26.
Regales. Ovid. 6. Met. 488.
Sacræ. Virg. 7. Æn. 175.
Solennes. Tacit. 1. Ann. 50.
Tristes, i. e. Insipidæ. Sil. lib. 3.

De epulis Adjicialibus, Albanis, Capitolinis, Funebribus, Genialibus, Militaribus, Natalitiis, Nundinariis, Pontificalibus, Saliaribus & Triumphalibus V. Lex. Pitisc. in vocibus EPULÆ & CŒNA.

Accipere epulis apparatis. V. ACCIPIO.
Accumbere epulis. V. ACCUMBO.
Adhibere fides ac tibias veterum Romanorum epulis moris fuit. Quintil. lib. 1. cap. 10. p. 106.
Adhibere aliquem epulis. V. ADHIBEO.
Adire epulas, i. e. Ad convivium. Ovid. 1. Amor. 4. 1.
Apponere in epulis. V. APPONO.
Celebrare largius epulas. V. LARGE.
Decerpere noctes primas epulis. Pers. 5. Sat. 42.
Distinguere epulas. Sil. lib. 7.
Dare epulas alicui. Virg. 4. Æn. 484.
Dare ad epulas. Cic. 2. de Fin. 101.
Dare leges epulis. Ovid. 2. Trist. 488.
Effusi in luxum, & epulas, & nocturnos cœtus. Tacit. 4. Hist. 36.
Extruebantur mensæ conquisitissimis epulis. Cic. 5. Tusc. 62.
Instaurare epulas. Virg. 7. Æn. 146. V. INSTAURO.
Instituere epulas. Sil. lib. 11.
Instruere epulas. V. INSTRUO.
Instructæ epulæ. Sen. Agam. 10.
Invitare ad epulas. V. INVITO.
Marcere gravibus epulis. Claud. 2. in Eutrop. 434.
Onerare mensas epulis. Virg. 2. Georg. 378.
Paratæ epulæ luxu regifico. Virg. 6. Æn. 604.
Ponere epulas. Ovid. 4. Fast. 545.
Profusæ epulæ. Cic. pro Muren. 76.
Recipere aliquem ad epulas. Cic. in Topic. 25.
Rimari epulis, pro Pasci epulis, Auth. Serv. apud Virg. 6. Æn. 599.
Saturata mens bonarum cogitationum epulis. Cic. 1. de Divin. 61.
Struere epulas. Tacit. 15. Ann. 55.

Epulæ, etiam Bestiarum cibus quotidianus dicitur. Virg. 4. Æn. 484.
— epulasque draconi Quæ dabat.

Tinearum epulæ. Hor. 2. Serm. 3. 119. — cui stragula vestis
Blattarum ac tinearum epulæ, putrescat in arca.

EPŬLUM, i. n. [δημοθοινία] significat Solenniores cibos: & proprie Publicum convivium in propatulo numerosis civibus exhibitum, sive in dedicatione templi, sive in triumpho, sive in funere, sive ludorum causa, quale imperatores exhibebant apud Romanos, & quale factum esse constat a pluribus qui testamento legaverunt epulum quotannis ad sepulcrum rosis & variis respersum odoribus, pro hereditatum facultatibus exhibendum. Ex Valla lib. 4. Juven. 3. Sat. 229.

Unde epulum possis centum dare Pythagoreis. Gell. lib. 11.

Solenni die Jovi epulum libaretur. Cic. pro Muren. 75. Is quum epulum Q. Max. Africani patrui sui nomine populo Romano daret, rogatus est, &c.

Funebre epulum. Cic. in Vatin. 30. Ita enim illud epulum est funebre, ut munus sit funeris, epulæ quidem ipsæ dignitatis.

Accumbere in epulo. Cic. in Vatin. 30. Qua mente feceris ut in epulo Q. Arii familiaris mei cum toga pulla accumberes.

Dare epulum populo. Hor. 2. Serm. 3. 86. conf. Liv. 5. 52. pr. Suet. Cæs. cap. 38. Liv. 33. 42. Lex. Pitisc. & Salmas. in Vopisc.

EPŬLO, ōnis. [δαιτυμὼν] Conviva. Apul. 2. Milef. V. Bibo, onis. in BIBO. & Elmenh. Indic. h. v.

Epulones etiam dicebantur tres, quos Pontifices propter sacrificiorum multitu-

multitudinem esse voluerunt, ut ludorum epulare sacrificium facerent, auth. Cic. 3. de Orat. 70. Liv. 33. 42. Cic. de Arusp. Resp. 21. Patres Conscripti, vosque Pontifices, ad quos Epulones Jovis Opt. Max. siquid est prætermissum aut commissum, afferunt, &c. V. Fest. supra in EPOLONOS. Primum III. viri, postea facti VII. viri. V. SEPTEMVIR.

Epulo, Nomen viri. apud Virg. 12. Æn. 459.

Epulōnus, i. m. Idem ac Epulo. Apul. 9. Met. Inter Epulonos caseum dividere. [Nisi Epulones legendum est.

Epulōnius, a, um. Idem. Scriban. de pass. Christ. cap. 18.

Epŭlor, [ἑορτάζω] āri. Laute & splendide edere, aut convivari. Liv. 25. 12. extr. Vulgo apertis januis in propatulo epulati sunt. Idem 24. 16. Cic. 2. de Fin. 16. Quum in voluptate sint qui epulentur.
Hilare epulatus. Tacit. 11. Ann. 3.
Ad ipsas excubias epulari. Claud. de Nupt. Hon. 196.
Modice epulari. Cic. de Senect. 45. Epulabar igitur cum sodalibus omnino modice, sed erat tamen quidam fervor ætatis.
Saliarem in modum epulari. Cic. 5. Att. 9. V. Saliaris in SALII.
Dapibus epulamur opimis. Virg. 3. Æn. 224.
Res exquisitissimæ ad epulandum. Cic. 2. de Fin. 90. Negat enim tenuissimo victu, i. e. Contemptissimis escis & potionibus majorem voluptatem percipi, quam rebus exquisitissimis ad epulandum.
Adimere jus epulandi. V. ADIMO.

Epulandus, Partic. [θοινηθησόμενος] ut, Corpora epulanda. Ovid. 15. Met. 110.
Avibus ferisque epulandum aliquem trahere. Sen. Thyest. 751.

Epulāris, e. [θοινητικὸς] Quod ad epulas pertinet, ut Epulare sacrificium. Cic. 3. de Orat. 70. Item epularis sermo, Qui fit in convivio. Apul. Met. 2. p. 123. Jam illatis luminibus epularis sermo percrebuit.
Accubatio epularis. Cic. de Senect. 45. Bene enim majores accubationem amicorum, quia vitæ conjunctionem haberet, convivium nominarunt.
Epularis dies dicitur, quo epulum præbetur. Suet. in Domit. cap. 13. Et Epularis apparatus, vel cœna epularis. Budæus.
Epulares etiam vocabantur, Qui in quibusdam ludis nocte epulabantur, inquit Fest. Varro, Dum epulares nocte epularentur.

Epulatio, ōnis. [ἑστίασις] Columel. lib. 12. cap. 9. Quæ ad mensam quotidianam aut epulationem pertinent. conf. Petron. cap. 141. & Suet. Calig. cap. 18. item Lucil. Sat. lib. 14.

Epulatitius, Qui epulis dat operam. Gloss. Isidor.

Epulatorius, Idem ac Epulo, apud Augustin.

Epulatorius, a, um. Quod aptum est ut in epulis comedatur. Perott.

Epulātus, a, um. Partic. [τεθοινημένος] Cic. 2. Tusc. 113. Post epulatos cum matre adolescentes somno se dedisse.
Gens epulata novem dies. Virg. 5. Æn. 762.

Epūlis, ĭdis. [ἐπουλὶς] Dicitur quoties juxta dentes caro excrevit. Paulus Ægineta parvum abscessum esse ait circa gingivas, qui nisi discutiatur, suppuratur. Cæl. Rhod. 4. 1.

Epulotica, [ἐπουλωτικὴ] Medicamenta appellantur quæ cicatricem inducunt. Nam ἐπουλοῦν Græcis est, ad cicatricem perducere. Galen. V. & Cæl. lib. 3. cap. 14.

Epyanaxa, Syennensis Cilicum regis uxor, quam in harmamaxa sedisse scribit primo Ἀναβάσεως Xenophon. V. plura apud eum, & Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 3.

Epўtus, i. m. Albæ rex. Ovid. 4. Fast. 44. alii Epitus. conf. Stat. 10. Theb. 397. Alius Æpytus, de quo V. s. l.

E Q

EQ. Equester ordo, vel Equestris ordinis. EQ. AVG. N. Eques Augusti nostri. EQ. AVR. Eques auratus. EQ. M. SP. POM. Equitum magister Sp. Pomp. EQ. P. Equalis, vel Equestris persona, vel Equus publicus. EQ. R. Eques Romanus.

Equapium, Nonnulli appellaverunt herbam, quam quidam Olus atrum nominant, existimantes ita transferri posse Græcam vocem ἱπποσέλινον, quam nomenclaturam apud idoneum scriptorem non facile reperias: neque ἱπποσέλινον tam Equinum, quam Magnum, aut prægrande apium sonat. Nam ἵππος & βοῦς in compositione sæpe vocabulorum significata intendunt, amplitudinemque & magnitudinem demonstrant. Meminit Galen. de Alim. facult.

Equa, Equaria, Equarius, Eques, Equester. V. EQUUS.

Equicervus, [ἱππέλαφος] Animal in Oriente, habens cornua & jubas per collum descendentes usque ad scapulas, & barbam sub mento, ungulas & corpus ad cervi quantitatem. Utitur hac voce Aristotelis interpres lib. de Animal. Al. Alce.

Equĭdem, [ἔγωγε] Conjunctio affirmativa pro Certe. Cic. de Senect. Equidem non video cur quid ipse sentiam de morte, non audeam dicere vobis. Idem 3. Q. frat. 1. Nam mihi uno die tres sunt redditæ, equidem ut videbantur, eodem abs te datæ tempore. Idem 13. Att. 26.
Equidem videtur alicubi esse Ego quidem certe, velut: Ad me quidem certe quod attinet. H. St. [Puto posterius Certe abesse debere.
Quid ego aruspicum responsa commemorem? possum equidem innumerabilia. Cic. 2. de Divin. 26.
Quod demiror equidem. Cic. 14. Att. 15.
Equidem certe idem sum, qui semper fui. Plaut. Amph. 1. 1. 291.
Certe equidem audieram, &c. Virg. 9. Ecl. 7.
Equidem ecastor. Plaut. Amph. 2. 2. 66. Equidem ecastor vigilo, & vigilans, id quod factum est fabulor.
Equidem hercle. Plaut. Merc. 3. 3. 5. Quid cogitem? equidem hercle opus hoc facto existimo.
Equidem pol in eam partem accipioque & volo. Ter. Eun. 5. 2. 37.
Equidem ego, & ego equidem. Sallust. ad Cæs. de Rep. Ord. 1. 3. Idem in Jugurth. C. 10. Equidem ego regnum vobis trado firmum, si boni eritis: si mali, imbecillum.
Adhuc equidem valde me pœnitet. Cic. 3. Att. 1.
Sic equidem diligentius, sæpiusque ista loquemur inter nos. Cic. 3. de Fin. 9.
Equidem cum verbo secundæ personæ. Pers. 5. Sat. 45.
Non equidem hoc dubites amborum fœdere certo
Consentire dies.
Equidem, cum tertia persona conjunctum. Pers. 1. Sat. 110.
— per me equidem sint omnia protinus alba.

Equirine, Jusjurandum per Quirinum. Festus. ut Ecastor, per Castorem.

Equiselis, corrupte legitur, pro Equisetis apud Plin. V. EQUISETUM infra.

Equus, [ἵππος] Medicis Oculorum affectus quidam est, quum nullo tempore manere possunt requieti, sed in modum intremiscentium subinde nictant. Galen. l. Def. med. & Comment. primo in Prognost. Hippocr.

Equus, i. m. [ἵππος] Animal notum. Argumenta generosi equi proponit. Virg. 3. Georg. 75.
Fabula de cervo & equo. Hor. 1. Epist. 10. 34.
Acer equo. Virg. 5. Æn. 668.
— sic acer equo turbata petivit Castra.
Agitator equorum. Ovid. 3. Amor. 2. 7.
O quicunque faves felix agitator equorum.
Anfractus levioris equi. Valer. 6. Argon. 240. i. e. Discursus nunc in hanc partem, nunc in illam.
Aptus equis. Hor. 1. Epist. 7. 41.
Dives equûm. Virg. 9. Æn. 26.
Domitor equorum. Virg. 7. Æn. 651.
Equi & armorum exercitatio. Vide Suet. in Tiberio 13. Equi quoque & armorum solitas exercitationes omisit. Nisi tamen legendum Equitandi, ut in Julio cap. 57. Armorum & equitandi peritissimus. H. St.
Insignis equis. Virg. 10. Æn. 21.
Moderamen equorum. Ovid. 2. Met. 48.
Proles duellica equorum. Lucret. lib. 2. 660.
Solis equi. Ovid. 2. Met. 154.
Interea volucres Pyrois, Eous, & Æthon
Solis equi, quartusque Phlegon.
Quadrijuges equi solis. Ovid. 3. Amor. 2. 66.
Quadrijuges æquo carcere misit equos.
Radiantes equi solis. Ovid. 8. Epist. 105.
Quum tamen altus equis Titan radiantibus instat.
Vis fortis equi. Lucret. lib. 3. 763.
Usus equorum. Virg. 3. Georg. 211.
Acer equus. Ovid. 3. Met. 704. Virg. 4. Æn. 157.
— mediis in vallibus acri Gaudet equo.
Æmonii equi. Ovid. 2. de Arte Am. 136.
— Æmonios dum vigil optat equos.
Ætherei equi. i. e. Solis. Ovid. 3. de Arte Am. 388.
Virginis æthereis quum caput ardet equis.
Alatus equus, i. e. Celer. Sil. lib. 6. Ovid. 3. Fast. 416.
Phœbus, & alatis æthera carpet equis.
Albus equus. Ovid. 8. Met. 33.
Ales equus. Ovid. 3. Amor. 12. 24.
Victor Abantiades alite fertur equo.
Alipedes equi. Virg. 12. Æn. 484.
Alipedumque fugam cursu tentavit equorum.
Anheli equi. Ovid. 15. Met. 419. Virg. 1. Georg. 250.
Nosque ubi primus equis Oriens afflavit anhelis. i. e. Cursu anhelantibus. Servius.
Ardentes equi. V. ARDEO.
Arduus equus Trojanus. Virg. 2. Æn. 329.
Arduus armatos mediis in mœnibus astans
Fundit equus.
Asper equus. Ovid. 1. Amor. 2. 15.
Asper equus duris contunditur ora lupatis.
Assidui equi. Ovid. 6. Met. 819. Assiduis pulsatus equis.
Atrati equi. Propert. lib. 3. 5. 34.
Solis & atratis luxerit orbis equis.
Attoniti equi. Ovid. 2. Epist. Sabin. 62.
— cecidit miserabilis ille
Præceps attonitis per freta raptus equis.
Bellator equus. Ovid. 15. Met. 368.
Pressus humo bellator equus, crabronis origo est.
Bipedes equi marini. Valer. 2. Argon. 508.
Orion bipedum flatu mare tollit equorum.
Bipedes equi Protei. Virg. 4. Georg. 389.
Candentes equi. Claud. 1. cons. Stilich. 370.
Cæspitatores equi. V. CÆSPES.
Cœrulei equi Thetidis. Stat. 1. Achil. 78.
Cornipedes equi. Ovid. 1. de Arte Am. 280. Virg. 7. Æn. 779.
Curules equi. V. CURULIS.
Discordes equi. Sil. lib. 16.
Dividui equi. Ovid. 2. de Arte Am. 488.
In furias agitantur equæ, spatioque remoto
Per loca dividuos amne sequuntur equos.
Durior oris equus. Ovid. 2. Amor. 9. 30.
Ut rapit in præceps dominum spumantia frustra
Frena retentantem durior oris equus.
Eoi equi. Virg. 2. Æn. 418. V. EOS.
Feri equi. Hor. 1. Serm. 5. 56.
Frenati equi. Virg. 5. Æn. 554.
Fremens equus. V. Fundere equum.
Generosissimus equus. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Ignipedes equi Solis. Ovid. 2. Met. 392.
Tunc sciet, ignipedum vires expertus equorum,
Non meruisse necem, qui non bene rexerit illos.
Impiger. Hor. 4. Carm. 3. 4.
Inanis equus. V. INANIS.
Indomitus equus. Hor. 2. Serm. 2. 9.
Inobsequentes equi. Sen. Hippol. 1068.
Insignis phaleris equus. Virg. 5. Æn. 310.
Intractatus & novus. Cic. de Amicit. 70. Atqui in ipso equo (cujus modo mentionem feci) si nulla res impediat, nemo est qui non eo, quo consuevit, libentius utatur, quam intractato & novo.
Lacertosus equus. V. LACERTUS.
Lucentes equi Solis. Stat. 1. Theb. 98.
Luciferi equi Lunæ. Ovid. 11. Epist. 46.
Magnanimi equi. Virg. 3. Æn. 704.

Mites

Mites equi. Claud. 1. in Ruff. 254.
Nobiles equi. Ovid. 3. Amor. 2. 1.
Numidici equi. V. NUMIDIA.
Optimus equus. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Pavidi equi. V. PAVIDUS.
Pennatus equus. V. PENNA.
Pernix equus quam maxime. V. PERNIX.
Primus equus in certamine. Hor. de Arte Poët. 84.
Publici equi. Plin. lib. 33. cap. 1. V. ORDO.
Pulverei equi, i. e. Pulverulenti. Valer. 4. Argon. 608.
— ludo volitans quum turma superbo
Pulvereis exultat equis.
Purpurei solis equi. Ovid. 21. Epist. 86.
— quum jam prope luce peracta
Demere purpureis sol juga vellet equis.
Rapidi equi. Ovid. 9. Epist. 28.
Sitque socer, rapidis qui tonat altus equis.
Recentes equi. Ovid. 2. Met. 64.
— & qua vix mane recentes Enituntur equi.
Regalis equus. Claud. 6. Conf. Hon. 516.
Rosei equi. Ovid. 1. Amor. 8. 4.
— nigri non illa parentem
Memnonis in roseis sobria vidit equis.
Rubentes equi Phœbi. Claud. in Gigant. 10.
Semianimes equi. Virg. 11. Æn. 635.
— permisti cæde virorum
Semianimes volvuntur equi.
Sequax equus. Ovid. 4. Epist. 46.
Torquentem frenis ora sequacis equi.
Spumans equus. Sil. l. 3.
Strigosus equus. V. STRIGILIS.
Supinus equus. Hor. 2. Serm. 7. 50.
— aut agitavit equum lasciva supinum. De libidine turpissima.
Tenax equus. Ovid. 3. Amor. 4. 13.
Vidi ego nuper equum contra sua frena tenacem
Ore reluctanti fulminis ire modo.
Tener equus. V. Vetulus equus.
Tonantes equi Jovis. Hor. 1. Carm. 34. 8.
Plerunque per purum tonanteis Egit equos.
Trepidi equi. Ovid. 16. Epist. 206.
— qui trepidos a dape vertat equos. Id est Consternatos. de Atrei scelere loquitur & Solis equis.
Veloces equi. Ovid. 8. Met. 554. — nec fortibus illic
Profuit armentis, nec equis velocibus esse.
Velocissimus equus. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Venator equus. Claud. de Nupt. Hon. 5.
Vetulus equus, cui opponitur Tener equus. Cic. de Amicit. 69. Ut equis vetulis teneros anteponere solemus.
Victor equus. Virg. 3. Georg. 499.
Virides equi Neptuni. Claud. 3. Conf. Hon. 198.
Volans equus. Stat. 2. Silv. 2. 38.
Volucres equi. Ovid. 2. Met. 153.
— arbitrio volucrum raptatur equorum.
Volucer equus. i. e. Pegasus qui fingitur alatus. Ovid. 6. Met. 120.
— te sensit equum crinita colubris
Mater equi volucris.
Utiles bello equi. Ovid. 14. Met. 321.
Rex fuit utilium bello studiosus equorum.
Abundat equis Asia. Ovid. 16. Epist. 354.
Nec minor est Asiæ quam vestræ copia terræ,
Illa viris dives, dives abundat equis.
Accendere equum stimulis. V. ACCENDO.
Addere equos. Virg. 3. Æn. 470.
Addit equos, additque duces.
Admittere equum. V. ADMITTO.
Admovere equum. V. ADMOVEO.
Adornati venatui equi. Tacit. 12. Ann. 13. Per quietem monet sacerdotes, ut templum juxta, equos venatui adornatos sistant.
Advehere equo. V. ADVEHO.
Advectus equo. Cic. 1. de Divin. 58.
Agere sive agitare equum. V. AGO.
Agitare spumantem equum. Virg. 6. Æn. 882.
Seu spumantis equi foderet calcaribus armos.
Anhelantes equi. Sen. OEth. 9.
Apprendere equos. Sil. lib. 16. — nisusque apprendere primos
Panchates animosus equos.
Armantur equi bello. Virg. 3. Æn. 540.
Bello armantur equi, bellum hæc armenta minantur.
Ascendere in equum. Cic. de Senect. 34. Quum ingressus iter pedibus sit in equum omnino non ascendere: quum equo, ex equo non descendere. V. ASCENDO.
Aspirare equis. V. ASPIRO.
Assistere equos. Stat. 3. Theb. 299.
Attribuere alicui equum. V. ATTRIBUO.
Cadere de, vel ex equo. V. CADO.
Calcari equo. Claud. 1. in Ruff. 376. — calcabitur asper
Phasis equo, pontemque pati cogetur Araxes.
Cogere verbere equum anhelum. Claud. 6. Conf. Hon. 226.
Comere equos. Stat. 4. Theb. 43.
Concitare equum. V. CONCITO.
Concutere acres equos. Virg. 8. Æn. 3.
Conscendere equum. Ovid. 14. Met. 820. V. CONSCENDO.
Consternantur equi. Ovid. 2. Met. 314.
Corrupti equi macie. V. CORRUMPO.
Corruit equus. Sil. lib. 17.
Curare equos. Virg. 8. Æn. 607.
Decidere equo, vel ex equo. V. DECIDO.
Eludere instantem equo. Sil. lib. 6.
— alato ni Regulus arte regendi
Instantem elusisset equo.

Enituntur equi. V. Recentes equi.
Exercere equos campis. Claud. de Bell. Get. 251.
Exhortari equos frementes. Ovid. 5. Met. 402.
Equos exhortari. Virg. 11. Æn. 610.
Exhortari equos pressos. Ovid. 12. Met. 78.
Exspatiantur equi. Ovid. 2. Met. 202.
Expedire tela, & equos. Liv. lib. 8. Decad. 4. Quum tela equosque expedissent.
Expeditus in equo. Cic. pro Milon. 28. Obviam fit ei Clodius expeditus in equo.
Exsternati equi. Ovid. in Ibin, 432.
Exultantes equi ferocitate. Cic. 1. Off. 90. Ut equos propter crebras contentiones præliorum ferocitate exultantes domitoribus tradere soleant.
Fertur equis auriga. Virg. 1. Georg. 514.
Ferri equis Trinacriis. Virg 5. Æn. 574.
Fingere. Hor. 1. Epist. 2. 64.
Fingit equum tenera docilem cervice magister
Ire viam, quam monstrat eques.
Flectere equum sciens. Hor. 3. Carm. 7. 25.
Frenare equum auro. i. e. Lupatis aureis, aut freno aureo. Claud. de Phœn. 86.
Fundere equum. Virg. 1. Georg. 13.
— Tuque ô, cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percussa tridenti, Neptune.
Gaudere equis. Hor. de Arte Poët. 162.
Gignuntur ad cursum equi. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Habitus male equus. Gell. lib. 4. cap. ult. i. e. Macer & male curatus.
Hærere equo & in equo. Hor. 3. Carm. 24. 54.
— nescit equo rudis Hærere ingenuus puer.
Hortari terribiles equos. Ovid. 5. Met. 421.
Immittere equum ad. V. IMMITTO.
Imperitare equis. Hor. 1. Carm. 15. 25.
Incitare equos. V. INCITO.
Insidere equo. V. INSIDEO.
Insilire in equum. V. INSILIO.
Instratus equus ornatu regio. V. INSTERNO.
Interjungere equos. V. INTERJUNGO.
Invehi equo. Virg. 3. Georg. 358. 5. Æn. 571. Idem
— pulcher Iulus
Sidonio est invectus equo. V. INVEHO.
Invectus quatuor equis. Virg. 6. Æn. 587.
Jungere equos. Virg. 3. Georg. 113.
Jungere equos curru, & ad currum. Virg. 5. Æn. 817. Et 3. Georg. 113.
Primus Erichthonius currus & quattuor ausus
Jungere equos. V. JUNGO.
Labans equus. Valer. 6. Argon.
Mercari equos. Hor. 1. Serm. 2. 86.
Merere equo. Plin. lib. 33. cap. 1. Unde mos bullæ duravit, ut eorum qui equo meruissent filii, insigne id haberent, ceteri lorum. V. MEREO.
Obliquare equos. Stat. 12. Theb. 749. — ille paventes
Obliquavit equos.
Ovantes equi. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 307.
— hæc fatus ovantes
Exhortatur equos, & tartara mitior intrat.
Pascuntur equi soluti per campum. Virg. 6. Æn. 653. V. PASCO.
Patens equus vulneri. V. PATEO.
Præteragere equum locum aliquem. Hor. 1. Epist. 15. 11.
Mutandus locus est, & diversoria nota
Præteragendus equus. Rectius divisim scribitur, Præter ag.
Plaudere equum. V. PLAUDO.
Prævertere equos. Stat. 8. Theb. 598.
Fallit Atys, prævertit equos, curruque citato Desistit.
Proculcare aliquem equo. Stat. 8. Theb. 661.
Prorumpit vis equorum. Lucret. lib. 2. 264.
Prospectare equo. Stat. 1. Achill. 235. — jam jamque latentes
Erecto prospectat equo.
Provehi equo. Virg. 7. Æn. 166.
Quum provectus equo longævi regis ad aures Nuntius.
Pugnare ex equis. Cic. 2. de Nat. Deor. 6.
Religati equi. Virg. 9. Æn. 353. — & religatos rite videbat
Carpere gramen equos.
Residere equo. Sil. lib. 11. — sæpe citato
Dum residet sub casside equo.
Retentare equos. Ovid. 2. de Arte Am. 434.
— ut in curru modo det fluitantia rector
Lora, modo admissos arte retentet equos.
Ruens equus. Sil. lib. 7. — fususque ruentis vulnere equi.
Sedere in equo. Cic. 7. Verr. 27. Ut eum nemo in equo sedentem videret.
Senescens equus. Hor. 1. Epist. 1. 8.
Solve senescentem mature sanus equum.
Stans equus. Lucret. lib. 4. 424.
Stantis equi corpus transversum ferre videtur Vis.
Sustinere equos. Cic. 4. Acad. 94. Ego enim ut agitator callidus, prius quam ad finem veniam, equos sustinebo, eoque magis si locus is quo ferentur equi, præceps erit.
Tollere aliquem in equum. Cic. pro Deiot. 28. Deiotarum quum plures in equum sustulissent, quod hærere in eo posset, admirari solebamus.
Transmittere equis fluvium. Cic. 16. Att. 6. Duo sinus fuerunt, quos tramitti oportet, Pæstanus & Vibonensis, utrunque pedibus, equis transmisimus.
Turbati equi. Virg. 9. Æn. 124. — conterritus ipse
Turbatis Messapus equis.
Vehunt auroram Phaëthontis equi. Virg. 5. Æn. 105.

Expectata

Expectata dies aderat, novamque serena
Auroram Phaethontis equi jam luce vehebant.

Vehi in equo. Cic. 2. de Divin. 40. Quod equus, in quo vehebar, mecum una demersus rursus apparuerit.

Equo vehi, inquit Festus, flamini diali non licebat, ne si longius digrederetur, sacra negligerentur.

Vertere equum. Virg. 11. Æn. 619. — versique Latini
Rejiciunt parmas, & equos ad mœnia vertunt. Ovid. 1. de Arte Am. 330.
— curruque retorto
Auroram versis Phœbus adisset equis. Hor. 1. Carm. 19. 11.
Et versis animosum equis Parthum dicere.

Vincentes equi. Hor. 1. Serm. 1. 115.

Volare citatis equis. Claud. 4. Cons. Hon. 440.

Equus, Signum cœleste. Cic. 2. de Nat. Deor. 11.
Huic equus ille jubam quatiens fulgore micanti
Summum contingit caput alvo, stellaque jungens Una. Ex Arato.

Equus Trojanus, Proverb. Cic. pro Muren. 78. Intus intus, inquam, est equus Trojanus, a quo nunquam me Consule dormientes opprimemini. De Catil.

Equis & quadrigis: i. e. Omni conatu. Cic. 2. Q. frat. Sic ego qui in isto homine colendo tam indormivi diu, te me hercule, sæpe excitante, cursu corrigam tarditatem, cum equis, tum vero (quoniam scribis poema ab eo nostrum probari) quadrigis poeticis.

Velis, equisque, ut dicitur. Cic. 3. Off. 116. Cum his velis equisque (ut dicitur) si honestatem tueri ac retinere sententia est. decertandum est.

Equus, Machina bellica. Plin. lib. 7. cap. 56. Equum, qui nunc aries appellatur, in muralibus machinis Epeum ad Trojam. subaudi, Invenisse dicunt. conf. Barth. ad Stat. Sylv. p. 17.

De Equis Agminalibus, Avertariis, Circensibus, Cursualibus, Desultoriis, Fluviatilibus, Funalibus, Jugalibus, Octobribus, Paribus, Publicis, Quadrijugis, Sagmariis, Sejugis, Sellaribus, Singularibus atque Triumphalibus: nec non Æneis & Ligneis. V. omnino Lex. Pitisc.

EQUA, æ. f. [ἡ ἵππος] Plin. lib. 11. cap. 49. Non ostentabat hermaphroditas subjuges carpento suo equas.

Equa, teste Priscian. lib. 7. cap. De dat. & abl. plur. primæ decl. Equâbus facit in dat. & abl. plur. Idem tradit Valla lib. 1. cap. 1. Frequenter tamen legimus Equis genere fœm. pro Equabus. Varro 2. de R. R. cap. 1. In Lusitania ad Oceanum in ea regione ubi est oppidum Olysippo monte Tagro, quædam e vento concipiunt certo tempore equæ. Sed ex his equis qui nati pulli, non plus triennium vivunt. conf. Plin. 3. 41. De equis Lusitanicis. V. Plin. 7. 42. Sil. 3. 380. & Virg. infra. Columel. lib. 6. cap. 37. Sic nutritus admissarius equas diligere condiscit. Interdum etiam, quamvis materno lacte sit educatus, potest a tenero conversatus equis, familiariter earum consuetudinem appetere. De asino admissario loquitur, qui equas init mulorum generandorum gratia.

Doctus equæ pullus. Lucret. lib. 3. 763.

Sonus equæ. Ovid. 2. Met. 667.
Mox nec verba quidem, nec equæ sonus ille videtur.

Armentalis equa. V. ARMENTUM.

Apta quadrigis equa. Hor. 2. Carm. 16. 31.

Nobiles equæ. Ovid. 2. Met. 690.
— herbosaque pascua Nelei,
Nobiliumque greges custos servabat equarum.

Potniades equæ Glauci. Ovid. in Ibin, 557.
Potniadum morsus subeas, ut Glaucus equarum.

Trima equa. Hor. 3. Carm. 11. 9.
— latis equa trima campis,
Ludit exultim, metuitque tangi.

Equa equam non amat. Ovid. 9. Met. 730.
Nec vaccam vaccæ, nec equas amor urit equarum.

Equas vento Zephyro concipere. Virg. 3. Georg. 275.

EQUILA, Idem quod Equa: Antique. Varro, Lege Mænia, Nemo est tam negligens, quin summa diligentia eligat asinum, qui suam saliat equilam. Nonius.

EQUES, ĭtis. i. [ἱππεὺς, ἱπποβάτης, ἱππότης, ἔφιππος] Proprie Qui insidet equo. Plaut. Milit. 2. 5. 54.
Neque eques, neque pedes profecto quisquam tanta audacia.

Eques pro Equitandi perito. Hor. 3. Carm. 12. 7.
Eques ipso melior Bellerophonte.

Eques qui equo meret, seu militiâ equestri, ut

Acies equitum. Tacit. 4. Hist. 71. Equitum aciem in collem erigeret.

Exercitus equitum. Hor. 11. Æn. 598.

Turmæ equitum. Hor. 2. Epist. 1. 190.

Alarius eques. Tacit. 12. Ann. 27. V. ALA.

Egregii equites. Juven. 10. Sat. 95.

Infrenati equites. V. INFRENATUS.

Loricati equites. V. LORICA.

Inducere equites in pugnam. V. INDUCO.

Locare equites pro cornibus. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Eques, qui Equestri ordini ascriptus est, nomen dignitatis, ab equestri olim militia arcessitum, cujus auctor Romulus. V. Lex. Pitisc. Suet. Cæs. cap. 39. Ludis Decimus Laberius Eques Romanus mimum suum egit: donatusque quingentis sestertiis & annulo aureo, sessum in quatuordecim ex scena per orchestram transiit.

Equites ordini Senatorio dignitate proximi. Cic. pro Cluent. 152.

Quem tu si ex censu spectas, Eques Romanus est. Cic. pro Rosc. Com. 42.

Decus equitum. Hor. 3. Carm. 16. 20.

Virtute equitum nomen Romanum victoriam cum laude possidet conjunctam. Cic. Anteq. iret in exil. 29.

Celsus eques. Stat. 1. Silv. 4. 42.

Magnus eques. Hor. Epod. 4. 15.

Numerosus ubique Fulget eques. Claud. in Eutrop. 2. 74.

Severus eques. Ovid. 3. Amor. 8. 56.

Trabeati equites. Valer. Max. l. 2. c. 2. extr. In Solenni scilicet transvectione Idibus Quintil. de qua Dionys. l. 6. Liv. 9. 46. extr. Aurel. Vict. de V. I. cap. 32. Aliisque solennibus diebus.

De distinctione Equitum in Illustres, Insignes atque Splendidos V. Pitisc. p. 725.

Eques: tria genera loquendi Latini scriptores usurpant, Eques, Equestris ordinis, Equestri loco natus. quæ utrum idem significent, an vero differant, & quatenus differant, considerandum. Eques & Equestris ordinis, idem sunt, nam & Eques quicunque est, & dicitur, idem Equestris ordinis, & est, & dicitur: & contra. quod si Eques patre natus est qui nunquam senator fuerit, is Equestri loco natus dicitur: sin patre natus est senatore, Eques quidem, sed non Equestri loco natus, qui porro, quum eques fuisset, in senatum est allectus, Eques non amplius dicitur, sed assumpto nobilioris ordinis nomine, Senator: ornamenta tamen retinet equestria, annulum aureum, & equum publicum, itaque M. Cicero, quum equite Romano natus esset, nunquam, posteaquam in senatum pervenit, Eques appellatur, sed Senator, atque ipse suis in scriptis, quum de ordine Senatorio loquitur, nostrum appellat, quum de Equestri, non item, is igitur non Eques, neque Equestris ordinis, sed Senator, & Senatorii ordinis jure dicebatur. Ac mihi venit in mentem, quod in quadam epistola scripsit M. Cœl. ad Cic. Nostri, inquit, equites nihil acutius vidissent. Nostri, ob eam causam dixit, quia uterque patre equite Romano natus erat. Potest igitur esse eques Equestri loco natus, & Eques non equestri loco natus. itemque potest esse Senator equestri loco natus, & Senator non equestri loco natus, cujus vero pater Eques fuit, is, si Senator factus est, desinit appellari eques, & equestris ordinis: eadem tamen retinet insignia, nisi si ea, ignominiæ caussa notatus a Censoribus, amisit. Ex observationibus P. Manutii. conf. omnino Lex. Pitisc. & Gronov. in Liv. 5. 7.

Equites etiam Judices vocabantur, quia judicum decuriæ ex Equestri ordine deligebantur. Budæus Annot. ad l. ult. D. de Senatorib. Qui plenius idem persequitur argumentum ad l. ult. D. de Muner. & honorib. §. Defensores quoque. p. 74. & 368. ed. Episcop.

De Equitibus Prætorianis, Promotis, Saccullariis & Singularibus V. Lex. Pitisc.

Eques, pro Equo ipso aliquando ponitur. Virg. 3. Georg. 116.
Impositi dorso, atque equitem docuere sub armis
Insultare solo, & gressus glomerare superbos. V. Philarg. in loc. Gell. lib. 18. cap. 5. Macrob. lib. 6. cap. ult. Propert. 4. 3. 38. Min. Fel. Oct. cap. 7. conf. Hor. Epod. 16. 11. & Cæs. 2. Bell. Civil. 39.

Eques num. Sing. per Synecdochen pro Equitatu. Tacit. 1. Ann. 60. 3. Flor. 2. 6. 13. & 3. 17. 4.

Sic pro Ordine questri Martial. l. 8. Ep. 50. 7. de Epulo Domitiani:
Vescitur omnis eques tecum, populusque, patresque.

EQUESTER, tris, tre. [ἱππικὸς] Quod pertinet ad equitem.

Voce Equestris, pro Equestris artis perito, quod ἱππικὸς Græce, utitur apud Xen. Lewncl. & Phil. H. St. Nec non Joach. Camerarius p. 401. ed. Steph.

Æs equestre, inquit Festus, Quod equiti dabatur.

Agmen equestre. Ovid. 9. Epist. 100.

Census equester. Cic. 1. Q. frat. 2. Ecce supra caput homo levis ac sordidus, sed tamen equestri censu Catienus. V. Pitisc. Lex. v. CENSUS.

Copiæ equestres. Cic. 2. de Fin. 112.

Cunei equestres. Stat. 3. Sylv. 3. 143.

Cursus equestres ducere. Virg. 5. Æn. 667.

Dignitas equestris. Nep. 25. 1. 1.

Disciplina equestris. Cic. 6. Verr.

Loco equestri ortus. Cic. 1. de Lege Agr. 27. V. paulo ante in EQUES.

Ludi equestres. V. Pitis. Lex. in LUDI & Interpr. ad Sil. lib. 16. 355.

Ordo equestris. Plin. lib. 33. cap. 3.

Ordinis equestris princeps. Cic. 11. Fam. 16. Idem pro Cluent.

Pes equestris, i. e. Equinus. Sen. Phœniss. 396.

Prælium equestre. Cæs. 3. Bell. Gall 20.

Pugna equestris. Cic. 6. Verr. 122.

Splendor equestris. Cic. pro Planc. 21.
Equestris ordo, indicavit Cic. pro Plancio. H. St. [Sane ut Senatorius ordo Amplissimus, ita Equestris proprie Splendidissimus vocari consuevit. V. in Dict. ORDO. Equestrem splendorem Cic. pro S. Rosc. Am. 140. dixit, pro Planc. vero l. c. Splendidissimos homines, ubi sine dubio Equites Ro. intelligit.

Statua equestris. Cic. 6. Philipp. 12. Aspicite a sinistra illam equestrem statuam inauratam.

Turma equestris. Claud. de Bell. Get. 579.

EQUESTRIS, [Ἐκεστρὶς Ptolemæo] Civitas Equestris in Sequanis collocatur. vulgo *Neufchastel*, vel potius *Nyon* ad lacum Lausonium.

EQUESTRIA, um. n. pl. [ἱππικὰ] Quatuordecim gradus, in quibus equites sedebant, vocat Sen. de Benef. 7. 12. Equestria omnium Equitum Rom. sunt. Item, Habeo in Equestribus locum: non ut vendam: non ut locem, non ut habitem, sed tantum ut spectem. conf. Suet. Calig. cap. 26. Lips. de Amphit. C. 14.

Equestria item pro Locis theatralibus equitum, & modificatis verbis, pro Equitibus usurpavit Petronius, quum scripsit, Nunquam tamen nisi in equestribus sedeo. i. e. Nunquam est mihi res nisi cum iis qui sedent in quatuordecim gradibus. V. Turneb. Advers. 4. 19. & 18. 33.

EQUĬTO, [ἱππάζω, ἱππεύω] āre. Equo uti. Hor. 2. Serm. 3. 248.
Ludere par impar, equitare in arundine longa. Cic. 2. Tusc. 62. Apud quos autem venandi & equitandi laus viget, qui, &c.

Equitare, & Homo utens equo, & Equus sub homine gradiens, dicebatur. Lucilius namque, vir apprime linguæ Latinæ sciens, equum & currere & equitare dixit his versibus,
Queis hinc currere equum nos atque equitare videmus,
His equitat curritque: oculis equitare videmus,
Ergo oculis equitat. Gell. lib. 18. cap. 5. Macrob. lib. 6. cap. ult.

In orbem equitare. i. e. In circulum. Ovid. 12. Met. 468.

In equuleis equitare. V. mox Equitare pro Ostentare se.

Equitare, antiqui dicebant Equo publico mereri. Fest. Pomp.

Equitare, pro Ostentare, jactare se. Cic. 6. Verr. 42. Jactabit se & in his equitabit equuleis. i. e. Se ostentabit: qua in significatione verbo equitandi etiam usum esse Arnobium alicubi Turnebus scribit. Adv. 8. 10.

Equitari, paff. [ἱππάζεσθαι] Plin. lib. 8. cap. 18. Omnes autem in iis terris jumentorum dorfo funguntur, atque etiam equitantur in prælis. De camelis. Flor. 3. 4. 5. Dum perfidum glacie flumen equitatur. [Forte, Per infidum &c. ut Equitatur forma dicatur Imperf.

Equitatio, ōnis. f. [ἵππευσις] Plin. lib. 28. cap. 4. Equitatio ftomacho & coxis utiliffima.

Equitātus, ûs. [τὸ ἱππικὸν, ἡ ἵππος] Equitum manus. Cic. Fam. Equitatum habet magnum. Idem pro Font. Magnos equitatus ad ea bella, &c. Claud. de Laud. Seren. 62.
— dat Gallia robur
Militis, Illyricis fudant equitatibus alæ.
Valere equitatu. Nep. 18. 3. extr.
Victor equitatus. Tacit. 3. Hift. 18.
Abducere ab aliquo equitatum. V. abduco.
Exiit portis equitatus. Virg. 8. Æn. 585.
Inftruere aliquem peditatu, equitatu, copiis. Cic. 5. Philipp. 6.
Orbare equitatu. V. orbo.
Equitatus, Actus equitandi. Plin. lib. 28. cap. 15. ad finem, Femina atteri, adurique equitatu notum eft. i. e. Equitatione.

Equarius, i. m. Subft. Idem ac Equifo. Solin. cap. 57. de Bucephalo. Cum ab equario fuo alias etiam molliter federetur. Gloff. Gr. Lat. ἱππονομεὺς Equarius, Equi paftor.

Equarius, a, um. Adj. [ἱππικὸς] Quod ad equum pertinet, ut, Equarius medicus. ex Gr. ἱππιατρὸς, qui Alias Mulomedicus. Valer. Max. 9. 15. 2.
Equaria pecuaria. Varro in proœm. lib. 2. de R. R. ad fin. Quod & ipfe pecurias habui grandes, in Apulia oviarias, & in Reatino equarias.

Equiferus, i. m. [ἵππος ἄγριος] i. e. Equus non domefticus. Plin. lib. 28. cap. 13. In primis efficax equiferorum fanguis. & cap. 10. De equiferis non fcripferunt Græci.

Equile, is. n. [ἱπποστασία] Stabulum equorum. Varro lib. 2. cap. 7. fuadet frenos in equili fufpendere. Cato de R. R. cap. 14.

Equimentum. V. æquimentum.

Equimulga, æ. m. [ἱππημολγὸς] Sidon. 4. 1. Equimulgæ Geloni. al. Equimulgi.

Equīnus, [ἵππιος] Adj. poffeff. Hor. Arte Poët. 1.
Humano capiti cervicem pictor equinam Jungere fi velit.
Caudæ equinæ pilos vellere. Hor. 2. Epift. 1. 45.
Cornu equinum. i. e. Pes corneus equi. Valer. 5. Argon. 153.
Crifta equina Galeæ. Virg. 10. Æn. 869.
Ære caput fulgens, criftaque hirfutus equina.
Juba equina. Plin. lib. 2. cap. 25. Ovid. 12. Met. 88.
Nervus equinus. Ovid. 1. de Pont. 2. 21.
At femel intentus nervo levis arcus equino.
Pecus equinum. Varro 2. de R. R. 7. Columel. lib. 6. cap. 27.
Pedibus equinis conculcare. Ovid. 12. Met. 374.
— pedibusque virum conculcat equinis.
Sanguis equinus. Ovid. 9. Epift. 142.
Semivir occubuit vi, Lerniferoque veneno
Neffus, & infecit fanguis equinus aquas.
Sēta equina. Cic. 5. Tufc. 62.
Ubera equina. Hor. Epod. 8. 8.

Equio, [ἱππομανῶ] īre. De coitum appetente equo, ficut Suire, de fue. Plin. lib. 10. cap. 63. Equas domitas lx. diebus equire.

Equiria, orum. [ἱπποδρόμια] Ludi quos Romulus Marti inftituit per equorum curfum, qui in campo Martio exercebantur. Feftus. V. eundem v. Martialis campus. Ovid. 2. Faft. 859.
Ex vero pofitum permanfit equiria nomen. conf. Varr. 5. de L. L. 3. & late in Lex. Pitifc.

Equisētum, i. ab Equus fit; Herba eft quæ Græce ἵππουρις dicitur: h. e. Cauda equina: noftri a fimilitudine fetæ equinæ nomen impofuerunt: eft enim pilus terræ. V. Plin. lib. 26. cap. 13. vocatur & Equifetis Plin. 18. 28. *Prælam* vulgus Gallicum vocat.

Equīso, ōnis. [ἱπποκόμος, ἱπποδάμος] Equorum domitor. Varr. apud Non. 2. 288. Nam ut equus, qui ad vehendum eft natus, tamen traditur magiftro, ut equifo doceat tolutim incedere. Idem Marcip. Neque furentem equuleum infanus equifo exhibeat maris fluctibus. conf. Val. Max. 7. 3. ext. 2.
Equifones, veteres vocabant Omnes quibus alicujus rei regimen committebatur: ut Nautici equifones, ex Varr. Marcip. Nonius.

Equitābĭlis, e. [ἱππάσιμος] ut, Locus equitabilis, in quo facile equi inambulare poffint. Liv. Opportuna explicandis copiis regio erat, equitabilis, & vafta planities. conf. Curt. 4. 9. 10.

Equitatura, æ. f. Sarisb. Ep. 285. Equitaturas & expenfas præparare.

Equitium, i. [ἱπποφορβία] Equorum armentum. Ulpian. in l. 12. Plenum. §. Equitii. D. De ufu & habitatione. Equitii quoque legato ufu, videndumne & domare poffit, & ad vehendum fub jugo uti. adde l. 1. §. ult. Dig. de rei vindicat.

Equitius, i. m. Cognomen familiæ Romanæ ab equino pecore deductum, auctore Varr. 2. de R. R. 1.

Equitiarius, i. Equitii cuftos, vel præfectus. Gallice *haraſſier*. Firmic. lib. 8. cap. 13. Centauro oriente qui natus fuerit, aut erit auriga, aut equorum nutritor & cultor, vel eorum exercitator, aut mulomedicus, vel equitiarius. Gloff. Lat. Græc. Equitiarius, ἱπποκόμος.

Equuleus, i. dimin. [πῶλος] Pullus equinus & novellus. Cic. Hortenfio. Ut fame debilitetur equuleorum nimis effrenata vis. Liv. 23. 31. Ad Sinueffam bos equuleum peperit.
Exagitantur tactu equulei freno injecto. Cic. 3. Tufc. 67.
Equuleus, Tormenti genus. V. eculeus.

Equulus, i. m. [ἱππάριον] Parvus equus. Cic. 2. de Nat. Deor. 38. Omnia in perfectis & maturis docet effe meliora, ut in equo quam in equulo, in cane quam in catulo, in viro quam in puero.

Equŭla, æ. f. [ἱππάριον] Parva equa. Varro apud Nonium 2. 290. Nemo eft tam negligens, quin fumma diligentia eligat afinum, qui fuam faliat equulam. Al. Equilam. Plaut. Cift. 4. 2. 88. Adhinnire equulam.

Equus Tuticus, Apuliæ oppidum a Diomede poft excidium Trojæ conditum. auctor Serv. in 8. Æn. 9. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 4. 523.

ER. Erunt, vel Erit, vel Ærarii. ER. COL. Ære collato. ER. P. Ære publico. ER. LEG. Erogatori Legionis.

Eradīco, [ἐκριζόω] āre. Extirpare, Avellere. Ter. And. 4. 5. 22. Di te eradicent, ita me miferam territas. Idem Heaut. 3. 3. 28.
Eradicare aures alterius, pro Obtundere narrando aliquid. Plaut. Epid. 3. 4. 23. — Pugnis memorandis meis
Eradicabam hominum aures, quando occœperam. conf. Rud. 5. 2. 59. & Aul. 2. 4. 21. &c.

Erādo, fi, fum, [ἀποξύω] ĕre. Notæ fignificationis. Columel. lib. 3. Poftea furculos, quos inferere voles eradito tam alte quam cuneum demifìfti. Idem lib. de Arbor. cap. 9.
Albo Senatorio aliquem eradere, i. e. Delere. Tacit. 4. Ann. 42. Cæfar Apidium Merulam, quod in acta divi Augufti non juraverat, albo Senatorio erafit.
Eradenda elementa pravi cupidinis. Hor. 3. Carm. 24. 51. Sen. Epift. 11. Eradere vitia.

Erāsus, Partic. [ἐξαλειφθεὶς] Plin. in Paneg. cap. 25. n. 3. Datum eft iis qui poft edictum tuum in locum eraforum fubditi fuerant. Eraforum, i. e. Deletorum e numero eorum qui accipiebant congiarium. Budæus.
Genæ erafæ. Propert. lib. 4. 8. 26.
Qui dabit immundæ venalia fata faginæ,
Vincet ubi erafas barba pudenda genas.
Timor erafus ex animo. Sen. Thyeft. 517.

Eræa, [Ἡραία] Civitas Græciæ, non longe ab Orchomeno & Mantinea, quam fuo jam tempore concidiffe, ac vix ullum ipfius apparuiffe veftigium fcribit Strabo lib. 3.

Erana, Oppidum in Amano monte, a Cicerone captum. Cic. 15. Fam. 4. Eranam autem quæ fuit non vici inftar, fed urbis, &c.

Erana, [Ἐράνα] Urbs eft Peloponnefi, media inter Pylum & Cyparisfiam, circa quam Pamifus amnis effluit, & quam nonnulli Arenam falfo quondam crediderunt. Strab. lib. 8. in Defcr. Eleæ & Meffen.

Erania [vel potius Eranica] Pecunia quid, & corrupte hactenus Erofa apud Jurisconf. in l. Creditor. D. de folut. lectum effe, Alciatus oftendit lib. Difpunct. 2. cap. 25.

Erănos, Collectio pecuniæ privata, in ufus hetæriæ vel amicorum. V. Cic. 12. Att. 5. p. 291. Græv. Catanæus apud Plin. 10. Epift. 93. 94. vocem Eranos, [Immo ἐρανιστὰς] interpretatur, Exactores collationum, dicens fic Pollucem, Athenæum, & eos fecutum Ammonium interpretari. conf. Buchner. ibid. Nep. Epamin. c. 3. Cafaub. ad Theophr. Char. c. 15.
Erănos, five Eranios, i. m. Gemma, Jafpis borea Agricolæ, aliis ἀερίζουσα. Vulgo Turcica.

Eranthĕmon, [ἠρανθεμον] Unum ex nominibus anthemidis herbæ: fic dictum, quod vere floreat. Plin. lib. 22. cap. 21.

Eranusa, Infula in Locris Italiæ fronte. Plin. lib. 3. cap. 10.

Eraphiōtes, [Ἐραφιώτης] Bacchus dictus eft, ab inducenda contentione, quoniam vinum iram atque certamen inducit. ἔρις enim contentio, & φαίνειν oftendere fignificant. [Hoc quid monftri fit nefcio.

Eraphius, [Ἐράφιος] Ægypti rex, qui obelifcum unum pofuit fine notis quadragenûm octonûm cubitorum, ut refert Plin. lib. 36. cap. 9.

Erăsĭnădes, is. m. [Ἐρασινάδης] Dux quidam, qui, ut Suidas refert, Arginufam obfederat. Infeliciter autem pugnatum eft, ad internecionem extinctis tum aliis, tum ipfo duce. Hinc vulgo de Eo cui res undiquaque male procedunt, dicitur, Militavit cum Erafinade. V. Adag.

Erasīnus, i. m. [Ἐρασῖνος] Achaiæ fluvius, in finu Argolico, ut fcribit Mela, 2. 3. 85. Is terras fubit, rurfumque redditur: ficut in Afia Lycus, in Mefopotamia Tigris. Plin. 2. 103. Ovid. 15. Met. 276.
Redditur Argolicis ingens Erafinus in agris. conf. Herodot. lib. 6. & Stat. 1. Theb. 357.

Erasistrătus, [Ἐρασίστρατος] Medicus Dogmaticus eximius ex familia Ariftotelis natus, in quem fæpius invehitur Galenus. Meminit hujus multis in locis Plin. ut 28. 15. V. Fabric. in Elencho Medicor.

Erate, es. [Ἐράτη] al. Erato, Nympha Oceani & Tethyos filia, ἀπὸ τοῦ ἔρωτος, h. e. Ab amore nomen habens. V. Hygin. F. 182. Apollodoro l. 1. Nerei & Doridis filia, quos Oceanus genuit.

Erato, [Ἐρατώ] una Mufarum quam ἀπὸ τοῦ ἔρωτος, h. e. Ab amore nomen habere innuit Ovid. 2. de Arte Am. 16.
Nunc mihi, fiquando, Puer, & Cytherea favete:
Nunc Erato: nam tu nomen amoris habes. Eadem de caufa illam in tertio Argonauticôn invocat Apollonius. Diodor. vero lib. 5. cap. 1. id nominis fortitam Erato ait, quod docti homines ab omnibus amentur. Fulgentius dictam exiftimat quafi εὑρὼν ὅμοιον, h. e. Simile inveniens: quia poft fcientiam & memoriam, juftum eft ut aliquid de noftro fimile inveniamus. At vero Cornutus ab interrogando & refpondendo, i. e. ἔρεσθαι καὶ ἀποκρίνεσθαι. hæc enim duo maxime difputantibus & ejus facultatis ftudiofis convenire videmus. Saltatricem Erato Aufonius Eid. extr. noto verficulo defcribit:
Plectra gerens Erato faltat pede, carmine, vultu. Quin & ipfam faltandi rationem inveniffe, Græci quidam prodidere: alii muficam. At Proclus qui in Hefiodum commentarios reliquit, poefeos ei inventionem attribuit. Eadem & Thamyræ mater perhibetur, qui amatoria primus cecinit. Nonnunquam pro Calliope, vel quacunque Mufa ponitur, ut Virg. 7. Æn. 37.
Nunc age, qui reges, Erato, &c. Servius.
Arcades Erato inter Mufas non connumerant: fed vatem quampiam fuiffe ajunt, quæ Arcadi Callifthus filio nupferit, & per eam mortalibus Pana oracula dediffe. V. Paufan. in Arcad.

Eratosthĕnes, Cyrenæus, Ariftonis Chii & Callimachi poetæ difcipulus, Plato minor a quibusdam ob doctrinam vocitatus, præfuit bibliothecæ regiæ Alexandrinæ. Scripfit præter philofophica poemata, hiftorias, aftronomica, de fectis dialogos. Suidas. Quintil. lib. 1. cap. 1. adde Cic. 2. Att. 6. Varr. 1. de R. R. 2. Cæf. 6. Bell. Gall. 23. Plin. 2. 108.

Eratum, [Ἤρατον] Urbs Sabinorum, quam vicum potius quam urbem cenferi debere tradit Strabo lib. 5.

Eratyra, [Ἐράτυρα] Illyrici civitas, imperio Cadmi nepotum & Hermiones aliquando fubjecta, de qua V. Strab. lib. 7.

Eravisci, Pannoniæ populi. Plin. lib. 3. cap. 25.

E R C

Ercinia. V. hercynia.

Erciscor, eri. Verbum compofitum a Coercendo & Ciendo. Feftus, Erctum

Erctum citumque fit inter consortes, ut in libris legum Romanarum legitur. Erctum a coercendo dictum: unde & Erciscundæ & Ercisci. Citum autem est Vocatum, a Ciendo. Hactenus ille. Unde Erciscundæ familiæ judicium dicitur, quod fit in bonorum divisione. V. Lex. Pitisc. in Familia. p. 758. Alii ab ἑρκίζειν, quod intersepire & dividere significat, deduci contendunt: ideoque aspirandum dicunt. Potius Ercisco vel Erciscor tertiæ conjug. quum legamus Eriscundæ partic. ut dicundæ, legundæ, quod idem in secunda conjug. non fit.

Verbis ercisceri. Cic. 1. de Orat. 237. V. Strebæum, qui non probat Erciscere, legitque Herciscere. [Verba Cic. hæc sunt, ut olim quidem edebatur: Idcirco qui, quibus verbis ercisceri oporteat nesciat, idem erciscundæ familiæ causam agere non possit. Sed Victorius Var. Lect. 35. 1. probantibus consensu doctis viris, reposuit, Erctum cieri.

Postulare aliquem familiæ erciscundæ. Cic. pro Cæcin. 19.

Erciscundi Stoici. Servius in illud Virg. 3. Æn. 68.

— animamque sepulchro

Condimus. Legimus, inquit, in sexto, insepultorum animas vagas esse: & hunc Polydorum constat non legitime sepultum fuisse. Rite ergo reddita legitima sepultura, redit anima ad quietem sepulchri, quam Stoici erciscundi, id est medium sequentes, tam diu durare dicunt, quandiu durat & corpus. Paulo post, Ideo autem Stoicos medium sequi diximus, quia Plato perpetuam dicit animam, & ad diversa corpora transitum facere statim pro meritis vitæ prioris. Pythagoras vero non μετεμψύχωσιν, sed παλιγγενεσίαν esse dicit, hoc est redire, sed post tempus. V. Apul. 6. Met. p. 186. & 9. p. 229. extr. Elm. & Burm. ad Petron. cap. 141. p. 664. Inter Steph. Morini Dissertat. una est de Herciscundis. V. etiam Rosin. Ant. Rom. l. 8. p. 794. Salmas. Exerc. Plin. p. 891. b. P. Victor. Var. Lect. 35. 1. & Cujac. Observ. 9. 36. Scalig. & Dacer. ad Fest.

Erctum, pro Arctum ab Arceo dixerunt veteres. [Nusquam, nisi forte locus Festi, in ERCISCI allatus huc trahitur.

E R E

Erebinthinus Dionysus, i. e. Bacchus [Ἐρεβίνθινος Διόνυσος] in contumeliam & derisum dicebatur (quod & in proverbium transiit) a cicere videlicet legumine, vel a pudendo, quando id utrunque ἐρέβινθος indicat. Hesychius ἐρεβίνθινος διόνυσος usurpat pro Eo qui nullius rei homo sit, nec tanti, juxta proverbium (inquit) ac Cicerinum jus, quo tamen ad multa medici utuntur. V. Erasm. in Adag. Cicernus Bacchus. Sunt qui Erebinthinum Dionysum ideo dictum putent, quod ex leguminibus ab antiquis vinum conficeretur, sicut zythus Ægyptiorum, celia Hispanorum, cervisia Gallorum: qui potus, inopia vini repertus fuit in his regionibus quæ minus vitem ferunt.

Erebinthus, [ἐρέβινθος] Legumen est flatuosum, copiosi nutrimenti, alvo movendæ habile, ciendæ urinæ idoneum, lacti & semini generando aptum: prolicit vero & menses. V. plura apud Galen. lib. 6. de Simpl. medic. facult. & Dioscor. 2. 95. conf. CICER.

Erebinthus, [Ἐρέβινθος] Insulæ nomen, apud Plin. lib. 5. cap. ult. Collocat autem eam in Bithynia ultra Heracleam.

Erebus, i. m. [Ἔρεβος] Erebum Virgilius interdum Obscuritatem quandam esse describit apud inferos, quum ait 6. Æn. 404.

— imas Erebi descendit ad umbras. Interdum Flumen ejusdem loci dicens, 6. Æn. 671.

— & magnos Erebi tranavimus amnes. Varro vero Erebo natam noctem ait, Unde est & illud, Erebo creata, fuscis crinibus, Nox te invoco. Festus. Sed errat, cum ap. Virg. utroque loco Erebus Inferorum regionem denotet. V. not. ad l. Cic. 3. de Nat. Deor. 44. Amor, Dolus, Metus, Labor, Invidentia, Fatum, Senectus, Mors, Tenebræ, Miseria, Querela, Gratia, Fraus, Pertinacia, Parcæ, Hesperides, Somnia, quos omnes Erebo & Nocte natos ferunt.

Deæ Erebi, Furiæ. Sen. Octav. 17.

Regina Erebi, Proserpina. Ovid. 5. Met. 543.

Ripa profundi Erebi. Stat. 1. Theb. 298.

Sedes imæ Erebi. Virg. 4. Æn. 26.

Umbræ imæ Erebi. Virg. 6. Æn. 404.

Erebēus, Adj. [Ἐρέβειος] Ovid. in Ibin 227.

Pectoraque unxerunt Erebeæ felle colubræ.

Erechthæum, seu **Erechthēum**, [Ἐρέχθειον] Delubrum Neptuni in Achaia, cujus hoc fertur memorabile, ut aqua in puteo flante Austro fluctuet, ceteris vero perflantibus ventis jaceat immota. V. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 2. Pausan. Att.

Erechtheus, trisyll. [Ἐρεχθεὺς] Rex Atheniensis: cujus filiæ virgines mortem pro patria contempsisse dicuntur. Cic. pro Sext. 48. Mortem quam etiam virgines Athenis, regis opinor Erechthei filiæ, pro patria contempsisse dicuntur: ego vir Consularis tantis rebus gestis timerem? Idem 5. de Fin. 62. & 1. Tusc. 116. 3. de N.D. 50. V. Meurs. Reg. Ath. l. 2. Item pater Orithyiæ, quam Boreas rapuit. V. Ovid. Met. 6. Fab. 9. infra v. ORITHYA. male ERYTHÆUS in ed. Lugd.

Erecthis, idis. f. [Ἐρεχθὶς] Procris, Erecthei filia. Ovid. 7. Met. 726.

Erechthīdes, æ. [Ἐρεχθείδης] Erechthei filius. m. pl. Erechthidæ; Athenienses, ab Erechtheo dicti. Ovid. 7. Met. 430.

Erechthēus, a, um. [Ἐρέχθειος] ut, Arces Erechtheæ. i. e. Athenæ. Domus Erechthea. Ovid. 5. Fast. 204.

Erectus. V. ERIGO.

Erembi, [Ἐρεμβοὶ] Populi in Arabia, qui prærupta saxa nudi inhabitant. Strab. lib. 16.

Erēmĭgo, [ἐξερέττω] āre. Enavigare, emetiri. Plin. lib. 2. cap. 67. Circa Caspium quoque multa Oceani littora explorata, parvoque brevius, quam totus, hinc aut illinc Septentrio eremigatus. Sil. 14. 192.

— pedibus tacitas eremigat undas.

Erēmodicium, [ἐρήμη δίκη] Vadimonium desertum dicitur a Demosthene. Unde uno verbo Eremodicium dicitur, quod in Pandectis, tit. de Minoribus, in l. Ait prætor. §. Idem in eremodiciis. & C. de judiciis. l. Properandum. §. Sin autem. Hermodicium corrupte legitur. Dicitur quasi Desolatum ac desertum, seu Desertio causæ, absentia, seu negligentia partium facta. Budæus. V. Proverb.

Erēmus, i. f. proprie Adj. & quando in fœm. usurpamus subauditur γῆ, quando in masc. τόπος. [ἔρημος, Att. ἐρῆμος] Solitudo: Vox Ecclesiasticis usitatior. V. Tertull. de Idol. cap. 5. & adv. Jud. cap. 2. Sidon. 7. Epist. 9. Mantuan. Parth. 1. 393. Hinc

Eremĭcŏla, æ. m. Hieronym.

Eremipeta, æ. m. Tertull.

Eremīta, æ. m. [ἐρημίτης] Qui eremum, h. e. Locum solitarium, religionis ergo incolit, passim apud Eccles.

Eremĭtĭcus, a, um.

Erēmītis, ĭdis. f. Sidon. 9. Epist. 3. Congregationis eremitidis. ubi Savar. V.

Erēpo, psi, ptum, [ἐξέρπω] ĕre. Rependo emergere, vel Difficulter loca aspera & edita scandere: tanquam opus sit repere majus, quam ambulare. Plaut. Aul. 4. 4. 1. Foras lumbrice, qui sub terra erepsisti modo. Varro 3. de R. R. cap. 15. Ne ex ea erepere possit. Hor. 1. Serm. 5. 79. Sen. Epist. 53. Stat. 2. Silv. 2. 30. Sil. lib. 13. 332. V. Heins.

Erepto, are. frequent. Idem. Sen. Epist. 101. Circa paupertatem plurimam moram habet, dum ex illa ereptat.

Ereptor, **Ereptio**, **Ereptus**. V. ERIPIO.

Eres, is. m. Erinacius. Nemesian. Cyneg. 57.

Implicitumque sinu spinosi corporis erem Ferre Domum. V. Ulit. ad loc. Barth. & Reines. Var. Lect. 2. 8. p. 18. & infra HERINACIUS.

Eresichthon. V. ERISICHTHON.

Eresii, [Ἐρέσιοι] Populi in Æolide, Rhyndaco amni finitimi. Plin. lib. 5. cap. 30. Erezii Hard. q. V.

Eresos, [Ἔρεσος, Ἐρεσσὸς] Urbs in Insula Lesbo, de qua Plin. Restant Eresos, Pyrrha, & libera Mitylene annis MD. potens. Hæc ille lib. 5. cap. pen.

Eretrĭa, æ. f. [Ἐρέτρεια] Oppidum est Eubœæ insulæ, circa quod effoditur terra in medicinæ usu præstantissima, quam ab ea Eretriam vocant. Ejus Diosc. duas facit species, unam vehementer albam: alteram ad cineris colorem vergentem. Plin. etiam Eretriam terram inter pictorum colores enumerat lib. 35. cap. 6. V. mox ERETRIUS. Hujus urbis meminit & Homer. 2. Il. in Catal. Nav. conf. Plin. 2. 12. & Pomp. Mel. 2. 7. Hinc

Eretriacus, a, um. [Ἐρετριακὸς] Unde Eretriaci philosophi. Cic. 4. Acad. 129. Eretriaci philosophi a Menedemo Eretriate sic appellati, qui & Megarici: Horum, ut idem inquit, omne bonum in mente positum, & mentis acie, qua verum cerneretur. V. MENEDEMUS.

Eretriensis, e. [Ἐρετριεὺς] Prov. Eretriensium Rho, in homines præcipites & violentos. V. Adag. Erasm.

Eretrius, a, um. [Ἐρέτριος] Eretria terra. Plin. 35. 16.

Eretria creta. Idem 35. 6. conf. Vitruv. 7. 13. Cels. 5. 15. Diosc. 5. 171. Supra in ERETRIA.

Erētum, i. n. [Ἔρετον] Vicus Sabinorum supra Tiberim. Virg. 7. Æn. 711. Ereti manus omnis, &c. V. Solin. cap. 8. Brœckh. ad Tibull. 4. 8. 4. Hinc

Eretinus, a, um. ut Eretinus ager. Tibul. 4. 8. 4. Sed Eretinæ hominum mentes, Fulgent. de Serm. prisc. sunt stupidæ & quasi argillaceæ. V. Turneb. 10. 16. Reines. Var. Lect. 3. 1. V. ARETINUS.

Ereutalion, [Ἐρευθαλίων] Viri proprium, quem Nestor interemit, dixitque illum cum miraculo corporis, tum excellentia armorum præcipuum in bello Pyliorum & Arcadum fuisse. Il. 7. 149.

Ereuthrodanum. V. ERYTHRODANUM.

E R G

Erga, [εἰς, πρὸς, παρὰ] Præp. accus. casui servit, & pro In, vel Contra, aut Adversus sumitur. Cic. 1. Fam. 1. Ego omni officio, ac potius pietate erga te, ceteris satisfacio omnibus. Ter. Heaut. 1. 2. 15. Timet omnia, patris iram, & animum amicæ se erga ut sit suæ, &c.

Affecti erga amicum simus eodem modo quo erga nosmetipsos. Cic. de Amicit. 56.

Animos eorum, apud quos agitur, conciliari quammaxime ad benevolentiam, cum erga oratorem, tum erga illum, pro quo dicet orator. Cic. 2. de Orat. 181.

Facere erga aliquos aliquid. Cic. 2. de Nat. Deor. 60.

Benevolentiam erga aliquos habere. Cic. 1. Off. 47.

Officium & studium erga propinquum habere. Cic. pro Quint. 78.

Erga pro E regione. Plaut. Truc. 2. 4. 52. — tonstricem Suram

Novisti nostram, quæ modo erga ædes habet. Gronov. Quæ me erga ædes ecce h.

Erganes, is. Rex fuit Æthiopiæ, qui quum in Meroe Jovis sacerdotes adeo superstitione implessent animos, ut nonnunquam misso nuntio necem regi Æthiopiæ demandarent, nullo detrectante, aut mandatum jussionemque abnegante, re audita & nuntio, sacerdotes omnes occidit, & sacerdotium sustulit. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 8.

Ergasĭme, es. f. Species myrrhæ omnium pessima. Diosc. 1. 69.

Ergasteria, orum. [Ἐργαστήρια] Vicus insignis inter Pergamum & Cyzicum, quadringentis & quadraginta stadiis a Pergamo distans, metallorum fodinis nobilis, a quibus & nomen accepit, ab officinis videlicet metallorum. Celebratur hic vicus a Galeno lib. 9. Simpl. medic.

Ergasterium, i. [ἐργαστήριον] Officina ubi aliquid operamur, ut est in Decretis dist. 44. Nulli clerico liceat tabernam aut ergasterium habere. conf. Isidor. 15. 16.

Ergasticus, a, um. [ἐργαστικός] Mart. Capell. 6. p. 231.

Ergasticus, i. m. Operarius. JCt.

Ergastŭlum, i. n. [ἐργαστήριον ἀνδραπόδων] Locus in quo mancipia deteriora in vinculis opus facere cogebantur, ut metallarii servi solent, ut ait Budæus. Juven. 8. Sat. 180.

Quid facias talem sortitus, Pontice, servum?

Nempe in Lucanos, aut Tusca ergastula mittas. Accipitur interdum pro Ipsis mancipiis quæ in custodia alligabantur. Juven. 14. Sat. 24. Quem mire afficiunt inscripta ergastula. Varro, Misitque mox eo nuntium, qui tota ergastula donaret libertate. Liv. 2. ab Urbe. Columel. lib. 1. cap. 6. Optime solutis servis cellæ meridiem æquinoctialem spectantes fient: Vinctis quam saluberrimum subterraneum ergastulum, plurimis, idque angustis, illustratum fenestris. Cic. pro Cluent.

Cluent. 21. Inter sicarios damnatus est, manus incidit, & apud eum fuit in ergastulo.

Compedes & ergastulum. Cic. pro Rabir. 20. Quum Saturninus Capitolium teneret, armatus esset una C. Glaucia, C. Saufeius, etiam ille ex compedibus, atque ergastulo Gracchus.

Solvere ergastula. Cic. 11. Fam. 13. Quacunque iit, ergastula solvit, homines arripuit, constitit nusquam, priusquam ad vada venit.

Ergastulorum historiam scripsit Lipsius lib. 2. Elector. 15. & Pignorius de Servis, p. 257. V. etiam Lex. Pitisc.

Ergastŭlus, i. [δοῦλος, ἐργαστήρ] Mancipium in ergastulo. V. Columel. 11. 1. & Plin. 18. 6. Est etiam Custos pœnalis loci. Lucil. lib. 15. Non ergastulus unus & alius judicem apposuit, ut nemo sententiam libere magis, quam ergastulus dicere possit. Ergastilus ap. Nonium 5. 102. q. V. & Lex. Pitisc.

Ergastularius, i. m. [ὁ τοῦ ἐργαστηρίου ἐπιστάτης, ἐργαστηριάρχης] Qui præest ergastulo & mancipiis. Unde Columel. lib. 1. cap. 8. docet quomodo mancipia ab ergastulariis tractari debeant.

Ergastularius, a, um. Ad ergastulum pertinens. Ammian. 14. extr. Et Eunus quidam ergastularius servus ductavit in Sicilia fugitivos. i. e. ex ergastulo.

Ergastularis, e. Idem. Sidon. 7. 9. In tenebris ergastularibus constitutus.

Ergasylus, Nomen viri proprium Tortelio.

Ergata, æ. [ἐργάτη] Machina est tractoria, axe recto, quæ non brachiorum ductu, sed ambientibus & obnitentibus vectiariis versatur. Ea mire facit ad exoneranda navigia, prægrandibus saxis, quæ manus humanæ moliri non possint, onusta. Vulgo vocant *un singe.* V. Vitruv. lib. 10. cap. 4. & Bald. Lex. p. 48.

Ergavica, [Ἐργαουίκα] Oppidum Hispaniæ Tarraconensis, in tractu Vasconum, Ptolem. lib. 2. cap. 6. Plin. lib. 3. cap. 3.

Ergetium, [Ἐργέτιον] Oppidum Siciliæ, cujus incolæ dicuntur Ergetini. Plin. lib. 3. cap. 8.

Erginus, Clymeni fil. Minyarum Tyrannus fuit, Orchomeni sedem habens, qui ab Hercule, quum tributum a Thebanis exigeret, occisus fuit. Apollod. l. 2.

Erginus Thraciæ fluvius, Auth. Plin. & Pomp. Mela lib. 2.

Ergo, [οὖν, τοιγαροῦν, τοιγάρτοι] Illativa sive completiva conjunctio: & minoribus conclusionibus competit: poniturque in principio pro Itaque. Plaut. Amph. 1. 1. 20. Virg. 2. Æn. 26.

Nos abiisse rati, & vento petiisse Mycenas:
Ergo omnis longo solvit se Teucria luctu.

Cic. de Amicit. 47. Ergo hoc proprium est animi bene constituti & lætari bonis rebus, & dolere contrariis.

Tace dum tabellas pellego. C. ergo quin legis; Plaut. Pseud. 1. 1. 38.

Ipsus inquam Carmides sum. S. ergo ipsusne es? Plaut. Trin. 4. 2. 146.

Ergo secundo loco positum: ut, Tibi ergo. Ter. 5. 2. 9. D. Mihine? S. tibi ergo. Cic. pro Quint. Quid ergo est? Primum magnitudo periculi, &c.

Ergo, dum nullum fastiditur genus, in quo eniteret virtus, crevit imperium Romanum. Liv. 4.

Ergo etiam pretium aliquanto quam cetera gravius atque atrocius fuit. Liv. 2.

Non ergo. V. NON.

Num ergo is excæcat nos aut orbat sensibus? Cic. 4. Acad. 74.

Ergo, tertio loco positum. Liv. 1. 27. Nec manere ergo, nec transire aperte ausus, sensim ad montes succedit.

Ergo, producte, inquit Festus, idem quod χάριν, hoc est Gratia, quum scilicet Gratia intelligitur pro Causa. Virg. 6. Æn. 670.

— illius ergô
Venimus, & magnos Erebi tranavimus amnes.

V. Serv. in loc. Cic. 3. Att. 23. Siquid contra alias leges ejus legis ergô factum sit. Idem. de Opt. Gen. Orat. 19. Eum donari virtutis ergô, benevolentiæque. conf. Nonius 2. 300. Semper cum genet. construitur.

Ergo, pro Et sane: ut sit confirmandi nota, non concludendi. Cic. pro Quint. 50. Ergo hercule cujus bona ex edicto possidentur, hujus omnis fama & existimatio cum bonis simul possidetur. Ibid. 61. Qui locus igitur absentis defendendi procuratori primus datus est? quum proscribebas. Ergo affuit, non passus est. Plaut. Epid. 3. 4. 39. MIL. Quæ te intemperiæ tenent? quas tu mihi tenebras cudis? quin fidicinam produci intus jubes? PERIPH. hæc ergo est fidicina: hic alia nulla est. Idem. Bacch. 1. 3. 17. LYD. Non hic placet mihi ornatus. PIST. nemo ergo tibi hoc apparavit: mihi paratum est, cui placet.

Ergo pro Deinde ponitur sec. Gesner. in Propert. 3. 2. 29. V. Brœckh.

Pro At, Atvero, in Albinov. de Ob. Mæcen. 113.

Redditur arboribus florens revirentibus ætas
Ergo non homini; quod fuit ante, redit.

V. Scalig. in loc.

Aliquando mera est completiva sec. Priscian. lib. 17. ut in Virg. Cir. v. 29. Ergo Palladiæ texuntur in ordine pugnæ.

Ergo igitur, pleonastice Plaut. Trin. 3. 3. 27. Apul. lib. 1. Miles. pr. V. plura exempla in Indice Elmenhorst.

Ergŏlăbus, i. m. [ἐργολάβος] Operarius, manceps, operarum redemptor. ἐργολαβέω, opus faciendum conduco, operam loco, rem perficiendam suscipio, redempturas facio, & inde lucrum facio: ἐργολαβεία, merces ex labore, manualis operatio, redemptio operis, & conductio, vel locatio. In Cod. Justin. tit. de Monop. Ædificiorum quoque artifices, vel ergolabi, aliorumque diversorum operum professores, penitus arceantur pacta inter se componere, ut ne quis quod alteri commissum sit opus impleat, aut injunctam alteri solicitudinem alter intercipiat.

Ergolabi etiam ab Oratoribus dicti sunt Sycophantæ & quadruplatores, quæstui delationes habentes, qui compendia sua comparant ex alienis dispendiis, atque calamitatibus: Interpretes etiam & sequestres, qui judiciis corrumpendis, aut ejuscemodi maleficiis suscipiendis operam suam locant. Cic. Sequestres appellat. q. V.

Eria, [ἠρία] Græcis Sepulchra dicuntur, ut Theocriti interpres scribit in Pharmaceutria; παρὰ τὴν ἐπιχεομένην τοῖς νεκροῖς ἔραν, id est ab ea quæ mortuis injiciatur terra, quam vocant ἔραν.

Sunt qui Eria opinentur dici, non surrecta, sed jacentia sepulchra. Plura Cæl. lib. 17. cap. 20.

Eribœa, [Ἐρίβοια] Macedoniæ urbs Ptolemæo, vulgo *Pressa.*

Eribœa item dicitur Juno, Mercurii noverca, apud Homer. lib. 5. Iliad.

Erīca, æ, sive **Erice**, es. [ἐρείκη] Frutex non multum a myrice differens, colore rorismarini & pæne folio. Plin. lib. 24. cap. 9. V. ERIX. Hinc

Ericæus, a, um. [ἐρεικαῖος] ut

Mel ericæum, Tertium genus mellis vocatur, minime probatum, & silvestre. Convehitur post primos autumni imbres, cum erice sola floret in silvis, ob id arenoso simile. Plura Plin. lib. 11. cap. 16.

Ericētum, i. n. Locus abundans ericis.

Ericātes, Viri cujusdam Lycaonii nomen, a Messapo Turni comite interfecti, ut Virg. placet 10. Æn. 749.

Cædicus Alcathoum obtruncat, Sacrator Hydaspem
Messapus Cloniumque, Lycaoniumque Ericaten.

Erichthæus. V. ERECHTHEUS.

Erichtho, [Ἐριχθώ] Mulier Thessala, multis veneficiis famosa. De qua abunde Lucan. lib. 6. 508. seq. De hac & Ovid. in Epist. Sapph. 139.

Illuc mentis inops, ut quam furialis Erichtho Impulit.

Erichthonius, [Ἐριχθόνιος] de quo sic Servius, Vulcanus impetrato a Jove Minervæ conjugio, illa reluctante, effectum libidinis projecit in terram: inde natus est puer draconteis pedibus, qui appellatus est Erichthonius, quasi de terra & lite procreatus. nam ἔρις, est lis: & χθὼν, terra. Hic ad tegendam pedum fœditatem, junctis equis usus est curru, quo tegeret sui corporis turpitudinem. Virg. 3. Georg. 113.

Primus Erichthonius currus, & quattuor ausus
Jungere equos: rapidisque rotis insistere victor.

Idem fuit Athenarum rex, & argenti inventor sec. Plin. l. 7. c. 56. V. Hygin. Fab. 166. conf. Ovid. 2. Met. 553.

Erichthonius, a, um. Adj. ut Populus Erichthonius, Athenienses.

Ericis Portus, Ptolem. Liguriæ oppidum. Plin. Delphini portus. Vulgo *porto Fino.* [Nisi potius Ricina tab. vet. Vulgo *Recco.* V. Cellar.

Erīcius, i. m. Idem ac Erinaceus. Gloss. Philox. ἐχῖνος, ericius. V. Varr. apud Non. 2. 292. & Isidor. 12. 3.

Est etiam Machina militaris, scil. Trabs ferreis aculeis munita, quæ transversim portæ prætensa inaccessam faciebat. Cæs. 3. Bell. Civ. 67. V. Lips. Poliorc. l. 5. Dial. 4. extr. Turneb. Advers. 4. 8. Victor. Var. Lect. 24. 1. & cl. J. Wasse in Sallust. Fragm. Nonius v. Verutum.

Ericlimĕnus, i. m. Filius Neptuni. V. Hygin. Fab. 157.

Erīcusa, vel **Ericussa**, [Ἐρικοῦσα, Ἐρικοῦσσα] Una ex septem insulis Lipareis, quam ab arbustis vocatam, & ad pascua prorsus omissam tradit Strabo lib. 6. Meminit & Plin. lib. 3. cap. 9.

Erĭdănus, i. m. [Ἠριδανός] (inquit Servius) Solis filius fuit; hic a patre impetratum currum agitare non potuit. Et quum ejus errore mundus arderet, fulminatus, in Italiæ fluvium cecidit; & tunc a luce ardoris sui Phaethon appellatus est, & pristinum nomen fluvio dedit. Unde mista hæc duo nomina inter Solis filium & fluvium invenimus. Postea ejus sorores, flendo in populos arbores versæ sunt. Hæc Serv. ad Virg. 6. Æn. 659.

Inter odoratum lauri nemus, unde superne
Plurimus Eridani per silvam volvitur amnis.

V. PADUS. Conf. Lucan. 2. 409. Stat. 12. Theb. 423.

Et gemina auratus taurino cornua vultu Eridanus.

Virg. 4. Georg. 372.

Maximus Eridanus. Ovid. 2. Met. 324.

Pater Eridanus. Sil. lib. 12. 217.

Fluviorum rex Eridanus. Virg. 1. Georg. 482.

Venetus Eridanus. Propert. lib. 1. 12. 4.

Eridanum nonnunquam pro Rhodano poni probare vult Rutgers. Var. Lect. 6. 4.

Eridanum in cœlo etiam Aratus esse dicit, Constellationem Arieti proximam. Cic. in Arat. V. Hygin. Astron. 2. 32.

Stellifer Eridanus, sinuatis fluctibus errans
Clara Noti convexa rigat, gladioque tremendum
Gurgite sidereo subterluit Oriona.

Claud. 6. cons. Hon. 175.

Erĭgĕron, ontis. m. [Ἠριγέρων] Herba, a nostris vacatur Senecio: trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis: nascitur & in tegulis & in muris. Nomen hoc Græci dederunt, quia vere canescit. Caput ejus numerosa dividitur lanugine. Plin. lib. 25. cap. 13. A quibusdam per aspirationem scribitur: significat autem vox ipsa vernum senem, quod cito in pappum & lanuginem abeat. Vulgus Gallicum vocat *du seneçon.*

Erigidus, a, um. Petron. Fragm. p. 681.

Erigidus strictis qui regnat in ossibus horror.

[Forte Frigidulus st. vel Frigidus astrictis.

Erĭgo, exi, ectum, [ἀνορθόω, ἀνυψόω] ĕre. ab Ex & Rego; significat Elevare. Cic. pro Rosc. Amer. 19. Quem simul atque attigi, statim homo se erexit.

Abjicere & Erigere, contraria. Cic. 1. de Legib. 26. Nam quum ceteras animantes abjecisset ad pastum, solum hominem erexit: & ad cœli, quasi cognationis domiciliique pristini conspectum excitavit.

Erigere ad gloriam & efferre. Cic. Anteq. iret in exil. 14. Nam me quem paulo ante fortuna erexerat ad gloriam, virtus extulit ad laudem, populus tribuit honorem: eundem Tribuni furor exagitatus depulit ad calamitatem.

Extollere caput, & se erigere. Cic. pro Planc. 33. Ubi illa antiqua libertas, quæ malis oppressa Civilibus extollere jam caput, & aliquando recreata se erigere debebat?

Erigere ad spem, & in spem. Cic. pro Domo sua, 25. Civitatemque fractam malis, mutam, debilitatam, abjectam metu, ad aliquam spem libertatis, & pristinæ dignitatis erexit. Liv. 30. 15. extr. Iis honoribus mollitus regis animus, erectusque in spem propinquam, sublato Syphace, omnis Numidiæ potiundæ.

Erigere in gradus. Columel. lib. 8. cap. 15.

Aciem erigere. Liv. 3. 18. Hunc ducem secuti, nequicquam reclamantibus Tribunis, in clivum Capitolinum erigunt aciem.

Aculeos judicum erigere in rem, in vitia, in mores, in tempora. Cic. pro Cœl. 29.
Afflictum erigere. Cic. pro Lege Manil. 23. Diffidentemque rebus suis confirmavit, & afflictum erexit, perditumque recreavit.
Aliquem erigere, Ad divitias & honores extollere. Lucan. ad Pison. 227.
Mæcenas tragico quatientem pulpita cæstu Erexit Varum.
Animum erigere, & spem afferre. Cic. 5. Philipp. 1. Atque ut oratio Consulum animum meum erexit, spemque attulit non modo salutis conservandæ, verum etiam dignitatis pristinæ recuperandæ.
Animum erigere, & respirare a metu. Cic. pro Cluent. 200. Qui nunc primum post illam flammam, aliorum facto & cupiditate excitatam, spe vestræ æquitatis erigere animum, & paulum respirare a metu cœpit.
Animum demissum & oppressum erigere. Cic. pro Cluent. 38.
Animus erigitur expectatione rerum bonarum. Cic. 2. de Legib. 28.
Animos erigere. Cic. 1. Att. Quamobrem P. C. erigite animos, retinete vestram dignitatem.
Animos erigere ad audiendum. Cic. 4. Acad. 11.
Arces erigere. Stat. 3. Sylv. 1.
Aures erigere, & animum attendere. Cic. 3. Verr. 28. Quo tempore igitur aures judex erigeret, animumque attenderet.
Caput expergefactum erigere. Lucret. lib. 5. 1207.
Caudam erigere falcatam in sublime. Plin. lib. 10. cap. 21.
Cupiditates omnium erigere, & acuere industriam. Auth. ad Herenn. lib. 4. 2. Nam quum res probabiliores, tum hominum studia ad imitandum alacriora reddit, imo erigit omnium cupiditates, & acuit industriam.
Expectationem alicujus erigere. Plin. Epist. 156. Erexi expectationem tuam, quam vereor ne destituat oratio in manus sumpta,
Fumus erigitur ad sidera. Virg. 9. Æn. 239.
Gradum erigere. i. e. Altius tollere, ut solent qui ascendunt clivum aliquem. Sil. lib. 3.
Quoque magis subiere jugo, atque evadere nisi
Erexere gradum, crescit labor.
Iras erigere. Sil. lib. 4. 279.
Tantus semifero Cryxus sub pectore murmur
Torquet, & horrisonis ululatibus erigit iras.
Jubam erigere. Sen. Hippol. 10.
Cœrulea taurus colla sublimis gerens
Erexit altam fronte viridanti jubam.
Mentem erigere, Forti animo esse. Lucan. lib. 8. 76.
— erige mentem.
Et tua cum fatis pietas decertet.
Mentes erigere auresque, & attendere. Cic. pro Syll. 53. Erigite mentes auresque vestras, & me de invidiosis rebus, ut ille putat, dicentem attendite.
Oculos erigere. Ovid. 4. Met. 146.
Ad nomen Thisbes oculos in morte gravatos
Pyramus erexit. Cic. pro Sext. 68.
Patriam erigere. i. e. Celebrem reddere. Claud. Conf. Mall. Theod. 150.
Pectus erigere. Stat. 1. Achil. 543.
Perditam provinciam erigere & recreare. Cic. 5. Verr. 212.
Plebem ad se erexit, i. e. Faventem sibi reddidit. Flor. 3. 17. 5. V. Græv. in loc.
Rempublicam erigere. Cic. 8. Att. 19. Possumus etiam nunc Rempublicam erigere, si communi consilio negotium administrabimus.
Scalas erigere ad mœnia & ad murum. Liv. 2. Bell. Maced.
Se erigere. Cic. 2. de Orat. 54. Paululum se erexit, & addidit historiæ majorem sonum vocis vir optimus Crassi familiaris Antipater, &c.
Se rursus erexit Macedonia, i. e. Rebellavit. Flor. 2. 12. 1. conf. Idem 2. 17. 5.
Se erigere, & ab omni solicitudine abstrahere. Cic. pro Deiot. 38. Non dubito quin tuis literis, quarum exemplum legi, quas ad eum Tarracone huic Blesamio dedisti, se magis etiam erexerit, ab omnique solicitudine abstraxerit.
Se erigere & confirmare. Cic. 1. Q. frat. 3. Erige te & confirma, siquæ subeunda dimicatio erit.
Se erigere & parare ad. Cic. in Orat. 122. In quo aut concilietur auditor, aut erigatur, aut paret se ad dicendum.
Exsurgere, & erigere se. Cic. 2. de Lege Agr. 86. Hæc quæ procul erant a conspectu imperii, non solum afflixerunt, sed etiam nequando recreata exsurgere atque erigere se possent, funditus, ut dixi, sustulerunt.
Sese erigere e partibus infernis. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.
Hic sese infernis e partibus erigit hydra. Ex quodam poeta.
Se contumacius erigere. Quintil. in procem. lib. 6. Sed vel propter hoc nos contumacius erigemus.
Serpens erigitur. Ovid. 15. Met. 737.
Series usuque laborum erigit. Lucan. lib. 1. 124. i. e. Evehit ad summam nobilitatem.
Studia prima se erigunt ad imitationem condiscipulorum. Quintil. lib. 2. cap. 3. Non excidit mihi, scripsisse me in libro priore, quum potiorem in scholis eruditionem esse, quam domi dicerem, libentius se prima studia, tenerosque profectus ad imitationem condiscipulorum, quæ facilior esset, erigere.
Silvas erigere. i. e. Ligna in pyram exstruere. Lucan. lib. 7.
Undas erigit pontus in scopulos. Lucan. lib. 5. 600.
Vultum erigere. Ovid. 14. Met. 107.
— illa diu vultum tellure moratum Erexit.
Erigi. Cic. 4. Acad. 127. Erigimur, altiores fieri videmur, humana despicimus, cogitantesque supera atque cœlestia, hæc nostra exigua & minima contemnimus.
In aliquem erigi. Ovid. 12. Met. 374.
In digitos erigi. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Sub auras erigi. Virg. 8. Æn. 25.
Contra aliquem erigi. Stat. 8. Theb. 693.
Bonis erigi. Cic. 1. de Fin. 57. Sed ut his bonis erigimur, quæ expectamus, sic lætamur his quæ recordamur.
ERECTUS, Partic. [ἀνορθωθείς]
Crinis erectus. V. Drakenb. ad Sil. lib. 2. 668.
Erectus expectatione. Lib. 2. ab Urbe. Quum plebs in foro erecta expectatione staret. animo scil.
Μετέωρος. Græci simpliciter, μετέωροι, At Lat. Erecti expectatione. H. St.
Ardens & erectus ad libertatem. Cic. 4. Philipp. 11. Ego vos ardentes & erectos ad libertatem recuperandam adhortabor.
Celsus & erectus. Cic. 2. de Nat. Deor. 40. Primum eos humo excitatos, celsos & erectos constituit, ut deorum cognitionem cœlum intuentes capere possent. Cic. 1. de Orat. 148. Hæc igitur & horum similia jura suæ civitatis ignorantem, erectum & celsum, alacri & prompto ore, ac vultu huc atque illuc intuentem, &c.
Liber & erectus. Hor. 1. Epist. 1. 69.
An qui fortunæ te responsare superbæ
Liberum & erectum præsens hortatur & optat?
In auras erectus. Sil. lib. 4. — erectus in auras
It sonipes. Ovid. 3. Met. 43.
In spem erectus. Tacit. 1. Hist. 4.
Animus alacer & erectus. Cic. de Senect. 75.
Animus erectus & minime perturbatus. Cic. 10. Att. 17.
Animus magnus & erectus. Cic. pro Deiot. 36.
Capillo erecto evolare ex aliquo loco. Auth. ad Heren. lib. 4. 69.
Crinis erectus horret. Sen. OEth. 6.
Cristæ erectæ. Sil. lib. 7.
Equus in armos erectus. Stat. 6. Theb. 502.
Mens erecta. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Pectore erecto ambulare. Claud. 1. in Eutrop. 306.
Proræ erectæ. Stat. 1. Theb. 375.
Pyra sub auras erecta. Virg. 4. Æn. 504.
Status erectus & celsus. Cic. in Orat. 59.
Via erecta in arcem. Liv. 4. Perfosso a castris monte, erecta in arcem via est.
Votum erectum. Stat. 6. Theb. 756.
Quem vinci haud quisquam, sævo nec sanguine tingi
Malit, & erecto timeat spectacula voto. Erecto voto, i. e. Suspenso favore propter incertum victoriæ exitum.
Vultus erectos ad sidera tollere. Ovid. 1. Met. 86.
ERECTUS, Nomen ex Partic. [ἀνάψατος] Compar. Cic. ad Brut. 10. Erectior Senatus erat, non sententiis solum nostris, sed cohortationibus excitatus.
Minor & Erectior, contraria. Claud. de Aponi Baln. 11.
Animi erectus, i. e. Erecto & excelso animo. Sil. lib. 13.
ERECTE, Adv. cujus compar. apud Ammian. 15. 10. Erectius jam loquebatur. i. e. Liberius.
ERECTIO, ōnis. f. Vitruv. 10. 5. extr. Sine tignorum erectionibus. Augustin. Serm. 1. in Vig. Pent. De summa erectione, ultima dejectione damnatus est.
ERĬGŌNE, es. [Ἠριγόνη] Filia Icarii Atheniensis, & soror Penelopes: quæ patrem suum a rusticis ebriis occisum ita luxit, ut seipsam præ dolore suspenderit. Sed miseratione deorum mutata fuit in cœleste signum, quod Virgo & Justitia dicitur. Serv. ad Virg. 1. Georg. 33.
Qua locus Erigonen inter, Chelasque sequentes
Panditur. V. Hygin. Fab. 130. Apollod. l. 3.
Flebilis Erigone. Stat. 11. Theb. 645.
Erigonen a Baccho compressam fuisse in uvam mutato docet Ovid. 6. Met. 125.
Liber ut Erigonen falsa deceperit uva. conf. Ampel. de 12. Signis & Min. Fel. 21. 16.
ERIGONĒĬUS, Adj. [Ἠριγόνειος] ut, Canis Erigoneius. Ovid. 5. Fast. 723. i. e. Canis, sidus cœleste. V. Hygin. Fab. 130.
ERIGON, [Ἐρίγων] Fluvius, qui multis acceptis amnibus ex Illyricis montibus, & a Lyncistis, & Brigibus & Deuriopis, aliisque compluribus in Axiam irrumpit. Strabo lib. 7.
ERIGONUS, Pictor insignis. Plin. lib. 35. cap. 11. Namque Erigonus, inquit, tritor colorum Nealcæ pictoris intantum ipse profecit, ut celebrem etiam discipulum reliquerit Pasiam, fratrem Æginetæ fictoris.
ERIMANTHUS, & ERIMANTHIUS. V. ERYMANTHUS.
ERINACIUS. V. HERINACIUS.
ERINEOS, & ERĪNOS, [Ἐρίνεος, ἐρῖνος] Herba quam describit Plin. 23. 7. Sic etiam Græci vocant Caprificum. Unde & locus Troadis a caprifico dictus est Erineus, ἐρινεός, ut author est Strabo l. 13. Ceterum Galenus hanc herbam non Erinum, sed Echinon appellat, ut videre est lib. 6. Simplic. conf. Diosc. 4. 29.
ERINEOS, Achaiæ oppidum. Plin. lib. 4. cap. 5.
ERINNA, æ. vel ERINNE, es. [Ἤριννα] Teia, vel, ut alii volunt, Lesbia, vel Tenia, vel Rhodia, poëtria fuit, carmine illustris, Sapphus contemporanea, ac, ut nonnullis placet, amica. Scripsit Elacaten, i. e. Colum, Æolica & Dorica lingua versibus trecentis. Decem & novem annorum mortuam virginem ferunt. Meminit hujus Eustathius in Navium Catal. apud Homer. repetit in temporibus Eusebius. V. Suid. Steph. in Τῆνος. conf. Plin. 34. 8. In Erinnam elegans est in Anthol. 1. 67. 14. epigramma, cujus hi duo sunt postremi versus,
Σαπφὼ δ' Ἠρίννης ὅσσον μελέεσσιν ἀμείνων,
Ἤριννα σαπφοῦς τόσσον ἐν ἑξαμέτροις. i. e. Quanto Erinna in Lyricis Sappho præstantior, tanto Sapphus gloriam Erinna hexametris præcellit. Meminit & Propert. lib. 2. 3. 22, ut quibusdam placet, sed V. quæ v. ÆQUUS a pr. notavimus.
ERINNYS, [Ἐριννύς] Furia infernalis: dicta quod humanam corrumpat mentem. Gen. facit Erinnyos & Erinnyis, Latine, & per synæresin Erinnys: accus. Erinnya & Erinnyn; plur. Erinnes, & Erinnyes.
Crudelis Erinnys. Stat. 8. Theb. 686.

Fera regnat Erinnys. Ovid. 1. Met. 241.
Feralis Erinnys. Lucan. lib. 10. 59.
Flammifera Erinnys. Sen. Herc. fur. 11.
Horrifica Erinnys. Ovid. 1. Met. 725.
 Protinus exarſit, nec tempora diſtulit iræ,
 Horrificamque oculis, animoque objecit Erinnyn.
Improba Erinnys. Sil. lib. 13.
Inſana regnat Erinnys. Ovid. 11. Met. 14.
Nocturna Erinnys. Valer. 3. Argon. 19.
Me pronuba duxit Erinnys. Cornelia Pompeji uxor lamentando, ita ſortem ſuam deteſtatur in conjugis fuga, apud Lucan. lib. 8. 90.
Sæva Erinnys. Sen. Octav. 4.
Tragica. Propert. lib. 2. 16. 29.
 Tum me vel tragicæ vexetis Erinnyes.
Triſtis Erinnys. Virg. 2. Æn. 337. Sen. Octav. 1.
Ultrix Erinnys ſuccincta anguibus. Sen. Octav. 5.
Atræ Erinnyes. Ovid. 11. Epiſt. 103.
Civilis Erinnys, Furor belli civilis. Lucan. lib. 4. 187.
Patriæ communis Erinnys. Virg. 2. Æn. 573. De Helena.
Erinnys eſt etiam Cereris epitheton. V. Reineſ. Inſcript. Cl. 1. 35. p. 62.

ERIOPHORUS, i. m. [ἐριοφόρος] Theophraſto teſte, Bulbi genus eſt circa ripas amnium naſcens, cujus inter ſummum corticem, eamque partem qua veſcuntur, lanea natura eſt, ex qua impilia, veſtesque quædam conficiuntur. refert Plin. lib. 19. cap. 2.

ERIOXȲLON, i. n. [ἐριόξυλον] Lana eſt ſeu Lanugo xyli. Ulpian. in Lege Si cui lana legetur. D. de Leg. tert. Lana legata etiam leporinam lanam & anſerinam & caprinam credo contineri, & de ligno, quam Græci ἐριόξυλον, h. e. ligneam lanam appellant. V. Plin. 19. 1.

ERIPHA, Equæ nomen Marmacis cujusdam, qui primus venit Hippodamiæ procus, anteque alios ab OEnomao necatus eſt. Sed & equas ejusdem jugulavit, Eripham nimirum & Partheniam, quas poſtea juſſit ſepeliri. V. Cæl. Rhod. lib. 21. cap. 22.

ERIPHIA, [Ἐρίφια] Veneficæ & faſcinatricis cujusdam nomen fuit, de qua vide Eraſm. in Adag.

ERIPHIA, Herba eſt, ſeptem lanuginoſis ramulis apii modo foliata, purpureo flore, & eo quidem perenni, ſemine fabaceo, totidem radiculis quot ramis. Hanc Magi prodidere in avena ſcarabeum habere, ſurſum deorſumque decurrentem cum ſono hœdi: unde & nomen accepit. V. Plin. lib. 24. cap. 18.

ERIPHȲLE, es. f. [Ἐριφύλη] Uxor Amphiarai, & ſoror Adraſti. Hæc accepto monili aureo latentem maritum prodidit Polynici: cum quo in prælium proficiſci coactus, hiatu terræ periit: cujus filius Alcmæon poſtea matrem necavit, & eſt Oreſtis furore correptus. Hæc fere Serv. ad Virg. 6. Æn. 445. &c.
 His Phædram, Procrinque locis, mœſtamque Eriphylen,
 Crudelis nati monſtrantem vulnera cernit. Cic. 1. de Invent. 94.
Dicimus etiam Latine Eriphyla, æ. Cic. 6. Verr. 9. Eriphylam accepimus in fabulis ea cupiditate, ut quum vidiſſet monile, ut opinor, ex auro & gemmis; pulchritudine ejus incenſa ſalutem viri proderet. V. Brœckh. ad Propert. 2. 13. 29.

ERIPHȲLÆUS, Adj. [Ἐριφυλαῖος] Stat. 4. Theb. 211.
 Sic Eriphylæos aurum fatale penates
 Irrupit, ſcelerumque ingentia ſemina movit.

ERIPHYZA, [Ἐριφύζη] Inſula una ex Æoliis. Strabo lib. 6.

ERĬPIO, ui, eptum, [ἐξαρπάζω] ĕre. Eſt ut ait Pomp. Juriſc. De manibus alicujus quidpiam auferre per raptum. Ter. Heaut. 4. 2. 6. Crucior bolum tantum mihi ereptum tam ſubito e faucibus. Eripio (inquit Valla lib. 5.) quoties habet cum accuſ. dat. fere in malam partem accipitur, ut Eripuiſti mihi omnes bene vivendi facultates. Quoties vero abl. cum præp. A vel Ab, ſive Abs, plerumque in bonam: ut, Eripuiſti me a periculo. Interdum in malam: ut Eripuiſti a me filia. Ter. Heaut. 4. 3. 39. Unus eſt dies dum argentum eripio.
Eripi & evolare ex inſidiis aliquorum. Cic. pro Muren. 82. Qui locus Judices, quod tempus, qui dies, quæ nox, quum ego non ex iſtorum inſidiis ac mucronibus non ſolum meo, ſed multo etiam magis divino conſilio eripiar atque evolem?
Eripere & Relinquere, oppoſita. Ovid. 6. Met. 196.
 Multaque ut eripiat, multo mihi plura relinquet.
A morte contra fatum aliquem eripere non poſſe. Cic. 2. de Divin. 25.
Ab igne eripere aliquid. Ovid. 8. Met. 457.
Eripere de. Cic. 7. Verr. Siqua vis iſtum de veſtra ſeveritate eripuerit. i. e. Liberaverit.
Ex cuſtodia eripere aliquem. Cic. Brut. 6.
Ex omni impetu urbem eripere & conſervare. Cic. pro Arch. 21. Populi Romani laus eſt, urbem amiciſſimam Cyzicenorum ejusdem conſilio ex omni impetu regio ac totius belli ore ac faucibus ereptam eſſe atque conſervatam.
Ex periculo aliquem eripere. Cic. pro Cluent. 70. Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 12.
Per carmen & herbas aliquem eripere furiis. Ovid. 15. Met. 326.
Per flammas aliquem humeris ſuis eripere. Virg. 6. Æn. 111.
 Illum ego per flammas & mille ſequentia tela
 Eripui his humeris, medioque ex hoſte recepi.
Per tela, per ignes aliquem eripere. Virg. 2. Æn. 665.
Curis eripere aliquem. Valer. 4. Argon. 539.
Damno eripere. Ovid. 11. Met. 133.
Dolis alicujus aliquem eripere. Ovid. 3. de Arte Am. 176.
 — Phryxon & Hellen
 Diceris Inois eripuiſſe dolis.
Domino aliquem eripere. Ovid. 8. Met. 850.
Flammis eripere. Ovid. 2. Met. 630.
 — natum flammis uteroque parentis
 Eripuit. De Phœbo, qui Æſculapium ex cæſo utero matris jam rogo impoſitæ ſervavit.
Jugo turpi colla eripere. Hor. 2. Serm. 7. 91. i. e. Repellere a ſe ſervitutem.

Jugo ſe eripere luctantur ſonipedes. Sen. Hippol. 10.
Jugo colla eripiunt equi. Ovid. 2. Met. 315.
 Conſternuntur equi, & ſaltu in contraria facto
 Colla jugo eripiunt, abruptaque lora relinquunt.
Letho eripere res alicujus. Virg. 5. Æn. 690.
 — da flammam evadere claſſi
 Nunc pater, & tenues Teucrum res eripe letho. Acyrologia eſt, inquit Servius.
Letho ſe eripere. Virg. 2. Æn. 134.
 Eripui (fateor) letho me, & vincula rupi.
Lupo eripere agnum. Plaut. Pœn. 3. 5. 32.
Litibus implicitum eripere. Hor. in Arte poet. 424.
Malis aliquem eripere. Virg. 6. Æn. 365.
Moræ ſe eripere, Non eſſe in mora, Feſtinare. Hor. 3. Carm. 29. 5.
Morſibus canis lepus eripitur. Ovid. 1. Met. 538.
Morti aliquem eripere. Virg. 12. Æn. 157.
 Accelera, & fratrem, ſiquis modus, eripe morti.
Tormento aliquem eripere. Plin. Epiſt. 87.
Aliquem in medio verſantem turbine lethi eripere. Catul. 62. 149.
Aliquem domo eripere. Ter. Adel. 2. 1. 44. Domo me eripuit: verberavit.
Alicui eripere aliquid per oppreſſionem. Ter. Adel. 2. 2. 31.
 Hoccine illo dignum eſt? hoccine incipere Æſchinum,
 Per oppreſſionem ut hanc mihi eripere poſtulet?
Adimere, & eripere. Cic. pro Roſc. Amer. 150. Quum ademerit nobis omnia quæ noſtra erant propria, ne lucem quoque hanc, quæ communis eſt, eripere cupiat.
Eripere & extorquere. Cic. 2. de Lege Agr. 19. Id totum eripere vobis, atque e manibus extorquere conatus eſt.
Eripi & ſurripi. Cic. in Parad. 6. Quanti eſt æſtimanda virtus, quæ nec eripi nec ſurripi poteſt. De vi illud, hoc de fraude.
Alimenta alicui eripere. Ovid. 9. Met. 184.
 — ſævoque alimenta parentis Antæo eripui.
Amicum eripere alicui. Cic. 11. Fam. 28. Eos qui mihi amicum eripuerunt, carpendo me, efficere conari, ne quos velim diligam?
Animam. Ovid. 6. Met. 540.
 Quin animam hanc (ne quod facinus tibi perfide reſtet)
 Eripis?
Membris alicujus animam eripere. Ovid. 15. Met. 845.
 Conſtitit alma Venus nulli cernenda, ſuique
 Cæſaris eripuit membris, nec in aëra ſolvi
 Paſſa recentem animam, cœleſtibus intulit aſtris.
Annos eripuere mihi Muſæ, i. e. Ætatem meam conſumpſi in literarum ſtudiis. Claud. Conſ. Mall. Theod. 139.
Arbitrium ſecreta loquendi alicui eripere. Ovid. 4. Met. 224.
 — famulæ diſcedite, neve
 Eripite arbitrium matri ſecreta loquendi. Vulgo Arripite.
Auxilium ſolitum alicui eripere. Virg. 9. Æn. 129.
 — his Juppiter ipſe Auxilium ſolitum eripuit.
Cauſam aliquam eripere alic. Cic. 1. Fam. 5. Sed vereor ne aut eripiatur cauſa regia nobis, aut deſeratur.
Cœlum ex oculis eripiunt nubes. Virg. 1. Æn. 92.
 Eripiunt ſubito nubes cœlumque diemque
 Teucrorum ex oculis, ponto nox incubat atra. ut Lucem.
Conſpectum Senatus eripere alicui. Cic. pro Rabir. Poſt. 48. Vos obſecro, Judices, ut huic optimo viro, quo nemo melior unquam fuit, nomen equitis Rom. & uſuram hujus lucis, & veſtrum conſpectum ne eripiatis.
Conſulatum alicui. Cic. 2. de Fin. Ut adoleſcentulus eriperes P. Syllæ Conſulatum.
Ex crimine aliq. eripere. Ter. Phorm. 2. 1. 9. Quid ages? P. quid vis, niſi ut maneat Phanium, atque ex crimine hoc Antiphonem eripiam, &c.
Curas. Ovid. de Rem. Amor. 810.
Dolorem eripere aut minuere conſolatione. Cic. 9. Att. 4.
Enſem vagina eripere. Virg. 4. Æn. 579. Et 10. Æn. 896.
Facultatem. Cic. 5. Fam. 3. Quam facultatem ſiquis caſus eripuerit, mea tamen in te omnia officia conſtabunt, non ſecus ac ſi te vidiſſem.
Ferrum vagina eripere. Virg. 6. Æn. 260.
Fidem alicui, Derogare fidem. Ovid. 15. Met. 283.
 — niſi vatibus omnis Eripienda fides.
Formam. Virg. 9. Æn. 101.
 Mortalem eripiam formam, magnique jubebo
 Æquoris eſſe deas. De navibus Æneæ, quas Cybele mutavit in deas marinas.
Fugam. Virg. 2. Æn. 618.
 Eripe nate fugam, finemque impone labori. i. e. Accelera, raptim fac. Serv.
Imperium ſemeſtre. Cæſ. 1. Bell. Civil. 9.
Ex infamia ſe eripere. Cic. 5. Verr.
Jocos &c. anni eripuere. Hor. 2. Epiſt. 2. 56.
 Singula de nobis anni prædantur euntes,
 Eripuere jocos, venerem, convivia, ludum,
 Tendunt extorquere poemata.
Jus. Plaut. Rud. 3. 4. 6. Jus meum ereptum eſt mihi.
Laudem. Cic. 2. Tuſc. 35. Quamobrem hortor omnes qui facere id poſſunt, ut hujus quoque generis laudem jam languenti Græciæ eripiant, ut perferant in hanc urbem.
Libertatem. Plaut. Capt. 2. 2. 61.
Liberos ex ſinu parentum. Cic. 7. Verr. 118.
Linguam alicui. i. e. Evellere. Ovid. 2. Faſt. 608.
Lucem. Cic. 4. Acad. 30. Nam quid eum facturum putem de abditis rebus & obſcuris, qui lucem eripere conetur?
Lucem eripere, & noctem quandam rebus offundere. Cic. 1. de Nat. Deor. 6. Multis etiam ſenſi mirabile videri eam nobis potiſſimum probatam eſſe philoſophiam, quæ lucem eriperet, & quaſi noctem quandam rebus offunderet.
Lucem eripiunt tenebræ. Sil. lib. 10. Conſ. Cælum.

Mentem

Mentem. Hirt. Bell. Alex. 18. Terror hominibus mentem confiliumque eripit.
Mentem confufam alicui eripere. Virg. 2. Æn. 736.
A miferia fe eripere. Cic. 9. Fam. 13. Nulla ratione ab illa miferia fe eripere poffet. h. e. Eximere.
Mortem alicui eripere. i. e. Moriendi facultatem. Sen. Theb. 1.
Nefas oculis eripere. Sen. Thyeft. 8.
Necem eripere. Stat. 3. Theb. 69.
Noctem eripiunt flammæ. Sil. lib. 11.
Notitiam alicujus rei alicui eripere. Ovid. 2. de Pont. 10. 5.
Nubem, quæ mortales hebetat vifus, alicui eripere. Virg. 2. Æn. 605.
Oculos. Ter. Adel. 3. 2. 20.
Oculos eripiet quivis citius mihi quam, &c. Hor. 2. Serm. 5. 35.
Opes partas eripit ignis. Tibul. lib. 2. 4. 40.
Ornamenta eripere ex urbibus. Cic. 7. Verr.
Orationem ex ore alicujus. Plaut. Merc. 1. 2. 64. Orationem ex ore tu quidem mihi eripis, &c.
Ofcula. Hor. 2. Carm. 12. 27.
Pacem. V. PAX.
Poteftatem aliquid faciendi. Cic. de Amicit. 89. Cæf. 1. Bell. Civil. 3.
Præmia eripere. Ovid. 5. Met. 25.
Pudicitiam. Cic. pro Milon. 9. Pudicitiam quum eriperet militi Tribunus militaris in exercitu C. Marii propinquus ejus imperatoris, interfectus ab eo eft cui vim afferebat.
Rates ab infimis æquoribus eripere, i. e. Servare a naufragio. Hor. 4. Carm. 8. 32.

Clarum Tyndaridæ fidus, ab infimis
Quaffas eripiunt æquoribus rates.

Refpiramen, iterque eripere animæ. Ovid. 12. Met. 143.
Refponfiones uno verbo. Plaut. Moft. 3. 1. 63.
Salutem. contr. Dare. Ovid. 2. Trift. 169.

Eripit interdum, modo dat medicina falutem.

Sanguinem vitamque. Cic. pro Quint. 77. Non pecuniam modo, verumetiam hominis propinqui fanguinem vitamque eripere conetur.
Senfus omnes alicui eriperes Catul. 49. 6.
Spem nuptiarum. Ter. Heaut. 4. 3. 35. Cic. 4. in Catil. 8. Eripit etiam fpem, quæ fola hominem in miferiis confolari folet.
Tempus cibi eripere. Celf. lib. 2. cap. 8.
Tempora certa alicui rei eripere. Hor. 1. Serm. 4. 57.
Timorem alicui. Cic. 3. in Catil. 1.
Vires omnes animo fomnus & alea eripiunt. Ovid. de Rem. Amor. 146.
Virginem eripere vi ab aliquo. Ter. Eun. 4. 6. 14.
Vitam. Cic. pro Lege Manil. Vos vitam ereptam negligetis?
Vitam per crimina alicui eripere. Ovid. 2. Faft. 807.

— eripiam, dixit, per crimina vitam. Burm. Pro Crimine.

Vocem ab ore loquentis eripere. Virg. 7. Æn. 119.
Voluntatem alicui. Cic. 3. Verr. 114. Eripias tu voluntatem mortuis, bona vivis, jus omnibus.
E complexu patriæ confpectuque aliquorum fe eripere. Cic. pro Sext. 53.
Te hinc eripe. Sen. Medea, 7.
Poffe loqui eripitur. Ovid. 2. Met. 483.
Vix eripiam quin hoc potius velis. Hor. 2. Serm. 2. 23.
Eripere, fimpliciter ufurpatum, pro De periculis eripere. Virg. 3. Æn. 560.

Hos Helenus fcopulos, hæc faxa horrenda canebat,
Eripite ô focii, pariterque infurgite remis.

Tune hinc fpoliis indute meorum Eripiare mihi? Virg. 12. Æn. 948.
Honor eripitur. Ovid. 1. Faft. 621.
Currendi vires eripiente metu. Ovid. 3. Amor. 6. 70.
Verbis alicui eripere. Tibull. lib. 1. 10. 35.

Illis eriperes verbis mihi, fidera cœli
Lucere, & puras fluminis ire vias. i. e. Negares & infringeres ea quæ funt certiffima. Gefner.

Eripere vocabant in Circo quando primus nimio fpatio metam evitaviffet, & qui tum fequebatur auriga inter metam & priorem breviori fpatio delatus, ex fecundo primus efficiebatur. Panvin. de Lud. Circ. 1. 14. V. Sil. 16. 389. & Salmaf. Exerc. Plin. p. 635.

EREPTUS, Partic. [ἐξαρπασθεὶς] Cic. pro Rof. Amer. 149. Ipfe affiduitate, confilio, authoritate, diligentia perfecit, ut S. Rofcii vita erepta, de manibus fectorum, fententiis judicum permitteretur.
Æquor Ereptum. V. Sil. Ital. fupra.
Ab undis ereptus. Virg. 1. Æn. 600.
Annis in primis ereptus. Valer. 3. Argon. 316.
Enfes per medios ereptus. Propert. lib. 1. 21. 7.
Fato ereptus. Virg. 2. Æn. 738.
Fluctibus ereptus. Hor. 4. Carm. 8. 25.
Oculis ereptus. Ovid. 10. Epift. 43.
Periculis ereptus. Virg. 3. Æn. 711.
Pugnæ ereptus. Sil. lib. 17.
Rebus humanis ereptus. Curt. 10. 5. 10. De Alexandri morte.
Ruinis alicujus civitatis ereptus. Virg. 3. Æn. 476.
Thalamis alicujus fœminæ ereptus. i. e. Liberatus illius conjugio. Sen. Med. 2.
Amor ereptus. Propert. lib. 2. 8. 36.

Tantus in erepto fævit amore dolor.

Conjux erepta. Virg. 3. Æn. 330.
Fata erepta. Stat. 3. Theb. 85.
Honor dolo ereptus alicui. Virg. 5. Æn. 342.

Ereptumque dolo reddi fibi pofcit honorem.

Jus ereptum reftituere. Ovid. 1. Faft. 626.
Juventa prima fato erepta alicui. Virg. 7. Æn. 51.
Laus erepta alicui. Sen. OEth. 7.
Littora erepta. Sil. lib. 7. i. e. Ab hoftibus occupata.
Locus ereptus. Ovid. 4. Trift. 2. 58.
Merces erepta laborum. Lucan. lib. 1. 340.
Munera erepta ruinis. Virg. 1. Æn. 651.

Munera præterea Iliacis erepta ruinis Ferre jubet.

Pellis erepta juvenco. Virg. 11. Æn. 679.

Cui pellis latos humeros, erepta juvenco
Pugnatori, operit.

Ratis erepto campis deferta profundo. Sil. lib. 3. 56.
Regnum alicui ereptum. Lucan. lib. 5. 64.
Senfibus ereptis mens excidit. Catul. 64. 25.
Solatia fibi erepta lugebant Nymphæ. Claud. Præf. 2. de Rapt. Proferp. 3.
Sirps erepta, Mortua. Ovid. ad Liviam 65.

Vidimus erepta mœrentem ftirpe fororis.

Tempus ereptum ex fummis occupationibus. Cic. 1. Att. 11. Ita diftinebar, ut vix huic tantulæ epiftolæ tempus habuerim, atque id ereptum ex fummis occupationibus.
Venia fcelerum erepta populo nocenti. Lucan. lib. 4. 193.
Virginitas erepta. Virg. 12. Æn. 141.
Voluptas urbis alicui erepta. Ovid. 1. de Poto, 8. 39.
Ereptus, Mortuus. Idem ad Liviam, 200.

Obvia turba ruit, lacrymisque rigantibus ora
Confulis erepti publica damna refert.

EREPTOR, ōris. m. Qui eripit. Cic. pro Quint. 30. Ifte, homo acerrimus, bonorum poffeffor, expulfor, ereptor.
Ereptor civitatis. Cic. pro Domo fua, 81.
Tyrannus atque ereptor libertatis. Cic. pro Sext. 109.
Terrarum ereptores. Tacit. 13. Ann. 55. extr.

EREPTIO, ōnis. f. Cic. 6. Verr. 10.

ERICE. V. ERIX.

ERIS, is. Nomen eft herbæ in Ægypto nafcentis, aro fimilis, nifi quod minor eft, & minoribus foliis ac radice, quæ tamen grandis olivæ magnitudinem implet. Hermol.

ERIS, [Ἔρις] Fluvius, quem antea Cleanin vocavere, labiturque superne de Apenninis collibus, & agro Veftino, præter vicum Fregellas, clariffimam olim urbem. Excurrit autem in Lucum facrum, quem magnis honoribus Minturnenfes celebrant, oppido incumbentem. Strab. lib. 5.

ERIS Pamphilius, Harmonii filius, quem revixiffe cum mortuus effet dixit Plato de Rep. 10. Meminere etiam. Plut. Sympof. 9. 5. Macrob. in Somn. Scip. 1. 1. Auguftin. Civ. Dei 22. 28. conf. Huet. Dem. Evang. 9. 142. §. 11.

ERIS, ĭdis. [Ἔρις]. Difcordiæ dea. De pomo Eridis V. in DISCORDIA.

ERISTĬCUS, a, um. [ἐριστικὸς] Litigiofus. De Sophiftis fic dictis V. paulo infra.

ERĬSICHTHON, ōnis. [Ἐρισίχθων] Vir fuit Theffalus, qui quum Cereri nemus confecratum, præcipue vero quercum unam in qua Nympha quædam habitabat, fuccidiffet: irata Ceres, Famem ad eum mifit: quæ toto exhaufto patrimonio, eo coegit etiam, ut membra denique propria abfumeret. Fabulam habet Ovid. 8. Met. 823. feqq. Conf. ERYSICHTHON.

ERISMA. V. ANTERIS.

ERISMÆ, [ἐρεισμαὶ] Pilæ funt ædificiorum, quæ procurrunt ab imo, mox gradatim contrahuntur. V. Cæl. Rhod. lib. 16. cap. 11.

ERISTALIS, Gemma eft, tefte Plinio, quæ cum candida fit, ad inclinationes rubefcere videtur. Plin. lib. 37. cap. 10. MSS. Eriftilla.

ERISTICI, [ἐριστικοὶ] dicti funt Sophiftæ quidam. Duo enim genera Sophiftarum fuerunt olim, unum fimile Oratoribus, qualis Gorgias Leontinus fuit: alterum fimile Dialecticorum, eorum qui Eriftici vocabantur; a quibus Erifticis Dialectica profecta videtur, fi Laertii authoritas id ut credamus meretur, quod mihi quidem videtur. Hos autem Sophiftas, qui concertationes confectabantur, in libello contra Sophiftas infectatur Ifocrates, fed & alteros quoque, qui civiles orationes amplectebantur. Turneb. 4. 2. V. Menag. ad Diog. Laërt. 2. S. 106.

ERITHĂCE, es. f. [ἐριθάκη] Apum dum operantur cibus, vel Gluten quo favos compingunt. Varr. 3. de R. R. 16. Plin 11. 7.

ERITHACUS, [ἐρίθακος] Avis eft folitaria, formam & colorem mutans cum nomine. Nam hyeme tantum Erithacus, æftate Phœnicurus appellatur, a puniceo caudæ colore. Plin. lib. 10. cap. 29. Theod. ex Ariftot. Rubeculam vertit. alii Ruticillam. V. Gefner. & Proverb.

ERITHALES, [ἐριθάλης] Herba eft femper virens, quæ alio nomine Sedum five Sempervivum minus appellatur. V. Plin. lib. 25. cap. 13. conf. Apul. de Herb. cap. 123.

ERITHERÆ, [ἐριθῆρες] Servi libertate donati a Lacedæmoniis dicti funt, ut refert Alex. Genial. Dier. lib. 3. cap. 20.

ERITHYNI, [Ἐριθύνοι] Duo funt fcopuli, qui nunc Erythri vocantur, a colore fic nominati, quorum meminit Homer. in Catal. Nav. V. Strab. lib. 12.

ERITIUS. V. ERICIUS.

ERITUDO, Servitudo. Feftus. Ab antiquo Gr. ἔρος, Erus, Servus. V. Laurenb. Antiq. p. 156. [At in Gloff. διακονία redditur. Forte hoc tantum innuit Feftus, veteres, ut Servitudinem pro Servitute, Sic Heritudinem pro Herili ftatu dixiffe. Nam Erus & Herus promifcue fcribi notum eft.

ERĪVO, āre. Rivis factis educere, evacuare. Plin. lib. 17. cap. 26. Ceterum majore in parte orbis etiam pluvias Autumni aquas erivari convenit.

ERIUNIUS, Mercurius [Ἐριούνιος Ἑρμῆς] cognominatus, quod valde profit hominibus ad lucra: ἐριούνιος enim valde utilis interpretatur. Ariftoph. in Ranis inducit Euripidem & Æfchylum de Tragœdia certantes, ubi & Eriunii Mercurii mentionem fecit. Meminit & Phurnutus, ἀπὸ τοῦ ὀνεῖν, i. e. a juvando dictum fcribens.

ERIX, ĭcis. Idem ac Erica. Plin. lib. 24. cap. 9. [Ericen Accuf. Græc. eft a recto Erice, ἐρείκη. Sic l. 13. c. 21. Erices Genet. Nulla igitur planta Erix.

E R O

ERO, vel potius HERO, [Ἡρὼ] Puella formofiffima fuit ex Sefto Thraciæ urbe, ad Hellefpontum fita, & Veneris facerdos, cujus mutuo amore correptus Leander Abydenus adolefcens, noctu ejus caufa Hellefpontum folebat trajicere. Verum quum aliquando nimio amatæ defiderio, mari tempeftatibus agitato fe commififfet, viribus deftitutus fubmerfus eft. Hujus cadaver quum fluctuum impulfu Seftum effet delatum, Ero doloris impatientia ex editiffima fefe fpecula in mare præcipitavit. V. Mufæum, qui horum amores elegantiffimo carmine exequitur. Accuf. Hero apud Ovid. 2. Amor. 16. 31. adftruente Burman.

Ero, ōnis. m. Erones, inquit Turnebus, Texta quædam funt ftoriarum & tegetum more, in quibus interdum pauperes dormiebant, & fruges reponebantur: fed & Vafa fic viminea vocabantur, tegetibus fimilia & cophinis: φορμοὶ a Græcis dicuntur. Hæc obfignabimus, fubdit idem, teftimonio interpretis Terentiani, cujus hæc verba funt, Phormio non a formula, fed phormione dicitur fparteo, quem nos eronem dicimus trivialiter & pro confuetudine. Vetus criticus Eronem interpretatur κόφινον. Ex his quod in Vitruv. Plin. & JCtis Berones vel Perones quidam legunt, Turnebus Erones legendum contendit. Quem vide Adv. 24 2.

Erōdius, [ἐρωδιός] Avis eft quæ in coitu fanguinem exudat: qua ex caufa argumentantur impofitum nomen ὅτι ἔαρ ἱδροῖ. nam Ear quandoque fanguinem dici. Ciconiam putat Suidas, aut Ciconiæ fimilem: dictamque quod in paludibus verfetur, quafi Elodion. Fulicam transfert Auguftinus: Ardeolam Theodorus. Cæl. *Un heron.* Bud. conf. Plin. 10. 44. Antonin. Liberal. F. 7.

Erōdo, fi, fum, [ἐξέδομαι, ἀποβρώσκω] Idem quod Rodere. Plin. lib 11. cap. 29. Omnia vero morfu erodentes. Columel. lib. 10. v. 323.
Nec folum teneras audens erodere frondes. conf. Celf. 5.28. 19.
Erofa fale caro. Plin. lib. 9. cap. 31.

Erōgenius, a, um. ab ἔρως & γένομαι. Theod. Cod. 16. 10. nullus ignem Erogenium Penates odore veneratus accendat.

Erōgenneton, [ἐρωγέννητον] Herba eft fic dicta, quod amatoriis conveniat. γεννάω enim gigno, & ἔρως amor dicitur. [a quo?

Erogĭto, [καθίδομαι] āre. Vehementer rogare. Plaut. Capt. 5. 1. 32.
— Interibi ego ex hac ftatua verberea volo
Erogitare, meo minore quid fit factum filio. conf. Sil. lib. 10. 475.

Erŏgo, [ἐκδίδωμι] āre. Diftribuere, & quafi Rogatoribus effundere. Plin. Epift. 240. Deinde quam ipfi erogare in oleum foliti, parati funt in operibus balinei conferre.
Erogare pecunias ex ærario. Cic. in Vatin. 29. Erogarifne pecunias ex ærario tuis legibus.
Pecunias alicui erogare in rem aliquam. Cic. 7. Verr. 47. Multas pecunias ifti erogatas in operum locationes falfas atque inanes effe perfcriptas.
Erogare pecuniam in claffem. Cic. pro Flacc. 30.
Unde in eos fumptus pecunia erogaretur. Liv. 1. 20.

Erogātus, Partic. [ἐκδοθείς] ut, Pecunia publica ex ærario erogata. Cic. 5. Verr. 165.

Erogatio, ōnis. f. [ἔκδοσις] Diftributio: ut, Erogatio pecuniæ. Cic. 15. Att. 2. Plin. in Paneg. Ut tot impendiis, tot erogationibus fola fufficiat. Atque hic in malum fumitur, quemadmodum apud Suetonium plerifque in locis, nempe pro Largitionibus & Profufionibus pecuniarum. Papin. in l. Seio. D. de annuis legatis, Ea videntur relicta, quæ certam formam erogationis annuæ, non incertam liberalitatis voluntatem habuerunt. Idem Papin. in l. liberto. D. de negotiis geft. Eft item Remotio, abolitio, quafi Exrogatio ab Exrogo. Feft. in h. v. Tertull. de Idol. cap. 5. Erogatio Legis. [i. e. Abrogatio.

Erogator, ōris. m. Qui erogat, ut, Erogator virginis. Tertull. de Pudic. cap. 16. h. e. ἐκγαμίζων.

Erogatorius, a, um. Frontin. de Aquæduct. p. 233. opponit Erogatorium modulum, Acceptorio.

Erōs, ōtis. [Ἔρως] Comœdus fuit, cujus meminit Cic. pro Rofc. Com. 30. Quod item nuper (inquit) in Erote Comœdo ufu venit: qui poftea quam e fcena non modo fibilis, fed etiam convicio explodebatur, ficut in aram confugit in hujus domum, difciplinam, patrocinium, nomen. Idem Servos hujus nominis producit, 12. Fam. 26. item 10. Att. 15: 12. 5. & 18. itidem 15. 5. Eft & nomen proprium apud Martial. lib. 10. 80.

Erosus. V. erodo.

Erōtēma, ătis. n. [ἐρώτημα] Interrogatio Latine dicitur: ut Virg. 2. Æn. 322.
Quo res fumma loco Panthu? conf. Mart. Capell. 5. p. 171.
Erotema, Figura quædam eft Aquilæ, quam Cicero Interrogatum vertit, qua utimur ubi exacerbando aliquid interrogamus, ut exaugeamus rei invidiam. Differt autem a Pyfmate, h. e. Quæfito, quod ad Erotema una voce refponderi poffit negando, vel confitendo: ad Pyfma vero, non nifi pluribus.

Erōtĭcus, a, um. [ἐρωτικός] Amatorius. ut, Carmen eroticum. Subft. Gell. 19. 9. Ἐλεγεῖα quædam erotica dulcia & venufta accinerunt.

Erotium, i. n. [Ἐρώτιον] Mulierculæ nomen eft apud Plaut. Men. per diminutionem ἀπὸ τοῦ ἔρωτος, h. e. Ab Amore detortum. Item Puellæ apud Martial. lib. 5. 55. & 38. & lib. 10. 61.
Erotium item Græcis, Cupidinis imaguncul am fignificat.

Erōtŏpægnium, i. n. [ἐρωτοπαίγνιον] eft Ludicrum opus vel Poëma de amore: ἔρως enim amor, παίγνιον ludus. Plin. lib. 5. Epift. 17. Nuntio tibi, fuiffe me hodie in auditorio Calphurnii Pifonis: recitabat ἐρωτοπαίγνιον. Aufon. Centon. Nupt. fub fin. Quid antiquiffimi poëtæ Livii (alii legunt Lælii) erotopægniôn libros loquar? Gell. lib. 2. cap. 24. Hujus legis Lælius poëta meminit in Erotopægniis. Prifcian. lib. 2. cap. De temp. & reformat. Partic. Livius erotopægnion quarto, Meminens Varro corde volutat.

Erotundatus, a, um. Sidon. 9. Epift. 7. Structura (orationis) modis omnibus erotundata.

Erotȳlos, i. m. [ἐρωτύλος] Gemma eadem quæ Amphicomos & Hieromnemon dicitur, a Democrito præcipue laudata in argumentis divinationum. Plin. lib. 37. cap. 10. Sed V. Hard.

Erphoum, [Ἐρφοῦν] Oppidum ad Euphratem. Strab. lib. 14.

E R R

Erranoboas, Fluvius eft navigabilis, qui in Gangem influit. Plin. lib. 6. cap. 18.

Erro, [ἄλημι, ἀλητεύω, πλανάομαι, σφάλλω, πλάζω, ἀμπλακίω] āre. Huc atque illuc ire, Vagari. Cic. 3. Tufc. 63.
Qui mifer in campis mœrens errabat Aleis.
Vagari & errare. Cic. 1. de Orat. 209. Ne vagari & errare cogatur oratio.
Huc & illuc errare. Ovid. 11. Met. 357.
A fedibus fuis errare. Claud. 6. Conf. Hon. 408.
— laribus fejuncta poteftas
Exulat, imperiumque fuis a fedibus errat.
Ad flumina errare. Virg. 6. Ecl. 64.
Ad lacus errare. Tibul. lib. 1. 10. 40.
Circum littora errare. Virg. 3. Æn. 690.
Circum omnia maria errare. Virg. 1. Æn. 36.
Circum villulas errare. Cic. 8. Att. 9. Ego Arpini volo effe pridie Kalend. deinde circum villulas noftras errare.
In annis multis errare. Ovid. 1. Trift. 5. 59.
Ille brevi fpatio multis erravit in annis
Inter Dulichias, Iliacasque domos.
In Silva errare. Virg. 6. Æn. 451.
Inter quas Phœniffa recens a vulnere Dido
Errabat filva in magna.
In undis errare. Virg. 3. Æn. 200.
Excutimur curfu, & cæcis erramus in undis.
Inter audaces lupus errat agnos. Hor. 3. Carm. 18. 13. [Securitatem & metus remotionem indicat vox hæc, ut
Per agros errat. Propert. lib. 2. 21. 25.
Per herbas teneras armentum errat. Ovid. 15. Met. 14.
Per ignotos errant animalia montes. Virg. 6. Ecl. 40.
Per undas errare. Ovid. 5. Met. 462.
Per ignotas urbes errare. Tibull. lib. 4. 1. 52.
Cum temporis mentione. Ovid. 10. Met. 479. de Myrrha circumvagante:
Perque novem erravit redeuntis cornua Lunæ.
Subter fupraque errare. Stat. 9. Theb. 433. — omnis anhelat
Unda nefas, fubterque animæ fupraque recentes Errant.
Procul avius errat. Lucret. lib. 2. 739. V. procul.
Ignari hominumque locorumque Erramus. Virg. 1. Æn. 322.
Vagus errat. Cic. pro Cluent. 175. Quum vagus & exul erraret, atque undique exclufus, &c.
Toto paffim vagus errat in orbe. Ovid. 14. Met. 680.
Curfu folicito errare. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 29.
Paffibus non certis errare. Ovid. 3. Met. 175.
Paffibus ambiguis errare. Idem 5. Trift. 8. 15.
Paffibus ambiguis fortuna volubilis errat.
Pelago errare. Virg. 3. Æn. 204.
Via errare. Virg. 2. Æn. 739.
Urbibus errare. Virg. 1. Æn. 582.
Errare, pro Pafci aliquando ufurpatur: quod pecudes errando pafcere foleant. Virg. 2. Ecl. 21.
Mille meæ Siculis errant in montibus agnæ. Idem 1. Ecl. 9.
Ille meas errare boves (ut cernis) &c. [V. fupra, Errare Inter & Per.
Carmina errant. Tibul. lib. 4. 1. 106.
At non per dubias errant mea carmina laudes.
Colores varii fæpe errant in vultu folis. Virg. 1. Georg. 452.
Dolor errat per omnes. Lucan. lib. 2. 21.
Tunc queftus tenuere fuos, magnusque per omnes
Errabat fine voce dolor.
Flamma per medullas errat. Ovid. 14. Met. 351.
Fluvius errat. Virg. 3. Georg. 14.
— tardis ingens ubi flexibus errat Mincius.
Fulmen errare in aliquos dicitur. Sen. Med. 7.
Halitus. Virg. 4. Æn. 684.
— extremus fuper halitus errat.
Manus errat circum aures & tempora. Virg. 5. Æn. 435.
Multa cavo lateri ingeminant, & pectore vaftos
Dant fonitus; erratque aures & tempora circum
Crebra manus, duro crepitant fub vulnere malæ.
Navis errat amiffo magiftro. Virg. 5. Æn. 866.
Oculi errant, pro Dormitant. Stat. 10. Theb. 144.
Orbes cœli in quos erret planeta. Virg. 1. Georg. 337.
Quos ignis cœli Cyllenius erret in orbes: Ordo eft, in quos orbes cœli erret Cyllenius ignis. Et bene Erret: nam planetæ vocantur ἀπὸ τῆς πλάνης, i. e. Ab errore. Nam interdum ad Auftrum, interdum ad Septentrionem, plerunque contra mundum, nonnunquam cum mundo feruntur. Servius. Conf. Errans Luna infra.
Spes folicitæ, trepidique metus errant. Sen. Herc. fur. 3.
Tempora errant. Ovid. 3. Faft. 155.
Sed tamen errabant etiam tum tempora.
Vires errant. Ovid. ad Liviam, 49.
Nec vires erraffe tuas campoque foroque. i. e. Ubique fpectata tua conftans virtus.
Errare, Labi a vero: quoniam vagando, fæpe a recta via deflectimus. Cic. 12. Philipp. 5. Cujusvis eft hominis errare: nullius nifi infipientis, perfeverare in errore. Idem 5. Verr. Erravit, an potius infanivit Apronius?
Errare & Erudiri, contraria. Cic. pro Corn. Balb. 64. Honeftius fit illis ducibus errare, quem hoc magiftro erudiri.
Errare & Vera fentire, contraria. Cic. 1. Tufc. 39. Errare mehercule malo cum Platone, &c. quam cum iftis vera fentire.
Cum aliquo errare. Cic. 1. Tufc. 39.
In amicitia errare. Hor. 1. Serm. 3. 41.
Licenter errare. Cic. in Orat. 77. Ut ingredi libere, non ut licenter videatur errare.
Licentius errare. Ovid. 4. de Pont. 10. 29.
Longe errat. V. longe.
Magnopere errare in re aliqua. Lucret. lib. 1. 712.
Stultitia errare. Hor. 2. Serm. 3. 210.
Probe & vehementer errare. Plaut. Amph. 3. 3. 20. Cic. 4. Acad. Ait vehementer errare eos, &c.
Procul errare, Vehementer falli. V. procul.
Propemodum erro. Cic. pro Rofc. Amer. 83. Intelligo me ante tempus Judices, hæc fcrutari, & propemodum errare, qui, &c.
Non ultra verba, ac voces errare. Tacit. 1. Hift. 18.
Erras, fi id credis: h. e. Falleris. Ter. Heaut. 1. 1. 53. & Cæf. 5. Bell. Gall. 40. Errare eos dicunt fi quicquam ab iis præfidii fperent.
Errare

Errare in aliquam partem. Cic. 8. Fam. 11. Denique malo in hanc partem errare, ut quæ non desideres, audias.
Errare in aliquam rem, pro Declinare. Liv. 1. Bell. Maced.
Errare de verbis alicujus, Non assequi aut intelligere quid velit, aut dicat. Ter. Heaut. 2. 3. 22. Hic de nostris verbis errat videlicet, quæ hic fuimus locuti.
Ne erres. h. e. Ne temere putes aut existimes. Ter. And. 4. 2. 21. Huic, non tibi habeo, ne erres.
Scio quid erres. Plaut. Epid. 4. 2. 8. Ter. And. 3. 2. 18. Teneo quid erret: quid ego agam habeo.
Cœlo toto errare. V. Adag. Erasm.
Re tota errare. Cic. 2. Philipp. 23. In eo non tu quidem tota re, sed (quod maximum est) temporibus errasti.
Via tota errare. Ter. Eun. 2. 2. 14. Quid tu in his rebus credis fieri? tota erras via.
Animus sæpe in corporis morbis errat. Lucret. lib. 3. 464. i. e. Delirat.
Errare de illicitis amoribus dici apud Ecclesiasticos traditur in Thesauro Lips. Adducunturque inter alia hæc Hier. adverf. Vigilant. Et tamen paucorum culpa non præjudicat religioni: qui & absque vigiliis possunt errare, vel in suis vel alienis domibus. [Dixerim potius τὸ Errare hoc & aliis ejusmodi locis ἀντὶ τοῦ Peccare positum: ut Error & Erratum sæpissime pro Peccato.

Error, āri. pass. Cic. 5. Fam. 20. Quæ cum viderem tot vestigiis impressa, ut in his errari non posset. Forma Imperf.
Erratur in nomine. Cic. 4. de Fin. 60. Si aut res ignoratur, aut erratur in nomine.

Errans, Partic. [ἀλητεύων] Ter. Heaut. 2. 3. 16. Dum ego propter te errans, patria careo demens, tu interea loci, &c. Virg. 1. Æn. 326.
Vidistis siquam hic errantem forte sororum.
Terris omnibus & fluctibus errans. Virg. 1. Æn. 760.
— nam te jam septima portat
Omnibus errantem terris & fluctibus æstas.
Digitis errantibus scindere chelyn. Stat. 5. Sylv. 5. 32.
Domus errantes. Lucan. lib. 1. 253.
— melius fortuna dedisses
Orbe sub Eoo sedem, gelidaque sub Arcto,
Errantesque domos. Alludit ad Scytharum domos, quas plaustris trahi dicit Hor. 3. Carm. 24. 10. [Scrib. Gelidave, Errantesve.
Gradum errantem in recta deflectere. Sen. Theb. 1.
Greges errantes. Hor. Epod. 2. 14. conf. Curt. 5. 6. 15.
Hederæ errantes. Virg. 4. Ecl. 19. i. e. Passim vagantes: unde antiqui Lyrici dixerunt Flexipedes hederas: quod hac atque illac vagantur. Servius.
Locum tutum erranti dare. Ovid. 4. de Ponto, 14. 517.
Lumina errantia. Propert. lib. 3. 14. 27.
Luna errans. Virg. 1. Æn. 746. Quia (inquit Servius) ἑλικοειδής, i. e. Obliquo incedit cursu, non recto ut sol, scilicet ne incidat in centrum terræ, & frequenter patiatur eclipsin. Vicinus est enim ejus circulus terræ. V. in erro, Orbes cœli in quos &c. mox Sidera err. & erraticus.
Opinio errans. Cic. 2. de Fin. 71.
Sententia errans & vaga, cui opponitur Stabilis & certa. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. De diis immortalibus habere non errantem & vagam, ut Academici, sed ut nostri, stabilem certamque sententiam.
Sidera errantia, Errantes stellæ. Plin. lib. 2. cap. 6. Et Cic. 1. Tusc. 62. [Et 63. Quinque errantes, absolute, subaud. τὸ Stellæ.
Turmæ errantes sine præside. Stat. 10. Theb. 12.

Errantia, æ. f. [ἀλημοσύνη] Idem quod Error. Accius Neoptolemo, Satis jam dictum est, neque ego errantiæ animi prave morigerabor. Nonius 3. 86. Antiq.

Erratus, Partic. [ἀλητευθείς] Ovid. 3. Fast. 655.
Protinus erratis læti vescuntur in agris. i. e. Quos errando lustraverant.
Littora errata. Virg. 3. Æn. 690.
Talia monstrabat relegens errata retrorsum
Littora Achæmenides. Errata (inquit Servius) participium sine verbi origine. non enim facit Error. Sed V. supra ex Cic.
Orbis erratus. Ovid. 1. Epist. Sabin. 104.
Orbis erratus diversis casibus. i. e. Pererratus. Valer. 4. Argon. 447.
Terræ erratæ. Ovid. 4. Fast. 573.
— immensum est erratas dicere terras.
Active quidam capi volunt in illo Cic. 2. de Lege Agr. extr. Cui errato nulla venia, recte facto exigua laus, non dubitanti fidele consilium ostenditur. Sed præterquam quod Palat. Cod. habet Cujus errato, &c. Si Cui legas non est ἡμαρτηκότι, sed abl. absol. Si erratum sit, &c. V. Urs. Inst. L. L. Tom. 1. p. 418. conf. Dacer. ad Ter. Hec. 5. 1. 11.

Erratum, i. n. [σφάλμα, πταῖσμα] Idem quod Error. Minus est Vitio. Cic. pro Cluent. 133. Nullum ob totius vitæ non dicam vitium, sed erratum.
Erratum & Recte factum, contraria. Cic. 2. de Lege Agr. 5. Cui errato nulla venia, recte facto exigua laus. V. paulo ante de h. l. not.
Errata ætatis. Cic. 16. Fam. 21. Tantum enim mihi dolorem, cruciatumque attulerunt errata ætatis meæ, ut non solum animus a factis, sed aures quoque a commemoratione abhorreant.
Commune erratum. Cic. 6. Att. 1. Nam illud de Flavio & fastis, si secus est, commune erratum est.
Obtegere errata. V. obtego.
Petere veniam errato alicujus. Cic. pro Sylla 64.

Erratus, ûs. m. Idem. Plin. lib. 37. cap. 5. Vitia demonstrari oportet in tam proclivi erratu. Theodulf. 2. Carm. 607.
— proque meis orare erratibus opto.

Erratio, ōnis. f. [ἀλήτευσις, ἀλητεία] Proprie est pedum, Error autem animi. Ter. Adel. 4. 2. 41. Sane hac multo propius ibis, & minor est erratio. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Nulla igitur in cœlo nec fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanitas inest: contraque omnis ordo, veritas, ratio, constantia. Idem de Univers. 19.

Errabundus, a, um. [πλανώμενος] Vagabundus. Liv. 1. 29. Nunc in liminibus starent, nunc errabundi domos suas, ultimum illas visuri, pervagarentur.
Vento dispersæ atque errabundæ naves. Hirt. Bell. Afr. 2.
Errabundus, pro Errans. Auth. Nonio. Virg. 6. Ecl. 58.
Siqua forte ferant oculis sese obvia nostris
Errabunda bovis vestigia. conf. Suet. Cæs. cap. 31. Apul. 5. Met. p. 171. Elm. Errabundo gradu.

Errabilis, e. Idem. ut, Errabiles soni. apud Lactant.

Erraticus, a, um. [πλανήτης] Qui errat & vagatur. Gell. lib. 2. cap. 2. Interibi aliquot ex iis qui aderant, erraticum esse hominem dicere & nullius rei, incolamque sordentium ganearum. Cic. de Senect. 52. de vite loquens, Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum.
Delos erratica. Ovid. 6. Met. 333.
— quam vix erratica Delos
Errantem accepit tunc, quum levis insula nabat.
Herba erratica. i. e. Agrestis, & non sativa, verum passim nascens. Plin. lib. 19. cap. 8. Est & erraticum intubum, quod in Ægypto cichorium vocant. Sic, Erratica brassica, apud Columel.
Stellæ erraticæ, Planetæ. Gell. 3, 10. 14, 1. V. erro verb. & nom.

Errātitius, a, um. Qui errare solet. Fronto Gr.

Errator, ōris. m. apud Tertull.

Erratrix, īcis. f. Fronto Gr.

Error, ōris. m. [ἄλη, σφάλμα, πλάσμα, ἁμαρτία, πλάνη] Ignorantia. Cic. 1. Acad. & pro Marcell. 13. Etsi aliqua culpa tenemur erroris humani, a scelere certe liberati sumus.
Error & insania. Hor. 2. Epist. 2. 118.
Hic error tamen & levis hæc insania quantas
Virtutes habeat, sic collige.
Virtus & Error opponuntur. Hor. Arte Poet. 308.
Quid deceat, quid non, quo virtus, quo ferat error.
In magnis tenebris erroris & inscientiæ. Cic. pro Sylla 40. Vos denique in tantis tenebris erroris & inscientiæ clarissimum lumen prætulistis menti meæ.
Nebula erroris. Juven. 10. Sat. 4.
Vulgus errori similis. Hor. 2. Serm. 3. 63. — huic ego vulgum
Errori similem cunctum insanire docebo.
Rabies erroris, Furor culpæ. Sil. lib. 4.
Error alicujus rei, Deceptio. Virg. 2. Æn. 48.
Mentis alienatæ error. Quintil. in procem. lib. 6.
Nominum error. Liv. 1. 24. Tamen in re tam clara nominum error manet, utrius populi Horatii, utrius Curiatii fuerint.
Ambiguus error. Stat. 5. Theb. 437.
Cæcus error. Sen. Herc. fur. 12. Error cæcus quo cœpit eat.
Dulcis labantibus error. Valer. 4. Argon. 473.
Falsus error. Plin. lib. 15. cap. 3. Et error hominum falsus, existimantium maturitatis initium, quod est vitii proximum.
Fanaticus error. Hor. in Arte Poet. 453.
Felicissimus error. Plin. 7. Epist. 28. ad Septit. Quis invidet mihi felicissimum errorem?
Feri errores nemorum. Stat. 1. Theb. 230.
Gratissimus mentis error, Voluptas in stultis rebus. Hor. 2. Epist. 2. 140.
— cui sit extorta voluptas
Et demptus per vim mentis gratissimus error.
Gravis error. Sen. Octav. 7.
Honestus error. Quintil. lib. 1. cap. 6. p. 27. Burman.
Indeprehensus & irremeabilis error Labyrinthi. Virg. 5. Æn. 591.
Inexplicabilis viarum error. V. inexplicabilis.
Inextricabilis error. Virg. 6. Æn. 27. V. inextricabilis.
Infandus error. Valer. 5. Argon. 574.
Ingens error. Quintil. lib. 3. cap. 6. Inde vero ingens male interpretantibus innatus est error.
Inobservabilis error Labyrinthi. Catull. 63. 115. V. inobservabilis
Irrevocandus error. Claud. de Bell. Get. 123.
Longi errores. V. Longis agi err.
Malus error. Virg. 8. Ecl. 41.
Ut vidi, ut perii, ut me malus abstulit error. Definitio est amoris, inquit Servius. Nam amor errare plerumque compellit. V. Teneri err.
Magnus. V. Sunt in err. &. Versatur err.
Nocens error. Sen. Herc. OEth. 900.
Novus. V. Deceptus n. err.
Prophanus error animi. Claud. 1. in Ruff. 75.
Sacri vatum errores. Sil. lib. 8.
Simplex error. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Summus. V. Versari in.
Temerarius error. Ovid. 12. Met. 59.
Turbulenti errores. Cic. 2. de Nat. Deor. 70. Quæ res genuit falsas opiniones erroresque turbulentos, & superstitiones pene aniles.
Vagus error. Valer. 5. Argon. 115.
Vanus error. Stat. 12. Theb. 582.
Adjuvare alterius errorem. V. adjuvo.
Afferre alic. V. Depellere err.
Afficere mentis errore. V. afficio.
Attributus est error suus cuique. Catul. 20. 20.
Auferre errores alicujus, Rem alicui aperire, Eripere falsam opinionem. Ovid. 5. Fast. 362.
Quum sic errores abstulit illa meos.
Captus errore. Cic. 12. Philipp. Unde autem est ista suspicio? ex pacis patrocinio repentino, quod subito suscepit eodem captus errore quo nos.
Carere errore. Cic. de Amicit. 22.
Coarguere errorem alicujus. Cic. 1. Acad. 13. V. coarguo.
Commendatum esse falsa opinione errore hominum. Cic. pro Sext. 21.
Confiteri errores suos. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Errorem creat similitudo. Cic. 2. de Divin. 55.
Decipit error. Ovid. 4. Trist. 1. 23.
Scit quoque cum perii, quis me deceperit error.
Deferri in errorem. V. defero.
Demere alicui mentis errorem. Hor. 2. Epist. 2. 140.
Depellere errorem. Cic. 2. de Divin. 60. Eumque errorem, quem tibi rei novitas attulerit, naturæ ratione depellito.
Deponere errorem suum. Cic. 8. Philipp. 33. Ceteris autem, si errorem suum deposuerint, & in Reipub. gratiam redierint, veniam & impunitatem dandam puto.

Detrahere errorem alicui. Ovid. 4. de Pont. 8. 20.
Duci errore. Cic. pro Corn. Balb. 30. Quo errore ductos vidi egomet nonnullos imperitos homines, &c
Effugere errorem aliorum. Lucret. lib. 4. 822.
It error ante oculos alicujus, Decipitur specie. Ovid. 3. Fast. 383.
Eripere errorem alicui. Cic. 10. Att. 4. Si vera sunt, ignosces: si falsa, me libente eripies mihi hunc errorem.
Evellere aliquem ab errore. Cic. 3. Off. 83. [Ita MSS. Al. Avellere vel Divellere. Malim Revellere. En locum, Aut quo potius convicio a tanto errore coner evellere? Una literula repeti debuit.
Exsolvere errore. Ter. Hec. 5. 2. 26.
Extorquere errorem. Cic. de Senect. 86.
Factum aliquid imagine erroris. Ovid. 2. de Ponto 2. 57.
Num tamen excuses erroris imagine factum.
Fessus errore viarum. Sil. lib. 15.
Fluctuat incertis erroribus ardor amantum. Lucret. lib. 4. 1071.
Fluitans errore. Lucret. lib. 3. 1065.
Atque animo incerto fluitans errore vagaris.
Illudit error. Hor. 2. Serm. 3. 51. — unus utrimque
Error, sed variis illudit partibus.
Imbutæ mentes pravitatis erroribus. Cic. 5. Tusc. 78.
Implicat urbem sævis erroribus. Valer. 3. Argon. 31.
Implicari erroribus. V. IMPLICO.
Inducere imperitos in errorem. Cic. de Clar. Orat. 292. V. INDUCO.
Induci in errorem. Cic. in Pison. 59
Inflatus errore. Cic. 4. Acad. 116. Estne quisquam tanto inflatus errore, ut sibi se illa scire persuaserit?
Inest quantum erroris animis. Ovid. 2. Fast. 789.
Lapsus errore. Quintil. lib. 4. cap. 2. Vis te dicam vino impulsum, aut errore lapsum?
Lapsum esse per errorem. Cic. 3. Q. frat. 9.
Levare errore. Cic. 2. de Orat. 268.
Liberare animos errore. V. LIBER.
Mederi erroribus. V. MEDEOR.
Natus error. V. NASCOR.
Nocens scelerum errore. Stat. 12. Theb. 508.
Objectus error alicui. Cic. pro Cæcin. 5. Sed ne, siquis vobis error in tanta re sit objectus, omnes potius me arbitrentur causæ, quam vos religioni vestræ defuisse.
Pendére ex errore imperitæ multitudinis. V. PENDEO.
Rapimur in errorem opinionibus vulgi. Cic. 2. de Legib. 43.
Recipere errorem. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Sublato errore. Lucan. lib. 3.
Suggerere errorem. Cic. 3. Tusc.
Suximus errorem cum nutricis lacte. Cic. 3. Tusc. 2.
Sunt in magno errore qui sandareson vocant. Plin. lib. 37. cap. 7.
Tardare errorem aliqua re. Propert. lib. 1. 20. 48.
Et modo, formosis incumbens nescius undis,
Errorem blandis tardat imaginibus.
Tenet error amantem. Ovid. 3. Met. 447.
Teneri malo errore. Virg. 10. Æn. 110.
Trahi aliquo errore. Ovid. 2. Met. 69.
Utque viam teneas, nulloque errore traharis, &c.
Versari in summo errore, atque in maxima rerum ignoratione. Cic. 1. de Nat. Deor. 2.
Versatur magnus error. Cic. 2. de Lege Agr. 6.
Error, pro Dolo: ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Virg. 2. Æn. 48.
Aut aliquis latet error: equo ne credite Teucri.
Error, pro Vagatione etiam accipitur. ut, Errores Ulyssis. Cic. 1. Off. 148. Proprie Erratio appellatur.
Error viarum. Liv. 24. 17. Id errore viarum, an exiguitate temporis Nero exequi non potuerit, incertum est.
Longis agi erroribus. Ovid. 4. Met. 566.
— longisque erroribus actus,
Contigit Illyricos profuga cum conjuge fines.
Diffugiunt quo quemque agit error. Ovid. 3. Fast. 555.
Pelagi erroribus actus. Virg. 6. Æn. 532.
Viæ errore actus. Virg. 7. Æn. 199.
Deceptus novo errore veterum locorum. Virg. 3. Æn. 181. Ubi Servius, Aut per contrarietatem sermonum declaravit, aut Novo pro Magno posuit.
Ducere in errorem. Ovid. 8. Met. 161.
Dædalus ingenio fabræ celeberrimus artis,
Ponit opus, turbatque notas, & lumina flexu
Ducit in errorem variarum ambage viarum.
Implicita errore via. Lucan. lib. 8. 5.
Palantes error in silvis certo de tramite pellit. Hor. 2. Serm. 3. 49.
Error, apud Jurisconsultos duplex est, Juris & Facti. In jure errat, qui existimat sibi aliquid per leges licere quod non licet, vel versa vice, falso sibi quid non licere existimat. l. 32. §. 1. D. de usucap. In facto vero errat, qui factum vel non factum aliquid errore ductus credit. l. 1. §. 1. D. de Jur. & Fact. ignor.
Poetis omnis velocior cursus est error. V. Barth. ad Claudian. p. 19.
Error ac Terror sæpe a librariis confunduntur. V. Burm. ad Quintil. Decl. 17. p. 334.

ERRO, ōnis. m. [πλάνης, πλανήτης] Ulp. in l. 17. quis sit fugitivus. D. de ædilit. edict. Errones appellantur Servi, qui non quidem fugiunt, sed frequenter sine causa vagantur, & temporibus in res nugatorias consumptis, serius domum redeunt. Arrius Men. l. 4. D. de Re Milit. Levius itaque delictum emansoris habetur, ut erronis in servis: desertoris gravius, ut in fugitivis. Plin. Epist. 34.
Fugitivus & erro. Hor. 2. Serm. 7. 112.
— teque ipsum vitas fugitivus & erro,
Jam vino quærens, jam somno fallere curam Frustra.
Admittere erronem. Ovid. 15. Epist. 53. V. Heins. not. ad loc.
Vocare erronem sub sua signa. Tibul. lib. 2. 6. 6.
Errones P. Nigidius vocat eas stellas, quas multi Erraticas appellant. Gell 3. 10. & 14. 1.

ERRONEUS, [πλανήτης] Idem quod Erro. Columel. lib. 7. cap. 12. Maxime autem debent in custodia vigilaces conspici, nec erronei, sed assidui, & circumspecti magis quam temerarii. De canibus. Ulpian. in l. Ædiles. D. de ædil. edicto, Si aleator, erroneus vel vinarius sit factus. Vet. Gloss. Erroneus, ἀλήτης, πλάνος.

ERRONEUS, a, um, Adj. Vulgo usurpant pro Falso, sed nullo veteri præeunte auctore.

E R U

ERUBEO, ui, ēre. Jos. Iscan. de Bell. Troj.
Erubeo sexum, minus hic quam fœmina possum. Idem. v. 11.
— sterilisque vetustas Erubeat.

ERUBESCO, erubui, [ἐρυθριάω, καταισχύνομαι] ĕre. Rubore & verecundia suffundi. Ter. Adel. 4. 5. 9. Erubuit salva res est. conf. Lamprid. Heliog. cap. 11. Cic. 2. de Fin. 28. Deinde ubi erubuit (vis enim est permagna naturæ) confugit illuc ut neget.
Erubuit, iramque pudore repressit. Ovid. 1. Met. 755.
Erubuisse, expalluisse, titubasse, inconstanter locutum esse. Auth. ad Heren. lib. 2. 8.
In aliqua re erubescere. Cic. 1. de Legib. 41. O rem dignam, in qua non modo docti, verum etiam agrestes erubescant.
Epistola non erubescit. Cic. 5. Fam. 12. Quæ nunc expromam absens audacius: epistola enim non erubescit.
Genæ erubuere. Ovid. 2. Fast. 828.
Jura fidemque alicujus erubescere. Virg. 2. Æn. 524.
Ora alicujus erubescere. Cic. in Sallust. 15. Confessus est vobis audientibus adulterium: nec erubuit ora vestra. h. e. Non veritus est vestrum conspectum.
Preces erubescere. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 68.
Posce Jovem, dabitur conjux. Vix ille pepercit:
Erubuitque preces. i. e. Erubuit supplex esse & precari.
Voluptates non erubescere. Cic. 1. de Nat. Deor. 112.
Erubesco, cum infin. Sen. OEth. 1706.
Sed ire ad illos umbra, quos vici, deos, Pater, erubesco.
Erubesco loqui. Cic. 1. de Legib. 50. Erubescunt pudici etiam loqui de pudicitia.
Erubescere, cum genitivo. Curt. lib. 5. 5. 17. Dignum esse omni malo, qui erubesceret fortunæ. Sed codd. emendd. Fortuita.
Erubescere, cum ablativo. Sen. 3. de Benef. Nunquid jam illa repudio erubescit? &c.
Genis erubuit. Ovid. 1. Amor. 8. 35.
Sensit te totis erubuisse genis.
Malis alterius erubescere. Ovid. 5. Trist. 11. 6.
Teque reor nostris erubuisse malis.
Saxa roratis rosis erubuerunt. Ovid. 2. de Ponto 1. 36.
Viro erubescit uxor. Ovid. 4. Trist. 3. 64. Al. Virum. Sed V. Burm.

ERUBESCENDUS, a, um. [καταισχυντέος] ut Amor erubescendus, i. e. Turpis. Sen. Controv. 9. Hor. 1. Carm. 27. 14. Ignes erubescendi

ERUBESCENS, entis. Partic. [καταισχυνόμενος] Cic. 1. de Nat. Deor. 112. Epicurus voluptates quidem non erubescens, persequitur omnes nominatim.

ERUBESCENTIA, æ. f. Tertull. de Pœnit. cap. 10. pr. Cum erubescentia sua pereunt. Idem ad Nation. 1. 16. Exemplum erubescentiæ scelerum.

ERUBRIS, is. m. Fluvius in Mosellam se exonerans, hodie *Rover.* V. Auson. Scal. Lect. 1. 2. pr.

ERŪCA, æ. f. [κάμπη] ab Erodendo dicta; Vermis genus, Campe alio nomine dicti, qui in olerum folia repit, abroditque præsertim brassicas. Columel. lib. 11. cap. 3. Ubi vero apricis regionibus, post pluvias noxia incesserunt animalia, quæ a nobis appellantur erucæ, Græce autem κάμπαι nominantur, vel manu colligi debent, vel matutinis temporibus frutices olerum concuti. Sic enim dum adhuc torpent nocturno frigore, si deciderint, non amplius in superiorem partem prorepunt.
Eruca, si Apuleio creditur, ab Hærendo venit, quoniam rebus quas occupat, tenaciter inhæreat. [Hæc unde sint nescio.
Eruca, [εὔζωμον] Herba est quædam virtutis calidæ, Venerem excitans, unde Salax appellatur. Columel. lib. 10. 171. conf. Martial. lib. 3. 75.
Excitet ut Veneri tardos eruca maritos. Gallice *De la roquette.* Juven. 9. Sat. 134.
Salaces erucæ. Ovid. de Rem. Amor. 402.
Virides erucæ. Hor. 2. Serm. 8. 51. V. EUZOMOS.

ERUCIUS, Roscii accusator, incerto patre natus, a literis non abhorrens, de quo multa Cic. pro Rosc. Amer.

ERUCTO, [ἐρεύγομαι, ἐξερεύγομαι, ἐρυγγάνω] āre. frequent. ab Erugo, is; proprie Extra ructum mittere. Festus, Erugere semel factum significat, quod Eructare sæpius. Cic. in Pison. 13. Unde nos cum improbissime respondendo, tum turpissime eructando ejecisti.
Eructare, Foras mittere, ejicere. Sic Varr. 1. de R. R. cap. 4. Eructare odorem pestilentem. Et Cic. 2. in Catil. 10. Eructare sermonibus cædem bonorum.
Locum hunc affert Commentator Horatii in Arte (457.)
Hic dum sublimis versus ructatur. H. St. [Affert & Serv. ad 3. Æn. 575.
Rigidos eructat Bosphorus amnes. Valer. 4. Argon. 345.
Arenam eructare fluvii dicuntur. Virg. 6. Æn. 297. de Acheronte,
— vastaque voragine gurges
Æstuat, atque omnem Cocyto eructat arenam.

ERUCTANS, antis. Partic. [ἐρευγόμενος] ut, Lucret. lib. 3. 1026.
Tartarus horriferos eructans faucibus æstus.
Saniem eructans. Virg. 3. Æn. 632.
— saniem eructans, ac frustra cruento
Per somnum commista mero. De Polyphemo.
Scopulos erigit eructans Ætna. Virg. 3. Æn. 575. Ubi Servius; Ructo, ructas tantum facit &c. [Lege Eructo, eructas. Nam simplex & deponentis forma flectitur.

ERUCTATIO, ōnis. f. Apul. de Mundo p. 60. extr. Exhalatio terrenis eructationibus surgit.

ERUCTUS, a, um. pro Eructatus. Eructum vinum, est Vinum denuo ex vinaciis expressum apud Gell. 11. 7. [Nisi potius ex fæcibus percolatum intelligit, seu fæculentum.

ERUDĒRO, [ἐρείπιον ἐκβάλλω] āre. Rudus ejicere. Sidon. 5. Epist. 7. Aures susurronum fæce completas eruderat. i. e. Expurgat.

ERUDERATUS, a, um. Sidon. 5. Epist. 15. Volumen de Supervacuis senten-

ſententiis eruderatum. Varr. 2. de R. R. cap. 2. Solum oportet eſſe eruderatum, & proclivum: ut everri facile poſſit.

Erŭdio, [παιδεύω, κατηχέω, σχεδιάζω] īre. Ex rudi doctum facere. Cic. pro Roſc. Com 31. Non ſolum ut Roſcii diſcipulus fuiſſe diceretur, domum recepit, ſed etiam ſummo cum labore, ſtomacho, miſeriaque erudiit.
Erudire atque docere. Cic. 1. Off. 156. Studioſos diſcendi erudiunt atque docent.
Rhetoricis quibusdam libris aliquem inſequi ut erudias. Cic. 2. de Orat. 10. Nec vero te chariſſime frater atque optime, rhetoricis nunc quibusdam libris, quos tu agreſtes putas, inſequor ut erudiam.
Scripta erudiunt. Ovid. 2. Triſt. 242.
Ad deorum cultum erudire, ad jus hominum, &c. Cic. 1. Tuſc 64. Hæc nos primum ad illorum cultum, deinde ad jus hominum, quod ſitum eſt in generis humani ſocietate, tum ad modeſtiam magnitudinemque animi erudivit.
De omni Republ. erudire. Cic. 2. Fam. 12. Obviæ mihi velim ſint literæ tuæ, quæ me erudiant de omni Repub. ne hoſpes plane veniam.
In aliqua re erudire. Cic. 1. de Orat. 253. Oratorem erudire in jure civili.
In aliquam rem erudire. Ovid. 1. Epiſt. 111. V. erudiendus.
Artes aliquem erudire. Ovid. 8. Met. 215.
— damnoſasque erudit artes.
Aves infirmas mater erudit artes. Ovid. 2. de Arte Am. 66.
Inſtitutis & præceptis ſuis aliquem erudire. Cic. de Amicit. 13.
Inſtituere atque erudire filios ad majorum inſtituta. Cic. 5. Verr. 161.
Laboribus juventutem erudire venando, currendo, &c. Cic. 2. Tuſc. 34.
Puerum erudire artibus. Liv. 1. 39. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum noſtrum eximia ſpe, ſummæ virtutis adoleſcentem cum ceteris artibus, quibus ſtuduiſti ſemper ipſe, tum inprimis imitatione tui fac erudias.
Oculos erudire. Ovid. de Rem. Amor. 690.
Neve puellarum lacrymis moveare caveto:
Ut flerent, oculos erudiere ſuos.
Uſus erudivit te. Cic. 1. Q. frat. 7.
Erudio, cum infinitivo. Sil. lib. 11. 351. — an triſtia vincla
Et Decius non erudiunt componere mentem? Idem lib. 7. 387.
Si factis nondum, Minuci, te cauta probare
Erudiit Fortuna meis. Ovid. 3. Faſt. 294.
— qua poſſint erudit arte capi.
Erudire etiam dicuntur res inanimatæ. Ovid. 1. Amor. 14. 30.
Erudit admotas ipſe capillus acus.
In ſcholis erudiri. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Erudiendus, Partic. [παιδευτέος] Ovid. 1. Epiſt. 112.
— qui mollibus annis
In patrias artes erudiendus erat. Idem 3. de Arte Am. 48.
Pro Patriis artibus. H. St.

Erudītus, Partic. h. e. Edoctus, ſciens. ut, Eruditus Græcis literis. Cic. 2. de Orat. 28. Et 1. de Fin. 1. Eruditus omni doctrina.
Ad nimiam aſſentationem eruditi. Cic. 1. Q. frat. 13. Sic vero fallaces ſunt permulti, & leves, & diuturna ſervitute ad nimiam aſſentationem eruditi.
Leviter eruditus. V. Leviter in levis.
Perfecte planeque eruditus. Cic. in Bruto 281. Erat C. Curio cum inſtitutus optime, tum etiam perfecte planeque eruditus.
Liberaliter eruditus. V. Liberaliter, in liber.
Subtilius eruditus. Cic. de Provinc. Conſul.
Diſputationibus alicujus eruditum eſſe. Cic. 3. de Orat. 137. Nonne Socraticis erant diſputationibus eruditi?
Doctrina atque optimarum artium ſtudiis eruditi. Cic. 1. Q. frat. 18.
Inſtitutionibus Græcis eruditus. Cic. 1. de Nat. Deor. 8.
Literis primis eruditus. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Homo de ſchola, atque a magiſtro & Græcis literis eruditus. Cic. 2. de Orat. 28.
Literis aut muſicis eruditus. Cic. 4. Att. 16.
Stipendiis & legationibus bellicis eruditus. Cic. pro Corn. Balb. 47.
Multis experimentis eruditus. Plin. lib. 1. Epiſt. 5. ad Voconium, ſub fin. Vir eſt gravis, prudens, multis experimentis eruditus, & qui futura poſſit ex præteritis providere.
Eruditus Græcas res. Gell. 2. 12.
Literas Græcorum vocemque ſenex jam eruditus. Tertull. de Pall. cap. 3. extr.

Eruditus, [παιδευτός] Nomen ex Partic. ut, Erudita operatio, h. e. Scite & compoſite facta. Plin. lib. 11. cap. 24.
Civitas diſciplinis erudita. Auth. ad Heren. lib. 4. 67.
Græculo otioſo & loquaci & fortaſſe docto atque erudito. Cic. 1. de Orat. 102.
Alibi, puto, Eruditus & Doctus, quod Eruditus ſit minus. Neque ab hac orationis turpitudine eruditi homines refugerunt. pro M. Cœlio 500. Videtur pro Literatis ſimpliciter dici. H. St. Locus eſt S. 41. ed. Verb.
Eruditus, pro Docto hom. abſol. Non ſatis politus his artibus, quas qui tenent, eruditi appellantur. Cic. 1. de Fin. 26.
Diſciplina juris civilis eruditiſſimus. Cic. 1. de Orat. 180.
Oculos eruditos habere. Cic. in Parad. 5.
Oratio erudita. Cic. in Parad. 1.
Palatum eruditum. Columel. lib. 8. cap. 16. Hoc igitur perjurium multorum ſubtiliorem fecit gulam, doctaque & erudita palata faſtidire docuit fluvialem lupum.
Tempora Ciceronis erudita. Cic. 12. Att. 19.
Compar. Eruditior ad lædendum. Ammian. 29. 1.
Tu eruditior quam Piſo. Cic. in Piſon. 62.
Inſtituendi genus paulo eruditius. Cic. 3. Q. frat. 3.
Superl. Eruditiſſima Græcorum natio. Idem 2. de Orat. 4.

Erudite, Adv. [πεπαιδευμένως] Cujus gradus ſunt uſitatiores.
Compar. Cic. de Senect. 3. Qui ſi eruditius videbitur diſputare. Quintil. lib. 1. cap. 5. Illud eruditius quæritur, an, &c. Columel. lib. 1. cap. 1. Volumina de vineis Julius Græcinus compoſita facetius, eruditius, poſteritati tradenda curavit.
Superl. Plin. 1. Epiſt. 9. Attilius noſter eruditiſſime ſimul & facetiſſime dixit. Cic. in Orat. 174. Literæ eruditiſſime ſcriptæ.

Erudītŭlus, i. [μικροπαίδευτος] dimin. Catul. 58. 7.
Morboſi pariter, gemelli utrique,
Uno in lectulo, eruditŭli ambo.

Eruditrix, īcis. f. Florus lib. 2. cap. 6. 38. Illam Annibalis eruditricem.

Eruditio, ōnis. f. [παιδεία, κατήχησις, παίδευσις] Doctrina. Cic. 1. de Fin. 71. Nullam eruditionem eſſe duxit, niſi quæ beatæ vitæ diſciplinam juvaret.
Sine eruditione Græca intelligi non poſſunt. Cic. 1. Acad. 4.
Homo præclara eruditione atque doctrina. Cic. 1. Off. 110
Homo ingenio præſtanti & eruditione perfecta. Cic. 2. de Divin. 130.
Omnis eruditionis expers atque ignarus. Cic. 2. de Orat. 1.
Altiſſima eruditio, ac ſcientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Liberalis eruditio. V. liber.
Attendere eruditioni. Suet. Calig. 53. 1.
Potior eruditio in ſcholis, quam domi. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Exercere eruditionem. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Intendere eruditionem ſuam. V. intendo.
Repletus homo eruditione varia. Suet. Aug. cap. 89.
Plur. Eruditiones aliquoties dixit Vitruv. ut lib. 1. cap. 1. Abundans eruditionibus variis ac pluribus. Ibid. extr. Officium architecti omnibus eruditionibus debet eſſe exercitatum.

Eruditus, ūs. m. Tertull. adv. Valent. cap. 29.

Eruditor, ōris. m. Tertull. de Pall. cap. 4. Claud. Mamert. 1. 2. B. Hieron. Vit. Hilar.

Erudibilis, e. Fulgent. de Contin. Virg.

Erudimentum, i. n. Vet. Interp. Iren. 2. 30.

Erugo, ire. V. eructo.

Erūgo, [ἐκρυτιδόω] āre. quaſi Rugas auferre. Plin. lib. 13. cap. 12. Iterum conſtricta erugatur, atque extenditur malleo. Idem lib. 23. cap. 1. Tunditur ipſa radix cum pingui fico, erugatque corpus ſi ſtatim bina ſtadia ambulentur.
Erugare cutem. Plin. lib. 26. cap. ult. Cacaliæ grana miſta ceræ liquidæ, extendunt cutem in facie, erugantque.

Erugatio, ōnis. f. [ἐκρύτωσις] ut, Erugatio cutis.

Erugo, ĭnis. V. ærugo.

Ervilia, æ. f. [ὄροβος] Genus eſt leguminis, folio quam faba longiore, flore apibus gratiſſimo: ideo rei ruſticæ ſcriptores circa alvearia ſeri præcipiunt. Columel. lib. 1. Saſerna putat agros ſtercorari lupino, faba, vicia, ervilia. conf. Varr. 1. de R. R. 32. & Non. 3. 88. Feſtus Ervum, & Ervilia a Græco ſunt dicta, quia illi Ervum ὄροβον, Erviliam ὀρόβιον appellant. conf. Seren. 587.
De Ervilia ejusque pinſendi ratione. V. Plin. lib. 18. cap. 7. & 10.
Scribitur & Ervilla. q. V. poſt ervum.

Eruli. V. heruli.

Erumna. V. ærumna.

Erumpo, ūpi, uptum, [διοδεύω, ἐκρήγνυμαι, ἐξελαύνω] ĕre. Cum impetu exire. Cæſ. 1. Bell. Civil. 59. Quo paratiores eſſent ad inſequendum omnes, ſive noctu, ſive interdiu erumperent.
Ad pugnam erumpere. Columel. lib. 9. de apibus.
Ad fugam erumpere. Pompon. in l. ſocium. D. pro ſocio.
Ab aliquo loco erumpere. Ovid. in Ibin, 155.
— Stygiis erumpere nitar ab oris.
Scatere atque erumpere plano campo. Lucret. lib. 5. 950.
Ex propoſito erumpere. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Conjuratio ex latebris atque ex tenebris erupit. Cic. pro Sext. 9.
In actum erumpere. Cic. pro Domo ſua 65. Omnem impetum diſcordiarum, omnem diu collectam vim improborum, quæ inveterata compreſſo odio atque tacito jam erumpebat in actum, tam, &c.
In aliquem erumpere. Stat. 4. Sylv. 4. 36.
— poſitis erupit in Hectora plectris.
In rem aliquam erumpere. Lucan. lib. 3. 545.
Dum cupit in ſociam Giareus erumpere puppim.
Effervеſcere atque erumpere aliquo. V. effervesco.
In hoc tempus erumpit, in hos dies. Cic. pro Muren. 47. Omnia quæ per hoc triennium agitata ſunt, jam ab eo tempore quo a L. Catilina & Cn. Piſone initum conſilium Senatus interficiendi ſcitis eſſe, in hos dies, in hos menſes, in hoc tempus erumpunt.
In affectum erumpere. Quintil. lib. 8. cap. 3. Sed velut mente captos, & quo in loco eſſent ignaros, erupiſſe in hunc voluntatis affectum.
In omnium perniciem erumpere. Liv. 34. 61. Ariſtonem quendam Tyrium advenam, inſtructum mandatis ab Annibale & ab Antiocho rege veniſſe, certos homines cum eo ſecreta conſilia ſerere, & in occulto colloqui, quod mox in omnium perniciem erupturum eſſet.
Active ſæpe uſurpatur. ut, Inter nubila ſeſe erumpunt radii. i. e. Scindit ſe nubes. Virg. 1. Georg. 446. conf. 4. Georg. 368. Lucret. lib. 4. 1110.
Tandem ubi ſe erupit nervis conjecta cupido,
Parva fit ardoris violenti pauſa parumper.
Erumpunt ſe portis foras. Cæſ. 2. Bell. Civil. 14. conf. Ter. & Tibul. infra. & Min. Oct. 16. 6.
Erumpere per caſtra hoſtium. Plin. lib. 22. cap. 6.
Foras erumpere. Lucret. lib. 6. 888.
Loco aliquo erumpere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 44. Nequo loco erumperent Pompejani, & noſtros poſt tergum adorirentur, timebant.
Portis erumpere. Virg. 4. Georg. 78.
Erumpunt portis, concurritur.
Subito clamore erumpunt. Virg. 11. Æn. 609.
Illuſtrantur & erumpunt omnia. Cic. 2. in Catil. 6. Si neque nox tenebris obſcurare cœtus nefarios, nec privata domus parietibus continere vocem conjurationis tuæ poteſt: ſi illuſtrantur, ſi erumpunt omnia, muta jam iſtam mentem, &c.
Sed certe videntur hæc aliquo eruptura. Cic. 2. Att. 22. extr.
Hæc quo eruptura ſint, timeo. Cic. 2. Att. 20.
Odia erumpere in aliquem dicuntur. Cic. pro Muren. 47. Ut odia occulta civium, quæ tacitis nunc diſcordiis continentur, in fortunas optimi cujusque erumperent.
Abiit, exceſſit, evaſit, erupit. Cic. 2. in Catil. 1.

Clades erumpit. Ovid. 7. Met. 562.
— inque ipſos ſæva medentes
Erumpit clades, obſuntque authoribus artes.
Hæc dominatio quorſum eruptura ſit, horremus. Cic. 2. Att. 21.
Erumpit furor & indignatio. Liv. 4. Cic. 2. Q. frat. Erumpet amentis hominis furor.
Gemitus erumpunt. Stat. 11. Theb. 385.
Ignes ex Ætnæ vertice erumpunt. Cic. 7. Verr. 106.
Erumpit ignis ex vaporario. Cic. 3. Q. frat. 1.
Ignis erumpit oculis. Sen. Hippol. 4.
Erumpit lacryma, Erumpit fœtus, Erumpit liquoris pluſculum. Plin. lib. 10. cap. 55: 12. 17. & 16. 10.
Malum erumpit ad perniciem civitatis. Cic. de Aruſp. Reſp. 4. Erupturum illud malum aliquando, ſi impunitum fuiſſet, ad perniciem civitatis.
Mugitus erupit fluvio. Sil. lib. 6.
Riſus repente erumpit. Cic. de Orat. 235. Quid ſit ipſe riſus, quo pacto concitetur, ubi ſit, quomodo exiſtat, atque ita repente erumpat, ut eum cupientes tenere nequeamus.
Sagittæ nervo pulſante erumpunt. Virg. 4. Georg. 313.
Donec, ut æſtivis effuſus nubibus imber,
Erupêre, aut ut nervo pulſante ſagittæ. De apibus.
Sermones iniquorum in tuum nomen erumpunt. Cic. 1. Q. frat. 2. Sentire potuit ſermones iniquorum in ſuum potiſſimum nomen erumpere.
Sortes perfracto ſaxo eruperunt. Cic. 2. de Divin. 85.
Terra fontibus erumpit liquores. Tibul. lib. 4. 1. 86.
Fontibus ut dulces erumpat terra liquores. V. Brœckh. ad loc.
Ventus erumpit. Lucan. lib. 3. 460.
Vincula erumpere. Ulpian. in l. ſiquis. §. ſubvenitur. D. de Senatusc. Silan. Si tamen ita vincti, ut omnino erumpere vincula, & auxilio eſſe non potuerint, &c.
Undæ per fontem erumpunt. Lucret. lib. 6. 895.
Vera & me digna vox aliquando erumpat. Cic. 10. Philipp.
Vulgus attonitum erumpit ſubita formidine. Sil. lib. 17.
Erumpere ſtomachum in aliquem. Cic. 16. Att. 3.
Sic Erumpere ſe. Apud Cic. l. 8. puto, Epiſtol. Fam. Erumpere cum Accuſativo Se: Sed ibi alia exemplaria tollunt hunc Accuſativum. H. St.
Erumpere gaudium. Ter. Eun. 3. 5. 2. Jamne erumpere hoc licet mihi gaudium? Donatus, Erumpere, quaſi activum verbum poſuit pro neutrali, ut ſit, Licetne mihi erumpere hoc gaudium? Aut erumpere, quaſi Exire, Mihi, pro a me. Et paulo poſt, Utrum me erumpere, pro emittere poſuit? aut erumpere pro exclamare? ut Erumpere vocem dicitur qui exclamat. [Forte pr. legend. Erumpere in h. g.
Erumpet in nervum iſthæc fortitudo. Ter. Phorm. 2. 2. 10. O vir fortis atque amicus: verum hoc ſæpe, Phormio, vereor, ne iſthæc fortitudo in nervum erumpat denique. Ubi Donatus, Ex conſuetudine Romana dixit: quia ſæpe in nervum conjiciebantur ex aliquo maleficio in carcerem miſſi. An proverbium a ſagittariis natum eſt, quod immoderatæ plerumque vires, adducendo arcu non telum incitent, ſed nervum rumpant? an ex eo, quod ſæpe fortius ferientes, nervum ſibi aliquem lædant? Ergo fortitudine nimia ſæpe vinci, ſæpe decipi contingit.
Erumpere, Repente digredi a propoſito. Quintil. 4. 3. extr. V. Egredi, pro Digredi, in EGREDIOR.
Paſſ. Lucret. lib. 6. 581. — incita cum vis
Exagitata foras erumpitur. Scrib. Larg. Comp. 84. Erumpi cogunt ſanguinem.
ERUMPENS, entis. Partic. [ἐξελαύνων] Cic. de Provinc. Conſul. 6. Byzantii totum pontum armatum, effervescentem in Aſiam, atque erumpentem; ægre repulſum & cervicibus ſuis interclusum ſuſtinuerunt. Paterc. 2. 66. 3. Erumpens animo & pectore indignatio. conf. Lucret. lib. 5. 459.
ERUPTUS, a, um. Emiſſus. Scrib. Larg. Comp. 84. Eruptus ſanguis. Lucret. lib. 1. 724. — faucibus eruptos vis evomit ignes.
ERUPTIO, ōnis. f. [διέξοδος, ἔκρηξις] Exitus cum impetu. Plin. lib. 16. cap. 10. Carbonem repente exſpuunt cum eruptionis crepitu. conf. Sen. 2. Q. Nat. 56.
Eruptiones dicuntur quando vel Exercitus e caſtris, vel Præſidia ex urbibus in hoſtes impetum faciunt. Cæſ. 1. Bell. Civil. 21. Non ſolum ab eruptionibus caveant, ſed etiam ſingulorum hominum occultos exitus aſſervent. & Cic. ad Brut. 2.
Inopinatæ eruptiones. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Facere eruptionem. Cæſ. 7. Bell. Gall. 73.
Pugnare velut eruptione. Quintil. lib. 4. cap. 5. conf. Nep. 8. 4. 4. Flor. 3. 20. 14. Tacit. 2. Ann. 7. 1.
ERUPTIO, [Ἐγκρηγμός] Locus quidam in Ægypto, qui jam inde a Strabonis ætate obrutus eſt, ut idem ipſe ſcribit lib. 16.
ERUPTOR, ōris. m. Qui erumpit. Ammian. 24. 5. Eruptores perterriti reverterunt.
ERUNCO, [βοτανίζω] āre. Verbum ruſticum a Runca inſtrumento ruſtico deductum: h. e. Runca avellere, quod proprie de herbis dicitur Exherbare. Columel. lib. 2. cap. 11. Omnes alterius generis herbas eruncato. Idem 11. 3. Altera vice dimidias areas eruncet.
ERUO, ui, ŭtum, [ἐξερύω, ἐξερῶ] ĕre. Extrahere. Columel. lib. 7. cap. 5. Sublavies & intertrigo pice per ſe liquida, vel alumine & ſulphure atque aceto miſtis rite eruuntur.
Eruere & oſtendere populis aliquid. Lucan. ad Piſon. 228.
Eruere atque proferre in lucem. Hor. 2. Epiſt. 2. 115.
Obſcurata diu populo, bonus eruet, atque
Proferet in lucem ſpecioſa vocabula rerum.
Protrahere & eruere aliquid in luminis oras. Lucret. lib. 5. 1388.
Sic unum quidvis paulatim protrahit ætas
In medium, ratioque in luminis eruit oras.
Eruere ex tenebris. Cic. 1. de Lege Agr. 3.
Media turba aliquem eruere. Hor. 1. Serm. 4. 125.
Prudenter aliquid eruere. Quintil. lib. 4. cap. 2. Hoc quoque tanquam occultum & a ſe prudenter erutum tradunt.
Bipennibus arborem eruere. Virg. 2. Æn. 628. i. e. Dejicere: & eſt Acyrologia. Serv.
Aurum terra eruere. Ovid. 3. Amor. 5. 83.
Cenſum conditum templo eruere. Lucan. lib. 3. 156.
— tunc conditus imo
Eruitur templo multis intactus ab annis
Romani cenſus populi.
Civitatem eruere. i. e. Evertere. Tacit. 4. Hiſt. 72. Avido milite eruendæ civitatis
Curam eruere. Plaut. Caſin. prol. 23.
Domos antiquas avium cum ſtirpibus imis eruere. i. e. Arbores. Virg. 2. Georg. 53.
Flatibus eruunt Boreæ quercum. Virg. 4. Æn. 442.
Ac veluti annoſam valido cum robore quercum
Alpini Boreæ nunc hinc, nunc flatibus illinc
Eruere inter ſe certant.
Genas ungue eruere. Propert. lib. 4. 5. 16.
Herbas & limum eruere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Latus haſta eruere. Ovid. 12. Met. 477.
Extentum curſu miſſa latus eruit haſta,
Qua vir equo commiſſus erat.
Lumina eruere. Sen. Theb. 1. Et Quintil. lib. 6.
Memoriam eruere alicujus rei. Cic. pro Muren. 16. Itaque non ex ſermone hominum recenti, ſed ex annalium vetuſtate eruenda eſt memoria nobilitatis tuæ.
Obrutum eruere. Cic. 4. de Fin. 10.
Oculum eruere. Plin. lib. 11. cap. 37. Certe nulli ſine redundatione ejus (ſtomachi) eruitur oculus.
Oculos eruitur, Synecdoche. Ovid. 12. Met. 269.
Figitur hinc duplici Gryneus in lumina ramo,
Eruiturque oculos.
Opes & regnum eruere. Virg. 2. Æn. 628.
Trojanas ut opes & lamentabile regnum
Eruerint Danai.
Segetem ab radicibus imis eruere. Virg. 1. Georg. 112.
Semina ſus roſtro eruit. Ovid. 15. Met. 113.
Silvas manu eruere. Virg. 4. Georg. 329.
Urbem aut aliquem virum eruere. Virg. 6. Æn. 838.
Eruet ille Argos, Agamemnoniasque Mycenas
Ipſumque Æaciden, genus armipotentis Achilli. De Cæſare.
Urbem a ſedibus eruere. Virg. 2. Æn. 612.
Fundamenta quatit, totamque a ſedibus urbem Eruit.
Eruere, pro Perſcrutari & inveſtigando elicere. Stat. 3. Theb. 555.
Eruimus quæ prima dies, ubi terminus ævi, &c.
Scrutari vetera, & ex his ea quæ ſcriptores Græciæ prodiderunt eruere. Cic. 1. Tuſc. 29.
Cura & cogitatione aliquid eruere. Cic. 2. de Orat. 174.
Argumenta eruere. Cic. 2. de Orat. 146. Scrutari locos ex quibus argumenta eruamus.
ERŪTUS, Partic. [ἐξερυσθείς] Cic. 1. de Divin. 57. Mortuum erutum eſſe: cauponem re patefacta pœnas dediſſe.
Eruta genas ungue. Stat. 10. Theb. 811.
Aqua eruta remis canet. Ovid. 5. Epiſt. 54.
Aurum erutum. Stat. 4. Silv. 7. 15.
Cæpa eruta. Ovid. 3. Faſt. 340.
Cædenda eſt hortis eruta cepa meis.
Freta eruta. Ovid. 3. Amor. 8. 43.
Non freta demiſſi vertebant eruta remi.
Oppida eruta convulſis muris. Sil. lib. 3.
Radicibus eruta pinus. Virg. 5. Æn. 449.
Sacra eruta priſcis annalibus. Ovid. 1. Faſt. 7.
Tempora cum cauſis annalibus eruta priſcis. Ovid. 4. Faſt. 11.
ERUPTIO. V. ERUMPO.
ERUS, i. m. Antique pro Servus. Feſt. [Immo pro Herus. nec Feſti hæc ſunt. V. ERITUDO.
ERUSCUS, i. m. Idem ac Rubus. Apul. de Herb. cap. 87.
ERUTUS. V. ERUO.
ERVUM, i. n. [ὄροβος] Leguminis genus: dictum ab Eruendo: quod manibus eruatur & vellatur. Plaut. Caſin. 1. 38. Poſt autem niſi ruri tu ervum comederis, &c. vulgo Acervum. Idem Moſt. 1. 1. 59. Ervom daturin' eſtis bubus quod feram? Dioſcor. lib. 2. cap. 119. Ervum parvus frutex, omnibus cognitus, anguſto folio, tenuis, ſemina in valvulis habens: e quibus farina fit nomine ervina, ad multos medendi uſus conveniens. Ubi Hermol. Ervum, Herbumve, aliud candidum, aliud rufum. In ſiliquis grana ſine ſepto habet, quæ ſe invicem quaſi tangant, ut in Piſo: ſiliquæ forma teres, & ad rationem grani cylindracea, ut item piſo. Patientiſſimum vetuſtatis eſt atque cicer. Genus eſt & Ervilia leguminis, quam nonnulli falſo Durellam vulgo dictam interpretantur: propterea quod hodie quoque in Umbria vocant Erviliam agricolæ, quod in Gallia & Venetia provincia Doram, Durellamque: folio craſſo, & oblongo leontopodii, ſed majore, capitulis ſemen includentibus minutum, ſimile naſturtio, tantum exilius flore candido. Scopas ex ea ruri faciunt. At Ervilia, Silveſtris herba eſt, amaritudinis eximiæ, colore & folio cicerculæ, quanquam minore. Plin. lib. 18. cap. 15. Hoc leguminis genere plurimum abundant Delphinates, vocant autem illi vulgo *Des erz.* V. ERVILIA & ERVILLA.
Freſum & aqua maceratum ervum bubus dare convenit. Columel. lib. 6. cap. 3.
Gravedinoſum ervum, quod bubus gravedinem faciat. Plin. lib. 18. cap. 15. in fine, Ervum Martio menſe ſatum, noxium eſſe bubus ajunt. Item autumno gravedinoſum. Innoxium autem fieri primo vere ſatum.
Pingue ervum. Virg. 3. Ecl. 100.
Eheu quam pingui macer eſt mihi taurus in ervo.
Tenue ervum. Hor. 2. Serm. 6. 117.
— me ſilva cavusque
Tutus ab inſidiis tenui ſolabitur ervo.
ERVILLA, æ. f. Idem quod Ervum. Varro apud Nonium 3. 88. Sed ut is erat hæc legumina arte parva pauca cicer, ervillam, ac paregia alia ſpiria ceteris. [Sic edit. Merc. Sed locus vix ſanus videtur. V. ERVILIA, & ERVUM. Porro hoc ſine dubio ex Gr. ὄροβος, B cum Digamma Æolico permutato.

E R Y

ERYANNOS, [Ἐρύαννος] Æolidis fluvius. Plin. lib. 5. cap. 30.

ERYCINUS,

Erycinus, Gracchi ſervus fuit, qui domino cum populo agenti, eburneola fiſtula modos incinebat. Cæl. lib. 9. cap. 1.

Erycus, i. m. Mons eſt Siciliæ, Cic. 4. Verr. 22. Itaque apponit qui petat Veneri Erycinæ illam hæreditatem: non enim Quæſtor petit (ut eſt conſuetudo) is qui Erycum montem obtinebat, &c. [Sed veriſimilius eſt Erycinum Tullium ſcripſiſſe, ut doctis placet. V. eryx.

Erymanthus, [Ἐρύμανθος] eſt Mons ſilvoſus Arcadiæ, ubi ingentem aprum Hercules cepit. Apollodor. l. 2.
Erymanthi meminit Virg. 6. Æn. 802.
Fixerit æripedem cervam licet, aut Erymanthi
Placarit nemora, &c.
Cupreſſifer Erymanthus. Ovid. 9. Epiſt. 87.
Ut Tegeæus aper cupreſſifero Erymantho Incubat, &c.
Monſtrifer Erymanthos. Stat. 4. Theb. 298. V. Barth.
Juga denſa Erymanthi. Sen. Herc. fur. 4.
Nigræ ſilvæ Erymanthi. Hor. 1. Carm. 21. 7.
Phocaicus Erymanthus. Ovid. 2. Met. 244.
Eſt etiam fluvius ab illo monte in Alpheum defluens. Plin. lib. 4. cap. 6.

Erymanthæus, [Ἐρυμανθαῖος] Adj. ut, Monſtrum Erymanthæum. Valer. 1. Argon. 374.
Quique Erymanthæi ſudantem pondere monſtri
Amphitryoniadem, &c. De apro Erymanthæo.

Erymanthius, [Ἐρυμάνθιος] aliud Ad. ut, Aper Erymanthius. Cic. 6. Verr. 95. Idem 4. Tuſc. 49. Iratumne cenſes conflixiſſe cum Erymanthio apro, aut leone Nemeæo?
Peſtis Erymanthia. i. e. Aper, quem in Erymantho Hercules interfecit. Sil. lib. 3.

Erymanthis, ĭdos. [Ἐρυμανθὶς] patronym. Arcadia. Ovid. 2. Met. 500.
Nexilibusque plagis ſilvas Erymanthidos ambit.
Erymanthis urſa dicta eſt Calliſto Lycaonis filia, quæ verſa eſt in urſam, ut docet Ovid. 2. Met. 499. Stat. 9. Theb. 549.
— ut forte jugis longo defeſſa redibat
Venatu modo rapta ferox Erymanthidos urſæ
Ora ferens. Erymanthidos. i. e. Arcadicæ.
Cuſtos Erymanthidos Urſæ, Arctophylax. Ovid. 1. Triſt. 3. 103.
Stellæ Erymanthidos Urſæ. Ovid. 3. Triſt. 4. 47.

Erymne, [Ἐρύμνη] Oppidum in Magneſia, non longe ab Æantio promontorio. Plin. lib. 4. cap. 9.

Eryngе, es. f. ſive **Eryngion**, [ἠρύγγιον] Herba aculeatæ mordacitatis, ſpinoſa veluti carduus, ſativa in cibis probatur, radice tantum, quæ melle, cinnamomo & garyophyllo condita, guſtui non injucunda eſt. Plin. lib. 22. cap. 7. Et lib. 21. cap. 15. Columel. lib. 6. cap. 5. Vulgus Hiſpanorum, inquit Interpolator Dioſc. S. 24. vocat hoc cardui genus Centum capita a multitudine capitum in quibus ſemen reconditur. Pharmacopolæ autem vocant *irringorum* corrupte.

Erysichthon, male ponitur in **Erisichthon**. H. St. [Ita quidem Pauſanias id nomen ſcribit: Sed alium ille Eryſichthona memorat, Cecropis nimirum filium. V. eum in Att. Callym. Hymn. in Cer. P. Leopard. Emend. l. 13. c. 19.

Erysĭmum, i. n. [ἐρύσιμον] Semen eſt ſeſamo corporis ſubſtantia quodammodo affine, ſed in cibo eſt inſuavius, corporique alimentum parcius exhibet, prædictoque omnino eſt deterius. V. plura apud Galen. lib. 2. de Aliment. Facult. conf. Celſ. 5. 18. §. 25. Dioſc. 2. 188: 3. 24. & Plin. 22. 25.

Erysipĕlæ, arum. f. [ἐρυσιπέλας] Morbus. Celſ. lib. 5. cap. 26. §. 31. Omnis cancer non ſolum id corrumpit quod occupavit, ſed etiam ſerpit: deinde, aliis aliiſque ſignis diſcernitur. Nam modo ſuper inflammationem rubor ulcus ambit, iſque cum dolore procedit, ἐρυσιπέλας Græci nominant. Apud eund. Celſ. paulo poſt, §. 33. titulus ſic habet, Curatio eryſipelarum. Ubi forte pro Eryſipelarum, legendum eſt Eryſipelatum. Video enim ab aliis paſſim Eryſipelata genere neutro vocari Sacros ignes, utique a nomin. Eryſipelas, atis. Non ignoro tamen quin & Celſus & Galenus diverſum faciant Sacrum ignem ab Eryſipelate: quamvis Plin. Eryſipelas interpretetur Sacrum ignem. Sed nobis de voce tantum eſt diſceptatio. [Ex errore eſt in Vetuſtioribus Celſi codd. excuſum Eryſipelarum, emendati pridem Eryſipelatum exhibent. Græce autem rectius ſcribitur Ἐρυσίπελας, Acc. in antepen. propter finalem ſyllab. brevem.

Erysisceptrum, Frutex. Plin. lib. 24. cap. 13. Sed & frutex humilior æque ſpinoſus in Niſyro & Rhodiorum inſulis, quem alii Eryſiſceptrum, alii Adipſatheon, ſive Dipſacon, ſive Diacheton vocant. Optimus, qui minime ferulaceus, rubens, & in purpuram vergens, detracto cortice. Naſcitur pluribus locis, ſed non ubique odoratus.

Erysithale, es. f. Herba eſt flore luteo, foliis acanthi, bibiturque e vino. Plin. lib. 26. cap. 13.

Erythace. V. erithace.

Erythăcus. V. erithacus.

Erythæus. V. erechtheus.

Erythea vel **Erythia**, æ. f. [Ἐρύθεια] Corrupte Erythræa. Inſula in mari Gaditano, quam ſic cognominatam dicit; Plin. lib. 4. cap. [illegible]. quoniam Tyrii aborigines eorum orti ab Erythræo mari ferebantur. In hac, inquit, Geryones habitaſſe a quibuſdam exiſtimantur, quorum armenta Hercules abduxerit.
Sunt qui aliam eſſe eam & contra Luſitaniam arbitrantur, eodemque nomine quondam ibi appellatam. V. Melam. lib. 3. cap. 6.
Ubi ſcribitur in omnibus fere codicibus apud Ovid. 1. Faſt. 543. Erytreidas boves, ibidem legendum videtur, Erytheidas ab Erythia, ſive Erythea hac Gaditana inſula patria Geryonis, cujus meminit Steph. & Strabo lib. 3. Propert. lib. 4. 10. 1.
Amphitryoniades qua tempeſtate juvencos
Egerat a ſtabulis, ô Erythia, tuis. Sil. lib. 16. 195.
— Hercules Erythia ad litora Gades. V. Drakenb.

Erythēis, ĭdis. f. patronym. Ovid. 5. Faſt. 649.
Victor abit ſecumque boves Erytheida prædam Abſtulit.

Erythibius, Apollo cultus eſt apud Rhodios, quoniam Erythiben appellant ipſi, quam ἐρυσίβην alii, id eſt Rubiginem, cui arcendæ hunc deum præficiebant. Cæl. lib. 6. cap. 7. & Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 13.

Erythīni, [ἐρυθινοὶ & ἐρυθῖνοι] Piſces ſunt, qui vulvas habere creduntur, in quorum nimirum genere non ſit mas; quum omnes ovis gravidæ capiantur. Plin. lib. 9. cap. 16. & 52. Legunt & Erythricus, ab ἐρυθρὸς V. rubellio.

Erythræ, arum. f. [Ἐρυθραὶ] Vulgo *Cabo bianco*, Civitas Joniæ, ad Aleon fluvium, non longe a Chio, ex qua Sibylla fuit, quam a patria Erythræam nominaverunt: antiqua ſane mulier, & divinatrix tempore Alexandri. V. in dictione ſeq. Erythris Aleos amnis pilos gignit in corporibus. Plin. lib. 32. cap. 2.
De aliis hoc nomine nobil. urbb. V. Steph. Hinc

Erythræus, a, um. Adj. [Ἐρυθραῖος] ut Sibylla Erythræa, de qua Servius in illud Virg. 6. Æn. 36. Deiphobe Glauci. Ducitur tamen Varro (inquit) ut Erythræam credat ſcripſiſſe libros Sibyllinos, in quibus fata Romana ſcripta erant: quia poſt incenſum Apollinis templum in quo fuerant apud Erythram inſulam, inventa ſunt carmina. Idem de eadem paulo poſt, explicans tuas sortes, Sibyllina reſponſa: quæ, ut ſupra diximus, inquit, incertum eſt cujus Sibyllæ fuerint: quanquam Cumanæ Virgilius dicat, Varro Erythrææ.

Erythræa, Inſ. & **Erythræis**. V. erythēa, erythēis.

Erythræum Mare, [Ἐρυθρὰ θάλασσα] quod Rubrum dixere noſtri, Græci Erythræum a rege Erythra. Curt. 8. 9. 14. & 10. 1. 13. aut, ut alii, ſolis repercuſſu talem reddi colorem exiſtimantes: alii ab harena terraque, alii tali aquæ ipſius natura. Plin. lib. 6. cap. 23. V. Prolixam Raderi & Freinsh. diſquiſitionem de hoc nomine ad Curt.
Alga Erythræa. Martial. lib. 10. 16.
Gemmæ Erythrææ. Claud. 4. Conſ. Hon. 605.
Lapilli Erythræi, Uniones. Stat. 4. Sylv. 6. 18.
Nox & Erythræis Tethydis ſignanda lapillis,
Et memoranda diu. Proverbialiter dictum.
Littus Erythræum. Tibul. lib. 3. 3. 17.
Quidve in Erythræo legitur quæ littore concha,
Tinctaque Sidonio murice lana juvat?
Smaragdi Erythræi. Claud. 6. Conſ. Hon. 563.

Erythraicon, i. n. [σατύριον Ἐρυθραϊκὸν] Altera eſt Satyrii herbæ ſpecies, ſemine viticis majore, lævi, duræ radicis, cortice rubro intus album includente, ſapore ſubdulci. Invenitur fere in montoſis. Plin. lib. 26. cap. 10.

Erythranos, i. m. Ciſſos Erythranos, ſpecies herbæ. Plin. 24. 10. & 16. 34.

Ĕrythricus. V. erythini.

Erythrocomos, Punici mali ſpecies. Plin. lib. 13. cap. 19.

Erythrodanum, [ἐρυθρόδανον] Herba eſt, rubram habens radicem. qua tinguntur lanæ. Latini Rubiam appellant. Vulgus *Garenciam*. V. Plin. lib. 24. cap. 11.

Erythrodaon, ŏnis. m. Gallus urus. Quibuſdam Tetrax vel Tetrix.

Erўthrŏpus, ŏdis. m. [ἐρυθρόπους] Avis ſic appellata a pedum rubore.

Erythros, [ἔρυθρος] Frutex, alio nomine Rhus appellatus, cujus folio coriarii in condepſandis pellibus utuntur: unde & Excoriarium fruticem quidam appellarunt. V. Plin. lib. 24. cap. 11. Galli *Viurnam* vocant. conf. Dioſc. 1. 147.

Erythrotaones, [ἐρυθροταῶνες] Ex anſerum genere Volucres in quibus nitor eximius, abſolutaque nigritia, & in ſuperciliis cocci rubor: ita dicti, quaſi ἐρυθροὶ ταῶνες, h. e. rubri pavones.

Erythrus, Idem qui Erythras. Rex qui Rubro mari nomen dedit. V. erythræum mare.

Eryx, ycis. [Ἔρυξ] Butæ & Veneris filius: ſecundum alios, Neptuni & Veneris. Servius in illud Virg. 5. Æn. 24.
— nec littora longe
Fida reor fraterna Erycis, portuſque Sicanos. Idem 1. Æn. 574.
Sive Erycis fines, regemque optabis Aceſtem. Eryx (inquit) Veneris & Butæ filius fuit, qui occiſus ab Hercule, monti ex ſepultura ſua nomen impoſuit. In quo matri fecerat templum quod Æneæ adſcribit poeta, dicens, 5. Æn. 759
Tum vicina aſtris Erycino in vertice ſedes
Fundatur Veneri. In hoc autem monte dicitur Anchiſes ſepultus: licet ſecundum Catonem in Italiam venerit.
Cæſtibus fractus ſuis Eryx. Sen. Herc. fur. 6. Ipſius opus eſt cæſtibus fractus ſuis Eryx, & Eryci junctus Anteus Libys. Ipſius opus, ſubaudi Herculis. Nam Eryx in Sicilia regnans, vir corporis præſtans viribus, legem hoſpitibus dederat, ut cum ipſo cæſtibus certarent: qui tandem ab Hercule redeunte ex Hiſpania victus occubuit, & in ſummo montis propinqui Drepano ſepulturæ datus, monti nomen dedit.
Terga Erycis, Cæſtus. Virg. 5. Æn. 419.
Æquemus pugnas, Erycis tibi terga remitto,
Solve metus, & tu Trojanos exue cæſtus.
Acer Eryx. Virg. 5. Æn. 402.
— quibus acer Eryx in prælia ſuetus
Ferre manum, duroque intendere brachia tergo.
Æneæ germanus Eryx. Virg. 5. Æn. 412.
Hæc germanus Eryx quondam tuus arma gerebat. Conf. butes.

Eryx, Mons in Sicilia, de quo modo dictum eſt. Sen. Medea 707. Quæcunque generavit invius ſaxis Eryx. In hoc monte celebre templum habuit Venus: unde Erycina eſt appellata. conf. Suet. Claud. cap. 25. Strab. lib. 6. & Steph. Polyb. l. 1. c. 55. Liv. 22. 9. Virg. 12. Æn. 701.
Quantus Athos, aut quantus Eryx.
Altus Eryx. Ovid. 2. de Arte Am. 420.
Zephyro ſemper apertus Eryx. Ovid. 4. Faſt. 478.

Erycīnus, a, um. Adj. ut, Concha Erycina. Propert. lib. 3. 13. 6.
Littus Erycinum. Virg. 10. Æn. 36.
Mons. V. erycus.
Templa Erycina. Stat. 1. Silv. 2. 160.
Venus. V. eryx.
Vertex Erycinus. Virg. 5. Æn. 759.

Erīcўna, per Ellipſin pro Venere, ubi ſubaud. Dea. Catull. Argon. 72.
Spinoſas Erycina ferens in pectore curas. Hor. 1. Carm. 2. 33.
Sive tu mavis Erycina ridens.

E S

E. S. E Senatu, Ex ſententia, E ſuo; Et ſibi, Ejus Eſt. E.S. AE. MR. E ſacra æde Martis.

ESÆI, [Ἐσσαῖοι] Una ex tribus religiosioribus Judæorum sectis, quæ omnino tres erant, teste Josepho, Pharisæorum, Essæorum, & Sadducæorum. Ex his Esæi, uxoribus, & vino, & carnibus abstinebant, quotidianumque jejunium vertebant in naturam. Meminit Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 12. Plin. Essenos vocat. V. Salmas. Exerc. Fuller. Misc. Sacr. 2. 3. Petit. Var. Lect. 4. 9. & 2. 7.
ESAIAS, Propheta V. T. a quibusdam dictus Evangelista. V. Augustin. T. 5. p. 1078. Vox trisyll. ut, Sanctus Esaias. Prudent. Apoth. 663. conf. Tertull. ad. Marc. Carm. 3. 163.
ESALON. V. ÆSALON.
ESAR, [Ἔσαρ] Ægyptiorum, qui Psammetichum fugerunt, oppidum, dierum duodecim itinere a Meroe distans, in quo produntur annis trecentis habitasse. Plin. lib. 6. cap. 30.
ESAU, Nomen filii Isaac, qui & Edom, h. e. Rufus, & Seir, quod Pilosum significat, appellatus est.

E S B

ESBONITÆ, Populi, de quorum nomine & Catabanum, & Scenitarum Arabia illa sterilis vocatur. Plin. lib. 5. cap. 10.

E S C

ESCA, Arabiæ civitas, quam Gallus, Augusti Cæsaris legatus in Arabia diruit. Plin. lib. 6. cap. 28.
ESCA, æ. f. [ἐδητύς, ἔδεσμα, βρῶμα] ab Edendo dicta; significat Cibum hominum, ac ceterorum animalium. Plaut. Most. 3. 2. 2. Melius hoc anno non mihi fuit domi, nec qui esca una sibi me demeruit magis.
An Esca quasi Vesca a Vescor? An Vescor a βόσκω. H. St.
Contemptissimæ escæ. V. CONTEMNO.
Dulcis esca. Virg. 4. Georg. 17. Ovid. 2. Amor. 19. 26.
Pinguis amor, nimiumque potens in tædia nobis
Vertitur, & stomacho dulcis ut esca, nocet.
Mollicula esca. Plaut. Cas. 2. 8. 56. Sed lepide volo molliculas escas, ut ipsa mollicula est.
Simplex esca. Hor. 2. Serm. 2. 72. — memor illius escæ,
Quæ simplex olim tibi sederit.
Temperatæ escæ, modicæque potiones. Cic. 1. de Divin. 115. Qui quia vixit ab omni æternitate, versatusque est cum innumerabilibus animis, omnia quæ in natura rerum sunt, videt, si modo temperatis escis modicisque potionibus ita est affectus, ut sopito corpore ipse vigilet. De animo.
Hoc est esca mihi. Ovid. 2. Amor. 6. 31.
Nux erat esca tibi, causæque papavera somni.
Conficere escas. V. CONFICIO.
Vesci escis. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. At quibus bestiis erat is cibus, ut alius generis escis [bestiis, codd. em.] vescerentur.
Escis & potionibus non vescuntur dii. Cic. 2. de Nat. Deor. 59.
Esca, Pastus & cibus animantium. Cic. 2. de Nat. Deor. 160. Sus vero quid habet præter escam?
Ignis esca. Liv. 5. Bell. Pun.
Esca, Quæ datur avibus, piscibusve ad decipiendum. Cic. de Senect. 44. Divine enim Plato escam malorum voluptatem appellat, quod ea videlicet homines capiantur, ut hamo pisces. conf. Plaut. Merc. 5. 3. 2.
ESCĀLIS, e. Paulus in l. 8. cum quidam. D. supell. leg. Escale autem vel potorium argentum non deberi. Escale Vulnus. Petron. in Pseudepigraph. p. 220.
ESCARIUS, Adj. [ἐδεσματικός] Quod ad escam pertinet. ut Escaria vasa. Plin. lib. 36. cap. 26. Pro Patinis Escaria absolute dixit Juven. 12. Sat. 46.
Escariæ mensæ, Quadratæ vocantur, vel in quibus homines epulantur. Festus Pom.
Escarium argentum, apud Jurisconsultos est, Quod ad epulandum in ministerio habetur, i. e. Ad esum ac potum, l. cum aurum. D. de aur. arg. leg.
Argentum escarium & potorium. Pompon. in l. in argen. potor. D. de aur. & arg. legat. Quum alteri argentum potorium, alteri escarium legatum esset.
Vitra escaria & potoria in supellectili sunt, sicut fictilia. Paulus in l. 3. D. de supellectile legata. [Sic lego.
Vincula escaria. Plaut. Men. 1. 1. 18.
Escariæ Vites vel uvæ dicuntur, Quas in pergulis feri moris est, e duracinis, albæ nigræque. Plin. lib. 14. cap. 3.
ESCATILIS, e. Tertull. de Patient. cap. 5. extr. conf. adv. Marc. 1. 1.
ESCATIO, onis. f. Pabulatio. Augustin.
ESCIFER, a, um. Dapifer. Paulin. Nolan. Natal. Fel. 4. 223. de corvis Eliæ, Esciferæ volucres.
ESCULENTUS, Adj. [ἐδεστός, ἐδώδιμος] Quod ad edendum pertinet, vel Quod edi potest. Varro Catone, vel de liberis educandis, ap. Non. Fortuna se illos non natura præstare, siquid his datum sit esculentum. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Atque ita eligere ex iis quæ sunt esculenta.
Animalia esculenta, Quibus vescimur. Plin. lib. 8. cap. 55. Benigna circa hoc natura, innocua & esculenta animalia fœcunda generavit.
Frusta esculenta. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus gremium suum & totum tribunal implevit.
Merx esculenta. Columel. lib. 11. cap. 3. At si esculentæ merci præparabis, recto cacumine de collo cucurbitæ sumptum semen serendum erit.
Os esculentum, Quod plenum est esca. Plin. lib. 8. cap. 25. de crocodilo, Hunc saturum cibo piscium & semper esculento ore, in, &c.
Esculentus & Abstemius contr. Sidon. 6. 1. Quis esculentus abstemium competenter arguerit?
Compar. Tertull. de Jejun. cap. 5. extr. Tam ingratis gratiora & esculentiora quæque detracta sunt. Hieronym. Epist. 22. de Custod. Virg. cap. 5. pr. A vino & esculentioribus abstinere.
Esculentum, absolute: pro Esca ipsa. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Jam gustatus, qui sentire eorum quibus vescimur genera deberet, habitat in ea parte oris, qua esculentis & potulentis iter natura patefecit.
Nihil esculenti. Plin. lib. 10. cap. 10. de milvis, Notandum in his, rapacissimam & famelicam semper alitem nihil esculenti rapere unquam ex funerum ferculis.
ESCO, āre. Solin. cap. 53. extr. Noceri eis, omnibus quidem locis nefas ducunt, sed in Thessalia vel maxime, ubi serpentum immanis copia est: quos dum escandi gratia insectantur, regionibus Thessalicis plurimum mali detrahunt. De ciconiis.
ESCAMUS, [Ἔσκαμος] Mœsiæ flumen, ex Hæmo profluens. Plin. lib. 3. cap. ult.
ESCENDO, ĕre. pro Ascendere, vel Conscendere, sæpius veteres atque classici authores usurparunt, sed quod plerisque in locis immutatum fuit. Id tamen ex MSS. Gruterus aliique iis restituerunt. v. g. Liv. 8. 10. & 29. 11. V. Gronov. & in Not. ad lib. 2. 28. & 8. 17. & Nepoti 2. 8. 6. V. Observ. J. A. Bos. Sic Cic. Escendere pro rostris. Sen. & Plin. Escendere equum, in Schurtzfl. Orthogr. p. 14. conf. Tacit. 14. Ann. 59. 1. & Sen. de Tranquill. cap. 11.
ESCENSUS, a, um. Partic. ut, Escensis navigiis. Ammian. 16. 12.
ESCENSUS, ûs. m. Tacit. 13. Ann. 39. 7. Capta escensu munimenta.
ESCHARA, [ἐσχάρα] proprie Focus, seu Craticula. V. Polluc. l. 1. S. 8. Mechanicis est Basis. V. Vitruv. 10. 16. & 22. conf. Bald. Lex. p. 48. Medicis dicitur Crusta, sive Durities illa, quæ vulneribus per cauteria quædam induci solet, quum sanguis aliter sisti non potest. Pollux 4. S. 192. Cels. Medic. lib. 5. cap. 26. Post exustionem putris ulceris, superponendæ sunt, quæ crustas a vivo resolvant. Eas ἐσχάρας Græci vocant. Al. ἀπεσχαρωτικά Gr. v. conf. Scrib. Larg. Comp. 25.
ESCHARITES, [ἐσχαρίτης] Panis genus est, de craticula sic dictum, apponi solitum sub cœnæ finem. Hinc Plautus Escharulas mulieres appellat, de panificii ratione. [ubi?] Hujus panis meminit Athenæus l. 3. Cæl. Rhodig. lib. 26. & Pollux 6.
ESCHAROTICA, [ἐσχαρωτικά] Medicamenta dicuntur Caustica, quæ vim habent escharam, h. e. crustam inducendi. Galen. lib. 5. de Simpl. Medic. Facult. Cæl. Aurel. Chron. 1. 1. 50. V. ESCHARA.
ESCHATOCOLION, i. n. id est ἔσχατον κῶλον, ultimum membrum scil. Schedæ. Martial. lib. 2. 6.
ESCIT, antique pro Erit. Festus. Plaut. Amph. 1. 1. 14. Lucret. lib. 1. 612.
ESCUA, [Ἔσκουα] Hispaniæ civitas in Tarraconensi provincia, inter Bætim fluvium & Oceani oram in mediterraneo sitam. Plin. 3. 2.
ESCULETUM, ESCULUS. V. ÆSCULUS, &c.

E S E

E. S. ET LIB. M. E. Et sibi & liberis, vel libertis, monumentum erexit.
ESERNINI, Populi in quarta regione Italiæ a Plinio collocati lib. 5. cap. 12. V. ÆSERNIA. Sic & apud Livium perpetuo scribitur. V. 10, 31. 16, 48. 27, 10.

E S I

ESIONENSES, [Εἰσιονεῖς] Populi Asiæ, quorum meminit Strabo lib. 13.
ESIS, Umbriæ fluvius, de quo Plin. lib. 3. cap. 13. V. ÆSIS.
ESITERIA, [Εἰσιτήρια] Dies celebris & festus Athenis fuit, in quo omnes, qui in magistratu erant, procedebant, unde & nomen fuit. Hanc vero anni primam diem Athenienses existimabant. Meminit Demosthen. in Orat. περὶ τῆς παραπρεσβείας.
ESITO. V. EDO.

E S O

ESOPIA, Sedilia. Festus. Plaut. Truc. 2. 8. 5. Quo pacto excludis quæso esopiis planius. V. Meurs. Exerc. Crit. 1. 4. & Guberl. de Saliis.
ESŌPIS, [Ἐσῶπις] Civitas in Locris, in quodam montis supercilio sita, ut refert Strabo lib. 6.
ESOPON, Lactucæ genus in arvis nascens, cujus folia trita, & cum polenta illita vulneribus medentur. Plin. lib. 20. cap. 7. Harduinus legit Cæsapon.
ESOX, Piscis est Rheno fluvio peculiaris, magnitudine insigni. Plin. lib. 9. cap. 15. conf. Gesner.
ESQUILIÆ. V. EXQUILIÆ.

E S S

E. S. S. P. Q. R. Ex sententia Senatus populique Romani. ESS. VDD. MM. R. Esse vendendum, vel videndum, monumentum regis.
ESSÆI. V. ESÆI.
ESSE, infin. a Sum, es, est. V. SUM.
ESSE, infin. ab Edo. V. EDO.
ESSEDONES, [Ἐσσηδόνες] Plin. lib. 4. cap. 12. Populi sunt Asiæ, utramque Scythiam incolentes, super Mæotim lacum, non procul a Riphæis montibus, quibus, teste Herodot. lib. 4. Histor. mos fuit parentum funera cantu prosequi, & congregatis proximis, cadavera ipsa, pecudum admixtis carnibus, comedere: os autem capitis, quod Cranium vocamus, auro cingere, & ad poculi usum asservare.
ESSEDONIUS, a, um. ut, Essedoniæ phalanges. Val. Flacc. 6. 751.
ESSĔDUM, i. n. [ἔσσεδον] Vehiculi genus velocissimi ab equis tractum, Gallorum Britannorumque, apud Belgas primo repertum. Cic. corre. V. Cæs. 4. Bell. Gall. 33. & Tacit. Agric. cap. 12. Cic. 6. Att. 1. Hic Vedius venit mihi obviam cum duobus essedis & rheda equis juncta, & lectica, & familia magna. Idem 2. Philipp. 58. Vehebatur in essedo Trib. pleb. Virg. 3. Georg. 204.
Belgica vel molli melius feret esseda collo. De equo. conf. Philarg.
Britanna esseda. Propert. lib. 2. 1. 86.
Multisonora esseda. Claud. de mulabus Gall. 18.
Stridentia esseda. Sidon. lib. 2. ad Hesp.
Stridentum hinc moderator essedorum,
Curvorum hinc chorum helciariorum.
Festinant esseda. Hor. 2. Epist. 1. 192.
Tradit equus esseda. Sil. lib. 3.

Usus

Usos fuisse hoc vehiculi genere Imperatores Rom. ostendit Suet. Calig. cap. 26. Galb. cap. 6. & 18. conf. Broeckh. ad Propert. 2. 1. 86. & Lex. Pitisc.

Esseda, etiam gen. fœm. legitur apud Sen. Epist. 57. In iis quæ me sine avocatione circumstrepunt, essedas transcurrentes pono.

ESSEDARIUS, [ἐσσεδηλάτης] Qui esseda regit. Cic. 7. Fam. 6. Tu qui ceteris cavere didicisti, in Britannia ne ab essedariis capiaris, caveto. V. Manut. in loc. Cæs. 5. Bell. Gall. 9. Equites hostium, essedariique acriter prælio cum equitatu nostro in itinere conflixerunt.

Essedarii, Gladiatorum genus, ex essedis pugnans. V. Suet. Calig. cap. 35. Lips. Saturn. 2. 12. & Lex. Pitisc.

ESSENI. V. ESÆI.

ESSENTIA, æ. f. [οὐσία] Quintil. lib. 8. cap. 3. Quorum dura quædam admodum videntur, ut Ens, & Essentia, quæ cur tantopere aspernemur non video: nisi quod iniqui judices adversus nos sumus; ideoque paupertate sermonis laboramus. Idem lib. 2. 14. Et hæc interpretatio non minus dura est, quam illa Plauti Essentia atque Entia. V. Burm. Sen. Epist. 58. Sidon. Epith. Pol. Carm. 14. & 15. conf. Voss. 4. Inst. Orat. p. 19. & Parei Lex. Crit. p. 427.

Seneca utitur, in Epist. 58. quæ incipit *Quanta*. Sed male in Vulg. edit. Quid sentiam, pro Essentiam. H. St. [In edit. Grut. est 59. Cupio, inquit, si fieri potest, propitiis auribus tuis, Essentiam dicere, &c. V. Muret. c. ult. Var. Lect. 15.

ESSENTIALIS, e. passim apud Philosophos.

ESSENTIALITER, Augustin. de Trinit. 7. 2.

E S T

ESTIÆOTIS, [Ἑστιαιῶτις] Thessaliæ pars, continens occiduas regiones. & quæ intra Pindum, Macedoniamque superiorem sunt. V. Strabo lib. Geogr. 9.

ESTIMO. V. ÆSTIMO.

ESTO. V. SUM.

ESTOR, ŏris. [ἕστωρ] Clavus est, quo temoni coaptatur jugum. Meminit in Alex. Plutarch. & Cæl. Rhodig. Antiq. Lect. lib. 26. cap. 5.

ESTRIX. V. EDO, es.

E S U

ESUBIANI, Populi, qui inter Alpinos a Romanis superatos numerantur a Plin. lib. 3. cap. 20.

ESUBOPES, [Ἐσυβόπης] Rex Colchorum fuit, qui terram virginem nactus, plurimum auri & argenti eruisse dicitur in gente Sannorum, & alioquin velleribus aureis inclyto regno. Sed & illius aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ atque parastatæ, victo Sesostri Ægypti rege, tam superbo, ut prodatur annis quibusque forte reges singulos e subjectis jungere ad currum solitus, sicque triumphare. Plin. lib. 33. cap. 3.

ESŬLA, æ. f. Oppidum inter Tibur & Præneste. Hor. 3. Carm. 29, 6. Al. Æsula per dipht.

Esula, est & Officinarum medicarum nomen, quo omne Tithymalorum genus vocant.

ESURIO, ESURITIO, ESURITOR. V. EDO, es.

ESUS, Gallorum Deus. V. HESUS.

E T

E. T. Ex testamento. Est, Etiam.

ET, [καὶ] Conjunctio copulativa, atque ideo a Græcis Enclitica appellata: conjungit enim duos casus inter se similes: ut, Cicero eloquens fuit, & philosophus. Cic. pro Cluent. 86. Quod tam explosum & ejectum est, nunc retulisse demiror. [Encliticæ dictiones quæ vocentur in V. ENCLISIS dictum est, in quarum numerum Copulativam hanc καὶ, præter hujus Lexici auctorem, quis retulerit nescio.

Et, duo substantiva ad eandem pertinentia dividens; ut Molem & montes, pro Molem montis. Virg. 1. Æn. 65. Sic ibid. 115. In vada & syrtes, pro, In vada syrtium. V. ENDIADYS.

Et duplicatur interdum, ac completiva est in diversis rebus: ut, Te admirantur & cives & hospites. Virg. 1. Æn. 7.

— multum ille & terris jactatus, & alto. Ter. Eun. 1. 1. 25. O indignum facinus, nunc ego & illam scelestam esse, & me miserum sentio: & tædet, & amore ardeo. Cic. pro Quint. 3. Homo & in aliis causis exercitatus, & in hac multum & sæpe versatus.

Et copiose & graviter dicere. Cic. pro Cœl. 33.

Et multiplicatum. Hor. 1. Epist. 7. 57.

Et properare loco, & cessare, & quærere, & uti
Gaudentem parvisque sodalibus, & lare certo
Et ludis, &c. Cic. 1. Off. 109. Quod in Catulo, & in patre, & in filio, itemque & in Q. Mutio Mancino vidimus. conf. Ter. And. 1. 1. 22. V. POLYSYNDETON. & in fine hujus dictionis.

Que & Et junguntur. Cic. 5. Tusc. 75. Academici balbutire desinant, aperteque & clara voce audeant, dicere, &c.

Et, adversativa. Ovid. 4. Met. 613. Virg. 3. Ecl. 61. conf. Stat. 1. Achill. 529.

Et, causalis, pro Etiam. ut Virg. 2. Æn. 425.

— quorum Iphitus ævo
Jam gravior, Pelias & vulnere tardus Ulyssi. Virg. 6. Æn. 90.
Natus & ipse dea. Ex Valla lib. 2.

Et, interrogativa, seu expletiva. Virg. 1. Ecl. 27.

Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi?

Et, indignativa, ut apud Græcos ἔπειτα. Virg. 1. Æn. 52.

— & quisquam numen Junonis adoret
Præterea? i. e. An justum videretur, ut &c.

Et, confirmativa. Virg. 6. Æn. 806.

Et dubitamus adhuc virtutem extendere factis? Cic. 10. Att. Et dubita, si potes, quin ille, seu victus, seu victor redierit, cædem facturus sit.

Et, deservit etiam affectui, & quasi interrogandi vim habet. Cic. pro Milon. 92. Et sunt qui de via Appia loquantur, taceant de curia? Vall. lib. 2.

Et, pro Id est. Plaut. Annos natus sexaginta, & senex.

Et, pro Nam, vel Quia. Virg. 9. Ecl. 11.

Audieras, & fama fuit. Quintil. lib. 1. cap. 1. Has primum audiet puer, harum verba effingere imitando conabitur: & natura tenacissimi sumus eorum quæ rudibus annis percepimus. Ter. Eun. 2. 2. 60. Non temere est, & properans venit. Ex Valla lib. 2. cap. 58.

Et, plerunque sententiarum initiis competit. Quintil. cap. de Officio Grammatici, Et finitæ quidem sunt partes duæ: quas hæc professio pollicetur. Ex Valla lib. 2. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Et si tibi res sit cum eo lenone, quocum mihi est, tum senties. Ubi Donatus, Et modo non connexiva, sed inceptiva conjunctio est. conf. Virg. 1. Ecl. 27. & 1. Æn. 52. & 6. 806. ubi pro Et, Tamen ponitur.

Et, pro Deinde, ordinandi adv. Virg. 6. Æn. 219.

— corpusque lavant frigentis, & ungunt. i. e. Deinde ungunt.

Et, pro Quamvis. Cic. Defendi legem Voconiam magna voce, bonisque lateribus, & videtis annos meos. i. e. Quamvis sim ita senex. Valla lib. 2. Et videtis annos meos. Ac si dixisset, Defendi legem Voconiam juvenili voce, atque lateribus, & videtis annos meos, & sum ita senex. Locus Cic. qui a Valla citatur, est in libello de Senectute, 15. quo loco, hæc verba, Et videtis annos meos, non leguntur in emendatioribus codicibus, quin & reliqua aliter paulo leguntur.

Et, subauditum ante Si. Ter. Eun. 5. 2. 26. Nam si ego digna hac contumelia sum maxime, at tu indignus qui faceres tamen. i. e. Etsi ego digna.

Et id scio, quasi dicat, inquit Donat. Nihil est. Ter. And. 2. 2. 12.

Et ni, pro Si non. Ter. Adel. 3. 4. 8. Et ni facient quæ illos æquum est, haud sic auferent. Ita legit Donat. Ubi in omnibus fere exemplaribus legitur solum Ni, sine Et.

Et, pro Sed etiam. Ter. Adel. 5. 5. 5. Servum haud illiberalem præbes te, & tibi lubens bene faxim. Donatus, Et, adjectum est, ut ostendat hanc esse sententiam, Non solum te laudo, sed etiam juvo: illud dicendo, hoc faciendo.

Et, pro Similiter. Hor. 2. Carm. 13. 1.

Illum, & nefasto te posuit die
Quicunque primum, & sacrilega manu, &c.
Illum & parentis crediderim sui
Fregisse cervicem, &c.

Et, redundans. Virg. 1. Æn. 9. Multa quoque & bello passus. V. Et quoque.

Et ille, pro Tunc. Varr. 1. de R.R. cap. 49. Dic, inquit Agrius, de fructibus maturis capiendis. Et ille, primum de pratis summissis, &c.

Et autem. Quintil. lib. 4. cap. 1. Et Demosthenis autem ad Æschinem orationem in prooemio convertit. conf. Lucret. lib. 1. 1077. & Suet. Aug. cap. 73.

Et certe. Ter. Eun. 5. 6. 4. Sed estne ille noster Parmeno? & certe ipsus est. Cic. pro Marcell. 6. Et certe in armis, militum virtus, locorum opportunitas, &c. multum juvant.

Et ecce. Virg. 5. Æn. 167. — & ecce Cloanthum
Respicit instantem tergo.

Et item. Lucret. lib. 2. 575. Et superantur item.

Et jam. Virg. 1. Æn. 227.

Et jam finis erat, quum, &c. Idem 4. Æn. 584.
Et jam prima novo spargebat lumine terras.

Et etiam, In his duobus videtur compositionis quædam inconcinnitas: ideoque aliquid solet interponi. Cic. 9. Fam. 23. Ut & viderem te & viserem, & cœnarem etiam.

Et, & etiam. Cic. 9. Fam. 25. Authoritate tua nobis opus est & consilio, & etiam gratia.

Et hercle. Cic. de Amicit. 37. Et hercle ita fecit, vel plus etiam quam dixit.

Et non, pro Nec vel Ne quidem. Cic. in Topic. 53. Non & legatum argentum est, & non est legata numerata pecunia. Liv. 21. 41. Utinam pro decore tantum & non pro salute esset certamen. V. Varr. 3. de R. R. 14. Pallad. 6. 7. & Cic. frequenter.

Et quidem. Cic. de Amicit. 65. Rarum genus, & quidem omnia præclara rara. Idem 1. Acad. Et eam quidem plenam ac refertam.

Et id quidem, in principio periodi. Cic. 1. Off. Et id quidem nemini Græcorum video adhuc contigisse. conf. 14. Att. 11. & 15. 18.

Errabas, Verres, & vehementer errabas. pro Et quidem. Cic. in Verr. Act. ult. 207. Lamb. Nihil addi jam videtur, judices &c. posse: Et recte nihil videtur. Quidam vero putant totum hoc suppositium. Lamb. 206. H. St. [Locus prior 7. Verr. 115. posterior, 121. utroque loco, Et ἁπλῶς, pro Et quidem, ponitur.

Et, parenthesi sequente cum Ut. Cic. de Amicit. 78. Tales igitur amicitiæ sunt remissione usus levandæ: & (ut Catonem dicere audivi) diffuendæ magis, quam discindendæ sunt.

Et quod. Ter. Eun. 1. 1. 19. Et quod nunc tute tecum iratus cogitas, &c.

Et quod dicendum nunc fiet. i. e. Et ut verum dicam: vel Quum jam dicendum sit id quod res est. Ter. And. 2. 6. 23.

Et quoque. Liv. 41. 24. Ne interdictione finium & nos quoque regno arceamus.

Et sæpe alias, & maxime. Cic. 1. de Orat. 58. Quorum pater, homo prudens & gravis, haudquaquam eloquens, & sæpe alias, & maxime Censor saluti Reipublicæ fuit.

Et tamen. Lucret. lib. 2. 331.

Et tamen est quidam locus altis montibus, &c. Ita Cic. frequenter.

Et vero. Cic. 8. Att. 36. Sæpe præsens & illi ostendisti, & vero etiam mihi.

Et vero etiam. Cic. pro Muren. Magnum est enim te comparare ea, quibus possis hominem e civitate, præsertim non inopem, neque infirmum exturbare, qui & per se, & per suos, & vero etiam per alienos defendatur.

Et vero etiam ex Cic. Sic Obstat vero etiam Livius. Vide in VERO. H. St.

Et vero, in initio sententiæ. Cic. in Brut. 107. Vester etiam D. Brutus & dicere non inculte solebat, & erat cum literis Latinis, tum etiam Græcis, satis eruditus. Quæ tribuerat Accius etiam Q. Maximo L. Pauli nepoti. Et vero ante maximum illum Scipionem, Lentulus

Lentulus ille princeps, ad Rempublicam duntaxat quod opus esset, satis habuisse eloquentiæ dicitur. Rursus lib. eod. 164. Ipsa illa censoria contra Cn. Domitium collegam non est oratio, sed quasi capita rerum, & orationis commentarium paulo plenius, nulla est enim altercatio clamoribus unquam habita majoribus. Et vero fuit in hoc & popularis dictio excellens. Idem in Orat. 136. Sed sententiarum ornamenta majora sunt, quibus quia frequenter Demosthenes utitur, sunt qui putent idcirco ejus eloquentiam maxime esse laudabilem. Et vero nullus fere ab eo locus sine quadam conformatione sententiæ dicitur. Rursum in Brut. 212. Quid Crassum, inquam, illum censes istius Liciniæ filium, Crassi testamento qui fuit adoptatus? Summo iste quidem dicitur ingenio fuisse, inquit. Et vero hic Scipio collega meus mihi sane bene & loqui videtur, & dicere.

Et, in eadem periodo duodecies repetitum. Liv. lib. 22. paulo post init. ubi de Prodigiis. Deciessexies repetitum apud eundem lib. 27. 10. Signini fuere, & Norbani, Saticulanique, & Brundisini, & Fregellani, & Lucerini, & Venusini, & Adriani, & Firmani, & Ariminenses: & ab altero mari, Pontiani, & Pæstani, & Cosani: & Mediterranei, Beneventani, & Æsernini, & Spoletani, & Placentini, & Cremonenses.

Et cum It permutatur in MSS. Item cum E præp. V. Drakenb. ad Sil. 3. 57. Cum Ut V. idem ad 3. 78. cum Est V. idem ad 5. 157.

E T A

ETÆRA Venus. V. HETÆRA.

ETAXALOS, [Ἐταξαλος] Insula est juxta sinum Persicum, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 28.

E T E

ETENIM, [καὶ γὰρ] Conj. causalis, quæ plerumque initio ponitur. pro Quia, vel Certe. Plaut. Amph. prol. 26. Ter. And. 2. 6. 11. Etenim eam secum rem recta reputabit via. Cic. 6. Verr. 129. Etenim est primus civitatis. & 7. Verr. Etenim tacite magis, &c.

Etenim, Similiter etiam. Ter. Eun. 5. 9. 44. Cogita modo, tu hercle cum illa Phædria & libenter vivis, etenim bene libenter victitas. Hor. 2. Serm. 5. 60.

Divinare etenim magnus mihi donat Apollo.

Etenim dicere bene nemo potest, nisi qui prudenter intelligit. Cic. de Clar. Orat. 23.

Etenim, mulieres? i. e. quod vulgo dicitur, De mulieribus quid? Plaut. Most. 3. 2. 121.

Etenim, pro At. Ter. Phorm. 5. 7. 89. Assequere ac retine, dum ego huc servos evoco. c. Etenim nequeo solus, accurre huc.

Etenim, pro Nunc. Cic. 5. Verr. 53. Etenim quoniam summam & numerum injuriarum, Judices, vobis non possum exponere.

Etenimvero. Plaut. Amph. 1. 1. 110. Etenimvero quoniam formam cepi hujus in me & statum, &c.

Etenim quoniam, pro Namque quoniam. Cic. 1. de Fin. 30. Etenim quoniam detractis de homine sensibus reliqui nihil est, &c.

Etenim si. Cic. 4. Verr. 169. Etenim si C. Verres, &c.

Etenim deinceps videamus, Herbitensis civitas honesta, &c. Cic. 5. Verr. 47.

Quippe etenim. Lucret. lib. 2. 547.

Quippe etenim fumant oculi, &c.

ETEOBUTADÆ, Viri fuere nobiles & perillustres Athenis, a Bute sacerdote propagati, ex qua familia sacerdotes producebantur, umbellamque ferre soliti erant, unumquemque summonentes tacite, tempus ædificandi, & tectum aliquid sibi substruendi jamjam appetere. Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 13.

ETEOCLES. V. ETHEOCLES.

ETEŎCRĒTES, um. m. pl. [Ἐτεόκρητες] Cretensium populus indigena, Australem oram incolentes, quorum Prasus (Al. Præsus) est pusillum sane oppidum, ubi Dictæi Jovis fanum extat. V. Strabo lib. 10. conf. Interpp. Sil. 14. 41. Meurs. in Creta.

ETEŌNOS, i. Oppidum Bœotiæ. Stat. 7. Theb. 269.

ETEŌNICUS, i. m. [Ἐτεόνικος] Dux Lacedæmoniorum, de quo Polyænus 1. 45.

ETESIACA, Uvæ genus est fallax, quæ quo plus tulit, eo laudabilius fundit: mirumque, fœcunditate cessat. Plin. lib. 14. cap. 3.

ETĒSIÆ, [Ἐτησίαι] Venti qui certo anni tempore flant, quos Strabo lib. 3. Subsolanos vocat, h. e. Euros. Hi quotannis in vigore æstatis perflant XL. diebus post Caniculæ exortum. Dicti Etesiæ, i. e. Annui, sive anniversarii. ἔτος enim annus; ἐτήσιος, annuus; quod ex omnibus ventis hi maxime stati sint, & singulis annis eodem tempore redeant. V. Gell. 2. 22. & Sen. Quæst. Nat. 5. 10. 11. & 18. Cic. 6. Att. 7. Inde quam primum Athenas, etsi Etesiæ valde reflant. Idem 2. de Nat. Deor. 132. Et rursus Plin. lib. 5. cap. 9. Vulgus nautarum hos ventos vocat *Embattes*.

Nomin. Sing. Etesias [ἐτησίας] V. ETESIUS. Adj.

Dies Etesiarum. Cic. ad Brut. Ep. 15. Itaque in medio Achaico cursu quum Etesiarum diebus Auster me in Italiam, quasi dissuasor mei consilii, retulisset, &c.

Veliferæ Etesiæ. Sen. Thyest. 2.

Morantur Etesiæ aliquem. Cic. 2. Fam. 15. extr. Ego nisi quid me Etesiæ morabuntur, celeriter (ut spero) vos videbo.

ETESIUS, a, um. Adj. [Ἐτήσιος] ut, Flabra Etesia. Lucret. lib. 6. 716. De Etesiis ventis, vide eundem lib. 5. 741. Dicit autem Etesia flabra Aquilonum, propterea quod iidem sunt venti Etesiæ & Aquilones. Plin. lib. 18. cap. 34. Contrarius Aquilo Africo flat. Nec tamen eum toto anno in prædictis timet agricola. Mollit sidera æstate media, mutatque nomen, & Etesias vocatur.

ETESIUS, [ἐτήσιος] Lapis mortariorum. Plin. lib. 36. cap. 22.

ETESTICULATIO, ōnis. f. Castratio. apud Celsum. [At locum prolatum velim.

E T H

ETHANION, [ἠθάνιον] Vasis ænei genus, quo Ægyptii uti consueverunt. Nam, teste Athenæo, in Ægyptiorum omnibus pene domibus, tria erant vasa ænea, cyathus, phiala, & ethanion.

ETHECUSA, Insula est in ora Cariæ, non procul ab Argiis insulis. Plin. lib. 5. cap. 31. [Verior lectio Hyetussa, ex Gr. Ὑέτουσα.

ETHELEUM, Fluvius minoris Asiæ, olim Troadis & Mysiæ terminus. Plin. lib. 5. cap. ult.

ETHELONTES, [ἐθέλοντες] Thebanis dicebantur Histriones, qui comico in lusu, cujus apud eos frequens erat usus, operam navabant. Hos Lacedæmonii Dicelictas nuncupabant. Cæl. lib. 6. cap. 17.

ETHĒLUS, i. m. Cyzicenus, ingentis staturæ ab Ancæo interfectus. Val. Flacc. 3. 138.

ETHĒMON, ōnis. m. Nomen viri proprium. Virg. 10. Æn. 126.

Et clarus Ethemon Lycia comitatur ab alta. Nisi forte legendum quis putet apud Virg. Clarus & Ethemon. Ovid. tamen primam corripuit, secunda producta, 5. Met. 169.

— instabat parte sinistra

Chaonius Molpheus, dextra Nabathæus Ethemon.

ETHEŎCLES, is. m. [Ἐτεοκλῆς] Filius OEdipi regis Thebarum, qui cum Polynice fratre suo ita convenerat, ut alternis annis regnarent. Sed Etheocles anno finito, fratri regno cedere noluit. Quare Polynices Adrastum regem Argivorum socerum suum, & alios principes Achaiæ armavit contra Etheoclem. In quo bello quum multi utrinque occisi essent, tandem fratres ipsi mutuis se vulneribus confecerunt. Quorum cadavera quum eidem rogo essent imposita, flammæ divisæ sunt, tanquam illorum nondum cessarent odia.

Rectius sine aspiratione scribitur Eteocles. Id quod aperte docet ipsa compositionis ratio Nomen enim habet a vera gloria. ἐτεὸς verus dicitur.

Etheoclis nefas. Stat. 3. Theb. 214.

— multumque nefas Etheoclis acervat,

Crudelem, infandumque vocans, pœnasque daturum.

Sævus Etheocles. Stat. 12. Theb. 91.

ETHĬCE, es. f. [ἠθική] Pars philosophiæ ad mores pertinens. Cic. de Fato, 1. Quia pertinet ad mores, quos ἦθη Græci vocant, nos eam partem philosophiæ DE MORIBUS, appellare solemus, sed decet augentem linguam Latinam, nominare Moralem.

ETHĬCUS, a, um. Adj. [ἠθικός] Quod circa moralia versatur. Cic. in Orat. 128. Quod Græci ἠθικὸν vocant, ad naturam, & ad mores, & ad omnem vitæ consuetudinem accommodatum. Sidon. Epist. 8. 11. Dictio ethica, i. e. Morata.

ETHICUM, [ἠθικόν] Fabularum genus unum dicitur, in quo brutorum exprimimus mores, sicut Logicum aliud, ubi agere hominem quidpiam comminiscimur. Cæl. apud quem plura lib. 18. cap. 7.

ETHINI, [Ptol. Κινδῖνοι] Africæ populi, apud Plin. lib. 5. cap. 4.

ETHNICUS, a, um. [ἐθνικός] Latine dicitur Gentilis. V. J. Vorst. ad Sulp. Sever. p. 4. & Suic. Thes.

ETHNICALIS, e. Idem. Tertull. de Spect. cap. 5. pr.

ETHNICE, Adv. [ἐθνικῶς] Tertull. de Pudic. cap. 9.

ETHNICISMUS, i. m. Prudent. Pass. Laurent. 498.

ETHOLŎGUS, [ἠθολόγος] Morum effictor. Cic. 2. de Orat. 244. Mimorum est enim ethologorum, si nimia est imitatio, sicut obscœnitas, &c. V. Lex. Pitisc.

ETHOLOGIA, æ. f. Quintil. lib. 1. cap. 9. Ethologia personis continetur. Est autem morum, ac effectuum cujusque personæ effictio. Alii legunt Ætiologia. q. V. s. l.

Ethologia Rutilio Lupo Figura est sententiarum, cum verbis sonoque vocis exprimitur, ac describitur hominis alicujus consuetudo & mos. V. Isidor. 2. 14. Conf. dict. seq.

ETHOPŒII, [ἠθοποιοὶ] inquit Budæus, Iidem sunt, ut opinor, atque Ethologi: i. e. Histriones qui mores imitantur ejus personæ quam sustinent. Suid. Unde Ethopœia Quintil. lib. 9. i. e. Morum alienorum imitatio: cujus exempla licet apud eundem videre. Meminit & Priscian. in Præexercitam. Item Sen. Epist. 2. Conf. dict. anteced.

ETHRURIA, ETHRUSCUS. V. HETRURIA.

ETHUSA, Insula olim fuit in mari Myrtoo, quæ deinde continenti apud Myndum accrevit. Plin. lib. 2. cap. 89. Rectius Æthusa per Æ. q. V.

E T I

ETIAM, Conj. [ἔτι] pro Quoque. Cic. de Clar. Orat. 261. Voce, motu, forma etiam magnifica.

Quoque etiam. Ter. Hec. 5. 1. 8. Ego pol quoque etiam timida sum, quum venit mihi in mentem quæ sim.

Stultus atque etiam insanus. Hor. 2. Serm. 3. 156.

Etiam pro Adhuc. Ter. And. 1. 1. 89. Egomet quoque ejus causa in funus prodeo, nihil suspicans etiam mali. Ibid. 3. 2. 23. Non satis me pernosti etiam qualis sim Simo. V. Donat. conf. Virg. 6. Æn. 485.

Adhuc etiam. Cic. 3. Verr. 194. Sed fortasse adhuc in nullo etiam vindicatum.

Aut etiam. Cic. 1. de Orat. 174. Quinqueremes autem, aut etiam majores gubernare didicisse.

Post etiam. Cic. 1. de Orat. 172. Ceteros vero non dubitabo primum inertiæ comdemnare sententia mea, post etiam impudentiæ.

Jam nunc, mox etiam. Hor. 2. Epist. 1. 127.

Torquet ab obscœnis jam nunc sermonibus aurem,

Mox etiam pectus præceptis format amicis.

Primum, mox etiam. Hor. 2. Epist. 2. 96.

— aspice primum, &c.

Mox etiam, si forte vacas, sequere, &c.

Etiam minus. Hor. 1. Epist. 18. 107.

Sit mihi quod nunc est etiam minus, ut mihi vivam.

Etiam, non solum. Liv. l. 3. c. 7. Interim Hernici, Latinique pudore etiam, non misericordia solum moti.

Si ulla ratione etiam nunc efficere potes. Cic. 8. Att. 20. Da operam, si ulla ratione etiam nunc efficere potes, ut te explices, huc quamprimum venias.

Etiam, hortantis. Ter. And. 5. 2. 8. Etiam tu hoc respondes? Ubi Donatus, Etiam aut hortatio est, aut conjunctio. Serv. Sulpic. l. 4. Fam. Ep. 5. Etiam tu ab hisce rebus animum ac cogitationem tuam avoca.

Etiam,

Etiam, Præterea. Ter. And. 2. 2. 31. Etiam puerum abiens conveni Chremis. Ibid. 4. 1. 31. Imo etiam, quo tu minus scis ærumnas meas, hæ nuptiæ non apparabantur mihi. Donat.

Etiam, pro Præterea. Cic. 1. Att. 13. Novi t.bi quidnam scribam? quid? etiam. Messala Consul Autronianam domum emit, &c. quasi diceret, Etiam est quod scribam præter superiora Et est genus quoddam familiariter scribendi, multis locis usurpatum, ut 2. Att. 6. De muro, statue quid faciendum sit. Aliud quid? etiam. quando te istinc proficisci posse putas, fac ut sciam. quasi diceret, Aliud quid est, quod ad te scribam? unum hoc reliquum est, quando te proficisci, &c. [Rectius itaque qui post Etiam his locis punctum omittunt.

Etiam, pro Tamen. Cic. 5. Att. 19. Appii tabellarius mihi tuas literas reddidit: ex quibus non dubito, quin, ut Pompejum exspectaris, dum Arimino rediret, etiam in Epirum profectus sis. i. e. Etiam si Pompejum expectaris, tamen in Epirum, &c. Malasp. Et jam, q. V.

Etiam, pro Et. Hor. 1. Epist. 16. 15. [Immo pro Quin etiam, ut & in sq. duob. locis.

Hæ latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ.

Etiam, pro Quin potius. Plin. in Paneg. 77. Nullius ab eo magistratus jus, nullius auctoritas imminuta est, aucta etiam.

Etiam, pro Contra. Cic. in Orat. 236. Ut ea qui utantur, non stulti homines haberi possint, etiam plerumque prudentes.

Etiam, responsio pro Ita. Plin. lib. 4. Epist. 13. Studes inquam? Respondit etiam. Valla lib. 2.

Etiam, Adv. affirmantis, [ναί] cui Non opponitur. Cic. pro Rosc. Com. 8. Si non, quomodo tabulas conficis? si etiam, quamobrem quum cetera nomina in ordinem referebas, &c. Idem 4. Acad. 97. Quasi aut etiam, aut non, non modo verum esse, sed etiam necessarium. V. Borrich. Cogit. adv. Voss. p. 95. sq.

Etiam mehercule, pro Deinde. Cic. 4. Fam. 4. Uno te vicimus, quod de Marcelli Collegæ tui salute paulo ante quam tu cognovimus, etiam mehercule, quod quemadmodum ea res ageretur, vidimus. [Et hic τὸ Quin subaud.

Jam vero etiam. Cic. de Clar. Orat. 263. Probabilis orator, jam vero etiam probatus, &c.

Et vero etiam. Cic. 16. Att. 17. Et illi ostendisti, & vero etiam mihi. Idem pro Muren. 45.

Vide in VERO. H. St.

Etiam, Increpantis particula. Plaut. Pers. 6. 4. 4. Scelerate etiam respicis? item 19. Etiam scelus male loquere? Petron. cap. 95. Scelerate etiam minaris? item cap. 137. Etiam loqueris?

Etiam rides? Ter. Eun. 5. 7. 16. Idem Andr. Etiam sententias loqueris carnufex?

Etiam clamat carnufex? Plaut. Amph. 1. 1. 26.

Etiam negas? Plaut. Merc. 4. 4. 23.

Etiam denuo? Plaut. Amph. 4. 2. 9.

Etiam repetit dictionem. Lucret. lib. 2. 5.

— cernere suav' est,
Suave etiam belli certamina magna tueri, &c.

Etiam, geminatum. Virg. 2. Ecl. 9.

Nunc etiam pecudes umbras & frigora captant,
Nunc virides etiam occultant spineta lacertos. Idem 6. Æn. 760.
Idæumque etiam currus, etiam arma tenentem.

Etiam atque etiam, Valde, summopere, diligenter. Ter. Eun. 1. 1. 11.

Proin tu, dum tempus, etiam atque etiam hoc cogita.

Quare etiam atque etiam. Lucret. lib. 3. 293.

Quare etiam atque etiam simili ratione necesse'st.

Qualem commendes etiam atque etiam aspice. Hor. 1. Epist. 18. 76.

Diligenter etiam atque etiam facere aliquid. Cic. 1. de Divin. 7.

Etiam atque etiam te hortor ut, &c. Cic. 8. Att. 12.

Te prorsus vehementer etiam atque etiam rogo. Cic. 1. Q. frat. 2.

Etiam, sæpenumero ita ponitur, ut in eo intelligatur Non solum. Cic. 10. Fam. 32. Quumque ea contentio mihi magnum, etiam foris, fructum tulisset. h. e. Non solum domi, sed etiam foris. Quasi dicat, Non solum in urbe, sed etiam extra urbem, i. e. Apud externos.

Etiam dum. Plin. lib. 26. cap. 12. Tuberibus illinuntur, quæ etiamdum discuti possunt. Ter. Heaut. 2. 1. 17. Hoc ego mali non pridem inveni, neque etiam dum scit pater. Plaut. Pseud. 4. 2. 2. Nam nihil etiamdum harpagavit. Idem, Rud. 5. 3. 25. Ni dolo malo instipulatus sis, nive etiam dum siem &c. [In Terentianis istis & Plautinis videtur particula Dum cum Negativa, potius, quam cum Etiam conjungenda, ut sit Neque dum, Nihil dum, Nive dum, quia frequentius hæc junguntur. V. DUM. Sic

Nondum etiam. Ter. Heaut. 3. 3. 36.

Reperisti tibi quod placeat, an nondum etiam?

Etiam insuper. pro Quin etiam. Ter. Adel. 2. 2. 37.

Præterea colaphis tuber est totum caput:
Etiam insuper defrudet?

Etiamne? Ter. Eun. 1. 2. 53. Sed ego quantum suspicor, ad virginem animum adjecit. PH. etiamne amplius? T. nihil. Cic. 10. Att. Etiamne Balbus in Senatum venire cogitet? Idem 5. Verr. 202. Etiamne frumentum pro empto gratis dare? etiamne in cellam quum cupiant gratis dare ultro, pecuniam grandem dare? etiamne, &c.

Etiam pro Nondum dixit Plaut. Pseud. 1. 3. 46. Idem Pers. 2. 4. 7. Etiamne dicis ubi sit, venefice?

Etiamne si. Cic. de Amicit. Etiamne inquam, si in Capitolium faces ferre vellent?

Non etiam. V. NON.

Etiamnum, ponitur pro Usque tunc, vel Usque ad id tempus. Plaut. Pœn. prol. 99. Neque quicquam cum ea fecit etiamnum stupri? Idem Trucul. 2. 5. 58. Perii miser, jam auro contra constat filius, etiamnum nihil pendit. Varro de R. R. Quum etiamnum platanus novella esset.

Etiam ponitur absolute pro Etiam num. Plaut. Pseud. 1. 3. 111. Etiam quindecim hic habeo minas. conf. Virg. 6. Æn. 485.

Etiam nunc, pro Usque nunc, usque ad hoc tempus. Ter. And. 1. 5. 47. Memor essem? ô Mysis Mysis, etiam nunc mihi scripta illa dicta sunt in animo Chrysidis. Cic. pro Muren. 27. Homines tam ingeniosos per tot annos etiam nunc statuere non potuisse, &c. Idem in Orat. 189. De materia loquor orationis etiam nunc, non de genere ipso dicendi.

Quum etiam nunc in provincia esset. Cic. 10. Fam. 32. Epistolam quam Balbo, quum etiam nunc in provincia esset, scripsi, legendam tibi misi.

Etiam nunc hic stas Parmeno? Ter. Eun. 2. 2. 55.

Etiam nunc, geminatum, pro Nuncnunc: exemplo. Plaut. Aulul. 1. 1. 16. Abscede hinc etiam nunc, etiam nunc, etiam ohe istic adesto. Ibid. 2. 2. 77. Quid? nunc etiam mihi despondes filiam.

Etiam quod. Plaut. Milit. 2. 6. 83. Si post hunc diem mutivero, etiam quod ego me certo sciam, &c.

Etiamsi, pro Quamvis, licet. subjunctivo junctum. Cic. de Amicit. 101. Quæ tamen ipsa efflorescit ex amicitia, etiamsi tu eam minus sequutus sis.

Facere omnia aut voluptatis causa, etiamsi eam non consequaris: aut non dolendi, etiamsi id assequi nequeas. Cic. 5. de Fin. 19.

Etiamsi, tamen. Cic. 11. Fam. 21. Etiamsi timidi essemus, tamen omnem timorem abjiceremus.

Etiamsi, attamen. Plin. lib. 7. cap. 27. Quæ mihi omnia, etiamsi non prius, attamen clarius fuisse in Scipione Æmiliano videntur.

Etiam & si. Plaut. Trin. 5. 2. 49. Ego ducam pater, etiam & si quam aliam jubebis.

Etiam tu here, istunc amoves abs te, atque ipse me aggredire? Plaut. Asin. 3. 3. 124.

Etiam tum, pro Usque tunc, vel usque ad illud tempus. Ter. Hec. 1. 2. 70. Me educit foras: narratque ut virgo ab se integra etiam tum siet. Cic. 2. de Orat. 193. Omnes etiam tum etiam retinebant illum Periclis succum.

Etiam tum. Cic. 4. Verr. 97. Quum isti etiam tum de Sthenio integra tota res esset.

Etiam ut, Etiam si. Cic. 5. Att. 5. Ille quidem periculi causa, quod sibi etiam fuisse dicit: ego autem etiam ut nullum periculum sit.

ETINI, [Ἐτῖνοι] Siciliæ populi, a Plinio inter stipendiarios numerati, lib. 3. cap. 8.

ETRURIA. V. HETRURIA.

E T S

ETSI, Conj. [καίτοι] i. e. Quamvis, indicativo jungitur. Ter. And. 2. 2. 37. Bene mones, ibo: etsi hercle sæpe jam me spes hæc frustrata est. Idem Heaut. 4. 1. 11. Vin' me istuc tibi (etsi incredibile est) credere? Idem Hec. 3. 3. 44. Etsi amor me graviter consuetudoque tenet.

Etsi essem. Cic. de Amicit. 104. Etsi illis plane orbatus essem, magnum tamen afferret ætas ipsa mihi solatium.

Etsi pluribus datis tutoribus, unius authoritas sufficiat: tamen, &c. Pompon. in l. 4. D. de auth. tutor.

Etsi, cum interrogatione. Cic. 9. Att. 12. Do, do pœnas temeritatis meæ, etsi quæ fuit illa temeritas?

Etsi quamvis. Cic. 16. Att. 7. Etsi, quamvis non fueris suasor & impulsor profectionis meæ, approbator certe fuisti.

Etsi tamen, pro Tametsi. Cic. 12. Att. Etsi tamen ubicunque sum, illa sunt mecum. V. TAMETSI.

E T Y

ETYMOLOGIA, [ἐτυμολογία] Latine Veriloquium interpretatur. Cic. 1. Acad. 32. Verborum etiam explicatio probatur, id est qua de causa quæque essent ita nominata, quam etymologian appellabant. Idem in Topic. 35. Quintil. lib. 1. cap. 6. Etymologia quæ verborum originem inquirit, a Cic. dicta est notatio, quia nomen ejus apud Aristotelem invenitur σύμβολον, quod est nota: nam verbum ex verbo ductum, id est veriloquium, ipse Cicero, qui finxit, reformidat. Sunt qui vim potius intuiti, Originationem vocent. V. Notatio, in NOTA.

Etymologia a Varr. dicitur Nominalis Origo, Vide in NOMINALIS quæ scripsi. Vide etiam apud Gell. libri 1. cap. 18. ubi de etymologia vocis Lepus: Aliquot verborum antiquorum Græcorum reddidit causas falsas; pro Etymologias. H. St.

ETYMON, i. n. [ἔτυμον] Idem quod Etymologia. Varro 1. de R. R. cap. 48. Videtur vocabulum etymon habere a glubendo, quod eo folliculo deglubitur granum. De Gluma. V. Gell. 18. 4.

ETYMOLOGUS, i. m. [ἐτυμολόγος] Qui rationem verborum indagare solitus est.

ETYMOLOGICUS, a, um. [ἐτυμολογικός] ut, Ratio etymologica. Gell. 1. 18.

ETYMOLOGICE, Adv. Varr. 6. de L. L. 1. Causæ omnium verborum non possunt dici etymologice.

E V

E. V. Egregio viro, Ejus. E. V. A. Ejus vota accepimus.

EU, [εὖγε] Particula approbantis, seu Laudantis. V. Plaut. Most. 1. 4. 26.

EVA, æ. f. Prima mulier: mater viventium. Tertull. de Virg. Veland. cap. 5. Prudent. Hamart. 743.

Traxerat Eva virum prima ad consortia culpæ.

EVACUO, [ἐκκενόω] āre. Exinanire significat: ut, Evacuare alvum. Plin. lib. 20. cap. 6. & lib. 32. cap. 9.

EVACUATUS, a, um. i. e. Sublatus. ut, Evacuatæ obligationis vires reparare. l. 4. C. de Solut.

EVACUATIO, ōnis. f. ut, Fidei evacuatio. Tertull. adv. Marc. 4. 24.

EVACUEFACTUS, a, um. Idem quod Vacuefactus. Hieron.

EVADNE, [Εὐάδνη] Martis filia ex Thebe uxore Asopi, uxor Capanei ducis, quem adeo dilexit, ut in rogum ejus se miserit, & cum illius cadavere fuerit exusta. Virg. 6. Æn. 447.

His Phædram, Procrinque locis, mœstamque Eriphylen
Crudelis nati monstrantem vulnera cernit,
Evadnenque, & Pasiphaen.

Fida Evadne Propert. lib. 3. 13. 24. conf. Propert. 1. 15. 21.

EVĀDO, si, sum, [ἐκφεύγω, διαδύομαι, διεκπίπτω] ĕre. quasi Extra vadere, & effugere. Donat. Evadere, est Per quamcunque difficultatem ad aliquid pervenire. Plin. Epist. 25. Cæsares, quibus suspectus, atque etiam invisus virtutibus fuerat, evasit. Cic. 4. de Fin. 78. Tamen illud in ea causa est, a quo abesse velis, donec evaseris.

Ab improbis judicibus evadere. Cic. 1. Tuſc. 98.
Evadere ad vel in muros, pro Aſcendere. Liv. 4. ab Urbe. & lib. 5. Bell. Pun.
E cuſtodia evadere. Quintil. lib. 2. cap. 17. Nec vero Theopompus Lacedæmonius, quum permutato cum uxore habitu e cuſtodia ut mulier evaſit, falſam de ſe opinionem habuit.
Ex hoc aëre animus evaſit. Cic. 1. Tuſc. 43. & de Senect. 80. Quum ex inſipienti corpore evaſiſſet.
Ex judicio aliquo evadere. Cic. 3. Verr. 13.
E manibus hoſtium evadere. Liv. 22. 49.
E morbo evadere. Cic. 2. de Divin. 13.
In cacumina vites evadunt. Quintil. lib. 1. cap. 2. Ut vites arboribus applicitæ inferiores prius apprehendendo ramos, in cacumina evadunt.
In muros evadere pro Aſcendere. Liv. 25. 23. extr. Curt. 10. 5. 10.
In ſummum evadere. Liv. 7. 34. Idem 28. 20.
In terram evadere. Liv. 9. Bell. Pun. Injuſſu Imperatoris ſcaphis haud ſecus quam naufragos milites ſine armis cum ingenti tumultu in terram evaſiſſe.
In tutum evadere. Liv. 26. 17.
Abiit, exceſſit, evaſit, erupit. V. ERUMPO.
Aliquid, ſicut prædictum eſt, evaſit. Cic. 2. de Divin. 109. i. e. Verum evaſit, ut ibid. loquitur.
Amnem evadere. Tacit. 12. Ann. 35. h. e. Tranſire.
Ardua evadere. Liv. 2.
Caſum evadere. Virg. 4. Georg. 485.
— caſus evaſerat omnes. Item Tacit. 14. Ann. 6.
Clauſtris evadere. Valer. 7. Argon. 570.
— clauſtris evaſit uterque Taurus.
Curſus evadere pugna. Virg. 11. Æn. 702.
Cuſtodiam noſtram evaſit. Cajus in l. 3. D. de acquir. rer. domin.
Diſcrimen evadere. Tacit. 14. Ann. 10. Quod diſcrimen improviſum, & matris facinus evaſiſſet.
Facinus. V. Diſcrimen.
Divos iníquos evadere. Sil. lib. 15.
Flammam evaſit claſſis. Virg. 5. Æn. 689.
Furto evadere. Valer. 8. Argon. 155.
Gradus altos evadere. Virg. 4. Æn. 685. i. e. Aſcendere. Servius.
Hoſtes evadere. Virg. 9. Æn. 386.
— jamque imprudens evaſerat hoſtes.
Loca mortis evadere. Ovid. 14. Met. 126.
Manus alicujus evadere. Virg. 9. Æn. 560.
— noſtrasne evadere demens
Speraſti te poſſe manus?
Peſtem evadere belli. Virg. 10. Æn. 55.
Sermonem malignorum evadere, pro Non eſſe obnoxium ſermonibus. Plin. Epiſt. 144. Ac primum conſpicuus forma omnes ſermones malignorum & puer & juvenis evaſit.
Tela evadere. Sil. lib. 7.
Valetudinem perpetuam evadere, pro Liberari a perpetuo morbo. Plin. Epiſt. 12. Scio evaſit perpetuam valetudinem: ſcio deceſſit ſuperſtitibus ſuis, &c.
Vincla evadere. Sil. lib. 7.
Et captiva paras moriendo evadere vincla.
Undis evadere. Virg. 9. Æn. 99.
— olim quæcunque evaſerit undis. i. e. De undis exierit; ad eum locum, de quo navigatura jam non ſit. Servius.
Voces alicujus evadere. Valer. 7. Argon. 299.
Evado, pro Vado. Virg. 2. Æn. 458.
Evado ad ſummi faſtigia culminis. Nam (inquit Servius) E vacat, ut Emortuus.
Evadere adverſus aciem. V. ACIES.
Omnem viam evadere. Virg. 2. Æn. 730.
Lapis non evaſit ſpatium. Virg. 12. Æn. 902.
Tum lapis ipſe viri vacuum per inane volutus,
Nec ſpatium evaſit, totum nec pertulit ictum. i.e. Evacuatus eſt impetus ipſius ſpatio longiore. Serv. [An diſtinguendum poſt v. totum?
Vana evaſit ſpes. Liv. 5. Bell. Pun. Alia ſubinde ſpes, poſtquam hæc vana evaſerat, excepit.
Evaſit ſomnium verum. Cic. 2. de Divin. 146. Siquando aliquod ſomnium verum evaſerit.
Evaſit peſtilentia in morbos longiores. Liv. 7. Bell. Pun. Eo anno peſtilentia gravis incidit in urbem, agrosque, quæ tamen magis in morbos longos, quam perniciales evaſit.
Evaſti, per ſync. pro Evaſiſti. Hor. 2. Serm. 7. 68.
Evaſti? credo, metues doctusque cavebis. adde Non. 4. 157.
Evaſſet, pro Evaſiſſet. Sil. lib. 15.
Forſan & evaſſet rapidi freta ſæva pericli.
Evadere ante oculos, pro Apparere. Virg. 2. Æn. 531.
Ut tandem ante oculos evaſit & ora parentum. i. e. Pervênit. Servius. Apparuit. Nonius.
Evadere, Pervenire. Virg. 6. Æn. 128.
— ſuperas evadere ad auras.
Evadere ad ſuperos. Sen. Herc. fur. 7.
Evadere, Fieri. Cic. de Clar. Orat. 131. Perfectus Epicureus evaſerat. Idem 5. Verr. 161. Niſi hoc forte deterior eſt, ſi fieri poteſt, quod tu ejusmodi evaſiſti, non in hominis luxurioſi, ſed tantum in furis ac diviſoris diſciplina educatus. Idem, An verebar ne non putaremus potuiſſe probum evadere?
Minutatim evadere. Cic. de Petit. Conſ. 27. Minutatim ex communibus proprii, ex fucoſis firmi ſuffragatores evadunt.
In dicendo pauci digni nomine evadunt. Cic. de Clar. Orat. 299.
E Philoſophorum ſcholis tales fere evadunt. Cic. in Orat. 95.
Summus evaſit. Cic. de Clar. Orat. 175.
Nunquam evades ne te ſacrificem. Plaut. Amph. 3. 3. 28.
Quo evadat neſcio. Plaut. Pœn. 1. 1. 44. Intelligo hercle: ſed quo evadas neſcio. h.e. Ad quid illud dicas, vel quorſum hæc dicas, & quid velis aſſequi verbis tuis. Ter. Phorm. 4. 3. 21. Quid hic cœptat? aut quo evadet?
Quorſum evadat. Cic. 9. Att. 12. Videamus hoc quorſum evadat. Idem 7. Att. 16. Sed hæc paucis diebus ex illius ad noſtra reſponſa reſponſis intelligentur, quorſum evaſura ſint. Ter. And. 1. 2. 5.
Et heri ſemperlenitas verebar quorſum evaderet.

Huc evaſit. Ter. Eun. 3. 3. 11. — ubi friget, huc evaſit,
Quampridem pater mihi & mater mortui eſſent?
Evadere in. Ter. Adel. 3. 4. 64. Profecto evadet in aliquod magnum malum. Quintil. lib. 2. cap. 4.
In infinitum evadit quæſtio. Quintil. lib. 2. cap. 17. Itaque potentiſſimis eorum breviter occurram, ne in infinitum quæſtio evadat.
EVASUS, a, um. ut, Evaſa mors, apud Alcim. Evaſi fulguris ictus. Juven. 12. Sat. 17.
EVASIO, ōnis. f. Vulg. Interpr. Judith. 13. 20.
EVÆMON, [Εὐαίμων] Pater fuit Eurypyli, qui cum Græcis ad Trojam profectus, cum quadraginta navibus præfuit Ormeniis. Hom. Catal. Nav. 244.
EVÆNETUS, [Εὐαίνετος] Nomen regis Lacedæmoniorum, qui ad cuſtodiendum introitum Theſſaliæ contra Xerxem, una cum Themiſtocle Athenienſium duce, a Græcis conſtitutus fuit. Herodot. lib. 7.
EVĀGĪNO, āre. Vulg. Interpr. Exod. 15. 10. Judith. 13. 8. Evaginare frequens apud Eccleſiaſticos ſcriptores. Beroald. in Suetonium cap. 53. fol. 178. a. H.St. Deſiderabatur hæc vox cum deriv. in edit. Lugd.
EVAGINATUS, a, um. Juſtin. 1. 9. 8. Ipſe gladio ſua ſponte evaginato vulneratus. Hygin. Fab. 164. Aliquem evaginato perſequi gladio. conf. Veget. de Re Milit. 1. 18.
EVAGINATIO, ōnis. f. Arnob. 1. p. 30. Contumaciam canceris ſævi ad ſubeundam cicatricem circumſcriptis evaginationibus compulerunt. V. Meurſ. & Deſid. Herald. in loc.
EVAGON ex familia eorum, qui Ophiogenes (ὀφιογενεῖς) in Cypro vocantur, cum legatus Romam veniſſet a Conſulibus in dolium ſerpentium conjectus experimenti cauſa, circummulcentibus linguis miraculum præbuit. Plin. l. 28. c. 3. Quidam corrupte ſcribunt Exagon.
EVĂGOR, [περιφέρομαι, περιπολέω] āri. Idem quod Vagari. Liv. 2. Bell. Pun. Frontibus enim adverſis concurrendum erat, quia nullo circa ad evagandum relicto ſpatio, &c.
Evagantur fluvii. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines molem continuatione nidorum evaganti Nilo inexpugnabilem opponunt.
Evagatur ignis. Ulp. in l. Si ſervus ſervum. §. Si. fornicarius. D. Ad legem Aquiliam.
Evagatur longius appetitus. Cic. 1. Off. 102.
Evagatur in luxuriam prævalens vitis. Columel. lib. 5. cap. 6. Idem 8. 5.
Evagatur capparis per agros. Plin. lib. 19. cap. 8.
Evagata eſt late vis morbi. Liv. 3. 7.
Evagari, Extra propoſitum aliquid dicere. Quintil. lib. 2. cap. 4. Verum hactenus evagari ſatis fuerit.
EVAGATIO, ōnis. f. [περιπόλησις] Plin. lib. 2. cap. 17. Ac ſpatia longitudinis latitudinem evagatione penſant. Sen. Epiſt. 66. Hæc libertas ejus eſt, hæc evagatio.
EVAGATUS, a, um. Columel. 8. 5. Juxta cibus ponendus, ne longius evagatæ refrigerent ova.
EVAGATOR, ōris. m. apud Senec.
EVAGATRIX, īcis. f. apud Tertull.
EVAGABUNDUS, a, um. apud Auguſtin.
EVAGORAS, æ. m. [Εὐαγόρας] Cypri Rex. apud Nep. 12. 2. 2. & Juſtin. 5. 6. 10.
Evagoras Laco, alius qui Olympionicos Equos magnifice dedit ad ſepulturam. V. Ælian. Hiſt. Anim. 13. 40.
EVĂLEO, ui, [δύναμαι] ēre. Idem quod Valere & poſſe. Stat. 5. Silv. 2. 78. — tibine illa nefanda
Pocula, letaleſque manu componere ſuccos
Evaluit? Lucan. lib. 1. 500.
EVALESCO, evalui, [ἐπισχύω, ἐπιῤῥώννυμαι] ĕre. Validum fieri. Plin. lib. 15. cap. 29. Quintil. lib. 2. cap. 9. Adjuta cura natura magis evaleſcit. Idem lib. 17. cap. 15. Quum evaluiſſent flagella pedes binos. i. e. Excreviſſent. conf. Macrob. 3. Saturn. 17. & Tacit. 14. Ann. 58. 6.
EVALIDUS, a, um. Sil. 1. 549. Evalidam haſtam. al. Et validam. V. ibi Drakenb.
EVALLO, [ἐκχαρακίζω] āre. Extra mittere, excludere; quaſi Extra vallum projicere. Titinn. Præl. Qua ego hodie extorrem hanc domo faciam pilatricem, pallia evallavit, ô pulchre. Varro, Donec foras nos intus evallaverunt. Non. 2. 259. conf. Salmaſ. in Solin. p. 907.
EVALLO, [ἐκλικμίζω] ĕre. Purgare frumentum, non etiam frangere. Plin. lib. 18. cap. 10. Et ipſa quæ evalluntur, variam piſturarum rationem habent. Et paulo ante, Triticum autem perfundi aqua multa jubet, poſtea evalli, deinde ſole ſiccatum pilo repeti.
EVALLEFACIO, ĕre. Varro apud Non. 3. 158. V. Salmaſ. ſupra citat.
EVAN, antis. [Εὔαν] Bacchi nomen. Ovid. 4. Met. 15.
Lucidus Evan. Stat. 5. Theb. 675. Hinc
Evantes Orgia circum Ducebat Phrygias. Virg. 6. Æn. 517. Evantes (inquit Servius) i. e. Bacchantes, a Libero qui Evan dicitur.
Circum & Evare. H. St. [Græcum certe verbum εὐάζειν uſitatum fuit, inde noſter Lat. EVARE deducit. V. Theſ. ejus Græc. v. Εὐάν.
Non ille Evantis Maſſylæ palluit iras. Sil. lib. 1. 101. Ubi Heinſ. V.
Thyades Evantes. Catul. in Argon. 62. 391.
EVANDER vel EVANDRUS, i. m. [Εὔανδρος] Arcas fuit, nepos Pallantis regis Arcadiæ. Hic patrem ſuum occidit, ſuadente matre Nicoſtrata (quæ etiam Carmentis dicta eſt, quia carminibus vaticinabatur) dimiſſa provincia ſua venit ad Italiam: & pulſis Aboriginibus tenuit loca, in quibus nunc Roma eſt, & modicum oppidum fundavit in monte Pallatino. Hic autem mons, Pallatinus ſecundum Virgilium a Pallante avo Evandri eſt dictus: ſecundum Varronem & alios a filia Evandri Pallantia ab Hercule vitiata, & poſtea illic ſepulta: vel certe a Pallante ejus filio illic ſepulto. Hæc fere Servius in Virg. 8. Æn. 51.
Arcades his oris, genus a Pallante profectum, &c. Dicitur etiam nomin. Evandrus in eodem lib. 558.
Tum pater Evandrus dextram complexus euntis Hæret.
Boves Evandri. Propert. lib. 4. 1. 4.
Atque ubi navali ſtant ſacra palatia Phœbo,
Evandri profugæ concubuere boves.
Mœnia Evandri. Ovid. 14. Met. 456.
— neque Æneas Evandri ad mœnia fruſtra, &c. Venerat.
Veteres Penates Evandri. Stat. 3. Silv. 4. 48.
Sedes Evandri. Virg. 9. Æn. 9.
Sceptra Palatini, ſedemque petivit Evandri.

Arcas Evander. Ovid. 5. Fast. 643.
Arcadis Evandri nomen tibi sæpe refertur.
Fidus Evander. Stat. 2. Sylv. 1. 93.
Rex Evandrus Romanæ conditor arcis. Virg. 8. Æn. 313. i. e. Conditor Pallanteæ, ubi nunc palatium est, quod non est re vera arx, sed tenet rerum omnium principatum. Servius. conf. Justin. 43. 1. 6. & Liv. 1. 7. V. etiam Nardin. Rom. Vet. 1. 1. & Lex. Pitisc.
Cum Evandri matre loqui, est Antique & obsolete loqui. Gell. 1. 10.
Evander alius cælator ac plastes Atheniensis, quem ferunt a M. Antonio Alexandriam perductum, & inde inter captivos Romam venisse: ut refert Acron in illud Hor. 1. Serm. 3. 90.
— mensave catillum
Evandri manibus tritum dejecit. i. e. Calicem nobiliter cælatum. [Sic & Schol. Cruquianus. Verisimilius Lambinus de Calice vetustate nobili exponit. Miror Cuningamii audaciam, qui Tortum reponit, quasi id verbi usquam ea notione lectum sit, pro Tornato scilicet.
Evander Aulanius, Sculptor insignis, qui signo Dianæ, quod Timothei manu effictum erat Romæ in Palatio, Apollinis delubro, caput reposuit. Plin. lib. 36. cap. 5.

EVANDRIUS, [Εὐάνδριος] Adj. ut, Regna Evandria. Sil. lib. 7. 18. Evandrius ensis. Virg. 10. Æn. 394. Sic Evandria cura pro Romana, apud Prudent. in Symmach. 1. 551.

EVANESCO, evanui, [ἀφανίζομαι, διαπίπτω, ἀναθυμιάσω] ĕre. Inanem fieri, & in nihilum redigi. Plin. lib. 9. cap. 51. Vere pectines, limaces, hirudines eodem tempore evanescunt.
Evanescere ac defluere. Plin. lib. 13. cap. 1.
Evanescere inter ineptias. Quintil. lib. 1. cap. 7. Verum hæc etiam inter ipsas ineptias evanuerunt.
Cœpit evanescere. Ovid. 13. Met. 888.
— rubor evanescere cœpit.
Ex oculis evanuit in tenuem auram. Virg. 4. Æn. 278.
In auras tenues evanescere. Ovid. 2. Fast. 509.
— in tenues oculis evanuit auras. In tenuem ex o. e. auram. Heins.
Paulatim evanescere. Lucret. lib. 2. 827. — ut cernere possis,
Evanescere paulatim, stinguique colorem.
Actio furti evanescit. Pompon. in l. Si vendidero. §. Si Titius. D. de furtis.
Evanuerunt & exaruerunt amnes. Cic. 1. de Divin. 38.
Ardor animi evanuit. Ovid. 1. Amor. (2. Amorum Elegia 9. est Revanuit ardor. Sed videtur legendum Evanuit. H. St. Al. Relanguit.
Cornua extremæ lunæ evanescunt. Ovid. 2. Met. 117.
Dolor evanescit. Ovid. in Ibin, 41.
Quam dolor hic unquam spatio evanescere possit.
Flos Bacchi evanuit. Lucret. lib. 3. 222.
Quod genus est Bacchi quum flos evanuit, aut quum
Spiritus unguenti suaves diffugit in auras.
Jus pignoris evanuit. Scævol. in l. lex vectigali. D. de pignor.
Memoria omnis eorum sensim obscurata est & evanuit. Cic. 2. de Orat. 95.
Nubes incipiunt evanescere. Ovid. 1. Amor. 2. 107.
Opera ejus evanuerunt, pro Interciderunt. Cic. de Clar. Orat. 106. Isque & orationes reliquit, quæ jam evanuerunt.
Pignus evanescit conditione existente. Martian. in l. Grege. §. 1. D. de pignoribus.
Præterita evanescunt. Cic. ad Brut. Ep. 16. extr. Non modo reliqui temporis gloriam eripuerit sibi, sed etiam præterita evanescere coget.
Pruina evanuit, ac colliquefacta est glacies. Varr. 2. de R. R. 4.
Rubor evanuit. Ovid. 6. Met. 47.
— subitusque invita notavit
Ora rubor, rursusque evanuit.
Sententia evanescit. Cic. 5. Tusc. 85. Hæ sunt sententiæ, quæ stabilitatis aliquid habeant: nam Aristonis, Pyrrhonis, Herilli, nonnullorumque aliorum evanuerunt.
Spes extenuatur & evanescit. Cic. 3. Att. 14. Postquam extenuari & evanescere spem nostram vidi, mutavi consilium.
Virtus herbarum evanuit. Ovid. 14. Met. 356.
Vetustate evanescere aliquid dicitur. Cic. 1. de Divin. 39.
Homo evanescere dicitur. Cic. de Clar. Orat. 323.

EVANESCENS, Partic. [διαπίπτων] ut, Evanescens memoria alicujus rei, quæ effluit. Sen. 1. de Benef. 12.

EVANITURUS, a, um. Lactant. 5. 4. extr. Evanituras brevi religiones falsas.

EVANĬDUS, Adj. [ἐξίτηλος] Inane, caducum, & cito periturum. Columel. de Arbor. cap. 17. Nam quæ in proceritatem extenduntur, evanidæ fiunt, parum fructus ferunt. Plin. lib. 37. cap. 5. Ovid. de Rem. Amor. 653. — in tenues evanidus exeat auras.
Pectoraque in tenues abeunt evanida rivos. Ovid. 5. Met. 435.
Leve & evanidum gaudium. Sen. Epist. 35.

EVANGELIUM, i. n. [εὐαγγέλιον] Latine Bonum nuntium dicimus. Alcim. 3. 383.
Clara Evangelii verbique ardente lucerna. Primam perperam corripit Tertull. Carm. cont. Marc. 2. 47.
Tradit Evangelium Paulus, sine crimine mundum.
Evangelium dicitur etiam Merces allati jucundi nuntii. Pl. Cic. 2. Att. 12. O suaves epistolas tuas uno tempore mihi datas duas, quibus εὐαγγέλια quæ reddam, nescio, deberi quidem plane fateor. Ulpian. in l. Falsus. §. Qui alienum quid, De furtis, Ergo si ea quæ dicunt Græci evangelia petat, i. e. Mercedem pro rei inventæ vel repertæ nuntio. Sunt qui hoc loco Menytra (μήνυτρα) legendum existiment: h. e. indicii præmium. conf. Diod. Sic. 15. 74.

EVANGELIA, orum. pl. n. [εὐαγγέλια] dicuntur Sacrificia & Supplicationes, quæ pro jucundo nuncio decerni quondam consueverunt. V. Henr. Steph. Thes. Græc. ut & Suic. Thes.

EVANGĔLUS, i. m. Vitruv. lib. 10. 7. Honores ei decreverunt, & nomen mutaverunt, ut pro Pixodoro Evangelus nominaretur.

EVANGELICUS, a, um. Tertull. contra Marc. 39. Prudent. Apoth. 15. Paulin. Carm. 19. 155.

EVANGELISTA, æ. m. [εὐαγγελιστὴς] Scriptor historiæ Evangelicæ. Prudent. Cathem. 6. 77. Idem Perist. 10. 16.

EVANGELIZO, [εὐαγγελίζω] āre. Verbum frequens apud Ecclesiast.

EVANGELIZATOR, ōris. m. Tertull. de Corona, cap. 9. Idem de Præscript. cap. 4.

EVANNO, [σαλικμίζω] āre. Ventilare, vel Movere. a Vanno, in quo legumina ventilantur. Pompon. Pannuc. Dixi ego illud futurum in prima valva est, vix hæret misera, evannentur, & mea ocyus opera ut fiat, fecero. V. Non. 1. 69. Varro 1. de R. R. cap. 52. Ita fit ut quod levissimum est in eo, atque appellatur acus, evannetur foras extra aream.

EVANTHES, [Εὐάνθης] Nomen authoris satis laudati apud Plin. lib. 8. cap. 22.

EVANTHIA, [Εὐάνθεια] teste Plin. Civitas Asiæ, Trallis quoque & Seleucia dicta, quam allui Eudone amne, ibique Pygmæos habitasse refert idem lib. 5. cap. 29.

EVAPORO, āre, vel EXVAPORO. Solin. cap. 8. Calor olim acrior exhalatus per tempora evaporavit. Tertull. de Pallio, cap. 5. Has purulentias civitatis quis eliciet & exvaporabit? [Exsuppurabit Salmas. q. V. s. l. Passive Gell. 19. 5. Id in ea levissimum est quod evaporatur. Idem paulo post, Difflari atque evaporari ex nive.

EVAPORATIO, ōnis. f. [ἀναθυμίασις] Sen. 1. Nat. Quæst. 1. Nec mirum si terris omnis generis & varia evaporatio est. Idem 3. 24. Nec trahit saporem evaporatio, quia clausa perlabitur. Sic Macrob. 7. Saturn. cap. 12.

EVAPORATIVUS, a, um. Cæl. Aurel. Acut. 3. 8. Evaporativæ virtutis paroptesis.

EVARCHUS, [Εὔαρχος] Fluvius est Scythiæ Europææ. Valer. 6. Argon. 102. — Taras, niveumque ferax Evarchus olorum.

EVARES, [Εὔαρες] Latine Execrabiles, quo nomine dicti sunt Scythæ quidam, eo quod, quum templum in Ascalone expilassent, ira numinis in eos cum posteritate omni fœmineus morbus sit immissus. Herod. Hist. lib. 1. Nominativus est Evaris. [Immo Enares, ἐνάρης, Pl. ἐνάρεες vel ἐνάρεις. V. Henr. Steph. Thes. Gr. Append.

EVASTO, [ἐξερημόω] āre. Idem quod Vastare. Liv. 10. 15. Ibi duo Consulares exercitus, diversis vagati partibus, omnia quinque mensium spatio evastaverunt. Idem lib. 8. & 5. 5. Sil. lib. 15. 184.
— bellorum dira creatrix
Evastanda tibi tellus.

EVAX, Nomen regis Arabum, quem de virtutibus Simplicium scripsisse ad Neronem codd. quidam Plinii referunt, l. 25. 2. Sed in melioribus desideratur, teste Hard. ad loc. & Salmas. Prol. ad Hom. hyl. jat. p. 15. Circumfertur quidem sub hujus regis nomine libellus de Gemmis. Verum is est Marbodei, de quo s. l.

EVAX, [εὐὰν] Interjectio exultantis; nihil significat, inquit Varro de analogia: sed effutitium naturaliter est, ut apud Ennium Hehe. Plaut. Bacch. 2. 3. 13. Evax aspersisti aquam. Idem Cas. 4. 4. 13. Evax, nunc pol demum ego sum liber.

EVAZÆ, [Ἐβάζαι] Sarmatarum populi, a Medis orti, & Tanain fluvium accolentes. Plin. lib. 6. cap. 7.

E U B

EUBAGES, um. Strabo lib. 4. Οὐάτεις. Gallorum vates, scrutantes seria & sublimia naturæ. Ammian. 15. 9. Vales. ibi legit Eubages. Eubages vero nomen habent, a Persico *Bach.* i. e. Sanctus, ut Ravius monuit. Paneg. 2.

EUBIUS, Scriptor incertum quis fuerit, cujus meminit Ovid. 2. Trist. 416.
Nec qui descripsit corrumpi semina matrum
Eubius, impuræ conditor historiæ.

EUBŒA, [Εὔβοια] inquit Plin. cap. 12. lib. 4. Insula avulsa Bœotiæ, tam modico interfluente Euripo ut ponte jungatur: A meridie promontoriis duobus, Geræsto ad Atticam vergente, & ad Hellespontum Caphareo insignis, a Septentrione Cenæo, nusquam latitudinem ultra XLM. passuum extendit, &c. De Eubœa V. Solin. cap. 18. Eubœa hodie *Nigri ponti* insula dicitur. V. ABANTIS. Ceterum ipsam Eubœam Bœotiæ continentem fuisse dicit Plin. 2. 18. §. 90. & 4. 12. §. 21. pr. conf. Bonifac. Hist. Lud. 6. 22.

EUBŒUS, Adj. [Εὐβοεὺς] ut, Plebs Eubœa. Stat. 5. Silv. 3. 136.
— stupuit primæva ad carmina plebes Eubœa.

EUBOICUS, aliud Adj. [Εὐβοϊκὸς] ut, Carmen Euboicum Ovid. 4. Fast. 257. i. e. Cumæum, Sibyllinum.
Aquarum cultor Euboicus. Ovid. 14. Met. 4.
Gurges Euboicus. Ovid. 9. Met. 226.
Nunc quoque in Euboico scopulus brevis eminet alte
Gurgite, & humanæ servat vestigia formæ.
Littus Euboicum. Propert. lib. 2. 26. 38.
Euboicum mare, duplex esse dicitur, aliud in Ægeo, aliud in Campano, seu Thusco. Quod in Ægeo, Eubœæ adjacet insulæ, a qua denominatum est: quod autem in Thusco, Cumarum, Baiarumque alluit oram, ab Euboicis advenis, & Cumarum conditoribus nuncupatum. V. Drakenb. ad Sil. 11. 293.
Montes Euboici. Valer. 6. Argon. 321.
Oræ Euboicæ Cumarum. Virg. 6. Æn. 2. Ubi Servius, a Colonia, inquit, Cumas appellavit. Nam Eubœa insula est, in qua Calchis civitas est, de qua venerunt qui condiderunt civitatem in Campania quam Cumas vocarunt.
Penates Euboici. Stat. 3. Silv. 5. 58.
Anne quod Euboicos fessus remeare penates
Auguror, & patria senium componere terra?
Rupes Euboica. Virg. 6. Æn. 42. de Antro Sibyllæ Cumanæ,
Excisum Euboicæ latus ingens rupis in antrum,
Quo lati ducunt aditus centum, ostia centum,
Unde ruunt totidem voces, responsa Sibyllæ. Rupem Euboicam exponit Servius Cumanum montem, quem Euboici habitaverunt. Est autem (inquit ille) Acyrologia: Coloniæ enim Epithetum, rei dedit immobili.
Sibylla Euboica. i. e. Cumana. Stat. 1. Silv. 2. 177.
— Euboicæ carmen legit ille Sibyllæ.
Sinus Euboicus. Ovid. 1. Epist. Sabin. 76. & in Ibin, 340.
Viscera sic aliquis scopulus tua figat, ut olim
Fixa sub Euboico Graia fuere sinu. Hanc historiam confirmat Propert. lib. 2. 20. 38.
Quicunque & venti miserum vexastis Ulyssen,
Et Danaûm Euboico littore mille rates.

Unda Euboica. Sen. Herc. fur. 6.
Priusque multo alternis vicibus fugax
Euripus unda ftabit Euboïca impiger. Nam Euripus eft anguftum mare inter Phocidem Bœotiæ partem, & infulam Eubœam. Ovid. 9. Met. 218.
Mittit in Euboicas tormento fortius undas.
Urbs Euboica, Cumæ. Ovid. 14. Met. 155.
Euboicum Talentum, authore Fefto, nummo Græco, feptem millium & quingentorum ciftophorum eft, noftro, quatuor millium denariorum. V. Eifenfchmid. de Pond. S. 1. c. 3.

EUBOICE, es. f. Herba. Alias Ebulus. Apul. de Herb. cap. 91.

EUBULE, Filia fuit Leonis cujusdam, Orphei filii (ficut nonnulli exiftimant) quam cum Phafithea & Theope fororibus civitati immolandas exhibuit, ut ingens annonæ caritas, quæ Atticam vehementius premebat, finem fecundum oracula caperet. Cæl. Rhod. lib. 13. cap. 7. conf. Ælian. Var. Hift. 12. 28. & ibi Periz.

EUBULEUS, i. m. [Εὐβουλεύς] inter Anaces Athenis ex Jove, Rege Antiquiffimo & Proferpina natos. Cic. 3. de Nat. Deor. 21.

EUBULIA, [εὐβουλία] Latine Confultatio bona: aliis etiam Promptitudo. Eft autem Eubulia Cælio, Directio fecundum utilitatem, & fecundum id cujus opus eft, & ut, & quando. V. eum lib. Antiqu. Lect. 11. cap. 9.

EUBULIDES, is. m. [Εὐβουλίδης] Milefius, fectæ Megarenfium Philofophus, Euclidis difcipulus, præceptor Demofthenis. V. Diog. Laert. in Euclide S. 108. Et Athen. lib. 8. Aliorum hujus nominis meminit. Cic. 3. Verr. 23. & 5. Verr. 42. & Laert. in Vita Diog. & Socrat.

EUBŬLUS, i. m. [Εὔβουλος] Nom. propr. Athenienfis civis fuit, contrarias fere Demoftheni in Reip. adminiftratione partes foventis; & interpretatur, Prudens, confultus, boni confilii.
Fuit & Eubulus mediæ Comœdiæ Poeta, ut fcribit Suidas. conf. Athenæum.
Eubulus præterea nomen fuit Hiftorici, qui hiftoriam Mitræ multis voluminibus explicuit. Hieron. lib. 2. adv. Jovin.
Item Philofophus Alexandrinus, Euphranoris difcipulus, Ptolemæi magifter. V. Diog. Laert. in Timone extr. lib. 9.

EUBURIĀTES, um. Celeberrimi Ligurum populi, citra alpes habitantes. Plin. lib. 3. cap. 5. Flor. 2. 3. 5.

EUBURO, Oppidum Lufitaniæ. Plin. lib. 4. cap. 21.

E U C

EUCÆRIA, [εὐκαιρία] Opportunitas dicitur. Cic. 3. de Fin. 45. Et quemadmodum opportunitas (fic enim appellamus eucæriam) non fit major productione temporis. Idem 1. Off. 142. Occafionem interpretatur. εὐκαίρως Opportune habet Idem 13. Att. 9. & εὐκαιρότερον Opportunius 4. Att. 7.

EUCARPĒNI, [Εὐκαρπηνοί] Populi ad Laodiceam, in conventu qui a Synnada accipit nomen. Plin. lib. 5. cap. 29. Ab

EUCARPIA, [Εὐκαρπία] Urbe Phrygiæ, in qua racemi feracitate ac magnitudine fpectabiles funt: unde & nomen, quafi Uber fructuum proventus. Meminit hujus oppidi Strabo lib. 11.

EVCH. Euchius. i. e. Bonus filius. Sarain. Manut.

EUCHADIA, [Εὐχαδία] Villa in Macedonia, cujus meminit Cic. in Pifon.

EUCHARIS, Adj. [εὔχαρις] Gratiofus. Vulg. Int. Sir. 6. 5.

EUCHARISTIA, æ. [εὐχαριστία] Gratiarum actio. Ita vocatur Cœna Dominica ab Irenæo aliisque. conf. Cyprian. 1. Epift. 2. V. Suic. Thef.

EUCHARISTICUS, a, um. ut, Euchariflicum facrificium, paffim apud Ecclefiaft.

EUCHARISTICUM, i. n. Subft. [εὐχαριστικόν] Stat. ad Imp. Aug. Germ. Dom. Silv. 4. 2. Subaudi Carmen.

EUCHATÆ, [Εὐχάται] Scythiæ populi. Plin. lib. 6. cap. 17.

EUCHETÆ, [Εὐχῆται ἢ εὐχῖται] Hæretici quidam erant, quorum dogma nefarium in Syria propagatum fuit. Horum fuit hærefis poffe humanam virtutem ac fcientiam, non ad Dei modo fimilitudinem pervenire, fed perfectionem quoque ac æqualitatem, adeo uti fit mox ἀναμάρτητος, id eft, ut fic dicam, impeccabilis, quoniam ne cogitatione quidem aut infcitia ubi perfectionis faftigium contigerit, queat delinquere. Ceterum hoc nomen illis inditum tradunt de orationis affiduitate, quod incredibiliter, ut inquit Auguftinus, perpetuo faciebant, adeo ut monachos fovendæ vitæ gratia quidpiam facere impium ducerent, quia interpellaretur orandi facultas. Porro quam fceleftiffima obire foliti effent cum Gnofticis facrificia, & quo tempore, V. apud Cæl. Rhod. lib. 2. cap. 16. conf. Auguft. de Hæret. cap. 58. Suic. Thef.

EUCHIUS, [Εὔχιος] Ita Bacchum cognominant Poetæ, ἀπὸ τῆς εὐχῆς, i. e. a voto, ut notant Grammatici, inter quos Perottus. [Sed infcite & falfo hanc, aliasque fimiles exfculpunt Bacchi appellationes ex dict. Evius, εὔιος, de qua f. l. V.

EUCHIR, Statuarii nobilis nomen. Plin. lib. 34. cap. 8.
Fuit & alter Euchir, Fictor. Plin. lib. 35. cap. 12.

EUCHYLA, [εὔχυλα] dicuntur Quæ funt boni fucci, ut carnes avicularum montanarum, & pifcium fexatilium. His opponuntur κακόχυλα, Quæ malum generant, ut Cafeus vetus, & falfamenta. χυλὸς enim Græcis fuccus eft, five liquor.

EUCHYMA, [εὔχυμα] Græca appellatione dicuntur pariter, Quæ boni funt fucci, five præftantis faporis. Nam χυμὸς Græcis modo fuccum fignificat, modo faporem.

EUCLABRIS, dicebatur Menfa quam mactata victima Flamen aut Sacerdos inftrui faciebat. Et hinc Vafa facrificiis infervientia nominabantur Euclabria. V. Choul. de Relig. Vet. Rom. p. 261.

EUCLIA, Dea: de qua fic Alex. Genial. Dier. lib. 1. cap. 24. Bœotiis & Locris nihil erat in fponfalibus firmum, nifi fponfus & fponfa in ara Eucliæ virgini dicata, prius libarent, haud aliter, nifi more folenni antea libaffent, matrimonium effe rati.

EUCLĪDES, is. m. [Εὐκλείδης] Megarenfis philofophus, auditor Socratis, qui e patria Athenas veniebat, ut Socratem audiret, & tempore belli veftitu muliebri induebatur ne nofceretur. V. Hiftoriam apud Gell. 6. 10. Auctor fuit fectæ Megaricæ. Ejus effigiem exhibet Spon. Mifc. Ant. p. 140. adde Sidon. Carm. 2. 176. Hujus meminit Cic. 4. Acad. 129. Alter Euclides Elementorum Geom. author tempore Ptolemæi 2di. V. Sidon. in laudibus Narb. Carm. 23. 115. De hoc alisque ejusdem nominis Fabric. B. G. lib. 3. cap. 4.

EUCLIO, ōnis. m. Avari fenis apud Plaut. in Aul. nomen, quod ad omnes ejusmodi homunciones vulgo transfertur.

EUCRASIA, [εὐκρασία] Latine Temperamentum bonum, quam Galen. lib. 1. de Sanit. tuend. facit duplicem: Alteram, quæ in animantium faltem corpore cogitatione potius ufurpetur, quam vere fubfiftat: Alteram, quæ in fanis omnibus eft, atque apparet.

EUCRATIDIA, [Εὐκρατιδία] Civitas Bactrianæ regionis ab Eucratide imperante fic cognominata. Strabo lib. 11.

EUCRATIS, idis. Bactrianorum rex fuit. Hic, quum ingentes Demetrii copias parva manu fudiffet, Indiamque exterminato hofte, magno confilio fubegiffet, dum Bactra peteret, a filio impuro & flagitiofo, quem focium regno afciverat, ut folus potiretur imperio, imprudens ex infidiis occupatur, turpique nece in via trucidatur: qui patris cæde non contentus, pari fcelere & audacia per corpus vulneribus affecti, currum agere, & fanguine afperfus paterno, infepultum abjicere non dubitavit, aufus facinus, quod in nulla unquam Scythia tyrannus admifit. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 6.

EUCTERIA, [εὐκτήρια] Loci in quibus orationes actaque provinciarum continentur. Alciat. in l. immunitatis. C. de agric. & cenfit. lib. 11. [Locus eft precandi. V. Oratorium in ORO. H. Steph. & Suic. Thef.

EUCTICI, [εὐκτικοί] Hymni dicuntur, qui votum habent & preces; ficut Apeuctici, rejicientes deprecationem, quorum exempla paffim fuppetunt ex poetis. V. Cæl. Rhod. lib. 7. cap. 5.

E U D

EUDÆMON, ŏnis. m. [Εὐδαίμων] Ægyptius grammaticus, tefte Suida, patria Pelufiotes, Libanii fophiftæ contemporaneus. Scripfit varia poemata: item artem grammaticam, & de dictionum orthographia.
Græcis εὐδαίμων, felicem fignificat: unde etiam Mela 3. 8. 35. illam Arabiæ partem, quæ inter finum Arabicum & Perficum in pelagus excurrit, fervato Græco nomine Eudæmona appellavit, quam nos verbum verbo reddentes, Felicem appellamus.

EUDÆMONIDAS, Nomen viri proprium Tortelio.

EUDAMĪDAS, æ. m. [Εὐδαμίδης] Nomen filii Archidami, & fratris Agidis Lacedæmoniorum regis, Plutarch.

EUDAMUS, [Εὔδαμος] Vir quidam fuit profeffione Philofophus, quem annulos quosdam folitum conficere memoriæ proditum eft, quorum vis effet mira adverfus dæmonia: item ferpentium morfus, & id genus alia pleraque. Inerat iis quoque contra fafcinationes virtus præclara. Cæl. Antiq. Lect. lib. 6. cap. 12.

EUDEMIA, [Εὐδημία] Infula in Pagafico finu, non longe a Scyro Cycladum extima. Plin. lib. 4. cap. 12.

EUDĒMUS, [Εὔδημος] Orator fuit Megalopolitanus, Philopœmenis præceptor. Plut. in Vita Philop.
Alterius Eudemi meminit Cic. 1. de Divin. 53. quem ad Syracufas præliantem occidiffe fcribit.
Eudemus Naxius, conditor hiftoriæ Aftrologicæ, quem eundem faciunt cum Eudemo Pario. V. Voff. de Hift. Gr. 3. p. 283. & de Mathem. cap. 32.
Eudemus, Medicus Liviæ uxoris Drufi, adulterii inter illam & Sejanum internuncius. V. Plin. 29. 2. & Tacit. 4. Ann. 3.

EUDIÆON, [εὐδίαιον] Lineum filum, quod medici extremo in clyfterio relinquunt, per quod κλυσμὸς emittitur, inquit Feftus. Sic Græci vocant Foramen in navi, per quod emittitur fentina: unde & per translationem, ut opinor, medici in clyfterio, id eft inftrumento quo alvus perluitur, fic vocarunt. ab εὖ & διαίνω humecto. Hæc Dacer. ad l. ex Suida. V. & Hefych. ac Pollux, qui mafc. εὐδίαιος efferunt, ut in feq. dict. ex Cæl.

EUDIÆUS, [εὐδίαιος] dicitur Clavus in navium carinis, quo exempto effluit aqua, ne computrefcant. Vocatur & Chimaros. Cæl. Rhod. lib. 13. cap. 9.

EUDĪELUS, [Εὐδίελος] fubmutato nomine Afpledon civitas pofterius dicta eft, a bono crepufculo, quod Græcis δείελος vocatur. Plura Strabo lib. 9.

EUDŌRA, [Εὐδώρα] Nympha, Oceani & Tethyos filia, ut placet Hefiod. in Theog.
Item una ex Atlantidibus, quæ feptem numero effe perhibentur, Ambrofia, Eudora, Pafithoe, Coronis, Plexora, Pitho, Tyche. Cælius duodecim fuiffe fcribit, inter quas & hanc connumerat lib. 16. cap. 16.

EUDŌRUS, [Εὔδωρος] Mercurii filius fuit, ex Polymela Phylantis filia, qui Achillem ad bellum Trojanum fecutus eft. Hom. 2. Iliad.
Eudorus, alius Statuarius & pictor fuit, fcena depicta, & fignis ex ære, fabricatis. Plin. lib. 35. cap. 11.

EUDOXIA, æ. f. [εὐδοξία] Latine Bona fama dicitur. Cic. 3. de Fin. 57. De bona autem fama, quam enim appellant εὐδοξίαν, aptius eft hoc loco bonam famam appellare, quam gloriam.
Eft & propr. fœm. ut Eudoxia prius Athenaïs dicta, Theodofii 2di Imp. Conjux.
Eudoxia, cogn. Licinia, Uxor Arcadii, quæ Chryfoftomum pepulit.
Alia erat filia Imp. Theod. Jun. Uxor Valentiniani 3tii.

EUDOXUS, [Εὔδοξος] Æfchinis filius, patria Gnidius, Geometra, & Aftrologus, fummus Medicus, Socratis auditor, qui primus annum compofuit. Hujus meminit Cic. 2. de Divin. Item Lucan. 10. 185. Plin. 6. 31. Petron. cap. 88. Diod. Sic. 3. 13. & Mela 3. 10. conf. Voff. de Hift. Gr. 1. 6. p. 26.
Fuit & alius Eudoxus, Rhodius Hiftoricus.
Alius Siculus filius Agathoclis, Poeta comicus.

E V E

EVECTICE, es. f. [εὐεκτική] Medicinæ pars eft, quæ exacte perfecteque valentem accipiens, in hoc ipfum gradu confervat: fic dicta, quafi Boni habitus fervatrix. Galen. lib. ad Thrafyb.

EVEHO, xi, ctum, [ἐξάγω, ἀνακομίζω] ĕre. Extra vehere. Varro 1. de R. R. 16. Aut flumina propinqua, qua navigari poffit, quibus utrisque rebus evehi atque invehi ad multa prædia fcimus. [An Multa ad?
Evehere angufto tramite. Plin. lib. 12. cap. 14.
Evehere fuas merces. Plin. lib. 6. cap. 19.
Evehere aquas ex planis locis. Liv. 1.
Evehi equo. Liv. 1. Evectus extra aciem equo.
Evehere, [ἐξαίρειν] Extollere, ut Ad æthera virtus evehit. Virg. 6. Æn. 130.
In altum evehere. Liv. 25. 27. Ubi primum tranquillitas maris in altum evexiffet.

In con-

In cœlum evehere aliquem. Juven. 1. Sat. 38. i. e. Ad ſummum beatitudinis gradum perducere, ut velut deus habeatur.
In Conſulatum aliquem evehere. Paterc. 2. 30. 3.
Ad Deos evehere. Hor. 1. Carm. 1. 6. V. In cœlum.

EVECTUS, Partic. [ἐξηγμένος] ut, Eloquentia evecta e Peireo. Cic. de Clar. Orat. 51. Nam ut ſemel e Peireo eloquentia evecta eſt, omnes peragravit inſulas, &c.
In auras æthereas evectus. Claud. de Paſchal. 18.
Confragoſis atque aſperis evecti, tota pandere poſſumus vela. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Cœruleis evectus equis. Sen. Herc. fur. 2.
Ploſtris evectum & aſportatum eſſe. Cic. 3. Verr. 53. Omnia ex fanis, ex locis publicis, palam ſpectantibus omnibus ploſtris evecta, aſportataque eſſe.
Evectus [ἐξαρθεὶς] elatus. Spe vana evectus. Liv. 42. 62.
In ſummum evecti faſtigium. Paterc. 2. 56. 3.

EVECTUS, ûs. [ἐκκόμισις] h. e. Vectio & portatio quæ fit vel navibus vel curribus in aliquem locum. Plin. lib. 18. cap. 5. Ut operariorum copia prope ſit, oppidumque validum: ut navigiorum evectus vel itinerum: ut bene ædificatus & cultus. De agro.

EVECTIO, ōnis. f. [ἐξαγωγή] Apul. 5. Met. Sublimis evectio.
Evectiones (inquit Budæus) dicuntur Diplomata, ſive Chartulæ ſigno principis obſignatæ. In tractatu, de Curſu publico, cod. Evectiones ab omnibus poſtulentur: & tam judices quam cuſtodes, &c. V. Savar. ad Sidon. Epiſt. 5. 20. Bergier. de Viis. Mil. 4. §. 15. 1. & Lex. Pitiſc.

EVECTO, are. frequent. Gloſſ. Vet. Evecto ἐποχέομαι.

EVELATUM, Veteres dixere pro Eventilato. Unde Velabra dicuntur, quibus frumenta ventilantur. Feſtus. pro Ventilabris ſcil. V. tamen Viris Dd. ad l. not.

EVELLO, velli, (vulſi,) vulſum, [ἐκτίλλω, ἐκσπάω] ĕre. Vi quadam vellere, ſive extrahere: ut, Evellere ſibi capillum luctu. Cic. 3. Tuſc. Et 15. Att. 4. Exciſa enim eſt arbor, non evulſa: itaque quam fruticetur vides.
Evellere ſeſe ex cœno. Plin. lib. 8. cap. 42.
Evellere ex complexu. Cic. 3. Att. 9. Verſabatur mihi tempus illud ante oculos, quum ille aut lictores dimitteret, aut evelleretur ex complexu meo.
Evellere arborem radicitus. Ulpian. in l. furtim. §. 1. D. Arbor. furtim cæſarum.
Caſtra obſeſſa evellere. Sil. lib. 7. 335. h. e. Caſtra obſidione liberare.
Femur puellæ pulex evellit. Ovid. de Pul.
Linguam alicui evellere. Cic. pro Sext. 60. Idem 3. de Orat. 4. Hæc tibi lingua excidenda eſt, qua vel evulſa, &c.
Plantam cœno evellere. Hor. 2. Serm. 7. 27.
Radices evellere. Cic. 10. Att. 13.
Tela confixis membris evellere. Lucan. lib. 6. 255.
Evellere, per translationem: ut, Evellere ſibi ſcrupulum ex animo. Cic. pro Roſc. Amer. 6.
Ex memoria evellere. Cic. pro Sext. 33. Si appellandi ſunt Conſules, quos nemo eſt qui non modo ex memoria, ſed etiam ex faſtis evellendos non putet.
Evellere ex intimis mentibus. Cic. 1. de Orat. 230. Omnem eorum importunitatem ex intimis mentibus evelliſſet vis orationis tuæ.
Evelli ex ordine. Cic. 4. de Fin. 78. Verba tenent mordicus. Quæ rurſus dum ſibi evelli ex ordine nolunt, horridiores evadunt, aſperiores, duriores & oratione & moribus.
Evellere aculeum ſeveritatis. V. ACULEUS.
Mala radicitus evellere. Lucret. lib. 3. 311.
Odorem e thuris glebis evellere. Lucret. lib. 3. 328.
Opinionem aliquam evellere ex animis hominum. Cic. pro Cluent. 4.
Inſerere novas opiniones, evellere inſitas. Cic. in Orat. 97.
Spinas animo evellere. h. e. Vitia. Hor. 1. Epiſt. 14. 5.

Certemus, ſpinas animone ego fortius, an tu
Evellas agro, & melior ſit Horatius, an res.

Evellit in præterito habet Curtius 4. 6. 17. Phædrus 2. 2. 10.

Canos puella, nigros anus evellerat. conf. Cic. de Orat. ſupra cit.

Præter. Evulſi barbarum cenſetur. V. Heinſ. ad Ovid. 6. Epiſt. 104. & 8. Met. 584. quod confirmat Burm. ad Quintil. Decl. 12. 8. p. 248. [Sane, ſi analogiam reſpicias, a Vello præteritum antiquum aut Vevuli fuit, ut Pello, pepuli, Tollo, tetuli; aut Vevelli, ut Fallo, fefelli, unde per arſin Velli, euphoniæ cauſa. Si nullum verb. 3tiæ cum l geminato adſciſcit. Neque enim Perculſi recte dicitur, neque alia idgenus.

EVULSUS, Partic. [ἐκσπασθεὶς] ut, Sinu matris evulſi filii. Sen. Med. 949. Avulſi MSS.
Exciſa, non evulſa arbor. Cic. 15. Att. 4.
Trunci evulſi. Hor. 3. Carm. 4. 55.

EVULSIO, ōnis. f. [ἔκσπασις, τίλσις] ut, Evulſio dentis. Cic. 3. de Nat. Deor. 57. Qui primus purgationes alvi, dentiſque evulſionem invenit. De Æſculapio.

EVĒMĔRUS. V. EUHEMERUS.

EVENETUS. V. EVÆNETUS.

EVĒNOR, [Εὐήνωρ] Pictor fuit illuſtris Parrhaſii pater & præceptor maximi pictoris, floruitque nonageſima Olympiade. Plin. 35. 9.

EVĒNIO, ēni, entum, [ἀποβαίνω, συμβαίνω] īre. Idem quod Venire, & accedere, redire. Plaut. Caſin. 2. 8. 1. Sine modo rus eveniat, remittam ad te virum.
Evenire, Accidere, Contingere. Ter. Heaut. 1. 1. 105. Quod ſi eſſet factum, hæc nunquam eveniſſent tibi. Plaut. Aſin. 3. 3. 130.
Accidere & evenire. Cic. 6. Fam. 21. Timebam enim ne evenirent ea quæ acciderunt.
Evenire & Cadere, fere pro eodem. Cic. 1. de Divin. 125. Ut quum evenerit, ita cadat ut prædictum ſit.
Evenit ex ſententia. Ter. Heaut. 4. 5. 17.
Evenit præter ſententiam & ſpem. Plaut. Merc.
In aliquid evenire. Cic. 2. Fam. 9. Ex quo vereor ne idem eveniat in meas literas. h. e. Meis literis, vel in mearum literarum perniciem, ne videlicet negligentia tabellariorum tibi meæ non reddantur, quemadmodum nec tuæ mihi ſunt redditæ.
Aliter evenire. Ter. prol. And. 4.
Bene atque feliciter evenire. Cic. pro Muren. 1. Ut ea res mihi magiſtratuique meo, populo, plebique Romanæ bene atque feliciter eveniret.

Contra evenit. Hor. 1. Serm. 3. 28. — at tibi contra
Evenit, inquirant vitia ut tua rurſus & illi.
Omnia fere contra, ac dicta ſunt, eveniſſe. Cic. 2. de Divin. 53.
Facile evenit. Liv. 1.
Forte evenit ut. Cic. 2. de Orat. 224. Forte evenit ut in Privernati eſſemus.
Male evenire, cui opponitur Optime evenire. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Dies deficiat ſi velim numerare, quibus bonis male evenerit: nec minus ſi commemorem, quibus improbis optime.
Male illis eveniat. Plaut. Curc. 1. 1. 39.
Proſpere evenire. Cic. 3. Fam. 12. Ego vero velim mihi, Tulliæque meæ (ſicut tu amiciſſime & ſuaviſſime optas) proſpere evenire ea quæ, &c.
Evenit ut moreretur ille. Cic. 1. Tuſc. Sic de Amicit. 80. Sin tale aliquid evenerit, ut extinctæ potius amicitiæ, quam oppreſſæ videantur.
Ut plerumque evenit. Cic. pro Planc. 15. Nihil, ut plerumque evenit, præter opinionem accidet.
Eveniunt ea a me tibi. Plaut. Capt. 2. 3. 55.
Non hæc ſine numine divûm eveniunt. Virg. 2. Æn. 778.
Id evenit ob eam rem, quod, &c. Cic. 16. Att. 6.
Quare evenit ut, &c. i. e. Quare fit. Cic. 1. de Invent. 60.
Nihil adverſi evenit. Cic. ad Brut. 4. Nihil jam neque opinantibus aut patientibus nobis, adverſi evenire poteſt, in quo non cum omnium culpa, tum præcipue tua futura ſit.
Auſpicia ſecunda evenerunt. Cic. 1. de Divin. 27.
Amorem alicui evenire. Tacit. 14. Ann. 52. Objiciebant enim eloquentiæ laudem uni ſibi adſciſcere, & carmina crebrius factitare, poſtquam Neroni amor eorum eveniſſet. Al. Veniſſet, probe.
Commodum evenit illi. Ter. Heaut. 4. 3. 7.
Damnum maximum illi. Plaut. Stich. 1. 3. 57.
Diſceſſio. Ter. And. 3. 3. 36.
Divitiæ illi evenere maximæ. Plaut. Men. prol. 67.
Habitatio bona, fauſta, felix, fortunataque eveniat. Plaut. Trin. 1. 2. 3.
Homo alicui evenire dicitur. Propert. lib. 3. 8. 20.
Hoſtibus eveniat lenta puella meis.
i. e. Eveniat habere lentam. H. St.
Incommoda eveniunt improbis. Cic. 1. de Fin. 53.
Iter ut eſſet in Lemnum ſenibus ambobus evenit. Ter. Phorm. 1. 2. 15.
Numinibus ſecundis evenire. Tacit. 15. Ann. 34. Illic, ut plerique arbitrabantur, triſte, ut ipſe, providum potius, & ſecundis numinibus evenit.
Occaſio. Plaut. Mil. 2. 1. 31.
Odio omnibus evenire. Plin. lib. 28. cap. 8. Rurſus tali ſiniſtri cinere decocto cum ſanguine muſtelæ perunctos omnibus odio evenire. Legitur & Venire.
Optata eveniunt. Ovid. 6. Met. 370.
Partus ut eveniat clam patrem. Ter. Hec. 3. 3. 36.
Poteſtas alicujus rei faciundæ. Plaut. Ciſt. 1. 2. 18.
Uſu venire & evenire alicui. Cic. pro Quint. 49. Nam quid homini poteſt turpius, quid vero miſerius aut acerbius uſu venire? quod tantum evenire dedecus, quæ tanta calamitas inveniri poteſt?
Uſu hoc evenit, ut, &c. Cic. 5. de Fin. Ego autem tibi Piſo aſſentior, uſu hoc evenire, ut acrius aliquanto & attentius de claris viris locorum admonitu cogitemus.
Evenire, Evadere. Plaut. Moſtel. 2. 1. 48. Hei mihi, quam iſthæc blanda dicta quo eveniant, madeo metu! Idem Epid. 3. 1. 2. Expectando exedor miſer, atque exenteror, quomodo mihi Epidici blanda dicta eveniant.
Pulchrior evenit. i. e. Evadit. Hor. 4. Carm. 4. 65.
Merſes profundo, pulchrior evenit. i. e. Emergit.
Evenit, pro Sorte contigit. Salluſt. Jugurth. c. 43. Q. Metellus & M. Silanus Conſules deſignati provincias inter ſe paraverunt, Metelloque Numidia evenerat. [i. e. Conceſſa ultro a collega fuerat, non Sorte obtigit. V. Cort. ad loc.
Evenit, imperſ. pro Ita cecidit. Ter. And. 5. 4. 4. Quid tu Athenas inſolens? c. evenit.
Evenat, pro Eveniat: Antiquum. Ennius Hecuba,

Senex ſum: utinam mortem oppetam,
Priuſquam evenat quod in pauperie mea
Senex graviter gemam. Nonius.

EVENTŪRUS, [ἀποβησόμενος] Partic. ut, Eventura precor. Tibul. lib. 2. 1. 25. i. e. Certe evenient quæ precor.
Videre procul eventura. Tibul. lib. 2. 5. 11.

EVENTUS, ûs. m. [ἀπόβασις, σύμβαμα] Quod caſu aut fortuna nobis evenit. Plaut. Rud. 2. 1. 11. Cic. 2. de Legib. 43. Sceleris eſt pœna triſtis, & præter eos eventus qui ſequuntur, per ſe ipſa maxima eſt. Liv. 10. Eventus comitiorum incertus. Ovid. 2. Epiſt. 86.

— careat ſucceſſibus opto
Quiſquis ab eventu facta notanda putat.

Eventus accidit. V. ACCIDO.
Eventu aliquid conjectare. V. Conjecto, in CONJICIO.
Non ſine eventu. Plin. lib. 5. Epiſt. 20. Egi ego pro Vareno, non ſine eventu: bene an male, liber indicabit. i. e. Proſpero ſucceſſu.
Caſus eventuſque rerum. Cic. pro Corn. Balb. 9. Quum etiam ipſi caſus eventuſque rerum non duces, ſed comites ejus conſiliorum fuerint.
Amorum eventus incertus. V. INCERTUS.
Formæ eventum timere. Propert. 3. 25. 18.
Eventum formæ diſce timere tuæ.
Orationis eventus. Cic. 1. de Orat. 20. Ut enim quiſque optime dicit, ita maxime dicendi difficultatem varioſque eventus orationis hominumque pertimeſcit.
Rerum eventus. Cic. 1. de Divin. 58. Mihique a peritis in Aſia prædictum eſt fore eos eventus rerum qui acciderunt.
Senectutis eventus. Cic. 2. de Divin. 22. Si ab adoleſcentia ſciſſet quos eventus ſenectutis eſſet habiturus.
Temporis eventus. Ovid. 5. Faſt. 266.

Poma quoque eventum temporis hujus habent.

Sed ſanior lectio videtur, quæ jam in vulgatis editionibus reperitur,

Pomaque proventum temporis hujus habent.

Cæci eventus. Virg. 6. Æn. 158. — cæcosque volutat
Eventus animo ſecum.

Deterior eventus. Ovid. 2. de Pont. 2. 32.
Nam timor eventus deterioris abeſt.

Fatalis eventus. Cic. de Aruſp. Reſp. 6. P. ille Scipio natus mihi videtur ad interitum exitiumque Carthaginis, qui illam, &c. quaſi fatali eventu ſolus evertit.

Felix eventus. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 42.
— nunquam felicior arti
Contigit eventus.

Gravis eventus. Ovid. 13. Met. 506.
Eventuque gravi finita eſt publica clades.

Hyberni eventus. Tacit. in Vita Agric. 22. Soliti plerunque damna æſtatis hybernis eventibus penſare, tum æſtate, atque hyeme juxta pellebantur.

Judicii eventus. Plin. lib. 4. Epiſt. 19. Diſponit qui nuntient ſibi quem eventum judicii tulerim. i. e. An ſecundum me, an vero contra me judicatum ſit.

Incerti rerum eventus. Sil. lib. 8.

Secundus eventus. Stat. 6. Theb. 802.

Varii belli eventus. Virg. 10. Æn. 160.
Hic magnus ſedet Æneas, ſecumque volutat
Eventus belli varios.

Animus deprehenditur eventu. Quintil. lib. 4. cap. 2. Semper tamen eum habuiſſe animum, qui ſit eventu deprehenſus.

Conſilia primum, deinde acta, poſtea eventus expectantur. Cic. 2. de Orat. 63.

Fortiter quemvis eventum ferre. Cic. 9. Att. 4. Quemvis eventum fortius feram, quam hunc dolorem.

Ad eventum feſtinare. Hor. in Arte Poet. 148.

Habere eventum, idem eſt quod Exitum habere. Cic. 8. Fam.

Meruiſſe aliquos eventus. Ovid. 13. Met. 575.
— ut & ipſa Jovis conjunxque ſororque
Eventus Hecubam meruiſſe negaverit illos.

Paratus ſum ad omnem eventum. Cic. 6. Fam. 21.

Ponderari non eventis, ſed factis, cujusque fortunam. Cic. in Piſon. 98.

Procedere dicendi eventum non ſatis ex ſententia. Cic. 1. de Orat. 123.

Reſervare ſpei fructum eventui. Cic. 14. Philipp. 5.

Scire rerum eventus. Lucan. lib. 5.

Secundare eventus. Virg. 4. Georg. 397.

Pugnæ eventu ſuſpenſum eſſe. Sil. lib. 3. & 5. Virg. 8. Æn. 16.

Boni Eventus ſimulacrum Romæ viſitur in Capitolio, quod Praxiteles fecit, dextra pateram, ſiniſtra papaver ac ſpicam tenens. Meminit Plin. lib. 34. cap. 8. & lib. 36. cap. 5. Varro 1. de R.R. 1. [Ejus Dei imaginem ex Nummis Getæ, Severi & Titi Veſp. exhibet Oiſel. Tab. 41. n. 6. 7. 8. q. V. ut & Vaillant. in numm. arg. Galbæ, & in alio PACIS EVENT. Veſpaſ.

EVENTUM, i. n. [σύμβαμα] Cic. in Partit. Si cujusque facti & eventi cauſa ponetur. Idem 9. Att. 4. Semper cauſæ eventorum magis movent, quam ipſa eventa. Idem in Hortenſ. Tu me & alias nonnunquam, & paulo ante adhortatus es, aliorum facta & eventa conquirere. Idem de Orat. Ex aliorum factis, aut dictis, aut eventis. Idem 5. Fam. 12. Fabulam rerum, eventorumque meorum. Idem 1. Fam. 7. Ut te ex noſtris eventis communibus admonendum putarem.

Prædicta aliquorum, re & eventis refelluntur. Cic. 2. de Divin. 99.

Videre rerum eventa. Lucret. lib. 1. 451.

EVENTĬLO, [ἐκλικμάω] āre. Idem quod Ventilare. Plin. lib. 31. cap. 3. Fit & ſine his vitiis altitudine ipſa gravior aer, quem emendant aſſiduo linteorum jactatu eventilando.

EVENTĬLATUS, Partic. Frumenta area ſilice conſtrata eventilata mundiora ſunt. Columel. 1. 6. extr. adde Juſtin. 44. 1. 10.

EVENTILATIO, ōnis. f. apud Auguſtin.

EVĒNUS, [Εὔηνος] Ætoliæ Fluvius eſt, non procul a Calydone, ut author eſt Plin. lib. 4. Ovid. 9. Met. 104.
Venerat Eveni rapidas Jove natus ad undas. Hunc fluvium poetæ quandoque Centaurum vocant. Dictus antea fuit Lycormas V. LYCORMAS.

Evenus item Philoſophus, qui ignem optimum ciborum condimentum eſſe dicere ſolebat, ut refert Plutarchus.

Fuerunt item Eveni duo Parii elegiarum ſcriptores, quorum meminit Suidas. V. Fabric. Bibl. Gr. vol. I. p. 449. not.

Evenus, Apolloniæ, quæ eſt in ſinu Ionico, civis nobilis, cui quum ſacras Soli oves noctu non procul ab urbe cuſtodiret (moris enim erat ut delecti viri, divitiis & genere inter populares ſplendidiſſimi, ſingulis annis ſinguli eas cuſtodirent) oppreſſo ſomno & edormienti, contrucidari ovium plerasque lupis graſſantibus contigit. Quo facto, publico Apolloniatum decreto, quum ſe is minus tueri quiviſſet, eſt exoculatus. V. Cæl. Rhod. lib. 26. cap. 17.

EVENINUS, Adj. ab Eveno fluv. Ovid. 8. Met. 527.
— matres Calydonides Eveninæ. V. Heinſ. ad loc.

EVERBĔRO, [κατατύπτω] āre. Idem quod ſimplex Verberare. Quintil. lib. 2. cap. 4. An credibile ſit ſuper caput Valerii pugnantis ſediſſe corvum, qui os oculosque hoſtis Galli roſtro atque alis everberaret. Virg. 12. Æn. 866. — Clypeumque everberat alis. Sen. 5. Nat. Quæſt. 12. His intervallis tenuis includitur ſpiritus, qui majus deſiderat ſpatium, quum everberatus curſu parum libero incaluit.

EVERGETES, [Εὐεργέτης] Cognomen Ptolemæi Ægyptiorum regis, qui Philadelpho ſucceſſit, a maximis ejus in Græcas civitates meritis impoſitum. Nam εὐεργέτης a Græcis dicitur, quem nos Beneficum, vel Benemeritum appellamus.

Evergetæ item dicti ſunt Populi Scythiæ, qui & Arimaſpi, quod benefici fuerint in Argonautas, maris tempeſtate ad eorum litora delatos.

Item Gens Aſiæ cognomentum hoc a Cyro propter beneficium aliquod inſigne promerita. V. Hiſtoricos Juſtin. Curt. & Diod.

EVERGO, [ἐκβάλλω] ĕre. Emittere. Liv. 44. 33. Montes quia nullos apertos evergerent rivos, occultos continere latices, ſpem faciebant.

EVERRO, ri, ſum. [ἐκσαρόω] ĕre. Verrendo nitidum facere. Columel. lib. 7. cap. 4. Stabula frequenter everrenda, & purganda. Cic. 4. Verr. 52. O Verrea præclara, quoquam ſi acceſſiſti, quo non attuleris iſtum diem. etenim quam tu domum, quam urbem adiiſti, quod fanum denique, quod non everſum atque exterſum reliqueris? Varro 3. de R. R. 8.

Everrite ædes. Titinn. apud Non. 4. 491.

Everrere ſermones, pro Curioſe excutere. Sen. 3. de Ira.

EVERRIATOR, dicitur Qui jure accepta hæreditate, juſta facere defuncto debet: quæ ſi non fecerit, ſeu quid in ea re turbaverit, ſuo capite luat. Id nomen ductum a Verrendo. Nam Everræ, ſunt Purgatio quædam domus, ex qua mortuus ad ſepulturam ferendus eſt, quæ fit per everriatorem, certo genere ſcoparum adhibito, ab extra verrendo dictæ. Hæc Feſt. V. Kirchm. de Funer. Lomej. Epimenid. c. 13.

EVERRICŬLUM, i. n. [σαγήνη] Rete eſt piſcatorium, Sagena a Græcis dictum: Et a Verrenda aqua ſic appellatum. V. Non. 1. 146. Ulp. in l. injuriarum actio. D. de injuriis & famoſ. libell. Si quis me prohibeat in mari piſcari, vel everriculum, quod Græci σαγήνην dicunt ducere. Varro 3. de R. R. cap. 17. Quum neque everriculo illi in littus educere poſſent vivam ſaginam plebeiæ cœnæ piſces.

Translate Cic. 6. Verr. 53. Quod unquam, judices, hujuscemodi everriculum ulla in provincia fuit? Alludens ad Verris nomen, & ad ſignificationem verbi. Idem 3. de Nat. Deor. 74. Actionem de dolo, Everriculum malitiarum omnium appellat, qua ſcilicet everruntur fraudes hominum e vita civili. eſt enim hæc actio prodita ad terrorem hominum ſubdolorum, qui ignominiam ejus judicii formidant.

EVERTO, ti, ſum, [καταϲκάπτω, ἀνατρέπω, καθαιρέω, ἀναϲτατῶ, καταβάλλω] ĕre. Deſtruere. Cic. 1. Off. De evertendis autem diripiendisque urbibus valde illud conſiderandum eſt, nequid, &c. Sic 5. Att. 16. Everſæ funditus provinciæ.

Ab imo evertere ſumma. Lucret. lib. 5. 164.

Sua confirmare, adverſaria evertere. Cic. in Orat. 122.

Evertere aliquem bonis, fortunis, i. e. Spoliare. Cic. 3. Verr. 135. Ne per ſummam injuriam pupillum Junium fortunis patriis conetur evertere. Idem 1. Verr. 21. Evertere aliquem omnibus fortunis. pro Roſc. Amer. 115. Sed hunc funditus evertit bonis. adde Plaut. Trin. 1. 2. 176. Cic. 5. Fam. 2.

Æquora ventis evertere. Virg. 1. Æn. 47.

Amicitiam. Cic. 2. de Fin. 80.

Arces. Sil. lib. 17.

Civitates miſeras funditus evertere. Cic. in Piſon. 86.

Odiis atque diſſidiis civitas funditus evertitur. Idem de Amicit. 23. Quæ autem domus tam ſtabilis, quæ tam firma civitas eſt, quæ non odiis atque diſſidiis funditus poſſit everti?

Definitionem evertere, cui opponitur Definitionem retinere. Cic. 4. Acad. 18. Ut retineamus eam definitionem, quam Philo voluit evertere.

Dialecticam. Cic. 4. Acad. 94. Totam enim evertit dialecticam. h. e. Corrumpit.

Domum evertere. Sen. Agam. 7. Juven. 10. Sat. 7.

Firmamenta Reipub. evertere. Cic. 1. Att. 15. Ille annus duo firmamenta Reipub. per me unum conſtituta evertit.

Leges. Cic. 4. Verr. 36. Everte leges, teſtamenta, voluntates mortuorum, jura vivorum: num etiam patriis Heraclium bonis exturbare oportuit?

Naviculam evertere. Cic. 1. de Orat. 174. Qui duorum ſcalmorum naviculam in portu everterit. Idem in Parad. 3. Auri navem evertat gubernator, an paleæ, in re aliquantum, in gubernatoris inſcitia nihil intereſt. V. NAVIS.

Nemora ignava evertere. Virg. 2. Georg. 208. i. e. Arbores inutiles, & nullum fructum afferentes funditus eruere.

Opes evertere. Virg. 2. Æn. 603.
— verum inclementia divûm
Has evertit opes, ſternitque a culmine Trojam.

Pietatem evertere. Lucret. lib. 3. 84.

Pinum in ſilvis evertere, i. e. Excidere. Virg. 1. Georg. 256.

Puppim evertit fluctus. Lucan. lib. 5. 647.

Rationem. Cic. 1. de Fin. Homines optimi non intelligunt totam rationem everti, ſi ita res habeat.

Rempublicam. Cic. 16. Fam. 14.

Res & gentem evertere. Virg. 3. Æn. 1.
Poſtquam res Aſiæ Priamique evertere gentem
Immeritam viſum ſuperis, &c.

Statuam. Cic. Brut. 15.

Virtutem. Cic. 3. de Fin. 10. Quaſi virtutis lumen extinxeris & virtutem penitus everteris.

Vitam. Cic. 4. Acad. 3. Hæc ipſa eripiunt vel inſtrumenta vel ornamenta vitæ, vel potius totam vitam evertunt funditus.

Urbes. Ovid. 2. Faſt. 689.

EVERSUS, Partic. [καθηλόμβρος, ἀνάστατος] h. e. Deſtructus. ut Everſa urbs. Plin. lib. 15. cap. 18. Everſus bonis. Cic. pro Quint. 95.

Aquæ everſæ. Ovid. 7. Epiſt. 42.
Aſpice ut everſas concitet Eurus aquas.

Campus everſus. Valer. 7. Argon. 75.
— everſo jacias dum ſemina campo. Everſo campo, ſubauditur Vomere, vel Aratro.

Cervices alicujus everſæ dicuntur, Cujus cervices non amplius erectæ ſunt, ſed depreſſæ. Ter. Heaut. 2. 3. 131.
Ego te autem novi quam eſſe ſoleas impotens,
Inverſa verba, everſas cervices tuas.

Columen everſum. Sen. Troad. 1.

Domus everſa impetu fortunæ. Sen. Octav. 2. Domus funditus everſa. Sen. Agam. 11.

In everſum cuſpide equum fuſus hoſtis. Propert. lib. 4. 11. 8.

Faſces everſi. Ovid. ad Liv. 142.
Quos primum vidi faſces, in funere, vidi,
Et vidi everſos, indiciumque mali. Solebant inſignia atque arma defunctorum, in funere inverti. Sic & Virg. 11. Æn. 92.
— tum mœſta phalanx, Teucrique ſequuntur,
Tyrrhenique duces, & verſis Arcades armis. h. e. inquit Servius, Lugentum more mucronem haſtæ contra terram tenentes. V. mox Pharetra.

Foci everſi gentis alicujus. Propert. lib. 2. 1. 29.

Homo everſus. Sen. Herc. fur. 477. Teuthrantis everſi domus. Sic Phryges everſi. Idem Troad. 864.
Pharetra everſa. Ovid. 3. Amor. 9. 7.
Ecce puer Veneris fert everſamque pharetram,
Et fractos arcus, & ſine luce facem. V. Heinſ. ad loc. ſuper. ex Eleg. ad Liv.
Provincia perdita & plane everſa. Cic. 5. Att. 16. & 1. Verr. 7. Populatæ, vexatæ, funditus everſæ provinciæ.
Quercus. Plin. lib. 10. cap. 31.
Rates everſæ. Sen. Agam. extr.
Seculum everſum. Virg. 1. Georg. 500.
Hunc ſaltem everſo juvenem ſuccurrere ſecle
Ne prohibete.
Spes everſa. Ovid. 13. Met. 623.
Non tamen everſam Trojæ cum mœnibus eſſe
Spem quoque fata ſinunt.
Urbs exciſa & everſa. Cic. pro Sext. 35. Ruinæ urbis everſæ. Sen. Troad. 41.

EVERSIO, ōnis. f. [καταστροφὴ, ἀνατροπὴ, καθαίρεσις] ut, Everſiones vehiculorum. Plin. lib. 22. cap. 17. & Cic. 1. Philipp. 5. Everſio illius execratæ columnæ. Atque hæc proprie, Quæ ſequuntur, non item.
Rerum publicarum everſiones. Cic. de Senect. 40.
Everſio vitæ. Cic. 4. Acad. 99. & 5. de Fin. 28.
Exciſionem, inflammationem, everſionem, depopulationem, vaſtitatem tectis & agris inferre. Cic. de Aruſp. Reſp. 3.

EVERSOR, ŏris. m. [καθαιρέτης] ut, Everſor civitatis. Cic. pro Domo ſua, 101. Et in Partit. 106.
Decoris everſor. Sen. Hippol. 8. Quis, ede, noſtri decoris everſor fuit?
Imperii. Cic. pro Sext. 17.
Juris humani. Plin. lib. 28. cap. 1. Tecum enim res erit, everſor juris humani, monſtrorumque artifex, qui primus ea condidiſti, credo ne vita tui oblivifceretur.
Regnorum everſor. Virg. 12. Æn. 545.
— Priami regnorum everſor Achilles.
Everſor, pro Prodigo, nepote, diſſoluto, qui patrimonium ſuum profundit. Cajus lib. Inſtit. 1. tit. 8. Sub curatore ſunt minores ætate, majores everſores, inſani. Qui everſores, aut inſani ſunt, omni tempore vitæ ſuæ ſub curatore eſſe jubentur. [Quod forte a v. Everro eſt.

EVESTIGIO, [αὐτίκα] V. E præpoſitionem.

EVESTIGO, are. Gloſſ. Gr. Lat. ἐξιχνεύω. Unde

EVESTIGĀTUS, Partic. Sen. Controv. 2. 9. Poſt eveſtigata fugitivorum arma ditiſſimus.

EVEXIPPE & Theano, filiæ Scedaſi fuerunt, qui fortuna pauper Leuctra (qui vicus erat prope Theſpias in Bœotia) habitabat. Hæ quum a juvenibus quibusdam Spartanis conſtupratæ eſſent, moxque interemptæ, in puteum quendam dejectæ ſunt. Qua re per patrem intellecta, quum Lacedæmone, quo ſe contulerat, conatu judicatuque excidiſſet, Diris invocatis, ad filiarum tumulum ſeipſum confecit. Hinc ſequentibus temporibus eodem loco Leuctrica pugna Spartani Græciæ imperium amiſerunt. Hæc ex Cæl. Rhod. lib. 5. cap. 8. Meminerunt Antiquorum Plut. in Pelopida, Pauſan. in Bœot. qui eas Molpian (al. Miletia) & Hippo vocat, Hier. l. 1. in Jovin.

E U G

EUGALACTON, [εὐγάλακτον] Herba, Glaux poſtea dicta, cytiſo & lenticulæ foliis ſimilis: averſa candidiora. Rami in terram ſerpunt quini, ſenive, admodum tenues ab radice. Floſculi purpurei exeunt. Invenitur juxta mare. Coquitur in ſorbitione ſimilaginis, ad excitandam ubertatem lactis. Hæc Plin. lib. 27. cap. 9.

EUGANEI, [Εὐγάνεοι] Italiæ populi, qui ad Mare Adriaticum quondam, Venetorum ſedibus locati, mox ab Antenore pulſi, ad Alpes receſſerunt. de quibus Plin. lib. 3. cap. 20. Strabo, Liv. 1. 1. Cluver. Pignor. Orig. Patav. &c.
Euganei, Montes ſupra Patavium Iſtriam verſus, abundantes pecudibus molliſſimas lanas ferentibus.

EUGANEUS, Adj. [Εὐγάνεος] Juven. 8. Sat. 15.
— Euganea quantumvis mollior agna.
Collis Euganeus, dictus ab Euganeis populis, quod ibi olim habitarunt. Lucan. lib. 7. 192.
Euganeo (ſi vera fides memorantibus) augur
Colle ſedens, &c.
Tellus Euganea. Sil. lib. 8. 604.
Tum Trojana manus, tellure antiquitus orti
Euganea, profugique ſacris Antenoris oris.

EUGE, [εὖγε] Interjectio Græca laudantis, vel exultantis, & aſſentientis ſive congratulantis.
Laudantis. Plaut. Moſtel. 3. 1. 59. Idem Epid. 1. 1. 8. Euge, corpulentior vidēre, atque agilior.
Exultantis. Plaut. Capt. 2. 2. 24. Euge pol Thalem talento non emam Mileſium. Ter. Adel. 5. 7. 13. Euge jam lepidus vocor.
Euge, aliter: quaſi Obſtupeſcentis vox. Plaut. Amph. 4. 1. 10. Sed ædeis occluſerunt: euge hoc ſit pariter atque ut alia facta ſunt.

EUGEPÆ, Plaut. Amph. 4. 1. 10. & alibi.

EUGENIÆ, [εὐγένειαι] Uvæ quædam ſunt, a generoſitate ſic dictæ. Columel. lib. 3. cap. 2. Frigidum ſolum, ac roſcidum cœlum commodiſſime ſuſtinent, ſicut eugeniæ, dum ſunt in Albano colle. Nam mutato loco, vix nomini ſuo reſpondent. conf. Plin. lib. 14. cap. 2.

EUGIUM, [ὑμὴν] Pellicula quædam in pudendo virginis, quam primo coitu rumpi nonnulli ex antiquis putaverunt. Quamvis revera conſtet inter anatomicæ rei peritos, pelliculam ejusmodi commentitiam eſſe, & in virginum diſſectionibus non inveniri. Nonius, 2. 304. Eugium, inquit, pars media inter naturalia muliebria. Nævius, Sine eugio puellam invenit. Laber. in Centenario. Quare tam arduum aſcendis? An concupiſti eugium ſcindere? [Locus is Nævii non eſt ap.Non. Sed alius Lucilii, & plane unde ſit neſcio.

EUGOA, [Εὐγῶα] Oppidum in ſinu maris Æthiopici, ex Africæ latere, ut tradit Plin. lib. 6. cap. 29.

EUGRAMMUS, [Εὔγραμμος] Plin. lib. 35. cap. 12. Demaratum vero, inquit, ex eadem urbe profugum, qui in Hetruria Tarquinium Priſcum regem populi Romani genuit, comitatos fictores Euchira & Eugrammus: ab iis Italiæ traditam plaſticen.

E U H

EUHĒMĔRUS, i. m. [Εὐήμερος] Antiquus auctor Euhemerus, inquit Lactant. l. 1. c. 11. qui fuit ex civitate Meſſene, res geſtas Jovis & ceterorum, qui dii putantur, collegit; hiſtoriamque contexuit ex titulis & inſcriptionibus ſacris, &c. Hanc hiſtoriam interpretatus eſt Ennius, & ſecutus. V. l. Alii Agrigentinum, alii Tegeatem faciunt. Inter ἀθέους a veteribus relatus eſt, quia in hiſtoria ſua Græcorum Deos homines fuiſſe demonſtravit. V. Voſſ. de Hiſt. Græc. l. 1. c 11. & quos ibi teſtes adducit. Add. Alex. ab Alex. l. 6. c. 26.

EUHIPPA, [Εὔιππα] Civitas Magneſiæ, quam alluit Lycus fluvius, Pelopia aliquando, nunc Thyatira nominata. Author Plin. lib. 5. cap. 29.

EUHOE, [εὐοῖ] Vox Bacchantium. Plaut. Men. 5. 2. 82. Euhoe, Evie, Bromie quo me in ſilvam venatum vocas? Fortaſſe rectius ſcriberetur Evohe. [Immo vera ſcriptio eſt Eu hœ, ex Gr. εὖ οἱ, poſteriori ſyllaba aſpirata, ut docet Apollon. Syntaxi. l. 4. c. 5. p. 314. ed. Sylb. V. & Henr. Steph. Theſ. Græc. Hinc

EUHŸUS, [Εὔιος] Bacchus cognominatur poetis, & interpretatur Bonus filius. Hor. 2. Carm. 11. 17.
Diſſipat Euhyus curas edaces. Sic autem dictus eſt, eo quod quum dii bellum cum gigantibus gererent, primus in leonem converſus occidit gigantem. Ex quo facto eum Jupiter ita laudavit, Euhye, hoc eſt Bone fili. Græce enim εὖ, Latinis Bene dicitur, υἱὸς autem filius. Hactenus Acron. Scribitur & Evius, Evous. V. Heinſ. ad Ovid. 1. de Arte Am. 563. Burman. ad Petron. cap. 41. Supra in EUCHIUS.
Tener Euhyus. Stat. 2. Theb. 72.
Et tunc forte dies noto ſignata tonantis
Fulmine, prærepti quum te, tener Euhye, partus
Tranſmiſere patri.

EUHŸAS, ădis. [Εὐιὰς] Baccha, Sacerdos Bacchi. Hor. 3. Carm. 25. 9.
— non ſecus in jugis
E ſomnis ſtupet Euhyas,
Hebrum proſpiciens & nive candidam Thracen. Al. Evias.

E V I

EVIANES, Populi, apud quos Bacchi feſta celebrantur, in quibus ludiones primo, mox ſpectatores multo vino epoto, ad arma concurrunt. Hæc Alex. Genial. Dier. lib. 6. cap. 19.

EVIAS. V. EUHYAS.

EVĪBRO, [ἐκπάλλω] āre. Gell. lib. 1. cap. 11. Excitarentur, atque evibrarentur animi. Ammian. lib. 14. Adverſando jurgandoque cum parum congrueret, eum ad rabiem potius evibrabat.

EVICTIO, EVICTUS. V. EVINCO.

EVĬDENS, Adj. [ἐναργὴς] Quod videtur aperte, & intelligitur: non Quod videt & intelligit. Cic. de Univerſ. 28. Atque ut eſſet menſura quædam evidens, quæ in iſtis octo curſibus celeritates, tarditatesque declararet.
Siquid eſt evidens de quo inter omnes conveniat. Cic. 3. de Nat. Deor.
Evidentiſſimum id fuit, quod quacunque, &c. Liv. 8.
Quid enim eſt hoc illo evidentius? Cic. 2. de Nat. Deor. 5.
Argumentum. Plin. 2. c. 52. pr.
Authores evidentiſſimi. Plin. lib. 19. cap. 3.
Effectus evidentiſſimus. Celſ. 7. præf.
Menſura evidens. Cic. de Univerſ. 28.
Narrationes evidentes, i. e. Dilucidæ. Cic. in Topic. 97.
Natura evidentior. Plin. lib. 24. cap. 11.
Profectus evidentior. Celſ. l. c.
Ratio evidens. Plin. lib. 2. cap. 17.
Res in aliquo evidens. Cic. de Amicit. 27. Quod in homine multo eſt evidentius. Perſpicuæ & evidentes res. Cic. 4. Acad. 44.

EVIDENTIA, æ. f. [ἐνάργεια] Cic. 4. Acad. 17. Propterea quod nihil clarius ἐναργείᾳ, ut Græci: perſpicuitatem aut evidentiam nos, ſi placet nominemus, fabricemusque ſi opus erit, verba. Quintil. lib. 6. cap. 2. Inſequitur ἐνάργεια, quæ a Cicerone illuſtratio, & evidentia nominatur: quæ non tam dicere videtur, quam oſtendere.

EVIDENTER, Adv. [ἐναργῶς] Quintil. lib. 8. Liv. 6. 26. Vel fateri nobis ea, quum tam evidenter pœnituerit, tutum cenſemus.
Compar. Paul. JCt. l. 11. ff. de lib. & poſth.
Superl. Auguſtin. de Civ. Dei, 20. 29.

EVIGESCO, ēre. Vigorem amitto, Marceſco. Tertull. de Anim. cap. 38. Quæ cibis ſuſtineatur, denique derogatis eis evigeſcat.

EVĪGĬLO, [ἐκνήφω] āre. Expergiſci. Plin. 1. Epiſt. 5. Evigilaveram: nuntius a Spurina, &c. Catul. [ubi?
Et duce ſtant acies evigilante ſuo.
Evigilare in ſtudio, Vehementer vigilare, ſeu attentum eſſe. Cic. Ep. ad Brut. 15. Tanta autem induſtria eſt, tantumque evigilat in ſtudio, ut non maxima ingenio (quod in eo ſummum eſt) gratia habenda videatur.
In quo evigilaverunt curæ & cogitationes meæ? Cic. in Parad. 1.
In undis evigilare. Stat. 5. Silv. 3. 128.
— Graius qua puppe magiſter
Excidit, & mediis miſer evigilavit in undis.
Evigilare, Act. pro Elucubrare. Ovid. 1. Triſt. 1. 107.
Quos ſtudium cunctos evigilavit idem.
Nox evigilanda multis modis. Tibul. lib. 1. 8. 64. h. e. Vigilando tranſigenda.
Evigilata conſilia. Cic. 9. Att. 14. At quam honeſta, at quam expedita tua conſilia? quam evigilata tuis cogitationibus, qua itineris, qua navigationis, &c.

EVIGŌRĀTUS, Adj. Vigore privatus. Tertull. de Pall. cap. 4. Exuviæ mollitæ & evigoratæ & exeduratæ. Idem Apol. cap. 17.

EVILESCO, ui, [φαυλίζομαι] ēre. Deſpicatum fieri. Suet. Claud. cap. 15. Propter quæ usque eo eviluit, ut paſſim ac propalam contemptui eſſet. adde Valer. Max. 5. 4. 7.

EVINCIO, nxi, nctum, [ἀναδέω] īre. Virg. 8. Æn. 268.
— evincti tempora ramis.
Inſigni regio aliquem evincire. Tacit. 6. Ann. 42. extr.

EVINCTUS,

Evinctus, Partic. [ἀναδεδεμένος] ut, Vitta crines evinctus. Ovid. 15. Met. 676.
Caput foliis evinctus, Habens caput circumdatum foliis. Virg. 5. Æn. 774.
Ducuntur, Evincti geminas ad sua terga manus. Ovid. 3. de Ponto, 2. 72.
Vittis, coronisque evinctus. Tacit. 4. Hist. 53.
Tempora evinctus tæniis. Virg. 5. Æn. 269. i. e. Vittis roseis. Servius.
Comæ evinctæ. Ovid. 3. Amor. 6. 56.
Palmis evinctis brachia attollere. Virg. 5. Æn. 365.
Nunc si cui virtus, animusque in pectore præsens
Adsit, & evinctis attollat brachia palmis. i. e. Si adsit quis plenus animi. Servius.
Suræ evinctæ Cothurno. Virg. 7. Ecl. 32.

Evinco, ici, ictum, [ἐπικρατέω] ĕre. Idem quod Vincere. Liv. 2. 4. Omne id tempus cum conjuratis consultando absumunt: evincuntque instando, ut literæ sibi ad Tarquinios darentur. h. e. Pervincunt, & multa importunitate impetrant. Valer. 1. Argon. 248.
— dubiisque evincite rebus Quæ meminisse juvet.
Precibus evincere aliquem. Sen. Med. 4.
Fretum evincere. Ovid. 15. Met. 706.
Jura Stygis evincere. Sen. Herc. fur. 7.
Evincas utinam jura feræ Stygis,
Parcarumque colos irrevocabiles.
Moles. Virg. 2. Æn. 497. — quum spumeus amnis
Exiit, oppositasque evicit gurgite moles.
Morbum. Columel. lib. 6. cap. 5. Evincendi sunt autem quamvis pestiferi morbi, & exquisitis remediis propulsandi.
Nemus. ut, Arbor celso vertice evincit nemus. Sen. Hippol. 4.
Nubes. ut, Solis imago nubes oppositas evincit. Ovid. 14. Met. 769.
Ratio evincit. Hor. 2. Serm. 3. 250.
Sic puerilius his ratio esse evincet amare.
Somnos evincere. Ovid. 1. Met. 685.
Plantanus evincit ulmos. Hor. 2. Carm. 15. 5.
Evincere, Rem meam ab eo cujus non erat, alteri aut datam, aut venditam, in judicio repetere, & ab emptore per judicis sententiam ad eam mihi restituendam condemnato extorquere, & abducere. Ulp. l. 1. D. de eviction. Sive tota res evincatur, sive pars, habet regressum emptor ad venditorem.
Evincere aliquid ab alio. Pompon. l. evicta re vendita. D. de eviction. Ignorantibus nobis, quamdiu eum servum habiturus essem: & an futurum esset, ut eum quisquam aut a me, aut ab eo cui vendidissem, cuive similiter promisissem, evinceret.

Evictus, pro Convicto. [ἐπικεκρατημένος] Cic. 1. Verr. 1. Qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus evictus.
Dolore evictus. Virg. 4. Æn. 474.
Lacrymis alicujus evictus. Sen. Med. 7. Virg. 4. Æn. 548.
Longo tempore evictum esse. Ovid. 3. Trist. 1. 76.
Forsitan & nobis olim minus asper, & illi
Evictus longo tempore Cæsar erit.
Æquora evicta. Ovid. 19. Epist. 155.
— evicta per æquora vectus.
Arbor vulneribus paulatim evicta, Vehementer concussa. Virg. 2. Æn. 630.
Virtus paulatim evicta senescit. Sil. lib. 3. 581.

Evictio, onis. f. Est autem Evictio Jureconsultis, ejus rei quam adversarius legitimo jure acquisierat, per judicem recuperatio. l. non tamen. D. de evict. Quod ut intelligamus, illud scire oportet, olim moris fuisse, ut si res non Quiritium, sed gentium jure abalienaretur, is qui eam acquirebat duplam aut simplam stipularetur sibi ab authore dari, si ea sibi judicio adimeretur, quemadmodum Varro 11. de R. R. cap. 10. significat. Quum autem mancipio res venierat, tum judicii periculum præstabat is qui eam vendiderat. Itaque Varronis locus intelligendus est, quum ait, Si mancipio non datur, i. e. Si res non acquiratur per jus Quiritium, h. e. Per mancipationem & nexum. Nam si mancipio res erat data, aut usu capta, aut in jure cessa, nunquam evinci poterat, i. e. Judicio a possessore auferri.

Eviratio. V. eviro.

Evireso, [ἐκθάλλω] ĕre. Viride fieri. Varro Promethæo, Atque exsanguinibus dolore evirescat colos. Ex Nonio 2. 258.

Eviro, [ἐκθηλύνω, ἐκτέμνω] āre. Virilitatem auferre, & effœminare. Varro Marcipore, Spatula eviravit omnes Venerivaga pueros. Ex Nonio 1. 223.

Evirātus, [ἐκτεθηλυσμένος] Adolescens apud Plautum, pro Molli. Martial. lib. 5. 42.
Spadone quum sis eviratior fluxo.

Eviratio, ōnis. f. [ἐκτίλωσις] ut, Eviratio pilorum. h. e. Deglabratio & virilitatis ablatio, per pilorum abrasionem. Plin. lib. 29. cap. 1. Potus deinde jejunorum ac vomitiones, & rursus perpotationes, ac pilorum eviratio instituta resinis eorum.
Eviratio bonæ spei. Sen. de Vita beat.
Il faut lire Ejuratio, licet Eviratio sit in Frob. & in Herv. H. St.

Eviscĕro, [ἐξεντερίζω] āre. Viscera extrahere. Virg. 11. Æn. 723.
Comprensamque tenet, pedibusque eviscerat uncis. V. Serv. ad loc. videtur pro Dilaniare, Excarnificare dictum.
Amnes, excepto Nilo, terras abluere & eviscerare, dicit Sen. de Rem. Fortuit. & 4. Nat. Quæst. Quia scilicet humorem exedunt.

Evisceratus, Partic. [ἐξεντερισθεὶς] Cic. 2. de Divin. 133. Eviscerata, inanima, cum animali sono. De testudine. Ex Pacuvio.
Eviscerata corpora. Quintil. Decl. 12. Vidit nos sol vulneribus pastos, & ad eviscerata corpora illuxit. Cic. 1. Tusc. 107. ex Ennio,
Ipse summis saxis fixus asperis Evisceratus latere pendens. Idem in Pison. 43.

Evīto, [ἐκζωόω] āre. Vitam eripere, vel Vita spoliare. Verbum vetus, & plane poëticum. Cic. 3. de Orat. 215.
Hæc omnia vidi inflammari: Priamo vi vitam evitari. Hæc etiam adducit Idem 1. Tusc. 85. & 3. 45. Apul. 3. Met. Nec enim verisimile est hominem solitarium tres tam validos evitasse juvenes. V. Pric. ad loc.

Evĭto, [ἐκλανθάνεσθαι, ἐξαλεύεσθαι] āre. Idem ac Simpl. Vitare, Devitare, Fugere. Cic. de Amicit. 90. Est enim varius & multiplex usus amicitiæ, multæque causæ suspicionum offensionumque damnantur, quas tum evitare, tum elevare, tum ferre sapientis est. Idem 8. Fam. 5. Periculosam & gravem illam dimicationem evitarent. Sic Evitare casum, Cæs. 8. Bell. Gall 20. Hor. 1. Carm. 1. 3.
Metaque fervidis Evitata rotis.
Fugere & evitare. Cic in Orat. 194. Ut versum fugimus in Oratione, sic hi sunt evitandi continuati pedes.
Dolorem evitare. Cic. 5 de Fin 20. Ne vitationem quidem doloris ipsam per se quisquam in rebus expetendis putavit, ne si etiam evitare posset.
Personam, quæ officit, evitare. Hor. 1. Serm. 2. 61.
Pugnam evitare. Ovid. 1. de Ponto, 5. 37.
Saucius evitat pugnam gladiator. Al. Ejurat.
Amictu evitare tela alicujus. Catul Epig. 113. 7.

Evitatio, ōnis. f. [ἐκλανθάνεια, ἐξάλευσις] Quintil. lib. 5. cap. 10. Malorum evitationem, &c.
Incommodorum. Auth. ad Heren. 2. 3.
Fastidii. Vopisc. Aurel. cap. 22.

Evitabĭlis, Adj. [ἐξαλευτὸς] ut, Evitabile telum. Ovid. 6. Met. 234.

Evius. V. euhyus.

E U L

Eulabes, [εὐλαβὴς] Negotiorum susceptorem significat, ut est apud Suidam. Monuit Alciat. in tit. C. de præpos. labor. lib. 12.

Eulæus, [Εὐλαῖος] Fluvius Mediæ, Plin. lib. 6. cap. 27.

Eulogia, æ. f. [εὐλογία] Latine dicitur Benedictio, munificentia, beneficentia. Cic. 13. Att. 22. Locum (al. Lucum) hominibus non sane probo, quod est desertior, sed habet εὐλογίαν. Ubi interpres, Eulogiam, honestam rationem, vel probabilem: & rationaliter mihi commodus erit qui desertissima quæro, ac loca inaccessa,
Qua nulla humano sit via trita pede.

Eulŏgus, a, um. [εὔλογος] Rationabilis. V. Cic. 13. Att. 6. 7. & 33: & 14. 22.
Idem m. proprium Præconis apud Martial. lib. 6. 8.
Item Nomen liberti Q. Vitellii. V. Suet. Vitell. cap. 1.
Martyris item apud Prudent.

E U M

Eûm, pro Eorum antiqui dicebant. Festus.

Eumæus, [Εὔμαιος] Subulcus fuit Ulyssis, qui dominum a bello Trojano reducem opera sua adjuvit contra procos uxoris. Homer. 22. Odyss.

Eumaris, [εὐμαρὶς] Calceamenti genus ab induendi facilitate. Nam εὐμάρεια facilitas, εὐμαρὴς, facilis dicitur. Est autem inventum Barbaricum, e cervina pelle confectum, commune viris & mulieribus, ut tradit Pollux lib. 7. cap. 22.

Eumarus, Atheniensis, Pictor egregius, qui primus in pictura marem fœminamque discrevit, omnesque figuras imitari ausus est. Author Plin. lib. 35. cap. 8.

Eumeces, [εὐμήκης] Balsami genus, levi cortice: ita dictum, quod ceteris sit procerius. Plin. lib. 12. cap. 26. item Gemma silici similis quæ capiti suppolita nocturna visa ad oraculi similitudinem reddit. Idem 37. 10.

Eumēdēs, [Εὐμήδης] Dolonis pater. Homer. Il. 10. 314. cujus meminit Ovid. 3. Trist. 4. 27.
Non foret Eumedes orbus, si filius ejus
Stultus Achilleos non adamasset equos. Add. Virg. 12. Æn. 346.

Eumēlis, Augur nobilis, cujus meminit Stat. 4. Silv. 8. 49.
Respiciens blande felix Eumelis adorat. V. Reines. Inscr. 1. 35.

Eumēlus, Admeti regis Thessaliæ ex Alceste uxore filius.
Eumelus, Trojanus vir, de quo Virg. 5. Æn. 664.
Nuntius Anchisæ ad tumulum, cuneosque theatri
Incensas perfert naves Eumelus. adde Ovid. 7. Met. 391.

Eumĕnes, Cardianus, qui cura, vigilantia, patientia, calliditate & celeritate ingenii omnes Macedones superavit, ut ait Nepos, qui ejus vitam luculenta brevitate descripsit. Philippo primum eoque interfecto, Alexandro Macedoni a manu fuit, ejusdemque fidus in expeditione Persica comes & consiliarius, equitum alæ præfectus. Post hujus mortem Perdiccæ partes secutus, cum adversariis ejus Cratero & Antipatro depugnavit. Quorum illo in acie cæso, hoc deinde duce partium, post interfectum in Ægypto Perdiccam, creato, hostis declaratus, & in Phrygiæ castello Nora ab Antigono obsessus, indeque elapsus Olympiadem adversus Antigonum adjuvit, cui tandem suorum perfidia deditus, cum inedia ad mortem adigeretur, a custodibus jugulatus est.
Fuit præterea hoc nomine Pergami rex, qui Antiochum apud Sardes ingenti prælio vicit, de quo vide Strabo lib. 13.
Alius Attali F. de quo Strabo l. c. Plutarch. in Cat. & Nepos 22. 10. 2.

Eumenetica, [Εὐμενητικὴ] Regio est Ioniæ, quam Mæander fluvius pervagatur, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 29.

Eumenia, Cariæ civitas, Cludro flumini apposita, teste Plin. lib. 5. cap. 29. Est & hoc nomine, Oppidum in Thracia, quod Scythæ Aroteres cognominati tenuere. Author Plin. lib. 4. cap. 11.

Eumĕnĭdes, Corrupte, pro eumedes. q. V.

Eumĕnĭdes, [Εὐμενίδες, Ἀλάστορες] Furiæ infernales: Latine Benevolæ & mites dictæ, per contrarium, quasi Non mites: εὐμενὴς enim benevolus dicitur. Has tres ferunt Acherontis fuisse filias, atque Noctis, uno partu editas. Et apud inferos vocantur Canes. In singulari dicitur Eumenis, quo utitur Sil. lib. 2. 559. V. de iis Cic. 3. de Nat. Deor. 46.
Agmina Eumenidum. Virg. 4. Æn. 569. [Augente numerum furore.
Eumenidum veluti demens videt agmina Pentheus.
Amnis severus Eumenidum, i. e. Circa quem habitant Eumenides. Virg. 6. Æn. 375.
Tu Stygias inhumatus aquas, amnemque severum
Eumenidum aspicies? Servius.
Crinibus angues implexæ Eumenides. Virg. 4. Georg. 483. Intorti angues Eumenidum capillis. Hor. 2. Carm. 13. 36. Comæ Eumenidum, Serpentes. Stat. 5. Silv. 1. 28.
Nil cantus, nil fila, deis pallentis Averni
Eumenidumque audita comis, mulcere valerent. adde Catull. in Argon. 192.
Mater Eumenidum. Virg. 6. Æn. 250. i. e. Nox. ut 7. 331.
Hunc mihi da proprium, virgo sata nocte, laborem.
Thalami. Virg. 6. Æn. 280.
Ferreique Eumenidum thalami, & discordia demens
Vipereum crinem vittis innexa cruentis. Ubi Servius, Furiæ, inquit, nunquam nupserunt. unde Thalamos accipiamus in quibus natæ sunt.
Turba severa Eumenidum. Propert. lib. 4. 12. 22.

Vultibus

Vultibus Eumenidum agitari. Ovid. 9. Met. 410.

Vultibus Eumenidum, matrisque agitabitur umbris.

Quinta Luna Eumenides fatæ, quibus temporibus operis initium fumere vetat. Virg. 1. Georg. 278.

Ipfa dies alios alio dedit ordine Luna
Felices operum: quintam fuge: pallidus Orcus
Eumenidesque fatæ.

Victæ carmine Eumenides. Ovid. 10. Met. 46.

Tunc primum lacrymis victarum carmine fama eft
Eumenidum maduiffe genas.

EUMILUS, Unus fuit ex Græcis ducibus, qui ad Trojanum bellum profecti funt.

EUMOLPIDÆ. V. fub dict. fq.

EUMOLPUS, [Εὔμολπος] Nomen Athenienfis viri, quem Suidas Mufæi poetæ filium fuiffe fcribit: verfificator ante Homerum fuiffe traditur. Ab hoc Eumolpidas, facrorum quorundam præfides dictos volunt, quorum meminit Æfchines in Oratione contra Ctefiphontem. Suid. & alii.

EUMOLPIDÆ, [Εὐμολπίδαι] dicti Sacerdotes feu Magiftratus Athenis. V. Alex. ab Alex. 4. 6. Meurf. Eleufin. cap. 13. Nep. 7. 4. 5. Cic. 2. de Legib. 35. Eumolpidôn πάτρια quæ fint difputatur ad Cic. 1. Att. 9.

EUMONIDES, [Εὐμονίδης] Nomen proprium viri Thebani, cujus meminit Plutarch.

E U N

EUNEOS, [Εὔνεος] Gemma, nucleo olivæ fimilis, ftriata concharum modo, non adeo candida. Plin. l. 37. c. 10. Al. Eureos vitiofe.

EUNĒUS, [Εὔνηος] Jafonis filius ex Hypfipyle filia Thoantis regis, tefte Homer. 7. Iliad. 468.

EUNICA, [Εὐνίκα] Malis, & Nychia, Nympharum nomina in 13. Idyll. Theocrit. quæ Hylam Herculis puerum rapuerunt.

EUNICUS, [Εὔνικος] Statuarii nomen, apud Plin. lib. 34. cap. 8.

EUNOMIA, [εὐνομία] Eunomia duplex. Una quidem Recta juris legumque conftitutio: Altera vero, recte juri conftituto Obtemperatio. Neque enim fatis eft bene inftitutam pofitamque effe rationem Reip. nifi & hoc omnibus perfuafum fit, inftitutioni tali omnino parendum effe. Budæus in Annot.

EUNOSTI Portus, [Εὐνόστου λίμην] dicitur, Qui ab Occidentali infulæ Phari parte efficitur, jacetque ante effoffum & claufum portum, qui ex turri ingreffum habens, maximus dicitur. Author Strabo lib. 17.

EUNOSTUS, Tangræorum deus, cujus templum adeo mulieribus interdictum fuit, ut fi quo infortunio aut vaftitate Tanagræi opprimerentur, diligenter inquirerent, ne qua mulier confulto, aut cafu templo appropinquaffet. Ex Alex. Genial. Dier. lib. 6. cap. 2.

EUNŪCHUS, [εὐνοῦχος] Qui eviratus eft, & virilibus tefticulis caret. Dicitur autem ab εὐνή, quod eft cubile: & ἔχω cuftodio: quia id genus hominum adhibebatur fervandis cubilibus regum. V. tamen Scal. Exercit. 277. §. 3.

— cumque omnibus unica virtus
Effet in eunuchis thalamos fervare pudicos. Claud. 1. in Eutrop. 98. & rurf. 419.
Militia Eunuchi nunquam prægreffa cubile. Gloff. εὐνοῦχοι, Cubicularii.

Eunuchi aut Spadones vocantur, aut Thlibiæ, aut Caftrati. Spadones, qui propter aliquod vitium, vel frigiditatem membrorum genitalium liberis operam dare non poffunt. Thlibiæ, quibus a nutrice, vel forte a matre extriti funt teftes. Caftrati, quibus virilia exfecta funt. Harmenop. de adopt.

Apud Orientales horum opera fuit egregia. Unde & Eunuchi dicuntur non Sexus conditionis, fed Officii & minifterii habita ratione: etiam Mariti qui fuerunt.

Eunuchi e Syria Ægyptoque. Cic. in Orat. 232.

Senem mulierem vocat Eunuchum Ter. in Comœd. cognomine 2. 3. 65.

Eunuchi imbelles. Juven. 6. Sat. 366.

Sunt quas eunuchi imbelles, ac mollia femper
Ofcula delectent, & defperatio barbæ.

Eunuchum fe facere. Juven. 12. Sat. 33. — decidere jactu
Cœpit cum ventis, imitatus Caftora, qui fe
Eunuchum ipfe facit, cupiens evadere damno
Tefticulorum.

Eunuchus Lactucæ genus V. mox EUNUCHION.

EUNŪCHO, [εὐνουχίζω] āre. Caftrare: cujus paffivum eft Eunuchor. Varro lege Mænia, Siqui patriam majorem parentem extinguit, in eo eft culpa: quod facit pro fua parte is qui fe eunuchat, aut aliqui liberos producit. Ex Nonio 2. 289.

EUNUCHIZO, [εὐνουχίζω] Caftro. Hieronymus contra Jovinianum, Sunt eunuchi, qui de utero matris ita nati funt: & funt eunuchi, qui ab hominibus eunuchizati funt: & funt eunuchi, qui fe caftraverunt propter regnum cœlorum. ex loc. Matth. 19. 12.

EUNUCHĪNUS, Adj. ap. Hieron. Impudenter erigunt facies eunuchinas.

EUNUCHINATUS, Partic. apud Tertull.

EUNUCHISMUS, i. m. Eviratio. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. 118. Eunuchifmum faciendum probantes.

EUNUCHION, [εὐνουχίον] Lactucæ genus, rotunda ac minima radice, latis foliis, Aftylida vocant: quidamque eunuchion, quoniam hæc maxime refragetur Veneri. Plin. lib. 19. cap. 8. [Aftytida ex Euftathio, Athen. & Geopon. legendum docet Hard. præeunte Henr. Steph. Sed cur non ex iisdem auctoribus reftituit veram lectionem Eunuchon. Εὐνοῦχος enim hoc lactucæ genus dictum eft; altera vero vox Græca non eft. Etfi εὐνουχίαν quoque legere liceret.

EUNUS, [Εὔνους] patria Syrus, qui quum nuce juglande in os inclufa ignem evomeret, fimulans fe deæ Syriæ numine afflatum, apud fervos & infimam plebem divinus habitus, primo duo hominum millia in Sicilia fpe rapinarum afcivit, mox effractis carceribus ad fexaginta millia coegit, Manliumque & Lentulum Prætores jufto prælio vicit & profligavit. Denique a Romanis coercitus, poft multiplices clades fuæ temeritatis meritas pœnas dedit. V. Alex. Genial. Dier. lib. 2. cap. 11. Diodor. & Flor.

E V O

EVŎCO, [ἐκκαλέω, προκαλέω] āre. Extra vocare. Ter. And. 3. 3. 47. Evocate huc Davum. Cæf. 4. Bell. Gall. 6. Principibus Galliæ evocatis. Cic. 3. Verr. 27.

Arceffere & evocare. Cic. pro Deiot. 13. Venit, vel rogatus ut amicus: vel arceffitus ut focius: vel evocatus ut is qui Senatui parére didiciffet.

Invitare & evocare. Cic. 2. de Fin. 99. Indicat innatam effe homini probitatem gratuitam, non invitatam voluptatibus, nec præmiorum mercedibus evocatam.

Expellere & Evocare. Cic. 8. Att. 2. Non expulfi fed evocati e patria.

Emittere & Evocare. Cic. 1. Tufc. 74. Tanquam a Magiftratu aut ab aliqua poteftate legitima, fic a Deo evocatus atque emiffus exierit.

Elici & evocari. Cic. in Hortenf. Quod dedecus quod non evocetur atque eliciatur voluptate?

Evoco idem ac fimplex Vocare. Plaut. Amph. 3. 3. 12. Tu gubernatorem a navi huc evoca meis verbis. Ita Evocare ad cœnam. Plaut. Moft. 4. 3. 13. Ad colloquium. Liv. 23. 43. Cæf. 3. Bell. Civil. 108. Ad caufam dicendam. Liv. In concilium. Id. Sterni triclinia etiam in foro jubebat, evocari homines honeftiffimos. Cic. 5. Verr.

Idem ac Provoco: ut, Hoftes ad pugnam. Cæf. 6. Bell. Gall. 56.

Evocare ad arma, inquit Servius, eft Ad diverfa loca diverfos cogere exercitus. Cic. pro Rabir. 21. De te ipfo, inquam, Labiene quæro, quum ad arma Confules ex Senatusconfulto evocaffent. Legitur & Vocaviffent. Cæf. 1. Bell. Civil. 23. Magnus numerus Equitum Romanorum & Decurionum, quos ex municipiis Domitius evocaverat. [Hic proprie dicitur de his, qui vocantur Evocati. V. infra.

Evocare, pro Citare. inquit Budæus apud Ciceronem in Prætura urbana. Nunc In perfonam citare, dicunt: h. e. Vadimonio obftringere.

Evocare animum a negotio. i. e. Retrahere. Cic. 1. Tufc. 75. Nam quid aliud agimus, quum a voluptate, id eft a corpore, quum a re familiari, quæ eft miniftra & famula corporis, quum a Republ. quum a negotio omni evocamus animum? In vetuftioribus codicibus legitur Sevocamus. Evocare animum grate excipiendo. Sen. 2. de Benef. cap. 28. Evocare mentem ab oculis. Cic. 3. de Nat. Deor. 21. Non quod difficile fit mentem ab oculis evocare: fed quo magis evoco, eo minus id quod tu vis, poffum mente comprehendere. In emendatioribus codicibus legitur Sevocare & Sevoco.

Animas orco. Virg. 4. Æn. 242.

Aquas nubibus ficcis. Sen. Med.

Avos atavosque fepulchris, i. e. Elicere. Ovid. 1. Amor. 8. 17.

Auroram. Ovid. 11. Met. 598.

Non vigil ales ibi criftati cantibus oris
Evocat auroram nec voce filentia rumpit.

Cohortes fparfas. i. e. Colligere & cohibere. Lucan. lib. 1. 395.

Deos. Precibus elicere. Plin. 28. 2. Verrius Flaccus auctores ponit quibus credat in oppugnationibus ante omnia folitum a Romanis facerdotibus evocari deum cujus in tutela id oppidum effet. Liv. 5. Dictator e Veiis deos evocans. V. Macrob. Sat. l. 3. c. 9. de modo evocationis.

Herbas evocat Zephyrus. Sen. Hippol. init.

Ignes Auroræ Lucifer. Ovid. 4. Met. 629.

Mifericordiam, i. e. Implorare. Cic. pro Deiot. 40. Mifericordia tua occurrere folet fupplicibus nullius oratione evocata. [i. e. Elicita.

Pifcem efca. i. e. Elicere. Sil. lib. 7.

Evocat e liquidis pifcem penetralibus efca.

Sacra. Certis folennitatibus ex loco in locum transferre. Ulpian. l. 9. §. 2. ff. de rerum divif. & qual.

Teftes. Plin. 6. Epift. 91.

Evocare acriter. Cic. 2. Att. 24. Sic te invocabam ut nihil acrius neque incitatius fieri poffet.

Foras. Ter. Eun. 2. 2. 52. & Plaut. Cafin. 2. 3. 54. Vis tu Chalinum huc evocem verbis foras.

Intus. V. INTUS. Intus foras. Plaut. Pfeud. 2. 2. 10. Oftium pultabo atque intus evocabo aliquem foras. Idem Men. 1. 3. 35.

Magnopere. Cic. 2. de Orat. 353. Juvenes ftant ad januam duo qui te magnopere evocant.

EVOCĀTUS, [ἐκκεκλημένος] Partic. Unde

Evocati dicuntur, Qui non jufti milites funt, fed Qui repentina aliqua neceffitate ex agris in bellum tumultuarie & vocantur & coguntur. [Immo V. infra ex Turneb.] Suet. Galb. cap. 10. Delegit & Equeftris ordinis juvenes, qui manente annulorum aureorum ufu, evocati appellarentur, excubiasque circa cubiculum fuum vice militum agerent. ubi Cafaub. V. Cic. 3. Fam. 6. Antonium præfectum evocatorum mifi ad te, cui fi videbitur, cohortes traderes. Cæf. 3. Bell. Civil. 53. Quum horum omnium ratio haberetur, ad duorum millium ex Pompejanis concidiffe reperiebamus, evocatosque & centuriones complures. Et lib. 1. cap. 17. Militibus in concione agros ex fuis poffeffionibus pollicetur, quadraginta in fingulos jugera, & pro rata parte centurionibus evocatisve. His duobus locis a Militibus & centurionibus Evocatos Cæfar diftinguit. Evocati autem funt, Homines militia perfuncti, & emeritis ftipendiis, qui tamen rurfus militatum evocantur. Id declarat Dio lib. 45. p. 276. fic fcribens, Ἐκ τούτων δὲ δὴ τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ τῶν ἠουοκάτων σύστημα (οὓς ἀνακλήτους ἄν τις ἑλληνίσας, ὅτι πεπαυμένοι τῆς στρατείας ἐπ᾽ αὐτὴν αὖθις ἀνεκλήθησαν, ὀνομάσειεν) ἐνομίσθη. i. e. Ex his hominibus evocatorum numerus conftitit, quos ἀνακλήτους, (id eft revocatos) Græce vocare poffis, quod militia perfuncti ad eam rurfus revocarentur. Evocatorum autem honeftus erat ordo in re militari, & in multis infcriptionibus: Evocatum Cæfaris aut Augufti fuiffe ambitiofe incifum videmus. Hæc tam multis fcribenda putavi, quo hujus vocis vera vis & poteftas ab omnibus parum hactenus animadverfa, jam nunc beneficio Turnebi (ut & pleraque alia) ftudiofis innotefceret. V. ejus Adv. 1. 9. conf. Pitifc. Lex.

EVOCĀTOR, ōris. m. [ἐκκλητής] Cic. 1. in Catil. 27. Principem conjurationis, evocatorem & fervorum & civium perditorum exire patieris?

EVOCATIO, ōnis. f. [ἔκκλησις] Plin. lib. 30. cap. 1. Inferûm evocatio. V. Donat. ad Ter. Eun. 4. 7. 2. Auctor ad Heren. 3. 3. Evocationes hominum. Rei etiam ad caufam dicendam admonitio, Evocatio dicitur. Angl. *Summons.* V. l. 26. D. de fideic. lib.

Evŏhe, [εὐοῖ] Vox bacchantis. Virg. 7. Æn. 389.
Evohe Bacche fremens. Ovid. 4. Met. 522. Evohe Bacche sonat.
Evœ, dissyllabum. Catul. 62. 61.
Saxea ut effigies Bacchantis prospicit Evœ. Hor. 2. Carm. 19.
5. Ovid. 6. Met. 597. V. EUHOE.

Evŏlo, [ἀφίπταμαι] āre. modo Volare significat, modo Extra volare. Plin. lib. 10. cap. 38. Vultur & feræ graviores, nisi ex procursu aut altiore tumulo immissæ non evolant.
Evolare & Involare, contraria. Varro 3. de R. R. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 15.
Altius evolare. Cic. 1. Fam. 8. Translate de Evectione ad primum dignitatis gradum.
Evolant & excurrunt foras animi spretis corporibus. Cic. 1. de Divin. 114.
Evolare plus est quam Excurrere. Cic. de Clar. Orat. 271. Ut evolare, non excurrere videretur.
Cursu præpeti evolat. Sen. Hippol. 10.
Ex arbore evolat ales nuntia Jovis. Cic. 1. de Legib. 2.
Nusquam e nostro pectore evolat. Propert. lib. 2. 12. 15.
Madidis Notus evolat alis. Ovid. 1. Met. 264.
Evolaverunt ex omnibus partibus silvæ, & in nostros impetum fecerunt. Cæs. 3. Bell. Gall. 18.
Evolare ad belli, aut fugæ societatem. Cic. 10. Att. 12.
Evolarat jam, e conspectu fere fugiens, quadriremis, cum etiam tunc ceteræ naves suo in loco moliebantur. Cic. 7. Verr. 88.
Evolare, per translationem, pro Eripere se. Cic. 3. Verr. 67. Iste qui sua cupiditate tantos tumultus concitatos videret, cupere aliqua evolare si posset.
Evolare ex corporum vinculis, tanquam ex carcere. Cic. Somn. Scip. 5.
Evolare ex flamma. Cic. Anteq. iret in exil. 8. Et 3. Verr. 67. Ibid. 70. Tamen ex ea flamma periculoque evolavit.
Eripi atque evolare ex insidiis aliquorum. Cic. pro Muren. 82.
Evolare ex severitate judicis. Cic. 3. Verr. 13. & pro Muren. 82.
Evolare rus ex urbe, tanquam ex vinculis. Cic. 2. de Orat. 22.
Evolare pœnam. i. e. Vitare, Effugere. Cic. de Provinc. Conf. 14. Quam pœnam si tum aliorum opibus, non suis, invitissimis vobis evolarunt: at aliam multo majorem, gravioremque subierunt.
Evolavit oratio. Cic. 1. de Orat. 161. Tantus enim cursus verborum fuit, & sic evolavit oratio.

Evŏlĭto, [ἐξίπταμαι] āre. frequent. Columel. lib. 8. cap. 8. Patentibus fenestris per quas ad requirendos cibos evolitant. De columbis.

Evolatĭcus, Adj. [ἐκπτηνός] ut, Evolatici homines. Plaut. Pœn. 2. 28.
— Ita ut occœpi dicere,
Lenulle, de illac pugna pentethronica,
Qua sexaginta millia hominum uno die
Evolaticorum manibus occidi meis. Legitur Volaticorum in emendatis codd.

Evŏlo, [ἁρπάζω] āre. a Vola, æ; Furari, rapere: quasi in volam recipere. Plaut. Cist. 4. 2. 65. Quid quæritas? H. cistellam adolescens, hic mihi evolavit. [Dubitandum non est, quin verior lectio sit:
— Cistella mihi hic, mi adolescens, evolavit.
Excipit enim LA. In caveam latam oportuit.
Impune aliquid evolare. Cic. pro Deiot. 30. Ubi enim id, quod intus est atque nostrum, impune evolare potest, contraque nos pugnare, fit in dominatu servitus, in servitute dominatus. [Sed hunc quoque locum ad superius verbum a Volo & præpositione compositum pertinere, quis non videt? agitur enim de Servo fugitivo a domino suo abducto. Commentitium igitur hoc verbum est, a Vola deductum. Miror tamen unde Galli suum *Voler*, quod Furari significat, arcessant.

Evolvo, vi, ūtum, [ἐκκυλίω, ἐξελίττω, ἀναπτύσσω] ĕre. De loco volvere. Stat. 1. Achill. 243.
— ex æquore Titan
Rorantes evolvit equos. Aut proprie Explicare, ut Cic. Topic. 9. Evolvere id quod involutum est. Idem 3. Off. 76. Si quis voluerit animi sui complicatam notionem evolvere. Vel Discernere, ut Ovid. 1. Met. pr.
Quæ postquam evolvit, cæcoque exemit acervo.
Evolvere se, Expedire. Ter. Eun. 4. 4. 56. Hac re & omni te turba evolves & illi gratum feceris.
Dicitur de fluminibus in mare effusis. Virg. 5. Æn. 808.
— nec reperire viam atque evolvere posset
In mare se Xanthus. Ita Plin. 4. 12. Evolvitur in Pontum sex fluminibus Danubius.
Item pro Ejicere seu quodammodo Egerere. Claud. Conf. Mall. Theod. 39.
— quicquid fluviis evolvitur auri. Liv. 6. 15. Istos, incubantes publicis thesauris, ex præda clandestina evolves.
Evolvere argentum per jocum pro Corradere. Plaut. Pseud. 1. 3. 83. Aut terra aut mari alicunde evolvam id argentum tibi.
Et denique quoniam Parcæ dicuntur Fata quasi nere & volvere, usurpatur pro Destinare. Propert. 1. 7. 16.
Quod nolim nostros evoluisse deos. V. Brœck. ad loc.
Arcana deûm evolvere. Sil. lib. 7.
Deliberationem aliquam totam accuratius evolvere in literis. Cic. 9. Att. 12.
Exitum. Cic. pro Cœl. 56. Cujus ego criminis neque principium invenire neque evolvere exitum possum.
Fastos evolvere. Ovid. 1. Fast. 657.
Ter quater evolvi signantes tempora fastos:
Nec sementina est ulla reperta dies. De hoc & seq. loco V. mox Librum evolv.
Jocos. Ovid. 2. Trist. 238.
Miror in hoc igitur tantarum pondere rerum
Unquam te nostros evoluisse jocos.
Librum. Cic. 1. Tusc. 25. Evolve diligenter ejus eum librum qui est de animo. Idem in Topic. 9. Uterque nostrûm ad suum studium libellos quos vellet evolveret. Libri Evolvi proprie dicuntur, quia olim volumine, i.e. Convoluta charta constabant. V. Is. Voss. ad Catull. p. 51. conf. Evolvere Fastos, Iocos, Poëtas, Versus, Volumina. & infra VOLUMEN.
Naturam. Cic. 4. Acad. 11. Evolvere naturam omnium rerum.
Notionem animi complicatam. Cic. 3. Off. 76.
Orbes sedibus. i. e. Oculos extrahere. Lucan. lib. 2. 184.
— ille cavis evolvit sedibus orbes.
Poëtas. Cic. 1. de Fin. 25.
Quæstus pectore. Valer. 4. Argon. 117.
Ingemit & tales evolvit pectore quæstus.
Saxa. Lucan. lib. 3. 476.
— nudis evolvunt saxa lacertis.
Seriem fati evolvere. Ovid. 15. Met. 152.
Sic exhortari, seriemque evolvere fati: i. e. Exponere.
Silvas jactas evolvere. Ovid. 12. Met. 518.
— modo se super aëra frustra
Tollere conatur, jactasque evolvere silvas.
Tempora & fastos mundi evolvere. Hor. 1. Serm. 3. 112.
Versus evolvere. i. e. Legere. Ovid. 2. Trist. 307.
Non tamen est facinus molles evolvere versus:
Multa licet castæ non facienda legant.
Vices. Sen. Med. 402. Nitidusque certas mundus evolvet vices.
Volumina evolvere. Quintil. lib. 2. cap. 15. Cic. 9. Att. 12. Evolvi volumen epistolarum tuarum.
Evoluisse, quinque syllabarum metri necessitate. Ovid. 12. Epist. 4.
Debuerant fusos evoluisse suos. Catul. 64. 74.
Condita quin veri pectoris evoluam. Adde Propert. 1. 7. 16. supra.

Evolūtus, Partic. [ἀνεπτυγμένος] Liv. 26. 19. de angui loquens, Interventuque hominum evolutam repente, atque ex oculis elapsam.
Fluctus evoluti. Sen. Oeth. 731. Rectius excusum Involuti.
Panicum pinsitum, & evolutum furfure, h. e. Furfure purgatum. Columel. lib. 2. cap. 9.
Evolutus, & nudatus integumentis dissimulationis. Cic. 2. de Orat. 350. Libenter enim te cognitum jam artificem, aliquandoque evolutum illis integumentis dissimulationis tuæ, nudatumque perspicio.
Evolutus bonis. Sen. Epist. 75. Occurrent acti in exilium, & bonis evoluti. i. e. Deturbati.

Evolutio, ōnis. f. [ἀνάπτυξις] Cic. 1. de Fin. 25. Quid historiæ, cognitioque rerum, quid poetarum evolutio?
Est etiam Evolutio, [ἐξελιγμός] Vox militaris, Certam agminis vel aciei conversionem denotans. V. Tacticos & quæ habet Pitisc. Lex. in voce.

Evŏmo, ui, ĭtum, [ἐξεμέω] ĕre. Extra vomere. Plin. lib. 10. cap. 40. Platea calore ventris coctas conchas evomit. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Eademque hæc avis scribitur conchis se solere implere, easque quum stomachi calore concoxerit, evomere, &c.
Vesbius evomuit ignes. Sil. lib. 17. 598.
Evomere pestem, forasque projicere. Cic. 2. in Catil. 2. Quæ quidem lætari mihi videtur, quod tantam pestem evomuerit, forasque projecerit. de Urbe.
Evomere aliquid in aliquem. Cic. pro Milon. 78. Non timeo, Judices, ne odio inimicitiarum mearum inflammatus, libentius hæc in illum evomere videar, quam verius. Ter. Adel. 3. 4. 65.
Ibo, ac requiram fratrem: ut in eum hæc evomam.
Evomere iram in aliquem. Ter. Adel. 3. 2. 14.
Evomit se Nilus multis faucibus in Ægyptium mare. Plin. lib. 5. cap. 9.
Orationem in aliq. evomere. Cic. 5. Philipp. 20. In me absentem orationem ore impurissimo evomuit.
Talenta: i. e. Reddere male accepta. Cic. in Pison. 90.
Evomere virus apud aliquem. Cic. de Amicit. 89. Apud quem evomat virus acerbitatis suæ.

Evŏnus, [Εὔωνος] Insula ad Athon, novem M. pass. latitudine, quæ hodie Peparethus vocatur. V. Plin. lib. 4. cap. 12.

Evŏnymos, [Εὐώνυμος] Vulgo *Lustega*, Insula est una ex Vulcaniis: ita dicta, quod e Lipara, in Siciliam navigantibus sinistra offeratur. Nam εὐώνυμον Græci κατ' εὐφημισμὸν vocant sinistra. Auth. Strabo lib. 6. adde Plin. 5. 19.
Est etiam Evonymos, Theophrasto, Arbor infelix, malo punicæ similis, in Lesbo insula potissimum proveniens, pecori gustatu lethalis. V. Plin. lib. 13. cap. 22.

E U P

Eupalia, [Εὐπαλία] Nomen urbis in Locride, apud Plin. lib. 4. cap. 3.

Eupatŏria, [Εὐπατώρια] Paphlagoniæ oppidum a Mithridate conditum, quod Amiso junctum fuisse scribit Plin. lib. 6. cap. 2.

Eupatŏria, vel Eupatorium, [εὐπατόριον] Herbæ genus, caulis lignosi, nigricantis, hirsuti, cubitalis aliquando, & amplioris. Plin. lib. 25. cap. 6. Omnino ea est herba, quam Dioscorides ait a Latinis Agrimoniam vocari, atque ita quoque vulgo appellatur. Nomen habet ab rege Mithridate, cui cognomen fuit Eupator, sec. Strab. lib. 10.

Eupetalos, [εὐπέταλος] Gemma est, quatuor habens colores, igneum, cœruleum, minii, & mali. Auctor Plin. lib. 36. cap. 10. Item, Lauri genus, quod alii Daphnoides, alii Pelasgum, alii Stephanon Alexandri vocant: est autem, ut inquit Plin. hic frutex ramosus, crassiore ac molliore quam laurus folio, cujus gustatu accenditur os atque guttur, baccis e nigro rufis. V. eum lib. 15. cap. ult. Diosc. 4. 143.

Eupheme, [Εὐφήμη] Mulieris nomen, quæ nutrix Musarum fuit & Croti, sive Crotonis, mater. V. CROTUS.

Euphemia, [Εὐφημία] Uxor fuit Justini Imperatoris, cujus meminit Suidas. Græcis item Euphemia, Faustam acclamationem significat, qualis fieri solet Principibus recens inauguratis.

Euphōnĭa, [Εὐφωνία] Sonoritas, bona vox, sonitus vocum jucundior. Quintil. Vocalitatem vertit, l. 1. c. 5. V. Sidon. 5. Epist. 5.

Euphorbeni, Asiæ Populi in conventu Apameno, de quibus Plin. lib. 5. cap. 29.

Euphorbia, [εὐφόρβιον] Herba, de qua sic Plin. lib. 25. cap. 7. Invenit & patrum nostrorum ætate rex Juba quam appellavit euphorbiam, medici sui nomine & fratris Musæ. Dicitur & Euphorbium neutro genere. Plin. lib. 25. cap. 12. Facit & claritatem euphorbium junctis.

Euphorbus, [Εὔφορβος] Trojanus, Panthi filius, qui Patroclum vulneravit, interfectus a Menelao, ut est apud Homerum. Iliad. π. & ρ. Panthoides Euphorbus. Ovid. 15. Met. 161.
Fuit & Euphorbus, Medicus, Antonii Musæ frater, a quo Cæsarem Augustum conservatum esse constat. Plin. lib. 25. cap. 7. V. dict. præced.

Euphorion, [Εὐφορίων] Poëta Chalcidensis, cujus amatorias elegias transtulit Cornelius Gallus. Habebat hic quosdam ita deditos sibi amatores, ut eum præferrent Ennio & reliquis poëtis. Cic. 2. de Nat.

de Nat. Deor. 12. Ille vero nimis etiam obſcurus Euphorion: at non Homerus.

EUPHRAGIA, Planta eſt tenuis, quæ ad palmi altitudinem aſſurgit: foliis minutis, criſpis, per ambitum ſerratis, guſtu aſtringentibus, paululumque amaris. Caule exit tenui, rubentique: flore inter purpuram & aurum albicante, quem emittit abeunte æſtate: naſcitur in pratis. Matthiol. in Dioſc. lib. 4. cap. 38.

EUPHRANOR, [Εὐφράνωρ] Nomen ſtatuarii laudatiſſimi, Iſthmii, qui de ſymmetria & coloribus aliquot volumina conſcripſit. Floruit centeſima quarta Olympiade, plurimaque ſigna nobiliſſima ex ære confecit, quæ enumerantur a Plin. lib. 34. cap. 8.

Idem & Pictor, & Marmorarius fuit, in unoquoque genere excellens ſibique æqualis, teſte eodem Plin. lib. 35. cap. 11. Hujus meminit & Quintil. Inſtitut. Orat. lib. 12. Item Juven. 3. Sat. 217.

Hic aliquid præclarum Euphranoris, & Polycleti, &c.

EUPHRĀTES, [Εὐφράτης] Fluvius Meſopotamiæ in Paradiſo oriens. Strabo ſcribit Euphratem ex Niphate monte Armeniæ, magnum, profundum, & celerem naſci: exire autem in mare rubrum, prius tamen Babyloniam per medium dividere, & Tigri conjunctum Meſopotamiam facere. Salluſtius quoque certiſſimus author aſſerit, tam Tigris quam Euphratis in Armenia fontes demonſtrari. Boethius,

Tigris & Euphrates uno ſe fonte reſolvunt. V. Plin. lib. 5. cap. 24. Et Solin. cap. 50.

Euphrates, Latine Fœcunditas, atque abundantia fructuum dicitur. Ambroſius lib. de Paradiſo, Plerique inquiunt Euphratem dictum ab εὐφραίνεσθαι, hoc eſt a lætando: eo quod hominum genus nullo magis quam juſtitia & æquitate lætetur. Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Meſopotamiam fertilem efficit Euphrates, in quam quotannis quaſi novos agros invehit.

Altus Euphrates. Virg. 2. Georg. 561.

— Cæſar dum magnus ad altum
Fulminat Euphratem bello.

Babylonius Euphrates. Ovid. 2. Met. 248.

Celer Euphrates. Claud. 4. Conſ. Hon. 387.

Fertilis Euphrates. Lucan. lib. 3. 260.

— ſparſus in agros
Fertilis Euphrates Phariæ vice fungitur undæ.

Magnus Euphrates. Lucan. lib. 3. 257.

Quaque caput rapido tollit cum Tigride magnus
Euphrates, quos non diverſis fontibus edit
Perſis, & incertum, tellus ſi miſceat amnes, &c.

Tumidus Euphrates. Claud. 3. Conſ. Hon. 70.

Vagus Euphrates. Stat. 5. Silv. 1. 89.

Euphrates Metonymice capitur pro Orientis populis apud Virg. 1. Georg. 509.

Hinc movet Euphrates, illinc Germania bellum.

Euphrates ibat jam mollior undis. Virg. 8. Æn. 726. i. e. Sentiens quaſi ſe eſſe ſuperatum. Sic Serv. Significat Orientis populos victos ab Auguſto.

EUPHRATES, Philoſophus Stoïcus graviſſimus temporibus Adriani principis, voluntaria morte exceſſit e vita, veniam ei dante Adriano, ut citra ignominiam & infamiam, cum propter ſenectutem, tum etiam propter gravem morbum, cicutam bibere poſſet; Authore in Adriani vita Xiphilino.

EUPHRONIDES, [Εὐφρονίδης] Statuarius nobilis, qui centeſima quartadecima Olympiade floruit, ut refert Plin. lib. 34. cap. 8.

EUPHRONIUS, [Εὐφρόνιος] Scriptor nominatur apud Plinium, qui de vino condendo præcepta dedit. V. lib. 14. cap. 19.

EUPHROSȲNA, æ; & EUPHROSYNE, es. f. [Εὐφροσύνη] Una ex tribus Gratiis: & interpretatur Hilaritas.

EUPHROSȲNUM, i. n. [εὐφρόσυνον] Herba quæ Buglosſos aliis dicitur, ſive Bugloſſum, hoc eſt Lingua bubula. Plin. lib. 25. cap. 8. Jungitur huic bugloſſos, boum linguæ ſimilis, cui præcipuum, quod in vinum dejecta, animi voluptates auget, & vocatur euphroſynum. Alii autem Euphroſynen vocant.

EUPILIS, Lacus Ciſalpinæ Galliæ, per quem Lambrus in Padum defluit. Author Plin. lib. 3. cap. 19. Vulgo *Lago di putiano*.

EUPLĔA, æ. f. Herba, qua perunctos commendatioris eſſe famæ tradunt Magi, authore Plin. lib. 25. cap. 10. [Salmaſ. Eucleam legendum putat, probabili conjectura, licet eam reſpuat Hard.

EUPLŎCĂMUS, [εὐπλόκαμος] Adj. Cincinnatus, Calamiſtratus. Lucil. apud Nonium 1, 155.

Euplocamo digitis, diſcerniculumque capillo.

EUPLOEA, [Εὔπλοια] Inſula maris Tyrrheni juxta Neapolim. Stat. 2. Silv. 2. 79. Inde vagis omen felix Euplœa carinis.

EUPŎLIS, [Εὔπολις] priſcæ Comœdiæ ſcriptor fuit, qui vitia populi magna cum libertate reprehendit, de quo Hor. 1. Serm. 4. 1.

Eupolis atque Cratinus Ariſtophanesque poetæ, &c.

Iratus Eupolis. Perſ. 1. Sat. 124.

— audaci quicunque afflate Cratino,
Iratum Eupolidem prægrandi cum ſene palles. Eupolidem iratum vocat Perſius, quaſi Vehementi ira in hominum vitia invectum. Eupolin in accuſativo dicit Hor. 2. Serm. 3. 12.

EUPOLEMUS, [Εὐπόλεμος] Calactinus, Lucullorum hoſpes, de quo Cic. 6. Verr.

EUPŎLUS, [Εὔπωλος] Theſſalus, qui, lege adverſus athletas lata, pœnaque indicta, qui adverſarios corrupiſſent, primus mulctam ſubiit, quod adverſarios pyctas erogatis deliniviſſet nummis. Refert Cæl. lib. 12. cap. 11.

EUPOMPUS, [Εὔπομπος] Macedo, Arithmeticæ & Geometricæ peritiſſimus, ſine quibus negabat artem poſſe perfici.

Eſt & Plin. lib. 35. cap. 10. præclari Pictoris nomen, qui docuit Pamphilum Apellis præceptorem.

EUPORIA, [Εὐπορία] Urbs Macedoniæ, ab Alexandro magno condita, & a ſoli fertilitate nomen ſortita. Author Stephan.

EUPŎRUS, [Εὔπορος] Servus fuit C. Gracchi, qui dominum ex Aventino fugientem qua potuit ratione tutatus eſt, ac ſuper occiſum animam, ſciſſis proprio vulnere viſceribus effudit, inquit Macrobius. Sat. 1. 11. V. Vell. 2. 6. 6. Val. Max. 6. 8. 3. Aurel. Victori de V. I. cap. 65. Euphorus dicitur.

EUPRŎSŌPON, [Εὐπρόσωπον] Promontorium Phœniciæ ad Byblon urbem. Nomen habet ab inſigni aſpectu, ap. Melam. Aliis Θεοῦ πρόσωπον. Dei facies. V. Cellar. in Phœnices Deſcr.

EUPTĔRON, i. n. [εὔπτερον] Herba alias Polytrichon. Apul. cap. 51.

E U R

EURANIUM, i. n. [Εὐράνιον] Cariæ oppidum eſt, Halicarnaſſeorum juriſdictioni ab Alexandro magno aſſignatum. Plin. lib. 5. cap. 29.

EUREOS. V. EUNEOS.

EURĔTRON. V. AEURETRUM.

EURĪPĬCE, es. f. [Εὐριπική] Junci genus. Plin. 21. 18. Dioſc. l. 4. 52.

EURĪPĬDES, [Εὐριπίδης] Athenienſis poeta Tragicus, natus quo die Xerxes rex ad Salamina ab Athenienſibus fugatus eſt. Fuit primum in Rhetorica Prodici diſcipulus, deinde Anaxagoræ in Philoſophia, ad Tragœdias ſcribendas converſus, a Socrate, licet ætate minori adjutus creditur: Athenis diſcedens venit ad Archelaum Macedoniæ regem, apud quem in honore fuit, a venere omnino abſtinens, ex quo μισογύνης, id eſt oſor mulierum, dictus eſt. duxit tamen uxores duas. Exceſſit noctu, diſcerptus a canibus, ut aliis placet a mulieribus, quibus iniquior in fabula fuit, annum agens LXXV. Ejus oſſa Pellam tranſlata juſſu regis ejusdem. ſcripſit fabulas LXXV. vicit quinque. Hæc fere Suidas. V. Gell. lib. 15. cap. 20. præ ceteris Fabric. Bibl. Græc. vol. I. p. 639. Voſſ. & Fabrum de Poët. Græc.

Cenſura Q. Ciceronis de Euripide, 16. Fam. 8. Euripides, inquit, cui tu quantum credas neſcio: ego certe ſingulos ejus verſus, ſingula ejus teſtimonia puto. [Ironia eſt, ut ex adjecto poetæ verſiculo elucet.

EURIPIDĒUS, Adj. [Εὐριπίδειος] ut, Cic. 3. Tuſc. 59. Euripideum carmen. Eſt item in talis ſic dictus Numerus, de quo Rhodig. 20. 27.

EURĪPUS, [Εὔριπος] Maris pars inter Aulidem Bœotiæ portum & Eubœam inſulam, cujus meminit Strabo lib. 9. Et Plin. lib. 2. cap. 97. Et quorundam tamen privata natura eſt, velut Taurominitani Euripi ſæpius, & in Eubœa ſepties die ac nocte reciprocantis. Hactenus Plin. Tam rapida autem converſione eſt Euripus, ut quemadmodum author eſt Pomponius Mela, ventos, ac etiam plena ventis navigia ſecum portet. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Quid Chalcidico Euripo in motu identidem reciprocando putas fieri poſſe conſtantius?

Euripi (inquit Hermolaus) Foſſæ in ludis circumdatæ pro ſeptis, quorum loco temporaria prius cloſtra fuerunt, authore Plin. Hinc natum exiſtimo, ut Ludi equeſtres (quorum modo uſus eſt tam multiplex) vulgari verbo Cloſtra nuncupentur, h. e. Cloſtrales. Spartian. in Heliogab. Euripis, inquit, vino plenis navales Circenſes exhibuit. Plin. lib. 8. cap. 7. Qua de cauſa Cæſar Dictator poſtea ſimile ſpectaculum editurus, euripis harenam circumdedit, quos Nero ſuſtulit, equiti loca addens. Suet. in J. Cæſ. 39.

Euripi, Tractus anguſti inter vada, quales Venetiis navigantibus per anfractus deſignantur. Plin. lib. 6. cap. 23. Inde vadoſa navigatio paluſtri ſimilis: per euripos tamen quoſdam peragitur.

Fretum & Euripus. Cic. pro Muren. 35. Quod enim fretum, quem Euripum, tot motus, tantas, tam varias habere putatis agitationes fluctuum, quantas perturbationes & quantos æſtus habet ratio comitiorum?

Priusque multo vicibus alternis fugax
Euripus unda ſtabit Euboica piger. Sen. Herc. fur. 377. De re impoſſibili.

Euripi etiam & Nili erant aquæ ductus & alvei operis ſumptuoſi, qui aquam in morem fluviorum deductam conciperent. quod autem fluviorum & freti anguſti, quale Euboïcum erat, ſimilitudinem haberent, ideo delicati illi ſplendidis nominibus Nilos & Euripos vocabant. Cic. 2. de Legib. 2. Magnificas villas, & pavimenta marmorea, & laqueata tecta contemno. Ductus vero aquarum, quos iſti Nilos & Euripos vocant, quis non, quum hæc videat, irriſerit? Luxuriam quorundam, ut Luculli, Hortenſii, Philippi, notat & inceſſit, qui in villas aquæ ductus maximis impenſis perduxerant. De Euripo ſic Auſon. in Burdig.

Quid memorem Pario contectum marmore fontem
Euripi fervere freto? Sen. Epiſt. 90. Utrum tandem ſapientiorem putas, qui invênit quemadmodum in immenſam altitudinem crocum latentibus fiſtulis exprimat, qui Euripos ſubito aquarum impetu implet, aut ſiccat? Heſychius interpretatur Euripos, δοχὰς ὑδάτων, i. e. receptacula vel conceptacula aquarum. De Nilo Cic. 3. Q. frat. 9. non procul a fine, De Arcano, Cæſaris opus eſt, vel mehercule etiam elegantioris alicujus: imagines enim iſtæ, & palæſtra, & piſcina, & Nilus multorum Philotimorum eſt, non Diphilorum.

Euripus viridis & gemmeus. Plin. lib. 1. Epiſt. 3. Quid agit Comum, tuæ, meæque deliciæ? Quid ſuburbanum amœniſſimum? Quid illa porticus verna ſemper? Quid πλατανὼν opaciſſimus? Quid Euripus viridis & gemmeus? Quid ſubjectus ſerviens lacus? Viridis, refertur ad herbas quas alluit. Gemmeus, ad ſplendorem aquæ & calculorum.

EURIPYLUS, [Εὐρύπυλος] Inter Græcorum veteranos qui ad Ilium depugnabant, fortiſſimus, de quo vide Hom. 11. Iliad. Meminit hujus Cic. 2. Tuſc.

EUROAQUILO, ōnis. m. Ventus inter Eurum & Aquilonem. V. Vulg. Act 27. 14. Ibique Interpp.

EUROAUSTER, tri. m. Id. ventus, qui Euronotus. Columel. 11. 2. Iſid. 13. 11.

EURŌME, es. Oppidum eſt Cariæ, apud Plin. lib. 5. cap. 29. A Stephano Εὔρωμος appellatur.

EURONŎTUS, [Εὐρόνοτος] alio nomine Vulturnus dicitur: Ventus ab Oriente hyberno ſpirans: quod inter Notum & Eurum ſit. Columel. lib. 11. cap. 2. Idib. Maiis Fidis mane exoritur, Auſter, aut Euronotus. adde Apul. de Mund. p. 62.

EURŌPA, [Εὐρώπη] Tertia pars orbis, incipiens a Tanai vel Helleſponto, & deſinens in Atlanticum fretum. Eam Plin. lib. 3. altricem victoris omnium gentium populi, terrarumque pulcherrimam nominat, Aſiæ & Africæ aliquando non magnitudine, ſed virtute comparatam. Unde huic terræ nomen acceſſerit, aut quis ejus extiterit auctor, a nemine mortalium compertum eſſe ait lib. 2. Herod. De Europæ laudibus Strabonem legito, lib. 3. V. & Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Et pro Flacc. 64.

Europam, inquit Feſtus, tertiam orbis partem ab Europa Agenoris filia certum eſt appellari. Sed alii de amore Jovis in taurum verſi narrant.

narrant. Alii eam a prædonibus raptam, & navem, quæ Jovis tutelam, effigiem tauri habuerit, in eam regionem esse delatam. Quidam ob pulchritudinem regionis per simulationem raptæ filiæ occupatam eam terram ab Agenore & Phœnicibus ferunt. Hæc ille. Ubi Scalig. V. & Dacer.
Tanais Europæ & Asiæ terminus. Lucan. lib. 3. 275.
— qua vertice lapsus
Riphæo Tanais diversi nomina mundi
Imposuit ripis Asiæque, & terminus idem
Europæ, mediæ dirimens confinia terræ.
Ultrix Europa, pro Græcia. Stat. 1. Achil. 397. in bello scil. Trojano.
EURŌPA, vel EUROPE, Filia Agenoris regis Phœnicum, quam Jupiter forma bovis, aut vituli, raptam abduxit in Cretam. Fabula est apud Ovid. 2. Met. v. 833. sq. Hor. 3. Carm. 27. 25.
Sic & Europe niveum doloso Credidit tauro latus.
Tyria Europa, a patria Tyro, quæ urbs est Phœnices. Sen. Herc. fur. v. 8.
Hinc, qua tepenti vere laxatur dies,
Tyriæ per undas vector Europæ nitet.
Vilis Europe. Hor. 3. Carm. 27. 57. [Immo, Vilis Europæ pater. i. e. Neglectus.
Europa elusa imagine tauri. Ovid. 6. Met. 104.
EUROPÆUS, Adj. [Εὐρωπαῖ@-] ut Dux Europæus, Minos Jovis & Europæ filius. Ovid. 8. Met. 23.
EUROPENSIS, Adj. Idem. Vopisc. Aurel. cap. 31. pr. Aureliano rebus Europensibus occupato.
EURŌPUM, i. [Εὔρωπον] Syriæ urbs, olim Thapsacum, postea Amphipolis appellata. Plin. lib. 5. cap. 24.
Est item ejusdem nominis, Oppidum apud Parthos, cognomento Nomadas, cujus meminit idem Plin. lib. 6. cap. 25.
EURŌPUS, i. m. [Εὔρωπ@-] Oppidum Macedoniæ ad Axium amnem, teste Plin. lib. 4. cap. 10. ita dictum, si Stephano credimus, ab Europo, Macedonis & Orithyiæ filio, de quo Justin. 7. 1. 6.
EURŌTAS, [Εὐρώτας] Fluvius Laconum, qui ab Apolline instructus suas edocet lauros, quibus ejus plenæ sunt ripæ. Hæc Servius enarrans illud Virg. 6. Ecl. 83.
Omnia, quæ Phœbo quondam meditante beatus
Audiit Eurotas, jussitque ediscere lauros. Hic, teste Liv. 35. 29. urbem Lacedæmona præterfluit. V. Ælian. V. H. 2. 34. & Cic. de Invent. 96.
In Eurotæ ripis exercet Diana choros. Virg. 1. Æn. 498.
Asper Eurotas. Stat. 1. Theb. 119.
Beatus Eurotas. Virg. 6. Ecl. 83.
Frigidus Eurotas. Ovid. 2. Amor. 17. 32.
Olivifer Eurotas. Stat. 4. Theb. 227.
Rigidus Eurotas. Stat. 10. Theb. 492.
Tænarius Eurotas. Ovid. 2. Met. 247.
EUROTIAS, æ. m. [εὐρωτίας] Gemma est, quæ situ videtur operire nigritiem: ita dicta a Græco verbo εὐρωτιᾶν, quod est situm trahere. De hac Plin. lib. 37. cap. 10.
EUROTOS, [Εὔρωτος] Thessaliæ fluvius, quem Peneus accipit, nec recipit, sed olei modo supernatantem (ut dictum est Homero) brevi spatio portatum abdicat: pœnales aquas dirisque genitas, argenteis suis misceri recusans. Sic Hermol. legit ap. Plin. lib. 4. cap. 8. [Sed V. Hard.
EURUS, Ventus ab Oriente flans, & calidus est. Colum. lib. 5. cap. 5. Quoniam plerumque dicti sideris tempore quædam partes ejus regionis sic infestantur Euro, quem incolæ Vulturnum appellant, ut nisi tegminibus vites opacentur, velut halitu flammeo fructus uratur. Virg. 1. Æn. 143. de Æolo: — Tenet ille immania saxa,
Vestras, Eure, domos.
Animosi Euri. Virg. 2. Georg. 339.
Ipsæ Caucaseo steriles in vertice silvæ,
Quas animosi Euri assidue franguntque feruntque.
Aquosus Eurus. Hor. Epod. 16. 54. — ut neque largis
Aquosus Eurus arva radat imbribus.
Atrox Eurus. Stat. 3. Silv. 3. 96.
Citatior Euro. Sil. lib. 3.
Indomiti Euri. Ovid. 15. Epist. 9.
Uror, ut indomitis ignem exercentibus Euris,
Fertilis accensis messibus ardet ager.
Lætus Eois Eurus equis. Virg. 2. Æn. 417.
Mites Euri. Claud. ad Seren. 59.
Niger Eurus. Hor. Epod. 10. 5.
Niger rudentes Eurus, inverso mari,
Fractosque remos differat.
Nubifer Eurus. Sil. lib. 10. — ubi nubifer Eurus
Naufragium spargens operit freta.
Agente nimbos ocyor Euro. Hor. 2. Carm. 16. 24.
Præceps Eurus. Virg. 4. Georg. 29.
Protervus Eurus. Ovid. 11. Epist. 14.
Riphæus Eurus. Virg. 3. Georg. 382.
Gens effrena virûm Riphæo tunditur Euro. i. e. Scythico vento. Riphæi autem montes Scythiæ a perpetuo ventorum flatu nominati. Serv.
Sævos Euros pati. Ovid. 2. Epist. Sabin. 93.
Truculentior Euris. Ovid. 11. Epist. 9.
Ut ferus est, multoque suis truculentior Euris. De Æolo.
Tumidi Euri. Ovid. 1. Amor. 9. 13.
Velocior Euris. Sil. lib. 3.
Rapido velocior Euro. Claud. pro Cons. Prob. & Olyb. 100.
Volucer Eurus. Sil. lib. 4.
Adventantibus Euris. Virg. 4. Georg. 192.
Certantes Euri Notique. Stat. 6. Theb. 310.
Convulsæ undis & Euro naves. Virg. 1. Æn. 387.
Demissa tempestas ab Euro. Hor. 3. Carm. 17. 11.
Equitat Eurus per undas. Hor. 4. Carm. 4. 42.
Dirus per urbes Afer ut Italas,
Ceu flamma per tædas, vel Eurus
Per Siculas equitavit undas.
Impulsa cupressus Euro. Hor. 4. Carm. 6. 10.
Incidit Eurus violentior navigiis. Virg. 2. Georg. 107.
Insibilat Eurus. Ovid. 15. Met. 604.
Minatur Eurus fluctibus. Hor. 1. Carm. 28. 25.
— Sic quodcunque minabitur Eurus
Fluctibus Hesperiis, Venusinæ Plectantur Silvæ.
Parcunt hybernis flatibus Euri. Virg. 2. Georg. 339.
— ver magnus agebat
Orbis, & hybernis parcebant flatibus Euri.
Ruit Eurus. Virg. 1. Æn. 89.
Una Eurusque Notusque ruunt.
Tonat Euri domus. Virg. 1. Georg. 371.
Urget naves in saxa Eurus. Virg. 1. Æn. 114.
Eurus, pro Parte Orientali. Valer. 1. Argon. 538.
Jampridem regio, quæ virginis æquor ad Helles:
Et Tanaim tenus immenso descendit ab Euro,
Undat equis, floretque viris. Intelligit Asiam.
EURĪNUS, Adj. apud Columel. lib. 11. cap. 2. Ventus Eurinus, & interdum Auster cum grandine est.
EURYĂLE, Minois regis filia, quæ Neptuno Orionem peperit. Appollod. l. 1. ex Pherecyde.
Alia fuit filia Prœti Argivorum regis.
Alii ejusdem nominis inter Gorgones numeratur. V. GORGONES.
Alia item Amazonum Regina. V. Valer. Flacc. 5. 612.
EURYĂLUS, [Εὐρύαλ@-] Mecistei fil. unus fuit ex ducibus Peloponnesiacis, qui Argos & propinquas urbes incolebant, & ad Trojam cum octoginta navibus profecti sunt. quem dixit Homer. divina pulchritudine fuisse, 2. Iliad. in Catal. nav. 72.
Eurialus alius, in comitibus Æneæ, Nisi amicitia clarus, de quo Virg. 5. Æn. 295. Euryalus forma insignis, viridique juventa.
Fuit & nomen Gladiatoris. Juven. 6. Sat. 81.
Nobilis Euryalum Myrmillonem exprimat infans.
EURYAMPUS, [Εὐρύαμπ@-] Oppidum Magnesiæ apud Stephanum.
EURYANASSA, [Εὐρυάνασσα] Insula est maris Ægei, e regione Ioniæ, non procul ab Arginussa. Plin. lib. 5. cap. 31.
EURYBĂTES, [Εὐρυβάτης] Vir Ithacus, Agamemnonis minister, quem Ulysses apud se perpetuum præconem habuit. Is & Talthybius missi sunt ab Agamemnone ad Achillis tentoria ut Briseidem raperent. De quibus Ovid. 3. Epist. 9.
Nam simul Eurybates me Talthybiusque vocarunt, &c. Meminit & hujus Homer. 1. Iliad.
EURYBĂTUS, [Εὐρύβατ@-] Latro fuit astutia singulari, quem deprehensum quum custodes vellent cogere ut ostenderet quibusnam modis consuesset domos conscendere: ille aptatis spongiis & stimulis ferreisque retinaculis, irrepsit in parietem: & spectantibus illis, artificiique novitatem mirantibus, prehenso laqueari per tegulas effugit, eoque modo periculum evasit. Hinc εὐρυβατεύεσθαι, Eurybatissare: i. e. Quum quis deprehensus sit, arte quapiam elabi. Meminit hujus & Homer. 19. Odyss. V. Erasm. & Suid.
EURYBIA, [Εὐρυβία] Nympha, quæ stellas & Luciferum genuit, teste Hesiodo in Theogonia.
EURYBIADES, [Εὐρυβιάδης] Lacedæmonius quidam nobilis fuit, Euryclidæ filius, universæ Græcorum classis dux a Lacedæmoniis constitutus adversus Xerxem. V. Herodot. lib. 8.
EURYCHIDIA, [Εὐρυχίδιον] Mons est in Triphylia, cujus meminit Strabo lib. 8. Casaub. Εὐρυκύδειον. q. V.
EURYCLES, [Εὐρυκλῆς] Vates fuit, qui de se, suisque incommodis aliquid semper divinabat. Hic per assistentem dæmonem vaticinabatur. Propterea Euryclidæ dicuntur Omnes divinaculi. Cæl. lib. 5. cap. 10. V. Suid.
EURYCLĒA, [Εὐρύκλεια] Homer. 1. Odyss. 429. Opos Pisenoridis filia pulcherrima, quam Laertes in prima existens pubertate viginti boum pretio emit, ac honore parem uxori domi habuit, Telemachumque ei nutriendum dedit.
EURYCYON, Faber argentarius. V. EURYTION.
EURYDAMAS, [Εὐρυδάμας] Pugil fuit nobilis, patria Cyrenæus, cui quum inter certandum forte adversarius, quem validum nactus fuerat, plagarum vi & frequentia, dentes excussisset, ne tali spectaculo illi animum adderet, proindeque ut insuperabilis crederetur, omnes devoravit. Author Cæl. Rhod. lib. 21. cap. 41. Ælian. V. H. 10. 19.
Eurydămas, Vir Trojanus somniorum interpres, teste Homer. 5. Iliad.
EURYDĂME, Diactoris filia, & Menii soror, quam Leutychides Spartiatarum rex duxit in uxorem. Herodot. lib. 6.
EURYDĬCE, [Εὐρυδίκη] uxor Orphei, pro qua recuperanda ferunt Orpheum ad inferos descendisse. Fabulam disertissime narrat Virg. 4. Georg. 486. Sen. OEth. 8. & Ovid. 10. Met. 31.
Alia item fuit Eurydice, Clymeni filia, uxor Nestoris, ex qua ille filios septem & filiam unam suscepit. Homer. 3. Odyss.
EURYLŎCHUS, Phlegyarum rex, qui, teste Pherecyde, struxit Thebas antequam Cadmus adveniret, qui eas postea reædificavit.
Fuit etiam hoc nomine unus sociorum Ulyssis, qui solus Circes pocula non gustavit, neque in suis figuram transmutatus est. Ovid. 14. Met. 286.
— suis solum caruisse figura
Vidimus Eurylochum: solus data pocula fugit.
EURYMACHUS, [Εὐρύμαχ@-] Thebanorum potentissimus fuit, qui quum Platæas noctu per proditionem cepisset, rebellantibus deinde civibus, vivus in hostium potestatem pervenit, unaque cum suis omnibus supplicio affectus est. Thucyd. lib. 2.
Eurymachus, Unus ex procis Penelopes, cujus meminit Ovid. 1. Epist. 92.
EURYMĔDON, [Εὐρυμέδων] Filius fuit Fauni, ut placet Stat. 11. Theb. 32.
Proximus Eurymedon, cui pastoralia Fauni
Arma patris, &c.
Est & Eurymedon, Pamphyliæ fluvius, qui Tauri jugis ortus mediam Pamphyliam tranat, ut est apud Pompon. Melam lib. 1. & Plin. 5. 27.
EURYMĪDES, [Εὐρυμίδης] Telemus Eurymi filius inter Cyclopas vates fuit egregius, qui Polyphemo prædixerat ea quæ ab Ulysse passus est. Ovid. 13. Met. 771.
Telemus Eurymides, quem nulla fefellerat ales, &c.
EURYNŎME, [Εὐρυνόμη] ut scribit in Theogonia Hesiodus, v. 358. Nympha fuit Oceani & Tethyos filia, quæ Jovi Gratias peperit, ut est ap. eund. v. 907. Hæc eadem uxor Orchami Achæmeniorum regis perhibetur. Eurynome alia fuit Apollinis (Al. Iphiti) filia, quæ Ethalioni (Immo Talao) marito Adrastum Argivorum regem atque Eripylen peperit. V. Hygin. Fab. 69. 70. Mater Leucothoes, cujus speciem indutus

indutus Apollo filiam compressit, ut refert Ovid. 4. Met. 210.

— Leucothoe multarum oblivia fecit
Gentis odoriferæ, quam formosissima partu
Edidit Eurynome, &c. ubi Interpp. V.

EURYONE, Amyntæ Macedonum regis filia, quæ patrem a matris insidiis liberavit. Justin. 7. 4. 5. [Hæc quoque Eurynome in melioris notæ codd. V. Interpp.

EURȲPȲLUS, [Εὐρύπυλος] Evæmonis filius ex Ormenio urbe, qui cum quadraginta navibus in expeditionem Trojanam Agamemnona est sequutus, ut scribit Homerus in Catal. nav. 243. Cujus crebro in Iliade mentio fit. de eo Virg. 2. Æn. 114.

Suspensi Eurypylum scitatum oracula Phœbi
Mittimus.

Quo ex loco sacerdotis eundem functum munere colligere est. [Quod equidem nego, quum & aliis ducibus demandatum id fuerit officium, quo qui fungebantur Græcis proprio nomine θεωροὶ dicti sunt, nec ideo Sacerdotes.

Eurypylus ferox. Ovid. 13. Met. 357.

EURYSICHEI, [Εὐρυσιχεῖοι] Populi Acarnaniæ, Strabo lib. 10. Ceterum in mediterraneo Acarnaniæ gentem quandam Eurisicheos esse scribit Apollodorus, cujus apud poetam Alcmanem mentio fit,

Non, inquit, Eurysicheus, Calydonisve sum pastor,
Verum ab extremis Sardibus, &c. Casaub. Eurisichæi.

EURYSTHEUS, [Εὐρυσθεύς] Rex fuit Græciæ, Persei genus, qui Junonis instinctu imperabat Herculi, ut varia monstra superaret, quibus posset perire, unde eum Durum appellavit Virgilius, qui potuit ad complendum odium novercale sufficere. Servius enarrans illud poetæ 3. Georg. pr.

— quis aut Eurysthea durum,
Aut illaudati nescit Busiridis aras?

Cruentus Eurystheus. Sen. OEth. 16.

Stheneleïus. Ovid. 9. Met. 103.

— neque adhuc Stheneleïus iras
Solverat Eurystheus, odiumque in prole paternum
Exercebat atrox.

Dicitur Stheneleïus, quod est Stheneli Mycenarum regis filius. Hic recepto jam in cœlum Hercule, bellum in ejus filios egit, verum ipse profligato suo exercitu, curru fugiens ab Hyllo Herculis filio tandem est interfectus.

Natus Eurystheus properante partu. Sen. Herc. fur. 10. Homerus scribit, quum Jupiter eo die quo Hercules proditurus in lucem erat, prædixisset nasciturum, qui ceteris esset imperaturus, suspicatam fuisse Junonem id de Hercule dici: quapropter impetrasse primo a Jove, ut id jurejurando affirmaret: deinde missa Lucina dea parturientium, Herculis ortum distulisse, & uxoris Stheneli (quæ septimo jam mense prægnans erat) partum accelerasse, ex quo est natus Eurystheus, qui Mycenis XLV. annis imperavit, semper infestus Herculi: ut Diodor. scribit lib. 5. cap. 2.

EURȲTHUS, vel rectius EURYTUS. [Εὔρυτος] Rex OEchaliæ, Iolem filiam denegavit Herculi, victori certamine sagittarum ante promissam, ideo quod eum fuerat filius dehortatus, dicens ab Hercule & Megæram uxorem, & ex ea filios interemptos, quod factum fuerat Junonis instinctu. Unde iratus Hercules propter nuptias sibi denegatas, eversa civitate interemit Eurytum, & Iolem filiam sustulit. Hæc Servius ad hæc Virg. 8. Æn. 291. de Hercule,

Ut bello egregias idem disjecerit urbes:
Trojamque, OEchaliamque. Ovid. 9. Met. 356.
Aut puer Amphissus, namque hoc avus Eurytus illi
Addiderat nomen. Hinc

EURYTIS, ïdis. patronym. fœm. Ovid. 9. Met. 395. de Dryope Euryti filia.

Eurytidos lacrymas admoto pollice siccat Alcmene.

EURYTION, onis. [Εὐρυτίων] Faber insignis fuit, qui Pallanti Evandri filio arma fabricavit. Virg. 10. Æn. 499.

Quæ bonus Eurytion multo cælaverat auro.

E U S

EUSEBE, [Εὐσέβη] ut ex Theopompo refert Cælius Antiq. Lect. l. 17. cap. ult. Civitas est extra orbem hunc, cujus incolæ perpetuam ducunt pacem, divitiis affluentibus, quando ex terra succrescunt fructus citra cultum omnino ullum. Neque vero ferendi illis cura incumbit. Perseverant porro sani, καὶ ἄνοσοι, i. e. sine ægritudinum molestia. Adeo vero sine ambiguitate justi sunt, ut ne dii quidem indignum opinentur eos vel frequenter invisere.

EUSEBES, Gemma, ex qua Tyri in Herculis templo facta sedes, ex qua facile dii surgebant. Plin. lib. 37. cap. 10.

EUSĒBES, is. m. [Εὐσεβής] Viri proprium. Cic. 15. Fam. 2. Ut ego regem Ariobarzanem, Eusebem & Philoromæum tuerer. [Immo non proprium, verum honoris causa regibus quibusdam hoc cognomen, ut alia ejusmodi, Σωτήρ, Εὐεργέτης, Εὐπάτωρ, Φιλοπάτωρ, & ipsum quod hic additur Φιλορώμαιος, tributum fuit, ad Pietatem eorum, vel erga Deos, vel erga Parentes declarandam, quemadmodum & Romanorum Cæsarum Antonino Pii cognomen, ac deinceps successoribus ejus datum fuit. V. Ill. Spanh. de Præst. & Us. Num. Ant. Diss. 7. S. 3. §. 7. & Diss. 8. S. 4.

EUSEBIUS, [Εὐσέβιος] Episcopus Cæsariensis, firmissimo amicitiæ fœdere cum Pamphilo martyre conjunctus, a quo & Pamphili cognomen mutuatus est. Floruit temporibus Constantii & Constantini Cæsarum. Scripta multa reliquit, quorum catalogum vide apud Suidam, Voss. & Fabric.

EUSTATHIUS, [Εὐστάθιος] Epiphaniensis, scripsit temporum epitomen ab Ænea Trojano usque ad Anastasium principem sub quo fuit: Tomos etiam septem, & alia quædam, ut Suidas ait.

Eustathius alius, genere Pamphylius, Præsul Antiochenus adversus Arrianorum dogma multa composuit sub Constantino principe: pulsus demum est in exilium Trajanopolim Thraciæ civitatem, ubi & sepultus est. Sunt quoque ipsius volumina de anima, epistolæque complures. Hieronymus.

Alius fuit ejusdem ecclesiæ Præsul is, qui in Homerum & Dionysium poetas commentarios edidit, patria Constantinopolitanus.

Præter hos fuit Eustathius martyr inter aulicos Trajani principis, Placidus antea vocatus: quum in venatione cervum sectaretur, conspecto inter ejus cornua crucis simulacro, & voce feræ ejusdem audita, Cur me persequeris? domi uxori Theophytæ, & filiis rem manifestavit: factique ex hoc Christiani, ipse una cum uxore, sub Adriano æneo tauro necatus est. Cujus Romæ templum festumque colitur. Volaterr. lib. 15.

Eusthathios plures V. apud Fabric. Bibl. Græc. Vol. 8. p. 290. & 10. p. 189.

EUSTEPHIUS, Aphrodisieus Sophista, scripsit declamationes. Suid.

EUSTOCHIUS, Cappadox Sophista, scripsit ad Constantem principem de Cappadociæ aliarumque gentium antiquitate. Volaterran. lib. 15.

EUSTRATIUS, nomen Philosophi, qui in Ethicen Aristotelis commentarios edidit.

E U T

EUTANE, Cariæ oppidum. Plin. lib. 5. cap. 29.

EUTERPE, [Εὐτέρπη] Musa, propter voluptatem quæ ab audientibus ex honesta eruditione percipitur, ut ait Diodor. lib. 5. cap. 1. At Fulgentius, Euterpe, quam nos Latine Benedelectans dicimus, ideo dicta est, quod primum sit scientiam quærere, secundum sit delectari quod quæras. Plerique eam tibiis delectari, & iis præesse scribunt: alii dialecticæ. Apollonii vero Rhodii expositores, μαθήματα, h. e. disciplinas invenisse affirmant. Sunt & qui Rhesi matrem scribant.

Euterpe quoque Themistoclis Matris nomen fuit, ut ex Neanthe historico refert Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 12. V. Plutarch. in Vit. & Athen. l. 13.

EUTHERISTON, [εὐθέριστον] Balsami genus, tenui & capillacea coma, de quo Plin. lib. 12. cap. 25.

EUTHENE, [Εὐθήνη] Asiæ oppidum, in sinu Doridis, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

EUTHYCRATES, [Εὐθυκράτης] Lysippi filius & discipulus, ante omnes ætatis suæ laudatos in pictura artifices, excelluit. Floruit centesima vicesima Olympiade, constantiamque patris potius æmulatus, quam elegantiam, austero maluit genere, quam jucundo placere. V. Plin. lib. 34. cap. 8. ubi & opera ejus enumerat.

EUTHYDĒMUS, [Εὐθύδημος] Rhetor & orator, qui quum ingentes opes a majoribus suis accepisset, ipse & dicendi facultatem & gloriam addidit, & non solum in patria magnus fuit, sed etiam in Asia primos honores adeptus est. Hæc Strabo lib. 14.

Euthydēmus, alius Philosophus fuit, Tarsensis Apollonii Tyanei præceptor, de quo vide plura apud Suidam.

EUTHYMEDES, [Εὐθυμήδης] Pictor sui temporis non ignobilis, cujus in transcursu meminit Plin. lib. 35. cap. 11.

EUTHYMIA. [εὐθυμία] Cic. 5. de Fin. 87. Democriti autem securitas, quæ est animi tanquam tranquillitas, quam appellant εὐθυμίαν, eo separanda fuit ab hac disputatione, quia ista animi tranquillitas, ea ipsa est beata vita.

EUTHȲMUS, [Εὔθυμος] Pugil, Locris Italiæ, qui Epizephyrii nominantur ortus, Astycleo patre: vel (ut indigenis persuasum est) Cæcino amne genitus, qui Locros a Rheginis dividit. Ælianus Var. Hist. lib. 8. 18. Euthymus (inquit) Locrus ex Italia, pyctes inclytus & robore insigni fuit, lapidem gestabat ingenti magnitudine, qui Locris ostenditur: & Temesæum heroa, quod cuique per vim abstulerat, reddere coegit, etiam cum fœnore: ut inde natum sit adagium de iis qui sordidos & injustos quæstus faciunt, Affore Themesæum Heroa. Hic, inquit, Euthymus ad amnem Cæcinum, oculis hominum apparere desiit. Meminit Plin. lib. 7. cap. 47.

EUTHYORIA, [εὐθυωρία] Rectæ lineæ porrectio, & mensura, non per diverticula itinerum (quæ objectu montium, & interventu convallium, aut fluminum flexu plerumque necessaria sunt, sed in directum acta. Bud.

EUTIMUS, Poeta Locris oriundus, oraculi jussu vivus consecratus, & inter divos relatus est, teste Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 4. Ceterum tam diserta scripsit carmina, ut Olympicis ludis semper victor fuerit, semel tantum uni posthabitus, ut refert idem Alex. lib. eod. cap. 19. [Forte Euthymus vel Euthynus.

EUTRAPELIA, [εὐτραπελία] Dictio est Græca, idem forte significans, quod apud nos Urbanitas, lepor, festivitas & facetia. Aristoteles in Rhetoricis Eutrapelian interpretatur πεπαιδευμένην ὕβριν, h. e. eruditum convicium. Paulus ad Ephes. cap. 5. pro Scurrilitate accipit, sive Scurrili urbanitate, viro gravi indigna. V. dict. sq.

EUTRAPELUS, fuit cognomen Volumniorum. Unde Cic. 7. Fam. 32. ad P. Volumnium scribens, Εὐτράπελα, inquit, literarum fecit, ut intelligerem tuas esse. Est autem Eutrapelus, idem quod Lepidus. Facit mentionem Eutrapeli cujusdam Hor. 1. Epist. 18. 31. & Martial. lib. 7. 83.

EUTRĒSIS, [Εὔτρησις] Thespiensium Pagus modicus, in quo Zethum & Amphionem, antequam Thebarum regnum tenuissent, habitasse ferunt. Hujus meminit Homer. ut Strabo author est lib. 9.

EUTROPIUS in compendium redegerat Livium. Vid. LIVIUS. H. St.

EUTYCHE, [Εὐτύχη] Mulier Tralliana, triginta partus enixa, & a viginti liberis rogo illata. Plin. lib. 7. cap. 3.

EUTȲCHES, [Εὐτυχής] Constantinopolitanus Abbas, tertius post Manetem & Apollinarem, alium affirmabat esse Christum, aliud verbum Dei. Negabatque Christi carnem nostræ similem: nec duas in eodem supposito naturas esse: sed de cœlo corpus descendisse dictitabat, ac in virginis utero tanquam solis radios penetrasse: ut visum sit sane ex muliere generatum, quamvis vere generatum non sit. Suid.

EUTYCHIA, æ. [Εὐτυχία] Insula est Thessaliæ adjacens, ante sinum Pagasicum. Plin. lib. 4. cap. 12.

EUTYCHIDES, [Εὐτυχίδης] Plin. lib. 34. cap. 8. Statuarius, centesima vicesima Olympiade floruit. Hic ut idem author est, fecit Eurotam, in quo artem ipso amne liquidiorem plurimi dixere.

E V U

EVULGO, [ἐκφέρω] āre. Idem quod Vulgare significat, sive Notum vulgo aliquid facere. Liv. 9. 46. Civile jus, repositum in penetralibus Pontificum evulgavit.

EVULSIO, EVULSUS. V. EVELLO.

E U X

EUXENIDAS, [Εὐξενίδας] Pictor sua ætate celeberrimus, Aristidis præclari artificis præceptor, ut author est Plin. lib. 35. cap. 12.

EUXĪNUS, [Εὔξεινος] Pontus Euxinus, inquit Plin. l. 6. pr. antea ab inhospitali feritate Axenos appellatus. Græcis ἄξενος inhospitalis dicitur. εὔξεινον vero pontum dixere mutatis nominibus hospitaliorem factum. vel per Antiphrasin potius. V. AXENUS. Ammian. lib. 2. Heniochi, Sindi & Achæi, intendente sævitiam licentia diuturna, indidere mari nomen inhospitali: & a contrario per cavillationem, pontus Euxinus appellatur. Ovid. 5. Trist. 10. 13.

Quem tenet Euxini mendax cognomine pontus.

Aquæ Euxinæ. Ovid. 3. de Pont. 2. 60.

Regna Thoas habuit Mœotide clarus in ora:
Nec fuit Euxinis notior alter aquis.

Littus Euxinum. Ovid. 4. de Pont. 3. 51.

Littus ad Euxinum (siquis mihi diceret) ibis,
Et metues arcu ne feriare Getæ.

Mare Euxinum. Ovid. 4. de Pont. 6. 46.

Oræ Euxinæ. Ovid. 4. de Pont. 7. 1.

Missus es Euxinas quoniam, Vestalis, ad oras,
Ut positis reddas jura sub axe locis.

Pontus Euxinus. Ovid. 4. Trist. 4. 55. Cic. 1. de Orat. 174.

EUXYNTHETUS, [Εὐξύνθετος] Fluvius ex Lebena ortum trahens, Strabo lib. 10.

EUZŌMOS, sive EUZŌMON, [εὔζωμος, ἡ εὔζωμον] Eruca herba, ita dicta quod juris saporem commendet. ζωμὸν enim jus appellant Græci. Plin. lib. 20. cap. 13. In condiendis obsoniis tanta erucæ est suavitas, ut Græci Euzomon appellaverint. Diosc. 2. 170. V. ERUCA.

E X

EX. A. D. Ex ante diem. EX. A. D. C. Ex auctoritate Divi Cæsaris Augusti. EX. A. Q. I. R. P. V. & EX. AVC. Q. JVN. RVS. PR. VR. Ex auctoritate Q. Junii Rustici Prætoris Urbani. EX. B. S. Ex bonis suis. EX. C. C. Ex consensu civitatis. EXC. Excursor. EX. D. D. Ex decreto Decurionum. EX. DEC. DEC. MVN. MAL. Ex decreto Decurionum municipii Malacensis. EX. DO. AV. Ex domo Augusti. EX. D. ORD. Ex decreto ordinis. EX. E. Exhæres esto. EX. FIG. Ex figulina. EX. PR. Ex præcepto vel prædio vel Prætorio. EX. R. Exactis regibus, Ex regione. EX. S. C. Ex Senatus consulto. EX. S. C. COIR. LIC. Ex Senatus consulto coire licet. EX. S. C. TERMIN. Ex Senatusconsulto terminaverunt. EX. S. D. Ex Senatus decreto. EX. T. F. C. Ex testamento fieri curavit. EX. TT. SS. HH. Ex testamentis suprascriptorum hæredum. EX. V. Ex voto, vel visu, vel quinto. EX. V. P. Ex voto posuit. EX. V. XXX. Ex votis tricennalibus. EX. H-S. N. CC. L. D. XL. Ex festertiorum nummorum ducentis quinquaginta millibus quingentis quadraginta. EX. H-S. DCDXX. Ex festertiis sexcentis millibus quingentis viginti. EXEMPL. DECR. Q. F. Exemplum decreti quondam facti. EXERCITA. N. Exercitatori numeri. i. e. Legionis. EXQ. Exquilina tribus. EX. V. S. F. Ex voto suscepto fecit.

Ex, [ἐκ, ἐξ] Præp. ablativo casui serviens, variis verbis jungitur: unde & variam accipit significationem.

Ex locum ostendit. Virg. 6. Æn. 98.

Talibus ex adyto dictis Cumæa Sibylla
Horrendas canit ambages. Serv.

Ex de Materia. Virg. 3. Georg. 26.

In foribus pugnam ex auro, solidoque elephanto
Gangaridum faciam, &c. Idem 8. Æn. 593. Lorica ex ære.

Ex, aliquando significat Propter. Sallust. in Catil. C. 12. Igitur ex divitiis juventutem luxuria atque avaritia una cum superbia invasere. i. e. Propter divitias. conf. Suet. Calig. cap. 56. & Cic. 13. Fam. 6. V. Ex injuria.

Ex, causalis. Sen. de Benef. 6. Siquis patriæ meæ pecuniam crediderit, non dicam me illius debitorem: nec ex hoc æs alienum profitebor. i. e. Propterea. V. Ex causa, Ex ea re, Ex eo, Hac ex causa, re &c.

Ex, pro Præter. Liv. lib. 29. pr. Scipio posteaquam in Siciliam venit, voluntarios milites ordinavit, centuriavitque: Ex iis trecentos juvenes florentes ætate & virium robore insignes, (al. Inermes) circa se habebat, ignorantes quem ad usum neque centuriati, neque armati servarentur. Ex iis, i. e. Extra eos, sive Præter eos quos centuriatos habebat. [Ex iis, scil. voluntariis, delectos.

Ex melle resinam vorato. i. e. Cum. Plaut. Merc. 2. 1. 28. Resinam ex melle Ægyptiam vorato, salvom feceris. Apud Plin. Cels. atque adeo omnes medicos frequens est hoc genus loquendi. Cato cap. 156. pr. [Sic, opinor, & Terent. Eun. 5. 4. 17.

Quo pacto ex jure hesterno panem atrum vorent.

Ex, interdum loco Præ accipitur. Cæs. 1. Bell. Gall. 41. Quod ei ex aliis Gallis maximam fidem habebat.

Ex, interdum loco Pro. Tacit. de Germ. 12. 2. Distinctio pœnarum ex delicto. i. e. Pro natura, modoque delicti. Cic. 5. Fam. 8. Ex dignitate, i. e. Pro dignitate. Quamobrem tu quantum tuo judicio tribuendum esse nobis putes, statues ipse: &, ut spero, statues ex nostra dignitate.

Ex, pro Secundum ponitur. ut, Ex Platonis sententia. Cic. 1. Tusc. 9.

Ex, pro Post: ut, Cæs. 1. Bell. Civil. 22. Quod provinciam ex prætura habuerat. i. e. Postquam prætura functus esset. Ita Nep. 14. 2. 1. Suet. Cæs. cap. 19. Vitell. cap. 2. Paterc. 2. 33. 1. & 78. 3. E præp. similiter usus est Tacitus. V. Ex die hoc.

Ex, idem significat cum A. Quintil. 6. 1. Ex pædagogo se vellicari. V. Burm. Flor. 3. 16. In eo tumultu regem se ex satellitibus suis appellatum lætus accepit. V. Idem 2. 6.

Ex in descriptione coloris, pro quo & E, ut E nigro rutilum. Suet. Vide in E. H. St. Loc. V. in Nerone c. 1. Neque hic Coloris descriptio, ut alias, sed mutatio declaratur, Ex nigro in rutilum.

Ex de Morum, fortunæ, aut status cujusvis mutatione crebro vett. usurpant. Plaut. Most. 1. 1. 180.

— Nam eccum herilem filium
Video corruptum hic ex adolescente optimo. Idem. Rud. 2. 6. 33.
Qui te ex insulso salsum feci opera mea. Cic. 3. Philipp. 22.

Horum similia deinceps, nonne satius est mutum esse, quam quod nemo intelligat dicere? hem cur magister ejus ex Oratore arator factus sit: ut possideat, &c.

Ex infantibus. juvenes fiunt. Lucret. lib. 1. 187.

Ex cum verbis, Nasci, Gignere, Suscipere, vel Tollere, originem indicat cum paternam, tum maternam. Suet. passim. Ter. And. 3. 1. 11. Adeon' est demens, ex peregrina? Subaudi, Ut filium suscipiat. Donat.

In compositione hæc particula interdum auget, ut Exclamo: interdum minuit, ut Exsanguis. Contrarias etiam significationes in eadem voce admittit. Sic, Exarmare & Armis privare est, & Armis instruere.

Ex in compositione, Ante c, p, q, s, t; item ante vocales & h, retinet suum x: ante f, vertit in similem, ut, Effero: ante reliquas fit E.

Ex abundanti addere, vel adjicere. Quintil. lib. 4. cap. 5. Tum addit ex abundanti, etiam si id non fuisset, &c. Idem lib. 5. cap. 6. Adjicit ex abundanti hanc quoque conscientiæ fiduciam.

Ex adversum, Ex opposito. Ter. Adel. 4. 2. 45. Apud ipsum lacum est pistrilla, & ex adversum est fabrica. Idem Phorm. 1. 2. 39. Ex adversum ei loco tonstrina erat quædam.

Ex adverso, vel Ex advorso, antique. Ter. Phorm. 1. 2. 47. Ea sita erat ex advorso. Plaut. Merc. 5. 2. 37. Nonne ex adverso vides? Plin. lib. 4. cap. 13. Ex adverso intrantibus geminæ cernebantur.

Ex adverso, cum genit. pro E regione. Plin. lib. 5. cap. 31. Posita est inter Samum & Lesbon, ex adverso maxime Erythræum. Idem lib. 6. cap. 23.

Ex adverso rem aliquam proponere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Ex adverso inferri. Liv. 8. Bell. Pun.

Ex adverso dicere aut respondere. Quintil. lib. 6. cap. 5.

Ex adverso, i. e. Per antiphrasin. Plin. lib. 27. cap. 10. Holosteon, sine duritia herba, ex adverso appellata a Græcis, sicut fel dulce.

Abire ex matrimonio: h. e. Recedere ab alicujus matrimonii contractione. Plaut. Mil. 4. 4. 28. Quasique istius causa amoris ex hoc matrimonio abierim, Cupiens istius summe nuptiarum.

Ex æquo fœdus facere, pro Ex æquitate. Liv. lib. 2. Decad. 5. Etsi in animum inducerent, ut ex æquo fœdus neret, & se visurum quid sibi faciendum esset. [i. e. æquis utrinque conditionibus.

Ex æquo partiri discrimen ac periculum. Tacit. 2. Hist. 77. Discrimen ac periculum ex æquo partiemur.

Ex æquo agere. Tacit. 4. Hist. 64. Aut ex æquo agetis, aut aliis imperitabitis.

Ex æquo & bono fit: quod vulgus dicit, Ex bona fide & æquitate. Ter. Adel. 5. 9. 29.

Ut id ostenderem, quod te isti facilem, & festivum putant,
Id non fieri ex vera vita, neque adeo ex æquo & bono:
Sed ex assentando, indulgendo, & largiendo. Conf. infra Ex bono & æquo.

Ex æquo & bono animo offerre. Sen. 2. de Benef. cap. 34.

Ex æquo fertilis. Plin. lib. 17. cap. 8. De terra columbina.

Ex æquo Venus duobus grata venit. Ovid. 1. Amor. 10. 33.

Quæ Venus ex æquo ventura est grata duobus. i. e. Æqualiter.

Ex æquo vivere cum aliquo, i. e. Æqua conditione. Plin. in præf. 2. & lib. 6. cap. 25. Ex æquo degere cum aliquibus.

Alia ex alia facies, ætasque sequitur. Lucret. lib. 4. V. ALIUS.

Ex altera parte. Cic. 3. Verr. 76. Grandis natu parens adductus ad supplicium, ex altera parte filius ille, &c. hic, &c.

Ex alto repetere aliquid. Sallust. de Rep. Ord. Equidem mihi decretum est, nihil tam ex alto repeti posse, quod non cogitanti tibi in promptu sit.

Ex animo miser. Plaut. Trin. 2. 6. 40.

— qui nihil aliud, nisi quod sibi soli placet,
Consulit, advorsum filium nugas agit,
Miser ex animo fit: satius nihilo facit suæ senectuti.

Ex animo amicus, vereque benevolus. Cic. 11. Philipp. Vulgo: Ex corde.

Ex animo & Simulate, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 68.

Ex animo solicitus. Plaut. Truc. 2. 4. 12. Parelcon esse videtur Ex animo, quum nemo, nisi ex animo, solicitus esse possit.

Ex animo dicere. Ter. Eun. 1. 2. 95. Utinam isthuc verbum ex animo ac vere diceres. Cic. in Pison. Equidem dicam ex animo sentio.

Ex animo velle factum. Ter. Adel. 5. 7. 20. Di tibi, Demea, bene faciant, quum te video nostræ familiæ tam ex animo factum velle. Idem Heaut. 5. 2. 6. Nec rationem capio, nisi quod tibi bene ex animo volo. Cic. 12. Fam. 17. Huic tu libro maxime velim ex animo: si minus, gratiæ causa, suffragere.

Ex animo amare. Cic. 1. Q. frat. 1. Te autem alienum hominem ament ex animo.

Ex animo facere. Ter. Adel. 1. 1. 47. Ille quem beneficio adjungas, ex animo facit. [Scil. Officium suum, quod anteceffit.

Vere & ex animo velle. Liv. 10. Bell. Maced. Ita, ut vere, & ex animo velitis evenire.

Ex animi sententia, Conceptio solennis erat jurisjurandi. Cic. 3. Off. 188. Non enim falsum jurare, pejerare est: sed quod ex animi tui sententia juraris, sicut verbis concipitur more nostro, id non facere, perjurium est. Sic 1. Tusc. 17. Liv. 2. Bell. Pun. Ex mei animi sententia juro, ut ego Remp. non deseram, neque alium civem Rom. deserere patiar, si sciens fallo, tum me Jupiter Optimus Maximus, &c. Marius ap. Sallust. Jugurth. 85. 27. Nam me quidem ex animi sententia nulla oratio lædere potest. Ex animi mei sententia, i. e. Juro bona fide, dico bona fide. Ex animi tui sententia, i. e. Jura bona fide, dic bona fide. Gell. lib. 4. cap. ult. Censor, inquit, agebat de uxoribus solenne jusjurandum. verba ita erant concepta: Et tu ex animi tui sententia uxorem habes? Habeo, equidem, inquit, uxorem, sed non hercle ex animi tui sententia. Tum Censor eum, quod intempestive lasciviisset, in ærarios retulit. Loco posteriore, Ex animi tui sententia, valet, Ex voto tuo, seu Qualem vis. Hujus loci meminit & Cic. 2. de Orat. 260. Sunt qui legunt, Non hercule ex animi mei sententia: i. e. Qualem volo. Eaque lectio, teste Gronovio MSS. codd. consensu nititur, ac sine dubio melior est.

Ex ante. Liv. 5. Annona ex ante convecta copia nihil mutavit.

Ex ante diem Nonarum, i. e. Ex die Nonarum: est enim compendiosa locutio,

locutio, pro Ante diem Nonarum finitum: sicut Post diem Nonarum, subaud. Cœptum. Cic. 3. Att. 17. De Quinto fratre nuntii nobis tristes, nec varii venerant ex ante diem Nonarum Jun. usque ad pridie Calend. Septemb. i. e. Ex Nonis Juniis: erat enim idem: sed figura usus est ea, qua & M. Varro 1. de R. R. cap. 28.

Ex antegesto agere. Paulus in l. Quoties. §. non tantum. D. de peculio.

Ex aperto. Liv. 1. Bell. Pun. Luce prima subiit tumulos, ut ex aperto atque interdiu viam per angustias facturus.

Ex argumento. Plin. lib. 11. cap. 37. Aliis simplicia tribuit, ut in eodem genere subulonibus ex argumento dictis.

Ex arte dicere, multo maximum: de arte loqui, minimum est. Cic. 1. de Invent. 8.

Astat ex pictura. Plaut. Stich. 1. 3. 114. At hoc vide satin' ut facete, atque ex pictura hic astitit. i. e. Ut picturam spectare putes.

Audivi te ex hoc. Plaut. Mil. 4. 6. 50. Nescio tu me ex hoc audieris, an non.

Audire ex aliquo. Plaut. Epid. 4. 1. 36. Nam postquam audivi ilico ex meo servo, illam esse captam, continuo argentum dedi, ut emeret.

Ex Aulide Philocrates. Plaut. Capt. 2. 3. 55. Ter. Eun. 1. 2. 28. Ibi tum matri parvulam puellam dono quidam mercator dedit ex Attica hinc abreptam. Ibid. 3. 2. 17. Ex Æthiopia est usque hæc. Ubi V. Daceriam.

Ex authoritate aliquorum & voluntate facere aliquid. Cic. Anteq. iret in exil. 26.

Ex authoritate Pontificum. Plin. Epist. 139.

Ex bono & æquo. V. Ex æquo & bono. Julian. de contract. bonæ fidei, In iis (inquit) alter alteri allegatur de eo quod alterum alteri ex bono & æquo præstare oportet. i. e. Non de eo solo quod cautum est: quod etiam Ex bona fide dicitur alibi ab eodem. Ex Bud.

Ex bonis & In bonis, differunt apud Jurisconf. Nam in bonis esse dicuntur ea, quæ situ & positione intra rem aliquam continentur: Ex bonis vero, quæ naturaliter sunt extra rem, sed tamen ad eam pertinent: ut aliud est, annulum esse In dactyliotheca; aliud, Ex dactyliotheca. Justin. §. 2. de vi bon. rap. Sane in hac actione non utique expectatur rem in bonis actoris esse. Nam sive In bonis sit, sive non, si tamen Ex bonis sit, locum hæc actio habebit. Quæ igitur quasi manu non tenentur, sed consequi per actionem possumus, ea Ex bonis nostris dicuntur: at quæ jam intra ditionem ac fines nostros sunt, In bonis. Hotoman.

Ex causa est, i. e. Causæ utile est. Quintil. lib. 4. V. E præp.

Ex ea causa. Plin. lib. 12. cap. 17.

Ex commodo. Columel. lib. 6. cap. 2. extr. de bobus loquens, ideoque robora corporum citra maciem conservant, qui ex commodo, quam qui festinanter mandunt. Idem lib. 12. cap. 19. Ut ex commodo, mustum ferveat.

Ex compacto aliquid facere, pro Ex composito. Suet. Cæs. cap. 20. extr.

Ex composito, idem significat quod Composito abl. quasi dicas, Dedita opera, & ut convenerat inter eos, ut subaudiri videatur alius dativus (negotio) nempe, Ex composito negotio. Liv. 1. 9. Tum ex composito orta vis, signoque dato juventus Romana ad rapiendas virgines discurrit.

Capere dolorem ex aliquo. Ter. And. 4. 3. 4. Verum ex eo nunc misera quem capit dolorem.

Conflata amicitia ex malo principio, &c. Ter. Eun. 5. 2. 35. Sæpe ex hujusmodi re quapiam, & ex malo principio magna familiaritas conflata est.

Condemnatus ex invidia. Plin. de Viris Illust.

Cognoscere aliquem ex aliis. Cic. 1. Q. frat. 2. Eum præsertim hominem quem ego & ex suis civibus & ex multis aliis quotidie magis cognosco nobiliorem esse prope, quam civitatem suam.

Cognoscere aliquid ex literis alicujus. Cic. 8. Att. 13.

Comparare sua commoda ex incommodis alterius. Ter. And. 4. 1. 3.

Ex confesso malus vel bonus, pro Palam. Sen. Epist. 77. Quintil. lib. 3. cap. 5. Nisi forte laudare, quæ constet esse honesta, & vituperare quæ ex confesso sint turpia, non est Oratoris officium.

Conjicitur in morbum ex ægritudine. Plaut. Pœn. prol. 69.

Ex consilio jurisperitorum. Cic. pro Rosc. Com. 46.

Ex aurique putat micis consistere posse Aurum. Lucret. lib. 1. 839.

Ex consuetudine tua aliquid facere: i. e. Secundum consuetudinem tuam. Plin. Epist. 2. Cic. pro Cluent. 62. Qui quum unum jam & alterum diem desideraretur, neque in his locis, ubi ex consuetudine quærebatur, inveniretur, &c.

Ex consuetudine omnium aliquid facere. Cic. pro Quint. 12.

Ex officii ratione, atque ex omnium consuetudine rem ipsam & factum alicujus considerare. Cic. pro Quint. 5.

Consulere ex. Plaut. Cas. 2. 8. 63. In re præsenti, ex copia piscaria consulere licebit quod emam.

Ex Consule, h. e. Pro Consule, sive Pro Consulari imperio. Valer. Max. lib. 3. cap. 7. tit. De L. Crasso, Quum ex consule provinciam Galliam obtineret. V. supra in Ex pro Post. [In emendatis codd. Ex consulatu legitur, nec aliter Valerii ævo loquebantur. Nam illa Exconsul, vel Exconsule, Ex prætore &c. sequioris ævi sunt, & aliter exp. debent, ut f. l. dicetur.

Ex constituto. Paterc. lib. 2. 110. Dalmatia, omnibus tractus ejus gentibus in societatem adductis, ex constituto arma corripuit.

Ex continenti, pro Statim. Justin. lib. 1. 9. Septem tantum conscii fuere hujus conjurationis, qui ex continenti, ne dato in pœnitentiam spatio res per quemquam enarraretur, &c. ad regiam pergunt.

Ex contrario, ut E contrario. Cæs. 7. Bell. Gall. 30. Ut reliquorum imperatorum res adversæ auctoritatem minuunt: sic hujus ex contrario dignitas, incommodo accepto, in dies augebatur.

Ex contrario stare dicuntur, Quæ sunt inter se opposita. Sen. Epist. 89. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. Ex diverso.

Corruptus ex amore. Plaut. Asin. 5. 2. 25.

Deligere unum ex cunctis. Cic. 2. de Leg. Agr. 23.

Deligendi potestas ex omni populo. Cic. 2. de Leg. Agr. 23.

Ex denuntiato. Sen. Epist. 80. Sive ex denuntiato videbatur, sive imparatus ac subito.

Ex destinato aliquid facere. Suet. Calig. cap. 43.

Ex disciplina. Plaut. Pseud. 5. 1. 28. Illis satisfacere minime ex disciplina quivi ego, qui lenonem capere didici.

Ex diverso, cui Dissimile opponitur. Plin. Epist. 45. Apud Græcos enim est quiddam, quamvis ex diverso, non tamen omnino dissimile.

Ex diverso agere. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Ex diverso consistere. Quintil. lib. 4. cap. 1. Invidia consistentis ex diverso patroni.

Ex diverso dicere. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Ex die hoc. Plaut. Pers. 2. 3. 12. Bonus volo jam ex hoc die esse, quod neque fiet, neque fuit. Sic mox Ex eo, Ex eo die, tempore, Ex illo, Ex quo. V. Ex pro Post.

Datus advocatus ex judicibus. Plin. Epist. 53. Memini tamen me advocatum ex judicibus datum.

Discrimen adire ex periculo alicujus. Plin. Epist. 199.

Excedere ex pueris. Cic. pro Arch. 4. Nam ut primum ex pueris excessit Archias, atque ab his artibus quibus ætas puerilis ad humanitatem informari solet, se ad scribendi studium contulit. Sic etiam, Excessit ex ephebis, dixit Ter. And. 1. 1. 24.

Ex dignitate sua agere dicitur, Qui locum suum & authoritatem servat. Liv. lib. 2. Decad. 5. Non tam in pignus fidei obsides desiderati erant, quam ut appareret sociis, nequaquam ex dignitate pari congredi regem cum legatis. conf. supra Ex, loco Pro.

Educere ex obsidione in tutum. Plaut. Most. 5. 1. 7. Postquam ex obsidione in tutum eduxi manipulares meos.

Ex ea re est in culpa, pro De ea re. Ter. Hec. 3. 1. 29. Tum matrem ex ea re, me aut uxorem in culpa inventurum arbitror.

Ex eo, pro Ex eo tempore. Tacit. 12. Ann. 7. Versa ex eo civitas. Quo modo Suet. quoque loquitur. V. supra in Ex pro Post.

Ex eo die, pro Ab eo tempore. Cic. 3. Verr. 33. Ex ea die ad hanc diem quæ fecisti, in judicium voco. Sic, Ex eo tempore. Cic. pro Quint. 22. & 1. Philipp. 1. Ex eo die quo in ædem Telluris convocati sumus.

Ex eo fit ut. Cic. de Amicit. 46. Ex eo fieri ut mulierculæ magis amicitiarum præsidia quærant quam viri, &c.

Ex eo quod, pro Eo quod, sive Propterea quod. Cic. 3. Q. frat. 1. Quum Romam ex Arpinati revertissem, dictum mihi est Hippodamum ad te profectum esse: non possum scribere me miratum esse, illum tam inhumaniter fecisse, ut sine meis literis ad te proficisceretur: illud scribo, mihi molestum fuisse: jam enim diu cogitaveram, ex eo quod tu ad me scripseras, ut siquid esset quod ad te diligentius perferri vellem illi darem.

Ex eodem genere, pro Ejusdem generis. Cic. 3. Verr. Multa sunt ex eodem genere.

Ex equo pugnare. V. EQUUS. Plin. lib. 7. cap. 56.

Evasit ex aqua. Plaut. Rud. 1. 2. 86.

Ex eventu rerum, i. e. Secundum eventum. Tacit. 4. Ann. 3. Ita compositus ut ex eventu rerum adversa abnueret.

Exire ex urbe. Cic. 4. Fam. 1. Siquem tuorum fidelium voles, ad me mittas: ne aut tibi exire ex urbe necesse sit, aut mihi accedere.

Excipere aliud ex oratione alterius atque ille vult. Cic. 2. de Orat. 137.

Eximere ex reis, h. e. Ex reorum & accusatorum albo delere. Cic. 4. Verr. 113. Quo tempore omnis illa mea festinatio fuit cum periculo capitis, ob eam causam ne tu ex reis eximerere, si ego non adfuissem ad diem.

Expectare diem ex die. Cic. 7. Att. 25. Diem ex die expectabam ut statuerem quid esset faciendum.

Expellere aliquid dictis ex animo. Lucret. lib. 5. 51. De vitiis animi loquitur quæ non ferro, sed præceptis & doctrina extirpantur.

Exponere ex memoria. Cic. 3. Catil. 15. Ex quoniam nondum est perscriptum Senatusconsultum, ex memoria vobis Quirites quid Senatus censuerit, exponam. Idem 4. de Fin. 1. Memoriter exponere dixit. Et de Amicit. 1. Memoriter narrare. Ibi τὸ Ex παρέλκειν videtur.

Ex facili, pro Facile. Plin. lib. 30. cap. 3. Eorundem cinis exesis dentibus conjectus, ex facili eos cadere cogit. Idem lib. 22. cap. 15.

Ex fide, pro Fideliter. Plin. lib. 8. Epist. 191. ad Tacit. Et ego nihil magis ex fide quam de te scribo.

Fieri ex vera vita, h. e. Quemadmodum qui bene vivere solent. Ter. Adel. 5. 9. 29. Ut id ostenderem, quod te isti facilem & festivum putant, id non fieri ex vera vita, &c.

Ex fortuna non ponderanda fides. Cic. in Partit. 117. i. e. Secundum cujusque facultates.

Ex gratulando. Plaut. Capt. 3. 2. 5. Vix jam miser ex gratulando eminebam.

Hæres ex besse relictus. Plin. Epist. 144. Sic Ex Asse, Dodrante, & ceteris Assis partibus.

Hac ex causa, pro Ob hanc causam. Ulpian. in l. 1. D. De calumniatoribus.

Hac ex re. Ter. Eun. 5. 6. 27. Non dubium est quin mihi magnum ex hac re sit malum.

Ex hoc solicita: i. e. Propterea. Ter. And. 1. 5. 34. Laborat e dolore: atque ex hoc misera solicita est, diem quia olim in hunc sunt constitutæ nuptiæ.

Ex hoc ducit res fidem. Lucret. lib. 2. 477.

—pergam connectere rem quæ
Ex hoc apta fidem ducat.

Est ex hoc licentia. Quintil. lib. 4. cap. 1. Cujus rei licentia ex hoc est, quod ante declamationem, illa velut imago litis exponitur.

Ex humeris dependet amictus. Virg. 6. Æn. 301.

Ex illo: subaudi, Tempore. Virg. 2. Æn. 169.

Ex illo fluere, ac retro sublapsa referri Spes Danaûm.

Impressa ex annulo imago. Plaut. Pseud. 1. 1. 54. Eaque causa miles hic reliquit symbolum, expressam in cera ex annulo suam imaginem.

Ex im-

Ex improviſo. Cic. 3. Verr. 112. Voluiſti ex improviſo, ſiquæ res natæ eſſent ex urbano edicto decernere.

Incendium ex amore. Plaut. Aſin. 5. 2. 69. Nam ni impetro regem perdidi, ex amore tantum eſt homini incendium.

Ex induſtria. Liv. 1. 56. Ergo ex induſtria factus ad imitationem ſtultitiæ, quum ſe, ſuaque prædæ eſſe regi ſineret. Plaut. Pœn. 1. 2. 9. Poſtquam illuxit aurora, nunquam ceſſavimus ex induſtria ambæ lavari, atque fricari.

Ex infinito ne cauſam cauſa ſequatur. Lucret. lib. 1. 996.

Ex injuria inſanire. Ter. Adel. 2. 1. 43. Pro ſupreme Juppiter, minime miror, qui inſanire incipiunt ex injuria. h. e. Propter aliquam injuriam ſibi illatam. V. Ex pro Propter. Sic Ter. Phorm. 5. 1. 23. Matrem ipſam ex ægritudine miſeram mors conſecuta eſt.

Ex inſidiis aucupari quam rem agat quis. Plaut. Aſin. 5. 2. 31.

Ex inſidiis verba dare. Plaut. Aulul. 1. 1. 23.

Ex inſidiis capi. Cic. 3. Off. 99.

Ex inſidiis interire. Cic. 2. Off. 22. Teſtis eſt Phalaris, cujus eſt præter ceteros nobilitata crudelitas: qui non ex inſidiis interiit, ſed is quem modo dixi Alexander.

Ex inſidiis aliquid agere. V. Ex occulto.

Ex inſolentia. Liv. 3. Bell. Pun. Et eo impenſius, quo avidius ex inſolentia in eas ſe immerſerant.

Ex inſperato, i. e. Inſperate, atque præter ſpem & opinionem. Liv. 8. Bell. Pun. Quum ex inſperato repente miſiſtis nobis hunc P. Scipionem.

Ex integro, idem quod De integro ſignificat. Plin. Epiſt. 273. Datumque a Senatu jus omnibus, de quibus ille aliquid conſtituiſſet, ex integro agendi. Idem Epiſt. 129. Recaleſcere ex integro, & reſumere impetum fractum omiſſumque.

Ex integro aliquid agere, eſt Rurſus de novo quippiam, quaſi nunquam actum ſit,. inchoare. Julian. in l. Si is qui. D. De exception. rei jud. Si te negotiis meis obtuleris, & fundum nomine meo petieris: deinde ego hanc petitionem tuam ratam non habuero, ſed mandavero tibi, ut ex integro eundem fundum peteres, acceptio rei judicatæ non obſtabit.

Ex integro cavendum erit. Paul. in l. De Die. §. 1. & 2. D. Qui ſatisdare cogantur.

Ex integro ſatisdandum erit. Paul. in l. Si ab arbitro. D. Qui ſatisdare cogantur.

Ex intervallo, Procul. Liv. 8. Bell. Pun. & Cic. 4. Att. 17. Ille Latinus ἀττικισμὸς ex intervallo reguſtandus eſt.

Ex intervallo, cui opponitur Ex continenti. Ulpian. in l. jurisgentium. §. Quinimo. D. De pactis.

Ex intimis unus. Cic. 13. Fam. 3.

Ex aliorum ingeniis judicare aliquem. h. e. Secundum ingenia. Ter. Eun. 1. 2. 118. Me miſeram, forſitan hic mihi parvam habeat fidem, atque ex aliarum ingeniis nunc me judicet.

Ex ipſis cœli rationibus. Lucret. lib. 2.

Ex maxime raro genere hominum judicare debemus & pene divino eum qui gravem, conſtantem, ſtabilem ſe in amicitia præſtiterit. Cic. de Amicit. 55.

Ex jure, manu conſertum vocare, i. e. ad conſerendum. Verbum eſt antiqui juris. Varr. 2. de L. L. Conſerere manum dicimur cum hoſte: Sic ex jure manu conſertum vocare. Gell. lib. 20. cap. 10. de Vindiciis loquens, i. e. Rei vendicatione, quæ olim in re præſenti ex duodecim tabulis jure fieri ſolebat, ita inquit, Sed poſtquam Prætores propagatis Italiæ finibus, datis (alii legunt, Latis) jurisdictionibus, negotiis occupati, proficiſci vindiciarum dicendarum cauſa longinquas in res gravabantur: inſtitutum eſt contra duodecim tabulas, tacito conſenſu, ut litigantes non in jure, id eſt apud Prætorem manum consererent, ſed ex jure manum conſertum vocarent: id eſt alter alterum ex jure ad conſerendam manum in rem de qua ageretur, vocaret. h. e. Ex eo loco in quo iſti conſtitiſſent, apud Prætorem (qui locus, jus appellatur) in agrum controverſum deſcenderent: ibique abſente Prætore, manum conſererent, non in jure, ut antea, neque enim abſente Prætore locus controverſus, jus appellabatur. Quo facto in jus ad Prætorem redibat. Addit Gell. Atque profecti ſimul in agrum de quo litigabatur, terræ aliquid ex eo, uti unam glebam, in jus in urbem ad Prætorem deferrent: & in ea gleba, tanquam in toto agro vindicarent. Cic. pro Muren. 26. formulæ verba hujusmodi fuiſſe ait, Fundus, inquit, qui eſt in agro, qui Sabinus vocatur. Satis verboſe. Cedo quid poſtea? Eum ego ex jure Quiritium meum eſſe ajo. Quid tum? Inde ego te ex jure manu conſertum voco. Hæc erant verba ejus qui vindicabat. A quo vero vindicabatur, ejus hæc erant verba, Unde tu me ex jure manu conſertum vocaſti, inde ibi te ego revoco. Cic. ibid. Idem 1. de Orat. 41. metaphoricôs hac locutione uſus eſt in perſona Scævolæ, Quod vero (inquit) in extrema oratione quaſi pro tuo jure ſumpſiſti, Oratorem in omnis ſermonis diſputatione copioſiſſime poſſe verſari, id, niſi hic in tuo regno eſſemus, non tuliſſem, multisque præeſſem, (al. præiſſem) qui aut interdicto tecum contenderent, aut te ex jure manu conſertum vocarent, quod in alienas poſſeſſiones tam temere irruiſſes. Ejus generis ſunt verba Scipionis ad Annibalem apud Liv. lib. 30. cap. 31. Cic. 7. Fam. 13. Tantum metuo ne tibi iſtic artificium tuum parum proſit: nam ut audio, iſtic

Non ex jure manu conſertum, ſed mage ferro
Rem repetunt. i. e. Quod nos diceremus, Per Juſtitiam. Ex Ennio. Hæc pluraque inſuper Budæus Annot. ad Pand. p. 38. Epiſcop. conf. Lex. Pitiſc.

Ex juſtitia noſtrorum temporum non eſt. Plin. in Epiſt.

Laborare ex pedibus, pro Laborare podagra. Cic. 9. Fam. 23. Etſi M. Ceparius quum mihi in ſilva Gallinaria obviam veniſſet, quæſiſſemque quid ageres, dixit te in lecto eſſe, quod ex pedibus laborares.

Lar ex hac familia. Plaut. Aulul. prol. 2.

Ex lege repetere ab aliquo pecuniam. Cic. 1. Verr. 19.

Ex lege ſedet judex. Cic. pro Cluent. 103. Uno judicio mulcta eſt ab eo petita, ſicut ab Junio, quod non ſuæ munere decuriæ, neque ex lege ſediſſet.

Ex lege jurati judices legibus obtemperare debent. Cic. 1. de Invent. 70.

Ex legibus omnes Reſpublicæ optime adminiſtrantur. Cic. 1. de Invent. 68.

Ex animo lætari toto corpore. Lucret. lib. 3. 110.

Ex libello reſpondere, i. e. De ſcripto. Plin. lib. 6. Epiſt. 5. ad Urſum, Nam & Celſus Nepoti ex libello reſpondit, & Celſo Nepos ex pugillaribus.

Ex longinquo revenire. Tacit. 2. Ann. 24. Ut qui ex longinquo revenerat, miracula narrabant. V. LONGUS.

Ex longo, ſubaud. Tempore. Virg. 9. Æn. 63.

— collecta fatigat edendi Ex longo rabies.

Miſer ex amore. Plaut. Caſ. 3. 1. 6. Miſeriorem ego ex amore, quam te, vidi neminem.

Ex more. h. e. Secundum conſuetudinem. Plin. Epiſt. 62. Salluſt. Jugurth. Neque id tempus ex aliorum more quieti aut luxuriæ concedit.

Natus ex homine. Ter. Eun. 3. 2. 6. Hem alterum ex homine hunc natum dicas.

Ex natura ſua aliquid gerere. Suet. de Vitell. 10. In initio imperii egregie prorſus & magnifice: niſi cetera magis ex natura & priore vita ſua, quam ex imperii majeſtate geſſiſſet.

Ex natura avidus. Plin. lib. 10. cap. 9. Ille avidus ex natura, præripit cibos reliquis pullis.

Ex natura ſua ceteros fingere. Cic. pro Roſc. Amer. 108.

Ex navibus loqui. V. LOQUOR.

Ex neceſſitate, pro Neceſſario. Cui opponitur Sponte. Plin. lib. 5. Epiſt. 109. Quum omnes ex neceſſitate facient, quod ego ſponte faciebam.

Noſcere potes ex me. Ter. Adel. 5. 4. 7. Facilitate nihil homini eſſe melius, neque clementia, id eſſe verum, ex me, atque ex fratre, cuivis facile eſt noſcere.

Ex numero diſertorum homo. Cic. 1. de Orat. 168.

Qui ex numero civium depravati hoſtes patriæ ſemel eſſe cœperunt, &c. Cic. 4. in Catil. 17.

Ex obliquo. Plin. lib. 2. cap. 31. Nec ſupra ipſum, nec infra, ſed ex obliquo.

Ex occaſione ementium pretia varia. Plin. lib. 12. cap. 16. Cæſ. 6. Bell. Gall. 31. Neque ex occulto inſidiandi & diſperſos circumveniendi ſingulis deerat audacia.

Ex occaſione omni laudare amicos. Plin. Epiſt. 148.

Ex occulto intervenire. Cic. pro Cluent. 47. Multi boni viri quum ex occulto interveniſſent, pecuniaque obſignata, quæ, &c.

Ex occulto, & ex inſidiis agere aliquid. Cic. 1. Off. 109. Sunt his alii multum diſpares, ſimplices & aperti, qui nihil ex occulto, nihil ex inſidiis agendum putant, veritatis cultores, fraudis inimici.

Ex occulto latrocinari. Plin. lib. 9. cap. 42. Nam paſtinaca latrocinatur ex occulto, transeuntes radio (quod telum eſt ei) figens.

Ex oculis evanuit. Virg. 9. Æn. 658.

Ex oculis ſubito fugit, i. e. Ex conſpectu. Virg. 4. Georg. 451.

Dixit, & ex oculis ſubito, ceu fumus in auras
Commiſtus tenues fugit diverſa.

Ex oculis noſtris ſubducere vetuſtatem. Lucret. lib. 2. 69.

Ex offenſa. Lucret. lib. 2. 1058.

Aut juvat egrediens, &c.
Aut ex offenſa cum turbant corpore in ipſo Semina, &c.

Ex omni. Lucret. lib. 2. 305.

Nam neque quo poſſit genus ullum materiai
Effugere ex omni quicqua'ſt, neque rurſus in omne.

Unus ex omnibus civibus probus. h. e. Inter omnes. Plaut. Stich. 1. 1. 11.

Spero quidem & volo, ſed hoc, ſoror, crucior,
Patrem tuum, meumque adeo unice, qui unus
Civibus ex omnibus probus perhibetur,
Eum nunc improbi viri officio uti. Idem Moſt. 1. 4. 23. Num non vis me obviam hisce ire, anime mi? PHIL. Ilico ex omnibus optime volo.

Ex omnibus ſeculis vix quatuor nominantur paria amicorum. Cic. de Amicit. 15. Idque mihi eo magis eſt cordi, quod ex omnibus ſeculis vix tria aut quatuor nominantur paria amicorum. h. e. Inter omnes ætates, vel A prima ætate hucusque.

Ex opinato. Liv. 4. Unde nec ex opinato adverſum hoſtem invadat.

Ex opinione hominum atque fama aliquid ſcribere. Cic. 12. Fam. 4.

Ex opibus non ex veritate cauſa pendetur. Cic. pro Quint. 5.

Ex ordine, pro eo quod eſt Sine intermiſſione. Virg. 4. Georg. 179.

Septem illum totos perhibent ex ordine menſes
Fleviſſe. Cic. 6. Verr. 143. Ita ſententiam dixit ex ordine. Sic pro Lege Agr. 47. Ex ordine dicere.

Ortum ex me, ex te. Plaut. Mil. 2. 6. 17. Ter. Adel. 5. 3. 26. Ex te adeo eſt ortum, ne tu curares meum, neve ego tuum. Idem Eun. 5. 5. 20. Nam hoc putant, quicquid factum eſt, ex te eſſe ortum.

Ex parte majore. Plin. lib. 10. cap. 32. Ipſa avis paulo amplior paſſere, colore cyaneo ex parte majore.

Ex parte caput velatum. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Ex parte, pro Partim, vice adverbii ponitur. Liv. 6. Bell. Pun. Annibal ingentibus copiis peditum equitumque caſtra oppugnavit, & ex parte cepit.

Non ex pactione verborum, quibus jusjurandum comprehenditur: ſed ex perfidia & malitia, per quam inſidiæ tenduntur alicui, dii immortales hominibus iraſci & ſuccenſere conſuerunt. Cic. pro Roſc. Com. 46.

Ex pari coire. Quintil. lib. 2. cap. 19. Sin ex pari coeant, in mediocribus quidem utrisque majus adhuc naturæ credam momentum.

Ex pari gratia aliquid alicui dare. Plaut. Trucul. 2. 2. 13. Mea voluptas attuli eccam pallulam ex pari gratia tibi.

Ex paupertate nemo alius parcior. Plaut. Aulul. 2. 2. 29. Neque illo quisquam eſt alter hodie ex paupertate parcior.

Ex post delicto. Ulpian. in l. Si servum. §. ult. D. De acquir. hæred. Equidem qui semel se abstinuit, quemadmodum ex post delicto obligetur.
Ex post facto. Papin. in l. Dominus. D. De usufruct. Mansisse fructus jus integrum, ex post facto apparuit. Sic sæpe alibi apud Jurisperitos.
Ex præcepto. Plin. lib. 9. cap. 35. Columel. lib. 11. cap. 19. Sacrificia nisi ex præcepto domini facere nesciant. i. e. Nisi præceperit dominus.
Ex professo Philosophiam ostentantibus parum decori sunt plerique orationis ornatus. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Ex professo inimicitias cum aliquo gerere. Valer. lib. 4. cap. 1.
Ex ore alicujus pendere. Lucret. lib. 1. 38.
Eque tuo pendent resupini spiritus ore. Verba ad Venerem.
Ex pœnitentia. Suet. Othon. cap. 1. Ausus est etiam in Illyrico milites quosdam, quod motu Camilli ex pœnitentia præpositos suos quasi defectionis adversus Claudium auctores occiderant, capite punire, &c.
Ex præparato, vice adverbii ponitur, i. e. Præmeditato. Liv. 8. Bell. Pun. & lib. 2. Tumultuario prælio ac præcursu magis militum, quam ex præparato aut jussu imperatorum orto. i. e. Dedita opera. Sen. Epist. 11. Non enim ex præparato locutus est: sed subito deprehensus.
Ex præscripto. Columel. lib. 1. cap. 1. Neque enim semper eundem, velut ex præscripto, habitum gerunt. Sic ex præscripto vivere dicitur, Qui servat ea quæ fuerunt illi imperata atque præscripta.
Ex præterito. Liv. 7. Bell. Pun. Et Romæ quidem quum luctus ingens ex præterito, tum timor in futurum erat.
Probare ingenium alicujus ex alterius ingenio. Plaut. Trin. 4. 3. 42. Quippe ex eorum ingenio ingenium horum probant.
Procul ex occulto hostes cædere. Ter. Eun. 4. 7. 17. Fundam tibi nunc nimis vellem dari, ut tu illos procul hinc ex occulto cæderes.
Ex propinquo videre. Liv. 2. Bell. Maced.
Ex propinquo præliari, pro Cominus, & collato pede. Liv. 6. Bell. Pun. Ibid. lib. 5. Ex propinquo cognoscit Hannonem cum exercitus parte profectum frumentatum.
Ex proposito. Sen. Epist. 72. Et quæ ex proposito sumenda sunt, & quæ subita res tulit.
Ex prora tantum & puppi pugnabatur. Plin. lib. 7. cap. 56.
Prospicere ex aliquo loco. Virg. 7. Æn. 29.
Atque hic Æneas ingentem ex æquore lucum Prospicit.
Ex provocatione dimicare. Plin. lib. 7. cap. 28.
Ex proximo. Plaut. Aulul. 2. 9. 4. Ego hinc artoptam ex proximo utendam peto. Plin. lib. 5. Epist. 101.
Ex quo fit. Cic. de Senect. 72. Ex quo fit ut animosior etiam senectus sit, quam adolescentia, & fortior.
Ex quo nominata amicitia. Cic. de Amicit. 23. Amor enim, ex quo amicitia est nominata, princeps est ad benevolentiam conjungendam.
Ex quo manifestum. Plin. in Paneg.
Ex quo palam est, quam turpiter deserat eam partem Rhetorices institutio. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Ex quo. subaud. Tempore. Liv. 1. 40. Duodequadragesimo ferme anno, ex quo regnare cœperat. Huic ex adverso respondet Ex illo: quod Servius exponit Ex illo facto vel tempore. Virg. 2. Æn. 169.
— impius ex quo
Tydides sed enim, scelerumque inventor Ulysses
Fatale aggressi sacrato avellere templo Palladium, &c.
Ex illo fluere, ac retro sublapsa referri Spes Danaûm, &c.
conf. Ex die hoc &c.
Quærere ex aliquo, pro Interrogare. Cic. 5. Att. 15. Quæsivit ex eo, placeretne judices a Prætore legi. Idem 1. de Divin. 59. Cajum Marium cum fascibus laureatis quærere ex te quid tristis esses.
Ex re tua fuerit: h. e. In tuum commodum. Plaut. Capt. 2. 2. 46. Ter. Phorm. 5. 7. 76. Non hercle ex re istius me instigasti. Cic. 5. Att. 8. Summa erit hæc, statues ut ex fide, fama, reque mea videbitur.
Ex re garrire aniles fabulas. Hor. 2. Serm. 6. 77. Ex re, Pro Commodo. Acron.
Ex Republica facere. h. e. In utilitatem & commodum Reipub. Cic. ad Brut. 2. & 5. Si minus id commodo Reip. facere posses, sive non existimares ex Republica esse. Sallust. Catil. C. 51. Certo scio quæ studio dixerit, e Republica dixisse. Codd. emend. Quæ dixerit, studio reip. dixisse.
Ex Republica Athenis, quam optime gesserat, & ex doctrina nobilis & clarus Demetrius. Cic. pro Rabir. Posth. 23.
Ex Reipub. tempestate sententiam aliquam, tanquam aliquod navigium atque cursum, moderari, non est inconstantis. Cic. pro Corn. Balb. 61.
Ex re & ex tempore constituere aliquid. Cic. 12. Fam. 19.
Ex re consulere. h. e. Ut occasio tulerit. Simile illi, Pro re nata. Tacit. 1. Ann. 24.
Ex re ipsa capere dilationem, i. e. Ex natura rei. Paulus in l. interdum. D. de verb. obligat.
Sanus non est ex amore. Plaut. Merc. 2. 3. 106.
Scire ex aliquo. Ter. Heaut. 3. 1. 2. Cic. 9. Fam. 12. Habuisti in tua potestate, ex quo vel ex sobrio, vel certe ex ebrio scire posses.
Ex scripto recitare. Liv. 23. 11. Dum hæc geruntur Q. Fabius Pictor legatus a Delphis Romam rediit, responsumque ex scripto recitavit.
Ex mea sententia, Ut volo & opto. Plaut. Capt. prol. 48. Ter. Hec. 5. 4. 32. Spero hanc rem eventuram nobis ex sententia. Cic. 4. Acad. 148. Quid enim conscendens navem sapiens, num comprehensum animo habet, atque perceptum, se ex sententia navigaturum?
Ex sententia non sum hero: i. e. Non placeo hero. Plaut. Pers. 3. 1. 45. Ego neque lubenter servio, neque satis sum hero ex sententia.
Ex sententia servire hero. Plaut. Aulul. 4. 1. 3. Nam qui hero ex sententia servire servus postulat: in herum matura, in se sera condecet capessere.
Ex sententia servus: Qui acceptus est, & placet. Plaut. Capt. 2. 2. 96. Nec quenquam fideliorem, neque cui plus credat potes mittere ad eum, nec qui magis sit servus ex sententia.
Ex sententia amborum fiat. Plaut. Truc. 5. 69. Verum utrique mos geratur, amborum ex sententia fiat, ut rem gratam video: hoc accipiendum est quod datur.
Ex sententia succedere, pro Ad votum. Cic. Ep. ad Brut. 9. extr. Nos te tuumque exercitum expectamus: sine quo, ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. Idem 12. Fam. 10. Ter. Phorm. 2. 1. 21. Sed satin' omnia ex sententia?
Ex se nimium exhibet negotii. Plaut. Pœn. 1. 2. 30. Nimia omnia nimium exhibent negotium hominibus ex se.
Ex se hunc reliquit filium. Plaut. Aulul. prol. 21. Is ex se hunc reliquit, qui hic nunc habitat, filium.
Ex sese aliud magis habet. Ter. And. 5. 4. 52.
Ex sua quisque parte. Cic. 3. Verr. 123. Se curaturos, ut ex sua quisque parte ne minus dimidium ad Trebonium, &c.
Ex se & ex natura sua. Cic. 1. de Invent. 102. Unaquæque ex se, & ex sua natura simpliciter consideratur.
Ex somno. Cels. lib. 2. cap. 4. Neque unquam in acuta febre, aut a somno non est terribilis nervorum distentio. Timere etiam ex somno, mali morbi est.
Ex somno moliri corpora. Liv. lib. 6. Decad. 4. Affecta labore, ac vigiliis corpora ex somno moliebantur.
Ex sponso agere. Cic. pro Quint. 32.
Ex stirpe arborem excidere. i. e. Stirpitus. Ulp. in l. 1. D. de arb. cæd.
Ex supero. Lucret. lib. 2. 248. i. e. E superiori loco.
Ex supero quum præcipitant, &c.
Ex supervacuo aliquem admonere. Sen. Epist. 64. Liv. lib. 2.
Suspicio ex ipsa re mihi incidit. Ter. And. 2. 2. 21. Redeunti interea ex ipsa re mihi incidit suspicio.
Ex tabella pronuntiare. i. e. Ex scripto. Suet. Claud. cap. 15.
Ex tempore. Cic. 2. Off. 33. Quos credimus expedire rem, & consilium ex tempore capere posse. Plin. Epist. 27. Dicit semper ex tempore, sed tanquam diu scripserit. Sallust. Jugurth. c. 70. Cetera uti res posceret, ex tempore parare placuit. Cic. 2. de Orat. 246. Illud egregium Sestii, & ex tempore, Manus lava, inquit, & cœna.
Ex tempore aliquo. Cic. 3. Verr. Audimus alium non ab initio fecisse, sed ex tempore aliquo confecisse. De tabularum confectione loquitur.
Ex illo tempore. Virg. 7. Ecl. 70.
Ex illo Corydon, Corydon est tempore nobis.
Ex tempore, Ex temporis conditione. Cic. 3. Off. 32. Unius generis quæstiones sunt hæ omnes in quibus officium ex tempore quæritur.
Ex templo, i. e. Statim. Plaut. Amph. 1. 1. 52. Se exercitum ex templo domum reducturum. Idem Merc. prol. 61. Sese ex templo ex ephebis postquam excesserit. Liv. 1. 6. Ex templo advocato concilio, &c. Cic. 1. de Invent. 59. Affectio est animi, aut corporis ex templo aliqua de causa commutatio, &c.
Est augurale, vide Servium. V. TEMPLUM. H. St. Serv. ad Æn. 1. 96. & 6. 210.
Ex toto, pro In totum. Sen. 3. de Ira, Quædam ex toto evanescent. Sic Plin. lib. 11. cap. 12. Curt. lib. 8.
Ex toto integer. Cels. lib. 3. cap. 3. Rursus aliæ sic desinunt, ut ex toto sequatur integritas. Integer autem Celso dicitur, qui febre omnino caret, quam integritatem Græci ἀπυρεξίαν vocant.
Ex transverso quidam adortus transfigit. Liv. 2. Et lib. 1. Ex transverso impetu facto.
Ex tuto. Liv. 1. Decad. lib. 10. Urbemque ex tuto rectis itineribus perviam conspiciunt. Idem 3. Decad. lib. 6.
Ex tunc pœnæ reservatus. Apul. 7. Met.
Ex vano, pro Frustra. Liv. 7. Bell. Pun. Nec spem nec metum ex vano haberet. Idem pro Falso. Idem 3. Bell. Maced. Neque tota ex vano criminatio erat.
Ex verbis tuis. Plaut. Epid. 1. 1. 63. Ex tuis verbis meum futurum corium pulchrum prædicas, &c.
Ex veritate celebrare facta alicujus. Tacit. 4. Ann. 31. Nec occultum est, quando ex veritate, quando adumbrata lætitia facta imperatorum celebrentur.
Ex vero nomine vocor Robertus. Plaut. Stich. 1. 3. 88.
Ex vero. Macrob. 7. Saturn. cap. ult. Omnia, inquit Eustathius, a Disario & luculente & ex vero dicta sunt. i. e. Vere.
Venire ex gratia in invidiam. Plin. de Viris Illust.
Venire ex longinquo. V. LONGINQUUS.
Ex viribus, &c. Plaut. Merc. 1. 1. 40. Ex summis opibus, viribusque usque experire, nitere, herus ut minor opera tua servetur.
Ex vicini, pro Ex fundo vicini. Figura nota grammaticis, & e Græcis fontibus derivata. Ulp. l. 1. §. 10. D. de aqua pluv. Aquam superficientem ex vicini in suum derivare.
Ex vicino aliquem observare. Columel. lib. 1. cap. 6. Villico juxta januam fiat habitatio, ut intrantium exeuntiumque conspectum habeat. Procuratori supra januam, ob easdem causas: & is tamen villicum observet ex vicino.
Ex vinculis causam dicere. V. Dicere causam, in DICO.
Ex vino vacillantes. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Ex voluntate sua nancisci fortem. Cic. 3. Verr. 104.
Valde ex voluntate accidit. Cic. in Pison. 46. Illud etiam accidit præter optatum meum, sed valde ex voluntate.
Ex animi voluntate id procedit. Lucret. lib. 1. 339.
Ex sua voluntate facere sibi summam pecuniæ. Cic. 2. de Lege Agr. 64.
Ex voluntate alterius ingredi aliquid. Quintil. in procem. lib. 6. a pr. Hæc, Marcelle Victori, ex tua voluntate maxime ingressus.
Ex voto. Plaut. Stich. 1. 3. 80. Ut decumam partem ex voto Herculi polluceam.
Ex utilitate Reipub. idem quod Ex usu. Cic. 1. de Invent. 68. Leges ex uti-

ex utilitate communi interpretari. Plin. in Paneg. 67. 4. Si bene remp. & ex utilitate omnium rexeris. Plin. lib. 18. cap. 6. Agro empto domum vendendam, inclementer atque non ex utilitate publici ſtatus Mago cenſuit.

Ex unis geminæ nuptiæ. Ter. And. 4. 1. 50. Nam ſatis credo, ſi advigilaveris, ex unis geminas mihi conficies nuptias.

Ex utraque parte. Lucret. lib. 1. 88.

Cui ſimul infula virgineos circumdata comptus
Ex utraque pari malarum parte profuſa eſt.

Ex utero. Plaut. Truc. 2. 6. 30.

Quid illi ex utero exitio eſt, prius quam poterat ire in prælium?

Et vultu cognoſcere. Cic. 14. Att. Sed ex vultu & oculis & fronte, ut ajunt, meum erga te amorem perſpicere potuiſſes.

Omnibus ex unus egregius adoleſcens. Liv. lib. 4. Decad. 5. P. Naſica egregius adoleſcens omnibus ex unus, quibus heſterna die pugnari placuit. h. e. Unus ex omnibus.

Ex uſu. Tacit. 5. Ann. 6. Qui plebem primoribus tradidit ex ſuo uſu.

Ex uſu temporis. Tacit. 4. Ann. 5. Quum ex uſu temporis huc illuc mearent.

Ex uſu tuo eſt; h. e. In tuam utilitatem. Plaut. Perſ. 4. 4. 14. Ex tuo inquam uſu eſt, eme hanc. Ter. Eun. 5. 8. 47. Ad omnia hæc magis opportunus, nec magis ex uſu tuo nemo eſt. Idem Heaut. 1. 2. 9. Hoc ſcitum eſt, periculum ex aliis facere tibi quod ex uſu ſiet.

E X A

EXACERBO, [παροξύνω] āre. Irritare, ad iracundiam provocare. Suet. Galb. cap. 16. Atque eo quidem nomine omnes qui ubique erant, exacerbavit.

Exacerbata ſuperbia. Liv. 9. Bell. Pun.

Exacerbatur ſupplicium. Claud. Saturn. in l. aut facta. §. ult. de Pœnis, Nonnunquam evenit ut aliquorum ſupplicia exacerbentur, quoties nimium multis perſonis graſſantibus exemplo opus eſt.

Exacerbatur, abſolute. Modeſt. in l. famoſi. par. ult. D. ad legem Jul. majeſt. Crimine majeſtatis facto, vel violatis ſtatuis, vel imaginibus, maxime exacerbatur in milites.

EXACERBATUS, a, um. ut, Multitudo exacerbata. Liv. 29. 6. conf. Suet. Tiber. cap. 62. & Vitell. cap. 14.

EXACERBATIO, onis. f. Salvian. 4. Gub. p. 116.

EXACERBATRIX, īcis. f. Salvian. 3. Gub. p. 91.

EXACERBESCO, ĕre. Valde acerbus, i. e. aſper, fio; quod ab Exacerbeo, es, fieri conſtat, [unde?] licet Acerbeo raro inveniatur. Apul. Apol. p. 327. Quis eſt tam mitis, quin exacerbeſcat?

EXACERVO, āre. Ammian. 23. 5. Plebs exacervantia in ſe tela declinans.

EXACESCO, acui, [ἐξοξύνομαι] ĕre. Acidum fieri. Columel. lib. 12. cap. 17. de aceto, In dolium vel in amphoras conditur, & ibi finitur fermentari: deinde quum exacuit, & remiſit liquorem, quicquid eſt aceti, diligenter colatur, &c.

EXACON, [κενταύρειον λεπτὸν] Secunda Centaurii ſpecies a Gallis appellata eſt, quoniam omnia mala medicamenta potum e corpore exigat per alvum. Dicitur & Fel terræ, ob inſignem amaritudinem. Plin. lib. 25. cap. 6.

EXACTIO, EXACTOR, EXACTUS. V. EXIGO.

EXĂCUO, ui, ūtum, [ἀκονάω] ĕre. Acutum facere. Plin. lib. 34. cap. 14. Quippe quum in exacuendo oleares cotes & aquariæ æque differant.

Exacuere corticem. Varro 1. de R. R. cap. 41. pr.

Dentes exacuere etiam dicitur ſus. Virg. 3. Georg. 255.

— dentesque Sabellicus exacuit ſus.

Mentem exacuere ad quid. Sil. lib. 7.

Miſcetque exacuens varia ad conamina mentem.

Mucronem in aliquos exacuere. Cic. 3. de Legib. 21. Quis unquam tam audax, tam inimicus nobis fuiſſet, ut cogitaret unquam de ſtatu noſtro labefactando, niſi mucronem aliquem Tribunitium exacuiſſet in nos?

Spicula exacuunt roſtris. Virg. 4. Georg. 74.

Vallos exacuere. Virg. 1. Georg. 264.

Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. I. e. Repurgant & reformant in altitudinem priſtinam. Servius.

Acetum exacuere. V. ACETUM.

Aciem oculorum exacuere. V. ACIES.

Naſturtium exacuit animum. Plin. lib. 20. cap. 13. h. e. Irritat & pungit facultatem animalem quæ in cerebro eſt. Unde etiam a naribus torquendis dictum, quod ſternutamenta excitet.

Animos in bella verſibus exacuere. Hor. de Arte Poet. 403.

— poſt hos inſignis Homerus
Tyrtæusque mares animos in Martia bella
Verſibus exacuit.

Sapor exacuit palatum. Ovid. 1. de Ponto, 10. 13.

Non tamen exacuet torpens ſapor iſte palatum.

Exacuunt viſum ſcarabei virides. h. e. Perſpicaciorem & magis acutum reddunt. Plin. lib. 29. cap. 6.

Exacuere aliquem, pro Incitare, inflammare. Metaph. ſumpta ab iis rebus quæ dum exacutæ ſunt, magis pungunt. Cic. 10. Fam. 23. Idem 1. de Orat. 258. Nec magis ad eos deterrendos qui non poſſent, quam ad vos qui poſſetis exacuendos accommodavi orationem meam.

Cohortari & exacuere aliquem. Cic. 12. Att. 35. Et ſi tibi placebit ſic agere de Fano, ut cœpimus, velim cohortere & exacuas Cluatium.

Invicem ſe mutuis exhortationibus exacuere. V. INVICEM.

Stimulis exacuere aliquem. Claud. de Bell. Gildon. 350.

At juvenem ſtimulis immanibus æmula virtus Exacuit.

Exacuere aciem oculorum, vel ingenii. Cic. 1. de Legib. 60. Cultumque deorum & puram religionem ſuſceperit, & exacuerit illam, ut oculorum, ſic ingenii aciem ad bona deligenda & rejicienda contraria.

EXACŪTUS, a, um. Plin. lib. 18. cap. 18. Latior hæc quarto generi, ſed exacutior in mucronem faſtigiata. conf. 29. 6.

EXACUTIO, onis. f. Plin. lib. 17. cap. 14. Calami exacutio medullam ne nudet.

EXADVERSUM, & EXADVERSO. V. EX.

EXÆDIFĬCO, [ἀνοικοδομέω] āre. Abſolvere ædificationem. Cæſ. 1. Bell. Civil. 15. Quod oppidum Labienus conſtituerat, ſuaque pecunia exædificaverat.

Exædificare templum Apollini. Cic. 2. Tuſc.

Exædificare atque efficere. Cic. 7. Verr. 47. Etenim vel Capitolium, ſicut apud majores noſtros factum eſt, publice gratis coactis fabris, operisque imperatis, exædificari atque effici potuit.

Exædificare inſtitutum opus. Cic. 1. de Orat. 164. Non gravere exædificare id opus quod inſtituiſti.

Mundus divino conſilio exædificatus. Cic. 4. Acad. 126.

Exædificare inchoatam ignaviam, per translationem. h. e. Exacervare vel Continuare. Plaut. Trin. 1. 2. 95.

Exædificare, pro Ejicere domo. Plaut. Trin. 5. 2. 3.

Nam exædificaſſet me ex his ædibus, ſi absque te foret. Antiquum. [Quin potius jocus Plautinus, & nove dictum.

EXÆDIFICATIO, ōnis. f. [ἀνοικοδόμησις] Cic. 2. de Orat. 63.

EXÆDIFICATUS, a, um. [ἀνοικοδομηθεὶς] Cic. 4. Att. 7. Dimenſa & exædificata animo domus.

EXÆQUO, [ἐξισόω] āre. Æquum facere; ut, Exæquare tumulos tumulis, apud Hirt. de Bell. Hiſp. 5.

Exæquare ad regulam, pro Exacte conformare. Sen. Epiſt. 20.

Exæquari bonis. Cic. Poſt red. in Senat. 22. Propterea quod ſuperiorem eſſe contra improbos, minus eſt negotii, quam bonis exæquari.

Exæquari alteri. Liv. 23. 35. Vetus miles tironi, liber voloni ſeſe exæquari ſineret.

Exæquare aliquem dignitate cum altero. Cæſ. 1. Bell. Civil. 4. Ipſe Pompejus ab inimicis Cæſaris incitatus, quod neminem dignitate ſecum exæquari volebat, totum ſe ab ejus amicitia averterat.

Exæquare aliquos. Ovid. 3. Amor. 8. 61.

At nunc exæquet tetricas licet illa Sabinas, &c.

Exæquat omnium dignitatem pecunia. Cic. 4. Att. 14.

Exæquare omnia. Cic. 3. de Fin. 37. Videsne verborum gloriam tibi cum Pyrrhone & cum Ariſtone, qui omnia exæquant, eſſe communem?

Exæquare pretio omnia jura. Cic. 4. Verr. 121.

Exæquare facta dictis: h. e. Paria factis dicta oſtendere. Salluſt. Catil. c. 3. In primis arduum videtur res geſtas ſcribere: primum quod facta dictis exæquanda ſint.

Nos exæquat victoria cœlo. Lucret. lib. 1. 80.

EXÆQUOR, āri. dep. Lucan. ad Piſon. 26.

Nos quoque pacata Piſonem laude nitentem
Æxæquamur avis. In codd. emend. Exæquamus.

EXÆQUĀTUS, Partic. Lucret. lib. 5. 1295.

Exæquataque ſunt creperi certamina belli.

Exæquato omnium jure. Juſtin. 43. 1. 4.

EXÆQUATIO, ōnis. f. Vitruv. 5. 12. Liv. 34. 4. Hanc, inquit, ipſam exæquationem non fero, illa locuples, &c.

EXÆQUAMENTUM, i. n. Tertull.

EXÆQUALITER, Adv. Apul. 2. Met. Cetera corporis exæqualiter ad regulam. Ita Beroald. ſed Elmenh. p. 115. Inexplicabiliter.

EXÆSTUO, [ἐκκυμαίνω] āre. Æſtum emittere, & exhalare. Liv. 6. Bell. Pun. Incertæ altitudinis utcunque exæſtuat mare. Plin. lib. 37. cap. 2. Exæſtuante oceano.

Fundo exæſtuat imo. Virg. 3. Æn. 576.

Exæſtuare æſtus. Lucret. lib. 6. 816.

Hos igitur tellus omneis exæſtuet æſtus, Exſpiretque foras.

Igne magno exæſtuat. Lucan. lib. 5. 173.

Læſus exæſtuat acrior ignis. Ovid. 13. Met. 867.

Exæſtuat mens ira. Virg. 9. Æn. 798.

Improperata refert, & mens exæſtuat ira. h. e. Vehementer æſtuat.

Unda exæſtuat vorticibus. Virg. 3. Georg. 240. conf. Ovid. 13. Met. 867. & 6. 623.

EXÆSTUANS, antis. Partic. ut, Oceanus exæſtuans. Mela 3. 2. Curt. 9. 9. 9. Mare exæſtuans. Curt. 6. 4. 19.

EXÆSTUATIO, ōnis. f. Solin. cap. 11. Herbeſus in medio flumine ſubita exæſtuatione ferveſcit.

Tralate Nonius 6. 91. in Fervor, Exæſtuatio animi.

EXÆVIO, al. EXSÆVIO, īre. pro Deſævire, h. e. Deſinere ſævire. Liv. 30. 39. Conſulem Claudium atrox vis tempeſtatis adorta, in metum ingentem adegit. Populonios inde quum perveniſſet, ſtetiſſetque ibi, dum reliquum tempeſtatis exæviret. Budæus.

EXAGGĔRO, [κατεχόω, ἀνεχόω] āre. Coacervare, & in unum veluti aggerem atque acervum cogere. Plin. lib. 19. cap. 8. Exaggerando aliam accumules. V. Curt. 6. 5. 20. Tralate pro Amplificare.

Exornare & exaggerare. Cic. 2. de Orat. 291. Ut boni quod habeat, id amplectar, exornem, exaggerem, &c.

Exaggerare & Extenuare, contraria. Cic. 5. Tuſc. 51. Xenocratem illum graviſſimum philoſophum exaggerantem tantopere virtutem, & extenuantem cetera.

Verbis exaggerare aliquod beneficium. Cic. pro Planc. 71. At enim nimis ego magnum beneficium Plancio facio, & ut ais, id verbis exaggero.

Injuriam noſtram exaggeramus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Oratione exaggerare. Cic. 1. de Orat. 214. Veritus es niſi iſtam artem oratione exaggeraſſes, ne operam perdidiſſes.

Exaggerare rem familiarem, pro Augere ſupra modum. Cic. 1. Off. 92.

Exaggerare rem, i. e. Majorem & atrociorem verbis facere. Cic. pro Cæcin. 18. Et quum ipſe ſextulam nimium ſuam exaggeraret, nomine hæredis arbitrum familiæ erciſcundæ poſtulavit. Phædr. Prol. l. 3. 24. Magnas opes exaggerare. Paterc. 2. 129. 2. Quibus juventam Germanici exaggeravit honoribus?

EXAGGERANTER, Adv. Tertull. de Carne Chriſti, cap. 19.

EXAGGERĀTUS, Partic. [ἐπικεχωσμένος] ut, Exaggeratus virtutibus animus. Cic. in Parad. 6.

Auctæ atque exaggeratæ fortunæ. Cic. 4. in Catil. 19.

Oratio altius exaggerata. Cic. de Clar. Orat. 66. V. Oratio, in ORO.

Compar. Gell. 13. 24. Neque ornatius fit, &c. neque exaggeratius.

EXAGGERATIO, ōnis. f. [ἐπιχωματισμὸς, ἀμβολὰς] Magna coacervatio.
Exaggeratio, per transl. Cic. 2. Tuſc. 64. Hoc igitur tibi propone, amplitudinem animi & quaſi quandam exaggerationem quam altiſſimam animi, qui maxime eminet in contemnendis & deſpiciendis doloribus, unam eſſe omnium rem pulcherrimam. conf. Gell. 13. 24.

EXAGGERATOR, ōris. m. Hieron. Epiſt. 22. cap. 12.

EXAGĬTO, [διαστροφέω] āre. Vehementer vexare, & agitando commovere. Plaut. Merc. 4. 5. 25. Suppoſ. Mala bilis cruciat me atque exagitat. Cic. 5. Verr. 228. Non ſolum arationes, ſed etiam ſedes ſuas patrias, iſtius injuriis exagitati, reliquerant.
Lenire & Exagitare, contraria. Salluſt. Catil. cap. 48. Tamen quia in tali tempore tanta vis hominis magis lenienda, quam exagitanda videbatur. Ibid. cap. 28.
Exagitare & contemnere dicendi exercitationem. Cic. 3. de Orat. 56. Hanc dicendi exercitationem exagitarent & contemnerent.
Inſectari & exagitare. Cic. 1. Att. 13.
Curas exagitare. Lucan. lib. 8. 43.
— triſtes præſagia curas Exagitant.
Turba Diania exagitat fures. i. e. Canes exagitant fures. Ovid. 5. Faſt. 141.
Exagitant & Lar & turba Diania fures.
Furores exagitare. Catul. 65. 94.
Furor aliquem exagitat. Sen. Thyeſt. 4.
Littora clamor nauticus exagitat. Lucan. lib. 2. 688.
Luſtra exagitare ferarum. Sil. lib. 16.
Manes exagitare. Propert. lib. 2. 8. 19.
Exagitet noſtros manes, ſectetur & umbras.
Mœrorem exagitare. Cic. 3. Att. 7. Ne & meum mœrorem exagitem, & te in eundem luctum vocem.
Volucres alis Zephyros exagitant. Stat. 3. Theb. 515.
Urbem exagitare clamoribus. Stat. 5. Theb. 97.
Di exagitent me, ſi quicquam, &c. Jurandi modus. Hor. 2. Serm. 6. 54.
Exagitare rem aliquam, pro Diſceptationibus excutere & agitare. Cic. pro Cluent. 100. Exagitabantur omnes ejus fraudes atque fallaciæ: eo vita in ejusmodi ratione verſata aperiebatur.

EXAGITĀTUS, Partic. [διεστροφημένος] ut, Spoliati & exagitati aratores. Cic. 5. Verr. 119.
Diſputationibus aliquorum exagitatus. Cic. in Orat. 12.
Cauſa alicujus exagitata concionibus improborum. Cic. Poſt red. in Senat. 16. Qui cauſam Senatus exagitatam concionibus improborum, ſic ſua diligentia multitudini commendavit, ut, &c.
Diſſenſio multos jam annos exagitata. Cic. pro Syll. 70. Omnis Pompejanorum colonorumque diſſenſio delata ad patronos eſt, quum jam inveteraſſet, ac multos annos eſſet exagitata.
Frenis ora exagitata. Sil. lib. 6.
Lepus aliis exagitatus. Ovid. 3. de Arte Am. 662.
Credula ſi fueris, aliæ tua gaudia carpent,
Et lepus hic aliis exagitatus erit. Proverbium.
Res exagitatæ & in ſummam invidiam adductæ. Cic. 1. Fam. 1. Ut in rebus multo ante quam profectus es ab ipſo rege, & ab intimis ac domeſticis Pompeji clam exulceratis, deinde palam a Conſularibus exagitatis, & in ſummam invidiam adductis ita verſamur.

EXAGITĀTOR, ōris. m. [διαστροφεὺς] Cic. in Orat. 42. At ea de ſeniore ſcribit Plato, & ſcribit æqualis, & quidem exagitator omnium Rhetorum, hunc miratur unum.

EXAGITATIO, ōnis. f. Commotio. a nonnullis Tacito tribuitur. [Adſcripſit hanc vocem & H. St. Sed nullo auctore adjecto. Eſt in Gloſſario ejus Lat. Græco. Exagitatio, Συγκίνησις.

EXĂGIUM, i. n. Idem quod Examen, ſive Examinatio libræ per pondera. V. Vet. Inſcript. Rom. Gruter. p. 647. n. 6. ubi Sub exagio pecora vendere, eſt Appenſa ad libram pecora vendere. Gloſſ. Gr. Lat. ἐξάγιον, penſatio. conf. Lex. Pitiſc. Infra HEXAGIUM.

EXAGŌGA, æ. m. Qui educit & exportat. Plaut. Truc. 2. 7. 2.
Ite hac ſimul mulieri damnigeruli foras gerrones,
Bonorum exagogæ. Al. Hamaxagogæ. At 4. 2. 6. ibid.
— iſte dum ſic faciat
Domum ad te exagogam. Antiquum.

EXAGOGA, æ. f. [ἐξαγωγή] Eductio, proventus, reditus. Plaut. Rud. 3. 2. 17.
— Teque oro & quæſo, ſi ſperas tibi
Hoc anno multum futurum ſirpe & laſerpitium,
Eamque eventuram exagogam ſalvam & ſoſpitem. Antiquum.
Exagogen, Evectionem interpretatur Feſtus.

EXAGOGICA, [ἐξαγωγικὰ] Vectigalia quædam erant, mercibus ex agricolatione exportatis, ſicut Iſagogica alia dicebantur, quum importabantur. Horum meminit Cic. pro Lege Manil. V. Cæl.Rhod. lib. 10. cap. 8.

EXAGON. V. EVAGON.

EXALBESCO, [ὠχελάω] ĕre. Palleſcere, & colorem priſtinum in album commutare. Cic. 4. Acad. 48. Siqui fremerent & exalbeſcerent. Idem 1. de Orat. 121.
Exalbeſcere metu. Cic. 3. de Orat. 216. Idem 5. de Fin. 31. Ex antiquo poeta verſus citatur.

EXALBĬDUS, a, um. [ὑπόλευκος] Idem quod Albidus: niſi Ex præp. aliquid minuat. Plin. lib. 24. cap. 19. Folia urticæ in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia. Idem lib. 12. cap. 17. Petunt in Elymæos arborem bratum, cupreſſo fuſæ ſimilem, exalbidis ramis. h. e. veluti Albeſcentibus.
Vina admodum exalbida. Plin. lib. 23. cap. 1.

EXALBO, [χιονόω] are. Tertul. adv. Marc. 4. 10.

EXALBATUS, a, um. [κεχιονωμένος] Tertul. ibid. 4. 8.

EXALBURNARE, [ἐκμυελῶν] Alburnum detrahere. Plin. lib. 16. cap. 40. E reliquis arboribus ſicciſſima lotos, quæ Romæ ita appellatur. Deinde robur exalburnatum: & huic nigricans color.

EXALTO, [ὑψόω] āre. Extollere. Columel. lib. 3. cap. 13. Paribus alternis omiſſis ſpatiis, ſenum pedum latitudinis ſulcos dirigunt, fodiuntque, & exaltant in tres pedes. h. e. Erigunt. [Inſcite, pro Ad altitudinem trium pedum deprimunt.

EXALTATUS, a, um. Vulg. Interp. 1. Reg. 2. 1.

EXALTATIO, onis. f. Tertul. de Cult. Fœm. cap. 3.

EXALUMINĀTUS, denom. ab Alumine: ut, Unio exaluminatus, Plin. lib. 9. cap. 35. Summa laus coloris eſt, exaluminatos vocari. i. e. Ad colorem aluminis accedentes.

EXAMBIO, īre. Per ambitum aſſequi, ſive eniti: Sicut Eblandiri. Cyprian. lib. 3. Epiſt. 5. Quum comperiſſem eos qui ſacrilegis contactibus manus ſuas atque ora maculaſſent, vel nefandis libellis nihilo minus conſcientiam polluiſſent, exambire ad martyres paſſim, confeſſores quoque importuna & gratioſa deprecatione corrumpere, &c. conf. Symm. lib. 7.
Paſſ. Arnob. lib. 3. p. 114. Numquid Rex poli libamine aliquo exambitur, aut hoſtia.

EXAMBĪTUS, a, um. Partic. Ut Exambita regia. Ammian. 26. 19.

EXĀMEN, ĭnis. n. [ἑσμὸς] Nova apum ſoboles, quam parentes ex ſuis alvearibus ad novas ſedes quærendas exire cogunt. Dicitur quaſi Exagmen, ab exigo, vel, ut aliis placet, quaſi ἔξαμμα, i. e. Nexus, quod hæ ita uniantur, ut ſimul ligatæ appareant. Examen, inquit Feſtus, eſt Apum congregatio, vel locuſtarum. Nec ſolum de apibus, ſed etiam de veſpis, piſcibus, & aliis. Cic. de Senect. 54. Nec vero de ſegetibus ſolum, & pratis, & vineis, & arbuſtis res ruſticæ lætæ ſunt, ſed hortis etiam & pomariis, tum pecudum paſtu & apum examinibus, & florum omnium varietate. Idem 1. Off. 157. Atque ut apum examina, &c.
Stridor examinis. Ovid. 3. Faſt. 747.
Audit in exæſa ſtridorem examinis ulmo.
Apum examen. Juven. 13. Sat. 68.
Avium examina. Liv. & Juſtin. 25. 2. 8.
Infantium examina. Plin. in Paneg. cap. 26. Adventante congiarii die, obſervare principis egreſſum in publicum, inſidere vias examina infantium, futurusque populus ſolebat.
Sic examina ſervorum. Cic. de Aruſp. Reſp. 23.
Juvenum recens examen. Hor. 1. Carm. 35. 30.
Mœrorum examina. Arnob. lib. 2. p. 58.
Monachorum examina. Hieron. 2. 16.
Piſcium examina. Plin. lib. 31. cap. 1.
Pſalmorum. Hieron. 3. 13.
Pullorum examina, de Stirpibus. Lucret. lib. 5. 1363.
Arboribus quoniam baccæ, glandesque caducæ
Tempeſtiva dabant pullorum examina ſubter.
Vatum examina. Stat. 5. Silv. 3. 284.
Ite pii manes, Grajumque examina vatum,
Illuſtremque animam letheis ſpargite ſertis.
Abundare apibus & multo examine. Virg. 4. Georg. 139.
Condunt apes examina. Virg. 2. Georg. 452.
Ducunt novi reges examina prima. Virg. 4. Georg. 21.
Ut quum prima novi ducent examina reges
Vere ſuo, ludetque favis emiſſa juventus.
Fugiunt examina taxos. Virg. 9. Ecl. 30. Nam taxis paſtæ apes mel amariſſimum faciunt. Servius.
Ludunt examina. Virg. 4. Georg. 103.
At quum incerta volant, cœloque examina ludunt,
Contemnuntque favos, & frigida tecta relinquunt:
Inſtabiles animos ludo prohibebis inani.
Pendet examen ramo frondente. Virg. 7. Æn. 67.
Regere examen. Hor. 1. Epiſt. 20. 23.
Reſonant examina e quercu. Virg. 7. Ecl. 13.
Stridula examina. Claud. de 4. Conſ. Hon. 180.
Examen, Stilus eſt in lance, ſive ſtatera, qui eo exit, quo pondus ſe vergit. Virg. 12. Æn. 725.
Juppiter ipſe duas æquato examine lances
Suſtinet, &c. Æquum examen. Suet. Veſp. extr. Inæquali examine. Plin. lib. 17. cap. 22. Hæc autem bilancis ſeu ſtateræ lingua, ab aliis Æquamentum, ab aliis Libramentum, ab aliis Æquilibrium & Trutina dicitur.
Improbum examen in trutina caſtigare. Perſ. 1. Sat. pr. Hic pro Ipſo ponderandi actu accipitur. V. Caſaub. in loc.
Examen, metaphorice, [ἔλεγχος, ἐξέτασις] Eſt & æquamentum & Judicii inveſtigatio, inquit Feſtus.
Vitæ examina poſcere. Stat. 3. Silv. 3. 203.
Ipſe viam morum, longæque examina vitæ,
Affatusque pios, monituraque ſomnia poſcam. Solin. cap. 1. pr. Examen opuſculi. i. e. Cenſura.

EXAMĬNO, [σταθμάομαι, ἐξετάζω, ἀνακρίνω] āre. Scrutari, & veluti Ponderare. Plin. Epiſt. 167. Examina ſingula verba, & expende. Cic. 2. de Orat. 159. Ad ea probanda, quæ non aurificis ſtatera, ſed quadam populari trutina examinantur.
Herbas penſas examinare. Ovid. 14. Met. 270.
Quove ſit in folio, quæ ſit concordia miſtis
Novit, & advertens penſas examinat herbas.
Pondera verborum omnium diligenter examinare. Cic. in Orat. 26.
Servum examinare. Suet. Aug. 29. 10.
Verum male examinat omnis corruptus judex. Hor. 2. Carm. 2. 8.
Examinare dicuntur apes, i. e. Vernare, quando Examina emittunt. Columel. lib. 11. cap. 14. Ab exortu Vergiliarum ad ſolſtitium examinant alvei.

EXAMINATIO, ōnis. f. hinc, Examinatio civilis apud Juriſconſultos, pro Judicio privato, ac pecuniario. Ulp. l. 1. §. 3. D. de abig. Qui pecōra, de quorum proprietate faciebat controverſiam, abegit, ad examinationem civilem remittendus eſt. conf. Vitruv. 10. 8.

EXAMINATOR, oris. m. Caſſiodor. 6. Epiſt. 18.

EXAMINATORIUS, a, um. Tertull. adv. Gnoſt. cap. 7.

EXAMINATUS, a, um. [ἐξηκριβωμένος] Cæſ. 5. Bell. Gall. 12. Taleæ ferreæ ad certum pondus examinatæ. unde
Superl. apud Auguſtin. 7. Confeſſ. 6. Examinatiſſima diligentia noſſe.

EXAMINATE, Adv. [ἐξηκριβωμένως] Tertull. de Præſcr. cap. 23. Sufficit unicuique examinate credenti.
Compar. apud Ammian. 25. 23. Dum deliberatur examinatius quid fieri deberet.

EXĂMO, [ὑπερφιλέω] āre. Valde amare. Plaut. Truc. 2. 2. 22. Ut ego me ruri jam examaverim, patulum moveri. In correctis codd. legitur, Hamaxari mavelim patalem bovem.

EXAMPEUS, Scythiæ fons. Herodot. lib. 4. Inter Boryſthenen & Hypanim flumina, locus eſt nomine Exampeus, ex quo hic amarus fons ortum habet & nomen.

Examplexor, ari. Auth. ad Herenn. 4. c. 52. Tu per Deos hunc examplexare.

Examurcari, [ἐξαμοργεῦσθαι] Oleum dicitur, quando ab amurca repurgatur. Apul. lib. 4. Met. p. 149. Transl. de pelle urſi, Ac dum cœleſtis vaporis flammis examurcatur.

Examussim, Adv. [ἠκριβωμένως] Regulariter, inquit Feſtus: vel ut ait Nonius 1. 28. Examinate ad regulam, recte & caſtigate. Plaut. Men. prol. 50. Ut hanc rem vobis examuſſim diſputem. Idem Amph. 2. 2. 213. Næ iſta ædepol, ſi hæc vera loquitur, examuſſim eſt optima. Ibid. Hic examuſſim rem enarrat. conf. Moſt. 1. 2. 19. ac ſ. l. AMUSSIM & ADAMUSSIM.

Exancillor, ari. Tertull. Apol. cap. 17.

Exanclo. V. EXANTLO.

Exangelus, [ἐξάγγελος] Cælio citante, Angelum eſſe ſcribit Ammonius eum, Qui extrinſecus quidpiam nuntiat: Exangelum, Qui quæ intus fiunt extimis prodit, quem Diangelum Thucydides vocat. Autangelum, Qui ex ſe nuntiat, non ab alio miſſus. V. Henr. Steph. Theſ. Gr.

Exanguis, al. Exsanguis, e. [ἀναίμων] Quod eſt ſine ſanguine. Cic. 7. Verr. 29. Ne denique etiam exanguium corpora mortuorum, ne mœror, &c. Liv. 3. Bell. Pun. Prope exanguis ruina ſuperincidentium.
Exanguis atque æſtuans. Cic. de Aruſp. Reſp. 2. Attamen ignarus ille qui Conſules eſſent, exanguis atque æſtuans ſe e curia repente proripuit.
Exanguis & confectus. Cic. pro Sext. 79. Quem quum jacentem & conciſum plurimis vulneribus extremo ſpiritu exanguem & confectum viderent, &c.
Exanguis & mortuus concidit. Cic. in Piſon. 88. Quum tu non ſolum quod tibi ſuccederetur, ſed quod Gabinio non ſuccederetur, exanguis & mortuus concidiſti. Auxeſis.
Metu exanguis. Ovid. 9. Met. 654.
Viſu exangues. Virg. 2. Æn. 212. i. e. Perterrefacti.
Acervi occiſorum exangues. Claud. de 4. Conſ. Hon. 471.
Animæ exangues, Mortuorum animæ. Ovid. 10. Met. 728.
Artus exangues. Sen. Herc. fur. 6. Lucret. lib. 3. 593.
Catervæ exangues immiſſa morte. Lucan. lib. 2. 29.
Color exanguis. Ovid. 3. Triſt. 1. 55.
Aſpicis exangui chartam pallere colore?
Corpora exanguia. Ovid. 3. de Pont. 2. 31.
Corpora debentur mœſtis exanguia buſtis.
Corpus frigidum, & exangue. Quintil. in Procem. lib. 6.
Corpus exangue reddere ſepulcro. Virg. 2. Æn. 542.
Cuminum exangue, quod pallidos homines efficit. Hor. 1. Epiſt. 19. 18.
— quod ſi
Pallerem caſu, biberent exangue cuminum.
Genæ humore exangues. Cic. 3. Tuſc. 26. Lacrymæ peredere humore exangues genas.
Herbæ exangues. Ovid. 4. Met. 267.
Luridus exangues pallor convertit in herbas.
Homo enervatus atque exanguis. Cic. pro Sext. 24.
Horror exanguis. Claud. 2. in Ruff. 130.
Membra exanguia. Sil. lib. 7.
Morbus exanguis. Ovid. 15. Met. 627.
Pallidaque exangui ſquallebant corpora morbo.
Populus exanguis. Stat. 12. Theb. 22.
Itur in exanguem populum, bellique jacentis Relliquias.
Senectus exanguis. Lucan. lib. 1. 343.
Conferet exanguis quo ſe poſt bella ſenectus?
Tumuli exangues. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 342.
Umbræ exangues. Virg. 6. Æn. 401. i. e. Animæ mortuorum.

Exanguinatus, a, um. Vitruv. procem. lib. 8. Animalia ſi fuerint ſine humoris poteſtate exanguinata atque exuſta.

Exanĭmus, a, um; & Exanĭmis, e. [ἔκψυχος, ἔκφορος] i. e. Mortuus & anima carens. Liv. 8. Ut uno ictu exanimem equo præcipitaret. Virg. 1. Æn. 488.
Exanimumque auro corpus vendebat Achilles. V. Curt. 10. 10. 12.
Exanimis, Exterritus, & veluti per animi deliquium conſternatus. Virg. 4. Æn. 672.
Audiit exanimis, trepidoque exterrita curſu, &c.
Pavidus & exanimis. Hor. 2. Serm. 6. 114.
Currere per totum pavidi conclave, magisque
Exanimes trepidare.
Artus exanimes. Ovid. 2. Met. 336. Idem 1. Amor. 7. 53.
Exanimes artus & membra trementia vidi.
Bos exanimis. Virg. 5. Æn. 481.
Sternitur, exanimisque tremens procumbit humi bos.
Corpus exanime. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Lingua exanimis. Ovid. 11. Met. 53.
Pallor exanimis. Stat. 12. Theb. 739.
Umbra exanimis. Ovid. in Ibin, 144.
Vultus exanimes. Lucan. lib. 2. 25.
Decidit exanimis. Virg. 5. Æn. 517.

Exanimālis, e. [ἀναιρετικὸς] Quod animam eripit, vel Quod eſt ſine anima. Plaut. Rud. 1. 4. 2.
Ita male vivo, atque ita mihi multæ in pectore ſunt curæ exanimales.
Idem Bacch. 4. 8. 7.

Exanĭmo, [ἐκπλήττω, ἐκφοβέω, δαμάζω] āre. ab Animo deductum; Perterrere, perturbare.
Ita perterrefacere, ut animam illi auferamus. H. St.
Exanimor, feror, differor &c. Plaut. Ciſt. 2. 1. 5. Cic. 9. Fam. 15. Miraris me tanta perturbatione valetudinis tuæ tam graviter exanimatum fuiſſe? Idem 8. Fam. 16. & 11. Att. 6.
Exanimare aliquem metu. Ter. And. 1. 5. 17.
Oratio hæc me miſeram exanimavit metu.
Metuentes verbera exanimantur. Hor. 3. Carm. 12. 3.
Te metus exanimant judiciorum atque legum. Cic. in Parad. 1.
Avidos vicinum funus ut ægros Exanimat. Hor. 1. Serm. 4. 127.
Timentem exanimat. Lucan. lib. 8. 8.
Aliquem exanimare & Inflare, contraria. Hor. 2. Epiſt. 1. 178.
Quem tulit ad ſcenam ventoſo gloria curru
Exanimat lentus ſpectator, ſedulus inflat.
Exanimare, ab Anima, Occidere, necare, anima privare. Curt. 7. 3. 13. Multos exanimavit rigor inſolitus nivis, multorum aduſſit pedes, plurimorumque oculis præcipue perniciabilis fuit. Gell. lib. 3. cap. 15. Anus repente filio viſo, copia atque turba, & quaſi ruina incidentis inopinati gaudii, oppreſſa exanimataque eſt. Cæſ. 6. Bell. Gall. 15. Nep. 15. 9. 4. Conf. Partic. EXANIMATUS.
Exanimare, & interimere. Cic. pro Milon. 94. Me quidem, Judices, exanimant & interimunt hæ voces Milonis, quas audio aſſidue, &c.
Gravi vulnere exanimari. Cic. 2. de Fin. 97. Simulatque ipſe gravi vulnere, exanimari videret ſe, ut primum diſpexit, quæſivit, &c.

Exanimātus, Partic. [ἐκπεπληκτὸς] ſive Nomen ex Partic. Timore conturbatus. Cic. 3. Verr. Hæc ubi filio nuntiata ſunt, ſtatim exanimatus ad ædes contendit. Ter. And. 1. 1. 104. Ibi tum exanimatus Pamphilus bene diſſimulatum amorem, & celatum indicat. conf. Sc. 4. 7. Idem Phorm. 3. 3. 31. Quam ego nunc intus ſcio eſſe exanimatam metu.
Dolet exanimatus. Stat. 3. Silv. 1. 48.
Conſcientia peccati mutus atque exanimatus ac vix vivus. Cic. 4. Verr. 189. Itaque illum injuriæ metu, conſcientiaque peccati mutum atque exanimatum ac vix vivum relinquo.
Nulla conſcientia exanimatus. Cic. pro Milon. 62. Pura mente atque integra Milonem nullo ſcelere imbutum, nullo metu perterritum, nulla conſcientia exanimatum revertiſſe.
Agmina exanimata. Virg. 5. Æn. 805.
Pectora bello exanimata replere. Stat. 4. Theb. 770.
— tu refugas vires & pectora bello, Exanimata reple.
Verba exiliter exanimata: quibus opponuntur Inflata & anhelata. Cic. 3. de Orat. 38. Nolo verba exiliter exanimata exire, nolo inflata & anhelata gravius. Exanimata, i. e. Efflata, quaſi ab exanimatis & pene mortuis edita.
Exanimatus, ab Anima, Mortuus. Liv. 22. 7. Unam in ipſa porta ſoſpite filio repente oblato in conſpectu ejus expiraſſe ferunt: alteram, cui mors filii falſo nuntiata erat, mœſtam ſedentem, ad primum conſpectum redeuntis filii, gaudio nimio exanimatam. conf. Suet. Othon. 11. 5.
Corpora exanimata. Lucret. lib. 6. 1254.
Exanimis pueris ſuper exanimata parentum
Corpora nonnunquam poſſes, retroque videre. conf. Curt. 4. 15. 17.
Exanimatus, Cui animus non adeſt, i. e. corpore quidem præſens, animo vero abſens. Plaut. Caſ. 3. 3. 10.

Exanimabiliter, Adv. Næv. apud Nonium 4. 384.

Exanimatio, onis. f. [ἔκπληξις] eſt Quæ metum ſubſequitur, & quaſi comes eſt pavoris, ut ait Cic. 4. Tuſc. 19. Et 1. Off. 131. Ne in perturbationes atque exanimationes incidamus.

Exanio, vel Exsanio, [ἐκπυόω] āre. ab Ex & Sanies compoſ. ſignificat Saniem & virus exprimere. Celſ. lib. 5. cap. 27. Sal quoque his, (vulnerib.) præcipueque ei quod canis fecit, medicamentum eſt, ſi manus vulneri imponitur, ſuperque id duobus digitis verberatur: exaniat enim. Columel. lib. 12. cap. 47. Patimur autem nonnunquam tota nocte, & poſtero die pondere preſſam baccam velut exaniari: tum, &c. Apud Senecam reponitur aliquot in locis a Lipſio. H. St.

Exante, pro Ante. Cic. 3. Att. 17. Nuncii triſtes venerant exante diem Nonarum Junii. Liv. 45. 2. Supplicatio indicta eſt exante diem quintum Idus Octob. [Rectius duabus vocib. ſcribitur Ex ante diem. V. ANTE.

Exanthemata, [ἐξανθήματα] A medicis appellantur Tumores ſive Papulæ per totam cutem efflorescentes, præcipue in pueris, idque beneficio naturæ, corporis profunda expurgantis. Horum duo ſunt genera, Sublimia, quæ cutem in manifeſtum attollunt tumorem, eamque exulcerant, & pruritum excitant. Vulgus Morbillos appellat. Et Lata, quæ exiguum quidem faciunt tumorem, non tamen exulcerant, neque pruritum excitant. Vulgo Variolæ dicuntur, quod maculis per totum corpus ſparſis, variis cutem inficiant coloribus. V. Celſ. 5. 28. §. 15. [Cui tamen alius generis puſtulæ ſunt.

Exantlo, [ἐξαντλέω] āre. Exhaurire, a verbo Græco ἐξαντλεῖν, quod Exhaurire ſignificat. Plaut. Stich. 1. 3. 116.
Næ iſte ædepol vinum poculo pauxillulo
Sæpe exantlavit ſubmerum ſcitiſſime. Al. Exanclavit.
Exantlari, Perfici. Pacuvius Peribœa, Non poteſt Menalippe hic ſine tua opera exantlari clavos. Nonius 4. 855.
Exantlare, Perpeti vel Superare. Accius Amph. Pertolerarem vitam, cladesque exantlarem impatibileis. Lucil. lib. 30. Quantasque modo ærumnas, quantosque labores exantlaveris. ex Non. Cic. 1. Tuſc. 118. Idem 2. de Divin. 64.
Tot nos ad Trojam belli exantlavimus annos. Conf. ANCLO.

Exantlatus, a, um. Partic. [ἐξαντλημένος] Cic. 4. Acad. 108. Credoque Clitomacho ita ſcribenti, Herculis quendam laborem exantlatum a Carneade. conf. Plaut. apud Nonium 4. 155.

Exapto, āre. Apul. 11. Met. p. 271. Deo exaptare coronas.

Exaptus, Adj. [συνημμένος] pro Valde aptus, vel ut Turneb. exponit, Adverſ. 29. 20. Ex aliquo pendens & ligatus. Lucil. apud Nonium 4. 3. Pellicula extrema exaptum pendere onus. Brachia exapta validis lacertis. i. e. Aptata & conjuncta. Lucret. lib. 4. 827.

Exarchiatri, [ἐξαρχίατροι] Qui Archiatri dignitate defuncti ſunt, in l. 6. C. de Profeſſorib. & Medic. lib. 10. Cod.

Exarchus, i. m. [ἔξαρχος] Gloſſ. Gr. Lat. ἔξαρχοι Proceres, Principes: Exarchi Italiæ, vel Ravennæ, qui ab Imp. Conſtantinop. in Italiam cum imperio mittebantur. Du Freſne Gloſſ. Buleng. de Imp. Rom. 8. 84. Panciroll. Not. Dign. Imp. Occid. cap. 1. Novell. Conſtit. 133. cap. 4. Monaſteriorum exarchi. i. e. Inſpectores, & gubernatores.

Exardeo, ſi, ſum, [ἐκπυρόομαι] ēre. Valde inflammatum eſſe. [Niſi plane commentitium hoc verbum eſt, ſubjectaque exempla omnia ad verbum ſequens pertinent.] Cic. de Amicit. 78. Niſi quædam admodum intolerabilis injuria ita exarſerit, ut neque rectum, neque honeſtum ſit, neque fieri poſſit, ut non ſtatim alienatio, disjunctioque facienda ſit.
Acrius exarſit. Cic. 1. de Divin. 66. Ineſt igitur animis præſagio extrinſecus injecta, atque incluſa divinitus: ea ſi exarſit acrius, furor appellatur. Ovid. 2. de Arte Am. 354.

Graviter exarfit. i. e. Iratus eft. Cic. 3. de Orat. 4.
Ad cupiditatem libertatis recuperandæ exarfiffe. Cic. 11. Philipp. 3.
Ad fpem libertatis exarfimus. Cic. 4. Philipp. 16.
Contra aliquem exardere. Cic. 3. Tufc. 83. Contra quorum difciplinam ingenium ejus exarferat.
In omni genere amplificationis exardere. Cic. in Orat. 102. Jus omne retinendæ majeftatis Rabirii caufa continebatur: ergo in omni genere amplificationis exarfimus
Exardere in iras. Martial. lib. de Spectac. 9.
Cupidine exarfit novæ formæ. Ovid. 4. Met. 347.
Ira & indignatione exardere. h. e. veluti Excandefcere. Liv. 5. Bell. Maced. Cic. 4. Verr. 48. Exarfit iracundia ac ftomacho. Plin. lib. 33. cap. 1. Ovid. 13. Met. 545.
Sibilis vulgi exardere. Cic. 2. Att. 21. Nunc vero fibilis vulgi, fermonibus honeftorum, fremitu Italiæ vereor ne exarferint.
Admiratio exarfit. Plin. lib. 37. in procem. Quæ fuerit origo gemmarum, & quibus initiis intantum hæc admiratio exarferit, diximus quadamtenus in mentione auri & annulorum.
Ambitio exarfit magis quam unquam alias. Liv. 5. Bell. Maced.
Cinis exarfit. Suet. Tiber. 74. 3.
Dies exarfit. Martial. lib. 3. 67.
Dolor exarfit, urgere illi ut nos loco moverent. Cic. 2. Q. frat.
Dolor exarfit in imis offibus. Virg. 5. Æn. 172.
Ignes exarfere animo. Virg. 2. Æn. 575. i. e. Ira fubit.
Repente ifta importunitas inauditi fceleris exarfit. Cic. pro Sylla, 75.
Tota Italia defiderio libertatis exarfit. Cic. 10. Philipp. 19.
Tempus illud exarfit ad innocentium periculum. Cic. pro Rabir. 13. Etiam ad innocentium periculum tempus illud exarferat.

EXARDESCO, [ἐξαιθαλόομαι] ĕre. Ardentem fieri. Cic. 2. de Orat. 190. Nulla materies tam facilis ad exardefcendum, quæ nifi admoto igni, ignem concipere poffit. Plin. lib. 13. cap. 25.
Excipere flammam & exardefcere. Cic. de Arufp. Refp. 45. In me cognitorem harum omnium rerum illa flamma illorum temporum conjiciebatur. Excepi, & pro patria folus exarfi.
Ad aliquid, aut ad aliquem exardefcere. Cic. 3. Verr. 64. Homo ut hæc audivit, fic exarfit ad id quod non modo ipfe nunquam viderat, fed, &c. i. e. Amore capi.
Iracundia exardefcere. Cic. 1. Fam. 9.
Abfol. Capitolin. in Maximino 238. Homo natura ferus fic exarfit, ut non hominem fed belluam putares. Sic paulo poft, Ardentem iracundia. H. St. conf. Dict. præced.
Amor & Amicitia exardefcit. Cic. de Amicit. 100. Ex quo eorum exardefcit five amor, five amicitia.
Exardefcit ira. Cic. 2. Tufc. 58.
Exardefcit admirabilis quædam benevolentiæ magnitudo. Cic. de Amicit. 29.
Belli civilis exarferunt initia. Paterc. 2. 48. 1. i. e. Exorta funt. conf. Nep. 22. 2. 1. Tacit. 2. Hift. 38. 2. Certamina exarfere.
Exardefcere pretia dicuntur, Quæ crefcunt & intenduntur. Suet. Tiber. cap. 34. Corinthiorum vaforum pretia in immenfum exarfiffe graviter conqueftus.

EXARSUS, a, um. ut Res veftræ incendio exarfæ. l. 11. Cod.

EXARĒNO, [ἐξαμμόω] āre. Expurgare & arenulas igni vel aliter auferre ex ære, quod quidam Exfquammare dicunt. Plin. lib. 33. cap. 3. extr. Poftea exarenatur, an fatis decoctum fit fplendore deprehendente, iterumque exhalatur igni, &c. De ære inaurando loquitur.

EXĀREO, ēre; five EXARESCO, [ἀυαίνομαι] ĕre. Aridum effe, five fieri. [Non videtur, nifi pofterius verbum in ufu fuiffe.
Exarefcere ex amore. Plaut. Mil. 3. 1. 46. Neque dum exarui ex amore rebusque voluptariis.
Exaruit diuturna miferia filius. Cic. 10. Att. 16.
Exaruerunt amnes. Cic. in Pifon. 82.
Sole & vento penitus ficcari & exarefcere. Columel. lib. 3. cap. 11.
Exarefcere fiti. Cic. de Clar. Orat. 16.
Silva exaruit. Suet. Galb. 1. 3.
Lacrymæ diuturna miferia exarefcunt. Cic. 10. Att. 16. Atque hæc ita multis cum lacrymis loquebatur, ut ego mirarer eas tam diuturna miferia non exaruiffe.
Lacus & ftagna licet interdum crefcant, interdum exarefcant, fuos terminos tamen retinent. Calliftrat. in l. lacus. D. de acquir. rer. dominio.
Facultas orationis exaruiffe dicitur. Cic. 9. Fam. 18. Deinde ipfa illa fiqua fuit in me facultas orationis, nifi me ad has exercitationes retuliffem, exaruiffet.
Translate eft Deficere. ut, Exaruit vetuftate opinio. Cic. 3. Tufc. Huic erat illa opinio quotidie recens: quæ tum denique non appellabatur recens, quum vetuftate exaruit.
Exaruerunt orationes Galbæ. Cic. de Clar. Orat. 82. i. e. Jam non vigent propter antiquitatem quam redolent.
Vetus urbanitas exaruit. Cic. 7. Fam. 24. Vides enim exaruiffe jam veterem urbanitatem. conf. Plaut. Mil. 3. 1. 46.

EXAREFĪO, [ἐξαυχμοῦμαι] fieri. Idem. ut de fuco marino dicit Plin. lib. 26. cap. 10. Sed omnibus articulorum morbis impofitus prius quam exarefiat.

EXARGENTARE, In pecuniam redigere fignificat. Ex Alciato.

EXARIDUS, a, um. ut, Status emortuus & exaridus. Tertul. de Refur. Carn. cap. 30.

EXARMO, [ἀφοπλίζω] āre. Armis fpoliare. Suet. Domit. cap. 15. 6. Minervam quam fuperftitiofe colebat, fomniavit excedere facrario, negantemque ultra fe eum tueri poffe, quod exarmata effet a Jove. Tacit. 1. Hift. 31. Longinum manibus coercent exarmantque.
Exarmare ducem. Stat. 9. Theb. 845.
— turbatos arripit enfe　　Arcadas, exarmatque ducem.
Legiones exarmare. Tacit. 2. Hift. 76.
Exarmare navem, Armamentis fpoliare. Paulus in l. 2. D. ad l. Rhod. de jactu. Budæus.
Exarmare accufationem. Plin. lib. 3. Epift. 9. metaphoricôs dixit, pro Debilitare & infirmare. Budæus. conf. Pollet. For. Rom. 4. 14.
Exarmare feras, h. e. Dentes, ungues, vel alia noxia membra eis adimere. Unde Exarmatæ beftiæ, pro Cicuribus & manfuefactis ponuntur. Lamprid. in Heliog. C. 21. Habuit leones & leopardos exarmatos in deliciis, &c. Budæus. adde Sil. 1. 411. Exarmantur ferpentes veneno, Quibus ufus veneni ademptus eft.
Edentata bellua, Vide in Edento. Male apud Ber. Exarmata fera, Manfuefacta. Nam hoc quidem ex altero fequitur, fed interim non idem fonat. H. St.
Exarmare, pro Mitigare, placare. Sic Mater filium exarmavit. Flor. 1. 22. 3.

EXARMĀTUS, a, um. Partic. [ἀφωπλισμένος] ut, Exarmata navis, i. e. Armamentis fpoliata. Sen. Conf. ad Helv. extr. Exarmati Leones, i. e. Armis fuis, fcil. Unguibus ac dentibus exuti. Lamprid. Heliog. cap. 21. Stat. 3. Theb. 303.
— pallentes agar exarmatus ad umbras.
Æquor exarmatum. Claud. Epigr. 35. de Port. Smyrn.
Hic exarmatum terris cingentibus æquor
Clauditur, & placidam difcit fervare quietem.

EXĂRO, [ἐξαρόω, διαχαράττω] āre. Arare, aut Perfecte arare, vel Arando eruere.
Exarare frumentum. h. e. Aratione perficere quantum frumenti producere poffit ager unus. Cic. 7. Verr. 98. Quorum patres tantum labore fuo frumenti exarabant, ut &c. Idem 5. Verr. 45. Eleganter transtulit ad caufam arationis. Hæ literæ, Judices, L. Metelli, quas audiftis, hoc quantum eft ex Sicilia frumenti hornotini exaraverunt. Glebam con[illegible]fet in agro decumano Siciliæ nemo, fi Metellus hanc epiftolam n[illegible] mififfet.
Exarare radices. Plin. lib. 17. cap. 18. ex Cat. R. R. c. 61. h. e. Eruere, effodere.
Exarare, per translationem fignificat Scribere: Qui enim ftylo fcribunt in codicillis, hi quafi fulcos inftar aratorum ducere videntur. Cic. 12. Att. 1. Undecimo die poftquam a te difcefferam, hoc literularum exaravi egrediens e villa ante lucem. Plin. lib. 7. Epift. 124. Perquam exiguo temporis momento, idipfum, quod me ad fcribendum folicitaverat, his verfibus exaravi. Cic. 13. Att. 38. Ante lucem quum fcriberem contra Epicureos, de eodem oleo & opera exaravi nefcio quid ad te, & ante lucem dedi.
Codicillos exaravit ad fororem. Suet. Oth. 10. 4.
Librum exarare. Phædr. prol. 3.
Notas exarare. Ovid. 3. de Ponto, 2. 90.
Ad fratrem fcriptas exarat illa notas.
Senectus frontem rugis exarat. Hor. Epod. 8. 3.
Exarare, Delere: ductum ex more aratri ducendi, dirutis urbibus. Paul. l. 4. §. 4 D. fin. regund. Si dicantur termini dejecti vel exarati, judex, qui de crimine cognofcit, etiam de finibus cognofcere poteft. Cic. 2. de Legib. 58. Quum multa in eo loco fepulcra fuiffent, exarata funt. conf. ARO.

EXARATUS, a, um. ut, Exaratus deus, i. e. Arando effoffus. Cic. 2. de Divin. 51. Eftne quisquam ita defipiens, qui credat exaratum effe deum dicam, an hominem? Et paulo poft, De Tagete. conf. idem 2. de Legib. 23.

EXARATIO, ōnis. f. Mart. Capel. lib. 9. p. 204. Ipfius Tagetis exaratio. Sidon. Carm. 9. 335. Ifti exarationi applicari theta.

EXARTUO, āre. Diffecare. Cic. 7. Att. 2. V. Bofii Not. in loc.

EXARTICULO, are. Celf. [ubi?

EXARTICULATIO, ōnis. f. Gloff. Lat. Gr. ἐξάρθρημα.

EXASCIO, [πελεκίζω] āre. Dedolare, difponere, dolabra & afcia parare, nondum tamen expolire. Exafciatum dicitur Quod jam affectum eft, quanquam nondum confectum fit. Vulgo *Esbochare* vocant Gall. artifices. Budæus.

EXASCIATUS, a, um. per translationem, pro Rudi Minerva expolitus dixit Plaut. Afin. 2. 2. 90. Jam hoc opus eft exafciatum. i. e. Jam fieri cœptum eft.

EXASPĔRO, [ἀποτραχύνω, ἐξαγριαίνω] āre. Afperiorem facere. Plin. lib. 23. cap. 4. Fauces exafperat, & venena omnia hebetat. Varro 1. de R. R. 52. Id fit e tabula lapidibus aut ferro exafperata.
Exafperatæ arteriæ. Plin. lib. 22. cap. 24.
Enfem exafperare faxo. Sil. lib. 4. 19.
Concuffas Triton exafperat undas. Ovid. 2. Amor. 11. 27. Idem 5. Met. 7.
Affimulare freto poffis, quod fæva quietum
Ventorum rabies motis exafperat undis.
Exafperare rem verbis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exafperare, pro Concitare & irritare. Columel. lib. 9. cap. 15. Celf. 1. 3. Itaque fiqua funt quæ exafperatura eorum animos funt, optimum eft ea eorum notitiæ fubtrahere.

EXASPERATUS, a, um. ut, Animi exafperati. Liv. 28. 25. Ad quorum primum adventum exafperati animi, mox ipfis placido fermone permulcentibus notos, cum quibus congreffi erant, leniti fu[illegible]t.
Comprimere, ac fedare exafperatos. Liv. lib. 2. Decad. 5. Magis e Repub. vifum erat comprimi, ac fedari exafperatos Ligures. conf. Liv. 40. 20. Idem 37. 12. & Curt. 8. 1. 32.

EXASPERATIO, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 2. 16.

EXASPERATOR, ōris. m. apud Marc. Empir.

EXASPERATRIX, īcis. f. Vulg. Interp. Ezek. 2. 8.

EXATIO, vel EXSATIO, [κορέννυμι] āre. Idem quod Satiare. Liv. 8. 54. Pop. Rom. ne morte quidem P. Scipionis exatiari, nifi & ipfius fama fepulti laceretur.
Enfes exatiare cruore. Sil. lib. 7. 535.
Corda exatiata cruore. Sil. lib. 16.
Clade domus exatiata. Ovid. 8. Met. 441. De Diana.

EXATŪRO, vel EXSATURO, [κορεννύω, κορέω] āre. Idem quod Saturare. Exaturare animum alicujus fupplicio, &c. per translationem. Cic. 7. Verr. 64.
Dolorem exaturare damnis. Stat. 6. Theb. 83.
Exaturavimus tela. Stat. 9. Theb. 14.

EXATURATUS, a, um. ut, Oculos exaturata. Stat. 6. Theb. 176.
Exaturata libido. Cic. 5. Tufc. 101. de Sardanapalo,
Hæc habui quæ edi, quæque exaturata libido　　Haufit.

EXATURANDUS, [κορεσθησόμενος] Ovid. 5. Met. 19.
Sed quæ vifceribus veniebat bellua ponti
Exaturanda meis.

EXAUCTORO, [ἀποστρατεύω] āre. Auctoratum & adftrictum dimittere, & abire finere, & fuo arbitrio reddere: id quod citra ignominiam fieri poteft. Liv. lib. 8. 34. Sine commeatu vagi milites in pa-

cato, in hoftico errent, immemores facramenti, licentia fola fe ubi velint, exauctorent. Idem lib. 6. Bell. Maced. Poftero die concione advocata de rebus ab fe geftis quum differuiffet, milites exauctoratos dimifit. Idem lib. 5. Bell. Pun. Velut exauctoratus morte ducis, ab fignis deceffit. Ulp. l. 2. §. 2. Dig. interpretatur Exauctorare, Infignia militaria detrahere, quod cum infamia conficitur, ut eft apud Lamprid. in Alex. cap. 12. qui de exauctorata una legione loquens, ita inquit, Quum nihilominus poft ifta fremerent, exclamavit, Quirites difcedite, atque arma deponite. mirando exemplo, depofitis armis, depofitis etiam fagulis militaribus, non ad caftra, fed ad diverforia varia difceffe-runt. Et paulo poft, Eam tamen legionem quam exauctoraverat, &c. loco fuo reftituit. Ex Budæo. Sed Livii loca, quæ fupra afferuntur ad ignominiofam miffionem refpicere volunt alii. Quemadmodum etiam Trajanus adulterii reum centurionem exauctoravit atque relegavit apud Plin. 6. Epift. 31. conf. Suet. Aug. 24. 4. & quæ mox.

Additur folum interdum ablativus Bello aut Armis: quia per translationem aliis quoque rebus dicitur quis exauctorari. Quintil. Declam. 3. Pater hujus poft fractum Jugurtham exauctoratas bellis manus ruftico labore fubigit.

Exauctorantur proprie Qui folvuntur ftipendio, neque tamen dimittuntur: fed habentur fub vexillo, non fub aquila, aut fignis legionis: neque jam legionarii funt, retinentur tamen, donec emerita folvantur, aut agri affignentur. Hæc Turneb. conf. Lipf. de Mil. Rom. Dial. 19. & ad Tacit. 1. Ann. 36. 4. V. etiam Curt. 10. 4. 7. & Suet. Tiber. cap. 30. [Fere Exauctoratio cum Ignominia conjuncta intelligitur, neque cum Miffione fimpliciter dicta confundi debet. Videntur tamen Veteres hanc differentiam nonnunquam neglexiffe, ut hoc pofteriore loco Suet. cujus hæc verba funt, Etiam de legendo vel exauctorando milite, ac legionum & auxiliorum defcriptione. Subaud. Ad fenatum referre confuevit.

EXAUCTORATIO, ōnis. f. Vulgo, pro Actu exauctorandi.

EXAUCTORITAS, ātis. f. l. 35. Cod. Theodof. Militans exauctoritatem fubibit. De curfu publico.

EXAUDIO, īvi, ītum, [κατακούω, εἰσακούω] īre. Idem quod Perfecte audire. ut, Exaudire vocem alicujus. Varro 1. de R. R. 69. Cic. 4. Att. 8. Dic oro te clarius, vix enim mihi exaudiffe videor.

Attendere & exaudire. Cic. in Orat. 189. Sed non attendimus, neque exaudimus nosmetipfos.

Ut idem omnes exaudiant, voce clariffima dicam. Cic. pro Sylla 34.

Quæ exaudio, diffimulare non poffum. Cic. 4. in Catil. 14.

Hinnitum equi exaudire. Cic. 1. de Divin. 73.

Pro Annuere. ut, Tacitæ mentis exaudi preces. Sen. Hippol. 4.

Supplicis exaudi preces. Ovid. 13. Met. 856. Idem 2. de Ponto, 9. 5.

Supplicis exaudi, juvenum mitiffime, vocem.

Verba exaudi mea. Sen. Hippol. 12.

Voces aliquorum exaudire. Cic. 1. in Catil. 21.

Vota & preces alicujus exaudire dicitur Deus. Virg. 11. Æn. 157.

— & nulli exaudita deorum
Vota, precesque meæ. [Videtur tamen his quoque locis non tam pro Accipere, Admittere preces, ut Ecclefiaftici fere utuntur, quam pro fimplici Audire pofitum. q. V.

Exaudio, pro Intelligo. Celf. in l. Lab. D. de fupellect. legat. Non enim ex opinionibus fingulorum, fed ex communi ufu nomina exaudiri debere.

Exaudire idem ac Haberi. Phædr. 5. prol. Fabulæ exaudiant Adeo fucatæ. al. Et audiant. V. Interpp.

EXAUDĪTUS, Partic. [εἰσηκουσμένος] Auth. ad Herenn. lib. 2.

Clamores exauditi. Cic. 1. Att. 9.

Monitor non exauditus. Hor. 1. Epift. 20. 14.

Preces exauditæ. Virg. 11. Æn. 156.

Sonitus exauditi. Cic. 1. Att. 14.

Vota exaudita parentis. Stat. 11. Theb. 616.

Vox exaudita per lucos. Virg. 1. Georg. 476.

Vox naturæ exaudita. Cic. 1. de Fin. 71.

EXAUDITIO, ōnis. f. Auguftin. de Civ. Dei, 21. 24. pr.

EXAUDIBILIS, e. Idem. Aug. Solil. 1. 1.

EXAUGEO, xi, ctum, [ἐπαυξῶ] ēre. Valde augere. Plaut. Stich. 2. 1. 9. Egenti heræ fubveni, benefacta majorum tuorum exauge.

Exaugere animum alicujus. Ter. Heaut. 2. 2. 2. Concurrunt multæ opiniones, quæ mihi animum exaugeant: locus, occafio, ætas.

EXAUGŬRO, [ἐξοσιανίζομαι] āre. Ex facro profanum reddere: cui contrarium eft Inaugurare. Liv. 1. 55. Et ut libera a ceteris religionibus area effet tota Jovis, templique ejus quod inædificaretur, exaugurare fana facellaque ftatuit: quæ aliquot ibi a Tatio rege primum in ipfo difcrimine adverfus Romulum pugnæ vota confecrata, inaugurataque poftea fuerant. Inter principia condendi hujus operis, moviffe numen ad indicandam tanti imperii molem traditur deos. Nam quum omnium facellorum exaugurationes admitterent aves, in Termini fano non addixere, &c. conf. Capitol. in Marc. cap. 4. & Lex. Pitifc.

EXAUGURATIO, ōnis. f. [ἐξοσιωνισμὸς] V. EXAUGURO.

EXAUSPĬCO, [κατάρχομαι] āre. Plaut. Capt. 3. 5. 108.

Exaufpicavi ex vinclis, nunc intelligo
Redaufpicandum effe in catenas denuo. i. e. Malo aufpicio huc proceffi, utique qui a vinculis, in quibus eram, initium viæ cepi: propterea redaufpicare, h. e. Regredi in catenas, quafi iterum aufpicandum, & feliciorem viam inceptandam mihi neceffe video.

E X B

EXBALISTO, [ἐκλιθάζω] āre. Balifta dejicere, expugnare: tralate Decipere. Plaut. Pfeud. 2. 1. 10. Num inimicum ego hunc communem, meum atque noftrorum omnium Ballionem exbalifto lepide? Antiquum, & inufitatum.

EXBĬBO, ĕre. Idem ac Ebibo. Vox Plautina: Calidum exbibit in prandium. Mil. 3. 2. 19.

EXBRŌMO, āre. Purgare, depurare. Apic. 6. 2. Al. Expromare. q. V.

E X C

EXCÆCO, [ἐκτυφλόω] āre. Idem quod Cæcare, & oculos eruere. Plin. lib. 17. cap. 22. Quidam tunc excæcant eum (viz. palmitem) fupina falce auferendo oculos. Idem lib. 20. cap. 18. De papavere.

Excæcare aliquem, per translationem. Cic. 4. Acad. 47. Num ergo is excæcat nos, aut orbat fenfibus?

Limus venas excæcat in undis. i. e. Obftruit. Ovid. 4. de Pont. 2. 17.

EXCÆCATUS, Partic. Ovid. 15. Met. 272.

Flumina profiliunt, aut excæcata refidunt. i. e. A terra obruta. V. in ipfo v. & Burm. ad loc.

EXCÆCATIO, ōnis. f. Arnob.

EXCÆCĀTOR, ōris. m. Plin. tribuitur in Thef. Lipf.

EXCALCEO, [ὑπολύω] āre. Calceos detrahere. Sueton. in Vitell. cap. 2. Claudium uxoribus libertisque addictum, ne qua non arte demereretur, pro maximo munere a Meffalina petiit, ut fibi pedes præberet excalceandos. Martial. lib. 12. 89.

Excalceatus ire cœpit ad cœnam.

EXCALCEOR, pro Excalceo, antiquum. Varro Pfeudolo, Nam in oppido, quæ eft ædes Apollinis, & quæ ibi ad Herculis introeat, nemo fe excalceatur. Non. 7. 86.

EXCALDATIO. Capitolin. in Clod. Albino 213. Atque infantulo ad excaldationes pueriles dicari. H. St. [Miror fane & EXCALDARE verbum, quo Vulcat. in Caffio c. 5. utitur, & Partic. EXCALDATUS, quo fæpe Apicius utitur, pro Excalefactus, vel Aqua calida lotus, & hoc verbale hic omiffum fuiffe, cum pridem in Lexicis legantur.

EXCALEFĂCIO, five EXCALFĂCIO detracto e ante f, fēci, factum, [ἐκθερμαίνω] ĕre. Vehementer calfacere. Plin. lib. 21. cap. 20. Urinas magis excalefacit, quam crocum ipfum. Ibid. cap. 21.

Excalfacere algores. Plin. lib. 22. cap. 23.

EXCALEFĪO, vel EXCALFIO, fiĕri. Plin. lib. 24. cap. 7. Quum quid ficcari excalfierive opus fit.

EXCALFACTIO, ōnis. f. [ἐκθέρμανσις] Plin. lib. 31. cap. 9.

EXCALFACTORIUS, Adj. [θερμαντικὸς] ut, Excalfactoria rofa, Quæ excalfacit. Plin. 21. 18. Et Excalfactoria vis. Idem 23. 4.

EXCALPO, vel EXSCALPO, pfi, ptum, [ἐκγλύφω] ĕre. Idem quod Scalpere. Cato de R. R. cap. 18. de ædificatione torcularis, Arbores craffas pedes duos, altos pedes novem, cum cardinibus: foramina longa pedes tres femis, & excalpta digitos fex.

Excalpere fignum ex molari lapide. al. Exfculpere. Quintil. 2. 19.

EXCANDEFĂCIO, [ἐκπυρόω] ĕre. Aliquid ita incendere & inflammare, ut candens videatur.

Excandefacere annonam macelli, per metaphoram. Varro 3. de R. R. cap. 2. i. e. Incendere & reddere cariorem.

EXCANDESCO, ui, [ἐκπυρόομαι, θυμόομαι] ĕre. Vehementer incendi, inflammarique. Cato de R. R. cap. 95. Nam fi in tecto coquas, quum bitumen & fulphur additum eft, excandefcet.

Excandefcere, transfertur etiam ad Iram, quod ea velut igne animus incendatur. Columel. lib. 7. cap. 12. Ut nonnunquam etiam confervos iratius intueantur, femper excandefcant in exteros. Cic. 8. Fam. 12. Id poftquam refciit, excanduit. Plin. lib. 4. Epift. 90.

Ira excandefcere. Cic. 4. Tufc. 43. Hæc nullam habent vim, nifi ira excanduit fortitudo.

Verbis excandefcere. Quintil. lib. 5. cap. 10.

EXCANDESCENTIA, æ. [θύμωσις] ab Apulejo de Dogm. Platonis, appellatur Ea animi pars, quæ irritabilis eft, habens domicilium in corde, quam alio nomine Irafcentiam nominant. Cic. 4. Tufc. 21. Excandefcentia autem fit ira nafcens, & modo exiftens, quæ θύμωσις Græce dicitur.

EXCANTO, [καταθύω, καταγοητεύω] āre. Idem quod Incantare. Plin. lib. 28. cap. 2. Qui fruges excantaffet.

Excantare, i. e. Cantionibus e loco aliquo evocare. Propert. 3. 2. 49.

Ut per te claufas fciat excantare puellas. &c. Hor. Epod. 5. 45.

Quæ fidera excantata voce Theffala,
Lunamque cœlo deripit.

Excantare, fignificat Excludere, inquit Nonius. Plaut. Bacch. Frag. 3. 39. Nam credo cuivis excantare cor poteft. Lucil. Sat. lib. 2. Quæ ego nunc Æmilio præcanto, atque exigo, atque excanto. Varro Eumenidibus, Ubi vident fe cantando ex ara excantare non poffe, deripere incipiunt.

EXCANTATIO, ōnis. f. Apul.

EXCANTATOR, ōris. m. Auguft.

EXCARNIFĬCO, [ἐξανιάω] āre. a Carnifice. Sueton. in Vitell. c. 17. Apud Gemonias minutiffimis ictibus excarnificatus atque confectus eft. Cic. 3. de Nat. Deor. 82. Anaxarchum Democriteum a Cyprio tyranno excarnificatum accepimus.

Excarnificare, per translationem Excruciare. Ter. Heaut. 4. 6. 9. Hujusmodi mihi res femper comminifcere, ubi me excarnifices.

EXCARNIFICATUS, Partic. V. in ipfo verbo.

Excarnificatus animus. Seneca 3. de Ira, cap. 4. H. St.

EXCARNIFICĀTOR, ōris. m. Auguft.

EXCĂVO, [ἐκκοιλόω] āre. Idem quod Cavare. Cic. 6. Verr. 62. Erat etiam vas vinarium, ex una gemma pergrandi trulla excavata, cum manubrio aureo. Varro 3. de R. R. cap. 5. Et natatilia funt excavata anatum ftabula. Plin. lib. 10. cap. 33.

EXCAVATIO, ōnis. f. [κοίλωσις] Sen. 4. Nat. Quæft. Stillicidii cafus lapidem cavat: & hæc ipfa excavatio rotunda fit.

EXCĒDO, ffi, ffum, [ἐκχωρέω, ἀποχωρέω] ĕre. Egredi fignificat, tefte Fefto.

Abire, excedere, evadere, erumpere. Cic. 2. in Catil. 1. Abiit, exceffit, evafit, erupit: nulla jam pernicies a monftro illo atque prodigio mœnibus ipfis intra mœnia comparabitur.

Excedere acie, prælio, vel e prælio, & ex acie. Liv. 4. 24. Cæf. 4. Bell. Gall. 18.

Cælo excedit Lucifer. Ovid. 11. Met. 571.

De pectore notæ exceffere. Ovid. 6. Met. 670. Al. Effluxere.

E medio. i. e. Mori. Ter. Phorm. 5. 7. 74. — Bono animo es,
Ego redigam vos in gratiam, hoc fretus Chreme,
Quum e medio exceffit, unde hæc fufcepta eft tibi.

Ex loco. i. e. Abire. Ter. And. 4. 5. 21.
Mane, cave quoquam ex ifthoc exceffis loco.

E via, vel Ex via. Cæf. 5. Bell. Gall. 19.

Ex urbe excedere. Cic. 1. Philipp. 9. Turpe mihi ipfi videbatur, in eam urbem me audere reverti, ex qua Brutus excederet.

E corpore animus excedit. Cic. 1. Tufc. 29.

Ex corde cura. Ter. Hec. 3. 2. 12.
Ex ephebis. Idem And. 1. 1. 24.
Ex pueris. Cic. pro Arch. 4.
E memoria. Liv.
E vita, vel Vita. pro Mori. Cic. de Clar. Orat. 562.
E vita, & Manere in vita, contraria. Cic. 3. de Fin. 60.
Excedere extra. Cic. de Univerf. 14. Sic in omni mundo partes omnes collocatæ funt, ut nulla pars hujusce generis excederet extra. Al. Excideret.
Domo. Cæf. 4. Bell. Gall. 14. Nam cum omnibus fuis domo excefferant, Rhenumque tranfierant.
Finibus fuis. Cæf. 4. Bell. Gall. 18. Cic. 8. Fam. 32. Finibus meæ provinciæ nunquam exceffi.
Foribus excedere. Ovid. 4. Met. 85.
In locum excedere. Cic. in Salluft. 18.
In magnum certamen res exceffit. Liv.
Muros patrios excedere. Lucan. lib. 1. 492.
Patria excedere. Virg. 1. Æn. 361.
Peftes excedunt. Virg. 6. Æn. 737.
Pugna excedere. Virg. 5. Æn. 380.
Regione viarum excedere. Virg. 2. Æn. 737.
Regnis exceffit avitis. Virg. 3. Georg. 228.
Roma excedere, vel Italia. Liv. 2. ab Urbe. Cæf. 1. Bell. Civil. 27.
Sedibus nefandis excedere. Stat. 11. Theb. 695.
Tectis excedere. Ovid. 9. Met. 148.
Terra fcelerata excedere. Virg. 3. Æn. 60.
Urbe excedere. Cic. ad Brut. 15.
Urbem excedere. Liv. 2. 37. extr. Factoque S. C. ut Urbem excederent Volfci.
Excedere, Exfuperare, de tempore dictum, ut, Quatuordecim dies ubi morbus exceffit. Celf. lib. 3. cap. 23.
Exceffit annos decem. Columel. lib. 6. cap. 21. Plin. Epift. 25. Annum tertium & octogefimum exceffit in altiffima tranquillitate.
Excedunt in eum annum: h. e. Reducuntur, & veluti excedentia transmittuntur ex uno anno in alium. Liv. 30. 26. Hæc eo anno in Africa gefta. Infequentia excedunt in eum annum, quo M. Servilius Geminus, qui tum Magifter Equitum erat, & T. Claudius Nero coss. facti funt.
Fidem excedit impudens cura, qua &c. Plin. lib. 28. cap. 5. Ovid. 7. Met. 166. Exceffitque fidem meritorum fumma tuorum.
Libræ excedunt quadragenos denarios. Plin. lib. 13. cap. 3. de unguentis.
Libras in modium vicenas non excedunt. Plin. lib. 18. cap. 5.
Magnitudinem fabæ excedit. Plin. lib. 12. cap. 5.
Metum exceffere mea bona. Ovid. 6. Met. 197.
Major fum quam cui poffit fortuna nocere.
Excefsêre metum mea jam bona.
Modum excedere. Liv. 3. Idem 6. Bell. Pun. Multa alia ejusdem generis, alia vera, alia affimulata, admirationis humanæ in eo juvene exceffferant modum.
Nubes excedit olympus, i. e. Cœlum eft fupra nubes pofitum. Lucan. 2. 271.
Officium excedere. Plin. Epift. 264.
Pudorem juftum excedere. Stat. 5. Silv. 5. 5.
Dicor & in lacrymis juftum exceffiffe pudorem. [i.e. modum, quem pudor præfcribit.
Senfum aurium excedit. Plin. lib. 2. cap. 3.
Excedere, pro Exire, quod Gallice dicitur, *Sortir hors.* Celf. lib. 7. cap. 14. de vitiis umbilici, Neque id fatis eft, fed alvus quoque ei ducenda eft, quo facilius omnia quæ exceflerunt, intra alvum confidant.
Excedere erat opus Arenæ. Et Excedere dicebatur Gladiator, Qui vitabat petitionem adverfarii. Cic. 1. Catil. 15. Parva quadam declinatione &, ut ajunt, corpore exceffi tuas petitiones ita conjectas, ut vitari non poffe viderentur. Lipf. 2. Saturn. 20. conf. EXIRE.
Excedere pro Oblivifci. Sil. lib. 15. 35. — palude
Mœonius Stygia lacus exceffere Padusque. V. & Brœkhuf. ad Tibull. lib. 3. 1. 20.
Excedere, abfolute, pro Mori. Cic. Poft red. in Senat. 7. Quo quidem tempore quum is exceffiffet qui cædi & flammæ vobis auctoribus reftiterat, &c.
EXCESSUS, ûs. m. [ἀποχώρησις] ut, Exceffus e vita. Cic. 3. de Fin. 60. In his & exceffum e vita, & in vita manfionem. Idem 1. Tufc. 29. Exceffus, abfolute, pro Morte vel Exceffu ex hac vita pofitum invenitur. Cic. 1. de Legib. 3. Certe non longe a tuis ædibus inambulans, poft exceffum fuum Romulus Julio Proculo dixit fe deum effe.
Exceffus vocabulum Alciatus in Parergis monuit, veteres pro Digreffione quadam accipere: vel quum quis altius rem petit: vel quum capta occafione aliquid extra argumentum dicitur. Ufus eft Marcell. in l. jam dubitari non poteft. D. de hæred. inftit.
EXCELLO, ui, fum, ĕre. eft ut ait Feftus, In altum tollere. [Immo Extollere id eft. Verumtamen apud Feftum neutrum legitur.
An a Κέλλω; vide Ἐξοκέλλειν, vide apud ἐξοκέλλω. H. St. Videtur ad ea, quæ ad Thef. Græc. fuum forfan notarat, remittere lectorem.
Excellere, [διαφέρω, πρέχω, ὑπερέχω, ἐξέχω] Præftare, antecellere, eminere. Cic. 1. de Divin. 91. Telmeffus in Caria eft, qua in urbe excellit harufpicum difciplina. Idem de Amicit. 75. Non enim tu poffis, quantumvis licet excellas, omnes tuos ad honores ampliffimos perducere.
Excellere & præftare. Cic. pro Planc. 60. Eft enim in virtute multis afcenfus, uti is gloria maxime excellat qui virtute plurimum præftat.
In gloria effe, & excellere. Cic. 1. de Divin. 38. Ut igitur nunc minore gloria eft, quia minus oraculorum veritas excellit: fic tunc nifi fumma veritate in tanta gloria non fuiffet. De oraculo Delphico.
Excellere fuper omnes alios. Liv. 8. Bell. Pun.
Multum excelluit. V. MULTUS.
Excellere in re aliqua. Cic. de Amicit. 75. Idem 1. Acad. Præfertim quum & ipfe in eo excellas.
Longe aliis excellere in aliqua re. Cic. 2. de Orat. 216.
In aliquo genere virtutis excellere. Cic. 11. Fam. 21.
In fcientia excellere, pulchrum. Cic. 1. Off. 18.
Excellere inter aliquos, cui opp. cum iisd. æquari. Cic. 1. de Invent. 2. Ut inter quos poffet excellere, cum iis fe pateretur æquari.
Inter omnes unum excellere. Cic. in Orat. 6. In Oratoribus vero, Græcis quidem, admirabile eft quantum inter omnes unus excellat.
Præter ceteros in aliqua re excellere. Cic. 2. de Orat. 216.
Excellere ceteris, i. e. Excedere ceteros, vel Præftare ceteris. Cic. pro Lege Manil. 39. Hic miramur hunc hominem tantum excellere ceteris, cujus, &c.
Excellere animo. Cic. 4. de Fin. Confilio. 1. Att. 12. Ingenio. 1. Off. 71. Dignitate. Cæf. 6. Bell. Gall. 12.
Dignitate ceteris excellere. Cic. pro Lege Manil. 41. Ut is qui dignitate principibus excellit, facilitate infimis par effe videatur.
Fama bona excellere. Lucret. lib. 6. 13.
Ingenio fcientiaque excellere. Cic. 4. Acad. 4.
Excellere opibus. Liv. 4. Bell. Maced.
Rebus omnibus excellere. Lucret. lib. 1. 28.
Pluribus rebus excellere. Cic. de Clar. Orat. 84.
Excellere, etiam in malam partem accipitur. Cic. in Pifon. 94. Quæ cum ita fint, non dubito quin, quum hæc, quæ excellunt, me noffe videas, non exiftimes, mediam illam partem & turbam flagitiorum tuorum mihi effe inauditam.
Vitiis excellere. Cic. 1. de Legib. 51. V. EXCELLENS Compar.
EXCELLEO, ēre. dixerunt veteres. Sic Macer apud Diomed. Cum laude excelleat omnes. Cic. apud Prifcian. Effice & elabora, ut excelleas.
EXCELLENS, Partic. [πρέχων, ἐξέχων] Cic. 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præftanti in eum liberalitate devinctum &c.
Excellens & præftans. Cic. 1. de Nat. Deor. 56. Pie fancteque colimus naturam excellentem atque præftantem.
Perfectum & excellens. Cic. in Orat. 266. Ut igitur in formis & figuris eft aliquid perfectum & excellens, cujus ad excogitatam, &c.
Excellens omnibus vir. Cic. 3. de Fin. 29.
Inter tot æquales unus excellens Galba fuit. Cic. de Clar. Orat. 333.
Excellens omni genere laudis. Cic. 1. Acad. 12.
Excellens animo & forma. Plin. lib. 24. cap. 17.
Excellens amicitiæ gloria. Cic. de Amicit. 5.
Ore excellens, i. e. Eloquens. Sil. lib. 1.
Rerum omnium præftantia excellentes dii. Cic. 2. de Divin. 129.
Animo & virtute excellenti homo. Cic. pro Arch.
Ars & venuftas excellens. Cic. pro Arch. 17.
Excellenti gratia homines ad conficiendas centurias. Q. Cic. de Petit. Conf. 25.
Excellens ingenium. Liv. 2. Ingeniis excellentibus præditi homines fpe gloriæ excitantur. Cic. 2. de Fin. 43.
Muliebris formæ pulchritudo excellens. Cic. 2. de Invent. 1.
Excellens & fingularis fcientia. Cic. 4. Fam. 3. Tuæ fcientiæ excellenti ac fingulari non multo plus, quam noftræ relictum eft loci.
Tumulus civitatis excellens. Cic. Anteq. iret in exil. 24. Dii deæque immortales, qui excellenti tumulo civitatis fedem Capitolii in faxo incolitis conftitutam, &c.
Compar. Nep. 7. 1. Nihil Alcibiade fuit excellentius vel in vitiis, vel in virtute.
Superl. Cic. 1. de Nat. Deor. 4. Atque haud fcio an pietate adverfus deos fublata, fides etiam & focietas generis humani, & una excellentiffima virtus juftitia tollatur.
EXCELLENTIA, æ. [ἐξοχὴ, ὑπεροχὴ] ut, Excellentia & magnitudo animi. Cic. 1. Off. 17.
Excellentia & præftantia. Cic. 1. Off. 97. Nobis autem perfonam impofuit ipfa natura, magna cum excellentia præftantiaque animantium reliquorum.
Hominis excellentiæ confentaneum. Cic. 1. Off. 96.
EXCELLENTER, Adv. [ἐξόχως] Cic. 1. Off. 61. Quæ magno animo, & fortiter, excellenterque gefta funt.
Audere excellentius nefcio quid. Lucan. ad Pifon. 240. [Nifi Partic. eft.
EXCELSUS, Partic. [ὑψηλὸς, ὑψόροφος, ὑψίτος] Magnus, altus. ut, Rupes excelfa. Lucan. lib. 3. 88.
Excelfus & altus. Cic. 2. Tufc. 11. Te natura excelfum quendam videlicet, & altum, & humana defpicientem genuit.
Ab æde excelfa profpectare. Ovid. 15. Met. 842.
Ibes aves excelfæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 102.
Bafis excelfa. Cic. 6. Verr. 74.
Excelfiffimum vifcerum, cerebrum. Plin. lib. 11. cap. 37.
Ab excelfa præceps delapfa feneftra. Tibul. lib. 2. 6. 39.
Mons excelfus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Nemus excelfum. i. e. Quod excelfas habet arbores. Sen. Troad. 3.
Porticus excelfa. Cic. 4. Att. 15.
Tecta excelfa. Ovid. 16. Epift. 57.
Turris excelfa. Sil. lib. 13.
Vertex excelfus montis. Virg. 5. Æn. 35.
Excelfus & magnificus animus. Cic. 1. Off. 79. Omnino illud honeftum, quod ex animo excelfo magnificoque quærimus, animi efficitur, non corporis viribus.
Magnus & excelfus homo. Cic. pro Muren. 60. Finxit enim te natura ad honeftatem, gravitatem, temperantiam, magnitudinemque animi, juftitiam, ad omnes denique virtutes magnum hominem & excelfum.
Grandis & excelfus orator. Cic. in Orat. 119. Quem etiam, quo grandior fit, & quodammodo excelfior, ut de Pericle dixi fupra, ne Phyficorum quidem effe ignarum volo.
Amplus & excelfus animus. Cic. 1. de Invent. 106. Sextusdecimus eft, per quem animum noftrum in alios mifericordem effe oftendimus, & tamen amplum & excelfum, & patientem incommodorum effe, & futurum, fi quid acciderit, demonftramus.
Excelfus & illuftris locus. Cic. 2. Fam. 4. Vel quod excelfo & illuftri loco fita fit laus tua, &c.
Excelfus, illuftris, & clarus locus. Cic. in Somn. Scip. 2. Oftendebat autem Carthaginem de excelfo, & pleno ftellarum, illuftri & claro quodam loco
In excelfum emicant rami. Plin. lib. 12. cap. 5.
In excelfo collocare fimulacrum aliquod. Cic. 3. in Catil. 20.
In excelfo pofita ftatua. Cic. 6. Att. 1.
Compar. Gell. lib. 1. Tanto fuiffe Herculem corpore excelfiorem.
Superl. Plin. lib. 10. cap. 6. Nidificant enim in excelfiffimis rupibus.
EXCELSĬTAS, ātis. f. [ὕψος] Altitudo. Plin. lib. 21. cap. 5. Nec ulli florum excelfitas major. De lilio. Idem lib. 36. cap. 5.

Excelfitas

Excelsitas animi, pro Magnitudine. Cic. 3. Off. 24. Etenim multo magis est secundum naturam excelsitas animi & magnitudo, &c. Alii legunt, Celsitas.
In excelsitatem nascitur. Plin. lib. 16. cap. 36.
EXCELSE, ius, issime. Adv. [ὑψοῦ, ὑψόθι, ὑψόσε] h. e. Alte & in sublime. Columel. lib. 4. cap. 1. Si modo scandit excelsius, plus alimenti, terræque desiderat.
Excelse & Magnifice. Cic. in Orat. 119. Omnia profecto, quum se a cælestibus rebus referet ad humanas, excelsius, magnificentiusque & dicet & sentiet.
EXCENDO. V. EXSCENDO.
EXCEPTIO, EXCEPTO, EXCEPTUS. V. EXCIPIO.
EXCEREBRO, are. [ἐξεγκεφαλίζω] Gloss. Gr. Lat. Excerebratus novo vino. Tertul.
EXCERNO, crēvi, crētum, [ἐκκρίνω, ἀποκρίνω] ĕre. Extra cernere, Purgare. Columel. lib. 2. cap. pen. Itaque in area detrita frumenta sic aggerenda, (al. Aggeranda) ut omni flatu possint excerni. i. e. Expurgari, & ventilari. Idem lib. 8. cap. 4. Furfures a farina excreti. Cels. lib. 4. cap. 1. Quoniam portæ modo, in inferiores partes ea, quæ excreturi sumus, emittit. conf. Vitruv. 7. 6.
EXCRETIO, ōnis. f. ut, Purulentæ excretiones. Plin. 27. 12. Sed ibi Harduin. legit, Exscreationes.
EXCRĒTUM, i. n. [ἔκκριμα] Quod excerniculo pro immundo seponitur. Columel. lib. 8. cap. 4. Ubi annona est carior, excreta tritici minuta commode dantur gallinis.
EXCREMENTUM, i. n. [περίττωμα] Purgamentum & stercus. Unde Plin. lib. 10. cap. 43. scribit quod quia corvus excrementis calceamenta fœdaverit, a mancipe proximæ sutrinæ exanimatus sit.
Oris excrementum. Tacit. 4. Hist. 81. Precabaturque principem ut genas, & oculorum orbes dignaretur respergere oris excremento.
EXCERPO, psi, ptum, [ἐκλέγομαι, ἐξαιρέομαι H. St.] ĕre. Secernendo extrahere. Ter. Phorm. 4. 4. 17. Tu id quod boni est, excerpis, dicis quod mali est. Cic. 3. Off. 3. Sed quia sic ab hominibus doctis accepimus, non solum ex malis eligere minima oportere, sed etiam excerpere ex his ipsis siquid inesset boni.
Excerpere & libare. Cic. 1. de Invent. 4. Omnibus in unum coactis scriptoribus, quod quisque commodissime præcipere videbatur, excerpsimus, & ex variis ingeniis excellentissima quæque libavimus.
De aliquo numero aliquid excerpere. Cic. 2. de Orat. 47.
Numero aliquorum se excerpere. Hor. 1. Serm. 4. 40.
Primum ego me illorum, dederim quibus esse poëtas,
Excerpam numero.
Excerpere se vulgo. Sen. Epist. 5. Hominum consuetudini excerpere, pro Eximere.
EXCERPENS, Partic. [ἀπολέγων] Hor. 2. Serm. 3. 272.
Quid? quum Picenis excerpens semina pomis
Gaudes, &c.
EXCERPTIO, ōnis. f. Gell. 17. 21. Nunc excerptiones nostras cursim digessimus.
EXCERPTOR, ōris. m. Invenitur in inscriptione Spon. Miscell. Erud. Antiq. p. 104. L. AVRELIVS MARCELLIANVS AVG. LIBERTVS. EXCERPTOR. V. S. L. M.
EXCESSUS. V. EXCEDO.
EXCĒTRA, æ. [ἔχιδνα] dicta est Hydra serpens. Serv. in Virg. 6. Æn. 287. Hydram dicit, serpentem immanis magnitudinis, quæ fuit in Lerna Argivorum palude. Sed Latine Excetra dicitur, quod uno cæso, capita tria excrescebant. Plaut. Pers. 1. 1. 3. Nam cum leone, & cum excetra, cum cervo, cum apro Ætolico, cum avibus Stymphalicis, cum Antæo deluctari mavelim, quam cum amore. Cic. 2. Tusc. 22.
Est & Convicii nomen in quemvis scelestum & odiosum. Liv. 39. 11. Illius excetræ delinimentis & venenis imbutum nec parentis, nec vitrici nec Deorum verecundiam habere. Plaut. Pseud. 1. 2. 82. En excetra tu!
EXCHALCIO, [ἐκχαλκόω] āre. Ære spoliare, ac nummos auferre. Porphyrio in Hor. 1. Serm. 8. 39. Voranus, inquit, Q. Luctatii Catuli libertus, omni loco, omni tempore furacissimus fuisse dicitur. De quo etiam illud traditur: quum deprehensus a nummulario esset, de cujus mensa nummos subtractos in calceos sibi infarcierat: quidam jocans, Belle, inquit, te nummularius ille exchalciavit, cum aspiratione scilicet secundæ syllabæ: simul ut Chalcon, i. e. Æs ablatum ex calceamento objiceret. Meminit & Cœl. lib. 19. cap. 9.
EXCĬDO, ĭdi, [ἐκπίπτω] ĕre. ab Ex, & Cado, significat veluti Ex sublimi in declivem locum cadere. Plaut. Pœn. 1. 2. 48. Huic excidit lingua, ut ego opinor.
Excidere & elabi. Cic. 1. in Catil. 16. Quoties jam tibi extorta est sica ista de manibus? quoties vero excidit casu aliquo, & elapsa est.
Excidere & fluere. Cic. 12. Philipp. 8. Excident gladii, fluent arma de manibus.
Excidere aliquid alicui dicitur, quando Obliviscitur alicujus rei. Cic. 2. de Legib. 16. O miram memoriam Pomponi tuam: at mihi illa exciderant. Martial. lib. 1. 97.
Quæris quis hic sit? excidit mihi nomen.
Excidit & Insidet cogitatio, contraria. Cic. 5. Fam. 13. Quæ cogitatio, quum mihi non omnino excidisset (etenim penitus insederat) vi tamen, &c.
Excidere alicui. Ovid. 2. Epist. 105.
Utque tibi excidimus, nullam puto Phyllida nosti. i. e. Sic te arbitror oblitum mei, ut amplius non noris.
Excidit, Qui memoria labitur. Quintil. lib. 11. Nam etiam excidentes, unius admonitione verbi in memoriam reponuntur.
Animo excidit causa. Virg. 1. Æn. 30.
Necdum etiam causæ irarum, sævique dolores
Exciderant animo.
Ævo primo excidere. i. e. Mori. Propert. lib. 3. 7. 7.
Ausis magnis excidere. Ovid. 2. Met. 228.
Cælo excidit dies. Sen. Thyest. 1.
Cælo exciderunt fulmina. Sil. lib. 7.
Cura mei tibi excidit. Ovid. 2. de Ponto, 10. 8.
Curru exciderat. Ovid. 6. Fast. 743.
Dolori nostro excidit modo vindicatus Nero. Plin. in Paneg. 53.
E corpore excidunt sagittæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Capras autem in Creta feras, quum essent confixæ venenatis sagittis, herbam quærere quæ Dictamnus vocaretur, quam quum gustavissent, sagittas excidere dicunt e corpore.
E mundo excidere sol videtur. Cic. 9. Att. 12.
Ex utero elapsum excidit animal. Cic. 2. de Nat. Deor. 128.
Ex hac familia excidi. Plaut. Men. 4. 2. 104.
— Dii vos perdant: properabo ad forum:
Nam ex hac familia me plane excidisse intelligo.
Fine excidit. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Ingenium excidit tantis malis. Ovid. 1. Trist. 1. 48.
Ingenio alicujus excidere. Ovid. 2. Amor. 1. 18.
Excidit ingenio Juppiter ipse meo. i. e. Oblitus sum Jovis.
In vitium libertas excidit. Hor. de Arte Poet. 282.
In pedem sagitta. Plin. lib. 25. cap. 6.
In via. Cic. 2. Att. 23.
Inchoata & rudia exciderunt. Cic. 1. de Orat. 5.
Memoria hujus rei excidit, vel Hæc res excidit e memoria. Liv. 9. Bell. Pun. Ibid. lib. 7.
Sensibus ereptis mens excidit. Catull. 64. 25.
Nomen tuum pene mihi excidit. Ovid. 4. Trist. 5. 10.
Oratio mihi excidit. Cic. 2. Verr. Isti color immutatus est: vultus, oratio, mens denique excidit.
Ore nefas excidit. Virg. 2. Æn. 658.
Ore scelus excidit. Ovid. 7. Met. 172.
Officium mihi excidit. Ovid. 5. Fast. 315.
Pietas excidit. Ovid. 1. Trist. 5. 14.
Spes excidit. Ovid. 6. Fast. 393.
Verbum fortuitu excidit. Cic. 10. Philipp. 6. Al. Fortuito.
Verbum ex ore excidit, Elapsum est, per incogitantiam prolatum est. Cic. pro Sylla 72. Verbum ecquod unquam ex ore hujus excidit, unde quisquam posset offendi?
Victoria e manibus excidit. Cic. ad Brut. 10. Deinde ita multa peccata, ut quodammodo victoria excideret e manibus.
Vinclis excidere, pro Effugere. Virg. 4. Georg. 410.
Vox excidit ore. Virg. 6. Æn. 686.
Vultus deo excidit. Ovid. 2. Met. 602.
Uxore excidit. Ter. And. 2. 5. 12. Herus quantum audio, uxore excidit. i. e. Non dabitur ei illa in uxorem.
Excidere ab aliquo, pro Dissentire, ut ait Nonius. Lucil. lib. 28. Ego ab Archilocho excido.
EXCIDIUM, i. n. Occasus. Prudent. in Apoth. 627.
EXCĪDO, īdi, īsum. [ἐκτέμνω] ĕre. ab Ex & Cædo.
Arborem excidere. Cic. 15. Att. 4.
Arborem ex stirpe excidere, i. e. Stirpitus. Ulpian. in l. 1. D. de arb. cædend.
Columnas excidunt rupibus. Virg. 1. Æn. 433.
Lapides excidere ex terra. Cic. 2. Off. 13. Eademque ratione nec lapides ex terra exciderentur ad usum nostrum necessarii, nec ferrum, &c.
Lucum excidere. Cic. 7. Fam. 21.
Excidere malum. Cic. ad Brut. 4. Neu semper primi cujusque mali excidendi causa sit, ut aliud renascatur illo pejus.
Silvas excidere. Lucret. lib. 5. 1065.
Stagnum excidere in petra. Columel. lib. 8. cap. 17. Id autem stagnum vel exciditur in petra: cujus rarissima est occasio: vel in litore construitur, opere Signino.
Oppugnare, excidere, incendere ædes. Cic. pro Sext. 95. Ille qui monimenta publica, qui ædes sacras, qui domos inimicorum suorum oppugnavit, excidit, incendit.
Excidere manibus suis patriam. Plaut. Trucul. 2. 6. 51.
Verba excidere. Cic. pro Domo sua, 104.
Excidere & evertere urbem. Cic. pro Sext. 35. Quum omnes nondum urbem excisam & eversam, sed jam captam atque oppressam videremus.
Ex animo excidere. Cic. de Provinc. Conf. 43. Nonne vobis videor & ultimi temporis recordatione, & proximi memoria, medium illud tristissimum tempus debere, si ex rerum natura non possem evellere, ex animo quidem certe excidere? h. e. Memoria evellere.
Excidere numero civium aliquem. Plin. lib. 8. Epist. 18. Domitius Afer, qui illos in nomen adsumpsit, reliquit testamentum, ante octo & decem annos nuncupatum, adeoque postea improbatum sibi, ut patris eorum bona proscribenda curaverit. Mira illius asperitas, mira felicitas horum: illius asperitas, qui numero civium excidit, quem socium etiam in liberis habuit. Felicitas horum, quibus successit in locum patris, qui patrem abstulerat.
Partum excidere mulieri. Marcell. l. 2. D. de mort. infer. Negat lex Regia mulierem, quæ prægnans mortua sit, humari ante, quam partus ei excidatur.
EXCĪSUS, Partic. [ἐκτετμημένος] ut, Excisa arbor. Cic. 15. Att. 4. Item Excisum caput. Plin. lib. 33. cap. 3. Et apud Virg. 2. Æn. 481. Trabs excisa.
Domus excisa. Sen. Herc. fur. 11.
Templa excisa. Stat. 5. Silv. 3. 200.
Marte excisa. Stat. 11. Theb. 287.
EXCIDIUM, i. n. [ἀνάστασις] Peremptio, & quasi Nex urbis aut provinciæ. Liv. 7. Bell. Pun. Magnum se excidio ejus urbis terrorem ceteris injecturum.
Ex eo quod secundam semper corripiunt poëtæ, videtur vel ab Exscindo, vel ab Excido a Cado, originem duxisse. Virg. 10. Æn. 45.
— per eversæ, genitor fumantia Trojæ
Excidia obtestor. & Stat. 6. Theb. 96.
— aderat miserabile luco Excidium.
Adventat illi excidium. Tacit. 4. Hist. 13. Cui excidium adventabat.
Dare aliquem excidio. Virg. 12. Æn. 655.
Excidium auro fenis factum, per translationem dictum. Plaut. Bacch. 4. 9. 1.
Moliri excidium. Sil. lib. 1. 12.
Petere urbem excidiis. Virg. 2. Georg. 505.
Hic petit excidiis urbem miserosque Penates. [Forte Urbes, nisi alterum auribus suis summus poëta tribuit.
EXCISIO, ōnis. f. [ἀναστάτωσις] ut, Excisio tectorum. Cic. pro Domo sua, 146.
EXCIDIO, ōnis. f.

Excidionem urbis a Cædendo dictam, manifeſtum eſt. Feſtus. Plaut. Curc. 4. 3. 2. Excidionem facere oppidîs.

Excīso, [διατέμνω] āre. Laniare, vulnerare, inquit Nonius. Plaut. Ciſtel. Capillo ſciſſo, atque excifatis auribus. Antiquum.

Excisor, ōris. m. [ἐκκόπτης] Glóſſ. Gr. Lat.

Excisorius, Adj. [ἐκκοπτικὸς] ut, Exciſorius ſcalper, Quo carioſa exciditur caro. Celſ. lib. 8. cap. 3. V. Scalper, in scalpo.

Excieo. V. excio.

Exciet, pro Excutiet dixiſſe veteres Feſtus indicat.

Excindo, vel Exscindo, ĭdi, īſum, [ἀναιρέω, καταβάλλω, ἐκκόπτω, ἐκκολάπτω] ĕre. ab Ex & Scindo, is; compoſitum: Evertere, delere. Cic. in Somn. Scip. 3. Numantiam excindes. Liv. Multum intereſt, alienos populari fines, an uri tuos, excindique videas. Cic. pro Planc. 97. Quæ ſe vel potius excindi &c. pateretur.

Domos excindere. Virg. 12. Æn. 643.

Genus aliquod excindere. Valer. 6. Argon. 468. & apud Virg. 9. Æn. 137. Gentem aliquam ferro excindere.

Excindere linguam. Cic. 3. de Orat. 4. Hæc tibi excindenda lingua, qua vel evulſa ſpiritu ipſo libidinem tuam libertas mea refutabit.

Nomen alicujus excindere. Sil. lib. 7.

Rupes excindere. Stat. 3. Silv. 1. 123.

Telis excindere urbem. Virg. 2. Æn. 177.

Nec poſſe Argolicis excindi pergama telis.

De Participio *Exſciſum* non ſatis conſtat, Forte *Exſciſſum* facit, ut reliquis a Scindo deductis conſonet.

Excĭo, is, īvi, ĭtum, [ἐκκαλέω] īre: vel Excieo, ies, īvi, ĭtum, iēre. Extra vocare, ſive Accire. Plaut. Epid. 4. 2. 1. Quid eſt, pater, quod me excivisti ante ædeis?

Animas excire ſepulcris. Virg. 8. Ecl. 98.

Ad cupiditatem diſcendi aliquem excire. Liv. 1.

Canes excivere ſuem. Ovid. 10. Met. 711.

Cubilibus excire. Liv. 5. Extremos tamen pavor cubilibus ſuis excitos, quæ aut unde vis eſſet ignaros, in fugam, & quosdam in hoſtem ipſum improvidos intulit.

Foras excire. Plaut. Trin. 5. 2. 52. Quis homo tam tumultuoſo ſonitu me excivit ſubito foras.

Hoſtem excire ad dimicandum. Liv. 2. 30. Ad conferenda propius caſtra dimicandumque excire hoſtem.

In arma excire aliquem. Stat. 4. Theb. 146.

In pugnam exciri. Lucan. lib. 6. 11.

Ut videt ad nullos exciri poſſe tumultus
In pugnam generum: ſed clauſo fidere vallo.

Juventutem excire ex Italia. Cic. 12. Philipp. 16. Idcircone ſaga ſumpſimus? arma cepimus? juventutem omnem ex tota Italia excivimus?

Lacrymas excire alicui. Plaut. Ciſt. 1. 1. 114.

Molem in undis excire. Virg. 5. Æn. 790.

Ipſe mihi nuper Libycis, tu teſtis, in undis
Quam molem exciĕrit ſubito: maria omnia cœlo Miſcuit.

Somno vel Ex ſomno excire. Liv. 4. Idem 1. Et Lucret. lib. 4. 41. Sopore excire aliquem.

Sonitus excitur pedibus. Lucret. lib. 2. 329.

Tumultum excire. Liv. 3.

Urbes excire. Lucan. lib. 2. 48.

Nunc urbes excite feras: conjuret in armis Mundus.

Omne Hernicum nomen, omnis militaris ætas excitur. Liv. 7. 7.

Excĭtus, Partic. [ἐγερθεὶς] ab Excieo: ſive Excītus, ab Excio. Ovid. 2. Met. 779.

Nec fruitur ſomno vigilantibus excita curis.

Commotis excita ſacris. Virg. 4. Æn. 301. Idem 10. Æn. 38.

— ventosque furentes Æolia excitos.

Excitis longe ab domo principibus. Liv. 1.

Somno longo excita. Claud. in præf. Bell. Get. 1.

Stratis excita juventus. Lucan. lib. 1. 239.

Mente pavida exciti ſonipedes. Sen. Hippol. 10.

Excĭto, [ἐγείρω, ἀνεγείρω, ἐξεγείρω] āre. freq. ab Excieo; ſignificat Commovere.

Allicere & excitare. Cic. 2. Off. 20. Hoc igitur cognito dicendum eſt quonam modo hominum ſtudia ad utilitates noſtras allicere atque excitare poſſimus.

Excitare & acuere. Cic. 15. Fam. 21. In excitando autem & in acuendo plurimum valet, ſi laudes eum quem cohortêre.

Excitare & agitare. Cic. 3. Off. 68. Suntne igitur inſidiæ, tendere plagas, etiam ſi excitaturus non ſis, nec agitaturus?

Commovere & excitare. Cic. pro Muren. 36. Nam ut tempeſtates ſæpe certo aliquo cœli ſigno commoventur, ſæpe improviſo nulla ex certa ratione, obſcura aliqua ex cauſa excitantur: ſic, &c.

Confirmare & excitare. Cic. 1. Att. 13. Idem inquam, ego recreavi afflictos animos bonorum, unumquemque confirmans, excitans.

Excitare & incitare. Cic. 1. Q. frat. 1. Atque hæc non eo dicuntur, ut te oratio mea dormientem excitaſſe, ſed potius ut currentem incitaſſe videatur.

Excitare & inflammare animos imperitorum. Cic. de Aruſp. Reſp. 2. L. Saturninus ita fuit effrenatus & pene demens, ut auctor eſſet egregius & ad animos imperitorum excitandos inflammandosque perfectus.

Excitare & Sedare, contraria. Cic. 1. de Orat. 202. Qui denique quemcunque in animis hominum motum res & cauſa poſtulet, eum dicendo vel excitare poſſit, vel ſedare.

Stimulare & excitare. Cic. pro Planc. 69. Nec vides iſtorum ipſorum charitate ad hujus ſalutem defendendam maxime ſtimulari me atque excitari.

Ad aliquid. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Ad actionem. Cic. 4. Acad. 93.

Ad arma excitat. Sil. lib. 5.

Ad arma civitatem aliquam. Cic. 1. de Divin.

Ad decus populum languentem labentemque excitare. Cic. 1. de Orat. 35.

Ad experientiam. Cic. 10. Fam. 18.

Ad laborem & laudem nos & liberos noſtros excitare. Cic. pro Planc. 59.

Ad memoriam alicujus rei. Cic. in Topic. 5. Ut mea diligentia mandatorum tuorum, te quoque, etſi admonitore non eges, ad memoriam noſtrarum rerum excitarem.

Ad virtutem. Cæſ. 7. Bell. Gall. 80.

Alacritate & quaſi lætitia ad canendum galli victores excitantur. Cic. 2. de Divin. 56.

A mortuis dicendo aliquem excitare. h. e. velut, Evocare. Cic. 1. de Orat. 245.

Admirationem hominum ſummam excitare. Cic. de Clar. Orat. 35.

Amores ſapientiæ alicui excitare. Cic. 1. Off. 14. Et 2. de Fin. 52.

Animos. Cæſ. 1. Bell. Civil. 57.

Ædificium, pro Erigere. Sen. Epiſt. 53.

Animum excitare, Bono animo eſſe. Sen. Herc. fur. 5.

Aras ſopitas excitare ignibus. Virg. 8. Æn. 543.

Bellum civile tantum & tam luctuoſum excitare. Cic. pro Marcel. 18.

Calorem juvenis excitat in amorem belli. Lucan. lib. 2. 325.

Ceſpites excitare dicitur ſus, cum roſtro prata ſuffodit. Columel. lib. 2. cap. 18. pr.

Clamorem. Cic. in Orat. 214. Hoc dichoreo tantus clamor concionis excitatus eſt, ut admirabile eſſet.

Clamorem vulgi & imperitorum. Cic. 5. de Fin.

Cunctantem & diffidentem auctoritate ſua excitare. Cic. 6. Fam. 1.

De, E, vel Ex ſomno excitare. Cic. 4. Acad. 93.

Dormientem. Cic. 7. Verr. 28.

Flammas excitat admoto fomite. Lucan. lib. 8. 776.

Fletum. Cic. pro Sext. 121.

Fletum orator excitat. Catul. 37. 3.

Foculum bucca excitare. Juven. 3. Sat. 262.

Gloriam excitare. Cic. 2. Off. 48. Quæ autem in multitudine cum contentione habetur oratio, ea ſæpe univerſam excitat gloriam.

Jacentem aliquem excitare. Cic. de Clar. Orat. 13.

In curas excitare aliquem. Sil. lib. 7.

In fortunas alicujus excitare incendium. Cic. pro Muren. 51. Si quod eſſet in ſuas fortunas incendium excitatum, id ſe non aqua, ſed ruina reſtincturum.

Iras excitare. Virg. 2. Æn. 594.

Malum ex aliqua re. Ter. Heaut. 5. 3. 10. Non vides quantum mali ex ea re excites?

Memoriam alicujus. Liv. 10. 30. extr. Celebrata inconditis carminibus militaribus non magis victoria Q. Fabii, quam mors præclara P. Decii eſt, excitataque memoria parentis, æquata eventu publico privatoque filii laudibus.

Memoriam aliquorum excitare ad timoris præteriti cogitationem. Cic. pro Sext. 41. Audite literas, & veſtram memoriam ad timoris præteriti cogitationem excitate.

Metum alicui. Plin. Epiſt. 4.

Mortuos excitare. Hor. Epod. 17. 79.

Mortuos ab inferis excitare. Cic. in Orat. 85.

Motus urbanos. Liv. 3.

Opus. Columel. lib. 1. cap. 9. Nam cum certamine opus excitetur, tum in ceſſanteis animadverſio juſta eſt, & ſine querela videtur adhiberi.

Philoſophiam. Cic. 1. Tuſc. 5. Philoſophia jacuit ad hanc ætatem: nec ullum habuit lumen literarum Latinarum: quæ illuſtranda & excitanda nobis eſt.

Plauſus. Cic. pro Sext. 124.

Rationes omnes fortitudinis & patientiæ. Cic. 4. de Fin.

Reos excitare. Quintil. lib. 11.

Riſum. Cic. 3. Philipp. 11. At in rebus triſtiſſimis quantos excitat riſus.

Sedibus. Liv. 2. Bell. Maced. Homines qui ſequi poſſent, ſedibus excitabat, oppida incendebat.

Sepulcrum e lapide. Cic. 2. de Legib. 68. Extrui autem vetat ſepulcrum altius quam quod v. diebus homines v. abſolverint, nec e lapidibus excitari plus, nec imponi, quam quod capiat laudem mortui inciſam, &c. i. e. Erigi & extrui.

Sermones varios de re aliqua. Cic. 8. Fam. 10. Sed de Parthorum tranſitu nuntii varios ſermones excitarunt.

Stomachum, h. e. Vires ventriculi vel ſtomachi dejectas reparare, & quaſi Sopitas ſuſcitare. Plin. lib. 20. cap. 5.

Studium auditor excitat. Ovid. 4. de Ponto, 2. 35.

Suſpicionem aliquam literis & nuntiis excitare. Cic. pro Sext. 41.

Tempeſtates excitare. Cic. de Aruſp. Reſp. 4. Tum vidi ac multo ante proſpexi, quanta tempeſtas excitaretur, quanta impendêret procella Reipublicæ.

Teſtes ex annalium monimentis. Cic. 2. de Fin. 67.

Tragœdias. Cic. pro Milon. 18. Nunc ejusdem Appiæ nomen quantas tragœdias excitat?

Tumulum alicui excitare. Suet. in Claud. cap. 1.

Vapores ex agris tepefactis, & ex aquis excitat ſol. Cic. 2. de Nat. Deor. 118

Veternum excitare. Catul. 18. 24.

Si pote ſtolidum repente excitare veternum.

Urbem excitare, Ædificare, extruere. Flor. lib. 1. cap. 1. Victor augurio, urbem excitat. De Romulo loquitur.

Excitare, Erigere & quaſi Superſtruere. Cic. 4. de Fin. 18. Principiis autem a natura datis, amplitudines quædam bonorum excitabuntur.

Excitari, paſſ. Cic. 5. de Fin. 69. Excitantur ſpe gloriæ, quæ habet formam honeſtatis & ſimilitudinem. h. e. Animantur & commoventur.

De re aliqua excitari. Quintil. lib. 3. cap. 6. Excitari dicebatur in theatro, Qui loco ſibi non debito ſurgere jubebatur. Idem ibid. Si excitatus fuerit de ſpectaculis, aget injuriarum. Suet. Aug. cap. 14. Cum ſpectaculo ludorum gregarium militem in xiv. ordinibus ſedentem excitari per apparitorem juſſiſſet. V. Pitiſc. in loc. & Lipſ. de Amphith. cap. 15.

Miles truci excitatur claſſico. Hor. Epod. 2. 5.

Excitari præmiis & promiſſis. Cic. pro Rabir. Poſth. 42. & pro Cluent. 68. Promiſſis eum ſuis excitavit abjectum, & ſimul deſperare vetuit.

Excitātus, Partic. [ἐξεγερθεὶς] ut, Excitatus pietate ad accuſandum. Cic. pro Cluent. 172.

Feras excitatas curſu conſequi. Sen. Hippol. 2.

Excitatus, & Inclinatus ac jacens, contraria. Cic. 2. Fam. 13. Ut exiſtimares aut me tam improvidum, qui ab excitata fortuna ad inclinatam & prope jacentem deſciſcerem.

Excitatus humo. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Quæ primum eos humo excitatos, celſos & erectos conſtituit, ut deorum cognitionem, cœlum intuentes, capere poſſent. De hominibus loquitur.

Odor excitatus. Plin. lib. 20. cap. 17. Optimum quam excitatiſſimi odoris, & quam nigerrimum. h. e. Odoris vehementiſſimi, & qui cito cerebrum ferit.

Acutus & excitatus ſonus, opponitur Gravi. Cic. in Somn. Scip. 12. Summus ille cœli ſtelliferi curſus, cujus converſio eſt incitatior, acuto & excitato movetur ſono: Graviſſimo autem hic lunaris atque infimus.

EXCITANDUS, Partic. [ἐξεγερτικός] Cic. 1. Off. 103. Excitandamque animadverſionem & diligentiam, &c.

EXCITĀTE, Adv. [ἐγρηγορότως] h. e. Vehementer & lucide. Plin. lib. 37. cap. 7. Et in his autem mares excitatius fulgent: feminæ pinguiores ſunt, & craſſius nitent. De quibusdam gemmis loquitur. Videtur oppoſuiſſe adverbio Excitate, adverbium Craſſe.

EXCĬPIO, ēpi, eptum, [ἐκλαμβάνω, ἐξαιρέω, ἐξαίρω, παραλαμβάνω, ἐκδέχομαι] ĕre. Capere. Plaut. Rud. 4. 4. 140.

Sumne ego ſceleſtus, qui illunc hodie excepi vidulum?
Aut quum excepi, qui non alicubi in ſolo abſtruſi loco?

Arripere & excipere. Cic. 2. de Divin. 26. Naturale quod animus arriperet aut exciperet extrinſecus ex divinitate, unde omnes animos hauſtos & acceptos, aut libatos haberemus.

Adventum alicujus excipere. Sen. Hippol. 8.

Amplexu excipere aliquem. Ovid. 18. Epiſt. 101.

Brachiis aliquid excipere. Columel. lib. 9. cap. 15.

Comiter aliquem excipere. Ovid. 2. Faſt. 788.

Cum literis aliquem excipere. Cic. 10. Fam. 23.

Clamore aliquem excipere, pro Contra aliquem tumultuari. Cic. 7. Verr. 92. Excipitur ab omnibus ejusmodi clamore, ut ei Lampſaceni periculi ſimilitudo verſaretur ante oculos.

Clamoribus, pro Applaudere. Plin. lib. 2. Epiſt. 38.

Domus excepit reduces. Claud. 4. Conſ. Hon. 211.

Gremio alicujus excipi. Claud. 3. Conſ. Hon. 129.

Hoſpitio. Plin. lib. 25. cap. 6. Ovid. 16. Epiſt. 127.

Hoſpitia cœli excipient ſenectam tuam. Sil. lib. 3.

Oſculo. Plin. in Paneg. c. 23. pr. Gratum erat omnibus, quod Senatum oſculo exciperes, ut dimiſſus oſculo fueras.

Patria, quæ nos excepit, non ſecus dulcis eſt ea, quæ nos genuit. Cic. 2. de Legib. 5.

Plauſu excipere aliquem. Virg. 5. Æn. 575.

Sermonibus de induſtria compoſitis. Liv. 8. Bell. Pun. Excepti ſermonibus de induſtria compoſitis.

Vultu benigno excipere. Liv. 10. Bell. Pun. Quos quum pariter ambos & benigno vultu excepiſſet, &c.

Excipere, pro Audire. Plaut. Amph. Quid memoret, hinc excipiam, ne propera.

Emittere maledictum, & excipere. Cic. pro Planc. 57. Nihil eſt autem tam volucre quam maledictum: nihil facilius emittitur, nihil citius excipitur, nihil latius diſſipatur.

Avidis auribus excipere. Plin. Epiſt. 84.

Adverſarium attente audire, atque ejus non ſolum ſententias, ſed etiam verba omnia excipere. Cic. 2. de Orat. 273.

Gratia illuſtri dictum & factum alterius excipere. Cic. 1. Fam. 9. Quintus frater meus legatus eſt Cæſaris, & nullum meum minimum dictum, non modo factum, pro Cæſare interceſſit, quod ille non ita illuſtri gratia exceperit, ut ego eum mihi devinctum putarem.

Memoria dignum aliquid ex ſermone alicujus excipere. Cic. 1. de Orat. 96.

Mandata ac voces excipere. Tacit. in Vita Agric. cap. 45. Excepiſſem certe mandata, vocesque quas penitus animo figeremus.

Excipere, pro Recipere. ut, Hunc in illo timore & fuga Tigranes, rex Armenius excepit, diffidentemque rebus ſuis confirmavit, & afflictum erexit, perditumque recreavit. Cic. pro Lege Manil. 23.

Artus excipere collapſos. Ovid. 10. Met. 186.

Auras excipere fluentibus tunicis. Ovid. 3. de Arte Am. 302.

Cadentem molliter excepit. Ovid. 11. Met. 785.

Cicatrices excipere adverſo corpore. Cic. 7. Verr. 3. Ut cicatrices pop. Romanus Judicesque aſpicerent, adverſo corpore exceptas.

Dolores & moleſtias. Cic. 1. de Fin. 33. Qui blanditiis præſentium voluptatum deliniti atque corrupti, quos dolores & quas moleſtias excepturi ſunt, occæcati cupiditate, non provident.

Dolores pro patria. Cic. 3. de Fin. 24.

Fatum excipere. Tacit. in Vit. Agric. 45. Conſtans, & libens fatum excepiſti.

Flammam excipere, & exardeſcere. Cic. de Aruſp. Reſp. 45. In me cognitorem harum omnium rerum illa flamma illorum temporum conjiciebatur. Excepi, & pro patria ſolus exarſi.

Gladio aliquem excipere. Curt. 9. 5. 8. E quibus duos gladio ita excepit, ut ante ipſum exanimes procumberent.

Excipit ictus galea. Ovid. 12. Met. 375.

Impetum alicujus. Cæſ. 3. Bell. Civil. 92. Sed Pompejus ſuis prædixerat, ut impetum Cæſaris exciperent. Cic. pro Domo ſua, 63.

Injuriam venti. Columel. lib. 9. cap. 7.

Labentem aliquem excipere, fulcire, & ſuſtinere. Cic. pro Rabir. Poſth. 43. Equitem Romanum veterem amicum ſuum, &c. labentem excepit, corruere non ſivit, fulſit & ſuſtinuit, re, fortuna, fide; hodieque ſuſtinet.

Labores magnos. Cic. de Clar. Orat. 243. Idem 14. Fam. 2. Omnes labores te excipere video: timeo ut ſuſtineas.

Laudem ex re aliqua. Cic. 1. Att. 9. Craſſus poſteaquam vidit illum excepiſſe laudem ex eo, quod hi ſuſpicarentur homines ei Conſulatum meum placere, &c.

Memoriam viri excipient conſequentes anni. Cic. de Senect. 19. Sed memoriam illius viri excipient omnes anni conſequentes.

Miſſilia in vulgus jactata excipere. Cajus in l. qua ratione. §. hoc amplius. D. de acquir. rer. domin.

Moleſtias. V. Dolores & moleſtias.

E X C

Onera amicorum. Cic. pro Rabir. Poſth. Ille onera multorum hujus amicorum excepit unus.

Pericula excipere. Stat. 5. Silv. 1. 69.

Plagas. Cic. 2. Tuſc. 41.

Preces blandas molliter excipere. Ovid. 1. de Arte Am. 710.

Pugnam. Liv. 8. Bell. Maced. Ut primis forte deturbatis, ſecundi & tegant pulſos, & integri pugnam excipiant

Rempublicam deſertam & omiſſam. Liv. 4. Deſertam omiſſamque ab hominibus Rempub. deorum providentia, curaque exceptam memorabat.

Rorem nocturnum. Cæſ. 3. Bell. Civil. 15. Ex pellibus quibus erant tectæ naves, nocturnum excipere rorem cogerentur.

Rumores. Cic. pro Deiot. 25. At eo, inquit, tempore ipſo Nicean Epheſumque mittebat, qui rumores Africanos exciperent, & celeriter ad ſe referrent.

Excipere ſe in genua, pro Suſtinere. Sen. Epiſt. 67.

Corpus excipere poplitibus. Curt. 9. 5. 9. Ille ad omnes ictus expoſitus, ægre jam exceptum poplitibus corpus tuebatur, donec, &c.

Semet excipere poplitibus. Curt. 6. 1. 14. Poſteaquam deficere ſe ſenſit, poplitibus ſemet excepit, galeaque, &c.

Se in pedes excipere. Liv. 4. Confeſtim & ipſe haſta inixus, ſe in pedes excipit.

Se pedibus excipere. Curt. 9. 5. 3. Sed forte ita libraverat corpus, ut ſe pedibus exciperet. Itaque ſtans iniit pugnam. de Alexandro deſiliente in oppidum Oxydracarum.

Sermonem alicujus. Liv. 2. Sermonem eorum ex ſervis unus excepit, qui jam autem id ſenſerat agi.

Excipere ſermonem, idem quod Alicui reſpondere. H. St.

Spiritus excipitur ore viri. Ovid. 3. de Arte Am. 746.

Spiritum extremum filiorum excipere. Cic. 7. Verr. 17. Matresque miſeræ pernoctabant ad oſtium carceris, ab extremo complexu liberûm excluſæ: quæ nihil aliud orabant, niſi ut filiorum extremum ſpiritum excipere ſibi liceret.

Tela. Cic. 4. Verr. 177. Aut hoc contendat nunquam eſſe factum, aut omnia tela excipiat neceſſe eſt.

Tela excipere tergo. Sil. lib. 10.

Venabulo excipere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Verba. Cic. 2. de Divin. 50. Tum illum plura loquutum multis audientibus, qui omnia verba ejus exceperint, literisque mandaverint.

Verbera patienter excipere. Ovid. 2. Faſt. 427.

Vim frigorum hyememque excipere. Cic. pro Rabir. Poſth. 42.

Voces. Liv. 40. 7. Ad has excipiendas voces ſpeculator ex convivis Perſei miſſus, quum incautior obſervaretur, exceptus a juvenibus forte triclinio egreſſis male multatur.

Vulnera. Cic. pro Sext. 23. Subeunda pro patria pericula, vulnera excipienda.

Excipere dicuntur, Qui alio dictante aliquid deſcribunt. Sueton. Tit. cap. 3. E pluribus comperi notis quoque excipere velociſſime ſolitum, & cum amanuenſibus ſuis per ludum jocumque certantem, imitari chirographa quæcunque vidiſſet. Pædianus auctor eſt orationem Ciceronis pro Milone exceptam eſſe, quæ adhuc tempore ſuo extaret. Budæus. V. Procem. in Orat. pro Mil. ad fin. Conf. Rumores, Sermonem, Verba, Voces excipere.

Excipere, Per dolum capere. Virg. 3. Æn. 332.

Excipit incautum, patriasque obtruncat ad aras.

Excipere, pro Intercipere & comprehendere incautum. Cic. 8. Att. 15. Admoniti ſumus ut caveremus ne exciperemur a Cæſare. Ibid. 2. 25. Sane ſum commotus: quod ſi ita eſſet, non modo iter meum intercluſum, ſed me ipſum plane exceptum putabam. Eidem lib. 7. 34. De Pompejo ſcio nihil: eumque niſi in navim ſe contulerit, exceptum iri puto. Cæſ. 6. Bell. Gall. 34. Multos ex fuga diſperſos excipiunt. Budæus.

Inſidiis Capram alicujus excipere. Virg. 3. Ecl. 18. i. e. Furari.

Fugientes excipere. Cic. 3. in Catil. 8.

Excipere furem. Plaut. Aul. 4. 10. 45. Neque partem tibi ab eo indipiſces, neque furem excipies.

Omnino hominem excipere. Cic. 10. Att. 12.

Excipere, Colligere. Martial. lib. 1. 38.

Ventris onus miſero, nec te pudet, excipis auro.

Sanguinem patera, excipere. Cic. de Clar. Orat. 43. Hunc iſti ajunt quum taurum immolaviſſet, excepiſſe ſanguinem patera, & eo epoto, mortuum concidiſſe.

Excipere, verbum eſt etiam in compoſitionibus medicamentorum uſurpatum, quum res contuſæ aliquo liquore coguntur. Celſ. lib. 5. Hæc excipiuntur cerato e roſa facto. Budæus.

Excipere oculos blandius dicitur Res aliqua, quæ delectat. Plin. lib. 16. cap. 30.

Excipere, Succedere, vel Sequi. Flor. lib. 1. cap. 3. Excipit Pompilium Numam Tullus Hoſtilius. h. e. (ut ita dicam) Immediate ſuccedit Numæ, ſive regnat poſt Numam. Liv. 2. 61. pr. Turbulentior inde annus excepit. Idem 5. 42. Nox diem excipit. Cæſ. 2. Bell. Civil. 7. Ac re cognita tantus luctus excepit, ut urbs ab hoſtibus capta eodem veſtigio videretur.

Vitam & virtutem Herculis corpore ejus ambuſto immortalitas excepiſſe dicitur Cic. pro Sext. 143.

Excipere, pro Demere vel Eximere numero. Cic. 4. Acad. 73. Nihil excipit, de quo non profiteatur. Idem 1. Tuſc. 9.

Excipere & ſecernere. Cic. 4. in Catil. 15. Hoſce ego homines excipio & ſecerno libenter.

Hoc unum excipio. Catull. 16. 13.

Excipere de. Cic. 1. de Divin. 87. Excepi de antiquis, præter Xenophontem, neminem.

Per aliquem alicui excipere. Cic. 6. Att. 1. Id vero per te exceperamus negotiatori: quod ſi cuiquam, huic tamen non.

In ſummis alicujus laudibus unam excipere iracundiam. Cic. 1. Q. frat. 1.

Sine nomine & Nominatim excipere aliquid, contraria. Cic. 11. Att. 7. Tum ille edixit ita, ut me exciperet & Lælium nominatim: quod ſane nollem, poterat enim ſine nomine res ipſa excipi.

Excipere

Excipere ſorti. Virg. 9. Æn. 271.

— ipſum illum clypeum criſtaſque rubentes
Excipiam ſorti, jam nunc tua præmia Niſe. i. e. Præter ſortem dabo, ut ait Servius.

Excipere injuriæ, pro Eximere. Sen. de Tranquil. vitæ.

Excipere, pro Nominatim cavere. Cic. 1. Q. frat. 1. Nominatimque lex exciperet, ut ad templum, monimentumque noſtrum capere liceret. Idem pro Cornel. Balb. 32. Ubi eſt igitur exceptum fœdere Gaditano, ne quem pop. Rom. Gaditanum recipiat civitate? Varr. 2. de R. R. c. 2. In emptionibus jure utimur eo, quod lex præſcripſit: in ea enim alii plura, alii pauciora excipiunt. conf. Cic. pro Cluent. 120. Excepta, inquit Budæus, dicuntur, Quæ in fœderibus & in legibus cauta ſunt nominatim.

Excepit me. Plaut. Mil. 2. 2. 13.

Ita hic ſenex talos elidi juſſit conſervis meis.
Sed me excepit: nihili facio quid illis faciat ceteris.

Exceptis inſularum incolis. Plin. lib. 3. cap. 3.

Excepto patre tuo. Plin. in Paneg.

Ea excepta. Cic. de Amicit. 104. Vos autem hortor ut ita virtutem locetis, ſine qua amicitia eſſe non poteſt, ut ea excepta, nihil amicitia præſtabilius eſſe putetis.

Excepto quod. Plin. lib. 8. Epiſt. 1. Quintil. lib. 9. c. 4. Et quidem Ciceronem ſequar: nam is eminentiſſimos Græcorum eſt ſecutus: excepto quod pedes triſyllabos, &c. i. e. Præter quam quod.

EXCEPTUS, Partic. [ἐξῃρημένος] Cic. 1. Fam. 1. Is, hac regia cauſa excepta, ceteris in rebus ſe acerrimum tui defenſorem fore oſtendit.

Siniſtre exceptus. Hor. in Arte Poet. 452.

— hæ nugæ ſeria ducent
In mala deriſum ſemel, exceptumque ſiniſtre.

Equo exceptus. i. e. In equo ſedens. Sil. lib. 5.

Fronte læta exceptos tectis inducit hoſpes. Sil. lib. 3.

Gladio exceptus puer, i. e. Occiſus. Sen. Thyeſt. 2.

EXCEPTŪRUS, Partic. [ἐκληψόμενος] Lucan. lib. 1. 220.

Primus in obliquum ſonipes opponitur amnem
Excepturus aquas.

EXCIPIENDUS, Partic. [ἐκληπτέος] Ovid. 2. Epiſt. 130.

Linquor, & ancillis excipienda cado.

EXCEPTIO, ōnis. f. [παραγραφή] Cic. 1. de Invent. 56. Adſcribat ad legem, & addat exceptionem hanc.

Sine ulla exceptione. Cic. de Amicit. 62. Tum ſit inter eos omnium rerum, conſiliorum, & voluntatum, ſine ulla exceptione communitas.

Sub exceptione. V. SUB.

Cum exceptione laudari. Cic. 1. Q. frat. 1. Neque te patiar, quantum erit in me, cum exceptione laudari. V. LAUDO.

Exceptio, Præſcriptio. Cic. 2. de Invent. 57. Nam & Prætoriis exceptionibus multæ excluduntur actiones. Et paulo poſt. Sic Ulp. in l. prima. §. Labeo ſcribit. D. De fluminibus, Labeo ſcribit non eſſe dicendum, dandam exceptionem ei, qui interdicto convenitur, aut niſi ripæ tuendæ cauſa factum ſit: ſed ita excipiendum ait, extra quam ſiquid ita factum ſit, uti de lege fieri licuit. Budæus.

Exceptio, dicta eſt quaſi Quædam excluſio, quæ (ſicuti docet Ulp. in l. ſecunda. D. de Exceptionibus) interponi actioni cujuſque rei ſolet, ad excludendum id quod in intentionem contentionemque deductum eſt.

Legum exceptiones. Cic. 2. de Invent. 140. Conſueviſſe eos qui legem ſcribant, exceptionibus uti: deinde oportet recitare leges cum exceptionibus ſcriptas.

Exceptiones perpetuæ & peremptoriæ ſunt, Quæ ſemper agentibus obſtant, & ſemper rem de qua agitur perimunt, ait Cajus. Temporales atque dilatoriæ ſunt, quæ non ſemper locum habent, ſed evitari poſſunt. l. 3. D. de except.

Exceptio rei judicatæ conceditur ei, qui quum in judicio ejuſdem rei, quæ nunc ab ſe iterum petitur, cauſam obtinuerit, denuo tamen in jus vocatus eſt: Niſi rem illam, qua de agitur, judicatam eſſe appareat. l. 1. & paſſim. D. de except. rei judicat.

Exceptio non numeratæ pecuniæ conceditur ei qui quaſi ſtatim creditor ſtipulanti ſpopondit, jureque civili obligatus eſt. Niſi non numeratam fuiſſe pecuniam appareat. Eſt autem inſtituto Juſtiniani biennis facta l. in contractibus. C. de non numerata pecunia.

Exceptio pacti conventi eſt quæ adverſus actionem opponitur, per quam aliquid a nobis petitur quod nos quidem præſtaturos promiſimus, ſed poſtea inter nos ne id peteretur conveniſſe affirmamus, ut docet. Imper. §. 2. de except.

Exceptio procuratoria, inquit Ulp. eſt Exceptio qua reus dicit non licere procuratorio nomine agi, nec prorſus litem inficiatur, ſed perſonam evitat. l. 2. §. 3. D. de except.

Exceptio quod metus cauſa, datur ei qui metu adductus ſtipulanti promittens, jure quidem civili obligatus erat, Prætori tamen, propter iniquitatem & aſperitatem juris civilis, dignus hoc præſidio videtur. l. 1. & paſſim. D. de Dol. mal. & met. Si non metu inductum ſtipulanti promiſiſſe appareat.

Exceptio doli mali conceditur ei qui dolo malo inductus ſtipulanti promittens, jure civili obligatus erat. Niſi dolo malo inductum eum ſtipulanti promiſiſſe appareat. l. 1. & paſſim. D. de dol. & met. except.

Exceptio in factum conceditur ei qui errore inductus ſtipulanti promiſerat, & jure civili contra æquum & bonum obligatus fuerat. Extra quam eum juſto errore inductum ſtipulanti ſpopondiſſe appareat, ut l. Julianus. ff. de dol. except.

Exceptio jurisjurandi permittitur ei qui actore jusjurandum deferente juravit ei ſe nihil debere. Niſi appareat eum deferente actore juraſſe, ſe nihil debere. l. 3. & 4. D. de jurejur. Item ei datur qui petitore deferente ſuam eſſe rem qua de in jure agebatur, juravit. l. Sed etſi poſſeſſori. D. eodem. Niſi appareat eum petitore deferente rem ſuam eſſe juraſſe.

Tacitæ exceptiones. Cic. 2. de Invent. 140. Non ergo omnia ſcriptis, ſed quædam, quæ perſpicua ſunt, tacitis exceptionibus caveri.

Dare exceptionem alicui. Cic. 2. de Fin. 21. Et tamen quid attinet luxurioſis ullam exceptionem dari, &c.

Habere rectam exceptionem. Cic. 6. Att. 1.

Peccat exceptionibus. Quintil. lib. 2. cap. 15.

EXCEPTIUNCULA, æ. f. dimin. Sen. Epiſt. 20.

EXCEPTO, [συχνῶς ἐκλαμβάνω] āre. frequent. Virg. 3. Georg. 273.

Ore omnes verſæ in Zephyrum ſtant rupibus altis,
Exceptantque leves auras. i. e. Frequenter in ſe trahunt, & capiunt, & velut hauriunt.

Exceptare, pro Eximium reddere. Sen. 1. de Benef. Eloquentiæ exceptat pretium litium numerus. [Suſpectum eſt.

EXCEPTANS, Partic. Cic. in Parad. 5. Et videant aliquem ſummis populi beneficiis uſum, barbatulos mullos exceptantem de piſcina.

EXCEPTITIUS, Adj. [ἐξαίρετος] Qui excipitur. Plin. lib. 18. cap. 10. Siliginem exceptitiam vocat Laconicam, quæ ab alia ſiligine ea ratione excipitur, quod ſine ariſta creſcat quemadmodum & far.

EXCEPTOR, pro eo, Qui dictata excepta deſcribit, apud Ulp. §. fin. l. Sed addes. D. locat. Al. Notarius. Vulgus perperam ſcriptores dicit, quos librarios dicere deberet, quum ſcriptores ſint ipſi authores, conditoreſque librorum. Quod Beroald. in Sueton. Domit. adnotavit.

EXCEPTORIUS, Adj. Ulp. in l. Inſtr. D. De inſtructo vel inſtrumento leg. Quaſi vindemiatorii, exceptoriique.

EXCESSUS. V. EXCEDO.

EXCIPIABŬLUM, i. n. Venabulum. V. Servium in Virg. 4. Æn. 131. & quos laudat Burman. ad Quintil. 2. 12.

EXCIPŬLUM, i. n. [ἐκδοχεῖον] Plin. lib. 9. cap. 22. de Anguillis. Hiemato lacu, fluctibus glomeratæ volvuntur, in tantum mirabili multitudine, ut in excipulis ejus fluminis, ob hoc ipſum fabricatis, ſingulorum millium globi reperiantur.

EXCIPUUM, [ἐξαίρετος] Quod excipitur: ut Præcipuum, quod ante capitur. Feſtus.

EXCISIO, EXCISO. V. EXCĪDO.

EXCISORIUS. V. EXCINDO.

EXCITO. V. EXCIO.

EXCLĀMO, [ἐπιφωνέω, ἀνακράζω, ἀναβοάω] āre. Vociferari, & quaſi e medio pectore vocem maximam emittere, quod aut indignationis aut gaudii cauſa fieri ſolet. Ter. Adel. 4. 4. 11. Illa exclamat: abi abi jam Æſchine. Cic. 2. de Orat. 39. Non enim poſſum, quin exclamem, ut ait ille in Trinummo.

Barbare exclamare. Quintil. lib. 1. cap. 6. Tota ſæpe theatra, & omnem circi turbam, exclamaſſe barbare ſcimus.

Diſertiſſime exclamare. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Furioſe exclamare. Quintil. lib. 3. cap. 8. Ita cur initio furioſe ſit exclamandum, non intelligo.

Qui volunt exclamare majus &c. toto corpore atque omnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis aſſerviunt. Cic. 2. Tuſc. 56.

Exclamat maxima cum voce. Plaut. Amph. 5. 1. 12. Ibi neſcio qui maxima cum voce exclamat.

Exclamat maximum. Plaut. Moſtel. 2. 2. 57. — Condormivimus:
Lucernam forte oblitus fueram extinguere:
Atque ille exclamat derepente maximum.

Aliquem exclamare. Cic. 2. Philipp. 30. M. Brutus, quem ego honoris cauſa nomino, cruentum pugionem tenens, Ciceronem exclamavit: Ex quo intelligi debet eum conſcium fuiſſe.

Memoria digna exclamare. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Voce magna exclamat uxorem tuam. Plaut. Amph. 5. 1. 68.

EXCLAMATIO, ōnis. f. [ἐκφώνησις, ἀναβόησις] Actus ipſe exclamandi. Eſt & Schema rhetoricum, de quo Cic. 3. de Orat. 101. Auctor. ad Heren. lib. 4. 22. Exclamatio eſt quæ conficit ſignificationem doloris, aut indignationis alicujus, per hominis, aut urbis, aut loci, aut rei cujuſpiam compellationem, hoc modo, Te nunc alloquor Africane, cujus mortui quoque nomen ſplendori ac decori eſt civitati. [Hæc aliis Apoſtrophe.

Acutas vocis exclamationes evitare debemus. Auth. ad Heren. lib. 3. 21.

EXCLĀRO, āre. Multa luce perfundere. Vitruv. lib. 1. cap. 2. Item naturæ decor erit, ſi cubiculis & bibliothecis ab oriente lumina capientur; balneis & hybernaculis ab occidente hyberno: pinacothecis, & quibus certis luminibus opus eſt partibus, a Septentrione, quod ea cœli regio neque exclaratur, neque obſcuratur Solis curſu, ſed eſt certa & immutabilis die perpetuo. Neque exclaratur, h. e. Neque majore lumine illuſtratur.

EXCLŪDO, ſi, ſum, [ἀποκλείω, ἐκκλείω] ĕre. Extra claudere, Ejicere, vel potius Non admittere. Ter. Eun. 1. 2. 18. Credo, ut fit, miſera præ amore excluſit hunc foras. Ibid. 1. 2. 29. Denique ego excludor ille recipitur.

Repelli & excludi a gubernaculis civitatum. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philoſophia & nobiles, a quibus omnibus una pene repelli voce Oratorem a gubernaculis civitatum, excludi ab omni doctrina rerumque majorum ſcientia, &c. videbam.

Excludere, Diſtrahere, ſegregare aliquem a Republica. Cic. 5. Philipp. 16. Excluſit illum a Republica, diſtraxit, ſegregavit, non ſolum ſcelus illius, ſed etiam ut mihi videtur fortuna quædam Reipublicæ.

Conjungere cum aliquo, & Ab eo excludere, contraria. Cic. 8. Att. 18. Eo tibi celerius agendum erat ut te mecum conjungeres, priusquam Cæſar aut tuum iter impedire, aut me abs te excludere poſſet.

Excludere aliquem a negotio. Cic. 5. Verr.

Ab hæreditate. Cic. pro Cluent. 31.

Amicitias. Cic. de Amicit. 54. Atque ut hujus quem dixi, mores, veros amicos parare non potuere: ſic multorum opes præpotentium excludunt amicitias fideles.

Aſtra excludere cœlo. Stat. 3. Silv. 2. 12.

Bellum excludere. Lucan. lib. 3. 368.

Cappadocia excludi, &c. Cic. 5. Att. 9. Sic excludi a portu & profugio. Cic. 5. Fam. 15.

Cupiditatem eorum excludite Judices, veſtra ſapientia. Cic. pro Cœl.

Domo & cubiculo excludi. Cic. 1. Q. frat. 1.

Exercitum excludere. Cic. 7. Verr. 83. Quamobrem qui noſtros exercitus ſæpe excluſerant, iis clauſtra loci committenda non exiſtimavit.

Jurgia excludat finis. Hor. 2. Epist. 1. 38.
Exceptione excludi. Cic. 1. de Orat. 168.
Honore aliquo nominatim excludi. Idem 2. de Lege Agr. 59.
Honoribus & præmiis excludi. Idem pro Corn. Balb. 24.
Jure actionis aliquid excludere. Quintil. lib. 7. cap. 2. Si aliud negat reus, aliud defendit, aliud jure actionis excludit.
Loco excludi. Cic. de Amicit. 19. Amicitia plurimas res continet: quoquo te verteris, præsto est, nullo loco excluditur.
Mensa exclusus hospes. Liv. 8. Bell. Pun.
Mœnibus excludere aliquos. Cic. pro Corn. Balb. 39. Quos quum maxima bella nobis inferrentur, mœnibus excluserunt.
Oculum alicui excludere, Idem quod Effodere, vel eruere, & exturbare oculum. Plaut. Pseud. 1. 5. 95.
Radios excludunt frigora. Stat. 1. Silv. 2. 154.
Reditu excludi. Nep. 2. 5.
Regionibus excludi. Cic. 8. Att. 13. Neque enim eos solos arbitramur capi qui in armatorum manus incidissent, sed eos nihilominus qui regionibus exclusi, intra præsidia atque intra arma aliena venissent.
Spem pacis a consilio publico excludere. Cic. de Clar. Orat. 329.
Suavitatem aliquam auribus excludere. Cic. pro Cœl. 42. Quamobrem siquem forte inveneritis qui aspernetur oculis pulchritudinem rerum, non odore ullo, non tactu, non sapore capiatur, excludat auribus omnem suavitatem.
Suffragio exclusus. Liv. 1. 43. i. e. Jure suffragii.
Tempore excludi, aut temporis spatiis, Impediri nequis quid possit agere propter tempus. Cic. 3. Verr. 148. Angustiis temporis excluduntur omnes. Idem 3. de Orat. 55. Aut temporibus exclusi, aut voluntate sua feriati. Idem in Vatin. 28. Ut homo Consularis, exclusus miser puncto temporis, spoliaretur beneficio & æquitate legis tuæ? Cæs. 5. Bell. Gall. 23. Ne anni tempore, navigatione excluderetur. Idem Ibid. 7. 11. Diei tempore exclusus, in posterum oppugnationem differt. Virg. 4. Georg. 147.
— spatiis exclusus iniquis. Pompon. de Ædil. edict. l. Si tamen, Non nocebit emptori, si sex mensium exceptione redhibitoria exclusus, velit intra annum æstimatoria agere. Papinian. ad Senatusconsultum Turpil. l. Quærebatur an hi qui ab accusatione tempore exclusi essent, in Senatusconsultum Turpilianum inciderent. Et subdit, Qui præscriptione temporis exclusi, causam adulterii perferre non potuerunt.
Vitia culpamque excludere. Cic. 3. de Nat. Deor. 76. Eam dedisses hominibus rationem, quæ vitia culpamque excluderet.
Excludere, Repudiare, non admittere quod postulatur aut petitur, sed rejicere. Cic. de Arusp. Resp. 45. Quod anno ante frater Metellus & concors etiam tum Senatus principi Cn. Pompejo, sententiam dicenti, excluserat, acerrimeque una voce ac mente restiterat.
Excludere, Liberare. Lucil. lib. 27. Primum qua virtute servitutem excluserit. Accius, Qua virtute hic se servitute exclusit. Nonius.
Excludere gemmam, & Includere, contraria. *Enchasser, & Desenchasser: Mettre en œuvre, & Mettre hors d'œuvre.* Paulus in l. Gemma. D. Ad exhibend. Gemma inclusa auro alieno, vel sigillum candelabro, vindicari non potest: sed ut excludatur, ad exhibendum agi potest.
Excludere gallinæ vel aves dicuntur, quum incubando pullum emittunt ac pariunt. Columel. lib. 9. Quoniam aliæ melius excludant, aliæ editos pullos commodius educent. Cic. 2. de Nat. Deor. 12.
EXCLUDENS, Partic. [ἀποκλείων] Cic. 1. Q. frat. 1. Neque excludentes ab ejus usu suos, potiusque & amicis impertientes & Reipublicæ, siquando usus esset.
EXCLUSUS, Partic. [ἀποκεκλεισμένος] Cic. pro Cluent. 31. Quum vagus & exul erraret, atque undique exclusus, &c.
Amator exclusus. Hor. 2. Serm. 3. 260.
A cultura fundi sum exclusus. Ulp. in l. 2. D. De annuis legat.
Ab extremo complexu liberûm exclusæ matres. Cic. 7. Verr. 117.
Voces alicujus exclusæ. Cic. 2. Philipp. 73. Itaque exclusis tuis vocibus, & ad te & ad prædas milites misit.
Voluptas exclusa animo. Stat. 3. Silv. 3. 106.
Superl. Plaut. Men. 4. 3. extr. Abiit intro ocyus in ædes, nunc ego sum exclusissimus.
EXCLUSURUS, [ἀποκλείσων] Tibul. lib. 2. 3. 77.
Nullus erat custos, nulla exclusura dolentes Janua.
EXCLUSOR, ōris. m. August.
EXCLUSORIUS, Adj. Ulp. in l. Exceptio. D. De exception. Illud tenendum est, omnem exceptionem vel replicationem exclusoriam esse.
EXCLUSIO, ōnis. f. Macrob. 1. Somn. Scip. cap. 20. Exclusione luminis tenebras in terram refundit.
EXCLYTÆ, Populi inter quos Amazones Illyricam regionem incoluerunt. V. Serv. in Virg. 11. Æn. 842.
EXCODĬCOR, āri. Festo in Repastinare, est Arbores & virgulta effodere, quum auctoribus rei rusticæ sit Circum codices & stipites arborum ablaqueare. Pallad. pr. l. 2. Aut silvester, inquit, excodicatur. Monuit Turneb. Adv. 13. 25. & 17. 8. extr. Scribitur etiam Excaudicor. Tertull. de Pudic. c. 16.
EXCOGĬTO, [ἐνθυμέομαι, μηχανάομαι, ἐπινοέω] āre. Cogitando invenire. Cic. 6. Verr. 88. Novum ac singulare supplicii genus excogitavit. Fingere & excogitare. Cic. 2. in Catil. 7. Quid enim mali aut sceleris fingi, aut excogitari potest, quod non ille conceperit?
Excogitare diligenter & caute. Cic. 6. Verr. 147.
Excogitare ingeniis aliquid. Cic. 2. de Legib. 5.
Excogitavit aliquid, eadem dicit quæ Stoici. Cic. 4. Acad. 69.
Mira quædam excogitare genera furandi. Cic. 4. Verr. 134.
Excogitare, pro Vehementer cogitare. Cic. 9. Att. 6. Adhæc igitur, cogita, mi Attice, vel potius excogita.
EXCOGITĀTUS, Partic. [ἐπινενοημένος] Cic. pro Cluent. 36. Ratio excogitata Larini est.
Superl. Sueton. in Calig. cap. 22. Templum etiam numini suo proprium, & sacerdotes, & excogitatissimas hostias instituit. i. e. Exquisitissimas.
EXCOGITATUS, ûs. m. Gell. 5. 10. Captionis versutæ excogitatu frustratus fuit.
EXCOGITATIO, ōnis. f. [ἐπίνοια] Cic. 1. Tusc. 6. Quid illa vis, quæ tandem est, quæ investigat occulta, quæ inventio atque excogitatio dicitur?
Difficilis excogitatio. Cic. 2. de Orat. 120. Quæ ab Oratore pariuntur, excogitationem non habent difficilem, explicationem magis illustrem, perpolitamque desiderant.
EXCOGITATOR, ōris. m. [ἐπινοητής] Quintil. Decl. 16. 7. Sic magum protinus, nescia matre, &c. excogitator hic mortis alterius advocat.
EXCŎLO, colui, cultum; [ἐξεργάζομαι, ἐπικοσμέω] ĕre. Ornare, & expolire. Plin. Epist. 216. Emas marmora, quibus solum, quibus parietes excolantur.
Dare se philosophiæ excolendum. Cic. 4. Tusc. 84.
Excolere & expolire. Cic. de Clar. Orat. 95. Cajusque Tuditanus cum omni vita atque victu excultus atque expolitus, tum ejus elegans est habitum etiam orationis genus.
Mansuefieri & excoli. Cic. 1. Tusc. 62. Omnes magni, etiam superiores, qui fruges, qui vestitum, qui tecta, qui cultum vitæ, qui præsidia contra feras invenerunt, a quibus mansuefacti & exculti, a necessariis artificiis ad elegantiora defluximus.
Beneficio excoli. Cic. in Orat. 31. An victus hominum, Atheniensium beneficio excoli potuit, oratio non potuit?
Cura alicujus excoli. Ovid. 4. Trist. 10. 15.
Doctrina animos excolere. Cic. pro Arch. 12.
Disciplinis liberos excolere. Columel. lib. 4. cap. 3.
Officium excolere, cui opponitur Negligere officium. Cic. 1. Off. 13. In eoque excolendo sita vitæ est honestas omnis, & in negligendo turpitudo. Legitur ex vetusto exemplari, Colendo.
Oratione excoli. Cic. Parad. 1.
Rura excolere. Claud. 2. in Eutrop. 197.
Vitam excoluere per inventas artes. Virg. 6. Æn. 663.
Excolere, pro Colere. Cic. 2. Q. frat. 15. Itaque, ut tibi placet damus operam ne cujus animum offendamus, atque, ut etiam ab iis ipsis qui nos cum Cæsare tam conjunctos dolent, diligamur, ab æquis vero aut etiam a propensis in hanc partem vehementer excolamur.
Per quem verendos excolit pietas Deos. Phædr. 4. 10. 10.
Fundum alienum excolere, pro Colere. Cajus in l. Qui alienum. D. De donat.
EXCULTUS, Partic. [ἐξειργασμένος] ut, Excultus doctrina. Cic. 1. Tusc. 4.
Excultus ad humanitatem ex agresti immanique vita. Cic. 2. de Legib. 36. Tum nihil melius illis mysteriis, quibus ex agresti immanique vita exculti ad humanitatem & mitigati sumus.
Studiis excultus. Ovid. 4. de Pont. 8. 1.
Animus excultus & acies curata. Cic. 5. Tusc. 59. Hic igitur si est excultus, & si ejus acies ita curata est ut ne cæcetur erroribus, fit perfecta mens, id est absoluta ratio, quod est idem virtus.
Ingenia disciplinis exculta. Cic. in Orat. 48. Nihil enim est feracius ingeniis, iis præsertim quæ disciplinis exculta sunt.
Opes excultæ. Propert. lib. 4. 1. 130.
Artibus exculta hominum vita. Cic. 2. Off. 5.
EXCULTUS, ûs. m. Festus in v. Conitum.
EXCULTOR, ōris. m. Tertull.
EX COMPACTO, vel COMPOSITO. V. EX.
EXCONSUL, ŭlis. m. [ἀνθύπατος, ἢ ἀπηπατείας] Qui Consulatu functus est. Justinian. in l. 2. §. Nos itaque. C. de Veteri jure enucleando, Omne studium Triboniano viro excelso, magistro officiorum, Exquæstori sacri nostri palatii & Exconsuli credidimus, &c. & sæpe in eadem lege. V. Petr. Crinit. de Hon. Discip. 10. 12. & Isidor. 9. 3.
Exconsule, & Exquæstore, per omnes casus. Justinianus in secunda epistola Pandectis præfixa, Per Tribonianum virum magnificum, magistrum & Exquæstore sacri palatii, & Exconsule. Idem in epistola tertia, Quæ omnia per virum excelsum, necnon prudentissimum magistrum Exquæstore & Exconsule Tribonianum perfecta sunt. Loquendi forma, inquit Haloander, ei seculo familiaris, pro Quæstorio & Consulari viro, quomodo veteres Latini Proconsule, & Salustius Promilite, & Cic. Proquæstore uno verbo per omnes casus & numeros dixerunt. V. & Alciatum lib. 4. Dispunctionum cap. 3. infra PROCONSUL, & supra EX.
EXCONSULĀRIS, Adj. Idem, in l. 3. De proximis sacrorum scriniorum, lib. 12. C. Consulari honore fulti inter allectos habeantur, huncque honorem dignitatis teneant qui Exconsularibus deferri consuevit. Quædam exemplaria legunt, Ex Consularibus.
EX CONTINENTI. V. EX.
EXCŎQUO, xi, ctum, [ἐξέψω] ĕre. Perfectionem significare videtur, remque Perfecte coquere. Ter. Adel. 5. 3. 63. Tam excoctam reddam atque atram, quam carbo est. Columel. Vis frigoris excoquit terram.
Cruditatem excoquere Laconicis. V. Cruditas, in CRUDUS.
Ignis excoquit vitium metalli. Ovid. 4. Fast. 785.
Vitium per ignem excoquitur. Virg. 1. Georg. 88.
Excoquitur flammis scopulus. Sil. lib. 3.
Sol terram excoquit. Lucret. lib. 6. 962.
Excoquere malum alicui. Plaut. Pers. 1. 1. 53. i. e. Excogitare, & ad tempus præparare.
EXCORIO. H. St. Ex Gloss. vet. affertur in Thes. Lips. Excorio, ἀποδέρω. Sed in Gloss. Steph. Græco Lat. est Discorio, & ἐκδέρω, Decorio.
EXCORRECTOR, ōris. m. Qui corrector esse desierat. Ursat. de Not. Rom. Thes. Ant. Rom. Græv. T. 11. p. 703. E.
EXCORS, ordis. Adj. [ἔκφρων] Qui veluti corde & animo ac sensu communi, h. e. intellectu caret. Veteres enim sapientiam in corde collocabant, quam nunc in cerebro ponimus. Cic. 1. Tusc. 11. Quid porro ipse animus, aut ubi, aut unde, magna dissensio est: aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordesque dicuntur. Idem de Amicit. 99. Aperte adulantem nemo non videt, nisi qui admodum est excors. Idem pro Planc. Et quenquam putas fuisse tam

tam excordem, qui vivis his, stante urbe, & curia, reditùrum me, si viverem, non putaret? Hor. 1. Epist. 2. 25.

Sub domina meretrice fuisset turpis, & excors
Vixisset canis immundus, vel amica luto sus.

Excors & demens. Cic. pro Domo sua, 48. Neque tu eras tam excors, tamque demens, ut nescires hunc Clodium esse qui contra leges faceret.
Insanus & excors. Hor. 2. Serm. 3. 67.

Tu ne insanus eris, si acceperis? an magis excors
Rejecta præda, quam præsens Mercurius fert?

EXCREMENTUM. V. EXCERNO.

EXCREO, vel EXSCREO, [ἐκχρέμπτομαι, ἐκπτύω] āre. Vi quadam expuere, & cum tussi. Plaut. Amph. 14. Si minusculo digito increpuerint fores, hac tegula, tuum diminuam caput, ut cum dentibus linguam excrees. Cels. 3. 22. Pus excreatur, & interdum cruentum aliquid. Ovid. 21. Epist. 24.

Excreat, & ficta dat mihi signa nota.

EXCREATIO, ōnis. f. [ἔκπτυσις] ut, Sanguinis excreationes. Plin. lib. 24. cap. 14.
Excreationes faciles facit in cibo sumptum sinapi. Plin. lib. 20. cap. 22.
Excreationes pectoris purgat. Plin. lib. 20. cap. 22.
Ad cruentas excreationes teritur in cyathis duobus aceti & mellis. Plin. lib. 20. cap. 22.

EXCREABĪLIS, Adj. [ἐκπτυστὸς] Quod excreari potest. Plin. lib. 29. cap. 14. Pulmonum vitia excreabilia facit.

EXCRĒSCO, ēvi, ētum, [ἐξαυξάνω] ĕre. Crescere in altum, & cito atque aperte. Columel. lib. 5. Si fatis excreverint, jugo supponantur. Plin. lib. 37. cap. 2. Excrescitque in dies ejus rei luxus.
In altum excrevit. Lucan. lib. 4. 11.

Colle tumet modico lenique excrevit in altum
Pingue solum tumulo.

In caput excrescere. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Excrescere in longitudinem. Plin. lib. 16. cap. 30.

EXCRĒTUS, [αὐξηθεὶς] Partic. Virg. 3. Georg. 397.

Multi jam excretos prohibent a matribus hædos. Excretos, i. e. Validiores. Servius.

EXCRESCENTIA, æ. f. Viscerum excrescentia. Plin. 34. 18.
EXCRETUM. V. EXCERNO.
EXCRIBO. V. EXSCRIBO.

EXCRŬCIO, [ἐξανιάω] āre. Valde cruciare. Ter. Eun. 5. 3. 11. Spero me habere qui hunc meo excruciem modo. Idem Heaut. 1. 2. 4. Proin tu solicitudinem istam falsam quæ te excruciat, omittas. Cic. 3. Verr. 45. P. R. socium atque amicum fumo excruciatum semivivum reliquit. Idem pro Lege Manil. 11. Omni supplicio necatum excruciavit.
Confici & excruciari. Cic. 14. Fam. 3. Conficior enim mœrore mea Terentia: nec meæ me miseriæ magis excruciant, quam tuæ vestræque.
Omni modo excruciare aliquem. Catul. 96. 12.
Excruciat animum libido. Cic. 1. de Fin. 50.
Frigus excruciabat nudos. Lucret. lib. 5. 1425.
Excruciat eam animi. Plaut. Mil. 4. 2. 76. Vide ne sis in expectatione: ne animi illam excrucies. Idem Epid. 3. 3. 8. Vel quasi egomet, qui filii causa cœperam me excruciare animi. Ter. Phorm. 1. 4. 10. Eheu me miserum: quum mihi paveo, tum me Antipho excruciat animi.
Excruciatur vicem meam. Plaut. Most. 3. 1. 8. i. e. Dolet infortunium meum.
Excruciatus inopia. V. OPULENTIA.

EXCRUCIABĪLIS, e. [ἀνιατὸς] Dignus qui excrucietur. Plaut. Cist. 4. 1. 1. Nullam ego me vidisse credo magis anum excruciabilem quam illæc est, &c.

EXCRUCIATUS, ûs. m. Prudent.

EXCUBICULARII, Qui cubicularii munere functi sunt. Impp. l. 13. de excus. libert. lib. 10. C. Maximarum culmina dignitatum, Consistoriani quoque comites, notarii etiam nostri, & cubicularii omnes, atque excubicularii, ab omnibus sordidis muneribus vindicentur.

EXCŬBO, ui, ĭtum, [παννυχίζω, φρουρέω] āre. Vigilare, diligenter custodire. Sallust. in Jugurth. c. 100. Neque secus, quam si iter faceret, castra munire, excubitum in portas cohortes ex legionibus, pro castris equites auxiliarios mittere. Liv. 5. Excubare pro portis.
Excubare ad portum. Cæs. 2. Bell. Civil. 22.
In agro armatos excubare. Cic. 1. de Divin. 112.
In fano Pasiphaæ somniandi causa Lacedæmonii excubabant. Cic. 1. de Divin. 96.
Excubare in muris. Liv. 4. Bell. Maced. Cæs. 3. Bell. Civil. 50.
Excubant in tutela ruris in aqua satæ salices. Plin. lib. 16. cap. 27.
Ante domum excubui. Ovid. 3. Amor. 11. 12.
Ante fores excubat Cerberus. Tibul. lib. 1. 3. 72.
Excubare pro pace. Modest. in l. Famosi. D. ad leg. Juliam majest.
Excubat laurus ante limina, pro Est. Plin. lib. 15. cap. 30.
Excubare animo, pro Vigilare, & inquieto animo esse. Cic. 4. Tusc. 37. Qui semper animo sic excubat, ut ei nihil improvisum accidere possit, nihil inopinatum, nihil omnino novum.
Excubare & vigilare pro aliquo. Cic. 6. Philipp. 18. Quamobrem Quirites, consilio quantum potero, labore plus pene quam potero, excubabo, vigilaboque pro vobis.
Excubat Reipub. cura apud nos. Cic. 10. Fam. 8. Ex quo intelligi potest curam Reipub. summæ defendundæ jampridem apud nos excubare.
Excubatur rerum, non animi, pretiis. Plin. lib. 35. cap. 7.
Excubare, pro Incubare, seu Ova fovere. Columel. lib. 8. cap. 5. Novellæ gallinæ magis edendis, quam excubandis ovis utiliores sunt, inhibeturque cupiditas incubandi pinnula per nares trajecta.

EXCUBATIO, ōnis. f. [παννυχισμὸς] Valer. lib. 4. cap. 7. de Amicit. Ex. 7. Pro dignitate & salute amicorum perpetuam excubationem.

EXCUBĪTOR, ōris. m. [φρουρὸς, παννυχιστής] Qui excubias agit. Isidor. 9. 3. Columel. lib. 7. cap. 12. Quis custos incorruptior? quis excubitor inveniri potest vigilantior? De canibus. Cæs. 7. Bell. Gall. 69. Hæc eadem noctu excubitoribus ac firmis præsidiis tenebantur.

EXCUBIÆ, arum. [παννυχίδες] diurnæ & nocturnæ sunt: Vigiliæ tantummodo nocturnæ, inquit Valla lib. 4. Plaut. Casin. prol. 54. Is sperat si ei sit data, sibi fore paratas clam uxore excubias foris.
Excubiæ & custodiæ. Cic. pro Marcell. 33. Non modo excubias & custodias, sed etiam laterum nostrorum oppositus & corporum pollicemur.
Excubiæ & vigiliæ. Cic. pro Milon. 68. Si hæc arma, si Capitolinæ cohortes, si excubiæ, si vigiliæ, si delecta juventus, quæ tuum corpus domumque custodit, &c.
Capitis alicujus excubiæ. Cic. 7. Philipp. 24. Cujus ego excubias & custodias mei capitis cognovi.
Custodum excubiæ. Ovid. 1. Amor. 6. 7.
Vigilum excubiæ. Virg. 9. Æn. 159.
Excubiæ miseræ, flebiles vigiliæ, noctes acerbæ, custodia infelix. Cic. pro Planc.
Tristes excubiæ. Hor. 3. Carm. 16. 3.
Agere excubias. Ovid. 3. Fast. 245.
Habere excubias. Plin. lib. 10. cap. 23.
Madentes vino excubiæ. Claud. in Nupt. Hon. 80.
Excubia in singulari dixit Ambrosius, teste Gulielmo Lilio. H. St.

EXCUBĪTUS, ûs. [παννυχισμὸς] pro Excubiis. Hirt. de Bell. Hisp. 6. Partim ut pedestres copiæ in statione & in excubitu castris præsidio essent.

EXCŪDO, excudi, (& Excusi secundum Charisium & Probum) usum, [ἐκκολάπτω] ĕre. Cudendo efficere, inquit Servius. Virg. 6. Æn. 848.

Excudent alii spirantia mollius æra.

Excudere, Procudere, & Incus ipsa, a Cudendo dicta sunt, teste Festo. Al. Cædendo.
Ceras excudunt apes. Virg. 4. Georg. 57.
Artes excudere, per metaphoram. Virg. 1. Georg. 133.

Ut varias usus meditando excuderet artes. Ubi Serv. Studiose reperiret, & coleret. Alii legunt Extunderet, h. e. Velut extorqueret, & violenter pararet meditando sive exercitando. [Eaque sine dubio vera lectio, maxime cum altero dein versu sequatur,

Et silicis venis abstrusum Excuderet ignem. Quæ repetitio sane inconcinna foret.

Excudere ignem. Virg. 1. Georg. 135. h. e. Cudendo elicere.
Silicis scintillam excudit Achates. Virg. 1. Æn. 172. Ubi Servius, Excudit, Feriendo ejecit: quia cudere, est ferire. Quo loco quidam legunt Excussit: quod etiam stare potest. [Nego. V. EXCUTIO.
Excudere ova dicuntur gallinæ, & hujusmodi animalia: quod & Excludere dicitur. Columel. lib. 8. cap. 14. Negatur anser aliena excudere ova, nisi subjecta sua quoque habuerit. Varro 3. de R. R. cap. 9. [Ex imitatione Græci ἐκκολάπτειν Sylb. deducit. Forte tamen his & aliis locis Excludere legendum.
Excudere dicta alicujus. Ovid. in Fragm.
Excudere aliquod opus, pro Componere. Cic. 15. Att. 26. Librum tibi celeriter mittam, de gloria excudam aliquid Ἡρακλείδειον, quod lateat in thesauris tuis.

EXCUSIO, ōnis. f. tribuitur Apul.

EXCŪSOR, ōris. m. [ἐκκολάπτης] Idem quod Vascularius. Quintil. lib. 2. cap. 21. Nam si quæram quæ sit materia statuarii, dicetur æs; si quæram, quæ sit excusoris, id est ejus fabricæ, quam Græci χαλκευτικὴν vocant, similiter æs esse respondeant.

EXCULCO, [καταπατέω] āre. Vehementer pedibus calcare. Cæs. 7. Bell. Gall. 73. Simul confirmandi & stabiliendi causa singuli ab infimo solo pedes terra exculcabantur.
Exculcare, pro Calcando exprimere. Plaut. Capt. 4. 2. 30. Ex ipsis dominis, meis pugnis exculcabo furfures.

EXCULCĀTUS, Partic. [καταπεπατημένος] pro Obsoleto, fordentique. Gell. lib. 11. cap. 7. pr. Verbis, inquit, uti aut nimis obsoletis, exculcatisque. Idem alibi Invulgata, sordentiaque vocat.

EXCULCĀTOR, ōris. Dicebantur autem exculcatores milites, Qui scilicet missilia & lapides & glandes exculcant & ejiciunt. Usus est Vegetius, 2. 17. apud quem tamen hactenus Scutatores vel Scultatores corrupte editum est. Turneb. Adv. 24. 12.

EXCULPO, vel EXSCULPO, psi, ptum, [ἐκγλύφω] ĕre. Idem quod Perfecte sculpere. Plin. lib. 33. cap. 9. Quinetiam pocula ita figurantur, exculptis intus crebris ceu speculis, ut vel uno intuente, populus totidem imaginum fiat. Ex vetusto codice legitur Expulsis.
Exculpere aliquid e quercu. Cic. 13. Att. 28. Tamen nescio quid e quercu exculpseram quod videretur simile simulacri. Sic Exculpere ex marmore. Quintil. lib. 2.
Signum ex lapide exculpere. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Exculpere nidos gallinarum, aut affigere parieti. Varro 3. de R. R. cap. 8. Ita ut in parietibus circum omnia plena sint cubilia gallinarum, aut exculpta, aut affixa firmiter.
Exculpere alicui oculum, per translationem. Ter. Phorm. 5. 7. 98. V. OCULUS. al. Excludere. q. V.
Exculpere, pro Eradere. Nepos in Pausania, c. 1. extr. Hos versus Lacedæmonii exculpserunt: neque aliud scripserunt, quam nomina earum civitatum, quarum auxilio Persæ erant victi.
Exculpere, Extorquere. Plaut. Cist. 2. 2. 6. Vix exculpsi ut diceret. Lucil. lib. 2. Sat. Nunc nomen, jamque ex testibus ipse rogando exculpo, hæc dicam.
Exculpere verum ex aliquo. Ter. Eun. 4. 4. 45.
Exculpere prædam ex. Lucil. Uti esurienti leoni ex ore exculpere prædam. Nonius.

EXCULTUS. V. EXCOLO.

EXCURIO, āre. [ἐξαρχειόω] Curia excludere. Varro Hippocyone. Apollonium ideo excuriant, quia nihil habebat. Antiquum. Nonius 1. 164.

EXCURIATI, Exterminatique apud Varronem & M. Tullium leguntur vocabulis sane probis, pro His qui curia & terminis exacti sunt. Cæl. Rhod. lib. 25. cap. 12.

Excuratus, Partic. [ἐξηπιμασμένος] ab Excuro; Accuratus, Diligenter & cum cura apparatus: ut, Excuratus victus. Plaut. Pſeud. 5. 1. 8. Ita excurato victu, ita magnis munditiis, &c.
Excuratus homo. Plaut. Caſin. 3. 6. 6.

Excurro, curri, & cucurri apud Plautum & Livium, curſum, [ἐκθέω, ἐκτρέχω] ĕre. Extra currere. Cic. 5. Att. 15. Ego dum panes & cetera parantur, excurro in Pompejanum. Liv. 1. Quum plures igni quam ferro armati excucurriſſent, cæde incendioque cuncta complent. Cic. 3. Verr.
Excurremus legati ad Piſonem. Cic. 1. Att. 1.
Evolare & excurrere. Cic. de Clar. Orat. 272. Itaque tantos proceſſus efficiebat, ut evolare, non excurrere videretur. conf. mox Evolant &c.
Ad aliquem excurrere. Cic. 3. Fam. 7. Mandavi utrique eorum, ut ante ad me excurrerent, ut tibi obviam prodire poſſem.
Ex aliquo loco excurrere. Cic. 2. pro Lege Agr. 86.
Excurrere dicuntur milites, Quando ex caſtris exeuntes, in hoſtilem agrum graſſantur. Liv. 1. 15. In fines Romanos excurrerunt populabundi magis, quam juſti more belli.
Excurrere aliquid dicitur, Quum protenditur in longum vel latum. Liv. 6. Bell. Pun.
Excurrunt germinationes. Plin. lib. 17. cap. 26.
Excurrit etiam oratio. Cic. 3. de Orat. 188. Ne fluat oratio, ne vagetur, ne inſiſtat interius, ne excurrat longius, ut membris diſtinguatur. h. e. Ne longis divagationibus obruatur.
Inſiſtere & Excurrere dicitur oratio, contraria. Cic. in Orat. 170. Quid eſt cur claudicare aut inſiſtere orationem malint, quam cum ſententia pariter excurrere?
In locum excurrere. Quintil. lib. 4. cap. 3.
In campo excurrit virtus. Cic. pro Muren. 18. Nullum enim vobis fors campum dedit, in quo excurrere virtus, cognoſcique poſſet.
Excurrens in meridiem planities. Plin. lib. 17. cap. 5.
Eventus donationis excurrit in hoc tempus. Ulpian. in l. Qui in hoc. D. De donat. inter virum & uxorem.
Evolant atque excurrunt foras animi. Cic. 1. de Divin. 114.
In pericula excurrere. Sen. 2. de Benef. cap. 34.
Summa excurrit. Paul. in l. Pub. Mæv. §. fin. D. Depoſiti vel contra, Debetis mihi decem quos apud Titium depoſuiſtis, Item κυρο-τροφεῖον decem: item ex ratione patris veſtri decem & quod excurrit. i. e. Decem aureos & aliquot denarios vel ſeſtertios. Excurrere enim id dicitur, Quod ordinem aut modum, i. e. Menſuram, numerumve egreditur. Cic. in Orat. 78. de numeris oratoriis loquens, Excurrentia appellat verba, Quæ ultra rythmum legitimum adducuntur. Hinc, Summa excurrens Latine dicitur, quam lingua vulgaris Ruptam appellat: ut quum dicunt Solidos fractos, i. e. Briſatos. Quadrans autem ſumma dicitur & ſolida, In qua nihil excurrit. Bud. in dicta l. Publ. Mæv.
Excurrere, pro Digredi; V. Egredi, pro Digredi, in EGREDIOR.

Excursus, Partic. [ἐκδεδραμημένος] Ter. Adel. 5. 4. 6. Prope jam excurſo ſpatio, mitto: id quamobrem, reipſa repperi. Decurſo Bentl. ex Priſciano q. omnino V.

Excursus, ûs. m. [ἔκδρομος] Plin. lib. 5. Epiſt. 6. Vides ut Aratus minutiſſima etiam ſidera conſectetur & colligat: modum tamen ſervat, non enim excurſus hic ejus, ſed opus ipſum eſt.
Excurſus navigiorum. Hirt. Bell. Alex. 19.
Breves excurſus tentare. Virg. 4. Georg. 194.
Excurſus, pro Digreſſione. V. Egredi, pro Digredi, in EGREDIOR.

Excursio, ōnis. f. [ἐκδρομή] Cic. de Senect. 19. Nec enim excurſione, nec ſaltu uteretur.
Excurſio militum. Cic. pro Lege Manil. 17. Quum una excurſio equitatus perbrevi tempore totius anni vectigal auferre poſſit.
Excurſiones & latrocinia hoſtium. Cic. pro Deiot. 22. Sed quibus fines ſuos ab excurſionibus hoſtium & latrociniis tueretur.
Infeſta excurſionibus Barbarorum via. Cic. de Provinc. Conſ. 4.
Excurſiones invicem facere. Liv. 10. Bell. Pun. Inde jaculis ſummoti, recurrere ad ſuos, inde excurſiones invicem fieri.
Breves excurſiones. Scævola in l. Mœnia. §. ultim. D. de annuis legatis.
Excurſio orationis. Cic. 2. de Divin. 26. Sed hæc fuerit nobis tanquam levis armaturæ prima orationis excurſio, nunc, &c.

Excursatio, ōnis. f. ab EXCURSO freq. Idem. Valer. Max. 2. 3.

Excursator, ōris. m. Ammian. l. 24. pr.

Excursor, ōris. m. [ἐκδρομητής] Qui excurrit. Cic. 4. Philipp. 15. Eſt igitur Quirites Pop. Rom. victori omnium gentium omne certamen cum excurſore, cum latrone, cum Spartaco. Idem 4. Verr. 22. Petit Nævius Turpio quidam iſtius excurſor & emiſſarius.

Excūso, [παραιτέομαι, προφασίζω, ἀπολογέομαι] āre. quaſi Ex cauſa detrahere, & abſolvere: ſignificatque proprie Objectum crimen diluere. Cic. 15. Att. 27. Atticæ meæ velim me ita excuſes ut, &c.
Excuſo me tibi in eo ipſo, in quo te accuſo. Cic. 2. Q. frat. pr.
Nimis ſe aliquibus excuſare. Cic. 9. Att. 15. Verum (ut ſcribis) quum ſcimus, viris bonis me nimis excuſo.
Excuſare aliquem alteri per literas. Cic. 11. Fam. 15. Planco collegæ mandaſti, ut te mihi per literas excuſaret.
Crimen excuſare lacrymis. Stat. 6. Theb. 44.
Excuſatum me volo. Cic. 3. Verr. 105. His omnibus qui iſtius injurias norunt, hoc eſt Pop. Rom. univerſo, me vehementer excuſatum volo, non negligentia mea fore ut multa prætereant.
Excuſare aliquem apud. Cic. 12. Att. 15. De me excuſando apud Apulejum dederam ad te pridie literas.
Excuſatum habere. V. EXCUSATUS.
Excuſare ſe de. Cæſ. 4. Bell. Gall. 22. Morinorum legati ad eum venerunt, qui ſe de ſuperioris temporis conſilio excuſarent.
Excuſare aliquid, eſt Afferre in excuſationem id quod peccandi cauſam præbuit, veluti ſi latrones aut flumina impedimento fuerunt, ne ad diem adeſſe poſſem. Quintil. in Paſtu cadaverum 25. Tu tamen ſi interpellatus tempeſtatibus ſerius veniſſes, excuſares mare & ambiguos flatus. Liv. de Torquato, Oculorum valetudinem excuſavit. Sic Plin. lib. 26. cap. 1. Excuſare valetudinem. Plin. Epiſt. 1. 7. Advocationem.
Laborem excuſare. Hor. 1. Epiſt. 7. 67. — ille Philippo
Excuſare laborem, & mercenaria vincla,
Quod non mane domum veniſſet.
Moras excuſat fratri. Stat. 12. Theb. 334.
Propinquitatem excuſare. Cic. 8. Philipp. 1. Quanquam is quidem antequam ſententiam diceret, propinquitatem excuſavit. i. e. Excuſavit ſe, quod propinquus eſſet.
Tarditatem literarum alicujus alteri excuſare. Cic. 15. Att. 26. extr.
Vires excuſare. Ovid. 14. Met. 462.
— poſtquam mandata peregit,
Auxilium petiit; vires Ætholius heros Excuſat.
Excuſari morbi cauſa. Cic. 12. Att. 14. Sed cura ut excuſer morbi cauſa in dies ſingulos.

Excusans, Partic. [παραιτούμενος] Cic. de Clar. Orat. 101. Cui tamen Lælius ſe excuſans, non genero minori dixit ſe illud, ſed majori filiæ detuliſſe.
Verba excuſantia dicere. Ovid. 9. Met. 215.

Excusatio, ōnis. f. [παραίτησις, πρόφασις, ἀπολόγημα] Cic. de Amicit. 37. Nulla eſt igitur excuſatio peccati, ſi amici cauſa peccaveris. Plaut. Aſin. 3. 1. 31. Hic dies ſummu'ſt apud me inopiæ excuſatio.
Deo ne excuſatio quidem eſt inſcientiæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 90.
Oculorum excuſatio. Cic. 2. de Orat. 275. Ut ego qui in delectu Metello, quum excuſationem oculorum a me non acciperet, & dixiſſet, Tu igitur nihil vides?
Idonea & juſta excuſatio. Cic. 16. Fam. 25.
Sapiens & probabilis excuſatio. Cic. 8. Att. 16. Omnia ſunt integra nobis: nihil prætermiſſum eſt quod non habeat ſapientem excuſationem, non modo probabilem.
Accipere excuſationem. Cic. 12. Fam. 25. conf. Oculorum excuſatio.
Turpis excuſatio minime accipienda eſt. Cic. de Amicit. 40.
Afferre excuſationem. Cic. 10. Fam. 4. Ego autem præteriti temporis excuſationem affero, quod te profectum audieram. V. AFFERO.
Defendere excuſatione adoleſcentiæ, vitia alicujus. Cic. pro Cœl. 2.
Defendit aliquem neceſſitatis excuſatio. Cic. pro Rabir. Poſth. 27.
Defendere ſe excuſatione ſtuporis. Cic. de Aruſp. Reſp. 5.
Deprecari excuſatione ſummæ ſtultitiæ, ſummæ improbitatis odium. Cic. pro Cæcin. 30.
Dare excuſationem. Cic. 6. Fam. 7. Sed utrique rei excuſationem, tuæ vitæ conſuetudo dat.
Dare alicui juſtam excuſationem. Cic. 6. Verr. 125. Sappho, quæ ſublata de Prytaneo eſt, dat tibi juſtam excuſationem, prope ut concedendum atque ignoſcendum eſſe videatur.
Errare poſſe cum excuſatione. Cic. 11. Fam. 28.
Eruere excuſationem. Sen. 2. de Benef. cap. 30. Non eſt quod quiſquam excuſationem mentis ingratæ ab infirmitate atque inopia eruat. i. e. Non te fingas inopem aut infirmum, ne ingratus videaris.
Habere excuſationem legitimam. Cic. 5. Philipp. 14.
Habere excuſationem pietatis, neceſſitatis, & ætatis. Cic. pro Cœl. 2.
Non habet excuſationem ſtultitia. Cic. 1. de Orat. 125.
Parare excuſationem ad aliquem. Cic. 12. Att. 25. Itaque idipſum dubito, an excuſationem aliquam ad illum parem. V. PARO.
Probare excuſationem. Cic. in Orat. 230. Nobis autem in ſcribendo, atque in dicendo neceſſitatis excuſatio non probatur.
Quærere excuſationem. Cic. pro Rabir. Perd. reo, 8.
Relinquere excuſationem ad aliquem. Cic. 9. Att. 4. Hanc eram ipſam excuſationem relicturus ad Cæſarem.
Tegenda excuſatione amicitiæ conſenſio improborum non eſt, ſed potius omni ſupplicio vindicanda. Cic. de Amicit. 43.
Valent apud aliquem excuſationes alterius. Cic. pro Sylla, 47.
Uti excuſatione adverſus aliquos. Cic. 2. Off. 68. Utendum etiam eſt excuſatione adverſus eos quos invitus offendas, quacunque poſſis, quare id quod feceris, neceſſe fuerit, nec aliter facere potueris.
Uti temporis excuſatione. Cic. 10. Att. 13. Sed ſi mihi Q. Axius in hac mea fuga HS XIII. non reddit, quæ dedi ejus filio mutua, & utitur excuſatione temporis, &c.

Excusatiuncula, æ. Salvian.

Excusator, ōris. m. Auguſtin.

Excusatus, a, um. [παρῃτημένος] Quintil. lib. 7. Excuſatum eſſe ruſticum qui non interfuerit judicio. Et Martial. lib. 2. 79.
Excuſatum habeas me rogo, cœno domi.
Compar. Plin. lib. 4. Epiſt. 5. Oportet enim nos breves eſſe, quo ſit excuſatius quod librum ipſum non tamen ultra cauſæ amplitudinem extendimus.
Superl. Sen. de Vita Beata cap. 29. Excuſatiſſimus eſſem, etiamſi non præcepta illorum ſequerer, ſed exempla.

Excusate, Adv. [παρῃτημένως] Plin. Epiſt. 198. Licebit rurſus iraſci, ſi meruerit, quod exoratus excuſatius facies. Quintil. Et fieri id videtur excuſate. i. e. Citra culpam, ait Budæus.

Excusabilis, e. [παραιτητός] ut, Crimen excuſabile. Ovid. 4. de Pont. 1. 1.
Pars delicti excuſabilis. Ovid. 1. de Pont. 7. 41.

Excusor, oris, **Excusus**. V. EXCUDO.

Excussatus, **Excusse**, **Excussorius**, **Excussus**. V. EXCUTIO.

Excŭtio, ſſi, ſſum, [ἐκτινάσσω, ἀποσυφελίζω] ĕre. ab Ex & Quatio; ſignificat Movere, & dejicere. ut, Excuſſæ in terram litteræ. Cic. 2. de Nat. Deor. 93.
E manibus excutere aliquid. Perſ. 3. Sat. 100.
Sed tremor inter vina ſubit, calidumque trientem
Excutit e manibus.
Amplexus excutere. Ovid. 9. Met. 52.
Arcus ſævos excutere. Ovid. 3. de Arte Am. 29.
Cæſariem excuſſit. Ovid. 1. Met. 179.
Cerebrum alicui excutere. Plaut. Aulul. 2. 1. 29. Quia miſero mihi cerebrum excutiunt dicta tua, &c.
Cibos excutere ore. Stat. 5. Theb. 603.
Clavum lapide excutere. Plaut. Men. 1. 1. 10.
Conditionem excutere ſuæ ſortis. Ovid. 3. Triſt. 14.
Vide in CONDITIO, quomodo ſit expoſitum hic Excutere. H. St.

Curſu excuti, pro A propoſito curſu averti. Virg. 3. Æn. 200.
Excutimur curſu, & cæcis erramus in undis.
Delicias excutere. Claud. 2. in Eutrop. 147.
Delicias & ineptias aliquorum excùtere. Cic. pro Cæl. 67.
Ab equis excuti. Ovid. 1. in Ibin, 580.
Equitem excutere dicitur equus. Liv. 8.
Feras excutere cubilibus. Plin. in Paneg. 81.
Flammas pectore excutere. Ovid. 7. Met. 17.
Fœdus conceptum excutere. Virg. 12. Æn. 158.
Gladium morituro excutere. Sen. 3. de Benef. cap. 9.
Habenas excutere per colla jubasque. Ovid. 5. Met. 404.
Jactationem verborum alicui excutere. h. e. Adimere, auferre. Cic. pro Sylla, Qui ſi attulerint nervos & induſtriam, mihi crede, excutient tibi iſtam verborum jactationem, & te ex ſomno ſæpe excitabunt.
Ignem excutere. Plin. lib. 16. cap. 40. [Excudere Hard. recte. Excutere enim eſt Abjicere, ἀποῤῥίπτειν, ut in ſeq. exemplo, Excudere vero Elidere, ἐκπρίζειν. q. V.
Ignem de crinibus excutit. Ovid. 12. Met. 281.
Imperatores excutere. Cic. 2. de Lege Agr. 60. Qui non modo reges, atque exterarum nationum homines, ſed etiam imperatores noſtros excuſſerunt.
Jugum excutere, Nolle obedire. Tractum ab equis vel bobus aratoriis, qui dum arare nolunt, jugum excutiunt. Plin. Paneg. c. 11. extr.
Lacrymas excutere alicui, Provocare aliquem ad lacrymas. Ter. Heaut. 1. 1. 115. Lacrymas excuſſit mihi.
Hoc genus totum maledicti excuſſit illa calamitas. Cic. pro Domo ſua, 76.
Mentem excutere alicui, i. e. Adimere. Plin. lib. 1. Epiſt. 18.
Metum excutere de corde. Ovid. 1. Faſt. 16.
Deque meo pavidos excute corde metus.
Mœnia fundo excutiam. Stat. 3. Theb. 249.
Nummos alicui de manu excutere. Ulp. in l. Si ſervus ſervum. §. Si quis de manu. D. Ad leg. Aquil.
Oculos excutere alicui, pro Excludere, Eruere. Plaut. Perſ. 5. 2. 16.
At ego tibi hoc continuo cyatho oculum excutiam tuum.
Onus excutere viſceribus, i. e. Abortum facere. Ovid. 11. Epiſt. 42.
Pacem excuſſerat orbi. Lucan. lib. 1. 69.
Patria excuti. Virg. 8. Æn. 299.
Quinetiam patria excuſſos infeſta per undas Auſa ſequi.
Pennas excuſſit Boreas. Ovid. 6. Met. 703.
Querelas. Claud. de Bell. Get. 25.
Quies terrore excutitur. Ovid. 4. Faſt. 667.
Rationem excutere, i. e. Examinare, Conficere & ſubducere rationem militum. Plin. lib. 7. Epiſt. 31. ad Cornut.
Riſum excutere ſibi. Hor. 1. Serm. 4. 35.
Sceptris excuti ab aliquo, i. e. A regno dejici. Ovid. 1. Faſt. 198.
Se excutere. Ter. Phorm. 4. 1. 20. Quod ſi fit: uti me excutiam, atque egrediar domo, id reſtat.
Senſus mihi excuſſit nimius dolor. Sen. OEth. 10.
Seram poſte excutere. Ovid. 1. Amor. 6. 24.
Severitatem veterem excutere. Cic. 9. Fam. 10. Tu adeo mihi excuſſam ſeveritatem veterem putas, ut ne in foro quidem reliquiæ priſtinæ frontis appareant?
Sitim excutere undis. Sen. OEth. 8.
Somno excuti. Virg. 2. Æn. 302.
Soporem excutere. Ovid. 11. Met. 677.
Studia de manibus excutere. Cic. pro Muren. 26. Omnia iſta nobis ſtudia de manibus excutiuntur.
Summam pecuniæ excutere cuipiam. Ulpian. in l. Si fidejuſſor. §. Si cum debitor. D. Mandati.
Tela excutere alicui. Ovid. 2. Amor. 5. 52.
Venabula roſtro excuſſit ſus. Ovid. 10. Met. 713.
Verba fortia alicui excutere. Tibul. lib. 2. 6. 12.
Vomitum alicui excutere. Plaut. Merc. 3. 3. 15.
Verbum aliquod excutere & explicare. Cic. in Partit. 124. Et Quintil. lib. 1. cap. 5. Excutere omne ſcriptorum genus. Et lib. 5. Hæc omnia Cicero excutit.
Excutere, Commovere ſe, & ſpiritus omnes, ſenſusque ſuos ad intelligentiam colligere & excitare, quod fit quum res aliqua intellectu difficilis objicitur nobis. Cic. 3. Off. 81. Explica atque excute intelligentiam tuam, ut videas quæ ſit in ea ſpecies, forma & notio viri boni.
Excutere aliquem, [Fouiller. H. St.] Scrutari & diligenter inquirere. Plaut. Aulul. 2. 1. 29. Cic. pro Roſc. Amer. 97. Nihil eſt Glaucia quod metuas, non excutio te: ſi quid forte ferri habuiſti, non ſcrutor. Plin. lib. 7. cap. 36. A janitore ſemper excuſſa, nequid inferret cibi, deprehenſa eſt uberibus ſuis alens eam. Hæc Budæus. Quintil. lib. 7. cap. 2. Excuſſerunt illi patrem, & aurum in ſinu ejus invenerunt.
Facultates alicujus excutere. Ulp. l. 1. D. De magiſtrat. conveniendis. Prius enim arbitror conveniendum eum, qui hoc ſuſcepit: deinde excuſſis ejus facultatibus, tunc veniendum ad collegam.
Excutere aliquid, Diligentius æſtimare, & exactius aliquid expendere. Ulp. in l. ſi mandavero. D. Mandati, Si tibi mandavero ut excuteres vires hæreditatis. Et paulo poſt, Si mandavi tibi ut vires excuteres ejus, cui eram crediturus. Cic. pro Planc. 29. Facilis eſt illa occurſatio & blanditia popularis: aſpicitur, non attrectatur: procul apparet, non excutitur, non in manus ſumitur. Budæus. Cic. 1. Tuſc. 111. Hanc excutere opinionem mihimet volui radicitus. Idem 1. Tuſc. 88. Illud excutiendum eſt, ut ſciatur quid ſit carere.
Verba itaque Senatusconſulti excutiamus. Ulp. in l. 2. §. 2. D. ad SC. Vellej.
Excutere debitorem. Paul. l. 46. §. 6. D. de Adminiſt. tut. Non prius pupillus ad magiſtratus reverti poteſt, quam omnes tutores excuſſi fuerint. i. e. Quam actione tutelæ expertus ſit, an ab eis ſuum ſervare poſſit. Budæus. Alii legunt Excuſſati. V. paulo poſt EXCUSSIO.
Impenſam excutere. i. e. Imputare quanti ſint impenſæ. l. 60. §. mandavi. D. locat.
Excutere aliquem, aliter, pro Spoliare, & pecuniis exhaurire. Cic. de Aruſp. Reſp. 37. Niſi forte tibi eſſe ignotum putas, quod te judices dimiſerunt excuſſum & exhauſtum, ſuo judicio abſolutum, omnium condemnatum. i. e. Exhauſtum pecuniis quibus eos corrupiſti, & (ut vulgo dicitur) Deplumem te reliquerunt, Nihil tibi reliqui fecerunt.
Excutere, Eligere, omnibus excuſſis angulis. Cic. 12. Philipp. Juventutem omnem ex tota Italia excuſſimus.
EXCUTIENDUS, Partic. [ἐκτινακτέος] ut, Pulvis excutiendus digitis. Ovid. 1. de Arte Am. 150.
Ruſticitas excutienda. Ovid. 16. Epiſt. 186.
Quod male perſuades, utinam bene cogere poſſes:
Sic mea ruſticitas excutienda foret.
EXCUSSUS, Partic. [ἐκτετιναγμένος] Cic. pro Syll. 47. Noli aculeos orationis meæ qui reconditi ſunt, excuſſos arbitrari.
Agna excuſſa dentibus lupi. Ovid. 1. Triſt. 1. 78.
Brachia excuſſa jactare. Ovid. 5. Met. 596.
Excuſſum ingenium. Vide meam præfat. in Plinii Epiſt. H. St.
Lancea excuſſa lacertis. Lucan. lib. 3. 382.
Lumbi excuſſi. Propert. lib. 2. 16. 27.
Barbarus excuſſis agitat veſtigia lumbis.
Nubibus excuſſis ignis eliſus. Ovid. 8. Met. 339.
Navis excuſſa magiſtro. Virg. 6. Æn. 353. i. e. De qua magiſter excuſſus fuit.
Rudentes excuſſos laxare. Virg. 3. Æn. 267.
Togula excuſſa. Martial. lib. 4. 66.
Tuſci grandine excuſſi. Plin. Epiſt. 71.
Vulgo excuſſo patuere ſedilia. Stat. 6. Theb. 449.
Pectore noſtro excuſſus dicitur, Cujus obliti ſumus. Virg. 5. Æn. 679.
EXCUSSUS, ûs. m. Prudent. 5. Periſteph.
EXCUSSIO, ōnis. f. [ἐκτιναγμὸς Gloſſ. Vet.] JCtis eſt Diligens inquiſitio, ac detentio rerum bonorumque principalis debitoris per judicem, usque ad peram, ut vocant, & ſacculum, id eſt noviſſimum quadrantem effecta. Vulgo Diſcuſſio.
EXCUSSOR, ōris. m. Excuſſor tritici.
EXCUSSO, āre. frequent. Tertull.
EXCUSSATUS, Partic. V. paulo ſupra Excutere debitorem.
EXCUSSE, Adv. [ἐκτετιναγμένως] Accurate. Sen. 2. de Benef. cap. 17. Si cum tirone & indocto, non tam rigide, nec tam excuſſe, ſed languidius & in ipſam ejus dirigentes manum, remiſſe occurremus. [i. e. non tantopere excuſſa pila. de Pilæ luſu enim agit.
EXCUSSORIUS, Adj. [ἐκτιακτικὸς] Plin. lib. 18. cap. 11. Cribrorum genera Galli e ſetis equorum invenere: Hiſpani e lino excuſſoria & pollinaria: Ægyptus e papyro atque junco.

E X D

EXDECIMO, āre. [ἀποδεκατόω] Decimum quemque eligo, interprete Feſto: a verbo Decimo, quod eſt Decimam partem detraho: Et in ſequiorum temporum auctoribus ponitur pro Deligere, excerpere. Symmach. 5. Epiſt. 83. ſcribitur & Edecimo, & Edecumo.
EXDORSUO, [ἐκνωτέω] āre. Dorſum confringere, dum apparantur piſces & exenterantur. Plaut. Aulul. 2. 9. 2. Dromo deſquama piſces:, tu Macherio congrum, murenam exdorſua quantum potes.
EXDUTÆ, Exuviæ, Antiquum. Feſtus. [Forte Exduta.

E X E

EXĔCO, ui, ctum, [ἀποτέμνω] āre. ab Ex & Seco ſecas; ideo rectius in hodiernis editionibus plerumque ſcriptum invenimus, Exſeco. Excidere. Columel. lib. de Arborib. cap. 26. Arborem quam inſerere voles, ſerra diligenter execato ea parte quæ maxime nitida & ſine cicatrice eſt. Cic. pro Cluent. 187. Nam Stratonem quidem Judices, in crucem actum eſſe execta ſcitote lingua.
Sanare & execare. Cic. 2. Att. 1. Non minus probanda medicina quæ ſanaret vitioſas parteis Reip. quam quæ execaret.
Armarii fundum execuit. Cic. pro Cluent. 176.
Execare nervos urbis, per translationem. Cic. pro Lege Agr. 2. 91. Nervis urbis omnibus exectis, urbem ipſam ſolutam ac debilitatam reliquerunt. Al. Ejectis.
Execare mercedes capiti. i. e. de Sorte deducere. Hor. 1. Serm. 2. 14.
Execare peſtem Reipub. Cic. pro Sext. 135.
EXECTUS, Partic. [ἀποτμηθεὶς] Cic. 2. de Nat. Deor. 63. Nam vetus hæc opinio Græciam opplevit. ſc. exectum Cœlum a filio Saturno. i. e. Caſtratum.
Cornu execto frons. Hor. 1. Serm. 5. 59.
Virum execta juventus. i. e. Spadones, ſexum virilem exectum habentes. Lucan. lib. 10. 134.
Lingua execta. Lucan. lib. 2. 181.
Silvæ exectæ. Claud. 1. Conſ. Stil. 198.
Viſcera execta vivæ ſtrigis. Sen. Med. 9.
Exectus & exemptus honore. Plin. Epiſt. 36.
Execti etiam dicuntur, quos veteres Cæſares, aut Cæſones vocaverunt, qui ſcilicet ex matris mortuæ ſecto utero ſunt extracti. Paulus in l. anniculus. D. de verb. & rer. ſignif. Falſum eſt eam peperiſſe, cui mortuæ filius exectus eſt. Quædam exemplaria legunt Extractus.
EXECTIO, ōnis. f. [ἔκτμησις] Cic. pro Cluent. 180. Quum exectio illa fundi in armario animadverteretur, &c.
EXĔCRO, ſeu potius EXSĔCRO, āre. ab Ex & Sacer. Afranius Incendio, Experjurabant, execrabant ſe ac ſuos. Nonius 7. 45. & Priſcian. 797. Sed frequentius eſt,
EXECROR, [ἐπαρῶμαι, καταρῶμαι] āri. eſt Verbis diris & execratione plenis imprecari. Cic. 3. Off. 11. Itaque accepimus Socratem execrari ſolitum eos, qui primum hæc natura cohærentia diſtraxiſſent.
Alii EXSECROR, ut Auri Sacra fames, an Exſecror, id eſt E Sacrorum numero eximo? H. St. Quædam & ex Pontano adſcripſerat, quæ culter bibliopegi abſcidit, paginarum tantum numeris relictis, 596. 598. qui neque Aldinis, neque Cratandri reſpondent.
Execrari & deteſtari, apud Liv. lib. 5.
Execrari, & male precari. Cic. in Piſon. 33. Tibi proficiſcenti evenit, ut omnes execrarentur, male precarentur, unam tibi illam viam & perpetuam eſſe vellent.

Recte

Recteque Socrates execrari eum solebat qui primus utilitatem a natura sejunxisset. Cic. 1. de Legib. 33.
Odisse aliquem, ei pestem exoptare, & eum execrari. Cic. in Pison. 96.
Gentem execrari. Ovid. 14. Met. 191.
Terram execrari. Virg. 3. Æn. 273.
Execrari, & invocare furias alicui. Liv. 1. 59. extr. Inter hunc tumultum Tullia domo profugit, execrantibus quacunque incedebat invocantibusque parentum furias viris mulieribusque.
Execrari in caput. Liv. 39. 51. extr. Execratus deinde in caput regnumque Prusiæ, & hospitales deos violatæ ab eo fidei, testes invocans, poculum exhausit.
EXECRANS, [ἐπαρώμενος] Partic. ut
Verba execrantia edere. Ovid. 5. Met. 105.
Vota execrantia nomen alicujus. Ovid. in Ibin, 93.
EXECRATUS, [κατάρατος] Execratissima anguria. Plin. lib. 8. cap. 2.
Civitas execrata. Hor. Epod. 16. 18.
Execratum malum odore & amaritudine. h. e. Ingratum vel gustu vel odore. Plin. lib. 13. cap. 16. Alia est arbor eodem nomine malum ferens execratum aliquibus odore & amaritudine.
EXECRANDUS, Partic. pass. [ἐπάρατος] Cic. 2. Philipp. 65. Deinde quum Pompeji sector, non te execrandum Pop. Rom. non detestabilem, non omnes tibi deos, omnes homines & esse inimicos, & futuros scias?
Execranda res atque pessima. Plin. lib. 7. cap. 13.
EXECRABILIS, e. [βδελυκτὸς] Detestandum & abhorrendum. Liv. 31. 17. Præeuntibus execrabile carmen sacerdotibus. i. e. Illud quo se devovent.
Odium execrabile. Liv. 26. 13. Vetus atque usitata res est, in oppugnanda hostium urbe, labores ac pericula pati: illud iræ atque odii execrabilis indicium est.
Execrabilis, pro Duro. [Immo Diro] Plin. lib. 9. cap. 48. Sed nullum usquam execrabilius quam radius per caudam eminens, &c.
EXECRABILITER, Adv. August.
EXECRABILITAS, ātis. f. Apul.
EXECRAMENTUM, i. n. Idem ac Execratio. Tertull.
EXECRATIO, ōnis. f. [ἀρὰ, κατάρα, ἀρεία, βλασφημία] Sallust. in Catil. c. 22. Fuere ea tempestate qui Catilinam oratione habita dicerent, quum ad jusjurandum populares sceleris sui adigeret, humani corporis sanguinem vino permistum in pateris circumtulisse: inde quum post execrationem omnes degustavissent, sicuti in solennibus sacris fieri consuevit, aperuisse consilium suum, atque eo dictitare fecisse, quo inter se magis fidi forent, alius alii tanti facinoris conscii.
Fides, execratio, dextræ, & complexus. Cic. 7. Verr. 103.
Malum omen & execratio. Cic. pro Sext. 71. Exierunt malis ominibus atque execrationibus duo vulturii paludati.
Execrationem obtestationemque in aliquos componere. Liv. 26. 25. Acarnanes ab XV. ad LX. annos conjurant, nisi victores se non redituros: qui victus acie excessisset, eum ne quis urbe, tecto, mensa, lare reciperet. Diram execrationem in populares, obtestationemque, quam sanctissimam potuerunt, adversus hospites composuerunt.
Cautione, fœdere, execratione aliquem devincire. Cic. pro Sext. 17. Hunc vir clarissimus, mihique multis repugnantibus amicissimus, Cn. Pompejus omni cautione, fœdere, execratione devinxerat, nihil in Tribunatu contra me esse facturum.
Habet execrationem lex. Cic. 2. Att. 18. Habet etiam Campana lex execrationem in coitione candidatorum, si mentionem fecerint, quo aliter ager possideatur atque ut ex legibus Juliis.
Execrationibus publicis sancitum. Cic. 3. Off. 55. Quid enim est aliud quam viam erranti non monstrare (quod Athenis execrationibus publicis sancitum est) si hoc non est emptorem pati ruere, & per errorem alterum inducere?
EXECUTIO. V. EXEQUOR.
EXEDENTULUS, Adj. Idem ac Edentulus; Qui dentibus caret. Tertull.
EXEDO, edis vel es, ēdi, ēsum, [ἐξέδω, κατέδω] ĕre. Consumere. Plin. lib. 26. Nascuntur quoque in sanguine ipso hominis animalia exesura corpus. Ter. Phorm. 2. 2. 4. Tibi omne est exedendum.
Exedere, lacerare, conficere animum dicitur ægritudo. Cic. 3. Tusc. 27. Lacerat, exest animum, planeque conficit. De ægritudine.
Ægritudines exedunt homines. Cic. 5. Tusc. 16.
Ardor flammeus exederat silvas. Lucret. lib. 5. 1252.
Argentum vivum exest ac perrumpit vasa. Plin. lib. 33. cap. 6.
Labor exedit homines. Valer. 4. Argon. 470.
Malum exedit artus penitus. Sen. OEth. 9.
Mors lenta jacentis exedit puerile decus. Stat. 2. Silv. 1. 155.
Tineæ exedunt caput. Claud. 1. in Eutrop. 114.
Vincula exedunt aliquem. Lucan. lib. 2. 73. — vincula ferri
Exedere senem, longusque in carcere pædor.
Virus exedit artus. Sen. OEth. 7.
Exedere aliquem, Ejus facultates consumere. Ter. Heaut. 3. 1. 53.
Quid te futurum censes, quem assidue exedent?
Angor illum exest. Lucret. lib. 3. 1007.
Sed Tityus nobis hic est, in amore jacentem
Quem volucres lacerant, atque exest anxius angor.
Cura exedit medullas. Catul. 64. 23.
Exedunt animos mœrores, conficiuntque curis. Cic. 1. de Fin. 59.
Urbem exedere odiis. Virg. 5. Æn. 785.
Non media de gente Phrygum exedisse nefandis
Urbem odiis satis est.
EXĒDOR, edi. pass. Cic. 1. de Fin. 5. Easque ipsas solicitudines quibus eorum animi noctes diesque exeduntur, a diis immortalibus supplicii causa importari putant.
Expectando exedor miser, atque exenteror. Plaut. Epid. 3. 1. 1.
EXĒSUS, [ἐξεδηδεσμένος] Partic. Cic. 5. Tusc. 65. Apparebat epigramma exesis posterioribus partibus versiculorum dimidiatis fere.
Curis exesus. Valer. 2. Argon. 137.
Exesæ ædes. Cic. in Topic. 15. Si ædes exesæ corruerint, vitiumque fecerint.

Antrum exesum. Sen. Thyest. 1.
Arboris exesæ antrum. Virg. 4. Georg. 44.
Fruges exesæ in horreo ventilentur. Columel. lib. 1. cap. 6.
Ligones situ exesi. Claud. in 1. Conf. Stil. 195.
Mons exesus. Virg. 4. Georg. 419.
Pila exesa rubigine. Virg. 1. Georg. 495.
Pumex exesus. Ovid. 4. Fast. 495.
Rupes exesæ. Lucan. lib. 3. 226.
Scopuli exesi. Sen. Herc. fur. 2.
EXĒSOR, ōris. m. [ἐξέδων] ut Æstus æquoris exesor murorum circum littora. Lucret. lib. 4. 220.
EXĒDRA, æ. [ἐξέδρα] Locus ad considendum idoneus. Vitruv. lib. 5. de Palæstrarum ædificatione, Constituantur autem in tribus porticibus exedræ spatiosæ, habentes sedes in quibus philosophi, rhetoresque, ac reliqui, qui studiis delectantur, sedentes disputare possint. Cic. 5. de Fin. 6. Etsi multa in omni parte Athenarum sunt in ipsis locis indicia summorum virorum: tamen ego illa moveor exedra. Modo enim fuit Carneades, quem videre videor. Idem de Provinciis Consularib. 14. Itaque ille alter aut ipse est homo doctus, & a suis Græcis subtilius eruditus, quibuscum jam in exedra helluatur. Verba sunt Pisonem mordaciter taxantis, quasi sub obtentu philosophiæ cum Græculis in exedra, id est in loco disputationum pergræcaretur, id est perpotaret verius, quam cum Græcis dissereret. Ex antiquo codice in postremo Ciceronis exemplo legitur, In exostra (al. orchestra.) Exedræ hodie dici possunt Loca quæ in peristyliis canonicorum aut monachorum, id est claustris (vulgo Capitula dicunt) fieri solent. Exedra enim Græce, a Sedium frequentia, & sessitandi commoditate nomen accepit. Budæus.
Exedrarum usum frequentem fuisse apud Romanos, docet Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Nam quum feriis Latinis ad eum ipsius rogatu, accersituque venissem, offendi eum sedentem in exedra, & cum Cajo Vellejo Senatore disputantem. Hic autem pro Cellula studiaria accipi videtur, in qua grabatulus ad meridiandum accommodatus esse solet. Quo modo & in tertio de Oratore, 17. de meridiana quiete loquens, Quum dedita (inquit) opera quiescentibus aliis in eam exedram venisset, in qua Crassus lectulo posito recubuisset: &c.
EXEDRIUM, i. n. [ἐξέδριον] dimin. ab Exedra. Cic. 7. Fam. 23. Exedria quædam mihi nova sunt instituta in porticula Tusculani: eavolebam tabellis ornare.
EXEDUM, Herba Plin. quæ veternosa curat. V. lib. 24. cap. 19.
EXĒGĒSIS, is. f. [ἐξήγησις] Narratio, expositio.
EXEGETICUS, Adj. [ἐξηγητικὸς] Ad exegesin spectans. Libri exegetici vocantur, In quibus aliorum scripta enarrantur. Sic Character
EXEGEMATĬCUS, Adj. [ἐξηγηματικὸς χαρακτὴρ] Latine Narrativus vel Expositivus dici potest, quum scilicet narrationis series nullius personæ interlocutione interrumpitur, cujusmodi est apud Virg. in tribus primis libris Georg. & in duabus Ecl. quarum initia sunt,
Sicelides Musæ, paulo majora canamus. Et,
Prima Syracosio dignata est ludere versu. Dictus ἐξηγηματικὸς, ἀπὸ τοῦ ἐξηγεῖσθαι, quod inter cetera significat Narrare, sive Exponere.
EXĒGĒTES, [ἐξηγητὴς] Sacrorum interpres, vel Augur. Strabo, ubi de Ægypto in provinciam redacto agit, Inter municipales autem, inquit, magistratus est, qui exegetes dicitur, quasi sacrorum interpres, vel augur in urbe, purpuram gestans, & aliis honoribus provincialibus insignis, earum rerum procurationem habens, quæ civitati conducunt. Ex Bud. lib. de Asse.
EXEMPLUM, i. [παράδειγμα, ὑπόδειγμα] Factum speciale. Cic. 7. Verr. 7. Vetus est quod dicam, & propter severitatem exempli nemini fortasse vestrum inauditum, L. Domitium Prætorem in Sicilia, &c.
Auctoritas & exemplum. Idem 4. Verr. Nullius apud te gravis auctoritas? nullum exemplum quod sequi velles?
Inocentiæ exemplum vir. Cic. 1. de Orat. 229.
Vitiorum exempla. Hor. 1. Serm. 4. 106.
Clara & illustria exempla. Cic. 2. de Divin. 8.
Deforme exemplum. Quintil. lib. 3. cap. 9.
Detestabile exemplum. Juven. 2. Sat. 48. — non erit ullum
Exemplum in nostro tam detestabile sexu.
Domestica vitiorum exempla. Juven. 14. Sat. 32.
Dirum exemplum. Paterc. lib. 2. 119. Vala Numonius, diri auctor exempli, spoliatum equite peditem relinquens, fuga cum aliis Rhenum petere ingressus est.
Honesta exempla ludendi. Cic. 1. Off. 104. Suppeditant autem & campus noster & studia venandi, honesta exempla ludendi.
Immensum exemplum. V. Adducere in crimen, in CRIMEN. Plin. lib. 28. cap. 2.
Leve exemplum. Ovid. 21. Epist. 31.
Malum exemplum. Sallust. in Catil. c. 51. in oratione Cæsaris, Omnia mala exempla ex bonis initiis orta sunt. Sed ubi imperium ad ignaros aut minus bonos pervenit, novum illud exemplum ab dignis & idoneis ad indignos & non idoneos transfertur. Omnia mala exempla, i. e. Quæ malum habuerunt exitum. Illud novum exemplum, sub. Institutum ab optimis. Ad indignos, &c. qui non idem æque feliciter faciunt, quasi diceret, Eos qui nova exempla incipiunt, non tantum prospicere debere quid ipsi aut sui similes possint, sed etiam quid deteriores qui in Republica futuri sunt. Id quod probat exemplo Lacedæmoniorum & Syllæ.
Nobiliora exempla. Claud. de Laud. Seren. 22.
Novissima exempla. V. NOVUS.
Pari exemplo. Ovid. 3. Met. 122.
Exemploque pari furit omnis turba.
Perniciosum exemplum. Cic. pro Flacc. 24. In hoc ego reo nequod perniciosum exemplum prodatur, pertimescam?
Pessimum exemplum. Liv. 2. Sub hac pessimi exempli victoria delectus edicitur.
Venerabile exemplum morum. Ovid. ad Liviam, 13.
Vivum exemplum. Cic. 3. de Orat. 26. Sed quid ego vetera conquiram, quum mihi liceat uti præsentibus exemplis atque vivis? i. e. Sumptis ab hominibus qui nunc quoque vivunt, præsentesque adsunt.

Sine

Sine exemplo tempora. Quintil. lib. 10. cap. 2. h. e. Quibus temporibus nulla adhuc similia fuerunt.

Si meum exemplum esset: h. e. Si primus illud excogitassem. Martial. lib. 1. 29.

Ad illud exemplum fit. Plaut. Mil. 3. 1. 162. PA. Fit pol illud ad illud exemplum, ut docte & perspecte sapit? i. e. Procul dubio ita fit ut dicis.

Quod ad exemplum est, conjectura si reperire possumus? i. e. Qualis, qua facie est, quo statu corporis, & cui similis. Plaut. Trin. 4. 2. 58.

Ad exemplum ambarum, mores earum existimans. Ter. Hec. 1. 2. 88. Ubi Donatus, Quasi ad imaginem & collationem, & speciem comparationis.

Apponere exemplum. Cic. in Parad. 1.

Addere se melioribus exemplis. i. e. Eos sequi qui res suas melius administrarint. Claud. de Sext. Conf. Hon. 58.

Capere exemplum de aliquo. Ter. And. 4. 1. 27. Quid isthuc tam mirum est, si de te exemplum capit? Ubi Donatus, Utrum, si te imitatur, an si de te exigit pœnas?

Nullum caruit exemplo nefas. Sen. Hippol. 554.

Docere aliquem exemplo. Ovid. 1. de Rem. Amor. 684.

Expetere exemplum. Plaut. Most. 1. 2. 20.

Laudant fabrum, atque ædeis probant: sibi quisque
Inde exemplum expetunt.

Facere exemplo alicujus. Ter. prol. Heaut. 20. Plin. lib. 2. Epist. 7. Facit hoc Homerus, multique ejus exemplo.

Facere aliquid exemplo. Cic. 4. Verr. 41. Et in sermone multis demonstraret, licere nomen recipere absentis: se exemplo fecisse id quod fecisset. Idem 4. Fam. 3. Quod exemplo fit, id etiam jure fieri putant.

Facere aliquid auctoritate & exemplo alicujus. Cic. pro Corn. Balb. 31. Cujus auctoritate & exemplo nunquam est intermissa a majoribus nostris largitio & communicatio civitatis.

Facere exemplo atque instituto veteri optimi cujusque. Cic. pro Syll. 49.

Facere aliquid exemplo nullo. i. e. Novum aliquid facere & inauditum. Cic. de Senect. Liv. 4. Bell. Maced. Statuere apud animum meum possum utrum pejor ipsa res, an pejore exemplo agatur. i. e. ut vulgo dicunt, Cum majore scandalo. Bud.

Facere aliquid novo exemplo. Idem. Cic. 12. Fam. 15. Binæ profectæ erant ad Dolabellam legationes eorum: & quidem novo exemplo & contra leges eorum.

Habere exemplum. Plaut. Mil. 3. 1. 43. Quum apud te exemplum experiundi habeas, non eges foris.

Habere domesticum exemplum ad imitandum. Cic. pro Muren. 27.

Imitari exemplum alicujus. Plin. Epist. 131. Nec vero coguntur imitari meum exemplum: non enim illis eadem cum Corellia jura sunt.

Instituere exemplum: reducere exemplum. V. INSTITUO.

Monere aliquem ad exemplum alicujus: i. e. Hortari aliquem ad imitationem alicujus. Stat. 5. Silv. 1. 121.

Ille dapes modicas, & sobria pocula tradit,
Exemplumque ad herile monet.

Movere exempla mala. Ovid. 2. de Arte Am. 575.

Nocere exemplo plus, quam peccato. Cic. 2. de Legib. 45.

Pertinet ad exemplum hæc res. Ulp. l. 3. D. de alim. vel cibar. legat. Sciens ad exemplum istam rem pertinere.

Petere fortitudinis, & justitiæ exemplum ab aliquibus. Cic. 3. Off. 16. Et pro Deiot. 28. Neque eum virum, unde pudoris pudicitiæque exempla peterentur.

Pingere exemplum. Plaut. Pœn.

Præbere exemplum. Liv. 2. Bell. Maced. Satis exemplorum nobis alienæ clades præbent: ne quæramus quemadmodum ceteris exemplo simus.

Præbere grave exemplum. Hor. 4. Carm. 11. 26.

Prodere exemplum. Paterc. lib. 2. cap. 119. At e præfectis castrorum duobus, quam clarum exemplum L. Eggius, tam turpe Ceionius prodidit: qui, quum longe maximam partem absumpsisset acies, auctor deditionis, supplicio quam prælio mori maluit.

Propositum alicui exemplum ad imitandum. Cic. pro Muren. 66.

Quærere ad unum exemplum & regulam omnes. Cic. in Sallust. 5. Primum igitur quoniam omnium majores Crispus Salustius ad unum exemplum & regulam quærit, velim mihi respondeas, &c.

Relinquere exemplum. Cic. 2. Philipp. 114.

Renovare exemplum. Cic. 1. Philipp. 1.

Reperire exemplum. Plaut. Most. 3. 1. 148.

Sequi exemplum. Cic. 4. Verr.

Scripta pluribus exemplis. Ovid. 1. Trist. 8. 24.

Quæ quoniam non sunt penitus sublata, sed extant,
Pluribus exemplis scripta fuisse reor.

V. mox Exemplum pro Forma.

Statuere exemplum in aliquo. Ter. prol. Heaut. 51. Exemplum statuite in me, ut adolescentuli vobis placere studeant, potius quam sibi.

Sum exemplo. h. e. Aliquid facere quod alii subinde imitentur. Ter. Heaut. 5. 1. 58. Propert. lib. 2. 15. 27.

Exemplo junctæ tibi sint in amore columbæ.

Cic. de Amicit. 82. Carent amicitia per se, & propter se expetita, nec sibi exemplo sunt.

Tangi exemplo. Ovid. 15. Epist. 326.

Exemplo tangi non propiore potes.

Tollere exemplum. Cic. 1. Fam. 9.

Venire in exemplum. Ovid. 4. Fast. 243.

Venit in exemplum furor hic, mollesque ministri
Cædunt jactatis vilia membra comis.

Vivit exemplum. Cic. pro Sext. 19. Nunc me restituto vivit mecum simul exemplum fidei publicæ, exemplum Reipublicæ defendendæ.

Exemplo uno vivere. i. e. Simili modo, & genere. Plaut. Milit. 3. 1. 129. Uno exemplo ne omnes vitam viverent. Idem Bacch. 3. 6. 11. Multi more isto atque exemplo vivunt.

Exempla, pro Præjudiciis, apud Quintilianum accipiuntur, ut Jurisperitis. Budæus.

Exemplum, pro Forma & eo quod in literis continetur. Vulgus Copiam vocat. Sallust. Cat. c. 34. extr. Literas quas sibi nomine Catilinæ redditas dicebat, earum exemplum infra scriptum est. Paul. Jurisconf. Si legatum certum petatur, non jubet Prætor verba testamenti edere. ideo fortasse, quia hæredes solent habere exemplum testamenti. Cic. 7. Att. 2. Epistolam ad me Cæsaris ostendi, eam cujus exemplum ad te antea misi, &c. Ex Valla lib. 6.

Exemplo eodem literæ binæ: i. e. Ejusdem formæ, inquit Valla lib. 6. Cic. 2. Q. frat. Misi ad Cæsarem eodem exemplo literas. Idem 12. Fam. 29. Hæc fere ad eas literas quas eodem exemplo binas accepi.

Componere exemplum literarum quarundam. Cic. de Lege Agr.

Exemplum, pro Chirographo, aut exemplari, quod ex aliquo scripto descriptum est. Plaut. Pseud. 1. 2. 3. Nam hic quoque exemplum reliquit ejus.

Exempla Veneta, verum genuina &c. pro Exemplaria Lambinus passim, ut in Æmilium Probum p. 101. H. St.

Exemplum & imago antiquitatis. Cic. pro Sext. 19. Unum aliquem te ex barbatis illis, exemplum imperii veteris, imaginem antiquitatis, columen Reipub. diceres intueri.

Animale exemplum. Cic. 2. de Invent. 2. Præbete igitur mihi quæso, inquit, ex istis virginibus formosissimas, dum pingo id quod pollicitus sum vobis, ut mutum in simulachrum ex animali exemplo veritas transferatur.

Exempla (inquit Donatus ad Eun. Ter. 5. 4. 26.) Pœnæ graves dicuntur, quæ possunt ceteris documento esse. Plaut. Most. 5. 1. 67. Exempla ædepol faciam ego in te. Ter. Adel. 5. 1. 10. D. exemplum omnibus curarem ut esses. Idem Phorm. 4. 4. 7. Ut te quidem omnes dii, deæque, superi, inferi malis exemplis perdant

Uterque exempla in te edent. Ter. Eun. 5. 7. 21. Ubi Donatus, Nova ac mira tormenta quæ pro exemplis narrantur, aut quæ documenta sint ceteris, ne delinquant, exempla dicuntur. Cic. 1. Q. frat. 2. Simile in superiore parte provinciæ edere exemplum severitatis tuæ. Cæs. 1. Bell. Gall. 32. Obsides nobilissimi cujusque liberos poscere, & in eos omnia exempla cruciatusque edere, &c.

Recentis exempli terror. Claud. 2. in Eutrop. 547.

Cavere exemplo aliquid. Ovid. 10. Met. 685.

— subitam convertor in iram,
Contemptuque dolens, ne sim spernenda futuris
Exemplo caveo: meque ipsam exhortor in ambos.

Metuere exemplum. Ovid. 8. Met. 117.

Finitimi exemplum metuunt.

i. e. Verentur ne idem faciam illis, quod patri feci, & meis civibus.

Premitur suo exemplo nocens. Sen. Herc. fur. 736.

Statuere exemplum in aliquo. V. STATUO.

Exemplum, Quod adhibetur rei aut probandæ aut ornandæ causa. Unde pars probationis vocatur ab exemplis. Ex Valla lib. 6. Quintil. lib. 10. cap. 2. Iis quæ in exemplum assumimus, subest natura & vera vis.

Exempli causa ponatur aliquid quod pateat latius. Cic. Off. Aliter Suet. in Tiber. cap. 67. Sed exempli causa cavendum, ne se Senatus in acta cujusquam obligaret. Ne exemplum scil. posteris officiat.

Exempli gratia. Plin. lib. 2. cap. 17. Multa promi amplius circa hæc possunt secreta naturæ legesque, quibus ipsa serviat. Exempli gratia, in Martis sidere, cujus, &c.

Definitiones & exempla. Cic. 3. de Orat. 106. Quæ quidem te [illegible] video, inquit Cotta, quod nota esse nobis putes, sine definitionibus & sine exemplis effudisse.

Familiaria exempla. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Mediocre exemplum. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Perspicuum exemplum. Cic. 1. de Invent. 88.

Exemplum continentiæ. Ter. Adel. 1. 1. 65. Idem Adel. 5. 1. 5. Illud sis vide exemplum disciplinæ. Sic Exemplum innocentiæ apud Cic. 1. de Orat. 229.

Singularis exempli uxor. Plin. lib. 9. Epist. ad Geminium.

Singularis exempli juvenis. Quintil. in Corpore projecto, Parum est quod juveni singularis exempli, causa mortis fui.

Rarissimi uxor exempli. Quintil. in Corpore projecto

Exempli mulier. Quintil. in Decl. 6. seu Corpore projecto, Jam inimici mei triumphant, jam passim loquuntur: Illa exempli mulier, illa seculi decus virum redimi noluit, nec filium sepeliri.

In exemplis sæpe. H. St.

Sub exemplo. Plin. in Paneg. c. 53. Licet nobis & in præteritum de malis imperatoribus quotidie vindicari: & futuros sub exemplo præmonere. h. e. Proposito exemplo. Ibid. c. 76. pr. Jam quam antiquum, quam Consulare, quod triduum totum Senatus sub exemplo tui sedit. h. e. Ad imitationem tui.

Interest exempli. Plin. lib. 9. Epist. 13. ad Quadratum, Verane hæc, affirmare non ausim. Interest tamen exempli, ut vera videantur.

Refert exempli. Plin. lib. 9. Epist. 22. ad Geminium.

Pertinet ad exemplum. Plin. lib. 10. ad Trajanum. Sic lib. 6. ad Quadratum.

Trahi ad exemplum. Ulp. in l. 1. D. de constitut. principum.

Usque in exemplum. Quintil. in Sepulchro incantato, Illo ipso languore quo filius caducum illud & fragile corpus amisit, quam perdite mulier & usque in exemplum, modo super ora pallentis infelices lacerabat oculos, nunc siccata frustra ubera querebatur, nunc, &c.

Exemplum, Rem ornatiorem facit, quum nullius rei nisi dignitatis causa sumitur. Apertiorem, quum id quod sit obscurius, magis dilucidum reddit. Probabiliorem, quum magis verisimilem facit. Ante oculos ponit, quum exprimit omnia perspicue, ut res dicta prope manu tentari possit. Auctor ad Heren. lib. 4. 63.

Adjungere exempla rebus. Cic. 1. de Orat. 190.

Agere exemplis. V. AGO.

Capere exemplum ex similitudine aliqua. Cic. de Amicit. 33. Atque earum rerum exemplum ex similitudine capiebat ineuntis ætatis, &c.

Confirmare aliquid exemplo aliquo. Cic. 1. de Divin. 64. Divinare autem morientes, illo etiam exemplo confirmat Posidonius, &c.

Facere exemplum. Quintil. lib. 5. cap. 2. Et ipse pronuntiaturus, exemplum non libenter, quod in se fortasse recidat, facit.

Fingere sibi exempla. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Monstrare exemplum ad imitationem. Quintil. lib. 5. cap. 7. Siquod tamen exemplum ad imitationem monstrandum est.

Ponere exemplum ex diverso. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Ponere exempla ex aliqua ſcientia, Cic. in Topic. 1.
Subjicere aliquid in exemplum. Suet. in Tiber. cap. 21. Ex quibus in exemplum pauca hinc inde ſubjeci. h. e. Exempli cauſa.
Uniuscujusque rei exemplum ſupponere. Cic. 2. de Invent. 156.
Uti exemplis grandioribus. Cic. 1. de Divin. 39. Declarant illa quidem acumen interpretis, ſed exemplis grandioribus decuit uti.
In exemplis auctoritatem habet antiquitas. Cic. in Orat. 169. Habet autem ut in ætatibus auctoritatem ſenectus, ſic in exemplis antiquitas, quæ quidem apud meipſum valet plurimum.
Exemplum, eſt Alicujus facti, aut dicti præteriti cum certi auctoris nomine propoſitio. Auct. ad Heren. 4. 63.
Monimenta rerum geſtarum & vetuſtatis exempla, Oratori nota eſſe debent. Cic. 1. de Orat. 201.
Commemoratio antiquitatis exemplorumque prolatio, ſumma cum delectatione & auctoritatem orationi affert & fidem. Cic. in Orat. 120.
Exemplum, Id quod aliquando fuit. Plin. lib. 28. cap. 9. Sunt inter exempla qui aſininum lac bibendo liberati ſunt podagra, chiragrave. i. e. Scriptum legimus, aliquos liberatos fuiſſe.
Eſt in exemplis prodigium Dionyſio eveniſſe. Plin. lib. 2. cap. 100.
Invenitur inter exempla. V. INVENIO.
Exemplum, pro Conſequentiis, ut quum dicitur, Ad exemplum conſtitutiones trahi, i. e. Produci ad conſequentias. l. 1. D. de conſt. princip. §. quod principi. Inſtit. de jur. natur.
Exemplum, pro eo quod vulgus Monſtram vocat. Auct. ad Heren. lib. 4. 78. Siquis purpuram aut aliud quippiam vendens, dicat, Sume a me: ſed hujus exemplum aliunde rogabo, tibi quod oſtendam. Si merces ipſi qui venditant, aliunde exemplum quæritent aliud mercis, acervos ſe dicant tritici habere, & eorum exemplum pugno non habeant quod oſtendant.

EXEMPLAR, atis. n. [ἀντίτυπον, ἀρχέτυπον, πρωτότυπον, ἀντιγραφή] Species ad imitandum propoſita: Plin. in Paneg. c. 58. pr. Non te ad exemplar ejus voco, qui continuis Conſulatibus fecerat longum quendam & ſine diſcrimine annum: iis te confero, quos certum eſt, quoties Conſules fuerunt, non ſibi præſtitiſſe. Hor. 2. Epiſt. 1. 58.
Plautus ad exemplar Siculi properare Epicharmi.
Vitæ morumque exemplar. Hor. in Arte Poet. 317.
Reſpicere exemplar vitæ morumque jubebo
Doctum imitatorem, & veras hinc ducere voces.
Ingens exemplar. Sen. OEth. 14. Matribus miſeris adhuc exemplar ingens deerat, Alcmene dabit.
Utile exemplar. Hor. 1. Epiſt. 2.
Sui aliquod exemplar intuetur qui amicum intuetur. Cic. de Amicit. 23.
Decipit exemplar vitiis imitabile. Hor. 1. Epiſt. 20. 17.
Imitari exemplar. Cic. de Univerſ. 30.
Proponere alicui exemplar. Hor. 1. Epiſt. 2. 18.
Rurſus quid virtus, & quid ſapientia poſſit,
Utile propoſuit nobis exemplar Ulyſſem.
Proponere ſibi exemplar ſpeciem aliquam. Cic. de Univerſ. 3.
Exemplar, pro Eo quod ex aliquo ſcripto tranſcribitur, vulgus Duplum vocat. Plin. Epiſt. 291. Exemplar teſtamenti, quanquam mendoſum, miſi tibi. Suet. de Clar. Gramm. 23. Multaque exemplaria contracta emendare ac diſtinguere & adnotare curavit. Cic. 10. Fam. 21. Exemplar ejus chirographi Titio miſi. Idem 10. Fam. 31. Exemplar literarum.
Græca exemplaria. Hor. in Arte Poet. 268.
Exemplar, pro Exemplo poſitum legitur, ita ut parum inter ſe differant Exemplum, & Exemplar. Cic. de Orat. Illa oratio fuit mihi exemplar bene dicendi. Quintil. l. 10. c. 1. Cornelius autem Severus etiam ſi verſificator quam poeta melior: ſi tamen (ut eſt dictum) ad exemplar primi libri bellum Siculum perſcripſiſſet, vendicaret ſibi ſecundum locum. Cic. pro Muren. 66. Ad imitandum vero tam mihi propoſitum exemplar illud eſt, quam tibi. Hæc ex Valla lib. 6. Legitur in poſteriore loco Ciceronis etiam Exemplum.

EXEMPLARE, is. n. Idem: ſed primitivum, & unde Exemplar per apocopen eſt formatum. Lucret. lib. 2. 122
Duntaxat rerum magnarum parva poteſt res
Exemplare dare, & veſtigia notitiai.

EXEMPLARIUM, i. pro Exemplo reperitur, teſte Valla lib. 6. Ulp. in l. 3. in fine. D. quemadm. teſtament. aperiant. Si in duobus exemplariis ſcriptum ſit teſtamentum. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ.

EXEMPLĀRIS, e. Adj. Secundum exemplar. Macrob. 1. Somn. Scip. 8. Virtutes exemplares. ut a quarum exemplo reliquæ, inquit, defluunt.

EXEMPTILIS, EXEMPTIO, EXEMPTOR, EXEMPTUS. V. EXIMO.

EXENTĔRO, [ἐξεντερίζω] are. Interiora auferre, quod proprie de piſcibus dicitur quum apparantur, ſed de aliis etiam. Juſtin. lib. 1. 5. Epiſtola, quia palam ferri nequibat, exenterato lepori inſeritur, lepuſque in Perſas Cyro ferendus fido ſervo traditur. Per translationem dixit. Plaut. Epid. 2. 2. 2. Acutum cultrum habeo, qui ſeni exenterem marſupium.
Exenteravit mihi opes argentarias. Plaut. Epid. 5. 2. 7.
Exenteror miſer, h. e. Angor nimis & excrucior. Plaut. Epid. 3. 1. 1.

EXEO, is, ivi, itum, [ἐξίημι, ἔξειμι, ἐξέρχομαι, ἐκπορεύομαι] ire. Egredi ſignificat. Ter. Adel. 4. 4. 17. Fieri potis eſt ut ne qua exeat.
Domo exire. Cic. 1. Fam. 9.
Exire foras. Plaut. Amph. 1. 2. 75. Ter. Eun. 4. 4. 1. Exi foras ſceleſte.
Foras exire ex ædibus. Lucret. lib. 3. 1073.
Exire limen. Ter. Hec. 3. 3. 18.
Limine exire. Lucan. lib. 1.
Exire Roma. Cic. 1. Att. 1. Sic Exire cavis, pro E cavis. Plin. lib. 11. cap. 25.
A patria exire. Cic. in Piſon. 33.
Exeo ad te. Plaut. Bacch. 4. 6. 24. Mane parumper, dum jam ad te exeo Chryſale.
De balneis exire. Cic. 2. de Orat. 233.
De triclinio exire. Cic. 2. de Orat. 563.
E portu. Cic. 7. Verr. 71. Poſtquam e portu piratæ non metu aliquo affecti, ſed ſatietate exierant.
Ex urbe. Plaut. Amph. 1. 3. 35. Tempus eſt, exire ex urbe prius quam luceſcat volo. Cic. 4. Fam. 9. Siquem tuorum fidelium voles, ad me mittas, ne aut tibi exire ex urbe neceſſe ſit, aut mihi accedere.
In ſolitudinem. Cic. 1. Off. 118.
Per ferrum exire. Lucan. lib. 1. De leone.
Exire continuo. V. CONTINUUS.
Intus exit. V. INTUS.
Exire in aliquem Lancea dicitur. Stat. 2. Theb. 638.
Exit & in fratrem, cognataque pectora telo Conſerit.
Idem aliter 11. 353. —a noſtris in fratrem amplexibus exis?
In aciem. V. ACIES.
Ære alieno, h. e. Liberari. Cic. 11. Philipp. 13. O hominem ridiculum, qui ſe exire ære alieno putaret poſſe, quum venderet aliena.
Ærumna, pro Liberari. Cic. Ut tandem e tot miſeriis atque ærumnis exiremus.
Ab amplexibus alicujus. V. In aliq. exire paulo ſupra.
Ex animo exire dicitur res aliqua, pro Effluere, & oblivioni dari. Cic. 3. de Nat. Deor. 7. Sed Al. Exuri. V. EXURO.
Animus exiit ephebis ætate. V. EPHEBUS.
Arbor exire dicitur in altitudinem. Plin. lib. 13. cap. 4. de Palmis. Et apud eundem lib. 14. cap. 1. pr. Quoniam ibi ad præcipuam amplitudinem exeunt. Scil. vites. Virg. 2. Georg. 81.
Exiit ad cœlum ramis felicibus arbos.
Ad bellum exire. Sen. Herc. fur. 4.
Ex Italia ad bellum civile exire. Cic. 2. Fam. 15.
E contemptibus exire. Lucret. lib. 5. 831. V. CONTEMNO.
Exiit dies, pro Præteriit tempus præſtitutum. Liv. 4. Idem 10. Bell. Pun. Necdum exierat induciarum dies. Ulp. Ex quibus cauſis, &c. l. 1. Si cujus quid de bonis quum his metu, aut ſine dolo malo Reipub. cauſa abeſſet, ſive in vinculis, ſervitute, hoſtiumve poteſtate eſſet, poſteave cujus actionis eorum cui dies exiſſe dicetur.
Exit annus. African. in l. & hæc diſtinctio. D. locati.
Exire in alias domos. Cic. 1. Off. 54. Qui quum una domo jam capi non poſſint, in alias domos, tanquam in colonias exeunt.
In fabellam. Quintil. Si hiſtoricus narret fabulam eleganter, exit in fabellam.
In diverſos flexus exire. Quintil. lib. 1. cap. 6. Quid vero, quæ tota poſitionis ejuſdem in diverſos flexus exeunt?
In angulos exire dicuntur folia. Plin. lib. 16. cap. 23. Vetuſtiora in angulos exeunt. De foliis populi arboris loquitur.
De gremio exire dicitur puer. Quintil. lib. 1. cap. 2. Sed nobis jam paulatim accreſcere puer, & exire de gremio, & diſcere ſerio incipiat.
Exire in herbam fruges, aut radicem dicitur granum. Plin. lib. 18. cap. 7. Idem lib. 11. cap. 30. Semina arroſa condunt formicæ, ne rurſus in fruges exeant e terra.
De imperio exire. Tacit. 3. Hiſt. 68. Nec quiſquam adeo rerum humanarum immemor, quem non commoveret illa facies, Romanum principem, & generis humani paulo ante dominum, relicta fortunæ ſuæ ſede, per populum, per urbem, exire de imperio.
In iram exire. Lucan. lib. 3.
In longum exire. Quintil. lib. 4. cap. 2. Si tamen adhibitis quoque his artibus, in longum exierit ordo rerum, erit non inutilis in extrema parte commonitio.
In medium. Plaut. Amph. 1. 1. 68. Deinde utrinque imperatores in medium exeunt.
Exire ab hominum memoria. Sen. 3. de Benef.
Modum exire. Ovid. 9. Met. 631.
Ab aliquo exire nummos. Cic. 4. Verr. 61.
Exire obviam alicui. Liv. l. 24. c. 16. Beneventani omnes turba effuſa quum obviam ad portas exiſſent, complecti milites, gratulari, vocare in hoſpitium. Cæſ. Bell. Civil. 1. 18.
Odorem acrem exire. i. e. Vitare fœtorem. Lucret. lib. 6. 1215.
Exire ad opus, aut ad privatum negotium. Plin. lib. 11. cap. 10.
Exit & emanat in vulgus oratio. Cic. pro Roſc. Amer. 3. Ego etiamſi omnia quæ dicenda ſunt, libere dixero, nequaquam tamen ſimiliter oratio mea exire, atque in vulgus emanare poterit.
Liber exit, i. e. Publicatur. V. LIBER. Cic. 13. Att. 13. Libri quidem ita exierunt, niſi forte me communis φιλαυτία decipit, ut in tali genere, ne apud Græcos quidem ſimile quiddam. i. e. Editi ſunt, & in lucem emiſſi.
Ex ore exire dicuntur verba. Cic. de Clar. Orat. 265. Quanta ſeveritas in vultu, quantum pondus in verbis, quam nihil non conſideratum exibat ex ore!
In oras luminis exire, i. e. Enaſci. Lucret. lib. 1. 171.
Exire de ovo a cauda. V. A præpoſitionem.
Exire paſtum. Varro 3. de R. R. cap. 6. Præterea locum habere ante ſe, quo paſtum exeant diebus apricis.
Exire de, vel ex poteſtate, eſt Mentis impotem fieri. Cic. 3. Tuſc. 11. Itaque nihil melius, quam quod eſt in conſuetudine ſermonis Latini, cum Exiſſe ex poteſtate dicimus eos, qui effrenati feruntur aut libidine aut iracundia. & p. p. Qui igitur exiſſe ex poteſtate dicuntur, idcirco dicuntur, quia non ſunt in poteſtate mentis, cui regnum totius animi a natura tributum eſt.
In prælium. Liv. 4. Bell. Maced. Per vallum caſtra invadere parati erant, ſi in prælium hoſtis non exiret.
In aliquam provinciam legatum exire. Cic. in Vatin. 12.
Ad pugnam exire. Virg. 4. Georg. 67.
In rigorem, i. e. Deſinere, Tranſire. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ duram & inflexibilem.

Servitio exire. Virg. 1. Ecl. 34.
Spiritus exit in auras. Ovid. 5. Trist. 6. 20.
Stratis exire. Stat. 2. Achil. 128.
Exire tela corpore, pro Vitare. Virg. 5. Æn. 438. Serv. Unde de Tarchonte, lib. 11. 750.
Sustinet a jugulo dextram, & vim viribus exit. V. paulo infra.
Exiit tempus induciarum. Liv. 4.
Exire e vita, pro Mori. Cic. 1. de Fin. Æquo animo e vita, quum ea non placeat, tanquam e theatro exeamus.
Exire de vita. Cic. de Amicit. 15. Quamobrem cum illo quidem, ut supra dixi, actum optime est, mecum autem incommodius: quem fuerat æquius, ut prius introieram in vitam, sic prius exire de vita.
Longius exire, pro Longius digredi a proposito. V. Egredi, pro Digredi, in EGREDIOR.
In vulgus exierat, eum dixisse. Suet. in Galb. cap. 20. Maxime irritati ad talem jocorum petulantiam quod ante paucos dies exierat in vulgus, laudanti cuidam formam suam, respondisse eum, &c.
Quod tempus exit in urbis nostræ CCXLIX. annum. Plin. lib. 33. cap. 2. h. e. Quod tempus refertur, & reduci potest ad annum CCXLIX. ab Urbe nostra condita.
Exire in tertium diem, pro Differri. Plin. Epist. 35. Hujus actionem vespera inclusit, non tamen sic ut abrumperet: itaque in tertium diem probationes exierunt.
Exire supra mille annos. Sen. de Brevit. vit. cap. 6.
Super aliquem exire, i. e. Majorem esse illo. Stat. 6. Theb. 856.
— levat ardua contra
Membra Cleoneæ stirpis jactator Agylleus,
Herculea non mole minor: sic grandibus alte
Insurgens humeris hominem super improbus exit. i. e. Major est aut procerior statura justa hominis.
In easdem literas exire, pro Finiri. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quia hoc nostris nominibus accidebat, quorum prima positio in easdem, quas Castor, literas exit. i. e. Terminatur.
Per eandem literam exire. Quintil. lib. 1. cap. 6. At quæ o solam habent dummodo per eandem literam in infinito exeant, brevia fiunt, lego, dico, curro, legere, dicere, currere.
Exire, de fluviis dictum. Virg. 8. Æn. 65. verba Æneæ ad Tiberim,
Quo te cunque lacus miserantem incommoda nostra
Fonte tenent, quocunque loco pulcherrimus exis.
Fluvius exit septem aquis. Valer. 8. Argon. 187.
Exire, ad sortitionem pertinet. Cic. 4. Verr. 127. In qua scriptum erat, ut quot essent renuntiati, tot in hydriam sortes conjicerentur: cujus nomen exisset, ut is haberet sacerdotium. Budæus.
Sors mea exit. Cic. 1. Att. 16. Quum de Consularibus mea prima sors exisset, una voce Senatus frequens retinendum me in urbe censuit.
Exire, in re gladiatoria Vox est vitandi & cavendi. Nam, cum declinatione quadam corporis petitiones adversarii frustramur, & eludimus, Exire dicimur. Manil. 5. 163.
Illo cito motu rigidos eludere cæstus,
Nunc exire levis missas, nunc mittere palmas. Et Virg. 5. Æn. 438.
Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit. Et Lucret. 5. 1329.
Nam transversa feros exibant dentis adactus
Jumenta. V. Lips. 2. Saturn. 20. Cerda in Virg. Supra Exire tela, & in EXCEDERE.
E Patriciis exire. Cic. pro Domo sua, 37. Non ut ille filius instituatur, sed ut e Patriciis exeat, ut Tribunus plebis fieri possit.
Exitur, imperf. Plaut. Casin. 4. 3. 15. Crepuit ostium, exitur foras.
Exitum huc nollem. Ter. Adel. 5. 1. 12. Quidam legunt Hunc exitum: ut sit (exitum) accusativus.
EXIENS, Partic. [ἐξερχόμενος] Cic. 1. de Divin. 53. Quinto autem anno exeunte, quum esset ex illo somnio, &c.
EXĪTUS, [ἀπινυσμένος] aliud Partic. apud antiquos. Unde apud Festum, Ad exitam ætatem, ad ultimam ætatem.
EXĬTUS, us. [ἐξέλευσις, ἔξοδος] Egressio.
Cursus rerum & exitus. Cic. 4. Fam. 2. Neque solum ea perspicis quæ geruntur, quæque jam gesta sunt: sed etiam qui cursus rerum, qui exitus futurus sit.
Initium & Exitus, contraria. Cic. 1. Tusc. 91. Quomodo initium nobis rerum omnium ortus noster afferat, sic exitum mors.
Principium & Exitus, contraria. Cic. pro Lege Manil. 3. Hujus autem orationis difficilius est exitum, quam principium invenire.
Exitus anni. Liv. 10. Bell. Pun. Ceterum exitu superioris anni, quum legati sociarum urbium ex Græcia questi essent.
Armorum exitus semper incerti & timendi. Cic. 7. Att. 3.
Exitus orationis. Cæs. 4. Bell. Gall. 7. Ad hæc Cæsar quæ visum est, respondit: sed exitus orationis fuit, sibi nullam cum iis amicitiam esse posse, si in Gallia remanerent.
Exitus studii. Ovid. 5. Trist. 12. 62.
Scribimus & scriptos absumimus igne libellos,
Exitus est studii parva favilla mei.
Temporis exitus. Hor. 3. Carm. 29. 30.
Prudens futuri temporis exitum
Caliginosa nocte premit Deus.
Vitæ exitus. Propert. lib. 3. 5. 47.
Exitus principio simillimus. Cic. 4. Verr. Itaque fecit ut exitus principio simillimus esset.
Exitu fœdum. Liv. 1. Procem. Inde tibi tuæque Reipub. quod imitere, capias: inde fœdum inceptu, fœdum exitu, quod vites.
Ad exitum, pro Ad postremum. Cic. 3. Fam. 42. Peto ut ea quæ initio ostendisti, deinde quæ fecisti, ad exitum augeri & cumulari per te velis.
Faustus exitus. Lucret. lib. 1. 101.
Felix exitus. Cic. 2. Fam. 9. Hæc æstas habuit hunc exitum satis felicem: ea quæ sequitur, magno est in timore.
Incertus exitus & anceps fortuna belli. Cic. pro Marcell. 15.
Ingens exitus. Virg. 5. Æn. 523. — Docuit post exitus ingens.
Inopinati exitus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Miserabilis exitus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Secundi exitus. Hor. 4. Carm. 14. 38.
Fortuna lustro prospera tertio
Belli secundos reddidit exitus.
Segnis exitus. Stat. 5. Silv. 3. 99.
Superbus exitus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Tristes exitus habuit Consulatus. Cic. de Clar. Orat. 128.
Accessit exitus verbis, i. e. Ita factum est ut prædixerat. Ovid. 6. Fast. 565.
Adducere & profligare aliquid ad exitum. Cic. 5. Tusc. 15.
Claudere exitum. V. CLAUDO.
Concludi notabili exitu. Cic. 5. Fam. 12. Si vero exitu notabili concluduntur, expletur animus jucundissima lectionis voluptate. De casibus viri excellentis.
Contigit exitus quem optamus. Cic. ad Brut. 7.
Datur facilis exitus. Virg. 6. Æn. 894.
Liber vota bonos ducit ad exitus. Hor. 4. Carm. 8. 34.
Expectare exitum. Cic. 16. Att. 14.
Expedire exitum institutæ orationis. Cic. 3. Fam. 12. Itaque quemadmodum expediam exitum hujus institutæ orationis, non reperio.
Habere contrarios exitus. Cic. 2. de Divin. 53. Quid ego aruspicum responsa commemorem? possum equidem innumerabilia, quæ aut nullos habuerint exitus, aut contrarios.
Habere exitus exitiales. Cic. 7. Verr. 12. Perditæ civitates, desperatis omnibus rebus hos solent exitus exitiales habere, ut damnati, &c.
Habere exitus meliores. Cic. 2. Fam. 15.
Habent casus similes in exitu verba. Cic. in Orat. 164.
Imponere exitum alicui rei, aut sermonibus. V. IMPONO.
Indicat exitus rei. Cic. 3. de Legib. 25.
Liber patet exitus. Lucret. lib. 4. 724.
Pervenire ad exitum. Cic. in Orat. 116.
Præstare exitu pollicita. Cic. 10. Fam. 8. Ut quæ Reipublicæ bonisque omnibus polliceremur, exitu præstaremus.
Probat exitus acta. Ovid. 2. Epist. 85.
Reperire nullum exitum. Cic. 4. Verr. Adversarii non audebant contradicere: exitus nullus reperiebatur.
Sequitur verba exitus. Ovid. 3. Fast. 347.
Spectare in unum exitum. Cic. 1. de Orat. 92. Artem vero negabat esse ullam, nisi quæ cognitis penitusque perspectis, & in unum exitum spectantibus, & nunquam fallentibus rebus contineretur.
In exitu esse. Cic. pro Muren. 80. In exitu est jam meus Consulatus. V. IN.
In dubio est exitus. Ovid. 2. Fast. 782.
Veniunt ad eundem exitum utrique. Cic. de Fato 44.
Exitus, pro Morte. Tacit. 4. Ann. 11. Atrociore semper fama erga dominantium exitus verteret. Et 2. Hist. 5. Exitu demum Neronis positis odiis in medium consuluere.
Hominis exitus. Juven. 10. Sat. 271.
Exitus ille utcunque hominis: sed torva canino
Latravit rictu, quæ post hunc vixerat uxor.
Fatales exitus. Cic. 2. de Divin. 24. Non igitur fatales exitus habuerunt?
Gravior auspicio exitus. Ovid. 10. Met. 8.
Gravissimi exitus clarissimorum hominum. Cic. 2. de Divin. 8.
Honesti civium exitus. Tacit. 16. Ann. 25.
Misero cruciabilique exitu perire. Gell. lib. 3. cap. 9.
Suos exitus cogitare. Cic. 2. de Divin. 24. Quid enim posset iis esse lætum, exitus suos cogitantibus?
Sævus exitus illum eripuit. Juven. 10. Sat. 127.
Virilem patris exitum imitata est Porcia Catonis filia. Valer. Max. lib. 4. cap. 6.
Nonnunquam bonos exitus habent boni. Cic. 3. de Nat. Deor. 89.
Hic exitus illum Sorte tulit. Virg. 2. Æn. 554.
Exitus alveorum. Plin. lib. 21. cap. 14.
EXITIUM, i. n. [ἐξώλεια, ὄλεθρος] Festus, Exitium antiqui ponebant pro Exitu: nunc Exitium, Pessumum exitum dicimus. Plaut. Truc. 2. 6. 30. Quid illi exitio in utero est? i. e. Quid exit. Al. Ex utero. Ter. Phorm. 1. 4. 23. Quod ego nunc subito huic exitio remedium inveniam miser? Plaut. Bacch. 4. 9. 29. Alexander qui erit exitium rei patriæ suæ. Idem Capt. 3. 3. 4. Neque exilium exitio est. Cic. 1. Q. frat. 4.
Interitus & exitium urbis. Cic. 1. in Catil. 9. Qui de nostro omnium interitu, qui de hujus urbis, atque adeo orbis terrarum exitio cogitent.
Pernicies & exitium Reipub. Cic. 4. in Catil. 10. Largitorem Lentulum & prodigum non putat, quum de pernicie Reipub. & exitio hujus urbis tam acerbe, tamque crudeliter cogitarit, etiam appellari posse popularem.
Crudele exitium. Valer. 3. Argon. 302.
Detestabile exitium. Gell. lib. 3. cap. 9.
Dirum exitium. Sil. Ital. lib. 2.
Furiale exitium. Valer. 2. Argon. 292.
Magnum exitium. Virg. 2. Æn. 131.
Afferre exitium alicui rei. Plaut. Capt. 4. 2. 72. Aperite hasce ambas foris, prius quam assulatim pultando foribus exitium affero.
Comparare exitium. Cic. pro Syl. 33. Quum exercitus perditorum civium clandestino scelere conflatus, crudelissimum & luctuosissimum patriæ exitium comparasset.
Dare exitio. Lucret. lib. 5. 96.
Tres species tam dissimiles, quia talia texta,
Una dies dabit exitio, multosque per annos
Sustentata ruet moles ac machina mundi.
Imminere exitio alicujus. Ovid. 1. Met. 146.
Imminet exitio vir conjugis, illa mariti.
Machinatus insolita exitia. Sen. Hippol. 12.
Mereri exitium. Ovid. 2. Met. 290.
Mittere exitium alicui, pro Immittere. Virg. 4. Georg. 534.

Moliri exitium. Cic. Exitium Reipub. intra mœnia molitur.
Parare exitium. V. PARO.
Ponere modum exitiis. Virg. 7. Æn. 129.
Refrenare ab exitio. Lucret. lib. 1. 850.

— æque laborant,
Et pereunt: neque ab exitio res ulla refrenat.

Sternere aliquem gravi exitio. Hor. 1. Carm. 16. 17.

Iræ Thyesten exitio gravi Stravêre.

Esse exitio alicui, i. e. Causam esse mortis alicui. Virg. 3. Georg. 511.
Esse exitium alicui. Idem. Virg. 3. Ecl. 101.

Idem amor exitium est pecori pecorisque magistro.

Sunt omnia præcipitia ad exitium. Sed omnia in eo præcipitia ad exitium fuerunt. Livius. Vide in PRÆCIPITIA quod scripsi H. St.
Exitium superat opem, i. e. Morbi vis superat medicinæ auxilia. Ovid. 7. Met. 526.

— pugnatum est arte medendi:
Exitium superabat opem, quæ victa jacebat. De peste loquitur.

Exitium, de homine dicitur. Hor. 1. Carm. 15. 21.

Non Laertiaden, exitium tuæ
Genti, non Pylium Nestora respicis?

Exitium Trojæ, Achilles. Ovid. 13. Met. 500.

EXITIĀLIS, e. [ὀλέθριος] Quod est mortiferum, calamitosum, damnosum: ut, Exitialis eventus. Liv. 7. Bell. Pun. Cic. 7. Verr. 12.
Exitiales exitus. Plin. lib. 8. cap. 38. Ille contra urinam spargit prudens, hanc quoque leoni exitialem.
Aurum exitiale. Stat. 4. Theb. 192.
Donum exitiale. Virg. 2. Æn. 31.

Pars stupet innuptæ donum exitiale Minervæ. De equo Trojano.

Malum exitiale. Sil. lib. 8.
Motus exitiales. Lucret. lib. 2. 569.

Nec superare queunt motus utique exitialeis
Perpetuo, neque in æternum sepelire salutem.

Præmia exitialia. Stat. 2. Achil. 344.

— petit exitialia judex Præmia.

Scelus exitiale. Virg. 6. Æn. 511.

Sed me fata mea, & scelus exitiale Lacænæ
His mersêre malis.

EXITIABĬLIS, e. [ὀλέθριος] Idem quod Exitiale. Liv. 7. Bell. Pun. Exitialis prodigiorum eventus venit. Ovid. 6. Met. 257. Exitiabile telum. Plaut. Epid. 4. 2. 36. Exitiabilem ego illi faciam ut hunc sciat diem. Cic. 10. Att. 4. Exitiabile bellum.
Caput exitiabile serpentis. Ovid. 8. Met. 425.
Clades exitiabilis, pro Interneciva. Suet. in Aug. cap. 23.
Eventus. Paterc. lib. 2. 21. Cujus prælii eventus quam fuerit exitiabilis, vix verbis exprimi potest.
Homines exitiabiles morte mulctavit. Paterc. lib. 2. 12.
Leges perniciosas & exitiabiles tulit. Paterc. lib. 2.
Monstrum exitiabile dictu. Stat. 1. Theb. 395.
Nomen exitiabile. Sil. lib. 15.

— jacet exitiabile nomen
Ausonii columen regni.

Telum exitiabile. Ovid. 6. Met. 257.

EXITIŌSUS, Adj. [ὀλέθριος] Idem. Cic. 4. Catil. 6. Exitiosa conjuratio. Et 8. Att. Exitiosum bellum.
Prodigium exitiosum. Cic. de Arusp. Resp. 4.
Fore exitiosum aliquid. Cic. 6. Fam. 1. Sed quod & fieri posse, & exitiosum fore, si evenisset, videbam, id ne accideret, timebam.

EXĔQUOR, & EXSEQUOR, ūtus sum, [ἐπιτελέω, ἀποπληρόω, ἀπεργάζομαι, διεξέρχομαι, ἀφικνέομαι, ἀκολουθέω] ĕqui. Perficere, absolvere. Plaut. Truc. 2. 5. 10. Nullam rem oportet aggredi dolose, nisi astute accurateque exequare. Ter. And. 1. 5. 24. Sed nunc quid primum exequar?
Exequi certum est ut. Plaut. Most. 3. 2. 18. Odiosa hæc exequi certum est, ut abeam potius hinc ad forum, quam nunc domi cubem.
Divine aliquid exequi. Quintil. lib. 1. cap. 6. Quæ Tullius in Oratore divine, ut omnia exequitur.
Verbosius exequi. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Hoc tamen unum exequere mihi. Virg. 4. Æn. 421.
Actionem exequi. Ulp. in l. finali. D. de privatis delictis, Siquis actionem, quæ ex maleficiis oritur, velit exequi.
Ærumnam exequi, Ærumnam pati vel ea defungi. Plaut. Capt. 5. 4. 12. Di immortales id voluerunt, vos hanc ærumnam exequi: decet id pati animo æquo.
Æternitatem exequi. Cic. de Univers. 5. Non igitur est dubium quin æternitatem maluerit exequi, quandoquidem neque mundo quicquam pulchrius, neque ejus ædificatore præstantius.
Aspectum alicujus. Plaut. Epid. 4. 2. 3. Quam matrem meam? P. quæ exanimata exequitur aspectum tuum. i. e. Conjectos in te habet oculos. quasi dicat, Te oculis sequitur.
Beneficium exequi. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 25.
Consilium. Ter. Phorm. 2. 3. 21. Frater est expectandus mihi: is quod mihi dederit de hac re consilium, id exequar.
Crimina exequi. Callistrat. in l. divi fratres. D. de accusationibus, Divi fratres rescripserunt, non debere cogi hæredes accusatorum exequi crimina.
Decreta. Liv. 5. Bell. Maced. Prætorem decreta eorum cum fide & cura executurum.
Delicta exequi, pro Punire. Suet. in Jul. cap. 67. Delicta neque observabat, omnia neque pro modo exequebatur.
Delicta exequi, pro Crimen persequi & deferre, l. 1. & 2. cum pluribus aliis. D. de accusat.
Dicta alicujus. Liv. 4.
Egestatem, i. e. Pati. Plaut. Trin. 3. 2. 60.

Tanto meliu'st te fororis causa egestatem exequi,
Atque eum agrum me habere, quam te, tua qui toleres mœnia.

Fatum alicujus. Cic. 9. Att. 4. Miseros nos cur non omnes fatum illius una executi sumus? i. e. Non sumus una in eodem periculo, & sequuti sumus eum in periculis.
Fugam, Fugere. Cic. 2. Philipp. 45. Omnes Consulares, qui per valetudinem exequi fugam illam clademque potuissent.
Funus. Gell. lib. 10. cap. 15. V. infra Exequi, pro Funus exequi.

Imperium celer exequitur. Sil. lib. 10.
Imperium heri, Facere quod herus imperat. Liv. 5. Bell. Pun. Plaut. Men. 2. 1. 20. Ter. Heaut. 4. 1. 22. Nam jam primum si meum imperium exequi voluisses, interemptam oportuit.
Incœpta. Liv. 10. Bell. Pun.
Injurias exequi, pro Ulcisci. Plin. lib. 3. Epist. 4. Veniebat in mentem priores nostros etiam singulorum hospitum injurias accusationibus voluntariis executos.
Itiner, pro Iter, antique. i. e. Conficere. Plaut. Merc. 5. 2. 88.

Quin tu ergo itiner exequi meum me sinis? conf. mox Perficere.

Jus suum. Cæs. 1. Bell. Gall. 7. Quum civitas ob eam rem incitata, armis jus suum exequi conaretur.
Jussa. Liv. 1. ab Urbe.
Laudes brassicæ longum est exequi, i. e. Persequi & enumerare. Plin. lib. 20. cap. 9.
Mandata, vel rem mandatam. Plaut. Bacch. 3. 3. 75. Ille amico & benevolenti suo sodali sedulo rem mandatam exequitur. Cic. 9. Philipp. 9.
Ministeria. Liv. 9. Bell. Pun.
Modum sationis nulla ex parte exequi posse. Cic. 5. Verr. 46.
Mortem, Mori. Plaut. Pseud. 4. 2. 38.

Nam necesse est hodie Sycioni me esse, aut cras mortem exequi:
Ita herus meus est imperiosus.

Mortem alterius exequi, pro Ulcisci, vel Judicio persequi. Pompon. in l. 1. D. de accusat. & Papin. in l. 2. eod. tit. Ulp. in l. 4. eod. tit.
Munus suum, i. e. Officium. Cic. 3. Tusc. 15.
Munus officii tueri & exequi. Cic. de Senect. 72. Senectutis autem nullus certus est terminus: recteque in ea vivitur, quoad munus officii exequi & tueri possis.
Negotium. Cic. 1. Off. 79.
Numerum. Liv. 3. Interfecta inde quatuor millia, & exequendo subtiliter numerum, CC ait & XXX.
Officia & studia. Cic. 3. Att. 15.
Officia & munera. Cic. de Senect. 34. Itaque exequi omnia regis officia & munera &c. De Masinissa. Conf. Munus. ἐν διὰ δυοῖν.
Patronam, i. e. Precibus solicitare, ut adsit, & adjuvet. Plaut. Rud. 1. 5. 4.
Perficere itiner exequar. Plaut. Merc. 5. 2. 72.

Ut, si hæc non sint vera, incœptum hoc itiner perficere exequar.

conf. supra Itiner.
Pergam exequi. Plaut. Amph. 1. 1. 106.
Præcepta alicujus exequi. Virg. 6. Æn. 236.

— propere exequitur præcepta Sibyllæ.

Probrum. Plaut. Truc. 2. 5. 9.

Lucri causa avara probrum sum executa; alienos dolores
Mihi supposivi.

Procurationem exequi. Ulp. in l. quæ omnia. §. sed etsi. D. de Procuratoribus, Nisi forte purgare magis convicium, quam procurationem exequi maluerit.
Sermonem, Loqui. Plaut. Trin. 2. 2. 5.

— Per pietatem nolo ego cum improbis te viris,
Gnate mi, neque in via, neque in foro ullum sermonem exequi.

Viam scelerati consilii. Liv. 8. Bell. Pun. Viam consilii scelerati, sed non ad ultimum dementis exequi volo.
Vota exequi. Virg. 5. Æn. 54.

Annua vota tamen, solennesque ordine pompas
Exequerer.

Exequi aliq. absol. pro Funus exequi alicujus: unde Exequiarum nomen, quod inde natum est, quod multi cadaver ejus qui efferebatur, sequebantur. Cic. 1. Tusc. 115. ex vet. poëta,

At qui labores morte finisset graves,
Hunc omnes amicos laude & lætitia exequi. Annotavit Turneb.

Exequi; pro Exponere, vel Narrando persequi. Liv. lib. 5. Exequebatur deinde, quæ solennis derivatio esset.
Verbis aliquid exequi. Cic. 11. Fam. 27. Nam præter hæc quæ commemoravi, quæ testata sunt & illustria: habeo multo occultiora, quæ vix verbis exequi possum.
Exequi, pass. Ulp. in l. quum quædam. D. de jurisdict. omn. jud. Quærebatur an prioris judicis sententia exequi posset.

EXĔQUENS, Partic. [διεξερχόμενος] Gell. 10. 12. Philosophus memoriarum veterum exequentissimus.

EXEQUUTUS, vel EXECUTUS, Partic. [ἠκολουθηκώς] Catul. 61. 15. Sectam meam executæ duce me.

EXEQUUTIO, vel EXECUTIO, ōnis. f. [ἀπεργασία] Plin. lib. 35. cap. 8. Neque enim instituti operis est talis exequutio. Tacit. 3. Ann. 31. Exequutionem ejus negotii lubens suscepit.
Exequutio obligationis, i. e. Actio quæ ex ea consequitur, & exactio. Paul. l. 66. D. de verb. oblig. Si minor viginti annis a debitore stipuletur servum manumissurum, non est exequutio stipulationis danda. Idem eod. titul. In exequutione obligationis sciendum est, quatuor causas esse.

EXEQUUTOR, vel EXECUTOR, ōris. m. [ἀποπληρωτής] ut Exequutor inimicitiarum, pro Vindice. Suet. in Vespas. cap. 14.
Executores, Apparitores, qui Magistratus imperio reos in jus vocant: inde dicti, quod ejus sententiam in bonis pignoribusque capiendis exequerentur. V. VIATORES. Utitur Martianus imperator, l. cum clericis. C. de episc. & cleric.

EXEQUIÆ, vel EXSEQUIÆ, arum. tantum pl. [ἐνταφιασμός, ἐπικήδεια] Funebre officium, quod scilicet in funere alicujus exequimur: ab eo dictæ quod homines pompam funebrem sequuntur. Ter. Phorm. 5. 8. 37. Exequias Chremeti, quibus est commodum ire, jam tempus est. Cic. 2. de Legib. 42. Sepultura & justis exequiarum caruerunt.
Exequiæ, pro Ordine ducentium pompam funebrem. Tacit. 2. Ann. 32. Silens agmen, & velut longæ exequiæ.
Præclari funeris exequiæ. Ovid. 3. Trist. 5. 40.
Mites exequiæ. Stat. 3. Silv. 3. 6.

Mitibus exequiis ades, & lugentis Hetrusci
Cerne pios fletus, laudataque lumina terge.

Mœstæ exequiæ. Tibul. lib. 2. 4. 44.

Seu veniet tibi mors, nec erit qui lugeat ullus,
Nec qui det mœstas munus in exequias.

Tristes

Tristes exequiæ. Stat. 8. Theb. 210.
Ceu flammas, ac dona rogo, tristesque rependant
Exequias.
Carere exequiis. Ovid. ad Liv. 168.
Exequiis caruit Livia pene suis.
Exequias celebrare. Liv. 25. 17.
Cohonestare exequias. Cic. pro Quint. 50. Si funus id habendum sit, quo non amici conveniunt ad exequias cohonestandas, sed bonorum emptores, ut carnifices, ad reliquias vitæ lacerandas & distrahendas.
Comitari exequias. Plin. lib. 11. cap. 18. V. Comitor, in COMES.
Dignas funere Magni Exequias fortuna dedit. Lucan. lib. 3. 292.
Exequias ducere alicui. Plin. Jun. lib. 3. Ep. 16. Huic illa ita funus paravit, ita duxit exequias &c. Plin. lib. 8. cap. 42. Propter quæ rex defuncto ei duxit exequias. Scil. Bucephalo.
Ire exequias. Ovid. 2. Amor. 6. 2.
Psittacus Eois ales mihi missus ab Indis
Occidit, exequias ite frequenter aves.
Largiri exequias. Stat. 12. Theb. 81.
Et nunc heu quæ digna tibi solennia, quasve
Largiar exequias?
Prosequi exequias funeris. Cic. pro Cluent. 101. Postremo etiam fortassis mater exequias illius funeris prosecuta est. Ovid. 1. Trist. 7. 14.
Reddere exequias alicui. Ovid. ad Liviam, 218.
Exequiis rite solutis. Virg. 7. Æn. 5.
Spoliare aliquem exequiis. Cic. pro Milon. 34. Tu spoliatum imaginibus, exequiis, pompa, laudatione, infelicissimis lignis semiustulatum nocturnis canibus dilaniandum reliquisti.

EXEQUIĀLIS, Adj. [ἐναγισματικὸς] Ovid. 14. Met. 430.
Carmina jam moriens canit exequialia cygnus.
Justa exequialia. Stat. 11. Theb. 610.

EXEQUIOR, [ἐναγίζω] āri. pro Exequias facere, Obsoletum. Varro Bimargo, Ipsum propter vix liberti semiatrati exequiantur. Nonius, 2. 298.

EXERCEO, ui, ĭtum, [ἀσκέω, γυμνάζω, ἐπιτηδεύω, ἀσχολέω, μελετέω] ēre. ab Ex & Arceo compositum; quasi Extra arcere, premere, fatigare. Ter. Adel. 4. 2. 48. I sane, ego te exercebo hodie, ut dignus es, silicernium. Cic. 12. Fam. 4. Nunc me reliquiæ vestræ exercent, & quidem præter ceteros me.
Exercere aliquid, pro Facere. Virg. 1. Georg. 268.
Quippe etiam festis quædam exercere diebus,
Fas, & jura sinunt. Variis nominibus jungitur, ut,
Abactus hospitum. V. ABIGO.
Acies pueriles exercere, i. e. Bella puerilia. Juven. 15. Sat. 59.
Ludere se credunt ipsi tamen, & pueriles
Exercere acies, quod nulla cadavera calcent.
Adulteria. Suet. Aug. 69.
Ætatem exercere, Vivere. Plaut. Milit. 3. 1. 32.
Hanccine ætatem exercere me mei amoris gratia?
Aliquem in aliquo studio. Cic. de Clar. Orat. 230. Me adolescentem nactus octo annis minorem, quam erat ipse, multos annos in studio ejusdem laudis exercuit.
Amorem aliquorum exercere. Catul. 69. 3.
Æmulus iste tuus, qui vestrum exercet amorem.
Amores exercere ad aliquam. Catul. 66. 69.
Isque domum nobis, isque dedit dominam,
Ad quam communes exerceremus amores.
Animos exercere in armis. Ovid. 1. Amor. 8. 41.
Aquas fluvius exercet. Ovid. 8. Met. 166.
Arcum. Claud. de Conf. Mall. Theod. 188.
Arma. Claud. in præf. Paneg. 3. Liv. Nam Sardos, Corsosque & Histros lacessisse magis quam exercuisse Romana arma.
Arma juventus exercet. Virg. 4. Æn. 87.
Artem. Hor. 1. Epist. 14. 44.
Quam scit uterque libens censebo exerceat artem.
Bacchanalia. Plaut. Amph. 1. 1. 32.
Balatum agni exercent. Virg. 9. Æn. 62.
Brachia. Ovid. 4. Fast. 699.
Campos, Colere. Plin. Epist. 20. Virg. 1. Georg. 99.
Exercetque frequens tellurem, atque imperat arvis. i. e. Colit.
Cantus exercere. Virg. 1. Georg. 403.
— de culmine summo
Nequicquam seros exercet noctua cantus.
Choreas. Claud. de Laud. Seren. 143.
Choros Diana exercet per juga Cynthi. Virg. 1. Æn. 503.
Colles exercere vomere. Virg. 7. Æn. 798.
Commercium alicujus rei. Plin. lib. 12. cap. 14. Minæi primi commercium thuris fecere, maximeque exercent.
Crudelitatem insatiabilem exercere non solum in vivo sed etiam in mortuo. Cic. 11. Philipp. 8.
Culta pinguia exercere. Virg. 10. Æn. 142.
— ubi pinguia culta Exercentque viri.
Curas. Sil. lib. 11.
Diem. Virg. 10. Æn. 808. i. e. Per diem exerceri. Servius.
Discipulos. Suet. de Clar. Rhet. 1.
Discordias cum hostibus. Sallust. Catil. 9. Jurgia, discordias, simultates cum hostibus exercebant.
Dolorem ferro exercere. Ovid. 12. Met. 534.
Equos campis. Virg. 7. Æn. 782.
Filius ardentes haud secius æquore campi
Exercebat equos, curruque in bella ruebat. Claud. de Bell. Get. 109.
Exceptionem exercere. Ulp. in l. si fidejussor conventus. §. j. D. mandat.
Genas. Stat. 5. Silv. 5. 84.
— jam jamque natantes
Exercere genas, dulcesque accersere somnos.
Guttur inani cibo exercet. Ovid. 8. Met. 826.
Humum in messem. Virg. 1. Georg. 220.
At si triticeam in messem, robustaque farra
Exercebis humum, solisque instabis aristis, &c.
Imperia dura. Virg. 2. Georg. 370.
Ingenium exercere. Auct. ad Heren. lib. 3. 34.
Inimicitias. Liv. 8. Bell. Maced. Itaque collega meus vel in alia causa inimicitias exerceat.
Inimicitias nimium familiariter exercere. Cic. 1. Verr. 13.
Iracundiam in superatos. Cic. Brut. 2.
Iras plus quam civiliter exercet. Ovid. 12. Met. 583.
Judicium. Cic. 3. Verr. 155. Atque etiam judicium in Prætura publicum exercuit.
Jus civile exercere. Cic. 1. de Legib. 14.
Justitiam. Plin. Epist. 10.
Juventam. Catul. 59. 235.
Linguas turpes litibus exercent. Ovid. 6. Met. 375.
Malitiam præmiis. Sallust. de Repub. Ordin. Malitia præmiis exercetur: ubi ea dempseris, nemo omnium gratuito malus est.
Manus in sua dona. Propert. lib. 3. 3. 34.
Exercent teneras in sua dona manus.
Medicinam. Plin. lib. 22. cap. 25.
Membra exercent in palæstris gramineis. Virg. 6. Æn. 739.
Munera militiæ togatæ. Lucan. ad Pison. 27.
Memoriam. Cic. de Senect. 21. At memoria minuitur, credo, nisi exerceas eam, aut etiam si sis natura tardior.
Navem, cauponam, stabulum. Ulp. in l. 1. & ult. D. naut. caup. stabul. ut recept. restit.
Nomen patris, Facere officium patris. Plin. in Paneg.
Odium in aliquem. Ovid. 9. Met. 275. Idem 5. 245.
Odia pretiosa. Ovid. 7. Epist. 44.
Odiis exercere stirpem aliquorum & genus omne futurum. Virg. 4. Æn. 622.
Opes. Liv. 9. Tum in minime pertinaci genere pugnæ sic fortuna exercuit opes, ut insignis utrinque clades, & clara ipsorum ducum ederet funera.
Palæstras. Virg. 3. Æn. 281.
Pacem. Virg. 4. Æn. 100.
Quin potius pacem æternam, pactosque hymenæos
Exercemus?
Pœnas malorum. Virg. 6. Æn. 543.
Hac iter Elysium nobis, at læva malorum
Exercet pœnas, & ad impia tartara mittit.
Populationem, Populari. Liv. 1. Bell. Maced. Quum priorem populationem sepulchris circa urbem diruendis exercuisset.
Principem exercere, h. e. Præstare se principem & exhibere. Suet. in Tiber. cap. 33. Al. Exerere. V. PRÆSTO, as.
Pugnos exercere in aliquem. Plaut. Amph.
Quæstionem. Cic. 2. de Fin. 54. Qui quum Prætor quæstionem inter sicarios exercuisset, &c.
Quæstionem in aliquem. Liv. 9. In me primum & hunc M. Follium quæstiones exerceatis.
Quæstionem de Sicariis. Suet. in Cæs. 11.
Regnum. Plin. lib. 10. cap. 21. Regnum in quacunque sunt domo, exercent. De gallis gallinaceis.
Scelus, libidinem, & avaritiam in socios. Liv. 9. Bell. Pun.
Simultates cum aliquo: h. e. Inimicitiarum & simultatum signa præbere. Cic. pro Flacc. 88. An simultates nescio quas cum libertis vestris Flaccus exercuit?
Solum sub presso vomere. Virg. 2. Georg. 356.
Spicula. i. e. Sagittare. Ovid. 13. Met. 54.
Debita Trojanis exercet spicula fatis.
Studia Dianæ exercere. Ovid. 4. Epist. 87. i. e. Venari.
Stilum. Plin. lib. 17.
Sumptum suum. Ter. Heaut. 1. 1. 91. — corrasi omnia,
Ancillas, servos, nisi eos qui opere rustico
Faciundo, facile sumptum exerceant suum,
Omnes produxi ac vendidi. Alii legunt Exercirent per tertiam vocalem, h. e. Suo labore sarcirent quicquid sumptus iis alendis faceret dominus. Vulgo dicunt, *Qui gagnent bien leurs despens.* Exercirent, inquit Fest. lib. 5. Sarcirent. Est itaque Exercio compositum ex præpositione Ex & verbo Sarcio. Verum prior lectio haud est improbanda, quum etiam D. Ambros. Terentium imitatus, Exercere sumptum lib. 2. Off. usurpet. [V. Bentl. ad loc. qui priori sententiæ, ut verissimæ, subscribit.
Tauros. Virg. 1. Georg. 210.
Exercete viri tauros, serite hordea campis. i. e. Ad aratra tauros jungite. Servius.
Aranea telas exercet. Ovid. 6. Met. 145.
Tellurem. Virg. 1. Georg. 99. ut Solum.
Vectigalia atque exigere. Cic. pro Lege Manil. 16. Quo tandem animo esse existimatis, aut eos qui vectigalia urbis pensitant, aut qui exercent atque exigunt?
Velitationem. Plaut. Rud. 2. 6. 42. Equidem meam velitationem exerceo: nam omnia corusca præ tremore fabulor. Al. rectius Me ad velitat.
Verba exercere, pro Exercere se ad orationem extemporalem. Sen. Epist. 40.
Vices. Virg. 9. Æn. 175.
— exercetque vices quod cuique tuendum est. i. e. Exercet unusquisque vices ad id quod accepit tuendum. Servius.
Vires suas exercere, linguæ celeritatem incitare, verborum frequentia delectari. Cic. 1. de Orat. 149.
Vires omni cura. Virg. 3. Georg. 229.
Vitam hominum curis. Lucret. lib. 5. 1423.
Tunc igitur pelles, nunc aurum & purpura curis
Exercent, hominum vitam, belloque fatigant.
Undas exercet Auster. Hor. 4. Carm. 14. 21.
Undas exercere lusibus. Ovid. 14. Met. 536.
Vocem. Plaut. Pœn. prol. 14.
Exerce vocem quam per vivis & colis:
Nam nisi clamabis, statim te obrepet fames.
Cura alicujus rei nos exercet. Virg. 2. Georg. 415.
— incultique exercet cura salicti. i. e. Cura nos etiam sponte nascentium rerum fatigat.

In omni genere belli Pompejum fortuna Reipublicæ exercuit. Cic. pro Lege Manil. 16.
In casibus variis me fortuna exercet. Cic. 5. Tusc. 1.
Strenua nos exercet inertia. Hor. 1. Epist. 11. 28.
Iræ alicujus dicuntur quempiam exercere. Virg. 4. Georg. 453.
Non te nullius exercent numinis iræ,
Magna lues commissa.
Labor exercere aliquos dicitur. Virg. 1. Æn. 435.
Qualis apes æstate nova per florea rura
Exercet sub sole labor.
Ad hanc te amentiam natura peperit, voluntas exercuit, fortuna servavit. Cic. 1. in Catil. 25.
De aliqua re exerceri. Cic. 13. Att. 22. Te de prædio aviæ exerceri moleste fero. [Subaudi Litibus, vel Negotiis.
Pœnis exerceri, Pœnas pati. Virg. 6. Æn. 739.
Discere & exerceri. Cic. 6. Att. 1. Cicerones pueri amant inter se discunt, exercentur.
Apud magistros pueri exercentur. Cic. 1. de Orat. 244.
Ad morem alterius aliquos exercere. Cic. in Orat. 46. In hac Aristoteles adolescentes, non ad philosophorum morem tenuiter disserendi, sed ad copiam rhetorum in utramque partem, ut ornatius & uberius dici possit, exercuit.
Ad pugnam exerceri. Quintil. lib. 5. cap. 12. Quia declamationes, quibus ad pugnam forensem velut præpilatis exerceri solebamus, olim jam ab illa vera imagine orandi recesserunt.
In aliqua re exerceri. Ovid. 13. Met. 921.
Studiosissime in dialectica exerceri. Cic. de Clar. Orat. 309.
In venando exerceri ad similitudinem bellicæ disciplinæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
Agris exerceri. Virg. 4. Georg. 159.
Armis exerceri. Cic. 6. Verr. 56.
Pueri & primævo flore juventus Exercentur equis. Virg. 7. Æn. 163.
Exercere se & studere. Cic. in Orat. 99. Aut in hoc solo se exercuit, aut huic generi studet uni.
Acerrime quotidianis commentationibus sese exercere. Cic. de Clar. Orat. 249.
Arcu se exercere. Tibul. lib. 2. 1. 69.
Cogitare aliqua, & ad ea se exercere. Cic. 1. Fam. 7. Hæc cogites, ad hæc te exerceas.
Exercere se ad cursuram. Plaut. Mostel. 4. 1. 5.
Ad versus alicujus poetæ se exercere. Cic. 1. de Orat. 154.
Vehementissime se in aliqua re exercere. Cic. 1. de Orat. 152.
Exercere naturam suam in optimis rebus. Cic. in Somn. Scip. 21. Nam hæc est natura propria animæ atque vis: quæ si est una, ex omnibus quæ sese moveat, neque nata est certe, & æterna est. Hanc tu exerce in optimis rebus.
Exercere se in agro. Ter. Heaut. 1. 1. 94. Agrum hunc mercatus sum: hic me exerceo.
In consultationibus se exercere, & in utramque partem disserere. Cic. 9. Att. 3.
Gravi judicio multaque arte se in verissimo genere dicendi exercere. Cic. ad Brut. 15.
Multis se in laboribus exercere. Cic. pro Arch. 28. Quid quod in hoc tam exiguo vitæ curriculo & tam brevi, tantis nos in laboribus exerceamus?
Exercere se alicui Deo, i. e. in honorem ejus. Cic. 2. Tusc. 40. Jovem Olympium, eum ipsum cui se exercebit, implorabit, ferre non posse clamabit.
Exercere figlinas, ærenarias, & argentifodinas, l. 15. §. Inde quæsitum. D. de usufr.
Exercere litem, i. e. Persequi, l. 32. §. item si qui Romæ. D. de arbit. Inde fidejussor de exercenda lite, l. 1. C. ad Turpil.
Exercere pecunias, in l. 35. in fine. D. de hæred. instit. Et Exercere fœnus, l. 49. D. de administ. tutor.
EXERCENS, Partic. [ἀθλῶν] Cic. 2. de Orat. 287. M. Lepidus quum, ceteris in campo exercentibus, in herba ipse recubuisset, vellem hoc esset, inquit, laborare.
Athletæ se in curriculo exercentes. Cic. de Senect. 27.
Otia molli cura exercens. Sil. lib. 15.
Eurus ignem exercens. Ovid. 15. Epist. 9. i. e. Huc illuc jactans.
Telum Jupiter. Lucret. lib. 2. 1102. Sæviat exercens telum, &c.
EXERCENDUS, a, um. Partic. [ἀσκητέος] ut,
Æquabilitas juris exercenda. Cic. 1. Off. 88.
Arcenda ætas adolescentis a libidinibus, exercendaque in labore patientiaque & animi & corporis. Cic. 1. Off. 79.
Corpus exercendum est, & ita afficiendum, ut obedire rationi possit. Cic. 1. Off. 79.
Crudelitatis exercendæ libido. Cic. 5. Verr. 143.
Memoria exercenda est in ediscendis. Cic. 1. de Orat. 157.
EXERCĬTUS, a, um. Partic. [ἠσκημένος] Exercitatus. Plin. Epist. 99. Unquamne vidisti quenquam tam laboriosum, tam exercitum, quam Varenum meum?
Exercitus in re militari, longo bellorum usu. Cic. pro Font. 32. Postremo ipse, cum in omnibus vitæ partibus honestus atque integer, tum in re militari cum summi consilii & maximi animi, tum vero usu quoque bellorum gerendorum, inprimis eorum hominum qui nunc sunt, exercitus. i. e. Peritus.
Exercitus in mundo rustico. Plaut. Merc. prol. 65. [Immo. Opere inmundo rustico. V. Gronov.
In re agenda. Gell. lib. 19. cap. 13. Homo sane perquam in noscendis veteribus scriptis exercitus. Sic apud Plin. lib. 2. Epist. 9. Exercitus in agendis causis.
Curis exercitum esse. Ovid. 15. Met. 768.
Diffidiis crebris exercitos esse aliquos. Lucret. lib. 2. 119.
Lectione multa exercitus. Gell. Aderat forte ibi amicus noster, homo lectione multa exercitus, cui pleraque omnia veterarum literarum quæsita, meditata, vigilataque erant.
Exercitus, Jactatus, vexatus, calamitatibus agitatus. Cic. pro Planc. 78. Quo quidem etiam magis sum non dicam miser, sed certe exercitus. Et pro Milon. 5. Quid enim nobis duobus laboriosius, quid magis sollicitum, magis exercitum dici aut fingi potest. V. Plaut. Merc. 2. 1. 4. itemque Casaub. ad Suet. p. 137.
Militia exercita. Tacit. 1. Ann. 35. 3. Finem tam exercitæ militiæ &c. orabant. i. e. tot Stipendiorum, seu tam diuturnæ.
Ærumna exercita. Plaut. Epid. 4. 1. 3. Simul ærumnam multiplex exercitam habet paupertas. [Immo Multiplex ærumna me e. h.
Animalia exercita motu. Lucret. lib. 4. 860.
Corpora assiduo varioque exercita motu. Lucret. lib. 2. 96.
Flumina cursu exercita. Virg. 3. Georg. 529.
Gens vario ludo fatorum exercita. Stat. 3. Theb. 179.
Sæpe quidem infelix, varioque exercita ludo
Fatorum gens nostra ruit.
Manus innumeris castris exercita. Stat. 1. Silv. 4. 72.
Manus exercita furtis. Claud. 1. in Eutrop. 193.
Exilio, rebusque exercita egenis Membra. Stat. 11. Theb. 57.
Quæstio exercita aspere. Sallust. Jugurth. cap. 40.
Pectora rebus exercita. Ovid. 13. Met. 265.
Probitas exercita rebus adversis. Ovid. 5. Trist. 5. 49.
Vestis Veneris sudorem exercita potat. Lucret. lib. 4. 1121.
EXERCITE, Adv. Compar. Apul. 11. Met. extr. p. 272. Mecum ipse cogitationes exercitius cogitabam.
EXERCĬTOR, ōris. m. [ἀσκητὴς, γυμναστὴς] Qui docet & exercet alterum in re aliqua. Plaut. Trin. 4. 3. 9. Hic quisquis est, Curculio est exercitor, is hunc hominem cursuram docet. Et Trin. 2. 1. 3. & Macrob. 2. Somn. Scip. 14.
Exercitorem eum dicimus (inquit Ulp. in l. 1. §. Exercitorem. D. de Exercitoria actione) ad quem obventiones & reditus omnes perveniunt, sive is dominus navis sit, sive a domino navem per eversionem conduxit, vel ad tempus, vel in perpetuum.
EXERCITORIUS, a, um. Adj. [ἀσκητικός] ut Actio, Quæ in Exercitorem instituta. Africanus in l. finali. D. de exercitoria actione, Lucius Titius Stichum magistrum navi præposuit: is pecuniam mutuatus, cavit se in refectionem navis eam accepisse. Quæsitum est, an non aliter Lucius Titius exercitoria teneretur. subaud. Actione. sic toto illo titulo. V. Dict. præced.
Jacula exercitoria. i. e. Lusoria. Tertull. de Pœnit. cap. ult.
EXERCITIUM, i. n. [ἄσκημα] Exercendi actus, ut apud Gell. lib. 19. cap. 4. Exercitium dicendi. Sallust. in prima oratione de Repub. Ordin. non procul a fine, Porro ii quibus bis die ventrem onerare, nullam noctem sine scorto quiescere mos est, ubi animum quem dominari decebat, servitio oppressere, nequaquam eo postea hebeti atque claudo pro exercitio uti volunt. Al. Exercito.
Ludicra exercitia. Gell. lib. 6. cap. 15.
Perpetua exercitia. Vellej. 2. 109. Imperium perpetuis exercitiis pæne ad Romanæ disciplinæ formam redactum.
EXERCITIO, ōnis. f. Idem. [ἄσκησις] Ulp. in l. Si tamen. D. de Exercitoria actione, Si tamen plures per se navem exerceant, proportionibus exercitionis conveniuntur.
Exercitio judicii. Papinian. l. 1. D. de offic. ejus cui mandat. est jurisdic. Videntur errare magistratus, qui quum publici judicii habeant exercitionem, lege vel Senatusconsulto delatam, jurisdictionem suam mandant.
Exercitionem exerciti dicebant antiqui, Exercitationem exercitati. Item Exercitiorem, exercitissimum, sicut ab Exercitato, Exercitatiorem, exercitatissimum. Fest.
In libro qui inscribitur, Collatio legum Mosaïc. & Rom. Titul. 15. Ulp. lib. 7. de Off. Procos. sub titulo de Mathem. & vaticin. Sed fuit quæsitum, utrum scientia horum hominum puniatur, an exercitio & professio. H. St.
EXERCĬTUS, ûs. m. [στρατιὰ, στράτευμα, στρατὸς, στόλος] Veget. lib. 2. Numerus militum exercitatur, unde & re ipsa ab opere exercitus nomen accepit, ut ei nunquam liceret oblivisci quod vocabatur. Ulp. Exercitum dicimus non unam cohortem, neque unam alam, sed numeros multos militum.
Exercitus, & Militum copia dicitur: & homo multis negotiis exercitus, sed superius quarti ordinis, hoc secundi est. Fest.
Omnis equitum exercitus. Virg. 11. Æn. 171. & 9. 25.
Jamque omnis campis exercitus ibat apertis
Dives equûm, dives pictaï vestis & auri.
Fortissimorum militum exercitus. Cic. 4. Philipp. 6.
Advena exercitus. Virg. 7. Æn. 39.
Amplissimus exercitus. Plin. lib. 2. Epist. 13.
Circumfluens exercitus. V. CIRCUMFLUO.
Collectitius exercitus. V. COLLIGO.
Contractus exercitus. V. CONTRAHO.
Insolens exercitus. Hor. 1. Carm. 16. 21.
Insolitus ad laborem exercitus. V. INSOLITUS.
Instructus exercitus. Cic. de Provinc. Consf. 9.
Integer exercitus. V. INTEGER.
Intentus exercitus. V. INTENDO.
Justus exercitus. V. JUSTUS.
Maximus & fortissimus exercitus. Cic. pro Muren. 32.
Mutilatus exercitus. V. MUTILUS.
Pedestris exercitus. V. PEDESTRIS.
Tumultuarius exercitus, V. Tumultuarius, in TUMULTUS.
Turbati exercitus. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Abducere exercitum. Cic. 10. Philipp. 9.
Accipere exercitum. V. ACCIPIO.
Adducere exercitum. Cic. 7. Att. 9.
Amittere exercitum. Cic. in Pison.
Augere exercitum. Sallust. in Jugurth.
Carpere exercitum. V. CARPO.
Cogere exercitum. Sallust. in Jugurth. cap. 54.
Collocare exercitum. Cic. 12. Fam. 23.
Concidere exercitum. V. CONCIDO.
Conducere invictum exercitum. Cic. 4. Philipp. 6.
Conficere exercitum. V. CONFICIO.
Conficere exercitum, & ei præesse. Cic. pro Lege Manil. 61. Quid tam novum, quam adolescentulum privatum, exercitum difficili Reip. tempore conficere? confecit. huic præesse? præfuit.
Confirmare exercitum. Sallust. in Jugurth.
Conflare exercitum. V. CONFLO.
Conscribere & comparare exercitum. Cic. 5. Philipp. 36.

Continere exercitum castris. V. CONTINEO.
Deducere exercitum. V. DEDUCO.
Deponere exercitum. Cic. in Pison.
Ductare exercitum. Sallust. Catil. cap. 17. & 19.
Corrumpere largiendo exercitum. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Dissipare exercitum. Cic. 15. Fam.
Distribuere exercitum. Cæs. 5. Bell. Gall. 24.
Dimittere exercitum. Cic. in Pison. 47.
Ducere exercitum. Cic. pro Muren. 20. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Educere exercitum ex aliqua provincia. Cic. in Pison. 36.
Exponere exercitum. Cæs. 3. Bell. Civil. 57. In terram scil. ex navibus.
Facere exercitum. Cic. 5. Philipp. 23. pro Conficere.
Habere exercitum. Cic. 1. Fam. 9.
Imposuit exercitum Brundisii. V. IMPONO.
Incidens portis exercitus. V. INCIDO.
Increpare exercitum. V. INCREPO.
Lustrare exercitum. V. LUSTRUM.
Multiplicare exercitum. Liv. Bell. Pun.
Parare exercitum. Sallust. in Jugurth.
Permutare exercitum. Liv. Bell. Pun.
Recensere exercitum. Liv. lib. 1. & Suet. Calig. cap. 44.
Reficere exercitum. Liv. lib. 3.
Regere amplissimum exercitum. Plin. lib. 2. Epist. 13. ad Priscum.
Scribere exercitum. Liv. lib. 3.
Scribere supplementum exercitui. Sallust. in Jugurth.
Supplere exercitum. Liv. lib. 2.
Transferre exercitum in aliquem locum. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Transportare exercitum in aliquam provinciam. Cic. in Pison. 47.
Corvorum increpuit densis exercitus alis. Virg. 1. Georg. 382.
Phorci exercitus omnis. Virg. 5. Æn. 824. i. e. Dii marini.
Exercitus etiam pro Qualibet exercitatione ponitur. Plaut. Rud. 2. 1. 7.
Pro exercitu gymnastico & palæstrico hoc habemus.
Item pro Angore & cruciatu, qui nos exercet. Plaut. Cist. 1. 1. 60. Noli obsecro lacrymis tuis mihi exercitum imperare. conf. Epid. 4. 1. 3. Afranius apud Nonium 1. 16. Qui mei est animi exercitus.
Exercitus edendi remissus. Plaut. Capt. 1. 2. 50. ubi V. Interpretes.
Genitivum Exerciti pro Exercitûs, ex Accio & Varr. adducit Nonius 8. 14.

EXERCĬTO, [ἀσκέομαι] āre. Mela, 2. 1. Achilles se ac suos cursu exercitavisse memoratur. Sallust. de Rep. Ord. 2. 18. Corpus atque ingenium exercitabat patriæ conf. ibid. 1. 7.

EXERCITĀTUS, a, um. Partic. [ἀσκητὴς] Qui longa exercitatione doctus, & melior ac validior est. Plin. Epist. 53. Solet dicere Claudius Restitutus, qui mihi respondit, vir exercitatus & vigilans, & quamlibet subitis paratus. Cæs. 2. Bell. Gall. 20. Superioribus præliis exercitati.
Exercitatus ad rem aliquam. Ter. Hec. 3. 3. 47. O fortuna, ut nunquam perpetuo es bona, sed jam prior amor me ad hanc rem exercitatum reddidit.
In causis exercitatus & versatus homo. Cic. pro Quint. 3. M. Junius qui hanc causam, Aquilli, aliquoties acute egit, homo & in aliis causis exercitatus & in hac multum & sæpe versatus, hoc tempore abest, &c.
In dicendo exercitatus. Cic. pro Cluent. 52. Homo in primis ingeniosus, & in dicendo exercitatus. Sic 14. Att. 12. Exercitatus in Arithmeticis. Et 4. Acad. 110. Item Cæs. 1. Bell. Civil. 57. Exercitati in armis.
In rebus maximis gerendis & sustinendis exercitatus animus. Cic. 1. Q. frat. 1.
Bello exercitatus. Nepos 15. 5. 4.
Curis exercitatus & agitatus. Cic. in Somn. Scip. 21. Sunt autem optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitatus & exercitatus animus, velocius in hanc sedem & domum suam pervolabit.
Disciplina bona exercitati. Cic. in Orat. 200.
Glebis subigendis exercitati. Cic. pro Lege Agr. 23. Totus enim ager Campanus & possidetur & colitur a plebe optima & modestissima, at illi miseri, nati in illis agris & educati, glebis subigendis exercitati, quo se subito conferant, non habebunt.
Exercitatus usu. Liv. 5. Is tum jam non promptus ingenio tantum, sed usu etiam exercitatus talem orationem habuit.
Syrtes exercitatæ vento. Hor. Epod. 9. 31.
Exercitatas aut petit Syrteis Noto,
Aut fertur incerto mari.
Vultus exercitati senex. Petron. cap. 83. p. 412. i. e. Ob vigilias in studiis pallidi, macilenti, austeri.
Compar. [ἀσκητότερος] Cic. 2. Off. 53. Deinde consuetudine beneficentiæ paratiores erunt, & tanquam exercitatiores, ad bene de multis promerendum.
Copiæ exercitatiores. Nepos 14. 2. 1.
Superl. Cic. pro Lege Manil. 55. Omnibus navalibus pugnis Carthaginienses homines in maritimis rebus exercitatissimos paratissimosque vicerunt.
Duces exercitatissimi atque peritissimi. Cæs. 3. Bell. Civil. 73.
Interpres exercitatissimus. Cic. 1. de Divin. 43.
Valentissimus & ad verberandos homines exercitatissimus lictor. Cic. 7. Verr. 141.

EXERCITATE, Adv. Compar. apud Senecam Epist. 90. Multa facit aut peritius aut exercitatius. Superl. Arnob. lib. 3. p. 113. Præcepta habeat cognita & rationem teneat exercitatissime comprehensam.

EXERCITATIO, onis. f. [ἄσκησις, γυμνασία, μελέτη]. Cic. 1. Off. 130. Neque id in philosophia solum, sed etiam in dicendi exercitatione feci.
Exercitatione ludoque campestri uti. Cic. pro Cœl. 11.
Studia & exercitationes. Cic. 1. Fam. 9.
Usu forensi & exercitatione tiro, non ætate. Cic. 1. Verr. 47.
Labores corporis minuendi senibus, & exercitationes animi augendi. Cic. 1. Off. 133.
Ingenii exercitationes & curricula mentis. Cic. de Senect. 38.
Juris Civilis exercitatio. Cic. 1. de Orat. 243.
Malorum exercitatio. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Scholarum exercitationes. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Virtutum artes & exercitationes. Cic. de Senect. 9. Aptissima omnino sunt, Scipio & Læli, arma senectutis, artes, exercitationesque virtutum, quæ in omni ætate cultæ, quum diu multumque vixeris, mirificos afferunt fructus. Idem pro Milon. 34.
In dialecticis exercitatio. Cic. 3. de Fin. 41.
Laboriosæ exercitationes. V. LABOR.
Ludicra exercitatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 103. At ipsi tamen pueri, etiam quum cessant, exercitatione aliqua ludicra delectantur.
Modicæ exercitationes. V. post MODUS.
Non parva exercitatio. V. NON.
Primæ exercitationes. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Puerilis exercitatio. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Quotidiana dicendi exercitatio. Cic. pro Lege Manil. 1.
Subitæ ad propositas causas exercitationes & accuratæ & meditatæ commentationes. Cic. 1. de Orat. 257.
Accommodata exercitatio. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Acuere linguam dicendi exercitatione. Cic. de Clar. Orat. 331.
Acuit consuetudo & exercitatio & intelligendi prudentiam, & eloquendi celeritatem incitat. Cic. 1. de Orat. 90.
Assuefieri stuprorum & scelerum exercitatione. Cic. 2. in Catil. 9.
Augere exercitationes. V. AUGEO.
Conficere exercitatione. V. CONFICIO.
Firmari atque ali memoriam exercitatione. Quintil. lib. 1. cap. 1. Nam & maxime necessaria est Oratori memoria, & ea præcipue firmatur atque alitur exercitatione.
Formanda oratio exercitatione & stilo ad certam legem. Cic. 3. de Orat. 188.
Munire convicii exercitationem cum intolerabili petulantia, tum etiam diuturna impunitate. Cic. pro Domo sua, 3.
Recalescunt motu & exercitatione corpora nostra. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.
Sustulerunt meditatione atque exercitatione multi naturæ vitium. Cic. 2. de Divin. 96.
Tuendus color corporis exercitatione. Cic. 1. Off. 130.
Utendum est modicis exercitationibus, & ratio valetudinis habenda. Cic. de Senect. 36.

EXERCITAMENTUM, i. n. Idem ac Exercitatio. Apul. Florid. 2. p. 351. Mentium documenta, corporum exercitamenta.

EXERCITĀTOR, ōris. m. [ἀσκητὴς, γυμναστὴς] Qui exercet. Plin. lib. 23. cap. 7. Pythagoras exercitator, primus ad carnes eos transtulit. De athletis. Idem lib. 35. cap. 11. Lecythion agilitatis exercitator.

EXERCITĀTRIX, īcis. f. [ἀσκητὴς] Quintil. lib. 2. cap. 15. Quod duas partes civilitatis corpori assignet, medicinam, & quam interpretantur exercitatricem. γυμναστική.

EXERCIO, īre. compositum ex præpositione Ex, & verbo Sarcio. V. Sumptum suum exercere, in EXERCEO.

EXĔRO, sive EXSERO, ui, ertum, [ἐξείρω] ĕre. ab Ex & Sero compositum; Extrahere, quasi dimovere.
Herba exerit cacumen e tepida humo. Ovid. 3. Trist. 12. 13.
Herbaque quæ latuit cerealibus obruta sulcis,
Exerit e tepida molle cacumen humo.
Exerere caput. Columel. lib. 8. cap. 7. Verum habeat ex utraque parte foramina: unum quo caput exeratur, alterum quo cauda & clunes.
Caput exerere ab. Lucan. lib. 5. 598.
Primus ab oceano caput exeris Atlanteo
Core movens æstus.
Caput Galatea ponto exerit. Ovid. 13. Met. 838.
Caput Neptunus imis exerens undis. Sen. Agam. 6.
Caput Phœbus illustre lætis exerit terris. Sen. Herc. fur. 8.
Caput altius vitiis exeruisse. Ovid. ad Liv. 46. i. e. Excelluisse virtutibus.
Caput Roma magnanimis urbibus alte exerit. Sil. lib. 1.
Cochleæ exerere se domicilio dicuntur. Plin. lib. 9. cap. 32.
Ensem exerere. Stat. 9. Theb. 330.
— fulgentemque exerit ensem.
Humerum exerere. Ovid. 1. Fast. 409.
Exerit hæc humerum, vestes trahit illa per herbas. De Nymphis.
Latentem exerere. Lucan. ad Pison. 245.
Tu nanti protende manum, tu Piso latentem
Exere. Proverbialiter.
Linguam exerere. Plin. lib. 10. cap. 23. Liv. 7. 10. Linguam etiam ab irrisu exerentem producunt.
Manum exerere. Sen. 2. de Benef. cap. 30.
Manu subter togam ad mentum exerta. Liv. 8. 9.
Ora delphin sidus exerit patriis vadis. Ovid. 1. Fast. 458.
Radicem exerere. Columel. lib. 12. cap. 56. Prius quam olusatrum coliculum agat, radicem ejus exerito mense Januario. i. e. Evellito.
Secreta mentis exerere. h. e. Efferre. Sen. OEth. 4.
Vincula exerere. Columel. lib. 8. cap. 8. Nam dum vincula exerere conantur, non conquiescunt.
Exerit vultus rubicunda Phœbe. Sen. Hippol. 747.
Exerere aliquem, pro Exhibere aliquem & proferre. Claud. de Piis Frat. 15.
Exerere principem, pro Exerere vim principatus, & se principem ostendere. Suet. in Tiber. 33. Paulatim principem exeruit. In editis legitur Exercuit: verum non est perinde elegans. Turneb. Plin. 8. Epist. 7. Sumam tamen personam magistri: exeramque in librum tuum jus quod dedisti.

EXERTUS, sive EXSERTUS, a, um. Partic. [ἐξειρτὸς] Plin. lib. 11. cap. 37. Dentes exerti sunt apro, hippopotamo, elephanto. Stat. 9. Theb. 132.
Amazon unum exerta latus pugnæ. Virg. 11. Æn. 649.
Humeros exertus. Sil. lib. 8. Stat. 4. Theb. 235.
Exerti ingentes humeros.
Humeros exertaque brachia velat. Stat. 1. Achil. 346.
Cethegus exertus. Lucan. lib. 2. 543. Ab Hor. Cinctutus dicitur. Solebat enim Cethegorum familia in publicum & pugnam prodire humero & brachio exerto, i. e. Nudato.

Ensis exertus. Stat. 5. Theb. 439. Ovid. 3. Fast. 814.
Ensibus exertis bellica læta dea est.
Lacerti exerti. Sen. OEth. 12. Virg. 1. Æn. 496. Exerta mamma. Et 11. 803. Papilla exerta.
Medulla exerta. Hor. Epod. 5. 37. Heinf. & Bentl. legunt Exesa.
EXERTE, Adv. Apul. 1. Met. p. 24. Janitor introrupit exerte clamitans. Spartian. Vitâ Severi cap. 3. Tribunatum severissime exertissimeque egit, i. e. Exactissime.
EXERRO, āre. Stat. 6. Theb. 444.
Spargitur in Gyros, dexterque exerrat Arion.
EXERRATIO, ōnis. f. Gell. 15. 2. Non defugiendas esse neque respuendas hujuscemodi exerrationes. Ita legit Lipsius Elect. 1. 7. al. Exhortationes vel Exercitationes.
EXERTO, [προτείνω] āre. Virg. 3. Æn. 425.
At Scyllam cæcis cohibet spelunca latebris
Ora exertantem, & naves in saxa trahentem.
Humeros exertare, i. e. Nudare. Stat. 1. Theb. 41.
EXESUS. V. EXEDO.

E X F

EX FACILI, [ἐξ ἑτοίμου] V. EX.
EXFIBRO, āre. Fibras evellere. tribuitur Columel.
EXFIBRATUS, a, um. Cato, si fides Thes. Lips.
EXFILATUS, Extra vestimentum filo contextum. Fest. Alias legitur Effafilatum. q. V.
EXFIO, is. [ἐκκαθαίρω] īre. Purgare, ut Suffio, A quo
EXFIT, Purgamentum, unde adhuc manet Suffitio. Fest. Fabius Pictor apud Nonium, 3. 197. Exfit, inquit, est sal sordidum, quod ustum est, & in ollam rudem fictilem abjectum, &c. Ed. Gothof. Tesfit & sale, quo sale sordidum &c. Mercer. Muries fit ex sale, quod sal sordidum tunsum est.
EXFŎDIO, ōdi, ossum, [ἐξορύττω] ĕre. Quod fossum erat extrahere. Plaut. Aulul. 4. 8. 9. Exfodio aulam auri plenam. Antiquum est, magis enim est in usu Effodio.
EXFOLIO, āre. Apic. 4. 2. Exfoliare rosas.
EXFORNICATUS, a, um. Vulg. Interpr. Epist. Judæ v. 7. Sodoma & Gomorra & finitimæ civitates exfornicatæ.
EXFUNDO, [ἐκπυθμένω] āre. A fundo evertere. Cæl. Antipat. ap. Non. Respub. amisso exfundato pulcherrimo oppido.
EXFUNDATIO, ōnis. f. JCt. in Cod.
EXFUTUTUS, a, um. ut, Latera exfutata. Catul. 6. 13. V. EFFUTUO.
EXFUTI, Exfusi; ut Mertat, pro Mersat. Fest.

E X G

EXGREGIUS, i. e. E grege lectus. Fest. V. EGREGIUS.
EXGRŪMO, [ἐκθρομβόω] āre. Exgrumare dicuntur cochleæ grumos eruentes, & ex grumis exilientes. Grumus enim est Terræ collectio, a congerie dictus. Varro 3. de R. R. cap. 14. Denique ipsæ exgrumantes ad propalam vitam diu producunt, quum ad eam rem pauca laurea folia interjiciant, & aspergant furfures non multos. Alii legunt Exgruminantes. Scalig. malit Exruminantes.
EXGURGĬTO, [ἐξαμπωτίζω] āre. Extra gurgitem emittere. Unde per translationem, Exgurgitare argentum domo dixit Plaut. Epid. 4. 2. 11. Proh deûm atque hominum fidem, quid ego lenocinium facio: qui quidem habeam alienos domi, atque argentum exgurgitem domo prorsum? Alii legunt Egurgitem. V. Non. 2. 265.

E X H

EXHÆRĒDO, [ἀποκληρόω] āre. Extra hæreditatem abjicere, & proscribere. V. ABDICO. Martial. lib. 3. 10.
Exhæredavit te, Philomuse, pater. Cic. pro Cluent. 135.
Exhæredare filium. Proprie Exhæredari filii dicuntur, mortuo patre: qui si vivente adhuc patre depelluntur paternis bonis, Abdicari dicuntur. Itaque abusive verbo Exhæredare usus Nepos est in pr. Themist. cum eum a patre Exhæredatum scribit: de quo cum Valer. Max. 6. 9. exponeret, recte Abdicatum dixit.
EXHÆREDANS, Partic. [ἀποκληρῶν] Cic. 2. Philipp. 41. Igitur fratrem exhæredans, te faciebat hæredem.
EXHÆREDATUS, a, um, [ἀποκεκληρωμένος] aliud Partic. Auct. ad Heren. lib. 4. 34. Sed a necessariis omnibus exhæredatus est. Plin. Epist. 119.
EXHÆREDATIO, ōnis. f. [ἀποκλήρωσις] Quintil. lib. 7. cap. 2. Tu impie fecisti, quum exhæredationem meruisti. Et l. 20. pr. Dig. de Bon. possess. contra tabb.
EXHÆRES, ēdis. [ἀπόκληρος] Qui privatus est hæreditate quæ ad eum pertinebat. Cic. 1. de Orat. 175. Nempe in ea causa quæsitum est de jure Civili, possetne paternorum bonorum exhæres esse filius, quem pater testamento neque hæredem, neque exhæredem scripsisset nominatim. Exhæredem se facere bonis suis. Plaut. Most. 1. 3. 77. Utinam nunc meus mortuus pater nuntietur, ut ego exhæredem meis me bonis faciam, atque hæc sit hæres.
Scribere sine elogio exhæredem filium. Ulp. in l. 1. §. Pomponius. D. de Carboniano edicto, Idem ait, quum quidam exhæredem scripsisset filium, quod diceret eum ex adulterio conceptum, &c. ex hac parte edicti ei bonorum possessionem competere: quum si sine elogio exhæres scriptus esset, non haberet bonorum possessionem.
Exhæredem vitæ suæ aliquem facere, per translationem dictum a Plaut. Bacch. 4. 8. 8. pro Occidere.
EXHÆREDĬTO, āre. pro Exhæredare: inusitatum est. Salvian. lib. 3. contra Avarit. p. 112.
EXHÆRESĬMUS, vel potius EXÆRESIMUS. i. m. [ἐξαιρέσιμος] i. e. Exemptilis. Cic. 4. Verr. 128. Est consuetudo Siculorum, ceterorumque Græcorum, quod suos dies, mensesque congruere volunt cum Solis Lunæque ratione, ut nonnunquam siquid discrepet, eximant unum aliquem diem, aut summum biduum ex mense, quos illi ἐξαιρεσίμους dies nominant. Budæus.

EXHĀLO, [ἀναθυμιάζω, ἀποπνέω, ἐκπνέω, ἀτμίζω] āre. Expirare, & veluti Per halitum emittere aerem. Plin. lib. 17. cap. 4. Quæ tenues exhalat nebulas. Virg. 7. Æn. 84.
— sævamque exhalat opaca Mephitin.
Multa per os exhalantur. Lucret. lib. 4. 862.
Altaria vapore exhalant. Lucret. lib. 3. 433.
— ubi cernimus alta
Exhalare vapore altaria, ferreque fumum.
Animam exhalare, Mori. Ovid. 6. Met. 247. Juven. 10. Sat. 281.
Crapulam exhalare. Cic. 2. Philipp. 30. Edormi crapulam inquam & exhala. conf. Vinum.
Lucem supremam exhalare, Mori. Sil. lib. 10. 153.
— supremam Telesinus in auras
Exhalat lucem, & dubitantia lumina condit.
Metalla exhalant. Lucret. lib. 6. 811.
Quidve mali sit, ut exhalent aurata metalla?
Nebulam fumosque volucres exhalat terra. Virg. 2. Georg. 217.
Nebulæ caligine mistæ exhalantur humo. Ovid. 11. Met. 596.
Terra pulveris exhalat nebulam, nubesque volantes. Lucret. lib. 5. 254.
Ventos solum exhalat. Lucan. lib. 5. 83.
Ut vidit Pæan vastos telluris hiatus
Divinam spirare fidem, ventosque loquaces
Exhalare solum.
Vestes exhalant. Stat. 10. Theb. 102. — tapetis
Incubat: exhalant vestes: & corpore pigro
Strata calent.
Vinum exhalare, idem quod Crapulam exhalare. Cic. 2. Philipp. 42. Quanquam tu quidem (ut tui familiarissimi dictitant) vini exhalandi, non acuendi ingenii causa declamitas.
Vitam exhalare. Virg. 2. Æn. 562.
Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi
Vitam exhalantem. conf. mox seq.
EXHĀLANS, [ἀτμίζων] Partic. ut, Spiramenta exhalantia flammam. Ovid. 15. Met. 343.
Vitam exhalans. Ovid. 5. Met. 62.
Postquam exhalantem sub acerbo funere vitam
Vidit Atyn.
EXHALĀTUS, a, um. Partic. ut, Anima exhalata. Ovid. 11. Met. 43.
Pruina exhalata. Varro 2. de R. R. cap. 2. Reliquæ pastiones hyberno ac verno tempore hoc mutant, quod pruina jam exhalata propellunt in pabulum, & pascunt diem totum.
EXHALATUS, ûs. m. Idem ac Exhalatio. Mart. Capel. 2. p. 40. Ex calore superno atque exhalatu.
EXHALATIO, ōnis. f. [ἀτμίσις, ἀναθυμίασις] Plin. lib. 31. cap. 3. Certior multo nebulosa exhalatio est.
Exhalationes terræ, Tenues spiritus qui per æstum maximum terra diffusa exhalantur, & sursum in aerem feruntur. Cic. 1. Tusc. 43. Quod & humidum & caliginosum est, propter exhalationes terræ.
EXHAURIO, si, stum, [ἐξαντλέω, ἐξαρύω, ἀφύσσω, ἐκκενόω] īre. Prorsus evacuare significat.
Poculum exhaurire, Hauriendo evacuare & ebibere. Liv. 9. Bell. Maced. Ovid. 5. Fast. 513. Sic, Exhaurire sanguisugam, Plin. lib. 20. cap. 13.
Poculum mortis exhaurire. Cic. pro Cluent. 31.
Exhaurire vini multum. Cic. 2. Philipp. 63. Tu istis faucibus, istis lateribus, ista gladiatoria totius corporis firmitate, tantum vini in Hippiæ nuptiis exhauseras, ut tibi necesse esset in Populi Romani conspectu vomere postridie.
Exhaurire, per translationem. ut, Exhaurire ærarium. Cic. 5. Verr. 164.
Dilapidare pecuniam & exhaurire ærarium. Cic. ad Octav. Publicam dilapidabat pecuniam, ærarium exhauriebat, &c.
Ægrum exhaurit cubantem fluens alvus. Cels. lib. 7. cap. 3.
Ærarium exhaurire, & compilare Remp. Cic. in Vatin. 5. Num religiones polluerit, ærarium exhauserit, Rempub. compilarit.
Amorem aliquorum exhauriri nulla injuria posse. Cic. 2. Att. 21. Tamen tantus fuit amor, ut exhauriri nulla posset injuria.
Aratores exhaurire & pene perdere. Cic. 5. Verr. 77. Aratores funditus evertebantur, & eo magis, quod jam superioribus annis exhausti erant, ac pene perditi.
Bellis maximis exhauriri. Cic. de Provinc. Conf. 6.
Civitatem aliquam exhaurire. Lucan. lib. 3. 181.
Exhausit totas quamvis delectus Athenas. i. e. Militum ingentes copiæ eductæ sunt e civitate.
Bonis exhaurire & evertere miseras funditus civitates. Cic. in Pison. 86.
Copias exhaurire maximas. Cic. in Parad.
Dolorem exhaurire. Cic. 5. Fam. 16. Non facile exhauriri tibi istum dolorem posse universum puto. i. e. Minui & omnino adimi.
Domum alicujus exhaurire & exinanire. Cic. 7. Verr. 36.
Domos exhaurire, & Replere, contraria. Cic. de Provinc. Conf. 4. Ut domos exhaustas replere possent, perempta pace bellum nobis prope justum intulerunt.
Facultates donatoris exhaurire. Pomponius in l. Quum ex causa. D. de re judicat.
Genas citius exhauriet Sipyleia genitrix, i. e. Niobe, de re impossibili. Stat. 5. Silv. 1. 33.
Hæredem exhaurire legatis, Onerare, & legatis hæredem vexare, ita ut nihil ei reliquum fiat. Plin. Epist. 96.
Humum ligonibus exhaurire. Hor. Epod. 5. 31. h. e. Fodere, aperire.
Ictum exhaurire. Stat. 5. Theb. 563.
— nam mollia colla refusus
In tergum serpens venientem exhauserat ictum.
Laborem exhaurire. Sil. lib. 17. — ipsa malorum
Non plus Carthago tulit, exhausitque laboris.
Exhaurire laborem in re aliqua. Plin. lib. 3. Epist. 9. Idem lib. 5. Epist. 5. Quod me recordantem miseratio subit quantum vigiliarum, quantum laboris exhauserit frustra.

Labores exhaurire poſito cum ſole. Stat. 6. Theb. 237. ſignificat Finem imponere laboribus diſcedente jam ſole, & ipſo quoque functo ſuis laboribus.
Partem aliquam laudum alicujus exhaurire. Cic. 9. Fam. 14. Libentius omnes meas, ſi modo ſunt aliquæ meæ laudes, ad te transfuderim, quam aliquam partem exhauſerim ex tuis. h. e. Abſtraxerim.
Mandata exhaurire alicujus, pro Abſolvere & perficere, conficere. Cic. 5. Att. 13. Deinde exhauri mea mandata.
Minas inanes exhaurire. Stat. 10. Theb. 289.
Pecuniam omnem ex ærario exhaurire. Cic. 2. pro Lege Agr. 97.
Plebem exhaurire. Cic. 2. pro Lege Agr. 69.
Potionem exhaurire. Quintil. lib. 7.
Prædam ex fortunis aliquorum, ex agris urbibusque ſociorum exhaurire. Cic. in Piſon. 48.
Provinciam ſumptu exhaurire. Cic. 1. Q. frat. 1. & Suet. Neron. 38. 6.
Quæſtus immanes M. Antonii tota exhauſit domus. Cic. 5. Philipp. 11.
Regionem aliquam fluvius exhaurire dicitur, Quum omnia ſecum rapit & depopulatur. Lucan. lib. 2. 410.
Eridanus fractas devolvit in æquora ſilvas,
Heſperiamque exhaurit aquis.
Scrupulum exhaurire. Cic. 5. Att. 13. Sed varia lectio eſt. V. not. ad loc.
Sentinam exhaurire furum ex urbe. Cic. 1. in Catil. 16.
Solicitudines exhaurire ſermone. Cic. 1. Att. 18. Multa enim ſunt, quæ me ſolicitant anguntque: quæ mihi videor aures nactus tuas, unius ambulationis ſermone exhaurire poſſe. i. e. Sermone & collocutione adimere atque auferre.
Spiritum reliquum exhauſit plaga. Cic. pro Sext. 60. Plaga una illa extrema defuit: quæ ſi acceſſiſſet, reliquum ſpiritum exhauſiſſet.
Supplicia exhaurire. Sil. lib. 6.
Vires exhaurire. Plin. l. 3. Epiſt. 19. Dum reliqua colonorum minuit ad tempus, vires in poſterum exhauſit, quarum defectione rurſus reliqua creverunt.
Vitam ſibi exhaurire. Cic. pro Sext. 48. Ne videret victorem vivus inimicum, eadem ſibi manu vitam exhauſiſſe, qua mortem ſæpe hoſtibus obtuliſſet.
Urbem civibus exhaurire. Lucret. lib. 6. 1138.

Exhaustus, a, um. Partic. [ἐξηντλημένος] ut, Exhauſtus fons, in quo nihil amplius eſt aquæ. Cæſ. 8. Bell. Gall. 43.
Omnibus jam caſibus exhauſtus. Virg. 1. Æn. 603.
Exhauſtus magnificentia publicorum operum. Liv. 1. 57.
Sonitu inani exhauſtus, i. e. Fatigatus aſſiduo labore ſonum ciendi, apud Claud. de Sext. Conſ. Hon. 262.
Lumbos exhauſtus. Juven. 9. Sat. 59.
Quantum erat exhauſti lumbos donare clientis
Jugeribus paucis? [Immo Lumbos donare exhauſti clientis, pro Donare clientem, qui lumbos præbendo exhauſtus eſt. Obſcænum.
Rebusque exhauſta ſenectus. Stat. 3. Silv. 3. 156.
Excuſſum & exhauſtum dimittere aliquem. Cic. de Aruſp. Reſp. 37. Non ignovit, mihi crede, non: niſi forte tibi eſſe ignotum putas, quod te judices dimiſerunt excuſſum & exhauſtum, ſuo judicio abſolutum, omnium condemnatum.
Actio conſumpta & exhauſta motu. Cic. 3. de Orat. 102. In quo tanta commoveri actio non poſſet, ſi eſſet conſumpta ſuperiore motu & exhauſta. de Roſcii geſtu loquitur.
Ærarium inops & exhauſtum. Cic. 5. Verr. 164.
Amnes ſolibus exhauſti. Stat. 3. Theb. 259.
Anno exhauſto, h. e. Tranſacto. Lucan. lib. 5. 44.
Apes exhauſtæ, Imminutæ numero. Virg. 4. Georg. 248.
Aqua exhauſta. Cic. 2. de Nat. Deor. 27.
Bella exhauſta. h. e. Finita, terminata. Servius. Virg. 4. Æn. 14.
Benignitas amicorum exhauſta. Cic. 4. Att. 2.
Civitates bonis exhauſtæ. Cic. in Piſon. 86.
Equus curſu exhauſtus. Lucan. lib. 8.
Femina viſceribus laſſis, partuque exhauſta. Lucan. lib. 2. 340.
Flumine exhauſto vincere æſtum, Pota aqua vincere ſitim. Propert. lib. 4. 9. 63.
Hortus floribus lectis exhauſtus. Ovid. 3. de Pont. 4. 63.
Italia delectibus exhauſta. Suet. Jul. 79. 3.
Juventus multo ſudore exhauſta. Lucan. lib. 4. 303.
Labor fruſtra exhauſtus. Lucan. lib. 3. Quintil. lib. 4. cap. 5. Nam & exhauſti laboris noſſe menſuram, voluptati eſt: & hortatur ad reliqua fortius exequenda, ſcire quantum ſuperſit.
Laboris pars eſt exhauſta. Ovid. 1. Faſt. 771.
Opes exhauſtæ. Propert. lib. 3. 13. 2.
Orationis pars magna eſt exhauſta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Pax exhauſta. Lucan. lib. 3. 132.
Pacis ad exhauſtæ ſpolium non cogit egeſtas.
Pericula exhauſta commemorare. Ovid. 12. Met. 161. Virg. 10. Æn. 57.
Totque maris, vaſtæque exhauſta pericula terræ.
Pharetra telis exhauſta. Ovid. 1. Met. 443.
Plebs exhauſta impenſis. Liv. 6.
Pudore exhauſto ſcurra. Auctor ad Heren. lib. 4. 15.
Sermo enim exhauſtus eſt hominum, & multæ emiſſæ jam ejusmodi voces, &c. Cic. 1. Q. frat. 2. i. e. Conſumptus, ut etiam rumor conticeſcat.
Turba ſanguine exhauſta, pro Senibus. Lucan. lib. 5. 333.
Vos deſpecta ſenes, exhauſtaque ſanguine turba.
Ubere exhauſto mulctra ſpumat. Virg. 3. Georg. 309.

Exhaustum, i. n. [ἐξηντλημένον] Virg. 2. Georg. 398.
Eſt etiam ille labor curandis vitibus alter,
Cui nunquam exhauſti ſatis eſt. i. e. (inquit Servius) Exhauſtionis, finitionis, quod quia aſperum viſum eſt, ſe ad figuram tranſtulit, & ait Exhauſti, ut Servantiſſimus æqui, pro Æquitatis.

Exhaustant, Efferunt. Feſtus.

Exhebenus, i. n. [ἐξέβενος] Gemma ſpecioſa & candida, qua aurifices aurum poliunt, ut ex Zoroaſtris ſententia tradit Plin. lib. 37. cap. 10. Harduinus legit Exebenus, rectius.

Exherbo, [ἐκβοτανίζω] āre. Herbas extirpare, & evellere. Columel. lib. 4. cap. 31. Et quum germinavit, ad ūnam perticam ſummittitur,

crebroque foditur atque exherbatur, nec minus quám vinea pampinatur. Idem lib. 11. cap. 3. Exherbandus eſt locus.

Exherbatio, ōnis. f. Herbarum extirpatio. apud Auguſt.

Exhĭbeo, ui, ĭtum, [παρίστημι, ἀποφαίνω] ēre. Proferre, & in publicum deducere, & (ut ait Ulpianus in l. Quod & lex. D. de liber. homin. exhibend.) Videndi tangendique facultatem præbere. Proprie autem Exhibere, ut ibidem ait idem Ulp. eſt Extra ſecretum habere. Plaut. Mil. 9. Exhibeas herum volo. Cic. 7. Verr. 162. Is omnino ſervus in familia non erat: eum ſtatim exhiberi jubet.
Exhibere, inquit Paul. Juresconſ. in l. exhibere. D. ad exhibend. eſt Facere in publico poteſtatem, ut ei qui agit experiundi ſit copia. V. mox Pupillum, Reum &c. exh.
Affectum parentis exhibere alicui. Plin. l. 2. Epiſt. 1.
Argutias alteri: pro Irritare & laceſſere. Plaut. Moſt. 1. 1. 2.
Exi e culina ſis foras maſtigia, qui mihi inter patinas exhibes argutias.
Artem junctam cum viribus exhibere. Ovid. 10. Met. 181.
Auctorem ſalutis alicujus & ſupplicem alicui ſe exhibere. Cic. pro Sext. 102.
Curam alicui. Tibul. lib. 2. 1. 61.
Dotes exhibere. Ovid. 2. Amor. 4. 33.
Ornata eſt, dotes exhibet illa ſuas.
Faciem parentis. Plin. lib. 15. cap. 13. Peculiaris impudentia eſt nucibus inſitorum, quæ faciem parentis, ſuccumque adoptionis exhibent, appellata ab utroque nucipruna.
Fidem ac benevolentiam domino ſuo. Columel. lib. 11. cap. 1. Nec ſolum an perdiderit diſciplinam ruris, ſed an etiam domino fidem ac benevolentiam exhibeat: ſine quibus nihil prodeſt ſumma villici ſcientia.
Focos vivos carbaſus exhibuit Claudiæ Veſtali. Propert. lib. 4. 5. 54.
Formam. Columel. lib. 5. cap. 2. Ager nonnunquam plurium angulorum formam exhibet.
Honorem alicui exhibere. Ulp. in l. apud Celſ. §. adverſus. D. de dol. mal. except.
Horam in re aliqua agenda. Cic. 6. Philipp. 7. Succurrendum eſt D. Bruto, omnes undique copiæ colligendæ: horam exhibere nullam in tali cive liberando ſine ſcelere non poſſumus. alii legunt Eximere.
Imperium, i. e. Dominari alicui, & imperare. Plaut. Caſin. 2. 6. 57.
Patiundum eſt ſi quidem me vivo mea uxor imperium exhibet.
Juſtitiam. Plin. in Paneg.
Laborem difficilem colonis exhibere dicitur cultura, Quæ difficulter peragitur. Columel. lib. 5. cap. 5. Supereſt reliqua illa cultura proſtratæ vineæ, quæ niſi violentiſſimo ſtatu cœli ſuſcipi non debet: nam & difficilem laborem colonis exhibet.
Librum promiſſum exhibere. Plin. l. 1. Epiſt. 2.
Medicinam exhibere. Ulp. in l. 1. §. 1. D. de variis & extraordin. cognitionibus.
Moleſtiam, Moleſtare. Cic. 12. Fam. 29. Noli impudens eſſe, nec mihi moleſtiam exhibere. ut Negotium.
Naumachiam exhibere. i. e. Edere. Suet. Neron. 12. 4.
Negotium alicui, quod & Faceſſere negotium dicitur, vulgus dicit, Facere pœnam. Plaut. Moſtel. 3. 1. 38. Cic. 1. de Nat. Deor. 45. Quod beatum æternumque ſit, id nec habere ipſum negotii quicquam, nec exhibere alteri. Cic. 3. Off. 112. Quod quum audiviſſet adoleſcens filius negotium exhiberi patri. [Hic proprie, ut ſæpe alias, de Reo facto.
Notam linguæ baccis oleaſter amaris exhibet. Ovid. 14. Met. 525. Maledicæ ſcil. genitivus eſt Linguæ.
Omnia integra exhibere. Cic. 7. Verr. 162.
Opus exhibere alicui. Ovid. 3. de Pont. 5. 22.
Quod legi, tua vox exhibuiſſet opus.
Populo exhibere. Cic. 1. Acad. 18. Quid me inquam putas, qui philoſophiam jam profeſſus ſim, populo noſtro exhibiturum?
Pupillum exhibere. Cic. 3. Att. 18. extr. ubi Gronov. V.
Rationes. Plin. Epiſt. 126.
Rem ſalvam. Plaut. Aſin. 2. 4. 61. Da modo meo periculo, rem ſalvam ego exhibebo.
Reverentiam alicui exhibere. Ulp. in l. apud Celſ. §. adverſus. D. de dol. mal. exception.
Reum exhibere quid ſit, patet in l. Siquis. D. de exhibitione reorum, Siquis reum criminis, de quo ſatisdedit, non exhibuerit: pœna pecuniaria plectitur, puto tamen ſi dolo malo non exhibeat, etiam extra ordinem eſſe damnandum. Eſt enim quod dicitur, Ducere perſonaliter. Budæus.
Se exhibere, cum Adj. Ovid. 17. Epiſt. 116.
Tres tibi ſe nudas exhibuere Deæ. i. e. Expoſuere. V. Burm. in loc.
Judiciis hominum ſe. Plin. in Paneg. c. 63. extr. Ut te & religioni deorum & judiciis hominum exhiberes.
Sonos. Ovid. 3. Triſt. 11. 54.
Spectaculum inſigne &c. Plin. l. 2. Epiſt. 1.
Sidera clara nox exhibuit pulſa die. Ovid. 19. Epiſt. 34.
Vicem ſpodii. Plin. lib. 23. cap. 7. Spodii vicem exhibet fruticum a radice exeuntium cinis.
Vires. Ovid. 1. de Pont. 3. 11.
Nec tamen exhibuit tantas facundia vires. Ut, &c.
Virum civilem qui vere exhibeat. Quintil. lib. 12. cap. 2. omiſſo Se.
Vultus. Ovid. 2. de Arte Am. 348.
Te ſemper videat, tibi ſemper præbeat aures,
Exhibeat vultus noxque dieſque tuos.
Exhiberi ad ferrum dicebantur, qui in arena operam gladiatoriam exhiberent. Suet. Neron. c. 12. pr.
Exhibere, minus eſt quam Reſtituere, inquit Gajus. Nam Exhibere eſt Præſentiam corporis præbere: Reſtituere eſt etiam Poſſeſſorem facere, fructusque reddere l. 22. D. de verb. ſignif.
Exhibere quoque, Mandare & cedere actiones ſignificat, l. 35. §. ſi res vendita. D. de contrah. empt.
Exhiberi culpa, pro Præſtari, in l. 3. §. nunc videndum. D. Commodat.

Exhibere, est etiam Alimenta ſuppeditare Juriſconſultis. Paulus in l. Meſennius. D. de Negotiis geſtis, Pone peregre patrem ejus obiiſſe: & matrem, dum in patriam reverteretur, tam filium, quam filiam ejus exhibuiſſe. Scævola in l. penult. & ult. D. De in rem verſo. Sine quibus aut ſe tueri aut ſervos paternos exhibere non potuiſſet. i. e. Alere. Idem Scævola in l. Creditor. §. Si inter maritum & ſocerum. D. mandati: Ut onus exhibendæ uxoris ad maritum rediret. Ulp. in l. Si quis. in princ. D. De agnoſcendis vel alendis liberis, Siquis a liberis ali deſideret, vel liberi, ut a parente exhibeantur: judex de ea re cognoſcet. Sed utrum eos tantum liberos qui ſunt in poteſtate, cogatur quis exhibere: an vero etiam emancipatos, vel ex alia cauſa ſui juris conſtitutos: videndum eſt, & magis puto, etiam ſi non ſunt liberi in poteſtate, alendos a parentibus: & vice mutua alere parentes debere. Ibid. §. Idem. Idem reſcripſit, ut filiam ſuam pater exhibeat, ſi conſtiterit apud judicem juſte eam procreatam. Sed etſi filius poſſit ſe exhibere: æſtimare judices debent, ne non debeant ei alimenta decernere. Rurſ. §. Alimenta. Alimenta autem pro modo facultatum erunt præbenda, egentibus ſcilicet patronis. Ceterum ſi ſit unde ſe exhibeant, ceſſabunt partes judicis.

Exhibitus, a, um. Partic. Ovid. 17. Epiſt. 194.
In non exhibitis utraque luſa toris. i. e. In illegitimis. [Immo deluſa falſa ſpe legitimi tori promiſſi.
Thetis exhibita eſt. Ovid. 11. Met. 264. i. e. Vera ſpecie apparuit.

Exhibitio, ōnis. f. [παρέστασις] Gell. 14. 2. Probari apud me debere pecuniam datam conſuetis modis, expenſilatione, menſæ rationibus, chirographi exhibitionibus, &c. Ulp. l. 3. §. 1. Dig. de Liberis exhibend. Ad exhibitionem liberorum.
Item Suſtentatio. V. Lindebruchium allegato ſupra loco. Tertull. de Monog. cap. 8. Victuaria exhibitio.

Exhibitor, ōris. m. ut, Ludorum exhibitor. [χορηγός] Arnob. lib. 7. p. 247.

Exhibitorius, a, um. Adj. Ulp. in l. deinde. D. de liber. exhibend. item ducend. Superiora interdicta exhibitoria ſunt. h. e. Pertinentia ad exhibitionem liberorum, ceterorumque, de quibus ſupra diximus.

Exhilăro, [ἱλαρύνω, φαιδρόω] āre. Idem quod ſimplex Hilàro. Columel. lib. 6. cap. 24. Quoniam nimietate verni pabuli pecudes exhilaratæ laſciviunt. Idem lib. 11. cap. 1. Plin. lib. 22. cap. 25. S. 74. Ha. Exhilarantur arbores. Plin. lib. 16. cap. 25.

Exhilarātus, a, um. Partic. [φαιδρωθεὶς] Cic. 1. Fam. 26. Miraris tam exhilaratam eſſe ſervitutem noſtram? Et Columel. l. c.

Exhilaratio, ōnis. f. Auguſtin. de Geneſi ad lit. lib. 8. cap. 8. Voluntatis exhilaratio.

Exhilarator, ōris. m. apud Celſum. [Ubi tandem?

Exholcismus, [ἐξολκισμὸς] Galeno dicitur Oſſis translatio a ſuperficie in profundum: Phragma vero, ex profundo in ſuperficiem. Cæl. Rhodig. lib. 20. cap. 29. [Scribendum Exolciſmus ut Exorciſmus.

Exhonoro, āre. apud Eccleſiaſt. Auctores.

Exhorreo, ui, ēre. &

Exhorresco, ui, [φρίττω] ĕre. Expaveſcere, & præ timore horrere & contremiſcere. Cic. 10. Fam. 18. Sed non poſſum non exhorreſcere, ſiquid intra cutem ſubeſt vulneris. Cic. 1. de Fin. 43. Quæ nos exhorreſcere metu non ſinat.
Exhorreſcere in aliquo. Cic. 3. de Orat. 50. In quo igitur homines exhorreſcunt? quem ſtupefacti dicentem intuentur?
Æſtus exhorreat. Columel. 10. 154. de Planta. [Niſi legendum Sitientes horreat æſtus. pro Sitiens exhorreat, ut in MS.
Furores exhorreſcere. Sil. lib. 3. 146.
Ne tamen incautos laudum exhorreſce furores.
Ut ſerpentem patrias exhorruit iras. Sil. lib. 3.
Vultus alicujus exhorreſcere. Virg. 7. Æn. 265.
Adveniat, vultus neve exhorreſcat amicos.
Exhorreſcere, pro Fremere. Ovid. 4. Met. 135.
— exhorruit æquoris inſtar,
Quod fremit, exigua quum ſummum ſtringitur aura.

Exhortor. [προτρέπω] āri. Vehementer hortari. Plin. lib. 12. cap. 14. Alexander Magnus Arabia potitus, thure onuſtam navim miſit Leonidi, exhortatus ut large deos adoraret.
Exhortari ad virtutis ſtudium. Cic. 1. Acad. 16.
Cives exhortari in hoſtem. Ovid. 13. Met. 234.
Equos exhortari. Ovid. 5. Met. 403.
Raptor agit currus, & nomine quemque vocando
Exhortatur equos.
Tauros in aliquem exhortari. Ovid. 7. Met. 35.

Exhortans, antis. Partic. [προτρέπων] ut, Cuneos exhortans. Stat. 8. Theb. 673.

Exhortātus, a, um. aliud Partic. [προτρεψὰς] Virg. 12. Æn. 159.
— ſic exhortata reliquit
Incertam, & triſti turbatam, vulnere mentis.
Exhortatus, paſſive aliquando accipitur. Cic. de Senect. 42. Ille enim quum eſſet Conſul in Gallia, exhortatus eſt in convivio a ſcorto, ut ſecuri feriret aliquem eorum, &c. Maluit Gruterus legere Exoratus.

Exhortatio, ōnis. f. [προτροπὴ] Quintil. lib. 1. cap. 3. Exhortatio docentium. Et Columel. 11. 1.

Exhortamentum, i. n. Idem. Nonius Marcellus in Portiſculus, Portiſculus inquit, eſt hortator remigum, qui eandem perticam (pergulam Scalig. ad Sil. 6. 361.) tenet, quæ portiſculus dicitur, qua excurſum & exhortamenta moderatur.

Exhortator, ōris. m. &

Exhortatorius, a, um. [προτρεπτικὸς] Ad exhortationem faciens. apud Scriptores Eccleſiaſticos.

Exhortativus, a, um. Idem. Quintil. 3. 6. Exhortativus ſtatus ſuaſoriæ eſt proprius.

Exhubĕro. V. exubero.

Exhumōro, āre. Cæl. Aurel. Tard. 4. 1. 12. Cutis vulnerationem affectandam probant, qua corpus exhumoretur. i. e. Humor e corpore educatur.

Exhydriæ, [ἐξυδρίαι] Venti ſic dicti poſt imbrem effuſum. Apul. de Mundo p. 62.

Exibĭlo, ſive Exsibilo, [ἐκσυρίττω] āre. Proprie de ſcenicis actoribus, qui ſi minus probarentur ſpectatoribus ſibilo notari & explodi ſolebant. Cic. in Parad. 3. Hiſtrio ſi paulum ſe movit extra numerum, aut ſi verſus pronuntiatus eſt ſyllaba una brevior aut longior, exibilatur, exploditur. Populus me exibilat, puto apud Horatium. H. St. [Immo Sibilat. Sat. 1. 1. 66.

Exicco, vel Exsicco, [ἐξικμάζω] āre. Idem quod Siccare, aut Valde ſiccare ſignificat. Cic. 2. de Divin. 33. Arboreſque ut hyemali tempore, cum luna ſimul ſeneſcentes, quia tum exiccatæ ſunt, tempeſtive cædi putentur. Plin. lib. 18. cap. 26. Cic. 16. Fam. 26.

Exiccatus, a, um. Partic. [ἐξικμασμένος] Stat. 5. Silv. 1. 55.
Exiccatum genus orationis. Cic. de Clar. Orat. 290. Sin autem acutum, prudens & idem ſincerum & ſolidum, & exiccatum genus orationis probant, nec, &c.

Exĭgo, ēgi, actum, [ἐκπράττω, ἐξάγω, πράττω] ĕre. ab Ex & Ago compoſitum; Excludere, ejicere, expellere, quaſi extra agere. Plaut. Aulul. 3. 1. 9. Exegit omnes foras. Virg. 2. Æn. 357.
— quos improba ventris
Exegit cæcos rabies. Plin. lib. 3. cap. 5. Exegere Umbros.
Exigit a ſe virum uxor, cum Divortium facit. Plaut. Mil. 4. 6. 62. Egone illam adeam quæ nupta ſit? virum ejus metuere æquum eſt. M. quin tua cauſa exegit virum a ſe. conf. Uxorem exigere.
Exigere e: ut, Exercitum e campo. Liv. 3. 61.
Ferrum e corpore cantu exigere. Sil. lib. 5. 353.
Exigere ex. Plaut. Perſ. 1. 3. 63. Exigam ego hercle te ex hac decuria.
Exigere ex corpore mœrores, pro Abigere triſtitiam. Plaut. Capt. 4. 4. 61. Pol mœrores mihi antevortunt gaudiis. R. noli iraſcier: jam ego ex corpore exigam omnes maculas mœrorum tibi.
Exigere ex civitate reges. Cic. 2. de Orat. 199. Tum illa, quæ modo Craſſus commemorabat, egi, neque reges ex hac civitate exigi, neque, &c.
Exigitur fabula, inquit Donatus, Quum diſplicet, cui opponitur Stare. Ter. in prol. Hec. 14.
In his quas primum Cæcili didici novas,
Partim ſum earum exactus, partim vix ſteti.
Exigere atque eximere aliquem honoribus. i.e. Privare. Plin. l. 2. Epiſt. 12.
Hoſtem exigere. Plin. in Paneg. c. 29. pr. Exactus hoſtis mari.
Laſſitudinem exigere ex corpore. Plaut. Capt. 5. 4. 4. Illic ibi demum eſt locus, ubi labore laſſitudo eſt omnis exigunda ex corpore.
Sues paſtum exigere. Varro 2. de R. R. 4.
Uxorem exigere matrimonio. Plaut. Merc. 4. 6. 6. Uxor viro ſi clam domo egreſſa eſt foras, viro ſit cauſa, exigitur matrimonio. Cic. 2. Philipp. 69. Mimam illam ſuam ſuas res ſibi habere juſſit, ex XII. Tab. cauſam addidit, exegit. conf. ſupra Exigit a ſe virum.
Exigere ærumnam. Plaut. Capt. 5. 4. 12. i. e. Perferre & pati.
Exigere, ad tempus relatum, pro Tranſigere: ut,
Ætatem exigere. Plaut. Caſ. 2. 5. 12.
Ævum exigere. Virg. 7. Æn. 777. & Ovid. 12. Met. 208.
Annos exigere. Ovid. 3. Triſt. 4. 43.
Vive ſine invidia, molleſque inglorius annos
Exige, amicitias & tibi junge pares.
Juppiter annum quatuor ſpatiis exegit. Ovid. 1. Met. 118.
Perque hyemes, æſtuſque, & inæquales autumnos,
Et breve ver ſpatiis exegit quatuor annum. i. e. quaſi ad ſtateram diſpertiit.
Quum ſummas exiget horas conſumpta dies. i. e. Quum erit ultimum tempus vitæ ac finis. Sen. OEth. 17.
Mediam dies exigit horam, Meridies eſt. Ovid. 1. Amor. 5. 1.
Prona dies longos ſuper æquora fines Exigit. Stat. 2. Theb. 42. Periphraſis eſt Occidentis ſolis, quem fingunt immergere ſeſe mari. [Niſi poſt v. Dies diſtinguendum, ut ſq. ad τὸ Umbra referas.
Phœbus æſtivos ſpatioſius exigit igneis. Propert. lib. 3. 19. 3.
Tempus exigere. Plin. Epiſt. 3. 1. Neſcio an ullum tempus jucundius exegerim.
Vitam exigere. Ter. Hec. 2. 1. 19. — neſcire arbitramini,
Quo quisque pacto hic vitam voſtrorum exigat.
Exigere, Petere, rogare. Plin. Epiſt. l. 8. 20. Exegerat proſocer meus, ut Amerina prædia ſua inſpicerem.
Exigere ab aliquo. Quintil. lib. 2. cap. 13. Nemo autem a me exigat id præceptorum genus.
Exigere ab aliquo. Plin. in Paneg. c. 78. pr. Imperii hoc verbum, non adulationis eſſe, obſequio tuo crede, quod non alia in re magis aut Senatus exigere a te, aut tu præſtare Senatui debes.
Ad numeros exige quidque ſuos. Ovid. de Rem. Amor. 372. i.e. Judicium de argumento ex carminis genere fac. V. infra Exigere pro Æſtimare.
Dare & Exigere, contraria. Cic. 2. Off. 63. Convenit autem cum in dando munificum eſſe, tum in exigendo non acerbum.
Expectare & Exigere, contraria. Cic. de Clar. Orat. 7. Ego vero & expectabo ea quæ polliceris, neque exigam, niſi tuo commodo, & erunt mihi pergrata ſi ſolveris.
Exigere aliquid acerbius. Cic. 1. Tuſc. 93. Ab hoc acerbius exigit natura quod dederat.
Æs exigere. Hor. 1. Serm. 5. 13.
Amicitiam exigere. Catul. 97. 6.
Aurum exigere, Repetere creditum aurum. Plaut. Bacch. 4. 8. 62. Hodie exigam aurum hoc? A. exige, ac ſuſpende te.
Aurum exigit de. Plaut. Bacch. 2. 2. 45. Qui de amittenda Bacchide aurum hic exigit. i. e. Petit.
Benefacta pro debitis exigimus. Cic. Brut. 16.
Brachia ad planctus exigere. Lucan. lib. 2. 24.
— nec mater crine ſoluto
Exigit ad ſævos famularum brachia planctus.
Collectam a conviva exigere. Cic. 2. de Orat. 233.
Creditum exigere. Suet. in Veſp. cap. 11.
Damna exigere. Ovid. 5. Faſt. 314.
Exigerem noſtræ qualia damna notæ?
Facta alicujus exigere. Ovid. 2. de Arte Am. 130.
Exigit Odryſii facta cruenta ducis. i. e. Petit ab Ulyſſe ut recitet. Emendati codd. legunt Fata.
Fructus prætermiſſos exigere. Cic. 4. Att. 1. Ac niſi etiam prætermiſſos fructus tuæ ſuavitatis præteriti temporis exegero, profecto, &c.

Gratiam

Gratiam exigere. Cic. de Amicit. 30.
Jura tori exigere. Ovid. 21. Epist. 140.
Exige polliciti debita jura tori.
Mercedem. V. mox Voluptatem
Munera pacta cum plena fide exigere. Ovid. 16. Epist. 376.
Nomina exigere, Ad dissolutionem cogere. Cic. 3. Verr. 28. Reperiretur pecunias sumpsisse mutuas, nomina sua exegisse. Paulus De usuris, l. Cajus, Quæ secundum formam ab his exigi soleant, etiam si omnia nomina idonea sint.
Operam exigere. Cic. 4. de Fin. Et hanc quidem primam exigam a te operam, ut audias me quæ a te dicta sunt refellentem.
Operam exigere, aliter. Cic. 1. Off. 41. Est autem infima conditio & fortuna servorum, quibus non male præcipiunt, qui ita jubent uti, ut mercenariis, operam exigendam, justa præbenda.
Opus exigere oculis, Spectare, videre. Ovid. 11. Epist. 8.
Ipse necis cuperem nostræ spectator adesset,
Auctorisque oculis exigeretur opus. h. e. ut quidam exponunt, Perficeretur in conspectu auctoris, alii sic, Cædes expresse ageretur & exhiberetur coram oculis auctoris.
Opus exigere, aliter. Columel. lib. 1. cap. 8. Nam non est nostri negotii, alterum imperare, & alterum docere, neque enim recte exigere opus valet, qui quid aut qualiter faciendum sit ab subjecto discit. *Examiner & exiger des ouvriers, s'il y a autant de besogne faite, & telle qu'elle doit estre.*
Pecuniam imperatam exigere. Cæs. 3. Bell. Civil. 32.
Pecunias desperatas exigere. Cic. pro Muren. 142.
Pensionem exigere. Cic. 6. Fam. 18.
Piacula exigere. Liv. 9. Bell. Pun. Sed & nunc & sæpe alias, dea suam sedem, suumque templum aut tutata est, aut a violatoribus gravia piacula exegit.
Pœnam vel pœnas exigere, Sumere pœnam. Ovid. 4. Met. 190.
Exigit indicii memorem Cythereïa pœnam. De Veneris ultione in Vulcanum. Idem 4. Fast. 230. Item 5. Trist. 8. 9.
Exiget ah dignas ultrix Ramnusia pœnas,
Imposito calcas quod mea fata pede.
Pœnas de aliquo exigere. Ovid. 8. Met. 530. & 14. Met. 478.
— & antiquo memores de vulnere pœnas
Exigit alma Venus.
In pœnas usque nocentum exigi. Stat. 1. Theb. 216.
Pretium exigere. Ovid. 1. Amor. 8. 69.
Promissum exigere. Cic. 3. Off. 94.
Supplicium exigere ab aliquo, Punire aliquem. Plin. de Vir. Illust.
Tributa exigere. Cic. 3. Fam. 7.
Vectigal exigere. Cic. 1. Q. frat. 1.
Voluptatem exigere. Cic. 2. de Fin. 73. Hoc enim ille tuus non vult, omnibusque ex rebus voluptatem quasi mercedem exigit.
Votum exigere. Suet. Calig. c. 27. Votum exegit ab eo, qui pro salute sua gladiatoriam operam promiserat. Paulo post Votum reposcere dixit.
Exigere ut recitetur carmen. Ovid. 3. de Pont. 5. 40.
— nisi si crudelis id ipsum
Exigis, ut pereat. Ovid. 5. Met. 21.
Est qui nequitiam locus exigat. Ovid. 3. Amor. 14. 17.
Exigit necessitas. Columel. lib. 7. cap. 12.
Quum exiget usus epularum. Columel. lib. 9. in procem.
Exigere etiam pro Examinare, Explorare, seu Æstimare; sive id pondere, sive regula fiat; ut, Ad libram, ad stateram exigere.
Columnas ad perpendiculum exigere. Cic. 1. Verr. 133. hinc
Opes ad suas vires exigere. Ovid. 2. de Arte Am. 502.
Ad veritatem legitimum jus exigere. Cic. 8. Fam. 6. Nunc si ad illam summam veritatem legitimum jus exegeris, cavendum tibi erit ne parum simpliciter & candide posuisse inimicitias videaris.
Ad vestras leges atque instituta exigere ea quæ Lacedæmone fiunt. Liv. 34. 31. conf. ad finem h. dictionis.
Ad cœlestia ritus exigere humanos. Ovid. 9. Met. 500.
Pondus margaritarum manu exigere. Suet. Cæs. cap. 47.
Exigere stilo, pro Exacte scribere. Quintil. lib. 1. cap. 9. Deinde eandem gracilitatem stilo exigere condiscant. i. e. Eadem gracilitate stili uti. [Alii Expellere, Dediscere exponunt. Mihi videtur pro Exequi, Elaborare, Perficere stilo positum.
Exigere, Extorquere. Cic. 1. Verr. 30. Et quum esset tritici modius sestertiis quinque, pro frumento in modios singulos duodenos sestertios exegisse. Idem pro Font. 9. Itaque Titurium Tolosæ quaternos denarios in singulas vini amphoras portorii nomine exegisse. V. Vectigal exigere.
Exigere ab aliquo veritatem. Plin. Epist. 247. Cic. 1. de Legib. 4.
Exigere ex aliq. & cogere. Cic. 2. de Fin. 119. An exigerem ex te, cogeremque ut responderes, nisi vererer ne Herculem ipsum ea quæ pro salute gentium summo labore gessisset, voluptatis causa gessisse diceres?
Exigere & Rogare, opponit Cic. 2. Fam. 5. Grave est enim homini pudenti petere aliquid magnum ab eo, de quo se bene meritum putet: ne id quod petat, exigere magis quam rogare, &c. videatur.
Facile exigere. Cic. 2. de Orat. 128. Quo facilius id a te exigam quod peto, nihil tibi a me postulanti recusabo.
Exigere opus, Perficere, Absolvere. Ovid. 15. Met. 871.
Jamque opus exegi, quod nec Jovis ira, nec ignes,
Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas. Sic Hor. 3. Carm. 30. 1.
Exegi monumentum ære perennius.
Exigere, pro Compensare. Cic. de Petit. Cons. 35. Belle negandum est, ut ostendas necessitatem, demonstres quam moleste feras, aliis te id rebus exacturum esse persuadens. i. e. Cumulate compensaturum. Budæus.
Ferrum exigere, Trajicere ensem. Ovid. 9. Epist. 15.
Exegit ferrum sua per præcordia mater.
Ferrum per ilia exigere. Ovid. 4. Met. 733.
Ferrum exegit per pectus. Stat. 10. Theb. 303.

Gladium per omnes exegit gentes. Lucan. lib. 10. 32. i. e. Omnes populos bello fatigavit. De Alexandro.
Ensem exigere per medium juvenem. Virg. 10. Æn. 815.
— validum namque exigit ensem
Per medium Æneas juvenem.
Aliquem hasta exigere. Valer. 6. Argon. 572.
Exigere, Transire, trajicere, Decurrere. Plin. lib. 12. cap. 19. Præterea hybernum mare exigunt circa brumam, Euris tum maxime flantibus. Hi recto cursu per sinus impellunt, &c.
Exigere de re aliqua. i. e. Disceptare, vel potius Deliberare. Plin. l. 9. Epist. 26. extr. Destines diem, quo & de illis & de his coram exigere possimus, i. e. Deliberare, examinare, ac ponderare singula. Cic. 10. Fam. 24. extr. Ut exigeret cum eo. h. e. Ut ageret, transigeret cum eo. adde Not. Gronov. ut & Ed. Stutg p. 436.
Est etiam Exigere inter alia Accurate observare, dijudicare. Quintil. lib. 1. cap. 5. An cujuslibet auris est exigere literarum sonos? non hercle magis quam nervorum. Et Virg. 4. Æn. 475.
— tempus secum ipsa modumque Exigit. conf. Non. 4. 152. Servius ad locum Virg. Exigit, exponit per Definit.
Exigor, pro A me exigitur. Cæcilius Æschino,
Ego illud minus nihilo exigor portorium. Nonius.
Exigi mancipia quis dicitur in l. 5. C. de serv. fugit. eadem forma, qua Exigi pecunias, vel portorium apud Gell. lib. 15. cap. 14. q. V.
EXACTUS, Partic. [παρεληλυθὼς] Finitus, prope finem adductus.
Æstas exacta erat media. Liv. 4. Bell. Pun.
Ætate exacta. Ter. Adel. 5. 4. 16. Cic. 7. Verr. 21. Hoc tantum exacta ætate laboris, itinerisque suscepit.
Exactæ ætatis vir. Liv. 1. Venerabilis viri atque adeo exactæ jam ætatis.
Ætates exactæ. Virg. 3. Georg. 190.
At tribus exactis, ubi quarta accesserit ætas, &c.
Annos per exactos, Quotannis. Hor. 3. Carm. 22. 6.
Errore exacto, Finito errore. Propert. lib. 2. 11. 3.
Nec sic errore exacto lætatus Ulysses,
Quum tetigit caræ littora Dulichiæ.
Frigore exacto. Plin. lib. 17. cap. 25.
His demum exactis. Virg. 6. Æn. 637.
Hora exacta multis trientibus. Propert. lib. 3. 8. 29.
Quum fuerit multis exacta trientibus hora, &c. Potando scil.
Lux exacta solis, Finitus dies. Stat. 2. Silv. 2. 47.
Maturitate exacta. Plin. lib. 18. cap. 7.
Mensis exactus. Virg. 1. Georg. 435.
Totus & ille dies, & qui nascentur ab illo
Exactum ad mensem, pluvia ventisque carebunt. Sic 3. Georg. 139.
Annuus exactis completur mensibus orbis. Virg. 5. Æn. 46. Quia menses (inquit Servius) in se recurrunt, & annum faciunt.
Sideribus exactis, Diluculo fugatis. Propert. lib. 1. 3. 38.
Namque ubi longa meæ consumpsti tempora noctis,
Languidus exactis hei mihi sideribus.
Tempore exacto. Hor. 1. Serm. 1. 118.
— exacto contentus tempore, vita Cedat &c.
Temporibus exactis. Cic. 3. Verr. 40.
Vigilia exacta. Cic. 3. in Catil. 6.
Voluntas exacta. Ovid. 17. Epist. 177.
Et libet, & timeo, nec adhuc exacta voluntas
Est satis: in dubio pectora nostra labant. Ubi Burm. V.
Pecunia exacta. Cic. 3. de Nat. Deor. 84.
Ensis exactus, Trajectus. Sen. OEth. 7. Eat per artus ensis exactus meos. Ovid. 5. Met. 171.
Sagitta exacta per summum latus. Ovid. 12. Met. 572.
Exactus, Expulsus: ut, Liberi regis exacti. Liv. 1. 60.
Reges exacti. Cic. 1. de Orat. 37. Et Pompon. l. 2. §. 3. D. de Orig. Juris.
Furiis exactus, i. e. Agitatus. Ovid. 4. Trist. 4. 70.
Quo postquam, dubium est pius an sceleratus, Orestes
Exactus furiis venerat ipse suis.
Exactus tenui pumice versus eat. Propert. lib. 3. 1. 8.
Exactus, [ἐντελὴς] Nomen ex Partic. Perfectus, consummatus. Hor. 2. Epist. 1. 72. — emendata videri
Pulchraque & exactis minimum distantia, miror.
Acies falcis exacta. V. ACIES.
Effigies exacta. Propert. lib. 3. 9. 10.
Exactis Calamis se mihi jactat equis. i. e. In equis eleganter sculpendis gloriam quærit: nam Calamis, insignis sculptor fuit.
Fides exacta. Ovid. 4. de Pont. 9. 46.
Forma exacta. Ovid. 1. Met. 406.
Notæ exactæ. Ovid. 3. Fast. 162.
Ille moras solis, quibus in sua signa rediret,
Traditur exactis disposuisse notis.
Ratione exacta. Hor. 2. Serm. 4. 36.
Nec sibi cœnarum quivis temere arroget artem,
Ni prius exacta tenui ratione saporum. i. e. Exacte cognita.
Compar. Martial. lib. 4. 42. Nil exactius, eruditiusque.
Superl. Plin. Epist. 176. Quod ille obsequium Serviano exactissimo viro præstitit?
Et cum genit. ut, Artis exactus, cujus comparativum est exactior. Ovid. 3. Fast. 383.
Mamurius morum, fabræne exactior artis
Difficile est ulli dicere, clausit opus.
EXACTUM, i. n. Ovid. 2. de Pont. 3. 33.
Te nihil exacto, nisi nos peccasse fatentem
Sponte sua probitas officiumque juvant. Alii legunt Ex acto, i. e. Ex facto. V. Burm. [Locum varie tentatum, adhuc a nemine persanatum puto.
Exacta referre. Virg. 1. Æn. 313.
Quærere constituit, sociisque exacta referre.
EXACTUS, ûs. m. [ἀπόπρασις] pro Venditione: quia merx dum venditur, exigitur a nobis, id est emittitur. Quintil. Decl. 1. 2.

Sacrosanctus mercator opportunum mercis exactum puto invenit. Sic, In pecuniæ exactu, legit Græv. apud Cic. 5. Fam. 20. ubi alii, In pecunia exacta.

EXACTOR, ōris. m. [ἐκπράκτωρ] Qui tributum, seu pecuniam exigit. Cæs. 3. Bell. Civil. 32. Erat plena lictorum, & imperiorum provincia, conferta præfectis atque exactoribus.
Fiscalium præstationum exactores. Firmic. lib. 6. cap. 3.
Exactores, in l. 2. & 3. de conveniend. fisci. debit. lib. 10. C. dicebantur, Quibus exigenda fiscalia nomina mandata erant: qui ad tributorum, & fiscalium debitorum exactionem destinati erant. Quo in significato sæpius hoc verbum reperitur apud Salvianum Massil. in lib. de vero Dei judicio. Δημοσίως πράκτορας, ἤτοι ἀπαιτητὰς Justinianus appellat in Novella ιξ.
Item Qui rem peragit; ut, Supplicii exactor. Liv. 2. 5. Qui spectator erat amovendus, eum ipsum fortuna exactorem supplicii dedit. i. e. Qui exequeretur, & sumeret supplicium.
Exactor, Qui aliquid explorat. Suet. de Illust. Gramm. cap. 22. Sermonis Latini exactor molestissimus. i. e. Observator. Columel. lib. 3. cap. 13. Opus autem est perito ac vigilante exactore. Ibid. extr. Nec patitur exactorem operis decipi. [Et apud Liv. & his locis Exactor est, Qui ab aliis exigit, seu reposcit aliquid. Sic
Disciplinæ exactor. Suet. Cæs. cap. 65. & Studiorum assiduus exactor. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Asper exactor. Quintil. lib. 1. cap. 7. An ideo minor est M. Tullius orator, quod idem artis hujus diligentissimus fuit, & in filio, ut in epistolis apparet, recte loquendi usquequaque asper quoque exactor?

EXACTIO, ōnis. f. [εἴσπραξις]
Capitum exactio. V. EPICEPHALIUM.
Nominum exactio. i. e. Debitorum. Cic. 5. Att. 1. De Oppio factum est ut volui, & maxime quod DCCC. aperuisti, quæ quidem ego utique vel versura facta solvi volo, ne extrema exactio nostrorum nominum expectetur.
Operum publicorum exactio. Cic. pro Domo sua, 51.
Operis exactio. Columel. lib. 1. cap. 8. Nulla est autem major vel nequissimi hominis custodia, quam operis exactio.
Ostiorum exactio. i. e. Tributi in singula ostia imperati. V. EPICEPHALIUM.
Pecuniæ exactio. Cic. 2. de Legib. 51. Eaque pecunia non minor esset facta cum superiore exactione.
Publicæ exactiones. Cic. 10. Fam. 32.
Acerbissima exactio. Cic. 3. Fam. 8.
Exactio regum, Expulsio. Cic. 1. de Orat. 37.
Exactio, Perfectio, absolutio. Auson. in Ternario,
Forma hominis cœpti, plenique exactio partus.

EXACTE, Adv. Pompon. Mela lib. 1. c. 4. extr. Nunc exactius oras situsque dicturo, inde est commodissimum incipere, unde terras, &c. & Gell. 1. 3.

EXIGUUS, a, um. Adj. [μικρὸς] Parvus, modicus.
Ingens immensusque, & Exiguus, contraria. Cic. 3. de Orat. 67. Ex ingenti quodam oratorem, immensoque campo in exiguum sane gyrum compellitis. conf. Fines exigui.
Major & Exiguus, contraria. Cic. pro Deiot. 22. Atque antea quidem majores copias alere poterat, nunc exiguas vix tueri potest.
Ager exiguus. Virg. 2. Georg. 413.
Aqua exigua. Ovid. 3. Met. 450.
Exigua prohibemur aqua.
Aura exigua. Ovid. 4. de Pont. 8. 17.
Quamlibet exigua si nos ea juverit aura.
Campis exiguis equitare. Hor. 2. Carm. 9. 24.
Casa exigua. Ovid. 4. Fast. 526.
— nec exiguæ despice tecta casæ.
Census exiguus. Hor. 1. Epist. 1. 43.
Ceres exigua. Virg. 7. Æn. 113. — ut vertere morsus
Exiguam in Cererem penuria adegit edendi. i. e. Mensas paniceas. Serv.
Cibus exiguus. Ovid. in Ibin, 114.
Exiguæ amicorum copiæ. Cic. pro Quint. 2.
Contractum aliquo morbo, bovis exile, exiguum, & vietum cor, & dissimile cordis fuisse. Cic. 2. de Divin. 37. Al. Contactum.
Corporis exigui homo. Hor. 1. Epist. 20. 24.
Exiguus, de Agesilao Æmil. Probus, 276. Exiguus, & claudus altero pede. H. St. V. Nep. Agesf. c. 8. pr.
Dapes exiguæ. Ovid. 2. Fast. 362.
Diem exiguum præfinire operi. Cic. 5. Verr.
Discrimen exiguum. Plin. lib. 11. cap. 45.
Elegi exigui. Hor. in Arte Poet. 78.
Fines exigui. Cic. 1. de Orat. 264. Tu autem quoniam exiguis quibusdam finibus totum oratoris munus circumdedisti, hoc facilius, &c.
Finis exiguus libidinum. Hor. 1. Carm. 18. 10.
Quum fas atque nefas exiguo fine libidinum
Discernunt avidi. Sed rectius post τὸ fine, distinctio ponitur.
Foramen exiguum. Ovid. 2. Fast. 672.
Fortuna exigua. Cic. 1. de Fin. 6.
Fumus exiguus. Ovid. 15. Met. 351.
Gestus exiguus. Ovid. 3. de Arte Am. 275.
Exiguo signet gestu, quodcunque loquatur,
Cui digiti pingues, & scaber unguis erit.
Haustus exiguus. Ovid. 3. Fast. 274.
Defluit incerto lapidosus murmure rivus:
Sæpe sed exiguis haustibus inde bibi.
Hora exigua & angusta. Cic. pro Rabir. 9. Ergo ad hæc crimina quæ patroni diligentiam desiderant, intelligis mihi semihoram istam nimium longam fuisse: illam alteram partem de nece Saturnini, nimis exiguam atque angustam esse voluisti, quæ non oratoris ingenium, sed Consulis auxilium implorat & flagitat.
Humor exiguus. Virg. 1. Georg. 70.
Hic sterilem exiguus ne deserat humor arenam.
Ignis exiguus. Virg. 1. Georg. 195.
Et quamvis igni exiguo properata maderent.
Initiis ab exiguis profecta. Liv. præf.
Intervalla exigua. Lucret. lib. 2. 100.
Lapis exiguus. Ovid. 2. Amor. 6. 60.
Lapillus exiguus. Ovid. 8. Met. 18.
— exiguo resonantia saxa lapillo.
Laus exigua. Cic. pro Lege Agr. 2. 5.
Legatum exiguum. V. Superl. infra.
Limen exiguum. Ovid. 10. Met. 691.
Liminis exigui fuerat prope templa recessus.
Locus exiguus. Ovid. 6. Fast. 263.
Merum exiguum. Ovid. 1. Epist. 32.
Munus exiguum. Ovid. 2. de Arte Am. 286.
Murmur exiguum. Ovid. 18. Epist. 19.
Talibus exiguo dictis mihi murmure verbis, &c.
Murmure exiguo verba loqui. Ovid. 5. Fast. 458. Conf. Sonus.
Mus exiguus. Virg. 1. Georg. 181.
— sæpe exiguus mus
Sub terris posuitque domos, atque horrea fecit.
Nox exigua. Virg. 2. Georg. 202.
Numerus exiguus. Cic. 12. Fam. 2. Qui numerus etiam bonis rebus exiguus esset.
Numero exigui. i. e. Pauci. Virg. 5. Æn. 754.
Exigui numero, sed bello vivida virtus.
Ope exigua. Ovid. 1. de Pont. 1. 78.
Forsitan exigua dignus habebor ope.
Opus exiguum. Ovid. 2. Fast. 4.
Orbis exiguus. i. e. Gyrus. Ovid. 4. Epist. 80.
Sive ferocis equi luctantia colla retorques,
Exiguo flexos miror in orbe pedes.
Pars exigua. Virg. 10. Æn. 128.
Pectus exiguum. Propert. lib. 4. 1. 59.
— exiguo quodcunque e pectore rivi
Fluxerit, hoc patriæ serviat omne meæ.
Pes exiguus. Ovid. 3. Amor. 3. 7.
Preces exiguæ. Ovid. 1. de Arte Am. 440.
— nec exiguas, quisquis es, adde preces.
Pulvis exiguus. Virg. 4. Georg. 87.
Pulveris exigui jactu compressa quiescent. Hor. 1. Carm. 28. 3.
Requies exigua. Ovid. 4. Met. 629.
Res exiguæ. Ovid. 2. Trist. 216.
Sermone tenui & exiguo disputare. Cic. 1. de Orat. 57. Aliter Propert. lib. 3. 1. 31. Exiguo sermone fores nunc, Ilion, &c.
Significatio voluntatis unius erga alterum exigua. Cic. 5. Fam. 7.
Solatia exigua. Virg. 11. Æn. 63.
Solum exiguum. Tibul. lib. 1. 1. 22.
Nunc agna exigui est hostia parva soli.
Sonus exiguus. Ovid. 14. Epist. 52.
Exiguo dixi talia verba sono.
Spes exigua. Liv. 5. Bell. Pun. Cujus adventu, qui ante in exigua spe vocati sæpe ad transitionem ab hostibus per colloquia erant, ultro ad transeundum hostes vocabant, solicitabantque.
Sumptus ad fructum & fœnus exiguus. Cic. in Parad. 6.
Tactus levis & exiguus. Lucret. lib. 1. 436.
Tempus ad exiguum. Cic. de Senect.
Tempus exiguum alicui concedere. Ovid. 3. Amor. 1. 67.
Tempore exiguo liber eris. Ovid. 2. Amor. 2. 40.
Torques exigui. Hor. 3. Carm. 6. 11.
Vestes exiguæ, pro Modicis & vilibus. Spartian. Sever. cap. 19. Tam exiguis vestibus usus est, ut vix tunica ejus aliquid purpuræ haberet, & cum hirta chlamyde humeros velaret. adde Bynckersh. Observ. Jur. Rom. 2. 13. p. 156.
Vindemiæ exiguæ. Plin. Epist. 193.
Vires exiguæ. Ovid. 2. Trist. 532.
Umbra exigua. Ovid. 3. Met. 50.
Fecerat exiguas jam sol altissimus umbras.
Vocem exiguam tollere. Virg. 6. Æn. 493.
Urbs exigua. Virg. 4. Æn. 212.
Usus exiguus cum aliquo. Ovid. 4. Trist. 7. 6.
Exiguus nobis cum quibus usus erat.
Animi exiguus. Claud. 2. in Eutrop. 381.
Acer in absentes, linguæ jactator, abundans
Corporis, exiguusque animi.
Compar. Ulp. l. 1. D. de fluminibus, ne quid, &c. Proinde sive derivetur aqua, ut exiguior facta minus sit navigabilis: vel si dilatetur, ut diffusa aquam brevem faciat: sive contra sic coangustetur, ut rapidius flumen faciat: interdicto locus erit. Id. l. 75. D. de legatis lib. 3. Nummi exiguiores.
Superl. Ovid. 14. Epist. 115.
De fratrum turba pars exiguissima restat. Plin. l. 7. Epist. 24.
Legata exiguissima.
Exiguum i. n. Substantivo more positum. Sil. lib. 4. 248.
— ut in tenui spes, exiguumque salutis
Jam videt esse suæ. Sed versus hic pro Spurio habetur.
Aquæ exiguum. Ovid. 5. Trist. 2. 20.
Exiguum pleno de mare demat aquæ.
Campi exiguum. Liv. 27. 27.
Exiguum temporis medium, & rursus, simile aliud priori fidem fecit. Plin. Epist. 147.
Intra temporis exiguum. Ovid. 13. Met. 888.
Exiguo post, pro Paulo post. Plin. lib. 31. cap. 2.
Exiguum aliquando, pro Exigue capitur. Plin. Epist. 50. Quantum ego sapio, qui fortasse in omni re, in hac certe perquam exiguum sapio.
Exiguum dormire. Plin. lib. 10. cap. ult.

EXIGUE, Adv. [φειδομένως] i. e. Parce & tenuiter. ut, Exigue facere sumptum. Ter. Heaut. 1. 2. 32. Sic, Exigue suppeditare aliquid. Liv. 9.
Tribuere exigue. Cic. 10. Fam. 9. Nihil aut sero, aut exigue a patria civi tributum potest videri.
Celeriter exigueque dicere. Cic. 3. de Orat. 142. Quumque de duabus

bus primis nobis quidem satis, sed ut ipse dicebas, celeriter exigueque dixisses, duas tibi reliquas feceras, &c.
Exigue & celeriter ad calculos vocare amicitiam. Cic. de Amicit. 58.
Exigue scripta epistola. h. e. Stilo exiguo & non elaborato, sed simplici. Cic. 11. Att. 16. Non meo vitio fit hoc quidem tempore (ante enim est peccatum) ut me ista epistola nihil consoletur: nam & exigue scripta est, & suspiciones magnas habet.
Exigue se habere frumentum dierum x x x. i.e. Vix. Cæs. 7. Bell. Gall. 71.
Exiguĭtas, ātis. f. [μικρότης] ut, Exiguitas lactis. Varro 2. de R. R. cap. 4.
Castrorum exiguitas. Cæs. 4. Gall. 30. conf. Bynkersh. l. c.
Cibi exiguitas. Columel. lib. 7. cap. 5.
Copiarum exiguitas. Cic. 8. Fam. 10. Nunc hæc exiguitas copiarum, recessum, non dimicationem mihi tuam præsagiebat.
Pellium exiguitas. Cæs. 4. Bell. Gall. 1.
Temporis exiguitas. Liv. 24. 17. & Cæs. 2. Bell. Gall. 21. & 3. 33.
Voluptatum exiguitas. Cic. 4. de Fin. 29.
Exĭlio, vel **Exsilio**, ui, īvi vel ii, ultum, [ἐκπηδάω, ἀναπηδάω, ἐκθορέω, ἐξάλλομαι] īre. ab Ex & Salio compositum; Idem quod Subsilire, nonnunquam Præ nimio gaudio salire significat. Cic. 16. Fam. 16. Mihi crede, tuis & illius literis perlectis, exilui gaudio. Idem 7. Verr. 164.
Perniciter exiluere. Catul. 60. 8.
Cathedram exilire. Plin. l. 3. Epist. 16. extr. Dum hæc dicit, exiluit cathedram, adversoque parieti caput ingenti impetu impegit. Nisi forte in ablativo legendum.
Recte adnotatum. Ipse quoque, antequam legissem, adnotaram in Præfatione Plinii. H. St. Sic & Grut. ex MS. Palat.
Domo levis exilit. Hor. 2. Serm. 6. 98.
Foras emergere & exilire. Lucret. lib. 2. 200.
Sedibus exilire. Lucan. lib. 1. 488. — sed curia, & ipsi
Sedibus exiliere patres.
Stratis exilire. Ovid. 5. Met. 35.
Exilire e vel de, pro Exire & prodire. Plaut. Amph. 5. 1. 63. Postquam conspexit angues ille alter puer, citus e cunis exilit. Cic. 4. Verr. 94. Ita properans de sella exiluit.
Exilire ad aliquem. Ter. Heaut. 4. 1. 43. Non advorti primo: sed postquam aspexi, ilico cognovi: ad te exilui. h. e. Veluti saliendo & gestiendo cucurri.
In arma exilire. Stat. 9. Theb. 111.
Ipse nec ire retro, nec in obvia concitus arma Exilit.
Arundo in cœlum exilit. i. e. Sagitta. Sen. OEth. 7.
Crines exiliunt. Stat. 1. Achil. 522. i. e. Steterunt.
Deus ad superos volucer exilit. i. e. Mercurius revolat ad superos. Stat. 2. Theb. 56.
Equi exiluerunt. Ovid. 5. Fast. 16.
Ferus exiluit e medio vulnere saxi. Ovid. 6. Met. 77.
Lumen exilit. Lucret. lib. 6. 162. — lapidem si
Percutiat lapis aut ferrum: nam tum quoque lumen
Exilit.
Exīlis, e. [λεπτὸς] i. e. Tenuis: Plin. lib. 11. cap. 51. Bubus tantum feminis vox gravior, omni in alio genere exilior quam maribus: in homine etiam castratis.
Exilia, Plenis opponit Plin. Epist. 114. Item Cic. 2. de Divin. 30. Aliæ pecudis jecur nitidum atque plenum est, aliæ horridum & exile.
Tenuis & exilis. Cic. pro Muren. 47. Commoti animi sunt tenuiorum, exilium in nostrum ordinem. h. e. Plebeculæ. [Male in Verburg. Exsilium, puncto interjecto. An, Et exilium?
Aper exilis, Gracilis & male saginatus. Varro 3. de R. R. cap. 2.
Artus exiles. Ovid. 1. de Pont. 10. 27.
Copia exilis, cui Uberrima opponitur. Cic. 4. de Fin.
Digiti exiles. Ovid. 6. Met. 143.
Domus exilis. Hor. 1. Carm. 4. 17.
Et domus exilis Plutonia: quo simul mearis,
Nec regna vini sortiere talis, &c. V. ad loc. Interpp. & Dacer. ad Fest. h. v.
Genus sermonis exile, aridum, concisum, ac minutum: cui opponitur Liquidum, fusum, profluens. Cic. 2. de Orat. 159.
Membra exilia. Ovid. 5. Met. 433.
Nam brevis in gelidas membris exilibus undas
Transitus est.
Oratio spinosa & exilis. Cic. 1. de Orat. 83.
Pectus exile. Stat. 11. Theb. 642.
Regio aliqua glebis exilis. Lucan. lib. 3. 204.
— nimium glebis exilis Arisbe.
Res exiles, i. e. Calamitosas, de difficultatibus a Fortuna adversante objectis, dixit Nepos 18. 5. 1.
Solum exile & macrum. Cic. 2. de Lege Agr. 66.
Terra exilis, i. e. Macra. Columel. lib. 1. cap. 4. In exili terra, cultoris prudentia ac diligentia maciem soli vincere potest.
Exilia dicere de virtute. Cic. 4. de Fin.
Exiles, inquit Festus, & Ilia a subtilitate viarum, (al. Inarum) quas Græci in chartis ita appellant, videntur esse dicta. V. & Voss. Etymol.
Exilĭter, Adv. [λεπτῶς] Cic. 1. de Orat. 49. Etenim videmus iisdem de rebus jejune quosdam & exiliter, ut eum quem acutissimum ferunt Chrysippum disputavisse. Idem lib. 3. 38. Verba exiliter examinata. & de Clar. Orat. 106.
Exilĭtas, ātis. f. [λεπτότης] denom. ut, Foliorum exilitas. Plin. lib. 21. cap. 6.
Vitis exilitas. Columel. lib. 5. cap. 5. Ne oneretur exilitas vitis.
Vocis femineæ exilitas. Quintil. 1. 11. pr.
Exilitas in dicendo. Cic. de Clar. Orat. 28. Unde erat ista exilitas, quam ille de industria consequebatur.
Copia & Exilitas in dicendo, contraria. Cic. 1. de Orat. 50. Quid ergo interest? aut qui discernes eorum quos nominavi, ubertatem in dicendo, & copiam, ab eorum exilitate qui hac dicendi varietate & elegantia non utantur?
Exilitas & Pinguitudo literarum, opponuntur. Quintil. lib. 1. cap. 11. Quarundam enim vel exilitate, vel pinguitudine nimia laboramus.
Exilium. V. exul.
Eximius. V. eximo.

Exĭmo, ēmi, emptum, [ἐξαίρω, ἐκκρίνω] ĕre. ab Ex & Emo compositum; significat Auferre.
Cupressos eximere cum radicibus. Cato cap. 28.
Eximere e dolio aliquid. Cato cap. 112.
Eximere alicui quod eum angit. Cic. 2. Tusc. 29.
Lapides eximere sub terra. Plaut. Capt. 3. 5. 72.
Eximere in libertatem. Liv. 1. Bell. Maced. Messanæ ut auxilio essent, primo in Siciliam conscenderunt, iterum ut Syracusas, oppressas ab Carthaginiensibus, in liberrtatem eximerent.
Actionem eximere quando dicatur judex, declarat Ulpianus l. sed etsi per Prætorem. §. ait Prætor. D. ex quibus causis majores, Sive cui, inquit, per magistratus factum sine dolo malo ipsius actio exempta esse dicetur. hoc quoque, ut si per dilationes judicis effectum sit ut actio eximatur, fiat restitutio. Actio autem exempta sic erit accipienda (ut paulo post inquit) si desiit agere posse.
Ambitus longos eximere. Stat. 4. Silv. 3. 22.
Conjunctionem benevolentiæ ex rerum natura eximere. Cic. de Amicit. 23.
Curam eximere. Plaut. Casin. 3. 1. 3. Curam erue, curam exime.
Diem eximere ex mense. Cic. 4. Verr. 129. V. exhæresimus.
Diem eximere, pro Auferre intercessione. Liv. 25. 3. Interim publicani Cascæ instare, ut concilio diem eximeret.
Diem eximere, Consumere. Capito apud Gell. 4. 10. Ejus rei gratia ducendæ, longa oratione utebatur, eximebatque dicendo diem.
Dubitationem eximere. Liv. 5. Bell. Pun.
Horam eximere. Cic. 6. Philipp. 7. Horam eximere nullam in tali cive liberando sine scelere non possumus. Alii legunt Exhibere. [Forte, Horam exigere n. i. t. c. non liberando sine scelere possumus.
Labem concretam eximere. Virg. 6. Æn. 746.
Donec longa dies perfecto temporis orbe
Concretam exemit labem.
Lassitudinem eximere. Plaut. Merc. 1. 2. 17. Nunquam edepol omnes balneæ mihi hanc lassitudinem eximent.
Mendas eximit ipsa dies omnes de corpore. Ovid. 2. de Arte Am. 653.
Onus eximit ebrietas solicitis animis. Hor. 1. Epist. 5. 18.
Otium eximere. Hor. 4. Carm. 15. 18.
Custode rerum Cæsare, non furor
Civilis aut vis eximet otium. Al. Exiget.
Exemisti tute huic pateram. Plaut. Amph. 2. 2. 164.
Prænomen e familia eximere. Quintil. lib. 3. cap. 7. Et post mortem adjecta quibusdam ignominia est, ut Melio, cujus domus solo æquata est: Marcoque Manlio, cujus prænomen e familia in posterum exemptum est.
Sensum rei gestæ eximere. Flor. 4. 7. 13.
Scrupulum eximere alicui. Plin. lib. 3. Epist. 17. ad Servianum.
Tempus eximunt feriæ. Ulpian. in l. sed & si per Prætorem. §. si feriæ. D. ex quibus causis majores, Sed quum feriæ tempus eximunt, restitutio duntaxat ipsorum dierum facienda est, non totius temporis.
Tempus eximere, Consumere. Cic. 4. Att. 3. Metellus calumnia dicendi tempus exemit.
Tempus aliquod studiis eximere. Plin. l. 3. Epist. 5. In secessu solum balinei tempus studiis eximebatur.
Conjicere in ordinem, & Eximere, contraria. Cic. in Pison. 94. Nulli conjicientur in ordinem, nulli eximentur.
Inde non eximam te. Ter. And. 1. 2. 29.
De feritate alicujus loci eximi. Ovid. 2. de Ponto, 2. 112.
Eximar ut Scythici de feritate loci.
Eximere de vel ex reis, in criminalibus causis id dicitur quod nunc vulgo *dare congedium* dicimus. Cic. 6. Verr. 41. Condemnare Diodorum non audet, absentem de reis eximit. Idem 4. Verr. 99. Quo tempore omnis illa mea festinatio fuit cum periculo capitis, ob eam causam ne tu ex reis eximerēre, si ego non affuissem ad diem. i. e. Ne tu necessitate observandi publici judicii absolvereris. Budæus.
Eximere agrum de vectigalibus. Cic. 2. Philipp. 101. Agrum Campanum qui cum de vectigalibus eximebatur, ut militibus daretur, tamen infligi magnum Reip. vulnus putabamus.
Nomen alicujus de tabulis eximere. Cic. pro Rosc. Amer. 26. Contrarium ejus est, Referre in proscriptos. [Utique, si Tabulæ proscriptionis hic intelliguntur. Sed non liquet.
E vinculis aliquem eximere. Cic. in Orat. 77. Primum igitur eum tanquam e vinculis numerorum eximamus.
Ex ærariis eximere, est Condonare multam, i. e. *Quictare emendam*. Cic. 2. de Orat. 268. Is enim qui te ex ærariis exemit, lustrum condidit, & taurum immolavit. Budæus. [Immo quid sit V. in Ærarius post æs.
Ex culpa eximere. Cic. 2. de Invent. 24. Postremo quas ad defensionem rationes reo dabimus, iis accusator ad alios ex culpa eximendos abutetur.
Ex manu manubrium eximere. Plaut. Aulul. 3. 4. 12.
Ex miseriis eximere. Plaut. Capt. 5. 1. 3. Et Epid. 5. 1. 5.
Ex obsidione aliquos eximere. Cic. 5. Fam. 6.
Eximere, cum ablativo: ut, Eximere metu. Plaut. Rud. 1. 4. 13. Exime hoc miseram metu.
Obsidione eximere. Plin. lib. 7. cap. 28. Cremonam obsidione exemit. i. e. Liberavit.
Servitio eximere. Liv. l. 28. c. 39. Quod Saguntum restituerint, civesque Saguntinos servitio exemerint.
Servitute eximere. Liv. 4. Bell. Maced.
Vinculis eximere. Plaut. Capt. 2. 1. 10. At postea pigeat nostrum herum, si vos eximat vinculis.
Umbris infernis aliquem eximere. Sil. lib. 15.
Quis deus infernis quenquam nostrum eximat umbris.
Eximere, cum dativo constructum: ut, Eximi noxæ, Absolvi vel Evadere condemnationem. Liv. 8. 35. Non noxæ eximitur Q. Fabius, qui contra edictum imperatoris pugnavit; sed noxæ damnatus, donatur populo Romano.
Honoribus eximere & exigere. Plin. l. 2. Epist. 12. i. e. Excludere.
Memoriæ tempus aliquod eximere. Sueton. Claud. cap. 11. pr.
Notæ eximere. Gell. lib. 4. cap. 20.
Numero eximere, i. e. Rejicere & excludere. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Numero beatorum aliquem eximere. Hor. 2. Carm. 2. 19.
Pœnæ aliquem eximere. Tacit. 14. Ann. 40. Asinium Marcellum preces Cæsaris, pœnæ magis quam infamiæ exemere.
Eximere in jus vocatum quomodo dicatur, docet Paulus in l. sed eximendi. D. nequis eum, qui in jus vocabitur, vi eximat, Sed eximendi, inquit, verbum generale est, ut Pomponius ait. Eripere enim, est De manibus auferre per raptum: Eximere, Quoquomodo auferre: ut puta, siquis non rapuerit quem, sed moram fecerit quominus in jus veniret, ut actionis dies exiret, vel res tempore amitteretur, videbitur exemisse: quamvis corpus non exemerit. *Retenir & empescher celuy qui est ajourné de ne comparoistre à son assignation.* [Sed hæc differentia negligitur.
Reum eximere. Ulpian. in l. si interveniente. D. ad Senatusconsultum Turpilianum, Nec enim videtur desistere, qui exemptum reum non defert. Eximitur autem reus publica abolitione interveniente. *Donner grace à un criminel, Le décharger de toute accusation, & mettre hors de procez.*
Eximere, Interimere. Propert. lib. 3. 18. 27.
Nirea non facies, non vis exemit Achillem. h. e. A morte (ut dicunt) *præservavit.* τὸ Interimere merito induxit, adscripsitque ἐξάλειπε H. St.
Exemptus, vel Exemtus, a, um. Partic. [ἐξῃρημένος] ut Exemptus dies. Cic. 2. Q. frat. 1.
Fames exempta epulis. Virg. 1. Æn. 220.
Finibus exemptis. Lucret. lib. 1. 1006.
Jus exemtum. Ovid. 1. Fast. 626.
Lapis exemptus. Paul. in l. pen. D. pro socio.
De spinis pluribus una exempta. Hor. 2. Epist. 2. 212. i. e. Unum tantum de multis sublatum vitium.
Terra exemptus lapis. Marcell. in l. Pro regione. D. de acquirendo rer. dom.
Exemptilis, e. [ἐξαιρέσιμος] Quod auferri & eximi potest. Columel. lib. 8. cap. 11. Sed idcirco sunt exemptiles, ut quum res exigit, a paxillis deductæ liberum aditum converrentibus stabulum præbeant.
Margaritæ exemptiles. Ulp. in l. argumento. §. Margarita. D. de arg. & aur. leg.
Exemptio, vel Exemtio, onis. f. [ἐξαίρεσις] Columel. lib. 3. cap. 18. extr. Quum enim per exemptionem imæ partes eorum perfractæ sunt, apertæ medullæ deponuntur. Ibid. cap. 19. Ne depressus altius, quum adoleverit, exemptionem difficilem præbeat.
Exemptus, us. m. Idem. Vitruv. 9. 9. Quarum (horarum) brevitates aut crescentias cuneorum adjectus, aut exemtus, in singulis diebus & mensibus, perficere cogit.
Exemptor, oris. m. [ἐξαιρέτης] Qui eximit quidpiam. Plin. lib. 36. cap. 15. Et inter plurima alia Italiæ miracula, ipsa marmora in lapicidinis crescere, auctor est Papirius Fabianus, naturæ rerum peritissimus. Exemptores quoque affirmant, compleri sponte illa montium ulcera.
Testium exemtor. Apul. Apol.
Eximius, a, um. Adj. [ἐξαίρετος, ἔκκριτος] Donatus, ad illud Ter. Hec. 1. 1. 9. Utin' eximium neminem habeam? Separatum ex omnibus. Proprie Eximius porcus est, exemptus a [Forte e] grege, atque signatus macula aut nota. Idem ibid. Eximia pecora dicuntur, Quæ a grege excepta sunt ad usus dominorum suorum, ut uberius pascantur. Sed proprie Eximii sunt Porci majores, qui ad sacrificandum excepti liberius pascuntur. Etenim Boves qui ad hoc electi sunt, Egregii dicuntur: & Oves Lectæ, ut Virg. 4. Æn. 57.
— mactant lectas de more bidentes. Idem 4. Georg. 538.
Quatuor eximios præstanti corpore tauros. Hactenus Donatus.
Eximium, inquit Festus, inde dici cœptum, quod in sacrificiis optimum pecus e grege eximebatur: vel quod primum erat natum.
Eximium & præstans. Cic. 2. de Orat. 125.
Eximia & præclara ducere parva. Cic. 1. Off. 67.
Eximium unum esse alteri. Cic. 1. Verr. 52. Neque enim esset verisimile, quum omnibus Siculis faceret injurias, te illi unum eximium, cui consuleret, fuisse. i. e. Intactum, & ex omni numero exemptum.
In pugna eximius. Lucan. lib. 3. 692.
Decus eximium. Catull. 62. 323.
— virtus quoque,
Et ingeni solertis eximium decus Periere.
Facies eximia. Cic. 7. Verr. 81. Erat Nice facie eximia.
Facultas dicendi eximia. Quintil. in procem. lib. 1.
Honos eximius & prope singularis. Cic. de Provinc. Conf. 29.
Ingenium eximium, Cic. 6. Fam. 1.
Injuria eximia. Cic. 6. Verr. 68. Sin hanc vos in rege tam eximiam injuriam, tam acerbam neglexisse. [Codices emendati exhibent; Sin hoc vos in rege tam nobili, in re tam eximia, in injuria tam acerba, neglexisse audierint. Nec sane memini me usquam id epitheton nisi in bonam partem, ad præstantiam declarandam, adjunctum videre, sicut Præstans, Excellens &c.
Laudes eximiæ. Catul. 108. 2.
Odor eximius. Plin. lib. 12. cap. 12.
Opera eximia. Cic. pro Rosc. Amer. 137.
Pompæ eximiæ. Ovid. 9. Epist. 83.
Spe eximia adolescens. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum eximia spe, summæ virtutis adolescentem, cum ceteris artibus quibus studuisti semper ipse, tum in primis imitatione tui fac erudias.
Sumptus eximius. Plaut. Trin. 2. 4. 9. Nimis hercle in hisce rebus sumptus est eximius. Meliores codd. exhibent Minus h. i. h. r. sumptum est sex minis.
Tauri eximii. Virg. 4. Georg. 538.
Velocitas eximia. Plin. lib. 7. cap. 2.
Virtus eximia. Cic. pro Rosc. Amer. 127.
Eximie, Adv. [ἐξαιρέτως] Excellenter. Lucret. lib. 2. 643.
Quæ bene & eximie quamvis disposta ferentur.
Feroces eximie. Claud. [Suspectum.
Ornatum eximie templum. Liv. 25. 40.
Utilis eximie. Plin. lib. 20. cap. 22.
Cœnare eximie. Juven. 11. Sat. pr.
Atticus eximie si cœnat, lautus habetur:
Si Rutilus, demens.
Diligere eximie. Cic. pro Arch. 20.
Eximietas, atis. f. Symm. 3. Epist. 3. Spondeo, tuam eximietatem reperire posse multa, quæ tacui. Et Ambros. Epist. 69. & Augustin. Epist. 32.
Ex improviso, [ἐκ τοῦ ἀφανοῦς] V. ex.
Exin, sive Exinde, Adv. ordinis, inquit Servius, significat Deinde, sive Continuo & protinus. Cic. in Orat. 154. Dein etiam, sæpe, & Exin, pro Deinde & pro Exinde dicimus. Festus, Exin metri causa dicitur pro Exinde. Virg. 7. Æ. 341.
Exin Gorgoneis Alecto infecta venenis, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 111.
Exin contortis aries tum cornibus hæret. Ex antiquo poeta.
Exinde, Una pars orationis est & in tertia a fine accentum habet, licet penultima longa sit. Quod factum est, ut ostenderetur una pars esse orationis, ne præpositio jungeretur adverbio, quod vitiosum esse non dubium est, Serv. ad Virg. 6. Æn. 743.
Quisque suos patimur manes, exinde per amplum
Mittimur Elysium. Cic. 3. de Legib. 7. Exin pecunias, ævitates, ordines partiunto.
Exinde, Ex eo tempore. Justin. lib. 1. de Semiram. Igitur brachia ac crura velamentis, tiara caput tegit: & ne novo habitu aliquid occultare videretur, eodem ornatu & populum vestiri jubet: quem morem vestis exinde gens universa tenet.
Exinanio, ivi, itum, [ἐκκενόω] ire. Verbum ab Inanis nomine formatum: modo Evacuare significat, modo Attenuare, modo Ad nihilum redigere.
Alvum exinanire. Plin. lib. 27. cap. 8. Ad exinaniendas alvos mensesque mulierum.
Ovum exinanire. Plin. lib. 10. cap. 60. Ova sale exinaniri creduntur.
Urinam exinanire. Plin. lib. 8. cap. 37.
Exinanire aliquem re. Cic. 5. Verr. 100. Imacharenses jam omni frumento ablato, jam omnibus injuriis tuis exinanitos, tributum ferre (al. facere) miseros ac perditos coegisti.
Depopulari, vastare, exinanire, spoliare. Cic. 1. Verr. 11. Siciliam provinciam C. Verres per triennium depopulatus esse, Siculorum civitates vastasse, domos exinanisse, fana spoliasse dicitur.
Vastare atque exinanire agros vectigales. Cic. 5. Verr. 119. Quum senserit istum omne instrumentum aratorum, omnia subsidia vectigalium vendidisse, omnem spem posteritatis avaritia sua sustulisse, arationes & agros vectigales vastasse atque exinanisse.
Exinanitus, a, um. Partic. [ἐκκενωθείς] Cic. 2. pro Lege Agr. 71. Vectigalibus abalienatis, sociis vexatis, regibus atque omnibus gentibus exinanitis, illi pecunias habebunt, vos agros non habebitis.
Navis exinanita. Cic. 7. Verr. 104. In eum dissolutus, qui solus habuerit constratam navem, & minus exinanitam.
Exinanitio, onis. f. [ἐκκένωσις] Plin. lib. 13. cap. 22. Succurrit aliquando præceps alvi exinanitio.
Ex industria, [ἐκ προαιρέσεως] & reliqua id genus. V. ex.
Exinfulare, Exerere est, inquit Festus, Infulas enim sacerdotum filamenta vocabant.
Existimo, [δοκέω, ὑπολαμβάνω, λογίζομαι, φημί, προσλογίζω] are. ab Æstimo fit, diphthongo in i longam conversa: quod Decernere aut statuere significat post æstimationem, Valla auctore 5. 20. vel simpliciter Judicare, ut docet Gronov. ad Liv. 34. 2. p. 197. Vetusta in tabula apud Gruterum p. 500. legitur EXAESTVMAVERIT.
Nam ea res tum dedit existumandi copiam
Quotidianæ vitæ consuetudinem. Ter. Heaut. 2. 3. 41.
Aliquid parvi auditus existimare. Cic. 1. de Invent.
Aliquem suis moribus existimare. Cic. in Sallust. 22. Define unumquemque moribus tuis existimare. i. e. Ad mores tuos exigere.
Aliter sentiunt atque ego existimo. Cic. pro Domo sua, 51. Proinde quasi isti aut de Cn. Pompejo aliter atque ego existimo, sentiant.
De artibus aliquid existimare. Cic. 2. de Orat. 3.
De consilio alicujus existimare. Cic. 1. Fam. 7. Sed ex sententia sic & illi & nobis probabatur, ut ex eventu homines de tuo consilio existimaturos videremus.
De causa omni vere judicare. Cic. pro Cœl. 2.
De impudentia existimare. Cic. 4. Verr. 18.
De ingenio ejus ex his existimari potest. Cic. de Clar. Orat. 82. Tum ipse L. Cotta veterator habitus, sed C. Lælius & P. Africanus in primis eloquentes, quorum extant orationes ex quibus existimari de ingeniis Oratorum potest.
De religione vere existimare. Cic. 6. Verr. 16.
De scriptoribus existimare. Cic. 1. de Legib. 1.
Male de aliquo existimare, non raro auctoribus est, Male de aliquo sentire non tantum, verum & loqui, λοιδορεῖν. Nepos 10. 7. 3. Non æquo animo ferebat, de se ab iis male existimari. conf. opinor.
De omnibus bonis male existimare. Cic. 2. Verr. 8.
De Rege suo homines male existimant. Senec. de Ira 3. 22. Sic Idem Epist. 31. Macrob. 2. Saturn. 4. Contra, Bene existimare de aliquo dixit Cic. 15. Fam. 21. & 16. 4.
Existimare aliquid in probro. Plin. 6. 13. Capillus juxta feminis virisque in probro existimatur.
Infantissimus & impudentissimus existimor. Cic. pro Cluent.
Domi suæ quum primis honestus existimatus est M. Fulcinius. Cic. pro Cæcin. 10.
Quid existimandum in causis, &c. Cic. in Orat. 51. Quod si in Philosophia tantum interest, &c. quid tandem in causis existimandum est, quibus totis moderatur oratio?
In existimando prudens. Cic. de Clar. Orat. 329. L. Torquatus elegans in dicendo, in existimando admodum prudens, toto genere perurbanus.
Regali nomine dignus existimatus est Deiotarus. Cic. de Arusp. Resp. 29.
Ut existimabatur. Cic. 2. de Orat. 268. Ut cum C. Fabricio P. Cornelius homo, ut existimabatur, avarus & furax, sed, &c.
Quorum quidem, quæ fuerit &c. ex eo, quod dicam, existimari potest. Cic. de Clar. Orat. 138.
Nam ego sic existimo, hos oratores fuisse maximos &c. Idem ibid.
Existimatu facile. Liv. 3. Bell. Pun. Accitumque ad se benigne appellat: multos eum invidos inter populares habere: inde existimatu facile esse, quod nemo civis, &c.
Existimans, tis. Partic. [λογιζόμενος] Cic. in Orat. 76. Orationis subtilitas imitabilis illa quidem videtur esse existimanti: sed nihil est experienti minus. Bene-

Benevolum & bene existimantem facere aliquem sua oratione. Cic. 2. de Orat. 322. Ex his autem, apud quos agetur, ut benevolos, beneque existimantes efficiamus: quod agendo efficitur melius quam rogando. i. e. De reo bene judicantes.

Homo de se bene existimans. Cic. 3. Off. 31.

Falsa existimans. Sallust. Catil. cap. 52.

Satius existimans. Nep. 3. 3. 3.

EXISTIMATIO, onis. f. [δόκησις, ὑπόληψις, οἴησις] quando accipitur active, est Opinio, quæ differt a Judicio: est enim existimatio judicium tacitum. Cic. pro Cluent. 7. Itaque nunc quemadmodum audiar, sentio, non modo ab his quorum judicium atque potestas est, sed etiam ab illis quorum tantum est existimatio. i. e. A corona. Idem pro Cœl. Nam quod de pietate dixistis, est quidem ista nostra existimatio, sed judicium certe parentis.

Communis existimatio est. Liv. 4. 20. Idem 23. 47. Huic pugnæ equestri rem, quam satis certam communis existimatio est, mirabilem certe, adjiciunt quidam annales. [i. e. Pro se quisque existimet.

Condemnari re & existimatione, opponitur Lege & pronuntiatione. Cic. pro Cluent. 56. Oppianico re, & existimatione jam, lege & pronuntiatione nondum condemnato.

Tacita existimatione reprehendi. Cic. de Provinc. Conf. 40. Sed non alienum esse arbitror, quo minus sæpe aut interpeller a nonnullis, aut tacita existimatione reprehendar, explicare breviter quæ mihi sit ratio aut causa cum Cæsare.

Existimatio & Reprehensio. Cic. 5. Verr. 109. In hoc genere facilior est existimatio, quam reprehensio.

Lædere existimatione. Suet. Tiber. cap. 58. Capitale erat, dictum ullum factumve ejus existimatione aliqua læsisse. Ubi Existimatione lædere, idem ac, Male existimare, de quo supra.

Satisfecisse omnium existimationi. Cic. 1. Verr. 3.

Existimatio, passive. [δόξα] ut, Homo magnæ existimationis, i.e. Famæ & nominis. quod eum homines magni existimant. Hæc Valla lib. 3.

Ingenii existimatio. Cic. 2. de Orat. 192.

Existimatio, inquit Callistratus, est Dignitatis illæsæ status legibus ac moribus comprobatus, qui ex delicto nostro, auctoritate legum, aut minuitur, aut consumitur. l. 5. D. de extraordinar. criminib.

Caput & existimatio. Cic. 4. Verr. 57. Quid enim debuit Prætor, quum consilio re cognita, quum comperisset suum comitem, juris, decreti, judicii corrumpendi causa, qua in re ipsius Prætoris caput, existimatioque ageretur, pecuniam accepisse, &c. Cic. pro Rosc. Com. 16. Siqua enim sunt privata judicia summæ existimationis, pæne dicam capitis: tria hæc sunt, fiduciæ, tutelæ, societatis.

Dignitas & existimatio. Cic. 3. Verr. 59. Nemo enim ignorat, quo hic in civitate sua splendore, qua apud omnes Siculos dignitate, atque existimatione sit. De Stenio.

Fama & existimatio hominum. Cic. pro Cœl. 6. Equidem ut ad me revertar, ab his fontibus profluxi ad hominum famam: & meus hic labor forensis vitæque ratio dimanavit ad existimationem hominum paulo latius commendatione ac judicio meorum.

Opinio & existimatio. Cic. Anteq. iret in exil. 23. Utique sive hinc abiero, sive ero hic oppressus: ea maneat opinio & existimatio, quæ virtute parta, non quæ infelicitate illata est.

Honor, studium virtutis, & fructus bonæ existimationis. Cic. pro Cluent. Non ille honorem a pueritia, non studia virtutis, non ullum existimationis bonæ fructum unquam cogitarat.

Sine honore, sine existimatione, sine censu homo. Cic. pro Flacc. 52.

Existimatio bona. Cic. pro Font. 31. Nep. 17. 4. 3. Opulentissimo regno præposuit bonam existimationem.

Illæsa existimatio. Ulp. in l. quæ omnia. D. de procurat.

Integra existimatio. V. INTEGER.

Præclaræ existimationis studiosus. Cic. 4. Verr. 117.

Sanctissima alicujus existimatio. Cic. pro Rosc. Com. 15.

Secunda existimatio, idem ac Bona. Sueton. in Claud. cap. 7. Sub Cajo demum fratris filio, secundam existimationem circa initia imperii omnibus lenociniis colligente, &c.

Summa existimatio. V. Caput & existimatio. conf. Gronov. ad Liv. 26. 10. infra Venire contra existim.

Turpis existimatio. Cic. pro Cæcin. 9.

Agitur existimatio. Cic. 4. Verr. 57. conf. Caput & existim.

Accipere existimationem. Cic. 9. Fam. 16. Ut cum me hospitio recipies, existimationem te aliquam putes accipere. [Immo Æstimationem, q. s. l. V.

Amittere existimationem. V. AMITTO.

Colligere existimationem. Cic. 1. Verr. 72.

Committere existimationem suam alicui. Cic. 1. Q. frat. 1. Si quis est in quo tam offenderis, de quo aliquid senseris, huic nihil credideris, nullam partem existimationis tuæ commiseris.

Conservare existimationem. Cic. 8. Fam. Ulp. in l. quid ergo. §. ex compromisso. D. de iis qui not. infam.

Consulere existimationi suæ. Cic. 1. Q. frat. 1. Si habes eos tecum quos possis recte facientes, facile diligere: minus consulentes existimationi tuæ, facillime coercere.

Damnatus existimatione homo. Cic. pro Flacc. 35. Quid ergo unus Asclepiades, fortuna egens, vita turpis, existimatione damnatus, &c.

Defendere existimationem dignitatemque alicujus ab inimicis. Cæs. 1. Bell. Civil. 7.

Dimanare ad existimationem. V. Fama & existim.

Esse existimatione. Cic. ad Q. frat.

Esse contra rem aut existimationem alicujus. Cic. 5. Fam. 20. pr.

Florere existimatione innocentiæ. Cic. pro Font. 31. Tum autem continuæ præturæ, quæ & ceteris ornamentis, & existimatione innocentiæ maxime floruerunt.

Imminuere existimationem. Cic. In quo dii immortales violati, existimatio atque auctoritas Populi Romani imminuta est.

Lacerata existimatio. Suet. Cæs. 75.

Lædere existimationem. Ulpian. l. 2. §. sed & si. D. de iis qui not. infam.

Offendere existimationem alicujus. Cic. pro Planc. 6. V. OFFENDO.

Oppugnare existimationem. Cic. 3. Fam.

Parare existimationem. Cic. pro Syl. 77. Quod ad tempus existimationis partæ fructus reservabitur, si in extremo discrimine ac dimicatione fortunæ deseruerit, si non aderit, si nihil adjuvabit?

Perdere aliquid de existimatione. Auct. ad Heren. lib. 4. 58.

Reconciliare existimationem judiciorum amissam. Cic. 2. Verr. 2.

Servire existimationi. Cic. 5. Att.

Venire contra Summam existimationem alicujus. Cic. 1. Att. 1. i. e. Omnem ejus existimationem in discrimen vocare.

Venire in discrimen existimationis. Cic. 1. Verr. 71.

Venire falso in existimationem aliquam. Cic. 2. de Invent. 37.

Venditare se existimationi hominum. Cic. 5. Verr. 132. Non aliqua simulatione existimationi se hominum venditasset. Ita Græv. q. V.

Vereri existimationem omnium. Cæs. 5. Bell. Gall. 44.

Violare existimationem alicujus. Cic. 13. Fam. 73. Nisi quid existimas in ea re violari existimationem tuam.

EXISTIMĀTOR, ōris. m. Qui existimat. [λογιστής, ὑποληπτής] Cic. 3. de Orat. 83. Neque ea quum dicerem, me esse histrionem necesse esset, sed fortasse non stultum alieni artificii existimatorem.

Existimator & Magister, quid differant, constat ex Cic. in Orat. 112. Meminerimus, inquit, nihil nos præcipiendi causa esse dicturos: atque ita potius acturos, ut existimatores videamur loqui, non magistri. Quasi velit Magistrum eum esse, Qui docet ut est res: Existimatorem, Qui ut putat, & existimat. [Dicamus potius Magistrum esse qui artis scientiam profitetur; Existimatorem, qui quasi de alieno artificio judicium suum interponit, ut in exemplo priore.

Doctus & intelligens existimator. Cic. de Clar. Orat. 320. V. INTELLIGO.

Existimator metuendus. Cic. de Clar. Orat. 146. In augendo, in ornando, in refellendo magis existimator metuendus, quam admirandus orator.

EXISTIMABĬLIS, ē. [ὑποληπτός] Cæl. Aurel. Acut. 2. 5. Existimabile, non certum aut probatum est. Idem 3. 17.

EXISTO, sive EXSISTO, stĭti, stĭtum, [εἰμὶ, ὑπάρχω, ἑστήκω, ἀνακύπτω, ἐξανακυλινδῶ] ĕre. Valla lib. 5. Existit atque Extat, quorum verborum unum atque idem præteritum est, simile quiddam significant, quod est Eminet & superest. Sed primum cum motu, alterum sine motu: ut illud sit Prodit vel Exurgit: hoc vero, Superstat. [Verissime Valla. Quare cum illud cavendum est, ne Utrumque verbum temere confundamus, (V. quæ infra, & in EXTO, notavi) tum ne, quod vulgo quasi Synonymo verbi Substantivi, h. e. ἀντὶ τοῦ εἰμί, ὑπάρχω Græcorum, utuntur, id veterum exemplo fieri putemus; a quibus potius vel τῷ Exorior Synonymum jungitur, V. Cic. 1. de Orat. 11. vel τῷ Emineo, quo sensu propius ad significationem τοῦ Extare accedit, quomodo in Vet. Gloss. Existit, ὑπερέχει.

Existit & apparet. Cic. 1. Tusc. 33. Sed nescio quomodo inhæret in mentibus quasi seculorum quoddam augurium futurorum: idque in maximis ingeniis, altissimisque animis & existit maxime, & apparet facillime.

Extare & existere. Cic. 2. de Divin. 60. Quicquid enim oritur, qualecunque est, causam habeat a natura necesse est: ut etiamsi præter consuetudinem extiterit, præter naturam tamen non possit existere. [Videtur idem utrinque verbum.

Existere & esse. Cic. 3. Fam. 11. Nec tam gloriosum exitum tui judicii extitisse, sed tam pravam inimicorum tuorum mentem fuisse mirabar.

Creari, existere, & erumpere. Cic. pro Rosc. Amer. 75. In urbe luxuries creatur, ex luxuria existat avaritia necesse est, ex avaritia erumpat audacia.

Existere ab inferis. Liv. 39. 37. pr. Et si existat hodie ab inferis Lycurgus, gaudeat ruinis eorum. Et apud Cic. 3. Verr. 94. Idem pro Cœl. 33. Existat igitur ex hac ipsa familia aliquis; ac potissimum Cæcus ille. Dixerat paulo supra, Aliquis mihi ab inferis excitandus est, ex barbatis illis &c.

E latebris existere. Liv. 25. 21. pr. Qui, signo dato, simul omnes e latebris existerent. i. e. Exsilirent, Consurgerent.

In auras existere. Lucret. lib. 5. 213.

In lucem existere. Lucret. lib. 2. 795.

— quoniam nequeunt sine luce colores
Esse, neque in lucem existunt primordia rerum.

Subito existere. Cic. de Clar. Orat. 31. Tum etiam magistri dicendi multi subito extiterunt.

Plures in omnibus artibus, quam in dicendo admirabiles extiterunt. Cic. 1. de Orat. 6.

Unde & amicitia existebat, & justitia, & æquitas. Cic. 1. Acad.

Animo Consulari in Rempub. existere. Cic. 10. Fam. 6.

Beneficia unius in alterum existere. Cic. 2. Fam. 6. Sed quia tua in me, vel nota omnibus, vel ipsa novitate meorum temporum clarissima & maxima beneficia extiterunt.

Copiam minimam egregiorum poetarum extitisse. Cic. 1. de Orat. 8.

Corona in capite statuæ alicujus extitit ex herbis. Cic. 2. de Divin. 68.

Crudelior ne in eum existam. Cic. 10. Att. 13. i. e. Sim, [vel potius Fiam vel Appaream.

Delectatio extitit. Cic. 7. Fam. 1.

Eloquentiam existere talem qualis fuerit in Crasso. Cic. 2. de Orat. 6.

Summersus equus voraginibus non extitit. Cic. 1. de Divin. 73.

Exitium existere. Cic. Anteq. iret in exil. 10. Itaque quod putavi fore gaudium, id extitit exitium.

Fautorem & adjutorem cujusque dignitatis existere. Cic. 1. Fam. 9.

Fidem in aliquo existere. Cic. pro Rabir. Posth. 8. Si extitisset in rege fides, nihil sapientius Postumo; quia fefellit rex, nihil hoc amentius dicitur. [videtur a v. Extare.

Sic insulsi extiterunt, ut nihil aliud eorum nisi ipsa insulsitas rideatur. Cic. 2. de Orat. 217.

Lætus extitit. Cic. 1. de Divin. 58.

Magnitudo quoque animi existebat. Cic. 4. de Fin.

Nihil sine principiis potest existere. Lucret. lib. 1. 199.

Officium extitit amici in periculis aut adeundis aut communicandis. Cic. de Amicit. 24. [Forte & hic ab Exto Præteritum est.

Patronum alicui causæ existere. Cic. pro Rosc. Amer. 5.

Poetam bonum neminem sine inflammatione animorum existere posse, & sine quodam afflatu quasi furoris. Cic. 2. de Orat. 104.

Quæstio quædam existit autem hoc loco subdifficilis. Cic. de Amicit. 69. i. e. Oritur.

Senectus

Senectus diuturnitate temporum exiſtit. Cic. 4. Acad. 2.
Similem avorum exiſtere. Lucret. lib. 4. 1211.
Species infinita ſimillimarum imaginum ex innumerabilibus individuis exiſtit. Cic. 1. de Nat. Deor. 49.
Studium philoſophandi unde nobis ſubito extitiſſet. Cic. 1. de Nat. Deor. 6.
Sudor exiſtit toto corpore. Lucret. lib. 3. 155.
Tyrannus exiſtet ex victoria. Cic. 7. Att. 5. i. e. Emanabit, enaſcetur.
Varietates in animis exiſtunt. Cic. 1. Off. 107. Ut enim in corporibus magnæ diſſimilitudines ſunt, &c. Sic in animis exiſtunt etiam majores varietates.
Virtute & conſilio præſtanti exiſtere. Cic. pro Sext. 86.
Vita e virtutibus beata exiſtit. Cic. 2. de Nat. Deor. 153.
Vox extitit ex aliquo loco. Cic. 1. de Divin. 105.
Utilitas exiſtit ad. Cic. 5. Tuſc. 72. Ex qua cum ſumma exſtitit utilitas ad res ponderandas.
Exiſtunt hæc ei. Cic. 2. de Nat. Deor. 86. Siqui dentes & pubertatem natura dicat exiſtere, ipſum autem hominem cui ea exiſtant, non conſtare natura.
Exiſtere conditio Jureconſultis dicitur, Quando mora amplius dilui non poteſt. Ex cap. 9. lib. 3. parerg. Alciat.
Exiſtere, Operari eſt & efficere. Monuit Zaſius in gloſſ. novis ad l. in ratione. D. ad l. Falcid.

Exiſtens, entis. hinc

Exiſtentia, æ. f. eſt, Qua res exiſtit. Vox Scholaſticis philoſophis uſitata.

Exitialis, **Exitium**, **Exitus**. V. exeo.

Exjūro, [ἐξόμνυμι] āre. Antiquum, pro Juramento aſſerere & affirmare. Plaut. Amph. 3. 3. 8. Quando exjuraſti te mihi dixiſſe per jocum. Sed abeſt a plerisque, etiam Gronov. V. Non. 2. 286. & ſupra ejuro.

E X L

Exlĕcebra, æ. f. Plaut. Bacch. 4. 9. 20. Exlecebra fiet hic equus hodie auro ſenis. V. etiam elecebra.

Exlex, ēgis. Adj. [ἄνομος] Qui ſine lege vivit, vel Legibus exemptus & ſolutus. Lucil. Sat. lib. 2. Non dico, vincat licet, & vagus exulet, erret exlex. Varro, Poſtremo quæro, parebis legibus an non? anne exlex ſolus vivis? Cic. pro Cluent. 94. Non quo illi aut exlegem eſſe Syllam, aut cauſam pecuniæ publicæ contemptam atque abjectam putarent, ſed, &c. Hor. in Arte Poet. 224. — & potus & exlex. Et Liv. 9. 34. An hoc dicis, Appi, Æmilia lege populum teneri, te unum exlegem eſſe.

Exlŏquor, ĕris. [ἐξαυδάω] ŏqui. pro Palam atque aperte ac diſtincte dicere uſurpavit Plaut. Mil. 3. 3. 32. Nempe ludificari militem tuum herum vis? pa. exlocuta es. V. eloquor.

E X O

Exobruo, ĕre. Invertere. ut, Dolium exobrutum. Apul. 9. Met. (Elemenh. p. 219. Pricæi p. 190.) atque ita etiam MS. Oxon.

Exobsĕcro, [ἐκλιπαρέω] āre. Vehementer obſecrare. Plaut. Aſin. 1. 3. 93. Supplicabo, exobſecrabo, ut quemque amicum videro. Antiquum.

Exoccupo, āre. Sareſb. 1. 4. hinc,

Exoccupātus, a, um. apud eundem.

Exōcœtus, Piſcis. [ἐξώκοιτος] Plin. lib. 9. cap. 19. Miratur & Arcadia ſuum exocœtum, appellatum ab eo quod in ſiccum ſomni cauſa exeat. Circa Clitorium vocalis hic traditur, & ſine branchiis: idem aliquibus Adonis dictus.

Ex occulto. V. ex.

Exŏchas, ădis. [ἐξοχάς] Tuberculum in ano apud Auguſt. Epiſt. 49. hinc

Exochadium, i. n. [ἐξοχάδιον] dimin. Idem. ut, Exochadia aceto illinere, Marcell. Emp. cap. 30. conf. Theod. Priſc. 2. Med. cap. 30.

Exocŭlo, [ἐξοφθαλμόω, ἐξοφθαλμίζω] āre. Exturbare ſive Offendere oculum. &

Exoculasso, ĕre. Plaut. Rud. 3. 4. 26. Vos adeo, ubi ego innuero, ſi non ei caput exoculaſſitis, &c. Ibid. 3. 5. 30. Si hercle illic illas hodie digito tetigerit invitas, niſi tunc illum vos exoculaſſitis, &c.

Exoculatus, a, um. Oculis privatus. Apul. 8. Mileſ. p. 207. Thraſylli convulnerat tota lumina, eumque prorſus exoculatum relinquens. Fortuna cæca & prorſus exoculata. Idem 7. p. 188.

Exodium, i. n. [ἐξόδιον] Exitum, Feſt. Exodium, inquit Nonius, dicitur Finis, a Græco tractum, quaſi ἔξω τῆς ὁδοῦ: i. e. Extra viam. Varro. Quum in vinculis publicis eſſet, & jam bibiſſet κώνειον in exodium vitæ. Idem, Vitæ curſum ut cognoſcere poſſem, & quæ ſervitutis & libertatis ab origine ad exodium ductæ. Idem, Quod cœperas modo in via narrare, ut ad exodium ducas. Apul. Nullum ego ejus rei exodium inveniebam.
Exodia erant Ridicula verſibus intexta & Atellanis inſerta, quæ quod penitus extra fabulam eſſent, nomen acceperunt: ut, Atellanicum exodium, Suet. Tiber. cap. 45. & Scenicum exodium, Idem Domit. cap. 10. Originem docet Liv. 7. 2. his verbis, Poſtquam lege hac fabularum ab riſu, ac ſoluto joco res avocabatur, & ludus in artem paulatim verterat, juventus hiſtrionibus fabellarum actu relicto, ipſa inter ſe more antiquo, ridicula intexta verſibus jactitare cœpit, quæ inde exodia poſtea appellata, conſertaque fabellis potiſſimum Attellanis ſunt, quod genus ludorum ab Oſcis acceptum tenuit juventus: nec ab hiſtrionibus pollui paſſa eſt. Hæc ille. Juven. 6. Sat. 71.
Urbicus exodio riſum movet Attellanæ
Geſtibus Autonoes. V. Vet. Schol. ad loc. & ad 3. Sat. 174.

Exodiarius, i. m. Ammian. Marc. 28. 4. Ut in omni ſpectaculo, exodiario, venatori, aurigæ, & hiſtrionum generi omni &c. V. Valeſ. not. & Schol. ad Juven. Sat. citat.

Exodiosus, a, um. Valde odioſus. Gloſſ. Gr. Lat. Exodioſa, μεμισημένη.

Exodoratus, a, um. Tertull. de Pallio cap. 4. pro Exeduratus. V. Salm.

Exŏdus, i. f. [ἔξοδος] Exitus. Hoc nomen ſecundus liber Moyſis ex ea cauſa accepit, quia exitum ab Ægypto vel egreſſum Iſrael digerit, Iſidor. 6. 2. & Tertull. adv. Judæos cap. 11.

Exolesco, ui & ēvi, ētum, [ἐξίσταμαι, ἀπαρχαιόομαι, διαπίπτω] ĕre. Veteraſcere, Deficere. Columel. lib. 2. cap. 18. Multa ſunt, ut dixi, quæ negligentia exoleſcant, & fiant ſterilia
Exoleſcere & deficere. Plin. lib. 37. cap. 18. Carchedonii neſcio an in totum exoleverint, poſtquam metalla æris ibi defecerunt.
Ætas exolevit ad. Cic. in Salluſt. Ætas tua jam ad ea patienda, quæ alteri facere collibuiſſet, exoleverat.
Amictus exoleſcunt. Tacit. 14. Ann. 21. Græci amictus, quos per eos dies plerique inceſſerant, tum exoleverant.
Clades exolevit. Tacit. 4. Ann. 64. Nondum ea clades exoleverat.
Dies nullo exoleſcet ævo. Stat. 1. Silv. 6. 99.
Quos ibit procul hic dies per annos?
Quam nullo ſacer exoleſcet ævo?
Diſciplina exoleſcit. Tacit. 11. Ann. 15. Ne vetuſtiſſima Italiæ diſciplina per deſidiam exoleſceret.
Dolor exoleverat. Tacit. 6. Ann. 25.
Favor exolevit. Liv. 2. 52. Quum & patres haud minus quam pro Coriolano annixi eſſent, & patris Agrippæ favor haud dum exoleviſſet.
Injuria exolevit. Ulp. in l. item ſi cum exceptione. §. j. D. quod met. cauſ.
Inſtituta exoleſcunt. Tacit. 4. Hiſt. 8. Nihil eveniſſe, cur antiquitus inſtituta exoleſcerent.
Metus exoleſcit. Plin. l. 1. Epiſt. 4. Nam mitium dominorum apud ſervos ipſa conſuetudine metus exoleſcit, novitatibus excitatur: probarique dominis per alios magis, quam per ſeipſos laborant.
Vetuſtate exoleſcere. Quintil. 6. 1.

Exolescens, entis. Partic. Suet. Aug. cap. 7. Literis pene jam exoleſcentibus ſcriptum. Inſcriptio Ancyrana. MAIORVM, EXOLESCENTIA, EXEMPLA.
Metu exoleſcente. Macrob. 2. Saturn. 13.

Exolētus, a, um. Partic. [ἐξιστάμενος] Quintil. lib. 8. Obſcuritas fit in verbis etiam ab uſu remotis: ut ſi commentarios quis Pontificum, & vetuſtiſſima fœdera, & exoletos ſcrutatus auctores, idipſum petat.
Exempla annalium vetuſtate exoleta. Liv. 27. 15. Prætor non exoletis vetuſtate annalium exemplis ſtare jus, ſed recentiſſimæ cujusque conſuetudinis uſu volebat.
Hiſtrio exoletus. Vellej. 2. 28. 3. i. e. Impudicus.
Memoria jam exoleta. Liv. 7. Decad. 4. Res aut nova, aut vetuſtate exemplorum memoriæ jam exoletæ.
Mos exoletus. Suet. Galb. cap. 4.
Odium exoletum vetuſtate. Liv. 2. 35. Arte agendum in exoleto jam vetuſtate odio, &c.
Stirps exoleta. Liv. lib. 7. Decad. 4. Bellicoſiores ea tempeſtate erant Gallogræci adhuc, nondum exoleta ſtirpe, gentis ſervantes animos.
Virginem exoletam reliqui domi. Plaut. Fragm. ex Priſcian. l. 9. p. 872. i. e. Quæ adoleſcere, id eſt creſcere deſiit. Feſtus.

Exolētus, i. m. [ἔξωρος] pro Scorto maſculo ponitur, præcipue jam adulto, apud Suet. in Tiber. cap. 43. Cic. pro Milon. 56. Ille qui ſemper ſecum ſcorta, ſemper exoletos, ſemper lupas ducebat. Curt. 6. 7. 2. Exoleti amore flagrare. & Senec. de Provid. cap. 3.

Exolvo, vel **Exsolvo**, vi, ūtum, [ἐκλύω, ἀποτίνω] ĕre. Idem quod Solvere. Plaut. Capt. 3. 2. 13. Juſſi ilico hunc exolvi, nunc ſequere me. Idem Epid. 1. 4. 49. Aliqua ope exolvam, extricabor aliqua.
Exolvere ciſtellam. Plaut. Amph. 2. 2. 151.
Nexus exolvere. Lucret. lib. 1. 221.
Exolvere ærumnas duas uno labore. Plaut. Amph. 1. 2. 26. Pater curavit uno ut fœtu fieret, uno ut labore exolveret ærumnas duas.
Exolvere æs alienum. Plin. l. 3. Epiſt. 11. Cic. 5. Verr. 55. Hac ille vi & hoc metu adductus, tantum Decumanis, quantum iſte imperavit, exolvit. Liv. 6. Ea res ſi palam fiat, exolvi ære alieno poſſe.
Amictus exolvere. Stat. 1. Silv. 5. 53.
Beneficia exolvere. Tacit. 4. Ann. 18.
Culpa exolvenda. Tacit. 4. Hiſt. 62. Conjectis in eum telis, initium exolvendæ in poſterum culpæ fecere.
Dotem exolvere uxori. Auct. de Viris Ill. c. 56. Ob hujus continentiam & paupertatem poſt mortem ejus dos uxori, niſi venditis poſſeſſionibus, non potuit exolvi.
Fidem exolvere. Plin. l. 2. Epiſt. 12. Liv. 4. Bell. Pun. Nunc exoluta jam fide publica, ne diſcrimen omne virtutis ignaviæque pereat, &c.
Glaciem exolvere. Lucret. lib. 6. 878.
Mutat & exolvit glaciem, nodosque relaxat.
Gladios exolvere culpa. Lucan. lib. 7. 262.
Nunc pugnate truces, gladiosque exolvite culpa.
Grates exolvere. Valer. 7. Argon. 284.
Honores exolvere. Valer. 5. Argon. 290.
Metus exolvere. Lucan. lib. 5. 259.
— quippe ipſa metus exolverat audax
Turba ſuos.
Nervis ex omnibus, atque oſſibus, articulisque exolvere aliquem. Lucret. lib. 3. 696. Et lib. 1. 811.
— amiſſo jam corpore, vita quoque omnis
Omnibus e nervis atque oſſibus exolvatur.
Nodum exolvere alicujus erroris, per translationem. Liv. 10. Bell. Maced.
Obſidium exolvere. Tacit. 3. Ann. 39. Ipſe robur peditum ad exolvendum obſidium ducit.
Pœnas exolvere, i. e. Luere. Paterc. lib. 2. Ille quidem male conſultorum pœnas exolvit.
Pœnas morte exolvere. Tacit. 1. Ann. 10.
Pœnas exolvere, præmiaque. Liv. 6. Bell. Pun. Quarum civitatum principibus quum pro cujusque merito cos. præmia, pœnasque exolviſſet.
Pondere exolvi. Sil. lib. 13. 629.
Pretium exolvere. Plaut. Men. 5. 2. 25. Prope eſt quando herus quid quod faciam, pretium exolvet mihi.
Promiſſa exolvere. Tibul. lib. 4. 7. 5.
Exolvit promiſſa Venus mea gaudia.
Quod promiſimus exolvere. Cic. 3. Off. 7.
Pugionem a latere exolvere. Tacit. 3. Hiſt. 68. Poſtremo fletu præpediente, aſſiſtenti Conſuli (Cæcilius Simplex erat) exolutum a latere pugionem, velut jus necis, vitæque civium, reddebat.
Venas exolvere. Tacit. Ann. 16. 17. At Mella (quæ tum promptiſſima mortis via) exolvit venas.
Vota exolvere. Liv. 21. 21. Gadeis profectus Herculi vota exolvit.
Exolvere item cum ablativo rei: ut,

Curis aliquem exolvere. Virg. 4. Æn. 652.
Errore aliquem. Ter. Hec. 5. 2. 26.
Nam illas errore & te ſimul ſuſpicione exſolves.
Jure ac dignitate matronali exolvi. Suet. Tiber. 35.
Nodis religionum animum exolvere. Lucret. 1. 931.
Pœna aliquem exolvere. Tacit. 14. Ann. 12.
Pondere exolvi. Sil. lib. 13. 629.
Pudore cunctos exolvere. Tacit. 3. Hiſt. 61.
Religione populum exolvere, contr. Obligare. Liv. 9. 8. Exolvamus religione populum, ſi qua obligavimus.
Solicitudine aliquem exolvere. Plin. 1. Epiſt. 22.
Suſpicione ſe. V. Errore exſolvere.
Vinculis exolvere. Plaut. Truc. 4. 3. 10.
At ſi verum mihi eritis faſſæ, vinclis exolvemini.
Exoluiſſe, Sic Diſſoluiſſe. Vide DISSOLVO. H. St.

EXOLŪTUS, vel EXSOLŪTUS, a, um. [ἐκλελυμένος] Partic. ut, Alvus exoluta. Tacit. 13. Ann. 15. 6. Compede exoluta. Stat. 1. Silv. 6. 4.
Saturnus mihi compede exoluta,
Et multo gravidus mero December, &c. Adſint.
Nexus legis exoluti. Tacit. 3. Ann. 28. i. e. Obſcuritas explanata.

EXOLUTE, vel EXSOLUTE, Adv. i. e. Abſolute, libere; ut, Exolute finem facere. Auct. de Caſis litt. K. p. 241. Gœſ. V. Gloſſ. Rigaltii.

EXOLUTIO, vel EXSOLUTIO, ōnis. f. Scævola l. 31. D. de Pignoribus, Exolutione vectigalis. Et Tertull. de Anima cap. 35.

EXŎMĂTÆ, ārum. m. pl. Populi Sarmatiæ Aſiaticæ. Val. Flac. 6. 146. & 569. Mela 1. 22. Jaxamathas vocat.

EXŌMĪDES, um. f. pl. Numeri, ſunt, auctore Feſto, comici veſtitus exertis humeris. ſcribitur ἐξωμίς.

EXOMIUM, i. Tunica brevis, deſinens circa humeros, a græco ὦμος, humerus. Quintil. 5. 10. Exomium pullum. alii aliter legunt. V. Interpr. ad loc.

EXOMNIS, vel EXSOMNIS, e. [ἔξυπνος] Idem ac Inſomnis, Sine ſomno, pervigil. Paterc. lib. 2. 127. 4. Tiberius Cæſar Sejanum Ælium ſingularem principalium onerum adjutorem in omnia habuit atque habet, virum ſeveritatis lætiſſimæ, vultu vitaque tranquillum, animo exſomnem. & 2. 88. 2.
Exſomnis ſtupet Euhias. Horat. ubi vulgo Ex ſomnis. H. St. [Nil verius hac lectione eſt Hor. 3. Carm. 25. 9. quam pridem Stephanus in Scholiis ad h. l. adſtruxit, firmatque vetus Scholiaſtes Cruquianus, nec video, cur commentatores muſtei diſſentiant.

EXOMNIO, vel EXSOMNIO, āre. Evigilare. Gloſſ. Gr. Lat. διυπνίζομαι, Exſomnio, expergiſcor. Eædem Gloſſ. in Ἐξυπνίζομαι. [Niſi utrobique legendum, Ex ſomno expergiſcor.

EXOMOLOGĒSIS, is. [ἐξομολόγησις] Confeſſio. Tertull. de Pœnitent. cap. 9. Et Salvian. ad Eccleſ. prœmio.

EXOMPHALUM, i. n. [ἐξόμφαλον] Umbilici vitium, quum plus æquo extat. Celſus, l. 6. c. 17. Umbilicum prominentem: Plinius, l. 20. c. 20. Prociduum appellat.

EXONĔRO, [ἀποφορτίζω] āre. Allevare, & quaſi Onus detrahere. Plin. lib. 11. cap. 10. Excipiunt ea ternæ aut quaternæ, atque exonerant.
Corpus exonerare. Plin. lib. 8. cap. 26. Atque ita profluvio ſanguinis morbidum aliâs corpus exonerat.
Colos plenas exonerare. Ovid. 3. Faſt. 818.
— lanam mollite puellæ
Diſcite jam plenas exonerare colos.
Conſcientiam exonerare. Curt. lib. 6. 8. 12.
Curas Bacchus exonerat graves. Sen. Hippol. 4.
Fidem ſuam liberare & exonerare. Liv. 5. Decad. lib. 2. Functus neceſſario mihi officio, & quodammodo liberata atque exonerata fide mea.
Pignus ſuum exonerare. Florent. in l. quum & fortis. D. de pignor. action.
Exonerare pios modo, nunc onerare nocentes. Lucan. ad Piſon. 85.
Queſtus exonerare. Lucan. lib. 9. 883.
— ſic dura ſuos patientia queſtus Exonerat.
Ventrem exonerare. Martial. lib. 10. 48
Exoneraturas ventrem mihi villica malvas
Attulit, & varias, quas habet hortus, opes.
In aures alterius aliquid exonerare. Sen. Epiſt. 4.
Faſtos adulatione temporum fœdatos exonerare. Tacit. 4. Hiſt. 40.
Metu vano civitatem exonerare. Liv. 2. 2.
Odiis fugam exonerare. Ovid. 1. Triſt. 3. 36.
Attamen hanc odiis exonerate fugam.
Solicitudine animum exonerare. Curt. 4. 3. 32.

EXONERATUS, a, um. ut, Multitudo exonerata in proximas terras. Tacit. 5. Hiſt. 2. 4.

EXONERATIO, ōnis. f. Actus ipſe exonerandi. Ulp. in l. ex conducto. §. ubicunque. D. locati.

EX OPINATO. V. EX.

EXOPTO, [εὔχομαι, ἐπιθυμέω] āre. Vehementer optare. Ter. And. 5. 5. 6. Sed quem ego potiſſimum exoptem nunc mihi, cui hæc narrem, dari?
Exitium exoptare. Cic. pro Cluent. 69.
Maxime exoptare. Cic. 1. Q. frat. 2. Nunc ea cognoſce, quæ maxime exoptas.
Gratulari alicui, & ut ſempiternæ laudi ipſi ſit aliquid exoptare. Cic. 2. Fam. 7. pr.
Exitum aliquem exoptare. Cic. 9. Att. 14.
Peſtem alicui exoptare, & ipſum execrari. Cic. in Piſon. 96.
Exoptare, cum infinitivo. Cic. 4. Fam. 6. Ego autem cum multis de cauſis te exopto quamprimum videre, &c.

EXOPTANS, Partic. [εὐχόμενος] Sil. lib. 10. — in illa
Exoptans animam certantem ponere dextra.

EXOPTATUS, a, um. Partic. [εὐγμένος] Cic. pro Roſc. Amer. 16. Non modo ut exoptatum inimico nuntium primum afferret, ſed etiam cruorem inimici, &c. Idem 5. Att. 15. pr. Nihil exoptatius adventu meo, nihil carius.
Gratulatio exoptatiſſima. Cic. 4. Att. 1. pr.

EXOPTABĬLIS, e. Adj. [ἐπιθυμητὸς] ut, Tempus exoptabile. Sil. lib. 11. 387.
Nuncium exoptabilem nunciare. Plaut. Stich. 2. 2. 67. conf. Lucil. apud Non. 2. 438.

EXOPTATIO, ōnis. f. apud Auguſt.

EXŌRABĬLIS, EXORABULA. V. EXORO.

EXORBEO, vel EXSORBEO, ui & pſi, ptum, [ἐκροφέω] ēre. Idem quod Sorbere & exhaurire. Plaut. Epid. 2. 2. 4. Jam ego me vertam in hirudinem, atque horum exorbebo ſanguinem. alii legunt Exſugebo, futur. antiq. pro Exſugam.
Avidis linguis aliquid exorbere. Ovid. 6. Faſt. 145.
Exhaurire & exorbere. Cic. de Aruſp. Reſp. 59. Quæ tantos exhaurire gurgites poſſit, quantas ipſe Byzantiorum, Brogitarorumque prædas exorbuit?
Ovum exorbuit quisque. Plin. lib. 26. cap. 2.
Exorbere, per translationem. Juven. 10. Sat. 225.
— quot longa viros exorbeat uno
Maura die.
Difficultatem exorbere. Cic. pro Muren. 19. Arrogantiam pertulit, difficultatem exorbuit, vixit ad aliorum arbitrium, non ad ſuum. i. e. Superavit.
Sanguinem civilem exorbere. Cic. 2. Philipp. 71. Guſtaras civilem ſanguinem, vel potius exorbueras. Cic. 2. Tuſc. 20.
Jam decolorem ſanguinem omnem exorbuit.

EXORBĪTO, [παρεκτρέπομαι] āre. Ab eo quod rectum eſt aberro, quaſi Ex orbita recedo. Auguſt. lib. 9. de Civitate Dei, Non eis credentes ad aliquid approbandum, vel perpetrandum, quod exorbitet ab itinere ſapientiæ, & lege juſtitiæ. Et Tertull. adv. Marc. 3. 2. Et Lactant. 2. 5.

EXORBITANS, Partic. JCti Exorbitantia interpretantur Extralimitanea, irregularia, & propemodum abſurda. V. Tertull. ad Nationes, 2. 2.

EXORBITATIO, ōnis. f. &

EXORBITATOR, ōris. m. apud Scriptor. Eccleſ.

EXORBO, [ἐκτυφλόω] āre. Privare oculorum luce, & veluti Cæcum & oculis orbum facere. [Unde, aut quo auctore? Potius eſt idem ac ſimplex Orbare.
Exorbare animam alicujus. Plaut. Bacch. 4. 8. 28.
Jam illorum ego animam amborum exorbabo oppido. Antiqua loquutio. Alii legunt Exſorbebo. [An Exturbabo? V. EXTURBO.

EXORCISMUS, i. m. [ἐξορκισμὸς] Idem quod Adjuratio, quum ſcilicet homini dæmonive cuipiam magico carmine, vel efficacibus ſacræ ſcripturæ verbis neceſſitas imponitur proloquendi ea de quibus rogatur. Quo genere adjurationis qui utuntur, Exorciſtæ Græco vocabulo appellantur. Tertull. de Coron. cap. 11. Et Iſidor. 6. 19. V. Suic. Theſ.

EXORCISO, vel EXORCIZO, [ἐξορκίζω] āre. Adjurare & execrari. Ulp. l. 1. D. de extr. cognit. Non tamen ſi incantavit, ſi imprecatus eſt, ſi, ut vulgari verbo impoſtorum utar, exorciſavit, non ſunt iſta medicinæ genera, tametſi ſint qui hos ſibi profuiſſe cum prædicatione affirment. Frequenter apud ſcriptores Eccleſiaſticos.

EXORCISTA, æ. [ἐξορκιστὴς] Qui exorcizat. Paulinus Nolanus, Epiſt. 21. Et Iſidor. 7. 12.

EXORDESCO. V. EXSORDESCO.

EX ORDINE. V. EX.

EXORDIUM, i. n. [προοίμιον, φροίμιον, ἀρχὴ] Principium. ab Ordior. Plin. lib. 6. cap. 33. Univerſus autem circuitus per ſinus dictos ab eodem exordio colligit ad Mæotin lacum CLVI. M. paſſuum.
Fit exordium rei. Lucret. lib. 2. 333.
Magnarum rerum fierent exordia ſemper.
Cunctarum rerum exordia, Elementa. Lucret. lib. 3. 381.
Primis ſeminibus exordia omnia concreverunt. Virg. 6. Ecl. 34.
— ut his exordia primis
Omnia & ipſe tener mundi concreverit orbis.
Mali exordium. Cic. 1. de Invent. 3. Atque hujus quoque exordium mali, quoniam principium boni diximus, explicemus.
Principatus exordium. Suet. Claud. 11. Quamvis exordium principatus ſui, &c.
Pugnæ primæ exordia. Virg. 7. Æn. 40.
Expediam, & primæ revocabo exordia pugnæ.
Rationis. ut, Difficillimum eſt in omni conquiſitione rationis exordium. Cic. de Univerſ. 5.
Urbis exordium. Suet. Veſp. cap. 8. Quo continebantur pæne ab exordio urbis Senatusconſulta, &c.
Ducere a prudentia totius vitæ exordium. Cic. 5. de Fin. 18
Inducit ſempiternæ ſapientisque vitæ exordium animus. Cic. de Univerſ. 23. V. INDUCO.
Sumere novum audiendi exordium. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Exordium, eſt Principium orationis, per quod animus auditoris vel judicis conſtituitur, vel apparatur ad audiendum. Auct. ad Heren. 4. 4.
Genera exordiorum deſcribit Cic. 2. de Orat. 315. Poſtremum ſoleo cogitare quo utar exordio. Nam ſiquando id primum invenire volui, nullum mihi occurrit, niſi aut exile, aut nugatorium, aut vulgare atque commune.
In dicendi exordio ſummos etiam Oratores permoveri animadverſum eſt. Cic. 1. de Orat. 112.
Capere ſcribendi exordium aliquibus temporibus. Cic. 1. de Legib. 8.
Dare exordium, pro Incipere. Quintil. lib. 10. cap. 1. Virgilius apud nos auſpicatiſſimum dederit exordium.
Ducere exordium ab aliquo. Quintil. lib. 4. cap. 1. Exordium duci nonnunquam etiam ab actore cauſſæ ſolet.
Naſcetur ita exordium. Cic. 1. Tuſc. 8. V. NASCOR.
Repetita exordia retro. Sil. lib. 7.
— repetita exordia retro Incipit, &c.
Sumere prima exordia. Virg. 4. Æn. 284.
— quo nunc reginam ambire furentem
Audeat affatu? & quæ prima exordia ſumat?

EXORDIOR, orſus ſum, [ἐξάρχω, ἄρχομαι, ἐγχειρέω, προοιμιάζω, φροιμιάζω] īri. Incipere ſignificat. Cic. 4. Acad. 11. Quum ita eſſet exorſus, ad audiendum animos ereximus. Ibid. lib. 1. 15. Tum Varro ita exorſus eſt.
Exordiri & Retexere, contraria. Cic. 2. de Orat. 158. Multa quærendo reperiunt, non modo ea quæ jam non poſſint ipſi diſſolvere, ſed etiam quibus ante exorſa, vel potius detexta, prope retexantur. Sumpta eſt a Textoribus metaphora.
Exordiri & Perorare, contraria. Cic. 2. de Orat. 80. & 311.
A re ipſa exordiri in parvis atque frequentibus cauſis commodius eſt. Cic. 2. de Orat. 230.
Non glorioſe exordiri, magisque a veritate quam a dignitate. Cic. 2. de Orat. 31.

Ab adversarii dicto exordiri, & ab eo maxime quod ille nuperrime dixerit. Auct. ad Heren. lib. 1. 10.
A principio exordiri. Cic. 2. de Divin. 101.
Pertexere quod exorsus est aliquis. Cic. 2. de Orat. 145.
Exordiri, cum infinitivo. Cic. 1. de Fin. 29. Tum dicere exorsus est.
Argutias exordiri. Plaut. Bacch. 1. 2. 19.
Etiam me adversus exordire argutias,
Qui si decem habeas linguas, mutum esse addecet?
Bellum exordiri. Liv. 4. 17. Cum Vejentibus, Fidenatibusque, præterquam finitimis populis, ab causa etiam tam nefanda bellum exorsis, atrox dimicatio instabat.
Consilia exordiri. Plaut. Asin. 1. 1. 102.
Quin te quoque ipsum facio haud magni, si hoc patro:
Pergam quo occœpi, atque ibi consilia exordiar.
Facinus exordiri. Plaut. Bacch. 4. 4. 71.
Nescis quid ego acturus sim, neque facinus quantum exordiar.
Orationem exordiri. Cic. 1. de Orat. 119. In exordienda oratione perturbantur.
Exorsus, a, um. Partic. [ἀρξάμενος] Cic. pro Cœl. 36. Quid tumultuaris soror? quid insanis? quid clamore exorsa, verbis parvam rem magnam facis? [An Clamare?
Exorsus rem. Plaut. Pers. 4. 1. 7. Hanc ego rem exorsus sum facete & callide.
Passive. Plaut. Bacch. 2. 3. 116. Exorsa hæc tela non male omnino mihi est. Hinc
Exorsa, ōrum. n. pl. [ἐγχειρήματα] Virg. 10. Æn. 111.
— sua cuique exorsa laborem
Fortunamque ferent. Exorsa (inquit Servius) i. e. Initia, actus hodiernæ diei.
Longa exorsa. Virg. 2. Georg. 46.
— non hic te carmine ficto,
Atque per ambages & longa exorsa tenebo. i. e. Simpliciter universa describam: neque ut in Æneide, aliquibus figmentis aut ullis utar ambagibus. Longa autem exorsa, dicit Procemia longe repetita: quæ constat esse vitiosa. Servius.
Exorsus, ûs. m. [ἀρχή] Idem Cic. pro Lege Manil. 11. Sed pro vestri imperii dignitate atque gloria, quoniam is est exorsus orationis meæ.
Exorior, īris vel ĕris, ortus sum, [ἐξανατέλλω] īri. Emergere, exurgere. Lucret. lib. 2. 506.
Namque aliis aliud præstantius exoreretur.
Exoriri, Surgere. Fest.
Exoriri & nasci, Extingui & opprimi, contraria. Cic. 2. pro Lege Agr. 89. Hic vero in oculis Senatus Populique Rom. nihil posse existere, quod non ante extingui atque opprimi posset, quam plane exortum ac natum esset. conf. EXISTO.
Ex alienigenis quæ terris exoriuntur. Lucret. lib. 1. 870.
In oras luminis exoriri. Lucret. lib. 1. 24.
Proclivius exoriri de. Lucret. lib. 2. 791.
— multo proclivius exorientur
Candida de pullo, quam nigro nata colore.
Canicula exoritur. Cic. 2. de Divin. 93. Post solstitium canicula exoritur.
Clamor exoritur. Ovid. 1. Trist. 3. 77.
Tunc vero exoritur clamor, gemitusque meorum.
Color viridis exoritur illi ex temporibus atque fronte. Plaut. Men. 5. 2. 76.
Dies exoritur. Lucan. lib. 1. 234.
Discordia exoritur inter cives. Virg. 12. Æn. 583.
Exoritur trepidos inter discordia cives.
Dolores exoriuntur utero. Plaut. Amph. 5. 1. 40.
Fama exoritur. Liv. 6. 21. extr. De Prænestinorum quoque defectione eo anno primum fama exorta.
Fragor exoritur. Stat. 3. Theb. 124.
Honestum ex virtutibus exoritur. Cic. 5. de Fin. 64.
Immanitas. ut, Nova quædam illa immanitas exorta est. Cic. pro Sylla, 75.
Injuria unde exorta est, ad eum plerumque revertit. Lucret. lib. 5. 1152.
Libido mulieris importunæ repente exorta est. Cic. pro Cluent. 12.
Mora nulla exorietur quominus, &c. Cæs. 2. Bell. Civil. 12. Nullam exoriri moram posse, quominus quum venisset, si imperata non facerent, ad nutum e vestigio diriperentur, &c.
Motus novus vetere semper exoritur. Lucret. lib. 2. 252.
Proles exorta est. Cic. 2. de Nat. Deor. 159.
Promulgatio Catonis nefaria subito exorta est. Cic. 1. Fam. 5.
Ratio Antipatri ex alia parte exoritur. Cic. 3. Off. 52.
Stella exoritur. Plaut. Rud. prol. 4.
Timor exortus ex conscientia peccatorum. Cic. in Parad. 5. 3.
Vis veneris membris omnibus dicitur alicui exoriri. Lucret. lib. 4. 1166.
Exoritur rex, pro Fit & creatur rex. Cic. 3. Off. 38. Sic repente annuli beneficio rex exortus est Lydiæ.
Gloria commotus Epicurus exoritur. Cic. 5. Tusc. 31.
Exorta sunt hæc omnia a te. i. e. A te proveniunt. Ter. Hec. 4. 4. 10.
A Myrrhina hæc sunt mea uxore exorta omnia.
Exoriri dicitur, Qui non expectatus invadit aliquem, inquit Donatus, ad illud Ter. Hec. 2. 1. 16.
Tu sola exorere, quæ perturbes hæc tua imprudentia. Ubi item Donatus; Exorere, Existis.
Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor. i. e. Exoriatur. Verba Didonis imprecantis perfidis Trojanis. Ostendit autem Annibalem. Virg. 4. Æn. 625.
Exoriri, Recreari. Cic. 7. Att. 26. pr. Non venit idem usu mihi, quod tu tibi scribis, quoties exorior? ego enim nunc paulum exorior, & maxime quidem his litteris quæ Roma afferuntur. Sensus est, Non mihi accidit quod tibi. scribis enim te sæpe exoriri, i. e. A metu adversæ fortunæ respirare: ego autem nunc paulum exorior: quod ante mihi usu non venit.
Exoriens, entis. Partic. [ἐξανατέλλων] pro Oriente quando cœli partem significat. Varro 3. de R. R. cap. 9. Duæ caveæ magnæ constituendæ, quæ spectent ad exorientem versus.
Amnis exoriens. Lucret. lib. 6. 723.
Annus exoriens. Tibul. lib. 3. 1. 2.
Exoriens nostris hic fuit annus avis.
Aurora exoriente vagi sub lumina solis. Catul. 62. 271.
Auster exoriens media ab regione diei. Lucret. lib. 6. 723.
Sol exoriens. Virg. 1. Georg. 438.
Exortus, a, um. [ἐξανατελλόμενος] aliud Partic. Lucret. lib. 1. 188.
E terraque exorta repente arbusta salirent.
Cædes exorta subito. Cic. 2. Att. 9.
Jubare exorto, i. e. Nato Lucifero. Virg. 4. Æn. 130. Servius.
Lætitia ingens exorta. Virg. 3. Æn. 99.
Lis exorta. Stat. 2. Achil. 341.
Monstra exorta sub antris Siculis. Stat. 12. Theb. 553.
Pestis exorta, opimas aves &c. devorandi. Plin. lib. 10. cap. 50.
Sol exortus. Lucret. lib. 3. 1058.
Sidera longos obitus exorta revisunt. Lucret. lib. 4. 394.
Exortus, ûs. m. [ἀνατολή] ut, Exortus solis. Plin. lib. 12. cap. 11. Et lib. 11. cap. 12. Siderum exortus.
Exortus & Occasus solis, contraria. Auct. ad Heren. 3. 36.
Exortīvus, Adj. [ἀνατολικός] Plin. lib. 18. cap. 34. A parte exortiva solstitialem habebit exortum. i. e. Orientem versus.
Exortiva mensura. Plin. lib. 7. cap. 49. Negavere illi quenquam nonaginta partium exortivam mensuram (quod anaphoras vocant) transgredi. De varietate nascendi loquitur. Exortivam igitur mensuram: i. e. Eam quæ ortus nostri spatium complectitur.
Oceanus exortivus. Plin. 37. 2. Fluere a Septentrione in exortivum Oceanum.
Exormiston, i. n. [ἐξορμιστόν] Murenæ genus. Cassiod. Var. 12. Epist. 14. Exormiston inter pisces regium genus, compar murenis corpore. conf. Salmas. de Pallio p. 445. & Jos. Scalig. Lect. Auson. 1. 26. p. 75.
Exorno, [ἐπικοσμέω, ἐγκαλλωπίζω] āre. Idem quod Valde ornare, & magnifice instruere. Plaut. Pers. 3. 1. 7. Ea causa ad hoc exemplum te exornavi ego, venibis tu hodie virgo. Cic. 7. Fam. 24. Ea enim signa ego emere soleo, quæ ad similitudinem gymnasiorum exornent mihi in palæstra locum. Sic pro Arch. 27. Atii carminibus templorum ac monumentorum aditus exornavit suorum.
Exornare & Deformare, contraria. Auct. ad Herenn. lib. 3. 37.
Exornari graphice. Plaut. Trin. 3. 3. 38.
Privatim & publice præstantissimus & institutis & artibus exornavit eam Græciam quæ Magna dicta est, Pythagoras. Cic. 5. Tusc. 10.
Aciem exornare. Sallust. in Jugurth. V. ACIES.
Donis exornare aliquem. Stat. 3. Silv. 1. 132.
Aliquem magistratu exornare. Plin. Epist. 10. 14.
Aliquid gratia & venere exornare. Quintil. lib. 4. cap. 2. Narrationem, ut si ullam partem orationis, omni qua potest gratia & venere exornandam puto.
Morem communis sermonis, decore quodam scenico exornant. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Mulier nequaquam exornata est bene, si morata est male. Plaut. Most. 1. 3. 132.
Nuptias exornare. Plaut. Aul. 4. 10. 54.
Opus verbis exornare. Propert. lib. 4. 5. 19.
Orationem exornare & illustrare. Cic. 3. de Orat. 50.
Philosophiam exornare. Cic. 2. Tusc. 13. Exornare philosophiam falsa gloria. Cic. 2. Tusc. 33. Si modo est aliqua patientia: si nulla est, quid exornamus philosophiam?
Se exornare lepidis moribus. Plaut. Most. 1. 3. 12. Quin tu te exornas moribus lepidis, quum lepida tota es? Plaut. Stich. 5. 5. 3. Nisi me vobis exornare.
Triclinium exornare. Cic. 6. Verr. 62. Exornat ample, magnificeque triclinium.
Urbem donis & monimentis exornare. Cic. 3. Verr. At vero urbem totam, templa deorum, omnesque Italiæ partes, illorum donis ac monimentis, exornatas videmus. Idem 4. Verr. Urbes signis, monimentisque pulcherrimis exornavit.
Exornātus, a, um. Partic. [ἐπικεκοσμημένος] Cic. de Arusp. Resp. 44. Nisi eum mulieres exornatum ita deprehendissent. Ter. Heaut. 5. 1. 78.
— si vivo, adeo exornatum dabo,
Adeo depexum ut, dum vivat, meminerit semper mei. i. e. Probe verberatum, vel interprete Nonio, fœdatum.
Exornatus comitatu. Plin. lib. 30. cap. 1.
Equestri militia exornatus. Papin. in l. pen. D. de milit. testament.
Veste exornatus. Ter. Eun. 4. 4. 16. Ita visus est dudum, quia varia veste exornatus fuit.
Domus exornata & instructa. Cic. 4. Verr. 84. Quod domum ejus exornatam atque instructam fere jam iste reddiderit nudam atque inanem.
Gratiam decoris reddunt exornatam & naufragam, i. e. Ornatu spoliatam. Tertull. de Cult. Fem. cap. 9.
Trophæum clarum atque exornatum. Cic. 1. de Invent. 69.
Exornātor, ōris. m. [ἐπικοσμήτωρ] Cic. 2. de Orat. 54. Ceteri non exornatores rerum, sed tantummodo narratores fuerunt.
Exornatrix, icis. f. Apud Marcell. Empir.
Exornatio, ōnis. f. [ἐπικόσμησις] Columel. lib. 12. cap. 3. Inde quæ ad lavationem, quæ ad exornationem, quæ ad mensam quotidianam atque epulationem pertinerent, exponebantur.
Exornatio, Color rhetoricus. Cic. 2. de Invent. 11. Hic tantum ipsa inventa unamquamque in rem exponentur simpliciter sine ulla exornatione. Exornationis genera leges in Partitionibus ejusdem 11.
Verborum exornatio est, Quæ ipsius sermonis insignita continetur perpolitione. Sententiarum exornatio est, Quæ non in verbis, sed in ipsis rebus quandam habet dignitatem. Auct. ad Heren. lib. 4. 9.
Exōro, [καθικετεύομαι, δυσωπέω, αἰδέομαι] āre. Obtinere ac impetrare orando, si ad rem refertur, inquit Valla in Raud. Plaut. Pseud. 1. 1. 74. Pumiceos oculos habeo, non queo lacrymam exorare. i. e. Non possum lacrymam elicere ex oculis. Ter. And. 5. 3. 30. Sine te hoc exorem. Idem Heaut. 5. 5. 5. Da veniam, Chreme, sine te exorem. i. e. Persuadeam, & illud a te impetrem.
Deterrere & Exorare, contraria. Cic. 8. Philipp. 19. Ante deterrere te, ne popularis esses, non poteramus; ut nunc sis popularis, exorare non possumus.

Exorare & Extorquere, contraria. Cic. Octav. Ille ea tamen exorabat, quæ volebat auferre: tu extorques.
Impetrare & exorare. Hirt. ap. Cic. 15. Att. 6. Brutus & Caſſius utinam quam facile a te de me impetrare poſſunt, ita per te exorentur, ne quod calidius ineant conſilium
Exorari & placari. Cic. pro Muren. 61. Viri non eſſe, neque exorari, neque placari.
Unum exorare. Plaut. Capt. 2. 1. 17. Unum exorare vos ſinite nos.
Aliquid exorare ab aliquo. Plaut. Trin. 2. 2. 44. Res quædam eſt, quam volo ego me abs te exorare.
Exorare ut. Ter. Adelph. 4. 4. 21. Exoraſſem ut eam ducerem. Cic. 1. de Legib. Exoremus ut ſileat. Et 1. de Orat. 133. Nunc te jam exoremus neceſſe eſt, ut nobis explices.
Facile exorari. Cic. pro Deiot. 9.
Exorare aliquem aliquid, pro Impetrare ab eo quod poſtulamus. Stat. 5. Silv. 3. 274.
Cur nihil exoret, genitor, chelys aut tua Manes, Aut mea?
Facies exorat amorem. i. e. Digna eſt, quæ ametur ob pulchritudinem. Ovid. 3. Amor. 11. 43.
Facta merent odium, facies exorat amorem.
Deos ſæpe magnos exorant carmine. Ovid. 2. Triſt. 22.
Pacem divûm exorare. i. e. Precibus impetrare. Virg. 3. Æn. 370.
Puellam exorare. Ovid. 1. de Arte Am. 37.
Triſtitiam alicujus exorare. Plin. l.2. Epiſt. 5. Quod tamen ſiquis extiterit, qui putet nos latius feciſſe quam orationis ſeveritas exigat, hujus (ut ita dixerim) triſtitiam reliquæ partes actionis exorare debebunt. i.e. Reliquæ partes inducent eum ut deſinat eſſe triſtis & auſterus cenſor.
Veniam ſine exorem te illis. i. e. Mea gratia da illis veniam. Plaut. Bacch. 5. 2. 82.
Exorare, Vehementer aliquem orare. Plaut. Mil. 4. 1. 13. Veneri pol habeo gratiam, tandemque exoro & quæſo, ut ejus mihi ſit copia, quem amo, quemque expetiſſo.
Exorare aliquem alteri, pro Placare vel reconciliare. Tranquil. in Tib. cap. 11. Officii eſſe duxit, exorare filiæ patrem. i. e. Patrem exorare, ut filiæ ignoſceret.

EXORANDUS, a, um. [αἰδεστέος] Ovid. 21. Epiſt. 128.
Exoranda tibi, non capienda fui.
Exorandus mihi es. Ter. And. 1. 1. 140. Reſtat Chremes, qui mihi exorandus eſt. i. e. Inducendus mihi eſt, ut faciat quod poſtulo.

EXŌRANS, Partic. [καθιδρυόμενος] ut, Thura exorantia divos. Ovid. 3. Triſt. 13. 23.

EXORATUS, a, um. [ἠδεσμένος] aliud Partic. Cic. pro Cluent. 69. Poſt exoratus, initio permagnam pecuniam popoſcit.
Adamas non exoratus. Propert. lib. 4. 11. 6.
Quum ſemel infernas intrarunt funera leges,
Non exorato ſtant adamante viæ. i. e. Non eſt reditus ad vitam ullis precibus conceſſus.
Aræ non exoratæ. Ovid. 7. Met. 591.
— dum verba precantia dixit,
Non exoratis animam finivit in aris?
Cytherea exorata. Tibul. lib. 4. 7. 3.
Exorata meis illum Cytherea camœnis
Attulit in noſtrum, depoſuitque ſinum.

EXORATIO, ōnis. f. Interpr. Vulg. Sirac. 16. 11. Potens exoratio. Fulgent. Epiſt. ad Venant. Ipſe eſt exoratio pro peccatis noſtris. conf. Declam. Tribun. Mar. quæ Quintil. tribuitur, cap. 8. p. 81. Burm.

EXORATOR, ōris. m. Ter. Hec. 2. prol. 1.
Orator ad vos venio, ornatu prologi:
Sinite exorator ſim. Tertull. de Pudicit. cap. 9.

EXORATRIX, īcis. f. Salvian. lib. 3. p. 89.

EXORABĪLIS, e. [εὐπειθής, εὐάγωγος] Qui exorari poteſt, & a quo facile obtinemus quod petimus. Cic. 1. Q. frat. 32. Nam ſi implacabiles iracundiæ ſint, ſumma eſt acerbitas: ſin autem exorabiles, ſumma levitas: quæ tamen (ut in malis) acerbitati anteponenda eſt.
Minus exorabilem aliquem experiri. Cic. 1. Att. 2.
Nulli exorabilis. Sil. lib. 5. 132.
Poſtrema aptabat nulli exorabilis arma.
Non exorabilis auro. Hor. 2. Epiſt. 2. 179.
Deus exorabilis. Propert. lib. 2. 30. 11.
Et jam ſi pecces, deus exorabilis ille eſt.
Numen exorabile. Stat. 5. Silv. 1. 164.
Populus exorabilis & facilis. Cic. pro Domo ſua, 45. Deinde exorabilis populus, facilis ſuffragatio pro ſalute.
Exorabilis, Active: ut, Carmen exorabile, Quod exorare poteſt aliquid & impetrare. Valer. Flacc. lib. 1. 782.
— Stygiasque ſupremo
Obſecrat igne domos, jamjam exorabile retro
Carmen agens.

EXORABULUM, i. n. Argumentum, quo exoramus. Plaut. Truc. 1. 1. 6. Quotque exoretur exorabulis. Apul. 4. Florid. p. 360. Poſtquam cuncta illa exorabula judicantium &c. facile perdidicit.

EXORSUS. V. EXORDIOR.

EXORTIVUS, EXORTUS. V. EXORIOR.

EXORS, vel EXSORS, ortis. om. gen. [ἄκληρος] Sine ſorte, inquit Servius.
Amicitiæ alicujus exors. Liv. 23. 10. Unum eſſe exortem Punicæ amicitiæ, fœderisque ſecum facti. i. e. Qui non eſt particeps amicitiæ.
Culpæ exors. Liv. 22. 44. Se omnis culpæ exortem, omnis tamen eventus participem fore diceret.
Matrimonii exors. Plin. lib. 5. cap. 8. Garamantes matrimoniorum exortes, paſſim cum feminis degunt. i. e. Non contrahentes matrimonium.
Dulcis vitæ exors. Virg. 6. Æn. 428.
Cos exors ſecandi. Hor. in Arte Poet. 305.
— ergo fungar vice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum valet, exors ipſa ſecandi. i. e. Quæ non habet munus & officium ſecandi a natura tributum. Acron.
Honorem exortem ducere. i. e. Sine ſorte: ἄκληρον. Virg. 5. Æn. 534. Servius.
Exors interdum Optimum & præcipuum ſignificat. Virg. 8. Æn. 552.
Dantur equi Teucris, Tyrrhena petentibus arva;
Ducunt exortem Æneæ, quem fulva leonis
Pellis obit totum, præfulgens unguibus aureis. Servius.

EXORTIUM, vel EXSORTIUM, i. n. [ἀκληρία] Apul. de Deo Socrat. Incerta vacatione, ceu quodam exſortio punitur. V. Salmaſ. in Solin. p. 891. Elmenh. p. 50. ex veteri codice legit, Incerta vagatione, c.q exilio.

EXOS, oſſis. Adj. [ἄνοστος] Qui eſt ſine oſſe. Plaut. Men. 5. 2. 105. Faciam quod jubes, ſecurim capiam ancipitem, atque hunc ego ſenem exoſſem reddam. al. Exoſſabo. i. e. Oſſa ei comminuam. Lucret. lib. 3. 721.
— atque unde animantum copia tanta
Exos & exanguis tumidos perfluctuat artus?
Saltationem enervam atque exoſſem. Apul. 1. Met. p. 104. Sed Elemenhorſtius legit Exoſſam, qui tamen in Emend. p. 125. tertiæ decl. agnoſcit.

EXOSSO, [ἐξοστεΐζομαι] āre. Oſſa confringere ſive comminuere: aut Oſſa removere. Plaut. Amph. 1. 1. 163.
Exoſſatum eſſe oportet, quem probe percuſſeris.
s. Mirum ni hic me quaſi murenam exoſſare cogitat,
Ultro iſtic qui exoſſat homines. Columel. lib. 12. cap. 53. Ergo ſitientem ſuem quum occideris, bene exoſſato.
Exoſſare piſces, Donatus Purgare interpretatur. Ter. Adel. 3. 3. 24. Alias Exdorſuare. q. V. Apulejus, Exquammatus atque exoſſatus piſcis vix palpitat amplius.

EXOSSĀTUS, a, um. Partic. [ἐξωστεισμένος]
Gallinæ exoſſatæ. Petron. cap. 65.
Ager exoſſatus Perſio 6. Sat. 51. eſt Probe cultus & lapidibus purgatus. V. ibi Caſaub. p. 501.
Transl. Lucret. lib. 4. 1264. Atque exoſſato ciet omni pectore fluctus. i. e. Pectore ita inflexo & incurvato, ut oſſibus carere videatur. Alii legunt Exoſſatim.

EXOSSATIO, ōnis. f. apud Apicium.

EXOSCŬLOR, [καταφιλέω] āri. Idem quod Deoſculari, Diſſuaviari. Suet. Ner. cap. 28. Sporum identidem exoſculans.

EXOSCULATUS, a, um. Gell. 2. 26. Scientiam, verborumque ejus elegantiam exoſculatus. h. e. Blande approbans.
Papillas exoſculatus. Suet. Neron. cap. 34.
Paſſive idem ac Oſculo exceptus. Ammian. 22. 7. Exoſculatum ſuſceptumque reverenter ſecum induxit
Manuque ejus exoſculata. Apul 4. Met. p. 154.
Veſtigiis Deæ exoſculatis. Idem 11. p. 265.

EXOSCULATIO, ōnis. [καταφίλησις] Plin. lib. 10. cap. 12. Sed illam exoſculationem quæ ſæpe cernitur, qualem in columbis, eſſe.

EXŌSUS, a, um. Adj. [μισήσας] active dicitur, Qui odio habet. Virg. 5. Æn. 687.
Juppiter omnipotens, ſi nondum exoſus ad unum
Trojanos, ſiquid pietas, &c. Idem 12. Æn. 818.
Hoſtes exoſus. Stat. 9. Theb. 75.
Templa exoſa oculos viriles. de Templo Bonæ deæ. Ovid. 5. Faſt. 153.
Exoſus opes. Stat. 2. Silv. 1. 164.
Exoſus aliquando paſſive accipitur pro Odioſo: ut apud Gellium lib. 2. cap. 18. Ejus Epicteti etiam de ſe ſcripti duo verſus feruntur: ex quibus latenter intelligas, non omnes omnimodo diis exoſos eſſe. Eutrop. 7. 24. Ob ſcelera univerſis exoſus. conf. Macrob. 1. Saturn. 11. Ammian. 18. 3.

EXOSTRA, æ. f. [ἐξώστρα] Machina eſt lignea, qua quæ in ſcena intus geruntur & fiunt, verſatione rotarum ſpectatoribus oſtenduntur, quæ eadem dicebatur ἐγκύκλημα. Cic. de Provinc. Conſ. 14. Itaque ille alter, aut ipſe eſt homo doctus, & a ſuis Græcis ſubtilius eruditus, quibuscum jam in exoſtra helluatur, antea poſt ſiparium ſolebat. Sic enim ex manuſcriptis legit Turnebus, non Orcheſtra, ut ſit ſenſus, Qui ante velut cum hiſtrionibus & mimis in ſcena poſt ſiparium & velum ſolitus erat helluari, id jam propalam in exoſtra remoto ſipario faciebat. Al. In exedra. q. V. Numeratur & a Vegetio de Re Mil. 4. 21. in machinis militaribus oppugnatoriis Exoſtra, ſed nihil ad hunc locum Ciceronis. Exoſtra dicitur pons, inquit, qui de turri in murum repente protenditur. [Conf. omnino Henr. Steph. Theſ. Gr. vol. 4. col. 769.

EXOTICUS, a, um. Adj. [ἐξωτικὸς] Peregrinus, adventitius, inquit Nonius, & aliunde advectus. Plaut. Moſt. 1. 1. 41.
Non omnes poſſunt olere unguenta exotica. Cic. 3. de Orat. 133. Adventitia Latine vocat, ut ait Budæus. Plin. lib. 13. cap. 3. Certum eſt P. Licinium Craſſum, L. Julium Cæſarem Cenſores edixiſſe, ne quis venderet unguenta exotica: ſic enim appellavere.
Exotica Græcia. Plaut. Men. 2. 1. 11. Quia eſt etiam Italica, quæ Magna eſt appellata. [Immo hæc ipſa h. l. intelligitur, ex perſona quippe Græci ſervuli, in fabula Palliata.
Vinum exoticum. Gell. 13. 5.

EXOTERICUS, a, um. [ἐξωτερικὸς] Ad exteros ſive Extraneos, pertinens. Quas eo nomine appellarit diſputationes ſuas Ariſtoteles docet Gell. 20. 5. Add. Cic. 5. de Finib. c. 5. ubi Populariter ſcriptos libros interpretatur. conf. 4. Att. 16. & ſupra ACROATICUS.

E X P

EXPED. AVG. Expeditio Auguſti. EXPF. VRB. Ex Præfecto, vel Expræfectus urbis. EXPLO. LEG. VI. VICTR. Explorator legionis ſextæ victricis.

EXPALLEO, ēre; vel EXPALLESCO, ēre. [ἐξωχριάω] Pallidum eſſe, ſive fieri. Plaut. Curc. 2. 3. 32. Vide ut expalluit. Plin. 1. Epiſt. 5. Expalluit notabiliter, quamvis palleat ſemper.
Expalluiſſe, ſignum eſt conſcientiæ. Auct. ad Heren. lib. 2. 8.
Fulgore auri magis expalluit. Catul. 62. 100.
Metu expalleſcere. Stat. 11. Theb. 327.
Horruit infelix, totoque expalluit ore. Ovid. 6. Met. 602.
Viribus abſumptis expalluit illa. Ovid. 1. Met. 543.
Umbra Phœbe ſubita expalluit. Lucan. lib. 1. 534. [Omnino primitivum verbum, ut multa ejusdem generis, fruſtra quæras, nec dubito quin ſolum poſterius, inchoativum nempe, obtinuerit. De præterito, an a primitivo ſit. V. Voſſ. de Analog. 3. 43.

EXPALLIDUS, a, um. ut, Corpus frigidum expallidum. Tertull. de Reſurr. Carn. cap. 57. Et apud Suet. Calig. cap. 50. in nonnullis libris legitur, Expallido colore.

EXPALLIO, [ἐξιματίζω] āre. Pallium auferre. Plaut. Caſ. 4. 10. 6. Neque quibus modis purgem ſcio me meæ uxori, expalliatus ſum miſer.

EXPALPO, [ἐξαρεσκεύομαι] āre. Elicere palpando ſignificat, & ut ait Nonius,

Nonius, vel Quasi blandis quibusdam attrectationibus, quales equis fieri solent, impetrare. Plaut. Pœn. 1. 2. 144. Quid faciam? AG. exora, blandire, expalpa. Pomponius, Siquid expalpare possim ab illo.
Expalpabitur, pro Expalpabit, quod est Extorquebit. Plaut. Vidular. 12. Servus a patre argentum expalpabitur. Nonius, 2. 227.

EXPALPATIO, ōnis. f. apud Tertullianum.

EXPALPONIDES, is. m. Plaut. Perf. 4. 6. 22. Nummorum expalponides. Compositione ficta, a Palpone, ut alia ibid. ad imitationem Græcorum.

EXPANDO, andi, ansum, vel assum, [ἐξαπλόω, ἐκπετάννυμι] ĕre. Aperire, extendere. Columel. lib. 12. cap. 13. Hæ herbæ diligenter purgantur, & sub umbram expanduntur.
Alas expandere. Plin. lib. 10. cap. 38.
Ficos expandere in sole. Columel. 12. 15.
Florem expandere dicitur rosa. Plin. lib. 12. cap. 11.
Naturam expandere dictis, pro Pandere, i. e. Aperire, explicare. Lucret. lib. 1. 126.

EXPASSUS, a, um. Partic. [ἐξαπλωμένος] ut, Fores expassæ. Tacit. 5. Hist. 13.
Flammeum expassum. Gell. 15. 15.

EXPANSUS, a, um. Idem. ut, Capillus porrectus & expansus. Gell. l. c.

EXPANSIO, ōnis. f. Pandiculatio. Cæl. Aurel. Tard. 5. 11. 139. Corporis expansio ex thalamo.

EXPANDĬTOR, ōris. m. ut, Vagus ille, expanditor amnis. apud Plin. in Paneg. de Nilo, cap. 30. n. 4. [In vet. Expandatur. unde Lipf. & Virdung. Exspatiator, Livin. Et palator, Rittersh. Et spatiator. Sane analogia Expansor requireret, ut Expansio, non Expanditio. Forte Expalator, sublata distinctione, vel Expensator, quia Ægypto fertilitatem quasi expensat amnis.

EXPANGO, anxi, actum, [ἐμπήγνυμι] ĕre. Figere seu Constituere. Plin. lib. 2. cap. 26. Idemque ausus, rem etiam deo improbam, annumerare posteris stellas, ac sidera ad normam expangere. De Hipparcho loquitur. Sed Hard. Ad nomen expungere, ex MSS. q. V.

EXPAPILLO, [γυμνόω] āre. Nudare. Unde

EXPAPILLATUS, a, um. ut, Brachio expapillato. Plaut. Mil. 4. 4. 44. est quasi Usque ad papillam renudato, uti exponit Nonius, 2. 266. vel secundum Festum, Ita exerto, ut papilla nudetur.

EX PARTE. V. EX.

EXPASSUS. V. EXPANDO.

EXPATIOR, vel EXSPATIOR, [περινοστέω] āri. Errare. Plin. lib. 16. cap. 30. Latissima expatiantium umbra, & vicinas domos sæpe transilientium. De loto arbore. Quintil. lib. 2. cap. 10. Et poetica (ut vere dixerim) themata, juvenibus pertractare permittemus, ut expatientur & gaudeant materia, & quasi in corpus eant, erit optimum.
Expatiari in aliqua parte. Quintil. lib. 2. cap. 17. Finis non erit, si expatiari parte in hac, & indulgere voluptati velim.
Longe expatiari. Ovid. 15. Met. 454.
Nec tamen oblitis ad metam tendere longe
Expatiemur equis.
Equi expatiantur. Ovid. 2. Met. 202.
Quæ postquam summo sensere jacentia tergo,
Expatiantur equi, nulloque inhibente per auras
Ignotæ regionis eunt.
Ignes clare expatiantur in auras. Sil. Ital. lib. 17.
Expatiari, pro Digredi Oratorum more. V. Egredi, pro Digredi, in EGREDIOR.

EXPATIANS, antis. Partic. [περινοστῶν] ut, Expatians lacus. Plin. lib. 16. cap. 36.
Expatiantia tecta. Plin. lib. 3. cap. 5. De Romæ suburbiis.

EXPATIĀTUS, a, um. aliud Partic. [περινοστήσας] ut, Flumina expatiata. Ovid. 1. Met. 285.

EXPĀTO, āre. In locum patentem me do, sive in spatium me confero, ut interpretatur Festus. Pacuvius, Expatant se omnes, publiceque se ostendunt. Antiquum.

EXPATRITIUS, i. m. Qui Patritiatum deposuit. Zeno l. 3. C. de senat. vel patrit. Quoties viro forte patritio, vel expatritio, vel ei quem Prætorianæ, &c.

EXPĂTRO, [διαπατάω] āre. Idem quod simplex Patrare. Catul. 27. 16.
Quid est? an hæc sinistra liberalitas
Parum expatravit? V. Scalig. in loc.

EXPĂVEO, āvi, [ἐκφοβέομαι] ēre. sive EXPAVESCO, ĕre. Terreri. Cum præpositione. Liv. 6. 34. Quum ad id moris ejus insueta expavisset minor Fabia, risui sorori fuit.
Ad comitum lacrymas expavescere. Stat. 3. Theb. 19.
Ad ferramentum raptum nec mercenarius expaverat. Petron. cap. 94.
A primo conspectu ejus expavescunt. Plin. lib. 21. cap. 11.
Domus tumultu expavit. Stat. 8. Theb. 638.
— subito quum pigra tumultu Expavit domus. Sine præpositione, subaudita tamen.
Expavere, sive Expavescere aliquid. Plin. lib. 9. cap. 30. Idem lib. 13. cap. 24. Non æstuum, non frigorum, non grandinum, aut nivis injuriam expavescit.
Expavere, Attributum inanimatis. ut apud Sil. lib. 3. 463.
At gregis allapsu fremebundo territus acris
Expavit moles Rhodanus. De Elephantis trajectis.
Non expavescet circumventus? Quintil. lib. 6. cap. 2.
Crimen non expavescendum est. Idem lib. 9. cap. 4.
Ensem non muliebriter expavit. Hor. 1. Carm. 37. 23.
Famam expavescere. Stat. 11. Theb. 316.
Fratrem expavescat frater, & natum parens. Sen. Thyest. 40.
Gradus expavēre. i. e. Non ausi sunt ultra progredi. Stat. 1. Silv. 3. 57.
Nomen nuptiarum ne puella quidem expaverat. Petron. cap. 26.
Novitatem expavēre custodes. Plin. lib. 9. cap. 30.
Vocem trucem expavere. Sil. lib. 1. 67.
Sæpe etiam famuli turbato ad lumina somno
Expavere trucem per vasta silentia vocem. [His omnibus locis τὸ Expavere Præteritum est ab Expavesco, nec puto usquam lectum alterum verbum. V. in EXPALLEO not.

EXPAVENS, & EXPAVESCENS, entis. ut, Aquatilia ad tumultum aliquem expaventia. Plin. lib. 10. cap. 75. Rectius al. Expavescentia. Repente expavescentes. Idem lib. 23. cap. 1.

EXPAVESCENTIA, æ. f. Vet. Interpr. Irenæi 1. 1. De expavescentia & aporia elementa facta esse.

EXPAVIDUS, a, um. Gell. 1. 8. Expavidus ictusque pecuniæ magnitudine. Auget Ex particula.

EXPAVEFACIO, ĕre. Sen. Epist. 86. Expavefacere ad occursum hominem.

EXPAVEFACTUS, a, um. Partic. ut, Equi expavefacti. Hyginus Fab. 47.

EXPECTO, sive EXSPECTO, [ὑπομένω, ἀναμένω, περιμένω, προσδοκάω, ἐκδέχομαι] āre. ab Ex & Specto compositum; significat Præstolari: quia dum venturum aliquem præstolamur, frequenter aspicere solemus an veniat.
Expectare epistolas, & Exigere, contraria. Cic. 15. Fam. 16. Longiores enim expectabo, vel potius exigam.
Expectare & postulare. Cic. 11. Fam. 5. A te hoc civitas, vel omnes potius gentes non expectant solum, sed etiam postulant.
Expectetis ad extremum, & me meum dicendi ordinem servare patiamini. Cic. pro Cluent.
Dum reliquæ naves eo convenirent, ad horam IX. in ancoris exspectavit. Cæs. 4. Bell. Gall. 33.
Ad mensem Januarium aliquem expectare. Cic. 1. Att. 1.
Ad mediam usque noctem expectare aliquem. Hor. 1. Serm. 5. 83.
In aliud tempus. Cic. 1. Att. Multa sunt: sed in aliud tempus expectare velis.
In totas horas expectare aliquem. Propert. lib. 2. 29. 13.
Hæc te non meritum totas expectat in horas.
Expectare dum. Ter. Eun. 1. 2. extr. Concedam hinc intro atque expectabo dum venit. Cic. de Amicit. Amicorum causa honesta faciamus, ne expectemus quidem, dum rogemur. conf. loc. Cæs. supra.
Expectare donec. Plin. Epist. 342. Nec dubitandum fuisset, si expectasses, donec me consuleres.
Expectare si. Cæs. 2. Bell. Gall. 9. Hanc si nostri transirent, hostes expectabant.
Secure, ac prope negligenter aliquem exspectare. Plin. l. 1. Epist. 4.
Temere expectare. Ovid. 3. Trist. 5. 27.
Seu temere expecto, sive hoc contingere fas est.
Expecto quid velis, i. e. Cupio scire quid velis me facere: atque ob id præstolor. Ter. And. 1. 1. 7.
Me tranquilla senectus expectat. Hor. 2. Serm. 1. 58.
— seu me tranquilla senectus
Expectat, seu mors atris circumvolat alis.
Expectare de, pro Sperare, vel potius Metuere. Cic. de Amicit. 41. De Caji Gracchi autem Tribunatu quid expectem, non libet augurari.
Ab aliquo omnia expectare. Cic. 11. Fam. 5.
Ab omni terra expectari. Lucan. lib. 5. 671.
Dum metuar semper, terraque expecter ab omni.
Quæ a summa virtute summoque ingenio expectanda sunt, expectare. Cic. 2. Fam. 2.
Acriter aliquid expectare. Cic. 8. Fam. 2. Hoc ideo scripsi, quod scio te acriter nuntium nostrorum comitiorum expectaturum.
Avidissime aliquam rem expectare. Cic. 14. Philipp. 1. Ante vero quam ea res, quam avidissime civitas expectat, allata sit, lætitiæ, &c.
Ætatem expectemus Tartessiorum regis. Cic. de Senect. 69. i. e. Speremus tamdiu nos victuros, quamdiu vixit Tartessius.
Expectare alicujus adventum in aliquo loco. Cæs. 1. Bell. Gall. 22.
Magna cum spe aliquid expectare. Cic. 16. Att. 20.
Non expectare purpureum amictum, Non moveri cupiditate splendidæ vestis. Hor. 1. Epist. 18. 27.
Alter purpureum non expectabit amictum.
Arcus pressos expectant. Virg. 2. Georg. 26.
Silvarumque aliæ pressos propaginis arcus Expectant. Sic Falcem oleæ, mox.
Aures expectant, ut verbis colligentur sententiæ. Cic. in Orat. 168.
Auxilia. Cæs. 6. Bell. Gall. 6.
Cursum expectare. Cic. 5. Att.
Diem ex die expectare. Cic. 7. Att. 26. Tibi autem ad me scribenti de ejus officio, nihil rescripsi, quod diem ex die expectabam, ut statuerem quid esset faciendum.
Falcem oleæ non expectant. Virg. 2. Georg. 421.
— non ulla est oleis cultura, neque illæ
Procurvam expectant falcem, rastrosque tenaces.
Hostem expectare. Virg. 9. Æn. 46.
Armatique cavis expectant turribus hostem.
Litteras alicujus expectare ut. Cic. 8. Att. 4. Ego navem paravi, tuas litteras tamen expecto, ut sciam quid respondeant consultationi meæ.
Malum. Nescio quod magnum hoc nuntio exspecto malum. Ter. Phorm. 1. 4. 16. i. e. Nescio quod magnum malum hunc mihi nuntiaturum arbitror. Donat.
Messes frustra expectant promissas horrea. Ovid. 8. Met. 293.
Mortem alicujus. Ter. Adel. 5. 4. 20.
Illum ut vivat optant, meam autem mortem expectant scilicet. i. e. Optant ut moriar. Et Hec. 4. 2. 20. Mortemque expectet meam.
Nuntios expectare. Cic. 16. Att. 20.
Pœnam expectant. Virg. 6. Æn. 614.
Præmia meritæ palmæ expectare. Virg. 3. Æn. 70.
Principia hæc tam longe repetita quo spectent expectare te arbitror. Cic. 13. Fam. 30.
Reditum alicujus expectare. Cic. 15. Fam. 21.
Signum intenti expectant. Virg. 5. Æn. 137.
Testamentum expectare. Cic. Parad. 6. Si testamenta amicorum expectas, aut ne exspectas quidem, at ipse supponis. i. e. Optas ut quis moriatur, ut tu hæreditatem cernas, aut legatum promissum consequaris. conf. paulo ante Mortem.
Transitum tempestatis expectare. Cic. 2. Att. 21.
Ventos ferentes, & facilem fugam expectare, i. e. Facilem navigationem. Virg. 4. Æn. 430.
Expecto te, ut hoc facias, pro expecto, ut tu hoc facias. Liv. lib. 2. Decad. 5. Nos expectari arbitror, ut respondeamus tuis literis.
Expectando, gerund. [ὑπομένων] Propert. lib. 2. 9. 8.
Illum expectando facta remansit anus. de Penel. & Ulyss.
Ultima semper expectanda dies homini est. Ovid. 3. Met. 135.
Expecta, [ἐχ' ἀτρέμας] Formula attentionem parandi. V. Casaub. ad Pers. 4. 18. p. 332.

Expectans, Partic. [προσδοκῶν] ut, Puella expectans virum. Propert. lib. 3. 2. 20.
Alius alium expectantes cunctamini. Salluft. in Catil. cap. 52.
Omnia magis, quam prælium expectantes. Idem in Jugurth. cap. 58.
Sto expectans, si quid imperent. Ter. Eun. 3. 5. 46. conf. Exspecto si.
Expectatus, a, um. Partic. [προσδεδοκημένος] Cupitus, desideratus. Plaut. Amph. 2. 2. 26. Certe enim me illi expectatum, optatum venturum scio. Idem Most. 2. 2. 11. Credo, expectatus veniam familiaribus. Carus & expectatus omnibus venies. Cic. 16. Fam. 7. Nemo nos amat, qui te non diligat: carus omnibus expectatusque venies.
Expectatus ad summam dignitatem. Cic. de Senect. 97. Sensi ego tum in optimo filio meo, tum in expectatis ad amplissimam dignitatem fratribus tuis, Scipio, omni ætati mortem esse communem. i. e. Quos sperabant omnes in summa dignitate sese visuros.
Arvis expectatus. Virg. 8. Æn. 38. Dat effectum etiam locis (inquit Servius) ut —ipsæ te, Tityre, pinus,
Ipsi te fontes, ipsa hæc arbusta vocabant.
Aqua non expectata venit imber. Pluit derepente. Ovid. de Nuc. 120.
Dies expectata aderat. Virg. 5. Æn. 104.
Ensem non expectatum alicui defigere. Sil. lib. 10.
Lumina diu expectata. Catul. 60. 2.
Manus longum expectata. Valer. 4. Argon. 437.
Parentes expectati dicuntur, Mali & odiosi, ut docet Donatus: quorum mors in dies singulos expectanda sit. Ter. Adel. 1. 2. 29. Si esses homo, sineres nunc facere, dum per ætatem licet, potius, quam ubi te expectatum ejecisset foras. V. Exspecto Mortem, Testamentum.
Pietas filii expectata parenti. Virg. 6. Æn. 687. i. e. Sperata.
Seges expectata. i. e. Sperata. Virg. 1. Georg. 226. —sed illos
Expectata seges vanis elusit avenis.
Vulnus non expectatum, Subitum. Ovid. 5. Fast. 710.
Expectate venis. Virg. 2. Æn. 283. pro, Expectatus. Serv.
Compar. Expectatior illo nemo venit. Plaut. Most. 2. 2. 12.
Nimio edepol ille potuit expectatior
Venire, qui te nuntiaret mortuum. Cic. Nihil unquam expectatius fuit.
Superl. Adventus suavissimus & expectatissimus alicujus. Cic. 4. Att. 4.
Litteræ expectatissimæ. Cic. 16. Fam. 9. Intellexi enim te laborare, ut ad me mihi expectatissimæ litteræ perferrentur.
Triumphus expectatissimus. Cæs. 8. Bell. Gall. 51. i. e. Magna hominum exspectatione desideratus.
Expectatum, i. n. absol. ut, Expectato maturius. Vellej. 2. 123. 2.
Ante expectatum, i. e. Expectatione citius. Virg. 3. Georg. 348.
Ante expectatum positis stat in agmine castris. Ubi Servius: Ante expectatum, Dicto citius, i. e. Antequam ejus expectetur adventus: & est una pars orationis, hoc est adverbium. V. etiam Drakenb. ad Sil. 2. 31. & Burm. ad Ovid. 4. Met. 789.
Expectatio, ōnis. f. [ὑπομονή, προσδοκία] Desiderium. Ter. in prol. Hec. 26. Funambuli eodem accessit expectatio.
Exspectatio, inquit Donatus ad 1. Eun. 2. Certorum est, Spes vero incertorum, & Exspectatio propinquarum rerum, Spes longinquarum, & Exspectatio destinat tempus, Spes non destinat.
Animi & ingenii alicujus tanta expectatio. Cic. 2. Fam. 1.
Nihil aliquorum expectatione dignum, nihil reconditum, nihil aut inauditum, aut cuiquam novum dicere. Cic. 1. de Orat. 137.
Plenus expectatione. Cic. 3. Att. 13. Ex tuis literis plenus sum expectatione de Pompejo quidnam velit aut ostendat.
Vacua periculo, & periculi expectatione nulla hora relinquitur. Cic. Anteq. iret in exil. 19.
Præteritorum recordatio est acerba, & acerbior expectatio reliquorum. Cic. de Clar. Orat. 266.
Contra omnium expectationem. V. contra.
Cæca expectatio. V. cæcus.
Indigna homine libero expectatio. Cic. pro Rabir. perd. 16. Harum enim omnium rerum non solum eventus, atque perpessio, sed etiam conditio, expectatio, mentio ipsa denique indigna cive Romano, atque homine libero est.
Mirifica expectatio alicujus. Cic. 7. Att. 7.
Majore expectatione hominum, quam spe, Camillus ab urbe profectus Vejos. Liv. 5. 19.
Summa alicujus expectatio est. Cic. ad Brut. 15. Summa est expectatio tui: quod si Italiam attigeris, ad te concursus fiet omnium.
Tanta fuit expectatio visendi Alcibiadis. Nepos, 7. 6. 1.
Accidere præter expectationem aliquid. Cic. 2. de Orat. 284.
Adducere aliquem in summam expectationem. Cic. 1. Tusc. 30.
Afferre expectationem. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Afferre non parvam expectationem alicui. Cic. 3. Att. 18.
Angi expectatione. Cic. 9. Att. 1. Angebar singularum horarum expectatione.
Audire aliquem cum expectatione. Cic. 3. de Nat. Deor. 1. Nescis quanta cum expectatione, Cotta, sim te auditurus.
Commovet aliquis expectationem. Cic. 2. Q. Frat.
Commovere crebras alicujus expectationes. Cic. 1. Att. 3.
Concitare sui expectationem, hanc sustinere & tueri. Cic. 2. Fam. 1.
Non conturbat me expectatio tua. Cic. 4. Acad. 10.
Cruciari expectatione. Cic. Nunc expectatione crucior.
Decipere expectationem alicujus. Cic. 2. de Orat. 289.
Dare alicui expectationem convivii. Cic. 2. Att. 8. Quantam porro mihi expectationem dedisti convivii istius.
Derivare expectationem. Cic. 2. Att. 14.
Explere expectationem omnem diuturni desiderii nostri. Cic. 1. de Orat. 105.
Facere expectationem. Cic. 3. Att. 15. Varronis sermo facit expectationem Cæsaris.
Facere sui expectationem. Cic. 4. Acad. 10.
Habere expectationem. Cic. 7. Att. 16.
Non habere magnam expectationem in respondendo. Cic. in Salluft. 2.
Movere expectationem, pro Excitare desiderium. Cic. 2. Att. 14. Quantam tu mihi moves expectationem de sermone Bibuli? V. Commoveo.
Occurrere expectationi alicujus. Cic. pro Cluent. 63.
Pendēre obscura spe & cæca expectatione. Cic. 2. de Lege Agr. 65.
Suspendere oratione unius expectationem alterius. Cic. pro Cluent. 54.
Sum. ut, In rerum omnium expectatione esse. Cic. 10. Fam. 4. In aliquibus expectationem nostram esse. Cic. 8. Att. 5. In summa expectatione res est. Cic. 8. Att. 15.
Sustinere non parvam expectationem imitandæ alicujus industriæ, magnam bonorum, nonnullam fortasse nominis. Cic. 3. Off. 6
Tenet major expectatio aliquem. Cic. 2. de Orat. 74. Quo ista majora ac mirabiliora fecisti, eo me major expectatio tenet, quibuscum rationibus, quibusve præceptis ea tanta vis comparetur, &c.
Torqueri expectatione. Cic. ad Att.
Vincere expectationem omnium: h. e. Opinionem & existimationem. Cic. 7. Verr. 11.
Vocat me jamdudum alio tacita vestra expectatio. Cic. pro Cluent. 63.
Expectāmen, ĭnis. n. Idem. Claud. Mamert. 2. 12. Convenientia vel jucunda expectamini. uti ibi adscripsit Barth. p. 157.
Expectatrix, īcis. f. Tertull. adv. Marc. 4. 16.
Expectator, ōris. m. Paulinus Nolanus Epist. 31. n. 51. extr.
Expectŏro, [ἐκστερνίζω] āre. Est Extra pectus ejicere. Accius Phœnissis, Incusant ultro, a fortuna opibusque omnibus desertum, abjectum, afflictum ex animo expectorant. Idem Epigono, Eloquere propere, ac pavorem hunc meum expectora. Cic. 3. de Orat. 152. Tum pavor sapientiam mihi omnem ex animo expectorat. Et 4. Tusc. 19. Ex Enn. Hæc Nonius. Quod verbum non omnino antiquum & remotum ab usu videtur: proprie enim dicitur Expectorare, id quod ex pectore aliquid educit, ut quum Medicamentum aliquod pituitam in pectore, hoc est in cavitatibus pulmonum infarctam educit, proprie Expectorare dicitur; atque Expectorans, Medicamentum vocabitur. Fabius tamen lib. 8. cap. 3. videtur repudiare, tanquam nimis antiquum.
Sic & Elimino, eodem modo compositum, antiquis in usu erat. H. St. Adscripsit idem Inquirendum esse, cujus hæc sint, quæ novissimo loco leguntur; [Quibus non equidem subscribo. Extussire vett. Dixerunt, q. V.
Expeculiati Servi, a Plauto dicuntur, Qui peculio sunt exhausti.
Expĕdio, ivi, ītum, [ἀνύτω, πορίζομαι, λύω] īre. Liberare, & quasi Pedum ligamenta dissolvere, unde & pro Explicare, & proferre ponitur. Expedire, Donato teste, dicitur Qui pedem retentum liberat. Cic. in Pison. 74. Hærerem enim, nisi tu me expedisses. Hor. Epod. 11. 37.
Unde expedire non amicorum queunt
Libera consilia. Sisenna lib. 3. Hist. Inermes armat, inexpeditos expedit.
Impedire & Intricare, contraria verbo Expedire. Ter. And. 3. 5. 11. Viden' me tuis consiliis miserum impeditum esse? D. at jam expediam. Plaut. Perf. 4. 1. 10. Cic. 9. Fam. 19. Me quotidie aliud ex alio impedit, sed si me expediero, ut in ista loca venire possim, &c. V. impedio.
Expedire ab. ut, Te ab omni occupatione expedisti. Cic. 3. Att. 20.
Expedire se de re aliqua. Cic. 6. Verr. 27. Nunc de peripetasmatis quemadmodum te expedias non habes.
Expedire se de commisso adulterio. Cic. 6. Verr.
Ex laqueis se expedire. Cic. 4. Verr. 101.
Ex turba se expedire. Ter. Adel. 4. 4. 5.
Ex servitute aliquem expedire. Plaut. Capt. 2. 3. 94.
Inter flammam & hostes expediri. Virg. 2. Æn. 633.
Expedias me hinc te rogo. Cic. 11. Att.
Expedire illigatum. Hor. 1. Carm. 27. 24.
Vix illigatum te triformi
Pegasus expediet Chimæra. V. in chimæra.
Expedire panes: i. e. Proferre. Virg. 1. Æn. 706.
— Cereremque canistris
Expediunt.
Expedire virgas dicuntur lictores, ad supplicium sumendum. Cic. 7. Verr. 86. Quum repente hominem proripi, atque in foro medio nudari, ac deligari, & virgas expediri jubet.
Pyxidem expedire, manum porrigere, venenum tradere. Cic. pro Cœl. 65.
Expedire se ærumnis. Ter. Hec. 3. 1. 8. Qui te expedias iis ærumnis?
Cura se expedire. Idem Phorm. 5. 4. 4.
Crimine se expedire. Ibid. 5. 1. 28.
Aditum expedire. Cæs. 7. Bell. Gall. 86. Aggere & cratibus aditus expediunt.
Agrum lectione lapidum. Columel. lib. 2. cap. 2. At saxosum facile est expedire lectione lapidum, &c.
Alimenta arcu expedire. Tacit. 6. Ann. 43. Isque in Hyrcanis repertus est, illuvie obsitus, & alimenta arcu expediens. i. e. Parans.
Animum impeditum expedire. Ter. Hec. 3. 1. 17. Vix me illinc abstraxi, atque impeditum in ea re expedivi animum.
Animum metu expedire. Hor. 3. Carm. 24. 8.
— non animum metu,
Non mortis laqueis expedies caput.
Arcus expedire. Stat. 9. Theb. 864.
Arma tamen, frustra superos, Triviamque precatus,
Molitur pallens, & surdos expedit arcus.
Arma expedire. Tacit. 2. Ann. 72. Virg. 4. Æn. 592.
Non arma expedient? Verba furentis Didonis.
Causam alicujus expedire. Cic. de Arusp. Resp. 18.
Comas expedire. Stat. 3. Silv. 4. 89.
Consilia expedire. Tacit. 2. Hist. 52. Neque alienis consiliis regi, neque sua expedire.
Consilia se expediunt. h. e. Explicant. Valer. 8. Argon. [Suspect.
Contos expediunt nautæ. Virg. 5. Æn. 209.
Convivia tectis expediunt. i. e. Apparant. Valer. 2. Argon. 342. Tectis, In tectis.
Copias expedire. Tacit. 13. Ann. 7. Duosque veteres reges Agrippam & Jocchum expedire copias. subaud. Jubet.
Fallaciam. Plaut. Capt. prol. 40. Hic hodie expediet hanc docte fallaciam.
Ferrum. Liv. 4. Bell. Pun. Ferrum enim quosdam expedientes cernebat.
Jaculum expedire. Hor. 1. Carm. 8. 12.
— sæpe disco,
Sæpe trans finem jaculo nobilis expedito. h. e. Expedite jacto & jaculato ultra metam.
Iter expedire. Liv. lib. 8. Decad. 4. Iter fugæ non expedientes.
Labores alicujus expedire. Valer. 7. Argon. 277.

 Manus

Manus expedire. Virg. 12. Æn. 258.
Tum vero augurium Rutili clamore salutant,
Expediuntque manus. i. e. Dimicare se velle significant. Hæc enim est consensio militaris. Lucan. lib. 1. 387.
Elatasque alte quæcunque ad bella vocaret,
Promisere manus. Hæc Servius.
Expedire manus per acuta belli. Hor. 4. Carm. 4. 75. i. e. Exercitum. [Non puto. V. loc. & Schol. Ant. & s. l. MANUS.
Merces expedire. Ovid. 1. de Arte Am. 421.
Institor ad dominam veniet discinctus emacem,
Expediet merces teque sedente tuas.
Molestia expedire aliquem. Cic. 2. Att. 25.
Naves. Cæs. 2. Bell. Civil. 4. Ad Nasidium perveniunt, ibique naves expediunt.
Negotia alicujus explicare & expedire. Cic. 13. Fam. 27.
Nodum. Cic. 5. Att. 21. Ex iis rebus hoc vereor, ne quum Pompejus propter metum rerum novarum nusquam dimittatur, Cæsari nullus honos a Senatu habeatur: dum hic nodus expediatur, non putet Senatus, nos ante quam successum sit, oportere decedere.
Nomina. Cic. 16. Att. 6. Nomina mea per deos expedi, exolve: bella reliqua reliqui.
Pecuniam expedire, pro Conficere. Suet. in Julio, cap. 4. Nam domites servosque ceteros initio statim ad expediendas pecunias, quibus redimeretur, dimiserat.
Pluteos, crates &c. expedire. Tacit. 2. Hist. 21. Vitelliani pluteos, cratesque & vineas: Othoniani sudes, & immensas lapidum, plumbi, ærisque moles expediunt.
Prævisa expedire. Tacit. 14. Ann. 8.
Rem expedire, i. e. Impeditam explicare. Cic. 2. Off. 33.
Salutem. Cic. pro Milon. 10. Honesta ratio esset expediendæ salutis. h. e. Eum absolvendi.
Subita expedire. Tacit. 14. Ann. 55. Id primum tui muneris habeo, qui me non tantum prævisa, sed subita expedire docuisti.
Tela animosque expedire. Liv. lib. 8. Decad. 4. Et expedire tela, animosque equitibus jussis.
Tela equosque expedire. Liv. lib. 8. Decad. 4. Quum tela equosque expedissent.
Expedire, pro Exponere. Ter. Eun. 4. 4. 27. Agedum hoc mihi expedi. Primum; istam quam habes, unde habes vestem? taces. Cic. 10. Fam. 33. Itaque proximis literis consilium meum expedietur.
Dictis expedire. i.e. Enarrare breviter. Virg. 3. Æn. 379. Lucret. lib. 5. 114.
Multa tibi expediam doctis solatia dictis.
Altius expediam. Virg. 4. Georg. 286. — altius omnem
Expediam, prima repetens ab origine, famam.
Dilucide & perspicue aliquid expedire. V. PERSPICUE.
Plane expedire. Cic. 4. Att. 16. Nondum est plane expeditus.
Promptius expediam. Juven. 10. Sat. 220.
— quorum si nomina quæras,
Promptius expediam: quot amaverit Hippia mœchos.
Capita rerum. Plaut. Truc. 4. 3. 16.
Causam adventus. Liv. 34. Ceterum nec causam adventus satis expediebat.
Initium rei expedire. Salluft. in Jugurth. c. 5. pr. Sed prius quam hujuscemodi rei initium expedio, pauca supra repetam.
Naturas apium expedire. Virg. 4. Georg. 149.
Expedire judicibus rem suam. Ter. Phorm. 2. 3. 52. Dilucide expedivi, quibus me oportuit judicibus. i. e. Probavi, inquit Donatus.
Exitum institutæ orationis expedire. Cic. 3. Fam. 12.
Expedire uno verbo. Ter. Phorm. 1. 4. 20. Atque si potes, verbo expedi uno.
Expedire, pro Constituere. Liv. 39. Non modo cetera, sed ne in proximam quidem noctem ubi tuto custodiretur, expediebant.
Expedire, Absolvere aliquid, & liberari aliquo negotio. Cic. 7. Fam. 3. Ego, si quæ volo expediero, brevi tempore te, ut spero, videbo.
Expedire & conficere res. Cic. de Clar. Orat. 154. Balbi docti & eruditi hominis in utraque re consideratam tarditatem vicit, expediendis conficiendisque rebus.
Expedire, pro Parare, sive Præparare. Tacit. 1. Hist. 88. Multos e magistratibus, magnam Consularium partem secum expedire jubet. [Lego Expediri, ut in sq. exemplo.
Ad bellum expediri. Tacit. 2. Hist. 99. Cæcinam, ac Valentem ad bellum expediri jubet.
Expedire se ad prælium, seu ad pugnam. Liv. 5.
Expedio me ad Drusum, inde ad Scaurum. Cic. 4. Att.
Expedibo, pro Expediam. Plaut. Truc. 1. 2. 36. Quid jam amabo? D. expedibo. Ennius Eumenidibus, Id ego æquum aptius fecisse expedibo atque eloquar. Pluribus Nonius idipsum probat. Sed antiquum est. Ab hoc est Inexpedibilis, de quo suo loco. Nam ibi addidi. H. St.

EXPĔDIT, [συμφέρει, χρησιμεύει] impersonale in tertiis personis, pro Utile est. Ter. Heaut. 2. 3. 96. Nihil satis firmi video, quamobrem excipere hunc mihi expediat metum. Cic. 5. Verr. 44. Post hominum memoriam fuisse arbitrer, cui damnari expediret.
Optimum esse & expedire. Cic. pro Marcell. 31. Multi dubitabant quid optimum esset: multi quid sibi expediret: multi quid deceret: nonnulli etiam quid liceret.
Utile esse & expedire. Cic. 3. Off. 76. Non igitur faciat (dixerit quis) quod utile sit, quod expediat? Imo intelligat nihil nec expedire, nec utile esse quod sit injustum.
Ad diuturnitatem victoriæ & dominationis alicujus expedit. Cic. 7. Att. 21.
Hoc mihi expedit. Ovid. 2. Fast. 591.
— vitatque, quod expedit illi.
Expediunt. Plaut. Trin. 2. 1. 10. — Omnium primum
Amoris artes eloquar, quemadmodum expediant.
Si ita expedit, pro Si commodum est, vel necesse est ita fieri ut melius res se habeat. Cic. 2. Q. frat.
Expedit, cum infinitivo. Cic. pro Cæcin. 16. Quum pecunia Cæseniæ ex illa hæreditate deberetur, eam porro in prædiis collocari maxime expediret.
Expediit studio lumen abesse meo. Ovid. 1. Trist. 8. 56.
An nihil expediat tale movere vide. Ovid. 2. de Ponto, 2. 58.

Expedit bonos esse vobis. Ter. Phorm. 5. 2. 1.
Expedit esse deos. Ovid 1. de Arte Am. 637.
Pacem reduci velle victori expedit. Sen. Herc. fur. 6.

EXPEDITUS, Partic. vel Nomen ex partic. [εὔχειρος, ἀπαρεμπόδιστος, εὔζωνος, εὐσταλής] Paratus. Curis expeditus. Hor. 1. Carm. 22. 11. Cæs. 2. Bell. Gall. 19. Cæsar sex legiones expeditas ducebat.
Expeditus & paratus. Cic. 11. Philipp. 25. Expedito nobis homine & parato P. C. opus est.
Expeditus, solutus, liber, nulla re implicatus. Cic. 4. Acad. 105.
Expeditus eo proficiscitur. Cic. pro Quint. 23.
Expeditum facere se ex impedito. Plaut. Epid. 1. 1. 79. Quomodo me expeditum ex impedito faciam?
Facilis & expeditus ad dicendum. Cic. de Clar. Orat. 180.
Argumenta expedita statim depromere. Cic. 2. de Orat. 117.
Celeritas expedita & profluens. Cic. de Clar. Orat. 220.
Cœna. i. e. Brevis & succincta. Plin. lib. 3. Epist. 12.
Consilia. Cic. 9. Att. 12.
Dimicatio expeditissima. Cic. 10. Fam. 24.
Disciplina. Cic. de Clar. Orat. 265. C. Sicinius igitur, &c. probabilis orator, jam vero etiam probatus, ex hac inopi ad ornandum, sed ad inveniendum expedita Hermagoræ disciplina.
Excusatio. Cic. 16. Att. 7. Nam si a Phædro nostro expedita excusatio esset, nunc quid respondemus. Interruptus sermo.
Exercitus ad mutandum expeditus. Cic. 5. Att. 18.
Homines acres, ad vim prompti, ad seditionem parati, armati in cives & expediti ad cædem. Cic. 2. pro Lege Agrar. 81.
Intellectus. Paul. in l. Si servum. §. sequitur. D. de verb. obligat. Expeditum intellectum habet constitutio. i. e. Manifestum.
Iter. Cic. 8. Att. 12. Omnibus copiis conductis, te implicet, ne ad me iter expeditum tibi sit, &c.
Juventus expedita. Liv. 2. 11. ut Legio Exercitus &c.
Labor expeditior, Facilior. Columel. lib. 2. cap. 4. Expeditior autem labor ejusmodi solo est, eo quod pauciores impenduntur operæ.
Legio expedita, Exercitus expeditus, Subsidia expedita, in quibus milites sunt levis armaturæ, & qui facile huc illuc perducuntur. Liv. 24. 41. Cic. 15. Fam. 4. & 10. 24. [Sed vide paulo infra notata.
Expediti etiam absolute dicuntur Milites levis armaturæ. Liv. 22. 16. Successit tamen Pœnus cum expeditis equitibusque. V. Fest. in Advelitatio. Expedita auxilia. Idem Liv. ibid. 21. Adversus eos tribunus militum, cum expeditis auxiliis a Scipione missi.
Expediti equites. Salluft. Jugurth. 68. Legionem, cum qua hiemabat, & quamplurimos potest Numidas equites, pariter cum occasu solis, expeditos educit.
Cum expeditis manipulis. Salluft. Jugurth. 105. V. Salm. de Re Milit. Rom. cap. 17. [Immo parum de Expeditis expediit rem Salmasius. Ut enim nonnunquam de Velitibus seu Antesignanis præcipue usurpasse id verbum Scriptores videantur; Satis constat tamen juxta de Gravis ac Levis armaturæ militibus, ac prorsus de omnibus dici consuesse, qui non essent sub onere, sive sub sarcinis, nihilque præter arma sua, eademque expedita. i. e. detractis tegumentis, quibus alioqui galeæ scutaque inducta erant, gestarent, ita ut ad pugnam quovis momento parati essent. Hinc toties mentio fit Legionum expeditarum. V. exempla præmissa. conf. Cort. ad Sall. Jugurth. c. 50.
Manus. i. e. Soluta. Nep. 14. 6. 2. de Manu militari. Tacit. 2. Hist. 83. 1.
Motus navium expeditior. Cæs. 4. Bell. Gall. 25.
Negotia. Cic. 1. Fam. 3. Aulo Trebonio qui in tua provincia magna negotia & ampla & expedita habet, multos annos utor valde familiariter.
Oratio. Cic. de Clar. Orat. 227.
Pecunia expeditissima. Cic. 11. Fam. 24. extr.
Ratio. Columel. lib. 6. cap. 2.
Res ad explicandum expeditissima. Cic. 2. Q. frat. 14.
Reditus expeditissimus ad cælum optimo & justissimo cuique. Cic. de Amicit. 13. Idem semper animos hominum esse divinos, iisque quum e corporibus excessissent, reditum in cælum patere, optimoque & justissimo cuique expeditissimum.
Remuneratio expeditior & celerior. Cic. 2. Off. 68.
Senatusconsultum expeditum. Cic. 5. Att. 4. Sed non dubito quin Senatusconsultum expeditum sit, in quo præsertim sit compendium populi. paulo ante dixit, S. C. si erit factum.
Via ad honores expeditior. Cic. pro Flacc. 104.
Vir acer & acutus in dicendo, & ad pronuntiandum expeditus. Cic. 2. de Orat. 131.
Vir doctus ex disciplina, & a natura ad dicendum satis solutus atque expeditus. Cic. de Clar. Orat. 245.
Unguentorum expeditissimum, Quod citissime apparatur, & præsentissimum est. Plin. lib. 13. cap. 1.
Expeditum, i. n. absol. ut Expeditum erat. Plin. Epist. 155. Idem l. 10. Epist. 69. Quorum si nihil nobis loci natura præstaret, expeditum tamen erat cataractis aquæ cursum temperare. Sic
In expedito positum. Quintil. lib. 10. cap. 7. V. IN.
In expedito esse. Plin. lib. 4. cap. 23. Ulp. in l. Si dubitet. D. de Fidejussoribus, Nec enim semper facilius est nominis emptio, quum numeratio totius debiti non sit in expedito. Curt. 4. 2. 22. Cum appellere scaphas in expedito esset

EXPEDĪTE, Adv. [εὐσταλῶς] Celeriter, facile. Cic. 2. de Invent. 69. Sed ut expeditius ratio tradatur, ea quæ proposuimus, brevi nominabuntur.
Expedite navigare. Cic. 6. Att.
Expedite explicare. Cic. de Clar. Orat. 237.
Celeriter & expedite percipere. Cic. 5. de Fin.
Expeditissime purgari sic poterit. Columel. lib. 2. cap. 10.

EXPEDITIO, ōnis. f. [στρατεία, ἄνυσις] appellatur Quum exeunt milites belli gerendi gratia: h. e. Ipse Militaris apparatus: quod explicent atque expediant se a ceteris negotiis. Curt. Omnem expeditionem ac militarem apparatum adduxit. Cæs. 8. Bell. Gall. 7. Liv. 24. Et mittentibus & missis ea læta expeditio fuit.
Expeditionem conficere ternis mensibus. Plin. lib. 7. cap. 2.
Educere exercitum in expeditionem. Cic. 1. de Divin. 76.
Apes noctu deprehensæ in expeditione, excubant supinæ. Plin. lib. 11. cap. 8. extr.

Mittere

Mittere in expeditionem. Cæſ. 13. Bell. Gall. 5. 10.
Eſt etiam Perfectio; uti Auct. ad Herenn. 4. 68. Habet paucis comprehenſa brevitas multarum rerum expeditionem.

EXPEDITIŌNALIS, Adj. Caſtrenſis. Spartian. in Nigr. c. 10. & Ammian. Marcell. 31. 16.

EXPELLO, ŭli, ulſum, [ἐξωθέω, ἐκκρούω, ἐξελαύνω, ἀποκρούω, ἀπελαύνω, ἀπωθέω] ĕre. Ejicere.
Expellere & Evocare, contraria. Cic. 8. Att. 2. Non expulſi ſed evocati e patria.
Exturbari & expelli. Cic. pro Lege Agrar. 83. Sic enim dico, ſi Campanus ager dividatur, exturbari, & expelli plebem ex agris, non conſtitui & collocari.
Expellere & ejicere aliquem ex prædio. Cic. pro Quint. 28.
Omnia ex animo expuli. Sen. Med. 7.
Expelli, exterminari, ejici ex urbe. Cic. pro Milon. 102. Hæc tanta virtus ex hac urbe expelletur, exterminabitur, ejicietur?
Pondus uteri ſeipſum in auras expulit. Ovid. 9. Met. 704.
Expellere in opus. Plin. lib. 11. cap. 11. Apes fucos primos in opera expellunt. [Emendati codd. In opere.
Ævo expelli. Lucret. lib. 3. 359.

Multaque præterea perdit, quum expellitur ævo. h. e. Quum excluditur vita, quum moritur.

Bonis expellere. Cic. pro Milon. 51. Deinde ubi multi ab illo violati, ſpoliati, bonis expulſi, multi etiam hæc timentes in ſuſpicionem caderent.
Bonis & fortunis omnibus expellere. Cic. 4. Verr. 62. Expulſi bonis omnibus Romam venerunt. Idem pro Roſc. Amer. 27.
Civitate aliquem expellere. Cic. 10. Att. 4.
Domo expellere, & Domum compellere, contraria. Cic. in Piſon. 16.
Finibus. Cæſ. 4. Bell. Gall. 3.
Finibus patriis expulſum eſſe. Virg. 1. Æn. 620.
Ex matrimonio. Cic. pro Cluent. 188. Mitto illam primam libidinis injuriam, mitto cupiditate matris expulſam ex matrimonio filiam.
Regno. Cæſ. 3. Bell. Civil. 103. Quam paucis ante menſibus per ſuos propinquos atque amicos regno expulerat.
Animam expellere. Ovid. 6. Met. 618.

Aut linguam, aut oculos, & quæ tibi membra pudorem
Abſtulerant, ferro rapiam, aut per vulnera mille
Sontem animam expellam.

Cincinnos ex cerebro. Plaut. Truc. 2. 2. 33.
Curas pectore. Lucan. lib. 3. 52.
Deſidiam ex corde. Plaut. Trin. 3. 2. 24.
Dubitationem. Cæſ. 5. Bell. Gall. 46. Quæ res omnem dubitationem adventus legionum expulit.
Lætitias ex omni pectore. Catul. 74. 22.
Memoriam beneficiorum. Cæſ. 1. Bell. Civil. 34. Ne nova Cæſaris officia veterum ſuorum beneficiorum in eos memoriam expellerent.
Mentem priorem expulit. Lucan. lib. 5. 167.
Morbum helleboro. Hor. 2. Epiſt. 2. 137.
Naturam furca. Hor. 1. Epiſt. 10.
Quietem. Sil. lib. 15.
Sententiam, pro Rejicere. Plin. Epiſt. 167.
Somnos. Ovid. 14. Epiſt. 72.
Tuſſim pectore. Catul. 42. 7.
Vitia ex animo dictis. Lucret. lib. 5. 51.
Urbem e ſedibus. Lucan. lib. 2.

EXPULSUS, Partic. [ἐξωσμένος] Cic. pro Cluent. 14. Lectum illum genialem, quem biennio ante filiæ ſuæ nubenti ſtraverat, in eadem domo ſibi ornari & ſterni, expulſa atque exturbata filia, jubet.
Ira expulſa. Claud. de Conſ. Mal. Theod. 221.
Oculi ſedibus. Lucan. lib. 3. 712.
Pudor expulſus. Sen. Med. 12.
Quies expulſa. Ovid. 8. Met. 828.
Seges ab radicibus imis expulſa. Virg. 1. Georg. 320.
Senatu expulſo. Lucan. lib. 5. 270.

Cepimus expulſo patriæ quum tecta Senatu.

Virtus. Lucan. lib. 2. 242.

Omnibus expulſæ terris, olimque fugatæ
Virtutis jam ſola fides.

EXPULSIŌ, ōnis. f. [ἐξώθησις] Cic. 2. Off. 16. Atque ob eas benemeritorum ſæpe civium expulſiones, &c.
Expulſiones vicinorum. Cic. in Parad. 6.

EXPULSOR, ōris. m. [ἐξωθητὴρ] Qui expellit. Cic. pro Quint. 30.

EXPULTRIX, īcis. f. [ἐξωθήτρια] ut, Vitiorum expultrix Philoſophia. Cic. 5. Tuſc. 5. ubi in MSS. legitur Excultrix. [Qua recepta lectione τὸ Vitiorum expellendum, ut ſit: Virtutis indagatrix, excultrixque. An Evultrixque vitiorum?

EXPULSIM, Adv. dictum a Frequenti pulſu. Varro apud Nonium, 2. 281. Purgatum ſcito, quoniam videbis Romæ in foro pueros pila expulſim ludere.

EXPULSO, [ἐξωθοῦμαι] āre. frequent. Martial. lib. 14. 46.

Si me nobilibus ſcis expulſare ſiniſtris,
Sum tua: ſi neſcis ruſtice, redde pilam. [Lege Mobilibus.

Nam læva iners inexercitatis in hoc ludo.

EXPULSĀTUS, Partic. Ammian. 23. 6. Seleucia per duces Veri Cæſaris expulſata, i. e. Expugnata.

EXPENDO, di, ſum, [σταθμάομαι, ἐκτίνω, ἐξετάζω, λογίζομαι] ĕre. Ponderare. Plaut. Aſin. 2. 2. 34. Quot pondo te cenſes eſſe nudum? L. non edepol ſcio. LE. ſcibam ego te neſcire. at pol ego qui te expendi ſcio. Nudus vinctus centum pondo es.
Expendere aurum auro. Plaut. Rud. 4. 4. 43. Quid iſtic tua? aurum auro expendetur, argentum argento exæquabimus.
Auro aliquem expendere. Plaut. Merc. 2. 4. 19.
Pecunia expendere atque æſtimare. Cic. 7. Verr. 23. Nam quæ iſte in Apollonio fecit, ea primum breviter cognoſcite quot & quanta ſint, deinde hoc expendite atque æſtimate pecunia.
Expendere, Examinare, conſiderare. Cic. 1. Off. 113. Quæ contemplantes expendere oportebit quid quiſque habeat.
Expendere & ſeligere. Cic. in Orat. 47. Nec vero utetur imprudenter hac copia, ſed omnia expendet & ſeliget.
Judicio expendere. Cic. pro Rabir. Poſth. 43. Hæc mira laus eſt, quæ non poetarum carminibus, non annalium monimentis celebratur, ſed prudentum judicio expenditur.
Arte aliqua quædam expendere. Cic. de Clar. Orat. 186.
Caſus expendere. Virg. 12. Æn. 21.
Cauſam meritis. Ovid. 13. Met. 150.
Pretium dignum expendere. Sil. lib. 7.
Teſtem diligenter. Cic. pro Flacc.
Viros ſpectare atque expendere bello. Sil. lib. 3.
Voluptates expendere & æſtimare. Cic. Poſt red. in Senat. 14. Iidem expendunt atque æſtimant voluptates: ſententiamque dicunt & judicant, quantum cuique libidini tribuendum eſſe videatur.
Pœnas expendere alicui. Cic. 2. Tuſc. 23. Unde igitur ignis lucet mortalibus clam diviſus? eum doctus Prometheus clepſiſſe dolo, pœnasque Jovi fato expendiſſe ſupremo.
Pœnas ſcelerum expendere. Virg. 12. Æn. 258.

Supplicia & ſcelerum pœnas expendimus omnes. i. e. Luimus omnes pœnas quæ ſunt ſtatutæ ſceleribus. Servius.

Pœnas capite expendere. Tacit. 12. Ann. 19.
Scelus expendere. i. e. Perſolvere ſceleris pœnas. Virg. 2. Æn. 229.

— & ſcelus expendiſſe merentem
Laocoonta ferunt.

Supplicia veterum malorum expendere. Virg. 6. Æn. 740.

Ergo exercentur pœnis, veterumque malorum
Supplicia expendunt.

EXPENSUS, Partic. [ἐσταθμημένος] Ponderatus. ut, Aurum expenſum. Cic. pro Flacc. 68.
Expenſo gradu ire. Propert. 2. 4. 6.

Ibat & expenſo planta morata gradu. Fortaſſe quod Terentius Suſpenſo gradu dixit. V. Broekhuſ. ad loc.

EXPENSA, æ. f. [ἀνάλωμα, δαπάνη] Sumptus.
Non indecores expenſæ laſſant æraria. Claud. 2. de Laudib. Stilich. 146. Alii legunt, Laxant.

EXPENSUM, i. n. Idem. Plaut. Truc. 1. 1. 54. Uſuraria accipiat ilico expenſa.
Codex accepti & expenſi. Cic. pro Roſc. Com. 4. Non habere ſe hoc nomen in codice accepti & expenſi relatum confitentur.
Publicis expenſis iter facere. Ulpian. in l. Ex eo tempore. D. de militar. teſtam.
Expenſum ferre, eſt Scribere, te pecuniam dediſſe, inquit Aſconius in 3. Verr. 102. ut Quum per ſingula expenſi nomina, Summam quandam pecuniæ expenſam aſcribimus: Nomina autem vocantur in rationibus, quos nunc Articulos dicimus. i. e. ipſi Debitores. Cic. ibid. Satis te elapſurum omni ſuſpicione arbitrabare, ſi quibus pecuniam credebas, iis expenſum non ferres? neque in tuas tabulas ullum nomen referres, quum tot tibi nominibus acceptum Curtii referrent? quid proderat tibi te expenſum illis non tuliſſe? Gell. lib. 14. cap. 2. Probari apud me debere pecuniam datam conſuetis modis, expenſilatione, menſæ rationibus, chirographi exhibitione, &c. Hactenus Budæus. Cic. pro Cæcin. 33. Hac emptione facta pecunia ſolvitur a Cæſennia, cujus rei putat iſte rationem reddi non poſſe, quod ipſe tabulas non averterit, ſe autem habere argentarii tabulas in quibus ſibi expenſa pecunia lata ſit, acceptaque relata. Idem 3. Verr. 92. Quod minus Dolabella Verri acceptum retulit, quam Verres illi expenſum tulerit. Idem pro Roſc. Com. 1. Qui pecuniam expenſam tulerunt. Et paulo poſt, Ille ſi non juſſu hujus expenſum tuliſſet? non ſcripſiſſet hic. Idem 2. Att. 4. Pro eo tibi præſentem pecuniam ſolvi imperavi, ne tu expenſum muneribus ferres. i. e. inquit Budæus, Ne te donaſſe eum mihi æſtimares: volo enim eum emptum mihi eſſe. Idem 6. Philipp. 15. Quis unquam in illo Jano inventus eſt, qui L. Antonio mille nummum ferret expenſum? Idem pro Roſc. Com. 14. Hæc pecunia neceſſe eſt, aut data, aut expenſa lata, aut ſtipulata ſit. Ulp. ad Senatusconſ. Trebellianum, l. Mulier, Dicendum eſt potius fructibus hoc expenſum ferendum, quam fideicommiſſo. legitur & Fiendum. Liv. Homines prope quatercentum produxiſſe dicitur, quibus ſine fœnore expenſas pecunias tuliſſet.
Expenſum ferre; non ſolum de pecunia, ſed etiam de aliis rebus dicitur. Cic. 8. Fam. 4. Mentio facta eſt de legione ea, quam expenſam tulit Cajo Cæſari Pompejus. Marcellus ad l. Juliam repetundarum. l. Lex Julia, Illud quoque cavetur, ne expenſum ferat opus publicum faciendum, frumentum publice dandum, præbendum, apprehendendum, ſarta tecta tuenda, ante quam perfecta, probata, præſtita legerunt. Jabolenus de Supellectili legata, l. Qui veſtem omnem, & res plurium generum ſupellectilis nomine expenſum ferre ſolitus erat. legitur & Expenſo. Scævola, Quæ in fraud. l. Pupillus, Creditores ſuæ negligentiæ expenſum ferre debent. Plin. lib. 2. cap. 7. Huic omnia expenſa, huic omnia feruntur accepta & in tota ratione mortalium, ſola utramque paginam facit. i. e. Quicquid lucri aut damni, quaſi expenſi aut accepti mortales faciunt, omnia fortunæ aſcribunt. Conf. Acceptum referre in ACCIPIO.

EXPENSIO, ōnis. f. apud Symmach. Epiſt.

EXPENSO, āre. pro Expenſum ferre in conficiendis rationibus, lectum apud eruditos ſcribit Cæl. Antiq. Lect. lib. 12. cap. 21. Scævola in l. Thais. §. Libertatem. D. de fideicomm. libertat. Poſt mortem teſtatoris tutores Cupito exactionem commiſerunt, iſque nummos redactos expenſavit eiſdem tutoribus. Plaut. Pſeud. 2. 2. 32. Argentum accepto, expenſo. [i. e. Erogo, vice domini.

EXPENSITATIO, ōnis. f. apud JCtos & Gell. 14. 2.

EXPERGO, vel EXSPERGO, ſi, ſum, [διαίνω] ĕre. eſt Madefacere; compoſitum a verbo Spargo. Lucret. lib. 3. 828.

— expergi quo poſſit vis animaï. Ni hoc rectius ad vocem ſequentem referatur. [i. e. Diſpergi & in primordia ſua reſolvi.

Expargo. Idem 5. 372. & Apul. de Herb. cap. 114.

EXPERSUS, Partic. [διανθεὶς] Idem quod Madefactus. Virg. 3. Æn. 625.

— ſanieque experſa natarent
Limina. Ubi Servius, Experſa: hæc fuit vera lectio, i. e. Madefacta. Nam ſi Aſperſa dixeris, i. e. Irrorata, Tapinoſis & Hyperbole junguntur. V. Voſſ. Etym. in Spargo.

EXPERGO, rrexi, rrectum, [ἐξυπνίζω, ἀφυπνίζω] ĕre. Idem quod Excitare, Expergefacere. Accius Antigona apud Nonium 2. 278. Heus vigiles properate, expergite: pectora tarda ſopore exurgite. Gell. lib. 6. cap. 10. Iſta re animos juvenum expergebat.

Expergĭtus, [διυπνισμένος] ut inquit Festus, dicitur Ab alio excitatus, quem solemus dicere Expergefactum. Lucil. — Ergo
E somno pueros cum mane expergitus clamo. Lucret. lib. 3. 943.
— nec quisquam expergitus extat,
Frigida quem semel est vitai pausa secuta. adde Diomed. l. 1. p. 372. Gronov. ad Liv. 7. 36. & Apul. 2. Met. p. 121.

Expergĭte, Adv. Idem. Apul. 8. Met. p. 216. Expergite auscultare. Idem 2. p. 125. Expergite munus obire.

Expergisco, activam significationem habet, pro Excitare. Plin. lib. 22. cap. 13. Urtica lethargicos expergiscit. Sic enim legit Perottus. Quanquam bona pars exemplarium, quæ hodie in manibus versantur, Expergisci modo infinito legendum ostendunt, ut dependeat a Cogit superioris clausulæ verbo.
Legitur & Expergisco neutrum absolutum, pro Expergiscor. Pomponius Agamemnone supposito, Nequis miraretur, quum tam clare tonuerit, ut siquis dormitaret expergisceret. Nonius 7. 40.

Expergiscor, [διυπνίζομαι] Excitari. Cic. 13. Att. 38. Simul cum sole expergisci. Idem 2. Att. 38. Si dormis, expergiscere: si stas, ingredere.
Ut te ipsum serves non expergisceris? Hor. 1. Epist. 2. 33.
Noctu lumine apposito expergisci. Cic. 1. de Divin. 79. Noctu lumine apposito experrecta nutrix animadvertit puerum, &c.
Est etiam per metaphoram, Alacriorem & incitatiorem fieri. Sallust. Catil. cap. 20. Quin igitur expergiscimini. Idem de Rep. Ordin. Expergisci ad libertatem. Ter. Adel. 4. 4. 21.
Cessatum usque adhuc est, nunc porro, Æschine, expergiscere. Hinc,

Experrectus, Partic. Sallust. Experrecti somno. Experrectus, inquit Festus, est Qui per se vigilare cœpit, quo modo differt ab Expergitus. Metaphorice item ut verbum. ut, Nobilitas experrecta. Cic. pro Rosc. Amer. 15. Virtus. Idem in Pison.
Compar. ut, Experrectiores apes. Columel. lib. 9. cap. 7.

Expergefăcio, [ἐξυπνίζω] ĕre. Excitare. Plaut. Curc. 1. 3. 42.
Flagitium probrumque magnum, Phædrome, expergefacis. Per translationem dixit.
Se expergefacere. Cic. 7. Verr. 38.
Experge te facias scripsit Cicero, pro Te expergefacias. [ubi?
Terrore subito expergefecit Italiam tumultus. Auct. ad Herenn. lib. 4. 45.

Expergefīo, [ἐξυπνίζομαι] ĕri. Excitari. Suet. Calig. cap. 38. Somno expergefieri.

Expergefactus, Partic. [ἐξυπνισθείς] Lucret. lib. 2. 413.
Ac musæa mele, per chordas organici quæ
Mobilibus digitis expergefacta figurant.
Caput expergefactum erigere. Lucret. lib. 5. 1207. Justin. 15. 8. 17. Expergefactum blande reliquit.

Expergefactio, ōnis. f. Augustin. de Vera Relig. cap. 51. A somno expergefactio.

Expergĭfĭco, Idem quod Expergefacere. Gell. 17. 12.

Expergĭfĭcus, Adj. Apul. Flor. p. 149. Galli expergifico carmine occinunt.

Experior, ertus sum, [πειρῶμαι, δοκιμάζω, ἀποπειρῶμαι] īri. a Peritia derivatur, teste Perotto: & significat Probare, & Tentare, ac periculum facere. Plaut. Merc. 2. 2. 18. Benignitatem tuam mihi experto prædicas. Idem Amph. 1. 3. 14. Experiri istuc mavellem me, quam mihi memorarier. Virg. 8. Ecl. 67.
Conjugis ut magicis sanos avertere sacris
Experiar sensus.
Experiri, & assequi. Cic. 7. Att. 2. Idem in Orat. 32. Experiri id nollent, quod se assequi posse diffidant.
Experiri & perficere. Cic. in Orat. 2. Quod quoniam me sæpius rogas aggrediar, non tam perficiundi spe, quam experiundi voluntate.
Experiri & probare. Cic. 4. Fam. 3. Quæ ego experiens quotidie sic probo, ut ea mihi salutem afferre videantur.
Conjectura prospicere & experiri. Cic. pro Domo sua, 11. Neque id conjectura prospiciebamus, sed jam experti videbamus.
Experiri & tentare. Cic. ad Brut. 36. Experiarque & tentabo omnia, neque desistam, &c.
De aliquo experiri. Cic. 14. Att. 20. Quid tu Bruto putas & ingenioso & erudito? de quo etiam expertus sum nuper in edicto, &c.
De seipso experiri. Cic. 12. Philipp. 6. Ego id nunc experior de me. Plaut. Amph. 2. 2. 7.
De injuriis experiri. Cic. pro Cœl. 20.
In aliquo experiri. Plaut. Mostel. 1. 3. 80. In te hercle certum est principium, ut sim parcus, experiri.
In nobis experiri aliquid. Cic. pro Planc. 65. Omnia quæ dico de Plancio, dico expertus in nobis.
In parvis experiri. Plin. lib. 8. cap. 40.
In seipso experiri. Cic. 13. Fam. 19. Ego quod in meipso experiri potui, ad te deferam.
Inter nos quid possit uterque vicissim Experiamur. Virg. 3. Ecl. 28.
Experiri quanti. Plaut. Amph. 1. 3. 10. Idem Truc. 2. 4. 44.
Nunc huc remisit nuper ad me epistolam,
Sese experturum quanti sese penderem.
Experiri quid. Plaut. Pseud. 1. 1. 70.
Nunc ego te experiar, quid ames, quid simules. Dousa Re.
Experiri an vivat. Plin. lib. 3. Epist. 14.
Experiri ut. Plaut. Amph. 2. 2. 30. — An ille me tentat sciens?
Atque si id volt experiri, suum abitum ut desiderem, &c.
Experiri domo, pro In re domestica. Plaut. Amph. 2. 2. 7.
Nam ego id nunc experior domo.
Opera & factis. Plaut. Capt. 2. 3. 69. Idem Asin. 1. 3. 92. Nunc pergam ad forum, atque experiar opibus, omni copia.
Periculo, idem quod Experiri fortunam, etiam cum periculo, vel periculum facere cum damno. Cic. 9. Att. 10. Nunc si sine periculo experiundum erit, experiar certe, ut hinc avolem. Quædam exemplaria hic legunt, Pericula in accusativo plurali: ut sit ea forma dictum qua, Pacemque ab rege petendum.
Reipsa. Ter. Adel. 5. 5. 7. Cic. de Senect. Ut ea quæ ex me audistis, re experti, probare possitis.
Viribus intentis experiri aliquem. Valer. 3. Argon. 103. Al. Opperiar.
Æquora & vias experiri. Valer. 8. Argon. 51.
— tecum æquora, tecum
Experiar quascunque vias.
Amorem alicujus in certo tempore experiri. Cic. 16. Att. 18.
Amores amaros experiri. Virg. 3. Ecl. 110.
Arma. Stat. 11. Theb. 339.
Aves, Captare auguria. Ovid. 4. Fast. 814.
Magna fides avium est, experiamur aves.
Carmina. Virg. 5. Ecl. 16.
Certamen. Liv. 31. Prius quam experirentur certamen, metu in deditionem venerunt. i. e. Congrederentur.
Deos iniquos experiri. Ovid. 3. Trist. 2. 27.
Extrema. Sallust. in Catil. 26. Constituit bellum facere, & extrema omnia experiri.
Fidelem experiri aliquem. Hor. 4. Carm. 4. 3.
Cui rex deorum regnum in aves vagas
Permisit, expertus fidelem
Juppiter in Ganymede flavo.
Fidem alicujus. Plaut. Capt. 2. 2. 99.
Fortunam. Cæs. 1. Bell. Gall. 31. Fortunamque quæcunque accidat, experiantur.
Jus. Paulus in l. 1. D. de In jus vocando, In jus vocare est juris experiundi causa vocare. adde Plaut. Mostel. 5. 1. 41.
Laborem. Virg. 4. Georg. 157.
Libertatem. Sallust. in Jugurth. Certe ego libertatem experiar, quæ mihi a parente meo tradita est.
Monitus alicujus. Ovid. de Rem. Amor. 804.
Quid tibi præcipiam de Bacchi munere quæris?
Spe brevius monitus experiere meos. Sed V. in brevis.
Omnes omnia experiri par est, qui res magnas & magnopere expetendas concupiverunt. Cic. in Orat. 4.
Frustra omnia experiri. Catul. 19. 6.
Perfidiam alicujus. Cic. 3. Verr.
Pœnas. Ovid. 3. Trist. 11. 74.
Pueros. Cic. 2. de Divin. 97. Nam quod ajunt, quadringenta septuaginta annorum in periclitandis experiundisque pueris quicunque essent nati, Babylonios posuisse, fallunt.
Servitutem alicujus experiri. Scævola in l. Thais. §. 1. D. de fideicom. libert.
Taciturnitatem alicujus experiri. Cic. de Clar. Orat. 231.
Terram facilem. Virg. 2. Georg. 222.
— illam experiere colendo
Et facilem pecori, & patientem vomeris unci.
Vim veneni experiri in aliquo, & ejus perceleri interitu venenum comprobari. Cic. pro Cœl. 58.
Vires suas experiri. Ovid. 2. de Arte Am. 180.
Ultima experiri. Liv. 24. Persuadent ut traduci se in Locros paterentur, nec ultima experiri vellent.
Experiri, cum Infinitivo. ut Ovid. 18. Epist. 194.
Ire per invitas experiemur aquas.
Experior curis & dare verba meis. Ovid. 5. Trist. El. 7. (v. 40.) Voluit exprimere πειρῶμαι. H. St.
Experire, pro Experiri, antique apud Plaut. Asin. 3. 3. 132. Ut quemque amicum videro, dignos indignos adire, atque experire certum est mihi.
Experiri, Actionem intendere in judicio. Ulp. Jureconf. l. Prætor ait. D. Ubi bonorum rapt. In eum in anno quo primum de ea re experiundi potestas fuerit, in duplum: post annum in simplum actionem dabo. Cic. pro Quint. 8. Siquid in controversiam veniret, aut intra parietes, aut summo jure experiretur.
Liberali judicio experiri. Ulp. in l. Siquis ne. D. de Quæstionibus. Siquis, ne quæstio de eo agatur, liberum se dicat: divus Adrianus rescripsit, non esse eum ante torquendum quam liberali judicio experiatur.
Actione experiri. Paulus in L. Quum Sponsus. §. finali. D. de Publiciana in rem actione. Sed etiam is qui momento possedit recte hac actione experietur.
Lege experiri. Nep. 20. 5. 2.
Expertum est, pro Experimento comprobatum est. Gell. lib. 15. cap. 7. pr. Observatum in multa hominum memoria, expertumque est &c. Cato cap. 157. Cito sanum facies hac cura: expertum hoc est.

Experiendus, Partic. [πειρατέος] Plin. lib. 16. cap. 35. Ederæ mira proditur natura ad experienda vina.
Brachia experienda dare per lusus. Ovid. 2. Fast. 368.
Cæstibus & jaculis, & misso pondere saxi
Brachia per lusus experienda dabunt.
Experiundi juris gratia. Cic. pro Cæcin. 13. Homines inermes, qui ad constitutum, experiundi juris gratia, venissent.
Experiendum est. Cic. de Amicit. 64. Experiendum autem est in ipsa amicitia, ita præcurrit amicitia judicium.

Experiens, entis. Adj. [ἔμπειρος] ut, Parum experiens. Ovid. 3. de Ponto, 7. 12. — quæ scilicet in me
Quam proba, tam timida est, experiensque parum.
Ingenium experiens. Ovid. 1. Amor. 9. 33.
Ergo desidiam quicunque vocabit amorem
Desinat: ingenii est experientis amor.
Vir experiens, Qui multa expertus est. Cic. pro Cluent. 23. Quas literas A. Aurius vir fortis & experiens, & domi nobilis, &c. recitat. Et 6. Verr. 37. Promptus & experiens homo. Hor. 1. Epist. 17. 42.
Et decus & pretium recte petit experiens vir.
Experientissimus & diligentissimus homo. Cic. 5. Verr. 53. Nympho est Centuripinus, homo gnavus & industrius, experientissimus ac diligentissimus arator.

Experientia, æ. f. [πεῖρα, ἀπόπειρα, ἐμπειρία, δοκιμασία] Periclitatio. Cic. 10. Fam. 18. Quæ si adventus meus represserit, agam gratias fortunæ, constantiæque meæ, quæ ad hanc experientiam excitavit. Virg. 1. Georg. 4.
— atque apibus quanta experientia parcis.
Veri experientia. Ovid. 1. Met. 225.
Impigra mentis experientia. Lucret. lib. 5. 1451.
Nova experientia. Virg. 4. Georg. 316.

Experitos, veteres dixisse Imperitos, testis est Festus.

Expertus, Partic. [ἔμπειρος] Experientia doctus & prudens factus.
Virg.

Virg. 1. Æn. 206. — vos & Cyclopea ſaxa
Experti, revocate animos. Cic. de Amicit. 62. Et judicare, difficile eſt ſane, niſi expertum.
Doctus & expertus. Cic. 2. de Orat. 102. Dicam enim tibi, Catule, non tam doctus, quam (id quod eſt majus) expertus.
In rebus ſuis & alterius expertus. Cic. 1. Fam. 9. Te autem, etſi mallem in meis rebus expertum, quam etiam in tuis, tamen, &c.
Expertus, Exploratus, manifeſtus. ut, Vir pro cauſa plebis expertæ virtutis. Liv. 3. 44. Cic. pro Corn. Balbo, 16, Cujus igitur audita virtus dubitationi locum non daret, hujus præſens, experta atque perſpecta, obtrectatorum voce lædetur?
Homo expertæ audaciæ. Liv. 8. 25. Virtutis. Tacit. 3. Ann. 74.
Experta prodimus. Plin. lib. 16. cap. 13.
Loquor expertus. Sen. Thyeſt. 453. — Expertus loquor,
Malam bonæ præferre fortunam licet.
Expertus variis caſibus ſervit. Nam primo Accuſativum poſt ſe trahit, ut cetera turba participiorum. ut,
Labores Lucinæ experta. Virg. 4. Georg. 340.
Manum ſævam. Sen. Hippol. 29.
Pericula mille. Lucan. lib. 1. 299.
Vim. Liv. 42. 63. pr. Quidam vim ſuperbiamque experti, læti eam famam accepere.
Virum expertæ puellæ. Hor. 3. Carm. 14. 10.
Expertus jungitur cum ablativo, ut
Bello expertus. Virg. 7. Æn. 235. Non idem ac Belli expertus, ſed:
Sive fide, ſeu quis bello eſt expertus & armis. H. St.
Bellis animus expertus. Tacit. in Agric. 41.
Defenſionibus expertum ingenium. Tacit. 4. Hiſt. 42. 6.
Honoribus expertus vir. Plin. Paneg. cap. 61. In ſummum diſcrimen adducta Reſp. expertum honoribus virum poſceret.
Expertus, cum genitivo. Liv. 24. Servitudinis indignitatiſque homines expertos adverſus notum malum irritatos eſſe.
Belli expertus. Virg. 10. Æn. 173. Tacit. 4. Hiſt. 76. 2.
Certaminum expertus. Liv. lib. 10. Decad. 4. Expertos inter fratres certaminum.
Sagittæ expertus. Sil. lib. 8.
Ceterum videtur Expertus cum ablativo junctum in paſſiva notione accipi, cum genitivo fere, non niſi active ſumi. V. Borrich. Cogitat. p.98.
Superl. Suet. Tiber. cap. 19. Confidens oſtento ſibi ac ſuis expertiſſimo.

EXPERTIO, ōnis. f. Probatio. Vitruv. 8. 5. pr. Expertiones & probationes eorum ſic ſunt providendæ. Subaudi Fontium.

EXPERTOR, ōris. m. Qui aliquid experitur, aut expertus eſt. Sil. Ital. lib. 12. 501.
Non ita me experti Fabius, Fabioque magiſter
Turbarum expertor, quum clauſos milite colles, &c. Ita cod. Plant. alii aliter legunt. V. Comentt. ad loc. [Legendum videtur altero v. Turmarum aſperior, quum &c. ut eſt in MSS. mutata tantum diſtinctione. Ridicule quidam Turbarum aſperior conjungunt, Cum ſit Aſperior Fabio turmarum, i. e. Equitum ſcil. Magiſter.

EXPERIMENTUM, i. n. [πεῖρα] Plin. in Paneg. c. 31. Diſcat igitur Ægyptus, credatque experimento, non alimenta ſe nobis, ſed tributa præſtare.
Longa magnaque experimenta. V. LONGUS.
Agere experimenta, i. e. Periculum facere. V. AGO.
Capere experimentum. V. CAPIO.
Deprehendere experimentis. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Duci experimentis ad conſentiendum. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Facere certiſſimum motum experimentum. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Inſpicere aliquem experimentis. V. INSPICIO

EXPĔRĪMENTO, āre. Veget. Mulom. 3. 2. 27. Experimentare remedium.

EXPERIMENTATUS, Partic. Theod. Priſcian. 3. 5. Experimentatum remedium.

EXPERS, ertis. Adj. [ἄμοιρος] Quidam ab Experior deductum volunt: alii ab Ex & Pars, quaſi Sine parte. [Quod veriſimilius, ut Græco ἄμοιρος reſpondeat, unde & Cic. diſerte τῷ Particeps opponit. q. d. Extra participationem. V. ad fin. not.] Eſt autem Expers, Ignarus, rudiſque, & nullam rerum experientiam habens: item Qui non ſentit: unde Expertem doloris dicimus, Qui non ſentit dolorem; Expertem mortis, Qui non moritur. Cic. 6. Verr. 23. His quidem temporibus, in omni orbe terrarum, vacui, expertes, ſoluti ac liberi fuerunt ab omni ſumptu, moleſtia, munere.
Expers & ignarus eruditionis. Cic. 2. de Orat. 1. Antonium omnino omnis eruditionis expertem atque ignarum fuiſſe.
Amicitiæ. Cic. de Amicit. 88. Serpit enim neſcio quo modo per omnium vitam amicitia: nec ullam ætatis degendæ rationem patitur eſſe expertem ſui. h. e. Sine amicitia eſſe.
Expers amoris gnati, Qui neſcit & ignorat gnatū amare. Plaut. Pſeud. 1. 5. 83.
Belli expers. Ovid. 5. Met. 91.
Conſilii, Qui caret conſilio, aut Alterius conſilium ignorat. Cic. 3. Att. 8.
Conſili vis expers. Hor. 3. Carm. 4. 65. Cic. pro Sext. 47. Tam eram rudis, tam ignarus rerum, tam expers conſilii, aut ingenii?
Corporis, Qui non habet corpus. Cic. 4. Acad. 38.
Cupiditatum & æmulationum. Cic. 1. Tuſc. 44.
Curæ. Liv. 1. 25. Conſederant utrinque pro caſtris duo exercitus periculi magis præſentis, quam curæ expertes.
Curarum. Stat. 2. Silv. 2. 71.
Decoris. Ovid. 2. Met. 381.
Diſcriminis. Lucan. lib. 5. 194.
Ferri expertes virgei anuli. Plin. lib. 15. cap. 29.
Fraudis. Claud. de Nupt. Honor. 17.
Funeris. Ovid. ad Liviam, 59.
Honeſtatis expers ratio aut voluptas. Cic. 2. de Fin. 38.
Humanitatis. Cic. ad Octav. Idem 2. de Divin. 81.
Imperii matris. Plaut. Aſin. 3. 1. 2. i. e. Quæ mater imperat negligens. [Immo ſimpliciter, Ut qui expers matris imperii ſies, pro, Ut quæ matrem non habeas, cujus obtemperandum ſit præceptis.
Injuriarum & commodorum. Cic. 3. Verr.
Irarum. Sil. lib. 7.
Juris. Sen. Troad. 12.
Laboris. Plaut. Amph. 1. 1. 16.
Liberalitatis. Plin. in Paneg. c. 25. Ne quis expers liberalitatis tuæ fieret.
Metus. Lucan. lib. 2.
Nominis. Lucret. lib. 3. 243.
Nuptiarum. Hor. 3. Carm. 11. 11.
Opis. Lucret. lib. 5. 996.
Ornamenti. Cic. 1. de Orat. 264.
Pacis. Ovid. 1. de Ponto 9. 5.
Periculorum. Cic. 4. Fam. 14.
Præmiorum, beneficiorumque expertes aliq. facere. Cic. pro Corn. Balb. 37.
Rationis. Cic. 1. Off. 50.
Ratione utens & Rationis expers, contraria. Cic. in Topic. 69.
Rationis & cogitationis particeps, & Expers contraria. Cic. 1. de Legib. 22. Solum eſt enim ex tot animantium generibus, atque naturis, particeps rationis & cogitationis: quum cetera ſint expertia.
Roboris. Ovid. 15. Met. 202.
Sceleris. Liv. 2. 6.
Sepulchri. Ovid. 4. de Ponto 8. 47.
Somni. Sen. Herc. fur. 3.
Sui. V. Amicitiæ.
Terroris. V. ACHILLES.
Thalami. Virg. 4. Æn. 550.
Tributorum. Tacit. 4. Hiſt. 17.
Turpitudinis. Cic. 4. Verr. 191. Nemo ita vivebat, ut nulla ejus vitæ pars ſummæ turpitudinis eſſet expers.
Virtutis. Virg. 10. Æn. 552.
Virtutum. Vellej. 2. 74. 2.
Undæ cibique expers per novem luces. Ovid. 4. Met. 262.
Expers, ablativo etiam jungitur. Plaut. Perſ. 4. 3. 40. Ea res me domo expertem facit. i. e. Me abeſſe domo facit.
Expers patria, fama, fortunis. Salluſt. in Catil. 34. Neque quo periculum aliis faceremus, ſed uti corpora noſtra ab injuria tuta forent, qui miſeri, egentes, violentia atque crudelitate fœneratorum, plerique patria, ſed omnes fama atque fortunis expertes ſumus.
Metu. Plaut. Aſin. 1. 1. 31. Dono te ob iſtud dictum, ut expers ſis metu.
More. Plaut. Amph. 2. 2. 81.
Eo more expertem te factam adveniens offendi domi.
Somno. Lucret. lib. 6. 1179.
Lumina verſarent oculorum expertia ſomno. Idem lib. 2. 1098. Natura Diis expers.
Unguentis coma expers. Catul. de Com. Beren. 77. V. Voſſ. ad loc.
Porro notetur hanc vocem inter pauciſſimas hoc obtinere, ut diverſam ex diametro ſignificationem induat. Sapere hoc maris expers, dixit Perſ. 6. Sat. 38. de eo Quod transvectionem eſt expertum. Atque hoc vere ab Experior. Vet. Gloſſ. Expers, ἄπειρος καὶ ἔμπειρος. V. Caſaub. ad Perſ. loc. cit. [Sunt qui Perſii verba ita diſtinguunt:
— poſtquam ſapere Urbi
Cum pipere & palmis venit, (noſtrum hoc maris expers)
Fœniſecæ craſſo vitiarunt unguine pultes. Ut opponat Sapere noſtrum ac patrium Sapientiæ advectitiæ Græcanicæ. Non diſſimulandum tamen, etiam Expers & Aſſuetus ſæpe invicem opponi.

EXPES, vel potius EXSPES, [ἄνελπις] Sine ſpe. Accius Euryſace, Ille orbus, expes liberûm. Idem Medea, Exul inter hoſtes, expes, expers, deſertus, vagus. Hæc Nonius. Tacit. 6. Ann. 24. 3. Mox ubi expes vitæ fuit, meditatas compoſitaſque diras imprecabatur. Hor. in Arte Poët. 20. — quid hoc, ſi fractis enatat expes
Navibus, ære dato qui pingitur? Hoc tamen melius Extra (i. e. Præter) ſpem quam Sine ſpe. [Si diis placet, utique. Alioqui ſuſpicetur quis, Naufragi, & ope ac ſpe omni deſtituti, ſtipemque neneſſario mendicantis tabulam intelligi.

EXPĔTO, īvi, ītum, [ἐφίεμαι, γλίχομαι, ἐπιθυμέω, ὀρέγομαι] ĕre. Vehementer petere, & concupiſcere. Cic. 1. Off. 25. Expetuntur divitiæ tum ad uſus vitæ neceſſarios, tum ad perfruendas voluptates. Ter. And. 4. 2. 13. Hanc mihi expetivi.
Inter Appetere & Expetere. V. APPETO.
Expetere & Abjicere, contraria. Cic. 6. Att. 9. Nec me κενὸν in expetendo cognoſces, nec ἄτυφον in abjiciendo.
Expetere & aſſequi. Cic. 2. de Orat. 134. Certe hoc quod tu expetis, nemo unquam aſſequetur.
Expetere & Fugere, contraria. Cic. 2. de Fin. 30. Cetera aut omnino nihil habere momenti, aut tantum ut nec expetenda nec fugienda, ſed eligenda modo aut rejicienda ſint.
Optare & expetere. Cic. 1. Off. 66. Quum perſuaſum ſit nihil hominem, niſi quod honeſtum decorumque ſit, aut admirari aut optare, aut expetere oportere.
Expetere & poſtulare. Cic. pro Lege Manil. 57. Ne legaretur A. Gabinius Cn. Pompejo expetenti ac poſtulanti.
Vitare & Expetere, contraria. Cic. pro Milon. 50. Atque ut illi nocturnus ad urbem adventus vitandus potius quam expetendus fuit.
Expetere aliquid bona venia ab aliquo. Ter. Phorm. 2. 2. 31. Adoleſcens primum abs te hoc bona venia expeto.
Depoſcere & expetere aliquem imperatorem ad bellum. Cic. pro Lege Manil. 30.
Expetere eſt etiam Verbum de Jure tractum, Lege repoſcere. Liv. 3. 40. Jus ab invitis expetituram Remp. ſi a volentibus nequeat. Unde clades vel pœnas expetere eſt, Supplicium ſumere. V. Liv. 1. 22. Ut in eum omnes expetant hujusce clades belli. Subaudi Dii, adde cap. ſeq. Idem 6. 29. pr. Adeſte Dii & expetite pœnas ſimul debitas vobis violatis, nobiſque per veſtrum numen deceptis. Ad quod videtur reſpexiſſe Plaut. Amph. 2. 1. 42.
Cujus ego hodie in tergo faxo iſta expetant mendacia. Acidal. In tergum, vel Tergo. Dicitur enim eadem forma. V. quod ſeq.
Expetere item Recidere. Plaut. Amph. 1. 2. 32. Delictum ſuum expetere in mortalem ut ſinat. Idem ibid. 3. 1. 11. Mea ſit culpa quod ego contraxerim, ſi id Alcumene innocenti expetat. Idem ibid. 3. 2. 14. Nunc inſonti mihi illius ira in hanc & maledicta expetent.
Expetere, Accidere, uſu venire. Plaut. Amph. 1. 1. 20. In ſervitute expetunt multa iniqua. Idem Mil. 2. 4. 40. In vigilantes expetunt viſa in ſomnis.
A natura expetere aliquid. Cic. 1. de Orat. 86.
Vehementer aliquid expetere. Cic. 1. Off.
Summa cupiditate expetere aliquid. Cic. 6. Verr. 108.
Maxime aliquem expetere. Cic. de Clar. Orat. 207.
Expetere magnopere aliquid. Plaut. Caſ. 2. 7. 7.
Atque id non tam ægre eſt jam viciſſe villicum,
Quam id expetiviſſe opere tam magno ſenem.

Expetam alterum præ te. Plaut. Merc. 2. 4. 21. Pol ſanus ſi ſim, præ te medicum mihi expetam. Al. Non te &c.
Expetere auxilium. Cic. pro Milon.
Conjux expetitur tauro. Ovid. 9. Met. 48.
Jus alicujus expetere, pro Curare ut alicui fiat jus, & jus ſuum obtineat. Plaut. Rud. 5. 3. 37. Mirum quin tuum jus meo periculo expetam.
Pacem. Plaut. Amph. 5. 1. 75. Ut Jovis ſupremi multis hoſtiis pacem expetam.
Pœnas ab aliquo. Cic. pro Muren. 18. Ut mihi quidem videantur dii immortales, etiam ſi pœnas a pop. Rom. ob aliquod delictum expetierint.
Preces a deo, pro Precari deum. Plaut. Rud. 1. 5. 1.

Qui ſunt qui a patrona preces mea expetentes ſunt? Al. Expeteſſunt.

Reditum. Cic. 3. Fam. 10.
Sapientiam. Cic. 1. de Fin. 42.
Supplicium. Liv. 26. Tanta aviditas ſupplicii expetendi, tanta ſanguinis noſtri hauriendi eſt ſitis.
Vitam alicujus expetere. Cic. pro Deiot. 30.
Vita ea expetitur quæ ſit animi corporisque expleta virtutibus. Cic. 5. de Fin. 37.
Voluptatem natura expeti. Cic. 1. de Fin. 32.
Ætatem expetit. Plaut. Pœn. 3. 3. 23.

Malo ſiquid benefacias, id beneficium interit:
Bono ſiquid malefacias, ætatem expetit.

Audire expeto. Sen. Hippol. 9.
Cognoſcere expeto. Ovid. 7. Met. 476.
Expetitur unguentis radix aſpalathi. h. e. Prodeſt in unguentis. Plin. lib. 12. cap. 24.

Expetendus, [ἐπιθυμητὸς] Dignus qui expetatur. Plaut. Perſ. 4. 3. 5. Forma expetenda & liberali mulier. Cic. 3. Fam. 10. Amicitia expetenda.
Magis expetendus. Catul. 59. 47. Alii melius, Eſt petendus.
Vulgo expetenda atque optabilia dicendo amplificat atque ornat orator. Cic. 1. de Orat. 221.
Quod optabile expetendum eſt: quod expetendum, laudabile. Cic. 4. de Fin. 50.
Magnopere expetendum nihil eſſe in vita niſi laudem atque honeſtatem. Cic. pro Arch. 14.
Magnas & magnopere expetendas res concupiſcere. Cic. in Orat. 4.
Expetenda per ſe virtus. Cic. 1. de Fin. 30.

Expĕtens, Partic. [ὀρεγόμενος] Plin. lib. 12. cap. 17. Capræ maleficum frondibus animal, odoratorum vero fruticum expetentius. Alii Appetentius.
Conſilia ſana expetens. Sen. Hippol. 139.

Expetītus, Partic. [ἐπιτεθυμημένος] ut Complexus expetiti. Sen. Thyeſt. 509.

Expetītor, ōris. m. apud Symmach. Epiſt.

Expetibĭlis, e. Adj. Tacit. 16. Ann. 21. 2. Juvenalium ludicro parum expetibilem operam præbuerat.

Expetesso, & Expetisso, [ἐπιθυμοῦμαι] ĕre. Idem quod Petere, ſive Deſiderare. Plaut. Trin. 2. 1. 3. Sed hoc non liquet, nec ſatis cogitatum, utram potius harum mihi artem expeteſſam. Idem Mil. 4. 1. 13. A feſtiva femina, quæ te amat tuamque expetiſſit pulchram pulchritudinem. Idem ibid. 4. 6. Illam multæ ſibi expetiſſunt. V. Parei Lex. Crit.

Expiabĭlis, Expiamentum, Expiatio. V. expio.

Expīlo, [ἀποσυλάω] āre. Deripere, deprædari, furtive fraudare: quaſi Ne pilum quidem relinquere. Quidam exiſtimant dictum a Pilis Romanorum telis, vel a Græco πιλῶ, i. e. Complano: quod qui aut e facie pilos, aut e domo ſupellectilem detrahunt, æquare ac complanare omnia videntur. Inde apud Juriſconſultos titulus eſt, De crimine expilatæ hæreditatis: & qui alienam hæreditatem expilaverit, extraordinarie ſolet coerceri. Cic. in Parad. 6. 1. Si ſocios ſpolias, ærarium expilas. Suet. in Neron. cap. 26. Tabernulas etiam effringere & expilare, quintana domi conſtituta, &c. Cic. 6. Verr. 119. Quum in ſuſpicionem veniſſent ſuis civibus, fanum expilaſſe Apollinis.
Oculos genis expilare. Ovid. 13. Met. 562. [Ita MSS. aliquot, ſed Heinſ. Exſpoliare, quod eſt in aliis, prætulit. Scriptum nempe fuit Expoliatque, unde alii Expellit, alii Expilat finxerunt.
Socios expilare, & provincias diripere. Cic. pro Lege Manil. 57.
Spoliare & expilare regem. Cic. 6. Verr. 63.
Theſauros expilare. Liv. 31.

Expilātus, Partic. [ἀποσεσυλημένος] Cic. 3. de Orat. 12. Quæ quoniam jam aliunde non poſſumus, ſumenda ſunt nobis ab iis ipſis a quibus expilati ſumus.
Armarium expilatum, pecunia ablata. Cic. pro Cluent. 179.

Expilator, ōris. m. [ἀποσυλητὴς] Aſconius, Expilatores ſunt Atrociores fures, qui ne pilum quidem relinquunt in corpore ſpoliatorum. Cic. 1. Q. frat. 1. Quum urbs cuſtodem, non tyrannum: domus hoſpitem, non expilatorem recepiſſe videatur?

Expilatio, ōnis. f. [ἀποσύλησις] Cic. 3. Off. 36. Tanta ſublatis legibus & judiciis expilatio, direptioque ſociorum. Sic 5. Verr. Expilatio Aſiæ.

Expingo, inxi, ictum, [καταγράφω] ĕre. Idem quod Pingere ſignificat. Plin. lib. 35. cap. 7. Quoniam & pericula expingimus, nequis miretur & rogos pingi. Translate Cic. 5. Tuſc. 114. Qui motus hominum, qui ferarum non ita expictus eſt, ut quæ ipſe non viderit, nos ut videremus effecerit? De Homero cæco.

Expio, [ἀφοσιόω] āre. Purgare, & mundum ac purum facere. Valer. lib. 1. cap. 7. de Somniis. ext. 4. Supplicem ſacrificio expiaverat. Ibid. ſæpius. Liv. 1. 26. de Horatio, qui Horatiam ſororem interfecerat, Imperatum patri ut filium expiaret pecunia publica. Plin. lib. 33. cap. 11. de Luxu in lectis argenteis, Quæ omnia expiavit bellum civile Syllanum. Perſ. 2. Sat. 31.

Ecce avia aut metuens divûm matertera, cunis
Exemit puerum, frontemque, atque uda labella
Infami digito, & luſtralibus ante ſalivis
Expiat, arentes oculos inhibere perita.

Procurare & expiare. Cic. 2. de Divin. 130. Officium autem eſſe ejus, prænoſcere dei erga homines mente qua ſint, quidque ſignificent, quemadmodumque ea procurentur atque expientur.
Expiare cædem cæde, & ſanguinem ſanguine. Salluſt. de Republ. ord. cap. 3. extr. Neque barbaro ritu cæde cædem, & ſanguine ſanguinem expiandum
Crimen expiare morte. Sen. Med. 647.
Decus ferro. Flor. 2. 18. 17.
Egeſtates latrocinii. Cic. 11. Philipp. Si vero coloniarum & municipiorum ſine ulla dubitatione hoſtis eſt: quid tandem hujus cenſetis urbis, quam ille ad expiandas egeſtates latrocinii ſui concupivit? Ex vetuſto codice legendum, Ad explendas, &c. & quidem rectius.
Errata. Cic. de Aruſp. Reſp. 23.
Errorem. Plin. lib. 8. Epiſt. 10. Quem errorem magnis documentis expiavit, in ſummum periculum adducta. i. e. Luit.
Forum ab illis nefariis ſceleris veſtigiis expiare. Cic. pro Rabir. 11.
Injuriam. Plin. Epiſt. 159. Injurias legatorum. Liv. 1. 14.
Luxum. V. ſupra.
Manes mortuorum. Cic. in Piſon. 16.
Manus cæde. Sen. Herc. fur. 11.
Numen Cereris ſupplicio alicujus expiare. Cic. 6. Verr. 111.
Oſtenta cæde aliqua illuſtri. Suet. Neron. 36. Plin. 11. 17. Oſtenta ſæpe expiata magnis eventibus.
Periculum hoſtia. Phædr. 3. 3. 11.
Religiones. Cic. pro Milon. 74.
Religionem ædium expiare. Cic. de Aruſp. Reſp. 10.
Sacrum commiſſum quod expiari poterit, ſacerdotes expianto. Cic. 2. de Legib. 22.
Scelera, i. e. Punire. Cic. in Piſon. 85. Tua ſcelera dii immortales in noſtros milites expiaverunt. i. e. Propter te affixerunt noſtros. Hor. 1. Carm. 2. 29.

Cui dabit partes ſcelus expiandi Juppiter?

Somnium. Valer. de Somn. lib. 1. cap. 7. aliquoties.
Violata expiabuntur. Cic. 1. Att.
Voluptates miſeras unco & ignibus. Plin. Paneg. cap. 33.

Expiātus, Partic. Cic. 1. Philipp. 30. Quem potes recordare in vita tibi illuxiſſe diem lætiorem, quam quum expiato foro, diſſipato concurſu impiorum, &c.
Cruoribus nondum expiatis uncta arma. Hor. 2. Carm. 1. 4.
Clades expiata ingentibus victoriis. Flor. 1. 12. 3.
Exempla expiata Gracchorum caſibus. Cæſ. 1. Bell. Civil. 7.

Expiatus, ûs. m. pro Expiatione. Tertullianus.

Expiatio, onis. f. [ἀφοσίωσις] Cic. 2. de Legib. 40. At vero ſcelerum in homines atque impietatum nulla expiatio eſt. Liv. 5. 17. Unam expiationem eorum eſſe, ut &c. Idem 9. 1. Expiatio fœderis.

Expiabĭlis, e. Adj. [ἀφοσιωτὸς] ut Bellum expiabile. Cic. 13. Philipp. 2. i. e. Neceſſarium & expiandi gratia ſuſceptum piacula admiſſa. ſed legendum Inexpiabile cum Grutero & aliis. Viſitur tamen vox apud Tertullian.

Expiator, ōris. m. Qui expiat. Tertul. de Pudicit. cap. 15. extr. Impuritatis expiator.

Expiātrix, īcis. f. V. Feſt. in Piatrix.

Expiatorius, Adj. ut, Expiatoriæ pœnæ, apud Auguſtin. de Civ. Dei 21. 13.

Expīro, vel Exspiro, [ἐκπνέω, ἐκψύχω, ἐξατμίζω] āre. Spiritum emittere: dictum, ut ait Nonius, vel a Spiritu effuſo, vel a Spiraminibus. Lucil. lib. 3.

Expirans animam pulmonibus æger agebat.

Liv. 2. 20. Inter primam curationem expiravit.
Foras expirare. Lucret. lib. 6. 817.

Hos igitur tellus omnes exæſtuat æſtus:
Expiratque foras in aperta promptaque cæli.

Expirare per artus dixit Salluſt. fragm. 6. 29.
Animam expirare, pro Mori. Virg. 11. Æn. 883.

Confixi expirant animas.

Hirt. Bell. Afr. 88. Qui dum anima nondum expirata concidiſſet, &c.
Auras expirare dicitur amnis. Plin. lib. 5. cap. 9.
Auras expirare dicitur etiam homo, pro Mori. Ovid. 3. Met. 121.
Flammas transfixo pectore. Virg. 1. Æn. 48.

Illum expirantem, tranfixo pectore, flammas
Turbine corripuit, ſcopuloque infixit acuto.

Ubi Servius, Non animam dicit flammas: ſed cum anima, fulminis flammam evomentem.
Flammam expirare ruptis caminis dicitur Ætna. Virg. 3. Æn. 580.
Odorem gravem expirare de corpore. Lucret. lib. 4. 123.
Saniem expirat ſerpens. Sil. lib. 6.
Vermes expirant cadavera. Lucret. lib. 3. 720.
Expiravit libertas, per metaphoram. Plin. in Paneg. cap. 57.
Expiratur, imperſ. Plin. lib. 11. cap. 37. Eandem eſſe ei naturam, quam cerebro colligunt, quoniam prætenui ejus membrana modo inciſa ſtatim expiretur. De ſpinæ medulla.

Expīrans, Partic. [ἐκπνέων] ut Pectoris expirantes iræ. Catul. in Argon. 193. Eumenides, quibus anguineo redimita capillo

Frons expirantis præportat pectoris iras.

Sanguinis expirans calidum de pectore flumen. Lucret. lib. 2. 354.
Extremus expirantis hiatus. Quintil. lib. 6. cap. 2. p. 524.

Expiratūrus, Partic. [ἐκπνεύσων] ut Flos expiraturus ad primos Auſtros. Stat. 2. Silv. 1. 106.

Expiratio, ōnis. f. [ἐκπνοὴ] Cic. 2. de Nat. Deor. 83. Ejuſdemque expirationibus aer alitur & æther, & omnia ſupera.

Expiscor, [ἐξιχνεύω, ἐξιχνιάζω] āri. eſt Diligentiſſime quærere ubinam piſces lateant, authore Donato.
Expiſcari, per metaphoram, pro Indagare. Ter. Phorm. 2. 2. 35. Proinde expiſcare, quaſi non noſſes. Verbum tractum a Piſcatoribus, ut ait Donatus. Sic Cic. 9. Fam. 19. Neſcis me ab illo omnia expiſcatum? Idem in Piſon. 69

Expisso, vel Exspisso, [πυκνόω] āre. Spiſſum facere. Plin. lib. 25. cap. 13. Semine trito expreſſus, & ſole denſatus in paſtillos, necat ſanguinem expiſſando. Ex vetuſto codice legitur, Sanguine ſpiſſando. Idem lib. 20. cap. 7. Expiſſatum lac. Legitur & hic Spiſſatum lac.

Explāno, [διομαλύνω, ἐξομαλίζω, ἐξαπλόω, δηλόω] āre. Planum facere. ut, Explanatus in denos pedes cortex. Plin. lib. 16. cap. 8.
Explanare, Declarare, manifeſtare, exponere. Ter. Phorm. 2. 2. 33. Quem amicum tuum ais fuiſſe iſtum? explana mihi. Cic. 7. Verr. Explanandum eſt enim diligentius eorum cauſa, qui locum ignorant.

Docere

Docere & explanare quid faciendum. Cic. 1. Off. 101. Altera in ratione, quæ docet & explanat quid faciendum fugiendumque.
Ille omnia tibi explanavit. Cic. 3. Fam. 1.
Quod non intelligitur explanare. Cic. 13. Att. 10.
Apertius aliquid explanare. Cic. 2. de Fin. 60.
Diligentius aliquid explanare. Cic. 14. Att. 5.
Conjectura quædam explanare longe aliter atque ſunt. Cic. 2. de Orat. 280.
Maxime rem aliquam explanare. Cic. in Orat. 8.
Rem univerſam tribuere in partes, latentem explicare definiendo, obſcuram explanare interpretando. Cic. de Clar. Orat. 152.
Vim legis cæleſtis explanare. Cic. 2. de Legib. 9.
Explanare verba, pro Diſtincte pronuntiare. Plin. in Paneg. Inde apud Sen. lib. 1. de Ira 3. Explanabilis vox, contraria Confuſæ.

EXPLANĀTUS, Partic. [ἐξηπλωμένος] Cic. 1. Acad. 19. In lingua etiam explanatam vocum impreſſionem. Al. Expreſſionem.

EXPLANĀTE, Adv. [ἐξηπλωμένως] Aperte. Explanate ſcriptum. Gell. lib. 16. cap. 8. Compar. Cic. in Orat. 117. Erit igitur hæc facultas in eo quem volumus eſſe eloquentem, ut definire rem poſſit: neque id faciat tam preſſe & anguſte, quam in illis eruditiſſimis diſputationibus fieri ſolet, ſed cum explanatius, tum etiam uberius, & ad commune judicium popularemque intelligentiam accommodatius.

EXPLANATIO, ōnis. f. [ἐξάπλωσις, ἑρμηνεία] ut, Adhibere explanationem. Cic. 1. de Divin. 119. Plin. lib. 10. cap. 68. Arduæ explanationis omnia. V. INTERPRETOR.
Explanatio animi, quæ nos diſtinxit a feris. i. e. Sermonis uſus. Plin. lib. 11. cap. 51.
Portentorum explanationes. Cic. de Aruſp. Reſp. 18. Ubi legendum, Expiationes. [Immo parum liquet utra potior lectio ſit, & illam firmant MSS. V. Lamb. & Græv. ad loc
Explanatio, Figura eſt rhetorum, quæ reddit apertam & dilucidam orationem. Auct. ad Heren. lib. 4. 18.
Uniuscujusque propoſitionis explanatio. Auct. ad Heren. lib. 4. 24.
Emendata explanatio. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Illuſtris explanatio & commoratio una in re, permultum movet. Cic. 3. de Orat. 220.

EXPLANĀTOR, ōris. m. [ἐξαπλωτὴς, ἑρμηνεὺς] Qui interpretatur & exponit. Cic. 1. de Divin. 116. Sunt enim explanatores, ut grammatici poetarum. Idem 2. de Divin. 131. Si ea nobis objiciunt, quorum nec ſcientiam, neque explanatorem habeamus. Quo loco quædam exemplaria legunt Explanationem. adde Lact. 6. 8.

EXPLANATORIUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 1. 5. Liber explanatorius aphoriſmorum Hippocratis.

EXPLANABĬLIS, e. Adj. V. paulo ante, Explanare verba.

EXPLANTO, [ἀποφυτεύω] āre. contrarium eſt ſimplici Planto. Columel. lib. 4. cap. 14. Pampini ſe capreolis illigent ſuis, ne ventis explantentur. Idem lib. 5. cap. 9. Ante quam explantes arbuſculam, &c.

EXPLAUDO, Idem atque Explodo, quod vide. Auſon. in Sapient. Lucret. lib. 4. 711.

— gallus noctem explaudentibus alis
Auroram clara conſuetus voce vocare.

EXPLENDESCO, ſive EXSPLENDESCO, ui. [ἐκλάμπω] ĕre. Eminere. Sueton. in Tit. cap. 3. In puero ſtatim corporis animique dotes explenduerunt. adde Nep. 25. 1. 3. Sen. Nat. Quæſt. 2. 23.

EXPLENDESCENS, Partic. Plin. lib. 11. cap 12. Venit hoc ex aere, & maxime ſiderum exortu, præcipueque ipſo ſirio explendeſcente fit.

EXPLEO, evi, ētum, [ἐκπληρόω, ἀποπληρόω, ἀναπληρόω] ēre. Implere ſignificat. Virg. 3. Georg. 431. — piſcibus atram
Improbus ingluviem ranisque loquacibus explet.
Explere, Satiare. Ter. Heaut. 1. 1. 77. Hem, tot mea ſolius ſoliciti ſunt cauſa, ut me unum expleant?
Expleri & Satiari, hanc habent differentiam. Expleri, eſt Tantummodo plenum eſſe: Satiari, Supra modum & abundantiam. Lucret. lib. 3. 1017.

Deinde animi ingratam naturam paſcere ſemper
Atque explere bonis rebus, ſatiareque nunquam. Nonius.

Explere & ſatiare. Cic. in Partic. 96. Ad commovendos animos maxime proficient ſi incitandi erunt, hujusmodi ſententiæ, quæ ad explendas cupiditates, aut ad odium ſatiandum, aut ad ulciſcendas injurias pertinebunt.
Explere & ſaturare. Cic. 5. Verr. 100. Decumanis lucra data ſunt ut aliquando ex eorum agris atque urbibus expleti atque ſaturati, cum hoc cumulo quæſtus decederent.
Explere & cumulare. Cic 2. Off. 18. Quorum ea quæ natura deſiderat, expleta cumulataque habeamus.
Explere aliquem ſcribendo. Cic. 2. Fam. 1. Sed de litteris hactenus: non enim vereor ne non ſcribendo te expleam. h. e. Scribendo ſatisfaciam.
Quod aliquibus defuit, explere. Cic. de Clar. Orat. 154.
Animum alicui explere, pro Satisfacere. Ter. Hec. 5. 1. 19. Exple animum his, teque hoc crimine expedi.
Animum ſuum explere, pro Satisfacere animo. Ter. And. 1. 2. 17. Dum tempus ad eam rem tulit, ſivi animum ut expleret ſuum. V. ANIMUS.
Annos ducentos. Plin. lib. 7. cap. 48. Sic Columel. lib. 8. cap. 11. Quum trimatum explevit, optime progenerat.
Annos triginta explere imperio. Virg. 1. Æn. 274.

Triginta magnos volvendis menſibus orbes
Imperio explebit. i. e. Annos triginta regnabit.

Annum Luna quater plenis explevit cornibus. Ovid. 7. Met. 530.
Annos fatales explevimus. Tibul. lib. 1. 3. 53.
Avaritiam pecunia. Cic. pro Roſc. Amer. 150.
Centurias non explere dicuntur candidati, cum non poſſunt ſuffragiorum legitimum numerum ferre. V. Liv. 3. 64. extr. & 37. 47. extr.
Cicatricem. Plin. lib. 36. cap. 21. Ulcera oculorum purgat leniter, expletque cicatrices, & emendat.
Conſilium, pro Exequi. Cæſ. 1. Bell. Civil. 78. Ibi ſe reliquum conſilium expleturos confidebant. [Immo Explicaturos.
Cupiditates multa opera & impenſa. Cic. 1. de Finib. 45.
Cupido jejuna expletur. Lucret. lib. 4. 874. i. e. Fames.

Damnationem. Cic. pro Cæcin. Non ad cognoſcendam cauſam, ſed ad explendam damnationem præſto fuiſſe.
Deſiderium alicujus. Liv. lib. 1. cap. 9. extr. Eoque melioribus uſuras viris, quod annixurus pro ſe quisque ſit, ut quum ſuam vicem functus officio ſit, parentum etiam patriæque expleat deſiderium.
Diem ſupremum explevit. Tacit. 1. Ann. 6.
Digitos quatuor explere longitudine. Plin. lib. 18. cap. 27.
Dolorem. Ovid. 4. Triſt. 3. 38.

Expletur lacrymis, egeriturque dolor.

Expectationem explere. Cic. 1. de Orat. 205.
Famem. Cic. in Vatin. 32. Fauſti, adoleſcentis nobiliſſimi, paulo ante ex epulo magnificentiſſimo famem illam veterem tuam non expleras?
Jejunia explere. Sen. Thyeſt. 1.
Inſaniam. V. Libidinem.
Intemperantiam alicujus explere. Cic. de Aruſp. Reſp. 42.
Legiones ſupplemento. Liv. 1.
Libidinem ſuam. Cic. 6. Verr. Nonne vobis id egiſſe videtur, ut non unius libidinem, non ſuos oculos, ſed omnium avariſſimorum inſanias, quum Romam revertiſſet, expleret?
Mentem expleri nequit. Virg. 1. Æn. 717.
Mortalitatem explere. Tacit. 6. Ann. 50. Interclusa anima creditus eſt mortalitatem expleviſſe.
Mundum bonis omnibus explevit Deus. Cic. de Univerſ. 7.
Munus. Cic. de Provinc. Conſ. 25. Et malit tamen tardius ad ſuorum laborum fructus pervenire, quam non explere ſuſceptum Reipub. munus.
Numerum. Cic. 6. Verr. 76. Sperabat iis militibus, quos ex eo loco deduxiſſet, explere ſe numerum nautarum & remigum poſſe.
Numerum legitimum conſuetudinis. Cic. 7. Verr. 56. Honeſtius eſt ei nullum dare, quam illum quaſi legitimum numerum conſuetudinis non explere.
Numeros in fidibus explere, & conficere verſus. Cic. 4. Acad. 22.
Oculos. V. Libidinem.
Odium. Liv. lib. 4. Factis ſimul dictisque odium explet.
Officium ſcribendi explere. Cic. 16. Fam. 25. Noli committere ut excuſatione potius expleas officium ſcribendi, quam aſſiduitate epiſtolarum.
Opus alterius explere. Ovid. 3. Met. 648.
Partem relictam explere. Cic. 3. Off. 34.
Rimas explere. Cic. in Orat. 231. Neque inſerciens verba, quaſi rimas expleat.
Se explere. Plaut. Curc. 3. 16. Edepol næ ego hîc me intus explevi probe.
Se largitionibus explere. Cic. 2. Philipp. 50. Ibi te quum & illius largitionibus, & tuis rapinis expleviſſes (ſi hoc eſt explere quod ſtatim effundas) advolas egens ad Tribunatum.
Sententias dilatare verbis, & mollioribus numeris explere. Cic. in Orat. 40.
Sententias apte explere concludereque. Cic. in Orat. 230.
Sitim diuturnam explere. Cic. de Senect. 26.
Stipendia explere. Tacit. 3. Ann. 33. Quanquam ipſe pluris per provincias quadraginta ſtipendia expleviſſet.
Summam. Liv. 38. 24. Ubi aurum oſtenderent, quod ſummam talenti Attici expleret.
Summam explevit ad trecentorum. Liv. 2.
Tecta frugibus exples. Catul. 32. 20.
Tenebras explere. Stat. 9. Theb. 754.

— alio geminatum lumine vulnus
Explevit tenebras. i. e. Effoſſo etiam altero oculo fecit ut totus evaderet cæcus.

Vitam beatam. Cic. 2. de Fin. 42. Id autem ejusmodi eſt, ut aditum ad virtutem, auctoritatemque videatur habiturum, & expleturum cumulate vitam beatam.
Urbes tercentenas explere erroribus. i. e. Pererrare. Tibul. lib. 1. 4. 63.
Explere, aliquando pro Minuere uſurpatur. Gallice, *Deſemplir*. nam Ex præpoſitio nonnunquam privativa particula eſt. Ennius,

Navibus explebant ſeſe, terrasque replebant. Virg. 6. Æn. 545.
— explebo numerum, reddarque tenebris ubi V. Servium. Hor. 2. Carm. 7. 21.
Obliviosо lævia Maſſico Ciboria exple.

Atque ita interpretatur Donatus illud Ter. Hec. 5. 1. 29. Exple animum iis, i. e. Exonera. conf. 5. 2. 19. & 21. [Vide tamen & quæ in contrariam ſententiam Taubmannus diſputat ad Virgil. Quin & Schol. Vet. Horatii Imple, non Deple exponit τὸ Exple poëtæ, qui & alioqui ſæpius plena pocula amicis minatur. Itaque merito duorum Magiſtrorum, quamvis his & Nonius accedit, auctoritas ſuſpecta eſt, quæ uno Enniani verſus exemplo nititur, in quo & diverſa conſtructio, & parum certa lectio eſt, forſan enim Ennius ſcripſit:

Navibu' deplebant ſeſe. ultima littera more veterum ſuppreſſa.

EXPLENUNT, pro Explent, ſcripſere veteres. Feſtus.

EXPLĒTUS, Partic. [ἐκπεπληρωμένος] ut, Expletum omnibus ſuis partibus, ſive omnibus ſuis numeris. Cic. 3. de Fin. 32.
Spectando expletus. Catul. 62. 268.
Dapibus expletus. Virg. 3. Æn. 630.
Finis expletus pudoris, i. e. Præterierunt anni virginitatis. Stat. 1. Achil. 291.
Fines expleti humani ævi. Stat. 5. Silv. 1. 260.
Mundus perfectus & expletus omnibus ſuis numeris & partibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 37. Idem 2. de Fin. 48. Habes undique expletam & perfectam, Torquate, formam honeſtatis.
Munus amicitiæ expletum ſit. Cic. de Amicit. 69.
Naribus corruptus ſanguis expletis ibat. Lucret. lib. 6. 1201.
Querela expleta annis. Ovid. 2. Amor. 6. 8.

Expleta eſt annis iſta querela ſuis.

Vita animi & corporis virtutibus expleta expetitur. Cic. 5. de Fin. 37.
Voluptas expleta flendi. Stat. 2. Silv. 1. 15.

EXPLETIO, ōnis. f. [ἐκπλήρωσις] Cic. 5. de Fin. 40. In ea expletione naturæ ſummi boni finem conſiſtere, &c.

EXPLEMENTUM, i. n. [ἐκπλήρωμα] Sen. Epiſt. 111. Si ſcieris cacumina arborum, explementum eſſe ventris. adde Plaut. Stich. 1. 3. 19.

Explĭco, ui & āvi, ĭtum & ātum, [ἀναπλόσσω] āre. Extendere atque evolvere. Plaut. Mil. 4. 8. 7. Orant te, ut eas, ventus operam dum dat, ut velum explicent. Virg. 2. Georg. 335.

Sed trudit gemmas, & frondes explicat omnes.

De præterito hujus verbi. V. Gell. lib. 1. cap. 7. circa finem.

Eſt etiam Explicare, Explanare & oſtendere, item Ad finem perducere, quoniam quæ extenduntur perfectius videri ſolent. Cic. 1. de Orat. 163. Perfice ut Craſſus hæc quæ coarctavit & peranguſte referſit in oratione ſua dilatet nobis atque explicet. Dilucide, expedite, aperte, planiſſime, &c. explicare apud eund.

Explicare acies, & Explicare agmen dicuntur Imperatores exercituum, quum milites ſuos in patentem locum exponunt ad concertationem ineundam. Liv. 4. [Explicari dicuntur copiæ, quum dilatantur, ut porrectior acies fiat, minusque conferta. Sic Agmen, Cohortes, Legiones, Naves, Ordines, Turmas explicare infra. V. Curt. lib. 4. cap. 9. §. 10. & 14. 12.

Agmen. Liv. 30. 5.

Alas. Martial. lib. 13. 70.

Miraris quoties gemmantes explicat alas. De pavone. conf. Pennas.

Bellum. i. e. Perficere. Flor. 1. 17. 5.

Campum tumulus diffuſo vertice explicat, i. e. Summitate planitiem latam exhibet. Lucan. lib. 3. 377.

Captiones. Cic. 2. de Divin. 41. Cur igitur vos inducitis in eas captiones quas nunquam explicetis.

Carmina explicare alicui. Catull. 51. 3.

Cauſam rei. Cic. 3. Att. 3. Rerum novarum cauſas explicare. Cic. 5. Fam. 12.

Cœnas duas explicat una menſa. Martial. lib. 1. 104.

Cohortes legio explicuit. Virg. 2. Georg. 280.

Conſilium. Cæſ. 1. Bell. Civil. 78.

Curſum explicare citatis paſſibus. Sen. Hippol. 10.

Enſem, Evaginare. Ovid. [ubi tandem?

Epiſtolam, pro Aperire, & clauſam reſerare. Cic. 3. Q. frat. 1. Quum hanc jam epiſtolam explicarem, tabellarii a vobis venerunt. Sed hic legendum Complicarem: & ita habent codices emendati.

Fabricam naturæ incredibilem explicare. Cic. 2. de Nat. Deor. 138.

Forum ad alium locum explicare. Cic. 4. Att. 16. Ut forum laxaremus & usque ad Atrium Libertatis explicaremus, contempſimus ſexcenties H-S.

Frontem ſolicitam explicuere. Hor. 3. Carm. 29. 16.

Intelligentiam explicare atque excutere. Cic. 3. Off. 81.

Interpretationem. Cic. 1. de Divin. 39.

Iter. i. e. Perficere. Plin. Epiſt. 154.

Latus explicare. Sen. Thyeſt. 9.

Leges interpretari & explicare. Cic. 9. Philipp.

Legiones. Cæſ. 2. Bell. Civil. 26.

Ligna explicat natura in flammas, i. e. Reſolvit. Lucret. lib. 2. 881.

Litteras proferre atque explicare. Cic. 4. Verr. 106. Omnium Prætorum litteras, qui ante fuerunt profer, explica: ſi unum inveneris, ego hoc tibi quemadmodum in tabulis ſcriptum habes, ita geſtum eſſe concedam.

Luxus ſuos explicuit Cleopatra. Lucan. lib. 10. 109.

Mare turbidum apud Sen. in OEth. 456. pro Turbatum componere & ſerenare, & quaſi corrugatum explicare.

Mentem verbis. Cic. in Orat. 116.

Naves explicare. Hirt. Bell. Alex. 14. Inter has ſpatium quadringentorum paſſuum reliquit, quod ſatis eſſe ad explicandas naves videbatur.

Negotium explicare atque expedire. Cic. 13. Fam. 27.

Nomen explicare & Debitor, & Exactor ejusdem dicitur. Cic. 13. Att. 29. Si Faberius nobis nomen illud explicat. Et paulo poſt, Si Faberianum explicas, emamus vel magno. ſubaudi Nomen. V. EXPEDITUS.

Orationes Græcas ſummorum Oratorum. Cic. 1. de Orat. 155. Orationem longam & verbis valde bonis explicare. Cic. 2. de Lege Agr. 13.

Orbes explicare, dicuntur ſerpentes quum repunt. Ovid. 15. Met. 720. de Æſculapio in ſerpentem mutato,

— deus explicat orbes, &c.

Ordines explicare. Liv. 2. 46. & 37.

Ordines temporum. Cic. de Clar. Orat.

Onera explicare, Sumptus ſc. qui neceſſario erant faciendi. Suet. Domit. 12. Neque eo ſecius in explicandis oneribus omnibus hæreret.

Pecuniam, quod Græci πορίζεσθαι, Latini Curare dicunt. Calliſtratus l. 31. D. de re judic. Si qui tamen per contumaciam magis, quam quia non poſſint explicare pecuniam, differant ſolutionem. i. e. In promptu non habeant.

Pennas ſuas explicat pavo. Ovid. 2. Amor. 6. 55. conf. Alas.

Philoſophiam. i. e. Scribere philoſophica. Cic. 2. de Divin. 6.

Provinciam periculis cinctam celeritate conſilii explicare. Cic. pro Lege Manil. 30. i. e. liberare.

Rationem belli. Cic. de Provinc. Conſ. 35.

Rem dictione. Cic. de Orat.

Pulchre ego hanc explicatam tibi rem dabo. Plaut. Pſeud. 4. 1. 18.

Rempublicam liberare & explicare. Cic. 12. Fam. 25.

Scholam explicare. Cic. 2. de Fin. 1. V. SCHOLA.

Sententiam. Quintil. lib. 2. cap. 15. Cic. 1. de Divin. 6.

Serpentem explicare, eſt Occidere ſerpentem. Mortuus enim ſerpens explicatur, & in longum porrigitur. Lucan. lib. 5. 80.

— adhuc rudibus Pæan Pythona ſagittis Explicuit.

Turmas omnes explicuit Cæſar. Lucan. lib. 6. 9.

Veſtem explicare. Cic. 1. de Orat. 161.

Virtutem. Cic. Quæ virtus præter ceteras, totam ſe ad alienas utilitates porrigit atque explicat. h. e. Tota eſt in alienis utilitatibus.

Vitam alterius totam explicare, atque eam, non modo in animis Judicum, ſed etiam in oculis conſpectuque omnium exponere. Cic. 1. Verr. 27.

Umbram porticus explicat. Martial. lib. 1. 2.

Claudia diffuſas ubi porticus explicat umbras.

Undas ſpatioſas in longum explicat fluvius. Ovid. ad Liv. 251.

Volumen ſuum explicare. i. e. Evolvere. Cic. pro Roſc. Amer. 100.

Voluptatem explicare. Cic. 2. de Fin.

Se explicare. Cic. 5. Att. 12. Quare da operam, ſi ulla ratione etiam nunc efficere potes, ut te explices, ut huc quam primum venias.

Se laqueis explicare. Cic. 7. Verr. Unde metaph. A periculo, a morbo explicari, i. e. Liberari. Liv. Epit. 49. Cum neglectos ab una parte muros duo tribuni cum cohortibus irrupiſſent, & ab oppidanis graviter cæderentur a Scipione explicati ſunt. Sen. de Tranq. Animi. cap 2. Admoneor exemplo eorum qui ex longa & gravi valetudine explicati moriunculis levibusque interim offenſis perſtringuntur.

Explicit, in fine librorum, &c. pro Explicitus vel Explicitum eſt. Martial. 14. 1. extr.

Verſibus explicitum eſt omne duobus opus. Hieron. Epiſt. 138. Solemus completis opuſculis ad diſtinctionem rei alterius ſequentis medium interponere Explicit, aut Feliciter, aut aliquid iſtiusmodi.

Explicĭtus, Partic. [ἀνεπτυγμένος] Cic. 9. Att. 3. Sed ita meruiſſe illum de me puto, ut ἀχαριστίας crimen ſubire non audeam, quanquam a te ejus quoque rei juſta defenſio eſt explicita. i. e. Explicata.

His explicitis rebus, duas in caſtris legiones retinuit. Cæſ. 3. Bell. Civil. 76.

Tractatus explicitus. Ulp. in l. 1. D. ad Senatusconſ. Trebel. Explicito tractatu, qui ad fideicommiſſa ſingularum rerum pertinet: tranſeamus nunc ad interpretationem Senatusconſ. Trebel.

Compar. Cæſ. 1. Bell. Civil. 78. Sed ex propoſitis conſiliis duobus, explicitius videbatur, ad Ilerdam reverti.

Explicitūrus, Partic. [ἀναπτύξων] Stat. 1. Theb. 146.

Montibus aut late Graiis effulta nitebant

Atria, congeſtos ſatis explicitura clientes. h. e. Large admiſſura venientum turbam.

Explicātus, Alterum Partic. Cic. 9. Att. 6. Salutares te mihi litteras miſiſſe, neque ſolum has longiores, quibus nihil poteſt eſſe explicatius, nihil perfectius.

Facilis & explicata cauſa. Cic. pro Planc. 5. Sed mihi in cauſa facili atque explicata, perdifficilis, Judices, & lubrica defenſionis ratio proponitur.

Cognitio de aliquibus rebus explicata. Cic. de Univerſ. 33.

Opinio explicata uberius & ornatius. V. Ornate in ORNO.

Illuſtris & explicatus locus. Cic. 2. de Orat. 358.

Explicata diligentiſſime philoſophia Græcis litteris. Cic. 1. Acad.

Reliqua explicata. Cic. 1. Att. 3. Maxime autem me angit ratio reliquorum meorum: quæ quanquam explicata ſunt, tamen quod & Dolabellæ nomen in his eſt, & attributione mihi nomina ignota, conturbor. i. e. Quanquam ſint ſolvendo qui mihi debent, vel non ſit controverſa perſequutio. Ibid. 10. Me res familiaris movet: rem dico? imo vero exiſtimatio, quum enim tanta reliqua ſint, ne Terentiæ quidem adhuc quod ſolum expeditum eſt. Sic, Impedita nomina dicuntur, Quæ non ſunt expedita. conf. ſupra Nomen expedire.

Explicata & explorata ratio ſalutis ſuæ. Cic. 6. Fam. 1.

Veteris cujusdam memoriæ non ſatis explicata recordatio. Cic. 3. de Orat. 4.

Explicata & Addubitata res, contraria. Cic. 1. Off. 83. Eoque magis, ſi plus adipiſcare re explicata boni, quam addubitata mali.

Explicata tota Carneadis ſententia. Cic. 4. Acad. 19.

Planiſſimo loco explicata urbs. Cic. 2. pro Lege Agr. 95.

Explicātus, ûs. m. [ἀνάπτυγμα] Plin. lib. 8. cap. 42. Quibus non vulgaris in curſu gradus, ſed mollis alterno crurum explicatu glomeratio.

Explicatus, pro Declaratione. Cic. 3. de Nat. Deor. 94. Ut intelligeretis quam eſſet obſcura, & quam difficiles explicatus haberet.

Explicatio, ōnis. f. [ἀνάπτυξις] ut, Rudentis explicatio. Cic. 1. de Divin. 127.

Explicatio, [κατασκεύασις] Declaratio. Cic. 3. de Fin. 14. Multumque ad ea quæ quærimus, explicatio tua iſta profecerit.

Facilis aliquarum rerum explicatio. Cic. 7. Philipp. 1.

Illuſtris & perpolita explicatio. Cic. 2. de Orat. 120.

Explicatio fabularum, & Enodatio nominum. Cic. 3. de Nat. Deor. 62.

Naturæ explicatione aliquid interpretari. Cic. 1. de Divin. 129.

Verborum explicatio probabatur, i. e. Qua de cauſa quæque eſſent nominata, quam Etymologiam appellabant. Cic. 1. Acad. 32.

Explicātor, ōris. m. [ἀναπτυκτὴς] Qui exponit. Cic. in Orat. 31. At laudatus eſt ab omnibus, fateor: ſed ita ut rerum explicator prudens, ſeverus, gravis, non ut in judiciis verſaret cauſas, ſed ut in hiſtoriis bella narraret.

Explicātrix, īcis. f. [ἀναπτυκτὶς] ut, Explicatrix orationis perpetuæ, eſt vis dicendi. Cic. 1. Acad. 32.

Explicabĭlis, e. [ἀναπτυκτὸς] ut, Explicabilis menſura. Plin. lib. 4. cap. 13. Toto autem hoc mari ad Scaldin usque fluvium, Germanicæ accolunt gentes, haud explicabili menſura.

Difficilis & explicabilis res. Cic. 8. Att.

An Inexplicabilis? H. St. Ita plane exhibent codd. emendati Ep. 3. O rem, inquis, difficilem atque inexplicabilem! Atqui explicanda eſt.

Explicāte, Adv. [ἀνεπτυγμένως] Clare & aperte. Cic. 3. de Orat. 50. Qui diſtincte, qui explicate, qui abundanter, qui illuminate & rebus & verbis dicunt.

Explōdo, ſi, ſum, pro Explaudo. q. V. [ἐκκροτέω, ἀποκροτέω] ĕre. Non tantum ſignificat (inquit Valla lib. 5.) Ejicere: ſed Ejicere manibus, & quidem cum ſono pulſantibus: qualiter Quempiam e domo, e theatro, ex aliquo concilio injectione manuum, aut pulſatione ejicimus. Quod apparet ex aliis a Plaudo compoſitis, Applaudo ſeu Applodo, Complodo & Supplodo. Cic. 1. de Orat. 259. Itaque nos raucos ſæpe attentiſſime audiri video: tenet enim res ipſa atque cauſa: at Æſopum, ſi paulum irraucuerit, explodi. Idem 2. de Divin. 86. Sed hoc quidem genus divinationis vita jam communis exploſit.

Explodere & ejicere. Cic. pro Cluent. 86. Te vero illud idem quod tum exploſum & ejectum eſt, nunc retuliſſe demiror.

Explōſus, Partic. [ἐκκεκροτημένος] Cic. 2. Q. frat. 11. Multa dixi in ignobilem regem, quibus totus eſt exploſus.

Exploſa ſententia. Cic. 1. Off. 6.

Exploſio, ōnis. f. Cic. 8. Fam. 13. Ludorum exploſiones.

Explōro, āre. Exclamare, & veluti Fletu quodam vociferari. Varro, Gemit, explorat, turbam omnem concitat. Feſtus Pompejus, Explorare antiqui pro exclamare uſi ſunt: ſed poſtea, proſpicere & certum cognoſcere, cœpit ſignificare.

Explorare, [κατασκοπέω, ἀνακρίνω, ἐπισκοπέω] Sagaciter inquirere, tentare, obſervare. Cic. ad Brut. 16. Futura quoque, niſi ante ſit occurſum, explores, ne ſe inſinuent. Plin. Epiſt. 311. Locus ſuſpectus & mollis: quem ego interim explorare modico impendio juſſi, an recipere & ſuſtinere opus poſſit.

Amenta explorare in digitis. Stat. 11. Theb. 440.
Animos alicujus explorare. Ovid. 1. de Arte Am. 456.
Animum ſtimulis explorare. Tacit. 1. Hiſt. 15. Secundæ res acrioribus ſtimulis animum explorant.
Bonitatem panis explorare guſtu. Columel. lib. 1. cap. 8.
Conſilium hoſtium. Hirt. 8. Bell. Gall. 18.
Cornua explorat in truncis. Lucan. lib. 2. 603.
Dexteram explorare. Sil. lib. 11.
Fines & littora gentis explorant. Virg. 7. Æn. 150.
Fugam. Cic. 7. Vetr. 43. Quæ quidem omnibus qui aſpexerant, proſpectare jam exilium, atque explorare fugam domini videbatur.
Inſidias explorat lupus circum ovilia. Virg. 3. Georg. 537.
Iter. Liv. 3. 8. Eo ſolutiore cura in Lucretium incidunt Conſulem, jam ante exploratis itineribus ſuis inſtructum, & ad certamen intentum.
Iter cæcum explorare. Ovid. 10. Met. 456.

It tamen, & tenebræ minuunt, noxque atra pudorem:
Nutricisque manum læva tenet, altera motu
Cæcum iter explorat.

Locos novos explorare. Virg. 1. Æn. 311.
Maleficia atrociora non aliter explorari & inveſtigari poſſunt, quam per ſervorum quæſtiones. Paulus in l. edictum. D. de quæſtio.
Mentes explorare. Sil. lib. 5. 60.
Portas. Virg. 9. Æn. 170.

Necnon & trepidi Troes formidine portas
Explorant.

Provinciam. Cic. pro Lege Manil. 34. Qui Siciliam adiit, Africam exploravit, inde Sardiniam cum claſſe venit.
Rem totam explorare. Cic. 6. Att. 8.
Ventos explorare. Virg. 3. Æn. 514.
Vias explorare. Tibul. lib. 2. 1. 78.
Vires explorare. Stat. 8. Theb. 42.
Explorare, Siccare, auctore Nonio. Virg. 1. Georg. 175.

Et ſuſpenſa focis explorat robora fumus.

Explorans, Partic. unde
Exploranter, Adv. Ammian. 16. 5.
Explōrātus, Partic. [κατεσκοπημένος] ſignificat Certum: ut, Explorata ſalus: cujus contrarium eſt, Salus deplorata. Cic. 6. Fam. 12.
Conſulatus exploratus & domi conditus. V. consulatus.
Fides explorata. Stat. 3. Silv. 5. 44.
Litteræ exploratæ a timore. Cic. 3. Att. 17. Sed poſtridie Sextii pueri venerunt, qui a te litteras attulerunt, non tam exploratas a timore, quam ſermo Livineji fuerat. h. e. Quæ me non tam timore liberarent, quam Livineji ſermo.
Pacem exploratam habere. Cic. 7. Philipp. 16.
Principia. Cic. 1. de Legib. 38.
Ratio explorata atque proviſa. Cic. 3. Verr. Mea quidem ratio quum in præteritis eſt rebus cognita, tum in reliquis explorata atque proviſa eſt.
Ratio ad aliquid confirmandum explorata. Cic. 1. de Nat. Deor. 43.
Spes alicujus explorata. Cic. 3. Off. 117.
Spe magna & prope explorata, libertatis cauſam ſuſcipere. Cic. 10. Philipp. 19.
Victoria explorata. Cic. 6. Fam. 1.
Exploratum & proviſum. Plaut. Capt. 3. 4. 111. Quin exploratum dico, & proviſum hoc tibi.
Perſpecta & explorata perſcribere. Cic. 3. Att. 15.
Exploratum eſt mihi. i. e. Certum, Compertum. Cic. de Senect. 66. Quis eſt tam ſtultus, quamvis ſit adoleſcens, cui ſit exploratum ſe ad veſperum eſſe victurum? Ter. Phorm. 4. 3. Jam id exploratum eſt. Lucil. lib. 29. Certum ſcio eſſe ut dicis: nam mihi erant de illo exploratа omnia.
Satis eſt exploratum. Ovid. 5. Met. 362.

Poſtquam exploratum ſatis eſt, loca nulla labare, &c.

Exploratum eſt mihi de hac re. Cic. pro Cœl. 16.
Exploratum habeo, idem ſignificat quod Exploratum eſt mihi. Cic. de Amicit. Idem 3. Off. 75. Hac vi non utatur, ne ſi exploratum quidem habeat, id omnino neminem unquam ſuſpicaturum. Cic. 1. de Nat. Deor. 51. de Deo; Habet exploratum fore ſe ſemper cum in maximis, tum in æternis voluptatibus. conf. Hirt. 8. Bell. Gall. 6.
Eſſe pro explorato. Cic. 9. Fam. 10. Id erit mihi pro explorato.
Compar. Cic. 16. Att. 2. Facilior enim & exploratior devitatio legionum fore videtur, quam piratarum.
Superl. Cic. Poſt. red. ad Quir. 15. An ego, quum mihi eſſet exploratiſſimum, P. Lentulum proximo anno Conſulem futurum, &c
Explorato, Ablativus abſolute poſitus, ut Comperto. Tacit. 2. Hiſt. 49. Et explorato, jam profectos amicos, noctem quietam, utque affirmatur, non inſomnem egit. i. e. Poſtquam exploratum illi & cognitum fuit.
Explōrātē, Adv. h. e. Certo. Cic. 2. Q. frat. 14. Hæc ita ſentio, judico, & ad te explorate ſcribo. Cic. 10. Fam. 8. Non ſolum bene ſperare de nobis homines, ſed explorate judicare volumus.
Explorate percipere & cognoſcere. Cic. 1. de Nat. Deor.
Compar. Cic. 6. Fam. 1. Exploratius poſſum promittere.
Explōrātio, ōnis. f. Macrob. 2. Saturn. 2. Adulterii exploratio. Surculi. Columel. 3. 9.
Explorator, ōris. m. [σκοπός, κατάσκοπος, ἐπίσκοπος, ὠτακουστής] Qui explorat & obſervat. Cæſ. 1. Bell. Gall. 22. Plaut. Pſeud. 4. 7. 71.

Exploratorem hunc faciamus ludo ſuppoſititium.

Pelagi exploratores. Claud. de Nupt. Hon. 136.
Eques explorator. Sil. lib. 16. 80.
Explorator, auctore Feſto, a Speculatore hoc diſtat; quod Speculator hoſtilia ſilentio perſpicit: Explorator pacata clamore cognoſcit. De hac Feſti diſtinctione, & plenius de Exploratoribus agit Spanhem. de Uſu & Præſt. Num. diſſert. 10. p. 235. V. Suidam in verbo ἐξπλωράτωρ. [Exploratores, (Nam pl. numero plerumque utuntur ſcriptores,) ſunt ὁδοιποροί, qui palam ac turmatim ad propius cognoſcendos hoſtium conatus mittuntur, Speculatores vero, qui fere ſinguli clam ad expiſcanda hoſtium conſilia ſummittuntur. Sed hanc differentiam nonnunquam negligunt ſcriptores.
Exploratores, Qui ſecreta nuntiant hoſtibus, l. 6. §. exploratores. D. de re milit.
Exploratorius, Adj. Suet. Calig. cap. 45. Coronas diſtinctas ſolis ac Lunæ ſiderumque ſpecie, exploratorias appellavit.

Explosus. V. explodo.
Expolio, vel Exspolio, [λωποδυτέω] āre. Idem quod Spoliare. Cic. pro Deiot. 25. Quo tum erga te rex animo fuit, qui auctionatus ſit, ſeſeque & filium ſuum expoliare maluerit, quam tibi pecuniam non ſubminiſtrare?
Expoliare ſelectione naturam rerum. Cic. 2. de Fin. 43. Dum enim in una virtute ſic omnia eſſe voluerunt, ut eam rerum ſelectione expoliarent, &c.
Expoliare aliquem provincia & exercitu. Cic. 10. Att. 1.
Expoliare omni honore & dignitate. Hirt. 8. Bell. Gall. 50.
Expoliatio, ōnis. f. apud Auguſtin. de Civ. Dei.
Expoliātor, ōris. m. apud Salvian. de Gubern. Dei.
Expŏlio, īvi, ītum, [ξέω, ἀποξέω, ἐκλειαίνω] īre. Idem quod Polire ſignificat & ornare. Plaut. Mil. 4. 4. 38. Meum opus ita dabo expolitum, ut improbare non queas. Cic. 2. de Divin. 48.
Expolire unguium ſcabritias. Plin. lib. 24. cap. 4.
Expolire conſilium, per translationem. Plaut. Pœn. 1. 1. 60.

Ag. Placet conſilium. Mi. Immo etiam ubi expolivero
Magis, hoc tum demum dices; nunc etiam rude eſt.

Expolire aliquem, & hominem reddere. Cic. 2. de Orat. 40. Nox te, inquit, nobis Antoni expolivit, hominemque reddidit.
Doctrinis omnibus aliquem expolire. Cic. 3. de Orat. 137.
Inventum expolire, & expedite pronuntiare difficillimum eſt. Auct. ad Heren. lib. 2. 27.
Nihil ſimplici in genere omni ex parte perfectum natura expolivit. Cic. 2. de Invent. 3.
Expoliendum limandumque ſe alicui viro docto permittere. Plin. 1. Epiſt. 10. extr.
Expŏlītus, Partic. [ἐξειργασμένος] ut, Libellus pumice expolitus. Catul. 1. 2.
Excultus atque expolitus omni vita atque victu. Cic. de Clar Orat. 95.
Pictum & expolitum orationis genus. Cic. in Orat. 95.
Compar. Catul. 40. 24. Dens expolitior.
Superl. Gell. 2. 20. Villæ expolitiſſimæ.
Expolītio, ōnis. f. [ἐκλείανσις, ἐξεργασία] Cic. 3. Q. frat. 1. Urbanam expolitionem urget ille quidem & Philotimus, &c.
In verbis ineſt quaſi materia quædam, in numero autem expolitio. Cic. in Orat. 185. De iis quæ condiunt orationem.
Artificioſa inventi expolitio. Cic. 1. de Invent. 74.
Artificio & expolitione diſtincta oratio. Cic. 1. de Orat. 50.
De expolitione orationis. V. Cic. in Orat. [Puto, innuit ea, quæ leguntur ad Heren. l. 4. c. 42. Eſt enim Schema, quod Græcis ἐξεργασία dicitur.
Expōno, ſui, ſitum, [ἐκβάλλω, ἐκτίθημι] ēre. Quaſi Extra ponere. ut, Fœnum in ſole exponere ut ſicceſcat. Columel. lib. 12. cap 28.
Vaſa exponere. Cic. pro Muren. 75. Sic 6. Verr. 33. Quum eſſent triclinia ſtrata, argentum expoſitum in ædibus.
Exponi cum homines, tum res dicuntur, quum ex navibus in terram transferuntur. Cic. 1. Att. 3. Signa quæ nobis curaſti, ea ſunt ad Cajetam expoſita. Virg. 10. Æn. 288.

— ſocios de puppibus altis
Pontibus exponunt.

Cæſ. 4. Bell. Gall. 37. Quibus ex navibus quum eſſent expoſiti milites. Hor. 1. Serm. 5. 23.

Jamque dies aderat cum nil procedere lintrem
Sentimus; &c.
— quarta vix demum exponimur hora.

Cæſ. 5. Bell. Gall. 9. Cæſar expoſito exercitu, ac loco caſtris idoneo capto.
Copias exponere in terram. Quod alias ſubauditur. Liv. 3. Bell. Pun.
Exercitum exponere in Africam. Liv. 28. 44. Nequid interim dum trajicio, dum expono exercitum in Africam, dum caſtra ad Carthaginem promoveo, &c. Al. In Africa.
Neque affectum valetudine filium exponere in terram patitur. E navi ſcil. Cæſ. 1. Bell. Civ. 31.
Frumentum exponere. Cic. 3. Off. 51. Advexi, expoſui, vendo meum, &c. Niſi ſubauditur Venum, vel Venale.
Exponere, Abjicere, & ſorti ac fortunæ committere. Unde, Infantes abjecti a parentibus, Expoſiti dicuntur. Ter. Heaut. 4. 1. 37. Quum exponendam do illi, de digito annulum detraho: & eum dico ut una cum puella exponeret. Liv. 1. 4. In proxima alluvie, ubi nunc ficus Ruminalis eſt (Romularem vocatam ferunt) pueros exponunt.
Exponere ad necem. Plaut. Ciſt. 1. 3. 18. Dat eam puellam ei ſervo exponendam ad necem.
Exponere pro Objicere. Plin. l. 5. Ep. 7. extr. Epiſtola malignitati interpretantium exponitur.
Expoſita provincia ad prædandum: h. e. Prædæ & direptionibus obnoxia. Cic. 5. Verr. 6. Quum tibi expoſita eſſet omnis ad prædandum Pamphylia, contentus his tam opimis rebus non fuiſti.
Expoſitum medentis arbitrio animal. Columel. lib. 6. cap. 19.
Expoſita domus cupiditati & voluptatibus. Cic. pro Quint. 93.
Expoſita mors victo. Cic. 8. Philipp. 29. Aut libertas parata eſt victori, aut mors expoſita victo. i. e. Prompta. V. mox expositus Partic.
Expoſuit memet populo fortuna videndum. Ovid. 3. de Pont. 1. 49.
Exponere, [ἐξηγεῖσθαι, ὑφηγεῖσθαι] Eloqui, Declarare, Explicare, Interpretari. Cic. 1. Acad. Cujus quas acceperim diſputationes, ſi vultis exponam.
Exponam vobis breviter quid hominis ſit. Cic. 4. Verr. 35.
Exponere omnia ordine. Liv. 30. 17.
Edere & exponere apud aliquos. Cic. 3. de Legib. 47. Apud eosdem, qui magiſtratu abierint, edant & exponant quid in magiſtratu geſſerint deque iis Cenſores præjudicent.
Exponere & explicare. V. explico.
Referre & exponere. Cic. 3. de Legib. 48. Quocirca melius eſt rationes referri, cauſamque exponi Cenſoribus.
Ex memoria aliquid exponere. Cic. 3. in Catil. 13. Et quoniam nondum eſt perſcriptum Senatusconſultum, ex memoria vobis, Quirites, quid Senatus cenſuerit, exponam.
Memoriter exponere. V. memor.
Fuſius & ornatius res poſſet exponi. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Planius exponere aliquid. Cic. 1. Fam. 9.
Plenius ſe loco ſuo expoſiturum eſſe promittat. Quintil. lib. 4. cap. 2. extr.
Verboſius exponere. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Artes rhetoricas exponere. Cic. 3. de Orat. 72.

Beneficia alicujus in ſe exponere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 22.
Cauſam veram verbis exponere. Lucret. lib. 3. 964.
Conſilium profectionis & reverſionis ſuæ exponere. Cic. 1. Philipp. 1.
Crimina alterius exponere. Cic. pro Cœl. 35.
Errores ſuos exponere alicui. Ovid. 3. Faſt. 626.
Facinus alicujus manifeſto deprehenſum atque compertum exponere. Cic. pro Cluent. 142.
Formam optimi exponere difficillimum eſt. Cic. in Orat. 26.
Indignitatem alicujus rei exponere. Cic. Anteq. iret in exil. 15.
Mandata alicujus exponere. Cic. 2. de Fin. 49.
Merita in aliquem exponere. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Narrationem exponere. Cic. in Orat. 210.
Orationem ſuam exponere. Cic. 1. de Orat. 227.
Præcepta enodata diligenter exponere. Cic. 2. de Invent. 6.
Præmium ſceleris exponere. Cic. pro Quint. 74.
Rationem alicujus rei reddere & exponere. Cic. pro Cœl. 35.
Rem verbis exponere. Lucret. lib. 1. 833.
Rem geſtam breviter exponere. Cic. pro Milon. 23.
Sententiam. Cic. de Amicit. 3. Ejus diſputationis ſententias memoriæ mandavi, quas hoc libro expoſui meo arbitratu.
Sermonem ſecum habitum de aliqua re alicujus exponere. Cic. de Amicit. 3.
Summam cogitationum ſuarum breviter exponere. Cic. 1. Fam. 9.
Vitam alterius explicare: atque eam in animis judicum, & in oculis, conſpectuque omnium exponere. Cic. 1. Verr. 27.
Exponere, pro Numerare. Cic. 5. Att. 4. De Oppio bene curaſti, quod ei DCCC. expoſuiſti.
Exponere, pro Ludibrio proponere, δειγματίζειν. Sulp. Sever. Dial. 1. de Virt. Mon. Orient. cap. 8. Nihil penitus omiſit quod non carperet, laceraret, exponeret; Præcipue avaritiam, nec minus vanitatem inſectatus eſt.

EXPOSĬTUS, Partic. ſive Nomen ex partic. [ἔκθετος] ut
Expoſitus ſolibus locus. Plin. lib. 15. cap. 5.
Expoſitus ventis. Plin. lib. 17. cap. 22.
Expoſitus ſub divo. V. Dium & Divum in DIUS.
Actiones ab aliquo expoſitæ. Cic. 1. de Orat. 186.
Colores pictori, ad variandum expoſiti. Cic. 3. de Orat. 210.
Expoſita ante oculos cauſa. Cic. pro Roſc. Amer. 34. Totam cauſam Judices explicemus, atque ante oculos expoſitam conſideremus.
Expoſitum factum ad imitandum. Cic. 2. Philipp. 114. Quod quum ipſum factum per ſe præclarum atque divinum eſt, tum expoſitum ad imitandum: præſertim, &c.
Dicta & expoſita & demonſtrata omnia. Cic. pro Cluent.
Prompta, expoſitaque fides. Cic. pro Cæcin. 78. Qui tot annos ingenium, laborem, fidem ſuam Pop. Rom. promptam, expoſitamque præbuerit.
Expoſitum cunctis, nullique negatum Numen. Lucan. lib. 5. 102.
Expoſita vaſa, & Demiſſa in terram, contraria. Plin. lib. 14. cap. 21. Imbecilla vina demiſſis in terram doliis ſervanda, valida expoſitis.
Conquirenda conditio eſt communis periculi, ſi ingeniis hominum criminoſorum ſit expoſita vita innocentium. Cic. in Partit. 44.
Expoſitus eſt etiam peculiari ſenſu idem ac Comis, promptus, facilis atque omnibus obvius. Plin. 1. Epiſt. 10. Amari ab eo laboravi, etſi non erat laborandum. Eſt enim obvius & expoſitus; plenusque humanitate. Ita Stat. 5. Silv. 3. 246.
Quid referam expoſitos, ſervato pondere mores. Expoſitos mores vocat Faciles, & quaſi omnibus obviam benevolentiam, ſervata tamen interim decenti gravitate.

EXPOSITUM, i. n. Apul. de Syllog. Categ. p. 38. Appellaturque a Stoicis Prima conſtitutio, vel Primum expoſitum.

EXPOSITE, Adv. Gell. 3. 2. Non expoſite & aperte oſtendere.

EXPOSITIO, ōnis. f. [ἔκθεσις; ἐξήγησις] Explicatio. Cic. 5. de Fin. Junctæ autem & duplices expoſitiones ſummi boni, tres omnino fuerunt.
Expoſitio, Narratio. Plin. lib. 9. cap. 36. Quod ſi hactenus tranſcurrat expoſitio, fraudatam profecto ſe luxuria credat.
Expoſitio apud oratores pro Propoſitione quæ & Intentio dicitur, & eſt Prima propoſitio ratiocinationis. Quintil. in procem. lib. 8.
Sententiæ ſuæ expoſitio. Cic. 3. de Orat. 201.
Rerum geſtarum expoſitio. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Circumciſa expoſitio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Credibilis expoſitio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Elegans & venuſta expoſitio. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Perſpicua, & dilucida, cum gravitate expoſitio. Auct. ad Heren. lib. 4. 52.
Longior ſequetur, ac perplexa magis expoſitio. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Diſtinguere brevi interfatione expoſitiones. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Facere credibilem expoſitionem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Simplicem & dilucidam expoſitionem debet habere narratio defenſoris. Auct. ad Heren. lib. 2. 3.
Retroagere expoſitionem. Quintil. lib. 2. cap. 4. Ideoque & retroagere expoſitionem, & ea media in utramque partem diſcurrere, ſane merito cogantur. De pueris.
Variare figuris expoſitionem. Quintil. lib. 4. cap. 2. In quo genere plurimis figuris erit varianda expoſitio ad effugiendum tædium audientis.
Expoſitio infantis. Juſtin. lib. 1. 4. 9. de Cyro puero, Paſtori regii pecoris puerum exponendum tradidit. Forte eodem tempore & ipſi paſtori filius natus erat. Ejus igitur uxor audita regii infantis expoſitione, ſummis precibus, &c. Idem 1. 5. 4.
De Expoſitione infantium. V. late in Lex. Pitiſc.

EXPOSITIUNCULA, æ. f. dimin. Hieron. adverſ. Jovian. 1. 22.

EXPOSITŌR, ōris. m. Qui Exponit. Auguſtin. Epiſt. 80. Idem Epiſt. 107.

EXPOSITITIUS, Adj. [ἐκθετικός] Qui eſt abjectus ut pereat. Plaut. Caſin. prol. 79. Revertar ad illam puellam expoſititiam.

EXPOSITIVUS, a, um. ut, Expoſitivus ſtatus controverſiæ. Aggen. Urb. de Lim. Agr. p. 63.

EXPOPŬLOR, [ἐξαλαπάζω] āri. Idem ſignificat, quod ſimplex Populari: niſi præpoſitio Ex aliquid addat. Unde

EXPOPULATIO, ōnis. f. [ἐξαλάπαξις] Columel. lib. 3. cap. 2. de Apianis vitibus, Pluviis ventisque & apibus afferunt prædam: quarum vocabulo propter hanc expopulationem cognominantur.

EXPOPULATOR, ōris. m. apud Marc. Empir.

EXPORRĬGO, exi, ectum, [ἀποτείνω] ĕre. quod & Exporgere dicitur, ſignificat Porro agere, inquit Feſtus. Plin. lib. 11. cap. 48. Solidipedum crura ſtatim juſta naſcuntur menſura, poſtea exporrigentia ſe verius quam creſcentia. Hirt. Bell. Afr. 42. Poſtero die propius eorum aciem inſtituit exporrigere munitiones. h. e. Extendere. Plaut. Pſeud. prol. 24. Exporgi meliu'ſt lumbos, atque exurgier.
Exporrigere frontem dicimur, Quum hilareſcimus: Contrahere autem, Quum ringimur. Ter. Adel. 5. 3. 53. Da te hodie mihi, exporrige frontem. Ubi Donat. Exporrige frontem: quia Contrahi in verbo dicitur. Et verbo iſto oſtenditur quanto conatu opus ſit ad explicandam tantam contractionem ſenectutis & ſeveritatis.
Exporrigere ſibi, Prorogare cogitatione. Sen. de Brevit. Vitæ, cap. 9. Quid menſes tibi, & annos, & longam temporis ſeriem exporrigis?

EXPORRECTUS, a, um. Feſtus, uti legit Gronov. ad Liv. 7. 36. Exporrectus a porrigendo ſe vocatus, quod fere facimus recentes a ſomno. Vulgo Experrectus, a corrigendo. Prudent. Hamart. 856.
Illic purpureo latus exporrecta cubili.

EXPORTO, [ἐκκομίζω] āre. Extra portare, ſive Ex loco portare, aut Efferre. Cic. 6. Verr. 23. Per iſtos quæ volebat, in navem clam imponenda, occulte exportanda curabat.
Exportare ex oppido. Cic. 6. Verr. 72. Et 7. Verr. Ex provincia ſecum exportare.
Ex Italia &c. Hieroſolymam aurum quotannis exportari ſolere. Cic. pro Flacc. 67.
Sub lucem exportant calathis. Virg. 3. Georg. 402.
Tum corpora luce carentum exportant tectis. Virg. 4. Georg. 256.
Frumentum in fame exportare. Cic. pro Flacc. 17.
Exportavit Syracuſis magnam vim mellis. Cic. 4. Verr. 176.
Exportandum in ultimas terras portentum. Cic. 3. Verr. 40.

EXPORTATUS, a, um. Partic. Juſtin. 11. 15. 3. Darius clauſo vehiculo exportatus. Suet. Domit. 17. Cadaver ejus Sandapila per veſpillones exportatum. i. e. Elatum.

EXPORTATIO, ōnis. f. [ἐκκόμισις] Cic. 2. Off. 13. Jam vero & earum rerum quibus abundaremus exportatio, & earum quibus egeremus, invectio, certe nulla eſſet. Sic 4. Verr. 185.
Exportatio, pro Exilio. Sen. de Tranq. Vitæ, cap. 11. Quæ dignitas, cujus non prætextam, & augurale, & loca patricia comitentur & ſordes & exportatio, &c.

EXPORTATOR, ōris. m. JCt. in Dig.

EXPOSCO, popoſci, [ἐξαιτέω] ĕre. Multum & cum inſtantia ſive obnixe poſcere.
Fidem alicujus expoſcere ne, &c. Liv. 10. Bell. Pun. Itaque quum modo dextram amplectens, in id, ne cui Romano traderetur, fidem expoſceret, propiusque, &c.
Miſericordiam implorare & expoſcere. Cic. pro Milon. 93.
Opem expoſcere. Ovid. 9. Met. 545.
Pacem expoſcere precibus & votis. Liv 1. 16. Virg. 3. Æn. 261.
Sed votis precibusque jubent expoſcere pacem.
Supplicium expoſcere factis. Catul. 62. 203.
Veniam irarum cæleſtium, finemque peſti expoſcunt. Liv. 3. 7. extr.
Victoriam a diis expoſcere. Cæſ. 2. Bell. Civil. 5.
Expoſcere aliquid deos. Liv. 7. 40. Quod deos immortales inter nuncupanda vota expopoſci, ejus me compotem voti vos facere poteſtis.
Expoſcere, & depoſcere aliquem, eſt Dedendum aliquem ad pœnam petere. Liv. 8. Bell. Maced. Legatos deinde miſit ad depoſcendos auctores defectionis, civitatem in pace futuram, ſi id feciſſent, pollicens. Nep. 2. 8. 5. Nam cum ab Athenienſibus & Lacedæmoniis expoſceretur publice, ſupplicem non prodidit. Idem 23. 7. 6. Hos Hannibal ſui expoſcendi gratia miſſos ratus.

EXPOSTŬLO, [ἐξαιτέω] āre. Vehementer petere. Cic. pro Roſc. Com. 50. Vix, medius fidius, tu Fanni, a Ballione, aut aliquo ejus ſimili, hoc expoſtulare auderes, & impetrare poſſes. Plaut. Perſ. 4. 3. 25. Benedictis benefacta aures meæ auxilium expoſtulant.
Expoſtulare computationem. Plin. lib. 9. cap. 35. Magnificam alias cœnam, ne dies periret, ſed quotidianam Antonio appoſuit irridenti, computationemque expoſtulanti.
Expoſtulare, [ἐγκαλεῖν, δικαιολογεῖσθαι] Conqueri, ſeu Querelam apud eum ipſum deponere qui fecit injuriam, inquit Donatus. Ter. Adel. 4. 3. 4.
Niſi ſi me in illo credidiſti eſſe hominum numero, qui ita putant,
Sibi fieri injuriam, ultro ſiquam fecere, ipſi expoſtulant,
Et ultro accuſant.
Expoſtulare & queri. Cic. 5. Tuſc. 14. Virtutes autem noli vereri, ne expoſtulent & querantur ſe a beata vita eſſe relictas.
Expoſtulare de. Cic. 5. Verr. 207. Queruntur omnes liberi populi, regna denique jam omnia de noſtris cupiditatibus & injuriis expoſtulant.
Expoſtulare cum. Plaut. Mil. 3. 1. 102. Tum obſtetrix expoſtulavit mecum parum miſſum ſibi.
Cujus ex oratione ne illum quidem Juventium tecum expoſtulavi. Cic. pro Planc. 58.
Expoſtulare cum altero injuriam. Ter. And. 4. 1. 15.
Sed quid agam? adeamne ad eum, & cum eo injuriam hanc expoſtulem?
De aliqua re cum aliquo expoſtulare. Cic. 3. Fam. 10.
Iracundius & vehementius expoſtulare. Cic. pro Sylla 44.
Minaciter expoſtulare. V. poſt MINÆ.
Verecunde expoſtulare. Ulp. in l. 1. §. quod autem. D. de officio præfecti urbi, de ſervis contra dominos loquens, Sed ſi verecunde expoſtulent: ſi ſævitiam, ſi duritiam, ſi famem, qua eos comprimant: ſi obſcænitatem, in qua eos compulerint vel compellant: apud præfectum urbi exponant.
Locus expoſtulandi. Cic. 2. Fam. 16. Tacit. 13. Ann. 37. Mittebatque Oratores, qui ſuo Parthorumque nomine expoſtularent; Cur &c.

EXPOSTŬLANS, antis. Tacit. 1. Hiſt. 82. Oſtendi ſibi Othonem expoſtulantes.

EXPOSTULATUS, a, um. ut Expoſtulata ad ſupplicium Galvia. Tacit. 1. Hiſt. 71.
Cauſas expoſtulatus, Chriſtianus ſum reſpondit. Tertull. de Coron. cap. 1.

EXPOSTULATIO, ōnis. f. [ἔγκλημα] eſt Adverſus eum quem accuſamus cum exprobratione conqueſtio. Cic. 1. Q. frat. 2. Fuerunt nonnulli aculei in C. Cæſarem, contumeliæ in Gellium, expoſtulationes cum abſente Pompejo.
Æquitas expoſtulationis. Cic. 3. Fam. 7.
Bonorum expoſtulatione flagitabar, improborum convicia ſuſtinere non poteram. Cic. pro Domo ſua, 16.
Facere expoſtulationem. Cic. pro Cluent. 161.
Inſerere expoſtulationes ſuas. V. INSERO.

EXPOSTULATUS, ûs. m. Expoſtulatibus modum facere. Symmach. 9. Epiſt. 13.

EXPŌTUS, a, um. [ἔκποτος] Idem quod Epotus. Plaut. Trin. 2. 4. 5. Quid factum eſt eo? s. comeſum, expotum, exutum, elotum in balineis.

EX PRÆCEPTO, EX PRÆPARATO, EX PRÆSCRIPTO, EX PRÆTERITO. V. EX.

EXPRESSE, EXPRESSIO, EXPRESSUS. V. EXPRIMO.

EXPRĬMO, eſſi, eſſum, [ἐκπιέζω, ἐκθλίβω] ĕre. Premendo extrahere & elicere: ut Exprimere liquorem. Plin. lib. 12. cap. 21. Sunt qui Æthiopicam glandem præferant, nucleo gracili, liquore qui exprimitur odoratiori.
Exprimere oleum. Plin. lib. 12. cap. 21. Sic, Exprimere vinum palmis, apud eund. lib. 6. cap. 28.
Exprimere per aures ſanguinem. Plin. lib. 7. cap. 44.
Exprimere per linteum, pro Tranſcolare. Plin. lib. 28. cap. 9. Dein liquatæ per lintea exprimuntur, ac reponuntur in fictili locis frigidis.
Exprimere, Vi & neceſſitate extorquere & auferre. Ut enim Extorquere, ſic Exprimere dicitur, Quaſi manibus preſſis auferre & extundere. Cic. pro Quint. 47. Extorquendum eſt invito, atque ingratis quod non debet: eripiendum atque exprimendum eſt: de fortunis omnibus P. Quintius deturbandus eſt. Liv. 3. Expreſſit hoc neceſſitas patribus.
Exprimere & cogere. Cic. 4. Verr. 165. Jam igitur eſt ita perſpicuum, &c. nullam pecuniam ſtatuarum nomine niſi vi expreſſam, & coactam.
Exprimere confeſſionem culpæ. Liv. 1. Bell. Pun. Tunc enim Annibal & inſimulabatur, & depoſcebatur: nunc a nobis & confeſſio culpæ exprimitur, & ut a confeſſis res extemplo repetuntur.
Expreſſa deditio neceſſitate. Liv. 8. 2. conf. Tacit. 1. Ann. 19. 5.
Expreſſa Senatusconſulta, apud Suet. in Auguſt. 57. Omitto Senatusconſulta, quæ poſſunt videri vel neceſſitate expreſſa, vel verecundia. i. e. Extruſa & extorta, teſte Budæo.
Arripere, haurire, exprimere ex natura ipſa legem aliquam. Cic. pro Milon. 10. [Niſi hic Exprimere eſt ἀπεικάζειν. V. infra.
Expreſſi, ut conficere tabulas ſe negaret. Cic. 5. Verr. 112.
Exprimere pecuniam ab aliquo. Cic. 5. Verr. 71. An quum magno decumas vendidiſſet, te expreſſiſſe ab invitis Liparenſibus hanc pecuniam?
Voces exprimere metus dicitur. Plin. Paneg. c. 2. Quare abeant ac recedant voces illæ, quas metus exprimebat.
Vocem nullam ab aliquo exprimere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 32. Quum ab his ſæpius quæreret, neque ullam omnino vocem exprimere poſſet. i. e. Elicere.
Exprimere, ad alia transfertur: ut Exprimi dicitur fons, quum permultis veluti ramis aut rivis diffunditur & tranſcolatur in diverſa loca. Plin. Epiſt. 161. Hunc ſubter fons exit, & exprimitur pluribus venis, ſed imparibus.
Animam exprimere. Sen. OEdip. 342.

— at taurus, duos
Perpeſſus ictus, huc & huc dubius ruit:
Animamque feſſus vix reluctantem exprimit.

Gemitus exprimere. Lucret. lib. 3. 494.

Exprimitur porro gemitus, quia membra dolore
Afficiuntur.

Lacrymam vi exprimere. Ter. Eun. 1. 1. 23.

Hæc verba, una mehercle falſa lacrymula,
Quam oculos terendo miſere, vix vi expreſſerit,
Reſtinguet, & te ultro accuſabit.

Litteras putidius exprimi, & obſcurari negligentius non vult. Cic. 3. de Orat. 38. V. Appellare litteras, in APPELLO. & mox EXPRESSUS.
Riſum exprimere alicui. Plin. Epiſt. 7. lib. 4. Eſt enim tam ineptus, ut riſum mihi poſſit exprimere magis, quam gemitum.
Sermonem exprimere dicitur lingua. Plin. lib. 71. cap. 37. Ceteris ſeptimo ferme anno ſermonem exprimit.
Vocem aliquam exprimere. Lucret. lib. 4. 553.

Has igitur penitus voces cum corpore noſtro
Exprimimus, rectoque foras emittimus ore.

Exprimere [ἀπεικάζειν, ἐκμάσσειν] tabella alicujus effigiem dicitur pictor, quum ejus ſimilitudinem in ea reddit. Martial. lib. 1. 110.

Hanc ne lux rapiat ſuprema totam,
Pictam Publius exprimit tabella. i.e. Depingi curat accuratiſſime.

Aſſimulare & exprimere. Cic. 4. Verr. 189. Litteræ lituræque omnes aſſimulatæ, expreſſæ, de tabulis in libros transferuntur. [An Aſſim. expreſſæ?
Exprimere & reddere aliquem. Plin. Epiſt. 199. Præterea in litteris veteres æmulatur, exprimit, reddit.
Eloquendi & exprimendi genere alios ſuperare. Cic. 3. Q. frat. 5.
Aliquem ſatis diligenter libris ſuis exprimere. Cic. 8. Att. 1.
Bellum exprimit poëta. Cic. pro Arch. 21.
Exemplar exprimere. Plin. lib. 33. cap. 12. Sed e quibus ne exemplaria quidem liceret exprimere. Hard. Exempla.
Exercitatione aliquem imitando effingere & exprimere. Cic. 2. de Orat. 90.
Faciem alicujus exprimere. Plin. Epiſt. 153.
Formam alicujus exprimere & effingere. Auct. ad Heren. lib. 4. 64.
Formulas exprimere. Cic. pro Roſc. Com. 24. Expreſſæ ſunt enim ex uniuſcujusque damno, dolore, incommodo, calamitate, injuria, publice a Prætore formulæ, ad quas privata lis accommodatur.
Imago expreſſa vitæ quotidianæ. Cic. pro Roſc. Amer. 47. Etenim hæc conficta arbitror a poetis eſſe, ut effictos noſtros mores in alienis perſonis, expreſſamque imaginem noſtram vitæ quotidianæ videremus.
Imago alicujus expreſſa in cera ex annulo. Plaut. Pſeud. 1. 1. 54. [Hic eſt in prima ac propria ſignificatione, ἐξεσφραγισμένη.
Inceſſum alicujus exprimere, i. e. Imitari. Ovid. 11. Met. 636.
Exprimere jus litteris. Cic. pro Cæcin. 49. An tu qui tam diligenter, & tam callide verbis controverſias, non æquitate dijudicas, & jura non utilitate communi, ſed litteris exprimis: poteriſne dicere dejectum eſſe eum qui tactus non erit?
Mores alicujus oratione exprimere. Cic. 2. de Orat. 184.
Expreſſa in hujus moribus natura, vitaque, perſona illa lutulenta, inviſa, &c. Cic. pro Roſc. Com. 20.
Orationem longam exprimere de aliqua re. Cic. pro Rabir. 7. Al. Expromere.
Sermones aliquos exprimere. Cic. 8. Fam. 1. Sane quam eos ſermones expreſſit qui de eo tum fuerant, quum Romæ eſſemus.
Sermo expreſſus omnibus verbis. Cic. 9. Att. 18. Sed tibi omnem illius meumque ſermonem, omnibus verbis expreſſum, ſtatim mittam. i. e. Exacte ad verbum relatum, ut ait Budæus.
Similitudinem exprimere. Plin. lib. 13. cap. 24. Breviterque ſiquis exprimere ſimilitudinem velit, anguſtioris trifolii frutex.
Similitudinem exprimere ex membris alicujus dicitur pictor. Plin. lib. 34. cap. 4.
Similitudinem orationis exprimit actio. Plin. lib. 1. Epiſt. 20. med. Cum eſt ita elaborata, ut Scripta atque edita videatur.
Speciem aliquam verſibus exprimere. i. e. Similitudinem rei alicujus repræſentare. Cic. 1. de Divin. 79. Atque hanc ſpeciem Praxiteles cælavit argento, & noſter expreſſit Archias verſibus.
Exprimere ad verbum de Græcis litteris. Cic. 1. de Fin. 4. Quum iidem fabellas Latinas ad verbum de Græcis expreſſas non inviti legant.
Verbum verbo exprimere. Cic. 3. de Fin.
Verbum Latinum de vel e verbo exprimere. Cic. 4. Acad. 31. Amplectitur maxime cognitionem & iſtam κατάληψιν, quam, ut dixi, verbum e verbo exprimentes, comprehenſionem dicemus. Ter. prol. Adel. 11. Verbum de verbo expreſſum extulit.
Veſtigia ſceleris expreſſa. Cic. pro Roſc. Amer. 62.
Vim Græcorum poetarum exprimere. Cic. 1. Acad. 10.
Vitam & conſuetudinem alicujus exprimere. Cic. pro Rabir. Poſth. 4. Cum magnitudine animi, tum liberalitate vitam patris & conſuetudinem expreſſerat.
Vultum alicujus digne exprimere. Quintil. lib. 2. cap. 13. Non reperiens quo digne modo patris vultum poſſet exprimere, velavit ejus caput, & ſuo cujusque animo dedit æſtimandum.
Exprimere, Significantius eloqui. Plin. Epiſt. 203. Sunt enim maxime mirabilia quæ maxime inſpectata, maxime periculoſa, quæ ut Græci magis exprimunt παράβολα.
Exprimere aliquid, Expreſſe dicere. Plin. Epiſt. 292. Omnis vis & ratio dicendi in eorum, qui audiunt mentibus aut ſedandis aut excitandis exprimenda eſt. Cic. 1. de Orat. 17.
Ad ſenſus animi exprimendos oratio reperta. Cic. in Orat. 185.

EXPRĬMENS, Partic. [ἀπεικάζων] Cic. 3. de Orat. 218. Manus autem minus arguta, digitis ſubſequens verba, non exprimens.

EXPRESSUS, Partic. ſive Adj. ex Partic. [ἀπεικασμένος] ut, Expreſſum ſignum Corinthium effingens ſenem. Plin. Epiſt. 50. Catull. 63. 16.

Sed tamen in tantis mœroribus, Ortale, mitto
Hæc expreſſa tibi carmina Battiadæ.

i. e. In Latinam linguam tranſlatos Callimachi Græcos verſus.
Expreſſum & Adumbratum, contraria. Cic. pro Cœl. 12. Habuit enim ille, ſicuti meminiſſe vos arbitror, permulta maximarum non expreſſa ſigna, ſed adumbrata virtutum.
Expreſſum atque effectum. Cic. 1. Acad. 27. Materiam quandam ex qua omnia expreſſa atque effecta. Al. Efficta.
Expreſſum & illuſtre. Cic. 1. Fam. 7. Hæc profecto vides quanto expreſſiora, quantoque illuſtriora futura ſint. V. ILLUSTRIS.
Solidum, expreſſum, eminens. Cic. 1. de Nat. Deor. 75. Species ut quædam ſit deorum, quæ nihil concreti habeat, nihil ſolidi, nihil expreſſi, nihil eminentis, ſitque pura, lenis, perlucida. Cic. 3. Off. 69. Sed nos veri juris germanæque juſtitiæ ſolidam & expreſſam effigiem nullam tenemus. V. EMINENS.
Ardor nubium conflictu expreſſus. Cic. 2. de Divin. 44.
Caput ruptum expreſſo cerebro. Sen. Troad. 1114.
Convicia expreſſa arbuſto. Hor. 1. Serm. 7. 29.
Effigiem virtutum noſtrarum ſummis ingeniis expreſſam & politam relinquere. Cic. pro Arch. 30.
Fulmen expreſſum ventis per nubila. Lucan. lib. 1. 151.
Litteræ neque expreſſæ, neque oppreſſæ. Cic. 1. Off. 133. Litteræ neque expreſſæ, neque oppreſſæ, ne aut obſcurum eſſet aut putidum.
Vitium imitatione ex aliquo expreſſum. Cic. 3. de Orat. 44.
Vultus expreſſi per ahenea ſigna. Hor. 2. Epiſt. 1. 248. V. plura in EXPRIMO.
Compar. Plin. lib. 10. cap. 42. Minor nobilitas, quia non ex longinquo venit, ſed expreſſior loquacitas certo generi picarum. V. ſupra Expreſſum & illuſtre.

EXPRESSE, Adv. [φανερῶς] ut, Expreſſe dicere. Plin. Epiſt 14. lib. 2. Ut mihi Attilius noſter expreſſe dixiſſe videatur, ſic in foro pueros a Centumviralibus cauſis auſpicari, ut ab Homero in ſcholis. i. e. Appoſite, proprie.
Conſcripta expreſſe oportet ponere exempla. Auct. ad Herenn. lib. 4. 7.
Compar. [ἀπεικαςότερον] Plin. Epiſt. 110. Quia omni genere laudis ad exemplar antiquitatis expreſſius. conf. Columel. 11. 1. Val. Max. 8. 7. ext. 1. & Macrob. Somn. 1. 6.

EXPRESSIM, aliud Adv. Idem. Ulp. in l. venditor. D. 98. de hæred. vel actio. vendit. Si vero nihil expreſſim inter eos convenit, ſed tantummodo peculii mentio facta eſt: ceſſare ex vendito actionem conſtat.
Immô videtur eſſe quod dicitur *Expreſſément*. H. St. i. e. Nominatim.

EXPRESSIO, ōnis. f. [ἔκθλιψις]
Expreſſionem Plin. lib. 9. & Celſus Latine vocant, quam barbari medici Colaturam appellant. Gallice, *Eſpreinte*. conf. Vitruv. 1. 1.

Expressor, ōris. m. Tertull. Apol. cap. 46. V. ibi not. Jun. p. 53.

Expressus, ûs. m. Vitruv. 8. 7. Efficere & decursus & circuductiones, & ventres & expressus.

Expretus, Festus, Expreta antiqui dicebant, quasi Expertia habita. Hinc illud Plaut. Bacch. 3. 3. 42. explicandum est,

It magister quasi lucerna, uncto expretus linteo. i. e. Expertus. Experimur enim lucernas uncto linteo, quam bene luceant accenso ellychnio. Non me latet tamen quosdam in Festo emendare Experta, V. Gronov. ad Plaut. qui pro simplici Spretum dici vult, a Sperno.

Exprŏbro, [ὀνειδίζω, προφέρω] āre. Probro objicere, & qualemcunque culpam improperare. [Immo quicquid alteri palam imputamus & objicimus, Exprobrare ei dicimur.] Plaut. Most. 1. 3. 142.

Triginta minas pro capite tuo dedi. PHILE. cur exprobas?
PHILO. egone id exprobrem, qui mihimet cupio id opprobrarier?

conf. Trin. 2. 2. 37. Cic. de Amicit. 74. Odiosum sane genus hominum officia exprobrantium, quæ meminisse debet is in quem collata sunt, non commemorare qui contulit.

Queri & exprobrare aliquid. Cic. de Amicit. 73. Quorum plerique aut queruntur semper aliquid, aut etiam exprobrant.

Vehementius exprobrari. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exprobrare aut objicere casus bellicos. Cic. 7. Verr. 131.

Fugam exprobravit illi. Ovid. 13. Met. 69.

Languorem & soporem alicui exprobrare. Cic. in Sallust. 15.

Meritum exprobrare alicui. Ovid. 12. Epist. 21.

Vitia in adversarios exprobrare. Cic. 2. de Orat. 305. Al. Adversatiis.

De uxore desine mihi exprobrare. Nep. 15. 5. 5.

Exprobrandi causa dicere aliquid. Cic. pro Rosc. Amer. 45. Non enim exprobrandi causa, sed commonendi gratia dicam. i. e. Non ut tibi objiciam turpitudinem. Budæus.

Exprobrare, Rejicere. [Immo Objicere.] Plin. lib. 8. cap. 51. Jam Catonis Censoris orationes exprobrant callum aprugnum.

Exprobrare, Indicare & prodere. Suet. Tiber. cap. 67. Nihil honoris adjiciet mihi patris appellatio: vobis autem exprobrabit aut temeritatem delati mihi ejus cognominis, aut inconstantiam contrarii de me judicii. Tacit. 15. Ann. 16. Corbulo cum suis copiis ad ripam Euphratis obvius Pæto, non eam speciem insignium & armorum prætulit, ut diversitatem exprobraret. i. e. Ut pudore afficeret Pætum ob dissimilitudinem apparatus. Plin. lib. 1. Epist. ult. Nam mala emptio semper ingrata est, eo magis quod exprobrare domino stultitiam videtur. Bud. [His locis est Tacite exprobrare, vel, ut Cicero alicubi loquitur, Tacitum convicium facere.

Exprobrabilis, e. [ἐπονείδιστος] Vulg. Interpr. Prov. cap. 18. 1.

Exprobratio, ōnis. f. [ὀνειδισμός] Plin. lib. 19. cap. 4. Et Ter. And. 1. 1. 17. — Nam istæc commemoratio

Quasi exprobratio est immemoris beneficii. Bentl. Immemori.

Crudelitatis exprobratio. Justin. 1. 8. 13.

Tanta impotentiæ exprobratio. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Esse in exprobratione, i. e. Vitio verti. Plin. lib. 19. cap. 4. Nam gari desideria etiam in exprobratione erant. Budæus.

Exprobrator, ōris. m. Sen. Controv. 21. Oderant me patres quasi publici mali segregem exprobratorem. Idem de Benef. 1. 1. Exprobratores & exactores.

Exprobratrix, īcis. f. Sen. Benef. 7. 22. Ut hæc nimia & exprobratrix memoria subsideret.

Expromitto, īsi, issum, [ἐγγυάομαι] ĕre. Fidejubere, & pro alio promittere. Varr. 2. de R. R. 2. Cum emptor dixit, Tanti sunt mihi emptæ? & ille respondit, Sunt, & expromisit nummos. al. Expromsit. Julian. l. 104. §. 1. Ulp. de Jure dot. Debitor mulieris jussu ejus pecuniam viro suo expromisit. Idem de Donat. l. hoc jure, Siquis servo suo pecuniam crediderit, deinde liber factus eam expromiserit. [Quicquid afferunt Viri docti de usu hujus verbi in Jure Civili Ro. non tamen adducor, ut Varronis ævo jam tritum fuisse putem. Qui enim fieri posset, ut nusquam apud Ciceronem, postulante licet argumento sæpius, neque apud quenquam alium, Triboniano antiquiorem, occurreret? Opus autem fuisse in Stipulatione exprompta pecunia vel ex eodem illo Varronis loco constare poterit, cum nominatim Pretii redditionem necessariam fuisse doceat, ut emptor ex empto agere posset: Quare veterem lectionem retinendam censeo. Priora tamen verba ita distingui velim, Et ille respondit Sunt, & expromsit nummos emptor, stipulatur prisca formula sic, &c.

Expromissor, ōris. m. [ἐγγυητής] Fidejussor, qui pro alio promittit. Pompon. de verb. obligat. l. 5. Satis acceptio est stipulatio, quæ ita obligat, ut expromissores quoque ab eo accipiantur: i. e. Qui idem promittunt. Budæus.

Expromissoris nomen, ait Connanus, ponitur pro Eo qui non accedit obligationi, sed eam totam in se suscipit, quasi alienæ obligationis vicarius, ut pro servo adversus dominum, qui domino obligari non potest, ideoque nec fidejussorem dare: at expromissorem recte dat, qui suo loco promittat. Ulp. lib. 4. Pandect. tit. 3. de dolo malo. l. & eleganter: Servus, pactionis pro libertate reum domino dedit ea conditione, ut post libertatem transferatur in eum obligatio: manumissus non patitur obligationem in se transferri. Hæc Ulp. Reum pactionis pro libertate domino dedit, i. e. Expromissorem, qui loco ejus esset apud dominum obligatus. Et si post libertatem acceptam servus in se obligationem recipiat, dicetur esse Expromissor sui expromissoris, sic enim subjungit Ulp. Atqui patronus tunc submovebitur, si nolit expromissorem ipsum manumissum accipere. Expromissori plane adversus Manumissum dari debebit de dolo actio: aut si non sit solvendo expromissor, domino dabitur. Expromissorem vocat Eum quem servus domino reum dederat. Idem de condict. causa data. l. 4. Siquis accepto tulerit debitori suo, quum conveniret ut expromissorem daret, nec ille det, potest dici condici posse ei qui accepto sit liberatus. Eum Expromissorem appellat, Qui loco promissoris est apud creditorem, nec accedit obligationi, sed solus obligatur liberato debitore. Sic melius est Expromissorem quam Fidejussorem accipere, quoniam ille statim, Fidejussor nisi excusso debitore conveniri non potest. Unde licet qui damnatus est pecuniæ, debeat statim solvere, aut satisfacere: dicetur satisfacere, si det expromissorem locupletem, non si velit dare fidejussorem. Est enim Expromissor, Qui locum intrat condemnati, & eo liberato, ejus vice obligatur. At Fidejussor accedit obligato, ut ei quasi subsidio sit, si non fuerit solvendo. Itaque non dicitur Expromittere, sed Adpromittere. conf. Salmas. de Mod. Usur. cap. 16.

Exprōmo, psi, prum, [προχειρίζομαι, προβάλλω] ĕre. Extra promere, & efferre atque educere. Plaut. Mil. 3. 1. 169. Neque equidem heminas octo exprompsi in urceum.

Expromere nummos. Varro 2. de R. R. cap. 2. Quum emptor dixit, Tanti sunt mihi emptæ: & ille respondit, Sunt: & exprompsit nummos. al. Expromisit. V. paulo supra, in EXPROMITTO.

Expromere supplicia in cives, quæ constituta erant in convictos maleficii servos. Cic. 7. Verr. 19.

Expromere, [ἐκφέρειν] pro Loqui & dicere ponitur; & Manifestum facere atque enuntiare. Cic. 4. Acad. Expromam primum illa invidiosa, quod eos omnes qui, &c. Liv. 20. 1. Expromerent quid sentirent, cum bona venia se auditurum. conf. Curt. 4. 10. 4.

Confetre causas, & quid in quamque sententiam dici possit expromere. Cic. 2. de Divin. 151.

Quæ nunc expromam absens audacius. Cic. 5. Fam. 12. pr.

Apud eos quod ab iis didicerimus expromere. Cic. 1. Q. frat. 1.

Causas expromere tantarum rerum. Lucan. lib. 1. 67.

Consilia pectore expromere. Plaut. Bacch. 4. 4. 9.

Crudelitatem alicujus expromere. Cic. pro Milon. 34.

Finem rerum expromere. Lucan. lib. 5. 68.

Mens expromit fœtus Musarum. Catul. 63. 3.

Odium alicujus expromere. Cic. 2. Att. 8.

Perfidiam alicujus expromere. Plaut. Merc. prol. 47.

Querelas mente expromere. Catul. 62. 223.

Vim eloquentiæ expromere. Cic. in Orat. 125.

Voces mœstas expromere. Virg. 2. Æn. 280.

Vocem anhelam expromit. Claud. 2. in Eutrop. 390.

Expromitur, pass. [προβάλλεται] Cic. 2. in Catil. 22. Quorum omnis industria vitæ, & vigilandi labor in antelucanis cœnis expromitur.

Expromor, āri. Idem, quod Expromi. Apic. 6. 2. Rapas quoque ut Expromari possint, levabis de olla. Al. Exbromari. q. V.

Expromptus, Partic. [προβεβλημένος] In medium prolatus, inquit Donat. Ter. And. 4. 4. 2. Mysis, nunc opus est tua mihi ad hanc rem exprompta memoria, atque astutia.

Expromto, āre. frequent. Fulgent. de Cont. Virg. Mens expromptare desiit quæ didicit.

Ex propinquo. V. EX.

Exproximus, Qui Proximi dignitate functus est, l. unic. C. de magist. sacr. scrin. lib. 12.

Expugno, [καταπολεμέω, ἀπομάχομαι, ἀναμάχομαι] āre. Pugnando vel Oppugnando, capere, & evincere: ut Expugnare urbem, ædes, castellum. Ter. Eun. 4. 7. 3. Primum ædeis expugnabo. Plaut. Amph. 1. 1. 36. Expugnatum oppidum est. Cæs. 3. Bell. Gall. 14. Compluribus expugnatis oppidis.

Expugnare aurum alicui, metaphorice, pro Extorquere nummos ab aliquo. Plaut. Bach. 4. 9. 7. Expugnavi amanti herili filio aurum ab suo patre. i. e. Technis tantum effeci, ut pater daret pecunias.

Expugnare carcerem, pro Effringere. Plaut. Pseud. 4. 7. 76.

Castella expugnare. Cic. de Clar. Orat. 255.

Cœpta expugnare. i. e. Pugnando & instando assidue, incepta perficere. Ovid. 9. Met. 618.

Domos expugnare. Hor. 3. Carm. 15. 9.

— filia rectius
Expugnat juvenum domos.

Expugnare fortunas patrias alicujus. Cic. pro Cluent. 36. Tanquam aliqua machina admota, capere Asinii adolescentiam, & fortunas ejus patrias expugnare posse.

Cupiditate & allegationibus legationem aliquam expugnare. Cic. 3. Verr. 44.

Violare & expugnare pecunia. Cic. 2. Verr. 4. Nihil esse tam sanctum quod non violari: nihil tam munitum, quod non expugnari pecunia possit.

Expugnare pertinaciam legatorum. Liv. 7. Bell. Maced.

Expugnare propositum alicujus postulatione frequenti. Columel. lib. 10. in præf. 3.

Expugnare pudicitiam feminæ. Cic. pro Cœl. 49. Utrum hic tibi L. Herennii adulter, an amator, expugnare pudicitiam, an explere libidinem voluisse videatur? Auctor de Viris Illust. c. 9.

Reges expugnare. i. e. Vincere. Lucret. lib. 4. 1007.

Vinci & expugnari. Cic. in Parad. 4. Sapientis animus magnitudine consilii, tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ, virtutibus denique omnibus ut mœnibus septus, vincetur & expugnabitur.

Ratione aliqua expugnaret, ut &c. Cic. 4. Verr. 130. Liv. 4. 35. extr. De actionibus tribunitiis. Summa vi expugnatum est, ut tribuni militum consulari potestate crearentur. Forma Imperf

Expugnassere, Futurum infinitivi modi usitatum priscis, nobis insolitum, pro Expugnaturum esse. Plaut. Amph. 1. 1. 55. Sese igitur summa vi virisque eorum oppidum expugnassere. i. e. Expugnaturum esse, Annotavit Turnebus.

Expugnans, Partic. [καταπεπολεμηκώς] ut,

Herba expugnantior. Ovid. 14. Met. 21. al. Expugnacior.

— sive expugnantior herba est,
Utere tentatis operosæ viribus herbæ.

Expugnātus, Partic. [καταπεπολεμημένος] ut,

Castellis expugnatis. Cæs. 3. Bell. Gall. 1.

Loca expugnata. Nep. 17. 3. 5. conf. 4. 2. 2.

Mens expugnata fatiscit fatidici auguris. Stat. 4. Theb. 187.

Mœnia expugnata. Lucret. lib. 2. 1144.

Expugnātio, ōnis. f. [καταπολέμησις] Cic. pro Lege Manil. 13. Non multum ab hostili expugnatione differant. Idem de Senect. 79. Ut urbium expugnationes recordentur. Expugnatio castrorum. Cæs. 6. Bell. Gall. 40.

Nocturnæ expugnationes. Cic. 11. Att. 23.

Expugnātor, ōris. m. [καταπολεμητής] Liv. 6. Ibi eum expugnatores coloniæ haudquaquam perculsi fidentes militum numero, &c.

Expugnator

Expugnator pudicitiæ. Cic. 3. Verr. 9. Idem 1. de Invent. 50. conf. Plin. 7. 38.

Expugnatorius, a, um. Tertull. de Anima cap. 57. Expugnatoria dominatio.

Expugnābĭlis, e. [καταπολεμητὸς] Stat. 4. Theb. 836.

— & nullo ruis expugnabilis astro.

Robur non expugnabile. Stat. 6. Theb. 103.

Expulsio, Expulso, Expulsor, Expulsus, Expultrix. V. expello.

Expūmĭco, āre. Pumice expolire. Tertull. adv. Prax. cap. 16. Ab omnibus injuriis passionis expumicat.

Expūmo, vel Exspūmo, [ἐξαφρίζω] āre. Celf. lib. 6. cap. 7. 8. de cura sonitus aurium intra seipsas, Si ex gravedine est, purgare aurem oportet, & spiritum continere, donec inde humor aliquis expumet. h. e. Spumæ similis exeat.

Expungo, nxi, nctum, [διαστίζω, καταστίζω] ĕre. Idem quod Foras dispungere significat. [Immo Quod punctis notatum fuit delere.

Expungere, Expellere. Perf. 2. Sat. 13.

— pupillumve utinam, quem proximus hæres
Impello, expungam: namque est scabiosus, & acri
Bile tumet.

Nomen expungere. Plaut. Cistel. 1. 3. 41. — volo persolvere:
Ut expungatur nomen, nequid debeam.

Diem expungere, i. e. Tempus creditori præstitutum. Sen. Epist. 9.

Decurias expungere. Suet. Claud. cap. 15. est Discutere, & qui in judicum numero retinendi, qui removendi statuere. V. ibi Torrent. & Pitisc.

Gloriam partam expungere. In Suppositis Plaut. Amph. p. 59. Gronov. i. e. Privare gloria.

Rationes expungere: est Ultimam manum calculo & dispunctioni imponere. Modestin. de Administ. rerum, Calcularii erroris retractatio etiam post decennii aut vicennii tempora admittetur, sed si gratiose expunctæ dicentur, non retractabuntur. Hermogen. de Diverf. & temp. Præscr. Reip. Rationes subscriptæ & expunctæ adversus eum quidem qui administraverit ultra viginti; adversus vero hæredem, ultra decem annos retractari non possunt. Expungere enim, est Punctis circumducere & tollere, & quasi jam rem confectam eximere e codice. Budæus.

Expungere stipendiis militem. i. e. Privare. Paulus in l. ex causa. D. de re militari.

Expungi etiam Milites dicebantur cum præscriptis punctis in albo notabantur: vel cum nomina eorum primo inducebantur. V. Vet. Schol. ad Perf. 2. 13. vel cum munere aliquo donabantur. V. Tertull. de Cor. Mil. pr. vel cum a militia missi & exauctorati, vel etiam cæsi ac mortui essent. V. Lipf. Anal. Mil. Rom. p. 261. & Paul. JCt. l. penult. de Re Mil. vel Guther. de Off. Dom. Aug. 3. 1. Item Calcagn. de Signif. Verb. p. 371.

Expungere, significat etiam Pungere. Martial. lib. 8. 52. de Tonsore,
Expungitque cutem, facitque longam
Detonsis epaphæresin capillis. [Non est Pungere, sed Repurgare, ita ut singulos quasi pilos, repetita resectione, auferat.

Expunctus, a, um. ut, Manipulus expunctus. Plaut. Curc. 4. 4. 29. i. e. Exauctoratus. V. Calcagn. loc. cit.

Rationes Reipub. subscriptæ & expunctæ. Hermog. lib. 13. de div. temp. præscr. i. e. Ad liquidum perductæ.

Expunctus miles dicitur: Qui e numeris exemptus est, & ære dirutus. Budæus. V. supra in ipso verbo.

Expunctio, ōnis. f. Tertull. de Idol. cap. 16. Operæ meæ expunctio.

Expunctor, ōris. m. Gloff. Gr. Lat. διαιρέτης, divisor, expunctor. Tertull. de Orat. cap. 1. Expunctor totius retro vetustatis.

Expuo, vel Exspuo, ui, ūtum, [ἀποπτύω] ĕre. Extra pus mittere, inquit Donat. Nam Pus est omnis humor corpori onerosus. [Quid igitur fiet simplici Spuo? Sed vix hæc a manu Donati videntur.] Plin. lib. 7. cap. 23. Expuit in os tyranni. Varro 3. de R. R. cap. 3.

Expuitur ignis cælestis in sidera. Plin. lib. 2. cap. 20.

Lacrymam expuunt oculi. Plaut. Pseud. 1. 1. 74. Pumiceos oculos habeo, Non queo lacrumam exorare ut expuant unam modo.

Mare expuit illum. Catull. 62. 155.

Miseriam ex animo expuere. Ter. Eun. 3. 1. 16. Scio, quasi ubi illam expueret miseriam ex animo. Ubi Donatus; Expuere, Cum fastidio aliquid rejicere & expellere. conf. Sen. Troad. 1169.

Rationem expuere ex animo. Lucret. lib. 2. 1046.

Expuitio, ōnis. f. Plin. lib. 23. cap. 1. Et ad expuitionem sanguinis quoque adhibent.

Exputus, a, um. Sidon. 1. Epist. 7. extr. A rebus humanis veluti vomitu fortunæ nauseantis exputus.

Expurgo, [ἀποκαθαίρω, ἐκκαθαίρω] āre. Idem quod Purgare significat, aut Omnino purgare. Columel. lib. 2. cap. 9. Quum rursus amplior messis provenerit, quicquid exteretur, capisterio expurgandum erit. Idem lib. 4. cap. 24. Dolabella convenit expurgari quicquid emortuum est.

Sermonem expurgare. Cic. de Clar. Orat. 258. Barbarie scilicet.

Expurgare & dimovere suspicionem. Cic. Antequam iret in exil. 21.

Expurgare se, idem quod Se vitio aliquo purgare. Plaut. Mil. 2. 6. 17. conf. Ter. Andr. 5. 3. 29.

Expurgatio, ōnis. f. [ἐκκάθαρσις]

Expurgationem habere, i. e. Se purgare. Plaut. Amph. 3. 3. 10. Habui expurgationem, facta pax est.

Expurgator, ōris. m. apud Celf.

Expurgatorius, a, um. apud eund. [Sed ego apud Celsum neutrum legere me memini. Quin plerumque verbo simplici Purgare utitur.

Expūto, [ἀποκλαδεύω] āre. ab Ex & Puto compof. Verbum rusticum quo significatur Putatio & incisio superfluorum ramorum aut sarmentorum, quæ aut ex arboribus aut vitibus runca eximuntur. Columel. lib. 11. Palos una opera cædere, & exputatos acuere centum numero potest. Idem lib. 3. cap. 15. Deinde eam velut veteranam vitem totam exputare.

Exputare, per transl. [ἀναλογίζομαι] pro Putare & mente volvere. Plaut. Trin. 2. 1. 8. Cic. 10. Fam. 24. Quæ mens eum, aut quorum consilia a tanta gloria, sibi vero etiam necessaria ac salutari avocarit, &c. exputare non possum.

Exputresco, putrui, [κατασήπομαι] ĕre. Putridum fieri. Plaut. Curc. 2. 1. 26. Quin tu aliquot dies perdura, dum intestina exputrescunt tibi.

Exquæro, ĕre. Plaut. Stich. 1. 2. 50. Huc exquæsitum mulierum mores venis. Sic aliqui habent Exquære & Exquæsivero in ejusd. Aulul. 4. 10. 70. & Capt. 2. 2. 4. V. exquiro.

Exquæstore, indecl. Qui quæstura functus est. V. in ex consule, vel Lex. Pitisc. in Ex. & Cæl. Rhod. 25. 12.

Exquiliæ, seu Esquiliæ, arum. f. Mons est & vicus Romæ: dictus quod ibi erat arx & excubiæ regis Tulli, qui illum montem urbi addidit. V. Lex. Pitisc. Ovid. 3. Fast. 246.

Adde quod excubias regi Romanus agebat,
Qua nunc Exquilias nomina collis habet. Propert. lib. 4. 8. 1.
Disce quid Exquilias hac nocte fugarit aquosas. Hinc

Exquilius, Adj. ut Exquilius mons. Ovid. 2. Fast. 435.

Monte sub Exquilio multis incæduus annis,
Junonis magnæ nomine lucus erat.

Exquilīnus, aliud Adj. ut, Pontifex Exquilini venefici, pro Veneficii. Hor. Epod. 17. 58. Porro extra portam Exquilinam erant sepulcra: inter quæ maleficæ mulieres noctibus sua veneficia conficiebant. Porphyr.

Alites Exquilinæ. Hor. Epod. 5. 99.

Post insepulta membra different lupi,
Et Exquilinæ alites. Quod ita dictum quia ante portam Exquilinam, vel Metiam supplicia sumebantur de damnatis. V. Lipf. ad Tacit. 2. Ann. 32. extr.

Porta Exquilina. i. e. Quæ in Exquilias ducit. Cic. in Pison. 55.

Tribus Exquilina. Plin. lib. 18. cap. 3. V. tribus.

Exquīro, sīvi, sītum, [ἐξετάζω, ἐξελέγχω] ĕre. ab Ex & Quæro. Diligenter inquirere & investigare. Ter. And. 1. 2. 15. Nunc ea me exquirere, iniqui patris est. Cic. 4. Acad. 7. Neque nos studium exquirendi defatigati relinquemus.

Intro exquire sitne ita ut ego prædico. Plaut. Aulul. 4. 10. 70.

Quid omni in munere vitæ optimum & verissimum sit exquirere. Cic. 1. de Fin. 11.

Quid in aliquo peccatum sit exquirere. Cic. 1. Off. 147.

Nihil certi exquirere. Cic. 7. Att. 12.

Exquirere ab aliquo. Plaut. Caf. 3. 5. 49. Est quod volo exquirere a te.

Ab stirpe exquirere: i. e. A principio. Plaut. Trin. 1. 2. 180.

De aliquo exquirere. Cic. pro Deiot. 42. Exquire de Blesamio, num quid ad regem contra dignitatem tuam scripserit.

Exquirere ex aliquo. Plaut. Capt. 2. 2. 1. Cic. 5. de Fin. Et complures jam menses Athenis hæc ipsa te ex Antiocho videamus exquirere.

Constantissime exquirere. V. consto.

Diligenter quid alicui de alio placeat exquirere. Cic. 13. Att. 22.

Non nimis ab aliquibus quicquam exquirere. Cic. 7. Att. 17.

Argumentis ex aliquo exquirere. Plaut. Rud. 4. 4. 136.

— Eamus mea gnata ad matrem tuam,
Quæ ex te poterit argumentis hanc rem magis exquirere.

Causas alicujus rei exquirere. Cic. 2. de Divin. 46.

Consilium exquirere. Cic. 4. Fam. 2. Quod meum consilium exquiris: id est tale, ut capere facilius ipse possim, quam alteri dare.

Cursuram sibi exquirere. Plaut. Merc. 1. 2. 10.

Quid illud est, quod ille tam expedite exquirit cursuram sibi?

Facta alicujus exquirere ad antiquæ religionis rationem. Cic. 6. Verr. 10.

Frigus sceleratum exquirere terræ. Virg. 2. Georg. 256.

Honores singulares exquirere alicui, i. e. Exquisitos decernere. Cic. 4. Philipp. 5.

Judicium alicujus exquirere. Cic. 8. Att. 3.

Jus aliquorum exquirere. Cic. pro Domo sua, 39.

Mores alicujus exquirere. Cic. pro Flacc. 12.

Mores testium exquirere. Cic. pro Flacc. 12.

Officium ex tempore exquirere. Cic. 3. Off.

Oratione exquirere. Cic. 1. de Orat. 21. Ut non desideret Philosophorum descriptiones, neque exquirat oratione, summum illud bonum in animo ne sit, an in corpore.

Pacem exquirere. Virg. 4. Æn. 57.

— pacemque per aras
Exquirunt.

Pretium alicujus rei exquirere. Cic. 5. Verr. 76.

Pretium palam exquirere. Cic. 4. Verr. 133.

Rationes agitare & exquirere. Cic. 5. Tusc. 66. Alterius mens rationibus agitandis exquirendisque alebatur.

Religionis rationem exquirere. Cic. 6. Verr. 10.

Sententiam alterius exquirere. Cæf. 3. Bell. Gall. 3.

Vallem umbrosam exquirere mediis æstibus. Virg. 3. Georg. 331.

Verba alicujus sententiæ exquirere. Cic. pro Cæcin.

Veritatem exquirere. Cic. pro Lege Manil. 51.

In vero exquirendo cogitatio maxime versatur. Cic. 1. Off. 132.

Voluntatem alterius exquirere. Ulp. in l. in concedendo, & Paulus l. proxima. D. de aqua pluv. arcend.

Exquirere, Quærendo invenire. Plin. lib. 2. cap. 41. Quin & soricum fibras respondere numero lunæ, exquisivere diligentiores. h. e. Annotarunt, deprehenderunt.

Exquisitum, supin. [ἐξετάσων] Plaut. Stich. 1. 2. 50. Quid istuc, quod exquisitum mulierum mores venis? h. e. Quid mores mulieris tam diligenter indagaris? Idem Amph. 2. 1. 81. Mi istuc primum exquisito opus est, V. eund. 2. 2. 159.

Exquiror, pass. Ulp. l. In conced. D. de aqua pluv. arcend.

Exquīrens, Partic. [ἐξετάζων] Cic. de Fato 2. Multum una eramus, maxime nos quidem exquirentes ea consilia, quæ ad pacem & ad concordiam civium pertinerent.

Exquirendus, a, um. ut, Sedes exquirenda aliis oris. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 122.

Exquīsītus, a, um. [ἐξητασμένος] Electus; quasi Diligenter quæsitus.

Consulta & exquisita. Cic. 1. de Orat. 250. Ipsi omnia, quorum negotium est, consulta ad nos & exquisita deferunt.

Lautum, elegans, exquisitum, sumptuosum nihil apud aliquem præter libidines esse. Cic. in Pison. 67.

Adhortationes exquisitæ. Plin. lib. 1. Epist. 8.

Adulatio exquisitior. Tacit. 12. Ann. 26. Cæterum actæ principi grates, exquisitiore in Domitium adulatione.

Argumenta philosophorum exquisita. Cic. 1. de Divin. 4.

Ars exquisita. Cic. 2. de Orat. 175.
Difficultas lapidis exquisita. Plin. lib. 27. cap. 11.
Doctrina exquisita philosophus. Cic. 1. de Fin. 1.
Doctrina & ratio exquisita. Cic. 4. Fam. 13.
Doctrina exquisita & singularis alicujus industria. Cic. de Clar. Orat. 22.
Epulæ exquisitæ, i. e. Lautæ. Plin. lib. 9. cap. 35.
Fulgor exquisitus. Plin. lib. 33. cap. 1.
Genus dicendi accuratius & exquisitius. Cic. de Clar. Orat. 282.
Ingenia cœnarum exquisita. Plin. in Paneg. cap. 49.
Judicio exquisito vir. Cic. 1. Off. 133.
Litteræ alicujus multæ, & hæ quidem reconditæ & exquisitæ. Cic. de Clar. Orat. 252.
Magistri exquisiti. Cic. de Clar. Orat. 104.
Munditia non odiosa, neque exquisita nimis, adhibenda est. Cic. 1. Off. 130.
Rationes exquisitæ. Cic. 1. de Fin. 30.
Sententiâ principis non exquisitâ. Tacit. 12. Ann. 23.
Sententiæ reconditæ & exquisitæ. Cic. de Clar. Orat. 273.
Subtilitas exquisitissima. Plin. lib. 6. cap. 33.
Supplicia exquisita. Cic. 3. Off. 100. Neque vero tum ignorabat se ad crudelissimum hostem, & ad exquisita supplicia proficisci.
Verbis exquisitissimis aliquos laudare. Cic. 4. Philipp. 6.

Exquisīte, Adv. [ἐξητασμένως] h. e. Diligenter. Quintil. lib. 8. cap. 2. Eleganter atque exquisite dictum. Cic. de Clar. Orat. 276. Deque eo crimine accurate atque exquisite disputavisset.
Colligere exquisitius aliquas rationes. Cic. 1. Tusc. 116. Idem de Clar. Orat. 93. Omnia exquisitissime scribere. Gell. 14. 3. Rem exquisitissime referre. Idem 22. 7.

Exquisitim, Adv. Varro, Ajace stramentitio, Acre æger medicos exquisitim convocabas, ut convalesceret. Non. 11. 35.

Exquisitio, ōnis. f. Just. Imp. C. 7. t. 17. l. 1. Ipsius judicium ad secundam exquisitionem minime deducetur. Item 5. t. 9. l. 9. §. 1.

E X R

Exradīco, [ἐκριζόω] āre. Verbum rusticum, pro Usque ad radices avellere & extirpare. Varro 1. de R. R. cap. 27. Terram rudem proscindere oportet: quæ sunt ex ea enata prius, quam ex iis quid seminis cadat, ut sint exradicata. Frequentius tamen in usu est Eradicare. V. eradico.

Exrŏgo, [ἀφαιρέω] āre. Ex lege vetere aliquid eximere per legem novam. Festus. V. erogo.

E X S

Exsacrifĭco, [ἀποθύω] āre. apud Cic. 1. de Divin. 42. Ex Ennio, Exsacrificat hostiis balantibus. Antiquum est pro Sacrificio immolare.

Exsævio. V. exævio.

Exsanio, as. V. exanio.

Exsanguis. V. exanguis.

Exsarcio, īre. Q. Cic. de Petit. Cons. cap. 12. Aliis te id rebus exsarturum esse. & Ter. Heaut. 1. 1. 90. Qui opere rustico faciendo facile sumptum exsarcirent. Muret. Ita legendum pro vulgato Exercerent docent & libri MSS. & hæc explicatio Eugraphii, Qui opere suo suos sumptus tolerarent. V. Guyet. Comm. Ter. p. 119. & supra in exerceo.

Exsatio. V. exatio.

Exsaturo. V. exaturo.

Exscalpo. V. excalpo.

Exscindo. V. excindo.

Exscendo, ĕre. E navi in terram descendere. Liv. 29. 9. Legati Asiam petentes cum exscendissent. V. escendo. Unde

Exscensus, ûs. m. Liv. 22. 20. Itaque ad Honoscam classe provecti, exscensu e navibus in terram facto, quum vi urbem cepissent, captamque diripuissent, Carthaginem inde petunt. ita Gruter. sed Gronov. Exscensione facta.

Exscendens. Liv. Decad. 5. lib. 5.

Exscensio, ōnis. f. Liv. 28. 8. Inde quinqueremibus septem, & lembis viginti amplius, profectus ad Erythras Ætolorum, exscensionem fecit. Idem 27. 29.

Exscreo, āre. Vi quadam exspuere. Plaut. Amph. suppos. Tuum diminuam caput ut cum dentibus linguam exscrees. Ovid. 21. Epist. 24.
Exscreat & ficta dat mihi signa nota. conf. Cels. 2. 7. & 3. 22. V. excreo.

Exscreabĭlis, e. ut, Pulmonum vitia exscreabilia facit. Plin. 39. 14.

Exscreatio, ōnis. f. ut, Exscreatio sanguinis. Plin. 24. 14. ut Expuitio. Idem 20. 22.

Exscreatus, ûs. m. Cæl. Aurel. Tard. 2. 11. Cum quodam exscreatu despuitur.

Exscrībo, psi, ptum, [ἀπογράφω] ĕre. est Exemplum sumere de scripto. Varro 2. de R. R. cap. 5. 16. De sanitate sunt complura quæ exscripta e Magonis libris armentarium meum crebro ut legat curo. Cic. 3. Verr. 98. Perinde quasi exscribendi potestatem non haberet. Sic, Exscribere tabulas. Cic. 4. Verr. 169.
Exscribere aliter positum. Plaut. Rud. prol. 15.
Eorum referimus nomina exscripta ad Jovem. Et 21.
Bonos in aliis tabulis exscriptos habet.
Exscribere alicui. Columel. lib. 12. cap. 3.
Exscribere patrem similitudine. Plin. Epist. 16. lib. 5. i. e. Effingere, & vivam patris effigiem reddere.

Exscriptor, ōris. m. Qui nihil de suo edit, sed aliena describit. Cic. 1. de Fin. 2. Ferreum scriptorem, verum opinor, exscriptorem, tamen ut legendus sit, &c. Ita emendavit Scalig. apud Gruter. qui retinuit Scriptorem. V. Parei Lex. Crit. p. 454.

Exseco, Exsectio. V. execo.

Exsecro, Exsecratio, &c. V. execro.

Exsequor. V. exequor.

Exsero, Exserto. V. exero, exerto.

Exsibilo. V. exibilo.

Exsicco. V. exicco.

Exsigno, [σήζω] āre. Idem quod Signare. Liv. 1. 20. Eique sacra omnia exscripta exsignataque attribuit. Plaut. Trin. 3. 2. 29. Ego omnia istic quæ dixisti scio, vel exsignavero.

Exsilio, Exsilium. V. exilio, exilium.

Exsinuo, āre. velut Ex sinu emittere. Virg. sive Auson. in Rosis, 14. 29.
Vertice collectos illa exsinuabat amictus,
Jam meditans foliis se numerare suis. Exsinuabat amictus, i. e. Explicabat folia. Prudent. Hippol 222.
Qui laterum seriem jugiter exsinuent.

Exsinuatus, a, um. Paulin. Nolan. Epist. 49. n. 3. Velum exsinuatum in contos suos.

Exsolvo. V. exolvo.

Exsomnis. V. exomnis.

Exsŏno, āre. Petron. cap. 19. Omnia mimico risu exsonuerant.

Exsordesco, ui, ĕre. Vilescere. Gell. lib. 9. cap. 2. Cur ergo nos patimur nomen Philosophiæ illustrissimum in hominibus deterrimis exsordescere?

Exsors. V. exors.

Exspatior. V. expatior.

Exspecto. V. expecto.

Exspergo. V. expergo.

Exspicio, (cujus frequent. est Expecto) ab Ex & Specio inusitato verbo.

Exspiro. V. expiro.

Exspumo. V. expumo.

Exspuo. V. expuo.

Exsterno. V. Externo post extra.

Exstillo, Exstimulo. V. extillo, extimulo.

Exstinguo. V. extinguo.

Exstirpo, &c. V. extirpo.

Exsto. V. exto.

Exstringo. V. extringo.

Exstruo, &c. V. extruo.

Exsuccus. V. exuccus.

Exsudo. V. exudo.

Exsugo. V. exugo.

Exsulto. V. exulto.

Exsupero. V. exupero.

Exsurdo. V. exurdo.

Exsurgo. V. exurgo.

Exsuscito. V. exuscito.

Exsyncerasti, apud Plautum dici videntur, quasi Emedullatos dixeris; & citra ullam pinguedinem: Quando Varronis Terentii astipulatu, Synceraftum antiquo Græcorum verbo Medullam dicebant. Cæl. Rhod. lib. 25. cap. 24. [Immo Edulium. V. syncerastus. Apud Plaut. Most. 4. 1. 11. ex Camerarii quidem conjectura legitur,
Quam ut meum tergum exsinceratum fiat. Sed locus mutilus, & longe aliter in MSS. legitur.

E X T

Exta, ōrum. pl. tantum. [ἱερά] proprie Cor & pulmo dicuntur, quia in parte superiore locantur, ab Extando: & lien, item jecur & ventriculus hoc nomine appellantur, quoniam supra inferiora intestina locantur. Festus, Exta dicta quod ea diis prosecentur, quæ maxime extant, eminentque. Plin. lib. 30. cap 5. Præcordia, inquit, vocamus uno nomine exta in homine. Sed aliis tamen locis Præcordiorum voci aliam significationem tribuit. V. Hard. ad l. 11. S. 77. Plaut. Aulul. 3. 6. 29.
Quin exta inspicere in sole etiam vivo licet,
Ita is pellucet quasi laterna Punica.
Regalia exta appellantur, Quæ potentibus insperatum pollicentur honorem: privatis & humilioribus hæreditates: filiofamiliæ dominationem. Fest. lib. 16.
Ab extis animalium divinabant veteres, ut testis est Cic. 2. de Nat. Deor. Unde tales divinationes Extispicia appellarunt ab Extis inspiciendis. V. infra in ipsa dictione, & hic subjecta.
Arguta exta. V. argutus.
Argutissima exta gallinacei. Cic. 2. de Divin. 29.
Fatidica exta. Ammian. Marcell. 21. 1.
Fumantia exta. Virg. 2. Georg. 194.
Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. Sacerdotum usus est verbo. Reddi enim dicebantur exta, Quum probata & elixa aræ superponebantur. Servius.
Lubrica exta. Valer. 1. Argon. 232.
Lustralia exta. Stat. 1. Theb. 507. h. e. Pinguia. Lustralia enim Pecora sunt, Quæ per quinquennale tempus devota sacrificiis nutriuntur, & ideo pinguia. Lactant.
Muta exta appellabant, Ex quibus nihil divinationis animadvertebant. Fest. V. Drakenb. ad Sil. 1. 138.
Pinguia exta torrere. Virg. 2. Georg. 396.
Puerilia exta. Ovid. 6. Fast. 159.
De extis replicatis. V. Casaub. ad Suet. August. 95.
Spirantia consulit exta. Virg. 4. Æn. 64. V. consulo.
Stridentia exta verubus detrahere. Ovid. 2. Fast. 373.
Transuta exta verubus salignis. Ovid. 2. Fast. 364.
Tumida exta. Stat. 2. Achil. 302.
His spumante salo jaciens tumida exta, profatur.
Cum puerorum extis deos manes mactare. Cic. in Vatin. 14.
Per exta inventa præsensio. Cic. in Topic. 77.
Pecudum extis moveri. Cic. 1. de Divin. 12.

Extalis, is. m. Intestinum rectum, Longanon. Gloss. Vet. Extalis, ὀρχός. conf. Veget. Mulomed. 3. 11.

Extar, aris. n. Olla ubi exta coquebantur. Vet. Gloss. V. Gronov. ad Liv. 25. 16.
Extar. Charis. lib. 1. Omnia quæ ar syllaba terminantur, neutralia sunt: ut Exemplar, jubar, instar, extar, θυτελικὸν ὄργανον, lacunar, & similia. [Sed locus suspectus est. Probabiliter Lucar emendant docti, quo de s. l. V.

Extaris, e. Adj. Aulam extarem petunt. Plaut. Rud. 1. 2. 47. i. e. Ollam extis coquendis.
Ollæ extares. Liv. 25. 16.

Extispex, ĭcis. m. [ἱεροσκόπος] Qui & proprie Haruspex dicitur, quia exta inspicit, auctore Nonio 1. 53. Varro Serrano: Sed extispici disputanti relinquo. Accius Medea, Principio extispicum ex prodigiis congruens ars te arguit. Cic. 2. de Divin. 26. Artificiosa divinationis illa fere genera ponebas extispicum, eorumque &c.

Extispicium, i. n. [ἱεροσκοπία] Extispicum ars. Suet. Neron. cap. 56. Attendit & extispicio, nec unquam litavit.

Exta-

EXTABESCO, ui, [ὑποτήκω] ĕre. Tabe & marcore confici.
Extabuit macie corpus. Cic. 3. Tuſc. 26. & lib. 2. ex antiquis poetis.
Extabuit opinio, per translationem. Cic. 2. de Nat. Deor. 5. Etenim videmus ceteras opiniones fictas atque vanas diuturnitate extabuiſſe. h. e. Mortuas & vanas omnino fuiſſe.
EXTEMPLO, EXTEMPORE. V. EX.
EXTEMPORĀLIS, e. [αἰφνίδιος] Subitaneus, ut, Extemporalis oratio, Impræmeditata. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Actio extemporalis. Quintil. lib. 10. cap. 7.
Dictiones extemporales. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Facultas extemporalis. Suet. Aug. cap. 84.
Garrulitas extemporalis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Rhetor extemporalis. Martial. lib. 5. 54.
Temeritas extemporalis. Quintil. lib. 10. cap. 6.
EXTEMPORALITER, Adv. Sidon. 9. Epiſt. 14.
EXTEMPORALĬTAS, ātis. f. [τὸ αἰφνίδιον] Promptitudo. Suet. in Tit. cap. 3. Latinæ Græcæque linguæ vel in orando vel in fingendis poematibus promptus facilisque vel ad extemporalitatem usque. V. Burm. ad Petron. cap. 6. p. 28. & Quintil. 2. 4. p. 140.
EXTEMPORANEUS, a, um. pro Extemporali, pervulgatum, improbat Voſſ. de Vit. L. L. 1. 19. Gloſſ. Lat. Gr. Extemporaneum, ἀμελέτητον.
EXTENDO, di, tum & ſum, †[ἐκτείνω, ἀνατείνω, ἀποτείνω, πιτάννυμι] ĕre. Explicare. Columel. lib. 5. Quare quum ad ſummum palum recta vitis extenta eſt, capiſtro conſtringitur.
Extendere in proceritatem. Columel. de Arbor. cap. 17.
Acies extenditut. V. ACIES.
Ætatem ſuam. Plaut. Bacch. 3. 3. 26.
Ævum extendere. Sil. lib. 3.
Agros extendere. i. e. Augere ditionem. Hor. in Arte Poet. 208.
Amplitudinem extendere dicitur lacus. Plin. lib. 36. cap. 56.
Aures extendere dicitur oratio, quæ nimis lenta eſt: Obruere, quæ nimis rapide volvitur. Sen. Epiſt. 40.
Bellum extendere. Sil. lib. 17.
Colos extendere. Stat. 3. Silv. 1. 172. V. COLUS.
Conſulatum extendere, Prorogare. Plin. in Paneg. cap. 61.
Curas extendere in annum venientem. Virg. 2. Georg. 405.
Curſus extendere. Virg. 12. Æn. 909.
Dies extendere & Contrahere, contraria apud Sen. 4. de Benef. cap. 13.
Epiſtolam. Plin. lib. 7. Epiſt. 9. ad fin.
Famam factis extendere. Virg. 10. Æn. 468. V. OPUS.
Iter. Liv. Quantum extendere iter poſſet, in caſtra properaret. i. e. Quam maximis itineribus.
Nomen ſuum late extendere in ultimas oras. Hor. 3. Carm. 3. 45.
Partitionem ultra tres propoſitiones extendere. Quintil. lib. 4. cap. 5. pr.
Prælia extendere. Sil. lib. 3.
Preces. Plin. lib. 2. Epiſt. 13. ad fin.
Pugnam in longum ſpatium. Liv. 7. Bell. Pun.
Rura longa extendere ſub ignotis colonis. Lucan. lib. 1. 170.
Se extendere magnis itineribus. Cæſ. 3. Bell. Civil. 77.
Se extendere ſupra vires. Liv. 4. Bell. Maced.
Spem extendere in regionem aliquam. Liv. 4. Bell. Pun.
Ventus extenditur. Plin. lib. 18. cap. 34. Vulturnus, ſi a ſerena cæli parte cœperit flare non durabit in noctem: At Subſolanus in majorem partem noctis extenditur.
Vires extendere omnes imperii. Liv. 7.
Virtutem extendere factis. Virg. 6. Æn. 806.
EXTENSUS, a, um. Partic. [ἐκπεπταμένος] Cic. 4. Acad. 145. Quum extenſis digitis adverſam manum oſtenderat, viſum, inquiebat hujusmodi.
Compar. Quintil. 11. 3. p. 1024. In rebus magnis, lætis, atrocibus manus extenſiores ſunt.
Superl. Liv. 21. 32. Caſtra quam extenſiſſima poteſt valle locat.
EXTENSE, Adv. Producte. Tertull de Idol. cap. 2.
EXTENSIO, vel EXTENTIO, ōnis. f. ut, Radii extentionibus porrecti. Vitruv. 9. 4.
EXTENSIVUS, a, um. JCti.
EXTENTUS, a, um. aliud Partic. [ἐκταθεὶς] Cic. 2. de Orat. 242. Per ſtatuas vero quum dixit, & extento brachio paululum etiam de geſtu addidit, &c.
Ævo extento vivere, Prolongato, vel In perpetuum, ut ait Schol. vet. Hor. 2. Carm. 2. 5.
Funem per extentum ire. Hor. 2. Epiſt. 1. 210.
Itinera extenta, pro Magnis. Liv. (13. 19. pr.)
Pedes extentos ferre, i. e. Erecte incedere. Ovid. 3. de Arte Am. 302. Al. Extenſos. V. Burm.
Sonus extentus, Altus & acutus. Plin. lib. 10. cap. 29.
Spatium vitæ extentum, i. e. Longum. Paterc. lib. 1. cap. 11.
Vallis extentiſſima. Liv. 21. 32. Al. Extenſiſſima.
EXTENTE, Adv. Idem quod Extenſe. Compar. Ammian. 23. 7. in Baliſtæ deſcriptione: quadratus eminet ſtilus extentius.
EXTENEBRO, [ἀποσκοτάζω] āre. i. e. Curioſius ex tenebris in lucem protrahere. Varro. [Ubi?] Atque omnes adeo perquirit atque extenebrat artes. Rob. Stephanus legit Exterebrat. Sic & Perotti Cornu p. 691. Joſ. Iſcanus Daretis Phrygii interpres lib. 1. v. 303.
Occulta extenebrat, redditque latentia luci. De Fama.
EXTENTO, [ἐκτείνομαι] āre. frequent. Plaut. Bacch. 4. 2. 3. Alieno vires tuas extentes oſtio? h. e. Extendas. [Niſi potius a Tento πειρᾶσαι.
EXTENTANS, antis. Partic. ut, Homo brevis, humeros extentans anguſtos. Ammian. 22. 14. Semet extentans. Idem 27. 1.
EXTENTATUS, a, um. Plaut. Moſtel. 3. 1. 66. Veniſti huc te extentatum. Alii aliter legunt. conf. EXTENTO.
EXTENUO, [λεπτύνω, ἰσχναίνω, ἐκτρυχόω, ἀφαιρέω, καταναλίσκω] āre. Imminuere, detrahere, exilius & tenuius aliquid facere: ut, Extenuare in pulverem inutilem. Plin. lib. 18. cap. 16.
Augere & Extenuare contraria. Cic. 3. de Orat. 104. Summa autem laus eloquentiæ eſt, amplificare rem ornando, quod valet non ſolum ad augendum aliquid & tollendum altius dicendo, ſed etiam ad extenuandum atque abjiciendum.
Extenuare & Adaugere. Cic. 2. de Invent. 75. Hoc extenuando, maleficii magnitudinem ſimul adaugere.
Aciem extenuare. V. ACIES.
Cauſam vehementer extenuare. Auct. ad Heren. lib. 2. 4.
Cenſus extenuare. Cic. 4. Verr. 138.
Cibus extenuatur dentibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Dentibus in ore conſtructis manditur, atque ab his extenuatur & molitur cibus.
Corpus. Plin. lib. 15. cap. 3. h. e. Gracile facere.
Crimen, cui opponitur Omnino tollere. Cic. 7. Verr. 83. Statuit ſi hoc crimen extenuare vellet (nam omnino tolli poſſe non arbitrabatur) navarchos omnes teſtes ſui ſceleris vita eſſe privandos.
Famam belli. Liv. 5.
Laudes bellicas verbis extenuare. Cic. pro Marcell. 6.
Mala extenuare. Ovid. 3. Triſt. 3. 57.
Quod potes, extenua forti mala corde ferendo.
Moleſtias extenuare & diluere. Cic. 3. Tuſc. 34.
Munus extenuare verbis. Cic. 2. Off. 70.
Spes extenuatur & evaneſcit. Cic. 3. Att. 14.
EXTENUĀTUS, a, um. Partic. [λεπτυνθεὶς] cui opponitur Concretus. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Exin mari finitimus aer die & nocte diſtinguitur: isque tum fuſus & extenuatus ſublime fertur, tum autem concretus in nubes cogitur. Catull. 62. 295.
Extenuata gerens veteris veſtigia pœnæ. i. e. Vix apparebant veſtigia catenarum in manibus & pedibus. De Prometheo.
Superl. Brutus apud Cic. 11. Fam. 13. Recurri ad meas copiolas: ſic enim vere eas appellare poſſum: ſunt extenuatiſſimæ, & inopia omnium rerum peſſime acceptæ.
EXTENUATIO, ōnis. f. [λέπτυνσις] Cic. 3. de Orat. 200. Et plus ad intelligendum, quam dixeris, ſignificatio, & diſtincte conciſa brevitas, & extenuatio.
EXTENUATRIX, īcis. f. Adjective. Macer. de Sulph. 4. 19.
Virtus eſt ejus, ut dicunt, extenuatrix.
EXTENUATORIUS, a, um. ut, Virtus extenuatoria. Theod. Priſc. de Diæta cap. 15. & 10.
EXTENUISSIME, Adv. apud Sen. Controv. 1. 4. [Non reperi. an Extenuatiſſime?
EXTER, ĕra, ĕrum. [ξενικὸς] Idem quod Exterus & Externus. Unde Stat. 11. Theb. 429. Exter honos dixit, pro Extraneo. [Extet tamen rectius legitur in omnibus codd. licet altera lectio firmetur auctoritate Priſciani l. 3. init. V. Exterus in EXTRA.
EXTERCŎRO, vel EXSTERCORO, āre. Purgare. Ulp. in l. Sed & ſiquid inædificaverit. §. 1. D. De uſufruct. Vel de Palæſtra extercorandis latrinis præponat. Ubi alia exemplaria legunt Extergendis, alia Stercorandis. Hinc
EXTERCORĀTOR, ōris. m.
EXTERĔBRO, [ἐκτρυπάω] āre. Terebrando trahere. Cic. 1. de Divin. 48. Itaque ex eo auro quod exterebratum eſſet, buculam curaſſe faciendam. Exterebrare, per translationem, Extorquere aliquid, ſcrutari, & curioſius quærere. Plaut. Perſ. 2. 2. 55. Lubet: nunquam hercle iſtuc exterebrabis tu ut ſis prior quam ego ſiem. Conf. EXTENEBRO.
EXTERGEO, ſi, ſum, [ἀποσμήχω] ēre. Idem quod Tergendo purgare, & mundum facere. Plaut. Rud. 5. 2. 14. Ita quanto magis extergeo, rutilum atque tenuius fit. Cato cap. 162. De tertio extergeto ſpongia bene. Et cap. 26. Varro item 2. de R. R. cap. 5.
EXTERGO, ſi, ſum, [ἀπομόργνυμι] ĕre. Ejusdem ſignificationis. Plaut. Moſtel. 1. 3. 110. Linteum cape, tuque exterge tibi manus. Cato de R. R. cap. 162. Poſt diem omnino duodecimum pernas eximito, & ſalem omnem detergito, & ſuſpendito in ventum biduum, tertio extergito. Al. Extergeto.
EXTERSUS, a, um. Partic. [ἀπεσμηγμένος] ut, Exterſum æs, h. e. Expolitum. Plin. lib. 34. cap. 9.
Everſum atque exterſum relinquere aliquid. Cic. 4. Verr. 52. Etenim quam tu domum, quam urbem adiiſti, quod fanum denique, quod non everſum atque exterſum reliqueris? Everſum, ab Everro, non ab Everto.
EXTERIOR. V. EXTRA.
EXTERMĬNO, [ἐξορίζω, ἐξολοθρεύω] āre. Extra terminos mittere, ejicere. Cic. 2. Off. 80. Ex eoque tempore tantæ diſcordiæ ſecutæ ſunt, uti & tyranni exiſterent, & optimates exterminarentur. Idem pro Flacc. 25. Ejicere aliquem ex urbe, & illum exterminari velle. Cic. 3. in Catil. 3. A diis penatibus cives exterminare. Cic. pro Sext. 30.
Venire in civitatem, & De civitate exterminari, contraria. Cic. pro Corn. Balb. 51.
Auctoritatem aliquorum e civitate exterminare. Cic. de Provinc. Conſ. 3.
Ex hominum communitate. Cic. 3. Off. 47.
Ex numero hominum aliquem ejicere, & ex finibus humanæ naturæ exterminare. Cic. 13. Philipp. 1.
Ex urbe virtutem exterminare. Cic. pro Milon. 102.
In totum exterminare. Columel. lib. 9. cap. 15. Et ſine præpoſitione, ut, Urbe atque agro exterminari. Cic. 1. de Nat. Deor. 63.
Morbum exterminare. Plin. lib. 31. cap. 10. Regium quoque morbum in vino exterminat potum.
Peregrinos prohibere uti urbibus, & eos exterminare. Cic. 3. Off. 47.
Quæſtiones exterminare. Cic. 4. Acad.
EXTERMINĀTUS, a, um. Partic. [ἐξορισθεὶς] Cic. Poſt red. ad Quir. 14. Itaque neque Repub. exterminata, mihi locum in hac urbe eſſe duxi. conf. pro Domo ſua, 141.
EXTERMINATIO, ōnis. f. JCt. in Dig.
EXTERMINĀTOR, ōris. m. [ἐξοριστὴς] Cic. pro Domo ſua, 141. Res vero publica, quanquam erat exterminata mecum, tamen obverſabatur ante oculos exterminatoris ſui. i. e. Everſoris & expugnatoris. [Sed Grut. ex codd. antiqq. Exſtinctoris edidit. q. V.
EXTERMINATRIX, īcis. f. Saresb. §. 17. Injuſtitia caritatis exterminatrix.
EXTERMINATORIUS, a, um. Irenæus 4. 41.
EXTERMINUS, a, um. Tertull. de Sodom. cap. 3.
EXTERMINIUM, i. n. Expulſio, everſio, apud Scriptores Eccleſiaſt. Et
EXTERMINABILIS, e.
EXTERNO & EXTERNUS cum derivatis. V. poſt EXTRA.
EXTĔRO, trīvi, trītum, [ἐκτρίβω, ἐκθλίβω] ĕre. Idem ſignificat quod Comminuere terendo, aut valde terere. Plin. lib. 24. cap. 7. Item maſtichæ lentiſci replicandis palpebris & ad exterendam cutem in facie. Ex antiquo exemplari legitur, Ad extendendam. Al. Extergendam. V. Hard.
Cibum exterere. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. V. Alvus multiplex & tortuoſa, in ALVUS.

Frontem calcibus exterere. Phædr. 1. 22. 9.
Grana exterere. Varro 1. de R. R. cap. 52. Apud alios exteritur grege jumentorum inacto, & ibi agitato perticis, quod ungulis e ſpica exteruntur grana. [Forte Quoad &c. exterantur.
Litteram exterere, pro Expungere. Varro 2. de R. R. cap. 1. A quo poſt balare dicunt, extrita E littera, ut fit in multis. i. e. κατ' ἔκθλιψιν.
Opus poliat lima, non exterat. Quintil. 10. 4. extr.

Extrītus, a, um. Partic. [ἐκτετριμμένος] ut, Ignis extritus. Lucret. lib. 5. 1097. De fulgure.
Littera extrita. V. in ipſo verbo.
Syllaba extrita, (κατὰ συγκοπὴν) Quintil. lib. 9. cap. 3.

Exterraneus, inquit Feſtus, Ex alia terra. Exterraneus quoque dicitur, & Qui ante tempus natus, vel potius ejectus eſt. Dictus autem Exterraneus, Quod eum mater exterrita alvo ejecit. Is ergo eſt qui a Græcis ἠλιτόμηνος vocatur, qualem fuiſſe Euryſtheum Homerus canit. Sed V. Dacer. Qui Exterricineus cum quibusdam codd. legit. [Exterraneus an usquam alias lectum ſit dubito; Sed Exteraneus dixerunt veteres, ut Interaneus, unde per Syncopen factum Extraneus. V. poſt EXTRA.

Exterreo, ui, ĭtum, [ἐκφοβέω] ēre. Idem quod Terrere, niſi quid addit particula Ex. Cic. 2. Off. 37. Et dolorum quum admoventur faces, præter modum plerique exterrentur.
Aſpectu exterreri. Cic. 1. de Divin. 79.
Metu exterreri. Liv. 4. 23.
Mugitu nemora exterret taurus. Sil. lib. 16.

Exterrĭtus, a, um. Partic. [ἐκπεφοβημένος] Cic. 1. de Divin. 40.
Talia commemorat lachrymans, exterrita ſomno. Ex quodam poeta.
Falſa exterritus. Tacit. 4. Ann. 28. Adſeverabatque innocentem Cornutum, & falſa exterritum. [An Falſo?
Æſtu anguis exterritus. Virg. 3. Georg. 434.
Armenta exterrita diffugiunt ſilvis. Virg. 3. Georg. 149.
Novitate exterritus. Lucret. lib. 2. 1039.
Ovis exterrita. Columel. lib. 7. cap. 4.

Extersus. V. EXTERGO.

Exterus. V. EXTRA.

Extexo, ui, xtum, [ἐξυφαίνω] ĕre. Deſtruere quod textum eſt.
Extexere aliquem per translationem. Plaut. Bacch. 2. 3. 5. Extexam ego illum pulchre jam, ſi di volunt. i. e. Spoliabo illum auro. Extexere eſt, Telam ſua textura, aut lana nudare.

Extillo, vel **Exstillo**, [ἀποστάζω] āre. Idem quod ſimplex Stillare. Plaut. Pſeud. 3. 2. 29.
Teritur ſinapis ſcelerata cum illis: qui terunt
Prius quam triverunt, oculi ut extillent facit. Columel. lib. 12. cap. 48. Sicque triginta dies pati conſudaſcere, atque omnem amurcam extillare. i. e. Extra ſtillare.
Extillare lacrymis, i. e. Totum in lacrymas converti, & ex toto ſtillare corpore. Ter. Phorm. 5. 7. 82.
Hiſce ego illam dictis ita tibi incenſam dabo,
Ut ne reſtinguas, lacrymis ſi extillaveris. [Malim poſt Lacrumis colo diſtingui.
Liquorem extillare. Columel. lib. 12. cap. 48.

Extĭmeo, ēre. vel potius **Extimesco**, ĕre. [φοβέομαι] Valde timere. Ter. Hec. 5. 3. 26. Extimui ilico. Cic. 4. Acad. Cur non extimeſcam opinandi temeritatem? Ter. Phorm. 1. 3. 1.
Adeon' rem rediſſe, ut qui mi conſultum optime velit eſſe,
Phædria, patrem ut extimeſcam, ubi ejus adventi venit in mentem?
Cic. de Senect. 75. Quod igitur adoleſcentes, & ii quidem non ſolum indocti, ſed etiam ruſtici contemnunt, id docti ſenes extimeſcent?
De fortunis communibus extimeſcere. Cic. de Fato, 31.
Adventum alicujus extimeſcere. Cic. 9. Fam. 26.
Formidines extimeſcere. Cic. 5. de Fin.
Magiſtrum extimuit. Hor. in Arte Poet. 415.
— qui Pythia cantat
Tibicen, didicit prius, extimuitque magiſtrum.
Minas aliquas extimuiſſe. Tibul. lib. 2. 6. 50.
Vultus extimuit loquentis. Stat. 9. Theb. 156.
Paſſive. Tacit. 11. Ann. 16. Fruſtra Arminium præſcribi: cujus ſi filius hoſtili in ſolo adultus, in regnum veniſſet, poſſe extimeſci.

Extimescendus, a, um. Cæſ. 3. Bell. Gall. 13. Quarum rerum omnium noſtris navibus caſus erat extimeſcendus. Cic. 3. Tuſc. Nequaquam ex opinione vulgi eſſe extimeſcendas.
Periculum ab Antonio majus extimeſcendum eſt. Cic. 7. Philipp. 2.

Extimŭlo, ſive **Exstimulo**, [κεντέω] āre. idem quod Stimulare. Columel. lib. 6. cap. 27. Id præcipue armentum, ſi prohibeas libidines, extimulatur furiis. De equis. Plin. lib. 2. cap. 39. de Sideribus, Quoties errantium acceſſu impulſa, aut conjectu radiorum extimulata ſunt.
Dictis extimulare aliquem. Ovid. 6. Faſt. 588.
Furore bellandi extimulare corda. Sil. lib. 1. 32.

Extimulatus, a, um. Partic. [κεκεντημένος] ut, Fame extimulata tigris. Ovid. 5. Met. 164. V. Plin. lib. 2. cap. 39.

Extimulator, ōris. m. [κεντητὴς] ut, Acerrimus extimulator. Tacit. 3. Ann. 40.

Extimus. V. EXTRA.

Extinguo, ſive **Exstinguo**, nxi, nctum, [σβεννύω, σβέννυμι, ἀποσβεννύω] ĕre. Proprie dicitur de iis quæ incenſa ſunt. Plaut. Perſ. 5. 2. 22. Da illi cantharum, extingue ignem ſi cor uritur.
Incendere & Extinguere, contraria. Cic. pro Milon. 73. Eum qui ædem Nympharum incendit, ut memoriam publicæ recenſionis, tabulis publicis impreſſam, extingueret.
Extinguere ignem, flammam, incendium. Plin. lib. 34. cap. 10. Cic. 4. Fam. 13.
Inter Extinguere & Opprimere (inquit Nonius) intereſſe Cic. voluit de Amicit. 78. ut ſit majus Opprimere, quam Extinguere amicitiam, quum inquit, Quamobrem primum danda opera eſt, nequa amicorum diſſidia fiant: ſin tale aliquid evenerit, ut extinctæ potius amicitiæ, quam oppreſſæ videantur. i. e. Uſu deſuetæ, non repente abruptæ. Budæus.
Elucere & Extinguere, contraria. Cic. 4. Fam. 3. Omnes cives ſic exiſtimant, quaſi lumen aliquod, extinctis ceteris, elucere ſanctitatem, & prudentiam, & dignitatem tuam.
Extingui & opprimi antequam plane exortum & natum ſit. Cic. 2. pro Lege Agrar. 90.
Opprimi & extingui. Cic. de Senect. 71. Adoleſcentes mori ſic mihi videntur, ut quum aquæ multitudine vis flammæ opprimitur: Senes autem, ſicut ſua ſponte nulla adhibita vi conſumptus ignis extinguitur.
Extinguere & reprimere. Cic. pro Cœl. 71. Audetisne excitare tanti flagitii memoriam, non extinctam illam quidem, ſed repreſſam vetuſtate?
Plane extinguere quæ antea ſcripſimus. Cic. 4. Verr. 172.
Extinguere & funditus delere aliquid. Cic. de Aruſp. Reſp. 6.
Animam alicui. Ter. Adel. 3. 2. 16. Seni animam primum extinguerem ipſi.
Animus & mens, niſi tanquam lumini oleum inſtilles, extinguuntur ſenectute. Cic. de Senect. 36.
Bellum. Plaut. Perſ. 5. 1. 2.
Bellum domeſticum extinguere. Cic. de Aruſp. Reſp. 49.
Conſuetudinem. Cic. pro Cœl. 61. Sin autem jam ſuberat ſimultas, extincta erat conſuetudo, diſſidium extiterat. i. e. Abolita.
Crimina ſua, teſtes interficiendo, extinguere. Cic. 7. Verr. 112.
Dignitas formæ aut morbo defloreſcit, aut vetuſtate extinguitur. Auct. ad Heren. lib. 4. 38.
Famam proditionis. Liv. 27. 16. Brutii quoque multi paſſim interfecti, ſeu per errorem, ſeu vetere in eos inſito odio, ſeu ad proditionis famam, ut vi potius atque armis captum Tarentum videretur, extinguendam.
Fama malorum vett. extinguitur. Virg. 6. Æn. 527.
Scilicet id magnum ſperans fore munus amanti,
Et famam extingui veterum ſic poſſe malorum.
Familiaritates. Cic. de Amicit. 35. Eorum querela inveterata non modo familiaritates extingui ſolere, ſed etiam odia gigni maxima atque ſempiterna. Sic Amicitias 80.
Formam. Ter. Phorm. 1. 2. 58. Ut ni vis boni in ipſa ineſſet forma, hæc ipſam extinguerent.
Furorem alicujus extinguere, & audaciam opprimere. Cic. 6. Philipp. 18.
Gloriam. V. Salutem.
Gratiam. Cic. 1. Fam. 1. Gratiam autem noſtram exſtinguit hominum ſuſpicio, quod Pompejo ſe gratificari putant. i. e. Opprimit, abolet.
Improbitatem alicujus extinguere & delere. Cic. 1. Verr. 26.
Infamiam re aliqua. Cic. 4. Verr. 142. Quum eorum nominibus in ſtatuarum inſcriptione poſitis omnem te ſperabas invidiam atque infamiam tuam extinguere poſſe?
Inimicitias in fortiſſimis viris non ſolum extinguere, ſed etiam ad amicitiam conſuetudinemque traducere. Cic. de Provinc. Conſ. 22.
Invidiam extinguit mors. Cic. pro Corn. Balb. 15.
Leges. i. e. Abolere. Cic. 3. pro Lege Agr.
Liberos extinguere alicujus. Nep. Vit. Attic. cap. 9.
Motus animorum Inflammare & Extinguere, contraria. Cic. 1. de Orat. 60.
Nomen aliquorum extinguere. Cic. 4. in Catil. 7.
Oblivione extingui. Cic. in Somn. Scip. 18. Sermo autem omnis ille & anguſtiis cingitur his regionum quas vides, nec unquam de ullo perennis fuit, & obruitur hominum interitu, & oblivione poſteritatis extinguitur.
Potentiam alicujus extinguere & opprimere. Cic. pro Roſc. Amer. 36.
Religionem extinguit cupiditas. Cic. 3. Verr. 48.
Reliquias belli extinguere. Cic. 10. Fam. 25.
Rumorem. Cic. 15. Att. 1. De regina rumor extinguetur.
Salutem. Ad ejus non ſalutem modo extinguendam, ſed etiam gloriam per tales viros infringendam. Cic. pro Milon. 5.
Senſus extinguitur morte. Cic. 2. de Fin. 52.
Sol hominibus extingui viſus eſt. Cic. in Somn. Scip. 7.
Tentata & concepta. Cic. 7. Verr. 112.
Veſtigia urbis. Liv. 8. Bell. Pun. Adeo veſtigia quoque urbis extinguere, ac delere memoriam hoſtium ſedis cordi eſt.
Urbem aliquam. Cic. pro Lege Manil. 11. Corinthum patres veſtri, totius Græciæ lumen, extinctum eſſe voluerunt.
Extinguere aliquem, Occidere. Virg. 4. Æn. 606.
Extingui, Mori. Cic. de Senect. 60. Extingui homini ſuo tempore optabile eſt. Budæus.

Extinctus, a, um. Partic. [ἀποσβεσθεὶς] Cic. de Clar. Orat. 2. Vir egregius, conjunctiſſimusque mecum conſiliorum omnium ſocietate, alieniſſimo Reip. tempore extinctus, & auctoritatis & prudentiæ ſuæ triſte nobis deſiderium reliquerat.
Extincti occiderunt. Cic. pro Corn. Balb. 34. Quum duo fulmina noſtri imperii ſubito in Hiſpania Cn. & P. Scipiones extincti occidiſſent, &c.
Funere crudeli extinctus. Virg. 5. Ecl. 20.
Artus extincti. Ovid. 4. de Ponto, 16. 51.
Calores extincti. Sen. Hippol. 3.
Calore refrigerato & extincto occidimus ipſi & extinguimur. Cic. 2. de Nat. Deor. 23.
Civis extinctus. Ovid. de Rem. Amor. 731.
Flamma extincta reluxit. Ovid. 7. Met. 77.
Homo extinctus dicitur, Qui mortuus eſt. Cic. 1. Tuſc. 116.
Lumen extinctum eſt. Ovid. 1. Met. 721. Lumen. i. e. Vita.
Principium extinctum, nec ipſum ab alio renaſcetur, nec ex ſe aliud creabit. Cic. in Somn. Scip. 20.
Pudor extinctus. Virg. 4. Æn. 322.
Res exſtinctæ vocantur, Quarum forma mutata eſt, vel quarum dominium amiſſum, ita ut in judicio exhiberi nequeant, in §. 27. Inſt. de rer. div.
Sitis extincta bibendo. Ovid. 7. Met. 569.
Spes extincta. Liv. 23. 45.
Virtus extincta. Cic. 3. de Orat. 1.
Vita extincta. Ovid. 7. Met. 569.
Vox omnium ſilentio. Liv. 3. Bell. Pun.
Vox Q. Hortenſii extincta eſt fato ſuo, noſtra publico. Cic. de Clar. Orat. 328.

Extinctio, vel **Exstinctio**, ōnis. f. [ἀπόσβεσις] Cic. 1. Tuſc. 117. Nam ſi ſupremus ille dies non extinctionem, ſed commutationem affert loci, quid optabilius?

Extinctus, ûs. m. Idem. Plin. lib. 7. cap. 7. Quum plerumque abortus cauſa fiat odor a lucernarum extinctu.

Extinctor, vel **Exstinctor**, ōris. m. [ἀποσβεστὴς] ut, Extinctor conjurationis & ſceleris. Cic. pro Domo ſua, 101.
Belli. Cic. pro Cœl. 61.

Belli

Belli domeſtici extinctor. Cic. de Aruſp. Reſp. 49.
Hominis. Lactant. de Falſa ſapientia lib. 3. cap. 18. Nam ſi homicida nefarius eſt, quia hominis extinctor eſt. H. St.
Incendii extinctor. Cic. in Piſon. 26.
Patriæ extinctor. Cic. pro Sylla 88.
EXTINGUIBILIS, e. Lactant. 7. 20. Si non extinguibiles, tamen cruciabiles fiant, &c.
EXTIRPO, vel EXSTIRPO, [ἐκφυτεύω] āre. proprie ſignificat Radicitus evellere, & cum ſtirpe ipſa totam plantam ex terra abſtrahere. Columel. lib. 2. cap. 2. Et extirpandis radicibus.
Arborem extirpare radicitus. Ulp. in l. Furtim. D. Arbor. furt. cæſarum.
Extirpare pilos corporis. Martial. lib. 6. 56.
Per metaph. ad alia transfertur. ut, Extirpare humanitatem ex animo. Cic. de Amicit. 48. Quamobrem ſi cadit in ſapientem animi dolor, qui profecto cadit, niſi ex ejus animo extirpatam humanitatem arbitremur: quæ cauſa eſt ut amicitiam funditus tollamus e vita, &c.
Perturbationes extirpare. Cic. 4. Tuſc. 42.
Vitia extirpare, & funditus tollere. Cic. de Fato, 11.
EXTIRPATIO, ōnis. f. [ἐκφύτευσις] Columel. lib. 2. cap. 2. Filicis frequens extirpatio vel aratro fieri poteſt.
EXTISPEX, EXTISPICIUM. V. EXTA.
EXTO, ſive EXSTO, ĭti, ĭtum. [ἐξέχω] āre. Eminere, ſupereſſe. Virg. 3. Georg. 370.
Torpent mole ſua, & ſummis vix cornibus extant.
Longa trabe rectior extat. Ovid. 3. Met. 78.
Humeris extantem ſuſcipit altis. Virg. 6. Æn. 668.
Extat capite ſolo ex aqua. Cæſ. 5. Bell. Gall. 18.
Extare paululum ſupra terram. Columel. lib. 5. cap. 10. Faſciculos ſarmentorum brachii craſſitudinis demittito, ita ut ſupra terram paululum extent.
Ædificia extant modice ab humo. Plin. lib. 6. cap. 22.
Navis extat aquis. Ovid. 5. Triſt. 11. 14. i. e. Super aquas.
Surculi extant de arbore ſex digitis. Columel. de Arbor.
Extat e terra ſeſquipede. Columel. lib. 5. cap. 11.
Extat duos digitos. Plin. lib. 17. cap. 14.
Extare & eminere. Cic. 3. de Orat. 99. Sed habeat tamen illa in dicendo admiratio ac ſumma laus umbram aliquam & receſſum, quo magis id quod erit illuminatum, extare atque eminere videatur.
Numerus non item extat in oratione ut in verſu. Cic. in Orat. 202.
Apparet atque extat utrum. Cic. 1. de Orat. 72. Sic ſentio, neminem eſſe in Oratorum numero habendum, qui non ſit omnibus iis artibus quæ ſunt libero homine dignæ, perpolitus: quibus ipſis ſi in dicendo non utimur, tamen apparet atque extat utrum ſimus earum rerum rudes, an didicerimus. h. e. In dicendo oſtenditur, & facile declaratur.
Id extat. Cic. 5. Fam. 19. Extatque id quod mihi oſtenderas quibusdam litteris, hoc te ſtudioſiorem, &c.
Officium. Cic. de Amicit. 24. Itaque ſiquando aliquod officium extitit amici in periculis aut adeundis, aut, &c.
Procurſus fluidorum in proclive volubilis extat. Lucret. 2. 452.
Studium. Cic. 1. Fam. 8. Noſtrum ſtudium extabit in conveniendis magiſtratibus & Senatoribus.
Extant libri, orationes, ſtatuæ, picturæ, & hujusmodi: h. e. Superſunt.
Extare & Intercidere, contraria. Plin. lib. 35. cap. 8. pr. Sive extant, ſive intercidêre.
Aliquid extabit, ne tibi plane ceſſaſſe videamur. Cic. 2. Att. 8.
Auctor non extat ejus pecuniæ. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Auctor non extat alius. Liv. 1. 18. Auctorem doctrinæ ejus, quia non extat alius, falſo Samium Pythagoram edunt.
Epiſtolæ extant Philippi ad Alexandrum. Cic. 2. Off. 48.
Exempla extant. Cic. 2. de Legib. 62. Alioqui multa extarent exempla majorum. Sed ex antiquo codice rectius legitur, Extarent ampla majorum. ſubaudi, Sepulcra.
Inimicitiæ inter eos. Cic. de Amicit. In optimis quibusque honoris certamen & gloriæ: ex quo inimicitias maximas ſæpe inter amiciſſimos extitiſſe.
An ab Exiſto? H. St. [Sine dubio. V. quæ in Eo verbo annotavimus ſupra.
Indicium cædium & libidinum extat & ad inſignem memoriam turpitudinis, & pæne ad juſtum odium noſtri imperii. Cic. de Provinc. Conſ. 6.
Littera nulla extat. Ovid. in Ibin, 3.
Nullaque quæ poſſit, tot ſcriptis millibus, extat,
Littera Naſonis ſanguinolenta legi.
Si litteræ non extarent, magnopere eas requireremus. Cic. 1. de Invent. 70.
Litteris extat. Cic. 1. Tuſc. 38. i. e. In litterarum monumentis.
Memoria extat, ſunt tabulæ publicæ: redargue me ſi mentior. Cic. pro Cluent. 62.
Summum extat in me tuum meritum. Cic. pro Planc. 2. i. e. Memoria meritorum.
Monumenta præteritarum rerum certa in litteris extant. Cic. 1. de Invent. 39.
Munus oculorum exſtare ſine oculis non poteſt. Cic. 1. de Divin. 71.
Opera peregrinationis hujus extabit. Cic. 15. Att. 13. extr.
Opus. Ovid. 3. de Arte Am. 338.
Quo nullum Latio clarius extat opus.
Opus peregrinationis alicui extare. Cic. 2. Att. 24. Curabo ut hujus peregrinationis aliquod tibi opus extet.
Oratio. Cic. Quæ, ut ſcis, extat oratio. Idem de Senect. 16. Et tamen ipſius Appii extat oratio.
Otii non minus quam negotii clarorum virorum atque magnorum rationem extare oportere. Cic. pro Planc. 66.
Scriptum extat in iisdem litteris. Cic. 7. Verr. 147.
Scripta Demadis nulla extant. Cic. de Clar. Orat. 36.
Senatusconſultum. Cic. 1. Fam. 7. Quoniam Senatusconſultum nullum extat, quo reductio regis, &c. Cic. 5. Fam. 2. Jam illud Senatusconſultum quod eo die factum eſt, ea præſcriptione eſt, ut dum id extabit, officium meum in te obſcurum eſſe non poſſit.
Veſtigia. Liv. 1. Bell. Maced. Cic. pro Roſc. Amer. 62. Hæc quum ſint omnia, tamen extent oportet expreſſa ſceleris veſtigia, &c.

Voces extant graviora judicia de potentiſſimis hominibus quam tabellæ. Cic. 3. de Legib. 34. Al. Vocis.
Extat, pro Eſt & apparet. Celſ. lib. 8. cap. 22. de talo, Ubi huic contrarius talus, contrarium etiam ſignum extat. Ita antiquiores legunt. Sed Lind. exhibet Contrarius caſus, & Signum eſt.
Extat, pro Eſt. Cic. pro Arch. 15. Ego multos homines excellenti animo ac virtute fuiſſe, & ſine doctrina, naturæ ipſius habitu prope divino, per ſeipſos & moderatos & graves extitiſſe fateor. Budæus. [Sine dubio ab Exiſto, pro Exorior, Evado. V. in EXISTO notata. Duo quoque ſubjecta loca ſic accipienda videntur. Ceterum alterum non inveni, in altero pro Extitit, in quibusd. MSS. legitur Fuit.
Quales tibi ſæpe ſcripſi, Conſules extiterunt. Cic. ad Brut. h. e. Seſe eo pacto geſſerunt. Quintil. lib. 10. cap. 1. Tullius ut ubique, etiam in hoc opere, Platonis æmulus extitit.
Extat, cum infinitivo, pro Auctorum libris teſtatum eſt. Cic. in Brut. 57. Quem vero extet, & de quo ſit memoriæ proditum eloquentem fuiſſe, & ita eſſe habitum, primus eſt M. Cornelius Cethegus: cujus eloquentiæ eſt auctor, & idoneus mea quidem ſententia, Q. Ennius, &c. Alii exponunt Extet, Appareat. quale eſt illud lib. 1. de Orat. 72. Apparet atque extat.
Pro Supereminere, præſtare, excellere, cum accuſativo poſuit Statius Silv. 1. 2. v. 116. de Violantilla ſponſa,
— Latias, metire, quid ultra
Emineat matres, quantum Latonia nymphas
Virgo premit, quantumque egomet Nereidas exſto.
EXSTANS, antis. Virg. 6. Æn. 668.
— humeris exſtantem ſuſcipit altis.
Compar. Stat. 9. Theb. 455.
Jamque ſuper ripas utroque exſtantior ibat
Aggere.
EXTANTIA, æ. f. [ἐξοχὴ] Columel. lib. 5. cap. 5. Ipſa capita ſine ulla extantia, neque aratro, neque bubus obnoxia ſunt. & Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. & 1. 5.
EXTATŪRUS, [ἐξέξων] a ſupino Exſtatum. Plin. lib. 17. cap. 22. Ideo nec vitis minor transferri debet, extatura etiamnum duabus gemmis.
EXTOLLO, extŭli, elātum, [ὑπεραίρω, μεγαληγορέω, ἐκκυφίζω] ĕre. Efferre. Virg. 2. Georg. 169.
Extulit hæc Decios. Plaut. Amph. 5. 1. 52. Continuo extollunt ambo capita.
Extollere armatum in ſublime. Hirt. Bell. Afr. cap. 84.
Extollere caput, & ſe erigere. Cic. pro Planc. 33. Ubi illa antiqua libertas, quæ malis oppreſſa civilibus extollere jam caput, & aliquando recreata ſe erigere debebat?
In gremium ſuum liberorum ex ſe genus extollere. Cic. in Orat. 155. Ex quodam poeta.
Lumbos extollere. Plaut. Epid. epilog. 2. Plaudite, valete: lumbos extollite, atque exurgite.
Onera in jumenta. Varro de R. R. lib. 2. cap. 10.
Os ſacrum extulit cœlo Lucifer. Virg. 8. Æn. 591.
Perculſum ipſa Reſp. manibus ſuis extolleret. Cic. pro Domo ſua, 119.
Pugionem extollere. Cic. 2. Philipp. 28.
Vites erigere & extollere. Cic. 5. de Fin. 39.
Sic urgetur ut nequeat ſe extollere. Cic. 2. Tuſc. 54.
Extollere indignationem, Vehementer iraſci. Plin. Epiſt. 159.
Extollere liberos. Plaut. Moſt. 1. 2. 41.
Primum, dum, parentes fabri liberûm ſunt,
Et fundamentum ſubſtruunt liberorum:
Extollunt, parant ſedulo in firmitatem.
Extollere, Differre in aliud tempus. Cæcilius Plocio, Abi intro, atque iſthæc aufer, tamen hodie extollat nuptias. Nonius.
Extollere verbis, Exaltare prædicatione, Magnifacere. Salluſt. Catil. cap. 8. Ita eorum, qui fecere, virtus tanta habentur, quantum eam verbis potuere extollere præclara ingenia.
Extollere verbis in majus. Liv. 8. Bell. Pun. Defectionem ſociorum in majus verbis extollentes.
Unius in alterum meritum verbis extollere. Cic. pro Planc. 95. Ubi ſubauditur In majus.
Deprimere & Extollere contraria. Cic. in Piſon. 41. Vos meam fortunam deprimitis, veſtram extollitis.
Quem virtutis gloria cum ſumma laude ad cælum extulit, eundem inimicorum invidia indigniſſime oppreſſum deprimit ad ſupplicium. Cic. Anteq. iret in exil. 1.
Submittere ſe & Extollere, contraria. Cic. de Amicit. 74. Quamobrem ut ii qui ſuperiores ſunt, ſubmittere ſe debent in amicitia, ſic quodammodo inferiores extollere.
Eum gloria ad cœlum extulit. Cic. 3. Tuſc. 39.
Mature ad imperium extollere. V. MATURUS.
Laudando aliquem extollere. Auct. ad Heren. lib. 1. 8.
Ad cœlum laudibus aliquem extollere. Cic. 12. Fam. 25.
Animum extollere. Cic. in Partit 81.
Jacentem non modo extollere, ſed etiam amplificare ejus priſtinam dignitatem. Cic. pro Muren. 8.
Supra modum nihil ſe extollere. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Extollere ſe gloriando, & prædicatione. Cic. Parad. 1. 4. An quisquam in potiundis voluptatibus gloriando ſeſe & prædicatione extollit? Al. Effert.
Egregia facta tuorum te extollunt. Cic. in Salluſt. 20.
EXTORQUEO, ſi, tum, [βιάζομαι, ἐκβιάζομαι] ēre. Vi aliquid auferre, & eripere. ut, Extorquere clavam e manibus Herculis. Per Proverbium dictum. Eraſm. ex Macrob. Sat. 5. 3. Ubi tamen, Clavam Herculi ſubtrahere, non Extorquere, legitur.
Abjicere & Extorquere, contraria. Cic. pro Ligar. 16. Suam citius abjiciet humanitatem, quam extorquebit tuam.
Exorare & Extorquere, contraria. Cic. Octav. Ille ea tamen exorabat, quæ volebat auferre, tu extorques. V. EXORO.
Exprimere & extorquere. Cic. de Provinc. Conſ. 5. Poſtquam nihil exprimere ab egentibus, nihil ulla vi a miſeris extorquere potuit, cohortes in hiberna miſit.
Extorquere e manibus. Cic. pro Cluent. 52. Sed ut quidquid ego apprehenderam, ſtatim accuſator extorquebat e manibus.

Arma e manibus iratorum civium extorquere poffet auctoritas &c. Cic. de Clar. Orat. 7.
Quod populi R. beneficium fibi per contumeliam ab inimicis extorqueretur. Cæf. 1. Bell. Civil. 9.
Extorquere ex animis cognitiones verborum, quibus imbuti fumus. Cic. 2. de Fin. 16.
Errorem alicui extorquere. Cic. de Senect. 86.
Ferrum de manibus. Cic. 1. Catil. 16.
Opinionem. Si denique veritas extorquebit: ne repugnetis, &c. Cic. pro Cluent. 6. Subauditur Eam opinionem vobis, ex præced.
Pecuniam ab aliquo extorquere & eripere. Cic. pro Cluent. 78.
Sententias de manibus judicum vi quadam orationis extorquere. Cic. 2. de Orat. 74.
Suffragium populo per vim. Liv. 25. 4. i. e. Jus fuffragii ferendi.
Talenta a Cæfare. Cic. 6. Att. 1.
Veritatem extorquere. Cic. in Orat. 161.
Ut faterer extorfifti. Cic. 1. Tufc. 14.
Extorquere, pro Luxare. Sen. Epift. 18. Fregit aliquis crus, aut extorfit articulum.

EXTORTUS, Partic. [ἐκβιασθεὶς] Cic. pro Milon. 18. Extorta eft confitenti fica de manibus.
Voluptas extorta alicui. Hor. 2. Epift. 2. 139.
Vi & metu extortum frumentum. Cic. in Pifon. 86.
Voces extortæ. Claud. 2. in Ruff. 170.
Extortus, pro Excruciato. Sen. Epift. 66. His oppone ferro transfoffos, aut exanimatos ferpentum morfu, aut fractos ruina, aut per longam nervorum contractionem extortos minutatim.
Extortus pro Diftorto ac debili. Plin. 8. Epift. 18. Omnibus membris extortus & fractus, tantas opes folis oculis obibat.

EXTORTOR, oris. m. [ἐκβιαζόμενος] Qui quid extorquet, i. e. Vi rapit & aufert. Ter. Phorm. 2. 3. 27. Bonorum extortor, legum contortor.

EXTORRIS, is. m. [ἄπολις] Qui eft extra patrium folum, feu terram patriam ejectus, ficut exul. Gell. lib. 2. cap. 13. Exul, extorrisque efto. Ab ignis interdictione, torrisque communione ductum effe vocabulum potius quam a Terra, nonnulli putant, etiam fi Exul a folo eft. Liv. Extorrem urbe, domo, penatibus, foro, congreffu æqualium. Extorris dicitur, Extra terram, vel Extra terminos. Nonius. Liv. 2. 6. Ne fe ortum ejusdem fanguinis, extorrem, egentem, ex tanto modo regno, cum liberis adolefcentibus ante oculos fuos perire finerent. [Legendum Ortu ejusdem fang.
Hinc CXXXVII. patresfamilias extorres profugerunt. Cic. 5. Verr. 120.
Extorris finibus. Virg. 4. Æn. 616.
Extorris patria. Salluft. Jugurth. cap. 14. Sicuti videtis, extorrem patria, domo, inopem & coopertum miferiis effecit.
Extorris regno, exturbatus mari. Accius apud Nonium.
Extorres fedibus. Tacit. 6. Ann. 36. 4.
Exul atque extorris ab folo patrio. Liv. 5. 30.

EXTRA, [ἔξω, ἐκτὸς] Præpofitio accufativo cafui ferviens, cujus relativum eft Intra vel Intus. Item reperitur aliquando fine cafu, & tum quafi adverbium fit. Plin. lib. 12. cap. 9. Magnitudo miranda eft, fpecies fimilis unedoni, pomum amygdalis extra, intus contortis nucleis.
Significat vel Remotionem loci, ut, Extra portam, urbem; Vel Remotionem naturæ, id quod alias dicimus Ultra. ut, Extra modum, fatum, &c. Utriusque generis exempla fimul proferemus.
In & Extra contraria. Cic. 2. de Fin. 68. Et in corpore, & extra effe quædam bona.
Eminere foras, & ea quæ extra erunt, contemplari, & quam maxime fe corpore abftrahere. Cic. in Somn. Scip. 21.
Senfibus & animo ea quæ extra funt, percipimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 148.
Excedere extra. Cic. de Univerf. 14. Sic in omni mundo omnes partes collocatæ funt, ut nulla pars hujusce generis excederet extra.
Extra omnem ingenii aleam pofitus. Plin. præf. Nat. Hift. de Cicerone.
Caufam. Cic. pro Cæcin. 94. Id tametfi extra caufam eft, percurram tamen brevi.
Conjurationem. i. e. In conjuratis, five De numero conjuratorum non effe. Cic. pro Syll. 39. Extra conjurationem hunc effe fe fcire dixiffet.
Extra culpam caufamque fefe ponere. Cic. de Univerf. 39. Extra culpam effe. Cic. 7. Verr. 133. Dico aut omnes extra culpam fuiffe: aut fi uni attribuenda culpa fit, in eo maximam fuiffe.
Fatum. Cic. 2. de Divin. 25.
Jocum. i. e. Serio. Cic. 7. Fam. 16. Sed mehercule extra jocum homo bellus eft. Idem 7. 32.
Modum, pro Supra modum. Cic. 1. Off. 140. Cavendum autem præfertim fi ipfe ædifices, ne extra modum fumptu & magnificentia prodeas. Idem 3. de Orat. 48. Vox extra modum abfona.
Numerum. ut, Extra numerum es mihi. Plaut. Men. 1. 3. 1. Extra numerum, modumque agere aliquid. Hor. 1. Epift. 18. 59.
Ordinem. i. e. Ordine non obfervato. Gell. lib. 4. cap. 10. Extra ordinem rogare fententiam honoris gratia. Cic. pro Domo fua, 19. Quibus ille quum effet extra ordinem ad patriam defendendam vocatus, auxit nomen pop. Rom. imperiumque honeftavit. Ibid. fæpius.
Oftium. i. e. Foris. Ter. Phorm. 5. 6. 36. Sed me cenfen' potuiffe omnia intelligere extra oftium, intus quæ inter fe ipfi egerint?
Periculum. Cic. 11. Att. 24. Poteris eam monere ut alicui committat, cujus extra periculum hujus belli fortuna fit.
Portam. Cic. 2. de Legib. 58. Extra portam Collinam ædes Honoris eft.
Pretium. i. e. Tanti eft, ut pretium excedat. Plaut. Pœn. 1. 2. 119.
Ruinam. Cic. 11. Att. 24.
Teli jactum. Curt. lib. 4. 2. 23. Al. Ictum.
Turbam. h. e. Seorfum a turba. Plaut. Amph. 1. 1. 69.
Urbem. Cic. 4. Att. 17. Sum futurus extra urbem Idibus Januariis.
Extra univerfa quid poteft effe? Cic. 4. Acad. 73.
Extra, pro Præter elegantiffime ponitur, exceptionis gratia: ut, Extra te unum. Plaut. Amph. 2. 2. 203. Ter. Phorm. 1. 2. 84. Neque notus, neque cognatus, extra unam aniculam, quisquam aderat. Cic. 1. in Catil. 13. Nemo eft, extra iftam conjurationem perditorum hominum, qui te non metuat. Idem 1. Verr. 37. Extra hanc contentionem, certamenque noftrum. Idem 7. Fam. 3. Extra ducem, paucosque præterea. Idem pro Domo, 108. Extra contaminatam illam & cruentam P. Clodii manum. Idem 5. Philipp. 53.
Extra tumultum Gallicum Italicumque. Varro 1. de R. R. 18. Præterea, extra familiam, debuit dicere villicum & villicam. Liv. 26. Extra filias quæ nupferint. Cic. in Orat. 188. Nullus eft numerus extra poeticos. [Hic noviffimo loco non ponitur Exceptionis gratia. Intelligi enim vult, Nullum numerum non effe poeticum.
Extra quam, pro Nifi, Verbum eft quod ponebatur in concipiendis exceptionibus. Cic. 2. de Invept. 59. Agit is cui manus præcifa eft, injuriarum: poftulat is quicum agitur, a Prætore exceptionem, EXTRA QUAM IN REUM CAPITIS PRÆJUDICIUM FIAT. Ubi (fi) particula deeffe videtur, Extra quam fi: ut Ulp. in l. prima. §. Labeo fcribit. D. de fluminibus, Sed ita excipiendum ait, extra quam fiquid ita factum fit, uti de lege fieri licuit. Liv. 26. 34. & 38. 38. Cic. 6. Att. 1.

EXTRACLUSUS, Ager dicebatur, Qui intra finitimam lineam & centurias interjacebat: ideoque extraclufus, quia ultra limites finitima linea clauderetur. & extraclufa loca funt æque juris fubfecivorum, ultra limites, & ultra finitimam lineam. Quod genus agrorum fi reipub. populi Romani, aut ipfius coloniæ cujus fine circumdatur, five peregrinæ urbis, aut locis facris, aut religiofis, æque ad populum Romanum pertinentibus, datum non eft, jure fubfecivorum in ejus, qui affignare potuerit, remanet poteftate. Ex Frontino de Agrorum qualitate, p. 39. Goefii Edit.

EXTRAORDINARIUS, Adj. [ἔκτακτος] Quod præter ordinem fit, vel eft.
Cupiditates extraordinariæ. Cic. 7. Verr. 35. Ut omnia femper quæ jucunda videntur effe, non modo his extraordinariis cupiditatibus, fed etiam ipfi naturæ ac neceffitati denegarem.
Cura. Liv. 26.
Honores. Cic. ad Brut. 4. & 10. Item 5. Att. 4.
Imperium. Cic. 11. Philipp. 17. & 20.
Milites. Liv. 35. 5.
Munus. Cic. 5. Att. 9.
Pecunia. i. e. Quæ in tabulas non refertur. Cic. 3. Verr. 100. & pro Rofc. Com. 4.
Petitio confulatus. Cic. de Clar. Orat. 226.
Poteftas. Cic. pro Domo fua, 22.
Præfidium. Cic. 11. Philipp. 20.
Reus. Cic. [illegible] Fam. 8.
Species fructuum. Varro de R. R. 2. 1. fin.
Extraordinaria crimina Jureconfultis dicuntur, Quæ non lege aliqua publicorum judiciorum, fed extra ordinem magiftratus imperio, ac poteftate exercentur. Unde, Legitima crimina Extraordinariis opponuntur ab Ulpiano, l. 3. D. de crimin. ftellionat.

EXTRARIUS, Adj. [ἐξωτικός] ab Extra, ut a Contra Contrarius. Alienus, Qui extra focum, facramentum, jusque eft, inquit Feftus. [Legendum videtur, Sacra gentis, pro Sacramentum.
Extrarius pro Eo qui non fit domefticus, & ex eadem familia. Apulejus Apologia pag. 318. Præterea minabatur, fi extrario nupfiffet, nihil fe filiis ejus ex paternis eorum bonis teftamento relicturum.
Canis extrarius, apud Suet. Vefp. 5. pro Non domeftico.
Defenfio extraria. Auct. ad Herenn. 2. 19. Abfoluta juridiciali conftitutione utemur, quum ipfam rem, quam nos feciffe confitemur, jure factam dicemus, fine ulla affumptione extrariæ defenfionis.
Extraria lux, i. e. (ut quidam ajunt) Extrinfeca. Lucret. lib. 4. 277.
Res extrariæ. Cic. 2. de Invent. 176. Utilitas aut in corpore pofita eft, aut in extrariis rebus. V. EXTRANEUS paulo poft.
Extrarium dicitur, Quicquid eft extra rem de qua agitur, ut apud Quintil. lib. 7. cap. 2. Quum in perfonam certam transfertur accufatio, aut in extrarium, aut in ipfius qui periit voluntatem, &c.

EXTRANEUS, Adj. [ἀλλόδαπος] dicitur (ut ait Feftus) Qui ex alia terra eft. [Apud Feft. fcribitur Exterraneus, de quo V. f. l. Scribitur autem Extraneus per Syncopen, pro Exteraneus, ut Interaneus, idque formatur ab Exterus, cui proin poftponi debet, ficut & Externus.
Extraneus & Domefticus, contraria. Cic. Anteq. iret in exil. 9. Pax & concordia extraneis gignetur, quum jam domefticis non infideat, fed publice providenti eripiatur.
Caufa extranea. Auct. ad Herenn. lib. 3. 2.
Cognomine extraneo demonftrare id, quod fuo nomine appellari non poteft. Auct. ad Herenn. lib. 4. 42.
Extraneus hæres apud Suet. Claud. cap. 4.
Res extraneæ, & corporis & animi diverfæ. Auct. ad Herenn. lib. 4. Cic. 2. de Invent. 177. Sin diftributius tractare quis volet, partiatur in animum & corpus & extraneas res licebit. Animi eft, virtus, &c. Corporis, valetudo, &c. Extraneæ, honos, pecunia, affinitas, genus, amici, patria, potentia, & cetera quæ fimili effe in genere intelligentur. In al. Extrariæ. [Vix usquam diftingui utramque dictionem videas, licet Feftus nominatim diftinguat. Utraque autem terminatio Analogia nititur. Extrarius ab Extra, ut Contrarius a Contra, Extraneus ab Exterus, ut dictum eft.

EXTRANEO, āre. Facere extraneum. Apul. Apol. fi conftat lectio.

EXTERUS, a, um. Adj. [ἀλλοδαπός] pro Alienigena: ut, Exteræ nationes. Cic. pro Font. 25.
Exterus hoftis atque longinquus. Cic. 2. in Catil. 29.
Regna extera quærere. Virg. 4. Æn. 350.
Res extera. Lucret. lib. 2. 277. Conf. EXTER.

EXTERIOR, [ἐξώτερος] compar. ab Exter vel Exterus, cui opponitur Interior. Cic. de Univerf. 21. Atque ita quum alterum effet exteriorem amplexus orbem, &c.
Comes exterior. Hor. 2. Serm. 5. 17. i. e. Sinifterior, in finiftra parte pofitus. Porphyr. Aut exterior, hoc eft in exteriore parte five diftantiore a domibus, quæ inferior eft: aut alibi, in finiftra.
Exterior fis, pro Extra, apud Plaut. Men. 2. 2. 59. Exterior fis, obfervato modo. Sic Inferior & Superior apud Phædr. Fab. 1. 1. Aliter tamen legitur in emendatis codd.

EXTERIUS, Adv. Idem. ut, Urbes exterius fitæ. Ovid. 6. Met. 420. V. Apul. de Herb. cap. 79. [Ovidii verfus defideratur in bonæ notæ codd. Nec fane apud antiquiores exempla talia obvia funt in his adverbiis, quæ ex præpofitionibus facta funt. Præpofitiones enim non moventur. Unde & Superius, atque alia id genus inufitata pronuntiat Turfellinus.

Cicero

Cicero certe, Cæsar, Sallustius & reliqui ævi ejusdem vel sola præpositione utuntur, vel adjunctis adverbiis Longe, Multo, Paulo &c. V. de singulis s. l.

EXTRĒMUS, [ἔσχατος, ὕστατος] superl. ab Exter. Plaut. Ab extremo narrare incipiam.
Ab extremo. V. AB.
Extremus, Ultimus. Virg. 10. Ecl. 1.
Extremum hunc Arethusa mihi concede laborem.
Cælum, quod extremum atque ultimum mundi est. Cic. 2. de Divin. 91.
Dies extremus fati. Ovid. 1. Epist. 114.
Digitis extremis tangere. Locutio proverbialis. Cic. pro Cœl. 28. Multos vidi & audivi non modo qui primoribus labris gustassent hoc genus vitæ, & extremis, ut dicitur digitis attigissent, sed, &c. Explicat Abram. ad loc.
Finis extremus laborum. Virg. 4. Georg. 116.
Fortuna extrema stare. Cic. in Sallust. 14. de ambusto judicio.
Gemitus extremos ciere. Virg. 3. Georg. 517.
Halitus extremus. Virg. 4. Æn. 684.
Hora extrema. Virg. 8. Ecl. 20.
— extrema moriens tamen alloquor hora.
Hieme apparuit extrema. Cic. pro Lege Manil. & Virg. 1. Georg. 340.
Litteræ, quibus in extremis erat. subaudi Scriptum. Cic. 14. Att. 8.
In extremo tertio libro. Cic. 1. de Divin. 9. Satis enim defensa religio est in secundo libro a Lucilio, cujus disputatio tibi ipsi, ut in extremo tertio scribis, ad veritatem est visa propensior.
Lumen. Petron. cap. 22. Lucernæ humore defectæ tenue & extremum lumen spargunt. V. Burm. ad loc.
Manus extrema non accessit operibus ejus. Cic. de Clar. Orat. 261. V. MANUS.
Mensis. Cic. 2. de Legib. 54. Februarius mensis extremus anni.
Morte in extrema. Virg. 2. Æn. 447. — his se, quando ultima cernunt,
Extrema jam in morte parant defendere telis.
Oratio. Cic. 2. de Orat. 322. Est id quidem in totam orationem confundendum, nec minime in extremam. Idem 1. de Orat. 41. Quod vero in extrema oratione quasi tuo jure sumpsisti.
Pars extrema & conclusio muneris & negotii. Cic. 1. Q. frat. 1.
Pueritia extrema miles fuit summi imperatoris. Cic. pro Lege Manil. 28.
Recessu penitus extremo abditus. Sen. Hippol. 8.
Spiritum extremum filiorum excipere. Cic. 7. Verr. 117.
Spiritu in extremo. h. e. Usque ad mortem, & extremum spiritum. Cic. 2. de Fin. 99. Summorum officiorum in extremo spiritu conservatio, indicat innatam esse homini probitatem gratuitam.
Supplicium extremum. Cic. 7. Verr. 38. Italia autem alumnum suum, servitutis extremo summoque supplicio affixum videret.
Extremus, Perditus & nequam. Virg. 4. Æn. 179.
Illam terra parens, ira irritata deorum
Extremam (ut perhibent) Cœo, Enceladoque sororem
Progenuit. h. e. Pessimam. Quod non sine ratione esse videtur: quandoquidem medici affirmant deteriores esse qui ultimi nascuntur. Perottus, ex Servio. Sic, Extremum ingenium apud Liv. 22.
Extremus, Remotus. Hor. 1. Epist. 1. 45.
Impiger extremos currit mercator ad Indos.
Compar. etiam Apul. 1. Met. p. 105. Siquid est novissimo extremius. Et lib. 7. pr. Quod cunctis est extremius.
Superl. Tertull. Apol. cap. 9. Extremissimi prophetæ.

EXTREMUM, i. n. pl. EXTREMA, ut Cic. de Amicit. 14. Cujus disputationis fuit extremum fere de immortalitate animorum.
Ad extremum. Hor. 1. Epist. 1. 9.
Solve senescentem mature sanus equum, ne
Peccet ad extremum ridendus, & ilia ducat. Usurpatur adverbialiter, pro Tandem, Ultimo. Cic. 13. Philipp. 45. Sed jam se colligit & ad extremum incipit philosophari. Idem 2. Att. 22. Ad extremum manus dedit.
Ad extremum, pro In extrema parte. Liv. 23. Missile telum hastili oblongo, & cetera tereti, præterquam ad extremum, unde ferrum extabat.
Ad extremum, pro Postremo. Tacit. 1. Hist. 46. Ad seditionem & discordias, & ad extremum, bella civilia ruebant.
Ad extrema descendere. Cic. 10. Fam. 33.
Εἰς τὰ ἔσχατα. H. St.
Vitam adducere in extremum. Tacit. 14. Ann. 61. Sed vitam ipsam in extremum adductam a clientelis & servitiis Octaviæ.
Durare in extremum. Ovid. 7. Epist. 111.
Usque in extrema obstinatus. Tacit. 3. Hist. 56. Acerrimum militem, & usque in extrema obstinatum.
In ea Pompeji epistola erat in extremo ipsius manu. subaudi Scriptum. Cic. 8. Att. 2.
In extremis esse. Scævola in l. alumnæ. D. de adimend. legat. Cognovi Priscianum filium meum in extremis esse. Julianus in l. si pater. D. de fideicom. libert. eadem utitur loquendi forma. Sed & eodem significatu ibidem dicit, Esse in extrema valetudine.
Quod finitum est, inquit, habet extremum. Cic. 2. de Divin. 103.
Extremum omnium rerum, mors. Cic. 6. Fam. 21.
Quid sit extremum, quid ultimum bonorum. Cic. 1. de Fin. 29. [Lego Quod sit. Sic 42. Quoniam autem id est vel summum bonum, vel ultimum, vel extremum, quod Græci τέλος nominant. Ut sit Epitheton Extremum.
Sed hoc extremum eorum est. postulant ut excipiantur hæc inexplicabilia. Cic. 4. Acad. 97.
Videtur significare, *C'est leur dernier refuge*. H. St.
Curarum extrema. Sil. lib. 17.
Extremum tunicæ. Plin. lib. 11. cap. 37.
Extremo anni, pro Extrema parte anni. Tacit. 6. Ann. 27. Idem 3. Hist. 47. In extremo Ponticæ oræ. Item 5. Hist. 12. Extrema, & latissima mœnium.

EXTREMO, Adv. [ὕστατον] Cic. 12. Att. 35. Quod enim scribis extremo, vide, &c. Legitur & Extremi. Nep. 22. 2. 3. Sed extremo Hamilcarem imperatorem fecerunt. [Ut Postremo. Apud Cic. alii legunt Extremi, ut subaudiatur vox Loci, quæ præcesserat.

EXTREMUM, Idem. Ovid. 1. Trist. 3. 15. Stat. 10. Theb. 935.

EXTREMĬTAS, [τὸ ἄκρον] Quod in quaque re extremum est. ut, Extremitas circuli. Plin. lib. 2. cap. 17.
Ora & extremitas regionis. Cic. 2. de Fin. 102. Hæc non erant ejus qui innumerabiles mundos, infinitasque regiones, quarum nulla esset ora, nulla extremitas, mente peragravisset.
Cæli extremitas. Cic. de Univers. 23.
Mundi extremitas paribus a medio radiis attingitur. Cic. de Univers. 15.
Ille infinitatem omnem peregrinabatur, ut nulla in extremitate consisteret. Cic. 5. Tusc. 114. In MSS. Peragrabat. V. paulo ante Ora &c.
Extremitas in agro [ἐσχατιά] ita definitur ab Aggeno; Extremitas, Finitima linea est, quæ intervenit aut per iter publicum, quod transcendi non potest, secundum legem colonicam: quia omnis limes itineri publico servire debet: aut per limites sive terminos aliaque signa quibus territoria finiuntur: aut ubi insoluta loca remanserunt. hæc autem sunt loca quæ insoluta dicuntur: quæ aut in saxosis & sterilibus locis sunt, aut in paludibus, ubi nulla potuit exerceri cultura: quia, dum non esset quod excoli potuisset, nullis necesse fuit limitum regulis obligari.

EXTERNUS, a, um. Adj. [ἐκτοπισμός, ξενικός] ab Extra præpositione; significat Advenam, quasi Ex aliena terra. Externus, est Alienæ terræ. Festus. Plin. lib. 12. cap. 25. In totum alia est natura balsami, quam nostri externique prodiderant.
Arcebatque suis externos finibus omnes. Ovid. 4. Met. 647.
Canum amor in dominos, odium in externos. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.
Amore externo læsus vir. Ovid. 5. Epist. 102.
Armis in externis animos exercet. Ovid. 1. Amor. 8. 41.
Bona externa. Ovid. 2. de Ponto, 3. 36.
Commoda externa. Cic. in Topic. 89.
Corpore externo mens cingitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 26.
Gentes externæ. Ovid. 3. Amor. 4. 34.
Gratias externas & ipsi quæsivere. Tacit. 12. Ann. 15.
Homines externos non egere, ornamento est Reipub. Cic. 2. Off. 64.
Hostibus externis magis quam domesticis laboramus. Cic. Brut. 10.
Locis in externis minor est ad facinus verecundia. Cic. 4. Fam. 9.
Malum externum. Nep. 22. 2. 1.
De parte externa. Lucret. lib. 4. 930.
Principio externa corpus de parte necessum est,
Aeriis quoniam vicinum tangitur auris, Trudier.
Populos apud externos valere opibus & gratia, vehementer utile est iis qui honeste multum posse volunt. Cic. 2. Off. 64.
Pulsus. ut, Inanimum est enim omne quod pulsu agitatur externo. Cic. in Somn. Scip. 21.
Religio. Cic. 6. Verr. 114.
Rerum externarum, & ad corpus pertinentium domina fortuna. Cic. 5. Tusc. 25.
Robur externum. Ovid. 14. Met. 454.
Auget uterque suas externo robore vires,
Et multi Rutilos, multi Trojana tuentur Castra.
A sede externa profectus. Virg. 7. Æn. 255.
Tepor externus & adventitius. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.
Thalami externi. Virg. 6. Æn. 94.
Venere externa lædere socialia fœdera. Ovid. 14. Met. 380.
Vir externus. Virg. 7. Æn. 68
— externum cernimus, inquit,
Adventare virum.
Visione externa & adventitia animos pulsari. Cic. 2. de Divin. 119.

EXTERNO, [ἐξίστημι] are. Veteres usurparunt pro Alienare, Dementem facere. Pacuvius, Sed eccam miseram, quam frequens luctus externavit. Catul. 62. 71.
Ah miseram assiduis quam luctibus externavit
Spinosas Erycina serens in pectore curas. V. in EXTERNATOR not.

EXTERNĀTUS, a, um. Partic. [ἐξεστηκὼς, ἐξεστηκώς] Catul. 62. 165.
Sed quid ego ignaris nequicquam conqueror auris
Externata malo?
Externatus, pro Eo quod Gallice dicitur *Effarouché*, *estonné*, *esperdu*. Ovid. 11. Met. 77.
Externata fugam frustra tentabat. i. e. Consternata, perterrefacta. Codd. Emend. Exsternata.
Equi externati. Ovid. in Ibin, 432. Hic quoque Exsternati in iisdem codd.

EXTERNATIO, onis. f. Et

EXTERNATOR, oris. m. apud Ecclesiast. [Sed omnes hæ dictiones Spuriæ videntur. Cum potius Exsterno, Exsternatus &c. scribendum sit, ut ad Thema STERNO, referantur, quod pulchre Græco ἐκπλήττω respondet. Quomodo & apud Ovidium editum diximus.

EXTĬMUS, [ἐξώτατος, ἔσχατος] similiter ab Exterior: opponitur Citimo. Plin. lib. 2. cap. 78. Iisdem imperia quæ nunquam extimis gentibus fuerint.
Sed per extimos quosdam latrones, amnique confines. Marcell. lib. 30. p. 499. principio. Vide indicem Francof. H. St. locus est cap. 6. pr.
Extimum, auctore Festo, Extremum significat, ita ut Intimo sit contrarium. Ita Cic. de Somn. Scip. 9. Orbium unus est cœlestis extimus qui reliquos omnes complectitur.
Extimum promontorium. Plin. lib. 6. cap. 28.

EXTRĂHO, xi, ctum, [ἐξέλκω, ἀνασπάω] ĕre. Extra trahere. Cic. pro Cluent. 39. Extrahitur domo latitans Oppianicus a Manilio.
A vita extrahere aliquem. Sen. Theb. 1. v. 5. — Melius inveniam viam
Quam quæro solus: quæ me ab hac vita extrahat.
Extrahere vi aliquem in publicum. Liv. 26. 13. Ni venirent in Senatum, circa domos eorum ituros se, & in publicum omnes vi extracturos esse.
Aculeos corpore extrahere. V. ACULEUS.
Assensionem ex animis. Cic. 4. Acad. 108.
Cupiditates tollere atque extrahere radicitus. Cic. 2. de Fin. 27.
Religionem ex animo radicitus extrahere. Cic. 1. de Nat. Deor. 122.
Scelus in lucem ex occultis tenebris. i. e. Prodere & manifestare. Liv. 39. 16. Omnia diis propitiis volentibusque ea faciemus, qui quia suum numen sceleribus libidinibusque contaminari indigne ferebant, ex occultis ea tenebris in lucem extraxerunt.
Extrahere se, aut alium incolumem. i. e. Subducere. Nep. 18. 5. 7.

Præfectis

Præfectis Antigoni impofuit, feque ac omnes fuos extraxit incolumes.
Se ex negotio. Ter. Phorm. 1. 4. 3.
Se rebus humanis. Ut, puta, fi laqueum torfit, fi medicamentum pro veneno bibit, præcipitemve fe ex alto mifit. Verba funt Ulpiani in L. Quum autem §. Capitalem. D. de Ædilit. edict.
Secreta mentis. Sen. Hippol. 881. Vincite ferro, verberum vis extrahat fecreta mentis.
Serpentes cantu. i. e. Mulcere & delinire. Plin. lib. 8. cap. 16.
Telum e corpore. Cic. pro Rofc. Amer. cap. 19.
Venena corpori. Plin. lib. 7. cap. 2.
Urbem ex periculis. Cic. pro Sext. 11.
Item, Extrahere pro Confumere, producere, trahere in longum, & differre: ac proprie Procraftinare. Cæf. 1. Bell. Civil. 32. Catone vero acerrime repugnante, & priftina confuetudine dicendi mora diem extrahente. Liv. Cunctando extraxeram diem.
In infinitum aliquid extrahere. Quintil. 4. 1.
Æftas. Liv. 32. 9. extr. Sine ullo effectu æftas extraheretur. i. e. Tempus æftivorum. Idem 22. 18. Extracta æftate. Vel, ut alii Codd. Exacta. V. Sigon. & Gronov. ad loc.
Bellum. Liv. 3. 2. Extractum in tertium annum bellum eft.
Certamen usque ad noctem. Liv. 4. 41.
Judicium. Paul. l. ad exhibend. l. fi optione intra certum tempus datâ judicium extractum eft, &c.
Mentem. Stat. 1. Theb. 323. — fpes anxia mentem
Extrahit & longo confumit gaudia voto.
Mortem extrahit vates dulci teftudine. Valer. 1. Argon. 278.
Populum. Stat. 3. Theb. 574.
— populumque ducesque Extrahit incertis.
Pugnam in pofterum extrahere. Tacit. 4. Ann. 73. Mox compertum a transfugis nongentos Romanorum apud lucum, quem Baduhennæ vocant, pugna in pofterum extracta, confectos.
Rem extrahere. Cic. 1. Fam. 4. Res ab adverfariis noftris extracta eft variis calumniis. Idem 2. Q. frat. 2. Per obtrectatores Lentuli res calumnia extracta eft. V. Gronov. ad Cic. 1. Fam. 4. Extrahi rem in fuum adventum, vel In adventum Coff. Liv. aliquoties.
Extrahere aliquem, pro Inducere, & vehementer folicitare ut aliquid faciat. Liv. 2. Bell. Pun.

Extractus, Partic. [ἐξελχθείς]
Rure in urbem extractus. Hor. 1. Serm. 1. 11.
Pars major anni certaminibus extracta. Liv. 4. 43.

Extractorius, Adj. [ἐξελκτικός] Plin. lib. 24. cap. 11. Vulgaris arundo extractoriam vim habet. h. e. Evocatoriam & eductoriam.

Extremisco, apud Minut. ex quorundam lectione. MS. God. qui fupereft unicus non agnofcit. Attamen legitur apud Sedul. 4. 286.
Extremuit letale chaos.

Extremitas, Extremus. V. extra.

Extrīco, [ἀναπλέκω, ἀπαλλάττω, ἀπολύω] āre. a Tricis compofitum; fignificat Liberare tricis, feu Difficultate.
Extricare fe. Plaut. Epid. 1. 2. 49. Aliqua ope exolvam, extricabo me aliqua.
Extricare filveftrem agrum, pro Purgare frutetis. Columel. lib. 3. 11.
Nummos unde unde extricare. Hor. 1. Serm. 3. 86.
Odifti, & fugis, ut Drufonem debitor æris:
Qui nifi, quum triftes mifero venere Calendæ,
Mercedem, aut nummos unde unde extricat, amaras
Porrecto jugulo, hiftorias, captivus ut, audit.
De Dionyfio tuo adhuc nihil extrico. Vatin. ad Cic. 5. Fam. 10. pr.
Cerva extricata denfis plagis. Hor. 3. Carm. 5. 31.

Extricatus, Partic. ut, Extricatæ margaritæ, i. e. Perpurgatæ, mundatæ, expolitæ. Ulp. l. 27. §. 19. D. ad l. Aquiliam, Si quum maritus uxori margaritas extricatas dediffet, eaque invito marito perforaffet, &c. [Legerem, fi quid codd. juvarent, Non exterebratas.
Extricata folutio. Cic. 15. Att. 20. extr. Al. Explicata, quod ibidem Synonymum jungitur.

Extrilidus, Adj. Extra metum vel læfionem. Gell. 19. 1. Confpicimus hominem impavidum & extrilidum. [Sed merito fufpectum eft. V. Gronov. ad loc. Quin potius Pavidum & expallidum fcribendum effe, ex fequentibus colligere licet.

Extringo, vel Exstringo, inxi, ictum, [σφίγγω] ĕre. Idem quod Stringere. Cic. 4. Acad. 145. Deinde quum paulum digitos extrinxerat. Quo in loco ex vetuftis exemplaribus legitur Contraxerat; alii Conftrinxerat.

Extrinsĕcus, a, um. Boethius lib. 3. de Differentiis Topicis, A comparatione majoris vel minoris idem locus eft, qui apud Themiftium inter extrinfecos locos ponitur a majore & minore. V. Vorft. de Latin. mer. fufp. cap. 18.

Extrinsĕcus, Adv. [ἔξωθεν] quafi dicat Externe, vel Ab extra. Cic. 5. de Fin. 68. Et nunc quidem quod eam tuetur, ut de vite potiffimum loquar, eft id extrinfecus. Idem 1. de Orat. Adhibita eft igitur ars quædam extrinfecus ex alio genere quodam. Varro lib. 1. de R. R. cap. 41. Ut non denudes medullam, ne extrinfecus imbres noceant.
Accipere extrinfecus aliquid. Cic. 3. de Nat. Deor. 29.
Addita corpora funt extrinfecus. Lucret. lib. 2. 1106.
Adhibentur extrinfecus corporum adjumenta. Cic. 5. Tufc. 58.
Allapfus extrinfecus humor. Cic. 2. de Divin. 58.
Affumere auxilia extrinfecus. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Affumuntur extrinfecus loci. Cic. in Topic. 8.
Complecti extrinfecus aliquid. Cic. 1. de Nat. Deor. 121.
Ducunt extrinfecus fpiritum pulmones & cor. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.
Excitari vi extrinfecus. Cic. de Fato 42.
Imminens bellum extrinfecus. Liv. 2. 33. Sine ullo metu extrinfecus imminentis belli.
Inaurata extrinfecus columna. Cic. 1. de Divin. 48.
Injecta extrinfecus præfagitio, atque inclufa divinitus, ineft animis. Cic. 1. de Divin. 66.
Intrare extrinfecus. Perf. 5. Sat. 128. — fervitium acre
Te nihil impellit? nec quicquam extrinfecus intrat
Quod nervos agitet?
Irrumpunt extrinfecus in animos noftros per corpus imagines nobis dormientibus. Cic. 4. Acad. 125.
Obrepere. ut, Nullæ imagines obrepunt in animos dormientium extrinfecus. Cic. 2. de Divin. 139.
Quærere aliquid alicunde extrinfecus. Cic. 2. de Orat. 318.
Veftivit extrinfecus animum Deus & circumdedit corpore. Cic. de Univerf. 18.
Extrinfecus, pro Extra propofitum. Columel. lib. 1. cap. 6. ubi de Curculionibus meminit, Sed hæc, etfi extrinfecus, non tamen intempeftive videor hoc loco retuliffe.

Extro, [ἔξειμι] āre. Verbum ab Extra formatum; fignificat Egredi. Sicut enim Intrare, Ingredi eft: fic Extrare, Exire. Afranius, Simul limen intrabo, illi extrabunt ilico. Nonius 2. 279.

Extrūdo, fi, fum, [ἐξωθέω, ἐξοικίζω] ĕre. Extrudere proprie dicitur qui Manibus expellit, & veluti Extra trudit, auctore Donato.
Effe in numero, & Extrudi, contraria. Cic. 7. Fam. 6. Quo in numero tu certe fuiffes, nifi te extrufiffemus.
Extrudere ædibus. Plaut. Aulul. 1. 1. 31. Me miferam ad hunc modum decies die uno fæpe extrudit ædibus.
Extrudere ex ædibus. Plaut. Cafin. 4. 1. 18.
Extrudere foras. Plaut. Truc. 1. 1. 68. Ter. Eun. 4. 5. 11. Correxit miles, quod intellexi minus: nam me extrufit foras.
Extrudere invitum. Ter. Hec. 1. 2. 98. Eo amantem invitum Pamphilum extrudit pater. Ubi Donatus, Hic translatione ufus eft Terentius, ut oftenderet tantum importunitatis verbis fenis fuiffe, quantum impulfio manuum efficere potuiffet.
Extrudere & ejicere aliquem in viam. Cic. 2. de Orat. 234.
Extrudi, per translationem, pro Abalienari. ut, Extrudi ab aliquo. Cic. 3. Att. 14. Sed jam extrudimur, non a Planco, (nam is quidem retinet) verum ab ipfo loco minime appofito, &c.
Extrudere domo fua aliquem. Cic. 7. Verr. 37. Itaque non modo domo tua Chelidonem in Prætura extrudere voluifti, fed in Chelidonis domum Præturam tuam totam detulifti.
Extrudere aliquem, pro Impellere ad iter accelerandum. Cic. 14. Fam. 2.
Extrudere tabellarios, litterasque ad aliquem. Cic. ad Brut. 14.
Merces extrudere. i. e. Vendere. Hor. 2. Epift. 2. 11.

Extrūsus, Partic. Lucret. lib. 3. 978. Rerum novitate extrufa vetuftas.

Extruo, vel Exstruo, xi, ctum, [κατασκευάζω] ĕre. ab Ex & Struo; Conftruere, ædificare. Cæf. 3. Bell. Gall. 29. Omnem eam materiam quæ erat cæfa, converfam ad hoftem collocabat, & pro vallo ad utrumque latus extruebat.
Extruere & Evertere, contraria. Cic. pro Domo fua, 101. In ea poffim intueri domum meam everfam non ab inimico meo, fed ab hofte communi & ab eodem extructam & pofitam in oculis civitatis.
Acervum magnum ad pedes alicujus extruere. Cic. 2. Att. 2.
Ædificium in alieno. Cic. pro Milon. 75.
Aggerem in altitudinem. Cæf. 2. Bell. Civil. 1.
Altitudinem excellentiamque virtutum animo extruere. Cic. 5. de Fin. 71.
Cafas extruere ex virgis. Tibul. lib. 2. 1. 24.
Difciplinam fundare & extruere. Cic. 4. de Fin. 1.
Focum lignis. Hor. Epod. 2. 43.
Menfas epulis. Cic. 5. Tufc. 62. Menfæ conquifitiffimis cibis extruebantur. Cic. de Senect. 44. Caret epulis, extructisque menfis, & frequentibus poculis.
Menfas feftas extruere. Tibul. lib. 2. 5. 99.
Montem extruere. Cic. in Pifon. 48. Hyperbole eft. conf. Villam.
Montes extruxit in æthera. Valer. 2. Argon. 20.
Monumentum. Cic. 14. Philipp. 33.
Rogum. Cic. 3. de Fin. 76.
Sepulcrum. Cic. 2. de Legib. 64.
Stramenta in acervum. Columel. lib. 6. cap. 3.
Thermas de marmore. Martial. lib. 9. 77.
Toros. Virg. 3. Æn. 224.
Tumulum. Cæf. 6. Bell. Gall. 16.
Verba in quendam numerum. Auct. ad Heren. lib. 4. 44.
Villam ad cœlum. Cic. pro Domo fua, 124.
Urbem extruere. Virg. 4. Æn. 267.

Extructus, Partic. [κατεσκευασμένος] Cic. in Pifon. 67. Extructa menfa non conchyliis aut pifcibus, fed multa carne fubrancida.
Foci extructi. Ovid. 1. Trift. 3. 44. Sed varia lectio eft. V. Heinf.
Menfæ extructæ dapibus. Ovid. 11. Met. 119.
Superl. Apul. de Deo Socrat. p. 54. Extructiffimæ & ornatiffimæ ædificiorum fpecies.

Extructio, ōnis. f. [κατασκευή] Cic. 14. Philipp. 34. Eaque extructione, quæ fit ad memoriam æternitatis.
Extructio tectorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 151.

Extructorius, Adj. Tertull. de Carne Chrifti, cap. 17.

Extubĕro, [προεξοιδέω] āre. a Tuber derivatum; fignificat Excrefcere, inflari: & quafi Tuberis figuram efficere. Plin. lib. 21. cap. 16. Neque in omnibus terris eft, radice foliofa, ex qua media veluti malum extuberat. Idem 37. 8. Utrobique autem in rupibus inviis & gelidis, oculi figura extuberans leviterque adhærens.
Extuberare, activum, pro Tuberibus afperare. Sen. lib. 6. Nat. Quæft. Defert montes, fubrigit plana, valles extuberat, novas in profundo infulas erigit.
Ficuum caudices in orbem extuberantur. Solin. cap. 65.
Extuberantes gemmæ: quibus opponuntur Cavæ. Plin lib. 37. cap. 12.

Extuberatus, Partic. Ammian. 22. 15. Aviditate nimia extuberatus venter. Idem 25. 10. Extuberatum caput.

Extuberatio, [προέξοιδησις] Plin. lib. 31. cap. 9. Luxatis imponitur cum farina & melle, item extuberationibus. h. e. Tuberculis per corpus enafcentibus.

Extŭmeo, ēre. vel Extumesco, [ἐξοιδέω] ĕre. Idem quod Tumefcere, & in tumorem redigi. Plin. lib. 37. cap. 5. Democritus in hoc genere pofuit Hermoneos & Perficos illos extumefcentes pinguiter. Plaut. Truc. 1. 2. 96. Uterum illi nunquam extumere fenfi.

Extumĭdus, Adj. [ἐξῳδηκώς] ut, Extumida media area. Varro 1. de R. R. cap. 51.

Extunc, Ex illa hora. Apul. lib. 7. Afini aurei, Extunc pœnæ refervatus.

Extundo, tŭdi, tūfum, [ἐκκόπτω, ἐκβιάζομαι] ĕre. Extorquere vel Invenire. Nonius. Plaut. Moft. 1. 3. 63.
Eundem animum oportet nunc mihi effe gratum ut impetravi,
Atque olim, prius quam id extudi, quum illi fubblandiebar. Suet. Vefp. cap. 2. Ea demum extudit, magis convicio, quam precibus.
Ufus extundit artes. Virg. 1. Georg. 133. & 4. 315.

Labor

Labor extudit faſtidia. Hor. 2. Serm. 2. 14.
Extundere aliquem. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Extundere, Studioſe facere. Virg. 8. Æn. 665.
Lanigeroſque apices, & lapſa ancilia cælo
Extuderat. Servius.
Extundere, Tundendo deformare. Caſſius Severus lib. 6. Controverſ. apud Senecam, Alterius diminutas ſcapulas in deforme tuber extundit.

EXTURBO, [ἐξωθῶ] āre. Violenter ejicere ab aliquo loco. Metaphora ſumpta a Turbine vento, qui dum perflat, pulverem veluti in globum violenter ſurſum erigit. [An ergo in ſimpl. Turbo & ceteris compoſitis eadem metaphora?
Expellere atque exturbare aliquem. Cic. pro Cluent. 1[illegible] Lectum illum genialem, quem biennio ante filiæ ſuæ nubenti ſtraverat, in eadem domo ſibi ornari & ſterni, expulſa atque exturbata filia jubet.
Exturbare, Ejicere, expellere. Cic. pro Muren. 45. Magnum eſt enim te comparare ea, quibus poſſis hominem e civitate, præſertim non inopem, neque infirmum, exturbare, qui & per ſe & per ſuos, & vero etiam per alienos defendatur.
Exturbare & Manere, contraria. Cic. 8. Att. 25. Itaque quæro qui ſint iſti optimates qui me exturbent Cumis, ipſi domi maneant.
Ædibus & Ex ædibus aliquem exturbare. Plaut. Trin. 1. 2. 100. & 3. 3. 76.
Ex agris expelli & exturbari. Cic. 2. contra Rull. 83.
Bonis patriis. Cic. 4. Verr. 46.
Domo exturbari & expelli. Cic. pro Cluent. 14.
Foras. Plaut. Trin. 4. 4. 77.
Fortunis omnibus. Cic. pro Quint. 93.
E navi populum exturbare, Senatum a gubernaculis dejicere. Cic. pro Domo ſua, 24.
Ex numero vivorum. Cic. pro Quint. 49.
Penatibus. Plin. Paneg.
E poſſeſſionibus. Cic. pro Syll. 71.
E provincia. præcipitem. Cic. 6. Verr. 67.
Sede. Columel. 8. 17.
Ægritudinem ex animo exturbare. i. e. Excutere. Plaut. Curc. 2. 1. 9.
Calculos exturbat radix herbæ. Plin. 20. 10. i. e. Confringit, expellit.
Civem e civitate. Cic. Anteq. iret in exil. 16.
Comas. Stat. 5. Theb. Diſturbare, vexare, uti ſæpe occurrit uſurpatum. ut exempl. ſeq.
Mentem. Cic. 1. Q. frat. 4. Multa convenerunt, quæ mentem exturbarent meam.
Noctem vociferando. Stat. 10. Theb.
Oculos & dentes; pro quo dixit Ter. Exſculpere. Idem quod Effodere. Plaut. Pœn. 1. 2. 168. Non ego homo trioboli ſum, niſi ego illi maſtigiæ exturbo oculos atque dentes.
Silentia noctis. Stat. 1. Theb.
Spem pacis. Liv. 6.

EXTURBĀTUS, Partic. [ἐξωθημένος] ut, Radicibus exturbata pinus. Catul. 65. 108.

EXTURBATIO, ōnis. f. apud Hieron.

EXTURBATOR, ōris. m. apud Auguſtin.

EXTUSSIO, īvi, ii, ītum, [ἐκβήττειν] īre. Idem quod Tuſſire, & cum tuſſi aliquid ejicere. Plin. lib. 35. cap. 15. Purulenta quoque extuſſientibus, & contra ſcorpionum ictus. Idem lib. 23. cap. 3. Celſ. lib. 2. cap. 8. Niſi vomicam aliquam excitavit ſic, ut pus extuſſiretur.

EXTUSSĪTUS, a, um. Partic. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13. Extuſſita ſputa.

E X U

EXUBERO, [εὐθηνέω] āre. quaſi Superabundare.
Annus exuberat. Plin. Paneg. c. 29. Nonne cernere datur, ut ſine ullius injuria omnis uſibus noſtris annus exuberet? Virg. 2. Georg. 516.
Pomis exuberat annus.
Humor malus membris exuberat. Claud. de Aponi Baln. 95.
Terra. Columel. in præf. In Aſia, Myſiaque denſa & glutinoſa terra maxime exuberat.
Umbra exuberat luxuria foliorum. Virg. 1. Georg. 191.
Aſtu exuberans. Sil. lib. 1. de Annibale.
Exundat & exuberat eloquentia. Tacit. Orat. 30. 5.
Active, pro Cumulare. Columel. 9. 4. Quæ herbæ favorum ceras exuberant. Idem 2. 16. Melioremque cenſebat eſſe materiam vindemiis exuberandis.

EXUBERANS, Partic. Lact. 4. 29. Ille quaſi exuberans fons eſt.
Superl. Gell. 3. 9. Haud credibili pulchritudine vigoreque & colore exuberantiſſimo.

EXUBERANTIA, æ. f. Gell. 2. 26. Phœniceus color exuberantiam ſignificat coloris.

EXUBERATIO, ōnis. f. Idem. Vitruv. 1. 4. Exuberationibus aut defectionibus laborare.

EXŪBER, Ita enim legit Scal. ad Feſt. Exuberes, pro Exbueres; ſunt Infantes ablactati ἀπογάλακτοι quibus opponuntur Sububeres, ut ipſe invenit in Gloſſ. quibusdam. Alii vulgatam lectionem acriter defendunt.

EXUCCO, vel EXSUCCO, [ἐκχυλίζω] āre. Succum exprimere. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. Exuccare mala. Idem Acut. 2. 29. Exuccans interiora. Al. Exſiccans. Idem Tard. 4. 8. Exuccatum ſinapi.

EXUCCUS, vel EXSUCCUS, Adj. [ἔκχυλος] Qui ſucco caret. Sen. Epiſt. 30. Scis illum infirmi ſemper & exucci corporis fuiſſe. Quintil. lib. 12. cap. 10. Unde nunc quoque aridi, & exucci, & exangues.

EXUCCĬDUS, Tertull. de Anim. cap. 32. Illa quæ arida & exuccida.

EXŪDO, [ἀφιδρόω] āre. veluti Per ſudorem emittere. Plin. lib. 24. cap. 9. Unum arbor ipſa exudat gummi modo. Columel. lib. 12. cap. 48. Quum oliva quicquid habuit amurcæ, exudavit. Et Exudare liquorem. Idem lib. 7. cap. 8.
Humor exudat. Virg. 1. Georg. 88. — ſive illis omne per ignem
Excoquitur vitium, atque exudat inutilis humor. Nove loquutus eſt: nam non ipſe humor, ſed terra deſudat. Unde exudat pro exudatur accipimus. Servius.
Exudare laborem. Liv. 5. 5. Relinquendane hæc cenſetis, ut ad æſtatem de integro his inſtituendis exudetur labor? i. e. Exantletur.
Edomiti exudatique labores. Sil. lib. 3. 531.
Exudare cauſas, pro Magno labore agere. Hor. 1. Serm. 10. 28.

EXVĒLO, āre. Idem quod Revelo, Velum retegere. Propert. 3. 13. 3.
Ut mihi prætextæ pudor exvelatus amictu.

EXVERRÆ. V. ſupra in EVERRIATOR.

EXVERRO. V. EVERRO.

EXŪGO, vel EXSŪGO, xi, ctum, [ἐκμυζάω] ĕre. Succum omnem ſugendo extrahere. Legitur & Exugebo in ſecunda. Plaut. Rud. 4. 3. 69.
Ego jam te hic itidem, quaſi penicillus novus ſolet exugere,
Ni hunc amittis, exugebo quicquid humoris tibi eſt. Ita & Duza. Sed Gronov. Exurgeri ſolet, & Exurgebo. i. e. Exprimam. Idem Epid. 2. 2. 5. Non. 7. 94. Plaut. Pœn. 3. 2. 37. Jam nunc ego illi egredienti ſanguinem exugam procul. Columel. lib. 4. cap. 24. Sed ab uno latere exugitur. de vite.
Exucto ſudore ſitim quærimus. Columel. in procem. lib. 1. §. 16. Eraſmus in Proverb. Qui mori nolit ante tempus, legit Exuſto ſudore. Al. Exhauſto. [Forſan Excocto ſudore Columel. ſcripſit. V. loc.
Exugere, pro Succum exprimere uſurpat Cato, Cap. 156. quod verbum aliis ſcriptoribus non perinde uſitatum tritumque eſt, quo tamen in loco non deſunt qui Exurgeto ſcribant. Turneb. Adv. 10. 19. [Idque aptius.

EXUGENTES, Exprimentes. Feſtus. [Sed hic quoque Exurgentes legendum videtur.

EXUCTUS, Partic. Gell. lib. 20. cap. 7. Luna nunc videlicet ſeneſcit, ea re oſtrea quoque, ſicuti alia quædam, tenuia exuctaque ſunt. h. e. Sine ſucco & humore. Vitruv. præf. lib. 8. Exſanguinata & exucta animalia. Varr. 2. de R. R. 7. Segetes exuctiores. [Forte tamen Exſucca & Exſucciores legendum eſt, cum & eos quos Græci ἐγχύλους vocant, i. e. pingues, Inſuccos veteres appellarint. V. Salmaſ. ad Tert. de Pall. p. 197. ſupra EXUCCUS. & ſ. l. SUCCUS.

EXUL, ŭlis. c. [φυγὰς, ἀπόπολις, ἐξόριστος] Is dicitur qui ex patria ejectus eſt: quaſi Extra ſolum, quod non leviter confirmat Cic. Partit. 4. Quos leges exilio affici volunt, exules ſunt, etiamſi ſolum non mutarint. Feſtus, Exules dicuntur loco patriæ ſuæ pulſi. Cic. pro Domo 72. Quid eſt enim exul? Ipſum per ſe nomen calamitatis, non turpitudinis.
Mentis domuſque exul. Ovid. 9. Met. 410.
Attonituſque malis, exul mentiſque, domuſque.
Patriæ exul. Hor. 2. Carm. 16. 19.
Vagus exul. Ovid. 11. Met. 408.
Exul agor. Ovid. 7. Epiſt. 115. in gen. fem.
Vagum exulem errare aliquem, atque undique excluſum. Cic. pro Cluent. 175.
Reducere exules. Cic. 12. Fam. 1. Et pro Sext. 56.
Vi ejectos exules reducere. Auct. ad Heren. lib. 2. 45.
Reſtituere exules. Cic. 1. Philipp. pr.
Venit exul ad Antiochum Epheſum Annibal, Carthagine expulſus. Cic. 2. de Orat. 75.

EXILIUM, i. n. [φυγὴ, ἐξορία] dicitur Ipſa privatio ſoli patrii. Cic. 5. Tuſc. 105. Exilium credo quod in maximis malis ducitur. Idem in Parad. 4. Neſcis exilium, ſcelerum eſſe pœnam?
Exilii ſpecies tres ponit Martianus in l. exilium. D. de interdict. & releg. Exilium, inquit, triplex eſt: aut Certorum locorum interdictio: aut Lata fuga, ut omnium locorum, præter certum locum: aut Inſulæ vinculum, id eſt relegatio in inſulam. Exilium autem Pœna eſt judicii capitalis. Paulus in l. 2. D. de publicis judiciis, Capitalia judicia ſunt, ex quibus pœna mors, aut exilium eſt, hoc eſt aquæ & ignis interdictio, per has enim pœnas eximitur, caput de civitate. Nam cetera, non Exilia, ſed Relegationes proprie dicuntur, tunc enim & civitas retinetur.
Mentionem civium Romanorum exulantium ſæpe fieri videmus; quum tamen nulla lege damnatis civibus exilium ſit irrogatum, quod ne vocari poſſit in dubium, ponam verba Ciceronis in oratione pro Cæcin. 100. Exilium, inquit, non ſupplicium eſt, ſed perfugium, portuſque ſupplicii, nam, qui volunt pœnam aliquam ſubterfugere, aut calamitatem, eo ſolum vertunt: hoc eſt ſedem, ac locum mutant. Itaque nulla in lege noſtra reperietur, ut apud ceteras civitates, maleficium ullum exilio eſſe multatum. Sed, quum homines vincula, neces, ignominiaſque vitant, quæ ſunt legibus conſtitutæ, confugiunt, quaſi ad aram, in exilium, qui ſi in civitate legis vim ſubire vellent, non prius civitatem, quam vitam, amitterent: quia nolunt, non adimitur iis civitas, ſed ab iis relinquitur, atque deponitur. Nam, quum ex noſtro jure duarum civitatum nemo eſſe poſſit; tum amittitur hæc civitas denique, quum is, qui profugit, receptus eſt in exilium, hoc eſt in aliam civitatem. Hæc Cicero: quæ tum, non eſſe exilium ulla in lege nominatum, aperte docent, tum vero, ideo multos in exilium ante damnationem ſua voluntate profugiſſe, quia legis pœnam, quam præſentes corpore ſubirent, ut vincula, neces, ignominiam aliquam omnino vitare vellent. nam etſi reo in exilium profecto, nihilominus cauſſa peragebatur, & ſententiæ ferebantur (id exemplo Fabricii, de veneficio condemnati, ex oratione pro Cluentio conſtat: qui quum, abſolutione deſperata, a ſubſelliis ſua ſponte diſceſſiſſet, eum tamen latis ſententiis, abſentem judices condemnarunt: idemque de Verre Pedianus ſignificat, & in commentario Miloniano, quum ait: Multi præſentes, & quum citati non reſpondiſſent, damnati ſunt) tamen, quum, quod ad corpus attinet, aut ad præſentem ignominiam, ipſe ſibi jam reus caverat; leviora ducebat reliqua, ſive ſibi abſenti aqua & igni interdiceretur, ſive bona publicarentur, ſive aliqua infamiæ nota inureretur. At idem Cicero ipſe ſibi quaſi repugnare in Paradox. 4. videtur: ubi de Exilio, tanquam pœna legum, ita loquitur: Omnes ſcelerati, atque impii, quorum tu te ducem eſſe profiteris, quos leges exilio affici volunt, exules ſunt, etiam ſi ſolum non mutarunt, an, quum omnes leges exulem te eſſe jubeant, non eris tu exul? In oratione autem pro Muren. 46. nova ambitus lege, quam ipſe tulit, ſenatores in exilium miſſos, his verbis demonſtrat: Legem ambitus flagitaſti, quæ tibi non deerat: erat enim ſeveriſſime ſcripta Calpurnia. geſtus eſt mos & voluntati, & dignitati tuæ, ſed tota illa lex accuſationem tuam, ſi haberes nocentem reum, fortaſſe armaſſet, petitioni vero refragata eſt. Pœna gravior in plebem tua voce efflagitata eſt: commoti animi tenuiorum. exilium in noſtrum ordinem: conceſſit ſenatus poſtulationi tuæ, ſed non libenter duriorem fortunæ communi conditionem te auctore conſtituit. Atque hac ipſa de lege, deque exilio x. annorum loquitur & Dio libro XXXVIII. nec deſunt alia de civibus Romanis exulantibus exempla: quos tamen a lege, vel a judicibus, qui miniſtri legum ſunt, nominatim in exilium eſſe ejectos, non debemus opinari. quo modo igitur exules? Sciendum eſt, exilii duo genera fuiſſe, voluntarium, & legitimum: & voluntarii rurſus duo genera, unum, quum reus ante latas a judicibus ſententias in exilium abibat, vel ut legis pœnam vitaret, quod jam diximus; vel quia,

quum se damnatum iri perspicue videret, sponte vellet eam pœnam subire, quam paulo post leges ei sine dubio illaturæ viderentur; quod ii, quos paulo ante nominavi, Verres, Fabriciusque, omni prorsus absolutionis abjecta spe, fecerunt. non enim ante damnationem ideo discesserunt, ut legis pœnam vitarent: quandoquidem Fabricius nihil exilio gravius timere a judicibus poterat: quum Oppianicum qui mox eodem crimine præsens damnatus est, nullam omnino, præterquam exilii, calamitatem tulisse constet. nec de repetundis, quo crimine damnatus est Verres, alia, præter exilium, & litis æstimationem, nocentes reos pœna sequebatur; quam utramque pœnam, post profectionem damnatus Verres tulit. Alterum exilii voluntarii genus fuit, quum reus, post damnationem, quia multam a judicibus dictam solvere non posset, ex urbe discedebat, quod ut putem ei legibus, ad effugiendam multæ solutionem, fuisse permissum, adducor iis verbis, quæ sunt in oratione pro Cæcin. 98. In colonias nostras sæpe nostri cives aut sua voluntate, aut legis multa profecti sunt: quam multam si sufferre voluissent, tamen manere in civitate potuissent. Legitimum autem exilium erat, quum reus, non ille quidem verbo, re tamen ipsa in exilium mittebatur, vetus enim consuetudo fuit, inducta legibus, more confirmata, quæ non modo in rep. sed imperatorum quoque ætate, multisque post sæculis, viguit: ut, si quis exilii pœna dignus videretur, ei, nulla exilii facta mentione, tecto, aqua, igni interdiceretur: ita earum rerum, quæ maxime sunt ad vitam sustentandam necessariæ, usu privatus cum uno aeris alimento contentus esse non posset, abire cogebatur, ex quo exulare cives Romani dicebantur. Patet hoc in oratione pro Domo 78. in qua ita scriptum est: Qui erant rerum capitalium condemnati, non prius hanc civitatem amittebant, quam erant in eam recepti, quo vertendi, hoc est mutandi soli caussa venerant. id autem ut esset faciundum, non ademptione civitatis, sed tecti, & Aquæ & ignis interdictione faciebant. Ac ne cives quidem omnium improbissimi, atque audacissimi, quum in suos inimicos, acerrimo incitati odio, non leges, sed privilegia ferrent, exilium nominabant, sed iis Aqua & igni interdicebant. itaque & de ipso Cicerone, quod in eadem oratione legimus, P. Clodius trib. pleb. cui nihil in tota vita modestiæ fuit, qui in tribunatu pro sua libidine, neglecto more majorum, abjectis legibus cuncta gessit, ita populum rogavit: Velitis, jubeatis, ut M. Tullio aqua & igni interdicatur. neque solum Clodius, sed antea quotquot homines maxime seditiosi, C. Gracchus, & L. Apulejus Saturninus de suis inimicis eodem modo tulerunt. est enim eadem in oratione ita scriptum: Ne tum quidem, quum aberam, negare poteras esse me tua lege senatorem. ubi enim tuleras, ut mihi aqua & igni interdiceretur? quod Gracchus de P. Popillio, Saturninus de Metello tulit. & minorem, sive mediam capitis diminutionem, quum civitas etsi non verbo, re tamen adimebatur, ita fieri solitam, tradit Justinian. Instit. lib. 1. de capitis diminutione, his verbis: Minor, sive media capitis diminutio est, quum civitas quidem amittitur, libertas vero retinetur: quod accidit ei, cui aqua & igni interdictum fuerit, vel ei qui in insulam deportatus est. Ergo quum dixit Cicero adversus Clodium in Parad. 4. Familiarissimus tuus de te privilegium tulit, ut si in opertum Bonæ deæ accessisses, exulares, hoc significavit; ut tibi aqua & igni interdiceretur. &, quum de ambitu damnatis x. annorum exilio puniendis, Dio locutus est, non aliud intellexit, quam, ut iis in x. annos aqua & igni interdiceretur. Erat autem, ut neque flagitia sunt paria, sic hoc pœnæ genus neque loci spatio, neque temporis æquale. quibusdam enim tantum intra urbem, hoc est intra pomœrii fines, aliis longius, aqua & igni interdicebatur. crediderim tamen, actum satis leniter ac misericorditer cum reis, neminemque, aut certe paucos admodum, extra Italiæ terminos aquæ & ignis interdictione summotos; qui videam Oppianicum, de veneficio, quod capitale crimen erat, damnatum, impune tamen ad urbem habitare potuisse. notavimus enim hæc in oratione pro Cluent. 175. Quum vagus, & exul erraret Oppianicus, & huc ad urbem profectus esset, cecidisse ex equo dicitur, & latus offendisse vehementer, & posteaquam ad urbem cum febri venerit, paucis diebus esse mortuus. Quid, quod Q. Pompejum Rufum, & T. Plancum Bursam, utrumque de vi damnatum, quod ex Dionis historia constat, alterum Baulis fuisse, alterum Ravennæ scribit M. Cœlius in epistola 1. lib. 8. Fam. ad Ciceronem? nam Cicero ipse quadringentis millibus passuum, non ulla communi lege, neque judicum sententiis, sed iniquissimo P. Clodii privilegio, per operas Clodianas lato, abesse jussus est, aqua & igni citra illum terminum interdictis. Milonis autem Massiliæ exulantis exemplum vix cum altero licet exemplo conjungere. grave enim facinus occiso in Appia via Clodio, a senatu judicatum est: & fuit satisfaciendum populo, Clodii cæde concitato, ideoque nova lex perlata, & extra ordinem quæsitum, nec tamen satis habeo compertum, Massiliamne sedem exilii Milo delegerit, quod citra esset interdictum aqua & igni, an vero, quod, quum propius urbem, concedente lege, posset habitare, Massiliam tamen probaverit, ac voluerit. nec puto leges, aut judices præscripsisse cuiquam, ubi esse deberet, sed non posset. nec vero iis, de quibus & Cicero in oratione pro Balbo, & historiæ loquuntur, Q. Maximo, P. Popillio, Q. Philippo Nuceria, aut C. Catoni Tarraco, aut Q. Cæpioni & P. Rutilio Smyrna locus exilii definitus est: sed ipsi, quum Romæ esse non liceret, eas urbes, ut jucundas, aut quietas, aut commodas, aut sibi fortasse benevolas, ad habitandum legerunt. Memorabile illud fuit, quod legimus in Polybio: capite damnatis egredi palam ex urbe licuisse; quod si tribuum una, quæ scilicet ad damnationem deesset, suffragium de reo nondum tulisset, facultatem reo esse datam exilii suo sibi arbitratu deligendi. exulibus autem commorari tuto licebat in qua vellent urbe fœderata, ut Neapoli, Præneste, Tibure. hæc Polybius: cujus ætate populus de capitalibus criminibus judicabat. nam postea prætores quæsierunt, excepto crimine perduellionis, aut si quando tribunus pl. diem alicui diceret, suffragiumque de reo mallet a populo, quam sententias a judicibus, & prætore, ferri. Quod autem exilii tempus disparibus in culpis diversum fuisse dixi; id ita verisimile est, ut exemplis probari multis non debeat, quare unum ponam, etsi minime necessarium. Damnatis de ambitu aqua & igni per x. annos tantum interdicebatur: quod antea demonstravi. at damnatis de corrupto judicio, in universum vitæ tempus: quod in oratione pro Cluentio licet conjicere: hujus in extremo, periturum extra patriam Cluentium, si damnatus erit, his verbis significat: Quid enim profectum, nisi ut hujus ex mediis mortis insidiis vita ad luctum reservata, mors sepulchro patris privata esse videatur? Ac de duobus exiliis, voluntario ac legitimo, utrum fuerit gravius, venit in mentem quæri posse. legitimum existimo: primum quod eos, quibus aqua & igni interdictum est, recipi tecto intra spatium interdictum leges vetant, quod iis non contigit, qui sua sponte in exilium profugerunt: deinde, quod, ut ego arbitror, aliquanto turpius est, exulare legibus ejectum, quam, exulare non ejectum. ejicitur enim civitate, cui aqua & igni interdicitur; qui vero sua voluntate discedit, non is civitate pellitur, sed eam ipse deserit, ac relinquit. huc adde, quod quibus interdicitur, ii senatores postea non sunt; & eos legi suo loco a Censore in Senatum leges prohibent: quibus vero non interdicitur, ii, etiam si urbe carent, senatores tamen sunt. hoc in oratione pro Domo, 82. didicimus in qua hæc sunt, Ne tum quidem, quum aberam, negare poteras esse me senatorem. ubi enim tuleras, ut mihi aqua & igni interdiceretur? quod Gracchus de P. Popillio, Saturninus de Metello tulit, homines seditiosissimi de optimis ac fortissimis civibus, non ut esset interdictum, quod fieri non poterat, tulerunt, sed ut interdiceretur. ubi cavisti, ne meo me loco censor in senatum legeret? quod de omnibus etiam quibus damnatis interdictum est, scriptum est in legibus. Ergo quum de pœnis capitalibus loquimur, aut exilium inter eas nominandum non est; quod lex nulla, nullum ob maleficium irrogabat: aut eo de exilio dicendum, quod etsi non nominaretur, necessario tamen, quum damnatis interdiceretur aqua & igni, consequebatur. Hæc ex P. Manut. libro de Legibus Romanis.

Exilii causa solum vertisse aliquem, nec postea esse restitutum. Cic. 5. Philipp. 14. V. SOLUM.
Infelix exilium. Virg. 10. Æn. 850.
Molle exilium. Plin. lib. 4. Epist. 11.
Terribile exilium illis quibus quasi circumscriptus est habitandi locus, non iis qui omnem orbem terrarum unam urbem esse ducunt. Cic. in Parad. 2.
Pœna scelerum, exilium est. Cic. in Parad. 4.
Affici exilio. ut, Quos leges exilio affici volunt, exules sunt, etiam si solum non mutarunt. Cic. in Parad. 4.
Afficiunt exilio sceleratos & impios leges. Cic. in Parad. 4.
Agere in exilium. Plin. lib. 7. cap. 30. Thucydidem Imperatorem Athenienses in exilium egere. Liv. 25. 2. extr. Aliquot matronas apud populum probri accusarunt: quasdam ex eis damnatas in exilium egerunt.
Consciscere sibi exilium. V. CONSCISCO.
Consenescere in exilio. V. CONSENESCO.
Delitescere exilio. Ovid. in Ibin, 12.
Dare in exilium. V. DO.
Depellere in exilium, & agere. Plin. lib. 7. cap. 30.
Exigere in exilium. Justin. Quod per injuriam se in exilium exegissent.
Fugere in exilium. Juven. 10. Sat. 160.
Imperare exilium alicui. Sen. Med. 7.
Ire in exilium. Cic. pro Muren. 89. & 10. Att. 16.
Irrogare exilium. Papinian. in l. Imperator. D. De postulando.
Liberatus exilio. V. LIBER.
Meditari exilium. V. MEDITOR.
Multare exilio maleficium. Cic. pro Cæcin. 100. Idem pro Sylla 74.
Mutare domos exilio. Virg. 2. Georg. 511.
Pati exilium. Virg. 2. Æn. 638.
Pellere in exilium. Pulsus in exilium Thucydides. Cic. 2. de Orat. 56. V. PELLO.
Pendere pœnam exilio. Ovid. 10. Met. 232.
Pergere in exilium. Cic. 1. in Catil. 23.
Petere exilium. Lucan. lib. 3. 111.
Proficisci in exilium. Cic. 1. in Catil. 20.
Projicere. Cic. Anteq. iret in exil. 30.
Reducere de exilio. Cic. 9. Philipp. 18.
Sum, In exilio esse. Cic. 3. de Nat. Deor. 80.
Venire ab exilio. Plin. lib. 1. Epist. 5. ad Voconium, Nondum enim ab exilio venerat. V. Suet. Tib. cap. 59.
Venire in exilium Romam. Cic. 1. de Orat. 177.

EXŬLO, [μετοικέω, φεύγω] āre. In exilio, seu Patria privatum, esse. Cic. 4. Fam. 8. Sin autem nulla sit, hunc tamen aptissimum esse ad exulandum locum. Idem 3. Tusc. 39. Aut Telamonem pulsum patria exulantem.
Exulare a patria sua. Plaut. Mostel. 3. 1. 68.
— An id mavis, ut abeat foras
Urbem, exuletque a patria sua causa tui? Alii legunt
Urbem exul linquat factus hic causa tui?
Exulare domo. Ter. Eun. 3. 5. 62. Ubi mutem? perii: nam domo exulo. i. e. Sum extra domum. [Immo Domum redire non audeo.
Exulat avaritia ex urbe, per translationem. Plaut. Pers. 4. 4. 7. Pulchre munitum arbitror, perfidia & peculatus ex urbe, & avaritia si exulant.
In oris ignotis exulare. Virg. 3. Georg. 225.
Per externas profugus pater exulat oras. Ovid. 3. Trist. 14. 11.
Rempublicam discessu meo exulasse omnes putent. Cic. in Parad. 4.
Romæ exulare jus esse alicui. Cic. 1. de Orat. 177.
Exulatum abiit res patris. Plaut. Merc. prol. 43.
Amare valide cœpi hic meretricem: ilico
Res exulatum ad illam abibat clam patris. V. ABEO.
Exulare, active apud sequioris ævii scriptores: i. e. In exilium ejicere.

EXŬLANS, Partic. [μετοικῶν] Cic. 2. de Divin. 52. Rex Prusias, quum Hannibali apud eum exulanti depugnari placeret, negabat se audere, quod exta prohiberent.

EXULĀRIS, e. Adj. Ad exilium spectans. Ammian. 15. 3. Exulari pœna damnare aliquem.

EXĪLĬCUS, a, um. Idem. Festus, Exilica causa, quæ adversus exulem agitur.

EXULĀTUS, ûs. m. apud Mess. Corvin. p. 19. In exulatum perrexit.

EXULĀTIO, ōnis. f. Idem. Florus lib. 1. cap. 22. Quod clarissimos principes, quum adversarentur voluntati suæ, exulatione multavit. de Pop. Ro.

EXULCĔRO, [ἑλκόω] āre. proprie est Ulcus facere vel exasperare. Plin. lib. 20. cap. 6. Lepras, lichenas, lentigines exulcerat. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, & inter digitos: quod muscæ, & ricini, & pulices soleant (si hoc unguine non sis usus) ea exulcerare.

Exulcerare, per tranſlationem, ſignificat Exaſperare, exacerbare, & deterius facere. Cic. 2. de Orat. 303. Quum aut adverſariorum adjumenta confirmant, aut ea quæ ſanare nequeunt, exulcerant.
Exulcerare dolorem. Plin. lib. 1. Epiſt. 12. Deceſſit Corellius Rufus, & quidem ſponte, quod dolorem meum exulcerat.
Exulcerare gratiam alicujus. Cic. de Clar. Orat. 156. Simul illud gaudeo, quod & æqualitas veſtra, & pares honorum gradus, & artium ſtudiorumque quaſi finitima vicinitas tantum abeſt ab obtrectatione, & invidia, quæ ſolet lacerare pleroſque, uti ea non modo non exulcerare veſtram gratiam, ſed etiam conciliare videatur. Æqualitas veſtra, i. e. Veſtrarum ætatum. Vicinitas, quæ eſt inter eloquentiam & jus civile tanta, quanta lib. 1. de Oratore a L. Craſſo demonſtratur.
Suſpicionibus hominum & ſcelere exulcerari. Cic. pro Domo ſua, 28.

Exulcerātus, Partic. [ἐξηλκωμένος] Cic. 1. Fam. 1. fin. Ut in rebus multo ante quam profectus es, ab ipſo rege, & ab intimis & domeſticis Pompeji clam exulceratis, deinde palam a Conſularibus exagitatis, &c.
Exulceratus animus, i. e. Læſus, irritatus, laceſſitus. Cic. pro Deiot. 8. In exulcerato animo facile fictum crimen inſideret.

Exulceratio, ōnis. f. [ἐξέλκωσις] Plin. lib. 20. cap. 3. Sed omnium conſenſu, ſtomacho utiliſſimæ judicantur, & interaneorum veſicarumque exulcerationibus. adde Celſ. 4. 25. Plin. 29. 3. & 28. 12.

Exulceratorius, Adj. [ἐξελκωτικὸς] Quod exulcerat: ut, Exulceratorium medicamentum. Plin. lib. 23. cap. 7. §. 64.

Exulcerātrix, īcis. f. [ἐξελκωτὶς] Plin. lib. 27. cap. 12. Vis ei exulceratrix.

Exulto, vel **Exsulto**, [ἀγαλλιάω, ἐπιγαυρόομαι, κυδιόω] āre. frequ. ab Exilire, ab Ex & Salto compoſitum: eſtque veluti Geſtu corporis lætitiam oſtendere. Nonius, Exultare eſt Supra modum exilire & efferri. Cic. de Rep. Eſt igitur quiddam turbulentum in hominibus ſingulis, quod vel exultat voluptate, vel moleſtia frangitur. Idem 6. Att. 3. Lecta tua epiſtola gaudio exultat.
Exultare nimiumque geſtire. Catull. 49. 14.
Otio exultas, nimiumque geſtis.
Exultare, immoderateque jactari. Cic. 1. de Divin. 60.
In herbis exultat vacca. Ovid. 1. de Arte Am. 315.
Inter medias cædes exultat. Virg. 11. Æn. 648.
Improbitas alacris exultat in victoria. Cic. 1. Att. 13.
Oratio exultat. Cic. 4. Acad. 112. Cum ſit enim campus, in quo poſſit exultare oratio, cur eam in tantas anguſtias & in Stoïcorum dumeta compellimus?
Oratio mea in hoc exultat & triumphat. Cic. 2. in Catil. 3. Sic 1. de Fin. 54.
Pavor exultat circa pectus. Lucret. lib. 3. 142.
Re in aliqua audacius exultare. Cic. in Orat. 26.
Morte alicujus exultare. h. e. Ob alicujus mortem vehementer gaudere. Plin. lib. 1. Epiſt. 5.
Exultare, Cum jactantia gloriari. Cic. de Senect. 10. Hannibalem juveniliter exultantem, patientia ſua molliebat. Idem 1. in Catil. 23. Infer patriæ bellum, exulta impio latrocinio. Nonius.
Geſtis in ſuam famam exultare. Tacit. Agric. 8. Nec Agricola unquam in ſuam famam geſtis exultavit.
Lætitia exultare. Cic. 15. Att. 21.
Nobilitatis victoria exultare. Cic. pro Roſc. Amer. 16.
Nimis exultare ſecundis rebus. Sen. Hippol. 2.
Exultare, Geſtu vel Dicto injuriam facere. Lucil. lib. 30. Quin totum purges, debelles me, atque deuras, exultes, ſolicites. Nonius.
Injuriam unius in alium exultare. Cic. 7. Att. 2. Quomodo exultat Catonis in me ingratiſſimi injuria?
Exultare, Sævire. Cic. de Rep. Quæ ſanguine alitur, quæ in omni crudelitate exultat, ut vix hominum acerbis funeribus ſatietur. Nonius.
Exultare, Extra ſaltare, exilire. Virg. 3. Æn. 557.
Exultantque vada, atque æſtu miſcentur arenæ. i. e. Fluctibus crebris aſſurgunt.

Exultans, Partic. [ἀγαλλόμενος] Cic. 3. de Orat. 164.
Erras, erras: nam exultantem te & præfidentem tibi
Repriment valde legum habenæ. Ex quodam poeta.
Elatus levitate, inanique lætitia exultans & temere geſtiens. Cic. 5. Tuſc. 16.
Furentem & exultantem continere. Cic. de Aruſp. Reſp. 1.
Succeſſu exultans. Virg. 2. Æn. 386.
Corda exultantia. Virg. 3. Georg. 105.
Cruor exultans in ora erupit. Sil. lib. 5.
Equos ferocitate exultantes domitoribus tradere. Cic. 1. Off. 90.
Furorem exultantem ex parte reprimere. Cic. pro Sext. 95.
Lætitiam exultantem comprimere. Cic. in Topic. 86.
Gubernatores cum exultantes loligines viderint, &c. tempeſtatem ſignificari putant. Cic. 2. de Divin. 145.
Sanguis alte exultans e corpore emicat. Lucret. lib. 2. 195.
Verbum exultantiſſimum. Quintil. lib. 9. cap. 4.

Exultanter, Adv. [ἠγαλμένως] Plin. 3. Epiſt. 18. Quum ea potius quæ preſſius & aſtrictius, quam illa quæ hilarius, & quaſi exultantius ſcripſi, poſſint videri arceſſita & inducta.

Exultantia, æ. f. [ἐπιγαύρωσις] Idem quod Exultatio. Gell. lib. 12. cap. 5. Cum petulantia morbi doloriſque exultantia colluctantem. i. e. Eruptione violenta. Solinus cap. 45. Verum omnem exceſſus originem de ſole fieri, primamque exultantiam tumoris concipi, quum per Cancrum ſol vehatur. De incremento Nili.

Exultatio, ōnis. f. [ἀγαλλίασις] Plin. 8. 54. Cava luna triſtes eſſe: quibus in eo genere cauda ſit, novam exultatione adorare. De ſimiis.
Indecora exultatio. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Exultabundus, Adj. Juſtin. 18. 7. 10. Lugentia caſtra velut exultabundus intrare. conf. Solin. cap. 5.

Exultim, Adv. [κεκυδιωμένως] i. e. Exultando & ſaliendo. Hor. 3. Carm. 11. 9.
Quæ, velut latis equa trima campis,
Ludit exultim, metuitque tangi,
Nuptiarum expers, & adhuc protervo
Cruda marito.

Exŭlŭlo, [ἐξολολύζω] āre. pro Valde ululare. Ovid. 1. Met. 233.
Territus ipſe fugit, nactusque ſilentia ruris Exululat.
Comis ſciſſis exululare. Ovid. 15. Epiſt. 114. conf. 4. Met. 520. Sil. lib. 12. 599. & Drakenb. ad loc.

Exululātus, Partic. [ἐξωλολυγμένος] Ovid. 4. Triſt. 1. 41.
Utque ſuum Bacche non ſentit ſaucia vulnus,
Dum ſtupet Idæis exululata jugis.

Exundo, [ἐκκυμαίνω] āre. Alveum exire, vel Extra alveum undas proferre. Plin. lib. 2. cap. 103. In Tenedo inſula fons, ſemper a tertia noctis hora in ſextam ab æſtivo ſolſtitio exundat. Columel. lib. 8. cap. 17.
Dolor exundat alte merſus. Sen. OEdip. 924.
Eloquentia. Tacit. de Orat. 30. Exundat, & exuberat illa admirabilis eloquentia.
Furor exundans. Stat. 10. Theb. 603.
Pelagus præruptum exundat. Sil. lib. 3.
Peſtis exundat. Sil. lib. 17.
Terra exundavit chelydris. Sil. lib. 3.
Vapor exundat antro. Sen. Hippol. 102.

Exundatio, ōnis. f. [ἐκκύμανσις] Plin. lib. 19. cap. 2. Negant naſci niſi exundatione fluminum.

Exungo, nxi, nctum, [ἀλείφω] ĕre. Ungere. Plaut. Rud. 2. 7. 22. Eluas tu, an exungare ſiccus. V. Taubm. ad Trin. 2. 4. 5.

Exunctio, ōnis. f. apud Celſum. [Niſi temere hoc quoque huic auctori tribuitur, ut alia plurima in Theſ. Lipſ.

Exunguis, e. Adj. Sine ungue. Tertull. de Pall. cap. 5. Beſtia edentula & exunguis & excornis. De piſcibus loquitur.

Exungŭlo, [ἀπονυχίζω] āre. Ungues auferre. Plaut. Trucul. 2. 2. 57. Hem, tuos exungula, male vivitis. Editt. aliæ, Hem tu ò ſexungula.
Paſſive. Veget. Mulom. 2. 57. Si exungulaverit jumentum.
Exunglare, Manil. propter metrum 4. 234.
Exunglare tigres, rabiemque auferre leoni.

Exuo, ui, ūtum, [ἀποδύω, ἐκδύω, λωποδυτέω] ĕre. contrarium habet Induo. Exuere veſtem alicui. Sen. Epiſt. 91. Dicitur non rarius Exuere ſe veſte. & abſolute, Exuere. ut Martial. lib. 3. 68. Exuimur.
Ægritudinem exuere. Cic. 3. Tuſc. 27. Hanc niſi exuimus, ſic ut abjiciamus, miſeria carere non poſſumus.
Æqualitas exuitur. Tacit. 3. Ann. 26. At poſtquam exui æqualitas, & pro modeſtia ac pudore ambitio & vis incidebat, provenire dominationes &c.
Agro paterno exuere. Liv. 2. 23. Æs alienum feciſſe: Accumulatum uſuris, primo ſe agro paterno avitoque exuiſſe, deinde fortunis aliis.
Amicitiam alicujus exuere. Tacit. 6. Ann. 8. Sejani amicitiam ceteri falſo exuerant.
Animam exuit pœnâ. Ovid. 14. Met. 777.
Anima memet pariter ac ſcelere exuam. Sen. Hippol. 12.
Animum ſilveſtrem exuere. Virg. 2. Georg. 52. De arboribus.
Animus exuitur. Stat. 10. Theb. 942.
Annos. Tibul. lib. 1. 4. 31.
— ſerpens novus exuit annos.
Armis exuere aliquem. Sil. lib. 3.
Arrogantiam, & avaritiam exuere. Tacit. Agric. 9.
Aſpectum alicujus exuere. Tacit. 16. Ann. 28. extr. Abrumperet vitam, ac ea civitate cujus caritatem olim, nunc & aſpectum exuiſſet.
Aſtus exuere. Sil. lib. 7.
Caſtris hoſtem, pro Expellere. Liv. 29. 2. & lib. 3. cap. 68. extr. Niſi paucis diebus hos populatores agrorum fuſos fugatoſque caſtris exuero. i. e. Abſtulero eis caſtra. Auctor lib. de Viris Illuſt. cap. 51. Regem Philippum prælio fudit, caſtris exuit.
Caritatem exuere. V. Aſpectum.
Cives noſtros exuimus. i. e. Perdidimus, aut Orbati ſumus illis. Stat. 3. Theb. 208. — nunc regis iniqui
Ob noxam, immeritos, patriæ tot culmina, cives Exuimus.
Cupido gloriæ alicui exuitur. Tacit. 4. Hiſt. 6. Quando etiam ſapientibus cupido gloriæ noviſſima exuitur.
Enſem humero. Virg. 9. Æn. 303.
Enſem vagina. Stat. 9. Theb. 76.
Faſtus exuere. Ovid. 2. de Arte Am. 241.
Feritas exuitur. Ovid. 3. Faſt. 281.
Ferociam. Tacit. 2. Ann. 72. Per communes liberos oravit, exueret ferociam, &c.
Fidem. Tacit. 1. Ann. 35. At ille moriturum potius, quam fidem exueret, clamitans.
Fœdus. Claud. de Bell. Get. 364.
Gratiam novitatis jam exuerunt libelli. Plin. 1. Epiſt. 2. extr.
Habitus regales exuere. Stat. 11. Theb. 434.
Hominem. Ovid. 10. Met. 105.
— ſiquidem Cybeleius Atys
Exuit hac hominem, truncoque induruit illo.
Hominem ex homine. Cic. 5. de Fin. 35. Ut ſi aut manibus ingrediatur quis, aut non ante, ſed retro; fugere plane ſe ipſe, & hominem ex homine exuens, naturam odiſſe videatur.
Humanitatem. Cic. pro Ligar. 14. & 13. Att. 2.
Jugum & Se jugo exuere. Liv. 35. 17. & 34. 13. extr. pro Se liberare a ſervitute.
Jus, faſque. Tacit. 3. Hiſt. 5. Ac majore ex diverſo mercede, jus faſque exuerent.
Juſſa. Tacit. 11. Ann. 19.
Juſtitium. Tacit. 3. Ann. 7. Tum exuto juſtitio reditum ad munia.
Lacertos. i. e. Nudare. Virg. 5. Æn. 423.
Hæc fatus duplicem ex humeris rejecit amictum:
Et magnos membrorum artus, magna oſſa, lacertoſque
Exuit.
Laqueis, vel Ex laqueis ſe exuere. i. e. Liberare. Cic. 7. Verr. 150. Si ex his laqueis te exueris ac te aliqua vi ac ratione explicaris, in illas tibi majores plagas incidendum eſt.
Magiſtrum. Tacit. 14. Ann. 52. Exuere magiſtrum, ſatis amplis doctoribus inſtructus majoribus ſuis.
Mentem exuere, Animum vel Affectum deponere. Virg. 4. Æn. 319.
— atque hanc
Siquis adhuc ſupereſt precibus locus, exue mentem.
Montes. i. e. Denudare ſilvis. Stat. 4. Silv. 3. 50.
Hi cædunt nemus, exuuntque montes.
Mores. Martial. lib. 1. 106.
Exuit annoſa mores, nomenque ſenecta.

Mores antiquos. Liv. 27. Ita repente exuit antiquos mores.
Munia. Tacit. 4. Ann. 39.
Obſequium erga imperatorem exuit. Tacit. 3. Ann. 12.
Otium exuere. Tacit. 11. Ann. 20. Ut tamen miles otium exueret.
Ordinem Senatorium. Tacit. 2. Hiſt. 86. Prima juventa quietis cupidine Senatorium ordinem exuerat.
Oſſa. V. ſupra in Lacertos exuere.
Pædorem. Tacit. 6. Ann. 44.
Pacem. Tacit. 4. Ann. 72.
Pacta. Tacit. 6. Ann. 43. Dedit ſpatium exuendi pacta.
Patriam. Tacit. 5. Hiſt. 5. Nec quicquam prius imbuuntur, quam contemnere deos, exuere patriam, parentes, liberos, fratres vilia habere.
Patrimonio exuere. Suet. de Clar. Gram. cap. 11.
Pectus exuere curis. Stat. 4. Silv. 4. 28.
Polum exuerat Tithonia. i. e. Aurora cælum reliquerat. Valer. 3. Argon. 2.
Promiſſa exuere. Tacit. 13. Ann. 44. Repertaque ſpe ditioris conjugis, promiſſa exuere.
Regno aliquem exuere, pro Privare, & auferre ei regnum.
Reverentiam imperii exuere. Tacit. 1. Hiſt. 55. Ac ne reverentiam imperii exuere viderentur.
Ritus profanos exuere. Tacit. 2. Ann. 85. Niſi certam ante diem profanos ritus exuiſſent.
Sacramentum exuere. Tacit. 2. Hiſt. 42. Cujus ſacramentum cunctis circa hoſtilibus non exuerat.
Sedibus aliquem exuere. Tacit. 13. Ann. 39.
Senectam exuere dicuntur ſerpentes. Plin. 20. 23. Fœniculum nobilitavere ſerpentes, guſtatu (ut diximus) ſenectam exuendo.
Servitutem. Liv. 34. 7. extr. Nunquam ſalvis ſuis exuitur ſervitus muliebris.
Servitium exuere. Tacit. 4. Hiſt. 25. Etſi exuiſſent ſervitium cupidine imperitandi.
Societatem exuere. Tacit. 4. Hiſt. 70. In civitates quæ ſocietatem Romanam non exuerant.
Spiritum inimicum exue, i. e. Animum qui te excruciat. Sen. Phœniſſ. 44. Al. Exſpue. V. Gronov.
Tributa exuere. Tacit. 1. Ann. 59. Aliis gentibus, ignorantia imperii Romani, inexperta eſſe ſupplicia, neſcia tributa. Quæ quando exuerint, &c.
Tunicas exuerat. Ovid. 2. Faſt. 171.
Veſtem. Lucret. lib. 4. 59.
Vetuſtas exuitur anguibus. Ovid. 3. de Arte Am. 77.
Virtutes exuere. Tacit. 1. Ann. 75. Quam virtutem diu retinuit, quum ceteras exueret.
Vitia exuere. Tacit. 6. Ann. 20. Virilibus curis feminarum vitia exuerat.
Vultus ſeveros exuere. Ovid. 3. Amor. 4. 43.

Exuens, Partic. Cic. 5. de Fin. 35. Et hominem ex homine exuens, naturam odiſſe videatur.

Exūtus, Partic. [ἀποδυθεὶς] Plin. lib. 35. cap. 11. Herculem ab OEta monte Doridos, exuta mortalitate, conſenſu deorum in cælum euntem.
Bonis exutus. Tacit. 4. Ann. 21.
Campis exutus. Tacit. 12. Ann. 45. Territum, exutumque campis Mithridatem.
Diademate exutus crines. Stat. 9. Theb. 163.
Forma exutus. Sil. lib. 8.
Exutum forma volitare per æthera juſſit.
Pudorem caſtum exuta. Sil. lib. 5.
Pedem unum exuta vinclis. Virg. 4. Æn. 518.
Vittis exuta comam. Stat. 11. Theb. 460.
Anguis exutus annis. Quia depoſita pelle dicuntur ſerpentes in juventutem redire. Stat. 4. Theb. 98. V. in ipſo verbo.
Dignitas exuta. Tacit. 3. Ann. 17. M. Piſo exuta dignitate.
Luctus exuti morte. Sil. lib. 6.
Mens exuta vitiis. Cic. 5. Tuſc. 70.
Mulæ exutæ laqueis. Claud. de Mulabus Gallicis, 16.
Palmæ exutæ vinclis. Virg. 2. Æn. 153.
Pectus exutum. Claud. in Epithal. Pallad. 7.

Exum, vel Exsum, Extra ſum. Sic enim lictor in quibusdam ſacris clamitabat, Hoſtis, vinctus, mulier, virgo exeſto. hoc eſt non introito, quia ſcilicet ingredi ea ſacra prohibebantur. Ex Feſto.

Exupĕro, ſive Exsupĕro, [ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω] āre. Idem quod Superare & excellere. Cic. 4. Tuſc. 77.
Quis homo te exuperavit unquam gentium impudentia? Ex poeta antiquo.
Quod fore paratum eſt, id ſummum exuperat Jovem. Carmen traductum e Græco a Cic. 2. de Divin. 25.
Ardua exuperare. Sil. lib. 3.
Dolor exuperabat. Lucret. lib. 6. 1275.
Flammæ exuperant, furit æſtus ad auras. Virg. 2. Æn. 759.
Genus exuperat nobilitate morum. Ovid. 4. Triſt. 4. 2.
Laudes alicujus exuperare. Liv. lib. 1. & 28. 43.
Materia exuperat vires. Ovid. 1. Triſt. 5. 56.
Non tamen idcirco complecterer omnia verbis,
Materia vires exuperante meas.
Exuperare anima, pro Superſtitem eſſe, ut ſimpl. Supero. cui Mortuum eſſe opponitur. Cic. Poſt redit. ad Quir. 24. Quapropter memoriam veſtri beneficii colam benevolentia ſempiterna, non ſolum dum anima exuperabo mea, ſed etiam cum mortuo monimenta veſtri in me beneficii permanebunt. Ubi ex vetuſto codice legitur Superero anima. Al. Spirabo.

Exuperans, Partic. Gell. 6. 8. Darii uxorem exuperante forma.
Compar. Idem Gell. 14. 3.
Superl. Apul. de Mund. & Inſcr. apud Spon. Miſc. Erud. Antiq. p. 71. I. O. M. SVMMO. EXSVPERANTISSIMO.

Exuperantia, æ. f. [ὑπέρβασις] Eminentia. Cic. 5. Tuſc. 105. Nonne omnem exuperantiam virtutis oderunt?

Exuperātus, [ὑπερβεβλημένος] Lucret. lib. 2. 234.
Sed citius credunt gravioribus exuperatæ.

Exuperatio, ōnis. f. [ὑπερβολή] Auct. ad Heren. lib. 4. 68. Per exuperationem quum plus dictum eſt, quam patitur veritas, augendæ ſuſpicionis cauſa.

Exuperatorius, Adj. Lamprid. in Commod. cap. 11. Menſem docet Novembrem in honorem ejus Exuperatorium vocatum fuiſſe, inde cap. 12. Quinto Kalendas exuperatorias. Quaſi dicas Triumphalem.

Exuperabĭlis, e. [ὑπέρβλητος] Qui poteſt ſuperari. Stat. 1. Theb. 214. — nec exuperabile diris
Ingenium mortale queror.
Vallum non exuperabile. Claud. 2. in Ruff. 127. Virg. 3. Georg. 39.
— tortosque Ixionis angues,
Immanemque rotam, & non exuperabile ſaxum.
Active, Qui vincere poteſt. Gell. 17. 2. ex Quadrigario, Quem cumprime fortem atque exuperabilem Reſp. ſenſit.

Exupera, æ. f. Nomen herbæ. Apul. de Herb. cap. 65. & 72.

Exurdo, vel Exsurdo, [ἐκκωφόω] āre. Cujus paſſivum poſuit Valer. Max. lib. 2. 2. 3. Græcis actionibus aures curiæ exurdantur. i. e. Obtunduntur. Plin. lib. 32. cap. 10. Paniculæ flos, ſi aures intraverit, exurdat. Sen. Epiſt. 94. Ea ſcilicet quæ tibi tantis clamoribus exurdato ſalubria inſuſurret verba.
Vina fervida exurdant palatum. Hor. 2. Serm. 8. 38. h. e. Surdum faciunt ut non ſentiat ſaporem. Acron.

Exurgo, ſive Exsurgo, [ἐξεγείρομαι, ἐξανίσταμαι] ĕre. E loco ſurgere. Plaut. Moſtel. 2. 1. 29. Quæſo exurge, pater advenit.
Exurgere a genibus. Plaut. Rud. 1. 5. 22.
Manus mihi date, exurgite a genibus ambæ.
Exurgere de nocte impigre. Plaut. Rud. 4. 2. 10. Nam ut de nocte multa, impigreque exurrexi, lucrum præpoſui ſopori & quieti.
Exurgere foras. Plaut. Mil. 2. 1. 3. Foras abire.
Exurgere ex inſidiis. Liv. 27. 41. Tempus exurgendi ex inſidiis, & aggrediendi hoſtem.
Pauliſper exurge, & perfer hunc dolorem commemorationis non neceſſariæ. Cic. pro Cluent. 168.
Exurgere atque erigere ſe, per translationem, pro Erigere ſeſe, & afflictionibus liberari. Cic. pro Lege Agr. 86. Idem 7. Att. Nos autem ubi exurgere poterimus, aut quando? Idem 13. Philipp. 38. & pro Planc. 102.
Exurget Reſp. Cic. 12. Fam. 10. Auctoritate veſtra Reſp. exurget, & in aliquo ſtatu tolerabili conſiſtet.
Exurgit mons ab Indico mari. Plin. lib. 5. cap. 27.
Colles exurgunt vertice. Sil. lib. 7.
Dolor exurgit gravior. Sen. Med. 2.
Oratio exurgit naturali pulchritudine. Petron. cap. 2.
Exurgere ædificiis dicitur urbs. Liv. 6. 4. Et Roma cum frequentia creſcere, tum tota ſimul exurgere ædificiis.
Voluntas exurgendi. Lucret. lib. 3. 175.

Exūro, [ἐκκαίω] ĕre. Idem quod Urere, & igne prorſus conſumere ſignificat. Cic. in Piſon. 96. Epirus exciſa, Locri, Phocii, Bœotii exuſti.
Ex animo exuri. Cic. 3. de Nat. Deor. 7. Mihi quidem ex animo exuri non poteſt eſſe deos. Al. Exire. Forte legendum eſt Exui, vel Erui. Exui MS. Reg. unde al. probabiliter Eximi. V. Daviſ. ad loc.
Igni exuritur ſcelus. Virg. 6. Æn. 742. De pœnis inferorum.
Sitis exurit miſeros. Lucret. lib. 3. 930.
Sol graciles exurit artus. Tibul. lib. 2. 3. 9.

Exustus, Partic. [ἐκκεκαυμένος] ut, Media vero terrarum, qua ſolis orbita eſt, exuſta flammis & cremata. Plin. lib. 2. cap. 68.
Vivus exuſtus eſt. Cic. 3. Verr. 70.
Ager exuſtus morientibus æſtuat herbis. Virg. 1. Georg. 107.
Caſeus exuſtus ſole. Columel. lib. 7. cap. 8. Quorum vitiorum, primum ſolet accidere, ſi parum preſſus: ſecundum, ſi nimio ſale ſit imbutus: tertium, ſi ſole exuſtus eſt.
Corpus exuſtum. Sil. lib. 3.
Flos exuſtus ſiti veteris ubertatis exaruit. Cic. de Clar. Orat. 16.
Palus exuſta. Virg. 3. Georg. 432.

Exustio, ōnis. f. [ἔκκαυσις] Cic. in Somn. Scip. 16. Propter eluviones exuſtionesque terrarum, quas accidere tempore certo neceſſe eſt, &c.
Exuſtio ſolis. Plin. lib. 17. cap. 24.

Exuscĭto, vel Exsuscĭto, [ἐξανίστημι, ἐγείρω] āre. Idem quod Suſcito. Cic. pro Muren. 22. Te gallorum, illum buccinarum cantus exuſcitat. Idem 3. de Orat. Quietum exuſcitat.
Exuſcitari & commoveri, Auct. ad Herenn. lib. 3. 36.
Clamore aliquem exuſcitare. Auct. ad Herenn. lib. 3. 22.
Exuſcitare animos. Cic. 1. Off. 12. Quæ cura exuſcitat etiam animos, & majores ad rem gerendam facit.
Incendium ingens exuſcitat parvus ignis. Liv. 21. 3. extr.
Memoriam naturalem exuſcitare. Auctor. ad Heren. lib. 3. 34.
Se exuſcitare. Cic. ad Brut. 16. Quare non Octavius eſt rogandus, ut velit nos ſalvos eſſe, magis tu te exuſcita, ut eam civitatem, in qua maxima geſſiſti, liberam atque honeſtam fore putes.

Exuscitatio, ōnis. f. Commotio. 4. Auct. ad Heren. 59. Si ſententiam trajiciemus aut ad ſermocinationem, aut ad exuſcitationem.

Exutus. V. exuo.

Exuviæ, ārum. f. pl. [λάφυρα, ἔναρα] dicuntur Spolia hoſtibus detracta, ab Exuendo quidem dictæ, ut inquit Feſtus. Cic. pro Lege Manil. 55. Quum eum vobis majores veſtri exuviis nauticis & claſſium ſpoliis ornatum reliquiſſent. Virg. 2. Æn. 275.
— qui redit exuvias indutus Achillis.
Bellorum exuviæ. Juven. 10. Sat. 133.
Bellorum exuviæ, truncis affixa trophæis
Lorica, & fracta de caſſide buccula pendens, &c.
Bubulæ exuviæ. Plaut. Moſtel. 4. 1. 6. Lori ex corio bubulo. V. Nonium.
Capitis exuviæ. Sen. Hippol. 1181. intelligit Capillos.
Dulces exuviæ. Virg. 4. Æn. 651. ubi V. Cerd.
Hoſtiles exuviæ. Tibull. lib. 1. 1. 54.
Leonis exuviæ. Virg. 9. Æn. 308.
Nauticæ exuviæ. V. navis.
Serpentis exuviæ. Virg. 3. Georg. 437.

F

LITTERA fexta ordine alphabeti, quam veteres aliquando afpirationis loco fcribebant, Fordeum dicentes, Trafo, Vefo, Fircus, Forreum; pro Hordeum, Traho, Veho, Hircus, Horreum, & viciffim. Quam Falifci Habam, nos Fabam appellamus ait Scaur. de Orthograph. V. Prifcian. quoque l. 1. Ita hodie obtinet afpirandi vim, ut in Frango vicem Græcæ afpirationis τῦ ῥήσω gerit. V. Feft. in Fedum. & Barth. Adverf. 1. 7. Aliquando ejus loco, priora quædam fæcula pronuntiarunt B, Bruges fcribentia, & alia, quæ pofteri per F, Fruges fcribere maluerunt. Formam fine dubio mutuatur ex Æolico digamma, V. DIGAMMA. Poteftatem hodie confonæ V obtinet. Quæri folet quo pacto differat in poteftate a φ Græcorum? Si vero nihil intereffe dicimus, ut dici debet, cur Ph Latinorum adjicienda erat fupervacanea F? Diomedes & Prifcian. Grammatici antiquiores contendunt in vocibus quæ funt mere Latinæ ufurpari F Latinorum, in peregrinis ubi obtinebat φ Græcorum, obtinere etiam Ph; ut, Orpheus, Phaeton, Facio, &c. At cum difficile fit indigitare propter arctam neceffitudinem iftarum linguarum quænam fint voces mere Latinæ, tum quid de iis erit dicendum quæ funt ἀναμφισβητήτως Græcæ originis ut Fama, Fero, Fugio & fexcentis aliis? Pro nominibus *peregrinis* rectius dixiffent *propriis* Grammatici ifti, quod ad veritatem propius accedit. Conjunctiffima effe F & Ph conftat ex Nummis ubi indifferenter ufurpari folent. TRIVMFATOR. GENTT. BARBAR. DN. FOCAS. Vide Spanheim. Differt. 11. p. 81. & Noltenii Lexic. Antibarbarum.

Permutantur etiam F & V propter eandem affinitatem: fic, pro Gravare factum Grafare. V. Salm. Exerc. Plin. p. 775.

Item F & E propter figuræ affinitatem in libris Vett. V. Pitifc. Lex. in E.

F præponitur folis L & R confon. ut Fluctus, Frango.

In F mutantur confonæ B D S & X in præpofitionibus ante verba a littera F ordientia: ut, Officio, Affero, Differo, Effero, pro Obficio, Adfero, Disfero, Exfero. Hanc notitiam de mutatione B non cepere Grammatici recentiores. Antiquos non fugit.

F. Faciundum, Factum, Familia, Famula, Faftus dies, Februarius, & in fine plerumque Fecit, Feliciter, tum Felix, Femina, Fides, Fieri, Filia, Filius, vel Filii. V. Marm. Felf. Sect. 7. c. 12. Finis, Flamen, Forum, Frater, Frons, Fuit, Fulvo. ꟻ & Ⅎ. Filia.

F. A. Filio amantiffimo. F. AB. HEREDIB. TEST. FIE. IVS. Factum ab heredibus teftamentum fieri juffit. F. AN. X. F. C. Filiæ (vel Filio) annorum decem faciendum curavit.

F. B. M. Fecit bene merenti, Filiæ (vel Filio) bene merenti.

F. C. Facere curavit, Faciundum curavit, Fecit cinerarium, Fecit conditorium, Fidei commiffum, Fieri curavit, Fiduciæ caufa, Fraude creditoris. F. CAS. Fecit Caffio. F. C. E. T. F. I. Faciundum curavit & titulum fieri juffit. F. C. F. Fecit cariffimæ feminæ, filio, filiæ, fratri. F. C. H. Fieri curavit hæres. F. C. I. Q. P. Faciundum curavit idemque probavit. F. C. L. Fecit contra legem. F. C. M. Faciundum curavit monumentum vel mœrens, vel Fecit conjux marito. F. C. R. Fieri curavit requietorium. F. C. SVO. B. Fecit Conjugi fuo bono.

F. D. Factum dedicavit, Fides data, Filia (vel Filius) dedit, Flamen Dialis. F. DD. Factum dedicaverunt, Fieri decreverunt. F. D. D. Factum decreto Decurionum. F. D. S. Fecit de fuo. F. D. M. Factum Dis Manibus, Filiæ (vel Filio vel Fratri) dedit monumentum. F. D. Q. M. Flamen Dialis Quirinalis Martialis.

F. E. Fecit erigi, Fides ejus, Filius ejus. F. E. C. Faciundum ei curavit, Filiæ (vel Filio, vel Fratri) erigi curavit. F. E. D. Factum effe dicitur. F. ED. Factum Edicto. F. E. H. Filius & hæres. F. EQVOR. PROB. Feriæ equorum probandorum. F. E. S. Fecit e fuo, Fecit & fibi. F. ET. S. Fecit & facravit, Fecit & fibi.

FF. Fabrefactum, Fabricaverunt, Fecerunt, Fratres, Fundaverunt. F. F. Fabricaverunt, Fabricari fecerunt, Fidem fecit, Fieri fecit, Filia fecit, Filius-familiâs, Filii duo, Flando feriundo. F. FA. & F. FAM. Filius-familiâs. F. F. C. Filio faciundum curavit. F. F. Ɔ. Ɉ. Flaviorum duorum conliberta. F. F. E. Fiat fides ejus. F. FE. Fortunæ felici. F. F. F. Ferro, flamma, fame: Flavius filius fecit, Fortior fortuna fato. F. FF. Fabricare fecerunt. F. FI. & F. FL. Fratris filius. F. FQ. Filiis filiabusque. F. FS. Filiusfamilias.

F. H. Fecerunt hoc, Fecit hæres, Femina honefta, Filius hæres. F. H. F. Fieri hæres fecit. F. H. IV. Fieri hæres juffit.

F. I. Fieri inftituit, Fieri juffit. F. I. A. P. Felix Julia Augufta Pia. F. I. D. P. S. Fieri juffit de pecunia fua. F. I. L. IN. F. Fieri juffit locum in fronte. F. I. S. Fieri juffit fibi. F. ITEMQVE D. D. Fecit itemque dedicavit.

F. L. Fecit locum, Fecit libens. F. L. B. Fecit liberto bono. F. L. F. Fieri libens (vel lugens) fecit. F. L. I. N. T. A. L. CO. M. ORD. PR. Felix liber injunctus notariis Tribunis a laterculo continens mandata Ordinis primi. F. L. LIB. LIBERTAB. Q. SVIS OMNIB. Fecit libens libertis libertabusque fuis omnibus. F. L. L. P. S. Fecit libentiffime pecunia fua, vel Fecit libertis libertabus pofteris fuis. F. L. M. Fecit libens merito. F. L. V. A. L. CO. S. T. R. L. IVSS. D. Felix liber vindicandus a laterculo continens facros titulos rerum largitionum juffu divino. F. L. V. A. L. E. MAG. MEM. IVSS. D. Felix liber venit a laterculo edendus magiftro memoriæ juffione divina. F. L. V. A. LL. P. N. EIVS. IVSS. DD. Felix liber venit a laterculo Primicerii notariorum ejus juffu dominorum. F. L. V. A. L. MAG. EP. IVSS. DD. Felix liber vindicandus a laterculo magiftri epiftolarum juffu dominorum. F. L. V. A. L. P. N. E. N. IVSS. AVG. Felix liber veniens a laterculo principis noftri ejus numinis juffu auguftali.

F. M. Fati munus, Fecit monumentum vel memoriam, Fieri mandavit, Filius matri, Flamen Martialis. F. MART. CAR. MONET. Feriæ Martis Carnæ monetæ. F. MAXSV. Fabius Maximus. F. M. D. D. D. Fecit monumentum datum decreto Decurionum. F. M. I. Fati munus implevit, Fieri monumentum juffit. F. M. S. Fecit monumentum fibi.

F. N. Fecit nobis, Fides noftra. F. N. C. Fidei noftræ commifit, Fieri nobis curavit.

F. O. Filio (vel Fratri) optimo, Filiæ optimæ.

F. P. Faftus primo, Fecit publice, Filius patri, Forma publica. F. P. C. Filius ponendum curavit. F. P. D. Filius patri dedit. F. P. D. D. L. M. Fecit publice decreto Decurionum locum monumenti. F. P. H. C. Filius patri hoc curavit. F. P. I. Filius poni juffit. F. P. P. Filius patri pofuit.

F. Q. Flamen Quirinalis.

F. R. Fecit requietorium, Finibus regundis. F. R. P. C. Filius requietorium ponendum curavit.

F. S. Fecit Sibi vel Suis, Forum Sempronii. F. S. E. Fieri fibi elegit. F. S. ET. L. M. Fecit fibi & libertis monumentum. F. S. ET. S. Fecit fibi & fuis.

F. T. Fecit titulum, vel tumulum. F. T. C. Fieri teftamento curavit.

F. V. Fecit vivens. F. V. C. Fieri vivens curavit, Fraudisve caufa. F. V. F. Fieri vivens fecit. F. V. S. Fecit voto fufcepto. F. V. S. L. M. Fecit voto foluto libens merito.

Geminum FF. vel ff. JCtis, Digefta notat; fed unde, variant Eruditi. Sive quod Juftinianus *fieri fecit* ut autumat Scopp. Coll. 1. 9. five ortum fit ex errore pro pp, feu PP, ob fimilitudinem, qua nota dualitatis Pandectæ olim fignificabantur. five ex caufa alia. V. Barth. Adverf. 2. 17. Argol. in Panvin. de Lud. Circenf. 1. 17. Baud. Cent. 1. Epift. 97. Voff. de Idol. 4. 96. Forcatul. in Necyomant. p. 28. Cujac. Obferv. 12. 40. Alciat. 2. Difpunct. 11. Coraf. 5. Mifcell. 15. n. 6. Hotoman. in Memor. 4. Pandect. p. 7. Difney. præfat. ad Delectum LL.

F A

FA. Familia, Femina, Filia. FAB. Faber, Fabia, Fabius, Fabrum. FABR. Fabricius, Fabrum, Fabrorum. FABROR. NAVAL. VTRICLAR. Fabrorum navalium Utriclariorum. FABR. TIG. Faber tignarius. FAC. Faciundum, Factum. FAC. B. Factum bene. FAC. C. Faciundum curavit. FAC. F. Factum feliciter. FACIVND.

PROCVRAV. Faciundum procuravit. FACT. Factio, Factum, Factus. FACTION. VENET. Factionis Venetæ. FAC. RVSSAT. Factionis Ruſſatæ. FA. CV. L. L. M. Faciendum curavit libentiſſime merito. FAL. Falerina. FAM. Familia, Familiaris. FAMA. Familia. FAV. FAVS. Fauſtus.

FABA, æ. f. [κύαμος] Legumen notum. Ter. Eun. 2. 3. 89. At enim iſthæc in me cudetur faba.
Dura faba. V. Culmen.
Pallens faba. Martial. lib. 5. 79.
Et pallens faba cum rubente lardo.
Referina, & Refrina; V. in littera R ſuo loco.
Fabam nec tangere nec nominare Diali flamini licet, quod ea putatur ad mortuos pertinere. Nam & lemuralibus jacitur larvis, & parentalibus adhibetur ſacrificiis, & in flore ejus luctus litteræ apparere videntur. Auct. Feſt.
De Faba Pythagorica. V. Gell. 4. 11. Cic. 1. de Divin. 62. & 2. 119. Plin. 18. 12.
Faba Ægyptia, teſte Theophraſto lib. 4. cap. 10. de Plantar. hiſtor. in paludibus ſtagniſque exit. Caulis ejus, qui longiſſimus, quaterna cubita perficit; craſſitudo digitalis eſt, ſimilis calamo molli, non geniculato. Rimas intrinſecus habet tendentes per totum, lilii modo. Caput in cacumine orbiculatum, veſparum favo non abſimile: Inque ſingulis cellis, ſingulæ fabæ continentur, paulo ſuper id eminentes, multitudine plurimum terdenæ. Flos papavere duplo major, colore roſeus in plenum caput. Naſcitur hæc etiam in Syria, Ciliciaque. Hactenus Theophraſt. V. & Plin. lib. 21. cap. 15. Meminit quoque Dioſcorid. lib. 2. cap. 99. Athen. 3. 1.
Græca faba [λωτὸς] Plin. lib. 16. cap. 30. Faba Græca, quam Romæ a ſuavitate fructus ſilveſtris quidem, ſed ceraſorum pæne natura, loton appellant. adde 24. 2.
Porcina, quam vulgus depravato vocabulo Juſquiamum vocat. V. latius in dictione HYOSCYAMUS.

FABŬLA, æ. f. dimin. [κυάμιον] Plaut. Stich. 5. 4. 8.
Pro opibus noſtris ſatis commodule, nucibus, fabulis, ficulis.

FABULUM, i. n. apud Gell. lib. 4. cap. 11. Opinio vetus falſa occupavit & convaluit, Pythagoram Philoſophum non eſitaviſſe ex animalibus. Item abſtinuiſſe fabulo, quem κύαμον Græci appellant. Paulo poſt Fabam appellat.

FABACEUS, Adj. Macrob. 1. Saturn. 12. Puls fabacea.

FABACIA, æ. f. Genus cibi e fabis confecti a veteribus dicebatur. Plin. lib. 18. cap. 12. Quin & priſco ritu fabacia ſuæ religionis diis in ſacro eſt.

FABAGĬNUS, Adj. [κυάμινος] ut, Fabaginum acus. Cato cap. 54.

FABĀLIS, e. Adj. Stipula fabalis, ſive grandis ille culmus, de quo pendent ſiliquæ fabaceæ. Plin. lib. 18. cap. 12. adde Ovid. 4. Faſt. 723.
Certe egó de vitulo cinerem, ſtipulamque fabalem
Sæpe tuli plena februa toſta manu.
Fabalium ſiliquarum cinis ad coxendices prodeſt. Plin. lib. 18. cap. 12. Videtur etiam eſſe ſubſtant. Fabale. pl. Fabalia. Columel. 2. 10. 20. Cato de R. R. 37. Plin. lib. 18. cap. 12. & 22.

FABARIUS, Adj. [κυάμειος] Quod ad fabam pertinet. Cato cap. 10. extr. Pilum fabarium unum.
Fabariæ Calendæ, Juniæ dicebantur, quia hoc menſe adultæ fabæ divinis rebus adhibebantur. Macrobius 1. Saturn. 1.
Fabaria, Inſula eſt in mari Germanico, non procul a Cimbrico Cherroneſo, alio nomine Burchana dicta: Fabaria a Romanis appellata propter ſimilitudinem frugis ſponte ibi provenientis. Auct. Plin. lib. 4. cap. 13. & 18. 12. Fabariæ num. pl.

FABATUS, a, um. Adj. ut Puls fabata. Feſt. in Refriva. V. Hard. ad Plin. 18. 12.

FABATARIA, pl. n. Vaſa, aut Patellæ, in quibus puls fabata ponebatur, & laribus offerebatur. Lamprid. Heliogab. cap. 20. Ut pro naſturtiis apiaſtris & facelaribus & fœnogræco exhiberet plenis fabatariis & diſcis. Sic legit & interpretatur Turnebus. V. Salm. ad Hiſt. Aug. p. 187.

FABĂRIS, [Φάβαρις] (inquit Servius) Italiæ fluvius, qui per Sabinos tranſit. Virg. 7. Æn. 715.
Qui Tiberim Fabarimque bibunt, &c. Fabaris, eodem Servio auctore, etiam Farfarus dicitur. Ovid. 14. Met. 330.
— & amœnæ Farfarus umbræ.

FABELLA. V. FABULA, infra.

FABER, [χαλκεὺς Athen.] Piſcis eſt, alio nomine Zeus appellatus, quem Gadibus principatum obtinere auctor eſt, Plin. lib. 9. cap. 18. pr.

FABER, bri. m. [τέκτων] a Faciendo nomen accepit: Idemque ſignificat quod adjectivum ſibi adjunctum: Nam eſt omnis artifex qui labore corporis aliquod artificium facit: ſive qui e quavis materia facit aliquid, excepto gypſo, argilla, cera, & ſimilibus. Nam hi plaſtæ dicuntur. Plaut. Moſt. 4. 2. 11.
Taceſis faber, qui cudere ſoles plumbeos Nummos.
Æris, eboris, & marmoris fabri. Hor. 2. Epiſt. 1. 96.
Marmoris aut eboris fabros, ut æris amavit.
Ærarius. V. ÆS, æris.
Aurarius. V. AURUM.
Ferrarius, Qui cudit, & tractat ferrum. Plaut. Rud. 2. 6. 47.
Tignarius faber. Cic. de Clar. Orat. 257.
Faber, pro Structore. Cic. 9. Fam. 2. Siquis adhibere volet non modo ut architectos, verum etiam ut fabros ad ædificandam Rempub. Idem 9. Fam. 15.
Fabrûm in genitivo plurali rectius dicitur quam Fabrorum. Cic. in Orat. 156. Fabrûm & procûm audeo dicere, non fabrorum & procorum. Cæſar apud Cic. 9. Att. 8. Jam duo præfecti fabrûm Pompeji in meam poteſtatem venerunt. [Apud Vegetium tamen lib. 2. cap. 11. Præfectus fabrorum. quem omnino de Fabrûm in legione opera Conſule, ut & Liv. 1. 43. ubi a Ser. Tullii regis temporibus inſtitutum arceſſit.
Sævus faber. Tibul. lib. 1. 3. 48.
Non acies, non ira fuit, non bella; nec enſes
Immiti ſævus duxerat arte faber.

FABER, a, um. Adj. Ovid. 8. Met. 159.
Dædalus ingenio fabræ celeberrimus artis.
Superl. Faberrimo ſignaculo. Apul. 2. Florid.

FABRE, Adv. [τεχνικῶς] Artificioſe. Plaut. Pœn. 3. 1. 74. Baſilice exornatus incedit, & fabre ad fallaciam. Idem Men. 1. 2. 23. Hoc lepidum eſt, hoc factum eſt fabre. Sed jam ab uſu receſſit: magis enim utimur alio adverbio, Affabre.
Superl. utitur Apul. Uvæ faberrime politæ, 2. Mileſ. ab init. & alibi. Ammian. quoque 28. 18.

FABREFĂCIO, ēci, [τεχνιτεύω] ĕre. Artificioſe aliquid componere vel ædificare. Paſſ. Fabrefio. Plaut. Caſ. 5. 1. 8. Nec fallaciam aſtutiorem ullus fecit poeta, atque ut hæc eſt fabrefacta a nobis. Aur. Vict. de Viris illuſt. c. 38. Claſſem magis validam quam decoram fabrefecit. ut legit Grut. Liv. 34. Fabrefacta vaſa. Legitur, & disjunctim, Fabre facta.

FABRĬCO, [τεύχω, τεκταίνομαι, τεχνάομαι, κατασκευάζω, κτίζω, χαλκεύω] āre. Ovid. 13. Met. 683.
Craterem Æneæ, quem quondam miſerat illi:
Miſerat hunc illi Therſes, fabricaverat Alcon.
Animum fabricare & formare Philoſophia dicitur. Sen. Epiſt. 16.
Gladium fabricare. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Moras fabricare. Sil. lib. 16.
Navem. Martian. in l. Quod quis. D. de privileg. creditor.
Signa. Cic. 1. Off. 147.
Verba. Cic. 4. Acad. 17.
Fabricari, paſſive. Quintil. 2. 16. pr. Non fabricetur militi gladius.

FABRĬCOR, [κατασκευάζομαι] Dep. Idem. Cic. 3. de Orat. 180. Capitolii faſtigium illud & ceterarum ædium non venuſtas, ſed neceſſitas ipſa fabricata eſt.
Gladium fabricari. Cic. pro Rabir. Poſth. 7. V. Quintil. 9. 3. p. 800.
Naves fabricari. Tacit. 14. Ann. 29. Naveſque fabricatur plano alveo adverſus breve littus, & incertum.
Fabricari, etiam ad animum refertur. Curt. Multa interea fabricatus ingenio, quomodo avertere inde hoſtem poſſet. [Sed hunc locum vellem indicaſſent, qui huc adſcripſerunt.
Fingere & fabricari. Cic. 4. Acad. 86. Etiamne hoc affirmare potes, Luculle, eſſe aliquam vim, cum prudentia & conſilio ſcilicet, quæ finxerit, vel (ut tuo verbo utar) quæ fabricata ſit hominem? qualis iſta fabrica eſt? ubi adhibita? quando? cur? quomodo?
Quæ terra gignit, talia ſunt, ut ea ipſi dii immortales ad uſum hominum fabricati pæne videantur. Cic. 1. de Nat. Deor. 4.
Quanto quaſi artificio natura fabricata eſt primum animal omne, deinde hominem maxime. Cic. 4. Acad. 30.

FABRICĀTUS, Partic. [κατεσκευασμένος] Cic. de Univerſ. 15. Et globoſus eſt fabricatus, quod σφαιροειδὴς Græci vocant. De mundo.
Arma fabricata. Claud. in pr. Conſ. Stil. 105.
Claſſis fabricata. Vellej. 2. 79. 2.
Cuniculi. Idem, 2. 27. 4.
Machina fabricata. Virg. 2. Æn. 46.
Pocula fabricata fago. Ovid. 8. Met. 669.

FABRICATIO, ōnis. f. [κτίσις, δημιουργία] Cic. 2. de Nat. Deor. 133.
Hominis fabricatio perſpecta.
Immutatio in verbo fabricationem non habet, ſed in ratione. Cic. 3. de Orat. 165.

FABRICĀTUS, ûs. m. apud Sidon. 3. Epiſt. 13.

FABRICATOR, ōris. m. [κατασκευαστὴς, κτίστης, τεχνουργὸς] ut, Fabricator minutorum opuſculorum Myrmecides. Cic. 4. Acad. 120.
Doli fabricator Epeus. Virg. 2. Æn. 264.
Lethi fabricator morbus. Lucret. lib. 3. 473.
Mundi fabricator. Quintil. lib. 2. cap. 16. Et hercle deus ille princeps, parens rerum, fabricatorque mundi, nullo magis ſeparavit hominem a ceteris, quæ quidem mortalia eſſent, animalibus, quam dicendi facultate.
Fabricator imitatus exemplar. Cic. de Univerſ. 3.

FABRICATRIX, īcis. f. apud Lactant. ſæpiuſcule V. 6. 22: 7. 12. &c.

FABRĬCA, æ. f. [τεκτονική] propie eſt Fabri lignarii officina: veruntamen & de aliorum fabrûm officinis dicitur. Cic. 3. de Nat. Deor. 55. De Vulcanis quatuor loquens, Tertius ex Jove & Junone, qui Lemni fabricæ traditur præfuiſſe.
Fabrica, Ars, & ut ita dicam, Fabricatio alicujus rei, & machinatio. V. Vitruv. 1. 1. a pr. Cic. 2. de Nat. Deor. 36. Pictura & fabrica, ceteræque artes habent quendam abſoluti operis effectum.
Fabrica carpentaria. Plin. lib. 16. cap. 8.
Ferrea. Plin. lib. 7. cap. 56. Fabricam ferream invenere Cyclopes.
Materiaria. Plin. lib. 7. cap. 56.
Æris & ferri fabrica. Cic. 2. de Nat. Deor. 159.
Confectionis materiæ fabrica. Cic. 1. de Divin. 116. Materiave quid juvaret, niſi confectionis ejus fabricam haberemus?
Fabricam, pro Fabricatione & opificio poſuit Cic. 1. Off. 127. Hanc naturæ tam diligentem fabricam imitata eſt hominum verecundia.
Admirabilis fabrica membrorum animantium. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Explicetur incredibilis fabrica naturæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 138.
Fabricam apparare metaph. pro Dolo, Fallacia. Plaut. Pœn. 5. 2. 139. Nunc hoc conſilium capio, & hanc fabricam apparo, ut te allegemus qui filias dicas tuas.
Admovere. Plaut. Ciſt. 2. 2. 5.
Fingere ad aliquem. Ter. Heaut. 3. 2. 34. Nonne ad ſenem aliquam fabricam fingit?

FABRĬCUS, a, um. Adj. [τεκτονικὸς] Paulus in l. Si mancipia. D. De inſtructo vel inſtrumento leg. Servum vero arte fabrica peritum, &c.

FABRICENSES, in Imperatorum conſtitutionibus appellantur, Qui in ſacris fabricis arma cudebant. Juſtinian. Novell. 85. συνείδομεν τὸ τῆς ὁπλοποιίας ἔργον μηδένα μὲν ἰδιώτην ἐργάζεσθαι· μόνους δὲ ἐκείνους τὰ ὅπλα κατασκευάζειν τοὺς ἐν ταῖς δημοσίαις καταλεγομένους ὁπλοποιίαις, ἢ ταῖς λεγομέναις φάβρικαι. Fabricæ autem in Imperio Romano 19. præcipuæ erant, videlicet in Illyrico 5, in Italia 6, in Galliis 8, erantque ſub diſpoſitione magiſtri officiorum. Ex Briſſonio. V. Valeſ. ad Ammian. lib. 31. p. 629.

FABRĪLIS, e. Adj. [τεκτονικὸς, χαλκευτικὸς, χειροτεχνικός] Quod eſt fabri, ſive ad fabrum pertinet: ut, Opus fabrile. Hor. 1. Epiſt. 1. 117.
— tractant fabrilia fabri. Sic, Fabrile miniſterium. Plin. lib. 16. cap. 43.

Dextra

Dextra fabrilis. Ovid. 4. Met. 175.
Erratum fabrile, in Statuæ ſubſcriptione. Cic. 6. Att. 2.
Flamma fabrilis. Claud. 2. Conſ. Stil. 176.
Glutinum. Plin. lib. 28. cap. 11.
Manus. Martial. lib. 11. 78.
Officina. Trebell. Poll. xxx. Tyr. c. 8.
Scalprum. Liv. 27. 49.
Uſus fabriles. Plin. lib. 32. cap. 9. Aut ſquatinæ piſcis cutis combuſta. Hæc eſt qua diximus lignum poliri, quia & e mari fabriles uſus exeunt.

FABRILĬTER, Adv. Prudent. Apoth. 519.

FABRIO, pro Fabricare: apud Venant. Fortun. 2. 9. 23.

FABIANUS, FABIENSIS. V. poſt. ſeq. dict.

FABIUS, [Φάβιος] nomen Gentile Ro. quod alii aliunde deducunt. Plutarch. in vita Fabii Max. Quidam, inquit, Herculem apud fluvium Tiberim cum muliere ejus loci incola congreſſum habuiſſe aſſerunt, & Fabium virum optimum, a quo Fabiorum familia Romæ initium habuit genuiſſe. Quidam autem priſcos hujus generis viros, quod primum venandi per foſſas morem induxerint, a fodiendo Fodios olim appellatos memoriæ tradiderunt; deinde mutatis litteris, lapſa loquendi conſuetudo Fabiis cognomen fecit. Feſtus lib. 6. Fovii, inquit, qui nunc Fabii dicuntur, dicti, quod princeps gentis ejus ex ea natus ſit, cum qua Hercules in fovea concubuit. Alii putant eum primum oſtendiſſe quemadmodum urſi & lupi foveis caperentur. Hæc ille. Sunt qui ſcribunt Fabium, a quo Fabiorum familia propagata eſt, ex Herculis cum Vinduna Evandri filia concubitu procreatum. V. Sil. Ital. lib. 6. v. 633. Hinc ait idem, lib. 2. 3.
— Fabius Tirinthia proles. Ad quod reſpicit Ovid. 3. de Pont. 3. 99. Fabium amicum alloquens,
Conveniens animo genus eſt tibi: nobile namque
Pectus, & Herculeæ ſimplicitatis habes. Non enim animo duplici fuit Hercules, verum ingenuo & candido. Plinius lib. 18. cap. 3. innuit a Fabis nomen eſſe Fabiis impoſitum. Cognomina, inquit, etiam prima inde: Pilumni, qui pilum piſtrinis invenerat: Piſonis, a piſendo: Jam Fabiorum, Lentulorum, Ciceronum, ut quisque aliquod optime genus ſereret.

Fabii, Remi fuere ſocii, ſicut Quintilii Romuli, qui dum ſacrificarent Fauno cæſa capella, & a paſtoribus nuntiatum eſſet, pecora parte diverſa abacta, in hoſtes exiverunt, & prior Remus recepta præda cum Fabiis rediens, exta & viſcera capellæ immolatæ abſumpſit, & oſſa tantummodo Romulo ſervavit. Quare commotus Romulus indoluit, quod Quintilii ſui neglecti fuiſſent, & tantum Fabiis licuiſſet: a qua, ajunt, licentia, Licentes Fabii poſthac appellati fuere, & in Lupercalibus principes habiti. Propert. 4. 1. 26.
Verbera pellitus ſetoſa movebat arator,
Unde licens Fabius ſacra Lupercus habet. Ovid. 2. Faſt. 377.
Riſit, & indoluit Fabios potuiſſe, Remumque
Vincere, Quintilios non potuiſſe ſuos.

Tercenti (inquit Servius) in Fabiorum familia fuerunt, qui conjurati, cum ſervis & clientibus ſuis, contra Veientes dimicarunt, & inſidiis apud Cremeram fluvium interempti ſunt. de quibus Ovid. 2. Faſt. 235.
Una dies Fabios ad bellum miſerat omnes,
Ad bellum miſſos abſtulit una dies. Ex his unus tantum ſuperfuit Fabius Maximus, qui propter teneram adhuc pueritiam in civitate remanſerat. Hic poſtea Dictator creatus, quum Annibalis impetum ferre non poſſet, mora eum eluſit, & ad Campaniam traxit, ubi deliciis ejus virtus obtorpuit. De quo ait Ennius,
Unus homo nobis cunctando reſtituit rem. Hæc Servius illud, Virg. 6. Æn. 846. explicans,
Quo feſſum rapitis Fabii? V. Liv. l. 2. c. 48. ſq. & Dionyſ. 9. 22.

Victrices moræ Fabii. Propert. lib. 3. 3. 9.

Hujus gentis ſex familiæ fuere, ut Faſti Capit. & Nummi teſtantur, Ambuſti, Maximi, Vibulani, Buteones, Dorſones, Pictores. [Immo & Gurgites, Hadriani, Labeones, Sangæ, &c. V. Urſin. Fam. Ro. & Scriptores. Rerum Ro. paſſim.

Fabius Pictor, homo nobiliſſimus, juris & litterarum antiquitatis bene peritus. Cic. in Brut. 81. Quintil. lib. 1. cap. 6. Ennium, Pictoremque Fabium ſecutus. [ubi Annalium ſcriptorem intelligit, ſine dubio alium ab eo, quem Cic. laudat.

Fuit & alius Fabius, Allobrox cognominatus a rege Allobrogum ad Iſaram flumen interempto. vel potius Allobrogicus, cognomine triumphali. Is fuit Q. Fabius Maximus, A. U. C. 632. cum C. Opimio cos.

Fabius Dorſenus, vel potius Doſſenus, Poeta comicus, cujus teſtimonium citat Plin. lib. 14. cap. 13. de vinis antiquorum verba faciens. V. Hard. in Ind. Auct.

Fabius Perſicus, quem impuriſſimum & obſcæniſſimum omnium mortalium deſcribit Seneca, & perpetuis inurit ſtigmatis. V. Lib. de Benef. 2. 21. Is plane eſt, quem Juvenalis perſtrinxit Sat. 8. 13. quum ſcripſit,
Cur Allobrogicis & magna gaudeat ara,
Natus in Herculeo Fabius lare, &c.

FABIUS, a, um. Adj. ut, Gens Fabia apud Ovid. 4. de Pont. 6. 9. Tribus Fabia. Sueton. Aug. cap. 40. Fornix Fabius. Cic. pro Planc. 17. V. 2. de Orat. 267.

FABIANUS, a, um. Adj. [Φαβιανὸς] ut, Arcus Fabianus, qui conſtructus eſt juxta regiam in Sacra via.
Fabiana formula a Fabio dicta, ad eorum reverentiam pertinens, quæ in fraudem patroni alienata ſunt. Ex Jac. Spiegel. Lexic. Jur. Civ.
Fornix Fabianus. Cic. 2. Verr. 19.
Luperci Fabiani apud Feſt. V. ſupra in FABIUS.
Milites Fabiani, diſciplinæ nomine clariores. Nep. 11. 2. 4.

FABIANUS, i. m. Martyris nomen, qui una cum Sebaſtiano, quod Chriſtum profiteretur, ſupplicio affectus eſt.
Fabianus Papirius, Auctoris nomen apud Plin. quem naturæ rerum peritiſſimum prædicat lib. 36. cap. 15. Hujus quoque meminit Seneca in epiſt. 40. & 100.

FABIANUS, [Φαβιανὸς] Pagus in Sulmonenſi Italiæ agro, ubi vites & arva rigabantur, teſte Plin. lib. 17. cap. 26. q. V.

FABIENSES, In monte Albano, Italiæ populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

FABRATERIA, Oppidum Campaniæ, juxta quod Trerus amnis fluit. Sil. lib. 8. 397. Cic. 9. Fam. 24. Juven. 3. Sat. 224.

FABRATERNI novi, & Fabraterni veteres, Populi inde cognominati. Plin. 3. 5.

FABRE, FABRICA, FABRICATIO, FABRICENSES. V. FABER.

FĀBRĬCĬUS, [Φαβρίκιος] Nom. gent. Ro. ex qua C. Fabricius Luſcinus, A. U. C. 471. cum Q. Æmilio Papo cos. qui contra Samnites & Pyrrhum regem bella geſſit: valde ſobrius, & fidelis. Nam munera hoſtium ſprevit, & regis medicum ſibi pollicentem necem domini ſui, ligatum remiſit ad regem, ſcribens etiam quid illi facere voluiſſet. V. Cic. 3. Off. 16. & 86.
Parvo potens Fabricius. Virg. 6. Æn. 844.
Pauperis Fabricii animoſa umbra. Claud. 1. in Eutrop. 452.

FABRICIUS, a, um. Adj. [Φαβρίκιος] ut, Pons Fabricius. Hor. 2. Serm. 3. 36. — tempore quo me
Solatus juſſit ſapientem paſcere barbam,
Atque a Fabricio non triſtem ponte reverti. Pons Fabricius dictus eſt, junctus inſulæ Tiberinæ, quia a Fabricio conſule factus eſt, poſtea Lapideus. Ex Schol. vet. ad loc.

FABRICO, FABRILE. V. FABER.

FĀBŬLA, æ. f. [μῦθος] Proprie eſt Res paſſim vulgata, etiam ſi vera ſit: a Fando dicta, ut ait Varro lib. 5. de L. L. Juvenalis,
It nova, nec triſtis, per cunctas fabula cœnas. Ter. Hec. 4. 3. 14. Jam nos fabulæ ſumus, Pamphile, ſenex atque anus. Hor. 1. Serm. 1. 70. de Tantali fabula, avarum alloquens,
— quid rides? mutato nomine, de te
Fabula narratur. Martial. lib. 1. 91.
Quod nunquam maribus junctam te Baſſa videbam,
Quodque tibi mœchum fabula nulla dabat:
Eſſe videbaris, fateor, Lucretia nobis.

Hieron. 1. Epiſt. 38. Et ne veteres replicando hiſtorias longum faciam & excedam menſuram epiſtolæ, brevem tibi fabulam referam quæ accidit infantiæ meæ temporibus.

Fabula, eſt In qua nec veræ, nec veriſimiles res continentur: cujusmodi eſt, Angues ingentes alites juncti jugo. Cic. 1. de Invent. 27. Auct. ad Heren. lib. 1. 13.

Fabula, Res ad utilitatem, ſive delectationem hominum conficta, ut ſunt Poetarum fabulæ, & hæ, quæ licet ab Heſiodo poeta initium acceperint, nomine tamen dicuntur Æſopiæ, qui Græcis Apologi dicuntur. Ex Cæl. Rhodig. 18. 7. Cic. 3. de Nat. Deor. 62. Jam vero quid vos illa delectat explicatio fabularum, & enodatio nominum, exectum a filio Cælum, vinctum itidem a filio Saturnum?

Fabulæ dicuntur etiam, non Tragicorum duntaxat poëtarum, ex alius generis fabulis arceſſita, ſed multo frequentius Comicorum ad imitationem vitæ communis conficta Dramata. Hæ diverſa ſortiuntur nomina, pro Habitu & qualitate perſarum quæ in eis introducuntur. Aliæ enim Togatæ dicebantur, quarum perſonæ togis & Romanorum cultu erant ornatæ: aliæ Palliatæ, quum perſonæ Græco more palliis indutæ in ſcenam prodibant. Erat enim pallium Græcis peculiare, quemadmodum Romanis toga. Togatarum genera ſunt quatuor. Sunt enim Togatæ, quæ Prætextatæ dicuntur, in quibus reges Romani, vel duces inducuntur, perſonarum dignitate & ſublimitate Tragœdiis ſimiles. Prætextatæ autem dicuntur, quia fere regum vel magiſtratuum prætexta utentium in hujusmodi fabulis perſonæ introducebantur. Secundum genus togatarum, Tabernariæ dicuntur, humilitate perſonarum & argumentorum ſimilitudine comœdiis pares, in quibus non magiſtratus, ſed humiles & privatæ perſonæ induci ſolebant, quales fere ſunt mercatores, aut inſtitores, qui in tabernis merces ſuas vendere conſueverunt. Erant præterea Fabulæ Atellanæ, jocis & ſalibus quam proxime ad Satyram accedentes, ab Atellis Campaniæ oppido, in qua plurimæ actitatæ ſunt, nomen ſortitæ. Aliæ præterea erant Planipedæ, a planis actorum pedibus dictæ, qui ob humilitatem argumenti, & vilitatem perſonarum neque cothurnis utebantur, neque ſoccis. Hæc fere ex Donat. de Tragœd. & Comœd. ad Ter.

Varias fabularum ſpecies exhibet Voſſ. Inſtit. Orat. 2. p. 313.
Fabulæ comicorum. Ter. prol. And. 3. Populo ut placerent quas feciſſet fabulas.
Apologus, fabula, irriſio. Cic. 1. de Invent. 25.
Nutricularum fabulæ. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Ampla fabula. Feſtus Rufus in Pleiadibus.
Aniles fabulæ. Quintil. lib. 1. cap. 8. V. ANILIS.
Commentitia. Cic. 3. Off. 39.
Convivales fabulæ. Tacit. 5. Ann. 6.
Ficta fabula. Propert. lib. 3. 5. 45.
An ficta in miſeras deſcendit fabula gentes? adde Cic. pro Milon. 8.
Incredibilis. Cic. in Partit. 40.
Lepida fabula. Apul. lib. 1. de Aſin. Aur. Lepidæ fabulæ feſtivitate nos avocavit.
Mendax fabula. Virg. in Ætna,
— ſi firma manet tibi fabula mendax.
Monſtroſa turpisque relatu fabula. Claud. 2. in Eutrop. 550.
Motoria fabula, & Stataria. V. STATARIUS.
Notiſſima fabula. Ovid. 4. Met. 189.
Par fabula ſomnio. Sen. Troad. 5.
Peritæ fabulæ. Auſon. ſect. 3. ad lib. ut eat ad Probum,
Suescat peritis fabulis Simul jocari & ludere.
Perſonata fabula. V. PERSONATUS.
Poeticæ fabulæ. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Puerilis fabula. Stat. 2. Achill. 273.
Vera fabula. Phædr. 2. 5.
Vulgaris fabula. Sil. lib. 4.
Accommodare fabulas. V. ACCOMMODO.
Agere fabulam. Sen. Epiſt. 77. fin.
Conficere totam fabulam. Cic. 2. Philipp. 34. Si meus ſtilus ille fuiſſet, ut dicitur: mihi crede non ſolum unum actum, ſed totam fabulam confeciſſem.

Conta-

Contaminare. V. CONTAMINO.

Credere fabulis. Cic. 2. de Div. 113. Num igitur me cogis etiam fabulis credere, quæ delectationis habeant quantum voles, verbis, ſententiis, numeris, cantibus, adjuventur?

Dare. V. modo in Docere.

Decantata erat fabula, ſed complere paginam volui. Cic. 13. Att. 33.

Docere fabulam, Agere ſc. Cic. de Clar. Orat. 72. & 79. alibi, ſc. 1. Tuſc. 3. Dare. Livius fabulam dedit. i. e. Populo ſpectandam præbere. Græci καθιέναι, item διδάσκειν. V. Caſaub. ad Athen.

Sum fabula. Cic. de Petit. Conſ. fin. Efficere ne ſis ridiculus & aliorum fabula. Hor. Epod 11.

Heu me per urbem Fabula quanta fui! Idem ſimiliter 1. Epiſt 13. 8. — paternum
Cognomen vertas in riſum & fabula fias.

Incœptare. V. INCŒPTO.

Inſerere. V. INSERO.

Peragere. Cic. de Senect. 64. Quibus qui ſplendide uſi ſunt, ii mihi videntur fabulam ætatis peregiſſe. Ibid. 69. Nec hiſtrioni, ut placeat, peragenda eſt fabula

Serere fabulam argumento primus auſus eſt Livius. Liv. 7. 2. ubi de Origine Ludorum Scenicorum & Atellanarum fabularum Romæ

Lupus in fabula Proverbio dicitur. Atque eccum tibi Lupum in ſermone. Plaut. Stich 4. 1. 71. Ter. Adel. 4. 1. 21. & Cic. 13. Att. 33.

Lupus in fabula. V. LUPUS.

Fabulæ. Verbum in reſponſione poni ſolitum, quum negamus verum eſſe quod quis dicit, veluti per tædium. Ter. Heaut. 2. 3. 95. Idem And. 1. 3. 13. — Ibi tum hanc ejectam Chryſidis
Patrem recepiſſe orbam, parvam. fabulæ:
Mihi quidem hercle non fit veriſimile: atque iis commentum placet.

Fabula quoque peculiari modo de Manibus dicitur. Hor. 1. Carm. 4. 16.
Jam te premet nox fabulæque manes. Perſ. 5. Sat. 152.
— cinis & manes & fabula fies.

Fabula eſt etiam, Dramatis pars non ignobilis. Græc. μῦθος. V. Ariſtot. de Arte. Et, Dramatis argumentum non inſcite dici poſſit. unde Quintil. 5. 10. Fabulæ ad actus ſcenarum compoſita argumenta dicuntur.

FABELLA, æ. f. dimin. [μυθίδιον] Cic. pro Cœl. 64. Verum hæc tota fabella veteris & plurimarum fabularum poetriæ.

Bella fabella. Apul. 6. Met.

Brevior fabella. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Commentitiæ fabellæ. Cic. 2. de Divin. 80. Nihil debet eſſe in philoſophia commentitiis fabellis loci.

Agere feſtive fabellam. Cic. 2. Q. frat. 1.

Narrare fabellam. Cic. 2. de Orat. 244. Siquando quid tanquam aliqua fabella narratur.

Fabellas Phædrus ad Apologos detruſit, de quibus modo actum eſt, ita ut Fabulæ nomen ad Drama ſuo jure pertinere poſſit. V. 4. Fab. 6.

FABELLATOR, ōris. m. Apul.

FABELLATRIX, īcis. f. Afran.

FABULO, ōnis. m. Macrob. 2. Saturn. 1. Planipes & fabulo impudica & prætextata verba jaciens. Ita reſtit. Salmaſ. Iſidor. Gloſſ. Fabulo, Congerro, & fabulas componens. V. Voſſ. Inſtit. Poet. 2. 2.

FABŬLO, [μυθεύω] Plaut. Mil. 2. 5. 33. Mala es. PH. immo ecaſtor ſtulta multum, quæ vobiſcum fabulem.

Fabulandi ſermones conferre. Plaut. Pœn. prol. 34.
Canora hic voce ſua tinnire temperent,
Domum ſermones fabulandi conferant.

FABŬLOR, [μυθολογέω, μυθεύεσθαι] ari. a Famen derivatur; & ſignificat Loqui. Plaut. Capt. 3. 4. 3. Quid fabulabor? quid negabo, aut quid fatebor? Idem Merc. 2. 3. 30. Quid illud quod ſolus ſecum fabulatur filius?

Inter ſe fabulari. V. INTER.

Fabulari falſa. Plaut. Epid. 2. 2. 53.

Fabulari, Joco excipere, & habere ludibrio. Plaut. Truc. 1. 2. 80. Non iſthæc mea benignitas docuit te fabulari.

Fabulari aliquando pro Inepte garrire ſumitur. Liv. 45. 39. Et tu Centurio, miles, quid de Imperatore Paulo Senatus decrevit potius, quam quid Sergius Galba fabuletur, audi.

FABULATIO, onis. f. Mart. Capell.

FABULĀTOR, ōris. m. [μυθοποιὸς] Facundus & facetus congerro. Suet. in Aug. cap. 78. Lectoribus aut fabulatoribus arceſſitis. Item, Qui ficta narrat, & dupliciter. Sive pro Nugatore ut Gell. 3. 10. Herodotus homo fabulator. Sive in bonam partem pro Eo qui Apologos ſcribit, ut ap. eund. 2. 29. Æſopus ille e Phrygia fabulator.

FABULATORIUS, Adj. Cathol.

FABULĀRIS, e. [μυθικὸς] ut Hiſtoria fabularis. Suet. in Tiber. cap. 70. Maxime tamen curavit hiſtoriæ fabularis notitiam usque ad ineptias atque deriſum.

FABULINUS, Deus qui pueris primo fari incipientibus præeſſe putabatur, cui etiam Romani ſacrificabant, quum primum liberi eorum fari incipiebant. Auctor Nonius, 12. 56. citans teſtimonium Varronis de Liberis educandis.

FABULŌSUS, Adj. [μυθώδης] dicitur Celeberrimum, de quo omnes fantur: vel de quo multa finguntur, vel denique Qui multa fingit. Hor. 1. Carm. 22. 7.
— vel quæ loca fabuloſus Lambit Hydaſpes.

Colitur illic fabuloſa Derceto. Plin. lib. 5. cap. 13.

Fabuloſa antiquitas. V. Plin. 12. 19.

Fabuloſus etiam, Garrulus qui fabulis delectatur, quales ſunt Aniculæ. Atque ita interpretantur illud Horatianum, 3. Carm. 4. 9. de Nutrice linguæ, ut ſolent, impotenti.
Me fabuloſæ Vulture in Appulo
Altricis extra limen Apuliæ
Ludo fatigatumque ſomno
Fronde nova puerum palumbes Texere. V. Torrent. ad loc.

Compar. Plin. lib. 33. cap. 1. Midæ quidem anulum, quo circumacto habentem nemo cerneret, quis non etiam fabuloſiorem fateatur? Apul. 1. Met. p. 111. Nihil hac fabula fabuloſius.

Superl. Plin. 5. 1. Fabuloſiſſimus Atlas.

FABULŌSE, Adv. [μυθικῶς] h. e. Mendoſe. Plin. 7. 48. Fabuloſe multa de hominum ævo referens.

Compar. Ammian. 23. 25. ut Homerus fabuloſius canit.

Superl. Plin. 5. 1. Fabuloſiſſime ab antiquis narrata.

FABULOSĬTAS, denom. [μυθολογία] Plin. lib. 36. cap. 13. Sed quum excedat omnia fabuloſitas. Idem lib. 7. cap. 52.

Poetica fabuloſitas. Plin. lib. 7. cap. 28.

FABULUM. V. FABA.

F A C

FACĒLA, æ. f. Olusculum aceto maceratum. Epigr. Vet.
Quem recreat feſſum gillo, facela, melo. Hinc

FĂCĒLĀRE, is. n. Acetarium. Lamprid. Heliog. cap. 20.

FACELĪNA, Dianæ cognomentum. Drakenb. ab Sil. Ital. lib. 14. 260.

FACESSO. V. FACIO.

FĂCĒTUS, Adj. [εὐτράπελος, εὔχαρις, φιλοσκώπτης, σωμύλος] a Fando deduci videtur, & Is dicitur qui verbis facit quod vult: auctore Donato. Cic. pro Quint. 11. Nam neque parum facetus ſcurra Sex. Nævius. Plaut. Mil. 3. 1. 47. Cavillator facetus, vel commodus conviva item ero.

In altercando cum aculeo, & maledicto facetus. Cic. de Clar. Orat. 173.

Genus jocandi non profuſum nec immodeſtum, ſed ingenuum & facetum. Cic. 1. Off. 104.

Homo facetus inducis etiam ſermonem urbanum ac venuſtum. Cic. pro Domo ſua 92. Acuti ſunt, elegantes, faceti, breves. Cic. de Clar. Orat. 63. Homo minime ineptus & facetus. Cic. de Clar. Orat.

Ironia faceta & elegans. Cic. de Clar. Orat. 291.

Lepore faceto ſolers. Plin. lib. 17. cap. 1.

Narratores faceti. Cic. 2. de Orat. 219.

Poeta facetiſſimus veteris comœdiæ Ariſtophanes. Cic. 2. de Legib. 37.

Sales facetiſſimi. Plin. lib. 35. cap. 10.

Sermo facetus, & nulla in re rudis. Cic. 1. de Orat. 32.

Facetum, i. n. [τὸ εὐτράπελον] pro Elegantia exculta. Quintil. lib. 6. cap. 3. p. 532. Burm. Facetum quoque non tantum circa ridicula opinor conſiſtere. Neque enim diceret Horatius Facetum carminis genus natura conceſſum eſſe Virgilio. Decoris hanc magis, & excultæ cujusdam elegantiæ appellationem puto. Ideoque in Epiſtolis Cicero hæc Bruti refert verba: Næ illi ſunt pedes faceti, ac deliciis ingredienti molles. Quod convenit cum illo Hor. Serm.
— molle atque facetum Virgilio. Hæc Quintil. Quæ verba ſic quidam legunt: Bruti refert verba, quærentis, an illi ſint pedes faceto ac deliciis ingredienti molles. Horatii locus eſt lib. 1. Serm. 10. 44. — Pollio regum
Facta canit pede ter percuſſo. forte epos acer
Ut nemo, Varius ducit. molle atque facetum
Virgilio annuerant gaudentes rure Camœnæ. Molle atque facetum Porphyr. interpretatur, Molle atque elegans. Tale eſt illud ad Heren. lib. 4. 19. Qui non poſſunt in illa facetiſſima verborum attenuatione commode verſari, veniunt ad aridum & exangue genus orationis. h. e. Exculta, & quaſi rotunda conſtructione. Sic enim exponit Capidurus.

FACETIÆ, ārum. f. [εὐτραπελία, λαμυρία, σωμυλία] Deliciæ quædam ſermonis, & dicta urbana ſine ſcurrilitate: quæ etiam in factis intelligi poſſunt. Cic. 2. de Orat. 248. Quod facete dicitur id alias in re, alias in verbo habere facetias.

Duo ſunt genera facetiarum, Alterum æquabiliter in omni ſermone fuſum, Alterum peracutum & breve: illa a veteribus ſuperior Cavillatio, hæc altera Dicacitas nominata eſt. Cic. 2. de Orat. 218. Idem in Orat. 87. dicit Facetias genus eſſe ſalium.

Leporum ac facetiarum diſertus puer. Catull. 12. 9. Al. Differtus.

Facie magis quam facetiis ridiculus. Cic. 1. Att. 13.

Facetiarum & urbanitatis oratorius non ſcurrilis lepos. Cic. de Clar. Orat. 143.

Acerbæ facetiæ. Tacit. 5. Ann. 2.

Aſperæ facetiæ. Tacit. 15. Ann. 68.

Accedat eodem oportet lepos quidam, facetiæque, & eruditio libero digna. Cic. 1. de Orat. 17.

Capi mirifice facetiis. Cic. 9. Fam. 15.

Conditus ſale & facetiis Cæſar. Cic. 1. Off. 133.

Oblitæ Latio facetiæ. V. OBLINO.

Pellicere aliquem ſale, lepore, politiſſimis facetiis. Cic. 1. de Orat. 243.

Præſtare æqualibus ſuis feſtivitate & facetiis. Cic. de Clar. Orat. 177.

Superabat ſale facetiisque omnes Scipio. Cic. de Clar Orat. 128.

FACĒTE, Adv. [λαμυρῶς, σωμύλως] Urbane, & feſtive atque eleganter. Plaut. Aſin. 3. 2. 35. Ut aſſimulabat Sauriam me eſſe, quam facete! Ter. Eun. 2. 2. 55. Eho numnam tu hic relictus cuſtos, ne quis forte internuntius clam a milite ad iſtam curſitet? P. facete dictum. Cic. 6. Verr. 95. Nunquam tam male eſt Siculis, quin aliquid facete & commode dicant. Idem 1. de Fin. 39. Ut e patre audiebam, facete & urbane Stoicos irridente.

Compar. Cic. 2. de Orat. 217. Ego vero omni de re facetius puto poſſe ab homine non inurbano quam de ipſis facetiis diſputari.

Superl. Idem ibid. 223. Noſter hic facetiſſime tres patris Bruti de jure civili libellos tribus legendos dedit.

Quod facete dicitur, id alias in re habere, alias in verbo facetias. Cic. 2. de Orat. 248.

Colligere multa non modo acute ſed etiam ridicule ac facete. Cic. 1. de Orat. 143.

FACETOSUS, Adj. [εὐτραπελώδης] Cic. 2. de Fin. 103. In quantam hominum facetosam urbanitatem incurratis non dico. Alii legunt, Facetorum.
Beroald. sic usus est Comment. in Suet. Vespasianum, dicens, Cavillationem ibi (c. 23.) accipi pro cavillo dicaculo & facetosa urbanitate. Sic & alii usi sunt, sed male. Neque enim Cic. diceret Quantam facetosam, sed Quantum facetosam. H. St.

FACETUDO. apud Pontan. Facetudo virtus est quædam de Serm. lib. 3. cap. 20. p. 416. Utitur & alibi, ut 360. Facetudo & Comitas. H. St. Vide omnino primam pag. ejusdem libri. An ex antiquo auctore?

FĂCIES, ēi. f. [πρόσωπον, ὄψις, πρόσοψις, εἶδος] Anterior pars humani capitis, in qua Frons, oculi, nasus, os, genæ, mentum partes, unde constat. Plin. lib. 11. cap. 37. Facies homini tantum, ceteris os aut rostra. frons & aliis, sed homini tantum tristitiæ, hilaritatis, clementiæ, severitatis index. Ter. Eun. 2. 1. 24. Papæ honesta facie. Sallust. in Catil. cap. 15. extr. Prorsus in facie, vultuque vecordia inerat. Plaut. Mil. 4. 2. 36. Collaudato hujus formam & faciem. V. VULTUS.
Facies aliquando Totius corporis forma, & habitus. Plaut. Trin. 4. 2. 58. Qua facie est homo? s. sesquipede quidem est quam tu longior. Ter. Eun. 2. 3. 5. O faciem pulchram. Ubi Donat. Faciem modo non partem corporis dicit, sed totam speciem quæ apparet & cernitur.
Facies, inquit Gell. lib. 13. cap. 28. est Forma omnis, & modus, & factura quædam corporis totius, a faciendo dicta, ut ab aspectu species, & a fingendo figura. Itaque Pacuvius in tragœdia, quæ Niptra inscribitur, Faciem dixit hominis pro Corporis longitudine; Ætate integra, feroci ingenio, facie procera virum. Hæc ille.
Forma & facies. Cic. 1. Off. 14. Formam quidem ipsam, Marce fili, & tanquam faciem honesti vides.
Facies & statura. Cic. 2. Philipp. 41. Velim mihi dicas, nisi molestum est, L. Turselius qua facie fuerit, qua statura, quo municipio, qua tribu.
Insignis facie juvenis. Virg. 9. Æn. 583. Ovid. 5. Epist. 125.
Præsignis facie puella. Ovid. 3. de Arte Am. 773.
Facies non solum in hominum corporibus, sed etiam rerum cujusquemodi aliarum dicitur: ut auctor. est Gell. lib. 13. cap. 28. Nam montis, & cæli, & maris facies, si tempestive dicatur, probe dicitur. Sallust. 2. Hist. Sardinia in Africo mari, facie vestigii humani, in Occidentem, quam in Orientem latior prominet. V. infra FACIO.
Adversa facies. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Cadaverosa. V. CADAVER.
Cicatricosa facies. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Decora facies. Hor. 1. Serm. 2. 87.
Egregiæ facies. Lucret. lib. 5. 1169.
Flammata facies. i. e. Iracunda. Sen. Med. 6.
Formosa. Martial. 3. Epigr. 5.
Hispida facies. i. e. Barbata. Hor. 4. Carm. 10. 5.
Humana facies. Ovid. 2. Met. 661.
Impar. Ovid. 4. Fast. 306.
Nec facies impar nobilitate fuit.
Incesta facies. Lucan. lib. 10. 105. De Cleopatra.
Informis facies. Lucan. lib. 6. 225.
Ingenua facies. Plin. 1. Epist. 14.
Inscripta facies, i. e. Signata vel ferro, vel alia quavis re, quod servis fugitivis fiebat. Claud. 2. in Eutrop. 344.
Invisa facies. Virg. 2. Æn. 601.
Irata facies. Lucan. lib. 8.
Liberalis facies. Plin. 1. Epist. 14.
Mala facies. Quintil. lib. 6. cap. 3. p. 537. Qui malam faciem habet, liber non est? i. e. Turpem.
Mendosa facies. Ovid. 12. Met. 399.
Mœsta facies. Lucan. lib. 8. 665.
Mœstissima facies. Valer. 2. Argon. 493.
Peregrinæ facies. V. PEREGRINUS.
Præstante facie puella. Ovid. 3. Fast. 467.
Prima facie. Cajus in l. aliquando. D. ad Senatusconf. Vellejan. Prima facie quidem alienam, re vera autem suam obligationem suscipit. Paul. in l. Quum servus. sect. Si Titius. D. de leg. 1. Videtur quidem is prima facie rem mihi meam legasse: sed, &c. Idem in l. Alieno. D. de fideicom. libertat. Quod non prima facie videtur esse iniquum. Quod alii Prima fronte dicunt, vel Prima specie.
Puerilis facies. Ovid. 8. Met. 223.
Pulchra facies. Ovid. 14. Met. 827.
Rara puella facie. Ovid. 14. Met. 337.
Rara quidem facie, sed rarior arte canendi.
Recta facies. Quintil. lib. 1. cap. 11. Observandum erit etiam, ut recta sit facies dicentis.
Rugosior facies passa uva. Claud. 1. in Eutrop. 111.
Sacræ facies Pers. 2. Sat. 56. Deorum.
Sæva ac deformis facies. Tacit. 3. Hist. 83.
Torva viriliter facies. Sen. Hippol. 6.
Tristis facies. Ovid. 2. de Pont. 8. 73.
Truces facies, oculique minaces. Lucan. lib. 7. 291.
Varia ac nova facies. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Virginea facies. Ovid. 8. Met. 323.
Afferre novam faciem, nomen vetus. Cic. pro Flacc. 70.
Cogitare faciem alicujus. Cic. 2. de Divin. 143. Num igitur quum aut muros Babylonis, aut Homeri faciem cogito, imago illorum me aliqua pellit?
Non dimovere faciem ab aliquo. Hor. 4. Carm. 5. 14.
Fingere faciem, vultum, sonum. Cic. 1. de Orat. 127.
Habere liberi hominis faciem. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Faciem habere ad omnem rem. Plaut. Mil. 4. 2. 36.
Collaudato formam & faciem, & virtutes commemorato.
M. Ad eam rem habeo omnem faciem, ut dudum jam tibi demonstravi.
In codd. emendatt. legitur Aciem.
Induere pulchram faciem turpi animo. Sen. Hippol. 919.
Laudaret faciem livor quoque. Ovid. 10. Met. 515.
Mutatus faciem & ora. Virg. 1. Æn. 662.
Neglecta facies. Ovid. 3. Amor. 105.
Cura dabit faciem, facies neglecta peribit.
Nosse aliquem de facie. Cic. in Pison. 81. Habet hoc virtus (quam tu ne de facie quidem nosti) ut viros fortes species ejus & pulchritudo etiam in hoste posita delectet. V. NOSCO.
Ostendere faciem propriam. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Perfricare faciem. V. PERFRICO.
Prostituere faciem suam lucro. Ovid. 1. Amor. 10. 42.
Torquere faciem. Quintil. lib. 5. cap. 11. Quis istam faciem planipedis senis torquens?
Vexant faciem frigora. Sen. OEdip. 6.
Velut victa in urbe facies. Tacit. 1. Ann. 41. Non florentis Cæsaris, neque suis in castris, sed velut in urbe victa facies.
Arboris facies. Plin. lib. 12. cap. 14. Nec, arboris ipsius quæ sit facies, constat.
Armorum civilium facies. Tacit. 1. Ann. 85. Diversa omnium, quæ unquam accidêre, civilium armorum facies. Aliter Virg. 2. Æn. 412.
Armorum facie & Grajarum errore jubarum.
Belli. Plin. 35. 4. Super omnes divus Augustus in foro suo celeberrima in parte posuit tabulas duas quæ belli pictam faciem habent & triumphum.
Civitatis facies expressa in persona alicujus. Cic. pro Flacc. 53.
Consilii publici facies. Tacit. 2. Hist. 54.
Honesti. V. Forma & facies.
Loci. Tacit. 14. Ann. 10. Antequam Vesuvius mons ardescens faciem loci verteret.
Montis in faciem curvata unda circumstetit. Virg. 4. Georg. 361.
Maris. Virg. 5. Æn. 767.
— quibus aspera quondam
Visa maris facies.
Pacis. Tacit. 13. Ann. 83. Dum positis loricis, & galeis, in pacis faciem veniretur.
Pugnæ. Tacit. 2. Hist. 42. Ea enim pugnæ facies erat.
Pulveris. Gell. lib. 10. cap. 18. Contusaque (ossa) in faciem pulveris aquæ indidit, ebibitque.
Scelerum quæ facies? i. e. Quæ species ob scelera punitorum apud inferos? Virg. 6. Æn. 560. Aliter 1. Georg. 506.
— tot bella per orbem,
Tam multæ scelerum facies.
Senatus faciem secum afferre. Cic. 8. Philipp. 23. Senatus enim faciem secum attulerat, auctoritatem Reipub. cui qui non paret, &c. De C. Popillio loquitur.
Sermonis simplicis facies. Quintil. lib. 4. cap. 1. Et facie simplicis, sumptique ex proximo sermonis fidem quoque acquirit.
Solœcismi faciem habere. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Stagni facies. Tacit. 5. Hist. 23. extr. Superfusus amnis palustrem, humilemque insulam, in faciem stagni opplevit.
Victoriæ. Tacit. in Vita Agric. cap. 38. Proximus dies faciem victoriæ latius aperuit.
Urbis. Sallust. Catil. cap. 31. pr. Quibus rebus permota civitas, atque immutata urbis facies erat.
Facies, in plurali numero. V. Scelerum facies.
Vertere se in omnes facies, i. e. Experiri omnia sua consilia, aut vires. Virg. 12. Æn. 891.
Verte omnes tete in facies; & contrahe quicquid,
Sive animis, sive arte vales.
Facies, hujus facies in genitivo apud antiquos. Gell. lib. 9. cap. 14. Quod autem supra scriptum est in Quinti Claudii verbis, Propter magnitudinem atque immanitatem facies: id nos aliquot veteribus libris inspectis exploravimus, atque ita esse ut scriptum est, comperimus. Sic enim pleraque ætas veterum declinavit, hæc facies, hujus facies: quod nunc propter rationem grammaticam, faciei dicitur. Corruptos autem quosdam libros reperi, in quibus faciei scriptum est, illo quod ante scriptum erat, obliterato. Meminimus etiam in Tiburti bibliotheca invenire nos in eodem Claudii libro, scriptum utrumque facies & facii. Sed facies in ordine scriptum fuit, & contra per ii geminum facii. Neque id abesse a quadam consuetudine prisca existimavimus. Nam & ab eo quod est hic dies, tam hujus dies, quam dii: & ab eo quod est hæc fames, tam hujus fames, quam famii dixerunt. Et paulo post, In casu autem dandi, qui purissime locuti sunt, non faciei, uti dicitur nunc, sed facie dixerunt. Lucilius in Satyris, Et primum (inquit) facie honestas accedit. Idem lib. 7. Qui te diligit, ætati facieque tuæ se fautorem ostendat, fore amicum polliceatur. Sunt autem non pauci qui utrobique facii legant. Sed Cajus Cæsar in lib. de Analogia, 2. hujus die & hujus specie dicendum putat.

FACILIS, FACILITAS, FACINUS. V. FACIO.

FĂCIO, fēci, factum, [ποιέω, δράω, πράττω, ῥέζω, τεύχω] ĕre. Proprie is dicitur facere, Qui rei quam facit, faciem quandam imponit, unde a Faciendo Facies vocitata. Qui ergo vas facit, vasis faciem illi imponit: qui vestimentum, faciem vestimenti. Agere vero existimatur, qui aliquid ita operatur, ut nullum extet opus quod sub sensum veniat. Hinc, Qui aliquid animo moliuntur, agere proprie, non facere dicuntur. Confunduntur tamen sæpe hæc verba, & Facere ad omnia transfertur. Nam & Facere verba dicimus, i. e. Loqui; & Facere viam, &c. V. Varro de L. L. 5. 8. Ter. And. 1. 1. 28. Quod plerique omnes faciunt adolescentuli.
Compositum Aurifex ex Auro & Facio improprie. Non enim facit aurum. H. St.
Facit hoc argentum. Plaut. Trin. 4. 2. 15. i. e. In causa est. Sic Ter. Phorm. 2. 3. 11. Vide, avaritia quid facit.
Facere suo arbitratu, vel arbitrio. Cic. 1. de Fin. 72. Quæ mihi facultas ut id meo arbitratu facerem, ante, &c. Idem 6. Philipp. 4. Quid enim ille unquam arbitrio suo fecit?
Quid fecisti scipionem? pro Quid fecisti de scipione? Plaut. Cas. 3. 4. 30. Quid agis tu marite mi vir? unde ornatu hoc advenis? quid fecisti scipionem, aut quod habuisti pallium?
Facere, pro Sacrificare. Plaut. Aul. 4. 2. 15. Si repperero, ô Fides, mulsi congialem plenam faciam tibi fideliam. Virg. 3. Ecl. 77.
Quum faciam vitula pro frugibus, ipse venito. Cic. pro Muren. 90. Nolite a sacris patriis Junonis sospitæ, cui omnes Consu-

les facere necesse est, domesticum & suum Consulem potissimum avellere.
Facere are terram, pro Arefacere, apud Lucret. lib. 6. 962.
Principio terram sol excoquit, & facit are. [Anastrophe est.
Facere per Trajectionem, ut Rareque facit. Lucret. (6. 232.) Puto & Facere ne. H. St. Posterius quid sit non assequor.
Facere, Verbum apud Jurisconsultos, inquit Papinianus, omnem omnino faciendi causam complectitur, dandi, solvendi, numerandi, judicandi, ambulandi. l. 218. D. de verb. signif.
Non videri fecisse. Cic. 4. Att. 15. Quid quæris aliud? Judicia, credo. Drusus, Scaurus non fecisse videntur. h. e. Absoluti sunt. Reus enim a judicibus absolutus, his verbis innocens pronuntiabatur, Non videri fecisse.
Factum; in responsione. Ter. Eun. 4. 4. 14. Chæreane tuam vestem detraxit tibi? DO. factum. PH. & ea est indutus? DO. factum.
Facio & Do iisdem loquendi generibus. ut; Facio potestatem, & Do potest. Facere transitum. H. St.
Facere cum Infinitivo. Virgil. (2. Æn. 538.)
— qui nati coram me cernere letum
Fecisti. Plato 264. circa principium; πεποίηκε γὰρ ἡμᾶς ἦ τὸν παθεῖν τὸ κρῦψ τὴν παρειμένω πάθ. H. St.
Facio, cum præpositionibus A vel Ab, pro eo quod est Pro. V. A vel AB præpositiones.
Ab aliquo facit aliquid. Cic. 1. de Invent. 90. Commune est, quod nihilo magis ab adversariis, quam a nobis facit, &c. i. e. Pro advers. &c.
A se aliquid facere. Cic. 1. de Orat. 111.
Ad difficultatem urinæ facit: i. e. Prodest. Plin. lib. 22. cap. 18. Et, Facit præclare cœliacis, Ibid. cap. 19.
Ad ipsum furcæ factæ. Liv. 28.
Ad pullatum circulum mire facit. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Ad bonos mores ars nostra facit. Ovid. 3. de Arte Am. 540.
Ad nutum. Cæs. 1. Bell. Gall. 31. Si qua res non ad nutum aut ad voluntatem ejus facta sit.
Ad omne scelus manus illius faciunt. Ovid. 6. Epist. 128. de Medea.
Ad perpendiculum facere aliquid. V. PERPENDICULUM.
Ad stomachum non facit nostra lagena tuum. Mart. lib. 10. 45.
Ad unguem factus homo. Hor. 1. Serm. 5. 32.
In aliquod vas facere quidpiam. Columel. lib. 12. cap. 6. Si aliam muriam in id vas facere volueris, hanc in vasa bene picata diffundes. Verba In id vas facere desunt in codd. quibusd.
Abortum facere. V. ABORTUS.
Acorem. Columel. lib. 4. V. ACOR.
Accessionem sibi. Cic. 10. Fam. 18. Magnam etiam perditi hostes accessionem sibi fecissent.
Aditus ad causam. V. ADITUS.
Aditum facere. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Adjutorium in aliquam rem alicui. Suet. de Clar. Gramm. 10.
Admirationem auri & argenti. Sen. Epist. 1. lib. 21. [Sic in Lugd.
Adulterium. Gell. lib. 14. cap. 2. Desierisne facere adulterium?
Æs alienum. Liv. Egestate coacti dicuntur æs alienum fecisse.
Æstimationem. Cæs. 6. Bell. Gall. 18. Viri quantas pecunias ab uxoribus dotis nomine acceperunt, tantas ex suis bonis, æstimatione facta, cum dotibus communicant.
Agrum honestiorem. Varr. lib. 4. pr. Ea quæ faciunt honestiorem agrum. i. e. Elegantiorem.
Alienationem. Cic. de Amicit. 78. Neque fieri possit, ut non statim alienatio, disjunctioque facienda sit. De amicitiis.
Ambitus circa rem aliquam. h. e. Ambages. Liv. 27. 27. extr. Multos circa unam rem ambitus fecerim, si, quæ de Marcelli morte variant auctores, omnia exequi velim.
Amicitiam. Cæs. 4. Bell. Gall. 8. Ad Cæsarem legatos miserant, amicitiam fecerant, obsides dederant.
Amicum me tibi fecit tua virtus. Hor. 2. Serm. 5. 33.
Animum alicui, Incitare, & animum augere. Liv. 25. 11. Missum a Metaponto præsidium Romanis fecit animum, ut nocte ex improviso opera hostium invaderent.
Animum bonum. Plin. Epist. 150.
Animos facere alicui in aliquem. Ovid. 5. Trist. 8. 3.
Quæ tibi res animos in me facit improbe?
Animos faciunt divitiæ. Liv. 1. 34.
Apertum aliquid facere alicui, i. e. Demonstrare, & docere illum. Lucret. lib. 2. 182.
Arbitrium. Hor. 4. Carm. 7. 22.
Quum semel occideris, & de te splendida Minos
Fecerit arbitria. i. e. Pronuntiarit. Aliter vero apud Livium, pro Ferre potestatem accipitur, lib. 43. 17. Prætores Consuli in eligendo arbitrium fecerunt. V. ARBITRIUM.
Arbitrum. V. Judicem.
Ardorem animis, pro Inflammare. Liv. lib. 8.
Argentariam. Auctor de Viris Illust. cap. 72. Cic. 7. Verr. 64. Is quem ille argentariam Lepti fecisse dicit. V. ARGENTARIA.
Artem ludicram. Plaut. Aul. 4. 3. 3.
Continuo meum cor cœpit artem facere ludicram.
Ascensionem ad locum aliquem. Plaut. Rud. 3. 1. 7.
Assulas foribus. Plaut. Merc. 1. 2. 20.
At etiam adsto? at etiam cesso foribus facere hisce assulas?
Auctionem. V. AUGEO. Cic. 5. Philipp. 11. Ut feliciter vir auctionem faciebat.
Auctoritatem. Cic. pro Lege Manil. 43. De quo homine vos (id quod maxime facit auctoritatem) tanta & tam præclara judicia fecistis?
Aucupium auribus, Auscultare. Plaut. Mil. 4. 1. 43.
Audaciam hosti. Liv. 29. 34. Aut ipsis obequitabat portis, aut cedendo, cum timoris simulatio audaciam hosti faceret, ad insequendum temere eliciebat.
Audientiam. Cic. de Senect. 28. Facitque persæpe ipsa sibi audientiam diserti senis compta oratio & mitis. V. AUDIO.
Augurium. Plaut. Stich. 3. 2. 10.
Auritum populum. Plaut. Asin. prol. 4.
Face jam nunc, tu præco, omnem auritum populum. i. e. Fac audientiam.
Auspicium dicitur avis, E qua auspicium capitur. Liv. lib. 1. 34.
Eam alitem ea regione cœli, & ejus dei nunciam venisse. circa summum culmen hominis auspicium fecisse. — cui si vitiosa libido
Fecerit auspicium. Hor. 1. Epist. 1. 86. i. e. Si libido ceperit.
Auxilia mercede facere. Tacit. 6. Ann. 33. Mittit, qui auxilia mercede facerent.
Bardum se facere. Plaut. Epid. 3. 3. 40. Ego illic me autem assimulabam quasi stolidum, quum bardum me faciebam
Bellum. Cic. 1. Off. 35. Ne posset aliquando ad bellum faciendum locus ipse adhortari.
Bellum patriæ facere. Tacit. 3. Ann. 18.
Bellum pecunia, pro Parare: apud Sallustium, ut citat & interpretatur Sen. Epist. 115.
Bombum. V. BOMBUS.
Bonum alicui, pro Conferre beneficium. Ter. Heaut. 4. 5. 15.
Faciam boni tibi aliquid pro ista re, ac lubens.
Boves convivas, Plautinus dicit coquus Pseud. 3. 2. 23. eos, Qui totum ex herbis apparant convivium.
Bustum. Cic. 1. Philipp. 5. Iidemque bustum in foro facerent, qui illam insepultam sepulturam effecerant.
Cadaver, Occidere. Apul. lib. 8. Cadaver quod ipse fecerat, avide complexus est.
Cædem. Cic. pro Milon. 12. Obviam fit ei Clodius expeditus in equo, nulla rheda, nullis impedimentis, nullis Græcis comitibus, ut solebat, sine uxore, quod nunquam fere: quum hic insidiator qui iter illud ad cædem faciendam apparasset, cum uxore veheretur in rheda penulatus. Idem pro Sext. 11. Cædem maximam facias.
Calorem, pro Excitare. Plin. lib. 11. cap. 16. Tum maxime murmurantes, caloris (ut putant) faciendi gratia. de Apibus.
Capitale facere dicuntur leges. Plin. lib. 12. cap. 14. Digredi via, capitale leges fecere. h. e. Legibus interdictum est capitali supplicio, ne qui thus Sabotam deferunt, via digrediantur: hoc est alia via præterquam per urbis portam eant.
Caput facere dicuntur folia herbæ. Plin. lib. 26. cap. 12. Remedio sunt pycnocomi folia trita cum polenta, si nondum caput fecerint. h. e. Si nondum excreverint in semen.
Carmina facere. Virg. 3. Ecl. 86.
Carnificinam. Plaut. Capt. 1. 2. 29. Sed si ullo pacto ille huc conciliari potest, vel carnificinam hunc facere possum perpeti.
Castra. Cic. 15. Fam. 4. Castra in Lycaonia apud Iconium faceret. Idem 8. Att. 17. Neque ipse satis firmus esset ad castra facienda. Tacit. 4. Hist. 26. Jamque sero diei subducit ex acie legionem faciendis castris.
Caulem, pro Emittere & producere. Columel. lib. 11. cap. 3.
Cautiorem aliquem. Cæs. 8. Bell. Gall. 23. Ne tentando cautiorem facerent.
Celerem se facere, Festinare. Plaut. Trin. 4. 3. 1.
Stasime, fac te propere celerem, recipe te ad dominum domum.
Censuram vini in epulas regis. V. CENSURA.
Certamen. Liv. 6. 19. extr. Quid patrum & plebis certamen facimus, quod civitatis esse adversus unum pestiferum civem debet?
Certiorem. V. CERTUS.
Chlamydem undantem quassando. h. e. Sese agitando, facere ut chlamys undulata videatur. Plaut. Epid. 3. 3. 55.
Sed hic quis est, quem huc advenientem conspicor,
Suam qui undantem chlamydem quassando facit?
Cladem, pro Inferre. Liv. lib. 8. 2. Plus populationibus, quam præliis cladium fecit.
Clamores. Cic. de Clar. Orat. 109. Itaque Hortensius utroque genere florens clamores faciebat adolescens.
Claritatem facere oculis. Plin. lib. 29. cap. 6. Claritatem oculis facit cinis bubonis.
Classem. Cæs. 4. Bell. Gall. 21. Huc naves undique ex finitimis regionibus, & quam superiore æstate ad Veneticum bellum fecerat classem, jubet convenire. conf. Naves, Rates.
Cœnam, pro Apparare. Plaut. Merc. 4. 2. 3. Quid si igitur cœnam faciam?
Cœnas facere & obire. Cic. 9. Att. 13. ad fin. Quas enim eos cœnas & facere & obire scripsit ad me Sextus? quam lautas, quam tempestivas? Facit cœnas qui recipit, Obit qui recipitur.
Cognomen loco. Liv. 1. 3. Is sepultus in eo colle, qui nunc est pars Romanæ urbis, cognomen colli fecit. h. e. Ab hujus nomine collis vocatus est Aventinus.
Commentarios. Cæs. 8. Bell. Gall. 1. Scio Cæsarem singulorum annorum singulos commentarios fecisse.
Commercium sermonum. Liv. 5. Jam per longinquitatem belli commercio sermonum facto.
Commodo Reipub. Cæs. 5. Bell. Gall. 45. Scribit Labieno, si Reipub. commodo facere posset, cum legione ad fines Nerviorum veniat. h. e. Si sine periculo Reipub. sibi liceret.
Commutationem rerum. Cæs. 1. Bell. Civil. 21. Jam paucis diebus magna erat rerum facta commutatio.
Compendium, Compendiose & breviter aliquid assequi. Plaut. Rud. 1. 2. 90.
Si ad saxum quo capessit, ea deorsum cadit,
Errationis fecerit compendium. [Non est Assequi errationem, sed Evitare, Lucri facere. V. COMPENDIUM.
Compendii paululum. Cic. pro Rosc. Com. 49. Et siquando me vis pejerare, ut paululum tu compendii facias, paratum fore scito.
Compendi operam, pro Operæ compendium facere. Plaut. Pseud. 4. 7. 42. Quisquis es adolescens, operam fac compendi quærere. [i. e. Fac compendii operam in quærendo insumendam.
Compotem votorum, Alicui concedere quod petit. Plin. in Paneg. cap. 78. extr.
Conceptum. Columel. lib. 7. cap. 6. Huic pecudi nocet æstus, sed magis frigus, & præcipue fœtæ, quæ gelicidio hiemis conceptum fecit. h. e. Quæ concepit hieme per gelu.
Concilia. Liv. 3. 10. Ecetræ Antiates colonos palam concilia facere.
Concitationes. Cæs. 3. Bell. Civil. 106. Hoc sedato tumultu, crebræ continuis diebus ex concursu multitudinis concitationes fiebant.

Concur-

Concurſum. Cic. pro Deiot. 28. Quos concurſus facere ſolebat? quam ſe jactare? quam ſe oſtentare? &c.

Confidentem, Animum augere alicui. Plaut. Merc. 5. 2. 14.
Nam tu quemvis confidentem facile tuis factis facis,
Eundem ex confidente actutum diffidentem denuo.

Conjecturam. Cic. 4. Verr. 183. Ut vos rogarem ut conjecturam faceretis, qualem in iis rebus in me L. Metellum fuiſſe putaretis.

Conjecturam de odore. Plaut. Men. 1. 2. 54. Ecquid tu de odore poſſis, ſiquid forte olfeceris, facere conjecturam?

Conjecturam de me facio. Cic. 2. de Orat. 299. Facit enim de ſe conjecturam: cujus tanta vis ingenii eſt, ut neminem, niſi conſulto, putet quod contra ſeipſum ſit dicere.

Conjecturam facere de moribus alicujus, &c. Plin. in Paneg. Cic. 5. Verr. 106. Quo facilius vos conjecturam de triennio & de tota Sicilia facere poſſitis.

Conjecturam ex re aliqua facere. Ter. Heaut. 3. 3. 13. Cic. 13. Att. 9. Quam tu conjecturam faciebas ex litteris Meſſalæ.

Conjecturam ex hoc. Plin. Jun. lib. 4. Ep. 27. extr. Poſſis ex hoc facere conjecturam, quam ſit emendatus adoleſcens.

Conjecturam ex, de. Cic. in Verr. Ex quibus conjecturam facere de omnibus poſſitis. Idem 3. Verr. 125. Verum ut ex uno de ceteris conjecturam facere poſſitis.

Conjecturam ſecum. Plaut. Rud. 3. 1. 20. Quum conjecturam egomet mecum facio, hæc illa eſt ſimia, &c.

Conjecturam facere. h. e. Divinare. Plaut. Curc. 2. 1. 31. Hoc reſponde quod rogo, potin' conjecturam facere, ſi narrem tibi hac noctu quod ego ſomniavi dormiens?

Conjurationem, Conjurare. Cæſ. 4. Bell. Gall. 30. Itaque rurſus conjuratione facta, paulatim ex caſtris diſcedere, ac ſuos clam ex agris deducere cœperunt.

Conquiſitionem. Liv. 25. 5. Ex hoc Senatusconſulto creati Triumviri bini, qui conquiſitionem ingenuorum per agros fecerunt. Al. Habuerunt.

Conſilium, pro Dare. Liv. 35. 42. Exulem illum & Pœnum eſſe, cui mille in dies nova conſilia, vel fortuna ſua, vel ingenium facere poſſit.

Conſilio alterius aliquid, pro Sequi conſilium. Plaut. Rud. 4. 3. 22. Cic. 1. Fam. 7. dicit De conſilio alicujus facere.

Conſpirationem, Conſpirare. Liv. 26.

Conſuetudinem alicui cum altero. Cic. 13. Fam. 23. pr. Nam & inter nosmetipſos vetus uſus intercedit, & Atticus noſter majorem etiam mihi cum Coſſinio conſuetudinem fecit.

Conſulem. Cic. de Senect. 14. Anno enim undevigeſimo poſt ejus mortem hi COSS. T. Flaminius & M. Attilius facti ſunt.

Contentionem alicujus rei. Cic. in Piſon. 51. Sed quoniam fortunarum contentionem facere cœpimus, de reditu Gabinii omittamus.

Contentionem facere. Etiam in illis contentionibus, quæ cum inimiciſſimis fiunt. Cic. de Off. lib. 1. circa finem. (137.) Hic aliud ſignificat contentio, quam altero in loco, ubi dicit Fortunarum contentionem. H. St. In Piſon. eſt Inſtituere comparationem, de Off. Exercere inimicitias concertando. V. CONTENDO.

Controverſiam. Liv. 3. 40. Aut quid ita, quum per tot menſes, vacua civitate nemo juſtine magiſtratus ſummæ rerum præeſſent, controverſiam fecerit: nunc demum, quum hoſtes prope ad portas ſunt, civiles diſcordias ferant.

Controverſiam alicui de re aliqua, pro Contendere cum aliquo. Sen. Epiſt. 111.

Controverſiam facere dicuntur verba. Cic. in Orat. 121. Nihil ambigi poteſt, in quo non aut res controverſiam faciat, aut verba.

Contumeliam, quod & Contumelia afficere dicitur. Ter. Phorm. 5. 7. 78. Quin tu novo modo ei faceres contumelias? Cato apud Gell. lib. 10. cap. 14. In hac contumelia, quæ mihi per hujusce petulantiam factum itur. Cic. 3. Philipp. 22. videtur hoc genus loquendi reprehendere, quum ait, Quid eſt porro facere contumeliam? quis ſic loquitur? Et ſubdit; Nonne ſatius eſt mutum eſſe, quam quod nemo intelligat, dicere? Quintil. lib. 9. cap. 3. Et contumeliam fecit: quod a Cicerone reprehendi, notum. Affici enim contumelia dicebant.

Convicium, Conviciari. Plaut. Merc. prol. 59. Male mihi precatur, & facit convicium. Plin. Epiſt. 98. lib. 6. Cic. 11. Att. 11. Convicium Piſoni Conſuli mirificum facit.

Copiam argenti facere alicui, pro Pecunias dare mutuo. Plaut. Aſin. 5. 1. 20. Sic, Frumenti. Cæſ. 1. Bell. Gall. 28. Allobrogibus imperavit ut his frumenti facerent copiam.

Copiam puellæ. Ter. Phorm. 1. 2. 63. Obſecrat ut ſibi ejus faciat copiam. i. e. Eam det ſibi, vel faciat ut illa ad ſe veniat.

Copiam ſui non facere dicitur, Qui latitat ut evitet creditorem, nec ſe exhibet. Ulpianus in l. eum qui circa columnas. D. de privileg. credit. Item,

Copiam ſui facere dicitur, Qui omnium horarum homo eſt. Plin. Paneg. 39.

Copiam conſilii ſui facere. Cic. 3. de Orat. 131. Quod erat inſigne, eum qui id faceret, facere civibus omnibus conſilii ſui copiam.

Copiam facere, alicui ejus quod cupiat. Plaut. Caſ. 2. 8. 14. Ut tibi ego inventus ſum obſequens: quod maxime cupiebas, ejus copiam feci tibi.

Copia facta eſt petenti. Catull. 66. 39.

Copiam facere, pro Facere poteſtatem. Liv. 7. 13. extr. Te, Imperator, milites tui oramus, ut nobis pugnandi copiam facias.

Copiam & poteſtatem facere alicui. Plaut. Capt. 2. 3. 14. Gratiam habeo tibi, quum copiam iſtam mihi, & poteſtatem facis, ut ego ad parentes hunc remittam nuntium.

Curiam. Plin. lib. 34. cap. 6. h. e. veluti Senatum quendam erigere. [Immo de ædificio curiæ a Sulla factæ dictum.

Damnum, pro Periclitari, & damnum & incommodum ex re aliqua accipere. Plaut. Capt. 2. 2. 77. Eſt etiam ubi profecto damnum præſtet facere, quam lucrum. Cic. de Clar. Orat. 125. Damnum enim illius immaturo interitu res Romanæ, Latinæque litteræ fecerunt.
Puto & Damnum facere pro Afferre damnum. H. St. Idem adnotavit has Locutiones, in quibus Facere eſt Pati, a ceteris ſeparandas fuiſſe. V. Facere Detrimentum, Jacturam, Naufragium, Vitium.

Deditionem alicujus facere hoſti. Liv. 31. Perjuriumque aliis alii exprobrantes, & ſacerdotibus maxime, qui quos ad mortem devoviſſent, eorum deditionem vivorum hoſti feciſſent. Cæſ. 2. Bell. Gall. 33. Deditione facta.

Deditionem ad hoſtem. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Dejectionem. Cic. pro Cæcin. 57. Qui illam vim, dejectionemque tuo rogatu aut tuo nomine fecerit.

Delectum ſtudiorum. Quintil. lib. 2. cap. 9. Sic quoque Facere delectum militum apud Cæſ. 1. Bell. Civil. 11. legitur pro eo quod eſt, Milites ad bellum legere. V. DELECTUS.

Delicias. Plaut. Pœn. 1. 2. 68. V. DELICIÆ. Ovid. 2. Triſt. 349.
Sic ego delicias, & mollia carmina feci.

Delirantes. Plaut. Amph. 2. 2. 157. i. e. Ad inſaniam redigere.

Deſcenſionem, Quum e navi in continentem deſcendimus. Liv. 28. Ex vetuſto codice legitur Excenſionem. Idem 2. Bell. Pun. Prius quam in continentem deſcenſiones faceret. V. EXCENSIO.

Deſiderium alicujus rei alicui. Liv. 38. Idem 7. 24. extr. Moram triumpho vulnus Conſulis attulit: eademque cauſa Dictatoris deſiderium Senatui fecit.

Detrimentum. Cic. 6. Verr. 20. Reſp. detrimentum fecit, quod, &c.

Dicta facere, i. e. Præſtare quæ promiſeras. Ovid. 3. Faſt. 515.

Diem, pro Tranſigere. Sen. Epiſt. 67.

Differentias. Plin. lib. 16. cap. 6. Differentias faciunt & folia.

Dignitatem alicui rei. Plin. lib. 33. cap. 3. Cujus ſceleris nos coarguimus illum primum, qui auro dignitatem per annulos fecit.

Dignum factis ſuis. Ter. Phorm. 2. 2. 83. Quin quod eſt ferendum feras: tuis factis dignum feceris.

Diſceſſionem. Plin. Epiſt. 167. V. DISCEDO.

Diſcrimen. Plin. lib. 11. cap. 51. Sed ante omnia explanatio animi quæ nos diſtinxit a feris, inter ipſos quoque homines diſcrimen alterum, æque grande quam a belluis, fecit.

Diſertum rhetor facit. Cic. 2. Philipp. 101. Medico tria millia jugerum, quaſi te ſanum feciſſet: Rhetori duo, quaſi diſertum facere potuiſſet.

Dividuum. Ter. Adel. 2. 2. 33. Servesne an perdas totum, dividuum face. h. e. Divide.

Divitias ex re aliqua. Plaut. Perſ. 4. 4. 100. Divitias tu ex iſthac facias.

Divortium. Cic. 12. Att. 51. Sed quid, quod audio, Spintherem feciſſe divortium?

Dolorem. Cic. 5. Fam. 15. Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam quæ ſunt ſalutaria. Idem 11. Att. 8.

Dubium in utraque parte facere. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Dulcedinem. Sen. Epiſt. 112.

Duritias facere. V. poſt Tædium facere.

Eloquentem aliquem facere. Cic. in Orat.

Emolumentum. Cic. 2. de Fin. 59. Cujus mors tibi emolumentum factura eſt. Legitur ex vetuſto exemplari, Emolumentum futura eſt.

Errorem, pro Erroris cauſam dare. Sen. Epiſt. 68.

Eruptionem. Cæſ. 3. Bell. Gall. 22. Cic. 7. Att. 14. Eruptionem facturi fuiſſe dicebantur.

Excidionem oppido. Plaut. Curc. 4. 3. 2. Sed eapſe illa qua excidionem facere condidici oppidis.

Excurſiones in agrum hoſtilem. Liv. 4. Cic. 1. Att. 19. Helvetii ſine dubio ſunt in armis, excurſioneſque in provinciam faciunt.

Exemplum, pro Edere. Quintil. lib. 5. cap. 2. Et ipſe pronuntiaturus, exemplum non libenter, quod in ſe poſtea fortaſſe recidat, facit.

Exempla faciam in te; i. e. Ita puniam, ut ſis aliis exemplo. Plaut. Moſt. 5. 1. 67. Exempla edepol faciam ego in te.

Exercitum. Auctor de Viris Illuſt. cap. 67. Mox Cinnana dominatione revocatus, ruptis ergaſtulis exercitum fecit.

Exilium ſibimet. Plaut. Merc. 4. 5. ſuppoſ. 21. Nunc ut fert Achantio, ſibimet faciet exilium.

Exitum. Sen. Epiſt. (1. lib. 21.) Petens ut videret, quem admirator auri exitum faceret. i. e. Qui eſſet exitus & finis ejus qui tantopere aurum admiraretur & laudaret.

Expectationem. Cic. 3. Att. 15. Varronis ſermo facit expectationem Cæſaris.

Expectationem ſui. Cic. 4. Acad. 10. Ut etiam majorem expectationem mei faciam, quam modo fecit Hortenſius.

Expeditum ex impedito. Plaut. Epid. 1. 1. 79. Quomodo me expeditum ex impedito faciam?

Facetias. Plaut. Stich. 5. 2. 25.

Facetum. Plaut. Aſin. 2. 2. 84. Extemplo facio facetum me atque magnificum virum.

Facinus. Cic. 2. de Fin. 95. Vide ne facinus facias, quum mori ſuadeas. Liv. 4. Bell. Pun. Facinus memorabile feciſtis. V. FACINUS.

Facultatem, pro Dare poteſtatem & permittere. Plin. Epiſt. 159. Cic. 4. Verr. Si facultatem vere atque honeſte judicandi fide & diligentia mea fecero.

Facultatem facere hæredi petere. Ulpian. in l. Ariſt. D. de acquir. hæred. Ariſto exiſtimat, Prætorem aditum facultatem facere debere hæredi rationes defuncti ab eo petere, penes quem depoſitæ ſunt, deliberanti de adeunda hæreditate.

Facundum faciebat amor. Ovid. 6. Met. 469.

Fallaciam in re aliqua. Ter. And. 1. 3. 7. Me infenſus ſervat, ne quam faciam in nuptiis fallaciam.

Famam. Quintil. lib. 11. cap. 2. Memoria autem facit etiam prompti ingenii famam.

Familiam unam. Ter. Adel. 5. 8. 3.
Ego vero jubeo, & in hac re & aliis omnibus
Quam maxime unam facere nos hanc familiam,
Colere, adjuvare, adjungere.

Faſtidium. Liv. 3. 1. Fecit ſtatim, ut fit, faſtidium copia.

Favorem apud aliquos, pro Conciliare. Liv. 42. 14. extr. Eumeni vero conſpiratio adverſus eum favorem apud Romanos fecit.

Ferocem. Plaut. Curc. 4. 3. 7.
Ne te mihi facias ferocem, aut ſupplicare cenſeas.

Ferventem flagris. Plaut. Amph. 4. 2. 10.
Quem pol ego hodie ob isthæc dicta faciam ferventem flagris.
Fidem, est Facere ut quis credat. Cic. 3. in Catil. 4. Ut quoniam auribus vestris, propter incredibilem magnitudinem sceleris, minorem fidem faceret oratio mea. Idem in Pison. 59. Non facies fidem scilicet, quum hæc disputabis. Idem de Orat. Fidei faciendæ causa. Idem pro Milon. 66. Quoniam vita talis & civis & viri fidem non faciebat. Idem in Brut. 187. Credit iis quæ dicuntur qui audit oratorem, vera putat, assentitur, probat, fidem facit oratio. Plin. Epist. 198. In summa, fecit mihi fidem pœnitentiæ. Quintil. lib. 5. Fides verbis tuis non fit.
Fidelem hero. Plaut. Mil. 2. 4. 55.
Dum te fidelem facere hero voluisti, absumptus es pæne.
Finem, Desinere. Plaut. Epid. 1. 1. 37. Ter. And. 5. 1. 2. Satis periculi cœpi adire, orandi jam finem face. Idem Adel. 5. 9. 40. Sino habeat, in istac finem faciat. Idem prol. Heaut. 21. Nisi finem maledictis facit. Cic. pro Cn. Planc. 75. Idem 2. in Rull. 12. Finem feci offerendi mei.
Finem studiis fecere procellæ. Claud. de Laudib. Seren. 207.
Finem facere vitæ, atque laboris. Lucret. lib. 3. 956.
Flagitium. Plaut. Pœn. 5. 2. 5. Ter. Eun. 2. 3. 90. Ah flagitium facimus.
Fletum facere. Columel. in Hort. v. 122.
Seque lacessenti fletum factura sinapis. i.e. Lacrymas elicitura.
Florentem. Plaut. Men. 2. 3. 21.
Nam ecastor solus benefactis tuis me florentem facis.
Fœdus cum aliquo. Cic. pro Sext. 24. Fœdus fecerunt cum Tribuno plebis palam, ut ab eo provincias acciperent, quas ipsi vellent, &c.
Fœdus ex societate. Liv. 24. 6. Hieronymus legatos Carthaginem misit, ad fœdus ex societate cum Annibale faciendum.
Fœdus inter se. Cic. 2. de Fin. 83. Posuisti etiam, dicere alios, fœdus quoddam inter se facere sapientes, ut quemadmodum sint in seipsos animati, eodem modo sint erga amicos.
Formam alicujus facere. V. FORMA.
Formidinem facere. Tacit. 3. Hist. 10. Vanam formidinem, ut hostes fecere.
Fortunam. Liv. 24. Facile esse momento quo quis velit, cedere possessione magnæ fortunæ: facere & parare eam, difficile atque arduum esse.
Fortunam malam facere sibi. Columel. lib. 1.
Fortunatum. Plaut. Capt. 4. 2. 78.
Fossam. Cæs. 1. Bell. Civil. 41. extr. Sed a fronte contra hostem pedum quindecim fossam fieri jussit.
Fractum. Plaut. Mil. i. e. Frangere. [Suspectum est.
Fraudem legi Talariæ. Plaut. Mil. 2. 2. 9. ubi Gronov. V.
Frugem. Plaut. Pœn. 4. 2. 70.
Fugam. Ter. Eun. 4. 7. 17. Cic. pro Domo sua, 67. Quas iste tum cædes, quas lapidationes, quas fugas fecerit. Liv. 8. Fugam ac vastitatem late fecerunt.
Aliter apud Terentium, vide Fugam facere ex Cicer. H. St. Sane apud illum Fugam facerent, pro Mandarent se fugæ, apud hunc vero Fugas fecerit, pro Conjecerit, Dederit in fugam plurimos. Priori modo Liv. 25. 34. Fuga confestim ex acie, duce amisso, fieri cœpta est.
Funus alicui. Cic. pro Cluent. 28. Et ibi de integro funus jam sepulto filio fecit. Liv. 25. 17. extr.
Funus alicui facere, pro Occidere, & causam mortis afferre. Plaut. Asin. 3. 3. 5.
Acerbum funus filiæ faciet, si te carendum est. Scil. mater.
Funus prandio facere, pro Exedere & consumere prandium. Plaut. Men. 3. 2. 27.
Quid de te merui, qua me causa perderes?
Ut surripuisti te mihi dudum de foro?
Fecisti funus absenti me prandio.
Furtum. Plaut. Pœn. 5. 4. 75. Ter. prol. Eun. 28. Cic. pro Cluent. 179. Hoc ipso fere tempore Strato ille medicus domi furtum fecit, & cædem ejusmodi. Plaut. Bacch. 1. 2. 60. Ædepol fecisti furtum in ætatem malum. ubi Lamb. & Salmas. V.
Genium meliorem. Plaut. Stich. 4. 2. 42.
Nam hic quidem meliorem Genium tuum non facies.
Gloriam alicui rei. Plin. lib. 14. cap. 1.
Gloriosum. Plaut. Pseud. 2. 3. 8.
Atque ego nunc me ut gloriosum faciam.
Gradum, Ambulare. Plaut. Curc. 1. 2. 25. Cic. 2. de Orat. 249. Quin prodis, mi Spuri? Quotiescunque gradum facies, toties tibi tuarum virtutum veniat in mentem.
Gradum ad aliquid, non est (inquit Valla lib. 5. cap. 26.) Transitum facere, sed Aliquam rem gradum, & quasi Scalam ad alia facere. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Gradum facere, pro Promovere. Liv. 6. Cic. 4. Verr. 3. Itaque majoribus in Africam ex hac provincia gradus imperii factus est.
Gratiam jurisjurandi. Plaut. Rud. 5. 5. 58. Suet. in Tiber. cap. 35. Vulgo dicunt, De juramento dispensare.
Gratiam facere, pro Permittere, potestatem facere. Suet. Aug. cap. 17. Liv. 3. 41. Factaque per Cornelium Valerio dicendi gratia quæ vellet, quum libertas non ultra vocem excessisset, Decemviri propositum tenuere.
Gratiam delicti, pro Ignoscere. Sallust. in Jugurth. cap. 104. extr. Ceterum Boccho, quoniam pœnitet, delicti gratiam facit, i. e. Ignoscit.
Gratiam criminis. Suet. in Calig. cap. 15. Tale est illud Liv. 3. 56. Omnium igitur tibi, Appi Claudi, quæ impie nefarieque per biennium alia super alia es ausus, gratiam facio.
Gratiam aliquam partem argenti. Plaut. Pseud. 5. 2. 23.
Gratulationem ad omnia deorum templa nomine alicujus. Cic. 11. Fam. 18. Sed tamen tam recenti gratulatione, quam tuo nomine ad omnia deorum templa fecimus, renovatio timoris magnam molestiam afferebat. V. SUPPLICATIO.
Gratum, Gratificari. Ter. Eun. 4. 4. Cic. 1. Att. 20. Per mihi, per inquam, gratum feceris.

Gravidam. Plaut. Amph. prol. 103. Ter. And. 1. 1. 15. Gravida facta est e Pamphilo.
Hæredem. Cic. 2. Verr. 17. Viros bonos & honestos complures fecit hæredes. Idem 3. Verr. 111. Testamento fecit hæredem filiam.
Hæsitationem alicui facere dixit Plin. Jun.
Halitum jucundiorem facere. Plin. lib. 20. cap. 17.
Haruspicinam. Cic. 6. Fam. 18. Neque enim erat ferendum, quum qui hodie haruspicinam facerent, in Senatu Romæ legerentur.
Hilarum. Ter. Adel. 4. 7. 38. Hilarum, ac lubentem fac te in nati nuptiis. adde Plin. 16. 6.
Histrioniam. Plaut. Amph. prol. 90.
Honorem mortuo. Cic. 9. Philipp. 25. Nulla dubitatio relinquetur, quin honorem mortuo, cui injuriam vivo fecimus, faciamus.
Hospitium. Cic. pro Corn. Balb. 41. Potuit magis fundus populus Gaditanus fieri, si tum sit fundus, quum scita ac jussa nostra sua sententia comprobat, quam quum hospitium fecit?
Hostem aliquem alicui. Lucan. lib. 1. 203.
Hostilia. Plin. in Paneg. 30. Tacit. 15. Ann. 13. Quod pro Armeniis hostilia faceret.
Jacturam, quod & Damnum facere dicitur. Plin. Epist. 12. Sic Facere jacturam rei familiaris. Cic. 2. de Fin. 79. Et 1. Off. 84. Facere jacturam gloriæ.
Jacturam in unius mulierculæ animula. Idem 4. Fam. 5.
Jactus. Hirt. de Bell. Hispan. 9. Nostri quum appropinquassent, clamore repentino telorumque multitudine jactus facere cœperunt. [Videtur aliquid deesse.
Ignem ex lignis viridibus. Cic. 3. Verr. 45.
Impensam & impensas. Cic. 6. Philipp. 14. Nam possessores animo æquiore discedent: nullam impensam fecerant, nondum instruxerant, &c. Liv. 2. Bell. Pun.
Impensam in re aliqua. Cic. 13. Att. 25. Et id quoniam impensam fecimus in Macrocolla, facile patior teneri.
Impensas in stipendia militum. Liv. 4. Meliore conditione alios militare, quam si ipsi militassent, & eosdem in sua stipendia impensas fecisse, & in aliorum facere.
Imperatum & Imperata. Plaut. Pseud. 1. 3. 152. Cæs. 5. Bell. Gall. 37. pr. Jussos arma abjicere, imperatum facit. In plur. num. fere Deditionis periphrasis est.
Imperium. Plin. lib. 36. cap. 15. Nimirum sic habitarunt illi qui hoc imperium fecere. i. e. Ex minimo maximum reddidere, ut est apud Suet.
Impetum, Insultare, vel Insilire in aliquem. Plaut. Capt. 4. 4. 4. Idem Men. 5. 2. 116. Me jubes impetum facere in eum qui stat, atque occidere. Auctor de Viris Illust. cap. 26. extr. Impetu in hostes facto, victoriam suis reliquit. Cic. 15. Fam. 3. Armenium regem in Cappadociam impetum esse facturum. Idem pro Milon. 29. Statim complures cum telis in hunc faciunt de loco superiore impetum.
Impressionem. Cæs. 8. Bell. Gall. 5. Ut omni multitudine in fines Suessionum, qui Rhemis erant attributi, facerent impressionem. Liv. 3.
Incendia. Cæs. 5. Bell. Gall. 19. Plaut. Merc. 3. 4. 3. Ita mihi in pectore atque in corde facit amor incendium.
Incertum, h. e. Verbis rem incertam esse significare. Liv. 4. Plin. lib. 12. cap. 14. Qui mea ætate legati ex Arabia venerunt, omnia incertiora fecerunt.
Incestum. Cic. 1. de Invent. 73. ut Stuprum, Adulterium, &c.
Incursionem in agrum Romanum. Liv. 3. 38. Sabini magna manu incursionem in agrum Romanum fecere.
Indicium, Indicare. Plaut. Aul. 4. 6. 5.
Inducias, quod barbari Facere treugas dicunt. Liv. 29. 12. Cum Romanis quoque, sicut cum Ætolis, cupiens pacem, si posset: sin minus, inducias facere. Cic. 8. Philipp. 20.
Inducias, metaphorice, pro Spatii aliquid dare, donec quippiam fiat. Plaut. Amph. 1. 1. 233. Immo induciæ parumper fiant, siquid vis loqui.
Ineptiarum aliquid facere. Catul. 6. 14.
Infamiam facere dicitur judex, Dum infamiam irrogat. Ulpian. in l. quid ergo par. Ex compromisso. D. de his qui not. infam.
Infectum quod factum est. Plaut. Truc. 4. 2. 17.
Inimicum sibi aliquem. Ter. Eun. 4. 7. 32. Miseret tui me, qui hunc tantum hominem facias inimicum tibi.
Inique facias. V. INIQUUS.
Initium, i. e. Incipere. Cic. 9. Att. 11. Si hic qua ratione initium fecit, eadem cetera aget sincere, temperate, prudenter, valde videro.
Initium armorum. Cic. 7. Att. 3.
Initium cædis. Cic. 5. Philipp. 20.
Initium colloquendi. Liv. 25. 23. Sic, Confligendi. Cic. 14. Philipp. 36. Fugæ. Cæs. 3. Bell. Civil. 69.
Injuriam, Damnum inferre, vel Injuria lacessere. Ter. Adelph. 1. 2. 68. Etsi Æschinus nonnullam in hac re nobis facit injuriam. Cic. 1. Verr. 54. Quid dices? an id quod dictitas, injuriam tibi fecisse Verrem? Hor. 2. Serm. 6. 28.
Luctandum in turba, facienda injuria tardis.
Injuriam contumeliose. Ter. Phorm. 2. 2. 1.
Insanum ex stulto. Ter. Eun. 2. 2. 23.
Scitum hercle hominem, hic homines prorsus ex stultis insanos facit.
Insidias, Insidiari. Ter. Phorm. 2. 1. 44.
Sed siquis forte, malitia fretus sua,
Insidias nostræ fecit adolescentiæ,
Ac vicit: nostran' culpa ea est, an judicum? Cic. pro Milon. 88. Hic di immortales (ut supra dixi) mentem dederunt illi perdito ac furioso ut huic faceret insidias. Sic ibid. 6. 23. 32. 60.
Insigne. Ter. Eun. 5. 6. 31.
Nam jam diu aliquam causam quærebat senex,
Quamobrem insigne aliquid faceret iis: nunc reperit. [Bentl. Ægre faceret. Sed, quantum ego intelligo, Aliquid ægre facere parum convenit irato seni, qui id agebat potius, ut insigne exemplum pœnæ in meretrices ederet.

Insomnia.

Insomnia. Plin. lib. 18. cap. 12. Fabacia existimatur insomnia facere. h. e. Nocturnas illusiones provocare.
Intercapedinem scribendi, Intermittere scribendi officium. Cic. Fil. 16. Fam. 21. Itaque me jam non pœnitebat intercapedinem scribendi fecisse, sed potius lætabar.
Intercessiones, Intercedere. Gell. lib. 13. cap. 12. extr. refert Tribunos pleb. creatos faciendis intercessionibus.
Intervallum. Temporis scil. Varro lib. 3. de R.R. cap. 7. ad fin. Liv. 24. 7. Tanquam laxaret elatum pedem ab stricto nodo, moratus turbam Dinomenes, tantum intervalli fecit, ut, &c.
Introitum sol in Geminos facit, pro Ingreditur signum Geminor. conf. Transitum infra. Columel. lib. 11. cap. 2. Sic In Cancro. ibid.
Invidiam, i. e. Onerare invidia, vel Odiosum reddere. Liv. 38. 43. pr. Itaque ad invidiam ei faciendam, legatos Ambracienses in Senatum, subornatos criminibus, introduxit. Ovid. 4. Met. 547.
Utque parum justæ, nimiumque in pellice sævæ,
Invidiam fecere deæ.
Invidiam gratia, odium turpitudo, iram offensio judicis facit. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Iratum aliquem alic. Cic. 1. de Orat. 20. Quum iratum adversario judicem facere vellet.
Irrita verba alicujus virtute, pro Redarguere. apud Plaut. in Amph. 3. 2. 44.
Irruptionem, Impressionem seu Incursionem hostilem. Cic. pro Lege Manil. 15. Cum hostium copiæ non longe absunt, etiamsi irruptio facta nulla sit, tamen pecora relinquuntur.
Iter, Ambulare, ire aliquo. Cic. pro Cn. Planc. 65. At ego, quum casu diebus iis, itineris faciendi causa, decedens e provincia Puteolos forte venissem. Idem 1. de Divin. 57. Quum duo quidam Arcades familiares iter una facerent.
Iter fecit a portu navita. Ovid. 18. Epist. 10. Al. Movit iter.
Iter ad prætorium. Liv. (55.)
Iter ad superos. Sen. Herc. OEth. 16.
Iter infestum. Lucret. lib. 5. 1123.
Iter sibi occultum mus fecit. Ovid. 2. Fast. 574.
Iter pedibus. Cic. 5. Att. 9. Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodissime navigassemus.
Iter per regionem aliquam. Cic. 3. Att. 4. Sive per Epirum iter esset faciendum, &c.
Iter per auras. Ovid. 3. de Pont. 2. 62.
Iter quacunque fecit. Cic. 3. Verr. 44.
Iter sceleri, Quod alias dicitur Fenestram aperire.. Ovid. 15. Met. 105.
Iter secundum mare facere. Cic. 16. Att. 13.
Judicatum facere, Judicis sententiæ parere. Verbum est duodecim Tabularum, Ni judicatum faxit, secum ducito. Cels. l. 42. D. si cert. petat. At si judicatum fecerit Titius, nihil ultra Sejus tenebitur. Cic. pro L. Flacc. 48. Itaque recuperatores contra istum rem minime dubiam prima actione judicaverunt. Quum judicatum non faceret, addictus Hermippo, & ab hoc ductus est.
Judicatum debitorem facere creditor dicitur, quum eum condemnari facit. Martianus in l. grege. §. etiam. D. de pignorib.
Judicem, aut arbitrum, Judicium arbitriumve alicujus rei ad aliquem deferre. Plin. Epist. 150. Non desunt enim qui me aut judicem, aut arbitrum faciant.
Judicium, Judicare. Cic. 13. Fam. 30. Ut primum per ætatem judicium facere potueris, quanti quisque tibi faciendus esset.
Judicium de aliquo. Cic. pro Lege Manil. 43. De quo homine vos (id quod maxime facit auctoritatem) tanta & tam præclara judicia fecistis.
Judicium de virtute alicujus. Cic. 11. Fam. 29. extr. Gravissimum vero judicium de mea fide & de constantia fecisti.
Jugulationem magnam. Hirt. Bell. Hispan. 22. Quum bene magnam manum fecisset, & nocturno tempore per fallaciam in oppidum esset receptus, jugulationem magnam facit.
Juramentum in verba alicuj. Jurare. Sen. 2. de Clement. In cujus verba principes regesque juramentum faciunt.
Jus, i. e. Potestatem. Liv. 32. Rerum suarum quas possent, ferendarum secum dominis jus fiebat, &c.
Jussa, i. e. Facere quæ jussus es. Ovid. 2. Met. 154.
Justa alicui. Cic. pro Flacc. 95. Justa Catilinæ facta sunt. V. JUSTA.
Lætantem aliq. Plaut. Stich. 3. 1. 6. Eos nunc lætantes faciam adventu meo.
Lætitiam. Cic. 1. de Fin. 25. Recta & honesta quæ sint, ea facere ipsa per se lætitiam.
Lætitiam ingentem. Liv. 28.
Lapidationes. V. Fugam.
Largitionem, sive Largitiones; Largiri, Corrumpere pecunia judices vel Suffragatores. Cic. 3. Tusc. 48. Et quidem C. Gracchus quum largitiones maximas fecisset, & effudisset ærarium: verbis tamen defendebat ærarium.
Lenocinium. V. LENO.
Librum. Plin. Epist. 147.
Lites. Ter. Eun. 4. 5. 8. Lites sunt inter eos factæ maxumæ.
Litem suam facere, Interponere se liti. Gell. lib. 10. cap. 1. Ego adversus eum qui doctus esse dicebatur, litem meam absens facere nolui.
Litteras. i. e. Exarare, Scribere. Plaut. Asin. 4. 1. 22.
Tuus arbitratus sit, comburas si velis,
Ne illi sit cera, ubi facere possit litteras. Cic. 4. Acad. 6.
Sed ne litteram quidem unam facimus, nisi forensem.
Lituram. Ovid. 4. de Pont. 1. 14. Idem 3. Epist. 3.
Quascunque aspicies, lacrymæ fecere lituras.
Locum alicui rei, aut facinori. Sen. de Benef. Ut devotioni Fortissimæ locum ultima necessitas faceret. De Decio opinor. Ovid. 2. Amor. 19. 6.
Et faciat voto rara repulsa locum.
Locupletem se verbis. Cic. pro Flacc. 10. Quum verbis se locupletem faceret; haberet nihil præter illam impudentiam, quam videtis.
Longum. Hor. 1. Serm. 3. 137. Ne longum faciam. Formula abrumpendæ orationis.
Longius aliquid exemplis facere. Cic. 5. de Fin. 40. Nihil opus est hoc exemplis longius facere: est enim perspicuum, &c.
Loquentem aliquem, pro Introducere in oratione quasi loq. Cic. in Orat. 85. Non faciet remp. loquentem.
Lucrum. Plaut. Most. 2. 1. 7. Facere aliquantum lucri argenti. Cic. pro Flacc. 91. Minus igitur lucri facit.
Ludos alicui, Irridere aliquem. Plaut. Most. 2. 1. 80. Ter. Phorm. 1. 7. 52. Ut ludos facit.
Ludos sibi, pro Ineptiendo se deludere. Sen. Epist. 114.
Ludos facere, i. e. Ludere. Lucret. lib. 4. 794.
Ludos facere, idem quod Ludos edere. Cic. 3. Q. frat. 8. Quanta tandem pecunia penderetur, si omnium nomine quicunque Romæ ludos facerent? Idem Att. Ludos facere absens malebat.
Maciem. Ovid. 11. Met. 793. Fecit amor maciem.
Maculas, Contaminare, conspurcare, & maculis aspergere. Plin. lib. 12. cap. 25. Summa probatio est, ut in veste maculas non faciat.
Magnum, i. e. Rem magnam. Hor. 1. Serm. 10. 20.
At magnum fecit quod verbis Græca Latinis
Miscuit.
Magnum me faciam. Plaut. Mil. 3. 2. 10. Magnum me faciam, nunc, quoniam illæc me collaudavit.
Malum aut bonum in re quap. Cic. ad Brut. 15. Nec tamen tantum in statuenda Lepidi statua factum est mali, quantum in evertenda boni.
Mandata. Plaut. Asin. 5. 2. 63.
Ibo ad Diabolum, mandata dicam facta ut voluerit.
Manum, pro Colligere milites. Cic. pro Cæcin. 33. Quum manum fecerit, copias pararit, &c. conf. Jugulationem.
Manubias sibi. Cic. 3. Verr. 154. Dubitamus quid iste in hostium præda molitus sit, qui manubias sibi tantas ex L. Metelli manubiis fecerit?
Matres. Ovid. 2. Trist. 289.
— Jovis succurret in æde,
Quam multas matres fecerit ille deus.
Maturum. V. MATURUS.
Medicinam, Mederi & juvare præsenti auxilio. Plaut. Men. 1. 1. 23. Cic. pro Quint. 8. Medicinæ faciendæ locus non erit. Idem 14. Fam. 7. Ita sum levatus, ut deus mihi aliquis medicinam fecisse videatur.
Mel facere dicuntur apes. Plin. lib. 11. cap. 18.
Meliorem aliquem alicui facere. Ovid. 2. de Rem. Amor. 761.
Me certe Sappho meliorem fecit amicæ.
Mentionem, Commemorare. Plaut. Most. 3. 3. 126. Cic. pro Cluent. Quo tandem igitur ore mentionem corrupti judicii facitis?
Mentionem cum aliquo. Plaut. Aul. 4. 7. 3.
Fac mentionem cum avunculo mater mea. Plaut. Cist. 1. 2. 15.
Quod sæpe mecum mentionem fecerit,
Puerum aut puellam alicunde ut reperirem sibi.
Mentionem de re aliqua. Cic. 2. Q. frat. 11. De te magis ab Sipylo mentio est honorifica facta. Plaut. Aul. 2. 2. 27. Credo hercle ubi mentionem ego fecero de filia, mihi ut despondeat, se a me derideri rebitur. Idem Pers. 1. 3. 29. Sed ecquid meministi here, qua de re ego tecum mentionem feceram?
Mercaturam. Plaut. Rud. 4. 2. 26. Cic. in Parad. 6. Nam ut iis qui honeste rem quærunt mercaturis faciendis.
Mercem beneficium, i. e. Loco mercis habere. Sen. de Benef. lib. 5. cap. 14.
Meretricium. Suet. in Calig. cap. 40.
Messem. Columel. lib. 2. cap. 11. Tardius messem primam ejus facere oportebit.
Metum, pro Inferre. Tacit. 6. Ann. 36. Inanem metum fecerant. Ovid. 5. Met. 322.
Missum. Ter. Eun. 5. 2. 25. Missa hæc faciamus. i. e. De hac re ne loquamur amplius. Idem Andr. 4. 1. 56. Vel tu melius aliud reperi, me missum face. Cic. 3. Off. 112. Juravitque se illum statim interfecturum, nisi jusjurandum dedisset, se patrem missum esse facturum. Hic est Accusatione desistere.
Missum facere legiones ad aliquem. Cic. 8. Att. 12. Æquum est me a te impetrare, ut cohortes quæ ex Piceno & Camerino venerunt, quæ fortunas suas reliquerunt, ad me missum facias. i. e. Proficisci ne prohibeas.
Modum, Idem pæne ac Finem facere. Cic. 10. Fam. 3. Sciebam enim ex iisdem te hæc haurire fontibus, ex quibus ipse hauseram. Quare modum faciam. Idem 1. de Legib. 53. Ut aliquando controversiarum aliquem facerent modum.
Modum iræ. Liv. 4. 50. Postremo quum modum iræ nullum faceret, &c.
Modum Veneris sibi facere in aliqua. Ovid. 4. Met. 258. conf. Finem.
Modum, Aliter. Liv. 3. Neque suum cuique jus modum faciebat, sed virium spe, sed manu obtinendum erat.
Modos, Cantare. Cic. de Orat. 198. Neque id actores prius viderunt, quam ipsi poetæ, quam denique illi etiam, qui fecerunt modos. [Non est Cantare, verum Melodian componere, ut vulgo loquuntur, ad quam Canticum, vel Fabula decantetur ab Actoribus. V. MODUS.
Momentum. Liv. 23. 39. Tantum navis una capta cum legatis momenti fecit ad dilationem imminentis Romanis belli. Sic lib. 24. Facere momentum annonæ, pro Juvare annonam, vel Levare pretium annonæ.
Moram. Plaut. Most. 1. 1. 72. Cic. pro Sext. 74. Ille se affirmare, postero die moram nullam esse facturum.
Moram certamini. Liv. 3. & 24. Nec hostes moram dimicandi fecerunt.
Moram in agendo facere. Paul. in l. si is qui. D. de jure dot. Neque maritus in agendo moram fecisset. Ibid. Etiam maritus moram fecerit in exigendo. Marcell. in l. qui decem. §. 1. D. de solutionibus, Si in solvendo moram fecisses. Et Paul. in l. si servum. §. sequitur. D. verb. oblig.
Moram facere legatario. Ulpian. in l. quum res legata. D. de legatis primo.

Moram facere libertati, i. e. Libertatem differre. Ulpian. in l. statuliberos. §. non solum autem. D. de statuliberis.
Moram facere manumissioni, i. e. Manumissionem differre. Ulpian. in l. si pecuniam, non procul a fine. D. de condictione causa data.
Moram facere quo minus. Julianus in l. si quis arbitratu. D. de verbor. obligat.
Morem sibi. Liv. 35. 35. Fecerat sibi morem Alexamenus, nunc cum tyranno inter paucos ordines circumeundi, &c.
Morem facit usus. Ovid. 2. Met. 345.
Illæ, more suo, nam morem fecerat usus, &c.
Mortem. Columel. lib. 2. cap. 2. Nam ille mortem facit: hic teterrimam comitem mortis, famem.
Motus. Liv. 28. 46. Inde ad oram Ligurum Alpinorum, siquos ibi motus facere posset, classem appulit.
Multam. i. e. Imponere. Gell. lib. 7. cap. 14. & 11. 1.
Munditias. Cato de R. R. cap. 2. Pratum purgari, virgas vinciri, spinas runcari, expinsi far, munditias fieri.
Mutuum cum altero. Plaut. Curc. 1. 1. 47. Ego autem cum illa facere nolo mutuum, i. e. Nolo eam deperire ut me deperit. Turneb. vero sic, Parum illi videtur mutuum facere, quod in mutuo jus nostrum remanet: proprium facit, ut jam alieni juris sit, & totum ad aliud transeat dominium.
Naturam ulicujus rei, pro Consuetudinem & usum facere. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Navem facere, pro Ædificare navem. Plaut. Mil. 3. 3. 43. Cic. 3. Verr. 46. Decem enim naves jussu L. Murenæ populus Milesius ex pecunia vectigali populi Romani fecerat.
Naufragium. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Illi enim nusquam picti sunt, qui naufragium fecerunt, in marique perierunt.
Naufragium gloriæ, &c. per metaphoram, pro Gloriam amittere. Cic. 7. Verr. 69. Hic primum opes ipsius civitatis victæ, comminutæ, depressæque sunt: in hoc portu Atheniensium nobilitatis, imperii, gloriæ naufragium factum existimatur.
Naviculariam. Cic. 7. Verr. 45. Quid existimare eos qui audiebant, arbitrabare? Inanem te navem esse in Italiam deducturum? Naviculariam te, quum Romam venisses, esse facturum? V. NAVIS.
Nefas. Cic. 1. Philipp. 10. Facit sibi quisque nefas. Ovid. 8. Met. 483.
Ulciscor, facioque nefas, fera bella sequutus.
Nefas sibi quisque fecit, i. e. Pro se quisque operam dedit, ut nefarium scelus aliquod perpetraret. Lucan. lib. 2. 147.
Ne facere, apud vet. quendam. At Despaut. ex Ennio in Annalibus affert, Quod . . . . neque, ut . . . . . . facere audent. Vide apud Lucretium Facere ita positum, cum quadam particula. H. St. V. supra Facere per trajectionem.
Negligentem. Ter. Andr. 2. 3. 23. Sed si te æquo animo ferre accipiet, negligentem feceris.
Negotium alicui facere, pro Exhibere. Quintil. lib. 5. cap. 12. Cic. pro Lege Agr. 2. 102. Istos quibus otiosi negotium facessimus, otiosissimos reddam.
Nidum. V. NIDUS.
Nobilem, Nobilitare. Plin. lib. 10. cap. 26. extr. Meleagri tumulus nobiles eas fecit. Gallinas scil.
Nobilitatem.' ut, Longinquitate nobilitas facta. Plin. lib. 10. cap. 47.
Nocentem aliquem. Lucan. lib. 2. 203.
Nomen, Nominare. Plaut. Men. 1. 1. 1. Idem Bacch. 4. 9. 21. Ei profecto nomen facio ego Ilio. Liv. 8. 15. Scelerato campo (credo ab incesto id ei loco nomen factum.) Virg. 1. Georg. 137.
Navita tum stellis numeros, & nomina fecit.
Nomen alicui facere, pro Conciliare famam & celebritatem. Liv. 28. Ovid. 1. Fast. 597.
Et mortem & nomem Druso Germania fecit. [Immo proprie nomen fecit, quia Germanici cognomen ipsi, posterisque ejus senatus decrevit, teste Sueton. in Claud. cap. 1. & Dione l. 55. Sic fortassis & apud Liv. Locum enim perquirere non licuit.
Nomina, idem quos Æs alienum facere, & debitorem se constituere. Cic. 3. Off. 59. Emit homo cupidus & locuples, tanti quanti Pythius voluit: & emit instructos, nomina facit, negotium conficit. Idem 7. Fam. 23. Accepi Aviani litteras, in quibus hoc inerat liberalissimum, nomina se facturum, qua ego vellem die. i. e. Pecuniam crediturum, in eam diem solvendam, quam ego postulassem. Sic Sen. lib. de Vita Beata cap. 24. pr. Nunquam magis nomina facio, quam quum dono. [Quod paulo supra, cap. 20. dixerat, Nihil magis possidere me credam, quam bene donata. conf. eundem lib. 1. de Benef. a pr. Unde liquet Nomina facere dici de Creditore, cum pecuniam numerat debitori, & nomen ejus inscribit in tabulas expensi: itemque de Venditore, quum negotium conficit, stipulatione facta de in diem solutione. V. Græv. & Gronov. ad utrumque Cic. loc. notata, & f. l. NOMEN. Planissime & Columella loc. seq.
Nomen cum vineis. h. e. Facere supputationem reditus vinearum. Columel. lib. 3. cap. 32. [Immo & hic est Quasi credere summam vineæ. En verba, Quod quasi nomen, si, ut fœnerator cum debitore, ita rusticus cum vineis suis fecerit eius summæ, ut in perpetuum prædictam usuram semissium Dominus constituat, &c. unde apparet de pecunia vel maxime fœnebri, seu quæ cum usuris creditur, veteres hunc loquendi modum, contra ac Salmasius putabat, usurpasse.
Nominationem. Liv. 26. 23. extr. Otacilius Crassus Pontifex quia exacto anno mortuus erat, ideo nominatio in ejus locum non est facta. i. e. Novus suffectus non est.
Notum. Plin. Epist. 238. Ovid. 12. Met. 64.
Noxia lumina sua facere. Ovid. 2. Trist. 103. i. e. Suos oculos.
Numerationem, pro Numerare. Sen. Epist. 26. extr. Scis cujus arca utar. expecta pusillum & de domo fiet numeratio.
Nuptias. Ter. And. 3. 2. 42. Tu tamen has nuptias perge facere ita ut facis. conf. Justin. 7. 3. 9.
Obnoxium sibi aliquem. Plaut. Trin. 2. 1. 33. Sunt tamen quos miseros, maleque habeas, quos tibi obnoxios fecisti.
Obscurum orbem facit nox. Ovid. 2. Met. 514.
Mentiar, obscurum nisi nox quum fecerit orbem,
Nuper honoratas summo mea vulnera cœlo
Videritis stellas.

Obsequelam. Plaut. Asin. 1. 1. 50. Qui mihi auscultabunt, facient obsequelam. h. e. Gratum.
Obsidium, Obsidere Plaut. Bacch. 4. 9. 24. Gell. lib. 15. cap. 30. Cui a peritia, disciplinaque faciendi obsidii &c. cognomentum Poliorcetes fuit.
Obsonium. Plaut. Bacch. 1. 1. 63. Tu facito opulentum obsonium. Ego obsonabo. Aliter in codd. emendatis. V. loc.
Odium vitæ, Facere ut aliquis vitæ tædio tangatur. Plin. lib. 20. cap. 18.
Odium, pro Generare. Sen. 1. de Ira.
Officium suum. Ter. Phorm. 4. 5. 12. Non sat tuum te officium fecisse, si non id fama approbat? Ter. Eun. 4. 5. 3. Postquam surrexi, neque pes, neque mens satis suum officium facit.
Officia alicui, pro Exhibere honorem & obsequium. Gell. lib. 5. cap. 13. Quum quæreret, quibus nos officia prioribus potioribusque facere oporteret. conf. Justin. 16. 2. 9.
Omen. Plin. lib. 15. cap. 19.
Operæ alicujus pretium. Liv. 27. Quales ex hac die experiundo cognoverit, perinde operæ eorum pretium faciat.
Optionem. Cic. 1. Verr. 45. Quoties ille tibi potestatem optionemque facturus sit, ut eligas utrum velis.
Opus, Laborare, operari. Plaut. Trin. 2. 4. 180. Ter. Eun. 2. 1. 14.
Opus faciam, ut defatiger usque, ingratiis ut dormiam.
Orationem. V. ORATIO.
Orbem facere. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 37. Quum illi orbe facto sese defenderent, celeriter ad clamorem hominum circiter millia sex convenerunt.
Orbes. num. pl. Sallust. in Jugurth. cap. 97. extr. V. ORBIS.
Ostenta de re aliqua. Cic. 8. Fam. 14. Scis Appium Censorem hic ostenta facere de signis & tabulis.
Otium, pro Dare otium. Virg. 1. Ecl. 6.
O Melibœe, Deus nobis hæc otia fecit.
Ova, pro Ponere. Varro 3. de R. R. cap. 9. Neque fere in villis ova ac pullos faciunt, sed in silvis.
Pactiones, Pacisci. Cic. 4. Att. 17. V. PANGO.
Pactionem cum aliquo de re aliqua. Cic. de Provinc. Consl. 10. Idem pro Rosc. Com. 40. Quum de tota lite pactionem faceret.
Pactionem ut. Cic. pro Rosc. Com. 26. Dic pactionem fecisse ut absolveretur: non pepigit. V. Justin. 15. 2. 2. & 4. 21.
Pactum inter eos factum est. Modest. in l. Cajus. D. de pignorat. actione.
Par. Plaut. Amph. 1. 2. 32. Idem Trin. 2. 2. 4. Feceris par tuis ceteris factis, patrem tuum si percoles. Plin. in Paneg. cap. 81. pr. Quod siquando cum influentibus negotiis paria fecisti, instar refectionis existimas mutationem laboris. i. e. Si satisfecisti, & officium tuum fecisti.
Paria, Æquare, & unum atque idem ex duobus facere, aut æqualem facere unius atque alterius rationem. Cic. 3. de Legib. 19. Omnia infima summis paria fecit, turbavit, miscuit. Pro hoc Sen. Epist. 19. dixit Facere parem rationem. V. PAR.
Parentem facere pulchra prole. Virg. 1. Æn. 79.
Parricidium facere, pro Committere. Justin. 1. 9. 5.
Partem facere in lusu pilæ. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 32.
Partes, Partiri & sortiri. Cic. 2. de Orat. 366. Primum quis Antonio permisit, inquit, ut & partes faceret, & utram vellet, prior ipse sumeret?
Participem consilii sui. Plaut. Pseud. 1. 1. 9.
Neque tui consilii participem quenquam facis?
Partum. Plin. lib. 27. cap. 12. de phyllo herba, Hæc sui sexus facit partus.
Pavorem. Liv. 3. Alibi pavorem, alibi gaudium ingens facit. subaud. Clamor.
Pausam. Plaut. Pœn. 2. 13. Quando id quod sat erat, satis habere noluit, ego pausam feci.
Pacem. Cæs. 2. Bell. Gall. 29. Consensu eorum omnium pace facta. Ovid. 3. Fast. 673.
Pace domi facta, signum posuere perenne.
Pacem fecere cum Samnitibus Romani. Cic. 3. Off. 109. Et Liv. 24. Adde Justin. 3. 9. 13: 8. 4. 2. & 30. 1. 7.
Pecuariam facere, pro Exercere. Suet. Jul. cap. 42.
Peculatum in aliq. Plaut. Cist. 1. 1. 74. Cic. pro Rabir. perduel. 7.
Peculium a malo. Plaut. Most. 4. 1. 7. Sed hi si reprehensi sunt, faciunt a malo peculium. i. e. Duplo puniuntur.
Pecuniam, pro Lucrari, accumulare, colligere. Cic. 4. Verr. 17. Quærere ipse secum, & cogitare cum suis cœpit, quibusnam rebus in ea provincia maximam uno anno pecuniam facere posset. Idem 5. Verr. 21. Et ista ratione innumerabilem pecuniam facere posset, &c.
Periculum, Tentare, experiri. Plaut. Mil. 3. 1. 41. Ter. And. 3. 3. 33. Qui scis ergo istuc nisi periculum feceris?
Periculum ex aliis. Ter. Heaut. 1. 2. 36.
Scitum est, periclum ex aliis facere, tibi quid ex usu fiet.
Periculum in re aliq. Ter. Eun. 3. 2. 23. —Fac periclum in litteris,
Fac in palæstra, in musicis: quæ liberum
Scire æquum est adolescentem, sollertem dabo.
Periculum diligentiæ. Cic. 2. Verr. 34.
Periculum legionum. Cæs.
Periculum sui. Cic. 1. Verr. 27. ubi Ascon. V.
Periculum summæ rei. Tacit. 4. Hist. 71. Crebris interim nuntiis Valentinum monuere, ne summæ rei periculum faceret.
Periculum facere alicui, pro Adducere in discrimen & periculum. Tacit. 13. Ann. 33. Eousque ambitus prævaluit ut quidam accusatorum ejus exilio multarentur, tanquam insonti periculum fecissent.
Peritum me fecere dolor & lacrymæ. Propert. lib. 1. 9. 7.
Permutationem cum aliquo. Cic. 5. Att. 13. Ego præterea rationem Philogeni permutationis ejus, quam tecum feci, edidi.
Perniciem alicui facere. Tacit. 2. Hist. 70. Quæ læta in præsens mox perniciem ipsis fecere.
Perspicua sua consilia. Cic. 1. Verr. 5. Nam ut apertus in corripiendis pecuniis fuit, sic in spe corrumpendi judicii perspicua sua consilia, conatusque omnibus fecit.

Perturbationem. Cæs. 4. Bell. Gall. 29.
Pestilentiam. Columel. lib. 6. cap. 5. Et id præcipue, quod egerit sus ægra, pestilentiam facere valet.
Piraticam. Cic. Post red. in Senat. 10. Egestate & improbitate coactus piraticam ipse fecisset.
Plagam. Cic. in Orat. 228. Sic oratio nec plagam gravem facit, nisi petitio fuerit apta.
Planum, pro Ostendere & declarare. Cic. pro Rosc. Com. 54. Quid si tandem planum facio, post decisionem Roscii, &c.
Plenum fastidii, Implere fastidio. Plaut. Mil. 4. 2. 43.
Plurimum facit. i. e. Confert. Quintil. lib. 6. cap. 5. p. 570.
Poema. Cic. in Pison. 70. Poema porro facit ita festivum, ita concinnum, &c. Hor. in Arte Poet. 303.
Pondus. ut, Minimum ponderis facit. Plin. lib. 12. cap. 19.
Pontem. Cic. 10. Fam. 15. Ponte uno die facto, exercitum ad IIII. Id. Maii traduxi.
Populationes, Populari. Liv. 28. 4. extr. Eodem anno classis Romana, cum M. Valerio Lævino Proconsule ex Sicilia in Africam transmissa, in Uticensi, Carthaginiensique agro late populationes fecit.
Potestatem; Concedere, vel Permittere. Cic. 3. in Catil. 11. Siquid de his rebus dicere vellet, feci potestatem. Idem pro Cluent. Respondendi Fidiculanio potestas facta non esset.
Potestatem tabularum & litterarum facere. Cic. 6. Verr. 149. Hic ego postulare cœpi, ut mihi tabulas obsignare, ac deportare liceret: ille contra. instare ego, omnium mihi tabularum & litterarum fieri potestatem oportere.
Potestatem pugnæ. Justin. 2. 5. 10. & 32. 3. 5.
Potestatem sui, quod & Facere sui copiam dicitur: h. e. Se ad alterius arbitratum accommodare, aut alterius precibus obtemperare. Cic. 1. Q. frat. 2. Quod quum Gabinium de ambitu vellet postulare, neque Prætores diebus aliquot adiri possent, vel potestatem sui facerent. Idem 8. Philipp. 31. Facere omnibus sui conveniendi potestatem. [Hoc subauditur verbum in ceteris locis. Inepta igitur exegesis superior.
Potestatem sui facere dicuntur magistratus. Ulpian. in l. pridie. D. de Feriis. Vulgo Dare audientiam.
Præconium, pro Profiteri, Agere præconem. Cic. 6. Fam. 18. Aliter Ovid. 16. Epist. 139.
 Magna quidem de te rumor præconia fecit.
Prædam. Cic. 5. Verr. 117. Et Cæs. 4. Bell. Gall. 34. Et quanta prædæ faciendæ, aut in perpetuum sui liberandi facultas daretur.
Prædas magnas facere. Nep. 12. 2. 3.
Prægnantem. Plaut. Aulul. 2. 1. 41.
 Si eam senex anum prægnantem fortuito fecerit.
Prælium. Cæs. 1. Bell. Gall. 13. Hoc prælio facto, &c.
Prælium adversum: h. e. Malis avibus & adverso Marte pugnare. Cæs. 2. Bell. Civil. 18. Sæpe ex tribunali prædicavit adversa Cæsarem prælia fecisse.
Prælia secunda: h. e. Marte prospero & secundo belli eventu. Cæs. 1. Bell. Civil. 7. Hortatur, cujus Imperatoris ductu novem annis rempubl. felicissime gesserint, plurimaque prælia secunda fecerint, &c.
Præsentiam sui facere. Paulus in l. de unoquoque. D. de re judicata, Si sæpe conventi præsentiam sui facere noluerint. Hermogenianus in l. contumacia, eodem titulo. Præsentiam sui facere contemnit.
Precationes, quomodo & Supplicationes facere dicitur. Liv. 39. 18. pr. Qui tantum initiati erant, & ex carmine sacro, præeunte verba sacerdote, precationes fecerant.
Pretium, Æstimare. Plaut. Pers. 4. 4. 37. Plin. lib. 12. cap. 20. Pretium Daphnoidis faciunt x. CCC.
Principium. Liv. 24. 24. Qui quum ordine omnia edocuisset, & principium conjurationis factum ab Harmoniæ Gelonis filiæ nuptiis, &c.
Profectionem, Proficisci. Cæs. 5. Bell. Gall. 47. Veritus, si ex hibernis fugæ similem profectionem fecisset, ut hostium impetum sustinere non posset. V. Cellar. Ciacc. & Davis. not.
Profectum. Plin. Jun. Nec minorem sub eo præceptore profectum fecit. i. e. Nec minus profecit.
Progressum in studiis. Cic. 4. Tusc. 43. Philosophiæ denique ipsius principes, nunquam in suis studiis tantos progressus sine flagranti cupiditate facere potuissent.
Promissum. Cic. 3. Off. 95. Promissum potius non faciendum, quam tam tetrum facinus admittendum fuit. Ergo promissa non facienda nonnunquam.
Pronuntiationem. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 25. Qua pronuntiatione facta, temporis puncto, sublatis anchoris, omnes Uticam relinquunt. Paulo supra dixerat, Curio pronuntiari jussit.
Propaginem. Plin. lib. 12. cap. 5. Rami novam sibi propaginem faciant circa parentem in orbes.
Propitium aliquem facere. Plaut. Pœn. 1. 2. 165. Ibid. 2. 6. Nec potui tamen propitiam Venerem facere uti esset mihi.
Proventum majorem, h. e. Exuberantiores fructus dare. Columel. lib. 2. cap. 15. Nec solum ea res majorem facit proventum, sed etiam saporem & odorem vini pomorumque reddit meliorem.
Pugnam. Tacit. 3. Ann. 21. Prosperam adversus Numidas pugnam facit. conf. Prælium.
Pugnam ex auro, i. e. Sculpere in auro. Virg. 3. Georg. 27.
 In foribus pugnam ex auro, solidoque elephanto
 Gangaridûm faciam, victorisque arma Quirini.
Pugnum, h. e. Digitos ita componere, ut pugnum faciant. Cic. 4. Acad. 145. Tum quum plane compresserat, pugnumque fecerat, comprehensionem illam esse dicebat.
Pullos facere dicitur volucris. Varro 3. de R. R. cap. 5. Non enim ut advenæ volucres faciunt pullos, &c.
Querimonias, gemitus, ejulatus. Gell. lib. 1. cap. ult.
Quæstum, Lucrari. Quæstum carcerarium. Plaut. Capt. 1. 2. 26.
Quæstum precarium. Cic. ad Octav. Cujus avus fuerit argentarius, adstipulator pater, uterque vero precarium quæstum fecerit.
Quæstum facit corpore suo meretrix. Liv. 26. τὸ Corpore sæpius subauditur. Ter. Heaut. 4. 1. 27.
 Nempe illi anui prodita abs te filia est planissime
 Per te, vel uti quæstum faceret, vel uti veniret palam.

Quæstum furtis. Cic. 7. Verr. 140.
Quamplurimum, pro Multum lucrari. Ter. Adelph. 5. 4. 15.
 — Nati filii:
 Alia cura: porro autem dum studeo illis ut quamplurimum
 Facerem, contrivi in quærundo vitam, atque ætatem meam.
Quietem. Liv. lib. 21. 28. extr. Donec quietem ipse timor, circumspicientibus aquam, fecisset.
Quietem infestam alicui facere, i. e. Impedire aliquem ne securus dormiat. Lucret. lib. 5. 981.
Ratum. Liv. 28. 39. extr. Quæ nobis Imperatores vestri commoda tribuerunt, ea rata atque perpetua auctoritate vestra faciatis.
Vota alicujus rata facere. Ovid. 4. Met. 388.
Rates. Cæs. 1. Bell. Gall. 12.
Rebellionem. Cæs. 4. Bell. Gall. 30. Optimum factu esse duxerunt, rebellione facta, frumento commeatuque nostros prohibere.
Recte, & sapienter aut commode. Plaut. Amph. 1. 1. 133.
Redempturam. V. REDIMO.
Reducem, Reducere. Ter. Heaut. 2. 4. 18.
 Ergo, mea Antiphila, tu nunc sola reducem me in patriam facis.
Reliqui nihil sibi ad celeritatem facere. Cæs. 2. Bell. Gall. 26. extr.
Reliquos aliquos. Cæs. 8. Bell. Gall. 24. Siquos fortuna fecisset reliquos.
Rem, Parere opes. Ter. Adel. 2. 2. 12.
 Nunquam rem facies, abi, nescis inescare homines, Sannio. Hor. 1. Epist. 1. 64.
Rem siquis fecit ad alium pervenire. Ulpian. in l. Julian. D. ad exhibendum.
Rem divinam, Sacrificare. Ter. Eun. 3. 3. 7.
 Ait rem divinam fecisse, & rem seriam
 Velle agere mecum. Cic. 6. Verr. 18. Res illum divinas apud eos deos in suo sacrario prope quotidie facere vidisti. Liv. de Bell. Maced. Res divinas facere majoribus hostiis jusserunt.
Rem facilem. Plaut. Pseud. 2. 1. 12. Si hoc expugno, facilem ego hanc rem meis civibus faciam.
Rem meliorem. Cic. 14. Fam. 14. Labienus rem meliorem fecit.
Rem palam, Rem ipsam aperire. Ter. Heaut. 4. 3. 43.
 Quo velis in tempore ut te exolvas, rem facias palam.
Rem unam ex duabus. Cic. 2. de Fin.
Remedium lieni: h. e. Lienis dolori remedium adhibere. Plin. lib. 30. cap. 6. Pecudis lien recens magicis præceptis super dolentem lienem extenditur, dicente eo qui medeatur, lieni se remedium facere.
Remissionem. Ulpian. lib. 49. l. 1. titulo. Quando appellandum sit, An vero a remissione quam Præses fecerit, appellatio sit interponenda.
Rempublicam magnam ex parva. Sallust. in Catil. cap. 52. Nolite existimare majores nostros Rempublicam ex parva armis magnam fecisse.
Reversionem. Plaut. Bacch. 2. 3. 62. Reversionem ad terram faciunt vesperi.
Reum facere: h. e. Accusare, sive Reum agere. Cic. pro Cluent. 56. Tamen Habitus Oppianicum reum statim non fecit. Et 4. Fam. 7. Alienæ igitur, inquies, culpæ me reum facies? Legitur ex vetusto exemplari, Subjicies.
Risum. Quintil. lib. 5. Idem lib. 6. cap. 2. Ea sæpius risum fecit. i. e. Movit.
Robur aliquod in stilo, pro Robur acquirere. Quintil. lib. 10. cap. 2.
Ruina facta est tibi. Ovid. 5. Trist. 13. 23. Locum valde corruptum pronuntiant critici, q. V.
Rumorem. Quintil. Decl. 19. Dum nimium libertati vocis indulges, potest populus aliquem de me facere rumorem.
Sacrificium facere & sacra. Cic. de Clar. Orat. 56. Liv. 1. 45. extr. Quidnam tu hospes paras, inquit? inceste sacrificium Dianæ facere? Ibidem, (an 2. 2?) Qui sacra publica Pop. Rom. faceret.
Sacra Jovi facturus erat. Ovid. 3. Met. 26.
Salutationem. Hirt. Bell. Afr. 85. Atque armis dimissis salutationem more militari faciunt.
Sanguinem, pro Fundere. Liv. lib. 5. Bell. Maced. Nondum indicto bello, aut ita commisso, ut strictos gladios, aut sanguinem usquam factum audissent.
Sanum, Morbum sanare. Plaut. Men. 5. 4. 5. Quin ea causa duco te, ut id dicas mihi: atque illum ut sanum facias.
Sapienter. Plaut. Pœn. 5. 2. 132.
Satis alicui, pro Ejus voluntati obtemperare. Cic. de Clar. Orat. 1. Ego vero inquam si potero, faciam vobis satis. V. SATISFACIO.
Scelestе. Plaut. Rud. 1. 3. 13. — Nam me si sciam fecisse,
 Aut parentes scelestе, minus me miserer.
Scelus. Cic. 1. de Orat. 220. Scelus eos nefarium facere, &c. dicunt. Ovid. 7. Met. 340. Tacit. 15. Ann. 67. Faciendis sceleribus promptus.
Schema facere per imprudentiam. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Scire. Plaut. Pers. 2. 2. 42. Quando ita certa res est, nihili facio scire, valeas.
Scriptum. i. e. Scribam esse. Liv. 9. 46. pr. Neque accipi nomen, quia scriptum faceret; tabulam posuisse, & jurasse se scriptum non facturum: quem aliquanto antea desiisse scriptum facere arguit Macer Licinius.
Se intimum apud aliquem. Plaut. Mil. 2. 1. 30.
 Itaque intimum ibi se miles apud lenam facit.
Se versipellem. Plaut. Amph. 1. 2. 4. Ita versipellem se facit quando lubet.
Se vilem. Plaut. Mil. 4. 6. 28.
 Nam tute vilem feceris, si te ultro largibere.
Secessionem, Secedere. Liv. 4. Bell. Pun. Cæs. 1. Bell. Civil. 7. Non cum populo agi cœptum, nulla secessio facta.
Securitatem, quod barbari Assecurare dicunt. Liv. 36. 41. pr. Dum hæc in Italia geruntur, Antiochus Ephesi securus admodum de bello Romano erat, tanquam non transituris in Asiam Romanis: quam securitatem ei magna pars amicorum, aut per errorem, aut assentando faciebat.
Seditionem. Cæs. 1. Bell. Civil. 87. Petreius, atque Afranius quum

quum stipendium ab legionibus, pæne seditione facta, flagitaretur, &c.
Sedulo, Diligenter. Ter. Phorm. 5. 8. 12. Factum est abs te sedulo. Liv. 4. Bell. Maced.
Sementem. Liv. 5. Bell. Pun. Cic. 2. de Orat. 261. Ut sementem feceris, ita metes. ubi Proverbii speciem habet.
Sementem in ore alicui, joco dixit Plaut. Men. 5. 7. 23.
Hisce ego jam sementem in ore faciam, pugnosque obseram.
Semitam. Plaut. Curc. 1. 1. 36.
Dum ne per fundum septum facias semitam.
Senatusconsultum. Cic. 9. Att. 18. Volet enim, credo, Senatusconsultum facere, volet Augurum decreta.
Sermonem. Cic. 3. Verr. 66. Mature veniunt, discumbitur: fit sermo inter eos, & invitatio, ut Græco more biberetur.
Sermonem facere, aliter. Cic. 9. Fam. 8. Feci igitur sermonem inter nos habitum in Cumano, quum esset una Pomponius. i. e. Dialogum composui ex illo serm.
Significationem, Dare signum. Cæs. 2. Bell. Gall. 33. Celeriter (ut ante Cæsar imperaverat) ignibus significatione facta, ex proximis castellis eo concursum est.
Silentium. Plaut. Amph. prol. 15. Liv. 24. 8. extr. Tum Q. Fabius, silentio facto, tali oratione est usus. Phædr. 5. 5.
Silentium per præconem: h. e. Jubere per præconem ut omnes sileant: quod a majoribus magistratibus fieri solebat. Liv. 3. Silentium factum per præconem.
Sobolem. Plin. lib. 11. cap. 18. Insidiantur apibus aquantibus ranæ, quæ maxima est earum operatio tum, quum sobolem faciunt.
Societatem cum aliquo. Liv. 4. Bell. Pun. Ad eum Centuriones tres legatos miserunt, qui cum eo amicitiam, societatemque facerent.
Societatem rerum quarundam. Cic. pro Quint. 12.
Somnum, pro Provocare & conciliare. Plin. lib. 20. cap. 7. Peculiares earum vires partim jam dictæ sunt somnum faciendi, veneremque inhibendi.
Sonitum. Lucret. lib. 6. 132.
Speciem cruentæ victoriæ. Liv. 39. 31. extr. Tribuni militum quinque amissi, & pauci Equites Romani, cruentæ maxime victoriæ speciem fecerunt.
Spem, pro Excitare. Liv. 2. Cic. 3. Att. 6. Tuæ quidem litteræ quo sæpius a me leguntur, hoc spem faciunt mihi minorem. conf. Justin. 22. 1. 12.
Spiritus, Augere animum vel concitare, & ex imbecillo atque impotenti animo, alacrem atque ingentem facere. Liv. 30. 11. pr. Et ita viris equisque abundabat, ut subjectæ oculis regni per multos florentes annos vires, etiam minus barbaro atque impotenti animo spiritus possent facere. V. SPIRITUS.
Sponsionem dicimur, Quum alius alium fore victorem affirmat, pignoribus depositis. Martian. lib. 11. de Aleatorib. Quibus rebus sponsionem facere licet.
Sponsionem cum aliquo. Cic. 7. Verr. 140. Cogere eum cœpit, quum ageret nemo, nemo postularet, H-S duobus millibus sponsionem facere cum lictore suo.
Sponsionem de re aliqua. Cic. pro Quint. 9. Qui, quum de re agendi nullo recusante potestas fuisset, sponsionem de probro facere maluerit.
Sponsionem si, vel nisi. Cic. pro Quint. 84. Jubet P. Quintium sponsionem cum Sex. Nævio facere, Si bona sua ex edicto, &c. Idem 3. Off. 77. Quum is sponsionem fecisset, Ni vir bonus esset.
Sponte sua. Lucret. lib. 2. 193.
Stadia facere quingenta cursu, i. e. Conficere. Justin. 11. 8. 2.
Statum. Quintil. lib. 3. cap. 6. de orationis statu.
Stercus, pro Cacare. Columel. lib. 2. cap. 25.
Stipendia sub aliquo, idem quod Militare. Auctor de Viris Illust. cap. 72. Liv. 5. Factaque dicendi potestate, equis se suis stipendia facturos promittunt. Justin. 24. 4. 10.
Stipendiarios: Cogere ad solvendum tributum. Cæs. 1. Bell. Gall. 36. Heduos sibi, quoniam belli fortunam tentassent, & armis congressi & superati essent, stipendiarios esse factos.
Stomachum alicui, Commovere aliquem, & bilem excitare. Cic. 5. Att. 11. Ita mihi videtur non minus stomachi nostro Cæsari fecisse.
Stragem hostium. Cic. 3. Philipp. 31. Ille autem ex Mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages ubicunque posuit vestigia? Liv. 3. Bell. Pun. Facere stragem hostium. Additur etiam interdum dativus. Liv. 40. 2. pr. Atrox cum vento tempestas coorta, multis sacris prophanisque locis stragem fecit. [Immo Ablativus est, pro In locis.
Stulte. Plaut. Pseud. 1. 3. 9. Non jucundum est, nisi amans facit stulte.
Stuprum cum sorore. Cic. pro Milon. 74. Liv. 22. 57. Qui cum Floronia stuprum fecerat.
Suavium alicui, Suaviari. Plaut. Asin. 4. 1. 52.
— tu labellum abstergeas
Potius, quam cuiquam illa suavium faciat palam.
Summam alicujus rei. Cic. 1. Fam. 9. Summam feci cogitationum mearum omnium.
Sumptum, quod alias Facere expensas, vel Expendere dicitur. Plaut. Capt. 4. 2. 76. Quin ita faciam, ut te cupias facere sumptum. Ter. Hec. 4. 4. 63.
Quam longum spatium amandi amicam tibi dedi?
Sumptus quos fecisti in eam, quam animo æquo tuli? Idem Heaut. 1. 1. 79. Sumptus domi tantos ego solus faciam? Hor. 1. Serm. 2. 19. — at in se
Pro quæstu sumptum facit hic. Cic. 5. Att. Ita vivam ut maximos sumptus facio.
Sumptum ad rem aliquam de suo. Plaut. Bacch. 1. 1. 65.
— Nam id flagitium sit meum, mea te gratia
Et operam dare mihi, & ad eam operam facere sumptum de tuo.
Sumptum in. Cic. pro Lege Manil. 39. Non modo ut sumptum faciat in militem, nemini vis affertur: sed ne cupienti quidem cuiquam permittitur.
Sumpti restim. Plaut. Casin. 2. 7. 1.
Si nunc me suspendam, meam operam luserim,
Et præter operam restim sumpti fecerim.
Vel conjuncte Sumptifecerim. Vide quæ scribo in RESTIS.
Facio in quibusdam nominibus & Conjuncte & Separatim ponitur, ut Lucrum facio & Lucrifacio, Sumptum facio & Sumptifacio, Floccifacio. Assifacio Despaut. sine exemplo. Sed & aliter jungitur, ut Labefacio, Candefacio, Tabefacio, Terrefacio, Quatefacio. Et potest quidem in multis videri junctum infinitivo, ut dixi in lib. de Str. Tabere facio, Candere facio, sed non in omnibus. H. St.
Superbum. Faciam ego hodie te superbum, nisi hinc abis. i. e. Mortuum. Plaut. Amph. 1. 1. 201. Superbos, inquit Nonius, citans hunc locum, veteres Mortuos dixerunt: propter pompam funeris, quia mortui sublati in altum, ad sepulcrum ferri soliti sunt. [Explicant jocum hunc Plauti sequentia verba. q. V.
Superstitiose aliquid facere. Quintil. lib. 1.
Suspicionem, pro Excitare & movere. Cic. pro Flacc. 83. Nunc facis suspicionem: ita enim dixisti, ut nescio quid abs te impetratum esse videatur.
Syngraphas, quod vulgus Obligationes, Schedulas, & Signa dicit. Cic. 3. Verr. 95. Præterea pecunias occuparat apud populos, & syngraphas fecerat: argenti optimi, cælati grande pondus secum tulerat.
Tædium facere: h. e. Fastidia, vel Nauseam movere, aut Facere ut statim quis animo angatur. Liv. 4. Itaque sicut priore anno per indignissimos ex plebejis candidatos, omnium etiam dignorum tædium fecerant, &c. Plin. lib. 31. cap. 3.
Technam adversus aliquem. pro Calumniari vel Insidiari. Plaut. Bacch. 3. 2. 8. Condigne his technam de auro adversum meum fecit patrem, ut mihi amanti copia esset.
Telam facere. Ovid. 6. Met. 31. — tibi fama petatur
Inter mortales faciendæ maxima telæ.
Templum alicui. Plin. lib. 15. cap. 19. Radicem ejus magni ponderis videmus in palatii templo, quod fecerat divo Augusto conjux Augusta, aureæ pateræ impositam.
Temulentiam. Plin. lib. 14. cap. 2. Siquidem temulentiam sola non facit.
Tenebras facere nubibus. Lucret. lib. 2. 1099.
Terrorem. Liv. 7. ab Urbe, & 2. Bell. Maced.
Testamentum. Cic. 2. de Legib. Quod si hoc, qui testamentum faciebat, cavere noluisset.
Testem facere aliquem. Ovid. 5. Fast. 683.
Testes facere, Convocare, seu Advocare. Plaut. Curc. 4. 4. 9. Ter. Adel. 2. 1. 49. Ubi me dixero dare tanti, testes faciet ilico, vendidisse me. Liv. 4. Bell. Maced. Deos hominesque se testes facere, invitos, &c.
Testudinem facere dicuntur milites. Liv. 5. Inde clamore facto, ac testudine facta subeunt. V. TESTUDO.
Timorem. Cic. 10. Fam. 18. Non ullam rem aliam extimescens, quam eandem quæ mihi quoque facit timorem.
Topiarium facere. Cic. 3. Q. frat. 1. V. TOPIARIUM.
Totum facere, pro Vim, potestatemque omnem habere, Omnia in sua potestate posita habere. Ulpian. l. 35. §. 3. D. de hæred. instit. Rerum autem Italicarum, vel provincialium significatione, quæ res accipiendæ sint, videndum est. Et facit quidem totum voluntas defuncti: nam quid senserit, spectandum est.
Ex ea pendent omnia. Omnia in ea posita sunt. H. St.
Tranquilitatem. Plaut. Merc. 5. 2. 36.
Hic facit tranquilitatem, iste omnes fluctus conciet.
Tranquillum animum. Plaut. Epid. 4. 1. 35. Habe animum lenem, & tranquillum face.
Transitum alicui, quod & Viam facere dicitur. Liv. 26. 25. pr. Inde Dardanorum urbem, sitam in Macedonia, transitum Dardanis facturam, cepit.
Dicitur & Transitum dare. Vide TRANSITUS. H. St.
Transitum in. Columel. lib. 11. cap. 2. Quintodecimo Calendas Martii sol in Pisces transitum facit. conf. Introitum.
Transitionem. Hirt. Bell. Hisp. 26. Qui nuntiaverunt equites Romanos conjurasse omnes qui in castris Pompeji essent, ut transitionem facerent. ad Adversarios scil.
Trepidationem. Liv. 3. Nec opinata etiam res plus trepidationis fecit.
Tristem memoriam alicujus rei. Liv. 4. 29. Egregiæ Dictaturæ tristem memoriam faciunt, qui filium ab A. Posthumio, &c. victorem securi percussum tradunt.
Tumorem facere. Ulpian. in l. si servus servum. §. rupisse. D. ad legem Aquiliam, Qui vel virgis, vel loris, vel pugnis ceciderit, vel telo, vel quo alio sciderit alicui corpus, vel tumorem fecerit.
Tumulum. Justin. 12. 12. 12. Virg. 5. Ecl. 42.
Turbam, Commovere multitudinem, aut ita rixari, ut multa concurrat turba. Plaut. Pers. 4. 7. 19. Ter. Eun. 4. 1. 2.
— Nonnihil timeo misera,
Ne quam ille hodie insanus turbam faciat, aut vim Thaidi.
Tussim, pro Generare. Sen. Epist. 76.
Tirocinium, & Ponere rudimentum Latine dicitur, id quod vernacula lingua, Caput operis facere dicunt, i. e. Initium opificii, quum opifices specimen artis edentes, magisterio decorantur. Bud. [Immo V. Tirocinium, in TIRO.
Vadimonium facere, quod & Promittere dicitur. Plaut. Epid. 5. 2. 19. Cic. pro Quint. 57. Ait vadimonium desertum, quæsivit a te statim, ut Romam rediit Quintius, quo die vadimonium istuc factum esse diceres. V. Vadimonium, in VADIS.
Vecturam, pro Exercere. Quintil. Decl. 12. Navis nostra vecturam facit, & vicinarum civitatum copias recondunt.
Vela, i. e. Velificare. Virg. 5. Æn. 281.

Vela

Vela facit tamen, & plenis ſubit oſtia velis. Cic. 4. Tuſc. 9. Utrum igitur mavis, ſtatimne nos vela facere, an quaſi e portu egredientes, paulum remigare?
Vellaturam. Varro 1. de R. R. cap. 2. Item dicuntur qui vecturis vivunt, vellaturam facere. V. VELLATURA.
Ventrem facit paries. Alfenus in l. ſi quando. D. ſi ſervitus vindicetur, Si quando inter ædes binas paries eſſet, qui ita ventrem faceret, ut in vicini domum ſemipedem aut amplius procumberet.
Ventum. Plaut. Curcul. 2. 3. 35. Obſecro, hercle, facite ventum ut gaudeam.
Ventulum pallio. Plaut. Caſin. 3. 5. 14. Ter. Eun. 3. 5. 47. Cape hoc flabellum, & ventulum huic ſic facito, dum lavamur.
Verbum, ſive verba facere; pro Loqui & dicere. Cic. 6. Verr. 147. Nam antequam verbum facerem, de ſella ſurrexit, atque abiit. Ovid. 4. de Pont. 9. 47.
Verba alicui. Ter. And. 1. 2. 5. Nunquam cuiquam noſtrûm verbum fecit. i. e. Ne unum quidem verbum cuiquam dixit de ea re.
Verba ad populum. Gell. 13. 15. extr.
Verba apud. Cic. 5. Verr. 138. Scandilius vero negat ſeſe apud Artemidorum Recuperatorem verbum eſſe facturum. Liv. 35. 49. pr. Ad hæc Quintius, Coram quibus magis, quam apud quos verba faceret, dicere Archidamum rationem habuiſſe.
Verba contra legem. Cic. pro Lege Manil. 52. Et ex hoc ipſo loco permulta idem contra legem verba feciſti.
Verba de. Cic. 2. Att. 3. Idem affirmat verbum de me illum non eſſe facturum.
Verba in partem eam. Cic. 8. Att. 3. Quod plura in eam partem verba fecerim. Sic in ſententiam paſſim.
Verba pro aliquo. Cæſ. 2. Bell. Gall. 16. Pro his Divitiacus fecit verba.
Verba ut. Cic. in Philipp. Quod Trib. pleb. verba fecerunt, ut Senatus Cal. Januariis haberetur.
Verba cogitate. V. COGITO.
Verba commode. V. COMMODUS.
Verba indocte. Plaut. Perſ. 4. 4. 14. Verba quidem haud indocte fecit.
Verba ita fecit. Liv. 1. 52. alias Ita infit.
Verba lepide facere. Plaut. Aul. 3. 5. 23.
Nimis lepide fecit verba ad parcimoniam.
Verborum quantum facere audivi. Plaut. Mil. 2. 6. 13.
Metuo illæc mihi res ne magno malo fuat,
Quantum hunc audivi facere verborum ſenem. i. e. Prout hunc audivi verba facere.
Verbum non facere. Catull. 72. 6. conf. Verba alic.
Verba divina, pro Sacra facere, vel ſupplicationes. Cato cap. 14. Si de cælo villa tacta ſiet, de ea re verba divina fiant procuret.
Verba Latina. Gell. lib. 13. cap. 16. pr. Qui verba Latina fecerunt, quique his probe uſi ſunt, Humanitatem non id eſſe voluerunt &c.
Verba multa. Plaut. Pſeud. 1. 3. 27. Cic. 2. de Divin. 46. Multa verba feciſti.
Verſuram. Cic. 5. Att. 1. Quæ quidem ego utique vel verſura facta ſolvi volo. V. VERSURA.
Verſus. Hor. 2. Epiſt. 2. 51.
— paupertas impulit audax
Ut facerem verſus. Cic. 2. de Divin. 116. Pyrrhi temporibus jam Apollo verſus facere deſierat.
Verſus in cupiditatem alicujus. Cic. 7. Verr. 80.
Verſiculi facti magis & euntes mollius. Hor. 1. Serm. 10. 58.
Verum. Plaut. Rud.
Veſtes lineas. Plin. lib. 12. cap. 6.
Veſtigium, Ambulare & progredi. Cic. pro Rabir. Poſth. 48. Hic vos aliud nihil orat, niſi ut rectis oculis hanc urbem ſibi intueri, atque in hoc foro veſtigium facere liceat. [i. e. Pedem ponere, Conſiſtere in foro.
Veſtigium in poſſeſſionem. Cic. pro Cæcin. 39. Ut iſta re aliquid cum aliqua ex parte differre videatur, utrum pedem quum intulero, atque in poſſeſſionem veſtigium fecero, tum expellar atque dejiciar?
Veſtigium aliter. Plin. lib. 11. cap. 44. pr. Simiarum pedes ſunt ut manus, prælongi, ſed veſtigium palmæ ſimile faciunt.
Viam ad aliquem. Plaut. Bacch. 4. 4. 41. Ut ad ſenem etiam alteram facias viam. pro Adoriaris altera via ſenem.
Viam ruina, Quicquid obſtat proruendo. Lucan. lib. 1. 150.
Viam ſceleribus. Sen. OEth. 7.
Viam ſibi ad caſtra. Liv. 3. 50.
Victoriam. Plin. lib. 23. cap. 1. Hæc tamen facere conſtantiſſime videatur ſententiæ victoriam, quorum mentionem fecimus, ſiquis hoc quoque diſcrimen exigat.
Victum aliquem facere ex victore. Juſtin. 14. 4. 3.
Vim corpori. Liv. 38. 24. pr. Is primo ejus animum tentavit. Quem quum abhorrentem a voluntario videret ſtupro, corpori, quod ſervum fortuna erat, vim fecit.
Vim reſiſtenti facere. Tacit. 2. Ann. 64.
Vindemiam. Varro de R. R. 1. 34. Uvas autem legere, & vindemiam facere inter Æquinoctium Autumnale & Vergiliarum occaſum.
Vires, Colligere vires. Quintil. lib. 10. cap. 3. p. 930. Vires faciamus ante omnia, quæ ſufficiant labori certaminum.
Viriliter facere. Hor. 1. Epiſt. 17. 38.
Vitam bonam alicui. Plaut. Perſ. 4. 8. 4. Ne ego hodie tibi bonam vitam feci? D. fateor habere gratiam.
Vitioſe in ſcholis facimus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Vitium, Corruere, vel vitiari, & aliqua parte labefactari, & proprie de ædificiis dicitur. Cic. in Topic. 15. Si ædes exeſæ corruerunt, vitiumve fecerunt. Labeo locati & conducti, l. quod ſi, Alfenus hujus domus mercedem, quæ vitium feciſſet, deberi putat. Ulpian. De damno infecto. l. ſi finita.
Vitium, Active pro Vitiare. Vitruv. 1. 6. Si venti frigidi ſunt, lædunt: ſi calidi, vitiant: ſi humidi, nocent: iidem faciunt vitia pavimentis. [Sed in cod. Junt. aliiſque poſtrema hæc verba deſiderantur.

Umbram. Plin. lib. 19. cap. 1. Poſtea in theatris tantum umbram fecere.
Umbras ſol altiſſimus fecerat exiguas. Ovid. 3. Met. 50.
Unguentariam, pro Illinere oleo & unguentis, quod balneatores vel ante balneum, vel poſt balneum facere ſolebant. Plaut. Pœn. 3. 3. 90.
Ibi te replebo usque unguentûm echeumatis,
Quid multa verba? faciam, ubi tu laveris,
Ibi ut balneator faciat unguentariam. [i. e. Myropola quaſi fiat. Non enim alia forma dicitur ac Facere Argentariam, Medicinam, Pecuariam, Præconium. V. plura ſupra. Melius tamen Tibi ut b. legeretur, ut Steph. exegeſi reſpondeat.
Voces. Gell. lib. 2. cap. 23. Has apud Menandrum voces facit. h. e. Dicit & recenſet.
Volup animo ſuo. Plaut. Aſin. extr.
Hic ſenex ſiquid clam uxorem, ſuo animo fecit volup,
Neque novum, neque mirum fecit, nec ſecus quam alii ſolent. Non. 2. 905.
Voluptatem. Plaut. Truc. 2. 6. 38. Videor facere mihi voluptatem, eja, ubi quippiam me poſcas. [Falſa citatio eſt. Sed Truc. 2. 4. 72. legitur
Lucrum hercle videor facere mihi, voluptas mea,
Ubi quippiam me poſcis.
Vota, Supplicare. Cato de R. R. 83. Marti Silvano in ſilva interdius in capita ſingula boum votum facito. Cic. pro Milon. 41. Dein ſubito vultu Milonis perterritus, fugeret ad Tiberim: vos & omnes boni vota faceretis, ut Miloni uti virtute ſua liberet?
Vota de ægroto. Cic. 8. Att. 25. Ut quum de illo ægroto vota faciebant
Vota deis facienda. Valer. 1. Argon. 323.
Vota pro. Plin. lib. 17. cap. 2. Ergo qui dixit hiemes ſerenas optandas, pro arboribus vota facit.
Urinam, Mingere. Columel. lib. 6. cap. 30. Plerunque jumenta morbos concipiunt laſſitudine & æſtu: nonnunquam & frigore: & quum ſuo tempore urinam non fecerint
Uſum ſibi facere ſcelerum. Lucan lib. 2. 97.
Ut. Ter. Eun. 2. 1. 1. Facite ut juſſi, deducantur iſti. Ibid. 1. 2. 94. Potius quam te inimicum habeam, faciam ut juſſeris. Cic. 2. Att. 1. Facito ut ſciam.
Ut non. Cic. Att. Et ſi non potuiſti ullo modo facere ut mihi illam epiſtolam non mitteres: tamen mallem non eſſe miſſam. i. e. Quin mitteres.
Ut vigilarem. i. e. Præcepit ut vigilem. Plaut. Amph. 1. 1. 142.
— Nunc propterea quod me meus herus
Fecit ut vigilarem, hic pugnis faciet hodie ut dormiam.
Ut difficilior eſſet feciſti. Plaut Trin. 3. 2. 20.
Ut alias res ſolet facit. Plaut. Stich. 2. 4. 16.
Ut habeas facturus es. Ter. Adel. 4. 7. 32.
Ita me di ament, ut video tuam ego ineptiam,
Facturum credo ut habeas quicum cantites.
Ut lubet fac. Plaut. Amph. 1. 1. 240.
Ut lubet, quod tibi lubet, fac, quoniam pugnis plus vales.
Ut potero faciam. Cic. de Senect. 3. Faciam vero, Læli, præſertim ſi utrique veſtrûm gratum, ut dicis, futurum eſt. L. Volumus ſane, niſi moleſtum eſt Cato. C. Faciam ut potero, Læli
Utiliter. Quæ conſilioque manuque Utiliter feci. Ovid. 13. Met. 206.
Vulnera facere, quod & Vulnera inferre dicitur. Liv. 31. 34. Nam qui haſtis ſagittiſque, & rara lanceis vulnera facta vidiſſent, &c. Ovid. 3. Met. 232.
Facere cum aliquo. Cic. 2. de Fin. 44. Et neſcio quomodo, is qui auctoritatem minimam habet, maximam vim, populus cum illis facit.
Fac eſſe, non eſſe, &c. i. e. ut Vulgo loquuntur, Da vel Pone. Cic. 5. Fam. 16. Verum, fac eſſe omnia. Idem 2. Philipp. 24. Sed fac te dediſſe mihi.
Fac pateant. Plaut. Aul. 3. 1. 2. Ter. Eun. 2. 3. 18. Fac ſis nunc promiſſa appareant.
Fac ſi facis, Proverbiale apud Martial. lib. 1. 46. Sen. de Benef. 2. 5. Fac ſi quid facis.
Face pro Fac. Ovid. 2. de Pont. 2. 64.
Verba face, ut vita quam dedit ipſe, fruar. Plaut. Perſ. 1. 3. 66. Hoc ſi facturus, face.
Factum eſt jamdudum quum. Plaut. Aſin. 5. 2. 40. Jube dare vinum, jamdudum factum eſt quum primum bibi.
Factum eſt biennium poſtquam abii domo. Plaut. Merc. prol. 12.
Biennium jam factum eſt poſtquam abii domo.
Dolo factum. Hor. 1. Serm. 6. 90.
O factum male. Catul. 3. 16.
Dare factum. Quintil. lib. 2. cap. 13. Flexus ille, &, ut ſic dixerim, motus dat actum quendam & factum. De ſtatuis ac picturis. [In emendatis codd. eſt, Quendam effictis. Al. Et fictis, quod præfero.
Notare factum, Pro Pœna infamiæ notare, teſte Bald. in l. Quid ergo. §. cum autem factum. D. de infamibus.
Velle factum alicui. Plaut. Bacch. 3. 3. 91. & Ter. Adel. 5. 7. 21. Ita, Nolle factum. 2. 1. 8.
Facile eſt factu. Lucret. lib. 4. 887.
Inutile factu. Hor. 1. Serm. 4. 124.
Quod optimum factu videbitur, facies. Cic. 7. Att. 22.
Locare faciendum. V. LOCUS.
Faciundum fuit: h. e. Factum oportuit. Ter. Eun. 1. 2. 17. Non pol quo quenquam plus amem, aut plus diligam, eo feci: ſed ita res erat: faciundum fuit. Idem Adel. 5. 3. 54. Scilicet, ita tempus fert, faciundum eſt. Idem Hec. 4. 3. 3. Ubi Donatus; Dicendo faciundum, oſtendit ſe Cogi neceſſitatibus.
Facior in paſſivo veteres dixiſſe patet partim ex parte. Factus, partim ex compoſitis Afficior, Efficior, &c. partim ex Nonio 10. 17. ubi Nigid. ποιεῖται, reddit Facitur, & Titinn. ait, Conſilium parvi facitur. conf. Goclen. Probl. Gramm. 2. 83.
FACIENS, Partic. [ποιῶν] ut, Vino ingenium faciente. Ovid. 7. Met. 433.
Venti facientes frigora. Ovid. 1. Met. 56.
Paſſus ſtrepitum non faciens. Ovid. 3. Triſt. 7. 36.

FACTUS, aliud Partic. [πεπραγμένος] de re absoluta. ut Facta & transacta omnia. Ter. Andr. 1. 5. 14. Factus ad ludum & jocum: h. e. Natus, quasi a natura factus. Cic. 1. Off. 103. Neque enim ita generati a natura sumus, ut ad ludum & jocum facti esse videamur, sed ad severitatem potius.
Ad imitationem stultitiæ factus, pro Compositus. Liv. lib. 1. 56. de Bruto, Ergo ex industria factus ad imitationem stultitiæ, quum se suaque prædæ esse regi sineret, &c. [Forte tamen Fictus legendum.
Ad unguem factus homo, i. e. Perfectus. Hor. 1. Serm. 5. 33.
Agmine facto ruere. Virg. 1. Æn. 86.
Argentum factum, & signatum. Illud, dicitur Fabrefactum, ut numeretur in supellectile: Hoc, Percussum forma publica, vel In nummos formatum. Sen. 1. de Benef. cap. 12 Libentius donabo argentum factum, quam signatum: libentius statuas, quam vestem, & quod usus brevis deterat. conf. ARGENTUM.
Argentum bene factum. Cic. 4. Verr. 83.
Argentum optime factum. Cic. 6. Verr. 37.
Crepuscula modo facta terris. Ovid. 14. Epist. 21.
Funus egregie factum. Hor. 2. Serm. 5. 105.
Homo totus ex fraude & mendacio factus. Cic. pro Cluent. 72.
Honos factus aris. Virg. 5. Æn. 763.
Oratio facta. V. ORATIO.
Pax facta. Virg. 5. Æn. 587.
Pocula summo artificio facta. Cic. 7. Verr. 38.
Prodigium divinitus factum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Scelus palam factum. Quintil. lib. 5. cap. 10.

FACTUM, i. n. [πραχθὲν]
Acute, venuste, stulte, iracunde, timide dicta, ac facta. Quintil. lib. 6. cap. 3. Neque enim acute tantum, ac venuste, sed stulte, iracunde, timide dicta, ac facta ridentur.
Conscius facti, ut, Mens sibi conscia facti. Lucret. lib. 3. 1031.
Dux femina facti. Virg. 1. Æn. 368.
Fides certa facti est. Ovid. 6. Fast. 609.
Index facti. Ovid. 6. Met. 574.
Os mutum facti caret indice.
Præmia facti. Ovid. 2. de Pont. 3. 13.
Audacis facti conscius. Virg. 11. Æn. 812.
Bonum factum. V. BONUS.
Detestabile factum. Juven. 13. Sat. 126.
Dira facta. Ovid. 6. Met. 533.
Honestum factum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Immitia facta. Ovid. 14. Met. 714.
Impia facta. Catul. 21. 10.
Lætabile factum cunctis. Ovid. 9. Met. 255.
Mirabile factum. Ovid. 4. Met. 746.
Modestum factum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Perexiguum factum. V. PEREXIGUUS.
Recens factum. Ovid. 1. Met. 164.
Trux factum. Sen. Thyest. 8. Hæret in vultu trucis imago facti.
Turpia facta. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Pariter facta atque infecta canebat. Virg. 4. Æn. 190. de Fama.
Cedere ad factum. V. CEDO.
Celare factum. Virg. 1. Æn. 355.
Convincere turpia alicujus facta. V. CONVINCO.
Comprobare factum. V. COMPROBO. Sen. Octav. 448.
Ut facta superi comprobent semper tua.
Contundere facta alicujus. V. CONTUNDO.
Damnandus in uno facto. Ovid. 7. Met. 402.
Detegere facta alicujus. Ovid. 2. Trist. 432. al. Furta.
Excusare factum. Ovid. 4. Fast. 597.
Miscere dictis facta. Sil. lib. 13.
Mutare factum, pro Sententiam mutare. Ter. And. 1. 1. 13. In memoria habeo. SI. haud muto factum. V. MUTO.
Notare facta alicujus. Ovid. ad Liv. 351.
Notatus tantis sceleribus & factis. Cic. pro Domo 72.
Piget facti. Ovid. 12. Epist. 209.
Pœnitet facti. Ovid. 17. Epist. 32.
Probare verba & facta alicujus. Hor. 1. Epist. 17. 16. Ovid. 3. Met. 629.
Impia turba probant factum.
Prodere facta alicujus. Ovid. 14. Met. 740.
Pudet facti. Sen. Med. 12.
Purgari factum alicujus aliquo teste. Ovid. 3. de Pont. 2. 24.
Reportare alicui facta, i. e. Renuntiare quæ acta fuerunt. Stat. 10. Theb. 443.
Reprehendere factum alicujus. Ovid. 20. Epist. 49.
Requirere facta alicujus. Ovid. 13. Met. 211.
Facta, Res gestæ. Virg. 1. Æn. 645. Fortia facta patrum.
Conspicuus factis. Stat. 3. Theb. 161.
Inclytus factis. Ovid. 12. Met. 173.
Illustria & gloriosa facta. V. ILLUSTRIS.
Non illaudata. Stat. 11. Theb. 11.
Ingenua facta. V. INGENUUS.
Insignia. Ovid. 3. Epist. 121.
Martia. Sil. lib. 13.
Memoranda. Stat. 11. Theb. 16.
Splendida. Hor. 2. Epist. 1. 237.
Veneranda veterum facta. Valer. 1. Argon. 12.
Antistant facta Herculis. Lucret. lib. 5. 22. h. e. Sunt majora.
Canere regum facta. Hor. 1. Serm. 10. 43.
Carpere facta alicujus. Ovid. 3. de Pont. 1. 64.
Celebrare domestica facta. Hor. in Arte Poet. 287.
Damnare facta alicujus decreto Senatus. Ovid. 2. Trist. 131.
Dicere facta alicujus. Virg. 4. Ecl. 54.
Extendere virtutem factis. Virg. 6. Æn. 806.
Illustrare humilius genus factis. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Linere facta splendida fœdo carmine. Hor. 2. Epist. 1. 237. i. e. Contaminare.
Peribunt mortalia facta. Hor. in Arte Poet. 68.
Revolvere facta alicujus. Claud. 1. in 1. Cons. Stil. 35.
Sequebatur livor ingentia facta. Claud. 2. Cons. Stil. 38.

Factum, idem jurisconsultis quod Casus, species, sine cujus recta notitia impossibile fuerit certam juris & actionis rationem colligere. Quippe quod in causa & facto jus esse positum Julianus respondit, & exemplo declarat in l. Si ex plagis. §. in clivo. D. ad l. Aquil. & Ulpian. in l. cum duobus, in princip. D. pro socio.
Factum vel simplex, vel multiplex est, veniuntque in ejus consideratione circumstantiæ rerum, personarum, temporis: unde non unam aut alteram ejus partem, sed totum expendere oportet, l. Bona fides. D. deposit.
Factum item dicitur apud Jurisconsultos, Quod est redditum. Pomponius, Faciendi verbo reddendi causa etiam continetur, & quod non factum comprehendit, l. 2. §. si in facto. & l. Ubi autem. §. Qui id quod in faciendo. D. de verb. obligat.

FACTIO, ōnis. f. [ποίησις] Ea res quæ fit a quopiam. Cic. in Topic. 50. Quas is instituisset, cui testamenti factio nulla esset.
Factio, [αἵρεσις, στάσις] Factio & factiosus, inquit Festus, initio honesta vocabula erant, unde adhuc Factiones histrionum & quadrigariorum dicuntur. Modo autem nomine Factionis Seditio & arma vocantur.
Factio dicitur malorum consensus & conspiratio. Nonius. [Mallem Civium, qui sunt eodem in rep. sensu, pro partium defensione copulatio. Non enim omnis factio Malorum est necessario.
Galliæ totius factiones esse duas. Cæs. 1. Bell. Gall. 31. Sallust. in Jugurth. 31. Sed hæc inter bonos amicitia, inter malos factio est. Idem ibid. 41. Ceterum nobilitas factione magis pollebat. Tertull. Apolog. cap. 40. pr. Quum boni coeunt, quum pii, quum casti congregantur, non est factio dicenda, sed curia. At e contrario illis nomen factionum accommodandum est, qui in odium bonorum & proborum conspirant.
Factionem comparare. Nep. 10. 6. 3. Idem 16. 1. 4. Factionis principes.
Nobilium factio. Liv. lib. 2. 27. Adeo in alteram causam non Collega solum præceps ierat, sed omnis factio nobilium. Vesana factio nobilissimorum juvenum. Apul. lib. 2. Asin. aur.
Optimatum factio. Suet. Jul. cap. 11. Nec obtinuit, adversante optimatum factione. Huic opponitur Factio popularis. V. Liv. passim.
Licitæ & illicitæ factiones. Tertull. Apol. cap. 38. pr. Proinde nec paulo levius inter licitas factiones sectam istam deputari oportebat, a qua nihil tale committitur, quale de illicitis factionibus timeri solet. Ibid. cap. 39. pr. Edam jam nunc ipse negotia Christianæ factionis, ut qui mala refutaverim, bona ostendam.
Factiones aurigariæ [τάγματα ἡνιόχων] fuerunt quatuor, totidem coloribus distinctæ, Prasina viridi, Veneta cæruleo, Albata candido, Russea vel Russata rubro. Suet. Calig. cap. 55. Prasinæ factioni ita addictus & deditus, ut cœnaret in stabulo assidue & maneret. Idem Vitell. cap. 14. Quosdam & de plebe ob id ipsum quod Venetæ factioni clare maledixerant, interemit. Meminit & Neron. cap. 22. Nomen habebant hæ factiones a tunicarum quibus induebantur equorum agitatores coloribus. Suet. Domit. cap. 7. Duas Circensibus gregum factiones aurati purpureique panni ad quatuor pristinas addidit. Cassiodorus Variar. 3. 51. Quatuor colores totidem factionum in Circensibus fuisse commemorat, propter quatuor anni tempora. Nam Prasinus, inquit, virenti Verno, Venetus, nubilæ Hiemi, Roseus, flammeæ Æstati, Albus, pruinoso Autumno dicatus est. [Inde etiam spectatores in totidem Factiones divisi fuerunt, quibus singuli favebant, iisque proprie magis Factionis nomen, quam ipsis cursoribus convenit, a Prasina Prasiniani, a Veneta Venetiani &c. appellati.] Plin. lib. 9. Epist. 6. Circenses erant, quo genere spectaculi ne levissime quidem teneor. Nihil novum, nihil varium, nihil quod non semel spectasse sufficiat. Quo magis miror tot millia virorum, tam pueriliter identidem cupere, currentes equos, insistentes curribus homines videre. Si tamen aut velocitate equorum, aut hominum arte traherentur, esset ratio nonnulla. Nunc favent panno: pannum amant. Et si in ipso cursu, medioque certamine, hic color illuc, ille huc transferatur, studium favorque transibit: & repente agitatores illos, equos illos quos procul noscitant, quorum clamitant nomina, relinquent. Tanta gratia, tanta auctoritas in una vilissima tunica. Jul. Capitolin. in Vero Imperatore, cap. 4. Amavit & aurigas, Prasino favens. & cap. 6. Circensium tantam curam habuit, ut frequenter provincialibus litteras causa Circensium & miserit & acceperit. Denique etiam præsens & cum Marco sedens, multas a Venetianis est passus injurias, quod turpissime contra eos faveret. Venetianos appellat, Aurigas Venetæ factionis. [Immo Spectatores, ut paulo supra dictum est, qui Venetæ factioni favebant. Non raro autem ab Acclamationibus ad convicia, a conviciis ad rixas & verbera, ac seditionem denique progressi fuerunt. V. Min. Fel. octav. 37. 12. ibique Interpp. & Cassiod. l. c
Porro quatuor colores agitatorum totumque Circi apparatum elegantissime describit Sidonius Appollinaris in Narbonensis urbis laudibus. Carm. 23. a v. 310. ubi de iisdem V. Savaron. & auctores quamplurimos, in Lex. Pitisc.
Factio, pro Caterva. Suet. Neron. cap. 20. Quinque millia juvenum elegit, qui divisi in factiones, plausuum genera condiscerent. [Non erant in Circo duntaxat factiones, verum etiam in Amphitheatro & Theatro Spectatores plerumque in factiones certas studiis inter se divisi erant. Quum illic alii alii armaturæ gladiatorum, hic alii alii mimo vel histrioni faverent. Hic vero Nero ex tribus plausuum generibus totidem factiones plausorum instituerat sibi.
Factio, Opulentia, & auctoritas alicujus in civitate. Plaut. Aul. 2. 1. 45. Istas magnas factiones, animos, dotes dapsiles nihil moror. conf. Idem Cist. 2. 1. 17. Idem Trin. 2. 4. 51.
Cum vostris nostra non est æqua factio,
Affinitatem vobis aliam quærite.
Factio interdum, Consensio quædam est, & amicitia. Cato, apud Sosipatr. lib. 2. Gram. Utrinde iram, utrinde factiones tibi pares. i. e. Iram & amicitiam tibi pares. Turnebus 3. 20. Advers.

FACTIONARIUS, Adj. Factionarii autem vocabantur Qui ex factione erant, puta vel Veneta, vel Russata, vel Albata, vel Prasina, de quibus supra. Id ex epigrammate quodam prisco apparet, ubi sic legitur, teste Turnebo, Adv. 11. 11. PRIMO ET SOLO FACTIONARIO. Gloss. Gr. Lat. ὁ τάγματος ἡγούμενος, factionarius.

FACTIŌSUS, [στασιώδης, στασιαστὴς] pro Seditioso & inquieto. Nep. 6. 1. 3.

1. 3. Semper factiosus audaxque. Id. 17. 1. 5. Factiosus & potens. Sallust. in Catil. cap. 18. Erat eodem tempore Cn. Piso adolescens nobilis, summæ audaciæ, egens, factiosus: quem ad perturbandum remp. inopia atque mali mores stimulabant.

Factiosus, Opulentus & dives. Plaut. Aulul. 2. 2. 50. Venit hoc mihi in mentem, Megadore, te esse hominem divitem, factiosum: &c. Sallust. Jugurth. cap. 8.

Factiosi olim dicti Impigri aptique ad res gerendas, qui Græcis δραστήριοι, ut Plaut. Bacch. 3. 6. 13. Lingua factiosi, inertes opera. i. e. Qui multa se facturos promittunt. V. Taubm. ad loc. p. 570.

Factiosior. Aur. Vict. Schotti in Caracalla. Cum illa factiosior, aspectui adolescentis &c. de Julia Severi. [ubi Factiosam pro Ambitiosa dixisse videtur.

Factiosissimus. Plin. 4. Epist. 9.

Factiose, Adv. Sidon. Epist. 4. 24. Sacerdotio fungi, quo recusantem factiose ligasset civicus amor. Tribuitur item Livio.

Factus, ûs. m. [ποίησις] Varro 1. de R. R. cap. 24. Hostum vocant, quod ex uno factu olei reficitur: Factum dicunt, quod, uno tempore conficiunt. Cato cap. 67. Factoribus det in singulos factus, olei sextarios, & in lucernam quod opus siet.

Factum neutro genere, eodem sensu. Columel. lib. 12. cap. 50. extr. Cato ait, in tabulato corrugari olivam, minoremque fieri: propter quod quum facti unius mensuram rusticus sub tecto reposuerit, & post multos dies eam molere voluerit, &c. Ibid. fin. Semperque quum expresserint facta, statim ferventissima debent aqua bis aut ter elui. Est autem factus, seu factum, quantum olei una torculi expressione (vulgo dicunt Galli d'un marc) exprimitur.

Factus villæ, pro Structura ex ædificatione & opere. Varro 3. de R. R. cap. 1. Ego quoque quo exornatior villa esse posset fructu, quam factu, hæc ad te misi.

Factor, oris. m. [ποιητής, πρακτήρ, ῥεκτήρ] Quid aliquid facit. Cuparum doliorumque factores. Pallad. de R. R. 1. 6. V. Barth. Adverf. 39.

Pro Creatore apud Prudent. Hymn. 10. 129.

Factoris ab ore creatæ. Tertull. Adv. Marc. Tres mihi numera Deos Marcionis, Factorem, & Locum, & Materiam. Ita hac voce usus Lactantius 3. 9. Factorem rerum omnium contemplemur. conf. Idem 7. 6. pr.

Quem parentem omnium, quem factorem, altoremque viventium confessus es. Lact. de Justitia lib. 5. p. 267. Cicero diceret potius Conditorem H. St. locus est cap. 3. extr. Deerant hæc ex Tert. & Lact. petita in edit. Lugd.

Factor non significat Eum qui gerendis negotiis præest, sed Eum qui vel vinum vel oleum facit aut aliud simile. Cato cap. 13. Idem cap. 64. Leguli volunt uti olea caduca quamplurima sit, quo plus legatur: factores, ut in tabulato diu sit, ut fracida sit, quo facilius oleum efficiant. V. Scalig. Poet. 1. 1. extr.

Factores, pro Criminum auctores. Macer l. 7. D. de custod. & exhibit. Solent præsides provinciarum, in quibus delictum est, scribere ad collegas suos, ubi factores agere dicuntur.

Factores, verbo nondum recepto a Latinitatis professoribus, vocamus Eos qui rem alicujus privatam administrant. Hos veluti indecores a Perfectissimatus dignitate repellit lex, & simul tanquam immemores libertatis & generis notat, l. 1. C. de Perfect. dignit. lib. 12. Ex Alciat.

Factores etiam sunt in pilæ lusu, Qui faciebant, i. e. feriebant; Quique in factiones, i. e. partes, erant divisi. Plaut. Curc. 2. 3. 18. Et datores & factores omnes subdam sub solum. V. Turneb. Adverf. 7. 4. & 14. 22. Et Scalig. in Manil. p. 117.

Factorium, i. n. [ἐλαιουργεῖον] R. R. auctoribus Locus ubi oleum exprimitur, Pallad. de R. R. 1. Idem Oct. 10. conf. Dict. præced.

Factūra, æ. f. [ποίησις, σκευασία] est Ipsa compositio rei quam facimus. Plin. lib. 34. cap. 14. Aliubi vena bonitatem hanc præstat, ut in Noricis: aliubi factura, ut Sulmone aqua, uti diximus. De bonitate ferri. Gloss. ποίησις, Factura.

Etiam Opus factum, creatura; apud Prudent. Apoth. de Anima v. 792. Factura Dei est. Idem 855.

Faxo, is, it. [πράξω] indicativi modi est, futuri temporis, pro Faciam: dicimus etiam, Faxim, is, it. plur. īmus, ītis, int, pro Faciam, as, at, &c. vel Fecerim, is, it. V. Voss. de Arte Gram. 2. 41.

Faxo. Plaut. Aul. 3. 6. 42. Ego faxo, & operam & vinum perdiderit simul. Idem Amphit. 2. 1. 85. Virg. 9. Æn. 154.

Haud sibi cum Danais rem faxo & pube Pelasga
Esse putent. Ter. Eun. 2. 2. 53. Næ tu istas faxo calcibus sæpe insultabis frustra. Idem And. 5. 2. 13.

Faxim. Plaut. Truc. 1. 1. 43. Faxim lenonum & scortorum, minus, & minus damnosorum hominum.

Faxim fit vilior, pro Eveniet ut sit vilior. Prisca quidem illa est, non injucunda tamen nec inamœna loquendi ratio. Plaut. Aul. 3. 5. 20. Ego faxim muli pretio qui superant equos, sint viliores Gallicis canteriis. Et in Perf. 1. 2. 21. Næ isti faxim nusquam appareant, qui hic albo reti aliena oppugnant bona. Monuit Turnebus.

Faxis. Ter. Heaut. 1. 2. 13. Cave faxis, non est opus pater. Hor. 2. Serm. 6. 5.

— nihil amplius oro,
Maia nate, nisi ut propria hæc mihi munera faxis. Sil. lib. 15.

Faxit. Cic. de Senect. 73. ex Ennio,
Nemo me lachrymis decoret, nec funera fletu Faxit.

Faxitis. Liv. 6. Quod faxitis, deos velim fortunare. i. e. Ut faciatis, vel facere possitis. Idem 29. 27.

Faxint. Ter. Heaut. 1. 1. 109. Utinam ita di faxint.

Faxem pro fecissem. Plaut. Pseud. 1. 5. 84.

Facsit, pro Faxit semper est in Inscript. Antiq.

Facto, āre. frequent. pro Facere. ut, Lucrum ingens facto. Plaut. Merc. 1. 1. 94. conf. Epid. 5. 1. 54. Truc. 3. 2. 22. & 5. 1. 23. in MSS. pro Facto, aliqui Plauto tribuunt Facturio, sed perperam. Usitatius est

Factĭto, [ποιεῖν] āre. alterum frequentat. Sæpe facere. Ter. prol. Eun. 43.

Quare æquum est vos cognoscere, atque ignoscere,
Quæ veteres factitarunt, si faciunt novi.

Accusationem factitare. Cic. de Clar. Orat. 130. V. accuso.

Artem factitare. Cic. in Orat. 147. Pervagatissimus ille versus, qui vetat artem pudere proloqui, quam factites, dissimulare non sinit.

Carmina in aliquem factitare. Tacit. 14. Ann. 48. Antistius Sosianus factitatis in Neronem carminibus probrosis, exilio, ut dixi, multatus.

Coactiones argentarias factitare, pro Coactorem publicum esse. Suet. Vespas. cap. 1. V. Torrent. ad loc. & Coactio in cogo.

Delationes factitare, pro Accusationes exercere. Tacit. 2. Hist. 10. Qui temporibus Neronis delationes factitaverat.

Hæredem factitare. Cic. 2. Philipp. 41.

Medicinam factitare. Quintil. lib. 7. cap. 4. Pollio contra, servisse eum Pisauri, medicinam factitasse manumissum.

Versus factitare. Hor. Arte Poet. 470.
Nec satis apparet cur versus factitet.

Factitatus, a, um. Partic. Cic. 2. Off. 24. Hæc apud majores nostros factitata. conf. 12. Fam. 21.

Factitatio, ōnis. f. Corporum factitatio. Tertull. adv. Hermog. cap. 32.

Factitator, ōris. m. Tertull. adv. Prax. cap. 18. Idolorum factitatores. & in Apol. cap. 21.

Factitatrix, apud Hieronym.

Factitamentum, i. n. Opus. Tertull. de Anima, cap. 18.

Factitius, Adj. [σκευαστός, ποιητός] Ad alicujus similitudinem factus, vel artificis cujusdam opera factus. Plin. lib. 12. cap. 17. Ergo in utraque gente bina genera terrenum, & factitium. De ladano.

Color factitius. Plin. lib. 31. cap. 7.

Fabricæ factitiæ. Plaut. Mil. 2. 1. 69. Quem concubinæ miles custodem addidit, ei nos factitiis fabricis, & doctis dolis, &c. al. Facetis.

Gemmæ factitiæ. Plin. 37. 7. Ita Sal factitium, & Vina factitia. ibid.

Verba factitia dicuntur, quæ & Fictitia; Quæ ad soni alicujus similitudinem efficta sunt, ut Crocire, Hinnire, Classis, Tintinnabulum, & similia. Perott.

Factitiosus, a, um. Gloss. Gr. Lat. πολυμήχανος, dædalus, factitiosus.

Facesso, facessi, facessītum sec. Priscian. facessum vero sec. alios, quidam dicunt carere supino, V. infra. [διαπράττω, ἀπεργάζομαι] facessĕre. Idem quod Facere & adimplere. Virg. 4. Georg. 548.
Haud mora, continuo matris præcepta facessit.

Dictum facessere. Plaut. Men. 2. 1. 24.
Dictum facessas elatum, & discaveas malo. pro Elatum al. Doctum. Dicta facessere. Non. 4. 196. q. V.

Jussa facessunt. Virg. 4. Æn. 295.

Negotium alicui facessere. Cic. 3. Fam. 10. Quum est ad nos allatum de temeritate eorum qui tibi negotium facesserent. i. e. Accusarent, infestarentur, & ad pœnam vocarent.

Periculum alicui facessere. Cic. 1. Verr. 45. Ipse profecto metuere incipies, ne innocenti periculum facesseris? Tacit. 1. Ann. 74. Mox clarissimo cuique periculum facessit.

Præcepta facessunt. Virg. 9. Æn. 356.

Hujus passivum protulit Cic. pro Cluent. 158. Sed hoc polliceor omnibus, si cui forte hac lege negotium facessetur, qui lege non teneatur, si is uti me defensore voluerit, me ejus causam legis præsidio defensurum.

Facessere, [ἀπαλλάττεσθαι] Discedere. Ter. Phorm. 4. 3. 30. Hæc hinc facessat, tu molestus ne sies. Ubi Donatus, Facessat, pro Hinc se faciat, id est, abeat. ut, Huc se faciat, Huc accedat, significat. conf. Apul. 5. Met. pr. Cic. Hortens. Facessant igitur qui docere nihil possunt quo melius, sapientiusque vivamus. Idem pro L. Flacc. 97. Quare siquis illuc me vocat, venio: populum Rom. disceptatorem non modo non recuso, sed etiam deposco: vis absit, ferrum ac lapides removeantur: operæ facessant, servitia sileant. Liv. 4. Ni facesserent propere urbe, finibusque, &c. Et lib. 1. 47. Facesse hinc Tarquinios. Lucret. lib. 6. 957.

Paulisper facessere. V. paulisper. & Nonium. n. f.

Ab omni societate Reipublicæ facessere. Cic. 1. de Legib. 39. Atque etiam ab omni societate Reipub. cujus partem nec norunt ullam nec unquam nosse voluerunt, paulisper facessant rogemus.

Facessītus, Partic. [διαπραχθείς] Cic. 6. Verr. 142. Sese antea quam audissent, ei negotium facessitum, &c. Penult. longa, ut Lacessitus.

Facĭlis, e. [εὔκολος, ῥᾴδιος, εὐπειθής, εὔχωρος, εὔκοπος, εὐμαρής, εὐχερής] cujus contrarium est Difficilis. Ter. Heaut. 5. 5. 15. Hæc dum incipias, gravia sunt, dumque ignores: ubi cognoris, facilia.

Volens facilisque sequetur. Virg. 6. Æn. 146.

Inanibus facilis. Tacit. 2. Ann. 27. i. e. Comes, benignus.

Aditus facilis. Tibul. lib. 2. 4. 19. V. aditus.

Aditus faciles & liberæ querimoniæ. Cic. pro Lege Manil. 41.

Adversarius facilis. Cic. 4. Acad. Pugnas omnino, sed cum adversario facili. h. e. Imbecilli.

Amicitia facilis. Sallust. Jugurth. 95. extr.

Animi juvenum faciles, & mobilis ætas. Virg. 3. Georg. 165.

Mobilis ætas quod addit, videtur notare τὸ κοῦφον, quod Dio vocat etiam τὸ ῥᾴδιον lib. 51. pap. 308. de Ægyptiis, τὸ ῥᾴδιον τότε κοῦφον τῶν τρόπων αὐτῶν. Sic alibi εὐχερές. vide in Thes. H. St.

Appulsus faciles. Tacit. 2. Ann. 6.

Aquæ faciles. Martial. de Spect. 26.
Et vario faciles ordine pinxit aquas.

Bonum facile. V. bonum.

Causa facilis & explicata. Cic. pro Planc. 5.

Cera facilis. Ovid. 15. Met. 169.
Utque novis facilis signatur cera figuris. al. Fragilis.

Cervix facilis, Quæ facile inclinatur, & facile fert onus. Martial. de Spect. 23.

Ille tulit geminos facili cervice juvencos. De Carpophoro confectore bestiarum noto. [Perperam quidam interpp. τὸ Facili cervice ad verbum Tulit referunt, cum sit juvencorum generosorum epitheton, quos bestiarius ille ferro victor confecit.
Cibi faciles, i. e. Facile comparabiles, vel Paratu faciles. Sen. Hippol. 516. εὐπόριστοι.
Conceptus facillimus. Plin. lib. 7. cap. 16. Incipiente autem hoc statu, aut desinente, conceptus facillimi traduntur.
Copia facilis. Propert. lib. 1. 9. 15.
Cursum da facilem, atque audacibus annue cœptis. Virg. 1. Georg. 40.
Defensio facilis & prompta. Cic. 1. de Orat. 237.
Deliciæ faciles, vulgataque munera. Ovid. 13. Met. 831.
Descensus facilis Averni. Virg. 6. Æn. 126.
Deos faciles habere. Ovid. 5. Met. 559.
Di faciles in tua vota. Ovid. 16. Epist. 280.
Dies facilis atque impetrabilis. Plaut. Epid. 3. 2. 6.
Pro di immortales mihi hunc diem dedistis luculentum!
Ut facilem atque impetrabilem. i. e. In quo facile impetravi quod volui.
Distinctio facilis & expedita. Cic. 1. de Fin. 33.
Exitus facilis. Virg. 6. Æn. 894.
Fortuna facillima. Virg. 11. Æn. 716.
Fuga facilis. Virg. 4. Æn. 430.
Expectet facilemque fugam, ventosque ferentes.
Haustus facilis aquarum. Lucret. lib. 2.
Jactura facilis. Virg. 2. Æn. 646.
— facilis jactura sepulcri est.
Iræ faciles. Lucan. lib. 1. 173.
Judicio faciliore & commodiore ad jus suum pervenire. Cic. pro Cæcin. 8.
Labor facilis. Virg. 1. Georg. 79.
Sed tamen alternis facilis labor.
Manu facili aliquid agere. Tibull. lib. 1. 1. 8.
Ipse feram teneras maturo tempore vites
Rusticus, & facili grandia poma manu.
Maritus blandus facilisque. Sil. lib. 17.
Materia facilis ad exardescendum. Cic. 2. de Orat. 190.
Mens facilis, & apta capi. Ovid. 1. de Arte Am. 958.
Ministri faciles. Ovid. 2. Fast. 5.
Ipse ego vos habui faciles in amore ministros. Alloquitur elegos suos.
Mores facillimi. Cic. de Amicit. 30. Quid dicam de moribus facillimis, de pietate in matrem?
Oculi faciles. i. e. Agiles. Virg. 8. Æn. 310.
Miratur: facilesque oculos fert omnia circum
Æneas, capiturque locis. conf. Manil. 1. 68.
Partus facilis. Plin. lib. 7. cap. 6.
Parens placidus facilisque, veniæque paratus. Ovid. 2. de Pont. 2. 117.
Pater facilis, contrarium est Duro & inexorabili sive moroso. Ter. Heaut. 2. 1. 43.
Mihi si unquam filius erit, næ ille facili me utetur patre.
Pater facilis & liberalis, cui opponitur Difficilis, avarus & illepidus. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.
Pectus facile. Sen. Hippol. 447.
Populi ad juga faciles. i. e. Ad subjugandum. Lucan. lib. 2. 314.
Provincia facilis divisui, pro Ad dividendum. Liv. lib. 5. Dec. 5.
Ratione facili & celeri geruntur. Lucret. lib. 4. 144.
Risu facili mollescere. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 313.
Sævitia facilis. Hor. 2. Carm. 12. 26. Oxymoron.
Sanguis facilis. i. e. Vilis profundenti. Martial. lib. 1. 9.
Nolo virum, facili redimit qui sanguine famam.
Somnus facilis. Hor. 2. Carm. 11. 8.
Suffragatio facilis, pro salute. Cic. pro Domo 45.
Terra facilis frugum. Claud. de Laud. Seren. 54.
Titulus facilis. Ovid. 10. Met. 602.
Quid facilem titulum superando quæris inertes? i. e. Gloriam quæ cuivis facile contingit.
Tramite facili vos sistam. Virg. 6. Æn. 676.
Venia deprecationis facilior. Quintil. in procem. lib. 1.
Venus parabilis facilisque. Hor. 1. Serm. 2. 119.
Via facilis. Virg. 1. Georg. 266.
— pater ipse, colendi
Haud facilem esse viam voluit.
Via facilis & plana. Plaut. Trin. 3. 2. 19.
Tibi paterque, avosque facilem fecit & planam viam.
Victum facilem fundit tellus. Virg. 2. Georg. 460.
Vitam facilem ducere. Sil. lib. 6.
Uterus facilis, Qui facile egerit quicquid continet. Plin. lib. 8. cap. 32.
Facile & pronum. Juven. 9. Sat. 43.
Minimum, facillimumque. Catull. 36. 4.
Facillimus & liberalissimus homo. Cic. 13. Fam. 7. Hominem facillimum, liberalissimumque cognosces.
Lenis & facilis homo. Cic. 5. Fam. 2.
Vir non facilis mirari nova. Claud. 4. Conf. Hon. 514.
Facilis impetrandæ veniæ Claudius, Fulvii durior sententia erat. Liv. 26. 15. pr.
Mollis in obsequium, facilisque rogantibus. Ovid. 2. Amor. 3. 5.
Dare se facilem. Ovid. 16. Epist. 195.
Da modo te facilem, nec dedignare maritum
Rure Therapnæo nata puella Phrygem. Idem 1. Fast. 17.
Habere populum facilem, Cic. 7. Fam. 1.
Habere aliquos faciles ad concedendum. Cic. 2. de Divin.
Præbere se facilem in hominibus audiendis admittendisque. Cic. 1. Q. frat. 1.
Facilis sæpissime jungitur supino posteriori, ut Facilis decussu. V. DECUTIO.
Facilius dictu nihil est. Ter. Phorm. 1. 5. 70. Sic, Cic. 1. Fam. 7. pr. difficile dictu est de singulis.
Facile factu. Ter. Heaut. 4. 3. 26.
Bonam, atque justam rem oppido imperas, & factu facilem.

Facile inventu. Cic. de Amicit. Quid (hæc ut omittam) quam graves, quam difficiles plerisque videntur calamitatum societates, ad quas non facile inventu qui descendat.
Facile tritu. Plin. lib. 12. cap. 13.
Facilis visu. Virg. 3. Æn. 621.
Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli.
Facile cum inf. act. ut,
Nunquam est ille miser, cui facile est mori. Sen. Herc. OEth. 111.
Facilis cum Inf. pass. ut Capi facilis. Lucan. lib. 2. 656.
Corrumpi facilis. Tacit. 4. Hist. 39. Ne paratis quidem corrumpi facilis, adeo metuens incerta.
Legi facilis epistola. Gell. lib. 17. cap. 9. Incorruptam epistolam, & facilem legi præstabant.
Facilis ad. Cic. 1. Tusc. 13. Quod non modo facile ad credendum est, sed, &c. Sic Liv. 2. lib. 32. cap. 12. Verterat periculum in Romanos, temere in loca iniqua, nec faciles ad receptum angustias progressos.
Vir facilis & expeditus ad dicendum. Cic. de Clar. Orat.
Ad intelligendum faciliora. Quintil. lib. 2. cap. 3. Quid si plerunque accidit, ut faciliora sint ad intelligendum, & lucidiora multo, quæ a doctissimo quoque dicuntur.
Facilis in. Quintil. lib. 1. cap. 1. Nam contra plures reperias & faciles in excogitando & ad discendum promptos. Cic. de Clar. Orat. 85. In suum cuique tribuendo faciles antiqui.
De facili, pro Facile, adv. Firmic. lib. 5. cap. 6. Tunc inimicos suos timeant, nam de facili quidem ab eis superabuntur.
Ex facili, adverbialiter positum pro Facile vel Faciliter, si dici posset. Columel. lib. 6. cap. 1. Quæ vitanda non ex facili dixerim. Tacit. Agric. 15. 2. Nihil profici patientia, nisi ut graviora tanquam ex facili tolerantibus imperentur. Plura exempla suppeditat Cl. Wasse ad Sallust. Catil. cap. 27. a. V. EX præp.
In facili. Liv. 3. 8. extr. V. IN præp.
FACILE, Adv. [ῥᾳδίως, εὐχερῶς] Sine labore.
Agere facile, i. e. Vivere. Ter. Adel. 3. 4. 56.
Sed Demea hoc tu facito tecum animo cogites,
Quam vos facillime agitis, quam estis maxime
Potentes, dites, fortunati, nobiles, &c.
Carere quibus facile possis, Desiderabilibus opponuntur. Cic. in Top. 69.
Cedere facile alicui. Suet. Aug. 21. extr.
Cerneres facile. Ter. And. 1. 1. 108.
Tum illa, ut consuetum facile amorem cerneres,
Rejecit se in eum, flens quam familiariter.
Consequi facile aliquid. ut, Perverse dicere homines, perverse dicendo, facillime consequi. Cic. 1. de Orat. 150.
Credere facile. Plaut. Rud. 5. 3. 10. Istuc facile non credo tibi.
Dare consilium facile. Ter. And. 2. 1. 11.
Facile omnes, quum valemus, recta consilia ægrotis damus.
Defendere facile. Cic. 2. de Fin. Non est facile defendere.
Deterrere facile. Ter. prol. 2. Hec. 19.
Deterruissem facile, ne alias scriberet.
Effingi facillime, nullo negotio flecti ac detorqueri voluntas testium potest. Cic. pro Cœl. 22.
Emergere facile ex malis. Ter. And. 3. 3. 30.
Deinde facile ex illis sese emersurum malis.
Evadere facilius. Cic. 1. Tusc. 43.
Evenit eis facile & fortunate. Plaut. Epid. 2. 2. 59.
Facere facile. Plaut. Amph. prol. 139. Ter. Heaut. 3. 2. 36.
Facile equidem facere possum, si jubes.
Fit facile. Ter. Eun. 3. 1. 57. Jamdudum illi facile fit, quod doleat.
Indicabit facile ipsa natura vim suam, quum homines quod facere ipsi non possent, id recte fieri in altero judicarent. Cic. de Amicit. 19.
Involare facile in aliquem. Ter. Eun. 4. 3. 5.
— Qui nunc si detur mihi:
Ut ego unguibus facile illi in oculos involem venefico?
Memini facile. Plaut. Capt. 2. 3. 33. Isthuc non præcipias, facile memoria memini.
Novi facile. Plaut. Curc. 5. 2. 57. Tam facile novi, quam me.
Obtingent facile. Plaut. Asin. 3. 3. 136. Animo sis bono, facile exoptata obtingent.
Pati facile dicentem de aliqua re errare. Cic. 1. Tusc. 81.
Passus sum facile me deludier. Ter. And. 1. 2. 32.
Ubivis facilius passus sim, quam in hac re me deludier. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Quare facile omnes patimur, esse quamplurimos accusatores, &c.
Perspicio facile quo intendat animus. Cic. 2. Verr. 10.
Pervenire facilius & proclivius ad laudem nobilitatis. Cic. Anteq. iret in exil. 13.
Quærere victum facile. Ter. Eun. 2. 2. 19.
Ille ubi miser, famelicus, videt me esse in tantum honorem, &
Tam facile victum quærere, ibi homo cœpit me obsecrare, &c.
Reperitur facile. Plin. lib. 7. cap. 15.
Spectatur facillime. Plaut. Stich. 1. 2. 59.
Ubi facillime spectatur mulier, quæ ingenio est bono?
Tutor facile mores. Ter. Hec. 5. 1. 9.
Ne nomen mihi quæstus obstet apud te: nam mores facile tutor.
Vincere facile. Cic. de Amicit. 96. Tamen illius vendibilem orationem religio deorum immortalium, nobis defendentibus, facile vincebat. V. quæ infra in Facile princeps H. St. adnotavit.
Vincere facile aliquem aliqua re. Cic. 3. de Orat. 40.
Vivere facile. Plaut. Curc. 5. 2. 6. Nugas garris. c. soleo. nam propter eas vivo facilius. conf. Epid. 2. 2. 59.
Usurum se facile Antonio ex voluntate. Sallust. Catil. 27. pr.
Facile, pro Libenter. Cic. 12. Att. 34. pr. Ego hic vel sine Sica facillime possem esse, ut in malis. Et lib. 13. 39. Ego, ut tempus est nostrum, locum habeo nullum, ubi facilius esse possim, quam Asturæ: sed quia qui mecum sunt, &c. h. e. Libentius. Idem 2. Fam. 15. Quod autem in maritimis facillime sum, moveo nonnullis suspicionem, velle me navigare. Et 2. de Orat. 346. Gratissima autem laus eorum factorum habetur, quæ suscepta videntur a viris fortibus sine emolumento ac præmio: quæ vero etiam cum labore & periculo ipsorum,

rum, hæc habent uberrimam copiam ad laudandum, quod & dici ornatissime possunt, & audiri facillime. Ter. Heaut. 5. 5. 16.

Gnate mi, ego pol tibi dabo puellam lepidam, quam tu facile ames.

Facile, inquit Donatus, aliquando adverbium confirmantis est, i. e. Liquido & manifesto. Ter. And. 4. 3. 5.

Facile hic plus mali est, quam illic boni.

Facile princeps, & facile primus. Donat. Veteres dicebant Facile pro Certo. Cic. 6. Fam. 10. Illius civitatis facile princeps. h. e. Sine controversia. Idem pro Rabir. Posth. 23. Virum unum totius Græciæ facile doctissimum Platonem. Quintil. de Euripide lib. 10. cap. 1. Facile præcipuus. Plaut. Pers. 5. 2. 2.

Facile miserrimus hominum. Cic. pro Rosc. Amer. 77.

Facile optimus Imperator Cato. Cic. 3. de Orat. 40.

Sic Facile vincere pag. præced. Facile excellere Sadolet. Gabrieli Paleoto Bononiensi: Cognovi enim semper vestram familiam, cum ingenii & litterarum laudibus, tum probitate &c. facile excellere. Vide an ex Cicerone. H. St. Est pr. Ep. 14. lib. 16. Sadol.

FACILITER, Adv. ex quo est Difficiliter. Vitruv. 1. 1. extr. Itaque faciliter contra eas disciplinas disputare possunt. Idem 2. 1. Quintil. 1. 6. hanc adverbii formam non laudat, sed permittit. V. Burm. & Borrich. Vindic. p. 69. Antiqui Faculter dixerunt V. paulo infra.

FACILĬTAS, ātis. f. [εὐχέρεια, εὐκολία] Illius est (inquit Donatus) qui cito iram deponit, nempe Placabilitas. Ter. Heaut. 4 1. 35. Male docet tè mea facilitas multa. Idem Eun. 5. 8. 18. An fortunam collaudem, quæ gubernatrix fuit, &c. quæ tot res, tantas, tam opportune in unum conclusit diem: an mei patris festivitatem & facilitatem? Cic. de Amicit. 66. Sed amicitia remissior esse debet, & liberior, & dulcior, & ad omnem comitatem, facilitatemque proclivior. Idem 4. Tusc. 28. Sed hæc in bonis rebus, quod alii ad alia bona sunt aptiores, Facilitas nominetur, in malis Proclivitas, ut significet lapsionem; in neutris habeat superius nomen. [Dubitare licet, an non Cic. Facultas scripserit, nisi forte Græcum vocabulum εὐπαθείας exprimere voluit.

Facilitas Imperii. Tacit. Agric. 3. 1. In emendatis codd. Felicitas.

Facilitas sermonis. Cic. 12. Att. 39. i. e. εὐπροσηγορία. Aliter apud Suet. Gram. 23. 2. pro Prompta & extemporanea eloquii facultate.

Abuti immoderate facilitate alicujus. Cic. 1. Fam. 1. V. ABUTOR.

Adjungenda est facilitas in audiendo, lenitas in decernendo. Cic. 1. Q. frat. 1.

Auget famam ingenii facilitate exordium tale. Quintil. lib. 4. cap. 1. Multum gratiæ exordio est, quod ab actione diversæ partis materiam trahit, hoc ipso, quod non compositum domi, sed ibi, atque e re natum, & facilitate famam ingenii auget, &c.

Contigit id magis facilitate, quam alia ulla culpa mea. Cic. 2. de Orat. 15.

Facilitas & altitudo animi. In liberis vero populis & in juris æquabilitate exercenda, est etiam Facilitas & Altitudo animi, quæ dicitur. Cic. 1. Off. 88. Sunt qui ante Exercenda distinguunt.

Parare facilitatem. Quintil. lib. 2. cap. 4. Erit suum parandæ facilitatis tempus.

Qui dignitate, principibus excellit, facilitate par infimis esse videatur. Cic. pro Lege Manil. 41. Facilitatem vocat Virtutem qua libenter multis gratificamur.

Facilitas versa in fastidium. Tacit. 11. Ann. 26. Jam Messalina facilitate adulterorum in fastidium versa, ad incognitas libidines profluebat.

Sen. Epist. 11. corpori tribuit. ut, Naturali in hoc facilitate corporis pronos. [ubi planissime Facilitas est εὐπάθεια, de Rubore enim loquitur.

Pro Expedita facultate ponit Tacit. Germ. 26. 2. Facilitatem partiendi camporum spatia præstant. de agrorum divisione.

Conveniendi facilitas. Ulp. l. 2. ff. Qui Satisd. Cog.

Orationis facilitas. Justin. 9. 8. 10. Ut nec ornatui facilitas, nec facilitati inventionum deesset ornatus. de Philippi Mac. eloquentia.

FACUL, & FACULTER, Antiqui dixere pro Facile, unde videntur dicta Facultas & Difficultas; sed postea, Facilitas morum facta est, Facultas rerum. Festus. Utrum sit magnum an parvum, facul an difficul. Varro. Haud facul (ut ait Pacuvius) femina invenietur bona. [adscripsit H. St. In ista civitate] Accius Meleagro, Erat virile isthuc, ferre adversam fortunam facul. V. plura apud Non. 2. 331. & Perott.

FACULTAS, ātis. f. [εὐπορία, περιουσία, δύναμις] proprie Facultas agendarum rerum, ut docet Festus. Cic. 2. de Invent. 40. Facultates sunt, aut quibus facilius fit, aut sine quibus aliquid confici non potest. Ter. And. 1. 4. 5. Dii date facultatem obsecro huic pariundi, atque illi in aliis potius peccandi locum. Cic. de Amicit. Sed quis ego sum? aut quæ in me est facultas? Idem 1. Fam. 7. Quoties mihi certorum hominum facultas erit, quibus recte dem, (subaud. litteras) non prætermittam. Et pro Rosc. Amer. 92. Age nunc, ceteras facultates quoque consideremus. Budæus.

Manendi facultas nulla Miloni. Cic. pro Milon. 46.

Restandi nulla facultas. Lucret. lib. 1. 111.

Vindictæ nulla facultas. Ovid. 4. Trist. 9. 15.

Accidit facultas. V. ACCIDO.

Adimere facultatem aliquid faciendi. Cic. 7. Verr. 126. Nunc vero jam adempta est, non modo resistendi, verumetiam suppeditandi facultas. V. ADIMO.

Arripere libenter lædendi facultatem. Cic. pro Flacc. 19. V. ARRIPIO.

Dare facultatem: h. e. Auctoritatem & licentiam quam vocant. Cic. 1. de Fin. 72. Quæ mihi facultas, ut id meo arbitratu facerem ante hoc tempus nunquam est data.

Dare facultatem omnibus sui irridendi. Cic. 2. de Divin. 39. Doleo, tantam te omnibus irridendi tui facultatem dare.

Eripere facultatem dicitur casus. Cic. 3. Fam. 5. Utriusque nostrum magni interest, prius ut te conveniam quam decedas: quam facultatem siquis casus eripuerit, mea tamen in te omnia officia constabunt.

Habere facultatem ut. Cic. 1. Fam. 7. Si res facultatem habitura videatur ut Alexandriam tenere possis, &c.

Habet alius nemo facultatem decipiendi nos. Cic. 11. Fam. 2.

Oblata facultas. Cic. 3. in Catil. 4. Facultatem mihi oblatam putavi, &c.

Prætermittere facultatem alicujus rei. Cic. 8. Att. 15.

Si facultas erit. Cic. 1. de Invent. 6. Quare illa nobis alio tempore, si facultas erit, explicabuntur.

Præsentis tui facultas optabilis. Cic. 10. Fam. 4. Neque si facultas

optabilis mihi quidem tui præsentis esset, unquam a tuis consiliis discreparem.

Facultas, est Vis quædam, quæ facit ut id facilius fieri possit, quod de unaquaque arte præcipitur. est enim Genus omnium artium: quia sic definiri potest, Dialectica est facultas differendi, &c.

Facultatem a Facilitate sic distinguit Plin. quod Illam vocat Gratiam eloquentiæ ac virtutem: Hanc, Promptitudinem duntaxat. Sic enim lib. 6. Epist. 29. inquit, Quia scilicet nimia assiduitate facilitas magis quam facultas: nec fiducia, sed temeritas paratur.

Facultas & copia causæ. Cic. pro Rosc. Com. Sed ego copia & facultate causæ confisus, vide quo progrediar.

Prona facultas. Claud. ad Olybr. 3.

Oratoris facultas. Cic. 1. de Orat. 214. Crassus vero mihi noster visus est oratoris facultatem non illius artis terminis, sed ingenii sui finibus immensis pæne describere.

Ingenii facultas, pro Arte seu Disciplina quæ ingenio tractatur. Cic. pro Arch. 2. Ac nequis a nobis hoc ita dici forte miretur, quod alia quædam in hoc facultas sit ingenii. h. e. Quia Archias poeticam artem profiteatur, non autem oratoriam, ut ego. Unde & dicendi Facultas pro Arte ipsa oratoria. Ceteræ quoque artes interdum Facultates appellantur.

Tantis facultatibus ingenii, consilii, gratiæ. Cic. 3. Att. 10.

Orationis facultas. Cic. 1. Off. 2.

Dicendi facultas. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Dicendi facultas & copia. Cic. 2. Verr.

Dicendi amplior facultas. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Dicendi eximia facultas. Quintil. in procem. lib. 1.

Dicendi maturior facultas. V. MATURUS.

Judicandi. Si facultatem vere atque honeste judicandi fide & diligentia mea fecero. Cic 4. Verr. 18.

Orandi facultas. Quintil. lib. 3. cap. 5.

Persuadendi non docendi facultas. Quintil. lib. 2. cap. 15. Cui Socrates persuadendi, non docendi concedit facultatem.

Adipisci facultatem. Cic. 2. Off. 19.

Concedere facultatem. Cic. pro Rabir. Posth. 18. Utinam mihi hanc facultatem causa concederet, ut possem hoc prædicare, &c.

Comparare facultatem. Cic. 1. de Orat. 30.

Contingere stilo facultatem. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Deest facultas. Cic. 2. de Orat. 49. Non deerit ipsi facultas ex ceteris rebus comparata.

Desperata facultas. Quintil. lib. 2. cap. 11. Eaque diu secum ipsi clareque meditati desperata connectendi facultate deserunt.

Distributa vis & facultas oratoris in quinque partes. Cic. 1. de Orat. 142.

Excellere in arte aliqua & facultate. Cic. 2. de Orat. 30.

Exercere dicendi facultatem. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Exigere in aliquo eximiam dicendi facultatem. Quintil. procem. lib. 8.

Expetere facultatem. Cic. pro Domo 146.

Habere facultatem in dicendo. Plin. Epist. 9. lib. 2.

Largiri copiam & facultatem dicendi alicui dicitur natura. Cic. pro Quint. 8. Q. Hortensius, cui summam copiam facultatemque dicendi natura largita est.

Offerre facultatem. Cic. 3. in Catil. 4.

Perfectus scientia, & omni facultate dicendi. Quintil. in procem. lib. 1. Inst. Orat. pag. 10.

Sum, ut, Utinam esset facultatis meæ. Cic. 1. de Legib. 58. Est hujus vero disputationis, Quinte, proprium id quod expectas, atque utinam esset etiam facultatis meæ. h. e. Utinam & dicendi facultate illud assequi possem.

Suppeditare facultatem. Cic. 2. de Orat. 215.

Tradere scientiam declamandi ac facultatem. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Versatur oratorum facultas in his rebus. Cic. 1. de Orat. 90.

Ut tulit facultas, vel Quoad tulit, i. e. Quantum potui. Cic. 1. de Invent. 49. Ut facultas tulit fecimus.

Facultas, pro Copia. Vet. Gloss. Facultas, περιουσία. Cic. pro Syll. 42. At quos viros? non solum summa virtute & fide, cujus generis in Senatu facultas maxima, sed etiam quos sciebam memoria, scientia, consuetudine, & celeritate scribendi facillime quæ dicerentur, persequi posse. Budæus. Cæs. 1. Bell. Gall. 38. Namque omnium rerum quæ ad bellum usui erant, summa erat in oppido facultas. Ita Cic. 11. Fam. 20. Legionibus iis video facultatem fore ex agris Syllanis.

Nummorum facultas. Cic. pro Quint. 16.

Operæ facultas. Plaut. Truc. Sic Cic. 7. Verr. 126. Facultas suppeditandi.

Facultas a Cels. lib. 5. pr. accipitur pro eo quod vulgo *Virtutem* in medicina vocant, Omnia (inquit) medicamenta proprias facultates habent, ac sæpe simplicia opitulantur, sæpe mista. Budæus.

Facultas secreta certis in rebus inest. Lucret. lib. 1. 174.

Facultas, pro Facili potestate. l. Si quis posth. D. de lib. & posth. cum simil.

Facultates, in plur. tantum, sunt Divitiæ, opes. Cic. 11. Att. 7. Si quas habuimus facultates, eas tum Pompejo, quum id videbamur sapienter facere, detulimus.

Facultates & copiæ. Cic. 4. Verr. 135.

Facultates rerum, copiæ, opes. Cic. 1. Off. 9.

Modicus facultatibus. V. MODUS.

Excutere facultates alicujus. Ulp. in l. 1. §. Si inter magistratus. D. de magistratibus conveniendis, Prius enim arbitror conveniendum eum qui hoc suscepit: deinde excussis facultatibus, tunc veniendum ad collegam.

Implere facultates equestris ordinis. Plin. 1. Epist. 19. V. IMPLEO.

Labi facultatibus. Ulp. in l. 1. §. Si magistratus ab initio. D. de Magistratibus conveniendis. Quod si satis exegit, & idoneum exegit quamvis postea facultatibus lapsi sunt tutores, vel fidejussores: nihil est quod ei, qui dedit, imputetur. V. LABOR.

Præparare aliis facultates patrimonii sui. Quintil. procem. lib. 6. extr. Nos miseri, sicut facultates patrimonii nostri, ita hoc opus aliis præparamus, aliis relinquemus.

Supersunt large illi facultates. V. LARGIOR.

Facultas, in sing. num. pro Divitiis. Paul. in l. Cum pluris. §. ult. D. de admin. tut. Non quas minimas poterit, sed pro facultate

cultate patrimonii. Nisi malis exponere, pro Copia patrimonii. conf. Justin. 38. 2. 7.

FACULTATŬLA, æ. f. dimin. Hieronym. Epist. 27. ad Eustoch. cap. 4. Pro facultatula sua.

FACĬNUS, ŏris. [ἀνδραγάθημα] Vet. Gloss. Facinus, δρᾶμα, δυσσέβημα, ἀτόπημα. aliquando Factum significat. Salluſt. Catil. cap. 2. extr. Qui aliquo negotio intentus, præclari facinoris, aut artis bonæ famam quærit.
Facinus iſtud non eſt mihi conducibile: i. e. Non profuerit mihi, ſi iſtud egero. Plaut. Bacch. 1. 1. 18. Non ego iſthuc facinus mihi mulier conducibile eſſe arbitror.
Baſilica facinora. V. BASILICUS.
Clarum. ut, Ad omne clarum facinus audaces manus. Senec. Herc. fur. 4.
Egregia facinora ingenii, ſicuti anima, immortalia ſunt. Salluſt. Jugurth. cap. 2.
Forte facinus. Ovid. 9. Met. 150.
Immortalia facinora. V. IMMORTALIS.
Lepidum facinus. V. LEPIDUS.
Luculentum facinus. V. LUCULENTUS.
Mirum facinus. V. poſt MIROR.
Nobile facinus. V. NOBILIS.
Facinus quos inquinat æquat. Lucan. lib. 5. 290.
Aggredi facinus. V. AGGREDIOR.
Appetere exempla facinorum. Sen. Theb. 2.
Credere facinus timido pectori. Plaut. Pſeud. 2. 1. 3. V. CREDO.
Edita facinora habent. Liv. lib. 9. Dec. 4.
Efficere mirabilia facinora. Cic. 3. Philipp. 109.
Facere facinus, Latinum eſſe probat Burm. ad Quint. Decl. 2. 8. p. 46. Cic. 2. Fam. 8. Non edepol quantam egeris rem, neque quantum facinus feceris. [Eſt autem ad imitationem Græcorum dictum. V. quæ in BELLIGERO adnotavi. conf. infra.
Incipere facinus. V. INCIPIO.
Invenire facinus. V. INVENIO.
Moliri facinus. Sil. lib. 11.
Obire aliquod facinus. Cic. 1. in Catil. 26.
Facinus, pro Scelere & flagitio. Ter. Adel. 3. 4. 113. Idem Heaut. 2. 1. 8. Is mihi ubi adbibit plus paulo, ſua quæ narrat facinora! Liv. 39. 13. Nihil ibi facinoris, nihil flagitii prætermiſſum.
Crimen facinoris. Cic. pro Cœl. 56. Primum ad ſe revocarent maximi facinoris crimen. Idem pro P. Syll. 68. Neque enim iſtorum facinorum tantorum, tam atrocium crimen, Judices, P. Sylla perſona ſuſcipit.
Formæ tot facinorum. Sen. Octav. 157.
Non rudis facinorum. Tacit. 12. Ann. 51.
Series facinorum. Sen. Octav. 143.
Atrox facinus. Sen. Troad. 4.
Audax facinus. V. AUDAX.
Capitale facinus. V. CAPUT.
Cruentum facinus. Sen. Hippol. 4.
Dignum morte facinus. Sen. Hippol. 12.
Fœdum ac ferum facinus. Liv. lib. 28. cap. 22.
Horrendum facinus. Sen. Theb. 2.
Horridum facinus. Sen. Hippol. 169.
Expelle facinus mente caſtifica horridum.
Ignotum, efferum, inuſitatum facinus. Sen. Theb. 1.
Illiberale facinus. V. ILLIBERALIS.
Incognitum facinus, ac dirum nefas. Sen. Med. 12.
Indignum facinus. V. INDIGNUS.
Ingens facinus. V. INGENS.
Lene facinus. Hor. 1. Epiſt. 16. 56.
Mala facinora. Tacit. 12. Ann. 8. At Agrippina, ne tantum malis facinoribus noteſceret. V. MALUS.
Mortale facinus pro Facinoribus mortalium. Ovid. 1. Faſt. 249.
Nefarium facinus. V. NEFARIUS.
Nullum non facinus. V. NULLUS.
Obſcænum facinus. Claud. 2. in Eutrop. 119.
Sceleris facinus. Cic. 7. Verr. 169.
Tetrum facinus. Sen. Thyeſt. 8.
Triſte parat facinus. Ovid. 6. Met. 623.
Adducere ad facinus. V. ADDUCO.
Admittere facinus aliquod. Juven. 10. Sat. 255. V. ADMITTO.
Animadvertere facinus. V. ANIMADVERTO.
Audere facinus. Tacit. lib. 2. Hiſt. 85. In eo motu Aponius Saturninus Mœſiæ rector peſſimum facinus audet.
Committere facinus. V. COMMITTO.
Conſciſcere in ſe facinus. V. CONSCISCO.
Facere facinus. Cic. 2. de Fin. 95. Si enim ita eſt, vide ne facinus facias, quum mori ſuadeas. V. Supra, ubi de Facinore in bonam partem.
Geminare facinus. Ovid. 10. Met. 471.
Habere facinus in oculis. Ovid. 2. Triſt. 526.
Utque ſedet vultu faſſus Telamonius iram
Inque oculis facinus barbara mater habet.
Incœptare facinus. V. INCŒPTO.
Jurare in facinus. Ovid. 1. Met. 242.
Luere pœnas facinorum. Sen. Octav. 5.
Natum eſt facinus novum. V. NASCOR.
Oritur facinus. V. ORIOR.
Parare facinus aliquod. Ovid. 9. Met. 150.
Patrare facinus. V. PATRO.
Præ ſe ferre & confiteri ſcelus & facinus manibus cruentis. Cic. pro Milon. 47.
Repellere facinus. Ovid. 15. Met. 777.
Repoſcere facinus. Stat. 5. Theb. 489. V. REPOSCO.
Suadere malum facinus. Tibul. lib. 2. 4. 25.
Suaſit amor facinus. Ovid. 8. Met. 90.
Suſcipere facinus. Cic. pro Cluent. 170.

FACINORŌSUS, a, um. [κακοῦργος] Facinoribus pollutus, Sceleſtus, flagitioſus. Cic. 4. Catil. 29. Quintum genus eſt parricidarum, ſicariorum, denique omnium facinoroſorum.
Culpa facinoroſa. Val. Max. 2. 6. 3.
Vita facinoroſa. Cic. 1. de Legib. 40.
Facinoroſior redditus exilio. Juſtin. 16. 4. 6.
Facinoroſiſſimus ſicarius. Cic. pro Sext. cap. 38.

FACINOROSE, Adv. apud Auguſtin.

FACULA. V. FAX.

FACUNDUS, a, um, [εὐφραδὴς, λεκτικὸς, εὐεπὴς, ἐπήτης] Qui facile fantur Facundi dicti, inquit. Varr. lib. 5. de L. L. p. 54. ed. 3. Steph. Facundus, Diſertus, a Fando: Qui ea quæ mente conceperit, ad audientes facile atque ornate profert. Ovid. 2. de Arte Am. 123.
Non formoſus erat, ſed erat facundus Ulyſſes. Quintil. lib. 12. cap. 12. In omnibus gentibus alius alio facundior habetur, & in eloquendo dulcis magis. Idem 12. 2. extr. In exemplum bene dicendi facundiſſimum quemque proponet ſibi ad imitandum. Prudent. 2. adv. Symmach. v. 19.
— Auſoniæ vir facundiſſime linguæ.
Dicta facunda. Ovid. 13. Met. 127.
Juvenis facundus. Lucan. ad Piſon. 97.
Os facundum. Ovid. 5. Faſt. 698.
Otia facunda. i. e. In quibus ſtudetur facundiæ. Claud.

FACUNDIA, æ. f. [εὐφραδία, εὐέπεια, ἐπητύς] Facultas diſſerendi cum gratia. Gell. lib. 4. cap. 9. Plin. lib. 7. cap. 30. extr. Facundiæ Latiarumque litterarum parens Cicero.
Arma facundiæ. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Linguæ facundia. Ovid. 3. Triſt. 5. 29.
Compta facundia. Tacit. 6. Ann. 15.
Digna principe facundia. Ovid. 2. de Pont. 5. 55.
Mortifera facundia. Juven. 10. Sat. 10. torrens dicendi copia multis,
Et ſua mortifera eſt facundia.
Multiplex & multiformis facundia Virgilii. Macrob. 5. Saturn. cap. 1.
Præceps facundia. Hor. in Arte Poet. 217.
Alere facundiam. Quintil. in procem. lib. 1. extr.
Juvit mandatam facundia cauſam. Ovid. 7. Met. 505.

FACUNDĬTAS, atis. f. Idem. Plaut. Truc. 2. 6. 13.
Facile ſibi facunditatem virtus argutam invenit.
Pontanus de Sermo lib. 3. capite primo. Virtutem eam Facundiam, quam Plautus, quo Romanam locupletaret linguam, etiam Facunditatem appellavit, a faciunda videlicet oratione. H. St. Non erat hæc vox in ed. Lugd.

FACUNDE, Adv. [φραδέως] Diſerte. Liv. 28. 18. Sed hoſtem etiam infeſtiſſimum facunde alloquendo ſibi conciliarit. conf. Gell. 13. 8. & Val. Max. 3. 3. extr. in Superl.

FACUNDIŌSUS, Adj. [εὐεπώδης] Sempronius Aſellio uſurpavit, teſte Gell. lib. 4. cap. 9. quum ſic ait; XIII rerum geſtarum, Facta ſua ſpectari oportere: non dicta, ſi minus facundioſa eſſent. Antiquum.

FACUNDO, āre. Facundum facere. Sidon. & Apul.

F A D

FADIUS, Nomen gentile Ro. Fadius quidam Pompejanus miles, quem Balbus Quæſtor in ludo defoſſum gladiatorio, vivum combuſſit, cujus meminit Aſinius Pollio apud Cic. 10. Fam. 32. Al. Fabius. [Eadem varietas in Cic. codd. 2. de Fin. 55. aliiſque locis. Sed & Fadiam gentem fuiſſe apparet ex diminutivo Fadilla, quod cognomen fuit Matris pariter ac Sororis Antonini Pii, teſte Capitol. c. 1. ut & filiæ Marci Aurelii apud Vulcat. in Avid. c. 10.

F Æ

FÆSŬLÆ, arum, & FÆSULA, æ. f. Etruriæ urbs, ad Apennini radices, Romanorum colonia, caſtris Catilinariis nobilitata. V. Salluſt. cap. 27. & Cic. 2. Catil. 6. Sil. lib. 8. 478.
Fæſula & antiquus Romanis mœnibus horror.

FÆX, fæcis, per æ dipht. ut docet Appulejus, tam m. quam f. g. eſt, ſed frequentius f. [τρύξ, ὑποστάθμη] Excrementum cujuſcunque liquoris in fundo reſidens, frequentius tamen Vini. Hor. 1. Carm. 35. 26.
— diffugiunt, cadis
Cum fæce ſiccatis amici.
Dies ſine fæce. V. DIES.
Fæcium inunctio pro Perſona in ſcena olim fuit uſitata. Scholiaſt. Ariſtoph. Nub. ait, Poetas ne noti eſſent, fæcibus unctos, poemata per vicos cantitaſſe plauſtris inſidentes. Sidon. Carm. 9. 232.
Pictum fæcibus Æſchylon ſecutus. V. Horat. Art. Poet. 277. Mariſcott. de Perſ. & Larv. cap. 7. vel Lex. Pitiſc.
Fæx civitatis: Homines viles & abjecti, vitam agentes ſordidam. Cic. pro Flacc. 18. Opifices & tabernarios, atque illam omnem fæcem civitatum, quid eſt negotii concitare? Idem 2. Q. frat. 6. Nam apud illam perditiſſimam atque infimam fæcem populi propter Milonem ſuboffendit.
De fæce haurire, pro eo quod eſt, Sordida quæpiam ac plebeja, nimiſque humilia perſequi. Cic. in Brut. 244. Tum Atticus, Tu quidem de fæce, inquit, hauris, idque jamdudum, ſed tacebam: hoc vero non putabam, te uſque ad Stajenos & Antronios eſſe venturum. Dictum ab Attico in Ciceronem qui tempus tereret in commemorandis oratoribus quibuſdam obſcuris, ac nullius pæne nominis.
Pannoſam fæcem morientis ſorbet aceti. Perſ. 4. Sat. 32.
Liquida fæx. Ovid. 8. Met. 665.
Conditaque in liquida corna autumnalia fæce. Videtur de Fæce condimento intelligendum, quo de p. p.
Fæx Romuli, pro Plebe Romuli, h. e. Populo Romano, quem ideo fæcem vocat Cic. 2. Att. 1. quod collectus eſſet ex confuſa & turbulenta multitudine. Loquitur autem illic de Catone, quem reprehendit quod ita ſe gereret quaſi eſſet in Repub. Platonis, & non in fæce, h. e. fæculenta plebe Romuli.
Sordes & fæx urbis. Cic. 1. Att. 13.
Fæx, Condimenti ſive Liquaminis genus. Hor. 2. Serm. 4. 73.
— ego fæcem primus, & alec,
Primus & inveni piper album cum ſale nigro
Incretum puris circumpoſuiſſe catillis.
Scribitur & ſine Diphthongo Fex, quod improbat Manut.

Fæcŭla, æ. f. dimin. Lucret. lib. 2. 430.
Fæcula jam quo de genere est. Quo in loco sumitur pro Condimento seu liquamine subacido subamaroque. conf. Hor. 2. Serm. 8. 9.

Fæculentus, Adj. [τρυγώδης] Quod est fæcis plenum. ut Fæculenta aqua. Plin. lib. 31. cap. 3. Vinum. Columel. 2. 2. Pus. Cels. 5. 26. Tabes. Macrob. 7. Saturn. 12.
Superl. apud Augustin. de Relig. vera cap. 40.

Fæculente, Adv. apud Cels. [ubi?

Fæculentia, æ. f. Fulgent. in Contin. Virg. p. 156. V. ibi Munker. not. Sidon. 3. Epist. 13. Fæculentia par cloacali. conf. Claud. Mamert. 1. 7.

Fæcārius, a, um. Cato de R. R. cap. 11. Sportæ fæcariæ.

Fæcatus, a, um. [τρυγωτὸς] ut, Fæcatum vinum. Cato de R. R. cap. 154. Quod e fæcibus expressum est, h. e. quod inter vina operaria numeratur, quum sit aquatum.

Fæcĭnius, a, um. Idem. ut, Faciniæ uvæ, [τρύγιναι σταφυλαὶ] Quæ plus quam ceteræ fæcis afferunt. Alio nomine, a Colore Rubellanæ vocantur. Columel. lib. 3. cap. 2.

Fæcĭnus, a, um. Idem. ut, Fæcinum vinum. Columel. 12. 48.

Fæcōsus, a, um. Idem. Martial. 13. Ep. 102. 2.

Fæcutīnus, Adj. [τρύγινος] Gell. lib. 13, cap. 10. Non eas finitiones prærancidas, neque fæcutinas grammaticas spectaveris, sed aurem tuam interroga, quo quid loco conveniat dicere. Alii legunt Fœtutinas.

F A G

Fāgus, i. f. [φηγὸς] Arbor glandifera: ἀπὸ τοῦ φάγειν, quod est comedere. Virg. 1. Ecl. 1.
Tityre, tu patulæ recubans sub tegmine fagi. V. Taubm. ad Virg. Ecl. p. 6. Galli vocant *Fau*, Fructum autem *Faine*. Cæs. 5. Bell. Gall. 12. Plin. lib. 22. cap. 23.
Alta fagus. Virg. 1. Georg. 173.
Ardua fagus. Stat. 6. Theb. 98.
Densæ fagi. Virg. 2. Ecl. 3.
Patula fagus. Virg. 1. Ecl. 1.
Rudibus fagis texuntur tigna. Claud. in Sex. Cons. Stil. 324.
Veteris jam fracta cacumina fagi. Virg. 9. Ecl. 9.
Viridis fagus. Virg. 5. Ecl. 13.

Fagĭneus, Adj. [φήγινος] Quod ex fago factum est. Ovid. 8. Met. 653.
— erat alveus illic Fagineus, &c. Columel. lib. 12. cap. 45.
Fagineæ arculæ. Ovid. 4. Fast. 656.
Bis sua faginea tempora fronde premit.

Fagĭnus, a, um. [φήγινος] Idem. Virg. 3. Georg. 172.
Post valido nitens sub pondere faginus axis. Plin. lib. 16. cap. 38.
Pocula fagina. Virg. 3. Ecl. 37.
Scyphus faginus. Tibull. lib. 1. 10. 8.

Fageus, [φήγεος] Idem. Plin. lib. 16. cap. 5. Alia fageæ glandi figura, alia quernæ, alia ilignæ. Idem lib. 16. cap. 6. Glans fagea suem hilarem facit, carnem coquibilem ac levem, & utilem stomacho.

Fagifulani, Populi, in quarta regione Italiæ a Plinio collocati, lib. 3. cap. 12.

Fagutal, [Φαγούταλ] fuit Romæ Sacellum Jovis, in quo erat fagus arbor, quæ Jovi sacra habebatur. Fest. conf. Plin. lib. 16. cap. 10. & Varr. 4. de L. L. 32.

Fagūtālis, e. ut, Fagutalis Jupiter. ibid. conf. Lex. Pitisc.

F A I

Faida, Vox origine Teutonica, (*Vehde*) in jure Longobardorum modo pro Injuria, ut l. Si caballus. tit. de Pauper. modo pro Hostilitate, ut l. in omnibus tit. de plag. liber. homi. usurpatur. Observatur item ex constitutione Caroli magni ad legem Salicam adjectis capitulis quatuor, appellari Faidosum, Qui hostis est publicus.

F A L

Falacer, Unus fuit ex quindecim Flaminibus, quos post aliquas tempestates, aucta civitate, quum augeri quoque sacerdotia oporteret, Romani constituerunt. Hoc autem cognomen Flamen hic sortitus est, a Falacre pomorum deo, cui sacra faciebat. Alex. ab Alex. lib. 6. Turnebus autem credit divum Falacrem, deum fuisse, qui loco cuidam, qui Falacer, aut Falacrinus vocabatur, præerat: sunt enim cognomines & gentiles locorum dii, ut Clitumnus & fontis, & dei nomen erat. Falacrinus autem locus recensetur ab Antonino in Itinerario Italiæ, non procul Roma. [An Falacrinum?] Quispiam fortasse etiam existimet a Phalis circi nomen habuisse, sed alterum credibilius videtur. V. Varr. 4. de L. L. 15. & 6. 3.

Falacrium, [Φαλάκριον] Promontorium Siciliæ, teste Ptolemæo: hodie *Melazo*.

Falæ, inquit Festus, ab altitudine dictæ, a Falando, quod apud Etruscos significat Cælum. Nonius 2. 351. Falæ turres sunt ligneæ. Enn. lib. 15.
Malos defindunt, fiunt tabulata, falæque. Hæ sunt & Circo, quæ apud veteres propter Spectatores e lignis erigebantur. Hæc ille. conf. Ferrar. Elect. 2. 15. Lips. 1. Elect. 2. & in Poliorc. 5. 5. Stewech. ad Veget. 4. 18. Plaut. Most. 2. 1. 10. Subeunt sub falas. Scribitur etiam Phalæ. ut Juvenal. 6. Sat. 589.
Consulit ante Phalas, Delphinorumque columnas. [Ubi de Ovis ligneis a M. Agrippa ad Circensia curricula distinguenda inventis exponunt. Quam vere, ipsi viderint. Nec certiora tamen alii afferunt. V. Pitisc. Lex. Malim simpliciter dicere, Non liquet.

Falarĭca, æ. f. [χειροβαλλίστρα Gloss. vet.] inquit Festus, est Genus teli missile: quo utuntur ex falis, id est ex locis extructis, dimicantes. Virg. 9. Æn. 706.
Sed magnum stridens contorta falarica venit. ubi Serv. V. Ennius. Quæ valido venit contorta falarica missu. Dictum hoc genus teli, (ut Auctor est & Nonius 18. 20.) a Falis, i. e. turribus ligneis. Liv. 21. 8. Falarica erat Saguntinis, missile telum hastili oblongo, & cetera tereti, præterquam ad extremum, unde ferrum extabat. V. Gell. 10. 25. Lucan. 6. 189. Sil. 1. 351. &c. item Stewech. ad Veget. u. s. & Casaub. ad Æn. Tactic. cap. 34. Scribunt etiam Phalarica.

Falarienses, [Φαλαρεῖοι] Populi, quos in quinta regione Italiæ collocat Plin. lib. 3. cap. 13.

Falcarius, Falcatus, Falcula. V. falx.

Falcidius, Nom. Gent. Romanæ non ignobilis, ex qua memoratur. C. Falcidius anno proximo post Tribunatum plebis legatus. Cic. pro Lege Manil. 58. Hujus filium fuisse Falcidiæ legis latorem existimat Ursinus.

Falcidius, a, um, Adj. ut
Falcidia lex, Quæ amputat legata, quando saltem quarta pars bonorum non supersit hæredibus: a P. Falcidio Tribuno plebis a. u. c. 712. lata. V. tit. 22. instit. lib. 2. conf. Lex. Pitisc. in voce Lex.

Falco, ōnis. m. [Φάλκων Suid.] Avis est ex accipitrum genere, ita dicta (ut Festus innuit) quod ungues more falcis habeat introrsum flexos. Avis hujus volatus a veteribus in auguriis maxime observabatur. Felicissimum siquidem omen ad res agendas putabant si falco a sinistra volasset, unde & a Græcis ἱέραξ, quasi Sacra avis vocatur. Campani Capyn olim vocabant, a qua etiam nonnulli volunt Capuæ nomen esse impositum, quod ex volatu falconis, de ea ædificanda sumptum fuerit augurium. V. supra in capua. Sunt autem Falcones omnes (ut hodie a Principum aucupibus observatum est) feminæ. Mares vero sunt; quos vulgus hodie vocat *Moscardinos*. [Isidorus 12. 7. Hispanicam vocem agnoscit. Est potius Teutonica *Falk*, a Suevis forsan in Hispaniam illata. Apud Fest. vero in Falco & Capua, non avis, sed hominis cognomen est a curvis pedum digitis arcessitum. V. & Serv. ad 10. Æn. 145. & Suid.
Falco, Mathematicis, est Sidus cæleste, quod aliis est Lyra vel Vultur cadens.

Falcuncŭlus, i. m. dimin. Plinio tribuitur, sed non occurrit in Ind. Harduin.

Falere, is. n. Varro de R. R. 3. cap. 5. Subter columnarum stylobatem est lapis a falere pedem & dodrantem altus, ipsum falere ad duos pedes altum a stagno, latum ad quinque, ut in culcitras & columnellas convivæ pedibus circumire possint. Infimo intra falere est stagnum cum margine pedali, & insula in medio parva. Circum falere & natatilia sunt excavata anatum stabula. Verbum architecturæ incognitum. V. Scaliger. ad Varr. loc. cit.

Falerii, orum. [Φαλέριον Steph.] Oppidum fuit Faliscorum in Tusciæ mediterraneis. Ptol. lib. 3. cap. 1. Festus, Faleri oppidum a fale dictum. V. falisci.

Falerina tribus. V. tribus.

Falernus, a, um. ut, Falernus ager, [Φαλέρνος, Φαλερῖνος] a ponte Campano incipit læva petentibus urbanam coloniam Syllanam, antea Capuæ contributam. Illic enim vitiferi colles incipiunt, & temulentia succo nobilis per omnes terras inclyto, atque ut veteres dixere, summum Liberi patris cum Cerere certamen. Plin. lib. 3. cap. 5. Idem 14. 6. Summis collibus Gauranum gigni, (vinum) mediis Faustianum, imis Falernum. & paulo supra eum loc. Falerno inter generosa vina Italiæ secundam nobilitatem tribuit. Tibul. lib. 1. 10. 34.
— Bacchi cura Falernus ager. conf. Macrob. 3. Saturn. 16. Varr. de R. R. 1. 65.
Cellæ Falernæ. Virg. 2. Georg. 96.
Vina Falerna. Hor. 2. Serm. 4. 55.
Vites Falernæ. Hor. 1. Carm. 20. 10.
Uvæ Falernæ. Hor. 2. Carm. 6. 19.

Falernum, i. n. pro Vino quod in Falerno monte crescebat. Martial. lib. 3. 108.
Attica nectareum turbatis mella Falernum. Idem lib. 1. 19.
— scelus est jugulare Falernum.
Tibul. m. g. protulit, lib. 2. 1. 27.
Nunc mihi fumosos veteris proferte Falernos
Consulis, & Chio solvite vincla cado. [Immo subauditur Cados, & est Adj. V. Brœkhus.
Acre Falernum. Juven. 13. Sat. 216.
Ardens Falernum. Hor. 2. Carm. 11. 19.
Forte Falernum. Hor. 2. Serm. 4. 24.
Indomitum Falernum. Pers. 3. Sat. 3.
Liquidum Falernum. Hor. 1. Epist. 14. 34.
Severum Falernum. Hor. 1. Carm. 27. 10.
Vetus Falernum. Hor. 2. Serm. 3. 115.
Vetulum Falernum. Catull. 25. 1.
Originem fabulosam hujus vini atque nominis adfert Sil. 7. 166. sq.

Falisca, Colonia intus Tiberim, Argis orta, ut auctor est Cato, quæ cognominatur Hetruscorum. V. Plin. lib. 3. cap. 5.

Falisci, [Φαλίσκοι] vulgo *Monte Fiascone*, Populi sunt Hetruriæ, quos Virgilius Æquos appellavit, quia Populus Romanus missis Decem viris inde multa jura collegit: & nonnulla supplementa duodecim tabularum accepit. Nam ab Atheniensibus decem habuerunt tabulas. Servius ad Virg. 7. Æn. 695.
Hi Fescenninas acies, æquosque Faliscos. Falisci habuerunt urbem Falerios, quam Camillus dux obsedit. Liv. 5. 26. & 27. V. Keuchen. ad Frontin. p. 93. Et Spanh. de usu & præst. Num. diss. 2. p. 107.

Faliscus, Adj. [Φαλίσκος] ut, Faliscus venter, quod eum farcire a Faliscis didicere, inquit Varr. de L. L. Martial. lib. 4. 46.
Et Lucanica ventre cum Falisco. Papin. lib. 4. Silv. 9. 35.
Non Lucanica, non graves Falisci. V. Bacc. de Vin. & Conviv. 4. p. 162. Nonn. de Re Cib. 2. 14. & Voss. Lex. Etymol.
Faliscæ præsepes item a Catone cap. 4. & 14. dictæ, Quæ in Falisco agro, vel a Faliscis, aut falisco ligno optime fiebant. Turnebus Faliscas interpretatur, In quibus ponitur pabulum gramineum, & herbaceum, ut Fœnum, farrago, & reliqua: quod quidem præsepis genus *rastellatum* vulgo vocamus.

FALLAM, pro Fallacia dixere veteres, ut annotavit Non. 2. 316. Nævii vel potius Novii, antiqui poetæ locum citans ex Decumis.
Me ne vocavit, ob eam rem hanc feci fallam.
FALLACIA, FALLAX. V. FALLO.
FALLIENATES, Populi in sexta regione Italiæ, quos jam ætate sua interiisse refert Plin. lib. 3. cap. 14.
FALLUS. V. PHALLUS.
FALLO, fefelli, falsum, [ψεύδω, παρακρούομαι, σοφίζομαι, δολιεύομαι] ere. a Fando deducitur, ut Varroni placet, propterea quod qui fallit fando quem decipit, ac contra quam dixit, faciat. Nam siquis re fallit, in hoc non proprio nomine Fallacia, sed translatione. Hæc Varr. Ter. Heaut. 3. 1. 61. Falli te sinas technis per servulum. Cic. pro Rosc. Amer. 112. Perditissimi est igitur hominis simul & amicitiam dissolvere, & fallere eum qui læsus non esset, nisi credidisset.
In aliquo fallere. Quintil. procem. lib. 4. Ne fefellisse in his videar principem.
Naturaliter fallere. Quintil. lib. 2. cap. 12. Sed sunt in hac parte, quæ imperitos etiam naturaliter fallant.
Ab arte quadam fallere aliquem. Ovid. 2. Trist. 462.
Multaque dat talis furti præcepta, docetque
Qua nuptæ possint fallere ab arte viros.
Amaritudinem ut fallerent dederunt absinthium in fico sicca pueris. Plin. lib. 27. cap. 7.
Alea hæc perraro fallit. Hor. 2. Serm. 5. 50.
Animi fallunt sub vulpe latentes. Hor. de Arte Poet. 437. Lucret. lib. 5. 98.
Nec me animi fallit, quam res nova, &c. h. e. Non me latet, non ignoro: pro Animo. V. infra, Sermonis falli, ubi similis constructio.
Credentem fallere. Ovid. 2. Epist. 63.
Curam fallere somno aut vino. Hor. 2. Serm. 7. 114.
Curas labor fallebat. Ovid. 3. Trist. 2. 16. conf. idem 4. Pont. 18. 67. & 4. Trist. 1. 14.
Custodes fallere. Ovid. 4. Met. 85.
Deceptam fefellit, pro Decepit & fefellit. Virg. 4. Æn. 17.
Postquam primus amor deceptam morte fefellit. Serv.
Fefellit, Frustratus est, ut dicitur Fallit Spes. H. St.
Depositum fallere, pro Fraudare in deposito. Ovid. 5. Met. 480.
— arvaque jussit
Fallere depositum, vitiataque semina fecit.
Dextram alicujus fallere, i. e. Promissam fidem. Virg. 6. Æn. 613.
Divinatio fallit fortasse nonnunquam, sed tamen ad veritatem sæpissime dirigit. Cic. 1. de Divin. 25.
Dolis fallere. Ter. And. 3. 2. 13. Itane tandem idoneus tibi videor, quem tam aperte fallere incipias dolis?
Faciem alicujus fallere, i. e. Effingere vultum. Virg. 1. Æn. 688.
Tu faciem illius noctem non amplius unam
Falle dolo, & notos pueri puer indue vultus.
Fidem fallere, Pejerare. Cic. 1. Off. 39. Ad supplicium redire maluit, quam fidem hosti datam fallere.
Fraude omni & perfidia fallere. Cic. pro Rosc. Amer. 117.
Horas sermonibus fallere. Ovid. 8. Met. 651.
Hostem fallere. i. e. Elabi hosti. Quum abire inde & fallere abiens hostem vellet, &c. Liv. 31. 38. extr. Hor. 4. Carm. 4. 52.
Sectamur ultro, quos opimus
Fallere & effugere triumphus.
Imperium fallere. Plin. lib. 7. cap. 37. Nisi fefellisset imperium militaris imprudentia. h. e. Nisi milites per imprudentiam contra fecissent, quam sibi erat imperatum a Marcello.
Judicium alicujus fallere. Hirt. Bell. Alex. 15. Nobis rem committe, nos prælium sustinebimus, neque tuum judicium fallemus, dum reliqui subsequantur.
Jura tori fallere, Adulterium committere. Ovid. 16. Epist. 284.
Jurata fefellit. Ovid. de Rem. Amor. 303.
Sic mihi juravit, sic me jurata fefellit.
Liberos fallere parentibus. Plaut. Rud. 3. 4. 43.
Tune his fallis virginales liberos parentibus,
Subjectos habebis, atque indigno quæstu conteres? i. e. Abducis liberos a parentibus, &c. Fortasse legendum, Falsis parentibus: tune alia esset constructio. [Immo, ut in emendatis codd. Felles, (i. e. Felis) virginalis, vocandi casu, ac dein Parentibus sublectos. V. Turneb. 21. 12. & Lips. ad Persæ 4. 9. ejusd.
Mandata alicujus fallere. Ovid. 9. Met. 696. i. e. Non facere quod dedit in mandatis.
Memoria falli. Plin. lib. 10. cap. 42. Constat emori victas difficultate verbi, ac nisi subinde eadem audiant, memoria falli. i. e. Oblivisci.
Mendacio fallere. V. MENDACIUM.
Mentem fallunt simulacra in somnis. Lucret. lib. 5. 63.
Moras arte fallere. Ovid. 19. Epist. 38.
Nec me adeo fallit. Virg. 4. Æn. 96. h. e. Non ignoro.
Nihil me fefellit. Ter. Heaut. 4. 3. 4. Idem And. 1. 2. 33. Irrides, nihil me fallis. Ubi Donatus; Non te ignoro, Non me decipis. Et rursum. Nihil me fallis, figura est ἑλληνισμός. Fallis, Lates: ut sit οὐδέν με λέληθας.
Non pol me multum fallit, quin quod suspicor, sit quod velit. i. e. Non multum erro, quin, &c. Ter. Hec. 5. 1. 32.
Nisi fallor. Virg. 5. Æn. 49.
Nisi me fallit animus. Ter. Heaut. 4. 1. 1. Nisi me animus fallit, hic profecto est annulus, quem, &c. Idem Phorm. 5. 1. 8. Cic. pro Rosc. Amer. 48.
Nisi me fallo. Cic. 12. Philipp. 21. Is enim sum (nisi me fallo) qui, &c.
Nisi omnia me fallunt. Cic. 8. Att. 7.
Nisi quid me fallit. Cic. 5. Fam. 20. Te certe in pecunia exacta ita afferre ex meis rationibus relatis non oportuit, nisi quid me fallit. Ter. Heaut. 3. 2. 3.
Novitate quadam aliquem fallere, i. e. Nova arte. Ovid. 2. Trist. 505.
Numen fallere. Virg. 6. Æn. 324.
Stygiamque paludem,
Di cujus jurare timent, & fallere numen.
Oculos littera fallit, i. e. Non potest videri ut legatur. Ovid. 3. de Arte Am. 627.
Omnia fallere aliquem, pro Fallere in omnibus. Sen. Epist. 96.
Opera fallere. Plaut. Pseud. 1. 2. 9. At faciem quum aspicias eorum, haud videntur mali, opera fallunt. i. e. Ipsorum operibus apparet eos esse deceptores.
Opinio fefellit. Cic. pro Cluent. 142. Confiteare necesse est te opinionem multum fefellisse, &c. Curt. 4. 5. 16.
Opinionem tuam fefellit ea res. Cic. 2. de Invent. 46. Cæs. 3. Bell. Civil. 86. extr. Ne usu manuque reliquorum opinionem fallerent.
Opinio de te multum me fefellit. Cic. pro Syll. 41.
Opinione falli. Cic. in Sallust. 3. Longe vero fallitur opinione.
Promissum fallere, pro Non implere. Curt. 7. 10. 9.
Quem quæso nostrûm fefellit, ita vos esse facturos? Cic. in Orat. 55.
Retia fallere, i. e. Captiones alicujus eludere. Ovid. 20. Epist. 45.
Sermonis falli, pro Sermonem non percipere. Plaut. Epid. 2. 2. 55.
Socium consortem fallere. Hor. 3. Carm. 24. 60.
Spes fefellit, i. e. Decepit, & longe aliter quam sperabamus evenit. Cic. 1. Fam. 3. Quæ ne spes eum fallat, vehementer te rogo. Et 4. Verr. Deinde si in hominibus eligendis nos spes amicitiæ fefellerit, ut vindicemus. Ovid. 17. Epist. 34.
Fallitur augurio spes bona sæpe suo.
Spem fallunt casus. Cic. 1. de Orat. 2. Quam spem cogitationum & consiliorum meorum, cum graves communium temporum, tum varii vestri casus fefellerunt.
Spem meam fefellit atque superavit improborum vis. Cic. 4. in Catil. 23.
Superstitione multa fallere. Cic. 2. de Divin. 83. Non necesse est fateri partim horum errore susceptum esse, partim superstitione multa fallendo. [Sed emendati codd. distinguunt post Superstitione.
Tempus fallere, & detinere curas. Ovid. 4. de Pont. 10. 67
Vestigium fallunt saxa. Curt. 4. 9. 18. Prærupta saxa vestigium subinde fallentia
Vetustatem non fallunt vites. Plin. lib. 14. cap. 2. Aliquando tamen cæli aut soli opera non fallunt vetustatem, sicut Fecenia, &c. h. e. Sentiunt vetustatem, deteriores fiunt vetustate
Visum fallere. Plin. lib. 9. cap. 50. Pisces attritu ventrium coeunt tanta celeritate, ut visum fallant. h. e. Ut visu percipi non possit coitus eorum.
Visu falli. Stat. 4. Silv. 3. 117.
Umbra pietatis fallitur. Ovid. 9. Met. 459.
Vota nec fefellit eventus. Claud. Sex. Conf. Hon. 87.
Volucres viscata fallite virga. Ovid. 15. Met. 474.
Fallere, pro Latere. Tacit. 3. Hist. 73. Fallendi artes circumspectabant. hoc est latendi, ne videlicet deprehenderentur. Nam Fallere, pro Latere sæpe reperias apud hunc scriptorem, quæ est elegantissima verbi hujus significatio. Idem lib. 13. Ann. 13. Quæ mutatio neque Neronem fefellit. Idem 2. Hist. 98. conf. Curt. 4. 2. 21. Paterc. 2. 53. 4. Hor. 1. Epist. 17. 10. & Ovid. supra in Custodes. Add. Fallere hostem &c.
Falsus sum, i. e. Decipior. Plaut. Men. 5. 2. 3. Ter. And. 4. 1. 23. Heu me miserum qui tuum animum ex animo spectavi meo. P. falsus es. Plaut. Truc. 4. 3. 11. Mihi etiamnum quid sit negoti, falsus incertusque sum.
Falli igitur possumus. Cic. 1. de Fin.
Possum falli, ut humanus. i. e. homo. Cic. 13. Att. 21. V. Græv. ad loc.
Spes fallendi. Hor. 1. Epist. 17. 54.
Viæ mille fallendi. Tibul. lib. 4. 6. 12.
FALLENS, [ψεύδων] cui opponitur Constans. Cic. 2. de Fin. 46. His initiis inducti, omnia vera diligimus, id est fidelia, simplicia, constantia: tum vana, falsa, fallentia odimus, ut fraudem, &c.
Clivus fallens. Plin. Epist. 101. lib. 5.
Retia fallentia. Ovid. 2. de Arte Am. 198.
Vestigium fallens. Plin. 2. Epist. 1.
Vitæ fallentis semita. Hor. 1. Epist. 19. 103. h. e. Vita solitaria.
FALLENTER, Adv. Novatian. de Trin. cap. 26.
FALSUS, a, um. [ψευδής] ut, Falsus amicis. Claud. de 4. Cons. Hon. 277.
Omnibus verax, sibi falsus uni. Sen. Med. 8.
Falsus sodalibus, i. e. Qui fidem sodalibus non servat. Catul. 28. 1.
Auditiones falsæ. Tacit. 4. Ann. 11.
Causa falsa. Ter. And. 1. 5. 22.
Obstupui. censen' me verbum potuisse ullum proloqui? aut
Ullam causam, saltem ineptam, falsam, iniquam? obmutui.
Codex falsus. Cic. 3. Verr. 157. Quod falsum codicem protuleris.
Crimine falso accusare aliquem. Ovid. 13. Met. 308.
Cupidine falso decipi. Hor. 1. Serm. 1. 61.
Gaudium falsum. Ter. And. 1. 2. 9.
Id voluit, nos sic nec opinantes duci falso gaudio.
Gaudia falsa, Non sincera. Virg. 6. Æn. 513.
Gratiam falsam inire. Ter. Heaut. 2. 3. 61.
Perge obsecro te, & cave ne falsam gratiam
Studeas inire.
Honor falsus, Qui indigno exhibetur. Hor. 1. Epist. 17. 39.
Imagine falsa celare culpam. Ovid. 2. Met. 37.
Lacrimula falsa. Ter. Eun. 1. 1. 22.
Hæc verba una, mehercle, falsa lacrimula,
Quam oculos terendo misere vix vi expresserit, Restinguet.
Lingua falsa Ovid. 2. Met. 83.
Litterarum falsarum & corruptarum pœna gravis. Cic. pro Flacc. 39.
Lites falsæ. Plaut. Rud. prol. 13. Noscamus ut quemque adjuvet opulentia: qui falsas lites falsis testimoniis petunt, &c.
Odium falsum assimulat. Ovid. 7. Met. 298.
Opprobriis falsis morderi. Hor. 1. Epist. 16. 38.

Os

Os falsum. Ovid. 10. Met. 291.
Si licet, & falsi positis ambagibus oris
Vera loqui sinitis.
Pavores falsi. Tacit. 2. Ann. 27. Falsos pavores induerat.
Proditio falsa. Virg. 2. Æn. 83.
Pudor falsus. Ovid. 2. de Arte Am. 556.
Querelis falsis incusare aliquem. Claud. de Sex. Conf. Hon. 419.
Scriptor falsus. Martial. lib. 3. 20.
An quæ Neroni falsus astruit scriptor.
Sol falsus, pro Fallace. Virg. 1. Georg. 463.
— solem quis dicere falsum
Audeat? Serv.
Solicitudo falsa. Ter. Heaut. 1. 2. 3.
Proin tu solicitudinem istam falsam, quæ te excruciat, omittas.
Somnium falsum. Plaut. Milit. 2. 4. 28.
Mihi haud falsum eveniat somnium, quod noctu hac somniavi.
Spes falsa & fallax. Cic. 12. Philipp. 6.
Spem falsam ponere. Ovid. ad Liv. 37.
Spe falsa aliquem producere. Ter. And. 4. 1. 24.
Terror falsus. Lucret. lib. 3. 68.
Testamentum falsum, Quod testamentum non est, inquit Paul. Jurecons. l. 221. D. de verbor. signif. Sic,
Tutor falsus, Qui tutor non est. Ulpian. in l. 1. D. Quod fals. tut. auctor gest. ess. dicet.
Verbis falsis perjuria addit. Ovid. 11. Met. 206.
Visis falsis & mendacibus mentes mortalium concitare. Cic. 2. de Divin. 127.
Voculæ falsæ, de fracta & contra naturam quasi elisa voce. Cic. 3. de Orat. 25.
Falsus animi dicitur is, Cui longe aliter cecidit, atque opinabatur. Ter. Eun. 2. 2. 43.
Falsum habere, i. e. Decipere. Sallust. Jugurth. cap. 10. pr. Nec ea res (me) falsum habuit.
Falsum esse, vel Fieri. Sallust. Catil. 1. 10. Ambitio multos mortales falsos fieri subegit. Ubi usurpatur pro Ficto & simulato. conf. Tacit. 1. Ann. 7. 1. & 3. 3. 1.
De Compar. ita Festus, Falsius & Falsior cum rationabiliter dici possint, non tamen sunt in consuetudine. Habet tamen Petron. cap. 132. Nihil est inepta persuasione falsius. & Augustin. Civ. Dei, 7. 5. Quanto est abjectior & falsior ista.
Superl. Columel. 1. 6. Idem falsissimum est.

FALSUM, i. n. [ψεῦδος] Ter. Eun. 1. 2. 23.
Quæ vera audivi, taceo, & contineo optime:
Sin falsum, aut vanum, aut fictum est, continuo palam est.
Idem Heaut. 3. 1. 12.
Nisi falsum & imitatione simulatum nihil est in eo. Cic. 2. de Orat. 189.
Intelligens falsi. Tacit. 12. Ann. 26.
Veri falsique notitia. Lucret. lib. 4. 478.
Mentita, falsa & plena erroris. Cic. 2. de Nat. Deor. 65. Quæ ordine & ratione vacant, ea mentita, & falsa, plenaque erroris sunt.
Acclinis falsis animus. Hor. 2. Serm. 2. 6. h. e. Proclivis & inclinatus ad falsas opiniones.
Aucta in falsum. Tacit. lib. 3. Ann. 56. Modica de moribus adolescentis, neque in falsum aucta retulit.
Addere falsa veris. Ovid. 9. Met. 138.
Admiscere veris falsa per artem. Sil. lib. 11. 129.
Convincere falsi. V. CONVINCO.
Convincere falsum refutatu ancipiti. Lucret. lib. 3. 524.
Distinguere falsum vero. Hor. 1. Epist. 10. 29.
Jacere tela in falsum. Tacit. lib. 4. Ann. 50. Telisque in falsum jactis.
Ingravescere falsis. Tacit. lib. 1. Ann. 42. Quum e contrario omnia læta fingeret, falsis ingravescebat.
Punire falsa, i. e. Ea quæ commissa non fuerant. Sen. Hippol. 12.
Remiscere veris falsa. Hor. de Arte Poet. 151.
Renidens falsum vultu. Tacit. 4. Ann. 60. Enimvero Tiberius torvus, aut falsum renidens vultu, seu loqueretur, seu taceret.
Scripseram ad te falsum ante de iis. Cic. 7. Att. 14.
Verum, falsumve sit, vita non decreverit. Plin. lib. 8. cap. 16.
Falsum pro Iniquo & absurdo. Petron. cap. 71. Valde enim falsum est, vivo quidem domos cultas esse, non curari eas ubi diutius habitandum sit.

FALSO, Adv. [ψευδῶς] quod Vero contrarium est. Plaut. Bacch. 3. 3. 70. Non maneo, neque tu me habebis falso suspectum. Ter. Heaut. 2. 3. 27. Nam mihi nunc nihil rerum omnium est quod malim, quam me hoc falso suspicarier. conf. Cic. 3. Off. 18.
Falso, in respondendo. Ter. And. 3. 2. 25. Continuo dari tibi verba censes. s. falso. Ubi Donatus, Potest & ἀοριστικῶς Falso pronuntiari. Potest & Falso loqueris; ut Sallust. Jugurth. pr. Falso queritur de natura sua genus humanum.
Citavi numina Jovis falso, l. e. Perjuravi. Ovid. 5. Fast. 683.
Credita fama falso. Sen. Octav. 6.
Laudata falso femina. Ovid. 3. Amor. 12. 43.
Proditum memoriæ falso videbatur. Cic. pro Lege Manil. 41.
Promittere falso. Ovid. 20. Epist. 195.

FALSE, Adv. Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 79. Ego te Philocrates false faciam, ut verus hodie reperiare Tyndarus. Antiquum. V. Augustin. Conf. 10. 13. pr. & Epist. 222. [Apud Plautum vocativus est.

FALSĬDĬCUS, Adj. [ψευδολόγος] Qui falsa loqui consuevit. Plaut. Capt. 3. 5. 13.
Qua me, meamque rem, quod in te uno fuit,
Tuis sceleftis falsidicis fallaciis Dilaceravisti. conf. Idem Trin. 3. 3. 40. & Auson. Epigr. 118. 17.

FALSĬFĬCUS, aliud Adj. [ψευδοποιός] Qui facit fallacias. Plaut. Mil. 2. 2. 36. Domi habet animum falsiloquum, falsificum, falsijurium.
FALSIFĬCO, āre. JCt.
FALSIFICĀTUS, a, um. Prudent. Hamart. 549.
FALSIFICATIO, ōnis. f. JCt.
FALSIFICATOR, ōris. m. JCt.
FALSIJŪRIUS, Adj. [ψευδομνύων] Qui falsa jurat. Plaut. Mil. 2. 2. 36.

FALSĬLŎQUUS, Adj. [ψευδολαλῶν] Qui falsa loquitur. Plaut. Mil. 2. 2. 36. Idem Capt. 2. 2. 14. Quarum rerum te falsiloquum mihi esse nolo. Prudent. Apoth. 107.
FALSILOQUAX, ācis. Idem. apud Fortunat.
FALSILOQUIUM, i. n. Figmentum. Augustin. prol. in Lib. Retract.
FALSIMONIUM, i. n. [ἐξαπάτη] Plaut. Bacch. 3. 6. 12. Quos quum censeas esse amicos, reperiuntur falsi falsimoniis. [Potius a Falsimonia, æ. f. est.
FALSIPĂRENS, entis. c. [ψευδοτόκων] Is dicitur qui falsum habet parentem, i. e. Cujus pater is esse creditur, qui minime tamen est. Sic Catullus vocat Herculem, quem ex Jove & Alcmena natum, plurimi credebant Amphitryonis esse filium, quia is verus erat Alcmenæ maritus. Catul. 66. 112.
— falsiparens Amphitryoniades.
FALSITESTIS, is. Gloss. Gr. Lat. ψευδομάρτυς, Falsitestis.
FALSĬTAS, ātis. f. [ψεῦδος] cui opponitur Veritas. Cic. pro Cluent. 5. Etenim sicut aliis in locis parum firmamenti & parum virium falsitas habet: sic in hoc loco falsa invidia imbecilla esse debet. conf. Arnob. lib. 1. p. 33.

FALLAX, ācis. Adj. [ἀπατηλὸς, σφαλερὸς] Qui fallit sæpe, seu decipit.
Alea fallax. Ovid. 4. de Pont. 2. 41.
Amica fallax. Ovid. 2. Amor. 9. 38.
Amicitiæ fallax. Tacit. 16. Ann. 32. Sic specie bonarum artium falsos, & amicitiæ fallaces.
Amor fallax. Sen. Hippol. 5.
Astrologi vani & fallaces. Cic. 1. de Divin. 37.
Aula fallax. Sen. Octav. 2.
Conjectura fallax. Plin. lib. 22. cap. 23. Quoniam in his naturam esse apparet, in illis conjecturam sæpius fallacem.
Convallis fallax. Plin. lib. 8. cap. 8. Convallis manu facta, & longo tractu fallax.
Fiducia fallax. Ovid. 16. Epist. 321.
Hamus fallax. Martial. lib. 4. 56.
Sic avidis fallax indulget piscibus hamus.
Hamo fallaci læsus piscis. Ovid. 2. de Pont. 7. 9.
Herbæ fallaces, Quæ parum aut nihil afferunt fructus. Cic. de Amicit. 70. Novitates autem si spem afferunt, ut tanquam in herbis non fallacibus fructus appareat, non sunt illæ quidem repudiandæ.
Herba fallax veneni. Virg. 4. Ecl. 24.
Homines fallaces. Catul. 28. 4.
Imitatio fallax. Cic. 4. Acad. 140.
Insidiæ fallaces. Valer. 5. Argon. 631.
Interpres fallax. Cic. ad Brut. 10.
Judicia fallacia. Cic. 3. Off. 6.
Loquenti fallax. Cic. 4. de Fin.
Merces fallaces & fucosæ. Cic. pro Rabir. Posth. 40.
Norma fallax. Lucret. lib. 4. 517.
Observatio fallax aut dubia. Plin. lib. 18. cap. 26.
Puella fallax. Tibul. lib. 3. 7. 19.
Sensu fallacissimo judicare. Cic. 2. de Divin. 91.
Sententia hominum fallax. Ovid. 5. Fast. 191.
Servus fallax. Ovid. 1. Amor. 15. 17.
Silva fallax, Quæ perplexas vias multas habet. Virg. 9. Æn. 392.
Simulacrum fallax. Sil. lib. 17. 536.
Spes fallax. Liv. 6. Nec diutius patiar a te multitudinem fallaci spe concitari.
Spes falsa & fallax. Cic. 12. Philipp. 6.
Spes heu fallaces, &c. Sil. lib. 7. 57. Cic. pro Milon. 94. O spes fallaces! o cogitationes inanes meæ!
Tenebræ fallaces. Valer. 3. Argon. 186.
Vates non fallax. Tibul. lib. 3. 4. 49.
Viæ fallaces. Ovid. 2. Amor. 11. 8.
Vita fallax. Sen. Hippol.
Vultu fallaci blandita fortuna. Sen. Octav. 7.
Undis fallacior. Ovid. 13. Met. 799.
Fallacissimus. Hirt. Bell. Alex. cap. 24. At regius animus, disciplinis fallacissimis eruditus &c.
Homo fallacissimus. Cic. pro Domo 23.

FALLACIA, æ. f. [στροφὴ, ῥᾳδιούργημα, ῥᾳδιουργία] Techna, dolus malus. Ter. And. 4. 5. 39. Fallacia alia aliam trudit. h. e. Dolus dolo connectitur. Sumptum a consuetudine conantium fallere, ac dolos dolis consarcinantium ne deprehendantur. Unde Consutis dolis dicit Plaut. Cic. 2. de Divin. 85. Tota res est inventa fallaciis aut, ad superstitionem, aut ad errorem.
Fraudes & fallaciæ. Cic. pro Cluent. 100.
Doli, machinæ, fallaciæ, præstigiæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 75.
Sine fuco & fallaciis homo. Cic. 1. Att. 1.
Astutior fallacia. V. ASTUTUS.
Componere fallacias. V. COMPONO.
Constat totus ex fraude, fallaciis, mendaciis. Cic. pro Rosc. Com. 20.
Excogitare fraudes & fallacias. Cic. pro Cluent. 100.
Intendere fallaciam in aliquem. Ter. Heaut. 3. 2. 2. V. INTENDO.
Invenire fallaciam. V. INVENIO.
Falla, pro Fallacia. V. supra FALLAM.
FALLACIES, ēi. Apul. Met. 5. Fallacie germanitatis inducta.
FALLĀCĬTER, Adv. [δολερῶς] Cic. 1. de Divin. 35. Fallaciter portenta interpretari. Idem 3. Off. 68. Ratio ergo hoc postulat, nequid insidiose, nequid simulate, nequid fallaciter.
Imitando fallaciter naturam boni. Cic. in Partit. 90.
Fallacissime. Plin. 12. 16. Fallacissime adulteratur Indica myrrha.
Venditare se alicui fallacissime. Cic. de Arusp. Resp. 48.
FALLACIŌSUS, Adj. [δόλιος] Quod est plenum fallaciis. Gell. 14. 1. Veterum testimonia, quibus hujusmodi ambages fallaciosæ confutantur. Idem lib. 7. cap. 3. ex epistola Tironis Tullii. conf. Apul. Met. 8. p. 205.
FALLACILOQUENTIA, æ. f. Cic. 4. de Fin. 58. Ex ea difficultate illæ fallaciloquentiæ (ut ait Accius) malitiæ natæ sunt. Sic enim legit Non. Marcell.

Fallibilis, e. Qui fallit, non Qui fallitur. Adducit ex Gloſſ. Vet. Salmaſ. in Solin. p. 615.

Falso, [παραχαράσσω] āre. Modeſtin. in l. penult. D. ad legem Cornel. de falſis, Decretoque divi Adriani præceptum eſt, in inſulam eos relegari, qui pondera aut menſuras falſaſſent. conf. Hieron. Epiſt. 65. 4. Tertull. adv. Marc. 5. cap. 3.

Falsatus, a, um. Sulp. Sever. Dial. de Virt. Monach. Orient. Dial. 1. cap. 6.

Falsarius, i. m. [παραχαράκτης] Suet. Claud. cap. 15. Proclamante quodam, præcidendas falſario manus. Idem Neron. cap. 17. Adverſus falſarios tum primum repertum, ne tabulæ, niſi pertuſæ, ac ter lino per foramina trajecto obſignarentur. Significat Falſum ſignatorem. Idem clarius in Tito cap. 3. conf. Lex. Pitiſc.

Falx, falcis f. [δρέπανον, ἅρπη, δρεπάνη] a Farre littera commutata, ut Varro exiſtimat, 4. de L. L. 32. eſt Qua ſecantur frumenta, herbæ, & ſimilia. Virg. [ubi?

Falce nec agricolæ duri reſecanda. Plin. lib. 18. cap. 28. Falcium duo genera: Italicum brevius, ac vel inter vepres quoque tractabile. Galliarum latifundia majoris compendii, quippe medias cædunt herbas, brevioresque prætereunt. Cic. 5. Tuſc. 65. Immiſſi cum falcibus multi purgarunt, & aperuerunt locum.

Falces arborariæ, fœnariæ, ruſcariæ, ſtramentariæ, ſilvaticæ, vineaticæ. Cato cap. 10. & cap. 11. conf. etiam Lex. Pitiſc.

Falx lumaria, Qua ſecamus lumeta, cum in agris ſerpunt ſpinæ: quas quod a terra agricolæ ſolvunt, i. e. luunt, Lumecta dicuntur. Varr. 4. de L. L. 31. Feſtus. Luma genus eſt herbæ, vel potius ſpinæ. V. Scal. in loc. & Turneb. Adverſ. 30. 23.

Frondatorum falx. Catull. 62. 41.

Ahenæ falcis curvamen. Ovid. 7. Met. 227.

Acuta falx. Ovid. 9. Met. 383. V. acuo.

Adunca falx. Ovid. 14. Met. 628.

Agreſtis falx. Juven. 13. Sat. 39.

Ahena falx. Virg. 4. Æn. 543.

Curvæ falces. V. curvus.

Mala falx, Noxia. Virg. 3. Ecl. 11.

Nigræ rubigine falces. Claud. 2. in prim. Conſ. Stil. 194.

Procurva falx. Virg. 2. Georg. 365.

Rapaces falces. Lucret. lib. 3. 650.

Sirpiculæ falces ſunt, Quibus ſirpabantur & alligabantur dolia veterum, quæ fictilia erant, tum quum erant fracta. Turneb. Adverſ. 7. 23. Meminit Cato cap. 11. conf. & Varr. L. L. 4. 31. Salmaſ. ad Solin. c. 35. Sarpicula, a primitivo Sarpa, quod etiamnum Galli de certo falcis genere uſurpant, *une Serpe*.

Supina falx. Juven. 8. Sat. 201.

Verriculatæ falces. Columel. lib. 2. cap. 21. Al. Vericulatæ. Utraque lectio difficultate non caret.

Vinitoria falx. Columel. lib. 4. cap. 25. V. culter.

Adhibere frondibus falcem. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Amputare ramos falce. Hor. Epod. 2. 13.

Armatus curva falce deus. Tibul. lib. 1. 4. 8. Saturnum intelligit. [Immo Priapum. V. loc. & Interpp. ad Virg. 4. Georg. 110.

Attenuat falx umbram arboris. Catull. 62. 41.

Avertere falces laqueis. V. averto.

Detondent æſtivæ Gargara falces. Claud. ſex. Conſ. Hon. 389.

Incidere vites falce. Virg. 3. Ecl. 11.

Curare vitem falce. Plin. lib. 17. cap. 22.

Metere frumenta denticulatis falcibus. Columel. lib. 2. cap. 21.

Metere frumenta roſtratis falcibus. Columel. lib. 2. cap. 21. Alii pro Roſtratis legunt Noſtratibus.

Premere vitem falce. Hor. 1. Carm. 31. 9.

Premere umbram falce. Virg. 1. Georg. 157.

Reſecanda ſeges falce. Ovid. 1. Epiſt. 53.

Refecta Ceres incurva falce. Ovid. 1. Amor. 15. 12.

Supponere falcem ariſtis. Virg. 1. Georg. 348. conf. Martial. lib. 14. Epigr. 34. de falce rurali.

Falx, Bellica machina, quæ adunco præfigebatur ferro: ſic dicta quod incurvata eſſet, ut ex muris lapides extraherentur. Cæſ. 3. Bell. Gall. 14. Una erat magno uſui res præparata a noſtris, falces præacutæ, inſertæ affixæque longuriis, non abſimili forma muralium falcium. Paulo poſt dicit, Funes abſciſſos fuiſſe falcibus. conf. Idem 7. Bell. Gall. 86. Veget. 4. 46. & Lex. Pitiſc.

Falcŭla, æ. f. dimin. [δρεπάνιον] Columel. lib. 12. cap. 18. Nec minus falculæ & ungues ferrei quamplurimi parandi. Cato cap. 54. Quod falcula ſecueris, non renaſcetur. conf. Pallad. 1. 43.

Falculæ pantherarum & pardorum dicuntur Extremitates unguium, in falcis formam incurvatæ, quibus dum appetunt, etiam integra corpora dilaniant, a quibus etiam falculis, Falcones dictos putat Feſtus. V. ſupra falco, nis. Plin. lib. 8. cap. 15. conf. Solin. cap. 40.

Falcicula, æ. f. Idem quod Falcula.

Falcarius, i. m. [δρεπανοποιός] Qui falce utitur. Turneb. 36. 15. pro Eo qui falces conficit, ſumit. Cic. 1. in Catil. 8. Dico te priori nocte veniſſe inter falcarios. Priſcianus hunc locum exponens, ait, Inter falcarios, i. e. In locum ubi ſunt falcarii.

Falcarius, a, um. Adj. ut Falcariæ cotes, quibus Falces acuuntur. Perott.

Falcĭfer, [δρεπανηφόρος] Falcem ferens. Martial. lib. 5. 16.

Nam ſi falciferi defendere templa tonantis. i. e. Saturni. Ovid. in Ibin, 216.

Te fera nec quicquam placidum ſpondentia Martis
Sidera preſſerunt, falciferique ſenis. conf. Idem 5. Faſt. 627.

Covinus falcifer. Sil. lib. 17. 422. V. covinus.

Manus falciferæ. Ovid. 13. Met. 930.

Falciger, a, um. Idem. Auſon. Ecl. de Fer. Rom. 36.

Falcipedius, a, um. Cui ſunt crura ſimulant quæ cornua lunæ. ut jocatur Martial. 2. 34. Ita Trimalcion uxorem vocat Falcipediam apud Petron. cap. 75. V. Reineſ. in Fragm. Petron. p. 115. Aliis eſt Fulcipedia.

Falco, [δρεπανίζω] āre. Falce proſcindere. Unde partic. Falcatus. Plin. lib. 17. cap. 10. de Amygdalis. Serendas quam maxime falcatas, & e novella. [Videtur potius de figura fructus iſtius intelligendum, referendumque ad dict. ſeq.

Falcatus, Adj. [δρεπανοειδής] Quod formam falcis habet. Plin. lib. 10. cap. 21. de gallo gallinaceo loquens, In ſublime caudam quoque falcatam erigens. Idem, 15. 24. pr. Falcatam ait filiquis eſſe longitudinem.

Cauda falcata, Delphino. Ovid. 3. Met. 681.

Enſis falcatus. Sil. lib. 3. 278.

Sinus maris falcatus in arcus. Ovid. 2. Epiſt. 131.

Falcatus, Falcibus inſtructus. Unde Falcati currus dicti ſunt, Liv. 37. 41. Macrob. Inducebat etiam currus cum falcibus, & elephantos cum turribus. Stat. 10. Theb. 544.

Quadrigæ falcatæ. Curt. 4. 9. 4.

Falcator, ōris. m. Affertur ex Columel.

Falcastrum, i. n. Inſtrumentum ferreum curvum cum manubrio ad reſecandam veprium denſitatem. Iſidor. 20. 14.

F A M

Fama, æ. f. [φήμη, βάξις, ἠχώ, φάτις] Sermo quidam in populo, ſine certo auctore, de re aliqua recenti, ſive bona, ſive mala: Valla lib. 4. Idem autem ſunt Rumor & Fama, præterquam quod alterum Latinum eſt, alterum e Græco, eodem Valla teſte. Fama a Fando dicta. Feſt. Ter. And. 1. 1. 72. Omnes uno ore omnia bona dicere, & laudare fortunas meas, qui gnatum haberem tali ingenio præditum. quid verbis opus eſt? hac fama impulſus Chremes, ultro ad me venit. Virg. 4. Æn. 173.

— magnas it fama per urbes,
Fama malum, quo non aliud velocius ullum, &c. Quo in loco exhibet pulcherrimam famæ deſcriptionem.

Fama, abl. Ter. Hec. 2. 1. 21.

Multo melius hic quæ fiunt, quam illic ubi ſum aſſidue, ſcio:
Ideo quia ut vos domi mihi eritis, proinde ego ero famâ foris.

i. e. Ut vos habueritis domi, ita ero foris fama, hoc eſt ex rumore.

Vulgata bella per orbem fama. Virg. 1. Æn. 209.

Inclyta gloria fama. Virg. 2. Æn. 82.

Notiſſima inſula fama. Virg. 2. Æn. 21.

Illuſtris virgo fama. Virg. 7. Æn. 79.

Notus ſuper æthera fama. Virg. 1. Æn. 383.

Prior fama. i. e. Cui eſt majus nomen. Hor. 2. Serm. 5. 30.

— fama civem, cauſaque priorem
Sperne.

Diminutio famæ. Firmic. lib. 5. cap. 6.

Egregio famæ teſtimonio ſemper ornatus. Firmic. lib. 6. cap. 11. ſub finem.

Reverentia famæ. Ovid. 9. Met. 555.

Nec nos aut durus pater, aut reverentia famæ,
Aut timor impediet.

Famæ commendatioris homo. Plin. lib. 25. cap. 10. Similiter eam quam eupleam vocant, traduntque ea perunctos commendatioris eſſe famæ.

Ingenii fama. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Judiciorum fama. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Sapientiæ fama. Cic. de Amicit. 15. Itaque non tam iſta me ſapientiæ (quam modo Fannius commemoravit) fama delectat, falſa præſertim, quam quod amicitiæ noſtræ memoriam ſpero ſempiternam fore. Sic, Fama eloquentiæ. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Vulgi fama, quoddam multitudinis teſtimonium. Cic. in Topic. 76.

Fama de. Salluſt. Jugurth. cap. 55. De Metello fama præclara eſſe.

Adverſa fama. Tacit. 1. Hiſt. 73. Adverſam de Domitiano famam accipit.

Æmula fama Herculei laboris. Sil. lib. 4. 4.

Anus fama. Catull. 79. 10.

—— & quis ſis fama loquetur anus.

Atrocior fama. Tacit. 4. Ann. 11.

Audax fama novis terroribus. Stat. 8. Theb. 152.

Bona fama. V. bonus.

Calamitoſa fama. V. calamitas.

Caſſa ſterilisque fama. Stat. 6. Theb. 70.

Communi fama atque ſermone audire de re aliqua. Cic. pro Flacc. 13. Siquid ipſi audiſtis communi fama atque ſermone de vi, de armis, &c.

Conſpicua fama. Juven. 10. Sat. 125.

Egregia fama. Tacit. Agric. 20.

Exigua fama. Firmic. lib. 5. cap. 6. Homines erunt modici nominis, & exiguæ famæ.

Fallax. Mantuan. Ecl. 9. 169.

Fœda fama. Juven. 14. Sat. 156.

Garrula fama. Sen. Herc. fur. 3.

Illuſtris fama. V. paulo poſt, Vetus & illuſtris.

Impia fama. Virg. 4. Æn. 298.

Inanis fama. Tacit. 4. Hiſt. 11. Erantque &c. qui principatus inanem ei famam circumdarent.

Incertæ murmura famæ. Ovid. 9. Epiſt. 41. conf. Liv. 21. 32.

Incolumis fama, i. e. Illæſa exiſtimatio & nomen integrum. Cic. Fam. 13. 37. pr. Gratulor tibi quod ex provincia ſalvum te ad tuos recepiſti, incolumi fama & Republica.

Incredibilis rerum fama. Virg. 3. Æn. 294.

Infauſta fama. Sil. lib. 13. 96.

Infelix fama. V. infelix.

Lepida fama. V. lepidus.

Levis fama. Virg. 7. Æn. 232.

— nec veſtra feretur
Fama levis, tantique aboleſcet gratia facti.

Loquax fama. Lucan. lib. 8. 782.

Mala fama. V. malus.

Minor factis fama. Stat. 12. Theb. 499.

Mirabilis fama. V. miror.

Miratrix fama ſenioris ævi. Sen. Hippol. 6.

Mœſta fama. Tacit. Hiſt. 2. 46. pr. Mœſta primum fama, dein profugi e prœlio perditas res patefaciunt.

Obſcurior

Obſcurior fama. Plin. lib. 36. cap. 5.
Obſcurior fama ævo. Ovid. 6. Faſt. 104. Ævo, propter ævum.
Perennis fama. Virg. 9. Æn. 79. V. PERENNIS.
Perobſcura fama. V. PEROBSCURUS.
Perpetua fama & commendatio. Cic. 2. Off. 72.
Popularis fama. Cic. 5. Tuſc. 46.
Proſpera fama. Tacit. 1. Hiſt. 14.
Recens fama. Stat. 5. Theb. 140.
Secunda fama. Liv. lib. 4. Decad. 5. Suum imperium minui per vanitatem populi maluit, quam ſecunda fama male rem gerere.
Siniſtra fama. Juven. 14. Sat. 1.
Triſtis fama. Cic. 14. Philipp. 15. Hoc triduo vel quatriduo triſtis a Mutina fama manarat.
Vaga fama. Ovid. 8. Met. 267.
Validiſſima fama. Tacit. 13. Ann. 8. Ut famæ inſerviret, quæ in novis cœptis validiſſima eſt.
Vetus fama. Hor. 2. Serm. 1. 36.
Vetus & illuſtris fama. Cic. pro Muren. 38.
Vitrea fama. Hor. 2. Serm. 3. 222. i. e. aut Fragilis, aut Splendida. Porphyr.
Volucris præconia famæ. Ovid. 17. Epiſt. 207.
Vulgaris fama. i. e. Vulgi rumor. Stat. 4. Silv. 8. 34.
Abjicere famam ingenii. Cic. 9. Fam. 16. Effugere autem ſi velim nonnullorum acute aut facete dictorum offenſionem, fama ingenii mihi eſt abjicienda. V. ABJICIO.
Accendere famam. Quintil. Decl. 17. Eſt autem hoc iniquiſſimum de loquacitate populi, quod plerumque famam accendit contentio non credentium.
Accidit fama. V. ACCIDO.
Accipere fama & auditione factum eſſe aliquid. Cic. 2. de Nat. Deor. 95.
Affectare famam eloquentiæ. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Afferre famam. V. AFFERO.
Amittere famam & exiſtimationem. Cic. pro Quint. 50.
Atterere famam. V. ATTERO.
Aucupari famam. V. AUCUPOR.
Auferre famam docti, i. e. Celebrari pro docto. Hor. 2. Epiſt. 1. 56.
Bacchatur fama per urbem. Virg. 4. Æn. 666.
Canit fama. V. CANO.
Captare famam dicacis. Hor. 1. Serm. 4. 83.
Cedere famæ. V. CEDO.
Celebrata fama per orbem. Ovid. 2. de Arte Am. 429. Cic. 1. Q. frat. 1. Conſtanti fama atque omnium ſermone celebratum eſt ita eſſe.
Circumdare famam alicui. Tacit. in Dial. Orat. 37. Catilina & Milo, & Verres, & Antonius, hanc illi famam circumdederunt. conf. ſupra Inanis fama.
Collocat fama in concilio cæleſtium. Cic. 3. Off. 25. Hercules, quem hominum fama, beneficiorum memor, in concilio cæleſtium collocat.
Committere famam ſuam alicui. Hor. 2. Serm. 7. 67.
Comprimere famam. V. COMPRIMO.
Conficere famam alicui. Cic. de Clar. Orat. 259. Catulo ſuavitas vocis, bene loquendi famam confecerat. V. CONFICIO.
Conſentiens fama de aliquo. V. CONSENTIO.
Conſequi famam malignitatis. V. CONSEQUOR.
Conſervare collectam famam. Cic. 2. Verr. 71. Qui ut ante collectam famam conſervet laborat.
Conſtans fama. V. CONSTO.
Conſulere famæ. V. CONSULO.
Conſulere late famæ cujuspiam. V. LATUS.
Convaleſcit fama. Curt. lib. 9. 6. pr. Quum audiſſet convaluiſſe apud barbaros famam mortis ſuæ.
Crebreſcens fama. Tacit. 4. Hiſt. 12. Iisdem diebus crebreſcentem cladis Germanicæ famam nequaquam mœſta civitas excipiebat.
Dedita per provincias fama. Tacit. 11. Ann. i. e. Diviſa, diſſipata. [Ergo Didita legendum, a Dido, q. V. ut & DEDO.
Denigrare famam. V. DENIGRO.
Deperdere bonam famam. Hor. 1. Serm. 2. 61.
Deponere famam collectam diu. Claud. de Conſ. Mall. Theod. 184.
Depeculari famam alicujus. Auct. ad Heren. 4. 52.
Deportare famam alicujus rei. Tacit. 4. Ann. 16. Bellique confecti famam deportarat.
Deferet multo tardius fama Curium, Fabricium &c. Cic. 1. Tuſc. 110.
Detrahere de fama. Cic. 3. Fam. 8.
Diſcurrit fama tota urbe. Curt. lib. 4. 1. Fama, ut ſolet, ſtrenue tota urbe diſcurrit.
Diſpergere famam. Plin. lib. 35. cap. 10. de Apelle, Famamque diſperſit ſe emere, ut pro ſuis venderet.
Diſſipare famam. Cic. 14. Philipp. 15. Famam iſtam faſcium diſſipaverunt. i. e. Sparſerunt, divulgarunt.
Diſſipare famam, pro Perdere. Firmic. lib. 5. cap. 12. Mars homines faciet ſeipſos deſtruentes, patriſque ſubſtantiam perdentes, honorem quoque ac famam ſuam penitus diſſipantes.
Dare famæ, pro Spargere in vulgus. Tacit. 1. Ann. 7. Dabat & famæ, ut vocatus, electuſque potius a Repub. videretur, quam per uxorium ambitum & ſenili adoptione irrepſiſſe. [Eſt igitur Famam captare, Tribuere famæ, non in vulgus ſpargere. V. in DO.
Dare verba famæ, dicitur, quæ Cum caſta audiat, furtivis amoribus indulget. Ovid. 17. Epiſt. 170. V. Burm.
Elevare famam, pro Minuere, & leviorem reddere. Tacit. 4. Ann.
Emanat fama. Cic. 3. Verr. 1. Quæ fama non idcirco ſolum emanarat, quod iſte certe ſtatuerat ac deliberaverat non adeſſe &c.
Eſt fama, V. infra in Sum. & ad fin.
Excitare famam. Cic. 5. Tuſc. 46. Omitto nobilitatem, famamque popularem, ſtultorum improborumque conſenſu excitatam.
Exit fama. Nepos 17. 2. 1.
Expetere vel deſiderare famam. Cic. pro Sext. 139.
Extendere famam. V. EXTENDO.
Extenuare famam belli. Liv. 1. Decad. lib. 5.
Extinguere famam. Liv. 3. Decad. lib. 7. Virgil. 6. Æn. 527.
Et famam extingui veterum ſic poſſe malorum.

Facere famam alicujus rei. Quintil. lib. 11. cap. 2. Memoria facit & prompti ingenii famam. i. e. Conciliat.
Ferit fama mœſta remotas terras. Lucan. lib. 5. 775.
Fert fama. Liv. 2. 7. Regnum eum affectare fama ferebat. conf. Idem 21. 32. Ovid. 12. Met. 197. & 200.
Frui fama optima & meritiſſima. Plin. 5. Epiſt. 15.
Fundere famam latius. Quintil. lib. 11. cap. 2. Quem ſecutus, Cicero hanc famam latius fudit.
Furit fama. Sil. lib. 7. 485.
Gliſcens fama. Tacit. 2. Hiſt. 83. Gliſcentem in dies famam ſors diſcuſſit.
Hæſit fama ad metas. Cic. pro Cæl. 75. In hoc flexu quaſi ætatis (nihil enim occultabo, fretus humanitate ac ſapientia veſtra) fama adoleſcentis paulum hæſit ad metas, notitia nova mulieris, & infelici vicinitate & inſolentia voluptatum.
Jactatur fama. Sil. lib. 4. 4.
Inceſſit fama. Tacit. 13. Ann. 54. Ceterum continuo exercitum otio fama inceſſit, ereptum jus legatis ducendi in hoſtem, &c.
Increbreſcit fama. V. INCREBRESCO.
Infixa fama vulgo. Plin. lib. 8. cap. 22. Unde tamen iſta vulgo infixa ſit fama in tantum, ut in maledictis verſipelles habeat, indicabitur.
Inquinare famam alicujus. V. INQUINO.
Inſervire famæ. Tacit. 13. Ann. 8.
Inſtandum famæ. Tacit. Agric. 18.
Inurere famam ſuperbiæ alicui. V. INURO.
It fama per urbes. Virg. 4. Æn. 173.
Lacerare famam alicujus. V. LACERO.
Lædere famam. Plin. 3. Epiſt. 7. V. LÆDO.
Loquitur fama. Paterc. lib. 2. cap. 93. Profectus in Aſiam (ut fama loquitur) ob tacitas cum Marcello offenſiones. V. LOQUOR.
Mandare quidpiam alicui ex fama. Tacit. 4. Ann. 6. Res ſuas Cæſar ſpectatiſſimo cuique, quibusdam ignotis ex fama mandabat. i. e. Rebus ſuis præficiebat fama ſolum ſecunda cognitos.
Manet fama. V. MANEO. Lucan. lib. 8. 74.
— Habes aditum manſuræ in ſæcula famæ.
Manat fama, Manat rumor. V. MANO.
Mentita eſt fama. Ovid. 10. Met. 28.
Merere famam. V. MEREO.
Moritur fama. V. MORIOR.
Narrat fama. Paterc. lib. 2. cap. 121. extr. Eminentiſſimos hoſtium duces non occiſos fama narravit, ſed vinctos triumphus oſtendit.
Naſci famam. Auctor ad Heren. lib. 2.
Nuntiat fama. Cic. 12. Fam. 4. Fama nuntiabat te eſſe in Syria.
Obliterare famam. V. OBLITERO.
Oblitus melioris famæ. Virg. 4. Æn. 221.
Obruere famam alterius. Tacit. Agric. 17. Et quum Cerealis quidem alterius ſucceſſoris curam, famamque obruiſſet, ſuſtinuit quoque molem Julius Frontinus, vir magnus quantum licebat.
Patefacere famæ januam. V. JANUA.
Parcere famæ. Cic. Quod ſi ſemper una fuiſſet, tamen ſumma cura tum multo etiam magis ſuæ famæ peperciſſet.
Penetrare in alicujus famam. Tacit. 4. Hiſt. 7. pr. Ut in cujusque vitam famamque penetrarent.
Peragravit fama. Cic. pro Milon. 99. Fama de interitu Clodii fines imperii Roman. peragravit.
Percrebuit fama. Cic. 10. Fam. 10. Tamen ipſa fama quæ de tua voluntate percrebuit, magnam es laudem conſecutus.
Perdere famam. V. PERDO.
Perlata eſt fama. Curt. lib. 9. 5. 19. Inter hæc ad Macedonas, regem cecidiſſe, fama perlata eſt.
Pervaſerat interim circumventi exercitus fama. Tacit. 1. Ann. 69.
Pervenit fama ad aures. Cic. pro Syll. 12. Vix ad meas aures iſtius ſuſpicionis fama pervenit.
Poſſidere famam & exiſtimationem. Cic. pro Quint. 15.
Premere famam alicujus. Tacit. 15. Ann. 49. Lucanum propriæ cauſæ accendebant, quod famam carminum ejus premebat Nero. V. PREMO.
Quærere dicendi famam. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Redire in gratiam cum fama. Æl. Spartianus in Antonino Geta. Atque ideo utcunque rediit cum fama in gratiam parricida. H. St. Locus eſt cap. 2. extr.
Relinquere magnam ſui famam. Nepos 2. 1. 3. Idem 6. 1. 1.
Reprimere famam. Cic. 11. Philipp. 23. Hanc quæſo, pro tua ſingulari ſapientia, reprime famam.
Ruit volitans. Virg. 9. Æn. 473.
— volitans pennata per urbem
Nuntia fama ruit. Poëticum.
Sepulta fama. Ovid. 7. Epiſt. 92.
Servire famæ. Plin. præf. extr.
Spoliare fama. Cic. 3. Off. 77.
Studere famæ. Quintil. lib. 3. cap. 4. Et fortaſſe tutiſſimum erat modo famæ ſtudentem, nihil ex eo mutare, quod multis annis non ſenſiſſem modo, verum etiam approbaſſem.
Subire famam temeritatis, pro Temerarium dici. Cic. ad Brut. 18. Itaque ad reliquos hic quoque labor mihi acceſſit, ut omnes adhibeam machinas ad tenendum adoleſcentem, ne famam ſubeam temeritatis.
Sum. ut, Fama fuit quosdam ex Fidenatium juventute participes ejus populationis fuiſſe. Liv. 4. conf. 27. 32.
Si vera eſt fama, i. e. Si credere fas eſt. Virg. 4. Georg. 42.
Eſſe in fama. Tacit. 2. Hiſt. 73. Etſi vagis adhuc & incertis auctoribus, erat tamen in ore famaque Veſpaſianus: ac plerumque ad nomen ejus Vitellius excitabatur. conf. Idem 3. Hiſt. 13. 4.
Intra famam eſſe. Qintil. lib. 11. cap. 3. i. e. Non maximæ exiſtimationis aut famæ.
Surrexit fama. Cic. 8. Fam. 8. Magna ilico fama ſurrexit, & de damnatione ferventur loqui eſt cœptum.
Suſcipere famam alicujus, i. e. Tueri. Plin. 2. Epiſt. 4. ad Calvinam. Debes famam patris tui defuncti, pudoremque ſuſcipere. hoc eſt, debes adire hæreditatem paternam; hoc enim pacto tueberis famam & pudorem patris tui mortui; quod ſi non faceres, declarares eum omnia ſua dilapidaſſe: quæ res non parvo dedecore & infamia illum afficeret.

Tenere famam fine labe. Ovid. 17. Epist. 69.
Terret fama. ut, Adversa fama populi te nihil terret? Sen. Thyest. 204.
Tradere famæ. Curt. lib. 6. cap. 3. extr. Egregium me hercule opus, & inter præmia gloriæ vestræ numerandum, posteritati famæque tradetis.
Transgressa est in universum fama. Tacit. Agric. 10.
Tueri incolumem famam. Hor. 1. Serm. 4. 118.
Vagatur fama. Virg. 2. Æn. 17.
Venit fama Cic. 9. Fam. 16. Fama ad te de mea lautitia veniet.
Venit major fama post cineres. Ovid. 4. de Pont. 16. 3.
Vigilare famæ. Ovid. 3. de Arte Am. 413.
Volat fama. Virg. 3. Æn. 121.
Vulgata per urbes fama. Lucan. lib. 2. 634.
Vulgavit fama. Curt. lib. 8. cap. 11. pr. Hanc ab Hercule frustra obsessam esse, tetræque motu coactum absistere, fama vulgaverat.
Fama etiam dicitur de Re inveterata, firmataque in hominum opinione, incerta tamen, teste Valla. Virg. 6. Æn. 14.
Dædalus (ut fama est) fugiens Minoia regna, &c. Martial. de Spect. 5.
Quicquid fama canit, donat arena tibi.
Hæc fama celebrantur. Cic. pro Sext. 102.
Neve operis famam possit delere vetustas. Ovid. 1. Met. 445.
Priscæ titulos præcedite famæ, i. e. Contendite ut honoribus majores vestros vincatis. Stat. 2. Silv. 2. 146.
Ut hominum fama est. Cic. de Arusp. Resp. 20. Mitto illam veterem ab ipsis diis immortalibus, ut hominum fama est, Hetruriæ datam disciplinam.
Fama est, insidentes arietum caprarumque dorsis, armatos sagittis, veris tempore universo agmine ad mare descendere. Plin. lib. 7. cap. 2. de Pygmæis. V. Sum supra.
Fama, Opinio. Plin. (puto, Jun.) Huc eum liberalitatis tuæ fama perduxerat.
Famæ, in plur. Plaut. Trin. 1. 2. 149. Haiscine me propter res maledictas famas ferunt? Sed non convenit inter Criticos de hac lectione. Al. Res maledicta differunt. Al. Maledicæ famæ ferunt. Al. Maledicis famis. V. Gronov. in loc.
Fama, teste Pausania, ab Atheniensibus culta, quam deam describit Hesiod. in ἔργοις κ̀ ἡμέραις. Scribit & Plutarch. in Camillo, templum etiam Famæ constructum fuisse. Hujus etiam domus elegans descriptio est apud Ovid. 12. Met. Fab. 2.
FAMO, āre. Fama vulgare. Hieron.
FAMATUS, a, um. Chalcid. Maximus & famatissimus.
FAMŌSUS, Adj. [πολύφημος] De quo est celebris fama. ut Causa famosa. Plin. 6. Epist. 23. ad Marcum. Idem 9. Epist. 13. Nominat quendam, qui tunc ad Orientem amplissimum & famosissimum exercitum, non sine magnis dubiisque rumoribus obtinebat. Sed verba, Et famosissimum in MSS. & vett. edd. desunt.
Mors famosa. Hor. de Arte Poet. 469.
Regna famosa. Lucan. lib. 7. 277.
Urbs famosa, i. e. Celebris. Tacit. 3. Hist. 37. Sed quia famosæ urbis supremum diem tradituri sumus, congruens videtur primordia ejus aperire.
Famosus, [δύσφημος] Infamis & turpis. ut, Famosa mulier, pro Impudica, inquit Valla, lib. 1. Cic. 2. de Orat. 277.
Nam me ad famosas vetuit mater accedere. Ex quodam poeta. Sallust. Jug. 15. Is postquam videt regis largitionem famosam impudentemque. Tacit. 5. Ann.
Actiones famosæ dicuntur, Quæ justam ignominiam irrogant juste condemnatis. Sunt hæ, furti, bonorum raptorum, injuriarum, de dolo malo. Item tutelæ, mandati, depositi, scilicet directa, non contraria: item pro socio, quæ quum utrinque directa sit, ultro citroque damnatum infamia notat. Et generaliter omnium publicorum judiciorum accusationes. §. ex quibusdam. instit. de pœn. temere litig. l. 1. de his qui not. infam.
Carmen famosum. Hor. 1. Epist. 20. 31.
Epigrammata famosa, quod vulgus dicit Diffamatoria. Suet. Cæs. cap. 73.
Judicium famosum. Ulp. in l. nam postea. D. de jurejur. Si damnatur quis post jusjurandum ex famoso judicio: famosum esse magis est.
Libelli famosi. Suet. Aug. cap. 55. conf. Tib. cap. 28. De injuriis, & famosis libellis, tit. decimus est lib. 47. Pandect.
Famosa, n. pl. in eadem significatione, quod etiam Græci historici retinuerunt. Vide Suidam in Φάμωσα. Ita enim cum ω. H. St.
Pudor famosus. Ovid. 3. Amor. 6. 78. Sed lectio dubia, V. Burm.
Famosum, vocabulum medium, in Malam tamen partem frequentius. Imperator cum laude utitur in §. jura quoque. Auctor. jusjur. quod præstat. ab his. Secus Jurisconsf. nam apud eos legimus Famosos fures, latrones, mulieres, pro Infamibus, improbioribus, impudicis. l. 3. §. 1. D. de offic. Præfect. vigil.
Superl. Gell. 7. 3. Famosissima superbia Rhodiensium. Scribere famosissimas litteras. Apul. Apol. p. 324. conf. Spartian. Hadr. cap. 15.
FAMŌSE, Adv. Tertull. adv. Marc. 1. 22.
FAMOSĪTAS, ātis. f. Tertull. de Spect. cap. 23.
FAMĬGER, a, um. Varr. L. L. 5. 7. V. Laurenberg. Antiquar.
FAMIGĔRO, āre. Gloss. Gr. Lat. Διαφημίζω, Famigero. Hinc
FAMIGERĀTUS, a, um. ut, Famigeratum antiquitus fanum, i.e. Celebre. Apul. 2. Florid. Mela 2. 7. De Creta, Multis famigerata fabulis.
FAMIGERĀTOR, ōris. m. [διαφημιστὴς] denom. Qui fert famam, tumigerulus, qui sermones dissipat in vulgus. Plaut. Trin. 1. 2. 178. Ego de verbis eorum famigeratorum insciius, prosilui, &c. Rursus ibid. 1. 2. 182. Famigerator ne sit cum damno & malo. Al. Famigeratori res sit.
FAMIGERĀTRIX, īcis. f. Rumorum seminatrix. Apul.
FAMIGERATIO, ōnis. f. aliud denom. [διαφήμισις] Plaut. Trin. 3. 2. 66. Hæc famigeratio te honestet, me autem conlutulet. Quæ duo nomina Plautus suo more effinxisse visus est.
FAMIGERABILIS, e. Adj. [διαβόητος] Celebris, clarus, fama notus. Apul. de Asin. Aur. Satis famigerabilis confector. Prælium famigerabile, apud Zenon. Apul. 2. Milef. p. 271. Provincia famigerabilis. Idem 1. Milef. p. 67.
FAMA JULIA, alio nomine Seria, Hispaniæ Bæticæ oppidum est. Plin. lib. 3. cap. 1.

FAMEL, apud Oscos Servus dicebatur. Festus, in Famuli. [Sed videtur Famul legendum q. V.
FAMELLA, diminutivum a Fama, inquit Festus. [Sed suspicor A Famula legendum, sicuta Fabula Fabella. Male Famelia excusum in ed. Amst.
FAMEN. V. FARI.
FAMEO. V. FAMES.
FAMES, is. f. (tertiæ Decl. Antiquis vero quintæ, ut testatur Gell. 9. 14. unde & in sexto casu ultimam producit) [λιμὸς, πεῖνα] Edendi magna cupiditas. Non a Fando, sed ἀπὸ τοῦ φάγω deducitur, quod est edo. Plin. lib. 10. cap. 72. Nullum interit fame aut siti venenatum. Antiqui Famis dicebant q. V.
Ora pallida fame. Virg. 3. Æn. 217.
Patientia famis & frigoris. Cic. 1. in Catil. 26.
Condimentum cibi fames. Cic. 2. de Fin. 90.
Auri fames. Sen. Octav. 425. & Virg. 3. Æn. 57.
Ciborum vetitorum fames. Ovid. 15. Met. 138.
Arcta vel Arta fames. Sil. lib. 7. 279.
Atra fames. Claud. 1. in prim. Conf. Stil. 279. [Nisi hic quoque Arta legendum.
Dira fames. Ovid. 8. Met. 845.
Dura fames. Hor. 1. Serm. 2. 6.
Idonea fames. i. e. utilis. Cels. lib. 1. cap. 3.
Jejuna fames. Ovid. 8. Met. 791.
Ignea fames. Quintil. Decl. 12. p. 249. Postquam omnem patientiam vicerat ignea fames. i. e. Acerrima & vehementissima.
Imperiosa fames auri. Lucan. ad Pison. 208.
Inattenuata manebat fames. Ovid. 8. Met. 844.
Inexplebilis honorum fames. Flor. lib. 3. cap. 21.
Inextincta fames. Ovid. in Ibin, 428.
Insana fames; i. e. Maxima, vel Quæ ad insaniam redigit homines. Lucan. lib. 7. 413.
Malesuada fames. Virg. 6. Æn. 276.
Misera fames. Hor. 1. Carm. 21. 13.
Obscœna fames. Virg. 3. Æn. 367.
Pestifera fames. Ovid. 8. Met. 784.
Rabida fames. Virg. 6. Æn. 276.
Sacra fames auri. Virg. 3. Æn. 57. Tralate.
Sæva fames. Lucan. lib. 4. 93.
Vesana fames. Virg. 9. Æn. 340.
Violenta fames. Lactant. in Phœn.
Absumi fame. V. ABSUMO.
Commovit eum fames. Cic. 1. Att. 16. Triginta fuerunt, quos fames magis, quam fama, commoverat.
Compescere famem. Sen. Hippol. 515.
Comprimere servos fame, i. e. Opprimere & vexare. Ulpian. in l. 1. §. quod autem. D. de offic. Præfect. urb. Hodie legitur, Si famem, qua eos premant, simplici verbo.
Confici inextincta fame. Ovid. in Ibin 428.
Confectus fame. V. CONFICIO.
Consumit famem in tenera agna. Stat. 8. Theb. 576. De leone loquitur.
Depellere duram famem. Hor. 1. Serm. 2. 6.
Depulsa fames & sitis cibo & potione. Cic. 1. de Fin. 37.
Deponere longam famem. Ovid. 6. Fast. 530.
Dominante fame: h. e. Fame regente appetitum, & cogente edendi voluntatem. Cic. pro Cluent. 67. Jam hoc non ignoratis, Judices, ut etiam bestiæ, fame dominante plerumque ad eum locum, ubi pastæ aliquando sint, revertantur? Al. Monitæ. [An Domante?
Enecta fame avis, in offam pultis invadit. Cic. 2. de Divin. 7.
Exempta fames epulis. Virg. 1. Æn. 220.
Explere famem. Cic. pro Domo, 61. Neque porro illa manus, copiæque Catilinæ, cæmentis ac tegulis (al. testis) tectorum meorum se famem suam expleturas putaverunt.
Extimulata fame tigris. Ovid. 5. Met. 165.
Ferre famem & frigora. Catul. 26. 5.
Hians semper fames. Sen. Thyest. 1.
Jacens mœsta fames rabido rictu. Sen. Herc. fur. 9.
Implere famem gazis. i. e. Avaritiam. Sen. Herc. OEth. 621.
Incessit fames. V. INCESSO.
Inferre famem civibus. V. INFERO.
Infixa fames intimis medullis. Sen. Thyest. 97.
Invasit fames Sicyonios. V. INVADO.
Laborare fame. V. LABOR.
Levare famem fronde. Ovid. 14. Epist. 96.
Luxuriata fames multo sanguine. Stat. 2. Theb. 677.
Necare plebem fame. Cic. 2. Q. frat. 3.
Necatus fame. V. NECO & ENECO.
Obsonare ambulando famem. Cic. 5. Tusc. 97. V. OBSONIUM.
Pati famem. Ovid. in Ibin, 617.
Pellere glande famem. Tibul. lib. 2. 1. 38.
Perduci ad exitiabilem famem. Paterc. lib. 2. 112.
Perferre famem. V. PERFERO.
Premere. V. Comprimere.
Relevat copia nulla famem. Ovid. 11. Met. 129.
Solari famem concussa quercu. i. e. Glandibus vesci. Virg. 1. Georg. 159.
Solvere famem ad mensas. Sen. Thyest. 64.
Stimulante fame furens. Tibul. lib. 1. 5. 53.
Stimulante fame rapax lupus. Ovid. 1. Trist. 5. 9.
Sustinere famen. V. SUSTINEO.
Sustentare famem. V. SUSTENTO.
Tolerare famem sitimque. Ovid. 1. de Pont. 2. 87.
Quodque sitim didicere diu tolerare, famemque. De Scythis loquitur, qui (ut ex Erasistrato refert Gell. lib. 16. cap. 3.) inediam diu perferunt. Si enim sit usus, ut famem longius tolerent, fasciis ventrem strictissime circumligant: qua ventris compressione esuritionem depellunt.
Tolerare famem, aliter. V. TOLERO.
Torpent tristi membra fame. Claud. de Magnete, 20.
Uti fame. Cels. lib 8. cap. 10.
Fames interdum accipitur pro Caritate, ex annonæ penuria nascente, quum scilicet plerique aliquo in loco, alimento deficiente, de vita periclitantur.

tantur. Cic. 14. Fam. 14. Etiam illud verendum eſt, ne brevi tempore fames in urbe ſit. Idem pro Flacc. 17. In fame frumentum erat exportare auſus. Claudian. de Laudib. Stil. 1. 279.

FAMELĬCUS, Adj. [πειναλέος, λιμώττης, ἐπίμαστος] Qui fame agitur. Plaut. Rud. 2. 2. 6. Maritimi, famelica hominum natio. Ter. Eun. 2. 2. 29. Ille ubi miſer, famelicus, videt me eſſe in tantum honorem, &c.

FAMELICOSUS, a, um. [βουλιμιώδης] Qui frequenter famelicus eſt: unde Famelicoſam terram veteres vocabant, teſte Feſto, Quæ paluſtris eſt.

FAMESCO, ĕre. Alcimus. Ora fameſcentum ſatiare. etiam FAMEO affert Perott. ſine exemplo.

Fameſcere. Picus M. in Aſtrol. lib. 4. p. 548. H. St. deſiderabatur hæc dictio in ed. Lugd.

FAMIS, is. f. Idem quod Fames. Varro 2. de R. R. 5. Algor eas & famis macreſcere cogit. Prudent. Pſychom. 479.

— ſpoliatque ſuos famis improba natos. conf. Barth. Adverſ. 41. 3. & 51. 9.

FAMIGERATOR, FAMIGERATIO, FAMIGERABILIS, &c. V. FAMA.

FAMILIA, æ. f. [οἶκος, οἰκετεία, πατριά] antea (inquit Feſtus) in Liberis hominibus dicebatur, quorum dux & princeps generis vocabatur Pater, & Mater familiæ. Unde Familiæ nobilium Pompiliorum, Valeriorum, Corneliorum; & Familiares, Ex eadem familia. Poſtea hoc nomine etiam Famuli appellari cœperunt, permutata I cum U littera. Hactenus Feſtus. Ubi manifeſte Familiam pro Gente poſuit, quæ in Familias more Romano diſpeſcitur. V. infra.

Paul. Jureconſ. Familiæ appellatio & in res, & in perſonas deducitur. In res, ut puta in lege XII Tab. his verbis, Agnatus proximus familiam habeto, i. e. Hæreditatem. Ad perſonas autem refertur Familiæ ſignificatio ita, quum de patrono & liberto loquitur lex familiæ, In ea (inquit) familia. & hic de ſingularibus perſonis legem loqui conſtat. Varro 1. de R. R. cap. 16. Si ab fundo longius abſunt oppida aut vici, fabros parent, quos habeant in villa, ſic ceteros neceſſarios artifices, ne de fundo familia ab opere diſcedat. Ulp. in l. Ædiles. D. de Ædil. edict. Familiæ appellatione omnes qui in ſervitio ſunt, continentur: etiam liberi homines, qui bona fide ei ſerviunt, vel alieni ſervi. Accipe eos quoque qui in poteſtate ejus ſunt. Idem in l. 2. §. familiæ. D. vi bonorum raptorum, Familiæ autem appellatio ſervos continet: hoc eſt eos qui in miniſterio ſunt, etſi liberi eſſe proponantur, vel alieni bona fide nobis ſervientes. conf. Lex. Pitiſc.

Familia quaſi Famulia, Cœtus famulorum in una domo. de ſervis enim proprie dici, poſt Douſam, Biſſonium aliosque oſtendit Salmaſ. p. 891. Exerc. Plin. V. & Voſſ. Inſt. Orat. 4. p. 151. Quintil. lib. 7. cap. 3. Manumiſſum alienæ ſe familiæ venali immiſcuiſſe: ac rogantem ut eis ſerviret captum. Familia, quæ conſtat ex ſervis pluribus. Cic. pro Cæcin. 55. V. totum illum Cic. locum.

Gladiatorum familia, quæ uno in ludo habebatur. Cic. pro Syll. 55. Cæſ. 3. Bell. Civ. 5. V. Lex. Pitiſc.

Familia, Pars eſt gentis, & cognomine proprio diſtinguitur. Suet. Neron. cap. 1. Ex gente Domitia duæ familiæ claruerunt, Calvinorum, & Ænobarborum. Sic Jabolen. in l. vacatio. D. de muner. & honor. Vacatio itemque immunitas, quæ liberis & poſteris alicujus data eſt, ad eos duntaxat pertinet, qui ejus familiæ ſunt. Et in Inſtit. imperial. §. 1. & §. ſed neque.

Familiæ, cognationis, nominis commune dedecus. Cic. pro Cluent. 16.

Amplæ & honeſtæ familiæ plebejæ. Cic. pro Muren. 35.

Imperioſiſſima & ſuperbiſſima familia. V. IMPERO.

Luculenta familia. V. Luculentus, in LUX.

Patricia familia. V. PATRICIUS.

Specioſa familia. Paterc. lib. 2.

Collocare familiam. V. COLLOCO.

Conjicere ſe in familiam alienam. V. CONJICIO.

Ducere familiam. Cic. 7. Fam. 6. De quo tibi homine hoc ſpondeo, probiorem hominem, meliorem virum, pudentiorem eſſe neminem. Accedit etiam (quod familiam ducit) in jure civili ſingularis memoria, ſumma ſcientia. Quod familiam ducit, i. e. Quod caput eſt, quod in eo ſummum eſt. Quum enim Trebatium a multis rebus laudaſſet, memoriam & ſcientiam in jure civili, ceterarum laudum quibus Trebatius abundaret, quaſi familiam dixit ducere: tralatione ſumpta a rectoribus familiarum, quos domeſtici omnes velut duces ſequuntur. [Sed melius diſt. Quod familiam ducit in jure civ. i. e. Facile princeps eſt JC.] Sic 5. Philipp. 30. Lucius quidem frater ejus, utpote qui peregre depugnavit, familiam ducit. Idem 4. de Fin. 45. dicit Sententiam ducere familiam, quæ majorem vim habet, & majoris eſt ponderis, & quaſi caput aliarum. Sed primum, inquit, illud vide, graviſſimam illam veſtram ſententiam, quæ familiam ducit, Honeſtum quod ſit, id eſſe ſolum bonum: honeſteque vivere, bonorum finem: communem fore vobis cum omnibus, qui &c. V. Muret. Var. Lect. 4. 17.

Natus ex familia. V. NASCOR.

Natus familia ampliſſima. V. AMPLUS.

Nubere in familiam. V. NUBO

Summovere aliquos familia. Quintil. lib. 1. cap. 5. Tanquam ſubdititios ſummovere familia permiſerint ſibi

De variis Romanorum familiis. V. Lex. Pitiſc.

Familia complectitur etiam eos qui ex eadem ſunt cognatione. Plin. lib. 12. cap. 14. Ferunt MMM. non amplius eſſe familiarum, quæ jus per ſucceſſionem id ſibi vendicent

Familia, pro Secta. Cic. 2. de Divin. 3. Magnus locus, Philoſophiæque proprius, a Platone, Ariſtotele, Theophraſto, totaque Peripateticorum familia tractatus uberrime. conf. Familiam ducere paulo ſupra.

Familiæ erciſcundæ judicium apud Juriſconſultos eſt, quod inter cohæredes ideo redditur, ut & Familia, i. e. hæreditas dividatur, & Quod eo nomine alterum alteri dare facere oportebit, præſtetur. Qua igitur ex parte diviſio poſtulatur, ea ex parte in rem actio eſt. Alia vero ex parte perſonalis actio eſt, adverſus eum, qui nobis ad dandum faciendum perinde obligatus eſt, ac ſi conventum pactumque inter nos fuiſſet, ut nobis obligatus eſſet. Hotoman. V. ERICISCO, & Paul. JCt. ſupra. Add. Lex. Pitiſc. in Familia.

Familia funeſta, dicebatur quamdiu juſta defuncto non feciſſet hæres. Varro de L. L. 4. Guther. de Jur. Man. 1. 7.

Familiâs, antiq. gen. ut, Paterfamilias, &c.

FAMILIĀRIS, e. Adj. [οἰκεῖος, οἰκιακός, συνήθης, ἐφέστιος, γνωστός] Quod ad familiam pertinet. Auct. ad Heren. lib. 1. 11. Etſi negotiis familiaribus impediti. Sic, Res familiaris. Cic. 2. de Fin.

Aditus familiarior. Liv. 4. Bell. Pun. Tres ex iis, quibus ſolis aditus in domum familiarior erat.

Arbor familiaris Italiæ, Quæ paſſim in Italia creſcit. Plin. lib. 13. cap. 5. Utramque jam familiarem Italiæ.

Focus familiaris. Columel. lib. 11. cap. 1. Conſueſcat ruſticos circa larem domini, focumque familiarem ſemper epulari.

Funus familiare. Cic. in Vatin. 31.

Pecunia familiari tenui eſſe. Gell. lib. 3. cap. 17. Memoriæ mandatum eſt, Platonem Philoſophum tenui admodum pecunia familiari fuiſſe. V. Res familiaris.

Rationes familiares. Tacit. 6. Ann. 16. Rationes familiares quoque componerent.

Res familiares & domeſticæ. Cic. 1. Tuſc. 2. [Alias Res familiaris ſing. num. pro Facultatibus ſæpiſſime ponitur, eſtque idem ac Pecunia familiaris apud Gellium, vel Patrimonium, vel Res ſimpliciter. V. Sall. Catil. 20.

Conſuetus, ſolitus. Plin. 4. Epiſt. 24. n. 7. Mihi familiare eſt omnes meas cogitationes tecum communicare. Idem 2. Epiſt. 5. n. 10. In præſentia & iſta tibi familiariora fient. Ita, familiaris oculis meis. Petron. cap. 12. p. 46. Eſt, quem alias vidiſſe mihi videor. V. Schult. ad Quintil. Decl. 1. 8. p. 21.

Sermones familiares conferre. Cic. 2. Off. 39. [Non videntur Soliti, verum fiduciæ pleni, quales inter familiares eſſe ſolent, intelligi ſermones.

Familiariſſimum hoc platanis. Plin. lib. 16. cap. 31.

Familiaris, Qui ex eadem familia eſt, ut Filius familiaris. Plaut. Capt. 2. 2. 13. Quanquam non multum fuit moleſta ſervitus, nec mihi ſecus erat, quam ſi eſſem familiaris filius.

Servus. Sen. Epiſt. 41.

Sella familiaris, Sella pertuſa ad excrementa reddenda, quæ Latinis Laſana dicitur. Varro 1. de R. R. cap. 13. Itaque periti (qui poſſunt) ut eo aqua influat, eo nomine faciunt: ſic enim maxime retinetur ſuccus in eo. Quidam & ſellas familiares ponunt. De ſterquilinio faciendo loquitur. Vetus tamen exemplar. habet Familiaricas. V. Scalig. ad loc. & ſ. l. SELLA.

Vita familiaris. Plaut. Perſ. 1. 3. 45. Marſupium habeat, inibi paululum præſidii, qui familiarem ſuam vitam oblectet modo.

Familiaris, Amicum ſignificat, multum nobiscum verſantem, & diuturna conſuetudine nobis aſtrictum: quaſi in eadem familia nobis conjunctum. uſurpaturque Adjective & Subſtantive. Cic. de Amicit. 89. Sed neſcio quo modo verum eſt quod in Andria familiaris meus dixit,

Obſequium amicos, veritas odium parit. Cic. 1. Q. frat. 2. Æſopi tragœdi, noſtri familiaris, Licinius ſervus, tibi notus, aufugit.

Familiaris & neceſſarius: cui opponitur Alienus. Cic 2. Philipp. 3. An ego non venirem, contra alienum pro familiari & neceſſario meo? V. NECESSE.

Intimi familiares. Cic. 3. Fam. 1. Is eſt ex meis domeſticis atque intimis familiaribus.

Familiarior. comp. Aut hunc etiam, qui familiarior nobis propter ſcriptorum multitudinem eſt, Demoſthenem. Cic. 3. de Orat. 71.

Familiariſſimus homo, & mihi omnibus rebus conjunctus. Cic. 16. Fam. 21. M. Æmilius unus eſt ex meis familiariſſimis, atque intimis. Cic. 3. Fam. 1.

Familiariſſima anguſtia, id eſt Familiariſſimus angor. Vide p. ſeq. in Familiariter ferre. H. St.

Fieri familiarem alicui. Cic. 2. Philipp. 78.

In familiaribus alicujus eſſe. V. IN.

Familiaria ſepulcra dicuntur, Quæ quis ſibi, familiæque ſuæ conſtituit. Hæreditaria autem, Quæ quis ſibi hæredibusque ſuis conſtituit. Verba ſunt Caji. D. de religioſ. l. familiaria.

Familiaria veſtimenta, Quæ ad familiam veſtiendam parata ſunt. Ulpian. l. veſtis par familiaria. D. de aur. & arg. leg.

FAMILIARĬTAS, ātis. f. [οἰκειότης, συνήθεια] Ea conſuetudo, quæ eſt inter familiares amicos. Ter. Heaut. 1. 2. 9. Mihi magna cum eo, jam inde usque a pueritia, ſemper fuit familiaritas. Cic. de Amicit. 39. Sic quum accepiſſemus a patribus maxime memorabilem C. Lælii & P. Scipionis familiaritatem.

Affert familiaritatem conſuetudo. Cic. pro Deiot. 39.

Applicare ſe ad alicujus familiaritatem. Cic. pro Cluent. 46. V. in APPLICO.

Augere familiaritem. Cic. 13. Fam.

Complecti arcta familiaritate. V. COMPLECTOR.

Conflare familiaritatem. V. CONFLO.

Conjunctus ſumma familiaritate. Cic. 1. de Orat. 24.

Conſequi familiaritatem. Salluſt. Quorum hic familiaritatem eximiam conſequutus fuerat.

Contractæ conſuetudines & familiaritates, multæque cum multis res rationesque. Cic. 1. Off. 53.

Dedere ſe bene penitus in familiaritatem alicujus. Cic. 4. Verr. 169.

Devincire familiaritate. Cic. 13. Fam. 19.

Disjungere aliq. ab alicuj. familiaritate. Cic. 2. Philipp. 23. In quo Cæſar fuit felicior, ipſe enim Pompejum a mea familiaritate disjunxit.

Habere familiaritates fidas amantium nos amicorum. Cic. 2. Off. 39.

Implicari familiaritatibus alicujus. V. IMPLICO.

Inductus conſuetudine & familiaritate Quintius fecit. Cic. pro Quint. 12.

Inſinuare ſe in familiaritatem alicujus. Cic. pro Cæcin. 13. V. INSINUO.

Intercedit familiaritas. V. INTERCEDO.

Intrare in familiaritatem alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1. In provincia vero ipſa ſiquem es nactus qui in tuam familiaritatem penitus intrarit, qui nobis ante fuerit ignotus: huic quantum credendum ſit vide.

Recipere aliquem in familiaritatem. Cic. 1. Q. frat. 2.

Venire in familiaritatem alicujus. Cic. 7. Fam. 15. Et 4. Verr. 169.

Verſari in familiaritate alicujus. Cic. pro Corn. Balb. 58.

FAMILIARESCO, ĕre. Sidon. Epiſt. 7. 2. Summatibus innoteſcere, familiareſcere.

FAMILIARĬCUS, a, um. Ad familiam pertinens.

Cellæ familiaricæ. Vitruv. 6. 10. conf. Varro 1. de R. R. 13. V. paulo ſupra FAMILIARIS.

FAMILIARĬTER, [οἰκείως, γνωρίμως] Adv. i. e. Ad ſimilitudinem familiarium, & (ut ita dicam) Domeſtice. Plaut. Rud. 2. 4. 6. Ah nimium

mium familiariter me attrectas. V. post NIMIS. Ter. And. 1. 1. 84.
Rejecit se in eum flens, quam familiariter!

Affigere aliquid animo suo familiarius. Quintil. lib. 2. cap. 7. Quæ ipsi composuerunt, jam familiarius animo suo affigent.

Amicus familiariter. Quintil. lib. 1. cap. 2. Et in primis ea habenda cura est, ut is omnino fiat nobis familiariter amicus.

Familiariter ignotum compellare. Plaut. Men. 2. 3. 23.
Certo hæc mulier aut insana, aut ebria est, Messenio,
Quæ hominem ignotum compellet me tam familiariter.

Diligere aliquem familiariter. Plin. 9. Epist. 19. ad Rufonem, Ipse sum testis, familiariter ab eo dilectus probatusque, semel omnino me audiente provectum, ut &c.

Ferre mortem alicujus familiariter. i. e. Graviter, interprete Donato. nam quæ nobis sunt familiaria, gravia sunt animo nostro. Ter. And. 1. 1. 84. Hic parvæ consuetudinis causa mortem hujus tam fert familiariter. Vopiscus in Numeriano, Nimia, utpote familiarissima, confectus angustia. i. e. nimio angore, nam loquitur de morte patris. Vide ibi totum locum. Credo esse imitationem Terentii. H. St. conf. p. p. Prædicatus familiariter.

Inspicere familiariter. Plin. in Paneg. Vos quoque, quos parens noster familiariter inspicere dignatur, fovete judicium ejus quod de vobis habet: hic vester labor.

Loqui familiariter cum aliquo. Plaut. Aul. 2. 1. 15. Ut tuam rem ego tecum hic loquerer familiariter. Sic Cic. 1. Verr. 29. Familiariter tecum loquar

Monere familiariter. Ter. Heaut. 1. 1. 4.
Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas,
Quod ego in propinqua parte amicitiæ puto,
Facit, ut te audacter moneam, & familiariter.

Nosse causam alicujus familiariter. Quintil. lib. 5. cap. 7. Is verissime præcipit, primum esse in hac parte officium Oratoris, ut totam causam familiariter norit: quod sine dubio ad omnia pertinet.

Prædicatus familiariter. Plaut. Trin. 2. 2. 54.
Edepol hominem prædicatum ferme familiariter. [Puto dictum, ut Ferre familiariter supra, i. e. Cum affectu familiari nimis.

Scribere familiariter. Cic. 9. Att. 3. Quæ soluto animo familiariter scribi solent, temporibus his excluduntur.

Vivere familiariter cum aliquo. Cic. 6. Att. 6. Nihil enim turpius, quam cum eo bellum gerere, quicum familiariter vixeris.

Vivere familiarissime atque amicissime. Cic. 1. Verr. 29.

Uti aliquo familiariter. Cic. 6. Verr. 43. Præsertim quum is L. Sisenna defensore tuo tam familiariter uteretur. Sic apud Plin. Jun. Familiariter complecti, pro eodem.

Familiariter, idem ac Per familias. Frontin. de Colon. p. 119. extr. Agros in montibus Romani acceperunt familiariter, qui montes Romani appellantur, per Manilium Nepotem &c. [Pro Familiatim. Sed forsan cum v. Appellantur conjungendum hoc adverbium, mutata distinctione.

FAMINO, Dicito. Fest. V. Scalig. not.

FAMOSUS. V. FAMA.

FAMUL, sive FAMŬLUS, i. m. [δοῦλος, οἰκέτης, μισθοφόρος] significat Servum. Festus, Famuli origo ab Oscis dependet: apud quos Servus, Famel [an Famul?] dicebatur. Unde & Familia vocata est. Idem, Familiares, Ex eadem familia. Postea hoc nomine etiam Famuli appellari cœperunt permutata 1 cum v littera.

Famulus a Servo hoc distat, quod hic in dominio nostro, ille vero non est. Alciat. Quod non perpetuum. Cic. 2. de Legib. 22. Feriis jurgia amovento, easque in famulis, operibus patratis, habento. Martial. lib. 9. 67.
Argolico famulum non te servire tyranno
Vidissent gentes, sævaque regna pati.

Famul, pro Famulus, apud Lucret. lib. 3. 1048.
Scipiades belli fulmen, Carthaginis horror
Ossa dedit terræ, proinde ac famul infimus esset. Alii legunt Famul improbus. Famul, inquit Nonius, Famulus. Enn. lib. 8.
Mortalem summum fortuna repente,
Reddidit, summo regno famul ut optimus esset. Non. 2. 322.
Sic Volup, Vesperug. Vide in DOMUS. H. St.

Herifugæ famuli. Catul. 61. 52.

Sævitiam in famulos adhibere. Cic. 2. Off. 24.

Vinclis arcere famulos. Cic. 2. Tusc. 48.

FAMULA, æ. f. [θεράπαινα] Ancilla. Cic. 5. Tusc. 2. Sin autem virtus, subjecta sub varios incertosque casus, famula fortunæ est. Virg 8. Æn. 411. Ministra & famula corporis est res familiaris. Cic. 1. Tusc. 45.

Fideles famulæ. Lucan. lib. 8. 63.

Immunes operum famulæ. Ovid. 4. Met. 5.

Urgent famulas laboribus. Ovid. 4. Met. 35.

FAMULUS, a, um. Adj. [οἰκετικός] Ovid. 2. de Pont. 2. 80.
Cæsareum famulo vertice ferre pedem. Idem 1. Fast. 286.
Tradiderat famulas jam tibi Rhenus aquas.

Dextras famulas ad prælia excitat. Lucan. lib. 4. 207.

FAMŬLOR, [δουλεύω] āri. Inservire. Plin. lib. 2. cap. 63. Ut alimentis famuletur nostris. Ibid. cap. 7. Externis famulantur sacris.

Labore jucundo famulari. Catul. 62. 161.

FAMULANS, Partic. ut, Fortuna famulante aliquid agere, i. e. Adjuvante fortuna. Claud. de Bell. Get. 513.

Famulantis fistula Phœbi. Stat. 3. Silv. 3. 58. V. Cic. apud Non. 2. 313.

Famulare active utitur Tertull. Apol. cap. 21. Cum elementa (Christus) ipsa famularet. i. e. Famulari sibi cogeret.

FAMULANTER, Adv. [οἰκετικῶς] Idem est quod Suppliciter, & in modum famuli. Non. 2. 331. Famulanter, suppliciter. Accius Tereo,
Semele natum affare, & famulanter pete.

FAMULĀRIS, e. Adj. [οἰκετικός] Quod pertinet ad famulum sive famulam. Cic. 1. Tusc. 48. Qui se in medios immisit hostes famulari veste.

Jura famularia dare, pro Imperare populo regia potestate. Ovid. 15. Met. 597.
Si Romam intrarit, famularia jura daturum.

Manus famularis. Sen. OEth. 564.

Turba famularis mensas instruit. Stat. 2. Achil. 67.

Famulare, [οἰκετικόν] neutrum, pro Adv. ut, Timens famulare, i. e. More famuli. Stat. 3. Silv. 1. 40.

FAMULĀTUS, ûs. m. [θεραπεία] Cic. de Amicit. 72. Qui aliquamdiu propter ignorantiam stirpis & generis in famulatu fuerint. Idem 3. Off. 117. Quam miser virtutis famulatus, servientis voluptati! Columel. præf. Miserrimo famulatu.

Gravis famulatus. Sen. Hippol. 991.

FAMULITAS, ātis. f. Idem quod Servitus. Accius: Nam, postquam parvos vos oppressit famulitas. Pacuv. Quos vexat famulitas, vis, egestas, fames, formido, pavor. V. Non. 2. 319.

FAMULITIUM, i. n. Idem. [δουλεία] Famulitium antiquitus dicebatur, quod nunc Servitium. Fest. In ed. Amst. est Famuletium. Varro, Apud ignavum dominum, duro famulitio astrictus.

Famulitium, Servorum copia. Macrob. 1. Saturn. cap. 7. pr. Unus e famulitio, cui provincia erat admittere volentes dominum convenire.

Famulitium aulicum, Spartian. in Severo cap. 6. appellat Famulos omnes Imperatoris, quos Justin. Ministeriales domus, & hospitii & palatii vocat. Pyrrhus de Roman. magistr. Apul. Apol. p. 285. Famulitii paucitatem opprobrare.

FAMULATIO, ōnis. f. [δούλωσις] Famulorum, famularumque multitudo. Apul. lib. 2. pr. Et ecce mulierem quampiam frequenti stipatam famulatione. Gloss. Vet. Famulatio, δουλεία. Onomast. Vet. Famulatio, θεραπεία.

FAMULATOR, ōris. m. apud Stat.

FAMULATRIX, īcis. f. Donat. ad Ter. And. 1. 1. 3. Coquina medicinæ famulatrix est. Sidon. Carm. 2. 128. Famulatrix penna.

FAMULATORIUS, a, um. Tertull. ad Nation. 2. 14.

FAMULABUNDUS, a, um. Idem adv. Marc. 3. 7.

F A N

FANATICUS. V. FANUM.

FANDUS. V. FARIS.

FANESII, populi in Oceano Septentrionali, qui (ut ait Plin. lib. 4. cap. 13.) tam grandes habent aures, ut eorum nuda corpora auribus contegantur.

FANESTRIS, [Φάνον Φορτούνας] Colonia Pomponio est, 2. 4. quam Plin. Fanum Fortunæ appellat, cap. 14. lib. 3. & item Ptolem. lib. 3. Porro ea Colonia sita est non procul a flumine Metauro, ut ibidem Plin. auctor est. *Fano* vulgo.

FANNIUS, Nom. gent. Ro. Fannii duo inter Oratores a Cicerone numerantur in Bruto 99. Horum, inquit, ætatibus adjuncti duo C. Fannii, C. & M. filii fuerunt; quorum Caji filius C. Fannius, qui COS cum Domitio fuit, unam orationem de sociis & nomine Latino, contra Gracchum reliquit, sane & bonam & nobilem. Et p. p. Alter autem C. Fannius M. F. C. Lælii gener, & moribus, & ipso dicendi genere durior. De his plura ibidem Cic.

FANNIA Lex, [Φάννιος νόμος] Quæ (ut ait Gell. lib. 2. cap. 24.) ludis Romanis, item ludis plebejis & Saturnalibus & aliis quibusdam diebus in singulos dies centenos æris insumi concessit: decemque aliis diebus in singulis mensibus tricenos: ceteris autem omnibus diebus denos. V. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 17. Et Lex. Pitisc.

FANNIANUS, a, um. ut Fanniana epitome Bruti. Cic. 12. Att. 5.

FANUM, i. n. Templum [τέμενος, ναός] dictum, ut inquit Festus, a Fando, quod fando consecratur. vel a Fanno, qui primus, auctore Probo grammatico, fani conditor fuit. Varro 5. de L. L. p. 54. extr. ed. tert. Steph. Fana nominata, quod Pontifices in sacrando fati sint finem. Liv. lib. 10. 37. extr. Inque ea pugna Jovis Statoris ædem votam, ut Romulus ante voverat: sed fanum tantum, id est, locus templo effatus, jam sacratus fuerat. Fanum differt a Templo quod sit Area templi & solum, Templum vero Ædificium. Turneb. Advers. 3. 9. V. plura in Lex. Pitisc. ubi agitur de Fanis Carmentæ, Dominarum, Febris, Herculis, Rediculi, Vaticani Dei, atque Veneris Murciæ.

Nonnulli scribunt per PH, PHANUM. ἀπὸ τοῦ φανεροῦ, quod significat manifestum, quod e fano responsa dabantur.

Religio fani. Cic. 1. de Invent. 1.

Putre fanum Vacunæ. Hor. 1. Epist. 10. 49.

Sancta fana. Lucret. lib. 5. 76.

Depeculari fana. Cic. 2. Verr. 11.

Expilare fanum. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Dionysius, de quo ante dixi, quum fanum Proserpinæ Locris expilavisset, &c.

Expoliare fana. Cic. 1. de Nat. Deor.

Pro fanis atque delubris propugnare. Cic. pro C. Rabir. perd. r. 30.

Fanus etiam masc. recte dici contendit If. Voss ad Melam p. 147. quia ipsius antiquissimo Cod. Cic. de Nat. Deor. 3. 18. legitur, Eumenidum Athenis fanus est.

FANUM Fortunæ Senonum urbs. V. FANESTRIS.

FANÆ, vel etiam FANTUÆ, Deæ sunt. Mart. Capell. lib. 2. p. 41. Fanæ, a quibus Fana dicta sunt, quod soleant divinare. videtur igitur olim fuisse Adj. Fanus, a, um. ut Gr. φανός. V. FOR.

FANOR, āri. Varro L. L. 5. 7. ubi supra. Herculi decuma data ab eo est, quod sacrificio quodam fanatur, id est, ut fani lege sit.

FANATĬCUS, a, um. Adj. [θεόληπτος, ἔνθεος, θεοφορούμενος] Fanatici olim dicti sunt Homines numine afflati, qui verbo Græco Enthei dicuntur, & Theophorumeni, quod non sua sponte, sed divino numine ferantur. Cujusmodi Cumea Sibylla a Virg. 6. Æn. 46. describitur,
— cui talia fanti
Ante fores subito non vultus, non color unus, &c. Juven. 2. Sat. 113.
— & crine senex fanaticus albo
Sacrorum antistes. Liv. lib. 39. 13. de Bacchanalibus loquens, Viros velut mente captos cum jactatione fanatica corporis vaticinari. Idem 4. 33. pr. Velut fanatico instincta cursu, in hostem ruit. Quintil. in 11. 3. Frequens etiam capitis nutus non caret vitio, adeo caput jactare, & comas excutientem rotare, fanaticum est. Budæus.

Superstitiosi & pæne fanatici Philosophi. Cic. 2. de Divin. 118.

Fanaticus homo. Cic. pro Domo 105. Quid tibi necesse fuit anili superstitione, homo fanatice, sacrificium, quod, &c.

Fanatico carmine vaticinari. Liv. 38. 18.

Fanatica dicitur Arbor fulmine icta. Auct. Fest.

FAR, farris. n. [ζέα, ζειά apud Dionys. Halicar.] Apud veteres de Omnibus frugibus dicebatur, quia id ferret terra; vel a Frangendo se, vel, ut placet Varroni de Ling. Lat. lib. 4. p. 27. extr. ed. tert. Steph. a Fa-

a Faciendo, quod in pristino fit. Columel. lib. 8. cap. 5. Posthæc cavea cum matre claudendi sunt & farre hordeaceo cum aqua incocto, vel adoreo farre, vino asperso modice alendi. V. Plin. lib. 18. cap. 8.
Duo farris genera Gallia alit: unum rutilo colore, quod agricolæ Rubrum frumentum appellant: alterum candidius, quod Clusinum putatur: *blance* rura nostra adhuc cognominant, quod & Plinius Gallis ita testatur appellari. Utrumque communi vocabulo Barbatum frumentum, seu potius *bladum*, consuerunt nominare. sed rubens partim *Locar* quasi loculare, quod pluribus tunicis perinde quasi loculis involutum condatur, partim appellant (a pulligine ut arbitror) pullare, quia ex rubro in pullum degeneret colorem. Candidum rubro longe minoribus aristis est munitum. Hæc & plura Ruell. lib. 2. cap. 17.
Acervus ingens farris. Virg. 1. Georg. 185.
Bilibræ farris. Liv. 4. 15.
Seges farris. Liv. 2. 5. pr. Forte ibi tum seges farris dicitur fuisse, matura messi.
Asperum far. Stat. 4. Silv. 9. 31.
Calidum far. Ovid. 6. Fast. 170.
Canini farris sordes mordere. Juven. 5. Sat. 11. i. e. Sordidum panem.
Flava farra. Virg. 1. Georg. 73.
Lætissima farra hiberno pulvere. Virg. 1. Georg. 101.
Modicum far. Pers. 3. Sat. 25.
Pium far dicebatur Mola salsa, quæ a Virginibus Vestalibus parabatur. V. Heins. epist. ad Balsac. p. 185. & Brœkh. ad Tibul. 3. 4. 10.
Robusta farra. Virg. 1. Georg. 219.
Salsa farra. Ovid. 3. Fast. 284. i. e. Mola salsa.
Torrida farra. Ovid. 2. Fast. 24.
Triticeum far. Columel. lib. 6. cap. 10.
Vegrandia farra. Ovid. 3. Fast. 445. Vegrandia, Non grandia. V. VEGRANDIS.
Vernaculum far. Columel. lib. 11. cap. 2. Eodemque mense ante Calend. Feb. farriendæ segetes autumnales, sive illæ seminis adorei sunt (quod quidam far vernaculum vocant) seu tritici. Ruell. lib. 2. cap. 17. Ante Calendas, inquit, Februarias farrienda seges seminis adorei, quod quidam far vernaculum vocant: ejusque tempestiva farritio, quum quatuor fibrarum esse cœperit. Frumenti itaque genus est, quod veteres Ador & Edor, & semen adoreum & far vernaculum video nominasse, ab edendo, vel quoniam adurebatur ut tostum fieret: ex quo mola salsa in sacrificiis, & Adorea pro laude. *Hæc* & plura Ruell.
Membra gruis, sparsi sale multo, non sine farre. Hor. 2. Serm. 8. 87.
Far, pro Farina. Columel. lib. 8. cap. 4. de cibariis gallinarum: Potest etiam lolium decoctum objici, nec minus furfures modice a farina excreti, qui si nihil habent farris, non sunt idonei, nec tantum appetuntur.
Farre contrahebantur nuptiæ. Servius, ad Virg. 1. Georg. 31. q. V.
FARRACEUS, a, um. Adj. [ζεινὸς] ut, Farraceus pollen. Plin. lib. 24. cap. 7.
Seges farracea. Varro 1. de R. R. 31.
Legitima sacraque matrimonia veteres Farracea vocarunt a farris nimirum communione, quod farreo libo adhibito genus id matrimonii contrahi sit solitum, ut Festus & Boetius scribunt: Unde sit dicta Farreatio, sicuti quum dissolverentur nuptiæ, Diffarreatio. V. infra in FARREATIO.
FARRARIUS, a, um. Adj. Scævola in l. Defuncta. D. de usufructu, Sempronio do lego ex reditu fructum holeris & porrinæ, quem habeo in agro farrario, partem sextam.
Fistula farraria. Cato de R. R. cap. 10. Sed lectio dubia est.
FARRARIUM, i. n. Vitruv. 6. 9. Horrea, fœnilia, farraria, pistrina, extra villam facienda videntur.
FARREARIUS, a, um. ut, Pilum farrearium. Cato de R. R. cap. 10. [Al. Pilam farrariam, quod Analogiæ melius respondet.
FARREUS, a, um. Adj. ut, Farreus panis. Columel. lib. 7. cap. 12.
Mensæ farreæ. Aur. Vict. de Orig. gent. Rom. cap. 10. extr.
FARREUM, i. n. [ζείνον] Genus libi ex farre factum, inquit Fest. Plin. lib. 18. cap. 3. Quin & in sacris nihil religiosius confarreationis vinculo erat: novæque nuptæ farreum præferebant.
Farreum, veteres Horreum a Farre: sicut Granarium a Grano, & Horreum ab Hordeo. [Nisi potius Farrarium sit, q. V.
FARRICULUM, i. n. dimin. Pallad. Octob. t. 21. Ex novo tritico purgato farriculum facias.
FARREO, āre. in Dig.
FARREATUS, a, um. in Cod.
FARREATIO, ōnis. f. [ζειασμὸς] Genus sacrificii, quod fiebat e farreo libo, quoties nuptæ ducebantur in templum. Hæc etiam Confarreatio dicebatur. V. CONFARREATIO.
FARREATOR, ōris. m. in Cod.
FARRĀTUS, a, um. Adj. ut, Olla farrata, i. e. Puls in olla ex farre cocta. Pers. 4. Sat. 31.

— & farratam, pueris plaudentibus, ollam.

conf. Juven. 11. Sat. 109.
FARRĀGO, ĭnis. f. a Farre; est Id quod ex pluribus satis, (ut hordeo, vicia, & leguminibus) pabuli causa datur jumentis, ut ait Festus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Inde quod far ferro cæsum, farrago dictum, aut quod primum in farracia segete seri cœptum: ea equi & jumenta cetera verno tempore purgantur, ac saginantur. Pers. 5. Sat. 77.

Vappa & lippus, & in tenui farragine mendax.

i. e. Etiam in minimis rebus mentiri solitus.
Farrago, pro eo quod Secale quoque vocatur. *Du seigle.* Plin. lib. 18. cap. 16. Id autem quod secale atque farrago appellatur, occari tantum desiderat. V. SECALE.
Crassa farragine corpus crescit. Virg. 3. Georg. 205.
Farrago etiam accipitur pro Quacunque commistione. Juven. 1. Sat. 86.

Quicquid agunt homines, votum, timor, ira, voluptas,
Gaudia, discursus, nostri est farrago libelli.

i. e. Materia & argumentum. [Vel quasi Seges.
FARRĀGINARIA, orum. pl. Columel. lib. 11. cap. 2. Farraginaria quoque, pecori futura per hiemem præsidio. Si modo vitiosa lectio non est.

FĂRĪNA, æ. f. [ἄλευρον, ἄλφιτον, ἀθάρα] a Far dicitur, appellaturque Id quod a farre exprimitur, vel mola vel pedum conculcatione. Plin. lib. 18. cap. 9. Nam quæ sicca moluntur, plus farinæ reddunt. Martial. lib. 13. 62.

Pascitur & dulci facilis gallina farina.

Ovid. de Med. faciei, 61.

Nam quæ pulvereæ fuerint confusa farinæ.

Avenaria farina. V. AVENA.
Decussa cribro farina. Pers. 3. Sat. 112.
Nigra farina. Martial. lib. 9. 3.

Convivam pascit nigra farina tuum.

Ordeacea farina. V. ORDEACEUS.
Facere farinam. Martial. lib. 8. 16.

Et panem facis, & facis farinam.

Farina etiam Aliarum rerum pulvis non Frumenti tantum, dicitur. Sic,
Marmoris farina. Plin. 32. 7.
Pumicis farina. Plin. 14. 22. & 23. 9. Folia (myrti) siccantur in farinam, quæ inspergitur ulceribus.
Proverbiales locutiones sunt, Ejusdem farinæ, Nostræ farinæ. i. e. Ejusdem generis aut gregis, plane similes. Pers. 5. Sat. 115.

Si tu, cum fueris nostræ paulo ante farinæ.

FARINULA, æ. f. dimin. Vulg. Interpr. 1. Reg. 17. 13.
FARINACEUS, a, um. [ἀλευρώδης] Quod factum est ex farina. Vet. Onomast.
FARINARIUS, a, um. Adj. [ἀλευρητικὸς] Quod ad farinam pertinet. Plin. lib. 18. cap. 11. Farinario cribro subcernunt. Cato de R. R. 76.
FARINARIUM. i. n. Locus ubi asservatur farina. Vet. Onomast.
FARINŌSUS, a, um. Farina conspersus. Veget. Mulom. 2. 30. Atheroma est tuber, in quo farinosa congeries reperitur. [i. e. Pulti similis.
FARINULENTUS, a, um. Idem. Apul. 9. Met. p. 222. Farinulento cinere sordide candidati.
FARCIO, si, tum, vel (ut alii volunt) ctum, & sum, [ἐμπλήθω, συμφέω] īre. proprie est Saturare, quasi Farre implere.
Farcire, Saginare, pingue & obesum facere. Columel. lib. 8. cap. 7. extr. Nam illi qui volunt non solum opimas, sed etiam teneras aves efficere, mulsea recente aqua prædicti generis farinam conspergunt, & ita farciunt. Sic Varro 2. de R. R. cap. 5. Farcire pecudes ad victimas. Et Cato cap. 89.
Lignum farcire in gulam. Sen. Epist. 71. Lignum totum in gulam farsit, & vi præclusis faucibus spiritum elisit. Sic
Pannum farcire in os, pro Inserere. Sen. 3. de Ira, cap. 19.
Farcire, per metaphoram, Implere significat. Plin. Epist. 256. Parietes medii cæmento farti. Vitruv. 2. 8. Sed nostri, celeritati studentes, erecta coria locantes frontibus serviunt, & in medio farciunt fractis separatim cum materia cæmentis. Ita tres suscitantur in ea structura crustæ, duæ frontium, & una media farcturæ.
Farcire alicui centones. Plaut. Epid. 3. 4. 19. Hic non est locus: quin tu alium quæras, cui centones farcias. i. e. Quem tu gloriosis mendaciis & confarcinatis fabulamentis expleas. V. CENTO. sed ibi legendum est Sarcias. V. Gronov. ad locum.
FARTUS, sive FARCTUS, a, um. Partic. [ἐμπεπλασμένος] Cic. 7. Verr. 27. Lectica octophoro ferebatur, in qua pulvinus erat perlucidus Melitensi rosa farctus. Martial. lib. 8. 44.

Fartus papyro dum tibi torus crescit.

Ceres farta. Martial. lib. 3. 58.

Hic farta premitur angulo Ceres omni.

Ventriculus fartus coriandro. Plin. lib. 29. cap. 4.
Farta opimo jecore, & satiata affatim. Cic. 2. Tusc. 24. Ex quodam poeta.
FARSUS, a, um. Idem. Hygin. Fab. 126. Victor capiet ventriculum farsum. Et Apic. 8. 8. Lepus farsus.
FARTOR, ōris. m. [ἀλλαντοπώλης] Qui farcimina facit ex secta carne & adipe & hujusmodi: sive Qui aves farcit & saginat. Columel. lib. 8. cap. 7. Pinguem quoque facere gallinam, quamvis fartoris, non rustici sit officium. Et in veteri Inscriptione, quam Gruterus p. 580. n. 15. adduxit, FARTOR AVIUM legimus. Ter. Eun. 2. 2. 26.

Cetarii, lanii, coqui, fartores, piscatores.

[ubi Donat. Qui insicia & farcimina faciunt. Moveor tamen hic adductis, alisque locis, ut dubitem, iidem ne fuerint Fartores ac Botularii. In vet. Gloss. utroque etiam Fartores, Σιτευταί.
Fartores (ait Festus) Nomenclatores, quia clam velut infarcirent nomina salutatorum in aurem candidati.
FARTĬLIS, e. Idem quod Fartus. Plin. lib. 10. cap. 22. Nostri sapientiores, qui eos jecoris bonitate novere. Fartilibus in magnam amplitudinem crescit, exemptum quoque lacte mulso augetur. Fartiles vocat Anseres, fartos & saginatos, quibus dicit jecur augescere fartura. V. Harduin. in h. loc. [Sed errat Hard. cum sit ablativus, a recto Fartilia, cibumque, non animal denotet. V. seq. dict.
FARTILIA, orum, n. pl. Cibus quo farciuntur aves. Tertull. adv. Valent. cap. 27. Fartilia nescio quæ commenti. Add. in dict. præced. Plinii locum.
FARSILIS, e. Idem, ac Fartilis. Apicius 8. 7. Porcellus farsilis. V. 5. 3. & 8. 8. conf. Borrich. Cogit. p. 103.
FARTUS, ûs. m. Esca qua quid farcitur vel fartum est. Columel. lib. 5. cap. 10. Ea res efficit uberiorem fructum, & fartum fici pleniorem, ac meliorem. Fartum fici Palladius vocat Pulpam. Sic enim ait in Martio: Subinde ficus, sicut est divisa, vertatur, ut ficorum coria siccentur, & pulpæ tunc duplicatæ in cistellis serventur, aut loculis. *C'est la chair de la figue.*
Fartum vestis, pro Ipso corpore dixit Plaut. in Most. 1. 3. 13.

Non vestem amatores mulieris amant, sed vestis fartum.

FARTŪRA, vel FARCTURA, æ. f. Columel. lib. 8. cap. 7. Sed si fastidiet cibum, totidem diebus minuere oportebit, quot jam farturæ præcesserint. V. & Farcire, per metaphoram.
FARSURA, æ. f. Idem. Tertull. adv. Valent. cap. 27. Macrescit reliqua farsura.
FARTIM, Adv. [ἀθρόως] Simul, sive Una in uno cumulo. Apul. lib. 3. Miles. p. 130. Et tectum omne fartim stipaverunt.

FARCĪMEN, ĭnis. n. [ἀλλᾶς] Inteſtinum varia ac minutim conciſa carne refertum. Varro 4. de L. L. 22. Ab eadem fartura farcimina extis appellata: a quo quod in eo tenuiſſimum inteſtinum fartum, Hila ab hilo dicta, id eſt minimo, quod ait Ennius: Neque diſpendii facit hilum.

FARCIMINUM, i. n. Morbus jumentorum: ut, Affectus farcimino. Veget. Mulom. 1. 7. [Niſi forte Farcimine legendum.

FARCIMINŌSUS, a, um. Laborans farcimino. Veget. 1. 14.

FARCĬNO, āre. Mart. Capell. 9. Carm. ult. p. 336. Fandis tacenda farcinat.

FARCINŌMA, ătis. n. Veget. Mulom. 8. 28. Farcinomata præcidere; niſi forte legendum Carcinomata.

FARFĂRUS, i. m. ſive FARFAR, Syriæ fluvius, qui e radicibus Libani montis emittitur, & per Antiochiam fluens, in Syriaco miſcetur, mari. Hic tantus fertur, ut tranſiri vado non poſſit. [Auctor quis?
Farfarus, Fluvius qui per Sabinos tranſit: de quo Ovid. 14. Met. 330.

— & amœnæ Farfarus undæ. Dicitur & Fabaris. Virg. 7. Æn. 715.

Qui Tiberim, Fabarimque bibunt. ubi Serv. V.

FARFARUM, vocat Plaut. in Pœn. 2. 32. Populum arborem, inquiens, Ea præſternebant folia farfari. quæ levi pulſu venti alicujus autumno univerſa aliquando cadunt. Sic, Marcell. Virg. in lib. 3. Dioſc. Al. Farferi. V. dict. duas ſeq.

FARFENUM, Virgulti genus eſt, inquit Feſt. conf. Turneb. Adverſ. 15. 7. Farfarum Plin. 24. 15. Al. Farferum.

FARFUGIUM, i. n. Planta quæ & Chamæleuce dicitur. Plin. lib. 24. cap. 15. Chamæleucen apud nos farfarum ſive farfugium vocant: naſcitur ſecus fluvios, folio Populi, ſed ampliore. Hactenus Plin. Quidam putant Arborem eſſe, quæ Populus alba vulgo dicitur, *Du tremble.* Nonnulli vero eam eſſe herbam putant, quæ Bechion & Tuſſilago appellatur. Habet enim folia ſubtus alba, & circa fluvios naſcitur, vulgo *Pas d'aſne.*

FARINA, FARINARIUS V. FAR.

FĀRIS, vel fare, fatur, [φὴς, φησὶ] a Fero deductum eſt, nihil enim aliud eſt Fari quam Ferre, i. e. Loqui. Quanquam Varro inter Fari & Loqui hoc intereſſe ſcribit; quod Fatur is, Qui primus ſignificabilem vocem ore emittit; nullo verborum ordine ſervato: unde pueri, ante quam id faciant, Infantes dicuntur. Loquitur autem is, Qui ſuo loco unumquodque verbum ſciens ponit. Proprium Vatum eſt: qui inde & Fatui appellati. V. infra FATUUS.

Fari. Virg. 6. Æn. pr.

Sic fatur lachrymans, claſſique immittit habenas. Cic. 2. Tuſc. 39. Non poteſt hæc fari tantum dictis, quantum factis ſuppetit laboris. Ex vetuſto codice legendum Ecfari.

Fari ad. Cic. de Univerſ. 35. Tum ad eos is Deus qui omnia genuit, fatur, Hæc vos, &c.

Græce fari. Cic. 5. Tuſc. 116. Epicurei noſtri Græce fari neſciunt, nec Græci Latine.

Fare age. Virg. 3. Æn. 360. Age fare viciſſim. Virg. 6. Æn. 531.

Puer neſcius fari. Hor. 4. Carm. 6. 18.

FARIOR, āri, etiam pro Fari veteres uſi ſunt, teſte Diomede. V. XII Tabb. & Roſin. Ant. Rom. lib. 8. edit. Dempſt. p. 793.

FANS, Partic. [φὰς] Propert. lib. 3. 7. 62.

Subtrahit hæc fantem torta vertigine fluctus.

FATUS, a, um. aliud Partic. [εἰπὼν] ut, Sic fatus, deinde. Virg. 2. Æn. 392.

—— ſic fatus, deinde comantem
Androgei galeam, clypeique inſigne decorum
Induitur.

Breviter fata eſt. Virg. 6. Æn. 321.

FATUS, ûs. m. Virg. 12. Æn. 25. —— haud mollia fatu. Paulinus Nolanus Poem. 17. ad Nicetam v. 246. & Sidon. 9. Epiſt. 13. Grammatici Supinum poſterius eſſe dicunt.

FANDUS, a, um. Adj. & Partic. [φατός] Quod fari dignum eſt & juſtum. Liv. Ita reſperſæ fando, nefandoque ſanguine aræ. Virg. 1. Æn. 543.

At ſperate deos memores fandi atque nefandi. i. e. Juſti & injuſti, ait Servius.

Doctiſſima fandi. Virg. 10. Æn. 225.

Tempora fandi molliſſima. Virg. 4. Æn. 293.

Fanda fata. Cic. 1. de Divin. 66. Neque me Apollo fatis fandis invitam ciet.

Fando eleganter uſurpatur Cic. 1. de Nat. Deor. 82. At vero ne quidem fando auditum eſt, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Egyptio, i. e. Alio dicente. Et Virg. 2. Æn. 81.

Fando aliquid ſi forte tuas pervenit ad aures. ſed Ibid. v. 6.

—— quis talia fando &c.

Temperet a lacrymis? i. e. Dum ipſe dicit, vel narrat.

FAMEN, ĭnis. n. apud Recentiores.

FARIO, onis. m. Piſcis, qui alias Trutta dicitur. Auſon. Moſella, v. 130.

Amborum medio fario intercepte ſub ævo.

FARNUS, i. f. Arbor de genere quercuum. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Namque de cerro, aut fago, ſeu farno, nullus ad vetuſtatem poteſt pervenire. Conf. Pallad. lib. 1. cap. 9. Nomen hodieque ſervat in Italia.

FARNEUS, a, um. ut, Fungi farnei. Apic. 7. 13.

FARRACEUS, FARRAGO, FARRAGINARIA, FARREATIO, FARREUM, FARRICULUM. V. FAR.

FARTILIS, FARTIM, FARTOR, FARTUM, FARTURA, FARTUS. V. FARCIO.

F A S

FAS, [θέμις, θεμιτὸν, θέσφατον] n. indecl. in nominat. accuſat. & vocat. tantum invenitur; Quod pium eſt, & religioſum, & fari dignum & ad deos refertur, ſicut juſtum ad homines. Virg. 1. Georg. 268.

Fas & jura ſinunt, i. e. Divina & humana jura permittunt. Idem 1. Georg. 505.

Quippe ubi fas verſum atque nefas, &c. Ubi Servius, Spernunt licita, appetentes illicita.

Per proſopopœam Livius quaſi Deam facit, 1. 32. in formula Fecialis, Audiat Fas!

Fas mihi ſit audita loqui. Virg. 6. Æn. 266.

Abrumpere omne fas. Virg. 3. Æn. 55. V. ABRUMPO.

Magnum fas nefasque. Hor. Epod. 5. 87.

Jus & fas omne delere. Cic. 1. Att. 13.

Si fas dixiſſe. Stat. 2. Achil. 221.

Fxuere jus fasque. Tacit. 3. Hiſt. 5. Ac majore ex diverſo mercede, jus fasque exuerent.

Contra fas, contra auſpicia, contra omnes divinas atque humanas religiones aliquid facere. Cic. 7. Verr.

Contra fas factus filius. Cic. pro Domo 35. Jure Quiritum legitimo tutelarum & hæreditatum relicto, factus es filius contra fas, cujus per ætatem pater eſſe voluiſti. De adoptivo filio.

Contra jus fasque interfecti oratores. Cic. de Aruſp. Reſp. 34.

Fas eſt, i. e. Licitum. Plaut. Aſin. 3. 1. 11.

Neque edepol te accuſo, neque id me facere fas exiſtimo.

Per naturam fas. Cic. pro Milon. 44. Clodium nihil delectat, quod aut per naturam fas ſit, aut per leges liceat.

Quoad fas eſſet. Cic. 2. contra Rull. 19. Ut id quoad poſſet, quoad fas eſſet, quoad liceret, populi ad partes daret.

Fas habere. Plaut. Trinum. 2. 2. 11.

— Quod manu non queunt
Tangere, tantum fas habent quo manus abſtineant.

Habetur fas. Quintil. lib. 3. cap. 8. In judiciis enim vulgo fas habetur indulgere aliquid ſtudio ſuo.

FASCĒLIS, ĭdis. f. dicta eſt Diana, a Faſce lignorum, in quo abſconditum ejus ſimulacrum Oreſtes & Iphigenia ex Taurica regione Ariciam attulerunt. V. Serv. ad Virg. 2. Æn. 116. Heinſ. Facelitis, φακελῖτις a φάκελος, quod Lignorum faſcem Græcis denotet. V. dict. ſeq.

FASCĒLĪNUS, a, um. Adj. ut, Faſcelina ſedes, apud Silium 14. 260. Locus in quo templum hujus Dianæ. V. ibi Cellarium. Alii legunt Facelina, in quibus Heinſ. q. omnino adi.

FASCIA, æ. f. [ἐπίδεσμος, σπάργανον, στρόφιον] Linteolum eſt ad ligandum aptum; dicta a Græco φάσκα. Plin. lib. 20. cap. 15. Vel penicillis fervens adprimitur faſciis. Cic. de Clar. Orat. 217. Devinctus erat faſciis.

Faſcia lecti. Cic. 2. de Divin. 134. Defert ad conjectorem quidam ſomniaſſe ſe ovum pendere ex faſcia lecti ſui cubicularis.

Candida faſcia pro Diademate. V. DIADEMA.

Circumlita faſcia. Juven. 9. Sat. 14. Sed varia lectio eſt. V. Grang. ad loc.

Cretatæ faſciæ. V. DIADEMA.

Lata faſcia. Ovid. 3. de Arte Am. 622.

Mollis faſcia. Propert. lib. 4. 10. 49.

Pectoralis faſcia: Qua mulieres mammas tegunt. Martial. lib. 14. 134. Ovid. Remed. Amor. 338.

Faſciæ, proprie pro Tegumento crurum, pedumque poni conſueverunt. Ulpianus l. Argumento ſunt. D. De aur. argent. mund. leg. Faſciæ crurales, pedalesque, veſtis loco ſunt, quia partem corporis veſtiunt. Plin. ſcribit lib. 8. cap. 57. mures portendiſſe exitium Carboni imperatori, arroſis faſciis, quibus in calceatu utebatur. Cic. 7. Att. 3. Etenim mihi caligæ ejus, ut faſciæ cretatæ non placebant. V. Caſaub. ad Suet. Aug. cap. 82. & Salmaſ. Hiſt. Aug. & Voſ. Inſt. Orat. 4. p. 159. & Pitiſc. Lex.

Faſciæ junci. Plin. lib. 15. cap. 17.

Faſciæ orbis, pro iis quas Aſtrologi Zonas vocant. Mart. Capell. lib. 6. Orbis terræ in quinque Zonas, ſive melius faſcias, diſcernitur.

Faſcia aliquando ponitur pro Nube, in modum faſciæ cœlum præcurrente. Juven. 14. Sat. 294.

Nil color hic cæli, nil faſcia nigra minatur.

Faſcia uſurpatur Celſ. lib. 7. cap. 20. pr. de inteſtini curatione, pro eo quod Gallice dicitur *un braier.*

FASCIŎLA, æ. f. dimin. [σπαργάνιον] Cic. de Aruſp. Reſp. 44. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus ſoleis, purpureisque faſciolis, a ſtrophio, a pſaltrio, a flagitio, a ſtupro, eſt factus repente popularis. Hic videtur ſignificare Subligaculum tibialium. Hor. 2. Serm. 3. 247.

— ponas inſignia morbi
Faſciolas, cubitale, focalia. Turneb. locum hunc Horatii explanat de hominibus qui morbo laborarunt, quo liberati recuperatis refocillatisque viribus, ponunt faſciolas, in quibus crura obvolverant, &c. Absque enim morbo faſciis crura pedesque involvere, viris indecorum erat, molleque cenſebatur.

FASCIO, [σπαργανίζω] āre. Faſcia ligare. Spartianus de Antonino Pio, cap. 13. pr. Sed quum eſſet longus & ſenex, incurvareturque, tiliaceis tabulis in pectore poſitis faſciabatur, ut rectus incederet.

FASCIĀTUS, a, um. Partic. Martial. 12. 57.

Nec faſciato naufragus loquax trunco.

FASCIĀTOR, ōris. m. Hieron.

FASCIĀTRIX, īcis. f. Idem.

FASCICULUS. V. FASCIS.

FASCĬNUM, i. n. & FASCINUS, i. m. [βασκανία] a Fando; Quoddam incantationis genus, quo homines ita ligantur, ut liberi non ſint, nec mentis compotes; ſæpeque ad extremam maciem deveniant, vel a Faſciis dicitur, quibus ligabant quos faſcinabant. Duplex autem habetur Faſcinus, alius qui Oculo, alius qui Lingua fit. De primo, Virg. 3. Ecl. 103.

Neſcio, quis teneros oculus mihi faſcinat agnos. De altero 7. Ecl. 27.

Aut ſi ultra placitum laudarit, baccare frontem
Cingite, ne vati noceat mala lingua futuro.

Faſcina dicebantur & Ipſa remedia contra faſcinum, ſeu amuleta, quæ & Præbia dicebantur antiquis, & membri virilis ſive mentulæ figura pueris ſuſpendebantur e collo. Hinc Varro ait de L. L. 6. 5. Pueris

turpicula

turpicula res in collo quæ suspenditur, nequid obsit bonæ scævæ causa. Atque hinc Ipsum membrum virile, seu Veretrum perinde Fascinum appellatum. Cujusmodi non unum exemplum in Priapiis licet notare, ubi & Fascinosum pro Bene vasato legere licet. V. infra.
Fascinus etiam Dei nomen apud veteres. Plin. lib. 28. cap. 4. Quanquam illos religione tutatur & Fascinus, Imperatorum quoque, non solum infantium, custos, qui deus inter sacra Romana a Vestalibus colitur, & currus triumphantium, sub his pendens, defendit, medicus invidiæ. V. Th. Barthol. de Puerp. Vett. sub fin.

FASCĪNO, [βασκαίνω] āre. Virg. 3. Ecl. 103.
Nescio quis teneros oculus mihi fascinat agnos.
Lingua mala fascinare aliquid. Catull. 7. 12. V. dict. superior.

FASCINANS, antis. [βασκαίνων] Qui fascinat. Plin. lib. 13. cap. 4. Quibusdam osseum lunatumque, dente contra fascinantes religione politum. De palmularum ligno, seu nucleo.

FASCINĀTIO, ōnis. f. [βάσκανσις] Plin. lib. 28. cap. 2. Cur & fascinationibus adoratione peculiari occurrimus? Idem lib. 19. cap. 4.

FASCINĀTOR, ōris. m. Vet. Gloss. Fascinator, βάσκανος.

FASCINĀTRIX, īcis. f. Apulej.

FASCINAMENTUM, i. n. apud eundem.

FASCINŌSUS, i. m. Qui magno Priapo præditus. Priap. Carm. 79.
Non es poeta fascinosior nostro. Editum tamen a Sciop. Sarcinosior.

FASCIS, is. m. [φάκελος, ἱλειδανός] Lignorum aut alterius cujuscunque rei ligata congeries, quam ligando facimus. Unde Fascem coculariam vocare possumus, id quod Galli Parisienses vocant *Une bourrée.* Nam cocula, ut Festus ait, sunt ligna minuta quibus facile coquuntur opsonia. Cæs. 8. Bell. Gall. 15. Fasces stramentorum ac virgultorum. Sic, Fasces calamorum. Martial. lib. 14. 38.
Fascis, Onus: ob id dictum, quod fasces lignorum seu aliarum rerum, graves sunt portantibus. Virg. 9. Ecl. 65.
— ego hoc te fasce levabo. Idem 3. Georg. 347.
— injusto sub fasce viam dum Carpit.

FASCES, pl. Insignia dicebantur, quæ Magistratibus Romanis lictores præferebant. Erant autem fasciculi colligati ex virgis seu bacillis de betula arbore, Plin. 16. 18. inter quas obligata securis ita erat, ut ferrum in summo fasce emineret. Hos fasces Romulus instituit Auctore Dionysio lib. 3. & Liv. 1. 8. Sed Flor. 1. 5. 5. Tarquinius, inquit duodecim Tusciæ populos frequentibus armis subegit. Inde fasces, &c. Habebant autem Consules duodenos fasces, Prætorum erant seni. tam in urbe, quam in provincia, sed hic additis, detractis illic securibus. Dictatorum erant 24. cum securibus etiam in urbe. Decemvirorum tantum ille primum fasces habebat, qui tum jus diceret. Liv. 3. 33. Dein singuli duodenos cum securibus corripuere. Idem cap. 36. V. Spanhem. de Usu & Præst. Num. diss. 10. a p. 88. ad 172.
Bijuges fasces, Fratrum una coss. Claud. in Cons. Prob. & Olyb. 233.
Atque uno bijuges tolli de limine fasces.
Fracti fasces, In luctu. Ovid. ad Liv. 177.
Laureati fasces C. Marii, ex victoria. V. LAURUS. Cic. 1. Divin. 59.
Lictorii fasces. Auctor de Vir. Illustr. cap. 20.
Pulchri fasces. Lucret. lib. 5. 1233.
Superbi fasces. Hor. 1. Carm. 12. 35.
Attollere primos fasces. Virg. 7. Æn. 173.
Præeunt novi fasces. Ovid. 1. Fast. 81. de Kal. Jan. die, qua magistratum inibant solenni processione coss.
Præferuntur Prætoribus fasces. Cic. 7. Verr. 22.
Submittere fasces populo. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Fasces submittere, Insignia vimque imperii, majestati vel reverentiæ alicujus submittere; ut Publicola, qui primus hoc instituit. Quum enim posset imperii summi, i. e. Consulatus jure uti agendo cum populo, fasces tamen majestati Populi Romani submisit: h. e. Lictores a se tantisper abire jussit, quoad concionatus esset, ut auctor est Liv. lib. 2. ab Urbe. 7. Hæc Bud. [Quem errare vel ex hoc liquet, quod sæpe per Lictorem astantem prehendi ac duci quempiam Quiritium Consules jusserunt. V. Liv. 2. 29. iidemque sæpe in tribuniciis procellis fascibus fractis discesserunt. V. eund. 2. 55. Quare Fasces submitti potius eadem ratione, atque Arma, Vexilla aliaque id genus, dicebantur, quum Supina non Erecta præferebantur. V. quæ infra in SUBMITTO dicemus, & adde omnino quæ Gevart. Lect. Papinian. 4. 4. proposuit.
Fasces etiam, [ῥαβδοῦχίαι] pro Magistratibus & honoribus, qui a populo præstantur alicui. Virg. 2. Georg. 495.
Non illum populi fasces, non purpura regum Flexit.
Extraordinarii fasces. Cic. pro Domo 24. Nullus locus orbe terrarum vacuus extraordinariis fascibus atque imperio Clodiano fuisset. De usurpato contra leges magistratu.
Petere fasces. Lucret. 3. 1009. i. e. Honores.
Fasces ingenii. Plin. in tot. oper. præfat. Perfricui faciem, nec tamen profeci: quando alia via occurris ingens, & longius etiam submoves ingenii fascibus. A lictoribus est ductum, qui ante magistratum incedentes, turbam submovebant. Sensus est: Si fasces Consulares & summi honoris insignia me non terrent, nec submovent a te, at submovet acre & excellens ingenium, cujus judicium subire intrepidus nemo potest.

FASCEATIM, [φακελληδὸν] Quintil. lib. 1. cap. 4. Adjiciebant & asseverationem, ut heu: & attractionem, ut fasceatim. V. Attractio in ATTRAHO.

FASCICŬLUS, i. m. dimin. [φακελλίδιον] Parvus fascis: ut, Fasciculus epistolarum. Cic. 2. Q. frat. 7. Sic Cic. 16. Fam. 26. Quod fasciculus alter ad me jam sine tuis litteris perlatus est.
Manualis fasciculus. V. MANUS.
Librorum fasciculus. Hor. 1. Epist. 13. 13.
Colligere in fasciculos manuales. V. COLLIGO.
Fasciculus, Olfactoriolum. Cic. 3. Tusc. 43. Fasciculum ad nares admovebis, incendes odores, & sertis redimiri jubebis & rosa.

FASCICULĀRIS, e. Veget. 2. 19. extr. Fascicularia, id est Lignum, fœnum, aquam, stramen, etiam legitimi milites in castra portabant.

FASELLUS, sive FASĒLUS, FASEOLUS. V. PHASELUS.

FASSUS. V. FATEOR.

FASTI, orum. vel FASTUS, uum. pl. m. Liber in quo continetur dierum festorum, profestorumque observatio. Lucan. lib. 10. 187.
Nec meus Eudoxi vincetur fastibus annus. Varro in Ephemeride, Cæsar fastus correxit. apud Priscianum, lib. 6. fol. 64. a. extr. Ald. qui & auctor est, eadem forma dici Fastus vel fasti, qua Senatus vel senati. Frequentius tamen illud secundæ, hoc quartæ reperitur.
Fasti dispescuntur in Majores & Minores. Illos & Consulares vocant, in quibus consulum series per annos singulos digesta fuit: Hos Kalendares, quod præcipue dierum cujusque mensis computationem continerent, quod genus & Calendarium vocatur; aliudque rursus Urbanum, aliud Rusticum. De Majoribus Cic. 4. Att. 8. Ut non minus longas jam in codicillorum fastis futurorum consulum paginulas habeat, quam factorum.
Enumeratio fastorum. Cic. 5. Fam. 12.
Evellere consules ex fastis. Cic. pro Sext. 33. Consules non modo ex memoria, sed etiam ex fastis evellendi.
Ferre hanc legem ulli fasti possunt? Cic. in Pison. 30.
Fastos Kalendares olim Pontifices soli curabant. Eos primum circa forum in albo proposuisse Flavium scribam, Liv. 9. 46. scribit; ut quando lege agi posset, sciretur. Meminit hujus rei & Cic. 6. Att. 1. Quare cum in Fastis pontificum omnis dierum, quibus lege agere liceret ratio contineretur multum ex eo facto popularis gratiæ Flavius ille scriba reportavit. Cic. pro Muren. 25. Posset agi lege, nec ne pauci quondam sciebant: fastos enim vulgo non habebant. Erant in magna potentia qui consulebantur &c.
Addere diem fastis. Capitolin. in M. Aurelio 154. Fastis dies judiciarios addidit. H. St. locus est cap. 10. extr.
Eximere dies de fastis. Cic. 4. Verr. 132.
Notant dies fastorum accretione & diminutione luminis sol & luna. Cic. 1. Tusc. 68.
Picti fasti. Ovid. 1. Fast. 11.
Signantes tempora fasti. Ovid. 1. Fast. 657.
Signata tempora fastis. Ovid. 2. Fast. 7.
Tollere de fastis diem festum. Cic. 6. Verr. 151. Quum diem festum ludorum de fastis suis sustulissent.
Fastorum libris etiam totius anni res Pop. Rom. inscriptæ continebantur, & causæ festivitatum explicabantur, ut in fastis Ovidii: de quibus idem lib. 1. Fast. 7.
Sacra recognosces annalibus eruta priscis, &c. V. Suet. Tiber. 5. & ibi Torrentium.
Plura de Fastis V. in Lex. Pitisc. & Menolog. Fabric. ejusdemque Bibligr. Antiq. cap. 10. Adde Commentt. ad Fast. Ovid.

FASTUS, a, um. Adj. ut Dies Fasti, per quos Prætoribus omnia verba sine piaculo licet fari. Varro de L. L. 5. 4. Quibus opponuntur Nefasti, per quos, ut idem ait, nefas fari Prætorem. Hinc Ovid. 1. Fast. 47.
Ille nefastus erit per quem tria verba silentur:
Fastus erit per quem lege licebit agi. Sunt autem hæc verba prætoris solennia Do, dico, addico.

FASTIDIO, FASTIDIUM. V. FASTUS pro Superbia.

FASTIGIUM, i. n. [μετωπώτατον, ἄκα] Altitudo ac summitas alicujus operis, vel Ædificii summum, inquit Fest. Cæs. 7. Bell. Gall. 69. Mediocri interjecto spatio, pari altitudinis fastigio. Virg. 1. Æn. 442.
— & fastigia suspicit urbis.
Culminis summi fastigia. Virg. 2. Æn. 458.
Delubrorum fastigia. Ovid. 1. Met. 373.
Fastigiorum multorum tectum. Cic. 3. Q. frat. 1. §. 4. extr.
Operum fastigia spectantur, latent fundamenta. Quintil. in proœm. lib. 1. pag. 6.
Tecti fastigia summi. Virg. 2. Æn. 302.
Aurea fastigia templi. Ovid. 15. Met. 672.
Declive fastigium. V. DECLIVIS.
Leve fastigium. Curt. lib. 6. cap. 6. 23. Prærupta rupes erat, qua spectat Occidentem: eadem, qua vergit ad Orientem, leviore submissa fastigio. i. e. Sensim sese attollente, sive non arduo. Budæus. Al. Leniore.
Sublime fastigium. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Summa fastigia. Virg. 2. Æn. 758.
Ilicet ignis edax summa ad fastigia vento
Volvitur. Fastigia, inquit Servius, modo de Summitate proprie dixit; alibi per contrarium de Imo. Inde est, Cœlumque profundum: quasi, cujus sit porro fundus; quum de imo profundum, de summo fastigium dicatur. Hæc ille.
Fastigium, Pars ima alicujus rei etiam dicitur. Virg. 2. Georg. 288.
Forsitan & scrobibus quæ sint fastigia quæras. Fastigium, inquit Servius, & Summæ & Imæ partis possumus dicere, sicut Altum & mare & cælum dicimus. Hinc est, Cælumque profundum; quum & puteus sit profundus. Hactenus ille. Varro de R. R. lib. 1. cap. 14. Fossa ita idonea, si omnem aquam quæ e cælo venit, recipere potest, aut fastigium habet, ut exeat e fundo. i. e. Declivitatem.
Fastigium, Primordium. Virg. 1. Æn. 346.
— sed summa sequar fastigia rerum. Servius. [Immo illud est, quod Summa capita attingere Plautus dixit. V. CAPUT.
Sed & Ædificiorum summa, Fastigia appellantur. Unde,
Operi fastigium imponere; cui opponitur Jacere fundamenta. Cic. 3. Off. 33. Sed quoniam operi inchoato, prope tamen absoluto tanquam fastigium imponimus. V. IMPONO.
Submittitur Hyrcaniæ fastigium perpetua valle. Curt. lib. 6. 4. 19.
Fastigium domus in honoribus divinis numerabatur. Cic. 2. Philipp. 110. Quem is majorem honorem consecutus erat, quam ut haberet pulvinar, simulacrum, fastigium, flaminem? V. Græv. ad hunc loc.
Fastigium pro Honore & dignitate ponitur. ut,
Fastigium tenere inter homines. Plin. in Paneg. 85. hic Fastigium est Dignitas & majestas hominis, a Fastigio, i. e. Altitudine paulatim gracilescente, deducta significatio. Idem Plin. 2. Epist. 1. Summum fastigium privati hominis implere. Liv. lib. 2. 27. Quod facile appareret, non tam ad honorem ejus, cui curatio altior fastigio suo data esset, factum, quam ad Consulum ignominiam. Vellej. 2. 69. 1. In consulare fastigium provectus. Nepos, 25. 14. 2. Pari fastigio (dignitatis) stetit in utraque fortuna.
Vulgus Statum vocat, id quod Fastigium Romani vocaverunt; ut Liv. quodam loco, Ejusdem fastigii civis vocat. Ex Bud.
Fastigium, idem quod Genus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 6. pr. Igitur quum tria genera sint a specie simplicia agrorum, &c. E quibus

bus tribus faſtigiis ſimplicibus, &c. Paulo poſt, Propter hæc tria faſtigia formæ, diſcrimina quædam fiunt ſationum.

FASTIGIO, vel FASTĪGO, [κορυφόω] āre. Acuminare, & quaſi In faſtigium erigere. Plin. lib. 18. cap. 7. Frumenta hieme in herba ſunt, verno tempore faſtigiantur in ſtipulam. Faſtigantur Hard. hic & aliis locis. V. Iſ. Voſſ. ad Melæ 1. 4. & Gronov. ad Liv. 1. 38.

FASTIGANS, Partic. apud Sil. lib. 5. 50.
— mediamque per alvum
Senſim faſtigans, compreſſa cacumina nectit. I. e. Acuens.

FASTIGATUS, ſive FASTIGIATUS, a, um. ut, Collis, in fronte leviter faſtigiatus, paulatim ad planitiem redibat. Cæſ. de Bell. Gall. 2. 8. 3. al. Faſtigatus. Liv. 37. 27. Collis in modum metæ in acutum cacumen a fundo ſatis lato faſtigatus.
Pyramides ſunt turres faſtigatæ. Solin. cap. 45. de Ægypt. extr. al. Faſtigiatæ. V. Iſaac. Voſſ. ad Melam p. 17. & Drakenb. ad Sil. 5. 50.
Conſulares faſtigatiſſimi. Sidon. 1. Epiſt. 9. i. e. Superbiſſimi.

FASTIGATE, Adv. apud Boethium.

FASTIGATIO, ōnis. f. Plin. lib. 17. cap. 14. Calami exacutio medullam ne nudet; tenui tamen fiſtula detegat, ut faſtigatio levi deſcendat cuneo, tribus non amplior digitis.

FASTOSUS. V. FASTUS, pro Arrogantia.

FASTUS, pluralis numeri, pro Faſtis. V. FASTI.

FASTUS, ûs. m. [φρόνημα, τὸ γαυρὸν] Superbia, & elatio quædam cum jactantia verborum: & proprie Indigna ſui ipſius per ſuperbiam exiſtimatio. Plin. lib. 11. cap. 37. Hæc maxime indicant faſtum. De Superciliis loquens. Ovid. 1. Faſt. 419.
Faſtus ineſt pulchris, ſequiturque ſuperbia formam.
Alto faſtu turgidus. Claud. 2. in prim. Conſ. Stil. 159.
Superbus faſtus ac procax Cleopatræ. Plin. lib. 9. cap. 35. Superbo ſimul ac procaci faſtu, ut regina meretrix.
Tumidi faſtus. Ovid. 1. de Arte Am. 715. al. Flatus.
Vani faſtus. Claud. de Bell. Get. 551.
Contemnere aliquid ſuo faſtu. Propert. lib. 1. 7. 25.
Exuere faſtus. Ovid. 2. de Arte Am. 241.
Ponere faſtus. Ovid. de Rem. Amor. 411.
Faſtus etiam pro Contemtu, qui ex ſuperbia eſt. Tacit. 2. Ann. 2. 5. Accendebat dedignantes & ipſe, diverſus a majorum inſtitutis, raro venatu, ſegni equorum cura, quoties per urbes incederet, lecticæ geſtamine, faſtuque erga patrias epulas. V. ibi Pichenam. conf. lib. 4. 74; & Lipſ. Var. Lect. 2. 22.

FASTŌSUS, a, um. [γαυρώδης, φρονηματώδης] Qui magno faſtu contemnit. Martial. lib. 10. 13.
Ad nocturna jaces faſtoſæ limina mœchæ.
Domus faſtoſa. Lucan. ad Piſon. 107. Faſtuoſus Vett. non agnoſcunt.

FASTĪDIO, īvi, ītum, [βδελύσσω, βδελύττομαι, ἀποστρέφομαι, παρορέω] īre. Cum faſtu quodam & ſuperbia contemnere. Plaut. Stich. 5. 4. 34.
Quid hic faſtidis? quod faciundum vides eſſe tibi, quin bibis?
Faſtidire, & iraſci. Cic. pro Milon. 43. Qui non modo improbitati iraſcuntur candidatorum, ſed etiam in recte factis ſæpe faſtidiunt.
Faſtidire & odiſſe aliquid. Hor. 2. Epiſt. 1. 22.
Faſtidire, cum infinitivo. pro Recuſare. Quintil. lib. 5. cap. 11. Repetere tamen auctoritatem a plurimis litteris non faſtidierunt.
Aliquem faſtidire. Virg. 2. Ecl. 73.
Invenies alium, ſi te hic faſtidit Alexis. Sic, Faſtidire preces alicujus. Liv. 4. Bell. Maced.
Æſtus faſtidit amictum. Claud. in Epithal. 6.
Minores non faſtidire. Claud. de 4. Conſ. Hon. 302.
Mei faſtidit. h. e. Sum illi tædio. Plaut. Aul. 2. 2. 67.
Abiit, neque me certiorem fecit, faſtidit mei. Lucil.
Difficiles ſumus, faſtidimus bonorum.
De Cibis uſus Horatius eſt, 1. Epiſt. 17. 15.
— ſi ſciret regibus uti,
Faſtidiret olus
Omnia faſtidis præter pavonem. Idem 1. Serm. 2. 115.

FASTIDIENS, [βδελυττόμενος] Partic. ut
Faſtidientis ſtomachi eſt multa deguſtare. Sen. Epiſt. 2.

FASTIDĪTUS, a, um. [βδελυχθεὶς] Partic. a Faſtidior paſſivo. Lucan. 7. 844.
— pars magna Senatus
Faſtidita jacet. Plin. in præf. 6. Faſtiditis gratiam dare.
Dominationibus faſtiditus. Tacit. 13. Ann. 1.
Domus faſtidita. Ovid. de Rem. Amor. 542.
Verba faſtidita repellere. Ovid. 4. de Pont. 1. 19.
Viri non faſtiditi, i. e. Aliquo in pretio habiti. Ovid. 2. Triſt. 120.

FASTIDIENDUS, a, um. aliud Partic. Columel. lib. 2. cap. 9. in fine, Milium cum lacte pultem non faſtidiendam præbet.

FASTIDIENTER, Adv. Apul. 5. Met. p. 166. Parentibus faſtidienter appellatis.

FASTIDIUM, i. n. [βδέλυγμα] Contemptus ille dicitur atque etiam tædium. Cic. pro Lege Agr. 2. 20. Superbia nata inibi eſſe ex Campanorum faſtidio videtur.
Faſtidium in re aliqua. Cic. de Opt. Gen. Orat. 18.
Faſtidium in cibis, redundatio ſtomachi, indices ſunt hominis inchoati. Plin. lib. 7. cap. 6.
Citra faſtidium. V. CITRA.
Cibi ſatietas & faſtidium. Cic. 1. de Invent. 25.
Rerum domeſticarum faſtidium. Cic. 1. de Fin. 10.
Stomachi faſtidium. Cic. 2. Fam. 16. Noſti enim non modo ſtomachi mei, cujus tu ſimilem quondam habebas, ſed etiam oculorum, in hominum inſolentium indignitate, faſtidium.
Superbia, & faſtidium, & arrogantia. Cic. 1. Off. 90. Atque etiam in rebus proſperis, & ad voluntatem noſtram fluentibus, ſuperbiam, faſtidium, arrogantiamque magnopere fugiamus. Hic eſt Faſtus.
Delicatiſſimum faſtidium. Cic 1. de Fin. 5. Rudem enim eſſe omnino in noſtris poetis, aut inertiſſimæ ſegnitiæ eſt, aut faſtidii delicatiſſimi.
Inſolens faſtidium. V. INSOLENS.
Audiendi faſtidium. Cic. de Opt. Gen. Orat. 12. Sin autem intelligentiam ponunt in audiendi faſtidio.
Abigere faſtidium. V. ABIGO.
Abſtergere faſtidium. V. ABSTERGO.
Adducere in faſtidium rem aliquam. Plin. in præfat. 6. Alia vero ita multis prodita, ut in faſtidium ſint adducta.
Adhæreſcunt faſtidiis, quæ prava ſunt: quæ recta ſunt, probantur. Cic. 1. de Orat. 258.
Afferre faſtidium. V. AFFERO.
Alitur ſtomachus pluribus cibis minore faſtidio. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Auferre faſtidium. V. AUFERO.
Creare faſtidium. V. CREO.
Faſtidio aliquid damnare. V. DAMNO.
Deducere faſtidium. V. DEDUCO.
Detrahere faſtidium. Plin. lib. 22. cap. ult.
Excutere faſtidium. Sen. Epiſt. 120. fin.
Extundit faſtidia labor. Hor. 2. Serm. 2. 14.
Ferre faſtidium. Cic. 10. Philipp. 8. Quorum, ſi eſſent arrogantes, non poſſem ferre faſtidium.
Fert eloquentia ex amplitudine faſtidium. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Levare faſtidium. Quintil. lib. 9. cap. 3. Quotidiani, & ſemper eodem modo formati ſermonis faſtidium levat.
Movere faſtidium. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Movere faſtidia ſtomacho. Hor. 2. Serm. 4. 78.
Pati ſuperba faſtidia alicujus. Virg. 2. Ecl. 15.
Purgare faſtidium. Plin. lib. 8. cap. 27. Palumbes, graculi, merulæ, perdices, lauri folio annuum faſtidium purgant.
Subeunt mihi faſtidia. Ovid. 16. Epiſt. 97.
Sum. ut, Faſtidio eſſe. Plin. lib. 7. cap. 1. Potiusque ad auctores relegabo, qui dubiis reddentur omnibus: modo ne ſit faſtidio Græcos ſequi.
In faſtidio eſſe. Plin. lib. 12. cap. 19. Ipſum vero lignum in faſtidio eſt propter origani acrimoniam.
Vincere faſtidia varia cœna. Hor. 2. Serm. 6. 86.
Faſtidium meum, Quo ego alios faſtidio: Faſtidium mei, Quo ego ab aliis faſtidior. Quintil. Declam. 14. Vanitatem faſtidio mei, deſpectuque captavit.

FASTIDIŌSUS, a, um. Adj. [βδελυκτικὸς] Qui faſtidit. Cic. de Clar. Orat. 207. Propterea quod Antonius, qui maxime expetebatur, facilis in cauſis recipiendis erat: faſtidioſior Craſſus, ſed tamen recipiebat. Plaut. Mil. 4. 6. 18. Iſtius metus me macerat, quod ille faſtidioſus eſt jam. Hor. 3. Carm. 1. 37.
— dominusque, terræ Faſtidioſus. [Sic niſi diſtinguas friget ſententia.
Faſtidioſus litterarum Latinarum. Cic. de Clar. Orat. 247. C. Memmius L. filius perfectus litteris, ſed Græcis; faſtidioſus ſane Latinarum, argutus orator, &c.
Aurium ſenſus faſtidioſiſſimus. Auctor ad Heren. lib. 4. 33. ubi idem fere eſt ac Delicatus.
In æquos & pares faſtidioſus. Auctor ad Heren. lib. 4. 53.

FASTIDIŌSE, Adv. [παρεωραμένως] Cic. pro Planc. 65. Huic ego jam ſtomachans faſtidioſe, immo ex Sicilia inquam.
Faſtidioſius facere aliquid. Cic. 2. de Orat. 364. Quem ego paulo ſciebam, vel pudentius, vel invitius, (nolo enim dicere de tam ſuavi homine faſtidioſius) ad hoc genus ſermonis accedere.
Faſtidioſe judicare. Cic. 1. de Orat. 118. Quam diligenter, quam prope faſtidioſe judicamus? Sic, Faſtidioſe ſpectare aliquid in aliquo. Idem 1. de Orat. 258.
Probare lente & faſtidioſe aliquid. Cic. 2. Att. 1.
Spectare faſtidioſe. Cic. 1. de Orat. 258.

FASTIDIBILIS, e. Tertull. de Anima, cap. 33. Judicia faſtidibilia.

FASTIDILĬTER, Adv. Idem quod Faſtidioſe: Antiquum. Varro, Cras credo hodie nihil, Quibus inſtabilis animus, ardens habere & non habere, faſtidiliter inconſtanti pectore. Nonius 2. 396.

F A T

FATALIS, FATARI. V. FATUM.

FATEOR, ēris, faſſus ſum, [ὁμολογέω, ὁμολογοῦμαι, σύμφημι] ēri. eſt (inquit Servius) Coactorum & culpabilium. Virg. 4. Æn. 20.
Anna (fatebor enim) miſeri poſt fata Sichæi, &c. Donatus item, Fateri non teſtis eſt, ſed rei. Ter. Eun. 4. 4. 46. Non poteſt ſine malo fateri, video. Cic. 7. Verr. 160. Quum tute faſſus eſſes te id crimen tanto ante metuiſſe ſi eum diceres mortuum, quis te audiret?
Fateri, eſt etiam Sponte affirmare, ut vult Perottus. Cic. 6. Verr. Hæc ſum rogaturus, navem debeantne? fatebuntur. præbueritne Prætore C. Verre? negabunt. Ter. And. 5. 3. 25.
Ego me amare hanc fateor: ſi id peccare eſt, fateor id quoque.
Fateri de re aliqua. Cic. Anteq. iret, &c. 7. Qui quum de ſcelere fateretur, non tamen ſententiis prius judicum convinceretur, quam ſupplicio addiceretur.
Fateri de ſe. Liv. 24. 5. De ſe ipſe haud cunctantur faſſus, conſcios celabat.
Non ſolum fateri; ſed etiam profiteri aliquid. Cic. pro Cæcin. 24. Et pro Rabir. 17. Quamobrem fateor, atque etiam profiteor, & præ me fero; perduellionis judicium a me fuiſſe ſublatum.
Animum pallore fateri. Ovid. 6. Faſt. 19.
Fidem fateri & animum alicujus. Cic. 1. Fam. 23. Laterenſis noſtri & fidem & animum in Rempub. ſingularem ſemper fatebor. Subaudi Fuiſſe.
Culpa fatenda eſt. Ovid. 2. Triſt. 315.
Delicta fateri. Ovid. 4. Met. 684.
Errores ſuos fateri. Claud. 2. in Eutrop. 7.
Falſum fateri. Cic. in Partit. 50. Morique maluerunt falſum fatendo, quam inficiando dolere.
Peccatum fateor. Hor. 2. Serm. 4. 4.
Subigere aliquem fateri, i. e. Cogere ut fateatur. Virg. 6. Æn. 567.
Nulline faterier audes? Hor. 2. Epiſt. 2. 148.

FASSUS, a, um. Partic. [ὡμολογηκὼς] ut, Ignoſcere faſſo. Ovid. 13. Met. 189.

Da veniam faſſo. Ovid. 4. de Pont. 2. 23.
Parcere faſſo. Ovid. 16. Epiſt. 11.
Manus faſſæ. Idem 3. Amor. 8. 22.
Pudor faſſus. Idem 2. de Arte Am. 556.
Voces faſſæ ſua gaudia. Idem 2. de Arte Am. 689.

FASSURUS, a, um. Partic. [ὁμολογησόμενος] Ovid. 14. Met. 353.
Quid cuperet faſſura fuit.

FATHISCO. V. FATISCO.

FATIDICUS, FATIFER. V. FATUM.

FATĪGO, [ἐνοχλέω, κατατεινέω] āre. Ad laſſitudinem deducere. Virg. 5. Æn. 253.
Veloces jaculo cervos, curſuque fatigat. Liv. 8. 10. pr. Qui aliquandiu pugna atroci quum & ſemetipſi fatigaſſent, & haſtas aut præfregiſſent, aut hebetaſſent.
Fatigari æſtu. Cæſ. 3. Bell. Civil. 95.
Fatigare, Cogere. Virg. 9. Æn. 63.
— collecta fatigat edendi
Ex longo rabies, & ſiccæ ſanguine fauces.
Fatigare, Excitare, hortari. Virg. 4. Æn. 572.
— ſociosque fatigat,
Præcipites vigilate viri.
Fatigare haſta, Percutere. Virg. 9. Æn. 610.
— verſaque juvencum
Terga fatigamus haſta. i. e. Pro ſtimulo haſta pungimus. V. Turneb. Adverſ. 29. 25.
Fatigare, Perturbare, commovere. Virg. 1. Æn. 284.
Quæ mare nunc, terrasque metu, cælumque fatigat.
Animum fatigare. Hor. 2. Carm. 11. 12.
Bella fatigare. Sil. lib. 7. 125.
Corda fatigat ſpe laudum Juno. Sil. lib. 1. 63.
Curas fatigare. Stat. 5. Silv. 1. 72.
Cura fatigat me. Claud. in Conſ. Prob. 64.
Dentem in dente fatigare. Ovid. 8. Met. 825.
Dextram alicujus oſculis fatigare. Tacit. 15. Ann. 71.
Diſcentem per ambages fatigare. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Fame fatigari. Nepos 18. 12. 4.
Fortuna quæ te fatigat. Virg. 6. Æn. 533.
Jovem fatigare votis. Martial. lib. 7. 59.
Quum votis ſibi quisque te fatiget. h. e. Vehementer oret.
Martem fatigare, pro Prælium cum clamore depoſcere. Virg. 7. Æn. 582.
Undique collecti coeunt, Martemque fatigant. Serv.
Membra jactando fatigat. Lucret. lib. 3. 490.
Mora longa fatigat. Ovid. 2. Amor. 2. 23.
Queſtu ſuperos fatigat. Valer. 7. Argon. 311.
Silvas fatigare. Virg. 9. Æn. 605.
Venatu invigilant pueri ſilvasque fatigant. i. e. Ipſi fatigantur in ſilvis: aut pro Feris, Silvas poſuit. Serv. in loc. V. etiam Drakenb. ad Sil. 2. 74.
Fatigare vinclis & carcere, i. e. Cohibere. Cic. 3. Off. 73. Qui non verbis ſunt & diſputatione philoſophorum, ſed vinculis & carcere fatigandi. Al. Caſtigandi.
Fatigare, pro Fatigari. Virg. 8. Æn. 94.
Olli remigio, noctemque diemque fatigant.
Fatigare etiam τῷ Titillare jungitur in Vet. Gloſſ. Lat. Gr.

FATIGĀTUS, a, um. Partic. [κατατονηθεὶς] ut, Ludo & ſomno fatigatus. Hor. 3. Carm. 4. 11. i. e. Victus & oppreſſus.
Feſſum vero animo, Fatigatum corpore dicimus. Servius.
Fortuna, velut fatigata, deſtituit eos. Vellej. 2. 69. 6.
Lacerti fatigati. Ovid. 18. Epiſt. 83.
Pectus fatigatum. Ovid. 3. Amor. 11. 2.
Æſtu magno fatigatus. Cæſ. 3. Bell. Civil. 95.
In curſu fatigatus. Petron. cap. 6.

FATIGATIO, onis. f. [κατατόνησις] Columel. lib. 4. cap. 18. Quinetiam ipſa hortorum deſcriptio quanto eſt minoribus modulis conſita, fatigationem veluti minuit, &c. Quintil. lib. 1. cap. 12. Minus afficit ſenſus fatigatio, quam cogitatio.
Pro Facetiis & dicteriis, Fatigationes; ut & verbum Fatigare pro Cavillari poſuit Sidon. 1. Epiſt. 8. ubi V. Savaronem.

FATIGĀTOR, ōris. m. apud Auguſt.

FATIGATORIUS, a, um. Facetoſus. Sidon. 5. Epiſt. 17. Verba erant dulcia, jocoſa, fatigatoria.

FATIGABĬLIS, e. Tertull. de Anim. cap. 32.

FATILOQUUS. V. FATUM.

FATIM, Adv. eſt antiquum, idem ſignificans quod Abunde, copioſe. [ἀφθόνως] Fulgent. 2. Mythol. A quo Affatim compoſitum ejusdem ſignificationis, & verba Fatiſco, & Fatigo, quæ vide ſuo loco.

FATISCO, [κατασχαίνω] ĕre. Dehiſcere. Virg. 1. Æn. 127.
Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiſcunt. Ubi Servius, Fatiſcunt, Abundanter aperiuntur. Fatim enim Abundanter dicimus, unde & Affatim. Hiſcere autem, Aperire. Proinde non deſunt qui Fathiſco putent ſcribendum.
Area fatiſcit. Virg. 1. Georg. 180.
Fatiſcor a Fateor deducit A. Gellius lib. 17. cap. 2. ut Fruniſcor a Fruor. Significatione tamen parum convenit.
Fatiſcuntur, pro Fatiſcunt. Varro Antiquit. Human. lib. 14. Altera ira, altera vulneribus fatiſcuntur. Pacuvius Duloreſte, Vereor ſi unquam fatiſcar facere quidquam, quod quibo, boni. Nonius.
Fatiſcere, Deſidere in rugas & ſulcos. Gell. 12. 1. Ne æquor illud ventris irrugetur, & de gravitate oneris a labore partus fatiſcat. Prudent. Cathem. 9. 51.
Nec fatiſcit unda ſanctis preſſa ſub veſtigiis. Loquitur de Chriſto incedente per aquas.
Fatiſcere, [ἀπειπεῖν, ἀπαγορεύειν] Deficere. Columel. lib. 2. cap. 14. Sed omni ſolo quod prædictorum leguminum ſegetibus fatiſcit, una præſens medicina eſt. Virg. 1. Georg. 180.
— neu pulvere victa fatiſcat. Plin. de rege apum, lib. 11. cap. 16. Hunc eſſe ſolum marem exiſtimant, præcipua magnitudine, ne fatiſcat. i. e. Laſſeſcat & deficiat in coitu. Idem lib. 17. cap. 2.
Animæ natura fatiſcit feſſa ævo. Lucret. lib. 3. 459.
Fatiſcit laxaturque chelys. Stat. 4. Silv. 4. 32.
Cameli & equi ſine calceatu in longiore itinere fatiſcunt. Plin. lib. 11. cap. 45. ad finem.
Clamore fatiſcere. Stat. 5. Silv. 5. 21. i. e. Fletu & ejulatu debilitari.
Corda longo ſudore fatiſcunt. Stat. 11. Theb. 92.
Mens expugnata fatiſcit. Stat. 4. Theb. 187.
Seditio donec fatiſceret. Tacit. 3. Hiſt. 10.

FATUA, æ. f. ſive FAUNA, quæ & Bona dea vocabatur [Ἀγαθὴ θεός] & ut alii volunt, Senta, dea dicta eſt terra: quod infantes partu editi, non prius vocem edunt, quam terram attigerint. Hanc Varro ſcripſit tantæ pudicitiæ fuiſſe, ut nemo illam, dum vixit, præter virum ſuum, mas viderit: nec nomen ejus audierit. Propter quod illi in operto mulieres ſacrificabant, & Bonam deam nominabant. V. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 12.
Fatua perhibetur Fauni uxor. Juſtin. 43. 1. 8. Fauno fuit uxor nomine Fatua. V. dict. ſeq. & f. l. FAUNUS.

FATUELLUS, ſive FAUNUS, [Φαῦνος] Pici filius fuit, & pater Latini, qui regnavit in Latio, cujus uxor Fatua & Fauna dicta eſt, ut ait Servius in illud Virg. 7. Æn. 47.
Hunc Fauno, & Nympha genitum Laurente Marica
Accipimus: Fauno Picus pater, &c. Dicti ſunt autem Faunus & Fauna in vaticinando. Unde dicitur
Fatidicus Faunus. Virg. 7. Æn. 82. V. FAUNI.

FATUM, i. n. [πεπρωμένον, εἱμαρμένη, μόρσιμον] a Fatus, Partic. ſecundum Priſcianum in paſſiva ſignificatione, id eſt dictum. Unde Fatum, Juſſum, & dictum Dei. Cic. 1. de Divin. 125. Fieri igitur omnia fato, ratio cogit fateri. Fatum autem id appello quod Græci εἱμαρμένην, id eſt ordinem, ſeriemque cauſarum, quum cauſæ cauſa nexa, rem ex ſe gignat. ea eſt ex omni æternitate fluens veritas ſempiterna. Quod quum ita ſit, nihil eſt factum quod non futurum fuerit: eodemque modo nihil eſt futurum, cujus non cauſas idipſum efficientes natura contineat. Ex quo intelligitur, ut fatum ſit, non id quod ſuperſtitioſe, ſed id quod phyſice dicitur, cauſa æterna rerum: cur & ea quæ præterierunt facta ſint, & quæ inſtant fiant, & quæ ſequuntur futura ſint. Hæc Cic. Gell. lib. 5. cap. 2. ex Chryſippo, Sempiterna quædam eſt, & indeclinabilis rerum ſeries. Plaut. Bacch. 4. 9. 29. Ilio tria audivi fuiſſe fata, quæ illi exitio forent, &c. Priſcianus lib. 6. fol. 254. b. Ald. Idem eſſe dicit Plato Fatum, Voluntatem, & Juſſionem Dei.
Fatum, Oraculum. Virg. 5. Æn. 703.
Oblitus fatorum, Italasne capeſſeret oras. Servius.
Fatum, pro Caſu & calamitate. Cic. 1. Q. frat. 4. Amabo te, mi frater, niſi ſi uno meo fato & tu & omnes mei corruiſtis. Ex vetuſto codice legitur Facto.
Non tanta cælo ſocietas nobiſcum eſt, ut noſtro fato mortalis ſit ille quoque ſiderum fulgor. Plin. lib. 2. cap. 8.
Arcana fatorum. Virg. 1. Æn. 266.
Fati dies ultimus. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. ubi de Solone, Ad ultimum usque fati diem ancipiti fortunæ ſubjecti ſumus.
Stabile fatorum numen. Virg. 4. Ecl. 47.
Inviſus fatis. Virg. 4. Georg. 324.
Præter fatum. Cic. 1. Philipp. 10. Siquid mihi humanitus accidiſſet: multa enim impendere videbantur præter naturam, præterque fatum.
Arcana fata. Virg. 6. Æn. 72.
Benignum fatum. Juven. 16. Sat. 4.
Cæca fata. Hor. 2. Carm. 13. 16. i. e. Quæ videri non poſſunt.
Crudelia fata. Virg. 4. Georg. 495.
Celerrima fata. Virg. 12. Æn. 507.
Dira fata. Sen. Octav. 5.
Horrida belli fata. Virg. 11. Æn. 96.
Invida fata piis. Stat. 10. Theb. 378.
Miſerabile fatum. Ovid. 6. Met. 90.
Mutabile fatum. Stat. 9. Theb. 661.
Nova fata dicebant veteres, Quum inſolitæ & inſperatæ felicitates cui contigiſſent. Juvenal. 7. Sat. 189. — exempla novorum
Fatorum tranſi. Adde Pacat. Paneg. cap. 27.
Rapacia fata. Valer. 5. Argon. 2.
Sibyllina fata. Cic. 3. in Catil. 9. Lentulus autem confirmavit ex fatis Sibyllinis, Aruſpicumque reſponſis, ſe eſſe tertium illum Cornelium, &c. Hic ſunt Libri Sibyllini, qui & Fatales vocabantur.
Siniſtro fato genitus. Juven. 10. Sat. 129.
Triſte fatum. Hor. 1. Serm. 9. 29.
Vivacia fata ſenectæ. Lucan. lib. 2. 65.
Volucre fatum. Hor. 2. Carm. 17. 24.
— te Jovis impio
Tutela Saturno refulgens
Eripuit, volucrisque fati
Tardavit alas.
Abdita fata. V. ABDITUM.
Agunt Romanos acerba fata. Hor. Epod. 7. 17.
Appetebant fata. V. APPETO.
Canere fatum. Cic. 2. de Divin. 98. Lucius Taruſius urbis noſtræ fata canere non dubitabat.
Circumſtant nos dies & noctes fata omnia undique. Cic. 10. Philipp. 20.
Conſument ignava fortes fata viros. Sen. Agam. 6.
Continentur omnia fato quæ fiunt, & futura ſunt. Cic. 2. de Divin. 19.
Ereptus fatis. Ovid. 1. Met. 358.
Evertere leges fatorum. Stat. 2. Achill. 11.
Excipere. Tacit. Agric. 45. Conſtans, & libens fatum excepiſti.
Exequi, pro Subire. Cic. 9. Att. 4.
Exterrita fatis Dido. Virg. 4. Æn. 450.
Facere fato. Ulp. in l. 2. D. de cond. & demonſt. in fin. Nam ſi fato fecerit, non videtur obtemperaſſe voluntati.
Fari fatum. Cic. 1. Divin. 66.
Neque me Apollo fatis fandis dementem in vitam ciet. Ex antiquo poëta.

Festinantia fata. Stat. 3. Silv. 4. 25.
Fieri Consulem fato: h. e. Veluti divino quodam nutu & favore. Cic. 2. Verr. 29. Nam hoc Verrem dicere ajebant, te non fato, ut ceteros ex vestra familia, sed opera tua Consulem factum.
Fieri quonam me fato dicam? ut, &c. Cic. 2. Philipp. 1.
Flectere fatum. Cic. 3. in Catil. 19.
Jactatus fatis. Virg. 4. Æn. 14.
Impendet fatum. Cic. 2. in Catil. 11. Quibus ego confido impendere fatum aliquod & pœnam jamdiu improbitati debitam.
Impendent fato odia amicitiis. Cic. de Amicit. 2.
Inclinant jam fata ducum. Lucan. lib. 3. 752.
Ingruente fato. V. INGRUO.
Instat fatum. Hor. 1. Serm. 9. 29.
Inscribere fato, sive Fata scribenda advocare, dicebantur veteres eo die, quo pueris nomina imponebant, cum bona omina captarent, & ex nomine, & ex iis omnibus, quæ ab ejus horoscopo ad lustricum diem usque contigerant. V. Tertull. de Anima cap. 37. & 39. Scalig. Lect. Auson. 2. 22. p. 148.
Liventia fata. i. e. Invida. Stat. 5. Silv. 1. 145.
Manent immota fata. Valer. 5. Argon. 87.
Minitantia fata. Sil. lib. 13. 170.
Mutari fata non possunt. Cic. 2. de Divin. 20.
Prædicere, quid cuique eventurum, & quo quisque fato natus esset. Cic. 1. de Divin. 2.
Natus hoc fato Milo, ut ne se quidem servare potuerit, quin una Remp. servaret. Cic. pro Milon. 30.
Pendentia fata. V. PENDEO.
Potens fatum. Claud. de 4. Conf. Hon. 220.
Sequutus extrema fata. Virg. 9. Æn. 204.
Succumbere fatis. Lucan. lib. 8.
Sum. ut, In fatis esse. Ovid. 1. Met. 256.

Esse quoque in fatis reminiscitur, affore tempus
Quo mare, quo tellus, correptaque regia cæli Ardeat.

Si fatum tibi est, ex hoc morbo convalescere. Cic. de Fat. 28.
Daphnitæ fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. Cic. de Fat. 5.
Singulari fato esse in re aliqua. Cic. 6. Fam. 7. Qua quidem in re singulari sum fato.
Tardare alas volucris fati. Hor. 2. Carm. 17. 25.
Trahebant me mea fata. Ovid. 6. Epist. 51. al. Mala. Virg. 5. Æn. 709.

— quo fata trahunt, retrahuntque, sequamur.

Venit extremum fatum Reip. Cic. 3. Philipp. 35.
Vocamur alia ex aliis in fata. Virg. 3. Æn. 494.
Utere melioribus fatis. Virg. 6. Æn. 546.
Fatum, Mors: quod nihil tam necessarium impendeat homini quam mors. Sed, ut Gell. Observat. 13. 1. veteres non Quamlibet mortem, sed quæ Violentæ & inopinatæ opposita est Fatum appellaverunt: quod is ex Cic. 1. Philipp. 10. & Virg. 4. Æn. 696. probare satagit. V. exempla hic subjecta.
Exitium & fati dies. Cic. 3. in Catil. 17.
Lethum præcocis fati. Sen. Theb. 1.
Acerbissima fata. Quintil. in procem. lib. 6. Quamvis acerbissimis rapta fatis, felix decessit.
Novissima fata. Sen. OEth. 9.
Tarda fata. Valer. 6. Argon. 288.
Ultimum fatum. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Abrumpere sua fata. Sen. OEth. 7. V. ABRUMPO.
Arcessere sibi fatum ferro. Lucan. lib. 7. 252.
Cedere fato. V. CEDO.
Componere fatum alicui. i. e. Exitium parare. Propert. lib. 3. 11. 63.
Concedere fato, Mori. Plin. in Paneg. cap. 11. V. CONCEDO.
Fungi fato. Quintil. lib. 3. cap. 7. In his autem, qui fato sunt functi, etiam quod est insequutum. h. e. Qui sunt mortui.
Implere finem vitæ fato. Tacit. 2. Ann. 42. Finem vitæ sponte, an fato implevit.
Interiturus gravi fato. Ovid. 2. Met. 305.
Intercipiunt aliquem fata. Quintil. in procem. lib. 6.
Præcipere fata veneno. L. Florus de Ptolemæo Cyprio rege, lib. 3. Epitom. cap. 9. h. e. Mortem antevertere.
Præcipitare sua ac publica fata. Lucan. lib. 7. 51.
Ruit in miseræ fata parentis. Sen. Octav. 364. de Nerone matricida.
Venire ad fatum suum. Sen. OEdip. 994.
Venire fatum. Cic. 3. Philipp. 35.
Fata pro Reliquiis & residuo cadaveris poni observat Passeratius ad Propert. 1. 17. 11.

An poteris siccis mea fata reponere ocellis.

Fatum & Factum infinitis locis miscuere librarii. V. Burman. & Quintil. Decl. 338. p. 702. Drakenb. ad Sil. 1. 277. & 11. 9.
Fata & Fasti in obliquis confunduntur. V. Drakenb. ad Sil. 16. 131.

FATĀLIS, e. [μόρσιμος] Quicquid nobis debetur ex fato, sive bonum, sive malum. Cic. 2. de Divin. 24. Non igitur fatales exitus habuerunt
Certa & fatalia. Cic. 2. de Divin. 25. Sin autem idcirco possunt provideri, quia certa sunt & fatalia.
Fatalis ad. Cic. 4. in Catil. 2. Meus Consulatus ad salutem Reip. prope fatalis fuit.
Fatale alicui. Cic. 2. Philipp. 11. Quod fuit illorum utrique fatale.
Annus fatalis ad rei alicujus interitum. Cic. 3. in Catil. 9. Eundemque dixisse fatalem hunc esse annum ad interitum hujus urbis atque imperii.
Annos fatales explevimus. Tibul. lib. 1. 3. 53.
Bellum fatale. Cic. pro Mar. 32. Respub. perfuncta est hoc misero, fatalique bello.
Casus fatalis & Voluntarius, contraria. Cic. 6. Philipp. 19. Fuit aliquis fatalis casus, ut ita dicam, &c. nunc siquis erit, erit voluntarius.
Continuatio fatalis & immutabilis ordinis sempiterni. Cic. 1. Acad. 29.
Damnum fatale. Ulp. in l. 3. §. 1. D. Naut. caupon. &c. appellat, Quod hominis prudentia præcaveri ac provideri non poterat, quale est, naufragii, latrocinii, aut piratarum.
Deæ fatales, i. e. Parcæ. Ovid. 1. de Pont. 8. 46.
Eventus fatalis. Cic. de Arusp. Resp. 6. Scipio quasi fatali eventu solus Carthaginem evertit.
Juvenem fatalem vocat Scipionem Livius 22. 53.
Lege fatali tenemur. Ovid. 10. Met. 316.
Locus victoriæ fatalis. Vellej. 2. 52. 1.
Malum fatale terrarum. Lucan. lib. 10. 34.
Monstrum fatale. Hor. 1. Carm. 37. 21.
Responsa fatalia. Virg. 9. Æn. 133.
Stamina fatalia nentes Parcæ. Ovid. 5. Trist. 3. 26.
Stellæ fatales omnium rerum. Gell. lib. 14. cap. 1. Stellas istas quas erraticas dicerent, quæ esse omnium rerum fatales dicerentur. h. e. Omnium rerum fata præscriberent.
Studium fatale. Ovid. 5. Trist. 13. 51.
Umbra fatalis & necessitas. Cic. 1. de Nat. Deor. 39. Ait enim vim divinam in ratione esse positam, &c. tum fatalem umbram, & necessitatem rerum futurarum. conf. 55.

FATALĬTER, Adv. [πεπρωμένως] Cic. 2. de Divin. 19. Et omnia quæ fiunt, quæque futura sunt, ex omni æternitate definita dicis esse fataliter.

FATALĬTAS, ātis. f. Casus vi humana major. Zeno Imp. l. 1. Cod. de Jure emphyteut. Quod fatalitate ingruebat.

FATUS, i. m. Idem quod Fatum. Inscript. Vet. Grut. p. 661. FRVCTVM. ALIVM. MERITORVM. SVOR. REPORTARE. FATVS. MALVS. NEGAVIT. & p. 663. VIRGINEM. ERIPVIT. FATVS. MALVS. conf. Scheff. & Burman. ad Petron. cap. 42. p. 191.

FATOR, ari. est quasi frequentativum a Fari. Festus Fatantur exposuit Multa fantur. Hinc

FATATUM, apud Sallust. Catil. cap. 48. Cui fatatum foret urbis potiri. Alii legunt Fatum. V. cl. Wasse in loc.

FATUĬTO, Adv. Idem ac Fataliter; apud Priscian. p. 1016.

FATICANUS, a, um. [χρησμῳδὸς] Qui fata canit. Ovid. 9. Met. 417.

Hæc ubi faticano venturi præscia dixit
Ore Themis, &c.

Sed vera lectio est Faticino, nec alibi legendum esse Faticanus existimare possum. V. Burm. in loc. qui Faticano tamen retinuit.

FATICĬNUS, a, um. [χρησμῳδὸς] pro Fatidico. Ovid. 15. Met. 436.

— sic dicere vates,
Faticinasque ferunt sortes.

In aliis exemplaribus legitur Fatidicas, & Vaticinas.

FATIDĬCUS, a, um. Adj. [χρησμολόγος] Qui nobis fata, i. e. Decreta Dei exponit. Plin. Epist. 161. Præsens numen atque etiam fatidicum indicant sortes. Virg. 8. Æn. 340.

Quam memorant nymphæ priscum Carmentis honorem,
Vatis fatidicæ, &c.

Plin. lib. 15. cap. 29. Fatidico quidem & memorabili augurio.
Fatidicorum & vatum effata incognita interpretari. Cic. 2. de Leg. 20.
Anus fatidica Stoicorum πρόνοια. Cic. 1. de Nat. Deor. 18.
Carmen fatidicum. Claud. de Bell. Get. 232.
Deus fatidicus. Ovid. 2. Fast. 262.
Lauri fatidicæ. Claud. in 6. Conf. Stil. 59.

FATĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [θανατοφόρος] Quod mortem affert. Virg. 8. Æn. 621.

— interque manus & brachia versat
Terribilem cristis galeam, flammasque vomentem,
Fatiferumque ensem.

FATĬLĔGUS, a, um. Lucan. lib. 9. 821.

Toxica fatilegi carpunt matura Sabæi.

FATILŎQUUS, a, um. Adj. [χρησμολόγος] Idem quod Fatidicus. Liv. 1. 7. Venerabilior divinitate credita Carmentæ matris, quam fatiloquam ante Sibyllæ in Italiam adventum miratæ hæ gentes fuerant. [Videtur substantive positum, ut Fatiloquus in seq.

FATILOQUUS, i. m. Apul. Florid. p. 795. Epimenidem, inclytum fatiloquum & poetam sectatus.

FATILOQUIUM, i. n. Apul. de Deo Socrat. p. 677. Vel Sibyllæ fatiloquia versificet.

FATUA. V. FATUELLUS.

FATUUS, a, um. Adj. [ἀνόητος, εὐήθης, μωρὸς] Simplex, insulsus, insipiens. Tractum a sapore ciborum, qui quum non sapiunt, Fatui dicuntur: ut vult Valla lib. 4. Unde Martial. lib. 13. 13. Fatuæ betæ, i. e. Insipidæ & inconditæ. Cic. 2. de Fin. 70. Ipse negat, ut ante dixi, luxuriosorum vitam reprehendendam, nisi plane fatui sint: Id est nisi aut cupiant, aut metuant.
Fatuus & insulsus. Ter. Eun. 5. 8. 49. Fatuus est, insulsus, tardus. Ubi Donatus; Fatuus, Inepta loquens: a Fando, Fatuus dicitur. Inde, Fauni fatui, & Nymphæ fatuæ dictæ sunt. Et iterum, Fatui sunt qui verbis & dictis fatui sunt: Insulsi vero corde & animo.
Fatuus, a Fando, inquit Varro, Qui fatur quod puer primo fatur, hoc est qui inepta loquitur.
Fatuus & amens. Cic. pro Deiot. 21.
Ne cum periculo fatuus sis. Cic. 10. Fam. 26.
Non fatuus. Cic. 2. de Orat. 99. Hoc præceptum est, magisque monitoris non fatui, quam eruditi magistri.
Mores fatui. Plaut. Trin. 2. 2. 18.

— quæ ego tibi præcipio, ea facito: nihil ego istos
Moror fatuos mores & turbidos, quibus boni dedecorant se.

Puer & fortasse fatuus. Cic. 6. Att. 6.
Quomodo Fatuus a Stulto & stolido differat. V. Vallam 4. 113. Jos. Scalig. Conjectan. in Varronem notat, Vates primum Fatuos dictos, a Fando scilicet, vel a φάω, φάτης, unde Latinorum Vates, qui quia furore correptus Vaticinabatur, Fatuus appellatus.
Ignis fatuus Physicis dicitur Species meteori noctu flammam præ se ferentis & circa viatorem saltantis instar hominis fatui.

FATUI.

FATUĪNUS, a, um. Idem. ut, Rosa fatuina, i. e. Pæonia. Apul. de Herb. cap. 64.

FATUĬTAS, ātis. f. [εὐήθεια, σκαιότης] Ineptia, stoliditas. Cic. 11. Att. 11. Ego hujus miserrima fatuitate conflictor. Cic 2. de Invent. 99. Et definitionibus ostendere non hanc imprudentiam, aut casum, aut necessitudinem; sed inertiam, negligentiam, fatuitatem nominari oportere.
Stolido fatuitatis stupore confectus. Firmic. lib. 8. cap. 19.
Fatuitas, pro Simplicitate ac Animi puritate usurpatur a Canonum conditoribus, cap. pen. ext. quod met. caus. A Jurisconsultis vero, pro Imprudentia.

FATUE, Adv. Quintil. lib. 6. cap. 4. p. 570. De Altercatione, Alioqui & tacendum est sæpe, & aliis subjicientibus, plerumque studio loquendi, fatue modo accedendum.

FATUOR, [εὐηθίζομαι] āri. dep. pro Fatuum agere, Ineptire. Sen. de Morte Claud. Audi me & desine fatuari. Quod de ipso Claudio dicit apud Suet. 33. Nero, Morari, prima longa. Justin. lib. 43. 1. 8. Fauno fuit uxor nomine Fatua, quæ assidue divino spiritu fuit impleta, velut per furorem futura præmonebat, unde adhuc qui inspirari solent, fatuari dicuntur.

F A U

FAUCES, ium. pl. [λάρυγξ, ἀσφάραγος] Superior pars gulæ, mento proxima: sed interior, ubi os angustatur: quam partem Græci λάρυγγα vocant: unde nos quoque Laryngem vel Pharyngem dicimus. Plin. lib. 11. cap. 37. Summum gulæ, fauces vocantur: extremum, stomachus. Cic. 1. Tusc. 37. Has tamen imagines loqui volunt: quod fieri nec sine lingua, nec sine palato, nec sine faucium laterumve & pulmonum vi & figura potest.
Hinc Suffoco, mutato au in o, ut Plostra pro Plaustra. H.St. V. SUFFOCO.
Reperitur interdum & numerus singularis. Ovid. in Ibin 551.
Utve Syracusio præstricta fauce poetæ,
Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.
Raucæ fauces. Lucret. lib. 6. 1187.
Siccæ sanguine fauces. Virg. 9. Æn. 64.
Arent fauces, vixque est via vocis in illis. Ovid. 6. Met. 355.
Diducere fauces. Sil. lib. 3. 194.
— immani fauces diducit hiatu.
Elidere fauces. Ovid. 14. Met. 738.
Eripere bolum e faucibus. Ter. Heaut. 4. 2. 6.
Crucior bolum mihi tantum ereptum tam subito e faucibus.
Eripere ex faucibus Belli, Fati, &c. eleganter etiam per metaphoram dicitur pro E discrimine atque periculo Belli &c. ut, Cic. pro Arch. 21. Urbem ex omni impetu hostium, ac totius belli ore ac faucibus ereptam esse atque servatam. Idem 3. in Catil. 28. Laboribus, consiliis, periculis meis ex flamma atque ferro, ac pæne ex faucibus fati ereptam, & vobis conservatam ac restitutam videtis.
Exuberat ægris faucibus gravis halitus. Pers. 3. Sat. 89.
Frangere fauces laqueo. Lucan. lib. 2. 154.
Infundere faucibus. V. INFUNDO.
Innectere fauces laqueo. Ovid. 10. Met. 278.
Intortæ fauces. V. INTORQUEO.
Oblisæ fauces. Tacit. 5. Ann. 9. Exin oblisis faucibus, id ætatis corpora in Gemonias abjecta.
Obsessæ fauces, i. e. Clausæ. Virg. 3. Georg. 508. Servius.
Præstricta fauce laqueo. Ovid. in Ibin, 551. V. supra.
Premi faucibus. Cic. pro Cluent. 84.
Resolvere fauces in verba. Ovid. 2. Met. 282.
Vix equidem fauces hæc ipsa in verba resolvo.
Strangulare fauces. Cels. lib. 2. cap. 10.
Teneri faucibus. Plaut. Cas. 5. 3. 4.
Omnia palam sint probra, omnibus modis occidi miser:
Ita manifesto faucibus teneor. h. e. Sum raucus. [Immo Captus. Proverbium videtur de eo, Qui sic tenetur, ut elabi nequeat.
Tussientes fauces. Cels. lib. 5. cap. 26.
Urit sitis fauces. Hor. 1. Serm. 2. 114.
Fauces, [πύλαι] per translationem, dicuntur Angustiæ, seu Stricti ingressus vallium, seu alterius loci. Curt. 3. 4. Alexander fauces jugi, quæ pylæ appellantur, intravit. Cic. 2. contra Rull. 86. Corinthus erat sita in angustiis & faucibus Græciæ.
Fauces, [στόμα] Introitus. Cic. 5. Verr. 145. Albam Æmilium, sedentem in faucibus macelli.
Fauces, Ora sive ostia fluviorum, quibus in mare se exonerant. Plin. de Nilo verba faciens, lib. 5. cap. 9.

FAUCIA, Tribus una Romanorum, quam pluribus cladibus insignem si quando prima in comitiis rogabatur, velut tristi omine infamem & detestabilem, omnes abominandam putasse, auctores memorant. Constat enim hanc Fauciam, tempore captæ urbis, quo ad Alliam fœde pugnatum est, & Caudinæ pacis, & ad Cremeram infelicis pugnæ, primam rogatam fuisse. Ideo siquando rogabatur prima, tristitiam & calamitates, exitialeque omen adferre credita est. Auctor Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 7. [Immo Curiæ id nomen. V. Liv. 9. 38. extr.

FAVENTIA, [Φαβεντία] Hispaniæ oppidum, ut auctor est Plin. lib. 3. cap. 1. quod & Vesci, Ptolem. lib. 2. cap. 4. Vescis dicitur.
Faventia, Italiæ civitas cis Padum, unde Faventini populi. Ptolem. lib. 3. cap. 1. Vulgo *Faenza*. Sil. lib. 8. 597.
Tum Verona Athesi circumflua, & undique solers
Arva coronantem nutrire Faventia pinum.

FAVENTĪNI, Italiæ populi in octava regione, Fidentinis vicini, ut scribit Plin. lib. 14. cap. 15. Et Martial. 2. 74.

FAVEO, favi, fautum, [συμπράττω, προστίθεμαι, ἀγαθίζω] ēre. Bona fari, seu Bene cupere. Ter. Eun. 5. 3. 7.
Bene edepol narras: nam illi faveo virgini.
Favere & Odisse, contraria. Cic. de Clar. Orat. 331.
Dolori suo favere. Ovid. 2. Amor. 5. 11.
Honori alicujus favere. Cic. 8. Att. 3.
Industriæ gloriæque alicujus favere. Cic. pro Ligar. 8.
Innocentiæ favere. Cic. Anteq. iret in exil. 24.
Laudi alicujus & gloriæ favere. Cic. 1. Fam. 7. Qui mihi quum semper tuæ laudi favere visus est, tum vero, &c.
Male favere alicui. Ovid. 2. Epist. 104.
Pœnæ faverunt. Subaudi Hominibus. Plin. lib. 19. in procemio, Præterea, ut sciamus favisse pœnas, nihil gignitur facilius.
Sententiæ isti faveo. Cic. 1. Tusc. 64.
Sibi favere. Cic. 3. Fam. 6. pr. Etsi non magis mihi faveo, in nostra amicitia tuenda, quam tibi.
Vapulanti favebam. Petron. cap. 96. i. e. Gaudebam illum vapulare.
Favete linguis, Proprium sacrorum verbum erat, quæ cum peragerentur, præco jubebat Favere linguis, h. e. Silere. Sen. de Vit Beata cap. 26. Quoties mentio sacra litterarum intervenerit, Favete linguis. Hoc verbum non, ut plerique existimant, a Favore trahitur: sed imperatur, ut rite peragi possit sacrum, nulla voce mala obstrepente. Hæc Sen. Hinc
Mente favere apud Sil. 16. 295. Et
Ore favere. Virg. 5. Æn. 71. pro Silere. V. Interpretes in loc. utrumque. Terent. prolog. And. 24. Favete; adeste æquo animo: & rem cognoscite. Ubi Donat. Favete, silete. Sic & Pontifices dicunt, Favete linguis, Favete verbis unde Virgil. Ore favete omnes. [Puto tamen proprie Favorem theatralem flagitare poëtam, quem Spectatores, cum Silentio, tum Plausu quoque subinde repetito, & clamore testificabantur.
Faucibus favere, antiquum pro Silere. Cic. 2. de Divin. 57. Galli silentio noctis, ut ait Ennius, favent faucibus russis cantu, plausuque premunt alas.
Aliquando tamen Favere linguis, est Bona verba dicere, h. e. Obscenis verbis abstinere, bene ominatis uti, quod fiebat in sacris. V. Festum in Faventia. Ovid. 1. Fast. 71.
Prospera lux oritur, linguis animisque favete
Nunc dicenda bono, sunt bona verba, die. adde Tibull. 2. 2. pr. & Propert. 4. 6. pr.
Favere, Cupere. Ovid. 6. Epist. 99.
Adde, quod adscribi factis procerumque tuisque
Se favet. Et Ennius Annal. 13.
Favere pro Prodesse posuit Solinus cap. 5: Dat India (curaliachatem) quem oculis vidisse favet. V. Heins. ad Ovid. 6. Epist. 99.
Favētur, [συμπράττεται] imperf. cui contrarium est Invidetur. Cic. 2. de Orat. 207. Invidetur enim commodis hominum ipsorum; studiis autem eorum ceteris commodandi favetur. Idem 2. Off. 45. Non modo non invidetur illi ætati, verum etiam favetur.

FAVENS, entis. [συμπράττων] Partic. Ovid. 2. Epist. 19.
— venti cælo pelagoque faventes.
Auspicium favens. Ovid. 3. de Pont. 1. 160.
Manu favente plaudere alicui. Ovid. 1. de Arte Am. 148.
Ventis faventibus navigare. Ovid. 15. Met. 49.

FAVENTIA, æ. f. ut inquit Festus, Bonam ominationem significat. Nam præcones clamantes populum sacrificiis favere jubebant. Favere enim est Bona fari.
Adhibere faventiam. Accius apud Nonium 3. 93.

FAUTŪRUS, a, um. [συμπράξων, ἀγωνιούμενος] Cic. pro Cn. Planc. 1. Quum autem audirem meos partim inimicos, partim invidos, huic accusationi esse fauturos, &c. In MSS. Fautores rectius.

FAUTOR, ōris. m. [σπουδαστής] Qui favet alicui, vel alicujus sententiæ. Plaut. Curc. 2. 3. 18.
Et datores & fautores omnes subdam sub solum. al. Factores.
V. Interpp. ad loc. Liv. 1. 48. Clamor ab utriusque fautoribus oritur. Varr. 3. de R. R. cap. 5.
Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum. Hor. 1. Epist. 18. 66.
Fautor & adjutor alicujus ab adolescentia. Cic. 1. Fam. 9.
Honori fautor alicujus. Cic. pro Planc. 1.
Immortalitatis fautor virtute partæ. Liv. 1. 7. extr.
Laudis fautores alicujus. Cic. pro Planc. 55. Idem in Orat. 240. Non invidos solum, sed fautores etiam laudum mearum.
Optimatum fautores. Nepos 7. 5. 3.
Victoriæ illius studiosi ac fautores. Cic. 1. Att. 16.

FAVĪTOR, ōris. m. Idem quod Fautor. Lucil. apud Non. 2. 326.
Favitorem me tibi, amicum, amatorem putes. Et Plaut. prol. Amph. v. 79. Sat habet favitorum, semper qui recte facit.
Favitor, unde Fautor; ut Tutor, pro Tuitor. Favitoribus apud Plautum, ubi vulgo Fautoribus, in Amphitr. prologo.
Virtute ambire oportet, non favitoribus. H. St. Versus est hic adscriptum præcedens. Deerat autem hæc dictio in Lugd.

FAVISSOR, ōris. m. Idem. Apul. Apol. 2. p. 219. Ego quietis & concordiæ & pietatis auctor, conciliator, favissor. Lipsius mavult Favitor.

FAUTRIX, īcis. f. [σπουδάστρια] Ter. Eun. 5. 9. 22. Nihil est Thaide tua dignius quod ametur, ita nostræ est omni fautrix familiæ.
Fautrix suorum regio. Cic. pro Planc. 22.
Amicitiæ fautrices voluptatum. Cic. 1. de Fin. 67. Amicitiæ non modo fautrices fidelissimæ, sed etiam effectrices sunt voluptatum, tam amicis, quam sibi.
Naturam fautricem habuerat in tribuendis animi virtutibus. Nepos 17. 8. 1.
Viri fautrix. Ovid. 1. Met. 101.

FĂVOR, ōris. m. [σπουδή] Vox est bene precans alicui, sive alicujus commodum, & laudem tuens. Ovid. in Ibin, 121.
Sit quoque (quod rarum est) solito defecta favore,
Fortunæ facies invidiosa tuæ. Quintil. lib. 8. cap. 3. Favorem & Urbanum Cicero nova credit. V. plura ibid.
Studium & favor. Cic. pro Rosc. Com. 29. Quam expectationem, quod studium, quem favorem secum in scenam attulit Panurgius?
Tutus favore alicujus. Ovid. 9. Met. 246.
Divisus favor. Claud. in 6. Conf. Stil. 45.
Fragilis favor. Sen. Hippol. 4.
Manifesti signa favoris. Ovid. 3. Trist. 5. 19.
Mirus apud populum favor. Tacit. 1. Ann. 7.
Naturalis favor. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Propenſus favor. Ovid. 14. Met. 706.
Publicus favor. Ovid. 4. de Pont. 14. 56.
Secundus numinum favor. Sen. Hippol. 2.
Speratus favor non reſpondet meritis. Hor. 2. Epiſt. 1. 9.
Nunquam ſtabilis favor. Sen. Thyeſt. 4.
Captare favorem ex aliqua re. Quintil. lib. 6. cap. 1. Ergo & ille captavit ex illa præſtantia animi favorem.
Conſpiravere in ducis eximium favorem. Claud. 2. in Ruff. 119.
Elicere favorem alicujus. Tacit. 15. Ann. 53. Comitante Antonia Claudii Cæſaris filia ad eliciendum vulgi favorem.
Emereri favorem. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Faciunt favorem & illa pæne communia. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Habet aliquem favor. Tacit. 2. Ann. 44. Arminium pro libertate pugnantem favor habebat.
Imbutus favore alicujus. Tacit. 2. Hiſt. 85. Octava erat, ac ſeptima Claudiana, imbutæ favore Othonis. Subaudi Legiones.
Merere favorem candore. Ovid. 3. Triſt. 5. 53.
Paſcere ac nutrire favorem. Sil. lib. 7. 497.
Permutare favorem odiis. Claud. Epiſt. ad Hadrian. 2.
Poſcere favorem populi. Ovid. 4. Faſt. 868.

FAVORABĬLIS, e. [πανδαζόμενος] Plenus favoris apud omnes. Suet. Calig. cap. 4. Sic vulgo favorabilis, ut plurimi tradant, quoties &c. Plin. lib. 20. cap. 8. Adjiciunt magi, ſucco totius cum oleo perunctos favorabiliores fieri, & quæ velint facilius impetrare.
Invidioſus & Favorabilis, contraria. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Modus frequens, & favorabilis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Oratio favorabilis. Tacit. 12. Ann. 37.
Perſonæ favorabiles. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Favorabilis, Qui favet. Liv. 22. 26. Haud parum callide auram favorabilis populi ex Dictatoria invidia petiit. In codd. emendatis eſt, Auram favoris popularis.

FAVORABILĬTER, Adv. [πανδαζομένως] Quintil. lib. 4. cap. 3. Quam maxime poſſint favorabiliter excurrere. i. e. Ad captandam benevolentiam & plauſum. Sic
Trojam favorabiliter luſit. Suet. Neron. cap. 7.
Recitando favorabiliter exceptus eſt. Macrob. 7. Saturn. 1.
Compar. Favorabilius. Dig. 40. t. 4. l. 10. & 18. t. 7. l. 9.

FAVIANI, & Quintiliani appellabantur Luperci, a Favio & Quintilio præpoſitis ſuis. Feſt. Sic apud Alex. lib. 4. Genial. dier. cap. 12. Sed legendum cum emendatis codd. Fabiani. V. plura in FABIUS.

FAVII. V. FOVII. Sic enim ſcribendum. conf. FABIUS.

FAVĬLLA, æ. f. [αἴθαλος, θρυαλὶς] dicitur Cinis extinctus, quod ignem tectum foveat, quaſi Fovilla. eſt enim Deſerta igne ſcintilla. Ter. Adelph. 5. 3. 60. Favillæ plena, fumi ac pollinis coquendo ſit ſaxo. Plin. lib. 36. cap. 25. Dein ſpiſſe calcatis carbonibus inducitur ſabulo calce ac favilla miſtis. Idem lib. 18. cap. 35. Quum contectus ignis a ſe favillam diſcutit.
Ardentes favillæ. Stat. 5. Silv. 5. 17.
Atra favilla. Ovid. 13. Met. 604.
Bibula favilla. Virg. 6. Æn. 227. V. BIBO.
Calens. Hor. 2. Carm. 6. 23.
Cana. Ovid. 8. Met. [Error videtur, ut in Velans.
Candens. Virg. 3. Æn. 573.
Ejectata favilla. Ovid. 2. Met. 231.
Mollis. Ovid. 3. Faſt. 561.
Nigra. Ovid. 6. Met. 325.
Nigra etiam favilla, pro Fuligine. Columel. lib. 10. 354.
Innatave laris nigra ſatiare favilla. Quam hic Favillam vocat, hunc ipſum locum repetens oratione ſoluta, lib. 11. cap. ult. Fuliginem appellat.
Prima favilla mali, i. e. Scintilla, Fomes. Propert. lib. 1. 9. 18.
Rapidis ambuſta favillis. Claud. de Bell. Get. 24.
Tepida favilla. Ovid. 14. Met. 575.
Velans favilla. Ovid. 8. Met.
Vivens favilla. Stat. 2. Silv. 1. 2.
Volitant favillæ ſuper ora. Ovid. 2. Met. 284.

FAVILLACEUS, a, um. Adj. Solinus cap. 48. Nam fuliginem intrinſecus favillaceam ambitio tantum extimæ cutis cohibet, quæ vel levi tactu preſſa, fumum exhalat.

FAVILLATĬCUS, a, um. ut, Humus favillatica. Solin. cap. 27.

FAVILLESCO, ĕre. Fulgent. de Cont. Virg. Auctoritas ſepulta in oblivionis cinere favilleſcit.

FAVISSÆ, arum. f. Gellius inquit ex Varronis verbis lib. 2. cap. 10. fuiſſe Cellas quaſdam & ciſternas quæ in area ſub terra eſſent, ubi reponi ſolerent ſigna vetera, quæ ex eo tempore collapſa eſſent, & alia quædam religioſe donariis conſecrata. V. Feſt. hac voce, & Voſſ. Etym. p. 207.

FAULA, Herculis ſcortum fuit, quæ poſtea pro dea coli cœpit. Lactantius 1. 20. quum de Laurentia Fauſtuli loquutus fuiſſet, ſubdit, Nec hanc ſolam Romani meretricem coluerunt, ſed Faulam quoque, quam Herculis ſcortum fuiſſe Verrius ſcribit.

FAUNA Dea. V. FATUA.

FAUNUS, [Φαῦνος] V. FATUELLUS.
Fauni, Agrorum & Silvarum putati ſunt dii: qui poſt prolixum tempus moriuntur, quod e terra geniti ſint. Fauni apud Latinos, ii ſunt qui apud Græcos σάτυροι, filii Saturni. Plin. lib. 12. cap. 1. Quin & Silvanos, Faunoſque, & deorum genera Silvis, ac ſua numina tanquam e cælo attributa credimus.
Fauni, inquit Varr. lib. 6. de L. L. 3. dei Latinorum, ita ut Faunus & Fauna ſint in verſibus, quos vocant Saturnios. In ſilveſtribus locis traditum eſt ſolitos fari; quo a fando Faunos dictos. [Sic lego.] Servius in illud 7. Æn. 47.
— rex arva Latinus, & urbes
Jam ſenior longa placidas in pace regebat.
Hunc Fauno & Nympha genitum Laurente Marica
Accipimus: Fauno Picus pater, iſque parentem
Te, Saturne, refert. Quidam, inquit, deus eſt Fatuellus; hujus uxor eſt Fatua. Iidem ſunt Faunus & Fauna. Dicti autem ſunt a vaticinando, id eſt fando. Unde & Fatuos dicimus, Inconſiderate loquentes. Ergo Faunæ & Fatuæ nomen quaſi aſperum fugit Poeta, & Maricam dixit uxorem fuiſſe Fauni, quæ eſt dea litoris Minturnenſium, juxta Lirim fluvium. Idem in illud lib. 6. 775.
Pometios, Caſtrumque Inui. Inui, i. e. Panos, qui illic colitur. Inuus autem Latine appellatur, Græce Πάν. item Ἐφιάλτης Græce, Latine Incubus. Idem Faunus, item Fatuus, Fatuellus. Dicitur autem ab ineundo paſſim cum omnibus animalibus; unde & Incubus dicitur. Rurſus idem in illud lib. 7. Æn. 8.
At Rex ſollicitus monſtrorum, oracula Fauni
Fatidici genitoris adit. Faunus, ait, ἀπὸ τῆς φωνῆς dictus eſt, quod voce, non ſignis futura oſtendit. Lactant. lib. 1. cap. 22. Ut Numa Pompilius apud Romanos inſtitutor ineptarum religionum fuit, ſic ante Pompilium Faunus in Latio; qui & Saturno nefaria ſacra conſtituit, & Picum patrem inter deos honoravit; & ſororem ſuam Fatuam, Faunam, eamque conjugem conſecravit. Quam C. Baſſus Fatuam nominatam tradit, quod mulieribus fata canere conſueviſſet, ut Faunus viris. V. & EPHIALTES.
Faunorum meminit Cic. lib. 3. de Nat. Deor. 15.
Agreſtum præſentia numina Fauni. Virg. 1. Georg. 10.
Amator Nympharum Faunus. Hor. 3. Carm. 18. 1.
Bicornis Faunus. Ovid. 5. Faſt. 99.
Cuſtos virorum Mercurialium Faunus. Hor. lib. 2. Carm. 17. 28.
Laſcivi Fauni. Claud. in Epithal. Pallad. 20.
Ruſtica numina Fauni. Ovid. 1. Met. 193.
Ruricolæ ſilvarum numina Fauni. Ovid. 6. Met. 392.
Silvicolæ Fauni. Stat. 5. Theb. 582.
Velox Faunus. Hor. 1. Carm. 17. 2.

FAUNALIA, Feſta erant, in quibus Nonis Decembr. Fauni ſacrum pervigili anniverſario Romæ celebrabant. Schol. Vet. Hor. in Od. 3. 18. Meminit & Alex. Genial. lib. 3. cap. 18.

FAUNIGENÆ, arum. m. pl. Itali aut Latini, a Fauno Aborigenum rege. Silius 8. 357.
Faunigenæ ſocio bella invaſere Sicano.

FAVONIUS, i. m. [Ζέφυρος] Venti nomen adverſus Eurum flantis. Dictus a Fovendo, quia genitalem eſſe dicunt ſpiritum mundi; a Græcis Zephyrum nuncupatum. Plin. lib. 15. cap. 3. Niſi ante Favonium collectæ novas vires reſumunt. V. ZEPHYRUS.
Genitabilis aura Favonii. Lucret. lib. 1. 11.
Candidi Favonii. Hor. 3. Carm. 7. 2. i. e. Sereni, proſperi. Acron.
Liquidi clementior aura Favoni. Claud. in Conſ. Prob. 272.
Naſcente Favonio, purpureum videtur mare. Cic. 4. Acad. 105.
Tenuis Favonius. Stat. 3. Silv. 1. 72.
Tepidi Favonii fecunda aura. Catul. 62. 282.
A Favonio initium Veris notare. Cic. 7. Verr. 27. Veris initium non a Favonio notabat: ſed quum roſam viderat, tum incipere ver arbitrabatur.
Spirans lene Favonius. Ovid. 9. Met. 660.
Favonius eſt etiam nomen gentis Ro. ex qua M. Favonius, in Pompejanarum partium ducibus clarus. Is, quia Stoicam ſectam profeſſus, inſtituta Catonis ridicule æmulabatur, Simia Catonis appellatus eſt. V. Valer. Max. 2. 10. Suet. Aug. cap. 13. & Plutarch. in Bruto.

FAVŌNIALIS, e. Gloſſ. Vet. Favonialis, Ζεφύριος.

FAVONIANUS, a, um. Ut, Pira Favoniana, a Favonio quodam inſitore dicta. Plin. 15. 15.

FAVONIENSES, Populi in ſexta regione Italiæ, Nucerinorum cognomen, ut refert Plin. lib. 3. cap. 14.

FAVOR, FAVORABILIS. V. FAVEO.

FAVORINUS, i. m. [Φαβωρῖνος] Philoſophus Arelate oriundus, Dionis auditor fuit, præterea eunuchus, & Adriano principi infenſus. Ideo tria de ſe mira narrare ſolebat, ſe Gallum Græciſſare, eunuchum mœchum putari, & inimicum imperatori vivere. Ob quam cauſam ſtatua ejus disjecta Athenis, ubi vivebat. Hunc Herodes Atticus patrem ſolebat appellare, hæreſque librorum ab eo factus eſt. Hæc ex Philoſtrato. Gellius hujus ſæpe meminit. Ælianus de varia hiſtoria, dicit hunc quandoque in diſputatione quadam Adriano ceſſiſſe: admirantibuſque proximis, Nonne cedam, inquit, ei qui XX habet legiones? [Immo Spart. in Hadr. c. 15. extr.

FAUSTIANUS, a, um. ut Fauſtianum vinum. Quod in mediis collibus Falerni agri gignebatur. Nam quod in ſummis jugis naſcebatur, Gauranum vocabant: quod in mediis collibus, Fauſtianum: quodque in ima radice gignebatur, Falernum appellabant. Auctor Plin. lib. 14. cap. 6.

FAUSTŬLUS, i. m. Paſtor, Accæ Laurentiæ maritus, quæ Romulum & Remum, inventos a Fauſtulo, aluit, ut ſcribit Servius in 1. Æn. 277. V. Liv. 1. 4.
Fauſtulum Porcellum, feturam porcorum vocat Feſtus.

FAUSTUS, a, um. Adj. [εὐτυχὴς] a Faveo dicitur; nempe Is cui omnes favent, proſper ac propitius.
Fauſtum & Feſtum differunt; nam Fauſtum quaſi a Favendo dictum, ac per hoc proſperum & propitium. Unde contra Infauſtum, minax & improſperum: Feſtum vero ſolenniter lætum, & feriatum. Virg. 6. Æn. 70.
— feſtoſque dies de nomine Phœbi. Ter. And. 5. 4. 54.
O fauſtum & felicem hunc diem.
Annus fauſtus. Ovid. 1. Faſt. 63.
Dies horribilis & Fauſtus, contraria. Cic. 1. Tuſcul. 118.
O nox illa fauſta huic urbi. Cic. pro Flacco 103.
Omen fauſtum. Liv. 7. 25.
Fauſta, n. pl. ſubſtantive, Fauſtæ apprecationes ſunt, quæ acclamari a Senatu Principibus ſolitæ, apud Capitolin. in Maximo & Balbino cap. 13.
Fauſtus, i. m. Prænomen fuit filii P. Cornelii Sullæ Felicis. Hic munus gladiatorium in patris defuncti honorem exhibuit, populo epulum, balnea & oleum dedit. Dio. lib. 37. Hic quum poſt bellum Africum in Hiſpaniam fugeret, a P. Sitio captus occiſus eſt. Dio. lib. 43. Meminit Cæſ. 1. Bell. Civil. 6. V. Eutrop. 6. 18.
Appianus de cognomine Syllæ loquens de Bell. Civil. lib. 1. p. 197. Ἐπεὶ καὶ Φαῦστος ἐπωνομάζετο· δύναται δὲ τοῦ αἰσίου καὶ ἐπαφροδίτου ἀγχοτάτω μάλιστα εἶναι τὸ ὄνομα. H. St.

Fauste, Adv. [εὐτυχῶς] Cic. pro Muren. 1. Ea rès faustè, feliciter, prospereque eveniret.

Faustĭtas, ātis. f. [εὐτυχία] nove pro Felicitate capitur apud Hor. 4. Carm. 5. 18.

Nutrit rura Ceres, almaque faustitas. i. e. Felicitas producendi. [Quidam proprie sic dictam Deam intelligi putant. V. Scalig. & Dacer. ad Fest. in Faustulum.

Faustitudo, ĭnis. f. Idem. Jo. de Janua in Cathol.

Făvus, i. m. [κηρίον] Apum domus & cellulæ; a Fovendo, quod in his sobolem foveant. Plin. lib. 11. cap. 5. Virg. 4. Georg. 161.

Prima favis ponunt, &c. Plin. Epist. Buccellam panis dedit, & favum mellis. h. e. Frustum operis apiarii melle plenum. Cic. 1. Off. 157. Apum examina non fingendorum favorum causa congregantur; sed quum congregabilia natura sint, fingunt favos.

Candidus favus. Ovid. 8. Met. 677.

Melle complet favos apis. Tibul. lib. 2. 1. 50.

Construere favos. V. construo.

Favus, [κηρίον] Medicis, Cutis est affectio, ad similitudinem illius quæ achor appellatur, accedens, majoribus tantum foraminibus, in quibus humor hymettio melli similis continetur. Auct. Galen. lib. de Composit. pharmac. secund. locos. V. Cels. l. 5. cap. 28. Segm. 13. Qui tamen Latinum morbi nomen non apposuit.

F A X

Fax, făcis. f. [δᾲς, λαμπὰς] Fustis incisus, & cera vel oleo inunctus, ac compositus ad lumen faciendum. Fitque præcipue ex arundinibus aridis, & piceis arboribus, & tæda. Faces prius dicebatur, postea Fax. Fest. Varro, Gerontodidasc. Confluit mulierum tota Roma, quæ noctu fieri initia solita, etiam nunc picea fax indicat. Idem de Vit. Pop. Rom. lib. 2. Quum a nova nupta ignis in face afferretur, foco ejus sumptus, fax ex pinu ablata esset, ut eam puer ingenuus afferret. Ex Nonio. [Mercer. Ex pina alba. Sed legendum Ex spina alba, ut ex Plinii loco subjecto liquet, ibidemque abunde confirmat Harduin.

Faces, quibus incensa L. Bellieni domus deflagravit. Cic. 2. Philipp. 91.

Facem in nuptiis in honorem Cereris antiqui præferebant, aquaque spargebatur nova nupta, sive ut casta puraque ad virum veniret, sive ut ignem atque aquam cum viro communicaret. Hæc Fest.

Faces nuptiarum. Plin. lib. 16. cap. 18. Spina; nuptiarum facibus auspicatissima.

Faces etiam in funeribus ferebant Antiqui. Servius ad 6. Æn. 224. Per noctem autem urebantur; unde permansit, ut mortuos faces antecedant. V. Tacit. 3. Ann. 4. 1.

Sepulcralis fax. Ovid. 2. Epist. 120.

Utramque facem conjunxit. Ovid. 21. Epist. 172.

Et face pro thalami, fax mihi mortis adest.

Per translationem autem in varias significationes traducitur, ut Fax accusationis, i. e. Auctor & incitamentum; &, ut Nonius loquitur, Suscitabulum. Plin. Epist. 74. Fax accusationis & origo.

Cruentæ faces Bellonæ. Stat. 10. Theb. 523.

Corporis faces. Cic. 1. Tusc. 44. Quumque corporis facibus inflammari soleamus ad omnes fere cupiditates, &c.

Dicendi faces. Cic. 2. de Orat. 205. Neque parvis in rebus adhibendæ sunt hæ dicendi faces.

Dicendi ad studia subdere faces. Quintil. 1. 2. Id acriores ad studia dicendi faces subdidisse, quam exhortationes docentium, &c. contenderim.

Dolorum faces. Cic. 2. de Offic. 37. Dolorum quum admoventur faces, præter modum plerique exterrentur.

Incendiorum Antonii fax Clodius. Cic. 2. Philipp. 48.

Invidiæ faces. Cic. pro Milon. 98. Omnes a suis inimicis faces invidiæ meæ subjiciantur.

Fax mentis honestæ, gloria. Sil. lib. 6. 332. h. e. Stimulus & incitamentum animi generosi.

Seditionis faces. Cic. pro Domo 1. Nonne Senatui providendum fuit, ne in hanc tantam materiam seditionis ista funesta fax adhæresceret?

Acriores faces. Quintil. lib. 1. cap. 2. V. acer.

Atræ faces. Virg. 9. Æn. 74.

Avidæ faces. Ovid. 14. Met. 530.

Exigua fax. Stat. 10. Theb. 422.

Flammifera fax. Ovid. 16. Epist. 46.

Flebilis fax. Sen. Octav. 142. de Face nuptiali.

Fulgens fax. Tibul. 1. 2. 38.

Jugales faces. Valer. 2. Argon. 344.

Legitimæ faces. i. e. Nuptiæ. Sen. Med. 67.

Luciferas faces crinita nox. Valer. 5. Argon. 370. V. Noctivagæ.

Luctifera fax, Hecates. Sen. Med. 842.

Maritæ faces, i. e. Nuptiales. Ovid. 11. Epist. 101.

Noctivagæ faces cæli. i. e. Sidera nocturna. Lucret. lib. 5. 1190. Nisi de Prodigio exponendum, de quo infra.

Nuptiales faces. Cic. pro Cluent. 15. V. post nubo.

Phœbea fax, Sol. Sen. Hippol. 379.

Profanæ faces Eumenidum. Claud. 2. de Raptu Proserp. 215.

Rosea fax solis. Lucret. lib. 5. 974

Tranquillæ faces oculis nitent. Stat. 1. Achil. 164.

Addere faces alicui. Tacit. 1. Hist. 24. Flagrantibus jam militum animis velut faces addiderat Mevius Pudens, e proximis Tigillini.

Afflarunt tepidæ pectora vestra faces. Ovid. Rem. Amor. 434.

Ambulare cum facibus. Hor. 1. Serm. 4. 51.

Ardescit trisulca face mundus, i. e. Fulmine. Sen. Hippol. 5.

Armatus sagittis ac face. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Armata facibus. Virg. 4. Æn. 472.

Collucent faces. Virg. 4. Æn. 567.

Cremare faces. Ovid. 8. Met. 838.

Exarsit facibus igneis sitis. Sen. Thyest. 170. Al. Faucibus.

Excitat incendium fax. Cic. 7. Philipp. 3. Sed quæ provincia est, ex qua illa fax excitare non posset incendium?

Extinguere faces. Sen. OEth. 4.

Ferre faces in Capitolium, pro Incendere Capitolium. Cic. de Amicit. 37. Causam afferebat, quod tanti Tiberium Gracchum fecisset, ut quicquid ille vellet, sibi faciendum putaret. Tum ego, Etiamne (inquam) si in Capitolium faces ferre vellet?

Ferre faces in tecta, i. e. Accendere tecta. Ovid. 14. Met. 531.

Flagrare face mutua. Odii scil. Sen. Octav. 51.

Jaculari incensas faces. Sen. OEth. 7.

Jaculata facem. Valer. 4. Argon. 671.

Immissi in tecta nostra servi cum facibus. Cic. 14. Att. 10.

Incide novas faces, tibi ducitur uxor. Virg. 8. Ecl. 29. V. Servium.

Inferre faces tectis. V. infero.

Inspicare faces acuto ferro. Virg. 1. Georg. 292.

Lucet fax novæ nuptæ. V. in lux.

Pandit infestam facem cometa. Sen. Octav. 5.

Præferre facem adolescentulo ad libidinem. Cic. 1. in Catil. 13. h. e. Ducem esse.

Sonuere faces. Valer. 5. Argon. 33.

Succensus face, tædaque jugali. Sil. lib. 17. 78.

Pudoris facibus succensa mens. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 221.

Ventilare faces. Ovid. 1. Amor. 1. 8.

Faces in cœlo visæ inter prodigia sæpe memorantur. Cic. 3. in Catil. 18. Visas nocturno tempore ab Occidente faces, ardoremque cæli &c. Idem 2. de Nat. Deor. 14. Tum facibus visis cælestibus.

Facŭla, æ. f. dimin. [λαμπάδιον] Propert. lib. 2. 29. 5.

Quorum alii faculas, alii retinere sagittas, &c.

Faculam allucere alicui, pro Occasionem & facultatem esse parvulam. Plaut. Pers. 4. 3. 46.

Facularius, i. m. apud Hieron.

Faxo. V. facio.

F E B

FEBR. vel. FEB. Februarius.

Febris, is. f. [πυρετὸς, πυρεξία] a Feritate dicta: vel, ut Servius docet, a Fervore. Est, ut medici vett. docent, Calor nativus versus in igneum. Efficacissimum in febribus. Plin. lib. 28. cap. 7.

Accessio febris. Cels. lib. 3. cap. 3. & alibi frequenter.

Accessus febris. V. accedo. Plin. lib. 28. cap. 4.

Ardor febrium. Plin. lib. 23. cap. 1.

Circuitus febrium. Cels. lib. 3. cap. 12. & alibi frequenter.

Cohors nova febrium. i. e. Morborum. Hor. 1. Carm. 3. 30. Syneodoche.

Curatio febrium. Cels. lib. 3. cap. 3.

Decessio febris, & Accessio contraria. V. Instat febris. Cels. lib. 3. cap. 12. & lib. 2. cap. 4.

Decessus febris. Cels. lib. 3. cap. 12. pr.

Horrores febrium. Plin. lib. 24. cap. 10. Decoquuntur & contra horrores febrium.

Impetus febris. Cels. lib. 2. cap. 10.

Incredibilis ardor febrium. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium Severum.

Genera febrium innumerabilia. Senec. Epist. 96.

Intentio febris. Cels. lib. 3. cap. 18.

Motus febrium constans. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.

Reliquiæ febrium. Cels. lib. 3. cap. 4.

Remissio febris. Cels. lib. 2. cap. 10.

Reversio febrium. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.

Valetudo febrium. Plin. lib. 23. cap. 1. Quod ad febrium valetudines attinet, certum est non dandum in febre, nisi veteribus ægris vinum; nec nisi declinante morbo.

Acuta febris. Cels. lib. 2. cap. 6. Idem lib. 3. cap. 22. & lib. 2. cap. 5. Inter febres non acutas.

Amphemerina [ἀμφημερινὸς] febris. i. e. Quotidiana. Plin. lib. 28. cap. 16.

Arida febris. V. aridus.

Assidua febris, quæ & cibi tempora eripit, & siti affligit. Cels. lib. 2. cap. 8.

Constrictæ febres. Plin. lib. 23. cap. 7.

Contagiosa febris. V. contagium.

Continenti febre si caput dolet. Cels. lib. 2. cap. 8.

Continua febris vehemensque. Cels. lib. 2. cap. 7.

Domestica febris. V. Torret febris.

Flagrantium febrium languores. Firmic. lib. 6. cap. ult.

Fortuita febris. Suet. in Tiber. cap. 73. Alii in remissione fortuitæ febris cibum desideranti negatum. [Sed rectius legitur Fortuita, ut ad v. Remissione referatur. Solebant eis temporibus medici potissimum abstinentia contra febres pugnare, & solicite captare tempus cibi dandi in remissione, quam fors daret, ne æger inedia deficeret. V. Cels. lib. 3. cap. 4. & 5. Aliter tentat h. l. Torrentius, cujus sententiæ nemo facile accedet, qui ea, quæ diximus, perpenderit.

Frigidæ febres. Plin. lib. 23. cap. 8. Idem lib. 26. cap. 11. Febres frigidas leviores facit agaricum potum in calida aqua.

Gravior febris. Cels. lib. 3. cap. 4. & 12.

Inordinata febris. Cels. lib. 3. cap. 3.

Intervallata febris biduo medio. Gell. lib. 17. cap. 12. Quartanam intelligit.

Lentæ febres. Cels. lib. 2. cap. 17.

Levior fit febris. Cels. lib. 3. cap. 5. Idem lib. 2. cap. 7. Febris quæ interdiu levior est.

Levissima febris. Cels. lib. 3. cap. 20.

Longa febris. Plin. lib. 28. cap. 7. Cels. lib. 2. cap. 7.

Longinquæ febres. Plin. lib. 29. cap. 4. Prodest & contra longinquas febres.

Magnæ febres. Cels. lib. 2. cap. 7.

Nocturnæ febres. Plin. lib. 29. cap. 4.

Periodicæ febres. Plin. lib. 20. cap. 3. V. periodicus.

Perniciosa febris. Cels. lib. 5. cap. 26. Illa febris perniciosa est, quæ vel levi vulneri supervenit, vel ultra tempus inflammationis durat, vel delirium movet.

Perpetua quibusdam febris est, ut C. Mæcenati. Plin. lib. 7. cap. 51. V. perpetuus.

Prima febris. Celf. lib. 2. cap. 4.
Quartana febris. Celf. lib. 3. cap. 3.
Quotidiana febris. Celf. lib. 3. cap. 3.
Rabida febris, & quercera. Al. Rapida. Gell. lib. ult. cap. 1.
Recens febris. Celf. lib. 2. cap. 15.
Recidua febris. Celf. lib. 3. cap. 4.
Statæ febres. Plin. lib. 28. cap. 8.
Stegnæ febres, quæ & conftrictæ vocantur. Plin. lib. 23. cap. 7. Græcum eft στεγνή, alterum Latinum nomen.
Tertiana febris. Celf. lib. 3. cap. 3.
Tertianarum febrium & quartanarum reverfione & motu quid poteft effe conftantius? Cic. 3. de Nat. Deor. 24.
Tutiffimæ febres. Celf. lib. 3. cap. 12.
Vagæ febres. Celf. lib. 3. cap. 5.
Vehemens febris. Celf. lib. 2. cap. 7. & cap. 10.
Abigere febres. Plin. lib. 25. cap. 9.
Accedit febris. Celf. lib. 2. cap. 17. Quisquis febre liberatus eft, fimul atque ea uno die non acceffit, eo, qui proximus eft poft tempus acceffionis, tuto lavari poteft. V. ACCEDO.
Acceffit febris, & Defiit, contraria. Celf. lib. 3. cap. 16.
Accendere febres. Celf. lib. 3. cap. 9. V. ACCENDO.
Adducere febres. V. ADDUCO.
Adjicere febres. V. ADJICIO.
Adjecta febris. Celf. lib. 2. cap. 6. Quæ quibus temporibus danda fint, ex ratione vel adjectæ vel levatæ febris apparebit. [Forte Auctæ, vel Adauctæ legendum. Sed quia erratum in numeris eft, hunc locum non reperi. conf. Inftat febris.
Admittunt febres curationes. Celf. lib. 3. cap. 12.
Aduri nimio febris ardore. Firmic. lib. 3. cap. 5.
Afferre febrem. Celf. lib. 7. cap. 18.
Antecedit febres horror. Celf. lib. 3. cap. 12.
Antecedunt febrem figna aliqua. Celf. lib. 2. cap. 2.
Arcere febres. Plin. lib. 28. cap. 16. Febres arcet cervorum caro.
Arcere ftatas febres. Plin. lib. 28. cap. 8.
Ardens febris. Celf. lib. 2. cap. 15. V. ARDEO.
Augetur febris. V. Inftat febris.
Bibitur contra febres frigida, &c. Plin. lib. 27. cap. 12.
Calere febre. Juven. 10. Sat. 218.
Præterea minimus gelido jam corpore fanguis
Febre calet fola.
Carere febri. Cic. 16. Fam. 15. Is etfi mihi nuntiavit te plane febri carere, & belle habere, &c.
Carere febri negatur capra. Plin. lib. 28. cap. 10. Celf. lib. 2. cap. 15.
Cœpit febris. Celf. lib. 3. cap. 4.
Comitatur & febris tales injurias. Plin. lib. 22. cap. 7.
Concipit fefe febris. Celf. lib. 3. cap. 6. [Nifi pro Sefe, legendum Effe.
Concitata febris. Celf. lib. 2. cap. 4. Peffimum eft, fi ne levatur quidem febris, fed æque concitata continuat.
Conquievit febris protinus. Celf. lib. 2. cap. 8.
Confiftit febris. V. Inftat febris.
Continentes febres fine remiffione funt. Celf. lib. 3. cap. 5.
Continuant febres. Celf. lib. 2. cap. 4.
Continuatur febris. Celf. lib. 3. cap. 5.
Continuata febris. Celf. lib. 3. cap. 18.
Coorta febris fuperante bili. Lucret. lib. 4. 668.
Corripi febre. Plin. lib. 7. cap. 51. Antipater Sidonius poeta, omnibus annis uno die tantum natali, corripiebatur febre, & eo confumptus eft, fatis longa fenecta.
Crefcere defiit febris. Celf. lib. 2. cap. 10.
Damnantur in febri recentes uvæ. Plin. lib. 23. cap. 1.
Deceffit fubito febris, quum biduum cibo fe abftinuiffet. Cic. 5. Att. 8. V. Inftat febris.
Decedens febris. Celf. lib. 3. cap. 4.
Decoqui paulatim tardo febrium ardore. Firmic. lib. 1. cap. 3.
Decrefcit febris. Celf. lib. 2. cap. 10. Idem lib. 3. cap. 6. Febris fuit atque decrevit.
Deducere corpore febres. Hor. 1. Epift. 2. 48.
Depafcitur arida febris artus. Virg. 3. Georg. 458.
Depellere febrem. Plin. lib. 25. cap. 4. Etiam antiqui in vino febrem depelli arbitrabantur.
Definit febris. Celf. lib. 3. cap. 4.
Detineri diu lentis febriculis. Celf. lib. 2. cap. 17.
Febris non dimittit. Celf. lib. 2. cap. 7.
Difceffit quartana a te. Cic. 7. Att. 2.
Difcutere febrem. Celf. lib. 2. cap. 15.
Difcutere febrem genere victus. Celf. lib. 2. cap. 24.
Dare febres alicui. Juven. 10. Sat. 283.
Provida Pompejo dederat Campania febres
Optandas.
Datur in febri, &c. Plin. lib. 22. cap. ult.
Dolere febre. Celf. lib. 2. cap. 8. [Immo In febre caput dolet.
Durat febris. Celf. lib. 5. cap. 26.
Eliciendus eft poft febrem vomitus. Celf. lib. 3. cap. 7.
Febris evanuit. Celf. lib. 2. cap. 3.
Excitare febriculas. Celf. lib. 3. cap. 18. Leves deinde febriculas excitat.
Expectatur febris illo die. Celf. lib. 3. cap. 14.
Experiri æque magnas febres. Celf. lib. 2. cap. 7.
Extorret aliquem febris ardens. Celf. lib. 3. cap. 7. Segm. 2. [Nifi Exterret legendum, ut alias Celfus loqui affuevit.
Facere febrem. Martial. lib. 2. 16.
Zoilus ægrotat: faciunt hanc ftragula febrem.
Facere febres leviores. Plin. lib. 33. cap. 4.
Finiunt fudores febrem. Celf. lib. 2. cap. 14.
Finita febris. Celf. lib. 3. cap. 3.
Finita eft febris eodem die. Celf. lib. 2. cap. 3.
Habere febrem. Celf. lib. 3. cap. 4. Cic. de Fato 15. Si cui venæ fic moventur, is habet febrem: fed potius illo modo, non ei venæ fic moventur, & febrem is non habet?
Habent certum circuitum aliquæ febres. Celf. lib. 3. cap. 12.
Habere circuitum folita febris. V. Accedit febris.

Hærens febris. Celf. lib. 3. cap. 4. & lib. 2. cap. 7.
Jactari æftu, febrique. Cic. in 1. Catil. 31.
Impedit intentio febris fomnum. Celf. lib. 3. cap. 18.
Imponitur cum polenta ardentibus febribus. Plin. lib. 20. cap. 20.
Imponitur contra ardorem febrium, &c. Plin. lib. 20. cap. 9.
Imponuntur in febris ardoribus pectori, &c. Plin. lib. 23. cap. 6.
Incidere in febres. Celf. lib. 3. cap. 6.
Incipit febris. V. Inftat febris, & in verbo INCIPIO. Plin. lib. 7. cap. 50. Quadrini circuitus febrem, nunquam bruma, nunquam hibernis menfibus incipere.
Incipiens febris. Celf. lib. 3. cap. 4.
Incitare febrem. Celf. lib. 3. cap. 8. extr. Tum dari cibus, qui neque incitet febrem, & tamen longum ejus fpatium fuftineat.
Inclinat fe febris. Celf. lib. 3. cap. 4.
Inclinata febris. Ibid.
Increfcunt febres. Celf. lib. 2. cap. 4. & cap. 7.
Incurrit febris tempus in aliquam rem. Celf. lib. 3. cap. 15. Quo die febrem expectabit, ante furgere & exerceri: dareque operam oportet, ut in ipfam exercitationem tempus febris incurrat: fic enim fæpe illa difcutitur.
Ingeffit tuffim incidens febris. Plin. 7. Epift. 19. Ita quidam codd. Sed V. p. p. Infidens febris.
Iniit unquam te febris? V. INEO.
Inhæret affidue febris. Celf. lib. 3. cap. 4.
Infidens febris. Plin. 7. Epift. 19. h. e. Continua, vel latens, quafi Intus fedens. Codd. emendati habent, Infident febres, tuffis increfcit.
Inftat febris. Celf. lib. 3. cap. 5. Quum vero febris inftet, incipiat, augeatur, confiftat, decedat, deinde in deceffione confiftat, aut finiatur; fcire licet, optimum cibo tempus effe febre finita; deinde quum deceffio ejus confiftit, &c.
Intenditur fæpe ex eo febris. Celf. lib. 3. cap. 9. & cap. 11. Minui febris videtur, & rurfus Intenditur.
Intermittit ex toto febris. Celf. lib. 3. cap. 14.
Junguntur febres. Celf. lib. 3. cap. 5.
Laborare fine febri. Cic. 5. Att. 8.
Lenita eft acceffio febris. Celf. lib. 2. cap. 17.
Levatur febris. Celf. lib. 3. cap. 6. Et dum febres quidem increfcunt, hic folus idoneus cibus eft. Ubi vero aut definunt, aut levantur, fæpe quidem incipiendum eft, &c. Idem lib. 2. cap. 4. Febres quæ tertio quoque die non levantur.
Levata eft febris. Celf. lib. 3. cap. 4.
Liberare aliquem febre. Celf. lib. 3. cap. 9.
Liberari a febre. Plin. lib. 26. cap. 11.
Liberatus febre. Celf. lib. 2. cap. 15. & cap. 17.
Minuere febrem. Celf. lib. 3. cap. 5.
Minui febris videtur, & rurfus intenditur. Celf. lib. 3. cap. 11.
Minuit frigora febrium cor ranæ adalligatum. Plin. lib. 32. cap. 10.
Mitigare febrem quiete, & abftinentia. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Molliri febres. Celf. lib. 2. cap. 4. Febres quæ per deceffiones tantum molliantur, nec unquam integrum corpus dimittant.
Movere febres. Celf. lib. 5. cap. 28. Quoniam & febres movent, nec unquam facile maturefcunt. De Strumis.
Nancifci febrim. Suet. in Tit. cap. 10. Deinde ad primam ftatim manfionem febrim nactus, quum in lectica transferretur, &c.
Occupat aliquem febris. Celf. lib. 2. cap. 3. Ubi vero febris aliquem occupat, fcire licet, &c.
Oritur febris. Celf. lib. 2. cap. 4.
Pati febrim. V. PATIOR.
Perfunctus a febri. Varr. 2. de R. R. cap. 4.
Permanet febris. V. Torret febris.
Peruftus ardentiffima febri. Plin. lib. 7. Epift. 1.
Præftat tertiana febris unum diem integrum, tertio redit. Celf. lib. 3. cap. 3.
Prodeft & febri ranarum fellis cinis. Plin. lib. 32. cap. 10.
Profunt in febribus fluviatiles cancri. Plin. lib. 32. cap. 10.
Quievit febris. Celf. lib. 2. cap. 8. Idem lib. 3. cap. 16.
Quievit febris ex toto. Celf. lib. 2. cap. 3.
Quærere remedium febri. Plin. lib. 28. cap. 7.
Receffit acceffio febris ex toto. Celf. lib. 2. cap. 17.
Recurrens febris quartis diebus. Gell. lib. 17. cap. 12.
Recidunt febres. Plin. lib. 28. cap. 16.
Redeunt quædam febres longiore circuitu. Celf. lib. 3. cap. 3.
Redeunt inordinate febres. Celf. lib. 3. cap. 3. Neque de re, fed de verbo controverfiam movent, qui quum aliter, aliterque in eodem morbo febres accedant, non easdem inordinate redire, &c.
Reducere febrim alicui. Hor. 2. Serm. 3. 294.
Refrigerat ardores febrium fuccus cucurbitæ. Plin. lib. 20. cap. 3.
Relinqui a febri. Cic. 8. Att.
Remanent febres. Celf. lib. 2. cap. 7.
Remittit febris. Celf. lib. 2. cap. 14. Idem lib. 3. cap. 18. Et continuata quoque febris habet tempora, quibus, etfi non remittit, non tamen crefcit.
Remittit fe febris. Celf. lib. 3. cap. 10. Quum fe febris remiferit, frictione utendum eft.
Remittitur febris ex toto. Celf. lib. 3. cap. 9. & cap. 12. Febres ex toto remittuntur.
Renuntiat febrium medicina placitis eorum. Plin. lib. 30. cap. 11.
Repetit febris. Celf. lib. 2. cap. 8.
Refiftere nocturnis febribus prodiderunt. Plin. lib. 29. cap. 4.
Revertitur febris. V. Accedit febris. Celf. lib. 3. cap. 3.
Solvere febres. Plin. lib. 24. cap. 9. Semen potum, vini quendam faporem habet, & dicitur febres folvere.
Submovere febrem. Celf. lib. 3. cap. 21. Sed fi febris quoque eft, hæc in primis fubmovenda eft.
Sum. ut, Si febris fit. Plin. lib. 22. cap. 20. Et lib. 32. cap. 10.
Supervenit febris levi vulneri. Celf. lib. 5. cap. 26.
Suftinere fpatium febris. V. Incitare febrem.
Tenent febres corpus. Celf. lib. 3. cap. 9. Nonnunquam etiam lentæ febres fine ulla remiffione corpus tenent.

Tenuata febris. Celf. lib. 3. cap. 7. Ubi febris aut tenuata, aut levata eft, vomitu pectus purgare.
Terret febris. Celf. lib. 5. cap. 26. Ac ne febris quidem terrere debet, fi in magno vulnere dum inflammatio eft, permanet.
Tollit circuitus febrium, jecur delphini guftatum ante acceffiones. Plin. lib. 32. cap. 10.
Tollere febrem. Celf. lib. 2. cap. 12. Si febrem non fuftulit prima inedia.
Torret febris. Juven. 9. Sat. 17.

Quid macies ægri veteris, quem tempore longo
Torret quarta dies, olimque domeftica febris?

Vacare febre. Celf. lib. 2. cap. 14. & cap. 15.
Venit febris fubito. Celf. lib. 3. cap. 21.
Venientes cum horrore febres perunctis leviores facit. Plin. lib. 23. cap. 4.
Ventura febris. Celf. lib. 3. cap. 12.
Veterafcunt febres. Celf. lib. 3. cap. 12.
Urget vehemens febris. Celf. lib. 2. cap. 10.
Urgent magnæ febres. Celf. lib. 7. cap. 26.
Uror anhelis febribus. Ovid. 1. de Pont. 11. 5.
Febris, Dea culta eft a veteribus, ne noceret. Val. Maxim. 2. 5. 6. Febrem autem, inquit, ad minus nocendum templis colebant, quorum adhuc unum in Palatio, alterum in area Marianorum monumentorum, tertium in fumma parte vici Longi extat: in eaque remedia, quæ corporibus ægrorum annexa fuerant, deferebantur. Meminit hujus & Cic. 3. de Nat. Deor. 63. Et 2. de Legib. 28.

FEBRICŬLA, æ. f. diminut. [πυρετίδιον] ut,
Lentæ febriculæ. Celf. lib. 2. cap. 17.
Levis febricula. Celf. lib. 3. cap. 22.
Longæ, difficilesque febriculæ. Celf. lib. 3. cap. 22.
Confumit hominem febricula. Celf. lib. 3. cap. 25.
Finitur febricula eo die. Celf. lib. 2. cap. 3.
Habere febriculam. Cic. 6. Att. 9. Id videbatur approbare, quod erat in extremo, febriculam tum te habentem fcripfiffe.
Incidit febricula. Celf. lib. 3. cap. 21. Ne febricula incidat.
Incidere in febriculam, Qui ex labore in febriculam incidit, affiduam, & fatis moleftam. Planc. ad Cic. 10. Fam. 21.
Incurfat febricula. Celf. lib. 3. cap. 22.
Manet fi femper febricula. Celf. lib. 3. cap. 5.
Medendum febriculæ. V. Febricula incurfat.
Oritur febricula. Celf. lib. 3. cap. 25. Idem lib. 4. cap. 15.
Præceffit febricula. Celf. lib. 2. cap. 7.
Quievit febricula. V. Levis febricula.
Repetit febricula. V. Levis febricula.
Febricula aut foluta erit, aut levior. Celf. lib. 8. cap. 4.

FEBRICULARIUS, a, um. & FEBRICULARIS, e. apud Boethium.
FEBRICULENTUS, a, um. Marc. Emp. cap. 22. Febriculento potionem dare.
FEBRICULŌSUS, a, um. Adj. [πυρετώδης] Qui habet multam febrem. Gell. lib. 20. cap. 1. Nam morbus in lege ifta non febriculofus, neque nimium gravis, fed vitium aliquod imbecillitatis atque invalentiæ demonftratur.
Scortum febriculofum. Catull. 6. 4.
FEBRICULOSE, Adv. Idem apud Boethium.
FEBRICOSUS, a, um. Veget. Mulom. 1. 38.
FEBRĪLIS, e. [πυρετικός] quafi Ad febrem pertinens. Apul. Ardore æftuans febrili.
FEBRIBĬLIS, e. Idem. Cæl. Aurel. Tard. 4. 8. 113. Vivos lumbricos excludi febribiles dixit. [Sed legendum Febribile, ut paulo ante Perniciofum.
FEBRESCO, ĕre. Solin. cap. 31. extr. Patuit nunquam eos febrefcere.
FEBRIO, [πυρέττω] īre. Laborare febre. Celf. lib. 6. cap. 11. Potiones fi febriat puer, aquæ; fi fine febre eft, vini diluti. [Lind. Si febricitat, quomodo alias Celfus loquitur, nifi ficubi vetus lectio pariter corrupta fuit.
FEBRIENS, Partic. [πυρέττων] Columel. lib. 6. cap. ult. Febrienti mulæ cruda braffica datur. Et Macrob. 7. 4. Febrienti fimplicem cibum darent.
FEBRICĬTO, [πυρέττω] āre. Febrem pati, vel Febre corripi & tentari. ut,
Febricitat æger. Celf. lib. 3. cap. 6.
Febricitavit aliquis, aut inhorruit. Celf. lib. 2. cap. 7.
FEBRICĬTANS, Partic. Celf. lib. 2. cap. 6. Et Curt. 10. 4. 11. Illis diebus Hephæftion febricitans moritur.
Bafiare febricitantem. Martial. 11. 99.
Bovi febricitanti convenit abftinere cibo. Columel. 6. 9.
FEBRIFŬGUS, a, um. Febrem fugans. ut, Medicamentum febrifugum, quod & Antifebrile Medici vocant
FEBRIFUGIA, æ. f. Herba, Centauria minor. Apul. de Herb. cap. 35. [An Febrifuga?
FEBRUO, [καθαίρω] āre. Luftrare, purgare. a Ferveo: hoc enim adolendo & flammis ferventibus fieri folebat. Vel a Sabinorum lingua, qui Februum, Purgamentum dicunt. Hinc (ut auctor eft Feftus) Februarius menfis dictus eft, quod tum, i. e. extremo anni menfe, populus februaretur, id eft luftraretur ac purgaretur. Per XII enim dies continuos Februarii, celebrabantur februa. Hisque diebus pro impetranda mortuorum manibus quiete, omnis populus piaculis facrificiisque circa fepulchra, accenfis facibus, cereisque intentus erat. Varro de Vit. Pop. Rom. lib. 1. apud Non. 2. 355. In eorum enim facris liba quum fint facta, incerni folent farris femine, ac dicere fe ea februare, id eft Pura facere.
FEBRUATUS, a, um. Purgatus. Varro de L. L. 5. 3. Rex cum ferias menftruas nonis Februariis edicit, hunc diem februatum appellat. conf. Feft. in Februarius, de Junone februata, & die februato.
FEBRŪATIO, ōnis. f. Luftratio. Varro l. c. (Scal. p. 46.) Nam & Lupercalia februatio, ut in antiquitatum libris demonftravi.
FEBRUUS, a, um. Idem ac Purgans, pians. Cenforin. cap. 22. Eft februum, quicquid piat purgatque.
FĔBRUUS, i. m. Deus, qui luftrationum potens creditur. Macrob. 1. Saturn. 13. Hunc plerique Plutonem vel Plutonis patrem arbitrantur. V. Serv. ad 1. Georg. 43. conf. Varro de L. L. 5. 4.

FEBRŪA, æ. f. Juno, quæ & Februalis. V. Mart. Capell. 2. p. 37. & infra FEBRULIS.
FĔBRUA, orum. n. pl. [καθάρματα] appellantur, Quæcunque purgamenti caufa in quibuscunque facrificiis adhibentur, inquit Feftus l. c. Ovid. 2. Faft. 19. latius hujus vocis fignificationem perfequitur,

Februa Romani dixere piamina patres, &c.

Cafta februa. Ovid. 4. Faft. 726.

Sæpe tuli plena februa cafta manu. Plura de his V. in Lex. Pitifc.

FEBRUAMENTUM, i. n. Purgamentum. Cenforin. de Die Nat. cap. 22. Eft februum, quicquid piat purgatque, & februamenta, purgamenta.
FEBRUARIUS, Menfis, [Θαργηλιών] Extremus anni menfis fuit veteribus. V. Cic. 2. de Legib. 54. Serv. & Feft. l. c.
FEBRULIS, item FEBRUALIS, is. f. Juno, a Romanis dicta, quod ipfi menfe februario facra fiebant; ejusque feriæ erant Lupercalia, quo die mulieres februabantur a Lupercis amiculo Junonis, i. e. pelle caprina. Feft. u. f. Februtis eft apud Arnob. l. 3. p. 118. Februalis. Mart. Capell. 2. p. 37.

F E C

FECENIA, vel FECINIA, æ. f. Vitis, quæ & Rubella. Fæce nimia, Plin. 14. 2. V. FÆX.
FECIĀLIS, is. m. [φητιάλης, εἰρηνοδίκης] pl. Feciales, ium, Appellati funt, Sacerdotes, pacis vel belli denunciatores, ut Fefto placet, A Feriendo, vel Faciendo, quod belli, pacisque faciendæ apud eos jus erat. Nonius, Feciales apud veteres Romanos erant, qui fancto legatorum officio ab his, qui adverfum populum Romanum vi, aut rapinis, aut injuriis hoftili mente commoverant, pignora facto fœdere jure repetebant: nec bella indicebantur, quæ tamen pia vocabant, prius quam quid fuiffet fecialibus denuntiatum. Varro de Vit. Pop. Rom. lib. 2. Itaque bella & tarde & nulla (al. magna) licentia fufcipiebant, quod bellum nullum, nifi pium, putabant geri oportere. Prius quam indicerent bellum iis a quibus injurias factas fciebant, feciales legatos res repetitum mittebant quatuor, quos oratores vocabant. Idem lib. 3. Si cujus legati violati effent, qui id feciffent, quamvis nobiles effent, ut dederentur civitati; ftatuerunt: fecialesque viginti, quid de his rebus cognofcerent, judicarent, & ftatuerent, & conftituerent. Fetiales per t fcribit Feft. & Non. Sed Varro de L. L. 4. 15. extr. per c. Græci conftanter per τ. Gruterus ex lap. p. 1107. FECIALIS profert.
In manibus fecialium educatus homo. Cic. 7. Verr. 48. Habemus hominem in fecialium manibus educatum: unum præter ceteros, in publicis religionibus fœderum fanctum ac diligentem. Hi apud Livium de jure belli indicendi confuluntur. Bud.
FECIALIS, e. Adj. [φητιάλιος] ut Jus feciale. Cic. 1. Off. 39. Belli quidem æquitas fanctiffime feciali Populi Romani jure perfcripta eft.

F E L

FEL, fellis. n. [χολή] Humor in corpore, qui quod flavus eft, a medicis Bilis flava appellatur. Continetur autem fub ima parte hepatis in veficula quadam, quæ ob id cyftis fellis appellatur. Plaut. Truc. 1. 2. 77.

In melle funt linguæ fitæ voftræ, atque orationes,
Lacteque: corda felle funt lita, atque acerbo aceto.

Gallinaceum fel. Cic. 2. de Divin. 29.
Vipereo felle tela lurida. Ovid. 5. Trift. 7. 16.
Ardet jecur ficcato felle. Sen. OEth. 9.
Armata veneni felle fagitta. Virg. 12. Æn. 857.
Suffufi felle fales. i. e. Joci mordaces. Ovid. 2. Trift. 565.
Tincta mordaci felle fpicula. Ovid. 3. de Pont. 3. 106
Ponitur etiam pro Quacunque fortunæ acerbitate. Tibul. 3. 4. 12.

Omnia jam trifti tempora felle madent.

Fel terræ, Genus herbæ. Plin. lib. 25. cap. 6. Centaurion noftri fel terræ vocant, propter amaritudinem fummam.
FELLEUS, a, um. Adj. [χολώδης] Plin. lib. 26. cap. 12. Sudores enim felleos movent.
FELLĪTUS, a, um. [Gloff. Vet. χολικός.] Felle imbutus. Feftus Avienus Epift. ad Flavian. Myrmecium,

— penitus fellitus amarans
Ore fapor nil dulce meo finet effe palato. Ufus & Macer, 1. 7.

FELLŌSUS, a, um. Idem. Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. Fellofus & faniofus.
FELLIDŪCUS, a, um. [χολαγωγός] Cæl. Aurel. Tard. 3. 4. Medicamenta fellíduca.
FELLIFLUUS, a, um. Idem Acut. 3. 19. de Cholera: Paffio felliflua.
FELIGINATES, Populi numerantur a Plinio in fexta regione Italiæ. lib. 3. cap. 14.
FELINUS, Jurisconfultus. Ferrariæ natus, jus civile tum in patria, tum etiam Pifis complures annos magna auditorum celebritate docuit, monimentisque ingenii fui compluribus relictis, circiter annum D. deceffit. Ex Hotoman.
FELIS, is. m. f. [αἴλουρος, παρὰ τὸ αἰόλλειν τὴν οὐράν] Id animal eft quod nobiscum in domibus retinemus ad murium venationem. Cic. 1. de Nat. Deor. 101. Poffum de ichneumonum utilitate, de crocodilorum, de felium dicere: fed nolo effe longus. Cic. 5. Tufc. 18. Plin. lib. 10. cap. 73. Feles quidem, quo filentio, quam levibus veftigiis obrepunt avibus? Columel. lib. 8. cap. 3. Varro 3. de R. R. cap. 11. Alii declinant, Feles, is. Felles apud Plaut.
Feles pullaria: Extat Aufonii epigramma in Marcum pullariam, fed integrior effet titulus, Turnebo judice, in Marcum pullariam felem, vel ipfo auctore Aufonio, qui ita fcribit,

Quis Marcus? feles nuper pullaria dictus. Nam ut Feles virginalis a Plauto Rud. 3. 4. 43. dicitur Virginum raptor, a felis rapacitate: fic Feles pullaria, Raptor eft puerorum & corruptor. Nam veteres Pueros etiam Pullos vocabant: hinc Pullipremo, Compreffor puerorum & pædico, quo ufus eft Lucilius.

Felem pro Deo coluere Ægyptii. V. Herod. 2. 66. & Cic. 1. de Legib. 32.

Felineus, a, um. Quod felium est, vel de felibus. ut, Felineis oculis, apud Serv. in 3. Georg. 83. [Nisi Felinis legendum.

Felinus, a, um. Idem. ut, Stercus felinum. Celf. 5. 18.

Fĕlio, īre. Auctor Philomelæ, v. 50. Pardus hiando felit.

Felix. V. fœlix.

Fellator, Fellebris, Fellito. V. fello.

Fello, five (ut Salmaf. p. 662. ad extr. cap. 45. Solini contendit) Fēlo, āre. est Lac fugere, a θηλᾶν. Varro apud Nonium 2. 344. Lac humanum fellaffe. Hoc verbum etiam ad fœdum libidinis genus translatum est, quod ore patrabatur, ut & verbum Irrumare. Martial. lib. 7. 9.

Pædicatur Oros, fellat Linus, Ole, quid ad te. & paffim.

Fellator, ōris. m. [λιχμαςὴς] Martial. 14. 74.

Corve falutator, quare fellator haberis?

Fellĕbris, e. Solin. cap. 8. Calabria Boam gignit, quem anguem in immenfam molem ferunt coalefcere. Captat primo greges bubulos: & fiquæ plurimo lacte rigua bos est, ejus fe uberibus innectit: fuctuque continuo faginata, longo feculo ita fellebri fatietate ultimo extuberatur, ut obfiftere ejus magnitudini nulla vis queat. Fellebrem fatietatem vocat, Copiofum lactis fuctum.

Fellĭto, & Felĭto, āre. Freq. Solin. cap. 57. Nequaquam mater pullo ubera præbet fellitanda. Gloff. Ifidori: Fellitat, fugit. adde Salmaf. ad Solin. l. c.

Fellitans, Partic. ut, Mammas fellitantes exugerent. Arnob. 2. p. 70.

Felonia, æ. f. Barbara vox Feudiftarum; dicitur Delictum, noxia, perfidia vaffalli erga dominum fuum. Hæc nec expreffo pacto remitti poteft, quod vaffallus eo ad delinquendum invitaretur, contra l. convenire. D. de pact. dotalib.

Felsĭna, æ. f. Italiæ urbs. Plin. lib. 3. cap. 15. in defcriptione octavæ regionis Italiæ: Intus colonia Bononia, Felfina vocitata. quum princeps Hetruriæ effet.

F E M

Fĕmen, ĭnis. n. [μηρὸς] a Ferendo. Femora (inquit Valla lib. 4. cap. 57.) partem illam exteriorem fignificant: Femina, partem interiorem, mollioremque, qua fe contingunt. [Sed viderit Valla de auctore idoneo hujus differentiæ. Corn. Celfus certe, auctor, fi quisquam alius, idoneus Femoris & Feminis, & quidem de offe, quod Crus excipit, promifcue ufurpat. V. lib. 8. cap. 1. Idem tamen Femur in recto fing. & Femina in pl. ut placet Grammaticis, conftanter.

Femen, rectum fing. Drakenb. ad Sil. 1. 540. ex Saxone Gramm. profert. Cæf. 7. Bell. Gall. 73. Stipites feminis craffitudine. Cic. 6. Verr. 93. Signum Apollinis pulcherrimum, cujus in femine litterulis minutis argenteis nomen Myronis erat infcriptum.

Femina de beftiis Plin. lib. 11. cap. 10. de apibus, Prioribus pedibus femina onerant, propter id natura fcabra. Columel. lib. 6. cap. 2. Ventri quoque, & fub femina, manum fubjicere, ne ad hujusmodi tactum poftmodum pavefcant.

Femina etiam Inferiores partes fignificant. Nam a flexu dicta videntur. ubi etiam junctura cum flexu pedis eft, femina dicuntur. Plaut. in Afin. 2. 2. 73.

— Sed tamen tu nempe eos afinos prædicas,
Vetulos, claudos, quibus obtritæ ad femina jam erant ungulæ.

[Hyperbole eft ridiculi caufa. V. Lambin.

Redundare pedibus, feminibus, cruribus, dicitur Deus humana fpecie. Cic. 1. de Nat. Deor. 100. V. & Lucret. lib. 4. 826.

Fĕmĭnālia, orum. pl. [περιζώματα] Tegumenta feminum, & fubligacula. His & mulieres utuntur, ut etiam viri, ut videre eft Exod. cap. 28. Levit. 6. & 16. & Ezech. cap. 44.

Feminalibus muniebatur. Suet. Aug. cap. 82. Ubi Cafaubonus longa differtatione contendit ea quæ hodie Feminalia vel Femoralia vocantur, plane abfuiffe a confuetudine veterum Ebræorum, Græcorum, Romanorum. V. etiam Salmaf. Hift. Aug. p. 223.

Braccas appellant Feminalia. Vide in braccæ ex Ambrofio. H. St.

Fĕmur, ŏris. n. [μηρὸς, κόξα] a Ferendo. Plaut. Mil. 2. 2. 49.

Dextera digitis rationem computat, feriens femur Dexterum.

Cic. de Clar. Orat. 277. Frons non percuffa, non femur, pedis (quod minimum eft) nulla fupplofio.

Femur leporis. Martial. 6. 75.

Quum mittis turdumve mihi, quadramve placentæ,
Sive femur leporis, five quid his fimile.

Cædere femur. Quintil. lib. 2. cap. 12. Femur, pectus, frontem cædere, mire ad pullatum circulum facit.

Haufit femur roftro adunco. Ovid. 8. Met. 371. de Apro Calydonio.

Plangere femur. Ovid. 11. Met. 81.

Et conata femur mœrenti plangere dextra.

Femina & Femora fæpe confundi a librariis obfervat Drakenb. ad Sil. 1. 540. [Nec fane apparet fignificatione quicquam differre. V. femen.

Femur bubulum, Herba ignota, nervis utilis. Plin. lib. 27. cap. 9.

Fĕmŏrālia, ium. n. pl. [περιζώματα] Quibus pudendæ partes corporis teguntur. Suet. in Aug. cap. 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis, & fubuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur. Legitur & Feminalibus. V. paulo fupra not.

F E N

Fendĭcæ, arum. f. Hiræ five ilia, a Findo, quod a fiffis carnibus fierent. Arnob. 7. p. 230.

Fendo, ĕre. verbum antiquatum, cujus fola fuperfunt compofita. Prifcian. lib. 11. p. 923. Offendo, quafi a Fendo verbo componitur, quod non eft lectum. Fendo Voffius Etym. p. 266. interpretatur Ad iram concito. Hinc

Fensus, a, um. Partic. quod in Gloff. Ifidor. Iratus redditur.

Fenestella poft feq. dict.

Fenestra, æ. f. [θυρὶς] ἀπὸ τοῦ φαίνειν, quod eft lucere: fit enim ad lucem reddendam feneftra. Cic. 1. Tufc. 46. Non eas partes, quæ quafi feneftræ funt animi. Martial. lib. 1. 87.

Anguftiæ feneftrarum. Cic. 2. Att. 3.

Altæ, caligantesque feneftræ. Juven. 6. Sat. 31.

Armatæ. Stat. 10. Theb. 531.

Cavæ feneftræ. Virg. 9. Æn. 534.

Ingens feneftra lato ore. Virg. 2. Æn. 482.

Patulis tectum fublime feneftris. Ovid. 14. Met. 752.

Fundit plena per infertas fe luna feneftras. Virg. 3. Æn. 152.

Indere feneftras tecto dicitur ventus. V. indo.

Patent vigiles te prætereunte feneftræ. Juven. 3. Sat. 275.

Feneftram ad nequitiam patefacere alicui, pro Dare occafionem. Ter. Heaut. 3. 1. 72. — Hui,

Quantam feneftram ad nequitiam patefeceris.

Fenestrŭla, æ. f. dimin. ut, Per quandam feneftrulam profpicere geftio. Apul. lib. 9. fin.

Fenestella, æ. f. alterum dimin. [θυρίδιον] Columel. lib. 1. cap. 1. Granaria modicis feneftellis Aquilonibus infpirentur.

Fuit & cognomen Ro. L. Feneftella, hiftoricus, fæpe a Plinio citatur teftis. Mortuus eft Cumis Augufti tempore, ut tradit Eufebius.

Feneftella alius fuit, cujus de magiftratibus Roman. liber non illepidus extat. Sed fub ficto hoc nomine verus libelli auctor eft Andr. Don. Floccus, feculi 15, fcriptor, quod poft Giraldum aliosque obfervat Fabric. B. L. P. 1. p. 745.

Fenestro, [θυριδόω] āre. Velut feneftra aperire. Plin. lib. 11. cap. 37. Media oculorum cornea feneftravit pupilla.

Fenestratus, a, um. [θυριδωτὸς] i. e. Apertus, perforatus. Plaut. Nulla eft eft feneftratior domus.

Pectora feneftrata & aperta. Vitruv. lib. 3. procem.

Fenestrālis, e. Adj. [θυρίδιος] ut, Porta feneftralis. Ovid. 6. Faft. 578.

Nocte domum parva folita eft intrare feneftra,
Unde feneftralis nomina porta tenet.

De Fortuna. alii legunt Feneftellæ, vel Feneftratæ, quin & aliis modis codd. variant.

Fenestræ, [Θυρίδες] Oppidum eft ad ortum fpectans, Cinæthio ac Tænaro Laconicis urbibus confine. Auct. Strab. lib. 8.

F E R

Fĕra, æ. f. [θὴρ, θηρίον, φὴρ, κνώδαλον] dicta eft quod fine ratione feratur: aut quod naturali utatur libertate, & pro defiderio feratur. Cic. 4. Acad. 108. Quod ut feram & immanem belluam, fic, &c.

Agmen ferarum. Ovid. 11. Met. 21.

Concilium ferarum. Ovid. 10, Met. 144.

Domitor ferarum Hercules. Sen. Herc. OEth. 17.

Genus omne ferarum. Virg. 3. Georg. 242.

Genus horriferum ferarum. Lucret. lib. 5. 219.

Genus montivagum ferarum. Lucret. lib. 2. 1080.

Latebræ ferarum. Ovid. 1. Met. 216.

Præda rapidarum ferarum. Ovid. 11. Epift. 111.

Rabies horrenda ferarum. Sil. lib. 16. 104.

Secla ferarum. Lucret. lib. 3. 753. V. seculum.

Serpentia fecla ferarum. Lucret. lib. 6. 766.

Spelæa ferarum. Virg. 10. Ecl. 52.

Stabula alta ferarum. Virg. 6. Æn. 179.

Tecta denfa ferarum. Virg. 6. Æn. 7.

Acres feræ. V. acer.

Expertes rationis & orationis feræ. i. e. Beftiæ. Cic. 1. Off. 50.

Horribilis fera. Virg. 4. Georg. 462.

Immanis fera. Ovid. 8. Met. 422.

Matutinæ feræ. Martial. lib. 13. 95.

Montanæ feræ. Ovid. 2. Faft. 216.

Montivagæ feræ. Lucret. lib. 1. 405.

Pernix fera. Sen. Herc. fur. 4.

Rabidarum more ferarum. Stat. 8. Theb. 71.

Vaftæ feræ. Ovid. 2. Met. 194.

Vaftarumque videt trepidus fimulacra ferarum.

Agitare & excitare feras. Cic. 3. Off. 68.

Agitare errantes feras. Claud. in Gigant. 122.

Agitare feras filvis. Virg. 11. Æn. 686. V. agito.

Confequi curfu excitatas feras. Sen. Hippol. v. 110.

Degere vitam more feræ. Virg. 4. Æn. 551.

Ducere feras. Quintil. lib. 1. cap. 10. Non feras modo, fed faxa etiam, filvasque duxiffe, memoriæ proditum eft.

Interficere feras. Lucret. lib. 5. 1248.

Mulcere feras. Ovid. 14. Met. 339.

Sequi acres curfu feras. Sen. Octav. 7.

Veftigare feras. Sen. Thyeft. v. 497.

Ferīnus, a, um. Adj. [θήρειος] Quod ferarum ritu vel fit, vel fe habet. Apul. Ferino, ac belluino ritu.

Caro ferina. Salluft. Jugurth. cap. 18. Gætulis cibus erat caro ferina.

Cædes ferina. Ovid. 7. Met. 675.

Domus ferinæ. i. e. Corpora ferarum. Ovid. 15. Met. 457.

Lacte ferino nutritus. Ovid. 3. Trift. 11. 3.

Sapor ferinus. Plin. lib. 13. cap. 4.

Victus ferinus. Cic. 1. de Invent. 2. Nam fuit quoddam tempus, quum in agris homines paffim beftiarum more vagabantur; & fibi victu ferino vitam propagabant. i. e. Beftiarum.

Vox ferina. Ovid. 5. Trift. 13. 55.

Vultus ferinus. Ovid. 7. Met. 270.

Ferina abfolute aliquando ufurpatum: & fubintelligitur Caro. Virg. 1. Æn. 215.

Implentur veteris bacchi, pinguisque ferinæ. [Celfo Venatio dicitur.

Fĕrus, a, um. Adj. [θηριώδης] Atrox, feverus, qui ferinum animum habet: ut, Fera gens. Cic. 1. Tufc. 30.

Ferus & Ferox hanc habent diftantiam. Ferus eft Sævus, Ferox eft Fortis. Salluft. Jugurth. cap. 106. Ille animo feroci, negat fe toties fufum Numidam pertimefcere. Virg. 2. Æn. 326.

— ferus omnia Juppiter Argos
Tranftulit.

Ex Nonio. V. ferox.

Ferus & Immanis, Mitis & Manfuetus, contraria. Cic. 1. de Invent. 2. Deinde propter rationem atque orationem ftudiofius audientes, ex feris & immanibus mites reddidit & manfuetos.

Indomita

Indomita cervice ferus. Hor. 1. Epiſt. 3. 34.
Vultu torvo ferus. Hor. 1. Epiſt. 20. 12.
Acies feræ. V. ACIES.
Ager ferus, Incultus. Feſt.
Animi feri. Ovid. 4. Epiſt. 165.
Ardor ferus animi. Ovid. 8. Met. 469.
Arma fera. Ovid. 5. Met. 4.
Bellua fera. Ovid. 13. Met. 917.
Bellua immanis & fera. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
Beſtiæ feræ. Cic. de Amicit. 83.
Cædes fera. Sen. Octav. 8.
Capræ feræ, i. e. Capreæ. Virg. 4. Æn. 152.
Conjugium ferum, Conjux intractabilis. Tibul. lib. 3. 4. 74.
Corda fera. Virg. 6. Æn. 49.
Enſis ferus. Ovid. 8. Epiſt. 60.
Equus ferus. Hor. 1. Serm. 5. 57.
Fructus feri, Silveſtres. Virg. 2. Georg. 36.
Gaudia fera. Ovid. 5. Triſt. 8. 21.
Gens immanſueta atque fera. Cic. 1. de Legib. 24.
Hiems fera. Ovid. '. Triſt. 1. 42. Stat. 5. Theb. 13.
Homo ferus & agreſtis. Cic. pro Roſc. Amer. 74.
Hoſtis ferus. Ovid. 1. Met. 185.
Incola ferus luci. Stat. 5. Theb. 567.
Juvenis ferus. Catul. 59. 56.
Montes feri. Virg. 5. Ecl. 28.
Mores feri. Sen. Octav. 7.
Mores feros immanemque naturam alicujus oſtendere. Cic. pro Roſc. Amer. 38.
Scabies fera. Celſ. 5. 28. 16. Quo aſperior eſt, quoque prurit magis, eo difficilius tollitur. Itaque eam, quæ talis eſt, ἄγριαν Græci appellant, id eſt feram. [Si modo poſtrema hæc verba a Celſi manu ſunt.
Tela fera. Lucret. lib. 2. 48.
Tempeſtas fera. Ovid. 1. Faſt. 495.
O fera tempora, quum dubitet Curtius Conſulatum petere. Cic. 12. Att. 49. In codd. emendatis eſt, O tempora! fore cum &c.
Tyrannus ferus. Ovid. 6. Met. 549.
Vaſtator ferus. Ovid. 11. Met. 395.
Ventus fera. Sen. Hippol. 8.
Vitis. V. p. p. FERABITIS.
Ferus, aliquoties Phædro quaſi ſubſtantive poſitum eſt, ſed revera ſubſtantivum maſculini generis ſubauditur. Sic 1. Fab. 12. 9. Excepit ferum ſilva. h. e. Cervum. Lædi ferum impune. 1. Fab. 21. 8. i. e. Leonem. Add. Virg. 2. Æn. 51. & 7. 489. Et Hor. 1. Epiſt. 13. 8.

FĔRĬTAS, ātis. f. [θηριώδης] Naturæ quædam aſperitas. Martial lib. 1. 18.

Poſtquam inter nos eſt, plus feritatis ineſt. De Tigride.

Feritas atque agreſtis immanitas. Cic. 1. de Divin. 60.
Immanitas & feritas. Cic. 3. Tuſc. 12.
Fructus regni feritas. Sil. lib. 1. 148.
Inamabilis feritas. Ovid. 1. de Pont. 7. 5.
Inamœna feritas. Stat. 2. Silv. 2. 33.
Inſita feritas. V. INSERO.
Deponere feritatem. Ovid. 4. Faſt. 103.
Civitas cultu & feritate non multum a Germanis differebat. Cæſ. 8. Bell. Gall. 25.
Expellere feritatem. Cic. 2. Tuſc. 20.
Mollita feritas. Ovid. 4. Faſt. 217.
Traducere ex feritate ad manſuetudinem. Cic. pro Sext. 91.

FERABĪTES, is. f. dicitur Agreſtis. Siſenna apud Nonium 2. 347. Partim ferabite, partim lauro &c. [Sed cum Merc. ſcribendum diviſe Fera bite, pro Vite ſcil. V. & not. Gothofr

FERACŬLUM, i. n. Ulpian. in l. quemadmodum. §. ſi navis. D. ad legem Aquil. Parvi refert, navem immittendo, an feraculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Sunt qui non Feraculum, ſed Serraculum, Verriculum, Servaculumve legant.

FĒRĀLIS, e. [νεκρικὸς, ἐπιτάφιος] Quod mortuorum funeribus adhibetur; ut, Feralis cœna. Apulejus, Rogum demolirentur, cœnam feralem a tumulo ad menſam referrent.
Dies ferales. Ovid. 2. Faſt. 34.
Officia feralia. Apul. 1. Met. p. 11.
Feralis, Dirus, exitialis. Virg. 4. Æn. 462.

Solaque culminibus ferali carmine bubo
Viſa queri.

Arbor feralis. Plin. lib. 16. cap. 10. Picea montes amat, atque frigora: feralis arbor, & funebri indicio ad fores poſita.
Arma feralia, i. e. Mortifera. Lucan. lib. 2. 261.
Cædes ferales. Claud. de Bell. Gild. 124.
Carmen ferale. Virg. 4. Æn. 462.
Dona feralia. Ovid. 9. Met. 213.
Epulæ ferales. Plin. lib. 20. cap. 11.
Idus Martiæ Cæſari ferales. Plin. 18. 26.
Murmur ferale. Claud. 1. in Ruff. 131.
Præcones ferales, quos Anteambulones atratos Latine appellare poſſumus, ex quorum genere ſunt Funerum indictores. Budæus.
Tabula feralis. Florus 3. 22. 2. Quæ nempe proſcriptorum nomina tenebat.
Tedæ ferales. Lucan. lib. 1. 112.
Urna feralis. Tacit. 3. Ann. 1.

FĔRĀLIA, orum. n. [νεκύσια, ἐναγίσματα] Diem diis manibus ſacratam veteres dixerunt; a Ferendis epulis in tumulum ad cœnam; quam & ipſam Feralem nuncupabant, auctore Feſto. Ovid. 2. Faſt. 569.

Hanc quia juſta ferunt, dixere Feralia lucem, &c.

Cic. 8. Att. 22. Eodem enim die video Cæſarem a Corfinio poſt meridiem profectum eſſe, Feralibus, quo Canuſio mane Pompejum. conf. Varro de L. L. 5. 3. Alex. Genial. Dier. 3. 12. & Lex. Pitiſc.

FĒRĀLĬTER, Adv. Fulgentius Mythol. 3. 1. Dum amor noviter venit, ut leo feraliter invadit.

FĔRATRĪNA, æ. f. Nonius 1. 320. Sed quid ſit non docet. Vivarium exponunt.

FERAX, FERCULUM. V. FERO.

FERCTUM. V. FERTUM.

FERE, [μικροῦ ἢ ὀλίγου δεῖν, σχεδὸν] Adv. ſignificat Pæne, ut inquit Valla, lib. 2. cujus ſignificatio eſt, Paulum abfuit quin: ut, Fere hominem occidit, h. e. Parum abfuit quin occideret. Ter. Heaut. 1. 1. 70. Domum revertor mœſtus, atque animo fere perturbato. Cic. 4. Acad. 17. Scripſit igitur his fere verbis.
Quam fere. Cic. pro Cluent. 46. In quibus quantus ſplendor ſit, quam prope æquabilis, quam fere omnium conſtans & moderata ratio vitæ, &c.
Satis fere diximus. Cic. 1. Off. 60. Quemadmodum ducatur honeſtum, ex quo aptum eſt officium, ſatis fere diximus.
Semper fere cum Scipione ſolitum ruſticari. Cic. 2. de Orat. 22.
Fere ruri ſe continere. i. e. Non ſemper, ſed plerumque. Ter. Phorm. 2. 3. 16.

Pauper, cui in opere vita erat, ruri fere Se continebat.

[Hic Fere tantundem eſt ac Semper fere.
Nec adhuc fere. Cic. 7. Att. 6. Nec adhuc fere inveni, qui non concedendum putaret Cæſari quod poſtularet.
Non fere multum. Ætates veſtræ, ut illorum, nihil aut non fere multum differunt. Cic. de Clar. Orat. 150.
Non fere quiſquam. Ex victoria bellica non fere quemquam eſt invidia civium conſecuta. Cic. pro Sext. 51. V. NON.
Fere in diebus paucis, pro Paulo poſt. Ter. And. 1. 1. 77. Fere in diebus paucis quibus hæc acta ſunt, &c.
Fere amplius. Ter. Heaut. 1. 1. 3. Nec rei fere ſane amplius quidquam fuit, &c.
Fere, ſubaudita aliqua univerſalitate. Quintil. His fere veteres facultatem dicendi exercuerunt. i. e. Fere omnes. Cic. 1. Acad. Hæc fere de moribus, &c. [Refertur ad pronomen τὸ Fere, in utroque exemplo.
Fere multi. Cic. de Amicit. 2. In eum ſermonem illum incidere, qui tum fere multis erat in ore. Subaudi, Memini. Al. Fere omnibus. Valla lib. 2. corruptum hunc locum eſſe cenſet, & legendum putat, Qui tum fere erat in ore. i. e. Fere omnibus. Et ſane utramque vocem aſſumentum eſſe, aſſentiens Vallæ, cenſet etiam Gruter.
Fere omnes. Columel. lib. 2. cap. 1. pr. Veterum opinionem fere omnium. Et lib. 3. cap. 5. Tametſi fere omnes auctores.
Fere plerique. Cic. 3. Tuſc. 34. Non ſunt vitioſiores, quam fere plerique qui, &c.
Fere plerumque, pro Fere ſemper. Ter. Phorm. 1. 2. 39. Hic ſolebamus fere plerumque eam opperiri, dum inde iret domum.
Fere non difficile eſt invenire, quid ſit cauſæ adjumento. Auctor ad Heren. lib. 2. 27.
Ut fere fit. Cic. 2. de Invent.
Quod fere fieri ſolet, probabile eſt. Cic. 2. de Invent. 46.
Fere (inquit Valla lib. 2.) de loco, de tempore, ſimilibusque dicitur: ut, Utor fere hac veſte in faciendis ſacris. i. e. In omni fere tempore. Fere Romani orbem ſubegerunt. i. e. Fere totum orbem. Fere fit ut juvenes ament. i. e. Fere ubique.
Eadem fere hora. Cic. 14. Att. 22. A Lucullo poſtridie eadem fere hora, qua veni, VII Idus Lanuvio datas.
Hora fere nona. Cic. 7. Att. 16. Calibus tuas litteras hora fere nona accepiſſem.
Ornatu fere militari videmus ſtatuas. Cic. 1. Off. 61. Declaratur autem ſtudium bellicæ gloriæ, quod ſtatuas quoque videmus ornatu fere militari.
De quantitate ultimæ ſyllabæ ambigi poſſit. Virgilius & veteres producunt, corripit contra Auſonius. [Tutius igitur producitur.

FERENTANI. V. FRENTANI.

FERENTARII. V. FERO.

FERENTINA, æ. f. Dea fuit, ſic dicta ab oppido Latii Ferento. Luci Ferentinæ T. Livius meminit 1. 50. & 52.

FERENTĪNUM, i. n. Oppidum quod Plinius collocat in prima Italiæ regione in qua Roma eſt: a qua

FERENTINATES dicti ſunt. De quibus Liv. 9. 42. & 43.

FERENTINUM aliud Tuſciæ oppidum, unde

FERENTINI, orum. pl. Sil. lib. 8. 394.

Sulla Ferentinos, Privernatumque maniplos Ducebat.

[At hic eoſdem intelligi putat Cellarius, ac Livii Ferentinates. V. Geogr. Ant. 2. 9. 3. 391. & de Ferentino Etruriæ Sect. 2. 188. ejuſd. lib. & cap.

FERENTUM, Oppidum Sabinorum ſeu Samnitum: a quo Ferentani. Horat. 3. Carm. 4. 15. — arvum Pingue tenent humilis Ferenti. [Sed hic Forenti legit Cuning. Secutus MSS. & Cellar. l. c. Sect. 4. 572. q. V.

FĔRĔTRIUS, i. m. dictus eſt Jupiter, quod pacem ferre putaretur. Propert. lib. 4. 11. 1.

Nunc Jovis incipiam cauſas aperire Feretri.

Sunt alii, qui ſic dictum putent, quia Fulmine feriat. Alii, quod Feretro, id eſt ferculo ad id apte fabricato ſuſpenſa opima ſpolia ferrentur, ut ſcribit Livius 1. 10. Alii, quod Dux ducem in certamine ferit. Alii, quod Victor ſuis humeris opima ſpolia ferebat in templum ipſius dei. Liv. l. c. Jupiter Feretri, inquit, hæc tibi victor Romulus, rex regia arma fero, &c.

FERETRUM. V. FERO.

FEREOLA Vitis. Columel. lib. 3. cap. 2. Irtiolam, fereolamque non facile aſſeverem quo gradu habendæ ſint. Eſt autem hujuſcemodi vitis nomen, quemadmodum & multa alia ſecundum regionis morem inditum, fortaſſis a ferendo ductum. Al. Ferreola.

FERIÆ, arum. f. pl. [ἑορτὴ, πανήγυρις] ſunt Dies ceſſationum ab opere, a Feriendis victimis; vel ab epulis ferendis: in his enim epulæ fiebant, ex pecorum, frugumque proventibus. Feſtus, Ferias antiqui Feſta vocabant, & aliæ erant ſine die feſto, ut Nundinæ: aliæ cum feſto, ut Saturnalia: quibus adjungebantur epulationes ex proventu fœtus pecorum, frugumque.
Feriarum feſtorumque dierum ratio in liberis requietem habet litium & jurgiorum, in ſervis operum & laborum. Cic. 2. de Legib. 29.
Belli feriæ, A bello ceſſatio & vacatio. Gell. lib. 1. cap. 25. Induciæ, inquit, ſunt belli feriæ. Ex M. Varro in lib. Humanarum, qui eſt de bello & pace.
Conceptivæ feriæ, Quæ quotannis a magiſtratibus vel ſacerdotibus concipiebantur in certos vel in incertos dies, ut ſunt Latinæ, Sementinæ, Paganalia, Compitalia. Auct. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16.

Denicales feriæ sunt Privatæ sacrorum propriorum. Festus. Denicales feriæ celebrantur, cum hominis mortui causa familia purgabatur. V. DENICALIS.
Esuriales feriæ. i. e. Dies jejunii. Plaut. Capt. 3. 1. 8.
Imperativæ feriæ, Quas Consules vel Prætores pro arbitrio indicebant. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16.
Latinæ feriæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Cæs. 3. Bell. Civil. 2. His rebus & feriis Latinis, comitiisque omnibus perficiundis XL dies tribuit. V. LATIUM.
Nundinæ, paganorum, ac rusticorum, quibus ad negotia & merces conveniebant. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16.
Piscatorum feriæ. Cic. 3. Off. 59.
Repentinæ feriæ sunt, Quas re feliciter gesta Principes indicunt. l. 1. C. de feriis. Add. l. 3. C. de dilation.
Solennes feriæ sunt Anniversariæ. l. ead. & Gell. 2. 24. & Varr. L.L.5.3.
Sementinæ feriæ sunt, Quæ a pontificibus edicebantur, & appellantur a Semente, quod sationis causa susceptæ. Varro l. c. Festus, institutæ fuerunt, quasi ex iis fruges grandescere possint. V. Ovid. 1. Fast. 657. & seq.
Statæ vel Stativæ feriæ, Universi populi communes, quæ certis & constitutis diebus ac mensibus fiebant, in quibus præcipue servabantur Agonalia, Carmentalia, Lupercalia. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16. Add. Fest.
Addere alicui dies feriarum. Cic. 13. Att. 43.
Amovento feriis jurgia. Cic. 2. de Legib. 19.
Celebrare ferias ac jocos. Liv. 1. 4. extr. Sed codd. corr. Seria ac jocos.
Habere ferias triduum. Cic. 2. de Legib. 57.
Imperare ferias. Cic. 1. de Divin. 102.
Indicere ferias. V. INDICO.
Feriæ, pro Vita otiosa. Plaut. Capt. 4. 1. 3.
Ferias alicujus possidere. Plaut. Epid. 3. 4. 33. Tuas possidebit mulier faxo ferias. i. e. Tua erit, tecum ferias celebrabit, tecum ociabitur, sedebit, feriabitur. Possidebit, i. e. Sedebit: Sedere autem est Feriari; vult igitur dicere Plautus, Tecum erit. Salmas. Resi. debit. q. V.
Feriæ etiam appellantur, Singuli dies hebdomadis: Cujus rei causam narrat Scalig. lib. 1. de Emend. Tempor. p. 6. Veteres, inquit, annum ecclesiasticum a Pascha incipiebant, quod ea de re Annus novus appellabatur. Erant autem paschalis septimanæ dies feriati. Inde obtinuit, ut boni ominis causa omnium consequentium septimanarum dies, primi Domini, reliqui Feriæ appellarentur. Hinc, Feria prima, Dies Dominicus, Feria secunda, Dies lunæ.
Veteres nunquam singulari numero (uti Festus habet) appellasse Ferias, observat Gell. 19. 8. ad fin.

FERIO, āre. [σχολάζω, σχολὴν ἄγω] vel FERIOR, āri. dep. Vacare ab aliquo opere vel studio.
Fornacalibus feriari. Varro de L. L. 5. 3. Ludo feriari. Macrob. Saturn. 1. 2.
Ab armis feriari. Macrob. Somn. Scip. 1. 7. Achilles ab armis feriabatur.
Feriari a studiis. Cic. 12. Fam. 16. Illud quoque erit nobis curæ, ut Cratippus una cum eo sit, ne putes in Asia feriatum illum ab iis studiis, in quæ tua cohortatione incitatur, futurum.

FERIATUS, a, um. [ἀργήσας] Qui otiosus est, & nihil agit. Plaut. Mil. 2. 2. 62. Martial. 3. 47.
Nec feriatus ibat ante carrucam.
Feriatus voluntate sua a negotiis publicis. Cic. 3. de Orat. 55.
Deum feriatum volunt cessatione torpere Epicurei. Cic. 1. de Nat. Deor. 102.
Feriati dies, In quibus feriæ aguntur. Plin. lib. 18. cap. 6. Plin. Epist. 3. 14. Quid præterea novi? Quid? nihil, alioqui subjungerem. Nam & charta adhuc superest, & dies feriatus patitur plura contexi, i. e. Festus dies.
Dies feriatus ad quicquam agendum. Liv. 26. 17. Eum diem Carthaginiensibus religiosum, ad quicquam agendum feriatum esse. [Sed emendati codd. habent, Religiosum ad agendum quicquam rei feriæ esse.
Familia feriata. Varro 1. de R. R. cap. 16. Ne de fundo familia ab opere discedat, ac profestis diebus ambulet feriata potius, quam opere faciundo agrum fructuosiorem reddat.
Machæra feriata, Qua quis non utitur. Plaut. Mil. 1. 1. 7.
Musæ feriatæ. Stat. 1. Silv. 6. 2.
Toga feriata. Plin. Epist. 123.
Male feriatus, i. e. Ignavo, inutilique otio vacans, ait Budæus, Gell. lib. 10. cap. 22.
Troes mali feriati. i. e. Infeliciter. Hor. 4. Carm. 6. 14.

FERIATICUS, a, um. ut Feriatici dies, pro Feriati, vel festi. Ulpian. l. 2. D. de feriis, Divus Marcus effecit de aliis speciebus Prætorem adiri, etiam diebus feriaticis. Appellantur autem sub eodem titulo Feriæ, dies omnes, quibus magistratus propter vacationem publicam jus non dicit, veluti propter messem aut vindemias, aut depositum magistratum, ut quum in l. 5. Ulpianus scribit, Pridie calendas Januarias magistratus neque jus dicere, nec sui potestatem facere consueverunt.

FERIATIO, ōnis. f. apud Boethium.
FERINUS. V. FERA.
FERIO, [παίω, κόπτω, συγκόπτω] Ferire, teste Festo, dictum, quod ferientes feruntur. præteritum mutuatur a Percutio, percussi, & idem significat. Acron. tamen Ferii præteritum usurpavit exponens illud Hor. 1. Carm. 7. 11.
Nec tam Larissæ percussit, &c. Plaut. Amph. 2. 2. 72.
Ex insana insaniorem facies, feriet sæpius?
Ferire & repellere adversarium. Cic. 2. de Orat. 72.
Æthera ferit clamor. Virg. 5. Æn. 140.
Aures ferire, pro Excitare. Cic. 2. de Orat. 344. Feriunt enim aures hominum, cum illa quæ jucunda & grata, tum etiam illa quæ mirabilia sunt in virtute laudari.
Crebris feriunt ululatibus aures. Lucan. lib. 2. 33.
Calce feritur asella. Ovid. 3. Fast. 754.
Cornu ferit caper. Virg. 9. Ecl. 25. — & inter agendum
Occursare capro, cornu ferit ille, caveto.
Taurus ferit uncis cornibus hostem. Propert. lib. 2. 5. 19.
Ferire fœdus, quod & Percutere, & Icere dicitur. h. e. Facere, Inire fœdus. Virg. 10. Æn. 153.
— haud mora Tarchon
Jungit opes, fœdusque ferit. Cic. pro Domo 129. Sed uno tempore cautiones fiebant pecuniarum, fœdera feriebantur provinciarum. Idem pro Rabir. Posth. 6. Quicum fœdus feriri in Capitolio viderat. Ob id autem dictum videtur, quod dum antiqui fœdus & pacem solenni ritu cum hostibus inirent, porcam saxo silice ferientes diis immolarent. V. Liv. 1. 24.
Fores ferire, Pulsare. Plaut. Men. 1. 2. 63. Expedite fabulatus, jam fores ferio. M. feri.
Frigore aliquem ferire, pro Occidere. Hor. 2. Serm. 1. 61.
— ô puer, ut sis
Vitalis metuo, & majorum nequis amicus
Frigore te feriat.
Frigus ferit nos. Lucret. lib. 4. 261.
Frontem ferire dicuntur Stomachantes. Cic. 1. Att. 1. Puto te in hoc aut risisse, aut ingemuisse; ut frontem ferias, sunt qui etiam Cæsonium putent. V. FRONS, itemque CAPUT.
Hostem ferire, Occidere. Cic. pro Corn. Balb. 51.
Latus ense ferit. Virg. 12. Æn. 304.
Montes summos fulmina feriunt. Hor. 2. Carm. 10. 11.
Munere alio ferietur. Ter. Phorm. 1. 1. 13. Porro autem Geta ferietur alio munere, ubi hera pepererit. Ferietur, i. e. Emungetur. Significanter dictum; nam damnum plaga censetur. Cogetur Geta aliud ex alio munus dare.
Oculi spectris feriuntur. Cic. 15. Fam. 16.
Oculos ferire, dicuntur quæcunque conspici possunt. Lucret. lib. 4. 329. V. Burman. ad Quintil. 301. p. 584.
Pectus Venus igne ferit. Sen. Hippol. 3.
Pectora ferire manu. Ovid. 3. Trist. 3. 48.
Pectora plangore ferire. Ovid. 4. Met. 589.
Pecunias ferire. Plin. 33. cap. 3. Constitutumque ut asses sextantario pondere ferirentur.
Porcam ferire. V. Ferire fœdus.
Pugno vel calce ferire. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Rostro ferire dicitur navis rostrata. Liv. 30. 25.
Securi ferire. Cæs. 8. Bell. Gall. 38. Et Cic. 3. Verr. 75.
Terras remotas fama ferit. Lucan. lib. 5. 775.
Ferire & Petere sæpe a librariis confusa. V. Burm. ad Quintil. Decl. 301. p. 584.

FERIENS, [παίων] Partic. ut, — conceptum pectore numen
Humanam feriens animam. Lucan. lib. 5. 97.
Tinnula plectro feriente chordæ. Sen. Troad. v. 83.
Sagittæ cuncta ferientes. Ovid. 3. de Pont. 3. 59.

FERIENDUS, Partic. [παιδευθησόμενος] ut, Ille mihi feriendus aper. Ovid. 3. Met. 715.
Colla rudes operum præbent ferienda juvenci. Ovid. 1. Fast. 83.

FERIO, as. V. FERIÆ.
FERITAS. V. FERA.
FERITOR, Fluvius in Liguria, non procul a Genua, de quo Plin. lib. 3. cap. 5.

FERME, [οἱονεὶ, μικροῦ δεῖν] Adverb. ejusdem prope significationis cum Fere. Ter. Heaut. 1. 2. 30. Idem And. 1. 5. 49. Jam ferme moriens me vocat; accessi. Ubi Donatus, Ferme est adverbium festinantis. Sallust. in Jugurth. cap. 74. extr. Nam ferme Numidas in omnibus prœliis magis pedes, quam arma tutata sunt. Cic. ad Brut. Ep. 2. extr. De me possum idem quod Plautinus pater in Trinummo, Mihi quidem ætas acta ferme est; tua istuc refert maxime.
Haud ferme. Ter. And. 3. 1. 2. Fidelem haud ferme mulieri invenias virum. Ubi Donat. Ferme pro Facile posuit, & Ferme, Facilitatem significat; quia sunt adverbia extenuationis.
Sapientis autem cogitatio non ferme ad investigandum adhibet oculos advocatos. Cic. 5. Tusc. 111.

FERMENTUM, i. n. [ζύμη, φύραμα] Portio farinæ subacta acidæ, dictum quod Fervendo crescat. Plin. lib. 18. cap. 7. Spuma ita concreta pro fermento utuntur. Virg. 3. Georg. 380.
— & pocula læti
Fermento, atque acidis imitantur vitea sorbis.
Jacere in fermento, pro Iratum esse, per translationem dixit Plaut. in Merc. 5. 3. 3.
Nam mea uxor propter illam tota in fermento jacet.
Ad alia quoque transfertur. Sic Solin. cap. 1. libro suo Fermentum cognitionis inesse dixit.
Solum in fermentum congerere atque componere. Columel. lib. 3. cap. 11. h. e. Ut fermentescat & putrescat. V. dict. seq.

FERMENTO, [φυράω, ζυμόω] āre. Miscere, facere ut panis acescat. Plin. lib. 18. cap. 11. Quum fieret autem panis hordeaceus, erviliæ, aut cicerculæ admistione fermentabatur.
Fermentare terram, putavit Calepinus, & post eum multi, idem esse quod Pinguefacere, citatque illud Columellæ, lib. 2. cap. 15. de stercore columbino loquentis, Maxime tamen columbinum probamus, quod modice sparsum terram fermentare comperimus. Porro (ne sim longior) quemadmodum Fermentare farinam subactam aut massam, est Eam admisto fermento resolvere & inflare; sic Fermentare terram, est Eam non finere addensari spissarique & durescere, sed in pulverem redigere ac resolvere. Quod quum fit, tum velut inflatior & tumidior efficitur terra. Gleba enim terræ densæ & compactæ, si resolveris, loci multo plus capiet. Sed hoc ex ipsius Columellæ verbis luculentius intellexeris. Sic autem ait lib. 2. cap. 2. Sed ex his nihil non melius resoluta humo, quam densa provenit. Quod noster quoque Virgilius quum & alias fœcundi arvi laudes retulisset, adjecit.
Et cui putre solum; namque hoc imitamur arando. Neque enim aliud est colere, quam resolvere & fermentare terram. Rursus eodem cap. non procul a fine, Atque ejusmodi terram pinguibus arenis putrem veluti cinerem solutam, quamvis levissimo dente moveri satis est. Idem lib. 4. cap. 1. non procul a fine, Quid quod repastinata humus, dum est recens soluta, laxaque, velut fermento quodam intumescit: cum deinde non longissimam cepit vetustatem, condensata

densata subsidit? Ex omnibus his Columellæ verbis palam est, eandem terram vocari solutam, resolutam, putrem, & levem; eamque opponi spissæ, & densæ. Præterea terram fermentari nihil aliud esse quam in pulverem resolvi, & leviorem, solutioremque effici. Id quod præstat diligens cultura, calores æstivi, gelicidia hiberna, & stercus columbinum, idque ob insitum & nativum calorem. Varro de R. R. 1. cap. 38. De hisce præstare columbinum, quod sit calidissimum, ac fermentare possit terram. V. Turneb. Adverf. 10. 3.

FERMENTATUS, a, um. ut, Panis fermentatus. Cels. 2. 25. Is magis alere dicitur. Plin. 18. 11.

Mores fermentati metaphorice, Mali & acerbi sunt, Prudentio Apoth. v. 354.

FERMENTATIO, ōnis. f. apud Chymicos & Hieron.

FERMENTATOR, ōris. m. apud August.

FERMENTARIUS, Adj. ut, Panis fermentarius, Fermentis confectus. Isidor. 20. 2.

FERMENTESCO, [ζυμόομαι] ĕre. Idem quod Fermentari. Plin. lib. 28. cap. 8. Optimaque est, quæ candidissima & friabilis, minimeque ponderosa; quum teratur inter digitos, fermentescens. De Crocodilea.

Fermentescere etiam tellus dicitur. Plin. lib. 17. cap. 2. Tellus quoque illo modo fermentescit; & succi plena, ac lactescentibus satis non effœta, quum tempus aperit; tepidis arridet horis. V. FERMENTO supra.

FĔRO, fers, tŭli, lātum, [φέρω, ἐνέγκω, ἀχθέω] ferre, Portare. Antique Tetuli fecit in præterito.

Ferre ad aliquem argentum. Plaut. Asin. 2. 2. 80. Pater nos ferre hoc jussit argentum ad te.

Ferre ab altero argentum. Plaut. Asin. 3. 3. 110. Tune hoc feras argentum hinc aliter a me? i. e. Auferas, Accipias?

Ferre quod poscimus. Plaut. Merc. 2. 3. 106.

Intro ferre. V. INTRO.

In aliquem locum lectica ferri. Cic. 2. Q. frat. 5.

Lectica per oppidum ferri. Cic. 2. Philipp. 106.

Ferre, Afferre, vel Dare. Plaut. Most. 3. 3. 9. Si Hercle nunc ferat sex talenta magna argenti pro istis præsentaria, nunquam accipiam.

Ferre, Offerre. V. infra, Judicem ferre.

Ferre, Producere. Plin. lib. 12. cap. 8. Saccharum & Arabia fert, sed laudatius India. Cato cap. 6. Sin in loco crasso aut caldo severis, hostus nequam erit, & ferundo arbor peribit.

Non feret quin vapulet, pro Non abibit quin vapulet. Plaut. Amph. 1. 1. 152.

Ferre, pro Dicere. Tacit. 13. Ann. 28. Quippe erant, qui Cn. quoque Pompejum incusatum a senioribus, ferrent. Idem lib. 15. 72. Ex C. Cæsare genitum ferebat.

Ferre, Pati. Cic. pro Rosc. Amer. 16. Quod tametsi grave est, tamen aliquo modo posse ferri videtur. Ter. Heaut. 1. 2. 27.

Fortasse aliquanto iniquior erat præter ejus libidinem:
Pateretur; nam quem ferret, si parentem non ferret suum?

Ludificatio ista jam ferri non potest. Liv. lib. 38. 14.

Acceptum ferre. V. in ACCIPIO, Acceptum ferre.

Acerbe ferre, Dolere, & iniquo animo ferre. Cic. pro Planc. 2. Dolebam, Judices, & acerbe ferebam, si hujus salus, &c.

Aciem ferre. V. ACIES.

Aditum ferre. V. ADITUS.

Adolescentia fert. Ter. Adel. 1. 1. 28. Quæ fert adolescentia, ea ne me celet consuefeci filium. i. e. Quæ solet juventus facere.

Adversa. Cic. de Amicit. 22. Adversas vero res ferre difficile esset sine eo, qui illas gravius etiam quam tu ferret.

Ægre. Ter. Heaut. 4. 8. 19.

Ne sentiat me sensisse, atque ægre ferat?

Ætas fert: h. e. Per ætatem licet. Ter. And. 2. 6. 12. Dum licitum est ei, dumque ætas tulit, amavit. Ubi Donatus, Tulit, duo significat: attulit & abstulit, passus est & pertulit. Cic. pro Cluent. 168. Quum ad illud prandium crudior venisset, & ut ætas illa fert, sibi tum non pepercisset, &c.

Animus fert. i. e. Cupit. Ovid. 1. Met. 1.

In nova fert animus mutatas dicere formas
Corpora. Lucan. lib. 1. 67.
Fert animus causas tantarum exponere rerum.

Animus ista modeste fert. Ter. Phorm. 1. 3. 18. Beatus: ni unum hoc desit, animus qui modeste isthæc ferat.

Animum in consilium ferre. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Animo æquo ferre. Ter. Phorm. 1. 2. 88. Quod fors feret, feremus æquo animo. Sic, Ferre animo forti mortem alicujus. Cic. 15. Fam. 10.

Animo quieto & æquo. Cæs. 1. Bell. Civil. 75.

Animo iniquo. Cic. 15. Att. 25.

Annos ferre & vetustatem, sive Perferre, dicuntur Vina proprie: Attamen ad alia transfertur; estque Vetustate non exolescere. Quintil. lib. 2. cap. 4. Quare mihi ne maturitas quidem festinet, nec musta in lacu statim austera sint; sic & annos ferent, & vetustate proficient. Idem lib. 10. cap. 1. Sumpta a vinis metaphora quæ non fugiunt. conf. infra Vetustatem.

Apertius ferre dolorem. i. e. Præ se ferre. Cic. pro Planc. 34.

Apte & quiete ferre quemcumque casum fortuna invexerit. Cic. 4. Tusc. 38.

Arma contra patriam. Cic. de Amicit. 36. Num si Coriolanus habuit amicos, ferre contra patriam arma illi cum Coriolano debuere? Cic. 5. Fam. 10. Simius, non semissis homo, contra me arma tulit, & eum bello cepi.

Ad vel In astra aliquem, pro Vehementer laudare. Virg. 5. Ecl. 51.

— Daphninque tuum tollemus ad astra:
Daphnin ad astra feremus. Cic. 2. Att. 25. At hercule alter tuus familiaris Hortalus, quam plena manu, quam ingenue, quam ornate nostras laudes in astra sustulit? Conf. Ad Cælum.

Atrociter ferre, pro Ægre ferre. Cic. pro Milon. 21. Multa etiam alia vidit, sed illud maxime quamvis atrociter ipse tulisset, vos tamen fortiter judicaturos. Budæus.

Auras, est Assuescere aeris mutationi. Virg. 2. Georg. 422.

Quum semel hæserunt arvis, aurasque tulerunt.

Auriga fertur equis, Aufertur ab equis. Virg. 1. Georg. 514.

Auxilium alicui, Juvare, subvenire. Ter. Adelph. 2. 1. 1.

Obsecro populares ferte misero, atque innocenti auxilium.

Bella ferre. Hor. 1. Epist. 18. 55.

— denique sævam
Militiam puer, & Cantabrica bella tulisti,
Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit.

Belle ferre aliquid. i. e. Æquo animo. Cic. 4. Att. 3.

Ad vel In cælum ferre, est Ita aliquid laudare, ut laudibus quasi ad cælum tollatur. Cic. 7. Verr. Juvat me, hæc præclara nomina artificum, quæ isti ad cælum ferunt. Cic. 1. Tusc. conf. Ad astra.

Calumniam ferre. V. in CALUMNIA.

Canem & furcam. Plaut. Casin. 2. 6. 37. Supplicium servile. Cic. 1. de Divin. 55. V. de utroque f. l.

Casum. Cæs. 6. Bell. Gall. 8. Atque eundem omnes ferant casum.

Centuriam ferre, Habere centuriam sibi suffragantem in alicujus magistratus petitione. Cic. pro Planc. 49.

Clam iram adversus aliquem. Liv. 31. 47. Haud clam tulit iram adversus Prætorem, quod absente se rem gessisset.

Classis fertur cita gurgite. Virg. 5. Æn. 33.

Clementer. Cic. 6. Att. 1.

Commentarii ferunt. Tacit. 6. Ann. 47. Tormentis servorum Macronem præsedisse, commentarii ad Senatum missi ferebant.

Commodum si ita vestrum fert. Cic. pro Lege Agrar. 2. 76.

Conditionem, quod & Offerre dicitur, & Ponere, apud Ter. & est victoris & superioris. Plaut. Rud. 5. 3. 51. Ter. Phorm. 4. 1. 13. Cic. pro Rosc. Amer. 30. Hanc conditionem misero ferunt, ut optet utrum malit, cervices Roscio dare, an insutus in culeum, (supplicium parricidarum) per summum dedecus vitam amittere. Sic 16. Fam. 11. Et pro Quintio, Quo in loco conditionem tuli, si vellet, &c. Idem 7. Att. 21. Liv. 8.

Constanter & sedate ferre. V. CONSTO.

Consuetudo fert. Cæs. 6. Bell. Gall. 6. Majore strepitu & tumultu quam Pop. Rom. fert consuetudo, castra moveri jubet. Cic. Brut. 9. Gravioribus verbis per litteras accusasti me, quam tua consuetudo ferebat.

Contumelias, pro Pati. Plaut. Merc. 4. 3. 5.

Hem, cui decem talenta dotis detuli,
Hæc ut viderem, ut ferrem has contumelias!

Fero convivam Dionysium mihique & tibi. Plaut. Stich. 5. 2. 13.

Crimina in aliquem ferre. Tacit. 12. Ann. 4. Hoc Livius dicit, Ferre aliquem sermonibus. In codd. emend. Tac. est Serere crimina.

Damna tulere suo peccato. Ovid. 2. Fast. 522.

Desiderium ferre alicujus. Cic. de Amicit. 84. Quarum rerum recordatio & memoria, si una cum illo occidisset, desiderium conjunctissimi viri atque amantissimi ferre nullo modo possem.

Desiderium diutius civitas ferre non potest. Cic. 10. Philipp. 14.

De aliquo ferre aliquid. Cic. 11. Fam. 2. Quod de commodis eorum mense Junio laturus esses. Subaudi Ad populum.

Deorsum ferri suo pondere. Cic. 1. de Nat. Deor. 69.

Dissidium aliquod acerbissime tulisse. Cic. 4. Att.

Dolenter ferre aliquid. V. Dolenter, in DOLOR.

Dolorem ferre alicui. Virg. 6. Æn. 464.

Dolorem in eundem mœsta, & miseranda diu ferret. Tacit. 5. Ann.

Exequias ferre. Ovid. 2. Fast. 847. In codd. noviss. est

Fertur in exequias.

Exitum eundem. Cæs. 3. Bell. Gall. 8. Inter se conjurant, nihil nisi communi consilio acturos, eundemque omnis fortunæ exitum esse laturos. Omnis, pro Omnes.

Expensum ferre. V. in EXPENDO. Cic. 6. Philipp. 15.

Extra causam ferre. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Ut ferunt fabulæ. Cic. 3. Off. 38.

Prout facultates ferebant, fatis. Cic. 4. Verr. 83.

Fallaciam. Plaut. Pœn. 1. 1. 67.

Abeamus intro, ut Collybiscum villicum
Hanc perdoceamus ut ferat fallaciam.

Famam, pro Spargere. Plaut. Pers. 3. 1. 23.

Nam inimici famam, non ita ut nata est, ferunt.

Ita fama ferebat. Liv. 3. Bell. Pun.

Ferundum feras. Ter. Phorm. 2. 3. 83. Quin quod est ferundum feras, tuis factis dignum feceris.

Fidem ferre alicui rei. Virg. 10. Æn. 792.

Siqua fidem tanto est operi latura vetustas.

Finem ferre laborum. Virg. 7. Æn. 117.

— ea vox audita laborum
Prima tulit finem.

Flagitia ad aliquem, pro Indicare & narrare. Ter. Adel. 4. 7. 3.

M. quidnam? D. fero alia flagitia ad te ingentia
Boni illius adolescentis.

Flumina ferunt classem. Virg. 5. Æn. 832.

Fortiter, pro Constanti animo molestiam, vel malum perferre. Cic. de Senect. 67. Quem ego meum casum fortiter ferre visus sum: non quod æquo animo ferrem, sed, &c.

Fortuna ita tulit. Cic. 4. Fam. 13.

Fraudem. Cic. 7. Att. 26. Non quin rectum esset, sed quia quod rectius fuit, id mihi fraudem tulit. Liv. 24. 38. extr. Ut ita nobis volentes propitii adsitis, si vitandæ, non ferendæ, fraudis causa hoc consilii capimus. [Sed puto tollendam esse distinctionem utramque, ut sit, Vitandæ non ferendæ fraudis causa. i. e. Plane intolerandæ.

Frigoraque & famem tulistis. Catul. 26. 5.

Fructum ferre dicuntur arbores. Plin. lib. 13. cap. 4. Palmæ ferunt in maritimis Hispaniæ fructum.

Fructum ferre, pro Recipere. Plin. 8. Epist. 6. ad Montanum.

Fructum alicui. Cic. 1. Fam. 9. Quumque ea contentio mihi magnum etiam foris fructum tulisset. h. e. Attulisset.

Fructum ex aliquo. Cic. 10. Fam. 32. extr. Sed resp. si me satis novisset, & major pars senatus, majores ex me fructus tulisset. i. e. Reportasset.

Fructus necessitudinis. Cic. 7. Verr. 125. Quos tandem fructus hujusce necessitudinis in istius imperio tulit?

Gloriam ferre belli perpetrati. Liv. 38. 53. extr. Punici tamen belli perpetrati, quo nullum neque majus neque periculosius Romani gessere, unus præcipuam gloriam tulit.

 Ad

Ad gloriam ferri. Cic. 3. Tusc. 3. Nihil præstantius honoribus, imperiis, populari gloria judicaverunt, ad quam fertur optimus quisque.
Gradum ferre, & conferre pedem poetice; pro Ire & aliquo progredi. Plaut. Merc. 5. 2. 41.
Religionem illic objecit: recipiam me illuc. E. sapis
O Charine, contra pariter fer gradum, & confer pedem.
Gratiam ferre, pro Referre. Liv. lib. 5. 44. pr. Vobis fortuna oblata est, Ardeates, pro tantis Pop. Rom. beneficiis, quanta meministis, ferendæ gratiæ. Veteres tamen codices habent Referendæ.
Gratiam & gloriam haud immeritam annonæ levatæ tulit. Liv. 4. 12.
Graviter. Ter. And. 1. 2. 20. Omnes qui amant, graviter sibi dari uxorem ferunt.
Graviter & acerbe. Cic. 3. Verr. 153. Hoc ab isto prædone ereptum esse, graviter & acerbe homines ferebant.
Graviter molesteque ferre aliquid. Cic. 4. Fam. 5.
Gressus ferre aliquo. Ovid. 3. Fast. 174.
Humaniter ferre aliquid. Cic. 1. Att. 2. & lib. 4. 16.
Ignominiam ferre animo. Cæs. 1. Bell. Civil. 84. extr.
Ignominiam & infamiam sine dolore ferre. Cic. 4. Tusc. 44.
Imaginem alicujus: h. e. Aliquem repræsentare & referre. Plaut. Capt. prol. 30. Hujus illic, hic illius hodie fert imaginem.
Immoderate res adversas & secundas ferre, levitatis est. Cic. 1. Off. 90. V. IMMODERATUS.
Immodice ferre aliquem casum. V. IMMODICUS.
Impetum. Cæs. 3. Bell. Gall. 19. Ut ne unum quidem impetum nostrorum ferrent.
Impune. Cæs. 1. Bell. Gall. 14. Quodque se tam diu impune tulisse injurias admirarentur.
In aliquo quidpiam ferre. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Incommoda. Cic. 1. Q. frat. 2. Atque ita mihi dicebat Flavius scriptum in ea epistola, quam tuam esse dicebat, te aut quasi amicis tuis gratias acturum, aut quasi inimicis incommoda laturum.
Indifferenter ferre. V. INDIFFERENS.
Indigne. Plin. lib. 18. cap. 3. Ut non invita ea, & indigne ferente, credatur id fieri.
Infortunium. Ter. Adel. 2. 1. 24.
Tetigin' tui quicquam? Æ. si attigisses, ferres infortunium.
Ingrate aliquid ferre. Tacit. 1. Hist. 52. Oppressa Capitonis consilia ingrate tulisset.
Injuriam. Cic. 13. Fam. 1. Sapientia tua, qua fers injuriam.
Inultum, Non puniri. Ter. Heaut. 5. 1. 45.
At næ illud haud inultum, si vivo, ferent.
Inultam fugam ferre. Cic. Anteq. iret in exil. 19. Isti modo videant qua ratione hanc inultam meam fugam ferre possint.
Iracunde. Plin. lib. 11. cap. 37. Divus Augustus suos oculos diligentius spectari, iracunde ferebat.
Judicem. Liv. 3. 24. Judicem ferre, inquit Budæus est Cujuscunque judicio acquiescere. Cic. pro Rosc. Com. 45. Quem ego si ferrem judicem, refugere non deberet: quum testem producam reprehendere audebit? Liv. 8. 33. Provoco ad Populum: eumque tibi fugienti exercitus tui, fugienti Senatus judicium, judicem fero. Hoc solent homines facere in magna causæ fiducia adversarium provocantes, quum aut judicem ei ferunt, id est offerunt, aut ab eo petunt. Sæpe enim Romani sic Judices sumebant, quos Prætor non dabat.
Judicem ferre, ni, &c. *Prendre à prouver.* Budæus. Liv. lib. 3. cap. 24. Ni ita esset, multi privatim ferebant Volscio judicem. Al. Judices.
Jugum ferre. Hor. 1. Carm. 35. 27.
— diffugiunt, cadis
Cum fæce siccatis, amici
Ferre jugum pariter dolosi.
Laborem ferre. Cæs. 6. Bell. Gall. 30. Ætate jam confectus, quum laborem aut belli, aut fugæ ferre non posset, &c.
Laborem pro cunctis ferre. Cic. Anteq. iret in exil. 13.
Laborem ferre aut fugere. Virg. 6. Æn. 892.
Læte atque insolenter ferre. Cic. 10. Philipp. 7.
Lætitiam aperte. Cic. 14. Att. 13. Quemcunque hæc pars perditorum lætatum Cæsaris morte putabit (lætitiam autem apertissime tulimus omnes) hunc in hostium numero habebit.
Laudem, Reportare honorem. Cæs. 6. Bell. Gall. 5. Qui diutissime impuberes permanserint, maximam inter suos ferunt laudem.
Laudem mihi mea facta ferent. Virg. 11. Æn. 793.
Laudibus, Laudare. Plin. Epist. 171. Alii contra, hoc ipsum laudibus ferunt, quod sit frustratus improbas spes hominum.
Legem, idem quod Ferre ad populum legem. Cic. 1. Fam. 9. ad fin. Postea dixit etiam in Senatu palam, sese, si licitum esset, legem Curiatam ferre, sortiturum esse cum collega provinciam, &c. Cic. 2. Off. 73. Perniciose enim Philippus in tribunatu, cum legem agrariam ferret.
Lenissime ferre aliquid. Cic. 5. Fam. 18.
Lente ferre. V. LENTUS.
Leviter ferre. V. LEVIS.
Leviter ferre & negligenter defendere aliquid. Cic. pro Rosc. Com. 16.
Libertatem ferre. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Libido fert: h. e. Fit aliquid per libidinem. Ter. Heaut. 3. 3. 12.
Multa fert libido: ea prohibet facere tua præsentia. i. e. Multa optent facere, quæ te præsente non audebunt.
Libido quantum tulit, tantum relictum est. Cic. 5. Verr. 56.
Libri sub nomine alicujus feruntur. Quintil. in proœm. lib. 1. Atque eo magis, quod duo jam sub nomine meo libri ferebantur.
Lucem. Plin. Epist. 141.
Mandata alicujus ferre. Virg. 10. Æn. 840.
Manum ferre. Plaut. Truc. 1. 2. 24. Et tu fer contra manum, & pariter gradere. i. e. Da manum.
Manum ferre, pro Contendere. Virg. 5. Æn. 403.
Ferre manum, duroque intendere brachia ferro. Servius.
Me fer, Patere meos mores. Ter. Heaut. 4. 3. 14.
Quid faciam Syre mi? gaudeo: fer me. SY. Fero hercle vero.
Me ferres, si ego idem dicerem? Cic. 4. Acad. 72.
Mediocriter ferre quippiam. Cic. 5. Verr. V. MEDIOCRIS.
Miserias. Ter. Adel. 4. 2. 6.
Nisi me credo huic esse natum rei, ferundis miseriis.
Mitius ista feres. Ovid. 15. Met. 495.
Moderate ferre. V. MODERO.
Moderate & modice ferre aliquid. Cic. 4. Tusc. 40.
Moderate ferre dolorem. Cic. de Amicit. 22. Sed ego id respondeo, quod animadverti te dolorem, quem acceperis tum summi viri, tum amicissimi morte, ferre moderate.
Modice. Cic. 11. Philipp. 7. Est enim sapientis quicquid accidere homini possit, id præmeditari: ferendum modice, si advenerit, esse.
Modice ferre dolorem. V. MODUS.
Modice ferre injurias fortunæ. Cic. 1. de Fin. 46.
Moleste. Cic. de Senect. 7. Quorum ego multorum cognovi senectutem sine querela, qui se a libidinum vinculis laxatos esse, non moleste ferrent, nec a suis despicerentur. V. MOLESTUS.
Molestias. Ter. Eun. 1. 1. 32.
Neque præterquam quas ipse amor molestias
Habet, addas: & illas quas habet, recte feras.
Molliter: h. e. Patienter & facile. Cic. de Senect. 5. Sed tamen necesse fuit aliquod esse extremum, &c. quod ferendum est molliter sapienti. V. MOLLIS.
Monstrum ferre. Tacit. 14. Ann.
Munus ferre, i. e. Auferre. Hor. 4. Carm. 8. 4.
Natura aut studium fert: i. e. Per alicujus naturam vel studium fit. Cæs. 3. Bell. Civil. 61. Sed hi cognitis omnibus rebus, seu quid in munitionibus perfectum non erat, seu quid a peritioribus rei militaris desiderari videbatur &c. prout cujusque eorum, qui negotiis præerant, aut natura, aut studium ferebat, hæc ad Pompejum omnia detulerunt.
Natura fert ut extrema ex altera parte graviter, ex altera autem acute sonent. i. e. Natura comparatum est. Cic. in Somn. Scip. 11.
Quis hoc timeret, quod neque acciderat antea, nec videbatur natura ferre, ut accidere posset? Cic. 13. Att. 27.
Vereor ne gravioribus utar verbis, quam natura mea fert. Cic. pro Quint. 57.
Nomen alicujus. Cic. 3. Off. 93. Sed quum Basilius Marcum Satrium sororis filium nomen suum ferre voluisset, eumque fecisset hæredem &c. i. e. In nomen suum adoptasset.
Nomen ferre insani. i. e. Vocari insanum. Hor. 1. Epist. 6. 15.
In notitiam alicujus. Plin. 10. Epist. 38. i. e. Declarare.
Obscure ferre aliquid, pro Celare, dissimulare, & occultare. Cic. in Parad. 6. Istam paupertatem, vel potius egestatem ac mendicitatem tuam nunquam obscure tulisti.
Occulte. Ter. Adel. 3. 2. 30.
Neque id occulte fert: a lenone ipsus eripuit palam.
Oculos, manus, ora sic. Virg. 3. Æn. 490.
Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat.
In oculis aliquem, pro Vehementer & præcipue amare. Cic. 3. Q. frat. 1. Idem de Arusp. Resp. de Clodio loquens homine sibi inviso, Ferebant in oculis hominem quidam boni viri & de me optime meriti. Terentius verbum Fero omisit in Eun. 3. 1. 11. Rex te ergo in oculis? Ex Budæo.
Odium pro labore: h. e. Odium pro labore reportare. Ter. Adel. 5. 4. 16.
Nunc exacta ætate, hoc fructi pro labore ab his fero.
Onus impositum ferre. Ovid. 3. Trist. 4. 62.
Onus cum labore. Plaut. Amph. 1. 1. 20.
Habendum & ferendum hoc onus est cum labore.
Opem, dicitur, inquit Donatus, in malis rebus, & iis qui de salute dubii sunt. Ter. Adel. 3. 4. 41. Juno Lucina, fer opem. Cic. 4. Tusc. 45. Reliquas quoque partes ægritudinis utiles esse dicunt. Misericordiam ad opem ferendam, & calamitates hominum indignorum sublevandas.
Opem ferre alicui. Hor. de Arte Poet. 461.
Opem atque auxilium. Cic. 4. Verr. 9.
Opem & salutem indigentibus. Cic. 2. de Fin. 118.
Opinio ut fert mea: h. e. Puto & existimo. Cic. 13. Fam. 67. Quod si Romæ fuisset, etiam salutem A. Cæcinnæ essemus (ut opinio mea fert) per te consecuti.
Opinio quam mea tulerit aut voluntas mea plura dixi. Cic. pro Domo 32.
Opiniones hominum & religiones ferunt. Cic. 7. Verr.
Per ora hominum ferre, pro Celebrare, apud Plin. in Epist.
Ora ad ora ferre, Osculari. Ovid. ad Liv. 138.
Osculum, Osculari. Plaut. Epid. 4. 2. 4. Quis istæc est, quam tu osculum mihi ferre jubes?
Oscula sævæ tulit divæ. Valer. 7. Argon. 216.
Pacate & moderate ferre aliquid. Cic. 6. Fam. 1.
Palam ferre. Plaut. Mil. 4. 8. 40.
Metuoque & timeo, ne hoc tandem palam fiat nimis.
PY. Quid id est? PA. nos palam ferre nunc per urbem hæc omnia,
Nequis tibi hoc vitio vertat. Al. Nos secundum ferre.
Palmam. Cic. 4. Att. 14. Ne diutius pendeas, palmam tulit.
Partem alicui. Ter. Adel. 1. 2. 36. Ego illi maximam partem feram. i. e. Sustinebo, tolerabo, inquit Donatus.
Partum ferre dicitur femina quando prægnans est. Plin. lib. 8. cap. 32. Octonis mensibus ferunt partus, & interdum geminos. Idem lib. 7. cap. 5. Gerere partum dixit. Conf. Ventrem ferre.
Passibus rapidis ferri. Virg. 7. Æn. 157.
Patienter ferre. V. Patiens in PATIOR.
Patienter & æquo animo difficultates. Cæs. 3. Bell. Civil. 15.
Patienter ferre potentiam alicujus. Cic. 1. Fam. 8.
Pecuniam ferre alicui. Tacit. 11. Ann. 6. Sic fori tabes pecuniam advocatis ferat.
Pedem, poetice, pro Aliquo progredi & ire. Plaut. Men. 3. 3. 30. Virg. 2. Æn. 756.
Inde domum, si forte pedem, si forte tulisset,
Me refero.
Permoleste ferre. V. PERMOLESTUS.
Personam alienam. Liv. 3. 36. pr. Ille finis Appio alienæ personæ ferendæ fuit, suo jam inde vivere ingenio cœpit.

Pignus fidei. Liv. 25. 16. Ceterum ab ipſo Graccho eadem hæc audire malle eos, præſentiſque contingere dextram: id pignus fidei ſecum ferre.
Plagas ſilentio. Cic. 2. Tuſc. 46. Tunc cum pueros Lacedæmone, adoleſcentes Olympiæ, barbaros in arena videris excipientes graviſſimas plagas, & ferentes ſilentio, &c.
Ad plebem ferre. Cic. 2. de Fin. 54. Anno proximo P. Scævola Tribunus plebis ferret ad plebem, vellent necne de ea re quæri.
Pœnam ambitus ferre. Cic. pro Syll. 63.
Pœnam ſtultitiæ gravius. Cic. 3. Att. Exiſtimato me ſtultitiæ meæ pœnam ferre gravius, quam eventi.
Pompam. Plaut. Stich. 5. 4. 1.
Agite ite foras, ferte pompam, cado te præficio, Stiche.
Ad populum ferre, ſubaud. Legem, legiſlator tum dicitur, quum legem in medium profert, unde legiſlator dicitur. Liv. lib. 2. Decad. 5. Cic. pro Corn. Balb. 1.
Præ ſe ferre aliquid, Monſtrare. Fiduciam igitur orator præ ſe ferat. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Prædam ferre. Ovid. 13. Met. 626.
— mediique per æquora ponti
Fert prædam.
Præmium. Ter. Eun. 5. 9. 26.
Quodvis donum præmium a me optato, id optatum feres.
Præmia digna ferre. Virg. 1. Æn. 609.
Præſidium ferre labenti & inclinatæ Reip. Cic. ad Brut. 18. [Malim Labanti.
Preces deo. Virg. 8. Æn. 60.
Junoni fer rite preces: iraſque, minaſque
Supplicibus ſupera votis.
Pretium ob ſtultitiam. Ter. And. 3. 5. 4.
Ego pretium ob ſtultitiam fero: ſed inultum id nunquam a me auferet.
Pretia medentibus ferre. Tacit. 11. Ann. 6. Ut quomodo vis morborum pretia medentibus, ſic fori tabes pecuniam advocatis ferat. i. e. Afferat.
Primas, Primum locum habere. Cic. de Clar. Orat. 183. Ex his Cotta & Sulpicius cum meo judicio, tum omnium facile primas tulerunt. Subauditur Partes.
Privilegium de aliquo. Cic. in Parad. 4. Sed quid ego communes leges profero, quibus omnibus es exul? Familiariſſimus tuus de te privilegium tulit, ut ſi in opertum Bonæ deæ acceſſiſſes, exulares. V. PRIVILEGIUM.
Punctum omne ferre, Omnium ſuffragiis probari. Hor. de Arte Poet. 345.
Omne tulit punctum qui miſcuit utile dulci.
Quæſtionem ferre, eſt Legem ferre qua populus jubeat de crimine aliquo quæri. Cic. pro Milon. 21. Non fuit ea cauſa, Judices, non fuit, cur ſibi cenſeret Pompejus quæſtionem ferendam. Idem 15. Quid ergo tulit? nempe ut quæreretur. i. e. Ut judicium exerceretur.
Quæſtionem de morte alicujus ferre. Cic. pro Milon. 17.
In quæſtionem ſervum. Cic. pro Cluent. 181. Mulieri crudeliſſimæ ſervum fideliſſimum, non in quæſtionem tulit, ſed plane ad ſupplicium dedit.
Rationes meæ ita ferunt. Cic. 7. Verr. 103. Dicit ei ſe ſtatuiſſe animadvertere in omnes navarchos: ita ſui periculi rationes ferre ac poſtulare.
Rationes meæ ita tulerunt. Cic. 5. Fam. 2.
Repulſam ferre, Repelli, & repulſam pati. Liv. 35. 24. Qui priore anno repulſam tulerat. Cic. 5. Att. 19. Quod ſcribis libente te repulſam tuliſſe eum qui cum ſororis tuæ filii patruo certaret, magni amoris ſignum.
Res acerbas ferre. Cic. 2. de Orat.
Res fert, Tempus, vel opportunitas, aut etiam facultas poſtulat & patitur. Ter. And. 5. 1. 13.
— Incepi dum res tetulit: nunc non fert, feras.
Res ſi ita tuliſſet. Cic. 4. Philipp. 14.
Rem ferre vulgo, Divulgare. Liv. 8. Bell. Pun. Et quum ceteri lætitia gloriaque ingenti eam rem vulgo ferrent, &c.
Reſponſum. Liv. 3. Cic. 1. in Catil. 19. Quum a me quoque id reſponſum tuliſſes, me nullo modo poſſe, &c.
Rogationem, idem quod Ferre ad populum, & populum rogare. Cic. 1. Att. 13. In hac cauſa Piſo amicitia P. Clodii ductus, operam dat, ut ea rogatio, quam ipſe fert, & fert ex S. C. & de religione, antiquetur.
Salutem ferre alicui. Virg. 1. Æn. 467.
Sapienter caſus adverſos ferre, non frangi fortuna, retinere in rebus adverſis dignitatem. Cic. 2. de Orat. 346.
Se ferre aliquo, pro Ire. Virg. 2. Æn. 456.
Seſe obviam alicui. Cic. pro Planc. 69.
Se tractandum: i. e. Pati. Plin. lib. 9. cap. 8. De delphinis. Ex vetuſto codice legitur Præbenſque.
Sententiam ferre, eſt, Cenſere in conſilio & conſeſſu. Cic. de Amicit. 56. Conſtituendi autem ſunt qui ſint in amicitia fines, & quaſi termini diligendi: de quibus tres video ſententias ferri, quarum nullam probo. [Ferri, i. e. Proponi, Tradi. Non eſt hic Cenſere, vel Judicare, ut in ſeq. exemplo.
Sententiam de hominum fortunis ferre. Cic. pro Cluent. 72.
Servitutem. Plaut. Capt. 2. 2. 26.
Servitium ferre. Ovid. 1. Amor. 2. 18.
Signa. Cæſ. 1. Bell. Gall. 39. Nonnulli etiam Cæſari renuntiabant, quum caſtra moveri, & ſigna ferri juſſiſſet, non fore dicto audientes milites, nec propter timorem ſigna laturos.
Similitudinem. Plin. lib. 12. cap. 7.
Sinu. Martial. lib. 2. 6.
Hæc ſunt, ſingula quæ ſinu ferebas.
Sitim. Plin. in Paneg.
Sitim trium dierum continenter ferre. V. CONTINEO.
Solicitudinem. Plin. Epiſt. 5.
Sors quemcunque tulerit caſum ſubire. Cic. 8. Att. 1. [In codd. emend. Fors legitur. Porro Tulerit, pro Obtulerit.
Spem ferre alicujus, i. e. Sperare de aliquo. Virg. 9. Æn. 291.
Hanc ſine me ſpem ferre tui: audentior ibo
In caſus omnes.
Sponte ſua ferri in aliquid. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 14.

Sublimem aliquem. Plaut. Men. 5. 7. 13.
Herum meum indigniſſime neſcio qui ſublimem ferunt.
Ferri ſublime, aliter. Plin. lib. 20. cap. 22. pr. Pythagoras principatum habere ex his, quorum ſublime vis feratur, judicavit. De ſinapi.
Subſidium, pro Auxiliari. Cæſ. 5. Bell. Gall. 43.
Suffragium ferre, pro quo vulgo Votum ferre dicunt. Cic. pro Domo 46. Quid indignius, quam qui neque adeſſe ſit juſſus, neque citatus, neque accuſatus, de ejus capite, liberis, fortunis omnibus, conductos ſicarios egentes & perditos ſuffragium ferre, & eam legem putare?
Suffragium de re alicujus. Cic. 1. Att. 14.
Suffragia gratuita ferre. Cic. pro Planc. 16.
Supplicium, pro Puniri. Cæſ. 1. Bell. Civil. 84. Sed ſatis jam feciſſe officio, ſatiſque ſupplicii tuliſſe, perpeſſos omnium rerum inopiam.
Suppetias, Auxiliari. Plaut. Epid. 5. 1. 52. Sed memento, ſiquid ſæviunt ſenes, ſuppetias mihi cum ſorore ferre.
Suſque deque fero. Gell. lib. 16. cap. 9. V. SUSQUE, &c.
Tabellas ferre alicui, pro Litteras deferre. Plaut. Bacch. 4. 9. 60. Nunc haſce tabellas ferre me juſſit tibi.
Tempus tulit: h. e. Licuit per temporis opportunitatem. Ter. And. 1. 2. 17.
Dum tempus ad eam rem tulit, ſivi animum ut expleret ſuum.
Ut tempora noſtra, non ut amor tuus fert, vere perſcribe. Cic. 1. Q. frat. 4.
Terra fert tales viros. Virg. 11. Æn. 286.
Tormenta ferre. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Tribum ferre, Habere tribum ſibi ſuffragantem in alicujus magiſtratus petitione. Cic. 2. Philipp. 4.
Tributum ferre, pro Pendere. Curt. lib. 3. cap. 1. extr. Datiſque obſidibus, tributum, quod ne Perſis quidem tuliſſent, pendere ne cogerentur, impetrarunt.
Vana ferre ad aliquem. Liv. 3. 3. Ab his proximi audita incerta, eoque vaniora, ferre ad alios.
Veniam ferre. Liv. 8. 9. Veniam peto feroque. i. e. Auferre, impetrare cupio.
Ventrem ferre dicitur femina. Varro 2. de R. R. cap. 1. Equa enim ventrem fert XII menſes, vacca X.
Verbera. Martial. lib. Spect. 10.
Et qui non tulerat verbera, tela tulit.
Verbera ferre alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 533.
Verbera plura ferre. Ovid. 1. Amor. 2. 13.
Veſtigia ſua ferre ad aliquem. Ovid. 2. Met. 21.
Veſtigia eo ferunt. h. e. Illuc eunt. Liv. 1. 7.
Vetuſtatem ferre dicitur Vinum, quum diu aſſervari poteſt integrum & purum. Cic. de Amicit. 69. Non enim amicitiarum eſſe debent, ſicut aliarum rerum, ſatietates: veterrima quæque (ut ea vina quæ vetuſtatem ferunt) eſſe debent ſuaviſſima. conf. Annos ferre.
Viam ferre per æquora. Claud.
Via fert. Virg. 6. Æn. 295.
Victoriam ex re aliqua. Liv. 39. 51. extr. Nec magnam, nec memorabilem ex inermi, proditoque Flaminius victoriam feret.
Vim alicujus. Ter. And. 1. 5. 42. Haud verear, ſi in te ſolo ſit ſitum: ſed vim ut queas ferre.
Virtus ad majora te tulit. Ovid. 5. Met. 269.
Voluntas ſi veſtra feret. Cic. pro Lege Manil. 70.
Voluntas ita fert. Virg. 6. Æn. 675.
Voluntas quamdiu tulit. Cic. 5. Verr. 57.
Voluptatem. Ter. Hec. 4. 2. 17. Nihil jam mihi iſthæc res voluptatis ferunt.
Vox fertur ad aures. Virg. 3. Æn. 40.
Voces alicujus ad aliquem ferre. Ovid. 5. Faſt. 478.
Uſus fert. Cic. de Orat. Ut eorum fert uſus.
Vultu ferre. Tacit. 4. Hiſt. 85. Quos ſpiritus geſſiſſet, vultu ferebat. h. e. Oſtendebat.
Fertur ad terram vitis. h. e. In terram demittitur. Cic. de Senect. 52. Vitis quæ natura caduca eſt, & niſi fulta ſit, ad terram fertur, eadem ut ſe erigat, &c.
Fertur, imperſ. Dicitur, fama eſt. Cic. de Amicit. 53. Quod Tarquinium dixiſſe fertur, tum quum exul eſſet, ſe intellexiſſe, &c. Vetera exemplaria habent, Dixiſſe ferunt.
Fertur Juno coluiſſe Carthaginem. Virg. 1. Æn. 20. h. e. Dicitur.
Ferunt fuiſſe. Cæſ. 6. Bell. Gall. 16. Hunc omnium artium inventorem ferunt. Liv. 1. 4. Fauſtulo fuiſſe nomen ferunt.
Inter Ferri, Portari, & Agi. Ferri, inquit Cajus, proprie dicimus, Quæ quis ſuo corpore bajulat: Portari, Ea quæ quis jumento ſecum ducit: Agi ea, Quæ animalia ſunt, l. 235. D. de verb. ſignif.
Ferri, Diſtrahi. Plaut. Ciſt. 2. 1. 5. Exanimor, feror, differor, diſtrahor, diripior.
Dubius feror. Lucan. ad Piſon. 1.
Unde prius cœpti ſurgat mihi carminis ordo,
Quoſve canam titulos, dubius feror.
Infinite fertur ut flumen oratio. Cic. in Orat. 128.
Laxiſſime ferri. V. LAXUS.
Oblique ferri. V. OBLIQUUS.
Præceps fertur per mala. Hor. 1. Serm. 4. 31.
Rapide ferri. Cic. in Orat. 97.
In arma feror. Virg. 2. Æn. 337.
In hoſtes moriturus fertur. Virg. 2. Æn. 511.
In præceps feror. Ovid. 2. Met. 69.
In pugnas feror. Ovid. 4. Triſt. 9. 27.
Æſtu fertur judex. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Avaritia fervere & ferri. Cic. pro Quint. 38. Nævius non faceret? qui uſque eo fervet ferturque avaritia, ut de ſuis commodis nolit aliquam partem omittere.
Curſu magno ſonituque ferri. Cic. in Orat. 97.
Mente ferri aliquo. Ovid. 18. Epiſt. 30.
Et quo non poſſum corpore, mente feror.
Rabie ferri. Plin. lib. 10. cap. 33.
Saltu ſupra venabula fertur. Virg. 9. Æn. 553.
Volatu ferri. Catul. 53. 25.

FERENDO,

Fᴇʀᴇɴᴅᴏ, & Fᴇʀᴇɴᴅᴜѕ, a, um.
Superanda omnis fortuna ferendo. Virg. 5. Æn. 710.
Mala ferendo minuit. Sil. lib. 15. 822.
Ferendo honori eſſe. Liv. 4. 35. extr. Experiendam rem denique in uno aut in altero eſſe, ſitne aliquis plebejus ferendo magno honori. h. e. Idoneus ad honorem ferendum.
Eſſe oneri ferendo. Liv. 2. 9. Portoriis quoque & tributo plebe liberata, ut divites conferrent, qui oneri ferendo eſſent: pauperes ſatis ſtipendii pendere, ſi liberos educarent. Ovid. 15. Met. 403.
Leniter ex merito quicquid patiare ferendum eſt. Ovid. 5. Epiſt. 7.
Nimium ſibi ſumit, nec eſt ferendus. Cic. 3. in Catil. 22.
Fortuna viriliter ferenda. Ovid. 1. Faſt. 480.
Verba dedit ferenda tabellis. Ovid. 14. Met. 707.
Fᴇʀᴇɴѕ, entis. Partic. [φέρων] ut, Oculos paſſim per cuncta ferens. Virg. 2. Æn. 570.
Dona ferentes. Virg. 2. Æn. 49.
Dura ferens animus. Hor. 2. Epiſt. 1. 141.
Janua laxa ferenti. Ovid. 1. Amor. 8. 77.
Surda ſit oranti tua janua, laxa ferenti. i. e. Afferenti munera.
Capita alta ferentes Cervi. Virg. 1. Æn. 19.
Inſtantes Teucros, lethumque ferentes. Virg. 11. Æn. 872.
Laborum ferentia corpora. Tacit. 5. Hiſt. 6. Corpora hominum ſalubria, & ferentia laborum. i. e. Patientia.
Lᴀᴛᴜѕ, Partic. [τεθειμένος] proprie Idem ac Portatus. Cic. 2. Philipp. 41. Operta lectica latus eſt, ut mortuus.
Item, Pronunciatus, decretus: ut, Lex per vim lata. Cic. pro Sext. 37.
Pœna lata. Cic. pro Corn. Balb. 33.
Lᴀᴛūʀᴜѕ, aliud Partic. [οἴσων] ut, Grandia laturus meritorum præmia. Hor. 2. Epiſt. 2. 38.
Lᴀᴛɪᴏ, ōnis. f. [θέσις] Cic. 3. Att. 26. Mihi in animo eſt legum lationem expectare.
Latio ſuffragii. Liv. 38. 36.
Lᴀᴛᴏʀ, ōris. m. [θέτης] Qui portat. Sen. Tranq. Anim. cap. 5. Debet plus virium eſſe in latore, quam in onere.
Lator legis, Qui legem tulit, hoc eſt promulgavit vel inſtituit: qui & Legiſlator uno verbo dicitur. Cic. 3. de Nat. Deor. 90. Ferretne civitas ulla latorem iſtiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, ſi pater aut avus deliquiſſet?
Legum lator. Quintil. lib. 2. cap. 4. Liv. 3. 31. extr.
Lator, pro Tabellario. Suet. Calig. cap. 44. Quaſi univerſa tradita inſula, magnificas Romam litteras miſit: monitis ſæpe latoribus, ut vehiculo ad forum usque & curiam pertenderent. Budæus.
Lᴀᴛᴏʀɪᴜѕ, Adj. ut, Latoria lex. Cic. 3. Off. 61. Atque iſte dolus malus etiam legibus erat vindicatus, ut tutela XII tabulis, & circumſcriptio adoleſcentium lege latoria. Quo in loco antiquiſſimi codices ſcriptum habent Lege Pletoria, a Pletorio lata: atque ita legendum putant doctiſſimi quique. [Immo Lætoria V. not. F. Fabrit.
Lᴀᴛᴜʀᴀʀɪᴜѕ, i. m. Bajulus. apud Auguſtin. Tom. 10. p. 688.
Fᴇʀᴀх, ācis. Adj. [ἐριβῶλαξ] Quod abundantem ex ſe producit fructum. Et proprie quidem de Agro dicitur. Plaut. Epid. 2. 3. 2. Nullum eſſe ego agrum opinor in agro Attico æque feracem, &c.
Lætum & ferax. Liv. 6. 1. [Adverbium eſt, q. V. infra.
Aſia ferax miraculorum. Plin. lib. 8. Epiſt. 20. pr. Quæ ſi tuliſſet Achaia, Ægyptus, Aſia, aliaque quælibet miraculorum ferax, commendatrixque terra, &c.
Ad laudem ferax. Plin. in Paneg. cap. 43. Tene Cæſar hunc curſum, & probabitur experimento, ſitne feracius & uberius, non ad laudem modo, ſed ad pecuniam principi, ſi hærede illo mori homines velint, quam ſi cogantur.
Agri feraces. Cic. 5. Verr. 104.
Animus ferax. Lucan. ad Piſon. 205.
Ingenium ferax. Cic. in Orat. 48. Nihil eſt feracius ingeniis.
Ferax locus. Cato, cap. 44.
Locus feracior & uberior in philoſophia nullus eſt quam de officiis. Cic. 3. Off. 5. translate.
Rus ferax. Ovid. 1. Met. 693.
Saltus ingentium belluarum feraces. Tacit. 4. Ann. 72.
Seculum, ferax bonarum artium. affertur, tanquam ex Plin. 5. Ep. 15. in Theſ. Lipſ.
Segetes feraces. Hor. 1. Carm. 31. 4.
Solum ferax. Ovid. 7. Met. 416.
Terra. Ovid. 2. Amor. 16. 7.
Terra ferax Cereris, multoque feracior uvæ.
Venenorum ferax Iberia. Hor. Epod. 5. 22.
Fᴇʀᴀᴄĭᴛᴀѕ, ātis. [εὐφορία] Columel. lib. 3. cap. 2. extr. Feracitatem potius ſequemur, &c.
Fᴇʀᴀᴄɪᴛᴇʀ, Adv. Compar. apud Liv. 6. 1. Clariora deinceps, certioraque ab ſecunda origine, velut ab ſtirpibus lætius, feraciusque renatæ urbis, militiæque exponentur.
Fᴇʀᴀʟɪᴀ, Fᴇʀᴀʟɪѕ. V. ſupra ſ. l.
Fᴇʀᴛĭʟɪѕ, e. Adj. [ἐρίβωλος, εὔφορος, πάμφορος, γονόεις, γόνιμος] Idem quod Ferax. Columel. lib. 3. 6. pr. Ut ex his partibus trunci ſumantur, quæ & genitales ſunt, & maxime fertiles.
Ager fertilis. Ovid. 5. Triſt. 12. 23. Fertiliſſimus. Liv. 29. 25.
Agros uberrimos maximeque fertiles incolere. Cic. 1. de Divin. 94.
Agros fertiles, qui multo plus efferunt quam acceperunt, imitari debemus. Cic. 1. Off. 48.
Annus fertilis. Propert. lib. 4. 8. 14.
Arbos fertilis. Virg. 4. Georg. 142.
Arvum fertile. Ovid. 4. de Pont. 15. 7.
Bacchus fertilis. Hor. 2. Carm. 6. 19.
Campus frequens herbis, & fertilis ubere. Virg. 2. Georg. 185.
Cura fertilis. Plin. in procem. lib. 14. Tanto priſcorum cura fertilior, aut induſtria felicior fuit.
Gramen fertile. Ovid. Rem. Amor. 178.
Herba fertilis. Ovid. 2. Amor. 16. 6.
Horæ fertiles. Tibul. lib. 4. 1. 51.
Hortus fertilis. Tibul. lib. 2. 1. 44.
Loca fertiliora. Ovid. 1. de Arte Am. 90.
Pectus fertile. Ovid. 4. de Pont. 2. 11.
Fertile pectus habes, interque Helicona colentes
Uberius nulli provenit iſta ſeges.
Quæſtus fertilis. Plin. in procem. lib. 14.
Seges fertilior eſt alienis ſemper in agris. Ovid. 1. de Arte Am. 349.
Syria opima & fertilis. Cic. pro Domo 25.
Uva fertilis. Virg. 2. Georg. 191.
Fertilis, cum gen. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Multaque alia in aliis locis commemorabilia proferre poſſum, multos fertiles agros alios aliorum fructuum.
Vinea fertilis generoſæ uvæ. Ovid. Rem. Amor. 567.
Fertilis frugum hominumque Gallia. Liv. 5. 34. pr. Et Plin. lib. 6. cap. 10. Fertiliſſimi ſunt auri Dardæ, Setæ vero argenti.
Fertiliſſima baccarum. Plin. lib. 15. cap. 30. Hanc quæ vulgatiſſima eſt baccarumque fertiliſſima.
Locus doctrinæ fertiliſſimus. Val. Max. 8. 7. ext. 3.
Fᴇʀᴛɪʟĭᴛᴇʀ, Adv. [εὐφόρως] Plin. lib. 10. cap. 7. Rutam furtivam tantum provenire fertilius putant. h. e. Uberius.
Fᴇʀᴛɪʟĭᴛᴀѕ, ātis. f. [εὐφορία, πολυφορία] Fecunditas. Columel. Id enim non accidit palmitis fertilitate. Cæſ. 2. Bell. Gall. 4. Fertilitas loci. Cic. 1. de Divin. 131.
Fertilitas, Vox eſt ita trita, ut uſu prope detrita ſit, quæ tamen neſcio quid aliud quam in quotidiano & domeſtico uſu nobis apud Ciceronem oſtendit 2. Tuſc. 36. Locum proferam: Illi autem voluerunt nihil horum ſimile eſſe apud Lacænas virgines, quibus magis palæſtra, Eurotas, ſol, pulvis, labor, militia in ſtudio eſt, quam fertilitas barbara. Ego hic Fertilitatem puto Delicias ornatus luxumque ſignificare, quibus Trojanorum & Medorum nurus & virgines ornatæ magnifice comptæque erant, ut quemadmodum fertilitas in ſolo feraci & fecundo dicitur frugum copias gerente: ita Fertilitas dicatur in illis quæ cultum veſtitumque eximium geſtant, gemmisque & margaritis, torquibus & catenis aureis ornatæ ſunt. Ex Turneb. Adverſ. 4. 18. Cui ſubſcribit Daviſ. [Malim tamen cum Camerario de Prolis generandæ ſtudio, ſeu Fecunditate exponere. Porro Labos militiæ conjuncte legendum puto. Neque enim revera Lacænis ipſa Militia, ſed Militaris exercitatio, armorum, equi &c. in ſtudio fuit.
Fᴇʀᴛᴏʀ, ōris. m. a Ferendo, antique pro Lator. V. Varro de L. L. 7. 32. Vet. Gloſſ. Fertores, Ferto libantes. [V. Feſt. in Ferctum.
Fᴇʀᴛᴏʀɪᴜѕ, a, um. Geſtatorius, ut, Lectus fertorius. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. Sella fertoria. Idem 1: 4. Et abſolute Fertorium. Idem 1. 2.
Fĕʀɪᴛᴏ, āre. frequent. Solin. cap. 56. Palmeta Caryotas feritantia.
Fᴇʀᴇɴᴛᴀʀɪᴜѕ, i. m. [ἀκροβολίτης] Ferentarii, Milites levis armaturæ, ut ait Feſtus: auxiliatores, a ferendo auxilio, ut quicquid opus eſſet, auxilio ferrent, excurſu leves, armis gravibus non impediti, ſed enſe & telis tantum inſtructi. Vel dicti ſunt Ferentarii, teſte Varrone. L. L. 6. 3. quod fundis lapidibusque pugnabant: quæ tela feruntur, non tenentur. Salluſt. in Catil. 60. Poſtquam eo ventum eſt unde a ferentariis prælium committi poſſet. Cato eos Ferentarios dixit, Qui tela ac potiones [Miror, ni error eſt.] militibus pugnantibus miniſtrabant. Hi & Velati vocabantur, ut inquit Feſtus: quod veſtiti inermes ſequerentur exercitum. Hæc fere ex Feſto & Nonio. conf. Salmaſ. de Re Milit. cap. 14. & 16. & quos Cort. ad Sall. citat. V. Aſcriptitius in Aѕᴄʀɪʙᴏ.
Ferentarius amicus, Qui fert auxilium. Plaut. Trin. 2. 4. 55.
Nam illum tibi
Ferentarium eſſe amicum inventum intelligo. i. e. Auxiliarium, ſubſidiarium, qui tibi egenti ſubinde opituletur, velut dives pauperi.
Fᴇʀᴄŭʟᴜᴍ, i. n. [φορεῖον, ἔδεσμα] Fercula Dapes dicuntur: quia in menſam feruntur. Juvenal. 1. Sat. 94. — quis fercula ſeptem
Secreto cœnavit avus? Nonius, Ferculum dicitur Miſſus carnium. Petron. pag. 674. Poſtquam ferculum allatum eſt.
Pagana fercula. Propert. lib. 4. 4. 76.
Fercula nullis ornata macellis. Juven. 11. Sat. 64.
Multaque de magna ſupereſſent fercula cœna. Hor. 2. Serm. 6. 104.
Ferculum, Geſtamen, quod in pompa ferri ſolet. Suet. Cæſ. 37. Pontico triumpho inter pompæ fercula trium verborum prætulit titulum, Veni, vidi, vici. Hoc nomine continentur Simulacra deorum, ſpolia hoſtium, coronæ, machinæ, & id genus alia, quæ ferri ſolent in pompa triumphali: ſicut Fercula ludorum, Quæ in ludis: & Fercula ſacrorum, Quæ in ſacris ferebantur.
Ferculum, Inſtrumentum, in quo quid fertur. Liv. 1. 10. Spolia ducis hoſtium cæſi ſuſpenſa fabricato ad id apte ferculo gerens, in Capitolium aſcendit.
Fercula, Acron. etiam docet eſſe Pulpita ſuper quibus deorum ſimulacra repoſita erant: quia in pompa Circenſi, hujusmodi ſimulacra deorum ferebantur. Cic. 1. Off. 13. Cavendum eſt ne tarditatibus utamur in ingreſſu mollioribus, ut pomparum ferculis ſimiles eſſe videamur. Sen. OEth. 110.
Nec pompæ veniet nobile ferculum.
Ferculum interdum Vas eſt ad ferendum obſonium, vel pulmentarium. Annotavit Bayſ. de culinariis exacte differens.
De variis Ferculis, V. omnino Lex. Pitiſc.
Fᴇʀɪᴄᴜʟᴜᴍ, i. n. pro Ferculo apud Petron. legit Reineſ. cap. 60. ubi editur, Sacrum eſſe periculum tam religioſo apparatu perfuſum. Receperat etiam in contextum Hadrian. Ita etiam Heinſius, cap. 39. pr. reſtituit pro Fericululta, quæ vox in Nodot. Ed. plane omiſſa eſt, reddita in Burm. ſed non explicata.
Fᴇʀĕᴛʀᴜᴍ, i. n. [φέρετρον] Lectus, vel quid aliud ſimile quo mortuus ferri ſolet, qui & alio nomine Capulus dicitur a capiendo: ſeu in quo aliquid cum pompa fertur. Plin. lib. 7. cap. 52. Varro quoque auctor eſt, XX viris agros dividentibus Capuæ, quendam qui efferretur feretro, domum remeaſſe pedibus. Ovid. 14. Met. 747.
Luridaque arſuro portabat membra feretro.
Cruentum feretrum. Sil. 5. 168.
Ingenti ſubiere. Virg. 6. Æn. 222.
Molle. Virg. 11. Æn. 149.
Puerile feretrum. Stat. 2. Silv. 1. 19. & 6. Theb. 55.
Fᴇʀᴇᴛʀɪᴜѕ Jupiter. V. ſuo loco.

Fᴇʀᴏɴɪᴀ,

Fērōnia, [Φερωνία] Nemoris dea, a Ferendis arboribus. Tradunt enim quum nemus ejus aliquando fortuito arsisset incendio, & ob id transferre inde simulacrum incolæ vellent, subito nemus eviruisse. Virg. 7. Æn. 800. —— & viridi gaudens Feronia luco.
Est hæc etiam Libertorum dea, in cujus templo raso capite pileum accipiebant. V. Varro L. L. 4. 10. Alex. ab Alex. 4. 10. Dalechamp. ad Plin. 2. 55. Serv. ad Virg. 8. Æn. 564.
Ut Epitheton Junonis occurrit in Inscript. apud Fabrett. p. 411. IVNONI FERON. Item IVNONI REG. ET FERONI. Alii ex Dionys. lib. 3. Antiq. Rom. deam quandam florum a Junone diversam credunt, inter quos Jac. Oiselius in Thes. Numism. Antiq. ad Tab. 48. n. 4. conf. Reines. Inscr. cl. 1. 11. 31.
Dives Feronia. Sil. 13. 84. conf. Liv. 22. 1. Et Lex. Pitisc.
Feronia etiam Civitas sub monte Soracte: in qua ejusdem nominis dea erat: quam finitimi magna religione venerabantur.
Feronia, Fons fuit in Campania juxta Tarracinam, qui aliquando Anxur est dictus. Perott.

Fĕrox, ōcis. Adj. [ἄγριος, ἀνδρώδης] a Fero, fers derivatur; & significat Fortem, præanimosum ad decertandum cum altero, & ad vim alteri faciendam, atque ad nocendum; ut ait Valla, lib. 4. Hor. 1. Carm. 35. 10.
Urbes, gentesque & Latium ferox. Sallust. Jug. 106. Ille animo feroci, negat se toties fusum Numidam pertimescere. Ferocior, i. e. Bellicosior. Nep. 2. 2. 1. conf. Tacit. 2. Hist. 24. 3. Et Non. 4. 192. Item Freinshemii Indicem Curtianum.
Immo Ferox a . . . sive a Ferus. Liv. de Hispanis lib. 34. (cap. 17.) Ferox genus nullam vitam rati sine armis esse. Quasi Ferocia hoc efficiat, sive hoc proprium sit ferocium, amare arma. Liv. lib. 7. p. 130. (cap. 27.) Volsci, ferocior ad rebellandum, quam ad bellandum gens. Quasi ferocia ad rebellandum impellat. H. St. In summa pag. quædam cultro resecta sunt. Delectatur hoc Epitheto Livius.
Ferox, Sævus, indomitus, a Feritate, ut vult Nonius 4. 192. Virg. 4. Æn. 135.
Stat sonipes, ac frena ferox spumantia mandit. Ter. Eun. 3. 1. 25. Eone es ferox, quia habes imperium in belluas?
Ferocem fortasse ac arrogantem & infestum facit indulgentia, non mendacem, aut avarum, aut non amantem suorum. Cic. 10. Att. 13.
Reddit hominem ferociorem impotentioremque victoria. Cic. 4. Fam. 9.
Nimium vehemens feroxque natura homo. Cic. in Vatin. 4.
Animi ferox. Tacit. 1. Ann. 32.
Mentis ferox. Ovid. 8. Met. 613.
Scelerum ferox. Tacit. 4. Ann. 12.
Unda ferocior. Ovid. 4. Epist. 133.
Globus ferocissimorum juvenum. Liv. 1. 12.
Poetæ frequenter hoc Epitheton Deabus & Heroinis, pro Virginitate nihil non ausuris tribuunt. V. Barth. ad Stat. Theb. p. 639. Plura Lambin. de hac voce ad Hor. 1. Carm. 15.
Ætas ferox. Hor. 2. Carm. 5. 13.
Animus ferox. Sen. Med. 12.
Corda ferocia ponunt. Virg. 1. Æn. 306.
Discordia ferox. Sil. lib. 16. 101.
Gentes ferocissimæ. Plin. lib. 33. cap. 11.
Impetus feroces animo geris. Sen. Agam. 3.
Lacertus ferox. Ovid. 4. Epist. 82.
Manus ferox. Sen. OEth. 4.
Populi feroces. Virg. 1. Æn. 267.
Turmæ feroces. Virg. 3. Georg. 179.
Vagitus ferox. Claud. 4. Conf. Hon. 151.
Animo ferocior. Plaut. Mil. 4. 8. 13.
Et quia tecum eram, propterea animo eram ferocior.
Acer erat, belloque ferox. Ovid. 11. Met. 294.
Corde ferox. Sen. Med. 7.
Ferox sum illa re, dicitur, ut illa re sum fretus, vel arrogans. Non. ut Forma ferox, Qui ob formam gloriatur. Plaut. Milit. 4. 9. 13.
— in statione stat senex,
Ut adoriatur mœchum, qui forma est ferox.
Fortunis ferox. Accius, Neque vi tanta quisquam est, neque tam abundans fortunis ferox.
Robore corporis stolide ferox. Tacit. 1. Ann. 3. de Agripp. Posth.
Victoria & viribus ferox. Liv. 1.
Virtute feroci exuperans, i. e. Fortitudine. Virg. 12. Æn. 19.
Ferox fuit & cognomen Rom. a Moribus olim tractum.
De Magurio Feroce. V. Inscript. Patavin. a Reines. illustrat.
Julium Ferocem cum laude meminit Plin. 2. Epist. 11.
Nomen item Canis apud Columel. 8. 12.

Ferocŭlus, dimin. [ὑπάγριος] Hirt. de Bell. Afr. 16. Quid tu inquit, miles tiro, tam feroculus es?

Ferocia, æ. f. [ἀγριότης] pro Ferocitate. Cic. lib. 6. de Repub. Qui comperit ejus vim & effrenatam illam ferociam. Idem pro Lege Agr. 2. 90. Itaque illam Campanam arrogantiam atque intolerandam ferociam ratione & consilio majores nostri ad inertissimum & desidiosissimum otium perduxerunt.
Impetum gladiatoris ferociamque comprimere. Cic. de Arusp. Resp. 1.
Exuere ferociam. Tacit. 2. Ann. 72. Per communes liberos oravit, exueret ferociam.
Effrenata ferocia. Cic. Fragm. apud Non. 8. 15. Cato apud Gell. 7. 3. Ferociam & Superbiam conjungit, sicut Virtutem & Ferociam, Tacit. Agric. 31. 6. Et Liv. 9. 6. extr.

Ferocĭtas, ātis. f. [ἀγριότης] Cic. 1. Off. 90. Ut equos propter crebras contentiones præliorum ferocitate exultantes domitoribus tradere soleant, &c.
Ferocitas & audacia. Cic. in Vatin. 2. Ferocitatem tuam istam comprimerem, & audaciam frangerem.
Infirmitas puerorum, ferocitas juvenum, & gravitas jam constantis ætatis. Cic. de Senect. 33.
Victoriæ ferocitatem extimescere. Cic. pro Marcell. 16.
Tantæ ferocitatis victorem extimescere. Cic. pro Deiot. 15.
Reprimere ferocitatem alicujus. Cic. 2. Off. 40.
Cum contumacia conjungit Suet. Vitell. cap. 12. Meliorem in partem adhibuit Val. Max. 3. 2. 7. Numantino Theogeni ad virtutem capessendam quasi magistra gentis suæ ferocitas extitit. V. quæ H. St. in ferox.

Ferocĭter, cius, cissime. Adv. [ἀγρίως] Plaut. Amph. 1. 1. 58.
Nimis ferociter. V. nimis.
Aspere, ferociter, & libere maledicta in aliquem dicere. Cic. pro Planc. 33.
Ferociter adequitare aliquo. Liv. 9. 22.
Paulo ferocius inquit. Cic. 2. Q. frat. 13.
Ferocissime. Liv. 23. 8. Cum quo ferocissime pro Romana societate adversus Punicum fœdus steterat.

Ferōcio, [ἀγριαίνω] īre. Ferociam & sævitiam exercere. Gell. lib. 1. cap. 11. Non immodice ferocirent. Ovid.
Mox intractati more ferocit equi. Sed non est in Indice Burm.
Ferocit apud Catonem, Ferociter agit. Festus.

Ferociens, entis. Partic. Gell. 1. 11. Orationem ferocientem sævientemque cohibere.

Ferraria, [Φερραρία] Urbs Italiæ ad Padum fluvium sita. Nomen retinet.
Est & Ferraria, Hispaniæ promontorium, Carthaginem versus, sic ab accolis cognominatum, quod ferrarias effossiones admodum feraces habeat. V. Melam in descriptione Hispaniæ, lib. 2. 6. Olivarius dicit nunc vocari *El Cabo de Martin.*

Ferrum, i. n. [σίδηρος, ἄυλος] a Ferendo dicitur, ut nonnulli volunt: quod in agros colendi gratia feratur. Vel a Feriendo: quod cetera eo feriantur, id est domentur. A Farre deducit Isidor. 16. cap. 20. a Ferus Voss. Etymol. Plin. lib. 12. cap. 25. Ferro lædi vitalia odit.
Ferrum vivum, Quod in magnete extritum ferrum attrahit.
Ferrum Indicum, Sericum, ex India in proximas Asiæ regiones delatum vult Joh. Bapt. Tabernar. Persic. 5. 12. Et ex eo Bynckersh. Obs. 4. 5. p. 353.
Ferrum tuum in igni est: formula proverbiali dixit Seneca Lud. de Morte Claudii, pro Negotium tuum agitur. V. in caleo
Ferrum, per metonym. materiæ, aliquando pro Telo ferreo quocunque, sæpius pro Gladio accipitur. Cic. 1. Tusc. 86. In servorum ferrum & manus incidisset. Sic pro Rosc. Amer. 90. Vulneratus ferro Phrygio. Nep. 15. 9. 3. Si ferrum, quod ex hastili in corpore remanserat, extraxisset, &c.
Ferrum, pro Catenis, ut In ferrum atque in vincula conjecti. Cic. 7. Verr. 107.
Æs atque ferrum, duelli instrumenta sunt, non fani. Cic. 2. de Legib. 45.
Pectus ferro durius. Ovid. 21. Epist. 229.
Velox ferro. Stat. 3. Theb. 399. De medico.
Acies ferri. Virg. 2. Æn. 333. V. acies.
Gens ferri patiens, ac læta domare labores. Sil. lib. 3. 575.
Rigor ferri. Virg. 1. Georg. 143.
Stridor ferri. Virg. 6. Æn. 558.
Acutum ferrum. Virg. 10. Æn. 479. V. acuo.
Aduncum. Ovid. 9. Met. 128.
Candens. Lucret. lib. 6. 147.
Debile. Stat. 10. Theb. 280.
Duri robora ferri. Lucret. lib. 2. 449.
Ferrum. Ennius apud Gell. 16. 10.
Grave. Sen. Octav. 7.
Hebes. Juvenal. 11. Sat. 140.
Infandum. Lucan. lib. 2.
Infestum. Ovid. 11. Epist. 19.
Injustum. Ovid. 13. Met. 44.
Lethale. Juvenal. 15. Sat. 165.
Nefandum. Ovid. 8. Met. 440.
Nocens. Ovid. 1. Met. 141.
Rigidum. Claud. de Rapt. Proserp. 3. 94.
Rubens igne. Ovid. 12. Met. 276.
Solido tabularia ferro. Ovid. 15. Met. 810.
Splendens. Ovid. 3. Met. 53.
Absumere ferro aliquem. Virg. 4. Æn. 60. V. absumo.
Accipere ferrum pectoribus. Sil. lib. 10. 7.
Acuere ferrum. Hor. 1. Carm. 2. 21.
Adegit ferrum in viscera. Sil. lib. 7. 626.
Adactum ferrum per pectus. Ovid. 6. Met. 271.
Aperire pectus ferro. Sen. Agam. 4.
Applicatum ferrum. V. applico.
Ardens ferrum, i. e. Splendidum. Valer. 1. Argon. 488.
— ardenti Æsonides retinacula ferro
Abscidit.
Armata gracili ferro. Sen. Hippol. 4.
Armare ferrum veneno. V. armo.
Cædere aliquid ancipiti ferro. Lucret. lib. 6. 167.
Cæsus ferro. Sen. Octav. 17.
Capessere ferrum imbelle. Valer. 1. Argon. 759.
Cernere ferro. V. cerno.
Collapsus ferro. Virg. 4. Æn. 664.
Collocati certis locis cum ferro homines. Cic. pro Cæcin. 41.
Compescere culpam ferro, Occidere pecus contagio nocens. Virg. 3. Georg. 468.
Condit ferrum sub adverso pectore. Virg. 12. Æn. 950.
Conjectum in guttura ferrum pressit. Ovid. 3. Met. 90.
Consumere ferrum pectore. h. 2. Accipere. Stat. 12. Theb. 745.
Convellere aliquid ferro. Virg. 6. Æn. 148.
Convertere ferrum ab uno in alium. Ovid. 8. Met. 768.
Crispans manu bina hastilia lato ferro. Virg. 1. Æn. 317.
Decernere ferro. i. e. Armis. Virg. 12. Æn. 695. V. decerno.
Defringere ferrum ab hasta. Virg. 11. Æn. 748.
Demetere aliquid ferro. Hor. 1. Serm. 2. 46.
Demittere ferrum in artus. Ovid. 4. de Pont 16. 51.
Detegere ferrum, Evaginare. Lucan. lib. 3. 128.
Distringere in mortem alicujus ferrum. Tacit. 14. Ann. 8.
Do. ut, Tot ferro sæva dedisset Funera. Virg. 8. Æn. 570. Dedit obvia ferro Pectora. Virg. 12. Æn. 540. Priore loco Ferro sextus, altero tertius casus est.
Ducere ferrum vagina. Ovid. 4. Fast. 929.

Elicere ferrum e terræ cavernis, rem ad colendos agros necessariam. Cic. 2. de Nat. Deor. 151.
Eripere ferrum vagina. Virg. 6. Æn. 260.
Excindere portam ferro. Virg. 6. Æn. 553.
Excipere ferrum adverso pectore. Sen. Agam. 4.
Excutere ferrum alicui. Lucan. lib. 1. 118.
Exigere spiritum ferro, Vitam sibi eripere, Se occidere. Sen. OEdip. 14.
Exegit ferrum per viscera domini. Lucan. lib. 2. 149. Ovid. 9. Epist. 157.
Exsolvere brachia ferro. Tacit. 15. Ann. 63. Eodem ictu brachia ferro exolvunt. De Seneca & uxore venas sibi incidentibus.
Fœdare aliquid ferro. Virg. 3. Æn. 241.
Fodere uterum ferro. Tacit. 14. Ann. 8. Hic est, hic est fodiendus ferro. Verba Agrippinæ uterum ostendentis. Sen. Octav. 6.
Gliscere dulci ferro. Stat. 12. Theb. 649.
Hausit pectora ferro. Ovid. 8. Met. 440.
Jacet ferro meus conjux. Sen. OEdip. 14.
Icta mordaci ferro pinus. Hor. 4. Carm. 6. 9.
Immori ferro. Sen. OEth. 7.
Impulit ferrum in meos penates. Ovid. 12. Met. 551.
Incumbere ferro. Ovid. 14. Met. 81.
Induere semet opposito ferro. i. e. Irruere in ferrum. Sen. OEdip. 4.
Inspicat acuto ferro faces. Virg. 1. Georg. 292.
Instructi ferro. Virg. 12. Æn. 124.
Interimi ferro. Quintil. lib. 3. cap. 8. Qui in legatione ferro sunt interempti.
Invadere cum ferro aliquem advenientem. Cic. pro Cæcin. 25.
Irruimus ferro. Virg. 3. Æn. 222.
Lacerare ferro aliquem. Hor. 3. Carm. 27. 46.
Lacessere aliquem ferro. Virg. 12. Æn. 185.
Lædere ferrum scabie & rubigine. Virg. 2. Georg. 220.
Liventia ferro crura. Claud. 2. in Eutrop. 343.
Mactare hostiam ferro. Virg. 3. Georg. 489.
Maculatum sanguine ferrum. Ovid. 15. Met. 107.
Mergere ferrum jugulo. Sen. Agam. 13.
Minitari patriæ igni ferroque. Cic. 14. Philipp. 34.
Mitigat agrum silvestrem ferro & flammis. Hor. 2. Epist. 2. 186.
Moliri ferrum in aliquem. Ovid. 3. Fast. 35.
Mollit ignis ferrum. Hor. 1. Serm. 4. 20.
Mori ferro. Sen. Octav. 6.
Obsistere ferro, ne quis accedat. Cic. pro Cæcin. 25.
Occisus ferro. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Occumbere ferro. Ovid. 12. Met. 207.
Parcere temerando ferro. Lucan. lib. 1. 147.
Patefacere viam ferro. Tacit. 1. Ann. 32. Et animi ferox, inter obstantes & armatos, ferro viam patefecit.
Perfusum ferrum gemina cæde. Sen. Thyest. 8.
Petere aliquem ferro. Ovid. 13. Met. 444.
Petita ferro bellua. Hor. Epod. 5. 10.
Recludere pectus ferro. Sen. Troad. 10.
Reformidare ferrum. Quintil. lib. 2. cap. 4. Quod etiam rusticis notum est, qui frondibus teneris non putant adhibendam esse falcem, quia reformidare ferrum videntur, & nondum cicatricem pati posse.
Reponere ferrum. Stat. 9. Theb. 81.
Rescindere aliquid ferro. Virg. 3. Georg. 453.
Reserare pectus ferro. Sen. Octav. 6.
Resolvit jugulum ferro. Ovid. 6. Met. 643.
Retundere ferrum jugulis, Hebetare. Lucan. lib. 6. 161.
Retusum ferrum. Virg. 2. Georg. 301.
Satiare ferrum sanguine. Ovid. 5. Fast. 575.
Secare collum ferro. Virg. 9. Æn. 331.
Sequi aliquem nudo ferro. Ovid. 6. Met. 666.
Sequi extrema ferro. Virg. 6. Æn. 457.
Sternere ferro aliquem. Sen. Troad. 6. Hor. 2. Serm. 3. 202.
Stringere ferrum. Stat. 8. Theb. 140.
Superare ferrum duritia. Ovid. 2. Epist. 137.
Tentare aliquem inerti ferro. Claud. de Bell. Get. 389.
Trajecta ferro pectora. Virg. 1. Æn. 359.
Violabere ferro nullo. Ovid. 5. Met. 226.
Uritur ardenti ferro. Juvenal. 14. Sat. 22.

FERREUS, Adj. [σιδήρεος] Quod est ex ferro. Plin. lib. 10. cap. 42. Psittacus verberatur radio ferreo.
Fabricam ferream invenere Cyclopes. Plin. lib. 7. cap. 56.
Ferrei coloris atque duritiæ marmor. Plin. lib. 36. cap. 7.
Ager ferreus horret hastis. Virg. 11. Æn. 601.
Annulus ferreus. Ovid. 1. de Arte Am. 473.
Bella ferrea. Ovid. 13. Epist. 64.
Claustris ferreis cohibere portas. Sen. Thyest. 7.
Ensis ferreus. Lucret. lib. 5. 1292.
Imber ferreus. Virg. 12. Æn. 284.
— it toto turbida cælo
Tempestas telorum, ac ferreus ingruit imber.
Mucro ferreus. Virg. 11. Æn. 817.
Seges ferrea telorum. Virg. 3. Æn. 45. Idem 12. Æn. 664.
Turris ferrea. Virg. 6. Æn. 554.
Ferreus, per translationem, pro Duro & inexorabili. Cic. 15. Fam. 21. Ferreus essem, si te non amarem.
Ferreus, qui fratris carissimi atque amantissimi præsentis mœrore non movear. Cic. 4. in Catil. 3.
Ferus ac ferreus. Cic. 1. Q. frat. 3.
Durus ac ferreus, Inhumanus. Cic. 7. Verr. 120.
Patiens & ferreus. Juven. 1. Sat. 31.
Decreta ferrea veterum sororum. i. e. Parcarum. Ovid. 15. Met. 781.
Jura ferrea, Inexorabilia. Virg. 2. Georg. 501.
Negotium ferreum, Compedes. Plaut. Pers. 1. 1. 21.
Os ferreum, Impudentissimum. Cic. in Pison. 63.
Præcordia ferrea. Ovid. 12. Epist. 183.
Scriptor ferreus. Cic. 1. de Fin. 5. De quo Licinius, Ferreum scriptorem, verum opinor scriptorem tamen, ut legendus sit.
Secula ferrea. Tibul. lib. 2. 3. 39. V. Ovid. 1. Met.
Somnus ferreus, Mors. Virg. 12. Æn. 309.
Sors ferrea vitæ, Durissima. Ovid. 5. Trist. 3. 28.
Vox ferrea. i. e. Fortis instar ferri. Virg. 2. Georg. 44.

FERREA, æ. f. Instrumentum rusticum. Cato R. R. cap. 10. & Varr. 1. 22. al. Furca, quod verbum subintelligendum esse videtur.

FERRĀRIUS, a, um. Adj. [σιδηρικός] Quod ad ferrum attinet.
Aqua ferraria, Qua utuntur fabri ferrarii ad extinguendum candens ferrum. Plin. lib. 28. cap. 16. Quidam urinam equi aquæ ferrariæ ex officinis miscent.
Faber ferrarius. Plin. lib. 14. cap. 4.
Metallum ferrarium. Plin. lib. 34. cap. 14.
Officina ferraria. Plin. lib. 13. cap. 23. Idem lib. 8. cap. 57.

FERRARIA, æ. f. [σιδηρωρυχία] Fodina ex qua ferrum extrahitur. Cæs. 7. Bell. Gall. 22. Apud eos magnæ sunt ferrariæ. Liv. 34. 21. Pacata provincia, vectigalia magna instituit ex ferrariis, argentariisque.
Ferraria item Herba, quæ & Peristereos. V. Apul. de Herb. cap. 65. & 72.

FERRARIUS, i. m. pro Opifice ferrario. Firmic. lib. 4. cap. 7. Coquos, ferrarios, atque ex igne vel ferro artes suas officiaque complentes. Inscriptio vetus apud Spon. Misc. E. A. p. 66. COLL. FERRARIOR. i. e. Collegium ferrariorum.

FERRĀTĬLIS, e. Hinc, Genus ferratile, in Plaut. Most. 1. 1. 17. legimus de servis dici, qui compediti habentur, i. e. qui annulatis cruribus atterunt assidue ferrum. Verba Plaut. sunt hæc,
Cis, hercle, paucas tempestates, Tranio,
Augebis ruri numerum, genus ferratile. V. Lips. Elect. 2. 15. & Muret. Var. Lect. 5. 9.

FERRĀTUS, a, um. Adj. [σιδηρόδετος] Cui ferrum inditum & applicatum est. ut, Ferrata hasta. Liv. 1. 32. Et apud Plin. lib. 36. cap. 23. Ferratis vectibus. Et apud Columel. lib. 10. 45.
—— ferrato robore palæ. Virg. 3. Georg. 361.
Undaque jam tergo ferratos sustinet orbes. i.e. Rotas plaustrorum.
Agmina ferrata barbarorum. Hor. 4. Carm. 14. 30.
Calce ferrata cruentat cornipedem. Sil. lib. 17. 541. V. CALX.
Portæ ferratæ. Stat. 10. Theb. 504.
Ferratus in pistrino. i. e. Catenis ferreis vinctus. Plaut. Bacch. 4. 6. 11.
Ferrati absolute sunt Cataphracti, aut validius armati. Tacit. 3. Ann. 45. extr. In fronte statuerat ferratos, in cornibus cohortes, a tergo semermos. Dicuntur Ferrati viri apud Claud. de 6. Conf. Honor. 571.
Aquæ ferratæ sunt Acidulæ Scrib. Larg. Compos. 146. Hoc traxi ab aquis caldis, quæ sunt in Tuscia ferratæ.

FERRĀMENTUM, i. n. [σιδήριον] Instrumentum ferreum. Varro R. R. 1. 22. Ferramentorum varietas. Tacit. Germ. 30. 4. Peditem super arma ferramentis quoque coonerant. Martial. 14. 36. Ferramenta tonsoria. Cæs. 5. Bell. Gall. 41. utitur pro Iis quibus terra foditur. Cic. 3. Catil. 10. pro Gladiis & telis: Cethegus dixit se bonorum ferramentorum studiosum esse. Petron. cap. 94. Eodem ferramento ad mortem viam quæro. Cic. 1. de Nat. Deor. 10. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt? Budæus.
Ferramenta agrestia. Liv. 1. 40. i. e. Secures.
Ferramenta vetera. Columel. lib. 2. cap. 4.
Ferramenta fabrorum. Hor. 1. Epist. 1. 85.

FERRAMENTARIUS, i. m. Idem ac Ferrarius. Firmic. lib. 3. cap. 13. sub finem. In Solis vero aut Lunæ domo, facient ærarios, ferramentarios, statuarios, &c.

FERRŪGO, ĭnis. f. [ἰὸς σιδήρου] Rubigo ferri. Plin. lib. 23. cap. 8. Sudor virgæ corni arboris, lamina ferrea candente exceptus, non contingente ligno, illitaque inde ferrugo, incipientes lichenas sanat.
Ferrugo, per translationem, Compressæ purpuræ color fusus, nigrioris ruboris, quasi violacei, vulgo *morellum* dicunt, similitudine coloris ferri, dum est rubiginosum. Virg. 9. Æn. 582.
Pictus acu chlamydem, & ferrugine clarus Ibera. Ubi Servius, Ferrugo, inquit, Coloris genus est, qui vicinus est purpuræ subnigræ. Donatus vero, Alio loco, Tyrioque ardebat murice læna. sed illic purpura significata est confecta ex murice, hic autem ferruginem dixit aerii coloris. Hæc Donatus. Plin. lib. 15. cap. 10. Vestitos alia ferruginis tunica.
Atra ferrugo. Ovid. 15. Met. 788.
Dulcis violas ferrugine pingit. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 93.
Mala ferrugine purus animus. Lucan. ad Pison. 95.
Obscura ferrugo. Virg. 1. Georg. 467.
Peregrina ferrugine clarus & ostro. Virg. 11. Æn. 772.

FERRŪGĬNEUS, Adj. [σιδηροειδής] Quod est coloris ferruginis, qui etiam color castaneus dicitur. Plin. lib. 29. cap. 6. Et ferrugineas maculas habentes. De lacertis.
Ferrugineum colorem, inquit Nonius, Ferri similem esse volunt. Vere autem Ferrugineus color Cæruleus est. Virg. 4. Georg. 183.
—— & ferrugineos hyacinthos. Plaut. Mil. 4. 4. 43.
Palliolum habeas ferrugineum, nam is colos thalassicus est. Hæc Nonius.
Amictus ferrugineus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 275.
Cymba ferruginea Charontis. Virg. 6. Æn. 303. i. e. Nigra, tristis. Servius.
Livor. Auson. Epist. 10. 62.
Livor ubi iste tuus, ferrugineumque venenum
Opportuna tuis inimicat pectora fucis. V. Is. Voss. ad Catull. p. 217.
Nemus ferrugineum. Stat. 2. Theb. 13. i. e. Horridum. Lactantius.
Ferrugineus sapor. Plin. lib. 31. cap. 10. Tungri civitas Galliæ fontem habet insignem, plurimis bullis stillantem, ferruginei saporis: quod ipsum non nisi in fine potus intelligitur.

FERRŪGINANS, tis. Ferrum sapore referens. Tertull. adv. Val. cap. 15. Guttæ bituminosæ, ferruginantes & sulphurantes.

FERRUGINOSUS, a, um. ut, Ferruginosum ferrum, apud Sidon.

FERRŪMEN, ĭnis. n. quasi Gluten, junctura seu ligatura, quæ ex ferri excrementis vel ramentis, vel quavis alia materia fieri solet. Plin.

Plin. lib. 36. cap. 23. Ruinarum urbis ea maxima causa, quod furto calcis sine ferrumine suo cæmenta componuntur.

Ferrumen in auro, Chrysocolla vocatur agglutinando auro, inquit Plin. lib. 33. Aliter hodie legitur. V. cap. 5. Segm. 29. Hard. conf. Petron. cap. 102.

FERRŪMĬNO, [συνάπτω] āre. Conglutinare, quando conglutinatio fit ex ipsa materia quæ conglutinatur. Pompon. in l. Quicquid. D. de Acquirendo rerum dominio, Si tuum scyphum alieno plumbo plumbaveris, alienove argento ferruminaveris: non dubitatur, scyphum tuum esse, & a te recte vendicari. Plin. lib. 27. cap. 4. Fabulosa arbitror quæ adjiciuntur: recente ea si uratur, ferrum aut æs ferruminari.
Offa fracta, contusa. Plin. lib. 32. de aquis marinis, cap. 6. Quæ calefiunt ad nervorum dolores, ferruminant & fracturas, ossaque contusa. Idem lib. 36. cap. 28. Vitrum sulphuri concoctum ferruminatur in lapidem. Idem lib. 35. cap. 15. Calcis quoque usum bitumen præbuit, ita ferruminatis Babylonis muris.
Ferruminare labra labellis. de osculantibus. Plaut. Mil. 4. 8. 25.

FERRUMINATUS, a, um. Ferruminato alvi glutino surculo. Plin. 10. 33. V. Vall. 6. 58. Ponticuli ferruminati. Petron. cap. 31. Idem cap. 32. Annulus aureus ferreis veluti stellis ferruminatus.

FERRUMINATIO, ōnis. f. [συναφὴ] Paulus in l. In rem actio. §. Item quæcunque. D. de rei vendicatione, Ferruminatio per eandem materiam facit confusionem, plumbatura vero non idem efficit.

FERRUMINATOR, ōtis. m. Qui ferruminat, apud Vitruv.

FERRĬCRĔPĪNUS, a, um. finxit Plaut. Asin. 1. 1. 21. Apud ferricrepinas insulas. i. e. Ubi ferreæ compedes crepant, ut in ergastulis.

FERRĬFŌDĪNA, æ. f. Idem quod Ferraria, ubi foditur ferrum. V. Varro de L. L. 7. 33.

FERRĬTĔRUS, i. m. Servus qui ferrum terit quo vinctus est. Plaut. Trin. 4. 3. 14. Ferriteri mastigiæ.

FERRITERIUM, i. n. Carcer ubi ferreæ compedes teruntur. Plaut. Most. 3. 2. 55. Inde in ferriterium, postea in crucem recta.

FERRITRIBAX, ācis. Idem qui Ferriterus. Plaut. Most. 2. 1. 9.

FERTILIS, FERTILITAS, FERTILITER. V. FERO.

FERTINI, Populi Rhætorum in Istria, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 19.

FERTUM, i. n. Genus libi, a Ferendo dictum: quod sæpe ad sacra ferebatur. Festus. conf. Isidor. 6. 19. Pers. 2. Sat. 48.
Attamen hic extis & opimo vincere ferto
Intendit. i. e. Pingui libo: vel Fertili, copioso, & abundanti sacrificio. Alii sic dictum putant, quod pluribus variisque rebus fartum sive farctum esset. V. Fartum in FARCIO. Alii scribunt Ferctum.
Fertum Jovi moveto & mactato sic. Cato cap. 134. Vetus codex habet Ferctum. conf. Voss. Lex. Etymol. & Turneb. Adversf. 28. 28.

FERTUS, a, um. Idem quod Fertilis: ut, Frugifera & ferta arva. Cic. in Orat. 163. Ex antiquo poeta.

FERVEO, vi & bui, [ζέω, θερμαίνω] ēre. Ex incendio calere, bullire. Defervit & Deferbuit, vide DEFERVEO. Malo sine b, nam dicitur Fervidus, non Ferbidus, nec potest esse a φέρβομαι, quod aliud significat. H. St.
Æquor fervet. Virg. 1. Georg. 327.
Cor mero fervet. Ovid. 2. Fast. 732.
Lingua mero fervet. Ovid. 2. Fast. 732.
Fervet vinum, quum ex musto in vinum transit. Plin. lib. 14. cap. 9. Budæus.
Mare fervet aquis. Ovid. 18. Epist. 26.
Pelagus æstu fervet. Cic. de Orat. 155.
Pontus vertigine fervet. Ovid. 11. Met. 549.
Fervere item, Molestiis quibuscunque perturbari, ferri & agitari. Martial. lib. 2. 64.
—— fora litibus omnia fervent.
Fervet opus. Virg. 1. Æn. 440.
Opere omnis semita fervet. Virg. 4. Æn. 440.
Fervere & ferri avaritia. Cic. pro Quint. 38. Usque eo fervet ferturque avaritia, ut de suis commodis velit aliquam partem amittere.
Lethi fervebat amore. Sil. lib. 17. 567.
Pectus avaritia, miseraque cupidine fervet. Hor. 1. Epist. 1. 33.
Fervere ab ira. Ovid. 2. Met. 602.
—— utque animus tumida fervebat ab ira,
Arma assueta rapit.
Ira totus fervet. Sen. Herc. fur. 11.

FERVO, vi, ĕre. Idem. Ter. Adel. 4. 1. 18.
Quum fervit maxime, tam placidum, quam ovis est, reddo.
Virg. 1. Georg. 455.
Omnia tunc pariter vento nimbisque videbis
Fervere. Idem 9. Æn. 693.
Fervere cæde nova. Propert. 2. 28. 4.
Incipit & sicco fervere terra cane. Valer. lib. 7. Argon. 150.
Atque iterum infestæ se fervere cæde Lacenæ Credit. Virg. 8. Æn. 677.
Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus.
Memoria igitur Quintilianum fallit, cum Fervĕre sibi inauditum tradit, 1. 6. p. 73.
Fervat, pro Ferveat. Pompon. Fullonibus, Facite ut ignis fervat, ligna insipite, far concidite. Nonius.

FERVENS, entis. [ζέων] Quod bullit, aut calidum est. Plaut. Curc. 4. 2. 25. Quasi aquam ferventem frigidam esse, ita vos putatis leges.
Et Columel. lib. 12. cap. 50. Ferventissima aqua.
Lucri cupidine fervens. Claud. 1. Ruff. 100.
Ferventem flagris facere. Plaut. Amph. 4. 2. 10.
Quem pol ego hodie ob isthæc dicta faciam ferventem flagris.
Fervens gustu radix. Plin. lib. 12. cap. 12. Radix costi, gustu fervens, odore eximio.
Æstus ferventissimus. Plin. lib. 31. cap. 3.
Animus fervens. Cic. 1. Off. 46. Nam fortis animus & magnus in homine non perfecto nec sapiente ferventior plerumque est.
Aqua fervens. Cic. 3. Verr. 67.
Aquis ferventibus mollit artus. Ovid. 1. Met. 228.

Foculi ferventes. Plaut. Capt. 4. 2. 57.
Laridum atque epulas foveri foculis ferventibus.
Horæ diei ferventes, pro Meridianis. Plin. lib. 17. cap. 22.
Jecur fervens. Hor. 1. Carm. 13. 4.
Ingenium rapido ferventius amni. Hor. 1. Serm. 10. 62.
Natura ferventissima. Columel. lib. 12. cap. 15.
Pavimentum fervens, Quod fervore balinearum incaluerat. Plin. Epist. l. 3. 14. Lavabatur in villa Formiana: repente eum servi circumsistunt: alius fauces invadit, alius pectus & ventrem, alius os verberat: & quum exanimem putarent, abjiciunt in fervens pavimentum, ut experirentur an viveret.
Rota fervens. Ovid. 1. de Ponto 8. 68.
Sanguis fervens. Sil. lib. 17. 489.
Undæ ferventes æstibus. Ovid. 14. Met. 48.
Vulnus fervens. Ovid. 4. Met. 120.

FERVENTER, Adv. [θερμῶς] Cic. 8. Fam. 8. Et de damnatione ferventer loqui est cœptum.
Compar. Augustin. de Genes. ad lit. 2. 5. Quæ celerius, utique ferventius aguntur.
Superl. Paulus Christum ferventissime prædicabat. Idem de Civ. Dei. Cic. 8. Fam. 6. Curio ferventissime concerpitur.

FERVESCO, [ζέομαι] ĕre. ut, Terræ fervescunt sole. Lucret. lib. 6. 851.
Ventus mobilitate sua fervescit. Lucret. lib. 6. 176. conf. Sen. Nat. Quæst. 4. 2.

FERVĔFĂCIO, ēci, actum, [ζεστόω] ĕre. Facere fervere, seu bullire. Cato de R. R. cap. 157. Eo addito oleum &c. & pollinem polentæ. Postea ferve bene facito.
Fervefacere sese, Calidum fieri. Plaut. Pseud. 3. 2. 44.
Eæ ipsæ sese patinæ fervefaciunt illico.

FERVEFACTUS, a, um. Plin. 20. 3. Vinum fervefactum.
Fervefacta jacula. Cæs. 5. Bell. Gall. 42.

FERVĬDUS, Adj. [ζεστὸς] Idem quod Fervens & maxime calidus. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Jam vero reliqua quarta pars mundi, & ea ipsa tota natura fervida est. h. e. Ardens maxime.
Æstus fervidus. Hor. 1. Serm. 1. 38.
Aqua fervida. Curt. 4. 7. 22.
Cinis fervidus. Sen. Troad. 2.
Flamma fervida. Hor. Epod. 17. 32.
Spuma fervida. Ovid. 8. Met. 287.
Vina fervida. Hor. 2. Serm. 8. 38.
Fervidus, Diligens ac vehemens. Liv. 27. 33. extr. Cum toto eo bello damnosa, præpropera ac fervida ingenia imperatorum fuisse: tum &c.
Furto fervidus. Virg. 9. Æn. 350.
—— hic furto fervidus instat.
Ingenio fervidus. Ovid. 14. Met. 485.
Adolescentia fervida. Sen. Octav. 8.
Animi fervidi vir. Liv. 2. 52.
Bella fervida. Sil. lib. 3. 365. V. Drakenb.
Cura fervida. Tibul. lib. 4. 12. 1.
Dicta fervida. Virg. 12. Æn. 894.
Genus dicendi fervidum quoddam & petulans & furiosum. Cic. de Clar. Orat. 241.
Oratio fervida. Cic. de Clar. Orat. 108. Appii Claudii volubilis, sed paulo fervidior erat oratio.
Virtus fervida. Catul. 62. 218.
Fervidus, cum gen. Sil. lib. 17. 414.
Fervidus ingenii Masanissa, & fervidus ævi.
Compar. V. Oratio fervida. Cic. de Clar. Orat. 108.
Superl. Tempus diei fervidissimum. Curt. 3. 5. 1.

FERVIDE, Adv. [ζεστῶς] Plaut. Trucul. 2. 4. 2. Fervide, ut tota floret, ut oleum nitide nitet. Al. Ver vide. & Ut olet, ut nitide n.

FERVOR, ōris. m. [ζέσις] Calor vehemens. Plin. lib. 11. cap. 21. Indi furantur æstivo fervore aurum, erutum a formicis tempore hiberno.
Ætatis fervor. Cic. de Senect. 45.
Maris fervor. Cic. de Prov. Cons. 31.
Mentis fervor. Cic. 1. de Orat. 220.
Pectoris fervor. Hor. 1. Carm. 16. 24.
Igneus fervor. V. IGNIS.
Prono nimium fervore petitæ Italiæ. Claud. de Bell. Get. 476.
Siccis aër fervoribus ustus. Ovid. 1. Met. 119.
Accessit fervor capiti. Hor. 2. Serm. 1. 25.
Insidet in venis & medullis fervor. V. INSIDEO.
Torret nimiis fervoribus ætherius sol. Lucret. lib. 5. 216.
Fervores, Astra dixit Vitruvius 9. 4. Faciat, inquit, in his fervoribus retentiones. Alias & huic & Ciceroni Fervor est Æther & calor. Turnebus Adversf. 22. 29.

FERVUNCŬLUS & FERBUNCULUS, i. m. Arnob. 2. p. 49. Fervunculum, scabiem sanare. Elmenh. mavult Furunculum. Ferbunculus est Th. Prisciano 1. 10.

FERŬLA, æ. f. [νάρθηξ] Herba quæ Græcis Narthex dicitur, foli Africæ cognita: fœniculo similis foliis & caule, nisi quod caulem habet multo altiorem & crassiorem, unde Clearchus ferulam esse dixit lignum & non lignum: tum propter crassitudinem caulis, tum quia caulis intus esset medullosus quemadmodum fœniculus, atque idcirco minus solidus & compactus. quapropter eo caule utebantur magistri ludi litterarii apud antiquos ad feriendos pueros. Plin. lib. 13. cap. 22. Ferula calidis nascitur locis, atque trans maria, geniculatis nodata scapis. Duo ejus genera, Narthecа Græci vocant assurgentem in altitudinem: Narthecyan vero semper humilem. A genibus exeuntia folia maxima, ut quæque terræ proxima. Cetero natura eadem quæ anetho, & fructu similis. Nulli fruticum levitas major, ob id gestata facilior baculorum usum senectuti præbet. Columel. lib. 3. de Arborib. cap. 22. ad finem.
Cædere ferula. Hor. 1. Serm. 3. 120.
Florentes ferulæ. Virg. 10. Ecl. 25.
Florentes ferulas & grandia lilia quassans.
Frangere ferulas dicitur is, In quo ferulæ franguntur. Juven. 6. Sat. 478.
—— hic frangit ferulas, rubet ille flagellis.

Et nos ergo manum ferulæ ſubduximus. Juven. Sat. 1. 15. i. e. Nos quoque litteras didicimus, & præceptorum opera uſi ſumus. Nam antiquitus litteratores diſcipulorum manus ferula cædebant. Hinc Martial. lib. 14. 80. de ferulis. Inviſæ nimium pueris, &c. Idem lib. 10. 62.
Ferulæque triſtes, ſceptra pædagogorum,
Ceſſent. Notavit id eleganter Columel. in carmine lib. 10. 21.
Nec manibus mites ferulas. Ibid. 119.
—— ferulæque minaces
Plantantur.
A feriendo ferulam dicunt. Hac enim pueri vapulare ſolent. conf. Iſidor. 17. 9. Turneb. 11. 5.
Translate utitur Plin. lib. 8. cap. 32. §. 50. de Cervorum cornibus, Teneris increſcunt ferulis, molli plumata lanugine.
Ferula nominabatur etiam rudis laniſtæ, qua ſecernebatur & cognoſcebatur. Dio. 72. p. 826. Pugnabat cum eo laniſta quiſpiam, vel etiam gladiator ferulas habens. conf. Lipſ. Saturn. 1. 15.
Ferulæ etiam aptæ continendis oſſium fracturis. Celſ. lib. 8. cap. 10. Budæus.
Ferula eſt quod Paul. Ægineta, lib. 6. ναρθήκιον dicit, i. e. Levis illa lignea tabula, quæ fractis oſſibus ſolet circumponi. Nunc ſolent chirurgi ex denſiori papyro ferulas illas facere.
Accommodare ferulas, vulgus chirurgorum dicit *mettre des tringles; eſcliſſes, ou attelles.* V. ACCOMMODO.

FERULACEUS, Adj. [ναρθηκοειδὴς] In modum ferulæ, vel Ferulæ ſimilis. Plin. lib. 15. cap. 7. Et in Hiſpania provenit repente altitudine oleæ, caule ferulaceo. Idem lib. 18. cap. 7

FERULĀGO, ĭnis. f. [θαψία] Frutex, quem ferula humiliorem Theophraſtus, ceterum omnino ſimilem tradit. Cæl. Aurel. Acut. 2. 12. Thapſia, quam nos ferulaginem dicimus.

FERULEUS, a, um. Ex ferula factus. Cæl. Aurel. Tard. 2. 1. Alearis tabella, aut ferulea.

FERUS, a, um. V. FERA.

FERUS OCULUS, Herba eſt, Aſyla aliter dicta, quam in remedio pecora quærunt, ſiquando anagallida feminam guſtaverint. V. Plin. lib. 25. cap. 13.

F E S

FESCENNIUM, i. n. Sive Feſcennia, orum. pl. Oppidum Campaniæ, inquit Servius, ubi nuptialia inventa ſunt carmina. Plin. 3. 5. Feſcennia Hetruriæ civitas dicitur: cujus populi ducunt originem ab Athenienſibus.

FESCENNĪNUS, a, um. ut Virg. 7. Æn. 695.
Hi Feſcenninas acies, æquoſque Faliſcos.
Feſcennini verſus, dicebantur Qui in nuptiis canebantur. Dicti quod ex urbe Feſcennina allati eſſent: ſive quod faſcinum putantur arcere. Hæc Feſtus. Liv. 7. 2. Qui non, ſicut ante, Feſcennino verſu ſimilem incompoſitum temere, ac rudem alternis jaciebant. Erant hi verſus omni obſcænitate & opprobriis pleni. Macrob. lib. 2. Saturn. 4. Temporibus triumviralibus Pollio, quum Feſcenninos in eum Auguſtus ſcripſiſſet, ait, At ego taceo: non eſt enim facile in eum ſcribere qui poteſt proſcribere. Budæus.
Licentia Feſcennina. Hor. 1. Epiſt. 1. 145.
Locutio Feſcennina. Catull. 62. 126.
Apud Prudent. in Symmach. 1. 261. Feſcennina abſolute ſunt Cantica nuptialia, ut non adeo ſemper verſus obſcænitate pleni denotentur. De his auctores vide complures in Lex. Pitiſc.

FESCENNIA, orum. n. pl. Joci luſuſque nuptiales. Plin. 15. 22. Juglandes, nuptialium Feſcenniorum comites. Hard. Feſcenninorum.

FESCENNICOLA, æ. c. Sidon. 12. 2. Carmen Feſcennicolæ Diones.

FESNOÆ, vocabantur, Qui depellere faſcinum credebantur. Alii legunt, Feſcenninæ, vel Faſcennonea. Ex Feſto. Scalig. Faſcinoe, i. e. Faſcini.

FESSÆ, arum. f. pl. Reineſ. Var. Lect. 3. 4. p. 394. Feſſas ovium vocat Pediculos oves infeſtantes, quas Plin. cum creta necari dicit. [Ubi? Immo carere pediculis dicit oves. lib. 11. 33. extr.

FESSONIA Dea apud veteres colebatur, ut feſſos juvaret: ſicut Pellonia placabatur, ut hoſtes depelleret. Utriusque meminit Auguſt. lib. 4. de Civit. Dei, 21.

FESSUS, Adj. [ἀπειρηκὼς, κεκμηκὼς] a Fero, fers derivatum; h. e. Fatigatus: Quoniam qui continue ferunt onera, facile fatigantur. Participium verbi Fatiſcor, ut docet Priſcianus. Dicitur autem tam de Animo quam de Corpore, auctore Valla lib. 4. 99. Virg. 2. Ecl. 10.
Theſtylis & rapido feſſis meſſoribus æſtu. Sic Plin. lib. 7. cap. 52. Puerum æſtu & itinere feſſum.
Feſſus de via. Cic. 1. Acad. 1.
Ætate feſſus. Virg. 2. Æn. 596.
Bello feſſus. Cic. 1. de Divin. Virg. 2. Æn. 109.
Curis feſſus. Sen. Hippol. 247.
Curſu feſſus. V. Vulnere feſſum corpus.
Errore viarum feſſus. Sil. lib. 15. 720.
Hieme feſſi atque inopia. Tacit. 3. Hiſt. 56. 5.
Inedia fluctibusque feſſum recreare. Cic. pro Planc. 26.
Luctu feſſa. Ovid. 14. Met. 426.
Plorando feſſus. Cic. 15. Att. 9.
Senecta feſſus. Lucan. 3. 724.
Studiorum pondere feſſus. Lucan. ad Piſon. 178.
Videndi ſatietate feſſus. Lucret. lib. 2. 1037.
Valetudinibus feſſi. Tacit. 3. Hiſt. 2. Circo quoque ac theatris, & amœnitate urbis emollitos, aut valetudinibus feſſos.
Via feſſus. Ovid. 14. Met. 426.
Vita feſſus. Plin. lib. 5. cap. 17.
Vulnere feſſum corpus. Liv. 1. 25. Alter feſſum vulnere, feſſum curſu trahens corpus.
Feſſus rerum. Virg. 1. Æn. 182.
Tum Cererem corruptam undis, Cerealiaque arma
Expediunt feſſi rerum. Ubi Servius, Feſſi rerum, h.. Penuria fatigati. Et Feſſus generale eſt: dicimus enim Feſſus animo: ut Virg. 8. Æn. 232.
—— ter feſſus valle reſedit. nimirum, Egens conſilii. Et Feſſus corpore: quod magis eſt proprium. Et Feſſus rerum, a fortuna venientium. Hactenus Servius. Feſſi rerum, inquit Turnebus, ſunt Fatigati naufragii calamitate & tempeſtatis jactatione: ſic dixit, ſunt lacrymæ rerum, id eſt calamitatum & rerum adverſarum.
Artus feſſi. Virg. 4. Georg. 190.
Caput feſſum viridi ſummiſit in herba. Ovid. 3. Met. 502.
Corpora feſſa. Virg. 4. Æn. 522.
Dies feſſa. Stat. 2. Silv. 2. 48.
Genis feſſis obrepſit ſomnus. Sen. Troad. 6.
Latus feſſum depone ſub lauru mea. Hor. 2. Carm. 7. 18.
Membra feſſa. Ovid. 4. Epiſt. 90.
Naves feſſæ. Virg. 5. Æn. 29.
Quoque magis feſſas optem dimittere naves. Ubi Servius, Feſſas naves, pro Nos feſſos.
Oculos feſſos furari labori. Virg. 5. Æn. 845.
Pectus feſſum curis. Sen. Hippol. 2.
Senectus feſſa. Lucan. lib. 2. 128.
Viator feſſus. Hor. 1. Serm. 5. 17.
Virtus feſſa. Sen. Hippol. 7.
Vox mihi feſſa loquendo. Ovid. 3. Triſt. 3. 85.

FESSŬLUS, a, um. dimin. Pſeudepigr. Petron. p. 228. Animula feſſula.

FESTI, [Φῆστοι] Locus erat in ipſis urbis Romæ primordiis appellatus, intra quintum ab urbe & ſextum lapidem, ubi Romani tunc terminus monſtrabatur agri. V. Strab. lib. 5.

FESTĪNO, [σπεύδω, ἐπείγω, θέω, σπέρχομαι] āre. Properare, & accelerare greſſum. Plaut. Epid. 1. 1. 73. Idem Aſin. 1. 3. 5. Remigio veloque quantum poteris feſtina & fuge. Cic. 14. Att. 21. pr. Eros autem feſtinavit, ut ad me litteras Dolabellæ perferrentur. Ter. Heaut. 1. 1. 73. Video alios feſtinare, &c.
Properare & feſtinare. Cic. 9. Philipp. 6.
Feſtinans adverſum Marium. Auct. de Viris Illuſtr. cap. 76. Plin. lib. 7. cap. 20. Feſtinat ad fratrem.
Ad eventum feſtinare. Hor. de Arte Poet. 148.
In provinciam feſtinare. Quintil. lib. 6. cap. 3. At M. Cœlius de illa C. Lælii, Collegæque ejus in provinciam feſtinantium contentione.
Nihil feſtinare. V. NIHIL.
Animus feſtinat ad aliqua. Cic. 2. Philipp. 47.
Ad ſingulare alicujus factum feſtinat oratio. Cic. 1. Philipp. 3.
Eſſeda feſtinant, pilenta, petorita, naves. Hor. 2. Epiſt. 1. 192.
Feſtinare, Feſtinanter conficere. Ovid. 11. Met. 575.
—— & jam, quas induat illa Feſtinat veſtes.
Fugam feſtinare. Virg. 4. Æn. 575.
Mortem in ſe feſtinavit. Tacit. 4. Ann. 28.
Feſtinare, Properare, turbari, trepidare. Salluſt. Feſtinantibus in ſumma inopia patribus. Ter. Adelph. 3. 2. 25. Quid feſtinas mi Geta? animum recipe. Donatus.
Feſtino, cum infin. Juven. 9. Sat. 126.
—— feſtinat enim decurrere velox
Floſculus, anguſtæ miſeræque breviſſima vitæ Portio.
Feſtinabimus emundare. Columel. 4. 27. pr.
Feſtino effugere. Plin. lib. 9. cap. 8. Quintil. lib. 9. cap. 4. Finem imponere egreſſo deſtinatum modum volumini feſtino.
Feſtinare & Properare veteres voluerunt habere diſtantiam. Cato in oratione quam de ſuis virtutibus ſcripſit, Aliud eſt properare, aliud feſtinare. Qui unum quid mature tranſigit, (al. Tranſit) is properat: qui multa ſimul incipit, neque perficit, is feſtinat. Verum utrorumque verborum ratio ſub hac ſignificantia proxima eſt veritati, ut ſit ſæpe animi Properare ſtudioſe ad res aliquas contendentis: Feſtinare corporis neceſſitatibus obſequentis. Virg. 4. Æn. 310.
Et mediis properas Aquilonibus ire per altum. Ibid. 2. 373.
Feſtinate viri: nam quæ tam ſera moratur
Segnities? Nonius 5. 81. conf. Gell. 16. 14.

FESTĪNOR, [σπεύδομαι] paſſ. Tacit. de Mor. Germ. cap. 20. Nec virgines feſtinantur. i. e. Cito ad conjugium abripiuntur.

FESTINANS, Partic. [σπεύδων] Plin. in Paneg. cap. 4. Ad hoc ætatis indeflexa maturitas, nec ſine quodam munere deûm feſtinantis ſenectutis inſignibus ad augendam majeſtatem ornata cæſaries.

FESTINĀTUS, Partic. [ἐσπευσμένος] Plin. in Paneg. Quinimmo feſtinatis honoribus amplificat atque auget, &c.
Calor feſtinatus. Claud. 6. Conſ. Hon. 224.
Honores feſtinati. Lucan. lib. 8. 24.
Iter feſtinatum facere. Ovid. 4. de Pont. 5. 8.
Labôres feſtinati. Stat. 1. Achil. 160.
Maturitas feſtinata. Quintil. in procem. lib. 6.
Mors feſtinata. Tacit. in Vita Agric. 44. Ita feſtinatæ mortis grande ſolatium tulit.
Prælium feſtinatum. Tacit. 3. Hiſt. 15. 3.

FESTINABUNDUS, a, um. Val. Max. 2. 8. 5. Feſtinabunda manu.

FESTINANTER, Adv. [σπουδαίως] Celeriter, & cito. Cic. 5. de Fin. 77. Illud mihi a te nimium feſtinanter dictum videtur, ſapientes omnes eſſe beatos. Idem 3. Att. 7.
Compar. Tacit. 15. Ann. 3. Occulto præcepto poſitius cuncta quam feſtinantius agerent. Suet. Aug. cap. 29. feſtinantius publicatum. Plin. 5. Epiſt. 17. pr. Feſtinantius nuncio tibi. Plin. lib. 17. cap. 11. Quia feſtinantius germinant.
Superl. Auguſtin. Paulin. Epiſt. 250. Feſtinantiſſime reſpondiſſe.

FESTINANTIA, æ. f. l. 22. Cod. Theod. de Hæret. Et Bernard. in Vita Malachiæ.

FESTINATUS, ûs. m. Zeno, Veron. Quantus feſtinatus populi.

FESTINATIO, ōnis. f. [ἔπειξις, σπουδὴ] Cic. pro Milon. 49. Quæ cauſa cur Romam properaret? Cur in noctem ſe conjiceret? Quid afferebat feſtinationem? i. e. Quæ cauſa feſtinationis fuit?
Feſtinatio & Otium, contraria. Cic. 3. de Orat 209. Quales ipſi quoque oratores, qua ſint ætate, honore, auctoritate debet videri: tempus pacis an belli, feſtinationis an otii.
Celeritas & feſtinatio. Cic. pro Roſc. Amer. 97. conf. Liv. lib. 5. extr.
Feſtinationis plena epiſtola & pulveris. Cic. 5. Att. 14.
Ambitioſa feſtinatio. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Adhibere feſtinationem. Columel. lib. 11. cap. 2. Quo cautior villicus vel abſtinere poſſit operibus, vel feſtinationem adhibere.
Ignoſcere feſtinationi alicujus. Cic. 5. Fam. 12.

Perdit

Perdit divisionem festinatio. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Præripere festinatione deorum immortalium beneficium. Cic. 14. Philipp. 5.
Properare ventis remisque in patriam omni festinatione. Cic. 12. Fam. 25.
In festinationibus non suscipiendæ nimiæ celeritates. Cic. 1. Off. 21.
Tollere alicui festinationem alicujus rei. Cic. 13. Att. 1.

FESTINĀTOR, ōris. m. [σπεύστης] Quintil. 2. Decl. 19. Ecce cubiculi vestri fores, trepide festinatoris effringuntur impulsu. Ubi rectius legitur Trepidæ festinationis.

FESTINĀTE, Adv. Tacit. 15. Ann. 3. Occulto præcepto, compositius cuncta, quam festinatius agerent.
Compar. Gell. 10. 11. Cum significandum est, coactius quid factum & festinatius. [Nisi Festinantius apud utrumque legendum.

FESTINATIM, pro Festinanter. Pompon. Asin. Exsilivi de nocte ad molam fullone festinatim. Sisenn. Histor. lib. 4. Prætor festinatim de castellis ad castra maxima pedites conduxit. Nonius, 11. 37.

FESTINĀTO, [ἐσπευσμένως] Adv. Plin. lib. 18. cap. 10. Quintil. lib. 4. cap. 2. Quam nihil præparato, nihil festinato fecisse videtur Milo!

FESTĪNUS, [ἐπισπερχής] Adj. Celer.
Canities festina venit. Claud. de Nupt. Hon. 325.
Cursu festinus anhelo. Ovid. 11. Met. 348.
Senectus festina. Valer. 4. Argon. 470.
Virtus cruda festinaque. Stat. 9. Theb. 716.

FESTĪNIS, e. Adj. antiquum, pro Festinus. Titinn. lib. 5. Nunc hoc uror, nunc hæc res me facit festinem. Nonius 8. 3.

FESTĪNE, Adv. Cic. 4. Att. 14. Siquid forte de comitiis, de Republica (soles enim tu hæc festine odorari) scribas ad me.

FESTIVITAS, FESTIVUS. V. FESTUS.

FESTRAM antiqui dicebant, quam nos Fenestram. Auctor Festus.
Festra, Ostium minusculum in sacrario, ab Fenestra, per detractionem mediæ syllabæ. Festus. Macrob. 3. Saturn. 12. Antonius Gnipho in eo volumine quo disputat quid sit Festra, quod est ostium minusculum in sacrario, quo verbo etiam Ennius usus est. Sic interpretes legendum censent in Plaut. Cas. 1. 1. 44. Concludere in festram firmiter. Adde ad h. l. Lips. Elect. 2. 15. p. 53.

FESTŪCA, æ. f. [κάρφος] dicitur Arboris novellæ, & cujusque sati pullulus. A Fœnore deducit Festus, atque ideo per œ a nonnullis scribitur. Columel. lib. 8. cap. 15. Per quos festucæ, surculique in aviariis passim spargendi sunt, ut colligere possint aves, quibus nidos construant. Plin. lib. 9. cap. 10. Feminam coitum fugere, donec mas festucam aliquam imponat aversæ. Idem 18. 27. Cum herba creverit in festucam.
Festuca item Avena inanis. Plin. 18. 17.
Festuca quoque dicebatur Virga quam solebant Romani injicere in corpus ejus, quem manumittebant, servi: ut docet Plutarchus in libello de His qui sero puniuntur a Deo. Plaut. Mil. 4. 1. 15.
Quid ean' ingenua: an festuca facta e serva libera est?
Pers. 5. Sat. 88.
Non in festuca lictor quam jactet ineptus. Eadem etiam Vindicta dicebatur, eo quod hominem libertati vindicet. V. Voss. Lex. Etymol. vel Politian. Miscell. cap. 98.

FESTUCULA, æ. f. dimin. Pallad. 5. 8.

FESTŪCO, āre. Cato R. R. cap. 18. Fundamenta prius festucato. rectius Fistucato. V. FISTUCO.

FESTUCARIUS, Adj. Gell. lib. 20. cap. 10. extr. Idcirco Ennius significare volens bellum, non, ut ad Prætorem solitum est, legitimis actionibus, neque ex jure manu consertum, sed bello, ferroque & vera vi atque solida. Quod videtur dixisse conferens vim illam civilem & festucariam, quæ verbo diceretur, non quæ manu fieret, cum vi bellica & cruenta.

FESTUS, Cognomen Romanarum aliquot familiarum. Festus Domitiani amicus, qui cum mentagra usque ad desperationem laboraret, gladio se trajecit, prius tamen amicos consolatus. Ejus mortem Martial. lib. 1. 79. describit,
Indignas premeret pestis quum tabida fauces, &c.
Pompejus Festus. V. POMPEJUS.

FESTUS, Adj. [ἑορτῶδης, ἑορτάσιμος] Solenniter lætum & feriatum significat, inquit Nonius. Proprie ad diem pertinet. Festi itaque dies erant, in quibus vel sacrificia diis offerebantur, vel dies diurnis epulationibus celebrabantur, vel ludi in honorem deorum fiebant, vel feriæ observabantur. V. Lucret. 5. 1166. Plaut. Aulul. 2. 8. 10. Festo die siquid prodegeris, profesto egere liceat, nisi peperseris. Liv. 2. 21. His coss. ædes Saturno dicata: Saturnalia institutus festus dies. Virg. 1. Georg. 268.
Quippe etiam festis quædam exercere diebus
Fas & jura sinunt.
Festus dies hominis. Ter. Eun. 3. 5. 12. O festus dies hominis: amice salve. Donatus, O festus dies, Utrum quia causa est festi ac læti diei? an quia ipse tantus sit quantus est festus dies? vel pro, Homo festi diei. Turnebus vero sic, Festus dies hominis, mira quadam & nova dicendi ratione, pro Fausto homine, & auspicato, & optato dicitur, translatione ducta a diebus festis: contra, Profestum facere, referente Festo, dicebatur, Qui ferias vitiabat, & profanabat inauspicatasque reddebat & profanas. Hæc ille. conf. Plaut. Cas. 1. 49. [Dicitur, ut Mea festivitas. V. infra.
Agere festum diem, est Genio & voluptatibus indulgere, apud Justin. 38. 7. 6.
Agere adventus alicujus dies festos. Cic. pro Sext. 131.
Acti & instituti dies festi. Cic. pro Milon. 9.
Agitantur dies festi. Cic. 4. Verr. 154. Virg. 2. Georg. 527.
Agere anniversarios dies festos. Cic. 6. Verr. 107.
Celebrare dies festos ludorum. Cic. pro Arch. 13.
Festi atque solennes dies sunt adventu redituque alicujus celebrati. Cic. in Pison. 51.
Sub dies festos aliquid esse. Cic. 2. Q. Frat. 1.
Arces festæ Palladis, Ovid. 2. Met. 712. In quibus celebrabantur festa Palladis.
Aures festæ vocantur Claudiano, Quæ jocis, & lætis sermonibus audiendis commodantur. Sic enim de Bell. Get. 206.
Mandemusque Noti flabris quoscunque timores
Pertulimus, festæ doleant ne tristibus aures?
Cervix festa, pro Læta & jucunda. Plin. lib. 3. cap. 5. de Italia loquens, Urbs Roma, vel sola in ea, & digna tam festa cervice facies, quo tandem narrari queat opere?
Choreæ festæ. Ovid. 8. Met. 746.
Clamor festus. Plin. 2. Epist. 17.
Convicia festa. Lucan. lib. 2. 369. de Catonis & Martiæ nuptiis,
Non soliti lusere sales, nec more Sabino
Excepit tristis convicia festa maritus. h. e. Ridicula dicteria, & versus fescenninos atque procaces in nuptiis cantari solitos.
Corona festa tegi. Ovid. 10. Met. 598.
Cultus festus. Sen. Troad. 10.
Dapes festæ. Hor. Epod. 9. 1. V. DAPS.
Fronde festa velare delubra deorum. Virg. 2. Æn. 249.
Licentia festa. Quintil. lib. 6. cap. 3. p. 530. Quin illæ ipsæ, quæ dicta sunt, ac vocantur, quas certis diebus festæ licentiæ dicere solebamus, &c.
Lux festa. Tibul. lib. 2. 1. 29. Hor. 4. Carm. 6. 42.
Pagus festus, Festa celebrans. Hor. 3. Carm. 18. 11.
Pax festa. Plin. lib. 2. cap. 46. Nunc vero pace tam festa, tam gaudente proventu rerum artiumque principe, omnino nihil addisci nova inquisitione, immo ne veterum quidem inventa perdisci. Ovid. 2. Met. 795.
Ritus festi lætique. Tacit. 5. Hist. 5. extr.
Tempus festum. Hor. 2. Epist. 1. 140.
Compar. Claud. 3. Conf. Hon. 3. Festior annus eat.
Superl. Festissimi dies, apud Vopisc. in Tacit. cap. 11.

FESTUM, i. n. [ἑορτή, πανήγυρις, τελετή] ut, Solenne festum. Ovid. 2. Fast. 247.
Annua festa celebrare. Ovid. 10. Met. 431.
Casta festa. Ovid. 2. Amor. 13. 3.
Conjugialia festa. Ovid. 5. Met. 3.
Florale festum. Ovid. 4. Fast. 947. Al. Florale sacrum.
Matralia festa. Ovid. 6. Fast. 533. V. Matralia, in MATER.
Palilia festa. Ovid. 14. Met. 774. Al. Parilibus. V. PARILIA.
Quinquatria festa. Hor. 2. Epist. 2. 197. V. QUINQUATRIA.
Terminalia festa. Hor. Epod. 2. 59. V. TERMINALIA.
De Festis ancillarum, Cybeles, Fortunæ, Jani, Vestæ, Vindemiarum, Virtutis atque Honoris. V. Lex. Pitisc.
Agere festum genialiter. Ovid. 11. Met. 95.
Celebrare festum. Ovid. 4. Met. 113.
Parare festa alicui. Ovid. 2. Fast. 247.

FESTĪVO, āre. Onom. Festivo, ἑορτάζω. Quidam Lucretio tribuunt, sed non occurrit.

FESTĪVUS, Adj. [εὐτράπελος, εὐτερπής, τερπνός] Jucundum & lepidum significat. Plaut. Mil. 2. 1. 5. Ter. Adelph. 5. 9. 26. O mi pater festivissime. Cic. 5. Verr. 29. Quid isto festivius fore arbitramur, qui, &c.
Acroama festivum. Cic. 6. Verr. 49.
Area festiva. Plin. 2. Epist. 17. Quibus parvula, sed festiva area includitur.
Caput festivum, per ironiam, pro Lepido & jucundo homine. Ter. Adelph. 2. 3. 8. Quid sit? illius opera, Syre, nunc vivo, festivum caput.
Dies festivus. V. paulo post in FESTIVITAS.
Filius festivus. Cic. pro Flacco, 91.
Homo festivus. Cic. 2. de Orat. 277.
Locus festivus. Plaut. Mil. 2. 1. 5. Idem Pseud. 5. 1. 9. Ita magnis munditiis digni habiti, atque loco festivo festive accepti sumus.
Ludi festivi. Plaut. Casin. 4. 1. 2.
Puer festivus. Cic. 1. Att. 12.
Sermo festivus. Cic. 1. Off. 108. De Græcis autem dulcem & facetum, festivique sermonis.

FESTIVĬTAS, ātis. f. [εὐτραπελία] Jucunditas & lætitia quædam in dictis. Plaut. Capt. 4. 1. 3. Idem Casin. 3. 3. 14. Quid agis mea festivitas? Ter. Eun. 5. 9. 18. An fortunam collaudem, &c. an mei patris festivitatem & facilitatem? Festivitas (ait Donatus) in dictis, Facilitas vero in animo & factis. Festivitatem, lætitiam: ut Festivus dies est.
Festivitas, splendor, concinnitudo in oratore. Cic. 1. de Invent. 25. Cic. de Clar. Orat. 177. Festivitate igitur & facetiis, &c.
Perpetua festivitas. Cic. 2. de Orat. 210.
Abuti insolentius festivitatibus. Cic. in Orat. 176.
Imaginem antiquæ & vernaculæ festivitatis in aliquo agnoscere. Cic 9. Fam. 15.
Festivitate, & venustate conjuncta vis dicendi. Cic. 1. de Orat. 243.
Sermonis festivitatem debet habere narratio. Auctor ad Heren. lib. 1. 13.

FESTĪVE, [τερπνῶς] Adv. Cic. 2. Q. frat. 15. Quanquam a te actam fabellam video esse festive, nullo modo probavi.
Contexitur festive crimen. Cic. pro Deiot. 19.
Dicere belle & festive. Cic. 2. de Orat. 99.
Dissolvere festive aliquid. Cic. 2. de Divin. 35.
Tradit festive elementa loquendi Dialectica. Cic. 4. Acad. 92.
Superl. Gell. 9. 15. extr. Atque ibi Julianus, festivissime, Nolite quærere, inquit. Idem 13. 4. Olympiadem festivissime rescriptitie legimus Alexandro.

FESTĪVĬTER, Adv. antiquum pro Festive. Nævius Geminis, O domus parata pulchræ familiæ festiviter. Ex Nonio, 11. 10. Hoc in primis delectatus est Gellius. V. lib. 1. cap. 2. & 22. 18. 8. &c.

FESŬLÆ. V. FÆSULÆ.

F E T

FETIALIS. V. FECIALIS.

F E U

Fᴇᴜᴅᴜᴍ, a' Fide deductum putatur verbum, quam hi qui vaſſalli appellantur, hoc eſt, quaſi coloni, ei a quo prædium accipiunt, dant, ſe pro illius ſalute vitam, ſi res poſtulet, & ſanguinem profuſuros. Quam conſuetudinem Franciſcus Connanus ab antiquis Gallis deductam exiſtimat, de quibus Cæſar lib. 3. Bell. Gall. 22. ſcribens, dicit eos, qui opibus valerent, multos habuiſſe devotos, quos ſecum in bellum ducerent, *ſoldurios* ſua lingua nuncupatos: quorum hæc erat conditio, ut omnibus in vita commodis una cum his fruerentur, quorum ſe amicitiæ dedidiſſent. Quod ſi quid his per vim accidiſſet, aut eundem caſum ferrent ipſi, aut mortem ſibi conſciſcerent. Voſſius de Vit. L. L. hanc Gothicam vocem nominat, eamque tolerari poſſe ſcribit.
Fᴇᴜᴅᴀʟɪꜱ, e. &
Fᴇᴜᴅᴀʀɪᴜꜱ, a, um. apud Juriſconſ.

F E X

Fᴇx. V. ꜰᴇx.

F I

Fɪ, Imperativus ex Fɪᴏ. q. V.
Fɪ, ꜰɪ: Vocula, qua fœtidos abigimus.

F I B

Fĭʙᴇʀ, fibri. m. [κάϛωρ] Animal in Ponto frequens: ſic dictum ab extremis oris amnium quas colit, & ubi maxime ſolet videri. Plin. lib. 8. cap. 30. Easdem partes ſibi ipſi Pontici amputant fibri, periculo urgente, ob hoc ſe peti gnari: caſtoreum id vocant medici, alias animal horrendi morſus, arbores juxta flumina ut ferro cædit, hominis parte comprehenſa, non ante quam fracta concrepuerint oſſa, morſus reſolvit. Cauda piſcium iis, cetera ſpecies lutræ. Utrumque aquaticum, utrique mollior pluma pilus. V. ᴄᴀꜱᴛᴏʀ. Copioſe Geſnerus, Hiſt. Quadrup. p. 344. Fiber, Genus beſtiæ quadrupedis, ut inquit Feſtus. Plaut. 2. Fragm. 10. Sic me ſubes quotidie, quaſi fiber ſalicem. V. p. p. ꜰɪʙʀᴀ.
Avius fiber. Sil. lib. 15. 486.
Fɪʙʀīɴᴜꜱ, Adj. [καςόρειΘ-] Plin. lib. 17. cap. 28. Fibrina pelle detergunt. Sic lib. 32. cap. 9.
Fīʙʀᴀ, æ. f. [ἰνίον, λοϐὸς] Extrema fluminum ora, teſte Feſto, quaſi Finibra. Item Jecoris & cordis & cujuſcunque viſceris extremæ partes, Fibræ dicuntur. Varro de L. L. 4. 13. Fiber, inquit, ab Extrema ora fluminis dextra & ſiniſtra, maxime quod ſolet videri: & antiqui Fibram dicebant Extremum; unde & in toga extrema, Fimbriæ, & in jecore extremum, Fibra: hinc Fiber dictus. Lucan. lib. 1. 618.
—— pulmonis anheli
Fibra latet. Et Fibras litantes, pro ipſis Viſceribus, ſive Extis viſcerum dixit, lib. 6. 524. conf. Voſſ. Lex. Etymol. Virg. 6. Æn. 600.
—— nec fibris requies datur ulla renatis. Celſ. lib. 4. cap. 1. Pulmo ſpongioſus, ideoque ſpiritus capax, & a tergo ſpinæ ipſi junctus, in duas fibras ungulæ bubulæ modo dividitur. Perſ. 1. Sat. 47.
—— neque enim mihi cornea fibra eſt. i. e. Non ſunt mihi ita dura præcordia, ut laudis amore non capiar. Budæus. [Hic Fibræ non ſunt extrema viſceris, ſed ipſius partes in quas ſcinditur, Græci λοϐοὺς & ἀποσχίσεις vocant. Sic memini me alicubi & de ungulis fiſſis quadrupedum poſitum legere, niſi fallor, ut Celſ. l. c. innuit.
Fibræ in ſanguine, ſunt partes craſſiores concretioresque, quales ſunt quas lanii e ſanguine porcino eximunt hodie, ut farcimina fiant. Bud.
In extis fibra quid valeat. Cic. 1. de Divin. 16.
Venæ calentes fibrarum. Lucan. lib. 1. 582.
Pecudum fibræ. i. e. Exta. Virg. 10. Æn. 176.
Quod latet arcana non enarrabile fibra. Perſ. 5. Sat. 29.
Conſcia fibra deorum. Tibul. lib. 1. 8. 3. V. Brœkh.
Minaces fibræ. Virg. 1. Georg. 484.
Pellucentes numerare in pectore fibras. Ovid. 6. Met. 391.
Fibræ, Venarum prætenues meatus, per quos ſudor tranſpirat. Plin. lib. 11. cap. 37. Murium jecuſculis fibræ ad numerum lunæ in menſe congruere dicuntur, totidemque inveniri, quotum lumen ejus ſit. [Immo Lobi, ut ſupra.
Fibræ, Minutæ radices arborum, herbarumque extrema velut fila. Plin. lib. 17. cap. 10. de arborum ſationibus ait ſolum eligi oportere quam minime rimoſum, ne penetrans ſol exurat fibras. Virg. 1. Georg. 120.
—— & amaris intuba fibris. Columel. lib. 6. cap. 10. Porri etiam ſuccus cum oleo vel ipſa fibra. Cic. de Senect. 51. Idem 3. Tuſc. 3. Radicum fibras evellere.
Fɪʙʀāᴛᴜꜱ, Adj. [ἰνωτὸς] ut, Fibrata radix ceparum modo. Plin. lib. 25. cap. 5. Idem lib. 27. cap. 12. Radix digitali craſſitudine, multis capillamentis fibrata.
Fɪʙʀᴇɴᴜꜱ, Fluvii in Latio nomen, apud Cic. 2. de Legib. 6. qui in Lirim præcipitat. Idem ibid. 1. In Fibreno flumine inſula. Al. Fibrinus.
Fīʙŭʟᴀ, æ. f. [πόρπη, περόνη] Quicquid ſtringit ac connectit. V. Iſidor. 29. 31. In Gloſſ. antiq. περόνη, & φίϐλιον, & φίϐλα exponitur. Aliquando eſt, Circulus, & proprie Ornamentum cinguli ad veſtem ſubligandam. Virg. 4. Æn. 139.
Aurea purpuream ſubnectit fibula veſtem. Plin. lib. 33. cap. 1. Fabricam etiam deûm fibulas, & alia muliebris cultus. Fibula eſt, quæ vulgo *Agrapha* dicitur. Budæus. Accipitur etiam pro Cingulo: tuncque a parte totum intelligimus. [ubi Nam?
Ferrea fibula. Quintil lib. 6. cap. 3.
Raſilis huic ſummam mordebat fibula veſtem. Ovid. 8. Met. 318.
Tereti gemma fibula. Virg. 5. Æn. 313.
De fibulis plura V. apud Pignor. de Serv. p. 82. & Joh. Rhodii diatrib. de Acia Corn. Celſi.

Fibulis aureis donabantur antiquitus milites. Liv. 39. 31. Quintius alter Prætor ſuos equites catellis ac fibulis donavit. Idem 27. 19. V. Hug. de Mil. Equeſtr. 5. 1.
Fibula, Circulus æneus. Columel. de Bobus, lib. 6. cap. 5. Ænea fibula pars auriculæ latiſſima circumſcribitur, ita ut manante ſanguine, tanquam O litteræ, ductus appareat orbiculus. Quo in loco rectius ex vetuſto codice legitur, Ænea ſubula.
Fibulæ, Quibus vulnera contrahuntur. Celſ. lib. 5. cap. 26. §. 23. de glutinatione vulnerum, Si vero in carne vulnus eſt, hiatque, neque in unum oræ facile attrahuntur: ſutura quidem aliena eſt: imponendæ vero fibulæ ſunt (ἀγκτῆρες Græci nominant) quæ oras, paulatim tamen, contrahant, quo minus lata poſtea cicatrix ſit. V. Rhodium l. c.
Fibulæ in ædificiorum ſtructura ſunt, quas vocant *Claves*, trajecta veluti tranſtilla per trabium capita. Noſtri ferreis ſubſcudibus armillata trabium capita trajiciunt, atque ita retinent. Pariſini artifices *Anchoras* vocant. Vitruv. lib. 1. cap. 5. Tum in craſſitudine ejus, perpetuæ taleæ oleagineæ uſtulatæ quam creberrime inſtruantur, uti utræque muri frontes inter ſe (quemadmodum fibulis) his taleis colligatæ, æternam habeant firmitatem.
Eſt & Fibula, quam Græci περόνη vocant, veluti Axiculus, ſive Subſcudicula, aut Claviculus, quo trajiciuntur tignorum capita, ut duci poſſint, quo imæ partes divaricentur. Vitruv. lib. 10. cap. 2. pr. Tigna tria ad onerum magnitudinem ratione expediuntur, & a capite fibula conjuncta, & in imo divaricata, eriguntur funibus in capitibus collocatis, & iis item circa diſpoſitis erecta retinentur.
Fibulis tigna conjuncta. Cæſ. 4. Bell. Gall. 17. V. Lipſ. Poliorc. 2. 5. & Turneb. Adverſ. 8. 6.
Fibula item uſui fuit ad reprimendum coitum. Unde ſcribit Corn. Celſ. lib. 7. cap. 25. extr. Adoleſcentulos infibulari ſolitos, interdum vocis, interdum valetudinis cauſa. Ejus autem infibulationis ratio eodem auctore hæc fuit. Cutis, quæ ſuper glandem eſt, extenditur, notaturque utrinque a lateribus atramento, qua perforetur, deinde remittitur. Si ſuper glandem notæ revertuntur, nimis apprehenſum eſt, & ultra notari debet: ſi glans ab his libera eſt, is locus idoneus fibulæ eſt. Tum qua notæ ſunt, cutis acu filum ducente tranſuitur, ejusque fili capita inter ſe deligantur, quotidieque id movetur, donec circa foramina cicatriculæ fiant. Ubi hæ confirmatæ, exempto filo fibula additur, quæ quo levior, eo melior eſt. Hæc Celſ. conf. Ulit. ad Nemeſ. 93. Ferrar. de Re Veſtiar. part. 2. 1. 16. ſeq. vel Smet. in Antiq. Neomag. p. 81. Rhodius l. c. & ſ. l. ɪɴꜰɪʙᴜʟᴏ. Erat autem hæc fibula, Annulus tenuiſſimus vel aureus, vel argenteus, vel æneus, qui præputio utrinque ſuper glandem perforato inſerebatur. Juvenal. 6. Sat. 73. de mulierum hiſtriones amantium impudicitia,
Solvitur his magno comœdi fibula. Rurſus ibid. 378.
Si gaudet cantu, nullius fibula durat
Vocem vendentis Prætoribus. Nec ſolum Annulus erat hæc fibula, ſed Subligaculum quoque, quo hiſtriones utebantur tum ad inguina tegenda, tum ut a coitu cohiberentur, ne vox eorum ob coitum rauceſceret. Martial. lib. 7. 81.
Menophili penem tam grandis fibula veſtit,
Ut ſit comœdis omnibus una ſatis.
Hunc ego credideram (nam ſæpe lavamur in uno)
Sollicitum voci parcere, Flacce, ſuæ.
Dum ludit media, populo ſpectante, palæſtra,
Delapſa eſt miſero fibula: verpus erat. Verpus. i. e. Judæus recutitus, proinde nolebat inſpici.
Utrum ſexagenarius factus eſt, & illi lex Papia fibulam impoſuit? Lact. de falſa rel. lib. 1. cap. 16. H. St. Ex Seneca de Jove hæc profert, liberos tollere deſinente.
Fɪʙʟᴀ, æ. f. contracte legitur apud Apic. 8. 7.
Fɪʙŭʟᴏ, [περονάω] āre. Velut fibula conjungere. Columel. lib. 1. cap. 6. Omnesque parietum & ſoli juncturæ teſtaceis pulvinis fibulantur. Fibulantur, h. e. Alligantur, & quibusdam quaſi fibulis coagmentata connectuntur. Teſtacei autem pulvini in pavimentis dicuntur Coagmenta ſpicata; & loricationes, quibus ad regulam perfricantur, ut nullæ lacunæ inſint. Et ſunt quaſi extantes cumuli.
Fɪʙᴜʟᴀᴛɪᴏ, ōnis. f. Vitruv. lib. 10. cap. 3.
Fɪʙᴜʟᴀᴛᴜꜱ, a, um. Fibulis inſtructus, ut Pallia fibulata. Vopiſc. in Prob. cap. 3.
Fɪʙᴜʟᴀᴛᴏʀɪᴜꜱ, vel Fɪʙʟᴀᴛᴏʀɪᴜꜱ, a, um. Quod fibula ſtringitur. ut, Saga fibulatoria. Treb. Poll. in Regillan. Tyrann.
Indumentum etiam fibulatum. Gloſſ. Gr. Lat. abſolute πόρπη, Fibulatorium. [Hic eſt ipſa Fibula, vel Id quo fibulatur veſtis.
Fɪʙᴜʟᴀʀᴇɴꜱᴇꜱ, Hiſpaniæ citerioris populi, in conventu Cæſarauguſtano, inter ſtipendiarios a Plinio collocati, lib. 3. cap. 3.

F I C

Fɪᴄᴀɴᴀ, [Φίκανα] Oppidum in Latio, Romæ propinquum, de quo Plin. lib. 3. cap. 5.
Fɪᴄᴀʀɪᴀ, Fɪᴄᴀʀɪᴜꜱ, Fɪᴄᴀᴛᴜᴍ. V. ꜰɪᴄᴜꜱ.
Fīᴄᴇᴅŭʟᴀ, æ. f. ſec. ancip. [δαυλία] Avis a ficu ſic dicta: quod ea, ut inquit Varro de L. L. 4. 11. ficu pinguis fiat. Gell. lib. 19. cap. 8. Hi negant ullam avem præter ficedulam totam comeſſe oportere. Budæus. conf. Gell. 15. 8. Martial. lib. 13. 49. ſub hoc lemmate:
Quum me ficus alat, quum paſcar dulcibus uvis:
Cur potius nomen non dedit uva mihi? Plin. lib. 10. cap. 29. Alia ratio ficedulis. Nam formam ſimul coloremque mutant. Hoc nomen nonniſi Autumno habent, poſtea Melancoryphi vocantur.
Cærea ficedula, h. e. Cærei coloris præ pinguedine. Martial. lib. 13. 5.
Cærea quæ patulo lucet ficedula lumbo. Quo loco ſecunda ſyllaba producitur, quam tamen Juven. 14. Sat. 9. corripit,
Mergere ficedulas didicit nebulone parente. V. Pitiſc. in Suet. Tiber. cap. 42. n. 6.
Fuit & Vicus Romæ ita vocari ſolitus. [Niſi cum Ficeliis confunditur.

Ficedulensis, e. Plinio est, Qui id genus aves curat. Plauto contra, Qui Romæ in vico hoc nomine insignito degit, Capt. 1. 2. 60. [Ita in Lipf. Thef. Verum Plinio Ficolenses, qui Ficilienses Frontino de Col. ab Oppido Ficulnea, de quo infra. V. Plautus autem, solito sibi joci genere, paulum detorto eodem nomine, ad Ficedularum venditores alludit.

Ficeliæ, arum. f. pl. Locus in monte Quirinali, ubi habitabat Nepos vicinus Martialis: qui lib. 6. 27. sic scribit,

Bis vicine Nepos, nam tu quoque proxima Floræ
Incolis, & veteres tu quoque Ficelias. conf. Donat. de Urb. Rom. 3. 15. Nardin. Rom. vet. 4. 9. vel Lex. Pitisc.

Ficolea, Palus ficulneus. Festus.

Ficolenses. V. ficulnea.

Ficte, Fictilis, Fictor. V. fingo.

Fictus, barbaro vocabulo pro Emphyteutica pensione, mercedeque meliorationis accipitur, videturque Alciato Latine dici posse Colonarium.

Ficus, secundæ vel quartæ decl. f. [συκῆ, σύκον] Arbor ficus ferens. Plin. lib. 16. cap. 26. Fructum perdunt facillime ante maturitatem, palma, ficus, amygdala, malus, pyrus. Idem lib. 16. cap. 31. Quidam brevitate radicum celerius senescere arbores putant: quod coarguunt fici, quarum radices longissimæ, & senectus ocyssima. Sic Cato cap. 42. Juvenal. 10. Sat. 145. —— ad quæ
Discutienda valent sterilis mala robora fici.

Arbor fici. Cic. pro Flacc. 41. Homini enim Phrygi, qui arborem fici nunquam vidisset, fiscinam ficorum objecisti.

Quartæ decl. Cic. 2. de Orat. 278. Cui quum quidam familiaris quereretur, quod dixerat uxorem suam suspendisse se de ficu.

Densissima pomis ficus. Ovid. 2. Fast. 253.

Inarescens ficus a rore. V. inaresco.

Ficus, fructus, secundæ etiam decl. & quartæ, fem. similiter gen. Plin. lib. 15. cap. 18. E reliquo genere pomorum ficus amplissima est. Martial. 7. 70.

— ficus non habet unus ager. Al. Ficos. Hor. Epod. 16. 46.
Suamque pulla ficus ornat arborem. Varro 1. de R. R. cap. 41. Fici, inquit, semen naturale intus in ea fico quam edimus. Et paulo post, Tum enim resticulas per ficos, quas edimus, maturas perferunt, & eas quum inaruerint complicant.

Ficum, pro fructu, masc. gen. probant nonnulli ex corrupto loco Plinii, lib. 16. cap. 25. qui nunc sic legitur, In ficis mirabiles sunt & abortus, qui nunquam maturescunt.

Ex fici tantulo grano terra tantos truncos ramosque procreat. Cic. de Senect. 52.

Aridæ ficus. V. aridus.

Ficus anus. V. anus.

Pingues fici. Hor. 2. Serm. 8. 88.

Ficos biferas, nove dixit Suet. in August. cap. 76. pro Fructu arboris biferæ, de qua V. Torrent. & Turneb. Adverf. 18. 4.

Ficus Cypria, ut Theophrastus auctor est lib. 4. cap. 11. de Plant. hist. sycomoro similis est, fructum edens caudice ramisque crassissimis. Differt tamen ab illa, quod germen quoddam emittit sine ullis foliis, radiculæ simile, cui fructus præpilatur. Caudex arboris magnus, & Populo albæ proximus, ejusque folia ulmum repræsentant. Quater anno fructum fundit, sed nullum ad maturitatem perducit, nisi pomo ipso immaturo inciso, emissoque lacte. Dulcedo ficubus non absimilis, & interna grossis plane conveniunt: magnitudo autem pruni est. Hæc Theophrastus.

De Ficu Navia, Ruminali & Velabrensi, V. Lex. Pitisc.

Ficus, Morbus, de cujus decl. jocatur. Martial. lib. 1. 66. Al. 33.
Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci.
Dicemus ficos, Cæciliane, tuos. Sunt qui hoc loco Ficus legant, & superiore versu Ficos. Corn. Celf. lib. 6. cap. 3. Est etiam ulcus quod a fici similitudine, Græcis σύκωσις nominatur. Caro excrescit, & id quidem generale est. Sub eo vero duæ species sunt, Alterum ulcus durum & rotundum est, alterum humidum & inæquale. Ex duro, exiguum quiddam & glutinosum exit: ex humido, pus mali odoris. Fit vero utrumque in his partibus quæ pilis conteguntur. Sed id quidem quod callosum & rotundum, maxime est in barba: Id vero quod humidum, præcipue est in capillo. V. Dalechamp. ad Plin. lib. 15. cap. 20.

Ficulus, i. m. dimin. [συκίδιον] pro Parva ficu. Plaut. Stich. 5. 4. 8.
— hoc convivium est
Pro opibus nostris, satis commodule nucibus, fabulis, ficulis. conf. Curt. 4. 1. 19. [Sic in Lipf. Thef. At frustra hunc locum Curtii quæres.

Ficetum, i. n. [συκών] Locus ficis consitus. Varro 1. 41. Ficusque densa materia non est, ideo sequitur calidiorem: quo fit ut in locis frigidis ficeta fieri non possint. Martial. 12. 33.
Nil nisi ficetum nunc Labienus habet. Hic pro Corpore ficoso, sive ficis pleno, ambigue dictum videtur.

Ficarius, Adj. [συκοφάγος] Qui libenter comedit ficos. Plin. lib. 11. cap. 35. Ficarios culices caprificus generat.

Ficariæ crates. Cato cap. 48. Eo sarmenta aut ficarias crates imponito, quæ frigus arceant & solem.

Ficaria, æ. f. [συκέα] pro Ficu arbore, vel potius Ubi fici conferuntur. Pallad. lib. 4. 10. Aliqui inter ficarias caprifici arborem serunt.

Ficaria, æ. f. Insula Sardiniæ propinqua. Plin. lib. 3. cap. 7. Hodie *Isola rossa*.

Ficatum, i. n. [συκωτὸν] Jecur aprugnum, aut Suillum arida ficu saginatum. V. Apic. 7. 3. & Plin. 8. 51. conf. Marcell. Empir. Gloff. Isid. Turneb. Adverf. 13. 17. Lex. Etym. Mart.

Ficitas, ãtis. f. dictum ut Olivitas; i. e. Fructus fici. Nævius, Ficitores omnes cupiunt ficitatem, merx est sine molestia. Ex Nonio, 2. 317.

Ficitor, õris. m. [συκόφιλος] Ficorum amator, seu Ficorum collector. Nævius l. c. [An potius Cultor fici, ut Vinitor vineæ?

Ficosus, a, um. Ulceribus, quæ fici vocantur, plenus. Martial. 7. 70.
Ficosa est uxor, ficosus & ipse maritus.

Superl. in Priapeis Carm. 50. Ficosissima me puella ludit. [Puto, Fucosissima legendum. V. fucosus.

Ficositas, Ipsa hujusmodi ulcerum copia. Perott.

Ficulnus, Adj. [συκινὸς] Quod est arboris fici, aut ex fico arbore. Hor. 1. Serm. 8. princ.

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum.

Machæra ficulna, Præsidium ficulnum, atque Viri ficulni, proverbialiter dicuntur pro Infirmis atque inutilibus. Ficus enim mollis est planta, & ligna ejus nullius usus. V. Mich. Apost. Cent. 17. Prov. 79.

Ficulneus, Adj. [σύκινος] Idem quod Ficulnus. Plin. lib. 15. cap. 28. Sunt & ficulnei caules. Legitur & Ficulni. Cato R. R. cap. 31. Fibulæ unde fiant aridæ, iligneæ, ulmeæ, nuceæ, ficulneæ. Sic Varro 3. de R. R. cap. 16. Ficulnea ligna.

Arbor ficulnea. Columel. lib. 5. cap. 11.

Cacumina ficulnea. Pallad. Mart. cap. 10.

Ficulneus Portus [Συκινὸς λιμὴν] est Straboni, Euxino mari propinquus, & a quodam promontorio, quod fretum quinque stadiorum angustat, stadiis quinque & triginta distitus. Hæc ille lib. 7.

Ficulnea, æ. f. Vetus Latinorum oppidum, a Tarquinio Prisco captum. Liv. 1. 38. Hinc

Ficulnensis, Ficulensis, vel Ficolensis. Adj. Incola ejusd. Via Ficulnensis olim dicta, post Nomentana ad sacrum montem ducens. Liv. 10. 3. & 3. 52. pr.

Ficolenses. Plin. lib. 3. cap. 5. & 12. ubi V. Hard.

Ficulense, scil. Prædium. Cic. 12. Att. 34.

F I D

FID. Fides, Fidelis, Fiducia. FID. D. Fide dignus. FID. EXERCIT. Fides exercituum. FID. F. Fidelis filius, vel frater; Fideliter factum. FID. IMP. Fides imperatoria. FID. INTEM. Fides intemerata. FID. INTER. Fides interposita. FID. M. Fides mea, vel militum. FID. P. C. Fides Patrum Conscriptorum. FID. P. R. Fides populi Romani. F. I. D. P. S. Fieri jussit de pecunia sua. FID. R. Fide regia. FID. R. P. Fide Reipublicæ. FID. S. Fidelis servus. FIDVC. HER. Fiduciarius heres.

Fideicommissum, Fidejubeo, Fidejussor. V. fides, fidei.

Fidelia, æ. f. Genus vasis Samii. V. Non. 15. 5. & Buleng. de Conviv. 4. 16. Perf. 3. Sat. 73.
Disce, nec invideas, quod multa fidelia putet
In locuplete penu. Plaut. Aul. 4. 2. 15. Mulsi congialem plenam faciam tibi fideliam. Columel. lib. 12. cap. 38. In fictili fidelia sicco loco reponuntur.

Non cocta fidelia. Perf. 3. Sat. 22.

Tumet alba fidelia vino. Perf. 5. Sat. 183.

Vitrea fidelia. Columel. lib. 12. cap. 56. Medullam ejus concisam in fideliam vitream, vel novam fictilem conjicito. Fideliam lingua Gallica *Filietam* corrupto vocabulo dici Budæus in lib. 5. de Asse dicit.

Fidelia, Chordæ genus creta illitæ, qua utuntur fabri lignarii, vel alii ad lineas sui operis designandas. [Hæc temere posita sunt.

De eadem fidelia duos parietes dealbare, Proverbium pro eo quod est Eadem re duplicem inire gratiam, eademque opera duos pariter demereri. Cic. 7. Fam. 30. Sed amice magne, noli hanc epistolam Attico ostendere: sine eum errare, & putare me virum bonum esse, nec solere duos parietes de eadem fidelia dealbare. Tractum videtur ab his, qui parietibus opus albarium superinducunt. Erasmus. [q. d. De eadem olla.

Fidelis, &c. V. fides, ei.

Fidena, æ. f. & frequentius Fidenæ, arum. plur. Urbs Latinorum mediterranea in Sabinis, olim colonia Romana. Liv. 14. 17. princ. V. Sigon. de Ant. jur. Ital. 2. 5. Virg. 6. Æn. 773.
Hi tibi Nomentum, & Gabios, urbemque Fidenam. ubi Serv. V. Juven. 6. Sat. 57.
Vivat Fidenis, & agello, cedo, paterno. Propert. lib. 4. 1. 36.
Hac, ubi Fidenas longe erat ire, via. Hor. 1. Epist. 11. 8.
— Gabiis desertior, atque
Fidenis vicus.

Fidenas, ãtis. Adj. Fidenas bellum, id scil. Quod inter Romanos & Fidenates fuit. Liv. 1. 15.

Fidenas etiam Cognomen L. Sergii. Liv. 4. 17.

Fidenãtes, Populi Sabinorum in Italia, auctore Plin. lib. 3. cap. 12. Liv. 4. 31. & plurimis locis.

Fidentia, æ. f. [Φιδέντια] Vulgo *Fiorenzola*, Oppidum est in octava regione Italiæ, cujus incolæ dicuntur Fidentini, quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 15.

Est & Fidentia Hispaniæ Bæticæ urbs, inter Bætim amnem & Oceanum sita, alio nomine Julia appellata, auctore eodem Plin. lib. 3. cap. 1.

Fidentia. V. fides, ei.

Fides, ĕi. f. [πίστις] est auctore Cic. 1. Off. 23. Dictorum conventorumque constantia & veritas. Ex quo (quanquam hoc videbitur fortasse cuipiam durius, tamen ut audeamus imitari Stoicos, qui studiose exquirunt unde verba sint ducta) credamus, quia fiat quod dictum est, appellatam fidem. Verum hic Tullius Στωικωτέρως ἐτυμολογίζει ex mente Vossii Inst. Orat. 2. p. 243. cum Fides sit a Fido, atque hoc ex Græco πείθω. Ter. And. 5. 2. 16.
Tristis severitas inest in vultu, atque in verbis fides.

Fidēi, apud Lucret. lib. 5. 103.
—— via qua munita fidei.

Fide pro Fidei, apud Hor. 3. Carm. 7. 4.
Constantis juvenem fide Gygen.

Ad fidem. V. ad.

Absonum fidei. V. absonus.

Constans fidei. Tacit. 3. Hist. 57. Neque fidei constans, neque strenuus in perfidia.

Lapsus fidei. V. labor verbum.

Motus fidei. Stat. 1. Silv. 2. 164.

Obstinatio fidei, in bonam partem, pro Obfirmatione. Tacit. 3. Hist. 39. Blæso super claritatem natalium, & elegantiam morum, fidei obstinatio fuit.

Plenus fidei, Fide dignus. Cic. de Senect. 1. Licet enim versibus iisdem mihi affari te, Attice, quibus affatur Flaminium ille vir haud magna cum re, sed fidei plenus.

Præclarus fidei. Tacit. 4. Ann. 34.

Sinister

Sinister fidei, Perfidus. Sil. lib. 11.
Causarum fides. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Judicis fides & religio. Cic. pro Rosc. Com. 45.
Probationum fides. Quintil. in procem. lib. 4.
Solutionis fides. Plin. Epist. 155.
Tabularum fides, i. e. Auctoritas, quo modo accipitur in titulo De fide instrumentorum. Cic. pro Arch. 9. Quum Appii tabulæ negligentius asservatæ dicerentur, Gabinii, quamdiu incolumis fuit levitas, post damnationem calamitas, omnem tabularum fidem resignasset.
Testimoniorum fides & religio. Cic. pro Flacc. 9.
Fides Auxilium sæpe, vel potius Patrocinium ac Tutelam, significat, ut, Fidem alicujus implorare, invocare, Accipere in fidem, Esse in fide, &c. V. in suis locis.
Fides etiam idem quod Pollicitatio, promissio. Unde, Fidem dare, accipere, servare, præstare, &c. V. infra.
Fides est quod vulgo Conscientiam dicimus. Cic. pro Coel 21. Ideo vobis quoque vos causam putare esse justam, alieno dolori potius, quam vestræ fidei consulendi. Licet hoc Cicero dicere videri possit propter jusjurandum judicum. Inde Fideicommissum dictum videtur. Idem pro Arch. 8. Adest vir summa auctoritate, & religione, & fide, M. Lucullus, qui, &c. Budæus.
Fides est justitia in rebus creditis. Cic. in Partit. 78.
Constantia promissi & fides. Cic. 4. Att. 16.
Fides, est Commendatorum fida executio vel observantia. Ter. And. 1. 1. 7

Nihil isthac opus est arte ad hanc rem quam paro,
Sed his quas semper in te intellexi sitas,
Fide & taciturnitate. Donatus.

Fides & fiducia. Plaut. Trin. 1. 2. 80.
Apud sacros scriptores Fides sæpe ponitur per Fidei formula scripto comprehensa. Hilar. lib. ad Constant. Imp. Periculosum, inquit, nobis admodum atque miserabile est, tot nunc fides existere, quot voluntates, &c.
Alma fides. Ennius apud Cic. 3. Off. 104.
O fides alma, apta pinnis, & jusjurandum Jovis.
Ambigua fides. Liv. 6. 2. pr. V. AMBIGUUS.
Ambulans male fides rerum venalium. Petron. cap. 12. i. e. Claudicans.
Angusta fides. Cæs. 3. Bell. Civil. 1. Quum fides tota Italia esset angustior, neque creditæ pecuniæ solverentur, &c. Hic est pecuniæ credendæ fiducia. V. Ciacon. & infra Concidit fides, Tueri fidem &c.
Bona fides, & Dolus malus, contraria. Cic. in Topic. 66.
Bona fides Romanis Jusjurandum. ὄμοσι τὸν ἐπιχώριον τοῖς Ῥωμαίοις κ̀ κράτιστον ὅρκον. Illic quidem ἑαυτοῦ πίστιν Dionys. Halic. 567. At libro XI. dicit tantum κατὰ τῆς ἑαυτῶν πίστεως διομοσάμενοι. H. St. In libri mentione forsan erratum.
Bonæ fidei emptor. V. BONUS.
Bonæ fidei possessor, Qui ignoravit rem, quam emit, alienam esse: aut putavit eum qui vendidit, jus vendendi habere. Budæus.
Bona fide, Elegans formula apud Terent. Plaut. aliosque cum quid vere & sine astu dictum factumve significant. Hinc transfertur ad alia quæ vere ac serio, & largiter, nec tralatitie aut maligne facta denotamus. Apud Petron. cap. 11. & 110. Oscula bona fide exigere. Basium bona fide dare. Flor. 2. 1. Populus Romanus cum bona fide adolevisset. Gell. 16. 7. Tollet bona fide vos Orcus in Catonium. adde Burm. ad Quintil. Decl. 12. 1. p. 241. Sen. Epist. 22. Si deponere servitutem in animo est, & libertas bona fide placuit, &c. V. BONUS
Bona fide dicere. Plaut. Aulul. 4. 10. 42. Dic bona fide, tu id aurum non surripuisti?
Bona fide emere. Plaut. Mostel. 3. 1. 140.
Bonæ fidei esse. Suet. in August. cap. 42. Augustus populo promissum congiarium reposcenti, bonæ fidei se esse respondit.
Cana fides. Virg. 1. Æn. 296. V. CANUS.
Certa fides. V. CERTUS.
Clauda fides. Sil. lib. 13. 33. V. Ambulans male Fides.
Contumax etiam adversus tormenta, servorum fides. Tacit. 1. Hist. 3.
Difficillima est gravissimi cujusque sceleris fides. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Dubia fides. Ovid. 19. Epist. 200.
Fluxa fides. Tacit. 4. Hist. 23. extr. Et fluxa servitiorum fides, ac fortuita belli sperabantur.
Græca fide mercari, Plaut. Asin. 1. 3. 47. est Præsenti pecunia mercari; quod scil. Græci leves ipsi inter se non nisi præsenti pecunia mercarentur. V. Scalig. Auson. Lect. 2. 6. & Voss. Instit. Orat. 1. p. 186. conf. Turneb. Adverf. 4. 13. & 12. 18.
Illibata fides. Firmic. in præf. lib. 7.
Incolumis fides. Liv. 6.
Impolluta fides. Sil. lib. 13. 679.
Incorrupta fides, nudaque veritas. Hor. 1. Carm. 24. 7.
Integra fides. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Liquida fides. V. Liquidus in LIQUOR.
Longa tenaxque fides. Ovid. 2. Amor. 6. 14.
Manifesta fides. Virg. 2. Æn. 309. Liv. 6. 13. extr. & 10. 34. extr.
Magna fides avium. Ovid. 4. Fast. 814.
Magna cum fide vir. V. CUM.
Maxima rerum, verborumque fides. Virg. 9. Æn. 280.
Mea fide. Plaut. Pseud. 1. 5. 81. Fac hoc quod te rogamus, Ballio, mea fide, si isti formidas credere. Cic. in Pison. 59. Quum accepta pecunia a Dyrrhachinis ob necem hospitis tui Platonis, ejus ipsius domum evertisti, cujus sanguinem addixeras, eumque servis symphoniacis & aliis muneribus acceptis, timentem & multum dubitantem confirmasti, & Thessalonicam fide tua venire jussisti. Idem 13. Fam. 29. Cures ut satisdetur fide mea. Budæus.
Exemplar ejus, quod Vetranii fide proponam. Lipsius in Tacitum 301. in fine. H. St.
Miranda fides. Stat. 1. Silv. 3. 20.
Muliebris fides. V. MULIER.
Notaque fide celeberrimus unus. Stat. 2. Achil. 61.
Nuda fides, i. e. Non fucata. Valer. 5. Argon. 498.
Obstinata fides, i. e. Obfirmata. Tacit. 5. Hist. 5. Et quia apud ipsos fides obstinata, misericordia in promptu, &c.
Optima & spectatissima alicujus fides. Cic. pro Flacc. 62.
Parva fides. V. PARVUS.
Perennis fides. V. PERENNIS.
Perpetua fides. V. PERPETUUS.
Prodiga arcani fides, perlucidior vitro. Hor. 1. Carm. 18. 16.
Prodigiosa fides, Prodigii instar, rara. Juven. 13. Sat. 62.
Publica fides, quæ Publice datur. Liv. 38. 33. pr. Quos nominatim Philopœmen depoposcerat, ipsi se ituros professi sunt, fide accepta ab legatis, vim absuturam, donec causam dixissent. Sallust. in Catil. 47. Primo fingere alia, dissimulare de conjuratione. Post, ubi fide publica dicere jussus est, omnia uti gesta erant, aperit. Idem 48. Is quum se diceret indicaturum de conjuratione, si fides publica data esset, jussus a Consule, quæ sciret, edicere: eadem fere quæ Vulturcius de itinere hostium, &c. Idem Jug. 35. Comes ejus, qui Romam fide publica venerat. Nostri *Salvum conductum vocant*. Securitas autem in hoc significatu vernacula est locutio, non Latina: hoc est, Plebiscito potestatem facere, impunitate promissa. Budæus.
Pura fides. Ovid. 1. Amor. 3. 6. i. e. Simplex & incorrupta.
Rara fides albo velata panno. Hor. 1. Carm. 35. 21. V. Fides Dea infra.
Sancta fides. Sen. Octav. 398.
Pro Sancta fides, legitur apud Cic. Vincta fides, in Orat. pro M. Fontejo. Ille Juppiter, cujus nomine majores nostri sanctam testimoniorum fidem esse voluerunt. Vide in VINCTUS a me notatum. H. St. [Locus est cap. 10. pr. ubi V. Græv.
Sincera fides. Claud. in Epithal. Pallad. 92.
Tenax fides. Ovid. 2. Amor. 6. 14.
Plena fuit vobis omni concordia vita:
Et stetit ad finem longa, tenaxque fides. Stat fides, quum integra & incorrupta manet: contra, violata Jacere dicitur.
Timida fides. Ovid. 9. Met. 791.
Tuta nusquam fides. Virg. 4. Æn. 373.
Vana fides. Virg. 4. Æn. 12.
Abducere aliquem a fide; i. e. Pellicere ad se aliquem, & ab adversa parte divellere. Cic. pro Flacc. 83. Ita scitote, judices, esse cetera, vel quod ait Luccejus, L. Flaccum sibi dare cupisse, ut a fide se abduceret, sestertium vicies. V. ABDUCO.
Abiit fides. V. ABEO.
Abhorrere a fide. V. ABHORREO.
Abrogare fidem. V. ABROGO.
Abrumpere fidem. Tacit. 4. Hist. 60. Querente sane Civile, & increpante Germanos, tanquam fidem per se abrumperent. V. ABRUMPO.
Absolvere fidem. Tacit. 2. Hist. 60. Et Vitellius credidit de perfidia, & fidem absolvit. V. ABSOLVO.
Accipere in fidem. Liv. 38. 31. extr. Orarentque eum, ut veniret in Peloponnesum, ad urbem Lacedæmonem in fidem ditionemque populi Romani accipiendam.
Accepta fide. V. Fides publica.
Accipere aliquem in fidem suam. Cic. pro Arch. 31.
Accipe daque fidem. Virg. 8. Æn. 150.
Acquirere fidem. Cic. 2. in Catil. 18. V. ACQUIRO.
Addictam pretio habere fidem. V. ADDICO.
Addere fidem. Tacit. in lib. de German. 3. Ex ingenio suo quisque demat vel addat fidem. V. ADDO.
Addere fidem dictis sola mens potest. Ovid. 21. Epist. 136.
Adhibenda fides somniantium visis non est. Cic. 2. de Divin. 124. V. ADHIBEO.
Adimere fidem. V. ADIMO.
Adjungere fidem & auctoritatem rebus commentitiis nullam debemus. Cic. 2. de Divin. 113. V. ADJUNGO.
Admittere fidem. Claud. 2. in Eutrop. 70. V. ADMITTO.
Afferre fidem alicui rei, pro Fidem facere, & facere ut aliquis credat & existimet. Plin. lib. 9. cap. 58. Omnibus his fidem Nili inundatio affert, omnia excedente miraculo.
Afferre fidem dubiis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Affert fidem & auctoritatem orationi exemplorum prolatio. Cic. in Orat. 120.
Affecta fides. Tacit. 3. Hist. 65. Hic dicit Affectam fidem pro Læsa, quemadmodum Livius dixit res affectas, lib. 6. Decad. 1. V. AFFECTUS.
Afflicta fides. Tacit. 1. Hist. 88. Afflictam fidem hic dicit, quam lib. 19. Affectam, hoc est Collabefactam, diminutamque vocat.
Agnoscere bonam fidem. Ulpian. in l. quoties tutor. §. sicut autem. D. de administratione & periculo tutorum, &c. Nec enim prohibentur tutores bonam fidem agnoscere.
Alligare fidem juramento. Sen. Troad. 6.
Alternant spesque timorque fidem, h. e. Variant credulitatem & incertam faciunt. Ovid. 6. Epist. 38.
Appellet fides tantum auctores. h. e. Fides sit penes auctores. Plin. lib. 28. cap. 1.
Astringere fidem suam, Promittere fidem, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 22. Verum heus tu, lege hac tibi meam astringo fidem.
Auferre fidem testi, i. e. Facere ne credatur. Quintil. lib. 6. cap. 6. Matri, cujus filium premebat auctoritas, fidem abstulit.
Capere in fidem devictas bello nationes. Cic. 1. Off. 35.
Capiunt vix fidem majora monstra veris, i. e. Vix creduntur. Sen. Troad. 3.
Carere fide. V. CAREO.
Carent fide verba. Ovid. 2. Epist. 26.
Cogere fidem. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 15.
Culta fides. Valer. 1. Argon. 838. V. COLO.
Commendare aliquem fidei alterius. V. COMMENDO. Cic. pro Flacc. 62. Optimæ & spectatissimæ fidei alicujus salutem urbis & civium commendare.
Committere fidei alicujus, & ejus potestati permittere. Cic. pro Font. 30.
Commissa sunt jura fidei magistratuum. Cic. 1. Off. 124.
Committere se in fidem vel fidei alicujus. V. COMMITTO.
Commutare fidem pecunia. V. COMMUTO.
Concedere fide optima aliquid. Cic. pro Rosc. Amer. 144.
Concidit fides. Cic. pro Lege Manil. 19. Tum quum in Asia res magnas permulti amiserunt, scimus Romæ solutione impedita fidem

fidem concidiſſe. De eo dicitur qui jam verſuram facere non poteſt. Budæus, *On ne veut plus rien preſter.* V. Anguſta fides.

Conferre ſe in fidem alicujus. V. CONFERO.

Conferre ſe in fidem ac clientelam alicujus, h. e. In patrocinium. Cic. pro Roſc. Amer. 93. Nam quum multos veteres a majoribus Roſcii patronos hoſpitesque haberent, omnes eos colere atque obſervare deſtiterunt, ac ſe in Chryſogoni fidem ac clientelam contulerunt. Budæus.

Confirmat omnem ſibi fidem ſenſibus oratio noſtra, id eſt, incorruptis atque integris teſtibus. Cic. 1. de Fin. 71.

Confirmare & Refellere fidem, opponuntur. Quintil. lib. 5. cap. 7. Aliter enim oraculorum, aliter aruſpicum, augurum, conjectorum, mathematicorum fides confirmari aut refelli poteſt.

Confugere ad alicujus fidem. V. CONFUGIO.

Conſervare fidem. V. CONSERVO.

Conſtitit fides, Certum eſt & probatum. Columel. lib. 3. cap. 6. Sed ubi plurium velut emeritis annorum ſtipendiis fides ſurculo conſtitit, nihil dubitandum eſt de fecunditate.

Conſtringi fidem. Cum Græci homines ſpectati viri noluerint religione videri potius quam veritate fidem eſſe conſtrictam. Cic. pro Corn. Balb. 12.

Conſumere fidem. V. CONSUMO.

Credere fide alterius, eſt Fidejuſſorem accipere. Cic. pro Flacc. 46. Pecuniam ſumpſit mutuam a Sex. Stola, &c. qui tamen credidit P. Fulvii Veratii lectiſſimi hominis fide. Vulgo tamen mendoſe ſcriptum eſt, Fidei. Conf. Jubere fide ſua eſſe.

Cum fide. Columel. lib. 1. cap. 7. Sed nec conditum frumentum cum fide rationibus inferunt. i. e. Fideliter. V. CUM præpoſitio.

Curare fidem ſuam. V. CURO.

Debet fidem. Quintil. lib. 5. cap. 10. i. e. Fidelis eſſe debet.

Decedere fide. Liv. lib. 34. 11. Potuiſſe ſe extra id periculum eſſe, ſi decedere fide, ſi conjurare cum ceteris voluiſſent. V. DECEDO.

Decipi fide alicujus ac potius perfidia. Cic. pro Roſc. Amer. 110.

Deficere eos fides nuper cœpit, res jampridem. Cic. 2. in Catil. 10.

Demere fidem. Tacit. de German. 3.

Deme fidem in verum falſo crimine. Ovid. 2. Amor. 2. 38.

Derogare fidem & auctoritatem alicujus virtuti &c. in teſtimonio. Cic. pro Font. 13.

Deſerere fidem alicujus. Cic. 13. Philipp. 3. Omitto alia: fidem Dolabellæ ſanctiſſimi viri deſerere homo pius non poteſt.

Detrahere fidem. Quintil. lib. 5. cap. 7. Per quæ non a ſe tantum dictis detrahat fidem, ſed ceteris quoque, qui profuerant, auferat auctoritatem.

Diſſidet a veri fide illa fama. Ovid. 3. Faſt. 662.

Dare fidem, Sancte promittere. Ter. Eun. 5. 9. 30. Do fidem ita futurum. i. e. Juro, confirmo, ſpondeo, inquit Donatus. V. DO.

Dare fidem alicui. Cic. 2. de Fin. 65, Nulla fides, quæ infideli data ſit. Cic. 3. Off. 102.

Daſque negaſque fide ambigua. Ovid. 2. Amor. 9. 50.

Dare fidem & violare, & in ea non ſtare. Cic. pro Rabir. perduel. reo, 28.

Dare fidem alicui de altero. Cic. 1. Fam. 9. Pompeji fides, quam de me Cæſari dederat. Hic eſt Promiſſio.

Dare fidem publicam. Cic. 3. in Catil. 8. Introduxi Vulturcium ſine Gallis: fidem ei publicam juſſu Senatus dedi: hortatus ſum, ut ea quæ ſciret, ſine timore indicaret. V. Publica fides ſupra.

Ducere fidem ex aliquo, Trahere fidem, ſive Nos ad credendum allicere. Lucret. lib. 2. 478.

Eligere fidem, eſt Deponere apud hominem quem fidelem cenſeas. Calliſtratus in l. non intelligitur. §. tacita autem. D. de jure fiſci, Tacita autem fideicommiſſa frequenter ſic deteguntur, ſi proferatur chirographum, quo ſe caviſſet is, cujus fides eligitur, quod ad eum ex bonis defuncti pervenerit, reſtituturum. Budæus.

Empta fides. Claud. de 4. Conſ. Hon. 500.

Eripere fidem alicui. Ovid. 15. Met. 283.

Ex fide ſcribere: i. e. Rem, ut eſt ſcribere. Plin. Epiſt. 191.

Exceſſitque fidem meritorum ſumma tuorum. Ovid. 7. Met. 283.

Excedere humanam fidem. Paterc. lib. 2. 56. pr. Cæſar omnium victor, regreſſus in urbem (quod humanam excedat fidem) omnibus qui contra ſe arma tulerant, ignovit.

Exolvere fidem. Plin. 2. Epiſt. 12.

Experiri fidem & benevolentiam alicujus erga ſe. Cic. 1. Fam. 5.

Explorata fides & nota per tot uſus. Stat. 3. Silv. 5. 44.

Exuere fidem. Tacit. 12. Ann. 14. At ille moriturum potius, quam fidem exueret, clamitans.

Facere fidem cauſis ex ſua bonitate. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Facit aſpectus fidem judicii ſui. Cic. 4. Acad. 19.

Non facit fidem nutus tuus. Cic. 7. Att. 8.

Fac fidem, te nihil niſi populi utilitatem quærere. Cic. 2. de Lege Agr. 22.

Fallere fidem. Idem quod Deſerere fidem. Cic. 13. Philipp. 42. Mihi quidem conſtat, nec meam quidem contumeliam, nec meorum ferre: nec deſerere partes quas Pompejus odivit, nec veteranos ſedibus ſuis moveri pati, nec ſingulos ad cruciatum trahi, nec fallere fidem, quam dedi Dolabellæ.

Fallere fidem hoſti datam. Cic. 1. Off. 39.

Firmare fidem. Tacit. de German. 39. Fides antiquitatis religione firmatur.

Frangere fidem, perfidioſum & nefarium eſt. Cic. pro Roſc. Com. 16.

Habere fidem. Ter. Eun. 1. 2. 59. Ait, ſi fidem habeat, ſe iri præpoſitum tibi apud me. Ubi Donatus; Si fidem habeat, Si credere cogatur. i. e. Si credat. Unde Fidejuſſor dicitur, h. e. Auctor credendi.

Habere penſi fidem. Tacit. 13. Ann. 15.

Habere fidem alicui. Ter. And. 3. 4. 7. Propemodum habeo jam tibi fidem. Cic. 7. Verr. 152.

Habemus his fidem, quos plus intelligere quam nos arbitramur. Cic. 2. Off. 33.

Habenda etiam parvis fides. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Habere alicui fidem pecuniæ. Plaut. Perſ. 5. 2. 8. Ita miſerum Toxilus me hic conſtituit, qui ei fidem non habui argenti; eo mihi eas machinas molitus eſt.

Habere auctoritatem & fidem res dicitur. Cic. pro Flacc. 21.

Habuit res fidem, i. e. Credita eſt. Ovid. 9. Met. 705.

Non habere fidem dicuntur, Quæ non ſunt veriſimilia, nec credenda. Cic. 4. Acad. 58. Quaſi vero non ſpecie viſa judicentur, quæ fidem nullam habebunt, ſublata veri & falſi nota.

Habere fidem, pro Credi. Quintil. lib. 4. cap. 2. p. 342. Ab adverſario quoque, quia non eſt in habiturus negando fidem.

Hæſuraque mihi tempus in omne fide. Ovid. 3. Triſt. 4. 36.

Imminuere auctoritatem & fidem alicujus. Cic. 2. de Orat. 156.

Impulit me fides ejus in eam mentem. Cic. 1. Fam. 9.

Impetrare fidem. Plin. lib. 10. cap. 49. Nec Syrenes impetraverint fidem, licet affirmet Dino, Clitarchi celebrati auctoris pater, in India eſſe, mulcerique, &c. i. e. Non credetur, aut non eſt verum Syrenes, &c.

Implere fidem peractæ mortis. Plin. lib. 3. Epiſt. 14.

Impleſſe fidem ominis videbantur. Tacit. 2. Hiſt. 78.

Implorare fidem alicujus. i. e. Auxilium. Ter. Adel. 3. 4. 43. Illæc fidem nunc veſtram implorat, Demea. Hirt. Bell. Afr. 26. Liv. 31. 7. pr. Si Saguntinis obſeſſis, fidemque noſtram implorantibus impigre tuliſſemus opem. Idem 2. 23. Ex Budæo.

Implorare fidem alicujus in aliquo negotio. V. IMPLORO.

Infirmare fidem alicui. Cic. 15. Att. 26. Ille tamen dolet, dubitans utrum morem gerat Leptæ, an fidem infirmet Silio.

Infirmare fidem teſtis apud judicem. V. INFIRMUS.

Inſpicienda fides duro tempore. V. Aurum ſpectatur in ignibus, in verbo SPECIO.

Inſum. ut Ovid. 17. Epiſt. 130.

Tarda ſolet magnis rebus ineſſe fides.

Interponere fidem. Cic. de Clar. Orat. 89. Quæ quidem vis tum maxime cognita eſt, cum Luſitanis a Ser. Galba Præt. contra interpoſitam, ut exiſtimabatur, fidem, interfectis. i. e. *Contra aſſecuramentum*, ut vulgus noſtrum vocat. V. INTERPONO.

Interponere fidem ſuam in aliquem. V. INTERPONO.

Interpoſita fide publica. Salluſt. in Jugurth. cap. 32. pr. Hæc atque alia hujuſcemodi ſæpe dicendo, C. Memmius Pop. Rom. perſuadet, uti L. Caſſius, qui tum Prætor erat, ad Jugurtham mitteretur, eumque interpoſita fide publica Romam duceret.

Invocans nequicquam paſtorum fidem. i. e. Auxilium. Liv. 1. 7.

Jubere fide ſua eſſe. i. e. Sponſorem ſe conſtituere, & periculum in ſe recipere. Ulpianus in l. ubi autem. De verborum obligation. Paulus, Si filiusfamilias ita ſtipulatus fuerit, Quantam pecuniam Titio credidero, fide tua eſſe jubes? Ulpian. in l. Græce. §. ſiquis Stichum. D. de fidejuſſoribus, Siquis Stichum ſtipulatus, fidejuſſorem ita acceperit: Stichum aut decem fide tua jubes? i. e. Sponſione. Budæus. Conf. Credere fide alterius.

Labefactare fidem. Budæus. V. LABES. Suet. in Veſpan. cap. 4.

Levant fidem multa promiſſa. i. e. Elevant & imminuunt. Multa promittentibus non habetur fides. Hor. 2. Epiſt. 2. 10.

Liberare fidem, pro eo dicebant antiqui, quod nunc negotiatores & coactores Tenere promiſſum dicunt, & Non deeſſe promiſſo. Cic. pro Flacc. 46. Ipſe tamen Fuſiis ſatisfacit abſentibus, & fidem ſuam liberat. Ulpian. in l. ſi vero. D. mandati. Budæus.

Locare in fide alicujus civitatem. Cic. 6. Att. 1.

Mandare quippiam fidei alicujus. V. in MANDO.

Manere in fide Pop. Rom. Cic. 7. Verr. 82. Si civis Romanus dignus iſto negotio nemo fuit, quid civitates quæ in amicitia fideque Pop. Rom. perpetuo manſerant? V. MANEO.

Manere in fide, & Frangere fœdus, contraria. Cic. pro Domo, 66.

Mercari Græca fide. V. Græca fides, ſupra.

Mereri fidem. Quintil. lib. 9. cap. 2. Nec meretur fidem qui ſententiolæ gratia jurat.

Meruit fidem vetuſtas. Lucan. lib. 3. 406.

Minuere fidem alicujus. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Movere fidem. Ovid. 4. Faſt. 204. Acceptam parce movere fidem.

Mutare fidem, Pactum reſcindere, & violare promiſſum. Salluſt. in Jugurtha. V. MUTO.

Mutare fidem cum altero. Ter. Phorm. 3. 2. 7.

Negata magnis ſceleribus ſemper fides. Sen. Hippol. 2.

Novavit fidem mutata fortuna. Virg. 5. Æn. 604

Obligare fidem. Liv. lib. 22. cap. 22. Vult ſibi quiſque credi, & habita fides ipſam plerumque obligat fidem. V. OBLIGO.

Obſtringere fidem ſuam. Plin. lib. 7. cap. 13.

Obteſtari hominum fidem. Liv. Hæc ſimul jurgans, querenſque, deûm, hominumque fidem obteſtans.

Pacta fides. Ovid. 6. Epiſt. 41.

Perdere fidem. Quintil. lib. 9. cap. 4. Perdidiſſet gratiam ſimplicis atque inaffectati coloris, perdidiſſet fidem quoque. V. PERDO.

Perit fides. V. PEREO.

Perſpicere fidem. V. PERSPICIO.

Petere & dare fidem pacis. Ovid. 3. Met. 128.

Porrigere fidem, & ſpem ſalutis ſupplici oſtendere. Cic. 7. Verr. 252.

Præbere fidem ſingularem alicui. Nep. 25. 4. 4.

Præſtare fidem. Cic. 2. de Divin. 78.

Præſtare bonam fidem. Ulpian. in l. ita autem. §. Julianus. D. de adminiſtratione & periculo tutorum. Et ait Julianus, tutores niſi bonam fidem in adminiſtratione præſtiterint, damnari debere.

Præſtare fidem alicui. Ovid. 3. Faſt. 497.

Præſtruere ſibi fidem. Liv. 28. 42. V. PRÆSTRUO.

Privare fide aliquem. Stat. 2. Theb. 425.

Prodere fidem. Propert. lib. 4. 4. 87.

Prodere commiſſa fidei. Horat. 1. Serm. 3. 95.

Pugnat hinc fides, illinc fraudatio, contraria. Cic. 2. in Catil. 25.

Recipere fidem de aliquo, & eam ſervare. Cic. 2. Att. 22.

Recipere aliquem in fidem ſuam, & commendatum habere. Cic. 15. Att. 15.

Redde nunc pactam fidem. i. e. Sta promiſſis. Sen. Hippol. 8.

Renovata fides. Lucan. lib. 4. 204.

Reſignare fidem quarundam tabularum. Cic. pro Arch. 9.

Rupissent elementa fidem. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 43.
Sacrata fides conjugii. Sen. Agam. 2.
Sequi bona fide aliquid. Cic. 6. Att. 1.
Sequitur verba fides. Ovid. 1. Fast. 357.
Sequi fidem alicujus. Usus est Ulpian. in l. 1. De reb. cred. Omnes enim contractus quos alienam fidem sequuti instituimus, complectitur. Est etiam exemplum in l. 2. C. de bonis auctoritate judi. possid. Budæus.
Servare fidem. Plaut. Trin. 4. 3. 41. Male fidem servando, illis quoque abrogant etiam fidem, qui nihil meriti. Virg. 2. Æn. 161.
Servare veritatis fidem. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Servare in aliqua re fidem. Cic. in Vatin. 15.
Servanda cum hoste sæpe jurisjurandi fides. Cic. 3. Off. 107.
Solicitare donis pudicam fidem. Ovid. 7. Met. 720.
Soluta fides morte. Ovid. 10. Epist. 78.
Spondeo fide mea futurum, ut omnia longe ampliora quam a me prædicantur, invenias. Plin. 1. Epist. 14.
Spondere fidem. Ovid. 10. Met. 395.
Stare in fide. Cic. pro Rabir. 28.
Stat fides. V. paulo ante, Tenax fides.
Sum. ut, Fides illi est. Ter. Phorm. 5. 7. 11.
Adhuc curavi unum hoc quidem, ut mihi esset fides.
Fides nuntianti fuit. Liv. 1. 16. extr. Mirum, quantum illi viro, nuncianti hæc, fidei fuerit.
Fide nulla es: h. e. Fidem sæpe mutas, neque præstas quod polliceris. Plaut. Mil. 4. 8. 59. V. NULLUS.
In fide alicujus esse. i. e. In patrocinio. Cic. 13. Fam. 66.
In fide & clientela alicujus esse. Cic. pro Rosc. Amer. 160.
In nullius fide esse, est Nullum soli dominum agnoscere, nec patronum. Cic. pro Planc. 97. Eorumque preces & vota de meo reditu exaudiens, Dyrrhachium, quod erat in fide mea, petere contendi. Hæc Budæus. Cic. 2. Q. frat. 14. extr. Et quod est ex municipio Atellano, quod scis esse in fide nostra. i. e. Cujus sumus patroni.
Fides apud te nulla mihi: i. e. Tu non fidis mihi. Plaut. Amph. 2. 1. 5. Ter. Heaut. 3. 3. 10.
At fides mihi apud hunc est, nihil me istius facturum, pater. Idem Phorm. 5. 3. 25.
Sumere fide alicujus: subaud. Argentum. i. e. Non sua, sed aliena cautione. Cic. pro Flacc. 85. Budæus. V. Credere fide alterius.
Superesse fide. Tacit. 3. Ann. 47. pr. Sed fide, ac virtute legatos, se consiliis superfuisse. h. e. Vicisse. Aliter Freinsh. in Paraphr. q. V.
Sustentare fide amicos. i. e. Sponsione. Cic. pro Rabir. Post. 4. Nec interea locupletare amicos unquam suos destitit, mittere in negotium, dare partes, augere, fide sustentare.
Tenere fidem. Cic. 13. Philipp. 27.
Tentare fidem polliciti. Ovid. 11. Met. 107.
Tollere fidem. V. TOLLO.
Tribuere fidem testimonio alicujus. Cic. pro Sulla, 10.
Tribuere fidem rebus. i. e. Auctoritatem. Cic. 1. de Divin. 5.
Tueri fidem suam, est Servare illæsam famam locupletis debitoris. Cic. 11. Att. 2. Idem 11. 1. Ego in cistophoro in Asia habeo ad sestertiûm bis & vicies, hujus pecuniæ permutatione fidem nostram facile tuebere. Budæus, Fidem nostram tuebere, nimirum præstando quod promisi. Fides enim verbum est proprium debitorum, & sæpe cum verbis translatis apte conjungitur, ut apud Cæs. initio lib. 3. Bell. Civil. V. Angusta fides, Bonæ fidei esse, Mea fide &c.
Turbata fides. Claud. in 3. Cons. Hon. 63.
Vacillat fides testium. V. VACILLO.
Vendere fidem gemmis. Tibul. lib. 1. 9. 32.
Venit prona cupidis in sua vota fides. Ovid. 3. de Arte Am. 674.
Venire in fidem alicujus, pro In ditionem & dominium, vel in tutelam & amicitiam. Liv. lib. 10.
Venire fide publica. V. Publica fides.
Violare fidem. Lucret. lib. 2. 465. Cic. pro Rosc. Amer. 111.
Uti fide alicujus. V. UTOR.

FIDES, Dea a Romanis culta, testibus Cicerone de Nat. Deor. 2. 23. Lactantio, & August. Dion. Halicarn. in 2. Hist. lib. de Numa scribens, Primus, inquit, ipse omnium templum Fidei publicæ erexit, sacrificiaque ei statuit sumptu publico, sicut de aliis. Idem fere Plutarchus. Servius in 1. & 8. Æneid. scribit, quod Fidei albo panno involuta vel velata manu sacrificabatur: per quod ostendebatur, Fidem debere esse tectam, & secretam: unde Hor. 1. Carm. 35. 219.
—— & albo, rara Fides colitur
Velata panno. Acron vero, Albo panno, ait, caput velasse eos, qui Fidei sacrificarent. Plura V. apud Porphyr. & Varr. de L. L. 4. 10. extr. vel Lex. Pitisc.

FIDEICOMMITTO, ĕre. Alterius fidei præstandum aliquid demandare. Tertull. de Præscr. adv. Hær. cap. 37. Sicut Apostoli caverunt, sicut fidei commiserunt, sicut adjuraverunt, ita teneo.

FIDEICOMMISSUS, Adj. [πιστευόμενος] ut, Libertas fideicommissa. i. e. Fideicommisso relicta. Ulpian. in l. Titius. D. de actionibus empti, Titius quum decederet, Seiæ Stichum, Pamphilum, Arescusan per fideicommissum reliquit: ejusque fidei commisit, ut omnes ad libertatem post annum perduceret, &c. Heres eadem mancipia Sempronio vendidit, nulla commemoratione fideicommissæ libertatis facta, &c.

FIDEICOMMISSUM, i. n. [πιστευόμενον] Species est dispositionis ultimæ alicujus voluntatis: qua precatur heredem aut alium dare aut facere aliquid, quod nunc per omnia legato exæquatum est. Ulpian. in l. 1. D. de Legat. 1.
Petere fideicommissum. Quintil. lib. 3. cap. 6. conf. Suet. Claud. cap. 23. 2.
Fideicommissorum, alia singularia sunt, alia universalia: Singularia sunt, quæ singularum rerum fiunt, veluti, Rogo te heres ut fundum illum Sempronio reddas, restituas. Universalia vero, totius hereditatis, veluti, Peto a te ut hereditatem illi meam restituas. Hotom. conf. Brisson. de Form. 7. p. 669. vel Lex. Pitisc.
Commissa fide, pro Fideicommissa. Hor. 1. Serm. 3. 94.
—— si furtum fecerit, aut si
Prodiderit commissa fide. Ubi Fide pro Fidei dixit antique.

FIDEICOMMISSARIUS, i. m. Cui fideicommissum relictum est. Ulpian. de Legat. 3. l. fideicommissa, Paulatim igitur admittemus & si ex parte pecuniæ rem comparavit, quam non hoc anno exegit, ut fideicommissarium privaret fideicommisso, posse adhuc fideicommissi petitionem superesse.

FIDEDICTOR, ōris. m. Idem qui Fidejussor. Augustin. Epist. 23. ad Bonifac. Quando ad Baptismum offeruntur, pro eis parentes, tanquam fidedictores respondent. al. Spondent.

FIDEJŬBEO, ēre. [ἐγγυῶμαι] Ulpian. in l. si dubitet. §. filiusfamiliâs. D. de fidejussoribus. Filiusfamiliâs pro patre poterit fidejubere, nec erit sine effectu hæc fidejussio. Idem in l. 1. D. de solutionibus.
In rem suam fidejubere. Paulus in l. de die. in princ. D. qui satisdare cogantur. Sed nec miles, nec minor vigintiquinque annis probandi sunt: nisi hæ personæ in rem suam fidejubeant, ut pro suo procuratore. V. Lex. Pitisc.

FIDEJUSSIO, ōnis. f. [ἐγγύη] Jabolenus in l. sed etsi. D. de fidejussoribus, Quum servus fidejussionis nomine obligari non possit.

FIDEJUSSOR, ōris. m. [ἐγγυητὴς, ἀνάδοχος] Auctor credendi, inquit, Donatus, alium aliquid daturum, facturumve sua fide, suoque periculo promittens. Ulpian. in tractatu de Fidejuss. l. Græce, Siquis Stichum stipulatus, fidejussorem ita acceperit, Stichum aut decem fide tua jubes? Budæus. Ejus compositum Confidejussor, V. suo loco.
Fidejussores assidui. V. ASSIDUUS.
Fidejussor, Jurisconsultis dicitur, Qui fide ac periculo suo suadet, ut id de quo agitur, fiat, quoniam ejus eventum præstat, ut l. Lucius. D. de fidejuss. Peto des ei nummos, fide ac periculo meo. Itaque quum has passim formulas legimus, Stichum aut decem fide tua jubes? Quantam pecuniam credidero, fide tua esse jubes, & similes, subauditur perpetuo, Isti credita. Nam Jubere, pro Velle, suadere, cupere, hic usurpatur, ut veteres in his locutionibus annotarunt, Jubeo te salvere: Jubeo te bono animo esse, &c. Ex Hotomano. conf. Mecrob. Saturn. 5. 19.

FIDEJUSSORIUS, Adj. Papin. in l. tribus. D. de usufruct. ear. rerum, quæ usu consu. Si cohæredes ex causa fidejussoria convenirentur.
Obligatio fidejussoria. l. 50. ff. de Fidejuss.

FIDEIPROMISSOR, ōris. m. Idem qui Fidejussor. Gloss. Lat. Græc. Fideipromissor, πιστικλεύσης.

FĪDO, fisus sum, [πείθω, θαῤῥέω, πέποιθα] ĕre. Fidem habere, credere, spem ponere.
Cum dat. Plin. Epist. 174. Ita solemus, qui ingenio parum fidimus, satietatis periculum fugere. Virg. 9. Æn. 378.
—— & fidere nocti.
Cum abl. Virg. in 7. Æn. 290.
Moliri jam tecta videt, jam fidere terra.
Cursu fidere. Ovid. 7. Met. 545. sic,
Pecunia fidere. Nep. 6. 3. 5. Et
Victoria. Idem 12. 1. 2. conf. Cic. 4. Acad. 20. Et 2. de Nat. Deor. 41.
Fidebo, futurum antiquum, teste Nonio, Nævii testimonium citante, ubi ait, Tibi quum fidebo, fidelis ero.
Fidere absolute. Philelph. ex Theocrito,
Fidere, Batte, decet, melius cras forsan habebit.

FIDENS, entis. Partic. [θαῤῥῶν, θαῤῥαλέος] Cic. 1. de Nat. Deor. 93. Istisne fidentes somniis, non modo Epicurus & Metrodorus, & Hermachus, contra Pythagoram, Platonem, Empedoclemque dixerunt, &c.
Dubitans & Fidens, contraria. Cic. 10. Att. 7. Istum enim victorem magis relinquendum puto, quam victum; & dubitantem magis, quam fidentem suis rebus.
Fortis & fidens. Cic. 3. Tusc. 14. Qui fortis est, idem est fidens, quoniam confidens mala consuetudine loquendi in vitio ponitur; ductum verbum a confidendo, quod laudis est. Qui autem est fidens, is profecto non extimescit.
Animus prudentia consilioque fidens. Cic. 1. Off. 81.
Animo fidenti gradi ad mortem. Cic. 1. Tusc. 110.
Brachiis juventus fidens. Hor. 3. Carm. 4. 50.
Fuga fidens Parthus. Virg. 3. Georg. 31.
Puer bene sibi fidens. Cic. 6. Att. 6.
Præsidio fidens. Hor. 1. Epist. 19. 81.
Voce fidenti loqui. Cic. 2. de Divin. 64. Ex quodam poeta.
Animi fidens. Virg. 2. Æn. 61.
Compar. Apul. Met. 5. pr. Psyche paullo fidentior intra limen sese facit. Ammian. 16. 31. Romanus fidentior.
Superl. Idem 27. 24. Fidentissimo impetu.

FIDENTER, Adv. [θαῤῥαλέως] h. e. Tuto & cum fiducia. Cic. 2. de Orat. 80. Tum ille fidenter homo peritissimus confirmare, &c.
Timide & Fidenter, contraria. Cic. 2. de Divin. 67. Timide fortasse signifer evellebat, quod fidenter infixerat.
Fidenter agere. Cic. 4. Acad. 24. Et 2. de Fin. 21. At ille non pertimuit saneque fidenter, istis quidem ipsis verbis, inquit.
Compar. Fidentius scribere alicui. Cic. 6. Att. 1.
Superl. Ammian. 17. 2. Ausi omnes accedere fidentissime. Idem 19. 8. Dimicantes fidentissime. Augustin. de Vera Rel. cap. 3. pr. Fidentissime dixerim.

FIDENTIA, æ. f. [θάῤῥος, πεποιθία] Cic. 4. Tusc. 80. Et si fidentia id est firma animi confisio, scientia quædam est & opinio gravis, non temere assentiens; metus quoque est diffidentia expectati & impendentis mali. Idem 2. de Invent. 162. Fidentia est, per quam magnis & honestis in rebus multum ipse animus in se fiduciæ, certa cum spe, collocavit.

FĬDĒLIS, e. [πιστὸς, εὔορκος] Cui fides tuto adhiberi potest; vel Qui fidem servat. Plaut. Capt. 2. 3. 79. Cic. 4. Fam. 1. Aut siquem tuorum fidelium voles, ad me mittas.
Ad vetustatem fidelis. V. AD præp.
In amicitiis fidelis. Cic. 2. de Fin. 81.
Imperio fidelis. Cic. de Arusp. Resp. 29.
Officiis fidelis. Cic. 5. Verr.
Pice fidelior explendis rimis arundo contusa. Plin. lib. 16. cap. 36.

Amicitia

Amicitia fidelis. Cic. de Amicit. 54.
Animo fideli & clementi in aliquem esse. Ter. Hec. 3. 5. 22.
Animo fideli in dominum servus. Cic. pro Milon. 29.
Auxilia fidelissima. Cic. ad Brut. 16.
Comprehensio fidelis & vera. Cic. 4. Acad. 401.
Conjux fidelis. Ovid. in Ibin, 356.
Conjux fidelissima. Cic. 1. Q. frat. 3.
Consilium fidele dare. Cic. pro Cluent. 85.
Cura fidelior. Ovid. 1. de Arte Am. 555.
Desideriis icta fidelibus. Hor. 4. Carm. 5. 15.
Doctrina, domus, & ars, & ager etiam fidelis dici potest. Cic. 16. Fam. 17.
Familiaritates Græcorum parum fideles. Cic. 1. Q. frat. 1.
Gratia fidelissima mihi conjunctus homo. Cic. pro Milon. 76.
Intentio fidelis, pro Seria. Sen. Epist. 72. Si quicquam ex studio, & fideli intentione laxaverint, retro eundum est.
Lacrymæ fideles. Ovid. 13. Epist. 127.
Medicus fidelis. Hor. 2. Serm. 3. 147.
Mente fideli casta sis. Tibul. lib. 1. 6. 75.
Monitus fidelis. Ovid. 13. Met. 722.
Oculis subjecta fidelibus. Hor. in Arte Poet. 181.
Opera fidelis. Plaut. Perf. 1. 1. 49. Obsecro te, resecroque, operam da hanc mihi fidelem.
Pax fidelis. Ovid. 4. de Pont. 9. 77.
Servus egregie fidelis. Cic. 1. Q. frat. 1.
Silentium fidele. Hor. 3. Carm. 2. 25.
Socius fidelissimus. Cic. pro Font. 3.
Fideles substantive, Servi ministrique appellantur. Cic. 4. Fam. 1. Si quem tuorum fidelium velis ad me mittas. Vet. Gloss. Fidelis, πιστὸς δοῦλος. conf. Taubm. ad Plaut. p. 263. v. 79.
Fidelem se hero suo facere. Plaut. Mil. 2. 4. 55.

Dum te fidelem facere hero voluisti, pæne absumptus es.

Nemo credit ei, nisi quem fidelem putat. Cic. pro Rosc. Amer. 112.
De Servis quem habuit fidelissimum. Nep. 2. 4. 3.
Fidelis, Ecclesiasticis dicitur, Qui Christianus est factus. V. Prudent. Perist. 2. 443. & 5. 334.

FĬDĒLĬTAS, ātis. f. [τὸ πιστὸν] Fiducia, & credulitas, vel etiam fidei persolutio. Cic. 1. Q. frat. 2. Quibus in rebus etiamsi fidelitas summa est, quod prorsus credo, &c. Sic 5. Verr. Tanta auctoritas est in eorum hominum fidelitate.
Erga patriam fidelitas. Cic. 10. Fam. 17.
Operam & fidelitatem alicujus desiderare. Cic. 16. Fam. 11.
Fidelitate & benevolentia alicui satisfacere. Cic. 13. Fam. 21.
Amicorum fidelitate servata alicujus vita. Cic. pro Planc. 71.

FIDELĬTER, [πιστῶς] Adv. Æque & juste. [Immo potius Cum fide.] Cic. 1. Off. 92. Hæc præscripta servantem licet graviter, magnifice, animoseque vivere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amice.
Curare fideliter merces alicui. Cic. 15. Att. 20.
Discere fideliter artes. Ovid. 2. de Pont. 9. 47.
Inaurato ibi fidelissime simulacro. Plin. 33. cap. 3.
Monere aliquem fideliter. Ovid. 15. Epist. 67.
Permanere constanter & fideliter in amicitia Populi Romani. Liv. 33. 35.
Retinere commissa fideliter. Hor. 1. Epist. 19. 70.

Nec retinent patulæ commissa fideliter aures.

Servire alicui fidelius. Ovid. 7. Met. 563.
Valere fidelius constantiusque. Gell. 17. 12.
Fidelissime narrare. Plin. Paneg. cap. 56.

FIDELE, Adv. [πιστὸν] pro Fideliter. Plaut. Fragm. 3. 27. Fac fidele: cave fluxam fidem feras. ex Non. 11. 25. Antiquum. Prudent. in Romano 426.

—— nunquam pro salute & maximis
Fortissimisque principis cohortibus
Aliter precabor, quam fidele ut militent.

Potest Enallage esse, ut Dulce ridere.

FĪDUS, Adj. [πιστὸς] Cui fidendum est. Plin. in Paneg. 79. Virg. 2. Æn. 281.

—— spes ô fidissima Teucrûm.

Cic. de Amicit. 53. Quos fidos amicos habuisset, quosque infidos.
Amicus fidus. Catul. 99. 1.
Animus fidus. Liv. 25. 15. Quo ubi ventum est, coorti cum clamore equites, propere inconditam Thurinorum turbam, nec satis fido animo unde pugnabat stantem, extemplo in fugam averterunt.
Aures fidæ. Ovid. 10. Met. 382.
Conjux fidissima. Ovid. 1. de Pont. 4. 45.
Cultor fidissimus imperii Romani. Liv. 26. 32.
Custos fidissima. Ovid. 5. Fast. 45.
Custodia fida. Cic. 2. de Fin. Inest ad humanam societatem justitiæ fida custodia. Sic 2. de Nat. Deor. 158.
Domus fida. Ovid. 1. Trist. 3. 64.
Ensis fidus. Virg. 6. Æn. 524.
Familiaritas fida. Cic. 2. Off. 30.
Interpres fidus. Hor. de Arte Poet. 133.
Medicus fidus. Hor. 1. Epist. 8. 9.
Minister fidus. Ovid. 2. Met. 837.
Pax fida Romanis fuit cum Porsena. Liv. 2. 15. extr.
Pectora fida. Ovid. 9. Met. 249.
Servus fidissimus domino. Liv. 33. 28. extr.
Silentia fida. Virg. 3. Æn. 112.
Sodalis fidus. Ovid. 1. de Arte Am. 752.
Subsidium fidissimum. Tacit. 5. Ann. 8. Quasi fidissimum ad subsidium perfugisset.
Terra fida. Ovid. 5. Met. 491.
Uxor fidissima. Cic. 14. Fam. 4.
Compar. Justin. 16. 5. 2. Ut eos sibi fidiores redderet.
Superl. Fidissimi nostris rebus. Hirt. Bell. Afric. cap. 79.

FIDUSTUS, a, um. a Fidus; ut a Vetus, Vetustus. Festus, Fidusta a Fide denominata, ea quæ maxime fidei erant. [Lego Maximæ.

FIDE, issime. Adv. [πιστῶς] Idem ac Fideliter. Cic. 2. Fam. 16. Nec me ista terrent quæ mihi a te ad timorem fidissime atque amantissime proponuntur.

FIDĀMEN, ĭnis. n. pro Fiducia apud Tertul. Carm. ad Senat. 83. Corrige delictum fidamine.

FĪDŪCIA, æ. f. [πεποίθησις, παῤῥησία] Audacia, securitas. In bonum fere semper accipitur, quamvis aliquando in malum. Plin. Epist. 342. Merito habuisti, Secunde carissime, fiduciam animi mei.
Propter tuam fiduciam. Plaut. Bacch. 3. 3. 9.

Nunc propter te, tuamque pravos factu'st fiduciam.

Judicia fiduciæ, tutelæ, societatis. Cic. pro Rosc. Com. 16. & 3. de Nat. Deor. 74. V. infra de dictionis hujus signif. in jure.
Formæ fiducia. Ovid. 8. Met. 435.
Juris fiducia. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Minimæ fiduciæ manus, Cui parum fiditur. Liv. 8. 8.
Fiducia mea, h. e. Meo periculo. Plaut. Pœn. 5. 4. 39.

Mea fiducia hercle haruspex, patrue, his promisit, scio,
Libertatem: quia me amare hanc scit.

Fiducia mei, Idem. Plin. Epist. pen. lib. 4. Virg. 8. Æn. 395.

—— fiducia cessit
Quo tibi diva mei?

Fiducia sui. Liv. 25. 37. Mirabundique, unde tot hostes tam subito exorti prope deleto exercitu forent: unde tanta audacia, tanta fiducia sui, victis ac fugatis, &c.
Qua fiducia id facere audeam, nec quid me nunc faciam scio. Ter. And. 3. 5. 7. Virg. 1. Æn. 136.

Tantane vos generis tenuit fiducia vestri?

Idem 9. Æn. 188.

Cernis quæ Rutulos habeat fiducia rerum.

Audax fiducia. Stat. 6. Theb. 393.
Falsa formæ fiducia. Propert. lib. 3. 24. 1.
Mendax fiducia. Ovid. 2. de Pont. 4. 31.
Mutua inter se fiducia. V. MUTUUM.
Pallens fiducia. i. e. Metu mixta. Stat. 6. Theb. 393.
Tenuis in volucri fiducia cursu. Stat. 5. Theb. 167.
Vana pedum fiducia. Ovid. 10. Met. 120.
Addere fiduciam alicui. V. ADDO.
Afferre fiduciam. V. AFFERO.
Fraudare quempiam per rationem fiduciæ. Cic. pro Cæcin. 7.
Habere orationis fiduciam. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Jactare fiduciam. Quintil. lib. 4. cap. 1. Adversarius enim fiduciam partis suæ jactat.
Præ se ferre fiduciam. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Stabilis benevolentiæ fiducia in vita tyrannorum esse non potest. Cic. de Amicit. 2.
Tangit fallax animum fiducia. Ovid. 11. Met. 430.
Fiducia in virtute alterius, Existimatio quam de fide & virtute alterius habemus. Liv. 24. 5. extr. Consciorum nemo, quum diu socius consilii torqueretur, aut latuit, aut fugit: tantum illis in virtute ac fide Theodoti fiduciæ fuit, tantumque ipsi Theodoto virium ad arcana occultanda.
Facere fiducia alicujus quod facimus. Cic. 7. Verr. 175.
Alicujus fiducia spoliare provinciam. Cic. 2. Verr. 40.
Fiduciam eam diligentiæ tibi habeo, ut credam te omni ratione id acturum, ne sint obnoxii injuriis. Plin. Epist. 299. Barbari dicunt, Credo quod tu eris tam diligens quod.
Possit sic dici etiam Fidem. H. St.
Fiducia a Spe differt, ut major & certior. Sen. Epist. 16. Jam de te spem habeo nondum fiduciam.
Fiduciam veteres pro Crimine etiam & Audacia posuisse Servius ad 2. Æn. 61. notat. conf. Non. 4. 205.
Fiducia, est Quum res aliqua, sumendæ mutuæ pecuniæ gratia, vel nuncupatur, vel in jure ceditur.
Fiduciam accipere, Cic. in Topic. 42. Si tutor fidem præstare debet, si socius, sicui mandaris, siqui fiduciam acceperit, debet etiam procurator. Boetius in quarto commentario Topicorum, Fiduciam (inquit) accepisse dicitur cuicunque res aliqua ea lege mancipatur, ut mancipanti aliquando remancipet. Veluti siquis tempus dubium timens, amico potentiori fundum mancipet, redditurο quum tempus illud dubium præterierit. Cic. pro Flacc. 51. Pecuniam adolescentulo grandi fœnore, fiducia tamen accepta, occupasti. Hanc fiduciam commissam tibi dicis, tenes hodie ac possides. Eum tu testem spe recuperandi fundi paterni venire ad testimonium dicendum coegisti. Hæc Cic. Pecuniam (inquit) fœneratitiam a te sumpsit adolescens, ob eamque fundum fiduciarium dedit. i. e. Fiduciaria mancipatione. Budæus. V. ACCIPIO. conf. Liv. 32. 38. & Sigon. de Judic. 1. 5.
Committere fiduciam, quid sit, ex præcedenti Ciceronis exemplo intelligitur.
Conducere opus fiducia sua. V. Adversio, in ADVERSUS.
Fiducia, est Contractus, quo fidem alterius sequuti, rem ei aliquam simulandi tantum caussa mancipamus: inde ducta appellatione, quod nulla alia re, quam fide ac probitate emptoris freti, eam venditionem interponimus. Unde Fiduciarius emptor ille recte appellabitur, quemadmodum hæres Fiduciarius dicitur, cujus fidei suam hæreditatem testator ad tempus tantum credit. V. plura apud Hotomanum, in Comment. verb. juris.
Fiduciæ, arum. pl. sunt Pignora & Hypothecæ. Cic. 3. Off. 17. Fidei bonæ nomen existimabant manare latissime idque versari in tutelis, societatibus, fiduciis, &c. Idem pro Rosc. Com. 16. Si qua sunt privata judicia summæ existimationis, & pæne dicam capitis, tria hæc sunt, fiduciæ, tutelæ, societatis. [Hic est genet. sing.] Hinc apud veteres jurisconsultos Fiduciæ judicium est, quod Trebonianus dixit Pignoratitium judicium. V. Salmas. de Modo Usur. cap. 14.

FIDUCIALITER, Adv. Cum fiducia. Gloss. Vet. παῤῥησιάζομαι, fiducialiter ago. Ambros. Virg. laps. 3. Fiducialiter intueri. conf. Augustin. Confes. 9. 13.

FIDUCIARIUS, Adj. [πιστικὸς] Budæus, Omnino fiduciariam mancipationem vel venditionem, venditionem hodie vocamus sub redimendi, redhibendique lege factam. Idem alio loco, Fiduciariam possessionem appello, quam sub *manu regia* possidere vocant, quasi fide data acceptam, a fiducia tamen dictam. Liv. 32. 38. Optimum ratus Nabidi eam Lacedæmoniorum tyranno, velut fiduciariam

dare, ut victori sibi restitueret: siquid adversi accidisset, ut ipse haberet. De Corintho loquens quam Philippus Nabidi ea lege dederat, ut si victor ex bello rediisset, Nabis ei restitueret. Sic Cæs. 2. Bell. Civil. 17. Neque se ignorare quid sit officium legati, qui fiduciariam operam obtineret. Legatum pro Vicario, i. e. locum tenente intelligendum, quem propterea fiduciariam operam obtinere dixit, quia redeunte Imperatore aut Consule, cedere eum oportet. Curtius etiam eodem modo usus est, 5. 9. 8. Inde Fiduciarius hæres a Jaboleno vocatus est fideicommissarius, in l. Sejus, ad Trebel.

Fiduciarius servus, pro Oppignerato. Paul. lib. Sent. 2. cap. 12. Quicquid creditor per fiduciarium servum quæsivit, sortem debiti minuit.

Fiduciarius tutor. V. Tutor, ōris, in TUEOR.

FĪDŪCIO, āre. Verbum Jurisconsultorum veterum. Unde Tertul. de Idololat. cap. 23. Fiduciare pignoribus. V. Rigalt. in loc. Vet. Gloss. Fiduciat, ὑποτίθεται. Fiduciatus ὑποτιθέμενος. Vetus inscriptio in vinea Card. Carpensis, DIS MANIBVS. M. VLPIVS AVG. LIB. SYMPHOR. FLATVRARIVS AVRI ET ARGENTI MONETAR. SIBI ET VLPIAE HELPIDI, &c. FECIT, ET LIBERTIS LIBERTABVSQVE VTRIVSQVE SEXVS, &c. EA CONDITIONE NE FIDVCIENT, NE VENDANT, NEVE ALIO QVO GENERE ID SEPVLCHRVM SIVE MONVMENTVM EST, ALIENARE VLLI POTESTAS SIT. V. Gruter. Inscript. p. 638. n. 4.

FIDUCIATUS, a, um. Tertul. & Gloss. vet. in superiori dict.

FĬDES, is. f. [χορδὴ, κιθάρα, λύρα] Genus citharæ, quæ & Lyra dicitur, Chordæ. Cic. in Hortens. Ponendæ sunt fides & tibiæ. Sic 3. de Orat. 214. Festus, Fides, genus citharæ, dicta quod tantum inter se chordæ ejus, quantum inter homines fides, concordent. Pers. 6. Sat. 4.

Atque marem strepitum fidis intendisse Latinæ. Hor. 1. Carm. 17. 18.

—— fide Teia Dices.

Conspicuus fide, Apollo. Ovid. 5. Epist. 139.
Canoræ fides. Virg. 6. Æn. 120. V. CANORUS.
Adhibere fides epulis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Assumpta fide pulsus luctus. i. e. Cithara. Val. Flac. 4. Argon. 88.
Canere fidibus. Quintil. lib. 1. cap. 10. V. CANO.
Cecinisse fidibus præclare dicitur Epaminondas. Cic. 1. Tusc. 4.
Contentæ & incontentæ fides. Cic. 4. de Fin. 75. Ut, inquit, in fidibus pluribus, si nulla earum ita contenta numeris sit, ut concentum servare possit, omnes æque incontentæ sint: sic peccata quia discrepant, æque discrepant: paria sunt igitur.
Discebant fidibus antiqui. Cic. de Senect. 26.
Docere aliquem fidibus. V. paulo post FIDICEN.
Jungere vocem fidibus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Movere fides. Lucan. ad Pison.
Scire fidibus. Ter. Eun. 1. 2. 53.
Fidis, ut & Fidicula, Sidus est Lyræ. Columel. lib. 11. cap. 2. Cal. Febr. Fidis incipit occidere.

FĬDĪCŬLA, æ. f. [κιθαρίδιον, λυρίον] Parva lyra. V. Vall. 1. 5. Gell. lib. 1. 11. Sed enim Achæos Homerus pugnam indipisci ait, non fidicularum, tibiarumque concentu conspiratam. Cic. 2. de Nat. Deor. 22. Quid si platani fidiculas ferrent numerose sonantes?

Fidicula, Sideris nomen. Plin. lib. 18. cap. 26. Pridie nonas Januarii Cæsari Delphinus matutino exoritur, & postero die Fidicula, quo Ægypto Sagitta vesperi occidit. Ibid. cap. 25. Fidiculæ occasus Autumnum inchoat. Hoc sidus Arato dicitur & Chelys & Lyra.

Fidicula item Capillaris herba, Trichomanes. [Immo Filicula.

FIDICULÆ, arum. f. numero tantum plur. sumitur pro Instrumento torquendi, ex duobus, ut putatur, obliquatis lignis compacto, ab extorquenda veritate ac fide. V. Isidor. 5. 27. Vel a nerveis funibus, vinculisque, quibus ad illum modum homines torquendi alligantur. Hæc Valla lib. 1. Sed verius putatur esse tormentum quo sontes a tortore funibus alligati, vulgo torquentur. Sen. lib. 3. de Ira, Equuleus, & fidiculæ, & ergastula, & cruces. Suet. in Tiber. cap. 62. Excogitaverat autem inter genera cruciatus etiam, ut larga meri potione per fallaciam oneratos, repente veretris deligatis, fidicularum simul, urinæque tormento distenderet. Idem Calig. cap. 33.

Fidiculæ, quæ in tormentis numerantur, videntur Turnebo Advers. 4. 3. lascivia quadam joci nomen invenisse, quod ut in fidibus nervi, item quoque ut nervi hinc & inde multis funibus homines distendebantur. Sed & illa machina funes multos, ut nervos habebat. V. Ferrar. Elect. 1. 6. Durant. Var. Lect. 1. 15. Sigon. de Judic. 1. 17. vel Lex. Pitisc.

FĬDĬCEN, ĭnis. m. [κιθαρῳδὸς, κιθαριστὴς] Qui canit fidibus. Cic. 9. Fam. 22. Socratem fidibus docuit nobilissimus fidicen.
Fidicen & tibicen mundus. Cic. 3. de Nat. Deor. 22.
Romanæ fidicen lyræ. Hor. 4. Carm. 3. 23.
Ut Tibicen, Tubicen. H. St. Add. Cornicen, Liticen, Cicuticen, Psalmicen, Siticen. Sambucen, Lyricen &c. & cum Præpositione Oscen. de quibus s. l. V.

FIDĬCĪNA, æ. f. Mulier fidibus canens. Ter. Eun. 3. 2. 4. Ecquid nos amat de fidicina istac? Ibid. 5. 6. 15. Quandam fidicinam amat hic Chærea.

FIDICINIUS, Adj. [κιθαρῳδικὸς] Quod pertinet ad fidicinem, ut Ludus fidicinius. Plaut. Rud. prol. 43. Eam vidit ire e ludo fidicinio domum.

FIDICINARIUS, i. m. Idem qui Fidicen. Gloss. Gr. Lat. λυριστὴς, Fidicinarius.

FIDICINO, āre. Fidibus canere. Mart. Capell. lib. 9. & Gloss. Gr. Lat. λυρίζω, fidicino.

FIDICULANIUS Falcula, Senator, Populi Romani splendor, decus atque ornamentum judiciorum, exemplar antiquæ religionis. Hæc Cic. pro Cæcin. 28. per ironiam.

FĬDIUS Deus, [Ὅρκιος θεὸς] Jovis filius, a Fide dictus, ut nonnullis placet. Deus Sabinorum tribus diversis appellatus nominibus; Sanci, Sangi, & Sabi, per quem jurari solitum, Medius Fidius. V. Varr. de L. L. 4. 10. & Fest. conf. Plin. 4. Epist. 3. & Lex. Pitisc. Plaut. Asin. 1. 1. 8.

Per deum Fidium quæris: jurato mihi
Video necesse esse eloqui. Fuit apud veteres Romanos in honore maximo, adeo ut templa cum sacrificiis meruerit. Cultus est a veteribus in Quirinali jugo Nonis Junii. Ovid. 6. Fast. 213.

Quærebam, Nonas Sanco, Fidione referrem, &c. V. MEDIUSFIDIUS. & DIUS.

FIDO, FIDUCIA, FIDUCIARIUS, FIDUS, &c. V. FIDES, ei.

FIDULUS, Viri proprium, de quo Cic. in Vatin. 31. Cum C. Fidulo atrato. Al. Figulo vel Figulio. [Possit & Vibullio legi, vel Vitulo, quod est cognomen gentis Voconiæ.

FIDUSTA. V. FIDES.

FIDUSTIUS, M. Senator, temporibus Syllæ vixit, ab eoque proscriptus, non alia de causa a M. Antonio iterum proscriptus est, quam quia proscriptus fuisset. Meminit Plin. lib. 7. cap. 43. Dioni Philuscius audit lib. 47. Nisi erratum est.

F I G

FIG. Figulina, Figulus, Figura.

FIGMEN, FIGMENTUM. V. FINGO.

FIGO, xi, xum, [πηγνύω, σκίμπτω, πακτόω] ĕre. Diomedes Fictum probat ex Scauro, his verbis, Sagitta confictus. Est autem Figere, Immittere. Columel. Palum humi fixit. Virg. 4. Georg. 115.

—— ipse feraces
Figat humo plantas.

Figere in poste. Cic. 3. Att. 15. Ast tute scripsisti ad me quoddam caput legis Clodium in curiæ poste fixisse, ne referri, neve dici liceret.
Adversarios figere & amicitiis parcere. Cic. in Orat. 89.
Apros cuspide fixit. Ovid. 2. de Arte Am. 190.
Carnes figere verubus. Virg. 1. Æn. 216.
Cervos figere. V. CERVUS.
Gradus figere. Valer. 7. Argon. 559.
Gravidam fixisset quum levis hasta suem. Martial. lib. Spectac. 12.
Imbrices figere clavulis. Cato cap. 21. Plin. lib. 10. cap. 40.
Mucrones figere in aliquo. Cic. 14. Philipp. 6.
Mucronem lævo tempore fixit. Ovid. 5. Met. 116.
Notas in collo figere dente. Tibul. lib. 1. 8. 38.
Palum figere in parietem. Plaut. Mil. 4. 4. 4.
Pedem figere. Virg. 6. Æn. 159.

It comes, & paribus curis vestigia figit. Ubi Servius, Aut simili solicitudine detentus incedit. Aut figit vestigia, id est stat subito: quod cogitantes facere consueverunt.

Tela figere. Propert. lib. 2. 9. 38.
Telis diversis nostri figebantur. Hirt. Bell. Alex.
Figere, Affigere: h. e. Applicare, & quasi ad aliquid firmare. Unde omissa militia, sive gladiatura, milites seu gladiatores, arma figere dicebantur, quia ea in templis suspendebant, vel templorum parietibus affigebant. Liv. 4. 20. Spolia in æde Jovis Feretrii, prope Romuli spolia, quæ prima opima appellata, sola ea tempestate erant, cum solenni dedicatione dono fixit. de Cosso. Unde tractum est, ut
Figere arma sit Securum esse. Virg. 1. Æn. 248.

—— armaque fixit
Troja: nunc placida compostus pace quiescit.

Figere ad statuam. Plin. Epist. 159.
Legem figere. Cic. 14. Att. 12. Veruntamen ecce autem Antonius, accepta grandi pecunia fixit legem a Dictatore comitiis latam, qua, &c. Virg. 6. Æn. 622.

—— fixit leges pretio, atque refixit. Ubi Servius, Fixit ideo quia incisæ in æreis tabulis affigebantur parietibus. V. Brisson. Form. 2.

Senatusconsultum ære publico figere. Tacit. 12. Ann. 53. Et fixum est ære publico Senatusconsultum, quo libertinus Sestertii ter millies possessor, antiquæ parsimoniæ laudibus cumulabatur.
Tabulas figere, idem quod Figere leges. Cic. 12. Fam. 1. Tabulæ figuntur, immunitates dantur. Idem 1. Philipp. 3.
Figere aliquem maledictis, per translationem. Cic. 1. de Nat. Deor. 93. Zeno quidem non eos solum, qui tum erant, Apollodorum, Syllum, ceteros figebat maledictis: sed Socratem ipsum, &c.
Arcana murmura figit auribus. Stat. 1. Achil. 380.
Beneficium trabali clavo figere. Cic. 7. Verr. 52. Proverbialis loquutio: nam beneficium quod Mamertinis fecerat, volebat Verres clavo trabali, i. e. Indissolubili, figere. Ejusdem sensus est Herculanus nodus. Quadrat in eos qui sunt arctissima necessitudine conjuncti & copulati. V. Erasm. in Chiliad.
Dicta hæc mea figite. Virg. 10. Æn. 104.
Mentem figere in re aliqua. Cic. 2. Fam. 5. Mentem denique omnem in Milonis consulatu fixi.
Modum figere, pro Imponere. Hor. 3. Carm. 15. 2.
Tandem nequitiæ fige modum tuæ.
Oculos figis in virgine. Ovid. 4. Met. 196. In terram. Sen. Epist. 11.
Oscula figere. Virg. 2. Æn. 490. Ovid. ad Liv. 95.
Querelas nostras intra te fige tacitus. Juven. 9. Sat. 94.
Tela deorum in impiorum mentibus figuntur. Cic. de Arusp. Resp. 9.
Vultus fixit in imagine divæ. Ovid. 4. Fast. 318.

FIXUS, Partic. [πεπηγμένος, πηκτὸς] Plaut. Trin. 4. 3. 33. Ad parietem sunt fixa clavis ferreis.
Fixus & fundatus. Cic. 1. Att. 16. De statu Reip. Bonorum omnium conjunctione, & auctoritate consulatus mei fixus & fundatus videbatur.
Arma parietibus fixa. Cic. 1. de Divin. 74.
Dolor fixus medullis. Sen. Herc. OEth. 4.
Mala fixa. Cic. 14. Fam. 4. Si hæc mala fixa sunt, ego vero te quamprimum, mea vita, cupio videre.
Saxis asperis fixus aliquis naufragio expulsus. Cic. in Pison. 43. ex vet. poëta.
Sententia fixa menti. Valer. 1. Argon. 548.
Studium salutis alicujus, & testimonium dignitatis in monimentis publicis fixum. Cic. pro Sext. 128.

Fixum,

Fixum, per translationem, pro Firmato. unde Fixum consilium. Cic. 8. Att. 22. Et simul scito labare meum consilium illud, quod jam satis fixum videbatur.
Ratum, firmum, fixum. Cic. 4. Acad. 27.
Fixum & statutum est. Cic. pro Muren. 62.
Sicut quid ille promisit, id erit fixum. Cic. 1. Philipp. 17.
Maneat, ac fixum sit, quod neque moveri, neque mutari potest. Cic. pro Rabir. Post. 25.
Fixa animo. Cic. 10. Fam. 34. Quæ perpetuo [illegible] meo fixa manebunt.
Stabile & fixum bonum. Cic. 5. Tusc. 40.
Stabile, Fixum, & ratum decretum. Cic. 3. Acad.
Fixum immotumque animo sedet. Virg. 4. Æn. 15.
Animis fixum tenere aliquid. Cic. pro Corn. Balb. 68.
Convellere aliquid fixum. Cic. pro Cluent. 26.
Compar. apud Arator. in Act. Apost. cap. 4.
Arva tremunt concussa locis, tu fixior hæres.
FIXE, Adv. Compar. Augustin. Epist. 6. extr. Ubi tenacius habitabit & fixius, nisi unde se Deum visurum esse præsumit?
FIXIO, ōnis. f. Vet. Gloss. Fixio, καθήλωσις, πῆξις.
FIXŪRA, æ. f. Idem. Vulg. Interp. Joh. 20. 25. Fixura clavorum. conf. Vet. Interp. Irenæi 5. 10. & Tertul. adverf. Gnost. cap. 1.
FIGLINA, FIGULARIS, FIGULUS, FIGURA. V. FINGO.

F I L

FILATIM. V. FILUM.
FILIA, FILIALIS, FILIASTER, FILIATIO. V. FILIUS.
FILICTUM, FILICULA. V. FILIX.
FILIPENDULA, Herba est, quæ urinæ remoratui, ejusque stillicidio auxiliatur: Item renum tum calculis, tum doloribus. Eadem stomachi inflationes discutit. Medetur suspiriosis & anhelantibus, omnibusque in universum morbis quos causa frigida excitaverit. Ex Matthiol. in Diosc. lib. 3. conf. Tragus de Stirp. Hist. lib. 2. cap. 122.
FILIPPI Nummi. V. PHILIPPUS.
FĪLIUS, i. m. [υἱός, παῖς, τέκος, τέκνον, κόρος, γόνος] Notum vocabulum. Filium ἀπὸ τοῦ φίλου dictum volunt, hoc est ab amore: quod omnium constantissimus amor sit parentum in filios. Perottus. Martinius ducit a φῦλον, i. e. γένος, genus, natio. ex φύω nascor, υ transeunte in ι, sicut ex φύω etiam est Fio. A Filo generationis deducit Suid. vet. Diction. V. eund. Martin. & Isidor. 9. 5. ubi quatuor modis Filii appellari docet, natura, imitatione, adoptione & doctrina.
Effigies probitatis paternæ, filius. Cic. 2. de Fin. 58.
Imago animi & corporis, filius. Cic. 6. Fam. 6.
Fratris filius. Ter. Phorm. 2. 1. 23.
Phædriam mei fratris video filium mihi ire obviam.
Blandus filius. V. BLANDUS.
Herilis filius. Plaut. Cist. 4. 2. 83. Bacch. 2. 2. 55.
Infans filius. Juven. 14. Sat. 49.
Justus filius, pro Vero. V. JUSTUS.
Minor filius. V. MINOR.
Adoptare filium, sive Pro filio. V. ADOPTO.
Amittere vel perdere filios vel liberos. Cic. 5. Fam. 16.
Cohibere filium. V. COHIBEO.
Condemnare. Cic. 1. de Nat. Deor. 90. Lex ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset.
Educare filium. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Eniti filios. Quintil. in proœm. lib. 6.
Pietate filius, consiliis parens, amore frater in me inventus est. Cic. Post redit. in Senat. 36.
Acerbum est parentum scelera, filiorum pœnis lui. Cic. Brut. 12.
Probum filium ex patre improbo nasci. Cic. pro Rosc. Com. 30.
Orbatus filio. V. ORBATUS.
Percutere filium securi. V. PERCUTIO.
Esse loco filii per ætatem. Cic. pro Domo, 35.
Filii etiam in bestiis & rebus inanimatis dicuntur. Columel. lib. 6. cap. 37. Ejusmodi admissarius nepotibus, quam filiis utilior. De equis. conf. Vet. Interpr. Juven. 10. Sat. 230.
Cæli filius est; Cujus virtutem miramur, vel Qui repentino advenerit. Lactant. 1. 11. conf. Tertul. Apol. cap. 10.
Filius familias. Cic. pro Cœl. 39. Illum filium familias, patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes. Sallust. cap. 43. Filii familiarum, quorum ex nobilitate maxima pars, parentes interficerent. Ubi notandum Sallustium dicere Filii familiarum, non Filii familias, quia sermo est de diversis familiis. Sic Tacit. 1. Ann. 26. & 11. Ann. 13. V. Varr. de L. L. 7. p. 98. Ed. tert. Steph. Lex. Pitisc. Filios familias appellat in Vesp. cap. 11. Suetonius. Neve filiorum familias fœneratoribus exigendi crediti jus unquam esset.
Filiifamilias & filiæ dicuntur, Qui sunt in aliena potestate. Nam qui ex me & uxore mea nascitur, in mea potestate est. l. 4. D. de his qui sunt sui.
Fortunæ filius dicitur is, Cui omnia prospero fortunæ eventu succedunt. Hor. 2. Serm. 6. 49.
Inconstantiæ filius. Varr. V. Casaub. in Matth. 26. 15.
Medicorum filii. i. e. Medici. ad quam rationem & illud Plaut. Bacch. 2. 3. 74. Megalobuli, vel ut al. Megabyzi filius. i. e. Megabyzus. V. Taubm. & Meurs. ad loc.
Terræ filii, dicuntur Penitus ignoti. Cic. 1. Att. 10. Sed hæc scribam ad te alias subtilius: nam neque adhuc mihi satis nota sunt: & huic terræ filio nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audeo. V. TERRA.
Filii, num. pl. etiam Filias comprehendunt. Quintil. 9. 3. p. 517. V. Burm. conf. Paul. l. 84. de verb. signif.
Fili in vocativo usitatum est unice. Sed antique Liv. apud Priscian. dixit, Jupiter Saturni filie.
FILIŎLUS, i. m. dimin. [τέκνιον] Plaut. Truc. 4. 3. 31. Cic. 1. Att. 1. Filiolo me auctum scito, salva Terentia. V. AUGEO.
Filiolus tibi nascitur. Juven. 9. Sat. 84.
FILIA, æ. f. [θυγάτηρ, παῖς] notissimum verbum.
Adultera filia. Juven. 14. Sat. 26.
Integra filia. V. INTEGER.
Matura viro filia. Virg. 7. Æn. 52.
Sola domum, & tantas servabat filia sedes,
Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.
Nubilis filia. Ovid. de Rem. Amor. 571.
Auctus est ibi filia in subsidium & solatium simul. Tacit. in Vit. Agric. 6. V. AUGEO.
Collocare alicui filiam.
Collocare filiam nuptui, vel in matrimonium. V. COLLOCO.
Despondere filiam suam alicui. Cic. pro Cluent. 179.
Incestare filiam. Tacit. 5. Ann. 19. Post quos Sex. Marius Hispaniarum ditissimus, defertur incestasse filiam, & saxo Tarpejo dejicitur.
Locare filiam. V. LOCUS.
Filiafamilias, f. Sen. ad Helv. cap. 14. & l. 21. §. 3. ff. de Pactis. & l. 195. §. 2. ff. de verb. signif. V. dict. super.
Filiabus, in testamentis ob discrimen sexus, ait Plin. dici consuevisse: quum his tantum nominibus adjici soleat, quæ numero plurali ES, litteris terminantur, ut Cupiditates, Dignitates, vel quæ US, ut Manus, Senatus, Fluctus. Hæc Charisius lib. 1.
Filiis in dat. & abl. pl. pro Filiabus habet Plaut. Pœn. 5. 3. 9. & Stich. 4. 1. 61.
FILIŎLA, æ. f. dimin. [θυγάτριον] Plaut. Rud. prol. 39. Cic. 1. de Divin. 103. Filiolam suam Tertiam, quæ tum erat admodum parva exosculans, animadvertit tristiculam. Idem 1. Att. 15.
FILIALIS, e. Adj. Augustin. Serm. 2. Fest. Pentecost. Cui non filiali obediebant amore.
FILIASTER, quo quidam utuntur pro Privigno, non Parvus filius est, sed Imitans filium. Auctor Valla lib. 1. Gloss. Gr. Lat. θυγατρίδης, neptis, filiaster. Inscript. vet. D. M. EPITYNCHANO FILIASTRO M. ANTONIVS HERMEROS B. M. F.
FILIATIO, ōnis. f. Agnitio filii. JCt.
FĪLIX, icis. f. [πτερίς] Herba passim in silvis, atque in agris crescens. a Findendo ducit Martinius, quia fissa habet folia. conf. Isidor. 17. 9. & Cic. 6. Att. 1. p. 581. Græv. Columel. lib. 2. cap. 2. Junci & graminis pernicies repastinatio est: filicis frequens extirpatio. Plin. lib. 27. cap. 9. Filicis duo genera nec florem habent, nec semen, &c. conf. Diosc. 4. 178. Virg. 2. Georg. 189.
Et filicem curvis invisam pascit aratris.
Maniplis filicum dura humus. Virg. 3. Georg. 297.
Neglectis urenda filix innascitur agris. Hor. 1. Serm. 3. 37.
De Pilis locorum obscœnorum transl. posuit Pers. 4. Sat. 40. V. Turneb.
FĪLĬCŬLA, æ. f. [πτερίδιον] Herba similis filici, quæ super muros antiquos, aut etiam juxta quercus crescere solet. Plin. lib. 26. cap. 8. Detrahit bilem polypodion, quam nostri filiculam vocant: similis enim est filici. Radix in usu, pilosa, coloris intus herbacei, crassitudine digiti minimi, &c.
Felicula dicitur a Catone R. R. cap. 158. Nisi mendum est. V. Græv. in seq. dict.
FĪLĬCĀTUS, a, um. Adj. Cic. in Parad. 1. 3. Quid autem Numa Pompilius? minusne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles urnulas fuisse, quam filicatas aliorum pateras arbitramur? Alii legunt Felicatas, al. Deliacas. Filicata patera dicta, quod ad filicis herbæ speciem sit cælata. Fest.
Filicatæ lances. Cic. 6. Att. 1. V. Græv. p. 581. Turneb. Adversf. 1. 14. extr.
FILICĬNA, æ. f. Herba similis filici, alias Radiolum. Apul. de Herb cap. 83.
FILĬCO, ōnis. m. Filicones, Mali & nullius usus, a Filici dicti. Fest.
FILICTUM, i. n. [πτερεὼν] Locus filicibus consitus. Columel. lib. 2. cap. 2. Juncone sit, an gramine vestitus, an filictis, aliisve frutetis impeditus. conf. Pallad. 9. tit. 3. ubi Filectum, per e, scribitur.
FILTRUM, i. n. Vet. Diction. Filtrum dicitur a Filum, quia ex filis, i. e. pilis animalium fit. Colum chymicum, pannus scil. villosus, vel charta emporetica. Hinc
FILTRATUS, a, um. Et
FILTRATIO, ōnis. f. quæ est Distillatio per filtrum. al. Feltrum. V. Martin.
FĪLUM, i. n. [νῆμα, ῥάμμα, κλωστὴρ, μίτος, σπάρτη] proprie Quod ex lino lanave trahendo ducitur: h. e. Linamentum, quasi minimum hilum. Varr. L. L. 4. Isidor. Fila dicta, vel quia ex pilis animalium sunt, vel quia lanificium filis tenuibus constat, in modum pilorum, id est quasi filorum. Lucilius, Surge mulier, duce filum non malum. Liv. 1. 32. Legatus ubi ad fines eorum venit, unde res repetuntur, capite velato (filum lanæ velamen est) Audi Juppiter, inquit, &c. Al. Filo.
Filus etiam dicebant veteres, teste Arnobio lib. 1. p. 36.
Atra fila trium sororum. Hor. 2. Carm. 3. 16. i. e. Parcarum.
Damnosa fila senectæ exuit. Stat. 1. Silv. 4. 7.
Improba fila. V. IMPROBUS.
Pendula fila. Claud. de Torpedine 20.
Tenuia fila aranei. Lucret. lib. 3. 384.
Tenui filo suspensa salus. Val. Max. 6. 4. 1.
Deducere fila. V. DEDUCO.
Deducit aranea filum pede. Ovid. 1. Amor. 14. 7.
Deducere filum pollice. Ovid. 4. Met. 25.
Intexuit albis purpureas notas filis. Ovid. 6. Met. 577.
Intexere filis canis frondes. Ovid. 15. Met. 372. de Bombycibus.
Legere fila. Virg. 10. Æn. 815.
Movere sonantia fila, Citharæ chordas ferire. Ovid. 10. Met. 89.
Relinquit incepta fila. Ovid. 6. Met. 34.
Resolvent fila tua triplices deæ. Ovid. 2. Met. 654.
Trajicere filum in acu. Cels. lib. 7. cap. 16. Al. Conjicere in acus.
Fila supremæ horæ. Martial. lib. 10. 5. Parcarum respicit fila.
Filum, Linea. Varro, Sumptoque atramento sutorio, filum duxit.
Filum, Lineamenta faciei, & venustas. Gell. lib. 14. cap. 4. Forma ac filo virginali dixit imaginem justitiæ fieri solitam. Idem lib. 1. cap. 9.

cap. 9. tradit Pythagoram explorare solitum discipulos ex totius corporis filo atque habitu. Quidam Physionomiam, vel Tractum faciei vocant.
Pari filo esse, & simili figura. Lucret. lib. 2. 341.
Subtili prædita filo. Lucret. lib. 4. 86. conf. Salmas. in Capitol. Max. jun. cap. 1. & Non. 4. 214. Plaut. Merc. 4. 4. 15. Satis scitum filum mulieris, i. e. Lineamentum oris, forma, vel species. Apul. 4. Miles. Virginem filo liberalem.
Filum orationis, pro Stilo, & dicendi forma genereque; ac compositione ipsius orationis. Gell. lib. 20. cap. 4. Amavi in utriusque epistola brevitatis elegantissimæ filum tenuissimum. Tractum est a textoribus, qui telam tenuissimo filo texentes, probatissimam conficiunt. Cic. de Amicit. 25. Sed aliud quoddam expetimus filum orationis tuæ. h. e. Aliud dicendi genus. Idem lib. 3. de Orat. 101. Primum silva rerum ac sententiarum comparanda est. Qua de parte dixit Antonius. Hæc formanda filo ipso & genere orationis. Silva: i. e. Materia & copia. Filum tenor est & perpetuus ductus orationis, quo materia subjecta continuatur, atque redigitur in unum corpus. V. Erasm. in Adag. Tenui filo.
Crassum filum. Cic. 9. Fam. 12. Munusculum mittere volui levidense, crasso filo. V. LEVIDENSUS.
Tenue filum argumentandi. Cic. in Orat. 124.
Tenui deducta poemata filo. Hor. 2. Epist. 1. 225. i. e. Stilo subtiliori, minusque grandiloqua oratione.
Uberius filum. Cic. 2. de Orat. 93. Omnes etiam tum retinebant illum Periclis succum, sed erant paulo uberiore filo. i. e. Abundantiore genere dicendi.
FILĀTIM, Adv. [κατὰ νήματα] Lucret. lib. 2. 830.
Filatim quum distrahitur, disperditur omnis.
FĪLO, [νήθω, μηρύω] āre. Filum ducere: cujus passivum est Filor. A quo fit compositum Effilo. Perott. conf. Fortunat. de Mart. 3. 112.
FILĀMENTUM, i. n. apud Medicos.
FILĀTUS, a, um. Sidon.

F I M

FIMBRIA, Cognomen fuit Romanæ gentis Flaviæ. Ex qua familia C. Fimbria crudelitate insignis, qui quum Q. Scævolæ, quem graviter vulnerandum curaverat, diem insuper dixisset, quærentibus quid in Scævola esset accusaturus, Quod (inquit) non totum corpore telum receperit. V. Cic. pro Rosc. Amer. 33.
Alius Fimbria consularis apud Cic. 3. Off. 77. & L. Fimbria. 7. Verr. 181.
FIMBRIA, æ. f. [πέζα, θύσανος, κράσπεδον, κροσσὸς] Vestimentorum extremitas. Non. 2. 318. Fimbriæ sunt omnis extremitas. Nomen est a Fibro, quod antiquis Extremum erat. V. Varr. de L. L. 4. 13. Plin. lib. 7. cap. 51. Jam signa letalia: in furoris morbo risum: sapientiæ vero ægritudine, fimbriarum curam & stragulæ vestis plicaturas.
Fimbriæ cincinnorum. Cic. in Pison. 25. Erant illi compti capilli, & madentes cincinnorum fimbriæ, & fluentes, cerussatæque buccæ.
Laticlaviæ mappæ, fimbriis hinc atque illinc pendentibus. Petron. cap. 32. conf. Salmas. ad Spartian. Pertin. cap. 8.
FIMBRIĀTUS, Adj. [θυσανωτὸς] Plin. lib. 17. cap. 10. Partemque aliquam e matris quoque corpore auferunt secum fimbriato corpore. Idem de urtica, lib. 21. cap. 15. Caule quoque mordaci, fimbriatis foliis. i. e. Serratis, denticulatis.
Videtur significare Replicatum, quod dicitur Gallice *fronzé*. Suet. in Cæs. cap. 45. Usum ferunt lato clavo ad manus fimbriato. V. ibi Casaub. & Oct. Ferrar. de Re vestiaria 2. 1. 19. & Lex. Pitisc.
FIMBRIATŬRIO, īre. Quintil. lib. 8. cap. 3. i. e. Ferri amore in Fimbriam. [vel potius Fimbriam æmulari. Sed V. Burm. not. p. 690.
FĬMUS, i. m. [κόπρος, ὄνθος] a φύω gigno, quia agros feraces facit. Isidor. 17. 2. Dictus fimus, quod fiat imus. i. e. Stercus, quod vulgo Lætamen vocatur, &c. Apulejus, Fimo fistula excusso. Plin. lib. 17. cap. 9. M. Varro principatum dat turdorum fimo ex aviariis.
Columbinus fimus. V. COLUMBUS.
Gallinæ fimus. Veget. Mulom. 3. 2. 13.
Ovillus fimus. in OVIS.
Reddere fimum, Excrementa ventris egerere. Plin. lib. 8. cap. 15. V. REDDO.
Pingui fimo saturare sola. Virg. 1. Georg. 80.
Fimus, fem. dixit Apulejus, quum ait, Liquida fimo strictim egesta.
FIMUM, i. n. Plin. lib. 28. cap. 12. Dolorem inflexibilem (Opisthotonon vocant) levat urina capræ auribus infusa, aut fimum cum bulbis illitum. Idem lib. 29. cap. 5. Prodest & fimum gallinaceum. Ibid. 5. Remedium est fimum caballinum.
Fimum bubulum. Columel. lib. 9. cap. 14.
FIMĒTUM, i. n. [κοπρὼν] pro Stercorario, vel sterquilinio. Plin. lib. 24. cap. 19. & 17. 9. Fimeta sub dio concavo loco, & qui humorem colligat, stramento intecta, ne in sole arescant, palo e robore depacto fieri jubet Virgilius.
FIMĀRIUS, i. m. apud Firmicum.
FIMŌSUS, a, um. in Digest.

F I N

FINDO, fidi, fissum, [ῥηγνύω, ῥήγνυμι, σχίζω] ĕre. Scindere & dividere veluti in duas partes. Columel. lib. 3. Curabis ut præacutissima falce, ab ea parte qua bifurca est, findas eam. Plin. lib. 10. cap. 23.
Findere & dividere. Cic. 2. de Legib. 6.
Aera findit. Ovid. 4. Met. 666. de Volante Perseo.
Agros Sirius findit. Tibul. lib. 1. 7. 21.
Cælum findere aratro. Ovid. 1. Trist. 8. 3. de Re impossibili.
Cor meum finditur. Plaut. Bacch. 2. 3. 17.

Heu cor meum & cerebrum, Nicobule, finditur,
Istius hominis ubi fit quaque mentio.

Euphrates illic finditur. h. e. Dividitur in alveum geminum & ramum efficit. Plin. lib. 6. cap. 26.
Freta findere classe. Propert. lib. 3. 4. 2.
Humum solidam findere carmine. Ovid. 1. Amor. 8. 18.
Mare findo carina. Propert. lib. 3. 9. 35.
Rura finduntur vomere. Claud. 1. in Eutrop. 112.
Terras findunt radices arborum. Cic. in Arat.
Via finditur in solidum cuneis. Virg. 2. Georg. 79.
Via se findit in ambas partes. Virg. 6. Æn. 540.
Findi, Præ indignatione rumpi, & dissilire. Pers. 3. Sat. 9.

—— turgescit vitrea bilis.
Finditur: Arcadiæ pecuaria rudere dicas.

Al. Findor, ut h. e. Usque adeo succenset atque stomachatur, quod non tam cito adsit minister, ut propemodum crepet. V. BILIS.
FISSUS, a, um. Partic. [σχιστὸς] ut, Lignum fissum. Virg. 9. Æn. 413.
Lingua fissa in duas partes. Ovid. 4. Met. 586.
Paries fissus tenui rima. Ovid. 4. Met. 65.
FISSUM, i. n. vocabulum Haruspicinæ proprium. Cic. 2. de Divin. 32. Fissum familiare, inquit, & vitale tractant. Ex quo loco apparet fissum duplex fuisse, unum familiare, ut opinor in jecore, alterum vitale; in aliis extis credo, ut pulmone, de quo Lucan. 1. 618.

—— parvisque secat vitalia limes.

Ex Turneb. V. FISSUS, ûs.
Fissa ani. i. e. Rimæ in ano, [ῥαγάδια] Cels. lib. 5. cap. 20. 5. Proprie autem ad ani fissa, vel ora venarum fundentia sanguinem, vel cancrum, &c. Idem 7. 30. Si qua fissa in eo induruerunt.
FISSIO, ōnis. f. [σχίσις] Idem. Cic. 2. de Nat. Deor. 159. Quibus quum terræ subigerentur fissione glebarum, &c.
FISSUS, ûs. m. Idem. Cic. 3. de Nat. Deor. 14. Unde porro ista divinatio? quis invenit fissum jecoris? [Videtur potius Fissum, i. n. esse, q. V.
FISSURA, æ. f. [σχίσμα, σχισμὴ] Divisura. Columel. lib. 4. cap. 29. Quod tum & totius obtruncatione vitis & cum ejusdem resectionis fissura præcipit fieri. Plin. lib. 10. cap. 63. Idem lib. 5. cap. 2. Fissura Nili, i. e. Divisio.
FISSICULO, āre. Findendo rimari. Apul. de Deo Socratis, p. 45. Vel somniis conformandis, vel extis fissiculandis. V. Scalig. in Catalect. p. 193.
FISSĬLIS, e. [σχιστὸς] Quod fissum est, aut findi potest. Plaut. Aul. 3. 2. 25. Ad focum si adesses, non fissile haberes caput. Plin. lib. 16. cap. 38. Columel. lib. 9. cap. 1. Erat fissilis stipes.
Robur fissile cuneis scinditur. Virg. 6. Æn. 181.
FINDIBĬLIS, e. Idem. apud JCtos.
FINGO, finxi, fictum, [πλάττω, σκήπτομαι, ἀποψεύδομαι, ἐπισκήπτω, σχηματοποιοῦμαι] ĕre. Componere, formare, proprie de figulo dicitur, qui vasa format ex luto. Inde generale fit vocabulum ad cetera quæ ingenio, manuque hominis artificiose formantur. Quintil. lib. 5. cap. 12. Statuarum artifices, pictoresque clarissimi, quum corpora quæ speciosissima fingendo, pingendoque effingere cuperent. Idem lib. 3. cap. 11. Nec pingere quisquam aut fingere cœpit a pedibus.
Fingere dicuntur etiam statuarii. Pictores pingunt, non fingunt. Cic. 5. Fam. 12. Neque enim Alexander ille gratiæ causa ab Apelle potissimum pingi, & a Lysippo fingi volebat. Paulo post, Nec minus est Spartiates Agesilaus ille perhibendus, qui neque pictam neque fictam imaginem suam passus est esse.
Facere & fingere. Cic. pro Domo 79. Quid te aut fieri aut fingi dementius potest?
Fingere & formare. Cic. 1. Acad. 6.
Fingi, gignique multa in agris propter fœcunditatem possunt. Cic. 1. de Divin. 94.
Quæ natura prona atque ventri obedientia finxit. Sallust. in Catil. 1.
E cera fingere. Cic. 6. Verr. 30. Cybiratæ sunt fratres quidam Tlepolemus & Hiero; quorum alterum fingere opinor e cera solitum esse, alterum esse pictorem.
In ceris fingere. Cic. 1. de Nat. Deor. 71.
Dici, aut fingi. Cic. pro Milon. 5. Quid enim nobis duobus Judices, laboriosius, quid magis solicitum, magis exercitum dici aut fingi potest, &c.
Animo fingere, Concipere, & mente excogitare. Cic. de Senect. 41. Quod quo magis intelligi posset, fingere animo aliquem jubebat tanta incitatum voluptate corporis, quanta percipi posset maxima.
Animo & cogitatione aliquid fingere. Cic. 5. Tusc. 68.
Cogitatione igitur fingite imaginem hujus conditionis meæ. Cic. pro Milon. 79.
Fingere ex sua natura ceteros: h. e. Ceteros ex suo ingenio judicare. Cic. pro Rosc. Amer. 26.
Suscipe paulisper meas partes, & eum te esse finge, qui sum ego. Cic. 3. Fam. 12.
Finge aliquem nunc fieri sapientem, nondum esse. Cic. 4. Acad. 86. Ulpianus l. cum quidam. D. de acquirenda hæredit. Finge obstetrices dicere.
Fingere aliquem voto. Plin. Epist. 112. lib. 6.
Amicitias fingere, pro Simulare. Cic. de Amicit. 51. Atque etiam mihi quidem videntur, qui utilitatis causa fingunt amicitias, amabilissimum nodum amicitiæ tollere. [Nisi Fingunt h. l. est Comminiscuntur, Contrahi, nascique statuunt amicitias utilit. c.
Fingere, dissimulare, obtegere. Cic. 1. Att. 15. Quicum ego conloquar nihil fingam, nihil dissimulem, nihil obtegam.
Animos audientium fingere. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Animi inopis me finxerunt dii. Hor. 1. Serm. 4. 18.

Di bene fecerunt, inopis me quodque pusilli Finxerunt animi.

Carmina fingere. Hor. 4. Carm. 2. 32. V. CARMEN.
Causas fingit ne det: h. e. Cavillatur. Ter. Eun. 1. 2. 58.

Is venit: postquam sentit me tecum quoque
Rem habere, fingit causas ne det, sedulo.

Causas fingere ad discordiam. Ter. Hec. 4. 4. 71.

Quum fingis falsas causas ad discordiam. Al. Confingis.

Comas auro finxerat. Stat. 5. Theb. 228.

Corpora

Corpora fingere lingua: h. e. Lingendo efformare quemadmodum leones & urſi ſolent ſuos catulos. Virg. 8. Æn. 634.
Credibilius fingere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Crimen fingere. Cic. 5. Verr. 141.
Equum fingere. Hor. 1. Epiſt. 2. 64.
   Fingit equum tenera docilem cervice magiſter
   Ire viam.
Fabricam fingere ad ſenem. Ter. Heaut. 3. 2. 34.
   Nonne ad ſenem aliquam fabricam fingit?
Faciem, vultum, ſonum nobis non poſſumus fingere. Cic. 1. de Orat. 127.
Fallaciam fingere. Plaut Aſin. 2. 1. 2. Ter. Heaut. 3. 2. 22.
   Aliquid reperiret: fingeret fallacias,
   Unde eſſet adoleſcenti, amicæ quod daret.
Falſum quidpiam fingere, pro Comminiſci. Ter. Eun. 1. 2. 120.
   Ego pol quæ mihi ſum conſcia, hoc certo ſcio,
   Neque me finxiſſe falſi quicquam, &c.
Favos fingere dicuntur apes, pro Artificioſe facere. Cic. 1. Off. 157. Apum examina non fingendorum favorum cauſa congregantur: ſed quum congregabilia natura ſint, fingunt favos.
Filium tuum ille Syrus mire finxit. Ter. Heaut. 5. 1. 25. V. Drakenb. ad Sil. 1. 445.
Formas apte fingetur in omnes. Ovid. 14. Met. 685.
Fortuna ſuis cuique fingitur moribus. Cic. in Parad. 5. conf. Plaut. Trin. 2. 2. 84.
Fugam fingere, pro Simulare. Plaut. Capt. 2. 1. 14.
   At fugam fingitis: ſentio quam rem agitis.
Futura ex eventis fingere. Cic. 6. Fam. 6.
Hominem fingere & fabricare. Cic. 4. Acad. 86. Etiamne hoc affirmare potes, Luculle, eſſe aliquam vim cum prudentia & conſilio, ſcilicet quæ finxerit, vel (ut tuo verbo utar) quæ fabricata ſit hominem.
Homines imitatores & narratores facetos natura fingit & creat. Cic. 2. de Orat. 219.
Jocum fingere triſti mente. Tibul. 3. 7. 2.
Libere & impune aliquid fingere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Maleficium fingere. Cic. pro Roſc. Amer. 116.
Mentem. ut, Actor enim moderatur & fingit non modo mentem & voluntates, ſed pæne vultus eorum, apud quos agit. Cic. 3. de Legib. 40.
Miſerum finxit aliquem fortuna. i. e. Reddidit. Virg. 2. Æn. 80.
Mores fingere. Cic. 4. Acad. 114. Tantum tibi arroges ut exponas diſciplinam ſapientiæ, naturam rerum omnium evolvas, mores fingas, fines bonorum malorumque conſtituas.
Nidos fingere. Plin. lib. 11. cap. 21.
Nidos fingere & conſtruere volucres videmus. Cic. 2. de Orat. 23.
Opprobria fingere quælibet in quemvis. Hor. 1. Epiſt. 16. 30.
Opus luteum fingit ſub trabe Hirundo. Ovid. 1. Faſt. 157.
Orationem inſtitutis aliquorum commode fingere. Cic. de Clar. Orat. 119.
Oratorem ſummum fingere. Cic. in Orat. 7.
Parricidia fingere, i. e. Struere, parare. Sen. Conſol. ad Marc. 26.
Pocula finguntur de humo. Ovid. 2. Triſt. 489.
Ad rectum fingi. Hor. in Arte Poet. 367.
   —— quamvis & voce paterna
   Fingeris ad rectum, & per te ſapis.
Religiones novas fingere ſibi ex Ioco. Cæſ. 6. Bell. Gall. 36?
Rhetora ſe fingere. Martial. lib. 2. 64.
Ridicula fingere ex tempore. Cic. in Orat. 87.
Se totum ad arbitrium & nutum eorum qui audiunt fingere & accommodare. Cic. in Orat. 24.
Sermonem fingere ad voluptatem alterius. h. e. Componere & accommodare. Cic. de Amicit. 98. Hos delectat aſſentatio, his fictus ad ipſorum voluptatem ſermo quum adhibetur, orationem illam vanam teſtimonium eſſe laudum ſuarum putant. [Malim, Ad ipſorum voluntatem.
Somnia ſibi fingere. Virg. 8. Ecl. 108.
Stultitiam fingere. Vict. de Vir. Illuſt. cap. 10. de Bruto.
Timores fingere. Ovid. 2. Amor. 8. 23.
Venuſtiſſime aliquid fingere. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Verba, ſicut molliſſimam ceram, ad arbitrium noſtrum fingere & formare. Cic. 3. de Orat. 175.
Verba inania fingis. Propert. lib. 3. 20. 5.
Verſus fingere. Hor. in Arte Poet. 382.
Virtutes fingere. Tacit. 6. Ann. 51. Occultum ac ſubdolum fingendis virtutibus.
Vultum fingere. Cæſ. 1. Bell. Gal. 39. Hi neque vultum fingere, neque interdum lachrymas tenere poterant.
Vultum & inceſſum ſibi fingere. Cic. 2. de Fin. 77. Quod ſi vultum tibi, ſi inceſſum fingeres, quo gravior viderere, non eſſes tui ſimilis: verba tu fingas, & ea dicas quæ non ſentias.
Vultum alterius fingere. Ter. Heaut. 5. 1. 13. Vultus quoque hominum fingit ſcelus.

Fictus, Partic. [πεπλασμένος, πλαστὸς] ſive Nomen ex partic. pro Simulato. Ter. Eun. 1. 2. 24. Cic. de Amicit. 79. In amicitia autem nihil eſt fictum, nihil ſimulatum.
Fictus & aſtutus. Hor. 1. Serm. 3. 62. i. e. Simulator.
Ab aliquo deo fictus quidam. Cic. 1. de Orat. 115. Sunt autem quidam ita naturæ muneribus in iiſdem rebus habiles, ita ornati, ut non nati, ſed ab aliquo deo ficti eſſe videantur.
Amore ficto ſuſpirare. Lucret. lib. 4. 1185.
Cauſa abs te per ſummam fraudem & malitiam ficta eſt. Cic. pro Quint. 56.
Cincinni ficti. Plaut. Truc. 2. 2. 32.
   Jam ego iſtos fictos, compoſitos, criſpos, cincinnos tuos,
   Unguentatos, usque ex cerebro expellam.
Crimina ficta. Tacit. 3. Ann. 37.
Cunctatio ficta. Tacit. 1. Ann. 46.
Deus fictus & commentitius. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.
Ebrietas ficta. Ovid. 1. de Arte Am. 597.
Fabula ficta & commentitia. Cic. 3. Off. 39.
Fabula ficta in vanum jocum. Tibull. lib. 3. 4. 68.
Gemitus dat fictos. Ovid. 6. Met. 565.
Gratia ficta linguæ. Ovid. 12. Epiſt. 12.
Homullus ex argilla & luto fictus Epicureus. Cic. in Piſon. 59.
Imago picta & ficta. Cic. 5. Fam. 12.
Materia non inerudite ad declamandum ficta. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Mulier ficta, i. e. Culta. Plaut. Stich. 5. 5. 4.
   Bene quum lauta eſt, terſa, ornata, ficta eſt; infecta eſt tamen.
[Videtur de cura capilli potiſſimum exponendum. V. Viris doctis ad Phædri 2. 2. notata. Conf. Cincinni ficti & fictor.
Officio ficto, ſimulataque ſedulitate conjunctus. Cic. pro Cæcin. 14.
Orationes fictæ. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Pectore ficto fatur. Virg. 2. Æn. 107.
Religio ficta. Cic. 1. Fam. 4.
Res fictæ & adumbratæ. Cic. de Amicit. 79.
Res fictæ & commentitiæ. Cic. pro Muren. 23.
Teſtis fictus ſubornari ſolet & imponi falſæ tabulæ. Cic. pro Cæcin. 71.
Voce ficta gloriam ſibi quærere. Ovid. 9. Met. 54.
Tenax ficti pravique. Virg. 4. Æn. 188. de Fama loquitur.

Fictor, ōris. m. [πλάστης, πλαστικὸς] Qui ex creta atque argilla opera facit. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Reliquos deos ea facie novimus, qua pictores, fictoresque voluerunt.
Fictor legum. Plaut. Epid. 3. 4. 86.
Fictor appellatur, Iſidor. 10. litt. F. a Fingendo & componendo aliquid: ſicut Qui capillos mulierum linit & pertractat, & ungit & nitidat. Sed & dii habebant ſuos Fictores, hoc eſt qui ſimulacra eorum exornabant. Sen. apud Auguſt. de Civ. Dei 6. 10. Alius nomina Deo ſubjicit, alius horas Jovi nunciat, alius fictor eſt (ita enim cum Lipſio legendum) alius auctor. Sic & FICTORES PONTIFICVM & VESTALIVM in antiquis lapidibus leguntur; & hi erant vel Qui de pane aut cera fictas hoſtias faciebant pro tenuioribus, vel Qui inter miniſteria ſacrorum liba fingebant.
Fictores etiam dicebantur Dulciarii operis factores. V. Caſaub. ad Suet. Aug. cap. 4. extr. & Varr. de L. L. 6. 3.

Fictrix, īcis. f. [πλαστὶς] Cic. 3. de Nat. Deor. 91. Ejus autem univerſæ fictricem & moderatricem, divinam eſſe providentiam.
Fictrices & Veratrices olim dictæ mulieres veneficæ & ſagæ, de quibus Scalig. in Cirin.

Fictio, ōnis. f. Lactant. de Opific. Dei cap. 12. In avium fœtibus primum oculos fingi, dubium non eſt: quod in ovis ſæpe deprehendimus. Unde fieri non poſſe arbitror, quin fictio a capite ſumat exordium. Idem Inſt. 1. 21. Ut aliquis poëtarum fictionibus credat. Arnob. lib. 4. Inducere Deorum neſcio quas fictiones. Uſus eſt & Quintil. 5. 10. & 8. 6. item 9. 3. ubi Proſopopœan appellavit Perſonæ fictionem.

Fictura, æ. f. i. e. Vocis formatio. Gell. 10. 5.

Fictus, ûs. m. Sariſb. 2. 27. Diſciplinæ fictum effugere.

Ficte, Adv. [πλαστῶς] Simulate. Cic. 3. Fam. 12. Nam ut vetus noſtra ſimultas antea ſtimulabat me ut caverem, ne cui ſuſpicionem ficte reconciliatæ gratiæ darem.
Ficte & fallaciter, Vere & ſapienter, contraria. Cic. pro Domo, 77. Jus a majoribus noſtris qui non ficte & fallaciter populares, ſed vere & ſapienter fuerunt, ita comparatum eſt, &c.
Ficte & ſimulate loqui. Cic. 1. Q. frat. 1.

Figmen, ĭnis. n. Prudent. Apoth. 798.
   Factor utroque hominem meditans de figmine junctim
   Ædificare ſui ſimilem. Et 1035.
   Os capere & fabro deitatis figmine naſci.

Figmentum, i. n. [πλάσμα] Quod fictum eſt. Cic. 2. de Orat. 188. Tantum eſt flumen graviſſimorum, optimorumque verborum, tam integræ ſententiæ, tam veræ, tam novæ, tam ſine figmentis, fucoque puerili, ut mihi, &c. Gell. 5. 12. Capræ figmentum. conf. Lactant. 7. 22. & Apul. Met. 4.

Fĭgŭlus, i. m. [κεραμεὺς, χυτρεὺς] Idem quod Fictor. Plin. lib. 35. cap. 12. Fingere ex argilla ſimilitudines Dibutades, Sicyonius figulus, primus invenit Corinthi, filiæ opera. Columel. lib. 11. cap. 1.
Figulus, Cognomen gentis Marciæ nobilis in Romana hiſtoria familiæ. V. Cic. Brut. 20. & 2. de Legib. 25.

Figulīna, æ. f. [κεραμεῖον] ſeu, quod magis a doctis uſurpatur, per ſyncopen, Figlina; Officina eſt in qua figulus opera facit. Plin. lib. 7. cap. 56. Figlinas Corrhœbus Athenienſis invenit. & lib. 35. cap. 12. Figlinarum opera imbricibus tubulis, tegulisque ad balineas humatis, vel ad tecta coctilibus laterculis frontatisque, aut quæ rota fiunt. Varr. 1. de R. R. cap. 2.

Figlīnus, a, um. Adj. [κεράμεος] ut, Figlina creta, Qua figuli utuntur. Plin. lib. 10. cap. 21.
Figlinum opus, Quale figuli facere ſolent. Plin. lib. 31. cap. 3. Olliſque e figlino opere crudis. conf. Vitruv. 5. 10.

Figlinum, i. n. [κεράμιον] Opus ipſum figuli. Plin. lib. 34. cap. 18. Alii limatam ſcobem, in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur figlinum.

Figlinarius, i. m. Idem qui Figulus in Digeſt.

Figulāris, e. [κεραμικὸς] Quod pertinet ad figulum. Plaut. Epid. 3. 2. 35. Verſutior es, quam rota figularis.
Figularis creta, Qua figuli utuntur. Columel. lib. 6. cap. 16. V. argilla, & paulo infra figuralis.
Figularia. n. pl. abſol. ut, Figularibus tritis, & picis liquidæ & fricti ſalis ſingulos ſextarios infundunt. Columel. lib. 7. cap. 5. Figularia vocat, Fragmenta teſtacea, vel lateritia.

Fĭgŭlo, āre. pro Fingere. Tertull. adv. Valent. cap. 24. Figulat hominem Demiurgus.

Figulātus, a, um. Partic. Idem de Carne Chriſt. cap. 9. Corpus hoc noſtrum de limo figulatum.

Figulatio, ōnis. f. Idem de Reſurr. Carn. cap. 5. Et de Anima, cap. 25.

Figulator, ōris. m. Idem ac Figulus. Gloſſ. vet. Græco Lat. κεραμεὺς, Faber figulator.

Figula-

Figularius, i. m. Idem. Gloff. Lat. Gr. Figularius, κεραμεύς.
Fictĭlis, e. [πλαστὸς, ὀστράκινος] Adj. Quod eft factum a figulo. Plin. lib. 35. cap. 12. Quæ rota fiunt, etiam fictilibus doliis ad vina excogitatis, & ad aquas. aliter Hard. q. V. Ibid. paulo fupra, Fictilem eum fuiffe, & ideo miniari folitum, fictiles in faftigio templi ejus quadrigas.
Di fictiles. Propert. lib. 4. 1. 5.
Figuræ fictiles. Cic. 1. de Nat. Deor. 71.
Imago fictilis. Propert. lib. 3. 3. 30.
Pocula fictilia. Tibull lib. 1. 1. 38.
Simulacra deorum fictilia in delubris dicata. Plin. 34. 7.
Vafa fictilia. Cic. 6. Att. 1.
Urna fictilis. Cic. in Parad. 1.
Fictĭle, is. n. [κεράμιον] Quicquid ex terra fingitur. Plin. lib. 35. cap. 12. Quoniam eo pervenit luxuria, ut etiam fictilia pluris conftent, quam murrhina.
Gulofum fictile. Juvenal. 11. Sat. 20.
Pura fictilia. Tibull. lib. 1. 1. 38.
Fictilibus cœnare pudet. Juvenal. 3. Sat. 168.
Nulla aconita bibuntur fictilibus. Juvenal. 10. Sat. 25. V. Broeck. ad Tibull. 1. 1. 30. conf. Sen. Epift. 5. & Aufon. Epigr. 8.
Ad Simulacra etiam refertur. Liv. 34. 4. Fictilia deorum.
Fictiliārius, i. m. Idem ac Figulus. Gloff. Gr. Lat. ὀστρακοποιός, Fictiliarius.
Fictītius, a, um. Plin. 23. 1. Fictitium non poteft appellari quod bion appellavimus. Scil. Vinum. Jul. Firmic. de Error. prof. Rel. Videtis ut veftros ementitos & fictitios deos turbulentus error excogitaverit.
Fingĭbĭlis, e. Fingi aptus. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. 104. Præ oculis fcintillarum fingibilis vifus. [i. e. Imaginarius, Apparens falfo.
Fĭgūra, æ. f. [ἰδέα, σχῆμα, τύπος, χαρακτὴρ] a Fingendo. Gell. 12. 28. Eft, ut ait Afconius ad 3. Verr. 57. circa geftum, fitumque membrorum. Cic. 1. Off. 126. Principio corporis noftri magnam natura ipfa videtur habuiffe rationem, quæ formam noftram, reliquamque figuram in qua effet fpecies honefta, eam pofuit in promptu.
In figura hominis feritas belluæ. Cic. 3. Off. 12.
Figura & fpecies humana. Cic. 1. de Nat. Deor. 47. Idem pro Rofc. Amer. 20.
Corporis. ut, Corporis igitur noftri partes, totaque figura, & forma, & ftatura quam apta ad naturam fit apparet. Cic. 5. de Finib. 35.
Formæ figura. Cic. 1. de Nat. Deor. 90.
Oris. ut, Conformatio quædam & figura totius oris & corporis. Cic. 1. de Orat. 114.
Negotii figura. Cic. 1. de Invent. 41. Majus & minus, & æque magnum, ex vi & numero, & ex figura negotii, ficut ex ftatura corporis confideratur.
Vocis figura. Auct. ad Herenn. lib. 3. 25.
Concors figura. V. concors.
Flebiles figuræ, i. e. Litteræ flebiles. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 15.
Mœfta figura. Ovid. 10. Epift. 134.
Muliebris figura. Cic. de Univerf. 39.
Muliebrem in figuram habitumque formata ftatua. Cic. 4. Verr. 87.
Nova figura oris. Ter. Eun. 2. 3. 24. in laudem puellæ dictum; Ipfas quoque puellas Figuras nonnunquam dictas docet Burm. ad Quintil. Decl. 12. 2. p. 307.
Simillimæ figuræ. Cic. de Univerf. 39.
Adimire figuram alicui. Ovid. 2. Met. 474.
—— adimam tibi namque figuram,
Qua tibi, quaque places noftro importuna marito.
Animare aurum impreffis figuris. Stat. 5. Silv. 1. 2.
Confidere fallaci figuræ. Ovid. 2. de Arte Am. 143.
Dedit natura habilem & aptam ingenio humano figuram corporis. Cic. 1. de Legib. 26.
Ducere veri figuram, Ad naturam ipfam propius accedere. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 43.
Effingere varias figuras. Lucret. lib. 2. 588.
Exprimere quandam formam figuramque dicendi. Cic. 2. de Orat. 90.
Immutata figura alicujus. Ovid. 7. Met. 722.
Signatur cera figuris. Ovid. 15. Met. 169.
Sumere figuras varias. Ovid. 12. Met. 556.
Trahere figuram aliquam. Ovid. 3. Met. 399.
—— offa ferunt lapidis traxiffe figuram.
Variata figuris multigenis. Lucret. lib. 2. 335.
Verfa figura. Ovid. 10. Met. 234.
Vincit hominis figura omnium animantium formam. Cic. 1. de Nat. Deor. 91.
Figura, [σχῆμα] apud Grammaticos, eft Conformatio quædam orationis, remota a communi & primum fe offerente ratione, ut ait Quintil. lib. 9. cap. 1. [Eandemque definitionem Rhetores adoptant. Quanquam longe alius generis Grammaticorum fint, ac Rhetorum figuræ. De quibus utriusque generis commentaria confule.
Sequi Græcam figuram malit. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Variare, ac verfare aliquid mille figuris. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Figura, pro Scommatibus. Suet. in Vefpaf. cap. 13. Amicorum libertatem, Caufidicorum figuras, philofophorum contumaciam leniffime tulit. Idem Domit. cap. 10. Occidit & Hermogenem Tarfenfem propter quasdam in hiftoria figuras, &c. V. Cafaub. ad loc. & Voff. Inft. Orat. 5. 6. 7. [Ita κατ' ἐξοχὴν dici cœpit, Dictum acutum, oblique in aliquem jactum, ita ut Scommatis aculeus verbis ambiguis occuleretur. Nec ante Neronis principatum ejus fignificationis hujus vocabuli exemplum me reperire memini.
Figura Geometris eft, Quæ fub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur. Eucl. primo Element.
Figura, Juris forma & fpecies. V. lex.
Figurāte, Adv. fignificat Per figuram. Afcon. Ped. procem. Act. Verr. Figurate dixit.
Compar. Sidon. 5. Epift. 8. Figuratius quem pungere.
Superl. Figuratiffime, apud Mart. Capell.
Figurato, Idem. apud Tertull. adv. Jud. cap. 9. & adv. Marc. 3. 14.

Figūro, [σχηματίζω] āre. Fingere & formare. Cic. de Univerf. 15. A quo enim animante omnes reliquos contineri vellet animantes, hunc ea forma figuravit, qua una omnis forma reliqua concluditur. Sic Plin. lib. 9. cap. 51. Idem cap. 63. Poftea lambendo calefaciunt fœtus & figurant.
Formare, figurare, colorare, animare non poffunt atomi. Cic. 1. de Nat. Deor. 111.
Æs figurare in habitum ftatuæ. Sen. Epift. 66.
Cafeum figurare. Plin. 16. 38.
Figurare os pueri, per translationem. Hor. 2. Epift. 1. 126. h. e. Optimo fermoni affuefacere. conf. Lucret. 4. 550. & 2. 412.
Figurare, Imaginari. Quintil. in Gladiatore, §. 6. extr. Figurare tamen poteftis, qui tunc animus mihi, quæ cogitatio fuerit. Curt. lib. 7. 1. 36. Utinam prudentius effet folicita pro filio, & non inanes quoque fpecies anxio animo figuraret.
Figurare orationem, Figuris diftinguere & afpergere. Quintil. lib. 9. cap. 1.
Figurātus, Partic. [ἐσχηματισμένος] Cic. 2. de Nat. Deor. 159. Quid de bubus loquar? quorum ipfa terga declarant non effe fe ad onus accipiendum figurata.
Corpus figuratum ita eft, ut excellat aliis. Cic. 5. de Fin. 34. De corpore hominis.
Signum in modum Liburnæ figuratum. Tacit. Germ. 9. 2.
Stercus. Celf. lib. 2. cap. 3. Venter ei, qui a periculo tutus eft, reddit mollia, figurata.
Verba figurata, apud Quintil. lib. 1. cap. 8.
Figurātio, ōnis. f. [σχηματισμὸς] Plin. lib. 11. cap. 37. Ut in uno quoque pofcit figuratio. Vitruv. 9. 4. Depicta figuratio.
Figuratio, pro Imaginatione, apud Quintil. Decl. 6. Si quisquam figuratione quadam in hac malorum conditione judicem ponat, &c. i. e. Imaginetur.
Figurātor, ōris. m. Qui figurat. Arnob. 6. Vobis ducibus & figuratoribus Luna femina eft.
Figurālis, e. Celf. 1. 3. Creta figuralis corpori illita. Sed forfan legi debuit Figularis. [Nec aliter legitur in codd. emendatis, licet alteram lectionem afferere Celfo conetur Guil. Pantinus, qui tamen lib. 5. cap. 1. veram lectionem retinuit. V. fupra figularis.
Figurālĭter, Adv. Idem quod Figurate. Gloff. Gr. Lat. ἐσχηματισμένως, Figuraliter. Sidon. 8. Epift. 14. Quicquid Legis diebus figuraliter immolabatur. i. e. Typice. conf. Auguftin. de Genef. lib. 1. pr. & Tertull. de Teft. Animæ, cap. 2.
Figuranter, Adv. i. e. Figurate. apud Diomed. Gramm.
Figurantia, æ. f. apud Auguftin.
Fīnis, is. m. & f. [τέλος, τέρμα, πέρας, τελευτὴ, ὅρος, ὅριον, μεθόριον] Id in quo unaquæque res terminatur: dicitur a Funis, quia agrorum fines funiculis funt divifi, Ifidor. 15. 14. vel a Fio, ut vult Martinius in Lex. Phil. Scalig. de caufis L. L. cum Ifidoro facit Virg. 1. Æn. 245.
—— quem das finem rex magne, laborum? Idem 2. Æn. 554. Hæc finis Priami fatorum, hic exitus illum forte tulit. Cic. 2. de Legib. 55. Neque neceffe eft edifferi a nobis, quæ finis funeftæ familiæ, &c.
Imperium fine fine. Virg. 1. Æn. 283.
Anni fine. Tacit. 3. Ann. 30. Fine anni conceffere vita infignes viri.
Fugæ finis. Plaut. Merc. 3. 4. 67.
Quis modus tibi exilio tandem eveniet? quis finis fugæ?
Operum longorum finis. Hor. de Arte Poet. 406.
Angufti fines ævi. Lucret. lib. 2. 1168.
Certa finis. Lucret. lib. 1. 562. conf. Aftat finis.
Honeftiffimus finis. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Idoneus finis. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Legitimus finis. Ovid. 1. de Arte Am. 282.
Unus judicati finis, Una fententia. Paulus in l. Singulis. D. de except. rei judicatæ, Singulis controverfiis fingulas actiones, & unum judicati finem fufficere, probabili ratione placuit.
Accipere finem. Quintil. lib. 2. cap. 18.
Addere finem alicui rei. V. addo.
Afferre finem alicui rei. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si finem Prætoris edicto afferunt Calendæ Januarii, cur, &c. V. affero. Tributorum finem unius imperatoris præda attulit. Cic. 2. Off. 76.
Certa quidem finis vitæ mortalibus aftat. i. e. Fixa eft & decreta. Lucret. lib. 3. 1091.
Capere. Virg. 10. Æn. 106.
—— nec veftra capit difcordia finem.
Conftituere controverfiæ judiciariæ finem aliquando. Cic. 3. Verr. 5.
Dare finem laborum. Virg. 1. Æn. 145.
Dedit finem ore loquendi. Virg. 6. Æn. 76.
Dempto fine carendus. Ovid. 1. Epift. 50.
Expeditus finis. Celf. lib. 6. cap. 6. De Xerophthalmia.
Expletus finis pudoris. Stat. 1. Achill. 291.
Facere finem maledictis. Ter. prol. Heaut. 34.
De illius peccatis plura dicet, quum dabit
Alias novas: nifi finem maledictis facit.
Facere finem libidini & impudentiæ. Cic. 5. Verr. 207. & 6. 118.
Facere finem fermoni, Tacere. Plaut. Afin. 3. 3. 15.
Sermoni jam finem face tuo: hujus fermonem accipiam.
Facere folicitudinis finem quamprimum. Cic. 16. Fam. 342.
Facere finem vitæ atque laboris. Lucret. lib. 3. 956.
Fecit finem vitæ & victoribus & victis idem dies. Cic. 7. Verr. 76.
Facto fine quievit. Virg. 3. Æn. 718.
Facere finem orandi. Ter. And. 5. 1. 1.
Satis, jam fatis, Simo, fpectata erga te amicitia eft mea,
Satis pericli cœpi adire: orandi jam finem face.
Ferre finem rebus feffis. Virg. 3. Æn. 145.
Habeat neceffe eft vivendi finem, qui finem habet motus. Cic. in Somn. Scip. 20.
Habet finem lufus. Ovid. 3. de Arte Am. 809.
Implere finem vitæ. Tacit. 2. Ann. 42.

Imponere

Imponere finem bello. V. IMPONO.
Imponere finem curis. Virg. 4. Æn. 639.
Invenire finem dicitur res. V. INVENIO.
Lecta oratione aliqua ad eum finem, quem memoria poſſem comprehendere. Cic. 1. de Orat. 154. V. paulo infra Quem ad finem?
Orare finem malorum. Ovid. 1. Met. 733.
Pete finem certum voto. Hor. 1. Epiſt. 2. 56.
Ponere ſibi finem vitæ, Se occidere. Tacit. 6. Ann. 40. extr.
Ponere finem vitæ. Sen. Agam. v. 608.
Reperire finem ſolicitudinis. Cic. 10. Fam. 15.
Reperire finem & exitum alicujus rei. Cic. pro Cluent. 7.
Statuere finem cladi. Sen. Herc. fur. 4.
Statuere finem timoris. Lucret. lib. 6. 26.
Sum, ut, Nec finis in illa eſt. i. e. Non deſinit. Ovid. 10. Met. 471. Diſcordiarum finis ſit aliquando. Cic. de Aruſp. Reſp. 54.
Finis abſol. pro Morte; ut, Plus in tuo fine claritatis. Tacit. 15. Ann. 63.
Sumere ſponte finem. Tacit. 6. Ann. 25. Niſi ſi negatis alimentis, adſimulatus eſt finis, qui videretur ſponte ſumptus. conf. Idem 1. Hiſt. 37. 6.
Finis, quo referri omnem rationem oportet. Cic. 2. de Invent. 156.
Illud cujus cauſa facere debemus, finem appellabimus. Cic. 1. de Invent. 6.
Officium & finis oratoris. Cic. 1. de Invent.
Quem ad finem? ad quid? quod vulgus dicit, Ad quam occaſionem. Cic. 7. Verr. 75. Piratam vivum tenuiſti, quem ad finem? dum cum imperio fuiſti? quamobrem? quam ob cauſam, &c. (*A quelle fin?* H. St. [Immo Quem ad finem hoc loco dicitur pro Quam diu, ut ſupra Lecta oratio ad eum finem, pro Usque eo, Eatenus. Trita Tullio phraſis eſt. V. Boſ. ad Nepot. Epam. cap. 2. extr.
Finis ædificatæ domus, uſus. Cic. 1. Off. 138. Dicendum eſt etiam qualem hominis honorati & principis domum placeat eſſe: cujus finis eſt uſus.
Æquitas, finis eſt in judiciali genere. Cic. 2. de Invent. 155.
Finem ſtipendiorum patris victoriam ac triumphum fuiſſe, felicitatis fuit. Cic. pro Muren. 12.
Vulgaris liberalitas, referenda eſt ad illum Ennii finem, Nihilominus ipſi luceat. Cic. 1. Off. 52. [i. e. Eum ad finem, non ultra extendenda, ne obſit datori.
Finis pro Definitione, quæ & Finitio & Finis eſt apud Quintil. 5. 10. p. 412. Burm. Idem 2. 16. p. 188.
Finem, ſæpe Juriſconſulti pro Modo accipiunt, ut eſt a Franc. Duar. lib. 1. Anniverſ. diſput. notat. Itaque Fini, & Ad finem, Ad modum & quantitatem ſignificat, in l. 19. D. de compenſ. l. 1. §. pacto. D. de uſur. l. 5. D. de Coll. dot. cum ſimilibus. Sic Fini peculii, Fini legitimæ uſuræ.
Finis in ſing. num. pro Termino, ſeu Finibus. Liv. lib. 33. cap. 37. Redeuntes inde Ligurum extremo fine, cum agreſti præda in agmen incidunt Romanum. In numero multitudinis idem uſurpavit lib. 35. cap. 4. pr. Conſul alter L. Cornelius Merula per extremos Ligurum fines exercitum in agrum Boiorum induxit. V. p. p. Fines.
Finis imperii. Plin. lib. 12. cap. 4.
Nullo fine creſcunt vites. V. NULLUS.
Dirigere finem. Liv. lib. 39. cap. 27. extr. De jure etiam finium pauca adjecerunt. Q. Fabium Labeonem, quum in ea regione fuiſſet, direxiſſe finem Philippo veterem viam regiam, quæ ad Thraciæ paroreian ſubeat: nusquam ad mare declinantem.
Excidere fine alicujus rei. Quintil. lib. 2. cap. 17. Dum ipſe omnia ſecundum rationem fecerit, medicinæ fine non excidit.
Ingredi intra finem alicujus loci. Cic. pro Cæcin. 22.
Tenere finem. Tacit. Agric. 18. Finem Britanniæ non fama, nec rumore, ſed caſtris & armis tenemus.
Tranſeunt appetitus finem & modum. Cic. 1. Off. 102.
Fines, ium. [καταλήγοντα] pl. ſæpius, pro Terminis & limitibus. Ter. Heaut. 3. 1. 93.
Vicini noſtri hic ambigunt de finibus:
Me cepere arbitrum. Plin. Epiſt. 258.
Prorogatio finium imperii. Cic. de Provinc. Conſ. 29.
Tutor finium Silvanus. Hor. Epod. 2. 22.
Adigere arbitrum regendis finibus. Cic. in Topic. 43.
Arcere aliquem ſuis finibus. Virg. 1. Æn. 304.
Arceri otii finibus videbam non poſſe. Cic. de Aruſp. Reſp. 4.
De finibus controverſiam eſſe. Cic. in Topic. 43.
Conſtituere ſibi certos fines terminosque, extra quos egredi non poſſit. Cic. pro Quint. 35. Cic. de Amicit. 56. Conſtituendi autem ſunt, qui ſint in amicitia fines & quaſi termini diligendi
Continere ſe finibus rerum ſuarum. V. CONTINEO.
Continetur ſuis finibus exiguis Latina lingua. Cic. pro Arch. 23.
Contingere fines. V. CONTINGO.
Defendere regiones ſuas finesque. Cic. in Orat. 141.
Deſcribere aliquid ingenii ſui finibus immenſis. Cic. 1. de Orat. 214.
Exire fines ſenectæ. Stat. 4. Silv. 2. 59.
Expulſus patriis finibus. Virg. 1. Æn. 624.
Habere tantos provinciæ fines, quantos optaverimus. Cic. in Piſon. 49.
Incolere fines civitatum aliquarum. Cic. 1. Q. frat. 3.
Pangere fines. Cic. in Piſon. 37. Obtinuiſti provinciam Conſularem finibus iis, quos lex cupiditatis tuæ, non quos lex generi tui pepigerat.
Præſcribere fines. Cic. 1. Q. frat. 1.
Proferre fines officiorum. Cic. pro Muren. 22. Etenim iſti ipſi mihi videntur veſtri præceptores, & virtutis magiſtri, fines officiorum paulo longius, quam natura vellet, protuliſſe.
Propagare & regere fines. Cic. pro Muren. 22.
Terminare fines agri. Cic. 1. Off. 33. Idem 3. in Catil. 26.
Tranſcendere juris fines. Lucret. lib. 3. 60.
Tranſcendere præſcriptos fines. Claud. in 4. Conſ. Hon. 303.
Tueri fines ſuos ab excurſionibus. Cic. pro Deiot. 22.
Vivens intra fines naturæ. Hor. 1. Serm. 1. 50.
Fines templares dicuntur, Qui in quadrifinio poſitis poſſeſſionibus finem faciebant. Var. Auct. de Limit. p. 295. Guther. de Vet. Jur. Pontif. 3. 5.
Fine & Fini in ablativo facit: ſæpius tamen per E. Gell. lib. 7. cap. 3. Ea fini facere nolle aliquid. Idem lib. 10. Hac fini hominem dimiſit.

FĪNIO, īvi, ītum, [τελέω, περαίνω, τελευτάω, ὁρίζομαι] īre. Perficere, abſolvere. Apulejus, Sine opus finiam quod incepi.
Initium ſumere, & Finire, contraria. Quintil. lib. 8. cap. 6. Quo ex genere cœperis tranſlationis, hoc deſinas. Multi enim quum initium a tempeſtate ſumpſerint, incendio aut ruina finiunt.
Animam finivit, h. e. Vitam. Ovid. 7. Met. 591.
Curſus annuos, ſacerdotes finiunto. Cic. 2. de Legib. 20.
Dolores finire. Virg. 12. Æn. 880.
Dolorem gladio finire. Ovid. 1. de Ponto, 6. 41.
Dolores morte finire. Cic. 1. de Fin. 27.
Errorem finire. Liv. 1. 1. extr. Ea res utique Trojanis ſpem affirmat tandem ſtabili certaque ſede finiendi erroris.
Famem finire cæde boum. Ovid. 11. Met. 370. al. Satiare.
Jurgia finieram. Ovid. 1. Amor. 13. 47.
Morbo finiri, Interire, mori. Plin. 1. Epiſt. 12.
Prandia finire moris. Hor. 2. Serm. 4. 22.
Rem finire, paucorum certamine. Auctor de Vir. Illuſt. cap. 4. pr. Quum inter Romanos & Albanos bellum fuiſſet exortum, ducibus Hoſtilio & Suffetio, placuit rem paucorum certamine finire.
Sententiæ verbis finiantur. Cic. 3. de Orat. 191.
Sitim finit copia lymphæ. Hor. 2. Epiſt. 2. 146.
Spiritum finire. Tacit. 14. Ann. 51. Tumeſcentibus paulatim faucibus & impedito meatu, ſpiritum finiebat. [An finierat?
Verba ratione componantur & finiantur. Cic. in Orat. 164.
Vitam finire enſe. Ovid. 3. Triſt. 7. 49.
Vitam finire inedia. Plin. lib. 8. cap. 42.
Vitam laqueo finire. Sen. Hippol. 2.
Vitam finire ſuſpendio, pro Suſpendere ſe. Suet. in Auguſt. 63.
Finivit, abſolute, pro Finitus eſt, vel Obiit. Tacit. 6. Ann. 50. extr. Sic Tiberius finivit octavo & ſeptuageſimo ætatis anno.
Finire provinciam alicui certo tempore. i. e. Certum tempus præſtituere, intra quod provincia decedat. Cic. 8. Att. 3. Marcoque Marcello COS. finienti provincias Gallias Calend. Martii, reſtitit.
Finire animo aliquid. Liv. 1. 18. Signum contra, quo longiſſime conſpectum oculi ferebant, animo finivit.
Finire diem, Præſtituere. Liv. 35. 7. Cujus coercendi quum ratio quæreretur, diem finiri placuit, Feralia quæ proxime fuiſſent: ut qui poſt eam diem, &c.
Modum ſepulcris novis finivit Demetrius. Cic. 2. de Legib. 66. i. e. Statuit, præfixit.
Finire lege tempus alic. Cic. 15. Fam. 7. Nequid accedat temporis ad id, quod tu mihi & Senatusconſulto & lege finiſti. conf. Gell. 16. 8.
Finire, pro Definire. Quintil. lib. 2. cap. 26. Ante omnia quid ſit rhetorice, quæ finitur quidem varie.
Utilitate finiri. Quintil. lib. 3. cap. 8. pr. Deliberativas quoque miror a quibusdam ſola utilitate finitas. i. e. Sola quæſtione, an ſit utile?
Cupiditates ſatietate ſua, non diviſione Epicuri finiebat L. Thorius Balbus. Cic. 2. de Fin. 64.
Finitur vitâ honos. Plin. lib. 18. cap. 2. Honosque is, non niſi vita finitur.
FINĪTUS, Partic. [πεπαυσμένος] pro eo quod Ceſſavit, & finem fecit. ut, Finitum frigus. Plin. lib. 18. cap. 27.
Ætas, qua petantur honores, eſt finita certis legibus. Ovid. 5. Faſt. 65.
Carthaginem finitam, dixit Florus, 2. 15. 1. i. e. Sublatam & everſam.
Lingua dentibus finita. Cic. 2. de Nat. Deor. 149.
Poteſtas finita cuique, Limitata & præſcripta. Lucret. lib. 1. 77.
Via finita eſt, & opus requievit eundi. Ovid. 3. Triſt. 2. 17.
FINĪTE, Adv. [ὡρισμένως] Cic. 2. de Fin. 27. Ergo & avarus erit, ſed finite. i. e. Non immodice.
FINĀLIS, e. ut, Finalis quæſtio, Quæ de finibus eſt & terminis. Papinianus l. 11. D. finium regundorum, In finalibus quæſtionibus vetera monumenta, cenſus, auctoritas ſequenda eſt.
FINĪTIO, ōnis. f. [ὁρισμὸς, ὅρος, λόγος] Idem quod Definitio. Quintil. lib. 2. cap. 16. Huic ſubſtantiæ maxime convenit finitio, Rhetoricen eſſe bene dicendi ſcientiam.
Finitionem. Gell. lib. 15. cap. 9. extr. accipit pro ea quam Regulam vulgo dicunt Grammatici. Sic lib. 13. cap. 19. pr. Non finitiones illas prærancidas, atque fœcutinas grammaticas ſpectaveris, &c. Ubi de vocabulorum terminationibus quidam exponunt.
Finitio quid ſit, latiſſime explicat Quintil. lib. 7. cap. 4.
Parum plena finitio. Idem ibid.
Movet finitionem. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Confirmare & Solvere finitionem, opponuntur. Quintil. lib. 5. cap. 10. Propriis confirmatur finitio, differentibus ſolvitur.
Item, Terminatio, diviſio. Vitruv. 9. 9. Sol menſtruis finitionibus imagines efficit horarum & dierum. Hygin. Aſtron. 1. 6. extr. Si non in partes hemiſphærium dividatur, ſed in alias quotlibet finitiones.
FINĪTOR, ōris. m. [ὁριστὴς] Agrorum menſor dicitur. Plaut. Pœn. prol. 49. Ejus nunc regiones, limites, confinia determinabo: ei rei finitor factus ſum ego. conf. Non. 1. 37. Cic. pro Lege Agrar. 34. Interea diſſolvant judicia publica, de conſiliis abducant quos velint, ſinguli de maximis rebus judicent: Quæſtori permittant: finitorem mittant: ratum ſit quod finitor uni ulli a quo miſſus erit, renuntiaverit.
Finitor rerum maximus. Stat. 8. Theb. 19.
Finitorem item vocant Latini, quem Græci ὁρίζοντα, hoc eſt Circulum, partem cæli conſpicuam nobis a non conſpicua dirimentem. V. Sen. Nat. Quæſt. 5. 17. & Cenſorin. cap. 17.
FINĬTĬMUS, Adj. [ὅμορος] Vicinus & propinquus. Liv. 1. 32. Jam res Romana adeo erat valida, ut cuilibet finitimarum civitatum bello par eſſet. Sic, Finitima oppida. Cic. 7. Verr.
Bellum finitimum. Suet. Aug. cap. 1.
Vicini & finitimi. Cic. pro Sull. 58.
Aer mari finitimus eſt. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Falſa veris finitima ſunt. Cic. 4. Acad. 68.
Metus ægritudini finitimus eſt. Cic. 4. Tuſc. 64.
Oratori finitimus poeta eſt. Cic. 1. de Orat. 70.
Inferre bellum finitimis. Cic. pro Lege Manil. 9. Cæſ. 1. Bell. Gall. 2.
Finitimi & propinqui perturbationibus animi motus. Cic. 2. de Orat. 185.

Armis finitimis circumsonor. Ovid. 4. Trist. 10. 111.
Loci finitimi. Ovid. de Remed. Amor. 626.
Regnum vectigalibus nostris finitimum. Cic. pro Lege Manil. 5.
Pertinacia perseverantiæ finitima est. Cic. 2. de Invent. 165.
FINITĪVUS, a, um. Quintil. lib. 12. cap. 2. Unde etiam status causarum dicitur Finitivus. Mart. Capell. 5. p. 150. Finitiva quæstio, scil. Quæ definitione clarescit. Idem 3. p. 54. Vocalis finitiva.

F I O

FĪO, [γίνομαι, γίγνομαι, ποιοῦμαι, φύομαι] fiĕri. i. e. Efficior: passivam enim verbi Facio significationem habet. Irregulariter autem Fierem pro Firem facit, & Fieri pro Firi: præteritum est Factus sum vel fui: præsens imperativi capit a futuro optativi, Fias, at; amus, atis, ant: quia Fi raro dicitur. V. tamen infra. & Fitote Amphit. Plaut. Fiens & Fiendus barbara sunt: veteres Fitur dixere, & Facitur, Parvifaciatur, Facessetur, ut probat Priscianus; quæ exoleverunt. In reliquis Fio per quartam conjugatur.
In Fio vocalis ante vocalem producitur: (licet contra Prudent. Perist. 10. 815.) Sed ubi R inseritur, ut in Fierem, Fieri, &c. corripitur prima, ut Ovid. 1. Trist. 7. 7.
Omnia jam fient, fieri quæ posse negabam.
Fio ad tempus relatum. Ter. Eun. 1. 2. 103.
— Siquidem biduum:
Verum ne fiant isti viginti dies.
Constare & fieri. Cic. in Orat. 191. Quod alter ex longis constaret, alter e brevibus fieret.
Fieri & fingi. Cic. pro Domo, 76. Quid te aut fieri aut fingi dementius potest?
Fieri, accidere, evenire. Cic. 2. de Divin. 19. Si enim nihil fieri potest, nihil accidere, nihil evenire, nisi quod ab omni æternitate certum fuerit esse futurum rato tempore: quæ potest esse fortuna?
Absinthium fit in Arabia: i. e. Gignitur, & producitur. Plaut. Trin. 4. 2. 88.
Omnium primum in Pontum advecti ad Arabiam terram sumus.
C. Eho, an etiam Arabia'st in Ponto? S. est, non illa, thus ubi gignitur,
Sed ubi absinthium fit.
Acceptum fiet tibi, pro Referetur. Plin. Epist. 120. Sed licet cessaverint illæ tempestate detentæ, tu tamen meruisti ut acceptum tibi fieret: quod quo minus non exhiberes, non per te stetit.
Agilis fio. Hor. 1. Epist. 1. 16.
Anus fis. Hor. 4. Carm. 13. 2.
Avarum fieri. Hor. 1. Serm. 1. 104.
Causa fit, Nascitur. Plaut. Merc. 4. 6. 5.
Uxor viro si clam domo egressa est foras,
Viro fit causa, exigitur matrimonio.
Cibi aliquid fiet. Plaut. Truc. 2. 4. 15.
Commodioris valetudinis fio. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Contumelia fit. Ter. Hec. 3. 5. 20.
Ego scio me cavisse, ne ulla merito contumelia
Fieri a vobis posset.
Convicium fit. Cic. 10. Fam. 16. Quum ei magnum convicium fieret cuncto a Senatu. i. e. Ab omnibus obstreperetur.
Detrimentum fit. Cic. 10. Fam. 11. Nequid detrimenti fiat, dabitur a me opera.
Dives fit, Evadit in divitem, vel ditatur. Plaut. Trin. 2. 4. 26.
Quas sponsione pronuper tu exactus es
Pro illo adolescente, quem tu ajebas esse divitem factum. [Sed in emendatis codd. τὸ Factum responsive ponitur, & annuenti superiora Lesbonico tribuitur. V. in FACIO.
Ex otio fit. Ter. Heaut. 1. 1. 57.
Nulla adeo ex re istuc fit, nisi ex nimio otio.
Ex vera vita fit. Ter. Adel. 5. 9. 29.
Ut id ostenderem, quod te isti facilem & festivum putant,
Id non fieri ex vera vita, neque adeo ex æquo & bono,
Sed ex assentando, indulgendo, & largiendo, Micio.
Ex ea re fit. Ter. And. 2. 3. 11. Ex ea re quid fiat, vide.
Excusate fieri videtur. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Exempla fient in illum. Ter. Eun. 5. 4. 26. Quid isthuc Pythias? quid ais? in quem exempla fient?
Gemitus fit. Virg. 6. Æn. 220.
Honorificentius fieri non potuit de aliquo quam fecerim. Cic. 12. Att. 18. extr.
Insidiæ fiunt. Ter. Eun. 3. 3. 26. Dico ego mihi insidias fieri. Sic Hor. 1. Serm. 2. 104.
Ita si factum esset, magno usui causæ nostræ fuisset. Cic. 7. Att. 12.
Liber fit. Plaut. Aul. 2. 4. 31.
Censen' talentum magnum exorari potesse
Ab isthoc sene, ut det qui fiamus liberi?
Moderate fieri. V. MODERO.
Modum fieri non video, quod vulgus dicit, Nullam rationem. Ter. Heaut. 4. 5. 7.
Verum ubi videbit tantos sibi sumptus domi
Quotidianos fieri, nec fieri modum,
Optabit rursum ut abeat ab se filius.
Mora fit. Paulus in l. sed si ex stipulatu. D. de verb. oblig. Non videbitur per eum mora fieri. Hor. 3. Carm. 14. 24.
Si per invisum mora janitorem Fiet, abito.
Morigeri fiunt pessuli. h. e. Crepitant. Plaut. Curc. 1. 2. 70.
— Sentio sonitum:
Tandemque edepol mihi morigeri pessuli fiunt.
Obviam fieri. Cic. 16. Att. 13. Obviam mihi fit tabellarius.
Pecunia fieri proprie dicebatur, auctore Donato ad Phorm. 1. 1. Ubi & probat his Sallustii. Quæ pecunia ad Hispaniense bellum Metello facta erat. V. CONFICERE.
Possum. ut, Fieri non potest quin. Ter. Hec. 3. 3. 37. Sed si fieri id non potest quin sentiant, dicam abortum esse. Cic. de Amicit. 54. Neque quicquam insipiente fortunato intollerabilius fieri potest. Ibid. 78. Nisi quædam admodum injuria exarserit, ut neque rectum, neque honestum sit, neque fieri possit, ut non statim alienatio disjunctioque facienda sit.
Potestas fit. Cic. 2. Fam. 16. De rationibus referendis non erat incommodum te nullam referre, quam tibi scribis a Bibulo fieri potestatem.
Quasi. ut, Fit idem quasi. Cic. de Amicit. 14. Sensu enim amisso fit idem quasi natus non esset omnino.
Quod. ut, Fiet quod optaveris. Plaut. Asin. 3. 3. 133.
Exopta id, quod vis maxime tibi evenire, fiet.
Reus factus. Auct. de Vir. illust. cap. 24.
Satias fit. Ter. Eun. 5. 6. 3. Ubi satias cœpit fieri, commuto locum.
Scrupulus fit in hac re. Ter. Phorm. 5. 8. 30.
Ea mortem obiit: e medio abiit, qui fit in hac re scrupulus?
Al. Fuit.
Sonitus fit in æthere. Virg. 4. Georg. 78.
Strepitus fit tectis. Virg. 1. Æn. 729.
Sumptus fit. V. Modum fieri.
Verisimile non fit. Ter. And. 1. 3. 20.
Mihi quidem hercle non fit verisimile: atque ipsis commentum placet.
Verum fit. Cic. de Amicit. 67. Ita fit verum illud quod initio dixi, Amicitiam nisi inter bonos esse non posse.
Via fit vi. Virg. 2. Æn. 209.
Vir factus ex muliere. Liv. 24. 20. ubi de prodigiis, Ex muliere Spoleti virum factum.
Vis fit in eum. Ter. Eun. 5. 4. 41. Ne quam in illum Thais vim fieri sinat.
Ut fit. Cic. in Orat. 177. Præsertim quum, ut fit, fortuito sæpe aliquid concluse, apteque dicerent.
Fit, ut de eadem re sæpe alius aliud decreverit, aut judicaverit. Auct. ad Heren. lib. 2. 19.
Hoc nisi fit, puerum ut tu videas: nihil moventur nuptiæ. Ter. And. 3. 2. 36.
Hisce in locis Fit ponitur pro Est.
Cum abl. Plaut. Truc. 1. 2. 67.
Vostra hercle factum injuria, quæ properaveritis olim Rapere.
Cum dat. ut, Factum est tibi nomen Menæhmo. Plaut. Men. 2. 2. 23. Ovid. 1. de Arte Am. 536.
Quid mihi fiet? —— [Sic & Quid me fiet, sexto casu apud Comicos. V. Terent. Heaut. 4. 3. 37.
Fimus, pl. Ter. Heaut. 3. 1. 74. auctore Mureto. Deteriores omnes fimus licentia. al. Sumus.
Fi, imperat. apud Plaut. Curc. 1. 1. 87. Fi mihi obsequens. Horat. 2. Serm. 5. 38. Fi cognitor ipse.
Fite, imperat. Cato de præda militum dividenda, Tu dives fite. Crassus lib. 16. Iliad. O socii nunc fite viri. Nonius, 17. 62. Plaut. Curc. 1. 1. 89. Fite mihi volentes propitiæ.
Fieri, pro Sacrificari. Cic. 1. Att. 10. Credo enim te audisse, quum apud Cæsarem pro populo fieret, venisse eo muliebri vestitu virum: idque sacrificium quum virgines instaurassent, &c. Hinc Exfio, Suffio. conf. Priscian. l. 8. 10. & Voss. Etym. p. 215.
Fieri, pro Æstimari. Cic. de Amicit. 59. Ut quanti quisque seipsum faciat, tanti fiat ab amicis.
Fieri istud solet. Plaut. Trin. 2. 2. 72. i. e. Evenire & contingere, inquit Donatus.
Fit illud sæpe. Plaut. Mostel. 1. 2. 27.
Fiat. Particula est permittentis ac concedentis, aut annuentis aliquid. Plaut. Most. 4. 3. 43. I mecum hercle obsecro te, una simul. S. fiat.

F I R

FIRMAMEN, FIRMAMENTUM, &c. V. infra in FIRMUS.
FIRMANI, vel FIRMIANI. V. FIRMIUM.
FIRMIDIUS, Homo factionis Clodianæ, ut scribit Cic. pro Sext. 112.
FIRMIUM, ut Ptol. vel FIRMUM, i. n. ut Liv. Strabo & Mela 2. 4. Piceni in Italia oppidum, Plin. lib. 3. cap. 13. Firmanorum castellum. Lactantii patria. vulgo *Fermo*. Hinc
FIRMANI Populi. Cic. 7. Philipp. 23. Firmani ad oppugnandum Antonium pecuniam polliciti. Sic & Liv. Lactantius vero Firmianus constanter scribitur. Forsan sequiori ævo hoc usitatius.
Firmanus Saltus. Catull. 111. 1.
FIRMUS, a, um. Adj. [στέριμος, ἑδραῖος, ἔμπεδος, ἐμπεδος] Stabilis, constans: a Ferendo dictus, quod constanter omnia ferat. Plaut. Trin. 4. 4. 18.
Hic meo hero amicus solus firmus restitit:
Neque demutavit animum de firma fide.
Accusator firmus, Qui sibi non pugnat, & constanter arguit. Cic. 1. Verr. 29. Deinde accusatorem firmum, verumque esse oportet.
Acies oculorum firma. V. ACIES.
Acta alicujus firma. Cic. 1. Philipp. 16.
Amicitia firma, Constans & stabilis. Ter. Hec. 4. 1. 18.
Ex quo firmiorem inter nos fore amicitiam posthac scires.
Amore firmo vinctus. Ovid. 20. Epist. 86.
Amores firmos rumpere. Ovid. 2. de Arte Am. 386.
Animo firmiore in prælium prodire. Cic. Topic. 25.
Animus firmus. Amores autem & hæ deliciæ quæ vocantur, quæ firmiore animo præditis diutius molestæ non solent esse. Cic. pro Cœlio p. 500. edit. Lamb. vide INFIRMITAS. H. St. n. 44. Verburg.
Argumenta firma ad probandum. Cic. de Clar. Orat. 171.
Assensio firma & constans. Cic. 1. Acad. 41.
Carina firma. Ovid. 2. Epist. 46.
Catuli firmiores. Phædr. 1. 19. Subaudi Ætate.
Cibus firmus, Multi nutrimenti, cui opponitur Imbecillis. Cels. lib. 2. cap. 18. Varro Alibilem vocat lib. 2. de R. R. cap. 11.
Civitas stabilis & firma. Cic. de Amicit. 23. Quæ autem domus tam stabilis, quæ tam firma civitas est, quæ non odiis atque dissidiis funditus possit everti?
Civitas valens & firma. Cic. de Arusp. Resp. 60. conf. Cæs. 5. Bell. Gall. 20.
Copiæ firmæ. Nep. 18. 3. 3.
Corpore satis firmo nondum esse. Cic. 11. Fam. 27.
Duces exercitus omnino firmos habere. Cic. ad Brut. 10.
Exercitus firmus. Paterc. 2. 29. 1.

Fides firma. Plaut. Capt. 5. 1. 6.
 Quumque hæc reperta eſt fides firma nobis.
Fundus nec vendibilis, nec paſcere firmus. Hor. 1. Epiſt. 17. 47.
Gener firmus. Ter. And. 3. 3. 39.
 Tibi generum firmum, & filiæ invenies virum.
Janua firma. Ovid. 2. Amor. 12. 3.
Juvenis firmus. Hor. Epod. 12. 3.
Mens firma permanet in ſuo voto. Ovid. 16. Epiſt. 168.
Nuptiæ firmæ. Ter. Hec. 1. 2. 26.
Opinio firma & ſtabilis de aliqua re. Cic. de Clar. Orat. 114.
Pectus firmum. Plaut. Aſin. extr.
 Nec quisquam eſt tam ingenio duro, nec tam firmo pectore,
 Quin ubi quicquam occaſionis ſit, ſibi faciat bene.
Pectus firmius. Ovid. 1. Triſt. 4. 53.
Pectore firmo nunc opus eſt. Virg. 6. Æn. 261.
Poplite nondum firmo conſtitit. Ovid. 15. Met. 223.
Populi potentiſſimi ac firmiſſimi. Cæſ. 1. Bell. Gall. 3.
Poteſtas firma rerum. Valer. 4. Argon. 12.
Potio firma, h. e. Multi nutrimenti. Celſ. lib. 2. cap. 18. Firmior ex frumento potio eſt, quo firmius fuit ipſum frumentum. Firmior ex eo vino, quod bono ſolo, quam quod tenui natum eſt.
Præſidia firmiſſima vitæ ſine metu degendæ. Cic. 1. de Fin. 35.
Regnum futurum firmius. Juſtin. 21. 1. 2. conf. Salluſt. Jugurth. 10. d.
Robora firma. Virg. 2. Æn. 482.
Rumor firmus. Cic. 12. Att. 49. Illum diſceſſiſſe Alexandria rumor eſt non firmus, ortus ex Sulpicii litteris.
Spe in firmiore eſſe. Cic. 8. Att. 13.
Valetudo firmior. Plin. lib. 11. cap. 37. Hominum paucis non eſt, quorum valetudo firmior & vita longior.
Vina firmiſſima, Quæ ætatem ferunt. Virg. 2. Georg. 97.
Vincula firma. Ovid. 1. Faſt. 370.
Vires firmæ. Ovid. 3. Faſt. 39.
Firmum ad defenſionem. Cic. 7. Verr. 74. Idem 4. de Fin. 52. Diſcedet tamen nihilo firmior, ad dolorem ferendum, quam venerat.
Quæ omnia illis eo firmiora videbantur. i. e. Firmius probata. Salluſt. Jugurth. 64. extr.
Firmum ſtabileque. Cic. 1. Off. 6. Idem de Amicit. 63. Sunt igitur firmi, & ſtabiles, & conſtantes eligendi, &c.
Fideliter firmum. Quintil. lib. 6. cap. 4. Nam quod fideliter firmum eſt, &c.
Ratum, firmum, fixum aliquid eſſe. Cic. 4. Acad. 27.
Satis firmi nihil video. i. e. Certi. Ter. Heaut. 2. 3. 96.
 Nihil ſat' firmi video, quamobrem accipere hunc mihi expediat metum.
Tenere aliquid firmum. Cic. in Orat. 237. i. e. Certum.
Firmus, Ex morbo reſtitutus. Cic. 16. Fam. 8. Te penitus rogo, ne te tam longæ navigationi & viæ per hiemem, niſi bene firmum committas.
Firmus a gravi valetudine. Suet. Aug. 8. 3.
Firmus ab equitatu. Cic. 10. Fam. 15. Me ut venirem, copiasque conjungerem rogavit, eoque magis quod & Antonius ab equitatu firmus eſſe dicebatur, & Lepidus non mediocrem quidem equitatum habebat. V. A vel AB præp.
Ad aliquid faciendum non ſatis firmus aliquis. Cic. 8. Att. 17. ad Marcellum.
Firmior ad dolorem ferendum. Cic. 4. de Fin. 51.
Ad vivendum firmus. V. AD. præp.
Firmiſſimus contra pericula & inſidias. Salluſt. Jugurth. 30. V. ibi Cl. Waſſe.
Firmus adverſus largitionem. Tacit. 11. Hiſt. 82.
Firmiores in ſententia. Cic. pro Corn. Balb. 61.
Firmiſſimus pro veritate. Plin. 2. Epiſt. 11.
Ira firmiſſimus. Ovid. 7. Met. 457.
Parum firmus & imbellis. Hor. Epod. 1. 16.
Propoſito firmus. Paterc. 2. 63. 3.
Firmum, ἀπὸ τοῦ ἕρματος dictum videtur. Feſt. V. Voſſ. Etymol.

FIRME, Adv. [ἐστηριγμένως] Stabiliter, inconcuſſe. Plaut. Mil. 4. 2. 23.
Infidos celas, ego ſum firme tibi fidelis. Al. Sum tibi firma fide.
Firme accurare rem ſuam, i. e. Non ſegniter, ſed acri & diligenti cura. Plaut. Perſ. 4. 1. 3.
 Atque edepol firme ut quisque rem accurat ſuam,
 Sic ei procedit.
Firmius. Flor. 3. 5. 8.
Aſſeverare aliquid firmiſſime. Cic. 10. Att. 14.
Firme graviterque vocem naturæ comprehendere. Cic. 1. de Fin. extr.
Satis firme animo concipere & comprehendere aliquid. Cic. 2. de Fin. 6.
Non firme tantum continere, verum etiam cito percipere oportet multa acturos. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Firme reſpondere, h. e. Absque ullo timore aut pavore. Plin. Epiſt. 99. lib. 6.
Suſtinere firme aliquid. Cic. 3. de Fin. 31.

FIRMĬTER, aliud Adv. [παγίως] Idem. Plaut. Caſ. 1. 4. 4. Concludĕre in feneſtram firmiter. Varro 3. de R. R. cap. 9. Circum omnia poſita ſint cubilia gallinarum, aut exculpta, aut affixa firmiter.
Firmiter inſiſtere. Cæſ. 4. Bell. Gall. 26.

FIRMĬTAS, ātis. f. [πῆξις, τόνος, τὸ στάσιμον] Stabilitas, conſtantia. Cic. de Amicit. 46. Itaque ut quisque minimum firmitatis habeat, minimumque virium, ita amicitias appetere maxime.
Firmitas & conſtantia. Cic. 9. Fam. 11. Firmitatem tamen & conſtantiam, ſi modo fuit aliquando in nobis, eandem cognoſces quam reliquiſti.
Animi firmitas. Quintil. in procem. lib. 6.
Sapientis firmitas. Cic. 4. Acad. 67.
Vinorum firmitas, pro eo quod vulgus Potentiam & durabilitatem vocat. Plin. lib. 14. cap. 2. Principatus datur Amineis, propter firmitatem, ſenioque proficientem vini ejus ubique vitam.
Gladiatoria totius corporis firmitas. Cic. 2. Philipp. 63. Et Nep. 15. 3. 1.
Obnixa firmitas. V. OBNITOR.
Non ſatis firmitatis habent. Cic. de Amicit. 19.
Intendere ſe ad firmitatem. V. INTENDO.
Nanciſci aliquid firmitatis. Cic. 11. Fam. 12.

Conſtantia & firmitas nec animi nec orationis requiretur. Cic. 12. Att. 37.
Firmitas materiæ ſuſtinet ictum. Cæſ. 2. Bell. Civil. 11.

FIRMITŪDO, ĭnis. f. [στήριξις] Idem. Plaut. Aſin. 2. 2. 54. Si iſtam animi firmitudinem obtines ſalvi ſumus.
Firmitudo animi. Cic. 10. Att. 10. Idem 5. Fam. 13. Tu nihil plus, quam quod firmitudinem gravitatemque animi tui perſpexi.
Vocis firmitudo. Auct. ad Heren. lib. 3. 20.
Minus firmitudinis habere. Cic. 2. de Invent. 58.
Obtinere animi firmitudinem. Plaut. Aſin. 2. 2. 54. V. OBTINEO.

FIRMO, [ἵστημι, στηρίζω, ἐρείδω, ἱδρύω, ἐμπεδόω, στερεόω, πυκνόω] āre. Stabilire, & quod vulgus dicit Fortificare. Liv. 21. 22. Firmatque cum Africis maxime præſidiis. Firmare aciem ſubſidiis. Idem 2. 31. pr.
Firmare & docere. Cic. de Aruſp. Reſp. 30. Tabulis hoc Cenſorum, memoria multorum firmabo ac docebo.
Ad ſpem aliquem firmare. Tacit. 14. Ann. 10. Atque eum auctore Burro prima Centurionum Tribunorumque adulatio ad ſpem firmavit.
Aciem firmare. V. ACIES.
Aditus firmare. V. ADITUS.
Æſtuaria proxima aggeribus & pontibus, traducendo graviori agmini firmat. Tacit. 4. Ann. 73.
Agrum firmare ſepibus, Claudere. Plin. lib. 18. cap. 6.
Alvum firmare, pro Aſtringere. Plin. lib. 14. cap. 18.
Animum firmare alicui. Ovid. 9. Met. 744.
Animum adverſum ſuprema firmat. Tacit. 15. Ann. 59.
Caſtra firmarunt robore. Sil. lib. 8. 448.
Cohortes firmare. Tacit. 11. Ann. 31. Iret in caſtra, firmaret Prætorias cohortes.
Corpus firmare. Plin. de Vir. Illuſt.
Corpora cibo firmare. Liv. 27. 13. extr.
Corpora juvenum firmare labore. Cic. 2. Tuſc. 36.
Dotem firmare. Ter. Heaut. 5. 5. 4. Ehem Menedeme, cur non arceſſi jubes filiam, & quod dixi dotis, firmas?
Fidem ſuam apud aliq. firmare. Subaudi Datam. Ter. Hec. 5. 1. 23.
 Aliud ſi ſcirem, qui firmare meam, apud vos poſſem fidem
 Sanctius, quam jusjurandum, id pollicerer tibi, Laches. conf. Andr. 3. 1. 4.
Fidem firmare alicui rei, Facere ut magis credatur. Ter. Hec. 4. 3. 5.
 Teque ante quam me amare rebar, ei rei firmaſti fidem. Ubi Donatus, Ordo & ſenſus hic eſt, Et quod ante rebar, ei rei firmaſti fidem meam: neque me fefellit, quod ante rebar, te me amare: nam Ei rei firmaſti fidem, i. e. Probationem attuliſti. Suet. de Clar. Rhet. cap. 1. Sæpe fabulis fidem firmare aut demere, quod genus, θέσεις, &c.
Fides antiquitatis religione firmatur. Tacit. de Germ. 39.
Fœdera firmare dictis. Virg. 12. Æn. 212.
Imperium firmare. Cic. pro Sull. 32.
Militem firmabant ceteris belli meditamentis. Tacit. 4. Hiſt. 26.
Mœnia urbis firmavit. Tibul. lib. 2. 5. 24.
Omen & augurium firmare, i. e. Confirmare. Omen enim & augurium non videbatur Romanis hominibus ſatis habere ad perſuadendum fidei: proinde ad confirmationem prioris augurii, ſecundum poſcere ſolebant: hinc Virg. 2. Æn. 690.
 —— & ſi pietate meremur,
 Da deinde auxilium, pater, atque hæc omina firma. Sil. 4. 127.
 Adſis, ô firmesque tuæ, pater, alitis omen. In Silio tamen videtur eſſe Non alio omine confirmare: nullum enim præterea ſuccedit: ſed Eventu factisque id quod augurium portendit promiſitque, præſtare. Turneb. Adverſ. 13. 16.
Opes latronum firmat & auget etiam juſtitia. Cic. 2. Off. 40.
Orationem gravitate quadam & contentione firmare. Cic. 2. de Orat. 212.
Pacem firmare. Cæſ. 4. Bell. Gall. 28. His rebus pace firmata.
Præſidia alicujus firmare. Cic. ad Brut. 10.
Promiſſa numine firmat. Ovid. 10. Met. 430.
Provinciam pace præſidiiſque firmare. Cic. 1. Fam. 7.
Soporem firmare alicui. Ovid. 1. Met. 715.
Valetudinem firmare. Tacit. 3. Ann. 31. Ejus anni principio Tiberius, quaſi firmandæ valetudini, in Campaniam conceſſit.
Veſtigia firmat pinus. Virg. 3. Æn. 611.
Vires induſtria firmat. Virg. 3. Georg. 209.
Vocem firmare. Cic. 3. de Orat. 225.
Firmare, pro Confirmare. Tacit. 3. Ann. 60. Ut baſilicam Pauli, Æmilia monimenta, propria pecunia firmaret, ornaretque.
Firmare, pro Aſſeverare. Tacit. 1. Ann. 80. Vix quicquam firmare auſim. Et 6. Ann. 28. Nihilque uſurpaviſſe ex his, quæ vetus memoria firmavit.
Firmare aliquid jurejurando. Cic. 2. de Legib. 16.
Vim & naturam fati & divinationis ratione firmare. Cic. de Fato 11. Idem 1. de Invent. 67. Per quam id quod aſſumtum eſt rationibus firmatur.
Quum ſit promtius, de certis incerta firmare. Lactant. in fine cap. 5. libri de Ira Dei. H. St.

FIRMĀTUS, Partic. [ἐστηριγμένος] Cic. pro Domo, 47. Collegia mediusfidius Tribunorum plebis tota reperientur, hoc jure firmato, quæ &c.
Acies firmata. V. ACIES.
Ætas firmata. Cic. pro Cœl. 43. Virg. 4. Ecl. 37.
Animus adoleſcentis conſilio & ratione nondum firmatus. Cic. pro Cluent. 13.
Leges pacis firmatas diſſolvere. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 63.
Mens firmata. Ovid. 1. Faſt. 497.
Opinio vetus & omnium gentium firmata conſenſu. Cic. 1. de Divin. 5.
Stirps virtutis jam firmata. Cic. pro Cœl. 79.
Vires firmatæ cibo: h. e. Roboratæ. Liv. 9.
Vox firmata. Cic. 2. Att. 19. Sed eſt jam una vox omnium, magis odio firmata, quam præſidio.

FIRMĀTOR, ōris. m. [στηρικτής] ut, Pacis firmator. Tacit. 2. Ann. 46. 7. Miſſus tamen Druſus, ut retulimus, pacis firmator.
Diſciplinæ firmator. Plin. 10. Epiſt. 38.

FIRMĀMEN, ĭnis. n. [στήριξις] Ovid. 10. Met. 491.
 —— ruptosque obliqua per ungues
 Porrigitur radix, longi firmamina trunci.

Firmāmentum, i. n. [στήριγμα] Soliditas & stabilimentum. Cic. pro Cluent. 5. Etenim sicut aliis in locis parum firmamenti & parum virium falsitas habet, sic in hoc loco falsa invidia imbecilla esse debet.
Firmamentum ac robur. Cic. pro Lege Manil. 10.
Disciplinæ firmamentum. Cic. 4. Tusc. 7.
Imperii firmamentum. Cic. 3. Att. 13.
Firmamentum, pro Præsidio. Cic. 1. Att. 18. Sic ille annus duo firmamenta Reip. per me unum constituta evertit.
Stabilitatis constantiæque ejus quam in amicitia quærimus, firmamentum, est fides. Cic. de Amicit. 65.
Flos equitum Romanorum, ornamentum civitatis, firmamentum Reipublicæ, Publicanorum ordine continetur. Cic. pro Planc. 23.
Ordo ceterorum ordinum firmamentum. Cic. pro Lege Manil. 17.
Ponere firmamentum in aliquo. Cic. pro Flacc. 92.
Firmamenta, pro Nervis. Gell. lib. 13. cap. 21. Vincula & firmamenta membrorum.
Firmamentum & continens causæ dicitur Latine, quod, Punctum litis decisorium, vocant. Quintil. lib. 3. cap. 13. Συνέχον, autem quod continens alii, firmamentum alii putant. Budæus.
Firmus, inter minusculos Romanorum tyrannos connumeratus, tanta præditus fuisse fertur firmitate, ut superpositam pectori incudem, aliis tundentibus perferret. Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 13. Ex Vopisc. cap. 4.

F I S

Fiscus, i. m. [δημόσιον βαλάντιον] Asconius ad 2. Verr. 22. Fisci, fiscinæ, fiscellæ, spartea sunt utensilia ad majoris summæ pecunias capiendas. Unde quia major summa est pecuniæ publicæ quam privatæ, ut pro censu privato loculos & arcam & saccellos dicimus, sic pro publico thesauro ærarii dicitur fiscus. Ciceronis Verba hæc sunt: Reperiebam fiscos complures cum pecunia Siciliensi a quodam Senatore ad Equitem Romanum esse translatos, &c. Idem 2. Verr. 24. Ei quoque negotio fisci Sicilienses minabantur.
Fiscus tamen, ut nonnullis placet, est Pecunia Imperatoris. Plin. in Paneg. cap. 36. At fortasse non eadem severitate fiscum, qua ærarium cohibes: immo tanto majore, quanto plus tibi licere de tuo, quam de publico credis.
Fiscus Principis, Ærarium populi. Spartian. in Adrian. cap. 7. Damnatorum bona in fiscum privatum redigi vetuit, omni summa in ærario publico recepta. conf. Lex. Pitisc.
Tollere fiscum. Cic. 5. Verr. 183.
Ex fisco in cistam pecuniam transferre. Cic. 5. Verr. 197.
Fiscus item pro Qualo oleario, qui cervici torcularis supponitur, ne fraces in lacum cum oleo defluant. Vel etiam pro Qualo in quo olivæ ponuntur quum prælo supponuntur: ut, Amurca, id est oleum crassius aliquantisper exanietur, id est exudet, & per vimina perfluat. Columel. lib. 12. cap. 50. Fiscis autem non iisdem probum & cibarium oleum premi oportebit. Idem eod. lib. cap. 49. Deinde intrita oliva, novo fisco includitur, & prælo subjicitur, ut tota nocte exprimatur. Et rursus, cap. 47. Budæus.
Lineus fiscus. Columel. lib. 12. cap. 38.
Fiscālis, e. [δημοσιακός] Quod ad fiscum pertinet: ut, Loca fiscalia. Callistrat. in l. non intelligitur. §. ult. D. de jure fisci.
Calumniæ fiscales. Suet. Domit. 9. extr. Fiscales calumnias magna calumniantium pœna repressit. i. e. Delationes falsas adversus cives pro fisco intentas. Ita Marcus apud Oros. 7. 15. Omnia simul fiscalium negotiorum calumniosa monumenta congesta in foro jussit incendi. Calumnia fisci Judaici sublata in Nervæ nummo. V. Spanh. de Num. diss. 9. p. 811.
Fiscales calumniæ, Ex quibus damnatorum bona ad fiscum Imperatorium devolvebantur, inquit Beroald. & alibi duobus locis, Calumniæ, (in Calig. & in Nerone) De Fiscalibus puto intelligi. H. St.
Debitores fiscales. Paul. in l. in fraude. D. de jure fisci.
Fundus fiscalis. Paul. ibid.
Negotia fiscalia. V. supra.
Fiscarius, i. m. Firmic. lib. 3. cap. 13. Mercurius faciet imperatorum exactores, & qui annuas fiscariorum præstationes repetant. Fiscarios appellat eos qui fisco principis aliquid debent. V. Cæl. Rhod. lib. 20. cap. 29.
Fiscĭna, æ. f. [πλέκος] Idem quod Fiscus. Virg. 1. Georg. 266.
Et facilis rubea texatur fiscina virga. Plin. lib. 18. cap. 31. Frondarias fiscinas quatuor implere frondatorem, justum esse autumat. Varro de R. R. lib. 1. cap. 22. Ista fere sunt quæ ex viminibus & materia rustica fiunt, ut corbes, fiscinæ, tribula, mallei, & rastelli. Columel. lib. 11. cap. 2.
Fiscina ficorum. Cic. pro Flacc. 41. Homini enim Phrygi, qui arborem fici nunquam vidisset, fiscinam ficorum objecisti.
Fiscella, æ. f. [πλεκτίς] dimin. a Fiscina. Virg. 10. Ecl. 71.
—— & gracili fiscellam texit hibisco. Columel. lib. 12. cap. 18. Si ager amplus, aut vineta, aut arbusta grandia sunt, perennæ fabricandæ decimodiæ, & trimodiæ, & fiscellæ texendæ & picandæ. conf. Barth. ad Olymp. Nemes. Bucol. Ecl. 1. pr. & Adverf. 36. 23.
Fiscella etiam viminibus funiculisve contexta, dicitur Qua boum ora faucesque capistrantur. Cato de R. R. cap. 54. Et fiscellas habere oportet, ne herbas sectentur quum arabunt. Plin. lib. 18. cap. 19. Fiscellis capistrari boves oportet, ne germinum tenera præcerpant.
Milii fiscella. Ovid. 4. Fast. 743. V. Voss. Lex. Etymol.
Fiscellum, i. n. [πλεκτάριον] pro eodem. Columel. lib. 12. cap. 38. Mox fiscello ligneo inclusas exprimito.
Fiscellus, i. m. Casei mollis appetitor; ut Catillones, Catillorum liguritores. Festus. Forte Fiscello. [Nisi potius Fiscellarius scripsit. Qui Caseo scilicet recens presso, ex fiscella delectatur, quasi Fiscellam amans Fiscellarius dicebatur. Nihil enim opus est eadem terminatione, cum id modo innuat, Sicut a Catino Catillones, sic a Fiscella Fiscellarios dictos. Ea scil. forma, qua Carnarius, Pinguiarius, Piscinarius, & similia dicuntur.
Fissilis, Fissio, Fissipes, Fissum, Fissura, Fissus. V. findo.
Fistūca, æ. f. Vulgo *Pilotium* dicitur. Fistuca machina vulgo nota, qua pavitores utuntur, utrinque ansata: hac etiam pali magna vi in terram adiguntur.
Pavimenta fistucis pavita. Plin. lib. 36. cap. 25.
Fistuca alia est magnæ molis, qua trabalis materies in terram pangitur, aut in alveum fluminis, quæ funibus tollitur, & pondere suo remissa allidit. Cujus generis intelligendum est fuisse illud Cæs. in 3. Bell. Gall. 17. Hæc quum machinationibus immissa in flumen defixerat, fistucisque adegerat, non sublicæ modo direxerat, &c. Budæus.
Fistūco, āre. Fistucis exæquare, vel pavire, vel palos in terram adigere. Plin. lib. 36. cap. 25. Deinde rudus, in quo duo quintæ calcis misceantur, pedali crassitudine fistucari. Quidam Festucam, & Festucare legunt per e. conf. festuco.
Fistucātus, Adj. Fistuca exæquatum. Plin. 36. 25. extr. Solo fistucato injicitur rudus &c. conf. Vitruv. lib. 7. cap. 4.
Fistucato absol. Plin. lib. 17. cap. 11. extr. Sicuti terram circa radices fistucato spissandam. Al. Fistucatio.
Fistucatio, ōnis. f. Actus ipse fistucandi. Vitruv. 7. cap. 1. Si plano pede erit ruderandum, quæratur solum si sit perpetuo solidum, & ita exæquetur, & inducatur cum statumine rudus. Sin autem omnis, aut ex parte congestitius locus fuerit, fistucationibus cum magna cura solidetur. Budæus. Idem 10. 3.
Fistŭla, æ. f. [ὀχετός, σωλήν, σύριγξ, δόναξ, αὐλός] Proprie dicitur, ut Pomp. inquit, Per quam aqua educitur fusa: a fundendo sive ferendo, sicut tubi a tubore, canales a canna. [Puto a Tumore scribendum. Sed locum, vel Legem Pomponii vellem indicasset Robertus.] Cic. pro Rabir. reo, 31. Et si C. Marius, quod fistulas, quibus aqua suppeditabatur Jovis Opt. Max. templis ac sedibus, præcidi imperat, &c. Varro 3. de R. R. cap. 5. Ovid. 4. Met. 122.
Non aliter, quam cum vitiato fistula plumbo Scinditur &c.
Angustæ fistulæ. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Fistula, Instrumentum musicum. V. Barth. ad Script. Ven. p. 184. Barthol. de Tib. Vet. 3. 6. Turneb. Adverf. 12. 7. & 28. 15. Virg. 2. Ecl. 36.
Est mihi disparibus septem compacta cicutis
Fistula. Conf. cicuta. Plin. lib. 7. cap. 56. Fistulam Pan invenit.
Fistula, non idem quod Tibia. V. tibia. conf. Buleng. de Theatr. 2. 23.
Arguta. Virg. 7. Ecl. 24.
Cava. Valer. 4. Argon. 384.
Dispar septenis fistula cannis. Ovid. 2. Met. 682.
Eburneola. Cic. 3. de Orat. 225.
Garrula. Tibul. lib. 2. 5. 31. V. ibi Broekhus.
Juncta cera. Virg. 3. Ecl. 25.
Pastoria. V. pastor.
Pastoritia. Cic. 1. Att. 13.
Rustica. Ovid. 8. Met. 191.
Inflare sonum cum fistula. Cic. 3. de Orat. 223.
Dulci fistula personuere saxa. Hor. 1. Carm. 17. 10.
Fistula ferraria, apud Caton. cap. 10. Al. Farraria. [Forte Fistuca scribendum, cujus instrumenti & alias meminit. V. cap. 18. & 28. Hic vero, inter majora ferramenta, opportune Cuneo subjicit, qui fere Fistucis adigi consuevit.
Fistula, Vorticis genus. Plin. 2. 49. extr. Ex eodem genere & in longam veluti fistulam nubes aquam trahit. Dicitur autem vortex fistula, quia rotatus & vibratus suo turbine impetuque in mare interdum impingitur & illiditur, & reverberatus repercussusque retro rejicitur cum aquæ rapina, unde a nauticis Sipho appellatur, quem Plin. Fistulam interpretatus est. Quod autem fistula sit vortex, docet Olymp. in Aristot. Meteora. V. Turneb. Adverf. 4. 20.
Fistula, Per quam spiratur. Plin. lib. 9. cap. 7. Branchiæ non sunt balænis, nec delphinis: hæc duo genera fistulis spirant, quæ ad pulmonem pertinent.
Fistulis penetrabilis terra. Justin. 4. 1. 2.
Fistula, Arbor aromatica, quæ & Casia fistula a medicis appellatur, cujus succo utuntur ad emolliendum ventrem. V. casia.
Fistula, Ulcus altum, angustum, & callosum in corpore: sive ex vulnere sit, sive ex vitio intus orto, quod ad suppurationem pervenerit. Plin. lib. 20. cap. 6. Extrahit fistulis vitia cum sulphure & resina, etiam harundines cum pice. Ibid. cap. 9. Sic etiam fistulas eluxatas & tumores evocari, quæque discuti opus sit. Nepos 25. 21. 3. Subito tanta vis morbi in imum intestinum prorupit, ut extremo tempore per lumbos fistula putris eruperit. Al. Puris. V. Cels. lib. 5. 28. 12. & lib. 7. cap. 4.
Fistulatim, Adv. Apul. Met. 4.
Fistularis, e. Adj. ut, Fistulare medicamentum. Veget. Mulom. 2. 13. Fistularis versus, Qui ab una syllaba ad plures surgit, in modum Fistulæ pastoralis. Diomed. Quale carmen Syrinx, post Theocr.
Fistularius, i. m. Idem ac Fistulator, vel Organi pneumatici structor. Gloss. Gr. Lat. ὀργανάριος, Fistularius. Vet. Inscript. apud Fabret. p. 625. Q. GRISIDIO. Q. F. SABINIANO. FISTVLARIO. CANTORI. IMAGINARIO.
Fistulōsus, Adj. [συριγγώδης] Quod est foraminibus plenum, vel spongiæ modo factum. Columel. lib. 7. cap. 8. de caseo, Sic neque fistulosus, neque salsus, neque aridus provenit.
Cancer fistulosus, Morbus. Cato cap. 15.
Lapis fistulosus. Pallad. 1. 10.
Saxum fistulosum. Vitruv. 1. 5.
Spongia fistulosæ densitatis. Plin. lib. 27. cap. 8. Spongia aquarum dulcium verius, quam muscus, aut herba, villosæ densitatis atque fistulosæ. de Conferva.
Terra fistulosa. Plin. lib. 17. cap. 5.
Fĭstulo, āre. Fistula canere. Vet. Onomast. Fistulo συρίζω. Item Fistulas agere, & in modum spongiæ fistulosum esse, &c. Plin. lib. 18. cap. 11. Terra ejus pulverea summa, inferior bibula, & pumicis vice fistulans: montium quoque culpa in bonum cedit.
Fistulatus, a, um. Cavatus in morem fistulæ, vel fistulis apertus. Suet. Neron. cap. 31. 8. ut ex MSS. emend. Salmas. in Vopisc. Cœnationes laqueatæ tabulis eburneis versatilibus, ut, flores; fistulatis, ut unguenta desuper spargerentur. Vulgo, Fistulis.
Æra fistulata. Sidon. 9. Epist. 13.
Venæ fistulatæ. Arnob. 2. 84.

Fistu-

Fistulatio, ōnis. f. apud Sidon.
Fistulātor, ōris. m. Qui fistula canit. Cic. 3. de Orat. 220. Sed fistulatorem domi relinquetis.
Fistulatōrius, Adj. ut, Fistulatoriæ artes. Arnob. adverf. gentes, lib. 2. p. 73.
Fistulesco, ĕre. Fulgent. Myth. 2. Ligna furfuraceis tinearum terebraminibus fiftulefcunt.
Fitilla, Pultis fpecies quædam eft, qua olim in facrificiis veteres effe ufos, auctor eft Arnob. lib. 7. Idem lib. 2. Meminit Plin. lib. 18. cap. 8. §. 19. fed Harduin. ex MSS. Fritilla, & mavult ipfe Frictile a Frigendo. Apud Senecam de Benef. lib. 1. cap. 6. ubi antea Fictili. Farre ac fictili, pro Farre ac fitilla. Vide Mur. in var. lect. H. St. Locus eft, lib. 12. cap. 1. V. & Grut. not. ad loc.
Fivere, pro Fugere, Antiquum. Feft. [ubi?
Fixula, pro Fibula antiqui ufurparunt; a Figendo nomine deducto. Perott. ex Feft.
Fixus. V. figo.

F L A

FL. Flavius, vel Filia. FL. vel FLAM. Flaminius.
Flabellifer, Flabellum, Flabilis, Flabrum, &c. V. flo.
Flacceo, five Flaccesco, ui, [χαλάω] ēre. Languefcere & marcefcere. Columel. lib. 12. cap. 7. Fœniculum quum legeris, fub tecto exponito dum flaccefcat. Varro de R. R. cap. 13. Quod enim infertur recens minus bonum: id quum flacuit, melius. De fterquilinio.
Flaccefcit oratio, per translationem, Quæ nullas habet dicendi vires. Cic. de Clar. Orat. 93. Dein quum otiofus ftilum prehenderat, motusque omnis animi, tanquam ventus hominem defecerat, flaccefcebat oratio. h. e. Languefcebat, & quafi decidebat, ac vires amittebat.
An fceptra jam flaccent. Attius. V. Non. 2. 323.
Flaccente fententia. Claud. Mamert. 1. 3.
Flaccĭdus, Adj. [χαλαρὸς] Languidus. Plin. lib. 15. cap. 30. Hanc effe folio maximo, flaccidoque & albicante.
Flaccidæ aures. Plin. lib. 8. cap. 51. Varro 2. de R. R. cap. 9. Capitibus & auriculis magnis & flaccidis. De canibus.
Metaphorice de Veftimento. Apul. 7. p. 191. Sumpta vefte muliebri florida in finus flaccidos abundante.
Flaccidior, compar. Languidior, tardior. Lucret. lib. 5. 631.

Flaccidiore etiam quanto jam turbine fertur
Inferior, quam fol, tanto magis omnia figna, &c.

Flaccide, Adv. apud Symmach.
Flaccus, a, um. Adj. Languidus ac pendulus. ut, Aures flaccæ. Cato 2. R. R. 9. Hinc Flacci dicti, Quibus aures flaccæ erant five pendulæ, ut docet Plin. lib. 11. cap. 37. Cic. 1. de Nat. Deor. 8. Redeo ad deos: ecquos infigni nota ftrabones, aut pætulos effe arbitramur, ecquos nævum habere, ecquos filos, flaccos, frontones, capitones, quæ funt in nobis?
Flacco habere, inquit Perott. pro Ad terendum habere. Plaut. Fragm. 3. 30. Perii: flacco habebit jam illic homo lumbos meos. Sed Gronov. p. 586. Flocco exhibet.
Flaccus, cognomen fuit ufitatiffimum apud Romanos, & commune Avianis, Aviliis, Calpurniis, Flaviis, Fulviis, Horatiis, Hordeoniis, Valeriis & Verriis. V. dict. fuper. & Sigon. de Nom. Rom. cap. 5. vel Lex. Pitifc. Hinc
Flacciānus, Adj. Ad Flaccum pertinens. Valer. Max. lib. 6. cap. 3. 1. Flacciana area, quum diu penatibus vacua manfiffet, a Q. Catulo Cimbricis fpoliis adornata eft. M. Fulvii Facci dirutarum ædium aream intelligit.
Flaces. V. fraces.
Flagellum, Flagello, &c. V. flagrum.
Flāgĭtium, i. n. [ἀνόμημα, μοχθηεία, ὕβρις] eft (inquit Valla lib. 4.) proprie in libidine, quafi Flagris dignum crimen: fed pro ceteris quoque peccatis accipitur, non tantum turpibus, verum his etiam quæ per negligentiam, imprudentiam, oblivionemque committuntur. Sic & ego alicubi dixi, quafi Flagritium, antequam Vallam legiffem. H. St.
Flagitium, inquit Donat. ad Ter. Eun. 2. 3. 90. more militari dicitur Res flagitatione, hoc eft increpatione digna. Cic. de Senect. 40. Stupra vero & adulteria & omne tale flagitium, nullis aliis illecebris excitari nifi voluptatis. Flagitium, inquit Non. 4. 215. veteres Vitium quod virgini infertur, dici voluerunt. Plaut. Afin. 5. 2. 3.

Meoque fciente filio id facere flagitium patrem?

Ter. Heaut. 5. 4. 14. —— ea caufa magis

Patiar, Clitipho, flagitiis tuis me infamem fieri.

Luxuries in flagitiis, vide locum Ciceronis in luxuries. H. St.
Vitia atque flagitia domeftica. Cic. 1. Tufc.
Stupra & flagitia. Cic. 7. Verr. 26. Ita diei brevitas conviviis, noctis longitudo ftupris & flagitiis conterebatur.
Flagitium recte videtur Porphyrio exponere Turpitudinem apud Horat. Ode 5. lib. 3. Flagitio additis damnum. H. St.
Maculas furtorum & flagitiorum. Verr. act. ult. pag. 207. Lamb. H. St. V. 7. Verr. 121.
Flagitium, pro Dedecore, vel probro. Liv. lib. 42. cap. 60. Conful moveri flagitio timoris fatendi; victus tamen ratione, filentio noctis transductis copiis, caftra in ulteriore ripa communit. In xii. Tab. Si quis carmen occentaffit, quod alteri flagitium faxit, capital efto. Sic & Nepos 22. 1. 6. Periturum fe potius dixit, quam cum tanto flagitio domum rediret. Sic Plin. 3. Epift. 11. n. 4. Effugere flagitium. Et Propert. 2. 34. 12.

Poffes in tanto vivere flagitio?

Flagitium, pro Errore. Cic. 1. de Nat. Deor. 66. Ifta enim flagitia Democriti, five etiam ante Leucippi, effe corpufcula quædam levia, alia afpera, rotunda alia, &c.
Princeps omnium flagitiorum & vitiorum. Cic. in Verrem. Vide indicem editionis Lamb. an pro Et aliorum vitiorum? H. St.
Promptus flagitio, i. e. Ad faciendum flagitium. Tacit. 15. Ann. 45.
Compertus flagitii. Tacit. 1. Ann. 3. Nam fenem Auguftum devinxerat adeo, uti nepotem unicum Agrippam Pofthumum in infulam Planafiam projiceret, rudem fane bonarum artium, & robore corporis ftolide ferocem, nullius tamen flagitii compertum.
Ratus flagitii. Tacit. 3. Ann. 2. Et illam obfidionem flagitii ratus.

Graviffima flagitia. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Ingens flagitium. Hor. 2. Serm. 4. 82.
Infignitius flagitium. Tacit. 4. Ann. 51.
Manifefta flagitia. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Abeft a corpore. Cic. 1. Catil. 13. Quæ libido ab oculis, quod facinus a manibus unquam tuis, quod flagitium a toto corpore abfuit?
Accommodatus ad flagitium. V. accommodo.
Addere damnum flagitio. Hor. 3. Carm. 5. 26.
Admittere flagitium. Cic. 9. Att. 10. Spes quædam me obtentabat, fore ut aliquid conveniret potius, quam aut hic tantum fceleris, aut ille tantum flagitii admitteret. i. e. Italiam relinqueret cum timoris confeffione. V. Obtento in obtineo.
Admittere rei militaris flagitium. Cic. pro Cluent. 128.
Ardere flagitio. Plaut. Caf. 5. 3. 1. V. ardeo.
Committere flagitium. Cic. de Clar. Orat. 219. Ut ne legens quidem unquam fenferit quantum flagitium commififfet.
Concipere flagitium. Cic. pro Sull. 16. Quod flagitium Lentulus non cum Autronio concepit?
Conficere flagitium. V. conficio.
Deprehendere flagitia. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Facere flagitium, pro Peccare, & crimen ac facinus, vel Turpe quid committere. Ter. Eun. 2. 3. 90. Ah, flagitium facimus. Plaut. Pœn. 5. 2. 5. co. Fores hæ fecerunt magnum flagitium modo. ad. Quid id eft flagitii? co. Crepuerunt clare. ubi ad Ventris crepitum alludit.
Facere fcelera & flagitia. Cic. pro Rofc. Amer. 25.
Glifcere flagitio, & infamia. Tacit. 14. Ann. 15.
Imprimere totam Italiam flagitiorum veftigiis. Cic. 2. Philipp. 58. Horum flagitiorum ifte veftigiis omnia municipia, præfecturas, colonias, totam denique Italiam impreffit.
Ingurgitare fe in flagitia. V. ingurgito.
Inquinare flagitiis. Cic. pro Rofc. Amer. 50.
Navare flagitium. Tacit. 4. Hift. 59. Ceteros, ut quisque flagitium navaverat, præmiis attollit.
Nobilitare aliquem flagitiis. Ter. Eun. 5. 7. 21.

Tu jam pendebis, qui ftultum adolefcentulum nobilitas
Flagitiis, & eundem indicas.

Occultare flagitia fua. Auct. ad Heren. lib. 2. 5.
Polluere incefto flagitio. V. incestus.
Sum. ut, Flagitium eft. h. e. Male eft actum. Plaut. Caf. 2. 1. 8. Ter. Adel. 3. 3. 68.

Nam id nobis tam flagitium eft, quam illa, Demea,
Non facere vobis quæ modo dixti. Cic. 3. Off. 86. Dedecus

& flagitium magnum eft. Plaut. Pœn. 5. 2. 5. Flagitium tuum eft.
Sufcipere flagitium. Cic. pro Muren. 9.
Teneri flagitiis. Tacit. 3. Ann. 13.
Volutari in flagitio. Cic. 9. Fam. 3. Ne quum omnes in omni genere & fcelerum, & flagitiorum volutentur, &c.
Flagitium, aliquando Periculum fignificat, ut vult Nonius. Lucil. lib. 29. Qui & pofcent minus, & præbebunt rectius multo, & fine flagitio. Plaut. Epid. 3. 4. 79.

Flagitio cum majore poft reddes tamen. Hic apud Plaut.

Damnum five Difpendium videtur fignificare. [vel potius Dedecus, Turpitudinem, ut fupra dictum eft.
Flagitiōsus, a, um. Adj. [μοχθηρὸς, λωβητὴρ, ὑβριστὴς] Sceleratus, Vitiis omnibus abundans. Cic. de Amicit. 47. Itaque videas rebus injuftis juftos maxime dolere, imbecillibus fortes, flagitiofis modeftos. Salluft. Catil. cap. 14. pr. Omnium flagitioforum atque facinoforum circum fe, tanquam ftipatorum, catervas habebat. MSS. Flagitiorum atque facinorum. quomodo Cort. edidit. q. V. Cic. 2. de Fin. 93.
Libidines flagitiofæ. Cic. 4. Verr. 134.
Poffeffio flagitiofa. Cic. pro Rofc. Amer. 24.
Vita flagitiofa. Cic. 2. de Fin. 93.
Verbis flagitiofa dicere, quæ turpia non funt reprehendunt & irrident Stoici. Cic. 1. Off. 128.
Compar. Salluft. Jugurth. 85. Quanto illorum vita præclarior, tanto horum focordia flagitiofior.
Superl. Homo flagitiofiffimus. Cic. 2. Verr. extr.
Flagitiōse, Adv. [μοχθηρῶς] Perperam & inique. Cic. 2. Verr. 44. Patres Confcriptos judicia male & flagitiofe tueri.
Defcivit flagitiofe a Stoicis propter oculorum dolorem. Cic. 5. de Fin. 14.
Dicta flagitiofe & turpiter. Cic. 1. de Orat. 217.
Factum flagitiofe. Auct. ad Heren. lib. 1. 8.
Obire legationes flagitiofe. Cic. pro Font. 24.
Servire aliorum amori flagitiofiffime. Cic. 2. in Catil. 8.
Sum. ut, Flagitiofe & turpiter fuit gladiatoribus. Cic. 6. Att. 5.
Vivere impure ac flagitiofe. Cic. 3. de Fin. 38.
Flāgĭto, [ἐξαιτέω, ὀχλαγωγέω] āre. a Flamma deductum videtur, ut fit, quafi Flammas agito. Flagitare enim, proprie eft Vehementer, & veluti quadam inflammatione animi petere. Plaut. Pfeud. 1. 5. 143. Clamore magno & multum flagitabere.
Flagitare plus eft quam Poftulare. Cic. pro Quint. 13. Tametfi caufa poftulat, tamen quia poftulat, non flagitat, prætaribo.
Rogare & flagitare. Cic. 9. Fam. 8. Ex ea igitur media excitatos mifi, qui metuo ne te forte flagitent, ego autem mandavi ut rogarent.
Flagitatur ftipendium. Cæf. 1. Bell. Civil. 87. Petrejus atque Afranius, quum ftipendium ab legionibus, pæne feditione facta, flagitaretur, cujus illi diem nondum veniffe dicerent, Cæfar ut cognofceret poftulatum eft.
Defiderare, pofcere & flagitare. Cic. 7. Verr. 71. In tanto conventu nemo erat, quin rationem numerumque haberet, & reliquos non defideraret folum, fed etiam pofceret & flagitaret.
Quid acta vita, quid ftudia tua a te flagitant, videbis. Cic. 4. Fam. 13.
Quæ tempus & neceffitas flagitat apparare. Cic. 5. Philipp. 54.
Flagitare aliquid ab. Cæf. 1. Bell. Gall. 17. Cic. 7. Verr. 127. Flagitat abs te filium.
Flagitare aliquem, Precibus ab aliquo quidpiam petere. Cic. 9. Fam. 16.
Implorare & flagitare auxilium Confulis. Cic. pro Rabir. perduel. reo. 9.
Flagitare clamore aliquem. Plaut. Men. prol. 46.
Etiam atque etiam inftare, urgere, infectari, pofcere atque adeo flagitare crimen. Cic. pro Planc. 48.

Flagitas me ut eloquar. Plaut. Merc. 1. 66.
Non admodum quid flagitare. Cic. 1. de Fin. 13.
Pretium flagitare cava manu. Tibul. lib. 2. 4. 14.
Flagitare promissum ab aliquo per litteras. Cic. 3. Fam. 11.
Instare & flagitare testes. Cic. pro Font. 1.
Ad victum quæ flagitat usus. Lucret. lib. 6. 9.
Flagitare ut. Cic. 5. Philipp. 30. Ut primum libere Senatus haberi potuit, semper flagitavit ut convocaremur.
Flagitare, pro Accusare. Tacit. 1. Hist. 53. Mox compertum, pecuniam publicam avertisse: ut peculatorem flagitari jussit.
Admonitum te, non flagitatum venimus. Cic. 3. de Orat. 17. V. Valla de Diff. verb. 5. 58.
Flagitare, cum duobus accus. Cic. pro Domo 14. Me frumentum flagitabant? Quasi vero ego aut rei frumentariæ præfuissem &c.
Largiora aliquem flagitare. Hor. 2. Carm. 18. 13.
Flagitat me id. h. e. Id a me obnixe contendit. Cic. pro Cn. Planc. 6. Sin hunc illi antepono, contumeliosa habenda est oratio, & dicendum est, id quod me ille flagitat.
Flagitare, inquit Michael Thomasius in Lactantium, hac in significatione est de stupro instantius aliquam virginem appellare. Qua significatione utitur hoc verbo Ulpianus in l. 2. (§. 5.) de priv. delic. ff. Item siquis ancillam alienam subripuit, & flagitaverit, utraque actione tenebitur. Sed apud Lact. est Pudicitiam. . . . H. St. reliqua, quæ cultro resecta sunt, suppleat lector. Apud Lact. lib. 6. cap. 23. 8. Cellarius cum MSS. & Betul. Pudicitiam profligavit legendum censet, idque sine dubio aptius h. l. verbum.

Flāgĭtans, Partic. [ἐξαιτῶν] Cic. de Arusp. Resp. 46. Qui cupientem Italiam, flagitantes vos, Populum Romanum desiderantem, non auctoritate sua solum, sed etiam precibus ad meam salutem excitavit.

Flagitātus, a, um. Fest. Inter cutem flagitatos dicebant antiqui mares, qui stuprum passi aliquando essent.

Flagitatio, ōnis. f. Cic. Topic. 5. Nolui deesse ne tacitæ quidem flagitationi tuæ. conf. Justin. 2. 3. 16.

Flagitator, ōris. m. [ἐξαιτητής] Qui assidue petit. Plaut. Most. 3. 2. 81. Ducite ex animo curam, atque alienum æs, ne quis formidet flagitatorem suum. Pro Creditore accepit reposcente identidem debitum. Cic. de Clar. Orat. 18. Nam hunc qui negat, video flagitatorem non illum quidem tibi molestum, sed assiduum tamen & acrem fore.
Acer flagitator. V. acer.

Flagitatrix, īcis. f. apud Arnob.

Flagitāmentum, i. n. Fulgent. Myth. 1.

Flagrantia, Flagratores, Flagriones. V. flagro.

Flagro, [φλέγω, φλέγομαι] āre. Ardere. a Flamma, vel a Flatu, quo alitur incendium, quando flatu excitatur, ut ait Servius. Virg. 1. Æn. 714.
Flagrantesque dei vultus. Plin. lib. 14. cap. 20. Fæx vini siccata recipit ignes, ac sine alimento per se flagrat.
Ignes flagrabant ignibus. Ovid. 6. Fast. 439.
Flagrare libidinibus, per translationem, pro Libidinosum esse & libidinibus plenum. Suet. de Clar. Gram. cap. 23.
Flagrabat diligentiæ æmulatione mulier pulcherrima. Columel. in proœm.
Amentia flagrare. Amentissimum esse, Cic. pro Cluent. 12.
Amore flagrare. Cic. 4. Tusc. 72. Et pro Marcel. Immortalitatis amore flagravit. Hor. Epod. 5. 81.
Amore pilæ flagrare. Martial. lib. 10. 86.
Ardore alicujus rei flagrare. Columel. lib. 6. cap. 27.
Bello flagrat tota Italia. Cic. 7. Att. 17.
Cupidine rei alicujus flagrare. Ovid. 2. Met. 104.
Cupiditate flagrare. Cic. 1. de Orat. 134. Idem 6. Verr. 76.
Desiderio tui, aut urbis flagrat. Cic. 7. Att. 4.
Gratia flagrare. Tacit. 11. Ann. 29.
Infamia flagrare. Cic. 4. Att. 7. Coss. flagrant infamia, quod Memmius candidatus pactionem in Senatu recitavit, quam, &c. Idem 2. Verr. 5.
Inopia flagrare & cupiditatibus. Sallust. in Orat. Philippi.
Invidia flagrare. Cic. pro Cluent. 136. Quum invidia flagraret ordo Senatorius, potuit nihil decerni?
Odio alicujus rei flagrare. Plin. lib. 15. cap. 18. Cato perniciali odio Carthaginis flagrans. Cic. 2. de Orat. 190.
Odio flagrant tua pectora nostro. Ovid. 4. Trist. 9. 7.
Odio flagrant mutuo mugil & lupus. Plin. lib. 9. cap. 62.
Rumore malo flagrare. Hor. 1. Serm. 4. 125.
Studiis flagrare. Cic. de Senect. 50. Atqui eos omnes, quos commemoravi, his studiis flagrantes senes vidimus.
Studium flagrat. Sallust. in Catil. cap. 14. Nam ut cujusque studium ex ætate flagrabat, aliis scorta præbere, aliis canes atque equos mercari.
Studio flagrare incredibili dicendi. Cic. 1. de Orat. 14.
Stupris & flagitiis flagrant convivia. Cic. 6. Verr. 71.
Vitia libidinis flagrant apud eum. Cic. pro Cœl. 22. Flagrabant vitia libidinis apud illum, vigebant etiam studia rei militaris
Flagrare & Fragrare ita discernuntur; quod Flagrare est Incendi, & ardere; Fragrare vero Olere: & in plurimis invenitur ista discretio. Nonius. Confunduntur in MSS. V. Burman. ad Quintil. Decl. 298. p. 574. & Drakenb. ad Sil. 15. 117.

Flagrans, antis. [φλεγόμενος, φλογερός] Partic. ut, Flagrans pinus. Virg. 9. Æn. 72.
Eximio litterarum amore flagrans. Quintil. in procem. lib. 1.
Sidereo flagrans clypeo, & cælestibus armis. Virg. 12. Æn. 167.
Amor flagrans. Propert. lib. 1. 13. 23.
Arma flagrantia. i. e. Fulgentia. Sil. lib. 3. 117.
Canicula flagrans. Hor. 3. Carm. 13. 9.
Cupiditas flagrans. Cic. 4. Tusc. 43.
Genæ flagrantes, Rubentes præ pudore & fletu. Valer. 7. Argon. 411.
Oscula flagrantia. Hor. 2. Carm. 12. 25.
Serta flagrantia. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 470.
Compar. Fax flagrantior. Paterc. 2. 48. 3. Juvenal. 13. Sat. 11.
—— flagrantior æquo
Non debet dolor esse viri nec vulnere major. conf. Solin. cap. 46.
Superl. Cic. de Fato 3. Nec enim, quod recte existimas, oratoria illa studia deserui, quibus etiam te incendi, quanquam flagrantissimum acceperam.
Æstus flagrantissimus. Liv. 44. 36.
Libidines flagrantissimæ. Tacit. 2. Hist. 31.
Sol flagrantissimus. Plin. 34. 12.

Flagranter, Adv. [φλεγομένως] Tacit. 1. Ann. 3. Destinare Consules specie recusantis flagrantissime cupiverat.
Exarsere flagrantius. Ammian. 31. 26.

Flagrantia, æ. [φλογμός] Gell. lib. 17. cap. 10. Quod de natura atque flagrantia montis ejus compositum est.
Flagrantia oculorum, pro Ardore. Cic. pro Cœl. 49. Si denique ita sese geret non incessu solum, sed ornatu atque comitatu: non flagrantia oculorum, non libertate sermonis, sed etiam, &c.

Flagratores, dicebantur genus hominum, quod mercede flagris cædebantur. Festus. [Immo hi sunt Flagriones, quomodo fortassis scribendum est.

Flăgrum, i. n. [μάστιξ] Idem quod Flagellum ejus dimin. Virga loris instructa, qua cædi consueverunt servi. Juvenal. 5. Sat. 173.
—— nec dura timebis
Flagra pati. Idem 10. Sat. 109. —— & illum
Ad sua qui domitos deduxit flagra Quirites. Suet. in Othon. 2.
Ut sæpe flagris objurgaretur a patre. Liv. 28. 11. Ob quam causam cæsa flagro est Vestalis.

Flagriōnes, [μαστιγίαι] auctore Nonio 1. 117. dicti sunt Servi, quod flagris subjecti sint, ut Verberones a verberibus. Afranius Vopisco, Tu flagrionibus privigno jucunditatis plus inest in te mihi, quam commercatis conquisite edulibus. Vet. Onomast. Flagriones, μαστιγίαι.

Flagrĭfer, a, um. Qui flagellum gestat. Auson. 14. Epist. 10. Flagrifer Automedon.

Flagritrība, æ. m. Qui assidue flagris teritur. Plaut. Pseud. 1. 2. 5. Eo ingenio sunt flagritribæ.

Flăgellum, i. n. [πλέγμα, μαστίγιον] dimin. a Flagris. Flagella, Summæ arborum partes, inquit Servius: & virgæ sive capita minorum sarmentorum, ubi nascitur uva: quod caro his percussa flagret. Quamvis idem auctor a Flando potius dici velit, quod ventorum crebros sustineant flatus. Columel. lib. 5. Varro 1. de R. R. cap. 31. Juncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile, neque ex se potest ejicere vitem, quam vocant minorem flagellum, majorem etiam unde uvæ nascuntur, palmam: prior, littera una mutata, declinata a venti flatu. Similiter flabellum ac flagellum. Posterior, &c. Virg. 2. Georg. 399.
Neve inter vites corylum sere: neve flagella
Summa pete, aut summas destringe ex arbore plantas. conf. Catul. 52. Epithal.
Flagellum, Virga quæ sonat in morem flagelli. Virg. 5. Æn. 579.
Lustravere in equis, signum clamore paratis
Epitides longe dedit, insonuitque flagello. Serv. [Inepte.] Martial. lib. 14. 55.
Horribile flagellum. Hor. 1. Serm. 3. 119.
Inusta flagella. Catul. 23. 11.
Sanguineum flagellum Bellonæ. Virg. 8. Æn. 703.
Accinctus flagello. V. accingo.
Admonere flagello. V. admoneo.
Cæsus flagellis ad mortem. Hor. 1. Serm. 2. 41.
Cædi flagellis, plus est quam fustibus. Marcel. in l. in servorum. D. de pœnis, Ex quibus causis liber fustibus cæditur, ex his servus flagellis cædi, & domino reddi jubetur. Cic. pro Rabir. reo, 16. Porcia lex virgas ab omnium civium Romanorum corpore amovit, hic misericors flagella retulit. Budæus.
Erecta flagello torto furiarum. Valer. 8. Argon. 20.
Quatit ira flagelli ipsum horrisoni. Valer. 7. Argon. 149.
Rubet ille flagello. Juven. 6. Sat. 478.
Sectus flagellis. Hor. Epod. 4. 11.
Tangere aliquem sublimi flagello. Hor. 3. Carm. 26. 11.
Torrere flagellis aliquem. Lucret. lib. 3. 1032. de conscientia dixit.
De Flagellis Eumenidum, V. Disp. Is. Voss. ad Catul. p. 222. Generatim per Flagella intelliguntur Verbera servilia. Justin. 1. 5. 2. Hinc flagella fervorum. Sen. de Ira 3. 28.

Flăgello, [μαστίζω] āre. Flagris, vel Flagellis cædere. Martial. lib. 4. 42.
Lumina sideribus certent, mollesque flagellent
Colla comæ. Sic Plin. lib. 25. cap. 8.
Flagellare perticis frumentum. Plin. lib. 18. cap. 30. Messis ipsa alibi tribulis in area, alibi equorum gressibus exteritur, alibi perticis flagellatur.
Annonam flagellare, inquit Hermol. dicuntur præmercatores, qui Græce Timiopolæ appellantur. Plin. lib. 33. cap. 13.
Flagellare opes dicitur arca a Martial. lib. 5. 13.
Quippe rogabatur fidusque vetusque sodalis:
Et cujus laxas arca flagellat opes. i. e. Arctat, continet.

Flagellātus, a, um. ut, Flagellatus aer multiformi radiorum jactu. Plin. lib. 2. cap. 45.

Flagellatio, ōnis. f. Tertul. ad Martyr. cap. 4. conf. Salvian. l. 5. p. 179. & l. 2. ff. de Pœnis.

Flagellator, ōris. m. Secta flagellatorum sæculis superioribus celebrata.

Flagellatīvus, vel Flagellatitius, a, um. Flagris dignus. Gloss. Gr. Lat. μαστιγίας, Verberosus, flagellatitius.

Flamen, ĭnis. n. A Flo, flas. V. flo.

Flāmen, ĭnis. m. [ἱεροφάντης, φλαμὴν] Sacerdos dicebatur. Plin. lib. 18. cap. 12. Varro flaminem faba non vesci tradit. Varro L. L. lib. 4. 15. Flamines, quod in sacro capite velato erant semper, ac caput cinctum filo habebant, flamines dicti. Horum singuli cognomina habent ab eo deo, cui sacra faciunt. Sed partim sunt aperta, partim obscura. Aperta, ut Martialis, Vulcanalis: obscura, ut Dialis, Furinalis. De reliquis infra V. Servius, Flamines in capite habebant pileum, in quo erat brevis virga desuper habens lanæ aliquid. Quod quum per æstus ferre non possent, filo tantum capita religare cœperunt: nam nudis penitus eos capitibus incedere nefas fuerat: unde a filo quo utebantur, flamines dicti sunt, quasi filamines. Verum festis diebus

diebus filo depoſito, pilea neceſſe erat accipere; quæ ſecundum alios ad oſtendendam ſacerdotii eminentiam ſunt reperta; ſicut columnæ mortuis nobilibus ſuperponuntur ad oſtendendum eorum columen. Alii dicunt, non propter eminentiam dignitatis hoc factum, ſed quia quum ſacrificarent apud Laurolavinium, & eis exta frequenter aves de vicinis venientes lucis abriperent, eminentia virgarum eas terrere voluerunt. Exinde etiam conſuetudo permanſit, ut apud Laurolavinium ingentes haberent virgas, non breves, ut in Urbe. Sunt etiam qui Flamines a geſtamine pilei dictos ajunt, quaſi Pilamines. Hæc Servius in illud 8. Æn. 663.

Lanigeroſque apices & lapſa Ancilia cælo.

Flamen, eſt unius dei ſacerdos. Cic. 2. de Legib. 29. Diviſque aliis alii ſacerdotes, omnibus pontifices, ſingulis flamines ſunto. Varro de L.L.6.3. Flamines a Numa Pompilio inſtitutos affirmat: cum quo ſentit etiam Liv. lib. 1. 20. Numa, inquit, flaminem Jovi aſſiduum ſacerdotem creavit; inſignique eum veſte, & curuli regia ſella adornavit; huic duos flamines adjecit; Marti unum, alterum Quirino.

Majores flamines appellabantur Patricii generis; Minores, Plebeji. Hæc Sext. Pomp. Feſt. lib. 11.

Auguſti flamen legitur in Inſcript. V. Panvin. de Civ. Rom. cap. 27.

Cæſaris flamen. Suet. Jul. cap. 76. Cic. 2. Philipp. 48. Eſt ergo flamen, ut Jovi, ut Marti, ut Quirino, ſic divo Julio M. Antonius. Quid igitur ceſſas? cur non inaugurare? Quibus quidem verbis apparet, morem fuiſſe, ut flamines etiam inaugurarentur.

Carmentalis flamen. Cic. de Clar. Orat. 56.

Claudialis. V. Flaminium.

Curiales flamines. V. CURIA.

Deorum omnium flamen, occurrit in Inſcriptionibus. V. Turneb. Adverſ. 11. 10.

Dialis. de quo tam multa Gell. lib. 10. cap. 15. conf. Liv. 5. 52. extr. Varro de L. L. 4. 15. Turneb. Adverſ. 27. 7.

Falacer, a divo patre Falacre. Varro L. L. 4. 15. & 6. 3. [An Falacro?

Floralis, Floræ. Idem 6. 3.

Furinalis, a Furina dea. Idem 4. 15. & 6. 3.

Hadrianalis. Panvin. de Civ. Rom. cap. 27.

Martialis, Martis. Varro 4. 15. & 6. 3. Cic. 1. de Divin. & de Aruſp. Reſp. 12. V. Laurent. Var. Sacr. Gent. cap. 1.

Palatualis, Palatuæ. Varro L. L. 6. 3.

Pomonalis, Pomonæ. Idem ibid.

Quirinalis, Quirini. Cic. de Aruſp. Reſp. 12.

Virbialis. Laurent. Var. fac. ſupra cit.

Volcanalis, Vulcani. Varro ibid. 4. 15.

Volturnalis, Vulturni. Varro Ibid. 6. 3. & Turneb. Adverſ. 6. 3.

De Flaminibus. V. complures auctores congeſtos in Lex. Pitiſc.

FLĀMĬNA, æ. f. Ejuſdem dignitatis mulier. Reineſ. Inſcript. 49. FLAVIA FLAMINA FLAVIAL. Adde Spanhem. de Numiſm. p. 611.

FLAMINĀLES, dicebantur Viri flaminis honore functi; ut Conſulares, Qui conſulatum pridem ſunt conſecuti. V. Guther. de Vet. Jur. Pont. 1. 32.

FLĀMĬNIA, æ. f. [Φλαμίνειον] Flaminis domus. Gell. lib. 10. cap. 15. Ignem e flaminia, id eſt flaminis Dialis domo, niſi ſacrum, efferri jus non eſt. V. Ovid. 2. Faſt. 27.

Item Uxor flaminis, aut Femina ſacerdos. Inſcrip. Reineſ. 48. C. A. FLAMEN MARTIALIS ET FLAMINIA AEMILIA VX.

Flaminia, inquit Feſtus, dicebatur Sacerdotula quæ flaminicæ Diali præminiſtrabat; eaque patrimes & matrimes erat, id eſt Patrem matremque adhuc vivos habebat. Al. Flaminica. [Puto Flaminia Camilla Feſtum ſcripſiſſe, ut p. p. Flaminius Camillus.

FLAMINĬCA, [ἱεροφάντρια] Sacerdotiſſa. Gell. lib. 10. cap. 15. Eædem ferme ceremoniæ ſunt quas flaminicas, ſacerdotiſſas dialeis, ſeorſum ajunt obſervitare.

Dialis flaminica. Tacit. 4. Ann. 16. Sed lata lex, qua flaminica Dialis, ſacrorum cauſa in poteſtate viri, cetera promiſcuo feminarum jure ageret.

FLAMĬNIUM, i. n. [ἱεροφαντικὴ] pro Sacerdotio ipſo. Gell. lib. 10. cap. 15. Uxorem ſi amiſit, flaminio decedit. hic nota, Abire & decedere flaminio, eo modo dictum quo Abire magiſtratu, officio, &c. V. Liv. 26. 23. Plural. Cic. 13. Philipp. 41. Homo ingratiſſime, flaminia cur reliquiſti? Vetus exemplar habet flaminium.

Claudiale flaminium. Tacit. 13. Ann. 2.

Diale flaminium. Suet. Aug. 31. 4.

FLAMĬNIUS, a, um. Adj. Quod pertinet ad flaminem ſive ad flaminium. Ut, Flaminius lictor, Qui flamini Diali ſacrorum cauſſa præſto erat; ut auctor eſt Feſt.

Flaminius Camillus, puer ingenuus, patrimus & matrimus, qui flamini Diali ad ſacrificia præminiſtrabat. Antiqui enim miniſtros Camillos dicebant. Feſtus.

Flaminia prata. Liv. 3. 54. extr. & 63. med. conf. Panvin. de Civ. Rom. cap. 22. [Niſi potius a nomine Gentili ſic dicta fuerunt, de quo infra, ut Circus Flaminius, teſte Feſto, cujus ibidem Liv. meminit.

FLAMINIUS, Cognomen fuit Quinctiorum, & Claudiorum, ortum fortaſſe ab inſigni aliqua re geſta in flaminio. Nonnulli ſcribunt Flamminius, quaſi deducatur a Flamma, ut verum videatur quod nonnulli ſcriptum reliquerunt, Flaminiis proprium fuiſſe, ne flammam, id eſt ignem e domo ſua, niſi ſacrorum cauſſa efferri paterentur. Sed hanc ſcripturam veteres libri & lapides, item Græcorum auctorum (qui ſemper Φλαμίνιος ſcribunt) auctoritas repudiat. [Immo Flaminius Ro. gentis nomen, Quintiorum vero cognomen Flamininus, adoptivum, & ex eadem illa gente tractum, ut videtur.

C. Flaminius Conſul cum Annibale pugnans ad Thraſimenum lacum interfectus eſt; ejus cadaver ab Annibale inter mortuos quæſitum, nec inventum. Liv. lib. 22. a pr. ad cap. 8. Florus lib. 2. cap. 7. Hic viam ſtravit quæ ab eo dicta eſt Flaminia.

T. QUINTIUS FLAMININUS annos natus XXX, cos. cum Sext. Ælio factus, Philippum Macedoniæ regem prælio fudit, & caſtris exuit. Deinde Theſſaliam, quæ eſt vicina Macedoniæ, juvantibus Ætolis & Acarnanibus, vexavit; civitates quoque Græciæ, quæ ſub rege Philippo erant, per præconem liberas eſſe pronuntiavit. Plutarch. in ejus vita. & Liv. lib. 34. Hujus frater fuit,

L. Flamininus, qui a Catone cenſore, quod quum Proconſul in Gallia eſſet exoratus in convivio a ſcorto, aliquem eorum qui in vinculis eſſent, damnati rei capitalis, ſecuri feriri juſſiſſet, Senatu motus eſt. Aliter Liv. lib. 39. cap. 42. V. Plutarch. in Flaminio. Cic. de Senect. 42. Plin. lib. 7. cap. 27. Valer. lib. 2. cap. 4. & lib. 4. cap. 5.

FLAMINIUS, a, um. Adj. Quod eſt Flaminiorum. Ut, Flaminia via a C. Flaminio dicta, qui eam ſtravit lapidibus e Roma Ariminum uſque. Cic. 12. Philipp. 22. Ovid. 1. de Pont. 8. 44.

——Flaminiæ Claudia juncta viæ. Flaminia abſolute apud Juvenal. 1. Sat. 61. & 170. A Flaminio quoque Arcus Flaminius & Forum Flaminium nomen habet.

FLAMINIANUS, a, um. Idem. ut, Flaminiana oſtenta. Cic. 2. de Divin. 67.

FLAMONIUM, i. n. Idem quod Flaminium, flaminis Sacerdotium. Sidon. 5. Epiſt. 7. Invident flamonia municipibus. V. ibi Sirmond. qui ex Gloſſis & Inſcrip. Dacica idem confirmat, p. 56.

FLAMMA, æ. f. [φλὸξ, πυρσὸς, σπινθὴρ] a Græco dicitur φλέγω, quod eſt ardeo. Plaut. Curc. 1. 1. 53.

Semper, tu ſcito, flamma fumo eſt proxima.

Alimenta flammæ, pix & cera. Ovid. 14. Met. 532.

Apices flammarum. Stat. 1. Achil. 521.

Acris flamma. V. ACER.

Fabrilis flamma. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 176.

Hoſtiles flammæ. Claud. 2. in Eutrop. 571.

Mitis flamma. Sil. lib. 16. 121.

Rapida flamma. Ovid. 2. Met. 123.

Tremulæ flammæ. Virg. 8. Ecl. 105.

Aſpice, corripuit tremulis altaria flammis
Sponte ſua.

Trifida flamma. Ovid. 2. Met. 325.

Naiades Heſperiæ trifida fumantia flamma
Corpora dant tumulo. Flammam intelligit fulminis triſulci, quo Phaethon ab Jove interfectus eſt.

Accenſa eſt flamma, apicemque per area duxit. Ovid. 10. Met. 279. V. ACCENDO.

Adolere penates flammis. Virg. 1. Æn. 708.

Affixit flammam lateri turris. Virg. 9. Æn. 536.

Afflata flammis ora. Sil. lib. 17. 114.

Aggeſtis vigilant altaria flammis. Stat. 10. Theb. 55.

Alere flammam re aliqua. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Applicare ad flammam. V. APPLICO.

Cingere mœnia flammis. Virg. 9. Æn. 160.

Circumdare flammis urbem. Virg. 10. Æn. 74.

Collucent flammis mœnia. Virg. 5. Æn. 4.

Compeſcere flammam mero. Ovid. 16. Epiſt. 229.

Concidit flamma. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Concipere flammam. V. CONCIPIO.

Conflagrare flammis. CONFLAGRO.

Convaleſcit flamma magna congerie. Quintil. lib. 5. cap. 13. V. CONVALEO.

Corripitur flammis tellus. Ovid. 2. Met. 210.

Crepitante flamma cremari. Virg. 7. Æn. 74.

Celeri flamma deguſtant tigna ignes. Lucret. lib. 2. 193.

Dabit ſonitum flammæ. i. e. Flamma fiet. Virg. 4. Georg. 409. de Proteo.

Excoquitur flammis ſcopulus. Sil. lib. 3. 642.

Expirant lumina flammis. Stat. 10. Theb. 111.

Extinguere flammas. Ovid. 15. Met. 778.

Exuperant flammæ, furit æſtus ad auras. Virg. 2. Æn. 759.

Fundit terra egeſtas flammas. Sil. lib. 7. 373.

Hauſit flamma multos. Liv. 30. 5.

Hebetare flammas. Ovid. 7. Met. 210.

Jactant flammas ad culmina. Virg. 2. Æn. 478.

Jaculatur flammas Polus. Sen. Herc. fur. 13.

Induitur tota Africa flammis. Sil. lib. 17. 196.

Injicere aliquid flammis. Quintil. in procem. lib. 6.

Involvit flammis nemus. Virg. 2. Georg. 309.

Luſtras opera omnia flammis. Virg. 4. Æn. 607. de Sole.

Mollire cibum vapore flammæ. Lucret. lib. 5. 1101.

Opprimere flammam. Cic. 2. de Orat. 227. Dicere enim ajunt Ennium, flammam a ſapienti facilius ore inardente opprimi, quam bona dicta teneat.

Opprimit unda flammas. Sen. Med. 12.

Percurrit trabes agilis flamma. Sen. Hippol. 5.

Populatur flamma capillos. Ovid. 2. Met. 319.

Poſuere vires flammæ. Virg. 5. Æn. 680.

Quievit flamma. Virg. 6. Æn. 226.

Rapuit in fomite flammam. Virg. 1. Æn. 180.

Rapiente curſum ocior flamma. Sen. Hippol. v. 738.

Reſtinguere flammam. Lucret. lib. 4. 1081.

Rotant cavis flammam fornacibus. Lucret. lib. 6. 201.

Signare viam flammis. Virg. 5. Æn. 526.

Spargit rutilas per nubila flammas. Ovid. 3. Faſt. 285.

Stupea flamma ſpargitur. Virg. 8. Æn. 694.

Suffuſus rubra lumina flamma. Ovid. 11. Met. 368.

Torrere flammis aliquem. Sen. Hippol. 2.

Trepidant flammæ ſordidum rotantes vertice fumum. Hor. 4. Carm. 11. 11.

Volvere globos flammarum. Virg. 1. Georg. 473.

Volvuntur furentes flammæ per culmina. Virg. 4. Æn. 670.

Flamma, Periculum aliquando ſignificat. Cic. 2. Tuſc. Idem in Brut. 90. dixit Galbam eripuiſſe ſe flamma. Al. Flammæ. quum ſignificare vellet eum liberatum eſſe a periculo judicialis damnationis. Ter. Eun. 3. 2. 38.

E flamma petere te cibum poſſe arbitror. Cic. 16. Fam. 11. Sed incidi in ipſam flammam civilis diſcordiæ, vel potius belli.

Flamma amoris turpiſſimi flagrare. Cic. 7. Verr. 136. Una atque eadem nox erat, qua Prætor amoris turpiſſimi flamma, ac claſſis pop. Rom. prædonum incendio conflagrabat.

Fervida flamma. Ovid. 1. Amor. 2. 46.

Inſanæ flammæ. Sen. Hippol. 4.

Pronuba flamma. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 131.

Abire in flammas. Ovid. 1. Met. 493.

Ut facibus ſepes ardent, quas forte viator

Vel nimis admovit, vel jam ſub luce reliquit;
Sic deus in flammas abiit, ſic pectore toto
Uritur, & ſterilem ſperando nutrit amorem.

Abrumpere flammam. V. ABRUMPO.
Aſſumere novas flammas. Ovid. de Rem. Amor. 485.
Concepit toto pectore flammam. Catul. 62. 92.
Concitat Venus feroces juvenum flammas. Sen. Hippol. 3.
Corripi flamma. V. CORRIPIO
Demanat tenues ſub artus flamma. Catul. 49. 10.
Diſcedite obſcænæ flammæ. Ovid. 9. Met. 508.
Excute conceptas pectore flammas. Ovid. 7. Met. 17.
Extinguere ſævas flammas. Ovid. de Rem. Amor. 53.
Subdita flamma medullis. Virg. 3. Georg. 271.
Urit medullas ſerpens flamma. Sen. Med. 10.
Invidiæ flamma. Cic. 3. de Orat. 11. Sulpicius autem, qui in eadem invidiæ flamma fuiſſet, quibuscum privatus conjunctiſſime vixerat, hos in Tribunatu ſpoliare inſtituit omni dignitate. Idem 1. Catil. 1.
Vis & flamma oratoris. Cic. de Clar. Orat. 93. Ardor animi non ſemper adeſt, iſque quum conſedit, omnis illa vis & quaſi flamma Oratoris extinguitur.
Flammæ apparentes, Lætos ſucceſſus & claritudinem præſignificant V. Freinshem. ad Curt. 3. 3. 3. & ad Flor. 1. 6. 1. Dalechamp. ad Plin. 2. 36. Gruter. ad Liv. 25. 39. & Lex. Pitiſc.

FLAMMŬLA, æ. f. dimin. [φλόγιον] Columel. lib. 12. cap. 53. Poſtero die mactantur, & vel aqua candente, vel ex tenuibus lignis flammula facta glabrantur. de Porcis loquitur. Cic. 4. Acad. 80. Idem 9. 14.
Flammulæ etiam dicuntur, Vexilla equitum ex contis ſuſpenſa. V. Veget. de Re Mil. 3. 5. & 2. 1. conf. Cedren. Suid. Lipſ. de Mil. Ro. 4. 5. Thyſ. Rom. Illuſt. 4. p. 93.
Flammula, Herba eſt foliis, floribus, ac ſemine nihil a clematide differens, quemadmodum nec acerrimo guſtu. Attamen neque ſepibus circumvolvitur, neque arbores ſcandit, quum recticaulis aſſurgat. Plures autem hæc ex ſe mittit caules bicubitales, ſubrubentes, & in his folia ſmilacis, quibus intolerabilis ineſt acrimonia, unde Flammulæ ſibi nomen aſcivit. V. Matthiol. ad Dioſc. lib. 4. cap. 7.

FLAMMEUS, a, um. Adj. [φλόγιος, φλόγινος] Quod flammæ naturam, vel colorem refert. Plin. lib. 35. cap. 10. Cic. 1. de Divin. 44.
— Dextrorſum orbem flammeum
Radiatum ſolis liquier curſu novo. Ex Accio poeta. Columel. lib. 5. 5. Velut halitu flammeo fructus uratur.
Lumina flammea. Virg. 7. Æn. 448.
Stellæ natura ſunt flammeæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.
Flammeus imber de Fulmine dicitur a Claudiano Panegyri in VI. conſ. Honorii (v. 342.)
—— nam flammeus imber in hoſtem
Decidit: hunc dorſo trepidum flammante ferebat
Ambuſtus ſonipes. Al. Fumante. H. St.
Tralate Flammeum dicitur Quicquid concitata celeritate peragitur. Sidon. 1. 7. Acres & flammei viri. Catul. de Nupt. Pel. v. 337.
Flammea prævortet celeris veſtigia cervæ. Ita Varro, Flammeos verſus dixit, Ardore extemporali prolatos.
Flammea Viola Plinio dicitur, ut teſtatur Ruel. lib. 3. cap. 57. quæ Lychnis coronaria dicitur. Galli *Candelariam* vocant. Plin. 21. 26. extr.

FLAMMEUM, i. n. vel **FLAMMEUS**, i. m. apud Non. Marcel. 14. 31. [φλογεῖον] Genus veſtimenti lutei coloris, quo amiciebatur nova nupta boni ominis cauſa; ſic dictum, inquit Feſtus, quod eo aſſidue utebatur Flaminica, id eſt Flaminis uxor, cui non licebat facere divortium. Et eodem modo tegebatur nupta flammeo, ut perpetuo cum viro maneret. Lucan. 2. 361.
Lutea demiſſos velarunt flammea vultus. Plin. lib. 21. cap. 8. Lutei video honorem antiquiſſimum in nuptialibus flammeis totum feminis conceſſum. Martial. lib. 12. 42. Juvenal. 6. Sat. 224. Flammea conterit, i. e. Sæpe nubit. conf. Lex. Pitiſc.

FLAMMEŎLUM, dimin. [φλογεΐδιον] Juven. 10. Sat. 333.
—— ſedet illa parato
Flammeolo.

FLAMMEĀRIUS, i. m. [φλογεὺς] Infector flammeorum: h. e. Qui flammea colore luteo tingit atque inficit; aut Qui flammea facit vel vendit. Plaut. Aul. 3. 5. 36.
Cinifiones, patagiarii, induſiarii,
Flammearii, violarii, carinarii. V. Taubm. & Voſſ. Lex. Etymol.

FLAMMEŎLUS, Adj. [ὑποφλόγιος] Quod flammæ colorem aliquantulum habet. Columel. lib. 10. 307.
Preſſaque flammeola rumpatur fiſcina caltha.

FLAMMŌSUS, a, um. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. Febris celerrima & flammoſa. Ibid. 3. 17. Carbones non flammoſi.

FLAMMO, [φλογίζω] āre. Flammam producere. Virg. 3. Georg. 433.
Exilit in ſiccum; & flammantia lumina torquens.
Flammare; pro Inflammare, ſeu Ira accendere. Tacit. 2. Hiſt. 74. Idem 4. Hiſt. 24. His inter ſe vocibus inſiſtentes, flammavere inſuper allatæ a Veſpaſiano litteræ.
Facem flammantem nubila direxit. Valer. 1. Argon. 568.

FLAMMĀTUS, a, um. Flammatus Jupiter. h. e. Flammam dextra manu tenens pro ſceptro. Cic. 1. de Divin. 17.
Principio ætherio flammatus Juppiter igni
Vertitur, &c. V. Virg. 1. Æn. 54.
Juventus flammata pudore. i. e. Inflammata, incenſa. Valer. 2. Argon. 470.
Flammata toga. Martial. 5. 20. Togam flammatam Domitius interpretatur Rubram, a colore flammæ.

FLAMMANDUS, a, um. Tacit. 15. Ann. 44. 7. Crucibus affixi aut flammandi.

FLAMMĀTIO, ōnis. f. apud Apul.

FLAMMĀTOR, ōris. m. apud Stat.

FLAMMĀTRIX, īcis. f. Mart. Capel. 5. p. 137. In elatione flammatrix.

FLAMMABUNDUS, a, um. Mart. Capel. 1. p. 22. Subſellia flammabunda.
Flammabundæ æſtati. Beroald. in Sueton. 179. in fine, ex Caſſiodoro. H. St. Non erat in Lugd. hæc dictio.

FLAMMESCO, [φλογίζομαι] ĕre. eſt Accendi & flamma corripi. Lucret. lib. 6. 669.
—— flammeſcere cælum.

FLAMMĬDUS, a, um. Idem quod Flammeus. Apul. de Mundo p. 66. Glacialibus flammida confundit. Idem lib. 2. Mileſ. pr. Roſeo rubore flammida.

FLAMMĬCŎMANS, antis. Epitheton tædarum apud Juvenc. in Matth. cap. 25.

FLAMMĬCŎMUS, a, um. Prudent. Pſych. 776.

FLAMMĬCRĔMUS, a, um. Fortunat. 1. Carm. 15. 47.

FLAMMĬFER, ĕra, ĕrum. [φλογοφόρος] Ferens flammam, & commovens, ſive excitans. Cic. 4. Acad. 89.
Fer mihi auxilium, peſtem abige a me,
Flammiferam hanc vim quæ me excruciat. Sil. 1. 257.
Flammiferis tellus radiis cum exuſta dehiſcit. Idem 461.
Crine ut flammifero terret fera regna cometes. Val. Flac. 1. Argon. 4.
—— flammifero tandem conſedit Olympo.

FLAMMĬGĔNA, æ. c. [φλογογενὴς] E flamma genitus. Perott.

FLAMMĬGER, Adj. ut, Sol flammiger. Valer. 5. Argon. 581.
Flammigeri ſolis proles. Stat. 8. Theb. 676.
Flammiger ales, i. e. Aquila flammantia Jovis arma geſtans.

FLAMMĬGERO, [ἀστράπτω] āre. Flammas producere & emittere. Gell. lib. 17. cap. 10. Interdiu fumare Ætnam, noctu flammigerare. Ubi alia exemplaria habent Flammigare. V. Macrob. 5. Saturn. 17.

FLAMMĬPES, ĕdis. Juvenc. lib. 2. in Matth. 11.

FLAMMĬPŎTENS, entis. Vulcani cognomen. Arnob. lib. 3. p. 112.

FLAMMĬVŎLUS, a, um. Arator in Act. Apoſt. cap. 18.

FLAMMĬVŎMUS, [πυρέκβολος] Quod flammas vomit. Perott. conf. Juvenc. proœm.

FLAMMONIENSES, Iſtriæ populi. Plin. lib. 3. cap. 19.

FLANĀTES, Populi Illyrici. Plin. lib. 3. cap. 21. de conventu Scardonitano agens, ſubdit, Jus Italicum habent eo conventu Alutæ, Flanates, a quibus ſinus nominatur.

FLANĀTĬCUS, Sinus juxta Iſtriam eſt, in quem a tergo Iſtriæ Iapidia regio promoveri dicitur. Plin. lib. 3. cap. 19.

FLANDRIA, æ. f. Regio eſt in finibus Belgarum, ad litora Oceani Septentrionalis poſita, in qua ſunt urbes inſignes Gandavum & Bruga. V. Geogr. Juniores.

FLASCA, æ. Vas vinarium. Iſidor. 20.

FLATOR, **FLATUS**, &c. V. FLO, flas.

FLAVEO, &c. V. FLAVUS.

FLAVIA, **FLAVIALIS**, **FLAVIANUS**. V. FLAVIUS.

FLAVĪNA, æ. f. Etruriæ oppidum ſub Soracte monte. Sil. 8. 491. Hinc

FLAVĪNIUS, a, um. Virg. 7. Æn. 696.
Hi Soractis habent arces, Flaviniaque arva, &c.

FLAVIOBRIGA, [Φλαβιόβριγα] Oppidum Vardulorum in Hiſpania citeriori. Plin. lib. 4. cap. 20.

FLAVIOPOLIS, [Φλαβιόπολις] Thraciæ oppidum, eo in loco conditum ubi antea Zela fuerat. Plin. lib. 4. cap. 11.

FLAVISSÆ, ab antiquis Latinis dicebantur, quos Theſauros Græco nomine appellamus, quod in eos non rude æs, argentumque, ſed flata ſignataque pecunia conderetur. Gell. lib. 2. cap. 10. V. & Nonium 2. 341.

FLAVIUM, [Φλάβιον] Norici oppidum eſt, apud Plin. lib. 3. cap. 24.

FLĀVIUS, [Φλάβιος] Romanæ familiæ principio obſcuræ nomen fuit, ſed quam Impp. T. Veſpaſianus & filii ejus Titus, & Domitianus, ſatis illuſtrarunt. V. Suet. Veſp. cap. 1. conf. Lex. Pitiſc. de Lege atque Tribu Flavia, in LEX & TRIBUS.
Flaviorum ſuburbanum. V. Suet. Veſp. 5. 1.
Flavii quoque dicti ſunt Imperatores Conſtantinopolitani, a Flavio Conſtantino. V. Rævard. Conſect. 3. 17.
De pluribus Flaviis. V. Burm. ad Quintil. 9. 3. p. 816.

FLAVIA Colonia, Palæſtinæ urbs, primum ab Herode condita, & in gratiam Tiberii Cæſaris, Cæſarea appellata. Poſtea deducta eo ab Flavio Veſpaſiano Colonia, Flavia appellata eſt. Plin. lib. 5. cap. 13.

FLAVIA Julia, urbs in Callaicorum & Bracarum confinio ſita, nunc vocata *Chiaves*. V. Lex. Pitiſc.

FLAVIĀLIS, is. m. Divis Flaviis ſacra operantes Flamines, ſive Sacerdotes Flaviales dicti. V. Inſcript. Gruteri, p. 359. n. 4. Spon. Miſc. p. 177. pr. Flavialium Collegium. Suet. Domit. 4. 11.
Milites Flaviales a Divo Veſpaſiano legionibus additi. Veget. 2. 7.

FLAVIĀNUS, Africæ Proconſul, Delphinum in Hipponis Diarrhyti litore ex hominis manu veſcentem, unguento perunctum, odoris novitate conſopivit, ita ut fluctuans ſimilis exanimi, poſt ad ſe reverſus, per aliquot menſes hominum converſatione caruerit, ut injuria fugatus. Refert Plin. lib. 9. cap. 8.

FLAVIĀNUS, a, um. Adj. derivatum a Flaviis. Flavianæ partes. Tacit. 2. Hiſt. 67. & 3. 1.

FLAVŌNA, æ. f. [Φλαυῶνα Ptolemæo] Oppidum eſt Illyrici, apud Plin. lib. 3. cap. 21.

FLĀVUS, Adj. [ξανθὸς, πυῤῥὸς, μελίχλωρος] Color eſt, viridi, rubro & albo concretus, hoc eſt fulvo clarior, qualis eſt color auri.
Achilles flavus. V. ACHILLES.
Arva flava. Virg. 1. Georg. 95.
Sæpe ego quum flavis meſſorem induceret arvis
Agricola. i. e. Maturis. Servius.
Cæſaries flava. Valer. 6. Argon. 225.
Capilli flavi. Ovid. 2. Faſt. 763.
Forma placet, niveuſque color, flavique capilli.
Ceres flava, a Virgilio dicitur, propter Ariſtarum maturitatem, ut inquit Servius lib. 1. Georg. 96. —— neque illum
Flava Ceres alto nequicquam ſpectat Olympo.
Crinis flavus. Virg. 4. Æn. 698.
Nondum illi flavum Proſerpina vertice crinem
Abſtulerat.
Mare flavum. Cic. 4. Acad. 105.
Mella flava. Martial. lib. 1. 56.
Oliva flava. Virg. 5. Æn. 309.
Pulvis flavus. Martial. lib. 14. 71.

Rura

[illegible] flava. Claud. 1. in Eutrop. 112.
[illegible]s flavus dicitur propter arenam. Virg. 7. Æn. 31. conf. Hor. 1. Carm. 2. 13. & 8. 8.

Flavĭdus. Adj. a Flavo derivatum; ſicut & a Flacco, Flaccidus; & a Ravo Ravidus dicitur. Plin. 18. 13. de Rapaciis. Et flavidorum quoque, & in horreis enecatorum. Hodie fere Flaccidorum editur, ſed Flavidorum Turnebus Adverſ. 1. 20. extr. tuetur. Ubi Harduin. ita exhibere MSS. omnes teſtatur. [Sciendum autem eſt τὸ Flavidus & Flavens ſynonyma eſſe, idemque plane ſignificare, ut alia id genus, e. g. Liquidus & Liquens, Candidus & Candens, Languidus & Languens &c. quibus paſſim promiſcue utuntur poëtæ. conf. in florbus not. Arida autem rapicia Plinius intelligit, non Flaccida. V. not. Hard.

Flaveo, [ξανθίζομαι] ēre. Flavum colorem referre. Columel. lib. 2. cap. 21. Idem 10. 311. Virg. 3. Georg. 350.
Turbidus & torquens flaventes Hiſter arenas.
Flavens malas. Virg. 10. Æn. 324. Comæ flaventes. Idem 4. Æn. 590.

Flaveſco, [ξανθίζομαι] ĕre. Flavum fieri. Cato, cap. 151. Maturum eſt ubi ordeum flaveſcit. Subaud. Semen cupreſſi. Virg. 4. Ecl. 28.
Molli paulatim flaveſcet campus ariſta. Plin. lib. 9. cap. 35.

Flavēdo, ĭnis. f. Flavus color. Apul.

Flavĭcŏmans, antis. Prudent. Apoth. 495.

Flavĭcŏmus, a, um. Flavicomum Corymbion. Petron. cap. 110.

F L E

Flebĭlis. V. fleo, fles.

Flecto, xi, xum, [κάμπτω, γνάμπτω, ἐπικαμπτέω, ἠμύω, ἰθύνω, περιτροπέω] ĕre. Torquere & curvare.
Flectere in gyrum. Ovid. 2. Met. 718.
Flectere in diverſum & in averſum. Plin. lib. 11. cap. 45. de Elephanto.
Aciem oculorum flectere. V. acies.
Currum flectere de foro in Capitolium. Cic. 7. Verr. 77.
Curſum flectere ad aliquid. Liv. 1. 4. Ad puerilem vagitum curſum flexiſſe. de Lupa.
Gyro breviore flecti. Sen. Hippol. 3.
Iter flectere. Liv. 8. 19. extr. Ad Privernum cos. flexit iter.
Juvencum flectere. Virg. 2. Georg. 357. —— & ipſa
Flectere luctantes inter vineta juvencos. Ubi Servius; Flectere, Cum quadam moderatione ducere, ne tenera adhuc virgulta concutiantur.
Membra contorquet & flectit quo vult omne animal. Cic. 1. de Divin. 120.
Promontoria flectere. Cic. 2. de Divin. 94. Qui navigant, maxime animadvertunt: quum in flectendis promontoriis, ventorum mutationes maximas ſæpe ſentiant. Cic. 5. Att. 9. Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodiſſime navigaſſemus: & Leucaten flectere moleſtum videbatur. [i. e. Circuire navibus. Expreſſum ex Græco κάμπτειν ἀκρωτήριον, quod ipſum verbum Ennius retinuit, Leucaten campſant. V. campso. Perperam igitur Steph. expoſuerat, Dirigere curſum ad Leucaten.
Ratem flectere. Ovid. 10. Epiſt. 36.
Viam flectere. Cic. 11. Att. 18. Martial. lib. 1. 71.
Flecte vias hac, quas madidi ſunt tecta Lyæi.
Viam flectere velis. Virg. 5. Æn. 28.
Flectere, per tranſlationem: ut, Flectere animum. h. e. Attendere & advertere. Ter. Hec. 4. 3. 2. Iſthuc eſt ſapere, qui ubicunque opus eſt poſſis animum flectere.
A vero flectere animum. Liv. in proœm.
Ad conſilium flectere caſu oblata. Liv. 28. 44. Et id eſt viri & ducis, non deeſſe fortunæ præbenti ſe, & oblata caſu flectere ad conſilium.
Ad aliquid flectere. Tacit. 1. Ann. 34. Tunc a veneratione Auguſti orſus, flexit ad victorias triumphoſque Tiberii.
In ambitionem flexiſſe arguebatur. Tacit. 4. Ann. 37.
Animos omni ratione flectere & commutare. Cic. 2. de Orat. 211.
Animos teneros & rudes flectere & inficere. Cic. 1. de Legib. 47.
Animo flecti atque frangi. Cic. pro Sull. 18.
Fata flectere. Cic. 3. in Catil. 19. Niſi dii immortales omni ratione placati, ſuo numine prope fata ipſa flexiſſent.
Imbecillitatem animorum varietas opinionum torquet & flectit quocunque cœpit. Cic. 1. de Legib. 29.
Judicium ſuum flectere & dirigere adverſus alios. Cic. ad Brut. Ep. 16. extr. Idem Cicero ſi flexerit adverſus alios judicium ſuum, quod tanta firmitate ac magnitudine direxit in exturbando Antonio: non modo reliqui temporis gloriam eripuerit ſibi, ſed etiam præterita evaneſcere coget.
Mentes ab omni ſtudio ſenſuque Pœnorum, ad noſtrum imperium nomenque noſtrum flexerunt. Cic. pro Corn. Balb. 39.
Minas alicujus flectere. Valer. 1. Argon. 216.
Naturam ſuam verſare & regere ad tempus, atque huc & illuc torquere & flectere. Cic. pro Cœl. 13.
Oratione aliquem flectere, Perſuadere, & alicujus animum noſtra oratione ad voluntatem noſtram inclinare. Cic. 4. Acad. 1. Si te, inquit, Luculli oratio flexit, quæ eſt habita memoriter, &c. Idem 1. de Legibus 47. Qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt & flectunt ut volunt. Cic. 1. Philipp. 35.
Puella flectitur aſſiduis minis. Propert. lib. 1. 19. 24.
Precibus flecti. Virg. 2. Æn. 289.
Senſus alicujus flectere. Valer. 7. Argon. 172.
Superos flectere. Virg. 7. Æn. 312.
Vocabulum flectere de Græco. Gell. lib. 4. cap. 3. Hoc vocabulum de Græco flexum eſt.
Flectere, abſolute. Tacit. 1. Ann. 13. extr. Feſſus clamore omnium, expoſtulatione ſingulorum, flexit paulatim, non ut &c.

Flexus, [κεκαμμένος, καμφθείς] Partic.
Flexus in obliquum. V. obliquus.
Aditus flexus. V. adeo.
Animus flexus. Catul. 62. 330.
Arcus flexos incurvant. Virg. 5. Æn. 500.
Coma flexa nitidus vagaris. Martial. lib. 10. 65.
Dies in veſperam flexus. Tacit. 1. Ann. 16.
Genu flexum ſummiſit. Ovid. 4. Met. 340.
Motus flexi fractique. Cic. 5. de Fin. 35.
Os in mœſtitiam flexum. Tacit. 3. Ann. 16. Cæſar flexo in mœſtitiam ore, ſuam invidiam tali morte quæſitam, &c.
Pedes exiguo flexos in orbe. Ovid. 4. Epiſt. 80.
Sonus flexus. Cic. 3. de Orat. 214. Atque etiam illa ſunt ab his delapſa plura genera, lene, aſperum, contractum, diffuſum continenti ſpiritu, intermiſſo, fractum, ſciſſum, flexo ſono, attenuatum, inflatum.
Supercilia flexa juxta naſum. Plin. lib. 11. cap. 52.
Compar. ut, Zodiacus flexior. Mart. Capell. 8. p. 297.

Flexum, i. n. Min. Fel. 17. 12. Collium flexa. conf. Turneb. Adverſ. 29. 20.

Flexio, ōnis. f. [κάμψις] Actus ipſe flectendi.
Flexiones, & diverticula. Cic. in Piſon. 53. Quos tu mæandros, dum omnes ſolitudines perſequeris, quæ diverticula, flexioneſque, quæſiſti?
Virilis laterum flexio. Cic. in Orat. 59. Geſtus eſt oratoris.
Flexiones modorum. Cic. 2. de Legib. 39. Illa quidem, quæ ſolebant quondam compleri ſeveritate jucunda Livianis & Nævianis modis, nunc ut eadem exultent, cervices, oculoſque pariter cum modorum flexionibus torqueant.
Vocis flexiones. Cic. in Orat. 57.

Flexus, ûs. m. [καμπὴ, καμπτὴρ] Curvatio, converſio. Plaut. Men. 5. 2. 114. Facitote in flexu ſit pernicitas pedum. Quintil. lib. 9. cap. 2. Qui curſu parum valent, flexu eludunt. Flexus & artes in actione. Quintil. lib. 5. cap. 13. Idem lib. 7. cap. 10. Fit ambiguitas per flexum, Quinquaginta ubi erant, centum inde occidit Achilles, &c. Ubi Flexus, pro Vocis commutatione, accipitur: nam ubi diſtinguendum eſt, vox in pronuntiando flecti ſolet.
Ætatis flexus, Quum ætas vergere incipit, & inclinari. Cic. in proœm. de Orat. Idem pro Cœl. 75. In hoc flexu quaſi ætatis (nihil enim occultabo fretus humanitate ac ſapientia veſtra) fama adoleſcentis paulum hæſit ad metas. i. e. Quum jam curriculum juvenilium ſtudiorum permenſus eſſet, ibi in voluptatis licentiam delapſus eſt: aliquantiſperque immoratus eſt, ut illi qui in meta inſiſtunt, non flectentes curſum, nec finem, præmiumque aſſequuntur laboris. Budæus.
Autumni flexus. Tacit. 5. Hiſt. 23. Flexus autumni eſt, quum autumnus vergere incipit, & inclinari.
Capillorum flexus. Quintil. lib. 8. cap. 2. Propter flexum capillorum, pars eſt ſumma capitis, ſcilicet vertex.
Membrorum flexus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Suffraginum flexus. Plin. lib. 8. cap. 15.
Vocis flexus. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Lunati flexus. Sil. lib. 4. 319.
Mollis flexus. Perſ. 3. Sat. 36.
Sinuoſo flexu anguis. Virg. 1. Georg. 244.
Flexus ille, & ut ſic dixerim, motus, dat actum quendam, & factum. Quintil. lib. 2. cap. 13. de ſtatuis & picturis.
Cum multis flexibus introitus habent aures duros & quaſi corneolos. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.
Mutare flexum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Ad iter flexus eſt. Cic. 16. Att. 13. In quo flexus eſt ad iter Arpinas, obviam mihi fit tabellarius.

Flexuōſus, a, um. [καμπύλος, πολυκαμπής] Quod varios vel multos habet flexus: ut, Flexuoſa vitis. Cato, cap. 33.
Compendia flexuoſa metæ. Sidon. Carm. 23. 394.
Impulſus corporum flexuoſus. Plin. lib. 9. cap. 20.
Iter flexuoſum habet auditus ne quid intrare poſſit, ſi ſimplex & directum pateret. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.
Mons flexuoſus. Plin. lib. 5. cap. 27.
Volatus flexuoſus hirundini. Plin. lib. 10. cap. 24.
Flexuoſiſſimus. Plin. lib. 11. cap. 37. Hominique flexuoſiſſimis orbibus.

Flexuōſe, Adv. [καμπύλως] Plin. lib. 18. cap. 35. Si flexuoſe volitet flamma.

Flexūra, æ. f. [καμπὴ, καμπυλότης] Flexus, curvatio. Columel. lib. 5. cap. 5. Ut flexura materias profundat. Flexuræ vicorum. Suet. Neron. 38. 2. Lucret. lib. 4. 312.
Quinetiam quæcunque latuſcula ſunt ſpeculorum
A ſimili lateris flexura prædita noſtri, &c. conf. Varro L. L. 9. 1. & Sidon. Epiſt. 71.

Flexo, āre. frequent. Cato de R. R. cap. 49. Flexatoque uti fuerit, crebroque fodito.

Flexibĭlis, e. [γναμπτὸς, εὐκαμπτος] Quod torqueri, & facile in quamvis partem curvari poteſt.
Molle, tenerum, fragile, flexibile. Cic. pro Milon. 43. Nihil enim eſt tam molle, tam tenerum, tam aut fragile, aut flexibile, quam voluntas erga nos, ſenſuſque civium.
Flexibile & devium. Cic. de Amicit. 94. Quid enim poteſt eſſe tam flexibile, tam devium, quam animus ejus qui ad alterius non modo ſenſum ac voluntatem, ſed etiam vultum atque nutum convertitur?
Flexibile & Durum, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Vocis genera permulta, canorum fuſcum, lene aſperum, grave acutum, flexibile durum.
Nihil fallax, nihil non flexibile ad bonitatem. Cic. 10. Att. 13.
Ætas flexibilis. Cic. ad Brut. 18. Videtur enim eſſe bona indoles, ſed flexibilis ætas, multique ad depravandum parati.
Arcus flexibiles. Ovid. 3. Amor. 3. 183.
Genus flexibile vocis. Cic. 2. de Nat. Deor. 146.
Hederæ flexibiles. vide flexipes. H. St.
Ingenium flexibile. Plin. 1. Epiſt. 16. Laudabam ejus ingenium, etiam ante quam ſcirem quam varium, quam flexibile, quam multiplex eſſet.
Materia omnium rerum flexibilis & commutabilis. Cic. 3. de Nat. Deor. 92.
Nihil eſt tam tenerum, tam flexibile, neque quod tam facile ſequatur, quocunque ducas, quam oratio. Cic. 3. de Orat. 174.
Oratio mollis, tenera, & ita flexibilis, ut ſequatur quocunque torqueas. Cic. in Orat. 52.
Rictus equi flexibiles. Lucan. ad Piſon. 53.
—— modo torquet in auras
Flexibiles rictus.

Flexibilĭter, apud Auguſtin.

Flexibilitas, ātis. f. Solin. cap. 65. (al. 52.) Circumferunt cornua flexibilitate.
Flexibulum, i. n. Instrumentum ad flectendum. Turneb. Adverf. 18. 24. ait Varronis fuiffe Saturam Flexibulorum nomine, in qua de flectendis regendisque provincialibus differuerit. Sed in Plin. præf. Varronis Saturæ Sefculixes & flexibulæ. Al. Flexabula, vel Flextabula, pl. neut. vel Flax tabulæ. [Forte Flexitabula, a frequentativo Flexito.
Flexilis, Adj. [καμπτὸς] Quod facile flecti poteft. Plin. lib. 11. cap. 37. Item omnium auriculæ ac nares, quæ modicum eminent, flexili mollitia.
Cornu flexile. Ovid. 5. Met. 38. de arcu.
Flexamino, āre. antiquum, Idem quod Flectere. Pacuvius, Flexaminat aquam lymphatam. Meminit Varro lib. 6. de L. L. 5. [At in ed. Gothofr. Flexanima, tanquam Lymphata.
Flexanimus, a, um. [ψυχαγωγὸς] Flexanima oratio. Quæ animum flectere poffit. Cic. 2. de Orat. 44. V. Non. 2. 349. & Catull. de Nupt. Pel. & Thet. 330.
Flexiloquus, Adj. [καμπύλογος] Qui ambigua & obfcura loquitur. Cic. 2. de Divin. 115. Tuis enim oraculis Chryfippus totum volumen implevit, partim falfis, ut ego opinor: partim cafu veris, ut fit in omni oratione fæpiffime: partim flexiloquis & obfcuris, ut interpres egeat interprete.
Flexipes, ĕdis. Quod pedibus flexis & curvis errat. Ovid. 10. Met. 99.
Vos quoque flexipedes hederæ, &c. Quum enim hedera flexuofis & errabundis flagellis per humum ferpat, velutque pedibus curvis & flexis erret, flexipes accommodatiffime dicta eft, ut & βλαισὸς a Græcis appellatur. Alii Flexibiles legunt. Turneb. Adverf. 1. 23.
Flexivice, Adv. i. e. Flexifice, Per multos flexus. Pacuv. apud Non. 4. 68. Quorfum flexivice contenderet.
Flexumines, Equites Romani appellati funt, qui prius Celeres dicebantur. Plin. lib. 33. cap. 2. Quidam legunt Flexamines. Al. Flexumentes.
Flegma. V. phlegma.
Flegmen, inis. n. [φλέγμα] Plaut. Epid. 5. 2. 5.
—— Dum te fequor,
Laffitudine invaferunt mifero in genua flegmina. Idem Pfeud. 4. 7. 92. & Pœn. 3. 1. 67. V. Taubm. & Parei Lex. Crit. p. 492.
Scribitur a nonnullis Flemina: ab aliis Flegmona.
Flegmina dicuntur, inquit Feftus, Quum ex labore viæ fanguis defluit circa talos.
Flegmon, onis. [φλέγμων] dicitur Inflammatio, quoties fanguis utilis & mediocriter craffus fertur fubitus in aliquam corporis partem, & pro fua copia figitur. Perott. [Immo Phlegmone, φλεγμονή.
Fleo, flēvi, flētum, [κλαίω, κλάω, θρηνέω] flēre. Lacrymas emittere. Ovid. de Rem. Amor. 690.
Ut flerent oculos erudiere fuos. Virg. 4. Georg. 514.
—— at illa
Flet noctem, ramoque fedens miferabile carmen &c.
Flere de morte alicujus. Cic. 3. Verr. 76.
Flere drachmis argenteis, Joco dixit Plaut. Pfeud. 1. 1. 98.
Funera alicujus flere. Ovid. in Ibin, 16.
Lapides omnes coegiffet flere ac lamentari. Cic. 1. de Orat. 243.
Delicuit flendo. Ovid. 7. Met. 380. i. e. Abiit tota in lacrymas.
Diffundere dolorem flendo. Ovid. 9. Met. 142.
Diffundimus iram flendo. Ovid. 8. Epift. 61.
Rubent ocelli turgiduli flendo. Catull. 3. 18.
Fletur, [κλαίεται] Imperf. Ter. Andr. 1. 1. 103. In ignem pofita eft; fletur. [Poteft & ad mortuam referri. V. fletus, fleturus.
Longo Æneadis quod flebitur ævo. Sil. lib. 5. 187.
Flens, entis. Ovid. 1. Trift. 3. 17.
Uxor amans flentem flens acrius ipfa tenebat. conf. Nep. 25. 22. 1. Curt. 3. 5. 5. Tibull. 4. 72.
Flendus, a, um. Ovid. 3. Trift. 11. 37. Idem Rem. Amor. 494.
Fletus, Partic. [κεκλαυμένος] Virg. 6. Æn. 481.
Hic multum fleti ad fuperos, belloque caduci.
Fleturus, [κλαύσων] Partic. Ovid. 4. Trift. 10. 79.
Non aliter flevi, quam me fleturus ademptum Ipfe fuit.
Multa fleturum caput. Hor. Epod. 5. 74.
Fletus, ûs. m. [κλαυθμὸς, οἰμωγὴ, θρῆνος] Actus flendi. Cic. 14. Fam. 2. Id quod ego maximo cum fletu legi.
Feffa fletu lumina. Sen. Octav. 4.
Humida fletu littera. Ovid. 4. Trift. 1. 96.
Lacrymæ & fletus cum fingultu. Cic. pro Planc. 76.
Mulierum fletus & lamentationes. Cic. 6. Verr. 47.
Affiduus fletus, quotidianæ querimoniæ. Cic. pro Cluent. 26.
Dulcior rifu fletus. Ovid. in Ibin, 210.
Inanes fletus. Virg. 4. Georg. 375.
Modeftus fletus. Stat. 5. Theb. 28.
Supplex fletus. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 266. al. Subitus.
Abftergere fletum. V. abstergo.
Acuere fletum. V. acuo.
Adducere ad, vel in fletum. V. adduco.
Adhibere fletum. V. adhibeo.
Ciebat longos fletus. Virg. 3. Æn. 345.
Comprimere fletus. Ovid. ad Liv. 467.
Ducere fletum invitis luminibus. Propert. lib. 1. 15. 40.
Effufi fletus. Valer. 4. Argon.
Erumpit fletus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Excitat fletum orator. Catull. 37. 3.
Fieri fletum, gemitumque tota urbe. Cic. pro Rofc. Amer. 24. Quod Amerinis usque eo vifum eft indignum, ut urbe fletus tota gemitusque fieret. [Hic eft Comploratio, ut in feq. aliquot exemplis.
Fundere fletus. Ovid. 11. Met. 672.
Impediri fletu. V. impedio.
Lugubris lamentatio fletusque mœrens. Cic. 1. Tufc. 30.
Movere fletum. V. moveo.
Movetur nullis fletibus. Virg. 4. Æn. 439.
Ortus ab omni turba fletus. V. ortus.
Petitur fletus perorationibus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Profequi natos fletibus. Quintil. lib. 5. cap. 11. An vero me de incommodis vitæ differentem non adjuvabit earum perfuafio nationum, quæ fletibus natos, lætitia defunctos profequuntur?
Rigare genas fletu. Sen. OEdip. 12.
Rigabat ora largo fletu. Virg. 6. Æn. 699.
Rigat ora mœftis fletibus. Sen. Octav. 6.
Rumpe jam fletus. Sen. Troad. 8.
Scinduntur verba fletu. Ovid. 3. de Pont. 1. 157.
Sifte tuos fletus. Ovid. 14. Met. 835.
Sufpendere fletum. Ovid. 4. Faft. 849.
Flebilis, e. [θρηνώδης] Plenum lacrymis, vel Dignum quod fleatur. Hor. 1. Carm. 24. 9.
Multis ille bonis flebilis occidit,
Nulli flebilior quam tibi, Virgili.
Cantus flebilis. Plin. lib. 10. cap. 23.
Carmen flebile. Ovid. 15. Epift. 7.
Clamor flebilis. Sen. Troad. 6.
Elegia flebilis. Ovid. 3. Amor. 9. 3.
Gemitus flebilis. Cic. 2. Tufc. 57.
Modi flebiles. Hor. 2. Carm. 9. 9.
Murmur truncum ac flebile. Stat. 8. Theb. 619.
Queftus flebilis. Claud. 1. in Ruff. 127.
Species flebilis. Cic. 11. Philipp. 7. Ponite ante oculos P. C. miferam quidem illam & flebilem fpeciem, fed ad incitandos animos veftros neceffariam.
Vigiliæ flebiles. Cic. pro Planc. 1.
Ululatus flebilis. Stat. 5. Theb. 554.
Voces flebiles referre. Cic. 2. Tufc. 33.
Refonando multum flebiles voces refert. Ex quodam poeta.
Flebile abfol. pro Adv. ut, Cantare flebile. Ovid. de Rem. Amor. 36.
Ulularunt flebile ripæ. Sil. lib. 6. 285.
Flebiliter, Adv. [θρηνωδῶς] Cic. 2. Tufc. 49. Vide quam non flebiliter refpondeat.
Canere aliquid flebiliter. Cic. 1. Tufc. 85.
Gemens flebiliter. Hor. 4. Carm. 12. 5.
Compar. Paulin. Nat. Fel. 7. 62. Flebiliusque ululant.
Fletifer, a, um. Aufon. Idyll. 6. 74. —inque paventem
Gemmea fletiferi jaculatur fuccina trunci.
Flevo, Rheni fluminis oftium, ut fcribit Mela, lib. 3. cap. 2. extr. Plin. lib. 4. cap. 15. alterum oftiorum Rheni, Flevum, alterum Helinum appellatum fcribit. Tacit. 4. Ann. 72. Flevum caftellum effe ait prope Rheni in Oceanum exitum, a quo aut fumptum nomen quod alveo daretur, aut certe mox ab alveo natum, retentum eft.
Flexanimus, Flexibilis, Flexibulum, Flexile, Flexio, Flexumines, Flexura, Flexus. V. flecto.

F L I

Fligo, xi, ctum, [ἀγνύσσω] ĕre. verbum antiquum, a quo compofitum Affligo. Liv. Ægyfto, Ipfe fe in terram faucius fligit cadens. Non. 2. 328. Lucret. lib. 2. 85.
—— nam cita fuperne
Obvia cum flixere, &c. Antiquum.
Flictus, ûs. m. [ἀραγμὸς] Virg. 9. Æn. 667.
Dant fonitum galeæ flictu: pugna afpera furgit. Ubi Servius; Flictu, pro Afflictu, id eft ictu, nam detraxit more fuo præpofitionem. Sil. 9. 322.
—— galea horrida flictu
Adverfæ ardefcit galeæ.

F L O

Flo, [πνέω, πνάω, πνεύω, ἀητέω] flāre. Spirare; quia fpiritus omnes calore humorem diffundente proveniunt. Plin. lib. 17. cap. 24. Hic enim fi flaverit circa brumam, frigore exurit arefaciens. Cic. 9. Fam. 24. Tum quum Favonius flaret.
Belle nobis flavit ab Epiro leniffimus Aufter mitis. Cic. 7. Att. 2.
Flare fimul & forbere. Plaut. Moft. 2. 2. 104. Adagium eft, de iis qui duo negotia eodem tempore conficere nequeunt.
Omiffo magna flandi femper tumore. Ubi magna flare eft jactantius agere. Quintil. 12. 6. Hinc
Flare pro Spernere. Prudent. Eulal. Virg. 21.
Spernere fuccina, flare rofas,
Fulva monilia refpuere.
Flare nummos, eft Signare, quod æs flando, i. e. per flatum calefaciendo fignatur. Ita notantur in nummis Triumviri A. A. A. F. F. h. e. Auro, argento, æri, flando, feriundo. V. Ulp. l. 9. de l. Cornel. de falfis.
Flor, flari. paff. Plin. lib. 36. cap. 19. ad finem, Uritur ante vino perfufus, flaturque follibus, donec rufefcat.
Tibia flatur. Ovid. 4. Faft. 341.
Flatus, a, um. Hirt. de Bell. Afr. cap. 52. Pulvisque vento flatus omnium profpectui offeciffet. conf. Paulin. ad Cyther. 731. [Forte apud Hirt. Elatus legendum.
Item, Fufus. ut, Æs antiquiffimum, quod eft flatum, pecore eft notatum. Varro R. R. 2. 1.
Flatus, ûs. m. [πνεῦμα, ἀήτης] Cic. 2. Off. 19. Nam & quum profpero flatu ejus utimur, ad exitus provehimur optatos.
Hebetatus flatus. Plin. lib. 11. cap. 10. Juxta vero terram volant in adverfo flatu vepribus hebetato. De apibus.
Aprici flatus. V. apricus.
Fulminei flatus. Valer. 7. Argon. 583.
Leniffimus flatus. Plin. lib. 19. in procem. 3.
Molliffimus flatus. Plin. lib. 19. in procem. 4.
Multivagi flatus. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 75.
Segnis flatus. Valer. 8. Argon. 99.
Complere tibia fedilia flatu dicitur Hor. de Arte Poet. 205.
Erumpere validis flatibus. Cic. in Arat. 111.
Æftiferos validis erumpit flatibus ignes. De Cane fidere.

Ostenditur flatus, ut, Unde aliquis flatus ostenditur, vela do. Cic. 1. de Orat. 187.
Parcebant hibernis flatibus Euri. Virg. 2. Georg. 339.
Permulcere flatu aliquem locum. Cic. in Arat. 184.
Aram, quam flatu permulcet spiritus Austri.
Resedit flatus repente. Virg. 7. Æn. 28.
Contorto flatu rotare aliquid. Sil. lib. 3. 527.

FLĀTOR, ōris. m. [αὐλητὴς] ab antiquis dicebatur quem nos Tibicinem vocamus, ab inflatu tibiarum deducta appellatione. Fest. Vet. Gloss. Flat, Flator, φυσῶ, αὐλητής. Et αὐλητὴς flator, tibicinator.
Flatores æris, argenti, auri, dicuntur Triumviri monetales, Qui curam cudendæ monetæ habebant. Pompon. l. 2. de Orig. jur. §. 30.

FLĀMEN, ĭnis. n. [πνεῦμα] Flatus dicitur. Hor. 3. Carm. 19. 19.
Insanire juvat: cur Berecynthiæ
Cessant flamina tibiæ? Virg. 10. Æn. 97.
Abactum flamen. V. ABACTUS.
Contraria classi flamina. Ovid. 13. Met. 183.
Rauca flamina. Lucan. lib. 5. 217.
Ducitur ingenti flamine puppis. Ovid. 3. Fast. 599.
Fugant inductas flamina nubes. Ovid. 1. Met. 263.
Portant Mercurium supra terram & æquora rapido cum flamine talaria. Virg. 4. Æn. 241.
Pulsant aliquem ab regione Aquilonis flamina. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.
Rapturus silvas sonoro flamine. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 73.
Spirant flamina. Ovid. 4. Fast. 17.
Vibrabant flamina vestes. Ovid. 1. Met. 528.

FLABĬLIS, e. [πνευματώδης] Cic. 1. Tusc. 66. Nihilne aut humidum quidem, aut flabile, aut igneum? Flabile dixit pro Aëreo.
Flabiles pulvisculi. Arnob. lib. 2.

FLĀBRUM, i. n. [ἀνέμος] vel ut vult Servius, Flabra tantum plur. Virg. 2. Georg. 293.
Ergo non hiemes illam, non flabra, neque imbres
Convellunt. Propert. lib. 2. 27. 12. Boreæ flabra. Lucret. lib. 1. 276. —— montesque supremos
Silvifragis vexat flabris. i. e. Flatibus.
Etesia flabra. Lucret. 6. 716.
Lenibus flabris horrescunt venti. Virg. 3. Georg. 199.

FLABELLUM, i. n. pr. ancip. [πνευματίδιον] dimin. a Flabro, accipitur pro Instrumento quo fit ventilatio per æstatem ad refrigerandum corpus: ut ait Perott. Ter. Eun. 3. 5. 47.
Cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito, dum lavamur.
Multa de ea re Casaub. in Suet. Aug. p. 107. sq. Propert. 2. 25. 11.
—— pavonis caudæ flabella superbæ. Martial. lib. 3. 81.
Et æstuanti tenue ventilat frigus
Supina prasino concubina flabello.
Tenui ventos movisse flabello. Ovid. 1. de Arte Am. 161. ubi Nic. Heins. ex MSS. Codd. legit, Tenui ventum movisse tabella, negatque priorem hujus vocis syllabam corripi posse.
Mota flabella manu. Ovid. 3. Amor. 2. 38. Hic quoque Tabella. Heins.
Flabellum seditionis, per translationem. Cic. pro Flacc. 54. Cujus lingua, quasi flabello seditionis, illa tum est egentium concio ventilata.

FLĀBELLŬLUM, i. n. dimin. Ter. Eun. 3. 5. 50.

FLĀBELLĬFER, Adj. [πνευματηδιοφόρος] Plaut. Trin. 2. 1. 22.
Vestispicæ, unctor, auri custos, flabelliferæ, sandaligerulæ, &c.

FLĀBELLO, āre. Flabello ventilare. Tertull. de Pall. cap. 4.

FLĀBRĀLIS, e. Prudent. Apoth. 841.
Cum libet in gelidum flabrali frigore ventum &c. Sic edit. Georg. Fabric. V. dict. seq.

FLĀBRO, āre. Sic apud Prudent. l. c. alii legunt, Flabrare, pro Flabrali.

FLĀTO, āre. frequent. a Flo. Arnob. lib. 2. Cantores tuba, tibia, calamoque flatantes.

FLĀTĬLIS, e. Ammian. 30. 4. Flatili sonitu. conf. Arnob. 6. & Prudent. Hamartig. 531.

FLĀTŬLENTUS, & FLATUŌSUS, a, um. [φυσώδης, πνευματώδης] Adjectiva Medicis in frequenti usu.

FLATUŌSE, Adv. apud Celsum. [Merito dubito, an ea voce usquam Celsus utatur, qui ne Flatum quidem, sed Spiritum dicit, Inflantia vero, quæ vulgo Flatulenta.

FLĀTŪRA, æ. f. Vitruv. 2. 7. In æris flatura.

FLATURĀLIS, e. Tertull. de Anima, cap. 10. Quia flaturalibus artubus structa non sint. [Lego Instructa.

FLATURĀRIUS, i. m. [χωνευτής] Qui flando aliquid conficit. Gruter. Inscript. p.638. n.5. Præcipue monetam. l. 5. Cod. Theod. de fals. mon.

FLAVISSÆ. V. suo loco.

FLOCCUS, i. m. [κροκὶς] Particula lanarum divisa a velleribus inutiliter evolans. Varro de R. R. lib. 2. cap. 11. Diligentiores tegeticulis subjectis oves tondere solent, nequi flocci intereant. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines nidum mollibus plumis floccisque consternunt.
Flocci, quasi Nihili. Plaut. Frag. 2. 26. Flocci est, quid rerum geras. Nonius. Plaut. Most. 1. 1. 73. Neque flocci æstimat. Idem Trin. 4. 2. 152. Floccum non interduim. [Ex his, similibusque locis colligere licet, sine dubio Flocci facio & Flocci vendo rectius etiam divise scribi, quæ tamen suo loco reliquimus.
Flocci nomine, intelligitur etiam Habitus habens manicas longas & amplas: Cucullæ vero nomine, Habitus longus & amplus sine manicis, ut in Clem. ne in agro. §. verum. de stat. monach.

FLOCCULUS, i. m. dimin. [κροκίδιον] Plin. lib. 16. cap. 7. Nascuntur in robore pilulæ nucibus non absimiles, intus habentes flocculos molles, &c. Sic Froben. at Harduin. Floccos molles.

FLOCCĬDUS, a, um. Apul. Met. 7. Vestis in sinus floccidos abundans. al. Flaccidos.

FLOCCIFĂCIO, ēci, [παρ' οὐδὲν ἡγοῦμαι] ĕre. Idem significat quod Nihili facere. Idem autem significant Floccifacere aliquem, & Non flocci facere, divisa compositione. Ter. Eun. 2. 3. 10.
Ut illum di, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est:
Meque adeo, qui restiterim: tum autem qui illum non floccifecerim.
Ubi Donatus, Floccifacere (inquit) & contemnere & non contemnere significat. Quæ verba sic sunt intelligenda: Floccus pro re accipitur, si non prorsus nullius, at minimi profecto momenti. Itaque qui floccifacit, contemnit ille quodam modo, & parvi æstimat, sed non pro nihilo tamen omnino putat: quum floccus utcunque parvi ponderis res, haud utique nihil esse videatur. conf. Plaut. Truc. 4. 2. 56.
Fidem floccifacere. Plaut. Rud. 1. 47.
Mulierem cave ullam floccifaxis. Plaut. Most. 3. 2. 121.
Rempub. floccifacere. Cic. 4. Att. 15. Totam denique Rempub. flocci non facere. h. e. Ne flocci quidem.
Tergum floccifacere suum. Plaut. Epid. 3. 2. 12.
Floccum facere. Idem. Plaut. Trin. 4.2.150. codd. emend. Floccifacio.

FLOCCIFACTEŌN. Cic. 1. Att. 16. Quare, ut opinor, φιλοσοφητέον, id quod tu facis, & istos Consulatus non floccifacteon. [Ad Græcorum imitationem ficto vocabulo. Alii tamen codd. aliter legunt. Non abhorret ab ejusmodi joco Ciceronis consuetudo.

FLOCCIPENDO, di, [οὐκ οὐδενὶ λόγῳ τίθεμαι] ĕre. Idem quod Floccifacere. Ter. Eun. 3. 1. 21. —— Invidere omnes mihi,
Mordere clanculum: ego non floccipendere.

FLOCCŌSUS, a, um. Apul. de Herb. cap. 62. Floccosis vel lanuginеis adnationibus.

FLOCES, um. pl. Uvarum purgamenta. Fæx vini e vinaceis expressa, inquit Gellius. Add. Nonius, 2. 354. Cæcil. Adpol. Ego neque florem, neque floces volo mihi, vinum volo. Gell. lib. 11. cap. 7. Apludam edit, & floces bibit. q. V.

FLŌRA, [Ἀνθοῦσα] Dea quædam a Romanis in honore habita. Hæc enim quum magnas opes ex arte meretricia quæsivisset, pop. Rom. scripsit hæredem: certamque pecuniam reliquit, cujus ex annuo fœnore suus natalis dies celebraretur, editione ludorum quos appellant Floralia, sive ludos florales. Quod quia Senatui flagitiosum visum est, ab ipso nomine argumentum sumi placuit, ut pudendæ rei quædam dignitas adderetur: deam finxerunt esse quæ floribus præsit: eamque oportere placari, ut fruges cum arboribus aut vitibus bene prospereque florescerent. Lactant. 1. 20. Varro 1. de R. R. cap. 23. Plin. lib. 18. cap. 29. conf. Lex. Pitisc. Chlorin prius dictam fuisse indicat Ovid. 5. Fast. 195.
Chloris eram quæ Flora vocor, &c. Martial. lib. 6. 79.
Tantus veris honos & odoræ gratia Floræ.
Floram matrem populo plebique Romanæ ludorum celebritate placandam. Cic. 7. Verr. 36.
Flora jocosa. Martial. lib. 1. 3.
Nosses jocosæ dulce quum sacrum Floræ,
Festosque lusus, & licentia vulgi:
Cur in theatrum Cato severe venisti?
An ideo tantum veneras, ut exires? V. Interpretes.

FLORĀLIS, e. ad Floram pertinens: ut, Floralis flamen. Varro de L. L. 6. 3. Festum Florale. Ovid. d. l. Fulgent. 1. Myth. Florali lasciviens virguncula petulantia.

FLORALIA, orum. pl. [Ἀνθεστήρια] Dies Festi, ludique in honorem Floræ instituti, quæ florum dea habita fuit. Quintil. lib. 1. cap. 9. Quædam tamen & faciem solœcismi habent, & dici vitiosa non possunt, ut Tragœdia Thyestes, & Ludi Floralia, ac Megalesia. De hoc Festo atque Ludis V. Paterc. 1. 14. 8. Lactant. 1. 20. Sen. Epist. 97. Valer. Max. 2. cap. ult. & Spanh. de Numism. diss. 10. p. 145. seq. vel Lex. Pitisc.
Floralia etiam dicuntur Loca, in quibus sunt flores. Varro 1. de R. R. cap. 23. Nec minus ea discriminanda in conserendo, quæ sunt fructuosa, ab his quæ fiunt propter voluptatem, ut quæ pomaria, aut floralia appellantur.

FLORALĬTIUS, Adj. Martial. lib. 8. 67.
Et floralitias lasset arena feras.

FLORA, Cataplasmatis genus est apud Galen. lib. 2. de Dynamidiis. [Error videtur. V. ANTHERA. id enim compos. nomen. Lat. Florida.

FLŌRENTIA, [Φλωρεντία] in Hetruria hodie clarissima, aliquando Fluentia, quod ad Arni fluenta extructa sit, dicta: & Fluentini illic populi Catoni & Plinio, qui nunc Florentini nomine magis auspicato vocantur. V. Politian. 1. Epist. 2. *Fiorenza*, Italis, Gall. *Florence.*

FLORENTIA, Vitis genus, Thuscis peculiare. Plin. lib. 14. cap. 2.

FLŌRĔNUS, i. m. Nummus aureus, a Florentinis primo cusus, ac floris signo insignitus. V. Voss. de Vit. L. L. 3. 12. p. 449.

FLŌRIANUS, [Φλωριανὸς] Imperator qui Tacito successit, dolens Probum militiæ peritum a magna exercitus parte esse electum, sibi ipsi venas incidit, effusoque sanguine consumptus est. Aurel. Vict. Epit. cap. 36.

FLORIFERTUM, [Ἀνθεσφόρια] Dies erat festus apud Romanos, ita dictus, quod eo die spicæ ad sacrarium ferebantur, teste Festo. V. ANTHESPHORIA.

FLORIUS, [Φλόριος] Fluvius Hispaniæ citerioris, in conventu Lucensi. Plin. lib. 4. cap. 20.

FLŌS, flōris. [ἄνθος] a dictione Græca φλὸξ dicitur: quia emicat, scintillatque ut flamma. Plin. lib. 12. cap. 10. Flos arboribus suavitate inenarrabili.
Varietas florum. Cic. de Senect. 54.
Blandi flores. Virg. 4. Ecl. 23.
Breves rosæ flores. Hor. 2. Carm. 3. 14.
Improbus flos. Stat. 2. Silv. 1. 107.
Lectissimi flores. Cic. 6. Verr. 107.
Obnoxius flos. V. OBNOXIUS.
Odorus flos. Ovid. 9. Met. 87.
Purpureus flos. Plin. lib. 26. cap. 10. V. ORCHIS.
Purpureus flos rosæ. Hor. 3. Carm. 15. 15.
Adhibere flores. V. ADHIBEO.
Afferre florem. V. AFFERO.
Afflantur e floribus suavitates odorum. Cic. de Senect. 59.
Aperit florem suum arbor. V. APERIO.
Canescit flos. V. CANESCO.
Carpere recentes flores. Hor. 3. Carm. 7. 44.
Comprimere florem. V. COMPRIMO.
Decerpere novos flores. Lucret. lib. 1. 927.
Defloret flos. Catul. 60. 43.
Exustus flos siti veteris ubertatis exaruit. Cic. de Clar. Orat. 16.
Fundere flores. Virg. 9. Ecl. 41.
—— varios hic flumina circum
Fundit humus flores.

Induit se in florem nux. V. INDUO.
Legere flores. Virg. 3. Ecl. 92.
Metunt purpureos flores. V. METO.
Morituri flores. Stat. 6. Theb. 58.
Necte flores apricos. Hor. 1. Carm. 26. 7.
Ornatus crines floribus. Virg. 6. Ecl. 68.
Reddit flores arbor. Plin. lib. 16. cap. 26.
Spirabunt odoratis floribus aræ. Stat. 3. Silv. 3. 211.
Non semper idem floribus est honos. Hor. 2. Carm. 11. 9.
Flos, pro Optimo quoque & præstantissimo per metaph. crebro usurpatur.
Ætatis & fortunæ flos. Curt. lib. 10. V. Paterc. 2. 29. 2.
Adolescentia flos ætatis. V. ADOLEO.
Ævi perpetuus flos. Ovid. 9. Met. 435.
Calcis flos. Pallad. 1. 41.
Civium flos & robur. Cic. in Orat. 34.
Dignitatis flos. Plin. lib. 7. cap. 44.
Eloquentiæ flos. Cic. in Bruto.
Græciæ in ipso flore, i. e. Quum floreret Græcia. Cic. 3. de Nat. Deor. 80. Quam multas ante hunc in ipso Græciæ flore, Pisistratus ac Phalaris, ac Apollodorus, pœnas sustulit, &c.
Hominum flos. Plin. lib. 7. cap. 37.
Ingenii flos. Apul. Apol. p. 317.
Italiæ flos, firmamentum imperii, ornamentum dignitatis. Cic. 3. Philipp. 13.
Nobilitatis & juventutis flos. Cic. 2. Philipp. 37.
Olei flos. Plin. lib. 15. cap. 6.
Orationis flos. Cic. in Parad. 1.
Pigmentorum flos & color. Cic. de Clar. Orat. 298.
Populi flos delibatus. Cic. de Clar. Orat. 58.
Poetarum flos. Plaut. Casin. prol. 18.
Ea tempestate flos poetarum fuit,
Qui nunc abierunt hinc in communem locum. i. e. Excellentissimi tum fuerunt poëtæ.
Sanguinis Italici flos. Flor. 4. 2.
Vini flos. i. e. Odor. Plaut. Curc. 1. 2. 1.
Vini flos, aliter. Plin. lib. 14. cap. 21. Flos vini candidus probatur, rubens triste signum est, si non is vini color sit. Item vasa incalescentia, operculave sudantia. Quod celeriter florere cœperit, odoremque trahere, non fore diutinum. V. Columel. lib. 12. cap. 30. conf. infra Bacchi flos evanescit.
Juvenilis flos. Claud. in Conf. Prob. 69.
Primævo flore juventus. Virg. 7. Æn. 162.
Viridissimo flore puella. Catul. 18. 14.
Amittere florem dicitur puella, Quando corrumpitur. Catul. 60. 46.
Quum castum amisit polluto corpore florem,
Nec pueris jucunda manet, nec cara puellis.
Ætatis flore, non virtutis specie collecta gratia. Cic. 2. Philipp. 3.
Ætatis flore frui. Lucret. lib. 4. 1098.
Bacchi flos evanescit. Lucret. lib. 3. 222.
Quod genus est, Bacchi quum flos evanuit, aut quum
Spiritus unguenti suaves diffugit in auras. Florem Bacchi appellat Auram & odorem vini.
In siligine flos. Plin. lib. 18. cap. 10. Pollinem appellant in tritico, quod florem in siligine.
Flores, pro Stellis etiam ponuntur; & Stellæ pro Floribus, quia quod in cælo sunt stellæ, id in terra sunt flores. Manil. 5. 726.
Tunc conferta licet cæli fulgentia templa
Cernere, seminibus densis totisque micare Floribus.
Flores illis spargebantur, qui honore aliquo insigni mactari meruerant. Flor. 2. 7. 14. Quid florum in Consulem profuderunt? Ovid. 4. Trist. 2. 49.
Quaque ibis manibus circumplaudêre tuorum,
Undique jactato flore tegente vias. conf. Lex. Pitisc.
FLOSCŬLUS, i. m. dimin. [ἀνθίον] Cic. 2. Off. 43. Ficta omnia celeriter, tanquam flosculi, decidunt.
Lasciviæ flosculi. Quintil. lib. 2. cap. 6. Ne recentis hujus lasciviæ flosculis capti, voluptate quadam prava deliniantur.
Velox flosculus vitæ. Juven. 9. Sat. 126.
Flosculos carpere atque delibare. Cic. pro Sext. 119. Non sum tam ignarus, Judices, causarum, non sum tam insolens in dicendo, ut omni ex genere orationem aucuper, & omnes undique flosculos carpam atque delibem.
Ostendere flosculos. Quintil. in procem. lib. 6.
FLOSCŬLE, Adv. Cæl. Aurel. Acut. 1. 6. 50. Corpus flosculé vividum.
FLOSCELLUS, i. m. alterum dimin. Apul. de Herb. cap. 49. Ad solis cursum floscelli se vertunt. Et mox sol cum oritur, floscelli se aperiunt.
FLOREUS, Adj. [ἀνθινὸς] Quod totum ex floribus est: ut, Florea corona. Plaut. Men. 4. 2. 68. Non ego te modo hic ante ædes cum corona florea vidi astare? Martial. lib. 8. 77.
—— & cingant florea serta caput.
Rura florea. Virg. 1. Æn. 434. i. e. Florida. Servius. V. ad dict. seq.
FLŌRĬDUS, Adj. [ἀνθεμόεις] Quod floret, vel floribus abundat. Tibul. lib. 1. 2. 14.
—— quum posti florida serta darem. [Sed Florea legendum jure contendit Brœkh. Floridus idem est ac Florens. V. quæ in FLAVIDUS dixi: Floreus vero de eo dicitur, quod ex floribus totum constat, vel floribus simile est, ut Spiceus, Gramineus, Herbaceus aliaque ejusdem formæ. Similiter apud Græcos ἀνθινὸς & ἀνθηρὸς distant.
Ætas florida. Catul. 66. 16.
Color floridus. Plin. lib. 35. cap. 6. Sunt autem colores austeri, aut floridi. Utrumque natura, aut mistura evenit. Floridi sunt quos dominus pingenti præstat, minium, armenium, cinnabaris, chrysocolla, Indicum, purpurissum. Ceteri austeri.
Forma florida. Suet. Galb. 20. 7.
Genus floridius. Subaudi Dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Hybla florida. Ovid. 5. Trist. 6. 38.
Orator floridus. Cic. de Clar. Orat. 284. At est floridior, ut ita dicam, quam Hyperides, quam Lysias. i. e. Ornatior.
Puella florida. Catul. 59. 57.
Ramuli floridi. Catul. 59. 21.
Serta florida. V. Supra.
Prato floridior. Ovid. 13 Met. 791.
Floridum & varium. Cic. 3. Tusc. 43. Siquem tuorum afflictum mœrore videris, huic acipenserem potius, quam aliquem Socraticum libellum dabis? hydrauli hortabere ut audiat voces potius, quam Platonis? Expones quæ spectet, florida & varia? &c.
Differunt Floridus & Floreus, quod hoc de iis proprie dicitur, quæ ex floribus constant: illud translationem fere habet ad jucunditatem significandam. V. Brœckh. ad Tibul. 1. 1. 16. & quæ paulo supra adlevimus.
FLORĬDE, Adv. Apul. 11. Met. extr. Vestis floride depicta.
Compar. Lactant. de Mort. Pers. cap. 3. Ecclesia clarius ac floridius enituit.
FLORIDŬLUS, Adj. dimin. ut, Ore floridulo nitens. Catul. 59. 193.
FLORICŎLOR, ōris. Pseud. Epigr. Petron. p. 217.
Hoc tibi lusit de flamine floricolore.
FLORĬCŎMUS, a, um. Floricoma Ætna. Auson. 4. Epist. 47.
FLORĬFER, item Adj. [ἀνθοφόρος] ut, Saltus floriferi. Lucret. lib. 3. 11. Laboris floriferi studium repetunt apes. Lucan. 9. 290.
FLORIFERTUM. V. supra f. l.
FLORIGER, a, um. Idem quod Florifer. Sedul. lib. 2. pr.
Expulerat primogenitum sævissimus anguis
Florigera de sede virum.
FLORILĔGUS, Adj. [ἀνθολόγος] ut, Florilegæ nascuntur apes. Ovid. 15. Met. 366. Florilegas vocat a legendis floribus.
FLORĬPĂRUS, a, um. ut, Ver floriparum. Auson. Technopægn.
FLORŬLENTUS, Floribus plenus. Perott. conf. Solin. cap. 7. & Pervig. Ven. v. 19.
FLORUS, a, um. antique pro Floreus vel Florens. Virg. 12. Æn. 605. ex antiqua lectione apud Servium,
—— floros Lavinia crines
Et roseas lacerata genas. pro Flavos, quod hodie receptum est. Pacuv. apud Fest. in Genas;
Nunc primum opacat flora lanugo genas. Macrob. 2. Saturn. 7. Si tibi erit libitum litterarum laudibus florum cacumen nostræ famæ frangere. Quod antiquum est. V. Voss. Inst. Orat. 4. p. 197. 198.
FLŌREO, ui, [ἀνθέω] ēre. In flore esse, & flores habere. Cic. 1. Tusc. 69.
Segetes largiri fruges, florere omnia, Fontes scatere.
Particulatim florere. V. PARS.
Arbor floret. Cic. 1. de Divin. 16.
Segetes florent. Ovid. 5. Fast. 322.
Vinea floruit. Ovid. 5. Fast. 264.
Florere, pro Splendere, prospere se habere, sive excellere. Cic. de Amicit. 4. Catonem induxi disputantem: quia nulla videbatur aptior persona quæ de illa ætate loqueretur, quam ejus qui & diutissime senex fuisset, & in ipsa senectute præ ceteris floruisset. Ovid. 5. Trist. 8. 19.
Nos quoque floruimus: sed flos fuit ille caducus.
Florere & vigere. Cic. 11. Philipp. 39. Nihil enim semper floret; ætas succedit ætati. Diu Cæsaris legiones viguerunt, nunc vigent Pansæ, vigent Hirtii, &c.
Admodum florere. Cic. 4. Acad. 16.
Florere in re aliqua. Cic. 1. Fam. 9. In sententiis Senatoriis, & in omni actione atque administratione Reipublicæ, floruissemus.
Florere in foro. Cic. 4. Acad. 1.
Floruerunt in Græcia musici. Cic. 1. Tusc. 4.
In generis sui gloria florere. Cic. pro Flacc. 25.
Peræque florere. V. PERÆQUE.
Florere inter aliquos. Cic. pro Quint. 80.
Accessus meus ad urbem incredibili hominum gratulatione florebat. Cic. pro Sext. 131.
Cum acumine ingenii, tum admirabili quodam lepore dicendi florere. Cic. 4. Acad. 16.
Ætate & forma florere. Liv. 6. Bell. Pun. & lib. 9.
Ætate integerrima, optimo habitu in Republica florere. Cic. pro Cæl. 59.
Auctoritate & gloria in urbe florere. Cic. 4. Fam. 13.
Existimatione florere. Cic. pro Font. 31.
Familiaritatibus doctissimorum hominum florere. Cic. 1. de Nat. Deor. 6.
Omni genere virtutis floruit Pericles. Cic. de Clar. Orat. 28.
Gratia, auctoritate, gloria florere. Cic. 4. Fam. 13. conf. Nep. 1. 1. 1.
Gratia atque hospitiis nobilissimorum hominum florere. Cic. pro Rosc. Amer. 115.
Honoribus & rerum gestarum gloria florere. Cic. 1. de Orat. 1.
Laudibus florere. Cic. 9. Fam. 14. Mihi vero gloriosum, te juvenem COS. florere laudibus, quasi alumnum disciplinæ meæ.
Laude bellica florere. Cic. pro Flacc. 25.
Laude ingenii & privatis beneficiis florere. Cic. 3. de Orat. 7.
Leges sub Cæsare florent. Ovid. 2. Fast. 141.
Memoria florere. Cic. 2. de Legib.
Obsoletis floret Epicurus. Cic. 3. Off. 116.
Quæstura floret. Cic. pro Planc. 64.
Studiis & artibus a pueritia florere. Cic. 4. Fam. 13.
Verba florent modo nata, vigentque. Hor. de Arte Poet. 62.
Virtutibus multis ac beneficiis florere. Cic. 7. Verr. 127.
Urbes pueris floruere. Lucret. 1. 256.
FLORENS, entis. Partic. [ἀνθῶν] Sæpius occurrit transl. ut, Florens & potens. Cic. pro Domo, 49. Itaque quum tu florens ac potens per medium forum popularis volitares, &c.
Beatum & florens. Cic. in Parad. 2. Quicquid est laudabile, idem & beatum, & florens, & expetendum videri decet.
Florens & integer. Cic. pro Planc. 86. Quos ego florentes atque integros sine ferro viceram?

Ætate, opibus, honoribus, ingenio, liberis, propinquis, affinibus, amicis florens homo. Cic. 2. Fam. 12.
Ætatibus florentes ambo. Virg. 7. Ecl. 4.
Studiis otii florens. Virg. 4. Georg. 564.

Florens, [ἀνθημώδης] Nomen ex partic. ut, Florens juvenis. Cic. 6. Verr.
Florentissima fortuna. Cic. 10. Att. 4.
Afflictus & Florens, contraria. Cic. pro Quint. 93. Ab afflicta amicitia transfugere, atque ad florentem aliam devolare.
Ævo florente puellæ. Lucret. lib. 3. 1022.
Anni florentes. Stat. 3. Silv. 5. 23.
Arva florentia. Ovid. 2. Met 791.
Civitas armis florentissima. Cic. 1. de Orat. 32.
Corona florente tinctus. Ovid. 2. Met. 27.
Nihil florentius. Cic. 1. de Legib. 58. Qua nihil a diis immortalibus uberius, nihil florentius, nihil præstabilius hominum vitæ datum est, de Philosophia.
Præstanti florentique fortunæ invidetur. Cic. 2. de Orat. 210.
Herbæ florentes. Virg. 9. Ecl. 19.
Juventa florente fervidus. Hor. de Arte Poet. 115.
Poma florentia. Ovid. 14. Met. 764. [Immo Florentia n. pl. absolute, pro floribus, si recte distinguas. V. ed. Burm.
Rebus florentissimis. Cæs. 1. Bell. Gall. 30.
Respublica florens. Cic. pro Cluent. 109.
Temporibus florentissimis. Justin. 41. 1. 7.
Urbs florentissima. Cic. 2. Catil. extr.
Florente Antonio. Cic. ad Brut. 11. Etenim quum te incluso spem maximam omnes habuissent in tua virtute, florente Antonio, quis erat, &c.

Florenter, Adv. Hieron. Chron. ad numer. 2371. Alcimus & Delphidius Rhetores in Aquitania florentissime docent.

Florentia, Florenus. V. supra.

Floresco, [ἀνθέω] ĕre. Floridum fieri. Columel. lib. 4. 19. Ventique nebulam & rorem pestiferum celeriter adsiccant, multumque ad florescendum & ad bonitatem vini conferunt. Al. Deflorescendum. Cic. 2. de Divin. 33. Nam & musculorum jecuscula bruma dicuntur augeri, & pulejum aridum florescere brumali ipso die. Lucret. 5. 669.

—— florescunt tempore certo Arbusta.

Florescere, transl. Inclarescere. Cic. de Clar. Orat. 303. Hoc florescente Crassus est mortuus.
Florescere, per metaph. pro Augeri sive crescere. Cic. pro Marcel. 19. At vero hæc tua justitia & lenitas animi, florescet quotidie magis.
Ad summam gloriam eloquentiæ florescenti ferro erepta vita est. Cic. 3. de Orat. 11.
Senescere & Florescere, contraria. Lucret. lib. 2. 73.

Illa senescere, at hæc contra florescere cogunt.

Florescens, Partic. [ἀνθῶν] Cic. pro Cæl. 79. Nolite Judices, &c. hunc nunc primum florescentem firmata jam stirpe virtutis tanquam turbine aliquo, aut subita tempestate pervertere.

Florētum, i. n. Locus ubi flores abundant. Cathol.

Floriarium, i. n. Idem. Zeno Veron. Serm. de Laz.

F L U

Fluctifragus, Fluctivagus, Fluctuo, Fluctuosus, Fluctus, Fluentum, Fluentisonus, Fluidus, Fluito, Flumen. V. fluo.

Fluentīni, [Φλωεντῖνοι] Italiæ populi, præterfluenti Arno appositi. Plin. lib. 3. cap. 5. V. florentia.

Flumentāna Porta. V. Flumen in fluo.

Fluo, xi, xum, (olim fluctum & flutum) [ῥέω, ῥόω, ῥεύω, ῥέομαι, συῤῥέω] ĕre. Decurrere. Virg. 2. Georg. 166.

Hæc eadem argenti rivos, ærisque metalla
Ostendit venis, atque auro plurima fluxit.

Lutulentum fluere. Hor. 1. Serm. 4. 11.
Fluunt in contrarias partes flumina. Cic. 1. de Divin. 78.
Amnis fluit per. Cic. 6. Verr. 96. Chrysas est amnis, qui per Assorinorum agros fluit.
Fluvius Eurotas fluit propter Lacedæmonem. Cic. 2. de Invent. 96.
Fluvius sanguine fluxit atratus. Cic. 1. de Divin. 98.
Legitimum fluere. Ovid. 3. Amor. 6. 89.
Lachrymæ fluunt. Ovid. 2. Met. 364.
Sudor fluit undique rivis. Virg. 5. Æn. 200.
Pleno alveo fluere. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Arma fluunt de manibus. i. e. Elabuntur. Cic. 12. Philipp. 8. Ipsa illa Martia cælestis & divina legio, hoc nuntio languescet & mollietur, atque illud pulcherrimum nomen Martium amittet, excident gladii, fluent arma de manibus.
Crines intonsi longa cervice fluebant. Tibull. lib. 3. 4. 27.
Fluunt sudore & lassitudine membra, labant arma, mollia corpora, &c. Liv. 38. 17.
Ex fonte consiliorum alicujus fluere. Cic. ad Brut. 10. De me tantum dico, Cæsarem hunc adolescentem, per quem adhuc sumus, si verum fateri volumus, fluxisse ex fonte consiliorum meorum.
Totis vallibus fluere. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Carmen vena pauperiore fluit. Ovid. 4. de Pont. 2. 20.
Ignis fluere dicitur. V. Cerd. ad Virg. 3. Æn. 572. & Jac. Gronov. ad Gell. 17. 10.
Oratio fluit ex lingua alicujus melle dulcior. Cic. de Senect. 31.
Oratio ab aliquo fluxit. Cic. de Clar. Orat. 201.
Rami fluere dicuntur, Latius, atque uberius crescere. Virg. 2. Georg. 370.

—— tum denique dura
Exerce imperia, & ramos compesce fluentes.

Rates fluere dixit Martial. 4. 66.
Ratio fluit a capite. Cic. 2. de Fin. 24. Atque ab ipso capite fluere necesse est omnem rationem bonorum & malorum.
Rationes quorsum fluant. Cic. 9. Att. 10. Sed videamus & Cn. quid agat, & illius rationes quorsum fluant.
Res prosperæ fluunt ad voluntatem nostram. Cic. 1. Off. 90. Atque etiam in rebus prosperis, & ad voluntatem nostram fluentibus, superbiam, fastidium, arrogantiamque magnopere fugiamus. Sen. 3. de Ira, Fluunt ex destinato proposita nostra.
Res fluit ad interregnum. h. e. Tendit. Cic. 4. Att. 16. Interrex autem creabatur, quum urbs sine Consulibus esset, ut is haberet comitia Consularia. Cic. 3. Q. frat. 8. Res prolatæ, ad interregnum comitia adducta.
Sermo fluit. Cic. 1. de Nat. Deor. 6. Multum autem fluxisse video de libris nostris, quos complures brevi tempore edidimus, variumque sermonem, partim admirantium unde hoc philosophandi nobis subito studium extitisset, partim quid quaque de re certi haberemus, scire cupientium. i. e. Manasse. Budæus.
Spes retro fluit. Virg. 2. Æn. 169.

Ex illo fluere, ac retro sublapsa referri
Spes Danaûm.

Fluere, inquit Servius, τῶν μέσων est; ideo addidit Retro. [h. l. est Dilabi, ut p. p. Occidere, fluere, labi, &c.
Tarda mihi fluunt, ingrataque tempora. Hor. 1. Epist. 1. 23.
Voluptas corporis fluit. Cic. 2. de Fin. 106. i. e. Labitur.
Occidere, fluere, labi, nec diutius in eodem statu esse. Cic. in Orat. 10.
Fluere & avolare. Cic. 2. de Fin. 106. Fluit igitur voluptas corporis, & prona quæque avolat, ut ajebat.
Fluxit & permanavit doctrina. Cic. 4. Tusc. 12. Pythagoræ autem doctrina quum longe lateque flueret, permanavisse mihi videtur in hanc civitatem.
Fluere facetiis, Affluere, Abundare. Plaut. Mil. 4. 8. 12.
Fluere mollitia & luxu: h. e. Mollem & luxuriosum esse. Cic. 2. Tusc. 51. Opinio est enim quædam effeminata ac levis, nec in dolore magis, quam eadem in voluptate; qua quum liquescimus, fluimusque mollitia, apis aculeum sine clamore ferre non possumus. Liv. 7. Curt. 10. 3. 9. Tibull. 2. 6. 33. Paterc. 2. 88. 2.
Fluere & Effluere, active interdum poni observat Burm. ad Petron. cap. 71. p. 355. sq. Amphoras gypsatas, ne effluant vinum. i. e. Non contineant. Al. Effluat.

Fluens, Partic. [ῥέων] ut, Aqua fluens. Ovid. 3. de Arte Am. 62.
Buccæ fluentes. Cic. 2. de Orat. 266. Demonstravi digito pictum Gallum in Mariano scuto Cimbrico sub nodis distortum, ejecta lingua, buccis fluentibus.
Brachia sudore fluentia. Ovid. 9. Met. 57.
Membra fluentia. i. e. Languida. Curt. 8. 14. 3.
Nauseam fluentem coercere. Hor. Epod. 9. 35.
Oratio libere fluens. Cic. de Clar. Orat. 75.
Pueri soluti ac fluentes. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Rami. V. supra.
Rivus fluens. Virg. 8. Ecl. 101.
Silva fluens. Martial. 11. 42.

Cedentes oneri ramos, silvamque fluentem
Vicit concussas ipse secutus opes.

Tunicis fluentibus auras excipit. Ovid. 3. de Arte Am. 301.
Vestis fluens. Propert. lib. 3. 17. 32.

Et feries nudos veste fluente pedes.

Fluenter, Adv. Lucret. lib. 4. 226.

Usque adeo omnibus ad rebus res quæque fluenter
Fertur; & in cunctas dimittitur undique partes.

Apul. 2. Milef. p. 1. Capillo fluenter undante. Et forsan Cic. 7. Att. 14. Fluenter lippire, ubi vulgo Leviter.

Fluentia, æ. f. Fluxus, Fluor. Ammian. 30. 12. Eloquentiam inanis quædam imitatur fluentia loquendi. Cæl. Aurel. Tard. 2. 3. Fluentiam retinere.

Fluentum, i. n. [νᾶμα, ῥεῖθρον, ῥεῦμα] Parvum flumen, sive Aquæ decursus: ut, Xanthi fluenta. Virg. 4. Æn. 144.
Lubrica fluenta. Lucret. lib. 5. 947.
Rauca fluenta. Virg. 6. Æn. 327.

Fluentĭsŏnus, Adj. [κυματοηχής] ut, Litus fluentisonum. Catull. 62. 52.

Fluento, āre. Venant. Fortun. de Vit. Mart. 4. 641.

Pergis ad Augustam, qua Virdo & Licca fluentant.

Fluctus, ûs. m. [σάλος, ῥόθιον, κῦμα, κλύδων] Aquæ discurrentis moles atque impetus, quæ & Unda dicitur. Cic. 6. Verr. 118. Qui fluctu totus operiretur, nisi munitione ac mole lapidum, a mari disjunctus esset.
Adversa fluctuum. Tacit. in Vit. Agric. 25. Montium profunda, tempestatum, ac fluctuum adversa.
Motus & agitatio fluctuum. Cic. pro Muren. 35.
Atri fluctus Aquilone. Virg. 5. Æn. 2.
Cærulei fluctus. Sil. lib. 17. 51.
Decumani fluctus. V. decumanus.
Discordes fluctus. Sen. Med. 12.
Fluminis ingentes fluctus. Lucret. lib. 4. 1030.
Salsi fluctus. Virg. 5. Æn. 182.
Sonori fluctus. Stat. 2. Silv. 2. 50.
Variis fluctibus agi. Sen. Agam. 3.
Canent æquora immodicis fluctibus. Ex Spuma scil. Ovid. 18. Epist. 137.
Considunt tumidi fluctus. Sil. lib. 17. 291.
Declamabat ad fluctum Demosthenes, ut fremitum assuesceret voce vincere. Cic. 5. de Fin. 5.
Dedere ratem fluctibus. Sen. Agam. 3.
Egerit hic fluctus, æquorque refundit in æquor. Ovid. 11. Met. 487.
Ire per longos fluctus. Hor. 3. Carm. 27. 42.
Feriant insani fluctus littora. Virg. 9. Ecl. 43.
Ferre fluctum. Cic. 5. Att. 12.
Frangit evolutos fluctus opposita Leucas. Sen. OEth. Frangi fortunam tanquam fluctum a saxo oportere. Cic. 9. Fam. 16.
Fracti fluctus. Hor. 2. Carm. 14. 14.
Jactari fluctibus. Cic. in Orat. 107. V. jacio.
Illiditur fluctus. V. illido.
Impacti fluctus. V. impingo.
Languentes fluctus. Sil. lib. 7. 259.
Percussa fluctu littora. Virg. 5. Ecl. 83.
Secare fluctus nave. Ovid. 1. Fast. 498.

Sedatis fluctibus & tempestate commutata. Cic. 2. de Invent. 154.
Spumabant cærula cano fluctu. Virg. 8. Æn. 672.
Submersus medio in fluctu. Virg. 1. Æn. 588.
Tumidis fluctibus tunditur saxum. Virg. 5. Æn. 125.
Fluctus; pro Impetu vel Multitudine. Cic. 7. Att. 1, Fluctum enim totius Barbariæ, ferre urbs una non poterat.
Civiles fluctus. Nepos 25. 6. 1. V. Quintil. 7. 6.
Concionum fluctus. Cic. pro Milon. 5. Et quidem ceteras tempestates & procellas in illis duntaxat fluctibus concionum, semper putavi Miloni esse subeundas.
Insanos curarum comprime fluctus. Sil. lib. 8. 32.
Volvere curarum tristes in pectore fluctus. Lucret. lib. 6. 33. h. e. Agitationes & turbationes curarum multiplicium.
Fortunæ fluctus. Plin. lib. 5. cap. 17. Large frequentantibus, quos vita fessos ad mores eorum fortunæ fluctus agitat.
Irarum fluctus. Lucret. lib. 3. 299.
Fluctus, i. Antiquum. Accius Clytemnestra, Flucti immisericordes jacere, & atra ad saxa illidere. V. Non. 8. 37.

Fluctĭcŭlus, i. m. dimin. Apul. Apol. p. 296. Quamlibet leviter motis flucticulis.

Fluctĭcŏla, æ. c. In fluctibus habitans. Sidon. Carm. 10. 1.
Flucticolæ cum festa nurus Pegasæa per antra.

Fluctĭcŏlor, ōris. Mart. Capel. 1. p. 18. Flucticolor hiacynthi profunditas.

Fluctĭfrăgus, Adj. [κυματοθραυστης] ut, Litus fluctifragum, i. e. Fluctus ipsos frangens. Lucret. lib. 1. 386. Epitheton est poeticum.

Fluctĭgĕna, æ. c. In fluctibus natus. Mart. Capell. lib. 1. p. 9.
Fluctigena spectans quali sub gurgite Nereus.

Fluctĭgĕnus, a, um. Idem. Avien. in Arat. 1159.
Fluctigeni speciem monstri superinvehit Auster.

Fluctĭger, a, um. Ferens aut patiens fluctum.
Tunc se fluctigero tradit mandatque paroni. Cic. apud Isidor. 19. 1.

Fluctĭsŏnus, a, um. Sil. 12. 355.
Insula fluctisono circumvallata profundo.

Fluctĭvăgus, a, um. [κυματοπλαγκτος] ut, Nautæ fluctivagi. Stat. 3. Silv. 1. 84.
Unda fluctivaga. Stat. 1. Theb. 279. Idem 9. Theb. 360.

Fluctuo, [κυμαίνω, σαλεύω, κλυδωνίζομαι] āre. Fluctus agitare. i. e. Undas facere. Plaut. Rud. 2. 1. 14. Atque ut nunc valide fluctuat mare, nulla nobis spes est.
Fluctuare, Fluctibus agitari & jactari. Cic. pro Rosc. Amer. 72. Quid tam est commune quam spiritus vivis, terra mortuis, mare fluctuantibus, littus ejectis? Idem 7. Verr. 90. Quadriremenque in salo fluctuantem reliquerat.
Fluctuare, Jactari, commoveri, in dubio esse, & instar navis fluctibus agitari. Virg. 2. Georg. 281.
Directæque acies, ac late fluctuat omnis
Ære renidenti tellus.
Acies fluctuans. V. acies.
Causa admodum dubia fluctuare. V. causa.
Curarum fluctuat æstu. Virg. 8. Æn. 19.
Animus fluctuat. Plaut. Merc. 5. 2. 49.
Animi incerti fluctuantur. Liv. 34.
Fluctuare animo. Liv. 34. 49. extr. Ephesi regem est consecutus, fluctuantem adhuc animo, incertumque de Romano bello.
Fluctuat incertis erroribus ardor amantum. Lucret. lib. 4. 1070.
Tota res etiam nunc fluctuat. Cic. 2. Att. 8.
Magnis curarum fluctuat undis. Catull. 62. 62.
Fluctuare in re aliqua. Cic. 4. Acad. 20. Non debere eos in suo decreto, sicut in ceteris rebus fluctuare. h. e. Marinorum fluctuum ritu, huc atque illuc ventorum impetu commoveri.
Fluctuo, & Fluctuor dicimus. Quintil. lib. 9. cap. 3. Pleraque verba utroque modo efferunt, luxuriatur, luxuriat: fluctuatur, fluctuat: assentior, assentio. Curt. 4. 12. 21. Fluctuari animo rex, & modo suum, modo Parmenionis consilium expendere. V. Gronov. Liv. 1. 27. Fluctuansque animo, ut tereret tempus, explicat ordines. Idem 23. 33. pr. & 32. 13. pr. Rex fluctuatus animo est, utrum &c.
Fluctuare, pro Fluitare, Innatare aquæ. Plin. lib. 36. cap. 17. Lapidem e Scyro insula integrum, fluctuare tradunt: eundem comminutum, mergi. Quædam exemplaria habent Fluctuari. Idem lib. 16. cap. 38. Lignum in longitudinem fluctuatur.

Fluctuans, Partic. [σαλεύων] Cic. 1. Att. 7. Quum hominis amplissima fortuna, auctoritate, gratia, fluctuantem sententiam confirmassem. h. e. Dubiam.
Genus orationis fluctuans & dissolutum, eo quod sine nervis & articulis fluctuat huc & illuc. Auct. ad Herenn. lib. 4. 11.

Fluctuātus, Adj. [σαλευθεὶς] Jactatus & agitatus, item Innatans. Plin. lib. 4. cap. 12. Delos diu fluctuata, ut proditur, sola motum terræ non sensit. Idem lib. 9. cap. 8.

Fluctuātim, Adv. [κλυδωνηδὸν] Jactanter & solute, ut ait Non. 2. 333. Afranius Pompa, Tene tu, in medio nemo est; magnifice volo fluctuatim ire ad eum, accipe hoc, tene tu, & sustine.

Fluctuatio, ōnis. f. [ζάλη, κύμανσις, κλυδων]
Fluctuatio stomachi dicitur, Quando stomachus, sive ventriculus cibum non amplexatur: & quidam veluti fluctus audiuntur huc atque illuc ferri dum incedimus. Plin. lib. 20. cap. 8.
Fluctuatio animorum. Liv. 9. 25. In ea fluctuatione animorum opprimi incautos posse.
Totius corporis fluctuatio. Sen. de Ira, 2. 35.

Fluctuōsus, Adj. [κλυδωνώδης] Mare fluctuosum. Plaut. Rud. 4. 2. 5. Pontus fluctuosus atque fervens. Mela, 1. 19.
Ii sunt fluctuosi, & rerum imagines complexi, ut verbi gratia, paparum aut avium, &c. Plin. 37. 5. De smaragdis.

Fluor, ōris. m. [ρευματισμὸς] Idem ac Fluxus. Scribon. Larg. 52. Faciunt ad stomachi, & dejectiunculas, & ad omnem fluorem. Sic Cels. lib. 4. cap. 16.
Amnium fluores. Apul. 2. Florid. de Aere, Arnob. 6. Intelligimus omnes ventos, aeris esse fluorem pulsi.

Fluxus, Adj. [ρεώδης, ρυτὸς] dicitur Quod fluit. Plin. lib. 9. cap. 38. Quoniam quum fœtificavere, fluxos habent succos.
Fluxum pertusumque vas. Lucret. lib. 6. 19. h. e. Transmittens, nec continens humorem.
Fluxa vestimenta, Amplissima, & minime astricta, quasique libere fluentia. Lucan. lib. 8. 367.
Illie & laxas vestes, & fluxa virorum
Velamenta vides. Eadem ratione Virg. dixit Vestium sinus fluentes, 1. Æn. 324. Suet. Cæs. cap. 45. Fluxiore cinctura cingeretur.
Fluxa pro Irritis dicuntur. Tacit. 15. Ann. 23. 3. Quæ fluxa fuere, quartum intra mensem defuncta infante.
Fluxa dicimus, Momentanea, instabilia, & cito peritura. Unde, Fluxam fidem gerere. Plaut. Capt. 2. 3. 79. Sallust. in Catil. 1. Nam divitiarum & formæ gloria fluxa & fragilis est. Virg. 10. Æn. 88.
Auctoritas fluxa. Tacit. 1. Hist. 21.
Fides servitiorum fluxa. Tacit. 4. Hist. 23.
Fortuna belli fluxa. Cic. ad Brut. 10. Hujus belli fortuna, ut in secundis, fluxa: ut in adversis, bona.
Mens senio fluxa. Tacit. 6. Ann. 38.
Studia fluxa. Tacit. 3. Ann. 50.
Fluxi, Libidinosi, molles, effeminati. Suet. in Tiber. cap. 52. Drusus animi fluxioris, remissiorisque vitæ erat. Animi molles & ætate fluxi. Sallust. Catil. 14. 3. V. ibi Cl. Wasse. Martial. lib. 5. 42.
Spadone cum sis eviratior fluxo. conf. Tacit. 2. Hist. 76. 3.

Fluxe, Adv. [ρεωδῶς] Varro 2. de R. R. 11. pr. Et eo magis fluxe ex herba, quæ eadem ipsa sumpta, perpurgare corpora nostra solet. i. e. Abundanter, large.

Fluxio, ōnis. f. [ροή, ρύσις] ut, Fluxio aquarum. Cic. 1. de Divin. 111.
Alvi fluxiones, quos Rheumatismos vocant. Plin. lib. 22. cap. 23.
Sanguinis fluxiones. Plin. lib. 20. cap. 14.
Vulvæ ac ventris fluxionem sistit decoctum ejus. Plin. lib. 23. cap. 5.

Fluxūra, æ. f. Columel. lib. 3. cap. 2. de Apianis vitibus loquens, Nam duæ, inquit, lanatæ quamvis frondibus & palmitum pari facie, fluxuræ qualitate sunt dispariles, quum tardius altera recipiat cariem vetustatis. Ibid. in fine, Propositum est enim docere qua ratione vineæ pariter feraces & pretiosæ fluxuræ possint constitui.

Fluxus, ûs. m. Onomast. Vet. ροή, Fluxus, fluxio. Quintil. 11. 3.
Fluxus aquarum. Sen. Epist. 5. 2.
Ventris fluxus. Cels. 4. 22.
Fluxus oculorum. i. e. Celer motus. Sen. Epist. 52.
Vestium fluxus. Tertul. de Pall. cap. 4. conf. Vitruv. 9. 6.
Fluxus & refluxus. H. St.

Fluxĭbĭlis, e. Vet. Interp. Iren. 2. 29. Eliquatio cum fluxibili materia.

Fluxĭlis, e. Tertul. adversus Valent. cap. 24.

Fluxĭpĕdus, a, um. ut, Fluxipeda vestis. Avien. Arat. Phænom. v. 288.

Fluxuōsus, a, um. Columel. lib. 8. cap. 17. Fluxuosi specus.

Fluĭto, [ἐπιπολάζω] āre. frequent. Sæpe & continue fluere. Liv. 1. 4. Tenet fama, quum fluitantem alveum, in quo expositi erant pueri, tenuis in sicco aqua destituisset. Cic. 2. de Nat. Deor. 100. Quot genera, quamque disparia, partim submersarum, partim fluitantium, & innatantium belluarum, partim ad saxa nativis testis inhærentium? Liv. 1. 37. Quorum fluitantia arma ad Urbem cognita in Tiberi, &c. Plin. lib. 7. cap. 17.
Fluitant locustæ reptantium modo. Plin. lib. 9. cap. 30.
Fluitant tauri & cameli. Plin. lib. 5. cap. 16.
Fides fluitat. i. e. Labascit. Tacit. 2. Hist. 93. extr. Unde primum creditur Cæcinæ fides fluitasse.
Spe fluitare. Hor. 1. Epist. 18. 109.
Fluitare, pro Navigare. Plin. 8. Epist. 8. Adeo validus, ut illa qua properat, ipse tanquam per solum planum remis non adjuvetur: idem ægerrime remis contisque superetur adversus. Jucundum utrumque per jocum ludumque fluitantibus, ut flexerint cursum, laborem ocio, ocium labore variare. Ubi etiam observabis, Jocum usurpari de Facto. Conf. fluvito infra.

Fluĭtans, Partic. [ἐπιπολάζων] Cic. pro Sext. 46. Quum vero in hanc Reip. navem, ereptis Senatui gubernaculis, fluitantem in alto tempestatibus seditionum ac discordiarum armatæ tot classes, &c.
Tranquillus & quietus, Immoderate agitatus & fluitans; contraria. Cic. de Univers. 7. Quicquid erat quod in cernendi sensum caderet, id sibi assumpsit non tranquillum & quietum, sed immoderate agitatum & fluitans.
Amictus fluitans. Catul. 62. 68.
Belluæ fluitantes. Cic. 2. de Nat. Deor. 100.
Carmina fluitantia ludenti versu nectere. Lucan. ad Pison. 152.
Cæca fluitantia forte. Hor. 2. Serm. 3. 269.
Cumuli sarcinarum passim fluitantes. Curt. 4. 9. 19. Subaudi In amne.
Lora fluitantia. Ovid. 2. de Arte Am. 433.

Fluĭtanter, Adv. apud Mart. Capell.

Fluto, are. Idem quod Fluito. Antiquum. Lucret. lib. 3. 190.
Namque movetur aqua, & tantillo momine flutat. Ita Lambin. Al. Fluctat. conf. lib. 4. 75.

Fluta, æ. f. Flutæ, Murenæ in freto Siculo, in summo supernatantes, & nunquam sese mergentes. Macrob. 3. Saturn. 15. Græce πλωταὶ dictæ, quasi Navigabiles: sunt pisces anguillis non dissimiles. conf. Columel. lib. 18. cap. 17. & Voss. Etym. p. 218.

Fluibundus, a, um. Mart. Capel. lib. 1. extr. Fluibunda luxu puella.

Fluĭdus, Adj. [ρυτὸς] modo Fluentem significat, modo Humectum, modo Molle. Plin. lib. 9. cap. 30. de locustis, Unum hoc animal, nisi vivum ferventi aqua incoquatur, fluida carne non habet callum.
Liquor fluidus. Virg. 3. Georg. 484.
Fluidus pro Languido, seu marcido. ut, Calore fluido tabescunt corpora. Ovid. 15. Met. 362. Calorem fluidum vocat ab effectu, quod mollia & fluida reddat corpora.
Lacerti fluidi pendent. Ovid. 15. Met. 231. Sic Liv. 34. 47. vocat corpora Gallorum, Mollia & fluida. V. in ipso verbo.

Fluĭdo, āre. Fluidum reddere. Cæl. Aurel. Tard. 5. 12.

Fluisco,

Fluesco, vel Fluisco, ĕre. Dracont. Hexaem. v. 577. Auguft. de Civ. Dei 21. 5. & 7.

Fluvĭdus, Idem quod Fluidus. Sedul. in MSS. 4. 186. de Hydropic.
—— fluvidus mox vifcera morbus. Lucret. lib. 2. 463.
Sed quod amara vides, eadem quæ fluvida conftant,
Sudor uti maris: eft minime mirabile cuiquam. i. e. Liquida. Habet autem primam longam, aut certe Proceleumaticus pes eft quatuor brevibus conftans. Quidam Tribrachum malunt. V. Lex. Lucr. Parei.

Flūmen, ĭnis. n. [ποταμὸς] fignificat Amnem, vel Aquam continue fluentem. Varro 4. de L. L. 5.
Nomen hoc fingulare adjicitur fingularibus feu individuis. Nep. 5. 2. 2. Apud flumen Strymona. Et 18. 5. 1. Apud flumen Nilum. Et 20. 2. 4. Apud Crimiffum flumen.
Flumen rivi. i. e. Fluxus feu curfus rivi. Plin. Ne flumini ejus rivi effet impedimento. [Non eft in Indice Hard.
Prima flumina Nili bibere. Martial. de Spectac. 3.
Et qui prima bibit deprenfi flumina Nili. h. e. Aquam e prima Nili fcaturigine.
Acceffus fluminum. V. accedo.
Alveus fluminis. Virg. 7. Æn. 33.
Adverfo flumine lembum remigiis fubigit. Virg. 1. Georg. 201.
Altum flumen. Virg. 4. Georg. 333.
Cava flumina. Virg. 4. Georg. 427.
Declivia flumina. Ovid. 1. Met. 39.
Dulce flumen ovibus. Hor. 2. Carm. 6. 10.
Frigida flumina. Virg. 5. Ecl. 25.
Fugientia flumina. Stat. 5. Silv. 5. 63.
Herbofum flumen. Virg. 2. Georg. 199.
Lata flumina. Virg. 3. Georg. 213.
Latebrofa flumina. V. lateo.
Limofa flumina. Ovid. 1. Met. 634.
Magnum flumen. Hor. 1. Serm. 1, 55.
Molle flumen. Catul. 65. 33.
Flavus quam molli percurrit flumine Mela
Brixia. i. e. Fluxu non rapido, fed lento.
Nobile flumen. Ovid. 3. Amor. 6. 89.
Pingui flumine Nilus. Virg. 9. Æn. 31. i. e. Fluore. Servius.
Publicum flumen. Cic. de Arufp. Refp. 59.
Rapidum flumen. Quintil. lib. 6. cap. 2. Hor. 2. Serm. 3. 242.
Sacrum flumen. Virg. 2. Georg. 147.
Sanctum flumen. Virg. 8. Æn. 72.
Secundum flumen. Tacit. 5. Hift. 23.
Septemflua flumina Nili. Ovid. 15. Met. 753.
Sonora flumina. Virg. 12. Æn. 139.
Vaga flumina. Hor. 1. Carm. 34. 9.
Validum flumen. Lucret. lib. 1. 292.
Vivum flumen. Virg. 2. Æn. 319. i. e. Semper fluens & naturale.
Avertere flumen. V. averto.
Concita flumina. Ovid. 7. Met. 154.
Conftiterunt gelu flumina. Hor. 1. Carm. 9. 4.
Decrefcentia flumina prætereunt ripas. Hor. 4. Carm. 7. 4.
Diducere in rivos maxima flumina. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Devehitur flumine. Tacit. 2. Hift. 59.
Effufo flumine ftagnans Nilus. Virg. 4. Georg. 288.
Errans languido flumine Cocytus. Hor. 2. Carm. 14. 17.
Increverunt flumina. Ovid. 11. Met. 48.
Innatare flumini. V. innato.
Interveniente flumine. V. intervenio.
Invehi flumine. V. inveho.
Labentia flumina. Ovid. 1. Met. 189.
Mergere fe in flumen. V. mergo.
Ruunt per apertos flumina campos. Ovid. 1. Met. 285.
Subfidunt flumina. Ovid. 1. Met. 344.
Superare flumina. Ovid. 9. Met. 115. Tranare intelligit.
Torrentia flumina. Virg. 7. Ecl. 52.
Trudunt glaciem flumina. Virg. 1. Georg. 310.
Vomens calidum de pectore flumen. Virg. 9. Æn. 414. i. e. Ingentem vim cruoris.
Flumen de Lacrymis. Largoque humectat flumine vultum. Virg. 1. Æn. 469.
Flumen, pro Fluxu. Virg. 2. Æn. 305.
—— rapidus montano flumine torrens. i. e. Fluxu. Servius.
Flumen, Fluxus aquæ ex vicini domo aut alio loco fluens, cui quis per domum fuam curfum dare tenetur, ut in vicum aut cloacam defluat. Pompon. in l. Cum in lege. D. de contrahenda emptione.
Fluminum, ait Ulpianus, quædam funt perennia, quædam torrentia. Perenne eft, quod femper fluit, ἀέναος: Torrens, ὁ χειμάῤῥους, id eft hieme fluens. Si tamen aliqua æftate exaruerit, quod alioqui perenne fluebat, non ideo minus perenne eft. Fluminum rurfus quædam publica funt, quædam non. Publicum autem effe Caffius definit; quod Perenne fit. Hæc ex l. 1. §. 1. D. de fluminibus.
Tralate. Ingenii flumen. Cic. pro Marcel. 4. Nullius tantum eft flumen ingenii, nulla dicendi aut fcribendi tanta vis, tantaque copia, quæ non dicam exornare, fed enarrare, C. Cæfar, res tuas geftas poffit. Pulchra eft translatio, Flumen perpetuo redundat curfu, nunquam arefcit, aut exficcatur: fic ingenii fecunditas femper redundat.
Orationis flumen & varietas. Cic. 2. de Orat. 62. i. e. Copia dicendi.
Verborum flumen. Cic. in Orat. 53. Flumen aliis verborum, volubilitasque cordi eft, qui ponunt in orationis celeritate eloquentiam. Idem 2. de Orat. 188. Magna dicendi copia, per translationem flumen vocatur. Unde Juven. etiam 10. Sat. 9. dixit,
Et torrens dicendi copia. Homerus quoque Ulyffis eloquentiam nivibus hibernis comparat, oftendens eam fuiffe crebram, affiduam, & largam.

Flūmĭcellus, i. m. dimin. Innocent. de Cafis p. 227. Goef. Habet fub via flumicellum, & trans flumicellum aquam vivam.

Fluminia, æ. f. Innocent. de Cafis p. 227. In ipfum jugum fluminia excurrit. al. Flaminia.

Flūmĭneus, Adj. [ποτάμιος] ut, Aqua fluminea. Ovid. 2. Faft. 596. Avis fluminea. Ovid. 1. Amor. 3. 22.
Portus fluminei. Claud. 2. Fefcen. Nupt. Honor. 29. Al. Ortus.
Unda fluminea. Ovid. 4. de Ponto 7. 27.
Volucres flumineæ. Ovid. 2. Met. 253.

Flumĭnālis, e. Idem. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. Fluminales navigationes. Idem 1. 4. Fluminales cancri.

Flumentānus, a, um. Idem. ut, Porta flumentana Romæ, fic appellata quod Tiberis partem ea fluxiffe affirmant. Feft. Hujus meminerunt Varro 3. de R. R. 2. Cic. 7. Att. 3. Liv. 6. 20. & 35. 9. conf. Lex. Pitifc. in Porta.

Fluminōsus, a, um. [ποταμώδης] Quod fluminibus abundat: ut Regio fluminofa. i. e. Fluminibus multis irrigua. Perott.

Flŭvius, i. m. [ποταμὸς] dicitur Amnis perpetuo fluens. Plaut. Curc. 1. 1. 86.
Quisnam hic fluvius eft, quem non recipiat mare?
Hoc quoque nomen, ut Flumen, cum propriis conjungitur. Cic. 1. Tufc. 39. apud Hypanim fluvium. conf. Idem 2. de Invent. 31.
Amœnus fluvius. Virg. 8. Æn. 31.
Liquens fluvius, Liquidus. Virg. 4. Georg. 442.
Truces fluvii. Stat. 5. Silv. 4. 5.
Vivens fluvius, Aqua profluens. Stat. 9. Theb. 574.
Decurrens fluvius. V. decurro.
Deficiente fluvio fedet alveus in limo. Ovid. 2. Faft. 410.
Dare membra ardentia in fluvios gelidos. Lucret. lib. 6. 1170.
Fluxit atratus fluvius fanguine. Cic. 2. de Divin. 98.
Impactus infulis fluvius. V. impingo.
Influit fluvius in Pontum. V. influo.
Innatare in fluvium. V. innato.
Innatat terræ fluvius. V. innato.
Innare fluvios rapaces. Virg. 3. Georg. 142.
Irrumpens fluvius. V. irrumpo.
Merfare gregem falubri fluvio. Virg. 1. Georg. 272.
Solari gravem fluviis æftum. Hor. 2. Carm. 5. 6.
Strepunt fluvii turgidi nive. Hor. 4. Carm. 12. 3.
Tentare minaces fluvios. Virg. 3. Georg. 77.
Fluvii paffim fimulacris culti. V. Spanh. ad Callim. p. 10. & Perizon. ad Ælian. 2. 32.

Fluvia, æ. f. antiquis. Sifen. Hiftor. lib. 4. Quod oppidum tumulo in excelfo loco, propter mare, parvis mœnibus, inter duas fluvias, intra Vefuvium collocatum. V. Non. 3. 100.

Fluviālis, e. [ποτάμιος] Quod ex fluvio eft: ut, Aqua fluvialis. Columel. lib. 6. cap. 22. Et lib. 8. cap. 16. Fluvialis Lupus pifcis, pro Fluviatili.
Anas fluvialis. Ovid. 11. Met. 773.
Arenæ fluviales. Pallad. 11. 17.
Arundo fluvialis. Virg. 2. Georg. 414.
Lympha fluvialis. Virg. 4. Æn. 635.
Ripa fluvialis. Ovid. 5. Epift. 25.

Fluviatĭlis, e. [ποταμηγὸς] Quod in fluvio eft, aut vivit: ut, Pifcis fluviatilis. Plin. lib. 19. cap. 4. Et Liv. 10. 2. Fluviatiles naves.
Fluviatilis arena. Plin. lib. 36. cap. 23. Arenæ tria funt genera; foffitia, cui quarta pars calcis addi debet; fluviatili, aut marinæ, tertia.
Teftudines fluviatiles. Cic. 2. de Nat. Deor. 124.

Fluviatĭcus, [ποταμικὸς] Idem quod Fluviatilis. Columel. lib. 8. cap. 15. Ubi delitefcentibus fluviaticis animalibus infidientur.
Arena fluviatica. Vitruv. 1. 4. extr.

Fluviātus, Adj. [ποταμωτὸς] Plin. lib. 16. cap. 39. Hæc qua diximus ratione fluviata decorticatur. i. e. Macerata in aqua fluviatili. Sic dicere poffumus Cannabem fluviatam.

Fluvito, āre. pro Fluitare. ex MSS. Solin. cap. 35. Produxit Salmaf. Exerc. p. 407. & ex Plin. lib. 16. cap. 40. Exerc. p. 726.

Fluōnia, Juno dicta eft, quam mulieres colebant, quod eam fanguinis fluorem in conceptu retinere putabant. Feft. V. Bocat. in Genealog. Deor. Fluvionia eft apud Arnob. lib. 3. p. 118. & Fluvonia apud Mart. Capel. 2. p. 37. [Dicendum potius fuit In partu, quam In conceptu.

Flustra, dicuntur Quum in mari fluctus non moventur; quam Græci μαλακίαν vocant. Feft. conf. Tertul. de Pall. cap. 2.

Fluvialis, Fluviaticus, Fluviatilis, Fluviatus, Fluvius, Fluxio, Fluxus, &c. V. fluo.

F O

Fobii, qui nunc dicuntur Fabii. V. fabii, fodii & fovii, fuis locis.

Fōcāle, is. n. [ἀσφαραγεῖον] Genus ligaminis ad fauces, velut fafcia quædam collum ambiens, quod fauces ac collum perfrigere non fineret, & pronuntiationi conduceret. Quintil. lib. 11. 3. Palliolum, ficut fafcias, quibus crura veftiuntur, & focalia, & ligamina aurium fola excufare poteft valetudo. Focale a faucibus, au dipht. in o longum mutata. Martial. lib. 14. 142.
Hoc focale tuas afferat auriculas. adde 4. 41. Videtur tamen Seneca ufurpare pro Veftis genere, quo ad focum utebantur. Sic enim lib. 4. Nat. Quæft. 13. extr. Videbis quosdam graciles, & palliolo, focalique circumdatos, pallentes & ægros. V. Turneb. Adverf. 7. 10.
Focale, Ferrum ignitum, quo crifpantur crines. Hor. 2. Serm. 3. 254.
—— ponas infignia morbi,
Fafciolas, cubitale, focalia. Sed tunc a Focus defcendit, ut indicat prima fyllabæ correptio. [Immo omnibus his locis Focale unum idemque intelligitur, Faucium adverfus frigus laneum munimen. Primam autem perpetuo longam habet; nam apud Horat. legendum Cubital, focalia, ut eft in codicibus emendatis.

Fōcāneus, a, um. [ἀσφαράγειος] Columel. lib. 4. cap. 24. Vocatur etiam focaneus palmes, qui folet in bifurco medius prorepere, & idcirco eum prædicto vocabulo ruftici appellant, quod inter duo brachia, qua fe dividit vitis, enatus, velut fauces obfidet, atque utriusque duramenti alimenta præripit. Idem lib. 5. cap. 6.

Fŏcarius, Focaria. V. focus.

Focĭlo, āre. Vet. Gloff. Focilat, θωπεύει. Lucan. Paneg. in Pifon. v. 114.

Sed miferum parva ftipe focilat, ut pudibundos, &c. Cafaub. a Faucibus derivat, ut, Focilare proprie fit Ægras fauces appofita lana fovere. Scalig. legit, Munerat

Fŏcillo, [ἀναλαμβάνω] āre. Calefacere, recreare, reftaurare. Sen. Epift. 13. Pudet me fic tecum loqui & tam levibus remediis te focillare.

Focillatur, pro Fovet. Varro de Vit. pop. Rom. lib. 2. Propter fecundas fublato metu, non in communi fpectant, fed fuum quisque, diverfi, commodum focillatur. Non. 7. 108.

Focillātus, a, um. Plin. 3. Epift. 16. Focillata, Dixeram, inquit, vobis inventuram me quamlibet duram, ad mortem viam, fi vos facilem negaffetis. Suet. in Aug. 17. M. Antonii focietatem femper dubiam & incertam, variisque reconciliationibus male focillatam abrupit.

Focillātio, ōnis. f. Focillationes, inquit Feftus, a Fovendo; i. e. calefaciendo dictæ funt.

Focillātor, ōris. m. Digeft.

Focillātrix, īcis. f. apud Plin.

Focula, Foculus. V. focus.

Focunātes; Populi funt in Alpibus. Plin. lib. 3. cap. 20.

Fŏcus, i. m. [ἑστία, ἐσχάρα] a Fovendo: In quo ignis fervatur. Serv. in 12. Æn. 118. Quicquid ignem fovet, focus vocatur, five ara fit, five quid aliud, in quo ignis fovetur. Ovid. 6. Faft. 301.

At focus a flammis, & quod fovet omnia, dictus. Cato de R. R. Folia fubdito, in foco calido fub tefta coquito leviter.

Aræ & foci. Cic. 2. de Nat. Deor. 67. Vis autem ejus ad aras & focos pertinet.

Accenfi foci. V. accendo.

Breves foci. Juven. 11. Sat. 79.

Cafti foci. Ovid. 3. Faft. 698.

Familiaris focus. Columel. lib. 8. cap. 1. V. opulentus.

Fumofi foci. Ovid. 21. Epift. 94.

Graminei luxere foci. Lucan. lib. 4. 199.

Humilem grato calfacit igne focum. Ovid. 4. Faft. 698.

Lucens focus. Stat. 1. Silv. 2. 255.

Publicus focus. Cic. 2. de Legib. 20. Virginesque Veftales in urbe cuftodiunto ignem foci publici fempiternum.

Pudici foci. Stat. 3. Silv. 1. 60.

Sancti foci. Ovid. 4. Faft. 296.

Extruere lignis focum. Hor. Epod. 2. 43.

Splendet focus. Hor. 1. Epift. 5. 7.

Focus, Privata cujusque domus; quemadmodum Ara aliquando Templum fignificat. Plaut. Amph. 1. 1. 71. Urbem, agrum; aras, focos, feque uti dederent.

Foci patrii. Cic. pro Rofc. Amer. 23.

Pro aris & focis pugnare. Cic. 3. de Nat. Deor. 95.

Repetebant præterea deos patrios, aras, focos, larem fuum familiarem. Cic. 2. Philipp. 75. conf. 72.

Focus, Fomenta, Focillationes, Fotuli, a Fovendo, i. e. calefaciendo dicta funt. Feftus. V. Barth. Adverf. 41. 21.

Focŭlus, i. m. dimin. [ἐσχάριον] In quo ignis accenditur ut cibus coquatur, eos enim habebant ferreos, ut ignitabula: ἐσχάρας Græci appellant. Plaut. Capt. 4. 2. 67.

Laridum atque epulas foveri foculis ferventibus? Plin. lib. 35. cap. 10. Arrepto carbone extincto e foculo. Cic. pro Domo, 124.

Accenfo ad facrificium foculo. Liv. lib. 2. 12.

Foculum excitare bucca. Juven. 3. Sat. 262.

Focula, orum. Focula ventris, pro Nutrimentis, auctore Nonio; dixit Plaut. Perf. 1. 3. 24.

Foculo, āre. dictum ut Fovere. Nonius.

Focārius, a, um. Adj. [ἐσχαρικὸς] ut, Focarius panis, i. e. In foco aut cinere coctus. Ifidor. 20. 2.

Focārius, i. m. Qui focum curat. V. fupra, & Atriarius, in atrium.

Focarii, qui & Mediaftini dicti funt a Jurisconfultis; inter fpecies Servorum numerantur. V. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 25. Pignor. de Serv. & Turneb. Adverf. 8. 9.

Focāria, æ. f. Concubina etiam libera. In l. 3. C. de donationibus inter virum & uxorem, Si ancillam nummis tuis comparatam effe Præfidi provinciæ probaveris: donationisque caufa focariæ tuæ nomine inftrumentum emptionis effe confcriptum; eam tibi reftitui jubebit. Nam licet ceffante jure matrimonii donatio perfici potuerit: milites tamen meos a focariis fuis hac ratione fictisque adulationibus fpoliari nolo. Et in l. fi ea. C. de conditionibus infertis. V. Lex. Pitifc.

F O D

Fŏdio, fōdi, foffum, [ὀρύττω, σκάπτω, σκάλλω, σκαλίζω, ἀναφορύω] ĕre. Cavare, & quafi foras dare. Virg. 6. Æn. 881.

Seu fpumantis equi foderet calcaribus armos. Cic. 2. de Divin. 134. Refpondit conjector, thefaurum defoffum effe fub lecto: fodit, invenit auri aliquantum.

Argentum fodere. Liv. 28. 3. pr. Ager frugifer, argentum etiam incolæ fodiunt.

Arva fodiebant coloni. Ovid. 11. Met. 33.

Guttura cultro fodit. Ovid. 7. Met. 314.

Hortum fodere. Plaut. Pœn. 5. 2. 59.

Humum fodere. Virg. 2. Georg. 408.

Jugulum enfe fodere. Martial. lib. 1. 7.

Metallum fodere. Plin. lib. 2. cap. 63.

Ora fodere haftis. Liv. 8. 10. Haftisque ora fodientes, primo robore virorum cæfo, per alios manipulos velut inermes prope intacti evafere.

Puteos fodere. Cæf. 3. Bell. Civil. 49.

Sibi ipfi fodere aliquid. Cic. 2. de Orat. 174.

Stimulis fodere. Cic. 2. Philipp. 86. Num expectas dum te ftimulis fodiam?

Terram fodere, Arare. Plaut. Pœn. 5. 2. 59. Ter. Heaut. 1. 1. 17. Cic. 1. de Fin. 3. Nam, ut Terentianus Chremes non inhumanus, qui novum vicinum von vult

Fodere, aut arare, aut aliquid ferre denique. Cato, cap. 2.

Fodit dolor. Transl. Cic. 2. Tufc. 33. Pungit dolor, vel fodiat fane, fi nudus es, da jugulum; fin tectus Vulcaniis armis, id eft fortitudine, refifte.

Foditur cor ftimulo. Plaut. Bacch. 5. 2. 39. Tactus fum vehementer vifco, cor ftimulo foditur.

Fodīri, a quarta conj. Columel. lib. 11. cap. 2. Runcari, & adhuc fodiri poffunt. Idem de Arborib. cap. 30. Sed omnibus annis fodiri ante Calend. Martias, & interputari oportet.

Fodiens, entis. Partic. Ovid. 11. Met. 535.

—— aliis murum fodientibus extra.

Fŏdĭco, [νύττω] āre. pro Pervellere, pungere, five fodere, hoc eft dolore afficere. Cic. 3. Tufc. 35. Non enim eft in noftra poteftate fodicantibus his rebus, quas malas effe opinamur, diffimulatio vel oblivio. Hor. 1. Epift. 6. 51.

Mercemur Servum, qui dictet nomina, lævum

Qui fodicet latus. Al. Fodiat, in prior. edit. ut Cruquius admonet. H. St. Omnino hic vim Frequentativi habet hoc verbum, uti Claudico ab obfoleto Claudeo formatum, Frico a Frio. Fodicet, pro Sæpe fodiat.

Fodicare alicui animum. Plaut. Bacch. 1. 1. 30.

Eadem in ufu, atque ubi periculum facias, aculeata funt,

Animum fodicant, bona diftimulant, facta & famam fauciant.

Fodicatio, ōnis. f. apud Celfum.

Fodicator, ōris. m. apud Hieronym.

Fōdii, ōrum. m. pl. Iidem antiquitus qui poftea Fabii. nam apud Romanos primi Fabianæ gentis eo quod in venatione foffis utebantur, Fodii nominati fuere. Sed duabus litteris immutatis, Fabiorum nomen exftitit. V. Plut. in Vit. Fab. Max. pr.

Fŏdīna, æ. f. Locus ubi quid foditur. Plin. lib. 33. cap. 6. Odor ex argenti fodinis, inimicus omnibus animalibus, fed maxime canibus. Legitur & conjunctim, Argentifodina.

Cretæ fodina. l. fed & ii. de Publ. Cajus Jurisconf.

Fodo, āre. pro Fodere dixerunt veteres. Feft.

Fossa, æ. f. [τάφρος, διῶρυξ, σκαπάνη, κάπετος, λάκκος] Notum. Ulpian. in l. unica. D. Ut in flumine publico navigare liceat: fcribit Foffam effe receptaculum aquæ manufactum: aut ad caftra, feu urbes, oppidave, aut alia hujusmodi munienda. Columel. de Arborib. cap. 18. Prius quam pomarium conftituas, quam magnum habere voles, circummunito maceria, aut foffa, &c.

De foffis & cloacis interdicit Prætor. Cic. pro Cæcin. 36.

Perpetua foffa. V. perpetuus.

Redundans gurgitibus foffa Rheni. Cic. in Pifon. 81.

Circumdare latam foffam alicui rei. Cic. 5. Tufc. 59.

Complere foffas. V. compleo.

Conjungere tranfitum foffæ ponticulo ligneo. Cic. 5. Tufc. 59.

Obcæcare foffas in agro. V. obcæco.

Percutere foffam. V. percutio.

Perducere foffas in altitudinem. V. perduco.

Vallo & foffa munire caftra. Cæf. 2. Bell. Gall. 5. Caftra in altitudinem pedum duodecim vallo, foffaque duodeviginti pedum munire jubet. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & foffa circumdedi. Idem 9. Att. 14. Foffa & vallo feptum tenet.

Foffam premere, deprimere, percutere, argenteæ ætatis funt. V. Burm. ad Quintil. Decl. 3. 16. p. 72. [Deprimere & apud Hirt. 8. Bell. Gall. 9. 3. & 40. 3. Sic Locus depreffus, apud Sall. Opus depreffum apud Cic. V. deprimo.

Cæca foffa, cui Patens & aperta opponitur. Columel. lib. 2. cap. 2. Si humidus fit, abundantia uliginis ante ficcetur foffis. Earum duo genera cognovimus, cæcarum & patentium. Spiffis atque cretofis regionibus apertæ relinquuntur; at ubi folutior humus eft, aliquæ fiunt patentes, quædam etiam obcœcantur, ita ut in patentes ora hiantia cæcarum competant. Sed & patentes latius, & apertas fumma parte declivesque, & ad folum coarctatas, imbricibus fupinis fimiles, facere conveniet; nam quarum recta funt latera, celeriter aquis vitiantur, & fuperioribus foli lapfibus replentur.

De Foffis Cluiliis, Drufinis, & Quiritium V. Lex. Pitifc.

Fossŭla, æ. f. dimin. [ταφρίδιον] Cato cap. 161. Deinde foffulas facito, qua radices afparagi demittas. Columel. lib. 11. cap. 3. Singulis foffulis difponas.

Foffula circumdari. Columel. lib. 11. cap. ult. ubi de Cappare verba facit.

Fosso, āre. Frequent. pro Fodere Ennius dixit apud Varro 6. de L. L. 5. Decretum eft foffare corpora telis.

Fossātum, i. n. [ὄρυγμα] pro Foffa. Plin. lib. 17. cap. 21. Foffatum purgari, & extendi, ne crudum relinquatur.

Foffatum, recentiores fcriptores vocaverunt Caftra, quia foffa cingi folebant. Capitol. in Gordian. cap. 28. Caftra omnia foffato circuibat. V. ibi Salmaf. Quin & apud Suidam hoc vocabulum reperitur, & apud Leonem imperatorem, tefte Turnebo.

Sed male a Suida exponitur & ὁ στρατὸς & τὸ στρατόπεδον. H. St. V. Cangii utrumque Gloffar.

De urbis Foffa mœnibus circumdata, dixit Veget. 4. 16. V. ibi Stewech.

De Hortis. Pallad. lib. 11. cap. 13. conf. Gœfii Ind. ad Rei agrar. fcriptores; ubi etiam

Fossātus, i. m. Terminus in foffato pofitus. p. 254. Conftituimus foffatos, quos Augufteos appellamus. Et p. 267. Foffati alii finales majores.

Fossór, ōris. m. [σκαπτὴρ, ὀκαλεὺς, σκαπανεύτης] Qui fodit. Virg. 2. Georg. 264.

Et labefacta movens robuftus jugera foffor. Columel. lib. 3. cap. 13. &c. Martial. lib. 7. 70. Rigidus foffor. Hor. 3. Carm. 18. 15. Juven. 11. Sat. 79. Catul. 22. Foffor & caprimulgus conjunguntur, ut Rudes & agreftes.

Fossio, ōnis. f. [διορυχὴ, σκάμμα] Columel. lib. 5. Deinde malleolo inter ordines pofito, crebris foffionibus paftinatum refolvere. Idem 4. 33.

Foffio-

Foſſionibus terra fit fecundior. Cic. de Senect. 54.
Agri foſſiones & repaſtinationes. Idem ibid.
Recenti foſſione terram fumare calentem videmus. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. conf. Vitruv. 8. 7.

Fossūra, æ. f. [σκάλευμα] Idem quod Foſſio. Columel. lib. 5. Hanc planam foſſuram maxime nos probavimus. Suet. Calig. cap. 37. Complanata foſſuris montium juga. conf. Vitruv. 8. 1.

Fossīlis, e. [ὀρυκτὸς] Quod foditur: ut, Ebur foſſile. Plin. lib. 36. cap. 18. Idem lib. 33. cap. 6. Tunc ſalem foſſilem adjiciunt. Varro 2. de R. R. cap. 11.
Foſſile atramentum ſutorium. Plin. lib. 34. cap. 12. Cujus in aſtringendo tanta vis eſt, ut ſi urſorum & leonum ora eo aſpergantur, mordere non poſſint. Perott.

Fossītius, Adj. [ὀρυκτὸς] Quod foditur: ut, Arena foſſitia. Plin. lib. 36. cap. 13.
Sal foſſitius. Scribonius Largus, 59. & 60.

F OE C

Fœcundus, vel potius Fecundus, a, um. Adj. [εὔτοκος, πολύτοκος, πάντροφος] Quod fructum facit & ferax eſt, a Faciendo ſeu Ferendo. Columel. lib. 8. cap. 14. Id neque fœcundum eſt, nec tam pretioſum. Ovid. 4. Faſt. 631.
Forda ferens bos eſt, fœcundaque, dicta ferendo.
Fœcundus, Abundans, & plenus. Hor. 1. Epiſt. 5. 15.
Fœcundi calices, quem non fecere diſertum?
Fœcundus & uber. Cic. de Aruſp. Reſp. 42. Quæſtum illum maxime fœcundum, uberemque campeſtrem, totum ad ſe ita redegit, &c.
Fœcundiſſimus melle & felle amor. Plaut. Ciſt 1. 1. 72.
Namque ecaſtor amor & melle & felle eſt fœcundiſſimus,
Guſtu dat dulce, amarum ad ſatietatem usque aggerit. Al. Oggerit.
Pecorum fœcunda terra. Tacit. lib. de Germ. 5.
Frugum fœcundum ſolum. Tacit. in Vit. Agric. 12.
Annonæ fœcunda provincia. Tacit. 1. Hiſt. 11.
Pectoris fœcundi artes. Cic. 1. de Divin. 22. Pectus fœcundum, i. e. Plenum malitiæ. Serv. in Virg. 7. Æn. 338.
Ab Anaxagora uber & fœcundus Pericles. Cic. in Orat. 15.
Sue nihil genuit natura fœcundius. Cic. 2. de Nat. Deor. 160.
Fœcunda metallorum terra. Plin. lib. 33. cap. 4. Italiæ parcitum eſt vetere interdicto Patrum, ut diximus: alioquin nulla fœcundior metallorum quoque erat tellus.
Fœcunda eſſe Mulier dicitur, Quæ fert uterum. Ovid. 2. Met. 472.
Ut fœcunda fores, fieretque injuria partu Nota, &c.

Fœcundĭtas, vel potius Fecunditas, ātis. f. [εὐτοκία, πολυτοκία] Ubertas ac copia. Plin. lib. 20. cap. 6. Fœcunditatem etiam feminarum hoc cibo augeri, &c.
Importare fœcunditatem feminis. Plin. lib. 14. cap. 18.
Aquarum inductionibus terris fœcunditatem damus. Cic. 2. de Nat. Deor. 152.
Expertæ fœcunditatis femina. Tacit. 12. Ann. 2. extr.
Mulieris miſeræ fœcunditas calamitoſa. Cic. 2. Philipp. 58.
Terrarum fœcunditas, Cæli temperatio. Cic. 2. de Nat. Deor. 13.
Propter fœcunditatem multa in agris fingi, gignique poſſunt. Cic. 1. de Divin. 94.
Efferat ſe in adoleſcente fœcunditas. Quintil. lib. 2. cap. 4. ex Cic. 2. de Orat. 88.
Fœcunditas animi. Plin. in præf. 3.
Quaſi numini, Fœcunditati templum in gratiam Auguſtæ Poppææ erectum teſtatur. Tacit. 15. Ann. 23. adde Spanh. de Num. 3. p. 148.

Fœcunde, Adv. [πολυτόκως] Apul. de Mundo p. 250. Pulchre & fœcunde horæ procreantur.
Compar. Atque etiam reciſa fœcundius reſurgit. Plin. lib. 16. cap. 36.
Superl. Naſcuntur fœcundiſſime in fraxino. Idem 29. 4.

Fœcundo, [πολύτοκον ποιῶ] āre. Abundantem ſeu fructiferum facere. Virg. 4. Georg. 290.
Et viridem Ægyptum nigra fœcundat arena. Pallad. 12. tit. 1.
Satione fœcundatur terra. conf. Mamertin. Paneg. Julian. cap. 22.

Fœcundĭto, āre. Vox aureæ ætatis, ex fragmento orationis funebris deprompta, apud Fabret. Inſcript. p. 169.

Fœcialis. V. fecialis.

F OE D

Fœdum, Antiqui dicebant pro Hœdo; Folus, pro Olere; Foſtem, pro Hoſte; Foſtiam pro Hoſtia. Feſt.

Fœdus, ĕris. n. [ὅρκιον, σπονδεία, συνθήκη, ὁμολογία, σπονδή] Pax eſt (inquit Servius) quæ fit inter dimicantes. Dictum eſt autem vel a Fœcialibus, per quos fiebant fœdera: vel a porca fœde, id eſt lapidibus, cæſa, ut Virg. 8. Æn. 641.
——& cæſa jungebant fœdera porca. Vel quia in fœdere interponatur Fides. Feſt.
Differunt Fœdus, Pactio, & Sponſio; quod Fœdus pactione, pactio ſponſione firmior ſit atque ſtabilior. V. Liv. 9. 5. pr. & Lex. Pitiſc.
Fœderis faciendi morem, vide apud Liv. 1. 4.
Tria genera fœderum. Liv. 34. 57. Eſſe autem tria genera fœderum, quibus inter ſe paciſcerentur amicitias civitates, regesque. Unum, quum bello victis dicerentur leges. Ubi enim omnia ei, qui armis plus poſſet, dedita eſſent, quæ ex iis habere victos, quibus multari eos velit, ipſius jus atque arbitrium eſſe. Alterum, quum pares bello æquo fœdere, in pacem atque amicitiam venirent; tunc enim repeti, reddique per conventionem res: & ſi quarum turbata bello poſſeſſio ſit, eas aut ex æquo ſimul, aut ex formula juris antiqui, aut ex partis utriusque commodo componi. Tertium eſſe genus, quum qui hoſtes nunquam fuerint, ad amicitiam ſociali fœdere inter ſe jungendam coeant. eos neque dicere, neque accipere leges, id enim victoris & victi eſſe.
Fœdus pro Vinculo neceſſitudinis, quod priore patrocinio quis contraxit. Plin. 3. Epiſt. 4. Legati ruſus inducti, iterum me jam præ-

ſentem advocatum poſtulaverunt, implorantes fidem meam, quam eſſent contra Maſſam Bæbium experti, allegantes patrocinii fœdus.
Fœdus, pro Amore. Non æquo fœdere amantes. Virg. 4. Æn. 520. conf. Ferire fœdera.
Sanctio fœderis. Cic. pro Corn. Balb. 36.
Publicæ religiones fœderum. Cic. 7. Verr. 49. Cic. 2. de Legib. 16.
Amicitiæ fœdus. Ovid. 3. Triſt. 6. 1.
Amorum fœdera. V. Ferire fœdera.
Lecti fœdus. V. Sociata fœdere.
Naturæ fœdus. V. Polluere fœdus.
Veneris fœdus. V. Inire fœdus.
Æquum Fœdus. V. ſupra Tria genera fœdd. Æquiſſimo jure & fœdere civitas. Cic. pro Arch. 6.
Certum fœdus. Hor. 3. Carm. 24. 23.
Clandeſtinum fœdus. Sil. lib. 7. 267. V. clam.
Conjugiale fœdus. Ovid. 11. Met. 743.
Feralia fœdera. i. e. Exitialia. Lucan. lib. 1. 86.
Genialia fœdera. i. e. Connubialia. Stat. 2. Achil. 354.
Illibata fœdera tori. h. e. Conjugium caſtum & pudicum. Lucan. lib. 2. 342.
Immunes ac liberæ fœdere civitates. Cic. 5. Verr. 13.
Infidum fœdus. V. infidus.
Ratum & religioſum fœdus. Cic. 13. Philipp. 4.
Sacroſanctum fœdus eſt. Cic. pro Corn. Balb. 35.
Socialia fœdera. Ovid. 4. Epiſt. 17.
Accipere fœdera. V. accipio.
Agere fœdus. Liv. de Bell. Pun.
Adſcribi fœderi. Liv. 29. 12. In eas conditiones, quum pax conveniſſet, ab rege fœderi adſcripti Pruſias Bithyniæ rex, Achæi, Bæoti, &c.
Adſcribere fœderibus pœnam. Cic. pro Corn. Balb. 20. O præclarum interpretem juris, auctorem antiquitatis, correctorem atque emendatorem noſtræ civitatis, qui hanc pœnam fœderibus adſcribat, ut omnium præmiorum, beneficiorumque noſtrorum expertes faciat fœderatos.
Calcare fœdus. Sil. lib. 3. 85.
Cavere fœdere de aliqua re. Cic. 1. de Lege Agrar. 10.
Coire in fœdus. V. coeo.
Componite placitum læti fœdus. Virg. 10. Æn. 15.
Concipere fœdus. V. concipio.
Conceptum fœdus excutere. Virg. 12. Æn. 158.
Confirmare fœdere ſocietatem. Cic. 2. Philipp. 89.
Confundere fœdus, Turbare, Rumpere. Virg. 12. Æn. 290.
Dare fœdus. Liv. de Bell. Pun.
Devincitur fœderibus etiam cum hoſte fides. Cic. 3. Off. 112.
Facere fœdus cum aliquo. Cic. de Senect. 16. Quum ſententia Senatus inclinaret ad pacem & fœdus faciendum cum Pyrrho.
Faciunt fœdus. Tacit. 11. Ann. 9.
Facere inter ſe fœdus. Cic. 2. de Fin. 83.
Facere contra fœdus. i. e. Contra populi Romani religionem & fidem. Cic. pro Corn. Balb. 10.
Ferire fœdera, Facere vel inire. Cic. pro Cœl. 34. Ideone ego pacem Pyrrhi diremi, ut tu amorum turpiſſimorum quotidie fœdera ferires? Virg. 10. Æn. 154.
Firmabant fœdera dictis. Virg. 12. Æn. 212.
Frangere fœdus. Sil. lib. 1. 268. Al. Rumpere.
Frangere fœdus, & In fide manere, contraria. Cic. pro Domo ſua 66. Hinc Fœdifragus q. V. infra.
Frangere fœdus ſanguine alicujus ictum. Cic. in Piſon 28.
Icere fœdus cum aliquo. Cic. pro Corn. Balb. 34. V. ico. Claud. de Bell Get. 497.
Inire fœdus Veneris. Ovid. 3. Met. 294. —qualem Saturnia, dixit,
Te ſolet amplecti, Veneris cum fœdus initis,
Da mihi te talem. Preces ſunt Semeles ad Jovem.
Infirmare fœdus. Cic. pro Corn. Balb. 14.
Jungere fœdera. Virg. 8. Æn. 641. V. jungo.
Jungi fœdere alicui. V. jungo.
Juratum fœdus Jovi. Sil. lib. 1. 9.
Læſum fœdus. Virg. 12. Æn. 496.
Negligere, violare, rumpere fœdera. Cic. pro Corn. Balb. 13.
Pepigit fœdera mihi tecum. Virg. 10. Æn. 902.
Pactum fœdus. Cic. pro Sext. 33.
Percutere fœdus. V. percutio.
Petere fœdus. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Polluere fœdus naturæ concubitu vetito. Ovid. 10. Met. 353.
Polluta dolis fœdera. Sil. lib. 11. 323.
Renovare fœdus. Cic. pro Corn. Balb.
Repoſcere fœdus. Virg. 12. Æn. 573.
Reſcindere fœdus dicitur Senatus, cum ratum habere recuſat. Paterc. lib. 2. 90. extr.
Rumpere fœdera. Virg. 8. Æn. 540.
Rumpere fraternum fœdus. Hor. 1. Epiſt. 3. 35.
Sacrare fœdus. V. Sacro in sacer.
Sancire fœdera. Virg. 12. Æn. 200.
Sancire fœdus ictum ſanguine alicujus. Cic. pro Sext. 24.
Sancire pactiones, fœdera, reconciliationes ſanguine alicujus. Cic. Poſt redit. ad Quir. 13.
Servare promiſſa fœdera. Ovid. 2. Faſt. 159.
Sociata conjux perpetuo lecti fœdere. Ovid. in Ibin, 15.
Solvere fœdera. Virg. 10. Æn. 91.
Stare fœdere. Liv. de Bell. Pun.
Stare adverſus fœdus. Idem ibid.
Temeratum fœdus. Sil. lib. 11. 161.
Tranſire in fœdus. Liv. ibid.
Veniunt ad fœdus amantes. Ovid. 2. de Arte Am. 579.
Violare fœdus. Cic. 13. Philipp. 4.
Violare communia fœdera pacis. Lucret. lib. 5. 1154.
Fœdus, pro Lege. Virg. 1. Æn. 66.
——regemque dedit, qui fœdere certo
Et premere, & laxas ſciret dare juſſus habenas.

Æterna fœdera certis imposuit natura locis. Virg. 1. Georg. 60. conf. Columel. præf. & in Horto 16.

Fœdĭfrăgus, [ἔκσπονδος] Ruptor fœderis. Cic. 1. Off. 38. Pœni fœdifragi, crudelis Annibal. conf. Gell. 19. 7.

Fœdero, āre. Fœdus facere. Hieron. Epit. Paul. Epist. 27. cap. 10. Jurgantes inter se lentissimo sermone fœderabat. Ammian. 31. 12. Cum fœderaretur concordia. Idem 25. 24. Fœderata pace.

Fœderatus, a, um. [ὁμόσπονδος] Fœderati dicuntur Populi, qui fœdere icto cum aliis populis societatem coierunt. Namque inter civitates provinciarum, aliæ civium Romanorum, aliæ Latinorum veterum, aliæ fœderatorum, aliæ stipendiariæ dicebantur. Suet. in Calig. cap. 3. Domi, forisque civilis, libera ac fœderata oppida sine lictoribus adibat. Idem Aug. 47. Cic. 7. Verr. In oppido fœderatorum.
Fœderatæ civitates, Aliis fœdere quodam conjunctæ. Cic. pro Arch. 7. Siqui fœderatis civitatibus ascripti essent. & Nep. 23. 3. 2.
Populus fœderatus. Cic. 1. de Orat. 18.
Socii & fœderati populi. Cic. pro Corn. Balb. 20.
Fœderatum ac pacatum solum. Cic. 6. Verr. 26. In Mamertinorum solo, fœderato atque pacato, monimentum istius crudelitatis constitutum est.

Fœderatio, ōnis. f. JCt. in Dig.

Fœderator, ōris. m. JCt. in Cod.

Fœderatĭcum, i. n. Stipendium fœderatorum. in Novel. Just.

Fœdus, a, um. Adj. [δυσειδὴς, μιαρὸς] Deformis. Ter. Eun. 4. 4. 17.
Nunc eo tibi videtur fœdus, quia illam non habet. Scil. Vestem.
Adulationes fœdæ. Tacit. 15. Ann. 59.
Adulterium fœdum. Ovid. 8. Met. 156.
Amor fœdus. Ovid. 10. Met. 319.
Animalia fœda capitis, Pediculi. Plin. lib. 22. cap. 24.
Avaritia, & libidine fœdus, ac maculosus. Tacit. 1. Hist. 7.
Aura fœda. Stat. 2. Theb. 4.
Caput fœdum impexa porrigine. Hor. 2. Serm. 3. 126.
Carmine fœdo splendida facta linunt. Hor. 2. Epist. 1. 236.
Cicatrix fœda. Hor. 1. Serm. 5. 6.
Consilium fœdum. Liv. 26. 38. pr. Id fœdum consilium cum incepto, tum etiam exitu fuit.
Convivia fœda. Ovid. 1. Met. 165.
Corpora fœda podagra. Tibul. lib. 1. 9. 73.
Culpa fœdior. Sil. lib. 7. 556.
Exemplum fœdum. Liv. 27. 6. pr. Qui neque magistratum continuari satis civile esse ajebant: & multo fœdioris exempli, eum ipsum creari qui comitia haberet.
Genus mortis fœdum. Cic. 15. Att. 20.
Hiems fœda. Tacit. 3. Hist. 59. 3.
Imber fœdus rigat ora. Sen. OEdip. 12.
Luxuria fœdissima senectuti. Cic. 1. Off. 121.
Latrones fœdissimi. Cic. 10. Fam. 6.
Laceratos fœdum in modum verberibus occiderant. Liv. 9. 31. pr.
Monstrum immanissimum & fœdissimum. Cic. in Pison. 31.
Odor fœdus. Plin. lib. 11. cap. 18. Apes odere fœdos odores, proculque fugiunt, sed & infectos.
Pædor fœdus. Sen. Herc. fur. 9.
Persona fœda senectutis. Cic. 15. Att. Parumne fœda persona est ipsius senectutis?
Sapor fœdus. Lucret. lib. 2. 402.
Tempestate fœdissima lacerata navis. Liv. 9. Bell. Pun.
Victus fœdus. Hor. de Arte Poet. 392.
Fœdum, Execrandum. Virg. 7. Æn. 619.
Observarunt docti Virg. & Liv. Fœdum & Fœdare de vulneribus fere & strata acie dixisse. Liv. 3. 69. Vulnerati fœdiora iis, quæ oculis subjiciebantur, nuntiantes. Idem 7. 33. Strages ipsa cæde fœdior. conf. Virg. 2. Æn. 502.
De pestilentia. Liv. 3. 32. pr. Fœda homini, fœda pecori.
Fœdum, Crudele. Ter. Eun. 5. 4. 21. Proh fidem deûm facinus fœdum. Virg. 4. Æn. 195.
Hæc passim dea fœda virûm diffundit in ora. De Fama. Sallust. Catil. cap. 15. extr. Colos exanguis, fœdi oculi.
Bellum fœdissimum. Cic. 7. Att. 25.
Exitum judicii fœdum & perniciosum levissime tuli. Cic. 3. Q. frat. 9.
Nihil miserius, nihil perditius, nihil fœdius fieri potest. Cic. 8. Att. 11.
Fœdior & inquinatior. Cic. de Arusp. Resp. 31. Fœdior atque inquinatior in Cn. Pompejo accusando, quam in universo Senatu vituperando fuit.
Fœdum relatu. Ovid. 9. Met. 167.
Fœdum ac ferum facinus. Liv. 28. 22.
Fœdus, subst. pro Fœditas. Paulus l. 47. D. de rit. nuptiar. Senatoris filia, quæ corpore quæstum vel artem ludicram fecerit, aut judicio publico damnata fuerit, impune libertino nubit. Neque enim honos ei servatur, quæ se in tantum fœdus deduxit. al. Scelus.

Fœdo, [μιαίνω, ῥυπαίνω, φορύνω] āre. Polluere, inquinare. Plaut. Amph. 1. 1. 91. Fœdant & proterunt hostium copias. Virg. 2. Æn. 286.
—— quæ causa indigna serenos
Fœdavit vultus. i. e. Cruentavit, inquit Servius. Ibid. 502.
Sanguine fœdantem, quos ipse sacraverat ignes.
Romam vero ipsam fœdavit adventus tuus. Cic. in Pison. 53.
Ora unguibus fœdans. Virg. 4. Æn. 55.
Fœdare aliquem appellatione. Cato apud Plin. lib. 29. cap. 1. Nos quoque dictitant barbaros, & spurcius nos, quam alios opicos, appellatione fœdant.
Nefario scelere fœdare aliquem. Cic. de Arusp. Resp. 46.
Verberibus fœdare. Tacit. 3. Hist. 77.
Fœdare, Dilacerare. Virg. 2. Æn. 55.
Impulerat ferro Argolicas fœdare latebras.

Fœdātus, a, um. Liv. 3. 32. pr. Multiplici clade fœdatus annus. Virg. 7. Æn. 575.
—— fœdati ora Galesi. Ovid. 14. Met. 190.
—— fœdataque brachia tabo. conf. 5. Met. 59.

Fœdātio, ōnis. f. apud Symmach.

Fœdātor, ōris. m. apud Gell.

Fœde, Adv. [μιαρῶς] Turpiter, vel Crudeliter. Liv. 3. 51. Non minore motu animorum Siccii cædis memoria renovata, quam quem nova fama de Virginia adeo fœde ad libidinem petita; accenderat.
Fœde pugnatum est. Liv. 6. 1. conf. Val. Max. 5. 3. 1.
Tempestas perquam fœde turbida. Lucret. lib. 4. 170.
Admissum fœde, dictumque superbe. Lucret. lib. 5. 1123.
Fœde divexari. Cic. 1. Tusc.
Fœde interemptus. Liv. 25. 8. pr.
Fœdiusque inde pulsus, quam pridie pepulerat. Liv. 2. 51. extr.
Fœdissime causam agere. Cic. 9. Att. 6. Causa igitur non bona est? immo optima: sed agetur (memento) fœdissime.

Fœdĭtas, ātis. f. [αἰσχρότης, μιαρία] Turpitudo. Liv. 31. 34. Divisa a corpore capita, patentiaque viscera; & fœditatem aliam vulnerum viderunt.
Fœditas & turpitudo. Cic. 3. de Fin. 38. Nisi eos per se fœditate sua turpitudo ipsa deterreat.
Animi turpificati depravatio & fœditas. Cic. 3. Off. 105.
Morientium fœditas. Justin. 2. 13. 13.
Odoris fœditas. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Sic,
Pediculorum fœditas. Plin. lib. 11. cap. 33.
Spectaculi fœditas. Liv. 1. 28. extr. Avertêre omnes a tanta fœditate spectaculi oculos.
Vestitus fœditas. Cic. 12. Philipp. 12. Quando enim obliviscetur ulla posteritas, cujus scelere in hac vestitus fœditate fuerimus? i. e. In luctu ac squalore.
Vultus notabilis fœditas. V. nota.
Pl. Fœditatibus exquisitis, exposito scelere. Pet. Chrysol. Serm. 155.

F OE L

Fœlix, rectius Felix, īcis. Adj. [εὐτυχὴς, εὐδαίμων, εὐήμερος, εὔκληρος, εὔποτμος, ὄλβιος] a Fœnus quidam deducunt, conversione N in L, quasi Beatus; h. e. Dives & fœnore plenus: sed scribitur plerumque [Immo perpetuo] sine dipthongo. Dicitur Qui prosperitatem habet. Virg. 3. Æn. 493.
Vivite felices, quibus est fortuna peracta Jam sua.
Fœlices ter & amplius. Hor. 1. Carm. 13. 17.
O fœlix una ante alias. Virg. 3. Æn. 321.
Ab omni laude fœlix. Cic. de Clar. Orat. 63. Est nonnulla in iis etiam inter ipsos similitudo: acuti sunt, elegantes, faceti, breves. Sed ille Græcus ab omni laude fœlicior: habet enim, &c. De Lysia & Timæo.
Ad casum fortunamque fœlix vir. Cic. pro Font. 31.
Cum gen. Gurarum fœlix. Stat. 4. Silv. 4.
Fama fœlix. Sil. 4. 731.
Leti. Sil. 4. 398.
Necis. Sil. 2. 570.
Uteri. Sil. 4. 359.
Cum abl. Fœlix & nato, fœlix & conjuge. Ovid. 11. Met. 266.
Fœlix, Commodum, utile. Martial. lib. 1. 102.
Illa manus quondam studiorum fida meorum,
Et fœlix domino, notaque Cæsaribus.
Quod bonum, faustum, felix, fortunatumque esset, præfabantur rebus omnibus agendis antiqui. Cic. 1. de Divin. 102.
Ætas fœlicior. Ovid. 14. Met. 142.
Fœlices arbores Cato dixit, Quæ fructum ferunt: Infœlices, Quæ non ferunt. Festus.
Audacia fœlix. Ovid. 18. Epist. 195.
Auspiciis fœlicibus ibat. Virg. 11. Æn. 31.
Exitus fœlix. Lucret. lib. 1. 101.
Fœlix illa dies. Lucan. ad Pison. 147.
Oliva fœlix. V. oliva.
Omen fœlix. Ovid. 10. Met. 5.
Populus fœlix. Ovid. 4. Trist. 2. 65.
Via fœlici ire. Ovid. 1. Fast. 432.
Fœlix, Pingue, fœcundum, fructuosum, ferax. Virg. 2. Georg. 81.
Exiit ad cœlum ramis fœlicibus arbos. Varro de Vit. P. R. lib. 2. conf. Non. 4. 184.
Arabia Fœlix quare dicta sit, V. Plin. lib. 12. cap. 13.
Industria fœlix. Plin. in procem. lib. 14. Tanto priscorum cura fertilior, aut industria fœlicior fuit.
Horti fœlices. Martial. lib. 13. 20.
Hos Amiternus ager fœlicibus educat hortis.
Hostia fœlix, Fœcunda & pinguis. Virg. 1. Georg. 345.
Terque novas circum fœlix eat hostia fruges.
Silvæ fœlices. i. e. Fertiles. Virg. 4. Georg. 329. Servius.
Fœlix, Propitius. Virg. 1. Æn. 334.
Sis fœlix: nostrumque leves quæcunque laborem. Ubi Servius; Fœlix, Propitia. Fœlix enim dicitur & Qui habet fœlicitatem, & Qui facit esse fœlicem. Idem 5. Ecl. 65.
Sis bonus ô fœlixque tuis: en quatuor aras. Deos enim felices vel infelices, ex rebus quas præstant, vocamus.
Fœlix aliquando dicitur Mortuus, more Græcorum, qui defunctos vocant μακαρίτας. Hor. 1. Serm. 9. 27.
Omnes composui fœlices; nunc ego resto. conf. Idem 2. Carm. 4. 14. Virg. 3. Æn. 321.
O fœlix una ante alias, &c.
Compar. Virg. 9. Æn. 722.
—— quo non fœlicior alter.
Superl. Illi, fœlicissimo omnium ante civilem victoriam, nunquam super industriam fortuna fuit, multique dubitavere fortior an fœlicior esset. Sallust. Jugurth. cap. 95.

Felix, Cognomen Sullæ Dictatoris. conf. faustus. V. Spanh. de Num. Diss. 10. 72. Item Imperatorum quorundam. V. Idem Diss. 12. p. 441.

Felixiulia, Colonia Libano monti subjecta, Plin. lib. 5. cap. 20. Alias Berytus. q. V.

Fœlīcĭtas, ātis. f. [εὐτυχία, εὐδαιμονία, εὐκληρία, εὐποτμία, ὄλβος, εὐπραξία] Cic. pro Font. 32. Videor hoc leviter pro mea auctoritate vobis præcipere posse, ut ex eo genere homines, quorum cognita virtus, industria, fœlicitas in re militari sit, diligenter vobis retinendos existimetis.

Adversa fœlicitas. V. ADVERSUS.
Bonæ fœlicitates. V. BONUS.
Solida felicitas. V. in SOLIDUS & in CRUSTA. H. St.
Summa alicujus fœlicitas. Cic. de Clar. Orat. 4. Dedit illi fortuna fœlicitatem, huic industria virtutem. Auct. ad Heren. lib. 4. 28.
Fœlicitas terræ, Fœcunditas. Plin. 3. Epist. 19.
Præstare fœlicitatem de seipso nemo potest, meminisse & commemorare de altero possumus. Cic. pro Lege Manil. 47.
Plur. Fœlicitates. Ter. Eun. 2. 3. 33.
Fœlicitas, ponitur pro Dea, quam Romani venerabantur. August. lib. 4. de Civ. Dei, Quid Fœlicitas? dea est, ædem accepit, aram meruit, sacra ei congrua persoluta sunt.

FŒLĪCĬTER, vel potius FELICITER, Adv. [εὐτυχῶς, εὐδαιμόνως] Cic. 3. de Fin. 26. Necessario sequitur, omnes sapientes semper fœliciter, absolute, fortunate vivere, nulla re impediri, nulla prohiberi, nulla egêre.
Audere feliciter aliquid. Hor. 2. Epist. 1. 166.
Evenit res fauste, fœliciter, prospere. Cic. pro Muren. 1.
Gesta Respub. bene & fœliciter. Cic. 5. Philipp. 40.
Vide in BENE quæ notavi. H. St.
Implere suos annos fœliciter. Ovid. 7. Epist. 161.
Navigare satis fœliciter anni jam adverso tempore. Cic. 4. Verr. 95.
Sapit is fœliciter, qui alieno periculo sapit. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 2. 40.
Fœliciter, usitata est & Bene precandi & gratulandi formula. V. Brisson. l. 8. Form. solenn. p. 719. & Lips. Elect. 2. 10. vel Lex. Pitisc. Suet. Claud. cap. 7. extr. Præseditque nonnunquam spectaculis in Caji vicem, acclamante populo, Fœliciter partim patruo Imperatoris, &c. conf. Phædr. 5. Fab. 2. 13. Flor. 3. 3. extr. & Muret. Var. Lect. 9. 8.
Compar. Fœlicius, [εὐτυχέστερον] Virg. 1. Georg. 54.
Hîc segetes, illic veniunt fœlicius uvæ.
Superl. Decertare cum aliquibus fœlicissime. Cic. de Provinc. Consf. 33.
Fœlicissime res gerere. Liv. 10. Bell. Pun. conf. Cæs. 1. Bell. Civil. 7.

FŒLICĬTO, [ἐπευλογέω] āre. Felicem reddere, cujus contrarium est Infœlicito, quod est Destruo. Plaut. Pœn. 2. 1. 1. Dii illum infœlicitent omnes. Donat. in Vit. Virg. Rogat quam ad fœlicitandos homines facultatem haberet.
Horaque præteritos fœlicitat una labores. Mantuan.

F OE M

FŒMEN. V. FEMEN.

FŒMĬNA, vel potius FEMINA, æ. f. [θῆλυς, θηλεία, ὄαρος] a Feminis mollitie, ut quidam putant: sive a Fœtu, ut nos potius remur. conf. Isidor. 2. 2. Plaut. Pers. 4. 3. 6.
—— Qui Atticam hodie civitatem
Maximam majorem feci, atque auxi civi fœmina.
In mare & in fœmina commiscendorum corporum miræ libidines. Cic. 2. de Nat. Deor. 128.
In natura fœminarum sentiant mulieres omnem castitatem pati. Cic. 2. de Legib. 26.
Bestiæ aliæ mares, aliæ fœminæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 128.
Eximia pulchritudine fœmina. Cic. 1. de Divin. 52.
Præstantissima omnium fœminarum uxor tua. Cic. 5. Fam. 8.
Varium & mutabile semper fœmina. Virg. 4. Æn. 469.
Bona fœmina. Cic. 3. Philipp. 16.
Cultissima fœmina. Ovid. 1. de Arte Am. 97.
Decennis fœmina. V. DECEM.
Dux malorum fœmina, & scelerum artifex. Sen. Hippol. 4.
Lectissima fœmina. V. LEGO.
Luculenta & festiva fœmina. V. LUCULENTUS.
Nitida fœmina. V. NITEO.
Primaria fœmina. Cic. 5. Fam. 11.
Princeps fœmina. Plin. Epist. 144.
Probatissima fœmina. Cic. pro Cæcin. 10.
Prudentissima & diligentissima fœmina. Cic. in Brut. 18.
Sanctissima & optima fœmina. Cic. 3. Philipp. 16.
Conjungere fœminam matrimonio. V. CONJUNGO.
Calere fœmina aliqua. h. e. Ardere amore alicujus fœminæ. Hor. 4. Carm. 11. 33.
Non enim posthac alia calebo Fœmina.
Implere fœminas. V. IMPLEO.
Insolitæ fœminæ prodire in conventum. V. INSOLITUS.
Anguis fœmina. Cic. 2. de Divin. 62.
Piscis fœmina coitus tempore marem sequitur. Plin. lib. 9. cap. 50.
Porcus fœmina. Cic. 2. de Legib. 57. C. Cotta censet habendas triduum ferias, & porco fœmina piaculum dare.

FŒMELLA, æ. f. dimin. Catul. 56. 7.
Fœmellas omnes amice prendi.
Fœmella apud quosdam nostri Seculi. Qui nescio, an auctoritate alicujus veteris scriptoris nitantur, aut qui saltem non sit ex omnino neotericis. Certe Cæsar Scaliger eo utitur. lib. 13. de Causis L. Latinæ, cap. 189. Proprium femellæ nubere est. H. St. Deerat hæc dictio in ed. Lugd.

FŒMINĀL, ālis. pro Genitalibus muliebribus. Apul. Met. 2. p. 122. Glabellum fœminal. al. Glabella fœmina.

FŒMINĂMAS, ăris. [ἀνδρόγυνος] Tertul. adversf. Valent. cap. 10. In imagine sua fœminamare. Id quod Irenæus lib. 1. cap. 1. his verbis exprimit, In imagine sua sive conjuge masculofœmina.

FŒMINATIO, ōnis. f. Const. Afer. 6. 1. Causa in fœminis fœminationis.

FŒMĬNEUS, a, um. Adj. [θῆλυς] Quod pertinet ad fœminam.
Amor fœmineus. Virg. 11. Æn. 782.
Fœmineo prædæ & spoliorum ardebat amore. Ubi Servius, Fœmineo, Impatienti, irrationabili. Ibid. 878.
Fœmineum clamorem ad cæli sidera tollunt. Ubi idem Servius, Impatientem interpretatur.
Ars fœminea. Ovid. 19. Epist. 38.
Corpus molle ac fœmineum. Plin. lib. 25. cap. 5.
Dolor fœmineus. Ovid. 9. Met. 151.
Doli fœminei. Stat. 1. Achil. 527.
Mens fœminea. Ovid. 10. Met. 244.
Nomina fœminea. Quintil. lib. 1. cap. 5. al. Fœminina.
Pectus fœmineum. Ovid. 13. Met. 693.
Plangor fœmineus. Auct. ad Heren. lib. 3. 15.
Sidus Lunæ molle ac fœmineum. Plin. lib. 2. cap. 101.
Sors fœminea. Ovid. 13. Met. 651.
Quatuor ille quidem juvenes, totidemque crearat
Fœmineæ sortis. i. e. Quatuor fœminas.
Stirps fœminea. Ovid. 13. Met.
Ululatus fœmineus. Virg. 2. Æn. 488.
Voce fœminea modulatur carmina. Ovid. 14. Met. 341.
Vulgus fœmineum. Lucan. lib. 7. 39.
Fœmineæ Calendæ, Martiæ appellantur, quia fœminis solennes erant. In iis enim munera illis missitari solebant. Juven. 9. Sat. 53.
En cui tu viridem umbellam, cui succina mittas
Grandia, natalis quoties redit, aut madidum ver
Incipit, & strata positus longaque cathedra
Munera fœmineis tractas secreta Calendis.

FŒMĬNĪNUS, a, um. Adj. [θηλυκὸς] Quintil. lib. 1. cap. 4. pag. 47. Nec statim diligentem putabo, qui promiscua, quæ & epicœna (ἐπίκοινα) dicuntur, ostenderit, in quibus sexus uterque per alterum appareret; aut quæ fœminina positione mares, aut neutrali fœminas significant; qualia sunt Muræna & Glycerium.
Fœmininus sexus. Plin. lib. 27. cap. 2. conf. Arnob. 1. p. 36.

FŒMINĪNE, Adv. Charis. lib. 1. p. 55. &c. Mendum neutro Varro in Admirandis dixit, Magnum mendum: sed Ovid. 1. de Arte Am. 249. fœminine, Nocte latent mendæ. Sic alibi frequenter. conf. Arnob. l. c.

F OE N

FŒNARIUS. V. FŒNUM.

FŒNEBRIS, FŒNERARIUS, FŒNERATITIUS, FŒNERO. V. FŒNUS.

FŒNĬCŬLUM, vel FENICULUM, i. n. [μάραθρον] quidam a Fœnore deductum volunt, quasi Parvum fœnus; quod semen ejus terræ mandatum, magno fœnore reddat fructum. Herba est quam Græci Marathron vocant. Plin. lib. 20. cap. 23. Fœniculum nobilitavere serpentes gustatu senectam exuendo, oculorumque aciem succo ejus reficiendo. Unde intellectum est hominum quoque caliginem præcipue eo levari.
Fœniculum silvestre Hippomarathron vocant & Myrsineum. conf. Diosc. 3. 82.
A Fœnum aliqui Fœniculum deducunt, quia ubi exaruit fœno simile fit. Sed Isidor. 17. 11. Fœniculum ait vocari, quod thyrsi ejus, seu radicis, succus visum acuat quasi sit a φαίνειν.

FŒNICULARIUM, i. n. Cic. 12. Att. 8. Scribe quæso, quid referat Celer egisse Cæsarem cum candidatis, utrum ipse in Fœnicularium, an Martium in campum cogitet. In fœnicularium campum, i. e. In aciem ad exercitum, quando fœnum succiditur a militibus falcicularium facientibus; vel In fœnicularium, i. e. Non in campum liberis olim suffragiis dicatum, sed tanquam in fœnicularium & ad fœni sectionem; vel In fœnicularium, i. e. Ad fœnus exercendum. Hoc postremum Turnebo (12. 2.) placuit. V. Lips. Elect. 2. 21. & Jo. Fred. Gronov. ad loc. qui de Campo nominatim in Bætica prov. sic dicto exponit.

FŒNUM, vel sine diphth. FENUM, i. n. [χόρτος, κάρφη] dictum Quod sine cura fœnus præbeat; vel quod herbæ eædem manentes, quotannis novas pariant, ut ait Perott. ex Fest. Scribitur rectius sine diphthongo FENUM. quod & de derivatis ab eo intelligas.
Meta fœni. V. META.
Cordum fœnum. V. CHORDUS.
Fœnum habet in cornu. Hor. 1. Serm. 4. 34. Fœnum nempe alligare cornibus boum cornupetarum solebant veteres, ut obviam prodeuntes cavendum sibi admonerentur. V. Chiliad.
Coarctare fœnum in struem. Columel. lib. 2. de R. R. cap. 19. pr.
Colligere fœnum. Idem ibid.
Congerere fœnum sub tectum. Idem ibid.
Componere fœnum in tabulata. Columel. 3. 22. pr.
Construere fœnum. Plin. lib. 18. cap. 28.
Demetere fœnum. Columel. lib. 2. de R. R. cap. 19.
Extruere fœnum in metas. Idem ibid.
Facere fœni metas. Idem ibid.
Secare fœnum. Plin. lib. 18. cap. 28.
Versare fœnum furcillis. Varro 1. de R. R. 49. pr.
Plur. In asini faciem fœna rodebam. Apul. de Asin. Aur. 3. extr.

FŒNĀRIUS, Adj. ut, Falces fœnariæ. Ulp. in l. instrum. D. de instructo vel instrum. leg. Varro de L. L. 4. 31.

FŒNĬCIUM, videtur Scribon. Comp. 267. pro Miscella posuisse in malagmate ad podagram, ex eo translatione ducta, quod in fœno varia sunt & promiscua herbarum genera. Ejus verba sunt, Ultimum nitrum & Asius lapis fœnicio inducitur. i. e. Illi variæ & multiplici impensæ additur: quo tamen de vocabulo amplius pronuntiandum ait Turneb. 18. 16. Sunt qui melius Phœnicium Corium rubrum accipiant, ut in Pseud. Plaut. 1. 2. extr. ad operiendum. [Ita quidem scribendam hanc vocem puto. Sed intelligo de Sindone rubra, quæ acri malagmati inducenda est, ne nudum corpus exedat. Utuntur hodie quoque eadem cautione medici.

FŒNĪLE, is. n. [χορτοβολὼν] Locus in quo servatur fœnum. Columel. lib. 1. cap. 6. Pars autem fructuaria dividitur in cellam oleariam, torculariam, cellam vinariam, defrutariam, fœnilia, paleariaque. Virg. 3. Georg. 321.
—— nec tota claudes fœnilia bruma. Ovid. 6. Met. 457.
[In sing. num. me legere non memini.

FŒNĬSĔCA, æ. c. [χορτοτόμος] Qui secat fœnum. Columel. lib. 2. cap. 19. Ut necubi ferramentum fœnisecæ possit offendere. Ibid. Tum fœnisecam messorem oportet inducere, & desectam herbam religare & exportare. Varro 1. de R. R. cap. 47. Ibid. cap. 49. ad finem, Sicilienda prata, id est falcibus consectanda, quæ fœnisecæ præterierunt. conf. Pers. 6. Sat. 40.

FŒNISECTOR, ōris. m. Idem. Columel. lib. 11. cap. 1. [Sed rectius divise scribitur Fœni Sector, ut Fœni sectio. Nisi etiam dicitur Fœnisecare, unde alioqui necessario deduci deberet.

FŒNĬSĔCIUM, i. n. vel, ut alii scribunt FŒNISICIUM, [χορτοκοπία] Ipsa fœni sectio, & veluti messis fœni. Plin. 18. 28. Nec primo anno rigari,

rigari, nec paſci ante ſecunda fœniſecia, ne herbæ vellantur, trituque hebetentur. Varro R. R. lib. 2. cap. 11. Columel. lib. 2. cap. 18.

Fœnĭsex, ĕcis. c. [χορτοκόπος] Idem quod Fœniſeca. Plin. lib. 18. cap. 28. Igitur cornu propter oleum ad crus ligato fœniſex incedebat.

Fœnĭsicia, æ. f. Idem ac Fœniſicium. Varro 1. de R. R. cap. 49. Tum de pratis ſtipulam raſtellis eradi, atque addere fœniſiciæ cumulum. Idem 47. & 56. Cato de R. R. cap. 53. Tit. Fœniſicia.

Fœnumgræcum, [τῆλις] Herbæ genus, quod Telin vocant, alii Carphos; aliqui Buceras, alii Ægoceras, quoniam corniculis ſemen eſt ſimile, nos Siliciam. Plin. lib. 24. cap. 17. Columel. Siliquam appellare videtur lib. 11. cap. 2. Itemque ſiliquam, quod ruſtici Fœnumgræcum vocant. conf. Pallad. 2. tit. 7. Vulgo autem dicitur Gallis, *du ſenegré.*

Fœneus, a, um. [χορτινὸς] Adj. ut Fœnei homines. Aſcon. ex Orat. Cic. pro Cornel. de majeſtate. pr. Quod exponit de ſimulacris hominum ex fœno, quæ fieri ſolebant ad irritandos in ſpectaculis tauros.

Fœnus, vel potius **Fenus**, ŏris, n. [δάνειον, τόκος] appellatur, inquit Feſtus, Naturalis terræ fœtus, ob quam cauſam & Nummorum fœtus, Fœnus eſt vocatum; & de ea re leges Fœnebres.
Ut imitetur Græcum. H. St. nempe τόκος. V. Non. 5. 70. & Voſſ. Etymol.
Fœnus, ut ait Gell. lib. 16. cap. 12. a Fœtu dicitur, & quaſi a Fœtura quadam pecuniæ parientis, atque increſcentis. Quidam a Fundo dictum putant: quia cum o, non u, apud antiquos ſcribebatur, quod (ut ait Valla lib. 4.) ſit Naturalis terræ fructus: poſtea vero ad uſuram translatum, quaſi pecunia per ſe fructum producat, ſicut terra. [Hæc non congruunt, & male confuſa videntur.
Fœnus eſt Res ipſa quæ mutuo data eſt ſub uſuris, Æs alienum ſub uſura contractum; ſi aliquando Uſuram pecuniæ creditæ ſignificat, hoc fit improprie. V. Salmaſ. de Uſur. cap. 2. & 5. Cui junge Gronovii Mantiſſ. Pec. vet. cap. 1.
Grave fœnus. Cic. pro Flacc. 51.
Hæreditarium fœnus. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Iniquiſſimo fœnore verſuram facere Aurelius coactus eſt. Cic. 16. Att. 14.
Perpetuum fœnus. V. Centeſima, in CENTUM.
Quinquageſimum fœnus. Plin. lib. 18. cap. 17.
Tolerabile fœnus. Cic. 6. Att. 1.
Trientarium fœnus. V. TRIENS.
Unciarium fœnus. Tacit. 6. Att. 16. Nequis unciario fœnore amplius exerceret. V. Unciarius in UNCIA. & Uſuræ centeſimæ in CENTUM.
Fœnore accipere. V. ACCIPIO.
Accipere fœnus ab aliquo. Cic. 5. Verr. 169.
Credere fœnus argenti. Plaut. Moſtel. 3. 1. 34. Ab eo etiam argenti fœnus creditum audio.
Dare fœnori pecuniam. Cic. 4. Verr. 170.
Ducere quaternis centeſimis fœnus. V. Centeſima, in CENTUM.
Facere. ut, Fœnus ex triente Idibus Quintilibus factum erat beſſibus. Cic. 4. Att. 14. Senſus eſt: Idibus Quintilibus fœneratores pecuniam dederunt beſſibus; id eſt, ut pro centenis octoni amplius uſuræ nomine redderentur: quum antea ſupra trientem, quod eſt dimidium beſſis, uſura non fuiſſet. Eam pecuniam ambitioſa candidatorum manus ſumebat, ut tribubus pro magiſtratu alius alio plus promitteret. Idibus autem ut uſuræ ſolverentur, in conſuetudine fuiſſe, & Hor. 2. Epod. 4. teſtatur, & Cic. ipſe in Catil. & Philipp. Hæc P. Manut.
Magno & iniquiſſimo fœnore verſuram facere. Cic. 16. Att. 14.
Laborare fœnore. V. LABOR.
Levari fœnore. V, LEVIS.
Obligatus fœnore. V. OBLIGO.
Occupare alicui pecuniam grandi fœnore, Collocare. Cic. pro Flacc. 51.
Poſiti in fœnore nummi. Hor. de Arte Poet. 421. Idem 1. Serm. 2. 13.
Quæritare argentum in fœnus. Plaut. Aſin. 2. 4. 23.

> Quia triduum hoc unum modo, foro operam aſſiduam dederim,
> Dum reperiam qui quæritent argentum in fœnus.

Reddere fœnus. Plaut. Moſt. 3. 1. 53. Reddeturne igitur fœnus? TR. reddetur.
Reddit ingenti fœnore ager hordea. Ovid. 1. Faſt. 694.
Reddere cum fœnore quinquageſimo. Plin. lib. 18. cap. 17. Sic quoque cum quinquageſimo fœnore meſſes reddit felicitas ſoli.
Renovare in ſingulos annos fœnus. Cic. 5. Att. 21.
Trucidari fœnore. Cic. pro Cæcin. 42.
Venire. Propert. 1. 7. 26.

> Sæpe venit magno fœnore tardus amor.

Fœnus nauticum, ut Pollux ait lib. 8. duorum generum eſt; Heteroplum & Amphoteroplum. Heteroplum eſt, quum commeatus tantum periculum fœnerator ſuſcepit. Amphoteroplum, quum remeatus quoque. Budæus.
De Fœnore Aſſario, Semunciario, & Unciario. V. & Lex. Pitiſc.

Fœnuscŭlum, i, n. dimin. [δανείδιον]. Plaut. Pſeud. 1. 3. 53.

> Ad daniſtam devenires, adderes fœnuſculum.

Fœnĕro, [δανείζω] āre. activum verbum; a quo Fœneror paſſ. dat. & aliquando accuſ. jungitur; Dare ad uſuram. Cic. de Amicit. 30. Ut enim benefici, liberaleſque ſumus, non ut exigamus gratiam, nec enim beneficium fœneramus, &c. Legitur & Fœneramur. Liv. 7. 42. pr. Præter hæc invenio apud quoſdam, L. Genucium Tribunum plebis tuliſſe ad populum, ne fœnerare liceret.
Communem pecuniam fœnerare. Paul. in l. ſi unus. §. 1. D. pro ſocio, Si unus ex ſociis qui non totorum bonorum ſocii erunt, communem pecuniam fœneraverit, uſuraſque perceperit, ita demum uſuras partiri debet, ſi ſocietatis nomine fœneraverit.
Pecuniam publicam ſub uſuris ſolitis fœnerare. Paulus in l. Cajus. D. de Uſuris, Cajus Sejus qui Rempublicam gerebat, fœneravit pecuniam publicam ſub uſuris ſolitis, &c.
Fœnerari & diripere provincias. Cic. Parad.
Tralate. Fœneratum beneficium. Ter. Phorm. 3. 2. 8.

> Fœneratum iſtuc beneficium tibi pulchre dices.

Paulo poſt exponit quid velit, dicens, v. 31.

> Idem hoc tibi, quod bene promeritus fueris, conduplicaverit.

Idem Adel. 2. 2. 9.

> Metuiſti, ſi nunc de tuo jure conceſſiſſes paululum, atque
> Adoleſcenti eſſes morigeratus, hominum homo ſtultiſſime,
> Ne non tibi iſthuc fœneraret.

Ubi Donat. Fœneratum, eſt Cum lucro redditum, & multiplicatum. Fœneraret ergo, non Æſchinus, ſed res ipſa in qua fœneratio eſt.
Hæc ſapit, hæc omnes fœnerat una deos. Martial. lib. 1. 77.
Fœnerat ſol lumen ſuum ceteris ſideribus. Plin. lib. 2. cap. 6. i. e. Mutuat.
Fœnero apud Plinium ſecundum, ubi male mutatum fuit in Fœnore Plin. Epiſt. 19. libri tertii. Sum quidem prope totus in prædiis, aliquid tamen fœnero, nec moleſtum erit mutuari. Accipiam a ſocru, cujus arca non ſecus ac mea utor. Verum quibus novum erat hoc vocabulum Fœnero, mutarunt in Fœnore. H. St. Caſaubonus hanc conjecturam Jac. Lectio tribuit J. C. Genevenſi, qui fortaſſis ex iſtis H. St. hypomnematis habuit.

Fœnĕror, [δανείζομαι] āri. dep. abl. cum præp. junctum, Ad uſuram (Fœnore, H. St.) accipio, ut in 31. lib. Digeſt. Si autem aliquis eorum voluerit vendere partem ſuam, vel fœnerari ſuper eam, poteſtatem habeat vendere cohæredi ſuo, & fœnerari ab eo. V. Vallam lib. 5. cap. 25.
Fœnerari etiam, pro Dare ad uſuram abl. junctum. Cic. 4. Verr. 70. Idem præterea pecunias iſtius extraordinarias grandes ſuo nomine fœnerabatur. Idem 5. Verr. 165. Primum eam, quum poſita eſſet apud eas ſocietates, unde erat attributa, binis centeſimis fœneratus eſt. conf. Gell. 18. 12.

Fœnerātus, a, um. paſſ. a Fœnero; Compenſatus, cum fœnore redditus. Ter. Phorm. 3. 2. 8. V. in ipſo verbo.

Fœnerātor, ōris. m. [δανειστὴς, τοκιστὴς, χρήστης] Qui dat ad uſuram, Græce Daniſta dicitur. Cic. 1. Off. 150. Primum improbantur ii quæſtus, qui in odia hominum incurrunt, ut portitorum, ut fœneratorum. V. Gell. 16. 12.
Acerbiſſimi fœneratores. Cic. 6. Att. 1.
Fœnerator Alphius. Hor. Epod. 2. 67.
Nec putant ei nummos deeſſe poſſe, qui fœneratores ex obſidione exemerit. Cic. 5. Fam. 6. conf. Idem 7. Att. 7.

Fœnerātrix, īcis. f. Valer. Maxim. lib. 8. cap. 2. 2. Ex amica obſequenti ſubito diſtrictam fœneratricem agere cœpit. Glareanus exponit, Apertam ac manifeſtam: quomodo ſcilicet dicimus Enſem diſtrictum. Nummos enim publico judicio repetebat Otacilia a Viſellio.

Fœnerārius, i. m. Idem quod Fœnerator. Firmic. lib. 3. cap. 8. extr. Faciet delatores, abſconſos, ſubdolos, malitioſos, maleficos, fœnerarios.

Fœnerātus, ūs. m. Idem quod Fœneratio, id eſt mutuatio ad uſuram. Perott.

Fœnerātio, ōnis. f. [δανεισμὸς] Cic. pro Flacc. 56. Hæc pecunia ab honoribus translata in quæſtum & fœnerationem, recuperata eſt multis poſt annis. Idem 2. de Fin. 117.

Fœnerāto, Adv. [δανειστικῶς] Plaut. Aſin. 5. 2. 52. Idem Men. 4. 2. 40. Næ illam mecaſtor fœnerato abſtuliſti. h. e. Hoc furtum magno tibi conſtabit.

Fœneratītius, Adj. [δανειστικὸς] ut, Res fœneratitia, Quæ data eſt fœnori, ſive accepta, aut ad fœnus pertinet.
Pecunia fœneratitia. Val. Max. 1. 11.

Fœneratōrius, Adj. [δανειστικὸς] Val. Max. 2. 6. 10. Avara & fœneratoria Gallorum philoſophia.
Fœneratorios ſubſtantive pro Fœneratoribus poſuit Jul. Firmic. 3. 8.

Fœnerālia, ōrum. [τοκιστεῖα] Tempus quo fœnus ceſſabat, & finiebatur, reddebaturque pecunia. Liv. 35. 7. Inſtabat enim cura alia, quod civitas fœnore laborabat; & quum multis fœnebribus legibus conſtricta avaritia eſſet, via fraudis inita erat, ut in ſocios qui non tenerentur iis legibus, nomina tranſcriberent. Ita libero fœnore obruebant debitores; cujus coercendi quum ratio quæreretur, diem finiri placuit, Fœneralia quæ proxime fuiſſent; ut qui poſt eam diem ſocii civibus Romanis credidiſſent pecunias, profiterentur; & ex ea die pecuniæ creditæ quibus debitor vellet legibus, jus creditori diceretur. Quo in loco in codd. emendatis Feralia legitur. V. Gronov. in loc.

Fœnĕbris, e. [τοκιστικὸς] Ad fœnus pertinens. ut, Fœnebres leges. V. FŒNERALIA.
Malum fœnebre. Tacit. 6. Ann. 16. Sane vetus Urbi fœnebre malum.
Pecunia fœnebris. Paul. in l. præſidis. 34. D. ſi cert. petat. Præſidis provinciæ officiales, qui perpetui ſunt, mutuam pecuniam dare, & fœnebrem exercere poſſunt. Præſes provinciæ mutuam pecuniam fœnebrem ſumere non prohibetur. conf. Suet. Claud. 41. 3. & Calig. 41.
Res fœnebris. Liv. 7. 21. Inclinatis ſemel in concordiam animis, novi COSS. fœnebrem quoque rem, quæ diſtinere unanimes videbatur, levare aggreſſi, ſolutionem alieni æris in publicam curam verterunt.

F OE T

Fœteo, [κινναβράω, βρωμέομαι] ēre. Male olere. Plaut. Aſin. 5. 2. 44. Dic amabo, an fœtet anima uxori tuæ? Idem Caſ. 3. 6. 7. Fœtet tuus mihi ſermo. Martial. lib. 5. 4.

> Fœtere multo Myrtale ſolet vino.

Idem 1. 29.

> Heſterno fœtere mero.

Fœtens, entis. Ammian. 22. 7. Fœtentes Judæi.

Fœtesco, ĕre. Iſidor. Orig. 20. 3. Aqua fœteſcit vetuſta.

Fœtĭdus, Adj. [δυσώδης, βαρύοσμος] Male olens. Plaut. Merc. 3. 3. 13.

> Quum ſis jam ætatis plenus, anima fœtida,
> Senex hircoſus.

Al. Jejunitatis plenus. Idem Capt. 4. 2. 33. Tum piſcatores, qui præbent populo piſces fœtidos. Apud Cic. in Piſon. 13. Fœtidum os.
Compar. Celſ. 3. 2. Fœtidiores dejectiones.
Superl. Salvian. 1. de Gub. Dei p. 36. Fœtidiſſimo ceparum atque alliorum amore ægreſcentes

Fœtĭdĭtas, ātis. f. [κινναβρα, βδελυγμία] pro Fœtore. Sen. Epiſt. 110. At mehercule iſta ſolicite ſcrutata, varieque condita, quum ventrem ſubierint, una atque eadem fœtiditas occupavit. al. Fœditas.

Fœtĭdo, āre. Fœtidum reddere. Pareus hoc verbum aſſeruit Plauto Merc.

... 13. Jejunitatis plenus animam fœtidas. Gronov. Anima ... V. FŒTIDUS. conf. Reineſ. Var. Lect. 2. 8. & 3. 18.

..., ōris. m. [δυσωδία, βδελυγμὸς] Columel. lib. 12. cap. 18. Cella quoque vinaria omni ſtercore liberanda, & bonis odoribus ſuffienda, ne quem redoleat fœtorem, acoremve. Plur. Plin. 28. 8. Fœtores oris emendare.

FŒTERŌSUS, a, um. Zeno Veron. Panni fœterosi. Idem, Prandia fœteroſa. [Puto ſcribendum Fœtoroſus, ut Humoroſus, Doloroſus &c. antepen. longa.

FŒTULENTUS, a, um. Arnob. 7. p. 225. Huic ovilla fœtulenta ſunt viſcera.

FŒTULENTER, Adv. Veget. Mulom. 3. 4. Fœtulenter mingere. Al. rectius Fæculentum.

FŒTUTĪNÆ, arum. f. pl. Loca fœtida. Apul. Apol. p. 278. Semper in fœtutinis & olenticetis ſuis jacet.

Fœtutinus, Adj. Cæl. Calcagninus lib. 1. Epiſt. 31. Quorum (grammaticorum) obſervationes recte quidam plurima ex parte fœtutinas & prærancidas vocat. H. St. V. Gell. 13. 20. & ſupra Fæcutinus in FÆX.

FŒTIFER, FŒTIFICO, &c. V. infra in FŒTUS.

FŒTUS, vel potius FĒTUS, ûs. m. [γονὴ, ἐπιγονὴ, γέννημα, κύημα, ἔκγονον, ἔμβρυον, βλάστη, κύος] Partus, ut animalium. Plin. de homin. 7. 3. Legimus mulierem Ægyptiam binos fœtus quater enixam. Aliter Hard. q. V. Idem de feris, lib. 8. cap. 18. Totus tigridis fœtus, qui ſemper numeroſus eſt, ab inſidiatore rapitur equo.

Arborei fœtus. Virg. 1. Georg. 55.

Fœtus nemorum. Virg. 2. Georg. 429.

Nec minus interea fœtu nemus omne graveſcit. Ubi Servius, Fœtu, i. e. Utilitate, nam omnis utilitas fœtus eſt.

Fœtus terræ. Virg. 1. Georg. 195.

Grandior ut fœtus ſiliquis fallacibus eſſet.

Adulti fœtus. Quintil. lib. 2. cap. 6. Adultos educunt fœtus. Virg. 4. Georg. 163. de apibus.

Dubii fœtus, Opponuntur Vitalibus apud Plin. lib. 10. cap. 31.

Dulces fœtus & pabula læta. Lucret. lib. 2. 1159.

Frugiferi fœtus. Lucret. lib. 6. 1.

Gravidi fœtus. Ovid. 8. Met. 294.

Lætifici fœtus telluris. Lucret. lib. 1. 194.

Maturos edere fœtus. Ovid. de Nuce, 93.

Teneri, infirmique fœtus. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Vitales fœtus. Plin. lib. 10. cap. 31.

Abigere fœtum. V. ABIGO.

Auferre fœtum uberibus. V. AUFERO.

Decerpere fœtus arborum. Plin. lib. 4. cap. 12. V. DECERPO.

Depellere fœtus teneros. Virg. 1. Ecl. 22. i. e. A lacte removere. Servius.

Dare fœtum. Virg. 2. Georg. 442.

Edunt fœtus nixibus. Virg. 4. Georg. 199.

Edit fœtus meliores & grandiores ager non ſemel aratus, ſed novatus & iteratus. Cic. 2. de Orat. 131.

Facere fœtus. Plin. lib. 10. cap. 31. Oſcines, præter exceptas, non temere fœtus faciunt ante æquinoctium vernum.

Procreare multiplices fœtus. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Quæ multiplices fœtus procreant, ut ſues, ut canes, his mammarum data eſt multitudo.

Profunduntur nobis terræ fœtus. Cic. 1. de Legib. 25.

Pubeſcit vinea fœtu. Virg. 2. Georg. 390.

Animi fœtus triplex. Cic. 5. Tuſc. 68. Ex quo triplex ille animi fœtus exiſtet: unus in cognitione rerum poſitus, &c.

Oratorum fœtus. Cic. de Clar. Orat. 182. Sic omnis fœtus repreſſus, exuſtusque flos ſiti veteris ubertatis exaruit.

Fœtus, pro Ovis. Columel. lib. 8. cap. 4. de cibariis gallinarum, Vinacea quamvis tolerabiliter paſcant, dari non debent, niſi quibus temporibus anni avis fœtus non edit: nam & partus raros, & ova faciunt exigua. Sed quum plane poſt Autumnum ceſſant a fœtu, poſſunt hoc cibo ſuſtineri. Quod hîc ait Fœtus edere, cap. 3. & rurſus, cap. 5. frequenter dicit Ova edere, & Partum edere: nos vulgo, *Ova ponere*.

Fœtus, pro Fœtura. Cic. 3. de Fin. 62. Atque etiam in beſtiis vis naturæ inſpici poteſt, quarum in fœtu & in educatione laborem quum cernimus, naturæ ipſius vocem videmur audire. Budæus. Plaut. Amph. 1. 2. 25. & 3. 1. 18. Uno fœtu, i. e. Uno partu.

FŒTUS, vel FĒTUS, a, um. Adj. [ἔγκυος, ἐγκύμων, τοκὰς] Servius; Fœta dicitur & Gravida, & Partu liberata.

Ager fœtus. Ovid. 1. Faſt. 662. i. e. Gravidus.

Canis fœta. Plaut. Moſt.

Colla ſerpentis fœta veneno. Sil. lib. 17. 448.

Loca fœta furentibus Auſtris, i. e. Plena. Virg. 1. Æn. 55.

Luridæ fœtæ. V. LURIDUS.

Ovis gravida, Fœta dicitur. Virg. 1. Ecl. 50.

Non inſueta graves tentabunt pabula fœtas. Ubi Servius, Fœtas accuſativus pluralis eſt, quaſi graves: id eſt gravidas, ſcilicet non enixas. Columel. lib. 7. cap. 6. ubi de capris loquitur. In quem locum ſic ait Beroaldus: Fœtas fere ſemper idonei ſcriptores appellant Puerperas, hoc eſt eas quæ pepererunt. Inclytus tamen poeta dixit 1. Æn. 55.

—— loca fœta furentibus auſtris. pro Plena. Idem 1. Ecl. 50. ait,

Non inſueta graves tentabunt pabula fœtas. pro Prægnantes. Verum alio in loco poſuit Fœtam, pro Ea quæ jam peperiſſet: ſic enim ait, 8. Æn. 630.

Fecerat & viridi fœtam Mavortis in antro
Procubuiſſe lupam. Plinius noſter Fœtam ſemper uſurpat, pro Ea, quæ a partu cubat. Hæc Beroaldus. Huc facit illud Virg. 2. Æn. 238.

—— ſcandit fatalis machina muros
Fœta armis. h. e. Armatis viris prægnans & gravida. De equo ligneo loquitur, in quo Græci erant incluſi. Sil. Ital. lib. 11. 203.

Multa fœta gerens ira præcordia Pœnus. Fœta, i. e. Plena. de Annibale verba facit, qui vehementer iraſcebatur Decio.

Pecus fœtum, Prægnans. Virg. 3. Ecl. 83.

Præcordia fœta belli, i. e. Amore belli. Sil. lib. 17. 380.

Fœta, Partu liberata, hoc eſt quæ peperit. Columel. lib. 6. cap. penult. ſub fin. Equa quum ex aſino conceptum edidit, partum ſequenti anno vacua nutrit: id enim utilius eſt, quam quod quidam faciunt, ut & fœtam nihilominus admiſſo equo impleant. Idem lib. 7. cap. 3. ad fin. Opilio neque tardiores, & gravidas, dum cunctantur: neque agiles, & fœtas, dum procurrunt, ſeparari a ceteris ſinat. Hîc manifeſte Fœtas, Gravidis opponit. Sic

Vaccæ fœtæ. Virg. 3. Georg. 176. —— nec tibi fœtæ,
More patrum, nivea implebunt mulctralia vaccæ,
Sed tota in dulces conſument ubera natos. [Sic licet & 1. Ecl. 50. accipere. Nam Graves ſunt Invalidæ, Ægræ ex partu.

FŒTŌSUS, a, um. idem quod Fœtus. ut, Oves fœtoſæ. Sariſb. 8. 17. & Vulg. Pſal. 143. 13. V. poſt dict. ſeq.

FŒTUŌSUS, a, um. [ἔγκυος] Quod eſt plenum fœtu. Hieronym. contra Jovinian. Lippientem jam deformem, atque fœtuoſum ſynagogæ typum prætuliſſe. Retinet hoc nomen U, quoniam Fœtus eſt quartæ declinationis. Sic, Sumptuoſus, fructuoſus, luctuoſus, actuoſus, quæſtuoſus. Quæ autem veniunt ab aliis declinationibus, non habent U ante O; ut Fabuloſus, doloſus, vitioſus, portentoſus, & hujusmodi. conf. Goclenii Probl. Gramm. 5. 8.

Faſtuoſus, & tamen alii Faſtoſus, Montoſus. Fœtoſus in vet. Interprete Bibl. Vide Concord. H. St. Defuit ea dictio in ed. Lugd. V. de ſingulis ſ. l. [Apud Hieron. forte Fœtoroſum legendum.

FŒTŪRA, vel FETURA, æ. f. [κύησις] Genitura & pariendi tempus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. Nunc appello fœturam a conceptu ad partum; hi enim prægnationis primi & extremi fines.

Ætas fœturæ habilis. Virg. 3. Georg. 62.

Fœtura domino ſuo decoxit. V. DECOQUO.

Fœtura, Animalium proventus, ſive Fœtus ipſe. Virg. 7. Ecl. 36.

Si fœtura gregem ſuppleverit, aureus eſto. Ubi Servius, Si tot agnos habuero, quot oves; hoc enim eſt gregem ſuppleri per fœturam. Fœtura enim eſt proventus, id eſt ipſe fœtus. Plin. 10. 53. extr. Optima fœtura eſt ante vernum æquinoctium. Columel. lib. 7. cap. 6.

Cui fœtura gregem pecoroſo vere novavit. Stat. 10. Theb. 223.

Fœtura, Pratorum etiam dicitur.

Fœturam ad Opus ſuum tranſtulit Plin. quum dicit in ipſo ſtatim initio præf. Opus natum apud me proxima fœtura, licentiore epiſtola narrare conſtitui.

Fœtura humana. Varro lib. 2. cap. 10. Quod ad fœturam humanam pertinet paſtorum, qui in fundo perpetuo manent, facile eſt, quod habeant conſervam in villa. [Forte, Pertinet; paſtorum, qui in fundo perpetuo manent, facilis eſt, quod habent, &c.

FŒTURATUS, a, um. Tertull. adv. Valent. cap. 25. Semen fœturatum in corpore.

FŒTĬFER, vel FETIFER, a, um. Fecundus. Plin. lib. 7. cap. 31. Ubi fœtifer potu Nilus.

FŒTĬFĬCUS, Adj. [κυητικὸς] ut, Fœtificus humor. Plin. lib. 9. cap. 51.

FŒTĬFĪCO, vel FĒTIFICO, āre. [κυέω, λοχεύω] Fœtum facere, parere. Plin. lib. 10. cap. 8. Accipitres totius Maſæſyliæ humi fœtificant. Idem lib. 9. cap. 38. Solin. cap. 22. extr. de Thynno. In ponto, nec alibi pæne fœtificant.

FŒTO, vel FĒTO, āre. [λοχεύομαι] Idem. de avibus. Columel. lib. 8. cap. 15. ſub fin. Circa paludes, in quibus plerumque fœtant. Ibid. cap. 8. & 12.

F O L

FŎLIUM, i. n. [φύλλον, πέταλον] eſt tam Arborum, quam Herbarum & Florum; a Græco venit, inquit Feſtus, quod illi φύλλον dicunt. Simplici autem L, ideo ſcribitur, quod antiqui conſonantes non geminabant. In arboribus truncus, rami, folia. Cic. 3. de Orat. 177. Idem 8. Att. 15. Qui ipſi pluma, aut folio facilius moventur.

Acanthi folia. V. ACANTHUS.

Aculeata folia aquifolio, & ilicum generi. Plin. lib. 16. cap. 24.

Aculeata per extremitates folia. Plin. lib. 24. cap. 12.

Acuta folia. Plin. lib. 20. cap. 21.

Adverſa in ſe folia. V. ADVERTO.

Æterna folia, i. e. Non decidentia. Plin. lib. 21. cap. 17.

Amara folia. Plin. lib. 27. cap. ult.

Amplum folium. Plin. lib. 24. cap. 15. ubi de Chamæleuce.

Amygdalaceum folium. Plin. lib. 26. cap. 11.

Anguloſa folia. Plin. lib. 19. cap. 5.

Anguſta folia. Plin. lib. 25. cap. 8. & lib. 20. cap. 22.

Argenteum folium. V. ARGENTUM.

Arida folia. Cic. in Piſon. 97.

Aſperum folium. Plin. lib. 19. cap. 5. ubi de Epimenidio. & lib. 22. cap. 18.

Brevia folia. Plin. lib. 16. cap. 6.

Canaliculata folia. V. Canaliculatus, in CANALIS.

Capillaceum folium. Plin. lib. 13. cap. 25.

Capillata folia pino. Plin. lib. 16. cap. 24.

Carnoſa folia. Plin. lib. 16. cap. 6. & lib. 27. cap. 13.

Circinata folia pyro. Plin. lib. 16. cap. 24.

Concava cepæ folia. Plin. lib. 19. cap. 6. V. CONCAVUS.

Concavum folium, ut coxendices. Plin. lib. 25. cap. 13. de Cotyledone.

Conſtrictius anguſtiusque folium. Plin. lib. 21. cap. 10. ubi de Conyza.

Convexa in terram folia. Plin. lib. 25. cap. 10.

Craſſa folia. Plin. lib. 25. cap. 10. & lib. 27. cap. ult.

Craſſiſſima folia alno. Plin. lib. 16. cap. 24.

Criſpa folia. Plin. lib. 19. cap. 5. & cap. 8.

Decidua folia. Plin. lib. 16. cap. 24. & lib. 18. cap. 25. extr.

Denſa folia. Plin. lib. 27. cap. ult.

Denſiſſima folia. Plin. lib. 20. cap. 9.

Diſpoſita folia myrto. Plin. lib. 16. cap. 24.

Echinata folia, pinguia, tactuque gummoſa. Plin. lib. 22. cap. 9.

Exilia folia. Plin. lib. 20. cap. 17.

Extenta folia, quibus opponuntur Criſpa. Plin. lib. 19. cap. 8.

Famuloſa folia. Plin. lib. 16. cap. 24. [Error eſt, pro Ramuloſa. q. V. Non eſt enim Latina vox Famuloſus.

Fimbriata folia. Plin. lib. 21. cap. 15. ubi de Urtica.

Flavefcentia dum cadunt folia. Plin. lib. 16. cap. 6.

Fruticofa folia. Plin. lib. 19. cap. 5.

Fufca folia. Plin. lib. 22. cap. 21. ubi de Adianto.

Gracile folium. Plin. lib. 19. cap. 8. ubi de Sinapi.

Grandia folia. Plin. lib. 20. cap. 9. & lib. eod. cap. 21.

Gravia folia. Plin. lib. 16. cap. 6.

Gummofa tactu folia. Plin. lib. 22. cap. 9.

Harundinaceum folium. Plin. lib. 18. cap. 7.

Hirfuta folia. Plin. lib. 20. cap. 9. & lib. 22. cap. 22.

Horrida folia. Plin. lib. 19. cap. 5.

Horrida angulis. Ibid.

Imbricatum folium. Plin. lib. 21. cap. 10. ubi de Conyza.

Implicatum folium. V. IMPLICO.

Incifuræ foliorum plures. Plin. lib. 25. cap. ult. extr.

Inordinata funt folia pomis. V. INORDINATUS.

Labentia ventis folia. Virg. 2. Georg. 133.

Laciniofa folia. V. LACINIA.

Lævia folia. Plin. lib. 19. cap. 5. & lib. 20. cap. 9.

Languida folia. Sen. Thyeft. 2.

Languidiora folia. Plin. lib. 22. cap. 20.

Lata folia e caule exeuntia. Plin. lib. 20. cap. 9.

Laurina folia. V. LAURUS.

Longa folia. Plin. lib. 16. cap. 6.

Luxuria foliorum exuberat umbra. Virg. 1. Georg. 191.

Minuta folia. Plin. lib. 12. cap. 24. in fine.

Mobilia folia. Hor. 1. Carm. 23. 6.

Mollia folia. Virg. 5. Ecl. 31. Plin. lib. 19. cap. 8. ubi de Lepidio.

Mordacia folia urticis. Plin. lib. 16. cap. 24. V. MORDEO.

Mucronata folia. V. MUCRO.

Nigra folia. Plin. lib. 25. cap. 8. & lib. 20. cap. 9. in fine.

Oblonga folia. Plin. lib. 27. cap. 5. & cap. 12. 2.

Odorata folia. Plin. lib. 22. cap. 22.

Oleacea folia. V. OLEACEUS.

Pampinofa folia. V. in PAMPINUS.

Perforata crebro folia. Plin. lib. 27. cap. 12.

Pilofa folia. Plin. lib. 25. cap. 10. & lib. 27. cap. 9.

Pinguia folia & fimplicia, atque non rigentia. Plin. lib. 16. cap. 10.

Pinguia folia. Plin. lib. 27. cap. ult. Smyrnion caulem habet apii, folia latiora, & maxime circa ftolones multos, quorum a finu exiliunt pinguia, ad terram infracta. Idem lib. 25. cap. ult. Folia carnofa, pinguia, largo fucco, latitudine pollicari, alia in terram convexa, alia ftantia.

Pinnata folia. Plin. lib. 27. cap. 9. ubi de Filice.

Pinnato folio denfa abies. Plin. lib. 16. cap. 10.

Plumofa folia. Plin. lib. 25. cap. 6. ubi de Eupatoria.

Porracea folia. Plin. lib. 20. cap. 9. ad fin.

Prægnantia folia. i. e. Succi plena. Plin. lib. 25. cap. ult.

Prætenue capillamenti modo folium, longumque & mucrone aculeatum habent pinus atque pinafter. Plin. lib. 16. cap. 10.

Procera folia. Plin. lib. 16. cap. 6.

Pufilla folia. Plin. lib. 25. cap. ult.

Pungentia folia pino. Plin. lib. 16. cap. 24.

Ramofius folium. Plin. lib. 21. cap. 10. ubi de Conyza.

Ramulofa folia. Plin. lib. 16. cap. 24.

Rariora ficcioraque piceæ folia, & tenuiora, ac magis algentia. Plin. lib. 16. cap. 10.

Rotunda folia, in terra jacentia. Plin. lib. 25. cap. ult.

Rubra folia. Plin. lib. 20. cap. 21.

Sanguinea irioni folia. Plin. lib. 18. cap. 7.

Scabra funt hordeo folia, ceteris levia. Plin. lib. 18. cap. 7. Add. Plin. lib. 19. cap. 5.

Simplicia folia. Plin. lib. 20. cap. 9.

Sinuofa lateribus folia. Plin. lib. 16. cap. 6.

Sinuofa toto ambitu folia robori. Plin. lib. 16. cap. 24.

Sordida folia. Plin. lib. 25. cap. 13. ubi de Cotyledone.

Spinofa cardui folia. Plin. lib. 20. cap. 23. fub fin. & lib. 22. cap. 7.

Spinofa cute folia rubo. Plin. lib. 16. cap. 24. & lib. 27. cap. 8. ubi de Cirfio. & cap. 11. ubi de Hippogloffa.

Suavia folia. Plin. lib. 19. cap. 6.

Subalbida folia. Plin. lib. 21. cap. 25. V. in SUBALBICO.

Succofa folia. Plin. lib. 25. cap. ult.

Tenuia folia. Plin. lib. 19. cap. 5. & lib. 22. cap. 20.

Triangula folia. Plin. lib. 26. cap. 8.

Trientalia folia. Plin. lib. 27. cap. 5. ubi de Afpleno.

Triftiora folia. Plin. lib. 19. cap. 5.

Varia folia. Plin. lib. 12. cap. 24. in fine.

Venofa folia. Plin. lib. 25. cap. 10. V. Venofus, in VENA.

Amififfe dicitur arbor folia. V. AMITTO.

Cadunt folia arborum. V. CADO. —— Folia nunc cadunt,

Præut fi triduum hoc hic erimus, tum arbores in te cadent.

Plaut. Men. 2. 3. 24. i. e. Injuriæ leves toleratæ, alias graviores invitant.

Decerpere folia. V. DECERPO.

Decidunt arbori folia. Plin. lib. 16. cap. 21.

Demittere folia. Idem ibid.

Deperdere folia. Plin. lib. 16. cap. 22.

Dimittere folia. Plin. lib. 16. cap. 13.

Exire in folia, Emittere folia. Plin. lib. 23. cap. 7.

Mittere folia. V. MITTO.

Ornata arbufta tegmine foliorum. Cic. in Arat.

Ofcitant folia ad folem. Plin. lib. 16. cap. 24.

Septi pulli tegmine foliorum. Cic. 2. de Divin. 23.

Folia funt artis & nugæ meræ. i. e. Res nullis pretii. Apul. lib. 1. Met.

Vefci foliis amaris. Hor. 2. Serm. 3. 114.

Viduantur orni foliis. Hor. 2. Carm. 9. 8.

Folium κατ' ἐξοχὴν de Malabathro dicitur. Quod & interdum Folium barbaricum nuncupatur, ut l. 16. §. 7. de Publ. Vectig. conf. Bynckersh. Obferv. 4. 5. p. 352. & V. FOLIATUM.

FOLIĀCEUS, Adj. [πεταλοειδὴς] Quod ex foliis factum eft, vel Foliis fimile. Plin. lib. 19. cap. 7. Paucis foliacea & lata, ut atriplici funt femina.

FOLIĀTUS, a, um. Apul. lib. 4. Met. init. Arbores prolixe foliatæ. Pallad. 4. 10. Rami foliati. de Citreo.

FOLIĀTUM, i. n. Unguentum quo matronæ Romanæ utebantur ad gratiam & delicias, dictum a Folio. i. e. Malobathro, fiquidem foliorum ejus plurima recipit. itaque etiam Malobathrinum dicebatur. Martial. lib. 11. 28.

At mea me libram foliati pofcat amica. conf. Plin. lib. 13. cap. 1. & Barth. ad Claud. 1. in Eutrop. 226. conf. FOLIUM. ad fin.

FOLIĀTIO, ōnis. f. Germinatio. Columel. [Nifi error eft.

FOLIĀTŪRA, æ. f. Ratio & modus foliorum. Vitruv. 2. 9. de Cedro. Arbores ejus funt fimiles cupreffeæ foliaturæ.

FOLIĀTĬLIS, e. Fortunat. de Vita Martini 4. 535.

Vento motus iners fimulans foliatilis umbræ.

FOLIŌSUS, Adj. [φυλλώδης] Foliis plenus. Plin. lib. 24. cap. 15. Chamæciffos fpicata eft tritici modo, ramulis quinis fere, foliofa. Idem lib. 21. cap. 15. & lib. 12. cap. 11. Foliofior tamen rofeique floris. & 25. 13.

FOLLIS, is. m. [φῦσα, θύλαξ] Quicquid ex corio factum eft, ut impleatur: cujusmodi Saccus, crumena, & alia. Præcipue tamen Inftrumentum, quo attrahitur ventus atque emittitur, ad ignem excitandum. a flatu nomen habens: five quod veteres follem, pellem dicebant. Virg. 8. Æn. 449.

—— alii ventofis follibus auras

Accipiunt, redduntque. Idem 4. Georg. 171. & Cic. 1. de Nat. Deor. 54.

Fabrilis follis. Liv. 38. 7.

Hircini folles. Hor. 1. Serm. 4. 19.

Cavi fpirant mendacia folles. Juven. 7. Sat. 111. Folles per metaphoram appellat Ora caufidicorum, qui lucri cupiditate falfas agunt caufas, in quibus effundunt magnas offas mendaciorum.

Follis, Pilæ genus ex pelle vento inflata confectum, qua antiqui utebantur. Dicitur & per diminutionem Folliculus. V. Mercurial. Art. Gymnaft. 2. 5. & 5. 4. Buleng. de Lud. vet. cap. 9. vel Lex. Pitifc. Martial. lib. 14. 47.

Ite procul juvenes, mitis mihi convenit ætas:

Folle decet pueros ludere, folle fenes. Plaut. Rud. 3. 4. 16.

Follis pugilatorius dicitur. Al. Pugillatorius legunt. V. PUGIL.

Follis ventris, pro Stomacho. V. VENTER.

In folle offerre. V. Erafmi Chiliad. 4. 9. 37.

Follis pro Crumena. Juven. 14. Sat. 281.

—— ut tenfo folle reverti

Inde domum poffis. Idem 13. Sat. 61.

Si reddat veterem cum tota ærugine follem. conf. Plaut. Aul. 2. 4. 23.

Pro ipfa tandem Pecunia cœpit accipi & ad Æs, Argentum, atque Aurum fignificandum adhiberi. De cujus valore V. Gronov. de Pecun. vet. 4. 13. & 16. conf. Auctores in Lex. Pitifc. fub voce Follis.

Follis etiam Pulvillus dicebatur, qui fedentibus fubjectus, non tomento aut pluma inferciebatur, fed vento impletus. Lamprid. Heliog. cap. 25. V. ibi Cafaub. conf. Rhodig. Ant. Lect. 28. 8. vel Lex. Pitifc.

FOLLĬCULUS, i. m. dimin. [θυλάκιον] Sacculus. Auctor ad Heren. lib. 1. 23. Malleolus judicatus eft matrem necaffe: eo damnato, ftatim folliculo lupino os obvolutum eft. Cic. 2. de Invent. 149. Liv. 9. 13. Ceterum adeo exigue, (commeatus fuppeditabantur) ut militi occupato &c. eques folliculis in caftra ab Arpis frumentum veheret.

Folliculus, Pilæ vento plenæ genus, idem ac Follis. Suet. in Aug. cap. 83. Poft bella civilia, ad pilam primo, folliculumque tranfiit.

Folliculus, Theca frumenti, vel lini, vel cujuslibet alterius rei quæ granum continet involutum. Columel. lib. 2. cap. 8. Quoniam folliculum quo continetur, firmum & durabilem adverfus longioris temporis humorem habet. Ex Sen. Epift. 124. apparet effe Pelliculam, ut ita loquar, e qua fpica enafcitur: Eft aliquod bonum tritici, inquit, hoc nondum eft in herba latente, nec quum folliculo fe exerit fpica mollis, fed quum frumentum æftas & debita maturitas coxit. Idem Quæft. Nat. 5. 18. Nifi effet quod latentem frugem ruptis velamentis fuis, quæ folliculos agricolæ vocant, adaperiret.

Folliculus, in arboribus. Plin. lib. 13. cap. 6. Fert & folliculos emittentes quædam animalia. De terebintho.

Folliculus, Theca feu pellicula acinorum uvæ. Columel. lib. 12. cap. 43. Tum vinaceorum pes bene prælo expreffus proruitur, & modice feparatis fcipionibus, refolutaque intrita folliculorum in dolio fubfternitur.

Folliculum pro corporis humani Cute accepit Lucil. lib. 26. Et quo folliculo nunc fum indutus non queo. Non. 2. 327. Arnob. 2. p. 98. In carunculæ hujus folliculo conftituti.

Scrotum quoque Folliculus tefticulorum a nonnullis dicitur.

FOLLICULARE appellatur Pars remi, quæ folliculo tecta eft, a quo Vita follicularis. Feft. V. not. ad loc.

FOLLĪTUS, Adj. [θυλακωτὸς] Obvolutus corio. Plaut. Epid. 3. 2. 15. Para tu ductare, atque ego follitum ductitabo. al. Peratim duct. & Follitim, ut alludat ad Peram & follem. conf. Parei Lex. Crit. p. 495.

FOLLEO, ēre. Hieron. ad Euftoch. Epift. 22. cap. 12. Si pes laxa pelle non folleat. Salmafius ad Tert. de Pallio, p. 199. mavult Follare. Nam

FOLLĀTUS, a, um. Inflatus, tumens. ut, Calcei follati. Ifidor. 19. 34. & Vela follata.

FOLLĬCO, āre. Follium more reciproco fpiritu nares agito. Apul. lib. 9. Met. p. 222. Nares follicantes languidas.

Eft item Follium laxitatem & cavitatem imitari: Unde Hieron. Caligas monachorum follicantes dixit, quales hypocritas geftare ait, ut humani cultus contemptores videantur.

FOLLICŌSUS, a, um. Folliculis refertus. ut, Papaver follicofum. Apul. de Herb. cap. 53.

FOMENTATIO, FOMENTUM, FOMES. V. FOVEO.

Fones, Dii silvatici in Gloss. Isidor. conf. Mart. Capell. 2. p. 41. Iidem forte qui Fauni: nisi plane ex hoc corrupta vox. Alii apud Capellam legunt Fines, quod non displicet Grotio.

Fons, fontis. m. [πηγὴ, κρήνη, πίδαξ] a Fundendo dicitur, inquit Festus. Plin. lib. 12. cap. 1. Nunc est arbor clara in Lycia gelidi fontis socia amœnitate.

Aquæ dulcis fons Syracusis est, cui nomen Arethusa est, incredibili magnitudine, plenissimus piscium. Cic. 6. Verr. 138.
Aquæ jucunde olentis fons. Plin. lib. 31. cap. 3.
Origines fontium. Hor. 4. Carm. 14. 45.
Acidalius fons. V. ACIDALIA.
Amœnus fons. Lucret. lib. 4. 1018.
Augustus fons. V. AUGUSTUS.
Argenteus fons nitidis undis. Ovid. 3. Met. 407.
Caballinus fons. V. CABALLUS.
Conspicuus fons in planitie. V. CONSPICUUS.
Contracti fontes. Ovid. 2. Met. 273.
—— contractosque undique fontes.
Egregius fons. Juvenal. 12. Sat. 41.
Frigidi fontes. Cels. lib. 4. cap. 4.
Gelidi fontes. Virg. 10. Ecl. 42.
Illimis fons. Ovid. 3. Met. 407.
Instabilis fons. V. INSTABILIS.
Integri fontes, i. e. Illibati. Lucret. lib. 1. 926.
Irriguus fons. Virg. 4. Georg. 32.
Largi fontes. Lucan. lib. 9. 610.
Medicati fontes. Cels. lib. 4. cap. 4.
Montani fontes. Lucan. lib. 2. 485.
Muscosi fontes. Virg. 7. Ecl. 45.
Nobiles fontes. Hor. 3. Carm. 13. 13.
Pellucidus fons. Ovid. 3. Met. 161.
Perennis fons. V. PERENNIS.
Perspicuus fons. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 253.
Putealis fons. Columel. lib. 11. cap. 3.
Rapidus fons. Sen. Herc. OEth. 5.
Sacros fontes polluere. Ovid. 2. Met. 464.
I procul hinc dixit, nec sacros pollue fontes.
Spumiger fons. Ovid. 11. Met. 140.
Vivi fontes. Ovid. 3. Met. 27.
Aspergere ex fonte. V. ASPERGO.
Bibere a fonte. Martial. 9. 102.
Multum, crede mihi, refert a fonte bibatur,
Qui fluit, an pigro quæ stupet unda lacu.
Corrumpere fontes. V. CORRUMPO.
Exiliunt fontes. Plin. lib. 2. cap. 103. ad fin.
Manare fontibus. V. MANO.
Nascuntur fontes decisis plerumque silvis, quos arborum alimenta consumebant. Plin. lib. 31. cap. 4.
Obstrepunt fontes manantibus lymphis. Hor. Epod. 2. 27.
Oritur fons in monte. V. ORIOR.
Prorumpere fons dicitur. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 41. Sub ipsius enim oppidi murum magnus fons prorumpebat.
Suppressis fontibus aret fluvius. Ovid. 15. Met. 280.
Surgentes fontes. i. e. Scaturientes. Quintil. lib. 8. cap. 3. An ego fundum cultiorem putem, in quo mihi quis ostenderit lilia & violas, & amœnos fontes surgentes, quam ubi plena messis, aut graves fructu vites erunt?
Fontem pro Aqua posuit Virg. lib. 12. Æn. 119. a parte totum,
—— alii fontemque ignemque ferebant.
Fons, per translationem: ut, Fons mœroris, i. e. Origo & causa. Cic. 3. Tusc. 26. Non rem ipsam causam atque fontem esse mœroris.
Fons & caput philosophorum Socrates. Cic. 1. de Orat. 42.
Caput & fons rerum. Hor. 1. Epist. 17. 45.
Principium & fons. Hor. de Arte Poet. 309.
Incertus fons. V. INCERTUS.
Argumentorum fontes. Cic. 2. de Orat.
Consiliorum fons. Cic. ad Brut. 10. Nec in Senatu, sceleratissimorum consiliorum fontes aperire dubitavi.
Curarum fons. Lucret. lib. 3. 82.
Eloquentiæ fontes aperire. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. APERIO.
Ingeniorum fons Homerus. Plin. lib. 17. cap. 5.
Ingenii exundans fons. Juvenal. 10. Sat. 119.
Ingenii infecundus fons. Ovid. 3. Trist. 14. 34.
Luminis fons largus sol. Lucret. lib. 5. 282.
Philosophiæ fontes aperire. Cic. 1. Tusc. 6. V. APERIO.
Rerum fontes non videre, & rivulos consectari, tardi ingenii est. Cic. 2. de Orat. 117. Rerum omnium omnes fontes animo & memoria continere. Cic. 1. de Orat. 94. V. CONTINEO.
Veritatis certus fons. Phædr. 3. 10.
Vitii & perjurii fons. Plaut. Truc. 2. 7. 51.
A fonte deductio rivorum. Cic. in Topic. 33.
Ex eodem fonte hæc omnia fluxerunt. Cic. 3. de Nat. Deor. 48.
Hauriant potius a fontibus, quam rivulos consectentur. Cic. 1. Acad. 7.
Patent vel inimicis fontes alicujus. Cic. pro Muren. 9.
Sitiunt fontes: proverbialis loquutio. Cic. 3. Q. frat. 1. Tibi quod rogas, quoniam ipsi fontes jam sitiunt, si quid habebo spatii, scribam.
Fons, gen. fem. apud Plaut. Stich. 5. 4. 26. Tibi propino decuma fonte, tu tibi inde. Lipsius ita corrigit. Tibi propino decem: affunde tu tibi inde. Sed vetus Grammaticus, Ter. Scaurus observavit fontem pro cratera, urna scil. esse femininum. Decuma fons itaque Ingens cratera. Inde autem est imperativus ab Indo, ĕre.
Fons baptismi. Ambros. de Sacram. Venisti ad fontem, ingressus es. In vas nempe baptizandi descendebant.
De Fonte Albudino, Egeriæ, Lolliano, Mercurii, atque Olei, V. Lex. Pitisc. Conf. AQUA.

Fontĭcŭlus, i. m. [πηγίδιον] dimin. Plin. lib. 31. cap. 10. Lacus est nitrosus exiliente e medio dulci fonticulo. Hor. 1. Serm. 1. 55.
—— magno de flumine mallem
Quam ex hoc fonticulo tantundem sumere.
Fonticulus, Ulcus cauterio excitatum ad derivandos humores, apud Medicos juniores.

Fontānus, Adj. [πηγαῖος] Quod ex fonte est. Plin. Fontanæ aquæ cyathos duos. Sic Columel. lib. 12. cap. 8. Ovid. 1. Fast. 269.

Fontălis, e. [κρηναῖος] Idem Plaut. Stich. 5. 4. 17. V. FONTINALIS.

Fontanālis, e. Idem. Vitruv. 8. 3. pr. Aquam (prope Romam) ab Camœnis fontanalem dixit, quæ erat ad portam Capenam. V. Juven. Sat. 3. v. 11. seq. & mox FONTINALIS.

Fontaneus, a, um. Idem. Solin. cap. 50. extr. Enydros exsudat, ut clausam in eo putes fontaneam scaturiginem. Innocent. de Cas. p. 239. Fontanea pars.

Fontinālis, e. Adj. ut Porta Fontinalis, sic dicta est Romæ, quæ alio nomine Capena dicitur, ob propinquitatem scaturientium fontium. Juven. 3. Sat. 11.
Substitit ad veteres arcus, madidamque Capenam. Conf. FONTANALIS. Liv. 35. 10. extr. Alteram (porticum) a porta Fontinali, ad Martis aram, qua in campum iter esset, perduxerunt. V. Rosin. Antiq. Rom. 4. 14.

Fontinālis, is, m. Deus antiquis dicebatur, qui fontibus præerat. Plaut. Stich. 5. 4. 17. Quid istud est provinciæ. ST. utrum Fontinali, an Libero imperium te inhibere mavis? Fontali hactenus lectum est, sed & trochaici versus dimensio, & Fontinalium sacrorum nomen, de quibus post, sic emendandum monent. Turnebus.

Fontinālia, Festo; Fontanalia, Varroni de L. L. 5. 3. Feriæ erant fontibus dicatæ, quibus & coronæ in fontes conjici, & putei coronari solebant. conf. Lex. Pitisc.

Fontĭcŏla, æ. c. Qui fontes adorat. Cyprian. in Vit. S. Cæs. Arel. conf. Cluver. Germ. Ant. 1. 34.

Fontĭgĕnæ, arum. f. pl. Musæ, Nymphæ. Mart. Capell. lib. 6. Carm. 1.
O sacra doctarum prudentia fontigenarum. conf. lib. 9. p. 308.

Fontĭger, a, um. Fontes habens. ut, Numen fontigerum, pro Neptuno, in ara, undis & aquis dicata Romæ apud Ferret. Mus. Lapid. p. 32.

Fons solis, [Κρήνη τοῦ Ἡλίου] in Cyrenaica sic dictus, quod Solis per cardines motu, calore & algore variatur. Meminere Diodorus, Arrianus, & Herodotus. Ovid. lib. 15. Met. 309.
—— medio tua corniger Ammon
Una die gelida est, ortuque, obituque calescit. Hermolaus duos fontes hujusce ingenii illic esse credidit, Plinii auctoritate motus. Jovis, inquit, Ammonis fons interdiu frigidus, noctibus fervet. In Troglodytis fons Solis appellatur dulcis, & circa meridiem maxime frigidus: mox paulatim tepescens, ad noctis media fervore & amaritudine infestatur. Hæc Plin. lib. 2. cap. 103. Sed V. Hard. conf. Sil. lib. 3. 669.

Fontēia [Φοντηΐα] Gens Romana nobilis. V. Gens, in Lex. Pitisc.
Fonteia, Vestalis virgo, Fonteii soror, cujus meminit Cicero in Orat. pro Font. 37. Prospicite (inquit) ne ignis ille æternus nocturnis Fonteiæ laboribus, vigiliisque servatus, sacerdotis Vestæ lacrymis extinctus esse dicatur.
C. Fonteius Crassus in Hispania, cum tribus hominum millibus prædatum profectus, locoque iniquo circumventus ab Hasdrubale, ad primos tantum ordines relato consilio, incipiente nocte (quo tempore minime expectabatur) per stationes hostium erupit. Frontin. Strat. 1. 5. 12.
P. Fonteius. Cic. pro Domo, 35. & 77.
Fonteius Capito. Hor. 1. Serm. 5. 32.
Fonteius Agrippa. Tacit. 3. Hist. 46.

Fonteiānus, a, um. Adj. Cic. de Arusp. Resp. 57. Fonteianum nomen Clodio adoptato inditum.

F O R

FOR. Forum, Fortuna, Fortunata. FOR. B. Forum boarium. FOR. COR. Forum Cornelii. FORD. Fordicidia. FOR. FEL. Fortunæ felici. FOR. I. Forum Julii. FOR. L. Forum Livii. FOR. PRIM. Fortunæ primogeniæ. FOR. RE. vel FOR. RED. Fortunæ reduci. FOR. T. Forum transitorium.

For, unde Faris, Vide FARIS. H. St.

Forāgo, ĭnis. f. Filum est, auctore Festo, quo textrices opus diurnum distinguunt: a Forando dictum.
Illud filum alterius coloris, quod mulier ponit in capite, vel in fine, vel in latere telæ, ad distinctionem, vel ornatum faciendum. In Guar. Veron. vocabulario. H. St.
Foragines puellarum. Symmach. 6. Epist. 97.

Fŏrāmen, ĭnis. n. [τρῆμα, τρύπημα, ὀπὴ] quasi Parvæ fores. Columel. de Arborib. cap. 8. Cavatum foramen. Cic. 1. Tusc. 47. Foramina illa, quæ patent ad animum a corpore, callidissimo artificio natura fabricata est. [Verbale est a v. FORO, eoque rejici debet.
Foramina naturæ leporum. Varro 3. de R. R. cap. 12.
Foramen auditus. Plin. lib. 10. cap. 70. Pisces quidem auditus nec membra habent nec foramina.
Foramen ad excrementa corporis. Plin. lib. 11. cap. 26.
Parva foramina. Lucret. lib. 4. 938.
Præclusa foramina. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Tenue foramen. Ovid. 4. Met. 123.

Foraminātus, a, um. Quod foramina habet. Sidon. 2. Epist. 2.
Foraminatus paries. conf. 3. Epist. 5.

Foraminōsus, [τρηματώδης] Quod foraminibus abundat. Calep.
Foraminosa caro. Tertul. de Patient. cap. 14.

Fŏrāria. V. FORUM.

Fŏras, [ἔξω, ἐκτὸς, θύραζε] Adv. ad locum, a Foris pro spectaculis, ut ait Servius; quasi Ad forum, inquit Perott. post Festum.
Ambulare foras. Plaut. Epid. 1. 2. 62. Adolescenti dic nostro herili filio, ne hinc foras ambulet.
Dari foras scripta mea nolo. i. e. Promulgari. Cic. 13. Att. 22.
Editus aer per os foras. Lucret. lib. 3. 123.
Ejecta foras anima. Lucret. lib. 4. 915.
Eminere foras. Cic. in Somn. Scip. 21.

Ire foras. Hor. 1. Epiſt. 7. 31.
Exire foras. Plaut. Caſin. 5. 2. 52.
Inde foras tacitus, præfiſcini, exeo hoc ornatu, quo vides.
Exire foras ex ædibus. Lucret. lib. 3. 773.
Locitare agellum foras. Ter. Adel. 5. 8. 26. Agelli hic ſub urbe eſt paululum, quod locitas foras. ubi Donatus, Foras dixit, locum pro perſona ponens: quaſi diceret, Neſcio cui alieno.
Præverti foras. Plaut. Amph. 4. 2. ſuppoſ. 2. 24. Fores enim clauſit, ne prævorteretur foras.
Proferre foras aliquid. Cic. pro Cœl. 57.
Projicere foras peſtem. Cic. 2. in Catil. 2.
Protrudi foras. Phædr. 5. 7.
Vadere foras. Phædr. 4. 17.
Vendere foras. Plaut. Stich. 1. 3. 66.
Vocari foras. Plaut. Capt. 1. 2. 69.

FŎRIS, [θύρηφι, ἐκτοσθε] Adv. in loco, vel de loco.
Foris & Domi, contraria. Cic. 1. Off. 76. Parvi enim ſunt foris arma, niſi eſt conſilium domi.
Extrinſecus & foris. Cic. 2. de Orat. 163.
Intus & Foris contraria. Cic. pro Sull. 17. Ille relictus intus, expectatus foris.
Ineſſe, & Foris petere, contraria. Cic. 3. de Fin. 24.
Foris occludere fores. Plaut. Moſt. 2. 1. 58.
Foris, pro Extra patriam. Juſtin. 2. 4. 20. Idem 31. 5. 8.
Foris eſt. Plaut. Merc. 1. 1. 18. Ter. Eun. 5. 4. 12.
Quæ dum foris ſunt, nihil videtur mundius. i. e. In publico.
Abſtrudere foris. V. ABSTRUDO.
Adjungere foris argumentum. Cic. 2. de Invent. 71. Aſſumptiva igitur tunc dicitur, quum ipſum ex ſe factum probari non poteſt, aliquo autem foris adjuncto argumento defenditur.
Aſſumi foris argumenta, & Ex ſua vi atque natura, contraria. Cic. 2. de Orat. 163.
Cœnare foris. Plaut. Stich. 1. 3. 36.
Deferre foris, pro eo quod Deforis dicunt. Cic. in Partit. 48. Illa vero indigent; nec eo dicuntur ſine arte, quod ita ſunt, ſed quod ea non parit oratoris ars, ſed foris ad ſe delata, tamen arte tractat, & maxime in teſtibus.
Effuſus foris. Plin. lib. 9. cap. 33.
Effutire aliquid foris. Ter. Phorm. 5. 1. 19.
—— verum iſthoc de nomine
Eo perperam olim dixi, ne vos forte imprudentes foris
Effutiretis, atque id porro aliqua uxor mea reſciſceret.
Eſt animus foris. Plaut. Merc. 3. 4. 2.
Quærere foris. Plaut. Bacch. 4. 4. 6. Cic. 5. Verr. 10.
Sapere foris. Ter. Heaut. 5. 1. 50.
A foris. Plin. lib. 17. cap. 24. Quoniam in ulcus penetrat omnis a foris injuria. V. AFORIS.
De foris in Vet. Lapide legitur.
E foris eſſe dicitur apud Plin. 17. 23. [Puto per errorem, E foris, pro A foris ſcriptum, & 23. pro 24. V. A foris.
Foris quandoque pro Paſſim uſurpatur. Cic. ad Q. frat. Foris valde plauditur: i. e. Non ſolum in ſenatu, ſed apud ceteros etiam. & in Epiſt. 1. Fam. 9. Quum ea contentio mihi magnum etiam foris fructum tuliſſet. In vulgus, idem alibi dixit, eadem ſententia. Ex P. Manut. commentario ad Q. frat.

FŎRINSĔCUS, Adv. [ἔξωθεν] Plin. lib. 13. cap. 22. Quoniam quarundam naturæ lignum omne corticis loco habent, hoc eſt forinſecus. Columel. lib. 8. cap. 3. Sed ab cohorte forinſecus prædictis feneſtellis ſcandulæ ſimiliter injungantur.

FORATH, [Φόραθ] Arabiæ oppidum. Plin. lib. 6. cap. 28. in deſcriptione Arabiæ. Deinde, inquit, eſt oppidum, quod Characenorum regi paret, in Paſitigris ripa, Forath nomine, in quod a Petra conveniunt, Characemque inde XII. M. paſſ. ſecundo æſtu navigant.

FORBEAM antiqui omne genus cibi appellabant, quam Græci φορβὴν vocant. Feſtus.

FORCEPS, ĭpis. [πυράγρα, καρκῖνος] tam m. quam f. ſecundum Priſcianum; (ſæpius tamen f. & rectius uti cenſet Voſſ. de Anal. 1. 17.) Inſtrumentum fabrile quo forvum, id eſt calidum tenetur. V. Feſtus. Virg. 4. Georg. 175.
—— verſantque tenaci forcipe ferrum. Columel. lib. 6. cap. 26. Deinde prius quam ferrum admoveas, duabus anguſtis ligneis regulis veluti forcipibus, apprehendere teſtium nervos.
Forcipes, quibus aliquid forbum tenemus, quaſi forbicapes. Ser. Vide FORFEX H. St. [Forte a Capite furcato, vel quod Furca capiat, Forceps pro Furceps dicitur. V. ANCEPS.
Auctorem & inventorem forcipis Cyniram commemorat. Plin. lib. 7. cap. 56.
Curva forceps. Ovid. 12. Met. 277.
Denticulatæ forcipes cancrorum. Plin. lib. 9. cap. 31. conf. Lex. Pitiſc. & mox FORFEX.

FORCILLO, āre. Plaut. V. Furcillo in FURCA.

FORCTIS, e. i. e. (Fortis) frugi & bonus, ſive validus. Feſt. conf. eundem in Sanates.

FORCTUS, a, um. Idem, apud Feſt. in Horctum. a Gr. ἑρκτὸς, munitus. Scalig. Horctem & Forctem legit. q. V. In XII Tab. Forcti, ſanatique idem jus eſto.

FORCŬLUS. V. FORICULUS.

FORDA, æ. f. [κυοφοροῦσα] Bos prægnans, a Ferendo dicta. Ovid. 4. Faſt. 631.
Forda ferens bos eſt, fœcundaque, dicta ferendo. Columel. lib. 6. cap. 24. Poſt unum coitum forda non admittit taurum. Servius in 2. Æn. 140. niſi error eſt, Fortam appellat.

FORDICIDIA Sacra, de quibus Varro 5. de L. L. 3. Fordicidia, inquit, a Fordis bobus dicta ſunt. Bos forda, quæ fert in ventre, quod ea die publice immolabantur boves prægnantes in curiis complures. a Fordis cædendis, Fordicidia dicta. Hæc & Hordicidia & Fordicalia dicta fuere, & 17. Cal. Maias celebrabantur. V. Feſt. & Ovid. 4. Faſt. 629. conf. Lex. Pitiſc.

FOREM, es, et. [γενοίμην] Verbum defectivum. Optativo modo, tempore præſenti, & præterito imperfecto, & Conjunctivo modo, tempore præterito imperfecto, Utinam, vel quum Forem, fores, foret. & plur. forent. i. e. Eſſem, eſſes, eſſet. Infinitivo, Fore i. e. Futurum eſſe. Ceteris caret. Plaut. Merc. 3. 4. 37. Quin percunctatus hominis quæ facies foret. Ter. Heaut. 2. 4. 2. Salluſt. in Jugurth. cap. 24. Nam ego quidem vellem, & hæc quæ ſcribo, & ea quæ antea in Senatu queſtus ſum, vana forent.
Jam jamque fore. Cic. 7. Att. 20. Mihi dubium non erat, quin ille jam jamque foret in Apulia.
Damno dedecorique foret ſibi. Hor. 1. Serm. 2. 53.
Noxiæ fore. Liv. 10. 19. pr. Siqua clades incidiſſet, deſertori magis quam deſerto noxiæ fore.
Fore, [ἔσεσθαι] ſignificationem habet participii quod eſt Futurum, una cum infinitivo Eſſe: idem eſt enim Fore, quod Futurum eſſe: ideo jungitur cum nomine, non cum participio. Hæc Valla lib. 1. Plaut. Capt. 3. 4. 44. Cic. 7. Fam. 8. Scripſit ad me Cæſar perhumaniter, nondum te ſibi ſatis eſſe familiarem propter occupationes ſuas, ſed certe fore.
Fore & eſſe. Cic. 3. de Orat. 227. Fore dicis, inquit, ego vero eſſe jam judico.
Audientem non fore dicto. Cæſ. 1. Bell. Gall. 39. Nonnulli etiam Cæſari nuntiabant, quum caſtra moveri, aut ſigna ferri juſſiſſet, non fore dicto audientes milites.
Affirmans fore ut aliquid accidat. Suet. in Domit. cap. 15.
Exiſtimo fore. Cic. 7. Att. 26. Dionyſio, dum exiſtimabam vagos nos fore, nolui moleſtus eſſe.
Expetendum fore. Cic. 3. Fam. 13. Quaſi divinarem tali in officio fore mihi aliquando expetendum ſtudium tuum.
Puto fore. Cic. 16. Att. 18. Nunquam putavi fore ut ſupplex ad te venirem.
Scio fore. Plaut. Aſin. 5. 2. 19. Cic. 1. Fam. 5. Spero fore ut contingat id nobis.
Spem habeo nihil fore aliter quam deceat. Cic. 6. Att. 3.
Ne ſpes quidem ulla oſtendatur fore melius. Cic. 11. Att. 11.
Video fore. Cic. 7. Att. 26. Sin erat bellum, ut video fore, meæ partes non deſiderabuntur.
Viſuros fore. Cic. pro Milon. 79. Spero multa vos, liberoſque veſtros in Repub. bona eſſe viſuros. In his ſingulis ita ſemper exiſtimabitis, vivo P. Clodio, nihil horum vos viſuros fore. Ubi ex vetuſto codice legitur Viſuros fuiſſe. Idem 5. Att. 21. Te ad me fore venturum.
Fore cum Poſſum. Gell. lib. 15. cap. 1. Siquid autem poſſet remedii fore, ut ne tam aſſidue domus Romæ arderent. Al. Ferri vel Fieri. [Gronov. ante Fore diſtinguendum putat. Ita Poſſet, pro Valeret accipiendum.

FORENSIS. V. FORUM.

FORES. V. FORIS.

FORETANI, Plinio Iſtriæ populi, de quibus meminit lib. 3. cap. 19.

FORĒTII, [Φορήτιοι] Latii populi, de quibus Plin. lib. 3. cap. 5.

FORFEX, ĭcis. f. [τομὸς, ψαλὶς] Servius ad 8. Æn. 453. Forfices ſunt quibus incidimus; Forcipes quibus aliquid forvum tenemus, quaſi forvi-capiens. Nam forvum eſt calidum. Unde & formoſos dicimus, quibus calor ſanguinis ex rubore pulchritudinem creat.
An Filum incidimus, & Forvum capimus? At Forpex qua inciditur pilus, in Voc. Guarini Veronenſis. H. St.
Alii quum legerunt uvam, ſiqua ſunt in ea vitioſa grana, forficibus amputant. Columel. lib. 12. cap. 43.
Forfex, Inſtrumentum chirurgicum, quo evelluntur dentes. Celſ. lib. 7. cap. 12. Dens hærens cum ſummo periculo evellitur, ac nonnunquam maxilla loco movetur. Paulo poſt, Tum ſi fieri poteſt, manu; ſin minus, dens forfice excipiendus eſt. Ac ſi exeſus eſt, ante id foramen vel linamento, vel bene accommodato plumbo replendum eſt, ne ſub forfice confringatur. Recta vero forfex ducenda eſt, &c. Galli vocant, *Un davier.* [Sed recte pridem emendate excuſi libri Forcipe exhibent. Confundi hæc ſolent. V. Heinſ. ad Ovid. 6. Met. 555.
Facta forfice ad id. Celſ. lib. 7. cap. 12. l. Forcipe.
Forfices etiam Vox militaris erat. V. Gell. 10. 9. Dicitur cum contraria cuneo acies inſtruitur, latioribus primis & apertis, ac paulatim in anguſtum deſinentibus. Uſus erat cuneum ſolvere & atterere. Veget. 2. 19. conf. Lex. Pitiſc. in voce Forceps. [Ita enim & hic ſcribendum eſt. V. Feſt. in SERRA.

FORFĬCŬLA, dimin. [ψαλίδιον] Plin. lib. 32. cap. 11. Elephanti locuſtarum generis nigri, pedibus quaternis, biſulcis. Præterea brachia duo, binis articulis, ſingulisque forficulis denticulatis. Hard. Forficibus. V. FORCEPS. Idem lib. 25. cap. 5. Inciſum forficulis.

FŎRI, orum. m. pl. [μεσόδμη, καταστρώματα] ſunt Tabulata navium, vel locus in navi aptior, qui iter navem perambulantibus præbet; ab eo quod inceſſus ferant, inquit Feſtus v. Forum. cui junge Serv. ad 4. Æn. 605. Cic. de Senect. 17. Ut ſiqui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, quum alii malos ſcandant, alii per foros curſitent, alii ſentinam exhauriant. conf. Non. 5. 104. & Tacit. 2. Hiſt. 35. 3. Virg. 6. Æn. 412.
—— laxatque foros, ſimul accipit alveo
Ingentem Æneam.
Forus in ſingulari dixit Ennius,
Multa foro ponens, ageaque longa repletur. Gell. lib. 17. cap. 19. de Arione, Stansque in ſummæ puppis foro, carmen quod orthium dicitur, voce ſublatiſſima cantavit.
Fori, Loca ſpectaculorum, & ut Feſtus l. c. dicit, Circenſia ſpectacula; h. e. Loca erecta, & tabulis compoſita in amphitheatro, e quibus populus ludos ſpectabat. Liv. 1. 56. V. omnino Lex. Pitiſc.
Fori, Parvi ſulci & oblongi in agris. Columel. lib. 10. cap. 92.
Anguſtoſque foros adverſo limite ducens
Rurſus in obliquum diſtinguas tramite parvo.

FŎRŬLI, orum. m. pl. dimin. [θυλάκια] Armariola, ſive Capſulæ, in quibus reponuntur libri. Suet. in Aug. cap. 31. Quicquid fatidicorum librorum Græci Latinique generis, nullis vel parum idoneis auctoribus, vulgo ferebatur, ſupra duo millia contracta undique cremavit, ac ſolos retinuit Sibyllinos, hos quoque delectu habito, condiditque duobus forulis auratis ſub Palatini Apollinis baſi. Juven. 3. Sat. 219.
Hic libros dabit & forulos, mediamque Minervam.

Foria, orum. n. pl. [ἀφοδεύματα ὑγρότερα] Stercora liquidiora, ut ait Nonius 2. 352. Unde Conforire verbum, quod vide ſuo loco.

Fŏrio, īre. Verbum quod Scholiaſtes Juvenalis 3. Sat. 38. interpretatur Ventrem deonerare, & Foras ejicere.

Foriolus, i. m. Qui foria facile emittit, ſoluti ſcilicet ventris; auctore Nonio. l. c. Laberius in Panilicis, Foriolus eſſe videris, in coleos cacas.

Fŏrĭca, æ. f. [ἀφοδευτήριον] Locus in quem alvi ſtercora dejicimus. Juven. 3. Sat. 38. ——inde reverſi
Conducunt foricas. Proprie de publicis dicitur, Latrina de privatis.

Foricarius, i. m. Scævol. l. quum quidam. D. de uſuris, Fiſcus ex ſuis contractibus uſuras non dat, ſed ipſe accipit: ut ſolet a foricariis, qui tardius pecuniam inferunt: item ex vectigalibus. Budæus tamen legit, a Fornicariis.

Foricula, **Foriculus**. V. foris, is. f.

Forina Dea, in Romanorum notis legitur FORIN. ROM. AR. D. D. Forinæ Romæ aras dedicavit. V. Sertor. Urſat. & infra Furina in fur.

Forinæ, arum. f. pl. Gruter. p. 9. 5. GENIO FORINARVM. Tubos ajunt & canales fuiſſe, per quos ſordes & foria, hoc eſt, liquidiora ſtercora ex urbe emittebantur.

Forinsecus, **Foris**, Adv. V. foras, Adv.

Fŏris, is. f. [θύρα] proprie Foramen eſt, unde Foro, are. Columel. lib. 8. cap. 17. Foribus exiguis cancelli. Sed frequentius Janua. Ter. Adel. 2. 3. 11. Sed quidnam foris crepuit? Ovid. 12. Epiſt. 150.
Conſtitit ad geminæ limina prima foris. Hor. 1. Serm. 2. 67. Excluſus fore.
Plaut. Foris noſtra, Valer. Max. Forem apertam dixit. H. St.
Forem, in accuſativo dixit Plaut. Caſ. 5. 2. 17. Forem obdo, ne ſenex me opprimeret. Cic. pro Cornel. Aperuit forem ſcalarum. Liv. 6. 24. Cum Lictor forem virga percuteret. Catull. 59. 168.
Raſilemque ſubi forem.
Obſerata fore. Apul. Met. 10. p. 248.
Fores pl. num. uſus frequentioris eſt, ut
Fores limenque carceris. Cic. 5. Tuſc. 80.
Fores in liminibus profanarum ædium januæ nominantur. Cic. 2. de Nat. Deor. 67. a Jano ſcil.
Cæcæ fores, Occultæ, paucis notæ. Virg. 2. Æn. 453. *Un huis de derriere.*
Duræ fores. Ovid. 2. Amor. 1. 22.
Accedere ad fores. V. accedo.
Adire ad fores. V. adeo.
Aperire fores. Cic. 3. Off. 38.
Aperire fores, proverbio dicebatur, Qui rei cujuſpiam ingreſſum, initiumque patefaceret. Plin. lib. 2. cap. 8. de ſignifero ſeu Zodiaco loquens, Obliquitatem ejus intellexiſſe, hoc eſt rerum fores aperuiſſe, Anaximander Mileſius traditur. Eraſmus.
Aperire fores amicitiæ. i. e. Amicitiam auſpicari. Cic. 13. Fam. 11. In omnibus novis conjunctionibus intereſt qualis primus aditus ſit, & qua commendatione quaſi amicitiæ fores aperiantur.
Aſſiſtere ad fores. V. assisto.
Auſcultare ad fores. V. ausculto.
Claudere fores cubiculi. Cic. 5. Tuſc. 58.
Clauſit amica fores. Ovid. 2. Amor. 1. 17.
Concuſſæ fores. Ovid. 1. Amor. 6. 50.
Conſertæ fores. Ovid. 1. Amor. 6. 74.
Effringere fores. Cic. pro Cœl. 38.
Excedere foribus. Ovid. 4. Met. 85.
Excluſus fore. Hor. 1. Serm. 2. 67.
Expaſſæ repente delubri fores. Tacit. 5. Hiſt. 13.
Moliri fores. Tacit. 1. Ann. 39. Concurſuque ad januam facto, molitur fores.
Obditæ fores ferratis trabibus. V. obdo.
Obſerare fores. Juſtin. 19. 3. 12.
Operiri fores juſſit. Tacit. 3. Ann. 15.
Pulſare fores. Ovid. 5. Met. 448.
Percutere fores. V. percutio.
Reſerare fores. Ovid. 10. Met. 384.

Forĭcŭla, æ. f. [θυρίον] dimin. a Foribus. Varro 1. de R. R. cap. 59. Et ideo oporothecas qui faciunt, ad Aquilonem ut feneſtras habeant, atque ut aere perflentur, curant, neque tamen ſine foriculis: ne quum humorem amiſerint, pertinaci vento vieta fiant.

Foriculus, Deus putabatur qui foribus præerat: ſicut Cardinea, Dea quæ cardinibus: Limentinus, Deus qui limini. Al. Forculus. V. Lex. Pitiſc.

Forma, æ. f. [εἶδος, ἰδέα, μορφή, τύπος] Facies cujusque rei, quæ immobilis eſt & naturalis, inquit Donatus ad Andr. 1. 1. 92. Plaut. Pœn. 5. 2. 154. Formam quidem hercle verbis depinxiſti mihi. Ter. Hec. 4. 1. 57. Forma in tenebris noſci non quita eſt. Cic. 1. de Nat. Deor. 47. Suam quodque animal formam & ſpeciem diligit.
Forma & quaſi naturalis nota cujusque. Cic. 3. de Orat. 113.
Animalis forma. Lucret. lib. 5. 142.
Animantium forma, & hominis figura. Cic. 1. de Nat. Deor. 48.
Cognitio formarum ex pictura. Cic. 6. Verr. 123.
Figura formæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 91.
Hominis forma. Cic. pro Flacc. 12.
Imagines formæ notæ, ſimulacra. Auct. ad Heren. lib. 3. 29.
Litterarum formæ. Quintil. lib. 1. cap. 1. Neque enim mihi illud ſaltem placet, quod fieri in plurimis video, ut litterarum nomina & contextum prius quam formas pueri diſcant.
Species formæ. Cic. 5. Tuſc. 114.
Appoſita ad dignitatem forma, ſpecies & ſtatura. Auct. ad Heren. 4. 60.
Diſſimilis forma. Tacit. 2. Ann. 39. Nam ætate & forma haud diſſimili in dominum erat.
Eburneæ formæ litterarum. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Humana forma. Quintil. lib. 7. cap. 4. Epicurus humanam deo formam, locumque inter mundos dedit.
Impares formæ. Hor. 1. Carm. 33. 11.
Mala forma. V. malus.
Mendax forma. Ovid. 3. Met. 439.

Nuda forma. Ovid. 4. Met. 346.
Rotunda forma ullam negat eſſe pulchriorem Plato. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.
Terribiles formæ nocturno tempore viſæ. Cic. 1. de Divin. 18. De prodigiis noctu in cælo viſis, aut diris forſan animalibus. conf. ad finem h. v.
Virilis forma. Ovid. 4. Epiſt. 76.
Capere alicujus formam. V. capio.
Cælator ahenæ formæ. Propert. 4. 2. 61. De ſtatuario.
Detrahere aliquid formæ. Quintil. lib. 1. cap. 10. Quicquid formæ quadrati detraxeris, amplitudine quoque peribit.
Exprimere formam, quam mente acceperis. Quintil. lib. 2. cap. 7.
Facere formam alicujus. Cic. in Orat. 9. Nec vero ille artifex quum faceret Jovis formam, aut Minervæ, contemplabatur aliquem, e quo ſimilitudinem duceret: ſed ipſius in mente inſidebat ſpecies pulchritudinis eximia quædam, quam intuens, in eaque defixus, ad illius ſimilitudinem, artem & manum dirigebat. Phidiam intelligit, qui egregiam illam Jovis & Minervæ formam ex ebore finxit. Proprie autem loquutus eſt. Non enim materiam, ſed formam artifices faciunt: ut faber non ligna, ſed lectum & menſam facit; & ſtatuarius non marmor, ſed hominem & equum e marmore.
Fingitur in omnes formas. Ovid. 14. Met. 685.
Fit minor annis forma. Ovid. 2. de Arte Am. 113.
Fucata formam. Lucan. lib. 10. 137.
Immutata forma. V. immuto.
Indutæ forma hominum belluæ. V. induo.
In formis aliis dignitas ineſt, aliis venuſtas. Cic. 1. Off. 107.
Novi formam. V. nosco.
Removeatur a forma omnis viro non dignus ornatus. Cic. 1. Off. 130.
Forma, Pulchritudo. Ter. Eun. 2. 3. 81. Virg. 11. Æn. 70.
Cui neque fulgor adhuc, necdum ſua forma receſſit.
Veteres, inquit Donatus, in Phorm. 1. 2. 58. Ignem & calorem quendam, quaſi fervorem, dixerunt formam: & ideo fornaces, forcipes, formam, & formoſos: ex quibus ignis amoris exoritur. conf. infra ex Feſto.
Clariſſima forma. Ovid. 4. Met. 793.
Conſpicuus forma. V. conspicuus.
Decora forma. Ovid. 2. Met. 773.
Divitior forma. Ovid. 6. Met. 452.
Egregius forma juvenis. Virg. 6. Æn. 861.
Inſignis forma. Virg. 5. Æn. 295.
Laudatiſſima forma. Ovid. 19. Epiſt. 131.
Præſtantiſſima forma. Ovid. 15. Met. 130.
Perfectiſſima forma. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Pulcherrima forma. Virg. 1. Æn. 76.
Quarum, quæ forma pulcherrima, Deiopeiam
Connubio jungam ſtabili, propriamque dicabo.
Quotidianæ formæ. Ter. Eun. 2. 3. 6. Tædet harum quotidianarum formarum. Pro Puellis paſſim Formas dicunt poetæ, nimirum ut Galli *Beautez*. V. Burm. ad Quintil. Decl. 15. p. 307.
Candor formæ. Ovid. 1. Met. 743.
Decus eximium formæ. Stat. 1. Achil. 290.
Dignitas formæ coloris bonitate tuenda eſt. Cic. 1. Off. 130.
Dotes formæ. Ovid. 16. Epiſt. 305.
Gratia formæ. Ovid. 7. Met. 44.
Pulchritudo formæ. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Veneratio formæ. Juſtin. 5. 2. 5.
Forma & ſpecies liberalis. Cic. pro Cœl. 6.
Bona forma. Ter. And. 1. 1. 92. Interea inter mulieres quæ ibi aderant, forte unam aſpicio adoleſcentulam, forma. so. bona fortaſſe. V. bonus.
Egregia forma. Ter. And. 1. 1. 45.
Interea mulier quædam abhinc triennium
Ex Andro commigravit huic viciniæ,
Inopia & cognatorum negligentia
Coacta, egregia forma, atque ætate integra.
Eximia forma puer. Cic. 5. Tuſc. 61.
Eximiæ correptus imagine formæ. Ovid. 4. Met. 675. al. Viſæ formæ.
Fugax forma. Sen. Hippol. 6.
Honeſta & liberalis forma. Ter. And. 1. 1. 95. Et quia erat forma præter ceteras honeſta & liberali.
Indigna eſt pigro forma perire ſitu. Ovid. 2. Amor. 3. 14.
Luculenta forma. V. luculentus.
Neglecta forma. Ovid. 1. de Arte Am. 500.
Nitida forma picturæ. V. niteo.
Stata & uxoria forma. Gell. lib. 5. cap. 11. Inter enim pulcherrimam feminam & deformiſſimam media quædam forma eſt, quæ a nimiæ pulchritudinis periculo, & a ſummo deformitatis odio vacat: qualis a Quinto Ennio in Menalippa, perquam eleganti vocabulo Stata dicitur, quæ neque κοινὴ, id eſt communis, futura ſit, neque ποινὴ, id eſt pœna, quam formam modicam & modeſtam Favorinus non mehercule inſcite appellat uxoriam. Ennius autem in iſta, quam dixi, tragœdia, eas fere feminas ait incolumi pudicitia eſſe, quæ ſtata forma forent.
Superba forma. Ovid. 21. Epiſt. 33.
Virginea forma puer. Ovid. 3. Met. 607.
Adjuvare formam cura. V. adjuvo.
Auferre formam. V. aufero.
Laudare formam alicujus. Cic. 1. Fam. 9. Ex Terentio.
Laudata forma. Ovid. 15. Epiſt. 131.
Perdere formam. V. perdo.
Polluere formam. Tibul. lib. 1. 9. 17.
Populabitur ætas formam. Ovid. de Medicam. faciei, 45.
Superbire forma. Ovid. 3. de Arte Am. 103.
Forma dei munus, formâ quota quæque ſuperbit?
Tangi forma. Ovid. 10. Met. 614.
Nec forma tangor, poteram tamen hac quoque tangi.
Forma, eſt Delineatio futuri ædificii. Cic. 2. Fam. 8. Ut ex tuis litteris, quum formam Reipublicæ viderim, quale ædificium futurum ſit, ſcire poſſim. Budæus. Auſon. Moſell. 298.
Pandere tectonicas per ſingula prædia formas. Architecti

 Ichno-

Ichnographias vocant. V. Plutarch. in Marcell. p. 313. Formam ſcribere dixit Plin. 9. Epiſt. 39. V. Buchner. ad loc.
Forma, metaphorice pro Effigie vel idea. Cic. 1. Off. 14. Formam quidem ipſam, Marce fili, & tanquam faciem honeſti vides. Idem 2. de Fin. 44. Et quas ἰδέας Græci vocant, Cic. in Topic. Formas appellat.
In brevem formam contrahi. Ovid. 5. Met. 457.
Ad formam. Plin. lib. 9. cap. 23.
Innumerabiles pæne ſunt formæ figuræque dicendi, ſpecie diſpares, genere laudabiles. Cic. 3. de Orat. 31.
Exprimere quandam formam, figuramque dicendi. Cic. 2. de Orat. 98.
Formæ ſententiarum & orationis. Cic. in Brut. 69. Ornari orationem Græci putant, ſi verborum immutationibus utantur, quos appellant τρόπους: & ſententiarum orationisque formis, quæ vocant σχήματα. Ipſe Cicero alibi Sententiarum ornamenta, & lumina, & in Bruto 140. Conformationes vocavit.
Formæ vero quædam ſunt orationis, in quibus ea concinnitas ineſt, ut ſequatur numerus neceſſario. Cic. in Oratore 127. H. St. No. 220. Verburg.
Forma honeſtatis & ſimilitudo. Cic. 5. de Fin. 69.
Ingenii forma admodum impolita & plane rudis. Cic. de Clar. Orat. 294.
Ingenii forma lucebat, & exercitatione perfecta erat. Cic. de Clar. Orat. 327.
Latrocinii in formam. Liv. 2. 49. Res proxime in formam latrocinii venerat. Vetera exemplaria ſcripta non habent præpoſitionem IN.
Laudationum, ſcriptionum, hiſtoriarum, & ſuaſionum formæ. Cic. in Orat. 37.
Officii forma. Cic. 1. Off. 103.
Propoſiti operis forma. Paterc. 1. 16. 1. & 2. 66. 3. conf. Idem 2. 49. 1. & 2. 96. 3. i. e. Scriptionis modus.
Rerum publicarum forma. Cic. 6. Att. 3.
Senatusconſulti forma ultimæ neceſſitatis. Liv. 3. 4. extr. Tantum terrorem incuſſere Patribus, ut, quæ forma Senatusconſulti ultimæ ſemper neceſſitatis habita eſt, Poſthumio alteri Conſulum negotium daretur, videret ne quid detrimenti Reſp. caperet.
Temporum & Reipub. forma. Cic. 3. Fam. 11.
Tyrannorum habetis formam & ſpeciem ipſam. Cic. de Lege Agr. 2. 32.
Forma, Species apud oratores. Quintil. lib. 7. cap. 5. Abdicationum formæ ſunt duæ: altera criminis perfecti, altera imperfecti, &c.
Scelerum omnes comprehendere formas. Virg. 6. Æn. 626.
Forma, Regula. Virg. 6. Æn. 615.

—— ne quære doceri,
Quam pœnam, aut quæ forma viros, fortunave merſit.

Ubi Servius; Forma, Regula; ſingulis enim ſceleribus ſtatuta ſunt ſupplicia ex more Romano, quem ſequitur.
Cenſualis forma, Qua cavebatur ut agri in cenſum referrentur. Ulp. in l. Forma. D. de Cenſibus.
Jurisdictionis forma. Calliſtratus in l. Divus Pius. D. ad legem Corneliam de falſis, Si plus eos meruiſſe videatur quam ex forma jurisdictionis pati poſſint, &c.
Formæ dicuntur Conſtitutiones & reſcripta principum, unde dictæ Formales & Formatæ epiſtolæ.
Provinciæ forma, ſignificat Fines & contributa loca. Ulpian. in l. Relegatorum. D. de interdictis & relegatis, In inſulam relegare Præſides provinciarum poſſunt: ſic tamen ut ſiquidem inſulam ſub ſe habeant, id eſt ad ejus provinciæ formam pertinentem, quam adminiſtrant, etiam ſpecialiter inſulam adſignare poſſunt, inque eam relegare. V. Redigere in formulam prov. in FORMULA.
Forma, apud Columel. In qua exprimitur caſeus, lib. 7. cap. 8. de conficiendo caſeo, Liquor in fiſcellas, aut in calathos vel formas transferendus eſt. Ibid. Vel manu figuratur, vel buxeis formis exprimitur. conf. FORMELLA.
Forma, Monetarium vocabulum. *Un moule.* Plin. lib. 36. cap. 22. Ex iis formæ fiunt, in quibus æra funduntur. Forma dicitur tum Signaculum archetypum, tum ipſe Nummus: quemadmodum Formas quinarias, denarias, Lamprid. pro Nummis quinariis, denariis, hoc eſt quinos denosque aureos valentibus, dixit. V. Salmaſ. ad Alexandr. Lampr. & Trebell. Poll. in XXX Tyrann. Sen. Epiſt. 34. extr. Omnia facta dictaque tua inter ſe congruant & reſpondeant ſibi, & una forma percuſſa ſint.
Formæ ſutorum. Hor. 2. Serm. 3. 106.

Siquis emat citharas, emptas comportet in unum,
Nec ſtudio citharæ, nec Muſæ deditus ulli;
Si ſcalpra & formas, non ſutor, &c.

Forma calcei cervicem percuſſit. D. ad l. Aquiliam. l. 5. §. Sed etſi, &c. conf. l. 13.
Capaciſſima forma. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Accipere formam aratri dicitur ulmus. Virg. 1. Georg. 170.

Continuo in ſilvis magna vi flexa domatur
In burim, & curvi formam accipit ulmus aratri.

i. e. Formatur in aratrum, ab ipſo ſcilicet artifice.
Accipere formam recte loquendi. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Dare formam loquendi. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Habere formam ſuadendi. Quintil. lib. 3. cap. 4.
In formam cadere. V. CADO.
Per litteras vel formas diſtinguere. Columel. lib. 7. cap. 9. Sive per litteras, ſive per formas unumquemque fetum cum matre diſtinguat.
Forma ſignificat modo Faciem cujusque rei: modo Calidam, ut quum exta quæ dantur, deforma appellantur: & Cato ait de quodam ædificio æſtate frigido, hieme formido. Item Forma appellatur Puls miliacia ex melle. Hæc Feſtus. De priori ſignificatu conſentit Donat. cujus verba ſupra leguntur V. Forma, Pulchritudo. Poſterioris nusquam alibi mentio fit.
Formæ, pro Ordinibus & decuriis quibusdam intelliguntur. l. Scriniis. C. de palatin. lib. 12. Ex Pyrrho.
Formæ etiam vocantur Structiles rivorum canales, quibus aqua ducitur; quo ſenſu Aquas formarum dixit Caſſiod. Var. 3. Epiſt. 31. & 53. Roma formarum inundatione ditiſſima. V. Fabret. de Aquæduct. p. 20. & Pallad. 9. 11. conf. Lex. Pitiſc.
De Forma Trajana V. auctores in Lex. ſupradict.

Denique vox Forma aliquando meris periphraſibus poeticis inſervit. Virg. 7. Æn. 18.

—— ac formæ magnorum ululare luporum.

conf. Drakenb. ad Sil. 15. 86. & ſupra ex Cic. 1. de Divin. 18.

FŎRMŬLA, æ. f. dimin. Parva forma. Plaut. Perſ. 2. 2. 47.

Tempori hanc vigilare oportet formulam atque ætatulam.

Formula dicendi, pro Stilo & ratione loquendi. Cic. de Opt. gen. Orat. 20.
Nota cujusque generis & formula. Cic. in Orat. 75.
Cantor formularum. V. Cantor in CANO.
Componere certam quandam formulam diſciplinæ. Cic. 1. Acad. 17.
Conſtituere formulam, quam ſequamur. Cic. 3. Off. 29. Formula quædam conſtituenda eſt: quam ſi ſequemur in comparatione rerum, ab officio nunquam recedemus.
Scribere formulam aliquam de re aliqua. Varro 1. de R. R. cap. 18. De familia, Cato dirigit ad duas metas, ad certum modum agri, & genus ſationis, ſcribens de olivetis, & vineis, ut duas formulas. Unam, in qua præcipit quomodo olivetum agri jugerum CCXL, inſtruere oporteat, &c.
Formulam alicui ſcribere; quod vulgo dicitur Libellum mittere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Colaphum, inquit, tibi ducam, & formulam ſcribam, quod caput durum habeas. [i. e. Actionis formulam intendam, Dicam impingam, ut recte Turneb. expoſuit.
Formulæ, ſunt Legum & inſtitutorum certæ conceptiones, ſive comprehenſiones, quibus ſic actiones hominum, ut opera artificum, formulis quibusdam diriguntur.
Præſcriptum aliquod aut formulam exprimere. Cic. in Orat. 36. i. e. Regulam generalem, qua poſſimus omnia quæ ſunt ejusdem generis intelligere.
Redigere in formulam provinciæ. Paterc. lib. 2. cap. 38. pr. Haud abſurdum videtur, paucis percurrere, quæ cujusque ductu gens ac natio redacta in formulam provinciæ, ſtipendia pacta ſit. Idem auctor, In formam pæne ſtipendiariæ redigeret provinc. lib. ejusd. cap. 97. extr. Conf. Suet. Jul. cap. 25. V. in PROVINCIA.
Cenſendi formula. Liv. 4. 8.
Cognitionis formula. Liv. 40. 12. extr. Vis hanc formulam cognitionis eſſe, ut uter timuerit, ne alter videretur dignior regno, is conſilium opprimendi fratris judicetur cepiſſe?
Deditionis formula. Liv. 1. 38. pr. Deditos Collatinos ita accipio, eamque deditionis formulam eſſe, Rex interrogavit, Eſtisne, &c. Hic eſt Ritus deditionis & Verba ſolennia, quibus deditio peragitur.
Fiduciæ formula. Cic. 7. Fam. 12. Ubi porro illa erit formula fiduciæ, ut Inter bonos bene agier oportet. h. e. Lex fiduciaria, inquit interpres. Formula enim pro Lege & inſtitutione ponitur.
Norma juris, aut judicii formula. Cic. 2. de Orat. 178. Plura enim multo homines judicant odio, aut amore, aut cupiditate, aut iracundia, aut dolore, aut lætitia, aut ſpe, aut timore, aut errore, aut aliqua permotione mentis; quam veritate, aut præſcripto, aut juris norma aliqua, aut judicii formula, aut legibus.
Pacti & conventi formula. Cic. pro Cæcin. 51. Quæ lex, quod Senatusconſultum, quod magiſtratus edictum, quod fœdus aut pactio, quod teſtamentum, quæ judicia, aut ſtipulationes, aut pacti & conventi formula, non infirmari aut convelli poteſt, ſi ad verba rem deflectere velimus; conſilium autem eorum qui ſcripſerunt, & rationem relinquamus?
Poſtulationum formulæ uſitatæ. Cic. 4. Verr. 147.
Sponſionis formula. Cic. pro Roſc. Com. 12.
Teſtamentorum formulæ. Cic. 1. de Orat. 180.
De Fœderibus & pactis gentium, ſæpe hac voce utitur Liv. ut 26. 24; 32. 33; 38. 9; 44. 16; &c
Cadere formula. Quintil. lib. 3. cap. 6. V. Excidere formula.
Componere ſtipulationum & judiciorum formulas. Cic. 1. de Legib. 14.
Conſtituta jura & formulæ de omnibus rebus. Cic. pro Roſc. Com. 24.
Edita formula damni dati. Plin. lib. 9. cap. 59.
Excidere formula, apud Suet. in Claud. cap. 14. idem ac Cadere cauſa, vel formula, quod vide in CADO.
Intendere formulam, ſignificat quod alio loco expoſitum eſt, Dicam impingere, vel Dictare actionem. Suet. in Vitell. cap. 7.
Protulit de dolo malo formulas Aquilius. Cic. 3. Off. 60.
Tenet hæc formula multos. Hor. 2. Serm. 3. 45.

—— hæc magnos formula reges
Excepto ſapiente tenet.

FŎRMULARIS, vide FORMALIS. H. St.
FORMULARIUS, i. m. Qui formulas tractat & dictat vel ſcribit aliis. Quintil. lib. 12. cap. 3. extr. Quorum alii ſe ad album ac rubricas transtulerunt; & formularii, vel, ut ait Cicero, Leguleii quidam eſſe maluerunt.
FŎRMACEUS, a, um. Plin. 35. 14. §. 48. Quid? non in Africa Hiſpaniaque ex terra parietes, quos appellant formaceos, quoniam in forma circumdatis utrimque tabulis inferciuntur verius quam inſtruuntur, ævis durant? Male quidam hic legunt Fornaceos. V. Iſidor. 15. 9.
FORMŌSUS, Adj. [εὔμορφος, εὐειδής, εὐσχήμων] Pulcher. Cic. 1. de Nat. Deor. 80. Quotus enim quisque formoſus eſt. Virg. 2. Ecl. 1.

Formoſum paſtor Corydon ardebat Alexim.

Cic. 3. Verr. Mulierum nobilium & formoſarum gratia.
Formoſus & Deformis, contraria. Cic. 1. de Invent. 35.
Formoſus & pulcher. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.
Acies formoſa. V. ACIES.
Adonis formoſus. V. ADONIS.
Annus formoſiſſimus. Virg. 3. Ecl. 57.
Boves formoſæ. Ovid. 1. de Arte Am. 296.
Comæ formoſæ. Ovid. 1. Amor. 14. 31.
Dies formoſus. Ovid. 15. Epiſt. 124.
Mulier formoſa. Hor. de Arte Poet. 4.
Os formoſum. Ovid. 3. Met. 461.
Puella formoſa. Tibul. lib. 1. 1. 55.
O formoſe puer. Virg. 2. Ecl. 17.
Virgines formoſæ. Cic. 2. de Invent. 2.
Vultus formoſus puellæ. Al. Formoſæ vultus puellæ. Ovid. 2. Amor. 1. 37.
Compar. Hedera formoſior alba. Virg. 7. Ecl. 38.

Superl.

Superl. Formoſiſſimus ætatis ſuæ Alcibiades. Nep. 7. 1. 2.

FORMOSŬLUS, Adj. dimin. Varro apud Nonium in dictione Strabones, Formoſula uxor. Non. 1. 109. Hieron. Epiſt. 47. cap. 4. pro Amaſio poſuit. Iſte formoſulus tuus, quia cito ſeneſcunt mulieres, vel ditiorem reperiet vel juniorem.

FORMŌSE, Adv. Apul. 5. Met. p. 68. Edit. Elmenh. Videt Cupidinem, formoſum deum, formoſe cubantem. Et lib. 6. p. 183. Venus ſuavi muſicæ ſuppari greſſu formoſe ſaltavit.
Compar. Surgere formoſius arbutus, dicitur Propert. 1. 2. 11.
Superl. Formoſiſſime qui formas omnia. Auguſt. Confeſſ. 1. 7.

FORMOSĬTAS, ātis. f. [εὐμορφία] Cic. 1. Off. 126. Idque poſitum eſt in tribus rebus, formoſitate, ordine, ornatu ad actionem apto. De decoro loquitur.

FORMĀLIS, e. [ἀπλῶς] Suet. in Domit. cap. 13. Pari arrogantia, quum procuratorum ſuorum nomine formalem dictaret epiſtolam, ſic cœpit, Dominus & Deus noſter ſic fieri jubet. Formalem, i. e. Ex formula.
Vide & Torr. Ego Formularem legendum puto. H. St. Priora hujus Annotationis verba cultro reſecta ſunt.
Formalis temperatura æris. Plin. lib. 34. cap. 9. Appellatur etiamnum & formalis temperatura æris tenerrimi, quoniam nigri plumbi decima portio additur, &c.
Formale pretium. Ulp. in l. In lege falcidia hoc. D. Ad legem falcidiam. Corpora, ſiqua ſunt in bonis defuncti, ſecundum rei veritatem æſtimanda erunt, hoc eſt ſecundum præſens pretium; nec quicquam eorum formali pretio æſtimandum eſſe, ſciendum eſt. ubi V. Interpp.

FORMĀLĬTER, Adv. Et

FORMĀLĬTAS, ātis. f. Philoſophis & Juriſconſultis uſitatæ voces.

FORMĀBĬLIS, e. Idem ac Formalis. Prudent. Apoth. 1034.
Solus homo meruit Domini formabile dextra
Os capere.

FORMASTER, Qui formoſum aut calentem hominem imitatur. Nam Formus eſt Calidus lingua Latina; unde & Formoſus. Verſiculus eſt antiquus, apud Feſtum in Obſtrudant.
Aut hic lætaſter aut formaſter frigidus. Ex Turneb. 12. 4. conf. Iſidor. 20. 13.

FORMUS, a, um. Calidus, ut, Formis calamiſtris vibrare cæſariem. Arnob. l. 2. p. 72. V. ibi notas Canteri p. 12. & Schotti Obſerv. 10. 13. & Formucalis ex Feſto.

FORMELLA, æ. f. dimin. In culinario inſtrumento vas ad formam piſcis effigiatum, apud Apic. 9. 11. In formella piſcem formabis. V. FORMA.

FORMO, [μορφόω, σχηματίζω] āre. Cic. 4. Acad. 118. Parmenides ignem, qui moveat terram, quæ ab eo formetur. Plin. lib. 10. cap. 63.
Formata in offam. Columel. lib. 6. cap. 25. Poteſt etiam cum arida fico & ervo conteri herba ſantonica, & formata in offam, ſicut ſalviatum demitti.
Claſſem formare, Ædificare. Virg. 9. Æn. 80.
Tempore, quo primum Phrygia formabat in Ida
Æneas claſſem.
Imaginem formare. Cic. pro Sext. 18.
Quæ inter ſe diſcrepant, iiſdem præceptis atque in una inſtitutione formari non poſſunt. Cic. 3. de Orat. 31.
Ad ſtudium formare aliquem. Virg. 3. Georg. 163.
In muliebrem figuram, habitumque formari. Cic. 4. Verr. 27.
Animos judicum in eum, quem volumus habitum formare, & velut transfigurare. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Capillos lapſos formare. Propert. lib. 1. 3. 23.
Carmen formare, epiſtolam, orationem alieno ingenio; quod noſtrates dicunt *chifrare, facere fabricari.* Suet. in Domit. cap. 20.
Conſuetudinem formare exercitationis aſſiduitate. Cic 1. Acad. 20. Morum autem putabant ſtudia eſſe, & quaſi conſuetudinem, quam partim exercitationis aſſiduitate, partim ratione formabant.
Corpora ad quoſdam membrorum flexus formari niſi tenera non poſſunt. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Diſciplinam formare. Quintil. lib. 4. in prol. Ut tui, meique filii diſciplinam formare ſatis putaremus.
Gaudia formare tacita mente. h. e. Imaginari, cogitare, ſibi fingere. Ovid. 3. Amor. 7. 63.
Aliquem formare dictis. Ovid. 3. Met. 288.
Talibus ignaram Juno Cadmeida dictis
Formarat. i. e. Informarat, inſtruxerat.
Mentes formandæ ſtudiis. Hor. 3. Carm. 24. 54.
Mores juventutis formare. Plin. in Paneg. cap. 47. pr.
In mores alicujus ſe formare. Liv. 1. 21. Et quum ipſe ſe homines in regis, velut unici exempli, mores formarent. Sic
Aliquem formare in ſuos mores. Liv. 3. 36. pr.
Orationem formare, eamque variare & diſtinguere, oratoris eſt. Cic. 2. de Orat. 36.
Oratio exercitatione & ſtilo formanda nobis eſt. Cic. 3. de Orat. 88.
Pueri formantur atque animantur. Cic. 2. de Divin. 86. Perinde utcunque temperatus ſit aer, ita pueros orientes animari atque formari, ex eoque ingenia, mores, animum, corpus, actionem vitæ, caſus cujusque eventusque fingi.
Studia alicujus formare. Quintil. in procem. lib. 1.
Verba recte formare. i. e. Proferre & eloqui. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Verba, ut molliſſimam ceram, fingere & formare. Cic. 3. de Orat. 175.
Verba præterito tempore varie formari, prima perſona o littera terminata, ipſa analogia confitetur. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Verba, quæ formari nulla ſimilitudine poſſunt. Cic. 2. de Orat. 359. de Memoriæ arte.
Formare, Miniſtrare thema & argumentum. Suet. in Aug. cap. 89. Ne Græcarum quidem diſciplinarum leviore ſtudio tenebatur: in quibus & ipſis præſtabat largiter. Paulo poſt, Non tamen ut aut loqueretur expedite, aut componere aliquid auderet. Nam & ſiquid res exigeret, Latine formabat, vertendumque alii dabat. conf. in partic. FORMATUS.
Utimur hoc verbo de iis qui fingunt aliquid & ſimulant. ut Hor. de Arte Poet. 125.

Si quid in expertum ſcenæ committis, & audes
Perſonam formare novam.
Eſt etiam Deſcribere, delineare; ut architecti opera, quæ extructuri ſunt, in charta ante depingunt. V. Buchner. ad Plin. 9. Epiſt. 39. n. 5.
Uſurpatur etiam hoc verbum de Nummis ſignandis. V. Salmaſ. ad Hiſt. Aug. p. 218. & 321.

FORMĀTUS, Partic. [μεμορφωμένος] ut, Ad morem Dialecticorum formata concluſio. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Formatus pro Informatus, edoctus. Juſtin. 18. 3. 10.
In admirationem formatus. h. e. Admirationem ſimulans, admirari ſe fingens. Suet. in Claud. cap. 37.
Notiones deorum in animis noſtris formatæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 16.
Signum formatum e marmore. Ovid. 3. Met. 419.
Sermo hac de re formatus, inventus eſt in Neronis ſcrinio. Suet. in Neron. cap. 47. V. in ipſo verbo.
In animo ea formata habemus, quæ nunquam vidimus. Cic. 2. de Divin. 138.

FORMĀTIO, ōnis. f. Vitruv. præf. lib. 2. Formationem puto probandam. conf. eund. 3. 1. & 5. 1. Sen. Epiſt. 117. Minut. Fel. p. 124. & Mart. Capel. 2. p. 58. & 9. p. 312.

FORMĀTOR, ōris. m. [εἰδοποιός, κατηχητής] Qui inſtruit & format: ut, Formator animi. Columel. in præf. lib. 1. Formator morum. Plin. lib. 8. Epiſt. 23. pr. Formator univerſi. Sen ad Helv. cap. 8.

FORMĀTRIX, īcis. f. Tertul. de Monog. cap. 17. Regina tantæ civitatis formatrix. Claud. Mamert. de Statu animæ 1. 16. Accede formatrici formæ, quo poſſis eſſe formoſior.

FORMĀTŪRA, æ. f. [μόρφωσις] Lucret. lib. 4. 557.
Servat enim formaturam, ſervatque figuram. Ibid. 552.
& Arnob. lib. 2. p. 59.

FORMĀMENTUM, i. n. Lucret. lib. 2. 17.
—— omnia principiorum
Formamenta queunt in quovis eſſe nitore. i. e. Simulacra & formationes, in quas formantur & transmutantur prima principia.

FORMIÆ, arum. pl. [Φορμίαι] Campaniæ urbs, ſedes olim Læſtrygonum, quorum memoria a nonnullis horridæ dictæ ſunt. Nam hi ab humanis viſceribus non abſtinuerunt, ut eleganter ſcribit Ovid. 14. Met. Formiæ, inquit Servius ad Æn. 7. 695. quæ ante Hormiæ, ἀπὸ τῆς ὁρμῆς, (id eſt ab impetu) dictæ. Formiæ, Ptolemæo Forma; hodie Nola.
Meque, propter Vitruvii ſepulcrum, Molam, quæ in Formiano eſt litore, atque inde Sueſſam contuli. Pontanus in Antonio Dialogo, ubi colloquuntur Suppatius & Herricus. Sed legendum Nolam, non Molam. H. St. V. fol. 88. a. Aldi. Sed errat Stephanus, eratque potius iſte compilator ex Pontano emendandus, cum Mola ſit oppidulum maritimum, ex Formiarum ruderibus extructum, prope Cajetam, ut pulcre norat doctiſſimus ille Umber, longeque diſtans a Nola, in mediterraneis Campaniæ ſita.
Formiæ, inquit Feſtus, Oppidum appellatur ex Græco, velut Hormiæ, quod circa id crebræ ſtationes, tutæque erant, unde proficiſcebantur navigaturi. conf. Strab.
Mœnia Formiarum. Hor. 3. Carm. 17. 6.

FORMIĀNUS, a, um. ut, Colles Formiani. Hor. 1. Carm. 20. 11.

FORMIĀNUM, i. n. ſubaudi, Prædium. Villa Ciceronis in agro Formiano ſita. Cic. 2. Att. 4. Nos circiter Calendas aut in Formiano erimus, aut in Pompejano.

FORMĪCA, æ. f. [μύρμηξ] a Ferendis micis dicta. Mica vero proprie Pulviſculus ille qui in arena quaſi argentum fulget, a quo & panis, & omnium rerum minimæ partes, micæ dicuntur. Perott. & Guarin. Veron. Plaut. Trin. 2. 4. 8. Conſit cito, quam tu ſi objicias formicis papaverem. Hor. 1. Serm. 1. 33.
Parvula (nam exemplo eſt) magni formica laboris. V. Plin. lib. 11. cap. 30. & Virg. 1. Georg. 186.
Frugilegæ formicæ. Ovid. 7. Met. 624.
Formica anteponenda pulcherrimæ urbi, quod in urbe ſenſus ſit nullus, in formica non modo ſenſus, ſed etiam mens, ratio, memoria. Cic. 3. de Nat. Deor. 21.
Inopi metuens formica ſenectæ. Virg. 1. Georg. 186.
Inda cavis aurum mittit formica metallis. Propert. 3. 13. 5.
Formicæ ſemitas quærere, idem eſt ac Rem intricatam & imperveſtigabilem exquirere. V. Taubm. in Plaut. p. 741.
Formicæ olim augurium fecere, ut patet ex Cic. 1. de Divin. 36. Suet. Neron. cap. 46. n. 2. & Tiber. cap. 72. n. 3. conf. Potter. Archæol. Græc. 2. 15.
Formica, Arabibus Morbi genus eſt, qui Græcis Herpes, Latinis Ignis ſacer, Scribonio Zona, Plinio Zoſter & Circinus. V. Hier. Mercur. Var. Lect. 4. 9.

FORMĪCŬLA, æ. f. dimin. Arnob. 7. Quod ſi cernerent, nec inter formiculam plurimum ſeſeque eſſe diſcriminis. Auguſt. Civ. Dei 22. 24. Plus formicularum & apicularum opera ſtupemus, quam immenſa corpora balænarum.

FORMICĪNUS, Adj. [μυρμήκειος] Quod ad formicam pertinet. Plaut. Men. 5. 3. 19. Atque eccum incedit, movet formicinum gradum.

FORMĪCO, āre. Adhibetur de motu celeri ſed exiguo, qualis eſt inceſſus formicarum. Plin. 12. 30. §. 41. Donec formicet cutis. i. e. Pruriat.

FORMĪCANS, antis. Partic. [μυρμηκίζων] Quod formicarum currentium modo ſentitur: ut, Pulſus formicans; qui omnium maxime lethalis eſt. Plin. lib. 7. cap. 51. Venarum inæquabili aut formicante percuſſu. i. e. Arteriarum ſeſe attollentium & demittentium, ita ut veluti formicæ currentes ſentiantur in pulſu. Formicantem pulſum Galen. cap. 3. lib. de tactu pulſus, intelligit Minutum, denſum, ac ſumme debilem: qui velocitatis opinionem exhibeat, quum ſit minime velox. Raſis decimo Almanſoris, pulſui nuper editi infantis eſſe ſimilem tradit. Philaretus quærit, quo diſtet a formicante vermiculans percuſſus: & hunc quidam putat quandoque converti demutarique in melius, ejus item amplius patere inæqualitatem: formicantem vero virtute prorſum intermortua fieri, & interitum prænuntiare.

FORMĪCĀTIO, ōnis. f. [μυρμηκία] Vitium corporis, quum parva tubercula rotunda & pinguia corpus infeſtant. Plin. lib. 28. cap. 7. Capilli mulierum ſi crementur, &c. cinere eo panos, &c. ſanguinemque

ſiſtit

ſiſtit illico, & formicationes corporum. Formicatio dicta: quod velut exeſſe carnem formicæ videantur. Idem lib. 30. cap. 8.

FORMĪCĀLIS, e. Idem quod Formicans. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14. Formicalis pulſus.

FORMĪCĀBĬLIS, e. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 2. 27. Pulſus latens aut formicabilis, quem Græci μυρμηκίζοντα vocant.

FORMĪCĒTUM, i. n. Caverna formicarum. Apul.

FORMĪCŌSUS, Adj. [μυρμηκώδης] Plenum formicis. Plin. lib. 10. cap. 74. Formicoſam arborem ſorices cavent.

FORMĪDO, ĭnis. f. [ὑπόπληξις, κακότης] a Formis, ſive ſpectris: niſi veteres Formus dixere pro Calidus, atque inde Formido, quia nonnullis præ metu ſudor prorumpit. V. Voſſ. p. 2. Inſt. Orat. p. 28. Cic. 4. Tuſc. 19. Formidinem, metum permanentem definiunt. Hor. 1. Epiſt. 16. 53.

Tu nihil admittes in te formidine pœnæ.

Plenus formidinis homo. Cic. 9. Att. 12.

Fugæ & formidines. Cic. 8. Att. 21. Omnino intelligo, nullum fuiſſe tempus poſt has fugas & formidines; quod magis debuerit mutum eſſe litteris.

Acerrima formido. Auct. ad Heren. lib. 2.

Atra formido. Lucret. lib. 4. 174.

Cauta formido. Sil. lib. 16. 600.

Subita & improviſa formido. Cic. de Provinc. Conſ. 43.

Turpis formido. Virg. 2. Æn. 400.

Agitare animis formidines. Liv. 30. 28.

Caligans lucus nigra formidine. Virg. 4. Georg. 468.

Contrahitur animus formidine divûm. i. e. Comprimitur. Lucret. lib. 5. 1217.

Diriguit ſanguis ſubita formidine. Virg. 3. Æn. 259.

Exiſtunt horribiles formidines ex ignoratione rerum. Cic. 1. de Fin. 63.

Impendent formidines a noſtris. V. IMPENDEO.

Injicere formidinem alicui. V. INJICIO.

Intendebat formidinem. Tacit. 2. Hiſt. 54.

Opponere formidines, jactare minas. Cic. pro Quint. 47. V. OPPONO.

Perterritus animus formidine. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Poſita formido in vita improbis. Cic. 4. in Catil. 8. Itaque ut aliqua in vita formido improbis eſſet poſita, apud inferos ejusmodi quædam illi antiqui ſupplicia impiis conſtituta eſſe voluerunt, &c.

Preſſus ancipiti mentem formidine. Virg. 3. Æn. 47.

Proponere formidines incommodorum. Cic. 7. Verr. 24. Reperietis idcirco hæc in uno homine pecunioſo tot conſtituta, ut ceteris formidines ſimilium incommodorum, atque exempla periculorum proponerentur.

Rumpit immiſſa formidine ſomnos. Sil. lib. 3. 167.

Solvent perpetua formidine terras. Virg. 4. Ecl. 14.

Terrere aliquem formidine. Ovid. 4. Met. 801.

Torpens caſſa formidine. Lucret. lib. 3. 994.

Formido pro Religione aliquando ponitur. V. Drakenb. ad Sil. 1. 82.

Formido, Dea pingebatur cum capite leonino, ut in ſcuto Agamemnonis. [Apud Pauſan. Eliac. p. 167. Wech. eſt Φόβος. Terrorem, ibidemque p. p. Pavorem convertit interpr.] Pauſanias, Legimus, inquit, apud Lacedæmonios, Ephoros Formidinis ſacellum conſtruxiſſe prope triclinium, quo ipſi tribunal habebant, ut eſſent ceteris majori formidini. [Hunc poſteriorem locum non reperi.

Formido, venationis proprium etiam vocabulum, idem quod Linea ſignificans, de qua vide ſuo loco, ubi & hujus interpretationem reperies. De hac Virg. 3. Georg. 372. his verbis,

—— puniceæve agitant timidos formidine pennæ. conf. Lucan. 4. 437. V. omnino Lex. Pitiſc.

FORMĪDO, [ὑποπλήσσω, πτώσσω, καταπτώσσω] āre. Pavere, timere. Plaut. Ciſt. 4. 2. 20. Nam & intus paveo, & formido foris. Cic. 2. Philipp. 64.

Formido mihi, Ne ſcilicet aliquid mali mihi accidat. Plaut. Amph. 1. 1. 148. Al. Formido male. q. V.

Formidat auro, ne ſurripiatur. Plaut. Aul. arg. 6.

Auro formidat Euclio, abſtrudit foris.

Animus formidat, tamdiu, &c. Plaut. Bacch. 2. 3. 3.

Iracundiam alicujus formidare. Cic. 8. Att. 25.

Malum formido. Plaut. Amph. prol. 27.

Non minus quam veſtrum quivis formidat malum.

Male formido ne. Plaut. Amph. 1. 1. 148. — Formido male,

Ne ego nomen commutem meum, & Quintus fiam e Soſia.

Nimis male illum formido. Plaut. Capt. 4. 4. 5.

Verbera formidavere. Stat. 5. Silv. 3. 184.

Formido interdum idem eſt atque Renuo, nolo. Plaut. Pſeud. 1. 3. 81. Fac hoc mea fide, ſi iſti formidas credere. conf. Aſin. 2. 4. 55.

FORMĪDANS, Partic. [ὑποπτήσσων] ut, Cervi formidantes. Ovid. 15. Met. 475. Al. Formidatis.

FORMĪDĀTUS, aliud Partic. [ὑπόπτηκτος] ut, Claſſe formidatus. Hor. 3. Carm. 6. 15. Idem 2. Epiſt. 1. 256. Formidata Parthis Roma. conf. Ovid. 1. Pont. 3. 24. & Virg. 3. Æn. 275. Item Salluſt. 1. Catil. 10. a.

Manus formidatæ. Ovid. 1. Amor. 7. 62.

FORMĪDŎLŌSUS, Adj. [κατάφοβος, ψοφοδεής] Active & paſſive ſumitur. Active, Qui formidat. Ter. Eun. 4. 6. 19. Apageſis, Ego formidoloſus? nemo eſt hominum, qui vivat, minus. Columel. lib. 6. cap. 2. Nec ad ingredienda flumina, aut pontes formidoloſi. Ut Meticuloſus. H. St. q. V. in METUS. Videtur utrumque forma prolatum diminutivi, ſcribendumque Formiduloſus.

Formidoloſior exercitus hoſtium. Tacit. 1. Ann. 62. Subaudi Exercitu.

Paſſive, Qui formidatur. Salluſt. Catil. cap. 7. Regibus boni quam mali ſuſpectiores ſunt: ſemperque iis aliena virtus formidoloſa eſt. Cic. 4. Tuſc. 52. Conſervatio ſtabilis judicii in iis rebus quæ formidoloſæ videntur.

Bellum formidoloſiſſimum. Cic. in Piſon. 58. Idem pro Lege Manil. 62. Eques Romanus ad bellum maximum, formidoloſiſſimumque pro Conſule mitteretur?

Facinus nimis formidoloſum, Maxime timendum. Plaut. Amph. 5. 1. 65.

Locus & conſeſſus formidoloſus. Hunc locum, conſeſſumque veſtrum, quem illi horribilem A. Cluentio, ac formidoloſum fore putaverunt. Cic. pro Cluent. 7.

Dubia & formidoloſa tempora. Cic. 7. Verr. 1. Ita enim cauſa conſtituitur, provinciam Siciliam virtute ejus & vigilantia ſingulari, dubiis formidoloſiſque temporibus, a fugitivis atque a belli periculis tutam eſſe ſervatam.

Formidoloſiſſima videre. Suet. Aug. 91. 3. Per quietem ſcil.

FORMĪDOLŌSE, Adv. [καταφόβως] Cic. pro Sext. 42. Eos qui plurimum poſſent, opponi omnibus concionibus falſo, ſed formidoloſe tamen, auctores ad perniciem meam.

Compar. Formidoloſius. Catonis eſt apud Chariſ. l. 2. p. 196.

FORMĪDĀBĬLIS, e. [φρικτὸς] Ovid. 2. Met. 857.

Nullæ in fronte minæ, nec formidabile lumen.

Orcus formidabilis. Ovid. 14. Met. 116.

Serpens formidabilis. Ovid. 2. Met. 174.

Ridens formidabile. Stat. 8. Theb. 581.

Compar. Formidabilior; apud Petron. p. 114.

FORMĪDĀMEN, ĭnis. n. Apul. Apol. p. 315. Edit. Elmenh. Noctium occurſacula, buſtorum formidamina, ſepulchrorum terriculamenta.

FORMĪDĀTIO, ōnis. f. [φόβος] Cic. in Partit. 11. In ſuaſione autem, aut ſpem, aut formidationem deliberantis. Quædam exemplaria legunt Reformidationem; quædam Reformationem. Vet. Gloſſ. Formidatio, δειλία.

FORMIDUS. V. FORMA, a pr.

FORMIO, [Φορμίων] Ptolemæo, Iſtriæ fluvius; hodie Ciſanus, Vulgo *Ceſano*.

FORMIO, ōnis. m. Storea φόρμος a φέρω; quia in eo aliquid fertur. l. 33. §. 18. ff. de inſtrum. leg.

FORMO, āre. FORMOSUS, FORMULA. V. FORMA.

FORMUCĀLES, Forcipes dictæ, quod forma capiant, id eſt ferventia. Feſtus. Scalig. Formucapes.

FORNAX, ācis. f. [κάμινος, χοανευτήριον, χόανος] Latine dicitur quod Græce Caminus. Fornum [an Furni?] & Fornaces, inquit Nonius 12. 52. dicuntur a Forno, quod eſt calido: inde Forcipes, quod candens teneant ferrum. Varro de Vit. Pop. Rom. lib. 1. Cocula, qui coquebat panem, primum ſub cinere, poſtea in forno: cujus utriusque vocabulum a Forno ductum, id eſt a caldore. Al. a Formo.

Ærariæ fornaces. Plin. lib. 11. cap. 36. In Cypri ærariis fornacibus, &c.

Ardentes fornaces. Cic. 1. de Nat. Deor. 104. Sunt quædam etiam, quæ igne naſci putentur, apparentque in ardentibus fornacibus ſæpe volitantes.

Calidæ fornaces. Lucret. lib. 6. 277.

Cavæ fornaces. Lucret. lib. 6. 201.

Longinqua fornax. Plin. lib. 9. cap. 38. Longinquæ fornacis cuniculo. V. in LONGUS.

Profunda fornax. Ovid. 2. Met. 229.

Sulfureis ardet fornacibus Ætna. Ovid. 15. Met. 340.

Vaporiferæ fornaces. Stat. 1. Silv. 3. 45.

Fornax, Dea etiam exiſtimata, quoniam ante triticum & ejus uſum, farra fornacibus torrebantur; unde eſt dea Fornax conſtituta, ut Feſtus & Lactantius volunt. Plura in Ovid. 2. Faſt. 525.

Facta Dea eſt Fornax, læti Fornace coloni
Orant, ut vires temperet illa ſuas.
Curio legitimis tum fornacalia verbis
Maximus indicit; nec ſtata ſacra facit. conf. 6. 311.

FORNĀCŬLA, æ. f. dimin. [καμίνιον] ut, Magna eſt fornacula. Juven. 10. Sat. 82. Figura eſt Oxymoron. conf. Vitruv. 7. 10. pr. Feſt. in Fornacalia.

FORNĀCEUS, Adj. [καμινοειδὴς] Factum in modum fornacis. Plin. lib. 35. cap. 14. Quid? non & in Africa Hiſpaniaque ex terra parietes, quos appellant fornaceos, &c. Gelenius legit Formaceos. V. FORMACEUS, & Harduin. in loc.

FORNĀCĀRIUS, i. m. [μυλωθρὸς] Qui fornaci præeſt; idem ſervus, qui & Piſtrinarius dicitur & Piſtor, teſte Budæo. Ulp. D. ad leg. Aquil. l. Si ſervus ſervum, Si fornacarius ſervus coloni ad fornacem obdormiſſet, & villa fuiſſet exuſta; Neratius ſcribit, &c. conf. Turneb. Adverſ. 8. 9. & omnino Lex. Pitiſc.

FORNĀCĀTOR, ōris. m. Servus qui balneo curam habet ſuccendendi ignis. Paulus in l. Tabernæ. D. de fund. inſtruct. &c. Inſtrumento balneario legato, etiam balneatorem contineri, Neratius reſpondit. Continetur autem & fornacator.

FORNĀCĀLIS, e. Fornacem inter numina habitam, Fornacalem deam vocat Ovid. 6. Faſt. 314.

FORNĀCĀLIA, orum. n. plur. [καμινεῖα] Feriæ ſunt (inquit Feſtus) inſtitutæ farris torrendi gratia, quod ad fornacem, quæ in piſtrinis erat, ſacrificium fieri ſolebat. Idem alibi, Fornicalia ſacra erant, quum far in fornaculis torrebant. Plin. lib. 18. cap. 2. Is & fornacalia inſtituit. Ex Budæo. V. Ovid. 2. Faſt. 527. Idem 6. Faſt. 314. conf. Lex. Pitiſc.

FORNIX, ĭcis. m. [καμάρα, ψαλὶς] Arcus in ædificiis, & quodcunque opus concameratum. Cic. 2. Verr. 9. Idem in Topic. 21. Non debebit præſtare quod fornix vitii fecerit. Plin. lib. 33 cap. 4. Relinquuntur itaque fornices crebri montibus ſuſtinendis. Virg. 6. Æn. 631.

Mœnia conſpicio, atque adverſo fornice portas.

Fornices, [ἀψῖδες] erant Arcus in memoriam rerum a triumphalibus viris geſtarum extructi, quaſi monumenta victoriarum. Cic. 2. de Orat. 267. Ita ſibi ipſum magnum videri Memmium, ut in forum deſcendens caput ad fornicem Fabii demitteret. Hæc Budæus.

De Fornice Septimii & Stertinii V. Lex. Pitiſc.

Fornix, aliquando pro Lupanari ponitur, quod ſub fornicibus habitare conſueviſſent meretrices. Vet. Gloſſ. πορνεῖον, fornix. V. Voſſ. Lex. Etymol. Juven. 3. Sat. 156.

Lenonum pueri quocunque in fornice nati. Idem 11. Sat. 171.

Olenti in fornice ſtantem. Hor. 1. Serm. 2. 30.

FORNICARIUS, i. m. dicitur Opifex & Propola ſive inſtitor, qui tabernas a fiſco conducit ſub fornicibus, ut ibi merces ſuas venales habeat:

habeat: cujusmodi esse solent in porticibus fori venalium, id est macelli, quas fallas [an *ballas*?] appellant. Scævola in Pandectis, l. Quum quidam. §. Fiscus. D. de usuris, Fiscus in suis contractibus usuras non dat, sed ipse accipit, ut solet a fornicariis, qui tardius pecuniam inferunt. Budæus.

Fornicarius, Scortator. Salvian. 7. Gub. Dei p. 279. Quis in illo numero castus fuit? Castum dico? Quis non fornicarius, non adulter? conf. Vulg. Interp. 1. Tim. 1. 10. & Tertul. de Anima, cap. 35.

FORNICARIA, æ. f. Prostibulum. Vet. Gloss. πορνὴ, ἀπὸ καμάρας, ἡ ἱσταμένη. Isidor. lib. 10. V. in FORNICATRIX. Voss. Lex. Etymol. & Tertull. de Pudicit. cap. 16.

FORNĬCO, [καμαρόω] āre. Fornices facere. Plin. lib. 11. cap. 10. Ruentes ceras fulciunt pilarum intergerinis a solo fornicatis, ne desit aditus ad farciendum. De apibus. Idem lib. 16. cap. 42. Populus contra omnia inferiora pandatur, palma e contrario fornicatur. h. e. Sursum versus curvatur, in modum fornicis.

FORNĬCOR, āri. dep. Scortari, meretricari. Vet. Gloss. πορνεύω, Fornicor, scortor. Sed hoc sensu tantum Vulg. Interp. & Ecclesiastici utuntur. [In fornice prostare significat, vi vocis.

FORNICĀTUS, a, um. Partic. [καμαρωτὸς] ut, Paries fornicatus, cui opponitur Solidus. Cic. in Topic. 22. Liv. 22. 36. extr. In via fornicata, quæ ad campum erat. Plin. lib. 11. cap. 10. V. in ipso verbo. Ammian. Marcell. 26. 24. Ædificium fornicatum. Plin. lib. 12. cap. 5. Ambitu fornicato.

FORNICATIO, ōnis. f. [καμάρωσις] Fornicis structura. Sen. Epist. 95. Societas nostra lapidum fornicationi similis est, quæ casura, nisi invicem obstarent, hoc ipso sustinetur. adde Vitruv. 6. 11.

Fornicatio, Scortatio. Vet. Gloss. πορνεία, Fornicatio. Tertull. de Pudicit. 1. extr. & contra Marc. 5. 7.

FORNICATOR, ōris. m. Tertull. de Pudicit. cap. 1. Limitem mœchis & fornicatoribus figimus. Salvian. lib. 7. de Gub. Dei p. 283. Una meretrix multos fornicatores facit.

FORNICATRIX, īcis. f. Isidor. lib. 10. Fornicatrix est cujus corpus est publicum. Hæ sub arcuatis prosternebantur, quæ loca fornices dicuntur, unde & Fornicariæ.

FŎRO, [τρύω, τετραίνω, τιτραίνω] āre. Penetrare, & quasi in forum exire. a Foris enim derivatur. Plaut. Mostel. 1. 1. 53.

O carnificum cribrum, quod credo fore:
Ita te forabunt patibulatum per vias Stimulis.

Columel. lib. 5. cap. 10. Amygdala si parum ferax erit, forata arbore lapidem adjicito, & ita librum arboris inolescere finito. Idem lib. 8. cap. 3. Forare aurem. Macrob. 7. Saturn. 3.

FŎRĀBĬLIS, e. Adj. [τρητὸς] ut, Nullo forabilis ictu. Ovid. 12. Met. 170.

FŎRĀTUS, ûs. m. [τρῆμα] Idem fere quod Foramen, vel potius ipsa Perforatio. Lactant. de Opific. Dei, cap. 8. Oculorum orbes concavis foraminibus conclusit: A quo foratu frontem nominatam Varro existimavit.

FŎRĀMEN. V. supra f. l.

FOROAPPII, FOROAUGUSTANA, FOROBREMITIANI, FOROFLAMINIENSES, FOROFULVI, FOROJULIENSES, FORONERONIENSES, FOROPOPULIENSES, FOROSEMPRONIENSES, FOROVIBIENSES. V. FORUM.

FORPEX, icis. f. Instrumentum quo pili inciduntur. Isidor. 20. 13. & Cassiodor. Orthogr. cap. 4. ex antiquiore Grammatico Papiriano, discrimen faciunt inter Forficem & Forpicem, ut illa Sartoris sit, hæc Tonsoris, quasi Forpiceps, a Pilis capiendis. Sidon. Carm. 15. 184.

Rupit odoratam redolenti forpice barbam.

Ita in castigatissimis libris scriptum est, quod addo quia Vossius aliique de Latinitate hujus vocis dubitarunt. adde Caton. de R. R. cap. 10. Vetus Onomasticon, ψαλίδες, Forpices. [Immo Forfices, ut ex Vet. Lexico Henr. Steph. in Thes. Gr. exhibet. Solent ista confundi, ut supra V. FORFEX annotavimus. Ego nullus dubito, quin vox hæc spuria sit, quicquid dicunt magistelli. De Sidoniano loco non magnopere contenderim, cum multa ævi illius scriptores ex Grammaticorum, multorum tum, placitis nimis faciles arripuerint, Catonem vero Forcipes, non Forpices scripsisse dubitandi causa nulla est, cum eas post Cuneos, Fistucamque ferrariam, uti quidem legendum esse v. FISTULA diximus, inter Ferramenta rustici instrumenti memoret, nequam vero in Tonsoria supellectili, ubi locum Forpici proprium assignant.

FORS, ŏ fors, a forte. f. [τύχη] est, ut inquit Nonius 5, 15. Casus temporalis: Fortuna, ipsa dea. Accius Andromeda, Multi iniquo, mulier, animo sibi mala ausere in malis, quibus natura prava magis, quam fors aut fortuna obfuit. Lucil. Sat. lib. 13.

Cui parilem fortuna locum, fatumque tulit fors.

Virg. 1. Æn. 381.

Forte sua Libycis tempestas appulit oris.

conf. Ovid. 6. Fast. 773.

Domina campi fors. Cic. in Pison. 3. V. FORTUNA.

Fors in aliquibus rebus plus quam ratio potest. Cic. 14. Att. 12.

Fors fuat pol. Ter. Hec. 4. 3. 4. Ubi Donatus; Fors fuat, Fortuna faveat, quasi τῷ εὐφημισμῷ adversus triste dictum usa est: nam Fors, Fortuna bona est: & Fuat, Sit significat. dixerat enim, Quod faciendum sit fortasse. Et iterum, Fors fuat pol. i. e. Bona eveniat: quasi τῷ εὐφημισμῷ dicat. Bona dicito potius. An bona fortuna sit per Pollucem? Idem Adelph. 4. 7. 23. Illud quod cecidit forte, id arte ut corrigas. Ubi Donatus; Forte, pro Fortuna intelligendum. Idem Phorm. 5. 1. 19.

Forte an, Fors et, Forsit, vide post FORSAN. apud Propertium, puto, in fine versus, Fors &. H. St. V. FORSIT.

Fors, pro Fortuna. Cic. 14. Att. 12. Sed hæc fors viderit ea, quæ talibus in rebus plus quam ratio potest. Idem lib. 7. 14. Sed hæc ut fors tulerit. Liv. 1. 45. Uni se ex Sabinis fors dare visa est, privato consilio imperii recuperandi.

Mala fors. Cæs. 8. Bell. Gall. 12. Cujus mala fors incidit Rhemis, quibus illa dies fungendi muneris obvenerat. In codd. ex MSS. correctis est Cujus mali fors.

Fors fortuna, pro Felici casu & prospero. Ter. Phorm. 5. 6. 1.

O fortuna, ô fors fortuna, quantis commoditatibus,
Quam subito, hero meo Antiphoni ope vestra hunc onerastis diem.

Ubi Donatus; Fortuna, dicta est Incerta res: Fors fortuna, Eventus fortunæ bonus. Idem; Aliud Fortuna est, aliud Fors fortuna. nam Fors fortuna, est cujus diem festum colunt, qui sine arte aliqua vivunt: hujus ædes trans Tiberim est. Ter. Hec. 3. 3. 26.

Quæque fors fortuna est, inquit, nobis quæ te hodie obtulit.

Ubi Donatus; Fors-fortuna, ὕφεν, id est subita fortuna. Et Fortuna, in incerto; Fors-fortuna, in bono ponitur.

Forte fortuna. Ter. Eun. 3. 5. 20. Ibid. 1. 2. 54. Forte fortuna adfuit hic meus amicus. Ubi Donatus, Forte fortuna, i. e. Bona fortuna. Cic. 2. de Divin. 18. Quid est tandem quod casu fieri, aut forte fortuna putamus? [Ex quo apparet, nugari grammaticum, quum Bonæ Fortunæ eventum præcipue significare putat.

Fors pro adv. idem ac Forte; ut Charisius lib. 2. p. 165. notat, & Priscian. lib. 15. p. 1815. & quidem ex Virg. 5. Æn. 232. & 11. 50. adde ibid. 2. 139; 6. 537. & 12. 183.

Cesserit Ausonio si fors victoria Turno.

Adscripsit hunc locum H. St.

FORTE, Adv. [ἴσως, ἄρα, σύμβαν, τυχὸν] h. e. Casu & veluti Per sortem. Plaut. Amph. 2. 1. 74. Ter. And. 1. 1. 52.

Qui tum illam amabant, forte (ita ut fit) filium
Perduxêre illuc secum, ut una esset, meum.

Ibid. 1. 1. 91.

—— Interea inter mulieres,
Quæ ibi aderant, forte unam aspicio adolescentulam.

Sic Virg. 7. Æn. 112.

Forte evenit, &c. Cic. 2. de Orat. 224. Liv. 1. 22. Forte evenit, ut agrestes Romani &c

Ne forte hoc magnum ac mirabile videatur. Cic. 2. de Orat. 91.

Ne forte me in Græcos tam ambitiosum factum esse mirere. Cic. 1. Q. frat. 2. 2.

Forte, usurpatur in his rebus, quæ acciderunt illæ quidem, sed incerta de causa; præterquam cum his dictionibus, Si, Nisi, & relativo Quis vel quæ.

Nisi forte. Cic. pro Flacc. 20. Nepos 10. 9. 2. Si forte consiliis obstitisset fortuna.

Siquis vestrûm Judic. aut eorum qui adsunt forte miratur. Cic. 1. Verr. 1.

Si forte, pro Fortasse. Cic. 3. de Orat. 47. Ex quo vereor, ne nihil sim tui nisi supplosionem pedis imitatus, & pauca quædam verba, & aliquem, si forte, motum.

Forte pro Fortasse, dubitandi, non etiam eventus adverb. Cruquius in Horat. Epod. Altera jam teritur, affertque & Lamb. H. St. V. Epod. 16. 15.

Forsan, forsitan, fortassis & fortasse, dubitationem habent [Forte revera nomen potius, quam Adverbium esse docet Voss. de Analog. 1. 2.

FORTEAN. Lips. in Tac. 311. H. St.

FORSAN, Adv. [τάχα] Ter. And. 5. 5. 1. Aliquis forsan putet. Virg. 1. Æn. 203.

—— forsan & hæc olim meminisse juvabit.

[Videntur veteres divise scripsisse Fors an, ut Forte an.

FORSIT, Idem. Lucret. lib. 6. 735.

Forsit & Æthiopum penitus de montibus altis
Crescat.

Virg. 11. Æn. 50.

Forsit vota facit.

Ita quidam Codd. alii Fors & vota. V. Broeckh. ad Propert. 2. 7. 33. & supra in FORS. Hor. 1. Serm. 6. 49.

—— quia non, ut forsit honorem
Jure mihi invideat quivis.

[Equidem non dubito, quin Veteres Fors sit divise scripserint, & Fors sit an, pro Forsitan. Etsi per Apocopen Forsit, pro Forsitan positum, vet. Schol. ut & Cruquius ex Prisciani sententia lib. 15. fol. 171. Aldi, contendunt.

FORSĬTAN, aliud Adv. [τάχα] Ter. Eun. 1. 2. 117.

Me miseram, forsitan hic mihi parvam habeat fidem.

Cic. Forsitan quispiam dixerit, numne igitur, &c. Quintil. lib. 3. cap. 9. Frugalitas apud Sybaritas forsitan odio foret. conf. Ovid. 3. Trist. 3. 25. & Burm. ad Petron. cap. 130.

FORTASSIS, aliud Adv. [ἴσως πῶ] Cic. 2. Fam. 15. Sed ego fortassis vaticinor, ut hæc omnia meliores habeant exitus. conf. Plaut. Asin. 2. 4. 86. [Dictum videtur per Syncopen primum. Forte an si vis, deinde Fortansis, postremo Fortassis, ut alia id genus. Hinc Fortassi per apocopen.

FORTASSE, Idem. [ἴσως πῶ] Plaut. Asin. 2. 4. 92. Ter. Eun. 5. 9. 31. Tu fortasse quæ facta hic sint nescis. Idem Heaut. 4. 3. 37. Cic. 2. Fam. 5. Raras tuas quidem, fortasse non perferuntur, sed suaves accipio litteras. Idem 7. Fam. 3. Habes epistolam verbosiorem fortasse, quam velles. Idem 1. Verr. 40. Fortasse dices, Quid? ergo hæc in te sunt omnia. Græculus otiosus & loquax, fortasse doctus. Cic. 1. de Orat. 102.

Puerum inquies, fortasse fatuum, & non gravem, & non continentem. Cic. 6. Att. 6.

Paulatim mercaris agrum, fortasse trecentis. Hor. 2. Epist. 2. 164.

FORTASSEAN, Idem. Apul. Apol. Fortassean adhuc vidua antequam nupta domi sedisset. Gell. 7. 3. extr. Ea omnia distinctius numerosiusque ac comptius fortassean dici potuerunt. Idem 11. 9. pr. Fortassean auxilii petendi gratia. In his dubitandi particula AN, eleganter ἀδιαφόρως παραλαμβάνεται. V. Parei Lex. Crit. p. 498.

FORTAX. V. post FORTITUDO.

FORTIS, e. Adj. [ἀνδρεῖος, καρτερὸς, ἄλκιμος, εὐσθενὴς, ἰσχυρὸς, κραταιὸς] proprie is dicitur qui est validis viribus præditus. Borrichius Cogit. p. 108. &c. adversus Vossium ostendit, vocem Fortis & Fortissimus pro Munito ac Firmo usurpari a multis scriptoribus classicis.

Fortis, Frugi & bonus sive validus. Festus.

Ad opera fortis. Columel. lib. 6. cap. 2. Idem 1. 8. & Plin. 10. Epist. 89. & 7. Epist. 23.

Contra audaciam fortissimus. Cic. pro Rosc. Amer. 85.

Contra pruinas fortissimæ vites. Plin. lib. 14. cap. 2.

In armis fortis. Tibul. lib. 1. 10. 31.

Manu fortis. Ovid. 13. Met. 360.

Fortis & Ignavus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 145. Iratum, propitium; lætantem, dolentem; fortem, ignavum; audacem, timidum cognoscunt. V. IGNAVUS.

Achilles fortis. V. ACHILLES.

Adjutor fortissimus. Cic. pro Domo 30.

Ætas fortior. Ovid. 1. Epist. 107.

Arma fortia. Virg. 10. Æn. 735.
Aura fortior. Ovid. 2. Amor. 11. 38.
Ausa fortia. Virg 9. Æn. 281.
Coloni fortes. Virg. 3. Georg. 288.
Corpora fortia. Virg. 1. Æn. 105.
Ductor fortissimus. Virg. 8. Æn. 513.
Equus fortis. i. e. Celer. Virg. 11. Æn. 706.

—— quid tam egregium, si femina forti
Fidis equo? Lucret. lib. 3. 8. Nonius.

Facta fortia. Liv. 26. 39. Virg. 1. Æn. 645. — cælataque in auro
Fortia facta patrum.

Familia fortis, Dives. Plaut. Trin. 5. 2. 9.

—— Sed ego hoc nequeo mirari satis,
Eum fororem despondisse suam in tam fortem familiam.

Genus dicendi forte & vehemens. Cic. 3. de Orat. 29.
Impetus animi fortissimus. Cic. 3. de Orat. 28.
Industria fortis. Plin. lib. 11. cap. 37. Hirto corde gigni quosdam homines produnt, neque alios fortioris esse industriæ.
Inflexio laterum fortis & virilis. Cic. 3. de Orat. 218.
Ingenium fortius viris. Ovid. 19. Epist. 6.
Latus forte. Hor. 1. Epist. 7. 26.
Nomina fortissima quæque lustrans. Sil. lib. 17. 493.
Oculis fortibus. Cic. 15. Att. 11. i. e. Fortem animum declarantibus.
Oratio fortis & virilis. Cic. 1. de Orat. 231.
Orationi forti opponitur Placida, summissa, lenis. Cic. 2. de Orat. 183. Non enim semper fortis oratio quæritur, sed sæpe placida, summissa, lenis, quæ maxime commendat reos.
Tauri fortes. Virg. 1. Georg. 65.
Turmæ fortes. Propert. lib. 2. 10. 3.
Vir fortis ad arma. Ovid. 2. Fast. 688.
Vir fortis ad pericula. Cic. pro Font. 31.
Vir contra audaciam fortissimus. Cic. pro Rosc. Amer. 85.
Urbs fortissima. Cic. 12. Philipp. 7. [Sed in emendatis est Fortissime conanti. Viderit igitur Borrichius, qui hoc maxime exemplo contra Vossium pugnat, Fortis pro Munito dici negantem.
Fortis, pro Constante & magnanimo; a Ferendo dictus est; quod æquo animo ferat adversa. Virg. 1. Æn. 226.

—— fortemque Gyan, fortemque Cloanthum.

Heroum fortissime. Virg. 5. Æn. 389.
Animosus & fortis. Cic. de Senect. 72. Ex quo fit ut animosior etiam senectus sit quam adolescentia & fortior.
Adolescens bonus & fortis. Cic. 4. Verr. 138.
Animus fortis. Hor. 2. Serm. 5. 20.
Animi fortis & acris magnique vir. Cic. pro Sext. 4.
Animi fortis & constantis est non perturbari in rebus asperis. Cic. 1. Off. 80.
Animus fortis & magnus. Cic. 1. Off. 8.
Corda fortia. Tibul. 3. 2. 6.
Corda fortissima. Virg. 5. Æn. 729.
Cupiditas acerrima & fortissima Populi Romani recuperandæ libertatis. Cic. 12. Philipp. 7.
Pectus forte. Virg. 4. Æn. 589.
Sententiæ acerrimæ & fortissimæ. Cic. 3. in Catil. 13.
Verba fortia. Propert. lib. 1. 5. 14.
Vir fortis & clarus. Cic. 1. de Finib. 36. Qui studiose antiqua persequeris, claris & fortibus viris commemorandis. Ter. And. 2. 6. 14.
Vir constans & fortis. Cic. de Clar. Orat. 117. Magnanimi & fortes viri. Cic. 1. Off. 63. Magnitudinem fortissimi viri desiderare. Cic. pro Milon. 70.
Viris fortibus, quorum opera eximia in rebus gerendis extitit, honos habitus. Cic. pro Rosc. Amer. 137.
Fortis, Formosa. Plaut. Mil. 4. 3. 13. Ecquid fortis visa est? Nonius 4. 195. ita exponit: Fortis & Pulcher antiquis idem. Pulcher quasi πολύχειρ, i. e. Fortis. unde Virg. 7. Æn. 656.

—— satus Hercule pulchro
Pulcher Aventinus.

Romani enim qui omnia in fortitudine ponebant, eum demum bonum & formosum putarunt, qui esset fortis. V. Jul. Cæs. Scalig. de Causis Lat. Ling. 1. 22.

FORTĬTER, Adv. [ἀνδρείως, ἐῤῥωμένως, ἶφι] i. e. Animose, & infracto animo. Plaut. Men. 1. 2. 20. Cic. de Senect. 85. Quem ego meum casum fortiter ferre visus sum.
Animose & fortiter non solum, sed considerate etiam, sapienterque facere aliquid. Cic. 4. Philipp. 6.
Accipere fortiter aliquid. Cic. 15. Att. 20.
Defendere fortiter aliquid. Ovid. 2. Amor. 5. 9.
Defendere libere & fortiter salutem alicujus. Cic. 12. Fam. 18.
Disputare constanter & fortiter. Cic. de Provinc. Conf. 41.
Facere aliquid animo magno, fortiter, excellenterque. Cic. 1. Off. 61.
Perseverare fortissime facere aliquid. Cic. pro Quint. 5.
Facere aliquid fortiter in re militari. Cic. 7. Verr. 4.
Ferre aliquid fortiter. Cic. 14. Att. 12.
Ferre quicquid acciderit, fortiter & sapienter. Cic. 14. Att. 12.
Gerere fortiter bellum cum hostibus. Cic. pro Flacc. 98.
Judicare fortiter. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Perire fortiter. Hor. 2. Serm. 3. 42.
Resistere fortiter. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Uti ense fortiter. Ovid. 11. Epist. 97.
Compar. Non abstulit modo, sed in amorem conjecit fortius. Plaut. Merc. 5. 3. 5. Suppos.
Tormento fortius mittere aliquid. Ovid. 9. Met. 218.
Superl. Fortissime ulmus servat rigorem. Plin. lib. 16. cap. 40.
De usu hujus adv. V. Burm. ad Quintil. 2. 12. pr. & 6. 12. p. 420.

FORTĬCŬLUS, Adj. dimin. Cic. 2. Tusc. 45. Quamvis idem forticulum se in torminibus & in stranguria sua præbeat. de Epicuro. conf. Apul. de Asin. 8. p. 213. edit. Elmenh. & Auson. Epist. Idyll. 5. præfixa.

FORTIUSCULUS, a, um. aliud dimin. affert Pareus in Plaut. Mil. 4. 3. 13. V. ejus Lex. p. 499. Sed improbat Taubm. ad loc. p. 865. Gronov. legit Fortis.

FORTESCO, [κρατύνομαι] ĕre. Fortem fieri. Nævius, Crescit annis, & fortescunt vires. Gell. lib. 19. cap. 7. de Nævio, Item quod fortescere posuit pro fortem fieri. Antiquum.

FORTĬFĬCO, [κρατύνω, ἰσχυρίζω] āre. Plaut. Fortifica animum. [Locum hunc non reperi. Forte est ex suppos.] Cæl. Aurel. Acut. 2. 10. Vina sufficientia fortificare. Idem Tard. 2. 4. 78. Dentes constringere atque fortificare. Idem ibid. 3. 2. 38. & 3. 7. 91.

FORTIFICĀTIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Fortificationem corpori adhibere.
Fortificare, pro Munire usurpant Itali & Galli, unde & Fortificatio, vulgo est Architectura militaris. V. FORTIS a pr. & Urbs fortissima.

FORTĬTAS, ātis. f. Gloss. Gr. Lat. ἀνδρειότης, fortitas, virilitas. Placet hæc vox Salmasio ad Solin. p. 26.

FORTĬTŪDO, ĭnis. f. [ἀνδρεία, ἰσχὺς, ἀλκὴ] est, ut inquit Cic. 2. de Invent. 163. Considerata periculorum susceptio, & laborum perpessio. Idem 1. de Invent. 62. ac 3. Off. 117. Gell. lib. 12. cap. 5. Ea vera & proba fortitudo est, quam majores nostri scientiam esse dixerunt rerum tolerandarum: per quod apparet esse quædam intolerabilia, quibus fortes viri aut obeundis abhorreant, aut sustinendis.
In periculis fortitudo, in negotiis labor. Cic. pro Lege Manil. 26.
Comites fortitudinis sunt, magnitudo animi, gravitas, patientia, rerum humanarum despicientia. Cic. 2. Tusc. 32.
Viri propria maxime est fortitudo, cujus munera duo maxima sunt, mortis dolorisque contemptio. Cic. 2. Tusc. 43.
Magnitudinis animi & fortitudinis proprium est, nihil extimescere, omnia humana despicere, nihil quod homini accidere possit, intolerandum putare. Cic. 3. Off. 100.
Erumpit fortitudo in nervum. V. NERVUS.
Imitatur audacia fortitudinem. Cic. in Partit. 81.
Venientibus malis obstat fortitudo. Cic. in Parad. 77.
Spectari fortitudinem omnem aut in dolore, aut in labore, aut in periculo. Cic. 3. de Nat. Deor. 38.
Non militum præsenti fortitudine, sed sua eximia animi virtute hostilem civium mentem vindicavit. Cic. Anteq. iret in exil. 3.
Fortudines pl. Sunt ergo domesticæ fortitudines non inferiores militaribus. Cic. 1. Off. 78.

FORTAX, ācis. f. Cato de R. R. cap. 38. Facito fortax totam fornacem infimam complectatur. ut a Fornice, Fornax; ita a Fortitudine, Fortax dici videtur: quo verbo censetur totus imus camini gyrus, & soli tegumentum pavimentatum & saxeum. Θαῤῥὸς a Græcis vocari videtur. Hesychius, Θαῤῥὸς, λίθος ὁ κάτω πθέμθρος ἐν τῷ ἰπνῷ ἐν τοῖς μετάλλοις. annotavit Turneb. Advers. 11. 13.

FORTUITO, FORTUITUS. V. FORTUNA.

FORTŪNA, æ. f. [τύχη, αὐτοματία, πότμος, ῥαμνουσία] Accidentium rerum subitus ac inopinatus eventus. V. FORS. Auctor de Vir. Illust. cap. 4. Ipse ab Tullo in auxilium arcessitus, aciem in collem subduxit, ut fortunam belli experiretur, ac sequeretur. Cæs. 7. Bell. Gall. 1. Miserantur communem Galliæ fortunam.
Fortunam definit Cic. 2. de Divin. 15. Quid est enim aliud fors, quid fortuna, quid casus, quid eventus, nisi quum sic aliquid cecidit, sic evenit, ut vel non cadere atque evenire, vel aliter cadere atque evenire potuerit?
Fortunæ vocabulum medium est: sed quum Fortunam solam dicimus, intelligimus Felicitatem.
Fortuna, pro Prospera fortuna, vide FORTUNATUS. Sic τύχη pro εὐτυχία Dio initio libri 48.
Belli fortuna. Cic. ad Brut. 10.
Casus & fortuna. Cic. 1. de Nat. Deor. 92.
Crimen fortunæ. Quintil. in proœm. lib. 6. Nam frustra mala omnia ad crimen fortunæ relegamus.
Fluctus fortunæ. Catul. 66. 13.
Inops fortunæ. Tacit. 4. Ann. 39.
Procella impotens fortunæ. Sen. Agam. 7.
Rivus liquidus fortunæ te inauret. Hor. 1. Epist. 12. 9.
Varietas propria fortunæ. Cic. 2. de Divin. 109.
Adversa fortuna. Cic. 3. de Nat. Deor. 61. & de Arusp. Resp. 54.
Æqua fortuna. Hor. 2. Epist. 1. 94.
Æquabilis perpetuaque fortuna. Cic. Post redit. in Senat. 2.
Anceps pugnæ fortuna. Virg. 4. Æn. 603.
Ancipiti fortuna dimicare. Suet. Jul. cap. 36.
Ardua fortuna. Claud. de 3. Conf. Hon. 13.
Cæca fortuna. Cic. de Amicit. 54. Idem 13. Philipp. 10.
Communis propinquis plerumque fortuna. Cic. 1. Off. 58.
Constans fortuna. Valer. Max. lib. 7. cap. 1. Volubilis fortunæ complura exempla retulimus, constantis & propitiæ admodum pauca narrari possunt.
Crudelis fortuna. Sil. lib. 13. 382.
Dubia fortuna. Cic. 3. Verr. 81.
Dulci fortuna ebrius. Hor. 1. Carm. 37. 11.
Facillima fortuna. Virg. 11. Æn. 716.
Fatalis fortuna. Cic. pro Sext. 17.
Fortunatior fortuna. Cic. 2. de Divin. 87. Carneadem Clitomachus scribit dicere solitum, nusquam se fortunatiorem, quam Præneste, vidisse fortunam.
Gravis fortuna. Ovid. 4. de Pont. 4. 4.
Indignissima fortuna. Cic. Post redit. ad Quir. 7.
Infesta fortuna. V. INFESTUS.
Iniqua fortuna lædi. Ovid. 4. de Pont. 6. 39.
Manca fortuna. Hor. 2. Serm. 7. 88.
Minax fortuna. Juven. 10. Sat. 52.
Miserrima fortuna. Ovid. 3. Trist. 11. 71.
Omnipotens fortuna. V. OMNIPOTENS.
Pronior fortuna. Paterc. lib. 2. 69. extr.
Propitia fortuna. V. paulo ante Constans.
Prospera fortuna. Hor. 4. Carm. 14. 37.
Rapax fortuna. Hor. 1. Carm. 34. 14.
Secunda fortuna. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Tristis fortuna. Ovid. 3. Epist. 43.
Vaga. Cic. pro Milon. 93. Quam vaga volubilisque fortuna, quam varia vitæ commutabilisque ratio.
Abuti fortuna. V. ABUTOR.
Adire fortunam. V. ADEO.
Adjungere fortunam. V. ADJUNGO.
Afflat fortuna. Firmic. lib. 5. cap. 7. Tunc exactis malis omnibus, secunda quandoque incipiet aliquantulum afflare fortuna.

Aspirat

Aspirat fortuna labori. Virg. 2. Æn. 385.
Ausa est fortuna aliquid adversus absentem ducem. Flor. 4. 2. 30.
Committere se fortunæ. V. COMMITTO.
Committere se timidius fortunæ. Cic. 10. Att. 4.
Concussit illum fortuna. Paterc. lib. 2. 79. Sed virum humana ope invictum, graviter eo tempore fortuna concussit.
Conjuncta virtuti fortuna. V. CONJUNGO.
Constituit aliquem mearum ineptiarum testem fortuna. Cic. 1. de Orat. 12.
Contingere aliquid casu & fortuna. Cic. 2. Off. 44.
Crescens fortuna. Stat. 5. Silv. 1. 119.
Dari fortunam. Q. Cic. de Petit. Consf. 9. Quanto melior tibi fortuna petitionis data est, quam nuper homini novo C. Cœlio?
Devenire in fortunam. Cic. 4. Fam. 5.
Dejici ad humilem tristemque fortunam. Firmic. lib. 5. cap. 6. Homines erunt variæ fortunæ: quandoque enim ex vilibus alti, quandoque ex dominis atque principibus ad humilem fortunam tristemque dejecti.
Destrui per hæc fortunam suam Cæsar, imparemque tanto merito rebatur. Tacit. 4. Ann. 18.
Dilabitur fortuna. Auct. ad Heren. 4. 24. Simul ac fortuna dilapsa est.
Domare virtutibus fortunam. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 38.
Esse fortuna. Cic. in Brut. 1. Fortuna optima esse debent.
Excipere fortunam, Subire. Cic. de Provinc. Consf. 41. Excipere fortunam, subire vim atque injuriam malui, &c.
Elargitur res fortuna. Cic. 1. Fam. 5.
Facere periculum fortunæ. Cic. de Provinc. Consf. 35.
Ferre bene magnam fortunam. Hor. 3. Carm. 27. 75.
Ferre pulcherrime secundam fortunam & æque adversam. Cic. 4. Fam. 5.
Functus omni fortuna prospere. Cic. pro Muren. 1.
Gubernans fortuna. Lucret. lib. 5. 108.
Habuit fortunam dies fatis. Ovid. 3. Met. 149.
Habere fortunam reverenter. Auson. in Exhortatione ad modestiam. epigr. 8.
Habet vim fortuna maximam. Cic. in Parad. 5.
Inclinat se fortuna ut. V. INCLINO.
Insectari miserorum fortunam. Cic. ad Brut. 4.
Insequitur eadem fortuna viros. Virg. 1. Æn. 224.
Insidians fortuna. Quintil. in proœm. lib. 6. Illud vero insidiantis, quo me validius cruciaret, fortunæ fuit.
Invicta fortuna Cæsarum. Flor. 4. 7. 10.
Invidet fortuna Populo Romano. Flor. 4. 2. 1.
Labentem fortunam continere. V. LABOR.
Legare fortunæ. V. LEGO.
Levare fortunam. Cic. Fam. Nullo loco deero, neque ad consolandum, neque ad levandum fortunam tuam.
Moderandum fortunæ. Tacit. 15. Ann. 5.
Mutatur fortuna. V. MUTO.
Nutat fortuna. V. NUTO.
Obsequi fortunæ. Cic. 14. Att. 17. Si non fortunæ obsequutus fueris, male tecum agetur.
Offendere ad fortunam. Phædr. 4. 14.
Pendere ex fortuna. V. PENDEO.
Pendebat belli fortuna. Ovid. 8. Met. 12.
Positum in fortuna omne consilium. Cic. 14. Att. 11.
Præsumere fortunam. Tacit. 1. Hist. 62. Torpebat Vitellius, & fortunam principatus inerti luxu, ac prodigis epulis præsumebat.
Prorogata potestas fortunæ in aliquos. Cic. 1. Q. frat. 1. 4.
Provocare fortunam. i. e. Periculis se exponere. Lucan. lib. 9. 885.
Recessit fortuna. Virg. 3. Æn. 53.
Regit fortuna vitam non sapientia. Cic. 5. Tusc. 25.
Renascens fortuna. Hor. 3. Carm. 3. 62.
Responsare superbæ fortunæ. Hor. 1. Epist. 1. 67.
Respuit constantiam amica varietate fortuna. Cic. 2. de Nat. Deor. 43.
Sejungi non potest fortuna ab inconstantia & temeritate. Cic. 3. de Nat. Deor. 61.
Sequens fortunam suam Cæsar, pervectus in Africam, ibi primo variam fortunam expugnavit, inclinatæque hostium copiæ. [Hæc Senecæ videntur.
Stetit fortuna extrema. Cic. in Sallust. 14. Bis ad judicii subsellia attractus, extrema fortuna stetit, & ita decessit, ut non hic innocens esse, sed judices pejerasse existimarentur.
Sum. ut, Esse infelicem, fortunæ est: esse deteriorem, improbitatis. Cic. de Provinc. Consf. 8.
Nihil est tam contrarium rationi & constantiæ, quam fortuna. Cic. 2. de Divin. 18.
In casu sunt atque fortuna, bona corporis, & quæ extra corpus sunt. Cic. 5. Tusc. 25.
Inferiorem fortuna alio esse. Cic. 13. Fam. 5.
Magnam esse vim in fortuna in utramque partem, vel ad secundas res, vel ad adversas, quis ignorat? Cic. 2. Off. 19.
Subire fortunam. Cic. 13. Fam. 5.
Tentare fortunam. Lucan. lib. 3. 510.
Trahere fortunam, pro In fortuna esse. Cic. Anteq. iret in exil. 14. Ut tutam, tranquillamque fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia.
Vexilla fortunæ modeste summittere. Stat. 4. Silv. 2. 43.
Viderit hoc fortuna, quoniam consilio non multum uti licet. Cic. 6. Att. 4.
Uti fortuna. Virg. 9. Æn. 240.
Usus est fortuna nemo dexterius. Hor. 1. Serm. 9. 45.
Fortuna, Dea credita est antiquis. Juven. 10. Sat. extr.

Nullum numen abest, si sit prudentia: sed te
Nos facimus, Fortuna, deam, cæloque locamus.

Plaut. Aul. 1. 2. 22. Si bona Fortuna veniat, ne intromiseris. Cic. 13. Philipp. 10. Deinde obsecro vos, Patres Conscripti, quis hoc vestrûm non videt, quod Fortuna ipsa, quæ dicitur cæca, vidit?
Hor. lib. 1. Ode 34. in fine de Deo & de Fortuna idem dicit. ubi Cruq. Fortuna, τύχη δαίμονος, Sors dæmonis, i. e. Dei voluntas. Herodotus sæpe θείᾳ τινὶ τύχῃ aliquid evenisse dicit. H. St.
Domina rerum Fortuna. Cic. pro Marcel. 7.
Facies invidiosa Fortunæ. Ovid. in Ibin, 122.
Filius Fortunæ. Hor. 2. Serm. 6. 49. V. FILIUS.
Injuria Fortunæ. Ovid. ad Liv. 51.
Ludus Fortunæ. Hor. 2. Carm. 1. 3.
Multari a Fortuna. V. MULTA.
Vultum servat Fortuna benignum. Hor. 1. Epist. 11. 20.
Fortunam insanam esse & cæcam & brutam perhibent philosophi, saxoque instare globoso prædicant volubili. Auct. ad Heren. lib. 2. 36. Ex Pacuvio.
Muneribus Fortunæ amplissimis ornari. Cic. de Provinc. Consf. 35.
Fortunæ multa templa Romæ fuerunt, ut scribit Plutarchus in libello de Fortuna Romanorum: In Capitolio, Fortunæ primigeniæ: ad fontem muscosum, Viscatricis: in Palatio, Privatæ: item Virginis, Masculæ, cum aliis cognomentis non paucis, quorum Ser. Tullius rex bonam partem sacravit, animadvertens in administrandis rebus humanis maximum vel potius unicum fortunam momentum esse: quod ipse vel maxime expertus esset, ex hostili captivoque genere ad regium fastigium evectus.
Varia ejus nomina habes apud Rosin. Ant. Rom. 2. 16. & Alex. ab Alex. 1. 12. adde Dalechamp. ad Plin. 1. 7. & præcipue Lex. Pitisc.
Fortuna, vel Fortunæ, Divitiæ. Cic. de Amicit. 59. Sæpe enim in quibusdam aut animus abjectior est, aut spes amplificandæ fortunæ fractior. Hor. 1. Epist. 5. 12.

Quo mihi fortunas, si non conceditur uti?

Abundare fortuna. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Fortuna, sing. & Fortunæ, pl. [τύχη] Felicitates vel Rationes & conditio hominis. Ter. And. 1. 1. 70. Idem Phorm. 1. 4. 24. Quod si eo meæ fortunæ redeunt, &c. Cic. 1. Tusc. Plenus fortunarum. i. e. Bonorum & pignorum. Liv. Pleni fortunarum gloriæque triumphantes domum redibatis.
Possessiones & fortunæ. [κτήματα] Cic. pro Rosc. Com. 33. Tum enim propter Reipub. calamitates, omnium possessiones erant incertæ: nunc deûm immortalium benignitate, omnium fortunæ sunt certæ.
Conditio & fortuna hominum infimi generis. Cic. pro Milon. 93.
Infima conditio & fortuna servorum. Cic. de Off. 1. 41.
Omnis fortunæ mulieres ac loci. Cic. in Pison. 52.
Defensor fortunarum alicujus. Cic. 1. Verr. 54.
Habitus fortunarum. Hor. de Arte Poet. 109.

Format enim natura prius nos intus ad omnem
Fortunarum habitum.

Periculum fortunarum. Quintil. lib. 2.
Adesæ fortunæ. Tacit. 13. Ann. 21. Nec si Iturius & Calvisius adesis omnibus fortunis, &c. V. ADEDO.
Amplissimæ fortunæ. Cic. 7. Verr. 18.
Florentissima fortuna. Cic. 5. Tusc. 25.
Immundæ fortunæ. V. IMMUNDUS.
Infima fortuna homines. Cic. 5. de Finib. 52. V. INFERUS.
Integra fortuna. Cic. pro Sull. 89. Hic vos orat, Judices, parvus, ut se aliquando, si non integra fortuna, at afflicta patri suo gratulari sinatis.
Secunda aut adversa cadat fortuna. Virg. 9. Æn. 283.
Sordida fortuna. Sen. Herc. fur. 3.
Accessiones fortunæ & dignitatis. V. ACCEDO.
Afflicta alicujus fortuna. Cic. pro Sull. 37. V. AFFLIGO.
Afflicta & mala fortuna. Cic. 1. Fam. 9.
Amittere secundas fortunas, & in adversis sine ullo remedio permanere. Cic. pro Sull. 66. V. AMITTO.
Amplificare fortunam. Cic. de Amicit. 59. V. AMPLIFICO.
Auctus fortunis. V. AUGEO.
Concredere alicui fortunas. V. CONCREDO.
Conferre spoliatam fortunam alicujus cum florente alterius. Cic. in Pison. 38.
Conqueri fortunas suas. V. CONQUEROR.
Consulere fortunis. V. CONSULO.
Conturbare fortunas. V. CONTURBO.
Decernere pro fama & fortunis. Cic. 2. de Orat. 201.
Defendere fortunas nostras per aliquem, cujus fides est nobis cognita. Cic. 1. Verr. 20.
Dimisit morte fortunas suas Crassus. Cic. 1. Tusc. 12.
Egens fortuna, vita turpis Asclepiades. Cic. pro Flacc. 35.
Evertere aliquem fortunis omnibus. Cic. 1. Verr. 21. Cur de quibus in provincia non optime es meritus, eos nunc plane fortunis omnibus conaris evertere?
Fieri prædonum impetum in fortunas alicujus. Cic. 4. Fam. 7.
Frui dignitate tua & fortunis licebit. Cic. 6. Fam. 2.
Jactari. ut, Misera, multumque jactata alicujus fortuna. Cic. pro Cluent. 7.
Impertire fortunas aliis. V. IMPERTIO.
Invadere in fortunas alicujus. V. INVADO.
Locupletare fortunis. V. in LOCUS.
Lugere fortunas meas bonos viros malui, quam suis desperare. Cic. Post redit. in Senat. 33.
Obtinere fortunas. Cic. 4. Fam. 7.
Ornatus Imperator honoribus amplissimis fortunisque maximis. Cic. in Brut. 18.
Parare magnas fortunas. V. PARO.
Prodere fortunas. Auct. ad Heren. lib. 4.
Relinquere domum & fortunas. Cic. 12. Fam. 6.
Succurrere saluti fortunisque omnibus. Cic. pro Rabir. perd. reo 3.
Fortuna Imperii, Fortuna Pop. Romani; non simpliciter pro Felicitate accipitur, sed Auspicium majestatis notat, de quo Grut. Disc. ad Tacit. 1. & Bœcler. de Ausp. Regio, & Phil. Olear. de Fortuna Pop. Rom.

FORTŪNO, [ὀλβίζω] āre. Prosperare, & bonis augere. Cic. 2. Fam. 2. Tibi patrimonium dii fortunent. Idem 15. Fam. 8. Maxima sum lætitia affectus, quum audivi Consulem te factum esse, eumque honorem tibi deos fortunare volo. Hor. 1. Epist. 11. 22.

Tu, quamcunque deus tibi fortunaverit horam,
Grata sume manu.

FORTUNĀTUS, a, um. [εὐδαίμων, εὐτυχὴς, τυχηρὸς, ὀλβιοδαίμων, μάκαριος] Adj. Felix. Ter. Adelph. 5. 3. 66. Derides? fortunatus, qui isthoc animo sies. Idem Eun. 2. 2. 33. Ibid. 5. 9. 1. Ecquis me vivit hodie

hodie fortunatior? Idem Heaut. 4. 8. 1. Factum me nunc omnium fortunatissimum esse intelligo. Virg. 5. Ecl. 59.

Fortunate puer, tu nunc eris alter ab illo.

Ab ea signif. qua Fortuna dicitur de Fortuna prospera. Sic Moratus, Bene moratus. H. St.
Integrorum & fortunatorum promissa. Cic. pro Muren. 50.
Fortunatus in gratia. Gell. lib. 16. cap. 19. In gratia, pecuniaque magna fortunatum esse.
Fortunatus & potens. Cic. 2. Off. 62.
Fortuna fortunatior. Cic. 2. de Divin. 87.
Comitatu nobilium juvenum fortunati quidam. Cic. de Senect. 29.
Athenæ fortunatæ. Plaut. Perf. 4. 4. 1.

Satin' Athenæ tibi visæ fortunatæ atque opiparæ?

Civitas fortunatissima. Eumen. Paneg. Const. 10. cap. 22.
Conjugium fortunatum. Ovid. 2. Met. 803.
Domus fortunata. Propert. lib. 3. 20. 9.
Exitus alicujus fortunatus. Cic. de Clar. Orat. 329.
Gens fortunata. Virg. 4. Georg. 287.
Homo fortunatus. Cic. pro Quint. 180.
Homo fortunatus & nobilis. Cic. 2. de Orat. 352.
Ingenium fortunatius. Hor. de Arte Poet. 595.
Insulæ Fortunatæ, [Μακάρων νῆσοι] a fructuum ubertate dictæ sunt. de quibus Strabo lib. 1. sic inquit, Fortunatæ insulæ contra Mauritaniæ finem ac Occidentem sunt. Quam quidem ad partem & Hispaniæ terminus concurrit. Ex ipso autem nomine manifestum est, quoniam & has ipsas felices existimabant, quia hujusmodi locis propinquæ forent. Plin. lib. 4. cap. 22. Ex adverso Celtiberiæ complures sunt insulæ, Cassiterides dictæ a Græcis, a fertilitate plumbi, & e regione Arrotrebarum promontorii; deorum sex, quas aliqui fortunatas appellavere. Vulgus autem nostrum hodie vocat *Insulas Cannarias*, a fertilitate cannarum, in quibus crescit saccarum. V. Hor. Epod. 16. 41. & Muretum Var. Lect. 5. 1. & Flor. 3. 22. 2.
Nemora fortunata. Virg. 6. Æn. 639. De campis Elysiis.
Prælio fortunatissimo decertare. Paterc. 2. 12. 5.
Respublica fortunata. Cic. 2. in Catil. 7.
Senex fortunatus. Virg. 1. Ecl. 47. & 52.
Vita fortunata. Hor. 1. Epist. 11. 14.

FORTUNĀTA, æ. f. Æon hæreticorum. Tertull. adv. Valent. cap. 8.

FORTUNĀTE, Adv. [εὐδαιμόνως, τυχηρῶς] Feliciter. Cic. 3. de Finib. 26. Necessario sequitur omnes sapientes semper feliciter, absolute, fortunate vivere. Liv. 10. 18. Quod ductu Consulis quicquam ibi satis scite aut fortunate gestum.
Compar. Columel. procem. p. 5. An putem fortunatius a catenato repulsum janitore.

FORTUNĀTIM, Adv. [εὐτυχῶς] Prospere. Ennius in Annalibus, Mihi reliquæ fidei regno, vobisque Quirites, se fortunatim, feliciter ac bene vortat. Non. 2. 334.

FORTUNĀTIO, ōnis. f. apud Augustin.

FORTUNĀTOR, ōris. m. apud eundem.

FORTUITUS, Adj. pen. ancip. [τυχηρὸς] Quod casu accidit. ut, Fortuitus concursus. Cic. 1. de Nat. Deor. 66. Quintil. lib. 6. cap. 6. Insidiarum invidiam in Clodium vertit, quanquam revera fuerat pugna fortuita.
Fortuitus, inquit Servius in illud 6. Æn. 179.

Itur in antiquam silvam, &c. ab Eundo est, & a Fortuna compositum. Producit autem pen. i, & corripit. Juvenal. 13. Sat. extr.

Non quasi fortuitu, nec ventorum rabie, sed
Iratus cadat in terras, & vindicet ignis.

Contra Hor. 2. Carm. 15. 27.

Nec fortuitum spernere cespitem
Leges sinebant.

Hic enim nisi i littera longa sit, non stat versus. Hactenus ille. Versus Horatii est alcaicus dactylicus: TUI, secundus pes, est jambus.
Divinum & Fortuitum, contraria. Cic. 7. Fam. 5. Ut illud nescio quod non fortuitum, sed divinum videretur.
Bella fortuita sperabantur. Tacit. 4. Hist. 5.
Boni fortuiti quippiam nacti sumus. Cic. 3. de Nat. Deor. 87.
Calamitas fortuita, Ulpianus in l. 2. non procul a fine. D. Si quis caution.
Concursus quidam fortuitus. Cic. 1. de Nat. Deor. 66.
Eventus fortuitus. Plin. 14. 6. Genera autem vini alia aliis gratiora esse quis dubitet? aut non ex eodem lacu aliud præstantius altero germanitatem præcedere, sive testa, sive fortuito eventu?
Mors fortuita. Tacit. 2. Ann. 4.
Mortes fortuitæ. Justin. 19. 3. 6.
Oratio fortuita, pro Extemporali. Cic. 1. de Orat. 150. Nam si subitam & fortuitam orationem commentatio & cogitatio facile vincit, hanc ipsam profecto assidua ac diligens scriptura superabit. Budæus.
Pugna fortuita. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Rerum fortuitarum concursio. Cic. in Topic. 73.
Sermo fortuitus. Quintil. lib. 10. cap. 7. Nec tumultuarii, nec fortuiti sermonis contextum mirabor.

FORTUITO, Adv. [τυχὸν] i. e. Casu. Cic. 5. de Finib. 33. Sive hoc ita sit fortuito. Sic 2. de Divin. 62.
Temere & fortuito. Cic. in Orat. 186. Itaque Herodotus & eadem superiorque ætas numero caruit, nisi quando temere & fortuito.
Accidit fortuito. Cic. 1. Tusc. 99.
Dicere fortuito aliquid concluse apteque. Cic. in Orat. 117. Quæ sic aperta est, ut mirer veteres non esse commotos, præsertim quum, ut fit, fortuito sæpe aliquid concluse apteque dicerent.
Incidere fortuito in aliquem sermonem. Cic. 1. de Orat. 111.
Non repentina aliqua voluntate, neque fortuito incidere ad aliquid agendum. Cic. 5. Fam. 8.
Casu aut fortuito futurum quid sit scire. Cic. 2. de Divin. 108. Cur Aut fortuito? Alibi Casu & fortuito, paulo post. H. St. Locus Cic. falso notatus est.

FORTUITU, [τυχικῶς] aliud Adv. idem significans. Cic. 10. Philipp. 6. Quod verbum tibi non excidit, ut sæpe fit, fortuitu: scriptum, meditatum, cogitatum attulisti.
Fortuitu & sine consilio. Cæs. 7. Bell. Gall. 20.
Casu & fortuitu navis in portum delata est. Auct. ad Herenn. lib. 1. 16.
Casu & fortuitu factum. Cic. 1. de Divin. 18.
Temere, fortuitu, inconsiderate, negligenterque facere aliquid. Cic. 1. Off. 103.

FORULI. V. FORI.

FORULI, Urbs Italiæ. Virg. 7. Æn. 74.

Casperiamque colunt, Forulosque & flumen Hymellæ.

Foruli & Casperia, civitates sunt. Servius.

FORUM, i. n. [ἀγορά] Negotiationis locus, quo venalia feruntur, ut ait Festus. Sallust. in Jugurth. 47. Erat haud longe ab eo itinere, quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum, nomine Vacca, forum rerum venalium totius regni maxime celebratum: ubi & incolere, & mercari consueverant Italici generis multi mortales. Cic. pro Cluent. 40. L. Clodius, qui properaret, cui fora multa restarent, simul atque introductus est, rem conficit. Loquitur de Circumforaneo pharmacopola. Charisius lib. 1. Forum neutro genere dicimus Locum rebus agendis destinatum, aut quum Commercium significamus. Masculine autem Tabulata navium, & semper pluraliter, quamvis Gellius Fora navium neutraliter dixerit: & Lucilius negotiorum Forum masculine extulerit lib. 3. Forus olim ornatus lucernis. Meminit & Nonius Marcellus. V. FORI.
Forum & Trivium amplitudine sola differunt: est siquidem Trivium velut Pusillum forum. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 11.
Aleatorium forum. Suet. August. 71.
Boarium forum, In quo boves venduntur. Liv. 29. 37.
Cupedinis forum. Apul. Met. 1. p. 32.
Duilium forum. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Olitorium forum. V. OLITOR.
Piscarium forum. Varro L. L. 4. 32.
Pistorium forum. Aurel. Vict. Cæs. cap. 13. n. 5.
Solicitum forum. Ovid. 1. de Arte Am. 164.
Suarium forum, In quo sues venduntur; & Boarium, in quo boves; & Piscarium, Olitoriumque, in quo pisces oleraque: sicut Forum cupedinis, in quo cupedinarii negotiantur. Quæ omnia, inquit Varro lib. 4. de L. L. 32. in unum locum contracta, postquam ædificatus est locus, appellatur Macellum.
Vinarium forum, de quo Varr. 1. de R. R. cap. 54. Itaque lectæ jus defertur in forum vinarium, unde in dolium inane veniat, electa in secretam corbulam, unde in ollulas addatur, & in dolia plena vinaceorum contrudatur. [Hic locus varie scribitur in editis & MSS. Ceterum Forum h. l. accusativus est sing. a recto Forus. q. V. infra suo loco, etsi Colum. neutraliter extulit, ut p. p. sequitur.
De Foris in Urbe omnibus V. Lex. Pitisc.
Per medium forum. V. MEDIUS.
Circum omnia fora aliquem sectari. Cic. 4. Verr. 169.
Foro uti, Præsentem rerum statum boni consulere, & utcunque sese obtulerit fortuna, ita animum applicare. Ter. Phorm. 1. 2. 26. Cœpi his omnia facere: obsequi quæ vellent. D. scisti uti foro. Donatus vulgare proverbium admonet esse: ductamque metaphoram a mercatoribus, qui non ante locum commercii præscribunt quanti vendant quæ advehunt, sed secundum annonam fori, quam deprehenderint, consilium de non vendendis aut vendendis mercibus sumunt. Senec. Utamur foro: & quod fors feret, æquo feramus animo. Ex Erasmo.
Fora, Vasa quibus antiqui utebantur in torculariis. Columel. lib. 12. cap. 18. Tum lacus vinarii, & torcularii, & fora, omniaque vasa, si vicinum est mare, aqua marina: si minus, dulci eluenda sunt, & commundanda, & diligenter assiccanda, ne humorem habeant. Opinor esse quod vocant Galli, *la met du pressoir*.
Forum, [κριτήριον, δικαστήριον, δικαιωτήριον] In quo judicia publica exercebantur. Cic. pro Sext. 78. Idem 12. Att. 21. Quod me in forum vocas, eo vocas unde etiam bonis meis rebus fugiebam. Fuerunt autem Romæ Fora, ubi jus dicebatur, tria: Romanum, Julium, Augustum. Suet. in Aug. cap. 29. Fori extruendi causa fuit hominum & judiciorum multitudo, quæ videbatur, non sufficientibus duobus, etiam tertio egere. Itaque festinantius, necdum perfecta Martis æde, publicatum est, cautumque, ut separatim in eo publica judicia, & sortitiones judicum fierent. [Sed hæc eadem fora & rebus emendis vendendis serviebant. Judicia autem in Comitio, & fori basilicis potissimum habebantur.
Tabes fori. Tacit. 11. Ann. 6. Fori tabes pecuniam advocatis ferat.
Veritas fori. Quintil. lib. 6. cap. 1. Non admittit hoc idem veritas fori.
Argutum forum. Ovid. 1. de Arte Am. 80.
Litigiosa fora. Ovid. 4. Fast. 188.
Orbum litibus forum. Hor. 4. Carm. 2. 44.
Verbosi garrula verba fori. Ovid. 3. Trist. 12. 18. Al. Bella.
Adducam herum a foro: subaud. Huc. Plaut. Mil. 3. 2. 44.
Agere forum. Cic. 5. Att. 16. Appius, ut audivit nos venire, in ultimam provinciam se conjecit Tarsum usque, ibi forum agit. Idem 3. Fam. 6. V. AGO. [Quod alias Conventus agere dicunt. V. in CONVENIO.
Attigit forum. Cic. 15. Fam. 16. Puto te suppudere: Quicum loquor? cum uno fortissimo viro, qui posteaquam attigisti forum, nihil fecisti nisi plenissimum amplissimæ dignitatis. i. e. Ex quo in foro versari cœpisti. [Dicitur proprie de die tirocinii, quo togam virilem, seu puram, quæ & Libera, in Capitolio votis nuncupatis sumebant, indeque frequenti necessariorum officio, seu comitatu, deducebantur in forum, ut ibi res civiles primum attingerent. Quod plerumque XV. æt. anno faciebant. V. Pitisc. Lex. v. Toga virilis, & viris doctt. not. ad Cic. 5. Fam. 8. Et Casaub. ad Suet. Aug. c. 26.
Cedere foro. V. CEDO.
Dare operam foro. Plaut. Asin. 2. 4. 22.
Destinari foro. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Indicere forum. Virg. 5. Æn. 758.
Litigare in alieno foro. Martial. præf. lib. 10. i. e. Novo versari negotio.
Mersus foro. V. MERGO.
Parare se foro & honoribus. Sen. lib. 2. Controv. procem.
Sublata fides de foro. Cic. 2. de Lege Agrar. 8.
Vertitur res in meo foro. Plaut. Most. 5. 1. 10.

Ubi ego video rem vorti in meo foro, quantum potest,
Facio idem quod plurimi alii, &c.

Forum a Subselliis & Judiciis distinguit Cic. 1. de Orat. 32. Age vero ne semper forum, subsellia, rostra, curiamque mediteris, &c. i. e. Causas civiles, publica judicia, conciones & opiniones in Senatu dicendas. Et paulo post, Quod remoto foro, concione, judiciis, Senatu, statuisti oratorem in omni genere sermonis & humanitatis esse perfectum. Quare Forum, Hastam Centurialem intellexisse videtur. Budæus.

Forum sex modis intelligitur. Primo Negotiationis locus: ut Forum Flaminium, Forum Julium, ab eorum nominibus, qui ea fora constituenda curarunt, quod etiam locis privatis, & in agris, & in viis fieri solet. Alio, In quo judicia fieri, cum populo agi, conciones haberi solent. Tertio, Quum is, qui Provinciæ præest, forum agere dicitur, quum civitates vocat, & de controversiis eorum cognoscit. Quarto, Quum id forum antiqui appellabant, quod nunc Vestibulum sepulchri dici solet. Quinto, Locus in navi, sed tum masc. generis est, & plur. (conf. Non. 5. 104.) Sexto, Fori significant Circensia spectacula, ex quibus etiam minores Forulos dicimus. Inde & Forare, & Foras dare, & Fores, & Foras, & Forecula, id est, ostiola dicuntur. Hæc Fest. conf. Voss. Inst. Orat. 1. 6. 3.

Forum cum propriis diversis conjunctum, Oppidum significat: ut,

Forum Appii. In agro Falerno. Cic. 2. Att. 10. Cujus cives Foroappii Plin. lib. 3. cap. 5.

Foroaugustana, Libisosona cognomine dicta, civitas Hispaniæ Citerioris, juris Italiæ. Plin. 3. 3.

Forum Aurelii. Sigon. de Ant. Jur. Ital. 2. 15. Aurelium. Cic. 1. Catil. 24.

Forum Bibalarum, [Φόρος Βιβαλῶν Ptolemæo] Hispaniæ urbs, vulgo *Fomillan.*

Forobremitiani, in sexta Italiæ regione a Plinio lib. 3. cap. 14. locati. Hard. Forobrentani. [Sed utraque lectio dubia est.

Forum Claudii, Centronum civitas in Alpibus Ptolemæo, hodie *Tarantaise*, ducis Sabaudiæ.

Forum item Claudii Tuscorum, in septima reg. Plin. 3. 5. an idem Ptolemæo? vulgo *Tolfa.*

Forum item Claudii in Octava, apud Plin. lib. 3. cap. 15.

Forum Cornelii, Galliæ Togatæ urbs, Ptolem. lib. 3. cap. 1. vulgo *Imola.* Forocorneliensis agri meminit Plin. lib. 3. cap. 16.

Forum Egurrorum, Ptolemæo, urbs Hispaniæ Tarraconensis. vulgo *Medina de Ruiseco.*

Foroflaminienses Populi in sexta regione Italiæ a Plinio collocati lib. 3. cap. 14.

Forum Fulvii in Liguribus. Sigon. de Ant. Jur. Ital. 2. 15. Alio nomine Valentinum dictum V. Plin. lib. 3. cap. 5.

Forum Julii vel Forojulium, Galliæ Narbonensis urbs, non longe distans a Massilia, & Octavanorum colonia, ut scribit Pompon. Mela lib. 2. 5. Nunc vulgo *Frejo*, vel *Frejus.* V. Cic. 10. Fam. 15. Hinc Forojulienses, cognomine Concubienses in Umbria, populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14. in descriptione sextæ regionis.

Forum Julium, Carnorum colonia, Ptolem. Hodie *Friuli.* Gallice, *Le pais de Friol.* Unde Forojulienses cognomine Transpadani Plin. 3. 19.

Forum Laccini, Italiæ civitas, in octava regione a Plinio collocata lib. 3. cap. 15. Al. Licinii. Hard. abesse a MSS. testatur.

Forum Livii, Galliæ Togatæ urbs Ptolem. Plin. l. c. hodie *Forli.*

Foroneronienses qui & Lutevani Galliæ Narbonensis populi Plin. 3. 4.

Foropopulienses vel potius Foropopillienses, ex Falerno Plin. 3. 5.

Forum Segusianorum, oppidum Galliæ Ptolem. vulgo *Bourg en Bresse.*

Forum Sempronii, Umbrorum civitas, Ptolemæo auctore. vulgo *Fossumbrone.* & populi Forosemprotnienses in sexta Italiæ Plin. 3. 14.

Forum Tiberii, Helvetiorum civitas in Gallia juxta Rhenum, apud Ptolem. quod nunc in ruderibus jacet, prope Certiacum, quod vulgo *Zurzach.*

Forum Truentinorum, Plin. Italiæ urbs, in octava regione. V. lib. 3. cap. 15. Rectius Druentinorum, per D.

Forovibienses, Populi ex quorum agro Padum iterum exoriri tradit Plin. lib. 3. cap. 10.

De his omnibus, aliisque insuper, V. omnino Cellarium, vel Lex. Pitisc.

Foranei sunt qui Circumforanei apud Commentatorem anonymum Horatii, 375. col priore. H. St. pag. ed. Plant.

Förāria appellatur Mulier, quæ fructus villæ venales defert in forum. Blond. Rom. triumph. 9. p. 182. A.

Forensis, e. Adj. [ἀγοραῖος] Quod ad forum pertinet.

Forensis & Domesticus, contraria. Cic. 5. Fam. 8. Sic utantur in omnibus publicis, privatis, forensibus, domesticis tuis, amicorum, hospitum, clientum tuorum negotiis.

Actiones forenses; quæ alibi Civiles, sive Rei familiaris, Privatæ aut Pecuniariæ dicuntur. Ulpian. l. 1. D. de incend. naufr. Et quanquam sint de his facinoribus etiam criminum exequutiones, attamen recte Prætor fecit, qui forenses quoque actiones criminibus istis præposuit.

Asperitas forensis. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Causæ forenses. Cic. 3. de Nat. Deor. 51.

De causis Forensibus dicitur a Firmico, Caninæ contentionis jurgiosa certamina, ut annotatur in CONTENTIO. H. St.

Genus dicendi forense. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Genus forense, concertatorium, & judiciale non tractavit Thucydides. Cic. de Clar. Orat. 286.

Homo forensis, Causidicus, vel qui se in foro exercet. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Latrocinium forense. Cic. in Pison.

Litteræ forenses & senatoriæ. Cic. 2. Off. 3. i. e. Studium eloquentiæ in foro & senatu.

Marte forensi valere, i. e. Eloquentia. Ovid. 4. de Pont. 6. 29.

Opella forensis. Hor. 1. Epist. 7. 8.

Oratio judicialis & forensis. Cic. in Orat. 170.

Quæstus forensis. Cic. pro Cluent. 72.

Ratio forensis. Quintil. lib. 3. cap. 4.

Rhetorica forensis. Cic. 2. de Fin. 17.

Turba forensis. Ovid. 3. Fast. 94. al. Curensis. V. Burm. Liv. lib. 9. extr. de Q. Fabio Maximo loquens, Ne humillimorum in manu comitia essent, omnem forensem turbam excretam in quatuor tribus conjecit, Urbanasque eas appellavit.

Vestimenta forensia, Vestes quibus in foro utuntur, vel foris, id est extra domum. Columel. lib. 12. cap. 45. Arculæ fagineæ, vel etiam tiliaceæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur.

Forensia, absolute. Suet. in Aug. cap. 73. V. ibi Casaub.

Usus forensis & publicus. Cic. in Parad. 1. Animadverti, Brute, sæpe Catonem avunculum tuum, quum in Senatu sententiam diceret, locos graves ex philosophia tractare, abhorrentes ab hoc usu forensi & publico.

Forus, est Locus ubi uva calcatur, apud Isidor. 15. 6. V. supra Varronis locum perperam eo relatum in FORUM. conf. FORI.

Forvus, Calidus. vide supra FORFEX. H. St.

F O S

Fossa, Fossilis, Fossio, Fossitius, Fossor, Fossura. V. FODIO.

Fossæ Clœliæ, vel potius Cluiliæ, fuerunt extra urbem in via Latina. Liv. 2. 39. conf. Nardin. Rom. Vet. 3. 3.

Fossæ Marianæ, [Φόσσαι Μαριάναι Ptolemæo] Galliæ Narbonensis urbs. vulgo *Aigues mortes.* Dicitur Pomponio Melæ Fossa Mariana.

Fossæ Papirianæ, [Φόσσαι Παπειριαναί] Tuscorum civitas, Ptolem. hodie *Fossonuovo.*

Fossæ, & Insulæ parvæ sunt in extremis Corsicæ, a quibus fretum ipsum Taphros nominatur. Plin. lib. 3. cap. 6.

Fotio, Fotus, Fotura. V. FOVEO.

F O V

Fŏvea, æ. f. [βόθρος, βόθυνος] Notum. Plaut. Pœn. 1. 1. 59. Ita decipiemus fovea lenonem Lycum. Plin. lib. 10. cap. 38. Itaque anates in foveas, quibus feras venamur, delapsæ solæ evadunt. Lucret. 5. 1249.

Nam fovea, atque igni prius est venarier ortum,
Quam sepire plagis saltum, canibusque ciere. Hor. 1. Epist. 16. 50.
Cautus enim metuit foveam lupus. Idem de Arte Poet. 459.
Hic, dum sublimes versus ructatur, & errat,
Si veluti merulis intentus decidit auceps
In puteum foveamve.

Foveola, æ. f. est Cavum ulcus, ac purum in nigro oculi, ut auctor est Galen. lib. Finit. medic.

Fŏveo, fōvi, fōtum, [θάλπω, ἀναθάλπω, περιέπω, περιέποσω, περιποιέω] ēre. proprie est Calidum tenere, sive calefacere. Plaut. Capt. 4. 2. 67.

Juben' an non jubes astitui aulas, patinas elui,
Laridum atque epulas foveri foculis ferventibus?

Humum fovet coluber. Virg. 3. Georg. 418.

Nidos fovent. Virg. 4. Georg. 56.

Ova fovere. Plin. lib. 8. cap. 36. Fœtus rigentes apprimendo pectori fovent, non alio incubitu, quam ova volucres. Idem lib. 9. cap. 10.

Ova fovere plumis. Ovid. 1. Fast. 443.

Pennis pullos suos fovent aves, ne frigore lædantur. Cic. 2. de Nat. Deor. 129.

Gremio fovere aliquem. Virg. 1. Æn. 722.

Fovere, Nutrire, provehere. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 1. 6. Alios enecat, extinguit, alios suo lacte fovet & erigit.

Amorem fovere, quod Alere alias dicitur. Cic. 3. Q. frat. 1. Scribis de Cæsaris in nos amore: hunc & tu fovebis, & nos quibuscunque poterimus rebus augebimus.

Arma fovere. Ovid. 1. Trist. 5. 41.

Bella fovere. Virg. 10. Æn. 838.

Bona naturæ fovere. i. e. Alere & vegetare. Bud.

Castra fovere. Virg. 9. Æn. 57.

Non æquo dare se campo, non obvia ferre
Arma viros, sed castra fovere. i. e. Tueri, ut ait Nonius.

vel potius, Tenere se castris.

Dolores fovere. Cic. 12. Att. 19. Nam dum illud tractabam, de quo antea scripsi ad te, quasi fovebam dolores meos.

Famam fovemus inanem. Virg. 4. Æn. 218.

Judicium fovere, quod de aliquo habemus. Plin. in Paneg.

Partes fovere. Tacit. 1. Hist. 8.

Periculum alterius fovere. V. PERICULUM.

Rem Romanam fovere. Liv. 6. Bell. Pun.

Senectutem fovere. Plaut. Stich. 4. 1. 62.

Postea ibo lavatum in pilum: ibi fovebo senectutem meam.

Al. Pyelum. i. e. Labrum balneare.

Sensus hominum fovere, delinire animos. Cic. pro Muren. 74.

Spes improbas fovere. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 4. Virg. 4. Æn. 218.

—— spemque fovemus inanem.

Spes vitam fovet. Tibull. lib. 2. 7. 2.

Spe foveri. Liv. 8. Bell. Maced. Et prope certa fovebantur spe. Alia exemplaria habent, Fovebant spe.

Voluntatem Patrum novi tribuni plebis foverunt. Liv. 3. 65. pr.

Fovere in pectore. Plaut. Bacch. 4. 10. 1.

Quam magis in pectore meo foveo, quas meus filius turbas turbet.

i. e. Quanto magis cogito.

Gaudia fovere mente. Ovid. ad Liv. 29.

Vota mea animo fovebam. Ovid. 7. Met. 633.

Fovere aliquem, pro Illi favere. Virg. 1. Æn. 285.

—— mecumque fovebit
Romanos rerum dominos, gentemque togatam.

Aliquem non modo fovere, sed & illi pecuniam dare. Cic. 11. Att. 9.

Peculiariter fovere aliquem in suam gloriam. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Fovere vulnus aqua aut oleo, Madefacere, aspergere. Virg. 12. Æn. 420.

Fovit ea vulnus lympha longævus Iapix. Nonius.

Artus fovendos accipit. Ovid. 8. Met. 654.

Exulceratas nares vapore aquæ calidæ fovere. Cels. lib. 6. cap. 8. Nares vero intus exulceratas fovere oportet vapore aquæ calidæ, id est spongia expressa, &c.

Fovere os multa aqua frigida. Cels. lib. 1. cap. 2.

Fovere, Constituere. Virg. 4. Georg. 43.

Sub terra fovere larem. Nonius.

Puto Fodĕre. H. St. At codd. emendati Nonium sequuntur, V. Pierium.

Fovere aliquem, pro Amplecti. Virg. 3. Ecl. 4. —— ipse Neæram
Dum fovet, ac ne me sibi præferat illa, veretur. Servius.

Fovere & osculari aliquem. Cic. 1. Fam. 9.

Fotus, Partic. [ἀνατεθαλπμένος] Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Quinetiam anatum ova gallinis sæpe supponimus, ex quibus pulli orti primum aluntur ab iis, ut a matribus a quibus exclusi fotique sunt.
Honoribus fotus. Arnob. lib. 1.

Fotus, ûs. m. [θάλψις] Idem quod Fomentum significat. Plin. lib. 23. cap. 1. Decoctum eorum veteres dysentericos & cœliacos juvat & potione & fotu. Idem 23. 9. Prudent. contra Symmach. 2. 584.
——— queis gloria fotibus aucta
Sic cluat, impositis ut mundum frenet habenis?
Blandis fotibus. Idem Hamartig. 303.
Benignis fotibus. Idem Perist. 5. 330.

Fotor pro Fovitor, ut Fautor, pro Favitor. H. St. Adscripserat & locum aliquem antiqui forsan auctoris, sed ea cultro resecta sunt.

Fotura, æ. f. Gloss. Idem quod Fotus.

Fotio, ōnis. f. Idem.

Fovēla, æ. f. Tertull. de Anima, cap. 7. Immunis a pœna & a fovela.

Fōmentum, i. n. [θαλπτήριον] Fomenta dicuntur Applicationes rerum, potissimum quidem calidarum, ceterum & frigidarum quoque, ad partes corporis læsas, medendi gratia. Columel. lib. 6. cap. 30. Frigori fomenta adhibentur, caputque & spina tepenti adipe vel vino illinuntur.
Fomentum, quasi Fovimentum, ut Momentum Movimentum. H. St.
Calida fomenta. Cels. lib. 2. cap. 17. Fomenta quoque calida sunt; milium, sal, harena: quodlibet eorum calefactum, & in linteum conjectum.
Calida, sicca, lenta, valida fomenta. Cels. lib. 4. cap. 17. Ubi is dolor cœpit, admovere sicca & calida fomenta oportet: sed primo lenta, deinde validiora. Al. Levia.
Frigidis & humidis fomentis fovere. Cels. lib. 4. cap. 14. Si vero tormina sunt, oportet frigidis & humidis fomentis stomachum fovere: vel si venter dolet, iisdem egelidis. [Legendum Nisi, pro Si, vel Non sunt. Nam in Torminibus frigus, ipso Celso auctore, summe inimicum. V. Cæl. Aur. Acut. 3. Segm. 199. seq. nec de emendatione dubitabis.
Humidum fomentum; siccum fomentum. Cels. lib. 4. cap. 4.
Fomentum, per translationem. Cic. 2. Tusc. 59. Hæc sunt solatia; hæc fomenta summorum dolorum. Idem 2. de Fin. 29.
Nutricis fomentum. pro ipsa Nutricatione accipit Sen. lib. 3. de Benef. [Sic olim lectum fuit cap. 29. extr. sed vocem ultimam negant extare in MSS. Pinc. & Grut. cujus not. V.
Frigida curarum fomenta. Hor. 1. Epist. 3. 26.
Ingrata fomenta, vulnus nil malum levantia. Hor. Epod. 11. 16.
Parare fomenta. Hor. 1. Serm. 1. 82.
Præmollire asperum fomentis. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Fomento, āre. Gloss. Lat. Gr. Fomento, καταντλῶ. Veget. Mulom. 2. 8. Caput fomentando vaporare. Cæl. Aurel. Acut. 1. 9. Caput oleo fomentare. conf. Apul. de Herb. cap. 80. 1.

Fomentātio, ōnis. f. Idem quod Fomentum. Ulp. in l. Si cui. §. Lanæ appel. D. De leg. 3. Nec ea quidem, quæ fomentationis gratia parata sunt, vel medicinæ, lanarum appellatione continentur.

Fomes, ĭtis. m. [ζώπυρον, ἔναυσμα] a Fovendo, hoc est nutriendo ignem dicitur: est enim Assula ex arbore excussa dum cæditur, ut ait Festus. Ponitur & pro omni Materia sicca quæ facile igni inflammatur. Virg. 1. Æn. 77.
——— rapuitque in fomite flammam.
Plin. lib. 16. cap. 40. Excipiente materia aridi fomitis. V. ibi Dalech. p. 744.
Fomes, per translationem, dicitur Quicquid excitat nos, & accendit ad aliquid agendum. Gell. lib. 15. cap. 2. Fomitem esse quendam dicens & incitabulum ingenii virtutisque, si mens & corpus hominis vino flagraret. Apul. 2. Florid. extr. Fomites disciplinarum.

Fovii, qui nunc Fabii dicuntur, dicti, quod princeps gentis ejus ex ea natus sit, cum qua Hercules in fovea concubuit. Alii putant eum primum ostendisse, quemadmodum ursi & lupi foveis caperentur. Auctor Festus. conf. Fabii & Fodii.

F P

F. P. Fastus primo, Fecit publice, [vel Poni] Filius patri, Forma publica. F. P. C. Filius ponendum curavit. F. P. D. Filius patri dedit. F. P. D. D. L. M. Fecit publice decreto Decurionum locum monumenti. F. P. H. C. Filius patri hoc curavit. F. P. I. Filius poni jussit. F. P. P. Filius patri posuit.

F Q

F. Q. Flamen Quirinalis.

F R

FR. Fortis, Forum, Frater, Fronte, Frumentarius. F. R. Fecit requietorium, Finibus regundis. FR. A. Frater amantissime, Frater ave. FRA. C. Fraude creditoris. FR. D. Frumenti dandi. FR. F. Fratris filius. FR. I. Forum Julii. FR. L. Forum Livii, Frumentarius Legionis. FRMS. Fortissimus. [vel Forum Sempronii] F. R. P. C. Filius requietorium ponendum curavit. FR. PO. Forum Popillii. FRS. Fortis. FR. S. Forum Sempronii. FRV. Frugalis, Frugi. [vel Forum Vibii.

F R A

Fraceo, ēre; sive Fracesco, fracui, [ἐμφυλλέω, ἐξίσταμαι] ēre. Caldore & vetustate putrefieri, ut ait Nonius 1. 308. Columel. lib. 1. cap. 6. Oleum quod minus provenit, si congelatur, fracescet. Varro lib. 1. de R. R. cap. 55. Hæc de qua fit oleum, congeri solet acervatim per dies singulos in tabulata, ut ibi mediocriter fracescat. Cato cap. 128. Sinito quatriduum fracescat: ubi bene fracuerit, rutro concidito.
Fracebunt, Displicebunt. Festus. [An Fracescebant, Displicebant?

Fracĭdus, Adj. [ὑπέρωρος] Plus quam maturum & jam putrescens. Cato cap. 64. & cap. 55. Factores volunt ut oliva in tabulato diu sit, ut fracida sit, quo facilius efficiant.

Fraces, ium. f. [στέμφυλα] Plin. lib. 15. cap. 6. Oleum in tabulato minui, deteriusque fieri. item in amurca, & fracibus: eæ sunt carnes, & inde fæces: quare sæpius die decapulandum. Columel. lib. 6. cap. 13. Gell. lib. 11. cap. 7. Item floces audierat prisca voce significare vini fæcem e vinaceis expressam, sicuti fraces ex oleis. Apud Plin. corrupte Flacibus legebatur olim.

Fractus, V. Frango.

Frænum, i. n. [στόμιον, χαλινός] a Frangendo; Instrumentum quo equus retinetur & domatur. Dictum quod equorum ora frangat, & ideo per æ scribendum. [At qui a Frango Frænum derivetur, non intelligo.] Manutius mavult sine diphthongo scribi vetustis monumentis fretus, cui subscribit Cellarius, q. V. Isidor. 20. 16. Frenum dictum ait quod equos fremere cogat, vel quod hoc equi frendant, id est imprimant dentibus & obmordeant. In plur. Fræni, vel Fræna declinatur. Ovid. 1. de Arte Am. 472.
Tempore lenta pati fræna docentur equi. Cic. pro Milon. 65.
Sonantes fræni. Virg. 3. Georg. 184.
Sonantia fræna. Ovid. 2. Met. 121.
Accipere frænum, metaphorice, pro Dedere se alicui. Virg. 12. Æn. 568.
Ni frænum accipere, & victi parere cogantur.
Addere fræna equis. V. Addo.
Adhibere frænos alicui, Retrahere. Cic. de Clar. Orat. 204. Alteri se calcaria adhibere, alteri frænos.
Coercuit ora frænis. Ovid. 5. Met. 643.
Compescere animum frænis. Hor. 1. Epist. 2. 63.
Currere concordi fræno. Sil. lib. 16. 381.
Depulit ore frænum. Hor. 1. Epist. 10. 36.
Dare fræna, i. e. Laxare habenas. Sen. Agam. 3.
Dare cauta fræna juventæ. Claud. in 6. Conf. Stil. 126.
Domare fræna. Plin. lib. 8. cap. 42. At illum indignatione accensum domitis frænis, ne regi posset, præcipitem in abrupta isse.
Ducere fræna, i. e. Reducere, retrahere. Ovid. 15. Met. 519.
Præcipitant currum scopulis, ego ducere vana
Fræna manu, spumis albentibus oblita, luctor:
Et retro lentas tendo resupinus habenas.
Eget frænis alter, alter calcaribus. Cic. 6. Att. 1.
Ferre, Pati. Virg. 3. Æn. 542.
——— & fræna jugo concordia ferre.
Flectere ora mobilibus frænis. Lucan. ad Pison. 56.
Impediuntur equi frænis. Ovid. 2. Fast. 736.
Induit amor frænos obstinatis. Sen. Hippol. 4.
Inhibere frænos. V. Inhibeo.
Injicere frænos alicui, pro Cohibere alicujus conatum. Valer. Max. lib. 2. Fræni sunt injecti nobis.
Injicere alicui frænos furoris. Cic. 13. Philipp. 20. V. Injicio.
Injecit fræna vaganti licentiæ. Hor. 4. Carm. 15. 10.
Laxat frænos populis furentibus. Lucan. lib. 7. 124.
Mandit fonipes spumantia fræna. Virg. 4. Æn. 130.
Moderari imperii fræna. Ovid. 2. de Pont. 9. 33.
Moderatis frænis docta manus. Sen. Hippol. 12.
Mordere frænum, Cic. 11. Fam. 23. posuisse videtur pro eo quod est vel Leviter repugnare servituti, dicens, Si frænum momorderis, peream, si te omnes quotquot sunt, conantem loqui ferre, poterunt. h. e. Si utcunque significaveris te servitutem iniquo animo ferre. Ad hanc sententiam faciunt quæ respondet Cicero sequente epistola, Si timidus, inquit, essem, tamen ista epistola omnem mihi metum abstersisses. Sed ut omnes, frænum momordi. Etenim qui te inclusο omnem spem habuerim in te, quid nunc putas?
Mordere frænum. Statius in Epithal. Stellæ & Violantillæ (1. Silv. 2. 28.) in diversum sensum usurpavit, nempe pro eo quod est Servitutem accipere, frænumque recipere.
Fama tace, subiit leges, & fræna momordit. i. e. Admisit vincula matrimonii. conf. Martial. 1. 104.
Momordit equus ore frænos. Tibul. lib. 1. 3. 42.
Oblita fræna spumis albentibus. Ovid. 15. Met. 519.
Patitur equus fræna. Ovid. 4. Epist. 24.
Recipit fræna equus. Cic. in Topic. 15.
Regere frænis aliquem. Sen. Troad. 4.
Temperat ora frænis lupatis. Hor. 1. Carm. 8. 7.
Teneri frænis dotis. Justin. 3. 3. 8.
Uti fræno in uno, in alio calcaribus. Cic. 3. de Orat. 37.
Frænum, apud Celsum lib. 7. cap. 25. est Morbi genus, quod Græci φίμωσιν appellant. Est autem, quum glans penis ita contecta est, ut nudari non possit. [Immo Frenum Celso l. c. est, quod juniores anatomici diminutive Frenulum frequentius vocant, ligamentum exile, quod præputium alligat glandi penis.

Fræno, [χαλινόω] āre. Frænis cohibere. Cæs. 8. Bell. Gall. 15. Equites frænatis equis in stationibus disponit.
Frænare, per translationem, usurpatur pro Coercere, & continere. Cic. 5. Verr. 30. Quum ejus animum ad persequendum non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris, avaritiæque suæ frænaret.
Cursus aquarum frænare, Inhibere. Virg. 4. Georg. 136.
——— & glacie cursus frænaret aquarum. Liv. 37. 15. pr.
Ubi demersis navibus frænassent claustra maris.
Gentes justitia frænare superbas. Virg. 1. Æn. 527.
O regina, novam cui condere Juppiter urbem,
Justitiaque dedit gentes frænare superbas.
Iras frænare. Sen. Med. 11.
Populos frænare. Virg. 1. Æn. 523.
Spes avidas frænare. Sil. lib. 10. 341.
Vinclis & carcere frænare. Virg. 1. Æn. 38.
Luctantes ventos, tempestatesque sonoras,
Imperio premit, ac vinclis & carcere frænat.
Voluptates frænare. Liv. 30. 14. Qui eas voluptates sua temperantia frænavit ac domuit, multo majus decus majoremque victoriam sibi peperit, quam nos Syphace victo habemus.

Frænātus, Partic. [χαλινωτός] ut
Acies frænata. V. Acies.
Equi frænati. Virg. 5. Æn. 554. Instructi, frenatique. Liv. 21. 27. extr. [Forte Instrati.

Os

Os frænatum equi. Hor. 1. Epist. 15. 13. V. supra.
FRÆNĀTOR, ōris. m. Plin. Paneg. cap. 55. Infinitæ potestatis domitor ac frænator animus. Stat. 1. Theb. 27. Ignipedum frænator equorum.
FRÆNĀTRIX, īcis. f. apud Sidon.
FRÆNĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. [χαλινοφόρος] ut, Ala frænigera. Stat. 5. Silv. 1. 98. h. e. Equites.
FRĀGA, ōrum. n. pl. Mora quæ in herbis nascuntur, inquit Servius, odoris & saporis optimi. Virg. 3. Ecl. 92.
Qui legitis flores, & humi nascentia fraga. Plin. lib. 21. cap. 15. Idem lib. 15. cap. 24. Aliud corpus est terrestribus fragis, aliud congeneri eorum unedoni, quod solum pomum simile fructui terræ gignitur. Hard. Frutici, terræque, ex MSS. [Sensus est, Solum hoc pomum simile & in frutice & in terra gigni. Alioqui malim cum ellipsi præpositionis, Frutice, terraque, sexto casu.
Mollia fraga leges. Ovid. 13. Met. 816.
Montana Ovid. 1. Met. 104.
Arbuteos fœtus, montanaque fraga legebant.
FRAGARIA, Planta est fraga ferens, nemini fere non cognita. De qua V. plura apud Matthiol. in Diosc. lib. 4.
FRAGESCO, FRAGILIS, FRAGILITER, FRAGMEN, FRAGOR. V. FRANGO.
FRAGRO, [ὄζω] āre. Odorem reddere: quia (inquit Servius) specie fracta odor redditur major. Virg. 1. Æn. 440.
—— redolentque thymo fragrantia mella. Martial. 1. 87.
Ne gravis hesterno fragres, Fescennia, vino. conf. Idem 3. 65.
Odor fragrat acerbus. Valer. 4. Argon. 493.
FRAGRANS, Partic. [ὄζων] ut, Domus fragrans odore Assyrio. Catull. 66. 144.
Mella fragrantia. Virg. 1. Æn. 436.
Castitatis fragrantissimum incensum in thuribulis cordis adolere. Sidon. 8. Epist. 14.
Unguentum fragrantissimum. Apul. 10. Met. p. 544. adde Catul. 69. 144. & Sil. 15. 117.
FRAGRANTER, Adv. apud Apul. Compar. Solin. cap. 52. Salmas. 38. Crocum spirat fragrantius.
FRAGRANTIA, æ. f. Odor suavis. Sic enim εὐωδίαν vertit Erasmus. Eph. 5. Bonam fragrantiam. Vet. Gloss. Fragrantia, ὀσμὴ καλή. Val. Max. 9. 1. ext. 1. Unguentorum fragrantia.
FRAMEA, æ. f. [ῥομφαία] factum videtur, transpositione litterarum, ut φ præcedat, quod in f versum est; Lancea, sive telum oblongum. Tacit. in lib. de Morib. German. 6. 2. Hastas, vel ipsorum vocabulo frameas gerunt angusto & brevi ferro, sed ita acri, & ad usum habili, ut eodem telo, prout ratio poscit, vel cominus vel eminus pugnent: & eques quidem scuto frameaque contentus est. Juven. 13. Sat. 78.
Et Martis frameam, & Cyrrhæi spicula vatis. conf. Gell. 10. 25. & Lex. Pitisc.
FRANCISCUS Accursius, Jurisconsultus Florentiæ natus, jus civile Bononiæ, anno a Christo nato MCCXXV, cum ingenii atque industriæ laude professus est. Glossas in omnes juris civilis libros scripsit, magnopere adjutus his, quas superiores jurisperiti Irnerius, Bulgarus, Martinus, Placentinus, Joannes, Azo multifariam ascripserant. Præceptoribus usus est Joanne, qui Glossator vulgo nominatur, & Azone. Filio autem erudito Francisco Accursio, qui eodem in loco jus civile interpretatus est, patrisque glossas locupletavit, relicto, ibidem vita est functus. Ex Hotomano. [Alieno valde loco hæc posita.
FRANCONES, Germaniæ populi, qui a Meridie Suevos & Bavaros habent: ab Occasu Rhenum, ab Ortu Boemos. Alluitur regio flumine Megano, Ptolemæo Menio vocato. Franconum meminit Cic. 14. Att. 10. Redeo ad Thebassos, Suevos, Francones. Al. Tebassos, Scævas, Frangones, ex MSS. [An Redeo ad te, Bassos, &c? Locus valde dubius. Propria certe nomina, & quidem obscuriora sub his latent. Francorum primus Treb. Pollio mentionem fecit, Franconum nemo vett. scriptorum meminit, nedum Cicero meminerit.
FRANCI, orum. pl. Germaniæ populus. V. Cluver. Germ. Ant. 3. 20. Ceterum Francorum olim nomen non unius populi, sed plurium Germanicarum gentium, quæ inter se conspirarunt, a Romano jugo semet vindicaturæ, impositio sibi communi vocabulo, a libertate ducto. V. Is. Pontan. de Orig. Franc. lib. 1. 2. Barth. ad Briton. Aremor. p. 28. 36. A Trojanis descendere feruntur. V. Æn. Sylv. de Europa cap. 38. & Sabell. Ennead. 3. 10. conf. Lex. Pitisc.
FRANCIA, æ. f. Magna pars Germaniæ & Galliæ, regio Francorum. Claud. de Laud. Stil. 1. 236.
—— provincia missos
Expellet citius, fallax quam Francia reges.
FRANGO, frēgi, fractum, [ἄγνυμι, θρύπτω, κλάω, θραύω, φλάω] ĕre. Quidam putant factitium esse verbum a sono quem res fracta reddere consuevit: aliqui a Græco φρήγνυμι deducunt. Est autem Frangere, Illidere, & rumpere. Plaut. Asin. 2. 3. 4. Quis nostras sic fregit fores? Aulas frangere in caput alterius. Plaut. Capt. 1. 1. 21.
Brachium fregit. Cic. 2. de Orat. 253. Excusavit Vespa Terentius, quod eum brachium fregisse diceret.
Cervices alicui frangere. Cic. 7. Verr. 146. Cervices in carcere frangebantur indignissime civium Romanorum. V. CERVIX.
Comam in gradus frangere. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Coxam fregit. Plin. lib. 2. Epist. 1.
Gleba frangenda versis bidentibus. Virg. 2. Georg. 400.
In micas frangere. Plin. lib. 12. cap. 14. Item ne thus dentem recipiat potius quam in micas frangatur.
Molis frangere. Plin. lib. 18. cap. 7. Deinde molis frangunt.
Navem fregit, pro Naufragium passus est. Ter. And. 1. 3. 17.
— Navem is fregit apud Andrum insulam.
Ova frangit alter alterius milvus & corvus. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Patinam frangere. Hor. 2. Serm. 8. 72.
Ad saxum aliquid frangere. Virg. 3. Æn. 625.
Silvas Euri frangunt. Virg. 2. Georg. 441.
Frangere ad incorporea transfertur: ut, Frangere animum alicujus. Cic. pro Corn. Balb. 56. Sed id factum est, non ut vobis rem tam perspicuam dicendo probaremus: verum ut omnium malevolorum, iniquorum, invidorum animos frangeremus.
Frangere & abjicere aliquem. Cic. 10. Fam. 12.
Frangere & comminuere hostem aliquem. Cic. 2. Off. 40.
Frangere, atque concidere quicquid est in oratione generosius. Quintil. in procem. lib. 1.
Frangas enim potius, quam corrigas, quæ in pravum induruerunt. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Animum pietas, maternaque nomina frangunt. Ovid. 8. Met. 508.
Audaciam alicujus frangere. Liv. 25. 38. Non enim frangere audaciam vestram, sed differre in majorem gloriam, atque opportunitatem volui.
Audaciam latronis contundere & frangere. Cic. 13. Philipp. 24.
Auctoritatem veteris disciplinæ frangere. Cic. 1. Acad.
Bella frangere. Ovid. ad Liv. 452.
Bellum aliquorum præliis frangere & domare. Cic. de Provinc. Conf. 32.
Consilia alicujus frangere. Cic. 1. Fam. 9. Nec mihi aliter potuisse videor hominum perditorum de me consilia frangere.
Consilium meum hoc fregit. Cic. 4. Fam. 4.
Contentiones frangere. Cic. 3. de Orat. 7.
Corda fortia frangit dolor. Tibul. lib. 3. 2. 6.
Cupiditates frangere. Cic. 1. de Orat. 86.
Diem morantem mero frangere. Hor. 2. Carm. 7. 7.
Dignitatem suam frangere. Cic. 9. Fam. 16. Ut neque offendam animum cujusquam, nec frangam dignitatem meam.
Doli circum hæc demum frangentur inanes. Virg. 4. Georg. 400.
Fidem frangere. Cic. pro Rosc. Com. 16.
Fluctus frangere, Vincere remis. Plin. in Paneg. cap. 81. extr.
Fluctum saxo frangere. Cic. 9. Fam. 16.
Fœdus frangere. Cic. in Pison. 28.
Furorem & petulantiam alicujus frangere. Cic. in Pison. 39.
Gemitu supplice frangere aliquem. Stat. 11. Theb. 375.
Gulam frangere laqueo alicui. Sallust. Catil. 54.
Hominem frangere, pro Vincere. Cic. 11. Fam. 12. Itaque homines alii fracti sunt: nonnulli etiam queruntur. In emendatis libris est, Alii facti sunt.
Imperium frangere populus dicitur, Hor. 1. Carm. 35. 16.
Impetus advenientes frangere. Cic. 3. Tusc. 26. Quare accipio equidem a Cyrenaicis hæc arma contra casus & eventus, quibus eorum advenientes impetus diuturna præmeditatione frangantur.
Ingenium mala fregere meum. Ovid. 3. Trist. 14. 32.
Ingenio & industria frangere aliquem. Cic. 10. Fam. 3. Eaque adeptus es adolescens, multis invidentibus, quos ingenio, industriaque fregisti.
Judicio aliquem frangere, non vi superare. Cic. Post redit. in Senat. 15.
Leges alicujus frangere. Cic. 12. Fam. 14.
Libidines alicujus frangere. Cic. 3. de Legib. 31.
Mandata frangere, Negligere. Hor. 1. Epist. 13. 19.
Morbum frangere & vincere. Plin. lib. 1. Epist. 12.
Nationes frangere & domare. Cic. de Provinc. Conf. 32.
Opes aliquorum frangere. Liv. 2. 21. Mortuus est Cumis, quo se post fractas opes Latinorum ad Aristodemum tyrannum contulerat.
Opes frangere & infirmare. Cic. pro Rabir. Posth. 28.
Patientia frangere aliquem. Cic. de Clar. Orat. 95.
Pectora fregit sublimia vinum. Ovid. 1. Fast. 301.
Pœnas frangit Venus inter amorem. Lucret. lib. 4. 1078.
Se laboribus frangere. Cic. pro Arch. 29.
Se calor frangit. Cic. 1. de Orat. 265.
Sententiam alicujus frangere. Cic. 1. Fam. 4. Quod jam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fregeramus.
Studium scribendi fractum. Cic. 6. Fam. 7. Sic tot malis tum victum, tum fractum studium scribendi.
Ventum frangere. Plin. Epist. 2. 17. ad Gallum.
Vim aliquam debilitare & frangere. Cic. pro Marcel. 8.
Vim alicujus furiosam superare & frangere. Cic. pro Domo 55.
Vires frangere. Cic. 3. Tusc. 36. Quæ ut pervellere te forsitan potuerit, & pungere, non potuit certe vires frangere.
Vires & robur frangit minutatim. Lucret. lib. 2. 1131.
Vultum risus frangit, i.e. Mollem reddit. Petron. cap. 128. p. 614. V. Burm.
Urbes siquæ contumaces essent frangerentur. Justin. 34. 1. 5.
Frangi, Debilitari, succumbere. Cic. 2. de Fin. 95. Potius ergo illa dicantur, Turpe esse viro debilitari, dolore frangi, succumbere.
Æstu mare frangitur. Lucret. lib. 6. 143.
Dolore frangi. Cic. 2. Tusc. 35.
Metu frangi. Cic. 1. Off. 68.
Minis nullis frangitur. Stat. 9. Theb. 471.
Molestia animos frangi & debilitari non oportet. Cic. 1. Q. frat. 1.
Pudore frangi. Cic. 2. Tusc. 48.
Frangere, pro Interimere eleganti sensu usurpat Solinus cap. 25. de canibus Albanis, Apud hos, inquit, populos nati canes omnibus feris anteponuntur, frangunt tauros, leones perimunt, &c. Vide quæ de hoc verbo notat Casaub. ad Pers. Sat. & Barth. ad Stat. Silv. p. 96.
FRACTUS, [κεκλασμένος] Partic. Plaut. Milit. 1. 1. 7. Quæ misera gestit & fractum facere ex hostibus. Sed varia est lectio.
Animo fractus. Cic. 12. Att. 22. Deformatus corpore, fractus animo, quo se conferat nescit.
Bello fracti. V. infra, Ductores.
Calamitate fractus & afflictus. Cic. pro Sull. 15.
Detrimento aliquo fractus. Hirt. Bell. Alex. 12.
Labore multo membra jam fractus. Hor. 1. Serm. 1. 5.
Malis fracta civitas, muta, debilitata, abjecta metu. Cic. pro Domo 25.
Prælio fractus. Cæs. 1. Bell. Gall. 31.
Animus fractus & humilis, pro eodem. Cic. in Pison. 62. Ita nescio quid istuc fractum, humile, demissum, sordidum, inferius etiam est, quam ut Mediolanensi præcone avo tuo dignum esse videatur. Budæus.
Animus afflictus & fractus. Cic. 12. Att. 22.
Animo fracto atque afflicto loqui. Cic. pro Domo 97.
Animo fracto & demisso esse. Cic. 1. Fam. 9.
Animo fracto & debilitata virtute esse. Cic. Post red. in Senat. 19.
Annulus aureus fractus & comminutus. Cic. 6. Verr. 56.
Crus fractum. Hor. 1. Epist. 18. 59.
Dolor fractus. Sen. Herc. OEth. 7.
Domus conjectu lapidum fracta. Cic. 4. Att. 3.
Ductores fracti bello. Virg. 2. Æn. 13.
Fluctus fracti. Hor. 2. Carm. 14. 14.

Fœdera fracta. Sil. lib. 17. 350.
Fluminis fracti undæ. Lucan. lib. 1. 222.
Furor fractus. Sil. lib. 7. 253.
Homo fractus & prope dissipatus. Cic. Post red. in Senat. 23.
Navis fracta. Hor. de Arte Poet. 20.
Nomen Græciæ fractum & debilitatum. Cic. pro Flacc. 62.
Partibus Brutianis fractis. Paterc. 2. 74. 1.
Pronuntiatio, i. e. Enervata, mollis, scenica. Plin. lib. 14. Epist. 2.
Ratio fracta, apud Quintil. Decl. 261. p. 489. i. e. Turbata. V. Burm.
Res fractæ. Plaut. Pers. 4. 4. 103. Nam etsi res sunt fractæ, amici sunt tamen.
Sapientia fracta cadet. Ovid. 5. Trist. 12. 14.
Sonitus fractos imitata vox tubarum. Virg. 4. Georg. 72.
Spes fractior. Cic. de Amicit. 59. Sæpe enim in quibusdam aut animus abjectior est, aut spes amplificandæ fortunæ fractior.
Vires fractæ. Virg. 2. Æn. 170.
Virtus fracta. Hor. 2. Carm. 7. 11.
Voces ad littora fractæ. Virg. 3. Æn. 53.
Fractum, minutum, & puerile. Cic. de Clar. Orat. 286. At quid est tam fractum, tam minutum, tam in ipsa (quam tamen consequitur) concinnitate puerile?

FRACTIO, ōnis. f. apud Plaut. [Si fides Lips. Thesauro.

FRACTOR, ōris. m. Gloss. Gr. Lat. κλάστης, fractor. Sidon. 3. 13. Fractor ferularum.

FRACTŪRA, æ. f. [κλάσις, θραῦσις] Plin. lib. 29. cap. 6. Item minutæ & latæ fracturis aurium illinuntur cum melle. Idem lib. 22. cap. 8.
Idem quod Fragmentum. Plin 33.4. §.21. Fracturis CL. libras agentibus.

FRACTILLUM. i. n. Instrumentum ad frangendum piper, in Gloss. Isidor. [Miror cur non potius Frangibulum dixerit, quod occurrit in compositis, ut Dentifrangibulum, Nucifrangibulum. vel diminutive Frangillum, contr. Fragillum. Sed sæpius ab analogia recedunt hæ glossæ.

FRAGMEN, ĭnis. n. [κλάσμα, ἄγμα, θραῦσμα, σκίνδαλμος] est Fragmentum, seu pars fractæ rei. Virg. 12. Æn. 741.
——— fulva resplendent fragmina arena. Columel. lib. 9. cap. 15. Mox deinde fragmina favorum quæ in sacco remanserunt; retractata exprimuntur.
Fragmina silvarum. Lucret. lib. 1. 285.
Fragmina conjiciens silvarum, arbustaque tota.

FRAGMENTUM, i. n. Idem significat: sed Fragmen magis poeticum est.
Carinæ collecta laceræ fragmenta. Lucan. lib. 8. 755.
Galeæ fragmenta. Lucan. lib. 6. 193.
Lapidis fragmentum. Cic. 2. de Nat. Deor. 81. Martial. lib. 8. 57.
Panis fragmentum. Plin. lib. 9. cap. 8.
Ramea fragmenta. Virg. 4. Georg. 304.
Septorum fragmentum. Cic. pro Sext. 79.

FRĂGĬLIS, e. [θραυστὸς, ψαθυρὸς, ψαθυρὸς; ἐπίκηρος, εὔθραυστος] Caducum, debile, quod facile frangi potest. Cic. de Amicit. 102. Sed quoniam res humanæ fragiles caducæque sunt.
Ævum omne & breve & fragile est. Plin. Paneg. cap. 37. pr.
Anni fragiles, & inertior ætas. Ovid. 4. Trist. 8. 3.
Bonum fragile. Ovid. 2. de Arte Am. 113.
Cicuta fragilis. Virg. 5. Ecl. 85.
Corpus fragile & caducum. Cic. 1. de Legib. 24.
Corpore in fragili odiosa omnis offensio est. Cic. de Senect. 63.
Glacies fragilis. Ovid. 1. de Arte Am 374.
Mortalitas fragilis & laboriosa. Plin. lib. 2. cap. 4.
Muri fragiles. Claud. de Bell. Get. 214.
Res humanæ, fragiles caducæque sunt. Cic. de Amicit. 102.
Sonitus fragiles chartarum. Lucret. lib. 6. 111.
Vita fragilior. Plin. præf. cap. 7.
Fragile & caducum. Cic. 2. de Fin. 86. Quis enim confidit semper sibi illud stabile & firmum permansurum, quod fragile & caducum sit?
Fragile cum Ablativo, ut Fragile dentibus. Plin. lib. 12. cap. 8. Gell. lib. 6. cap. 1. Ictibus, offensionibusque parvis fragile.
Fragilius. Plin. lib. 12. cap. 7. Est etiam in India piperis grani simile, quod vocatur gariophyllon, grandius, fragiliusque.
Fragilis, pro Molli, qui muliebria patitur, qui pathicus est. Frangere enim etiam turpe verbum veteribus fuit, ut & Dividere. Hor. 1. Serm. 8. 39.
Julius, & fragilis Pedacia, furque Voranus. Sic Turneb.
Fragile, adverbialiter. Pallad. Mart. t. 1. Ne motus aliquis fragile procedentis sarmenti quasset ætatem. Sed al. rectius Fragilem, ut ad Ætatem referatur adjectivum

FRAGILĬTAS, ātis. f. [τὸ εὔθραυστον] Debilitas & imbecillitas. Plin. lib. 3. Epist. 7. Illud etiam notabile, ultimus ex Neronianis Consularibus obiit, quo Consule Nero periit: quod me recordantem, fragilitatis humanæ miseratio subit.
Imbecillitas & fragilitas generis humani. Cic. 5. Tusc. 3.
Fragilitatis humanæ memor. Plin. lib. 7. cap. 7. ad fin.
Naturæ communis fragilitas. Cic. pro Marcel. 23.
Duratur ferrum in fragilitatem. Plin. lib. 34. cap. 14. Tenuiora ferramenta oleo restingui mos est, ne aqua in fragilitatem durentur

FRAGILĬTER, [ἀσθενῶς] Adv. Inconstanter, debiliter. Vulgo recepta vox.

FRĂGIUM, i. n. Apul. Met. 9. p. 368. Crurum ejus fragium abominata. V, Composita Crurifragium, Lumbifragium, Naufragium in Nominibus, unde componuntur.

FRĂGOR, ōris. m. [κτύπος] Sonitus qui ex arbore, aut re alia fracta redditur: estque fictitium verbum a sono. Virg. 1. Georg. 356.
——— & horridus altis
Montibus audiri fragor. Ubi Servius; Horridus fragor, Sonitus qualis fieri solet ex aridis, quum franguntur, arboribus. Liv. 1. 29.
Gravi fragore strepitus. Ovid. 11. Met. 365.
Vocis horrendæ fragor. Sen. Herc. fur. 9.
Aridus fragor. Virg. 1. Georg 358. V. ARIDUS.
Fulmineus fragor. Valer. 2. Argon. 501.
Præceps fragor Oceani. Valer. 3. Argon. 404.
Raucus fragor. Claud. 2. in Eutrop. 162.
Subitus fragor. Virg. 2. Æn. 692.
Vastus illic fragor, canumque circa mare. i. e. Spumescens. Plin. lib. 6. Epist. 31. extr.

Cecidit fragor pelagi. Virg. 1. Æn. 158.
Dat fragorem propulsa silva. Ovid. 8. Met. 340.
Exoritur miserrimus fragor. Stat. 3. Theb. 123.
Fit fragor. Ovid. 1. Met. 269
Intonat ingens fragor. Virg. 8. Æn. 527.
Sentire fragorem belli. Lucan. lib. 5. 228.
Succidere horrisono fragore. Lucret. lib. 5. 110.
Tonat cælum omne fragore. Virg. 9. Æn. 541.
Fragor, pro Plausu. Quintil. lib. 8. cap. 3. pr. Nec fortibus modo, sed etiam fulgentibus armis præliatus in causa est Cicero Cornelii: qui non assequutus esset docendo judicem tantum, & utiliter demum ac Latine perspicueque dicendo, ut Populus Romanus admirationem suam non acclamatione tantum, sed etiam plausu confiteretur. Sublimitas profecto, & magnificentia, & nitor, & auctoritas expressit illum fragorem.

FRAGŌRŌSUS, a, um. Plenus fragoris. V. Augustin. adv. Petilian. 3. 16.

FRĂGŌSUS, Adj. [τραχώδης] Asper, ac præruptus, ut locus fragosus.
Oratio fragosa, cui contraria est Lenis. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Rabies ventorum fragosa. Val. Flacc. 2. 622.
Torrens fragosus. Juvenc. 3. 22.
Vada fragosa. Valer. 2. Argon. 198.
Mollia, lenta, fragosa, putricava, corpore rara. Lucret. lib. 2. 859.

FRAGŌSE, Adv. [τραχυδῶς] Cum fragore exp. Harduin. ap. Plin. lib. 16. cap. 10. Quippe respuuntur, & fragosius sidunt, ægrius revelluntur. Subaudi Secures. [Puto ligni resistentiam innuere.

FRAGESCO, [χαλάω] ĕre. ab antiquo verbo Frageo, es; Frangor, languesco. Accius Ægistho, ut citat Nonius 2. 329. Neque fera hominum pectora fragescunt donec vim persenserint imperii. Idem Eurysace, Nunquam erit tam immanis, quum mea opera extinctum sciet, quin fragescat.

FRAGISCO, ĕre. Idem. Pacuv. Fragiscit animus miseriis.

FRĀTER, tris. m. [ἀδελφὸς, κάσις, κασίγνητος, αὐτοκασίγνητος] Notæ significationis, diciturque quasi Fere alter. Gell. lib. 13. cap. 10. Fratris autem vocabulum, P. Nigidius homo impense doctus, non minus arguto, subtilique ἐτύμῳ interpretatur. Frater, inquit, dictus est quasi Fere alter. conf. Non. 1. 156. & Cic. 2. Fam. 15. extr.
Fratris mei gnatus. Plaut. Pœn. 5. 4. 25.
Quid est, fratris mei gnate? Mi gnate, quid vis? expedi.
Fratris filia. Plin. Epist. 164.
Fratres nostri Hedui. Cic. 7. Fam. 10. Una mehercule nostra vel severa vel jocosa congressio pluris erit, quam non modo hostes, sed etiam fratres nostri Hedui. V. Appellare Regem in APPELLO.
Fratres patrueles, Filii patrui. Cic. pro Cn. Planc. 27. Hic est enim qui adolescentulus cum Aulo Torquato profectus in Africam, sic ab illo gravissimo & sanctissimo, atque omni laude & honore dignissimo viro dilectus est, ut & contubernii necessitudo, & adolescentuli modestissimi pudor postulabat, quod si adesset, non minus ille declararet, quam hic illius frater patruelis. Suet. Cæs. 29. Qui fratri patrueli suo Marco in Consulatu successerat. V. Patruelis in PATER.
Fratres gemini, non Gemini fratres, ut docet Quintil. lib. 9. cap. 4. Cic. pro Cluent. 45. C. & L. Fabricii fratres gemini fuerunt, ex municipio Aletrinate, homines inter se, cum forma, tum moribus similes, municipum autem suorum dissimillimi. Hor. 1. Epist. 18. 41.
Gemelli fratres. Ovid. 8. Epist. 77.
Frater germanus. Cic. 3. Verr. 128. Sunt alii qui dicant: notæ res ac manifestæ prolatæ sunt, & proferuntur. Dicit C. Fannius Eques Romanus, frater germanus Q. Titinii judicis tui, sibi se pecuniam dedisse. Idem pro Domo 108. Et pro Cœl. 38.
Hoc fratri mecum, & Cum fratre, convenit. V. CONVENIO.
Lugere fratrem ademptum. V. ADIMO.
Quatuor modis Fratres dici, natura, gente, cognatione, affectu, ostendit Isidor. 9. 6.
Fratrum appellatione etiam Sorores continentur. Paul. l. 38. D. Fam. ercisc. Lucius & Titia fratres emancipati a patre. Alibi, Tres fratres Titius & Mævius & Seja. Tacit. 12. Ann. 4. Fratrumque non incestum sed incustoditum amorem ad infamiam traxit. V. Bentlej. ad Hor. 1 Serm. 1. 100. Adde Burm. ad Quintil. 9. 3. p. 817.
Frater inter Lasciva & ἐρώτικα. Lips. Lect. Var. 2. 1. conf. Pitisci Lex.
Per metaph. Omnia paria, Fratres & sorores non invenuste dicuntur. V. Solin. cap. 27. & Taubm. ad Plaut. Pœn. 1. 3 8. Moxque in seq. dict.
Fratres arvales, apud Varr. de L. L. 4. 15. sunt Sacerdotes sacra publica facientes, ut fruges arva ferant. conf. Lex. Pitisc. V. ARVALES f. l.

FRĀTERCŬLUS, i. m. [ἀδελφίδιον] Dimin. Parvus frater. Juven. 4. Sat. 98.
Unde fit ut malim fraterculus esse gigantum. Ubi, Fraterculus gigantum, dicitur Homo obscurus, cujus majores sunt incogniti, tanquam e terra subito fuerit enatus, quemadmodum de gigantibus Poetæ fabulantur.
Est & vox blandientis. Cic. 5. Verr. 155. Ex epistola Timarchidis ad Apronium: Volo mihi, fraterculo tuo, credas. Al. Mi frater, fraterculo. Subjicit autem Tullius, ut joci causa dictis, Consorti quidem in lucris atque furtis, gemino & simillimo nequitia, improbitate, audacia.

FRATRIA, æ. f. [ἀνάτηρ] Uxor fratris, inquit Festus. Fratriæ, inquit Nonius 19. 6. vocantur, Fratrum inter se uxores.

FRATRISSAM, Eandem fratris uxorem vocari ait Isidor. 9. 6.

FRĀTERCŬLO, āre. V. FRATRO, infra.

FRĀTERNUS, possess. [ἀδελφικὸς] ut, Fraternus amor. Cic. 1. Q. frat. 1. Sic, Fraterna invitatio. Idem 9. Att. 14.
Acies fraternæ, apud Stat. 1. Theb. 184.
Animi fraterni. Hor. 1. Epist. 10. 4.
Fœdus fraternum rumpere. Hor. 1. Epist. 3. 35.
Hæreditas fraterna. Cic. pro Cluent.
Mors fraterna. Virg. 9. Æn. 736.
Necessitudo fraterna. Cic. pro Quint. 16.
Parricidium fraternum. Cic. pro Cluent. 31.
Pacis fraternæ fides. Ovid. 3. Met. 128.
Sodalitium fraternum. Catul. 97. 4.

FRATERNE, Adv. [ἀδελφικῶς] Ad similitudinem fratris. Cic. 2. Q. frat. 14. Quare facis tu quidem fraterne, quod me hortaris. Ibid. 1. 2. Huic tu epistolæ non fraterne scriptæ, fraterne debes ignoscere.

FRATERNĬTAS, ātis. f. [ἀδελφότης] Quintil. Decl. 16. A primis statim ætatibus in eandem coire vitam, habet aliquem fraternitatis affectum.

FRATRICĪDA, æ. m. [ἀδελφοκτόνος] Qui fratrem occidit. Cic. pro Domo

Domo 26. Extra ordinem ferri nihil placet Clodio, quid de me, quod tulisse te dicis parricida, fratricida, sororicida, nonne extra ordinem tulisti? conf. C. Nep. 20. 1. 5.

FRATRICĪDĬUM, i. n. Tertul. de Monog. cap. 4. Salvian. de Gub. Dei lib. 1. p. 21.

FRATRIMONIUM, i. n. i. e. Bona fraterna. in Gloss. & Cujac. ad lib. 2. Inst.

FRATRUELIS, is. m. Fratris filius. Hieron. in Epist. Vet. Gloss. ἀδελφιδοῦς, fratruelis, fratris filius. Sed Isidor. 9. 6. Fratrueles, Materteræ filii sunt.

FRATRO, vel FRATERCULO, āre. de puerorum mammis dicitur, quod velut fratres pares oriantur, quod etiam in frumento spica facere videtur. Pro eodem veteres dixerunt Fraterculare. Hæc Festus. Idem, Sororiare mammæ dicuntur puellarum, quum primum tumescunt, ut Fraterculare puerorum. Plautus in Fribolaria Tunc sororiabant papillæ primulum, sed illud volui dicere, fraterculabant, quid opus est verbis.

FRATILLI, Villi sordidi in tapetis, quod per terram ferantur. Auctor Festus.

FRATUERTIUM, Italiæ oppidum, ab Hydrunte non longe distans. Plin. lib. 3. cap. 11.

FRAUS, fraudis. f. [ἀπάτη, φενακία, σόφισμα, [illegible], χλεύη] Deceptio, Circumventio. Cic. 1. Off. 42. Fit injuria vi aut fraude: fraus quasi vulpeculæ, vis leonis videtur: utrumque ab homine alienissimum, sed fraus odio digna majore.

Fraus & Integritas, contraria. Cic. 2. de Orat. 35. Fraus hominum ad perniciem, & integritas ad salutem vocatur.
Cæcus fraude. Liv. 8. 27. extr.
Inaperta fraudi senectus, Quæ falli non potest. Sil. lib. 7. 26.
Præcipuus fraude rex fraude capitur. Flor. 3. 1. 2.
Crimina fraudis. Ovid. 3. de Arte Am. 32.
Impia fraus. V. IMPIUS.
Inexpiabiles fraudes. V. INEXPIABILIS.
Mala fraus, est Furtum. Hor. 1. Carm. 3. 28.
Ignem fraude mala gentibus intulit.
Muliebris fraus. Tacit. 2. Ann. 71.
Nefanda fraus. Juven. 13. Sat. 174.
Astruere fraudem. Sen. Herc. OEth. v. 718. Al. Struere.
Captus fraude. V. CAPTUS.
Cogitare fraudem alicui. Hor. 2. Epist. 1. 122.
Componere fraudes. Propert. lib. 2. 9. 3.
Concipere fraudes. V. CONCIPIO.
Conjicere in fraudem. Cic. Att. 2.
Deducere aliquem in fraudem. Cic. 10. Fam. 23. V. DEDUCO.
Delabi in fraudem quandam in Republica. Cic. 3. de Orat. 226. Doleo illos viros, in eam fraudem esse delapsos. Delatos alii.
Exagitare fraudes & fallacias alicujus. Cic. pro Cluent. 101.
Facere fraudem legi. Plaut. Mil. 2. 2. 9.
Facere fraudem Senatusconsulto. Cic. 4. Att. 11.
Fingere aliquid per summam fraudem & malitiam. Cic. pro Quint. 16.
Innexa fraus clienti. Virg. 6. Æn. 609. i. e. Cliens fraude circumventus.
Instruendæ fraudi intentus. V. INSTRUO.
Nectere fraudem. Sil. lib. 6. 326.
Nudare fraudem alicujus. Claud. de Bell. Gild. 272.
Objicere nubem fraudibus, Fraudes occultare. Hor. 1. Epist. 17. 62.
Oppressus fraude loci. Virg. 9. Æn. 397.
Petere aliquem fraude. Virg. 4. Æn. 675.
Struere fraudes alicui. Sen. Hippol. 4.
Suscipere fraudem. Cic. in Pison. 43.
Vetus formula, Sine fraude, i. e. Vere & ex animo. Cæs. 1. Bell. Civil. 22. Massilienses sese dedere sine fraude constituunt. conf. Liv. 24. 47.
Fraus, pro Fraudatore. Ter. Heaut. 5. 4. 10.

At ego, si me metuis mores cave in te esse istos sentiam.
CL. Quos? CH. si scire vis, ego dicam: gerro, iners, fraus, helluo,
Ganeo, damnosus; &c. [Nisi Fraus hic pro damno est & bis idem dicitur.

Fraus, ut & Furtum dici putatur ἀπὸ τοῦ φέρειν, quod de alieno auferat aliquid & detrahat, unde apud Terentium, Suum defraudare genium dicitur avarus, Qui meritis eum & debitis bonis privat. Est igitur Fraus proprie Damnum: & utriusque vocabuli, ut similis est significatio, ita est origo eadem. Illud enim ab Auferendo, Damnum autem est a Demendo. Ulpian. D. si quid in fraud. patron. l. 1. Fraus in damno accipitur pecuniario. Et verba illa fecialium Roman. in pascifcendis fœderibus, Quod sine fraude mea populique Quiritium fiat, i. e. Sine damno: quod dicimus, *salvo jure nostro & alieno.* inquit Budæus. Liv. 1. 24. Fecialis regem interrogavit, Rex, facisne me tu regium nuntium, Populique Romani Quiritium, vasa comitesque meos? Rex respondit, Quod sine fraude mea, populique Quiritium fiat, facio. i. e. Sine damno, &c.

Ne ea res mihi sit fraudi: i. e. Ne ea res mihi adscribatur, neve vitio detur, unde pœna aliqua proveniat. Antiqui enim Fraudem, Pœnam vocabant. Cic. pro L. Muren. 73. Id erit ejus vitrico fraudi ac crimini. Idem 5. Philipp. 21. Duos Cn. Pompeji summi ac singularis viri filios, incolumes haberemus, quibus certe pietas fraudi esse non debet.

Fraus aliud est, aliud Pœna, inquit Ulpianus: Fraus enim sine pœna esse potest: Pœna sine fraude esse non potest. Pœna, est noxæ vindicta: Fraus & ipsa noxa dicitur, & quasi pœnæ quædam præparatio, l. 131. D. de verb. signif. In quem locum variæ sunt interpretum explicationes. Ajunt enim quidam fraudem sine pœna esse, quum crimen ejusmodi est, ut pœnam non mereatur, aut quum probari non potest. Alii diversam fuisse mentem Ulpiani contendunt, qui fraudem sine pœna esse posse dixerit, quia fraus omnis damnum affert: & quicquid damno afficit, fraus appellatur: at non omne damnum pœna dicitur, quum hæc ad vindictam criminis solum imponatur. Damnum autem est, quicquid detrimentum aut molestiam exhibet alicui, etiam si non ulciscendi sceleris causa. Pœna vero sine fraude nequit esse, quoniam nulla pœna non damnum dat. Altera differentia est, quod pœna tantummodo est commissi criminis vindicta: at fraus & crimen ipsum, & criminis pœnam significat. Unde Fraudem capitalem admittere, id est crimen capitale: quod qui hoc genere criminis peccat, alium in quem peccavit, videtur capitaliter fraudasse: ut si eum occidit, aut ejus uxori stuprum obtulit, aut quid ejusmodi

scelerum commisit, quæ homines solent vita sua æstimare. Sic Plin. lib. 29. cap. 1. inscitiam medicorum vocat capitalem, quia nos vitæ damno afficit. Crimen igitur quodcunque, etiam si nulla ipsum pœna consequatur, fraus appellatur tamen, quia non potest non detrimentosum fuisse illi, contra quem est perpetratum. Et quum vindicandi criminis causa pœna soleat imponi, nec sit pœnæ locus, si non antecedant delicta, recte Ulpianus Fraudem, quum pro Crimine ponitur, Præparationem pœnæ appellat. Itaque ex genuina Fraudis significatione nihil requiritur, dolum inesse: imo & sine dolo Fraus dicitur Damnum quomodocunque illatum.

Agere aliquem in fraudem. Virg. 10. Æn. 72.
Qui deus in fraudem, quæ dura potentia nostra
Egit? Ubi Servius; In fraudem, i. e. In periculum. Ita enim in jure lectum est: Fraudi est illa res, i. e. Periculo. Alii negant usquam in jure Fraudem accipi pro Periculo, sed semper pro Damno: & ita hunc Virgilii locum exponunt.
Ferre fraudem alicui. Cic. 7. Att. 25. Ego me ducem in civili bello quoad de pace ageretur, negavi esse: non quin rectum esset, sed quia quod multo rectius fuit, id mihi fraudem tulit. i. e. Damnum attulit.
Fert illi fraudem hæc res. Virg. 11. Æn. 522. h. e. Damnum affert. V. Serv. ad loc.
Impelli in fraudem. Cic. de Amicit. 89. Maxima autem culpa in eo est, qui & veritatem aspernatur, & in fraudem obsequio impellitur.
Incidere in fraudem spe aliqua. Cic. 11. Att. 16. Ter. Heaut. 3. 1. 33.
In eandem fraudem ex hac re atque ex illa incides.
Inferre fraudem. V. INFERO.
Injicere in fraudem. V. INJICIO.
Fraus, pro Piaculo; & quasi pro Crimine, vel potius Noxa gravi. Cic. 1. de Divin. 7. Est enim periculum, ne aut neglectis his impia fraude: aut susceptis, anili superstitione obligemur. Sic Horat. 1. Carm. 28. 31.
Negligis immeritis nocituram
Postmodo te natis fraudem committere. Cic. 1. Tusc. 72. Vel in republica violanda fraudes inexpiabiles concepissent.
Vortere fraudi, ut Vitio. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 1.
Fraus capitalis, Noxa. Liv. 23. 14. Qui capitalem fraudem ausi, quique pecuniæ judicati in vinculis essent; qui eorum apud se milites fierent, eos noxa pecuniaque sese exsolvi jussurum. Al. Fraudi V. infra. [Hi sunt Rerum capitalium condemnati, Sall. Catil. cap. 36.
Creare fraudem capitalem suis cruribus. Plaut. Mil. 2. 3. 23.
Tuis nunc cruribus, capitique fraudem capitalem hinc creas:
Nam tibi jam ut pereas paratum est dupliciter, &c.
Admittere capitalem fraudem, est Tale aliquid delinquere, propter quod capite puniendus sit qui deliquit. Veteres enim Fraudem pro Pœna ponere solebant. Hæc Ulpianus de Ædil. edict. l. quum autem. §. excipitur. Cic. pro Rabir. perduel. reo, 26. Si C. Rabirius fraudem capitalem admisit, quod &c.
Carere peculatus fraude. Cic. 12. Philipp. 12. i. e. Noxa vel Crimine.
Scelus fraudemque nocentis dicendo subjicere odio civium, supplicioque constringere. Cic. 1. de Orat. 202.
Servant nonnunquam dii pœnas fraudis præsentis in diem. Cic. pro Cœl. 59.
Fraudem in bonam partem acceptam notat Barth. Adversf. 12. 12. Ita Ovid. 3. de Arte Am. 491.
Judice me fraus est concessa repellere fraudem.
Pia fraus. Ovid. 9. Met. 710. in Iphidis fabula.
Fallere procos pudica fraude. Ovid. 3. de Pont. 1. 107.

FRAUS, Dea dicta apud Mart. Capel. lib. 1.

FRAUDŌSUS, a, um. Accius in Fab. Æsop. 45.
—— fraudosam viscus inescat avem.

FRAUDĬGER, ĕra, ĕrum. Tertull. Genes. cap. 3.
Fœmina fraudigeris misere decepta loquelis.

FRAUDULENTUS, Adj. [κερδαλέος] Plenus fraudis. Cic. 2. Off. 36. Nam quos improbos, maledicos, fraudulentos putant, &c. [Maleficos, puto a Tullii manu fuisse.
Fraudulenti & mendaces Carthaginienses. Cic. pro Lege Agr. 94.
Curator faudulentus. Columel. lib. 9. cap. 5.
Homo fraudulentus. Auctor ad Heren. lib. 2. 41.
Populus & dux fraudulentus. Hor. 3. Carm. 3. 24.
Venditiones fraudulentæ. Cic. 3. Off. 83.
Compar. Fraudulentior. Augustin. Confess. 3. 3. Tertul. adv. Marc. 2. 21. Tanto fraudulentior Deus vester.
Superl. Pessumi & fraudulentissimi sunt. Plaut. Capt. 2. 1. 38.
Fraudulentissimus regum. Flor. 3. 1. 17.

FRAUDULENTER, Adv. [κερδαλέως] Cum fraude. Columel. lib. 1. cap. 8. Sæpe etiam querendi potestatem faciat de iis qui aut crudeliter eos, aut fraudulenter infestent. Plin. lib. 30. cap. 17. Quoniam nullum animal fraudulentius invidere homini tradunt. De stellione. [Nisi distinguendum post hanc vocem, ut sit Adjectivum.

FRAUDULENTIA, æ. f. Plaut. Pseud. 2. 1. 7. Fretus malitia, fraudulentia. Idem Mil. 2. 2. 34.
Os habet, linguam, perfidiam, malitiam, atque audaciam,
Confidentiam, confirmitatem, fraudulentiam.

FRAUDULŌSUS, a, um. Paul. JCt. l. 1. §. 3. D. de Furtis. Furtum est contrectatio rei fraudulosa. i. e. Cum fraude conjuncta.

FRAUDO, [ὑπάγομαι, πλεονεκτέω, παρακόπτω, νοσφίζω] āre. pass. Fraudor. Significat Decipere, & ut plurimum Privare. Plin. lib. 11. cap. 16. Æquitas quidem etiam in eis obstringitur: feruntque societate fraudata alveos mori. De apibus.
Fraudare & fallere. Cic. pro Rosc. Com. 16. Æque enim perfidiosum & nefarium est fidem frangere, quæ continet vitam: & pupillum fraudare, qui in tutelam pervenit: & socium fallere, qui se in negotio conjunxit.
Vadimonium alicui deserere, & eum fraudare. Cic. pro Quint. 75. In hujusmodi sponsionem testes dare oportebat ex eo numero, qui hæc dicerent, vadimonium mihi deseruit: me fraudavit: a me nominis ejus quod inficiatus esset, diem petivit: ego experiri non potui: latitavit, procuratorem nullum reliquit.
Animum fraudare & offendere. Cic. in Orat. 178. Mutila sentit quædam, & quasi decurtata: quibus, tanquam debito fraudetur, offenditur.
Creditores fraudare, domo profugere, propter æs alienum venire ad arma. Cic. 6. Philipp. 11.

Decumanum fraudare, ne grano quidem uno fine maxima pœna poteft arator. Cic. 5. Verr. 20.
Genium fraudare, Naturæ appetitui & voluptati non fatisfacere. Plaut. Aul. 4. 9. 15.
Maritum fraudare liberis. Martian. in l. 4. De extraord. crimin. De ea loquitur, quæ data opera partum abegerat.
Mutuationibus fraudare. Cic pro Flacc. 47. Itaque quum Roma clam effet profectus, multosque minutis mutuationibus fraudaviffet, in Afiam venit.
Nomine veteri fraudare. Cic. 5. de Fin. 91. Audebo igitur cetera, quæ fecundum naturam funt, bona appellare, nec fraudare fuo veteri nomine; quam aliquid potius novum exquirere.
Pecunia fraudare aliquem. Cic. 1. Att. 1. Cæcilius avunculus tuus a P. Vario quum magna pecunia fraudaretur, agere cœpit cum ejus fratre.
Populum improbiffime fraudare. Cic. de Arufp. Refp. 42.
Regno fraudare aliquem. Virg. 4. Æn. 355.
Quam regno Hefperiæ fraudo, & fatalibus arvis.
Societate hæreditaria fraudare aliquem. Cic. pro Quint. 76.
Somno fraudare aliquem. Ovid. 1. Amor. 13. 17.
Stipendium equitum fraudabant, & prædam omnem domum avertebant. Cæf. 3. Bell. Civil. 59.
Teftimonio fuo non fraudare aliquid. i. e. Debita laude. Columel. lib. 3. cap. 7.
Per tutelam fraudare aliquem, aut focietatem, aut, &c. Cic. pro Cæcin. 7.
Viros bonos palam fraudare. Cic. pro Quint. 51.
Voluptate fraudare aliquem. Plin. Epift. (96.) lib. 5.
Victu fuo fraudare fe. V. FRAUDANS partic
Spe fraudandi fublata, folvendi neceffitas confequitur. Cic. 1. Off. 84.
Data corripere fraudando. Catul. 107. 6.
FRAUDANS, Partic. [νοσφίζων] ut, Fraudans fe ipfe victu fuo. Liv. 2. 10. extr. In magna inopia pro domefticis copiis unusquisque el aliquid, fraudans fe ipfe victu fuo, contulit. Ovid. 3. Faft. 829.
—— turba feri cenfu fraudante magiftri. al. Fraudata. V. not. Burm. ad locum.
FRAUDATUS, Partic. [νοσφισθεὶς] Cic. 3. Off. 70. Uti ne propter te, fidemve tuam captus fraudatusve fim.
Conjugio fraudata. Ovid. 6. Epift. 163.
Juventa prima fraudatus, i. e. Spoliatus. Ovid. 10. Met. 196.
Lucernis fraudatis. Subaudi Oleo. Hor. 1. Serm. 6. 24.
Nuptiæ fraudatæ, i. e. Fraude interceptæ. Juftin. 43. 1. 19.
FRAUDATIO, ōnis. f. [νοσφισμὸς] Cic. 3. Off. 70. Quam illa aurea, ut Inter bonos bene agier oportet, & fine fraudatione.
Fides & Fraudatio, contraria. Cic. 2. in Catil. 25.
FRAUDATOR, ōris. m. [πλεονέκτης] Cic. pro Flacc. 48. Nolite exiftimare, Judices, non unam & eandem omnibus in locis effe fraudatorum & inficiatorum impudentiam.
Beneficiorum ingratus fraudator eft. Sen. Benef. 4. 26.
Creditorum fraudator. Cic. 13. Philipp. 26.
Prædæ interceptor & fraudator. Liv. 4. 50. pr.
FRAUDATRIX, īcis. f. Tertul. de Refur. Carn. cap. 12. Mira ratio; de fraudatrice fervatrix.
FRAUDATŌRIUS, a, um. ut, Fraudatorium interdictum, Quo Prætor ea, quæ in fraudem cujuspiam gefta funt refcindit, l. 96. ff. de Solut. Et l. 69. ff. ad SC. Tr.
FRAUSUS, a, um. Qui ad fraudis fructum venit, fecundum Non. 2. 339. Nam veteres & Fraudor deponentis forma dixerunt, unde præteritum Fraufus pro Fraudatus. Et Fraufus erit, Qui fraudem commiferit, auctore Fefto. Plaut. Afin. 2. 2. 20. Metuo in commune, nequam fraudem fraufus fiet.
Qui capitalem fraudem fraufi. Liv. 23. 14. Gronov. ex MSS. legit Aufi.
FRAXINUS, i. f. [μελία] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 13. Materiæ enim caufa reliquas arbores natura genuit; copiofiffimamque fraxinum: procera hæc ac teres, pinnata & ipfa folio, multumque Homeri præconio & Achillis hafta nobilitata.
Amicior undis fraxinus. Stat. 9. Theb. 494.
Campeftris fraxinus. V. CAMPUS.
Proceras manibus vertere fraxinos. Hor. 3. Carm. 25. 16.
Pulcherrima fraxinus in filvis. Virg. 7. Ecl. 65.
Stridula fraxinus. Claud. 1. in Ruffin. 218.
Umbrofa fraxinus. Stat. 4. Theb. 281.
FRAXINEUS, Adj. [μέλινος] Ex fraxino: ut, Frons fraxinea. Columel. lib. 6. cap. 3. Et lib. 11. cap. 2.
Hafta fraxinea. Ovid. 12. Met. 369.
Sudes fraxineæ. Virg. 2. Georg. 359.
Trabes fraxineæ. Virg. 6. Æn. 181.
FRAXĬNUS, Adj. [μέλινος] ut, Virga fraxina. Ovid. 11. Epift. 76.
FRAXINELLA, æ. f. Herba. Tabernæm. p. 1159.
FRAXINĒTUM, i. n. Locus ubi fraxini abundant. Cath.
FRAXO, āre. Vigilias circumeo, quod eo labore homo frangatur, auctore Fefto.
FRAXĀTOR, ōris. m. Vigilias circumiens. Feft.

F R E

FREGELLÆ, auctore Fefto, Locus in Urbe, in quo civitatis illius hofpites habitavere.
FREGELLÆ, Vetus Italiæ, & quidem Latii, oppidum ad Lirim fluvium fitum, olim florentiffimum, quum a Romanis defeciffet dirutum, & ad vicum usque ad Strabonis tempora redactum jacuit. Sil. lib. 8. 477.
—— obfeffæ campo fqualente Fregellæ. Al. Fregenæ. Inde
FREGELLANI, Populi dicti, quorum meminit Liv. lib. 9. cap. 12. Cic. 5. de Fin. 62. Quis Pullum Numitorium, Fregellanum proditorem, quanquam Reipubl. noftræ profuit, non odit? [Sed puto Fregellarum legendum.
FREGELLĀNUS, a, um. Adj. ut, Fregellana vitis. Columel. lib. 3. cap. 2.
FREGĒNÆ, [Φρεγήνια Strab.] Hetruriæ oppidum, in tractu Umbriæ, ut auctor eft Plin. lib. 3. cap. 5. conf. FREGELLÆ.
FREGINĀTES, Italiæ populi. Plin. lib. 3. cap. 5.
FRĔMO, ui, itum, [βρυχάω, βρέμω, βρέμομαι, ἐμβρέμομαι] ěre. Factitium verbum, fignificat Immaniter fonare: [vel Ore ftrepere potius.] proprie de Leonibus dicitur. Hinc Varro 6. de L. L. 5. cum monuiffet multa ab animalium vocibus translata in homines, ad illud Ennii
—— paufam fecere fremendi: a leone traductum ait. Per Metaph. Indignari. Plaut. Merc. 4. 5. fuppof. 1. 10. Fremunt, perftrepuntque. Virg. 1. Æn. 563.
—— cuncti fimul ore fremebant. [Hic Fremitum tamen cum affenfu fignificat.
Fremebant principes in omnium Etruriæ populorum conciliis, æternas opes effe Romanas, nifi &c. Liv. 2. 44.
Fremit ereptum fibi Confulatum. Cic. 2. Att. 7.
Non fremit in infantes leo, nifi magna fame. Plin. lib. 8. cap. 16.
Fremunt gaudio erecti de pace Reip. Liv. 6.
Leo fremit ore cruento. Virg. 9. Æn. 339.
Magno circum clamore fremebant. Virg. 6. Æn. 175.
Plebs hæc fremit. Liv. 3. 62. Ubi hæc fremere militem in caftris conful fenfit.
Provincia tota fremebat. Cic. 5. Verr. 132.
Superi vario fermone fremebant. Ovid. 9. Met. 418.
Torrentes immane fremunt. Claud. de Conf. Mal. Theod. 237.
Turba mifto murmure fremit. Lucan. lib. 7. 45.
Venti fremunt immani murmure. Ovid. 1. Trift. 2. 25.
Undæ montesque fremunt. Stat. 12. Theb. 478.
Fremant omnes licet, dicam quod fentio. Cic. 1. de Orat. 195.
FREMENS, entis. [φριμάσσων] ut, Sævit acerba fremens. Valer. 3. Argon. 229.
Bello fremens Italia. Virg. 4. Æn. 229.
Equus fremens. Virg. 1. Georg. 12. Idem 7. Æn. 638.
Lupi circum ftabula alta frementes. Ovid. 5. Met. 627.
Prohibere frementum ora nequit. Val. Flac. 1. 594. de Ventis.
Perducere ad frementes. Suet. Claud. 10. Hinc ad alios commilitones, fluctuantes, nec quicquam adhuc quam frementes, perduxit.
FREMENDUS, Partic. [φριμακτέος] ut, Clamor fremendus. Stat. 12. Theb. 762.
FREMĬTUS, ûs. m. [φριμαγμὸς, φρύαγμα] Ingens fonitus, ut æftuantis maris, aut murmurantis populi, aut hominis excandefcentis in iram. Cic. 2. Att. Qui fremitus hominum? quam irati animi? Idem 1. de Fin. 5. Quo in loco ad fluctum ajunt declamare folitum Demofthenem, ut fremitum affuefceret voce vincere.
In agro Lavinienfi auditus eft ftrepitus cum fremitu. Cic. de Arufp. Refp. 20.
Æquoris nigri fremitus. Hor. 3. Carm. 27. 23.
Egentium fremitus. Cic. pro Flacc. 23.
Equorum fremitus. Cæf. 3. Bell. Civil. 38. Ex fremitu equorum illata fufpicione, ad fuos fe recipere cœperunt. Virg. 11. Æn. 607.
Fremitusque ardefcit equorum.
Maris murmurantis fremitus. Cic. 5. Tufc. 116.
Marino fremitu affurgens Benacus. Virg. 2. Georg. 160.
Plaufu fremituque fecundo. Virg. 5. Æn. 148.
Acri cum fremitu perfurit ventus. Lucret. lib. 1. 277. V. ACER.
Denfo circumftant fremitu. Virg. 4. Georg. 216.
Flebilis fremitus. Sen. Hippol. v. 850.
Horribilis fremitus armorum. Cic. de Arufp. Refp. 20.
Horrifono fremitu fequuntur. Virg. 9. Æn. 55.
Inconditus fremitus. V. INCONDITUS.
Mugienti fremitu loca cuncta retonant. Catul. 61. 82.
Rapidi fremitus. Lucret. lib. 5. 1192.
Raucus fremitus. Valer. 2. Argon. 307.
Semiferi fremitus virorum. Valer. 6. Argon. 233.
Truces fremitus tubæ. Sen. Octav. 6.
Fremitum, inquit Feftus, dictum, velut Ferimentum. [Nifi menda eft.
FREMEBUNDUS, a, um. [φρυαγμώδης] Qui fremit. Cic. 2. de Nat. Deor. 89.
—— tanta moles labitur
Fremebunda ex alto, ingenti fonitu & Spiritu. Ex Accio poeta. Sil. 3. 463. de Elephantis,
At gregis allapfu fremebundo. Arnob. lib. 6. p. 196. Fremebundis hiatibus, torvis rictibus. Per Metaph. Indignabundus. Ovid. 12. Met. 128.
Tum vero præceps curru fremebundus ab alto Defilit.
FREMĬDUS, a, um. Idem. ut, Fremida turba. Ovid. 5. Met. 2. V. Not. Heinfii.
FRENDEO, frendui, freffum, [ϑραύω] ēre. Frangere, auctore Fefto, unde & Faba freffa. Varro 2. de R. R. cap. 16. Amiffo nomine lactentis, dicuntur nefrendes, ab eo quod nondum fabam frendere poffint. i. e. Frangere.
Frendere, [βρύχειν] aliquando accipimus pro eo quod eft, Simul concuffis & frictis dentibus, veluti cum iracundia fonum elidere. Plaut. Capt. 4. 4. 5.
Nimisque hercle ego illum male formidabam, ita frendebat dentibus. Dicitur & Stridere.
Inter Frendere, & Fremere hoc intereft: quod Fremere eft magnum fonare: Frendere vero, alicubi cum gemitu, vel iracundia, miferum aut minax fonare. V. Nonium 5. 103.
FRENDO, [βρυχάομαι] ěre. per tertiam conjug. etiam legitur. Plaut. Truc. 2. 7. 41. Hoc vide dentibus frendit, icit femur.
FRENDENS, entis. Partic. [βρύχων] ut, Frendens leo, h. e. Sæviens. Cic. 2. Tufc. 22. Ex antiquo poeta.
Aper frendens. Ovid. 1. de Arte Am. 46.
Leo frendens. Sil. lib. 10. 23.
Dolor frendens. Sen. Herc. fur. 9.
Graviter frendens. Virg. 4. Georg. 452.
FRESSUS, Al. FRESUS, a, um. V. Feft. in FRENDEO. Plin. lib. 22. cap. 25.
Cicera freffa. Columel. lib. 2. cap. 11. Cicera bubus, ervi loco, freffa datur in Hifpania Bætica.
Faba freffa. Celf. lib. 5. cap. 18. 21. conf. Martial. 1. 152. Al. 4. 46. 6. adde Colum. 6. 24. extr. & 6. 3. V. Cornar. in Galen. pag. 412.
FRENDOR, ōris. m. Veget. Mulom. 3. 31. Tremorem frendoremque pati. Adde Tertull. de Refur. Carn. cap. 35. & adv. Marc. 4. 30.
FRENETĬCUS, pro Phreneticus. V. in PHRENES.

FRENTANI,

FRENTANI, [Φρεντανοί] Italici populi, Daunis & Picentibus vicini. Flor. 1. 18. 7. Alii a Ferentinis qui in Tuſcia ſunt, & Ferentinatibus qui Latium habitarunt: de quibus diſputat Hermol. ad cap. 5. lib. 3. Plinii: Illorum regio, Frentana Plinio dicitur. Nunc *Franca villa*, ut ſcribit Olivarius in Melam.
Frentanos Strabo lib. 5. Sagro amne a Pelignis ſeparari docet, & lib. 6. non procul a Teano Apuliæ collocat. Sic vocantur a Frentana regione, quæ nomen habuit a Frentone amne. Eorum oppidum Larinum. V. Hard. ad Plin. lib. 3. cap. 11. extr. [In ed. Lond. hujus Theſ. falſo Ferentanum oppidum & Ferentani populi ex Strab. exhibebantur. Solent cum iisdem & Forentani Apuliæ confundi.

FRENTO, Flumen portuoſum in Apulia, ut totidem verbis indicat Plin. lib. 3. cap. 11.

FRENUM, indeque derivata. V. FRÆNUM.

FRĔQUENS, entis. Adj. [θαμινὸς, πυκνὸς, ἀδινὸς, πεπληθυσμένος, ταρφειὸς] Multus, aſſiduus, creber, plenus; tum ſubjectorum numerum, tum repetitionem actionis notat. Valla, Frequentem locum dicimus, Quem frequentare multi ſolent: ut, Urbs frequens, Oppidum frequens, Platea frequens; Ubi multi homines aut habitant, aut diverſantur.
Frequentes & Pauci, contraria. Cic. 3. de Orat. 209. Refert etiam, qui audiant, Senatus, an populus, an judices: frequentes, an pauci, an ſinguli.
Ædes frequentiſſima. Plin. Epiſt. 216.
Auditor Platonis frequens Demoſthenes. Cic. in Orat. 15.
Auditorium frequens, Quo multi conveniunt. Plin. lib. 2. Epiſt. 18.
Collegium frequens. Cic. de Aruſp. Reſp. 13.
Compita frequentia. Hor. 2. Serm. 3. 25.
Conviva frequens, i. e. Multi convivæ. Ovid. 2. Amor. 5. 21.
Jamque frequens ierat menſa conviva relicta.
Imitatio frequens. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Latrocinia frequentia. Cic. 10. Fam. 31.
Loca frequentia ædificiis. Liv. 31. 23.
Modus frequens & favorabilis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Municipium frequens. Cic. 2. Philipp. 106. Quum inde Romam proficiſcens ad Aquinum accederet, obviam ei proceſſit, ut eſt frequens municipium, magna ſane multitudo.
Numerus frequens. Cic. 11. Fam. 10. Eſt numerus veteranorum & armatorum ſatis frequens cum Ventidio.
Opera frequens. Plaut. Ciſt. 1. 1. 7.
—— Ita omnibus relictis rebus
Mihi frequentem operam dediſtis. i.e. Frequentiſſime juviſtis me.
Pocula frequentia. Cic. de Senect. 44. Caret epulis, extructisque menſis, & frequentibus poculis.
Senatus frequens. Cic. 1. Fam. 4. Cauſam enim frequenti Senatu, &c. obtinebamus.
Silva frequens trabibus. Ovid. 8. Met. 329.
Theatro frequentiſſimo, incredibili plauſu comprobatum eſt. Cic. 1. de Divin. 59.
Via frequens & tuta. Ovid. 1. de Arte Am. 585.
Urbs populis frequens. Lucan. lib. 1. 506.
Frequens aliquis Romæ, & qui in ore omnium quotidie verſatur. Cic. pro Roſc. Amer. 16.
Secretis frequens, Sæpe adhibitus. Tacit. 4. Ann. 3. Sumitur in conſcientiam Eudemus, amicus ac medicus Liviæ, ſpecie artis frequens ſecretis.
Frequens eſt, i. e. Conſuetum, receptum. Paulus in l. Singulis. D. de exception. rei jud. Parere ergo exceptionem rei judicatæ, frequens eſt.
Adeſt frequens. Ter. And. 1. 1. 80.
Cum illis qui amabant Chryſidem, una aderat frequens.
Comparebo frequens tibi benefactis. Plaut. Milit. 3. 1. 67.
Tu me ut fateare faciam eſſe adoleſcentem moribus:
Ita apud omnes comparebo tibi res benefactis frequens.
Convenire frequentes. Cic. 4. Verr. 38. Et in conſilium frequentes conveniſſent.
Eſt frequens cum eo. Cic. 2. Off. 46. Quibuscum ſi frequentes ſunt, opinionem afferunt populo, eorum ſe fore ſimiles, quos ſibi delegerunt ad imitandum.
Fuimus frequentes, ad ducentos. Cic. 2. Q. frat. 1.
Obviam prodeunt frequentes, gratiasque agunt. Cic. 4. Verr. 65.
Venit frequens. Cic. de Senect. 38. Adſum amicis, venio in Senatum frequens, ultroque affero res multum & diu cogitatas, easque tueor, animi non corporis viribus.
Venerunt frequentiſſimi ad hoc judicium mercatores. Cic. 7. Verr. de multitudine loquitur. Sic Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 11.

FREQUENTIA, æ. f. [πλῆθος, σύλλογος] Qualiscunque hominum multitudo. Cic. de Amicit. 89. Atque hoc maxime judicaretur, ſiquid tale poſſet contingere, ut aliquis nos deus ex hac hominum frequentia tolleret, & in ſolitudine uſpiam collocaret.
Amicorum quotidiana aſſiduitas & frequentia. Cic. de Petit. Conſ. 3.
Epiſtolarum frequentia. Cic. 4. Att. 15.
Scholarum frequentia. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Agere aliquid in foro ſumma hominum frequentia. Cic. 4. Verr. 189. Sic In foro celeberrimo, tanta frequentia. Cic. 5. Verr. 133.
Circumfuſus frequentia hominum. V. CIRCUMFUNDO.
Effertur magna frequentia. Cic. pro Flacc. 41.
Ornare ac celebrare frequentia egreſſum alicujus. Cic. in Piſon. 31.
Præbere ſolidam, & robuſtam, & aſſiduam frequentiam. Cic. pro Planc. 21.
Stipari frequentia. Cic. pro Milon. 1.

FREQUENTER, Adv. [θαμινὰ, θαμὰ, ἑκάστοτε] Auct. ad Heren. lib. 4. 70. Ut frequenter & aſſidue conſequamur artis rationem ſtudio, & exercitatione. Cic. in Orat. 81. Translatione fortaſſe crebrior, qua frequentiſſime ſermo omnis utitur non modo urbanorum, ſed etiam ruſticorum.
Vince frequenter. Ovid. 4. Triſt. 7. 25.
Frequenter etiam ſignificat id quod fit a multis, licet ſemel & ſimul. V. Græv. ad Cic. 1. Att. 19. p. 152. Huic frequenter interceditur.
Frequentius evocari. Suet. Aug. 40. 3.
Frequentiſſime ludos edere. Idem ibid. 43. 5.

FREQUENTO, [θαμίζω, φοιτάω] āre. Sæpe & frequenter adire, aut inviſere. Salluſt. in Jugurth. cap. 73. Denique plebs ſic eſt accenſa, uti opifices, agreſtesque omnes, &c. frequentarent Marium. [i. e. Frequentes ipſi in comitiis adeſſent conſularibus ſuffragatores.
Aliquem frequentare, pro Inviſere, & ei adhærere. Tacit lib. 2. Hiſt. 16. Digreſſis, qui Pacarium frequentabant, nudus & auxilii inops in balneis interficitur.
Dies ſolennes alicujus frequentare Suet. Octav. cap. 53.
Domum alicujus frequentare. Cic. 5. Fam. 21. Salluſt. Bell. Catil. cap. 14. Juventutem quæ domum Catilinæ frequentabat.
Domum conventu frequentare. Catull. Argon. 62. 32.
Ludos frequentare. Cic. 1. de Invent. 40.
Sacra frequentare. Ovid. 3. Met. 691.
Solitudinem alicujus loci frequentare. Cic. 1. Att. 14.
Templa frequentari decet. Ovid. 4. Faſt. 117.
Urbes ſine cœtu hominum nec ædificari, nec frequentari potuiſſent. Cic. 2. Off. 5.
Studia frequentare. Capitolin. in Marc. Philoſ. cap. 6.
Diſtinguenda & frequentanda eſt omnis oratio luminibus verborum. Cic. 3. de Orat. 199.
In animo primas quasque partes rhetoricæ frequentare. Auct. ad Herenn. lib. 3. 40.
Vitem frequentare, *Peupler la vigne.* Columel. lib. 4. cap. 15. Sublato fructu protinus frequentanda eſt, & præſidiarii malleoli propagandi ſunt.
Frequentare etiam eſt Crebrum facere. Cic. de Clar. Orat. 94. Idem pro Domo 89. Quem tu tamen populum, niſi tabernis clauſis, frequentare non poteras. i. e. Qui non multus fuiſſet in comitiis, niſi tabernas occludi juſſiſſet. Budæus. H. St. Frequentem reddere & hic exponit.
Frequentare, pro Frequentem reddere. Sueton. in Aug. 46. Italiam duodetriginta coloniarum numero deductarum a ſe, frequentavit. Tacit. 3. Ann. 25. Nec ideo conjugia, & educationes liberorum frequentabantur. Cic. 4. Catil. 7. Quos cum caſu hic dies ad ærarium frequentaſſet. i. e. Congregaſſet. conf. omnino de hac ſignificatione atque conſtructione Gron. ad Plaut. Ciſtell. 1. 1. 10. & ad Sen. Conſol. ad Marc. cap. 3. ubi Frequentare ſibi aliquem, eſt Facere ut aliquis nos frequentet.
Frequentare, pro Geminare. Gell. lib. 13. cap. 23. Quæ a Poetis vel Oratoribus celebrandæ & ornandæ rei gratia, duobus eadem pluribusve nominibus frequentantur.
Frequentare, pro Celebrare. Sen. Epiſt. 80. Ad nos quidem nihil pertinebit poſterorum ſermo: tamen etiam non ſentientes colet ac frequentabit.
Triumphum frequentare, Augere. Liv. 36. 39. Nunc ad triumphum frequentandum deductos eſſe milites, qui egregiam navare operam Reipub. potuiſſent.
Frequentare commercium epiſtolarum, Sen. dixit, Epiſt. 38.
Frequentare accipitur pro Celebrare; ſicut Celebrare pro Frequentare. Sulp. in Sat.
Diva, quibus numeris herbas, & arma frequentas. V. Voſſ. 4. Inſt. Orat. p. 164.
Et ſicut Celebrare etiam pro Notum facere & fama ac laude tollere; ita & verbo Frequentare uſi ſunt nonnulli, quaſi Frequenter referre, commemorare. Priapejorum Poeta Carm. 75.
Ætnææ Cererem nurus frequentant. Ita ſæpe hoc verbo uſum eſſe Sedulium obſervat Barth. Adverſ. 11. 23. [Hoc loco eſt Colere.

FREQUENTOR, āri. Plin. 2. Epiſt. 9. Diligeris, coleris, frequentaris.
Frequentari domus dicitur Quæ a multis aditur, vel cum multis. Cic. 1. Off. 139.
Frequentabantur loca pecore atque cultoribus. Salluſt. Jugurth. 48. extr.

FREQUĒNTANS, antis. Partic. [θαμίζων] Cic. in Orat. 85. Non faciet Rempublicam loquentem, nec ab inferis mortuos excitabit, nec acervatim multa frequentans, una complexione devinciet

FREQUENTĀTUS, a, um. Cic. in Brut. 325. Aliud genus non tam ſententiis frequentatum, i. e. Repletum. Idem 3. de Orat. 155. Translatio inſtituta inopiæ cauſa, frequentata delectationis. i. e. Crebro uſurpata.

FREQUENTĀTIO, ōnis. f. [συναθροισμὸς] Cic. in Partit. 122. Atque hæc quidem utrique maxime in peroratione facienda: alteri, frequentatione argumentorum, & coacervatione univerſa, &c.
Frequentatio, eſt Figura oratori propria, ut definit Auct. ad Herenn. lib. 4. 53. Quum res in tota cauſa diſperſæ, coguntur unum in locum, quo gravior, aut acrior, aut criminoſior oratio ſit. conf. cap. 40.
Denſa & continens frequentatio verborum. Auct. ad Heren. 28.

FREQUENTĀTOR, ōris. m. Apul. in Triſmegiſt. p. 94. Sol frequentator & diſpenſator vivacitatis vitalium. Paulin. Nolan. Epiſt. 38. n. 10. (al. 29.) Rarus urbium frequentator. Tertull. de Monog. cap. 8. Prandiorum & cœnarum frequentator.

FREQUENTĀTRIX, īcis. f. Tertull.

FREQUENTĀRIUS, Adj. [θαμειος] Veteres dixerunt pro Frequente. Feſtus.

FREQUENTĀMEN, ĭnis. n. i. e. Frequentatio; apud Sidon.

FREQUENTAMENTUM, i. n. [σύγκομμα] Idem. Gell. lib. 1. cap. 11. Numeros & modos & frequentamenta quædam varia, tibicen incineret. Idem lib. 5. cap. 1. Exiſtimo eſſe quod Galli muſici vocant *Fredon.*

FREQUENTATĪVUS, a, um. Aſſiduitatem ſignificans. ut, Verba frequentativa apud Grammaticos. Priſcian. 8. de Specieb. Verb. Eſt alia ſpecies derivatorum in TO quæ frequentiam actus ſignificant. Ea quoque, id eſt frequentativa, plerumque a ſupinis derivantur, mutatione extremæ u in o. ut Scriptu, ſcripto; Dictu, dicto, &c.
Hanc quoque vocem, quæ in Lugd. deſiderabatur, H. St. adſcripſerat.

FREQUENTĀTO, Adv. Apul. Met. 9. p. 375. Imprecatus & iterato rurſus, & frequentato ſæpius. [Error videtur.

FRESSUS, vel **FRESUS**. V. FRENDEO.

FRETUM, i. n. [πορθμὸς] Locus anguſtus in mari: a ſimilitudine (ut Varro exiſtimat L. L. 6. 2.) ferventis aquæ, quod in fretum ſæpe concurrat æſtus, atque efferveſcat. Inde omnia freta navigantibus ſunt inviſa. Anguſtias illas maris; quas nos Fretum, Græci πορθμὸν appellant, id eſt trajectum, a verbo πορθμεύω, quod eſt trajicio. Hunc fervorem vulgus vocat *Corrente:* alii *Far.* Significat enim *Far*, ſtrictum ſeu anguſtiam maris. Itali dicunt *Stretto:* Galli *Deſtroit, ou Eſtroit.* ut Thracius Boſphorus, nunc dicitur *El far, ò el Stretto de Conſtantinopoli.* Gallus diceret, *L'eſtroit, ou le Deſtroit de Conſtan-*

Conſtantinople. Cic. 7. Verr. 28. Hi ne in freto ante ſua tecta & domos navigarent.
Adoleſcentiæ fretum. Florus lib. 1. cap. 26. 9. per Metaph. Quo verbo adoleſcentes concito mari comparat.
Ætatis freta. Lucret. lib. 4. 1024.
Oceani freta. Cic. 1. Tuſc. 45. Ex quodam poeta.
Freta & maritimi æſtus. Cic. 2. de Divin. 34.
Æſtuoſa. Hor. 2. Carm. 7. 16.
Alta. Sen Hippol. 10.
Cærula. Virg. 10. Æn. 210. V. CÆRULUS.
Curva. Valer. 1. Argon. 615.
Imbelle fretum torpentibus undis. Stat. 3. Silv. 5. 84.
Inſana. Ovid. 18. Epiſt. 28.
Lene fretum. Ovid. 17. Epiſt. 237.
Mollia. Ovid. 14. Met. 558.
Naviſraga. Ovid. 14. Met. 6.
Triſte fretum. Ovid. 18. Epiſt. 212.
Tumida. Sen. Herc. fur. 11.
Vaſtum fretum. Sen. Hippol. 2.
Concita terris crebris freta. Virg. 3. Æn. 127. Servius. Al. Conſita.
Concutiunt freta venti. Ovid. 6. Met. 691.
Currentia freta. Hor. 1. Epiſt. 3. 4.
Disjunctus eſſes freto ab Italia. Cic. 3. Verr. 154.
Diſtraxere venti fretum. Sil. lib. 7. 572.
Fervet fretis ſpirantibus æquor. Virg. 1. Georg. 327.
Findere fretum carina. Ovid. 16. Epiſt. 31.
Inclinatum fretum æſtu. V. INCLINO.
Indignantia freta miſcent venti. Ovid. 11. Met. 491.
Inire fretum. Ovid. 14. Met. 437.
Secare freta. Virg. 10. Æn. 147.
Solicitant remis cæca freta. Virg. 2. Georg. 503.
Sorbet fretum Charybdis. Ovid. 7. Met. 64.
Spumant adductis freta verſa lacertis. Virg. 5. Æn. 141.
Sævior freto ſurgente. Ovid. 14. Met. 711.
Segne torpeſcit fretum. Sen. Herc. fur. 9.
Tranſire freto ad aliquem locum. Cic. 7. Verr. 5.
Tumeſcere incipiunt agitata freta. Virg. 1. Georg. 356.
Mare item ipſum dictum eſt Fretum, per Synecdochen, quod frequentiſſimum apud Poetas. v. g. Virg. 1. Ecl. 61.

Et freta deſtituent nudos in litore piſces. Idem 1. Æn. 607.
In freta dum fluvii current. Huc pertinent & pleraque ſupra.

FRETUS, ûs. m. dixerunt veteres. Lucret. lib. 6. 363.

Nam fretus ipſe anni permiſcet frigus ad æſtum. Nonius 3. 92.

Dubiis faventem per fretum introcurrimus. Cic. 7. Verr. 169. Ut ille in dolore, cruciatuque moriens, peranguſto fretu diviſa, ſervitutis, ac libertatis jura cognoſceret. Ita legit Gell. 13. 12. V. Lucret. 1. 720.
FRETENSIS, e. Adj. Cic. 10. Att. 7. Adriatico mari Dolabella, fretenſi Curio. Sic reponit Turnebus Adverſ. 18. 10. quum emendatorum opera duæ voces in unius ſedem irrepſerint; & in editis ſit, Freto Siculienſi. Sed is ait, quemadmodum mare Adriaticum dicitur, ſic & mare Fretenſe dici, quod Siculum fretum eſt. Nam & milites qui ex illa ora eligebantur, Fretenſes appellabantur, & in veteribus monumentis Fretenſem legionem legimus. Hæc ille. conf. Græv. ad Cic. 2. Att. 1. p. 172. & Corp. Gruter. p. 194. n. 2.
FRETĀLIS, e. Ad fretum pertinens. Ammian. 28. 14. A Rhætiarum exordio adusque fretalem Oceanum. i. e. Fretum Belgicum.
FRETĀLE, is. ſubſt. Sartaginis genus apud Apic. 7. 5. Infunditur in fretali piper. Hoc a Fervendo dictum videtur, & firmare Varronis etymologiam ſupra propoſitam in FRETUM.
FRETUS, Partic. V. FRUOR.

F R I

FRIABĬLIS. V. FRIO, are.
FRIBŎLUM, i. n. apud Iſidor. 10. 8. eſt Genus divortii, cum conjuges eo animo ſeparantur ut rurſus ad ſe invicem revertantur. Nam ut addit ipſe, Fribolum eſt velut quaſſæ mentis, & effluxæ, nec ſtabilis, &c. Hinc dimin.
FRIBUSCŬLUM, Diſceſſiuncula conjugum non diuturna. Ulpian. l. 32. §. 8. ff. De donat. inter vir. & uxor. Quod ſi divortium non interceſſerit, ſed fribuſculum, profecto valebit donatio, ſi fribuſculum quievit. Haloander legit Friguſculum, quam puto veram lectionem, quaſi ſit Parvum frigus. Alii Fribuſculum a Frivolo deducunt. al. Friviculum. Has varietates & H. St. adnotarat.
FRĬCO, fricui & aliquando fricavi, frictum & fricatum, [τρίβω, ἐντρίβω, ξέω, ἀναψάω] āre. Notæ ſignificationis. Plaut. Aſin 3. 3. 88. Nunquam hercle facerem, genua ni tam nequiter fricares. Plin. Epiſt. 8. 18. Quinetiam (fœdum, miſerandumque dictu) dentes lavandos, fricandosque præbebat.
Fricare corpus oleo. Martial. lib. 4. 90.
Coſtas fricare arbore. Virg. 3. Georg. 256.
Frictus, pro Fricatus. Juvenal. 6. Sat. 577.

—— ſi prurit frictus ocelli
Angulus, inſpecta geneſi collyria poſcit.

Fricari vento. Plin. lib. 36. cap. 22. de tofo, Exercetur halitu maris, fricatur vento, & verberatur imbri.
FRICTIO, ōnis. f. [τρῖψις] Plin. lib. 33. 6. Frictiones inhibet oculorum. Fluxiones Hard. Celſus lib. 1. cap. 3. Hunc reficit in ipſo quoque itinere, frequens frictio. [Ita quidem codd. Eſt vero perquam ridiculum Ambulanti in ipſo itinere Frictionem, tanquam remedium fatigationis præcipere, quaſi vero Frictio eo ſenſu, quo Celſus alias utitur, & plenius lib. 2. cap. 14. exponit, omnino In ipſo itinere adhiberi poſſit. Quare non dubito, quin mendum librarii ſit, legendumque potius Mictio, ut olim conjectaveram. Quam conjecturam, cum rationalis θεραπείας præceptis, tum vett. medicorum conſenſu, & ipſius quoque Celſi auctoritate firmare brevitatis lege, quæ hiſce animadverſionibus poſita eſt, prohibeor. De Frictionis uſu apud Veteres, V. Stuck. Ant. Conviv. 2. 24. Fab. Agon. 3. 15.
FRICĀTIO, ōnis. f. [ἐντριψις] Idem. Columel. lib. 6. cap. 12. Sed ſi ſanguis adhuc ſupra ungulas in cruribus eſt, fricatione aſſidua diſcutitur. Sic Plin. lib. 28. cap. 4. Fricatio vehemens.

FRICĀTUS, ûs. m. [ἔντριψις] Idem. Plin. lib. 23. cap. 7. Luſcioſos ex oleo illitus emendat, dentiumque vitia crebro fricatu
FRICATŪRA, æ. f. Idem. Vitruv. 7. 1. Super fricaturam incernatur marmor.
FRICAMENTUM, i. n. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 2. 6. pr. Blando etiam articulorum fricamento utendum eſt.
FRICĀTOR, ōris. m. apud Celſ. [ubi nam?
FRICTRIX, īcis. f. Tertull. de Reſurr. Carn. cap. 16. & de Pallio, cap. 4. ſub fin.
Frictrix pro τριβὰς ex Tertulliano affertur. H. St. Salmaſ. Victrix ex MSS. reponit & Lenam interpretatur V. pag. 345. de Pall.
FRICIUM, i. n. Plin. Valer. 1. 36. Albi bulbi cinis dentibus fricium eſt. Alias una voce Dentifricium q. V. in DENS.
FRIGEO, FRIGIDUS. V. FRIGUS.
FRĪGO, frixi, frixum, vel frigui, frictum, [τηγανίζω] ĕre. Torrere. Cato de R. R. cap. 106. Sesquilibram ſalis frigito. Plaut. Bach. 4. 5. 7. Tam frictum ego illum reddam, quam frictus eſt cicer. Cornel. Celſ. lib. 2. cap. 18. Tum res eadem magis alit, jurulenta quam aſſa, magis aſſa quam frixa. Plin. lib. 18. cap. 7. Poſtero die frigunt, deinde molis frangunt. Sic Columel. lib. 7. cap. 5. Frictum ſal. Et Varro 2. de R. R. cap. 4. Frictum triticum.
Frictus ex oleo. Plin. lib. 29. cap. 3. de luteis ovorum. Item ex oleo fricta terna, totis ovis pridie maceratis in aceto.
Feſtus derivat a Græco φελκεῖν, & Non. 4. 200. ex Accio notat quod Frigit correpta prima ſyllaba ſignificat Erigit.
An Phrygo, à φρύγω? H. St. Φρύγειν & apud Feſtum legit Dacerius.
FRICTUS vel FRIXUS, a, um. Partic. Hor. de Arte Poet. 249.

Nec ſi quid fricti ciceris probat aut nucis emptor.

Frictæ nuces. Plaut. Pœn. 1. 2. 113. V. ſupra. Vet. Gloſſ. τηγανίζω, frigo. τηγανιστὸν, frictum. τήγανον, ſartago.
FRICTORIUM, i. n. Patella in qua friguntur carnes. Vet. Gloſſ. φρυγίον, frictorium.
FRIXORIUM, i. n. Idem. Gloſſæ aliæ vet. τήγανον, Frixorium: & Onomaſt. Frixorium, φρύγανον. conf. Plin. Valer. 2. 7.
FRĬGŬLO, āre. Auctor Philomelæ apud Ovid. v. 28.

—— graculus at frigulat.

FRĪGUS, ŏris. n. [ψῦχος, ῥῖγος, κρύος, κρυμὸς, αἶθρος] contrarium eſt Calori. Virg. 2. Georg. 344.

—— frigusque caloremque Inter.

Infames frigoribus Alpes. V. INFAMIS.
Rugoſus frigore pagus. Hor. 1. Epiſt. 18. 105.
Acerbum. Hor. 1. Epiſt. 17. 53.
Acre. V. ACER.
Amabile Fontis. Hor. 3. Carm. 13. 10.
Brumale. Virg. 6. Æn. 205.
Conclamati frigoris herbas pipere temperare. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 5.
Durum. Lucret. lib. 5. 816.
Gelidum. V. Anhelare frigus infra.
Ignavum. Ovid. 2. Met. 763.
Immodicum. Ovid. 3. Pont. 1. 14.
Iners. Ovid. 8. Met. 790.
Matutinum. Hor. 2. Serm. 6. 45.
Mediis frigoribus. i. e. Media hieme. Virg. 10. Ecl. 65.
Intolerabile. Cic. pro Roſc. Amer. 131.
Opacum frigus. V. OPACUS.
Pallidum. Stat. 5. Silv. 1. 129.
Penetrabile. Virg. 1. Georg. 93.

—— aut Boreæ penetrabile frigus adurat. V. PENETRO.

Penetrale, Eodem ſenſu. Lucret. lib. 1. 495.
Sceleratum. Virg. 2. Georg. 256.
Admittere frigus. V. ADMITTO.
Adurit frigus. Virg. 1. Georg. 93.
Affligi frigore. V. AFFLIGO.
Anhelare gelidum valido de corpore frigus. Cic. in Arato, 58. de Capricorno.
Arcere male frigora hirſutis pellibus. Ovid. 3. Triſt. 10. 19.
Aſtringi frigore. V. ASTRINGO.
Captare frigus opacum. Virg. 1. Ecl. 53.
Captare umbras & frigora. Virg. 2. Ecl. 8.
Cavere frigora. Ovid. 2. de Arte Am. 302.
Colligere frigus, Contrahere. Hor. 1. Epiſt. 11. 13.
Concrevit frigore ſanguis. Virg. 12. Æn. 905.
Contracto frigore pigræ. Virg. 4. Georg. 259.
Contriſtat pluvio frigore cælum. Virg. 3. Georg. 279.
Defendo teneras a frigore myrtos. Virg. 7. Ecl. 6.
Depellere frigus. Hor. 1. Serm. 2. 6.
Diſſolvere frigus. Hor. 1. Carm. 9. 5.
Excruciabat frigus. Lucret. lib. 5. 1425.
Excipi frigore. Celſ. lib. 2. cap. 1.
Ferit acre frigus. Lucret. lib. 4. 261.
Gelant frigora. Plin. lib. 15. cap. 6.
Ingruit frigus. V. INGRUO.
Impendet maximum frigus. Cic. 2. Q. frat. 12. extr.
Labitur frigus per ungues. Ovid. 2. Met. 823.
Laborare a frigore. V. LABOR.
Lædit me frigus. V. LÆDO
Minuunt Zephyri frigora. Ovid. 3. Triſt. 12. 1.
Mollire frigora. Sen. Hippol. 1.
Munire a frigore. V. MUNIO.
Obſeſſum glaciali frigore corpus. Ovid. 9. Met. 581.
Perferre frigus. V. PERFERO.
Pellitur vis frigorum tectis, & calorum moleſtiæ ſedantur. Cic. 2. Off. 13. V. PELLO.
Quatietur tremulo frigore corpus. Cic. in Arato 68.
Remedium aliquod ſibi comparare ad magnitudinem frigoris. Cic. 7. Verr. 26.
Suſtinere vim frigorum hiememque urbis tectis. Cic. pro Rabir. Poſt. 42.
Uri frigoribus. Juſtin. 2. 2. 9.
Vitare frigus. Cic. 16. Fam. 8.

Frigus

Frigus pro Timore. Virg. 1. Æn. 96.
Extemplo Æneæ solvuntur frigore membra. Ubi Servius; Frigore, i. e. Timore. conf. Non. 4. 207.
Gelido frigore astrictum pectus. Ovid. 15. Epist. 112.
Concurrit frigus per ossa. Ovid. ad Liv. 153.
Frigus, pro Morte, ut Servius interpretatur. Virg. 12. Æn. 951.
—— ast illi solvuntur frigore membra.
Ferire aliquem frigore, i. e. Interficere aliquem. Hor. 2. Serm. 1. 62. Auctore Schol. vet.
Extremum frigus, i. e. Mors. Stat. 8. Theb. 734.
Supremum frigus animæ. Stat. 3. Silv. 3. 20.
Frigus, & Languorem in amando, seu Remissionem amoris affectusque significat. Suet. Aug. cap.66. Levi frigoris suspicione,& quod Marcellus sibi anteferretur, Mitylenas se, relictis omnibus, contulisset. V. ibi Casaub. & Torrent. Adde Lips. ad Vell. Paterc. 2. 83. & Rupert. ad Sallust. Catil. 13.
Curarum frigus lentum. Ovid. 3. de Pont. 9. 25.
Frigus etiam id appellatur, Quum pro risu & gratia vel favore sperato, res in diversum exiit. Cic. 2. Q. frat. 1. Pridie Idus quum Appius Senatum infrequentem coegisset, tantum fuit frigus, ut populi convicio nos coactus sit dimittere. Quintil. lib. 6. cap. 1. Nam & imperitia, & rusticitas, & rigor & deformitas afferunt interim frigus: diligenterque actori hæc sunt providenda. i. e. Eo patronum adducunt, ut confusus obmutescat, & expectatione plausus aut favoris sperati destituatur. Frigus his in locis Absurdam rei speciem significat, quam incommodus eventus consequitur. Budæus. conf. Burm. Torrent. & Casaub.in Suet. Claud. cap. 44. Plin. 6. Epist. 15. extr. Paulo aliena deliratio aliquantum frigoris attulit. V. & mox FRIGEO & FRIGIDE.
Quæstionum & argumentorum frigus. Quintil. lib. 2. cap.12. Itaque illud quæstionum & argumentorum apud corrupta judicia frigus evitant.
Non leve frigus. Quintil. lib. 5. cap. 7. Quod interrogantis non leve frigus est.

FRIGUSCULUM. V. FRIBUSCULUM. H. St. Qui & alia quædam hic annotarat, quæ cultro resecta fuerunt.

FRĪGEO, gui, & xi, secundum Donatum, [κρυμόω, καταψύχομαι] ēre. h. e. Frigore confici & horrere. Priscian. Syllaba vero naturaliter longa ante GEO, mutat GEO in XI, ut Lugeo, luxi; Frigeo, frixi. A Græco venit φρικᾶν, auctore Festo. Cic. de Clar. Orat. 187. Quare tibicen Antigenidas dixerat discipulo sane frigenti ad populum, Mihi cane, & Musis. i. e. Parum feliciter populo se approbanti ut ait Valer. Max. lib. 3. cap. 7. De Antigenida.
Plane nunc frigeo. Cic. 11. Fam. 14.
Frigent hic homines. Ter. Eun. 2. 2. 37. Ibid. 3. 3. 11. Ubi friget, huc evasit, quam pridem pater mihi & mater mortui essent. i. e. Ubi nihil erat quod amplius diceret.
Frigent judicia omnia. Cic. 4. Verr. 60. Quum omnia judicia frigerent; admonitu istius, &c. Al. Consilia.
Sine Cerere & Baccho friget Venus. Ter. Eun. 4. 5. 6. Cic. 2. de Nat. Deor. 60. Ex quo illud Terentii, Sine Cerere & Libero friget Venus.
Vires effœtæ frigent. Virg. 5. Æn. 396.
In re frigidissima cales, in ferventissima friges. Auctor ad Herenn. lib. 4. 22.

FRIGENS, Partic. [ῥιγῶν] ut, Frigens animis turba. i. e. Timida. Sil. lib. 16. 598.
Lumina frigentia torpent. Stat. 2. Silv. 1. 146.
Mortuum notat. Virg. 6. Æn. 219.
—— corpusque lavant frigentis & ungunt.

FRĪGĔRO, [καταψύχω] āre. Frigefacio. Catul. 62. 30. Frigerans Aganippe. Composita ejus magis sunt in usu, ut Refrigero, Perfrigero. q. V.

FRIGERĀTIO, ōnis. f. apud Apul.

FRIGERĀTOR, ōris. m. apud Apic.

FRIGESCO, [καταψύχομαι] ĕre. Frigidum fieri. Cato cap. 156. Infundito in catinum uti frigescat. Idem cap. 95.
Frigescere frigore. Cic. 8. Fam. 6. Si Parthi vos nihil calfaciunt, nos hic frigore frigescimus. Al. Rigescimus.
Opus frigescit. Quintil. lib. 6. cap. 1.

FRIGEFACIO, FRIGEFACTIO, FRIGEFACTOR, FRIGEFACTUS, apud Celsum. [Immo Celsus Refrigerare τῷ Calefacere opponit, V. lib. 1. cap. 3. & lib. 2. cap. 27. nec hæc apud ipsum me legere usquam memini.

FRĪGĔFACTO, [καταψύχω] āre. frequent. a Frigefacio. Plaut.Pœn.3.5.15.
LY. Calidum prandidisti prandium hodie? dic mihi.
A. quid jam? L. quia os nunc frigefactas, quum rogas. conf. Rud. 5. 2. 39. Aliqui legunt Frigide factas.

FRIGĬDO, āre. Lucilius dixit. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Frigidare corpus tactu.

FRĪGĬDUS, a, um. [ψυχρὸς, ῥίγηλος, κρυερὸς, κρύοεις, ἄπυρος] Adj. notæ significationis. Ovid. 1. Epist. 22.
Frigidius glacie pectus amantis erat.
Aer frigidus. Cic. 2. de Nat. Deor. 27.
Amnis frigidus. Tibull. lib. 4. 8. 4.
Aura frigida. Propert. lib. 1. 16. 24.
Auster frigidus. Propert. lib. 2. 20. 36. ubi V. Broekh.
Corpus frigidum, Exangue. Quintil. in procem. lib. 6.
Fons frigidior. Hor. 1. Epist. 16. 13.
Gravedo frigida. Catull. 42. 13.
Horror frigidus. Virg. 3. Æn. 29.
Imber frigidus. Virg. 1. Georg. 259.
Lingua frigida. Virg. 4. Georg. 525.
Lumina labuntur frigida letho. Virg. 11. Æn. 818.
Mors frigida. Virg. 4. Æn. 385.
Oscula frigida. Ovid. 11. Epist. 117.
Pausa frigida vitæ, i. e. Mors. Lucret. lib. 3. 943.
Pellis frigida. Lucret. lib. 6. 1192.
Quartana frigida. Hor. 2. Serm. 3. 290.
Rura frigida, Matutina. Virg. 3. Georg. 324.
Sanguis frigidus. Virg. 2. Georg. 483.
Sudor frigidus. Virg. 3. Georg. 501.
Vesper frigidus. Virg. 3. Georg. 336.
Umbra frigida noctis. Virg. 8. Ecl. 14.
In Venerem frigidus. Virg. 3. Georg. 97.
Frigidus, per translationem: ut, Homo frigidus, pro Lento, tardo & remisso. Cic. 3. Verr. Alii etiam frigidiores erant: sed quia stomachabantur, ridiculi videbantur esse, &c.
Accusatores frigidissimi. Cic. 3. Q. frat. 3.
Affectatio frigida & puerilis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Argumentum frigidum. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Calumnia frigida & jejuna. Cic. pro Cæcin. 61.
Cura frigida. Lucret. lib. 4. 1054. al. Fervida.
Fomenta frigida curarum. Hor. 1. Epist. 3. 26.
Litteræ frigidæ. Cic. 10. Fam. 16. Quum is frigidas sane, & inconstantes recitasset litteras Lepidi.
Mens frigida. Lucret. lib. 3. 300.
Negotia frigida. Plin. 9. Epist. 2. i. e. Nullius momenti.
Solatia frigida. Ovid. 4. de Pont. 2. 45.
Verba frigidiora vitanda sunt. Cic. 2. de Orat. 256.
Frigidum, cui Facetum & plausibile opponitur. Cic. in Bruto, 236. de P. Lentulo, Habuit a natura genus quoddam acuminis, quod etiam arte limaverat, quod erat in reprehendendis verbis versutum & solers: sed sæpe stomachosum, nonnunquam frigidum, interdum & facetum. Bud.
Frigidum est dicere. Suet. Calig. 26. pr. Leve ac frigidum sit his addere, &c.
Frigidus, Segnis. Virg. 11. Æn. 338.
—— sed frigida bello
Dextera. Non. 4. 208.
Lentus in dicendo, & pæne frigidus. Cic. de Clar. Orat. 178.
Virgo non frigida. Ovid. 2. Amor. 1. 5.
Frigidus, Perniciosus & nocens; eo quod frigida, nostræ temperaturæ sunt perniciosa. Virg. 3. Ecl. 93.
Frigidus, ô pueri, fugite hinc, latet anguis in herba. Servius. Vel quod Lethalis est.
Frigidus, Moriens, cujus extrema jam frigent. ut, Volvitur ille frigidus. Virg. 9. Æn. 415.
Frigida, substantive positum, ubi subauditur Aqua. Plaut. Most. 1. 3. 1. Jampridem mecastor frigida non lavi magis libenter. Plin. Epist. 3. 5. Intravimus balneum & sudore calefacti, momento temporis ad frigidam eximus. Petron. cap. 28.
Frigidam suffundere, Blanditiis incitare. Plaut. Cist. 1. 1. 37. Translatum apparet ab iis, qui certaminibus equestribus aquam equis aspergebant, quo refocillati currerent acrius, atque hoc pacto ad cursum instigabant. Ex Erasmo. Boxhornius ita interpretatur: Matronæ frigidam suffundunt meretricibus, h. e. Clandestinis accusationibus & conviciis, amatores ab illis deterrent, & frigus adeo illis injiciunt.

FRIGĬDE, Adv. [ψυχρῶς] Quintil. lib.6. cap.1. pag.511. Tum ille alioqui vir facundus, inopinatæ rei casu obmutuit, & infantem suam frigidissime reportavit. i. e. Ita ut minime placeret, aut moveret judices. Pro Remisse usus est Gell. 19. 3. Exigue atque frigide laudari. conf. Quintil. 6. 3. Et Sen. Controv. 1. 4.

FRIGIDŬLUS, [ὑπόψυχρος] Adj. dimin. Catul. Argon. 62. 131.
Frigidulos udo singultus ore cientem.

FRIGĒDO, inis. f. [ψυχρότης] Idem quod Frigus. Varro, Atque ut igni fervido medullitus Aquiloniam intus servat frigedinem. Non. 2. 544.

FRIGIDĀRIUS, a, um. Adj. ut, Frigidaria cella, V. in CELLA.
Ahenum frigidarium. Vitruv. lib. 5. cap. 10. Ahena supra hypocaustum tria sunt componenda, unum caldarium, alterum tepidarium, tertium frigidarium: & ita collocanda, uti ex tepidario in caldarium, quantum aquæ caldæ exierit, influat. De frigidario in tepidarium ad eundem modum.
Balneæ frigidariæ. Pallad. de R. R. 1. tit. 41.
Cisterna frigidaria. Petron. cap. 72.

FRIGIDĀRIUM, i. n. Apodyterium prope lavacrum, V. Mercur. Gymn. 1. 10. Et Dempster. paralip. ad Rosin. Ant. Rom. 1. 14. [Sed perperam Mercurialis, Frigidarium cum Apodyterio confundit, & piscinam habuisse negat, cum fuerit ipsa Frigida piscina, sive Lavatio. In Gloss. vet. ὑδροψύγιον convertitur. in Græco Lat. ψυχροφόρον. Immo & ipsum nomen id satis evincit, quum non ab Adj. Frigidus, sed a Subst. Frigida proxime derivetur, ut Caldarium a Calda. q. f. l. V.

FRIGIDĪTAS, ātis. f. [ψυχρότης] Idem ac Frigus, si modo auctor extat.

FRIGIDIUSCŬLUS, a, um. Gell. 3. 10. Sed alia ibidem congerit frigidiuscula.

FRIGUSCŬLUS, a, um. Tertull. de Anima cap. 25. extr. Ita Froben. Rigalt. & alii. Conf. FRIGUS.

FRIGORĬFĬCUS, Adj. [ψυχροποιὸς] Gell. lib. 17. cap. 8. Acetum omnium maxime frigorificum est, atque id tamen nunquam concrescit. V. ACETUM.

FRIGŪTIO, [ῥιγόω, φελλίζω] īre. a Frigeo deducit Fest. Cum sono erigi, atque exilire. Plaut. Cas. 2. 3. 49. Nam quid frigutis? quid isthuc tam cupide cupis? Non. 4. 200. Frigere & frigutire & feritinare, subsilire est cum sono, vel erigi & excitari: quod quæcunque friguntur, vel frigent, nimio calore vel frigore cum sono sursum subsiliunt. Al. Fringutire q. V. Parum hic sibi Grammaticus constat.

FRINGILLA, vel FRIGILLA, vel FRINGUILLA, æ. f. [σπίζα] Avis est, dicta, ut inquit Festus, quod frigore cantet & vigeat. Martial. lib. 9. 55.
Nunc sturnos inopes, fringillarumque querelas
Audit, & arguto passere vernat ager.

FRINGILĀGO, inis. f. Parorum genus.

FRINGULTIO, īre. est Præpedite ac obscurius verba enuntiare. Apul. in Magia p. 296. Qui eloquentiæ patrocinium vulgo profiteatur, etiam honesta dictu sordide blateret, sæpe in rebus nequaquam difficilibus fringultiat, vel omnino obmutescat. Et pag. 336. Audisti privignum meum vix singulas syllabas fringultientem. V. & Fest. in Fringilla. & Cæl. Rhod. lib. 3. cap. 1.

FRINGŪTIO, īre. M. Actius in Cas. 2. 3. 49. Quid fringutis? quid isthuc tam cupide cupis? Varro a Fringuilla deduci putat lib.6. de L. L. 5. conf. Fulgent. de Prisc. Serm. n.19. & Sidon.7. Epist.9. V. FRIGUTIO.

FRIO, [τρίζω] āre. Conterere, comminuere. Plin. lib. 13. cap. 4. In ipsa quidem Æthiopia friatur hæc (tanta ea Siccitas) & farinæ modo spissatur in panem. Varro 1. de R. R. 9. Si sit terra alba, si nigra, si levis, quæ quum fodiatur, facile frietur.

FRIĂTUS, a, um. Lucret. 1. 886.
Scilicet & glebis terrarum ſæpe friatis.
FRIĀTIO, ōnis. f. Apic.
FRIABĬLIS, e. [χαῦνος, εὔθραυστος, κραῦρος, ψαθυρὸς] Quod facile friatur, & quaſi manibus minutim conteritur. Plin. lib.20. cap. 8. Optimaque eſt, quæ candidiſſima, & friabilis, minimeque ponderoſa: quum teratur inter digitos, fermenteſcens. Idem lib. 34. cap. 18. Et 17. 4.
FRIBITUS, ûs. m. Strepitus. Cic. de Nat. Deor. ex Accio. Sed legitur ibi Fremitus. [Ex Theſ. Lipſ.
FRISIABONES, Galliæ Belgicæ populi. Plin. lib. 4. cap. 17.
FRISIORUM Inſulæ, in Gallico Oceano, de quibus Plin. lib. 4. cap. 15.
FRISII, [Φρίσιοι Ptol.] Populi ſunt protinus ultra Rhenum, Oceano adpoſiti, ut Ptolemæus ait, ut Plinius l. c. inter Helium & Flevum oſtia Rheni.
FRIT, quid ſignificet, declarat Varro 1. de R. R. cap. 48. Illud autem ſumma in ſpica jam matura, quod eſt minus quam granum, vocatur frit. Forte quia facile eſt friatu.
FRĬTILLA, æ. f. Quoddam pultis genus apud Arnob. p. 230. V. Elmenhorſt. ad loc. p. 186. Al. Fitilla. q. V.
FRĬTILLUS, i. m. putatur a multis eſſe Tabula luſoria, ſive Alveolus aleatorius. Eſt vero Fritillus, qui & Pyrgus, & Orca dicitur, & Turricula; Vaſculum, quo conjecti tali agitatique mittuntur in alveolum. V. PYRGUS, & Turricula, in TURRIS, & Talus pro ludo, in TALUS. Fritillum autem idem eſſe quod Pyrgum, oſtendit aperte Porphyrio in illud Hor. 2. Serm. 7. 17.
Mitteret in pyrgum. Pyrgum (inquit) quod nos Fritillum dicimus, quo conjectæ teſſeræ, agitatæque mittuntur. Quibus verbis docet, Teſſeras conjici fritillo tanquam vaſculo, quo agitatæ deinde mittuntur in alveolum. Hoc idem indicat Juven. 14. Sat. 5.
—— parvoque eadem movet arma fritillo. Illud enim epithetum Parvo, demonſtrat de Turricula dictum eſſe, non de Tabula luſoria, quæ lata & ſpatioſa eſſe conſuevit. Dictus Fritillus, ut quidam putant, a Fritinnio, vel ab ipſo Crepitu teſſerarum, vel quod ſuper eo teſſeræ ferantur. Martial. lib. 4. 14.
Dum blanda vagus alea December
Incertis ſonat hinc & hinc fritillis. V. Turneb. 6. 3. Salmaſ. ad Hiſt. Aug. p. 470. Barth. Adverſ. 35. 10. vel Lex. Pitiſc.
FRĬTINNIO, īre. Subſilire. Varro apud Non. 1. 21. Et pullos peperit fritinnientes. Turnebus. Proprie de avium pullis dicitur. Auctor Philomelæ habet primam productam, v. 35.
—— fritinnit rauca cicada. Ad homines dein ſeu pueros transfertur. Epigr. Senecæ tribut. 8. De Marco filiolo,
Sic dulci Marcus qui nunc ſermone fritinnit. V. plura apud Nonium, l. c.
FRIVICULUM. V. FRIBUSCULUM. H. St.
FRĪVŎLUS, a, um. Adj. [οὐτιδανὸς] Plin. lib. 7. cap. 7. de generatione hominis loquens, Miſeret, atque etiam pudet, æſtimantem quam ſit frivola animalium ſuperbiſſimi origo, quum plerumque abortus cauſa fiat odor a lucernarum extinctu. Frivolum pro Fragili & infirmo dixit, & veluti Friabili. Nam & Frivolum a verbo Frio dictum non immerito exiſtimatur, id eſt contero, comminuo. Plin. lib. 7. cap. 53. Frivolum dictu, &c. Gell. lib. 15. cap. 30. Oppido quam fiunt in litterarum oſtentatione inepti & frivoli. Idem lib. 16. cap. 12. Quædam futilia & frivola. Quintil. lib. 7. cap. 3. Eoque ſatius eſt, omni ſe anteactæ vitæ abſtinere convicio, quam levibus aut frivolis, aut manifeſto falſis reum inceſſere. Suet. Claud. cap. 14. Nonnunquam frivolus amentique ſimilis. Vet. Gloſſ. κενὸς, οὐδαμινός.
Aura frivola Favor. Phædr. 5. 7.
Auſpicium frivolum. i. e. Vanum & mendax. Suet. Neron. cap. 12.
Jactantiæ in parvis frivolæ. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Inſolentia frivola. Phædr. 3. 6.
Labor frivolus. Sen. Epiſt. 31.
Sermo frivolus & illiberalis. Auct. ad Herenn. lib. 4.
FRIVŎLA, orum. n. plur. [γρυτάρια] Feſtus; Frivola, Vaſa ſunt proprie fictilia, quaſſa. Unde, Verba frivola dicta, Quæ minus ſunt fide ſubnixa. Ulpian. in l. Solutum. §. Solutam. D. de Pignor. action. Non enim credibile eſt hoc conveniſſe, ut ad univerſam penſionem inſulæ frivola mea teneantur. Hic Frivola pro Supellectili tenui & vili accipiuntur: qualis eorum eſſe ſolet qui in cœnaculis habitant: quo modo & Juvenalis uſus eſt 5. Sat. 58.
Et ne te teneam, Romanorum omnia regum
Frivola. Quibus verbis paupertatem regum Romanorum ſignificavit, quos etiam Samiolis vaſis uſos eſſe conſtat. Idem 3. 198.
—— jam frivola transfert
Ucalegon, tabulata tibi jam tertia fumant. A Græcis γρυτάρια dicuntur, id eſt τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν σκεύεα λεπτά. Unde & Grytopolæ ab eis dicuntur, Qui hujusmodi ſupellectilia venditant: quos Latine Frivolarios appellare poſſumus. V. Fragm. Plaut. Nonnulli Fribolarios dicunt; ut Albeolos pro Alveolis. Noſtrate vulgus *quinquallerios* eos appellat. Hæc Budæus. conf. Lipſ. ad Sen. de Tranquill. cap. 1.
FRIXORIUM, FRIXUS. V. FRIGO.

F R O

FRONDARIUS, FRONDATOR, FRONDEO, FRONDESCO, FRONDOSUS. V. FRONS, frondis.
FRONDITUS, Miles quidam Romanus, ſic dictus, quod præclara facinora, Vulturnum transnatans, fronde capiti impoſita, adverſus Annibalem ediderit. Plin. lib. 17. cap. 1. Harduin. legit, Fronditius. V. Sigon. de Nom. Rom. p. 1433.
FRONS, frontis. f. [μέτωπον, ὤψ] a Ferendo dicitur, ut nonnulli volunt, quod indicia animi præ ſe ferat: eſt enim triſtitiæ, hilaritatis, clementiæ, ſeveritatis index, ut ait Plin. lib. 11. cap. 37. Varro tamen a foraminibus potius oculorum dictam exiſtimat. conf. Iſidor. 11. 1.
Vide Lactantium de Ira Dei cap. 8. Ac primum, quod oculorum orbes concavis foraminibus concluſit, a quo foratu frontem nominatam Varro exiſtimavit. H. St. Immo eſt de Opific. Dei cap. 8. V. Foratus in FORO.
Frons m. g. proferebatur antiquis, ut docet Gell. lib. 15. cap. 9. conf. Feſt. & Non. Marcell. 3. 89.
Janua animi, frons eſt. Cic. 2. de Petit. Conſul. 32.
In fronte oſtentatio ſit, intus veritas occultetur. Cic. 2. de Finib. 77.
Ex vultu, & oculis, & fronte, unius erga alium amorem perſpicere. Proverbialis locutio, cujus ſenſus ſatis liquet ex verbis Cic. ad Anton. 14. Att. 14. Quod mecum per litteras agis, inquit: unam ob cauſam mallem coram egiſſes: non enim ſolum ex oratione, ſed etiam ex vultu, & oculis, & fronte (ut ajunt) meum erga te amorem perſpicere potuiſſes.
Adducta frons, i. e. Rugata & ſevera. Lucan. ad Piſon. 128.
Aſpera cornu frons. Ovid. 10. Met. 222.
Attrita frons. Juven. 13. Sat. 242.
Brevis frons. V. BREVIS.
Caperata, Contracta, Corrugata frons. V. Porrectiore, &c.
Caſtigatæ collecta modeſtia frontis. Stat. 2. Silv. 1. 43.
Exſanguis & ferrea frons. i. e. Summe impudens, ac Rubore omni deſtituta. Plin. Paneg. cap. 35.
Ferox frons. Sen. Herc. fur. 6.
Generoſa frons. Lucan. lib. 8. 680.
Hirta frons. Sen. Hippol. 6. Sil. lib. 6. 21.
Humana frons. Sen. 2. de Benefic. cap. 12. Jucunda ſunt, quæ humana fronte, leni, placidaque tribuuntur.
Inverecunda frons. V. INVERECUNDUS.
Læta frons. Virg. 6. Æn. 862.
Lævis frons. Virg. 6. Ecl. 51.
Matutina frons. Martial. lib. 13. 2.
Nec matutina ſi mihi fronte venis. Matutinam frontem appellat, Parum hilarem. Nam matutina frons triſtior eſt: contra poſt cœnam exhilarata. [Nempe, quia Mane negotiis operam dabant Romani, ut idem pulcre lib. 4. Epigr. 8. ad Euphemum docet.
Minax frons. Sen OEdip. 12.
Mœſta fronte queri. Claud. 6. Conſ. Hon. 158.
Mollis ſupra modum frons. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Nivea pendebant fronte capilli. Ovid. 10. Met. 138.
Nubila frons. Martial. 2. 11.
Obducta frons. Juvenal. 9. Sat. 2. V. Porrectiore &c. infra.
Placida frons. V. paulo ante, Humana frons.
Porrectiore fronte loqui. Plaut. Caſ. 2. 4. 3. V. paulo poſt.
Proterva frons. Hor. 2. Carm. 5. 16.
Rigida frons. Lucan. lib. 2. 375.
Rugoſa frons. V. Rugoſus, in RUGA.
Serena frons. Sil. lib. 3. 298.
Setigera frons apri. Stat. 8. Theb. 532.
Setoſa frons lævi oris. Hor. 1. Serm. 5. 61.
Solicitam explicuere frontem. Hor. 3. Carm. 29. 16.
Spatioſa frons. Ovid. 3. Met. 20.
Tenera frons. Virg. 2. Georg. 372.
Tenuis frons. Hor. 1. Carm. 33. 5.
Torva frons. Virg. 3. Æn. 636.
Triſtis frons. Tibull. lib. 2. 3. 37.
Trunca frons Acheloi, Defracto cornu. Ovid. 9. Met. 1.
Turbida frons. Sen. Hippol. 4.
Turgida frons cornibus primis hædo. Hor. 3. Carm. 13. 4.
Urbana frons, eſt Fiducia, & petendi audacia. Hor. 1. Epiſt 9. 11. Budæus.
A fronte præcipitium, a tergo lupi: Proverb. V. in A, vel AB præpoſitionibus.
A fronte. Ovid. 1. Met. 173.
Plebs habitat diverſa locis, a fronte potentes Cælicolæ.
A fronte, a tergo, a lateribus teneri. Cic. 3. Philipp. 32. V. A vel AB præpoſ.
A frontibus, pro A fronte. Juſtin. 1. 6. 11.
In fronte diſertus. Ovid. 1. de Arte Am. 463.
Sed lateant vires, nec ſis in fronte diſertus.
Fronte an mente, h. e. Vultu an animo. Cic. 4. Att. 14. Pompejus fremit, queritur, Scauro ſtudet: ſed utrum fronte an mente, dubitatur.
Æquata fronte, & concordi currere freno. Sil. lib. 16. 381.
Aſtricta frons. V. ASTRINGO.
Attollere frontem. Stat. 4. Theb. 307.
Cædere frontem. Quintil. lib. 2. cap. 12. V. CÆDO & mox Ferire frontem.
Concurrunt nubes frontibus adverſis. Lucret. lib. 6. 116.
Contegere fronte & ſupercilio, non pudore & temperantia. Cic. de Provinc. Conſ. 8.
Contractæ ſeria frontis. Hor. 2. Serm. 2. 125.
Contrahere frontem, i. e. Rugare. Cic. pro Cluent. 72.
Converſis frontibus incurrunt tauri. Virg. 12. Æn. 717.
Detecta fronte pugnare. Quintil. lib. 5. cap. 13. Toto corpore enitendum: & ut ſic dixerim, detecta fronte pugnandum eſt. i. e. Aperte.
Exarat frontem rugis ſenectus. Hor. Epod. 8. 4.
Explicare vel exporrigere frontem dicimur, quum hilareſcimus: Contrahere, quum ringimur, hoc eſt ubi quid moleſtum eſt. Ter. Adel. 5. 3. 53. Hor. 3. Carm. 29. 16.
Solicitam explicuere frontem.
Exterere vel Extundere frontem calcibus. Phædr. 1. 21.
Ferire frontem. Cic. 1. Att. 1. Puto te in hoc aut riſiſſe, aut ingemuiſſe, ut frontem ferias. Riſiſſe (inquit) ſtultitiam Cornificii de Conſulatu cogitantis. Ingemuiſſe temporum conditionem: quum ea quæ ſummis viris patere ſolis debeant, etiam infimi ſperare audeant. Frontem ferias, videlicet præ dolore, & rei indignitate. Gemitus enim dolorem indicat, percuſſio frontis etiam indignationem. Oratores, qui frontem ferirent Cicero laudat in Bruto 278. Quintilianus improbat lib. 11. quod ſcenicum id magis ſit, quam oratorium.
Ferre aliquid fronte & vultu bellis, ſed intimis ſenſibus angi. Cic. 5. Att. 10.
Inſcribere in fronte. V. INSCRIBO.
Inverecunda frons. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Obducere frontem, pro Contrahere. Quintil. lib. 10. cap. 3. V. OBDUCO.
Obducta fronte triſtis. Juven. 9. Sat. 2.
Obducta fronte ſenectus. Hor. Epod. 13. 7.
Oſtentans frontem albam. Virg. 5. Æn. 567. de equo.
Peccat frons pluribus generibus. Quintil. lib. 1. cap. 11. de geſtu.
Perfricare frontem, pro Deponere pudorem. Plin. lib. 1. cap. 1. Perfricui frontem, & nihil profeci. Calvus apud Quintil. 9. 2.
Periit illi frons. Perſ. 5. Sat. 104. i. e. Pudor.
Porrectiore fronte mecum loquaris oportet. Apud Plautum in Caſin. 2. 4. 3.
Item

¶ Item Obducta fronte; Corrugata fronte, Contracta fronte, Caperata fronte aliquid facere. Plaut. Epid. 5. 1. 3. Caperata frons severitudine. Quod quidam a Caprinis cornibus translatum volunt. V. Capero in CAPER.
Nubila frons: cui contraria sunt, Serena frons, Explicata frons.
Præcinctus arundine frontem. Ovid. 1. de Arte Am. 223.
Premere frontem corona. Lucan. lib. 2. 358.
Promittere aliquid fronte. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Remittere frontem. Plin. lib. 2. Epist. 5. Ego tamen qui a te hanc severitatem exigo, cogor id quod diversum est, postulare, ut in plerisque frontem remittas. i. e. Rugas severitatis indices.
Vallatus frontem radiis. Ovid. 4. Epist. 159. de Sole.
Verissima fronte verum dicere. Cic. pro Rabir. Posth. 35.
Frons, pro Severitate & gravitate. Cic. 9. Fam. 10. Tu adeo mihi excussam severitatem veterem putas, ut ne in foro quidem reliquiæ pristinæ frontis appareant?
Frons causæ, Principium & ingressus. Quintil. lib. 4. cap. 29. Insinuatio surrepat animis, maxime ubi frons causæ non satis honesta est.
Prima fronte, i. e. Prima facie. Quintil. lib. 7. cap. 2. Dura prima fronte quæstio.
Frons, est Aciei illa pars quæ adversus hostem spectat. Veget. de Re Mil. 3. 14. Gell. 10. 9. Hinc
Æqua fronte ad pugnam accedere. Liv. 36. 44.
Æquare frontes. Idem 5. 38. Æquatis frontibus. Tibul. 4. 1. 102.
Castrorum frons. Cæs. 3. Bell. Civil. 57.
Constituit octo cohortes in fronte. Sallust. Catil. 59.
Dirigere frontem. Quintil. lib. 2. cap. 13. de acie, Quid enim si præcipias imperatori, quoties aciem instruet, ut dirigat frontem, cornua utrinque promoveat, equites pro cornibus locet?
In frontem statuerat ferratos. Tacit. 3. Ann. 46.
Adversis frontibus. V. ADVERTO.
Pugnare in frontem. Tacit. in vita Agric. cap. 35. Veritus, ne simul in frontem, simul & latera suorum pugnaretur. Aliter Idem 33. 8.
Frons, de rebus etiam inanimatis dicitur, pro Parte anteriore, vel Initio alicujus rei. Virg. 1. Æn. 170.
Fronte sub adversa scopulis pendentibus antrum, &c. Plin. lib. 12. cap. 7. In fronte Caucasi solibus opposita, gigni, &c. Idem lib. 4. cap. 21.
Januæ frontes. Ovid. 1. Fast. 135.
Librorum frontes. Ovid. 1. Trist. 1. 11.
Nec fragili geminæ poliantur pumice frontes.
Spectaculorum frons. Suet. Claud. cap. 4.
Navis frons est Prora. Schol. Thucyd. 2. conf. Scheffer. Mil. Nav. 1. 6. & 3. 5.
Ex disciplina militari translatum est ad Agrimensoriam. ut, In frontem significet In latitudinem. Passim in sepulchralibus inscriptionibus, IN. FR. IN. AGR. i. e. In fronte, In agro; ut interpretatur Valer. Prob. conf. Interpr. ad Hor. 1. Serm. 8. 10. & Lex. Pitisc.
FRONTĀLE, is. n. [κεφαλόδεσμος, ἀστρμετωπίδιον] Ornamentum quod fronti equorum, sive elephantorum imponi solebat. Plin. lib. 37. cap. 12. Quondamque tantæ magnitudinis fecere, ut equis regum in oriente frontalia, atque pro phaleris pensilia facerent. Liv. 37. 40. conf. Grapald. de Partibus æd. 1. 8. 15.
FRONTĀNUS, a, um. Adj. Hinc Frontani lapides in parietibus dicuntur, (quos Græci διάτονας appellant, velut extentos dicas) Qui perpetua crassitudine utraque parte religando, parietum soliditatem confirmant. Cæl. Antiq. Lect. lib. 26. cap. 32.
FRONTĀTUS, a, um. Adj. [μετωπωτός] ut, Frontati lapides, apud Vitruv. 2. 8. Lapides utraque parte frontati, sunt Qui utraque parte parietis, faciem certam ostendunt, ex quibus fiunt quæ vulgo *catenæ* & *crura* dicuntur, quibus totius operis firmitas constat: quæ eam rationem in ædificio habent, quam ossa in homine. Græce Diarori dicuntur; quasi perpetua soliditate utrinque extantes: vel, ut in quibusdam exemplaribus legitur, Diatoni; id est ab una parietis parte ad aliam pertinentes pertendentesque. Artifices ob hoc Perpennas appellant, quasi perpetuo lapide constantes, id est solido. Hæc Budæus. Plin. lib. 35. cap. 12. Vel ad tecta coctilibus laterculis frontatisque.
FRONTO, ōnis. m. [μετωπίας] Qui magnam habet frontem. Cic. 1. de Nat. Deor. 81. Ecquos nævum habere, ecquos silos, flaccos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis?
FRONTŌSUS, a, um. Adj. a Fronte derivatum: quod nonnulli pro Impudente usurpant. Perott. Onomast. Frontosus, ἀναιδής. Augustin. Serm. 58. Quæ prius frontosa erat ad perditionem, postea frontosior facta est ad salutem. Idem de Civ. Dei, 7. 4.
FRONTISPĪCIUM, i. n. Pars rei anterior; & in ædibus, Anterius fastigium domus in acumen surgens. Vox forsan apud recentiores solum occurrens. Mantuan. 8. Fast.
In frontispicio templi nivis albicat imber.
FRONS, frondis. f. [φύλλον] a Ferendo, quod frondes arborum huc atque illuc a vento ferantur. Frondes, inquit Valla 4. 73. Arborum sunt tantum: Folia autem & arborum, & herbarum, & foliorum quoque. Virg. 2. Georg. 372.
Præcipue dum frons tenera, imprudensque laborum. Cic. pro Cœl. 42. Ergo hæc deserta via & inculta, atque interclusa jam frondibus & virgultis relinquatur.
Fecundæ frondibus ulmi. Virg. 2. Georg. 446.
Arboreæ frondes. Ovid. 4. Met. 636. conf. Non. 2. 350. & 8. 20.
Aridæ frondes. Hor. 1. Carm. 25. 19.
Cupressinæ frondes. V. CUPRESSUS.
Densæ frondes. Virg. 9. Ecl. 60.
—— hic, ubi densas
Agricolæ stringunt frondes, hic, Mœri, canamus.
Festa frons, Serta frondea, quibus ornabantur templa festis diebus. Virg. 2. Æn. 249. conf. Lex. Pitisc.
Glauca frons salicti. Virg. 2. Georg. 13.
Ilignea frons. V. ILEX.
Teneræ frondes. Virg. 3. Æn. 449. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Abditus fronde levi. Ovid. 2. Met. 557.
Abdita fronde levi, densa speculabar ab ulmo.
Agere frondem. V. AGO.

Avellere frondes. Ovid. 2. Met. 350.
Tertia quum crinem manibus laniare pararet,
Avellit frondes.
Canentia glauca fronde salicta. Virg. 2. Georg. 13.
Carpendæ manibus frondes. Virg. 2. Georg. 366.
Consternunt frondes terram. Virg. 4. Æn. 444.
Detonsæ frigore frondes. Ovid. 3. Fast. 537.
Explere bovem strictis frondibus. Hor. 1. Epist. 14. 28.
Horrent opaca fronde comæ. Sen. Herc. fur. 9.
Hirsutis frondibus pastus taurus. Virg. 3. Georg. 231.
Jucundissimam frondem ulmus ministrat ovibus, ac bubus. Varro 1. de R. R. cap. 15.
Levandum fronde nemus. Virg. 2. Georg. 401.
Requiescere viridi super fronde. Virg. 1. Ecl. 81.
Spargit agrestes tibi silva frondes. Hor. 3. Carm. 18. 14.
Vincti fronde comas. Hor. 2. Epist. 1. 110.
Virere nova fronde. Virg. 6. Æn. 206.
Volitant caducæ frondes. Virg. 1. Georg. 363.
FRONDEUS, a, um. Adj. [φύλλινος] Quod totum ex frondibus est. ut, Frondea corona. Plin. lib. 16. cap. 4.
Nemora frondea. Virg. 1. Æn. 191. pro Frondosa.
Tecta frondea petunt apes. Virg. 4. Georg. 61.
FRONDŌSUS, a, um. Adj. [φυλλώδης] Quod frondibus abundat. ut, Frondosi montes. Varro 2. de R. R. cap. 5. Frondosos ramos per terram trahebant. Liv. 10. 41.
Æstas frondosa. Virg. 3. Georg. 296.
Lucus frondosus. Virg. 4. Georg. 543.
Taxus frondosior. Sil. 13. 596.
FRONDĀRIUS, a, um. Adj. [φυλλινος] Quod ad frondes pertinet. Plin. lib. 18. cap. 31. Unus frondator quatuor frondarias fiscinas complere in die justum habet.
FRONDEO, ui, [φυλλέω] ēre. dicuntur arbores. Virg. 3. Ecl. 57.
Nunc frondent silvæ, nunc formosissimus annus. Idem 2. Georg. 15.
—— nemorumque Jovi quæ maxima frondet
Æsculus.
Lætius frondere. V. LÆTUS.
FRONDENS, entis. Partic. [φυλλῶν] ut, Arbuta frondentia. Virg. 3. Georg. 300.
Campus frondens. Lucan. lib. 6. 83.
Ramo frondenti tempora implicat. Virg. 7. Æn. 135.
Vitis frondens. Columel. lib. 3. cap. 1.
FRONDESCO, [φυλλάζω] ēre. arbores dicuntur, quum frondes emittunt. Columel. lib. 5. Nihilominus enim paucis frondescet pampinis. Cic. 1. Tusc. 69.
Ramos arboribus frondescere. Lucret. lib. 1. 1092.
Virga frondescit. Virg. 6. Æn. 144.
FRONDO, [φυλλοκοπέω] āre. Frondes amputare. Unde
FRONDĀTIO, ōnis. f. Columel. lib. 5. cap. 6. Atque in frondatione cavendum, ne aut prolixiores pollices fiant, qui ex amputatis virgis relinquuntur. Et
FRONDĀTOR, ōris. m. [φυλλοτόμος] Tria genera sunt frondatorum. Frondator, qui arbores amputat, & qui e frondibus manipulos facit hiemis tempore, animalibus ad pastum offerendos: & Qui manibus vitium folia avellit, quo ardor solis uvam maturiorem reddat, aut Avis quæ in frondibus habitat & his vescitur, vel etiam Palumbes, quæ in frondibus nidificant. Hactenus Servius ad illud Virg. 1. Ecl. 57.
Hinc alta sub rupe canet frondator ad auras.
Falx frondatorum. Catul. Argon. 62. 41. conf. Ovid. 14. Met. 649. & Turneb. Adverf. 1. 26. & supra FRONDARIUS.
FRONDĪCO, āre. Idem ac Frondescere. apud Eutychen Grammat. p. 2161.
FRONDĪCŌMUS, a, um. Adj. ut, Frondicomis habitare locis. Prudent. Cath. 3. 102.
FRONDĬFER, ĕra, ĕrum Adj. [φυλλοφόρος] Frondes ferens. Lucret. lib. 1. 19.
Frondiferasque domos avium.
Nemus frondiferum. Lucret. lib. 2. 259.
FRONDIFLUUS, a, um. Adj. Boethius Metro 5. lib. 1.
Tu frondifluæ frigore brumæ
Stringis lucem breviore mora. Tunc enim frondes ab arboribus fluunt caduntque.
FRONDITIUS, i. m. Cognomen militis Romani. V. FRONDITUS, f. l.
FRONTINUS, Cognomen Ro. Notus S. Julius Frontinus, qui Strategematum libros collegit. Floruit sub Nerva, ut patet ex ejus Præfatione. An ejusdem sit libellus Aquæductuum dubitari potest. V. Ruben. Elect. 2. 35. conf. Stewech. in Veget. 2. 3. & Keuchen. in præf. Frontini.
FRONTO, ōnis. V. FRONS, frontis.
Fuit & Cognomen [Φρόντων] Glandorpio teste in Cognom. Ind. commune Æserniniis, Aufidiis, Corneliis, Juliis, Gentibus Romanis. Addit & Cajis. Verum cum Cajus fere semper prænomen, non autem nomen gentilitium noverim, in gentibus tantum quæ a nitore Romano alienæ sunt admitto. Ursat. de Not. Rom.
Frontonis Julii, clari sub Nerone meminere Tacit. Hist. 1. 20. & 2. 26. & Juven. 1. Sat. 12. Martial. item 1. 6.
Clarum militiæ Fronto togæque decus.
Fronto alius Cornelius, Orator nobilis & Philosophiæ simul, & dicendi præceptor M. Antonini principis, adeo ab illo dilectus, ut statuam ei a Senatu statui peteret. J. Capitolin. cap. 2. Vit. Marci.
Aliorum de industria mentionem omittimus.

F R U

FRUCTUS, &c. V. post FRUOR.
FRUGALIS, FRUGALITAS, FRUGAMENTA. V. in FRUGES post FRUGIPERDA.
FRŪGES, is. f. Charisio P. 1. p. 26. vel FRUX, frugis. f. Prisciano [ὡραῖον, λήϊον] Generale nomen est: non modo ad frumenta, leguminaque, sed etiam ad omnes fructus terræ, quos in alimoniam vertimus; unde Frugiferæ arbores dictæ sunt, quæcunque fructum ferunt. Varro de L. L. 8. 31. Fruges a Fruendo. Festus, Servius, & Donatus, Frugis vocabulum a Frumine, eminente sub mento gutturis seu gurgu-

gurgulionis parte, qua cibus in alvum demittitur, a ferendo cibum appellari dicunt. V. FRUMENTUM.

Fruges a Frumento nihil differre, satis docet Cic. 5. Verr. 18. his verbis, Lucio Octavio & C. Cotta Consulibus Senatus permisit ut vini & olei decumas, & frugum minutarum, quas ante te Quæstores in Sicilia vendere consuessent, Romæ venderent. De leguminibus dicit: ut ostenderet etiam frumenta fruges vocari. Hæc Servius in 1. Æn. 182. conf. Paul. JCtum l. 77. D. de verb. Sign. & Lex. Litisc. Liv. 5. 33. pr. de Gallis, Eam gentem traditur fama, dulcedine frugum, maximeque vini nova tum voluptate captam, Alpes transisse. V. Theod. Marc. in l. XII Tab. cap. 60. Cic. de Senect. 51. E quibus quum emerserit, fundit frugem, spicæ ordine structam. Virg. 10. Ecl. 76.

—— nocent & frugibus umbræ.

Feta frugibus terra. Cic. 2. de Nat. Deor. 256.
Infelix frugibus tellus. Virg. 2. Georg. 239.
Locuples frugibus annus. Hor. 2. Epist. 1. 137.
Copia frugum & Inopia, contraria. Cic. pro Domo 17.
Diva potens frugum, i. e. Ceres. Ovid. 3. Amor. 10. 35.
Parens frugum tellus. Virg. 2. Georg. 173.
Perceptio & conservatio frugum, fructuumque reliquorum. Cic. 2. Off. 12.
Ubertas frugum & fructuum. Cic. 3. de Nat. Deor. 86.
Gravidæ fruges. Virg. 2. Georg. 143.
Lætæ fruges. Virg. 1. Georg. 69.
Maturæ fruges. Virg. 3. Ecl. 80.
Medicatis frugibus offa. Virg. 6. Æn. 420. V. MEDICO.
Minutæ fruges. V. MINUO.
Uberes fruges. Hor. 4. Carm. 15. 5.
Diffundit Copia fruges pleno cornu. Hor. 1. Epist. 12. 29.
Efferre fruges uberiores. V. Efferre dicitur ager, &c. in EFFERO.
Ferebat tellus fruges. Ovid. 1. Met. 109.
Fundere fruges. Cic. 1. de Divin. 15.
Gemit tonsis area frugibus. Virg. 3. Georg. 133.
Percipere fruges. Cic. 1. Off. 50.
Placare lares horna fruge. Hor. 3. Carm. 23. 4.
Serere fruges. Cic. 2. de Nat. Deor. 152.
Surgunt nitidæ fruges. Lucret. lib. 1. 253.
Cererem fruges appellamus, Vinum autem Liberum. Cic. 2. de Nat. Deor. 60.
Ad frugem perducere. Quintil. lib. 6. cap. 3. Generare atque ad frugem perducere.
Hæc vox frequentissime transfertur ad homines, qui Bonæ frugis, & contra Nullius frugis passim dicuntur. Invenitur etiam Homo frugi, quod per ellipsin videtur dici subintellecto Idoneus: nisi Frugi pro Frugis dictum putemus antiquorum more, quos & Herculi, Themistocli, Fami; pro Herculis, Themistoclis, Famis dixisse constat. V. Voss. de Anal. 1. 46. & infra in FRUGI.
Corrigere aliquem ad frugem: h. e. Ita emendare ut frugi homo evadat. Plaut. Trin. 1. 2. 81.

Quin eum restituis; quin ad frugem corrigis?

Evadere ad frugem bonam; de Eo dicitur, qui ante nequam fuerat. Lactant. lib. 6. cap. 3. De Pythagorea littera loquens. Budæus.
Recipere se ad frugem bonam, dicebant antiqui, pro eo quod vulgaris sermo dicit, Ex nihili homine fieri hominem de bono, i. e. Frugi. Cic. pro Cœl. 28. Sed qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent, emersisse aliquando, & se ad frugem bonam (ut dicitur) recepisse, gravesque homines atque illustres fuisse. Bud.
Redire ad frugem bonam. Lamprid. in Heliog. cap. 15. pr. Bud. Ter. Heaut. 3. 3. 19.

FRŪGI, [χρηστός] a Fruge dicitur, quod indeclinabile est: compositum tamen cum Bonæ, antiqui quandoque ponebant, ut Servus bonæ frugi, Homo bonæ frugi. Frugi bonæ (inquit Budæus) quum dicebant, Probum, officiosumque consummate significabant: quanquam apud Gell. lib. 7. cap. 11. Frugis bonæ legitur, cui contrarium est Homo nequam. Plaut. Capt. 5. 2. 3.

Fui ego bellus, lepidus, bonus vir nunquam, neque frugi bonæ.

Idem Trin. 2. 2. 39. Ulpian. ad legem Aquil. l. Neratius, Sed si bonæ frugi servus intra annum mutatis moribus occisus sit.
Permodestus ac bonæ frugi homo. Cic. 4. Att. 8.
Frugi es. Ter. Eun. 3. 5. 66. i. e. Utilis & necessarius, inquit Donatus, ut fruges humano generi. Frugi est ergo, In quo est aliquid quo fruamur, id est utamur. Plaut. Pœn. 3. 4. 11.
Factus frugi aliquis. Cic. 12. Philipp. 69.
Frugi homo. Cic. 3. Tusc. 16. Sed quia nec qui propter metum præsidium reliquit, quod est ignaviæ: nec qui propter avaritiam clam depositum non reddidit, quod est injustitiæ: nec qui propter temeritatem male rem gessit, quod est stultitiæ, frugi appellari solet, &c. Et paulo infra. Qui sit frugi igitur, vel si mavis, moderatus & temperans, eum necesse est esse constantem &c. Idem 5. Fam. 6. Ter. Adel. 5. 9. 2. Idem Heaut. 3. 3. 19.

Hominis frugi & temperantis functus officium.

Homo frugi omnia recte facit. Cic. 4. Tusc. 36.
Homines frugi. Alfenus in l. si vendita. D. de peric. & commod. rei vendit. Si diligentiam venditor eam adhibuisset in insula custodienda, quam debent homines frugi & diligentes præstare.
Atrium frugi, nec tamen sordidum. Plin. lib. 2. Epist. 17. h. e. Utile, & quod vulgo dicitur, Bene appropriatum, & ad utilitatem. [Immo Non sumptuosum, ut recte Cat. exponit. Sic Frugalis villa ap. Varron.
Mancipes frugi. Plin. lib. 3. Epist. 19.
Servus frugi, Cui curæ est commodum domini. Plaut. Amph. 3. 3. 3. Plin. lib. 1. Epist. 21. Omissis jocis, credo decentes esse servos, qui sunt empti mihi ex consilio tuo: superest ut frugi sint.
Frugi atque integer servus. Cic. pro Cluent. 47.
Vita alicujus frugi severaque, tum etiam jucundissima convictio. Cic. 16. Fam. 21.
Frugi, cui Nequam opponitur. Cic. pro M. Font. 29. Qui tanta virtute atque integritate fuit, ut etiam illis optimis temporibus, quum hominem invenire nequam neminem posses, solus tamen Frugi nominaretur: quem quum in concionem Gracchus vocari juberet, & viator quæreret Quem Pisonem? (quod erant plures) Cogis me, inquit, dicere inimicum meum frugi. Idem 2. de Fin. 90. Ut Frugi ille Piso. conf. 3. Tusc. 16. & Plin. Paneg. cap. 88.
Frugi & Nequam servus, contraria, Cic. 2. de Orat. 248. In iisdem verbis & laudare frugi servum possumus: & si est nequam jocari.
Homo frugi & modestus. Cic. 13. Fam. 71.
Sum bonus & frugi. Hor. 1. Epist. 17. 49.
Populus frugi, castusque. Hor. de Arte Poet. 207.
Frugi, Is etiam dicitur, qui in victu, vestitu, similibusque temperans est, ut ait Valla in Raudensem. V. Frugi homo, paulo ante. Plaut. Asin. 5. 2. 6.

At scelesta ego, præter alios meum virum fui rata
Siccum, frugi, continentem, amantem uxoris maxime.

Frugi ac sobrii homines. Cic. 5. Verr. 67.
Cœnula frugi. Juven. 3. Sat. 167.
Frugi victus, cui Luxuriosus opponitur. Quintil. lib. 5. cap. 10. Victus luxuriosus, an frugi, an sordidus.
Frugis, in genitivo dixit Plaut. in Mil. 4. 8. 50. Fac sis frugis. In codd. correct. Frugi legitur.

FRŪGĬFER, a, um. Adj. [ἀγαθοεργός, πυροφόρος, φερέσβιος] Fructum ferens: ut, Arbores frugiferæ. Unde apud Plin. lib. 15. hic est titulus, Naturæ frugiferarum arborum. Ibid. cap. 2. Vicina bonitas provinciis, excepto Africæ frugifero solo.
Ager frugifer. Lucan. lib. 1. 53. Cic. 2. Tusc. 136. Et 2. de Nat. Deor. 161. Cineres jam spatia frugifera atque immensa camporum.
Arva frugifera. Lucan. lib. 3. 65.
Frugifera & ferta arva. Cic. in Orat. 163. Ex antiquo poeta.
Insula frugifera alimentis incolarum. Liv. 26. 40.
Messes frugiferæ. Ovid. 5. Met. 656.
Philosophia frugifera & fructuosa. Cic. 3. Off. 5. Sed quum tota philosophia, mi Cicero, frugifera & fructuosa, nec ulla pars inculta ac deserta sit, &c.
Frugiferum & salubre. Liv. in præf. lib. 1. Hoc illud est præcipue in cognitione rerum salubre ac frugiferum, exempli documenta in illustri posita monumento intueri.

FRUGĬFER, Deus ita dictus. Arnob. lib. 6. & Apul. de Mundo p. 75. Elmenh.

FRUGIFĔRENS, entis. Partic. [πυροφορῶν] Poeticum epitheton, pro Frugifero. Lucret. lib. 1. 3.

Quæ mare navigerum, quæ terras frugiferentes
Concelebras. Sed antiquum est.

FRUGILĔGUS, a, um. Adj. [καρπολόγος] Ovid. 7. Met. 624.

Hic nos frugilegas aspeximus agmine longo
Grande onus exiguo formicas ore gerentes.

FRUGĬPĂRENS, entis. Fortunat. 3. Carm. 11.

—— frugiparensque manet.

FRUGĬPĂRUS, a, um. Adj. Idem. Avien. Phænom. Arat. 1054.

Singula frugiparos attollunt tempora fructus.

FRUGĬPERDA, æ. c. [ὠλεσίκαρπος] Plin. lib. 16. cap. 26. Ocyssime autem salix amittit semen, ante quam omnino maturitatem sentiat: ob id dicta ab Homero frugiperda. V. Odyss. κ. 510.
Officiperda apud eum, qui scripsit Disticha, quæ Catoni olim tribuebantur. H. St. Dicitur eadem forma ac Saperda, Publicola &c. Frugiperdus, a, um, est in Lipsiensi Thesauro. Sed nullo idoneo auctore.

FRUGĀLIS, e. [εὐτελής, ἀφελής, λιτός, εὐσταλής, ἄμεμπτος] Qui est temperans. Gloss. Cyril. Frugalis, χρήσιμος, χρηστός. Apud Cic. 3. Tusc. 16. idem ac Frugi. V. omnino loc. Cic. 3. Verr. 13. Frugalissimus homo. Ter. Heaut. 4. 3. 3. Dedo me patri nunc jam, ut frugalior sim quam vult. Cic. 1. Att. 16.
Frugalis & integer. Cic. 4. Verr. 45. Nihil aliud in eo quod reprehendi possit, invenio, nisi quod homo frugalissimus atque integerrimus, te hominem plenum stupri, flagitii, sceleris, domum suam invitavit.
Nequissimus & Frugalissimus, contraria. Cic. 1. Att. 16. Quum accusator, tanquam Censor bonus, homines nequissimos rejiceret, reus, tanquam clemens lanista, frugalissimum quemque secerneret, &c.
Optimus colonus, parcissimus, frugalissimus. Cic. 2. de Orat. 287.
Aratores laboriosissimi frugalissimique homines. Cic. 5. Verr. 120.
Homo frugalissimus sui ordinis. Cic. 3. Verr. 13. i. e. Probus & honestus, ait Budæus.
Frugalissimi & sanctissimi homines. Cic. pro Flacc. 71.
Magister pecoris frugalis. Columel. lib. 1. cap. 9. Magistros pecoribus oportet præponere sedulos ac frugalissimos.
Villa frugalis. Varro 3. de R. R. cap. 2. Sed non hæc, inquit, villa, quanquam ædificaverunt majores nostri, frugalior ac melior est, quam tua illa perpolita in Reatino? [Notam interrogationis adjecimus, ut necessariam. Puto etiam Quam legendum, pro Quanquam.
Ventre nil novi frugalius. Juven. 5. Sat. 6.
Usus est Apulejus alia notione, quasi Ad fruges pertinens, de Mundo p. 71. Elmenh. Maturitas frugalis. i. e. Frugum.

FRUGALĬTAS, ātis. f. [λιτότης, εὐτέλεια] Temperantia, sive moderatio in rebus agendis. Cic. 3. Tusc. 16. Verisimile etiam illud est, qui sit temperans, quem Græci σώφρονα appellant: eamque virtutem σωφροσύνην vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare: nonnunquam etiam modestiam, sed haud scio an recte ea virtus frugalitas appellari possit, quod angustius apud Græcos valet. &c. Et paulo post, 18. Frugalitas, ut opinor, a fruge, qua nihil melius e terra: nequitia ab eo, etsi hoc erit fortasse durius, (sed tentemus, & lusisse putemur, si nil sit) ab eo quod nequicquam est in tali homine, ex quo idem Nihili dicitur.
Frugalitas virtutum genetrix. Justin. 20. 4. 10.
Singularis & admiranda frugalitas in rege. Cic. pro Deiot. 26.
Ingenerata alicui frugalitas. V. INGENERO.
Ex frugalitate sua peculium servus acquirit. Cajus in l. siquid. §. 1. D. de ædil. edict. conf. & Sen. Epist. 58.

FRUGALĬTER, Adv. [λιτῶς] Sobrie & modeste. Plaut. Epid. 4. 1. 38. Ille eam rem adeo sobrie & frugaliter accuravit, ut alias res est impense improbus. i. e. Aliis in rebus. Plin. Epist. 248. Frugaliter, modesteque viventes. Cic. pro Domo 111. Sic 2. de Fin. 25. Cur igitur non bene? Quia quod bene, id recte, frugaliter, honeste.
Parce & frugaliter vivere. Hor. 1. Serm. 4. 107.

FRUGAMENTA a Frugibus appellata, inquit Festus. [Puto Frugmenta vel Frugimenta scribendum. V. seq. dict.

FRUGMENTUM, olim ita dicebant, nunc Frumentum profertur. Val. Max. Epit. lib. 10. de Nominum ratione. V. FRUMENTUM.

FRUISCOR. V. FRUOR.

FRUMEN; inis. n. [λαιμὸς ἄνω, λάρυγξ, βρόγχος] eſt, ut inquit Donatus in Ter. Adel. 5. 8. 27. Summa pars gulæ, vel ſumma gula, tractusve gulæ, quâ cibum lingua demittit in ventrem. Serv. in 1. Æn. 182. Frumen eminens ſub mento, gutturis pars. conf. Iſidor. 20. 2.

FRŪMENTUM, i. n. [σῖτος] Servius Frumenta dici putat Quæcunque emittunt ariſtas, a Fruendo dictum, vel a Frumine. Plin. lib. 18. cap. 7. Et quoniam præparatus eſt ager, natura nunc indicabitur frugum. Sunt autem duo prima earum genera, frumenta, ut triticum, hordeum: & legumina, ut faba & cicer. Frumenti ipſius totidem genera per tempora ſatu diviſa. Hiberna, quæ circa Vergiliarum occaſum ſata terra per hiemem nutriuntur, ut triticum, far, hordeum. Æſtiva, quæ æſtate ante Vergiliarum exortum ſeruntur, ut milium, panicum, ſeſama, horminum. In eod. cap. 9. ſeparat Frumentum ab hordeo, dicens, Frumentum & hordeum utrumque. conf. Lex. Pitiſc.
Acervus frumenti ingens. Hor. 2. Serm. 3. 111.
Copia frumenti. Hor. 1. Epiſt. 15. 14.
Luxurioſa frumenta. Cic. in Orat. 81. V. LUXUS.
Potio ex frumento. Flor. 2. 18. 12.
Triticeum frumentum. Martial. Lemm. lib. 13. 12.
Abripere frumentum. V. ABRIPIO.
Abundare copia frumenti. V. ABUNDO.
Æſtimare frumentum. Cic. in Piſon. 86.
Æſtimatum frumentum ternis denariis. Cic. 5. Verr. 188. V. ÆSTIMO.
Carpes ſata frumenta manu. Virg. 3. Georg. 176.
Comprimere frumentum, pro Supprimere. Cic. 5. Att. 21. Perfeci, ut & Græci & cives Romani, qui frumentum compreſſerant, magnum numerum populis pollicerentur.
Emetere multum frumenti agris. Hor. 1. Epiſt. 6. 21.
Exarare frumentum. Cic. 5. Verr. 98. Nonne plus lucri nomine eripitur, quam quantum frumenti omnino exararent?
Imperare ſibi in cellam frumentum. V. IMPERO.
Inſerere frumentum arboribus. V. INSERO.
Metiri frumentum. V. METIOR.
Trudunt grandia frumenta formicæ. Virg. 4. Æn. 406.
Turgent lactentia frumenta. Virg. 1. Georg. 315.
Frumenta, in ficis, i. e. Grana. Plin. lib. 15. cap. 19. Ficis mollis omnibus tactus: maturis frumenta intus. Idem lib. 17. cap. 27.
De Frumento Æſtimato, Decumano, Empto, Honorario, conf. Lex. Pitiſc.

FRUMENTĀCEUS, a, um. Adj. [σιτινὸς] Quod ex frumento eſt. Veget. Mulom. 2. 57. Frumentacea farina. conf. Hieron. Epiſt. 133. ad Marcellam.

FRUMENTĀRIUS, a, um. aliud Adj. [σιτηρὸς] Quod ad frumentum pertinet.
Ager frumentarius. Columel. 2. 11.
Cauſa frumentaria. Cic. 5. Verr. 10. & 11.
Largitio magna frumentaria. Cic. 2. Off. 52.
Lex frumentaria. Cic. 3. Tuſc. 48. Piſo ille Frugi ſemper contra legem frumentariam dixerat. Quæ & Agraria.
Lex frumentaria de ſemiſſibus. Auct. ad Herenn. lib. 1. 21. V. Lex. Pitiſc.
Locus frumentarius, h. e. Ferax frumenti. Cæſ. 1. Bell. Gall. 10. Ut homines bellicoſos, Pop. Rom. inimicos, locis patentibus, maximeque frumentariis, finitimos haberet.
Lucrum frumentarium. Cic. 5. Verr. 85.
Naves frumentariæ. V. NAVIS.
Negotiator frumentarius. Cæſ. 8. Bell. Gall. 35. Plin. lib. 8. cap. 44.
Pecunia frumentaria. V. PECUNIA.
Prædo frumentarius. Cic. 5. Verr. 76.
Porta frumentaria. V. Lex. Pitiſc. in Porta.
Provinciæ frumentariæ. Cic. 9. Att. 11. Omnis hæc claſſis Alexandrina, &c. ad intercludendos commeatus Italiæ, & ad occupandas frumentarias provincias comparatur. V. Lex. Pitiſc.
Res Frumentaria. Cic. 5. Verr. 11. Neminem veſtrûm præterit, Judices, omnem utilitatem, opportunitatemque Provinciæ Siciliæ, quæ ad commoda Pop. Rom. adjuncta ſit, conſiſtere in re frumentaria maxime: in ceteris rebus adjuvamur ex illa provincia, hac vero alimur ac ſuſtinemur.
Re frumentaria laborare. V. LABOR, laboris.
Solum frumentarium, In quo ſeritur frumentum. Plin. lib. 18. cap. 6. Et Columel. lib. 1. cap. 2.
Teſſera frumentaria, erat Signum, ſive ſymbolum quoddam, in quo nomina accipientium frumentum ex publico, & quantum quisque acciperet inſcriptum fuit. V. Suet. Neron. 11. 7. conf. Lex. Pitiſc. in Teſſera.

FRUMENTĀRIUS, ii. m. Mercator comparans ſibi frumenta, ut inde lucrum faciat. Plaut. Pſeud. 1. 2. 54.

— Quæ amica es frumentariis,
Quibus cunctis montes maximi acervi frumenti ſunt domi.

Cic. 3. Off. 57. Non igitur videtur nec frumentarius ille Rhodius, nec hic ædium venditor celare emptores debuiſſe.
Frumentarii dicebantur & Qui appoſiti horreis, quæ Romæ in quavis urbis Regione plura erant, ad capiendum frumentum publicum, admetiebantur populo. Lucil. apud Non. 1. 66.

Frumentarius eſt, modium hic ſecum atque rutellum
Unum habet.

Fuit & aliud genus Frumentariorum, Speculatores quidam principum, qui quicquid in provinciis gereretur explorarent principique deferrent. Qui & Agentes in rebus. V. AGENS partic. De utrisque plura vide apud Lipſ. Elect. 1. 8. Laurent. de Conviv. cap. 7. conf. item Caſaub. & Salmaſ. in Adrian. Spart. cap. 11. Aurel. Vict. de Cæſ. cap. 39. Parei Lex. Crit. p. 505. vel Reineſ. Inſcript. 1. 15.

FRUMENTOR, [σιτολογέω, ἐπισιτίζομαι] āri. Frumentum colligere. Cic. 8. Att. 19. Neque ſolus cum iſta copia tantam multitudinem ſuſtinere poteris, ut frumentatum eas. Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 9. Prædandi, frumentandique cauſa. Liv. 31. 36. Quum in propinquo agro frumentarentur Romani.
Frumentatum miſſus. Salluſt. Jugurth. 60.

FRUMENTĀTIO, ōnis. f. [σιτολογία, ἐπισιτισμὸς] Frumentorum demenſio, vel collectio. Cæſ. 7. Bell. Gall. 16. Omnes noſtras pabulationes, frumentationesque obſervabat. Ibid. lib. 6. 38. Interim confecta frumentatione, milites noſtri clamorem exaudiunt. Liv. 31. 36. Octo ferme inde millium intervallo tutiorem frumentationem habituros.
Frumentatio etiam vocabatur Diſtributio, ſeu largitio frumenti, quod Romæ per teſſeras ſingulis menſibus populo dabatur, poſtquam principes receperant curam publicæ annonæ. Suet. in Aug. cap. 42. Impetum ſe cepiſſe ſcribit frumentationes publicas in perpetuum abolendi. V. Lipſ. Admir. 2. 10.

FRUMENTĀTOR, ōris. m. [σιτώνης] Liv. 31. 2. Improviſo impetu Gallorum cum frumentatoribus eſt circumventus. Sic 22. 24. Intentum eſſe ad frumentatores tutandos.
Frumentatores, etiam ſunt Qui frumenta aliunde coemunt & apportant. V. Liv. 12. 34.

FRUNISCOR. V. FRUOR.

FRUOR, ĕris, fructus & fruitus ſum, & ut aliqui volunt, fretus, [ἀπολαύω, καρπόομαι, ἐπαύρομαι] Frui eſt (ut ait Donatus in Eun. Ter. 4. 7. extr.) Veſci; a Frumine, quæ eſt ſumma pars gulæ. A qua re etiam his, quæ nec cibo nec poculo ſunt, Frui dicimur καταχρηστικῶς.
Frui, Ali. Ter. Adel. 5. 8. 20.

— Agelli hic ſub urbe eſt paululum, quod locitas foras,
Huic demus qui fruatur.

i. e. Qui fructum capiat, non proprietate potiatur, inquit Donatus; Proprie ergo & quaſi de jure dixit Fruatur. Eſt autem Fruatur, alatur; Quia Frumen &c.
Frui, proprie, inquit Donatus, [ubi?] eſt Voluptatem capere ex uſu, & delectari.
Frui (inquit Auguſtin. de Doctrina Chriſti 1. 4.) eſt Amore alicui rei inhærere propter ſeipſum. Uti autem, quod in uſum venerit, ad id quod amas obtinendum referre. Hinc Idem ibid. Utendum eſt hoc mundo, non fruendum. Flor. 2. 6. 21. de Hannibale, cum poſt victoriam relicta Roma, ubi caput rerum, Campaniam peteret deliciis affluentem: cum Victoria, inquit poſſet uti, frui maluit.
Hinc frui pro Delectari, apud auctores invenitur. Plin. Paneg. cap. 34. de Delatoribus, Agnoſcebamus & fruebamur, cum velut piaculares publicæ ſolicitudinis victimæ, ſupra ſanguinem noxiorum, ad lenta ſupplicia gravioresque pœnas ducerentur. Tacit. 3. Hiſt. 83. extr. Velut feſtis diebus id quoque gaudium accederet, exſultabant, fruebantur, nulla partium cura, malis publicis læti. Claudian. Conſ. Mall. Theod. 224.

Qui fruitur pœna ferus eſt.

i. e. Qui delectatur. V. Barth. hic & ad Stat. 7. Theb. 704. & Gronov. ad Sen. Herc. fur. 34.
Incendii ſpectaculo frui. Juſtin. 13. 6. 3.
Frui liceat quod amo: ut Frui quiete. Ter. Phorm. 1. 3. 13.

Ita me Di bene ament, ut mihi liceat tamdiu quod amo frui.

Ubi Eo deeſſe putat Donat. ut ſit Eo, quod amo, frui. Poteſt tamen & τὸ Id ſubaudiri, ut conſtruatur cum Acc. V. Faërn. ad Heaut. 2. 4. 21.
Fruor dum licet, opto ut ſemper liceat. Cic. 9. Fam. 17.
Palam & libere frui. V. PALAM.
Æternitate fruuntur animi. Cic. 2. de Nat. Deor. 62.
Ævo ſempiterno beati fruuntur in cælo. Cic. in Somn. Scip. 4.
Beneficiis atque honoribus frui. Cic. Brut. 16.
Bonis frui, Uſumfructum percipere. Cic. pro Cæcin. 11. Uſumfructum omnium bonorum ſuorum Cæſenniæ legat, ut frueretur una cum filio.
Certis fundis patre vivo fruitur filius. Cic. pro Roſc. Amer. 44.
Colloquio frui deorum. Virg. 7. Æn. 90.

Et varias audit voces, fruiturque deorum
Colloquio.

Ubi Servius; Fruitur, Paſcitur: quod de rebus tantum bonis dicimus.
Contemplatione frui. Quintil. lib. 2. cap. 18.
Gaudio frui. Plin. in Paneg.
Gratia & opibus alicujus frui. Cic. 1. Fam. 9.
Homine Non frui, & Carere, Synonyma. Cic. 2. Att. 1. Neque nos te fruimur, & tu nobis cares.
Ingenio ſuo frui, Secundum naturam ſuam vivere arbitrio ſuo. Ter. Heaut. 2. 4. 21.

Hoccine me miſerum non licere meo modo ingenio frui?

Al. Ingenium.
Licentia liberiore quadam frui. Cic. in Orat. 37.
Lucem qua fruimur, commoda quibus utimur, ſpiritum quem ducimus, a Deo nobis dari videmus. Cic. pro Roſc. Amer. 131.
Marito meliore fruitur. Ovid. 2. Epiſt. 79.
Otio frui. Plin. Epiſt. 127.
Pace frui. Cic. 7. Philipp. 19.
Paratis frui. Hor. 1. Carm. 31. 17.
Parto frui. Virg. 1. Georg. 300.
Præſentibus fruitur ſapiens. Cic. 1. de Fin. 72.
Recordatione alicujus rei frui. Cic. de Amicit. 15. Sed tamen recordatione noſtræ amicitiæ ſic fruor, ut beate vixiſſe videar, quia cum Scipione vixerim.
Sermone alicujus frui. Cic. de Senect. 13. Cujus ſermone ita tum cupide fruebar, quaſi jam divinarem id quod evenit, illo extincto, fore unde diſcerem neminem.
Somno frui. Ovid. 2. Met. 779.

Nec fruitur ſomno vigilantibus excita curis.

Suis utatur oportet & fruatur, qui beatus eſt. Cic. 1. de Nat. Deor. 104.
Vectigalibus frui. Cic. de Aruſp. Reſp. 60.
Virginitate perpetua frui. Ovid. 1. Met. 486.
Viro aliquo frui. Plin. lib. 1. Epiſt. 10.
Vita frui. Cic. 2. de Fin. Dum vita fruebatur.
Vita & communi ſpiritu frui. Cic. 4. in Catil. 7.
Voluptatibus frui. Ter. Heaut. 1. 1. 97. Cic. de Senect. 47. Quod ſi iſtis ipſis voluptatibus bona ætas fruitur, libentius primum parvulis fruitur rebus, ut diximus: deinde iis quibus ſenectus, etiam ſi non abunde potitur, non omnino caret.
Voluptatibus præſentibus frui. Cic. 3. Tuſc. 38.
Uſu amici & moribus frui. Cic. de Amicit. 15. Ut & uſu ejus, quem diligere cœperunt, fruantur & moribus.
Fruitur hanc alternas noctes. Plaut. Aſin. 5. 2. 68.
Fruor antique cum quarto caſu compoſitum eſſe ex Plauto notum eſt, quem, ut alibi, ita in hoc imitatus eſt Apulejus, lib. 8. p. 296. Caritatem non tenebis, nuptiasque non frueris. conf. bina Ter. loca ſupra.

FRUENDUS, a, um. [ἀπολαυστός] Cic. de Senect. 38. Agro bene culto nihil poteſt eſſe nec uſu uberius, nec ſpecie ornatius: ad quem fruendum non modo non retardat, verumetiam invitat atque allectat ſenectus.
Juſtitiæ fruendæ cauſa videntur olim bene morati reges conſtituti. Cic. 2. Off. 41.

Fruenda ſapientia eſt. Cic. 1. de Fin. 3. Idem 2. Q. frat. 14. Suavitatis equidem noſtræ fruendæ cauſa, cuperem te ad id tempus venire, quod dixeras.

FRUITŪRUS, a, um. Partic. [ἀπολαύσων] Cic. 3. Tuſc. 38. Zeno Stoicorum acutiſſimus contendere magna voce ſolebat, eum eſſe beatum, qui præſentibus voluptatibus frueretur, confideretque ſe fruiturum.

FRUCTUS, aliud Partic. [ἀπολελαυκὼς] Dixerunt Antiqui Fructam & Fructum. Feſt. Cic. in Hortenſ. Amœnitate ſumma fructus eſt. Paterc. 2. 104. 4. Neque illi ſpectaculo, quo fructus ſum, ſimile conditio mortalis recipit.

FRETUM etiam opinione quorundam, maxime Vallæ, in ſupino facit. V. infra.

FRUĬTUS, aliud Partic. [ἀπολελαυκὼς] Ulp. in l. Pompon. D. de uſufructu earum rerum, quæ uſu conſumuntur, Licet proprietarius mihi penſionem ſolverit, tamen uſumfructum amittit, quia non meo nomine, ſed ſuo fruitus eſt emptor. conf. Sen. Epiſt. 93.

Remittit hic H. St. ad Pontanum p. 308. quæ nec Aldi, nec Cratandri eſt. Inquirat B. L.

FRETUS, a, um. Adj. [πεποιθὼς] i. e. Confiſus. Participium eſſe volunt nonnulli a Fruor: aliis nomen eſſe contendentibus. Plaut. Men. 5. 2. 17. Quæ viros ſubſervire ſibi poſtulant, fretæ dote, feroces.

Fretus & munitus. Cic. de Petit. Conſul. 21. Et quanquam partis & fundatis amicitiis fretum ac munitum eſſe oporteret, tamen in ipſa petitione amicitiæ, &c.

Conſcientia officii mei benevolentiæque fretus, hæc ad te ſcripſi liberius. Cic. 3. Fam. 7.

Conſiliis fretus, & innixus. Plin. in Paneg.

Diis fretus, & deos ſperare. Plaut. Caſ. 2. 5. 38. Salluſt. in Jugurth. cap. 90. pr. Igitur conſul, omnibus exploratis, credo diis fretus, &c.

Fiducia tua fretus. Plaut. Aul. 3. 6. 50.

Ibo ad te, fretus tua, Fides, fiducia.

Fuga, auxiliove fretus. Cic. 3. Tuſc. 44. Ex quodam poeta.

Gratia fretus. Cic. pro Quint. 8. Si fretus gratia poſtulabat aliquid iniquius Alphenus.

Humanitate tua freti tibi conſilium dabimus. Cic. 9. Att. 19.

Ingenio fretus. Plaut. Capt. 2. 2. 100. Ter. in prol. Heaut. 14. Cic. 1. de Invent. 84. Tum ingenio freta malitia pervertere urbes, & vitas hominum labefactare aſſuevit.

Innocentia freti, nobilitate nixi, potentia fulti. Cic. Anteq. iret in exil. 11.

Intelligentia veſtra fretus, diſſero brevius quam cauſa deſiderat. Cic. 1. de Nat. Deor. 49.

Juventa fretus. Virg. 5. Æn. 430.

Malitia ſua fretus. Ter. Phorm. 2. 1. 43.

Sed ſiquis forte malitia fretus ſua, &c.

Pietatem fretus. Nævius apud Priſcian. 770.

Viribus fretus. Columel. lib. 6. cap. 23.

Virtute fretus. Plaut. Amph. 1. 1. 57. Sic

Vobis fretus. Ter. Eun. 5. 8. 33.

—— Cur ergo in his te conſpicor regionibus?

T. Vobis fretus. PH. ſcis quam fretus? miles, edico tibi, &c.

Voce fretus. Cic. 1. Off. 133.

Fretus cum Dativo apud Livium lib. 4. tanquam conſtantiſſimæ rei; Fortunæ fretus. p. 101. Frob. Sed 162. lib. 7. Occaſione magis, quam virtute fretos. H. St. Priore loco, qui eſt cap. 37. & ipſe Frob. Fortuna exhibet, & emendati codd. etiam Conſtantiſſima re. Alter locus eſt cap. 12. libri cit.

FRETUS, ûs. m. pro Fiducia. ut, Fretu animi tui. Symmach. Epiſt. 2. 83.

FRUISCOR, ĕris, [ἀπολαύω] fruiſci. Idem quod Fruor. Gell. lib. 17. cap. 2. Dubitatum eſt ab imperitis antiquitatis, an Latinum foret Fruiſci; non modo autem Latinum, ſed jucundius amœniusque etiam verbum fruiſcor factum eſt quam fruor: & ut fatiſcor a fateor, ita fruiſcor a fruor. Q. Metellus Numidicus, qui caſte pureque lingua uſus Latina videtur, in epiſtola quam exul ad Domitios miſit, ita ſcripſit, Illi vero omni jure atque honeſtate interdicti, ego neque aqua neque igni careo, & ſumma gloria fruiſcor. Nævius in Attellana, quæ Partus inſcripta eſt, hoc verbo ita utitur,

Quod magnopere quæſierunt, id fruiſci non queunt:
Qui non parcit apud ſe, fruitus eſt.

Fruiſci, accuſativo junctum. Plaut. Rud. 4. 3. 37. Hinc, tu; niſi malum, fruiſci nihil potes. conf. Non. 2. 343.

FRUNISCI, [ἀπολαύειν] pro Frui, antiqui dixerunt. Lucil. lib. 18. Æque fruniſcor ego, ac tu. Cœl. lib. 2. Domus ſuas quoque ire jubet, & ſua omnia fruniſci. apud Non. 2. 343. Feſtus, Fruniſcor & Frunitum dixit Cato; noſque quum adhuc dicimus Infrunitum, certum eſt antiquos dixiſſe Frunitum.

FRUNITUS, [φρόνιμος] inquit Perottus, dicitur Prudens, h. e. Is quo perfrui licet: ſicut e contrario, Infrunitus, Inſipiens, ac ſtolidus, qui nulli uſui eſt. Sed nos Frunitum & Infrunitum a Græco potius deducta exiſtimamus: nam Græci φρόνιμον prudentem, ἄφρονα dementem dicunt. Apud Fabrett. Inſcript. p. 237. FILIIS SVIS INFELICISSIMIS QVI AETATE SVA NON SVNT FRVNITI FECIT MATER SCELERATA. Manifeſte a Fruor. V. dict. præced.

FRUCTUS, fructûs, vel fructuis & fructi, dat. fructui. m. [καρπὸς] a Fruendo dicitur: ut inquit Varro, & Donatus, quod his fruimur. Alii a Ferendo, Fructus deduci volunt: & dicuntur Illæ res quas fundus fert, & quæ in fundo feruntur.

Fructi, genet. Ter. Adelph. 5. 4. 16. Nunc exacta ætate, hoc fructi pro labore ab his fero, odium. Cato de R. R. cap. 4. Fructi plus capies.

Fructuis. Varro 1. de R. R. cap. 2. Ejus enim ſalivam eſſe fructuis venenum. conf. Non. 8. 61.

Fructus apum, pro Melle. Phædr. 3. 13.

Acidus fructus. V. ACIDUS.

Apyrinus fructus. V. APYRINUS.

Brevis fructus. Lucret. lib. 3. 927.

Certi, atque deformati fructus. Quintil. in prooem. lib. 6.

Craſtinus fructus. V. CRAS.

Incertus fructus. Varro 1. de R. R. cap. 4. V. ORCUS.

Novi fructus. Cic. de Clar. Orat. 16.

Obnoxius feris fructus. V. OBNOXIUS.

Perpetuus fructus, nec fortunæ ſubjectus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Fructus, pro Cibo, interprete Donato. Ter. Phorm. 2. 2. 16.

—— Non rete accipitri tenditur, neque milvio,
Qui male faciunt nobis: illis qui nihil faciunt, tenditur;
Quia enim in illis fructus eſt, in illis opera luditur.

[Immo, pro Lucro, ſeu Quæſtu.

Fructus, pro Fruitione & voluptate. Valla lib. 5. cap. 5. Cic. pro Sext. 143. Præſentes fructus negligamus: poſteritati & gloriæ ſerviamus. Idem pro Cæcin. 12.

Auctoritatis fructus. Cic. de Senect. 62.

Divitiarum fructus in copia eſt. Cic. in Parad. 6. Idem 2. Off. 56.

Jucunditatis fructus. Cic. pro Muren. 40.

Laboris fructus. Quintil. in prooem. lib. 6. Ovid. 12. Epiſt. 174.

Libertatis fructus jucundiſſimus. Cic. Anteq. iret in exil. 3.

Libidinis fructum pollicebatur. Salluſt. Catil. 2. 4.

Pecuniæ fructus maximus. Cic. 2. Off. 64.

Pietatis cujusdam fructus. Cic. pro Sext. 68. conf. Nep. 25. 5. 1.

Prædiorum fructus. Cic. 11. Att. 2.

Virtutis fructus gloria. Cic. in Piſon.

Fructus & commoda. Cic. 1. de Nat. Deor. 113.

Acquirere aliquid ad vitæ fructum. Cic. 3. in Catil. 28.

Afferre ad communem fructum. V. AFFERO.

Alere ſuis fructibus exercitum. Cic. in Parad. 6.

Aufert voluptatum fructum ſolitudo. Cic. de Amicit. 89. V. AUFERO.

Capere fructum ex aliquo: h. e. Utilitatem & commodum. Cic. de Amicit. 79. Et amicos tanquam pecudes, eos potiſſimum deligunt, ex quibus ſperant ſe maximum fructum eſſe capturos. V. CAPIO.

Capere fructum oculis ex caſu alicujus. i. e. Delectationem. Nep. 18. 11. 2.

Capere diligentiæ fructum. Cic. de Clar. Orat. 212.

Capere fructum dulcedinis. Lucret. lib. 2. 970.

Capere laborum & vigiliarum ſuarum fructum maximum. Cic. Brut. 3.

Capere tempeſtivos fructus ex Rebus inanimis, ex Beſtiis &c. Cic. 2. Off. 14.

Capere uberes & diuturnos fructus. Cic. pro Cœl. 80.

Cepi immortalem fructum veſtri in me amoris. Cic. in Piſon. 31.

Claudicat fructus. V. CLAUDICO.

Condere fructum. V. CONDO.

Conferre fructum. V. CONFERO.

Conſequi ampliſſimum fructum. V. CONSEQUOR.

Coquere fructus. V. COQUO.

Creare fructus. Quintil. lib. 5. cap. 11. Terra neglecta, ſentes atque dumos: exculta, fructus creat.

Decerpere fructum ex re aliqua. Hor. 1. Serm. 2. 79.

Demetere & percipere fructus. Cic. de Senect. 70.

Duci ſpe poſteritatis & fructu. Cic. pro Rabir. perduel. 29.

Edunt nullum fructum ex ſe ſine hominum cultu oves. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.

Eſſe in fructu. V. Haſtula, in HASTA.

Eſſe fructui. Suet. de Clar. Gram. 24.

Explemur vitæ fructibus. Lucret. lib. 3. 1020.

Ferre fructum ex aliquo. Cic. 10. Fam. 32.

Ferre lætos & uberes fructus ex Repub. ſed magna acerbitate permiſtos. Cic. pro Planc. 92.

Inducere fructum. V. INDUCO.

Indui fructu. V. INDUO.

Inviſere res ruſticas cauſa fructus aut delectationis. Cic. 1. de Orat. 249.

Manſueſcunt feri fructus terra. Lucret. lib. 5. 1367.

Metere fructum. Cic. Anteq. iret in exil. 2.

Minuere fructus. V. MINUO.

Mittere fructum. V. MITTO.

Mollire feros fructus colendo. Virg. 2. Georg. 36.

Percipere gloriæ magnum fructum ex rebus geſtis. Cic. pro Arch. 23.

Percipere modeſtiæ fructum aliquem. Cic. pro Sulla, 1.

Percipitur ex litteris fructus. Cic. 15. Fam. 14.

Perdere vitæ ſuperioris fructum. Cic. 2. de Divin. 14.

Perferre fructum. V. PERFERO.

Petere fructum non ex ſtipe advocationum, ſed ex animo ſuo, & contemplatione, ac ſcientia. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Repetere præmium & fructum officii. Cic. Anteq. iret in exil. 4.

Repetere fructum, dictum de rebus ad animum pertinentibus. Cic. pro Arch. 2. Earum rerum omnium vel in primis hic A. Licinius fructum a me repetere prope ſuo jure debet. Eſt autem metaphora a villico, a quo villæ dominus rationem fructuum ſolet exigere.

Reſpondens labori fructus. Ovid. 4. Faſt. 641.

Serere, percipere, & condere fructus. Cic. de Senect. 24.

Suſtulit magnos fructus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Procreatæ ſunt pecudes ad fructum partim, partim ad uſum hominum, partim ad veſcendum. Cic. 1. de Legib. 25.

Permagnum hoc eſt ad animi fructum & lætitiam. Cic. de Lege Agrar. 2. 5.

Fructus, apud Juriſconſultos in quocunque poſſeſſore intelliguntur, Qui deductis neceſſariis impenſis circa eos factis, ſuperſunt, l. 36. §. ult. D. de hæred. petit. l. 7. D. ſolut. matrim.

Fructus, pro Uſufructu. Ulpianus l. 14. §. 1. D. de uſu & habit.

Fructus & Uſus hoc differunt; quod fructui & uſus ineſt, uſui fructus deeſt: & fructus quidem ſine uſu eſſe non poteſt, uſus ſine fructu poteſt, ut ſi tibi fructus deducto uſu legatus ſit, inutile ſit legatum. Et ſi uſufructu legato fructus adimatur, totum ademptum ſit: ſed ſi fructus ſine uſu, videatur conſtitutus, qui & ab initio conſtitui poteſt. Sed ſi fructu legato, uſus adimatur, nulla ſit ademptio.

Fructuum alii Pendentes, alii Percepti dicuntur. Pendentes ſunt, Qui terra adhuc continentur, qui terræ & fundo cohærent, l. 44. D. de rei vendic. l. 12. §. Julianus. D. de uſuf. Appellantur & ſtantes fructus in l. 7. §. interdum. D. ſolut. matrim. His opponuntur Percepti, Qui ſcilicet jam a ſolo ſeparati ſunt. §. is vero. inſtit. de rer. diviſ.

FRUCTUĀRIUS, a, um. Adj. [κάρπιμος, ἐπικάρπιος] Cujus eſt fructus, vel Ad fructum pertinens, aut Ferens fructum. Columel. lib. 1. cap. 6. Et dividatur in tres partes, urbanam, ruſticam, & fructuariam. Idem lib. 5. cap. 5. Varro 2. de R. R. cap. 4. Scrofam parere tot oportet porcos, quot mammas habeat: ſi minus pariat, fructuariam idoneam non eſſe.

Agri fructuarii. Cic. 8. Fam. 9.

FRUCTUĀRIUS, i. m. ut

Fructuarius ſervi, Qui uſumfructum habet in ſervo. Paul. l. 63. D. de ſolut. Si debitor ſit ſervi fructuarius, poteſt is ſervus per acceptilationem liberare eum.
Fructuarius fundus, paſſive: nimirum Cujus quispiam eſt fructuarius. Ulpian. in l. utifrui. D. ſi uſusfruct. petat. Nam etſi fundo fructuario ſervitus debeatur, fructuarius non ſervitutem, ſed uſumfructum vindicare debet adverſus alterius vicini fundi dominum.

FRUCTUŌSUS, a, um. Adj. [ἔγκαρπος, πολύκαρπος] Qui fructum, hoc eſt utilitatem præſtat. Cic. 2. Tuſc. 13. Ager quamvis fertilis, ſine cultura fructuoſus eſſe non poteſt.
Aratio fructuoſa, Mercatura quæſtuoſa dicitur. Cic. 5. Tuſc. 86.
Arationes grandi fœnore & fructuoſæ. Cic. 2. Philipp. 101.
Ars fructuoſa. Cic. 1. de Fin. 72. Eas ergo artes perſequeretur, vivendi artem tantam, tamque operoſam, & perinde fructuoſam relinqueret.
Ars medicinæ fructuoſiſſima. Plin. lib. 29. cap. 1.
Beneficia fructuoſa. Cic. Anteq. iret in exil. 4.
Locus fructuoſiſſimus. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 30. Locumque domicilio ex magna copia delegerat, quem ex omni Gallia opportuniſſimum ac fructuoſiſſimum judicaſſent. Sic apud Cic. 5. Verr. Sicilia fructuoſiſſima & opportuniſſima.
Prædia fructuoſa. Cic. 2. de Fin. 18.
Res ruſtica bene culta & fructuoſa. Cic. pro Quint. 12.
Saturnalia fructuoſiora. Martial. 4. 46.
Segetes fructuoſæ. Varro 1. de R. R. cap. 9.
Virtutes fructuoſæ. Cic. 2. de Orat. 344.
Fructuoſus, de homine. Cic. pro Lege Manil. 16. Putatisne vos illis rebus frui poſſe, niſi eos qui vobis fructuoſi ſunt, conſervaveritis?
Multis eſſe fructuoſum. Quintil. lib. 1. cap. 6. Ut quum M. Cœlius ſe eſſe hominem frugi vult probare, non quia abſtinens ſit (nam id ne mentiri quidem poterat) ſed quia utilis multis, i. e. Fructuoſus: unde ſit dicta Frugalitas.
Non modo liberale, ſed interdum etiam fructuoſum eſt, paulum nonnunquam de jure ſuo decedere. Cic. 2. Off. 63.

FRUCTUŌSE, Adv. Auguſtin. Epiſt. 77. pr. Hoc nec dici brevius, nec audiri lætius, nec intelligi gratius, nec agi fructuoſius poteſt.

FRUCTUO, āre. Quando attendit ſegetem, & fructuare perſpicit ubertatem. Auguſt. apud Dadræum 384. a. H. St.

FRUCTESCO, ĕre. Marius Victor.

—— vario fructeſcere fœtu.

FRUCTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [καρποφόρος] Ferens fructum. Plin. lib. 12. cap. 3. Quæ ex hic incolarum numero eſſe cœpere, dicentur inter fructiferas. conf. Columel. 11. 2. & Pallad. Febr. t. 29.

FRUCTIFĬCUS, a, um. Adj. [γόνιμος] Idem quod Fructuoſus, qui facit fructum, hoc eſt, qui utilitatem præſtat. Unde verbum Fructifico, quod eſt Fructum facio; & Fructifica, Fructuum dea. Perott.

FRUCTIFĬCO, āre, & FRUCTIFĬCANS, antis. Frequenter in Vulg. Interpr. Lat. & apud Tertull. e. g. de Reſurr. Carn. cap. 52. & de Præſcript. cap. 36: improbat vero Voſſius de L. L. 4. 8. & mavult Fructum ferre vel edere.

FRUCTIFICĀTIO, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 4. 39. Fructificationes ſigna ſunt æſtatis.

FRUS, frundis. f. pro Frons, dis. Sic ab Ennio eſſe declinatum ait Soſipater p. 105. ubi ex 7. Annal. Rareſcant frundes. & in Auſonii Monoſyll. Populea frus. conf. Lucret. 1. 118. &c. & Priſcian. p. 554. Alii malunt Fruns. Hinc

FRUNDESCO, ĕre. pro Frondeſcere. Lucret. 1. 1092.

FRUNDĬFER, a, um. pro Frondifer. Idem 1. 18. & 256. &c.

FRUNDŪSUS, a, um. pro Frondoſus. Ennius apud Macrob. 6. 2.

FRŬSĬNO, ōnis, vel FRUSINUM, i. n. [Φρούσινον Ptolemæo] hodie *Fruſinone*, vel *Fruſſilona*. Civitas Campaniæ, a qua Fruſinates populi ad Falernum, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Juven. 3. Sat. 124.

—— optima Soræ
Aut Fabrateriæ domus, aut Fruſinone paratur. Sil. lib. 8. 400.

Idem 12. 532.

Bellator Fruſino. Sed hîc Populum ſignificat. [Immo de oppido accipimus, maſc. enim gen. eſt, ut Narbo.

FRUSTRA, Adv. [ἄλλως, αὔτως, εἰκῆ, μάτην] Incaſſum, nequicquam. Quod a Fruſto Perottus deductum exiſtimat. Cic. de Senect. 19. Nec me vixiſſe pœnitet, quoniam ita vixi, ut non fruſtra me natum exiſtimem. Ter. Adelph. 2. 1. 54.

Sed nemo dabit: fruſtra egomet mecum has rationes deputo.

Idem Heaut. 4. 3. 15. Fruſtra operam hanc, opinor, ſumo. Cic. 5. Att. 11. Ut aut quoad dem poſthac litteras ſciam, aut ne dem fruſtra.
Fortiſſimus fruſtra. Virg. 5. Æn. 389.
Fruſtra, pro eo quod eſt Re infecta, id eſt, ſine ullo rei effectu. Salluſt. in Jugurth. cap. 25. extr. Multa tamen oratione conſumpta, fruſtra legati diſceſſere. Niſi forte malis legere, Conſumpta fruſtra.
Conterere tempus fruſtra. Cic. pro Roſc. Com. 4.
Deſcribere aliquid fruſtra. Cic. 13. Att. 13.
Nec fruſtra ac ſine cauſa quid facere, dignum deo eſt, quod abhorret ab hominis conſtantia. Cic. 2. de Divin. 125.
Implorare fruſtra auxilium alicujus. Cic. 2. de Orat. 144.
Suſcipere fruſtra laborem. Cic. de Univerſ. 33.
Fruſtra habere aliquem, pro Decipere & circumvenire. Plaut. Amph. arg. 2. 5. Is advenientes ſervum & dominum fruſtra habet.
Habitus fruſtra. Tacit. 13. Ann. 37. Igitur Corbulo, quæſito diu prælio, fruſtra habitus. Et paulo poſt cap. 51. Quæ brevi ſervata, dein fruſtra habita ſunt. Ammian. 18. 6. & 24. 4.
Fruſtra eſſe, pro Fruſtrari, Decipi, falli. Plaut. Perſ. 1. 3. 60.

Nunquam hercle hodie hic prius edis, nec fruſtra ſies? Salluſt. in Jugurth. cap. 85. Quo mihi acrius adnitendum eſt, ut neque vos capiamini, & illi fruſtra ſint.

Fruſtra eſſe, Non prodeſſe. Celſ. lib. 3. cap. 2. Quia curatio minus iis prodeſt, in quibus aſſidue fruſtra fuit.
Fruſtra eſſe dicitur, Quod exitum ſperatum non habet, quodque non ex ſententia evenit. Salluſt. in Jugurth. cap. 7. extr. Cujus neque conſilium, neque inceptum ullum fruſtra erat. Budæus. Apul. Apol. Erras, Æmiliane, & longe hujus animi fruſtra es. conf. Auſon. Popm. lib. 2. de Differ. Verb.

FRUSTRO, [ψεύδω] āre. Decipere. Cæſ. in Fragm. Non fruſtrabo vos milites. V. Diomed. lib. 1. de Verbo ſub fin. p. 395. Plaut. Mil. 3. 3. 9.

—— Quin ego fruſtro,
Poſtquam adbibêre aures meæ tuam moram orationis. conf.

Non. 7. 44.

FRUSTROR, [ψεύδομαι, ἀποτυγχάνω, ματαιόομαι, ἐκπερδικίζω] āri. Verbum commune ſecundum Priſcianum lib. 8. de gen. verb. Idem quod Fruſtro. Alii tamen deponens eſſe volunt. Plaut. Amph. 2. 2. 200. Ter. in prol. Eun. 14. Dehinc ne fruſtretur ipſe ſe, &c. Cic. 12. Att. 19.
Fruſtrari ab aliquo; paſſive. Auct. de Viris illuſt. cap. 42. Sed Schott. Fractus ex MSS. Ceterum V. Voſſ. de Anal. 3. 6.
Imagine verbi fruſtratur. Lucret. lib. 4. 574.
Fruſtrantur tenuiſſima ſpe ignaviſſimi quique. Salluſt. Jugurth. 3. 10.
Fruſtror, active. Paul. in l. ſed ad eos. D. ex quibus cauſis majores, Sed ad eos pertinet, qui conventi fruſtrantur: & qualibet tergiverſatione & ſolertia efficiunt ne cum ipſis agi poſſit.
Expectationem alicujus fruſtrari: h. e. Non præſtare quod quis expectat. Plin. Epiſt. 34. Idem Epiſt. 171.
Impenſas fruſtrari. Columel. lib. 1. cap. 1. In agricultura, in qua voluntas, facultasque citra ſcientiam ſæpe magnam dominis adferunt jacturam, quum imprudenter facta opera fruſtrantur impenſas.
Lacrymulis fruſtrantur falſis gaudia. Catul. de Coma Beren. 64. 16.
Laborem fruſtrari. Columel. in Præfat.
Se fruſtrari. Hor. 2. Serm. 3. 32.

—— ô bone ne te
Fruſtrêre, inſanis & tu.

Seipſum fruſtrari de re aliqua. Cic. 4. Acad. 65. De omni ſtatu, conſilioque ejus totius vitæ aut certare cum aliis pertinaciter, aut fruſtrari cum alios, tum etiam meipſum velim.
Tempus fruſtrari. Ulpian. in l. ſed etſi. D. ex quibus cauſis major. Proinde ſi dum vult apud ſequentem Prætorem agere, tempus fruſtratus eſt: non ei ſubvenietur.

FRUSTRĀTUS, Partic. [ἀποτυχών, ἄεργος] ut, Nunquam fruſtrata ſagitta. Stat. 1. Silv. 2. 62.
Fruſtrata nos eſt fides tua. Ter. Adelph. 4. 4. 11.

Satis diu dediſti verba: ſat adhuc tua nos fruſtrata eſt fides.

Fruſtrata eſt hæc me ſpes. Ter. And. 2. 2. 38.

Ibo, etſi hercle ſæpe jam me ſpes hæc fruſtrata eſt. Vale.

Cic. 12. Fam. 14. Liv. 2. 13. Paterc. 2. 43. 2.

FRUSTRĀTUS, ûs. m. ut, Habere fruſtratui aliquem. Plaut. Menæch. 4. 3. 21.

FRUSTRĀTIO, ōnis. f. [ματαίωσις] Deceptio. Cic. 10. Fam. 23. Tanto majorem his fruſtratio dolorem attulit.
Fruſtratio cupiditatis. Columel. lib. 11. cap. 1. Nec ſupplicium grandius, quam fruſtrationem cupiditatis exiſtimat.
Fruſtrationem injicere in aliquem. Plaut. Amph. 3. 1. 14.

—— Atque in horum familiam
Fruſtrationem hodie injiciam maximam.

Fruſtrationes dare. Plaut. Moſt. 5. 2. 30.

Dicito his quo pacto tuus te ſervus ludificaverit:
Optimas fruſtrationes dederis in comœdiis.

Per fruſtrationem. Liv. 5. Bell. Pun. Quum longo ſermone habito dilatus per fruſtrationem eſſet.
Fruſtratio eſt, non Cultura. Varro 1. de R. R. cap. 1. Quoniam ſine aqua, omnis arida ac miſera agricultura: ſine ſucceſſu, ac bono eventu, fruſtratio eſt, non cultura.
Fruſtratio, pro Mora, dilatione, cunctatione. Afric. in l. hominem. D. mandat. Niſi forte aut per promiſſorem ſteterit, quo minus ſua die ſolveret: aut per creditorem, quo minus acciperet. Etenim neutri eorum fruſtratio ſua prodeſſe debet.
Fruſtratio ἀτυχία, ἀμάρτημα. Fabius. Qualis illius fuit, qui grana ciceris, ex ſpatio diſtante miſſa, in acum continuo & ſine fruſtratione inſerebat. Expono, *Sans faillir un ſeul coup.* H. St. Locus eſt Fabii lib. 2. Inſt. cap. 20.

FRUSTRĀTOR, ōris. m. [ψευδόμενος] a Fruſtro; Morator, cunctator. Papin. in l. liberto vel amico. D. negot. geſtor. Litem, inquit, in judicium deductam, & a reo deſertam fruſtratoris amicus ultro egit, cauſas abſentiæ ejus allegans. Idem l. 19. D. de vi & vi armata, Fruſtrator debitor conſtitutus eſt. Symmach. 10. Epiſt. 51. Fruſtrator judicum.

FRUSTRATŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. de Anima cap. 47. Fruſtratoria ſomnia. Arnob. 7. p. 219. Aures fruſtratoriæ.

FRUSTRĀBĬLIS, e. Adj. Arnobius lib. 6. adverſus Gentes p. 206. Res agere vacua imaginatione fruſtrabiles. Idem lib. 2. p. 58. Res fruſtrabili expectatione præſumpta.

FRUSTRĀNEUS, a, um. Adj. Idem vulgo, ſed absque auctore. V. Cellar. Antib. p. 40.

FRUSTUM, i. n. [ψωμὸς, χόνδρον, τρύφος, ἄγμα, ψῆγμα, κέρμα] Rei cujuscunque particula, ſive fragmentum, dictum a Frango. Perott. Cic. 2. Philipp. 63. In cœtu vero populi, negotium publicum gerens, Magiſter equitum, cui ructare turpe eſſet, is vomens fruſtis eſculentis vinum redolentibus, gremium ſuum & totum tribunal implevit. Virg. 1. Æn. 212.

Pars in fruſta ſecant. Cato, Fruſto panis conduci poteſt vel uti taceat, vel uti loquatur. apud Gell. 1. 15. Cic. 1. de Divin. 27. Neceſſe enim eſt offa objecta, cadere fruſtum ex pulli ore, quum paſcitur.

Ampla fruſta caſei ovilli proximi anni facito. Columel. lib. 12. cap. 42.
Librarium fruſtum. V. LIBRA.
Mucida fruſta cærulei panis. Juven. 14. Sat. 128.
Mucida fruſta ſolidæ farinæ. Juven. 5. Sat. 68.
Semeſa lardi fruſta. Hor. 2. Serm. 6. 86.
Fruſta meri bibunt, i. e. Vinum congelatum. Ovid. 3. Triſt. 10. 24. de Getis.
Fruſtum pueri, per jocum dixit Plaut. Perſ. 5. 2. 67. Loquere tu etiam, fruſtum pueri.
Rogare fruſta, Panem mendicare. Juven. 3. Sat. 210. al. Fruſtra. [Imperite, repugnante verſu.

FRUSTŬLUM, i. n. dimin. [κερμάτιον] apud Plaut. Vet. Gloſſ. Fruſtulum, τεμάχιον. Apul. 1. Mileſ. p. 110. Fruſtulum panis

FRUSTŬLENTUS, Adj. [κερματώδης] Plenum fruſtis. Plaut. Curc. 2. 3. 34.

Vin' aquam? c. ſi fruſtulenta eſt, da obſecro, hercle abſorbeam.

Frustillum, i. n. alind dimin. Arnob. 2. p. 84. Fruſtilla ignea. & l. 7. p. 231. Fruſtilla parvula.

Frustātim, Adv. [εἰς κέρματα] i. e. Minutatim & per fruſta. Plin. lib. 20. cap. 9. Coquitur plurimis modis in olla, quæ conjiciatur in clibanum aut furnum, vel adipe aut luto illita, aut fruſtatim in patinis.

Frustillātim, dimin. Adv. [κερματηδὸν] Plaut. Curcul. 4. 4. 20.
Jam ego te faciam ut hic formicæ fruſtillatim differant. conf. Non. 2. 335.

Frusto, āre. In fruſta conſcindere. Flor. 2. 2. 52. Cum Punicæ prædæ omnibus promontoriis, inſuliſque fruſtarentur & fluitarent. Ita Salmaſ. Græv. & Freinsh. pro Fruſtrarentur. V. Not. Duker. & Græv. Heinſ. Eructarentur. [Forte Fluctuarentur. Id enim & convenit naufragio verbum, & alteri illi aptiſſime jungitur.

Frŭtex, ĭcis. m. [θάμνος, φρυγανὸς] dicitur (inquit Valla lib. 4. 27.) Qui ad juſtam magnitudinem arboris non aſſurgit, & ſtatura ſimilis eſt multis herbis, ſed non demoritur, neque areſcit ut herba, verum perennis eſt. Plin. lib. 14. cap. 16. Et fruticum vero e genere, cedri utriusque, cupreſſi, laurus, juniperi, terebinthi, calami, lentiſci. Varro 2. de R. R. cap. 1. Ut capras in montoſis potius locis & fruticibus, quam in herbidis campis.
Frutex craſſa radice. V. crassus.
Genus omne fruticum. Virg. 2. Georg. 21.
Aquaticus frutex. Plin. lib. 6. cap. 36.
Buxeus frutex. V. buxum.
Luteus frutex. V. lutum.
Nefaſti frutices. V. nefas.
Oleraceus frutex. V. olus.
Frutex & Arbor eadem ſtirps vocata. Plin. lib. 13. cap. 53. Cedro ſimilis in Arcadia eſt Arbor: in Phrygia frutex vocatur.
Frutex, de Lupino. Columel. lib. 2. cap. 12. Ut latius ſe frutex humi diffundat. De frumentis & leguminibus. Idem lib. 2. cap. 15. Frutex lupini ſucciſus, optimi ſtercoris vim præbet. Idem lib. 11. cap. 3.
Translate. Tertul. adv. Gnoſt. cap. 11. Hæreditarii diſcipuli & Apoſtolici ſeminis frutices.
Per contumeliam Frutex dicitur Homo ſtupidus & inſulſæ mentis. Plaut. Moſt. 1. 1. 12. Nec veri ſimile loquere, nec verum, frutex. Apul. Apol. pag. 317. Ne huic frutici credam, non modo odium peccatorum, ſed ſaltem intellectum ineſſe.

Frŭtĭcētum, i. n. [φρυγανὼν] Locus fruticibus conſitus. ut, Arctum fruticetum. Hor. 3. Carm. 12. 12. Suet. Neron. cap. 48. Dimiſſis equis inter fruticeta ac vepres evaſit.

Frutētum, ſive **Frutectum**, i. n. [θαμνὼν] Idem Plin. lib. 18. cap. 6. Fruteta igni optime tolluntur. Columel. lib. 6. cap. 22. Nam melius nemoribus herbidis & frutetis & carectis, quam lapidoſis locis durantur ungulæ. Plin. 23. 1. In frutectis & arundinetis. Prudent. Pſych. 442.
Non piget attritis pedibus per acuta fruteta Ire.

Frutetōsus, ſive **Frutectosus**, a, um. Adj. [θαμνώδης] Fruticibus abundans. Plin. 18. 14. Frutectoſo ſolo. Idem lib. 19. cap. 1. Siccis hæc fere & ſabuloſis locis, frutetoſiſque naſcuntur. Columel. lib. 2. cap. 2. Nemoroſi, frutetoſique tractus duplex cura eſt.

Frŭtĭco, [βλαστέω] āre. Pullulare; & quaſi Frutices emittere. Plin. lib. 17. Quod ſupra terram eſt, e matre radi jubetur, ne fruticet. Columel. lib. 5.
Lætius fruticare. V. lætus.
Fruticare pluribus culmis. Columel. lib. 2. cap. 9. Ubi ex uno ſemine pluribus culmis fruticavit. h. e. Plurimos culmos ex eodem ſemine emiſit. Sidon. Carm. 15. 29.
Cernas ramoſis palmas fruticare lacertis. Tertul. primam male producit de Judic. Dom. 135.
Tempore nuda ſuo foliis quoque fruticat arbor.

Frutĭcor, [βρύω] āri. dep. Frutices emittere. Cic. 15. Att. 4. Animis enim uſi ſumus virilibus, conſiliis (mihi crede) puerilibus. Excíſa enim eſt arbor, non evulſa: itaque quam fruticetur vides.

Frutĭcans, tis. ut, Fruticans pilus. Juven. 9. Sat. 15. & Sil. 9. 205.
—— ſeu ſunt Byzacia cordi
Rura magis, centum Cereri fruticantia culmis.

Frutĭcātio, ōnis. f. [βλάστησις] In arboribus dicitur, quum multos ramos fruticantes producunt. Plin. lib. 17. cap. 1. Ita enim appellatur in ipſis arboribus, fruticatio inutilis.

Frutĭcesco, [βρύομαι] ĕre. Idem. Plin. lib. 17. cap. 27. Vitis tantum tonſuram annuam quærit: alternam myrtus, punicæ, oleæ, quia celeriter fruticeſcunt.

Frutĭcōsus, a, um. [φρυγανώδης] dicitur Quod longe, lateque fruticat, & multos habet fruticantes ramos. Plin. lib. 12. cap. 4. Duo genera ejus. Rarum id quod melius, arboreum: alterum fruticoſum. i. e. Late admodum fruticans.
Fruticoſum arboribus mare. Plin. lib. 6. cap. 22. Mare id colore perviridi, præterea fruticoſum arboribus, jubas earum gubernaculis deterentibus. [An Jubis earum gubernacula &c?
Smilax ſpinoſis fruticoſa ramis. Plin. lib. 16. cap. 35.
Vimina fruticoſa. Ovid. 6. Met. 344.
Fruticoſiores rami. Plin. lib. 20. cap. 13. Latiora ſativæ folia, rami fruticoſiores. h. e. Foliis & ſurculis abundantiores.
Fruticoſiſſimus, qui vocatur Donax. Plin. lib. 16. cap. 36.

Frutĭnal, dictum eſt Templum Veneris frutæ. Feſtus. Al. Fruti, vel Frutis. Quod ex Solino & Auguſtino tueri Scaliger conatur. [Sed ap. Solin. cap. 8. Ἀφροδίτη legitur. Feſtum puto Frutinæ ſcripſiſſe.

Frux, frūgis. [ὡραῖον] dixerunt antiqui, auctore Feſto. Varro de L. L. 8. 31. Frux, legumen, triticum.
Frux, in nominativo ſingulari reperitur apud Auſonium in monoſyllabis. Idyll. 12.
Ante equidem campis quam ſpicea ſuppeteret frux.

F S

FS. Fecit ſibi, Fecit ſuis, Forum Sempronii. FS. Filii Familias, Foſſores, Fratres. F̄S̄. Fratres. FSC. Fuſcum. F. S. D. Filio, vel Fratri ſalutem dicit. F. S. E. Factum ſic eſt, Fieri ſibi elegit, Fecit ſibi et. FS. E. Factus eſt. F. S. E. L. M. Factum ſic eſt lege Manilia, Fecit ſibi & liberis (vel libertis) monumentum. F. S. E. S. Fecit ſibi & ſuis. F. S. S. Fecit ſibi ſuis, Fecit ſupraſcriptis. F̄S̄S̄. Falſitas. F. S. S. L. Fecit ſibi ſepulturæ locum.

F T

FT. Fecit titulum, Fecerunt, Fundaverunt. F. T. C. Fieri teſtamento, vel titulum curavit, Familia teſtimonii cauſa, Familia, vel Famula, teſtis cauſa. F. T. C. S. Fieri teſtamento, vel titulum curavit ſibi, Fecit teſtamento coactus ſacellum. F. T. M. CO. Fecit titulum monumento conjugis, vel marito conjux. FT. S. Facta ſunt.

F V

F. V. Fecit vivens. FV. Filius, Fuerit, Fundus. F̄V̄. Fuit. F̄V̄Ā. Fulvia. FV. AG. Fundus agri. F. V. C. Fidei veſtræ commiſſum, Fraudisve cauſa, Fieri vivens curavit. FVL. Fulvius. FVNC. Functus. F. V. R. C. E. P. E. M. Fines ultra rigorem cipporum & parietis & maceriæ. FVR. Furius. FVRR. Furinalia. F. V. S. Fecit vivens ſibi, vel voto ſuſcepto. F. V. S. L. M. Fecit voto ſoluto libens merito.

F V A

Fuat, [ἔιη] pro Sit, dixerunt veteres, auctore Donato. Virg. 10. Æn. 108.
Tros, Rutulusve fuat, nullo diſcrimine habebo. Ubi Servius; Fuat, i. e. Fuerit, futuri temporis verbum defectivum. Ter. Hec. 4. 3. 4. Fors fuat pol. Plaut. Amph. 3. 4. 2.
Nec quisquam tam audax fuat homo, qui obviam obſiſtat mihi. Tibul. 1. 1. 67.
Ferreus ille fuat. V. ibi Scalig. & Non. 2. 230.

F U C

Fuca, Piſcis ſaxatilis, in petroſis promontoriis, ubi ſaxa ſunt, deliteſcens ac pariens, molli carne præditus, propRereaque facilis confectionis, teſte Galeno lib. 3. de Aliment. facult. cap. 28. & 30.

Fucæ, arum. f. pl. Maculæ in facie. Columel. 10. v. 125. de Herba,
Dejectura quidem fronti data ſigna fucarum. Al. Fugarum. V. Commentt.

Fucentes, Populi in quarta regione Italiæ, quos Marſorum eſſe dicit Plin. lib. 3. cap. 12.

Fucĭlis. V. fucus.

Fucĭnus, [Φυκῖνα λίμνη] Lacus in quarta regione Italiæ, prope Albenſes Marſorum populos. Quo etiam nomine dictus eſt lacus Volſcorum. Martial. lib. de Spectac. 28. Sen. Quæſt. Nat. 3. 3. Virg. 7. Æn. 759. Suet. Cæſ. cap. 44. & Claud. cap. 10. & Spartian. in Hadrian. cap. 22.

Fucus, i. m. [κηφὴν] Genus apis ſine aculeo. Virg. 4. Georg. 168.
Ignavum fucos pecus a præſepibus arcent. Plin. lib. 11. cap. 11. Sunt autem fuci ſine aculeo velut imperfectæ apes, noviſſimæque a feſſis, & jam emeritis inchoatæ, ſerotinus fœtus, & quaſi ſervitia veterum apum. Quamobrem imperant iis, primosque in opera expellunt: tardantes ſine clementia puniunt. Neque in opere tantum, ſed in fœtu quoque adjuvant eas, multum ad calorem conferente turba. Contra, Varro 3. de R. R. cap. 16. Itaque inſectantes a ſe ejiciunt fucos, quod hi neque adjuvant, & mel conſumunt. Columel. lib. 9. cap. 5. Fucus genus amplioris incrementi, ſimillimum apis, & immune, ſine doctrina, favis aſſidens.
Immunisque ſedens aliena ad pabula fucus. Virg. 4. Georg. 244.
Fucum pro Cera poſuit Virg. 4. Georg. 39.
—— fucoque & floribus oras
Explent. Fucus genus eſt herbæ, unde tinguntur veſtes. Fucum autem & flores pro Cera poſuit, quam ex his colligunt rebus. Serv.
Fucus marinus, [φυκὸς θαλάττιον] Herba quæ & Alga marina dicitur. Plin. lib. 26. cap. 10. Præcipue vero liberat eo malo phycos thalaſſion: i. e. Fucus marinus, lactucæ ſimilis, qui conchyliis ſubſternitur: non podagræ modo, ſed omnibus articulorum morbis impoſitus, prius quam exareſiat. Tria autem genera ejus, latum, & alterum longius quadamtenus rubens. Tertium criſpis foliis, quo in Creta veſtes tinguntur, omnia ejusdem uſus. Idem tamen lib. 13. cap. 25. Non habet, inquit, lingua alia nomen, quod Græci vocant phycos: quoniam alga herbarum magis vocabulum intelligitur: hic autem eſt frutex, &c. conf. Iſidor. 17. 9.
Fucus, [φυκίον] Unguentum aut pigmentum quo mulieres tinguntur & colorantur, ut vitia corporis emendent. Plaut. Moſt. 1. 3. 118. Vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fuco occultant, &c. Hinc
Fucus, [φῦκος] Fraudem aliquando ſignificat & inſidias, interprete Donato: ſub quibus occultatur veritas. Plaut. Capt. 3. 3. 6. Ter. Eun. 3. 5. 41.
Deum ſeſe in hominem convertiſſe, atque per alienas tegulas
Veniſſe clanculum, per impluvium fucum factum mulieri.
Facere fucum. Cic. de Petit. Conſul. 28. Si eum qui tibi promiſerit, fucum, ut dicitur, facere velle ſenſeris.
Sine fuco, i. e. Simpliciter & aperte. Cic. 1. Att. 1. Prenſat unus P. Galba ſine fuco ac fallaciis, more majorum. Idem de Clar. Orat. 162. In his omnibus ineſt quidam, ſine ullo fuco, veritatis color.
Sententiæ veræ, ſine pigmentis fucoque puerili. Cic. 2. de Orat. 188.
Fucus & cincinni poetæ. Cic. 3. de Orat. 98.
Fucus roſeus. Catul. 62. Argon. 49.
Tincta tegit roſeo conchilii purpura fuco.
Geſtat mercem ſine fucis. Hor. 1. Serm. 2. 83.
Illitus fuco color. Cic. 3. de Orat. 197.
Medicata lana fuco. Hor. 3. Carm. 3. 28.
Mentiri colorem fuco. Quintil. lib. 2. cap. 15. conf. Idem 12. 10. & Erhard. ad Petron. 24.
Perfuſa gloria fuco. Ovid. 1. Faſt. 303.
Splendente fuco ornare comas. Tibul. lib. 1. 8. 11.
Fucus, pro Medicamine ſive ſanie purpuræ. Plin. lib. 9. cap. 38. Buccinum per ſe damnatur, quoniam fucum remittit.

Fuco, [φυκιόω, ἀγχουσίζω] āre. Colorare. Virg. 2. Georg. 465.
Alba neque Aſſyrio fucatur lana veneno. Cic. 1. de Nat. Deor. 111. Formare, fucare, colorare, animare non poſſent. Alia exemplaria legunt Figurare.
Stercore fucatus crocodili color. Hor. Epod. 12. 11.

Immodice formam fucata. Lucan. lib. 10. 137.
Sermo non fucatur pompa facundiæ & gratiæ. Min. Fel. cap. 16. extr.
Cum fucatur atque prælinitur fit præstigiosum. Gell. 7. 14. extr.
Vellera fucare. Solin. cap. 36.

FUCĀTUS, a, um. Adj. [φυκωτὸς] Fucatæ mulieres dicuntur, Quæ vel unguentis quibusdam colorantur, vel vitia corporis inductis coloribus tegunt.
Candoris & ruboris fucati medicamenta omnia repellentur, elegantia modo & munditia remanebit. Cic. in Orat. 79.
Nitor fucatus, cui opponitur Naturalis. Cic. de Clar. Orat. 36. Hæc enim ætas effudit hanc copiam: & ut opinio mea fert, succus ille & sanguis incorruptus, usque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus nitor.
Signa probitatis non fucata specie forensi. Cic. pro Planc. 29.
Vellera hyali saturo fucata colore. Virg. 4. Georg. 335.
Vicinitas non fucata, non fallax, non erudita artificio simulationis. Cic. pro Planc. 22.
Fucata & simulata, Sincera & vera, contraria. Cic. de Amicit. 95. Secerni autem blandus amicus a vero & internosci tam potest adhibita diligentia, quam omnia fucata & simulata a sinceris atque veris.
Fucata ineptiis omnia. Cic. pro Muren. 26.

FUCĀTE, Adv. Auson. prosa post Idyll. 3. Fucatius concinnata.

FUCĀTIO, ōnis. f. Apul.

FUCĬLIS, e. Falsus, fucatus. Festus. Fucilia falsa, dicta autem quasi fucata. al. Futilia. [In ed. Scalig. & Dacer. Fucilis, falsa, &c. forte Fucalis. ut a Locus Localis. Videtur autem Veteris poetæ locum aliquem respicere, ubi ea vox f. g. posita fuit.

FUCŌSUS, a, um. Adj. [φυκιώδης] Vitiatus, quasi fuco tectus, non sincerus, ut, Fucosæ merces. Cic. pro Rabir. Posth. 40. Auditæ, visæque merces fallaces quidem & fucosæ, chartis & linteis & vitro delatæ.
Fucosæ amicitiæ, pro Ambitiosis, & specie splendidis. Cic. 1. Att. 18. Nam illæ ambitiosæ nostræ, fucosæque amicitiæ sunt in quodam splendore forensi, fructum domesticum non habent.

F U E

FUE, Interjectio ructum exprimentis. Plaut. Most. 1. 1. 37.

F U F

FUFIA Gens. V. Gens in Lex. Pitisc.

FUFIDIA Gens V. l. c. Ex hac L. Fufidius Orator, cujus meminit Cic. in Bruto, 113. Ipse etiam Fufidius, inquit, in aliquo patronorum numero fuit. Ad quem etiam M. Scaurus tres libros de vita sua scripsit, ut Cic. ibidem & Plin. testatur lib. 33. cap. 1.
Fufidius, Jurisconsultus celeberrimus fuit, cujus auctoritate Paulus usus est in l. Fufidius. D. de bon. auct. judic. poss. Forsitan hic ille est L. Fufidius, de quo Tullius in Bruto scribit.

F U G

FUGA, FUGAX. V. FUGIO.

FUGĀLIA, Festa fuerunt Romæ in memoriam exactorum Regum, liberatæque Reipub. instituta. Censorin. de Die Natali cap. 20. festum hoc Regifugium vocat, quod eo die Tarquinius ab exercitu ad Porsenam Hetruscorum regem fugisset. Celebrabantur autem Fugalia mense Februario, post exacta terminalia. August. lib. 2. de Civit. Dei, 6. Sed demonstrentur talibus aliquando conventiculis consecrata, non ubi ludi agerentur obscæni, vocibus & moribus histrionum, nec ubi fugalia celebrarentur, effusa omnium licentia turpitudinum, & vere fugalia, sed pudoris & honestatis. conf. Lud. Viv. not. V. REGIFUGIUM.
Alius videtur dies Populifugia apud Varr. L. L. 5. 3.

FUGIA, Dea lætitiæ, a fugatis hostibus. Perott.

FŬGIO, fugi, itum, [φεύγω, φυγάνω, ἀλεύω, ἀλύσσω, λιάζω, ὑπεκλύω, διαπετάω] ĕre. A Græco φεύγω. Cum cursu & celeritate abire & recedere. Virg. 1. Ecl. 4.

> Nos patriam fugimus. Idem 8. Ecl. 52.
> Nunc & oves ultro fugiat lupus.

Sapientis fugere negant Stoici. Cic. ad Brut. 15.
Fugere de cavea. Martial. lib. 9. 90.

> De cavea fugiat ne male pastus aper.

Fugere de civitate. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Fugere e conspectu. Ter. Hec. 1. 2. 107.

> —— Siquando ad eam accesserat
> Confabulatum, fugere e conspectu illico, Videre nolle.

Fugere e manibus. Cic. pro Cœl. 65. Mimi ergo est jam exitus, non fabulæ: in quo quum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus.
Tenues fugit, ceu fumus, in auras. Virg. 5. Æn. 740
In bellum fugitur. Lucan. lib. 1. 504. de Pompejanis. ubi forma Impers. ponitur.
Longe fugere. V. LONGUS.
Maxime fugiebam. Plaut. Amph. 1. 1. 44.

> Nam quum pugnabant illi maxime, ego fugiebam maxime.

Pavide fugere. V. PAVIDUS.
Oppido fugere. Cæs. 3. Bell. Civil. 29. Octacilius sibi timens, oppido fugit, & ad Pompejum pervenit.
Fugere, Vitare, & respuere. Plaut. Asin. 1. 3. 60.

> —— Quod nolebam ac vetueram de industria,
> Fugiebatis: neque conari id facere audebatis prius.

Aliquem odisse & fugere. Hor. 1. Serm. 3. 86.
Aliquid omni contentione fugere. V. OMNIS.
Congressus hominum fugere. Cic. de Amicit. 87. Quinetiam siquis asperitate ea est, & immanitate naturæ, congressus ut hominum fugiat, atque oderit.
Conspectum alicujus fugere. Cic. pro Lege Agrar. 2. 6. Nec quorum oculos offendebat, eorum ipsorum conspectum fugere ausus est. Ovid. 2. Met. 594. Conspectum lucemque fugit.
Curam fugere. Cic. de Amicit. Quod si curam fugimus, virtus fugienda est.
Disciplinas omnes fugit. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Facta aliqua fugere. Plaut. Mil. 3. 1. 28.
Hominem fugere oculis, Aspectum ejus vitare. Cic. in Pison. 45. Nemo bonus, nemo denique civis est, qui modo se civem esse meminerit, qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur.
Infamiam fugere. Cic. 1. Fam. 1.
Iter fugere, h. e. Fugiendo conficere. Cic. 11. Fam. 13. Biduo me Antonius antecessit, itinera multo majora fugiens, quam ego sequens. Codd. emendati habent, Itinera fecit &c.
Laborem fugere. Ter. Heaut. 1. 1. 114.

> Non convenit, qui illum ad laborem impulerim,
> Nunc me ipsum fugere. Virg. 3. Æn. 459. Cic. 5. de Fin. 57.

Nec voluptatem relinquentes, nec fugientes laborem.
Munus omne fugere. Idem 11. Att. 1.
Nomen invidiosum voluptatis fugere. Cic. 4. Acad. 138.
Nuptias aliquas fugere. Ter. And. 4. 4. 27. Recte ego semper fugi has nuptias
Recordationes, quæ morsu quodam dolorem efficiunt, fugere. Cic. 12. Att. 19
Suspicionem fugere. Cic. 15. Att. 22.
Tædium fugere. Plin. lib. 36. cap. 15.
Fugere cum Inf. Neque enim illud fugerim dicere, ut Cœlius, Qua tempestate &c. Cic. de Orat. lib. 3. p. 196. Potius dicere solet Cicero, Neque dubitarim dicere. H. St. Locus est 153. Verburg.
Fugere, de Iis qui navigant etiam dicitur. Virg. 3. Æn. 268.

> Tendunt vela Noti, fugimus spumantibus undis.

Item de Avibus. Virg. 3. Æn. 243.

> —— celerique fuga sub sidera lapsæ,
> Semesam prædam, & vestigia fœda relinquunt. De Harpyis loquitur.

Ventis ocior fugit. Sil. lib. 13. 343.
Aciem fugit tenuitas animi. Cic. 1. Tusc. 50. Casurusne in conspectum videatur animus, an tanta sit hujus tenuitas ut fugiat aciem. h. e. Ut videri non possit, de acie enim oculi loquitur.
Fugere, pro Latêre, & præterire & oblivisci. Cic. pro Cæcin. 33. Alia siqua forte est actio, quæ nos fugiat, dic quæ sit? discere cupio. Bud.
Fugere & prætervolare aliquos. Cic. in Orat. 197. Eaque dum animis attentis admirantes excipiunt, fugit eos & prætervolat numerus: qui si abesset, illa ipsa delectarent.
Nulla res est in usu militari posita, quæ hujus viri scientiam fugiat. Cic. pro Lege Manil. 28.
Fugiunt hæc me, i. e. Non recordor, non memini, aut ignoro. Cic. 1. Tusc. 22. Idem pro Cæcin. Non enim sum id dicturus, quod ego invenerim, sed quod illos non fugerit.
Me fugit, i. e. Nescio. Ovid. 5. Fast. 445.

> Dicta sit unde dies, quæ nominis extet origo,
> Me fugit: ex aliquo est invenienda deo.

De Cæsare fugerat me ad te rescribere. h. e. Non memineram ad te rescribere de Cæsare. Cic. 2. Q. frat. 12.
Neminem fugit illud. Julian. in l. 1. D. de divers. & temporal. præscript. i. e. Nemo ignorat.
Non te fugit. Cic. 11. Fam. 10. Quantamque cupiditatem hominibus injiciat vacuitas, non te fugit. i. e. Non ignoras.
Siquid te fugerit. Ter. Heaut. 2. 3. 75.

> Ubi si paululum modo quid te fugerit, ego perierim. i. e. Si vel tantillum peccaveris oblivione, aut aliquo alio modo.

Fugit te ratio. Plaut. Amph. 1. 1. 230.
Ad Herenn. lib. 2. Nam qui se propter vinum, aut amorem aut iracundiam fugisse rationem dicet. &c. H. St. Locus est 24. Verburg. ubi V. Lambin.
Fugere, Cedere est. Unde, Vina quæ ætatem ferre non possunt, i. e. Fugientia, Annis cedere dicuntur: ut Cedere oneri dicimus, Onus non perferre. Atque eadem quoque ratione Factitiæ gemmæ scarificationi cedentes, Fugere dicuntur. Plin. lib.37. cap.13. Factitiæ gemmæ scarificationis candicantiam fugiunt. Ubi forte Candicantia sexto casu legi debet. Budæus ex Hermolao. Hard. Scarificationes candicantium.q.V.
Vinum fugiens. Cic. 3. Off. 91. conf. Non. 2. 397. Sic Sen. Epist. 12. Gratissima sunt poma cum fugiunt. V. infra in FUGIENS.
Fugere aliquando est Cavere vel Nolle. Hor. 1. Carm. 9. 13.

> Quid sit futurum cras fuge quærere. conf. 2. 4. 22.

Passive usurpavit Augustin. de Civ. Dei, 22.22. Vitia quibus labor fugitur.
Fugiendo. Propert. lib. 1. 1. 9.

> Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores,
> Sævitiam duræ contudit Jasidos.

Genus dicendi vitiosum longa animi provisione fugiendum. Cic. in Orat. 189.
Injuria fugienda. Cic. 1. Off. 25.
Satietas audientium oratori fugienda. Cic. 5. Verr. 102.
Turpitudo fugienda, adipiscenda honestas. Cic. 2. Tusc. 58.

FUGIENS, entis. Partic. [φεύγων] Qui timet & fugit aliquid. Ter. And. 5. 4. 33.

> Is hinc, bellum fugiens, meque in Asiam persequens proficiscitur.

Consilire fugientibus. Tacit. 3. Ann. 46. Tanto magis imbelles Æduos evincite, & fugientibus consilite.
Obsistere fugienti. Ovid. 2. Fast. 595.
Secutus est fugientem voce. Virg. 1. Æn. 410.
Fugiens opprobria culpæ. Hor. 1. Epist. 9. 10.
Vinum fugiens: i. e. Dubium, & in vitium inclinans. Et Fugere in vino Latine dicitur, quod vulgo *non servari* dicimus. Cic. 3. Off. 91. Qui vinum fugiens vendat sciens, debeatne dicere? Fugiens Cicero pro Ætati cedente dixit. Budæus. V. Turneb. Advers. 10. 13.
Fugientes etiam litteræ dicuntur exolescentes, Quæ vetustati cedunt. i. e. ἐξίτηλα γράμματα, quasi diffluentes, dilabentesque. Quod fit etiam quum membranæ præpingues, litteras non retinent. Budæus.
Spicula converso fugientia dirigit arcu. Virg. 11. Æn. 654.
Fugiens laboris. [φυγόπονος] Cæs. 1. Bell. Civil. 69. Nemo erat adeo tardus, aut fugiens laboris, quin, &c.
Ætas fugiens. Catul. 69. 43. Inconstans.
Flumina fugientia. Hor. 1. Serm. 1. 68.
Hora fugiens. Idem 3. Carm. 29. 48.
Somnus fugiens. Idem 3. Carm. 27. 43. i. e. Cedens,

Fugientia captare. Idem 1. Serm. 2. 108.
Fugiens, pro Reus, figura dicendi Græca usurpatur a Justiniano in l. 2. C. de juram. propter calum. Non aliter neque actorem, neque fugientem in primo exordio litis exercere certamina. id est φεύγοντα.
FUGITŪRUS, a, um. Partic. [φεύξων] Ovid. 2. Epist. 47.
Remigiumque dedi, quo me fugiturus abires.
FUGĬTOR, ōris. m. [φυγάς] Timidus, & qui protinus fugit. Plaut. Trin. 3. 2. 97.
Credo ad summos bellatores acrem fugitorem fore,
Et capturum spolia ibi illum, qui meo hero adversus venerit.
V. ACER.
FUGĬTO, [φεύγομαι] āre. frequentat. a Fugio. Apulejus, Huc atque illuc fugitando, ad stabulum tandem perveni.
Fugitare patrem. Ter. Phorm. 5. 5. 7.
Vicissim partes tuas acturus est. A. quas? P. ut fugitet patrem. i. e. E conspectu patris.
Conspectum patris fugitare, Idem Heaut. 3. 1. 25.
Non vult te scire se redisse: etiam & tuum
Conspectum fugitat, propter peccatum hoc timet.
Oculos alterius fugitare. Plaut. Capt. 3. 4. 10.
Quid istuc est, quod meos te dicam sic fugitare oculos, Tyndare?
Fugitant omnes hanc provinciam. Plaut. Capt. 1. 2. 53.
Quæstionem fugitare, Formidare & fugere tormentum. Cic. pro Rosc. Amer. 78. Dubitate etiam nunc, Judices, si potestis, a quo sit Sext. Roscius occisus: ab eone qui propter illius mortem in egestate & insidiis versatur, cui ne quærendi quidem de morte patris potestas permittitur: an ab iis qui quæstionem fugitant, bona possident, in cæde atque ex cæde vivunt.
FUGĬTO, āre. frequentat. a Fugo, are. Idem ac Propellere. Plaut. Pseud. prol. 7. Semper odistis malos, & lege & legionibus hos fugitastis.
FUGĬTANS, antis. Partic. Qui sæpius, aut huc atque illuc solet fugere.
Fugitans litium, Nomen. Ter. Phorm. 4. 3. 18. Herus liberalis est, & fugitans litium. conf. Priscian. p. 1202.
FUGITĀTIO, ōnis. f. JCt. in Digest.
FUGITĀTOR, ōris. m. apud Firmic.
FUGA, æ. f. [φυγή, φύζα, φύξις, δρασμὸς] Profectio, abscessus cum celeritate. Virg. 3. Æn. 160.
—— longumque fugæ ne linque laborem. Idem lib. 4. 400. Fugæ studium. Servius.
Fugam, Nonius 4. 199. distincte exponit etiam de Cito cursu, de volatu, de navigatione, & de vehementi afflatu.
Fuga, Cursus. Virg. 1. Æn. 320.
—— vel qualis equos Threïssa fatigat
Harpalice, volucremque fuga prævertitur Hebrum. Servius.
Fuga, Celeritas. Virg. 11. Æn. 706.
—— dimitte fugam: & te cominus æquo
Mecum crede solo. Servius.
Fuga, Impetus. Virg. 3. Georg. 201.
Ille volat, simul arva fuga, simul æquora verrens. V. Non. supra.
Fuga, pro Exilio. Cic. 3. de Orat. 9. Tenemus enim memoria Q. Catulum virum omni laude præstantem, quum sibi non incolumem fortunam, sed exilium & fugam deprecaretur, esse coactum ut vita se ipse privaret. Budæus.
Immo potius Exilium & fugam, q. d. Ne cogeretur exulare & se in fugam dare. Sed alia Exempla habes apud Ovid. & Senec. in Thebaide actu 4. (v. 486.)
Ferat ut reverso post fugam nato oscula.
Quod ante dixerat Exilium. H. St. Priora verba hujus observationis in summo margine resecta fuerunt. Forsan eos refellebat, qui apud Cic. Exitium legunt. conf. Consciscere fugam.
Lata fuga, Libera vagandi potestas, quasi exilium vagum: quo qui damnati sunt, locum subinde mutare possunt, modo ne eo revertantur unde exulare jussi sunt. Martian. l. exil. D. de interdict. & releg. Exilium triplex est: aut certorum locorum interdictio: aut lata fuga, ut omnium locorum, præter certum locum: aut insulæ vinculum, id est relegatio in insulam.
Acer fugâ. V. ACER.
Honoris fuga. Liv. 3. 67. pr. Hanc ego ignominiam, vel exilio, vel morte, si alia fuga honoris non esset, vitassem. i. e. Alia effugiendi honoris ratio. Sic
Mortis & vulnerum fuga. Liv. 38. 40. extr. Jam nox appetebat, quum prælio excedunt Thraces: non fuga vulnerum aut mortis, sed quia satis prædæ habebant.
Laboris fuga desidiam coarguit. Cic. pro Muren. 9.
Laborum ac dolorum fuga. Cic. 2. de Fin. 33.
Lucis fuga. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Operarum fuga. Cic. 2. Q. frat. 3.
Calamitosa fuga. V. CALAMITAS.
Celeri fuga sub sidera lapsæ. Virg. 3. Æn. 243.
Ignominiosa fuga. V. IGNOMINIA.
Immitis fuga. Sen. in Med. 6.
Nuda fuga. Paterc. 2. 61. extr. Antonius turpi ac nuda fuga coactus deserere Italiam.
Nulla fuga malefactis meis. Plaut. Capt. 3. 3. 7. i. e. Non possum vitare pœnam.
Occulta fuga. Sil. lib. 7. 331.
Præceps fuga. Liv. 30. 5. extr.
Trepidæ duxque comesque fugæ. Ovid. 1. Trist. 9. 10.
Turpis fuga. Tacit. 3. Hist. 9.
Turpissima ab urbe fuga. Cic. 7. Att. 20.
Volucris fuga. Sil. lib. 17. 589.
Ardet abire fuga. Virg. 4. Æn. 281. V. ABEO.
Abscondere furto fugam. V. ABSCONDO.
Accelerare fugam. Stat. 5. Theb. 278.
Agere in fugam. V. AGO.
Agitare fugam. Virg. 2. Æn. 640.
Amittere fugam. V. AMITTO.
Aperuit lux fugam hostium. Liv. lib. 27. 2. extr.
Aperire fugam inclusis. Claud. de Bell. Get. 97.
Apparare fugam. V. APPARO.
Avertere in fugam. V. AVERTO.
Auferre fugam. i. e. Fugæ potestatem. Flor. 3. 10. 3.

Capere fugam. Cæs. 7. Bell. Gall. 26. V. in CAPIO. Ovid. 3. Fast. 867.
Capessere fugam. V. CAPESSO.
Celerare fugam. Virg. 1. Æn. 361. V. CELERO.
Claudere alicui fugam. V. CLAUDO.
Claudit fugam custodia. Ovid. 6. Met. 572.
Cohibere fugam. V. COHIBEO.
Commendare se fugæ. V. COMMENDO.
Commisit se fugæ fortunæque. Paterc. lib. 2. 72.
Compescere fugam alicujus. Claud. de Bell. Get. 315.
Conferre se in fugam. Cic. pro Cæcin. 22.
Conjicere se in fugam. Cic. pro Cœl. 63. V. CONJICIO.
Consciscere fugam. Tacit. 3. Hist. 9. Liv. 5. 53. Exiliumque, ac fugam nobis ex eo loco conscisceremus.
Consternari in fugam. Liv. 10. 43. Incerti quam in partem intenderent iter, in fugam consternantur.
Convertere se in fugam. V. CONVERTO.
Convertere fugam clamore. V. CONVERTO.
Convertunt clamore fugam. Virg. 12. Æn. 252.
Dare se incertæ & periculosæ fugæ. Cic. 7. Att. 22.
Dare sese in fugam. Cic. 6. Verr. 95.
Dare fugam, Fugæ facultatem. Virg. 7. Æn. 24.
Desperata fuga latronis. Cic. 5. Philipp. 30.
Dictare fugam. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Disjicere [Immo Pellere.] aliquos in fugam. Tacit. in vita Agric. 37. Quantoque ferocius accurrerant, tanto acrius pulsos in fugam disjecisset.
Donare fugam, Dare fugæ facultatem. Sil. lib. 15. 724. Poëticum.
Extinguere fuga ac ferro. Sallust. Jugurth. 46.
Facere fugam. V. FACERE.
Inclinare in fugam. V. INCLINO.
Injicere fugam inimicis. V. INJICIO.
Intendere fugam. V. INTENDO.
Intendere fugam ad mœnia. Lucan. lib. 4. 262.
Intercludere fugam. V. INTERCLUDO.
Mandare se fugæ. V. MANDO.
Maturate fugam. Virg. 1. Æn. 140. Sallust. Jugurth. 1. 21.
Meditari fugam. V. MEDITOR.
Moliri fugam. Virg. 2. Æn. 108. V. MOLIOR.
Nudant terga fugæ. Virg. 5. Æn. 586.
Nutare in fugam. Flor. 3. 10. 4.
Occultare fugam. V. OCCULTO.
Ornare fugam. V. ORNO.
Parare fugam. V. PARO.
Penetrare se in fugam. V. PENETRO.
Perdere fugam implicitam visco. V. IMPLICO.
Petere fugam, Fugere. Claud. 2. in Ruffin. 132.
Præbere terga fugæ. Ovid. 10. Met. 706.
Quærere fugam. Cic. 5. Philipp. 30.
Repressa est fuga quæ parabatur. Cic. 7. Att. 25.
Simulata fuga. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Sistere fugam alicujus. Stat. 9. Theb. 874. Flor. 1. 1. 13.
Sum. ut, In fuga esse. Cic. 7. Att. 22.
Texuntque fugas & prælia ludo. Virg. 5. Æn. 593.
Vertere in fugam. Liv. 37. 27. Posteaquam videre ex alto classem, in fugam verterunt. i. e. Aufugerunt. Idem 30. 33. extr. Carthaginiensium equites in fugam verterunt. i. e. Fugarunt.
FUGĒLA, æ. f. Idem. Apul. Apol. p. 336. Ab iis nunc magna fugela in ganeum fugit. Sic in Catonis fragmentis, edente Popma, Maxima fugela dicitur, pro Maxima fuga.
FUGAX, ācis. Adj. [φυζανικὸς] Qui propter timiditatem facile fugit.
Fugax, Fugiens, nomen pro partic. Virg. 11. Æn. 713.
Haud mora, conversisque fugax aufertur habenis. Servius.
Fugacia poma, Persica appellat Plin. quod cito deflorescant, & diutius servari non possint; lib. 15. cap. 12. Budæus.
Fugax, Velox. Virg. 10. Æn. 697.
—— prolem Dolicaonis Hebrum
Sternit humi: cum quo Latagum Palmumque fugacem. Servius.
Anni fugaces. Hor. 2. Carm. 14. 1.
Aves fugaces. contr. Fortes. Plin. lib. 10. cap. 52. Tribuit hoc avium generi natura, ut fecundiores essent fugaces earum, quam fortes.
Aura fugacior. Ovid. 13. Met. 808.
Capreæ fugaces. Ovid. 1. Met. 442.
Cervi fugaces. Virg. 3. Georg 539.
Crocodilus contra insequentes fugax. Plin. lib. 8. cap. 25.
Dux fugacissimus. Liv. 30. 28.
Hostis fugacissimus. Liv. 5. 28.
Miles. Paterc. 2. 85.
Res fugax ac lubrica tempus. Sen. Epist. 1.
Gloriæ fugacissimus. Sen. de Benef. 4. 32.
Sequi fugacem. Hor. 2. Serm. 7. 115.
Brevia, fugacia, & caduca existima. i. e. Caduca & temporaria. Cic. 10. Fam. 12.
FUGACĬTER, Adv. More fugientium. apud JCt. in Cod.
Compar. Liv. 28. 8. Utrum ab se audacius, an fugacius ab hostibus geratur bellum.
FUGACĬTAS, ātis. f. Gloss. Cyrill. Fugacitas, ἡ φυγή.
FUGITĪVUS, a, um. Adj. [φυγαδικὸς, φυγάς] Qui aufugit: ut, Fugitivus servus, Qui a domino ea mente recedit, ne ad eum redeat, etiamsi mutato consilio ad eum revertatur. Plaut. Men. 1. 1. 4.
Et qui fugitivis servis indunt compedes.
Amor fugitivus. Ovid. de Rem. Amor. 358. al. Fugandus.
Argentum fugitivum. Ter. Heaut. 4. 2. 11.
Retraham hercle opinor ad me illud idem fugitivum argentum tamen.
Erro & fugitivus. Hor. 2. Serm. 7. 113.
Gaudia fugitiva, Quæ cito evanescunt & abeunt, ac parum durant. Martial. lib. 7. 46. Idem lib. 1. 16.
Gaudia non remeant, sed fugitiva volant.
Lapis fugitivus. Plin. lib. 36. cap. 15. Eodem in oppido est lapis fugitivus appellatus: Argonautæ eo pro anchora usi, ibi reliquerant.
Servus fugitivus. Cic. 5. Fam. 9. Qui & Fugitivus absolute. Hor Ep. 1. 10. 10.

A jure & legibus fugitivus. Cic. 6. Verr. 112.
Finium suorum. Flor. 3. 1. 12.
Fugitivus rei familiaris. Plin. Epist. 205.
Fugitivus loci alicujus. Plin. lib. 18. cap. 16. In tantum columbis grata, ut pastas ea negent illius loci fugitivas fieri.
Princeps fugitivorum. Cic. 5. Verr. 66.
Fugitivus, pro Perfuga. Saturn. in l. aut facta. D. de pœn. Tempus discernit emansorem a fugitivo, & effractorem vel furem diurnum a nocturno. Subaudiendo Militem. V. EMANSOR, & Lex. Pitisc.

FUGITIVĀRIUS, i. m. [φυγιϰαδ@-] Fugitivarii, apud antiquos, fugitivorum servorum Reprehensores erant: qui eam operam profitebantur, ut fugitivos investigatos reducerent. Ulpian. in l. si apud te. D. de præscript. verbis, Non enim ambo pecuniam ego & fugitivarius deposuimus, ut quasi apud sequestrem esset depositum. Varro hoc verbo metaphorice quodammodo usus est lib. 3. de R. R. cap. 14. Budæus. Flor. 3. 19. 7. Itaque qui per fugitivarios retrahi debuissent, prætorios duces, profugos prælio ipsi sequebantur.

FŬGO, [φυγαδεύω] āre. significat Expellere, & in fugam convertere. Plaut. Amph. prol. 136.
Memorat, legiones hostium ut fugaverit.
Fugare e. Plaut. Pœn. 1. 2. 110.
Ita sunt turpes, credo ecastor Venerem ipsam e fano fugent.
Cædere & fugare aliquem. Cic. ad Brut. 6.
Repellere, fugare, avertere. Cic. pro Cæcin. 33. Homines inermes qui ad constitutum experiundi juris gratia venissent, armis, viris, terrore, periculoque mortis repulerit, fugarit, averterit.
Fugat astra Phœbus. Hor. 3. Carm. 21. 24.
Lapidibus aliquem fugare & ferro. Cic. de Arusp. Resp. 6.
Somnos classica pulsa fugant. Tibul. lib. 1. 1. 4.

FUGOR, āri. Plin. lib. 11. cap. 53. Vultures, unguento qui fugantur, alios appetunt odores.

FUGANS, antis. Propert. 3. 2. 11.
Annibalemque lares Romana sede fugantes.

FUGĀTUS, a, um. Partic. ut,
Concio fugata. Cic. 6. Philipp. 3.
Equitatu fugato. Cæs. 7. Bell. Gall. 68.
Hostis fugatus. Cic. ad Octav.
Virtus fugata. Lucan. lib. 2. 242.
Longe fugati ex conspectu hominum. Lucret. lib. 3. 48.

FUGATŪRUS, Partic. [φυγαδεύσων] Ovid. 18. Epist. 11.
Jamque fugatura Tithoni conjuge noctem, &c.

FUGĀTIO, ōnis. f. apud Mart. Capell.

FUGĀTOR, ōris. m. Tertull. seu potius Cyprian. Carm. adv. Marc. 5. cap. 10. Mortis fugator.

FUGĀTRIX, īcis. f. Tertull. adv. Gnost. cap. 12. Dilectio fugatrix timoris.

F U L

FULCIO, si, tum, [στηρίζω, ἐρείδω] īre. Sustentare, Munire, fortificare. Juvenal. 3. Sat. 193.
Nos urbem colimus tenui tibicine fultam. Martial. lib. 2. 43.
Fulcitur testa fagina mensa mihi
Cibis fulcire ac omnia sustentare. Lucret. lib. 1. 1137. V. CIBUS.
Benevolentia fulcire imperium. Cic. 3. Off. 88.
Litteris aliquem fulcire, pro Onerare. Cic. 5. Att. extr. Thermum, ut rogas, creberrimis litteris fulcio. [An potius pro Commendo?
Re, fortuna, fide, labentem fulcire & sustinere. Cic. pro Rabir. Posth. 43.
Undique fulcire aliquid. Cic. de Arusp. Resp. 60.
Porticum Stoicorum fulcit Chrysippus. Cic. 4. Acad. 75. Sed quid eos colligam, quum habeam Chrysippum, qui fulcire putatur porticum Stoicorum? V. CHRYSIPPUS.
Rempublicam fulcire. Cic. 2. Philipp. 51. Nam quum L. Lentulo, C. Marcello Consulibus, Calendis Jan. labantem & prope cadentem Rempublicam fulcire cuperetis. Idem Post. red. in Senat. 17.
Rempublicam subsidiis magnis fulcire. Cic. 12. Fam. 5.
Salutem fulcire. Lucret. lib. 3. 126.
Fulciri cibis. Columel. lib. 6. cap. 24. V. CIBUS.

FULTUS, a, um. Partic. ut,
Amicitiis fultus. Plin. Epist. 190.
Ope fultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Pede molli fulta facies decora. Hor. 1. Serm. 2. 88.
Potentia amicorum fulti, nobilitate nixi. Cic. Anteq. iret in exil. 11.
Talis male fultum pravis. Hor. 1. Serm. 3. 48.
Caput fultum mortui. Virg. 11. Æn. 39.
Causa pluribus & gravissimis rebus aliquorum fulta est. Cic. pro Corn. Balb. 35.
Domus fulta columnis. Propert. lib. 3. 2. 11.
Imperium gloria fultum. Cic. 3. Off. 88.
Partes mundi calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Fultæ calore omnes partes mundi sustinentur.
Vitis fulta, Sustentata. Cic. de Senect. 52. Vitis, quæ natura caduca est, & nisi fulta sit, ad terram fertur.

FULTOR, ōris. m. Qui fulcit. Venant. Fortunat. 2. Carm. 2.
Ecclesiæ fultor, laus regni, fultor egentum.

FULTŪRA, æ. f. [στήριξις] Idem. Plin. lib. 36. cap. 15. Ut eximantur trabes sine fulturis. Plin. 10. Epist. 39. de theatro Nicæensium, Nam fulturæ ac substructiones, quibus subinde suscipitur, non tam firmæ mihi, quam sumptuosæ videntur. Columel. lib. 1. cap. 5. Sed & pro fultura & substructione fungentur adversus ea, &c.
Ingens accedat stomacho fultura ruenti. Hor. 1. Serm. 3. 154.

FULCĪMEN, ĭnis. n. Ovid. 6. Fast 269.
Terra pilæ similis, nullo fulcimine nixa.

FULCIMENTUM, i. n. [στήριγμα] Quod aliquid sustinet: alio modo sustentaculum. Macrob. 7. Saturn. 9. Desertum fulcimentis suis labitur in ruinam. Apul. 1. Met. p. 109. Dum pede altero fulcimentum, quo sustinebar repello. Solin. cap. 33. de Alce, Dum fera assuetis fulcimentis innititur.

FULMENTUM, i. n. Fulcimentum. Nonius 3. 98. Fulmenta lectum scandunt, Proverbium celebre & vetus fuisse e Varrone tradit, nec explicat tamen. Ego eo adagio significari existimo: Quod subesse debet præesse velle: quod subjici, imperare conari. Nam quod lectum sustinet ac fulcit, subjici lecto non imponi debet. Sed Nonii verba subjiciamus, Fulmentum neutro, ut est in proverbio veteri, quo Varro utitur sæpius, Fulmenta lectum scandunt. conf. Adagia Hadriani, & Turneb. 15. 5. & Scalig. in 2. Manil. v. 877. pag. 175. ed. Arg.
Porticus fulmentis Aquitanicis superba. Sidon. Carm. ad 2. Epist. 10. v. 17. V. Not. Sirmond.
Uni pedi lecti fulmentum subjicere Celsus 2. 15.

FULMENTA, æ. f. Lucil. lib. 28. Fulmentas eis atque æneis subducere. Nonius 3. 98. conf. Plaut. Trin. 3. 2. 94. & Voss. 5. Inst. Orat. p. 258.

FULCRUM, i. n. [ἑρμὶν, ἑρμινία] Sustentaculum. pro Pede lecti, Virg. 6. Æn. 604. —— lucent genialibus altis
Aurea fulcra toris. Gell. lib. 20. cap. 15. Neque apud ejus lecti fulcrum, capsam esse cum strue aut ferro oportet.
Nobile fulcrum. Juvenal. 11. Sat. 93.
Fulcro sternatur lectus eburno. Propert. lib. 2. 13. 21.
Fulcrum lecti. Suet. Claud. cap. 32. Hinc Synecdochice,
Pro Ipso lecto. Juven. 6. Sat. 22.
—— sacri Genium contemnere fulcri.
Scribitur etiam Fulctrum & Fultrum in Gloss. & apud Varronem. V. Lex. Pitisc.

FULCRARIUS, i. m. [ἑρμινοποιὸς] Qui spondas & fulcra lectorum fabricatur, & hujuscemodi opera tornatilia, ut placet Budæo in annotat. in Pandect. p. 177. quæ est 249. Episcop.

FULCIBĬLIS, e. apud Veget.

FULCIPEDIA, æ. f. est Convicium in mulierem loripedem apud Petron. cap. 75. Ita tibi videtur, fulcipedia. al. Falcipedia. i. e. Milva.

FULCO, ōnis. m. Andegavensium princeps fuit, quintus rex Hierosolymorum, qui equo in caput verso occubuit, quum regnasset annis undecim. Volaterr.

FULFINĀTES, Populi Illyrici, qui in conventu Scardonitano jus Italicum habent, ut refert Plin. lib. 3. cap. 21. Ita Hermol. Sed MSS. Fertinates. V. Hard.

FULGENTIUS, Proprium nomen viri in omni disciplinarum genere eruditi, qui rerum sacrarum volumen eleganti carmine scripsit. Perott. De Fabio Planciade Fulgentio Grammatico, cujus extat de Continentia Virgiliana liber. V. Fabric. Bibl. Lat. lib. 1. cap. 12.

FULGEO, si, [σέλω, σελαγίζω, τηλαυγέω] ēre: & aliquando FULGO, ĕre. Sribitur etiam FULCEO. V. Diomed. p. 369. Lucere & splendorem emittere significat, a φλὸξ, quod flammam significat. Lucan. lib. 10. 122.
Fulget gemma toris, & jaspide fulva supellex.
Æther purior fulsit. Ovid. 3. de Arte Am. 55.
Dies fulget. Ovid. 1. Amor. 8. 10.
Eos crastina quum fulserit. Ovid. 3. Epist. 57.
Gladii fulgent. Liv. 1. 25. pr. Ut primo statim concursu increpuere arma, micantesque fulsere gladii, horror ingens spectantes perstringit.
Ignes fulsere & conscius æther connubii. Virg. 4. Æn. 167.
Rosæ fulgent inter sua lilia. Ovid. 2. Amor. 5. 37.
Virtus intaminatis fulget honoribus. Hor. 3. Carm. 2. 18.
Fulgere auro & purpura. Cic. 2. in Catil. 5. Qui nitent unguentis, qui fulgent purpura, &c. Liv. in Orat. Caton. pro Lege Oppia. 34. 3. extr. Ut auro & purpura fulgeamus.
Fulgere, pro Fulgurare. Cic. 2. de Nat. Deor. 65. Hunc etiam augures nostri quum dicunt, Jove fulgente, tonante: dicunt enim cælo fulgente, tonante. Idem in Vatin. 20. & 2. de Divin. 149. Mela, 1. 19. De Lampsaco, Responsum erat ubi primum fulsisset. V. Burm. ad Quintil. 1. 7. extr.
Fulgere, pro Ferire prisci dicebant, auctore Festo. Unde Fulgur dictum est.

FULGO, ĕre. tertiæ conjug. Lucret. lib. 5. 1094.
Multa videmus enim cælestibus incita flammis
Fulgere, quum cæli donavit plaga vapores. Lucil. Sat. lib. 7.
Primum fulgit, uti caldum & fornaceum ferrum. Nonius.
conf. Priscian. p. 838.
Tremulo tempestas impete fulgit. Lucret. 6. 173. Virg. 6. Æn. 827.
Illæ autem, paribus, quas fulgere cernis in armis.

FULGENS, entis. Partic. [σελαγίζων, τηλαυγῶν] ut, Arma fulgentia. Virg. 2. Æn. 749.
Imperio fulgens. Hor. 3. Carm. 16. 31.
Cæli fulgentis imago. Ovid. 2. Met. 17.
Circus lacteus candore nimio fulgens. Cic. in Arat. 249.
Fax fulgens. Tibul. lib. 1. 2. 38.
Gladios hostium fulgentes videbant Decii, quum in aciem eorum irruebant. Cic. 5. Tusc. 62.
Juppiter fulgens. Cic. in Vatin. 20.
Nomina Romanas inter fulgentia gentes. Lucan. ad Pison. 4.
Oculi lucidum fulgentes. Hor. 2. Carm. 12. 15.
Tecta fulgentia ebore & auro. Cic. in Parad. 1.
Vestis fulgens. Tibul. lib. 4. 1. 121.

FULGENTER, Adv. unde Compar. Plin. 10. 20. Colores fulgentius radiant.

FULGESCO, ĕre. Idem quod Fulgere. Firmic. 1. 4. Solis radiatione fulgescere. Et in fragmento Halieut. quod dedit Hesselius ad novam Ennii editionem p. 154.
—— crebris nubes fulgescere flammis.

FULGĒTRUM, i. n. [ἀστραπὴ] dicitur Lux illa, & quasi Vibratio luminis, quæ ante cernitur quam tonitru audiatur, quum simul fieri certum sit. Plin. lib. 2. cap. 43. Hinc nasci procellas. Et si in nube luctetur flatus, aut vapor, tonitrua edi: si erumpat ardens, fulmina: si longiore tractu nitatur, fulgetra. His findi nubem, illis perrumpi. Ibid. cap. 54. Idem Plin. lib. 35. cap. 10. Pinxit, & quæ pingi non possunt, tonitrua, fulgetra, fulguraque, &c.

FULGĒTRA, æ. f. [ἀστραπὴ] fem. gen. etiam dicitur. Plin. lib. 28. cap. 2. Fulgetras popysmis adorare, consensus gentium est.

FULGĬDUS, a, um. Adj. idem ac Fulgens partic. Lucret. 3. 364.
Fulgida præsertim cum cernere sæpe nequimus. Solin. cap. 37.
Ad speciem fulgidi sideris. Prudent. Cath. 5. 129. Fax fulgida. Fortunat. Carm. 8. 5. extr.
Fulgidior radio, dulcior ore favo.

FULCĬDUS, a, um. Idem. Mart. Capell. 6. p. 189. [Nisi mendum est.

Fulgilātus, a, um. Adj. i. e. Sideratus, apud Vitruv. [Locum prolatum velim.

Fulgor, ōris. m. [σέλας, τηλαύγησις] Splendor dicitur. Plin. lib. 7. cap. 15. Speculorum fulgor aſpectu ipſo hebetatur. Virg. 5. Æn. 88.

—— maculoſus & auro
Squammam incendebat fulgor.

Armorum fulgor. Hor. 2. Carm. 1. 19.
Jovis fulgor. Cic. in Somn. Scip. 9.
Dextri fulgores. Cic. 2. de Divin. 82.
Proſpera Juppiter his dextris fulgoribus edit. Ex quodam poeta.
Eximio fulgore corona. Cic. 2. de Nat. Deor. 107. Ex quodam poeta.
Mortalis fulgor ſiderum. V. morior.
Nubilans fulgor carbunculi. V. poſt nubes.
Tepidus fulgor. Plin. lib. 9. cap. 31. Quia nocte ſidus tepido fulgore mitificat.
Tremulo fulgore micantes oculi. Ovid. 2. de Arte Am. 721.
Fulgores & tonitrua. Cic. 2. de Divin. 44. Quum autem ſe in nubem induerint, ejusque tenuiſſimam quamque partem cœperint dividere ac diſrumpere, idque crebrius facere & vehementius, tum & fulgores & tonitrua exiſtere: ſi autem nubium conflictu ardor expreſſus ſe emiſerit, id eſſe fulmen.
Collucere atque illuſtrari fulgore. Cic. 6. Verr. 71. Cujus fulgore collucere atque illuſtrari Jovis Opt. Max. templum oportebat.
Elucent aliæ & fulgore coruſcant. Virg. 4. Georg. 98.
Stupet inſanis acies fulgoribus. Hor. 2. Serm. 2. 5.
Subnixus fulgore gloriæ. Val. Max. lib. 8. cap. 1. 11. De L. Cotta.
Fulgor Alexandri Magni, pro Splendore & gloria. Plin. lib. 7. cap. 26. Æquato non modo Alexandri Magni rerum fulgore, ſed etiam Herculis prope, ac Liberi patris.

Fulgora, æ. f. Dea quæ colebatur ne fulmina fierent. Auguſtin. de Civ. Dei 6. 10. Quædam ſunt viduæ, ut Fulgora. V. Moreſtell. de Fer. Rom. Dial. 21.

Fulgur, ŭris. m. [στεροπὴ, φλογμὸς, ἀστεροπὴ] Idem quod Fulgetrum.
Vis fulgurum. Cic. 1. de Divin. 16.
Cæli fulgura. Cic. 2. de Legib. 21.
Flammæ nictantia fulgura. i. e. Seſe aperientia & ſubinde claudentia, more oculi nictantis. Lucret. lib. 6. 181.
Rapidum fulgur. Ovid. 1. Faſt. 574.
Triſte fulgur galeæ, h. e. Splendor. Claud. 3. Conſ. Hon. 32.
Clauſit oculos ingeſto fulgure. Lucan. lib. 7. 157.
Interpretari fulgura. Cic. 1. de Divin. 12.
Pervolgant ſolis fulgura cælum. i. e. Solis lumen. Lucret. lib. 2. 163.
Pro Fulmine. Virg. 1. Georg. 488.
Non alias cælo ceciderunt plura ſereno
Fulgura. Suet. Domit. 15. & Aug. 29. Quum lecticam ejus fulgur perſtrinxiſſet. V. ibi Caſaub.
Tranſcurſu fulguris conſternari. Suet. Aug. 90. 1.
De Fulgure Cæleſti, Condito, Dio, Peremptali, Peſtifero, Poſtulari, Provorſo, Renovativo atque Summano, &c. in Diſciplina Augurali. V. omnino Lex. Pitiſc.

Fulgurālis, e. Adv. [στεροπικὸς] Cic. 1. de Divin. 72. Quod Hetruſcorum declarant, & Aruſpicini, & fulgurales & rituales libri, noſtri etiam Augurales. h. e. Libri qui de fulgurum inſpectionibus tractant.

Fulgurĭtas, ātis. f. [σελίας] Splendor. Lucil. apud Non. 2. 324.
Luporum aciem claram & fulguritatem arborum.

Fulgŭro, [ἀστράπτω] āre. Fulgur emittere. Plin. lib. 18. cap. 35. Quum ex omnibus quatuor partibus cæli fulgurabit.
Oculis fulgurat ignis. Sil. lib. 12. 724.
Auro fulgurat domus. Stat. 4. Theb. 191.
Fulgurare, ac tonare, ad Orationem tranſl. Quintil. lib. 2. cap. 6. Ut non loqui, & orare, ſed (quod Pericli contigit) fulgurare, ac tonare videaris. V. fulmen.
Jove tonante & fulgurante comitia populi habere nefas. Cic. 2. de Divin. 43.
Fulgurat, imperſ. Plin. lib. 9. cap. 35. Si fulguret, comprimi conchas.

Fulguritassunt, pro Fulgure percutiuntur, affertur ex Plaut. Trin. 2. 4. 138. Nam fulguritaſſunt alternæ arbores. Sed Gron. Fulguritæ ſunt.

Fulgurātio, ōnis. f. [ἀστραπὴ] & Fulminatio, apud Sen. 2. Nat. Quæſt. 12. Fulguratio oſtendit ignem, fulminatio emittit.

Fulgurātor, ōris. m. [ἀστραπτὴς] Fulgurum inſpector, ut docet Nonius 1. 319. Cato de moribus Claudii Neronis, Aruſpicem fulguratorem ſiquis adducat. Cic. 2. de Divin. 109. Nonne intelligis eadem uti poſſe & Aruſpices, & fulguratores, & interpretes oſtentorum, &c. conſ. Plin. 2. 8. & 54. & Turneb. 29. 35.

Fulgerātor, ōris. m. e pro u in Vet. Inſcript. Jovis cognomen. Gruter. p. 21. n. 3. ARAM JOVI FVLGERATORI DEDICAVERVNT. & n. 4. DEO FVLGERATORI ARAM—POS.

Fulgurātus, a, um. Adj. ut, Locus fulguratus. Varro L. L. 4. 32.

Fulgurio, [ἀστράπτω] īre. Fulgur jacere. Nævius, Sane a ſuo ſonitu claro fulgurivit Juppiter. Non. 2. 324. Hinc

Fulgurītus, a, um. Partic. Plaut. Trin. 2. 4. 78.
Nam fulguritæ ſunt hic alternæ arbores.

Fulgurītum, i. n. [ἀστραπτὸν] Id quod eſt fulmine ictum. Qui locus ſtatim fieri putabatur religioſus, quod eum deus ſibi dicaſſe videretur. Nonius 5. 33.

Fulmen, ĭnis. n. [κεραυνὸς, πρηστὴρ, σκηπτὸς] Ignis excitatus e nubibus. Plin. lib. 2. cap. 49. Quod ſi ſimul rupit nubem, exarſitque, & ignem habuit, non poſtea concepit, fulmen eſt.
Fulmen eſt, ſi nubium conflictu ardor expreſſus ſe emiſerit. Cic. 2. de Divin. 44.
Flammeus imber de Fulmine. V. flammeus. H. St.
Deflagrare ictu fulminis. Cic. 3. Off. 94.
Extimeſcere jactus fulminum & tonitrua. Cic. 2. de Divin. 42.
Percuſſa fulminis ictu. Ovid. ad Liv. 11.
Sævior ira fulmine. Ovid. 13. Met. 858.
Ira fulminis. Ovid. 15. Met. 811.
Vis coruſca fulminis. Cic. 2. Tuſc. 21.
Bruta fulmina. V. brutus.
Caduco fulmine ſuſtulit immanem turmam Juppiter. Hor. 3. Carm. 4. 44. V. Caducus in cado.
Cæleſtis fulminis ignis. Lucret. lib. 2. 384.
Criſpiſulcans fulmen. V. crispus.
Horrificum fulmen. Valer. 2. Argon. 97.
Inevitabile fulmen. Ovid. 3. Met. 301.
Addidit & tonitrus & inevitabile fulmen.
Inimica fulmina. Hor. 1. Carm. 12. 60.
Iracunda fulmina. Hor. 1. Carm. 3. 40.
Obliqui via fulminis. Sen. Thyeſte, 4. Fulmina quippe in obliquum feruntur.
Penetrabile fulmen. Ovid. 13. Met. 857.
Præſaga fulmina. Valer. 3. Argon. 354.
Rutili fulminis æſtus. Valer. 7. Argon. 647.
Siniſtrum fulmen, optimum auſpicium eſt. Cic. 2. de Divin. 74.
Terribili fulmine perculſus aliquis. Cic. 1. de Divin. 18.
Triſulca fulmina. Sen. OEth. 17.
Vaga fulmina. h. e. Non in rectum, ſed in obliquum euntia. Ovid. 1. Met. 569.
Afflare fulmine. Suet. Tiber. 69. 2. V. afflo.
Concidit ictu fulminis. Lucret. lib. 3. 487.
Disjecit fulmine montes. Virg. 1. Georg. 283.
Expreſſum ventis per nubila fulmen. Lucan. lib. 1. 151.
Fabricati ſunt Jovi fulmen Cyclopes. Cic. 2. de Divin. 44.
Feriunt fulmina montes. Hor. 2. Carm. 10. 11.
Fregerunt fulmina nubes. Lucan. lib. 7. 154.
Jactare fulmen vibratum. Ovid. 2. Met. 308.
Unde movet tonitrus, vibrataque fulmina jactat.
Ictus fulmine. Liv. 1. 3. Aventino, fulmine ipſe ictus, regnum per manus tradidit.
Molitur fulmina Juppiter. Virg. 1. Georg. 329.
Percutit fulmine Juppiter. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. V. percutio.
Quaſſare fulmen. Phædr. 4. 17.
Spargere fulmina in terras. Ovid. 1. Met. 253.
Tenens fulmen. Suet. Jul. 52. 2.
Terret fulmine Juppiter. Virg. 1. Æn. 234.
Torquet fulmina Juppiter. Virg. 4. Æn. 208.
Vibrata fulmina jactat Juppiter. Ovid. 2. Met. 308.
Volant fulmina. Lucret. lib. 2. 213.
Fulmina apud veteres ut multiplicia erant, ita diverſa ſortiebantur nomina. Nam quædam erant Poſtulatoria, quibus ſacrificia intermiſſa, aut non rite facta, repetuntur. Alia Monitoria, quibus docetur quid cavendum ſit. Nonnulla Peſtifera, quæ mortem exiliumque portendunt. Fallacia, quæ per ſpeciem alicujus boni nocent, ut puta dando Conſulatum pernicioſum futurum gerentibus. Ventanea, quæ ſpeciem periculi ſine periculo afferunt. Al. Dentanea. q. V. Peremptalia, Quibus tolluntur priorum fulminum minæ. Atteſtata, quæ prioribus conſentiunt. Atteranea, quæ in incluſo fiunt. Obrutanea, quibus prius percuſſa, neque procurata feriuntur. Regalia, quorum vi tangitur vel comitium, vel principalia urbis liberæ loca, quorum ſignificatio vel civitati minatur. Inferna, quum e terra exiliunt ignes. Hoſpitalia, quæ ſacrificiis Jovem arceſſunt. Auxiliaria, quæ invocata, ſed invocantium bono veniunt. Sunt etiam qui fulmina ita diſtinguunt, ut aut Perpetua ſint, aut Finita, aut Prorogativa. Perpetua, quorum ſignificatio in totam pertinet vitam. Finita, quæ utique ad diem reſpondent. Prorogativa, quorum minæ differri poſſunt, averti, tollique non poſſunt. Hæc ex Perotto. V. plura & accuratiora in Lex. Pitiſc.
Fulmen, dictum a Fluore flammæ. Feſtus.
Tralate. Belli fulmina. Virg. 6. Æn. 842.
—— geminos, duo fulmina belli,
Scipiadas; &c. Quicquid vehementem impetum habet, ab oratoribus & poetis Fulmini comparari ſolet. Periclis orationem Fulminibus comparabat Ariſtophanes poeta: ut enim fulmen omnia facillime penetrat, ita ſublimis oratio facile mentem ſubit & permovet.
Fortunæ fulmina. Cic. 2. Tuſc. 66. Nam ſi omnia fugiendæ turpitudinis, adipiſcendæque honeſtatis cauſa faciemus, non modo ſtimulos doloris, ſed etiam fulmina fortunæ contemnamus licebit.
Verborum fulmina, h. e. Vehemens impetus. Cic. 9. Fam. 21. Inſanire tibi videris, quod imitere verborum meorum, ut ſcribis, fulmina. Columel. in præfat. lib. 1. Nec Brutum aut Cœlium, Pollionemve cum Meſſala & Catulo, deterruere fulmina illa Ciceronis ab eloquentiæ ſtudio.
Pro Clade & infortunio. Liv. 45. 41. Quod duo fulmina domum meam per hos dies perculerint. Flor. 2. 6. Ubi ſemel ſe in Hiſpania movit illa gravis & luctuoſa Punici belli vis atque tempeſtas, deſtinatumque Romanis fulmen Saguntino igne conflavit. Et paulo poſt, Traſimenus lacus, tertium fulmen Annibalis. Allegoria eſt.
Pro Damnatione ac pœna. Juvenal. 8. Sat. 92. — quam fulmine juſto
Et Capito & Numitor ruerint, damnante Senatu.

Fulmĭno, [κεραυνόω, σκήπτω, κεραυνοβολέω] āre. Fulmen emittere: vel Fulmine percutere, aut afflare. Plin. lib. 2. cap. 7. Fulminantem pejerant Jovem.
Fulminat per totum orbem Fortuna, Tralate. Ovid. ad Liv. 374.
Oculis fulminare. Propert. lib. 4. 9. 32.

Fulminans, antis. Procella fulminans. Juſtin. 29. 3. 1.
Fulminantis magna manus Jovis. Hor. 3. Carm. 3. 6.
Fulminans Mars, per tranſlationem. Plin. lib. 30. cap. 1. Trojanis itaque temporibus & Chironis medicinis contenta & ſolo Marte fulminante, miror equidem Achillis populis famam ejus in tantum adhæſiſſe, &c. Virg. 4. Georg. 560.
— Cæſar dum magnus ad altum
Fulminat Euphraten bello. Idem 12. Æn. 654.
Fulminat Æneas armis.

Fulminandus, a, um. paſſive. Dignus qui fulmine percutiatur. Sen. Herc. OEth. v. 6. Fregimus quicquid fuit Tibi fulminandum.

Fulminātus, a, um. Partic. [κεραυνίας] Fulmine ictus. Hieronym. Epiſt. 17. Rupes Tarpeia de cælo ſæpius fulminata. Plin. lib. 2. cap. 54. Vulnera fulminatorum frigidiora reliquo corpore ſunt.
Eſt & Conſternatus, territus. Petron. cap. 80. Fulminatus hac pronunciatione.

Fulminātio, ōnis. f. Sen. 2. Nat. Quæſt. 12. Fulguratio oſtendit ignem, fulminatio emittit.

Fulmi-

Fulminator, ōris. m. Arnob. 6. p. 207. Cum Capitolium toties edax ignis absumeret, Jovemque ipsum Capitolinum cum uxore corripuisset ac filia, ubinam Fulminator illo tempore fuit, ut sceleratum illud arceret incendium. conf. Apul. de Mundo p. 75. Elmenh.

Fulminātrix, īcis. f. ut, Legio fulminatrix. Gruter. Ant. Inscript. p. 547. n. 6. & p. 567. n. 10. LEG. XII. FVLMINAT. V. Programm. Cellar. 44.

Fulmĭneus, a, um. Adj. [κεραύνιος] ut, Dentes fulminei apri. Phædr. 1. 21.
Ductor fulmineus. Sil. lib. 17. 549.
Ictu potentius fulmineo. Hor. 3. Carm. 16. 11.
Ignis fulmineus. Ovid. 2. de Pont. 2. 118.
Mnestheus fulmineus. Virg. 9. Æn. 812. i. e. In morem fulminis impetum faciens in hostes.
Os, Apri. Ovid. 2. Fast. 232.
Fulmineo celeres dissipat ore canes.
Sues fulminei. Stat. 6. Theb. 865.

Fulminōsus, a, um. Adj. Sarisb. 11. 13. Fulminosus aer.

Fulginia, [Φουλγινία] Urbs est Umbriæ patentibus sita campis, inter Spoletum, Mevaniam, Ispellum, atque Nuceriam: a qua Fulginiates dicti, propter continuum Solis fulgorem. Ex Perotto. conf. Sil. 4. 547. Hinc

Fulginātes, [Φοροφλαμινιάται] Populi sunt Umbriæ in Italia, ut scribit Plin. cap. 14. lib. 3. Foro Flaminienses.

Fŭlĭca, æ. f. [φαλίς, κέπφος] Avis quæ & Fulix dicitur, marina vel stagnensis, paulo supra magnitudinem columbæ. Dicta a furvo, id est nigro. Virg. 2. Georg. 363.
In sicco ludunt fulicæ. Plin. lib. 18. cap. 35. Et fulicæ matutino clangore tempestatem nuntiant. Vulgus Lingonum vocat *une foulque*. Parisini autem *diabolum* vocant, quod furva sit. Bellonius dicit esse *une poule d'eau*. Cic. 1. de Divin. 14.
Cana fulix itidem fugiens e gurgite ponti,
Nuntiat horribiles clamans instare procellas. Ex quodam poeta.
Palustres fulicæ. Ovid. 8. Met. 627. conf. Auson. Epist. 13.

Fūlīgo, īnis. f. [ἄσβολη, αἰθάλη, καπνία] a Furvo dicitur. Est autem Nigrum illud excrementum, quod ex fumo caminis aut furnis adhæret. Plin. lib. 35. cap. 6. Adulteratur fornacum balnearumque fuligine. Plaut. Pœn. 5. 4. 23. —— An vero pulcra videre, obsecro,
Si tibi illic non os oblitum est fuligine? Columel. lib. 1. cap. 6. Quoniam fumo & fuligine sapor olei corrumpitur.
Ardentis massæ fuligo. Juven. 10. Sat. 130.
Assidua postes fuligine nigri. Virg. 7. Ecl. 49.
Madida fuligo, Pigmentum. Juven. 2. Sat. 93.
Abstergere fuliginem. Cic. 2. Philipp. 91. Idem tamen, quasi fuligine abstersa, reliquis diebus, in Capitolio præclara Senatusconsulta fecisti. De Antonio incendiario.
Lucubrationum fuligo bibenda. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Verborum & argutiarum fuliginem ob oculos audientium jacere. Gell. lib. 1. cap. 2. i. e. Quasi fumum, aciem hebetantem

Fulīgĭneus, a, um. Adj. Petron. cap. 108. Omnia lineamenta fuliginea nube confundere.

Fulīgĭnōsus, a, um. Adj. Fuligine oblitus. Prudent. Rom. 261.
Fuliginosi ture placantur Lares.

Fulīginōse, Adv. apud Apul.

Fulīgĭno, āre. Denigrare. Cathol.

Fulīginātus, a, um. Adj. apud Hieronym.

Fulix. V. fulica.

Fullo, ōnis. m. [γναφεύς, κναφεύς] a Fovendis aqua calida vestibus; Qui (ut ait Ulpianus) curanda, poliendave vestimenta accipit. Plaut. Aul. 3. 5. 34. Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius. Plin. lib. 28. cap. 6. Urina virilis podagris medetur, argumento fullonum, quos ideo tentari eo morbo negant. Martial. lib. 12. 59.
Est item Fullo, Scarabei species, albis guttis distincta, ut refert Cæl. lib. 8. cap. 5.
Fullo item Piscis.
Fullo fuit etiam Apustiorum cognomen. Liv. 31. 4. Plebeji ludi ter toti instaurati ab ædilibus plebis L. Apustio Fullone & Q. Minucio Rufo. conf. Macrob. 2. Saturn. 2. & Sigon. de Nom. Rom. cap. 5.

Fullōnius, a, um. Adj. [γναφευτικός] ut, Fullonia ars. Plin. lib. 7. cap. 56. Plaut. Pseud. 3. 1. 16.
Cras mihi potandus fluctus est fullonius. Al. Fructus. Plin. lib. 16. cap. 44. Quod vero in spina fullonia, hippophæston vocant, &c.
Fulloniæ æneæ. Plin. lib. 27. cap. 10. [Forte Fullonia aëna. V. not. Hard.
Fullonia urina vetus. Plin. 28. 11.

Fullōnĭcus, a, um. Adj. [γναφικός] Idem. Plaut. Asin. 5. 2. 58. Si non didicisti fullonicam. subaudi Artem. Cato cap. 14.
Fullonica pila, apud eundem Catonem, cap. 10. est Qua tunduntur vestes & panni ut poliantur, quod hodieque opera rotarum aquariarum sublatis pilis fieri videmus. Turneb. Adverf. 7. 22. conf. Vitruv. procem. lib. 6.

Fullōnĭca, æ. f. [γναφεῖον] Taberna fullonum. Ulpian. in l. Apud Trebat. D. de Aqua pluvia arcenda, Apud Trebatium relatum est: eum, in cujus fundo aqua oritur, fullonicas circa fontem instituisse, & ex his aquam in fundum vicini immittere cœpisse, &c. conf. Cato R. R. cap. 14. & Cujac. Observ. 23. 2.

Fullonicum, i; vel Fullonica, orum. n. [κναφεῖον] reperitur apud Ulpian. in l. Si cujus. §. Item si domus. D. de Ususfructu, & quemadmodum quis utatur & fruatur. Quod autem dicitur meritoria non facturum, accipe quæ vulgo diversoria vel fullonica appellantur. Frontin. de Aquæduct. lib. 2. Hæc (aqua) non alium [in] usum, quam in balnearum aut fullonicorum dabatur.

Fullonia, æ. f. Idem. Plin. 27. 10. Ænea fullonia. Idem 28. 11. Fullonia vetus calefacta. [Immo in utroque loco adjectivum est Fullonia. V. fullonius supra.

Fullonium, i. n. Idem. Ammian. 14. extr. Hæc Adramytenum Andriscum, in fullonio natum, ad Pseudophilippi nomen evexit. ubi V. Lindenbr.

Fulmen, Fulminare, &c. V. fulgeo.

Fulsinātes, [Φυλσινάται] Populi sunt Illyrici, ut scribit Plin. cap. 21. lib. 3. in descriptione Illyrici. [Et hæc falsa lectio est. V. fulfinates supra.

Fultura. V. fulcio.

Fulvius, Gentile Romanum nomen.
Q. Fulvius Flaccus Censor, tegulis marmoreis Junonis Laciniæ templum spoliavit, ut ædem quam Romæ Equestri Fortunæ faciebat, his tegeret. Liv. lib. 42. cap. 3. Quas cum ex S. C. reportare jussus esset, biennio post sibi laqueo gulam fregit, ut idem cap. 28. refert.
Fulvius Lippinus, primus animalibus, quæ glires vocantur, vivaria in doliis instituit, quemadmodum & apris, ut scribit Perott. Ex Varro lib. 3. de R. R. cap. 12. & Plin. lib. 8. cap. 52. Ubi Lupinus id cognomen scribitur. Al. Hirpinus. V. Hard. not.
Sunt & Feminæ ex eadem gente celebratæ in historiis, e quibus præcipue famosa est Fulvia M. Antonii uxor, pars civilium bellorum. V. Flor. 4. 5. de bello Perusino. & Paterc. 2. 74. 3.

Fulviaster, Imitans Fulvium. Cic. 12. Att. 43. Solet omnino esse Fulviaster. al. Fulviniaster. de Philotimo. Dubia lectio & obscura.

Fulviānus, a, um. Adj. ut, Fulviana stola. Val. Max. 3. 5. 2.

Fulviāna, Herba. Plin. lib. 26. cap. 8. Et herba fulviana trita ex vino: & hæc nomen inventoris habet, nota tractantibus, urinas ciet.

Fulvus, a, um. Adj. [ἐρυθρός, πυῤῥός] Color est rufo ac viridi mistus. Unde Fulvi leones dicuntur. Fronto apud Gell. lib. 2. cap. 26. Fulvus videtur de rufo atque viridi mistus, in aliis plus viridis in aliis plus rufi habere. Sic poeta verborum diligentissimus fulvam aquilam dicit, & jaspidem, fulvos galeros, & fulvum aurum, & arenam fulvam, & fulvum leonem. Sicque Ennius in Annalibus, Fulvo ære dixit. Hactenus Fronto. Plin. lib. 13. cap. 9. Cuci fulvus color. Idem lib. 8. cap. 21. Sed atrocissimos habet tauros silvestres majores agrestibus, velocitate ante omnes, colore fulvos, oculis cæruleis.
Aquila fulva. Virg. 11. Æn. 752.
Aper fulvus. Ovid. 2. de Arte Am. 373.
Arena fulva. Virg. 5. Æn. 110.
Aurum fulvum. Virg. 7. Æn. 279.
Lumen fulvum. Virg. 7. Æn. 76.
Lupus fulvus. Ovid. 11. Met. 771.
Nuntia fulva Jovis miranda visa figura. Cic. 1. de Legib. 2. i. e. Aquila.
Pellis fulva leonis. Virg. 8. Æn. 553.
Setæ pecudum fulvæ. Virg. 3. Georg. 383.
Sidera fulva. Tibul. lib. 2. 1. 88.
Fulvus, Viridis. Virg. 4. Æn 261.
—— atque illi stellatus jaspide fulva
Ensis erat. Ubi Servius, Jaspide fulva, pro Viridi: ut, 5. Æn. 309. —— fulvaque caput nectentur oliva. Idem 12. Æn. 792.
—— fulva pugnas de nube tuentem.

Fulvaster, tra, trum. ut, Radix fulvastra. Apul. de Herb. cap. 109.

Fulvēdo, ĭnis. f. Color fulvus. Cathol.

F U M

Fumāria, æ. f. [καπνός] Fruticosa herbula est, prætenera, coriandro similis: foliis candidioribus, undique numerosis, cineracei coloris, flore purpureo. Fumariæ vero nomen sibi adscivit, quod ejus succo oculis immisso, quibus mirifice claritatem conciliat, lacrymas, quemadmodum & fumus, cieat. Officinis passim vocatur *Fumus terræ*. Ex Diosc. lib. 4. cap. 105. Meminit Plin. lib. 25. cap. 13. & Galen. lib. 7. Simplic. medicam.

Fumus, i. m. [καπνός, ψόλος] a Furvo deducitur: notæ significationis. Plin. lib. 12. cap. 17. Fumumque ejus contra ligna alia esse remedio.
Nidor atque fumus ganearum. Cic. in Pison. 3. Paulisper stetimus in illo genearum tuarum nidore atque fumo.
Amarus fumus. Virg. 12. Æn. 588.
Calidus. Ovid. 1. Met. 232.
—— calidoque involvitur undique fumo.
Undans fumus misto pulvere. Virg. 2. Æn. 609.
Volucres fumi. Virg. 2. Georg. 217.
Cælum subtexere fumo. Virg. 3. Æn. 582.
Fumum dare. Hor. de Arte Poët. 143.
Non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem
Cogitat, &c.
Fumos vendere, est Principum benevolentiam, simulato commendationis officio, per occasionem familiaritatis, pretio vel gratia vendere. Nam fumus initio quidem magnum quiddam esse videtur, verum evanescit illico. Martial. 4. 5.
Vendere nec vanos circum palatia fumos,
Plaudere nec Cano, plaudere nec Glaphyro. conf. Lamprid. Alex. cap. 36. & Heliogab. cap. 10.
Fumum vendere Bud. etiam ex Mart. in hoc ipso versu, item ex Spart. in Alex. sed locum non afferens. Fumorum venditores Lamprid. in Heliog. 29. H. St. Bud. Spartianum pro Lampridio posuit.
Fumo comburi. Cic. 1. Q. frat. 2. Sed quid opus fuit ejusmodi litteris, quas ad ipsum misisti? illum crucem sibi ipsi constituere, ex qua tu eum ante detraxisses, te curaturum fumo ut combureretur, plaudente tota provincia. V. Lex. Pitisc. in Crucearius.

Fumārium, i. n. [καπνοδόχη] Locus ubi vina fumo medicabantur. Martial. lib. 10. 36.
Improba Massiliæ quicquid fumaria cogunt,
Accipit ætatem quicquid ab igne cadus. Nam vina fumo præcocem trahunt maturitatem, & celerius vetustescunt, ut docet Columel. lib. 1. cap. 6.

Fumariolum, i. n. dimin. Tertull. de Pœnit. cap. ult. Thesaurum ignis æterni æstimamus, cum fumariola quædam ejus tales flammarum ictus suscitent, ut proximæ urbes, aut jam nullæ exstent, aut idem sibi de die sperent.

Fumōsus, a, um. [καπνώδης, ψολόεις] Adj. Fumo velut tinctum. Cato de R. R. cap. 130. Codicillos oleaginos, & cetera ligna amurca cruda perspergito, & in sole ponito, perbibant bene. Ita neque fumosa erunt, & bene ardebunt.
Cado vina fumoso condita. Ovid. 5. Fast. 518.
December fumosus. Martial. lib. 5. 31.
Flamma fumosa. Cato cap. 38. Item infimi lapides cocti cadent, & minus flamma fumosa.
Foci fumosi. Ovid. 21. Epist. 92.
Perna fumosa. Hor. 2. Serm. 2. 117.

Tecta fumoſa. Virg. 2. Georg. 449.
Fumoſæ imagines. Cic. in Piſon. 1. Sed ne notum quidem factum aut militiæ aut domi: obrepſiſti ad honores errore hominum, commendatione fumoſarum imaginum: quarum ſimile habes nihil, præter colorem. Fumoſas imagines appellavit, Antiquiſſimi generis ſtemma: ut legi omnino debeat apud Juven. 8. Sat. 8.
Fumoſos equitum cum dictatore magiſtros. ubi Al. Famoſos. Budæus. conf. Sen. Epiſt. 44. V. IMAGO & STEMMA.

FUMEUS, a, um. Adj. [καπνώδης] ut, Acheron fumeus. Valer. 4. Argon. 595. V. ACHERON.
Flatus fumeus. Macrob. 7. Saturn. 10.
Fomite fumeo intepuit. Prudent. præf. in Symmach. 25.
Lumina tædis fumea. Virg. 6. Æn. 593.

FUMĬCUS, a, um. Aliud Adj. Sidon. 1. Epiſt. 11. Fumicæ culinæ.

FUMĬDUS, aliud item Adj. [καπνίας] Plin. lib. 37. cap. 7. Sunt qui præferant Arabicas Indicis: fumidæque chryſolitho illas ſimiles dicunt. Idem lib. 14. cap. 20. Vitia præter ſupradicta, acor, aut fumidum virus.
Altaria fumida. Ovid. 12. Met. 259.
Cautes fumidæ. Plin. lib. 5. cap. 9.
Tæda fumida. Virg. 9. Æn. 75.
Vortex fumidus. Plin. lib. 2. cap. 43. De tonitru.

FUMO, [τύφομαι] āre. Fumum emittere. Virg. 1. Ecl. 83.
Et jam ſumma procul villarum culmina fumant. Cic. 7. Verr. 43.
Quum fumantes etiam noſtras naves reliquiſſent. Ovid. 1. Met. 242.
—— & mediis Tanais fumavit in undis.
Aper fumare dicitur Martial. lib. 14. 221.
Aræ fumantes. Catull. 62. 393.
Atria fumant ignibus. Ovid. 12. Met. 215.
Bitumen fumans. Ovid. 14. Met 792.
Colla fumantia equûm. Virg. 2. Georg. 542.
Excidia Trojæ fumantia. Virg. 10. Æn. 45.
Naſum fumantem urſi ne tentaveris. Martial. 6. 64.
Taurus fumans ſub vomere. Virg. 3. Georg. 315.
Terræque calenti ſulfure fumantes. Ovid. 14. Met. 86.
Mandere fumantia opſonia. Suet. Vitell. 13. 6.

FUMĀTIO, ōnis. f. Auguſtin.

FUMĀTOR, ōris. m. Sidon.

FUMĬGO, [καπνίζομαι] āre. Suffire. Varro 3. de R. R. cap. 16. Verno tempore & æſtivo fere ter in menſe, mellarius inſpicere debet, fumigans leniter. Adde Columel. 8. 5.

FUMIGĀTUS, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 312. Parietes fumigati.

FUMIGABUNDUS, a, um. Interpr. Vulg. Sapient. cap. 10. 7.

FUMIGIUM, i. n. Th. Priſcian. 3. cap. 5. Fumigia vaporatis partibus ſupponere.

FUMĬFER, a, um. [καπνοφόρος] Adj. ut, Fumiferi ignes. Virg. 9. Æn. 522.
Pinum & fumiferos infert Mezentius ignes. Idem 8. Æn. 255.
Fumiferam noctem. i. e. Fumoſam caliginem.

FUMĬFĬCO, [καπνίζομαι] āre. Plaut. Mil. 2. 5. pr.
Inde ignem in aram, ut Epheſiæ Dianæ lauta laudes,
Grateſque agam, eique ut Arabico fumificem odore amœne.

FUMIFĬCUS, a, um. Adj. [καπνοποιὸς] Ovid. 7. Met. 114.
Fumificiſque locum mugitibus implevere. De tauris Colchicis. Plaut. Fragm. 2. 1.1. Epeum fumificum cocum. Ab Epeo illo, inquit Varro, qui dicitur ad Trojam feciſſe equum Trojanum Argivis, & apte cibum curaſſe. Ideo ait Epeum fumificum, qui legioni noſtræ habet coctum cibum. V. lib. 6. de L. L. 3. & Sidon. 8. Epiſt. 11. v. 43.

F U N

FUNALIA, FUNAMBULUS. V. FUNIS.

FUNCTIO, FUNCTUS. V. FUNGOR.

FUNDA, æ. f. [σφενδόνη, ἐκηβόλος] Inſtrumentum e funiculo factum, quo funduntur, hoc eſt jactantur lapides. Ter. Eun. 4. 7. 16. Fundam tibi nunc nimis vellem dari, &c. Liv. 1. 43. Virg. 1. Georg. 309.
Stupea torquentem Baleris verbera fundæ. Ovid. 2. Met. 728.
Non ſecus exarſit, quam quum Balearica plumbum
Funda jacit. Adjicit autem Balearica, eo quod Baleares inſulæ peritiſſimos mitterent funditores.
Cita funda. Tibull. lib. 4. 1. 97.
Lata funda. Ovid. 14. Met. 825.
Teretes fundæ. Stat. 4. Theb. 66.
Torta funda. Propert. 4. 3. 65.
More fundæ rotare aliquem. Ovid. 14. Met. 517.
Funda, Retis genus quod in orbem ſpargitur, & Reticulum dici ſolet. Virg. 1. Georg. 141.
—— funda jam verberat amnem. Servius.
Funda, Sacculus, ſeu marſupium in modum retis factum, in quo pecuniæ & alia geruntur. Macrob. lib. 2. Saturn. cap. 4. in fine, Quumque acceſſiſſet ad ſellam, demiſſa in fundam pauperem manu, paucos denarios protulit, quos principi daret. V. Cujac. Obſerv. 10. 26.
Funda, Circulus ex auro ſive alio metallo, quo gemmæ ita nectuntur, ut aurum non niſi margines amplectatur. Plin. lib. 37. cap. 8. ad finem, Quamobrem præſtantiores funda clauduntur, id eſt, patentes, nec præter margines auro amplectente.

FUNDĀLIS, e. Adj. Ad fundam pertinens. Prudent. Pſych. 294.
Dextera fundali torſit ſtridore lapillum.

FUNDĬTO, āre. Ammian. 24. 14. Funditare ſpicula.

FUNDĬTOR, āri. Funda petere. Plaut. Pœn. 2. 36. Eos volantes juſſi funditarier. Turneb.

FUNDĬTOR, ōris. m. [σφενδονήτης] Qui funda dimicat. Salluſt. in Jugurth. cap. 46. Ipſe cum expeditis cohortibus, item funditorum & ſagittariorum delecta manu, apud primos erat. Cæſ. 2. Bell. Gall. 7. Liv. 36. 18. & 38. 29.

FUNDIBULARIUS, i. m. [σφενδονιστὴς] Idem.

FUNDIBULĀTOR, ōris. m. Veget. de Re Mil. 3. 14. V. Not. Stewech.

FUNDIBĂLUS, i. m. & FUNDIBĂLUM, i. n. Baliſta. Iſidor. Orig. 18. 10. Baliſta & Fundibalus, quaſi fundens & emittens. Rectius a Funda. V. Vulg. Interpr. 1. Maccab. 6. extr. Et Lipſii Poliorc. lib. 3. Dial. 3.

FUNDŬLA, æ. f. dimin. Varro L. L. 4. 32.

FUNDAMENTUM. V. FUNDUM

FUNDANIA Gens Romana, cujus meminit. Liv. 25. 2. & alias. Ex hac Fundanius, Amicus Horatii, 2. Serm. 8. 19.

FUNDI, [Φοῦνδοι] Oppidum Italiæ prope Cajetam, quod intercidit, juxta quod lacus eſt Fundanus, cujus meminit, Plin. lib. 3. cap. 5. Inde generoſa vina Fundana ſcriptoribus commendata. Olivarius in Melam dicit nunc vocari *Fondi*. Hor. 1. Serm. 5. 34. Sil. 8. 530.

FUNDĀNUS, a, um. Adj. ut, Montes Fundani. Tacit. 4. Ann. 59. 2. V. dict. ſuperior.

FUNDITUS, & FUNDO, as. V. FUNDUM.

FUNDO, fūdi, fūſum, [χέω, χύω, χύμι, λάζω] ĕre. proprie eſt Liquefacere vel liquida emittere. Quintil. lib. 7. cap. 1. Neque enim, quanquam fuſis omnibus membris, ſtatua ſit, niſi collocetur.
Fundere ex ære imaginem. Plin. lib. 34. cap. 8. Theodorus qui Labyrinthum fecit Sami, ipſe ſe ex ære fudit, præter ſimilitudinem mirabilem, fama magnæ ſubtilitatis celebratus.
Vina funduntur. Propert. 4. 6. 73.
Jordanis in lacum ſe fundit. Plin. 5. 15.
Minus proprie de aliis rebus. ut,
Fundi & dilatari. Cic. 3. de Fin. 49. Sed quanquam negent, nec virtutes, nec vitia creſcere, & tamen utrumque eorum fundi quodammodo, & quaſi dilatari putant.
Fundet ſe latius Orator. Cic. in Orat. 125. Quum vero ea cauſa inciderit, in qua vis eloquentiæ poſſit expromi, tum ſe latius fundet Orator, tum reget & flectet animos, &c
Fuſus in corpore humor & calor. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Funditur fulgor lucis in digitos. Plin. lib. 37. cap. 6.
Fundet ſe juſtitia in ceteras virtutes. Cic. 5. de Fin. 65.
Fuſa per gentes ſuperſtitio. Cic. 2. de Fin. 148.
Flores fundere. Virg. 4. Ecl. 20.
Ipſa tibi blandos fundent cunabula flores. i. e. Abundanter præbebunt. Sic Cic. 5. Tuſc. 37.
Frugem fundit. Cic. de Senect. 51. E quibus quum emerſerit, fundit frugem ſpicæ ordine ſtructam. i. e. Emittit. Etiam de Partu animalium adhiberi notat Elmenh. ad Arnob. p. 12.
Lacrymas fundere. Plin. lib. 8. cap. 42. Sic
Sanguinem fundere. Cic. 1. de Divin. 46. V. in SANGUIS.
Multitudinem aſinorum ſilveſtrium fundit Africa. Plin. lib. 8. cap. 30.
Paſtus fundit varios ex ſeſe terra. Cic. 2. de Fin. 110.
Sagittam fundere. Sil. lib. 7. 646.
Urinam fundere, pro Meiere. Plin. lib. 24. cap. 19.
Fundere corpora humi, Proſternere. Virg. 1. Æn. 196.
Nec prius abſiſtit, quam ſeptem ingentia victor
Corpora fundat humi.
Fuſus humi toto corpore. Martial. lib. 8. 75.
Exercitum fundere, Delere & vincere. Liv. 1. 10. Auct. de Viris illuſtribus cap. 51. Regem Philippum prælio fudit. Sic, Fundere copias. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44. Cic. pro Rabir. 29.
In fugam fuſa primo concurſu acies. Liv. 5. 32. pr.
Funduntur turpi fuga. Liv. 4.
Fuſi fugatique. Liv. 2.
Fundere, Abundanter loqui. Virg. 3. Æn. 344.
Talia fundebat lacrymans. Idem 8. Æn. 584.
Cantus fundere ex gutture dicitur rana. Cic. 1. de Divin. 14.
Carmen fundere. Cic. 1. Tuſc. 64.
Clangorem vaſtum fundere. Cic. 2. Tuſc. 24.
Jocularia fundere inconditis verſibus. Liv. 7. 2.
Iras inanes fundere. Valer. 3. Argon. 696.
Loquelas has fudit ore. Virg. 5. Æn. 842.
Mendacia fundere. Plaut. Pſeud. 4. 1. 33.
Oracula fundere. Cic. 1. de Divin. 34. Et 1. de Nat. Deor. 65.
Orationem numeroſe & volubiliter fundere. Cic. in Orat. 210.
Preces fundere. Virg. 5. Æn. 234.
Septenarios ad tibiam fundere. Cic 3. Tuſc. 106. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos ſeptenarios fundat ad tibiam.
Verba fundere. Ter. Adelph. 5. 1. 7.
Ohe, jam tu verba fundis hic, ſapientia? Ubi Donatus, Fundis, utrum ſine ulla ceſſatione profers? an perdis? ſecundum illud,
—— nam quid tu hic agas,
Ubi ſiquid boni præcipias, nemo obtemperat?
Verba fundere poetarum more. Cic. 4. de Fin. 30.
Verſus fundere extempore. Cic. 3. de Orat. 194.
Vocem fundere. Cic. 2. Tuſc. 56. Quid? qui volunt exclamare majus, nam ſatis habent latera, fauces, linguam intendere: e quibus elici vocem & fundi videmus? Virg. 4. Æn. 621.
— extremam fundo cum ſanguine vocem.
Incondite fundere. Cic. 3. de Orat. 175. Neque eſt ex multis res una, quæ magis oratorem ab imperito dicendi, ab ignaroque diſtinguat, quam quod ille rudis incondite fundit, quantum poteſt, &c.
Fuſa latius oratione. Cic. 1. de Legib.
Fundere in Tiberim, Immergere. Liv. 2. 5. pr. Deſectam cum ſtramento ſegetem magna vis hominum ſimul immiſſa corbibus fudere in Tiberim.
Funditur in Rhenum fluvius. Plin. lib. 4. cap. 10.
Funditur latiſſime. Cic. 5. de Fin. 1. Semper enim ex eo, quod maximas partes continet, latiſſimeque funditur, tota res appellatur.
Fundi in latitudinem. Plin. lib. 18. cap. 13.
Funditur in omnes partes vitis. Cic. de Senect. 52.
Vide an apud Virg. Funditur in lacrymas. Dicitur alioqui potius Effundi in lacrymas. H. St. Obverſabatur homini Gallo popularium, puto, barbaries. Ceterum quod Galli dicunt *Fondre en larmes*, id Ovid. 15. Met. 549. expreſſit Liquitur in lacrimas.
Fundere (inquit Servius) eſt Supina manu libare, quod fit in ſacris ſupernis. Virg. 4. Æn. 245.
— media inter cornua fundit. Et apud Martial. lib. 9. 98.
Fundere ſex cyathos.
Vina liquentia fundam. Virg. 5. Æn. 238.

Fusus, a, um. Adj. ut, Fuſa ad latitudinem ac longitudinem lagenæ modo. Plin. lib. 11. cap. 37.
Diſpoſitio pars Rhetorices, & per omnes materias, totumque earum corpus æqualiter fuſa. Quintil. lib. 3. cap. 9.
Per herbam fuſi, Jacentes. Virg. 1. Æn. 218.
Aer fuſus & extenuatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Exin mari finitimus aer die ac nocte diſtinguitur. Iſque tum fuſus & extenuatus ſublime fertur, tum autem concretus in nubes cogitur, humoremque colligens, terram auget imbribus, tum effluens huc & illuc, ventos efficit.
Corpus fuſum, pro Lævi & molli. Liv. 38. 21. Detegebat vulnera eorum, quod nudi pugnant: & ſunt fuſa & candida corpora: ut quæ nunquam niſi in pugna nudentur. Contrarium Rugoſo vel calloſo.
Crines fuſi. Virg. 10. Æn. 137. i. e. Sparſi.
Cupreſſus fuſa. Plin. lib. 12. cap. 17.
Decorum late fuſum, Late patens. Cic. 1. Offic. 98.
Membra fuſa toro. Ovid. 3. de Pont. 3. 8.
Opus late fuſum. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Vulnere multo fuſus. Sil. lib. 4. 233.
Humi fuſus. Virg. 6. Æn. 440.
Idem ac Copioſus. Gell. 2. 26. Græca lingua prolixior fuſiorque, quam noſtra. Cic. 2. de Orat. 15. Genus orationis fuſum atque tractum.

Fuse, Adv. [χύδην] h. e. Abundanter & copioſe. Cic. 3. de Fin. 26. Poteſt id quidem fuſe & copioſe, & omnibus electiſſimis verbis graviſſimisque ſententiis rhetorice & augeri & ornari.
Populus fuſe in tribus convocatus. Cic. 3. de Legib. 7.
Fuſe lateque. Cic. 4. Tuſc. De cujus excellentia multa quidem dici quamvis fuſe lateque poſſint, ſed breviſſime illo modo.
Fuſe lateque dicere. Cic. in Orat. 113.

Fusim, aliud Adv. Idem eſt quod Sparſim: Fuſe autem, ut ſupra diximus, ſignificat Late & copioſe. Perott.

Fusio, ōnis. f. [χύσις] Cic. 1. de Nat. Deor. 39. Ipſumque mundum deum dicit eſſe, & ejus animi fuſionem univerſam.
Tenuis fuſio ſtellarum. Vitruv. 9. 7.
Fuſio, apud Ulpian. l. 23. §. 3. D. de uſufr. ſignificare videtur Profuſam quandam largitionem, qua uti ſolent erga fiſcum hi, qui in iis locis poſſeſſiones habent, per quos exercitus tranſit: quomodo idem teſtatur moris fuiſſe, ut ob eam cauſam municipio frugum ſuarum copiam viliſſimo pretio largiantur. Ergo, inquit, & quod ob tranſitum exercitus confertur ex fructibus, ſed & ſi quid municipio. Nam ſolent poſſeſſores certam partem fructuum municipio viliori pretio addicere: Solent & fiſco fuſiones præſtare. Hæc onera ad fructuarium pertinebunt. Vulgati codices Functiones habent, quod intellectu multo eſt facilius. [Sed cave mutes. Gloſſ. Lat. Gr. Fuſio. Ὑλισμὸς, εἰσφορὰ δημοσίων. (Sic enim, ſublata diſtinctione, legendum) Fuſiones, Ὑλισμοὶ, συντέλειαι, εἰσφοραί. In iiſdem Gloſſis Fuſionaticum, Ὑλιστικόν. Quod hinc abeſſe non debuit vocabulum. Macer in Hierol. Indictio, inquit, appellata eſt Diſtributio & Fuſio.

Fusor, ōris. m. [χωνευτὴς] ut, Fuſor æramentarius. Fuſores, Qui ex metallo quopiam ſtatuas, aliave opera fundunt. Et Ars fuſoria, ars fundendi, miſcendi, transmutandique metalla. Et Fuſorium vas, in quo metalla funduntur, hoc eſt liquefiunt. Ex Perotto. [Sed nullum afferunt veteris auctoris locum. Nam qui in Theſ. Lipſ. ex Pallad. afferebatur, eum nos ad dict. fusorium, quo pertinet, rejecimus. In Gloſſ. Gr. Lat. χωνευτὴς, Conflator.

Fusorius, a, um. V. ſupra.

Fusorium, i. n. Pallad. 1. 37. Coquinæ fuſoria. Idem 1. 42. Balnearum fuſoria. Idem 1. 17. Relicto fuſoriis loco.

Fusūra, æ. f. [χύμα] Plin. lib. 33. cap. 6. Molybditis plumbi ipſius fuſura, quæ fit Puteolis, & inde habet nomen. conf. Vulg. Interpr. 3. Reg. 7. 37.

Fusĭlis, e. Adv. Quod fuſum eſt. ut,
Aurum fuſile. Ovid. 11. Met. 126.
Sal fuſilis. Columel. 6. 33.

Fundĭto, [χύμι, σπερμολογέω] āre.
Funditare, Multum & fruſtra verba proferre. Plaut. Aſin. 5. 2. 52. Næ ille ecaſtor fœnerato funditat.
Funditare verba. Plaut. Pœn. 1. 2. 61.
En monſtrum mulieris, tantula tanta verba funditat. Idem Amph. 4. 2. 13. V. Turnebi Adverſ. 15. 7. qui a Funda arceſſit. q. V.
Funditare rem, pro Conſumere, & prodigere ac profundere. Plaut. Merc. [Hunc locum fruſtra quæro.

Fundus, i. m. [πυθμὴν, βένθος, βύθος] proprie eſt Ima pars uniuscujusque rei, quæ aliquid in ſe liquoris contineat, vel ad continendum facta ſit; ut dolii, navis, alvei, fluminis, lacus, maris. Male diſtinguunt aliqui Lexicographi inter Fundum & Fundus, ut prius de Imo cujusque rei, poſterius de Agro dicatur: cum prius Latina Lingua non agnoſcat. Fundus uſurpatur a Servio ad 2. Æn. 758. pro Infima parte. Cum de imo, inquit, fundus, de ſummo faſtigium dicatur. In Vet. Gloſſ. item Fundus de Imo pariter atque Agro exponitur. Fundus, χωρίον, ἀγρὸς, καὶ πυθμήν. Sen. Epiſt. 1. Sera in fundo parſimonia.
Arenoſus fundus fluvii. Sil. lib. 3. 465.
Imo Nereus ciet æquora fundo. Virg. 2. Æn. 419.
Armarii fundum exſecuit, & ſeſtertium * & auri quinque pondo abſtulit. Cic. pro Cluent. 179.
Reſidere in fundo. Cic. pro Corn. Balb. 20.
Largitio fundum non habet. Cic. 2. Off. 55.
Fundus pro Auctore. Plaut. Trin. 5. 1. 7. Et rei fundus pater ſit potior eo. V. Taubm. in loc. Feſtus, Fundus dicitur populus eſſe rei, quam alienat, hoc eſt auctor. Celebris eſt Ciceronis formula; Populus fundus, populus fit fundus: pro Balbo 20. Quid enim potuit dici imperitius, quam fœderatos populos fieri fundos oportere? nam id non magis proprium eſt fœderatorum, quam omnium liberorum: ſed totum hoc, Judices, in ea fuit poſitum ſemper ratione atque ſententia, ut quum juſſiſſet Prætor aliquid, ſi id adſciviſſent ſocii populi ac Latini: etſi ea lex quam nos haberemus, eadem in populo aliquo tanquam in fundo reſediſſet: ut tum lege eadem is populus teneretur, non ut de noſtro jure aliquid minueretur, ſed ut illi populi aut jure eo, quod a nobis eſſet conſtitutum, aut aliquo commodo, aut beneficio uterentur. Ibid. 42. Potuit magis fundus populus Gaditanus fieri, ſi tum fit fundus, quum ſcita ac juſſa noſtra ſua ſententia comprobat, quam cum hoſpitium fecit? V. Sigon. de Jure Italiæ 1. 4. & Græv. ad loc. & paulo poſt. Gell. 19. 8. Sed hæc ego, inquit Fronto, non ut hujus ſententiæ legisque fundus, ſubſcriptorque fierem.

Fundĭtus, Adv. [πάγχυ] Cic. 6. Verr. 79. Qui non obtruſit aliqua ex parte monimenta P. Scipionis, ſed funditus ſuſtulit ac delevit; i. e. Prorſus, omnino, penitus, & velut ab ipſo fundo.
Funditus interire. Cic. 6. Fam. 2. Neceſſe eſt enim aut armis urgeri Rempub. ſempiternis, aut his poſitis recreari aliquando, aut funditus interire.
Evertere funditus amicitiam. Cic. 2. de Fin. 80.
Everſa funditus civitas. Cic. de Amicit. 23. Quæ autem domus tam ſtabilis, quæ tam firma civitas eſt, quæ non odiis atque diſſidiis funditus poſſit everti?
Miſcentur omnia funditus. Salluſt. ad Cæſ. de Repub. ordin. 6. 51. Sed non inſcius, neque imprudens ſum, & quæ mea res agetur, quæ ſævitia, quæve tempeſtates hominum nobilium futuræ ſint, quum indignabuntur omnia funditus miſceri, antiquis civibus hanc ſervitutem imponi.
Perdere aliquem funditus. Plaut. Merc. 5. 4. 63. Ter. And. 1. 5. 9. Quod ſi fit, pereo funditus. Cic. 1. Fam. 9. Quem ego funditus perdidi.
Perdere funditus civitatem. Cic. 6. Att. 1.
Pereunt urbes funditus. Hor. 1. Carm. 16. 20.
Tollere amicitiam funditus e vita. Cic. de Amicit. 92. Quæ cauſa eſt cur amicitiam funditus tollamus e vita, ne aliquas propter eam ſuſcipiamus moleſtias?
Trahere Remp. funditus. Tacit. 3. Ann. 54. Hanc p. c. curam ſuſtinet princeps; hæc omiſſa, funditus Rempub. trahet.
Verſæ leges funditus. Tacit. 3. Ann. 6.
Victus funditus. Juſtin. 25. 3. 8.
Funditus, pro Prorſus. Cic. 3. de Orat. 193. Neque earum rerum quenquam funditus natura voluit eſſe expertem.
Funditus tollere fidem. Cic. in Orat. 209.
Ne ſpondæus quidem funditus eſt repudiandus. Cic. in Orat. 216.

Fundo, [θεμελιόω, καθιδρύω] āre. Firmare, & quaſi fundamentum facere, ſtabilireque. Virg. 8. Æn. 478.
Haud procul hinc ſaxo colitur fundata vetuſto,
Urbis Agyllinæ ſedes.
Arces fundantem, ac tecta novantem. Virg. 4. Æn. 260.
Civitas fundata legibus, cui opponitur Everſa. Plin. in Paneg. cap 34. Excidiſti inteſtinum malum, & provida ſeveritate caviſti, ne fundata legibus civitas, everſa legibus videretur.
Diſciplina accurate fundata & extructa. Cic. 4. de Fin. 1.
Domum fundatam paternis, avitisque opibus exhaurit. Quintil. in Decl. 9. ſeu Gladiatore.
Fides leviter fundata. V. levis.
Imperium magnis laboribus fundatum. Cic. 4. Catil. 19
Imperium illud maxime veſtrum fundavit. Cic. pro Corn. Balb. 31.
Jus civile fundare. Pomponius in l. 2. §. Poſt hos fuerunt. D. de Origine juris, Poſt hos fuerunt P. Mucius, & Brutus & Manilius, qui fundaverunt jus civile.
Navem fundare, Facere, conſtituere. Plaut. Mil. 3. 3. 43.
Significat & Firmare in mari. Virg. 6. Æn. 4.
—— tum dente tenaci
Anchora fundabat naves.
Opes bene fundatæ. Ovid. 14. Met. 583.
Reſpublica præclare fundata. Cic. in Parad. 1. Qui hanc Rempub. tam præclare fundatam nobis reliquerunt.
Sceptra fundare. Sil. lib. 1. 44.
Urbem fundabit legibus. Virg. 6. Æn. 812.

Fundātus, a, um. Adj. ex Partic. V. in ipſo verbo. Hor. 1. Epiſt. 15. 45.
Conſpicitur nitidis fundata pecunia villis.
Fixus & fundatus Reip. ſtatus. Cic. 1. Att. 13.
Fundatum veritate. Cic. pro Facc. 26. Nihil religione teſtatum, nihil veritate fundatum, nihil dolore expreſſum, &c.
Compar. Quo fundatior erit ex arenato directura, eo firmior erit ad vetuſtatem ſoliditas tectorii. Vitruv. 7. 3.
Superl. Imperia fundatiſſima. Arnob. 3. p. 115.
Eccleſia fundatiſſima. Auguſtin. Epiſt. 56.
Fides fundatiſſima. Idem Epiſt. 28.
Familia fundatiſſima, Antiquiſſima & ditiſſima. Cic. pro Domo 96. Quod quum judicaſſem, deflevi conjugis miſeræ diſſidium, liberorum cariſſimorum ſolitudinem, fratris abſentis amantiſſimi atque optimi caſum, ſubitas fundatiſſimæ familiæ ruinas.

Fundāmen, ĭnis. n. [θεμέλιον]. Idem quod Fundamentum, apud Poëtas. Ovid. 5. Met. 361.
Ambibat Siculæ cautus fundamina terræ.
Jacere fundamina. Ovid. 4. Faſt. 835.
Augurio læti jaciunt fundamina cives.
Ponunt favis apes fundamina. Virg. 4. Georg. 161. conf. Manil. 1. 726.

Fundamentum, i. n. [θεμέλιος, βάθρος, ἑδραίωμα, δάπεδον, ἐπίβασις] notæ ſignificationis.
Initia & fundamenta. Cic. pro Sext. 5. Non aggrediar ad illa maxima & ampliſſima prius, quam docuero, quibus initiis ac fundamentis hæ tantæ ſummis in rebus laudes excitatæ ſunt.
Adoleſcentiæ fundamentis conſtituta ſenectus. Cic. de Senect. 62.
Defenſionis firmiſſima fundamenta meæ ſunt, ſi nitantur judicio ſuorum. Cic. pro Cœl. 30.
Dialecticæ fundamentum. Cic. 4. Acad. 7.
Juſtitiæ fundamentum, fides. Cic. 1. Off. 23.
Libertatis firmiſſima fundamenta. Cic. pro Corn. Balb. 31.
Orationis fundamentum præclare jactum. Cic. 1. de Nat. Deor. 43.
Virtutum omnium fundamentum, pietas. Cic. pro Planc. 29.
Sedes & fundamentum conſtituendæ fidei, narratio. Cic. in Partit. 31.
Solum quoddam atque fundamentum eſt, verborum uſus & copia bonorum. Cic. 3. de Orat. 149.

Cæmen-

Cæmentitia fundamenta. V. CÆMENTUM.

Stabili fundamento manet fortuna. Lucret. lib. 5. 1120.

A fundamento. V. A præp.

Agere fundamenta. Cic. pro Milon. 76. V. AGO.

Convellere fundamenta. V. CONVELLO.

Disjecit a fundamentis arcem. Nep. 20. 3. 3. Idem 23. 7. 7.

Emota fundamenta quatit. Virg. 2. Æn. 610.

Habere mali fundamentum & radices altiores. Cic. ad Brut. 17.

Jacere fundamenta. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Jacere cauſæ fundamenta. Cic. pro Flacc. 4. Nihil eſt præterea quo fugere poſſumus, niſi forte quæ res hoc judicio tentetur, quid agatur, cui cauſæ fundamenta jaciantur, judices, videtis.

Jacere fundamenta Reipub. Cic. 12. Fam. 25. Ego mi Cornifici, quo die primum in ſpem libertatis ingreſſus ſum, & cunctantibus ceteris a. d. XIII Calend. Jan. fundamenta Reipub. jeci, eo ipſo die providi multum, atque habui rationem dignitatis tuæ.

Jacere fundamenta ſalutis alicujus. Cic. 10. Fam. 29. Illi mihi neceſſe eſt concedant ut tibi plus quam ipſi hoc tempore prodeſſe poſſim; quod quidem nec deſtiti facere, nec deſiſtam, & jam in maxima re feci, & fundamenta jeci ſalutis tuæ.

Jacta defenſionis fundamenta. Cic. pro Muren. 14.

Jacere fundamenta pacis. Cic. 1. Philipp. 1. Quantum in me fuit, jeci fundamenta pacis.

Jacere fundamenta & Perficere opera, contraria. Cic. pro Marcell. 26. Tantum abes a perfectione maximorum operum, ut fundamenta quæ cogitas, nondum jeceris.

Latent fundamenta. Quintil. in procœm. lib. 1.

Locant alii fundamenta, pars ducere muros. Virg. 1. Æn. 432.

Locare fundamenta in ſtabili loco. Plin. lib. 56. cap. 14.

Ordiri fundamenta ex depreſſiore loco. V. ORDIOR.

Poſitum eſt philoſophiæ fundamentum in finibus bonorum & malorum. Cic. 2. de Divin. 2.

Ponere fundamenta Conſulatus. Cic. in Piſon. 9.

Ponere virtutum omnium fundamenta in voluptate tanquam in aqua. Cic. 2. de Fin. 72.

Subſtruere fundamentum. Plaut. Moſt. 1. 2. 40.

FUNDAMENTĀLIS, e. Solido fundamento innixus. Unde

FUNDAMENTĀLĬTER, Adv. Sidon. Epiſt. 3. 8. extr. Fundamentaliter eruere. [i. e. A fundamentis.

FUNDUS, i. m. [χωρίον, ἀγρὸς] eſt Quiddam minus quam ager: ſingula enim proprie prata (ut inquit Valla) ſingulæ vineæ, ſinguli horti, ſingula oliveta, pomaria, ſalicta, arbuſta, paſcua, nemora, loca aucupatoria, venatoria, piſcatoria, ſive villam atque ædificium, ſive piſcinam atque alvearia, ſive vivaria habeant, ſive non habeant, ſinguli fundi ſunt: & hoc quidem in agro. Itaque fundus eſt poſſeſſio ruſtica. Plaut. Capt. 1. 2. 78.

Quaſi fundum vendam, meis me addicam legibus.

Fundum & Prædium idem eſſe declarat Scævola in l. ult. D. Quib. mod. pig. vel hypoth. ſolu. Primi creditoris, qui pignori prædia acceperat: & poſterioris, cui quidam ex eisdem fundis dati erant: ad eandem perſonam hæreditas devenerat. Palam eſt, quæ prius Prædia vocarat, poſtea Fundos appellari.

Cultus fundus. Hor. 2. Serm. 5. 13.

Lati fundi. Virg. 2. Georg. 468.

Mendax fundus. Hor. 3. Carm. 1. 30.

Optimus maximusque fundus. V. Optimus in BONUS.

Ornatiſſimus fundus. V. Ornatus in ORNO.

Conducere fundum. V. CONDUCO.

Ingredi in fundum. V. INGREDIOR.

Obire fundos noſtros cui non licet, aut res ruſticas vel fructus cauſa vel delectationis inviſere? Cic. 1. de Orat. 249.

Occiderunt fundi. V. OCCĬDO.

Fundi appellatione (inquit Florentinus Jureconſ.) omne Ædificium, & omnis Ager continetur. Sed in uſu, urbana ædificia, ædes: ruſtica, villæ dicuntur. Locus vero ſine ædificio in urbe Area: rure autem, Ager appellatur. idemque ager cum ædificio, Fundus dicitur. l. 211. D. de verb. ſignific.

Fundus, inquit Feſtus, dicitur Ager, quod planus ſit, ad ſimilitudinem fundi vaſorum. Uſurpatur generaliter de Bonis immobilibus in l. XII Tab. V. Roſin. Ant. Rom. l. 8. p. 802.

Fundus, Varroni, vel a Fundamento, vel a Fundendo, Ager dictus. Servius, Fundus dicitur ab eo, quod ſit rerum omnium fundamentum.

Fundus, metaphoricôs, pro Fundamento in quoque negotio, a Plauto uſurpatur, in Trin. 5. 1. 7. V. Fundus pro Auctore ſupra.

FUNDŬLUS, i. m. dimin. Vitruv. 10. 13. Ærei moduli cum fundulis ambulatilibus. V. Lex. Vitruv. p. 52.

Fundulus, Inteſtinum, a fundo, quod non ut reliquæ partes, ſed ex una parte ſola apertum. Varro 4. L. L. 22.

Fundulus, Piſcis ſic dictus quia fundo adhæret. al. Gobius fluviatilis. V. Johnſton. de Piſc. p. 139.

FUNEBRIS, FUNESTUS, FUNERO, &c. V. FUNUS

FUNGOR, functus ſum, [τελέω, ἐπιτελέω] fungi. Officium, munusque agere, inquit Valla lib. 5. Accuſ. & frequentius Ablat. jungitur. Plaut. Moſt. 1. 1. 45.

Tu tibi iſtos habeas turtures, piſces, aves:
Sine me alliato fungi fortunas meas.

Advocatione injuncta fungi. Plin. 2. Epiſt. 35.

Diem fungi, i. e. Mori. Tertull in l. Proponebatur. D. de Caſtrenſi peculio, Proponebatur filiusfamilias miles teſtamento facto extraneum hæredem ſcripſiſſe, deinde ſuperſtite deceſſiſſe: pater deliberante hærede inſtituto ipſe diem functus eſt, deinde hæres, &c.

Epulis functi. Ovid. 4. Met. 764.

Fato functus, pro Mortuus. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Fortuna proſpere fungi. Cic. de Clar. Orat. 243.

Gaudio fungi. Tacit. 2. Hiſt. 55. Additæ erga Germanicos exercitus laudes, gratesque, & miſſa legatio, quæ gaudio fungeretur.

Honore functus. Liv. 4. 57. extr. Quatuor creati ſunt, omnes jam functi eo honore. conf. Nep. 2. 7. 3.

Laboribus functus. Hor. 2. Carm. 18. 38.

Legationibus fungi. Quintil. lib. 3. cap. 2.

Loco primo fungi. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Mandatis fungi. Tacit. 13. Ann. 21. Burrus iis mandatis Seneca coram fungebatur.

Militia fungi. Suet. de Clar. Gramm. 9.

Miniſterio fungi. Plin. lib. 8. cap. 5. Non potuiſſe effici, ut crudelitatis alienæ miniſterio fungerentur.

Morte functus, Mortuus. Ovid. 11. Met. 583. conf. Paterc. 2. 49. 1.

Munus alicujus fungi. Plaut. Men. 1. 4. 5.

Nam paraſitus, hominum octo munus facile fungitur.

Muneris aliquid fungi & ſuſtinere in Rempub. Cic. 5. Verr. 199. Hoc vobis eſt ſtatuendum, quid aratorem ipſum arationis nomine muneris in Rempub. fungi, ac ſuſtinere velitis.

Munere aliquo fungi. Cæſ. 7. Bell. Gall. 25. Hunc ex proximis unus jacentem transgreſſus, eodem illo munere fungebatur.

Munere interpretis fungi. Cic. 1. de Fin.

Munere fungi amici. Hor. 1. Epiſt. 9. 5.

Muneribus corporis fungi. Cic. de Amicit. 22. Denique ceteræ res quæ expetuntur, opportunæ ſunt ſingulæ rebus fere ſingulis: divitiæ, ut utare, &c. valetudo, ut dolore careas, & muneribus fungare corporis.

Munere fungi, pro Donare. Cic. 2. Off. 70. Neque vero verbis auget ſuum munus, ſiquo forte fungitur, ſed etiam extenuat. i. e. Si beneficium inops collocavit. Budæus.

Munera fungi. Tacit. 3. Ann. 17. Suprema erga memoriam filii ſui munera fungerentur.

Officio ſuo fungi, quod vulgus dicit *facere ſuum debitum.* Ter. Adelph. 4. 3. 12. Cic. Brut. 9. Et pro Cœl. 21.

Officio juſtitiæ fungantur, qui adipiſci veram juſtitiæ gloriam volent. Cic. 2. Off 43.

Officio miniſterioque ſervorum fungi. Plin. Epiſt. 24.

Officiis civilibus. Majorem partem ætatis ejus, qua civilibus officiis fungantur homines. Liv. 1. 35.

Officiis vernaliter fungi. Hor. 2. Serm. 6. 109.

Officium alicujus fungi. Ter. Heaut. 3. 3. 19. Idem Adelph. 3. 4. 18.

Quem fratri adoptandum dediſti neque boni,
Neque liberalis functus officium eſt viri.

Opera mediaſtini fungi. Ulpian. l. 1. D. Naut. Caupon. &c.

Partibus judicis fungi. Plin. 3. Epiſt. 5. ad Macrum.

Pignoribus fungi in vicem ſatisdationis, i. e. Loco fidejuſſorum pignora præſtare l. 7. D. de Prætor. ſtipulat.

Stipendio fungi. Cæſ. 8. Bell. Gall. 8. Quæ (Legio) octavo jam ſtipendio functa, tamen collatione reliquarum, nondum eandem vetuſtatis & virtutis ceperat opinionem.

Vice cotis fungar. Hor. de Arte Poet. 304.

Vicem fungi alienam. Liv. 1. Idem 1. 9. extr. Quum ſuam vicem functus officio ſit.

Virtute functos duces canere. Hor. 4. Carm. 15. 29.

Vita fungi. Papinianus in l. Filiusfamilias. D. de Caſtrenſi peculio. h. e. Mori.

Vita fungi, idem quod Agere vitam. Val. 5. 5.

Fungi, pro Statui. Paul. l. 63. D. ad l. Falcid. Pretia rerum non ex affectu, nec utilitate ſingulorum, ſed communiter funguntur. i. e. Statuuntur, æſtimantur, definiuntur.

Fungi pro re aliqua. Columel. lib. 1. cap. 5. Quisquis ædificia volet in declivibus areis extruere, ſemper ab inferiore parte auſpicetur: quia quum ex depreſſiore loco fuerint orſa fundamenta, non ſolum ſuperficiem ſuam facile ſuſtinebunt, ſed & pro fultura & ſubſtructione fungentur adverſus ea quæ mox, ſi forte villam prolatare libuerit, ad ſuperiorem partem applicabuntur.

FUNCTUS, a, um. V. ſupra in FUNGOR. Stat. 2. Silv. 1. 209.

—— omnia functa
Aut moritura vides. i. e. Defuncta.

Functi, dicti ab eo, quod fungantur honore & officio aliquo. Iſidor. 9. 4.

FUNCTIO, ōnis. f. [ἐπιτέλεσις] Cic. 2. Tuſc. 35. Labor eſt functio quædam vel animi, vel corporis gravioris operis & muneris.

Muneris functio, pro Penſitatione. Cic. 5. Verr. 15. Ita decumas lege Hieronica ſemper vendendas cenſuerunt, ut iis jucundior eſſet muneris illius functio, ſi ejus regis, qui Siculis cariſſimus fuit, non ſolum inſtituta commutato imperio, verumetiam nomen maneret.

Recipere functionem in ſuo genere dicuntur res quædam, Quæ & Fungibiles. Paul. in l. 2. §. Mutui datio. D. De rebus creditis. Mutui datio conſiſtit in iis rebus, quæ pondere, numero, menſura conſtant: quoniam earum rerum datione poſſumus in creditum ire: quia in genere ſuo functionem recipiunt per ſolutionem, quam ſpecie. i. e. Vicem mutuam, per ſolutionem magis quam per ſpeciem. Nam in ceteris rebus (ut ſubdit Paulus) ideo in creditum ire non poſſumus, quia aliud pro alio invito creditori ſolvi non poteſt. Bud.

FUNGĬBĬLIS, e. Adj. Juriſconſultis familiare. Fungibiles enim res vocant, Quæ conſiſtunt in numero, pondere, & menſura: ut Pecunia, frumentum, vinum, oleum. Cetera corpora in univerſum omnia, omnesque aliæ ſpecies, dicuntur Res non fungibiles. V. FUNCTIO.

FUNGUS, i. m. [μύκης] Terræ tuber; a Funere dicitur, ut nonnulli volunt, quod periculoſus ſit veſcentibus. Plin. lib. 22. cap. 23. Fungorum lentior natura, & numeroſa genera. ſed origo non niſi ex pituita arborum. Tutiſſimi, qui rubent callo, minus diluto rubore quam boleti. Mox candidi, velut apice flammis inſignibus pediculis. Tertium genus ſuilli, venenis accommodatiſſimum.

Fungus etiam in lucernis dicitur. Virg. 1. Georg. 392.

—— teſta quum ardente viderent
Scintillare oleum, & putres concreſcere fungos.

Servius. Nam ut dicit Plin. quum aer humidus eſſe cœperit, favilla quæ cum fumo ſolet egredi, prohibita aeris craſſitate, in lucernis reſidet, & quasdam velut fungorum imitatur imagines. V. Plin. 18. 35.

Albos fungos colligit. Ovid. 4. Faſt. 697.

Ancipites fungi, ob periculum edendi. Juven. 5. Sat. 146.
Pluviales fungi. Ovid. 7. Met. 393.
Pratenſes fungi. Hor. 2. Serm. 4. 20.
Fungus, Arborum morbus. Plin. lib. 17. cap. 24. Olea præter vermiculationem, quam æque ac ficus ſentit, clavum etiam patitur, ſive fungum placet dici, vel patellam. hæc eſt ſolis exuſtio.
Fungus, item in auribus pugilum, Tuber prominens ex ictibus cæſtuum, ſic a ſimilitudine dictus. Tertull. de Spect. cap. 23. extr. Tales enim cicatrices cæſtuum, & callos pugnorum, & aurium fungos a deo cum ſuo plaſmate accepit. Al. Cum plaſmaretur.
Fungi, præterea, apud Hippocratem & Galen. lib. & comm. 3. de morbis vulgar. ſunt Excreſcentiæ, quæ quandoque in palpebris, quandoque in pudendis enaſcuntur. Quin & Fungi dicuntur a Galen. lib. 1. de Loc. affect. Adnaſcentiæ capitis, ubi hoc fracto, meninx, quæ eſt membrana cerebrum cuſtodiens, fuerit affecta. Nec alia ſane de cauſa hos affectus fungos vocari crediderim, quam quod fungorum imaginem referant, quemadmodum & ii qui in lucernis concreſcunt. Ex Matthiol. in lib. 4. Dioſcor.
Fungum hominem, pro Stupido, & inſulſo poſuit Plaut. Bacch. 4. 7. 23. & 5. 1. 2.

FUNGŬLUS, i. m. dimin. De Spongiolis ſive fungulis, Apic. 3. 20. & 5. 2.

FUNGĬDUS, a, um. Gloſſ. Gr. Lat. σομφὸς, fungidus, fungoſus.

FUNGĪNUS, Adj. [μυκηνὸς] Pertinens ad fungos. Plaut. Trin. 4. 2. 9.
Pol hic quidem fungino genere eſt, capite ſe totum tegit.
Penult. corrept. ut probat Borrich. Cogit. p. 313.

FUNGŌSUS, a, um. Adj. [μυκητώδης] Quod eſt rarum & leve, ad ſimilitudinem fungi. Plin. lib. 13. cap. 22. Fungoſa medulla. & Columel. 4. 29. Sic, Fungoſa terra. Idem lib. 11. cap. 13.
Compar. Fungoſior natura. Plin. lib. 16. cap. 36.

FUNGOSĬTAS, ātis. f. [μυκητότης] a Fungoſo dicitur. ut, Tota fungoſitas deraſa. Plin. [Puto, Valerianus.

FŪNIS, is. [σχοῖνος, κάλως, μήρινθος, σπάρτον] tam m. quam f. gen. teſte Gell. lib. 13. cap. 20. citante verſus Lucretii ex lib. 2. 1153.
Haud, ut opinor, enim mortalia ſecla ſuperne
Aurea de cælo demiſit funis in arva. V. Non. 3. 91. Macrob. Somn. Scip. 1. 14. & Turneb. Adverſ. 5. 25. Plin. lib. 16. cap. 1. Ulva & paluſtri junco funes nectunt.
Canabinus funis. V. CANABIS.
Laxi funes. Virg. 8. Æn. 708.
Tortos incidere funes. Virg. 4. Æn. 575.
Convellere funem a terra. V. CONVELLO.
Reducere funem. Perſ. 5. Sat. 118.
Quæ dederam ſupra repeto, funemque reduco. h. e. Muto ſententiam, repetens ea quæ tibi dederam ſupra, ſapientiam & libertatem, vinculiſque ſervitutis iterum te aſtringens. Tractum a jumentis, quæ laxato fune aut habenis, liberius vagantur.
Religare funem. Lucan. lib. 7. 860.
Trajectus funis, i. e. Extentus. Virg. 5. Æn. 488. Servius.
De Funibus antariis, Loreis, & Subductariis. V. Lex. Pitiſc. vel Turneb. Adverſ. 8. 6.

FUNĀLIS, e. Adj. [σχοινοφόρος] ut,
Funalis cereus. Valer. Maxim. lib. 3. cap. 6. 4. Idem ac Funale. q. V.
Funales equi dicuntur Suet. Tiber. cap. 6. 6. Qui funibus alligati currum triumphantis traherent, quibus præeuntibus ſummi Imperatores vectabantur triumphi die, in iiſque ingenui pueri ſedere veteri more ſolebant. Quidam dictos putant, quod in his inſiderent qui funalia præferebant & faces: nam pervulgatum fere eſt, faces & lumina tam in apparatu triumphi, quam juxta triumphantem deferri conſueſſe. Julius enim Cæſar ad lumina quadraginta in Capitolium triumphans aſcendit, elephantis lychnuchos dextra ſiniſtraque geſtantibus. Quod eo conſtitutum ferunt, tum ut ſpectatior triumphi apparatus & conſpectior fieret, tum ut lumina, ſi forte tenebris obortis, pompæ triumphali non ſufficeret dies, ad arcendas tenebras præſto forent: ipſeque triumphans, luminibus circa adhibitis conſpectior fieret. Unde Funales equos, a Funalibus, quæ in equis triumphalibus præferebant, dici putat Alex. lib. Genial. dier. 5. cap. 20. A quo diſſentiunt Interpp. in Suet. conf. Stat. 6. Theb. 460. Auſon. Epitaph. 35. 10. & Rutgerſ. Var. Lect. 1. 10. [Planiſſime Iſidorus. V. loc. in FUNARIUS.

FUNĀLE, is. n. [κηρὸς, δᾷλος] Fax ex fune cerato confecta. Cic. de Senect. 44. Delectabatur crebro funali, & tibicine. Auctor de Viris illuſt. cap. 38. Duillio conceſſum eſt, ut prælucente funali, & præcinente tibicine, a cœna publice rediret.
Hic ponite lucida funalia. Hor. 3. Carm. 26. 6.
Denſum funale coruſcis lampadibus. Ovid. 12. Met. 247.
Noctem flammis funalia vincunt. Virg. 1. Æn. 727.
Funale, pro ipſo Fune, apud Liv. 42. 65. extr. Funda media duo funalia imparia habebat.

FUNĀRIUS, i. m. [σχοινοπώλης] Qui funem tractat. unde cognomen Gratiano majori apud Aurel. Vict. in Epit. cap. 69. & Ammian. 30. 24. Funarii etiam dicti Equi, a genere vinculi, quo currui alligabantur. V. Iſidor. de Orig. 17. 35. [Iidem ac Funales, & proinde Adj. conf. CIRCUS.

FUNĒTUM, i. n. Plin. 17. 22. Quum breviores palmites ſarmento junguntur inter ſe funium modo, ex hoc arcus funeta dicuntur.

FUNAMBŬLUS, i. m. [σχοινοβάτης] Ter. in prol. Hec. 4.
Ita populus ſtudio ſtupidus, in funambulo
Animum occuparat. conf. Idem ibid. 34. Meſſala Corvinus primus Funambuli nomen intulit, & poſt eum Terentius. Auctor Acron in Hor. 1. Serm. 10.

FUNĬRĒPUS, i. m. Idem ſignificat quod Funambulus. Apul. Flor. 4. pr. Comœdus ſermocinatur, Tragœdus vociferatur, Funirepus periclitatur.

FUNICŬLUS, dimin. [σχοινίον] Plin. lib. 12. cap. 17. Atque attractis funiculis herbam eam convolvi, atque ita offas fieri. Cic. 2. de Invent. 154. Ponitur quoque Funiculus, pro Menſura quadam Perſica ſexaginta continente ſtadia, ut placet Herodoto. Quanquam Plinius ex Eratoſthenis ſententia, quadraginta tantum ſtadiorum eſſe tradit. In hac tamen ſignificatione frequentius utimur Græco nomine Schœnus.

FŪNUS, ĕris. n. [κηδεία, νεκύια, κτέρας] Donatus; Funus a Funalibus dictum eſt: & eſt Pompa exequiarum. Ter. And. 1. 1. 100.

— Funus interim
Procedit, ſequimur, ad ſepulcrum venimus;
In ignem poſita eſt, fletur. Cic. de Amic. 11. Quam autem civitati carus fuerit, mœrore funeris indicatum eſt.
Funus, Mortem aliquando ſignificat. Virg. 4. Æn. 308.
Nec moritura tenet crudeli funere Dido. Plaut. Amph. 1. 1. 35.
Quod multa Thebano populo acerba objecit funera. i. e. Multos occiderat.
Reipublicæ funus, Caſum ſuum & diſceſſum vocat Cic. de Provinc. Conſ. 45.
Imaginarium funus, Græci κενοτάφιον vocant, quum mortuo juſta, abſente cadavere, perſolvuntur: Legitimum vero dicitur, quum defuncti corpus adeſt. Ex Spieg. conf. Lex. Pitiſc.
Solenne funeris. Tacit. 15. Ann. 64. Exin balneo illatus, & vapore ejus exanimatus, ſine ullo funeris ſolenni crematur. De Seneca.
Solennia funerum. Tacit. 3. Ann. 2.
Funus pro Cadavere ipſo, ſeu mortuo etiam ponitur. Sic Inhumatum funus. Lucan. 7. 820. Virg. 2. Æn. 539.
— & patrios fœdaſti funere vultus. Ubi Servius; Funere, Cadavere, ab (forſan Pro) eo quod procedit, id quod ſequitur: Funus enim jam ardens cadaver. Sic uſum Manilium iſto vocabulo, Scaliger, & Claudianum, Barthius in Comm. notarunt.
Funus item pro Sepulchro. Virg. 3. Æn. 62.
Ergo inſtauramus Polydoro funus. V. Serv.
Funus pro Exſtinctione, ſeu deletione item dicitur. Lucan. 4. 231.
— pro dira pudoris
Funera. Et Prudent. Agnet. 69.
Qui me pudoris funere perderet.
Amplum funus. V. AMPLUS.
Ardentia funera. Stat. 2. Silv. 1. 158.
Atrum funus. Lucret. lib. 2. 580.
Crudeli funere extinctus. Virg. 5. Ecl. 20.
Familiare funus & domeſticus luctus. Cic. in Vatin. 36.
Funeſtum funus. Cic. pro Domo 42.
Immaturum funus. Quintil. in procem. lib. 6.
Inhumatum funus. Lucan. lib. 7. 820.
Lacrymoſa funera. Hor. 1. Carm. 8. 15.
Lamentabilia funera. V. LAMENTOR.
Maturo propior funeri. Hor. 3. Carm. 15. 4.
Miſerandum funus. Lucan. lib. 1. 104.
Modicum ejus funus. Tacit. 5. Ann. 1. i. e. Tenue.
Perluctuoſum funus. Cic. 3. Q. frat. 8.
Plebeji funeris arca. Lucan. lib. 8. 736.
Da vilem Magno plebeji funeris arcam. i. e. Da Pompejo ſaltem plebejum funus.
Præclarum funus. Perſ. 2. Sat. 10.
Profanatum funus acerbo vulnere. Stat. 9. Theb. 8.
Suprema funera. Ovid. 3. Met. 136. — dicique beatus
Ante obitum nemo, ſupremaque funera debet.
Triſtia funera. Hor. 2. Epiſt. 2. 74.
De Funere acerbo, cenſorio, collativo, communi, familiari, imaginario, immaturo, Imperatorio, indictivo, lacero, larvato, militari, plebejo, publico, Regio, ſimpludiareo, tacito, translatitio, triumphali, atque vulgari. V. omnino Lex. Pitiſc. in voce Funus.
Celebrare funus alicui. Plin. lib. 10. cap. 43. Liv. 8. 10.
Concelebrare funus. V. CONCELEBRO.
Conficere funera. V. CONFICIO.
Congerere funera. V. CONGERO.
Conveniunt ad funus amici, ad exequias cohoneſtandas. Cic. pro Quint. 50.
Dare ſæva funera. Virg. 8. Æn. 570.
Dare operam funeri. Cic. 15. Att. 1.
Deducere funus. V. DEDUCO.
Denſantur funera miſta ſenum ac juvenum. Hor. 1. Carm. 28. 19.
Dotari funeribus. Ovid. 13. Met. 523.
Ducere funus acerbiſſimum vivo videntique. Cic. pro Quint. 50. Al. Indicere.
Ducere funus. Plin. 10. 43.
Efferre funere regio. Suet. Neron. cap. 30.
Elata funere Reſp. Cic. pro Domo 42. Video quoſdam clariſſimos viros, principes civitatis, aliquot locis judicaſſe, te cum plebe jure agere potuiſſe, qui etiam de me ipſo, quum tua rogatione funere elatam Rempub. eſſe dicerent, tamen id funus, etſi miſerum, atque acerbum fuiſſet, jure indictum eſſe dicebant.
Expers funeris anima. i. e. Immortalis. Lucret. lib. 3. 712.
Facere amplum funus. Cic. 4. Fam. 2.
Facere funus prandio, pro Conſumere epulas prandii. Plaut. Men. 3. 2. 27.
Feciſti funus me abſenti prandio:
Cur auſus facere, quoi ego æque ac hæres, eram?
Factum funus egregie. Hor. 2. Serm. 5. 105.
Fecit de integro funus jam ſepulto filio mater. Cic. pro Cluent. 28.
Indicere funus Reipublicæ. V. Elata funere reſp. & INDICO.
Indicere funus. Cic. 2. de Legib. 61. V. INDICTIVUS.
Inſtare funeri. V. INSTO.
Inſtaurare funus alicui. Virg. 3. Æn. 62. V. INSTAURO.
Locare funus. V. LOCUS. Cic. 7. Verr. 119.
Maturare funus. V. MATURUS.
Merſit acerbo funere. Virg. 6. Æn. 429.
Pati funera. Virg. 1. Æn. 236.
Plangere funera alicujus. Stat. 12. Theb. 383.
Procedit funus. Ter. And. 1. 1. 100.
Reviviſcere in funeribus. Celſ. lib. 2. cap. 6.
Solvere juſta paterno funeri. Cic. pro Roſc. Amer. 23.
Solvere arbitraria funeris. Cic. Poſt red. in Senat. 17.
Sum tibi auctor funeris. Ovid. 10. Met. 199.
Cauſa funeris tibi fui. Virg. 6. Æn. 458.
Tradere animam funeri. Sen. Troad. 5.
Venire in funus. Cic. 15. Att. 1.

FUNERÆ, arum. apud majores dicebantur, Illæ ad quas funus pertinet, ut Sororem, Matrem. Nam præficæ ſunt planctus principes, non doloris. Funeras autem dicebant, quaſi Funereas, ad quas pertinet funus.

Servius in Virg. 9. Æn. 487. —— nec te tua funera mater
Produxi, preffive oculos, aut vulnera lavi. Cic. de Senect. 73.
Nec funera fletum faxit. Sed alii codd. Funera fletu, vel Funere fletum. conf. Lex. Pitifc.

FUNEREUS, a, um. Adj. [κηδειος] ut, Funereæ mulieres. V. dict. præced.
Bubo funereus. Ovid. 10. Met. 453.
Epulæ funereæ. Sen. Epift. 12.
Fax funerea. Martial. lib. 8. 43.
Funereamque toris quaffat uterque facem.
Frons funerea. Virg. 4. Æn. 507. i. e. Cupreffus. Servius.
Homo funereus opponitur Vitali apud Barth. p. 1127. qui obfervat etiam Funereum effe nonnunquam Dirum, qui oculos videntium contaminet.

FUNĔBRIS, e. Adj. [ἐπιτάφιος, ἐπικήδειος] Idem ac Funereus.
Bellum funebre. Hor. 1. Epift. 20. 49. i. e. Cruentum, plenum cædibus.
Concio funebris. Cic. 2. de Orat. 341. V. Laudationes funebres.
Cupreffi funebres. Hor. Epod. 5. 18.
Epulum funebre. Cic. in Vatin. 30. Cedo quis unquam cœnavit atratus? ita enim illud epulum eft funebre, ut munus fit funeris, epulæ quidem ipfæ dignitatis.
Jufta funebria. Liv. 1. 20. extr. Nec cæleftes modo cæremonias, fed jufta quoque funebria, placandosque manes, ut idem Pontifex edoceret. Jufta, funt Exequiæ, i. e. Sacrificia quæ mortuis impenduntur, & funerandi folennitas.
Laudationes funebres. Quintil. lib. 3. cap. 7. Sen. Epift. 102. V. Berneg. ad Suet. Cæf. cap. 6. & Voff. Inft. Orat. 3.
Ludi funebres. Liv. 28. 21. extr.
Paratus funebris. Tacit. 13. Ann. 17. pr.
Pompa. Quintil. in Ægro red. pag. 120. Funebrium longus ordo pomparum.
Pompa funebris. a qua dicti funt Superbi qui Mortui erant. V. in SUPERBUS. H. St.
Sacra funebria. Ovid. 4. Trift. 4. 85.
Tibiæ funebres, auctore Fefto, dicuntur, Cum quibus in funere canitur, quas flamini audire putabant illicitum.
Veftimenti funebris genus. Cic. 2. de Legib. 59.

FUNERĀRIUS, a, um. Adj. ut, Funeraria actio, Quæ de impenfis funeris caufa factis datur, l. 14. §. hæc actio. D. de relict. & fumpt. fun. Appellatur funeratitia actio in l. 30. D. de relig. Inde Funerarium privilegium, in l. ult. D. eod. tit.

FUNERĀRIUS, i. m. Qui funus curat, Funerator. Julius Firmic. lib. 3. cap. 6. Si per noctem fuerint inventi Sol, Mercurius, & Saturnus: lapidarios facient, pollinctores, aut funerarios, vel quibus fepulcrorum cura mandetur. Gloff. Gr. Lat. ἐπιμελητὴς κηδείας, Funerarius.

FUNĔRO, [κηδεύω] āre. Sepelire. Plin. lib. 33. cap. 10. Qui funerari fe juffit feftertiis undecim millibus. Suet. Domit. cap. 17. Sen. ad Helv. cap. 2. In ofculis tuis mortuum funeraveras. conf. ibid. cap. 12.
Deponentiali forma ufus eft Capitolinus in Pertinace cap. 14. Succeffor corpus ejus quanto potuit honore funeratus eft.

FUNERĀTUS, a, um. Partic. Morti vel fepulcro datus. Petron. cap. 129. Funerata eft pars illa corporis, qua quondam Achilles eram.
Prope funeratus arboris ictu. Hor. 3. Carm. 8. 7.

FUNERĀTIO, ōnis. f. Mart. Capel. lib. 6. p. 224. Funerationes negligunt.

FUNERĀTOR, ōris. m. Gloff. Gr. Lat. κηδευτὴς νεκρῶ, Funerator.

FUNERĀTĬTIUS, a, um. Adj. Idem ac Funerarius. ut, Actio funeratitia. Tit. l. 30. ex Pomponio. V. FUNERARIUS, Adj.

FUNERĀTĬCUM, i. n. Pecunia funeribus impenfa. Spon. Mifc. Erud. §. 2. art. 11. p. 54. ex marmore, INFERAT ARKAE N. PARTEM DIMIDIAM FVNERATICI.

FUNESTUS, a, um. Adj. [θανατηφόρος] Quod eft funere inquinatum. Plin. in Paneg. 88. Quare ego te, Cæfar, muneribus omnibus tuis, omnibus comparo, multis antepono: quod licet nobis & in præteritum de malis imperatoribus quotidie vindicari, & futuros fub exemplo præmonere, nullum locum, nullum effe tempus, quo funeftorum principum manes a pofterorum execrationibus conquiefcant.
Funeftum, Mortiferum, cruentum. Seneca, Vox illa funefta Reip.
Perniciofum & funeftum. Cic. 1. in Catil. 24. Aquilam illam argenteam, quam tibi ac tuis omnibus perniciofam effe confido, & funeftam futuram.
Funeftum eft a forti atque honefto viro jugulari: funeftius ab eo cujus vox in præconio quæftum præftitit. Cic. pro Quint. 95.
Acies funefta. V. ACIES.
Arma funefta induere. Ovid. 1. Faft. 521.
Auctio funefta. Cic. pro Lege Agr. 1. 7.
Bellum funeftum. Liv. 35. 32.
Bella funeftiffima. Eutrop. 5. 6.
Campus funeftior æquore. Sil. lib. 8. 259.
Confilia funefta. Valer. 6. Argon. 431.
Curæ funeftæ, Metus mortis. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 277.
Dies funefta Allienfis pugnæ. Cic. 9. Att. 4.
Dies aliquibus funeftus. Cic. 7. Verr. 122.
Domus funefta. Ovid. 7. Met. 575.
Enfis funeftus. Cic. in fragm. Arat. V. Grot. & Gruter.
Epiftolæ funeftæ. Paterc. 2. 117. 1.
Facem funeftam a templis repellere. Cic. Anteq. iret in exil. 24.
Familia funefta. Quæ luctum & exequias celebrat. Liv. 2. 47. Cajus in l. Si ex re. §. Illud quæfitum. D. de ftipulatione fervorum. Quæ ratio illo argumento commendatur: quod hæredis familia ex tempore mortis funefta facta intelligitur, &c.
Hora funefta. Lucan. lib. 6. 6.
Ignes funeftos templis deorum inferre. Cic. 3. in Catil. 22.
Malum funeftum. Ovid. 3. Trift. 6. 28.
Munus funeftum. Ovid. 2. Met. 88.
Nox alicui funefta. Cic. pro Flacc. 103.
Nuptiæ funeftæ. Liv. 4. 9. Velut contacta civitate rabie duorum juvenum, funeftas nuptias ex occafu patriæ petentium.
Omen funeftum. Propert. lib. 2. 28. 38.
Ominibus funeftis aliquid agere. Cic. pro Cluent. 14. Nubit genero focrus nullis aufpiciis, nullis auctoribus, funeftis ominibus omnium.
Peftis Reipublicæ funefta. Cic. pro Domo 5.
Principes funefti. V. fupra.
Tædæ funeftæ. Virg. 7. Æn. 322.
Tribunatus peftifer & funeftus. Cic. pro Domo.
Tuba funefta. Propert. lib. 2. 7. 12. Quia funeribus Tubicines additi.
Veftis funefta. Catul. 62. 234.
Victoria funefta. Cic. 10. Fam. 8.
Vox funefta. V. fupra.

FUNESTE, Adv. apud Firmic. unde Compar.
Funeftius, apud Gellium.

FUNESTO, [μιαιφονέω] āre. Funere inquinare. Cic. pro Font. 21. Idem pro Milon. 91. Sedem, ab univerfo populo conceffam uni ordini inflammari, excindi, funeftari. Idem pro Rabir. perd. reo, 11. Funeftare aliquem. Catul. 62. 201.
Tali mente deæ funeftet feque fuosque. Sen. ad Helv. cap. 35. Fortuna implacabilis ipfa funeftavit pulvinaria.

FUNESTĀTUS, a, um. Salvian. adv. Avarit. lib. 3. Mirum eft quod hoc ipfum finis, ut funeftato te tua habeat.

FUNESTĀTIO, ōnis. f. apud Firmic.

FUNESTĀTOR, ōris. m. Idem qui Funerator, apud Auguftinum.

FUO, is. V. FUAT.

F U R

FUR, füris. c. [φώρ, κλέπτης, τοιχώρυχος, κλώψ, φιλήτης] Nonius 1. 250. Fures fignificantiam habent a Furvo, quod Romani veteres Atrum appellaverunt: & quod per obfcuras atque atras noctes opportuna fit ejus mali effectio, eos dictos Fures teftatur Varro Rerum Divin. lib. 14. Quibusdam tamen magis placet Furem a Fero derivari, quod ferat, id eft auferat res alienas. Alii a Græco φώρ, deductum volunt. Paulus, l. 1. D. de furtis; Furtum a Furvo, id eft nigro dictum Labeo ait, quod clam & in obfcuro fiat, & plerumque nocte. Vel a Fraude, ut Sabinus ait. Vel a Ferendo, & auferendo. Vel a Græco fermone, qui φῶρας appellant fures. Immo & Græci ἀπὸ τοῦ φέρειν, φῶρας dixerunt. Inde fola cogitatio furti faciendi non facit furem.
De Furum generibus, & varia punitione. V. Gell. lib. 11. cap. ult.
Fur mihi es. Plaut. Aulul. 4. 10. 38. i. e. Furaris mea. Idem Rud. 2. 3. 54.
Furem vocat Plaut. Aulul. 2. 4. extr. Hominem trium litterarum.
Fures ambæ. Plaut. Pœn. 5. 4. 65. de duabus Meretriculis loquens.
Fur a Varrone dicitur, qui Fucus in apibus nominatur, lib. 3. de R. R. cap. 16. conf. Plin. 11. 17.
Balneatius fur. V. BALNEUM, & Lex. Pitifc.
Mali fures. Hor. 1. Serm. 1. 77.
Manifeftarius fur. V. MANIFESTUS.
Nocturnum furem quoquo modo, diurnum autem, fi fe telo defenderit, interfici impune duodecim tabulæ voluerunt. Cic. pro Milon. 9. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Commutant fures figna earum rerum quas ceperunt. Cic. 5. de Fin. 74.
Fur prifcorum verborum. Suet. de Clar. Gramm. cap. 15.
Fures pro Militibus. Plaut. Afin. 2. 4. 15. V. MANIPULUS.
Fures etiam Servi dicti funt. Virg. 3. Ecl. 16.
Quid domini facient, audent quum talia fures? Servius. conf. Ter. Eun. 4. 7. 6.

FURCŬLUS, i. m. [κλεπτίδιον] fecundum Prifcian. dimin. a Fur.

FURUNCŬLUS, i. m. item dimin. [κλωπάριον] Cic. in Pifon. 76. Nam quod vobis ifte tantummodo improbus, crudelis, olim furunculus, nunc vero etiam rapax.
Furunculus. [δοθιὴν] Tuberculum (inquit Hermolaus) acutum cum inflatione ac dolore in carnofis maxime partibus Galeno. Provenit ex humoribus craffis. Plin. lib. 20. cap. 13. Furunculos concoquit cum fermento. Idem lib. 26. cap. 12.
Furunculus accipitur etiam quandoque pro Muftela filveftri, qua in cavernis cuniculi capiuntur. Alio nomine dicitur Viverra, Græce ἰκτίς. Perottus.
Furunculus etiam in vitibus dicitur Extuberantia quædam in modum verrucæ, quæ fit dum germen ex cicatrice procedit. Columel. lib. 4. cap. 22. Plerumque autem germen de cicatrice procedit, quod five longius profiluerit, in flagellum fubmittitur, five brevius in pollicem, five admodum exiguum in furunculum, is ex quolibet vel minimo capillamento fieri poteft. Idem cap. 14.

FURĪNUS, a, um. Adj. [κλεπτικός] Quod ad furem pertinet. Plaut. Pfeud. 3. 2. 2. Nam non coquinum eft, verum furinum eft forum.

FURĪNA, æ. f. Dea, cujus honos apud antiquos, nam ei facra inftituta annua, & flamen attributus, nunc vix nomen notum paucis. Varro de L. L. 4. 15. & 6. 3. conf. Cic. 3. de Nat. Deor. 18. & Lex. Pitifc. adde Turneb. Adverf. 6. 5. conf. FORINA. Hinc

FURINĀLIS, e. Adj. ut, Flamen furinalis. Varro l. c. &

FURINĀLIA, um. Furinæ Deæ facra. Varro ibid. Feft. Furnalia. Nifi mendum eft. In Kalendario vet. FVRR. N. P. LVDI. i. e. Furinalia nefaftus primo, ludi. Nardin. Rom. Vet. 7. 2. conf. Lex. Pitifc.

FURA, æ. f. Eadem Dea. Mart. Capel. lib. 2. [Nifi mendum eft.

FURIPPUS, i. m. a Furando, primam producens; corripiens, a Furendo, ἵππος autem eft equus, quæ vox in compofitione interdum ἐπίτασιν feu Intentionem tantum, & Valde magnum fignificat, uti docet Budæus in Comm. Ling. Græc. Adeo ut Furippus, vel Infignem furem, vel Hominem valde furiofum denotet. V. Aufon. Epigr. 108. & Vineti Not. p. 235.

FURTUM, i. n. [φώριον, κλεπτοσύνη, κλέμμα, κλοπία, κλοπή] eft (inquit Paulus Jureconf. D. de furt. l. 1.) Contrectatio rei fraudulofa, lucri faciendi gratia, vel ipfius rei, vel etiam ufus ejus poffeffionisve, quod lege naturali prohibitum eft admittere. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 15. Qui in furto aut latrocinio, &c.
Apertum furtum. Cic. pro Quint. 26.
Balnearium furtum. V. BALNEUM.
Impudentiffimum furtum. Cic. 3. Verr.
Jocofum furtum. Hor. 1. Carm. 10. 8.
Manifeftum furtum. V. MANIFESTUS.
Abactus furto. V. ABACTUS.
Abeft mihi res aliqua furto, pro Deeft, fubrepta eft. Ulpian. D. de furtis. l. In actione furti, Signati argenti numerum debebit complecti: veluti

veluti aureos tot, pluresve, furto ei abesse. Paulus, D. de verborum signif. l. Labeo & Sabinus, Item si dominus rem, quæ sibi furto aberat, ignorans emerit: recte dicitur res abesse, etiam si postea id ita esse scierit: quia videtur res ei abesse, cui pretium abest. Martial. (6. 19.) Vicini queror has abesse furto. H. St. Idem ad mox subjecta ex ff. adscripsit: Nihil erat necesse citare hos locos.

Admittere furtum. Sabinus, D. de furtis. l. Si is cui commodata res erat, furtum admisit: agi cum eo & furti & commodati potest, & si furti actum est, commodati actio extinguitur, si commodati, actioni furti exceptio objicitur. Ulpian. D. Si familia furtum fecisse dicetur. l. 1. Utilissimum id edictum Prætor proposuit, quo dominis prospiceret adversus maleficia servorum: videlicet, ne quum plures furtum admittant, evertant domini patrimonium, si, &c.

Agere furti. Sabinus, D. de furtis, l. Si is cui commodata res erat, Furti agere potest is, cujus interest rem non subripi. Idem lege proxime sequenti, Furtivam ancillam bona fide duobus aureis emptam quum possiderem, subripuit mihi Attius, cum quo & ego & dominus furti agimus. Pomponius lege proxime sequenti, Furti cum eo agere non possum. conf. AGO.

Alligare se furti. V. ALLIGO.

Astringere se furti. V. ASTRINGO.

Concipere furtum. Justinian. lib. 4. Institut. tit. 1. Conceptum furtum dicitur, quum apud aliquem testibus præsentibus furtiva res quæsita & inventa sit, nam in eum propria actio constituta est, quamvis fur non sit, quæ appellatur Concepti. Oblatum furtum dicitur, quum res furtiva ab aliquo tibi oblata sit, eaque apud te concepta sit: utique si ea mente tibi data fuerit, ut apud te potius quam apud eum qui dedit, conciperetur. Nam tibi apud quem concepta sit, propria adversus eum qui obtulit, quamvis fur non sit, constituta est actio, quæ appellatur oblati. Est etiam prohibiti furti, actio adversus eum, qui furtum quærere testibus præsentibus volentem prohibuerit. Præterea pœna constituitur edicto Prætoris per actionem furti non exhibiti, adversus eum qui furtivam rem apud se quæsitam & inventam non exhibuit. Sed hæ actiones, scilicet concepti, & oblati, & furti prohibiti, necnon furti non exhibiti, in desuetudinem abierunt. Gell. lib. 11. cap. ult. Ea quoque furta quæ per lancem liciumque concepta essent, perinde ac si manifesta forent, vindicaverunt. Paulo post, Furti concepti, item oblati, tripli pœna est. Lex duodecim tabularum sic habet ad verbum: Furta quæ per lancem liciumque concepta erunt, sicut manifesta vindicato. Quam legem sic interpretatur Oldendorpius: Ingeniosa est hominum malitia ad peccandum. Quare & fures, ut propositam alienarum rerum contrectationem interdiu commodius expedirent, non aperta facie domum intrabant: sed licio seu filo cincti, lancem duobus foraminibus aptatam ante oculos habebant: ut matres familiarum, aut virgines, aliæve ancillæ in domo forte-fortuna obviæ, terrerentur, fugerentque potius quam quod de cognoscendo vel observando fure essent solicitæ, ac interim illi res subriperent. Tatius Alpinus per lancem & licium furtum intelligit, quod fures quasi sacrorum ministri licio cincti per domos alienas ierint: & quod propter mulieres, ne illæ extimescerent, ipsos, vel ad viros, vel ad liberos suos publice excipiendos venisse (quod ob solum licium, cum lictoribus commune, suspicari potuissent) & ut munificentiores etiam ad promovendam rem divinam forent, ideo sacras quoque lances in conspectum protulerint, atque ante oculos ipsarum tenuerint: iisdemque lancibus res a feminis datas ad sacrificia exceperint; atque inde tandem furtum illud ita quæsitum fecerint: ac denique propter dolum in re sacra structum tantas pœnas dederint. Licium itaque ad ostentationem religiosi ministerii referendum est: lances vero ad oculos & visum feminarum, tum eximendi timoris gratia de suis, tum invitandæ ad pietatem ipsarum prodigentiæ. Hæc & plura in hanc rem Tatius. Inscite uterque. V. Fest. in Lance, ibique Dacer. item Lex. Pitisc.

Committere furtum. Modestinus, D. de furtis. l. Sempronia, Modestinus respondit, si clam subtraxit, furtum commissum. Justinian. lib. 4. Institut. tit. 1. Si is qui rem utendam accepit, in alium usum eam transferat, quam cujus gratia ei data est: furtum committit. Paulo post, Placuit eos qui rebus commodatis aliter uterentur, quam utendas acceperint, ita furtum committere, si se intelligant id invito domino facere. Sic ibidem frequenter.

Condemnare furti. Gell. lib. 11. cap. ult. in fine, Quocirca ne id quidem Sabinus dubitare se ait, quin dominus furti sit condemnandus, qui servo suo uti furtum faceret, imperavit.

Damnatus furti. Cic. pro L. Flacc. 43. Pari felicitate una legatus venit Nicomedes, qui neque in Senatum ulla conditione pervenire potuit, & furti, & pro socio damnatus est.

Deprendere furta alicujus. Ovid. 3. Met. 7.

Facere furtum ætati. Plaut. Bacch. 1. 2. 60. Metaphoricôs dixit. Al. In ætatem. V. Lamb. & Salmas.

Facere sui furtum. Africanus in l. Ancilla, D. de furtis, Ancilla fugitiva quemadmodum sui furtum facere intelligitur, ita partum quoque contrectando furtum facit.

Facere furtum alicujus rei. Ulpian. D. de furtis. l. Siquis uxori, Si Titius alienam rem vendidit, & ab emptore nummos accepit, non videtur nummorum furtum fecisse. Celsus eodem tit. l. Inficiando, Infans apud furem adolevit, tam adolescentis furtum fecit ille, quam infantis. Papinianus eodem titulo, l. Si vendidero, Falsus procurator ita demum furtum pecuniæ fecit, si nomine quoque veri procuratoris, quem creditor habuit, assumpto, debitorem alienum circumvenerit.

Facere furtum alicui. Ulpian. D. de furtis. l. Si quis in servitute furtum fecerit: Ceterum si quum tibi furtum facerem, de domo tua abscondisti te, ne te occidam, etiam si vidisti, &c. Idem eodem tit. l. Si quis uxori: Sed si filius meus, qui habet castrense peculium, furtum mihi fecerit: an possim actione utili adversus eum agere videndum est. Paulo post, Non tantum igitur faciet furtum filio, sed etiam furti tenebitur.

Facere furtum. Cic. pro Cluent. 179. Hoc ipso fere tempore Strato ille medicus domi furtum fecit. Idem de Nat. Deor. lib. 3. 74. Ope consilioque tuo furtum ajo factum esse. Ulpian. D. de furtis. l. Siquis uxori, Servus qui se liberum affirmavit, ut sibi pecunia crederetur, furtum non facit, namque hic nihil amplius, quam idoneum se debitorem affirmat. Lege eadem, sub finem, Si quis juraverit se furtum non fecisse, deinde rem furtivam contrectet, &c. Cajus eodem tit. l. Si pignore, Ex quo satis apparet, furtum fieri, & si quis usum alienæ rei in suum lucrum convertat. Paulus quoque frequenter eod. tit. l. Si is qui rem pignori dedit.

Ligurire furta. Hor. 2. Serm. 4. 79. Mensæ scil.

Obligari, & obligare se furti. Cajus, D. de furtis. l. Si pignore, Eum qui quod utendum accepit, ipse alii commodaverit, furti obligari responsum est. Sabinus eodem tit. l. Si is qui pignori rem accepit, de vendendo pignore nihil convenisset, vendidit: furti se obligat. Sic Ulpian. D. de verb. signific. l. 174. & Paulus, l. 3. D. Rerum amotarum.

Obstringi furti. Masurius Sabinus apud Gellium lib. 11. cap. ult. Qui alienum quid jacens lucri faciundi causa sustulit, furti obstringitur, sive scit cujus sit, sive nescit.

Participare furtum, pro Participem esse furti. Ulpian. Si familia furtum fecisse dicetur. l. 1.

Solvitur vitium furti. Julianus, D. de furtis. l. Interdum, Si res peculiaris subrepta in potestatem servi redierit: solvitur furti vitium, & incipit hoc casu in peculio esse, & ita a domino possideri.

Solutum esse furtis noxaque. Ulpian. D. Si familia furtum fecisse dicetur. l. Quoties. Idem, D. de verb. significat. l. 174. Aliud est promittere furem non esse, aliud furto noxaque solutum. Qui enim dicit furem non esse, de hominis proposito loquitur: qui furto noxaque solutum, nemini esse furti obligatum promittit.

Subducere aliquid pavido furto. Lucan. 2. 168.

Subtrahere aliquid furto. Cajus, D. de verborum signific. l. Mulieris, Desinere autem abesse res tunc videtur, quum sic rediit in potestatem, ne amittere ejus possessionem possimus ob hoc, quod furto pridem subtracta est.

Teneri furti. Ulpian. D. de furtis. l. Si quis uxori res mariti subtrahenti opem consiliumve accommodaverit, furti tenebitur, sed & si furtum cum ea fecit, tenebitur furti, quum ipsa non teneatur. Ipsa quoque si opem furi tulit, furti non tenebitur, sed rerum amotarum.

Teneri furti alicui. Ulpian. D. de furtis. l. Si quis uxori, Idem dicendum est & in filiofamilias milite, nam ipse patri non tenebitur furti. Rursus lege eadem. §. Si majora quis tibi pondera commodavit, quum emeres ad pondus: furti eum teneri venditori, Mela scripsit. Paulus eodem titulo, l. Creditoris, Dominus qui rem subripuit, in qua ususfructus alienus est, furti usufructuario tenetur.

Furtum veteres dicebant Quicquid clam factum esset. Virg. 4. Georg. 346.
Vulcani, Martisque dolos, & dulcia furta. Servius pro Adulterio interpretatur.

Furtum pro omni Fraude. Vide Donatum in Terent. H. St. ad Eun. 4. 7. extr.

Furto fugam abscondere. Virg. 4. Æn. 337.

Is qui nocte miserorum furtum deprehenderat. Petron. cap. 104.

Cessationis furtum. Cic. 16. Fam. 26. extr. Tu etiam si quod scribas non habebis, scribito tamen, ne furtum cessationis quæsivisse videaris.

Creatus Pontifex in ejus locum furto. Paterc. 2. 63. 1.

Fugæ furta. Lucan. 4. 416.

Latitantia furta. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 106.

Modestum furtum. Ovid. 2. de Arte Am. 389.

Furtum, pro Adulterio. Tibull. 1. 2. 34.
—— celari vult sua furta Venus. Virg. 6. Æn. 24.
Hic crudelis amor tauri, suppostaque furto
Pasiphae. Servius. Ovid. 2. Met. 423.
Hoc certe furtum conjux mea nesciet, inquit.

Puer furto conceptus. Ovid. 2. Fast. 183.

E furto genitus. Sil. 7. 485.

Jucundum furtum. Ovid. 2. Amor. 8. 3.

Furtum, Insidiæ. Virg. 11. Æn. 515.
Furta paro belli convexo in tramite silvæ. Idem 10. 150.
—— haud furto melior, sed fortibus armis. Sallust. lib. 1. Hist. Metu gentis ad furta peridoneæ. Servius. conf. Non. 4. 230.

Furtum unius diei. Liv. lib. 26. extr. Deinde ut clarior res erat quam ut tegi ac dissimulari posset, elevabant verbis: nec opinato adventu, ac prope furto unius diei urbem unam Hispaniæ interceptam.

Furtum generaliter Omne malum factum, præcipue Clam perpetratum, includit. Virg. 6. Æn. 568.
Quæ quis apud superos furto lætatus inani
Distulit in seram commissa piacula mortem. V. Donat. in Ter. Eun. 4. 7. 39. Ubi Alligare se furti, est Reum se facere maleficii.

FURTŬLUM, i. n. dimin. Cathol.

FURTO, Adv. pro Furtim. Gloss. Gr. Lat. λάθρα clam, clanculo, clandestino, furto. [Nisi est Ablativus, tollendaque forsan distinctio.

FURTIM, Adv. [κλεψιδὸν] i. e. Clam: cujus contrarium est Palam. Cic. 2. de Nat. Deor. 157. Itaque bestiæ furtim, ut dixi, fruuntur: domini palam & libere. Idem 2. pro Lege Agr. 41. Quid Alexandria, cunctaque Ægyptus? ut occulte latet? ut recondita est? ut furtim tota Decemviris traditur?
Facere aliquid furtim. Cic. pro Domo 131.
Latent furtim. Ovid. 14. Met. 275.
Succedere ad montes furtim. Liv. 22. 16. conf. Virg. 2. Æn. 18. &c.

FURTĪVUS, Adj. [κλοπαῖος, κλοπικὸς, κλοπιμαῖος] Quod furto est raptum. Plaut. Pers. 4. 3. 53. Idem Pœn. 4. 2. 77. Et qui eas vendebat, dixit se furtivas vendere.
Res furtiva. Quintil. lib. 5. cap. 3.
Furtivum, Clandestinum. Gell. lib. 17. cap. 9. Res quasdam occultas nuntiare regi furtivo scripto volebat.
Amor furtivus. Virg. 4. Æn. 171. Catull. 7. 8.
Artes furtivæ Cupidinis. Ovid. 1. de Pont. 4. 41.
Excursiones. Liv. 24.
Joci furtivi. Ovid. 3. de Arte Am. 640.
Iter furtivum in Italiam. Cic. in Pison. 97.
Mentis furtivæ conscia littera. Ovid. 17. Epist. 265.
Munus furtivum. Catul. 63. 19.
Venus furtiva. Ovid. 1. de Arte Am. 275.
Viæ furtivæ. Ovid. 2. de Arte Am. 246.
Voluptas furtiva. Ovid. 4. Met. 327.

FURTĪVE, [λησρικῶς] Adv. pro Furtim. Plaut. Pœn. 5. 2. 62. Certiorem esse te volui, nequid furtive clam accepisse censeas.

Furtĭfĭcus, aliud Adj. [φωρατικὸς] Qui furtum facere ſolet. Plaut. Perſ. 2. 2. 44. Ubi illa altera eſt furtifica leæna? Idem Pſeud. 3. 2. 97. Ut prærodatis veſtras furtificas manus. Idem Epid. 1. 1. 10. Antiquum.

Furor, [κλέπτω, κλοπέω, κλοπεύω, κλωπεύω] āri. Clam alienum auferre. Plin. lib. 12. cap. 14. Nemo furatur alteri. Cic. 6. Verr. 50. Tum primum intellexi ad eam rem iſtos fratres Cybiratas fuiſſe, ut iſte in furando manibus ſuis, oculis illorum uteretur.

Furari clam alicui, aut eripere. Cic. 2. Off. 40. Al. omittunt Clam.

Rapere & furari. Cic. 4. Verr. 60.

Furari. Quintil. lib. 3. cap. 6. Qui pecuniam publicam ex templo furatus eſt.

Feſſos oculos furare labori. Virg. 5. Æn. 845.

Furari, pro Furtim aſſequi, & furtim obrepere ad aliquid. Cic. pro Corn. Balb. 5. Non enim furatus eſſe civitatem, non genus ſuum ementitus. Bud. Apul. Flor. 4. pr. Præſtigiator furatur, i. e. ſubducit hominum oculis quæ videre ſe putant.

Furatum venire. Plaut. Rud. 1. 2. 23.

Furātus, a, um. Auſon. Moſell. 175. —mediis furata e collibus uvas Panope. Vulg. Interp. Exod. 21. 16. Furatus hominem.

Furātio, ōnis. f. JCt. in Dig.

Furātor, ōris. m. Tertull. Apol. cap. 46. extr. Furator veritatis Philoſophus.

Furatrīna, æ. f. Idem quod Furacitas, furtum. Apul. lib. 6. Aur. Aſin. p. 178. Furatrina facili. Et lib. 10. p. 245. Diu quidem pulcherrime mihi furatrinæ procedebat artificium.

Furatrīnus, i. m. Mercurius ſic dictus. V. Beroald. ad Varr. 4. de L. L. 15.

Furax, ācis. Adj. [ἐπίκλοπος, κλεπτικὸς] Qui facile furatur, & furtis faciendis animum applicuit.

Homo avarus & furax. Cic. 2. de Orat. 268. conf. Gell. 4. 8.

Lepus furax. Martial. lib. 1. 16. al. melius Fugax.

Manus furaces. Martial. lib. 8. 40. Et Cic. in Piſon. 74. Nam quum tu timidus ac tremens, tuis ipſe furaciſſimis manibus detractam cruentis faſcibus lauream, &c.

Servus furax. Cic. 2. de Orat. 248.

Compar. Martial. 8. 59. —— nihil eſt furacius illo.

Superl. Aurel. Vict. de Or. Gent. Rom. cap. 7. Cacus furaciſſimus.

Furacĭtas, ātis. f. [τὸ κλεπτικὸν] Plin. lib. 10. cap. 29. Cui ſoli avi furacitas auri argentique præcipue mira eſt.

Furacĭter, Adv. [κλεπτικῶς] Cic. in Vatin. 15. Quumque omnium domos, apothecas, naves furaciſſime ſcrutarere, &c. V. Chariſ. Gram. p. 179. & Fronto p. 2194.

Furca, æ. f. [δίκρανον] a Ferendo; dictum Inſtrumentum quo ſtramenta feruntur. de cujus figura V. Varr. de L. L. 4. 24. ubi de Vallo. Hor. 1. Epiſt. 10. 24.

Naturam expellas furca licet, usque recurret. Conf. FURCILLA.

Bicornes furcæ. Virg. 1. Georg. 264.

Ferreæ furcæ, apud Catonem cap. 10.

Furca [στήριγξ, ὑποστάτης] dicitur Omne id quo quid ſuſtentatur in modum furcæ factum. Plin. lib. 14. cap. 2. Furcas ſubdere his neceſſarium. Idem lib 9. cap. 8. Tunc piſcatores circumdant retia, furcisque ſublevant.

Furca, Lignum erat, ut Plutarchus refert, plauſtri, quod temoni ſubjiciebant, quaſi Græce diceres ὑποστάτην & στήριγμα, quam furcam malefici gerebant ſervi. In furca etiam, ſed alia, ſuſpendebantur, & alia ad ſupplicium trudebantur ignis. Prudent. 10. Periſteph. 851.

Et jam retortis brachiis furca eminus,
Romanus actus ingerebatur rogo. Turneb. Adverſ. 4. 3.

Sub furca. Liv. 1. 26. Hunccine ajebat, quem modo decoratum, ovantemque victoria incedentem vidiſtis, Quirites, eum ſub furca vinctum, inter verbera, & cruciatus videre poteſtis?

Figebantur furca graſſatores. Calliſtratus in l. Capitolium. §. Famoſos. D. de pœnis, Famoſos latrones in his locis, ubi graſſati ſunt, furca figendos quam pluribus placuit: ut & conſpectu deterreantur alii ab iisdem facinoribus, & ſolatio ſit cognatis & adfinibus interemptorum, eodem loco pœna reddita, in quo latrones homicidia feciſſent.

Fixus in furcas. Plin. lib. 29. cap. 4.

De hoc ſupplicii genere apud Romanos. conf. Lex. Pitiſc.

Furca, Inſtrumentum bellicum in ſcalas uſurpatum. Liv. 28. 3. V. Lipſ. Poliorc. 5. Dial. 1.

Furca item dicebatur Inſtrumentum bajulatorium tergo applicatum, in quo ſarcinas geſtabant ſervi. Plaut. Caſin. 2. 8. 2.

Si modo rus veniat, ego remittam ad te virum
Cum furca in urbem tanquam carbonarium. Nam ſervi geſtabant in furca carbones, quos Romæ vendebant in foro. V. Turneb. Adverſ. 16. 3. & Lipſ. de Cruce, 3. 4.

De Furcis ſepulcralibus. V. Lex. Pitiſc.

Furcŭla, æ. f. dimin. [δικράνιον] apud Varr. 1. R. R. 8. & Columel. 2. 10. Liv. 38. 7. Momento enim ad inane, ſuſpenſo furculis ab hoſtibus muro, pervenerunt. Ita Gronov. In quibusdam codicibus legitur Fulturis. Furculæ Caudinæ, Ubi Romanus exercitus ſub jugum miſſus eſt. V. Liv. 9. 2.

Furcilla, æ. f. [δικρανίδιον] Inſtrumentum quo frumenta cilluntur, id eſt moventur. [Immo alterum dimin. formatur a Furcula, ut a Catenula Catella.] Varro 1. de R. R. cap. 49. Herba quum creſcere deſiit, & æſtu areſcit, ſubſecari falcibus debet; & quoad perareſcat, furcillis verſari. Columel. lib. 2. cap. 10. Baculis, furcillisve contundant. V. Vitruv. 10. 12.

Furcillis ejicere, expellere & Latinis & Græcis proverbialiter dictum. Catull. 106. 1.

Muſæ furcillis præcipitem ejiciunt. Cic. 16. Att. 2. Sed quoniam furcilla extrudimur. Ex Emend. Lambin. & Turneb. V. FURCA. Furcilles, ſive furcilla, quibus homines ſuſpendebant. Feſtus. [V. Dacer. ad loc. & Feſt. in Ærumnula.

Furcillo, āre. Furcillis movere. Plaut. Pſeud. 2. 2. 36.

Væ tibi, tu inventus vero meam qui furcilles fidem. Palmerio, Furcillare fidem, eſt, In dubium vocare. Salmaſ. in Ed. Gron. dubitat utrum legendum Suggilles, an Forioles, id eſt collutules, infamia adſpergas. Paſſerat interpretatur Furcillare fidem, Infirmam judicare, ideoque quaſi admota furcilla ſtabilire.

Furculōsus, a, um. Adj. Apul. de Herb. Herba ramis furculoſa.

Furcōsus, a, um. Idem. Apul. c. 7. Herba thyrſis bipalmis, furcoſis.

Furcĭfer, ĕri. m. [δικρανοφόρος] dicebatur (inquit ad Ter. And. 3. 5. extr. Donatus) Servus qui ob leve delictum cogebatur a domino, ignominiæ magis, quam ſupplicii cauſa, circa vicinos, furcam in collo ferre, ſubligatis ad eam manibus, & prædicare peccatum ſuum, ſimulque monere ceteros nequid ſimile admitterent. Hactenus Donat. Unde (inquit Calepinus) Plutarch. in vita Coriolani, Furcifer huic nomen eſt, quod maxima pœna apud antiquos ſervo peccanti erat, ut is plauſtri lignum, cui temo affigitur, ſpectante vicinia, ferens circumageret. Quod ubi factum erat, infidus a domeſticis & vicinis exiſtimatus, furcifer appellabatur: nam Latini, lignum illud, furcam appellant.

Hinc uſurpari pro convicio cœpit. Cic. in Vatin. 15. Idem pro Deiot. 26. Quid inde furcifer? quo progreditur? Ter. And. 3. 5. 12. Oh, tibi ego ut credam, furcifer? conf. Eun. 4. 3. 28. &c. Plaut. Amph. 1. 1. 129. Aſin. 3. 3. 87. &c.

Furens, **Furenter**. V. FUROR, ōris.

Furfur, ŭris. m. [πίτυρα] Purgamentum & fæx farinæ; a Far reduplicato, Furfur. Scalig. in Varr. Melius forſan a Foris & Far; eſt enim externum illud in quo verum far includitur. Plaut. Capt. 4. 2. 27.

Tum piſtores ſcrophipaſci, qui alunt furfure ſues.

Furfuribus conſperſus panis. Phædr. 4. 16. 4. conf. Varr. R. R. 2. 6.

Furfures in capite & tota facie dicuntur, Fuliginoſa illa excrementa ſicca & alba ac tenuia, quæ ſuper poris colliguntur. Plin. lib. 20. cap. 9. Furfures capitis & ulcera manantia illita ex oleo cocta. V. PORRIGO.

Furfurăceus, a, um. Adj. Furfuribus ſimilis. Fulgent. 2. Myth. Furfuracea tinearum terebramina.

Furfureus, a, um. Adj. Ex furfure: ut, Panis furfureus. Gell. 11. 7.

Furfurōsus, a, um. Adj. [πιτυρώδης] Plin. lib. 12. cap. 25. Colos in quacunque natione præfertur rufus, & pinguiter lentus, deterior furfuroſus. h. e. Qui veluti furfuribus permiſtus apparet.

Furfurĭcŭla, æ. f. dimin. Marc. Empir. cap. 5.

Furfuracŭlum, i. n. Arnob. lib. 6. Reſtituit Salmaſ. in Solin. & ſic dictum putat Terebrum, quod furfures in ligno perforando faciat, i. e. Scobem furfuribus ſimilem.

Furiæ, **Furialis**, **Furiosus**, **Furibundus**, **Furio**, **Furo**. V. FUROR, ōris.

Furnalia. V. FURINALIA.

Furnius, i. m. Nomen Ro. gentile, ut, Furnius Amicus Horatii. V. 1. Serm. 10. 86. conf. Sen. de Benef. 2. 25.

Alius poſtulatus adulterii, & veneficiorum in Tiberium. V. Tacit. 4. Ann. 52.

Furniānus, a, um. Adj. ut, Furniana vaſa, a Furnio inventore fortaſſis dicta. Plin. lib. 33. cap. 11. Harduin. Firmiana.

Furnus, i. m. [κλίβανος, ἰπνὸς] Locus in quo panis decoquitur. A Furvo, id eſt nigro colore, propter fuliginem, vel propter obſcuritatem quam intus habet. al. a Forno, id eſt calido. V. Non. 12. 52. Plin. Cortices quoque decuſſi ligni, clibanis & furnis præbent uſum. Plaut. Caſ. 2. 5. 1. Una edepol opera in furnum calidum condito.

Furnos & balnea laudat. Hor. 1. Epiſt. 11. 13. conf. Juven. 7. Sat. 3.

Merſus furno. V. MERGO.

Furnāceus, Adj. [ἰπνικὸς] ut, Furnaceus panis, Qui in furno coquitur. Plin. lib. 18. cap. 9. Nam furnaceis panibus binas adjiciunt libras.

Furnāria abſolute dicitur, ſicut Cœnacularia & Sagaria

Furnariam exercere, dicitur Qui ex furno, panisque coctura quæſtum facit, vel Qui furnos locat conductoribus. Suet. Vitell. cap. 2.

Furnārius, i. m. Qui furnariam exercet. Paulus in l. Fluminum. §. Præterea. D. de damn. infect. Præterea ſi furni nomine damni infecti fuerit cautum, deinde furnarii culpa damnum datum fuerit, &c. Gloſſ. Vet. Furnarius, καμινοκαύστης, ἰπνοποιός.

Furo, is. V. FUROR, ōris.

Furor, āri. V. FUR.

Furor, ōris. m. [μανία, θυμὸς, ἐνθουσιασμὸς] Inſania; a Feror, quod qui furore agitantur, huc atque illuc temere ferantur. Cic. 3. Tuſc. 11. Itaque non eſt ſcriptum ſi inſanus, ſed ſi furioſus eſſe incipit. Inſaniam enim cenſuerunt eſſe inconſtantiam mentis, ſanitate vacantem, poſſe tamen tueri mediocritatem officiorum, & vitæ communem cultum, atque uſitatum: furorem autem eſſe rati ſunt, mentis ad omnia cæcitatem. Idem de Aruſp. Reſp. 2. A diis quidem immortalibus, quæ poteſt homini major eſſe pœna, furore atque dementia?

Cæcus furore. Virg. 2. Æn. 244.

Torvus furore vultus. Sen. OEdip. 12.

Bellorum furor. Lucan. lib. 5. 36.

Cæli furor æquinoctialis. Catul. 44. 2.

Violenti ſigna furoris. Lucret. lib. 2. 621.

Brevis furor. Hor. 1. Epiſt. 2. 62.

Cæcus furor. Hor. Epod. 7. 13.

Effrenatus, & præceps furor alicujus. Cic. 1. de Aruſp. Reſp. 2.

Impius furor. Virg. 1. Æn. 298.

Impotens furor. Sen. Agam. 8.

Incauti furores. Sil. lib. 3. 146.

Incitatus furor. V. INCITO.

Indomitus furor. Lucan. lib. 3. 303.

Indomiti furores. Catull. 65. 54.

Inflammatus atque ignitus furor. Cic. pro Domo 141.

Inſignis furor. Virg. 3. Georg. 266.

Mœſtus furor. Virg. 12. Æn. 601.

Perjurus furor. Claud. in 6. Conſ. Hon. 206.

Vecors furor. Catull. 16. 14.

Abſiſtere furore. V. ABSISTO.

Accenſus furor. V. ACCENDO.

Additus animis furor. Virg. 2. Æn. 355.

Augere furores. Lucan. lib. 10. 62.

Captus furore. V. CAPIO.

Cede furori currenti. Ovid. de Rem. Amor. 119. V. Voſſ. Inſt. Orat. 2. p. 200.

Confedit ejus furor. Cic. 4. Acad. 87.

Extimulat corda bellandi furore. Sil. lib. 1. 33.

Exundans furor. Stat. 10. Theb. 603.

Fractus furor. Sil. lib. 7. 253.

Gerens indomitos in corde furores. Catull. Argon. 62. 54.

Inflammari furoribus. V. INFLAMMO.

Invadere aliquem furore. Cic. 16. Fam. 12.

Glifcit furor. Lucret. lib. 4. 1062.
Minuere furorem. Horat. 1. Carm. 37. 12.
Ponere furorem. Lucan. lib. 1. 327.
Præcipitant furor iraque mentem. Virg. 2. Æn. 316.
Quatiebat corda furore prætumido. Claud. 1. in Ruff. 225.
Redire ad furorem. Cic. 10. Fam. 11.
Siftere furorem. Stat. 5. Theb. 663.
Sopitus ubique furor armorum. Paterc. lib. 2. 89.
Verfatur mihi ante oculos afpectus & furor Cethegi, in veftra cæde bacchantis. Cic. 4. in Catil. 11.
Furor, Mens vi quadam divina concitata, qualis eft Furor poetarum. Cic. 1. de Divin. 80. Ibidem paulo ante, Ineft igitur animis præfagitio extrinfecus injecta, atque inclufa divinitus. Ea fi exarfit acrius, furor appellatur, quum a corpore animus abftractus, divino inftinctu concitatur.
Vaticinos concepit mente furores. Ovid. 2. Met. 640.
Decoris furorem dixit Sil. 2. 324. pro Cupiditate gloriæ; quod ex Græcis fontibus derivat Dan. Heinfius
Furor fingitur a Poetis catenis vinctus. Unde Virg. 1. Æn. 298.
—— furor impius intus
Sæva fedens fuper arma, & centum vinctus ahenis
Poft tergum nodis, fremit horridus ore cruento.
Interdum defcribitur folutis vinculis, ut a Petronio cap. 124.
Quos inter Furor, abruptis ceu liber habenis,
Sanguineum late tollit caput, oraque mille; &c.

FURIA, æ. f. [Ἐριννὺς, Σκοτία] vel FURIÆ, arum. Furiæ (inquit Servius) Diræ in cælo, Furiæ in terris, Eumenides apud inferos; unde & tres effe dicuntur, Acherontis & Noctis filiæ; Megæra, Tifiphone, Alecto. Canes etiam vocantur, ut eft apud Virg. 6. Æn. 258.
—— vifæque Canes ululare per umbram
Adventante dea. Lucan. 6. 733.
—— Stygiasque Canes in luce fuperna
Deftituunt. Cic. 3. de Nat. Deor. 46. Sin hæc dea eft, cur non Eumenides? quæ fi deæ funt, quarum & Athenis fanum eft, & apud nos, ut ego interpretor, lucus Furinæ: Furiæ deæ funt, fpeculatrices, credo, & vindices facinorum & fceleris.
Furiæ, Veteribus Sceleftæ mentis tormenta erant. Cic. pro Rofc. Amer. 67. Nolite enim putare, quemadmodum in fabulis fæpenumero videtis, eos qui aliquid impie fcelerateque commiferint, agitari & perterreri Furiarum tædis ardentibus. Sua quemque fraus & fuus terror maxime vexat: fuum quemque fcelus agitat, amentiaque afficit: fuæ malæ cogitationes confcientiæque animi terrent. hæ funt impiis affiduæ domefticæque furiæ; quæ dies noctesque parentum pœnas a confceleratiffimis filiis repetant.
Furia ac peftis patriæ. Cic. pro Sext. 33.
Clodium furiam appellat Cic. 3. Q. frat. 8. Primum eft, de Clodii ad Cæfarem litteris: in quo Cæfaris confilium probo, quod tibi amantiffime petenti veniam non dedit, uti ullum ad illam furiam verbum refcriberet.
Honeftæ furiæ. Stat. 4. Silv. 6. 83.
—— immeritasque domos ac templa Sagunti
Polluit, & populis furias immifit honeftas. Furias honeftas vocat, Saguntinorum impetum, quo maluerunt perire cum civitate fua, quam a Romanis defcifcere.
Juftæ furiæ. Virg. 8. Æn. 494. conf. Comm. ad Petron. procem.
Triftes furiæ. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 219.
Accenfus furiis. V. ACCENDO.
Actus malis furiis. Hor. 2. Serm. 3. 135.
Agitatus amor furiis. Virg. 10. Æn. 872.
Agitata doloris furiis. Ovid. 6. Met. 595.
Agitant & infectantur impios furiæ, non ardentibus tædis, ficut in fabulis, fed angore confcientiæ, & fraudis cruciatu. Cic. 1. de Legib. 40.
Agitatus fcelerum furiis. Virg. 3. Æn. 331. conf. Furiæ veteribus &c.
Concepit furias. Virg. 4. Æn. 474.
Confiftere usquam impios non patiuntur furiæ. Cic. pro Rofc. Amer. 66.
Exagitari verberibus furiarum. Suet. in Neron. cap. 34.
Incenfa furiis. Virg. 4. Æn. 376.
Ruunt in furias, ignemque. Virg. 3. Georg. 35. Videtur figura effe ἓν διὰ δυοῖν, quafi dicat Furiofum ignem. Intelligit enim Amorem.
Terreri tædis ardentibus furiarum. Cic. in Pifon. 46.
Tollitur horrendas in furias. Stat. 5. Theb. 90.
Picturas Poetarum poeticas dabit Broeckh. ad Tibul. 1. 3. 96.
De Lampadibus Furiarum geftamine, V. Drakenb. ad Sil. 2. 610.

FURIALIS, e. Adj. [Ἐριννυκὸς] Quod ad Furias pertinet, vel Quod furentibus & infanis proprium effe folet.
Arma furialia. Ovid. 6. Met. 591.
Aufa furialia. Ovid. 11. Met. 12.
Cædes furialis. Ovid. 6. Met. 657.
Caput furiale. Hor. 3. Carm. 11. 17.
Carmen furiale. Liv. 10. 41. Et dira execratio ac furiale carmen deteftandæ familiæ ftirpique compofitum.
Ignes furiales. i. e. Amores nefarii. Ovid. 2. Faft. 761. Al. Furiati.
Inceffus furialis. Liv. 7. 17. Inde terror maximus fuit, quod facerdotes eorum, facibus ardentibus, anguibusque prælatis, inceffu furiali, militem Romanum infueta turbaverunt fpecie.
Malum furiale ferpentis. Virg. 7. Æn. 375.
Veftis furialis. Cic. 2. Tufc. 20. Ex Sophocle. Veftem intelligit, qua indutus Hercules verfus eft in furorem.
Virus furiale. Claud. 2. in Eutrop. 188.
Vox furialis. Cic. pro Planc. 86.
Furiale minatur, Adverbialiter. Stat. 6. Theb. 429.

FURIALITER, Adv. [Ἐριννυκῶς] Ovid. 3. Faft. 637.
Non tamen exactum quid agat, furialiter odit.

FURIOSUS, Adj. [μανιώδης, μανικὸς, ζάκοτος] A quo furor nunquam recedit, inquit Servius ad 2. Æn. 407. Cic. 3. Tufc. 11. Itaque non eft fcriptum, Si infanus, fed Si furiofus effe incipit. Idem pro Cluent. 182. Mulier jam non morbo, fed fcelere furiofa.
Vecors, furiofus, mente captus. Cic. in Pifon. 47.
Vefanus & furiofus homo. Cic. pro Domo 3.
Ædilitas furiofa. Sumptibus fcil. Cic. 2. Q. frat. 2. Spero eum in officio fore: fed omnia funt tardiora, propter furiofæ ædilitatis expectationem.
Amor furiofior. Ovid. 9. Met. 736.
Conciones furiofiffimæ, Turbulentiffimæ. Cic. 4. Att. 3.
Cupido opum furiofa. Ovid. 1. Faft. 211.
Cupiditas alicujus effrenata & furiofa. Cic. 1. in Catil. 25.
Impetus furiofus. Sen. Hippol. 2.
Libido furiofa. Ovid. 1. de Arte Am. 281.
Peccatum furiofum. Hor. 1. Serm. 3. 83.
Vis furiofa Tribuni facile fuperari frangique poteft. Cic. pro Domo 55.
Vultus furiofus & acer. Lucret. lib. 6. 1182.
Furiofum Jurisconfulti appellant, Qui mentis ad omnia lumine, id eft fenfu communi caret: quales non modo Athamantem, Alcmæonem, Ajacem, Oreftem fabulæ memorant, verum etiam Margitem, Melitidem, Chorœbum, Moryohum. Dementem vero, Qui non usquequaque, fed ex parte tantum mentis errore ducitur, veluti is, de quo D. Pius loquitur in l. Is qui. D. de tut. & curat. dat.

FURIOSE, Adv. [μανικῶς] Furiofi in modum. Cic. 13. Philipp. 39. Partes furiofe dicuntur in foro, in curia. [Hic Furiofe vocativus eft. Solet eum, cum aliquid furiofe fecit pœnitere. Idem 8. Att. 5.
Compar. Spartian. Hadr. cap. 12. Servo in fe cum gladio furiofius irruente.

FURIO, [οἰκμαίνω] āre. Cum furore concitare. Hor. 1. Carm. 25. 13.
—— flagrans amor, & libido,
Quæ folet matres furiare equorum. h. e. In libidinis furorem urgere. Acron. Sil. 14. 281.
Vaniloquo pubem furiabant infuper ore.

FURIATUS, a, um. Adj. [μανιώδης] Furore concitatus. Virg. 2. Æn. 407.
Non tulit hanc fpeciem furiata mente Chorœbus. Ubi Servius, Furiatus, Qui ex caufa furit.
Ignis furiatus. Ovid. 2. Faft. 761.
— juvenis furiatos regius ignes Concipit. Al. Furiales.
Juventus furiata. Sil. lib. 11. 132.
Furiata mente ferebar. Virg. 2. Æn. 407.

FURIATILIS, e. Adv. Fortunat. 3. Mart. Furiatile cornu.

FURO, [μαίνω, ἐνθουσιάζω, παρακόπτω, μυστίζομαι] ĕre. Furore agitari. Carere præterito, & forte etiam prima perfona Furo dicitur. V. Diomed. lib. 1. Sedulius tamen lib. 1. de Daniele cum leonibus,
—— furuerunt juffa Tyranni. Apul. Furit, enfem corripit, fertur in eum præceps, nihil tale timentem aggreditur. Cic. 3. Tufc. 11. Quo genere Athamantem, Alcmæonem, Ajacem, Oreftem furere dicimus.
Furere, Infanire. Cic. 1. Off. 108. Verfutum & callidum factum Solonis, qui quo tutior vita ejus effet, & plus aliquanto Reipub. prodeffet, furere fe fimulavit. Idem in Pifon. 47. Quid eft aliud furere, nifi non cognofcere homines, non cognofcere leges, non Senatum, non civitatem?
Bacchari & furere. Cic. Arufp. Refp. 39. conf. Hor. 2. Carm. 7. extr.
Infanire & furere. Cic. 6. Verr. 39.
Furit ad. Cic. 4. Att. 16. Res furit ad interregnum, & eft nonnullus odor Dictaturæ. Ex vetufto codice legendum, Fluit.
Apud fanos furere, & quafi apud fobrios bacchari videtur vinolentus. Cic. in Orat. 99.
De aliquo furere. Cic. 14. Att. 21.
Arenis furit æftus, Fervet. Virg. 1. Æn. 111.
Dolore furit. Ovid. 12. Met. 478.
Lymphata mente furebat. Catul. 62. 254.
Furere aliquid, pro Ob aliquid. Liv. 8. 31. Et nunc id furere, id ægre pati: quod fine L. Papirio non inermes, non manci milites fuerint.
Furebat a Racilio fe contumaciter urbaneque vexatum. Cic. 2. Q. frat. 1. De Clodio.

FURENS, entis. Partic. ut, Animi furens. Virg. 5. Æn. 202.
Audacia furens Catilina. Cic. 2. in Catil. 1.
Contumelia furens. Plin. lib. 7. cap. 12.
Enfe furens. Valer. 1. Argon. 144.
Libidinibus inflammatus & furens. Cic. 5. Tufc. 16.
Cedere furenti. Cic. Anteq. iret in exil. 27.
Continere furentem & exultantem. Cic. de Arufp. Refp. 1.
Mollire furentem ira. Ovid. 13. Met. 322.
Bella furentia. Sil. lib. 7. 571.
Flammæ furentes. Virg. 4. Æn. 670.
Impetus furentes & violenti. Cic. de Arufp. Refp. 46.
Populus furens. Lucan. lib. 2. 249.
Rabie furenti ftimulatus animus. Catul. 61. 4.
Venti furentes. Virg. 10. Æn. 37.
Undæ furentes. Lucan. lib. 3. 195.
Compar. Claud. Fefcenn. 26.
Quis belluarum corde furentior.

FURENTER, Adv. [μαινομένως] Idem ac Furiofe. Cic. 6. Att. 1. Dionyfius mihi quidem in amoribus eft: pueri autem ajunt eum furenter irafci.

FURIBUNDUS, a, um. Adj. [ἐξεστηκὼς, παρακεκινηκὼς] Qui vehementer furit. Cic. pro Sext. 117. At quum ille furibundus incitata illa fua vecordi mente veniffet, &c. Idem 13. Philipp. 29. Cæfaris enim incredibilis ac divina virtus, latronis impetus crudeles ac furibundos retardavit. conf. Virg. 4. Æn. 646. & Manil. 1. 411.
Canis furibundus. Hor. 1. Epift. 10. 17.
Magiftratui furibundo cedere. Cic. Anteq. iret in exil. 27.
Mens alicujus furibunda. Cic. Anteq. iret in exil. 25.
Prædictiones vatum furibundæ. Cic. 1. de Divin. 4.
Taurus furibundus. Ovid. 13. Met. 871.
Furibunda ruit. Ovid. ad Liv. 373.

FURINA, æ. f. V. fupra ante FURTUM. [Quanquam ex loco Cic. qui in FURIA affertur, huc potius pertinere cenfeas.

FURIPPUS, i. m. V. ibid.

FURTIM, FURTIVUS, FURTUM, FURUNCULUS. V. FUR.

FURVUS, a, um. Adj. [μέλας] Nigrum vel atrum dicitur, auctore Fefto.
Antra furva. Ovid. 5. Met. 541.
Color furvus. Solin. cap. 33. pr. (al. 46.)
Culpa furva. Prudent. Cathem. 1. 74.

Hostiæ furvæ. Val. Max. 2. 4. 5.
Hostiæ nigræ, antiquitus Furvæ dicebantur. ibid.
Furvesco, ĕre. Mart. Capel. lib. 1. p. 20. Tartareæ noctis obscuritate furvescens.

F U S

Fuscīna, æ. f. [ὄκχυμος, τρίαινα] Telum tridens sive trisulcum piscatorium, quod fundo natantia capiat. Cic. 1. de Nat. Deor. 102.
Dant etiam deo arcum, sagittas, hastam, clypeum, fuscinam, fulmen. Neptuni tridens. Accius in Argon. apud Cic. 2. de Nat. Deor. 89.
Aut forte Triton fuscina varrens specus. Sic Martial. lib. Spect. 26.
Fuscina dente minax, &c.
Fuscina utebantur Retiarii gladiatores. Juven. 2. Sat. 143.
Vicit & hoc monstrum tunicati fuscina Gracchi. V. Retiarius.
Fuscinŭla, æ. f. dimin. Parva fuscina. Perott. Vulg. Interp. Exod. 27. 3.
Fuscus, a, um. Adj. [φαιός] Quod est subnigrum: cujusmodi est color Indorum meridionalium & Æthiopum. Columel. lib. 6. cap. 1.
Colore rubro vel fusco.
Amictus fuscus. Tibul. lib. 3. 4. 55.
Caligo fusca. Martial. lib. 8. 51.
Cella fusca. Martial. lib. 3. 30.
Color fuscus. Ovid. 2. Amor. 4. 40.
Cornix fusca. Cic. 1. de Divin. 14. Ex quodam poeta.
Equus fuscus. Ovid. 2. Fast. 314.
Falernum fuscum. Martial. lib. 2. 40.
Nubila fusca. Ovid. 5. Met. 286.
Pars inferior Delphini fusca videtur. Cic. in Arat. 99.
Pilus fuscus. Plin. lib. 8. cap. 21.
Violæ fuscæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 128.
Vox fusca. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Et vocis genera permulta, canorum, fuscum: lene, asperum: grave, acutum: flexibile, durum.
Fuscior, Comp. ut Laterna fuscior. Martial. lib. 14. 62.
Cornea si non sum, nunquid sum fuscior?
Fusco, [ἀμαυρόω] āre. Fuscum facere.
Fuscentur corpora campo. Ovid. 1. de Arte Am. 513.
Diem fuscare. Ovid. 1. Trist. 9. 15.
Fuscat nube diem. Valer. 1. Argon. 396.
Lanugine fuscante malas. Lucan. lib. 10. 135.
Fuscandi cura coloris. Ovid. 2. Trist. 487. Al. Fucandi rectius. Intelligit enim medicamina faciei.
Sol perpetuo squalore fuscabitur. Lact. Div. Inst. Epit. cap. 8. H. St.
Fuscātio, ōnis. f. Arnob.
Fuscātor, ōris. m. [ἀμαυρωτής] ut, Cæli fuscator Eoi Corus. Lucan. lib. 4. 66.
Fuse. V. Fundo.
Fusicĭus, Viri nomen, de quo Cic. 4. in Verr. 31. C. Fusicius a C. Verre duci jussus. in codd. emendatis Fuficius. [Forsan Fufidius aut Fulcinius legendum.
Fusidĭus, Fœneratoris nomen apud Hor. 1. Serm. 2. 12.
Fusidius, vappæ famam timet, ac nebulonis, &c. Sed in Ed. Bentleji & plerisque aliis legitur Fufidius.
Fusilis, Fusim, Fusio, Fusor, Fusorius. V. Fundo.
Fusius, pro Furius antiqui dixerunt, ut Valesius, pro Valerius. Auctor Festus.
Fusius, Nomen gentile Ro. Fusii cujusdam, qui ita viribus præstitit, ut mulum suum tolleret, ob id Rusticellus Hercules appellatus, meminit ex Varrone Plin. lib. 7. cap. 20. Fufius Hard. in Indice.
Fusius, Oratoris nomen, cujus meminit Cic. 2. de Orat. 91. Fusius, inquit, nervos in dicendo C. Fimbriæ, quos tamen habuit ille, non assequitur: oris pravitatem, & verborum latitudinem imitatur. Al. Fufius.
Fusterna, æ. f. Pars abietis superior, durior, & nodosior. Nam inferior, minusque nodosa, Sapinus dicitur. Plin. lib. 16. cap. 39. Abietis quæ pars a terra fuit, enodis est, hacque quam diximus ratione fluviata decorticatur, atque ita sapinus vocatur: Superior pars nodosa duriorque, fusterna. Non desunt qui malint legere Susterna. V. Abies, Rhodig. lib. 5. cap. 6. & Vitruv. 2. 9.
Fustibălus, i. m. Instrumentum est bellicum, longum pedes quatuor, cui per medium ligatur funda de corio, & utraque manu impulsum, prope ad instar onagri dirigit saxa. Hinc
Fustibalatōres, Milites, qui fustibalis lapides jaciunt. Auctor Modestus, de Vocab. rei milit. pag 254. Plant.
Fustis, is. m. [ῥόπαλον] Lignum teres. Plin. lib. 7. cap. 56. Prælium Afri contra Ægyptios primi fecere fustibus, quos vocant phalangas. Cic. pro Cæcin. 60. Quid igitur si glebis, aut saxis, aut fustibus aliquem de fundo præcipitem egeris?
Longus fustis. Hor. 2. Serm. 3. 112.
Non opus est verbis, sed fustibus. Cic. in Pison. 73.
Agere aliquid formidine fustis. Hor. 2. Epist. 1. 154.
Agitare fustibus equos prohibet imperator, in l. prima. C. de cursu publico, lib. 12. Equos qui publico cursui deputati sunt, non lignis vel fustibus, sed flagellis tantummodo agitari decernimus.
Aperire caput fuste. Juven. 9. Sat. 98. i. e. Findere.
Coercere aliquem fuste. Hor. 1. Serm. 3. 134.
Impingere fustem alicui. Cic. 8. Fam. 8. Quid si filius meus fustem mihi impingere volet?
Pugnare fustibus. Hor. 1. Serm. 3. 101.
Repellere male mulctatos clavis & fustibus. Cic. 7. Verr. 94.
Fustibus cædi, pro Fascibus bacillorum, cujusmodi olim civitate libera Magistratibus præferebantur, Jurisconsulti dixerunt. Itaque liberorum hæc hominum pœna, posteriorum Imperatorum tempore fuit, quum servi flagellis cæderentur. Macer l. 10. D. de pœn. Ex quibus causis liber fustibus cæditur, ex iis servus flagellis cædi, & domino reddi jubetur. Quo ex loco apparet minus turpe fuisse Fustibus, quam Flagellis cædi.
Fustĭcŭlus, i. m. dimin. Apul. Met. 6.
Fustiārius, i. m. [ξυλοκόπος] Qui fuste cædit. Vet. Gloss.
Nominis instar adiectivi occurrit in Fabretti inscriptionibus, p. 529.
FVSTIARIO SVPPLICIO SE NOVERIT ESSE SVBDENDVM.
Fustim, Adv. Val. Max. 6. 3. 9. Uxorem, quod vinum bibisset, fustim interemit.
Fustitudĭnus, a, um. Adj. Plaut. Asin. 1. 1. 21.
Apud fustitudinas, ferricrepinas insulas. Fustitudinas vocat, quod illic Fustibus adigerentur servuli. [Immo Tunderentur
Fustuārium, i. n. [μαστίγωμα] Supplicii genus ob falsum testimonium, furtum, & multa alia crimina. Valla lib. 1. cap. 6. interpretatur Fustigationem. Cic. 3. Philipp. 14. Nam si ille Consul, fustuarium meruerunt legiones, quæ Consulem reliquerunt, &c. Liv. 5. 6. Fustuarium meretur, qui signa relinquit aut præsidio discedit.
Fustĭgo in vet. Gloss. βακλίζω. Al. ξυλοκοπῶ. Hinc Fustigatio apud JCtos.
Fusura. V. Fundo.
Fusus, i. m. [ἄτρακτος] Quo nent mulieres: a Fundo, dictum: quod dum trahitur volvendo, quasi liquefieri videtur. Plin. lib. 11. cap. 23. Lanificia mox in fila tenuantur junceo fuso.
Fusis mollia pensa devolvunt. Virg. 4. Georg. 348.
Versato ducentem stamina fuso. Ovid. 4. Met. 220.
Torquere fusos. Plin. lib. 28. cap. 2. Pagana lege in plerisque Italiæ prædiis cavetur, ne mulieres per itinera ambulantes torqueant fusos, aut omnino detectos ferant.
Teretem versabat pollice fusum. Ovid. 6. Met. 22.

F U T

Fut, Nomen fluvii in Mauritania, non longe ab Atlante monte, de quo Plin. lib. 5. cap. 1. in descriptione Mauritaniæ.
Futĭle, Adv. [χυδαῖον] Vas erat, quod non deponebant ministri sacrorum, quod erat acuto fundo, & patulo ore, eoque instabile erat. Utebantur eo in sacrificiis deæ Vestæ, quia aqua ad sacra hausta in terra non ponebatur: quod si fiebat, piaculum erat. Unde excogitatum vas fuit quod stare non posset, sed positum statim effunderetur. Ex Donato in Ter. Andr. 3. 5. 3. & Servio in Virg. 11. Æn. 339. V. & Vet. Schol. in Stat. 8. Theb. 297. Ab hoc
Fūtĭlis, e. [χυδαῖος, ἀκαῖος] i. e. Vanus vel Inutilis: Festus, Futiles dicuntur, Qui silere tacenda nequeunt, sed ea effundunt. Sic & Vasa futilia a Fundendo vocata.
Ætas futilis, imbellesque anni. Sil. lib. 16. 656.
Alacritas futilis. Cic. 4. Tusc. 37. Nec sitienter quid expetens, ardeat desiderio, nec alacritate futili gestiens deliquescat.
Aruspices vani & futiles. Cic. 1. de Divin. 36. Irrideamus aruspices: vanos, futiles esse dicamus.
Auctor futilis. Virg. 11. Æn. 339.
—— consiliis habitus non futilis auctor. Ubi Servius; Non futilis, Bonus in consiliis, non inanis.
Causa futilis, Vana & levis. Plin. lib. 33. cap. 2.
Canes futiles. Phædr. 4. 17. 33. Qui alvum continere non possunt.
Homo futilis, Qui est ejusmodi, ut tacenda continere non possit, sed continuo effutiat: qui commissa (inquit Servius) non retinet. Ter. Adel. 3. 3. 41. Ille futilis, somnium. Cic. 3. de Fin. 38. Quis non odit sordidos, varios, leves, futiles? Apulejus, Levis homo & futilis, & rimarum plenus.
Lætitiæ futiles. Cic. 5. Tusc. 16.
Murmur futile. Valer. 8. Argon. 354.
Sententiæ futiles commentitiæque. Cic. 1. de Nat. Deor. 18.
Tempus futile. V. Tempus.
Votum futile. Sil. lib. 10. 340.
Futilĭtas, ātis. f. [ἀχρειότης] Cic. 2. de Nat. Deor. 70. Hæc & dicuntur, & creduntur stultissime, & plena sunt futilitatis, summæque levitatis.
Futilĭter, Adv. Apul. Futiliter blaterata. V. Non. 11. 39.
Futĭle, Adv. [ψυχρῶς] pro Futiliter. Ennius in Phœnice, ut citat Nonius, 11. 39.
Ut quod factum est futile, amici nos feramus fortiter. conf. Plaut. Stich. 2. 2. 73.
Futio, [ἐκχέω] īre. Effundo; a quo componitur Effutio quod vide. Obsoletum.
Futo, [ἐλέγχω] āre. Arguere interpretatur Festus. Antiquum est; unde Confutare, & Refutare.
Futātim, Adv. [χύδην] i. e. Profusim. Plaut. Truc. 4. 4. 29. Futatim nomen commemoravi ter. Antiquum.
Futum, i. n. Vas aquarium, quo aqua in triclinium infundebatur. Varro de L. L. 4. 25.
Futuo, ui, ūtum, ĕre. Verbum obscœnum. Martial. lib. 6. 91.
Sancta ducis summi prohibet censura, vetatque
Mœchari: gaude Zoile, non futuis. Idem lib. 9. 42.
Nempe semel futuit, generaret Horatius ut tres. Et lib. 10. 95.
Infantem tibi vir, tibi Galla remisit adulter;
Hi puto non dubie se futuisse negant. Lib. eod. 81.
Quum duo venissent ad Phyllida mane fututum.
Futuor, pass. Martial. lib. 9. 5.
Aureolis futui quum possit Galla duobus,
Et plus quam futui, si totidem addideris.
Futūtus, Partic. Martial. lib. 3. 87.
Narrat te rumor Chione nunquam esse fututam. Sic lib. 11. 41.
Futūtor, ōris. m. Martial. lib. 1. 91. in Bassam tribadem,
At tu, pro facinus! Bassa fututor eras. Sic lib. 11. 88.
Futūtio, ōnis. f. Catull. 30. 8.
Sed domi maneas, paresque nobis
Novem continuas fututiones.
Fututrix, īcis. f. Martial. lib. 11. 62.
Arrigere linguam non potest fututricem. Lib. eod. Epigr. 23. in Pædiconem masturbantem, —— inguina saltem
Parce fututrici sollicitare manu.
Futurus. V. Sum.
Fuvi, pro Fui apud Comicos antiquos sæpe reperias addito v productionis gratia. Plaut. Pœn. prol. 110. Quo genere gnata, qui parentes fuverint. Turnebus. Et Enn. apud Cic. de Orat. 3. Adde Lucret. 1. 387.

G

G, Littera veteribus Latinis ignota; ejus inventionem Sp. Carvilio adscribit Plutarchus Problematum Rom. 54. Ubi de Macelli appellatione disquirit. Novam consonam vocat Diomedes. Itaque apud antiquos pro G ubique C ponebatur, ut patet ex columna Duiliana. V. supra in C. Enimvero C ita ipsius G vices sustinet, ut per G aliquando sonaret, ut Cajus, a Γάϊος.
Quæri potest, unde fit ut G locum haberet inter F & H, cum γ Græcorum secundæ litteræ in alphabeto locum obtineat. Videtur quidem inter has litteras magna intercedere necessitudo. Quid enim naturæ magis consentaneum esse potuit, quam ut Digamma F, simplex Gamma G, & spritus H, se mutuo consequerentur. Et sane, γ pro F interdum scribitur, sic Fίσις, Fέντερ (pro ἰδὴς, ἔντερον; Vestis, Venter) apud Hesychium scriptum invenimus γίσις, γέντερ. Et similiter, H pro G; sic a γίννος Hinnus, a δράσσω δραγῶ Traho, unde & rursus G redeunte postliminio Tragula. [A Trajiciendo tamen arcessit Varro. V. TRAGULA.
G & C mutuas operas tradunt; nam ut a γόγγρος, Congrus; a Jungo, Juncus; a Pertingo, Pertica; a Viginti, Vicesimus: sic vice versa, a κύκνος, Cygnus; a κυβερνῶ, Guberno; a Centum, Quingenti; & a Nec & Otium, Negotium.
G & N invicem permutantur. Nam in iis vocibus, ubi γ præcedit κ, γ, χ vel ξ, istud prius γ Græce sonat ν, Latine vero vertitur in N. ut ἄγγελος, Angelus; ἄγκυρα, Anchora; Ἀγχίσης, Anchises; Σφίγξ, Sphinx. Quanquam veteres, inter quos Attius, Græcos imitantes scripserunt, Agchises, Agcora. e contra, N ante G vel C ipsam G ponebant veteres, ut Varro monet in L. L. lib. 1. Sic Aggulus pro Angulus, Iggerunt pro Ingerunt, Agceps pro Anceps. Est & aliud argumentum hujusce inter litteras G & N cognationis, nempe quod G gaudet subsequi ipsam N; ut a Centum, Quadringenti, Quingenti; ubi C post N mutatur in G, quod alias non fit; ut Ducenti, Sexcenti. Gaudet item præcedere, ut Gnosco, Gnotus, Gnavus; quam nonnulli quidem Prosthesin dicere amant: at si vocum originem inspiciamus, potius dicenda est Aphæresis, cum scribas sine G, quam Prosthesis cum per G; nempe a γινώσκω, γνωτὸς, γναῖος ortum ducunt. [Unde & in compositis g retentum, ut Ignosco, Ignavus.
G singulariter scripta sæpe invenitur. G. Gaudium, Gens, Gajus, Genus, Gesta, Gratia, Gratis. G. AVG. Genio Augusti. G. B. Genio bono, Gens bona. G. B. D. M. P. Genio bono dicavit monumentum publice. G. C. Gajus Cæsar, Genio civitatis, vel Cæsaris. G. D. Gens desolata, Germanicus Dacicus, Gratis dedit. G D. Gaudium. G. F. Gemina fidelis vel felix, Gula filiorum, Germanus frater. G G. Gemina, Gesserunt. G. L. Genio loci. G L. Gloria. G. L. F. Genio loci factum. G. M. Genio malo. G M. Germanicus, Germanus. G. M. V. Gemina Minerva Victrix. G N. Gens, Genius, Genere, Gnæus. G N T. Gentes. G. P. Galliæ Procurator, Genio posuit. G. P. F. Gemina Pia fidelis. G. P. R. Genio vel Gloria populi Romani. G R. Gratis, Grex. G. S. Genio sacrum, Genio Senatus. G. T. Genio tutelari, Gravitas tua. G. T. A. Genio tutelari Augusti. G. V. Genio Urbis, Gravis Valerius. G. V. S. Genio Urbis sacrum, Gratis votum solvit. G X. Grex.

GABA, [Γάβα] Galilææ oppidum est, ut ait Josephus lib. 5. Antiquitat. Judaicarum.

GABAA, Syriæ urbs. V. interpretationem nominum Hebraicorum.

GABALIUM, i. n. Planta. Plin. 12. 21.

GABALUS, i. m. [σταυρὸς] apud veteres Crux sive Patibulum dicebatur. Varro apud Non. 2. 373. Nos barbari, quod innocentes in gabalum suffigimus homines: vos non barbari, quod noxios absolvitis. V. Lips. de Cruce, 1. 2. Vossii Etym. [Germanis Furcam denotat, unde Celticum esse suspicari licet. in Gloss. βάσανος redditur.

GĂBĂTÆ, ārum. Vasa concava, eduliis, pulmentariisque aptissima. Martial. lib. 7. 47.
Transcurrunt gabatæ, volantque lances. Idem lib. 11. 32.
Gallice *Une Jate.*

GABIĒNUS, Cæsaris classiarius fortissimus. Plin. 7. 52.

GĀBII, ōrum. [Γάβιοι] Urbs Volscorum fuit, septuaginta millibus passuum ab urbe distans, a Galacto, & Bio Siculis fratribus condita. Gabiorum meminit & Virg. 6. Æn. 768.

GABINENSIS, e. Adj. [Γαβίνης] Plin. lib. 2. cap. 94. Quædam vero terræ ad ingressus tremunt, sicut in Gabinensi agro, non procul urbe Roma, &c. Alii legunt Gabiensi.

GABĪNUS, a, um. Adj. [Γαβῖνος] ut, Gabina Juno. Virg. 7. Æn. 612.
Gabinus cinctus. V. Servium in loc. & Liv. 5. 46.
Urbs Gabina. Ovid. 2. Fast. 706.
Robore freta Gabino. Claud. in 6. Conf. Stil. 83.

GABĪNIUS, [Γαβίνιος] Nomen gentis Romanæ. Ex qua notus, A. Gabinius, sub quo consule Cicero in exilium missus est. V. Cic. de Prov. Conf. 2. Qui deinde Syriæ provinciæ præfuit, & rebus Orientis ordinatis Ptolemæum, quanquam injussu senatus, in regnum reduxit, ut est apud Cic. pro Sext. 81. Ob id ex provincia revocatus, & majestatis postulatus, eo quidem judicio absolutus, sed mox repetundarum postulatus condemnatusque, exilii causa solum vertit. Novissime in bello civili Cæsarem secutus, ab eodemque in Illyricum missus est, ubi male re gesta, amissoque exercitu, omnibus difficultatibus circumventus Salone, quo confugerat, morbo periit. Ex Cic. Dione, & Hirt. de Bello Alex.

GABĪNIUS, a, um. Adj. Cic. 5. Att. 21.

GABINIĀNUS, aliud Adj. ut, Milites Gabiniani. Val. Max. 4. 1.

GABRIEL, ēlis. Nomen Angeli. Isidor. 7. 5.

G A D

GADERA, [Γάδαρα] Civitas Syriæ non longe ab Ascalone: a qua Theodorus rhetoricæ præceptor, qui Strabonis ætate floruit, Gadarenus dictus est.

GĀDES, ium. f. [Γάδειρα] Insula est Oceani, nunc vulgo dicta *Cadiz*, ultra Bæticam Hispaniam, circa columnas Herculis, longa XII millia passuum, lata tria millia, Plin. 5. 22. Ibid. duarum videtur meminisse exiguo intervallo distantium, quarum altera Erythræa vel Erythia dicta sit ob Tyrios, quorum origo ad Erythræum mare relata est: Altera major Cotinussa, ab oleastri copia, qui a Græcis κότινος dicitur. Hæc etiam *Gadir* est appellata, quod *Gadira* lingua Punica Sepem, vel septum significat. Hermolaus non Gadira, sed Gadiruta legit apud Plin.
Jocosæ Gades. Martial. lib. 1. 62.
Occiduæ Gades. Claud. de Bell. Gildon. 43.
Remotæ Gades. Hor. 2. Carm. 2. 11.
Hominum finis Gades. Sil. lib. 1. 141. Et lib. 17. 642. Terrarum finis Gades.
Tyriæ Gades. Lucan. lib. 7. 187.
Gaditanorum mœnia, delubra, agros, Hercules ipse itinerum, & laborum suorum terminos esse voluit. Cic. pro Corn. Balb. 39

GADĪTĀNUS, a, um. Adj. [Γαδειρεὺς, Γαδειρανὸς, Γαδειραϊκὸς] ut Fœdus Gaditanum. Cic. pro Corn. Balb. 34.
Civitas Gaditana. Cic. pro Corn. Balb. 43. Ita Gaditana civitas, quod beneficiis suis erga Rempubl. nostram consequi potuit, quod imperatorum testimoniis, &c. id abest.
Fretum Gaditanum. *L'estroit, ou le Destroit de Gibraltar: El Stretto, ò el Far de Gibaltar.* Sunt qui proferant *Gibraltar.* Antea *Gibel* lingua Arabica dicebatur, quæ dictio Montem significat. Ex Olivario in Melam.

GÆON, [Γαίων] a Josepho dicitur esse Nilus. Rectius scripseris Gehon.

GÆTULIA. V. GETULIA.

GÆSUM, vel GĒSUM, vel GESSUM, i. n. [γαῖσα, ἢ γαισὸς] Teli genus, quod alii Gallicum, alii Hispanicum esse volunt. Afris vero tribuit Sil. 2. 444. ubi V. Drakenborch. Virg. 8. Æn. 661.
——duo quisque Alpina coruscant
Gesa manu. Ubi Serv. Hastas viriles, inquit, Nam etiam viros fortes Galli *Gæsos* vocant. Quasi Gallica nimirum vox esset. Gesum, grave jaculum, Festus. Telum Galliarum tenerum Nonio. Missile certe fuit, unde bina gerebant, Virg. l. c. & Varro de Vita P. R. apud Non. Qui gladiis cincti sine scuto cum binis gæsis essent. Quæ periphrasis est Leviter armati & apud Liv. 8. 8. Leves autem qui hastam tantum, gæsaque gererent vocabantur. Idem 9. 36. Iere pastorali habitu, agrestibus telis, gæsisque binis armati. Meminit & 26. 6. Plura V. apud Lips. Poliorc. 4. 4. Voss. de Vit. Serm. 1. 2. Emmeness. ad Virgil. conf. Polluc. Hesych. Suid.

GAGĀTES, m. seu GAGES, [Γαγάτης] Fluvius in Lycia, & Lapidis nomen pretiosi in eo primum reperti, quamvis etiam in Britannia abundet. Plin. lib. 36. cap. 19. Gagates lapis nomen habet loci & amnis Gagis Lyciæ. Gallice, *Du Jayet.*

G A L

GA. Galeria. GAL. Gallus. GALL. Gallice. GAL. VAL. Galerius Valerius.

GALACTĪTES, m. Lapis pretiosus, de quo Plin. lib. 37. cap. 10.

GALA-

GALACTOPŎTA, æ. m. [γαλακτοπότης] Qui lac potat. Columel. lib. 7. cap. 2. 'Quibusdam nationibus frumenti expertibus victum commodat: ex quo Nomadum Getarumque plurimi γαλακτοπόται dicuntur

GĂLANTHIS, [Γαλανθὶς] ut eſt in fabulis, Alcmenæ ancilla fuit in Galen, id eſt in muſtelam a Junone mutata. V. Ovid. 9. Met. 306.

GALATA, Inſulæ nomen non procul a Melita, ut ſcribit Pomponius Mela lib. 2. Geogr. 7.

GĂLĂTĒA, [Γαλάτεια] fuit Nympha, filia Nerei & Doridis, ut eſt apud Ovid. 13. Met. 742.
At mihi, cui pater eſt Nereus, quam cœrula Doris
Enixa eſt, &c.

GĂLĂTIA, [Γαλατία] Regio minoris Aſiæ. Hæc ab Oriente Cappadociam & Halym fluvium, ab Occidente Bithyniam & Aſiam, a Meridie Pamphyliam, a Septentrione Pontum Euxinum habet: quam olim Galli ex Europa venientes habitarunt, & Gallogræcia dicta eſt. V. Plin. lib. 5. cap. 32.
Κελτική, Vide CELTÆ. 'Εν πατανίῳ, τῆς νῦν Ιταλίας, τότε δὲ ἔτι Γαλατίας. Dio libro 41. pag. penult. quæ eſt 118. edit. Pariſ. H. St.

GALĂTÆ, ārum. m. Incolæ Galatiæ. ut, Galatarum auxilia. Cic. 6. Att. 5.

GALATĬCUS, Adj. Spinæ Galaticæ. Plin. 24. 12. Columel. 2. 9.

GALATĬCOR, āri. fictum Tertulliani verbum, ut apud Latinos veteres Græcari. de Jejun. cap. 14. pr.

GALATIUM, i. n. [γαλάτιον] Herba. Dioſcor. 4. 96. Idem ac Gallium. q. V.

GALBA, Cognomen Sulpiciorum, de cujus origine Suetonius in Galba cap. 3. varias ſententias proponit: ubi etiam multorum, qui hoc cognomen tulerunt, mentionem facit. Nobiliſſimus vero omnium Servius Sulpicius Galba imperator, qui occiſus eſt ab Othone, quum regnaſſet menſes VII. ut author eſt Caſſiodorus. V. Tacit. 1. Hiſt. & Sueton. in ejus vita.
Galbam Gallis pinguem ſignificare docet ibid. Suet.

GALBÆ, [γάλβαι] Animalia in eſculis naſcentia; miræ exilitatis. Unde qui primus Sulpiciorum cognomen Galbæ tulit, ab Exilitate ita vocitatus eſt, ut quibusdam placuit. V. Suet. in Galba, cap. 3.

GALBĂNUS, i. f. vel GALBĂNUM, i. n. [χαλβάνη] Succus eſt, ſive Lacryma cujusdam herbæ, ſimilis ferulæ, quæ in ipſo frutice æſtate prorumpit. Plin. lib. 12. cap. 25. Dat & galbanum Syria, in eodem Amano monte e ferula, quam ejusdem nominis reſinæ modo ſtagonitim appellant. quod maxime laudant, cartilaginoſum, purum, ad ſimilitudinem ammoniaci, minimeque lignoſum. Quid ſit Galbanum cartilaginoſum. V. in CARTILAGO.
Galbanum, Genus veſtimenti delicatorum, a Colore albo ac ſublucido, quod nullos habet pilos. Juven. 2. Sat. 97.
Cœrulea indutus ſcutulata, aut galbana raſa. Al. Galbina. [Et quidem rectius, opinor, a Galbino colore, de quo V. Torrent. ad Suet. d. l. Quem floridiorem certe intelligi ex Martialis loco infra adducto apparet, ubi Fuſco opponit. Quin plane Flavum dilutiorem eſſe, qui & Germanis *Gälbe* dicitur, diſerte Veget. de Re Vet. 3. 2. expreſſit, Florem habet quaſi aureum vel galbineum, inquit.

GALBĂNĀTUS, [χαλβανωτὸς] Nomen ſimile participio formavit Martialis, i. e. Galbano indutus: accipiturque pro Homine molli & effeminato, lib. 3. 40.
Jacet occupato galbanatus in lecto. Et hic al. Galbinatus rectius.

GALBĀNEUS, Adj. [χαλβάνινος] Ex Galbano. Virg. 3. Georg. 415.
Galbaneoque agitare graves nidore chelydros. Idem 4. Georg. 264.
Hic jam galbaneos ſuadebo incendere odores.

GALBĬNUS, vel GALBINEUS, a, um. Adj. Color. Vegetius in Veterinaria florem Eryngii ait eſſe galbinei coloris, quem herbarius eruditiſſimus mihi dixit, inquit Turnebus Adverſ. 17. 8. eſſe coloris cœrulei dilutioris & palleſcentis. Color galbinus dedecere viros cenſebatur, ut mollior & effeminatior: hinc Galbini mores. Martial. lib. 1. 97. Galbinos habet mores. al. Galbanos. V. in Galbanum not.

GALBEUM, Feſto, Muliebris ornamenti genus eſt: ſed & eidem Galbeæ, Armillæ ſunt, quibus etiam triumphantes utebantur, atque adeo & milites donabantur virtutis ergo. Cato, Coronas aureas ruſcea facie, galbeas lineas, pelles, redimicula. Galbeum Tranquillus l. c. Remedia lana involuta interpretatur: ut autem ſuſpicor, a colore nomen habuere Galbeæ: nam Galbus in Latinogræco lexico explicatur χλωρὸς, i. e. Viridis, pallidus, flavus: hinc, Galbula avis, quæ hujus coloris erat: inde & Galbanus color, & Galbinus. Verba ſunt Turneb. l. c. [In vet. Gloſſ. Galvus ſcriptum, pro Gilvus puto.

GALBŬLUS, i. m. [σφαιρίον τῆς κυπαρίσσου] Pila cupreſſi. Varro 1. de R. R. cap. 40. pr. Quædam enim ad genendum propterea usqueadeo parva, ut ſint obſcura, ut cupreſſi. non enim galbuli, qui naſcuntur, id eſt tanquam pilæ parvæ corticiæ id ſemen, ſed in his intus primigenia ſemina dedit natura. Globulos vocat Turnebus, Theophraſti auctoritate motus, qui σφαιρία appellat, & ſic emendandum Varronem putat, Adverſ. 20. 16. Sed V. Commentt. ad loc.

GALBŬLA, æ. f. [ἴκτερος] Avis. Martial. lib. 13. 68.
Galbula decipitur calamis & retibus ales:
Turget adhuc viridi quum rudis uva mero. V. Harduin. ad Plin. 10. 33. conf. GALGULUS.

GALE, [γαλῆ] Latine Muſtela dicitur, teſte Donato. Dioſc. 2. 27.

GĂLEA, æ. f. [κόρυς, κράνος, κυνέη] Munimentum capitis eſt, e corio quondam fieri ſolitum, nunc e ferro fit. Plin. lib. 7. cap. 56. Galeam, gladium, haſtam Lacedæmonii invenere.
Nitor galeæ claro radiantis ab auro. Ovid. 13. Met. 105.
Ærea galea. Virg. 5. Æn. 491.
Aurea galea. Virg. 9. Æn. 50.
Comans galea. V. COMA.
Criſtata galea. V. CRISTA.
Inſignis galea. Virg. 3. Æn. 468.
Teretes galeæ. Stat. 3. Theb. 223.
Terribilem criſtis galeam. Virg. 8. Æn. 629.
Venatoria. Nep. 14. 3.
Imponere galeam alicui. Ovid. 13. Epiſt. 140.
Induere galeam. Cæſ. 2. Bell. Gall. 21.
Induitur galeam comantem. Virg. 2. Æn. 392.
Reſolvere galeam. Ovid. 13. Epiſt. 147.

GALEĀRIUS, i. m. Veget. de Re Mil. 3. 6. Sed variæ ſunt lectiones.

GALEO, [κρανόω] āre. Galeam induere. Hirt. Bell. Afr. 12. Milites in campo jubet galeari, & ad pugnam parari.

GALEĀTUS, Partic. [ἱπποκορυστὴς] Galea indutus. ut, Galeata Minerva. Cic. 1. de Nat. Deor. 101. Juven. 1. Sat. 169.
Galeatum exordium, per translationem. Quid ſit autem explicatur a Sulpicio Victore, cujus verba ſubſcribam. Vulgare (de exordiis loquitur) ſi tale ſit, quale eſſe poſſit in omnibus cauſſis, nihil proprium perſonarum aut rerum, de quibus agitur. Quod idem & galeatum à quibusdam vocatur, quoniam ita commune eſſe poſſit, ut in omnibus cauſis, quemadmodum galea ſeu galeatum, omnibus indigis poſſit eſſe commune. Sed & D. Hieronymus id ſatis explicat, quum ita ſcribit, Hic prologus ſcripturarum quaſi galeatum principium, omnibus libris, quos de Hebræo vertimus in Latinum, convenire poteſt. Intelligit enim hoc principium tanquam omnium librorum communem eſſe galeam communeque procemium, ut galeatum præſidium omnium commune eſt, & galeati omnes tuentur. Ex Turneb. 3. 18. V. Voſſii Inſtit. Orat. 3.

GALĒNA, æ. f. [μολύβδαινα] Plin. lib. 34. cap. 16. Plumbi nigri origo duplex eſt. Aut enim ſua provenit vena, nec quicquam aliud ex ſe parit, aut cum argento naſcitur, miſtisque venis conflatur. Ejus qui primus fluit in fornacibus liquor, ſtannum appellatur: qui ſecundus, argentum: quod remanſit in fornacibus, galena, quæ portio eſt tertia addita venæ. Hæc rurſus conflata, dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus.

GĂLĒNUS, [Γαληνὸς] Pergamenus medicus, e Pergamo civitate Aſiæ, emicuit Trajani temporibus usque ad Antoninum Pium. ſcripſit volumina XV. Auct. Suid. De eo V. Fabric. Bibl. Græc. lib. 4. cap. 17.

GALEŎLA, æ. f. Vas ſinuoſum a galeæ ſimilitudine dictum, auctore Nonio. Varro de Vita Pop. Rom. lib. 1. Ubi erat vinum in menſa poſitum, aut galeola, aut ſinu? Non. 15. 4.

GALEOS, ōtis. m. [γαλεὸς] Piſcis qui a Latinis Muſtela dicitur. Plin. lib. 32. cap. 2. Quod ad repugnantiam rerum attinet, quam Græci antipathiam vocant, nihil eſt usquam venenatius quam in mari paſtinaca, utpote quum radio ejus arbores necari dixerimus. Hanc tamen perſequitur galeos. V. diligenter Maſſarium in lib. 9. Plinii.

GALEŌTÆ, [γαλεῶται] in Sicilia dicebantur Portentorum interpretes, teſte Cic. 1. de Divin. 39. ubi V. Daviſ.

GALERIA Tribus. V. TRIBUS.

GALERITA, GALERITUS. V. GALERUM.

GĂLĒRUM, i. n. vel potius GĂLĒRUS, i. m. [πίλεον, κυνῆ] Pileus rotundus, quod in modum galeæ eſſet factus, ut inquit Varro. [Immo Galea, inquit, à Galero, quo multi uſi antiqui. de L. L. 4. 24. lego Multum.] Stat. 1. Theb. 305.
— & temperat aſtra galero.
Galerus, ſive Galericulus, ex alienis capillis conſutus, coma ſcilicet adulterina, quam nos *fauſſe perruque* vulgo dicimus. Hoc etiamnum mulieres noſtræ ſæpe utuntur, vel ut mentiantur veros crines, canosque, aut alias deformes capillos, occultent, vel ut calvitium velent. Juven. 6. Sat. 120. Sed nigrum flavo crinem abſcondente galero. Et Stat. 4. Theb. 303. — Arcadii morem tenet ille galeri.
Deducere ſibi galerum. V. DEDUCO.
Galerum a Pileo diſtinguit Suet. in Neron. 26. Poſt crepuſculum, inquit, ſtatim arepto pileo, vel galero, popinas inibat.
Galerus non tantum Mercurii erat, ſed etiam Pontificum. Apulejus Apol. pag. 288. Quod Imperatoribus paludamentum, quod pontificibus galerum, quod lituus auguribus, &c. Sic Elmenh. Sed al. rectius Galerus.

GALERĪTUS, a, um. Adj. Galero opertus. Propert. 4. 1. 29.
Prima galeritus poſuit prætoria Lucmo.

GALERĪTA, æ. f. [λόφον ἔχουσα] Avis quæ nunc Alauda dicitur, a criſta quadam, quæ galeri ſimilitudine capite prominere videtur. Varro 4. de L. L. 11. Galeritum m. g. appellat, quia plumam elatam in capite habet. Plin. lib. 10. cap. 49. Quæque de una ave galerita privatim commemorat.

GALERĬCŬLUM, i. n. vel potius GALERĬCŬLUS, i. m. dimin. [πιλίδιον] Capillamentum adſcititium, adhibitum ad calvitiem tegendam. Martial. 14. 50. Suet. in Othon. cap. 12. Galericulo capiti, propter raritatem capillorum adaptato & annexo, ut nemo dignoſceret.

GĂLĒSUS, [Γαλησὸς] Fluvius eſt Calabriæ, qui juxta civitatem labitur Tarentinam. Hæc Servius, enarrans illud Virg. 4. Georg. 126.
Namque ſub OEbaliæ memini me turribus altis,
Qua niger humectat flaventia culta Galeſus,
Corycium vidiſſe ſenem, &c. conf. Sil. 1. 439.
Dulce pellitis ovibus Galeſi flumen. Hor. 2. Carm. 6. 10.
Et lotam tepido togam Galeſo. Martial. lib. 4. 28.
Viri etiam nomen apud Virg. 7. Æn. 535.

GALGŬLUS, i. m. [ἴκτερος] Avis genus. Plin. lib. 30. cap. 11. Avis icterus vocatur a colore: quæ ſi ſpectetur, ſanari id malum tradunt, & avem mori. hanc puto Latine vocari Galgulum. Nonnulli legunt Galbulam. V. ſupra GALBULA.

GĂLĪLÆA, Syriæ regio. Juvenc. 2. 330.

GALILÆUS, Adj. Galilææ incola, quo nomine ex contemptu Julianus vocavit Chriſtianos. V. Joſeph. Antiq. 3. 4. Euſeb. Hiſt. Ecl. 10. 35.

GALLA, æ. f. [κηκὶς] Tuberculum rotundum, in foliis creſcens quercuum. Plin. lib. 20. cap. 20. Cervicis dolores cum galla & lini ſemine pari menſura ſedat. Sic Columel. lib. 6. cap. 7.
Item Vinum aſperſum & atrum; ut utitur Lucilius apud Non. in Aceroſus. 5. 97.
Quæ gallam bibere, ac rugas conducere ventri
Farre aceroſo &c. coegit. Ubi, præmonet parſimonia eſſe utendum, neque gulæ indulgendum, ventremque coarctandum.
Gallæ ſapor. Virg. 4. Georg. 267.
Proderit & tunſum Gallæ admiſcere ſaporem.

GALLÆCI, GALLÆCIA, GALLAICI. V. CALLÆCI.

GALLIA, [Κελτική, Κελτογαλατία, Γαλλία] Europæ pars, a candore populi dicta. Cæſ. 1. Bell. Gall. 1. Gallia eſt omnis diviſa in partes tres: quarum unam incolunt Belgæ: aliam Aquitani: tertiam qui ipſorum lingua Celtæ, noſtra Galli appellantur. Hi omnes lingua, inſtitutis, legibus inter ſe differunt. Gallos ob Aquitanis Garumna flumen, a Belgis Matrona & Sequana dividit. Et paulo poſt, Eorum una pars, quam Gallos obtinere dictum eſt, initium capit a flumine Rhodano, contineturque Garumna flumine, Oceano, finibus Belgarum: attingit etiam a Sequanis, & Helvetiis flumen Rhenum: vergit ad Septentriones. Belgæ ab extremis Galliæ finibus oriuntur, pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni: ſpectant ad Septentriones & Orientem ſolem. Aquitania a Garumna flumine, ad Pyrenæos montes: & eam partem

partem Oceani, quæ ad Hiſpaniam pertinet, ſpectat inter Occaſum ſolis & Septentriones.
Animoſa. Claud. 4. Conſ. Hon. 392.
Comata Gallia. Cic. 8. Philipp. 27. Eadem ac Ulterior, vel Tranſalpina.
Facunda Gallia. Juven. 15. Sat. 111.
Impotens iræ. Liv. 5. 48
Nata in vanos tumultus. Liv. 5. 37.
Nobilis Gallia. Lucan. lib. 3. 78.
Togata Gallia non eſt, ut quidam credunt, ipſa Ciſalpina, ſed Ciſalpinæ pars. Togata enim incipit a Rubicone flumine, & Placentia terminatur. Ciſalpina vero initium quidem ipſa quoque capit ab eodem flumine, ſed terminum habet Alpes. erant autem in Togata multa municipia, multæ coloniæ Romanæ. propterea dixit Cic. 1. Att. 1. Videtur in ſuffragiis multum poſſe Gallia, jus enim ferendi Romæ ſuffragii habebant omnia municipia, eæque omnes coloniæ, quæ ideo Romanæ dicebantur, quia jura poſſiderent civium Romanorum. nam Latinæ ſuffragium non habebant, ſed tantum jus Latii, unde appellatæ. Ex P. Manutii Comment. in Attic. [Immo ſine dubio Togata Gallia eadem eſt ac Citerior, ſeu Ciſalpina tota. V. Spanhem. Orb. Rom. diſſ. 1. cap. 12. Cui junge Cellar. Geogr. Ant. lib. 2. cap. 2. pr.
Tranſalpina Gallia. Cic. pro Muren. 89.
Ulterior Gallia & citerior. Cic. de Provinc. Conſ. 9.

GALLUS, i. m. [Γαλάτης] Qui ex Gallia eſt.
Rebellis Gâllus. Virg. 6. Æn. 859.
Robore valent Galli, numero Hiſpani, Pœni calliditate, Græci artibus. Cic. de Aruſp. Reſp. 19.
Gallûm, pro Gallorum. antiquum. Varro Eumenidib. Puditatem, an pudorem Gallûm cœpit mihi videri. Nonius.

GALLĬCUS, a, um. Adj. [Γαλλικὸς, Γαλατικὸς] Qui ex Gallia eſt.
Arva Gallica. Ovid. 4. de Pont. 16. 18.
Ager Gallicus. Cic. pro Sext. 9.
Copiæ Gallicæ. Cic. 1. de Divin. 81.
Terebra Gallica. Columel. de Arbor. cap. 8.

GALLICÆ, ārum. Genus calceamenti, quo utuntur Galli pluvioſo tempore, inquit Bayfius. Cic. 2. Philipp. 76. Nam quod quærebas quomodo rediſſem: primum luce, non tenebris. deinde cum calceis & toga, nullis nec gallicis, nec lacerna.

GALLICĀNUS, a, um. Adj. [Γαλατικὸς] ut Gallicanæ res. Cic. pro Quint. 15. Varro 1. de R. R. cap. 32. Ceteraque quæ alii legumina, alii (ut Gallicani quidam) legaria appellant.
Catulus Gallicanus. Catul. 43. 9.

GALLIAMBUS, i. m. Carmen Gallorum ex Jambico metro peculiari, quod dedit Catul. Carm. 64. Ejus auctor Cæcilius, de quo V. Farnab. ad Martial. 2. 86

GALLO, āre. Bacchari, more ſacerdotum Cybeles. Varro apud Non. 2. 382. V. infra GALLUS, Fluvius.

GALLOGRÆCI, [Γαλλογραικοὶ] Iidem ſunt qui Galatæ, ad quos Pauli epiſtola extat. eorum regio Galatia, quam Gallorum aliquot populos inſediſſe, Plin lib. 5. cap. 32. teſtatur: & Ptolemæus lib. 5. tabula Aſiæ prima. Strabo quoque lib. 4. Livius pluribus lib. 38.

GALLŌNIUS, [Γαλλώνιος] Vir ſumptuoſus, de quo Cic. pro Quint. 94. Idem 2. de Fin. 90. Sed qui ad voluptatem omnia referens, vivit ut Gallonius, loquitur ut frugi ille Piſo.

GALLUS, [Γάλλος] Fluvius Phrygiæ, cujus aqua potantes facit furere. Ovid. 4. Faſt. 361.

Amnis it inſana nomine Gallus aqua. Hinc dicebantur

Galli ſacerdotes Cybeles deæ Phrygiæ qui ſe caſtrabant, & inter ſacrificandum furioſe ſe gerebant. Lucan. lib. 1. 566.

—— crinemque rotantes
Sanguineum populis ulularunt triſtia Galli.

Cybele Galla. Catul. 61. 12.

GALLUS, i. m. [ἀλεκτρυὼν, ἀλέκτωρ] Nota avis.
Gallus gallinaceus, Idem. Cic. 1. de Divin. 74. Gallos gallinaceos in eo loco ſic aſſidue canere cœpiſſe.
Canorum animal gallus gallinaceus. Cic. 1. de Divin. 56.
Gallus gallinaceus lacertoſus. V. LACERTUS.
Cantant ante lucem galli. Cic. 2. de Divin. 57.
Victi galli ſilere ſolent, canere victores. Cic. 2. de Divin. 56.
Sub galli cantum. Hor. 1. Serm. 1. 10.
Favent faucibus ſilentio noctis galli, rurſus cantu plauſuque premunt alas. Cic. 2. de Divin. 57. Aliter in emendatis codd. V. Daviſ. ad loc.

GALLĪNA, æ. f. [ἀλεκτορὶς, ὄρνις] Ter. Phorm. 4. 4. 27.

Anguis per impluvium decidit de tegulis,
Gallina cecinit. Cic. 4. Acad. 57.

Gallinas alere. Et Martial. lib. 13. 62. Gallina altilis.
Abundat porco, hœdo, agno, gallina, lacte, caſeo, melle villa locuples. Cic. de Senect. 56.
Gallinæ filius albæ. Juven. 13. Sat. 141. V. ALBUS. conf. Eraſm. Chil.
Canens gallina denotat Uxorem eſſe marito ſuperiorem, ut obſervat Donatus ad illud Ter. Phorm. 4. 4. 27. Gallina cecinit.
Dura gallina. i. e. Non tenera. Hor. 2. Serm. 4. 18.
Numidica gallina. V. NUMIDIA.
Peperit ovum gallina. Cic. 4. Acad. 57.
Supponere ova gallinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 124.
Ad gallinas. V. AD.
Gallinæ etiam vocantur Meretrices, quia omnia ſpargunt & abſumunt. V. Taubm. ad Plaut. Pſeud. 1. 1. 28.

GALLINŬLA, dimin. Arnob. lib. 7. adverſ. Gentes.

GALLINĀCEUS, a, um. Adj. [ἀλεκτορικὸς] Quod ex gallinis eſt: ut, Pullus gallinaceus, & Ova gallinacea. Varro de R. R. lib. 3. cap. 9. Cic. 2. de Divin. 29. Gallinaceum fel.
Gallinaceus, ſine adjuncto, idem quod Gallus. Plin. lib. 37. cap. 105. Alectorias vocant in ventriculis gallinaceorum inventas, cryſtallina ſpecie. Sic lib. 8. cap. 16. Gallinaceorum criſtæ.

GALLINĀRIUS, a, um. Adj. ut, Scala gallinaria. Celſ. lib. 8. cap. 15. Sic brachium deligatum ſuper ſcalæ gallinariæ gradum trajicitur, ita alte ut homo ipſe conſiſtere non poſſit.

GALLINĀRIA, Inſula Liguſtici maris, a copia gallinarum dicta. Varro 3. de R. R. 9.
Item Silva in Campania prope Cumas. Cic. 9. Fam. 23.

GALLINĀRIUS, i. m. Qui curat gallinas. Plin. lib. 10. cap. 55. Traditur quædam ars gallinarii cujuſdam, dicentis quod ex quaque eſſet. Cic. 4. Acad. 85. Varro 3. de R. R. 9.

GALLINĀRIUM, i. n. [ὀρνιθὼν] Locus in quo gallinæ nutriuntur. Columel. 8. 3. Gallinaria conſtitui debent parte villæ quæ hibernum ſpectat Orientem.

GALLICĪNIUM, i. n. [ἀλεκτρυοφωνία] Pars noctis appellata eſt, in qua galli cantant. Apul. lib. 2. de Aſino pr. Noctis gallicinio venit quidam juvenis proxima civitate.

GALLŬLO, āre. & GALLULASCO, ĕre. Pubeſcere. obſoletum. Nævius apud Non. 2. 368. Puerum mulieri præſtare nemo ſcit quanto melior ſit, cujus vox gallulaſcit, cujus jam ramus roboraſcit. Ex Nonio.

G A M

GAMBA, æ. f. Ungula jumenti. Veget. Mulom. 3. 19.
Gambæ pro Tibiis apud Vegetium. Deſpauter. 125. H. St. [Deſiderabatur in Lugd. Crus vero, non Ungulam, ſignificat. Unde & Gallica vox *Jambe*, & Ital. *Gamba*.

GAMBŌSUS, a, um. Adj. Idem. l. c. 3. 20.

GAMĒLION, ōnis. [Γαμηλιὼν] Menſis Januarius, Junoni ſacer propter nuptias, unde nomen invenit. Cic. 2. de Fin. 201. Menſe Gamelione.

GAMMA, n. indecl. Littera tertia in Græco Alphabeto. Eſt & figura hujus litteræ Γ apud agrimenſores. V. Goeſ. Indic. in rei agr. auctt.

GAMMĀTUS, a, um. Hanc figuram habens: ut, Limes gammatus. Id.

GAMMĂRUS, i. m. [καρκῖνος] Aquaticum animal ſimile cancro: vel (ut quidam putant) ipſe cancer: cui bina brachia denticulatis forcipibus ad caput porriguntur, coctus fit rubens. Martial. lib. 2. 43.

Concolor in noſtra, gammare, lance rubes. Veneti adhuc hodie nomen retinent. Plin. autem lib. 9. cap. 31. Leonem appellat: Quod nomen Maſſilienſes etiam habent.

Dimidio conſtrictus gammarus ovo. Juven. 5. Sat. 84. [Mira varietas in ſcriptione hujus vocabuli etiam apud Græcos, quibus κάμμαρος & κάμαρος & κόμμαρος uſitatum eſt, ſemper tamen per κ. Unde rectius per C. Latine ſcribi puto. V. CAMMARUS.

GAMPHĀSANTES, [Γαμφασαντες] Æthiopiæ populi. Plin. lib. 5. cap. 8. Gamphaſantes (inquit) nudi, præliorumque expertes, nulli externo congregantur.

G A N

GANDĂRI, Populi ſunt inferioris Aſiæ Pomponio, quos Plinius trans Margianam in ortum ponit. Sunt & Gandaræ populi, quos Ptolemæus lib. 7. in India ad ipſum Indum ſitos eſſe ait.

GĀNEA, æ. f. vel GĀNEUM, i. n. Donatus, Veteres Ganeum, Meretricum tabernam dixerunt: ἀπὸ τῆς γᾶς, τοῦτ' ἔστι τῆς γῆς, quod ipſa ſit in terra, non ut cœnacula, ſuperius. Feſt. Ganeum antiqui Locum abditum, ac velut ſub terra dixerunt. Nonius 3. 105. Ganea ſunt Loca vinolentiæ ac libidini apta. Ter. Adel. 3. 3. 5.

Ubi ego illum quæram? credo abductum in ganeum. Columel. in prol. Mox deinde ut apti veniamus ad ganeas, quotidianam cruditatem Laconicis excoquimus. Plin. in Paneg. cap. 49. Rurſus te ad clandeſtinam ganeam occultumque luxum refers. Liv. 26. 2. extr. Et eum in ganea, luſtriſque, ubi juventam egerit, ſenectutem acturum.

Genearum nidor & fumus. Cic. in Piſon. 13. Pauliſper ſtetimus in illo ganearum tuarum nidore atque fumo.

Tamen Γάνιτα, ἄσωτοι Heſych. H. St. Innuit vocem eſſe Græcæ originis. V. ejuſd. Theſ. Gr. Col. 816. c.

GANEARIUS, Adj. Varro 3. de R.R. 9. Triclinium ganearium. V. GENAVIUS.
Apud Beroald. in Suet. Calig. cap. 38. Apud Græcos Ματτυάζειν ſignificat Conficere macteas, id eſt Ganeata cibaria. Puto pro Ganearia: neſcio an aliunde habeat. Legimus tamen apud eundem Ber. Ganeata cibaria & in cap. 42. Tiberii fol. 132. a. H. St.

GĀNEO, ōnis. [γανίτης] Qui ganeas frequentat. Nonius 2. 387. Ganeones a Ganeis dicti, ut Popinones. Supple A popinis. Cic. 2. Catil. 71. Quis ganeo, quis nepos, quis adulter, &c. Ter. Heaut. 5. 4. 11.

— Si ſcire vis, ego dicam: gerro, iners, fraus, helluo,
Ganeo, damnoſus.

Cincinnatus ganeo. Cic. Poſt. red. in Senat. 11.
Occultus ganeo. Juven. 11. Sat. 58.
Egentiſſimus ganeo. Cic. pro Sext. 111.

GANEŌSE, Adv. Ganeoſe loqui, Seneca. H. St.

GANGĂBÆ, Curt. lib. 3. 13. Gangabas Perſæ vocant, humeris onera portantes.

GANGĂRĬDÆ, ārum. m. [Γαγγαρίδαι] (inquit Curtius 9. 2.) Populi ſunt inter Aſſyrios & Indos juxta Gangem. Virg. 3. Georg. 27.

In foribus pugnam ex auro, ſolidoque elephanto
Gangaridum faciam, victoriſque arma Quirini. Ceterum illi

populi Indiæ a Ptolemæo Gangaridæ, ab aliis Gandaridæ vocantur. Eorum etiam regio a Strabone Gandaritis appellatur. Valerius autem Flaccus Gangaridas populos Scythiæ commemorat lib. 6. v. 67.

Miſit in arma Darabs, acies quem Martia circum
Gangaridum, &c.

GANGES, [Γάγγης] Indiæ fluvius maximus, qui univerſam circuit Indiam, ſecum arenas aureas trahens, e paradiſo exiens. Alii incertis fontibus ut Nilum, rigantemque vicina eodem modo ferunt. Alii in Scythicis naſci, ipſamque Indiam ſecare dixerunt. Dictus eſt Ganges, a Gange Æthiopum rege, ut ait Suidas. Ovid. 4. Met. 21.
Lato ſpatiantem flumine Gangem. Ovid. 5. Triſt. 3. 23.
Pulcher Ganges. Virg. 2. Georg. 137.
Rapidus Lucan. lib. 8. 227.
Tepidus Ganges. Ovid. in Ibin, 138.

GANGĒTĬCUS, a, um. Adj. [Γαγγητικὸς] Columel. lib. 8. cap. 8. Jam nunc Gangeticas & Ægyptias aves temulenter eructant.
Nemus Gangeticum. Sen. Med. 11.
Tellus Gangetica. Lucan. 4. 64.

GANGILION, ſive GANGLION, [γαγγλίον] Genus morbi in capite, quum humor quidam includitur: de quo Columel. lib. 7. [Niſi error eſt.] Eſt & ganglion Paulo, nervi alicujus vel ex ictu, vel ex laſſitudine contortio multis quidem omnino corporis partibus, ſed præcipue mobilibus, ut in extremitate manuum ac pedibus. Ex Hermolao in Caſtigat. V. Celſ. lib. 7. cap. 6. Veget. Mulom. 2. 30. pr.

GANGRÆNA, æ. f. [γάγγραινα] Caro emortua ex ulcere vel inflammatione ac rubore. ſubalbeſcit autem primo: demum atra fit, ſenſu amiſſo in prominentibus membris, id eſt inter ungues & alas, & inguina, & in ſenibus fere, atque his quorum corpus mali habitus eſt. Hæc Hermolaus. Lucil. lib. 1.

Serpere uti gangræna malo, ad quem herpeſtica poſſet. V. Celſ. lib. 5. 26. 31. de Ulceribus, quæ extrinſecus per vulnera incidunt.

GANIÆA, æ. f. Gemma. Plin. 37. 10. al. Ganianes.

GANNIO, īvi & ii, ītum, [κνυζάω] īre. Proprie vulpes aut canes gannire dicuntur, auctore Donato. V. Varron. 6. de L. L. 5.
Gannire, uſurpatur pro eo quod eſt Obſtrepere, & veluti Vapulantis vocem emittere. Ter. Adel. 4. 2. 17. Quid ille gannit? quid vult? Perſ. 5. Sat. 96.

Stat contra ratio, & ſecretam gannit in aurem.

GANNĪTUS, ûs. m. [κνύζημα] Vox vulpis aut canis proprie dicitur. Gannitus triſtis Nereidum. Plin. lib. 9. cap. 5. Gannitus, eſt proprie veluti Ploratus vapulantium; Donatus ad l. c. Ter.
Gannitus laceſſere. Martial. lib. 5. 61.

GANNĪTIO, ōnis. f. Canum querula murmuratio. Feſtus.

GANNO, [χλευάζω] āre. Gloſſ. Gr. Lat.

GANNĀTOR, ōris. m. [χλευαστὴς] Gloſſ. Gr. Lat.

GANNATŪRA, æ. f. Voſſ. de vit. L. L. 3. 13.

GANYCTOR, Nomen eſt viri proprium Tortelio.

GĂNȲMĒDES, [Γανυμήδης] Trois filius formoſiſſimus, quem quum Juppiter deperiret, juſſit in cælum ab aquila portari, & ſibi a caliculis ſive poculis eſſe, Hebe nympha dejecta. in cælum translatus, Aquarius dicitur.
Rapti Ganymedis honores. Virg. 1. Æn. 28.
Flavus Ganymedes. Hor. 4. Carm. 4. 4.
Phrygius Ganymedes. Ovid. 10. Met. 195.

GANYMEDĒUS, a, um. Adj. Lactant. 1. 11. Ganymedea fabula. Martial. lib. 9. 17.

Nec Ganymedeas mallet habere comas.

GANZA, æ. Anſer Germanis dicitur, teſte Plin. lib. 10. cap. 23. Hard. ex MSS. Ganta. q. V.

G A R

GARAMA. V. dict. ſeq.

GĂRĂMANTES, [Γαράμαντες] Populi Lybiæ, Pſyllis finitimi, a Garamante Apollinis filio cognominati, qui ibi Garamam oppidum ex ſuo nomine condidit. Plin. 3. 4. & 5. In ſing. Garamas.
Inops Garamas. Sen. Hippol. v. 67.
Extremi Garamantes. Virg. 8. Ecl. 44.
Nudi Garamantes. Lucan. lib. 4. 334.

GARAMANTIS, ĭdos. f. [Γαραμαντὶς] patronym. Virg. 4. Æn. 198.

—— rapta Garamantide nympha. V. Serv.

GARAMANTĬCUS, a, um. Adj. [Γαραμαντικὸς] ut, Garamantica ſigna. Sil. lib. 1. 142.

GARAMANTIUS, aliud Adj. Afra avis, Gallina Numidica, quam & Garamantiam vocant & Africanam. Commentator Horatii 255. H. St. ad Epod. 2. 53.

GARAMANTĪTES, æ. m. Gemma. Plin. 37. 7.

GARGĀNUS, [Γάργανον] Celebris mons Apuliæ, ſubtus quem habitantes, proprie Apuli dicuntur. De quo Sil.

In nemore aut agitet Gargano terga ferarum. Hor. 2. Carm. 9. 6.
—— aut Aquilonibus
Querceta Gargani laborant. Claud. de 4. Conſ. Hon. 106.
Cingite vos fluviis, vaſtas opponite ſilvas
Garganum Alpinis, Appenninumque nivalem
Permiſtis ſociate jugis. Hodie dicitur Mons S. Angeli. Vulgo *Santangelo.*

GARGARĪDIO, āre. Verbum antiquum eſt, teſte Nonio 2. 371. Varro Epiſt. ad Fuſium, Quintiporis clodicant foriæ ac poemata ejus; gargaridians dices, ô fortuna, ô fors fortuna. Priſcian. 1. 17.

GARGARĬCUS, a, um. Adj. ut, Lucus Gargaricus. Auſon. Epiſt. 25. 16.

GARGĂRUS, m. in pl. GARGARA, ōrum. n. [Γάργαρα] Cacumen montis Idæ: dictum (inquit Servius) quaſi κάρα κάρατος: id eſt caput capitis, altitudinis altitudo. κάρα enim eſt ἡ κεφαλή.
Ipſa ſuas mirantur Gargara meſſes. Virg. 1. Georg. 103.
Gargarus, Oppidum poſitum in imis radicibus montis Idæ: tanta frumenti copia abundans, ut qui magnum cujusque rei numerum vellet exprimere, pro multitudine immenſa nominaret. Unde & Ovid. 1. de Arte Am. 56.

Gargara quot ſegetes, quod habet Methymna racemos. V. diligenter Macrob. 5. Saturn. cap. 20.

Gargarus, Lacus eſt Phrygiæ, juxta Idam montem, ex quo lacu Scamander & Simoiis fluvii decurrunt.

GARGARĪZO, [γαργαρίζω] Humorem ore contentum ſæpe ad gurgulionem, id eſt guttur, revocare. Plin. lib. 20. cap. 14. Voci ſuccus ſub certamine utilis duntaxat: qui & gargarizatur uva tumente, adjecta menta &c. Celſ. lib. 4. cap. 2. In vetuſto capitis dolore communia ſunt, ſternumenta excitare, inferiora vehementer perfricare, gargarizare his quæ ſalivam movent. Plin. lib. 20. cap. 6. [Forſan idem ac Gargaridio. Di in z tranſit ſeq. vocali. V. D litt.

GARGARIZĀTIO, ōnis. f. [γαργαρισμὸς] Plin. lib. 30. cap. 4. Tonſillas & fauces lactis ovilli gargarizatio adjuvat. Sic lib. 22. cap. 25.

GARGARIZĀTUS, ûs. m. [γαργάρισμα] Idem quod Gargarizatio. Plin. lib. 21. cap. 19. pr. Uſus ſucci ad aures, oris hulcera, gingivas, tonſillas, gargarizatus, ſtomachum &c. [Forte Gargarizatu. conf. 28. 12.

GARGILIĀNUS, i. Cinædus quidam apud Martial. lib. 3. 30.

GARGĪTIUS, Venator nobilis, de quo Hor. 1. Epiſt. 6. 58.

GARGITTIUS, [Γαργίττιος] Canis cujusdam generoſi nomen qui Geryonis boves cuſtodiebat, & leonibus inſultabat: quem tunc Hercules interfecit quum illius armenta abduxit: fuitque Cerberi Epirotici frater, ut ſcribit Julius Pollux lib. 5. de Vocabulis rerum. Segm. 46.

GARRIO, īvi, ītum, [κωτίλλω, φλυαρέω, στωμύλω] īre. eſt, inquit Donatus, Tanquam avis inaniter loqui. Ter. Heaut. 3. 2. 25. Garris. Cic. 2. de Orat. 21. Nam & ſæculis multis ante gymnaſia inventa ſunt, quam in his philoſophi garrire cœperunt.
Garrire nugas. Plaut. Curc. 5. 2. 6.
Garrire alicui in aurem. Martial. lib. 1. 90.

Garris in aurem ſemper omnibus, Cinna.

Garriunt ranæ. Martial. lib. 3. 93.

Meliusque ranæ garriant Ravennates.

Impunitas garriendi. Cic. 1. de Nat. Deor. 109.

GARRĪTUS, ûs. m. Sidon. 8. Epiſt. 6.

GARRĪTOR, ōris. m. Ammian. Marcell. 22. 9.

GARRITĬDO, [ἀδολεσχέω] āre. Idem quod Garrire. Varro, Quidnam garritidatis, dicentes, O fortuna! Sunt qui ſcribant Garridito. [Videtur vox ſpuria obtruſa pro Gargaridio. q. V.

GARRŬLUS, a, um. Adj. [ἀδόλεσχος, κώπλος] Qui abundat vanis & inanibus verbis. Ter. Adel. 4. 4. 15.

Senſi illico id illas ſuſpicari, ſed me reprehendi tamen,
Nequid de fratre garrulæ illi dicerem, ac fieret palam.

Aves garrulæ, dicuntur (interprete Nonio 4. 220.) Canoræ & hilares. Virg. 4. Georg. 307. —— ante,

Garrula quam tignis nidum ſuſpendat hirundo.

Cantus garrulus. Plin. lib. 10. cap. 29. Luſciniis, diebus ac noctibus continuis quindecim, garrulus ſine intermiſſu cantus.
Diſciplinam infantiæ garrulam contemnere. Auct. ad Heren. lib. 2. 16.
Fama garrula. Sen. Herc. fur. 4.
Fiſtula garrula. Tibul. lib. 2. 5. 30.
Hirundo garrula. Virg. 4. Georg. 307.
Lingua garrula. Ovid. 2. Amor. 2. 44.
Lyra garrula. Tibul. lib. 3. 4. 38.
Noctua garrula. Plin. lib. 18. cap. 35.
Rivus garrulus. Ovid. 2. Faſt. 316.
Siſtra garrula. Martial. lib. 14. 54.

Hæc quatiat tenera garrula ſiſtra manu.

Garrulus, inquit Nonius 4. 220. dicitur Cordatus. Varro Periplus lib. 1. In hac civitate regnabat Dionyſius homo garrulus & acer.

GARRULĬTAS, ātis. f. [ἀδολεσχία] Martial. lib. 5. 53.

Crede mihi quamvis ingentia, Poſthume, dones,
Auctoris pereunt garrulitate ſui.

Extemporalis garrulitas. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Rauca garrulitas picarum. Ovid. 5. Met. 678.

GARRŬLO, āre. Fulgent. Myth. 1.
Garrulans, Partic. a Garrulari Pont. de Serm. lib. 4. 438. H. St.

GĂRUM, i. n. [γάρον] Liquamen piſcium ſaxatilium & minutulorum, quam *Salamuriam* vulgo vocamus, magni olim apud Romanos pretii fuit. V. Plin. 31. 8. Sed uſus ejus usque eò intercidit, ut quid fuerit pæne ignotum ſit. Diverſa de eo tradunt auctores. V. Nonn. de Re cibar. lib. 3. cap. 44. Wower. ad Petron. cap. 36. Martial. lib. 13. 82.

Nobile nunc ſitio luxurioſa garum. Ibid. 102.
Accipe fæcoſum, munera cara, garum. Columel. lib. 6. cap. 9.

Et Plin. lib. 9. cap. 17. M. Apicius ad omne luxus ingenium mirus, in ſociorum garo (nam ea quoque res cognomen invenit) necari eos præcellens putavit, atque e jecore eorum alecem excogitare provocavit. Sen. Epiſt. 96. Quid illud ſociorum garum, pretioſam malorum piſcium ſaniem, non credis urere falſa tabe præcordia? Hor. 2. Serm. 8. 46. Garum ſociorum ob id putat Cornarius appellatum, quod ganeones & gulæ dediti lurcones, ſociatim eo uterentur, ipſumque in maximis deliciis haberent.
Garum apud Dioſcoridem lib. 2. 34. eſt generatim Omnis piſcium & carnium muria, qua hæc diutius aſſervari ſolent. Sic enim ait, Garum omne, quod ex piſcibus carnibusque ſale maceratis liquamen eſt, ſi ex eo fotus fiat, depaſcentia ulcera ſiſtit.

GĂRUMNA, æ. m. [Γαρύνας] Galliæ fluvius ex Pyrenæo monte delapſus, qui Celtas ab Aquitania ſeparat Tibull. 1. 7. 11.

—— magnusque Garumna. V. Melam lib. 3. cap. 2.

& ſupra GALLIA. Nunc dicitur *La Garonne.* Nomen amittit ante Burdegalam, eo loco ubi confluunt ipſe & Gerunda, & dicitur Gerunda prope promontorium Santonum, nunc *Blayam.* In illum decidit *La Dordonne.* Olivarius in Melam.

GARUS, i. m. Piſcis marinus ex quo primum Garum factum eſt. Plin. 31. 7. extr. & 32. 11. V. GARUM ſupra.

GASIDĀNIS, is. f. Gemma. Plin. 37. 10.

GASTER, tri. n. Vas fictile. Petron. cap. 79. Per omnes ſcrupos, gaſtrorumque eminentium fragmenta traxiſſemus cruentos pedes. alii Glarearum hic legunt. V. Buleng. de Vectig. cap. 45. & ad loc. Interpp.

G A U

GAV. V. Gravitas veſtra.

GAU, pro Gaudium apud Ennium. Auſon. Idyll. 12.

Ennius ut memorat, replet te lætificum Gau.

GAUDIUM, i. n. [χαρὰ, χάρμα, χαρμονὴ, χαρμοσύνη] eſt Affectio animi, alicujus præſentis boni opinione concepta. Cic. 4. Tuſc. 13. Nam quum ratione animus movetur placide atque conſtanter: tum illud gaudium dicitur.
Communia gaudia. Lucret. lib. 4. 1188.
Crudelia gaudia. Ovid. 6. Met. 653.
Damnoſa. Claud. 4. Conſ. Honor. 333.
Grande gaudium. Tacit. 1. Hiſt. 20.
Inane gaudium. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Inæſtimabile gaudium. V. INÆSTIMABILIS.
Ingens gaudium. V. INGENS.
Lacrymoſa gaudia. Claud. de Bell. Get. 407.
Mala mentis gaudia. Virg. 6. Æn. 278.
Mutua gaudia. Lucret. lib. 5. 852.
Sordida nunquam gaudia. Stat. 3. Silv. 5. 18.
Vana gaudia. Hor. 2. Epiſt. 1. 188.
Accipere gaudium. V. ACCIPIO.
Adire gaudium. V. ADEO.
Admiſit gaudia duro vultu. Lucan. lib. 2. 373.
Advocari gaudiis. h. e. Ad gaudia. Hor. 4. Carm. 11. 14.
Afferre inopina gaudia alicui. Stat. 1. Silv. 2. 46.
Afficere aliquem gaudio. Cic. 5. de Fin. 69.
Affici gaudio. Cic. 9. Fam. 14.
Agitare gaudia. V. AGITO.
Aſſerere gaudia. V. ASSERO.
Capere gaudia. Ovid. 7. Met. 513. V. CAPIO.
Colligere gaudia. V. COLLIGO.
Compleri gaudio. Cic. 5. de Fin. 69.

Convertere gaudia in diversum. V. CONVERTO.
Contaminare gaudium. Ter. Eun. 3. 5. 4.
Cumulare gaudium. V. CUMULO.
Cumulari gaudio. Cic. 9. Fam. 14.
Dare gaudia pacta. Ovid. 3. de Arte Am. 462.
Declarant gaudia vultu. Catul. 62. 34.
Desipere gaudio. Cic. 2. Fam. 9.
Duplicatur gaudium ex aliquo. Cic. 16. Fam. 21.
Efferri gaudio incredibili. Cic. 10. Fam. 12.
Empta gaudia. Stat. 9. Theb. 55.
Esse gaudium. Cic. Anteq. iret in exil. 103. Quod putavi fore gaudium, id extitit exitium.
Exilire gaudio. Cic. 16. Fam. 16.
Exultare gaudiis. Cic. 1. in Catil. 26. Hic tu qua lætitia perfruère, quibus gaudiis exultabis, quanta in voluptate bacchabere, cum, &c.
Fungi gaudio. Tacit. 2. Hist. 55. V. FUNGOR.
Indulgere gaudio. V. INDULGEO.
Mori inter gaudium. V. INTER.
Mutare gaudium mœrore. V. MUTO.
Oblectare gaudio. V. OBLECTO.
Percipere gaudium. Plin. lib. 2. Epist. 10.
Pertentant gaudia pectus. Virg. 1. Æn. 502.
Pertentant gaudia mentem. Virg. 5. Æn. 828.

GAUDEO, gavisus sum, [χαίρω, γηθέω, ἀλύω] ēre. est Secum & apud se lætari. Ter. Heaut. 5. 1. 12.
Gaudere, & bene rem gerere, Salutationis loco posuit Hor. 1. Epist. 8. 1. more Græcorum, ἀπὸ τοῦ χαίρειν, καὶ εὐπραττειν.
Distant Gaudere & Lætari. Cic. 4. Tusc. 66. Atque ut confidere decet, timere non decet: sic quidem gaudere decet, lætari non decet: quoniam, docendi causa, a Gaudio Lætitiam distinguimus. Sed sæpius ut Synonyma jungit, ut de Amicit. 14. Quem tamen esse natum & nos gaudemus, & hæc civitas, dum erit, lætabitur.
Gaudere, vehementerque lætari. Cic. pro Rosc. Amer. 136.
Triumphare & gaudere. Cic. 9. Att. 9. ' Meum factum probari abs te, triumpho & gaudeo.
Animo gaudere. Plaut. Stich. 1. 3. 53. Martial. lib. 4. 90.
—— animo gaudens, ac fœnore liber.
Dubie gaudet, fallique veretur. al. Timide. Ovid. 10. Met. 287.
Frustra gavisus. Ter. Heaut. 4. 8. 16. Vah, frustra igitur gavisus miser.
Immortaliter gaudere. Cic. 3. Q. frat. 1. Quod scribis te a Cæsare quotidie plus diligi, immortaliter gaudeo.
In molestia gaudere. Cic. 1. Fam. 9.
In se gaudere, Secum, Sibi. Catull. 20. 17.
In sinu gaudere, modus loquendi apud veteres, significat Tacitam apud se voluptatem sentire, neque vulgo proferre gaudii notas. Cic. 3. Tusc. 51. Ut in sinu gaudeant, gloriose loqui desinant. Propert. lib. 2. 25. 30.
In tacito cohibe gaudia clausa sinu.
Mecum tacitus gaudeo. V. MECUM.
Sibi gaudere, In se. Lucret. lib. 3. 146.
Gaudia gaudere. Ter. And. 5. 5. 8. Cic. 8. Fam. 2. In theatrum Curionis Hortensius introiit, puto ut suum gaudium gauderemus. i. e. Ut sibi gratularemur.
Gaudio gaudere. Plaut. Pers. 5. 1. 24. Bene ei qui invidet mihi, & ei qui hoc gaudio gaudet.
Id gaudeo. Ter. And. 2. 2. 25.
Quum illo advenio, solitudo ante ostium: jam id gaudeo.
Atque ita sæpissime cum Accus. constructum occurrit.
Gaudeo cum Inf. ut, Id tu nos obtinuisse non modo facile patiare, sed etiam gaudeas. Cic. 16. Att. 17.
Ventum gaudeo, pro Venisse. Plaut. Cist. 1. 1. 16.
Quæ fecimus, valde probari gaudeo, si est nunc ullus gaudendi locus. Cic. 9. Att. 6.
Gaudeo, Delector, cum Ablat. ut, Aliquo genere scientiæ gaudere. Cic. 3. Off. 121.
Carmine tu gaudes, hic delectatur jambis. Hor. 2. Epist. 2. 59.
Equo gaudet acri. Virg. 4. Æn. 157.
Facto gaudebis. Ter. Phorm. 3. 2. 9. Crede mihi, gaudebis facto: verum hercle hoc est. Sic, Gaudere ruinis inimicorum. Liv. 9. Bell. Maced.
Laudibus gaudere. Virg. 3. Georg. 186.
Myrrha gaudet rastris atque ablaqueationibus. Plin. lib. 12. cap. 15.
Numero Deus impare gaudet. Virg. 8. Ecl. 75.
Rebus novis gaudere. Lucret. lib. 5. 171.
Sanguine gaudere. Ovid. 1. Met. 235.
Tuo isto tam excellenti bono gaude, & fruere, cum fortuna & gloria, tum etiam natura & moribus tuis. Cic. pro Marcel. 10.
Gaudeo, pro Oblector. Cic. de Senect. 40. Quam gaudebat bello suo Punico Nævius! quam Truculento Plautus, quam Pseudolo!

GAUDENS, Partic. [χαίρων] Virg. 6. Æn. 816.
—— nimium gaudens popularibus auris.
De pectore gaudens. Stat. 4. Silv. 6. 55.
Animus æquus, immo vero etiam gaudens & libens. Cic. 2. Att. 4.
Animo gaudente vident. Tibul. lib. 1. 6. 81.

GAVISUS, Partic. [γεγηθώς] Cic. 8. Fam. 14. Nunc furit tam gavisos homines suum dolorem.

GAUDEBUNDUS, Adj. Apul. 8. Met. pr. Legitur & Gaudibundus.

GAUDIALIS, e. Adj. Idem 2. extr.

GAUDIMONIUM, i. n. Idem quod Gaudium. Petron. 61. V. Du Fresne Gloss.

GAUDIFICO, are. χαροποιῶ. Gloss. Gr. Lat.

GAVIA, æ. f. Avis, Græce Laros. *Une Moüette. A Dieppe* vocatur *Une Mauve.* Aristot. lib. 8. de Hist. Animal. cap. 3. Gaviæ albæ meminit, & cinereæ. V. LARUS.

GAULUS, Genus navigii pæne rotundum. Festus. Gauli meminit Gell. lib. 10. cap. 25. Apud Herodotum videtur poni pro Nave oneraria, quum sic ait in Thalia, Confestim quidem duas triremes, simulque cum ipsis ingentem gaulum impleverunt varia multiplicique præda.
Item, Poculi genus in forma navi simile. Plaut. Rud. 5. 2. 32.

GAUNACE, es. Varro, Ut sagum, Rheno, Gallica: gaunace, amphimallum, Græca. Quod additum est, majus sagum, interpretatio est hominis inerudīti. Hesychius, καυνάκαι, σρώματα ἢ ἐπιβόλαια ἑτερόμαλλα: Id est gaunacæ sunt stragula aut operimenta altera parte villosa. Est & Gaunace, Genus pallii ad induendum. Turneb. Adversf. 22. 21.

GAURUS, [Γαῦρος] Mons est Campaniæ in Italia, in quo præstantissimum vinum nascitur. Lucan. 2. 667.
—— si convulso vertice Gaurus
Decidat in fundum penitus stagnantis Averni.
Bacchei vineta madentia Gauri. Stat. 3. Silv. 5. 99.
Inanis Gaurus. Juven. 9. Sat. 57.
Icario nemorosus palmite Gaurus. Stat. 3. Silv. 1. 147.
Mons Gauranus. Stat. 8. Theb. 545.
Sinus Gaurani. Stat. 4. Silv. 3. 25.

GAUSAPE, indecl. n. [ἀμφίταπος] Militare vestimentum utrinque villos habens, vel una tantum parte, quod pro lecto in castris sternebatur. Plin. lib. 8. cap. 48. Antiquis torus e stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape. Martial. lib. 14. 152. Gausape quadratum.
Gausapes, is. f. Gausapa, æ. f. & Gausapum, i. n. antiquitus declinabatur. unde in plurali Gausapa. Pers. 6. Sat. 46.
Jam chlamydas regum, jam lutea gausapa captis, &c. Martial. lib. 14. 138. Gausapa villosa. Ovid. 2. de Arte Am. 300.
Gausapa si sumpsit, gausapa sumpta proba.
Purpureo gausape mensam pertersit. Hor. 1. Serm. 8. 11.
Gausape, pro Barba hirsuta & prolixa dixit Persius, quod dependeat tanquam stramentum contextum aliquod, 4. Sat. 37.
Tu quum maxillis balanatum gausape pectas, &c.

GAUSAPATUS, [ἀμφιμαλλωτὸς] Gausapa indutus. Sen. Epist. 54. Mitto me in mare, quomodo psychrolutam decet, gausapatus. Petron. 38. Apros gausapatos. Sed lectio dubia est.

GAUSAPINUS, Adj. ut, Gausapina penula. Martial. lib. 14. 145.

GAUSAPINA, æ. f. [ἀμφιμαλλος] Idem ac Gausape, & videtur subaudiri Penula. Martial. lib. 6. 59.
—— Augusto sumere gausapinas. Idem ibid.
Propter sexcentas Baccara gausapinas. & 147. Gausapina cubicularia.

G A Z

GAZA, [Γάζα] Urbs Palæstinæ, in qua Cambyses rex Persarum divitias condidit, ut ait Schol. in Lucan. lib. 3. 216. Mela lib 1. cap 11. In Palæstina est ingens & munita admodum Gaza: sic Persæ Ærarium vocant, & inde nomen est, quod quum Cambyses armis Ægyptum peteret, huc belli & opes & pecuniam contulerat. Hactenus Mela. [illegible] tamen Hebraismus non a Gaza, seu thesauro dicit hanc urbem [illegible] patam, sed a Fortitudine. unde vocat eam Azza, quod significat [illegible]. Et Zachariæ nono Propheta dicit, Azzam per antithesin debuit [illegible]

GAZA, æ. f. [γάζα] Dictio Persica, significat Opes, supellectilem, & generaliter quicquid possidemus, ut ait Servius in illud Virg. 1. Æn. 123. —— Tabulæque & Troïa gaza per undas. Pomp. Mela 1. 11. Gazam, inquit, Persæ ærarium vocant. Curt. lib. 3. non ita procul a fine, Pecuniam regiam (gazam Persæ vocant) cum pretiosissimis rerum efferri jubet, simulans fugam. Cic. pro Lege Manil. 66. Qui ab auro gazaque regia, manus, oculos, animum cohibere possit. Idem 2. Off. 76. Omni Macedonum gaza, quæ fuit maxima, potitus est Paulus. Liv. 25. 25. extr.
Agrestis gaza. Virg. 5. Æn. 40.
Beatæ Arabum gazæ. Hor. 1. Carm. 29. 1.
Nobiles gazæ. Claud. de Nupt. Honor. 226.

GAZOPHYLACIUM, [γαζοφυλάκιον] Arca, sive Quivis alius locus, in quo pretiosior supellex conservatur.

G E B

GE. Gens.

GEBALENA, Regio in finibus Eleutheropoleos Palæstinæ, a monte Gebal.

GEBANITÆ, Populi sunt Maris rubri accolæ, in Arabia deserta, quorum caput Thomna est. Unde genus myrrhæ Gebaniticum. Plin. 12. 14.

GEBENNA, vel potius CEBENNA, [Γεβέννας, Κέμμενος Strab.] Mons Galliæ, qui Arvernos ab Helviis separat. V. Cæs. 7. Bell. Gall. 8. Suet. Cæs. 25. Lucan. lib. 1. 435. Hodie incolæ ejus *Les Sevennes.*

GEBENNICUS, a, um. Adj. ut, Montes Gebennici. Pomp. Mela 2. 5.

G E D

GEDANUM, Germaniæ oppidum in Visulæ fluminis ostio. Vulgo *Dantzick.*

GEDROSIA, [Γεδρωσία] Asiæ regio Ptolemæo, hodie Tarsæ regnum Haithono & Sabellico: & sunt populi Christiani.

G E L

GELA, [Γέλα] Urbs Siciliæ, cujus meminit Plutarch. in vita Timoleontis. Vulgo *Cherza.* Sil. 14. 219. Ovid. 4. Fast. 448.
Immanis Gela. Virg. 3. Æn. 702. Servius, Civitas a fluvio nominata. Hinc

GELOUS, Adj. [Γελῷος] ut Campi Geloi, in Sicilia apud Gelam fluvium. Virg. 3. Æn. 701. — Campique Geloi.

GELABILE, GELASCERE, GELATIO. V. GELU.

GELASINUS. Γελασῖνοι, teste Polluce lib. 2. Segm. 91. sunt Dentes anteriores, quos ridendo ostendimus. Item Lineæ, quæ ridendo efficiuntur: sive Corrugatio, quæ ridendo circa os exprimitur. Martial lib. 7. 24.
Nec grata est facies cui gelasinus abest. Petrus Mosellanus in Quintil. legit Gelatinus. Porro auctore Suida, gelatinus eam apud Græcos sonat lineam, quæ sub ipso mento velut canalis apparet in hominibus venustis, dum rident. nimirum vocabulo facto ἀπὸ τοῦ γελάω, i. e. rideo. Hæc Mosellanus in illud Quintil. lib. 6. cap. 3. ubi de risu, Sed inest proprius quibusdam decor in habitu atque vultu, ut eadem illa minus dicente alio videantur urbana esse. [Et apud Suid. in Frob. est γελασῖνος. ubi & Democritum sic appellatum fuisse docet.

GELASIANUS, i. m. Sannio, Mimus. Sidon. Carm. 23. 301.
Mimos, Schœnobatas, Gelasianos. Hos describit Claudian. Manl. Theod. Consul. 6. 312.

Qui lætis riſum ſalibus moviſſe facetus,
Qui nutu, manibusque loquax. V. Buleng. de Theatr. 1. 42. & Dempſter. ad Roſin. Antiq. Rom. 5. 6.

GELATIO, GELATUS, GELICIDIUM, GELIDUS, GELO. V. GELU.

GELLIUS, ſine controverſia Romanæ gentis nomen eſt. Ex qua A. Gellius, i. e. Aulus Gellius, Grammaticus præclarus, qui floruit regnante Adriano, & cujus extant Noctes Atticæ; quas V. 19. 4. & Barth. Adver. 35. 7. Sunt tamen qui Agellius ſcribendum putant.

GELOUS. V. GELA.

GELON, [Γέλων] Pyrrhum veneno necare eſt aggreſſus. Plutarch. in vita Pyrrhi.
Fuit & Gelon, Siciliæ rex, quem Dionyſius γέλωτα, i. e. riſum eſſe dicebat. Plutarch. in Dione.

GĔLŌNI, vel GELŌNES, [Γελωνοὶ] Populi Scythiæ, interius habitantes, & Agathyrſis proximi, a Gelono Herculis filio. Nunc autem Getæ dicuntur, ſive Tartari corrupto vocabulo. Sanguinem equinum cum lacte miſtum bibunt. Virg. 3. Georg. 461.
Biſaltæ quo more ſolent, acerque Gelonus, &c.
Pharetrati Geloni. Hor. 3. Carm. 4. 36.
Picti Geloni, i. e. Stigmata habentes. Virg. 2. Georg. 115. Servius.
Volucres Geloni. Lucan. lib. 3. 283.

GELOS, Cariæ portus eſt, ut ſcribit Pompon. lib. 1. 16. in deſcriptione Cariæ.

GĔLU, indecl. n. [κρυμὸς, κρύος, κρύσταλλος] proprie eſt Glacies, i. e. Aqua frigore concreta. Virg. 3. Georg. 355.
Sed jacet aggeribus niveis informis, & alto
Terra gelu. Plin. lib. 8. cap. 28. Obſervatum, eam aure ad glaciem appoſita conjectare craſſitudinem gelu. De vulpe.
Perſtrictus gelu non potuit eo pervenire humor. Plin. lib. 17. cap. 24. Codd. emendati legunt Præſtrictus.
Acutum gelu. Hor. 1. Carm. 9. 3.
Amaro gelu ſtrata meſſis, Grandine. Stat. 5. Theb. 403.
Aſtricto gelu coit unda. Ovid. 2. Triſt. 196.
Canenti gelu obuſta gleba. Ovid. 5. Triſt. 3. 66.
Cano gelu horrida bruma. Virg. 3. Georg. 442.
Frigidum gelu. Sen. Troad. 6.
Marmoreum gelu. Ovid. 3. Triſt. 10. 10.
Nivale gelu. Sen. Med. 9.
Sævum gelu. Valer. 1. Argon. 513.
Hiems rura claudit gelu. Virg. 2. Georg. 317.
Tarda gelu, ſeclisque effœta ſenectus. Virg. 8. Æn. 508.
Gelus, m. genere dixiſſe veteres multis verbis probat Nonius 8. 26. & 70. Cato de R. R. 40. Ne gelus noceat. unde
Geli, gen. antiquus. Lucret. lib. 5. 206.
Aſſiduusque geli caſus. Idem lib. 6. 155.
Gelo, pro Gelu. Varro Seſquiulyſſ. Pieridum comes quæ tenes cata gelo putri montium laxa. Nonius. ed. Merc.

GĔLĬCĬDIUM, i. n. [πυκτὸν] Ipſum gelu, & ipſa concretio aquæ. Columel. lib. 2. cap. 8. Ut prius convaleſcant radices frumentorum, quam hibernis imbribus, aut gelicidiis, pruinisve infeſtentur. Varro 1. de R. R. cap. 55. Vitruv. 2. 7.

GĔLO, [πήγνυμι] āre. activum, & aliquando neutrum. Juven. 6. Sat. 95.
— pavidoque gelantur
Pectore. Sic, Gelatum lac, Columel. lib. 10. 38. Lucan. lib. 9. 681. — vultusque gelaſſent
Perſeos adverſi, ſi non Tritonia ſenſus, &c. At Stat. 4. Theb. 727.
— gelant venæ, & ſiccis cruor æger adhæret
Viſceribus.
Gelat, abſolute. Plin. lib. 14. cap. 3. Non ante demetuntur, quam gelaverit.
Cor gelatum. Lucan. lib. 7. 339.
Orbes gelati, Oculi mortui. Lucan. lib. 6. 541.
Gelant frigora. Plin. lib. 15. cap. 6. Si gelant frigora, quarto die premendam. De olivis.
Manus Aquilone gelatæ. Martial. lib. 5. 9.

GELĀTIO, ōnis. f. [πῆξις] Ingruens gelu. Plin. lib. 17. cap. 24. Si protinus editis fructibus gelatio magna conſecuta eſt, etiam paucis diebus necat, Subaudi, Arbores.

GELĀBĬLIS, e. [πηκτὸς] Quod gelu durari poteſt, a quo compoſitum Ingelabile. Gell. lib. 17. cap. 8. Mare omne ingelabile fit. Alia exemplaria habent Incongelabile.

GELASCO, [πήγνυμαι] ĕre. eſt Gelu aſtringi. Plin. lib. 14. cap. 21. Vini natura non gelaſcit.

GELĬDUS, a, um. Adj. [κρυόεις, κρυμώδης] Frigidus. Ovid. 2. Amor. 11. 10.
Sed gelidum Borean, egelidumque Notum.
Gelidus æther, amnis, gelida rupes. Virg. 8. Æn. 28.
Gelidæ naturæ ſidus. Plin. lib. 2. cap. 8.
Gelidiſſima natura. Plin. lib. 14. cap. 16. Sic Cic. 2. de Legib. 6.
Aqua gelida. Ovid. 21. Epiſt. 220.
Aquam gelidam bibere. Cic. 1. in Catil. 31.
Gelida, ſubaudito Aqua, ſicut in Calida & Tepida. Hor. 2. Serm. 7. 91.
Poſcit te mulier: vexat, foribusque repulſum
Perfundit gelida: rurſus vocat.
Antrum gelidum. Ovid. 3. Faſt. 305.
Artus gelidi. Ovid. 4. Met. 247.
December gelidus. Ovid. 1. Triſt. 10. 3.
Formido gelida. Ovid. 2. Met. 200.
Frigore gelido aſtrictum pectus. Ovid. 15. Epiſt. 112.
Horror gelidus. Sen. Troad. 6.
Metus gelidus. Ovid. 11. Epiſt. 82.
Mors gelida. Hor. 2. Carm. 8. 11. & Ovid. 2. Amor. 9. 41.
Nox gelida. Virg. 1. Georg. 287.
Pallor gelidus. Stat. 1. Achill. 158.
Pectus gelidum. Ovid. 1. Faſt. 98.
Pruina. Virg. 2. Georg. 263.
Rivi gelidi. Hor. 3. Carm. 13. 104.
Ros gelidus. Virg. 2. Georg. 202.
Sanguis gelidus. Virg. 3. Æn. 259.
Saxum gelidum. Lucret. lib. 3. 905.
Sudor gelidus. Virg. 3. Æn. 175.
Terror gelidus. Ovid. 3. Met. 100.
Timor gelidus. Ovid. 1. Triſt. 4. 11. al. Pallor.
Tremor gelidus. Virg. 2. Æn. 54.
Valles gelidæ. Virg. 2. Georg. 488.
Umbræ gelidæ. Ovid. 8. Met. 496.

GELĬDE, Adv. [ψυχρῶς] Hor. de Arte Poet. 171.
— res omnes timide, gelideque miniſtrat.

GELOTIĀNA, Domus quædam erat, ut ex inſcriptione vetere liquido conſtat, in qua ſcriptum eſt, SYMPHORO TESSERARIO SERV. CAESARIS DE DOMO GELOTIANA. Proinde in Tranquillo Cal. 18. legit Turnebus, Commiſit & ſubito, quum e Gelotiano apparatum Circi proſpicientem, &c.

G E M

GEMEA, Nomen alæ militum Macedonum. Liv. 37. 40. Addita his ala mille ferme equitum, gemeam vocabant. In vetuſtis codicibus legitur, Agema eam vocabant, quomodo Gronov. edidit.

GEMEBUNDUS. V. GEMO.

GEMELLAR, ris. n. Vaſis genus, oleo excipiendo e torculari aptum, cui fortaſſis ex eo inditum nomen, quod geminas menſuras contineat. Columel. lib. 12. cap. 50. Quod deinde primum defluxerit, in rotundum labrum (nam id melius eſt, quam plumbeum quadratum, vel ſtructile gemellar) protinus capulator depleat.
Gemellar, Auguſt. in Pſal. 136. vocat Gemellariam, Ut amurcam per plateas fluentem cernens, oleum in gemellaria non videas. [An Gemellari?

GEMELLUS, GEMINO. V. GEMINUS.

GEMIÆ, Guloſi veteribus dicebantur, teſte Nonio 2. 377. Lucil. lib. 30.
Illo quid fiat. Lamia, & Pittho ὀξυόδοντες
Quod veniunt gemiæ illepidæ, improbæ, ineptæ. Sed variæ ſunt in hoc loco lectiones; Gumiæ, Genuæ, Gemiæ a diverſis agnoſcuntur.

GĔMĬNUS, a, um. Adj. [δίδυμος, διφυὴς, διὸς] Gemini, proprie Duos ſignificat. Virg. 6. Æn. 893.
Sunt geminæ Somni portæ.
Acies geminæ, pro Duobus oculis. Virg. 7. Æn. 789.
Huc geminas nunc flecte acies: hanc aſpice gentem.
Arbor gemina. Julian. in l. ſi gemina arbor ſit. D. arbor. furt. cæſ.
Chiron geminus. V. CHIRON.
Ictus geminus. Plin. lib. 10. cap. 38. Percuſſoque ſemel, aliquæ & gemino ictu aere feruntur. De avium natura.
Lumine gemino declarari diſſenſionem. Cic. 2. de Divin. 120.
Nominis gemini errore ſervari. Cic. pro Sext. 82. Quum quærerent alii Numerium, alii Quintium: gemini nominis errore ſervatus eſt.
Nuptiæ geminæ. Ter. And. 4. 1. 50.
Immo etiam, nam ſatis credo, ſi advigilaveris,
Ex unis geminas mihi conficies nuptias.
Pennis geminis aera ſecare. Cic. in Arat.
Gemini pueri dicuntur, Qui uno partu & uno die naſcuntur. Virg. 8. Æn. 631. — geminos huic ubera circum
Ludere pendentes pueros. Utuntur ſæpius & Subſtantive vett. ut τῷ Gemelli.
Geminus eſt illi. Plaut. Amph. 2. 1. 68. Quid opus verbis? geminus Soſia hic factus eſt tibi.
Geminos duos filios pariet. Plaut. Amph. 5. 1. 18.
Fetus geminus. Ovid. 6. Met. 111.
Fratres gemini. Hor. 1. Epiſt. 19. 41.
Nati gemini ſub ubere. Virg. 5. Æn. 285.
Partum geminum edere. Liv. 1. 4. pr. Vi compreſſa Veſtalis quum geminum partem edidiſſet.
Prolem geminam partu dedit. Virg. 1. Æn. 278.
Soror gemina. Plaut. Mil. 4. 3. 9.
Sororem geminam adeſſe, & matrem dicito.
Sorores geminæ. Hor. 4. Carm. 7. 5.
Geminus, Par, ſimilis: Qui enim gemini naſcuntur, fere ſimiles ſunt. Virg. 1. Æn. 166.
Hinc atque hinc vaſtæ rupes, geminique minantur
In cælum ſcopuli. Servius. [Aptius de Duobus ſcopulis ſimpliciter exponas.
Conſortem eſſe in lucris atque furtis, geminum & ſimillimum nequitia, improbitate, audacia. Cic. 5. Verr. 135.
Gemina audacia. Cic. pro Roſc. Amer. 118. Par eſt avaritia, ſimilis improbitas, eadem impudentia, gemina audacia.
Simillima & maxime gemina ſocietas hæreditatis eſt. Cic. pro Roſc. Com. 55.
Gemini, Cæleſte ſignum, quod Caſtor & Pollux conſtituunt, qui uno partu ſunt editi. Plin. lib. 18. cap. 29. Ipſe circulus fertur per Sagittarium atque Geminos.
Geminus, Cognomen Serviliorum. Hoc primum tulerunt P. & Q. Servilii fratres. Cic. 4. Acad. Quæſt. 56. Fac antiquos illos Servilios, qui gemini fuerunt tam ſimiles, quam dicuntur. Sigon. de Nom. Rom. cap. 5.

GĔMELLUS, a, um. Adj. dimin. [διδυμάων] Virg. 1. Ecl. 14.
— modo namque gemellos
Spem gregis, ah! ſilice in nuda connixa reliquit. Hic ſubſtantive poſitum eſt, & ſubauditur Fetus.
Fetus gemellus. Ovid. 6. Epiſt. 143.
Fratres gemelli. Ovid. 8. Epiſt. 77.
Partus enixa gemellos. Ovid. 6. Met. 712.
Prolem eſt enixa gemellam. Ovid. 9. Met. 452.
Gemellæ vites, Geminas uvas ferentes. Columel. lib. 3. cap. 1. Plin. lib. 14. cap. 2. Gemellarum, quibus hoc nomen uvæ ſemper geminæ dedere.
Gemellos quoque vocat Paulus Equos forte Bijuges, id eſt binos & geminos conjungi ſolitos: in l. proinde. D. ad legem Aquil. Veluti ſiquis ex comœdis, aut ſymphoniacis, aut gemellis, aut quadriga, aut pari mularum, unum vel unam occiderit. [Forte conjunctio delenda eſt; Certe Servos intelligi puto.

GĔMELLITĬCUS, a, um. Adj. Plaut. Suppoſ. prol. Bacchid. 47. Uno prognatæ tempore iiſdem parentibus fetu gemellitico.

GEMELLĬPĂRA, æ. f. [διδυμοτόκος] Dea, i. e. Latona quæ uno partu gemellos peperit, Dianam & Apollinem. Ovid. 5. Faſt. 542. conf. 6. Met. 316.

GEMINITŪDO, ĭnis. antiquum. Pacuvius apud Non. 2. 366.
Habeo ego iſtam, qui diſtinguam inter vos, geminitudinem.

Gemĭno, [διπλόω, διπλασιάζω] āre. Duplicare, iterare. Ter. Adel. 2. 1. 19. O facinus indignum. æ. geminabit, nisi caves. Varro 3. de R.R. cap. 16.
Labor geminaverat æstum. Ovid. 5. Met. 586.
Facinus geminare. Ovid. 10. Met. 471.
Honorem geminare. Ovid. 3. de Pont. 4. 49
Impensas geminare. Claud. in Sex. Conf. Stil. 223.
Orbem geminare. Cic. in Arat. 402.
Persæpe ut parvum tranans geminaverit orbem.
Pericula geminare. Tibull. lib. 2. 3. 43.
Geminare, Copulare. Hor. in Arte Poet. 13. —non ut
Serpentes avibus geminentur, tigribus agni.

Geminātus, Partic. [δεδιπλασιασμένος] ut
Ars geminata. Plin. lib. 29. cap. 1.
Captatio geminata. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Ebrietas geminata libidine. Ovid. 12. Met. 221.
Honoris geminati invidia. Liv. 39. 39.
Merces geminata. Ovid. 2. Met. 702.
Onus geminatum. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Sol geminatus, i. e. Duo soles. Cic. 2. de Nat. Deor. 14.
Victoria geminata. Liv. 1. 25.

Gemĭnātio, ōnis. f. [διπλασιασμὸς] Cic. 3. de Orat. 204. Nam & geminatio verborum habet interdum vim.
Uti geminatione. Quintil. lib. 1. cap. 48.

Gemisco. V. gemo.

Gemites, is. f. Gemma, de qua Plin. lib. 37. cap. 11. Nec gemite velut in petra, candidis manibus inter se complexis.

Gemitus. V. gemo.

Gemma, æ. f. [ὀφθαλμὸς] Oculus vitis, quem primo emittit. Virg. 7. Ecl. 48.
—turgent in palmite gemmæ. Cic. de Senect. 53. Itaque ineunte vere in his quæ relicta sunt, existit tanquam ad articulos sarmentorum ea quæ gemma dicitur, a qua oriens uva se ostendit.
Uvida gemma in palmite. Ovid. 3. Fast. 238
Pampinus trudit gemmas, i. e. Protrudit. Virg. 2. Georg. 335.
Gemma, [ἡ λίθος] Omnis lapillus pretiosus, sive perlucidus, sive non. Plaut. Curc. 5. 2. 8.
Quid? ego sub gemman' abstrusos habeo tuam matrem & patrem?
Aur. Vict. de Vir. Illust. cap. 42. extr. Annuli gemma.
Corona insignis gemmis. Virg. 7. Æn. 76.
Patera gravis gemmis. Virg. 1. Æn. 732.
Ignea gemma. Sil lib. 8.
Lucida gemma. Ovid. 15. Epist. 74.
Magnetica gemma. Claud. de Magnet. 26.
Monstrificæ gemmæ. V. monstro.
Pura gemma. Ovid. 2. Met. 856.
Stellantes gemmæ. Ovid. 1. Met. 724.
Teres gemmæ. Virg. 5. Æn. 313.
Accinctus ensis gemmis. V. accingo.
Bibere gemma, i. e. Gemmeo poculo. Virg. 2. Georg. 506.
Dat digitis gemmas. Ovid. 10. Met. 264. i. e. Induit annulos.
Distincta gemmis clarissimis pocula ex auro. Cic. 6. Verr. 62.
Fulgentes gemmæ. Valer. 5. Argon. 348.
Limare gemmas. V. lima.

Gemmŭla, æ. f. dimin. [λιθάριον]
Gemmulæ, Flores etiam dicuntur, quibus tanquam gemmis verno tempore cuncta pinguntur, & prata vestiuntur. Apul. lib. 10. p. 253. Plane tenui specula, solabar clades ultimas, quod ver in ipso ortu jam gemmulis floridis cuncta depingeret.

Gemmeus, a, um. Adj. [λιθινὸς] Quod ex gemma est, sive Gemmis ornatum. Cic. 6. Verr. 62. Mittit etiam trullam gemmeam rogatum, &c.
Radix gemmeæ rotunditatis: i. e. Rotunda in modum gemmæ. Plin. lib. 18. cap. 7. de Oryza.

Gemmōsus, Adj. Id. Apul. Met. 5. pag. 162. Gemmosis monilibus onustæ.

Gemmo, [ὀφθαλμίζω] āre. Gemmare dicuntur vites & arbores, Quum gemmas emittunt, quum turgescere incipiunt verno tempore, ut frondes emittant. Columel. Quum primum vites incipiunt gemmare. Cic. 3. de Orat. 81. Nam gemmare vites, luxuriem esse in herbis, lætas segetes etiam rustici dicunt.
Item, Splendere ut gemma. V. exempla in Partic. gemmans, & gemmatus.

Gemmans, Partic. [λιθίζων] ut
Gemmantes alæ pavonis: i. e. Lucentes in modum gemmarum. Martial. lib. 13. 70.
Miraris quoties gemmantes explicat alas.
Herbæ gemmantes rore. Lucret. lib. 2. 319.

Gemmătus, a, um. Adj. [διάλιθος] Gemmis instructus & ornatus. Plin. lib. 37. cap. 2. Corripere potoria gemmata.
Gemmati magna specie annuli. Liv. 1. 11. extr.
Cultus gemmati. Claud. de 3. Conf. Hon. 204.
Monilia gemmata. Ovid. 10. Met. 113.

Gemmătio, ōnis. f. Plin. 17. 14. Harduin. Germinatio.

Gemmasco, [ὀφθαλμίζομαι] ĕre. Columel. lib. 5. cap. 10. Plin. lib. 17. cap. 15. Atque ut gemmascere incipiens, legatur calamus. Idem lib. 37. cap. 10. Draconites, sive dracontias e cerebro fit draconum, sed nisi viventibus abscisso nunquam gemmascit. Ubi legitur etiam ex vetusto codice Gemmescit. Eaque potior lectio est.

Gemmĭfer, Adj. [λιθοφόρος] ut, Gemmiferi amnes. Plin. lib. 37. cap. 13.
Corona gemmifera. Valer. 5. Argon. 447.
Mare gemmiferum. Propert. lib. 3. 4. 2.

Gĕmo, ui, ĭtum, [στένω, ἐπιστένω, τρύζω] ĕre. Proprie pectoris est, quum præ angustia in sonum prorumpit. Plaut. Amph. 5. 1. 47.
— dum hæc aguntur, interea uxorem tuam
Neque gementem, neque plorantem, nostrûm quisquam audivimus.
Lugere & gemere pro aliquo. Cic. pro Planc. 101
Desiderio alicujus gemere. Cic. in Pison. 25. Quorum Capuæ te prætextatum nemo aspexit, qui non gemeret desiderio mei.
Graviter rem aliquam gemere. Cic. 2. Att. 19. Eandem istam virtutem veniet tempus quum graviter gemes.
Occulte suum malum gemere. Cic. Post. red. in Senat. 11.
Gemere se servum. Martial. lib. 9. 94.
Quæ mala sunt domini, quæ servi commoda nescis,
Condile, qui servum te gemis esse diu.
Gemunt gubernacula navis, quum huc atque illuc a nautis circumaguntur. Plin. lib. 9. Epist. 26. At quum stridunt funes, curvatur arbor, gubernacula gemunt, tunc ille clarus & diis maris proximus.
Antennæ & malus gemunt. Hor. 1. Carm. 14. 5.
Ætna gemit impositis incudibus. Virg. 4. Georg. 173.
Ætna flebile terrificis gemuit mugitibus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 8.
Amnes repleti sauciis gemunt. i. e. ipsi saucii, qui in his feruntur. Virg. 5. Æn. 806.
Area gemit tunsis frugibus. i. e. Dum tunduntur. Virg. 3. Georg. 133.
Cymba gemit, nimis onusta. Virg. 6. Æn. 413.
— gemuit sub pondere cymba.
Turtur gemit. Virg. 1. Ecl. 59.
Nec gemere aeria cessabit turtur ab ulmo.
Gemitur, pass. Cic. 2. Att. 18. Atque hic status qui una voce omnium gemitur, neque verbo cujusquam sublevatur.

Gemens, Partic. [στένων] ut, Flebiliter gemens. Hor. 4. Carm. 12. 5.
Acerba gemens. Ovid. 8. Epist. 107.
Turpe gemens. Stat. 3. Theb. 335.
Rota tractu gemens. Virg. 3. Georg. 183.

Gemendus, Partic. ut, Vita gemenda. Ovid. 13. Met. 464.
Non mea mors illi, verum sua vita gemenda est.

Gemebundus, a, um. Adj. [στενάζων] Idem quod Gemens, vel Abunde gemens. ut Ovid. 14. Met. 193.
— gemebundus obambulat Ætnam.

Gemĭtus, ûs. m. [στεναγμὸς] Cic. 6. Verr. Quum totius Siciliæ quotidie gemitus, querimoniasque audires.
Gemitus delphini similis est humano. Plin. lib. 9. cap. 83.
Gemitus toto foro. Cic. 2. Philipp. 85.
Acerbus. Valer. 2. Argon. 458.
Altus. Virg. 11. Æn. 633.
Inanis. Valer. 2. Argon. 33.
Lamentabilis. V. lamentor.
Abjectus gemitus. Cic. 2. Tusc. 57. Sin erit ille gemitus lamentabilis, si imbecillus, si abjectus, si flebilis: ei qui se dederit, vix eum virum dixerim.
Abscondere gemitus. Lucan. lib. 9. 1106.
Ciere gemitus. V. ciro.
Ciere extremos gemitus. Virg. 3. Georg. 517.
Commista gemitu querela. Lucret. lib. 6. 1157.
Compescere gemitus alicujus. Stat. 12. Theb. 361.
Conticescit lamentatio & gemitus urbis. Cic. Post. red. in Senat. 16.
Dare gemitum. Ovid. 2. Met. 606.
Dat crebros gemitus. Ovid. 10. Met. 599.
Dat pectore ab imo ingentem gemitum. Virg. 1. Æn. 489.
Ducere gemitus imo de pectore. Virg. 2. Æn. 288.
Edere gemitus. Ovid. 2. Met. 623.
Erupit medullis gemitus. Claud. de Nupt. Honor. 8.
Exprimere gemitus læto pectore. Lucan. lib. 9. 1040.
Fit gemitus. Virg. 6. Æn. 220. Cic. pro Rosc. Amer. 24. Ut urbe tota fletus gemitusque fieret.
Fremunt tecta gemitu & ululatu. Virg. 4. Æn. 667.
Lugere lamentabili gemitu. Sen. Agam. 7.
Mulcere insanos gemitus. Stat. 2. Silv. 1. 12.
Ponamus nimios gemitus, i. e. Deponamus. Juven. 13. Sat. 11.
Resumere gemitus. Stat. 6. Theb. 11.
Stridentes gemitus mirari. Stat. 1. Theb. 432.
Testari dolores gemitu. Ovid. 2. Met. 486.
Gemiti, genitivus etiam legitur. Plaut. Aulul. 4. 9. 11.
Tantum gemiti & malæ mœstitiæ hic dies mihi obtulit.

Gemisco, [στενάζω] ĕre. Idem quod Gemere, ut, Ferale gemiscunt. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 138.

Gemŭlus, Adj. Idem ac Gemebundus. Apul. 2. Flor. p. 349.

Gemoniæ, ārum. Scalæ dicebantur, ad quas corpora damnatorum, unco tracta, præcipitabantur, sive locus quo noxii abjiciebantur in XIII regione Urbis, teste P. Victore. Tacit. 3. Hist. 74. Tunc confossum collaceratumque, & abscisso capite truncum corpus Sabini in gemonias trahunt. Plin. lib. 8. cap. 40. Gemonios gradus vocat Scribit enim, Canem a corpore servi Titii Sabini non recessisse, abjecto in gradibus gemoniis. Ubi tamen Harduinus testatur in omnibus MSS. extare, In gradibus Gemitoriis.
Gemonii gradus dicti sunt, quod essent locus gemitus & calamitatum. Nam quod aliqui augurantur a Gemonio auctore, parum compertum est. Gradus autem vel scalæ dicebantur, quoniam surrectus foret locus, ac gradibus quibusdam conscenderetur. Cæl. lib. 10. cap. 5. q. V. ut & Hard. ad Plin. & Lex. Pitisc.

Gemonīdes, Gemmæ, quas quidam Pæantidas vocant, prægnantes fieri & parere dicuntur, mederique parturientibus. nam tales in Macedonia juxta monumentum Tiresiæ inveniuntur, speciesque est eis aquæ glaciatæ. Plin. lib. 37. cap. 10.

Gemursa, æ. Festus, Gemursa, sub minimo digito pedis tuberculum, quod gemere faciat eum qui id gerat. Plin. lib. 26. cap. 1. Et hic quidem morbus in Italia celeriter restinctus est, sicut & ille quem gemursam appellavere prisci, inter digitos pedum nascentem, etiam nomine obliterato.

G E N

Gena, æ. f. [Γένυς, γνάθος, παρειὰ] Genas, Ennius Palpebras putat, quum dicit hoc versu,
Pandite sultis genas, & corde relinquite somnum. Alii Eas partes putant Genas dici, Quæ sunt sub oculis. Pacuvius Genas putat esse, Qua barba primum oritur, hoc versu,
Nunc primum opacat flore lanugo genas. Hæc Fest. V. Plin. lib. 11. cap. 37. In singulari posuit Ennius apud Serv. in 6. Æn. 686. Imprimitque genæ genam. Item Suet. Claud. cap. 15. Ut genam non leviter perstringeret. V. & Vallam 3. 4.
Flos Genæ: Lucan. lib. 6. 563.
Illa genæ florem primævo corpore vulsit. Sed plerumque legitur in plurali. Virg. 8. Æn. 160.

Tum mihi prima genas veſtibat flore juventus. Martial. lib. 1. 79.
Siccis ipſe genis flentes hortatus amicos.
Muliebres genarum lacerationes. Cic. 3. Tuſc. 6.
Conſpicuæ cum flore genæ. Claud. de 6. Conſ. Hon. 560.
Gravidæ lacrymis genæ. Ovid. 15. Epiſt. 174.
Ingenuæ genæ pictæ rubore. Ovid. 1. Amor. 14. 54.
Madidæ genæ. Ovid. 5. Epiſt. 72.
Mœſtæ genæ. Ovid. 6. Met. 305.
Piloſæ genæ, dentes putridi. Cic. in Piſon. 1.
Pubentes genæ. Virg. 12. Æn. 221.
Pulchræ genæ. Hor. 4. Carm. 13. 8.
Purpureæ genæ. Ovid. 1. Amor. 4. 32.
Carpere genas. Cic. 2. de Legib. 39. Mulier genas ne carpito. V. CARPO.
Nec lacrymis caruere genæ. Virg. 5. Æn. 173.
Declinare genas, i. e. Oculos claudere. Stat. 8. Theb. 653.
Effuſæ genis lacrymæ. Virg. 6. Æn. 686.
Exhaurire genas. Stat. 5. Silv. 1. 34.
Facere udas genas. Ovid. 1. Amor. 8. 84.
Flagrant rubentes genæ. Sen. Med. 11.
Humectare genas, Flere. Sen. Hippol. 6.
Hument incultæ fonte perenne genæ. Ovid. 8. Epiſt. 64.
Immaduere lacrymis genæ. Ovid. 1. Triſt. 9. 34.
Inſequitur fletus genas. Sen. OEth. 4.
Irrigat fletus genas. Sen. Troad. 10.
Labitur in genas humor. Hor. 1. Carm. 13. 6.
Laniata roſeas genas. Virg. 12. Æn. 606.
Liventes genæ. Lucan. lib. 5.
Lucent concavæ genæ. Sen. Herc. fur. 9.
Manat lacryma per genas. Hor. 4. Carm. 1. 34.
Nitentes genæ. Stat. 3. Silv. 4. 65.
Pendentes genæ. Juven. 10. Sat. 193.
Peredere lacrymæ humore genas exangues. Cic. 3. Tuſc. 76.
Perfuſa lacrymis flagrantes genas. Virg. 12. Æn. 65.
Perſulcata rugis genas ſeveras. Claud. 1. in Ruff. 136.
Rigat fletu genas. Sen. OEdip. 12.
Rorantis lacrymis ora genasque. Lucret. lib. 3. 479.
Ruptæ genæ. Juven. 15. Sat. 58.
Siccare genas. Ovid. 10. Met. 362.
Suffuſæ igne genæ. Sen. OEth. 10.
Trementes genæ. Virg. 4. Æn. 643.
Tutantur genæ ab inferiore parte oculos ſubjectæ, leniterque eminentes. Cic. 2. de Nat. Deor. 143.
Umbratus genas, i. e. Barbam gerens circa genas. Stat. 3. Silv. 4. 79.

GĒNĂBUM, vel CENABUM, [Κήναβον Ptol.] Galliæ oppidum ad Ligerim fluvium, in extremis finibus Carnutum ſitum; poſt Aurelianum dictum. Vulgo *Orleans*. V. GENEVA.

GENABOS, i. f. apud Lucan. 1. 440.
Inclyta Cæſareis Genabos diſſolvitur alis.

GENAUNI, Populi Vindeliciæ. Hor. 4. Carm. 14. 10.
Druſus Genaunos, implacidum genus.

GENAVIUS, a, um. Adj. [λαίμαργος] a Gena. Idem quod Guloſus. Varro 3. de R. R. 9. Hæ noviſſimæ in triclinium genavium introierunt e culina, propter faſtidium hominum. Al. Genanium, vel Ginavium, vel Genianum, vel Ganearium. Lectio prorſus incerta eſt. [Forte In triclinium ganeonum introierunt e gallinis. V. Plin. 10. 26.

GENEALOGĪA, æ. f. [γενεαλογία] Sermo de origine generationis. Cic. 3. de Nat. Deor. 44. Quod ſi ita eſt, Cæli quoque parentes, dii habendi ſunt, Æther, & Dies, eorumque fratres & ſorores, qui a genealogiis antiquis ſic nominantur, Amor, Dolor, Metus, &c. ſic Stephanus, ſed alii legunt per unum i Genealogis, ut ſit a maſculino Genealogus, quæ omnino eſt lectio recipienda.

GENEALŎGUS, i. m. [γενεαλόγος] Enarrator generationum. Cic. 3. de Nat. Deor. 44. V. Diction. præced.

GENER, GENERABILIS, GENERALIS, GENERATIM, GENERO, GENEROSUS. V. GENUS.

GENĔSIA, ōrum. [γενέσια] Feſta, quibus celebrabantur defunctorum natalitia. Cæl. Rhodig. Antiq. Lect. 17. 12. [Immo & viventium. conf. GENETHLIA.

GĔNĔSIS, eos. f. [γένεσις] Generatio, nativitas. Significat etiam Sidus natalitium, id quod converſione cæli oritur eo momento quo quis naſcitur. Juven. 6. Sat. 576.
— ſi prurit frictus ocelli
Angulus, inſpecta geneſi collyria poſcit. Cic. 2. de Divin. 91. Sidus natalitium appellat. Suet. in Veſpaſ. cap. 14. extr. Monentibus amicis cavendum eſſe Metium Pompoſianum, quod vulgo crederetur geneſin habere imperatoriam, inſuper Conſulem fecit. i. e. Quod opinio eſſet a mathematicis prædictum eſſe, fore ut imperaret. Bud. Juven. 14. Sat. 248.
Nota mathematicis geneſis tua.

GENESUS. V. GENUSUS.

GENETHLE, es. f. [Γενέθλη] Venus.

GĔNĒTHLIA, orum. n. pl. [γενέθλια] Idem ac Geneſia. Celebritas, quæ agitur in natali alicujus, natalia munera aut convivia.

GENETHLIĂCUS, a, um. [γενεθλιακὸς] Adj. Natalitius.
Genethliaci [γενεθλιακοὶ] dicti Mathematici, qui ex nativitatis die & hora, ſeu quas illi geneſes vel horoſcopos vocant, futura prædicunt, quorum meminit Gell. lib. 14. cap. 1.

GĔNĔTÆUM, [Γενηταῖον] Promontorium a Genete fluvio vocatum, in quo templum fuit Jovis hoſpitalis, quem Xenion appellant. V. Strab. lib. 12.

GENĔVA, [Γενεύα Interpr. Gr. Cæſ.] Allobrogum oppidum. Cæſ. 1. Bell. Gall. 8. Extremum oppidum Allobrogum eſt, proximumque Helvetiorum finibus Geneva. ex eo oppido, pons ad Helvetios pertinet. In quem locum ſic ait Glareanus, Quatuor hæc nomina Genua, Geneva, Genabum, & Gebenna, multum obſcuritatis lectori ingerunt, ac non attentum ſæpe fefellerunt: quæ ipſa longe diverſa ſunt. Genua enim Ligurum caput in Italia ad mare eſt noſtrum: Geneva vero Allobrogum ad oſtia Lemanni lacus, ubi Rhodanus exit: Genabum Carnutum oppidum ad Ligerim amnem, hodie (ut quidam putant) Aurelia. Denique Gebenna mons qui Helvios ab Arvernis ſeparat, ut libro ſeptimo poſtea dicet Cæſar. Hactenus Glareanus. Meminit ejus etiam Plin. lib. 3. cap. 4. Plura V. apud Glareanum in iiſdem Annotationibus in Cæſarem. De pen. quantitate V. Joſ. Scalig. Notit. Gall.

GENIALIS. V. Genius, in GIGNO.

GENICULATIM, GENICULUM. V. GENU.

GENISTA, æ. f. [σπάρτιον] Arbuſcula quædam. Plin. lib. 21. cap. 9. Florem eſſe dixerim geniſtas: namque & iis decerpitur luteus. Virg. 2. Georg. 12.
— molle ſiler, lentæque geniſtæ.
Humiles geniſtæ. Virg. 2. Georg. 494.

GENITABILIS, GENITALIS, GENITOR, GENITURA, GENITIVUS, GENITUS, GENIUS. V. GIGNO.

GENO, ui, ĭtum, [γένω] ĕre. Idem quod Gignere, generare. Priſcian. lib. 10. Gigno genui: pro quo Geno vetuſtiſſimi protuliſſe inveniuntur. Varro in Andabata, Sed quod hæc loca aliquid genunt. Idem 1. de R. R. cap. 40. Quædam enim ad genendum, &c. Ex vetuſto codice. Infinitivum paſſivum Lucretius protulit lib. 3. 799.
— tanto magis inficiandum
Totum poſſe extra corpus durare, genique.

GENS, gentis. V. GENUS.

GENTIĀNA, æ. f. [γεντιανὴ] Herba amariſſima. Plin. lib. 25. cap. 7. Gentianam invenit Gentius rex Illyriorum ubique naſcentem, in Illyrico tamen præſtantiſſimam, folio fraxini, ſed magnitudine lactucæ, caule tenero, pollicis craſſitudine, cavo & inani, ex intervallis foliato, trium aliquando cubitorum, radice lenta, ſubnigra, ſine odore, aquoſis montibus ſubalpinis plurima. Uſus in radice & ſucco. Radicis natura eſt excalfactoria, ſed prægnantibus non bibenda

GENTICUS, GENTILIS, GENTILITAS, GENTILITIUS. V. GENUS.

GĔNU, n. indecl. in ſingulari. In plurali, Genua, genuum, genibus. [γόνυ, γόνατα] Genua (ut quibusdam placet) Femorum ac crurum commiſſuræ: quod hæc, dum infans eſt in utero matris, genis oppoſita ſint: ſive a Generando, quod in genibus ineſt vitalitas. [Immo ex Græco γόνυ] Virg. 5. Æn. 432.
Genua labant, vaſtos quatit æger anhelitus artus. Ubi primus pes eſt Proceleuſmaticus.
Genibus pronis ſupplex. Ovid. 3. Met. 240.
Et genibus pronis ſupplex, ſimiliſque roganti.
Dura genua. Ovid. 12. Met. 140.
Advolvor genibus veſtris ſupplex. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 298.
Advolvi genua. Tacit. 1. Ann. 13. extr. Ambulantiſque Tiberii genua advolveretur.
Advolutus genibus. V. ADVOLVO.
Amplecti genua. Virg. 3. Æn. 607.
Aſtare in genua. V. IN.
Cadit inflexo genu. Propert. lib. 3. 9. 6.
Intremuere genua timore. Ovid. 2. Met. 180.
Labant pigris membra genibus. Sen. Thyeſt. 5.
Niti impreſſo genu. Virg. 12. Æn. 303.
Nixus genu. Ovid. 8. Met. 182. V. NITOR.
Ponere genua alicui. Curt. lib. 8. 7. extr. Tu Macedonas voluiſti genua tibi ponere, venerarique te ut Deum.
Prenſare circumſtantium genua. Tacit. 1. Ann. 21.
Procumbere in genua. Curt. lib. 8. 14. 39.
Provolutus genibus. Tacit. 12. Ann. 28.
Repellere a genibus. ut, Tu affinem tuam filiam meam ſuperbiſſimis verbis a genibus tuis repuliſti. Cic. Poſt red. in Senat. 16.
Riget genuum in junctura. Ovid. 2. Met. 823.
Submittere genua, pro Flectere. Plin. lib. 8. cap. 1. Regem adorant, genua ſubmittunt, coronas porrigunt.
Summiſit genu flexum. Ovid. 4. Met. 340.
Tangere terram genu. Cic. 2. Tuſc. 57. Genu M. Antonium vidi, quum contente ipſe pro ſe diceret, terram tangere.
Trahens genua ægra. Virg. 5. Æn. 468.
Tremit corde & genibus. Hor. 1. Carm. 23. 8.
Genus, i. maſculino genere dictum antiquis probat Nonius, 3. 103. Lucil. Sat. lib. 4.
Hæret verticulis adfixum in poſteriore
Parte atque articulis, ut nobis talus genusque eſt.
Genus, n. pro Genu. Priſcian. lib. 6. Cic. in Arato, hoc genus, pro Genu protulit. Ciceronis teſtimonia ſunt in Arato, v. 45.
Quæ genus ad lævum Nixi delapſa reſedit,
Atque inter flexum genus & caput alitis hæſit. Ibid. v. 403.
Hic genus & ſuram cum Chelis erigit alte.

GENUALIA, ium. n. pl. Indumenta genuum. Ovid. 10. Met. 593.
—— quæque
Poplitibus ſuberant picto genualia limbo.

GENICŬLUM, i. n. dimin. [γόνυ] Firmic. lib. 2. cap. 12. Capricornus ſignificat omnes geniculorum ægritudines.
Genicula dicuntur Stipulæ, vel Caulis herbacei internodia, & veluti Articuli ac nodi quidam. Plin. lib. 16. cap. 30. Arundini in geniculo. Idem lib. 18. cap. 7.

GENICŬLO, āre. Genu niti. Vet. Gloſſ. Item Plin. 18. 16. Antequam ſeges genicularet.

GENICULĀTUS, a, um. Adj. [γονατώδης] Quod multis geniculis committitur: ut, Geniculatus culmus. Cic. de Senect. 51.

GENICULĀTIM, Adv. [γονυδὸν] Per genicula. Plin. lib. 21. cap. 11. Foliis geniculatim circumdata.

GENICULŌSUS, a, um. Adj. Flexuoſus, nodoſus. Vitruv. 8. 7. Apul. de Herb. 77.

GENICULATIO, ōnis. f. Tertull. de Scap. 4.

GENUFLECTO, ĕre. Et

GENUFLEXIO, ōnis. Voces Eccleſiaſticæ. Quæ & diviſe ſcribuntur.

GENUA, [Γενόα, Γένυα] Liguſticum emporium. Hinc incipit Apenninus mons: diſtatque a Sabatiis ſtadiis ducentis ſexaginta. De hoc Mela lib. 2. cap. 4. Vulgo *Genova*. V. GENEVA.

GENUARII, Nummi Genuæ cuſi. Cic. 6. Att. 1. non longe a fine, Sed heus tu, Genuarios a Cæſare per Herodem, talenta Attica L extorſiſtis? Sed lectio incertiſſima eſt. V. Comment. ad loc.

GENUINI, Dentes. V. GIGNO.

GĔNUS, ĕris. n. [γένος] Stirps, origo familiæ, vel ab Eo qui genuit, vel a Loco quo quiſpiam genitus eſt.
Genere & factis clarus. V. CLARUS.
Genere & nobilitate, ſuæ civitatis facile primus. Cic. pro Roſc. Amer. 15.

Claritudo

Claritudo generis. Tacit. 12. Ann. 6. & 16. Ann. 7.
Opprobrium generis. Ovid. 8. Met. 155.
Princeps generis. i. e. Auctor. Ovid. 1. Faſt. 40.
Turpitudo generis, opprobrio multis fuit. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Virtus eſt propria generis atque ſeminis Romani. Cic. 4. Verr. 13.
Demiſſum genus ab alto Ænea. Hor. 2. Serm. 5. 63.
Dinumerare gradum generis. Ovid. 2. Faſt. 622.
Ducere genus ab aliquo. Virg. 6. Æn. 834.
Ducere primordia generis ex aliquo. Ovid. 1. Amor. 14. 11.
Efferre genus ſuum. Cic. pro Muren. 5.
Facit indignum genere. Ter. Adelph. 3. 3. 55.

Hæccine flagitia facere te? hæc te admittere
Indigna genere noſtro? &c.

Generatum ex ipſius ſapientiæ ſtirpe genus alicujus. Cic. de Clar. Orat. 212.
Jactare genus & proavos. Ovid. 17. Epiſt. 51. Hor. 1. Carm. 14. 13.
Natus bono genere. V. BONUS.
Natus malo genere. Cic. 2. de Orat. 286.
Nati nobili genere. Cic. 7. Verr. 179.
Oriundus genere ab aliquo. Auct. de Viris Illuſt. cap. 35. pr. Paterno genere ab Achille, materno ab Hercule oriundus.
Prognatus ſummo genere. Plaut. Capt. 1. 2. 67.

Prognatum genere ſummo, & ſummis divitiis. V. NASCOR.

Propagare genus. Lucret. lib. 1. 196.
Sum genere ei proximus. Ter. Phorm. 1. 2. 75.

Lex eſt ut orbæ qui ſint genere proximi,
Eis nubant: & illos ducere eadem hæc lex jubet.

Animale genus, Multitudo rerum animam habentium. Lucret. lib. 1. 228.
Genus humanum. Cic. de Amicit. 20. Quanta autem vis amicitiæ ſit, ex hoc intelligi maxime poteſt, quod ex infinita ſocietate generis humani, quam conciliavit ipſa natura, ita contracta res eſt, &c. Virg. 1. Æn. 546.

Si genus humanum, & mortalia temnitis arma.

Genus hominum. Cic. pro Roſc. Amer. 91. Nam dum hominum genus erit, qui accuſet eos non deerit.
Hominum genus & in ſexu conſideratur, virile an muliebre ſit, & in natione &c. Cic. 1. de Invent. 35. i. e. Species.
Genus Thebanum, i. e. Natio. Plaut. Amph.
Genera in ſpecies multas ſeſe ſpargentia: h. e. Diviſa. Plin. lib. 21. cap. 8.
Acre genus virum. Virg. 2. Georg. 167.
Antiquum. Virg. 6. Æn. 580.
Audax genus. Hor. 1. Carm. 3. 27.
Clarum. Hor. 1. Serm. 5. 54.
Durum genus. Virg. 1. Georg. 63.
Exitiale genus. Stat. 1. Theb. 243.
Egregium. Virg. 7. Æn 213.
Femineum genus. Virg. 9. Æn. 142.
Humilius. Quintil. 3. 7.
Immite genus virorum. Ovid. 13. Met. 740.
Immortale genus. Virg. 4. Georg. 208.
Impavidum genus. Sen. OEth. 1.
Impium genus. Sen. Octav. 7.
Implacidum genus, Genauni. Hor. 4. Carm. 14. 10.
Inclytum altis titulis. Sen. Herc. fur. v. 139.
Infame genus. Hor. 2. Carm. 14. 18.
Ingens. Virg. 12. Æn. 225.
Inſuperabile genus bello. Virg. 4. Æn. 40.
Intractabile genus bello. Virg. 1. Æn. 343.
Irritabile genus vatum. Horat. 2. Epiſt. 2. 102.
Mortale genus. Ovid. 1. Met. 188.
Parcum genus patiensque laboris. Ovid. 7. Met. 656.
Regium. Hor. 2. Carm. 4. 15.
Sublime alicujus. Stat. 3. Silv. 3. 111.
Genus hominum eſt: i. e. Species vel ejus conditionis & rationis. Ter. Eun. 2. 2. 17.

Eſt genus hominum, qui eſſe primos ſe omnium rerum volunt,
Nec ſunt: hos conſector. Virg. 1. Æn. 747.
Quod genus hoc hominum? quæve hunc tam barbara morem
Induxit patria? Plin. lib. 8. cap. 25. Olfactuque generis ejus hominum fugantur. Ibid. Gens hominum.

Genus hominum adverſariorum, ſeditioſum & inertiſſimum. Cic. 11. Fam. 19.
Generis grati eſt. Plaut. Merc. 3. 1. 27.
Conſtantes eligendi amici: cujus generis magna penuria eſt. Cic. de Amicit. 63.
Varia genera beſtiarum vel cicurum vel ferarum. Cic. 2. de Nat. Deor. 99.
Animantum omne genus. Lucret. lib. 1. 4.
Animantium tot genera atque naturæ. Cic. 1. de Legib. 22.
Alituum genus, atque ferarum. Lucret. lib. 6. 1214.
Æquoreum genus, Piſces. Virg. 3 Georg. 243.
Aligerum genus, i. e. Aves. Sen Hippol. 3.
Arbuſtivum genus. V. ARBUSTUM.
Canorum vocis genus. V. CANORUS.
Concharum genus. Lucret. lib. 2. 374.
Florum ac ſuccorum varium genus. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Herbarum genera. Lucret. lib. 1. 888.
Ingeniorum præcox genus. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Ferarum montivagum genus. Lucret. lib. 2. 597.
Natantum genus, Piſces. Virg. 3. Georg. 541.
Pecudum omne genus. Virg. 5. Æn. 736.
Saporis ſuo proprio genere, non comparatione cum aliis, dulce eſſe ſentitur mel. Cic. 3. de Fin 34.
Silvarum munifica genera. V. MUNUS.
Tineæ durum genus. Virg. 4. Georg. 246.
Vitis lætum genus. Virg 2. Georg. 262.
Nihil eſt quod de ſuo genere in aliud genus transferri poſſit. Cic. 4. Acad. 50.
In ſuo genere perfectum eſſe voluit quicquid genuit natura. Cic. 5. Tuſc. 7.
Genus eſt, Quod plures partes amplectitur: ut animal, pars eſt, quæ ſubeſt generi, ut equus. ſed ſæpe eadem res alii genus, alii pars eſt: ut homo, animalis pars eſt: Thebani aut Trojani, genus. Cic. 1. de Invent. 32.

Genus eſt id, Quod ſui ſimiles communione quadam, ſpecie autem differentes, duas aut plures complectitur partes. Cic. 1. de Orat. 189.
Genus, eſt Notio ad plures differentias pertinens. Cic. in Top. 31. Idem 1. Off. 3. Omnis de officio duplex eſt quæſtio, unum genus eſt quod pertinet ad finem bonorum: alterum quod poſitum eſt in præceptis.
Summum genus, dicitur Quintil. lib. 7. cap. 5. pr. Ultima ſpecies. Plin. lib. 8. cap. 47. extr. Ovium ſumma genera duo: tectum, & colonicum.
Ultimum genus, i. e. Quod generaliſſimum vocant. Cic. in Top. 39. Aqua pluvia ultimo genere ea eſt, quæ de cælo veniens, creſcit imbri: ſed propiore loco, in quo jus arcendi continetur, genus eſt, aqua pluvia nocens, &c.
Univerſi generis quæſtio. Cic. 2. de Orat. 65.
In certa genera cogere quod diffuſum & diſſipatum eſt, & ad artem facile redigere. Cic. 2. de Orat. 142.
Definita genera non ſolum numero, ſed etiam paucitate. Cic. 2. de Orat. 145.
In omni genere aliquem in innumerabilibus rebus deſiderare. Cic. 2. Q. frat. 2. Innumerabiles enim res ſunt, in quibus te quotidie in omni genere deſiderem.
Diducere genera a. Quintil. lib. 1. cap. 5.
In genera digerere omne jus civile, & eorum generum quædam membra diſpertire. Cic. 1. de Orat. 190.
A genere ducere argumentum. Cic. in Topic. 8.
De toto aliquo genere diſputare. Cic. 2. Off. 45.
Diſtinguere genere aliquid. Cic. 3. de Orat. 31.
Illuſtrare aliquid generibus, & partibus diſtribuere. Cic. 1. de Orat. 109.
Mutare genus dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Subjectæ generibus partes. Cic. 2. de Orat. 166.
Ex genere quæ ſumitur argumentatio, commode tractatur. Cic. in Topic. 40.
Genus, pro Forma ſeu Specie. Quintil. lib. 7. cap. 4. p. 630. 631. Abdicationum formæ ſunt duæ: altera criminis perfecti, &c. Et paulo poſt pro eodem, At pro filiis in utroque genere ſummiſſam.
In omni genere & varietate artium excellere. Cic. pro Corn. Balb. 15.
Generibus ac modis diſceptationum omnium explicatis. Cic. 1. Off. 34.
In omni genere aliquem delectare. Cic. 16. Att. 5.
Adhibere genus. V. ADHIBEO.
Attenuatum genus dicendi. V. ATTENUO.
Concertatorium genus. V. CONCERTO.
Declamatorium genus. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Oratorium genus. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Abruptum ſermonis genus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Accuratum genus. V. ACCURO.
Acutum genus. V. ACUTUS.
Captioſiſſimum genus. V. CAPTIOSUS.
Concionale genus. V. CONCIONOR.
Conſentaneum genus. V. CONSENTANEUS.
Floridius genus. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Forenſe genus dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Preſſum, limatumque genus dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Orationes, aut aliquid id genus ſcribere. Cic. 13. Att. 13.
Excutiendum omne ſcriptorum genus. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Cujus generis tibi videbitur. Plin. Epiſt. 216.
Armorum genus. Sil. lib. 8.
Generis ejus eſt oratio, ut &c. Plin. Epiſt. 181. i. e. Sic compoſita, &c.
In genere aliquo peccare. Cic. 4. Verr. 9. Hunc denique ipſum pertuliſſent, ſi humano modo, ſi uſitato more, ſi denique ullo aliquo in genere peccaſſet.
Genere novo litterarum uti. Cic. 13. Fam. 15.
Genus furandi. Cic. 7. Verr. pr. Verſatusque ſit ſine ulla non modo religione, verum etiam diſſimulatione in omni genere furandi atque prædandi.
Ejuſdem generis. Cic. 1. Off. 7. Ut paſtum, ut latibula, ut alia ejuſdem generis. i. e. Similia.
Uno genere capere piſces. Plin. lib. 9. cap. 59. Quintil. lib. 7. cap. 7. Contra ſcriptum tribus generibus occurritur.
Genus inſtitutorum & rationum. Cic. 2. Fam. 12. Genus inſtitutorum & rationum mearum diſſimilitudinem nonnullam habet cum illius adminiſtratione provinciæ.
Infinitum genus invenerat ad innumerabilem pecuniam corripiendam. V. INFINITUS.
Ætatis degendæ genus ſibi id conſtituere quod maxime adamaverimus. Cic. 1. Off. 117. V. CONSTITUO.
Implicari certo genere curſuque vivendi. V. IMPLICO.
Commutare genus vitæ. V. COMMUTO.
Incorruptum genus diſciplinæ. V. INCORRUPTUS.
Genus, eo ſenſu quo dicunt Grammatici, Maſculinum, Femininum, Neutrum genus, &c. Quintil. lib. 1. cap. 7. Non erit contentus tradere in nominibus tria genera, & ea quæ ſunt duobus omnibusve communia. Nec ſtatim diligentem putabo, qui promiſcua (quæ & epicœna dicuntur) oſtenderit, in quibus ſexus uterque per alterum apparet. Et cap. 10. Comparatio in nominibus, aut genus deprehendit, aut declinationem: genus, ut ſi quæratur, funis maſculinum ſit, an femininum, ſimile illi ſit panis.

GĔNER, ĕri. m. Filiæ maritus. Ovid. 1. Met. 144. — tutus

Non ſocer a Genero.

Aſſumere generum. Plin. 11. Epiſt. 3.
Optare generum. Perſ. 2. Sat. 37.
Pro Marito ſororis accipitur Gener apud Nep. 4. 1. ut obſervant Cujacius aliique. [Quaſi vero non error eſſe ſcriptoris poſſit. Qui putavit Xerxis generum fuiſſe Mardonium, qui fuerat Darii regis.
Generibus pro Generis dixerunt veteres, teſte Nonio. Accius Alcmæon. Qui ducat, quum te viderit ſocerum, generibus tantam eſſe impietatem.

GENERŌSUS, a, um. Adj. [γενναῖος, εὐγενής, εὐπατρίδας] Quod eſt nobile, & claro genere ortum: vel potius Præſtans. Ovid. 2. Faſt. 199.

Egreditur caſtris miles generoſus ab iiſdem.

Arbores generoſæ. Columel. lib. 3. cap. 2. extr. Atque ubi multa invitabunt regionis commoda, ut nobilem vitem conferamus, generoſam requiremus. conf. 4. 29.
Bacchus generoſus. Tibul. lib. 3. 6. 5.

Conatus generoſus. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Domus generoſa. Ovid. 2. Faſt. 225.
Femina generoſiſſima. Suet. in Tiber. cap. 49. Condemnatam generoſiſſimam feminam Lepidam, in gratiam Quirini Conſularis prædivitis & orbi.
Flos generoſus. Ovid. 5. Faſt. 211.
Honores generoſi. Propert. lib. 4. 12. 61.
Indoles generoſa. Sen. Theb. 2.
Juventus generoſa. Ovid. ad Liv. 207.
Juvenis generoſi ſanguinis, Lucan. lib. 3. 723.
Mens generoſa. Ovid. 3. Triſt. 5. 32.
Miles generoſus. Ovid. 2. Faſt. 199.
Nobilitas, generoſaque nomina. Ovid. 6. Epiſt. 113.
Nominibus avorum generoſus. Ovid. 4. Triſt. 4. 1.
Ortus generoſus. Cic. de Amicit. 29. Humilem ſane relinquunt & minime generoſum (ut ita dicam) ortum amicitiæ, quam ab inopia atque indigentia naſci volunt.
Ortu materno generoſus. Ovid. 13. Met. 148.
Pectora generoſa. Ovid. 12. Met. 234.
Pecus generoſum. Virg. 3. Georg. 75.

Continuo pecoris generoſi pullus in arvis
Altius ingreditur &c

Pomum generoſiſſimum. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Pruna generoſa. Ovid. 13. Met. 818.
Pubes generoſa. Stat. 5. Silv. 3. 146.
Rex generoſus ac potens, i. e. Magnanimus. Cic. 3. Off. 86. Quumque de imperio certamen eſſet cum rege generoſo atque potente. [de Pyrrho loquitur, qui paternum genus ad Achillem, maternum ad Herculem referebat, eaque nobilitate tumidus erat.
Stirps generoſa. Cic. de Clar. Orat. 213.
Titulis generoſus avitis. Stat. 5. Silv. 2. 22.
Virgo generoſa & nobilis. Cic. in Parad. 3.
Vinum generoſum. Hor. 1. Epiſt. 15. 18. Columel. lib. 3. cap. 2. vocat Generoſum vini ſaporem.
Virtus. ut, Quod natura ipſa, & quædam generoſa virtus ſtatim reſpuit. Cic. 2. Tuſc. 16.
Uva generoſa. Ovid. 2. de Rem. Amor. 567.
Generoſior. Compar. Nemo generoſior eſt te. Hor. 1. Serm. 6. 2.
Generoſiſſimus ſuperl. V. Femina generoſ.

GENERŌSE, Adv. [γενναίως] ut, Generoſius perire quærens. Hor. 1. Carm. 37. 21.

GENEROSĬTAS, ātis. f. [εὐανδρεία] Nobilitas. Columel. lib. 3. cap. 4. Sed nec certam generoſitatis fidem pollicentur. De vineæ ſeminibus aliunde translatis. conf. cap. 2.
Generoſitas celeberrima Cæcubo. Plin. lib. 14. cap. 6.
Generoſitas tauris eſt in aſpectu. Plin. lib. 8. cap. 45.

GENERĀLIS, e. Adj. [γενικὸς, καθολικὸς] Quod ad totum genus pertinet. Quintil. lib. 9. cap. 1. Quædam ex iis ſpecies plane diſtant, manente tamen generali illa ſocietate.
Decorum generale. Cic. 1. Off. 96. Generale quoddam decorum intelligimus, quod in omni honeſtate verſatur.
Tractatus generalis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Generalis conſtitutio. Cic. 1. de Invent. 10. Quum de genere negotii controverſia eſt, conſtitutio generalis vocatur.

GENERALĬTER, Adv. [γενικῶς, καθόλου] Omnia ſimul ſub uno genere complectendo. Plin. lib. 1. Epiſt. 8. Memini quidem, te jam quædam adnotaſſe, ſed generaliter. Ideo nunc rogo, ut non tantum univerſitati ejus attendas, verum etiam particulas, qua ſoles, lima perſequaris. Cic. 1. de Invent. 39. Nam ipſum quidem generaliter definire difficile eſt. Quintil. lib. 1. cap. 5. Accipere generaliter.
Generaliter, cui opponitur Specialiter. Ulp. in l. Si quis mihi. §. 1. de acquirenda hæreditate, Sed utrum generaliter quæcunque tibi hæreditas fuerit delata, an ſpecialiter? Pomponius in l. Quintus. D. de auro & argento legato, Multum enim intereſt, generaliter an ſpecialiter hæc legentur. Ulpian. in l. 1. §. penultimo. D. De dote relegata, Mela ſcribit, ſi fundus in dotem fuerit, & ſpecialiter ſit legatus, mox generaliter dos relegata: non bis, ſed ſemel deberi fundum. Id. in l. 1. in princ. D. De injuriis, Injuria ex eo dicta eſt, quod non jure fit. Omne enim quod non jure fit, injuria fieri dicitur. Hoc generaliter. Specialiter autem injuria dicitur contumelia. Rurſus id. in l. 1. §. Qui quæſtionem. D. De quæſtionibus, Qui quæſtionem habiturus eſt, non debet ſpecialiter interrogare, an Lucius Titius homicidium fecerit: ſed generaliter, quis id fecerit.

GENERALĬTAS, ātis. f. Univerſitas. Mart. Capell. Hominem a generalitate animantium diſcernere. V. Voſſ. de vitiis L. L. 3. 13.

GENERĀTIM, Adv. [καθὰ γένη] Per ſingula genera, ſpecialiter, vel per ſingulas ſpecies. Virg. 2. Georg. 35.

Quare agite ô proprios generatim diſcite cultus,
Agricolæ.

Varro lib. 2. de Analog. Non in volucribus generatim ſervatur analogia, &c. Suet. in Calig. cap. 22. Hoſtiæ erant phœnicopteri, pavones &c. quæ generatim per ſingulos dies immolarentur. Cic. 4. Acad. 47. Exponam igitur generatim argumenta eorum. Cæſ. 3. Bell. Civil. 32. Multa præterea generatim ad avaritiam excogitabantur &c. Idem 2. Bell. Civil. 21. Omnibus generatim gratias agit. Sequitur deinde, Civibus Romanis, Hiſpanis, Gaditanis, Tribunis militum, Centurionibusque, quibus verbis egerit.
Generatim & Confuſe, videntur contraria. Cic. 4. Acad. 47.
Publice, & Generatim, contraria. Cic. 4. Verr. 137. Nam ut publice civitates iſtos honores habent: aut generatim homines, ut aratores, ut mercatores, ut navicularii.
Nominatim & Generatim. Cic. 11. Att. 6. Ut non nominatim, ſed generatim proſcriptio eſſet informata. i. e. Non ſinguli homines, ſed genera hominum proſcriberentur. V. ibid. ſeq.
Componere generatim aliquid. Cic. 1. de Orat. 186. Nulli fuerunt, qui illa, artificioſe digeſta, generatim componerent. [Malim diſtingui, Illa artificioſe, digeſta generatim, componerent. V. quæ ibidem ſequuntur. & mox Expedire & exponere generatim.
Dicere generatim ea, quæ maxime nota ſunt. Cic. in Piſon. 85.
Generatimque diſtributi in civitates. Cæſ. 7. Bell. Gall. 19.
Quærere aliquid generatim. Cic. 2. de Orat. 42.
Expedire & exponere generatim. Cic. 2. de Orat. 142. Sed hæc Craſſus aliquando nobis expediet, & exponet deſcripta generatim. [Commate diſtinguendum poſt Exponet, ut apparet ex ſeqq
Ab univerſa provincia, generatimque a ſingulis ejus partibus diligitur. Cic. 4. Verr. 168
Generatim diverſum ab Univerſis partibus. H. St.
Generatim, pro Generaliter. Cic. 2. de Orat. 42. Infinitum mihi videtur id dicere, in quo aliquid generatim quæreretur, hoc modo, Expetendane eſſet eloquentia, expetendine honores. Certum autem, in quo quid in perſonis, & in conſtituta re & definita quæreretur.
Sigillatim & Generatim Univerſeque, contraria. Cic. 7. Verr. 142. Nam quid ego de ceteris civium Romanorum ſuppliciis ſigillatim potius, quam generatim atque univerſe loquar?
Generatim omnia amplecti. Cic. 2. de Invent. 18.

GENĔRO, [γεννάω] āre. Gignere, procreare. Plin. lib. 12. cap. 17. Aut (ut alii) generante, & id thuris arbore. Cic. in Partit. 82. Quemadmodum quisque generatus, quemadmodum educatus &c. fuerit.
Generare, pro Invenire. Quintil. lib. 10. cap. 2. An illi rudes ſola mentis natura ducti ſunt in hoc, ut tam multa generarent?
Generare etiam dicuntur Feminæ, ut aſinæ, & equæ. Plin. lib. 8. cap. 44. Et quæ non primo initu generare cœperit.
Generari, de Herba. Gell. lib. 5. cap. 6. Obſervarique ſolitum, ut fieret e gramine, , quod in eo loco generatum eſſet, intra quem &c.
Hominem generavit & ornavit deus. Cic. 1. de Legib. 27.
Generandi gloria mellis. Virg. 4. Georg. 205.
Aliam ex alia generando ſuffice prolem. Virg. 3. Georg. 65. de Pecore.
Semina limus habet, virides generantia ranas. Ovid. 15. Met. 375.
Populus Romanus a Marte generatus. Cic. 4. Philipp. 5.
Neque enim ita generati a natura ſumus, ut ad ludum & jocum facti eſſe videamur. Cic. 1. Off. 103.
E ſanguine generata Beli. Sil. lib. 8. 221.
Homines hominum cauſa eſſe generatos. Cic. 1. Off. 22.

GENERĀTIO, ōnis. f. [γέννησις] Verbale. Plin. lib. 10. cap. 52. Generatio avium ſimplex videtur eſſe.

GENERĀTOR, ōris. m. [γεννητὴς] aliud Verbale. Cic. de Univerſ. 34. Noſſe autem generatores ſuos optime poterant.
Equorum magnanimûm generator Agragas. Virg. 3. Æn. 704.

GENERĀTRIX, īcis. [γενέτειρα] Pomp. Mela 1. 9. pr.

GENERABĬLIS, e. [γεννητὸς] Quod facile generatur, vel gignit. Plin. lib. 2. cap. 45. Hic eſt ille generabilis rerum naturæ ſpiritus. Manil. 1. 143.
— opus generabile fingit.

GENERASCO, [γεννῶμαι] ĕre. Lucret. lib. 3. 746.

— cur omnia membris
Ex ineunte ævo generaſcunt, ingenioque? i. e. Generantur.

GENS, gentis. f. [ἔθνος, φῦλον] a Genus deducitur, u littera detracta: Natio. Virg. 1. Æn. 71.

Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor.

Inter Gentem, & Familiam illud intereſt; quod gens ad nomen, familia ad cognomen refertur. itaque illa tanquam totum continere videtur, hæc quodam modo partem. exempli gratia. Valerii omnes unius eſſe gentis dicuntur, quia uno nomine continentur omnes. at vero partes gentis hujus ſunt plures, quæ ex cognominum varietate diſtinctæ ſunt, eæque familiæ nominantur, ut in gente Valeria Maximi, Meſſalæ, Flacci, Lævini, Faltones: in Cornelia Scipiones, Lentuli, Dolabellæ, Sullæ, Cinnæ: in Æmilia Mamercini, Lepidi, Paulli, Scauri, Barbulæ: itemque in ceteris. at vero Valerii omnes unius ſunt gentis. itemque Cornelii, atque Æmilii. itaque recte Feſtus gentem definit eam, quæ ex multis familiis conficeretur. Quod autem intereſt inter gentem, & familiam, idem intereſt inter genus, & ſtirpem. quæ quidem ita eſſe, ex his veterum hiſtoricorum verbis intelligitur. Suet. in Galba, 2. Imagines univerſi generis exequi longum eſt, familiæ breviter attingam. Qui primus Sulpiciorum cognomen Galbæ tulit, cur, aut unde traxerit, ambigitur. Liv. lib. 38. 58. pr. P. Scipio Naſica tribunos appellavit, orationemque habuit plenam veris decoribus; non communiter Corneliæ gentis, ſed proprie familiæ ſuæ. Suet. Cæſ. 6. Ab Anco Marcio ſunt Marcii Reges, quo nomine fuit mater, a Venere Julii, cujus gentis familia eſt noſtra. & in Auguſt. 2. Ea gens a Tarquinio Priſco rege inter Romanas gentes allecta in ſenatum, mox a Ser. Tullio in patricias traducta. & p. p. Primus ex hac magiſtratum cepit C. Rufus. Is quæſtorius Cneum, & Cajum procreavit, a quibus duplex Octaviorum familia defluxit, conditione diverſa. Cic. in Brut. 62. de Funebribus laudationibus, Ipſæ enim familiæ, ſua quaſi ornamenta, ac monumenta ſervabant, & ad uſum, ſiquis ejuſdem generis occidiſſet, & ad memoriam &c. Liv. lib. 9. 29. Duodecim Potitiorum familias fuiſſe, quum gens Potitia tota interiit. & lib. 1. 3. pr. Julia gens Iulum auctorem ſui nominis nuncupat. & lib. 7. 22. extr. ſic loquitur Valerius Corvus, Non, ſi mihi novum hoc Corvi cognomen diis auctoribus homines dediſtis, Poplicolarum vetuſtum noſtræ familiæ cognomen memoria exceſſit. & lib. 40. 44. pr. Inde cognomen familiæ inditum, ut Annales appellarentur. Catull. in Epithalam. Jul. & Mall. Non decet tam vetus ſine liberis nomen eſſe, i. e. tam veterem gentem, qualis erat Manlia. Hæc de Gente, Familia, & Genere. nunc de Stirpe dicam. Cic. pro Rabir. 2. Qua in familia laus aliqua forte floruerit, hanc fere, qui ſunt ejus ſtirpis, cupidiſſime perſequuntur. & 1. de Legibus 3. Hinc enim orti ſtirpe antiquiſſima. & in Læl. 72. Quia aliquamdiu propter ignorantiam ſtirpis, & generis in famulatu fuerunt. & lib. 1. de Orat. 176. Quid, qua de re inter Marcellos, & Claudios patricios centumviri judicarunt? Cum Marcelli a liberti filio ſtirpe, Claudii patricii ejuſdem hominis hæreditatem gente ad ſe rediſſe dicerent: nonne in ea cauſſa fuit de toto ſtirpis, & gentilitatis jure dicendum? Suet. in Calig. 35. pr. Vetera familiarum inſignia nobiliſſimo cuique ademit, Torquato torquem, Cincinnato crinem, Cn. Pompejo ſtirpis antiquæ Magni cognomen ademit. Quæ autem ratio eſt inter gentem, & familiam, eadem eſt inter gentiles, & agnatos. ut enim familia, aut ſtirps nos propius attingit, quam gens, aut genus, ſic agnati, quam gentiles. ſiquidem Gentilis, auctore Feſto, dicitur, qui eodem ex genere natus, & is, qui ſimili nomine appellatur. recte. quatenus enim ait, Ex eodem genere, eos intelligit, qui ejuſdem gentis eundem principem habent: quatenus, Simili nomine, eos qui quanquam uno gentis nomine omnes utuntur, tamen alium atque alium auctorem ſui generis nuncupant. quo modo Cic. 1. Tuſc. 38.

ſe gen-

fe gentilem effe ait Ser. Tullii regis, quod uterque fimili gentilitio nomine uteretur, quum tamen e diverfo uterque fonte manaret. Quum autem ad Herennium 1. 23. fcriptum fit: Si furiofus exiftat, agnatorum, gentiliumque in eo, pecuniaque ejus jus efto. item: Si paterfamilias inteftato moritur, familia, pecuniaque ejus agnatorum, gentiliumque efto: Agnati profecto videntur effe, qui ex eadem familia fint: quibus deficientibus, gentiles fubeant, nam Cic. dixit primo de Orat. 172. Jura gentilitatum, & agnationum. item: Jus gentilitatis, & ftirpis. & 1. de Legib. 23. Homines deorum agnatione, & gente tenentur: quum utramque conjunctionem complecti vellet. Qui autem librum fcripfit ante nos de nominibus, idem effe cenfet gentem, & familiam; gentiles, & agnatos. ait enim: Agnomen familiæ eft appellatio, & gentis: unde agnati, & gentiles dicebantur, qui ex eadem erant familia, ut Cic. in Top. 29. & idem in Brut. Ser. Tullium regem gentilem fuum ea de cauffa nominat. mea autem fententia, Ciceronis fententiam percepiffe non videtur, qui in Topicis Gentiles eos definit, Qui inter fe eodem nomine funt, id eft ex eadem gente; Familiæ vero, aut Agnatorum non meminit. Eft præterea intelligendum, Plinium lib. 3. cap. 1. extr. Gentiles novo quodam modo appellare. fiquidem Servos gentiles effe dominorum ait, quia eodem prænomine appellarentur, quo dominus, ut Marcipor, Quinctipor, id eft Marci, & Quincti puer. Ex lib. Caroli Sigonii de nominibus Romanorum. conf. FAMILIA.

Gens Ælia appellatur, Quæ ex multis familiis conficitur. Feft. [Puto Aliqua, pro Ælia, legendum, vel interjecta particula, Ut Ælia, &c.

Sine gente, i. e. Ignobilis. Hor. 2. Serm. 5. 15.

Qui quamvis perjurus erit, fine gente, cruentus
Sanguine fraterno, &c.

Gente ad eum rediit hæreditas. V. paulo poft, Gentilitas in jure, &c.

Apud Romanos alii Majorum gentium dicebantur, alii Minorum. Romulus primum legit centum patres, confilii publici caufa; deinde alii centum ex illuftrioribus additi fuerunt. Hi Majorum Gentium vocabantur. Poftea Tarquinius centum rurfus legit ex multitudine plebeja, qui Minorum Gentium funt appellati. V. Liv. 1. 35. & 47. Minorum Gentium Patricios memoravit Cic. 11. Fam. 21. Translatum hoc & ad Deos fuit, qui diftribuuntur in alios Majorum Gentium, ut Jupiter, Mars, &c. & alios Minorum Gentium, ut Priapus, Pales, &c. quibus libationes tantum, non victimæ fiebant. Unde eos feftive vocat Patellarios Plaut. Ciftel. 2. 1. 46.

Patritiæ gentis formofiffimus. Juven. 10. Sat. 332.

Pulcherrima gens. Sil. lib. 13. 466.

Vetufta gens. Virg. 9. Æn. 284.

Gens pro Populis aliquam regionem incolentibus. Plin. lib. 12. cap. 7. Utrumque filveftre gentibus fuis eft, & tamen pondere emitur ut aurum vel argentum. De utroque pipere.

Gens Cilicum. Cic. 15. Fam. 1. Ut opprimerentur ii qui ex Cilicum gente in armis fuiffent.

Gens hominum. Plin. lib. 8. cap. 25. Quin & gens hominum eft huic belluæ adverfa in ipfo Nilo Tentyritæ. ibid. Genus hominum.

Cunabula gentis, i. e. Nutrimenta. Virg. 3. Æn. 105. Servius.

Primordia gentis. Ovid. 5. Met. 190.

Societas propior eft ejusdem gentis, nationis, linguæ, qua maxime homines conjunguntur. Cic. 1. Off. 53.

Ariana gens Indis contermina. V. CONTERMINUS.

Aurea gens. Virg. 4. Ecl. 9.

Barbaræ gentes. Sen. Agam. 8.

Belligeræ gentes. Sen. Med. 2.

Crudelis gens. Virg. 6. Æn. 359.

Dolofa gens. Ovid. 14. Met. 92.

Duræ gentes. Valer. 5. Argon. 308.

Effrena gens virûm. Virg. 3. Georg. 382.

Fgregia bello gens. Virg. 1. Æn. 71.

Externa gens. Ovid. 3. Amor. 4. 34.

Ferox gens. Ovid. 14. Met. 450.

Fecunda gens. Hor. 2. Serm. 3. 287.

Fortis gens. Hor. 4. Carm. 4. 53.

Furva gens, i. e. Mauri vel Æthiopes. Juven. 12. Sat. 104.

Hircofa gens Centurionum. Perf. 3. Sat. 77.

Humana gens. Hor. 1. Carm. 3. 26.

Immanis & barbara gens. V. IMMANIS.

Indomita gens. Sen. Med. 7.

Infociabilis gens. V. INSOCIABILIS.

Invictæ gentes. Virg. 12. Æn. 191.

Nefanda gens, Cyclopes. Virg. 3. Æn. 653.

Odorifera gens, Arabes. Ovid. 4. Met. 209.

Perjura gens. Sil. lib. 16.

Perniciofa gens. Quintil. lib. 3. cap. 7. Et eft conditoribus urbium infamiæ contraxiffe aliquam perniciofam ceteris gentem.

Sanctæ gentes. Juven. 15. Sat. 10.

Togata gens, Romani. Virg. 1. Æn. 286.

Triumphata gens. Ovid. 1. Amor. 14. 46.

Turbida gens. Valer. 8. Argon. 323.

Vagæ, & fine urbibus, ac fine legibus gentes. Quintil. lib. 3. cap. 2.

Valida gens. Claud. de Bell. Get. 134.

Affueta bello gens. Ovid. 15. Met. 484.

Colligere laceras gentes. V. LACER.

Componere gentem. Sil. lib. 17.

Contrahere gentem. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Frenare fuperbas gentes. Virg. 1. Æn. 527.

Illigare gentem aliquam bello. V. ILLIGO.

Imperitare magnis gentibus. Lucret. lib. 3. 1041.

Mifcere armis gentes. Lucan. lib. 9.

Nata gens inftaurandis reparandisque bellis. V. NASCOR.

Subactæ gentes. Lucan. lib. 1.

Ubicunque terrarum & gentium. Cic. 7. Verr. 142.

O dii immortales, ubinam gentium fumus! Cic. 1. in Catil. 9.

Nusquam gentium. V. NUSQUAM.

Gens, de Apibus item dicitur. Columel. lib. 9. cap. 9. Inteftino bello totæ gentes confumuntur.

Gens, de Pifcibus dictum. Virg. 4. Georg. 430.

Quum Protheus confueta petens e fluctibus antra
Ibat: eum nafci circum gens humida ponti
Exultans, &c.

GENTĬCUS, a, um. Adj. [ἐθνικὸς] Gentilis. ut, Mos genticus. Tacit. 6. Ann. 33. pr. Idem 3. 43. extr. Adduntur e fervitiis gladiaturæ deftinati, quibus more gentico continuum ferri tegimen (crupellarios vocant) inferendis ictibus inhabiles. Utitur & Ammianus lib. 24.

GENTĪLIS, e. Adj. [Συγγενὴς, ὁμόεθνης] Cic. in Topic. 29. ex Scævolæ J.C. definitione. Gentiles funt qui inter fe eodem funt momine. non eft fatis. Qui ab ingenuis oriundi funt. ne id quidem fatis eft. Quorum majorum nemo fervitutem fervivit. abeft etiam nunc. Qui capite non funt diminuti. Hoc fortaffe fatis eft. Feft. Gentilis dicitur & ex eadem gente ortus, & is qui fimili nomine appellatur. Cic. 1. Tufc. 38. Pherecydes Syrius primum dixit animos hominum effe fempiternos. antiquus fane. fuit enim meo regnante gentili. h. e. Servio Tullio, quia ejusdem nominis erat. V. in GENS.

Ad agnatos & gentiles. V. AD præpofitionem, & GENS a pr.

Caterva gentilis. Sil. lib. 16.

Gentilis pæne Verris Verrutius. Cic. 4. Verr. 190. Refponde mihi nunc tu Verres, quem effe hunc tuum pæne gentilem Verrutium putes.

Gentiles dominorum fervi. i. e. Eodem nomine appellati quo domini. Plin. lib. 33. cap. 1. Singuli Marcipores, Luciporesve, dominorum gentiles, omnem victum in promifcuo habebant.

Gentiles etiam nationes inter fe vocantur, Quæ vicinæ funt natali folo. Tacit. 11. Ann. 1. Quando Viennæ genitus, multisque & validis propinquitatibus fubnixus, turbare gentiles nationes promptum haberet.

Gentile, dicitur Quod eft gentis alicujus proprium & familiare: unde Juvenalis Sat. 3. 64. Gentilia tympana dixit. Suet. Tiber. cap. 68. Quod gentile in illo videbatur. conf. GENTILICIUS.

Scriptores rerum facrarum, Gentiles, five Gentilitatem vocant omnes idolorum cultores, hoc eft quicunque deorum multitudinem pofuerunt: diverfæ enim gentes innumerabilia numina habuere: nec folum fuperiora illa quæ fulgore fuo mundum illuftrant, Solem, Lunam, &c. fed inferiorum quoque animalium, virtutes, Pudicitiam, Concordiam, &c. Ideo autem hos Gentiles vocant, quia in gentilium, hoc eft majorum fuorum fide perftitere, nec religionis cultum mutaverunt. Perottus. [Immo quia in facris codd. τὰ ἔθνη Gentes, Hebræorum confuetudine, vocantur Nationes exteræ & Fœdere divino exclufæ. V. Suic. Thef. In vet. Gloff. Gentilis ἐθνικός.

GENTILĬTER, Adv. Juxta gentium confuetudinem. Ecclefiaftica vox.

GENTILĬTUS, aliud Adv. Tertull. de Pall. cap. 3.

GENTILITIUS, vel potius GENTILICIUS, a, um. Adj. [γενικὸς] Quod ex gente five familia eft: ut, Gentilicia nomina, Quæ originem gentis vel familiæ declarant; ut Porcius, Cornelius. Sic Gentilicia nota a Livio 6. 20. extr. ab ipfa gente alicujus mortuo adjecta, dicitur, & Gentilicia funera a Plinio 35. 2. nuncupantur, & Gentilicia hæreditates apud Suetonium in Jul. cap. 1.

Gentilicium, Quod a gente, id eft natione, ufurpatur. ut Gentilicium hoc illi: i. e. Hoc illi a gente, feu patria fua proprium eft. Plin. Epift. 15. lib. 6.

Gentilicia facra dicuntur a Livio 5. 52. Quæ ftata & folennia funt eidem genti. Cic. de Arufp. Refp. 32. Multi funt etiam in hoc ordine, qui facrificia gentilicia, illo ipfo in facello, ftatuto loco, anniverfarii factitarint. Al. Gentilia. [Forte Anniverfarie legendum.

GENTILĬTAS, ātis. [γένεθλον] Multitudo ipfa familiæ alicujus. Auctor de Viris Illuft. cap. 24. extr. pro Gente pofuit. Gentilitas ejus Manlii cognomen ejuravit. Marci prænomen legit Schott. q. V.

Bruta gentilitas. V. BRUTUS.

Gentilitas in jure tractabatur, ut agnatio. Cic. 1. de Orat. 176. Quum Marcelli, ab liberti filio ftirpe, Claudii patricii, ejusdem nominis hæreditatem, gente ad fe rediiffe dicerent, nonne in ea caufa fuit oratoribus de toto ftirpis ac gentilitatis jure dicendum? Et Boetius in Topicis. Ex hoc hodie noftrates vulgo ufurpare nomen gentilis hominis videntur. Bud. Gallicum *Gentil homme* intelligit.

Gentilitas, Ipfa neceffitudo inter gentiles & cognatos. Plin. in Paneg. cap. 39. Ex quo intelligi poteft quantæ benignitatis, quanti fpiritus fuerit, fparfas, atque (ut ita dicam) laceras gentilitates colligere atque connectere. [Æquato nempe Cognatorum omnium jure.

Gentilitas in herbis, i. e. Natale folum. Plin. lib. 12. cap. 13. extr. [Nominis hic affinitatem exponit Hard. optime. conf. 23. 7. Segm. 65.

GĔNŬSUS, (al. Genefus, fed male) Fluvius Palæftinæ. Lucan. Pharfal. 5. 463.

Tellus, quam volucer Genufus, quam mollior Apfus
Circueunt ripis.

G E O

GEODÆSIA, [γεωδαισία] eft Scientia earum, quæ in fenfilibus funt corporibus magnitudinum & figurarum, fub divifionem & compofitionem cadens. & geometriæ ufum fere fignificat.

GEODÆTES, [γεωδαίτης] Qui geodæfiam novit, terræ divifor & agri menfor, inquit Bud.

GEOGRAPHIA, æ. [γεωγραφία] Terræ defcriptio. Cic. 2. Att. 4. De Geographia dabo operam ut tibi fatisfaciam, fed nihil certi polliceor. magnum opus eft: fed tamen ut jubes, curabo ut hujus peregrinationis aliquod tibi opus extet.

GEOGRĂPHUS, i. m. [γεωγράφος] Ammian. 22.

GEOGRAPHĬCUS, a, um. Adj. [γεωγραφικὸς] Ammian. 23. 18. Stilus Geographicus.

GEOMĔTRES, [γεωμέτρης, ου] five GEOMĔTRA, æ. m. Terræ menfor five divifor. ad omnis tamen magnitudinis, quæ fub menfuram cadit, fcientiam refertur. Cic. 4. Acad. 22. Quomodo aut geometres cernere poteft quæ aut nulla funt, aut internofci a falfis non poffunt?

Geometræ folent non omnia docere, fed poftulare, ut quædam fibi concedantur, quo facilius quæ volunt explicent. Cic. 3. Off. 33.

GEOMETRIA, æ. f. [γεωμετρία] Terræ menfuratio; vel Ars ipfa terram, omniaque alia fub menfuram cadentia, dimetiendi. Cic. 3. de Fin. 5. Quanquam ea verba, quibus ex inftituto veterum utimur pro Latinis, ut ipfa Philofophia, ut rhetorica, dialectica, grammatica, geometria, mufica: quanquam ea Latine dici poterant, tamen quoniam ufu percepta funt, noftra ducamus.

In genere ea disciplina, Quæ circa quantitatem aut magnitudinem versatur, Geometriæ nomen obtinuit. Unde & Opticen ac Canonicen comprehendit. V. Gellium 16. 18.
Geometria apud Græcos in summo honore fuit. Cic. 5. Tusc. 4.
Discere geometriam ab aliquo. Cic. 1. de Fin. 20.
Quæ in geometria describuntur, Mathematicorum sunt, non Ariolorum. Cic. 2. de Divin. 10.
Tractaverunt geometriam Euclides & Archimedes. Cic. 3. de Orat. 130.
GEOMETRĬCUS, a, um. Adj. [γεωμετρικὸς] Cic. 1. Tusc. 57. Socrates interrogat quædam geometrica de dimensione quadrati.
Geometrica scientia. Plin. lib. 7. cap. 37.
Geometrica ratio. Cic. 4. Acad. 117.
Geometricum quiddam. Cic. 2. de Divin. 122.
GEOMETRĬCA, ōrum. absolute [γεωμετρικὰ] Cic. 1. Tusc. 57. Ita faciles interrogationes sunt, ut gradatim respondens eo perveniat, quasi geometrica didicisset.
GEOMETRĬCE, Adv. [γεωμετρικῶς] ut, Geometrice eruditus, Qui geometriam callet. Plin. lib. 35. cap. 10.
Refellere γεωμετρικῶς aliquem. Cic. 12. Att. 5.
GEORGI, [Γεωργοὶ] Asiæ populi ab Agricultura nomen sortiti, quibus vicinos Corsitas, Phoristas, & Riphaces Mela facit. V. 1. 2. & 2. 1. Constat etiam Tauricam Chersonesum Georgiam cognominatam, propter memorabilem in ea frumenti copiam, ut notat Vadianus. V. Strab. lib. 7.
GEORGIA, æ. f. [γεωργία] Agricultura Latine dicitur.
GEORGĬCUS, a, um. Adj. [γεωργικὸς] Rusticus: ut, Georgicum carmen. Columel. lib. 7. cap. 5. Hinc
GEORGĬCA, orum. [γεωργικὰ] Libri de Re rustica tractantes.

G E R

GERÆA, [Γέραια] Lusitaniæ urbs apud Ptolemæum, *Caceres* vulgo.
GERANIUM, i. n. Herba. Plin. 26. 11. Dioscor. 3. 131.
Est item Tuberis genus in Græcia, teste Plin. lib. 19. cap. 3. ubi quidam Ceraunium legunt.
GERANĪTES, æ. f. Gemma. Plin. 37. 11.
GERANUS. V. GRUS.
GERDIUS, i. m. Firmic. lib. 8. cap. 25. Vicesimasexta pars Libræ si in horoscopo fuerit inventa, textores faciet gerdiosque. Lucilius apud Nonium 2. 376. Curare domi sint Gerdius, ancillæ, pueri, zonarius, textor. Dicti Gerdii παρὰ τὸ ἐν γῇ ἕδραν, vel ἐν γῇ ἕδος ἔχειν, quod humi artem exerceant, vel quod in terra solium habeant.
GERGYTHIUM, i. n. vel potius GERGITHOS. Oppidum in Troade. Plin. 5. 30. V. Hard. ad loc.
GERMANIA, [Γερμανία] Provincia a Germanis vocitata est, quæ a Gallis, Rhætiisque, ac Pannoniis Rheno ac Danubio fluminibus, a Sarmatis Dacisque mutuo metu, ac montibus separatur: cetera ambit Oceanus, latos sinus, & insularum immensa spatia complectens. Rhenus, Rhæticarum Alpium inaccesso & præcipiti vertice ortus, modico flexu in Occidentem versus, Septentrionali Oceano miscetur. Danubius molli & clementer edito montis Arbonæ jugo effusus, plureis populos adit, donec in Ponticum mare sex meatibus erumpit: septimum os paludibus hauritur. Germani ipsi indigenæ existimantur, quoniam non est verisimile aliquos Asia, aut Africa, aut Italia relicta, Germaniam petiisse, informem terris, asperam cælo, tristem cultu, aspectuque, nisi patria sit. Hi antea Teutones appellabantur, a Teutono deo eorum, quem terra ortum existimabant. postea Alemanni sunt dicti ab hujus dei filio Manno. Germaniæ vocabulum nuper a Romanis additum docet Strabo: quoniam quum primum Rhenum devictis Gallis transgressi fuissent, videntes eos, & feritate animorum, & proceritate corporum, & colore flavo, forma præterea & moribus, & vivendi ritu Gallis simillimos, Germanos eos, hoc est fratres Gallorum esse existimaverunt. Hæc ex Strabone lib. 7. pr. Aliter Tacitus de Germ. 2. Ceterum Germaniæ vocabulum recens & nuper additum, quoniam qui primi Rhenum transgressi Gallos expulerint, tunc Tungri, nunc Germani vocantur. Unde constat Germaniæ nomen non generale fuisse in initio, sed ejus tantum gentis, quæ prima e Germania in Galliam fuerit transgressa. Alii Germanos putant dictos a *Ger* & *man* vocabulis Teutonicis. *Ger* veteres Germani dicebant, quod recentiores *gar*, id est totum, prorsus, plane: *Man* virum significat. Hinc Germanus, i. e. Totus vir, prorsus virilis, plane mannus. [Quid hisce, similibusque aliis conjecturis tribuere liceat cordati lectoris judicio relinquitur. conf. quæ adv. ALEMANIA notavimus.
Duplex hodie est Germania, superior & inferior, etsi apud Romanos scriptores non eo modo dividitur. Nam tunc temporis non tota Germania, sed pars tantum Galliæ ad Rhenum hoc nomen obtinuit. V. Cellar. lib. 2. cap. 3. Sect. 14. Geogr. Ant.
Germani. Vide in CELTÆ quæ notavi H. St.
Et mortem & nomen Druso Germania fecit. Ovid. 1. Fast. 597.
Ferox Germania. Claud. de Bell. Get. 423.
Fera Germania. Hor. Epod. 16. 7.
Penetralis Germania, h. e. Penitior. Tacit. 2. Ann. 10. Ille fas patriæ, libertatem avitam, penetralis Germaniæ deos, &c. Al. Penetrales, i. e. In penetralibus cultos. V. PENETRALE.
GERMĀNUS, a, um. Adj. Ovid. 3. de Arte Am. 163.
Femina canitiem germanis inficit herbis.
GERMANĬCUS, a, um. [Γερμανικὸς] a Germania deducitur: ut ab Italia, Italicus. Itaque a debellatis Germanis quidam Imperatores Germanici cognomen sumpsere triumphale.
GERMANĬCUS, C. Cæsaris Caligulæ pater, Drusi & junioris Antoniæ filius, a Tiberio patruo adoptatus, missus ad exercitum in Germaniam, excessu Augusti nunciato, legiones universas imperatorem Tiberium pertinacissime recusantes, & ipsi summam Reipublicæ deferentes, incertum constantia an pietate majore, compescuit: atque hoste mox devicto triumphavit. V. Suet. Calig. cap. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Multi etiam Imperatores hoc cognomen assumpsere, a Germanis victis. Sic M. Aurelius Antoninus. V. Dion. 71. Et Domitianus, in Quintil. 10. 1. Sil. Ital. lib. 3. 607.
GERMANĬCA, Legio septima [Γερμανικὴ λεγίων] Ptolemæo, Tarraconensis Hispaniæ urbs. *Leon* Hispanice.
GERMANICIĀNUS, a, um. Adj. ut, Milites Germaniciani, quibus præerat Germanicus. Suet. in Tiber. cap. 25. Flagitabant ambo exercitus multa extra ordinem: ante omnia, ut æquarentur stipendio Prætorianis Germaniciani quidem &c. Idem in Othon. cap. 8. [Utrobique potius sunt In Germania militantes. Sunt qui malunt scribere Germanicanus, ut Gallicanus, Africanus.
GERMANUS, pro Fratre. V. GERMEN.
GERMEN, ĭnis. n. [βλαστὸς, γέννημα, ἀκρέμων] Festus, Germen est Quod ex arborum surculis nascitur: unde & Germani, quasi Ex eadem stirpe nati. Quamvis (inquit Perottus) Varro Germanos esse dicat ex eadem genitrice natos. Plin. lib. 10. cap. 29. Densante se frondium germine.
Aliena ex arbore germen. Virg. 2. Georg. 76.
Germina ortorum exuruntur. Plin. lib. 7. cap. 15.
Germine graves rami. Lucan. lib. 9. 361.
GERMĬNO, [βλαστάνω, θάλλω, θηλάνω] āre. Pullulare, germen emittere. Plin. lib. 13. cap. 4. Femina citra florem germinat tantum spinæ modo. Fetus in utero dicitur Capillum germinare, Quum ei capillus nascitur. Plin. lib. 7. cap. 6.
GERMINĀTIO, ōnis. f. [βλάστησις] Plin. lib. 16. cap. 25. Alia protinus, ut animalia: tardius aliqua & diutius gravida partus gerunt: quod germinatio ideo vocatur. Columel. lib. 4. cap. 24.
GERMINĀTUS, ūs. m. [θήλωσις] Idem. Plin. lib. 15. cap. 8. Oleam si lambendo capra contigerit, depaveritque, primo germinatu sterilescere, auctor est M. Varro.
GERMINASCO, [βλαστάνω] ĕre. Cujus compositum est Congerminascere. Quadrigarius apud Non. 2. 167. Facite exempla eorum, ut cum illis congerminascere sciatur.
GERMINĀLIS, e. Adj. [βλαστητὸς] ut, Germinales arbores. Ulpian. l. Fructus. §. Si fundum. D. Soluto matrimonio, Si arbores cæduæ fuerint, vel germinales. Alciatus aliter interpretatur. V. STIRPS. Videtur Arbores significare, Quæ ex jacto semine, vel sponte, e terræ germine nascantur. Legitur Cremiales, in aliis codicibus.
GERMĀNUS, a, um. Adj. [γνήσιος, ὁμόφυλος, ὁμογενὴς] quasi Ex eodem germine genitus, inquit Fest. V. in GERMEN. Cic. in Partit. 88. Conjuges, germani, parentes, &c.
Germanus, pro Vero & sincero, hoc est non fucato, non adulterato accipitur, ut ait Bud.
Germani Attici. Cic. in Orat. 90. Hanc ego judico formam submissi oratoris, sed magni tamen, & germani Attici. Sic, Germani Campani. Cic. 2. de Lege Agr. 69. i. e. Veri & legitimi.
Germana Græcia. Plaut. Rud. 3. 4. 32.
Atque heras tuas quidem hercle, atque ex germana Græcia.
Germanæ gerræ. Plaut. Pœn. prol. 119.
Luperci germani, Veri. Cic. pro Cœl. 26.
Germana ironia. Cic. de Clar. Orat. 296. Hæc germana ironia est: cur ita sentiam non dicam, ne me tibi assentiri putes.
Verum jus & germana justitia. Cic. 3. Off. 69. Sed nos veri juris, germanæque justitiæ solidam & expressam effigiem nullam tenemus.
Magistri germani alicujus artis. Cic. 2. de Orat. 160.
Germanum nomen. Plaut. Capt. 2. 2. 38.
Nam ille quidem Theodoromedes fuit germano nomine.
Germana patria. Cic. 2. de Legib. 3. Quia si verum dicimus, hæc est mea & hujus fratris mei germana patria; hinc enim orti stirpe antiquissima sumus.
Germanus alicujus auctoris. Cic. in Orat. 32. Quum mutila quædam & hiantia locuti sunt, quæ vel sine magistro facere potuerunt, germanos se putant esse Thucydidis. Sed emendati codd. Thucydidas.
Germanissimus Stoicis, i. e. Simillimus. Cic. 4. Acad. 132. Erat quidem, si perpauca mutavisset, germanissimus Stoicis. [Hic quoque rectius legitur Stoicus.
Germanus, pro Fratre germano. [ὁμοπάτωρ, ὁμοπατρίας] Ter. Adel. 2. 4. 5. O mi Æschine, ò mi germane. Ibid. 5. 8. 34. Nunc tu mihi, Micio, es germanus pariter animo, ac corpore.
Germanus frater. Ter. And. 1. 5. 57. Si te in germani fratris dilexi loco, &c. Cic. pro Font. 63. Præsertim quum virgo Vestalis ex altera parte germanum fratrem complexa teneat, vestramque, Judices, ac Pop. Rom. fidem imploret.
Germanus amore. Cic. 5. de Fin. 1. Et L. Cicero frater noster cognatione patruelis, amore germanus. Subaudi frater.
Soror germana. Cic. pro Milon. 74.
Memoria litteraturæ germana. Cic. in Partit. 26. Al. Gemina.
Germana vitis. Plin. lib. 14. cap. 2. Ex iis germana, minor acino, melius deflorescit.
GERMANĬTAS, ātis. f. [ὁμοπατρότης] Cic. de Arusp. Resp. 42. In domesticis est germanitatis stupris volutatus. Plin. lib. 6. cap. 1. Unde nomen ambobus, & tanquam in dissociatione germanitas concors. Cic. pro Ligar. 31.
GERMĀNE, Adv. [ὁμοπατρίως]
Germane & fraterne rescribam. Cic. 2. Q. frat. 14. De quo petis ut ad te nihil occultans, nihil dissimulans, nihil tibi indulgens, germane fraterneque rescribam, &c.
GERMANĬTUS, Adv. Fideliter, dictum a Germanitate. Pomponius apud Non. 2. 381. Ut siquis est amicus amici, gaudeat, siquid boni evenit cujus amicus est germanitus.
GĔRO, gessi, gestum, [κομίζω, φέρω, μεταχειρίζομαι] ĕre. Portare. Virg. 7. Æn. 455.
Bella manu, letumque gero.
Gerere rem aliquam, pro Facere & administrare. Virg. 9. Æn. 203.
— nec tecum talia gessi,
Magnanimum Ænean, & fata extrema secutus.
Gerere, regere, gubernare aliquam rem. Cic. 16. Att. 9.
Geri & fieri. Cic. 2. de Orat. 240. Ita facta demonstres, ut mores ejus, de quo narres, ut sermo, ut vultus omnes exprimantur: ut iis qui audiunt, tum geri illa, fierique videantur.
Quemadmodum nos adversus homines geramus, natura nos docuit non negligere. Cic. 1. Off. 98.
Amicitiam gerere. Cic. 3. Fam. 8.
Animum laude dignum gerere. Cic. in Parad. 5.
Animum muliebrem gerere. Cic. 1. Off. 61.
Bellum gerere. idem quod Facere bellum. Cic. de Senect. 32. Nisi forte ego vobis qui & miles & tribunus & legatus & Consul versatus sum in vario genere bellorum, cessare nunc videor, quum bella non gero.
Bellum continenter gerere. V. CONTINEO.
Bellum gerere cum Stoicis. Cic. 2. de Fin. Stoicis quibuscum bellum gerebat, opponeretur.

Bene & feliciter gerere aliquid. Cic. 5. Philipp. 20.
Censuram. Plin. lib. 17. cap. 1.
Conjecturam perspicuam solet præ se gerere affectionis ratio. Cic. 2. de Invent. 30.
Consulem. Sallust. in Jugurth. cap. 85. Nam gerere, quam fieri tempore posterius, re atque usu prius est. [in Gerere, subaudi Consulatum, in Fieri Consulem.
Gerere Consulatum. Cic. pro Sext. 79.
Factum pulcherrimum ex auctoritate Senatus gerere. Cic. pro Domo 94.
Fidem fluxam, Fide integra non esse. Plaut. Capt. 2. 3. 79.
Fac fidelis sis fideli, cave fidem fluxam geras.
Formam gerit imago. Lucret. lib. 4. 49.
Formam alterius. Plaut. Amph. Argum. 4.
Mercurius formam Sosiæ servi gerit Absentis.
Honores. Plin. Epist. 147. Liv. 29. 11. extr. Absens creatus, absens eum honorem gessit.
Immanitatem beluæ gerere figurâ hominis. Cic. 3. Off. 82.
In oculis gerere. V. OCULUS.
Ingenium callidum gerere. Plaut. Asin. 2. 1. 9.
Inimicitias. Liv. 40. 46. pr. Inimicitias per annos multos vobis ipsis graves & atroces geritis.
Inimicitias graves cum aliquo gerere. Cic. 1. Verr. 66.
Inimicitias muliebres gerere cum aliquo. Cic. pro Cœl. 67. Neque enim muliebres unquam inimicitias mihi gerendas putavi, præsertim cum ea, quam omnes semper amicam omnium potius, quam cujusquam inimicam putaverunt.
Inimicitias veteres cum Cæsare gerebant. Cæs. 1. Bell. Civil. 3. Sic Cic. 1. Verr. 66.
Iras. Plaut. Pœn. 3. 6. 18. Ter. Hec. 3. 1. 30.
Pueri inter sese quam pro levibus noxis iras gerunt?
Magistratum. Cic. de Senect. 10. Quadriennio post factus Prætor: quem magistratum gessi COSS. Tuditano & Cethego.
Mammas. Plin. lib. 11. cap. 40. Ursæ mammas quaternas gerunt.
Morem, Obedire, obtemperare. Ter. Adel. 4. 5. 74.
Si frater aut sodalis esset, qui magis morem gereret? Cic. 1. Tusc. 17. Geram tibi morem, & ea quæ vis, ut potero, explicabo.
Morem gerere amori. Ovid. 2. Amor. 2. 13.
Morem gerere animo. Ter. And. 4. 1. 17.
Multum molestus certe ei fuero, atque animo morem gessero.
Idem Heaut. 5. 1. 74.
Quid agis? C. mitte: ac sine me in hac re gerere mihi morem.
Morem gerere alicui de re aliqua. Plaut. Cist. 1. 1. 86.
Obsequuta est, de ea re gessit morem morigeræ mihi.
Negotium aliquod. Cic. de Amicit. 88. Et hi qui rerum cognitione, doctrinaque delectantur, & hi qui suum negotium gerunt otiosi, postremo, hi qui se totos tradiderunt voluptatibus, sine amicitia vitam esse nullam sentiunt. [Proprie Suum negotium gerere dicuntur, qui Rei familiaris suæ curæ intenti, alienis se rebus non ingerunt.
Negotium alteri gerere. Julian. in l. quoties. D. de solutionib. Quoties unus ex fidejussoribus suam partem solvisset, tanquam negotium reo gessisset: perinde habendum est, &c.
Negotium suum cum consilio alterius gerere. Cic. 13. Att. 3.
Negotium male gerere, Rem familiarem male curare, Conturbare. Cic. 2. in Catil. 21.
Negotium otiose gerere. V. OTIOSUS. Pro tua fide & diligentia ex voluntate alicujus susceptum negotium gerere. Cic. 13. Fam. 5.
Nomen & decus gerere. Virg. 2. Æn. 89.
— & nos aliquod nomenque, decusque Gessimus.
Odium. Liv. 28. 22. pr. Neque id tam dignum ira erat, quam quod extra necessitates belli præcipuum in Romanos gerebant odium. Sic Inimicitias, Simultates.
Onus morsu. Plin. lib. 11. cap. 30. Formicæ gerunt onera morsu.
Partum, idem quod Uterum gerere, & gravidam esse. Plin. lib. 7. cap. 5. Ceteris animantibus statum & pariendi, & partus gerendi tempus est: homo toto anno & incerto gignitur spatio.
Personam aliquam, Sustinere. Cic. 1. Off. 115. Ipsi autem quam personam gerere velimus, a nostra voluntate proficiscitur.
Personam civitatis. Cic. 1. Off. 124. Est igitur proprium munus magistratus, intelligere se gerere personam civitatis.
Potestatem gerere. Cic. 4. Verr. 138.
Præ se gerere. Cic. 2. de Invent. 157. Et præ se quandam gerit utilitatem, quo magis expetatur, ut amicitia, bona existimatio.
Prælia gerere. Ovid. 18. Epist. 38.
Præturam. Plaut. Epid. 1. 1. 23. Jam tu autem nobis præturam geris.
Privatim aliquid gerere. Cic. 5. de Fin. 57.
Pudorem. Plaut. Pœn. 1. 2. 91.
Meretricem pudorem gerere magis decet, quam purpuram.
Pugnas gerere. Claud. in 6. Conf. Stil. 141.
Rem aliquam gerere: h. e. Agere. Plaut. Bacch. 4. 6. 25. Ter. Eun. 5. 4. 1. Reviso quidnam Chærea hic rerum gerat.
Rem aut negotium aliquod gerere & administrare. Cic. 1. de Invent. 37. A rebus gerendis senectus abstrahit? quibus? Cic. de Senect. 80.
Rem bene gerere. Plaut. Capt. 3. 2. 1.
Quid est suavius, quam bene rem gerere bono publico?
Rem cum cura gerere. Plaut. Pers. 2. 2. 17. Face hanc rem cum cura geras, vola curriculo.
Rem bene gerere, Salutationis loco positum. V. GAUDEO.
Rem de compacto gerere. Plaut. Capt. 3. 1. 24. Scivi extemplo rem de compacto geri.
Rem aliquam ex sententia gerere. Cic. 1. Fam. 6.
Rem feliciter & ex sententia gerere. Cic. 2. Fam. 6.
Rem leviter gerere. Plin. lib. 15. cap. 29.
Rem male gerere. Hor. 2. Serm. 3. 74.
Rem mandatam gerere malitiose. Cic. pro Rosc. Amer. 111. In privatis rebus siqui rem mandatam non modo malitiosius gessisset, sui quæstus aut commodi causa, verum etiam negligentius, eum majores summum admisisse dedecus existimabant.
Rem aliquam palam gerere. Cic. 16. Att. 9.
Res gerere. Plin. lib. 12. cap. 25. Alexandro Magno res ibi gerente. i. e, Belligerante, inquit Budæus. Cic. 4. Acad. 55. Sic innumerabiles paribus in locis esse eisdem nominibus, honoribus, rebus gestis, ingeniis, &c. V. RES.
Res alias gerere, pro Non attendere ad ea quæ dicuntur. Plaut. Cist. 4. 2. 53.
Mi homo, obsecro alias res geris, ego tibi meas mando. Sic Alias res agere, in AGO.
Res aliquas libidine, non ratione gerere. Cic. pro Quint. 14.
Res omnes humanæ sapientia geruntur. Cic. 2. de Orat. 344.
Rebus minus apta gerendis. Ovid. 1. de Arte Am. 415.
Rempub. gerere, pro Administrare & præesse Reipub. gubernandæ. Plaut. Amph. 1. 1. 41. Cic. 3. de Fin. 68. Ut sapiens velit gerere, & administrare Rempub.
Rempublicam solus gerit, orbemque terrarum gubernat. Cic. pro Rosc. Amer. 131.
Rempublicam bene gerere. Cic. Post. red. ad Quir. 21.
Se gerere in aliquo negotio. Cic. 2. Verr. 46. Nunc autem homines in speculis sunt: observant quemadmodum se unusquisque vestrûm gerat in retinenda religione conservandisque legibus.
Se artificialiter gerere. Quintil. lib. 2. cap. 17. Sed nec illa omittenda sunt, qua in re alius se inartificialiter, alius artificialiter gerat, in ea esse artem.
Se gessit contra disciplinam meam. Plin. lib. 10. Epist. 82.
Se excellentius in Republica gerere. Cic. pro Sext. 96.
Se gerere honeste. Cic. 6. Att. 1.
Se inartificialiter gerere. V. Se artificialiter.
Se perdite gerere. V. PERDITUS.
Se non perdite gerere. Cic. 9. Att. 2.
Se gerere pro cive. Cic. pro Arch. 11.
Se gerere summissius. Cic. 1. Off. 90. Ut recte præcipere videantur, qui monent ut quanto superiores simus, tanto nos geramus summissius.
Se gerere turpissime. Cic. 2. Tusc. 48. Si turpissime se illa pars animi geret, quam dixi esse mollem, &c.
Se turpiter gessit in legatione. Plin. lib. 2. Epist. 12.
Se ita gerit, ut sibi jam decemvir esse videatur. Cic. 2. pro Lege Agr. 16.
Se ita gessit: h.e. His moribus fuit. Cic. de Amicit. 19. Qui ita se gerunt, ita vivunt, ut eorum probetur fides, integritas, æqualitas, liberalitas.
Sensus abditos gerere. V. ABDO.
Similitudinem quandam, speciemque sapientum gerere. Cic. 3. Off. 16. Nec ii qui sapientes habiti sunt & nominati, M. Cato, & C. Lælius, sapientes fuerunt, ne illi quidem septem: sed ex mediorum officiorum frequentia similitudinem quandam gerebant speciemque sapientum.
Simultatem gerere cum aliquo. Cic. 14. Att. 13. Patere obsecro te pro Repub. videri gessisse simultatem cum patre ejus.
Societatem. Cic. pro Quint. 12. Quasi ii qui magna fide societatem gererent.
Speciem Sagittæ surculus gerit. Columel. lib. 3. cap. 17.
Speciem paternam gerere. Columel. lib. 8. cap. 2. Nam & paternam speciem gerunt, & salacitatem fecunditatemque vernaculam retinent. De gallis gallinaceis.
Tela gerere. Virg. 1. Æn. 192.
Tutelam januæ. Plaut. Truc. 2. 1. 43.
Ecquis huic tutelam januæ gerit?
Vestem indutui gerere. Tacit. 16. Ann. 4.
Vincla gerere. Ovid. 4. Met. 680.
A spe gerendi abesse. Cic. 5. de Fin. 52. Maximeque eos videre possumus res gestas audire & legere velle, qui a spe gerendi absunt, confecti senectute.
Geritur, i. e. Fit. Virg. 4. Georg. 305.
Orbatus gerendis negotiis. Cic. 5. de Fin. 68. Itaque ut quisque optime natus institutusque est, esse omnino nolit in vita, si gerendis negotiis orbatus, possit paratissimis vesci voluptatibus.
GERENS, Partic. [φέρων] ut Bella gerens. Hor. 4. Carm. 4. 17.
Animum gerens virilem. Virg. 9. Æn. 311.
Furores in corde gerens. Catul. Argon. 62. 54.
Virginis os, habitumque gerens. Virg. 1. Æn. 319.
Vulnera gerens. Virg. 2. Æn. 278.
Sui negotii bene gerens. Cic. pro Quint. 62.
GESTUS, a, um. Partic. [πεπραγμένος] Factus & administratus. Plaut. Trin. 5. 2. 58. Re bene gesta salvus redeo. Idem Rud. 4. 4. 28. Hoc modo res gesta est, ut ego dico.
Comitia armis servilibus gesta. Cic. 3. de Legib. 45.
Gesti honores. Plin. lib. 14. cap. 22. Ad Proconsulatum usque e Prætura honoribus gestis.
Gestus est mos & voluntati & dignitati tuæ. Obeditum est. Cic. pro Muren. Gestus est mos & voluntati & dignitati tuæ.
Bene gestæ res. Virg. 9. Æn. 157.
Ante gestus, Vide suo loco. H. St.
GESTA, orum. [πράξεις, πεπραγμένα] Plaut. Truc. 2. 2. 19. Qui accipias gesta tecum.
Exultare in suam famam gestis. Tacit. Agric. 22. Nec Agricola unquam in suam famam gestis exultavit.
Gesta sunt in rebus majoribus ad Rempublicam vel bellum spectantibus: Acta in rebus privatis & notæ minoris. V. ACTA.
GESTŪRUS, Partic.
Prælia gesturus Consul. Lucan. lib. 2. 278.
GESTIO, ōnis. f. [μεταχείρησις] Curatio, & administratio. Cic. 1. de Invent. 37. Negotiis autem quæ sunt attributa, partim sunt continentia cum ipso negotio, partim in negotii gestione considerantur: partim adjuncta negotio sunt, partim gestum negotium consequuntur.
GERITIO, ōnis. f. Idem quod Gestio. Pro hærede geritio est eorum qui sine cretione, vel etiam cretione imperfecta, ex constitutione D. Marci. Interpres tit. Ulpian. in tit. qui hæred. institui poss. 22. ad fin.
GESTOR, ōris. m. [μηνυτὴς] Qui gerit, sive gestat. Plaut. Pseud. 1. 5. 14.
Homines qui gestant, quique auscultant crimina,
Si meo arbitratu liceat, omnes pendeant;
Gestores linguis, auditores auribus.
GESTUS, ûs. m. Curatio & administratio. ut, Gestus tutelæ. Ulpian. in l. ita autem. D. de adminift. tut. vel curat. Quod si posteaquam gessit, tunc se gestu abstinuit, etiam suspecti postulatio succedit.
Gestus, [ὑπόκρισις] est (ut ait Valla lib. 4.) Actio quædam & quasi Pronun-

Pronuntiatio corporis. Cic. 2. de Nat. Deor. 52. In corporum etiam motione atque gestu multa cernunt subtilius. Idem 4. Acad. 145. Et hoc quidem Zeno gestu conficiebat. Nam cum extensis digitis &c.
Moderatior omni gestu, omni versu aptior vita esse debet. Cic. Parad. 3.
Summorum actorum gestus. Cic. 1. de Orat. 252.
Distortus gestus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Jactantior gestus. V. JACIO.
Incertus gestus. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Non inurbanus gestus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Numerosi gestus. Ovid. 4. de Pont. 2. 33.
Ridiculus gestus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Accommodare gestum ad vocem. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Agere gestum, Componere se ad dicendum. Cic. pro Quint. 77.
Agere gestum humeris, Humeros movere indecore. Cic. pro Rabir. Posth. 36.
Agere gestum in scena. V. AGO.
Capere gestum. V. CAPIO.
Caveatur vitium in gestu motuque. Cic. 1. Off. 130.
Componere gestum ad similitudinem saltationis. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Conficere gestu aliquid, Declarare. Cic. 4. Acad. 145. V. supra.
Contendere alternis gestibus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Furens gestu. Quintil. lib. 2. cap. 12. Emugiunt, multo discursu, anhelitu, jactatione, gestu, motu capitis furentes.
Imitari gestum alicujus. Lucret. lib. 4. 320.
Intelligo de gestu. V. INTELLIGO.
Juvare gestus histrionum, Voce & plausu. Tacit. 16. Ann. 4. Et plebs quidem urbis, histrionum quoque gestus juvare solita, personabat certis modis, plausuque composito.
Peccavit in gestu qui semel, non continuo existimatur nescire gestum. Cic. 1. de Orat. 125.
Placet illa gestu. Ovid. 2. Amor. 4. 29.
Sedatus & constans gestus. Auct. ad Heren. lib. 3. 26.
Signare aliquid exiguo gestu. Ovid. 3. de Arte Am. 275.
Ineptiis histrionum nonnulli gestus non vacant. Cic. 1. Off. 130.
In gestu nec venustatem conspicuam, nec turpitudinem esse, ne aut histriones, aut operarii esse videamur. Auct. ad Heren. lib. 3. 26.

GESTUŌSUS, a, um. Adj. [ὑποκριτικός] Qui multos gestus veluti mimus facit. Gellius lib. 1. cap. 5. Gestuosas Hortensii manus & argutas. Apul. Met. 10. Incessu gestuosus.

GESTUŌSE, Adv. Apul.

GESTICŬLUS, i. m. dimin. h. e. Parvus gestus, vel Gesticulatio. Tertull. in Apologet. cap. 19. Multis instrumentis cum digitorum supputatoriis gesticulis assidendum est.

GESTICŬLOR, [χειρονομέω] āri. More histrionum. Suet. Domit. cap. 8. Gesticulandi saltandique studium.
Carmina gesticulari, i. e. Saltare ad numeros carminis. Suet. in Neron. cap. 42. Super abundantissimam cœnam jocularia in defectionis duces carmina, lasciveque modulata, quæ vulgo innotuerunt, etiam gesticulatus est.

GESTICULĀTIO, ōnis. f. Apul. Met. 10. Quieta & affectata gesticulatione nutibus honestis pastori pollicetur. Suet. Tiber. cap. 68. Gesticulatio digitorum.

GESTICULĀTOR, ōris. m. [χειρονόμος] Qui gestus hujusmodi facit. Columel. in præf. lib. 1. Nec minus corporis gesticulatorem scrupulosissime requirant saltationis ac musicæ artis studiosi.

GESTICULĀRIUS, i. m. Idem. Ammian. 24. 16. Mutum puerum oblatum sibi suscepit gesticularium.

GESTICULĀRIA, æ. f. [χειρονομητρίς] Saltatrix. Gell. lib. 1. cap. 5. Non jam histrionem eum esse diceret, sed gesticulariam: Dionysiamque eum notissimæ saltatriculæ nomine appellaret.

GERUNDIUM, vel GERUNDIVUM, vel GERUNDUM, i. n. Verbum participiale, quod flectitur, specie nominalis casus, in di, do, dum. Veteribus fuit numeri utriusque. Plaut. Capt. 4. 2. 72.

Nominandi istorum tibi erit magis, quam edundi copia.

Quod cum unico pronomine SUI, ut post patebit, retentum est, in ceteris repudiatum.
Dicundi. Ter. in prol. Phorm. 23.

De illo jam finem faciam dicundi mihi,
Peccandi cum ipse de se finem fecerit.

Amando perit. Plaut. Curc. 1. 3. 31.
Pro vapulando. Plaut. Aulul. 3. 3. 8.

Heu senex, pro vapulando hercle ego abs te mercedem petam.

Sedendo dolent lumbi. Plaut. Men. 5. 3. 6.
Osculando non est impudicitior. Plaut. Curc. 1. 1. 52.
Exorando. Plaut. Stich. 1. 2. 22.

Exorando, haud advorsando, sumendam operam censeo.

Flendo modum non facere. Plaut. Mil. 4. 8. 1.
Tegendo alitur vitium, vivitque. Virg. 3. Georg. 454. i. e. Dum tegunt.
Iterandum ista mihi. Cic. 14. Att. 15.
Castrandum me loces. Plaut. Aulul. 2. 2. 73.

GERUNDIVUM, quod appellatur a Grammaticis, & diversum quidem a Gerundio, verum nomen est: & participium in dus futuri temporis commentum est Grammaticorum sine usu probatorum auctorum. V. Voss. de Analog. 3. 9. pr. & Periz. ad Sanct. Min. 1. 15.

GERŬLUS, i. m. [βαστάζων, κομιστήρ] Qui gerit aliquid, sive bajulus. Suet. in Calig. cap. 40. Ex gerulorum diurnis quæstibus pars octava exigebatur. Hor. 2. Epist. 2. 72.

Festinat calidus mulis, gerulisque redemptor.

conf. Plaut. Bacch. 4. 9. 79. Sed alii una voce

GERULIFIGULUS. Verbum fictum a Plaut. Bacch. 4. 9. 79.

Tua infamia fecisti gerulifigulos flagitii.

V. Goldast. not.

GERŬLA, æ. f. Apul. Met. 6. Divinæ formositatis gerula. Tertull. adv. Judæos cap. 9. & Hieron. ad Lætam, Mulier quæ infantes ulnis gerebat.

GERĀRIA, æ. f. Quæ aliquid gerit. Plaut. Mil. 3. 102.

Jampridem quia nihil abstulerit succenset geraria.

Quidam scribunt Ceraria, sed Geraria legit Turnebus, ut sit puerorum gerula: atque ut onerariam navim gerariam vocavit, ita quoque infantium gerulam appellavit gerariam. Scio non deesse acerrimi homines, & eruditissimi judicii, qui Cellariam scribendum contendant, sed illi si ita eis placet legant, ego in Turnebi discedo sententiam. V. Turneb. Adverf. 7. 6. Gronov. Geræra, quod mere Græcum est. V. ipsum.

GESTIO, īvi & ii, ītum, [γαυριάω] īre. propie est Lætitiam animi cum quodam corporis motu exprimere. Ter. Phorm. 1. 5. 30. Ipsum gestio dari mihi in conspectum. Cic. 2. de Fin. 14. Quorum alter lætitia gestiat, alter dolore crucietur. Pers. 1. Sat. 127.

Non hic qui in crepidis Grajorum ludere gestit.

Cic. 4. Att. 10. Gestio scire. Eidem, lib. 2. 7. Gestit animus.
Nimia voluptate gestire. Cic. 1. Off. 102.
Gestit paribus colludere. Hor. de Arte Poet. 159.
Animi forensibus negotiis defessi gestiunt, ac volitare cupiunt. Cic. 2. de Orat. 23.
Animus gestit antiqua exequi supplicia. Sen. Theb. 1.
Contrectatione vaccæ gestit taurus, & equæ equus. Cic. 1. de Nat. Deor. 78.
Gestiunt parietes Cæsari gratias agere, per translationem dixit Cic. pro Marcell. 10. i. e. Quasi gestu videntur parietes gratias agere.

GESTIENS, Partic. [γαυριῶν] ut, Lætitia gestiens. Cic. 4. Tusc. 15.
Perterriti & Gestientes, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 48. Deinde hac cohortamur, hac persuademus, hac consolamur afflictos, hac deducimus perterritos a timore, hac gestientes comprimimus.
Elatus inani lætitia, exultans, & temere gestiens. Cic. 5. Tusc. 16. Hor. 3. Carm. 3. 54. Visere gestiens.

GESTO, [φόρημι, φοραίνω] āre. Plaut. Curc. 5. 2. 4. Pater istum meus gestavit. subaud. Annulum.
Gestare in alvo. Plaut. Stich. 2. 3. 5. Plin. lib. 8. cap. 10. Decem annis gestare in utero vulgus existimat. De elephantis.
Caput fixum gestare in pilo. Cic. 11. Philipp. 3.
Gestare in manibus. Ter. Adel. 4. 2. 24.

Quem ego modo puerum tantillum in manibus gestavi meis.

Gestare collo. Plin. in procem. lib. 1.
Annulos gestabat. Tacit. 4. Hist. 3.
Gestare arma humeris. Liv. 7. Bell. Pun. Legitur & Gerere.
Gestare aliquem in sinu, Vehementer amare. Ter. Adel. 4. 5. 75.

Si frater aut sodalis esset, qui magis morem gereret;
Hic non amandus? hiccine non gestandus in sinu est?

Gestas animum meum. Plaut. Merc. 3. 3. 11.
Ferrum & scopulos gestare in corde. Ovid. 7. Met. 33.

GESTANS, Partic. apud Sueton. in Domitiano, de eo Qui gestatur, in cap. 11. H. St. Novissime simul gestanti, conspecto delatore ejus, Vis, inquit, hunc nequissimum servum cras audiamus? V. GESTATIO.

GESTĀTUS, [φορηθείς] Partic. a Gesto. Martial. lib. 1. 13.

Gestatus bijugis Regulus esset equis.

GESTĀTUS, ûs. m. [κομιδή] Plin. lib. 15. cap. 25. Julianis gratus sapor, sed pæne tantum sub arbore sua, adeo teneris ut gestatum non tolerent. i. e. Gestari non possint.

GESTĀTIO, ōnis. [φόρησις] Vectio, portatio. Cels. lib. 2. cap. 14. Gestatio etiam longis & jam inclinatis morbis aptissima est. Seneca Epist. 56. A gestatione quum maxime venio, non minus fatigatus sum, quam si tantum ambulassem, quantum sedi. [V. omnino de toto genere Mercurial. de Arte Gymn. 6. 9.
Gestatio, pro Loco, ubi gestatur corpus. Plin. lib. 2. Epist. 17. Ab his gestatio in modum circi, quæ buxum multiformem, humilesque & retentas manu arbusculas circumit. Idem Epist. 3. Quid illa mollis, & tamen solida gestatio? Gestatio locus erat ad quem gestabantur homines sanitatis vel voluptatis gratia: ea forma qua cœnatio, ambulatioque dicitur. Plin. avunculus lib. 26. cap. 3.

GESTĀTOR, ōris. [φορητής] Qui gerit. Plin. lib. 9. Epist. 33. Delphinus gestator puerorum. Macrob. lib. 4. Mercurius gestator affabilium colubrarum. [An Affabrilium?

GESTĀTRIX, īcis. f. ut, Diva gestatrix Gorgonei monstri. i. e. Pallas. Valer. 4. Argon. 605.

GESTĀMEN, ĭnis. n. [φόρημα, γνώρισμα] Quicquid geritur, ut Vestes, arma, sceptrum. Virg. 3. Æn. 286.

Ære cavo clypeum magni gestamen Abantis,
Postibus adversis figo.

i. e. Quod geri solebat a magno Abante. Plin. lib. 37. cap. 8. Hoc vectigal, hocque gestamen divites in cervice gratissimum norunt. Idem lib. 32. cap. 2. Religiosum gestamen.
Lecticæ gestamen. Tacit. 2. Ann. 2. Quoties per urbes incederet lecticæ gestamine. i. e. Gestaretur lectica.

GESTATŌRIUS, a, um. Adj. [φορηματικός] ut, Sella gestatoria, In qua aliquis gestatur. Suet. in Neron. cap. 26. & Vitell. cap. 16.

GESTATŌRIUM, i. n. [φορεῖον] Lectica alias Latine dicitur. Suet. in Claud. cap. 33. extr. Solitus etiam in gestatorio ludere. Sed libri emendati habent, In gestatione, i.e. Inter gestandum. V. Torrent. & Casaub.

GESTĬTO, [φορέομαι] āre. frequent. a Gesto, gestas. Plaut. Cist. 4. 2. 80.

Eloquere, unde hæc sunt tibi, cito, crepundia?
HA. mea hæc herilis gestitavit filia.

Gestitare volucrem vocem. Plaut. Amph. 1. 1. 170.

—— Næ ego homo infelix fui,
Qui non alas intervelli, volucrem vocem gestito.

GERRA, Nomen trium urbium: quarum una est in Syria, alia prope Traconitas, alia in Felici Arabia, hujus meminit Plin. lib. 6. cap 28.

GERRÆ, arum. f. [γέῤῥαι] a Græcis primum Crates vimineæ appellabantur. Ea vox postea vulgo pro Nugamentis rebusque frivolis usurpata est, auctore Festo Pompejo, hac quidem occasione: Athenienses quum Syracusas obsiderent, & crebro gerras poscerent, irridentes Siculi gerras clamitabant. Hinc in proverbium cessit. Unde & Familiares, quique inter se nugas omnes communicant, Congerrones vocantur. Plaut. Pœn. 1. 1. 9.

Nam tuæ blanditiæ mihi sunt, quod dici solet,
Gerræ germanæ, atque edepol liroe liroe.

Idem Epid. 2. 2. 493. Quid istæ quæ quotannis nomina inveniunt nova, &c. gerræ maxumæ. V. Erasm. Chiliad. & Non. 2. 385.

GERRES, Genus piscis vilis. Plin. lib. 32. cap. 11. Martial. lib. 12. 32.

—— fuisse gerres, aut inutiles mænas
Odor impudicus urcei fatebatur.

Sic lib. 3. 35.

GERRO, ōnis. m. [φλύαρος] Nugator sive Nugarum inventor. Ter. Heaut. 5. 4. 10.

At ego (si me metuis) mores cave in te esse istos sentiam.
CL. Quos? C. si scire vis, ego dicam, gerro, iners, fraus, helluo, &c.

V. Plaut. Mostel. 3. 2. 33.

GERRUS, [Γέῤῥος] Fluvius Scythiæ, septimus ab Istro, memoria dignus, teste

teste Herodot. lib. 4. scribitur & Gerus vel Gerys. Flacc. 6. Argon. 67.
—— potaque Gerys quos efferat unda. , ubi vide Burmann.
Gerulus, Gerundium. V. gero.
Gerunda, [Γερῦνδα] Hispaniæ urbs Ptolemæo. Vulgo *Girona.* V. garumna.
Gerūsa, [Γερῦσα] Sarmatiæ in Asia civitas Ptolemæo. hodie *Sanctus Georgius.*
Gerusĭa, æ. [γερουσία] Budæus. Quod Senatus Romæ, hæc ferme fuit γερουσία Spartæ, i. e. Lacedæmone: ipsa quoque e senibus dicta, qui Græce γέροντες dicuntur.
Item Gerusia est aliarum civitatum, nec Senatum modo, sed ipsam etiam Curiam significat. V. Vitruv. 4. 8. Plin. Hist. Nat. 35. 14. & Plin. 10. Epist. 42.
Gēryon, ŏnis, vel Geryŏnes, æ. m. [Γηρυών] Rex fuit Hispaniæ: qui ideo trimembris fingitur, quia tribus insulis præfuit, quæ adjacent Hispaniæ, Balearicæ minori & majori, & Ebusæ. Fingitur etiam bicipitem canem habuisse, quia & navali & terrestri certamine plurimum potuit. Hunc Hercules vicit: qui ideo fingitur ad eum olla ærea transvectus, quod habuit navem fortem & ære munitam. Hæc Servius in Virg. 7. Æn. 661.
— postquam Laurentia victor,
Geryone extincto, &c. Hoc nomen & Geryones, Geryonæ, & Geryones, Geryonis, & Geryoneus, secundum Priscianum declinari potest.
Tricorpor Geryon. Sil. lib. 3. 422.
Triplex Geryon. Claud. 1. in Ruff. 294.
Geryoneus, a, um. Adj. Apul. lib. 2. Metam. extr. Geryonea cædes.
Geryonaceus, a, um. aliud Adj. Plaut. Aul. 3. 6. 18.
Geryonaceum genus. i. e. Monstri simile.

G E S

Gesclithrum, Specus, inquit Turnebus, unde spirare Aquilonem Plin. 7. 1. dicit, & Gesclithrum vocat, duobus direptum distinctumque vocabulis, γῆς κλεῖθρον, id est terræ claustrum censeo vocandum. Nam etsi barbara in regione erat, tamen Græci ei de sua lingua nomen indiderant, ut & plurimis, linguæ suæ ambitiose faventes. Hæc ille Gesclitorn Hard. q. V.
Gesodunum, [Γησόδουνον] Urbis nomen in Norico, ut scribit Ptolemæus. Vulgo *Saltzburg.*
Gesoriacum, vel Gessoriacum, [Γισσορίακον Ptolemæo] Morinorum navale. Vulgo *Cales.*
Gessus, Ioniæ fluvius est, Plinio & Straboni, qui regionem omnem circa Gessum Panionium nominant.
Gesta, Gestamen, Gestatorium, Gesticulor, Gestio, Gesto, Gestuosus, Gestus. V. gero.
Gesum. V. gæsum.
Getæ, [Γέται] Populi sunt Thraciæ, natura & moribus feroces: e montibus alias ac saltubus expulsi a Sarmatis ad Duriam amnem, a Romanis Daci vocantur. Ovid. 2. de Pont. 7. 31.
Nulla Getis toto gens truculentior orbe. Strabo tamen lib. 7. Getas a Dacis ita distinguit: ut Getæ sint qui ad Pontum in Orientem vergunt: Daci, qui in oppositum versus Germaniam, & ad Istri fontes, quos olim Davos vocatos nonnulli volunt. Ex quo apud Athenienses Davorum & Getarum servilia nomina in usu maxime fuerunt. Getas a Lucullo victos Sallustius scribit. Qui ab antiquis Getæ vocabantur, recentioribus Gothi fuerunt. [Quod historiæ repugnat. V. gotthi.
Deserta Getarum. Virg. 3. Georg. 462.
Flavi Getæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 65.
Pharetrati Getæ. Ovid. 4. Trist. 10. 110.
Vagus campis Geta. Sen. Hippol. 2.
Legitur & Getes apud Ovid. 4. de Pont. 2. 22.
Esset, crede mihi, factus & ipse Getes.
Getĭcus, a, um. Adj. [Γετικὸς] ut, Humus Getica. Ovid. 3. de Pont. 2. 45.
Arva Getica. Virg. 3. Æn. 35.
Gradivumque patrem, Geticis qui præsidet arvis. Hic Getica arva, Arva Traciæ interpretor, cujus partem olim tenuerunt Getæ, ut scribit Thucydides: sed inde demigravere. Igitur Æneas in Thracia quum esset perculsus illo monstro, precari Gradivum patrem cœpit, qui Thraciæ imperat. Hæc Turneb.
Litus Geticum. Ovid. 3. Trist. 12. 14.
Plectrum Geticum, pro Orphei plectro ponit Statius, qua ratione videtur etiam Thraces inter Getas numerare 2. Silv. 2. 61. Item 3. Silv. 1. 17.
—— Tyrione hæc mœnia plectro,
An Getica venere lyra?
Gētuli, [Γετοῦλοι] Africæ populi. Hi & Libyes, primi omnium ex Punicorum annalium fide Africam tenuerunt, asperi, incultique: quibus cibus erat caro ferina, atque humi pabulum, uti pecoribus. Hi neque moribus, neque lege, aut imperio cujusquam regebantur: vagi, palantes: qua nox coegerat, sedes habebant. Auct. in Jugurth. 18. pr. Sallust.
Gētūlus, a, um. Adj. ut, Leo Getulus. Virg. 5. Æn. 351.
Getūlĭcus, Cognomen Ro. Juven. 8. Sat. 26.
Agnosco procerem; salve Getulice; seu tu, &c.

G I

Giarus. V. gyarus.
Gibba, æ. f. Idem ac Gibbus, m. Suet. Domit. 23. extr. Somniasse, gibbam sibi, pone cervicem, auream enatam.
Gibbus, i. m. [κύρτωσις] Tumor quidam carneus in aliqua corporis parte. Juven. 6. Sat. 109.
Attritus galea, mediisque in naribus ingens
Gibbus, & acre malum semper stillantis ocelli.
Gibbus, a, um. Adj. [κυρτὸς, ὑβὸς, ὑβὸς] pro Convexo. Cels. lib. 8. cap. 1. Igitur calvaria incipit ex interiore parte concava, extrinsecus gibba, utrinque lævis. Suet. Domit. sub fin. Cervix gibba. [Inscite V. gibba.
Gibbōsus, a, um. Adj. [ἀμφίκυρτος] Qui gibbum habet. Celsus. [Nisi falso ei affingitur, ut plurima in hoc Lexico.

Gibber, ĕris. m. [κύρτωσις] Idem quod Gibbus. Juven.
—— attritus gibbere nasus. [Si modo occurrit apud hunc poëtam] Plin. lib. 8. cap. 45. Sed gibber in dorso.
Invenitur & genitivus Gibberi apud Varro 2. de R. R. 5. Gibberi spina leviter remissa.
Gibber, ĕra, ĕrum, & Gibber, is, & e. Adj. [κυρτώδης] Idem quod Gibbosus. Plin. lib. 10. cap. 26. Africæ hoc est gallinarum genus, gibberum, variis sparsum plumis. Varro 3. de R. R. cap. 9. Gallinæ Africæ sunt grandes, variæ, gibberæ.
Gibberum, Extantem & eminentem Nonius interpretatur, 6. 24. Varro Eumenidibus, Item tragici prodeunt cum capite gibbero, cum antiqua lege, ad frontem superficies accedebat. [Gibber, ĕris. Adj. nusquam offendi.
Gibberōsus, Paul. in l. 3. D. de Ædilit. edict. Vel protervi, vel gibberosi. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Haloander legat Gibbosi. Sueton. de Illustr. Gramm. cap. 9. Interrogatus Orbilius a Varrone diversæ partis advocato, Quidnam ageret & quo artificio uteretur, Gibberosos se de sole in umbram transferre respondit, quod Muræna Cibber erat.

G I G

Gĭgas, antis. m. [γίγας, φὴρ] E terra natum significat, composita dictio a Græco γίνομαι seu γίγνομαι, quod est nascor, & γαῖα seu γῆ quod lingua Dorica γᾶ facit, & terram significat. Fingunt poetæ Gigantes homines fuisse, seu potius hominum monstra, corporibus maximis, quos irata Tellus procrearit ut contra superos arma capesserent, & Jovem e suo regno deturbarent. Horum nomina fuerunt varia, ut Enceladus, Porphyrion, Tiphoeus, Damastor, & alia quorum diversis in locis meminerunt poetæ Græci & Latini, inter quos Claudianus de Gigantomachia opus reliquit, quod imperfectum ad nos pervenit. V. Macrob. 1. Saturn. cap. 20. & Hesiod. Theog. 185.
Gigantes, si ad Physica respicimus, aliud nihil sunt quam Spiritus illi terra clausi: qui dum exitum non inveniunt, vi sibi viam faciunt, montibus altissimis adeo persæpe concussis, ut aut rumpantur, aut ingentia frusta emittant contra Jovem, id est cœlum versus. Hinc illa pugna Gigantum, montes in Jovem moventium vetusta.
Centimanus Gigas. Hor. 2. Carm. 27. 14.
Cohors impia gigantum. Idem 2. Carm. 19. 22.
Magni Gigantes. Lucret. lib. 4.
Sævus Gigas. Valer. 4. Argon. 200.
Sævi Gigantes. Lucan. lib. 1. 36.
Terrigenæ Gigantes. Lucan. lib. 3. 316.
More Gigantum bellare cum diis, quid aliud est nisi taturæ repugnare? Cic. de Senect. 5.
Cum Titanis & Gigantibus bella gesserunt dii. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.
Gigantēus, a, um. [γιγάντειος] ut,
Furiæ Giganteæ. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 152.
Prælia Gigantei belli. Ovid. 2. Trist. 71.
Quumque Gigantei memorantur prælia belli.
Gigeria, ōrum. Nonius 2. 390. interpretatur Intestina gallinarum, & quæ cum his coquebantur. Lucil. lib. 8.
Gigeria sunt sine allio, his vescamur alacriter.
Gigeria pullorum coquere. Apic. 4. 2. Sed Festus Gigeria ex multis obsoniis esse composita existimat.
Gigno, genui vel ginui, secundum Diomedem, genĭtum, [γεννάω] ĕre. a Genus derivatur. Utrique sexui commune est hoc verbum. Non mares tantum sed feminæ etiam gignere dicuntur. Tacit. 13. Ann. 45. Eam in matrimonio Rufi Crispini Equitis Romani ex quo filium genuerat, Otho pellexit.
Gigni & creari. Cic. 1. Off. 22. Placet Stoicis, quæ in terris gignuntur, ad usum hominum omnia creari.
Gignere & procreare. Cic. 2. de Divin. 59. Quod non intelligunt feminum vim, quæ ad gignendum, procreandumque plurimum valeat, funditus tolli, mediocris erroris est.
Gigni & propagari initium sui generis ab se volebat Verres. Cic. 7. Verr. 179.
Parere & gignere, & proferre. Auct. ad Heren. lib. 4. 7.
Quæ terra gignit, maturata pubescunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 4.
Gignimur, & vitæ limen inimus. Lucret. lib. 3. 682.
Gigni ad aliquid. Cic. 1. de Fin. 23. Ad majora enim quædam nos natura genuit & conformavit, ut mihi quidem videtur. Quintil. lib. 1. cap. 1. pr. Aves ad volatum, equi ad cursum, ad sævitiam feræ gignuntur.
Animum ex sua mente & divinitate genuit Deus. Cic. de Univers. 23.
Blandimenta multa nobis natura genuit. Cic. pro Cœl. 41.
Capite gigni. V. a præpos.
Capillus gignitur. Gell. lib. 12. cap. 1. In illo capillum gignit teneriorem.
Dolorem oculis gigni. Lucret. lib. 4. 332.
Fastidium gignere. Plin. lib. 14. cap. 16.
Filius mihi gignitur. Cic. 2. de Orat. 141.
Ludus genuit certamen. Hor. 1. Epist. 20. 48.
Morbus & ægrotatio ex totius valetudinis corporis conquassatione, & perturbatione gignuntur. Cic. 4. Tusc. 25.
Ova gignuntur. Plin. lib. 10. cap. 52. Et quadrupedes ova gignunt.
Ova gignunt pisces. Cic. 2. de Nat. Deor. 129.
Pedibus gigni. Plin. lib. 7. cap. 8. ad finem, Neronem quoque paulo ante principem, & toto principatu suo hostem generis humani, pedibus genitum parens ejus scribit Agrippina.
Pax & concordia extraneis gignitur, quum jam domesticis non insideat. Cic. Anteq. iret in exil. 9.
Præceptiones novas gignere. Auctor ad Heren. lib. 4. 5.
Qui non illustravit modo, sed etiam genuit in hac urbe dicendi copiam. Cic. de Clar. Orat. 253.
Serpens gignitur. Plin. lib. 10. cap. 49. Avium confuso sanguine serpens gignitur.
Thus aut piper gignitur. Plaut. Trin. 4. 2. 89. Plin. lib. 12. cap. 7. Passim vero quæ piper gignunt, juniperis nostris similes.
Urbi vos genuisse deus videtur. Cic. 14. Philipp. 32.
Genĭtus, Partic. Natus. Plin. lib. 11. cap. 37. Septimo mense genitis sæpenumero foramina aurium & narium defuere.
Sanguine nostro genitus. Ovid. 2. Met. 90.
Genitus Celtis. Martial. lib. 10. 65.

Cur frater tibi dicor, ex Iberis,
Et Celtis genitus, Tagique civis?

Genitus ad perdenda vina. Plin. lib. 14. cap. 22. Sic Genitus ad ſuperbiam. Idem lib. 7. in procem. conf. Natus in NASCOR.

Genitus, cum dativo. Paterc. lib. 2. 102. Cenſorinum obiiſſe graviter tulit civitas, virum demerendis hominibus genitum

Genitus in. Paterc. lib. 2. 116. Coſſus victoriæ teſtimonium etiam in cognomen filii contulit, adoleſcentis in omnium virtutum exempla geniti.

E furto genitus. Sil. lib. 7.

Genitus ex Iberis. Martial. lib. 4. 55.
Nos Celtis genitos & ex Iberis.

Genitus in ſervitio, pro Genitus ſervus. Plin. lib. 7. cap. 39.

Liberaliter genitus. V. LIBER.

Geniti dentes in palato. Plin. lib. 11. cap. 37.

GENITŪRUS, [γεννήσων] aliud Partic. ut, Semina genitura populos. Ovid. 12. Epiſt. 45. Virg. 9. Æn. 642.
Diis genite & geniture deos.

GENĬTOR, ōris. m. [γεννητὴς] Qui gignit. Cic. de Univerſ. 24. Quo nihil ab optimo & præſtantiſſimo genitore melius procreatum. De anima.

Divûm genitor, Juppiter. Sil. lib. 5.

Deûm genitor rectorque. Ovid. 2. Triſt. 37.

Primus mundi genitor. Columel. in præfat. lib. 1. ſtatim ab initio.

Genitor Saturnius. Cic. 2. de Divin. 64.

Dubio genitore creatus. Ovid. 5. Met. 145.

Genitores omnium vitiorum Græci. Plin. lib. 15. cap. 4.

GENĬTRIX, īcis. f. [γεννήτειρα] ut, Frugum genitrix. Ovid. 5. Met. 490. [In nummis antiquis ſcribitur per e GENETRIX. Forte ab antiquo Geno. q. V. conf. Cellarii Orthogr.

GENITŪRA, æ. f. [γένησις] Generatio. Plin. lib. 18. cap. 24. Inter diligentiſſimos convenit, ut in alitum, quadrupedumque genitura, eſſe quosdam ad conceptum impetus terræ.

Origo & genitura. Plin. lib. 9. cap. 35. Origo atque genitura conchæ, eſt haud multum oſtrearum conchis differens.

Genituram, Horoſcopum vocavit Suet. in Auguſt. cap. 94. Verum genitura ſua vix & cunctanter edita, exiluit Diogenes, adoravitque eum. Firmic. lib. 3. Secundum hanc genituram & ſecundum has conditiones ſtellarum, & ſecundum teſtimonia, quæ huic genituræ perhibentur, etiam hominum volunt fata diſponi. Bud.

Genitura, [γέννημα] Semen genitale. Plin. lib. 20. cap. 8. Item quibus genitura, valetudinis morbo, effluat. Ibid. cap. 23. Genituræ abundantiam quoquo modo hauſtum facit. Ibid. Extinguere genituram virorum. Idem lib. 22. cap. 22. Profluvia genituræ.

GENITĀLIS, e. [γενέθλιος, κυητικὸς] Idem quod Natalis: ut, Genitale ſolum, Patria in qua nati ſumus.

Arva genitalia. Ovid. 2. Amor. 13. 7. i. e. Generandi vim habentia.

Arvum genitale, per metaphoram Matrix feminæ. Virg. 3. Georg. 136.

Corpora quatuor genitalia, i. e. Quatuor elementa. Ovid. 15. Met. 239.

Fœdera genitalia, Connubium. Stat. 3. Theb. 300.

Hora genitalis. Plin. lib. 9. cap. 35. Has ubi genitalis anni ſtimulaverit hora, pendentes ſeſe quadam oſcitatione impleri roſcido conceptu tradunt

Mundus genitalis. Sil. lib. 13.

Origo genitalis rerum. Lucret. lib. 5. 176.

Partes genitales corporis. Lucret. lib. 4. 1038.

Partes genitales trunci, Fertiles, vim gignendi habentes. Columel. lib. 3. cap. 6.

Profluvium genitale. V. Profluvium in PROFLUO.

Semina genitalia, Quibus aliquid procreatur & gignitur. Virg. 2. Georg. 324.
Vere tument terræ, & genitalia ſemina poſcunt.

Tempus genitale, i. e. Dies natalis. Ovid. 3. Triſt. 13. 17.

GENITĀLE, is. n. [αἰδοῖον] tam de Membro virili, quam animalium. Plin. lib. 10. cap. 63. Cuniculis averſa genitalia.

Oſſea genitalia ſunt lupis. Idem 11. 49.

Genitale maris. Plin. lib. 28. cap. 9. Ibid. cap. 11. Vulpis maſculæ genitale circumligatum.

GENITALĬTER, Adv. [γεννητικῶς] Lucret. lib. 4. 1251.
— ut ſemina poſſint
Seminibus commiſceri genitaliter apta.

GENITABĬLIS, e. Idem quod Genitalis, quemadmodum Penetrale & Penetrabile, utrumque pro eadem re eſt in uſu. Lucret. 1. 11.
Et reſerata viget genitabilis aura Favoni. Exiſtimant tamen quidam docti hoc loco legendum Genitalis, non ob id ſolum, quod ita habeant aliquot libri manuſcripti, verum etiam quod vox Genitabilis, non videatur Latinis uſitata: Quod autem ad verſum attinet, ajunt choreum eſſe pro dactylo, ſeu ſpondeo: quam licentiam ſibi interdum permittunt poetæ. Ego hac de re judicium meum non interponam: viderint doctiores. Sed vox Genitabilis tamen reperitur apud Varr. 4. de L. L. 3. & Avien. Prognoſt. Arat. 509.
Solers natura, & rerum genitabilis ordo. Ex Lambino in Lucretium.

GENITĪVUS, a, um. Adj. [γεννητικὸς] Quod habet vim generandi unde Grammaticis dicitur Caſus genitivus, quo reſpondetur ad quæſtionem Cujus?

Genitivus, quaſi Genitalis, A natura ingenitus, & genuinus, & originalis, & cum naſcente congenitus. ut, Genitivæ notæ. Suet. in Auguſt. cap. 80.

Genitivus, pro Gentilitio. Ovid. 3. de Pont. 2. 107.
Adjectique probent genitiva ad nomina Cottæ.

GENĬMEN, inis. n. [γέννημα] Progenies. Tertull. adv. Hermog. cap. 12. & Hieron. in 30. cap. Eſ. Genimina viperarum.

GENIUS, i. [δαίμων] Deus eſt, cujus in tutela quisque natus eſt & vivit. Ex veterum ſententia dicitur uniuscujusque Anima rationalis: ideoque eſſe ſingulis ſingulos genios dicebant. Fuere etiam qui dicerent genios deos, aquam, terram, ignem, & aërem: quæ rerum ſemina ſunt, elementaque appellata. Duodecim quoque ſigna, Lunamque & Solem inter hos deos putabant: & a Gerendo, quod multa gerere poſſent, Gerulos, deinde Genios vocitarunt. Cenſorinus ſcribit Genios dictos, quia ut gignamur curent: ſive quod una gignantur nobiscum, vel etiam quia nos genitos ſuſcipiant, ac tueantur. Certe a Gignendo [ſeu Genendo, ut antiqui efferebant,] Genius appellatur. Eundem eſſe Genium & Larem, multi veteres memoriæ prodiderunt. Euclides Socraticus duplicem omnibus omnino nobis genium dicit appoſitum, hoc eſt duos lares, qui etiam penates dici ſolent.

Genii ſunt vel Hominum, vel Urbium, vel Locorum, vel Statuarum, vel Domuum privatarum, &c. de quibus V. Reineſ. Inſcript. aliosque Scriptores de Antiq. Roman. in primis Lex. Pitiſci.

Dis iratis, genioque ſiniſtro. Perſ. 4. Sat. 27.

Loci genius. Virg. 5. Æn. 95.

Scit Genius, natale comes qui temperat aſtrum. Hor. 2. Epiſt. 2. 187.

Belligerare cum geniis ſuis, idem quod Defraudare genium. Plaut. Truc. 1. 2. 81.

Concelebrare genium choreis. Tibul. lib. 1. 7. 49.

Contemnere genium ſacri fulcri: h. e. Religionem matrimonii. Juven. 6. Sat. 22.
Antiquum & vetus eſt, alienum, Poſthume, lectum
Concutere, atque ſacri genium contemnere fulcri.

Curare genium mero. Hor. 3. Carm. 17. 14.

Defraudare genium, Negare naturæ quod appetit. Ter. Phorm. 1. 1. 10.
Quod ille unciatim vix de demenſo ſuo,
Suum defrudans genium, comparſit miſer,
Id illa univerſum abripiet.

Indulgere genio, eſt Animo obſequi. Perſ. 5. Sat. 151.
Indulge genio, carpamus dulcia.

Jurare per genium ſuum. Sen. Epiſt. 12. Turneb. Adverſ. 16. 19. obſervat viri adjurationem per Genium, mulieris per Junonem fuiſſe.

Imprecandi etiam formula eſt per genium iratum; Ut patet ex Inſcript. apud Fabrett. p. 76. QVIS HANC ARAM LAESERIT, HABEAT GENIVM IRATVM POPVLI ROMANI, ET NVMINA DIVORVM.

Natus male volente genio. V. NASCOR.

Obſecro per genium dextramque, deosque penates. Hor. 1. Epiſt. 7. 94.

Quod ego per hanc te dexteram oro & genium tuum, &c. Ter. And. 1. 5. 55. Plaut. Stich. 4. 2. 42.

Placare genium vino. Hor. de Arte Poet. 210.

Genius, ab aliquibus dicitur Vis ac naturæ proprietas: aut ut ait Budæus, & Domitius, Gratia & lepos nativus. Martial. lib. 6. 60.
Victurus genium debet habere liber. Juven. 6. Sat. 561.
Nemo mathematicus genium indemnatus habebit. [Utroque loco pro Bono genio, i. e. Felici ſucceſſu ſtudiorum, poſitum videtur. Famæ genium alibi vocat Martialis.

GENIO, āre. Genium dare. Solin. in Pontico, ut legit Barthius Adverſ. 44. 3. — candidus æther
Aſtrigeram faciem nitido geniavit Olympo.

GENIĀTUS, Partic. Genium referens; item Amabilis, venuſtus. ut, Vultu geniatus. Capitolin. in Ver. cap. 10. V. Gruter. ibid. Gloſſ. Iſid. Geniatus, Genialis, Gratus.

GENIĀLIS, e. [τρυφερὸς, γαμικὸς] Quod pertinet ad genium, lætus, jucundus.

Bella genialia, i. e. Inter convivia exorta. Stat. 1. Achil. 113.

Copia pecudum genialis, i. e. Fecunda. Plin. lib. 17. cap. 9.

Dies genialis, Lætus & voluptarius. Juven. 4. Sat. 66.
— genialis agatur Iſte dies.

Epulæ geniales. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 327.

Feſtum geniale. Ovid. 3. Faſt. 523.

Hiems genialis. Virg. 1. Georg. 302.
Invitat genialis hiems.

Jura genialia, i. e. Conjugalia. Stat. 3. Silv. 3. 108.

Lectus genialis. Hor. 1. Epiſt. 1. 87.

Muſa genialis, Jucunda. Ovid. 3. Amor. 15. 19.
Nunc elegi molles, genialis muſa, valete.

Præda genialis, Mulier rapta voluptatis cauſa. Ovid. 1. de Arte Am. 125.

Pulvinar geniale. Catul. 62. 47.

Rus geniale, Amœnum & voluptatis plenum. Ovid. 19. Epiſt. 9.

Sors genialis atque fecunda. Plin. lib. 18. cap. 24.

Thalami geniales. Claud. 2. in Ruff. 96.

Torus genialis ſive lectus, Qui in nuptiis ſternitur in honorem genii. Virg. 6. Æn. 603.
— lucent genialibus altis
Aurea fulcra toris. Cic. pro Cluent. 14. Lectum illum genialem, quem biennio filiæ ſuæ nubenti ſtraverat, in eadem domo, &c.

GENIALĬTER, Adv. [τρυφερῶς] Opipare & laute. Ovid. 11. Met. 96.
Hoſpitis adventu feſtum genialiter egit.

GENIALĬTAS, ātis. f. Ammian. 30. 5. Genialitas menſæ.

GENIĀNUS, a, um. Adj. Luxurioſus, vel Pertinens ad genium. Varr. 3. de R. R. 9. Gallinæ Africanæ noviſſimæ in Triclinium genianum introierunt. ſic Scaliger legit. V. GENAVIUS.

GENUĪNUS, a, um. Adj. [γνήσιος] Nativus & peculiaris. Appulejus, Genuino ſermone nomen Auguſti Cæſaris invocare tentavi. Gell. lib. 2. cap. 2. Naturales & genuini honores exoriuntur.

Genuina Plauti Comœdia, non ſuppoſititia. Gell. 3. 3.

Genuini, [κραντῆρες] dicuntur Dentes poſteriores, qui in extrema gingiva in homine gignuntur noviſſimi. Plin. lib. 11. cap. 37. Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Dentibus in ore conſtructis manditur, atque ab his extenuatur atque mollitur cibus. eorum adverſi acuti morſu dividunt eſcas: intimi autem conficiunt, qui genuini dicuntur. Feſtus, Genuini dentes, quod a genis dependent.

Genuinum frangere in aliquo, Clanculum obtrectare, lacerareque quempiam. Perſ. 1. Sat. 129. Idem etiam dicitur & Genuino rodere.

Genuinum agitare, de Morſu difficili. Juven. 5. Sat. 69.

G I L

GILO, Civitas Judææ, a qua Gilonitæ viri in ea habitantes. Joſ. 15. 51.

GILLO, ōnis. m. Vaſis fictilis genus. V. Scriver. in Mart. 2. 85. Item, nomen viri apud Juven. 1. Sat. 40. al. Gello.

GILLUS, Vir fuit Tarentinus, de quo Herodotus nonnulla ſcribit lib. 3.

GILVUS, [κιῤῥὸς] Color medius inter album & rufum, nempe is qui & Melinus dicitur: cujusmodi mellis color eſſe videtur. Virg. 3. Georg. 83. de equis, — honeſti
Spadices, glaucique: color deterrimus albis,
Et gilvo. ubi Servius, Aliud eſt candidum eſſe, id eſt quadam nitenti

nitenti luce perfusum: aliud album, quod pallori constat esse vicinum. Gilvus autem melinus est color. Multi autem ita legunt Albis & gilvo: ut non album & gilvum, sed albogilvum vituperet. Quod si singuli colores vituperandi sunt, quanto magis mistus uterque, id est albogilvus? conf. GALBEUS.

G I N

GINDES, Fluvius Persiæ. Tibull. 4. 1. 141.

— rapidus Cyri dementia Gindes. ubi V. Brœkh.

GINGĬBER. V. ZINGIBER.

GINGĪVA, æ. f. [οὖλον, ἔνουλον] Pars oris cui dentes inhærent. Plin. lib. 23. cap. 6. Ex his dulcia, quæ apyrina alio nomine appellavimus, stomacho inutilia habentur, inflationes pariunt, dentes gingivasque lædunt. Juven. 10. Sat. 200.

Frangendus misero gingiva panis inermi.

Russam defricare gingivam. Catul. 37. 19.

GINGIVŬLA, æ. dimin. [οὐλίδιον] Apul. Apol. pag. 278. Complanatorem tumidulæ gingivulæ.

GINGRIO, ii, ītum, īre. Anserum vocis proprium est, auctore Festo. Unde

GINGRA, æ. f. Saltatio funebris, quam edebant ad tibiam cognominem. Pollux, 4. 14. Scal. Poet. 1. 18.

GINGRĪNA, æ. f. Tibiæ exiguæ genus. Festus. Unde etiam

GINGRĬTOR, vel ut nonnulli, GINGRIĀTOR, ōris. m. apud eundem Festum.

GINGRĪTUS, ûs. m. Arnob. lib. 6. de anseribus capitolinis. In anserum ponere & collocare gingritibus.

GINNUS, i. m. [ἰννὸς, γιννὸς] Hinnus, ex equo & asina natus. Varro 2. de R. R. 8. Columel. 6. 37. Martial. lib. 6. 77.

Haud aliter videtur Atlas cum compare ginno. Sic legit Scriver. Sed nonnulla exemplaria exibent Gibbo.

GIPEDES, Scytharum Populi. Isid. 9. 2. [Sigipedes Treb. Poll. in Claud. 6. nisi erratum est, Gepidæ Vopisc. in Probo cap. 18. & Salvian. Mass. lib. 4. de Gub. Dei. quod verum nomen puto.

GIPSUM, GIRUS, &c. V. GYPSUM, GYRUS.

GIRGILLUS, i. Instrumentum quo fila revolvuntur. Gallicum vulgus vocat, *Un Devidoir*. Isidor. 20. 15.

GITH, vel GIT, n. indecl. [μελάνθιον] Genus seminis. Columel. lib. 6. cap. 34. pr. Plin. lib. 20. cap. 16. Gith, ex Græcis alii melanthion, alii melanspermon vocant. Optimum quam excitatissimi odoris, & quam nigerrimum. Medetur serpentium plagis & scorpionum. Plaut. Rud. 5. 2. 39. Os calet tibi, num gith frigefactas? Hoc autem in loco melioris notæ libri exhibent, Nunc id frigidefactas. V. Salmas. in loc. Officinæ (inquit Ruell. lib. 3. cap. 51.) *Nigellam Romanam* appellant, rura nostra *Poivretam*, quasi Piperaceam, dicunt, quod odoratam piperis modo referat acrimoniam, aut quia piperis vice in multis utantur. Ibid. plura: ubi contendit Gith non esse, quam Nigellam cognominant. Est &

GITTĀGO, auctore Hermolao, quæ in frumentis crescit, herba inutilis seminis, gith speciem referens.

G L A

GLA. Gloria, Gladiator. GLAD. Gladiator. GLA. N. L. Gloria nominis Latini. GLA. R. S. Gloria Romani Senatus. GL. R. Gloria Romanorum.

GLĂBER, bra, brum. Adj. [ψιλὸς, ἄθριξ, λειοχαίτης] Quod est læve & sine pilis. Varro 2. de R. R. cap. 2. Siquem glabrum facere velis. Martial. lib. 12. 28. Glaber crure. Sic, Glabræ sues, densæque. Columel. lib. 1. in præf. i. e, Raripilæ, ut ibidem loquitur.

Glabrior, Compar. [ψιλότερος] Plaut. Aul. 2. 9. 6.

— Tu istum gallum, si sapis,
Glabriorem reddes mihi quam volsus ludiu'st.

GLABELLUS, Adj. dimin. [ὑπόψιλος] Apulejus lib. 1. Florid. pr. pag. 341. Quod Apollo esset & coma intonsus, & genis gratus, & corpore glabellus.

GLABELLA, æ. f. Id interstitium quod supercilia super nasum disterminat, quia sine pilis esse consuevit. Mart. Capella lib. 2. pag. 24. Quarum una deosculata philologiæ frontem illic, ubi pubem ciliorum discriminat glabellæ medietas. [Nisi Glabella legendum, ut sit Adj.

GLABRĒTUM, i. n. [ψιλὸν] Glabreta in agro dicuntur, Loca in quibus, propter aliquem humorem noxium, segetes non proveniunt. Columel. lib. 2. cap. 9. Ea glabreta signis adhibitis notari convenit: ut suo tempore vitiis ejusmodi medeamur.

GLABRĀTOR, ōris. Qui pice, seu psilothro corpus lævigabat. Erat inter officia domus Augustæ.

GLABRĀRIUS, i. m. Idem. Vetus inscriptio: DIOPHANTVS, TI. CAESARIS. ORNATOR. GLABR. i. e. Ornator glabrarius. V. Scalig. ad Manil. lib. 4. 151. pag. 362. ed. Argent. Unde &

GLABRĀRIA, æ. f. Quæ spoliat & expilat. Martial. lib. 4. 28. De Meretrice avara.

GLABRIO, Cognomen est Aciliorum ab habitu corporis uni alicui impositum, quod depilis esset, & ab eo ad suos posteros propagatum. Glabri enim depiles sunt. Cic. 6. Att. 1.

GLABRO, [ψιλόω] āre. Pilos auferre. Columel. lib. 12. cap. 53. Quum ab aqua pridie sues prohibiti sunt, postero die mactantur: & vel aqua candente, vel ex tenuibus lignis flammula facta glabrantur.

GLABREO, [ψιλοῦμαι] ēre. pro eo quod est Glabrum fieri utitur. Columel. lib. 2. cap. 9. Loca glabrentia.

GLABRESCO, [μαδάω] ĕre. Glabrum fieri, i. e. Sine pilis aut capillis aut plumis fieri, quod evenit nonnunquam aliquo morbo.

Glabrescit etiam area, quum herbis attritis complanatur. Columel. lib. 2. cap. 20.

GLĂCIES, ēi. f. [πηγὰς, κρυμὸς, παγετὸς, κρύσταλλος] Aqua congelata. Plin. lib. 8. cap. 28. Aure ad glaciem apposita

Glacies æris, duriuscula translatio est pro Duritie. Lucret. 1. 493.

Tum glacies æris flamma devicta liquescit. Hic Glaciem æris dixit, audacia in loquendo pæne temeraria, pro Soliditate, rigore, & duritie, quod talis glacies sit. Vel potius Græcos imitatus est, quibus πάγος, id est glacies, etiam saxum significat solidum & durum, sed & frigus. Turneb.

Aspera glacies. Virg. 10. Ecl. 49.

Ah, tibi ne teneras glacies secet aspera plantas.

Astricta ventis glacies. Ovid. 1. Met. 120.
Cærulea glacie concretus. Virg. 1. Georg. 236.
Fragilis glacies. Ovid. 1. de Arte Am. 374.
Frigida glacies lædit molle pecus. Virg. 3. Georg. 298.
Frigidius glacie pectus. Ovid. 1. Epist. 22.
Futilis glacies ictu dissiluit. Virg. 12. Æn. 740.
Indurata glacies. V. INDURO.
Iners stat glacies. Hor. 2. Carm. 9. 5.
Lucidior glacie. Ovid. 13. Met. 795.
Nivalis glacies. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 70.
Saucia sole incerto glacies. Ovid. 2. Met. 808.
Ignis exolvit glaciem. Lucret. lib. 6. 878.
Flumina trudunt glaciem. Virg. 1. Georg. 310.

GLACIO, [πηγνύω] āre. In glaciem convertere. Plin. lib. 14. cap. 21. Glaciatæ moles prodigii modo.

Glaciare, pro Glaciari. Plin. lib. 29. cap. 3. ad fin. Fit autem hieme, quoniam æstate non glaciat nisi accepta cera.

Jupiter glaciat nives. Hor. 3. Carm. 10. 7.

Glaciari, In glaciem converti. Plin. lib. 24. cap. 13. Flore ejus aquam glaciari Pythagoras tradit.

Humor glaciatur in gemmas. Plin. lib. 8. cap. 38. Lyncum humor ita redditus ubi gignuntur, glaciatur arescitve in gemmas carbunculis similes.

GLACIANS, Partic. [πηγνύων] ut, Glaciantes auræ Boreæ. Valer. 4. Argon. 722. al. Glaciales.

GLACIĀTUS, aliud Partic. [παχθεὶς] Columel. lib. 7. cap. 82. Nec dubium quin fici ramulis glaciatus caseus jucundissime capiat. i. e. Coagulatus.

Humor glaciatus in grandines. Plin. lib. 2. cap. 39.

GLACIĀLIS, e. Adj. [κρυμώδης] Quod in glaciem astringi solet. Juven. 2. Sat. 1.

Ultra Sauromatas fugere hinc libet, & glacialem
Oceanum. Columel. lib. 3. cap. 1. Declinatio mundi glacialis.

Fretum glaciale. Claud. 1. in 1. Cons. Stil. 176.
Frigus glaciale. Ovid. 9. Met. 581.
Polus glacialis. Sen. Herc. fur. 1.

GLĂCĬTO, āre. Proprium est vocis anserum. Auctor Philomelæ, 19.

Cacabat hinc perdix, hinc glacitat improbus anser. Quidam legunt Glossitat, alii Gratitat. [Cur non potius Glocitat? V. GLOCIDO.

GLĂDIUS, i. m. [μάχαιρα, κνῆστις] Varro de L. L. 4. 24. Gladius, c in g commutato, a Clade, quod fit ad hostium cladem. Plaut. Trin. 1. 2. 92.

Dedisti næ hoc pacto ei Gladium, qui se occideret. i. e. Ministrasti materiam & adjumentum ad perniciem.

Sica & gladius. Cic. 3. in Catil. 8.

Gladii jus. Potestas animadvertendi in facinorosos meri imperii est, ut jurisconsulti scribunt, idque gladii jus est. Quod quidem ex ea tractum est consuetudine, quod principes Romani præsidibus & præfectis prætorio, iisque, quibus hoc imperium esse volebant, gladium dabant. Id facile est conjicere ex verbis Papinii sic scribentis, 5. Silv. 2. 177.

Felix qui magno jam nunc sub præside juras,
Cuique sacer primum tradit Germanicus ensem. Sed & Imperatoris gladius unius erat curæ commissus, præfecti scilicet prætorio, quum Imperator etiam multo magis merum imperium teneret, quam quibus eam potestatem in provinciam euntibus mandabat. Turneb.

Acutus gladius. V. ACUO.
Cruentus gladius. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Enormes gladii. Tacit. Agric. 36.
Fulgens gladius. Cic. 5. Tusc. 62.
Ingentes gladii. Tacit. Agric. 36.
Minax gladius. Firmic. lib. 6. cap. 31. Tunc enim gravia vulnera minax contendentium gladius infligit.
Plumbeus. V. p. p. Jugulare &c.
Vacuus vagina gladius, Nudatus, Strictus. Cic. pro M. Marcel. 17. Vidimus tuam victoriam præliorum exitu terminatam, gladium vagina vacuum in urbe non vidimus. Hypallage est.
Cingere se gladio. V. CINGO.
Comprehendi cruento cum gladio. Cic. 2. de Orat. 170.
Conficere gladio nostro sententiam alicujus, est quod alia forma dicitur, Jugulare & conficere sermonem alterius: h. e. Verbis nostris ita facere, ut ejus sententia minus probetur. Cic. pro Cæcin. 82. Aut tuo (quemadmodum dicitur) gladio, aut nostro, defensio tua conficiatur necesse est.
Distringere gladium. Cic. 3. Off. 112.
Educere gladium e vagina. Cic. 2. de Invent. 24.
Eunt gladii per latus meum. Ovid. 10. Epist. 88.
Extrahere gladium e vulnere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Fabricare gladium. Quintil. lib. 3. cap. 2. & lib. 2. cap. 16.
Finire dolorem gladio. Ovid. 1. de Pont. 6. 41.
Imbuere scelere gladium. V. IMBUO.
Incumbere gladio. V. INCUMBO.
Infigere gladium hosti in pectus. V. INFIGO.
Insequi aliquem stricto gladio. Cic. 2. Philipp. 21.
Ire per ignes & gladios. Ovid. 8. Met. 76.
Jugulo hunc suo sibi gladio. Erasm. Suo gladio, suove telo jugulari dicitur, Qui suis ipsius dictis revincitur: aut Qui suopte invento, dolove capitur. denique in quem quocunque modo seu dictum seu factum retorquetur, quod ab ipso profectum sit. Translatum ab his, qui in pugna suis ipsorum telis aliquando confodiuntur. Ter. Adel. 5. 8. 34.
Jugulare plumbeo gladio, est Futili levique argumento convincere quempiam. Cic. 1. Att. 13. Quum illum plumbeo gladio jugulatum tamen iri diceret. Idem 4. de Fin. 48. Frigidum argumentum, Plumbeum appellat pugionem. Erasm.
Micant gladii. V. MICO.
Minantes triste gladii. Lucret. lib. 1.
Nudare gladios. V. post NUDUS.
Obtundere gladios. Claud. in Cons. Mall. Theod. 167.
Occupaverunt portas districtis gladiis. Cæs. 7. Bell. Gall. 12.
Percutere gladio. V. PERCUTIO.
Perfodi gladiis. V. PERFODIO.
Pectora gladio petit. Ovid. 5. Met. 185.
Recondere gladium in vaginam. Cic. 2. de Invent. 14.

Recondere gladium lateri, Infigere in latus. Ovid. 12. Met. 483.
Rejecimus mucrones gladiorum a jugulis noſtris, Repulimus. Cic. 3. in Catil. 2.
Retudimus gladios in remp. diſtrictos. Cic. 3. in Catil. 2. Al. Retorſimus.
Stringere gladios. Virg. 12. Æn. 278.
Stricti gladii. Ovid. 15. Met. 801.
Trajectus gladio. Ovid. 2. Epiſt. 140.
Transegit ſeipſum gladio. Tacit. 14. Ann. 43.
Gladium, neutro genere dictum eſſe apud antiquos auctor eſt Nonius 3. 106. Lucil.
Hærebat mucro gladium in pectore totum. [Suſpecta mihi.
Gladius, [ξιφίας] Piſcis apud Plin. lib. 32. cap. 11.

Gladiŏlus, i. m. [μαχαίριον] dimin. Apul. Mileſ. 2. pag. 122. Gladiolo ſolito cinctus. Item
Gladiolus, [ξίφιον] Herba quædam, quod ſit foliis gladii ſimilis. V. Plin. lib. 21. cap. 11.

Gladiŏla, æ. f. Idem. Meſſalæ vox apud Quintil. 1. 6. pag. 83. Burm. quam illo ævo vix tolerabilem pronunciat. [Neutrum plurale videtur, a ſing. Gladiolum. Sed forte Gaudiola legendum.

Gladiārius, i. m. [ξιφοποιὸς] Gloſſ. Gr. Lat.

Gladiātor, ōris. [μονόμαχος] Gladiatores, Servi homines dicuntur, quos laniſtæ artem armorum docebant: quique in foro, ſeu quo alio in loco depugnabant, populi delectandi gratia. Dicuntur & generaliter Omnes qui gladiis pugnant, etiam diſcendi gratia.
Gladiatoris appellatione ſæpiſſime per contumeliam Audacem ad facinus hominem deſignat Cicero paſſim, ut ipſe docet, 7. Philipp. 17. Gracchorum potentiam majorem fuiſſe arbitramini, quam hujus gladiatoris futura ſit? quem gladiatorem non ita appellavi, ut interdum etiam M. Antonius gladiator appellari ſolet, ſed ut appellant ii qui plane & Latine loquuntur. Plura exempla infra ſubjecta ſunt.
De Gladiatorum origine ac cauſa Julius Capitolinus in Maximo & Balb. cap. 8. habet hoc pacto. Unde mos tractus ſit, proficiſcentes ad bellum imperatores ut munus gladiatorium & venatus darent, breviter dicendum eſt. Multi dicunt apud veteres hanc devotionem contra hoſtes factam, ut civium ſanguine litato, ſpecie pugnarum fortunam ſatiarent. Alii hoc litteris tradunt, quod veriſimilius credo, ituros ad bellum Romanos debuiſſe pugnas videre, & vulnera, & ferrum, & nudos inter ſe coeuntes, ne in bello armatos hoſtes timerent, aut vulnera & ſanguinem perhorreſcerent.
Gladiatorum vocabulo etiam Ipſa gladiatoria ſpectacula appellantur. Cic. 9. Philipp. ad fin. Circumque eam ſtatuam ludis, gladiatoribusque liberos poſterosque ejus quaqua verſus pedes quinque habere. Gladiatoribus, i. e. Quum gladiatores pugnarent.
Gladiatorium munus primum Romæ datum eſt in Foro boario, Appio Claudio, M. Fulvio Conſulibus. Dederunt M. & D. Bruti, funebri memoria patris cineres honorando. Hæc Valer. Max. lib. 2. cap. 4. 7.
Gladiator. Plura genera Gladiatorum erant, Samnites, Provocatores, Retiarii, Mirmillones. ex his oppoſiti in pugnis Samnites, & Provocatores: quod illa Ciceronis verba in oratione pro Sextio 134. videntur oſtendere: Quum ne de venalibus quidem homines electos, ſed ex ergaſtulis emptos, nominibus gladiatoriis ornarit, & ſortito alios Samnites, alios Provocatores fecerit. Retiarii autem, & Mirmillones componebantur: id quod Valer. Max. lib. 1. 7. 8. & Quintil. lib. 6. cap. 3. ubi de Pedonis dicto, declarat. Samnites ad pugnandum primo lenti: Provocatores ex ſe nomen ſumpſerunt, quia certaminis initio provocare adverſarios ſolerent. unde Hor. 2. Epiſt. 2. 98.
Lento Samnites ad limina prima duello. Mirmillones & Secutores dicebantur: quod, ſiquis Feſtum, & Quintil. lib. 6. & Suet. in Calig. 30. legerit, facile poterit conjicere. de Secutoribus meminit & Cic. 7. Att. 14. & Juven. 8. Sat. 210. Ex commentario P. Manut. in Orat. pro Sext. l. c. V. MIRMILLO, & Retiarius in RETE, & Sequutor in SEQUOR. Pleniſſime de ſingulis Lipſ. Saturnal. lib. 2.
Cum Munus gladiatorum ſignificare vellent, Gladiatorium dicebant, ut Cic. 1. Att. 24. item lib. 1. bis, & Philipp. 9. item 10. Fam. 23. Pedianus, Dare gladiatorium, dixit, quum ſubintelligeret, munus. Ex noſtro commentario in Epiſt. ad Att. [Hæc loca, quæ non reperi, vereor ne falſo allegentur. Enimvero vel Gladiatores, vel Munus ſimpliciter, pro Munere gladiatorio dixiſſe veteres ignorare nemo poteſt, qui eos obiter lectitarit, Gladiatorium vero n. g. ἐκκλητικῶς pro Gladiatoribus poſitum legere me non memini.
Genera gladiatorum plura: quorum primum luſus equeſtrium, duo enim equites, præcedentibus prius ſignis militaribus, unus a porta Orientis, alter ab Occidentis, præcedebant in equis albis, cum aureis galeis, minoribus & habilioribus armis. Retiarius, ab armaturæ genere, in gladiatorio ludo contra alterum pugnantem occulte ferebat rete, quod Jaculum appellatur; ut adverſarium cuſpide inſequentem operiret, implicitumque viribus ſuperaret, quæ armatura pugnabat Neptuno, tridentis cauſſa. Secutor eſt ab inſequendo retiarium dictus: geſtabat enim cuſpidem & maſſam plumbeam, quæ adverſarii jaculum impediret; ut, ante quam ille feriret rete, iſte ſuperaret. hæc armatura ſacrata erat Vulcano. ignis enim aquam ſemper inſequitur, ideoque cum retiario componebatur, quia ignis & aqua ſemper inter ſe inimica ſunt. Laqueatorum pugna erat, fugientes in ludo homines, injecto laqueo impeditos proſtrare, amictos umbone pelliceo. Velitum pugna erat ut ultro citroque tela objectarent. erat autem eorum varia pugna, & ſpectantibus gratior quam reliquæ. Velites autem vocati ſunt, ſive a volitatione, ſive a civitate Etruſcorum, quæ Veletes vocabatur. Iſidorus de Etymologiis. 18. 53. ſeq
Familia gladiatorum. Cic. pro Sulla, 55. Eſt turba gladiatorum ex eodem ludo.
Centum paria gladiatorum. Hor. 2. Serm. 3. 85. Paria enim fere numerabant.
Athletæ & gladiatores. Cic. in Orat. 228.
Homines gladiatores & ſicarii. Cic. pro Roſc. Amer. 8.
Importuniſſimus gladiator. V. IMPORTUNUS.
Inſcius armorum gladiator. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Vetus ac nobilis gladiator. Cic. pro Roſc. Amer. 17.
Bonus gladiator rudem tam cito accepit. Cic. 2. Philipp. 24.
A gladiatore ceſſiſſe laniſta videtur. Cic. pro Roſc. Amer. 118. Al. A gladiis receſſiſſe
Cum buſtuario gladiatore decertare. Cic. in Piſon. 19. Quia ad buſta dimicabant. V. in BUSTUM.

Gladiatori & militi armorum ars ludicra prodeſt. Cic. 2. de Orat. 84.
Victus repetit gladiator arenam. Ovid. 2. Triſt. 17.
Gladiatores nobiles. Cic. 3. Philipp. 35. Quod gladiatores nobiles faciunt, ut honeſte decumbant, faciamus & nos.
Gladiator, Gladiorum artifex. Arcadius l. ult. D. De jure immunitatis, Carpentarii, ſcandularii, gladiatores, tubarii, cornuarii, &c. Quem in locum ſic ait Budæus, Gladiatores hic, ſi verbum mendoſum non eſt, non μονομάχοι ſunt, qui ab laniſta inſtituebantur: ſed μαχαιροποιοὶ, hoc eſt gladiarii, & telorum artifices.

Gladiatōrius, a, um. Adj. [μονομαχικὸς] ut, Gladiatorius ludus. Cic. 2. in Catil. 91. Nemo eſt in ludo gladiatorio paulo ad facinus audacior, qui ſe non intimum Catilinæ eſſe fateatur.
Animus gladiatorius. Eraſm. Proverbii ſpeciem habet quod legimus in Phorm. Ter. 5. 7. 71. Hi gladiatorio animo ad me affectant viam. Quo ſignificatur, Ita tendi ad nocendum alteri, ut id cum proprio etiam periculo tentetur, animo pertinaci, paratoque vel perdere, vel perire. Nam gladiatori compoſito ad certamen hæc pugnæ propoſita ſors eſt, aut occidere ſi occupaverit, aut occumbere ſi ceſſaverit. Quicquid inſigniter improbum eſt, & ad omnem contentionem paratum, gladiatorium appellamus. Gladiatoria corporis firmitas, gladiatoria audacia, gladiatorius animus. Hæc Eraſm. in Adagio, Bithus contra Bacchium.
Certamen gladiatorium. Cic. 2. de Orat. 317.
Congreſſus gladiatorius. Plin. lib. 8. cap. 2.
Locus gladiatorius. Cic. pro Muren. 73. Nec ſi virgo Veſtalis hujus propinqua & neceſſaria locum ſuum gladiatorium conceſſit huic, non & illa pie fecit, & hic a culpa eſt remotus. Al. Gladiatoribus.
Munus gladiatorium. Plin. lib. 15. cap. 18. Ara inde ſublata gladiatorio munere Divi Julii, quod noviſſime pugnavit in foro. [Hic intelliguntur & Ipſi gladiatores, & Dies ipſe, quo pugnarunt.
Pugna gladiatoria. Cic. pro Milon. 93.
Qui munus gladiatorium, ſeu gladiatores dabat populo, vocabatur Dominus. Cic. 2. Att. 19. [Non ſatis ex hoc loco apparet. En verba: Gladiatoribus, qua dominus, qua advocati ſibilis conſciſſi. i. e. Die quo gladiatorium munus datum fuit.
Gladiatorium quoque ponunt ſine adjecto ſcriptores, ſubaudito ſubſtantivo. Liv. 44. 31. Vix gladiatorio accepto, decem talentis, ab rege rex, ut in eam fortunam recideret. ſubaudi Præmio, vel Auctoramento.
Gladiatorium eſt ſtomachari: h. e. Gladiatorum proprium, non autem virorum fortium. Cic. 4. Tuſc. 48. An vero vir fortis niſi ſtomachari cœperit, non poteſt fortis eſſe? Gladiatorium id quidem: quanquam in eis ipſis videmus ſæpe conſtantiam.

Gladiatorie, Adv. Lampr. in Commod. 15. Quæ gladiatorie faceret.

Gladiatūra, æ. f. [μονομαχία] Pugna gladiatoria, ſive Congreſſus gladiatorum. Tacit. 3. Ann. 43. Adduntur e ſervitiis gladiaturæ deſtinati.

Glandomiron, [Γλανδόμιρον] Hiſpaniæ Tarraconenſis urbs Ptolem. Vulgo hodie *Mondavedo*.

Glanis vel **Clanis** [Κλανὶς] olim Liris Fluvius dictus Etruriæ. teſtis Strabo lib. 5. & Plin. lib. 3. cap. 5. ubi & alterius ejuſdem nominis fluvii meminit, qui in Tiberim influit.

Glans, glandis. f. [βάλανος, δρυοβάλανος] Fructus arboris quercus. Plin. lib. 7. cap. 56. Ceres frumenta invênit, quum antea glande veſcerentur.
Glans, Fructus omnium arborum glandiferarum. Plin. lib. 16. cap. 5. Dulciſſima eſt omnium glans fagi. Virg. 4. Georg. 81.
Nec de concuſſa tantum pluit ilice glandis.
Glandem quæ proprie intelligitur, ferunt robur, quercus, eſculus, cerrus, ilex, ſuber. Plin. lib. 16. cap. 6.
Glandis appellatione, (inquit Cajus in l. Qui venenum. D. de verb. & rer. ſignif.) Omnis fructus ut Jabolenus ait, continetur exemplo Græci ſermonis, apud quos omnes arborum ſpecies ἀκρόδρυα appellantur.
Caduca glans eſt, Quæ ex arbore cecidit, inquit Paul. in l. Silva cædua. D. de verb. ſignif. Lucret. lib. 5. 1362.
Cerrea glans. V. CERRUS.
Fagea glans. Plin. lib. 16. cap. 5. Namque alia fageæ glandi figura, alia quernæ, & alia ilignæ.
Hiberna glans. Virg. 10. Ecl. 20.
Uvidus hiberna venit de glande Menalcas.
Iligna glande nutritus aper. Hor. 2. Serm. 4. 40.
Quernea glans. Columel. lib. 9. cap. 1. Querneæ glandis, iligneæ, nec minus cerreæ.
Glans & pabulum. Cic. de Aruſp. Reſp. 5. Quid enim hunc perſequar, pecudem ac belluam, pabulo inimicorum meorum & glande corruptum?
Glans, Plumbum in modum glandis formatum, quod antiqui milites in bello jaculabantur. Salluſt. in Jugurth. 57. Pars eminus glande aut lapidibus pugnare. Hirt. Bell. Afr. 20. Sagittasque & tela uti fierent complura, curare, glandes fundere, ſudes comparare. Stat. 1. Achill. 436.
Plumbea glans. Lucret. lib. 6. 178.
Denique glans eſt Summa pars penis, quæ præputio tegitur. Celſ. 7. 25.
Glandis in nominativo ſing. poni apud poetas notat Probus in Cathol. V. Erythr. Ind. ad Virg.

Glandŭla, æ. dimin. [βαλάνιον]
Glandula, [ἀδὴν] Caro glanduloſa in ſue, quæ ab antiquis boni ſaporis putabatur. Martial. lib. 3. 82.
Partitur apri glandulas palæſtritis.

Glandulōsus, a, um. Adj. [ἀδενώδης] Plenum glandulis. Columel. lib. 7. cap. 9. Qui porcum laudat, qui eſt amplæ & glanduloſæ cervicis.

Glandium, i. n. [ἀδὴν] Pars quædam inteſtinorum eſt, ut inquit Priſcianus. Alii volunt eſſe Partem apri juxta cervicem, vel Ipſam cervicem. In hac enim glandulæ poſitæ ſunt. Plaut. Capt. 4. 4. 7.
Arripuit gladium, prætruncavit tribus tergoribus glandia. Plin. lib. 8. cap. 51. Idem lib. 16. cap. 38. Quibusdam ſunt tubera ſicut in carne glandia. Idem lib. 17. cap. 6. V. Harduin.

Glandionīda, æ. f. Glandionidam dixit paraſitus apud Plaut. Men. 1. 3. 27. pro Glandiis, ut Pernoniden pro Pernis. Ita enim ſcribendum eſſe docet Gronovius. Quæ nomina ad eum modum per laſciviam & jocum paraſiticum formantur:
Glandionidam, Suillam, laridum pernonidem, aut
Sinciput, aut polimenta porcina, aut aliquid ad eum modum.
V. Gronov. in loc.

Glandĭfĕr, ĕra, ĕrum. Adj. [βαλανοφόρος] Quod glandes producit. Cic. 1. de Legib. 2. Quare glandifera illa quercus, ex qua olim evolavit
Nuntia fulva Jovis, &c. Ovid. 12. Met. 328.

Glandiferæ & fructuoſæ arationes. Cic. 2. Philipp. 101. Quandoquidem hæ quondam arationes Campani & Leontini, in Pop. Rom. patrimonio glandiferæ & fructuoſæ ferebantur.

Etiam Fagus glandifera. H. St.

Glandārius, a, um. Adj. [βαλανικὸς] denominativum a Glande: ut Glandaria ſilva, Quæ ſervatur glandis ferendæ cauſa. Cato cap. 1.

Glanum, [Γλανὸν] Salyum civitas in Gallia Ptolemæo. Vulgo *Gap.*

Glanis, idis. f. vel Glanus, i. m. [γλανὶς] Piſcis genus. Plin. lib. 9. cap. 43. Cantius, qui & glanis vocatur, averſos mordet hamos, nec devorat, ſed eſca ſpoliat.

Glăphȳrus, a, um. Adj. [γλαφυρὸς] Feſtivus, jucundus, ornatus, politus. Nomen proprium nobilis Citharœdi. Juven. 6. 77. Martial. lib. 4. 5.

Vendere nec vanos circa palatia fumos:
Plaudere nec Cano, plaudere nec Glaphyro.

Glārea, æ. f. [ψηφὶς] Minutiſſimi lapilli, qui in fluviorum ripis, vel maris litoribus reperiuntur: vel terra potius ſabuloſa, hujusmodi minutis lapidibus plena. Columel. lib. 2. cap. 2. Qui cum parte dimidia lapides minutos vel nudam glaream receperint. Idem lib. 6. cap. 23. Stabula ſunt optima ſaxo aut glarea ſtrata.

Pulvis & glarea. Cic. 3. Q. frat. 1. Eo loco pulvis non glarea injecta eſt.

Glarea & arena. Columel. lib. 11. cap. 3. Niſi aut nudæ glareæ, aut ſine ullo robore ſolutiſſimæ arenæ.

Dura glarea. Tibul. lib. 1. 7. 59.

Jejuna glarea, i. e. Sicca & ſterilis terra. Virg. 2. Georg. 212. Servius.

Glareŏla, æ. dimin. Plaut. Glareolam manu effundens. [Sed non reperi. Forte in Suppoſ.

Glareōsus, a, um. Adj. Plenum glarea. Plin. lib. 26. cap. 8. Silaus naſcitur glareoſis & perennibus rivis, cubitalis, apii ſimilitudine.

Glareoſa & ſaxoſa amat ficus. Columel. de Arborib. cap. 21.

Glareoſa & ſabuloſa arva. Columel. lib. 2. cap. 10.

Glareoſa ſaxa. Liv. 21. 31. extr. Sigonius ex vetuſtis codicibus legit Glomeroſa. Sed veterem lectionem retinuit Gronov.

Glastum, i. n. [γλάστον] Herba qua fullones pannos inficiunt. Plin. lib. 22. cap. 1. Simile plantagini glaſtum in Gallia vocatur: quo Britannorum conjuges nurusque toto corpore oblitæ, quibusdam in ſacris nudæ incedunt, Æthiopum colorem imitantes. Cæſar etiam auctor eſt, Britannos ſe hac inficere, quo horridiori ſint aſpectu in pugna, lib. 5. Bell. Gall. 14. uti quidem in multis codd. ſcriptum extat. Alii Vitro legunt. V. Ciacc. & Davies. ad loc.

Glaucĭto, āre. Verbum proprium catulis. Auct. Philom.

Glaucitat & catulus: at lepores vagiunt.

Glaucium, [γλαύκιον] Herbæ genus ſilveſtris & erraticæ, Rhœa vocatur: alii Paralion dicunt, naſcitur in afflatu maris, aut nitroſo loco. Hæc Plin. lib. 20. cap. 19. Glaucion (inquit Hermolaus) foliis denſis, minoribus quam papaveris, ſordidioribusque, guſtu amaro cum quadam aſtrictione, granum habet crocei coloris.

Glaucoma, Glaucopis. V. glaucus.

Glaucus, a, um. Adj. [γλαυκὸς] Quod admiſtum habet viridi colori alborem quendam. Unde Virg. 4. Georg 182. Glaucas ſalices, & olivas, & ulvam & equum dixit. Gell. lib. 2. cap. 26. Sed ne viridis quidem color pluribus quam a nobis vocabulis dicitur. Neque non potuit Virgilius (V. mox) colorem equi ſignificare viridem volens, cæruleum magis dicere equum, quam glaucum: ſed maluit verbo uti notiore Græco, quam inuſitato Latino. Noſtris autem Latinis veteribus Cæſia dicta eſt, quæ a Græcis γλαυκῶπις, ut Nigidius ait, de colore cæli, quaſi Cælia. Plin. lib. 9. cap. 36. de conchyliis loquens, Unde conchyliis pretia, quis virus grave in fuco, color auſterus in glauco, & iraſcenti ſimilis mari?

Amictus glaucus Juturnæ. Virg. 12. Æn. 885.

Tantum effata, caput glauco contexit amictu,
Multa gemens: & ſe fluvio dea condidit alto.

Ubi Servius, Glauco amictu, quaſi propter undarum ſimilitudinem.

Arundo glauca. Virg. 10. Æn. 205.

Equus glaucus. Virg. 3. Georg. 82. —— honeſti
Spadices, glaucique.

Ubi Servius, Glauci, Felineis oculis, i. e. Splendore perfuſis.

Fronde glauca canentia ſalicta. Virg. 2. Georg. 13.

Fructus glauci olivæ. Claud. 2. in Eutrop. 271.

Oculi glauci, iidem qui & Cæſii, quales ſunt felis & leonis, & noctuæ oculi. Plin. lib. 8. cap. 21. Atque hinc ab Homero γλαυκῶπις Ἀθήνη eſt appellata, hoc eſt Pallas cæſios & glaucos oculos habens: quod antiqui ſummam puellarum pulchritudinem in glaucis oculis conſtituebant. conf. paulo ſupra ex Gellio & Virg. allata.

Oliva glauca. Stat. 2. Silv.

Glaucus, i. m. Piſcis lautus & nobilis. V. Non. de Re Cib. 3. 28. Buleng. de Conviv. 2. 30. Plin. 9. 16. Quidam rurſus æſtus impatientia, mediis fervoribus ſexagenis diebus latent, ut glaucus, aſelli, auratæ. Idem lib. 39. cap. 11. Tradunt glaucum æſtate non apparere.

Glaucus, [Γλαῦκος] Hippolochi filius, Bellerophontis nepos, auxilio Trojanis venit: cum quo Diomedes memor veteris hoſpitii junctis dextris amicitiam inivit, armaque commutavit ænea pretio novem boum, cum illius aureis armis, quæ centum erant boum. Auct. Homer. Il. 6. 236.

Glaucus, Siſyphi filius, qui apud Potniam regnavit, equas alebat humana corpora paſcentes, a quibus & ipſe poſtremo devoratus. Auctor Probus grammatic. Servius vero dicit Glaucum Potniaden, ſacra Veneris ſpernentem, ab equabus ſuis, quibus ad currum utebatur, dilaceratum. Virg. 3. Georg. 267.

—— quo tempore Glauci
Potniades malis membra abſumſere quadrigæ.

Alius fuit Minois filius, ab Æſculapio vitæ redditus. Hygin. Fab. 49.

Glaucus, Antenoris Trojani filius, ab Agamemnone interfectus, ut eſt auctor Dictys Cretenſis lib. 4. cap. 7.

Alius item Lemnius ſtatuarius apud Stephanum in Αἰθάλη.

Alius inter miniſtros Vulcani, qui Compactionem ferri excogitavit, commemoratur ab Herodoto lib. 1. & ex eo Steph. l. c.

Glaucus piſcator, ut habetur in fabulis, piſces captos ſupra ripam explicuit, donec retia ſiccarentur. At illi contacta herba, colligentes ſeſe in mare proſilierunt. Glaucus eam herbam deguſtans, immortalitatem adeptus Deus marinus factus eſt, ut eſt apud Ovid. 13. Met. extr.

Biformis glaucus. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 12.

Glaucĭnus, Adj. [γλαυκοειδὴς] Glauci colorem habens. Mart. 9. 18.

Pallia donavit glaucina, Coſme, tibi.

Glaucōma, ătis. n. & Glaucomatum, i. n. & Glaucōma, æ. f. [γλαύκωμα] Vitium ejus humoris in oculis qui Cryſtallinus appellatur, nempe dum in colorem glaucum mutatur. Plaut. Mil. 2. 1. 70.

Glaucomam ob oculos objiciemus: eumque ita
Faciemus, ut quod viderit, non viderit.

Plin. lib. 29. cap. 6. Glaucomata dicunt magi cerebro catuli ſeptem dierum emendari, &c. Vetuſtiores in feminino plerumque uſurparunt. V. Voſſ. Inſtit. Orat. 5.

Glaucōpis, idis. f. [γλαυκῶπις] V. Glauci oculi, in glaucus.

Glaux, aucis. f. Herba. Plin. 27. 9.

G L E

Glēba, æ. f. [βῶλαξ, βῶλος] Cæſpes terræ: dicta quod ſit quaſi Globus, aut terra conglobata. Cic. pro Cæcin. 60. Quid igitur, ſi glebis, aut ſaxis, aut fuſtibus aliquem de fundo præcipitem egeris?

Cæſpes & gleba. Cic. pro Cæcin. 60. Vinces profecto non fuiſſe armatos eos qui ſaxa jacerent, quæ de terra tollerent: non eſſe arma cæſpites, neque glebas.

Cunctantes glebæ. Virg. 2. Georg. 236. i. e. Magnæ & graves.

Putris gleba. Virg. 1. Georg. 44.

Uviferæ glebæ. Sil. lib. 7.

Adimere nec glebam de aliquorum agris. Cic. 3. de Lege Agrar. 3.

Frangere inertes glebas raſtris. Virg. 1. Georg. 94.

Humare glebis, Injecta terra. Cic. 2. de Legib. 57.

Injecta in os gleba. Cic. 2. de Legib. 57. Al. In eos.

Oſtendere aquiloni ſupinatas glebas. Virg. 2. Georg. 261.

Poſſidere ullam agri glebam. Cic. 5. Verr. 28.

Sitiens gleba, Sicca humus. Claud. de Bell. Gild. 151.

Verſare ligonibus glebas. Hor. 3. Carm. 6. 39.

Virens gleba, i. e. Cæſpes. Juven. 12. Sat. 85.

Uruntur ſiccis ſemina glebis. Hor. Epod. 16. 55.

Lycii Indici glebæ. Eſt autem Lycium Indicum, Medicamenti genus. Plin. lib. 24. cap. 14. Indici differentia, glebis extrinſecus nigris, intus rufis. Hinc facile colligas, rem omnem in globi modum constrictam, poſſe glebam appellari. Sic Lucret. 3. 328. Glebæ thuris. Plin. lib. 36. cap. 6. Inter hos primum, ut arbitror, marmoreos parietes habuit ſcena M. Scauri, non facile dixerim ſectos, an ſolidis glebis poſitos. Et cap. 19. ad finem, Phrygius lapis gentis nomen habet. Eſt autem gleba pumicoſa.

Glebārius, a, um. Adj. ut Boves glebarii. Varro 6. de L. L. 4. E queis, ut dicti valentes glebarii, qui facile proſcindunt glebas, &c.

Glebōsus, a, um. Adj. [βωλακώδης] In formam Glebæ. Plin. lib. 35. cap. 15. de ſulphure, Genera quatuor: vivum quod Græci apyron vocant, naſcitur ſolidum, hoc geboſum. h. e. In formam glebæ.

Compar. Plin. lib. 35. cap. 16. Altera gleboſior, candida. de Samia terra.

Glebālis, e. Adj. Ammian. 23. 5. Agger glebalis.

Glebātim, Adv. Lactant. Mort. Perſ. cap. 23. pr. Agri glebatim metiebantur. i. e. Per ſingulas glebas.

Glebŭla, æ. f. dimin. [βωλάκιον] Columel. lib. 1. 6. extr. Lapillisque carent, & glebulis, quas per trituram fere terrena emittit area. Valer. Max. 5. 3. ext. 3. Nullam, quæ oſſibus ejus injiceretur glebulam invenit. conf. Juven. 14. 165. Deinde de aliis rebus; ut, Glebulæ nivis; eodem modo ac Gleba.

Glebulentus, a, um. Adj. Apul. de Deo Socr. pag. 46.

Glēchon, ōnis. m. [γλήχων] Pulegium. Apul. de Herb. 92. Dioſc. 3. 36.

Glechōnītes, æ. m. [γληχωνίτης] Vinum ex pulegio. Columel. 12. 35. Dioſc. 5. 54.

Glessum, i. n. Electri ſpecies. Plin. lib. 37. cap. 3. pr. Certum eſt gigni in inſulis Septentrionalis Oceani, & a Germanis appellari gleſſum. Itaque & a noſtris unam inſularum ob id Gleſſariam appellatam, Germanico Cæſare ibi claſſibus rem gerente, Auſtraviam a Barbaris dictam. Naſcitur autem defluente medulla pinei generis arboribus, ut gummi in ceraſis, reſina pineis. Erumpit humoris abundantia: denſatur rigore vel tepore autumnali. Tacit. de Germ. 45. 6. Soli omnium ſuccinum, quod ipſi Gleſſum vocant inter vada, atque in ipſo litore legunt. V. & Buleng. de Conviv. 4. 13. conf. electrum.

Gleucĭnum, i. n. [γλεύκινον] Oleum muſto & odoramentis conditum. γλεῦκος, muſtum. Gleucini olei compoſitionem vide apud Columel. lib. 12. cap. 51. Plin. lib. 23. cap. 4. Gleucino muſtum incoquitur vapore lento. Ab aliis ſine igne, circumdatis vinaceis, diebus XXII bis ſingulis permiſtum. Conſumiturque muſtum oleo. Poſtea recenſet quæ admiſceantur odoramenta. Gleucini quoque meminit abunde Dioſcor. lib. 1. 156.

G L I

Glis, glīris. m. [ἐλειὸς] Animal muri ſimile, quod nutritur in arboribus, & bonam partem anni ſomno conſumere dicitur. Admittebatur conviviis veterum. V. Næv. apud Non. 2. 633. Plin. lib. 8. cap. 57. Martial. 3. 58.

Somniculoſos ille porrigit glires. Idem lib. 13. 59.

Glirārium, i. n. [ἐλειοτροφεῖον] Locus in quo nutriuntur glires. Varro 3. de R. R. 15. Glirarium diſſimili ratione habetur, quod non aqua, ſed maceria locus ſepitur.

Glirius, a, um. Adj. Torpens, ſtupidus. Gloſſ. Iſidor.

Glisco, [ἐπιδίδωμι] ĕre. Creſcere eſt, inquit Feſtus: at proprie Latenter creſcere ſignificat. V. Serv. ad Virg. 12. Æn. 9. Gebh. Crep. 3. 5. Plaut. Aſin. 5. 2. 6. Pulchre hoc gliſcit prælium. Idem Capt. 3. 4. 27. Cic. in Hortenſ. Ad juvenilem libidinem copia voluptatum gliſcit illa, ut ignis oleo. Gell. lib. 2. cap. 7. Eadem autem ipſa, quæ creſcente luna gliſcunt, deficiente contra luna deficiunt.

Numero gliſcere. Tacit. 4. Ann. 5. Quum ex uſu temporis huc illuc mearent, gliſcerent numero, & aliquando minuerentur.

Anhelo flatu gliſcit. Valer. 2. Argon. 278.

Auctoritas gliſcit. Tacit. 4. Ann. 36. Punitis ingeniis, gliſcit auctoritas.

Certamen gliſcit. Tacit. 4. Hiſt. 43.

Cutis ſuffuſa veneno ac ſanie gliſcit. Stat. 1. Theb. 107.

Dignatio ſacerdotum gliſcit. Tacit. 4. Ann. 16.

Diſcordia gliſcit. Tacit. 4. Ann. 17.

Flagitia gliſcunt. Tacit. 14. Ann. 15.
Infamia gliſcit. Tacit. 14. Ann. 15.
Invidia crudelitatis gliſcit. Tacit. 15. Ann. 64.
Libido gugnandi gliſcebat. Sil. lib. 7.
Luxuria interim gliſcebat. Tacit. 16. Ann. 3.
Multitudo periclitantium gliſcebat. Tacit. 3. Ann. 25.
Periculum gliſcit. Claud. 2. in Eutrop. 393.
Poteſtas gliſcebat. Tacit. 3. Ann. 69.
Præcordia gliſcunt. Valer. 3. Argon. 632.
Rabies gliſcit. Plaut. Capt. 3. 4. 27.
Sævitia gliſcit. Tacit. 6. Ann. 19.
Tumor atque audacia menti gliſcit. Stat. 9. Theb. 789.
Violentia accenſo gliſcit Turno. Virg. 12. Æn. 9.
Gliſcere dicitur terra, h. e. Pingueſcere. Columel. lib. 2. cap. 5. Idem lib. 7. cap. 1. Quod etiam in faba ceteriſque leguminibus, quibus terra gliſcere videtur, veriſimile eſt accidere. conf. Non. 1. 83. & 7. 107.

GLISCENS, Partic. [ἐπιδιδοὺς] ut, Adulatio gliſcens. Tacit. 1. Ann. 1. Donec adulatione gliſcente deterrerentur.
Famam in dies gliſcentem ſors diſcuſſit. Tacit. 2. Hiſt. 9.
Malum gliſcens. Sil. lib. 7.
Negotia gliſcentia. Tacit. 11. Ann. 22. Dein gliſcentibus negotiis.
Pericula gliſcentia. Tacit. 15. Ann. 10. Quo gliſcentibus periculis etiam ſub, &c.
Pernicies gliſcens. Tacit. 12. Ann. 54. Mox gliſcente pernicie, &c.
Seditio gliſcens. Liv. 6. 14.

GLISCĔRUS, a, um. Adj. Copioſus, opimus. Ut
Gliſceræ menſæ. Turnebus in Adverſ. 15. 4. Gliſceras menſas, inquit, opimas, opiparas, copioſas, & creſcentibus epularum ferculis refertas, a Gliſcendo dici de grammaticis didicimus. Inde etiam gliſceis partem quandam ſuis vocatam crediderim, quæ in eduliis non contemnendis erat, Præciſum, inquit Nævius, omaſum, pernam, callum, gliſceis, glandia. Hæc Turneb. Adverſ. 15. 4. V. Feſt. in Gliſcere.

G L O

GLŎBUS, i. m. [σφαῖρα, στρόμβος, σφαίρωμα] Corpus ſolidum undique rotundum. Virg. 6. Æn. 725.
Lucentemque globum Lunæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 47. Quumque duæ formæ præſtantes ſint, ex ſolidis globus, ſic enim σφαῖραν interpretari placet, ex planis autem circulus &c.
Globus, Quicquid eſt rotundum, non concavum. Plaut. Pœn. 2. 35.
In fundas viſci indebant grandiculos globos,
Ego illos volantes juſſi funditarier.
In cælo animadverſi globi. Cic. 1. de Divin. 97.
Nodoſus globus. Stat. 1. Silv. 6. 59.
Cordis globus. Lucret. lib. 4. 118.
Flammarum globos attollit Ætna. Virg. 3. Æn. 574.
Lanæ globus. Hor. 1. Epiſt. 13. 14. Sed opt. exempl. habent Glomus.
Picei globi. Valer. 3. Argon. 135.
Sanguinis globos vomit. Ovid. 12. Met. 238.
Stellarum globi terræ magnitudinem facile vincebant. Cic. in Somn. Scip. 6.
Globus terræ eminens e mari. Cic. 1. Tuſc. 68.
Terra, globus. Cic. in Somn. Scip. 6. Homines enim ſunt hac lege generati, qui tuerentur illum globum, quem in hoc templo medio vides, quæ terra dicitur.
Globus, [σύστημα] Multitudo hominum, ſive aliorum animalium, aut alterius cujuſcunque rei ſimilis, collecta & quaſi conglobata. Liv. 8. cap. 32. Extrema concio, & circa Fabium globus, increpabant inclementem Dictatorem.
Globus conjurationis. Vell. Paterc. 2. 58.
Globus, Manus militum. Veget. 3. 19.
Globus armatorum. Liv. 4. extr. Et lib. 1. 9. Globus juvenum. & 4. 29. pr. Et lib. 3. 47. extr. Globus mulierum.
Hoſtiles globi, i. e. Hoſtium catervæ. Claud. 1. in 1. Conſ. Stil. 103.

GLOBŌSUS, a, um. Adj. [σφαιροειδὴς] i. e. Rotundus. Cic. de Univerſ. 15. Et globoſus eſt fabricatus, quod σφαιροειδὴς Græci vocant, cujus omnis extremitas paribus a mediis radiis attingitur.
Globoſi corporis cucurbita. Columel. lib. 10. v. 383. Lucret. lib. 2. 468.
Globoſa forma. Cic. 2. de Nat. Deor. 116.
Mundus globoſus. Cic. 2. de Nat. Deor. 49.
Globoſa rotunditas. Firmic. lib. 1. cap. 3.
Globoſa ſaxa. Liv. 38. 29.
Globoſæ ſtellæ & rotundæ. Cic. in Somn. Scip. 16.
Terra ſolida & globoſa. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
Globoſus turbo. Cic. 2. de Nat. Deor. 89. Ex quodam poeta.

GLOBOSĬTAS, ātis. f. Macrob. lib. 1. in Somn. Scip. cap. 15. Globoſitas terræ habitationes omnium æquales ſibi eſſe non patitur.

GLOBO, [σφαιρόω] āre. Aliquid ſolidum in rotunditatem componere. Plin. lib. 2. cap. 2. Formam ejus in ſpeciem orbis abſoluti globatam eſſe, nomen in primis, & conſenſus in eo mortalium orbem appellantium.
Globari parvis orbibus. Plin. lib. 2. cap. 65. Namque & dependentes ubique guttæ parvis globantur orbibus.
Globari in rotunditatem. Plin. lib. 18. cap. 13.
Nubes globantur. Plin. lib. 18. cap. ult.

GLOBĀTIO, ōnis. f. Firmicus.

GLOBĀTOR, ōris. m. Sidonius.

GLOBĀTIM, Adv. Ammian. 27. 9.

GLOBŬLUS, i. m. dimin. [σφαιρίον] Plin. lib. 33. cap. 5. Cum tinxere pictores, orobitin vocant: ejuſque duo genera faciunt, luteam quæ ſervatur in lomenta, & liquidam globulis ſudore reſolutis. de Chryſocolla orobite.
Globulus, Genus edulii: de quo Cato cap. 80. Globulos, inquit, ſic facito, &c. Al. Globos.

GLŌCĬDO. V. GLOCIO.

GLŌCIO, īvi, ītum, īre. Glocire, vel Glocidare, inquit Feſtus, gallinarum proprium eſt, quum ovis incubituræ ſunt. Ubi alii Glocitare rectius legunt. Fit autem crebris ſingultibus, interjecta voce acuta Columel. lib. 8. cap. 5. Obſervare debet cuſtos, dum edent ova, ut ea quæ nata ſunt, recolligantur: notenturque quo quæque die ſint edita: & quam recentiſſima ſupponantur glocientibus.

GLŎMUS, i. m. & GLŌMUS, ĕris. n. [ἀγαθὶς, στρόμβος] eſt Globus ex filo convoluto factus. Plin. lib. 36. cap. 13. Quo ſiquis improperet ſine glomere lini, exitum invenire nequeat. De labyrinthis.
Glomus ſtaminis albi. Scribon. Largus comp. 142.
Lanæ glomus. Hor. 1. Epiſt. 13. 13.
Ut vinoſa glomos furtivæ Pyrrhia lanæ. Lucret. lib. 1. 361.
Nam ſi tantundem eſt in lanæ glomere, quantum
Corporis in plumbo eſt.

GLŌMĔRŌSUS, a, um. Adj. Columel. 9. 5. Apes vaſtæ, ſed glomeroſæ.

GLOMERĀRIUS, i. m. Sen. in Controv. 1. 8. extr. De eo Qui in hoſtes glomeratim obſtantes ruere aſſuevit.

GLOMŬLUS, i. m. dimin. Apul. Met. 6. Stewech. p. 439. Confuſiſque in unum glomulum. At Elmenh. p. 177. Grumulum.

GLŎMĔRO, [στρομβόω] āre. Implicare, & in Globi, hoc eſt ſphæræ figuram, filum inducere, inquit Perottus.
Lanam glomerabat in orbes. Ovid. 6. Met. 19.
Glomerare, per translationem, Congregare & accumulare. Varro 3. de R. R. cap. 5. Cibatui offas poſitas, eæ maxime glomerantur ex ficis & farre miſto. Celſ. lib. 7. cap. 22. pr. Maxime ubi inter ſe (venæ) implicatæ glomerantur.
Annus glomerans. Cic. 1. de Divin. 19.
Omnia fixa tuus glomerans determinat annus. Ex poeta.
Aves glomerantur. Virg. 6. Æn. 311.
Quam multæ glomerantur aves.
Agmina cervi glomerant fuga. Virg. 4. Æn. 155.
Clades glomerata. Cic. 2. Tuſc. 25.
Atque hæc vetuſta ſeclis glomerata horridis,
Luctifica clades noſtro infixa eſt corpori. Ex Æſchylo converſa.
Greſſus glomerare ſuperbos. Virg 3. Georg. 117. De equo.
Hinc atque hinc glomerantur Oreades. Virg. 1. Æn. 504. Circa Dianam ſcil.
In orbem glomerantur apes. Virg. 4. Georg. 79.
Fit ſonitus: magnum miſtæ glomerantur in orbem.
Manum glomerare bello. Virg. 2. Æn. 315. i. e. Ad bellum. Servius.
Nives glomeratas agit Corus. Sil. lib. 3.
Nubes glomerantur. Virg. 9. Æn. 689.
Nubes tempeſtatem glomerant. Virg. 1. Georg. 323.
Pulvere glomerari. Plin. lib. 12. cap. 17. Ladanum glomerari pulvere, coqui ſole tradunt.
Saxa ſub auras glomerat Ætna. Virg. 3. Æn. 577.
Ventus incendia glomerat. Virg. 2. Georg. 311.

GLOMERĀTIO, ōnis. f. [στρόμβωσις] Plin. lib. 8. cap. 42. de equis, Quibus non vulgaris in curſu gradus, ſed mollis alterno crurum explicatu glomeratio. conf. Greſſus glomerare, in ipſo verbo.

GLOMERĀTOR, ōris. Qui glomerat. Ennius.

GLOMERABĬLIS, e. Adj. Manil. 1. 220
Te teſtem dat Luna ſui glomerabilis orbis.

GLOMERĀMEN, ĭnis. n. [στρόμβωμα] Lucret. lib. 2. 685.
Diſſimiles igitur formæ glomeramen in unum Conveniunt.

GLOMERĀTIM, Adv. Macrob. 6. Saturn. cap. 4. Vomitoria in Spectaculis dicimus, unde homines glomeratim ingredientes in ſedilia ſe fundunt.

GLŌRIA, æ. f. [κλέος, κῦδος, δόξα, εὔκλεια] Cic. 2. de Invent. 166. Gloria eſt frequens de aliquo fama cum laude. Quintil. Conſentiens laus bonorum, gloria appellatur.
Gloria, eſt Illuſtris ac pervagata multorum & magnorum vel in ſuos cives, vel in patriam, vel in omne genus hominum fama meritorum. Cic. pro Marcel. 27.
Gloria, eſt Solida quædam res & expreſſa non adumbrata: ea eſt Conſentiens laus bonorum, incorrupta vox bene judicantium de excellente virtute. Cic. 3. Tuſc. 3.
Ex omnibus præmiis virtutis ampliſſimum eſt gloria. Cic. pro Milon. 98.
Æſtus gloriæ. Cic. in Brut. 281.
Æterna gloria. Macrob. in Somn. Scip. lib. 2. cap. 10. Non æternam, ſed ne diuturnam quidem gloriam aſſequi poſſumus.
Avidior gloriæ. V. AVIDUS.
Clarus gloria, & auctoritate gravis. Cic. 2. de Orat. 155.
Cumulatior gloria. V. CUMULATUS.
Cupidus gloriæ & Altiſſimus animus. Cic. 1. Off. 65.
Cupidus ſplendoris & gloriæ. Cic. 1. Off.
Cupiditas gloriæ. Quintil. lib. 7. cap. 3. Quod ipſum feciſſe ſeductum juvenili cupiditate gloriæ fateor.
Curſus gloriæ ſempiternus. Cic. pro Sext. 47.
Curſus ad gloriam. Cic. 10. Fam. 3. extr.
Expers gloriæ. Cic. Expers eſſe debet gloriæ, &c.
Gradus gloriæ diſpares, honorum pares ſunt. Cic. pro Planc. 60.
Palmæ gloria, Victoria. Virg. 3. Georg. 102.
Et quis cuique dolor victo, quæ gloria palmæ.
Virtutis veræ fructus, gloria. Cic. in Piſon. 57.
Gloria & laus. Cic. 1. Philipp. 29. Ea autem eſt gloria & laus recte factorum, & magnorum in Rempub. meritorum.
Hortatrix animoſi gloria lethi. Stat. 9. Theb. 717.
Inſignia gloriæ. Cic. 10. Fam. 13.
Iter gloriæ. Cic. Illud magis vereor ne ignorans verum iter gloriæ, &c.
Lata gloria, h. e. Late diffuſa & ſparſa. Plin. lib. 4. Epiſt. 12. ad Arrianum, Neſcio quo pacto vel magis homines juvat gloria lata, quam magna. Huc facit quod Macrob. in Somn. Scipion. lib. 2. cap. 10. ſic ait, In appetenda gloria duo ſunt maxima quæ præoptari poſſint, & ut quam latiſſime vagetur, & quam diutiſſime perſeveret
Magna apud omnes erat gloria nomen Annibalis. Cic. 2. de Orat. 75.
Magna gloria noſtri ævi. Ovid. 17. Epiſt. 59.
Matura gloria. V. MATURUS.
Militaris gloria. Tacit. Agric. 5.
Navalis gloria. V. NAVIS.
Operoſa gloria, Magna & difficilis. Ovid. 2. Epiſt. 63.
Opima gloria. Valer. Max. lib. 4. cap. 4. De Cn. Scip.
Peruſtus gloria. Cic. 13. Fam. 15.
Romana gloria. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Seges gloriæ. Cic. pro Milon. 36.
Solida veraque gloria. Cic. Brut. 3.
Stimulus gloriæ. Cic. pro Arch. 29.
Ventoſa gloria. Virg. 11. Æn. 708.

Vera, gravis, & ſolida gloria. Cic. 5. Philipp. 50.
Umbra gloriæ. Cic. in Piſon. 57.
Abjicere gloriam & deponere. Cic. 2. de Orat. 210. Gloria parta non delectari, ſed totam abjicere, atque deponere.
Acquirere gloriam & honorem. Cic. 3. Fam. 7.
Acquirere ad gloriam. V. ACQUIRO.
Adimere. ut, Immortalem gloriam non adimunt, ſi vitam eripiunt. Cic. Anteq. iret in exil. 22.
Adipiſci gloriam. Cic. pro Marcel. 27.
Afficere gloria. V. AFFICIO.
Amplificare gloriam. V. AMPLIFICO.
Aſcendere gradibus gloriæ videntur homines. Cic. pro Milon. 98.
Auferre gloriam. V. AUFERO.
Augere gloriam. Cic. 12. Fam.
Alere gloriam. Cic. in Brut. 32.
Cadit gloria. Cic. pro Milon. 98.
Capere maximam gloriam ob amicitiam ſumma fide ſervatam. Cic. de Amicit. 25. V. CAPIO.
Circumfluens gloria. Cic. 2. Att. 21. V. CIRCUMFLUO.
Commendare ſempiternæ gloriæ aliquem. Cic. 5. Fam. 12. V. COMMENDO.
Comparare gloriam. Cic. 2. Off. 45.
Concedere alicui de gloria. Tacit. 3. Hiſt. 64. Ne Antonio, Varoque de gloria concederet.
Conſequi gloriam. Cic. 1. Fam. 5.
Conſequi æternam gloriam. Cic. 10. Fam. 14.
Conſequi propriam ingenii gloriam. Cic. 5. Fam. 12.
Cumulare gloriam bellicam eloquentia. V. CUMULO.
Conſtat ſumma & perfecta gloria ex tribus his: Si diligit multitudo, ſi fidem habet, ſi cum admiratione quadam honore dignos putat. Cic. 2. Off. 31.
Deflorata gloria. Liv. lib. 37. 58. extr. Gloriamque ejus victoriæ defloratam ad Thermopylas eſſe. Al. Præfloratam.
Divulgata gloria. Lucret. lib. 6. 8.
Dare gloriam immortalem, & ſempiternam turpitudinem infligere. Cic. in Piſon. 63.
Ducitur maxime gloria optimus quisque. Cic. pro Arch. 26.
Ducere in gloria. Plin. lib. 31. cap. 6.
Duplicare gloriam. Cic. pro Domo ſua, 95.
Efferre ſe gloria & prædicatione. Cic. in Parad. 1.
Eſſe in gloria, pro Gloria circumfluere. Cic. 2. Att.
Eſſe gloriæ. Cic. 5. Fam. 12.
Excellit maxime gloria is, qui virtute plurimum præſtat. Cic. pro Planc. 16.
Exornare Philoſophiam falſa gloria. Cic. 2. Tuſc. 12.
Expetenda gloria magis eſt, ſi pecunia tantopere expetitur. Cic. 2. de Orat. 172.
Flare inanes glorias, i. e. Inaniter ſe jactare. Gell. 1. 2.
Floruit Græcia fama, gloria, doctrina, plurimis artibus, imperio & laude bellica. Cic. pro Flacc. 28.
Habere gloriam cum modo. Tacit. 15. Ann. 8. Si aut gloriam cum modo, aut prædam cum cura habuiſſet.
Habere majorem gloriam dicendi. Cic. de Clar. Orat. 239.
Habet formam honeſtatis & ſimilitudinem gloria. Cic. 5. de Fin. 69.
Incenduntur omnes gloria ad ſtudia. V. INCENDO.
Infringere gloriam. Cic. pro Milon. 5.
Inſiſtere in gloria. V. INSISTO.
Intendere gloriam, pro Augere. Tacit. 4. Ann. 26. Et huic negatus honor gloriam intendit.
Juncta invidiæ gloria. V. JUNGO.
Mactare perfidum ultioni, & gloriæ. Tacit. 2. Ann. 44. Reddendamque gratiam in acie faterentur, ſimul perfidos & ruptores pacis ultioni & gloriæ mactandos.
Minuere, vel Imminuere gloriam. Cic. 10. Fam.
Multiplicare gloriam. V. poſt MULTUS.
Naſci gloriam. Cic. 15. Fam.
Naſci gloriæ. Cic. pro Sext. 89.
Niti ad gloriam immortalem. V. NITOR.
Parere gloriam. Quintil. lib. 3. cap. 7. Quo minores opes fuerunt, eo majorem benefactis gloriam parit.
Parta gloria. Ovid. 21. Epiſt. 115.
Ponere in gloria. V. PONO.
Præſtare gloria. Cic. 1. Off.
Præterire aſellos gloria eſt nulla. Martial. lib. 12. 36.
Quærere gloriam. Cic. 2. Q. frat. 2.
Referre in gloriam. V. IN.
Refrenare, vel Revocare a gloria. Cic. pro Cœl. 76.
Repudiare veram gloriam, levis eſt animi, ſplendorem lucemque fugientis. Cic. in Piſon. 57.
Retinere gloriam. Cic. 7. Fam. 13.
Revocare omnia ad gloriam & ſplendorem in imperio & dignitate. Cic. pro Flacc. 28.
Sepoſita & diſcors gloria. Ovid. 2. Amor. 12. 11.
Sequitur gloria virtutem tanquam umbra. Cic. 1. Tuſc. 109.
Servire gloriæ. Cic. in Catil.
Sit in æterna gloria Marius. Cic. 4. in Catil. 11. Et 3. Off. 85. In maxima & gratia futurus ſit & gloria.
Subnixus fulgore gloriæ. Valer. Max. lib. 8. cap. 1. De L. Cotta.
Tenere gloriam. Cic. Hodie hanc gloriam, atque hoc orbis terræ imperium teneremus.
Titillat gloria. Hor. 2. Serm. 3. 179.
Transmovere in ſe gloriam. Ter. Eun. 3. 1. 10.
Venire in gloriam. Cic. 2. Att.
Vertere aliquid ad gloriam. Tacit. 13. Ann. 32. Idque illi imperitante Claudio impune, mox ad gloriam vertit.
Plur. ut, Gloriarum plenus, i. e. Jactabundus. Plaut. Mil. 1. 1. 2.
Flare inanes glorias. Gell. 1. 2. V. Supra.
Memorare veteres Gallorum glorias. Tacit. 3. Ann. 45.

GLORIŎLA, æ. f. dimin. [δοξίδιον] Cic. 5. Fam. 12. Et nosmetipſi vivi gloriola noſtra perfruamur. Idem 7. Fam. 5. Hiſce eum ornes gloriolæ inſignibus.

GLORIŌSUS, a, um. Adj. [κλειτὸς, κλυτὸς, ἔνδοξος, ὑπερκύδας] Præclarus, excellens, & qui in magna gratia eſt. Plaut. Epid. 2. 2. 116. Magnus miles Rhodius, raptor hoſtium glorioſus.
Conſilium glorioſum. Cic. 8. Att. 16. Ut non ſolum glorioſis conſiliis utamur, ſed etiam paulo ſalubrioribus.
Facta illuſtria & glorioſa. Cic. 1. de Fin. 36.
Fuga Ciceronis ſibi glorioſa, patriæ calamitoſa. Cic. 1. de Divin. 59.
Mors glorioſa. Cic. 2. de Fin. 97. Quum eſſet propoſita aut fuga turpis, aut glorioſa mors.
Oſtentatio civitatis magnifica & glorioſa. Cic. pro Flacc. 52.
Philoſophia præpotens & glorioſa. Cic. 1. de Orat. 193.
Magnificum illud etiam, Romanisque, hominibus glorioſum, ut, &c. Cic. 2. de Divin. 5.
Præclarum & glorioſum. Cic. 2. Philipp. 27. Longum eſt perſequi ceteros: idque Reipub. præclarum, fuiſſe tam multos, tum multo ipſis glorioſius eſt.
Ad immortalitatem memoriæ glorioſum. Cic. 3. de Legib. 21. Quod nobis quidem egregium, & ad immortalitatem memoriæ glorioſum, neminem, &c.
In privatis glorioſa, multo magis in regibus commemorabuntur. Cic. pro Deiot. 40.
Glorioſum in vulgus. Cic. 4. Acad. 140. Niſi forte quod glorioſum ſit in vulgus, id honeſtum velimus dicere.
Glorioſum mihi. Cic. 9. Fam. 14. Mihi vero glorioſum, te juvenem Conſulem florere legibus.
Populari fama glorioſum, ut conſuetudo loquitur, id ſolum dicitur honeſtum. Cic. 2. de Fin.
Glorioſum & Invidioſum, contraria. Cic. 1. Philipp. 34. Carum eſſe civibus, bene de Rep. mereri, laudari, coli, diligi, glorioſum eſt: metui vero & in odio eſſe, invidioſum, deteſtabile, imbecillum, caducum.
Glorioſus etiam in malam partem uſurpatur pro Superbo: ut proprie ſit Inanis gloriæ cupidus & oſtentator: & Qui ad gloriam refert quicquid aut facit aut dicit. Plaut. Truc. 1. 2. 55. Vos nequam & glorioſæ, malæque, &c. Plin. lib. 3. Epiſt. 9. Miſerat etiam epiſtolas Romam ad amiculam quandam, jactantes & glorioſas.
Glorioſus miles, apud Ter. Eun. prol. 31. & Cic. 1. Off. 137.

GLORIŌSE, Adv. [εὐκλεῶς] Cum gloria & laude. Auctor de Viris Illuſt. cap. 47. Ipſe quadragies quater accuſatus, glorioſe abſolutus. Cic. 2. Fam. 11. Satis glorioſe triumpharem.
Glorioſe amiciri, Splendide. Plaut. Perſ. 2. 5. 6.
Subnixis alis me inferam, atque amicibor glorioſe.
Exordiri non glorioſe. Cic. 2. de Orat. 31.
Glorioſe mentiri. Cic. pro Milon. 73. i. e. Cum gloria ſua.
Glorioſe, in malam partem. Cic. 3. Tuſc. 51. Quoniam hæc plauſibilia non ſunt, ut in ſinu gaudeant, glorioſe loqui deſinant.

GLORIOR, [κυδάω, κυδιάω, καυχάομαι, κομπάζω, μεγαλαυχέω, μεγαλοφρονέω] āri. De ſe jactanter aliquid pronuntiare, & gloria ſe & prædicatione efferre. Cic. 5. Verr. Ut tu in multis epiſtolis ad amicos tuos gloriaris. Sic Cæſ. 1. Bell. Civil. 4. Inter ſuos gloriari.
Apud aliquem gloriari. Cic. 1. Off. 78. Licet enim mihi, M. fili, apud te gloriari, ad quem & hæreditas hujus gloriæ, & factorum imitatio pertinet.
Contra fortunam gloriari. Cic. 5. Tuſc. 26.
De re aliqua gloriari. Cic. 3. de Fin. 28. Quis aut de miſera vita poſſit gloriari, aut non de beata?
De ſuis rebus geſtis gloriari. Cic. pro Domo ſua, 93.
De ſe gloriari. Cic. de Senect. 82. Ut de me aliquid, more ſenum, glorier.
In re aliqua gloriari. Cic. 1. Tuſc. 48. Non pudet philoſophum in eo gloriari?
In ſeipſo. ut, Quibus rebus quis in ſeipſo gloriatur, easdem in aliis reprehendat non concedit. Cic. pro Ligar. 20.
Inſolenter gloriari. Cæſ. 8. Bell. Gall. 50. Propterea quod inſolenter adverſarii ſui gloriarentur.
Nimis gloriari. Cic. de Aruſp. Reſp. 16.
Factis equitum gloriantur cives, lætantur ſocii, gemunt hoſtes. Cic. Anteq. iret in exil. 29.
Gloriari, cum Ablat. ut, Nominibus veterum gloriari. Cic. in Orat. 169.
Cum accuſativo. Cic. de Senect. 32. Equidem poſſe vellem idem gloriari, quod Cyrus.
Se peragraſſe omnes provincias gloriari. Cic. 2. de Orat. 258.
Cum dativo. Cic. in Piſon. 2. Is mihi etiam gloriabitur, ſe omnes magiſtratus ſine repulſa aſſecutum. Hic Mihi abundat. V. Vallam. 3. 52.

GLORIANS, [κυδιῶν] Partic. Cic. 1. de Nat. Deor. 72. Quod & non prædicanti tamen facile quidem crederem, ſicut mali ædificii domino glorianti ſe architectum non habuiſſe.

GLORIANDUS, [κυδιωτέος] Partic. Cic. 5. Tuſc. 49. Beata vita glorianda & prædicanda, & præ ſe ferenda eſt.
Prædicabile aut gloriandum nec in miſera vita quicquam eſt. Cic. 5. Tuſc. 49.

GLORIĀTIO, ōnis. f. [κυδίασις] Cic. 4. de Fin. 50. Illud vero minime conſectarium, ſed in primis hebes, illorum ſcilicet nominum gloriatione dignam eſſe beatam vitam. Sic lib. 3. 28. Ex quo efficitur, gloriatione, ut ita dicam, dignam eſſe beatam vitam.

GLORIĀTOR, ōris. m. Apul. Flor. 3.

GLORIABĬLIS, e. Adj. [καυχηματίας] Gloſſ. Gr. Lat.

GLORĬFĬCO, āre. Tertul. de Idol. 22. Deus glorificetur.

GLORIFICĀTIO, ōnis. f. ut, Glorificationem præcedit paſſio. Auguſtin.

GLORĬFĬCUS, a, um. Adj. Cod.

GLORIABUNDUS, a, um. Adj. [μεγαλήγορος] Qui gloriatur. Gell. lib. 5. cap. 5. Contemplatione tanti & tam ornati exercitus gloriabundus Annibalem aſpicit.

GLOS, gloris. f. [γάλως] Viri ſoror, inquit Feſtus. Nonius 19. 4. Glos appellatur mariti ſoror, atque eadem fratris uxor. Modeſt. in l. D. de grad. & affin.

GLOSSA, æ. f. [γλῶσσα] Latine Lingua dicitur. Plaut. Caſin. 3. 5. 15.
—— timeo hoc negotium quidem,
Niſi hæc ἡμέρας γλῶσσαν uspiam percuſſit flore Liberi. Vide Raphaëlem apud Deſpaut. 667. H. St. Apud Plautum longe alia lectio in emendatis codd. exhibetur.

Glossa, a Quintiliano, Secretioris linguæ interpretatio dicitur, Quintil. lib. 1. cap. 25. Protinus enim potest interpretationem linguæ secretioris (quas Græci glossas vocant) dum aliud agitur, ediscere. Puto ex non intellecto Fabio ortum esse usum hunc vocis glossa. H. St. V. Ejus Thes. Græc. col. 853. vol. 1.

Glossēma, ătis. n. [γλώσσημα, χόλιον] Quintil. lib. 1. cap. 8. Circa glossemata etiam, id est voces minus usitatas, non ultima ejus professionis diligentia est. Varro lib. 6. de L. L. 3. exponens versum Ennii, Cælitum Camilla expectata advenis, salve hospita Camilla. Camilla, inquit, qui glossemata interpretati, dixerunt administram. addi oportet, In his quæ occultiora. Mosellanus: Colligere licet, glossemata & glossas apud Fabium priscas & poeticas voces recte intelligi, quas idem Fabius jam ante, linguam secretiorem interpretatus est, & hic voces minus usitatas appellat. Sic apud Diomedem intelligendum est Glossematicum dicendi genus. Qui itaque apud veteres, has voces interpretabantur, in Græcorum commentariis Glossographi dicuntur. Hactenus Mosellanus. Vide Cælium lib. 13. cap. 4. Asinius Gallus apud Suet. de Clar. Gramm. 22. extr. Pugilem olim fuisse Asinius Gallus hoc in eum epigrammate ostendit.

Qui caput ad lævam didicit, glossemata vobis
Præcipit, os nullum, vel potius pugilis. Al. Deicit.

Glossematĭcus, a, um. Adj. ut, Glossematicum dicendi genus apud Diomed. Gramm.
Γλωσσηματικὴ, Male Suidas Γλωσσηματικὴ quandam dialectum esse aït. In περιωπῇ, dicis τινὰ γλωττώδη apud Thucydidem. H. St.

Glossārium, i. n. [γλωσσάριον] Gell. 18. 7. Vos philosophi, mera estis, ut M. Cato aït, mortuaria glossaria.

Glota æstuarium. V. clota.

Glottis, ĭdis. f. [γλωττὶς] Latine Lingula dicitur. Hinc Plin. lib. 10. cap. 23. avem (quæ rex coturnicum appellatur) glottida vocavit. Glottis, inquit, prælongam exerit linguam, unde ei nomen.

G L U

Glūbo, i, ĭtum, [ἀποδέρω] ĕre. Corticem detrahere. Cato de R. R. cap. 33. Salictum, suo tempore cædito, glubito, arcteque alligato, librum conservato. Catull. 56. 5.

Nunc in quadriviis, & angiportis
Glubit magnanimos Remi nepotes. h. e. Denudat, & ad singula vestimenta redigit. Bud. in Annotat. poster. Erasmus tamen in adagio, Boni pastoris est, tondere pecus, non deglubere, sic ait. Est autem Deglubere, Pellem detrahere. tractum a rusticis, qui deglubere vocant, siliquam, aut folliculum excutere, & granum sua nudare tunica: unde & Catullus in obscænum sensum detorsit, ut dicat virum a muliere deglubi. Hæc ille. V. deglubo.

Glubi pecus dicitur, ut Festus ait in Gluma, Cujus pellis detrahitur.
Glubere ramos, Distringere, valde stringere, inquit Nonius 2. 388. Varro de R. R. lib. 1. cap. 55. Durities enim eorum non solum stringit baccam, sed etiam ramos glubit, ac relinquit ad gelicidium retectos.

Glūma, æ. [ἔλυτρον] Hordei tunicula, inquit Festus, dictum quod glubatur id granum. Varro 1. de R. R. cap. 48. de frumento loquens, Granum dictum quod est intimum solidum. Gluma, qui est folliculus ejus. Arista, quæ ut acus tenuis longa eminet e gluma. Proinde ut grani theca sit gluma, & apex arista. Paulo post, Videtur vocabulum etymon habere a Glubendo, quod eo folliculo deglubitur granum. conf. Non. 2. 378. Scribitur & Cluma. q. V.

Glūten, ĭnis, sive Glutĭnum, i. n. [κόλλα] Plin. lib. 11. cap. 39. Boum coriis glutinum excoquitur, taurorumque præcipuum. Idem lib. 26. cap. 8. Taurinum gluten. Idem lib. 13. cap. 12. Glutinum vulgare e pollinis flore temperatur fervente aqua, minimo aceti aspersu.
Fidelissimum glutinum. Plin. lib. 28. cap. 17. non procul a fine.
Glutine materies taurino jungitur una. Lucret. lib. 6. 1066.

Glutĭnōsus, a, um. Adj. [κολλώδης] Tenax. Plin. lib. 35. cap. 16. Prioris laus ut recens sit, & levis, linguæque glutinosa. Columel. lib. 3. cap. 11.

Glutĭno, [κολλάομαι] āre. Conjungere, ferruminare. Plin. lib. 35. cap. 15. Vis bituminis, quæ sulphuris, sistit, discutit, contrahit, glutinat. Idem 28. 18. Quo genere sistitur sanguis & vulnus glutinatur. Cels. 5. 2. Vulnus glutinare.

Glutinātio, ōnis. f. Cels. 7. 27. Solida glutinatio vulneris.

Glutinātor, ōris. m. [κολλητὴς] Cic. 4. Att. 4. Etiam vellem mihi mittas de tuis librariolis duos aliquos, quibus Tyrannio utatur glutinatoribus, ad cetera administris: iisque imperes ut sumant membranulam, ex qua indices fiant. V. Lucil. apud Non. 8. 68.

Glutinamentum, i. n. [κόλλησις] Compactio, conjunctio. Plin. lib. 13. cap. 12. Deprehenditur & lentigo oculis, sed inserta mediis glutinamentis tenia. De chartis loquitur.

Gluttus, i. m. Pars colli qua cibi transmittuntur. Ficta vox per onomatopœiam; nam Glus est Imitatio soni, quem edit liquor per angustum tramitem means. Casaub. in Pers. 5. Sat. 112.

Inque luto fixum possis transcendere nummum,
Nec glutto sorbere salivam mercurialem. Hinc

Gluttio, īre. Vet. Gloss. Vel, ut frequentius scribitur,

Glutio, [καταπίνω] īre. Devorare. Juven. 4. Sat. 28.

Quales tunc epulas ipsum glutisse putamus Induperatorem?

Glutire vocem. Plin. lib. 10. cap. 12. Pessima eorum significatio, quum glutiunt vocem velut strangulati. de corvis.

Gluto, ōnis. a Glutiendo, dicitur Gulosus & vorax homo, seu avidus devorator. Huc nonnulli referunt locum Persii 5. Sat. 112. Sed perperam. V. supra gluttus.

Glutus, a, um. Adj. ab Antiquis usurpatum pro Unito & bene subacto. Cato cap. 45. Locus bipalio subactus siet, beneque glutus siet. Plin. lib. 17. cap. 18. Festus, Glitis, Subactis, lævibus, teneris. ut vel ita in Catone legendum sit, vel utroque modo dicatur, ut Maxumus & Maximus.

G L Y

Glўcĕra, æ. f. vel Glycĕre, es. f. [γλυκερὴ] Amica Menandri fuit, de qua Martial. 6. 40.

Nec Glycere, vere Thais amica fuit. Sensus est, Glycere erat Menandri poetæ amica, quod ex Glyceres Græcis ad eum Epistolis, quæ hodieque extant, cognoscimus: Thais tamen ab eo sic in comœdiis introducta frequenter & celebris reddita est, ut ipsa videatur non Glycere Menandri amica fuisse. Hæc Turneb.

Fuit & Horatii amica. 1. Carm. 19. 5.

Urit me Glyceræ nitor
Splendentis Pario marmore purius. Et 3. Carm. 19. 28.
Me lentus Glyceræ torret amor meæ. conf. 1. Carm. 30. 2. & 33. 1.

Item, Corollarum inventrix apud Plin. 35. 11.

Glycērium, i. f. [Γλυκέριον] dimin. ejusd. Meretricis nomen in Terentii Andria. Utrumque a Dulcedine tractum.

Glўcon, [Γλύκων] Vir robustissimus, & gladiatoria quadam totius corporis firmitate: Hor. 1. Epist. 1. 30.

Nec quia desperes invicti membra Glyconis, &c.

Fuit & Glycon, Medicus C. Pansæ cum Hirtio consulis. Cic. ad Brut. 6. Tibi Glycona medicum Pansæ, qui sororem nostri Achilleos in matrimonium habet, diligentissime commendo. Audimus enim venisse in suspicionem Torquato de morte Pansæ, custodirique ut parricidam. V. Suet. in August. cap. 11. Al. Glaucon.

Glycyrrhiza, [γλυκύῤῥιζα] Dulcis radix. *Regalice.* Diosc. 3. 7. Plin. 22. 9.

Glycymēlum, i. n. [γλυκύμηλον] Malum dulce, quod & Melimelum. Diosc. 1. 136.

Glycyside, es. f. [γλυκυσίδη] Pæonia herba. Diosc. 3. 148. Plin. 24. 4. & 27. 10.

Glyphĭce, es. f. [γλυφικὴ] Sculptura. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. 29. 24.

G N

CN. F. A. N. Gnæi filius Auli nepos. GN. F. AP. N. Gnæi filius Appii nepos. GN. F. C. N. Gnæi filius Caji nepos. Cum multis ejusdem generis; de quibus V. Sertor. Ursatum de Notis Romanorum. GN. N. T. M. DD. Genio numini tutelari monumentum dedicavit, vel tutelari meo dedit. GN. S. Genio sacrum. GNT. Gentes.

Gnæus, i. m. Prænomen apud Romanos; quo nominati fuerunt, Qui nævum aliquem nascentes habuissent. Ita in Pandectis Florentinis scribitur aliquando Næus (quasi Nævus) cui voci antiqui g, vel c præponebant, unde fit Gnæus vel Cnæus. Sic enim scriptum legimus a Valerio, vel alio, quisquis fuit, qui Epitomen de nominibus reliquit. Gnævus, inquit, ob insigne nævi appellatus est. Quod unum prænomen varie scriptum notatur. Alii enim Næum, alii Gnæum, alii Cnæum, scribunt. Qui g littera in hoc prænomine utuntur, antiquitatem sequi videntur, quæ multum ea littera usa est. V. in principio hujus litteræ G. Gnæus, & Corporis insigne, & Prænomen, a Generando dicta esse, & ea ipsa ex Græco γίγνεσθαι, apparet, inquit Festus. Scribitur & sine diphthongo Gneus.

Gnaphalium, i. [γναφάλιον] Herba inventitia. Plin. lib. 27. 10. Gnaphalion, alii chamæzelon vocant, cujus foliis albis mollibusque pro tomento utuntur. Eandem cum Centunculo putant, de quo. lib. 24. cap. 15. Hinc etiam vulgo *Cotonaria* appellatur.

Gnārus, a, um. Adj. [εἰδήμων, ἐπιστήμων] Sciens & peritus alicujus rei. Plin. lib. 9. cap. 35. Concha ipsa quum manum videt, comprimit sese, operitque opes suas, gnara propter illas se peti. Cic. in Orat. 15. Gnarumque, quibus orationis modis quæque animorum partes pellerentur. De Pericle.

Gnarus sum loci ejus. Plaut. Rud. 1. 3. 28.

Nec loci sum gnara, nec diu hic fui. Columel. in præf. Armorum ac militiæ gnaros. Plin. lib. 9. cap. 8. Gnara temporis multitudo.

Rerum gnarus. Sil. lib. 7.
Reipublicæ gnarus Sisenna. Cic. de Clar. Orat. 228.
Gnari tergi nostri tortores. Plaut. Asin. 3. 2. 6.

Tortoresque acerrimos, gnarosque nostri tergi. Al. Indoctoresque.

Gnarus, pro Cognito. Tacit. 1. Ann. 63. Trudebanturque in paludem gnaram vincentibus, iniquam nesciis. Item 15. Ann. 61. Idque nulli magis gnarum, quam Neroni.

Huic dictioni Gnarus præposita est littera g, quo dulcius sonaret: quemadmodum factum est dictionibus Gnavus & Gnotus. Cic. in Orat. 159. Noti erant, & Navi, & Nari, quibus quum in præponi oporteret, dulcius visum est, Ignoti, Ignavi, & Ignari dicere, quam ut veritas postulabat. conf. ignarus.

Gnarior, ōris. Compar. Arnobius lib. 3. adversus gentes. V. gnarures.

Gnarĭtas, ātis. f. [ἐπιστημοσύνη] Sallustius in fragm. 3. Hist. Namque alii fiducia gnaritatis locorum occulta fuga sparsi, alii globis eruptionem tentavere. Ammian. 16. 3. Juvante gnaritate.

Gnarĭgo, āre. Narrare. Festus. ex Liv. [An Gnarifico?

Gnarŭris, e. pro Gnarus, vox antiqua & obsoleta. Plaut. Most. 1. 2. 17.

Simul gnarures vos volo esse hanc rem mecum. i. e. Gnaros. est enim accusativus pluralis. Hac etiam usus est in prol. Pœn. 47.

Ad argumentum nunc vicissatim volo
Remigrare, ut æque mecum sitis gnarures. i. e. Gnari. [Immo Ignarures, ignari.] In lexico etiam Latinogræco reperi Gnarurem γνώριμον, & Gnarurat γνωρίζει. Hæc Turneb. Auson. 22. Epist. 19.
Non cultor instans, non arator gnaruris. Et Arnob. 2. [an 3?]

Cur esse dicatis in aliis præceptionibus gnarures. al. Gnariores.

Gnarŭro, āre. [γνωρίζω] Gloss. Gr. Lat. V. dict. super.

Gnathos, [γνάθος] Latine Gena, Maxillave dicitur, aut Bucca. Inde apud Terentium Gnatho parasitus.

Gnatho, ōnis. [Γνάθων] Vir Siculus, ob gulam voracitatemque famosissimus. V. philoxenus. Usurpatur pro Homine impuro & nihili. Cic. 2. Philipp. 15. Hodie non descendit Antonius. cur? dat natalitia in hortis. cui? neminem nominabo. Putatote eum Phormioni alicui, tum Gnathoni, tum Ballioni. O fœditatem hominis flagitiosam!
Vide in Ballio, pro Parasito. Gall. *Joufflart*. H. St. Hodie *Joufflu* dicitur potius, pro Buccone, qui Græcis Gnathon.

Gnathonĭcus, a, um. Adj. confictum ad similitudinem nominum Sectarum Philosophorum. Ter. Eun. 2. 2. 33.

Si potis est, tanquam philosophorum habent discipuli ex ipsis
Vocabula, parasiti item ut Gnathonici vocentur.

Gnatia, Oppidum Apuliæ. Hor. 1. Serm. 5. 97.

—— dein Gnatia, lymphis
Iratis exstructa, dedit risusque jocosque.

GNATUS, i. m. [τέκνος] Filius. Eadem ratione præponitur illi G, qua dictioni Gnarus. q. V. & Natus in NASCOR.
Dulces gnati. Lucret. lib. 3. 908.
Mansit huic unicus gnatus domi. V. MANEO.
Ætas gnati non est ad præcepta. Cic. pro Planc. 59. Al. Gravis.

GNAVUS, a, um, vel NAVUS, Adj. [δραστήριος, φίλεργος] Celer ac strenuus, a navium velocitate dictus, inquit Festus. q. V. additur G per prosthesin, ut in Gnatus.
Juventa gnava. Ovid. 1. de Pont. 10. 12.
Timor gnavus. Sil. lib. 7. 349.
Gnavus mane forum, & vespertinus pete tectum. Hor. 1. Epist. 6. 20.
Gnavus & Ignavus contraria. Columel. lib. 11. cap. 1.
Gnavus & Industrius. Cic. 5. Verr. 53. & pro Lege Manil. 18.
Gnavus, pudens & probus. Cic. 5. Verr. 120.

GNAVE vel NAVE, Adv. [δραστηρίως] Plaut. apud Fest.
Nave agere oportet, quod agas, non ductarier. Al Ductorie.

GNAVĬTER, vel NAVĬTER, Adv. [δραστικῶς] Strenue, Diligenter. Liv. 10. 39. pr. Ibi aliquamdiu nec cessatum ab armis, nec gnaviter pugnatum. Idem. 24. 23. Bellum naviter geri. Ter. Eun. 1. 1. 6.
Verum si incipies, neque perficies naviter.
Gnaviter agere aliquid. Hor. 1. Epist. 1. 24.
Gnaviter illum amo. i. e. Multum. Plaut. Cist. 1. 1. 87.
Ut me, quem ego amarem gnaviter, sineret cum eo vivere. al. Graviter.
Naviter, Prorsus, [ἀκεραίως] ut Naviter plenum. Lucret. 1. 526.
Alterius igitur nimirum corpus inani
Distinctu'est: quoniam nec plenum naviter extat:
Nec porro vacuum. Sensus est, Hoc universum neque est prorsus plenum & corpus merum, nec vicissim prorsus inane, sed corpore & inani distinctum. Lambin.

GNAVĬTAS vel NAVĬTAS, ātis. f. [δραστήριον] Cic. 10. Fam. 25. Istamque operam tuam, navitatem, animum in remp. celeritati præturæ anteponendam censeo. al. Navatam, sublata distinctione.
Gnavitas studiosa. Arnob. lib. 1.

GNAVITIES, ēi. f. Gloss. Gr. Lat. Ἀρετὴ, Industria, navities, virtus.

GNĒUS. V. GNÆUS.

GNĪDE, Piscis genus: quam nos Urticam vocamus. Plin. lib. 31. cap. 11. Alii scribunt Cnide, quia ex Græco κνίδη. V. Dios. 4. 94.

GNIDUS, Promontorium Cariæ, apud Melam lib. 1. cap. 16. Nunc *Cabo de Chio* vocatur, ut scribit Olivarius in Melam. V. CNIDUS.

GNŌMA, vel GNOME, [γνώμη] quæ Latine dicitur Sententia. V. Quintil. lib. 8. cap. 5.

GNŌMON, ŏnis. m. [γνώμων] Regula. Stilus horologii, cujus umbra internoscuntur horæ. Plin. lib. 2. cap. 72. Umbilicum interpretatur.
Gnomon dicitur Parallelogrammum deficiens diagonali altero. Eucl. 2. Elemen. in deff. 2. In omni parallelogrammo spatio, unum quodlibet eorum, quæ circa diametrum illius sunt parallelogrammorum, cum duobus complementis, Gnomon vocetur.
Groma, inquit Festus, Genus machinulæ cujusdam, quo regiones agri cujusque cognosci possunt, quod Genus Græci dicunt γνώμονα.

GNOMONĬCE, es. f. [γνωμονικὴ] Scientia horologia scioterica faciendi. Plin. lib. 2. cap. 76. Umbrarum hanc rationem, & quam vocant Gnomonicen, invenit Anaximenes Milesius, Anaximandri discipulus: primusque horologium quod appellant sciotericon, Lacedæmone ostendit.

GNOMONĬCUS, i. m. Hujusce artis peritus. Solin. cap. 40.

GNOMONĬCUS, a, um. Adj. Pertinens ad Gnomonicen. Gnomonicæ rationes. Vitruv. 9. 4.

GNOSCO. V. NOSCO.

GNŌSOS, [Κνωσὸς] Urbs Cretæ in plano sita, quæ alio nomine Cerathus, ut scribit Strabo lib. 10. appellata fuit a fluvio præterlabente. Ea fuit Minois regia. V. Pomp. Mela 2. 7. Hinc

GNŌSIUS, a, um. Adj. [Κνώσιος] Ex ea urbe civis. Gnosia regna. Virg. 3. Æn. 115. Sic, Gnosia stella, Corona Ariadnes. Virg. 1. Georg. 222.
Gnosiaque ardentis decedat stella coronæ.
Humus Gnosia. Ovid. 4. Epist. 68.
Litora Gnosia. Catul. 62. 172.
Pharetra Gnosia. Propert. lib. 2. 12. 10.

GNOSIĂCUS, a, um. Adj. [Κνωσιακὸς] ut
Corona Gnosiaca. Stat. 1. Silv. 6. 88.
Regnum Gnosiacum. Ovid. 9. Met. 668.

GNOSUS, a, um. aliud Adj. Lucan. lib. 3. 185.
— Gnosasque agitare pharetras.

GNOSIS, ĭdos. f. [Κνωσὶς] Ovid. 15. Epist. 22.
Et Phœbus Daphnen, & Gnosida Bacchus amavit. Intelligit Ariadnen.

GNOSTĬCUS, a, um. Adj. [γνωστικὸς] Sciens. Hieron.
Gnostici, orum. Hæretici primi sæculi, qui perfectam scientiam sibi arrogarunt. V. Epiphan. Hær. 26. Irenæum adv. Hær. 1. 24.

GNOTU, pro Cognitu. Festus. Antiquum.

G O

GORD. Gordianus. GOTH. Gothicus. GOTH. M. vel MAX. Gothicus maximus.

GOBÆUM, [Γόβαιον] Promontorium, Galliæ oppidum apud Ptolemæum. Vulgo *Le four*. Volaterranus dicit esse *Tombelaine, pres sainct Michel.*

GOBEUM, in Britannia minore, nunc dicitur *Sanctus Matthæus.*

GŌBIO, ōnis. m. vel GOBIUS, i. m. [κωβιὸς] Piscis qui si litoralis est, Veneris nomen retinet: si vero fluviatilis, is sane erit qui a Gallis vulgo appellatur *Goujon*. Plin. lib. 9. cap. 57. Eadem in Ponti regione apprehendi glacie piscium, maxime gobiones, non nisi patinarum calore vitalem motum fatentes. Martial. lib. 13. 88.
Principium cœnæ gobius esse solet. Columel. lib. 8. cap. 17.
Et cammarus, exiguusque gobio. conf. Juven. 11. Sat. 37.

GOBRĪAS, [Γωβρύας] Vir Persa nobilis, unus ex his qui cum Dario conjurarunt. Nam erat Darii socer, antequam regnum Darius ipse adipisceretur, ut ostendit Herodotus circa initium lib. 7.

GOLGON, i. n. vel GOLGI, orum. m. pl. [Γόλγον, ἢ Γολγοὶ] Cypri oppidum. Catullus 61. 96.
Quæque regis Golgos, quæque Idalium frondosum. de Venere loquens.

GOMPHI, [Γόμφοι] Oppidum primum Thessaliæ venientibus ab Epiro. Cæs. 3. Bell. Civil. 80.

GOMPHUS, i. m. [γόμφος] Clavus ligneus. Nonnulli de Fibula ferrea interpretantur. Stat. 4. Silv. 3. 48.
Et crebris iter alligare gomphis.

GONARCHE, es. f. Horologii solaris genus apud Vitruv. 9. 9.

GONGER, gri. m. Piscis. Plin. 32. 11. Idem ac Conger. q. V.

GŎNORRHŒA, æ. f. [γονόῤῥοια] Vitium est membri genitalis, videlicet quum præter voluntatem emittit semen. Firmic. lib. 3. cap. 7. Mors illi per gonorrhœam, id est seminis defluxum, fertur.

GORDIANUS, Trium Imperatorum Romanorum nomen. V. Spanhem. de Usu & Præst. Numm. diss. 10.

GORDIUS, [Γόρδιος] Rex Phrygiæ Midæ pater, primo rusticus. Nam quum Phryges oraculum consuluissent super electione regis: responsum est ut illum crearent regem, qui primus templum intraret. Itaque primus venit Gordius rusticus, lora plaustri portans. Qui rex factus, lora illa in memoriam rei in Gordio oppido suspendit in templo Jovis: quæ ita erant perplexa, & connexa, ut difficillime possent dissolvi: & ferebatur oraculum ut qui lora illa dissolveret, regno potiretur. Hinc Gordianus nodus, Proverbium de Re difficili, de quo vide Erasmum in Chiliad. & Strab. lib. 12.

GORGE, Meleagri soror. Ovid. 8. Met. 542.

GORGIAS [Γοργίας] Leontinus, Siculus rhetor, Empedoclis discipulus, Isocratis autem & aliorum philosophorum & rhetorum præceptor. Ejus extant Orationes in Aldina editione Græcorum Oratorum. V. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Concinnitatis princeps Gorgias. Cic. in Orat. 103.
Magister Isocratis Gorgias. Cic. de Senect. 13.
Isocrates adolescens senem Gorgiam in Thessalia audivit. Cic. in Orat. 167.
Gorgiæ tantus honos est habitus a Græcia, soli ut ex omnibus, Delphis non inaurata statua, sed aurea statueretur. Cic. 3. de Orat. 127. V. Victorii Varias Lectiones lib. 5. cap. 9.
Centum & septem complevit annos Gorgias. Cic. de Senect. 13.
Numerosa oratione maxime delectabatur Gorgias. Cic. in Orat. 167.
Leontinus Gorgias se ad omnia, de quibus quisque audire vellet, esse paratum denuntiabat. Cic. 1. de Orat. 103.

GORGŎNES, [Γόργονες] dictæ sunt Phorci filiæ, scilicet Scilla, [Al. Euryale] Medusa, Sthenio, quæ Dorcades insulas in Oceano Æthiopico sitas habitasse dicuntur, contra Hesperidum hortos, quæ ab agilitate nomen habent γοργὸν enim, Agile vel terribile dicunt. Scribit Diodorus feminas fuisse in Africa bellicosas, adversas quas Perseus bellum gesserit, & earum reginam Medusam debellaverit ac interfecerit.
Gorgones tres fuerunt in extrema Africa circa Atlantem montem, quæ omnes unum oculum habebant, quo invicem utebantur: Sthenyo, Euryale, Medusa. Serenus tamen poëta dicit Puellas fuisse unius pulchritudinis: quas quum vidissent adolescentes, stupore torpebant: unde fingitur quod si quis eas vidisset, vertebatur in lapidem. Hæc pluraque Servius in 6. Æn. 289. V. Ovid. 4. Met. ad fin.

GORGO, sive GORGON, ŏnis. f. dicta est Medusa, apud poetas ex Gorgonibus sola celebris.
Os Gorgonis pulcherrimum, cinctum anguibus. Cic. 6. Verr. 124.
Rigida cum Gorgone Perseus. Claud. 1. in Ruff. 280.
Sæva Gorgone effulgens Pallas. Virg. 2. Æn. 616.
Tristis Gorgo. Valer. 3. Argon. 54.

GORGŎNEUS, possess. [Γοργόνειος] Ovid. 4. Met. 778.
Gorgoneas tetigisse domos.
Anguis Gorgoneus. Ovid. 3. de Arte Am. 504. al. Ignis.
Hydræ Gorgoneæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 225.
Gestatrix Gorgonei monstri. Valer. 4. Argon. 605.

GORGOPHŎRUS, a, um. Adj. [Γοργοφόρος] ut, Pallas Gorgophora: quasi Gorgonem ferens. In ejus enim scuto pictum est Medusæ Gorgonis caput. Cic. Anteq. iret in exil. 24. Teque Tritonia, armipotens, Gorgophora, Pallas Minerva, ceterique dii, deæque immortales, &c.

GORGONĪA, [γοργονία] inquit Plin. lib. 37. cap. 10. nihil aliud est quam Corallium: nominis causa, quod in duritiem lapidis mutatur.

GORGŌNIUS, Viri proprium male olentis. Hor. 1. Serm. 2. 27.
Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum.

GOROGYTION, Vir Trojanus, Priami & Castianiræ filius: formaque & viribus præstans, ut dicit Homer. 8. Iliad.

GORTȲNA, [Γόρτυνα] Urbs Cretæ, pulchris cincta muris, teste Hom. Iliad. 2. quam teste Solino Lenæus præterfluit amnis, per quem Europam tauri dorso usque ad eam portatam ferunt. Vulgo *Cortyn.*

GORTYNIS patronymicum femininum, pro possessivo. ut, Arundo Gortynis. Lucan. lib. 7. 214. i. e. Sagitta Gortynia, sive Cretensis.

GORTYNIUS, a, um. Adj. [Γορτύνιος] ut, Spicula Gortynia. Stat. 3. Theb. 361.
Tecta Gortynia. Catul. 62. 75.

GOSSAMPĪNUS, i. m. Arbor lini ferax. Plin. lib. 12. cap. 11.

GOSSIPION, i. n. [ξύλον] Frutex laniger, de quo Plin. lib. 19. cap. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens, gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon, & ideo lina inde facta xylina. Parvus est, similemque barbatæ nucis defert fructum. cujus ex interiore bombyce lanugo netur. Nec ulla sunt eis in candore mollitiave præferenda. V. XYLON.

GOTTHI, vel GOTHI, [Γότθοι] Immanes Scythiæ populi, qui Italiam Galliam & deinde Hispaniam invaserunt, regna multa, & oppida præclarissima vastarunt, leges & litteraturam omnem sub pedibus proculcarunt. Gotthorum historiam vide apud Volaterr. & præsertim Phill. Cluver. Ant. Germ. 3. 34. Nisi probabilior seq. dict. proposita sententia.

GOTTHIA, [Γοτθία] Regio Europæ, contermina Daniæ & Norvegiæ, quæ & Scandinavia dicitur; ex qua primum orti sunt Gothi, vel Patria ipsa Gothorum, & metonymice Gens Gothica. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 5. 2. 67.

GOTHĬCUS, a, um. Adj. Aureliani Imperatoris cognomen Triumphale, ob Victoriam de Gothis partam. Gruter. Inscript. 4. p. 276. Ursatus de Not. Rom. Antiq. Thesaur. Græv. Tom. 11. p. 734. B.

GR. Gratis, Grex. GR̄. Gerit. GRA. Gratia. GRAC. vel GRACH. Gracchus. GRANS. Gratianus. GRAT. AG. Gratias agit. GR. D. Gratis dictum.

GRĂBĀTUS, i. m. Græce κράββατος, duplici ββ, Lectus vilis & exiguus. Cic. 2. de Divin. 129. Venit enim jam in contentionem, utrum ſit probabilius, deosne immortales, rerum omnium præſtantia excellentes, concurſare omnium mortalium, qui ubique ſunt, non modo lectos, verumetiam grabatos. Martial. lib. 12. 32.
Ibat tripes grabatus, & bipes menſa. Idem lib. 1. 93.
Sed ſi nec focus eſt, nudi nec ſponda grabati. Ubi Perottus, Grabatum proprie vocamus Exiguum lectum in quo meridiari ſolemus: dictum quaſi Carabatum, quod in eo, capite recumbamus. κάραν enim caput, βατὸν pervium Græci appellant. Catul. 10. 22. & Buleng. de Convivio, 1. 28.

GRABATŬLUS, i. m. dimin. Apul. 1. Mileſ. pag. 107.

GRABATĀRIUS, i. m. [κλινοποιὸς] Grabatorum faber. Gloſſ. Gr. Lat.

GRACCHUS, Cognomen eſt Semproniorum, de cujus origine diverſe ſcripſerunt auctores: a Gracilitate corporis dictum ſcribit Chariſius. Varro autem a Gerendo, quia mater ejus, qui primus Gracchus dictus eſt, duodecim menſes uterum geſſerit, ac propterea ſine aſpiratione ſcribendum, ut ait Scaurus. Quintil. tamen lib. 1. cap. 9. aſpirationem a veteribus in hac voce neglectam, a recentioribus fuiſſe adhibitam ſcribit. Parciſſime, inquit, aſpiratione veteres uſi, etiam in vocalibus, quum œdos ircosque dicebant. Diu deinde obſervatum ne conſonantes aſpirarentur, ut in Graccis & Triumpis. Nonnulli a Loquacitate Graccos dictos fuiſſe putant. Sed Varroni aut Chariſio libentius aſſenſerim. V. Drakenb. ad Sil. 4. 497.
Ti. Ghracchus Prætor anno DLXXIII, Celtiberos vicit, CCC eorum oppida delevit, monumentumque ſuorum operum Gracchurim oppidum in Hiſpania conſtituit, & de Celtiberis triumphavit. Epit. Liv. lib. 41. Appianus in Iberica. Idem COS. cum C. Claudio exercitum in Sardiniam duxit, & omnes Sardorum populos, qui defecerant, in deditionem redegit, deque iis bis triumphavit. Liv. lib. 41. cap. 16. Meminit hujus cenſuræ quoque Liv. lib. 43. cap. 16. ſeq. Valer. lib. 6. cap. 5. Cic. lib. de Orat. & 2. de Nat. Deor. Huic duo fuerunt filii Ti. & C. ambo eloquentes & plebis ſtudioſiſſimi. Itaque Rempub. pernicioſis legibus in plebis gratiam ſcriptis labefactarunt. Qua de cauſſa uterque eſt occiſus. Ti. a P. Naſica, & decem annis poſt C. ab Opimio COS. & utriusque corpus in Tiberim projectum eſt. Epitome Liv. 58. Plutarch. in Gracchis. Appian. lib. 1. Vellejus lib. 2. & Epitome Liv. 60. & ſeq. Valer. lib. 1. cap. 7. & lib. 6. cap. 8. & lib. 8. cap. 10.

GRACCHĀNUS, a, um. Adj. Quod eſt Gracchi. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Aut Gracchanum illud, Quo me miſer conferam?
Gracchani judices. Cic. de Clar. Orat. 128. h. e. Gracchi mortem ulti.

GRACCHURIS, [Γρακχυρὶς] Urbs Hiberæ regionis: dicta a Graccho Sempronio, quæ antea Ilurcis nominabatur. Feſt. V. GRACCHUS.

GRĂCĬLIS, e. [ἰσχνὸς, ἀραιὸς, σφηκώδης, λεπτὸς] Tenue, ac corpore macilentum. Ter. Eun. 2. 3. 21.
Haud ſimilis virgo eſt virginum noſtrarum, quas matres ſtudent
Demiſſis humeris eſſe, vincto pectore, ut graciles fient. Quo in loco Probus nobilis grammaticus legit, Ut gracilæ fient, a nominativo ſingulari hæc Gracila, quomodo dicimus Imbecillus & Imbecillis. V. mox.
Artus graciles. Ovid. 2. Amor. 10. 23.
Arundo gracilis. Sen. Hippol. 6.
Capellæ graciles. Ovid. 1. Met. 299.
Corpus gracile. Ovid. 1. de Pont. 10. 21.
Lapis gracilis & putris. Plin. Epiſt. 236.
Liber gracilis. Martial. lib. 8. 24.
Siquid forte petam timido, gracilique libello.
Marmor gracile. Plin. lib. 5. Epiſt. 101.
Nucleo glans gracili. Plin. lib. 12. cap. 21.
Vindemiæ graciles. Plin. 8. Epiſt. 15.
Umbra gracilis. Ovid. 4. Triſt. 10. 86.

GRĂCĬLUS, a, um. antiquum pro Gracilis. Lucil. lib. 8. Sat.
— quod gracila eſt, pernix, quod pectore puro,
Quod puero ſimilis. Non. 8. 48. conf. in Gracilis dicta.

GRACILĬTER, Adv. Apul. Met. 3. pag. 130.

GRACILĬTAS, ātis. f. [ἰσχνότης, λεπτότης] Corporis habitus tenuior. Cic. de Clar. Orat. 313. Erat eo tempore in nobis ſumma gracilitas & infirmitas corporis, procerum & tenue corpus, &c.
Gracilitas crurum. Suet. Calig. 3.
Exigere gracilitatem ſtilo. Quintil. lib. 1. cap. 9. Igitur Æſopi fabellas, quæ fabulis nutricularum proxime ſuccedunt, narrare ſermone puro, & nihil ſe ſupra modum extollente, deinde eandem gracilitatem ſtilo exigere condiſcant. V. in EXIGO.
Pl. Gracilitates. Cic. de Clar. Orat. 64.

GRACILITŪDO, ĭnis. [ἰσχνότης] Accius Amphitryone, Tamen & ſtatuæ gracilitudo, & propemodum luctus facit ne dubitem. Non. 2. 364.

GRACILENTUS, a, um. Adj. [ἰσχνὸς] Idem quod Gracilis. Enn. lib. 7.
Deducunt habiles gladios filo gracilento. Non. 2. 364.
Uſus eſt & Gellius 4. 12. Equum gracilentum habere. conf. 19. 7.

GRACĬLENS, Adj. [λεπτὸς] Nevius Proteſilaodamia, Gracilentis colorem, dum ex hoc gracilens fit. Non. 2. 364. Al. Gracilans, vel Gracileus.

GRACILESCO, [ἰσχναίνομαι] ĕre. Gracile & tenue fieri. Plin. lib. 17. cap. 22. Quum alias feſtinatione pariendi gracileſcat. al. Gracilis.

GRACILĬPES, ĕdis. m. Petron. cap. 55. Ciconia gracilipes.

GRACILLO, āre. Auct. Philom. 25.
Cucurrire ſolet gallus, gallina gracillat.

GRACUS, i. m. [κολοιὸς] Avis eſt minime canora, ſed tamen odioſe garrula atque obſtrepera. Dicta vel a voce: vel quod gregatim volitet: vel a gerendis baccis. V. dict. ſeq.

GRACŬLUS, i. m. dimin. [κορακίας] Plin. lib. 11. cap. 29. In Lemno inſula certa menſura præfinita eſt, quam ſinguli enecatarum ad magiſtratus referant. Graculos quoque ob id colunt, adverſo volatu occurrentes earum exitio. Feſt. lib. 7. Graculi, inquit, a ſono oris vocati: ſive a gerendo dicti, quod jacta ſegetum ſemina plurimum gerant: vel quod ex olivetis cubitum ſe recipientes, duas pedibus baccas, tertiam ore ferant. Quintil. lib. 1. cap. 10. ubi de Etymologia, Sed cui non poſt Varronem ſit venia? qui agrum, quod in eo agatur aliquid: & graculos, quia gregatim volent, dictos Ciceroni perſuadere voluit? quum alterum ex Græco ſit manifeſtum duci, alterum ex vocibus avium. V. Varro de L. L. 4. 11. extr.
Nihil cum fidibus graculo. Vetus eſt adagium. i. e. Nihil imperitis cum bonis litteris. Sic Graculus inter muſas, dicitur de Hominibus inter eruditos ſtolide & impudenter obſtrepentibus. Eſt & aliud adagium, Graculus graculo ſemper aſſidet. V. Eraſmi Chiliad.

GRACŬLA, æ. f. Plin. 8. 27. Graculæ lauri folio annuum faſtidium purgant. al. Graculi.

GRADARIUS, GRADATIM, GRADATIO, GRADIOR, GRADIVUS. V. GRADUS.

GRADUS, ûs. m. [βαθμὸς, βῆμα, βάσις, βαθμὶς, βάθρον] Proprie Greſſus. Gradus, Gradientium pedum viciſſitudo. Virg. 3. Georg. 191.
—— gradibusque ſonare Compoſitis.
Citatus gradus. Sen. Med. 12.
Infauſto gradu. Ovid. 3. Met. 36.
Pleno gradu. Liv. lib. 4. cap. 32. Peditumque aciem inſtructam pleno gradu in hoſtem inducit.
Præceps gradus. Sen. OEth. 4.
Veſanus gradus. Sen. Med. 9.
Abducere gradum. V. ABDUCO.
Accelerare gradum. V. ACCELERO.
Accurrit incitato gradu. Sen. Theb. 10.
Acuere gradus. Stat. 6. Theb. 588. — tunc rite citatos
Explorant acuuntque gradus.
Addere gradum, pro Accelerare. Liv. lib. 26. 9. Alacresque milites alius alium, ut adderet gradum, memor ad defendendam ire patriam, hortabantur.
Adjuvare gradum baculo. Sen. Herc. fur. 9.
Æquare gradus alicujus. Sil. lib. 16.
Approperare gradum. V. APPROPERO.
Celerare gradum. Virg. 4. Æn. 641.
Colligere gradum. Sil. lib. 7.
Conferre gradum. Virg. 3. Georg. 166. V. CONFERO.
Continere gradum. Virg. 3. Æn. 598.
Corripere gradum, Celeriter arripere viam. Hor. 1. Carm. 3. 33.
Dirigere invitum gradum. Sen. Theb. 1.
Diſcedere gradu verſo. Ovid. 4. Met. 338.
Efferre gradum foribus. Sil. lib. 11.
Errare tardis gradibus. Ovid. 11. Met. 357.
Facere gradum. Cic. 2. de Orat. 249. Sp. Carvilio graviter claudicanti ex vulnere ob Remp. accepto, & ob eam cauſam verecundanti in publicum prodire, mater dixit, Quin prodis, mi Spuri, ut quotiescunque gradum facies, toties tibi tuarum virtutum veniat in mentem?
Facere gradum, aliter. V. infra, Facere gradum ad aliquid.
Ferre corpora femineo gradu. Ovid. 3. de Arte Am. 298.
Ferre gradus ingentes. Ovid. 3. de Arte Am. 304.
Ferre virgineos gradus. Ovid. 8. Met. 39.
Firmare gradum, apprehenſis invicem manibus. Quintil. lib. 9. cap. 4. non ita procul a fine.
Flectere gradum retro. Sen. Herc. fur. 9.
Incedere marcidum ebrio gradu. Sen. Med. 2.
Inferre gradum. Liv. 35. 1. extr. Tandem gradum acrius intulere Romani, ceſſitque Luſitanus. V. INFERO.
Minuere gradum ſuum. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Moliri ſeniles gradus. Sen. Hippol. 4.
Movere gradu, eſt Retro agere, propellere retrorſum. Liv. Primum gradu moverunt hoſtem. conf. Dejicere de gradu.
Niti gradu. V. NITOR.
Ovans gradus. Valer. 2. Argon. 546.
Proferre gradum. Stat. 12. Theb. 9.
Promovere gradum. Stat. 12. Theb. 541.
Proſiluit rapido gradu. Sen. OEdip. 14.
Retrahere gradum. Stat. 11. Theb. 548.
Revocare gradum. Virg. 6. Æn. 128.
Siſtere gradum. Virg. 6. Æn. 465.
Suſpenſus gradus digitis. Ovid. 1. Faſt. 426.
Suſtinere gradum. Ovid. 6. Faſt. 398.
Tangere locum gradu, i. e. Pervenire ad locum. Ovid. 3. Met. 36.
Venit ægra ſenectus tremulo gradu. Ovid. 14. Met. 143.
Vertere gradum. Stat. 8. Theb. 138.
Dejici de gradu, per Metaphoram. i. e. De conſtantia & animi magnitudine. Cic. 1. Off. 80. Fortis vero animi & conſtantis eſt, non perturbari in rebus aſperis, nec tumultuantem de gradu dejici, ut dicitur, ſed præſenti animo uti & conſilio. V. DEJICIO.
Gradus, pro Occaſione & facultate & præparatione. Cic. 7. Att. 23. Mihi venit in mentem, multum fore ſermonem, me judicium jam de cauſa publica feciſſe, qua deſperata, quaſi hunc gradum mei reditus eſſe, quod mulieres revertiſſent. Bud.
Gradum jacere ad aliquam rem, & aditum, quod barbari Facere ingreſſum dicunt. Cic. 2. de Lege Agr. 58. Hunc quaſi gradum quendam atque aditum ad cetera jactum intelligetis.
Ad Rempublicam gradus. Cic. de Aruſp. Reſp. 43.
Gradus tuos & quaſi proceſſus dicendi ſtudeo cognoſcere. Cic. de Clar. Orat. 232.
Facere gradum ad aliquid. Quintil. lib. 3. cap. 6. Interim ad ea, quæ ſunt potentiora, gradum ex iis feciſſe contenti. Gradum facere (ait Valla lib. 5. cap. 26.) non eſt Tranſitum facere, ſed Aliquam rem gradum & quaſi ſcalam ad alia facere.
Notitiam primosque gradus vicinia fecit. Ovid. 4. Met. 59.
Imperii gradus ex Sicilia in Africam Romanis factus. Cic. 4. Verr. 3.
Facilem gradum adipiſcendi Conſulatus relinquere. Cic. pro Muren. 15.
Gradus enimvero etiam ſunt, ex quibus ſcalæ conſtant, & per quos ad ædificiorum altiora conſcenditur: a Gradiendo, inquit Perottus, hoc eſt eundo dicti, quod per eos eatur. Cic. 4. Att. 1. Gradus templorum ab infima plebe completi erant.
Ædificare gradus. Cic. pro Cluent. 93.
Aſcendere gradibus in cælum. Cic. pro Domo ſua, 75.
Aſcendere multis gradibus. Cic. 5. de Fin. 40.
Evadere altos gradus, i. e. Aſcendere. Virg. 4. Æn. 685.
Fert ſublimes gradus alta Moneta. Ovid. 1. Faſt. 638.
Surgere gradibus dicuntur Limina templi. Virg. 1. Æn. 452.

Venire gradibus, Gradatim. Cic. 1. de Nat. Deor. 90. Nam a beatis ad virtutem, a virtute ad rationem video te venisse gradibus.
Ætatis gradus. Cic. 3. Fam. 11. Lucret. lib. 2. 1122.
Paulatimque gradus ætatis scandere adultæ.
Gradus cognationis, apud Jurisconsultos describuntur.
Distare gradus aliquot ab uno. Ovid. 13. Met. 143.
Fortunæ gradus infimus. Cic. pro Corn. Balb. 18. Sin autem multorum virtus, ingenium, humanitas, ex infimo genere & fortunæ gradu, non modo amicitias & rei familiaris copias consecuta est, sed summam laudem, honores, gloriam, dignitatem.
Necessitudinum gradus non iidem erunt, qui & temporum. Cic. 1. Off. 59.
Officiorum gradus. Cic. 1. Off. 160. In ipsa autem communitate sunt gradus officiorum, ex quibus quid cuique præstet, intelligi possit.
Officii primum gradum servare. Cic. pro Quint. 61.
Oratorum iidem gradus, vulgi judicio & doctorum. Cic. de Clar. Orat. 186.
Petitionis gradus inter æquales. Cic. 5. Philipp. 47.
Sapientiæ gradus. Cic. 11. Fam. 28. Fateor me ad istum gradum sapientiæ non venisse.
Societatis hominum plures sunt gradus. Cic. 1. Off. 53.
Sonorum gradibus descendere. Cic. 3. de Orat. 79.
Sonorum gradus intendere & remittere. Cic. de Clar. Orat. 284.
Temporum gradus servantur. Cic. in Partit. 12.
In causis tres sunt gradus. Cic. in Partit. 103.
Gradus, Existimatio, & honoris locus. Cic. 2. Philipp. 6. Nam in illa querela, misera quidem & luctuosa, sed mihi pro hoc gradu, in quo me S. P. Q. R. collocavit, necessaria, quid est dictum a me cum contumelia?
De gradu dignitatis dimoveri, Ab existimatione pristina dejici & deturbari. Cic. 2. Tusc. 38. Non sentiunt viri fortes in acie vulnera: vel sentiunt, sed mori malunt, quam tantummodo de dignitatis gradu dimoveri.
De gradu dejicere vide Dejicere. H. St.
Omni gradu amplissimo dignissimus, & sui ordinis facile princeps. Cic. 6. Fam. 10.
Altissimus dignitatis gradus. Cic. Post. red. in Senat. 2.
Amplissimus gradus dignitatis. Cic. pro Muren. 30.
Inferior gradus aut interitus aut servitutis. Cic. de Arusp. Resp. 61.
Senatorius gradus. Cic. pro Lege Manil. 61.
Stabilis & non expers dignitatis gradus. Cic. in Orat. 216.
Summus honoris gradus. Cic. 10. Philipp. 4.
Ascendere altiorem gradum. Cic. 2. Off. 61.
Ascendere ad altiorem gradum. V. ASCENDO.
Ascendere unum gradum dignitatis. Cic. pro Muren. 55.
Ascendere magistratuum gradibus. Cic. de Clar. Orat. 281.
Assequi dignitatis aliquem gradum. Cic. Anteq. iret in exil. 13. Et pro Cluent. 150.
Collocare in gradu. V. COLLOCO.
Dejici militiæ gradu. Modest. in l. 3. D. de Re militari, Qui stationis munus relinquit, plus quam emansor est. itaque pro modo delicti, aut castigatur, aut gradu militiæ dejicitur.
Dejectio gradus. Modest. in l. 3. D. de Re militari, Pœnæ militum hujuscemodi sunt: castigatio, pecuniaria multa, munerum indictio, militiæ mutatio, gradus dejectio, ignominiosa missio. i. e. de gradu militiæ.
Efferri per honorum gradus ad summum imperium. Cic. 1. in Catil. 28.
Firmare gradum, prehensis invicem manibus. Quintil. lib. 3. cap. 4. ad fin.
Locare in gradu. Cic. pro Muren. 30.
Obtinere gradum. Cic. 1. Fam. 7.
Poni in altissimo gradu præter spem alienis opibus. Cic. pro Sext. 20.
Reddere suam cuique honorem & gradum. Cic. pro Rosc. Amer. 36.
Spectare honoris gradum. Cic. pro Milon. 24.
Tenere gradum Consularis dignitatis. Cic. 3. Off. 99.

GRADĀTUS, a, um. Adj. [κλιμακώδης] In modum graduum factus, formatusque. Plin. lib. 13. cap. 4. Densis, gradatisque corticum pollicibus. Plin. Jun. lib. 5. Epist. 6. Omnia maceria muniuntur: hanc gradata buxus operit, & subtrahit.

GRADĀTIO, ōnis. f. [κλῖμαξ] apud Rhetores. Auct. ad Herenn. lib. 4. 35. Gradatio est, in qua non ante ad consequens verbum descenditur, quam ad superius conscensum est: hoc modo, Nam quæ reliqua spes libertatis manet, si illis & quod libet licet, & quod licet possunt, & quod possunt audent, & quod audent faciunt, & quod faciunt, vobis molestum non est? Cic. 3. de Orat. 205. Est etiam gradatio quædam & conversio, & verborum concinna transgressio. V. CLIMAX.
Est item Graduum in theatris dispositio. Vitruv. 5. 3.

GRADĀRIUS, a, um. Adj. [ἱπποφορεὺς] ut, Gradarii equi, Qui sine succussatione molliter incedunt. Lucil. lib. 14. Ipse equus non formosus, gradarius optimus. Sen. Epist. 40. per metaphoram Ciceronem gradarium vocavit, cujus oratio lente incedebat.

GRADĀTIM, Adv. [κλιμακηδὸν] i. e. Gradibus, sive Per gradus. Plin. lib. 33. cap. 4. Fossæ in quas profluat, cavantur, agogas vocant: eæ sternuntur gradatim.
Gradatim descendere. Varro 2. de R. R. cap. 1. Necesse est humanæ vitæ a summa memoria gradatim descendisse ad hanc ætatem.
Redire gradatim sursum versus. Cic. in Orat. 135.
Gradatim, [ἄδην] pro Sensim, paulatim, & ut ait Perottus Ordinate & lente.
Pedetentim & gradatim. Cic. 9. Fam. 14. Ita pedetentim & gradatim tum accessus a te ad caussam facti, tum recessus.
Addere aut demere minutatim & gradatim. Cic. 4. Acad. 49.
Ascendere gradatim ab humilioribus verbis ad superiora. Cic. in Partit. 54.
Assequi honores gradatim. Cic. Post red. ad Quir. 5. Vestros denique honores, quos eramus gradatim singulos assecuti.
Deducere gradatim ad pauciores, postremo ad singulos universitatem generis humani. Cic. 2. de Nat. Deor. 164.
Interrogare minutatim & gradatim, quod quidam dicunt, Per puncta & partes. Cic. 4. Acad. 92.
Pervenire gradatim aliquo. Cic. 1. de Nat. Deor. 90.
Respondere gradatim. Cic. 1. Tusc. 57. Tamen ita faciles interrogationes sunt, ut gradatim respondens eo perveniat, quasi geometrica didicisset.
Habere amicos gradatim. Plin. lib. 2. Epist. 6.

GRADĪLIS, e. Adj. ut, Gradilis panis. Cod. Theod. lib. 14. tit. 17. Qui quibusdam in gradibus plebi Romanæ dividi viritim quotidie solebat. Ad hujus rei confirmationem duo Prudentii testimonia addam luculenta: unum hoc, contra Symmachum 1. 583.
Et quem panis alit gradibus dispensus ab altis. alterum, contra Symmachum, lib. 2. 948.
Quæ regio gradibus vacuis jejunia dira
Sustinet? aut quæ janiculo mola mota quiescit? De pane enim hic gradili loquitur, & molis pistrinorum, ubi pinsebatur. Turneb. 11. 6.

GRADĀLIS, e. Adj. Quod fit gradatim. Diomed. pag. 473.

GRADIOR, gressus sum, [βαίνω, πορεύομαι] gradi. Incedere, ire, ambulare, progredi. Virg. 1. Æn. 316.
—— ipse uno graditur comitatus Achate. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Jam vero alia animalia gradiendo, alia serpendo ad pastum accedunt.
Gradi ad naves. Virg. 8. Æn. 546.
Post hinc ad naves graditur, sociosque revisit.
Gradi ad mortem. Cic. 1. Tusc. 110. Fidenti animo (si ita res fert) gradietur ad mortem.
Pedatim gradi. V. PES.
Gradi viam. Columel. lib. 6. cap. 37.

GRADIENS, Partic.
Gradiens degravat litora ingenti passu. Ovid. 13. Met. 776.
Lente gradiens asellus. Ovid. 11. Met. 179.

GRESSUS, Partic. [πεπορευμένος] virg. 6. Æn. 633.
—— & pariter gressi per opaca viarum.

GRESSUS, ûs. m. [βάδισμα, διάβημα, ἴθμα] Incessus. Virg. 3. Georg. 117.
Insultare solo, & gressus glomerare superbos. Cic. 1. Off. 131. Cavendum est autem, ne aut tarditatibus utamur in gressu mollioribus, &c. i. e. In gradiendo. Forte tamen Ingressu conjuncte legendum. qua voce & alibi Cic. utitur. Altera poëtis magis familiaris.
Presso gressu, cui opponitur Pleno gradu. Ovid. 3. Met. 17.
Subsequitur, pressoque legit vestigia gressu.
Superbus gressus. Sil. lib. 16.
Volucer gressus. Stat. 10. Theb. 131.
Admovere gressus. Stat. 11. Theb. 560. V. ADMOVEO.
Ardentes gressus. Valer. 7. Argon. 110.
Comprimere gressus. Virg. 6. Æn. 389.
Conjungere properos gressus. Valer. 4. Argon. 176.
Deflectere gressum. Sen. Thyest. 5.
Exultans gressus. Sil. lib. 10.
Ferre anxios gressus. Sen. Troad. 6.
Ferri attonito gressu. Sen. Octav. 7.
Firmare lapsantem gressum. Sil. lib. 3.
Inferre gressus. Virg. 4. Georg. 360.
Jungere gressus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 10.
Properatus gressus. Sil. lib. 3.
Rapere gressus, Celeriter gradi. Lucan. lib. 3. 116.
Recipit ad limina gressum. Virg. 11. Æn. 29.
Referte domum celeres gressus. Sen. Med. 10.
Reprimere gressum. Stat. 10. Theb. 392.
Tendit gressum ad mœnia. Virg. 1. Æn. 414.
Titubant succidui gressus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 153.
Turbatus gressus. Stat. 11. Theb. 519.
Vertit avidos gressus ad litora. Valer. 1. Argon. 183.

GRESSIO, ōnis. f. Pacuvius in Paulo apud Macrob. 6. Saturn. cap. 5.
Quamvis caprigeno pecori grandior gressio est.

GRADĪVUS, pr. c. [Ἄρης] Mars, appellatus est (inquit Festus) a Gradiendo in bella ultro citroque, sive a Vibratione hastæ, quod Græci dicunt κραδαίνειν. vel, ut alii dicunt, quia Gramine sit ortus, quod interpretatur quia Corona graminea in re militari maximæ est honorationis. Hactenus Festus. Gradivus Mars, inquit Servius in 1. Æn. v. 296. dicitur quum sævit: quum tranquillus, Quirinus. Denique in Urbe duo ejus templa sunt: unum Quirini intra urbem, quasi custodis & tranquilli. Alterum in Appia via, extra urbem prope portam, quasi bellatoris, vel Gradivi.
Belliger Gradivus. Sen. Hippol. 2.
Magnus Gradivus. Ovid. 6. Met. 427.

GRADIVICŎLA, [ἀρεσσοτεὺς] Sil. lib. 4. 222.
Et Gradivicolam celso de colle Tudertem.

GRÆCIA, æ. [Ἑλλὰς] Regio omnibus nota, dicta a Græco primo ejus provinciæ rege. Cic. pro Flacc. 64. Hæc cuncta Græcia, quæ fama, quæ gloria, quæ doctrina, quæ plurimis artibus, quæ etiam imperio & bellica laude floruit, parvum quendam locum Europæ tenet, semperque tenuit, Asiæ maritimam oram bello superatam cinxit urbibus, &c. Idem plura de Græciæ laudibus.
In angustiis & faucibus Græciæ posita erat Corinthus. Cic. 2. de Lege Agr. 86.
Magna Græcia olim in Italiæ parte inferiore fuit. Cic. 2. de Orat. 154. Nam & referta quondam Italia Pythagoreorum fuit, tum quum erat in hac gente magna illa Græcia, &c. Dicitur & Major Græcia. V. Fest. Plenissime Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 27.
Mendax Græcia. Juven. 10. Sat. 174.
Princeps eloquentiæ Græcia. Cic. 1. de Orat. 13.
Permiscere Græciam. V. PERMISCEO.

GRÆCUS, i. m. [Ἕλλην, Γραικὸς] Qui est ex Græcia. Cic. pro Flacc. 64. Quis ignorat, &c. quin tria Græcorum genera sint vere? quorum uni sunt Athenienses, quæ gens Jonum habebatur: Æoles alteri, Dores tertii nominabantur.
Doctissimus Græcorum Heliodorus. Hor. 1. Serm. 5. 3.
Doctrina perridicula Græcorum. Cic. 2. de Orat. 75.
Familiaritates Græcorum neque tam fideles sunt, invident non nostris solum, verum etiam suis. Cic. 1. Q. frat. 1.
Luxuria & levitas Græcorum. Cic. pro Flacc. 26.
Levitate Græcus, crudelitate barbarus. Cic. pro Flacc. 24.
Contentionis quam veritatis cupidiores Græci. Cic. 1. de Orat. 107.
Vetere Græcia digni perpauci sunt Græci. Cic. 1. Q. frat. 1.
Fallaces sunt permulti & leves, & diuturna servitute ad nimiam assentationem eruditi Græci. Cic. 1. Q. frat. 1.
Omnes vias pecuniæ norunt, & omnia pecuniæ causa faciunt Græci. Cic. 1. Q. frat. 1.

Artibus Græci, Galli robore, Hispani numero, Pœni calliditate valent. Cic. de Arusp. Resp. 19.

GRÆCUS, a, um. Adj. [Ἑλληνικὸς, Γραικὸς] ut, Chartæ Græcæ. Hor. 2. Epist. 1. 161.
Exemplaria Græca. Hor. de Arte Poet. 268.
Litteris Græcis studere. Cic. de Clar. Orat. 78. Gallus qui maxime omnium nobilium Græcis litteris studuit.
Litterulis Græcis imbutus. Hor. 2. Epist. 2. 7.
Locutio Græca. Cic. de Clar. Orat. 159.
More Græco bibere. Cic. 3. Verr. 66. Fit sermo inter eos, & invitatio ut Græco more biberetur. Quem locum his verbis exponit Asconius: Grandibus inquiunt, poculis, & meracis potionibus, qui non intelligunt dicta Ciceronis: & hoc putant Græco more potare. Est autem Græcus mos, ut Græci dicunt, συμπιεῖν κυαθιζομένους, quum merum cyathis libant, salutantes primo deos, deinde amicos suos nominatim. Nam toties merum bibunt, quoties & deos, & caros suos nominatim vocant. Hæc Asconius. Cic. 1. Tusc. 96. Propino hoc pulchro Critiæ. Græci enim in conviviis solent nominare, cui poculum tradituri sunt. Ausonius ad Symmachum, in præfatione Griphi: Super mensam meam facta est invitatio, non illa de ludibrii convivio, ut Græco more biberetur: sed illa de Flacci ecloga, in qua propter mediam noctem, & novam lunam, & Murenæ auguratum, ternos ter cyathos attonitus petit vates. Locum significat Hor. 3. Carm. 19. 14. Ubi vide Horatii interpretes, sed & Erasmum in adagio Bonæ fortunæ, sive Boni genii. Rursus in Adag. Aut quinque bibe, aut tres, aut ne quatuor.
Ad calendas Græcas: proverbium pro Nunquam. Græci enim Calendis carent. V. Erasm.
Græca mercari fide, apud Plaut. Asin. 1. 3. 47. V. MERCOR & FIDES.
Græca nux, quæ & Thasia dicitur, & Amygdala. Macrob. 2. Saturn. cap. 14. Al. 3. 18.
Oratio Græca plura ornamenta suppeditans, consuetudinem similiter Latine dicendi affert. Cic. de Clar. Orat. 10.
Convertere e Græco in Latinum. V. CONVERTO.
Græca vanitate conficta. Plin. 37. 12.
Versiculi Græci. Hor. 1. Serm. 10. 31.
Via Græca ire. Cic. 7. Fam. 1. Græcos ita non ames, ut ne ad villam quidem tuam via Græca ire soleas. Ironice. Sensus enim est, Tantum inquit, abest ut Græcos ames, ut omnia quæ ejus gentis nomine appellantur, ferre non possis, adeo ut ne ad villam quidem tuam Græca via ire velis. Viam autem Græcam eam esse retur Turneb. quam Hercules octo stadiorum aggere in Lucrino muniit. Quum enim Hercules Græcus fuerit, Græcæ viæ merito nomen dedisse videri potest.
Voce Græca loqui. Ovid. 3. Trist. 12. 39.

GRÆCE, Adv. [Ἑλληνιστὶ, Γραικιστὶ] ut, Græce loqui. Cic. 6. Verr. 147. Quod quidem apud Græcos Græce loquutus essem, id ferri nullo modo posse.
Græce confectus liber. Nep. 25. 18.
Legere Græce. Cic. 1. de Orat. 155.
Qui Græce nesciunt. Cic. pro Flacc. 10.
Græce vel Latine reddere. Cic. 1. de Orat. 155. Quum ea quæ legerem Græce, Latine redderem.
Scribere Græce historiam. Cic. 3. Off. 115.

GRÆCANĬCUS, a, um. Adj. [Ἑλληνικὸς] ut, Græcanicus color. Plin. lib. 34. cap. 9. Maximeque ita colorem bibit, quem Græcanicum vocant. Varro 9. de L. L. 3. Suet. Domit. cap. 4. Amictus toga Græcanica.

GRÆCANĬCE, Adv. Varro 8. de L. L. 50.
Græcanice duæ negationes pro una, in illo Terentii loco
Faciuntne intelligendo ut nihil intelligant. Annotatio ex Jos. Scal. in Varronem. H. St. Extat pag. 213. ed. tert. Steph. Defuit hæc vox in Lugd.

GRÆCIENSIS, e. Adj. [Ἑλλαδικὸς] Gell. lib. 19. cap. 10. Offendimus eum cubantem in scimpodio Græciensi. Sic apud Plin. lib. 35. cap. 6. Græciense melinum.
Græciense mare. Plin. lib. 4. cap. 11. ad fin. Quod Græciam alluit.

GRÆCOSTĂSIS, [Γραικόστασις] quasi Græcorum statio. Varro 4. de L. L. 32. Ante curiam Hostiliam rostra: cujus id vocabulum ex hostibus capta, fixa sunt rostra. Dextra e comitio locus substructus, ubi nationum subsisterent legati, qui ad Senatum essent missi: is Græcostasis appellatur. Cic. 2. Q. frat. 1. Deinde ejus operæ repente a Græcostasi & gradibus clamorem satis magnum sustulerunt. adde Plin. 33. 1.

GRÆCŬLUS, i. m. dimin. [Γραικίσκος] Cic. 6. Verr. 127. Tum epigramma Græcum pernobile incisum habuit in basi: quod iste eruditus homo & Græculus, qui hæc subtiliter judicat, &c.
Assentator Græculus. Cic. in Pison. 70.
Cautio Græcula. Cic. 7. Fam. 18. Itaque quando vestræ cautiones infirmæ sunt, Græculam tibi misi cautionem chirographi mei. Paulus Manutius putat sensum esse, Commendavi te Cæsari litteris Græce scriptis. Turnebus contra, Epistolam eam esse Latinam credit suo chirographo scriptam, quam Græculam cautionem vocat propter Græcam fidem, de qua apud Plautum, Græca mercamur fide: & apud Ausonium, Mutuatur ad Græcam fidem. Iterum, Non Pœna, sed Græca fide. Ut enim Græca fides certa est, sic Græca cautio certa firmaque intelligenda est. Nam in cautionibus nostram obligamus fidem, ut & Cicero ea epistola obstringit suam.
Græculus Esuriens. Juven. 3. Sat. 78.
Homines Græculos controversia verbi tamdiu torquet. Cic. 1. de Orat. 47.
Negotium ineptum & Græculum. Cic. 1. Tusc. 86.
Otiosus atque Græculus. Cic. pro Milon. 56. Idem 1. de Orat. 221. Neque vult ita sapiens inter stultos videri, uti qui audiant, aut illum ineptum, aut Græculum esse putent. Idem pro Flacc. 13. Græculæ concionis motus temerarius.
Rosa Græcula, Rosa omnium minima, in sentibus crescens, quæ folia ita projecta habet, ut nisi cogantur manibus, apertam rosam non ostendant. Plin. lib. 21. cap. 4. Est & quæ Græca appellatur a nostris, a Græcis lychnis, non nisi in humidis locis proveniens, &c. Est & alia Græcula appellata, convolutis foliorum paniculis.
Vites Græculæ. Columel. lib. 3. cap. 2. Nam quæ Græculæ vites sunt, ut Mareoticæ, Thasiæ, &c.

GRÆCĬTAS, ātis. f. Res & litteratura Græcorum. apud JCtos.

GRÆCĀTIM, Adv. Græco more. Tertull.

GRÆCOR, [ἑλληνίζω, κωμάζω] āri. Græcos imitari. Hor. 2. Serm. 2. 11.
— vel si Romana fatiget
Militia assuetum græcari, seu pila velox &c. h. e. Luxuriari, aut Græco more ludere. Porphyr. [Puto distinguendum ante Assuetum, ut ad seqq. referatur. Alioqui malim exponere, Otiari more Græcorum. V. Suet. Tiber. cap. 11. & 13.
Vide PERGRÆCOR. H. St.

GRÆCĀTIO, ōnis. [ἑλληνισμὸς] Gloss. Gr. Lat.

GRÆCISSO, are. [Ἑλληνίζειν] Græcum sermonem imitari. Apul. Apol. p. 336. Loquitur nunquam nisi Punice, & si quid adhuc a matre Græcissat. Et Plaut. Men. prol. 11.
Atque adeo hoc argumentum Græcissat, tamen
Non Atticissat, verum Sicilicissat.

GRĀIUS, a, um. Adj. [Ἀχαιὸς] Græcus. Sed magis poeticum est. Virg. 4. Æn. 228.
— Graiumque ideo bis vindicat armis. Cic. 2. de Nat. Deor. 91. Hoc quod memoro, nostri cælum, Graii perhibent æthera. Ex Pacuvio. Idem 3. de Deor. Deor. 53. Διόσκυροι etiam apud Graios multis modis nominantur.
Camœna Graia. Hor. 2. Carm. 16. 36.
Gentes Graiæ. Ovid. 4. Met. 16.
Homo Graius. Lucret. lib. 1. 67.
Saltus Graius. Nep. 23. 3.
Urbes Graiæ. Virg. 3. Æn. 295.

GRAJUGĔNA, æ. c. [Ἑλληνογενὴς] Græcus dicitur: aut Qui a Græcis genus & originem traxit. Cic. 2. de Nat. Deor. 91. Grajugena de isto aperit ipsa oratio. Ex Pacuvio. Virg. 3. Æn. 550.
Grajugenumque domos, suspectaque linquimus arva.
Domus Grajugenæ. Catul. Argon. 62. 36. al. Cranonis domus.
Reges Grajugenæ. Stat. 6. Theb. 215.

GRALLÆ, arum. Fustes sunt furculas habentes, quibus nituntur qui super iis ambulant. Ex Nonio 2. 361.
Scala, quasi Scandula a Scandendo, atque adeo ex hoc Scandula diminutivum illud Scala. Nam quis hoc negabit? Sic igitur dicamus per analogiam Grala, quasi Gradula a Gradiendo, ita recte puto. H. St.

GRALLĀTOR, ōris. m. Qui grallis graditur, & passus ingentes facit. Plaut. Pœn. 3. 1. 27.
Atsi ad prandium me in ædem vos dixissem ducere,
Vinceretis cervum cursu, & grallatorem gradu. Salmas. Clavatorem. Arnob. lib. 2. adversus gentes.
Grallatores (inquit Festus) appellabantur Pantomimi, qui ut in saltatione imitarentur Ægipanas, adjectis perticis furculas habentibus, atque in his superstantes, ob similitudinem crurum ejus generis, gradiebantur, utique propter difficultatem consistendi.

GRALLATORIUS, a, um. Adj. ut, Grallatorius gradus, i. e. Magnus, cujusmodi solet esse grallatorum. Plaut. Amph. 4. 3. 52. Suppos.

GRĀMEN, ĭnis. n. [ἄγρωστις, ἀγρώστη, χόρτος] Herba vulgatissima. Ita appellata, quod geniculatis internodiis mirifice serpat, crebroque ab iis & ex acumine novas spargat radices. Non est herba gratior jumentis, sive viridis sit, sive in fœno siccata. de Graminum generibus vide Plin. lib. 24. cap. 19.
Gramen, generali vocabulo Quamcunque herbam comprehendit. Cic. 2. de Fin. 84. Tua sint Puteolis gramina, i. e. Herbæ ex quibus fœnum cogitur. Fructum pratorum intelligit, qui est maximus. Serv. in 12. Æn. 119. Gramen, inquit, Herbæ species est: licet Omnis herba, Gramen vocetur, sicut Robur, Omne lignum: quum sit & species.
Graminis herba. Liv. 1. 24. Fecialis ex arce graminis herbam puram attulit. Virg. 5. Ecl. 26. — nulla neque amnem
Libavit quadrupes, nec graminis attigit herbam.
Crispum gramen. Claud. Cons. Prob. Prob. & Olyb. 216.
Floreum gramen. Martial. lib. 9. 92.
Sic in gramine floreo reclinis. i. e. In Cæspite læto.
Ignobile gramen Ceryntæ. Virg. 4. Georg. 63. V. IGNOBILIS.
Inexpugnabile gramen, Zizania. Ovid. 5. Met. 486.
Lætum gramen. Virg. 2. Georg. 525.
Mala gramina pastus. Virg. 2. Æn. 71.
Molli gramine prostrati. Lucret. lib. 2. 29.
Montanum gramen. Ovid. 2. Met. 841.
Roscida gramina. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 104.
Tenerum gramen. Hor. 4. Carm. 12. 9.
Viridi se gramine vestit tellus. Virg. 2. Georg. 219.
Canent gramina. Virg. 3. Georg. 325. subaudiendum, Rore.
Carpunt gramen equi. Virg. 9. Æn. 353.
Credunt se gramina in novos soles. V. CREDO.
Defectum gramen. Ovid. 14. Met. 646.
Redeunt jam gramina campis. Hor. 4. Carm. 7. 1.
Tondentes gramina campo lanigeræ. Lucret. lib. 2. 659.

GRAMĬNEUS, a, um. Adj. [ἀγρώστινος] Quod ex gramine est factum.
Aræ gramineæ, Cæspite ornatæ. Sil. 4. 703.
Cæspes gramineus. Ovid. 2. Amor. 16. 10.
Campus gramineus Ovid. 3. Fast. 519.
Corona graminea. Gell. 5. 6.
Hasta graminea. Cic. 6. Verr. 125.

GRAMINŌSUS, a, um. Adj. [χορτώδης] Plenum herbis. Columel. lib. 1. in præfat. Quid silvester ager, quid humidus & graminosus, quid siccus & spurcus recusaret.

GRĀMIA, æ. f. [λήμη] Festus; Gramiæ, Vitia sunt oculorum, quas alii Glamas vocant. *La chassie des yeux.* Nonius 2. 389. Gramiæ, sunt Oculorum pituitæ: unde Gramiosi oculi: a quo Qui tristes sunt, in hodiernum quoque diem Gramiosi vulgo nominantur. *Chassieux.* conf. Plin. 25. 13.

GRAMIŌSUS, Adj. Oculi gramiosi. Nonius ex Cæcil. in loco supra citato.

GRAMMA: ătis. n. [γράμμα] Latine Littera dicitur. V. SCRUPUS.

GRAMMATĬCA, æ, vel GRAMMATĬCE, es. f. [γραμματικὴ] est Rectæ loquelæ, rectæque scripturæ scientia. Cic. 3. de Fin. 5.
Grammatice Latine Litteratura dicitur. Quintil. lib. 2. cap. 1. Et Grammatice (quam in Latinum transferentes, litteraturam vocaverunt) fines suos norit. Eodem lib. cap. 14. Grammatice litteratura est, non litteratrix. conf. de singulis his quoque in LITTERA.
Grammatica olim Romæ ne in usu quidem, nedum in honore ullo erat. Suet. de Illustr. Gramm. pr. Quem de incunabulis ejus disciplinæ

Romæ

Romæ omnino consule. Præclare Quintilianus de Grammatica judicat lib. 1. cap. 4. Quo minus, inquit, sunt ferendi, qui hanc artem ut tenuem ac jejunam cavillantur; quæ nisi Oratori futuro fundamenta fideliter jecerit, quicquid superstruxeris, corruet. Necessaria pueris, jucunda senibus, dulcis secretorum comes, & quæ vel sola omni studiorum genere plus habet operis, quam ostentationis.
Elementa grammatices. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Professio grammatices. Quintil. lib. 1. cap. 4.

GRAMMATĬCA, ōrum. [γραμματεία] Studium litterarum, quod profitentur ii qui grammatici vocantur. Cic. 1. de Orat. 10. In grammaticis poetarum pertractatio, historiarum cognitio, verborum interpretatio, pronuntiandi quidam sonus.

GRAMMATĬCUS, i. m. [γραμματικὸς] Qui grammaticam docet vel Grammaticæ peritus. Suet. de Clar Gramm. cap. 4. Appellatio grammaticorum Græca consuetudine invaluit: sed initio Litterati vocabantur. Cic. 1. de Divin. 34. Quorum omnium interpretes, ut Grammatici poetarum.
Grammaticus de ratione loquendi si differat, quæstiones explicet, historias exponat, poemata enarret. Quintil. 1. 2.
Grammatici certant, & adhuc sub judice lis est. Hor. de Arte Poet. 78.

GRAMMATĬCUS, a, um. Adj. [γραμματικὸς] Quod ad Grammaticam pertinet: ut, Grammaticus stilus, Grammatica oratio.
Ars grammatica. Auct. ad Heren. lib. 4. 18.
Tribus grammaticæ. Hor. 1. Epist. 19. 40.

GRAMMATĬCE, Adv. [γραμματικῶς] Quintil. lib. 1. cap. 6. Quare mihi non invenuste dici videtur, aliud esse Latine, aliud grammatice loqui.

GRAMMATISTA, æ. m. [γραμματιστὴς] Mediocriter eruditus. Suet. de Clar. Gramm. cap. 4. Sunt qui litteratum a litteratore distinguunt, ut Græci grammaticum a grammatista: & illum quidem absolute, hunc mediocriter doctum existimant.

GRAMMĂTEUS, i. m. [γραμματεὺς] trium syllabarum cum diphthongo in ultima; Scriba, Qui rationes publicas in tabulis scribit, vel Notarius. Apul. lib. 11. Tum ex his unus, quem cuncti grammatea dicebant. Suidas ait grammatea esse notarium, & ἀποῤῥήτων, id est arcanorum, scribam a Romanis A Secretis vocari. De Scribis seu γραμματεῦσι Græcorum V. Ant. Van Dale Diss. 5. extr.

GRAMMATOPHYLACIUM, i. m. [γραμματοφυλάκιον] Locus, ubi tabulæ & instrumenta publica, monumentaque rerum gestarum, actorumque asservantur: quod Tablinum Latine appellatur. Ulpian. in l. moris est. D. de pœnis, ἀρχείῳ fortasse vel grammatophylacio.

GRANĀRIUM. V. GRANUM.

GRANDIS, e. Adj. [μέγας, ἁδρεπήβολος] Notæ significationis, Magnus.
Acervus grandis. Ovid. 1. Amor. 8. 90.
Adolescens plane grandis. Cic. de Senect. 10.
Æs alienum grande. Plin. lib. 7. cap. 38. Grandi Gnidiorum ære alieno permutare eam conati.
Ætas grandis. Cic. 5. Philipp. 47. Legibus enim annalibus quum grandiorem ætatem ad Consulatum constituebant, adolescentiæ temeritatem verebantur.
Ætas grandior. Ovid. 6. Met. 28.
Ævum grande. Lucret. lib. 2. 1141.
Ævo grandior. Ovid. 4. Trist. 10. 43.
Alumnus grandis. Hor. Epod. 13. 16.
Caput grande. Ovid. 6. Fast. 133.
Causidicus amplus, grandis, subtilis, & elegans. Cic. in Orat. 30.
Certamen grande. Hor. 3. Carm. 20. 7.
Cubiculum grande & altum. Cic. 3. Q. frat. 1.
Decus grande. Hor. 2. Carm. 17. 4.
Dedecus grande. Hor. 2. Serm. 2. 96.
Dica grandis. Ter. Phorm. 2. 3. 92.

> Si tu illam attigeris, secus quam dignum est liberam,
> Dicam impingam tibi grandem.

Divitiæ grandes homini sunt. Lucret. lib. 5. 1117.
Dona grandia. Ovid. 3. Epist. 30.
Dos grandis. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Epistola grandis. Cic. 13. Att. 21.
Exemplis decuit grandioribus uti. Cic. 1. de Divin. 39.
Exemplis in parvis grandibus uti. Ovid. 1. Trist. 3. 25.
Fetus grandior siliquis. Virg. 1. Georg. 195.
Fetus grandiores & meliores edit ager. Cic. 2. de Orat. 131.
Fœnore grandi alicui pecuniam occupare. Cic. pro Flacc. 51.
Frumenta grandia. Virg. 4. Æn. 406.
Gaudium grande. Plaut. Stich. 2. 1. 23.

> Tantum a portu apporto bonum, tam gaudium affero grande.

Genus dicendi grandius. Cic. 2. de Orat. 337.
Guttis humectat grandibus ora. Virg. 11. Æn. 90.
Homo grandior, Virgo grandior, Adulta. Ter. Phorm. 2. 2. 15. Idem Adel. 4. 5. 39. Cic. pro Cluent. 11. Reliquit hunc annos XV natum: grandem autem & nubilem filiam.
Ictus grandior affligit animantem. Lucret. lib. 2. 943.
Ingenium grande doloris. Ovid. 6. Met. 574.
Littera grandis. Plaut. Bacch. 4. 9. 69. Sic Cic. 6. Verr. 74. Grandibus litteris P. Africani nomen erat incisum.
Macie grandi torridus homo. Cic. 2. de Lege Agr. 93.
Malum grande. Hor. 2. Serm. 1. 49.
Membra grandia. Ovid. 10. Met. 238.
Navis grandis. Plin. lib. 9. cap. 44.
Orator maxime omnium grandis, & ut ita dicam, tragicus. Cic. de Clar. Orat. 203. de Sulpicio.
Orator quo grandior sit, & quodammodo excelsior. Cic. in Orat. 119. Infra Grande sonant tragici. H. St.
Offa grandia. Virg. 1. Georg. 497.
Pecunia grandi mercari. Plaut. Capt. 2. 2. 8.

> An vero non justa causa est, ut vos servem sedulo,
> Quos tam grandi sim mercatus præsenti pecunia?

Sic, Grandi pecunia facta redemptio est. Cic. 2. Verr. 16.
Pecuniam grandem credere. Cic. pro Rabir. Post. 4.
Pœna grandis. Ovid. 1. Trist. 4. 68.
Pondere grandi & præclaro opere hydria. Cic. 6. Verr. 32.
Pondus grande argenti. Cic. pro Cæcin. 12.

Pretium grande. Ovid. 7. Epist. 74.
Vectigal grande imponere. Cic. 2. pro Lege Agr. 55.
Verba grandia. Cic. 3. de Fin. 19.
Vitium grande & perspicuum. Cic. 1. de Invent. 88.
Vocem grandiorem & pleniorem subsellia desiderant. Cic. de Clar. Orat. 288.
Verbis grandes erant, crebri sententiis. Cic. de Clar. Orat. 29.
Natu grandis, Senex. Hor. 1. Epist. 7. 49. Ter. Adel. 5. 8. 7. Natu grandior. Cic. pro Rosc. Com. 44. Quid expectas quam mox ego Luscium & Manilium dicam, ordine esse Senatores: ætate grandes natu: natura sanctos, & religiosos.
Grande & Grandia absolute, ut Audere grandia. Ovid. 2. Amor. 18. 4.
Grande sonant Tragici. Ovid. de Rem. Amor. 375.
Compar. quære supra.
Superl. ut, Fustis grandissimus. Apul. 7. Met.
Olivæ grandissimæ. Plin. 15. 3.
Seges grandissima. Varro 1. de R. R. 52.

GRANDĬTER, Adv. Sidon. 7. Epist. 2.

GRANDĬTAS, ātis. f. [μέγεθος] Plin. Epist. 21. lib. 6. Nunc primum se in vetere comœdia, sed non tanquam inciperet ostendit: non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Granditas, i. e. Elata & sublimis oratio.
Granditas ætatis, i. e. Major ætas. Sisenna lib. 4. Hist.
Granditas verborum. Cic. de Clar. Orat. 121. Idque apparet ex genere & granditate verborum. conf. Non. 2. 359.

GRANDICŬLUS, dimin. Plaut. Pœn. 2. 35.

> In fundas visci indebant grandiculos globos.

GRANDIUSCŬLUS, dimin. Ter. And. 4. 5. 19. Nam fere grandiuscula jam profecta est illinc.

GRANDÆVUS, a, um. Adj. [πολυετὴς] i. e. Grandis ævi, vel Provectioris ætatis. Virg. 1. Æn. 125.

> Et qua vectus Abas, & qua grandævus Alethes.

Consilia grandæva. Valer. 7. Argon. 348.
Patres grandævi. Ovid. 7. Met. 160.
Senes grandævi. Lucan. lib. 3. 578.

GRANDÆVĬTAS, ātis. f. [πολυετία] Accius Alcimacho, Ne quia nec vos, nec ille impune irrideret meam grandævitatem. Pacuvius Hermione, Quod tamen ipsa orbitas, grandævitasque Pelei per penuriam stirpis subaxet. Antiquum. Non. 2. 365.

GRANDĬLŎQUUS, a, um. Adj. [μεγαλοῤῥήμων] Cic. in Orat. 20. Nam & grandiloqui, ut ita dicam, fuerunt cum ampla & sententiarum gravitate & majestate verborum, vehementes, &c. Idem 5. Tusc. 29.

GRANDIO, īvi, ītum, [μηκύνω] īre. Grandem facere. Plaut. Aulul. 1. 1. 10.

> Si hodie hercle fustem cepero, aut stimulum in manum,
> Testudineum istum tibi ego grandibo gradum.

conf. Non. 2. 358.

GRANDESCO, [μηκύνομαι] ĕre. Grandem fieri, crescere. Plin. lib. 18. 30. Crescente luna frumenta grandescunt.
Ad auctum hilarem grandescere. Lucret. lib. 2. 1159.
Grandescere & ali. Lucret. lib. 1. 191.
Lentiscus triplici solita grandescere fetu. Cic. 1. de Divin. 15. Grandescere triplici fetu, pro Ter quotannis fructu augeri dicit ea dicendi ratione, qua Aliquem augeri liberis dicere solemus. Ex Turnebo.
Pabula grandescunt. Lucret. lib. 2. 1159.
Seges sponte grandescit. Claud. 3. de Raptu Proserp. 24.

GRANDO, ĭnis. f. [χάλαζα] Gutta aquæ in aëre congelata. Plin. lib. 2. cap. 60. Grandinem conglaciato imbre gigni: & nivem eodem humore mollius coacto, pruinam autem ex rore gelido. Plaut. Most. 1. 2. 58.

> Ea mihi adventu suo, quamprimum grandinem imbremque attulit.

Cic. 2. de Nat. Deor. 14.
Grando, m. g. Apud antiquos. Varro Triodite, Nec coruscus imber alto nubilo cadens, Multus grandine implicatur albo. Ex Nonio.
Brumalis grando. Ovid. 4. de Pont. 7. 34.
Contudit grando vites. Hor. 1. Epist. 8. 4.
Crepitans salit horrida grando. Virg. 1. Georg. 449.
Gelida grando. Claud. 1. de Raptu Proserp. 71.
Hiberna grando. Ovid. 5. Met. 158.
Imbres grandinis. Lucret. lib. 6. 106.
Mista imbri largifluo subita præcipitans cadit grando. Cic. 3. de Orat. 155.
Nivosa grando. V. NIX.
Pugnat hiems grandine. Ovid. 1. ex Pont. 7. 12.
Ruina grandinis. Lucret. lib. 6. 156.
Spissa grando. Ovid. 9. Met. 222.
Saliente graves ceciderunt grandine nimbi. Ovid. 14. Met. 543.
Verberatæ grandine vineæ. Hor. 3. Carm. 1. 29.
Uredo aut grando si quippiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. Cic. 3. de Nat. Deor. 86.
Grandines suum, *La soursemure ou ladrerie de pourceaux.* V. Grandinosi sues, in SUS.

GRANDINŌSUS, a, um. Adj. [χαλαζώδης] Quod obnoxium est grandini. Columel. lib. 3. cap. 1. Sed & posthæc non ignorabit dominus loci, plus esse posse qualitatem cæli frigidam vel calidam, siccam vel roscidam, grandinosam, ventosamque vel placidam, serenam vel nebulosam. i. e. Quæ sæpe grandinem infert.
Grandinosi sues. V. SUS.

GRANDĬNO, āre. Grandinare dicitur Deus.
Quæritur, quare hieme ningat, non grandinet. Senec. Nat. Quæst. 4. 4.

GRANDINEUS, a, um. Adj. Alcimus 5. 190. Grandineum frigus.

GRANE, es. f. Nympha apud Ovid. 6. Fast. 107.

GRANEA, æ. f. Cibi genus. Cato de R. R. cap. 86. conf. Granatum in GRANUM.

GRANI, orum. sunt Capilli sparsi, & discriminati in granorum forma. Isidor. 19. 23. Salmas. in Solin. pag. 536.

GRANĪCUS, [Γράνικος] Bithyniæ fluvius, pugna, quæ inter Persas & Alexandrum fuit, nobilis, de qua apud Diodorum lib. 17. In ea pugna sexcenta millia hominum cæsa, fugataque sunt: victa triginta duobus millibus peditum, & equitum millibus quatuor & quingentis, Darii dedecore. Plutarchus & Justinus lib. 2.

GRANTA, Vetus nomen celeberrimæ apud Britannos Academiæ; hodie Cantabrigia.

GRĀNUM, i. n. [κόκκος, χόνδρος] fere Frugum dicitur: ut Granum tritici,

tritici, hordei, &c. Varro 1. de R. R. cap. 48. Granum dictum quod est intimum solidum. Et paulo post, Granum a Gerendo. id enim seritur, uti spica gerat frumentum. Plaut. Stich. 4. 1. 5. Dare denegavit se granum tritici. Plin. lib. 11. cap. 53. Sed sibi proceres medentur grano Assyrii mali.

Papaveris granum. Ovid. 5. Trist. 2. 24.

Quotve soporiferum grana papaver habet.

Punica grana. Ovid. 4. de Pont. 15. 8.

Thuris granum. Ovid. 4. Fast. 408.

Tritici grana congesserunt in os Midæ dormienti formicæ. Cic. 1. de Divin 78.

Inserere grana in acum. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Granārium, i. n. [ἀποθήκη, σιτοφυλακεῖον] Locus in quo grana frugum reponuntur. Varro 1. de R. R. cap. 57. At triticum condi oportet in granaria sublimia, quæ perflentur ventis ab Exortu & Septentrionum regione, ad quæ nulla aura humida e propinquis locis aspiret. Hor. 1. Serm. 1. 53.

Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris?

Astringere & laxare granaria. Pers. 5. Sat. 110.

Granātus, a, um. Adj. [κοκκωτὸς] Quod abundat granis: ut Malum granatum. Columel. lib. 12. cap. 41. Alias Punicum.

Granātum, i. n. [κοκκωτὸν, ῥοιὰ] pro Malo granato. Plin lib. 20. cap. 14. Singultus & vomitus sistit cum succo granati.

Granatum item Pulmentum e grano tritici cocto vocari potest, vel Frumentacea ptisana. Plin. lib. 18. cap. 11. sub fin. Ex zea pulchrius quam ex tritico fit granatum. Sic enim legi debet, non Granum, ut hodie. Est autem Plinio quiddam alicæ simile: immo alicæ vitium, ut ipse declarat. Turnebus Adverf. 1. 20. extr. Hard. Graneum. q. V.

Granātus, ûs. m. Cato de R. R. cap. 60. Præterea granatui videto uti satis viciæ seras. Turnebus Granatui seri interpretatur, quod non seritur, ut viride pabulo jumentorum subsecetur, sed ut ad granum perveniat & frugem, Adverf. 6. 23. Al. Generatim.

Granea, V. in suo loco. conf. in granatum.

Granōsus, a, um. Adj. [κοκκώδης] Quod plenum est granis. Plin. lib. 21. cap. 31. Quorum alterum cui acini coccinei, granosi folliculi, halicacabum vocant, & alii callion. Ibid. cap. 4. pr.

Granĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [κοκκοφόρος] Ferens grana: ut, Agmen graniferum dicuntur formicæ. Ovid. 7. Met. 638.

Graphĭcus, a, um. Adj. [γραφικὸς] Ad unguem factus, absolutusque, & quasi picturis manu expolitus. Plaut. Stich. 4. 1. 64.

Graphicum mortalem Antiphonem, ut apologum fecit, quam fabre.

Idem Epid. 3. 3. 29.

Næ tu graphicum habes servum, & quantivis pretii.

Fur graphicus. Plaut. Trin. 4. 3. 17.

Nimium graphicus nugator. V. post nimis.

Graphĭce, es. f. [γραφικὴ] Pictura. Auctore Budæo. Sic appellatur illa facultas, quem Cicero Stilum vocat. Plin. lib. 35. cap. 10. Et hujus auctoritate effectum est Sycione primum, deinde & in tota Græcia, ut pueri ingenui ante omnia graphicen, hoc est picturam in buxo docerentur. Ex vetusto codice legitur Diagraphicen.

Graphĭce, Adv. [γραφικῶς] Eleganter, polite. Plaut. Perf. 2. 5. 5.

Nunc ego huic graphice facetus fiam, &c. Idem Trin. 3. 3. 38.

Exornetur graphice.

Graphis, ĭdis. f. [γραφὶς] Descriptio operis futuri delineata, ut Budæo placet. Hermolaus, Graphis, idem quod Ars ipsa pingendi, a stilo dicta, quem Græci Graphion & Graphida quoque nominant. Plin. lib. 35. cap. 10. Alia multa graphidis vestigia extant in tabulis ac membranis ejus, &c.

Graphium, i. n. [γραφεῖον] Stilus quo in pugillaribus scribitur. Ovid. 1. Amor. 11. 23.

Quid digitis opus est graphium lassare tenendo?

Graphiarium, i. n. [γραφειοθήκη] Theca, in qua graphia, seu stili reponuntur, quibus & scribere simul & pingere solebant, ante quam peniculi & colores invenirentur. Martial. lib. 14. 21.

Hæc tibi erunt armata suo graphiaria ferro, &c.

Graphiarius, Adj. ut, Graphiaria theca. Suet. Aug. 32. & Claud. 35.

Grassor, [κατασκήπτω, ἐφορμάω, λωποδυτέω] āri. Supra modum sævire, inquit Nonius. Festus, Grassari antiqui ponebant pro Adulari. Grassari autem dicuntur latrones vias obsidentes. Gradi siquidem Ambulare est: unde tractum grassari, videlicet, ab impetu gradiendi. [Forte legendum, Pro ambulare V. infra Nonium.

Grassari in aliquem. Liv. 2. 12. extr. Trecenti conjuravimus principes juventutis Romanæ, ut in te hac via grassaremur.

Grassari ad gloriam virtutis via, pro Ingredi & procedere. Sallust. initio Jugurth. Sed dux atque imperator vitæ mortalium animus est, qui ubi ad gloriam virtutis via grassatur, abunde pollens potensque & clarus est.

Grassari adersus. Suet. in Calig. cap. 34. Nec minore livore ac malignitate, quam superbia sævitiaque pæne adversus omne genus hominum grassatus est. i. e. Improbum ac maleficum se exhibuit, in diesque nocentiorem. Budæus.

Grassari contra. Justin. lib. 1. cap. 9. de Cambyse Non dubitavit post sacrilegia, etiam parricidium facere. Erat enim difficile ut parceret suis, qui contemptu religionis grassatus etiam contra deos fuerat.

Grassari in aliquid. Nobiles homines in possessionem agri publici grassari. Liv. 6. 5.

Grassatur pestis, Quum ingenti clade hominum invalescit. Bud.

Grassari obsequio: metaphorice dixit Horatius, de captore loquens, 2. Serm. 5. 93.

— Davus sis comicus, atque
Stes capite obstipo, multum similis metuenti,
Obsequio grassare. h. e. Obrue divitem obsequiis.

Grassari, in bonam partem dictum. Liv. 3. 44. Jure grassari, non vi. h. e. Procedere. Idem lib. 10. cap. 14. Consilio grassandum, si nihil vires juvarent, ratus, &c

Grassari, Ambulare, auctore Nonio 4. 219. Titinnius Veliterna, Vende thensam atque mulos, sine eam pedibus grassari, cum fingere ejus superbiam. Novius Pedio, Certamus si me diploidi a recta grassatur via.

Grassātio, ōnis. f. [λωποδυσία] Plin. lib. 13. cap. 22. de thapsia loquens, Nero Cæsar claritatem ei dedit, initio imperii nocturnis grassationibus converberatam faciem illinens sibi cum thure ceraque, & sequente die, contra famam, cutem sinceram circumferens. Budæus.

Grassātor, ōris. m. [λωποδύτης] est Viarum in urbe, vicorumque obsessor, qui obvios injuriæ opportunos spoliat, aut pulsans, aut intentata morte territans. Plin. in Paneg. cap. 34. pr. Vidimus delatorum agmen inductum, quasi grassatorum, quasi latronum. Juven. 3 Sat. 305.

Interdum & ferro subitus grassator agit rem. Cic. de Fato, 34.

Hoc enim modo viator quoque bene vestitus, causa grassatori fuisse dicitur, cur ab eo spoliaretur. Gell. 20. 1. Nocturnus grassator.

Grassatores, inquit Callistratus in l. Capitolium. §. grassatores. D. de pœnis, Qui prædæ causa id faciunt, proximi latronibus habentur: & si cum ferro aggredi & spoliare instituerunt, capite puniuntur; utique si sæpius atque in itineribus hoc admiserunt: ceteri in metallum dantur, & in insulas relegantur. Claudius Jurisconsultus, Furta, inquit, manifesta a non manifestis discerni solent, ut rixæ a grassaturis, expilationes a furtis, violentia a petulantia.

Grassator est & apud veteres, Qui ventri deditus, avide convivia secutus est. Cato in Gell. 11. 12. Poeticæ artis honos non erat; si quis ea in re studebat aut sese ad convivia applicabat, grassator vocabatur. conf. Cæl. Rhod. 7. 1. [Quasi dicas Ambulator, i. e. Otiabundus.

Grassatūra, æ. f. [λωποδυσμα] Sueton. in Tiber. cap. 37. In primis tuendæ pacis, a grassaturis, ac latrociniis, seditionumque licentia curam habuit. conf. grassator.

Grassārius, i. m. Festus, Grassarii autem dicuntur Latrones, vias obsidentes. Sed rectius legitur Grassari. V. supra in verbo.

Gratia, æ. f. [χάρις, χάρισμα, χαριστήριον] Gratia est in qua amicitiarum & officiorum alterius memoria, & alterius remunerandi voluntas continetur. Cic. 2. de Invent. 161.

Postulare gratiæ aliquid apponi sibi. Ter. And. 2. 1. 33.

Ego, Charine, neutiquam officium liberi esse hominis puto,
Quum is nihil promereat, postulare id gratiæ apponi sibi. Ubi

Donatus, Id gratiæ apponi sibi, Addi in gratiam suam. i. e. Sibi gratiam mereri.

Ad gratiam. V. ad.

Animus adversus gratiæ. Quintil. lib. 3. cap. 9.

Animus obnoxius gratiæ. Quintil. lib. 3. cap. 9.

Debilitas gratiæ. Cic. 6. Fam.

Dis gratia. Ovid. 1. Fast. 701.

Gratia dis, domuique tuæ, religata catenis
Jam pridem vestro sub pede bella jacent.

Ingenii gratia. Quintil. in proœm. lib. 1. Nullam ingenii sperantes gratiam. i. e. Laudem & commendationem.

Recte factorum gratia. Tacit. 3. Ann. 53.

Sermonis gratia. Hor. de Arte Poet. 69.

Bona gratia. V. bonus.

Illustris gratia. Cic. pro Domo 46.

Immerita gratia. V. immerens.

Immensa gratia. Tacit. 14. Ann. 53.

Improba gratia fallacis Prætoris. Juven. 13. Sat. 4.

Ineptum gratia. Cic. ad Att. Est gratia ineptum id quidem, id est nimis plausibile.

Inclyta gratia. Lucan. ad Pison. 64.

Infida gratia, Incerta, instabilis. Plin. lib. 1. Epist. 5. non procul a fine, Gratia malorum tam infida est, quam ipsi.

Juvenilis gratia. Stat. 2. Silv. 2. 10.

Levior pluma est gratia. Plaut. Pœn. 3. 6. 17.

Magna Jovi gratia. Tibul. lib. 1. 4. 23.

Rara fratrum gratia. Ovid. 1. Met. 145.

Vana gratia meriti tui. Ovid. 2. de Pont. 11. 8.

Vilis gratia alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 29.

Vivax gratia, Perpetua. Hor. in Arte Poet. 69.

Abolescet gratia facti. Virg. 7. Æn. 232.

Abest gratia officio. Ovid. 3. de Pont. 4. 52.

Adimere gratiam. Plin. lib. 2. Epist. 5. Neç ea quæ stomachus noster recusat, adimunt gratiam illis a quibus capitur.

Afferre gratiam. Quintil. lib. 2. cap. 13. Quam quidem gratiam & delectationem afferunt figuræ, quæque in sensibus, quæque in verbis sunt.

Aucupari gratiam alicujus. Cic. 5. Fam. 12.

Auferre gratiam alicui. Quintil. lib. 6. cap. 1. Nam & cautiores ad custodiam suæ religionis judices facit, & gratiam responsuris aufert.

Augere gratiam. V. augeo.

Cedere gratia. V. cedo.

Capere gratiam dicitur animus. V. capio. Cic. 2. Fam. 5.

Circumdare gratiam. Tacit. 14. Ann. 53. At tu immensam gratiam, innumeram pecuniam circumdedisti.

Coæquare gratiam. V. coæquo.

Coit gratia. Hor. 1. Epist. 3. 32. — an male sarta
Gratia nequicquam coit, & rescinditur?

Colligere gratiam ex privatorum negotiis. Cic. 3. de Orat. 133. i. e. Inire. Idem 2. Q. frat. 16. Ex hoc labore magnam gratiam, magnamque dignitatem sim collecturus.

Commemorare gratiam. Cic. Post red. in Senat. 24.

Componere aliquid cum bona gratia. Ter. Phorm. 4. 3. 17.

— cur non, inquam, Phormio,
Vides, inter nos sic hæc potius cum bona
Ut componantur gratia, quam cum mala? V. cum.

Componere gratiam inter aliquos. Ter. Hec. 3. 5. 29.

Neque alio pacto componi potest inter eas gratia.

In his exemplis dici potest Gratia esse Amicitia. Sic Ovid. (Met. 1. 145.) Fratrum quoque gratia rara est. Sic Lactant. Divin. Instit. Epit. cap. 4. in fine, Veritas non odium pariet, ut aït poëta, sed gratiam. H. St. priora aliquot verba culter abstulit.

Concedere aliquid beneficii gratiæque causa, Cic. 5. Verr. 115.

Conciliare gratiam. V. concilio.

Conciliare alicujus gratiam sibi. Cic. pro Lege Manil. 70.

Consequi gratiam. Cic. 1. de Orat. 317. V. consequor.

Convellere gratiam. V. convello.

Cupio gratiam tuam. Plaut. Perf. 4. 4. 18 Idem Trin. 1. 1. 12.

Nimio hic pluris pauciorum gratiam
Faciunt pars hominum, quam id quod prosit pluribus.

Debere gratiam. Cic. 3. de Fin. 73.

Derogare gratiam alicui. V. derogo.

Dimit-

Dimittere aliquem cum bona gratia. Cic. de Fato, 7.
Diſſiluit gratia fratrum. i. e. Rupta eſt & ſeparata amicitia. Hor. 1. Epiſt. 18. 41.
Dare gratiam vel veniam. Cic. 2. de Divin. 6.
Efficere aliquid gratiâ. Cic. 10. Fam. 12.
Effundere gratiam collectam, Perdere. Cic. 2. Fam. 15.
Eſt ante omnia Clazomenio vino gratia. Plin. lib. 14. cap. 7.
Excipere illuſtri gratia aliquid. Cic. 1. Fam. 9.
Exigere gratiam. Cic. de Amicit. 30.
Exornare aliquid gratia & venere. Quintil. lib. 4. cap. 2. Narrationem, ut ſi ullam partem orationis, omni, qua poteſt, gratia, & venere exornandam puto.
Extinguit gratiam noſtram, hominum ſuſpicio. Cic. 1. Fam. 1. i. e. Favorem & benevolentiam erga nos hominum tollit. [Immo Efficit, ut minus gratia noſtra valeat in cauſa tua.
Exulcerare gratiam. V. EXULCERO.
Exuere gratiam novitatis. Plin. lib. 1. Epiſt. 2. extr. Libelli quos emiſimus, dicuntur in manibus eſſe, quamvis jam gratiam novitatis exuerint. i. e. Quamvis jampridem ſint publicati, neque legantur tanquam novi. Placent enim nova qualiacunque ſint ſcripta.
Facere gratiam jurisjurandi. Plaut. Rud. 5. 3. 59. V. FACIO.
Facere gratiam delicti, pro Ex jure diligentiore aliquid imminuere. Liv. 3. 56. pr. V. FACIO.
Ferre alicui legem per gratiam. Cic. pro Domo 81.
Habere gratiam, Memorem eſſe beneficii accepti. Ter. Eun. 4. 6. 12.
Et habetur, & refertur a me Thais tibi, ita ut merita es gratia. Ubi Donatus, Qui habet apud ſe gratiam, nondum retulit. Retulit, qui deſtitit habere. Multum ergo hic dicit, & habetur gratia & refertur. Quem ſenſum tranſtulit Salluſtius in bellum Jugurthinum cap. 110. pr. Arma, pecuniam ſume, utere: & quoad vixeris, nunquam redditam tibi gratiam putaris, ſemper apud me integra erit. V. HABEO.
Habere & prædicare gratiam. Cic. pro Corn. Balbo, 2.
Habenda diis immortalibus gratia. Cic. 1. in Catil. 11.
Habenda iis quoque gratia eſt, per quos labor nobis detractus eſt. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Habere gratiam ſenectuti. Plaut. Suppoſ. Merc. 5. 3. 4. Hæc quum fugiant ſenes, tu tamen ſenectuti gratiam non habeas.
Adſcripſit hic quædam H. St. de diſſentia opinor, inter Habere & Agere gratias, & Referre gratiam. Sed ceteris reſectis leguntur, tantum hæc duo Cic. loca. Tibi pro tuo ſummo beneficio gratias agam. Cic. Attico 16. Aliter vero, Pro noſtro ſtudio gratiam referas. 264. b. Reſpicit paginas Lamb. V. infra Referre gratiam, & Gratiæ pl.
Inceſſere gratiam teſtis potentis. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Inire gratiam ab aliquo. Ter. Eun. 3. 5. 9.
Adibo, atque ab eo gratiam hanc, quam video velle, inibo. Ubi Donatus, Gratiam inire, eſt Dare beneficium, ac per hoc inire gratiam. i. e. amicitiam. Sed hæc elocutio, Gratiam ab eo inibo, pro Ejus gratiam merebor. Cic. 4. Fam. 2. Gratiam quoque nos inire ab eo defendenda pace arbitramur.
Inire gratiam apud aliquem. V. INEO.
Inire gratiam cum aliquo. V. INEO.
Invenire gratiam. V. INVENIO.
Languet mihi gratia. Sil. lib. 17. 365. h. e. Non eadem eſt mihi gratia, quæ quondam eſſe ſolebat. Languet, Fit minor.
Negligere gratiam alicujus. Plaut. Trin. 2. 4. 97.
Parare gratiam, Conciliare. Quintil. lib. 1. cap. 6. pag. 82.
Patere reditum gratiæ alicui. Cic. de Aruſp. Reſp. 52.
Perdere gratiam orationis. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. PERDO.
Perit gratia ſi repoſcatur. Plin. lib. 1. Epiſt. 13. ad Soſium Senecionem.
Perſolvere mente gratiam alicui meritam. Cic. pro Planc. 68.
Petere (Concedere) aliquid beneficii, gratiæque cauſa. Cic. 5. Verr. 115.
Petere gratiam a patre, pro Petere veniam. Plaut. Stich. 1. 2. 23.
Petere gratiam alicujus, idem quod Cupere gratiam. Plaut. Aulul. 2. 2. 69.
Ponere aliquem in gratiam. Cic. 8. Fam. 6. Amabo te ſiquid quod opus fuerit, Appio facies: ponito me in gratiam. ſubaudi, Ipſius Appii.
Ponere aliquem in gratiam apud alterum. Cic. 6. Att. 6.
Poſui apud Patronem & reliquos Barones te in maxima gratia. Cic. 5. Att. 11.
Præcipere gratiam publici beneficii. Liv. lib. 6. 26. pr. i. e. Ante capere.
Quærere gratiam. i. e. Animum gratum. Cic. pro Planc. 93. Nam hæc privatim fortaſſe officiorum memoriam & gratiam quærunt. i. e. animum gratum poſtulant.
Gratia in hac ſignif. ſiquidem ita ſit exponendum, eſſet pro eo, quod dicitur Gratitudo. An quod Gall. dicitur *Gré?*
Recipere in gratiam. Cic. pro Rabir. Poſth. 19. Quem enim ex tantis inimicitiis receptum in gratiam ſummo ſtudio defenderim, hunc afflictum violare non debeo.
Ut Gall. *Il eſt en ma grace.* H. St.
Reconciliata gratia. Cic. 3. Fam. 12.
Reddere gratias alicui voluntate ipſa. Cic. pro Planc. 68.
Redire in gratiam cum aliquo, pro Reconciliari. Cic. 1. Att. 14. Cum Lucceio in gratiam redi.
Reditus in gratiam cum aliquo. Cic. 2. Att. 3. Conjunctio mihi ſumma cum Pompejo, ſi placet etiam cum Cæſare reditus in gratiam, cum inimicis pax.
Redire in gratiam cum fama. Æl. Spartian. in Antonino Geta. H. St. cap. 2. extr.
Redigere aliquos in gratiam. Ter. Phorm. 5. 7. 73. Ego redigam vos in gratiam.
Reducere, reconciliare, & reſtituere aliquem cum alio in gratiam. Cic. de Provinc. Conſul. 23.
Reducere aliquem in gratiam cum altero. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Referre gratiam, Reddere par, reddere beneficium. Ter. Eun. 2. 3. 93. Cic. 3. Philipp. 4. Quanquam gratia referri tanta non poteſt, quanta debetur, habenda tamen eſt, quantam maximam animi noſtri capere poſſunt. Idem pro Planc. 68. Debitio pecuniæ & gratiæ diſſimilis. nam qui pecuniam diſſolvit, ſtatim non habet id quod reddidit: qui autem debet, æs retinet alienum. gratiam autem & qui refert, habet: & qui habet, in eo ipſo quod habet, refert. Idem 2. Off. 69. Inops ille, ſi bonus vir eſt, etiamſi referre gratiam non poteſt, habere certe

poteſt. Commode autem, quicunque dixit, pecuniam qui habeat, non reddidiſſe: qui reddiderit, non habere: gratiam autem & qui retulerit, habere: & qui habeat retuliſſe.
Referre plenius gratiam. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Referre alicui bonam gratiam. Cic. 2. Att. 9. pr.
Referre juſtam debitamque gratiam. Cic. pro Corn. Balbo 59.
Referre meritam gratiam debitamque. Cic. 3. de Orat. 14.
Referre mutuam gratiam. Cic. in Salluſt. 9.
Referre parem gratiam pro beneficio. Cic. pro Roſc. Com. 20. Neque tamen pro beneficio ei par gratia refertur.
Referre præclaram pop. Rom. gratiam. Cic. 1. in Catil. 28.
Referre gratiam, in malam partem. Cic. 2. Q. frat. 3. Surrexit Clodius: ei tantus clamor a noſtris (placuerat enim referre gratiam) ut neque mente, neque lingua, neque oratione conſiſteret. Qua ironia nihil frequentius eſt.
Rependere gratiam facto. Ovid. 2. Met. 694.
Reſtituere in gratiam. Cic. 1. Att. 1. Salluſtium præſentem reſtituere in ejus veterem gratiam non potui.
Reſtituere gratiam alicui. Cic. de Petit. Conſ. 16. Al. Referendæ.
Retinere alicujus gratiam, i. e. Fovere amicitiam. Cic. 2. Q. frat. 3. Quæ tibi eo ſcribo, quod me de retinenda Seſtii gratia litteris ſæpe monuiſti. Puto per Pomponium fovendum tibi eſſe Hortenſium. i. e. Retinendam gratiam. Cic. 1. Q. frat. 3.
Rupit gratiam ira. Sen. Thyeſt. 7.
Sequi gratiam: i. e. Alicujus amicitiam ambitioſius captare. Cæſ. 1. de Bell. Civil. pr. Sin Cæſarem reſpiciant, atque ejus gratiam ſequantur.
Stat honos ſermonum & gratia vivax. Hor. de Arte Poet. 69.
Sum in gratia cum aliquo. Cic. 2. Att. 9. Erit nebulo iſte cum his dynaſtis in gratia.
In laude & gratia eſſe. Cic. 3. Verr. 21.
In gratia pecuniaque magna fortunatum eſſe. V. IN.
Cum illo magna eſt mihi gratia. Cic. 1. Fam. 9. Ego quum mihi cum illo magna jam gratia eſſet, quod ejus omnes graviſſimas injurias communis concordiæ cauſa voluntaria quadam oblivione contriveram, ejus repentinam, &c.
Cum illo nulla eſt mihi gratia. Propert. lib. 2. 33. 20.
Cum Tiberi & Nilo gratia nulla fuit. i. e. Nunquam Ægyptii & Romani ſe invicem amaverunt.
Gratia ante omnia eſt Clazomenio vino. Plin. lib. 14. cap. 71.
Solida eſt mihi gratia tecum. Ovid. 12. Met. 576.
Eſt gratia, pro Ago gratias. Plaut. Men. 2. 3. 36.
Tenet gratia. ut, Gratiam, (ſubaudi Appellant) quæ in memoria & remuneratione officiorum & honorum & amicitiarum obſervantiam teneat. Cic. 2. de Invent. 66.
Tenere gratiam alicujus. Suet. in Auguſt. cap. 13.
Tenere Cæſaris, & Pompei gratiam, &c. i. e. Eſſe in gratia. Cic. 2. Q. frat. 14.
Tollere beneficium & gratiam. Cic. 2. de Fin. 117.
Trahere gratiam. Tacit. 3. Ann. 53. Et quum recte factorum ſibi quisque gratiam trahant, unius invidia ab omnibus peccatur.
Tribuere gratiam alicujus rei inventori. Cic. 4. de Fin. 13.
Valere gratia. Plin. lib. 1. Epiſt. 17.
Venit gratia magna minimo labore. Ovid. 3. Amor 4. 46.
Gratia, pro Cauſa & ratione ſive occaſione. Ter. And. 2. 6. 2.
Hic nunc me credit aliquam ſibi fallaciam
Portare, & ea me hic reſtitiſſe gratia. Ubi Donatus, Gratia veteres per Cauſa ponebant.
Hominum gratia generatas beſtias videmus. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.
Dolorum effugiendorum gratia. Cic. 1. de Fin. 39.
Ea gratia. Cic. 3. de Nat. Deor. 67. ex vet. poët.
Perque agros paſſim diſpergit corpus: id ea gratia,
Ut dum nati diſſipatos artus captaret parens,
Ipſa interea effugeret: &c.
Gratia mea, h. e. Mea cauſa, propter me. Plaut. Bacch. 1. 1. 64.
Ego obſonabo. nam id flagitium meum ſit, mea gratia te
Operam dare mihi, & ad eam operam facere ſumptum de tuo.
Gratia villæ, pro Elegantia. Plin. lib. 2. Epiſt. 17. Miraris cur me Laurentinum meum tantopere delectet? Deſines mirari, quum cognoveris gratiam villæ, opportunitatem loci, litoris ſpatium.
Gratia jam in adoleſcentulo magna erat. Nepos 25. 2.
Non erit ignotæ gratia magna Lyræ. Ovid. 3. de Arte Am. 400.
Gratia, pro Favore. Salluſt. in Jugurth. cap. 25. Ita bonum publicum (ut in plerisque negotiis ſolet) privata gratia devictum. i. e. Bonum publicum privato favore expugnatum eſt.
Gratia, Copia eſt plurimorum amicorum. Aſconius auctor in 2. Verr. 25. Hoc indicat Cic. pro Quint. 2. P. Quintius, cui exiguæ amicorum copiæ ſunt, cum adverſario gratioſiſſimo contendat. Plurimum autem gratia poterat in judiciis: moris enim erat in judiciis tum privatis tum publicis, amicos omnes advocare, quorum auctoritate moveri poſſe judices putabantur: iique, ut ſcribit Aſconius, Advocati dicebantur, qui ſcilicet præſentiam ſuam amico commodabant. Orator enim, Patronus dicebatur. V. ADVOCATUS.
Gratiæ, ut Amicitiæ, pro ipſis amicis. ut, Externas gratias quærere. Tacit. 12. Ann. 15.
Acquirere & retinere gratias. Cic. 1. Att. 1. V. ACQUIRO.
Gratiæ, plur. ut Grates, ſæpius ponitur de Accepti beneficii memoria, vel prædicatione.
Actio gratiarum & congratulatio. Cic. in Brut. 3.
Actionem gratiarum ab aliquo deſiderare. Cic. 10. Fam. 19.
Immemor gratiarum nemo gratus inventus eſt. Cic. Poſt red. in Senat.
Agere gratias & grates. V. AGO.
Agere gratias verbis ampliſſimis. Cic. 1. Philipp. 3.
Agere gratias immortales. Cic. 10. Fam. 11.
Agere incredibiles gratias ſuo & alterius nomine per litteras. Cic. 13. Fam. 28.
Agere ingentes gratias. V. INGENS.
Agere juſtiſſimas gratias. Cic. 2. de Legib. 6.
Agere miras gratias. Cic. 16. Att. 7.
Agere apud aliquem mirificas gratias. Cic. 13. Fam. 43.
Agere ſingulares gratias. Cic. 13. Fam. 42.

Habere gratias vel gratiam, est Retinere memoriam collati beneficii; Agere vero gratias, est Verbis testari; & Gratiam referre, est Beneficium pro beneficio reddere. Ter. Eun. 4. 6. 12.

Et habetur & referetur, Thais, ita uti merita es gratia. V. Donat. in loc. & Faern.

Habeo pol Diis gratias, cum in pariendo aliquot adfuerunt liberæ. Ter. And. 4. 5. 31. Sed frequentius invenimus Gratiam habere quam Gratias.

Scribere gratias. Gell. lib. 3. cap. 8.

Venerari aliquem laudibus ac gratiis. Tacit. 12. Ann. 37. Agrippinam quoque haud procul alio suggestu conspicuam, iisdem, quibus principem, laudibus, gratiisque venerati sunt. i. e. Gratiarum actione.

GRATIÆ, arum. f. [Χάριτες] Deæ Bacchi & Veneris filiæ, ut vult Servius; alii Jovem earum esse patrem existimant. Tres fuerunt numero, virgines nudæ & amabiles. Alio nomine vocabantur CHARITES, quod V. supra.

Decentes Gratiæ. Hor. 1. Carm. 4. 6.

Gratia juncta nudis sororibus. Hor. 3. Carm. 19. 16.

Solutis Gratiæ zonis. Hor. 1. Carm. 30. 6.

GRĀTIŌSUS, a, um. Adj. [χαρίεις, ἐπίχαρις, εὔχαρις] Qui apud omnes plurimum gratia potest, (vel omnium gratiam & favorem facile demeretur: comis, facilis, benignusque qui gratiam inire cupit cum multis.) Cic. 5. Verr. 69. Hic Venerius, quemadmodum aratores eluserit ex una pactione hominis honesti, gratiosique cognoscite.

Cum adversario gratiosissimo contendere. Cic. pro Quint. 2.

Potens & gratiosus homo. Cic. pro Cluent.

Hominibus potentibus, gratiosis, disertis. Cic. pro Cœl. 21.

Splendidi homines & gratiosi. Cic. 5. Verr. 37.

Gratiosus ad. Cic. pro L. Muren. 73. Et ad hoc officium necessitudinis, & ad reliquum tempus gratiosus.

Vir ad ambitionem gratiosus. Cic. de Petit. Consf. 17.

Apud omnes ordines gratiosus. Cic. 3. Off. 58. Tum Pythius, qui esset, ut argentarius, apud omnes ordines gratiosus. Idem 1. Fam. 3. Vehementer confidit his meis litteris se apud te gratiosum fore.

Ita gratiosi eramus apud illum, quem, &c. Cic. 15. Att. 4.

In suis civitatibus & municipiis gratiosi homines. Cic. pro Muren. 47.

Habere in petitione aliqua multos sui cupidos, & gratiosos. Cic. pro Planc. 46.

Gratiosus, cum dativo. Cic. pro Planc. 47. Jam ut ego doceo gratiosum esse tribulibus Plancium, &c.

Gratiosus, cum ablativo. Plin. lib. 16. cap. 33. Odore violenta, ac ne umbra quidem gratiosa. De cupresso.

Gratiosa missio, Quæ per gratiam. i. e. illicitum favorem impetrata est. Liv. lib. 43. 16. extr. Missorum causas sese cognituros esse: & quorum ante emerita stipendia gratiosa missio sibi visa esset, eos milites fieri jussuros.

Sententia gratiosa, i. e. Favorabilis, sive Per gratiam & favorem a judice lata. Ulpian. in l. in hæredem. D. de calumniat. Ob falsum testimonium, vel judici ob gratiosam sententiam datum, & hæredi extorquebitur. Non est in nostro thesauro. H. St.

Gratiosus, inquit Isid. lib. 10. litt. G. quod plus unicuique quam meretur tribuit.

Item aliquando, etsi raro, significat Eum qui gratiam confert, Item Gratiosus est qui adhibet gratias, & qui admittit. Gell. lib. 9. cap. 12. [Sed vellem & exemplo aliquo confirmasset.

GRATIŌSE, Adv. [χαριέντως] Ulpian. in l. tutor qui repertorium. §. Competet. D. de administratione tutorum, Si prædia non idonea comparaverunt per sordes aut gratiam. quid ergo, si neque sordide, neque gratiose: sed non bonam conditionem elegerint?

GRATIOSĬTAS, ātis. f. Tertul. adv. Marc. 1. 9. Naturalem novitatis gratiositatem volui repercutere. i. e. Gratias.

GRATES, [χάριτες] numero tantum plurali, & in hac tantum terminatione, pro Gratiis quæ agi, vel referri debent pro accepto beneficio. Virg. 1. Æn. 604. —— grates persolvere dignas

Non opis est nostræ Dido. Idem 2. Æn. 537. In malam partem,

At tibi pro scelere exclamat, pro talibus ausis,

Dii (si qua est cælo pietas quæ talia curet)

Persolvant grates dignas, & præmia reddant

Debita. Ubi Servius ait; Grates, prout res fuerit, vel in bonis vel in malis dicuntur, ut Præmia; sic apud Terentium Gratiam referre est Malum pro malo rependere. V. supra GRATIA.

Et grates, inquit, tibi ago summe Sol. Cic. in Somn. Scip. 1. Curt. 3. 3. 6. 17. Grates habebant velut præsenti deo.

Agere grates alicui. Tacit. 4. Hist. 64. Sed præcipuo deorum Marti grates agimus. Sic & 4. Ann. 64.

Meritas grates agere alicui. Ovid. in Ibin, 25.

Decernuntur grates deis. Tacit. 15. Ann. 74.

Exsolvere sævas grates. Stat. 5. Silv. 5. 45. de Officio mutuo consolationis.

Pendere dignas grates. Stat. 11. Theb. 223.

Rependere grates. Stat. 3. Silv. 3. 155.

GRATITŪDO, ĭnis. f. Vox veteribus prorsus inaudita. Sabellicus lib. 7. Exemplorum cap. 1. de gratitudine, Laudatissima, inquit, virtutum omnium gratitudo, res cælo & hominibus jucunda. Qua dictione plus decies ibidem utitur. Erasm. in Declam. quæ Lucianicæ illi respondet, quæ inscribitur Tyrannicida; Sunt autem, inquit, vel primæ gratitudinis partes, intelligere videlicet cui beneficium acceptum ferre debeas.

Utuntur hac voce & alii multi, ex quibus est Pontanus, cum alibi tum in Hist. Neapol. 586. Magno in Deum metu, in homines liberalitate ac gratitudine. Idem Federicum regem benevolentiæ tantum gratia sequitur & gratitudinis. Sic & Ingratitudo. H. St.

GRATIĀNUS, Filius Augusti Valentiniani. Natus est Eusebio & Hypatio COSS. sive A. D. 359. V. Aurel. Vict. Epit. cap. 45. 47.

Item, alius Prætor damnatus sub Tiberio. Tacit. 6. Ann. 38.

GRATIĀNUS, a, um. Adj. Plin. 33. 11. Vasa Gratiana.

GRATIDIUS, & GRATIDIĀNUS, Romanorum alterum gentile nomen, alterum cognomen adoptivum. V. Cicero 3. de Legib. 36. & 3. de Off. 80.

GRATIFICOR, GRATOR, GRATULOR, &c. V. post GRATUS.

GRATIS, Adv. [προῖκα, δωρεάν] Gratuito, sine solutione pecuniæ. Cujus contrarium est Pretio. Cic. 3. Verr. Gratis Prætor factus est. Martial. lib. 3. 30. — gratis conviva recumbis.

Gratis alicui polliceri. Cic. 3. Q. frat. 1. Id me scis antea gratis tibi esse pollicitum.

Servire alicui gratis. Cic. pro Cluent. 71.

Habitare gratis in alieno. Cic. 2. Off. 83.

Gratis diligere virtutes. Cic. 2 de Fin. 83. Ut æquitatem, modestiam, virtutes omnes per seipsas gratis diligant.

Gratis & Pretio, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 7. Hic primum questus est non leviter Saturius, communem factum esse gratis cum Roscio, qui pretio proprius fuisset Fannii

Gratis & sine mercede ulla. Suet. de Clar. Gramm. cap. 13.

GRATIIS, pro Gratis, Comicis familiare. Plaut. in prol. Asin. 5. Age nunc reside, cave modo ne gratiis. Ter. Phorm. 3. 2. 15.

Ut phaleratis dictis ducas me, & meam ductes gratiis? Al. Gratis. In Eunucho quoque scribendum est Ingratiis, pro Ingratis. Ex Turnebo. Ter. Adel. 4. 7. 26. Aliquo abjicienda est, si non pretio, gratiis.

GRATUĬTUS, a, um. Adj. [ἄμισθος] Quod datur gratis, & sine præmio: ut interpretatur his verbis Cic. 1. de Legib. 48. Quid liberalitas? gratuitane est, an mercenaria? sine præmio benigna est & gratuita? si cum mercede, conducta.

Amicitia gratuita. Cic. 1. de Nat. Deor. 121. Prata & arva & pecudum greges diliguntur isto modo, quod fructus ex his capiuntur: hominum caritas & amicitia gratuita est.

Hospitia ei gratuita decrevere. Plin. lib. 35. cap. 9.

Probitas gratuita. Cic. 2. de Fin. 99. Innatam esse homini probitatem gratuitam, non mutuatam voluptatibus, nec præmiorum mercedibus evocatam.

Suffragia gratuita ferre. Cic. pro Planc. 16.

Quantitas tertiæ syllabæ, prorsus est anceps, eodem modo ut in Fortuitus, cujus tertiam Horatius produxit 2. Carm. 15. 17. Stat. 1. Silv. 6. 16.

Et quas præcoquit Ebosita cannas,

Largis gratuitum cadit rapinis.

Mercenarius & Gratuitus, contraria. Cic. pro Font. 22. Potestis igitur ignotos notis, &c. mercenarios gratuitis anteferre?

GRATUĬTO, Adv. [ἀμισθί] Idem quod Gratis. Cic. 2. Off. 66. Diserti igitur hominis, & facile laborantis, quodque in patriis est moribus, multorum causas & non gravate, & gratuito defendentis, beneficia & patrocinia late patent.

Gratuito proponere pecuniam. Suet. Tiber. cap. 48.

Gratuito & Mercede, contraria. Plin. lib. 35. cap. 9.

GRĀTUS, a, um. Adj. [εὐγνώμων, ἐπίχαρις, χαρίεις, ἀσπάσιος] Qui gratiam pro beneficio refert, vel saltem memor est accepti beneficii. Ter. Adel. 2. 2. 43. Memorem me dices esse & gratum. Ubi Donatus, Figurate est inducta promissio præmiorum. Et bene utrumque narrat: nam non continuo qui memor est, etiam gratus est. Memor enim est, qui apud se meminit. Gratus, qui meruit hoc nomine vocari, dum vicem reddit. nam multi sunt memores, ingrati tamen. Plin. in Paneg. cap. 43. Nam liberalitatem jucundiorem debitor gratus, clariorem ingratus facit.

Memor & gratus. Cic. 4. Verr. Sed quod sua interesse putabant, se memores gratosque existimari, gratias isti egerunt.

Gratus ac memor beneficii. Cic. 2. de Lege Agr. 21.

In aliquem. Cic. 11. Fam. 10. Gratiorem me esse in te posse, quam isti perversi sint in me, exploratum habes.

Erga aliquem. Plin. lib. 2. cap. 9. Non sumus profecto grati erga eos, qui labore curaque lucem nobis aperuere.

Gratum se præbere alicui. Cic. pro Planc. 91. Si bene de me meritis gratum me præbeo, non desino incurrere in crimen hominis nimium memoris, nimiumque grati.

Virtutem alicujus grata memoria prosequi. Cic. 14. Philipp. 30.

Grato animo prosequi nomen alicujus, i. e. Esse gratum erga aliquem. Cic. 4. Philipp. 3.

Adversus aliquem. Sen. lib. 1. de Benef. cap. 4. Tu me aliquid eorum doce, per quæ beneficentior, gratiorque adversus benemerentes fiam.

Re ipsa atque animo gratissimus. Cic. 10. Fam. 19.

Manu grata sumere. Hor. 1. Epist. 11. 23.

Gratus, Acceptus, & jucundus. Liv. 2. 8. pr. Gratæ in vulgus leges fuere. Tacit. 1. Ann. 28. Accitur Centurio Clemens, & si alii bonis artibus grati in vulgus: ii vigiliis, stationibus, custodiis portarum se inferunt, spem offerunt, metum intendunt.

Comitum gratissimus. Ovid. 14. Met. 221.

Beneficium gratum. Plaut. Rud. 4. 6. 17. Ter. And. 1. 1. 15.

Et id gratum fuisse adversum te, habeo gratiam. [i. e. Apud te. Donat. Ego vero malim post Fuisse distingui, ut sit, Adversum te h. g. pro Tibi

Conviva gratus. Hor. 2. Serm. 2. 119.

Diva animo gratissima nostro. Ovid. 5. Met. 261.

Dona grata. Ovid. 1. Epist. 27.

Error mentis gratissimus. Hor. 2. Epist. 2. 140.

Gratiæ gratæ. Plaut. Pœn. 1. 1. 6.

Quibus pro benefactis fateor debere tibi

Et libertatem, & multas gratas gratias. Al. Grates. [Potest & Gratus legi, vel Gratis.

Hora grata. Hor. 1. Epist. 4. 14.

Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora.

Quies grata. Hor. 1. Epist. 17. 6.

Tempore grato frui. Hor. 2. Epist. 2. 198.

Virtus gratior veniens in pulchro corpore. Virg. 5. Æn. 344.

Gratum odore jucundo ladanum. Plin. lib. 12. cap. 17.

Gratum in cibo. Plin. lib. 11. cap. 29. Et lib. 10. cap. 48. Cibis gratissima.

Gratus differt a Jucundo. Cic. 4. Fam. 6. Cujus officia jucundiora scilicet sæpe mihi fuerunt, nunquam gratiora. Idem 3. Att. 24. Ista veritas etiam si jucunda non est, mihi tamen grata est.

Puto sonare, *Pour le moins elle me contente.* H. St.

Gratum & optatum. Cic. 1. Verr. 7. Quid est quod aut Pop. Romano gratius esse debeat, aut sociis exterisque nationibus optatius esse possit, aut saluti fortunisque omnium magis accommodatum sit?

Gratum & Grave, contraria. Cic. 2. de Legib. 41. Velim hoc, quod loquor, tibi gratum videri potius quam grave.

Minime

Minime gratum. V. post MINOR.
Accidit mihi illud gratum. V. ACCIDO.
Facere alicui gratum, i. e. Rem gratam. Cic. 13. Att. 45. V. FACIO.
Gratissimum facere. Cic. Fam. 13. 36. extr. Gratissimum mihi feceris, si eum ita tractaris, ut &c.

GRĀTĒ, Adv. [ἐυγνωμόνως] Ex grato animo: Cujus contrarium est Ingrate. Cic. pro Planc. 98. Grate & pie facere. Idem 1. de Fin. Præterita grate memini. Hor. 2. Epist. 2. 210. Natales grate numeras.
Superl. Plin. 7. 6. Munus gratissime acceptum est.

GRATIFĬCOR, [χαρίζομαι] āri. Gratum, seu Rem gratam facere, & Beneficium dare aliquando significat. Cic. 1. Fam. 1. Quod Pompejo gratificari se putant.
Gratificatur mihi gestu accusator. Cic. pro Corn. Balbo 14.
Cur tibi hoc non gratificer nescio. Cic. 1. Fam. 10.
Deus non gratificatur hominibus, Non gratum facit. Cic. 1. de Nat. Deor. 124. Nihil cuiquam tribuentem, nihil gratificantem, omnino nihil curantem, nihil agentem?
Gratificari alicui de re aliqua. Cic. 5. de Fin. 42. Deque eo quod ipsis superat, aliis gratificari volunt.
Gratificandi facultas. Cic. 1. Off. 23. In quibus autem major est animus, in his pecuniæ cupiditas spectat ad opes, & ad gratificandi facultatem. i. e. Ut gratos, obnoxios, & devinctos sibi reddere possent.
Gratificari libertatem suam alicujus potentiæ. Sallust. in Jugurth. cap. 3. Frustra autem niti, neque aliud se fatigando, nisi odium quærere, extremæ dementiæ est; nisi forte quem inhonesta & perniciosa libido tenet, potentiæ paucorum decus atque libertatem gratificari.
Gratificari gratiam, V. Gratificans partic.
Gratificari, pro Favere & ornare. Cic. 3. de Legib. 39. Populo potestas honeste bonis gratificandi datur. Idem 1. Off. 42. Qui gratificantur cuipiam quod obsit illi cui velle videantur prodesse, non benefici, neque liberales, sed perniciosi assentatores judicandi sunt. Budæus.
Liberalis gratificandi voluntas. Cic. 2. Offic. 51.

GRATIFĬCANS, Partic. Sallust. de Rep. Ord. 1. 7. Neque aliter quisquam extollere sese, & divina mortalis attingere potest, nisi omissis pecuniæ, & corporis gaudiis, animo indulgens, non assentando, neque concupita præbendo, perversam gratiam gratificans: sed in labore, patientia, bonisque præceptis, & factis fortibus exercitando.

GRATIFICĀTIO, ōnis. f. [χάρισμα] Cic. 1. de Nat. Deor. 122. Vos autem quid mali datis, quum imbecillitatem gratificationem & benevolentiam ponitis?
Impudens gratificatio. Cic. 3. de Lege Agr. 6.
Gratificationi locus est. Scævola l. ult. D. de religiosis, & sumptib. funer. Si plura prædia quis habuerit, & omnium usumfructum separatim legaverit: poterit in unum inferri, & electio erit hæredis, & gratificationi locus.

GRATIFICĀTOR, ōris. m. Augustin.

GRATIFĬCUS, a, um. Adj. Isidor. Gratificus ab eo, quod gratis faciat bonum. Porphyr. Paneg. 1. 5. Gratificus dominus.

GRATĪTO, āre. More anserum vociferari. Auct. Philom. v. 19.
— hinc gratitat improbus anser.

GRATOR, [εὐχαριστέω] āri. Gratias agere alicui, & quasi Supplicare. Ovid. 3. Fast. 417.
Quisquis ades, castæque colis penetralia Vestæ,
Gratare, Iliacis thuraque pone focis.
Gratari, [χαίρειν] Gaudere de bono proprio, vel alterius. Virg. 4. Æn. 478.
Inveni, germana, viam, gratare sorori. Liv. 7. 13. extr. Tum vincere cupimus, tum duce te vincere, tibi lauream insignem deferre, tecum triumphantes urbem inire, tuum sequentes currum Jovis Opt. Max. templum gratantes, ovantesque adire.
Gratari, Aliquid gratanter dicere. Tacit. 6. Ann. 21. Tum complexus eum Tiberius, præscium periculorum & incolumem fore gratatur.
Gratatur reduces. Virg. 5. Æn. 40.
Gratari alicui. Ovid. 6. Met. 434.
—— gratata est scilicet illis Thracia.
Gratari sibi. Ovid. 11. Epist. 65. Quid tibi grataris?
Ad gratandum se expedire. Tacit. 14. Ann. 8.

GRATANS, Partic. [χαίρων] Tacit. 2. Ann. 75. Inter venerantes, gratantesque aspici solita. Ovid. 7. Met. 162.
—— abest gratantibus Æson.

GRATANTER, Adv. Usus est Capitolinus sæpius, sed ut vult Vossius, non satis Latine & eleganter dictum est. Ammian. 17. 26. Gratanter amplexi sunt. Aur. Vict. Epit. in Nerv. Cum in Curia a Senatu gratanter acceptus esset. conf. Symmach. 7. Epist. 76.

GRATABUNDUS, [συγχαίρων] Tacit. 1. Hist. 18. Et proximi militum gratabundi respondent.

GRATATŌRIUS, a, um. Adj. Sidon. 5. Epist. 16. Gratatoriis apicibus inscribere.

GRATŬLOR, [συγχαίρω, σπουδάζομαι] āri. Idem ac Grator. Verbis testari se gaudere fortuna & felicitate alterius, apud eum ipsum qui affectus est felicitate, & aliquando etiam apud nosipsos, ob felicitatem aliquam, quæ nobis forte obtigit.
De reditu alicujus gratulari. Cic. 4. Att. 1. Et 1. Fam. 7.
Adventu alicujus gratulari. Cic. in Sallust. 10.
Nomine alicujus gratulari. Cic. 1. Philipp. 30.
Gratulor tibi & mihi. Ovid. 1. Trist. 8. 54.
Et quoniam vera est, tota tibi mente, mihique
Gratulor, ingenium non latuisse tuum.
Gratulor tibi hanc rem. Plaut. Capt. 3. 2. 3. Cic. 2. Verr. 19. Appellat hominem, & ei voce maxima victoriam gratulatur. Ovid. 3. de Arte Am. 122.
Prisca juvent alios, ego me nunc denique natum
Gratulor. Ter. Eun. 2. 2. 28.
Salutant, ad cœnam vocant, adventum gratulantur.
Gratulor tibi affinitate viri optimi. Cic. 8. Fam. 13.
Gratulor tibi de hac re. Cic. 1. Fam. 7. Quod mihi de filia & de Crassipede gratularis, agnosco humanitatem tuam.
In re aliqua gratulari. Cic. 6. Fam. 11. Qua in re tibi gratulor ita vehementer.
Gratulor huic terræ, quod abest regionibus illis. Ovid. 10. Met. 306.
Quintil. in Pastu cadaverum, sive Declam. 13. Gratulemur, quod jam nulla civitas fame laborat. subauditur Nobis.
Gratulari dolori, pro Gaudere in dolore. Quintil. in præfat. lib. 6.
Gratulor pro opportunitate temporis. Cic. 15. Fam. 14. Sed tamen & feci ante, & facio nunc, tibique cum pro rerum magnitudine quas gessisti, tum pro opportunitate temporis gratulor, quod te de provincia decedentem summa laus & summa gratia provinciæ prosequuta est.
Gratulari, Gratias agere, inquit Nonius 2. 369. Ennius Hecuba, Juppiter tibi summe tandem male re gesta gratulor. Nævius belli Punici lib. 3. Is qui sursum ad cælum sustulit suas res Ammulus gratulabatur divis. Ter. Heaut. 5. 1. 6.
Ohe, jam desine deos uxor gratulando obtundere,
Tuam esse inventam gnatam, &c. Scipio Afr. apud Gell. 4. 18.
Eamus Jovi O. M. gratulatum.
Hinc Gratulatio est idem ac Supplicatio vel Gratiarum actio, ut mox ostendetur. Nonnullis videtur hæc esse primaria & propria vocis significatio. V. Grovon. Obs. 2. 19. & Perizon. ad Sanct. Minerv. 1. 1. qui alteram significationem ab hac esse derivatam ostendunt.

GRATULABUNDUS, Adj. [συγχαίρων] Idem quod Gratulans. Gell. lib. 3. cap. 15. Quumque populus gratulabundus, flores undique in eum jaceret. Liv. 7. 33. extr. Quo se omnis multitudo gratulabunda effudit. Justin. 6. 8. Velut gratulabundus patriæ exspiravit

GRATULĀTIO, ōnis. f. [ἐπίχαρμα] Significatio gaudii de alterius felicitate
Lætitia & gratulatio. Cic. 4. Att. 10. Itaque hoc tibi vere affirmo, in maxima lætitia & exoptatissima gratulatione, unum ad cumulandum gaudium conspectum, aut potius complexum mihi tuum defuisse.
Sera gratulatio reprehendi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. Cic. 2. Fam. 6.
Hic parenti suo magno adjumento in periculis, solatio in laboribus, gratulationi in victoria fuit. Cic. pro Muren. 12.
Effervescere gratulatio dicitur. Cic. 9. Fam. 2. Al. Defervescere.
Florere gratulatione. Cic. pro Sext. 131.
Habere gratulationem. Cic. pro Milon. 99.
Significare gratulationem. Cic. 4. Att. 1.
Gratulatio, pro Gratiarum actione, vel Supplicatione. Cic. de Provinc. Cons. 26. Diis immortalibus non erat exigua eadem gratulatio, quæ ex maximis bellis. Cic. 11. Fam. 18. Sed tamen tam recenti gratulatione, quam tuo nomine ad omnia deorum templa fecimus. Idem 2. Fam. 9.
Decernere alicui gratulationem reip. bene gestæ. Cic. in Catil. Orat. ult. 20.

GRATULĀTOR, ōris. m. Cic. 2. de Fin. 108. Ita fit, ut gratulator lætior sit, quam is, cui gratulatur.

GRATULĀTRIX, īcis. f. Sidon.

GRATULATŌRIUS, a, um. Adj. Capitol. in Max. & Balbin. cap. 17. Gratulatoriam epistolam subdidi.

GRATULATŌRIE, Adv. August.

GRAVESCO, GRAVOR, GRAVIDUS, &c. V. post GRAVIS.

GRAVIONĀRIUM, [Γραουιονάριον] Germaniæ urbs Ptolemæo. Vulgo *Bamberg.*

GRAVIS, e. Adj. [βαρὺς, βριθὺς, αἰνὸς, ἐπαχθὴς, δεινὸς, ἔνδειος] Suapte natura, inquit Valla, ponderosum significat: ut, Grave saxum, gravis sarcina, gravia arma, grave scutum, quod scilicet gravat nos in ferendo, & quod ægre, & cum molestia fertur. Inde per abusionem transferimus ad Senectutem, ad morbum, ad laborem, ad dolorem: quia hi qui molestiam ex senectute, morbo, ceterisque sentiunt, quasi onere intolerabili premuntur, quod cupide velut grave pondus a se vellent deponere. Neque solum ad Molestias corporis translatio hæc fit, verum etiam ad Molestias animi, ut gravis contumelia, gravis injuria, gravis mœror, gravis jactura, quæ animum genere quodam ponderis premunt. Itaque unus modus est, Quæ corpori aut animo molesta sunt, ea Gravia appellare. Eoque molestia a mole, id est a re magna, magnique ponderis vocitata est. Alter modus est, quod quemadmodum gravia saxa & grandes trunci non facile loco moventur, sed ad omnem temporis mutabilitatem hærent: ita Homines constantes, ac præditi sapientia, merito per figuram (metaphoram) Graves nominantur, quod nec precibus, nec minis, nec vanitate, nec promissis ab æquo & justo summoventur: ut hi faciunt quos Leves vocamus, Qui in similitudinem pulveris & palearum ad omnem auram ventilantur. Sciamus tamen Gravis tunc regere dativum, quum est in priore significato: ut, Tu es gravis mihi. Hactenus Valla lib. 6. cap. 8.
Levis & Gravis, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 6. Quod etiam apud omnes leve & infirmum est, id apud judicem grave & sanctum esse ducetur?
Ætate gravis. Liv. 10. 34. extr. Ingressi milites refractis foribus, paucos graves ætate, aut invalidos inveniunt.
Ætate ac corpore gravis. Vell. Paterc. 2. 76.
Ætate & viribus gravior, i. e. Inhabilis. Liv. 2. 18.
Cibo graves, sopiti jacebant. Liv. 31. 41.
Divitiis gravis, Plenus & abundans. Plaut. Bacch. 3. 4. 23.
Sed ante quam illa unquam meis opulentiis
Ramenta fiat gravior aut propensior,
Mori me malim misera excruciatum inopia.
Fide graviora. Ovid. 4. Trist. 1. 66.
Humore avide hausto gravis. Q. Curt. 7. 5.
Marte gravis, Gravida. Virg. 1. Æn. 277.
—— donec regina sacerdos
Marte gravis. i. e. Semine Martis impleta. Idem 1. Ecl. 50.
Non insueta graves tentabunt pabula fœtas. V. FŒTUS.
Morbo gravis. Virg. 3. Georg. 96.
Ubi aut morbo gravis, aut jam segnior annis
Deficit, abde domo. i. e. Languidus.
Natu gravior. Claud. de Bell. Get. 485.
Natu gravior animus. Ter. Heaut. 4. 1. 31.
Mi Chreme, peccavi, fateor, vincor: nunc te obsecro,
Quanto tuus est animus natu gravior, ignoscentior,
Ut meæ stultitiæ justitia tua sit aliquid præsidi. i. e. Quanto plura nosti quam ego. Bentl. Quanto tu me es annis gravior.
Pietate ac meritis gravis, Plenus. Virg. 1. Æn. 155.
Tum pietate gravem, ac meritis, si forte virum quem
Conspexere, silent, arrectisque auribus astant.
Vinculis gravis, Oneratus & oppressus. Plin. Epist. 147.

Vino & somno graves. Liv. 9. Bell. Pun. 34.
Cibo, vino, somnoque graves. Ovid. 14. Epist. 33.
Vulneribus gravis Alexander. Liv. 36. 20.
Utero gravis, pro Prægnante. Plin. lib. 9. cap. 6. Tunc quidem & utero graves, pariendive pœnis invalidæ, solum auxilium novere in altum profugere, & se toto defendere Oceano.
Absinthium grave, i. e. Amarum, & quod gravem succum habet. Varro in Quinquatribus, Absinthium ut bibam grave, & castoreum, levemque robur. apud Non. 4. 218. Al. Gravem. [Forte distinguendum ante Grave, ut sit pro Graveolenti dictum, & ad Castoreum referatur.
Adversarius gravis, Perniciosus, acerbus, & nocens. Cic. 3. Off. 86. Magnum illud bellum perfuga unus, & gravem adversarium imperii sustulisset. Suet. Neron. 54.
Æs grave. Liv. 4. 45. Indicibus dena millia gravis æris, quæ tum divitiæ habebantur, ex ærario numerata. V. ÆS.
Æs grave & Signatum argentum, opponuntur. Liv. 4. 60. Patres bene cœptam rem perseveranter tueri, conferre ipsi primi, & quia nondum argentum signatum erat, æs grave plaustris quidam ad ærarium convehentes, speciosam collationem faciebant.
Æstas gravis. Virg. 2. Georg. 377.
Ambitio misera gravisque. Hor. 1. Serm. 6. 129.
Amicitiæ principum graves. Hor. 2. Carm. 1. 3.
Amentia gravis. Ovid. 5. Met. 511.
Amore perculsus gravi. Hor. Epod. 11. 3.
Annona gravis, Cara. Plaut. Stich. 4. 2. 52.
Annis gravis miles. Hor. 1. Serm. 1. 4.
Annus. V. Superl. infra.
Armatura gravis, cui opponitur Levis. Pro ipso milite, qui Græcis ὁπλίτης. Liv. 26. 5. pr. Igitur magna parte impedimentorum relicta in Bruttiis, & omni graviore armatura, cum delectis, &c. Gronov. Armatu. conf. Hirt. Bell. Afr. 71. V. ARMATURA.
Auræ graves. Ovid. 7. Met. 557.
Auctor gravis, Probatus & magnæ auctoritatis. Plin. lib. 17. cap. 25. A quo tempore pudicitiam subversam Piso gravis auctor prodidit. Et lib. 24. cap. 9. Gravis auctor in medicina.
Auctor gravior. Tacit. 3. Hist. 43. Eo gravior auctor, quod Paulino patria Forum Julii.
Autumnus gravis, Pestilens. Cæs. 3. Bell. Civil. 2. & Horat. 2. Serm. 6. 19.
Bellum grave, pro Molesto, auctore Donato ad Hec. Ter. 5. 1. ut Sallust. Graviore bello qui prohibituri venerant socii, frigere.
Carmen grave & plenum. Cic. 1. Tusc. 64.
Casu graviore decidunt turres. Hor. 2. Carm. 10. 10.
Causa gravis, Necessaria. Lucil. lib. 29. Habeasque animo, mihi admodum causam gravem fore, quæ me ab ullo commodo abducat tuo. Non.
Causæ graves. Cic. 5. Fam. 12.
Conciones graves, i. e. Acerbæ & criminationibus plenæ. Cæs. 2. Bell. Civil. 18.
Cælum grave, Pestilens. Suet. Tiber. 36.
Chelydri graves. Virg. 3. Georg. 415.
Certamina graviora. Sil. lib. 16.
Contumeliæ gravissimæ. Tacit. 14. Ann. 49.
Cura gravi saucia. Virg. 4. Æn. 1.
Damnum gravius. Ovid. 7. Met. 553.
Fatum grave. Ovid. 2. Met. 306.
Fronte gravi, Tristi. Plin. in Paneg. cap. 41. Nunquam principibus defuerunt, qui fronte gravi, & tristi supercilio utilitatibus fisci contumaciter adessent, &c.
Greges graves, Multi. Varro, Ubi graves pascantur atque alantur pavonum greges. apud Nonium l. c.
Halitus gravis, Insuaviter olens. Columel. lib. 1. cap. 5. Nam præstat a mari longo potius intervallo quam brevi refugisse: quia media sunt spatia gravioris halitus. [Non est Graveolens, sed Insalubris, Pestifer.
Homo gravis, Grandævus & Qui omnia deliberate agit. Virg. 5. Æn. 387.
Hic gravis Entellum dictis castigat Acestes. Nonius. [Nisi Gravis, pro Graviter.
Honestas omni pondere gravior est habenda, quam reliqua omnia. Cic. 3. Off. 35.
Ictus graves excipere. Hor. 4. Carm. 9. 23.
Imperium grave, aut stabile. Ter. Adel. 1. 1. 41.
Et errat longe, mea quidem sententia,
Qui imperium credat gravius esse aut stabilius,
Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur.
Impetus gravis hastæ. Stat. 10. Theb. 539.
Incœpta gravia. Hor. de Arte Poet. 14.
Ira gravis, & inexpugnabile pectus. Virg. 5. Æn. 781.
Labore gravi fessos. Sen. Hippol. 4.
Lacerto gravi vibrata fraxinus. Ovid. 5. Met. 142.
Manus gravis, Pecuniis, vel re aliqua onusta. Plaut. Pseud. 3. 1. 19. Virg. 1. Ecl. 36.
Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat.
Mœror gravis. Hor. de Arte Poet. 110.
Morbus gravis. Ovid. 8. Met. 876. Et Nep. 23. 4.
Mors gravis. Ovid. 3. Met. 471.
Nidor gravis. Virg. 3. Georg. 415.
Galbaneoque agitare gravi nidore chelydros. al. Graves, scil. Chelydros.
Nubes imbre graves. Liv. 28. 15. Nisi ex vehementi sole, qualis inter graves imbre nives effulgit, tanta vis aquæ dejecta esset, ut, &c.
Nuntius gravis, Tristis. Virg. 8. Æn. 582.
— gravior ne nuntius aures Vulneret.
Oculi graves. Cic. Post red. in Senat. 12. Composito capillo, gravibus oculis, fluentibus buccis, pressa voce, &c.
Odor gravis. Plin. lib. 11. cap. 7. Omnes frigoris aut injuriæ aditus obstruuntur, odore & ipsa etiamnum gravi.
Odor gravis oris. Ovid. 3. de Arte Am. 277.
Ora pestilens & gravis. Plin. lib. 5. Epist. 6. pr. Est sane gravis & pestilens ora Tuscorum.
Paupertas gravis, Dura & difficilis. Ter. Adel. 3. 4. 50.
— Paupertatem una pertulimus gravem.
Pœna graviore dignus. Ovid. 1. de Pont. 2. 13.
Pondus grave. Hor. Epod. 4. 17.
Pondus grave, & Leve, contraria. Plin. lib. 12. cap. 9.
Prælium grave. Hor. 4. Carm. 14. 14.
Pretium grave, i. e. Multum. Sallust. apud Non. l. c. Cœpit per omnem provinciam grave pretium fructibus esse. conf. Annona gravis.
Radice gravi & crassa frutex. Plin. lib. 12. cap. 12.
Remi graves, Fortes & robusti. Virg. 5. Æn. 114.
Prima pares ineunt gravibus certamina remis.
Robur aratri grave. Virg. 1. Georg. 162.
Senatusconsultum vehemens & grave in aliquem. Cic. 1. in Catil. 3.
Senectus gravis, Molesta. Cic. de Senect. 4. Quod senectutem nunquam tibi gravem esse senserim.
Sermones graves. Cic. 1. Q. frat. 2.
Sententiæ graves. Cæs. 1. Bell. Civil. 2.
Sidus Saturni grave in omne caput. Propert. 4. 1. 84.
Solum. Tacit. 5. Hist. 7. Solo, cæloque juxta gravi.
Servitium grave. Propert. lib. 1. 5. 19.
Sol gravis. Hor. 2. Serm. 4. 23. Ante gravem quæ legerit arbore solem.
Sonus gravis & acutus, contraria. Hor. de Arte Poet. 349. Cic. 2. de Nat. Deor. 68.
Sonus gravissimus. Cic. 1. de Orat. 251.
Sopor gravissimus. Lucret. lib. 4. 953.
Stomachus gravis. Hor. 1. Carm. 6. 5.
Supellex gravis, Dives. Plin. Epist. 190.
Suem gravissimam facit glans querna, Pinguissimam. Plin. lib. 16. cap. 6.
Tela graviora. Curt. 18. 6.
Tempus grave. Hor. 3. Carm. 23. 8. & Liv. 7. 6.
Terra gravis, Fecunda & frugifera. Virg. 3. Georg. 526.
Quid labor, aut benefacta juvant, quid vomere terras
Invertisse graves. [i. e. Duras. Intelligi enim vult Nec corporis exercitationem acrem bubus profuisse adversus morbum.
Testis gravis, Lucuples & optimus. Cic. 2. Fam. 2. Gravi teste privatus sum amoris summi erga te mei. Idem 5. Verr. 108. Et hoc in te graviores, certioresque testes sunt.
Torpor gravis. Sen. Herc. fur. 12.
Venter gravis maturo pondere. Ovid. 9. Met. 684.
Ventus gravis, Molestus. Plin. lib. 2. cap. 25. [Nisi potius Insalubris.
Verbum gravius. Plaut. Trin. 2. 2. 107.
Gravius erit tuum unum verbum ad eam rem, quam centum mea.
Verbo graviore appellare aliquem. Cic. 5. Verr. 134. Eum in tanto tuo dedecore profecto ne verbo quidem graviore appellasses.
Virus grave. Hor. 2. Epist. 1. 158.
Umbra gravis. Virg. 10. Ecl. 75.
Juniperi gravis esse solet cantantibus umbra.
Voluntas gravis. Cic. pro Font. 30.
Uterus gravis, Prægnans. Papinianus in l. qui gravi. D. de jure codi. Qui gravi utero uxorem esse ignorabat, &c.
Vulnus grave. Ovid. 4. Met. 721.
Grave esse alicui. i. e. Molestum. ut, Vereor ne tibi sim gravis, i. e. Molestus. Cic. in Top. 1. Ita gravis est mihi ea res. Curt. 8. 5. Mihi non est grave. Nep. 9. 3.
Grave & Facile, contraria. Ter. Heaut. 5. 5. 14. Hæc dum incipias, gravia sunt, dumque ignores: ubi cognoris, facilia. Grave est quale sit existimare. Cic. 11. Att.
Grave est homini pudenti petere aliquid magnum ab eo, de quo se bene meritum putet. Cic. 2. Fam. 5.
Grave in populum, Quod ægre & graviter admodum populus ferre potest. Cic. pro Corn. Balb. 24. Etenim in Pop. Rom. grave est, non posse uti sociis excellenti virtute præditis, qui velint, &c.
Superl. Annus gravissimus, & pestilentissimus. Cic. 5. Fam. 16. Non mehercule quenquam audivi, hoc gravissimo & pestilentissimo anno adolescentulum, aut puerum mortuum, qui mihi non a diis immortalibus exceptus ex his miseriis, atque ex iniquissima conditione vitæ videretur.
Tempus anni gravissimum. Cic. 2. Q. frat. 16. Atque id anni tempore gravissimo, & caloribus maximis.
Gravissimum. Ter. Adel. 3. 4. 22. Mane: nondum audisti Demea quod est gravissimum.
GRAVIUSCŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑποβαρὺς] Gell. lib. 1. cap. 11. Qui fistula brevi sensim graviusculum sonum inspiraret ad deprimendum, sedandumque impetum vocis ejus.
GRAVĬTAS, ātis. [βαρύτης, βάρος, βρῖθος, βριθοσύνη, αἰδότης, σεμνότης] Pondus. Cic. 2. de Nat. Deor. 116. Tanta contentio gravitatis & ponderum.
Impedire oneris gravitate. Ovid. 10. Met. 678.
Gravitas, pro Molestia, vel Magnitudine accipitur: ut, Gravitas odoris, gravitas doloris, gravitas somni.
Audiendi vel Auditus gravitas, pro Duro, & depravato auditu. Plin. lib. 28. cap. 11. Si gravitas sit audiendi, fel bubulum cum urina capræ, vel hirci. Idem lib. 23. cap. 4.
Aurium gravitas. Plin. lib. 20. cap. 13.
Capitis gravitas. Plin. lib. 27. cap. 12.
Cæli gravitas, h. e. Aeris nobis injucundi molestia, vel potius Insalubritas. Cic. 11. Att. 22. Jam enim corpore vix sustineo gravitatem hujus cæli, qui mihi laborem affert in dolore.
Membrorum gravitas, & cruciatus dolorum. Cic. 4. de Fin.
Gravitas oris, pro Graveolentia. Plin. lib. 28. cap. 12.
Fœda gravidas, subaudi Odoris Sil. 6. 158.
Ignava gravitas. Ovid. 2. Met. 821.
— ignava nequeunt gravitate movere.
Tarda gravitate jacentes. Ovid. 11. Met. 618.
Gravitas, Firmitas ac constantia animi, & in vultu, moribus, verbis, rebus agendis quædam severitas. Cic. de Senect. 33. Ut enim infirmitas puerorum, & ferocitas juvenum, & gravitas jam constantis ætatis, &c. Idem de Amicit. 4. Genus autem hoc sermonum positum in hominum veterum auctoritate, & eorum illustrium, plus nescio quo pacto videtur habere gravitatis.
Quanta illi fuit gravitas, quanta in oratione majestas? Cic. de Amicit. 96.
Gravitas sapientis. Cic. 4. Acad. 57.
Gravitas & virtus judicis. Cic. pro Quint. 16.
Rerum gravitasque, nitorque. Ovid. 2. de Pont. 5. 29.
Serena gravitate plenus vultus. Lucan. ad Pison. 88.

Gravitati deditus homo. Cic. pro Cœl. 63.
Adhibere gravitatem. V. ADHIBEO.
Facere gravitatem. Celſ. lib. 1. cap. 3. Qui vomere bis in menſe vult, melius conſulet ſi biduo continuarit, quam ſi poſt quintum decimum diem vomuerit: niſi hæc mora gravitatem pectori faciet.
Habere gravitatem dicitur genus dicendi. Cic. de Clar. Orat. 326. Hæc autem (ut dixi) genera dicendi aptiora ſunt adoleſcentibus, in ſenibus gravitatem non habent.
Servare gravitatem. Cic. 10. Att. 1. Tu cum Sexto ſervaſti gravitatem eandem, quam mihi præcipis.
Tenere gravitatem in congreſſu. Cic. 9. Att. 22. Ego tuis conſiliis ſum uſus, maximeque quod gravitatem in congreſſu noſtro tenui, quam debui.
Tuenda eſt tibi gravitas. Cic. 5. Fam. 16.
Uti. ut, Sententiarum gravitate, verborum ponderibus eſt utendum. Cic. 2. de Orat. 37.
Verborum gravitas. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Vultus & morum gravitas. Cic. 9. Att. 9.
Jucunda gravitas remoto faſtu. Claud. Conſ. Mall. Theod. 247.
Cum gravitate loqui. Cic. 9. Att. 11. Illud me præclare admones, quum illum videro, ne nimis indulgenter, & ut cum gravitate potius loquar.

GRAVĬTER, Adv. [βαρέως, αὐτῶς, δυσχερῶς] aliquando Multum ſignificat, aliquando Aſpere & male. Significat etiam Moleſte: nonnunquam & Sapienter.
Accipere aliquid graviter, i. e. Iniquo animo. Cic. 2. de Orat. 211.
Accuſare graviter aliquem. Cic. 5. Fam. 15. Me, leniſſimis & amantiſſimis verbis utens, re graviter accuſas.
Accuſare gravius. Ter. Hec. 4. 4. 95.
Graviſſime ægrotare, pro Vehementer. Cic. 2. de Fin. 43.
Affligi graviſſime. Cæſ. 4. Bell. Gall. 31.
Audire graviter. Ter. Heaut. 1. 1. 62.

Poſtremo adeo res rediit, adoleſcentulus
Sæpe eadem & graviter audiendo, victus eſt. Subauditur, Dicta.

Concidit ad terram graviter. Virg. 5. Æn. 447.
Crepuerunt graviter fores. Ter. Heaut. 3. 3. 53.

Mane, mane, quid eſt quod tam a nobis graviter crepuere fores?

Idem Adel. 5. 3. 2. Quisnam a me pepulit tam graviter fores?
Cruciare graviter, Multum & maxime ac vehementer. Ter. Heaut. 5. 5. 1.

Enimvero Chremes nimis graviter cruciat adoleſcentulum,
Nimisque inhumane.

Dicere graviter in aliquem. Ter. Adel. 1. 2. 60.

— Iſte tuus ipſe ſentiet
Poſterius: nolo in illum graviter dicere.

Diſſentiunt graviter inter ſe. Cic. 12. Philipp. 27.
Facere aliquid graviter. Cicero, Siquid prudenter, ſiquid graviter factum eſt.
Ferre aliquid graviter, i. e. Moleſte. Ter. And. 1. 2. 20.

Omnes qui amant, graviter ſibi dari uxorem ferunt.

Hujus contrarium eſt Leviter ferre. Cic. de Aruſp. Reſp. 40. Quæ quamdiu hærebant in uno me, id graviter equidem, ſed aliquanto levius ferebam. V. FERO.
Imperare. Plaut. Capt. 2. 2. 58.
Increpare. Plin. lib. 17. cap. 1.
Infenſus alicui. Cic. 1. in Catil. 17.
Iraſci, Multum. Ter. Hec. 4. 4. 2.

Tibi quoque edepol ſum iratus, Philumena,
Graviter quidem: nam hercle abs te eſt factum turpiter.

Miſerans graviter. Virg. 10. Æn. 823.
Narrare res geſtas graviter. Cic. in Orat. 30. Thucydides autem res geſtas & bella narrat & prælia, graviter ſane & probe.
Opinari de aliquo graviſſime. Tranquill. in Auguſt. cap. 67. pr. i. e. Male loqui.
Queri graviter. Cic. 13. Att. 1. Dionyſius noſter graviter queritur, & tamen jure, a diſcipulis abeſſe tamdiu.
Sævit graviter. Virg. 4. Georg. 456.
Sonare graviter. Cic. in Somn. Scip. 11. Natura fert ut extrema, ex altera parte graviter, ex altera autem acute ſonent.
Spirare graviter, Multum & vehementem odorem afferre naribus. Virg. 4. Georg. 31.

— graviter ſpirantis copia thymbræ.

Eſſe alicui graviter inimicum. Cic. 1. Fam. 9.
Suſpectus alicui graviter. Cic. 1. in Catil. 17.

GRĂVĒDO, ĭnis. f. [κόρυζα] Morbus ſeu humor, qui ex capite deſtillat, nares claudit, vocem obtundit, tuſſim ſiccam movet, ut docet Celſ. lib. 4. cap. 2. Plaut. Aſin. 4. 1. 51.

Quod illa autem ſimulet, quaſi gravedo profluat.

Cic. 16. Fam. 14. Gravedini quæſo omni ratione ſubveni. Plin. lib. 21. cap. 19. de violis purpureis, Crapulam & gravedines capitis impoſitis coronis olfactuve diſcutiunt.
Frigida gravedo. Catul. 42. 13.

GRAVEDĬNŌSUS, a, um. Adj. [κορυζώδης] Cic. 4. Tuſc. 37. Itaque dicimus gravedinoſos quoſdam, quoſdam torminoſos, non quia jam ſint, ſed quia ſæpe ſint.
Gravedinoſum, Quod gravedinem facit. Plin. lib. 18. cap. 15. de ervò, Martio menſe ſatum noxium eſſe bubus ajunt. Item autumno gravedinoſum.

GRAVEŎLENS, entis. Adj. [βαρύοσμος] Quod male olet. Virg. 6. Æn. 201. — ad fauces graveolentis averni. Plin. lib. 27. cap. 8. Graveolentibus foliis.
Graveolentia centaurea. Virg. 4. Georg. 270. Solet & diviſe ſcribi.

GRAVEOLENTIA, æ. f. [δυσοσμία] Plin. Et oris graveolentiam ſiſtit. Et lib. 22. cap. 22. Graveolentiam alarum emendat. Idem lib. 28. cap. 11. Mulcet graveolentiam oris.
Graveolentia halitus. Plin. lib. 28. cap. 12.

GRĂVO, [βαρύνω] āre. Pondere premere, onerare, moleſtare. Virg. 2. Æn. 708. — nec me labor iſte gravabit.
Fortunam alicujus gravare. Ovid. 5. Triſt. 11. 30.
Cymba gravanda. Propert. lib. 3. 3. 22.
Poma gravantia ramos. Ovid. 13. Met. 812.

GRAVOR, [βαρύνομαι] āri. cum Ablat. eſt Onerari, Onus ſentire, ut Gravida eſt, quæ jam gravatur conceptu, Feſtus de muliere.
Gravari abſol. Offendi, & graviter ferre. Plaut. Trin. 5. 2. 48. Non gravabor, faciam ita ut vis. Cic. de Amicit. 17. Ego vero non gravarer, ſi mihi ipſe confiderem.
Neque gravabor breviter meo more quid quaque de re ſentiam dicere. Cic. 1. de Orat. 107.
Gravari, cum accuſativo. Subaudita ſcil. præpoſitione Ob, vel Propter. Quintil. lib. 1. cap. 2. Quæ ſiquis gravabitur: non rationi defuerit, ſed oneri. Suet. in Auguſt. cap. 72. Ampla & operoſa prætoria gravabatur. Virg. 10. Æn. 628.

— quid ſi, quæ voce gravaris, Mente dares?

Gravari dominos. Lucan. lib. 7. 284. i. e. Nolle habere dominos. Sic Hor. 4. Carm. 11. 27.

— & exemplum grave præbet ales
Pegaſus, terrenum equitem gravatus
Bellerophontem.

Gravari aliquid, pro Moleſte ferre. Tacit. 3. Ann. 59. Sane gravaretur aſpectum civium ſenex imperator. Lucan. 5. 258.

Seque putat ſolum regnorum injuſta gravari. Et 7. 284.
Romanos odere omnes, dominoſque gravantur.

Matrem Liviam gravatus, velut partes ſibi æquas potentiæ vindicantem. Suet. Tib. 50.
Lucemque gravantur. Sil. 2. 598.

GRAVĀTUS, a, um. Partic. [βαρυνθεὶς] Moleſtia aut gravedine affectus. Columel. lib. 6. cap. 9. Signa febricitantis manantes lacrymæ, gravatum caput, oculi compreſſi. Cic. 1. de Divin. 15. Ex antiquo poeta,

Jam vero ſemper viridis, ſemperque gravata
Lentiſcus, triplici ſolita, grandeſcere fetu.

Caput gravatum demittere. Ovid. 10. Met. 192.
Oculos in morte gravatos. Ovid. 4. Met. 154.
Gravatum anxietate corpus. Curt. 4. 13.
Gravata ebrietate mens. Idem 5. 7.
Tot malis gravatus. Petron. 22.
Gravatus ſomno. Plin. lib. 26. cap. 1. Item Liv. 25. 24. Gravatis omnibus vino ſomnoque.
Vino gravatus. Curt. 6. 11.
Gravati vulneribus corruerunt. Liv. 30. 18.
Haud gravata patrona. Plaut. Rud. 1. 5. 3.
In re aliqua homines gravatos non eſſe. Cic. pro Muren. 99.
Gravatus, cum infinitivo. Valer. Max. lib. 5. cap. 7. pr. de Fabio Rulliano. Legatus ire Fabio Gurgiti filio ad bellum difficile & periculoſum conficiendum gravatus non eſt.
Item cum accuſativo. Spem ac metum juxta gravatus. Tacit. 5. Ann. 8. V. in ipſo verbo, quo revera hæc pertinent.

GRAVĀTE, Adv. [βεβαρυμένως] Moleſte & ægre. Cic. pro Corn. Balb. 36. Qui erranti comiter monſtrant viam, benigne, non gravate. Idem 3. Off. 59. Gravate ille primo: quid multa? impetrat.

GRAVĀTIM, [βαρέως] aliud Adv. idem ſignificans. Liv. 1. 2. Haud gravatim ſocia arma Rutulis junxit.
Gravatim cadere, i. e. Tarde & vix. Lucret. lib. 3. 388.

— plumas avium, papposque volantes,
Qui nimia levitate cadunt plerumque gravatim.

GRAVĀTOR, ōris. m. Auguſtin.

GRAVĀMEN, ĭnis. n. Moleſtia. Caſſiod. Epiſt. 9. 2. Si viſceribus ſanis gravamen nullius ſentiat læſionis.

GRAVAMENTUM, i. n. [βάρος] Gloſſ. Lat. Gr. Gravamenta, βάρη.

GRAVABĬLIS, e. Gravis, Cæl. Aur. Tard. 4. 3. Vomitus gravabilis capiti.

GRAVESCO, [βρίθομαι] ĕre. Gravem & oneratum, vel gravidum fieri. Virg. 2. Georg. 429.

Nec minus interea fœtu nemus omne graveſcit.

Plin. lib. 11. cap. 41. Cameli lac habent donec iterum graveſcant. h. e. Gravidæ fiant & prægnantes.
Valetudo graveſcit. h. e. Ingraveſcit, gravior fit. Tacit. 1. Ann. 1. Hæc, atque talia agitantibus graveſcere valetudo Auguſti.
Malis publicis in dies graveſcentibus. Tacit. 14. Ann. 51.

GRAVĬDUS, a, um. [ἔγκυος, ἐγκύμων] Adj. ſignificat Plenum & ponderoſum. Plaut. Truc. 1. 2. pr. Neu qui manus attulerit ſteriles intro ad nos, gravidas foras exportet. V. Feſt. in voce.
Alvus gravida. Ovid. 2. Amor. 14. 17.
Amathus gravida metallis. Ovid. 10. Met. 531.
Fœtus gravidi. Virg. 4. Georg. 231.
Fruges gravidæ. Virg. 2. Georg. 143.
Italia gravida imperiis. Virg. 4. Æn. 229.
Lingua gravida. Propert. lib. 3. 6. 11.

Quæ mulier gravida jactat convicia lingua. Brœkh. Rabida. q. V.

Meſſes gravidæ. Ovid. 8. Met. 787.
Nubes gravidæ. Ovid. 1. Triſt. 2. 107.
Palmes gravidus. Ovid. 1. Faſt. 152.
Pecus gravidum. Virg. 3. Georg. 155.
Tellus gravida. Ovid. 7. Met. 128.
Venter gravidus. Ovid. 10. Met. 505.
Gravida puero mulier. Plaut. Amph. 2. 2. 87.

Amphitruo, ſperavi ego iſtam tibi paritaram filium:
Verum non eſt puero gravida. AM. Quid igitur. So. Inſania.

Gravidam facere mulierem filio. Plaut. Amph. 5. 2. 6.
Gravida e Pamphilo. Ter. And. 3. 2. 33. Jam primum hæc ſe a Pamphilo gravidam dixit eſſe: inventum eſt falſum. Plaut. Amph. prol. 111.

Utrinque eſt gravida, & ex viro, & ex ſummo Jove.

Uxores gravidas reddere. Lucret. lib. 4. 1231.
Gravida facta, menſis hic decimus. Ter. Adel. 3. 4. 29.

—— Virgo ex eo
Compreſſu gravida facta eſt, hic menſis decimus eſt.

Gravida gratia bonis. Plaut. Capt. 2. 2. 108.

Quod bonis bene fit beneficium, gratia ea gravida eſt bonis.

Gravida carnaria. Plaut. Pſeud. 1. 2. 64. Sed Grandia eſt in codd. emend.
Ubera gravida vitali rore. Cic. 1. de Divin. 20.

GRAVIDĬTAS, ātis. f. [ἐγκυμοσύνη] Cic. 2. de Nat. Deor. 119. Ipſe ſol mundum omnem ſua luce compleat, ab eoque luna illuminata graviditates & partus afferat, maturitateſque gignendi.

GRAVĬDO, [ἔγκυον ποιῶ] āre. Implere & gravidum facere. Cic. 2. de Nat. Deor. 83. De terra quæ gravidata ſeminibus omnia pariat & fundat ex ſeſe.

Proprie

Proprie Cæcil. in Titthe, Per myſteria hic inhoneſte gravidavit probro. V. Græv. ad Flor. 1. 1.

GRAVĬDĀTIO, onis. f. JCti in Dig.

GRĂVĬLŎQUUS, a, um. Adj. Vox Plautina, ut ajunt nonnulli, ſed nobis non occurrit.

GRAVĬSOMNIS, e. Adj. Barth. Adv. 21. 18.

GRAVASTELLUS, i. m. inquit Feſtus, dicitur Senior. Plaut. Epid. 5. 1. 14.

Sed quæ hæc eſt muliercula, & ille gravaſtellus qui venit?

Ut puto, Gravaſtellus a Gravitate dictus. Hactenus Feſtus. Quidam legunt Ravaſtellus, a Ravo colore, ſed male V. Gronov. in loc.

GRĂVISCÆ, Tuſcorum caſtellum, auctore Ptolemæo: Mons altus hodie, vulgus *Montalto.* Virg. 10. Æn. 184.

Et Pyrgi veteres, intempeſtæque Graviſcæ.

Veteres Graviſcæ. Sil. lib. 8. 475. V. Drakenb. in loc.

G R E

GREGALIS, GREGARIUS, GREGATIM. V. GREX.

GRĔMIUM, i. n. [κόλπος] Eſt inter complexum femorum, feminumve, in quo complexu mulieres concipere ſolent, inquit Valla lib. 4. cap. 37. Ter. Adelph. 3. 2. 35.

Qui ſe in ſui gremio poſiturum puerum dicebat patris.

Virg. 1. Æn. 722.

Hæret, & interdum gremio fovet inſcia Dido.

Cic. de Clar. Orat. 211. Apparet filios non tam in gremio matris educatos, quam ſermone matris. Idem pro Cluent. 13. In hujus amantiſſimi ſui fratris manibus & gremio, mœrore, & lacrymis conſeneſcant.

Accipere aliquem gremio. Virg. 1. Æn. 689. V. ACCIPIO.

Liberi partim e gremiis parentum diripiuntur, partim in ſinu jugulantur. Auct. ad Heren. lib. 4. 52.

Implere gremium, Explere avaritiam. Juven. 14. Sat. 327.

Impoſitus gremio. Quintil. lib. 1. cap. 1. Fingamus igitur Alexandrum dari nobis impoſitum gremio, dignum tanta cura infantem.

Inceſtare gremium matris. Stat. 1. Theb. 234.

Revocare ad gremium pueros. Quintil. de Prælect. lib. 2. cap. 5.

Arenoſum gremium, de fluviis dicitur. Sil. lib. 8

Hæc ſunt, ô Carnifex, in gremio ſepulta conſulatus tui. i. e. Te conſule ſublata & abolita. Cic. in Piſon. 10.

Græciæ gremium. Cic. in Piſon. 91. Ætolia quæ procul a Barbaris disjuncta gentibus, in ſinu pacis poſita, medio fere Græciæ gremio continetur, &c.

Imperii gremium. Cic. de Provinc. Conſ. 4. Ut Theſſalonicenſes, poſiti in gremio imperii noſtri, relinquere oppidum, & arcem munire cogantur.

Patriæ gremium & ſinus. Cic. pro Cœl. 59. Quum Q. Metellus abſtraheretur e ſinu, gremioque patriæ.

Telluris gremium. Virg. 3. Æn. 509.

Terræ gremium. Cic. de Senect. 51. Quæ quum gremio mollito, & ſubacto ſemen ſparſum excipit. De terra.

Togæ gremium. Flor. lib. 2. cap. 8. Excuſſo in media curia togæ gremio. i. e. Sinu.

GREMIĀLIS, e. Adj. ut, Gremiale oleum. Octav. Horat. cap. 9. & Theod. Priſc. 1. 3. [Quaſi non idem auctor ſit. Porro Graminale ex Garioponto ſubſtituit Reineſius, & Viride intelligi putat. q. V. Var. Lect. 3. pag. 540. & 555.

GRESSUS. V. GRADUS.

GREX, grĕgis. [ἀγέλη, ποίμνη] m. vel com. gen. ut obſervavit Nonius 3. 109. in Lucret. 2. 661. Buceriæque greges. V. Buceriæ in BOS. Legitur & Grex Veturiana in marmore Patav. a Reineſio illuſtrato. Eſt vero Minorum animalium congregatio, ut Ovium, porcorum, caprarum, ut ait Valla lib. 4. cap. 42. Ovid. 4. Met. 635.

Mille greges illi, totidemque armenta per herbas
Paſcebant.

Cic. 7. Att. 7. Idem quod pecudes, quæ diſpulſæ, ſui generis ſequuntur greges, ut bos armenta: ſic ego, &c.

Anatium greges. Varro 3. de R. R. cap. 11.

Anſerum greges. Varro 3. de R. R. cap. 10.

Armentorum grex. Cic. 3. Philipp. 31. Cædit greges armentorum reliquique pecoris quodcunque nactus eſt.

Avium grex. Hor. 1. Epiſt. 3. 19.

Equarum grex. Cic. 3. Verr. 28. Præterea greges equarum ejus iſtum abigendos curaſſe.

Hœdorum grex. Virg. 2. Ecl. 30.

Ovillus grex. V. OVIS.

Pavonum greges. Varro 3. de R. R. cap. 6.

Pecorum grex. Ovid. 11. Met 276.

Venalium grex. Subaudi Servorum. Plaut. Aulul. 3. 3. 4.

Etiam introduce ſi vis vel gregem venalium.

Agitare lanigeros greges. Virg. 3. Georg. 287.

Cædere greges. V. CÆDO.

Compellere greges in unum. Virg. 7. Ecl. 2.

Armentitius grex. V. ARMENTUM.

Milliarius grex. V. MILLE.

Cuſtos gregis, Opilio. Virg. 10. Ecl. 36.

Aliquando de Pecude majori dicitur. Varro de R. R. 2. 5. Tauros in gregem redigo. Et Virg. 6. Ecl. 55.

Aut aliquam in magno ſequitur grege.

dicitur de juvenca. Ubi Servius; Notandum Gregem de Bobus dixiſſe, cum proprie Armenta dicimus. licet Grex ſit Quorumlibet animalium congregatio. Et 6. Æn. 38.

Nunc grege de intacto ſeptem mactare juvencos
Præſtiterit.

Dixit quoque Lucretius de Genere bovino 2. 661.

Buceriæque greges ſub eodem tegmine cæli

Dux gregis pro Tauro. Ovid. 1. de Arte Am. 326.

Hanc tamen implevit vacca deceptus acerna
Dux gregis: & partu proditus auctor erat.

Hominum grex. Ter. Eun. 5. 8. 54.

— Unum etiam hoc vos oro, ut me in veſtrum gregem
Recipiatis.

Cic. 1. in Catil. 23. In his gregibus omnes aleatores, omnes adulteri, omnes impuri, impudicique verſantur. Ter. Heaut. 2. 3. 4. Ancillarum gregem ducunt ſecum. Idem in prol. Heaut. 45.

Siqua laborioſa eſt, ad me curritur:
Sin levis eſt, ad alium defertur gregem.

Amicorum grex. Cic. 1. de Fin. 65. Quantaque amoris conſpiratione conſentientes tenuit amicorum greges? At 1. Att. 18.

Indocilis grex. Hor. Epod. 16. 37.

Oratorum grex. Cic. 1. Verr. 49. Quartum quem ſit habiturus non video: niſi quem forte ex illo grege oratorum qui ſubſcriptionem ſibi poſtularunt.

Virorum grex. Sil. lib. 7.

Virgarum greges. Plaut. Pſeud. 1. 3. 99.

Scribere aliquem ſui gregis, i. e. Referre in numerum amicorum, Hor. 1. Epiſt. 9. 13.

Scribe tui gregis hunc, & fortem crede, bonumque.

GREGĀRIUS, a, um. Adj. [ἀγελαῖος, ἀγελάτης] Ex grege vulgari: unde Gregarius miles dicitur Non electus, ſed tumultuarie undecunque collectus. Salluſt. Catil. cap. 37. Deinde multi memores Sullanæ victoriæ, quod ex gregariis militibus alios Senatores videbant, &c. Cic. pro Planc. 72. At id etiam gregarii milites faciunt inviti. [Immo Miles gregarius eſt Miles de grege, nullum ordinis gradum aſſecutus, qui & Manipularis, & Caligatus alias dicitur.

Gregariam militiam ſortitus. Juſtin. 22. 1. Subjungit p. p. Brevi itaque centurio, ac deinceps tribunus militum factus eſt.

Paſtor gregarius. Columel. lib. 6. in præfat. Gregariorumque paſtorum velut minutam profeſſionis ſuæ diſciplinam conſtantiſſime repudiaſſe.

Poeta gregarius. Sidon. 9. Epiſt. 15

GREGĀRIUS, i. m. in Vet. Gloſſ. [ἀγελάρχης, ποιμὴν] eſt, qui gregi præeſt. Plena locutione Columel. lib. 6. pr. Paſtores dixit gregarios. Pro Armentario abſolute poſuit & Apul. lib. 7. Met. pag. 194.

GREGĀLIS, e. Adj. [ἀγελαῖος] Qui ex eodem eſt grege. Varro 2. de R. R. 7. Equi boni futuri ſigna ſunt, ſi cum gregalibus in pabulo contendit in currendo.

Gregales tui. Cic. de Aruſp. Reſp. 53. Neque P. Clodius, nec quiſquam de gregalibus ejus aut conſiliariis deſignatur. Idem 2. de Orat. 25.

Gregalis, pro Vulgari ſeu Publico. Sen. Epiſt. 87. Dii boni quam juvabat intrare balnea illa obſcura, & gregali tectorio inducta. Idem 1. de Benef. 12. Gregalia poma. V. Barth. Adverſ. 9. 4.

GREGĀTIM, Adv. [ἀγεληδὸν] Simul, conjunctim. Varro 4. de L. L. 11. Merula, quod mera, id eſt ſola volitet. Contra ab eo graculi, quod gregatim. Plin. lib. 8. cap. 5. Elephanti gregatim ſemper ingrediuntur.

Volare gregatim. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Gregatim, ad homines tranſlatum. Cic. 7. Verr. 148. Videtis cives Romanos gregatim conjectos in lautumias.

Admiſſi gregatim adulteri. Sen. de Benef. 6. 32.

Gregatim ferre manus. Stat. 8. Theb. 667.

Gregatim ſentiuntur morborum genera. Plin. lib. 26. cap. 1. Accidítque ſæpius ut nova contra genera morborum gregatim ſentirentur.

GREGO, āre. [ἀγελίζω, ἀθροίζω] Gloſſ. Gr. Lat. Hinc

GREGĀTUS, a, um. Partic. Statius 1. Achil. 372.

Qualiter Italiæ volucres, ubi mollia frangunt
Nubila, jam longum cæloque domoque gregatæ.

G R I

GRIAS, adis. f. Herba. Apul. cap. 50.

GRICĒNA, vel GRICENEA, æ. f. Funis graſſus. Feſtus.

GRILLO, GRILLUS. V. GRYLLUS.

GRINGES, Tibiæ Phœnicum, quibus in luctu uti ſolent. V. Kirchman. de Fun. Rom. 2. 5.

GRĪPHUS, i. m. [γρῖφος] Latine dicitur Rete, unde & ita vocatur Ænigma vel Sermo implicitus, atque intricatus. Gell. lib. 1. cap. 2. Alioſque id genus griphos neminem poſſe dicens, niſi ſe, diſſolvere. Idem 12. 6. In conviviis autem proponi ſolebant. V. Athen. lib. 10. Buleng. de Conviv. 3. 35. & Voſſ. Inſtit. Orat. 4.

G O R

GROMA. V. GRUMA.

GROMPHĒNA, æ. f. Avis grui ſimilis. Plin. 30. 5.

Item Herba. Idem 26. 7.

GRONII, Hiſpaniæ populi ad Durium amnem, ut ſcribit Pomponius lib. 3. cap. 1. quorum meminerunt Plinius & Silius.

GROSSUS, i. m. & f. [ὄλυνθος] dicitur Ficus quæ nondum maturuit. Celſ. lib. 5. cap. 12. Groſſi in aqua cocti. Plin. lib. 15. cap. 18. Deprehenſaſque in hieme groſſos. Idem 23. 7. Crudæ groſſi verrucas &c. tollunt.

GROSSŬLUS, i. dimin. [ὀλύνθιον] Columel. de Arborib. cap. 21. Si voles ficum quamvis non natura feram facere, quum groſſuli minuti erunt, fructum decutito.

GROSSUS, a, um. Adj. Craſſus. Vox eccleſiaſtica.

Groſſus & Groſſitudo, pro Craſſus & Craſſitudo apud Senecam olim legebatur, Vide apud Deſpauter. H. St.

G R U

GRUMA, ſive GROMA, æ. f. Nam utroque modo ſcribitur. Non. 1. 316. eſt Menſura quædam, qua flexæ viæ ad lineam diriguntur, ut eſt agrimenſorum, & ſimilium. Ennius lib. 17. grumam dirigere dixit, degrumari ferrum. V. Voſſii Etymolog.

Groma appellatur Genus machinulæ cujuſdam, quo regiones agri cujuſque cognoſci poſſunt, quod Græci γνώμονα dicunt. Feſtus.

Item, Locus erat in caſtris medius, ubi grumæ organum a metatore poſitum eſt, ut quatuor faceret angulos rectos, & ita caſtra in partes quatuor æquales divideret, quarum viæ in grumæ loco conveniebant. Non. 1. 316. Grumæ ſunt loca media, in quæ directæ quatuor congregantur & conveniunt viæ

GRUMATĬCA, vel (ut frequentius) GROMATĬCA, æ. f. Ars agrimenſorum. apud Caſſiodor. 3. Var. Ep. 52.

GRUMATĬCI, vel GROMATĬCI, ōrum. m. Profeſſores artis agrimenſoriæ. Profeſſores ejus artis, ſuperſcripta cauſa, Gromatici vocantur. Hygin. de Caſtramet

GRUMO, āre. [μετρεῖν] Gloſſ. Lat. Gr. Grumat, μετρεῖ, ἐξισοῖ.

Grūmus, i. m. [θρόμβος] dicitur Terra in acervum collecta, quæ tamen eſt minor tumulo: apud Columellam dicitur Clivulus Unde lib. 2. cap. 18. ait, Grumosque, quos ad verſuram plerumque tractæ faciunt crates, diſſipabimus, &c.

Grumus ſalis. Plin. lib. 33. cap. 4. Torretur & cum ſalis grumo, pondere triplici. Sed Harduinus hic legit, Gemino, ad fidem MSS.

Grumus eſt excellens natura, qui vocatur caſtra Poſtumiana. Auctor de Bell. Hiſp. cap. 8. extr.

Grumŭlus, i. m. dimin. [θρομβίδιον] Plin. lib. 19. cap. 6. Quidam ulpicum & allium in plano ſeri vetant, caſtellatimque grumulis imponi, diſtantibus inter ſe pedes ternos

Grunda, æ. f. Tecti prominentia. [στέγη] Vet. Gloſſ.

Grundĭlis, e. Adj. Lares grundiles apud Arnob. V. Voſſii Etymol. qui nominis rationem dedit.

Grundio, [γρυλλίζω] īre. dicebant veteres, quod nos Grunnire dicimus. Claudius Quadrigarius lib. 16. Agni grundibant, grumiter pecus ſuillum. Etiam hominum eſſe grunditum Cæcilius in Imbris deſignavit. Ex Nonio 6. 96. Sed frequentius ſcribitur

Grunnio, īvi, ītum, [γρυλλίζω] īre. & Proprium eſt porcorum. Plin. lib. 32. cap 2. Grunnire eum quum capiatur. Juven. 15. Sat. 22

Et cum remigibus grunniſſe Elpenora porcis. [Similiter tanquam ab gemino verbo etiam Galli fecerunt *Grogner* & *Gronder*.

Grunnītus, ûs. m. [γρυλλισμὸς] Cic. 5. Tuſc. 116. Aut grunnitum, quum jugulatur ſus.

Grus, gruis. m. vel f. [γέρανος] Avis nota. Virg. 1. Georg. 120.

Strymoniæ dant ſigna grues. Hor. 2. Serm. 8. 87.

—— diſcerpta ferentes

Membra gruis ſparſi ſale multo. Plin. lib. 10. cap. 23. Inducias habet gens Pygmea, abſceſſu gruum, cum iis dimicantium. Mira de gruibus toto hoc capite.

Grues, inquit Cic. 2. de Nat. Deor. 125. quum loca calidiora petentes maria tranſmittunt, trianguli efficiunt formam: ejus autem ſummo angulo aer ab iis adverſus pellitur: deinde ſenſim ab utroque latere tanquam remis, ita pennis curſus avium levatur. Baſis autem trianguli, quam efficiunt grues, ea tanquam a puppi ventis adjuvatur, eæque in tergo prævolantium colla & capita reponunt. quod quia ipſe dux facere non poteſt, quia non habet ubi nitatur, revolat, ut ipſe quoque quieſcat: in ejus locum ſuccedit ex iis quæ adquierunt, eaque viciſſitudo in omni curſu conſervatur.

Clamor gruum. Lucret. lib. 4. 182

Hiberna Rhodopes grus. Stat. 4 Silv. 6. 9.

Threicia grus. Ovid. 3. de Arte Am. 182.

Advenam laqueo captare gruem. Hor. Epod. 2. 35.

Grus, Machina ad ſublevanda onera accommoda: ſic dicta, quod in longum prominens, collum gruis referat: Græce γέρανος dicitur: cujus ſæpe fit mentio apud Vitruvium. Labeo in l. Si ſervus tuus. D. De action. empt. & vendit. Qui per καλῳδρομίας γεράνου deſcendere, aut in cloacam demitti ſolitus eſſet. V. Vitruv. 10. 19

Gruo, [κλαγγάζω] ĕre. Feſtus, Gruere dicuntur grues, ut ſues grunnire. Gloſſ. Vet. Gruunt, γεράνιζουσι.

G R Y

Gry, [γρῦ] Res viliſſima aut nullius prorſus momenti. Hinc adagium tum Græcis tum Latinis commune: οὐδὲ γρῦ. Ne gry quidem. V. Scal. in Conject. & Lipſ. Ep. Qu 1. 2.

Gryllus, i. m. [γρύλλος] Animal eſt magnitudine cicadæ, corpore longiore, pernicies agrorum. V. Plin. lib. 29. cap. 6.

Item Picturæ ridiculæ genus. Plin. 35. 10. Idem jocoſo nomine Gryllum ridiculi habitus pinxit. Unde hoc picturæ genus Grylli vocantur. [Hinc Italis *Grilli* vocantur, quod & *Capricci* dicunt, deridicule & novo modo cogitata. A quibus etiam Germani arripuerunt vocem *Grillen*.

Grȳnia, vel Grynium, [Γρύνιον] Urbs Æoliæ, in finibus Ioniæ. Unde

Grynæus, vel Gryneus, a, um. Adj. [Γρύνειος ἢ Γρυνεύς] ut, Grynæus Apollo. Virg. 4. Æn. 345. Ubi Servius, Clazomene civitas eſt Aſiæ. Juxta hanc nemus eſt Grynæum, ubi Apollo colitur. Inde ergo nunc epitheton dedit: licet & in Delo acceperit oraculum. Idem 6. Ecl. 72.

His tibi Grynæi nemoris dicatur origo. [De Clazomenis errat Servius. Hæ enim in Ionia longe a Grynio. V. ſuo loco

Gryphōma, [γρύφωμα] poſitum a Polluce inter Ornamenta muliebria lib. 7. cap. 22.

Gryps, phis. vel etiam Gryphus, i. m. [γρὺψ] Animal pennatum & quadrupes, omni ex parte leo, alis & facie aquilis ſimile, equis vehementer infeſtum. Virg. 8. Ecl. 27

Jungentur jam gryphes equis. Plin. lib. 10. cap. 49. Pegaſos equino capite volucres & gryphas auritos aduncitate roſtri, fabuloſos reor: illos in Scythia, hos in Æthiopia. Ælian. de Anim. 4. 27. Gryps vel gryphus eſt animal Indicum quadrupes, ut leo, robuſtiſſimis unguibus leonum ſimilibus. Dorſum pennis induitur nigris; anterior pars corporis rubris, alæ candidis. Ore eſt aquilino, oculis igneis, nidosque in montibus facit. Bactri populi Indis finitimi eos illic auri cuſtodes eſſe, aurumque effodere, ſimulque eo ipſo nidos conſtruere dicunt. Indi vero auri cuſtodes eſſe negant, ſiquidem auri minime egent; ſed cum ad illud colligendum homines acceſſerunt, hos de pullis ſuis valde timentes pro eis pugnare. Certant etiam cum aliis animalibus quæ facillime vincunt, at contra elephantos & leones ſtare non audent. V. Claudian. 6. Conſ. Honor. 30. Sidon. Carm. 2. 307. Plinio videtur animal eſſe fabuloſum. lib. 10. cap. 49.

Grypus, i. m. [γρυπὸς] Qui naſum aduncum habet.

G U B

Guberno, [διοικέω, κυβερνάω, βραβεύω, ἰθύνω, οἰακίζω, ἐπιτροπεύω] āre. Adminiſtrare, procurare, regere, gerere, moderari. Cic. 2. Fam. 7. Teque hortor, ut omnia gubernes & moderere prudentia tua.

Regere & gubernare. Cic. 1. de Nat. Deor. 52. Si vero in ipſo mundo deus ineſt aliquis, qui regat, qui gubernet, qui curſus, &c. conſervet.

Velim totum hoc ita gubernes, ut ne minima quidem re ulla Bruti commodum impediamus. Cic. 13. Att. 25.

Sed hæc deus aliquis gubernabit. Cic. 6. Att. 3.

Gubernare aliquem conſiliis ſuis. Cic. Ep. ad Brut. 10.

Fortunæ nos, quantum humano conſilio effici poterit, motum ratione quadam gubernabimus. Cic. 8. Att. 4.

Manu omnia gubernare. Pompon. in pr. l. 2. D. de orig. juris. Initio civitatis noſtræ, populus ſine certa lege, ſine jure certo primum agere inſtituit, omniaque manu regis gubernabantur.

Gubernare orbem terrarum. Cic. pro Roſc. Amer. 131. Quum ſolus Rempublicam gereret: orbemque terrarum gubernaret.

Gubernare petitionem alicujus. Cic. pro Milon. 25. Clodius contulit ſe ad ejus competitores, ſed ita, totam ut petitionem ipſe ſolus etiam invitis illis gubernaret.

Gubernat tormenta dolor. Cic. pro Sull. 78. Tamen illa tormenta gubernat dolor, moderatur natura cujusque, tum animi, tum corporis. Loquitur de Quæſtionibus ſervorum.

Vitam gubernare ratione. Lucret. lib. 5. 1116.

Gubernans, Partic. [διοικῶν] ut,

Fortuna gubernans. Lucret. lib. 5. 108.

Gubernātio, ōnis. f. [διοίκησις, ἀνακτορία] Cic. 4. de Fin. 76. Et ſi in ipſa gubernatione negligentia eſt navis everſa.

Vix videtur humani conſilii tantarum rerum gubernatio eſſe potuiſſe. Cic. 3. in Catil. 8

Magnam gubernationem tui conſilii, tuæque auctoritatis res deſiderabit. Cic. Ep. ad Brut. 14.

Gubernātor, ōris. m. [κυβερνήτης, διοικητὴς, πηδαλιοῦχος, οἰακιστὴς] Rector, & moderator navis proprie dicitur. Cic. de Senect 17. Ut ſiqui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, &c. Idem 1. de Invent. 58. Navis quæ ſcientiſſimo gubernatore utitur. Idem 4. Acad. 100.

Bonus gubernator. V. bonus.

Summi gubernatores. Cic. 7. Philipp. 28. Quanquam non eges conſilio, quo vales plurimum, tamen & ſummi gubernatores in magnis tempeſtatibus a vectoribus admoneri ſolent.

Gubernator equorum. Quintil lib. 8. cap. 6.

Cuſtos, gubernatorque Reip. Cic. pro Rabir. Poſth. 26.

Guber, ris. m. [κυβερνήτης] Idem. Gloſſ. Lat. Gr. [Niſi mendum eſt, & vel Gubernator, vel Gubernio, vel Gubernus, quo Græcobarbari uſi ſunt, legendum.

Gubernio, onis. m. Idem. Iſid. 19. 1.

Gubernātrix, īcis. f. [κυβερνήτειρα] Cic. 1. de Orat. 38. Quum civitatem vel paterno conſilio, vel avitis armis florentiſſimam accepiſſent, iſta præclara gubernatrice, ut ais, civitatum eloquentia, Rempub. diſſipaverunt. Ter. Eun. 5. 9. 16.

An fortunam collaudem, quæ gubernatrix fuit?

Gubernāmen, ĭnis. n. Ambroſ. Inſcr. Epiſt. 7. 44.

Gubernācŭlum, i. n. [οἴαξ, πηδάλιον, οἰήιον] dicitur Clavus navis. Cic. 2. de Invent. 154. Hic ille naufragus ad gubernaculum acceſſit.

Gubernāclum per ſyncopen: ut Lucret. lib. 4. 902.

Atque gubernaclum contorquet quo libet unum.

Revulſum gubernaclum. Virg. 6. Æn. 349.

Aſſidere gubernaculis. V. assideo.

Clavus & gubernaculum Reipub. per tranſlationem. Cic. pro Sext. 20. Clavum tanti imperii tenere, & gubernacula Reipublicæ tractare.

Accedere ad gubernacula Reipub. Cic. 2. de Invent. 154.

Dejicere Senatum a gubernaculis. Cic pro Domo ſua, 24. Quum Senatum a gubernaculis dejeciſſes, populum e navi exturbaſſes, ipſe archipirata cum rege prædonum impuriſſimo pleniſſimis velis navigares.

Recedere a gubernaculis. Cic. 16. Fam. 27. Qui niſi a gubernaculis receſſerint, maximum ab univerſo naufragio periculum eſt.

Repellere una pæne voce oratorem a gubernaculis civitatum. Cic. 1. de Orat. 46.

Sedere omni tempore ad gubernacula Reipub. Cic. pro Roſc. Amer. 51.

Tenere gubernacula Reipub. Curare & adminiſtrare Rempub. Cic. 2. de Divin. 2. Quos tunc ſcripſimus, quum gubernacula Reipub. tenebamus.

Tradere oratori civitatum regendarum gubernacula. Cic. 1. de Orat. 214.

Gubernacula vitæ. Plin. lib. 11. cap. 37.

Gubernum, i. n. pro Gubernaculo. Lucret. 2. 553.

Disjectare ſolet magnum mare tranſtra, guberna. Lucil. Sat. lib. 20. Proras deſpoliate, & detundite guberna. Nonius 8. 59.

Gubērnium, i. n. [κυβέρνιον] pro Gubernatione. V. Gell. lib. 16. cap. 7.

G U L

Gŭla, æ. f. [φάρυγξ, λαιμὸς] Pars ſuperior œſophagi, qua cibus atque potus devoratur. Interdum etiam pro Faucibus ponitur. Salluſt. Bell. Catil. cap. 55. Laqueo gulam fregere. Plaut. Merc. 3. 4. 28. Demiſiſti gladium in gulam, jam cadam. Al. In jugulum.

Gula follis, pro Anteriore follis parte, qua aër intromittitur & exprimitur. Plaut. Aulul. 2. 4. 23.

Quin quum it dormitum, follem ſibi obſtringit ob gulam. [Hic gula pro Collo ponitur, cui ſenex avariſſimus follem, i. e. Crumenam ſuam noctu alligabat, ne dormienti auferretur. V. follis.

Gula, Voracitas, vel Liguritio, ut Creſcens gula. Juven. 11. Sat. 39.

Immenſa gula. V. immensus.

Implacata gula. Ovid. 8. Met. 845.

Ingenioſa gula. V. ingeniosus.

Ingenua gula. V. ingenuus.

Inſulſa gula. Cic. 13. Att. 31. O gulam inſulſam, pudet me patris. V. insulsus.

Parens gulæ. Hor. 2. Serm. 7. 111.

Profundæ, intempeſtivæ, & ſordidæ gulæ homo. Sueton. in Vitellio cap. 13. V. viscus, viſceris.

Subtilior gula. Columel. lib. 8. cap. 16. *Friandiſe ſubtile à juger du gouſt des viandes.*

Gulōsus, a, um. Adj. [γαστρίμαργος, λαίμαργος] Vorax, vel Gulæ delicatæ. Juven. 10. Sat. 19.

Et quadringentis nummis condire guloſum

Fictile. Martial. lib. 8. 23.

Eſſe tibi videor ſævus, nimiumque guloſus. V. nimium.

Guloſus lector. Martial. lib. 10. 59.

Non opus eſt nobis nimium lectore guloſo. h. e. Multæ lectionis curioſo. [Immo Gulæ difficilis, ac delicatoi Stomachi. i. e. Faſtidioſo nimis.

Gulōse, Adv. [λαιμαργικῶς] Columel. lib. 1. in præfat. Contemptissimorum vitiorum officinas gulosius condiendi cibos, & luxuriosius fercula struendi.
Gulosius, *Friandement.* Martial. 3. 22.
Nil est, Apici, tibi gulosius factum.

Gulo, ōnis. m. Apul. Apol. p. 295. Gulones omnes, qui impenso pisces pretio a piscatoribus mercantur. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Unde est & illud proverbium, quo utuntur gulones. conf. cilo.
Item, Animal in regionibus septentrionalibus voracissimum. V. Gesner. Hist. Quadrup. pag. 623. ed. Tigur
Phago vel Polyphagus, Lat. dici potest, Manduco, Gulo, Comedo. Ber. in Suet. Neron. cap. 37. Sed Gulo aliud est. Potest dici Gulo, qui tamen non erit Polyphagus: Nam puto idem esse quod Gulosus. Vide Ber. pag. 236. b. H. St.

Gulātor, ōris. m. Idem. Vet. Gloss. Gulatores, λάγνοι, μάχλοι, καταφαγάδες. [Sed forte legendum Gustatores, quia præcessit Gustare, Gustat. Etsi ibidem Gustator προτενγεύστης exponitur. Compositum tamen Degulator usitatum fuit. V. s. l.

G U M

Gumiæ, arum. m. Comedones, lurcones. Lucil. apud Cic. 2. de Fin. 24.
Edere compellans gumias ex ordine nostros. Alii legunt ex Lucilio apud Non. 2. 377. Gemiæ, V. supra gemiæ; sed Gumias veram esse lectionem ostendit post Lambinum cl. Davisius in locum. V. etiam Jos. Scal. Conj. in Varr. de L. L. 6. p. 151.

Gummi, n. indecl. & Gummis, f. [κόμμι] Lachryma arborum quarundam, quæ veluti gutta quædam viscosa per ipsum corticem diffunditur. Plin. lib. 13. cap. 11. Gummi optimum esse ex Ægyptia spina convenit, vermiculatum, colore glauco, purum, sine cortice, dentibus adhærens. Columel. lib. 12. cap. 50. Nova dolia liquida gummi perluere. Ibid. Multi quum semel nova dolia vel serias crassa gummi liverunt, una in perpetuum gummitione contenti sunt.

Gummeus, a, um. Adj. Auson. Eidyll. 6. 74.
Gummea fletiferi jaculatur succina trunci. Alii hic legunt Gemmea.

Gummōsus, a, um. aliud Adj. [κομμώδης] Quod multum gummi habet. Plin. lib. 12. cap. 9. de bdellio arbore; Indicum, humidius & facilius hoc, & crustosius, amariusque: at gummosum. Codd. MSS. exhibent Gumminosum, teste Harduino.

Gummio, īre. & hinc

Gummītio, ōnis. f. [κόμμωσις] Illinitio quædam ex glutinoso illo arborum succo, quæ doliis fieri solebat, quemadmodum Picatio ex pice, ut in præcedenti Columellæ exemplo. V. gummi.

Gummīno, āre. Gummi producere. V. Barth. Adverf. 38. 4.

G U R

Gurdi, orum. [ἠλίθιοι] Stolidi a vulgo dicuntur. Quintil. lib. 1. cap. 5. Et gurdos, quos pro stolidis accipit vulgus, ex Hispania duxisse originem audivi. V. Burman. in loc. & Laber. apud Gell. 17. 7.

Gurges, itis. m. [ἄμπωτις, δίνη] Locus in flumine profundus, in quo aqua congeritur & circumvertitur. Omnis aquarum congeries dicitur Gurges. Martial. 4. 66.
Raptus flumineo venit de gurgite piscis. Plin. lib. 9. cap. 31.
Æstate in opaca gurgitum recedunt. De cancris.
Altus gurges. Virg. 6. Ecl. 76.
Altitudo gurgitis. Plin. lib. 8. cap. 5.
Anheli gurgites. Sil. lib. 3.
Cita fertur gurgite classis. Virg. 5. Æn. 33.
Curvatus gurges. Virg. 3. Æn. 564.
Flumineo raptus venit de gurgite piscis. Martial. lib. 4. 66.
Imus gurges. Plin. lib. 9. cap. 15. Reliquo tempore hiberno latent in gurgitibus imis.
Limosus gurges. Ovid. 6. Met. 381.
Rapidus gurges. Sen. Thyest. 2.
Refluo circumsona gurgite Thule. Stat. 5. Silv. 1. 91.
Sinuatus gurges. Sil. lib. 13.
Sinuatus gurges in curvos arcus. Ovid. 14. Met. 51.
Tantos quæ Charybdis exhaurire gurgites posset, quantas iste Byzantiorum, Brogitarorumque prædas exorbuit? Cic. de Arusp. Resp. 59.
Gurges, pro Ipso maris periculo & veluti syrte quadam aut Scylla. Virg. 1. Æn. 118.
Apparent rari nantes in gurgite vasto. [i. e. In ipso mari.
Cæruleus gurges, pro Oceano. Ovid. 2. Met. 528.
Gurges, per translationem. Cic. 5. in Verr. 23. Immensa aliqua vorago est, aut gurges vitiorum, turpitudinumque omnium. Idem in Pison. 41. Ille gurges atque helluo, natus abdomini suo, non laudi atque gloriæ.
Gurges & vorago patrimonii. Cic. pro Sext. 111.
Apicius nepotum omnium altissimus gurges. Plin. lib. 10. cap. 48.

Gurges, Cognomen Q. Fabii Rulliani filii, a devorato patrimonio illi impositum. Macrob. 2. Saturn. 9. Sigon. de Nom. Rom. cap. 5.

Gurgulio, ōnis. m. [τράχηλος] Fistula colli, spiritus meatus. Varro 2. de R.R. 3. Hircus cervice & collo breve, gurgulione longiore. Lactant. de Opif. cap. 11. Spiritus contra, qui est incorporalis ac tenuis, quia spatium sibi facere non poterat, accepit viam patentem, quæ vocatur Gurgulio. Is constat ex ossibus flexuosis ac mollibus, quasi ex annulis in catenæ modum compactis ac cohærentibus, patetque semper hinc transitus.
Item, Pudendum virile. Pers. 4. Sat. 37.
Est & Vermiculus quidam frumentis inimicus, apud Plin. nisi forte Curculio rectius scribitur. Plin. lib. 18. cap. 30. Gurgulionem enim non descendere infra quatuor digitos, nec amplius periclitari. V. curculio.

Gurgustium, i. n. [οἰκίδιον] inquit Festus, Genus habitationis angustum, a Gurgulione verme sic dictum. Servius docet, Gurgustium esse Obscuram & latentem tabernam. Cic. in Pison. 15. Meministine, cænum, quum ad te quinta fere hora cum C. Pisone venissem, nescio quo e gurgustio te prodire: involuto capite, soleatum? Idem 1. de Nat. Deor. 22.

Gurgustiŏlum, i. n. [οἰκίσκος] dimin. Apul. lib. 1. Met. pag. 112. Ergo brevitatem gurgustioli nostri ne spernas peto.

Gurgustidonius, a, um. Adj. Vox per jocum a Plauto ficta, a Gurgustiis, forma gentili. Mil. 1. 1. 13.
Quemne ego servavi in campis gurgustidoniis.

Gurrio, īre. de Lusciniis dicitur. Vox ficta apud Apul. Met. 3. In solitudine canticum adolescentiæ gurriunt.

G U S

Gusto, [γεύομαι] āre. notæ significationis. Cæs. 5. Bell. Gall. 12. Leporem & gallinam & anserem gustare fas non putant.
Aquam gustare. Cic. 7. Fam. 26. Fugi in Tusculanum, quum quidem biduum ita jejunus fuissem, ut ne aquam quidem gustarem.
Herbam gustare. Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Capras autem in Creta feras, quum essent confixæ venenatis sagittis, herbam quærere, quæ dictamus vocaretur: quam quum gustavissent, sagittas excidere dicunt e corpore.
Pabula gustare. Virg. 1. Æn. 477.
Gustare, per translationem, Attingere. Cic. in Pison. 58. Non gustarat illam tuam Philosophiam. Sic
Gustare aliquam partem liquidæ voluptatis. Cic. 1. de Fin. 58.
Istorum omnium summatim causas, & genera ipsa gustavi. Cic. 2. de Orat. 153.
Attingere, & gustare sensu nostro. Cic. pro Arch. 17. Quod si ipsi hæc neque attingere, neque sensu nostro gustare possemus, tamen ea mirari deberemus, etiam quum in aliis videremus.
Gustare salvæ Reipublicæ partem. Cic. 12. Fam. 23. Nullam partem per ætatem sanæ & salvæ Reipublicæ gustare potuisti.
Hunc censes Primis, ut dicitur, labris gustasse physiologiam? id est naturæ rationem. Cic. 1. de Nat. Deor. 20.
Gustare labris primoribus aliquod genus vitæ. Cic. pro M. Cœl. 28. Equidem multos & vidi in hac civitate, & audivi, non modo qui primoribus labris gustassent genus hoc vitæ, & extremis (ut dicitur) digitis attigissent. Parœmia est.
Gustare sermonem alicujus. Plaut. Most. 5. 1. 15.
Herus meus hic quidem est: gustare ego ejus sermonem volo.
De aliquo gustare. Hor. 2. Serm. 5. 82.
Sic tibi Penelope frugi est, quæ si semel uno
De sene gustarit, tecum partita lucellum,
Ut canis a corio non deterrebitur uncto. [V. quæ notavi in canis.
Gustaras civilem sanguinem, vel potius exorbueras. Cic. 2. Philipp. 71.
Gustare id dicimur, quo ante cœnam vescimur. Suet. Aug. cap. 76. Vescebatur & ante cœnam, quocunque tempore & loco stomachus desiderabat. Verba sunt ex ipsius Epistolis: nos in essedo panem et palmulas gustavimus. V. Salmas. ad Vopisc. Tac. cap. 11. Hinc autem,

Gustātio, ōnis. f. Petronio Prima pars cœnæ dicitur, quæ nonnullis est Gustus. Sic enim Martial. 11. 53.
Hæc satis in gustu, cetera nosse cupis. Petron. autem cap. 22. Sic scribit: Jussi ergo discubuimus, & gustatione mirifica initiati, vino etiam falerno inundabamur. Turneb. Adverf. 19. 7.

Gustātus, ûs. m. [γεῦσις] Vulgo Gustus. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Jam gustatus, qui sentire eorum, quibus vescimur, genera deberet, habitat in ea parte oris, qua esculentis & potulentis iter natura patefecit. Idem de Sen. 53. Uva peracerba gustatu.
Gustatus, Ipsa gustatio. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Nisi forte tanta ubertas & varietas pomorum, eorumque jucundus non gustatus solum, sed odoratus etiam, & aspectus, dubitationem affert, quin hominibus solis ea natura donaverit.

Gustus, ûs. m. [γεῦσις] Sensus ipse, qui ex gustatione percipitur. Plin. lib. 10. cap. 71. Quoque existimaverim omnibus sensum gustus esse. In vetustioribus codicibus legitur Gustatus.
Acer gustus. V. acer.
Acutus & odoratus gustus. Plin. lib. 27. cap. 12.
Amarus gustus cum astrictione. V. astringo.
Astrictus gustus. Plin. lib. 27. cap. 12.
Austerior gustus. V. auster.
Calidus gustus. Plin. lib. 27. cap. 8.
Veræ laudis gustum non habere, translate. Cic. 2. Philipp. 115. Ut quidam morbo aliquo & sensus stupore suavitatem cibi non sentiunt: sic libidinosi, avari, facinorosi, veræ laudis gustum non habent. Al. Gustatum.
Gustus non traditur arte. Quintil. lib. 6. cap. 5. pr.
Gustus, pro Primo prandii missu sive ferculo. Martial. lib. 11. 32. in Cæcilium,
Gustu protinus has edes in ipso,
Has prima feret, alterave cœna,
Has cœna tibi tertia reponet. De cucurbitis loquitur. V. gustatio.

Gustator. V. Gulator, in gula.

Gustatorium, i. n. [δειπνοτήριον] Locus erat ubi antiqui gustare solebant. Plin. lib. 5. Epist. 6. Gustatorium, graviorque cœnatio margini imponitur. V. Buleng. de Conviv. 4. 10.
Gustatoria sunt & Poculi genus, ex quo mulsum sumebant veteres, quod in gustatione sive antecœna ponebatur. V. Petron. cap. 34. pr. & Lips. Antiq. Lect. lib. 3. pag. 147. Plant.

Gustum, i. n. Ferculum quod gustatur. Petron. cap. 76. pr. Non mihi hæc jactura gusti fuit. [a recto Gustus, i. m.

Gustŭlus, i. m. Idem. Apul. Met. 9. pag. 232.

G U T

Gutta, æ. f. [σταγών, σταλαγμός, ῥανίς, ψεκάς, στακτή, θρόμβος] Minima pars aquæ vel alterius materiæ liquidæ. Plaut. Casin. 2. 3. 30. Di me & te infelicitent, si ego in os meum vini guttam indidi. Plin. lib. 31. cap. 2. Distillantes quoque guttæ in lapides durescunt in antris Coryciis. Cic. 2. Tusc. 25.
Ex quo liquatæ solis ardore excidunt
Guttæ. Ex poeta.
Cruentæ guttæ. Ovid. 15. Met. 788. V. cruentus.
Frigida gutta per artus fluit. i. e. Sudor frigidus. Ovid. 3. Amor. 14. 38.
Grandes

Grandes guttæ. Virg. 2. Georg. 245.
Liquentes humorum guttæ. Lucret. lib. 2. 222.
Lucida gutta. Ovid. 4. Fast. 522.
Sanguineæ guttæ. Ovid. 2. Met. 360.
Instillant guttæ saxa. V. INSTILLO.
Manant guttæ sanguineæ tanquam de vulnere. Ovid. 2. Met. 360.
Stillant saxa guttis. Lucret. lib. 6. 943.
Stillavit in cor dulcedinis gutta. Lucret. lib. 4. 1052.
Gutta, Macula. Virg. 4. Georg. 99.
Ardentes auro, & paribus lita corpora guttis. i. e. Similibus & aureis maculis quasi guttatim sparsis habentes corpora distincta. de Apibus loquitur.
Variantur corpora guttis cæruleis. Ovid. 4. Met. 578.
Gutta, ut Mica, Granum, similiaque, pro Minima particula metaphorice usurpatur. Plaut. Pseud. 1. 4. 2.
Quid nunc acturus, postquam herili filio
Largitus dictis dapsilis? ubi sunt ea?
Cui neque parata gutta certi consilii,
Neque adeo argenti.
Guttæ sunt & in ædificiis Ornamenta, quæ juxta ordinem, Doricum sub triglyphiis pendent instar guttarum. Vitruv. 4. 3.
Est & medicis Gutta serena, Vitium oculorum, quod cæcitatem, causa latente, infert. Nervi optici obstructionem perhibent.
GUTTĀTIM, Adv. [κατὰ σταγόνας] Plaut. Merc. 1. 2. 92. Cor edepol miserum meum quod guttatim contabescit, quasi in aquam tu indideris salem. Arnob. 2. Pluvia guttatim labitur.
GUTTŬLA, æ. f. dimin. [σταγόνιον] Plaut. Epid. 4. 1. 27. Guttula pectus ardens mihi adspersisti.
Minutæ guttulæ imbrem pariunt: Adagium est. V. Erasm. Chiliad.
GUTTICELLA, alterum dimin. apud Duzam in Catullum pag. 11. H. St.
GUTTO, [στάζω] āre. Vet. Gloss. Unde
GUTTĀTUS, Partic. [σταγονωτὸς] Quod veluti guttas habet. Martial. lib. 3. 58.
Et picta perdix, numidicæque guttatæ.
GUTTANS, antis. [σταλάζων] Formam participii habet quasi a Gutto, guttas, pro Guttatim stillare. Plin. lib. 20. cap. 8. Hujus folia ambustis utilia, guttantia, astringunt. Sed Harduinus ex MSS. hic legit Gustantium os adstringunt.
GUTTUR, ŭris. n. [ἀσφάραγος, λαιμὸς, λάρυγξ, φάρυγξ, βρόγχος] Ea pars quæ est a faucibus ad jugulum, sive exterior, sive interior sit. Nomen habere videtur ex Gutta, quoniam potus per guttur guttatim labitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Guttur homini tantum & suibus intumescit: aquarum quæ potantur, plerumque vitio. Virg. 1. Georg. 423
Et lætæ pecudes, & ovantes gutture corvi. Cic. pro Cœl. 44. Vitium ventris & gutturis.
Mobile guttur. Pers. 1. Sat. 17.
Tumidum guttur. Juven. 13. Sat. 162.
Tenui gutture cantat avis. Ovid. 1. Amor. 13.
Colluere guttur liquido plasmate. Pers. 1. Sat. 17.
Fregit elisa guttura laqueo. Lucan. lib. 2. 154.
Radere guttur. Juven. 6. Sat. 105.
Rupit mihi guttura pugno. Ovid 3. Met. 625.
Tumuerunt guttura venis. Ovid. 3. Met. 73.
Vincire guttura alicujus. Ovid. 10. Met. 22.
Gutturem masculino genere dixit Plaut. Trin. 4. 3. 7. Postquam thermopotasti gutturem. Idem Aul. 2. 4. 25.
Etiamne obturat inferiorem gutturem. i. e. Anum.
GUTTURŌSUS, a, um. Adj. [φαρυγγώδης] Cujus guttur tanquam spongia quædam intumescit: ita ut hoc malum, non morbus, sed vitium sit. Ulpian. de ædilitio edicto l. 12. §. 2. Siquis natura gutturosus sit, aut oculos eminentes habeat.
GUTTURNIUM, i. n. Vasis genus ex quo aqua in manus datur: ab eo, quod propter oris angustiam guttatim fluat. Festus. Turneb. Adverf. 22. 30.
GUTTUS, i. m. [πρόχοον] Poculi genus, quo in sacrificiis utebantur, quoque guttatim aqua infundebatur. Plin. lib. 16. cap. 38. Curius juravit se ex præda nihil attigisse, præter guttum faginum, quo sacrificaret.
Guttus, Vas in quod oleum mittitur: dictus quod guttam mittat. Eo usi sunt Romani in balneis ad unguenda corpora post lavationem. Gell. lib. 17. cap. 8. Guttum Samium oretenus imprudens inanem, tanquam inesset oleum, affert, convertitque eum, &c.
Guttus corneus sic loquitur apud Martial. lib. 14. 52.
Gestavit modo fronte me juvencus,
Verum Rhinocerota me putabis. Dicit poeta hunc guttum esse ex cornu juvenci, sed tanta arte laboratum, ut Rhinocerotis videatur. Hinc & Rhinoceros vocatur a Juven. 7. Sat. 130.
Pleno componit lintea gutto. Juven. 3. Sat. 263.
GUTTŬLUS, i. m. [προχοΐδιον] dimin. Plaut. Fragm. Ut guttulam hauriret ex guttulo.

G Y A

GYĂRUS, i. f. vel GYĂRA, æ. vel GYĂRÆ, arum. plur. f. [Γύαρος] Una e Cycladibus insulis cum oppido, in quod Romani noxios in exilium mittere solebant. Juven. 1. Sat. 73.
Aude aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum,
Si vis esse aliquid. Idem 10. Sat. 170.
Ut Gyaræ clausus scopulis, parvaque Seripho.
De Gyaro dedi litteras. Cic. 5. Att. 12.
Mycone celsa Gyaroque revinxit. Virg. 3. Æn. 76.
GYAS, Nomen proprium viri Trojani: de quo Virg. 5. Æn. 160.
Cum Princeps medioque Gyas in gurgite victor
Rectorem navis compellat voce Menœten. Idem 5. Æn. 118.
Ingentemque Gyas ingenti mole Chimæram. Quo in loco ait Servius, ab hoc Gya nomen habere Gyganiam Romanorum familiam. Geganius tamen per e scribitur constanter.

G Y G

GYGES, [Γύγης] Viri proprium, qui Cæli & Terræ filius fingitur, & frater Briarei, gigas maximus & centimanus.

Centimanus Gyges. Hor. 3. Carm. 4. 69.
Gyges, Rex Lydiæ, qui consuluit Apollinem Delphicum, an aliquis esset se felicior. Apollo autem prætulit illi Aglaum quendam rusticum & pauperem. Valer. Max. 7. 1. 2.
De quodam item Gyge pastore, qui annulum mirificum habuit, videto Cic. 3. Offic. 78. Hinc
GYGÆUS, a, um. Adj. ut, Stagnum Gygæum. Plin. 5. 29. & Propert. 3. 10. (al. 9.) 18.
Lydia Gygæo tincta puella lacu.
GYLIPPUS, i. m. [Γύλιππος] Vir Lcedæmonius bello præclarus; de quo Tibull ad Messal. 4. 200.
— non magni potior sit fama Gylippi. Adde Justin. 4. 4. & Virg. 12. Æn. 272.

G Y M

GYMNAS, ădis. f. [γυμνὰς] Exercitium. Stat. 4. Silv. 2. 47.
— sic lubrica ponit
Membra Terapnæa resolutus gymnade Pollux. Idem 4. Theb. 106.
Chalcis, & Herculea turpatus gymnade vultus
Amnis. Intelligit Acheloum. Idem 1. Achil. 357.
— neve exercere potervas
Gymnadas, aut lustris nemorum concede vagari.
GYMNĂSIUM, i. n. [γυμνάσιον] Locus exercitii: sic vocatus, quoniam ibi Athletæ se nudi exercebant, quod Græcis Γυμνάζειν. Plaut. Amph. 4. 1. 3.
Nam omnes plateas perreptavi, gymnasia, myropolia,
Apud emporium, atque in macello, in palæstra, atque in foro.
Plin. lib. 2. Epist. 17. Hoc hibernaculum, hoc etiam gymnasium meorum est.
Ad Scholas Rhetorum ac Philosophorum vox transfertur, quia Philosophi & Rhetores loca publica, maximeque Gymnasia item docendi causa sectabantur. Cic. 1. de Orat. 56. Clamabunt, credo, omnia gymnasia, atque omnes Philosophorum scholæ, sua hæc esse omnia propria.
Gymnasium plenum pueris. Quintil. lib. 2. cap. 8. pr. Exercentibus se scil. luctando.
Flos gymnasii. Catul. de Berecynth. 61. 64.
Virgineum gymnasium, Lacænarum virginum. Propert. lib. 3. 14. 2.
Indulgere gymnasiis. V. INDULGEO
Quæ vix in gymnasiis & in otio Stoici probant. Cic. in Parad. 1.
GYMNASTĬCUS, a, um. Adj. [γυμναστικὸς] Plaut. Rud. 2. 1. 6.
Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatum:
Pro exercitu Gymnastico & palæstrico hoc habemus.
GYMNĬCUS, a, um. aliud Adj. [γυμνικὸς] Idem. Plin. lib. 7. cap. 56. Ludos gymnicos in Arcadia Lycaon invenit. Sic Cic. 2. Tusc. 61.
GYMNASIARCHUS, i. & GYMNASIARCHA, æ. m. [γυμνασιάρχης] Gymnasii præses. Cic. 6. Verr. 92. Demoliendum curavit Democritus gymnasiarchus, quod is ei loco præerat. Apud Val. Max. 9. 10. extr. Taxilli cujusdam Gymnasiarchæ mentio fit.
GYMNOPODION, [γυμνοπόδιον] Calceorum genus muliebrium, apud Polluc. lib. 7. cap. 22. ubi Gualterus Nudipedia vertit, propterea ut opinor, quod γυμνὸς nudum significet, & γυμνόπους nudipedem.
GYMNOSOPHISTÆ, arum. m. plur. [γυμνοσοφισταὶ] Philosophi Indorum: sic dicti, quod nudi incederent: nam γυμνὸς, nudus dicitur. Plin. lib. 7. cap. 2. Philosophos eorum: quos gymnosophistas vocant, ab exortu ad occasum perstare, contuentes solem immobilibus oculis, ferventibus arenis toto die alternis pedibus insistere. Porphyr. de Abstinentia ab esu animalium lib. 4. Quum Indorum respublica in multas partes distributa sit, genus quoddam sapientum apud ipsos est, quod Græci Gymnosophistas vocare consueverunt. Horum duæ factiones sunt, Brachmanum altera, altera Samanæorum. Brachmanis per generis successionem, non secus ac sacerdotium, hujuscemodi divinam sapientiam admittunt. Samanæi selecti quidam sunt, & ex quibuslibet qui divinæ sapientiæ se tradere voluerint, constant. Eorum vita ad hunc modum est: quemadmodum Bardesanes Babylonius memoriæ prodit, qui majorum nostrorum tempestate extitit, cum illisque Indis est versatus, qui cum Damadami [an Dandami?] missi ad Cæsarem fuerant: Brachmanes enim omnes unius sunt generis, ex unius patris, uniusque matris origine omnes deducti. Samanæi vero non ita, sed ex omni Indorum gente, ut jam diximus, collecti. Neque igitur sub regno degunt Brachmanes, neque cum aliis munus ullum obeunt. Sed ex ipsis ii qui philosophi sunt, alii in monte, alii apud Gangem fluvium habitant. Ac montani quidem pomis, & lacte bubulo herbis coagulato vescuntur. Fluviales ex pomis etiam ipsi victum comparant, quæ multa apud fluvium nascuntur. terra enim fere semper recentes fructus producit: quinetiam oryzæ copiam sponte procreat: qua si quando poma defecerint, uti quoque in cibo solent. Aliud vero quidpiam degustare, aut alimentum ex animatis vel omnino tangere, immunditiæ extremæ atque impietati non dissimile apud ipsos habetur. Cultum deo religiose ac pie exhibent. Majorem enim diei ac noctis partem hymnis in deos ac precibus dicarunt. Singula tamen in propriis tuguriis manent: & quam maxime fieri potest, soli morantur. Simul enim versari Brachmanes, ac multum colloqui non admodum patiuntur, sed quum id forte contigerit, recessione inde facta in multos dies postea non loquuntur. sæpe etiam jejunant. Samanæi vero electi, ut diximus, sunt. In quorum collegium quum quispiam est ascifcendus, ad principes civitatis, aut vici, cujuscunque fuerit, accedit: atque ibi bonis suis facultatibusque omnibus repudiatis, ac supervacua omni corporis parte detonsa, stolam accipit. atque ita nulla neque uxoris, neque liberorum, si forte adsint, ratione habita, quasi ad se nihil omnino amplius pertineant, ad Samanæos recedit. Regi liberorum educandorum, cognatis uxoris cura relinquitur. Vita Samanæorum hujusmodi est: Extra urbem commorantur, ac totum diem in divinis colloquiis traducunt, ubi domos & fana a rege extructa habent: in quibus œconomi constituti sunt, qui certam quandam mercedem ad convenientium alimentum a rege accipiunt. Victus eorum ex oryza & pane, & pomis, & oleribus apparatur. Nam quum ingressi in domum fuerint, ad tintinnabuli signum Samanæi preces effundunt: quod ubi fecerunt, signo iterum dato ministri singulis lance oblata, duo enim ex eodem vase non comedunt, oryza ipsos pascunt. Si quis varietatem aliquam requirat, olus, aut pomorum quidpiam apponitur:

ponitur: quibus fane celeriter vefcuntur. Tanta autem & ipfi & Brachmanes in veneratione apud alios funt, ut Rex quoque interdum ad eos accedat, rogetque ut pro ftatu regionis deum precentur, aut quid agendum fit, confulant. Ipfi autem ita erga mortem affecti funt, ut vivendi tempus,quafi neceffarium quoddam naturæ minifterium,inviti fuftineant, atque ideo animas a corporibus feftinent abfolvere: ac fæpe ubi bene fe habere confpexerint, nullo malo urgente, e vita decedant: re tamen aliis prænuntiata, nullusque fit qui prohibeat, fed omnes eos beatos prædicantes, fuis quisque domefticis morituris mandata quædam tradant adeo ftabilem ac veram & ipfi & plerique animabus inter fe poft obitum vitam effe crediderunt. Illi autem ubi mandata fibi commiffa perceperunt, corpore in ignem conjecto, ut puriffimam a corpore animam fecernant, ab omnibus celebrati mortem obeunt. Æquiori enim animo illos amici ac propinqui ad mortem dimittunt, quam alii homines fuos quisque cives in non admodum longinquas peregrinationes: ac feipfos qui in vita fuperftites remanferint, deplorant, illos beant, quippe qui immortalem fortem jam receperint. V. Strabo lib. 15. Philoftr. lib. 3. Curt. 8. 9.

G Y N

Gynæcēum, i. n. [γυναικεῖον] Locus fecretior in ædibus, in quo folæ mulieres habitabant. Plaut. Moft. 3. 2 68.

Gynæceum fenex ædificare volt hic in fuis,
Et balineas, & ambulacrum, & porticum. Ter. Phorm. 5. 6. 23.

Cic. 2. Philipp. 95. Syngrapha HS. centies per legatos viros bonos, fed timidos & imperitos, fine reliquorum hofpitum regis fententia, facta in gynæceo.

Gyndes, [Γύνδης] Affyriorum fluvius, maximus fecundum Euphratem: de quo Seneca lib. 3. de Ira. cap. 21. Tibul. lib 4. ad Meffalam, 1. 140.

Nec qua vel Nilus, vel regia lympha Chaofpes
Profluit, aut rapidus Cyri dementia Gyndes.

G Y P

Gypsum, i. [γύψος] Certum calcis genus, quod ex lapidibus certis ambuftis vehementi igne excoquitur. Plin. lib. 36. cap. 24. Cognata calci res gypfum eft. Plura ejus genera, nam e lapide coquitur, ut in Syria, & Thurlis: & e terra foditur, ut in Cypro, ac Perrhæbis: e fumma tellure & Tymphaicum eft, &c.

Pro Imagine gypfea, per metonymian. Juven. 2. Sat. 4.

—— quanquam plena omnia gypfo
Chryfippi invenias.

Gypseus, a, um. Adj. Spart. Sev. 22. Tres Victoriæ gypfeæ.

Gypso, [γυψόω] āre. Gypfo inducere feu incruftare. Apic. de Re Cul. 1. 17. Vas picari pariter & gypfari facies. Columel. lib. 12. cap. 16. Quum deinde modice aruerint, in vafa nova fine pice operculata & gypfata, ficco loco reponito.

Gypsatus, a, um. Partic. ut,

Pes gypfatus, Gypfo dealbatus. Ovid. 1. Amor. 8. 64. Tibul. 2. 6. 21.

Non loquor, regnum ipfe tenet, quæm fæpe coegit
Barbara pypfatos ferre catafta pedes

Gypfata manus. Cic. 7. Fam. 6. Hoc tibi tam ignofcemus nos amici, quam ignoverunt Medeæ (quæ apud Corinthum arcem altam habebat) matronæ opulentæ optimates, quibus illa manibus gypfatis perfuafit, ne fibi illæ vitio verterent quod abeffet a patria. Nunc legitur, Habebant, & Gypfatiffimis: exponuntque nonnulli, Candidiffimis. Locus admodum vexatus eft.

Gypsoplastes, æ. m. [γυψοπλάστης] Caffiod. Var. 7. 5. Aut gypfoplaftes, aut mufivarius. Is eft, qui Italis *Stucadore* dicitur, artifex.

G Y R

Gyrus, i. m. [γυρὸς] Latine Circulus vel Ambitus dici poteft. Virg. 5. Æn. 85.

Dixerat hæc, adytis quum lubricus anguis ab imis
Septem ingens gyros, feptena volumina traxit. Cic. 1. de Orat. 67.

Ex ingenti quodam Oratorem immenfoque campo in exiguum fane gyrum compellitis. Idem 1. Off. 90. Homines fecundis rebus effrenatos, fibique præfidentes, tanquam in gyrum rationis & doctrinæ duci oportere

Aerius gyrus Lunæ. Catul. de Coma Beren. 64. 6.
Terribilis gyrus Typhonis. Claud. de Rapt. Proferp. 24.
Abrumpit equus gyros medios tremulo poplite. Lucan. lib. 6. 87.
Agere gyros. Sen. Agam. 6
Contendere curvo gyro. Tibul. lib. 4. ad Meffalam, 1. 94.
Dare gyros. Virg. 3. Georg. 115.
Ducit per aera gyros milvius. Ovid. 2. Amor. 6. 33.
Format exiguos per prima volumina gyros. Sil. lib. 13.
Ire in gyros coactus equus. Ovid. 3. de Arte Am. 384.
Spargere patulo vaga vincula gyro. Valer. 6. Argon. 132.
Trahit bruma nivalem interiore diem gyro. i. e. Breviori circulo abfolvit, Hor. 2. Serm. 6. 26
Volat ingenti gyro. Virg. 10. Æn. 884.
Volvi ancipiti gyro. Stat. 10. Theb. 596. de ferpente.

Gyro, āre. Unde

Gyrātus, a, um. Partic. Plin. lib. 5. cap. 10. Ad effigiem Macedonicæ chlamydis, orbe gyrato laciniofam. De Alexandria urbe Ægypti.

G Y T

Gythēum, [Γύθειον] vel **Gythium**, [Γύθιον] Oppidum navale Lacedæmoniorum, juxta Eurotam fluvium: quod Hercules & Apollo, depofitis eo loci fimultatibus, communi opere condiderunt. Cic 3. Off. 49. Claffem Lacedæmoniorum, quæ fubducta effet ad Gytheum. Liv. 34. 29. pr. Gytheum omnium maritimarum rerum Lacedæmoniis receptaculum effe. Ex Hermolao in Plin.

Gytheātes, [Γυθιεὺς ἢ Γυθεάτης] Populi in eo habitantes. Plin. lib. 4. cap. 5. Sinus Gytheates.

H

H

Non littera, (ſecundum Gellium, Priſcianum, Pontanum, Voſſium) ſed adſpiratio : formam habet ex utraque ſpiritus nota apud Græcos, uti in vetuſtis Exemplaribus tam impreſſis quam MSS. eæ notæ exarantur, ut nonnullis placet; ſed verum eſt, quum eo munere fungatur apud Latinos quo H antiquitus apud Græcos, ſc. ante inductum Ionicum alphabetum, eam figuram, ut poteſtate, ita forma referre. Dixerunt enim Græci antiqui ΚΤΕΣΙΠΗΟΝ pro Κτησιφων (V. Spon. Miſcell. Erud. Antiq. cap. extr. ab init.) HECATON, unde, ut nunc quoque, in marmoribus H numerum centenarium denotat. Utrum tamen inter litteras locum obtinere debeat, acriter decertarunt contra antiquos Becmannus, Martinius, aliique.

In orthographia Latina in vocalibus tantum locum habet ut Homo, Habeo, Horreo. Conſonis ſubjici nolit. Ego ipſe, inquit Cic. cum ſcirem ita majores locutos eſſe, ut nusquam niſi in vocali adſpiratione uterentur, loquebar ſic, ut Pulcros, Cetegos, Triumpos, Cartaginem, dicerem, aliquando, idque ſero, convicio aurium cum extorta mihi veritas eſſet, uſum loquendi populo conceſſi, ſcientiam mihi reſervavi. Hæc Cic. in Orat. 160. Ne tamen hoc de Græcis dictionibus pronuntiatum videatur, Phaethon, Chryſis: a quibus etiam adſpirationem detrahere conabantur veteres, ut Purrum dixit Ennius pro Pyrrhum. & antiquiſſimi etiam Codd. quaſi hujus moris tenaces; Phaeton vel etiam Faeton exhibent. V. Heinſ. ad Ovid. 1. Met. 731. Sine neceſſitate certe vulgus ætate Gellii aliquibus vocibus infercivit. H litteram, inquit, ſive illam ſpiritum magis quam litteram dici oportet, inſerebant eam veteres noſtri plerisque vocibus verborum firmandis roborandisque, ut ſonus earum eſſet viridior vegetiorque. Atque id videntur feciſſe ſtudio & exemplo linguæ Atticæ. Satis enim notum eſt Atticos ἰχθὺν, ἱρὸν, multa itidem alia, citra morem gentium Græciæ ceterarum, inſpirantis primæ litteræ dixiſſe. Sic Lachrymas, ſic Sepulchrum ſic Ahenum, ſic Vehemens, ſic Inchoare, ſic Hallucinari, ſic Helluari, ſic Honera, ſic Honuſtum dixerunt. in his enim verbis omnibus litteræ, ſeu ſpiritus iſtius, nulla ratio viſa eſt, niſi ut firmitas & vigor vocis, quaſi quibusdam nervis additis, intenderetur. Hæc Gell. 2. 3.

In nummis Familiarum Ro. antiquioribus raro venit hæc adſpiratio videnda. Scriptum enim occurrit Graccus, Triumpus, Pilippus, &c. V. Spanhem. de Uſu Numiſm. & Fulv. Urſin. ad gentis Marciæ denarios. Quintil. 1. 5. Diu ſervatum ne conſonantibus adſpiraretur, ut in Graccis & Triumpis. ubi de poteſtate τῦ H plura invenies.

Cum littera F adſpirationis quodammodo vices ſuſtineat (ut a ῥήσσω ῥαγῶ fit Frango) non mirum eſt ſi permutentur H & F. Sic Hebris pro Febris & viciſſim antique, Fordeum pro Hordeum. Sic Hormiæ pro Formiæ, Hanula pro Fanula, parva delubra. V. Feſt. in voc. Serv. ad Virg. 7. Æn. 695. & Spanh. de Uſu & Præſt. Numiſm. Diſſ. 2. p. 107. Attamen quam rationem cum I habeat ut cum eo locum mutet, quo modo occurrit in Inſcr. apud Fabrett. p. 195. non video.

Excidit interdum H. ut, Deprendo pro Deprehendo. & in Chriſtianorum tumulis Abet ſedem pro Habet.

Convenit cum B. ut quod antiqui Belenam nos Helenam efferimus, ſec. Quintilianum. Unde

Non mirum eſt ſi cum V habeat quoque cognationem: ſic, Heſper Veſper. Iſtud enim Digamma nihil aliud eſt quam adſpiratio Græcorum nonnullorum, ita ut cum Ion diceret ʼΕΚΑΤΟΝ, id Atticus efferret HECATON, Æolicus vero Ϝεκατον. quod ad ου communis Græciæ vel ad V Latinorum prope accedit.

H cum S junctum Seſtertii Romani nota eſt vulgatiſſima. Cum enim Seſtertium, qui valeret Libras duas cum ſemiſſe, hoc pacto pro more linguæ pingebant LLS, cito in hanc formam HS ex celeritate & conſuetudine ſcribendi degeneravit. V. SESTERTIUS.

H. Habet, Hac, Hæc, Hadrianus, Haſtati, (V. Spanh. de Uſu & Præſt. Num. diſſ. 6. p. 558.) Heredes, Hereditas, Heres, Hic, Hoc, Hodie, Homo, Honeſtas, Honeſtus, Honor, Honorem, &c. Hora, Horis, Hoſtilius, Hoſtis, Hujus, Ducenta, Ducenta millia. H. Habet, Hoc, Heres, Hujus.

H. A. Hoc age. H. A. C. Heres amico curavit. H. A. E. C. Hanc aram erigi curavit, Hanc aram ei conſtituit. H. A. G. F. Heres animo grato fecit. H. A. I. R. Honore accepto impendium (vel impenſam) remiſit. H. A. L. R. Hac autem lege rogavit, Hoc animo libens reſtituit, Hoc animo locavit requietorium, Honore accepto locum remiſit. H. AQ. Hic acquieſcit.

H. B. Heres bonus vel bonorum, Homo bonus, Hora bona. H. B. E. Hora bona eſt. H. B. F. Heres benemerenti fecit, Homo bonæ fidei, Homo bonus fecit. H. B. M. E. Heres bene merenti erexit. H. B. M. F. Heres bene merenti fecit. H. B. M. F. C. Heres bene merenti faciundum curavit. H. B. M. P. Heres bene merenti poſuit. H. B. V. P. Hereditatis bonorumve poſſeſſor, Heres bonorumve poſſeſſor.

H. C. Heredem cognitorem, Heredem cognovit, Heredes curaverunt, Hic conditur, Hiſpania citerior, Hoc curavit. H. C. CV. Hic condi curavit. H. C. D. D. Huic collegio dedicaverunt. H. C. E. Hic condita eſt, Hic conditus eſt. H. C. I. R. Honore contentus impenſam remiſit. H. COG. Heredem cognitorem, Heredem cognovit.

H. D. Hæc dos, Heredibus dicavit, Hereditas diviſa, Hic dedit, Hic dedicamini, dedicavit, dicavit, donavit, dies; His diebus, Hoc dedit, dicavit, donavit, die; Homo devotus. H. D. A. V. I. C. D. E. Hoc die ara victoriæ in curia dedicata eſt. H. D. D. Heredes dono dedere, Hoc dono datum, Honori domus divinæ. H. DD. Hic dedicant, dedicaverunt, &c. Hic dedicavit, dedicatum; Hoc dono datum. H. DD. E. M. N. Hoc dedicatum eſt mortuis noſtris. H. D. M. Hoc domus Martis, mortis; Heres dedit monumentum, Hoc dari mandavit. H. D. S. Heredibus dicavit ſepulcrum, Hoc dicavit ſepulcrum, Heres de ſuo.

H. E. D. Hic eſt depoſitus. H. E. M. TBNR. Hæc eſt memoria Tribunorum. H. E. P. Heredes ejus poſuerunt, Hic eſt poſitus. H. E. S. Hic eſt ſepultus, Hic eſt ſitus. H. E. S. S. T. T. L. Hic eſt ſepultus: ſit tibi terra levis. H. E. T. F. C. Heres ex teſtamento fieri curavit. H. E. T. F. I. Heredem ex teſtamento fieri juſſit, Hoc ex teſtamento fieri inſtituit, Hic [vel Heres] ex teſtamento fieri juſſit. H. ET. L. Heredes & Liberti. H. E. V. Heredem eſſe voluit. H. EX. T. Heres ex teſtamento.

H. F. Heres fecit, Heredes fecerunt, Hic faciundum, fecit, fundavit; Hodie fecit, Honeſta filia, femina, fortuna, frons; Honeſte fecit, Honeſtus filius, frater. H. F. C. Heredes fieri curaverunt, Heres faciundum curavit, Hoc fraude creditoris. H. FF. Hic fabricaverunt, fundaverunt. [Hoc, vel Heres, fieri fecit, Heredes fecerunt.] H. F. H. F. S. M. Honeſta femina hic fundavit ſacellum marito, Honeſta femina hoc fecit ſibi monumentum. H. F. H. N. M. Heredes fecerunt hoc nomine mortuo, vel noſtrum monumentum. H. F. S. C. A. Hanc fieri ſibi curavit aram, Heredes fecerunt ſumptu communi aram.

H. G. Hæc Gens.

H. H. Hæc hora, Heredes honeſti, Homo honeſtus. H. H. B. M. F. Heredes bene merenti fecerunt. H. H. F. M. F. D. Heredes facultatum mearum filios dico. H. H. M. S. Heredes hoc monumentum ſequitur. H. H. P. Heres hic poſuit. H. H. P. P. Hiſpaniæ Provinciæ. H. H. S. S. Heredes hoc ſepulcrum ſequetur.

H. I. Hercle juravit, Hereditario jure, Heres juravit, Hic jacet, Homo juſtus. H. I. I. Heredes juſſu illorum.

H. K. N. Have cariſſime nobis. V. Briſſon. de Formulis.

H. L. Hac lege, Hic locus, Hoc legavit, Honeſtus locus. H. L. D. Heres libens dedit, Hic locum dedit, Hunc locum dedit, donavit, dabit, &c. Hoc libens dedit, dedicavit. H. L. ET. H. M. N. S. Hic locus & monumentum heredes non ſequetur. H. L. F. S. F. S. Hunc locum fieri ſibi fecit ſepulturæ. H. L. H. N. T. Hunc locum heredes non teneant. H. L. M. Hoc libens mandavit, Hic locus monumenti. H. L. N. Honeſto loco natus. H. L. R. Hac lege rogarum.

H. M. Hoc mandavit, Hoc monumentum, Honeſta mulier, Honeſta miſſio, Hora mala, mortis. H. M. AD. H. N. T. Hoc monumentum ad heredes non tranſit. H. M. D. A. Hoc mandavit dari Auguſtus. Huic monumento dolus abeſto. H. M. D. M. A. Huic monumento dolus malus abeſto. H. M. E. Hic monumentum elegit, Hoc monumentum erexit. H. M. E. N. R. Hoc monumentum exterum non recipit. H. M. F. Heres monumentum fecit. H. M. G. N. S. Hoc monumentum Gentiles non ſequitur. H. M. H. E. N. S. Hoc monumentum heredes ejus (exteros) non ſequitur. H. M. IN. F. P. X. IN. A. P. X. Habet monumentum in fronte pedes 10. in agro pedes decem. H. M. M. H. M. N. S. F. Humanitatis mala metuens hoc monumentum nomine ſuo fecit. H. M. P. Hanc memoriam poſuit, Hoc monumentum poſuit. H. M. P. CO. ET. F. Hoc monumentum poſuit conjugi & filiis. H. M. P. P. Hanc memoriam poſuere, Hoc monumentum poſuere. H. M. S. M. Hoc monumentum

sibi mandavit. H. M. S. S. E. H. N. S. Hoc monumentum sententia senatus (sive sepulcrum) exteros heredes non sequitur. H. M. V. Hic monumentum voluit. H. M. V. S. P. Hoc monumentum vivens sibi posuit.

H. N. D. M. A. Heredi non datur monumenti actio. H. N. S. Heredes non sequitur. H. N. S. L. S. Heredem non sequitur locus sepulturæ.

H. O. Hoste occiso, Hostem occidit. H. O. I. Honesto optimo Jovi. H. O. S. Hic ordinavit sepulcrum, Hic ossa sita.

H. P. Hasta posita, Hastatorum & principum (sc. signa. in vexillis hæ voces visuntur in nummis) Hasta pura, Hereditas possessio, Hic ponit, posuit, positus, &c. Honesta puella, Hora prima. H. P. C. Heres ponendum curavit, Honor publice curandus.

H. R. Hic requiescit, Honesta ratio. H. R. E. I. Q. M. E. A. Hanc rem ex jure Quiritium meam esse ajo. H. R. I. P. Hic requiescit in pace. H. R. I. R. Honore recepto impensam remisit.

H. S. Herculi sacrum, Heredem solvi, Heredes socii, sui, sunt; Heres scriptus, Hic sepultus, Hic sit, Hic situs, Hoc sibi, Hoc sepulcrum, Hora secunda, Hostia sacrilega. H. S. B. Hic situs bonus. H. S. C. P. S. Hic sibi curavit poni sepulcrum, Hoc sepulcrum condidit proprio sumptu, pecunia sua. H. S. DD. Hoc sacrum dederunt. H. S. E. Hic sepultus est, situs est, &c. H. S. EI. F. L. Hoc sumptu ejus fieri legavit. H. S. E. T. F. C. Hic situs est; testamento fieri curavit. H. S. F. Hoc sepulcrum (sacellum) fecit. H. S. F. L. S. P. D. D. Hunc sibi fecit locum sepulturæ permissus decreto Decurionum. H. S. H. H. N. S. Hoc sepulcrum heredes non sequitur. H. S. L. Hoc sibi legavit. H. S. P. D. V. Hoc sua pecunia dedit vivens. H. S. S. Hic sepulti sunt, siti; Hoc sibi sepulcrum. H. S. T. N. E. Huic sepulcro titulus non est. H. S. V. F. M. Hic sibi vivens fieri mandavit, Hoc sibi vivens fecit monumentum. H. S. V. M. N. Hoc sibi vivens monumentum nuncupavit. H. S. V. S. P. Hoc sepulcrum vivens sibi posuit.

H. T. H. N. S. Hic titulus heredes non sequitur. H. T. V. P. Hunc titulum vivus posuit.

H. V. Hæc vita, urbs, uxor; Hic vale, vester, vivit; Hispania ulterior, utraque; His verbis, Hoc vivens, Honestus vir, Honore usus, Horis quinque. H. V. D. Hoc vivens dedit, volens dedicavit. H. V. D. P. S. Hoc vovit Diis patriis sacellum, Hoc vivens dedit proprio sumptu. H. V. F. Hoc vivens fecit, Hoc voluit fieri. H. V. M. Hic voluit monumentum, Hispaniæ utriusque monumentum. H. V. S. P. Hanc voto soluto posuit, Hoc vivens sibi posuit. H. V. S. R. Honore usus sumptum remisit.

H A

HA. vel HADR. Hadrianus. HAE. M. Hæres meus. HAES. PRC. Hæredes Principum. HASTA. Hastatus. HAST. PVR. II. Hastis puris duabus.

HA, [ἆ] Interjectio corripientis, sive admonentis ne quid fiat, neve quis in re cœpta progrediatur. Plaut. Trin. 4. 3. 52. Heus tu asta ilico, audi: heus tu. S. non sto. C. at ego te stare volo. S. quid si egomet te velle nolo? C. ha, nimium Stasime sæviter.

Vide Aha H. St.

Ha ha he, interjectio risus, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 1. 36. Idem Phorm. 2. 3. 63. Abduce hanc, minas quinque accipe. P. ha ha he, homo suavis.

H A B

HĂBĒNA, æ. f. [ἡνίον, ἀγωγεύς, ἀξληρὸ, ῥυτὴρ, ῥυτιαγωγεύς] Retinaculum & freni lorum, quo equus cohibetur. Virg. 9. Æn. 588.

Ipse ter adducta circum caput egit habena.

Liber habenis equus. Virg. 3. Georg. 194.

Pressæ habenæ, Adductæ. Virg. 11. Æn. 600.

Dare laxas habenas, & Premere contraria. Virg. 1. Æn. 63.

Et premere, & laxas sciret dare jussus habenas.

Flectere habenas aliquò. Ovid. 2. Met. 169.

Immittit habenas classi. Virg. 6. Æn. 1.

Furit immissis habenis Vulcanus. Virg. 6. Æn. 662.

Moliri habenas. V. MOLIOR.

Supprimere habenas. Ovid. 6. Met. 709.

Amicitiæ habenæ laxissimæ. V. LAXUS.

Rerum habenæ traduntur Hasdrubali, Imperium. Sil. lib. 1. 144.

Habena, pro Potestate & facultate. Cic. 1. de Orat. 226. Senatum servire populo, cui populus ipse moderandi & regendi sui potestatem, quasi quasdam habenas, tradidisset? Ibid. lib. 3. 166. Legum habenæ. Ex poeta. Virg. 12. Æn. 498.

Terribilis sævam nullo discrimine cædem
Suscitat, irarumque omnes effundit habenas. Ubi Servius; Habenas, Potestatem, facultatem.

Amavit effusis caritatis habenis Hypsicratea regina Mithridatem conjugem suum. Valer. Max. lib. 4. cap. 6. ext. 2.

Abducere vel remittere habenas. V. ABDUCO. [Immo Adducere.

Regere habenas. Ovid. 1. Fast. 25.

— vates rege vatis habenas.

Habena, Scutica. Hor. 2. Epist. 2. 15.

In scalis latuit metuens pendentis habenæ.

Habena vel ferula cædi. Ulpian. in l. Cum aliter. §. Impuberi. D. de S. C. Silaniano.

Gravidæ habenæ balearis fundæ. Stat. 10. Theb. 851.

HABENŬLA, æ. f. dimin. Segmentum parvulum. Cels. lib. 7. cap. 20. Ab ora quoque ejus vulneris, quod in inguine est, demenda habenula paulo latior est, quo major plaga sit. Idem lib. 7. cap. 7. Tenuis habenula ab ulteriore ora excidenda. De palpebris procidentibus.

HABENTIA, æ. f. [χειὰ] antiquis dicebatur, sicut a Sapio, Sapientia. significat autem Ipsum habere, & divitem esse. Claud. Quadrig. lib. 7. Animos eorum habentia inflarat. ex Nonio 2. 392. adde Plaut. Truc. prol. 20.

Quid multa? ætas huic si superet mulieri,
Is cum anima ad eam habentiam everrerit.

HABĔO, ui, ĭtum, [ἔχω, ἴσχω, ἐνίσχω, χέω] ēre. proprie significat Possidere, Obtinere. Plaut. Aulul. 2. 2. 14.

Virginem habeo grandem, dote cassam, & illocabilem.

Habere, pro Tractare & afficere: ut, Habere miserrimum, i. e. Miserrime tractare. Plaut. Cas. 3. 3. 27. Ter. Hec. 2. 3. 5. Nunquam secus habui illam, ac si ex me esset nata. Idem Adel. 1. 1. 20. Ruri agere vitam: semper parce ac duriter se habere. Plaut. Men. 1. 2. 10. Nimium te habui delicatam.

Durius aliquem habere: i. e. Tractare. Ulpian. in l. 2. D. de iis qui sui vel alien. juris sunt.

Ægre habere, Ægre ferre, frequenter apud Plaut. Liv. 7. 5. Nec perinde, ut maluisset plebes, sibi suffragii ferendi de tam crudeli & superbo reo potestatem fieri, ita ægre habuit filium id pro parente ausum.

Arcte, contenteque habet illum. h. e. Durius & arctius agit cum illo. Plaut. Asin. 1. 1. 63.

Quanquam illum mater arcte contenteque habet,
Patres ut consueverunt.

Habere, Detinere. Sallust. in Jugurth. 81. Neque flumen, neque mons erat, qui fines eorum discerneret, quæ res eos magno diuturnoque bello inter se habuit.

Habere aliquem in luce, vel tenebris, pro Continere. Celsus lib. 3. cap. 18. de phreneticis, Fere vero antiqui tales ægros in tenebris habebant, eo quod eis contrarium esset exterreri: & ad quietem animi tenebras ipsas conferre aliquid, judicabant.

Habere, pro Censere. Suet. August. cap. 23. Diemque cladis quotannis mœstum habuerit, ac lugubrem, Budæus. Ita Virg. 5. Æn. 49.

Jamque dies, ni fallor, adest; quem semper acerbum,
Semper honoratum, sic Dii voluistis, habebo.

Habere, pro Habitare. Sallust. in Jugurth. 17. Sed qui mortales in initio Africam habuerint. Adde ibid. 18. pr. Africam initio habuere Libyes. Plaut. prol. Men. 69. Nunc ille geminus, qui Syracusis habet. Truc. 2. 4. 52. Suram Novisti nostram, quæ erga ædes se habet. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Qui in Salentinis aut in Bruttiis habent.

Habeo quid agam. i. e. Scio. Ter. And. 3. 2. 18. Teneo quid erret, quid ego agam habeo. Hec. 1. 2. 116. Habes omnem rem.

Haberi pro Existimari frequenter dictum. Cic. de Opt. Gen. Orat. 9. Habeatur sane Orator, sed de minoribus. Quintil. 1. procem. Sapientes atque eloquentes haberentur. Hor. 1. Serm. 6. 30. Formosus haberi dum cupit. Atque ita intelligendum est de hac formula. Sic habe de me. Cic. de Amicit. 10. De me autem (ut jam cum utroque loquar) sic habetote. Ego si Scipionis desiderio me moveri negem quam id recte faciam viderint sapientes, sed certe mentiar. V. plura infra in HABITUS.

Statuere. Cic. de Amicit. 93. Sic habendum est, nullam in amicitiis pestem esse majorem quam adulationem.

Habere de Avaritia dictum. Ovid. 1. Met. 131.

— amor sceleratus habendi. V. Drakenb. ad Sil. 5. 264.

Habere & ferre. Plaut. Amph. 1. 1. 20.

Ergo in servitute expetunt multa iniqua:
Habendum & ferendum hoc onus est cum labore.

Habe, permittentis particula. Plaut. Most. 5. 2. 5. Age, habe, abi impune. ubi leg. & Abi pro Habe.

Habet. ex Gladiatoribus deductum. Ter. And. 1. 1. 54. Captus est: habet. Virg. 12. Æn. 296.

Hoc habet, hæc melior magnis data victima Divis. V. Turneb. Advers. 17. 10. Burm. ad Quintil. decl. 8. 16. Non. 4. 226.

Habere bene, &c. Habere se; de valetudine dictum. Nep. 10. 2. 4. Quæsivit a medicis quemadmodum se haberet. Ter. And. 5. 4. 36. & Hec. 4. 2. 30. Deinde ad res & rerum conditiones refertur. Plaut. Pseud. 4. 1. 25. Præclare se res habet. Cic. 4. Fam. 5. Quoquo modo se res habeat. Ter. Phorm. 2. 2. 82. Bene habent tibi principia. Sic Habere se male, belle, graviter. Item Reverenter habere fortunam ex Ausonio. V. REVERENTER. H. St.

Habere, de Re meretricia. Ter. And. 1. 1. 58. Quis heri habuit Chrysidem. Virg. 3. Ecl. 107. V. Voss. 4. Instit. Orat. p. 32.

Habere annos, pro Natum esse. Nep. 25. 7. 1. Incidit Cæsarianum civile bellum, cum haberet annos circiter 60. Flor. 2. 6. 1. Nec enim amplius quam decem & octo annos habet.

Res tuas tibi habeto, Solennis divortii formula. Apul. l. 5. Miles. pag. 170. Ubi me ferro & igni conspexit armatam, Tu quidem, inquit, ob istud tam dirum facinus confestim toro meo divorte, tibique res tuas habeto. Plaut. Amph. 3. 2. 47. Valeas, habeas res tuas.

Habere, cum subst. periphrasin in se continet. Sic, Habeo tibi hanc edictionem, i. e. Edico. Plaut. Pseud. 1. 2. 10. & 39.

Habere, pro Reputare. Quintil. lib. 7. cap. 47. An habendum sit adulterium in lupanari.

Habere, Solicite servare. Cato de R. R. cap. 143. Villica villam conversam, mundamque habeat.

Hæc habui de amicitia quæ dicerem. h. e. Tantum mihi de amicitia erat dicendum. Cic. de Amicit. 104.

Sicuti pleraque mortalium habentur, invidia ex opulentia orta est. h. e. Ut solet accidere rebus hominum. Sallust. in Catil. 6.

Habeo, cum infinitivo,

Audire habeo: i. e. Audiendum est mihi, inquit Valla lib. 5. Cic. de Orat. Audire habeo quid hic sentiat.

Complere. Plin. lib. 18. cap. 31. Unus frondator quatuor frondarias fiscinas complere in die justum habet. [Ordo est Justum habet complere. Non igitur cum Infinit. constructio est.

Convenire. Cic. de Senect. 83. Neque vero eos solum, convenire habeo quos cognovi, sed etiam illos de quibus audivi & legi. Ex antiquo codice legimus, Convenire aveo.

Dicere. Gell. 14. 1. An serio existimarit non habeo dicere. Cic. 3. de Nat. Deor. 93.

Infirmare. Liv. 42. Illud infirmare pro certo habeo. Ubi videtur accepisse usum τȣ̃ Possum.

Objicere. Cic. 3. de Nat. Deor. 93. Hæc fere dicere habui de natura deorum.

Polliceri. Cic. 5. Fam. 1. Tantum habeo tibi polliceri.

Precari. Suet. August. cap. 58. Quid habeo aliud deos immortales precari, quam ut hunc consensum vestrum, ad ultimum vitæ finem mihi perferre liceat? Al. Proferre.

Scribere. Cic. 2. Att. 22. De Republica nihil habeo ad te ſcribere, niſi ſummum odium omnium hominum in eos qui tenent omnia. i. e. Nihil habeo quod ſcribam.

Suadere. Hor. Epod. 16. 23.

Sic placet? an melius quis habet ſuadere?

Habeo, cum gerundio, ut

Deponendum aliquid. Plin. lib. 10. cap. 55. Julia Auguſta, prima ſua juventa, Tiberio Cæſare ex Nerone gravida, quum parere virilem ſexum admodum cuperet, hoc uſa eſt puellari augurio: ovum in ſinu fovendo, atque quum deponendum haberet, nutrici per ſinum tradendo.

Præcipiendum. Columel. lib. 5. cap. 5. Eatenus habemus præcipiendum, ut intelligant agricolæ, ſive, &c.

Reſpondendum. Tacit. in Dialogo Orat. 36. Quum in aliquam invidiam, aut crimen vocati ſua voce reſpondendum haberent.

Tolerandum in penatibus iisdem. Tacit. 4. Ann. 40. 3. Videtur (inquit Rhenanus) imitatione Græca dictum, ut illud epigrammatôn 3. ὖκ ἔχω δ' ἀδεῖν, h. e. Non potui cognoſcere. Itaque hoc in loco expone, Tolerandum haberet, pro Poſſet tolerare vitam in penatibus iisdem.

Cum adjectivo: ut, Habere cognitum, pro Cognoſcere. Cic. in Brut. 147. Tacitum, i. e. Reticere. Idem 13. Fam. 17. Neque ea res me falſum habuit, i. e. Fefellit. Salluſt. Jugurth. 10. Plura exempla infra litterarum ordine occurrunt.

Acceſſum habere ad aliquem. Columel. lib. 7. cap. 124.

Acerbum aliquem. Cic. 1. Fam. 4. Eo die acerbum habuimus Curionem. i. e. Reſiſtentem nobis, ſive adverſantem.

Actionem habere cum aliquo, i. e. Adverſus aliquem. African. in l. Rem mihi. D. Commodat.

Aditum habere dicitur locus. Cæſ. 3. Bell. Gall. 12. Idem 2. Bell. Civil. init. Maſſilia enim fere ex tribus oppidi partibus mari alluitur: reliqua quarta eſt, quæ aditum habet a terra.

Aditum ad aliquem, per translationem, pro Facile cum aliquo congredi & colloqui. Cic. 13. Fam. 60. Sed ut quam facillimos ad te aditus haberet. Idem 4. Att. 8.

Adjutorem magnum. Hor. 1. Serm. 9. 46.

Admirationes. V. ADMIRATIO.

Admirationem habet hæc res. Plin. lib. 10. cap. 32. Nidi halcionum admirationem habent.

Æquitatem habere. Ulpian. in l. Illud. D. De tribut. action.

Ætatem habere procul a Rep. h. e. Agere. Salluſt. in Catil. 4. pr. Igitur ubi animus ex multis miſeriis atque periculis requievit: & mihi reliquam ætatem a Repub. procul habendam decrevi, non fuit conſilium ſocordia atque deſidia bonum otium conterere.

Ætatis & roboris ſatis habere. Cic. pro Roſc. Amer. 149. Fori judiciique rationem Meſſala, ut videtis Judices, ſuſcepit: qui ſi jam ſatis ætatis atque roboris haberet, ipſe pro Sext. Roſcio diceret.

Ætatem ſuam bene habere. Plaut. Merc. 3. 2. 6. i. e. Laute vivere dum in ea eſt ætate.

Agrum colendum de patre meo. Ter. Phorm. 2. 2. 17.

Alienationem alicujus rei. i. e. Facultatem alienandæ rei. Paulus in l. Si ſocius. D. Si cert. petat. Quia ſuæ partis tantum alienationem habuit.

Amicum. Cic. de Amicit. 36.

Amantem ſui. Cic. 1. Att. 15. Qui miſeros publicanos, quos habuit amantiſſimos ſui, tertium jam menſem vexat.

Pro ancilla. Plaut. Bacch. 1. 1. 11. Ne hanc ille habeat pro ancilla ſibi.

Animum alienum ab aliquo. Cic. de Amicit. 28. Ab altero propter probitatem ejus, non nimis alienos animos habemus: alterum, propter crudelitatem ſemper hæc civitas oderit.

Animum bonum. Plaut. Aulul. 2. 2. 15. Liv. 6. 34. extr. Conſolans inde filiam Ambuſtus, bonum animum habere juſſit.

Animum magnum & ſpem bonam. Cic. 1. Q. frat. 1.

Animum quietum. Plaut. Caſin. 2. 6. 29.

In animo. Cic. pro Roſc. Amer. 52. Nam iſtum exhæredare in animo habebat. Cato de R. R. cap. 1. pr. Prædium quum comparare cogitabis, ſic in animo habeto, uti ne cupide emas. i. e. Memento ne, &c.

Animum intentum. Cic. de Senect. 37. Intentum enim animum tanquam arcum habebat: nec langueſcens ſuccumbebat ſenectuti.

Annos. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dicenti triginta ſe annos habere.

Anxium me hæc res habet. Plin. lib. 2. Epiſt. 9. pr. Anxium me & inquietum habet petitio Sexti Euricii mei.

In armis habere, pro Cogere eſſe in armis. Liv. lib. 10. 2. Semper autem eos in armis accolæ Galli habebant.

Artes in complexu, oculis, auribus. Plin. in Paneg. 47.

Artem diſſerendi. Cic. 1. de Fin. 26. Diſſerendi artem nullam habuit.

Attonitum habere, pro Reddere. Sen. Epiſt. 111.

Auratam mulierem, pro Eleganter eam veſtire. Plaut. Men. 5. 2. 50. Quando te auratam & veſtitam bene habet.

Auctorem Ciceronem, pro Imitari Ciceronem. Ter. prol. And. 19.

Qui cum hunc accuſant, Nævium, Plautum, Ennium
Accuſant, quos hic noſter auctores habet.

Auctoritatem. Cic. de Senect. 62. & 2. Off. 34.

Auctoritatem apud aliquem. Cæſ. 3. Bell. Civil. 10. Eundemque apud Cn. Pompejum auctoritatem habere intelligebat.

Auctoritatem minimam. Cic. 2. de Finib. 44. Neſcio quomodo, is qui auctoritatem minimam habet, maximam vim, populus cum illis facit.

Avunculum habet. Plin. lib. 2. Epiſt. 9. h. e. Eſt illi avunculus, &c.

Belle habere, Sat bene eſſe. Cic. 16. Fam. 15. Is etſi mihi nuntiavit te plane febri carere, & belle habere.

Bene habet. Liv. lib. 39. 50. Bene habet, inquit, & poculo impavide exhauſto, haud ita multo poſt expiravit.

Pro beneficio habere. Brutus Ciceroni, 16. An hoc pro beneficio habendum eſt, quod ſe quam Antonium eſſe maluerit, a quo iſta petenda eſſent.

In bonis, vel malis, habere, Inter bona, malave numerare. Cic. 3. de Finib. 11. Si ullam aliam probaviſſent, præter eam quæ nihil aliud in bonis habet, niſi honeſtum, nihil turpe in malis? loquitur de Philoſophia Stoïca.

Bonis in rebus, pro Inter bona numerare. Cic. Parad. 2. Voluptas (quæ plurimorum patrociniis defenditur) in rebus bonis habenda non eſt.

Cælum bonum ager habere dicitur Catoni de R. R. cap. 1. Qui habet ſalubrem aërem, aut ſitus eſt in aëre ſalubri. [Poteſt & de fertili cælo intelligi, Nec calamitatibus obnoxio. De Salubritate tamen potiſſimum accepiſſe videtur Columel. lib. 1. cap. 3. pr.

Caſtra, pro Caſtrametari. Cic. 5. Att. 18. Quum dies quinque ad Cybiſtra Cappadociæ caſtra habuiſſem, certior ſum factus, &c.

Caſtra in radicibus Amani habuimus apud aras Alexandri quatriduum. Cic. 15. Fam. 4.

Caſtra prope muros habere. Cic. 2. de Invent. Auxilia quædam in oppidum recepit, ſi foris eſſent, quod prope muros caſtra hoſtes haberent.

Caſum habere dicitur res aliqua. Cic. 10. Fam. 18. Ea nunc magnam affert ſolicitudinem, magnumque habet caſum.

Cauſam. h. e. Jus & occaſionem. Plaut. Aſin. 4. 1. 44.

Nolo habere illam cauſam, & votitam dicere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 43. Quum neque aditum, neque cauſam poſtulandi juſtam haberet. Cic. 9. Att. Habere cauſam veram.

Cenſum. Cic. 4. Verr. 137. In cenſu habendo poteſtas omnis exiſtimationis habendæ, ſummæque faciundæ Cenſori permittitur.

Certandum cum aliquo. Plin. lib. 1. Epiſt. 7. extr. Accepiſſe me caryotas optimas, quæ nunc cum ficis & boletis certandum habent. Al. Certamen.

Certamen cum aliquo. Liv. 39. Magno certamine cum Prætore habito, tenuerunt cauſam.

Certi aliquid habere. Cic. 1. de Nat. Deor. 14. Profecto eos ipſos, qui ſe aliquid certi habere arbitrantur, addubitare coget doctiſſimorum hominum de maxima re tanta diſſenſio.

Certam rem habere. Cic. 4. Acad.

Pro certo. Cic. ad Brut. 5. Neque nuntiabatur quicquam quod pro certo haberemus.

Carum aliquem habere. Ter. And. 1. 5. 39. Cic. de Senect. 37. Metuebant eum ſervi, verebantur liberi, carum omnes habebant: vigebat in illa domo patrius mos & diſciplina.

Civem bonum. Cic. 1. Fam. 9.

Cogitationem alicujus, i. e. Reſpectum ad. Sen. de Benef. Nullam mei cogitationem habuit.

Cognitum habere. Cic. in Brut. 147. Mihi videbar habere cognitum Scævolam ex iis rebus, quas audiebam ſæpe ex C. Rutilio. i. e. Cognoviſſe. Paulo enim poſt ſic ait: Mihi videor bene Craſſum & Scævolam cognoviſſe.

Cognomen ſapientis. Cic. de Amicit. 6. Cato, quia multarum rerum uſum habebat, multa ejus & in Senatu & in foro vel proviſa prudenter, vel acta conſtanter, vel reſponſa acute, ferebantur. propterea quaſi cognomen jam habebat in ſenectute ſapientis.

Colloquia. Cæſ. 3. Bell. Civil. 19. Crebraque inter ſe colloquia milites habebant.

Comitia. Salluſt. Catil. 25. Igitur Comitiis habitis, Conſules declarantur M. Tullius, & C. Antonius. Habere comitia dicebatur Is, qui Comitiis præerat deſignandis magiſtratibus. Cic. 1. de Divinat. Comitia Conſulibus rogandis habuit.

Commendatos. Cic. 12. Fam. 16. extr. Matrem meosque tibi commendatos habe.

Commercium cum aliquo, Verſari. Cic. 5. Tuſc. 66. Quis eſt omnium, qui modo cum Muſis, id eſt cum humanitate & cum doctrina, habeat aliquod commercium, qui ſe non hunc mathematicum malit, quam illum tyrannum?

Compertum, Certo ſcire. Liv. 6. Compertum habebat facilem pedibus ad murum tranſitum dari.

Pro comperto, idem quod Habere compertum. Liv. 27.

Comprehenſam animo ſententiam aliquam. Cic. 4. Acad. 21. Quamcunque vero ſententiam probaverit, eam ſic animo comprehenſam habebit, ut ea quæ ſenſibus.

Comprehenſi nihil habere. Cic. 4. Acad. 23. Cur has igitur ſibi tam graves leges impoſuerit, quum quamobrem ita oporteret, nihil haberet comprehenſi, percepti, cogniti, conſtituti?

Concilium. Plaut. Milit. 3. 1. 3. Liv. 29. 5. pr. Extemplo Gallorum & Ligurum concilium habuit.

Concionem, eſt, ut ait Gellius lib. 13. cap. 15. extr. Verba facere ad populum ſine ulla rogatione. Cic. 4. Att. 1. Quo s. c. recitato, cum continuo, more hoc inſulſo & novo, plauſum meo nomine recitando dediſſet, habui concionem.

Concordiam cum aliquo. Plin. lib. 34. cap. 14. De magnete lapide, ſuo loco dicemus, concordiaque quam cum ferro habet.

Conſcientiam conditionis ſuæ. Trajanus ad Plinium; Epiſt. 247.

Conſcium. Liv. 38. 24. Ne quem conſcium ſuorum haberet, &c. i. e. Ne quis ſuorum ſciret & cognoſceret rem.

Conſilium, i. e. Conſultare. Cæſ. 4. Bell. Gall. 14. Cic. 12. Att. Ipſe Romam venirem, ut una eſſemus, ſi ſatis conſilium quadam de re haberem.

In conſilio aliquem, pro Conſilium ab eo petere. Plin. lib. 1. Epiſt. 20. [Immo Eſſe in conſilio dicit Plin. l. c.

Conſpectum, Conſpicere. Columel. lib. 1. cap. 6. Villico juxta januam fiat habitatio, ut intrantium, exeuntiumque conſpectum habeat. i. e. Ut intrantes & exeuntes videat.

Conſtitutum. Cic. 8. Fam. 5. Tametſi hac de re puto te conſtitutum quid facturus eſſes, habere.

Controverſias. Cæſ. 6. Bell. Gall. 12. Huc omnes undique qui controverſias habent, conveniunt, eorumque judiciis decretisque parent.

Controverſias inter ſe. Cæſar 5. Bell. Gall. 43. Ii perpetuas controverſias inter ſe habebant, uter alteri anteferretur: omnibusque annis de loco ſummis ſimultatibus contendebant.

Controverſiam cum aliquo. Cic. ad Brut. 6. Flavius noſter de controverſia, quam habet cum Dyrrhachinis hæreditariam, ſumpſit te judicem.

Controverſiam cum aliquo habere de re aliqua. Cic. 13. Fam. 69. Peto igitur a te, ut in ea controverſia, quam habet de fundo cum quodam Colophonio, & in ceteris rebus, &c.

Convivium, pro Facere. Plin. lib. 7. cap. 53. Plautus Caſin. 4. 2. 8. Cras habuero, uxor, ego tamen convivium.

Cornua. Propertius lib. 2. 24. 9. De Io, quam Juno in vaccam mutavit.

Culpam alicujus. Plautus Sticho, 3. 1. 32.

Meam culpam habeto, niſi probe excruciavero. h. e. Mihi imputato, dicas mea culpa eſſe factum, niſi, &c.

Cultu

Cultu liberali aliquem habere. Liv.45.28. extr. Filiam cum minore filio, a Samothrace accitos Amphipolim, omni liberali cultu habuit. i.e. Tractavit.
Curæ rem aliquam. Plaut. Men. 5. 7. 2.
Curatum bovem. Cato cap. 5. Boves maxima diligentia curatos habeto.
Curam veſtri habeo. Gell. lib. 20. cap. 5. Percunctabar Apollinarem Sulpicium, quum eum Romæ adoleſcentulus ſectarer, qua ratione diceretur, Habeo curam veſtri, aut Miſereor veſtri. & iſte caſus VESTRI eo in loco, quem videretur habere caſum rectum. Is mihi ita reſpondit, Quæris, inquit, ex me, quod mihi quoque eſt jamdiu in perpetua quæſtione. Videtur enim, non Veſtri oportere dici, ſed Veſtrum, ſicut Græci loquuntur. Et paulo poſt, Invenio tamen, inquit, non paucis in locis Noſtri atque Veſtri dictum, non Noſtrum aut Veſtrum.
Curam plebis reducendæ in agros. Liv. 28. 11.
Curam ferendi. Plin. lib. 22. cap. 14. Nam & Aſiæ reges ferendi curam habuerunt.
In cura aliquid habere. Plin. lib. 18. cap. 6. Dehinc peritia villicorum in cura habenda eſt
Inter curas. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Curſum ſecundum habere dicuntur naves. Cæſ. 3. Bell. Civil. 47. Neque ullus flare ventus poterat, quin aliqua ex parte ſecundum curſum haberet.
Curſum habent quædam, & impetum. Quintil. lib. 2. cap. 13.
In cuſtodia aliquem. Livius 34. 32. Cic. pro Lege Manil. 16. Publicanorum familiæ, quas in portubus & cuſtodiis habent.
Cuſtodia militari haberi Tacit. 3. Ann. 22. Idemque ſervos Lepidæ, quum militari cuſtodia haberentur, tranſtulit ad conſules
In decurionibus aliquem. Cic. 2. Att. 1. fin. Neque enim iſta tua negotia provincialia eſſe putabam, neque te in decurionibus habebam. i. e. Non exiſtimabam te decurionem eſſe. Codd. antiqui, & in his Tornæſianus, Tocullionibus. V. Victor. & Lambin. qui erudite huic lectioni patrocinantur.
Delectum, Deligere. Cic.3. de Finib.12. Quum enim virtutis hoc proprium ſit, earum rerum, quæ ſecundum naturam ſint, habere delectum. Cic. 1. Off. 149.
Delectum habere, Cogere milites, & ex illis aptiores deligere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 6. Tota Italia delectus habentur, arma imperantur, &c. 5. Philipp. 31.
Deliberatum, Vide DELIBERO. H. St.
In deliciis habere, ſignificat Vehementer amare, Delicate fovere. Cic. 1. de Divin. 76. Simia, quam rex Moloſſorum in deliciis habebat, & ſortes ipſas, & cetera quæ erant ad ſortem parata, diſturbavit. Seneca de Provid. cap. 1. extr Bonum virum deus in deliciis non habet: experitur, indurat, ſibi illum præparat.
Derelictui vineam. Gell. lib. 4. cap. 12. i. e. Relinquere.
Pro derelicto. Cic. 8. Att. 1. pr. Id ego in eam partem accepi: hæc oppida atque oram maximam illum pro derelicto habere: nec ſum miratus, eum qui caput ipſum reliquiſſet, reliquis membris non parcere.
Deſpicatum; pro Spernere, vel Aſpernabilem & contemptum facere. Plaut. Caſin. 2. 2. 15. Ter. Eun. 2. 3. 91. Quæ nos noſtramque adoleſcentiam habent deſpicatam, &c. Al. Deſpicatu. V. Bentl.
Deſpicatui, pro Deſpectui, antique. Plaut. Men. 4. 3. 19.
Deſtinatum habere. Tryphonius in fine l. Tres tutores. D. de adm. tutor. Quum deſtinatum haberet mutare teſtamentum.
Deum præſentem. Terent. Phorm. 2. 2. 31.

> Ea qui præbet, non tu hunc habeas plane præſentem deum?

Dictum vel Dicere. Cic. 5. Philipp. 52. Quæ cum ita ſint, de Cæſare ſatis hoc tempore dictum habebo. Idem 3. de Nat. Deor. 93. Hæc fere dicere habui de natura Deorum.
Pro non dicto. Liv. 23. 22. extr. Id omnium maxime tegendum, occulendum, oblivifcendum, pro non dicto habendum eſſe.
Diem habere acerbum. Virg. 5. Æn. 49
Dignum, h. e. Dignum exiſtimare. Plaut. Aſin. 1. 1. 65.

> Præſertim quum is me dignum, cui concrederet, Habuit.

Dignitatem alicui: h. e. Alicujus dignitatem plurimi facere. Plin. in Paneg.
Dignitatem. Cic. 2. de Finib. 75. Verbum ipſum voluptatis non habet dignitatem. h. e. Nullam gravitatem aut potius auctoritatem præ ſe fert.
Diligentiam in re aliqua. Cic. de Amicit. 91. Omni igitur hac in re habenda ratio & diligentia eſt: primum ut monitio acerbitate, deinde ut objurgatio contumelia careat.
Diſputationem. Cæſ. 5. Bell. Gall. 30. Hac in utramque partem habita diſputatione, quum a Cotta, primiſque ordinibus acriter reſiſteretur, &c.
Documento me habet, h. e. Exemplo facit meo. Cic. 1. pro Lege Agr. 27. Deinde habeat meipſum ſibi documento, quem equeſtri ortum loco Conſulem videt, quæ vitæ via facillime viros bonos ad honorem dignitatemque perducat.
Dolorem. Cic. 1. Att. 41. Terentia magnos articulorum dolores habet.
Dolorem capitis habet. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Dolum. Ulpian. in l. Si quis quum aliter. D. de verb. obligat. Sed ipſa res in ſe dolum habet.
Auctoritate, metuque legum domitas habere libidines, Cic. 1. de Orat.194. Vide in AUCTORITAS. H. St. Sic ſæpe cum Participio.
Dubium. Plaut. Capt. 4. 2. 112.

> An tu dubium habebis, etiam ſancte quum jurem tibi?

Hirtius de Bell. Hiſp. 29. Et Cæſar quum aciem directam vidiſſet, non habuit dubium, quin media planitie in æquum ad dimicandum adverſarii procederent.
Dubia. Cic. 4. Acad. 29. Hæc autem habere dubia, neque his ita confidere, &c.
In dubiis habere. Quintil. lib. 1. cap. 7. Sed totam, ut mea fert opinio, ſubtilitatem in dubiis habet.
Pro haud dubio. Liv. 8. 36. Ut ſi ducis conſilia favor ſubſecutus militum foret, debellari eo die cum Samnitibus potuiſſe pro haud dubio habitum ſit.
Edictionem, Facere edictum vel pronuntiare. Plaut. Pſeud. 1. 2. 39.

> Auditin'? vobis mulieres hanc edictionem habeo.

Effectum. Plin. lib. 23. in proœm. Eadem cum oleo ſæpius pilis illitis, pſilothri effectum habet. Nomen eſt hoc loco Effectum: h. e. Vim & facultatem.
Effectum habere; Partic. pro Aliquid effeciſſe. Cæſ. 7. Bell. Gall. 29. Idque ſe jam prope effectum habere.
Effigiem rei alicujus. Plin. lib. 12. cap. 5. Foliorum latitudo peltæ effigiem Amazonicæ habet.
Excuſationem. Cic. de Senect. 65. At moroſitas tamen, & ea vitia, quæ dixi, habent aliquid excuſationis.
Exemplum bonorum. Ter. prol. Heaut. 20.

> Habet bonorum exemplum: quo exemplo ſibi
> Licere id facere, quod illi fecerunt, putat.

Exemplum alicujus rei. Cæſar 7. Bell. Gall. 77. Cujus rei exemplum ſi non haberemus, tamen libertatis cauſa inſtitui, & poſteris prodi, pulcherrimum judicarem.
Exitum celerem. Cæſ. 3. Bell. Civil. 22. Itaque magnarum initia rerum, quæ occupatione magiſtratuum & temporum ſolicitam Italiam habebant, celerem & facilem exitum habuerunt.
Experimentum habeatur. Quintil. lib. 3. cap. 45.
Expertem conſiliorum habere aliquem. Liv. 40. 5. Itaque expertem eum pater omnium de rebus Romanis conſiliorum habebat. i. e. Celabat eum, non aperiebat ei ſua conſilia.
Exploratum habere, Certum, compertum & cognitum. Cic. 4. Acad. 85. Quando igitur poteſt tibi P. Geminus Quintus videri, quid habes explorati, cur non poſſit tibi Cotta videri, qui non ſit? V. EXPLORO. Cæſ. 2. Bell. Gall. 4. De numero eorum omnia ſe habere explorata Rhemi dicebant. Cic. 4. Acad. 129. Quid habemus in rebus bonis & malis explorati? Adde eund. 1. de Nat. Deor. 51. & 7. Philipp. 16. 9. Att. 9. 9. & 2. de Divin. 60.
Expoſitionem ſuam utraque pars habet. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Expurgationem habui. Plaut. Amph. 3. 3. 10. i. e. Excuſavi me.
Facultatem aliquam ad. Cæſ. 3. Bell. Civil. 29. Ut aliquam Cæſar ad inſequendum facultatem haberet.
Factionem teſtamenti. Cic. 7. Fam. 22. Eas, quas inſtituiſſet is, qui factionem teſtamenti non habuerit.
Factionem habent latrones. Martianus in l. Reſpiciendum. D. De pœnis.
Facinora nondum omnia edita habent. Liv. 39. 16.
Facta ſimilia alicujus habere in ſe, Factis & moribus aliquem referre. Plaut. Amph. 1. 1. 110.

> Et enimvero quoniam formam cepi hujus in me & ſtatum,
> Decet & facta, moreſque hujus habere me ſimiles item.

Rem factam. Martial. Rem factam Fauſtinus habet. H. St. Cetera cultro reſecta ſunt. V. Martial. lib. 6. Epigr. 60. ibique Rader.
Fama habet. H. St. Hic quoque pluſcula eadem temeritate ablata ſunt.
Fas habetur. Quintil. lib. 3. cap. 8. Sic Nefas.
Febrem, pro Febri laborare. Cic. 7. Fam. 27. Quum decimum jam diem graviter ex inteſtinis laborarem, neque iis, qui mea opera uti volebant me probarem non valere: quia febrim non haberem.
Fidem apud aliquem, Credi alicui. Plin. lib. 12. cap. 14. Tanto minus fidei apud hos pœna, quam apud illos ſilvæ habent. [Hard. Apud nos. quod non placet.
Fidem alicui, pro Fidere illi, Credere quod dicit verum eſſe. Cic. 15. Fam. 1. Ter. Eun. 1. 2. 117.

> Me miſeram, forſitan hic mihi parvam habeat fidem.

Fidem non habere. Salluſt. contra Cic. Neque in hac, neque in illa parte fidem habens. h. e. Infidelis.
Fidem ſi habeat: Si credere cogatur, ſi credat, inquit Donat. Ter. Eun. 1. 2. 59.

> Ait, ſi fidem habeat, ſe iri præpoſitum tibi Apud me.

i. e. Si fidem de ea re acceperit. V. FIDES.
Fiduciam tibi. Plin. Epiſt. 299.
Fiduciam alicujus rei faciundæ. Cæſ. 3. Bell. Civil. 25. Quantoque ejus amplius proceſſerat temporis, tanto erant alacriores ad cuſtodias qui claſſibus præerant, majoremque fiduciam prohibendi habebant.
Fiduciam orationis habere. Quintil lib. 2. cap. 15.
Fortunam. Liv.24.34. pr. Et habuiſſet tanto impetu cœpta res fortunam.
Fortunam dies ſatis habuit. Ovid. 3. Met. 149.
Fratrem. Ter. Adel. 2. 4. 4.
Fruſtra habere. Vide FRUSTRA. H. St.
In fuga ſervum habere dicitur is, cujus ſervus in fuga eſt. Ulpian. in l. Si ſervus ſervum. §. Servi. D. Ad l. Aquiliam.
Gloriam cum modo habere. Tacit. 15. Ann. 8.
Gratiam habere dicuntur, Quæ grata & accepta ſunt. Plin. lib. 20. cap. 11. Apio gratia vulgo eſt: namque rami largis portionibus per jura innatant, & in condimentis peculiarem gratiam habent.
Gratiam apud aliquem, Alicui gratum eſſe. cui contrarium Offenſionem habere. Plin. lib. 19. cap. 1. Candor æque ut Faventinis, ſed lanugo nulla. Quod apud alios gratiam, apud alios offenſionem habet.
Gratiam, vel Gratias habere in animo, Quum accepti beneficii mentem memorem, animumque habemus, & invicem gratificandi voluntatem. Cic. 11. Fam. 27. Quare habeo gratiam Trebatio familiari noſtro, qui mihi dedit cauſam harum litterarum. V. GRATIA.
Gratiam habere alicui. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Grates Neptuno. Plaut. Stich. 3. 1. 2.
Gratias. Ter. And. 4. 4. 32.

> — Dis pol habeo gratias,
> Quum in pariundo aliquot affuerunt liberæ. Al. Gratiam.

Gratum. Plaut. Merc. 3. 1. 29.

> Honoris cauſa quicquid eſt quod dabitur, gratum habebo.

Gratiſſimum habere debitorem. Plin. lib. 3. Epiſt. 2. extr.
Gravitatem. Cic. de Amicit. 68. Triſtitia autem, & in omni re ſeveritas habet illa quidem gravitatem.
Gravem rem aliquam, pro Magni facere. Cic. 3. Off. 35.
Hominem. Ter. Eun. 5. 1. 19.

> Hera mea tace obſecro, ſalvæ ſumus,
> Habemus hominem ipſum. i. e. Tenemus in manibus.

Honorem alicui, Honore afficere. Plaut. Aſin. 1. 1. 66. Plin. lib. 6. Epiſt 2. pr. Habebat ſtudiis honorem, timebat, pallebat, ſcribebat. Cic. in Vatin. 2. Quare ne tibi hunc honorem a me haberi forte mirere. Idem 14. Philipp. 22. Ex litteris enim C. Panſæ, A Hirtii coss. C. Cæſaris Proprætoris de honore diis immortalibus habendo ſententias diximus. [Hic eſt Supplicationem decernere ad omnia Deorum templa, quæ & Gratulatio dicitur. de qua V. ſ. l.

Honorem,

Honorem, pro Honores adeptum eſſe. Cic. 1. Verr. 12. Habet honorem, quem petimus, habet ſpem, quam propoſitam nobis habemus, &c. [ſubauditur Obſidem.] Dicitur & cum adjecto. ut Habere honorem ſtatuæ, apud Plin. lib. 7. Epiſt. 2.
Honorem habere medico, Præmium tribuere, honorarium dare. Cic. 16. Fam. 9. Curio miſi, ut medico honos haberetur, & tibi daret quod opus eſſet. De medico loquitur, qui Tironem ægrotum curaverat.
Honores alicui habere. Cic. 15. Fam. 4. Equidem etiam illud mihi animum advertiſſe videor, te non tam res geſtas, quam mores, inſtituta, atque vitam imperatorum ſpectare ſolere in habendis aut non habendis honoribus.
Honore præcipuo, pro In honore. Cæſ. 5. Bell. Gall. 52. Quos præcipuo ſemper honore Cæſar habuit.
In honore. Cic. 7. Att. 2. Chryſippum vero, quem ego propter litterularum neſcio quid libenter vidi, in honore habui.
Pro hoſte. Salluſt. in Jugurth. cap. 103. Eos ille non pro vanis hoſtibus, ut meriti erant, ſed accurate & liberaliter habuit. i. e. Tractavit, ut vulgo loquuntur.
Huic habeo, non tibi. Ter. And. 4. 2. 21. Huic, non tibi habeo, ne erres.
Immunitatem, Vacationem &c. Cæſ. 6. Bell. Gall. 13. Druides a bello abeſſe conſueverunt, neque tributa una cum reliquis pendunt: militiæ vacationem, omniumque rerum habent immunitatem. h. e. Immunes ſunt ab omnibus oneribus.
Imperium in beluas. Ter. Eun. 3. 1. 25.
Impetrandum. Plin. Epiſt. 315. Quintil. in Mathematico a pr. Adeo ludibriis miſeræ ſum diverſitatis vel neceſſitatis implicitus, ut impetrandum a vobis habeam odii mei favorem. i. e. (inquit Valla) Ut impetrandus mihi ſit a vobis odii mei favor.
Impune aliquid habere. Ter. Eun. 5. 7. 18.
Incerta pro certis. Cic. de Senect. 68. Quid enim ſtultius, quam incerta pro certis habere, & falſa pro veris?
Incompertum. V. INCOMPERTUS.
Pro indigno. Liv. 1. 40. pr. Etſi antea ſemper pro indigniſſimo habuerant, ſe patrio regno tutoris fraude pulſos, &c.
Infamiam. Cæſ. 6. Bell. Gall. 22. Latrocinia nullam habent infamiam, quæ extra fines cujusque civitatis fiunt.
Infeſtum aliquid habere. Liv. 39. i. e. Infeſtare.
Ingenium. Ter. Heaut. 2. 4. 4.

Nam mihi quale ingenium haberes, fuit indicio oratio.

Ingrata bona. Plaut. Amph. 1. 1. 29.

Quoniam bona, quæ in me fecerunt, ingrata ea habui atque irrita.

Al. Bene, quæ.
Inimicitias cum aliquo. Cæſ. 3. Bell. Civil. 16.
Inimicos. Plaut. Aulul. 3. 6. 44.

Edepol næ tu, aula, multos inimicos habes.

Inimicum. h. e. Pro inimico. Ter. Eun. 1. 2. 94.

Potius, quam te inimicum habeam, faciam ut juſſeris.

Inſtar actionum habent quædam ſtipulationes. Ulpian. in l. Si ambo, D. De compenſationibus.
Intentum. Liv. 26. Habet intentum hæc cura me.
Intimum aliquem, h. e. Maxime amicum. Ter. Eun. 1. 2. 48.

— Tute ſcis, poſt illa quam intimum
Habeam te, & mea conſilia ut tibi credam omnia.

Iter, pro Iter facere. Ter. Eun. 5. 8. 34. Nihil quod dicas mihi, alium quærebam, iter hac habui, &c.
Iter ad legiones. Cæſ. 1. Bell. Civil. 16. Cn. Pompejus pridie ejus diei ex urbe profectus, iter ad legiones habebat.
Iter habere, ſignificat proprie, ut ait Valla lib. 5. Iter aliquem eſſe facturum. Cic. 2. Q. frat. Videre autem volebam, quod etiam poſtridie Roma exiturus, & quod ille in Sardiniam iter habebat. Idem 8. Att. 14. Aliique complures, Cæſarem iter habere Capuam.
Iter habere, pro Habere viam: ut, Iter habeo expeditum, i. e. Iter, per quod eundum mihi eſt, expeditum habeo, & ſine ullis impedimentis. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 79.
Iter aliud habere, pro Habere aliam viam, qua tranſeas. Cæſ. 1. Bell. Gall. 7. Propterea quod iter haberent nullum aliud.
Judicium non habere. Cic. pro Planc. 95. Hercule me confitear non judicium aliquod habuiſſe de Reipub. utilitate, ſed hominibus amicum, aut inimicum fuiſſe.
Jus actionis habeo. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Jus abdicandi habere. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Jus habere in omnes. Lucan. lib. 7. 55.
Lacrymas ex miſeratione habere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Laudationem ſibi. Cic. pro Flacc. 34. Tu vero tibi habeto iſtam laudationem: nec enim Æmonenſium teſtimonio Flacci vita & dignitas nititur. V. Sibi habere.
Laudem habere de aliquo. Ovid. 17. Epiſt. 18.
Laudes habere alicui, pro Laudare. Tacit. 1. Ann. 69. Laudes & grates reverſis legionibus habentem.
In laudibus ciborum. Plin. lib. 22. cap. 22. Bupreſtim magna inconſtantia Græci in laudibus ciborum etiam habuere. i. e. In laudatis cibis.
Liberaliter habere. V. LIBER, liberi.
Licentiam. Plaut. Trin. 4. 3. 27.
Lites cum aliquo. Cic. 4. Acad. 7. Mecum vero quid habent litium, qui ipſorum diſciplinam ſequor?
Litteras ab aliquo. Cic. ad Brut. 10. Nullas adhuc a te litteras habebamus, ne famam quidem, quæ declararet, &c.
Litteras ad. Cic. 2. Att. 13. extr. Tu ſi litteras ad Sicyonios habes, advola in Formianum.
Locum. Cic. 2. de Orat. 274. Genus hoc levius, & ut dixi, mimicum: ſed habet nonnunquam aliquid etiam apud nos loci, ut vel non ſtultus, quaſi ſtulte cum ſale dicat aliquid.
Loco filii habere aliquem. Cic. 10. Fam. 24. Vel quod ex tam inſigni amicitia mea atque Cæſaris, hunc filii loco & illius & veſtro judicio ſubſtitutum non perinde habere, turpe mihi videtur.
Loco mercis. Plin. lib. 33. cap. 3. Antea enim hic nummus, ex Illyrico advectus, mercis loco habebatur.
Loco nullo habere rem aliquam, pro Nihili facere. Cic. 2. de Legib. 12. Lege autem carens civitas, eſtne ob ipſum habenda nullo loco?
In loco. Cic. 2. Philipp. 78. Cur eos habes in loco patrui? i. e. Tanti, quanti patruum, facis?

Loco patris. Cic. ad Brut. 17. Quid enim tam alienum ab humanis ſenſibus eſt, quam eum patris habere loco, qui ne liberi quidem hominis numero ſit?
Luculente diem aliquem, Luculenter vivere illo die. Plaut. Epid. 1. 2. 55. Eamus intro ad te, ut hunc hodie diem luculente habeamus.
Ludibrio aliquem, i. e. Irridere, & illudere. Plaut. Men. 2. 3. 45.

Qui lubet ludibrio habere me, atque ire inficias mihi,
Facta quæ ſunt? Liv. 28. 40. pr. Senatum ludibrio habet.

Ludibrio ſibi habere aliquem. Lucret. lib. 5. 1234.
Malum habebis ſi, &c. Plaut. Amph. 2. 2. 89.

Verum tu magnum malum habebis, ſi hic ſuum officium facit.

Mandata ab aliquo ad aliquem. Cæſ. 1. Bell. Civil. 8. Habere ſe a Pompejo ad eum privati officii mandata demonſtrat.
Ad manum aliquid habere. Tacit. 3. Ann. V. MANUS.
In manibus, & Sub manus. Cic. 4. Att. 14. Eſt enim mihi utendum quibusdam rebus ex iis libris ad eos, quos in manibus habeo. i. e. Quos tracto, vel compono. conf. Ep. præced. extr.
In manibus concionem alicujus. Cic. 7. Att. 8. Habebamus autem in manibus Antonii concionem, habitam decimo Cal. Jan. i. e. Legebamus.
In manibus librum aliquem ſemper habere, pro Legere & attrectare ſemper eum librum. Cic. 5. Tuſc. 18. Et 3. Q. frat. 1. 7. Quod multos dies epiſtolam in manibus habui, propter commorationem tabellariorum.
In manu & tutela, non In ſervitio uxores habere. Liv. 34. 7. extr.
In matrimonio mulierem. Cic. pro Quint. 16. Nam P. Quintii conſobrinam habet in matrimonio Nævius, & ex ea liberos.
Valer. Max. lib. 6. cap. 2. 3. Cujus ſororem in matrimonio habebat. H. St.
In matrimonio, pro Ducere. Cic. 3. de Legib. 36. Cujus in matrimonio ſororem, aviam noſtram, habebat.
Immo Qui habet in matrimonio, jam Duxit. Puto dici & ſine illa adjectione, In Matrimonio. Sed & de Meretrice, ut Quis heri Chryſidem habuit? Ter. H. St. ut Græcis ἔχειν. V. Suet. Aug. cap. 63. & paulo infra Mulierem.
Me ita habeo. Suet. de Clar. Gramm. cap. 14. Ciceronis ad Att. verba adducens, De Nicia quod ſcribis, ſi ita me haberem, ut ejus humanitate frui poſſem, in primis vellem illum mecum habere: i. e. Si res meæ ita ſe haberent.
Me habet hoc male, i. e. Ægre fero hanc rem. Ter. And. 2. 6. 5. V. MALUS.
Me habet ea ſolicitudo. Plaut. Merc. Dic mihi quæ te nunc habet ſolicitudo?
Me ita habuit, i. e. Percuſſit. Plaut. Aulul. 3. 1. 5.

Totus doleo atque oppido perii, ita me iſte habuit ſenex Gymnaſium.

Me habeto ſibi, h. e. Sim illi pro ſervo. Plaut. Mil. 1. 1. 23.
Me habento ſibi. Plaut. Pœn. 5. 5. 2.

Tum profecto me ſibi habento ſcurræ ludificis caveis. Al. Ludificatui.

Melius. ut, An melius quis habet ſuadere? Hor. Epod. 16. 23.
In memoria. Ter. Eun. 1. 2. 90. Idem And. 1. 1. 12.

Quod habui ſummum pretium, perſolvi tibi. ſ. o. In memoria habeo.

Mentem, Sapere. Cic. 4. Acad. 55. Hunc mundum eſſe ſapientem, habere mentem.
Mentionem, pro Facere. Liv. 4. Quintil. lib. 8. in procem. pag. 600. M. Antonius, cujus ſupra habuimus mentionem.
In metu. V. METUS.
Militem antiqua diſciplina, pro Tractare ſecundum ſeveritatem antiquæ diſciplinæ. Liv. lib. 45. 37. pr.
Miſerum moleſtiis, pro Afficere & onerare. Cic. 14. Fam. 7. pr. Omnes moleſtias & ſolicitudines, quibus & te miſerrimam habui, &c. depoſui, & ejeci.
Mittendos legatos, pro Opus habeo mittere. Sen. de Benef. 7.
Modum, Rationem imponere & ordinem. Plaut. Curc. 2. 3. 21. Ter. And. 1. 1. 68.

Scias poſſe habere jam ipſum ſuæ vitæ modum. Ubi Donatus,

Modum, Moderationem, regimen. Idem Eun. 1. 1. 12.

Here, quæ res in ſe neque conſilium, neque modum
Habet ullam, eam conſilio regere non potes. & Cic. pro

Cluent. 96.
Moleſtiam. Cic. 16. Fam. 11. Habeo etiam illam moleſtiam, quod Dolabella noſter apud Cæſarem eſt.
Momentum ad beatam vitam. Cic. 4. de Fin. 47. Et quum ad beatam vitam nullum momentum res haberet, ad appetitionem autem rerum eſſe in his momenta diceret.
Moram. Cic. 12. Fam. 12. Habeo paululum moræ, dum promiſſa militibus perſolvo.
Moræ imperium herile non habet ſibi. Plaut. Aulul. 4. 1. 2. i. e. Non cunctatur quod juſſit herus implere.
Mortuum. Cic. 15. Fam. 17. Nos hic (tamen ad te ſcribam aliquid) D. Sullam patrem mortuum habebamus. i. e. Ferebatur apud nos eſſe mortuus.
Morem. Plaut. Capt. 2. 1. 36. Plin. lib. 1. Epiſt. 12. Habebat enim hoc moris. i. e. Ita conſueverat.
Mores omnes novos. Plaut. Truc. 3. 2. 9.

Novos omnes mores habeo, veteres perdidi.

Mos habebatur, principum liberos, &c. Tacit. 13. Ann. 16.
Mulierem animo uxoris habere. i. e. Pro uxore. Ulpian. in l. Si uxor. §. Sed ſi ea. D. Ad leg. Juliam de adulter.
Multa, pro Divitem eſſe. Gell. lib. 9. cap. 8.
Narrationem habere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Naturam alicujus. Plin. lib. 11. cap. 26. Chamæleonum ſtelliones quodammode naturam habent.
Neceſſe. Cic. 2. de Orat. 244. Hoc opinor primum, ne quotiescunque potuerit dictum dici, neceſſe habeamus dicere. V. NECESSE.
Neceſſe habet dicere. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Nefas, Nefandum exiſtimare. Cic. 3. de Nat. Deor. 56. Quartus Nilo patre, quem Ægyptii nefas habent nominare.
Non habeo, quid agam, pro Neſcio. Cic. 7. Att. 18. De pueris quid agam non habeo.
Notam impudentiæ. V. IMPUDENTIA.
Negotium. Plaut. Pœn. 1. 2. 4.
Negotii plus habent. Gell. lib. 11. cap. 14.

Negotio in magno, pro Habere in primis curæ. Suet. in Jul. cap. 23.

Noctem plenam timoribus, Tota nocte timere. Cic. 16. Fam. 14. Itaque habui noctem plenam timoribus ac miseriis.

Nomen habere. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Notum. Plin. Epist. 239.

Notitiam aliquam dei. Cic. 1. de Legib. 24. Itaque ex tot generibus nullum animal præter hominem, quod habeat notitiam aliquam dei.

Notitiam feminæ, pro Rem habuisse cum femina. Cæs. 6. Bell. Gall. 20. Intra annum vero vicesimum feminæ notitiam habuisse, in turpissimis habent rebus.

Noxæ capitali. Liv. Neque ea res capitali noxæ haberetur.

Numerum. Plaut. Pseud. 4. 2. 5.

Habui numerum sedulo: hoc est sextum a porta proximum
Angiportum. i. e. Memini & recordor quotum fuerit.

Numero aliquo haberi. Varro de R. R. 1. 17. Minus se putant despici, atque aliquo numero haberi a domino. i. e. Honore aliquo, ut ibidem loquitur.

In hostium numero habere aliquem, Referre. Cæs. 1. Bell. Gall. 28. Reductos in hostium numero habuit.

In numero bonorum virorum haberi. Cic. pro Rosc. Amer.

In numero sapientum. Cic. de Amicit. 7. Nam qui septem appellantur, eos, qui ista subtilius quærunt, in numero sapientum non habent.

Oblectationem. Cic. 4. Acad. 127. Indagatio ipsa rerum tum maximarum, tum etiam occultissimarum habet oblectationem.

Obstrictos suo beneficio. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 9. Et quamplurimas civitates suo sibi beneficio habere obstrictas volebat. i. e. Sibi beneficio devincire.

Obtentum aliquem habere. Tacit. 12. Ann. 7. Cupido auri immensa obtentum habebat.

Obviam. Gell. lib. 17. cap. 4. Eum quum forte habuisset obviam.

Occasionem ut. Plaut. Epid. 5. 1. 38.

Non habeo ullam occasionem ut apud te falsa fabuler.

Oculos suos in oculis alterius. Plaut. Pseud. 3. 2. 68.

Ante oculos habere aliquem, i. e. Semper de illo cogitare. Ovid. 1. Met. 629.

Odium in aliquem. Cic. pro Cluent. 151.

Odio sibi habere aliquid. Plaut. Men. 1. 2. 2.

Ostensionem habere dicitur res aliqua. Plin. lib. 19. cap. 1. i. e. Non placet.

Pro Afferre. Sic & Cicero loquitur. H. St. conf. Gratiam habere.

Officia alicujus, pro Juvari ab aliquo. Plin. Epist. 139. Habuerunt officia mea in secundis, habuerunt in adversis.

Omnes habere uno ordine. Virg. 2. Æn. 102.

Omnia. Plaut. Amph. 2. 2. 21.

Virtus omnia in se habet: omnia adsunt bona, quem penes est virtus.

i. e. Complectitur. Ter. Eun. 2. 2. 12.

Onus habere. V. ONUS.

Opinionem aliquam de moribus alicujus: i. e. Bene existimare de aliquo. Cic. de Amicit. 30. Quid enim Africanus indigens mei? minime hercle: at ne ego quidem illius: sed ego admiratione quadam virtutis ejus, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de meis moribus habebat, me dilexit.

Opinionem de se falsam habere. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Orationem habere apud aliquem. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Orationem ad populum. Cic. 2. Att. 16. Octava, quam habui ad populum postridie quam Catilina profugit.

Orationem cum aliquo. Ter. Hec. 3. 3. 21.

Hanc habere orationem mecum a principio institit. Cic. 8. Fam. 1.

Et quam orationem Pompejus habuerit tecum, &c. fac mihi perscribas.

Ornata cuncta in ordine habere. V. ORNO.

In ore aliquid. Cic. ad Brut. 17. An quia non omnibus horis jactamus Idus Martias, similiter atque ille Non. Decemb. suas in ore habet, eo meliore conditione, &c. Hic Cicero quid sit Habere in ore, declaravit, quum Jactamus dixit.

Otium ad aliquid faciendum ab aliquo habere. V. AB.

Pacta cum aliquo, Pacisci & convenire. Liv. 25. 28. Expositis quæ pacta jam cum Marcello haberent, &c.

Pactam sororem tuam filio. Plaut. Trin. 2. 4. 98.

Nunc ut scias hic factiones atque opes
Non esse, neque nos tuam negligere gratiam,
Sine dote posco tuam sororem filio:
Quæ res bene vortat. habeon' pactam? quid taces?

Palmam. Plin. lib. 14. cap. 6. Hetruriæ palmam Luna habet, Liguriæ Genua.

Partes in hac comœdia habet servus, Est comœdiæ interloquutor. Plaut. Amph. prol. 62.

Quid igitur? quoniam hic servos quoque partes habet,
Faciam sit proinde, ut dixi, tragicocomœdia.

In partibus aliquem habere. Tacit. 13. Ann. 2. Habebat in partibus Pallantem. h. e. Addictum, faventemque Pallantem habebat.

Parum habuit hoc facere, i. e. Pro nihilo duxit, parvi fecit. Sallust. in Jugurth. cap. 31. Tamen hæc talia facinora impune suscepisse, parum habuere. Liv. lib. 2. Decad. 5.

Pecuniam numeratam non habere in præsentia. Cic 7. Verr. 17. Ita clamare, quum raperetur, nihil se miserum fecisse, nihil commisisse: pecuniam sibi esse in nominibus, numeratam in præsentia non habere.

Pensi habere. Tacit. 13. Ann. 15. Ut proximus quisque Britannico, neque fas, neque fidem pensi haberet, olim provisum erat. Idem in Orat. 29. Nec quisquam in tota domo pensi habet, quid coram infante domino aut dicat, aut faciat.

In perditis & desperatis: pro Habere pro perditis & desperatis. Cic. 13. Fam. 57. Is ita sibi persuadet, quod in tua provincia negotii habet, nisi te provinciam obtinente meis commendationibus confecerit, id se in perditis & desperatis habiturum.

Periculum, Esse in periculo. Columel. lib. 12. cap. 21. Sed periculum habet, ne vitietur vinum si male cocta sit aqua. Idem lib. 5. cap. 9.

Perspectum. Cic. ad Brut. 1. Clodii animum perspectum habeo, cognitum, judicatum.

Persuasum habere. Plin. lib. 23. cap 1. At nos e diverso fumi amaritudine vetustatem indui persuasum habemus.

Plura habebam tibi mandare. Ovid. 1. Trist. 1. 123.

Ad pœnas aliquid habere. Quintil. in procem. lib. 6.

Pondus. Cic. ad Brut. 14. Quæ autem epistola non pondus habuit? Idem in Topic. 73. Persona autem non qualiscunque testimonii pondus habet.

Potestatem summam. Cic. 1. Verr. 35. Ego etiam quæ tu sine Verre commisisti, Verri crimini daturus sum, quod te non prohibuerit. quum summam ipse haberet potestatem.

In potestatem. Cæs. 1. Bell. Civil. 25. Quo facilius omne Adriaticum mare extremis Italiæ partibus, regionibusque Græciæ in potestatem haberet. ubi V. Cellar.

Potestate in sua. Cic. ad Brut. 4. Habuique in mea potestate, quoad bellum fuit.

In potestate sua aliquem. Cæs. 1. Bell. Civil. 85. pr.

Potius, pro Præferre. Cæs. 1. Bell. Civil. 8. Semper se Reipub. commoda privatis necessitudinibus habuisse potiora. i. e. Prætulisse. Sic Liv. 28.

Prædam cum cura habere. Tacit. 15. Ann. 8. Si aut gloriam cum modo, aut prædam cum cura habuisset.

Prædæ habere magistratum. Sallust. in Jugurth. cap. 31. 10. Pars triumphos suos ostentantes, perinde quasi ea honori, non prædæ habeant.

Præpositum, pro Præponere. Ter. Hec. 4. 2. 7.

Nam mihi intus tuus pater narravit modo, quo pacto me habueris
Præpositam amori tuo, &c.

Præsentem in oculis. Liv. 35. 31. Ibi enim non præsidia modo Macedonum fuisse: sed regiam exædificatam, ut præsens semper in oculis habendus esset dominus.

Præsidium. Cæs. 1. Bell. Gall. 42. Ut præsidium quam amicissimum, siquid opus facto esset, haberet.

Pretia habent silvæ in odoribus: h. e. Odores silvarum sunt in pretio. Plin. in prœm. lib. 13.

Pretium, pro Pretio vendi. Plin. lib. 12. cap. 14. Itaque optimi thuris libra XVI pretium habet.

In pretio habere. H. St.

Prima quæ suavia. Ter. Heaut. 5. 2. 10.

Ubi te vidi animo esse omisso, & suavia in præsentia
Quæ essent, prima habere, neque consulere in longitudinem.

Principatum. Plin. lib. 20. cap. 22. Pythagoras principatum habere ex his, quorum sublime vis feratur, judicavit.

Priores partes apud aliquem, Priorem esse in ejus amore. Ter. Eun. 1. 2. 71.

Sine illum prioreis parteis hosce aliquot dies
Apud me habere.

Pro eo haberi atque si. Ulpian. in l. non erit. D. de jurejurand. Videamus an pro eo habeatur, atque si juratum non esset.

Probationes in aliquem habere. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Procurationem susceptam alicujus habere. Cic. 15. Fam. 13. Mearum reliquarum rerum, maximeque existimationis meæ procurationem susceptam velim habeas.

Processum aliquem in litteris. Suet. de Clar. Gramm. 10.

In prodigiis. Plin. lib. 7. cap. 3. Olim Androgynos vocatos, & in prodigiis habitos, nunc vero in deliciis.

Promissum tibi habeto. Plaut. Asin. 1. 3. 14.

Semper tibi promissum habeto hac lege, dum superes datis.

In promptu, i. e. Prompta est mihi de hac re memoria. Cic. 4. Acad. 84. Oportet igitur & ea quæ pro perspicuitate responderi possunt, in promptu habere.

Promptum aliquid habere. Ovid. 3. Met. 188.

— ut vellet promptas habuisse sagittas.

Propitium aliquem. Plin. in Paneg.

Propositionem habere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Propositum reprehendendi, aut ad, &c. Plin. Epist. 196. Cæs. 3. Bell. Civil. 45.

Quæstui habere Rempub. h. e. Quæstum suum facere administrationem Reipubl. Cic. 5. Verr. 117. Qui non intelligat istum sibi quæstui prædæque habuisse bona, possessiones, fortunas aratorum?

Quæstionem alicujus rei, vel de re. Cic. 11. Philipp. 5. Quum verborum contumeliis optimum virum incesto ore lacesserat, tum verberibus ac tormentis quæstionem habuit pecuniæ publicæ. V. Quæstio, in QUÆRO.

Querimoniam de re aliqua, Conqueri. Cic. 7. Verr. 71. Et ita dicam, ut si me in ea querimonia quam sum habiturus de istius crudelitate, & de civium Romanorum indignissima morte, &c.

Querelas de aliquo. Cic. 1. Q. frat. 2. Intervenit nonnullorum querelis, quæ apud me de illo ipso habentur.

Quod gaudeamus, vel Quid sequamur, habemus. Cic. 4. Acad. 140. Hanc præscriptionem esse naturæ: a qua qui aberravisset, eum nunquam quid in vita sequeretur, habiturum.

Rationem alicujus. Liv. 24. Et principes plebis ea comitia malebant, quibus non haberetur ratio sui, quam quibus ut indigni præterirentur. Plin. 2. Epist. 12. In sortitione provinciæ rationem ejus non habendam.

Rationem non licebat habere in honorum petitione, absentis, ut Cæsaris, epistola tertia libri septimi ad Atticum: Rei, ut Catilinæ apud Asconium: Junioris quam lex annalis requirebat, ut Scipionis apud Liv. lib. 25. 2. Magistratus, ut Glauciæ apud Ciceronem in Brut. 224. cujus ratio, quum Prætor esset, haberi non poterat, quod duo anni minimum inter Præturam & Consulatum intercedere solerent. Horum, inquam, ratio haberi non poterat, nisi legibus soluti fuissent, aut judicatum fuisset rationem haberi posse. C. Servilius Glaucia, inquit ibi Cicero, ex summis & fortunæ & vitæ sordibus in Prætura Consul factus esset, si rationem ejus haberi licere judicatum esset. Asconius in Cic. Orat. adversus Catilinam & Antonium competitores: Catilina, inquit, ex Prætura Africam provinciam obtinuit, quam quum graviter vexasset, legati Afri in Senatu jam tum absente illo questi sunt, multæque graves sententiæ in Senatu de eo dictæ sunt. Aliquanto post, Professus deinde est Catilina petere se Consulatum. L. Volcatius Tullus Consul consilium publicum habuit, an rationem Catilinæ habere deberet, si peteret Consulatum. nam quærebatur repetundarum. Catilina ob eam causam destitit a petitione. Hæc Asconius.

Rationem cum orco. V. ORCUS.

Rationem extra ordinem. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 11. Quomodo horum extra ordinem habita ratio est, &c.

Rationem habetis quomodo unum amiserit. Plaut. Capt. prolog. 23.

Rationem procreandi. Cic. 3. de Fin. 18. Quod primum intelligi

debet

debet figura, membriſque corporum, quæ ipſa declarant procreandi a natura habitam eſſe rationem.
Rationem dignitatis. Cic. 1. Fam. 4.
Rationem periculi. Cic. 10. Att. 13. Jam miſſo officio periculi ratio habenda eſt.
Ratio valetudinis habenda. Cic. de Senect. 36. Pugnandum tanquam contra morbum eſt, ſic contra ſenectutem: habenda ratio valetudinis, utendum exercitationibus modicis
Ratio habenda in hac re & diligentia. Cic. de Amicit. 89. Omni igitur hac in re habenda ratio & diligentia eſt: primum ut monitio acerbitate, deinde objurgatio contumelia careat.
Rationem alicujus rei. Cic. 7. Verr. 71. Habebant rationem omnes quotidie piratarum, qui ſecuti ferirentur. i. e. Rationem eorum inibant ſecum.
Rationem habere cum terra, Colere terram cum quadam veluti dati & accepti ratione. Cic. de Senect. 51. de agricolis, Habent enim rationem cum terra, quæ nunquam recuſat imperium, nec unquam ſine uſura reddit quod accepit.
Rationem habet hæc ſententia: h. e. Rationabilis eſt, nititur ratione. Ulpian. in l. ſi ſervus ſervum. §. Proculus. D. ad leg. Aquiliam.
Rationem cum Muſis, pro Dare operam litteris. Cic. 2. Att. 5. Cum omnibus Muſis rationem habere cogito.
Receptum. Liv. 31. Quum majorem in anguſtiis trepidantium edidiſſet cædem, in temerario incepto, tutum tamen receptum habuit.
Receptum ad ſuos. Cæſ. 4. Bell. Gall. 33. Atque ita ſe collocant, ut ſi illi a multitudine hoſtium premantur, expeditum ad ſuos receptum habeant.
Receptum ad gratiam alicujus. Cæſ. 1. Bell. Civil. 1. Habere ſe quoque ad Cæſaris gratiam atque amicitiam receptum.
Receptum ad urbem. Tacit. 5. Ann. Ne aut Tyrannus quum vellet receptum ad urbem haberet.
Regnum in cælo. Plaut. Milit. 4. 2. 91.
Si hic pridie foret, quam ille eſt: hic regnum haberet in cælo.
Regreſſum. Columel. lib. 2. cap. 1. Quum ſemel invaſit ſenectus, regreſſum non habet, nec revireſcere aut repubeſcere poteſt.
Religioni, pro Religioſum exiſtimare. Cic. 2. Off. 51. Nec tamen ut hoc fugiendum eſt, ita habendum eſt religioni, nocentem aliquando & nefarium, impiumque defendere.
In remediis: h. e. Præſidii & remedii vice. Plin. lib. 28. cap. 1.
Res ita ſe habet. Cic. 4. Acad. 147. Sed tamen nec ille qui dixit jurare poſſet, ita ſe rem habere: neque ego. Ter. Heaut. 4. 3. 24. Aperte ita ut ſeſe habet, narrato.
Rem cum aliquo, Negotiari. Plaut. Aul. 3. 4. 2. Ter. Eun. 1. 2. 39.
Ego cum illo, quo cum uno rem habebam tum hoſpite,
Abii huc.
Rem habe pactam ſic futurum. Plaut. Pœnul. 4. 2. 32.
Rem omnem habes. Ter. Hec. 1. 2. 119.
Habes omnem rem, pergam quo cœpi hoc iter. i. e. Audiviſti quomodo res ſe habeat.
Rem antiquiſſimam; quod vulgo dicitur, Bene caram tenere. Cic. 2. Q. frat. 1. Orationem meam collaudavit ſatis multis verbis, non mehercle indiſerte, Severus Antiſtius, iſque judiciorum cauſam ſuſcepit, antiquiſſimamque ſe habiturum dixit. V. ANTIQUUS
Repetitionem habebit a cohæredibus, i. e. Jus repetendi id quod ſolvit. Paul. in l. 2. §. ex his. D. de verb. oblig.
Reſpectum. Cic. 5. Philipp. 49. Itaque quum reſpectum ad Senatum & ad bonos non haberet, &c. Plin lib. 28. cap. 1. Quando ita decretum eſt, minorem gratiæ, quam utilitatum vitæ reſpectum habere.
Reverentiam alicui. Plin. lib. 4. Epiſt. 17.
Reverenter habere fortunam. Auſonius. V. REVERENTER. H. St.
Satis habere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 46. extr. Noſtri vero, qui ſatis habebant ſine detrimento diſcedere. i. e. Quibus id ſatis fuit, ut ſ. d. diſcederent.
Satin' habes ſi feminarum nulla eſt quam æque diligam? Plaut. Amph. 1. 3. 11.
Satis habeo promere unum exemplum. Gell. lib. 13. cap. 15. Quintil. lib. 9. cap. 4. Illud notaſſe ſatis habeo.
Se aliter habere, ac ſenſibus videantur, dicuntur res oblatæ. Cic. 4. Acad. 117. Neque nos contra ſenſus aliter dicimus ac Stoici, qui multa falſa eſſe dicunt; longeque aliter ſe habere ac ſenſibus videantur.
Se belle, Quod valetudinem. Cic. 4. Att. 11.
Se graviter. Cic. 7. Att. 2. Quanquam videbatur, ſe non graviter habere, tamen ſum ſolicitus. de Tirone ægro.
Se male. Cæſ. 1. Bell. Civil.
Se munditer, Elegantiæ ſtudere. Plaut. Pœn. 1. 2. 26.
Se parce habere, pro Rebus ſuis parcere, nec profundere. Ter. Adel. 1. 1. 20.
Ruri agere vitam, ſemper parce ac duriter Se habere.
Secretum ab altero, pro Eum celare. Liv. 39. Verbum omittit Plin. lib. 4. Ep. 17.
Sedem. Plin. lib. 11. cap. 37. Superbia aliubi conceptaculum, ſed in ſuperciliis ſedem habet.
Sedes in Gallia. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44. Sedes habere in Gallia ab ipſis conceſſas: obſides ipſorum voluntate datos.
Senatum, pro Cogere. Cic. 2. Q. frat. Idem 2. de Nat. Deor. 11. Quod quum pomœrium poſtea intraſſet, habendi Senatus cauſa, &c.
Sermonem, Facere verba, colloqui, commentari. Cic. 1. Tuſc. 57. Quem locum multo etiam accuratius explicat in eo ſermone, quem habuit eo ipſo die, quo exceſſit e vita.
Sermonem apud populum. Plin. lib 1. Epiſt. 8. pr.
Sermonem cum aliquo. Cic. 2. Q. frat. 5. Ad III Id. April. veni ad Quintum, eumque vidi plane integrum, multumque is mecum ſermonem habuit & perhumanum de diſcordiis mulierum noſtrarum.
Sermonem de. Varro de R. R. 1. 1. Referam ſermones eos, quos de agricultura habuimus nuper.
In ſermonibus aliquid, pro Commemorare ſermonibus. Liv. lib. 44. 17. pr.
In ſervitiis. Plin. lib. 18. cap. 11. h. e. Inter ſervitia, ſeu ſervos.
Sibi. Cic. 4. Verr. 53. Iſte Epicratis bona Bidinos omnia poſſidere, & ſibi habere juſſit Conf. infra Tibi.
Sibi habeant nomen ſapientiæ. Cic. de Amicit. 36. Quare ſibi habeant ſapientiæ nomen, & invidioſum & obſcurum.

Sic habeto, i. e. Ita tibi perſuadeto. Cic. 16. Fam. 6. Idem in Somn. Scip. 19. Tu vero enitere, & ſic habeto, non eſſe te mortalem, ſed corpus hoc. Idem de Amicit. 10. de me autem (ut jam de utroque loquar) ſic habetote, &c.
Sic ſine habere, Pro quo barbare dicitur, Pone caſum. Plaut. Caſ. 3. 6. 22.
Signum ex arce. Plaut. Pſeud. 4. 6. 2.
Viſo quid rerum meus Ulyſſes egerit,
Jamne habeat ſignum ex arce Ballionia.
Sub ſigno, Diligentiſſime ſervare tanquam obſeratum & clauſum. Cic. 9. Att. 1. Nam quum ad hunc locum veniſſem, evolvi volumen epiſtolarum tuarum, quod ego ſub ſigno habeo, ſervoque diligentiſſime.
Similitudinem rei alicujus. Plin. lib. 10. cap. 47. Olorum ſimilitudinem onocrotali habent.
Simultates cum aliquo. Cic. pro Cluent. 80. Qui enim poterat tum in gratiam redire cum Oppianico Cluentius, qui cum matre habebat ſimultates, hærebat in tabulis publicis reus & accuſator, &c.
Societatem cum aliquo, Eandem operam præbere, & ejuſdem effectus eſſe in re agenda. Plin. lib. 29. cap. 3. Lanæ habent & cum ovis ſocietatem, ſimul fronti impoſitæ contra epiphoras.
Solenne. Plin. lib. 27. cap. 7. Hujus ramum Iſiaci præferre ſolenne habent.
Solicitum, quod & Tenere dicitur. Ter. Heaut. 3. 1. 52.
Relevi dolia omnia, omnes ſerias,
Omnes ſolicitos habui. Cic. de Senect. 66. Quarta reſtat cauſa, quæ maxime angere, atque ſolicitam habere noſtram ætatem videtur, appropinquatio mortis.
Spatium. Cic. 1. Off. 9. Spatium etiam deliberandi habuerunt, quem potiſſimum vitæ curſum ſequi vellent. Ter. And. 3. 5. 17.
Cur non habeo ſpatium, ut de te ſumam ſupplicium, ut volo?
Speciem alicujus rei habere. Columel. lib. 12. cap. 5. Quidam ferri maſſas exurunt, ita ut ignis ſpecies habeant.
Speciem honeſti. Cic. 3. Off. 7. Si id quod ſpeciem haberet honeſti, pugnaret cum eo quod utile videretur, quomodo ea diſcerni oporteret? Legitur & Specimen, ex vetuſto codice. [Perperam.
Speciem habere in pictura. Quintil. lib. 2. cap. 3. Habet in pictura ſpeciem tota facies.
Spem in manibus. Cic. 2. Verr. 36. Quam ſpem nunc habeat in manibus, & quid moliatur, breviter jam, Judices, exponam.
Spem bonam de aliquo. Cic. 15. Att. 2. Sic de Amicit. 11. Qui ſummam ſpem civium, quam de eo jam puero habuerant, &c.
Spem ſummam alicui. Cic. 1. Q. frat. 2.
Spem in aliquo. Cic. 14. Fam. 2. In novis Trib. plebis intelligo ſpem te habere.
Spem poſitam in anima unius. Cic. 8. Att. 2. In unius hominis, quotannis periculoſe ægrotantis, anima poſitas omneis ſpes noſtras habemus.
Spem repoſitam in aliquo. Liv. 26. Sic, In virtute Spem poſitam habere. Liv. 34. 14. pr.
Spem conceptam ex re aliqua. Liv. 25. 38. Nec cujus occaſionis ſpem, milites, forte temere, ſed ex re ipſa conceptam habeo.
Stativa habere, pro Æſtivare. Liv. 32. 13. pr. Ibi ſtativis rex per aliquot dies habitis, fluctuatus animo eſt.
Statutum quid tibi agendum putes. Cic. 4. Fam. 2. Tu, ſi videbitur, ita cenſeo facias, ut ſi habes jam ſtatutum quid tibi agendum putes, in quo non ſit conjunctum conſilium tuum cum meo, ſuperſedeas hoc labore itineris.
Pro ſtercore, i. e. Nihili pendere. Plaut. Truc. 2. 7. 5.
Studium alicujus rei habere. Quintil. lib. 2. cap. 18.
Studio, h. e. Dedita opera. Ter. Adel. 3. 3. 28.
Utrum ſtudione id ſibi habet, an laudi putat
Fore, ſi perdiderit gnatum?
Subſidio aliquid. Columel. de Arborib. cap. 5. Alteram ſubſidio habeat, ſi forte illa extraordinaria interierit.
In ſumptus. Cic. 9. Fam. 20. In Epicuri nos adverſarii noſtri caſtra conjecimus: nec tamen ad hanc inſolentiam, ſed ad illam tuam lautitiam veterem dico, quum in ſumptus habebas. i. e. Unde faceres ſumptus.
Supervacuum. Plin. lib. 27. cap. 12. Phyteuma quale ſit, deſcribere ſupervacuum habeo, quum ſit uſus ejus tantum ad amatoria. i. e. Exiſtimo ſuperfluum.
Supplicationem. Liv. 28. 11. Prodigia COSS. hoſtiis majoribus procurare juſſi, & ſupplicationem unum diem habere.
Suſpectum. Liv. 32. 19. Regem ipſum ſuſpectum habebant, pro ejus crudelitate, &c.
Susque deque. Gell. lib. 16. cap. 9. Susque deque fero, Susque deque habeo. Significat autem, Æquo animo eſſe, & quod accidit, non magni pendere; atque interdum Negligere & contemnere, & propemodum id valet qud dicitur ἀδιαφορεῖν. Plaut. Amph. 3. 2. 4.
Quæ neque ſunt facta, neque ego in me admiſi, arguit:
Atque id me ſusque deque eſſe habituram putat.
Tacitum hoc tecum: h. e. Sileto. Plaut. Pœn. 4. 2. 68. Sed hoc tu tecum tacitum habeto.
Tacite habere aliquid. Liv. 42. 16. extr. Et quanquam diſſimulare, & tacite habere id, patique ſtatuerat.
Temperanter vulgus habere. Tacit. 4. Ann. 33.
Tempus, Dum vacat, dum licet per opportunitatem. Plaut. Truc. 4. 2. 3. Cic. 1. Att. 11. Sed tamen deſtinebar, ut vix huic tantulæ epiſtolæ tempus habuerim.
Teſtes ad aliquam rem. Plaut. Pœn. 5. 2. 11.
Si ad eam rem teſtes habeam, faciam quod jubes.
Tibi. i. e. Accipe tibi. Plaut. Men. 4. 3. 16. Idem Amph. 3. 2. 26. Tibi habeas, nu ſis ſtultior ſtultiſſimo
Tibi habe centum minis: h. e. Tibi eam relinquo pro minis centum. Plaut. Perſ. 4. 4. 110. Conf. Sibi habere ſupra.
Vacationem. Cic. 4. Acad. 121. Sed quum ſacerdotes deorum vacationem habeant: quanto eſt æquius habere ipſos deos?
Vacationem militiæ, aut alicujus muneris. Plin. lib. 7. cap. 2. Cic. 9. Fam. 6. Quæ igitur ſtudia magnorum hominum ſententia vacationem habent quandam publici muneris, iis concedente Repub. cur non abutamur?
Veniam habere. V. VENIA.
Verba ultro citroque. Cic. in Somn. Scip. 1. Multiſque verbis ultro citroque habitis, ille nobis conſumptus eſt dies.

Verecundiam, pro Revereri. Liv. 8. Sic 27. Imperii verecundiam habere.

Vetuſtatem. Cic. 14. Att. 9. Quæ mihi videntur habitura etiam vetuſtatem. i. e. Quæ longe etiam ad poſteros memoriam habitura ſunt.

Viam ad aliquem. Plaut. Pſeud. 4. 7. 37. Hic quidem ad me recta habet rectam viam.

Victoriam. Plaut. Truc. 2. 2. 20. Liv. 30. 30. pr. Quique toties prope in manibus victoriam habui. conf. cap. 16. ejusd. libri.

Vim, Pollere viribus. Cic. 1. de Fin. 44. Dolores autem, ſiqui incurrunt, nunquam vim tantam habent, ut non plus, &c.

Vim habere ad. Cic. 1. Off. 120. Ad hanc autem rationem, quoniam maximam vim natura habet, fortuna proximam, &c.

Vim habent antidoti. Plin. lib. 20. cap. 3.

Vim fœderis. Cic. 5. Fam. 8. Has litteras velim exiſtimes fœderis habituras eſſe vim.

Vires. Plin. lib. 16. cap. 32. Non habet vires frutex cinnami in Syriæ vicina perveniendi.

Virtutem alicujus in manibus. Cic. de Amicit. 102. Virtutem enim ſemper amavi illius viri, quæ extincta non eſt: nec mihi Soli verſatur ante oculos, qui illam [An illum?] ſemper in manibus habui: ſed etiam poſteris erit clara & inſignis.

Vitium habet hæc res. Cic. de Amicit. 38. Difficile eſt amicitiam manere, ſi a virtute defeceris. quod ſi rectum ſtatuerimus, vel concedere amicis quicquid velint, vel impetrare ab amicis quicquid velimus: perfecta quidem ſapientia ſumus, ſi nihil habeat res vitii.

Voluntatem habere ad aliquem opprimendum. Cic. pro Font. 26. Quod ſi aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum, aut quantam ad maledicendum licentiam, tantum haberent ad ementiendum animi, aut ad fingendum ingenii, &c.

Voluptati habere aliquid. Salluſt. in Jugurth. cap. 100. extr. Et ſane Marius, illoque, aliisque temporibus belli, pudore magis quam malo exercitum coercebat. quod multi per ambitionem fieri ajebant, pars, quod a pueritia conſuetam duritiem, & alia quæ ceteri miſerias vocant, voluptati habuiſſet.

In votis habere dicitur Quod cupimus, pro quo Sen. 3. de Ira dixit, Habere votum. V. VOTUM.

Uſum. Plin. lib. 12. cap. 22. Myrobalano in unguentis ſimilem maximumque uſum habet palma in Ægypto, quæ vocatur adipſos. i. e. Utimur palma Ægyptia in unguentis eodem modo quo myrobalano.

Uſum ex aliqua re. Cic. 2. Off. 14. Nam & qui principes inveniendi fuerunt quem ex quaque belua uſum habere poſſemus, homines certe fuerunt.

Uſum multarum rerum, pro Exercitatum & experientem eſſe. Cic. de Amicit. 6. Cato quia multarum rerum uſum habebat, multa ejus & in Senatu & in foro vel proviſa prudenter, vel acta conſtanter, &c.

Uſum in re aliqua. Cæſ. 1. Bell. Gall. 39. Quod non magnum in re militari uſum habebant. Et lib. 4. 20. Habere uſum belli.

In uſu quod alii docent. Plin. lib. 1. Epiſt. 10. extr.

In uſu habere aliquem, Familiarem. Plin. in Paneg. cap. 88. Ac primum neminem in uſu habes, niſi aut tibi, aut patri tuo, aut optimo cuique principum dilectum. de Libertis Trajani. Lipſ. exponit, Rebus tuis præficis.

Utilem aliquem. Aliquid emolumenti ex ejus opera percipere. Plaut. Ciſt. 1. 1. 10.

Utilitatem habet hæc res. Cic. de Amicit. 27. Quapropter a natura mihi videtur potius, quam ab imbecillitate orta amicitia, & applicatione animi magis, cum quodam ſenſu amandi, quam cogitatione quantum illa res utilitatis eſſet habitura.

HABESSIT, pro Habeat [ἐχέτω] antique dictum. Cic. 2. de Legib. 19. ex verbis XII Tab. Separatim nemo habeſſit deos, neve novos, ſed ne advenas, niſi publice aſcitos, privatim colunto.

HABUVERIT pro Habuerit geminato u productionis cauſa, apud Plaut. Aſin. 4. 1. 62.

Tot reddat ſpurcas quot puras habuverit. Eadem formula Pluvit pro Pluit etiam in hiſtoricis reperimus, & Fluvidum, pro Fluidum apud Lucretium. Turneb. Adverſ. 15. 2. pr.

HĂBĬTU optimum. Plaut. Pœn. 1. 2. 29.

Modus omnibus in rebus, ſoror, optimum eſt habitu.

HĂBĬTUS, a, um. Partic. [ἐσχημένος] Plaut. Truc. 4. 1. 5.

Ad me magna nuntiavit Chiamus hodie gaudia,
Mea dona deamata, acceptaque habita eſſe apud Phroneſium.

Habita huic fides. Plaut. Aſin. 2. 4. 51.

Nam ſi ſciat noſter ſenex fidem non eſſe huic habitam,
Succenſeat, cui omnium rerum ipſus ſemper credidit.

Habita eſt ſemper ejus ſoror: h. e. Exiſtimata eſt. Ter. And. 4. 5. 14.

Semper enim ejus dicta eſt hæc, atque habita eſt ſoror. Cic. 5. Fam. 11. Dalmatæ ſemper habiti ſunt bellicoſi. Idem de Clar. Orat. 65. Eodemque in genere eſt habitus M. Octavius. Et pro Arch. 31. Iſque eſt eo numero, qui ſemper apud omnes ſancti ſunt habiti atque dicti. V. in ipſo verbo.

Ut patrem tuum vidi eſſe habitum: h. e. Quantum ego conjicere potui ex habitu & ira patris. Ter. Heaut. 2. 4. 22.

Habitus eſt hic tibi honos. Ter. Eun. 5. 6. 22. Hic pro illo munere tibi honos eſt habitus.

Habitum impune irriſum. Plaut. Epid. 3. 4. 83. i. e. Irriſui.

Habitus magnæ auctoritatis. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 77. Hic ſummo in Arvernis natus loco, & magnæ habitus auctoritatis.

Habitus ludibrio. Ter. Hec. 4. 1. 11.

In cuſtodiam habitus. Tacit. 1. Hiſt. 87. Et ſævitia Galbæ in cuſtodiam habitos in numero legionis compoſuerat.

Miles in unum habitus, h. e. Collectus. Tacit. 15. Ann. 10. Ac diſperſo milite, qui in unum habitus, &c.

Duro imperio habitus. Tacit. 12. Ann. 47. Moxque vulgus duro imperio habitum, probra, ac verbera intendebat.

Fruſtra habitus. Tacit. 13. Ann. 37. Igitur Corbulo, quæſito diu prælio, fruſtra habitus. V. FRUSTRA.

Honor habitus ſupremis. Tacit. 4. Ann. 44. Habitus tamen honor ſupremis, oſſaque tumulo Octaviorum illata.

Honore habitus. Tacit. 1. Hiſt. 8. Proximæ tamen Germanis exercitibus Galliarum civitates, non eodem honore habitæ.

In levi habitus. Tacit. 2. Hiſt. 21. Quocunque caſu accidit, dum atrociora metuebantur, in levi habitum.

In procinctu & caſtris habiti. Tacit. 3. Hiſt. 2.

Avare habita provincia. Tacit. 13. Ann. 30. Damnatus iiſdem Conſulibus Vipſanius Lænas, ob Sardiniam provinciam avare habitam

Publice uſui habitus. Tacit. 3. Ann. 31. Quod haud perinde publice uſui habitum, quam exitioſum multis.

HABITIOR, Compar. i. e. Pinguior. Feſt. Ter. Eun. 2. 3. 23. Si qua eſt habitior paulo deducunt cibum. & Plaut. Epid. 1. 1. 8. Corpulentior hercle atque habitior.

Superl. Habitiſſimus, eodem ſenſu. Gell. 4. 20. Equum nimis ſtrigoſum & male habitum, ſed equitem ejus uberrimum & habitiſſimum viderunt. Verba ſunt Sabini Maſurii in ſeptimo memoriali.

HABITŪRUS, Partic. [ἕξων] ut,

Habiturus es me pro derelicta. Plaut. Trucul. 4. 4. 14.

Scio equidem ſponſam tibi eſſe, & filium ex ſponſa tua,
Et tibi uxorem ducendam jam eſſe: alibi jam animum tuum,
Ut me quaſi pro derelicta ſis habiturus. Cic. Orat. 11. Hæc ingreſſio mea aut reprehenſionis aliquid, aut certe admirationis habitura eſt. Idem 3. Philipp. 27. Is dixit ſe usque ad Calendas Maias ad urbem exercitum habiturum.

HABENDUS, a, um. Partic. [ἑκτέον] Plin. lib. 10. cap. 37. Cum columbis habenda eſt avis, quæ tinnunculus vocatur.

Habenda eſt amicitia cum hoc. Plaut. Pœn. 5. 4. 45.

Si quidem amicitia eſt habenda, cum hoc habenda eſt.

Habenda hæc ſunt cum illis. Ter. Heaut. 2. 3. 84.

Aut hæc cum illis ſunt habenda, aut illa cum his amittenda ſunt.

Habenda eſt magna gratia, ſi. Ter. Phorm. 1. 2. 6.

Præſertim ut nunc ſunt mores, adeo res rediit,
Si quis quid reddit, magna habenda eſt gratia.

Gratia habenda eſt tibi. Ovid. 5. Triſt. 9. 12.

Ratio habenda eſt tibi tuæ laudis. Ovid. 1. Triſt. 1. 52.

HABITIO, ōnis. f. Gell. 1. 4. Debitio gratiæ non habitio.

Aſcripſit & H. St. Sed quia cultro is locus a ſummo margine reſectus eſt, ex quo auctore attulerit, dicere non queo.

HABĬTUS, ûs. m. [ἕξις, σχέσις, σκευή, καταστολή] Qualitas & forma corporis & cujuscunque rei. Plaut. Qualis habitus oris. Columel. lib. 1. Nam is habitus foſſuris magis aptus. Virg. 1. Georg. 52.

— cultusque habitusque locorum. Cic. 6. Verr. 5. Inerat in illa magnitudine ætas atque habitus virginalis. Virg. 1. Æn. 319.

Virginis os habitumque gerens.

Habitus oris, & vultus. Cic. 3. de Fin. 56. Liv. 2. 61. Idem habitus oris, eadem contumacia in vultu, idem in oratione ſpiritus erat.

Habitus, ſecundum philoſophos eſt Conſuetudo & aſſuefactio. Sed hæc notio non videtur eſſe antiquis familiaris. Cic. 1. de Invent. 36. Habitus eſt animi aut corporis conſtans & abſoluta aliqua in re perfectio. Idem 1. Acad. 27. Habitus virtutis & uſus virtutis.

Habitus, ſecundum Medicos eſt Corporis temperies & quaſi conſtitutio. Unde, Malus habitus, καχεξία, pro temperie vitiata, & male firma. Celſ. 2. 7. Metus eſt, ne in malum habitum corpus ejus recidat. Idem 2. 2. Subſiſtere in eodem habitu.

Habitus, Cultus corporis, & veſtium ornatus. Plin. Epiſt. 5. lib. 5. Viſus eſt ſibi per nocturnam quietem jacere in lectulo ſuo, compoſitus in habitum ſtudentis. Liv. 37. 9. Cum ſolenni habitu ante portam occurrunt. Affertur & ex Plin. Quid ad nos lugubri habitu venerat, & capillatior ſolito? Sed locum non reperi.

De uſu hujus vocis apud Valer. Max. V. Barth. ad Stat. Silv. p. 31. 36. Vide etiam plura de hac voce apud Bernart. ad eund. Stat. 7. Theb. 222.

His ille auditis mentemque habitumque recepit.

De differentia inter Habitum & Habitudinem vide Pricæum ad Mileſ. Apul. p. 15.

Habitu aliquo ſe auguſtiorem facere. Liv. 1. cap. 8. pr. Quæ ita ſancta generi hominum agreſti fore ratus, ſi ſe ipſe venerabilem inſignibus imperii feciſſet, cum cetero habitu ſe auguſtiorem, tum maxime lictoribus duodecim ſumptis fecit.

Corporis habitus. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Fortunarum habitus. Hor. de Arte Poet. 109.

Veſtis habitus. Virg. 8. Æn. 723.

— incedunt victæ longo ordine gentes,
Quam variæ linguis, habitu tam veſtis, & armis.

Habitus & Veſtitus. Suet. in Aug. cap. 40. in fine. Sic in illo Quintil. Res illo verborum habitu veſtiuntur. H. St. V. loc. hic ſeq.

Verborum habitus. Quintil. in procem. lib. 8. Res illo verborum habitu veſtiuntur.

Opimus corporis habitus. V. OPIMUS.

Paſtoralis habitus. V. Paſtoralis, in PASCO.

Triumphalis. Quintil. lib. 10. cap. 1. pr.

Animorum habitus. Tacit. 1. Hiſt. 28. Iſque habitus animorum fuit.

Concipere mente habitum declamantis. Quintil. 1. 2.

Conſtitutus animi habitus. Quintil. 4. 2.

Habere habitum temporis. i. e. Ornatum eſſe pro ratione temporis. Ovid. 1. Triſt. 1. 4.

Vade, ſed incultus, qualem decet exulis eſſe,
Infelix, habitum temporis hujus habe.

Induere habitum dolentium. Tacit. 4. Ann. 20. Habitum, ac voces dolentium ſimulatione magis, quam libens induebat.

Mutaverat habitum oris. Lucan. lib. 9. 1034.

Mutare habitum animi. Quintil. lib. 4. cap. 2. Difficile eſt nobis mutare habitum animi ſemel conſtitutum.

Mutare ſe habitu & loco. V. MUTO.

Permutare habitum cum aliquo. Quintil. lib. 3. cap. 7. Ut ſi in laude Herculis permutatum cum regina Lydiæ habitum, & imperata (ut traditur) penſa Orator excuſet.

Prætendere habitum a ceteris diſſentientem. Quintil. in procem. lib. 1.

HABITŪDO, ĭnis. f. [ἕξις, σχῆμα] Ipſe corporis habitus. Ter. Eun. 2. 2. 11.

Qui color, nitor, veſtitus, quæ habitudo eſt corporis? Auct. ad Heren. lib. 4. 16. Corporis bona habitudo. conf. in HABITUS.

HABITUO, āre. Habitum inferre & inducere. Cæl. Aurel. Tard. 4. 8.

4. 8. Ægrotantium vires fortitudine habituantur. Add. Idem 1. 4.
Habiturio, Habere defidero. Plaut. Truc. 1. 2. 47. Si arationes habituris.
Habilis, e. [εὐάρμοστος, δεξιὸς] Aptum interpretatur Donatus: quod optime quadrat. Virg. 1. Æn. 322.
Namque humeris de more habilem fufpenderat arcum. Martial. lib. 13. 22.
Non habilis cyathis, & inutilis uva Lyæo.
Habilis & aptus calceus ad pedem. Cic. 1. de Orat. 231. Si mihi calceos Sicyonios attuliffes, non uterer, quamvis effent habiles & apti ad pedem, quia non effent viriles.
Aptus, habilis, & accommodus. Cic. 4. de Fin. 56. Et primum rebus his, quas non bonas dicimus, conceffit ut haberentur aptæ, habiles, & ad naturam accommodæ.
Enfis habilis. Virg. 9. Æn. 306.
— humero fimul exuit enfem
Auratum: mira quem fecerat arte Lycaon
Gnofius, atque habilem vagina aptarat eburna.
Gladius habilis ad propiorem pugnam. Liv 7. pr. Armant inde juvenem æquales, pedeftre fcutum capit, Hifpano cingitur gladio, ad propiorem habili pugnam.
Locus habilis pandendis retibus. Plin. lib. 9. cap. 8.
Orbis habilis, Aptus circulus. Nemefian. Cyneget. 148.
— fignetque habilem vapor igneus orbem.
Terra habilis frumentis. Columel. lib. 2. cap. 2.
Tundendo habile ferrum. Plin. lib. 34. cap. 15. Rubens non eft habile tundendo, neque ante quam albefcere incipiat. h. e. Ad tundendum, five ut tundatur.
Hæc habilis brevitate fua eft. Ovid. 2. Amor. 4. 37.
Vigor habilis membris. Virg. 2. Georg. 418.
Compar. Quintil. lib. 6. cap. 3. Porro natura non tantum in hoc valet, ut acutior quis, atque habilior fit ad inveniendum. Valer. Max. 5. 7. 1. Lectuli otio, quam labori prœliorum habilior.
Superl. Celf. 2. 1. Corpus habiliffimum quadratum eft, neque gracile, neque obefum.
Habilia arma oppofuit Liv. 7. 10. Decoris.
Habiliter, Adv. Paul. in l. fi ut. D. de auro & arg. leg. Si ut habiliter gemmæ geri poffint, inclufæ auro fuerint. Pompon. Mel. 3. 7. Elephantis facile atque habiliter uti.
Habilitas, ātis. f. [δεξιότης] Cic. 1. de Legib. 27. Omitto opportunitates, habilitatemque reliqui corporis, moderationem vocis, orationis vim, &c.
Habito, [οἰκέω, κατοικέω, οἰκίζω, ναίω, ἐνοικέω] āre. Cic. de Senect. 84. Commorandi enim natura diverforium nobis, non habitandi dedit.
Matris habitavimus alvo. Ovid. 15. Met. 215.
Silvis habitare. Ovid. 12. Met. 406.
Terras habitare. Ovid. 5. Trift. 2. 51.
Cafas humiles habitare. Virg. 2. Eclog. 29.
Habitare ad Occafum. Plin. lib. 2. cap. 70.
Habitare apud. Cic. 4. Acad. 115. Qui mecum vivit tot annos, qui habitat apud me. Idem de Clar. Orat. 309. & pro Cœl. 51.
Effe & Habitare apud aliquem. Cic. 4. Verr. 83. Quum apud eum non modo Thermis fæpenumero fuiffet, fed etiam habitaffet.
Habitare cum. Cic. 3. Verr. 64. Ejus effe filiam, quæ cum patre habitaret, propterea quod virum non haberet.
Vivere & habitare cum aliquo. Cic. 14. Att. 20.
Habitare & pernoctare cum aliquo. Cic. 5. Tufc. 69.
Habitare in. Cic. 13. Fam. 2. C. Aniano Evandro, qui habitat in tuo facrario. Ter. And. 4. 5. pr
In hac habitaffe platea dictum eft Chryfidem.
Duabus urbibus habitabat populus idem. Liv. lib. 8. 22. pr.
Habitare in refidem aquam pifces. Varro 3. de R. R. cap. 17. Etenim hac incuria laborare ajebat M. Lucullum, & pifcinas ejus defpiciebat, quod æftivaria idonea non haberet, ac in refidem aquam, & locis peftilentibus habitarent pifces ejus. Alii omittunt præpofitionem.
Habitare fub terra. Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Si effent, inquit, qui fub terra femper habitaffent bonis & illuftribus domiciliis.
Habitare viciniæ. Plaut. Bacch. 2. 2. 27. Proximæ viciniæ habitat.
Habitare tanti, pro In ædibus tanti fumptus; ut Habitare triginta millibus, eft Millia triginta pro habitatione dare, vel tantundem rationibus inferre. Plin. lib. 17. cap. 1. Cic. pro Cœl. 17. & in Salluft. 14.
Habitare bene. ut, Neque tamen non in primis bene habitavit. Nep. in Attic. cap. 13.
Habitare laxe & magnifice. Cic. pro Domo 115.
Habitare etiam dicitur de Eo, qui multus in aliqua re eft, de qua locutione vide Cafaub. ad Theophr. Charact. p. 187. Sic dicimus, Habitare in libris. Cic. 12. Philipp. 112. Hic etiam fautores Antonii, quorum in vultu habitant oculi mei, triftiores videbam. h. e. Quos femper intueor. In roftris. Cic. de Clar. Orat. 305. Diferti quidem C. Varius, C. Carbo, Cn. Pompejus, & ii quidem habitabant in roftris. In foro. Cic. pro Muren. 21. Cum iis, qui in foro habitarunt, de dignitate contendas. i. e. Qui in forenfi commentatione affidui fuerunt. Habitare in oculis. Affertur, ut ex Cic. 4. Att. 18. extr. Sed in codd. emendatis non legitur.
Mœnia habitantur Graiis. Virg. 3. Æn. 398.
Nobis habitabitur orbis ultimus. Ovid. 1. Trift. 1. 127.
Mapalia habitata raris tectis. Virg. 3. Georg. 340.
Tecum habita. Perf. 4. Sat. 52.
Tecum habita, ut noris, quam fit tibi curta fupellex. i. e. Domi tuæ vivito, ut intelligas, quam tenuis fit tua fortuna. Translatum ab iis, qui in principum familiis agunt, & ut vulgo fit, alienis opibus, perinde quafi fuis intumefcunt. quibus fi domi vivendum fit, vix falinum habeant, quod apponant. Haud fcio an huc pertineat, quod fcribit M. Tullius in Catone majore, Secum effe, fecumque ut dicitur, vivere. Erafm. in Chiliad.
Habitātio, ōnis. f. [οἰκισμὸς, κατοικισμὸς] Actus habitandi. Cæf. 3. Bell. Civil. 21. Habitationis merces. Item pro Domo & loco quem habitamus. Columel. lib. 1. cap. 6. Villico juxta januam fiat habitatio.
Habitatio, pro Habitationis mercede. Suet. in Cæf. 38. Annuam etiam habitationem Romæ usque ad bina millia nummûm, in Italia non ultra quingenos feftertios remifit. Senfus eft: Cæfar conductoribus qui mercedem pro habitatione folvebant, remifit & condonavit eam penfionem: ut qui Romæ manfionem conductam habebant, his remiffio mercedis annuæ fieret usque ad duo millia nummûm. Qui vero in Italia per municipia habitarent ex conducto, ut his remitteret mercedem habitationis annuam, usque ad fummam quingentorum feftertiorum: fupra eam fummam de fuo conductores folverent.
Habitatiuncŭla, æ. f. dimin. Hieron. & Salvian.
Habitacŭlum, i. n. Idem atque Habitatio. Gell. 5. 14. Habitaculum leonis.
Defiderabatur in Lugd. adfcripfit H.St. ex loco Serv. q.V. in lustrum.
Habitātor, ōris. m. [οἰκητὴς, οἰκήτωρ] Incola. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Non ut incolæ atque habitatores: fed, &c.
Habitātrix, īcis. f. Aufon. Mofell. 82.
Tu mihi flumineis habitatrix Nais in oris.
Habitabĭlis, e. [οἰκήσιμος] Cic. 1. Tufc. 45. Tum & habitabiles regiones, & rurfum omni cultu, &c. Plin. lib. 9. cap. 10. Habitabiles cafæ.
Habessus, Lyciæ civitas, quondam fic dicta: deinde Antiphellus, ut fcribit Plin. lib. 5. cap. 27.

H A C

Hac. V. hic.
Hactĕnus, [μέχρι τοῦ δὲ, μέχρι νῦν, μέχρι ἐνταῦθα] Adv. compofitum ex Hac adverbio & Tenus, quod finem fignificare docet Nonius in hoc verbo: fignificat autem Hucusque, quafi Usque ad finem. Cic. de Amicit. Hactenus mihi videor de amicitia quod fentirem potuiffe dicere.
Sed hæc hactenus: ne videar, &c. Cic. 13. Att. 21.
Sed hactenus. Cic. 5. Att. 13.
Hactenus ut. Cic. 1. de Divin. 13. Qui hactenus aliquid egit, ut earum rationem rerum explicaret, &c. Idem pro Flacc. 36.
Hactenus arvorum cultus, &c. nunc te Bacche canam. Virg. 2. Georg. pr.
Hactenus, disjunctum per tmefin. Virg. 5. Æn. 603.
Hac celebrata tenus.
Hactenus, quoad. Cic. 4. Fam. 3. Hactenus exiftimo noftram confolationem recte adhibitam effe, quoad certior ab homine amiciffimo fieres iis de rebus, quibus levari poffent moleftiæ tuæ.
Hactenus, quatenus. Ulpian. de In rem verfo. l. fi pro patre, Si domini debitor fit fervus, & ab alio mutuatus ei folverit, hactenus non vertit, quatenus domino debet.
Hactenus fi. Africanus in l. quod vulgo. D. pro emptore, Hactenus verum effe ait, fi nullam juftam caufam ejus erroris emptor habeat.
Hactenus, ut. Suet. in Neron. cap. 40. Cœnæ quoque tempore interpellatus tumultuofioribus litteris, hactenus excanduit, ut malum iis qui defciffent minaretur. h. e. Non ultra, five non gravius excanduit, quam ut minaretur, &c.
Hactenus tamen, ut. Celfus de ufufructu. l. Hactenus tamen, ut farta tecta habeat, fi qua tamen vetuftate corruiffent, neutiquam cogi reficere.

H A D

Hadranitāni, Siciliæ populi, ut fcribit Plin. lib. 3. cap. 8.
Hadria, æ, m. [Ἀδρίας] Sinus maris, five ipfum mare Hadriaticum. Lucan. lib. 5. 614.
— fonat Ionio vagus Hadria ponto. V. adria.
Hadria, æ, f. Oppidum prope Ferrariam, nunc demerfum, ad xxxv lapidem. Atri vulgo dicitur, quod Hadriatico mari nomen indidit.
Hadriānus Imp. five ut aliquando fcribitur, adrianus. q. V.
Hadriānus, a, um. Adj. ut, Amphoræ Hadrianæ. Plin. 35. 12. Hadriani maris. Cic. in Pifon. 92. Ager. Liv. 22. 9.
Hadrianālis, e. Adj. Infcr. apud Fabrett. p. 454.
Hadriatĭcus, ut, Hadriaticum mare. Flor. 1. 15.
Hadrobŏlum, i. n. [ἀδρόβωλον] Gummi genus. Plin. lib. 12. cap. 9. de bdellio loquens, Nigrum vero, & in offas convolutum, hadrobolum vocant.
Hadrosphærum, i. n. Nardi genus. Plin. 12. 12. Ab amplitudine hadrofphærum vocatur majoribus foliis. V. Auct. Peripli maris Erythr. qui eadem de malobathro, quæ Plin. in h. l. de Nardo.

H Æ B

Hæbūdes, [Αἰβοῦδαι] Infulæ funt. Solinus, A Calydoniæ promontorio Thulen petentibus, bidui navigatio eft. Excipiunt Hæbudes infulæ quinque numero. Et paulo poft, Secundam a continenti ftationem euntibus Orcades præbent, quæ ab Hæbudibus porro abfunt feptem dierum, totidemque noctium curfu. Hæc Solinus, cap. 35.
Hæc, femininum ab Hic. Vide fuo loco.

H Æ D

Hædile. V. hædus.
Hædui, [Αἴδουοι] V. hedui.
Hædus, i. m. [ἔριφος] Animal ex capra genitum. Virg. 1. Eclog. 23.
Sic canibus catulos fimiles, fic matribus hædos. Quidam ἀπὸ τῶν αἰδοίων derivant, id eft tefticulis. Alii Hœdum dictum volunt, quafi Fœdum, lingua Sabina, in qua f littera in afpirationem vertitur, & per œ fcribunt, fed falfo. V. Varro 4. de L. L. cap. 19. Schutzfl. & Cellar. teftibus, Codd. antiquiffimi femper per æ non œ. Cic. de Senect. 56. Villaque tota locuples eft, abundat porco, hædo, agno, gallina, lacte, cafeo, melle. Idem 2. de Nat. Deor. 110.
Ifidorus Edus ab Edo, ridicule, inquit Defpauterius. 486. H. St. V. Ifidor. 12. 1.
Grex hædorum. Virg. 2. Eclog. 30.
Perulci hædi. Virg. 4. Georg. 10.
Tenero lafcivior hædo. Ovid. 13. Met. 791.
Hædi prid. Non. Oct. oriuntur vefpere, Aries medius occidit. Columel. lib. 11. cap. 2. Hic Sidus eft cælefte.
Hædŭlus, i. m. [ἐρίφιον] dimin. Juven. 11. Sat. 65.
Et Tiburtino veniet pinguiffimus agro Hædulus.
Hædillus, i. [ἐρίφιον] Idem. Plaut. Afin. 3. 3. 77.
Dic igitur me tuum pafferculum, gallinam, coturnicem,
Agnellum, hædillum me tuum dic effe, vel vitellum.

Hædīle, is. n. [ἐριφοτροφεῖον] Stabulum hædorum. Hor. 1. Carm. 17. 8.
Nec virides metuunt colubros,
Nec martiales hædilia lupos. Haeduleæ. Bentl.
Hædīnus, a, um. Adj. [ἐρίφειος] Quod eſt ex hædo. Cic. pro Muren. 75. Atque ille homo eruditiſſimus ac Stoicus ſtravit pelliculis hædinis lectulos Punicanos.
Hædinum coagulum. Varro 2. de R. R. cap. 11.

H Æ M

Hæmachātes, Lapis ſanguinei coloris. Plin. lib. 37. cap. 10.
Hæmanthīnum [αἱμάνθινον] vitrum. Plin. lib. 36. cap. 26. Fit & tincturæ genere obſidianum, ad eſcaria vaſa & totum rubens vitrum, atque non translucens, hæmanthinon appellatum.
Hæmatītes, æ. m. [αἱματίτης] Lapidis genus, ruboris ſanguinei. Plin. 37. 10. & Solin. 43.
Hæmatŏpus, Avis cum cruribus ſanguineis ſeu ad inſtar ſanguinis rubris. Plin. 10. 47.
Hæmodes, Lyciæ mons eſt, ut ſcribit Pomponius Mela lib. 1. 15.
Hæmon. V. æmon. Hæmonia. V. æmonia.
Hæmorrhagia, æ. f. [αἱμοῤῥαγία] Sanguinis profluvium. Plin. 23. 7. Folia ejus trita illita hæmorrhagiam ſiſtunt.
Hæmorrhŏis, ĭdis. f. [αἱμοῤῥοΐς] Genus ſerpentis peſtiferum, a fluxu ſanguinis ita appellatum. Hujus morſu ſanguis omnis a corpore fluit, nec ſiſti poteſt. Lucan. lib. 9. 709.
— ingens hæmorrhois explicat orbes. Ibid. 806.
Impreſſit dentes hæmorrhois aſpera Tullo, &c. Plin. lib. 20. cap. 20. Sagittarum venena, & ſerpentium hæmorrhoidum & preſterum reſtringi. Plin. lib. 23. cap. 1. ſect. 17. Muſtum ſerpentibus adverſatur, maxime hæmorrhoidi & ſalamandræ.
Hæmorrhoidas etiam vocamus Genus morbi, quum ora venarum juxta anum, tanquam ex quibusdam capitulis turgent, & ſanguinem fundunt: quod & in ore vulvæ feminarum incidere conſuevit. Hæc Perottus, fere ex Celſ. 6. 18. adde Plin. 22. 7.
Hæmorrhoĭcus, a, um. Adj. Firmicus lib. 3. cap. 3. Saturnus latentes corporum dolores indicit. facit enim hæmorrhoicos, aut nervorum dolore contractos. Si vero in hoc loco veſpertinus fuerit, fiſtulas circa podicem facit, & ſimili modo hæmorrhoicos. adde 3. 15.
Hæmus. V. æmus.

H Æ R

Hæreditas, &c. V. hæres.
Hæreo, hæſi, hæſum, [ἔχομαι, ἅπτομαι, ἐνίσχομαι] ēre. proprie eſt Alicui rei arcte inſidere & conjunctum eſſe. Virg. 2. Æn. 442.
Hærent parietibus ſcalæ. Ter. Eun. 5. 6. 7. Perii: lingua hæret metu.
Aſpectu conterritus hæſit. Virg. 3. Æn. 59.
Attonitis hæſere animis. Virg. 5. Æn. 529.
Criminibus repetundarum hærebant. Tacit. 4. Ann. 19.
Obtutu hæret defixus in uno. Virg. 1. Æn. 499.
Amor hæret. Ovid. 3. Met. 395.
Ferrum hæſit in corpore. Virg. 11. Æn. 864.
Fides illa hæſit animis. Ovid. 2. Faſt. 498.
Vox faucibus hæſit. Virg. 2. Æn. 774.
Circa aliquid hærere. Quintil. lib. 1. cap. 7. Non obſtant hæ diſciplinæ per eas euntibus, ſed circa illas hærentibus.
In amplexu hæſit. Ovid. 1. de Pont. 9. 19.
In armo hæſit. Ovid. 3. Met. 223.
In complexu alicujus hærere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
In equo hærere. Cic. pro Deiot. 28. Itaque Deiotarum quum plures in equum ſuſtuliſſent, quod hærere in eo ſenex poſſet, admirari ſolebamus.
In iniquitatibus hærere. Cic. 7. Verr. 23. Cogitate in his iniquitatibus unum hæſiſſe Apronium, ceteros profecto multos ex his incommodis pecunia ſe liberaſſe.
In mala pugnus hæret. Ter. Adel. 2. 1. 16.
Cave nunc jam oculos a meis oculis quoquam demoveas tuos,
Ne mora ſit, ſi innuerim, quin pugnus continuo in mala hæreat.
i. e. Infligatur lenoni.
In medullis ac viſceribus populi hærere. Cic. 1. Philipp. 36. O beatos illos, quum adeſſe ipſis propter vim armorum non licebat, aderant tamen, & in medullis Pop. Rom. ac viſceribus hærebant.
In memoria hærere. Cic. 4. Acad. 2. Credo quod hærebant in memoria quæcunque audierat aut viderat.
In ſermonibus omnium hærebit memoria. Cic. 4. in Catil. 22. Quod ego veſtro bonorumque omnium auxilio, memoriaque tantorum periculorum: quæ non modo in hoc populo qui ſervatus eſt, ſed in omnium gentium ſermonibus ac mentibus ſemper hærebit.
In oculis hærere. Cic. 13. Philipp. 5. Hi in oculis hærebunt, & quum licebit, in faucibus.
Pectore hærent infixi vultus verbaque. Virg. 4. Æn. 4.
In ſcuto objecto hærent tela, i. e. Infixa ſunt. Liv. lib. 2. 10.
In te omnis hæret culpa. Ter. Hec. 2. 1. 32.
Sola hîc fuiſti, in te omnis hæret culpa ſola, Soſtrata.
In terga hærere. Liv. 1. 14. Hærens in terga Romanus.
In viſceribus hærent mihi. Cic. 6. Att. 1.
Crimen hæret. Cic. pro Cœl. 14. Nec Catilinæ familiaritatis crimen hæreat. Idem 5. Verr. 106. Utrum enim horum dixeris, in eo culpæ crimen hærebit.
Injuria hæret. Cic. 6. Fam. 5. Neque poteſt hærere in tam bonis civibus tam acerba injuria.
Peccatum hæret huic, & in hoc. Cic. pro Roſc. Com. 17. Poteſt hoc homini huic hærere peccatum? Idem 1. de Divin. 30. Ut peccatum hæreat non in eo qui monuerit, ſed in eo qui non obtemperarit.
Turpitudo hæret illa in Repub. Cic. pro Sext.
Hærere alicui, Adhærere. Suet. de Clar. gramm. 14. pr. Curtius Nicia hæſit Cn. Pompejo & C. Memmio.
Hæreat nobis illud: h. e. Illud ſemper in mente habeamus. Plin. lib. 10. Epiſt. 31. extr.
Hærere pertinaciter. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Hærere in ſalebra dicitur oratio. Cic. 5. de Fin. 84. Proclivius currit oratio, venit ad extremum, hæret in ſalebra. Tractum a viatoribus: qui quum in loca confragoſa inciderunt, inſiſtere coguntur.
Hærens ad. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Linguam autem, ad radices ejus hærens, excipit ſtomachus.
Hærere apud meretricem, pro Eam perdite amare, Non poſſe ab ea disjungi. Plaut. Epid. 2. 2. 7. Ter. Adel. 3. 3. 49. Optime eſt: metui ne hæreret hic.
In jure hærere, ac Prætorum tribunalibus. Cic. 1. de Orat. 173. h. e. Aſſiduum eſſe, neque illinc dimoveri.
In parte aliqua hærere apud aliquam. Ter. Eun. 5. 9. 25.
In ſcribendo hærere. Cic. 13. Att. 39. Romam, ut cenſes, veniam, ſed invitus: valde enim in ſcribendo hæreo. i. e. Totus in ſcribendo ſum. Scribebat autem Quæſtiones Tuſculanas.
In urbe diu hæreo. i. e. Maneo, nec inde diſcedo. Plin. 1. Epiſt. 22.
Hærere aliquando ponitur pro Dubitare, & ancipitem eſſe, quoniam qui in aliqua re dubitant, non moventur, & ideo hærere ac ſuſpenſi eſſe videntur. Cic. 4. Acad. 14. Et tamen iſti phyſici raro admodum, quum hærent aliquo loco, exclamant, quaſi mente incitati. Ter. Phorm. 5. 7. 70. Atat niſi mihi proſpicio, hæreo.
Hærere in. Cic. 3. de Nat. Deor. 62. In multis enim nominibus hærebitis. Idem 13. Att. 38. Valde enim in ſcribendo hæreo.
Hæret hæc res. h. e. Dubia eſt. Plaut. Amph. 2. 2. 182. Proverbialiter dictum, quum quid occurrit dubium & non liquidum. Tractum a locis difficilis tranſitus: quibus quum applicuimus, neſcimus quid faciamus, & hærentes illis dubitamus qua transeundum ſit. Idem Pſeud. 1. 5. 8. Occiſa eſt hæc res, hæret hoc negotium. conf. Tacit. 6. Ann. 21. 4.
Aqua hæret. Cic. 3. Off. 118. Dicit ille quidem multa multis locis, ſed aqua hæret, ut ajunt. Significat Cicero Epicurum parum ſecum in diſputando conſtare. Translatum apparet, vel a fluitantibus, qui vado deſtituti, huc atque illuc jactantur: quoque magis ſe commovent, hoc majore periculo laborant, vel certe ab oratorum clepſydra: ut eum in aqua hærere dicamus, qui ſe diſtillata jam aqua, tamen e cauſa non poteſt expedire. Cic. 1. Q. frat. 2. Quod Idibus & poſtridie fuerat dictum de agro Campano actum iri, non eſt actum. In hac cauſa mihi aqua hæret. Incertum utrum ſignificet, eam actionem integram ſibi relinqui, an cauſam eſſe inextricabilem. Eraſmus.
Si hic terminus hæret, i. e. Si hoc eſt immutabile. Virg. 4. Æn. 614.
Hærens, Partic. [ἐχόμενος] ut Alte terminus hærens. Lucret. lib. 1. 78.
Hærentes litore naves. Hor. 2. Serm. 3. 205.
Hærens corona crinibus. Idem 1. Carm. 32. 10.
Hæsūrus, [ἁψόμενος] aliud Partic. ut Fides hæſura in omne tempus. Ovid. 3. Triſt. 4. 36.
Hæresco, ĕre. Idem quod Hærere. Lucret. lib. 2. 476.
Linquit enim ſupera tetri primordia viri
Aſpera: quo magis in terris hæreſcere poſſunt. Paulin. Nolan. Carm. 10. ad Auſon. 267. fixumque hæreſcere cordi.
Hæror, oris. m. Val. Max. 9. 12. ext. 8. Anacreontem unius grani pertinacior hæror abſumpſit. Ita Barthius. al. Humor.
Hæsĭto, [ἐνίσχομαι, διαπορεῦμαι] āre. Frequent. Dubitare, timere, titubare. Cic. 2. de Fin. 18. Aperiendum eſt igitur quid ſit voluptas: quam ſi explicaviſſet, non tam hæſitaret.
Hæſitare & cunctari. Cic. 2. in Catil. 13. Quum hæſitaret, quum cunctaretur, quæſivi quid dubitaret proficiſci eo, quo jampridem parabat.
In eodem hæſitas luto. Ter. Phorm. 5. 2. 15. In eos competit, qui ſic implicantur negotio cuipiam, ut ſe nequeant extricare. A viatoribus translatum, qui ſimul atque in lutum inciderint, quum alterum pedem conantur educere, altero altius immerguntur. Eraſm.
Dubitare & hæſitare. Cic. 4. Acad. 52. Dubitant, hæſitant, revocant ſe interdum.
Hæſitare lingua. Cic. 1. de Orat. 220. Sed ſunt quidam, aut ita lingua hæſitantes, aut ita voce abſoni, &c.
Hæſitare in. Cic. 1. de Orat. 40. Carbo hæſitans in majorum inſtitutis, rudis in jure civili.
Hæſitat frumentum in vadis. Liv. 2. cap. 5. Ita in vadis hæſitantis frumenti acervos ſediſſe illitos limo.
Hæsĭtans, Partic. Plin. 10. Epiſt. 30. Rogo, Domine, conſilio me regas hæſitantem. Cic. 1. Acad. 2. Non multum hæſitans reſpondebo. Idem 1. de Orat. 25.
Hæsitantia, æ. f. [διαπόρημα] idem quod Hæſitatio.
Hæſitantia linguæ. Cic. 3. Philipp. 16. Qui propter hæſitantiam linguæ, ſtuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit.
Hæsitabundus, Plin. 1. Epiſt. 5. ad Voconium, Hæſitabundus, inquit, interrogavi, non ut tibi nocerem, ſed Modeſto. i. e. Cunctabundus & dubius quid reſponderet.
Hæsitātio, ōnis. f. [διαπόρησις] Dubitatio. Cic. 2. de Orat. 202. Qui timor? quæ dubitatio? quanta hæſitatio, tractusque verborum? Idem 3. Fam. 12. Noli ignoſcere hæſitationi meæ.
Hæsitātor, oris. m. [διαπορητής] Plin. lib. 1. Epiſt. 11. ad Tranquillum, Sum & ipſe in edendo hæſitator. Sidon. 9. Epiſt. 13. Ut me ejus edendi diutius non poſſit habere hæſitatorem.
Hæres, ēdis. c. [κληρονόμος] Notæ ſignificationis. ab Hærendo dicitur: quod qui hæres eſt, hæret: h. e. proximus eſt ei cujus eſt hæres. Licet quidam Heredem dictum putent ab Hero, quod dominus fiat bonorum quæ ad eum perveniunt. Apud veteres enim, hæres dominus dicebatur, auctore Feſto. Plaut. Men. 3. 2. 12.
Abſtuli hanc, cujus hæres nunquam erit poſt hunc diem.
Hæredis appellatione, Omnes ſignificari ſucceſſores credendum eſt, etſi verbis non ſunt expreſſi, inquit Ulpianus.
Hæres ex aſſe, Qui totam hæreditatem capit; Hæres ex parte, Qui portionem tantum. V. Tacit. 2. Ann. 48. & JCtos & Alex. ab Alex. 1. 1. vel Lex. Pitiſc. & ſ. l. as.
De Hæredibus Extraneis, Fiduciariis, Inſtitutis ac Subſtitutis V. idem Lex.
Alienior hæres. V. alienus.
Avidus hæres. Hor. 2. Serm. 3. 151.
Aviti nominis hæres. Ovid. 6. Met. 239.
Criminis alicujus hæres. Ovid. 3. de Arte Am. 459.
Indignus hæres. Hor. 3. Carm. 24. 62.

Facere hæredem, dicitur Is qui moritur quum teſtamento facto ejus res in alienam poteſtatem redeunt. Cic. 12. Fam. 26. pr. Q. Turius, &c. hæredes fecit ſimiles ſui, Cn. Saturninum, Sex. Aufidium, &c.
De ſententia propinquorum aliquem facere hæredem. Cic. 3. Verr. 27. In his nuper Annia ea de multorum propinquorum ſententia pecunioſa mulier, quod cenſa non erat, teſtamento fecit hæredem filiam.
Ex deunce hæredem facere. Cic. pro Cæcin. 17. Teſtamento facto mulier moritur, facit hæredem ex deunce, & ſemuncia Cæcinam, ex duabus ſextulis M. Fulcinium libertum ſuperioris viri.
Factitare hæredem. Cic. 2. Philipp. 41. Quem palam hæredem ſemper factitarat, ne nomen quidem perſcripſit.
Inſtituere hæredem. Cic. 1. de Orat. 180. Qui eſſet ſecundum poſthumum & natum & mortuum hæres inſtitutus.
Inſtitutus hæres, pro Subſtitutus. Cic. in Brut. 194. Quum is hoc probare vellet, M. Curium, quum ita hæres inſtitutus eſſet, ſi pupillus ante mortuus eſſet, quam in ſuam tutelam veniſſet, pupillo non nato hæredem eſſe non poſſe. Inſtitutus, i. e. Subſtitutus. hæredes enim inſtituti dicuntur primo gradu, ſubſtituti ſecundo vel tertio. Vide paulo poſt, Subſtituere hæredem. At hic pupillus erat hæres inſtitutus, M. Curius ſubſtitutus. Sed Cicero noluit hanc diſtinctionem ſervare, ſed dicere, hæredem ſecundum inſtituere. Itaque hoc loco ſic interpretandum eſt, hæres ſecundus inſtitutus.
Inſtituere hæredem omnibus bonis, pro Omnium bonorum. Plin. lib. 7. cap. 36. P. Catienus Philotimus (al. Plotinus) adeo patronum dilexit, ut hæres omnibus bonis inſtitutus, in rogum ejus ſe jaceret. Sic Cic. 3. Verr. 104.
Inſtituere aliquem ſecundum hæredem. Cic. 13. Fam. 61.
Movere hæredes. V. MOVEO.
Nuncupare hæredem. Suet. Claud. cap. 4.
Relinquere hæredem teſtamento. Cic. pro Quint. 14. Hæredem teſtamento reliquit hunc P. Quintium.
Scribere aliquem hæredem. Cic. 1. de Orat. 175. Poſſetne paternorum bonorum exhæres eſſe filius, quem pater teſtamento neque hæredem, neque exhæredem ſcripſiſſet nominatim.
Succeſſit hæres. Cic. 2. Philipp. 62. Nondum in Cn. Pompeji locum, multorumque aliorum qui aberant, repentinus hæres ſucceſſerat.
Sum. ut, Hæredem eſſe alicui. Cic. pro Cluent. 40. Aviam tuam, Oppianice, Dineam, cui tu es hæres.
Subſtituere hæredem. Modeſtin. l. 1. D. De vulgari & pupillari ſubſtitutione, Hæredes aut inſtituti dicuntur, aut ſubſtituti. Inſtituti, primo gradu: ſubſtituti, ſecundo vel tertio. Idem l. quarta, Si pater duos filios impuberes hæredes inſtituat, eoſque invicem ſubſtituat: in utrumque caſum reciprocam ſubſtitutionem factam videri, divus Pius conſtituit. Ulpian. l. Qui liberis. eod. tit. Niſi mihi proponas militem eſſe, qui ſubſtituit hæredem hac mente, ut ea ſola velit ad ſubſtitutum pertinere, quæ a ſe ad inſtitutum pervenerunt. Pomponius ibid. l. Quo gradu hæres liberis ſubſtituatur, nihil intereſt. Et Julianus, l. Quidam teſtamento Proculum ex parte quarta, & Quietum ex parte dimidia & quarta hæredem inſtituit. Deinde Quieto Florum, Proculo Soſiam hæredes ſubſtituit. deinde ſi neque Florus, neque Soſia hæredes eſſent: tertio gradu ex parte dimidia & quarta coloniam Leptitanorum, ex quarta complures hæredes ſubſtituit in plures quam tres uncias. Vide paulo poſt, Secundi hæredes.
Secundi hæredes, Secundo loco inſtituti, & ſubſtituti. Cic. pro Cluent. 32. Memoria teneo, Mileſiam quandam mulierem, quum eſſem in Aſia, quod ab hæredibus ſecundis accepta pecunia partum ſibi ipſa medicamentis abegiſſet, rei capitalis eſſe damnatam. Boethius in commentar. in Topica Cic. lib. 2. Secundus hæres, inquit, dicitur, qui hæredi inſtituto ſubſtituitur: veluti ſiquis filium inſtituat hæredem, ſcribatque, Si filius intra pubertatem deceſſerit, nepotem vel quemlibet alium hæredem eſſe oportere.
Hæredes arboris, pro Surculis vel ramis. Plin. lib. 16. cap. 37. Cæſæque denſius innumero hærede proſint. De ſalice.
Hærem, pro Hæredem. Nævius Gymnaſtico,

Atque meis bonis omnibus ego te hærem faciam. Nonius.

HÆRĒDĬTAS, ātis. f. [κληρονομία] Nihil aliud eſt quam Succeſſio in univerſum jus, quod defunctus habebat. Et ideo hoc nomine etiam Damnoſa hæreditas continetur, dividiturque in duodecim uncias, quæ aſſis appellatione continentur. V. ASSIS. Hæc ex Cajo Juriſconſ. l. Nihil aliud. Et Pomponio, l. hæreditatis: titulo, De verb. ſignific. Et Ulpian. De hæredibus inſtituendis. l. Servum.
Hæreditate venire bona dicuntur, Quæ jure hæreditario alicui obveniunt. Cic. 2 de Invent. 84.
Hæreditas eſt pecunia quæ morte alicujus ad quempiam pervenit jure, &c. Cic. in Topic. 29.
Caduca hæreditas. Cic. 10. Philipp. 11. V. CADUCUS.
Luculenta atque magna hæreditas. V. LUCULENTUS.
Offertiſſima hæreditas. V. OFFERCIO.
Uſu capta hæreditas. V. CAPIO.
Accipere hæreditatem. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Adire hæreditatem. V. ADEO.
Attingere hæreditatem. V. ATTINGO.
Avertere hæreditatem, pro Auferre, eripere, & detorquere. Cic. 12. Fam. 25. Ne patiare Erotem Turium Q. Turii libertum, ut adhuc fecit, hæreditatem Turianam avertere.
Capere hæreditatem. Cic. pro Cæcin. 102.
Cernere hæreditatem. V. CERNO.
Conſequi hæreditates. Nepos 25. 21. 1.
Excludere hæreditate. Cic. pro Cluent. 31. Mulierem, ne partu ejus hæreditate paterna excluderetur, necavit.
Obire hæreditatem. Cic. 1. de Lege Agr. 8.
Obtinere hæreditatem. Cic. 13. Fam.
Obvenit hæreditas. V. OBVENIO.
Procurare hæreditates. Cæſ. 2. Bell. Civil. 18.
Reddere hæreditatem. Cic. 2. de Fin. 58.
Tenere hæreditatem. Cic. 13. Att. 46.
Tradere hæreditatem. Cic. 1. Off. 121.
Venit ab aliquo hæreditas alicui. Cic. 3. Verr. 27. Mihi hæreditas a propinquo venit.
Vocare in partem hæreditatis. Cic. pro Cæcin. 12.

Hæreditas ſine & cum ſacris, quid ſit exponit Boxhorn. ad Plaut. p. 216. 457. V. Feſt. in Sine ſacris hæreditas.
In genit. plur. Hæreditatium pro Hæreditatum occurrit in Inſcript. apud Fabrett. p. 99. LIBRARIO EX NVMERO RATIONIS HAEREDITATIVM VIXIT. conf. Lipſ. Antiq. Lect. 5. 1.
Hæreditas gloriæ. Cic. 1. Off. 78. Optima autem hæreditas a patribus traditur liberis, omnique patrimonio præſtantior, gloria virtutis, rerumque geſtarum.
HÆRĒDIUM, i. n. [χωρίον] Parvum prædium. Feſtus. Varro 1. de R. R. cap. 10. Bina jugera, quot a Romulo primum diviſa dicebantur viritim: quæ quod hæredem ſequerentur, hæredium appellarunt. Plin. lib. 19. cap. 4. conf. Non. 1. 303. & Nepos 24. 1. 1.
HÆRĒDIŎLUM, i. n. [χωρίδιον] Parvum hæredium. Columel. lib. 1. cap. 1. Quintius Cincinnatus obſeſſi Conſulis & exercitus liberator, ab aratro vocatus ad Dictaturam venit: ac rurſus faſcibus depoſitis, quos feſtinantius victor reddiderat quam ſumpſerat imperator, ad eoſdem juvencos & quatuor jugerum avitum hærediolum rediit. Hærediolum avitum dicit, quod nos hodie *proprium* vocamus. Apul. Flor. 2. Hærediolum ſterile. Auſon. Edyll. 3. pr.

Salve hærediolum, majorum regna meorum.

HÆREDĬPĔTA, æ. m. Captator hæreditatis. Petron. cap. 124. Incidimus in turbam hæredipetarum. conf. cap. 125. adde Cic. Parad. 5. & Hor. 2. Epiſt. 2. 176.
HÆREDITO, āre. pro Hæredem eſſe, apud Eccleſiaſticos, præcipue Vulg. Interpr. cum reddit κληρονομεῖν.
HÆREDITĀRIUS, a, um. Adj. [κληρονομικὸς] Ad hæreditatem pertinens. Cic. 6. Verr. 71. In iſtius lenonis turpiſſimi domo, ſimul cum ceteris Chelidonis hæreditariis ornamentis, Capitolii ornamenta ponentur?
Auctio hæreditaria conſtituta. Cic. pro Cæcin. 13.
Controverſia hæreditaria. Cic. ad Brut. 6.
Lites hæreditariæ. Quintil. lib. 3. cap. 10.
Nomen hæreditarium. Cic. in Somn. Scip. 2. Eritque cognomen id tibi per te partum, quod habes adhuc a nobis hæreditarium.
Quæſtura hæreditaria. Cic. 5. Verr. 11. Iterum geſſit hæreditariam quæſturam cum Dolabella: magnam pecuniam avertit.
Regnum hæreditarium. Plin. lib. 6. cap. 22
Res adventitia atque hæreditaria. Cic. 3. Verr. 126.
Servus hæreditarius. Paulus in l. 1. §. Item acquirimus. D. de acquir. poſſeſſ. Moleſtiis hæreditariis implicari. Ulpian. in l. Apud Celſ. §. Siquis ex uncia. D. De doli mal. except.
HÆRĔSIS, is. f. [αἵρεσις] Græca dictio, quæ Opinionem firmatam de aliquo dogmate ſignificat: quales ſunt quæ hodie Sectæ dicuntur. Cic. in præf. Parad. Cato autem perfectus (mea ſententia) Stoicus, & ea ſentit quæ non ſane probantur in vulgus: & in ea eſt hæreſi, quæ nullum ſequitur florem orationis. De ſecta Stoicorum. Hæreſes dicimus Habitus animorum, & inſtituta Philoſophiæ circa diſciplinam, ut auctor eſt Servius in 10. Æn. Hæc ex Budæo. Cic. 14. Att. 15. De hæreſi Veſtorina, & de Pherionum more Puteolano riſiſſe me ſatis, nihil eſt neceſſe reſcribere. Idem 15. Fam. 16. Poſtulabimuſque ex qua hæreſi vi hominibus armatis dejectus ſis, in eam reſtituare.
HÆSITO, āre. V. HÆREO.
HAFNIA, æ. f. Daniæ metropolis. Germ. *Coppenhagen.*

H A G

HAGA COMITIS, Præcipuus Belgarum locus, ubi totius Belgii fœderati comitia habentur.
HAGIŌGRĂPHUS, i. m. [ἁγιόγραφος] Scriptor ſacer. Hieron. 1. Epiſt. 12.
HAGIŌGRĂPHA, orum. [ἁγιόγραφα] Scripta ſacra, poſt Legem & Prophetas. V. Hieron. Epiſt. 106. & 110. Suiceri Theſ. v. γραφᾶα.
HAGIOS, [ἅγιος] Latine dicitur Sanctus.
HAGNOS, [ἁγνὸς] Latine Purus, & caſtus: quod ſit hoſtia pura, & immolationi apta.
HAHA, [ἆ ἆ] Interjectio. Sen. 4. Nat. Quæſt. Haha jubes me cum Luxuria litigare.

H A L

HALA. V. AHALA.
HALAGORAS, quaſi ἅλς ἀγορῶν, Convicii nomen apud Plaut. Pœn. 5. 5. 34.
HALALCOMĔNE, & HALALCOMENÆ, [Ἀλαλκομεναὶ Strab.] tam ſing. quam plur. num. ſive HALALCOMENIUM. [Ἀλαλκομένιον Steph.] Civitas in Bœotia. V. Hermolaum in Plin. lib. 4. cap. 7. conf. Stat. 7. Theb. 330. & ſupra ALALCOMENÆ. Quæ verior ſcriptio videtur. Apud Plin. Halcyone ex MSS. Hard. q. V.
HALCEDONIA. V. ALCEDONIA.
HALCYONE, es. f. & HALCYON, ŏnis. c. [Ἀλκύων] Ceyx, inquit Servius, filius Luciferi, habuit uxorem Halcyonem: a qua quum prohibitus, iſſet ad conſulendum Apollinem de ſtatu regni, naufragio periit. Cujus corpus quum ad uxorem delatum fuiſſet, illa ſe præcipitavit in pelagus. Poſtea miſeratione Tethyos & Luciferi converſi ſunt ambo in aves marinas, quæ Halcyones vocantur. Sane ſciendum eſt quod quum de muliere dicimus, hæc Halcyŏne facit, pen. corr. quum de avibus, hic & hæc Halcyon, hi & hæ Halcyŏnes. Iſte autem aves nidos faciunt in mari, media hieme: quibus diebus tanta eſt tranquillitas, ut nihil penitus in mari poſſit moveri. Inde etiam dies ipſi, Halcyonia nominantur. Hæc Servius enarrans illud Virg. 1. Georg. 399.

Non tepidum ad ſolem pennas in litore pandunt
Dilectæ Thetidi halcyones. V. Ovid. 11. Met. Fab. 10.

conf. Virg. 3. Georg. 338.
Halcyon avis & Alcedo dicitur. V. ALCEDO. conf. Plaut. Pœn. 1. 1. 143. De hac ſic Plin. lib. 10. cap. 32. Dies earum partus, maria quique navigant, novere. Ipſa avis paulo amplior paſſere, colore cyaneo ex parte majore, tantum purpureis & candidis admiſtis pennis, collo gracili ac procero. Alterum genus earum magnitudine diſtinguitur & cantu. Minores in arundinetis canunt. Halcyonem videre rariſſimum eſt, nec niſi Vergiliarum occaſu, & circa ſolſtitia, brumamve, nave aliquando circumvolata, ſtatim in latebras abeuntem. Fetificant bruma: qui dies, Halcyonides vocantur, placido mari per eos, & navigabili, Siculo maxime. In reliquis partibus eſt quidem mitius

mitius pelagus, Siculum utique tractabile. Faciunt autem ſeptem ante brumam diebus nidos, & totidem ſequentibus pariunt. Nidi earum admirationem habent, pilæ figura paulum eminenti, ore perquam anguſto grandium ſpongiarum ſimilitudine, ferro intercidi non queunt, franguntur que ictu valido, ut ſpuma arida maris. Nec unde confingantur invenitur: putant ex ſpinis aculeatis: piſcibus enim vivunt. Subeunt & in amnes. Pariunt ova quina. Hæc ille. conf. Ariſtot. Hiſt. Anim. 5. 8. & Ælian. 1. 6.

HALCYONEUS, a, um. Adj. [ἀλκυόνιος] ut, Halcyonei dies ſunt a Vergiliarum occaſu circa Solſtitia Brumamve. Columel. lib. 11. cap. 2. VIII Calend. Martii Sagitta crepuſculo incipit oriri, variæ tempeſtates, Halcyonei dies vocantur.

HALCYONEUS, i. m. [Ἀλκυονεὺς] Nomen viri. Ovid. 5. Met. 135.

HALCYONIUM. V. ALCYONIUM.

HĂLEC, ēcis. tam f. quam n. [μαινὶς] Piſcis, qui ſola aqua nutritur. Plaut. Frag. 3. 21. Qui mihi olera cruda ponunt, halec danunt. Ubi legendum Halecem, ut conſtet verſus. Martial. lib. 11. 27.

Cui portat gaudens ancilla paropſide rubra
Halecem, ſed quam protinus illa voret.

Cato de R. R. cap. 58. de pulmentariis familiæ loquens, Ubi oleæ comeſæ erunt, halecem & acetum dato. Hic fortaſſe Fæcem piſcium ſignificat, vel potius Piſciculos ſaxatiles, qui muria conditi, haleces etiam vocabantur.

Halec, Liquamen ex inteſtinis piſcium. Hor. 2. Serm. 4. 73.

— ego fæcem primus & halec,
Primus & inveni piper album &c.

Putris halec. Martial. lib. 3. 35.

Capparin, & putri cepas halece natantes,
Et pulpam dubio de petaſone voras.

HALECŬLA, æ. [μαινίδιον] dimin. apud Columel. lib. 6. cap. 8. & lib. 8. cap. 17.

HĂLĒSA, ſive ĂLÆSA, [Ἄλαισα] ab amne Haleſo dicta civitas Siciliæ nobilis. Unde

HALĒSĪNUS, a, um. Adj. ut Haleſina civitas, quæ ſic a Cicerone actione 5. in Verr. 19. appellatur. Siciliæ civitates, inquit, multæ ſunt, Judices, ornatæ atque honeſtæ, ex quibus in primis numeranda eſt civitas Haleſina: nullam enim reperietis aut officiis fideliorem, aut copiis locupletiorem, &c.

HĂLĒSUS, [Ἄλησος] Fluvius & mons Siciliæ, non longe ab Ætna, ubi Proſerpina flores legiſſe cum aliis virginibus fertur, cum raperetur a Plutone. Columel. lib. 10. 268.

Et quæ Sicanii flores legiſtis Haleſi.

Plin. 5. 29.

HĂLĒSUS, Faliſcorum conditor fuit. Ovid. 3. Amor. 13. 31.

Argiva eſt pompæ facies. Agamemnone cæſo,
Et ſcelus, & patrias fugit Haleſus opes.
Jamque pererratis profugus terraque marique,
Mœnia felici condidit alta manu.
Ille ſuos docuit Junonia ſacra Faliſcos;
Sint mihi, ſint populo ſemper amica ſuo.

Meminit ejus & Horat. conf. Virg. 10. Æn. 422.

HALIA, Marina nympha.

HALIACMON, [Ἀλιάκμων] Fluvius eſt Macedoniæ, ad quem ducebant quæ volebant candida naſci, ut refert Plin. lib. 31. cap. 2.

HALIÆĔTUS, i. m. [ἁλιαίετος] Genus aquilæ, Falco a nonnullis dicitur, ab aliis Accipiter: alii Niſum vocant. Haliæetus idem valet, quod Aquila marina, *Aigle de mer*. Plin. lib. 10. cap. 3. Haliæetus tantum implumes etiamnum pullos ſuos percutiens, ſubinde cogit adverſos intueri ſolis radios: & ſi conniventem, humectantemque animadvertit, præcipitat e nido, velut adulterinum & degenerem: illum cujus acies firma contra ſteterit, educat. Haliæeti ſuum genus non habent, ſed ex diverſo aquilarum coitu naſcuntur.

Poëtæ fabulantur Niſum patrem Scyllæ in Haliæetum converſum fuiſſe. Ovid. 8. Met. v. 146.

Et modo factus erat fulvis Haliæetos alis.

[Alii legunt Halyæetus per y, alii Halyætus, utrumque perperam, & repugnante cum origine vocis, tum codd. etiam Græcorum & Latinorum conſenſu.

HALIARTUS, [Ἁλίαρτος] Nomen urbis Bœotiæ. Strab. lib. 9. Stat. 7. Theb. 274.

HALICA. V. ALICA.

HALICACĂBUM, i. n. [ἁλικάκαβον] Herbam vocant, quam alii Solanum, alii Strychnon, alii Veſicariam, quod veſicæ & calculis medeatur. Plin. lib. 21. cap. 31.

HALICARNASSUS, i. f. [Ἁλικαρνασσὸς] Cariæ civitas, patria Herodoti, Heraclii poetæ, Callimachi ſocii, & Dionyſii hiſtorici, qui res Romanas ſcripſit. Regia olim regum Cariæ fuit, ab Alexandro capta, & Adæ reginæ Idriei conjugi, quam Pixodôrus ejecerat, regenda data, ut Diodorus lib. 17. & Strabo lib. 14. ſcribunt. conf. Spanh. de Uſu Numm. diſſ. 9. p. 626. ſq.

HALICARNASSENSIS, e. &

HALICARNASSEUS, a, um. [Ἁλικαρνασσεὺς] Adj. ut Scylax Halicarnaſſeus. Cic. 2. de Divin. 88.

HALICARNASSIUS, a, um. [Ἁλικαρνάσσιος] aliud Adj. Nep. 2. 1. 2. Civis Halicarnaſſia.

HALICASTRUM. V. ALICASTRUM.

HALIEUTĬCON, i. n. & HALIEUTĬCA, orum. n. [ἁλιευτικὰ] dicuntur Volumina, in quibus tractatur de piſcibus. Plin. lib. 32. cap. 2. Mihi videntur mira & quæ Ovidius prodidit piſcium ingenia, in eo volumine, quod Halieuticon inſcribitur. conf. Vopiſc. Numerian. pr.

HALIEUTĬCUS, a, um. Adj. ut, Boletare halieuticum. Treb. Poll. Claud. cap. 17. V. BOLETAR.

HĂLĪMUS, i. m. V. ALIMUS.

HALIPHLŒOS, i. f. [ἁλίφλοιος] Arbor glandifera. Plin. 16. 6.

HALIPLEUMON, [ἁλιπλεύμων] Marinus pulmo, genus piſcis apud Plin. lib. 32. cap. 11.

HALITUS, ûs. m. V. HALO, as.

HALIZŌNES, [Ἁλίζωνες] Populi ſunt Paphlagonum, ſic dicti, quod undique mari circumdentur. παρὰ τὸ ὑποζωννύσθαι, id eſt circumdari: & ἁλὶ, id eſt mari. Tortelius.

HALLUCINOR. V. ALLUCINOR.

HALLUS, i. vel HALLUX, ŭcis. m. eſt, ut ait Feſtus, Pollex pedis, ſcandens ſuper proximum, dictus a Saliendo. Nam ἅλλομαι Græce, Latine ſignificat Salire. V. ALLUS.

HALMIRHĀGA, æ. f. Nitri genus. Plin. 31. 10.

H A L

HALMYRIDIA, orum. n. pl. [ἁλμυρίδια] Plantæ maritimæ. Plin. 19. 8.

HALMŸRŌDES, is. [ἁλμυρώδης] Salſus. apud Martial. 10. 83. Cidæ filius ita dictus putatur. Sed Scriverius legit, Hermerotes.

HĀLO, [ἀτμίζω, ἐκπνέω] āre. Spirare, vel Odorem emittere. Virg. 4. Georg. 109.

Invitent croceis halantes floribus horti.

Halare naribus. Lucret. lib. 2. 847. Ovid. 7. Met. 815.

HALĀTUS, ûs. m. Mart. Capell. 1. p. 4. Halatu paſci foverique. Idem 2. p. 46. Arabicis lætari halatibus.

HALĬTO, [ἐκπνέομαι] āre. Sæpe ſpiritum emittere. Ennius,

Sublime iter quadrupedantes flammam halitantes.

HALĬTUS, ûs. m. [ἐκπνοὴ] Spiritus. Plin. lib. 9. cap. 7. In aquas quidem penetrare vitalem hunc halitum quis miretur?

Flammeus halitus Euri. V. Flammeus in FLAMMA.

Efflare extremum halitum. Cic. 2. Tuſc. 22. Ex quodam poeta.

Halitus ſolis. Columel. lib. 2. cap. 5. Disjectum deinde protinus fimum inarari & obrui convenit, ne ſolis halitu vires amittat. h. e. Vapore ſolis & calore.

Halitus terræ, pro Vapore, qui per terræ rimulas ſurſum aſcendit. Plin. lib. 11. cap. 12. Obvio terræ halitu infectus.

Halitus niger. Ovid. 3. Met. 75.

Faucibus exudat gravis halitus. Perſ. 3. Sat. 89.

Noxius terræ halitus. Quintil. lib. 7. cap. 3.

HALO, ōnis. f. [ἅλως] ab Ariſtotele in Meteoris dicitur, quem noſtri modo Circulum, modo Coronam circa lunam dicunt. Sen. 1. Nat. Quæſt. 12. Hunc Græci halo vocant, quam nos dicere coronam aptiſſime poſſumus.

HALO, onis. m. Male ſobrius. Feſtus. Elucus ſignificat Languidum & ſemiſomnum: vel ut alii volunt, Allucinatorem & nugarum amatorem: ſive Halonem, id eſt heſterno vino languentem.

HALONĒSOS, [Ἀλόννησος] Inſula eſt Ægei maris prope Thraciam, quam aliquando omnibus, qui mares erant, cæſis, tantum feminæ tenuiſſe dicuntur, inquit Pomponius Mela lib. 2. 7.

HALOPHANTA, æ. f. [ἁλοφάντης] Hominis genus nequam, inquit Feſtus, quod ob ſuenda mendacia miſerrima mercede conducitur. Scribendum Holophanta, quaſi Omnia mentiens. Plaut. Curc. 4. 1. 2. Holophantam an ſycophantam hunc magis dicam neſcio. V. Non. 2. 396. & Turneb. 11. 5. At Dacer. Caſtig. in Feſt. Halophantam mavult παρὰ τὴν ἅλα, quemadmodum ſycophantam παρὰ τὸ σῦκον fictum eſſe. Andr. Alicat. Parerg. Jur. 2. 4. Legit Kalophantam, i. e. Honeſta loquentem. ita Pareus Lex. Crit. p. 161. conf. Roſin. Ant. Rom. lib. 9. p. 730.

HALOSACHNE, es. f. [ἁλὸς ἄχνη] Lanugo maris. Plin. [Puto ex conjectura in lib. 5. cap. 31. Sect. 36.

HALOSANTHUS. V. ALOSANTHUS.

HALŌSIS, [ἅλωσις, εως] f. Latine Captio vel expugnatio dicitur. Suet. in Neron. cap. 38. Hoc incendium e turri mæcenatiana proſpectans, lætusque flammæ pulchritudine, haloſin Ilii decantavit.

HALTER, ēris. pl. HALTĒRES, um. m. [ἁλτὴρ] Halteres vocantur Plumbeæ pilæ, maſſulæve, quibus utraque manu ſe librabant qui ſaltu certabant, ut certius aſſilirent. Martial. in Apoph. 14. 49.

Quid pereunt ſtulto fórtes haltêre lacerti?

De Halteribus magna eſt inter ſcriptores controverſia. Proinde quod ab eis proditum eſt, permittam lectoris judicio. Ariſtoteles Problematum ſect. 5. Quæſt. 8. Gaza interpr. Cur laborioſius brachio eſt, inanem jactaſſe manum, quam cum lapide? An quod inani jactura brachium quaſi convellitur vehementius? nulla enim in re nititur: quemadmodum quum mittit, miſſili ſubdito fulcire ſe poteſt. Huic proxime ſaltans quoque ponduſculis ſuſceptis innititur: [Gr. ὁμοίως δὲ τοῦτο καὶ ὁ πένταθλος πρὸς τοὺς ἁλτῆρας] & qui currit, manus obquatiens ſe ſuſtentat. Quam ob rem ille plus proſilit halteres tenens, quam non tenens; hic velocius currit manus obquatiens quam non obquatiens. Idem in lib. de Communi animalium greſſu, Quinquertiones (Græce πένταθλοι dicuntur) igitur halteribus utraque manu comprehenſis majorem & concitatiorem ſaltum edunt, quam non comprehenſis: & qui currunt, obquatiendis manibus celerius currunt: quoniam in ea divaricatione & explicatione, tum in manus, tum in brachialia innituntur. Alcyonius halteres vertit Brachialia. Budæus in Annot. in Pandect. Qui autem halmate, inquit, id eſt ſaltu certabant, hi halteribus utebantur. ſic enim vocabant plumbeas pilas maſſulasve, quibus utraque manu ſe librabant, ut certius aſſilirent. Juven. 6. Sat. 419.

— magno gaudet ſudare tumultu,
Quum laſſata gravi ceciderunt brachia maſſa.

Quem locum ſic exponit Britannicus: Gravi maſſa, gravi halterum pondere. nam qui balnea ingrediebantur, quo facilius ſudorem elicerent, ante quam lavarentur ſe exercebant, nunc graviora onera manibus ferendo, nunc halteres rotando. [V. Schol. vet.] quam rem Sen. optime oſtendit Epiſt. 57. pr. ubi notat tumultuoſam luxuriam balneorum, ſic dicens: Quum fortiores exercentur, & manus plumbo graves jactant, quum aut laborant, aut laborantem imitantur, gemitus audio, quoties retentum ſpiritum remiſerunt, ſibilos & acerbiſſimas reſpirationes. Idem alibi ad Lucilium loquens de exercitationibus, Curſus, & cum aliquo pondere manus motæ. Ergo gravi maſſa, id eſt gravi haltere, qui aliud nihil eſt, quam maſſa plumbea. Dictus autem halter ab ἅλλομαι, quod eſt ſalio. nam ſaltantes ſuſceptis halteribus exercebantur. Martialis Halterem facili rotat lacerto. Hæc Britannicus. Cælius Rhodig. lib. 14. cap. 4. Halteres vero, de quibus Martialis, Halteres facili rotat lacerto, & meminit Ariſtoteles in Quæſtionibus encyclicis, aliud omnino ſunt. Figura erat, circuli dimidium oblongioris, nec rotundationis abſolutæ. ita prorſum afformabantur, ut manuum inſeri poſſent digiti, velut per ſcuti ochana. Cornarius in primum cap. lib. 2. Galeni de Compoſitione pharmacorum ſecundum locos, Videntur, inquit, fuiſſe halteres, maſſæ ac moles lapideæ, aut ex metallis conflatæ, anſa ac manubrio addito, quo commode levari poſſent: quales ſunt, quibus ponderum loco publice hodie utimur in valde ponderoſis rebus ad libram expendendis. Indicat enim Galen. lib. 2. ὑγιεινῶν, exercitium per halteres tale fuiſſe, ut orgyæ ſpatio diſſiti halteres in unum locum deponerentur, ita ut a ſtante in medio ipſorum prono attollerentur, dextera manu a ſiniſtra ſitus, ſiniſtra vero is qui a dextris, atque ſic in proprium locum deponerentur: idque firmato gradu ſæpe & identidem faciebat, qui ſic exercebatur. Hunc autem motum obliquas ſpinæ partes magis exercere idem teſtatur. Porro Martialis poeta quum ait, Halteres facili rotat lacerto, videtur rotare dixiſſe,

quod

quod dextera manu a finiftris fitus halter levaretur, & vice verfa: quanquam idem exercitii genus in Apophoretis rideat, inquiens, 14. 49.

Quid pereunt ftulto fortes haltere lacerti?
Exercet melius vinea foffa viros.

Deinde recenfet Cornarius quæ Budæus & Cælius de halteribus memoriæ tradiderunt, utrumque afferens quid effent halteres ignoraffe. Quod autem attinet ad carmen illud hendecafyllabum Martialis toties citatum in noftris codicibus, hodie fic legitur lib. 7. 66. in Philænin,

Harpafto quoque fubligata ludit,
Et flavefcit haphe, gravesque draucos
Alterno facili rotat lacerto,
Et putri lutulenta de palæftra,
Uncti verbere vapulat magiftri.

Sunt tamen qui pro Alterno legant Alternos: alii Alternis, pro Alternatim. Quem locum exponens Domitius, eos qui Halteres legunt, fibi non placere profitetur. conf. Turneb. 28. 28. Hier. Merc. de Arte Gymn. lib. 2. cap. 12. Potter. Archæol. Græc. 2. 21. vel Lex. Pitifc. [Apud Martial. legerim:
— gravesque draucis Halteres facili &c.

HALUS, i. f. [σύμφυτον πετραῖον] Herba, de qua Plin. lib. 26. cap. 7. Halus autem, quam Galli fic vocant, Veneti Cotoneam, medetur lateri, item renibus, convulfisque & ruptis. Similis eft cunilæ bubulæ, cacuminibus thymo, dulcis, & fitim fedans, raræ radicis, alibi albæ, alibi nigræ. conf. lib. 27. cap. 6. ubi dempto fpiritu Alus fcribitur. Scrib. Larg. Comp. 83. & not. Rhod. Apulej. de Herb. c. 59.

HALYÆTUS. V. HALIÆETUS.

HALYNTIUM, i. n. Mulfi genus in Sicilia. Plin. 14. 9.

HĂLYS, yos, yn. m. [Ἅλυς] Paphlagoniæ fluvius maximus: Crœfi fato, quod attuliffe vifus eft, nobilis. Notum oraculum eft,

Crœfus Halyn penetrans magnam pervertet opum vim.

Quo deceptus, quum regnorum opes expectaret, fuas profligavit. V. Cic. lib. 2. de Divin. 115. Al. accuf. Halym formant.
Crœfo fatalis Halys. Lucan. lib. 3. 272.
Crebro vortice tortus Halys. Ovid. 4. de Pont. 10. 48.

HALYS, Viri nomen. Virg. 9. Æn. 765. Stat. 2. Theb. 574.

H A M

HĂMA, æ. f. Vas aquarium rotundioris formæ, & ventris globofioris, quo ad extinguenda incendia folebant uti. Paulus in l. Nam falutem. §. Sciendum. D. De offic. præfect. vigil. Sciendum eft autem præfectum vigilum per totam noctem vigilare debere, & cœrare calceatum cum hamis & dolabris. Forma intelligi poteft e verfu Columellæ de cucurbita, — five globofi

Corporis, atque utero nimium quæ vafta tumefcit
Ventre leges medio: fobolem dabit illa capacem
Narycіæ picis, aut Actæi mellis hymetti,
Aut habilem lymphis hamulam.

Hamulam tamen in libris Regum interpres pro φιάλη reddidit. Plin. quoque 10. Epift. 42. adverfus incendia Hamæ meminit. Apud Juven. 14. Sat. 305. quoque, Difpofitis prædives hamis: metu incendii fcriptum exiftimo. Turneb. conf. Brod. Mifc. 10. 15. vel Lex. Pitifc. & f. l. AMA.

HAMULA. dimin. V. dict. præced. & f. l. AMULA.

HĂMĀDRYADES, [Ἁμαδρυάδες] V. DRYADES. Virg. 10. Ecl. 62.

Jam neque Hamadryades rurfus, nec carmina nobis
Ipfa placent.

Deæ Hamadryades. Catul. in Epithal. Jul. 59. 23.
Latinæ Hamadryades. Ovid. 14. Met. 624.

HAMĀLŪPUS, i. m. Ferreus harpax, qui fiquid in puteum decidit, rapit & extrahit. Ifidor. 20. 15.

HAMATILIS, HAMATUS. V. HAMUS.

HAMAXA, æ. f. [ἅμαξα] Lat. Plauftrum. Sidus, quod nos Septem triones vocamus tefte Gell. lib. 2. cap. 21. a figura, pofituraque ipfa, quia fimile plauftri videtur.

HAMAXAGŌGA, æ. m. Qui vehiculis aliquid exportat. ut Hamaxagogæ bonorum. Plaut. Truc. 2. 7. 1. [Forte Hamexagogæ, ἁμεξαγωγοί, f. ἀπὸ τοῦ ἅμα ἐξάγειν.

HAMAXAMPEUS, Pars eft fluminis Hypanis, qui cum fonte Xampeo amaro commiftus eft. Herod. Euterp.

HAMAXOBĪTÆ, arum. m. [Ἁμαξόβιοι] Populi Sarmatiæ in Europa: qui quia pro fedibus plauftra habent, fic dicti funt, auctore Pomp. Mela lib. 2. 1. Græcis enim ἅμαξα plauftrum dicitur. Ptolemæus Hamaxobios nominat. Vadianus Melæ interpres, eos effe credit, quos hodie alibi fitos Poloni Mofcovitas nominant, corrupto vocabulo. Plin. lib. 4. cap. 12.

HAMAXŌPUS, odis. f. plur. Hamaxopodes [ἁμαξόποδες] Arbufculæ in quibus verfantur rotarum axes. Vitruv. 10. 20.

HAMAXO, āri. Plauftrum trahere. Plaut. Truc. 2. 2. 22.

Ut ego me ruri hamaxari mavelim patalem bovem.

V. Turneb. Adverf. 10. 25.

HAMILCAR. V. AMILCAR.

HAMIOTÆ. V. HAMUS.

HAMMITES, vel AMMITES, [ἀμμίτης] Gemma ovis pifcium fimilis, tefte Plin. lib. 37. cap. 10.

HAMMOCHRȲSUS, i. m. [ἀμμόχρυσος] Gemma velut auro arenis mixto. Plin. 37. 5. & Solin. cap. 50.

HAMMON [Ἄμμων] Cognominatus eft Juppiter, quia in arena putatur inventus, quæ Græce hoc nomine ἄμμος appellatur: cui cornua affinguntur arietis, a genere pecoris inter quod inventus eft. Feftus. V. AMMON.
Fanum Hammonis. Lucret. lib. 6. 848.

HAMMONIACUM, HAMMONITRUM. V. AMMONIACUM. Et quidem rectius fine afpiratione fcribi putarim, quod Græcis ἄμμος, non afpirato α, arena dicitur.

HAMMONIUM, i. n. Coloris genus tendentis in fubrufum. Varro de R. R. lib. 3. cap. 2. Nuncubi hic vides citrum aut aurum? num minium aut hammonium? num aliquod emblema, aut lithoftroton? Ex vetufto codice legitur Armenium.

HAMOTRAHONES. V. HAMUS.

HĀMUS, i. m. [ἄγκιστρον] Inftrumentum quo capiuntur pifces. Plaut. Stich. 2. 1. 17.

Arundinem fert, fportulamque, & hamum pifcarium.

Adunci hami. Ovid. 13. Met. 934.
Angulofus hamus. Macrob. 7. Saturn. cap. 3.
Catenatus hamus. V. CATENA.
Curvos dedit unguibus hamos. Ovid. 11. Met. 342.
Fallax hamus. Ovid. 2. de Pont. 7. 79.
Occultum decurrit pifcis ad hamum. Hor. 1. Epift. 7. 74.
Opertus hamus. Hor. 1. Epift. 16. 51.
Unci hami. Ovid. 15. Met. 476.
Ducere pifcem hamo. Ovid. 19. Epift. 13.
Excipere hamo. Celf. lib. 7. cap. 5. Hic eft Hamulus, inftrumenti chirurgici.
Hamum vorat, meus eft. Plaut. Curcul. 3. 61.
Hamum, quidam a Græco deductum putant. nam Græci ἅμματα dicunt ligamenta.
Hamus etiam Catenam fignificat. Virg. 3. Æn. 467.

Loricam confertam hamis, auroque trilicem.

Ubi Servius, Hamis aureis, per Endyadin. Hamis autem, Catenis fignificat.
Hamus, Inftrumentum ferreum, quo divitum arcæ nummariæ obfepiuntur, ne res facili apertu furripiatur. Juven. 14. Sat. 305.

Difpofitis prædives hamis vigilare cohortem.

conf. HAMA.
Hamus, Aliud inftrumentum ferreum, quo pectitur linum. Plin. lib. 19. cap. 1. Et ipfa tamen pectitur ferreis hamis, donec omnis membrana decorticetur. De ftupa.
Hami ferrei, meminit Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 73. Sed in alio ufu. Ante hæc (inquit) taleæ, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram infodiebantur: mediocribusque intermiffis fpatiis, omnibus locis differebantur, quos ftimulos nominabant.

HAMŬLUS, dimin. [ἀγκίστριον] Plaut. Stich. 2. 1. 17. Fert hamulum pifcarium. Al. Hamum.
Hamulum Celfus vocat Uncinum, quo medici chirurgi pterygion ex oculo eximunt. V. lib. 7. cap. 7. §. 4. Idem lib. 5. cap. 7. 9. Specillo auriculario protrahendum eft, aut hamulo retufo. Inde Hamularii, Fures dici poffunt. Budæus.
Hamulis oras plagæ reducere. Celf. lib. 7. cap. 31. Vitaturque, ne plagæ ipfius oræ adurantur, quas reducere hamulis facile eft.

HĀMO, āre. Claud. lib. 2. in Ruff. 358.

Flexilis inductis hamatur lamina membris.

Al. Animatur. Petron. cap. 5. tralate,

Artis feveræ fiquis hamat effectus.

ex Conjectura Scaligeri. [Tentant varie. Ego Havet legendum puto. i. e. Concupifcit.

HAMĀTUS, a, um. Partic. [ἀγκιστρωτός] Hamo, vel Unco inftructus & munitus. Cic. 4. Acad. 522. Hamatis uncinatisque corpufculis.
Hamata inter fe & perplicata corpora. Lucret. lib. 2. 467.
Arundo hamata. Ovid. 5. Met. 384.
Munera hamata, quæ ita dantur, ut alia fubinde ad fe dona alliciant. Plin. lib. 9. Epift. 30. Hos ego vifcatis hamatisque muneribus non fua promere puto, fed aliena corripere. conf. Paneg. cap. 43.
Sagittæ hamatæ. Ovid. 3. Trift. 10. 63.
Sentibus hamatis implet præcordia Invidia. i.e. Curis. Ovid. 2. Met. 799.
Tegulæ hamatæ. Vitruv. 7. 4.
Ungues hamati aquilæ. Ovid. 12. Met. 563.

HAMATĪLIS, e. Quod pertinet ad hamum, vel Quod hamo capitur. Plaut. Rud. 2. 1. 10.

Poft id pifcatum hamatilem & faxatilem aggredimur,
Cibum captamus e mari.

i. e. Hamo pifcamur.

HAMIŌTA, æ. m. [ἁλιεύς] a veteribus Pifcator dicebatur. Plaut. Rud. 2. 2. 5.

Salvete fures maritumi, conchitæ atque hamiotæ, &c.

Varro, Cohortes coquorum atque hamiotarum, aucupumque. V. Non. 1. 97.

HAMOTRAHONES, alii Pifcatores, alii Qui unco cadavera trahunt. Feftus.
Hamitrahones alii. Cæl. Calcagn. de Re nautica pag. 313. Pifcatores, quos Hamiotas & Hamitrahones noftri, Græci Halieas & Ichthyulcos, id eft Pifcitrahos & Maris prædatores vocant. H. St. Ita poftulat, puto, Analogia. Videtur effe Plauti, aut alterius veteris comici novitium vocabulum.

H A N

HANAPIS, Fluvius eft Scythiæ, Herodoto tefte.

HANNIBAL, [Ἀννίβας] V. ANNIBAL.
Malim fine H, ut Asdrubal. Ἀννίβας, Ασδρούβας. H. St. Viderint Linguæ Punicæ gnari. Video tamen etiam reliqua fere Punica nomina, quæ a vocali incipiunt, a Latinis afpirari, ut Hanno, Hamilcar, Himilco. Forfan & apud Virg. Hiarbas rectius fcribitur, quanquam nil monuit Pierius, quam Jarbas.

HANNO [Ἄννων] Carthaginienfis, Philippi Macedonis temporibus, qui Carthagine privatis opibus potens, regnum affectans: & in filiæ nuptiis principes civitatis veneno necare, prodito a miniftris confilio, fruftra cogitans, alia aggreffus via, fervitia concitat, quibus incautam urbem opprimat: quo etiam civibus provifo ac vitato periculo, ipfe demum in caftellum munitum fefe recipiens, Afros, Maurorumque regem armavit. captus poftremo, ac primum virgis cæfus, deinde effoffis oculis, & manibus cruribusque fractis, cruci affixus eft, ac in cognatos omnes ejus etiam animadverfum. Ex Juftino lib. 21. cap. 4. Exftat ejus Periplus, five Navigatio, qua circumvectus eft Africam ultra columnas Herculis, quem commentarium in templo Saturni confecravit. De quo non bene fentit G. J. Voff 4. de Hift. Gr. p. 513. & Inftit. Orat. 4. p. 239. Ifaacus autem Voff. veriffimam hanc commemorationem putat, ejusque explicationem pollicetur ad Melam 3. 9. p. 301.
Hanno item Carthaginienfis alius, Agathocli cum XXX millibus Pœnorum obvius factus, conferta pugna interfectus eft. Idem lib. 22. cap. 6.
Hanno factionis Barchinæ, qui quum optima confuleret Carthaginienfibus de pace, nequaquam auditus eft. Liv. 1. & ult. Bell. Pun.

HANŬLA, n. pl. Parva delubra, quafi Fanula. Feft.

H A P

HAPALA, HAPALARIA. V. APALA.

HAPHE, es. f. [ἁφή] Infperfio pulveris, qua infpergebantur Athletæ ubi

ubi ceromate illiti fuissent. Martial. lib. 7. Ep. 66. In Philænin, quæ lucta palæstraque, more virorum, exercebatur.

Harpasto quoque subligata ludit:
Et flavescit haphe, gravesque draucos
Alterno facili rotat lacerto:
Et putri lutulenta de palæstra,
Uncti verbere vapulat magistri.

Philænis, inquit, flavescit haphe, i. e. Tactu arenæ. Palæstritæ enim luctaturi flavescebant aspergine arenæ flavescentis, prius inuncti ceromate. Ovid. luctam Acheloi & Herculis describens lib. 9. Met. 35.

Ille cavis hausto spargit me pulvere palmis,
Inque vicem fulvæ tactu flavescit arenæ.

Lutulenta, propter ceroma. V. CEROMA. Magistri uncti, h. e. Aliptæ. Hinc Plinio lib. 14. cap. 22. luctatorum hæc meditatio dicitur Volutatio in cæno. Cui subscribit Sen. epist. 88. his verbis, Non adducor ut in numerum liberalium artium pictores recipiam, non magis quam statuarios, aut marmorarios, aut ceteros luxuriæ ministros. Æque luctatores, & totam oleo ac luto constantem scientiam, expello ex his studiis liberalibus. Lucian. in dialogo cui titulus est Anacharsis, seu de Gymnasiis: Ceterum quamobrem & arena & lutum illis luctantibus substernatur, nunc audi ô admirande. Primum quidem, ne in duro casus illis contingat, sed in loco molliore citra periculum prostrati corruant. Deinde multa lubrica effugia accidere in cæno sudantibus necesse est, quam rem tu anguillis conferebas, sed quæ non sunt inutilia habenda aut ridicula. Nam & hæc plurimum ad robur & membrorum firmitatem consolidandam conferunt, quando ad hunc modum luctando alter alterum fortiter apprehendere coguntur, tametsi crebro elabantur e manibus. Tenere enim perunctum oleo, & sudore perfluentem, excidere conantem, & e manibus effluere laborantem, ne tibi res videatur esse modica, aut nullius momenti. Rursus arenam plane diversa ratione utilem esse censemus: ne dum complexibus implicantur, labantur. Posteaquam enim in cæno multo exercitio didicerunt compescere adversarium, quo minus elebatur e manibus propter corporis lubricam comprehensionem, etiam ipsi comprehensi effugiendi rationem multa assuetudine familiarem sibi faciunt, præsertim quum tenentur medii. Quin sudorem largiter semet effundentem arena quoque mihi videtur comprimere dum aspergitur: utque vis corporis par sit laboribus, efficere. estque ventis obstaculo, quominus lædantur corpora, in tenera atque denudata incumbentibus. Hæc Solon ad Anacharsim apud Lucianum. conf. Mercurial. de Arte Gymn. 1. 8.

Ἁφὴ ἁφῆς, Græcis item Tactus, Junctura, Contrectatio, seu Ictus in palæstra.

Julius Pollux Haphen accipit, Primam infecturam quoties vestes imbuuntur coloribus. [Sic & Lexicographus Lipsiensis. Sed nihil, quod huc pertineat apud Pollucem reperi.

HAPPALOPSIS, idis. f. Genus aromatis localiter fictum Plaut. Pseud. 3. 2. 47.

HAPSUS, i. m. Cels. lib. 7. cap. 26. Quæ curatio calculo evulso habenda sit, Tum multo is oleo perungendus, inducendusque hapsus lanæ mollis, tepido oleo repletus, &c. Hapsum lanæ intelligunt docti, Quantum manu capi potest. Alii interpretantur Globulum lanæ convolutum. Græcis πίλημα dicitur, ἀπὸ τοῦ πιλεῖν, h. e. a constringendo, & convolvendo.

H A R

HĂRA, æ. [συφεός] Porcorum stabulum. Donatus in Ter. Phorm. 4. 4. extr. Hara est, in qua pecora includuntur. Plaut. Asin. 2. 4. 24.

Dormitis interea domi, atque herus in hara, haud ædibus, habitat.

Cic. in Pison. 37. Confer nunc, Epicure noster, ex hara producte, non ex schola. Ovid. 1. Epist. 104.

Tertius, immundæ cura fidelis haræ.

Columel. lib. 7. cap. 9. Diligens autem porculator frequenter suile converrat: & sæpius haras. Quibus verbis docet discrimen esse inter Haram & Suile.

Hara, Stabulum anserum. Varro de R. R. lib. 3. cap. 10. Singulis ubi pariant faciendum haras quadratas circum binos pedes & semipedem. Sic apud Columel. lib. 8. cap. 14.

Hara suis, de Fœtido & impuro homine. Plaut. Most. 1. 1. 39. conf. Non. 2. 398.

Hara pro Avi, unde Hariolus, Haruspex. Pontanus de Aspir. p. 26. H. St. fol. 15. b. Aldi. de A ante R.

HARENA, & inde ducta. V. ARENA.

HARIŎLUS, i. m. [χρησμολόγος, χρησμῳδός] Qui divina mente vaticinatur. Dictus Hariolus quasi Fariolus, a Fatis & a Fando. quum F pro H, & item H pro F, in multis locutionibus ponatur. An quod imitantur aspirationem in exhalando? nam halitu solent excludere velut mortalem animam, ut divinam recipiant. Unde & vocem ejusmodi dabant quæ est O E, quod O E sonus, exhalandi vim præstet. Hactenus Donatus in illud Ter. Phorm. 4. 4. 27. Interdixit hariolus. ab Aris ducit Isidor. Orig. 8. 9. quod Des. Heraldus probat ad Tertull. Apol. cap. 23. Alii ab Hara, pro Avi. V. paulo supra. Phædr. 3. Fab. 3.

Usu peritus, hariolo velocior.

Plaut. Cist. 4. 2. 80. Hic ergo habitas. P. hariolare. Idem Mil. 3. 1. 98. & Rud. 4. 4. 95.

Hariolorum furibundæ prædictiones. Cic. 1. de Divin. 4. Sibyllinorum versuum decem interpretes delectos ex Civitate esse voluerunt. Ex quo genere sæpe hariolorum etiam & vatum furibundæ prædictiones.

HARIŎLOR, [χρησμολογῶ, χρησμῳδέω] āri. Divinare. Plaut. Asin. 2. 2. 50. Ter. Phorm. 3. 2. 7. Non mihi credis? D. hariolare. Hunc locum sic exponunt nonnulli: Hariolare, i. e. Divina. Alii sic: Hariolare, i. e. Hariolaris & deliras. V. VATICINOR. Cic. 1. de Divin. 132. Neque eos qui quæstus causa hariolantur, nec psychomantia, &c. agnoscere. V. Turneb. Advers. 24. 12.

HARIŎLANS, Partic. [χρησμολογῶν] Cic. 8. Att. 11. ϖεθιππίζω igitur, noster Attice, non hariolans ut illa, cui nemo credidit, sed conjectura prospiciens, Jamque mari magno.

HARIOLĀTIO, ōnis. f. [χρησμῳδησις] ut, Superstitiosæ hariolationes. Cic. 1. de Divin. 66. Ex quodam poeta.

HARMĂLA, æ. f. sive ARMULA, Ruta hortensis. Apul. de Herb. cap. 89.

HARMŎDIUS [Ἁρμόδιος] & Aristogiton, Cives Athenienses de Repub. cæso Hipparcho tyranno, bene meriti, quorum passim mentionem facit Demosthenes in orationibus. V. Meurs. de Pisistr. cap. 13. & Voss. Inst. Orat. 1. p. 61.

HARMODOTUS, Poetæ nomen, cujus sæpe meminit Plutarchus [Nisi error est, pro Hermodorus.

HARMŎGE, es. f. [ἁρμογὴ] Junctura, commissura. Plin. 35. 5.

HARMONĪA, æ. f. vel, ut nonnullis placet, HERMIONE, Cadmi uxor, cui Vulcanus pulchrum, sed exitiale monile doni nuptialis loco dedit, eo quod ex Veneris cum Marte adulterio fuisset prognata. Una cum viro demum in anguem mutata fingitur. V. Ovid. 4. Met. Fab. 13. v. 563. & Interpp. conf. Hygin. Fab. 6.

HARMŎNIA, æ. f. [ἁρμονία] Latine Compositio, concordia, concentus. Musici, inquit Lactant. de Opificio Dei, cap. 16. intentionem, concentumque nervorum in integros modos, sine ulla offensione consonantium, harmoniam vocant. Cic. 1. Tusc. 41. Harmoniam autem ex sonorum intervallis nosse possumus, quorum varia compositio harmonias etiam efficit plures. Quintil. lib. 1. cap. 10. Nec illa modo contenti dissimilium concordia, quam vocant harmoniam, sonum quoque his motibus dederunt.

Canere ad harmoniam. Cic. 3. de Nat. Deor. 27. Nisi vero loqui solem cum luna putamus quum propius accesserit: aut ad harmoniam canere mundum, ut Pythagoras existimat.

Corporis harmonia. Lucret. lib. 3. 119.

HARMONĬCUS, a, um. Adj. [ἁρμονικός] Plin. lib. 2. cap. 109. Harmonica ratio, quæ cogit rerum naturam sibi ipsam congruere, addit huic mensuræ stadia septem M. Legitur & Harmoniaca. Quod minime probem.

HARMONICE, es. f. Idem quod Harmonia. Vitruv. 5. 4.

HARMONĬDES, [Ἁρμονίδης] Trojanus fuit, quem, teste Homer. lib. 5. Iliad. v. 60. præcipuo quodam amore Minerva dilexit, ideoque nihil eum fugit quod fabrili arte effici posset. Is inter alia quæ fabrefecerat, naves illas Alexandro ædificavit, quæ fuerunt malorum omnium, quæ Trojanis contigerunt, caput: perniciosas quidem ac mortiferas, ut ceteris Trojanis, ita ipsi ædificatori, quia deorum monita non intellexisset.

HARPA, æ. & HARPE, es. f. [ἅρπη] Avis rapax Græcis, ex vulturum genere. Utitur Alciat. in Emblem. 142.

Altivolam milvus comitatur degener harpam,
Et prædæ partem sæpe cadentis habet.

Harpe, Græca dictio, Ensem falcatum significans, quo utitur Mercurius. Lucan. lib. 9. 664.

Et subitus præpes Cyllenida sustulit harpen.

h. e. Incurvum Mercurii gladium, quem propterea paulo post vocat, Lunatum ferrum. Hoc amputavit Mercurius caput Argo centum oculis prædito. Hoc etiam usum fuisse Perseum Poetæ tradiderunt in amputando capite Medusæ. Lucan. lib. 9. 666.

Harpen, alterius monstri jam cæde rubentem.

Ovid. 5. Met. 69.

Vertit in hunc harpen madefactam cæde Medusæ.

conf. Drakenb. ad Sil. 3. 278.

HARPACTICON, [ἁρπακτικόν] Genus sulphuris, a celeritate avellendi sic dictum. Plin. lib. 35. cap. 15.

HARPĀGIUM, [Ἁρπάγιον] Oppidum juxta Parium, apud quod Ganymedem puerum Phrygium raptum Græca fabulositas ausa est asserere. Vadianus.

HARPĂGO, ōnis. m. [ἅρπαξ] Instrumentum ferreum, in summitate aduncum, quo navigia capiuntur. Liv. lib. 30. 10. Asseres ferreo unco præfixi (harpagonas vocat miles) ex Punicis navibus injici in Romanas cœpti. conf. Appian. de Bell. Civil. 5. p. 739. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 57. Est præterea Instrumentum, quo extrahuntur quæ in puteum vel in flumen ceciderint. Et dicitur Harpax. Hunc harpagonem invenit Anacharsis philosophus, teste Plin. lib. 7. cap. 56.

Harpago, Ferramenti genus, quod nonnulli Canem vocant; quo ferramento circi vasis vinariis aptantur.

HARPĂGA, æ. f. Idem. Non. 18. 29. Falces & harpagæ armorum genera, murorum oppugnationi apta. V. ibid. locus Sisennæ.

HARPAGINĒTŬLUS, i. m. dimin. Vitruv. 7. 5. Harpaginetuli striati. conf. Bald. Lex. Vitruv. p. 55. Sed Voss. ad Catull. p. 198. A propagine oculi legit. q. V.

HARPĀGO, [ἁρπάζω] āre. Rapere. Plaut. Bacch. 4. 4. 11. Improbus cum improbis sit, harpaget, furibus furetur quod queat. Idem Aulul. 2. 2. 24. Aurum mihi intus harpagatum est. Antiquum.

HARPĂGUS, i. m. [Ἅρπαγος] Amicus Astyagis, cui rex infestus propter Cyrum nepotem servatum, filium interfectum epulandum tradidit, quique amicus Cyri factus, crudelitatem illius defectione ultus est. V. Justin. 1. 5. & Herodot. 1. 2.

HARPĂLOS, [Ἅρπαλος] inter Canes Actæonis apud Ovid. 3. Met. 222.

HARPĂLUS, ab Alexandro fugitivus, Athenas trajecit, cujus meminit Plutarchus in vita Phocionis. conf. Diod. Sic. lib. 17. & Freinsh. Suppl. Curt. 10. 1.

Harpalus, Nomen prædonis felicis, quem Diogenes Cynicus contra deos testimonium dicere jactabat. Cic. 3. de Nat. Deor. 83.

HARPĂLȲCE, [Ἁρπαλύκη] Amazonum regina. Hæc est quæ patrem suum captum a Getis multitudine collecta liberavit celerius, quam de femina potest credi; unde & flumina dicitur celeritate transire. Hæc Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 317.

— vel qualis equos Threissa fatigat
Harpalyce, volucremque fuga prævertitur Hebrum.

Harpalyce & Virgo quædam fuit, quæ quum Iphiclum ardentissimo amore deperiret, spreta dolore animi confecta interiit, a qua & canticum quoddam Harpalyce dicebatur. Ex Turnebo Advers. 10. 11.

HARPĂSA, [Ἅρπασα] Oppidum Asiæ, appositum fluvio Harpaso, ut scribit Plin. lib. 2. cap. 96. & lib. 5. cap. 29. Ubi cautes stat horrenda, uno digito mobilis: eadem si toto corpore impellatur, resistens.

HARPASTUM, i. n. [ἁρπαστόν] Pilæ genus, grossior est quam pila paganica, tenuior quam follis. e panno fere fit, aliquando ex pelle, lana, tomentove impletur. non repercutitur: sed quum multi sint ludentes, & in duas partes divisi, ita ut utrique e regione sibi invicem oppositi sint, ad suos quisque transmittere pilam conatur, quam adversarii nituntur arripere. Harpastum dictum est ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, hoc est a Rapiendo: quia projectam pilam multi simul conantur arripere, seque ob eam causam invicem prosternunt. Hæc Perott. Martial. lib. 7. 31.

Non harpasta vagus pulverulenta rapis.

Harpasto ludere. Martial. lib. 7. Epig. 66. in Philænin.

HARPAX, ăgis. m. [ἅρπαξ] Raptor. Plin. 37. 2. 11. de Electro docet: In Syria feminas verticillos inde facere & vocare harpaga, quia folia & paleas, vestiumque fimbrias rapiat.

Harpe. V. harpa.

Harpŏcrătes, is. m. [Ἁρποκράτης] Simulacrum in facris Ifidis & Serapidis erat: quod digito labiis impreffo admonere videbatur, ut filentium imponeretur. Hic dicebatur filentii deus. Fuit autem revera Philofophus Græcus: cujus eruditio ac præceptum in id tendebat ut filentium præciperet, & omnibus rebus facile anteponeret. [Nugæ de hoc Philofopho. Sed alius Harpocras, cujus meminit Suidas. q. V. Reddidit Harpocratem. Catull. 72. 4. proverbiali fpecie dixit, pro eo quod eft, Impofuit filentium. Ex Erafmo. Vetus Poeta apud Varro de L. L. 4. 10.

— fancta Serapis
Ifis & Harpocrates, digito qui fignificat ST.

Vide Auguft. de Civ. Dei & Spon. Mifc. 1. 5. p. 16. Jac. Gronov. ad Steph. Byzant. Berkel. in Not. & Var. Lect. p. 10. Et, qui rem plenius pertractavit, Gisb. Cuperum in Harpocrate. vel Lex. Pitifc.

Harpyiæ, arum. f. pl. [Ἅρπυιαι] Monftra fuerunt, qualia defcribit Virg. 3. Æn. 216.

Triftius haud illis monftrum, &c.

Servius, Pelagi volucres, quia dicuntur Ponti & Terræ filiæ. Unde in infulis habitant, partem terrarum, partem maris tenentes. Alii dicunt eas Neptuni filias: qui fere prodigiorum omnium pater eft: nec immerito. Nam fecundum Milefium Thaleten omnia ex humore procreantur: unde eft, Oceanumque patrem rerum. Et paulo poft, Alii autem dicunt Harpyias Thaumantis & Electræ filias. V. aello.

Rapacibus Harpyiis digna gula. Hor. 2. Serm. 2. 40.
Truces Harpyiæ. Claud. de Bell. Get. 22.
De Harpyiis in nummis. V. Spanh. de ufu & pr. Num. diff. 5. p. 259. Tralate Sidon. 5. Epift. 7. In foro Scythæ, in cubiculo viperæ, in convivio fcurræ, in exactionibus harpyiæ.
Harpyia, Nomen etiam eft Canis rapaciffimæ, apud Ovid. 3. Met. 215.

Haruga, æ. f. eft, auctore Donato ad Ter. Phorm. 4. 4. 48. Hoftia: dicta ab Hara, in qua includitur. Apud Feftum legitur, Hariuga dicebatur hoftia, cujus adhærentia infpiciebantur exta. Al. Harviga, vel Arviga. V. Dacer. & Varr. de L. L. 4. 19.

Harundo. V. arundo.

Haruspex, icis. [ἱεροσκόπος, ἡπατοσκόπος] ab Haruga nominatur, ut ait Donatus. l. c. Servius autem ex hara & fpecio componi docet. Ter. Phorm. 4. 4. 28.

Harufpex vetuit ante brumam aliquid novi Negotii incipere.

Erant autem divinatores harufpices, qui ab extorum in victimis confpectu futura prædicebant, unde & Extifpices dicti funt. V. f. l. Cic. 1. de Nat. Deor. 55. Ut harufpices, augures, harioli vates, & conjectores nobis effent colendi.
Secundus harufpex facra nuntiat. Virg. 11. Æn. 736. Secundus harufpex, pro Secunda facra, i. e. Profpera. Servius.
Vanus harufpex. Sil. lib. 5.
Verum effe harufpicem, i. e. Vera loqui. Propert. lib. 3. 8. 17.

His ego tormentis animi fum verus harufpex.

V. Plaut. Amph. 5. 2. 2. & Pœn. 2. 1. 10. & 17.

Haruspĭca, æ. [ἱεροσκόπος] Divinatrix. Plaut. Milit. 3. 1. 98.

— da quod dem quinquatribus,
Præcantatrici, conjectrici, hariolæ, atque harufpicæ.

Haruspicīnus, a, um. Adj. [ἱεροσκοπικός] Cic. 1. de Divinat. 72. Quod Etrufcorum, declarant & harufpicini, & fulgurales, & rituales libri, noftri etiam augurales.

Haruspicīna, æ. [ἱεροσκοπική, ἡπατοσκοπία] Divinatio per extorum infpectionem. Cic. 2. de Divin. 49. Lactant. 2. 16. pr.
Harufpicinam facere. Cic. 6. Fam. 18. Quare bono animo fint & tui & mei familiares: neque enim erat ferendum, quum qui hodie harufpicinam facerent, in Senatu Romæ legerentur.

Haruspicium, i. n. Subft. [ἱεροσκοπία] ut Perficum harufpicium. Catul. Epig. 87. 2. i. e. Magicum. conf. Cenforin. de Die natal. cap. 17.

H A S

Hasdrubal, [Ἀσδρούβας] V. asdrubal.
Devictus Hafdrubal. Hor. 4. Carm. 4. 39.

Hasta, æ. [ἔγχος, δόρυ, ξυστόν, λόγχη] A Stando dicta, inquit Varro de L. L. 4. 24. quod ftans ferri folet. Afpiratur tamen ad differentiam fecundæ perfonæ verbi Afto. Ifid. 18. 6. ab Aftu. Plaut. Bacch. 3. 3. 24.

Ibi curfu, luctando, hafta, difco, pugillatu, pila,
Saliendo fefe exercebant.

Cic. 2. Fin. 97. Evelli juffit eam, qua erat transfixus, haftam.
Acies haftæ. V. acies.
Abjicere haftam. Cic. pro L. Muren. 45. Videsne tu illum triftem, demiffum? jacet, diffidit, abjecit haftas, ferpit hic tumor. Haftam abjicere, & Caufæ diffidere, & contentionem relinquere. Translatum a militia. defperat enim quisquis arma in bello abjicit, & aut fugam fpectat, aut mortem expectat. Erafm.
Acclivis hafta. V. acclivis.
Acuta hafta. V. acuo.
Amentata hafta. V. amentatus.
Centumviralis hafta. V. centumvir.
Denfis virûm feges horruit haftis. Virg. 2. Georg. 142.
Fraxinea hafta. Ovid. 12. Met. 369.
Graves haftæ. Hor. 1. Carm. 15. 17.
Horrentes haftæ. Virg. 10. Æn. 178.
Infefta fubit obvius hafta. Virg. 10. Æn. 877.
Minax hafta. Sen. Agam. 6.
Protentæ haftæ. Tacit. 14. Ann. 37. Et eques protentis haftis perfringit quod obvium & validum erat.
Pura hafta, fecundum Donatum, dicitur Quæ fine ferro eft. Virg. 6. Æn. 760. V. purus.
Recurva hafta, Acus celibaris. Ovid. 2. Faft. 560.

Comat virgineas hafta recurva comas.

Tremens hafta. Virg. 2. Æn. 175.
Trabalis hafta. Stat. 4. Theb. 6.
Adjuta viros hafta. V. adjuvo.
Adnixi haftis. V. adnitor.
Colligere haftam, apud Tacit. 2. Ann. 21. eft Haftam reducere, quam ante protenderas, ut hoftem ferires: atque hæc contraria funt, Protendere & Colligere haftam. Ejus verba funt, Quum ingens multitudo arctis locis haftas non protenderet, non colligeret.
Contorquere haftam. V. contorqueo.
Dirigere haftam in aliquem. Ovid. 8. Met. 66.
Jactare haftam. Cic. 2. de Orat. 316.
Jacit haftam ftridentem. Virg. 10. Æn. 645.
Innixus hafta. V. innitor.
Infectari aliquem hafta vel lapidibus. V. insequor.
Infiftere haftæ. V. insisto.
Mittere haftam in adverfum aliquem. Ovid. 12. Met. 115.
Premere aliquem hafta. Virg. 2. Æn. 530.
Quatiens ingentem haftam. Virg. 10. Æn. 762.
Suftinet haftam a jugulo nitentem. Stat. 2. Theb. 648.
Torquere haftam. Cic. 1. de Orat. 242.
Hafta Belli indicium præbuit, nam mittebatur in ejus fines, quam bello petebant. Ovid. 6. Faft. 207. conf. Macrob. V. Feft. in Bellona, & fupra in clarigo.
Hafta ponebatur in auctionibus. Cic. 2. Philipp. 64. Hafta pofita pro æde Jovis Statoris, bona, &c. bona inquam Cn. Pompeji Magni voci acerbiffimæ fubjecta præconis. Idem 2. Philipp. 103. Jam intelliges aliam caufam effe haftæ Cæfaris, aliam confidentiæ & temeritatis tuæ, i. e. Sectio bonorum & auctio. Hæc Budæus. Feftus, Haftæ ea, quæ publice venundabant, fubjiciebant veteres. Cic. 3. Off. 83.
Subire fub hafta, eft Vendi. Plaut. Moft. 2. 1. 10.

Vel ifti qui trium nummorum caufa, fubeunt fub hafta.

Al. Qui haftis t. n. t. fubeunt fub falas.
Ad haftam locare. Columel. præf. lib. 1. V. Scal. ad Manil. p. 429.
Hafta, pro Ipfa venditione bonorum. Cic. 1. de Lege Agrar. 6. Num obfcure videntur prope hafta præconis infectari Cn. Pompeji exercitum, &c. Idem 15. Fam. 17. Cæfarem putabant molefte laturum, verentem ne hafta refrixiffet. i. e. Auctio bonorum profcriptorum in defuetudinem veniffet, amiffo tali Sectore.
Hafta venditionis. Cic. 2. Philipp. 103. Quis haftam illius venditionis vidit?
Hafta de Locationibus etiam Cenforum adhibetur. unde Haftæ affueti Liv. 24. 18. Qui conducere opera publica folerent. conf. Cæl. Rhod. 21. 27. & Siccam. de Centumv. Jud. 2. 3.
Hafta Centumviralis, pro Judicio Centumvirali, quod eidem hafta præfigi confueverat. Suet. Aug. 36. 1. conf. Martial. 7. Epig. 63. & Lucan. ad Pifon. 41.
De hafta, amentata, cenforia, centumvirali, celibari, cornea, cruenta, Decemvirali, feciali, fifcali, frumentaria, militari, Prætoria, pura, Quæftoria, ruftica & facra. V. plura in Lex. Pitifc.

Hastŭla, æ. f. dimin. [δοράτιον] Plin. lib. 16. cap. 12. Aperitur picea e parte folari, non plaga, fed vulnere ablati corticis, quum plurimum bipedali hiatu, ut a terra cubito quum minimum abfit. Nec corpori ipfi parcitur, ut in ceteris. quoniam haftula in fructu eft. Quibus in locis Haftulam interpretantur Virgam; nimirum a fimilitudine haftæ. Ego potius Affulas intelligo, & fragmenta, feu fchidia, quæ ex arboris ipfius corpore excutiuntur, quum ferro vulneratur. Subdit enim Plin. Poftea humor omnis e tota confluit in ulcus. Quod autem ait, In fructu eft, fic expono, Fructuofa eft, fructum affert, aut refinæ, aut pici faciendæ utilis eft. Tradit enim cap. 11. ex haftulis minutim concifis, & coctis, expreffum pingue, præcipuam effe refinam. Hard. Aftula.
Haftula regia, Herba quæ & Afphodelus & albucum dicitur. Plin. lib. 21. cap. 17. conf. Sen. 2. Nat. Quæft. 31. Ifidor. 17. 16. & Apul. de Herb. cap. 32. & 52.

Hastārium, i. n. Locus ubi res publicæ venum dabantur. Tertull. Apol. cap. 13. Quos in haftario vectigales habetis. conf. Rhodig. Ant. Lect. 21. 17.

Hastārius, i. m. Idem quod Haftatus. Ammian. 27. 2. Cum paucis captus ab haftariis. Valef. legit Afcariis.

Hastātus, a, um. Adj. [λογχωτός] Varro de L. L. lib. 4. 16. Haftati milites dicebantur, qui primi haftis pugnabant. Liv. 8. 8. V. Stewech. in Veget. 2. 8. Lipf. de Mil. Rom. 2. 1. & Lex. Pitifc.
Acies haftata. Tacit. 2. Ann. 14. 4.
Bellona haftata. Stat. 2. Theb. 718.

Hastĭcus, a, um. Adj. Suet. Calig. cap. 20. Edidit & hafticos ludos. al. Actiacos. V. Turneb. Adverf. 18. 5. Pitifc. Aftycos, q. f. l. V.

Hastĭfer, a, um. aliud Adj. Idem quod Haftatus. Sidon

Hastīle, is. n. [λόγχη] dicitur Lignum teres oblongum, quale folet effe haftæ. Columel. lib. 4. cap. 12. Aut fi regionis conditio permittit, vetera deponamus haftilia, quibus adnectuntur fingulæ transverfæ perticæ, &c. Cic. pro Rabir. 21. Quum denique Qu. Scævola confectus fenectute, præpeditus morbo, mancus, & membris omnibus captus ac debilis, haftili nixus, &c. Plin. lib. 17. cap. 23. Circumligatis haftilibus.
Crifpare haftilia. Sil. lib. 8.
Curvatum haftile. Juven. 7. Sat. 127.
Denfis haftilibus horrida myrtus. Virg. 3. Æn. 23.
Lenta haftilia torquere. Ovid. 8. Met. 28.
Præfixa haftilia ferro. Virg. 5. Æn. 557.
Rafæ virgæ haftilia. Virg. 2. Georg. 358.
Bina manu, lato crifpans haftilia ferro. Virg. 1. Æn. 317.
Valida haftilia. Virg. 2. Georg. 447.

Hastiludium, i. n. Decurfus equitum vel peditum cum haftis, vulgo Torneamentum. V. Cangii Gloffarium.

H A T

Hateria, Haterius. V. aterina, aterius.

H A U

Hau, [ἆ] Interjectio eft conturbatæ mentis, nec conftantis fibi, ut ait Donatus. Ter. Eun. 4. 3. 13.

Hau obfecro, mea Pythias, quid iftuc nam monftri fuit?

Hau hau. Ter. Adel. 3. 2. 38. Hau hau, mi homo, fanusne es? al. au. q. V.

Haud, [οὐ, οὐκ, οὐχὶ] Adv. negandi, fignificat Non. Cic. pro Cluent. 165. Haud hæres eft Cluentius. Ter. And. 1. 1. 13. Haud muto factum.

Ubi Donatus, Haud muto factum, Non me pœnitet facti.
Haud ab re. Liv. 8. 11. pr. Haud ab re duxi verbis quoque ipſis, ut tradita nuncupataque ſunt, referre.
Haud alias. Tacit. 15. Ann. 46. 2.
Haud auſpicato huc me appuli. Ter. And. 4. 6. 12.
Haud commodi ei eſt, Nihil illi prodeſt. Plaut. Caſin. 2. 2. 26.
  Nam peculi probam nihil habere addecet
  Clam virum: & quæ habet partum, ei haud commodi eſt.
Haud ſane commodus. Ter. Adel. 5. 2. 8.
  Edepol comiſſatorem haud ſane commodum,
  Præſertim Cteſiphoni.
Haud conſimili ingenio eſt, atque. Plaut. Bacch. 3. 3. 50.
Haud conſuetudine, Non quidem ut ſolebas. Plaut. Trin. 2. 2. 83.
Haud diu eſt. Ter. Eun. 2. 3. 67.
  Sed iſtam Thaidem non ſcivi nobis vicinam. P. haud diu eſt.
Haud ſane difficilis. Cic. de Senect. 4. Rem haud ſane, Scipio & Læli, difficilem admirari videmini.
Haud dubie. Liv. 3. 24. pr. Quæſtores M. Volſcio, quod falſus haud dubie teſtis in Cæſonem extitiſſet, diem dixerunt.
Haud dudum: i. e. Non ita pridem. Plaut. Perſ. 4. 3. 29.
Haud dum. V. infra ſeparatim.
Haud erat ſane, quod quisquam ratione ac doctrina requireret. Cic. 3. Tuſc. pr. Al. Rationem ac doctrinam.
Haud faciam. Ter. Heaut. 3. 1. 7.
  Haud faciam, nam quam potero adjutabo ſenem.
Haud facile. Cic. de Senect. 55. Quo quidem me proficiſcentem haud ſane quis facile retraxerit. Juven. 3. Sat. 164.
Haud ferme. Ter. And. 3. 1. 2.
  Fidelem haud ferme mulieri invenias virum. Plaut. Pœn. 4. 2. 36.
Haud gravate. Plaut. Rud. 2. 3. 77.
Haud immerito. Plin. lib. 11. cap. 37. Defluere palpebras haud immerito venere abundantibus tradunt.
Haud impurus. V. infra, Haud malus.
Haud invito. Ter. Hec. 3. 5. 32.
  Pamphile, ad aures haud invito ſermo mihi acceſſit tuus. i. e. Lubens audivi te loquentem.
Haud ita decet: i. e. inquit Donatus, Non usque adeo decet, & eſt confirmatio. Ter. Hec. 2. 2. 10.
Haud ita multum. Liv. 29. 38. extr. Haud ita multum progreſſus a mari, tumulos proximos ceperat.
Haud magni pretii. Plaut. Stich. 1. 3. 81.
  Ecaſtor auctionem facit haud magni pretii.
Haud malus. Plaut. Rud. prol. 35. Ter. Eun. 2. 2. 3.
  Conveni hodie adveniens quendam mei loci hinc, atque ordinis,
  Hominem haud impurum, itidem patria qui abligurierat bona. Ubi Donatus, Non dixit prodigum; quia hoc ipſum probat: ſed non avarum non improbum, & ſic laudamus eos, in quibus nihil eſt quod magnopere efferamus.
Haud minus. Liv. 2. 60. Plaut. Trin. 3. 2. 95.
Haud mora: intelligitur verbum Fit, quod raro exprimitur. Virg. 10. Æn. 153. — haud fit mora, Tarchon
  Jungit opes, fœdusque ferit.
Haud nihil, pro Non parum. Ter. Eun. 4. 2. 32.
  — certe extrema linea
  Amare, haud nihil eſt.
Haud nihil ambigam. Liv. 1. 3. pr. Haud nihil ambigam (quis enim rem tam veterem pro certo affirmet?) hiccine fuerit Aſcanius, an major, &c.
Haud parum opportunum. Liv. 27. 20. Conſilio in cetera exequenda belli haud parum opportuni.
Haud paulo melior. Cic. 2. Fam. 6.
Haud paulo plus, i. e. Longe plus. Cic. 7. Fam. 1. Quod ſi tu per eos dies operam dediſti Protogeni tuo: dum modo is tibi quidvis potius, quam orationes meas legerit: næ tu haud paulo plus, quam quisquam noſtrum, delectationis habuiſti.
Haud perinde, quam. Tacit. 2. Ann. 5. Suum militem haud perinde vulneribus, quam ſpatiis itinerum, damno armorum affici.
Haud potuit melius fieri. Ter. Adel. 3. 1. 8.
  E re nata melius fieri haud potuit, quam factum eſt hera.
V. E præp.
Haud procul abfuit quin. Liv. 5. 4. extr. Res repetentes legatos noſtros, haud procul abfuit quin violarent.
Haud promeruit quamobrem. Plaut. Amph. 5. 2. 12.
Haud quicquam magis eſt quod cupiam. Plaut. Curc. 1. 3. 15.
Haud ſcio an. Ter. Heaut. 4. 4. 25. Idem Adel. 4. 5. 33. Cic. de Amicit. 51. Eſt enim amicitia, &c. qua quidem haud ſcio an excepta ſapientia, quicquam melius homini ſit a diis immortalibus datum. Cic. 9. Fam. 15. &c.
Magnum eſt quoddam opus, atque haud ſcio an de humanis operibus longe maximum. Ex Cicerone, vide in SCIO. Sed hic videri poſſet legendum, Annon, ut apud Lactant. cum Neſcio, vide NESCIO. Sed Haud ſcio, an recte ea virtus Frugalitas appellari poſſit. ex Cic. 3. Tuſc. Vide in FRUGALITAS. *Non* videtur affirmare. H. St. Niſi me fallit, promiſcue Cic. An & Annon hoc modo uſurpat.
Haud ſecus, quam. Liv. lib. 2. 41. extr. Id vero haud ſecus, quam præſentem mercedem regni, aſpernata plebes.
Haud ſecus ac. Virg. 3. Æn. 236.
Haud ſic decet. Ter. Eun. 5. 9. 35. Idem Adel. 3. 4. 8.
  Ni facient quæ illos æquum eſt, haud ſic auferent.
Haud ſimilis. Ter. Eun. 2. 3. 21. Haud ſimilis virgo eſt virginum noſtrarum.
Haud ſinit. Ter. And. 3. 5. 18.
  Namque hocce tempus præcavere mihi me, haud te ulciſci ſinit.
Haud ſtulte ſapis. Ter. Heaut. 2. 3. 81.
  Vis amare, vis potiri: vis, quod des illi, effici:
  Tuum eſſe in potiundo periculum non vis: haud ſtulte ſapis.
Haud vereor. Ter. And. 1. 5. 42. Haud vereor, ſi in te ſolo ſit ſitum.
Haud vidi magis. Plaut. Amph. 2. 2. 47. Capt. 3. 4. 29. De hac phraſi, V. Muret. Var. Lectt. 17. 16.
HAUDDUM, Idem ac Nondum. Liv. 2. 52. Patris Agrippæ favor hauddum exoleverat. Idem 10. 6. Samnitem hauddum fœderis novi pœnitebat. Idem 22. 12. Hannibal conſtantiam Fabii hauddum expertus. conf. Idem 10. 25. & 28. 2.
HAUDQUĀQUAM, [οὐ μή] pro Nequaquam. Liv. 28. 6. Haudquaquam ad ſpem eventus reſpondit. Cic. 2. de Orat. 143. Haudquaquam id eſt difficile Craſſo. Idem de Univerſ. 35. Haudquaquam boni eſt, ratione vinctum velle diſſolvere. Tacit. 2. Hiſt. 66. 1. Haudquaquam fractus animus.
HAVEO. V. AVEO.
HAURIO, ſi, ſtum, [ἀρύομαι, ἀντλάω] īre. Proprie eſt Extrahere humorem & educere ex profundo aliquo loco.
Hauſurum absque t, pro Hauſturum, apud Virg. legitur 4. Æn. 383.
  Spero equidem mediis, ſiquid pia numina poſſunt,
  Supplicia hauſurum ſcopulis. V. Non. 4. 230.
Haurivi & Hauritum, lectum eſt. Varr. ad Cic. apud Priſcian. lib. 10. fol. 133. a. Aldi: Quum inde haurierint, pro Hauriverint. Apul. lib. 2. de Aſin. pag. 121. Lagena facilis hauritu. Idem in 3. pag. 139. Haurito pluſculo uncto, corporis mei membris perfricui. Idem in 6. pag. 178. Rorem rigentem hauritum iſta confeſtim deferto urnula.
Haurire fontes. Lucret. lib. 1. 926.
  — juvat integros accedere fontes,
  Atque haurire, &c. i. e. Juvat materiam hactenus intactam, & quam ante me nullus omnino attigit, deſcribere.
Haurire, Vacuare. Lucil. lib. 30.
  Quantum haurire animus muſarum & fortia geſtit. Nonius.
Haurire, pro Accipere dixit Virg. 1. Æn. 742. Auctore Servio,
  — ille impiger hauſit
  Spumantem pateram, & pleno ſe proluit auro. [Immo pro Exhauſit.
Animo haurire, pro Accipere, vel Audire. Virg. 12. Æn. 26.
  — ſimul hæc animo hauri. i. e. Omni attentione percipe, inquit Servius.
Auribus haurire vocem alterius. Virg. 4. Æn. 359.
  — vocemque his auribus hauſi.
Cælum hauſit. Virg. 10. Æn. 899. — ut auras
  Suſpiciens hauſit cælum, mentemque recepit. h. e. Aerem. Servius.
Artes haurire domo, Arceſſere. Cic. de Clar. Orat. 332. Nec enim decet te ornatum uberrimis artibus, quas quum domo haurire non poſſes, arceſſiviſti ex urbe ea, &c. Sic haurire ſtudia. Idem 1. de Orat. 12. Ceterarum artium ſtudia fere reconditis atque abditis e fontibus hauriuntur.
Calamitatem haurire. Cic. pro Domo 30. Si utile Reipub. fuit haurire me unum pro omnibus illam indigniſſimam calamitatem: etiam hoc utile ſit, quorum id ſcelere conflatum ſit, me occultare & tacere. i. e. Devorare & concoquere, hoc eſt perferre. Sic 1. Tuſc. 86.
Cibos haurire, pro Sorbere & devorare. Columel. lib. 8. cap. 17. Nam quia dentibus carent, aut lambunt cibos, aut integros hauriunt: mandere quidem non poſſunt.
Cogitatione haurire omnia. Cic. 11. Philipp. 10. Quem gurgitem? quam voraginem? quid e[illegible] non ſorbere animo, quid non haurire cogitatione, cujus ſanguinem non bibere cenſetis?
Corda pavor haurit, Defatigat. Virg. 3. Georg. 105.
  — exultantiaque haurit
  Corda pavor pulſans.
Dolorem haurire. Cic. pro M. Cœl. 59. Vidi enim, vidi, & illum hauſi dolorem vel acerbiſſimum in vita, quum Q. Metellus abſtraheretur e ſinu gremioque patriæ.
Dona noctis haurire. h. e. Somnum quem nox affert. Sil. lib. 7.
Femur hauſit adunco roſtro. Ovid. 8. Met. 371.
Flamma multos hauſit. Liv. 30. 5. extr.
Gaudium auribus haurire. Liv. 27. 51. pr.
Imaginem haurire, pro Animo concipere. Plin. lib. 7. cap. 12.
Incendium hauſit opus. Liv. lib. 5. 7. pr. Tam longi temporis opus incendium hauſit. i. e. Conſumpſit.
Jugulum haurire, pro Confodere. Tacit. 1. Hiſt. 41. 4. conf. Drakenb. ad Sil. 5. 524.
Laborem haurire ex re aliqua. Hor. 1. Serm. 2. 79.
Latus haurire alicujus: Confodere & vulnerare. Virg. 10. Æn. 314.
  Per tunicam ſqualentem auro, latus haurit apertum.
Laudes haurire. Cic. 6. Fam. 6. Eodem fonte ſe hauſturum intelligit laudes ſuas, e quo ſit leviter aſperſus.
Lucem haurire. Virg. 2. Georg. 340. ſignificat Naſci.
Luctum haurire. Cic. pro Sext. 63. Luctum nos hauſimus majorem, dolorem ille animi non minorem.
Oculis haurire aliquid. Virg. 4. Æn. 661.
Opes urbis profunda mente hauſerat, Prædam ſuam putarat. Claud. de Bell. Get. 86.
Opes patrias haurire, Abſumere. Martial. lib. 9. 86.
Pavor haurit corda. i. e. Ferit. Virg. 3. Georg. 105. Servius.
Pectora ferro hauſit. Ovid. 8. Met. 440. conf. Liv. 7. 10. extr.
Poculum haurire. Liv. 30. 15. Nec locuta eſt ferocius, quam acceptum poculum, nullo trepidationis ſigno dato, impavide hauſit.
Potionem haurire mulſi. Plin. lib. 7. cap. 53.
Sanguinis multum hauſimus. Curt. 4. 14. 17.
Solidos cervos haurire. Plin. lib. 8. cap. 14. Megaſthenes ſcribit in India ſerpentes in tantam magnitudinem adoleſcere, ut ſolidos hauriant cervos taurosque.
Supplicia haurire, Luere. Virg. 4. Æn. 383.
Voluptates haurire, Avide ſumere. Cic. 5. Tuſc. 16. Quoque affluentius voluptates undique hauriat, eo gravius ardentiusque ſitiente.
Turbari, & hauriri. Tacit. 2. Ann. 8. Batavique in parte ea dum inſultant aquis, artemque nandi oſtentant, turbati, & quidam hauſti ſunt. i. e. Aquis abſorpti.
Haurire a. Cic. 1. Acad. 7. Ut ea a fontibus potius hauriant, quam rivulos conſectentur.
Haurire de fæce. V. FÆX.
Haurire e fonte. Cic. 1. Off. 6. Non ut interpretes, ſed ut ſolemus, e fontibus eorum, judicio arbitrioque noſtro, quantum, quoque modo videbitur, hauriemus. Idem 2. de Divin. 31. Qui quum aquam vidiſſet ex puteo hauſtam, terræ motum dixit futurum.
Haurit ex ærario ſumptum, ſuppeditat a ſociis. Cic. 2. de Lege Agr. 12.

Haurire ex parvo. Hor. 1. Serm. 1. 52.
HAURIENS, entis. Partic. Tacit. 16. Ann. 18. 1. Sua haurientes.
HAUSTUS, a, um. Partic. [ἠντλημένος, ἐρυμένος] Cic. 2. de Divin. 26. Ex divinitate, unde animos haustos, aut acceptos, aut libatos haberemus.
Naves haustæ mari. Liv. 33. 41. Multæ naves ejectæ, multæ ita haustæ mari, ut nemo in terram enaverit. Tacit. 2. Ann. 24. 2.
Arbores haustæ in profundum. Liv. 30. 38. i. e. Absorptæ labe terræ.
Igni haustus. Tacit. 12. Ann. 58. Eodem oratore Bononiensi Coloniæ, igni haustæ, subventum. i. e. Incendio consumptæ.
Amor haustus. Stat. 1. Achil. 304.
Aqua hausta duabus palmis. Ovid. 2. Fast. 294.
Batavi hausti. scil. Aqua. Tacit. 2. Ann. 8. 3.
Humor avide haustus. Curt. 7. 5. 8.
Urbes haustæ. Plin. 36. 15.
HAURITUS, ûs. m. Apul. 2. Met. Lagena facilis hauritu. V. in ipso verbo.
HAURITOR, ōris. m. Pet. Chrysol. Serm. 86. Hierosolymitanus fons abundat cum impellit Angelus, non cum sitit hauritor.
HAURITORIUM, i. n. Vas quo hauritur. Gloss. Vet. Hauritorium, ἀντλητήριον, ἄντλημα.
HAUSTUS, ûs. m. [ἄρυσις, ῥόφημα] Sorbitio, & eductio aquæ ex aliquo loco. Columel. lib. 1. Si deerit fluens unda, putealis quæratur in vicino aqua: quæ non sit haustus profundi. h. e. Quæ non e profundo puteo hauriatur & extrahatur. Ovid. 7. Met. 450.

—Bacchi tibi sumimus haustus. Idem 6. Met. 356.

Haustus aquæ mihi nectar erit. Cic. pro Cæcin. 74. Aquæ ductus, haustus, &c.
Haustum lucis illo regerit luna, unde accepit. Plin. lib. 2. cap. 9.
Haustum facere, pro Potare, invenitur apud veteres, teste Perotto.
Ætherei haustus. i. e. Divini spiritus. Virg. 4. Georg. 220.
Exiguis haustibus bibere. Ovid. 3. Fast. 274.
HAUSTOR, ōris. m. Firmicus lib. 8. cap. 29. Si autem Saturnus ei testimonium perhibuerit, aquarum reddet haustores, & qui ex tali artificio vivant.
Haustor aquæ, Bibitor seu potator aquæ. Lucan. lib. 9. 591.
HAUSTRUM, i. n. [ἄντλιον] Haustra proprie dicuntur Rotarum cadi, inquit Nonius 1. 43. ab Hauriendo. Lucret. lib. 5. 317.

Ut fluvios versare rotas, atque haustra videmus. Budæus interpretatur Aquariam rotam, vel tympanum. V. Barth. Advers. 1. 1. vel Lex. Pitisc.

H E

H E. Heredibus.
HEAUTONTIMŌRŪMĔNOS, [ἑαυτοντιμωρούμενος] Nomen Comœdiæ Terentianæ: ex ἑαυτὸν & τιμωροῦμαι, compositum, quod est, Seipsum excruciare. Inducitur enim senex Menedemus, quod filium Cliniam sua duritia in militiam proficisci compulerit, valde seipsum excrucians. Meminit Cic. 3. Tusc. 27. & Hor. 1. Serm. 2. 19.
HEBDŎMAS, ădis. & HEBDOMĂDA, æ. f. [ἑβδομὰς] Spatium septem dierum, Septimana. Cic. 16. Fam. 9. Symphoniam Lysonis velim vitasses: ne in quartam hebdomada incideres. Al. Hebdomadam.
Hebdomas, non solum de Diebus dicitur, sed etiam de Annis, & quibuscunque rebus, quæ septenario numero comprehenduntur. Gell. 3. 10. extr. Tum ibi addit, se quoque jam duodecimam annorum hebdomadam ingressum esse, & ad eum diem septuaginta librorum hebdomadas conscripsisse. Perottus.
Hebdomas operum mirabilium Ausonio sunt 7. decantata miracula. V. Scalig. Auson. Lect. 1. 4. pr.
Hebdomadam, Gell. 3. 10. dixit de Critico Medicorum die. V. Gronov. conf. Isidor. 5. 32. & Cic. 16. Fam. 9. cum Interpr. [Difficulter tamen mihi persuadeo, vel Ciceronem, vel Varronem, cujus verba adducit Gellius, pro Græca Latinam terminationem usurpasse, quippe cum uterque Græcæ Linguæ inprimis peritus fuerit, & Græca Latinis inculcare assuetus. Quare quod in nonnullis codicibus ea lectio hæsit, videtur ex sequioris ævi consuetudine tractum, quam Isidorus plerumque sequitur.
HEBDOMADĀLIS, e. Adj. Sidon. 9. Epist. 3. Ecclesiastica dedicata festis hebdomadalibus.
HEBDOMĀRIUS, i. m. [ἑβδομάριος] dicebatur Is qui per vices septimanatim cubiculum Imperatoris custodiebat. V. Meurs. & Cang. in Gloss. Græco barb.
HEBDOMATĬCUS, Adj. unde, Hebdomatici anni. V. ANDRODAS.
HĒBE, [Ἥβη] dicitur a poetis Junonis filia sine patre. Nam quum grande convivium Apollo in domo patris Jovis, Junoni novercæ parasset, & ipsa avide lactucas comedisset agrestes, factum est ut ex illis gravida fieret, quum usque in id tempus sterilis fuisset, peperitque Heben: quæ quia formosa erat, ab ipso Jove pincerna constituta est, & dea juventutis dicta. Quæ deinde quum in deorum convivio pocula ministraret, & casu in terram caderet, vestesque sublevarentur, ita ut pudenda diis monstraret, indignatus Jupiter, eam ab officio amovit, & ejus loco Ganymedem rapiens substituit: postremo Herculi in deos relato, uxor data est. Ex Servio.
Junonia Hebe. Valer. 8. Argon. 131. conf. Ovid. 9. Met. 400.
HĔBĔNUS, i. f. & HĔBĔNUM, i. n. [ἔβενος] Arbor est in India atque Æthiopia nascens: quamvis scribat Virg. 2. Georg. 116.

—sola India nigrum
Fert hebenum. Ubi Servius, Atqui & in Ægypto nascitur: sed Indiam, omnem plagam Æthiopiæ accipimus. Sane & hæc Hebenus & hoc Hebenum dicitur. Lucan. lib. 10. 117.
—hebenus Mareotica vastos
Non operit postes. Hebenus autem Arbor est, quæ cæsa durescit in lapidem. Hactenus Servius. V. Plin. lib. 12. cap. 4. & 6. 30. Scribitur & sine aspiratione Ebenus.

HĔBES, ĕtis. c. [ἀμβλὺς, ἀμβλωὸς, ἀμαυρὸς] Quod est retusi acuminis, auctore Festo. Cic. 2. Acad. Quid lunæ, quæ lineamenta sunt? potestne dicere, cujus & nascentis, alias hebetiora, alias acutiora videantur cornua? Hic Cicero Hebeti opposuit Acutum. pro Obscuro aut Obtuso, auctore Nonio 2. 408.
Gladii hebetes. Ovid. 3. de Arte Am. 589.
Tela leviora & hebetiora. Cic. de Arusp. Resp. 2.
Hebes, per translationem, pro Tardi ingenii. Cic. 2. de Divin. 103. Videsne Epicurum, quem hebetem & rudem dicere solent Stoici?
Hebes æque ac pecus. Cic. 1. de Divin. 45.
Acutus & Hebes, contraria. Cic. 1. de Invent. 35. Formosus, an deformis: velox, an tardus: acutus, an hebetior: memor, an obliviosus, &c.
Hebetes & indociles. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Hebes & Odoratus, contraria. Plin. lib. 21. cap. 11. Unum hebes, alterum odoratum.
Acies oculorum hebes. Cic. 4. de Finib. 65. Hebes acies est cuipiam oculorum, corpore alius languescit.
Aquæ hebetes. Plin. lib. 9. cap. 57. Decedentibus fluviis in cavernis aquas hebetes remanere. Ubi ex vetusto codice sic legitur, Piscium genera etiamnum a Theophrasto mira produntur circa Babylonis rigua, decedentibus fluviis, in cavernis aquas habentibus remanere. ut & Hard. edidit.
Aures hebetiores. Cic. pro Planc. 66. Sensi Pop. Rom. aures hebetiores, oculos acres atque acutos habere.
Cor hebes. Lucret. lib. 4. 51.
Caro hebes & cruenta. i. e. Mollis. Cels. 7. 6.
Dolor hebes. Cic. 8. Att. 3. Nullus apertus privatorum dolor, bonorum autem esset aliquis, sed hebes, ut solet.
Ictus hebes. Ovid. 12. Met. 85.
Ingenium hebes. Cic. 2. de Nat. Deor. 17. Hebetiora ut sint hominum ingenia propter cæli pleniorem naturam.
Lux hebes. Avien. Arat. 455.
Oculus hebes. Plin. lib. 11. cap. 26.
Os hebes est, positæque movent fastidia mensæ. Ovid. 1. de Pont. 10. 7.
Rhetorica forensis hebes. Cic. 2. de Fin. 67.
Sensus hebes. Cic. 1. Acad. 31.
Spondeus hebes, & tardus. Cic. in Orat. 219. Ne spondeus quidem funditus est repudiendus: etsi quod est e longis duabus, habetior videtur & tardior; habet tamen stabilem quendam & non expertem dignitatis gradum.
Hebes ad. Cic. 8. Fam. 13. Neque hebes ad id quod melius sit intelligendum.
Hebes in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 248. Aliud est enim esse artificem ejusdem generis, atque artis, aliud in communi vita & vulgari hominum consuetudine non hebetem nec rudem.
Hebes gustu. Columel. lib. 3. cap. 2.
Hebetem reddere aliquem. Cic. 9. Att. 20. Tu quæso cogita quid deinde: nam me hebetem molestiæ reddiderunt. h. e. Lentum & tartardum, ac languidum.
Superl. Plin. 9. 36. Tanta solertia animalium hebetissimis quoque est.
HEBEO, [ἀμβλύνομαι] ēre. Hebetem esse. Liv. 23. 45. Nunc ne ferrum hebet? an dexteræ torpent? Verba sunt Annibalis suos increpantis.
Otio torpere, ut Tacit. Germ. 15. 2. Ipsi hebent.
Iræ hebent. Stat. 11. Theb. 386.
Sanguis gelidus hebet. Virg. 5. Æn. 396.
HEBESCO, [ἀμβλύνομαι, ἀμαυροῦμαι] ĕre. ab Hebeo, significat Hebetiorem fieri. Cic. 1. Tusc. 73. Mentis acies seipsam intuens, nonnunquam hebescit. i. e. Desidiosior & remissior fit.
Hebescit acies auctoritatis. Cic. in 1. Catil. 4. Num unum diem postea L. Saturninum Tribunum plebis, & C. Servilium prætorem mors a Reipub. pœna remorata est? at nos vicesimum jam diem patimur hebescere aciem horum auctoritatis.
Hebescere & languere in otio. Cic. 4. Acad. 6. Quis reprehendet nostrum otium, qui in eo non modo nosmetipsos hebescere & languere nolumus, sed etiam ut plurimis prosimus, enitimur?
HEBETESCO, ĕre. Hebetari. Plin. lib. 28. cap. 7. Sed præter illa certum est, &c. aciem in cultris tonsorum hebetescere. [Nisi forte Hebescere legendum est.
HEBĔTO, [ἀμβλύνω. ἀμαυρόω] āre. Obtundere. Liv. 37. 41. pr. Et humor, toto fere gravi armatu, nihil gladios aut pila hebetabat. Idem 8. 10. Cum hastas hebetassent.
Aciem ferri hebetare. V. ACIES.
Artus terreni mentem hebetant. Virg. 6. Æn. 732.
Cura tristitiæ hebetatur vino. Plin. lib. 23. cap. 1.
Dentem hebetare herbis & carmine. Sil. lib. 8.
Flammas hebetare. Ovid. 7. Met. 210.
Flatus hebetatus. V. Flatus, in FLO.
Fulgor speculorum hebetatur. Plin. lib. 7. cap. 15.
Lunam convenit umbra terræ hebetari. Plin. lib. 2. cap. 13.
Nervos prisci roboris hebetari. Valer. Maxim. lib. 7. cap. 2. de Q. Metello.
Oculos hebetat allium. Plin. lib. 20. cap. 6.
Oculos hebetari a bulbis putat Diocles. Plin. lib. 20. cap. 9.
Oleum hebetat venena omnia. Plin. lib. 23. cap. 4. & 8.
Hebetare, pro Hebere usurpasse videtur Cic. 4. Att. 16. Locus ille animi nostri, ubi hebetabat stomachus olim, concaluit. subaudi, Ut digerat multo cruda facilius: h. e. Ubi prius languebat, & viribus coctricibus non optime fungebatur. In emendatioribus tamen codicibus ex vetusto exemplari legitur, Stomachus ubi habitabat olim. Al. Concalluit, ut & apud Non. 2. 164. ubi tamen Mercer. quod miror, Concaluit retinuit. V. not. Victorii & Lambin.
HEBETĀTUS, a, um. Adj. ut, Corpore hebetato. Suet. Claud. cap. 2.
Germanis hebetatis parumper. Ammian. 27. 2.
Tela hebetata. Sil. 16.
Vires reipublicæ hebetatæ. Justin. 6. 8. 2.
HEBETĀTIO, ōnis. f. [ἄμβλυσις] Plin. lib. 28. cap. 6. Medetur & lumborum dolori, oculorum hebetationi, mente captis, & melancholicis.
HEBETĀTOR, ōris. m. Apud Apul.
HEBETĀTRIX, īcis. f. [ἀμβλυντὴς] ut, Hebetatrix umbra terræ, Qua hebetatur seu obscuratur Luna. Plin. lib. 2. cap. 13.
HEBETŪDO, ĭnis. f. Macrob. Somn. Scip. 1. 14. Hebetudo sensuum.
HEBO, onis. m. [ἥβων] i. e. Sol. extare dicitur in Vet. Inscript. & apud Macrob.
HEBRÆUS, i. m. [Ἑβραῖος] dicitur Judæus. V. dictionarium Hebraicorum nominum.
Liquores Hebræi. Stat. lib. 5. Silv. 1. 213. Puto Balsamum intelligi. Arat. 2. 924. Hebræo sermone locutus. Tacit. 5. Hist. 2. 6. Terra Hebræa.
HEBRAICUS, a, um. Adj. [Ἑβραϊκὸς] ut, Plebes Hebraicæ. Alcim. 5. 544. & 564.

Hebraice, Adv. [Ἑβραϊστί] Lactant. 4. 7. extr.
Hebrus, i. m. [Ἕβρος] Thraciæ fluvius est, in quem Orphei caput projectum fuit, quum Cicones eum interfecissent. Ovid. 2. Met. 257.
Membra jacent diversa locis: caput Hebre, lyramque
Excipis. Martian. lib. 6. Hebrum (inquit) Odrysiæ nives complent, qui inter diversos Barbaros fluens, etiam Ciconas perluit. Hebrus hodie *Mariza*. Hic ab OEagro flumine ortum habet: unde OEagrius dictus. Virg. 4. Georg. 463. Habet arenas ex quibus colligitur aurum.
Arenosus Hebrus. Ovid. 3. Fast. 737.
Celer Hebrus. V. celer.
Fluvialis Hebrus. Sen. Med. 8.
Volucer Hebrus. Virg. 1. Æn. 321. [Servius negat huic flumini id convenire epitheton, unde Huetius in Huetianis, probabili conjectura, Eurus reponit. Pro recepta tamen lectione facere videtur illud Phædri in Prol. lib. 3. de Orpheo,
Hebrique tenuit impetus dulci mora.
Hebrus, Nomen adolescentis Liparæi, quem amavit Neobule. Hor. 3. Carm. 12. 6.

H E C

Hecăle, [Ἑκάλη] Nomen pauperrimæ feminæ, apud Ovid. de Rem. Amor. 747.
Cur nemo est Hecalen, nulla est quæ ceperit Irum?
Nempe quod alter egens, altera pauper erat. conf. Apul. 1. de Aur. Asin. Plin. 22. 22. Petron. cap. 105. Barth. ad Theb. Stat. 2. 582. & Bentl. ad Fragm. Callimachi p. 314.
Hecameda. V. ecameda.
Hĕcătæus, i. m. Sculptor apud Plin. 33. 12. & 34. 8.
Hĕcăte, [Ἑκάτη] ponitur pro Diana, sive Luna, seu Proserpina. Unde Virg. 4. Æn. 511.
Tergeminamque Hecaten, &c. Rursum 6. Æn. 247.
Voce vocans Hecaten, cæloque Ereboque potentem. Ubi dicit Servius, Hecate pro Proserpina dicta est: aut quod centum victimis placetur: aut quod centum annos errare faciat insepultos. Hæc Servius, ut ait Tortelius. Paulo tamen aliter Serv. ad loc. prior.
Perseis Hecate. Ovid 7. Met. 174.
Ibat ad antiquas Hecates Perseidos aras. Perseida vocat, h. e. Persæ filiam, sive ille Solis filius, & Æetæ frater fuit, ut lib. 5. tradit Diodorus: sive Crei potius, & Eurybiæ, Titanici generis, ut Hesiodo placet in Theogonia.
Triformis Hecate. Sen. Med. 1.
Solem ferunt (ait Diodorus Sic. lib. 5. cap. 3.) duos procreasse pueros, Æetam & Persen: Æetas in Colcho regnavit, in Taurica Perses, crudeles ambo efferique. Ex Perse Hecate orta est, superans audacia immanitateque patrem, ut quæ cruciatu hominum læta, eos pro feris petere sagittis consueverit. Sed & ad venena mortifera conficienda summum studium operamque impendens, prima aconitum invenit, vim naturamque cujusque veneni in cibis quos advenis dabat, experta. His rebus admodum edocta, primum veneno patrem sustulit: deinde regno assumpto, templum statuit Dianæ, cui prænavigantes hospites sacrificabat, existimans ea crudelitate suum nomen clarius futurum. Post hæc nupsit Æetæ, genuitque liberos tres, Circen, Medeam, Ægialium.
Hecate altera, ex Asteria Latonæ sorore & Perseo Titane nata, cui Juppiter elementa subjecit, & cælo ereboque potentem fecit, ut canit Maro. Unde & Hecate dicta est, ut discimus ex Hesiodo. Virg. 4. Æn. 609.
Ter centum tonat ore deos. Ut dicat Hecaten a saga ter invocatam, quam per centum deos obscure quidem, verum peritissime designavit, ad amplissimam deæ potestatem, & nominis rationem simul alludens. Id ab ἑκατὸν trahitur: id est Centum. Ternarius porro numerus in hujusmodi sacris adhibebatur ex ritu, ut ex Homero, Nasone, Tibullo, Papinio colligitur: & Porphyrius in Responsis abunde differit. Nec obest quod a poeta statim subjicitur,
Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianæ. Nam sui moris est, ut etiam Macrobius observavit, in quibus non convenit inter doctos, utramque sententiam complecti. Notat diversas in Hecate opiniones: & eam quam superius attulimus, & illorum qui cum Junone conjungunt: ut sit eadem Juno, Diana, & Proserpina, ex quibus Hecate, ut est apud Lucanum, commune numen, efficiatur. Idcirco ne alterutrum poeta damnaret, utrumque dixit. Ex Parrhasio in Claudian.
Hecaten Nocte genitam canit Bacchylides: Jove & Asterie Musæus: eodem & Cerere matre Orpheus. Pherecydes Aristæi Pæonis filiam tradit. Eadem Perseis appellatur a patre. Apollonius lib. 4. Argonauticôn.
Noctivagæ testor Perseidos orgia divæ. Papinius in evocatione manium ex persona Tiresiæ, 4. Theb. 482.
— tu separe cœtu
Elysios Persea pios, virgaque potenti
Nubilus Arcas agat. Ubi Persei quoque legi potest vocativo casu, ut Inachi, Phylli, Amarylli. Ex eodem Parrhasio.
Perseia Hecate, a patre. Valer. 6. Argon. 494.
Hecaten triplex caput habere fingit Orpheus in Argon. dextrum equi, sinistrum canis, medium hominis, & quidem rustici. Ovid. 1. Fast. 141.
Ora vides Hecates in treis vergentia partes. Alcamenes omnium primus Hecates triforme signum fecit. Id Athenis videbatur juxta Victoriæ statuam, quam, quod alis carebat, implumem vocabant, ut docet Pausanias in Corinth. pag. 72. Wech.
Hecate canes immolabantur, ut Mimorum poeta scribit Sophron. De Hecate vide multa apud Cælium Ant. Lect. 20. 6.
Hecatēius, a, um. Adj. [Ἑκατήϊος] ut, Carmina Hecateia. Ovid. 14. Met. 44.
Hecatēis, ĭdos vel ĭdis. f. Ovid. 6. Met. 139.
Postea discedens succis Hecateidos herbæ,
Sparsit, &c. Sunt qui hoc nomine Herbas omnes venenosas intelligant, utpote quibus utebatur Hecate, mulier venefica. Sic & Medeides herbæ dicuntur. Ovid. 2. de Arte Am. 101. At Cælius lib. 11. cap. 21. & alii putant Aconitum significari, cujus inventrix fuerit Hecate mater Medeæ. V. in hecate.
Hecăton, [ἑκατὸν] Latine Centum dicitur. Inde per compositionem deducuntur nomina complura, ut
Hecatombe, es. f. [ἑκατόμβη] Sacrificii genus, in quo ritus hic servabatur, ut centenæ sui generis mactarentur victimæ. Jul. Capitol. Balb. cap. 11. Tantum sane lætitiæ in Balbino, qui plus timebat, ut Hecatomben faceret. quod tale sacrificium est: Centum aræ uno loco construuntur ex cæspite: ad eas centum sues, centum oves mactabantur. Jam si imperatoris sacrificium fit, centum oves, centum aquilæ, & cetera hujusmodi animalia feriuntur: quod quidem Græci quondam fecisse dicuntur, quum pestilentia laborarent. Vel a numero victimarum, vel quia centum Peloponnesi urbes faciebant, & a numero sacrificantium composita est dictio. Juven. 12. Sat. 101.
— existunt qui promittant hecatomben. A Laconibus primo inventam fuisse dicunt. V. Alex. ab Alex. 3. 22. & Cæl. Rhod. 20. 6. conf. item Lex. Pitisc.
Hecatombe, Satura quædam Varronis inscripta fuit, in qua de sacrificiis agebat, sumptuosaque sacra reprehendebat, verumque sacrificium esse puræ & integræ mentis preces docebat. Turneb.
Hecatomphonia, orum. n. pl. [ἑκατομφόνια] Sacra a Messeniis instituta, cum quis centum hostes in pugna occidisset. Pausan. in Messenicis pag. 129. Wech.
Hecatompus, ŏdis. m. [ἑκατόμπους] Piscis centipes. Plin. 13. 43.
Hecatompy̆los, [Ἑκατόμπυλος] Urbs est Parthorum, regni caput. Plin. lib. 6. cap. 15. A centum portis dicitur. nam πύλη, porta dicitur. Ita etiam dicuntur Thebæ. Ammian. 22. 16.
Hecatontarchus, [ἑκατόνταρχος] Latine Centurio. q. V.
Hecatonchīros, [ἑκατόγχειρος] Centimanus: qualis ille, quem dii Briareum, homines autem Ægeonem appellant, ut ait Homerus.
Hecta, æ. [οὐδὲν, μηδὲν] ab Hio, hias dicitur, quasi Hieta; Res minimi pretii, tanquam hiatus & oscitatio hominis. Item Pustula, quæ in coquendo pane solet assurgere, quod sit quasi panis hiatus: a quo Res minimi pretii Hecta vocatur. Pomponius, Hic homo hectæ me facit, & multibulam vocat. Hoc est parvi me facit. Perottus
Hectĭce, es, sive Hectĭca, æ. f. [ἑκτική] Species febris leviter ossibus inhærens, ut vix sentiatur donec paulatim corpus absumat, quasi dicas Habitualem, ab ἔχω ductum est. Hermolaus in Plin. Hectici, & Febris hectica, non a consuetudine, ut imperiti credunt, & ob id Ethicam barbare pronuntiant, sed ab Habitu nomen habet. hæc non in humore tantum atque spiritu, sed in ipsis plane coit & inolescit ossibus.
Hectĭcus, a, um. Adj. [ἑκτικός] ut, Febris hectica, Homo hecticus, apud Medicos.
Hector, ŏris. m. [Ἕκτωρ] Priami & Hecubæ filius ab Achille interfectus. Virg. 1. Æn. 277.
Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros:
Exanimumque auro corpus vendebat Achilles. Ovid. 1. de Arte Am. 441.
Hectora donabat Priamo prece motus Achilles. Dictus, ut scribit Plato, ab ἔχω, defendo: quod urbem contra hostium impetum tenuerit, patriamque servarit.
Homicida Hector. Hor. Epod. 17. 12.
Hectŏreus, a, um. Adj. possess. [Ἑκτόρεος] ut, Gens Hectorea, Quæ ab Hectore duxit originem.
Conjux Hectorea. Virg. 3. Æn. 488.
Corpus Hectoreum. Idem 2. Æn. 543.
Hĕcŭba, æ. f. [Ἑκάβη] Uxor regis Priami, quam Homerus filiam Dymantis dixit, idque sensisse videtur Ovid. 13. Met. 575.
Ergo aliis latrasse Dymantida flebile visum est. Euripides vero non Dymantis, sed Cissei filiam Thracum regis esse dixit: quem secutus est Virg. 10. Æn. 704.
— & face prægnans
Cisseis regina Parin creat. Quia prægnans somniaverat se accensam facem parere, quæ patriam totam inflammaret. Ideo porro in canem conversa fingitur Hecuba, quod quum post eversam Trojam captiva a Græcis duceretur, & Polydori corpus in mare præcipitatum agnovisset, seque in maria præcipitare vellet, nimio dolore inaniter Græcis conviciaretur. Hæc Servius l. c. & ad 3. Æn. 6. conf. Suet. Tiber. cap. 70. & Plin. 4. 11.
Hecuba pro Quavis vetula Martial. lib. 3. 75.
Hecubæ sepulchrum, Thraciæ promontorium, de quo supra scripsimus in dictione cynossema.
Hĕcy̆ra, [Ἑκυρά] Latine Socrus dicitur: quo nomine dicta est Comœdia Terentii.

H E D

H. E. D. Hic est depositus.
Hĕdĕra, æ. f. [κισσός] Inimica arbori, satisque omnibus (inquit Plin. lib. 16. cap. 34.) sepulcraque ac muros rumpens, serpentium frigori gratissima: ut mirum sit ullum honorem habitum ei. Duo genera ejus prima, ut reliquarum, mas & femina. Major traditur mas corpore, & folio durior ac pinguiore, & flore ad purpuram accedente, &c.
Hedera coronabantur Poetæ. Ovid. 3. de Arte Am 411.
— nunc hederæ sine honore jacent, &c. Hor. 1. Carm. 1. 29.
Me doctarum hederæ præmia frontium Dis miscent superis.
Hedera, quod Hæreat, dicta est, auctore Festo, quodque sequatur quicquid proximum est. Quamvis per diphthongum non scribatur. Virg. 8. Ecl. 13. — atque hanc sine tempora circum
Inter victrices hederam tibi serpere lauros. Alii Edera scribunt, & ab Edo deducunt, Quod parietes edat atque consumat.
Apulejus quoque ab Hærendo deducit. H. St.
In tutela Liberi patris putabatur esse: quia ut ille juvenis semper, ita hæc viret. Vel quia ita omnia, sicut ille mentes hominum, illigat. V. Brœckh. ad Tibul. 3, 6. 2.
Alba hedera & nigra. Virg. 7. Ecl. 38.
Candidior cygnis, hedera formosior alba. Ubi Servius, Alba hedera: quia sunt & nigræ hederæ: ut,
— aut hederæ pandunt vestigia nigræ. Nigra autem, vel alba hedera, non ex foliis, sed ex ligno cognoscitur.
Baccifera hedera. Sen. OEdip. 5.
Errantes hederæ. Virg. 4. Ecl. 19.
Flexibiles hederæ. Ovid. 10. Met. 99.
Lascivis hederis ambitiosior. Hor. 1. Carm. 36. 20.
Ligantes hederæ. Virg. in Culice.
Lugubris hedera. V. lugeo.
Nexiles hederæ. Ovid. 6. Met. 599.
Nigræ hederæ. Virg. 2. Georg. 258.
Pallens hedera. Virg. 3. Ecl. 39.

Serpentes hederæ. Virg. De obitu Mæcenatis.
Tenax hedera. Catul. 59. 34.
Victrix hedera. Hor. 1. Epiſt. 3. 25.
Virens hedera. Hor. 1. Carm. 25. 17.
Vultus hederarum frondibus abdit. Ovid. 6. Met. 599.

HEDERĂCEUS, a, um. Adj. [κίσσινος] Quod ex hedera eſt. ut, Hederaceum vas. Cato cap. 111. Plin. lib. 16. cap. 24. ad finem, Bubus quidem & ficulnea, ilignaque, & hederacea.
Hederacea herba. Columel. lib. 8. cap. 10.
Hederacea ſpecies. Plin. lib. 24. cap. 19. adde Vopiſc. Aur. 49.

HEDERĀTUS, a, um. Adj. ut, Patina hederata. Treb. Poll. Claud. cap. 17. conf. Tertul. de Cor. Mil. cap. 7. & Nemeſ. Ecl. 3. 18.

HEDERĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. Ferens hederam. Catul. 61. 23.
Ubi capita Menades vi jaciunt hederigeræ.

HEDERŌSUS, a, um Adj. Propert. 4. 4. 3.
Lucus erat felix hederoſo conſitus antro.

HEDONE, es. f. [ἡδονὴ] Æon Valentini. V. Tertul. adverſ. Val. cap. 8.

HEDRA, æ. f. [ἕδρα] Sella, lectica. Hinc Cathedra, Ephedra, Exedra.

HĒDUI, orum. m. pl. [Ἕδυοι] Populi finitimi Arvernis, Biturigibus, Sequanis, ac Sebuſianis inter Celtas. Hi adhuc nomen priſcum Latine retinent, inter Burgundos nunc nominati: nec citra Ararim flumen, qui nunc Sagona appellatur, aliquos habent fines, nec hodie ſunt Sebuſianis finitimi, in ducatu Burgundiæ & Francorum regno ſiti. V. Plin. 17. 8. Scribuntur etiam Ædui, quorum frequens mentio apud Cæſ. Bell. Gall. 1. Hedues, ſive Ædues vocat Auſon. Parent. 4. 6.
Hedui fratres Romanorum. Cic. 1. Att. 16. Hedui fratres noſtri pugnant, Sequani male pugnarunt. V. ÆDUI.

HEDUICUS, vel ÆDUICUS, a, um. Adj. ut, Pater Heduicus. Auſon. Parent. 2. 2.

HĒDYCHRUM, [ἡδύχρουν] Lat. Jucundi coloris. Cic. 3. Tuſc. 45. Collocemus in culcitra plumea, pſaltriam adducamus, hedychrum incendamus, &c. In quem locum Victorius, Hedychrum, inquit, verbum Græcum & elegans, a medicis potius inter unguenta, quam odoramenta recenſetur: unde ita appellatum volunt quod gratam aſpectu, ſuavemque & nitidam cutem redderet, ac bonitatem coloris præſtaret. V. Dioſcor. 1. 61. Herm. Barb. Coroll. 72. & Matthiol.

HEDYCUS, i. m. Idem eſſe videtur in loco Varr. apud Non. 3. 234.

HĒDȲMĔLES, is. m. [Ἡδυμελὴς] Citharœdus apud Juven. 6. Sat. 383.

HĒDYOSMOS, i. [ἡδύοσμος] Latine dicitur Menta, ab odoris gratia. Plin. lib. 35. cap. 15. Utuntur etiam ad quartanas bituminis drachma, & hedyoſmi pari pondere cum myrrhæ obolo ſubacti. Dicta autem Hedyoſmos, quod Suave oleat: Menta autem a Mente, quod odore ſuo mentem excitet. Idem 19. 8.

HĒDYPNŎIS, ĭdis. f. [ἡδύπνοις] Intybus ſilveſtris, folii latioris. Plin. 20. 8.

HĒDYSMĂTA, [ἡδύσματα] frequenter appellat Galenus Unguenta per aromatum additionem jucundiora & odoratiora reddita. Sed & in gloſſis Hippocratis etiam Aromata ipſa tradit ita appellari. Quare hedyſmata duplici ſignificatione, modo pro aromatis, modo pro unguentis odore aromatum imbutis, ſunt accipienda. Plin. lib. 13. cap. 1. de unguentis, Ratio, inquit, faciendi duplex: ſuccus, & corpus. Ille olei generibus fere conſtat, hoc odorum. Hæc ſtymmata vocant, illa hedyſmata. Videtur Plinius olea ipſa in unguentis hedyſmata appellare, & aromata ſive odores ſtymmata, id eſt ſpiſſamenta. Hac de re fuſiſſime differit Cornarius in ſecundum caput libri primi Galeni De compoſitione pharmacorum ſecundum locos.

H E G

HĒGĒMON, [Ἡγήμων] Characenus (eſt autem Charax, Phrygiæ urbs) verſificator, ſcripſit bellum Leuctricum Thebanorum & Lucedæmoniorum. Auctor Stephanus in Ἀλεξάνδρεια.

HĒGĒSIAS, [Ἡγησίας] Cyrenaicus philoſophus, cujus tanta fuit eloquentia, ut ſic mala vitæ repræſentaret, ut eorum miſeranda imagine audientium pectoribus inſerta, multis voluntariæ mortis oppetendæ cupiditatem ingeneraret. Ideoque a rege Ptolemæo amplius [illegible] dicere prohibitus. Hujus meminit Cic. in Orat. 83. & 1. T[illegible]c. Quæſt. 230. Strab. Valer. Max. 8. 9. extr. Gell. 9. 4. conf. HEGIAS.

HEGESINUS. V. EGESINUS.

HĒGĒSIPPUS, [Ἡγήσιππος] hiſtoriam ſcripſit eccleſiaſticam quinque libris, quos habemus, a Chriſto paſſo ad ſua tempora, ut ſcribit Suid. Alter ejuſdem nominis fuit poeta Comicus: inter fabulas ipſius commemorantur Φιλέταιροι. Athenæus. V. Voſſ. de Hiſt. Gr. lib. 3. p. 289. ubi de pluribus Hegeſippis agit. Fabric. Biblioth. Græc. Tom. 1. ubi de Comicis Græcis.

HĒGĒSĬPȲLE, [Ἡγησιπύλη] fuit Solori regis Thraciæ filia, quam Miltiades Athenienſium dux accepit.

HĒGĒSISTRĂTUS, [Ἡγησίστρατος] Epheſius, ob tribulis ſui necem exul, Delphos perveniens, quemnam locum coleret, conſuluit deum. Cui Phœbus, Ubi ſaltantes videret ruſticos cum coronis oleagineis. Itaque profectus in Aſiam, ruſticos eodem modo cernens, urbem condidit Eleam. Auctor Pythocles Samius apud Plutarch. in Parallel. minor.

HEGITMATIA, [Ἡγιτματία] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs. Vulgo *Lignitz*.

HEGIAS, [Ἡγίας] & HEGLEAS, vel potius HEGESIAS, æ. m. Duo Statuarii. Plin. 34. 8.

H E H

HEHEU, [φεῦφεῦ] Dolentis interjectio. Plaut. Capt. 5. 3. 18.
Heheu quom ego plus minusque feci illi, quam æquom fuit.
Idem Pœnul. 3. 5. 46. Scribitur a nonnullis Eheu. V. EHEU.

HEHEM. V. EHEM. Plaut. Pœnul. prol. 118.
Hehem! pæne oblitus ſum reliquum dicere. Al. Ehem.

H E I

HEI, [οἴ] Interjectio dolentis & ingemiſcentis. Ter. And. 1. 1. 46.
Hei vereor nequid Andria apportet mali.
Hei, dativo jungitur. Ter. Heaut. 2. 2. 5. Hei miſero mihi. Idem And. 3. 5. 15. Cic. Hei mihi, non poſſum hoc ſine lacrymis commemorare. Virg. 2. Æn. 273. Hei mihi qualis erat, &c.
Hei mihi, hei mihi. Plaut. Bacchid. 3. 3. 7.
Hei hei. Plaut. Caſin. 3. 6. 7. Hei hei, fœtet tuus mihi ſermo.
Hei, vocativo etiam jungitur, quum exclamatio eſt hortantis cum approbatione. Ter. Eun. 1. 2. 74.
Heu noſter! laudo, tandem perdoluit: vir es. Sed in codd. melioribus legitur Eu.

HEJA, Interjectio excitantis. Idem atque Eja.
Heja, hoc face. Plaut. Aulul. 2. 1. 30. Phædr. 5. 6. 3.

HEJULO, are. Utitur Gell. pro Ejulo, 12. 5. Hejulantem atque lamentantem.

H E L

HĒLĂCATĒNES, is m. [ἠλακατῆνες] Piſces cetacei, ad ſalſamenta idonei. Plin. 32. 11. Athen. lib. 7. p. 301. qui ſine aſpiratione ſcribit. conf. ELACATA.

HELCIUM, i. n. [ἑλκυστὴρ] dicitur Id quod eſt ante pectus equorum & id genus animalium, ab armis, id eſt humeris pendens inſtrumentum, quo & molæ illæ per machinulam innexæ, verſantur, & curricula per temonem trahuntur: unde & nomen accepit. ἕλκω enim Græce, dicitur Traho Latine. Apul. 9. Met. p. 222. Defectum alioqui me, helcio ſparteo dimoto, nexu machinæ liberatum applicant præſepio. conf. p. 227. Alii helcium proprie Funem eum eſſe dicunt, quo helciarii adverſis fluminibus aut vento contrario naves trahunt.

HELCIĀRIUS, i. m. Helciarii, Qui in navi onera funibus moliuntur, vel Qui naves deducunt, ſubducuntque ad officia invicem adhortantes, ut uno conniſu pariter conſpirantes, admoliri univerſis viribus poſſint, quod ſingulis nequeunt, ut fieri interim videmus. Budæus. Martial. 4. 64.
Quem nec rumpere nauticum celeuma
Nec clamor valet helciariorum. adde Sidon. 2. Epiſt. 10.

HELCŌDES, is. m. [ἑλκώδης] Ulceratus. Celſ. 5. 28. 15.

HELCȲSMA, ătis. n. [ἑλκυσμα] Plin. lib. 33. cap. 6. Scoriam in argento Græci vocant helcyſma.

HĔLĒI. V. ELIS.

HĔLĔNA, æ. vel termin. Gr. HELENE, es. [Ἑλένη] Jovis filia, ex Leda, uxore Tyndari regis Laconiæ, Caſtoris & Pollucis ſoror, & Menelai Lacedæmoniorum regis uxor. Hæc ob eximiam pulchritudinem bis rapta fuit: primum adhuc puella a Theſeo: iterum, jam Menelao nupta, a Paride: pro qua recuperanda Græci cum Trojanis decennale bellum geſſerunt. Nota eſt hiſtoria ex Homero. a qua & Helene inſula vocata eſt, quod in ea primum Paris cum Helena dicitur concubuiſſe: Quam Strabo lib. 10. in Cycladibus. Plin. 4. 12. in Sporadibus ponit.
Argiva Helena. Virg. 1. Æn. 654.
Infamis. Hor. Epod. 17. 42.
Lacæna Helene. Hor. 4. Carm. 9. 16.
Pro Impudica poſuit Martial. 1. 62. (al. 30.) ut contra Penelopen pro Caſta; Penelope venit, abit Helene.
Helena, Sidus perniencioſiſſimum navigantibus, teſte Solino cap. 4. V. Dalechamp. ad Plin. 2. 36.
Fuit & Flavia Julia Helena, uxor Conſtantii, mater Conſtantini M.

HELENIUM, i. n. [ἑλένιον] Fruticis, ſeu Herbæ genus: quod quia in agris frequens eſt, ideo vulgo *Enula campana* dicitur. Plin. lib. 21. cap. 10. Helenium e lacrymis Helenæ dicitur natum, & ideo in Helena inſula laudatiſſimum. Eſt autem frutex humi ſe ſpargens, dodrantalibus ramulis, folio ſimili ſerpyllo. conf. Galen. l. 6. de Simpl. Fac.

HELĔNUS, Vir Trojanus, quem Virg. 3. Æn. 295. Priamidem vocat. Et vatem, Ibid. Cic. 1. de Divin. 89.

HELĔPŎLIS, [ἑλέπολις] Machina eſt ab Evertendis urbibus dicta. ἑλεῖν enim everto ſignificat. Ædificatur autem, ut tradit Ammian. lib. 23. hoc modo: Teſtudo compaginatur immanis, axibus roborata, longiſſimis, ferreiſque clavis aptata, & contegitur coriis bubulis, virgarumque recenti textura: atque limo aſperguntur ejus ſuprema, ut flammeos detractet & miſſiles caſus. Conſeruntur autem ejus frontalibus triſulcæ cuſpides præacutæ, ponderibus ferreis graves, qualia nobis pictores oſtendunt fulmina, vel fictores, ut quicquid petierit exertis aculeis abrumpat. Hanc ita validam molem rotis & funibus regens numeroſus intrinſecus miles, languidiori murorum parti viribus admovet conc[illegible], & niſi deſuper propugnantium valuerint vires, colliſis parietibus aditus patefacit ingentes. Hanc Helepolim fuſius deſcribunt Plutarchus in vita Demetrii, & Vitruv. 10. 22. V. Bald.

HELERNUS, i. m. Lucus Tiberino adjacens. Ovid. 6. Faſt. 105. V. Heinſ. ibid. & ad 2. 67.

HELES, ſeu HELETES, [Ἕλης] Fluvius circa Veliam. Cic. 7. Fam. 20. & 10. Att. 13. Meminit & Strab. lib. 6. pr. & Steph. in Ἐλέα.

HĒLĬĂCUS, a, um. Adj. [ἡλιακὸς] Solaris. ut, Heliacus ortus, apud Aſtronomos. Trochiſcus Heliacus. Chamæmelum. Apul. de Herb. cap. 23.

HĒLIĂDES, [Ἡλιάδες] Patronymicum femininum ab Helios qui eſt Sol. Ita ſorores dicuntur Phaethontis, quæ caſum fratris nimis lugentes, in populos arbores converſæ dicuntur. Ovid. 2. Met. 340.
Nemus Heliadum. i. e. Populi arbores. Ovid. 10. Met. 91.

HELIANTHES, æ. f. [ἡλιανθὲς] Herba quæ & Heliocallis. Plin. 24. 17.

HELĬCE, [Ἑλίκη] Urbs Achaiæ, quam mare abſorbuit. Plin. 2. 92.
Helice, Stella, vel ſidus juxta polum arcticum. Lucan. 2. 237.
Parrhaſis obliquos Helice quum verteret axes. Ovid. 3. Faſt. 108.
Eſſe duas Arctos; quarum Cynoſura notetur
Sidoniis, Helicen Graia carina notet.
Helice nivoſa. Sen. Herc. OEth. 12. Cic. 4. Acad. 66.
Helice [ἑλίκη] etiam eſt ſpecies Salicis. Plin. 16. 37. conf. HELICTERES.

HĔLĬCON, ōnis. [Ἑλικὼν] Mons Bœotiæ juxta Thebas, Phocidi vicinus, ut Strabo ſcribit lib. 9. non procul a Parnaſſo, eique æmulus & altitudine & circuitu, qui & ipſe Apollini quoque ſacer, & Muſis eſt. unde Heliconiades Muſæ ſunt appellatæ. Dictus Helicon ab Helicone, qui ibi cum Cithærone fratre ſingulari certamine pugnavit, ut quidam tradunt.
Amœnus Helicon. Lucret. lib. 1. 118.
Virgineus Helicon. Ovid. 2. Met. 219.

HELICŌNIADES, [Ἑλικωνιάδες] Perſ. in procem. 4.
Heliconiadaſque pallidamque Pyrenen. Al. Heliconidas.
Comites Heliconiadum. Lucret. lib. 5. 1050.

HELĬCŌNIUS, a, um. Adj. [Ἑλικώνιος] ut Heliconia mella. Claud. de Laud. Seren. v. 10.

Collis

Collis Heliconii cultor. Catul. 62. 1.

Hēliocallis. V. helianthe.

Helictēres, [ἑλικτῆρες] Inaures ſunt, ut docet Pollux lib. 2. Sect. 83. quæ & Helices dicuntur, a claviculis quas helicas vocant.

Hēliocamīnus, i. m. [ἡλιοκάμινος] ad verbum Solaris fornax dici poteſt. Eſt autem Solare vaporarium in aprico loco ſitum, ad calorem, ſolis excipiendum, quo antiqui utebantur. Hæc Budæus. Ulpian. in l. ſi arborem. D. de ſervit. urban. præd. Si arbor in heliocamino vel ſolario ſolem adimat, dicendum erit, quia umbram facit in locum cui ſol fuit neceſſarius, contra ſervitutem impoſitam fieri. Plin. 2. Epiſt. 17. In hac heliocaminus quidem, alia xyſtum, alia mare, utraque ſolem, cubiculum autem valvis, cryptoporticum feneſtra proſpicit. In deſcriptione Diætæ Laurentini ſui.

Heliochrȳsos, [ἑλίχρυσον Dioſc. ἡλιόχρυσος Theophr.] f. Herba aureum florem producens. Plin. lib. 21. cap. 11. Eadem ac Heliochryſum & Chryſanthemon. Ibid. cap. 25. V. Hard. ad loc. Theocr. Eidyll. 1. Galen. 1. 6. Simpl. Fac. cui Amarantus dicitur. Theophr. l. 9. 21. Dioſc. 4. 57.

Heliodōrus, [Ἡλιόδωρος] Nomen proprium viri.
Rhetor Heliodorus Græcorum longe doctiſſimus. Hor. 1. Serm. 5. princ.
Alius item Heliodorus qui fabulam, uti vocant, Romanenſem, inſcriptam Æthiopica evulgavit Græco idiomate. Auct. lepidus & puriſſimus. V. Voſſ. de Hiſt. Gr. & Fabric. Bibl. Græc.
Alius Heliodorus Statuarius. Plin. 34. 8. & 36. 5.

Heliogabălus, [Ἐλαιαγάβαλος] cognomen M. Aurelii Antonini, qui ſe Caracallæ filium credi voluit. Is ad imperium pervenit Mæſæ aviæ, & matris Soemiadis ingenio, quum apud Antiochiam Solis ſacerdos eſſet, militibus commendatus, oppreſſo Macrino. Solem ſe dici voluit, qui Syrorum lingua Elagabalus, corrupte Heliogabalus, dicebatur. Hujus mores impuriſſimos, gulam, libidinemque omnem, apud Lampridium & Herodianum videre licet. V. Cellar. ad Eutrop. lib. 8. p. 20. Seld. de Diis Syris 2. 11. Spanhem. Vaillant.

Heliopŏlis, [Ἡλιόπολις, ἢ Ἡλιούπολις] Civitas eſt Ægypti, quæ a Græcis, teſte Diodoro Siculo, Thebe dicitur, hujus cives, teſte Herodoto lib. 2. apud Ægyptios omnium ſapientiſſimi habentur.
Altera eſt ejuſdem nominis in Cilicia, patria Chryſippi Stoici. Solinus. V. Steph. de Urb. & eruditiſſimum Holſtenium. Cic. 3. de Nat. Deor. 54.

Heliopolītes, æ. [Ἡλιοπολίτης] Adj. Nomos Heliopolites. Plin. 5. 9. Præfectura Ægyptiaca. Heliopolitarum cerimoniæ. Idem 36. 26.

Heliŏpon, (niſi ſit corruptum) apud Apul. de Herb. cap. 49. Idem atque Heliotropium.

Hēlioscopius, [ἡλιοσκόπιος] Genus Tithymali. Dioſc. 4. 165. Plin. 22. 21. & 26. 8. Apuleio de Herb. cap. 108. eſt Helioſcopus.

Heliostrŏphon, i. n. [ἡλιόστροφον] Malva erratica. Apul. de Herb. cap. 40. & Heliotropium. cap. 49.

Heliotrŏpium, i. n. [ἡλιοτρόπιον] Herba. Plin. lib. 2. cap. 41. Miretur hoc, qui non obſervet quotidiano experimento herbam unam, quæ vocatur heliotropium, abeuntem ſolem intueri ſemper, omnibusque horis cum eo verti, vel nubilo obumbrante. Idem lib. 22. cap. 21. de ea prolixe diſputat, & 18. 27. Quidam putant eam eſſe herbam quæ etiam Calendula dicitur.
Eſt & Heliotropium, Gemma, de qua Plin. lib. 37. cap. 10.

Helis. V. elis.

Helius, Nomen viri a Sole, qui Græce ἥλιος dicitur. Plin. lib. 33. cap. 1.

Hĕlix, īcis. f. [ἕλιξ] Genus hederæ celſæ, folia multo minora habentis quam reliquæ, neque unquam fructum ferentis, ut inquit Theophraſtus. dicta Helix, quod multas habeat circumvolutiones. de qua Plin. lib. 16. cap. 34. de Hedera. conf. helicteres.

Hellas, [Ἑλλὰς] nomen Fluminis & Regionis Achaiæ, ut ait Ptolemæus, a noſtris Græcia appellata a Græco qui primus in ea regnavit: a cujus filia vocata eſt Attis: deinde ab Hellene Deucalioris filio dicta fuit Hellas. V. Melam lib. 2. 3. Plin. 4. 7. Prid. ad Marm. Oxon. qui erudite cauſam aſſignat quare Græcia Latinis ſemper, ipſis Græcis Ἑλλάς.

Hellădĭcus, [Ἑλλαδικὸς] Græcus, vel Græcanicus. Plin. 35. 10. Picturæ duo genera fuere, Helladicum & Aſiaticum.

Helle, [Ἕλλη] Filia Athamantis regis Thebarum, quæ cum Phryxo fratre ſuo novercales inſidias fugiens, in mare juxta Byzantium demerſa eſt, unde ei nomen datum Helleſponti.

Hellebŏrum, i. n. [ἑλλέβορος] Herba vomitoria. Plin. lib. 25. cap. 5. hellebori duo facit genera, ſicut & Dioſc. lib. 4. 150. & 151. Candidum, quod Italia Veratrum album appellat, & Nigrum quod alii vocant Antomon, etiam ſi in Dioſcoride Atomon legimus. alii Polyrrhizon, plerique Melampodion vocant, ab inventore Melampode vate, vel ejuſdem nominis paſtore, quod is animadvertiſſet eo purgari capras. deinde dato earum lacte, ſanavit Prœtidas furentes. Sed Aulus Gellius 17. 15. Plinium ſequutus, ait coloris diſcerniculum, non in ſemine, neque in virgultis, ſed in radice apparere. Candido vomitiones cientur, eoque ſtomachum & ventrem ſuperiorem purgat. Nigro alvus inferior diluitur. utriusque periculoſa ſumptio. Carneades Academicus, ſcripturus adverſum Stoici Zenonis libros, candido helleboro ſuperiora corporis purgare ſolitus legitur, nequid ex corruptis in ſtomacho humoribus, ad domicilia usque animi redundaret, & inſtantiam, vigoremque mentis labefaceret. Ex Plinio igitur colligere licet utrumque genus tum candidum, tum nigrum, cum ad alia complura mala, tum adverſus melancholiam, remedium efficax haberi. Unde & proverbium natum: Helleborum bibere; quod tamen varie effertur. Plaut. Men. 5. 5. 15.
Non poteſt hæc res hellebori jugere obtinerier. Hor. 2. Epiſt. 2. 137. Expulit helleboro morbum, bilemque meraco. Ovid. de Pont. lib. 4. 3. 53.
I, bibe dixiſſem, purgantes pectora ſuccos,
Quicquid & in tota naſcitur Anticyra. Helleboro opus habere dicuntur, Qui animo parum conſtant, atque iidem apud Latinos etiam auctores helleborum edere, & helleboro ſeſe purgare proverbio jubentur: propterea quod antiquitus plurimus uſus fuerit hujus herbæ ad levanda mentis & capitis vitia. Eraſmus. Hor. 2. Serm. 3. 82.
Danda eſt hellebori multo pars maxima avaris.
Triſte helleborum. Catul. Epig. 94.
Helleborus etiam in m. gen. dicitur. Columel. lib. 10.
Sed negat helleboros, & noxia galbana ſucco. Virg. 3. Georg. 451.
— helleboroſque graves, nigrumque bitumen. Solet & ſine aſpiratione ſcribi.

Helleborīne, es. f. [ἑλλεβορίνη] Herba ſimilis Helleboro, quæ alio nomine Epipactis dicitur. Plin. 27. 9.

Helleborītes, æ. m. [ἑλλεβορίτης οἶνος] Vinum ex Helleboro confectum. Plin. lib. 14. 16.

Helleborandus, Veratro ſeu Helleboro purgandus. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3.

Helleborōsus, a, um. Adj. [ἑλλεβοριώδης] Qui plus hellebori ſumpſit, quam par fuit. Plaut. Rud. 4. 3. 67. Quæſo ſanus es? T. helleboroſus ſum.

Hellen, [Ἕλλην] Deucalionis & Pyrrhæ filius, a qua Hellēnes, non nonnulli credunt fuiſſe nominatos.

Hellēnismus, [Ἑλληνισμὸς] Græci ſermonis proprietas, vel litterarum Græcarum notitia.

Hellēnistæ, [Ἑλληνισταὶ] Judæi, qui Græce tantum Biblia legebant. V. Act. Apoſt. cap. 6, 1. 9, 29. & 11, 10. De iis plurimum inter ſe certarunt Dan. Heinſ. & Salmaſius. V. hujus Comment. de Lingua Helleniſtica, Funus Linguæ Helleniſticæ, &c. Plurimorum in diverſas partes abeuntium ſententias refert Fabric. in Bibl. Græc. vol. 3. pag. 226. Helleniſtæ, qui ter in Actis Apoſtolicis memorantur, uno tamen in loco non alii ſunt quam ipſi Gentiles Judæis oppoſiti.

Hellespontus, [Ἑλλήσποντος] Fretum anguſtum ab Ægæo in Propontida, ubi ſunt illæ anguſtiæ, ſeptem tantum ſtadiis Aſiam ab Europa dividentes, ubi Helle in Pontum decidit. Unde qui prius Pontus dicebatur, poſtea Helleſpontus vocatus eſt. Cic. in Orat. 163. invertit, Qua pontus Helles &c. conf. helle.
Junxit Helleſpontum Xerxes. Cic. 2. de Fin. 112.
Sumitur etiam pro Regione Aſiæ juxta iſtud fretum pertinente. Sext. Ruf. de Provinc. Rom. cap. 10. Caria, Helleſpontus ac Phrygia in poteſtatem P. R. juncta deditione pervenerunt.

Hellespontius, a, um. Adj. & Hellespontiăcus, [Ἑλλησποντιακὸς] Virg. 4. Georg. 111.
Helleſpontiaci ſervet tutela Priapi.
Aqua Helleſpontiaca. Ovid. 19. Epiſt. 32.
Mare Helleſpontiacum. Ovid. 18. Epiſt. 108.
Siquid habebit cum aliquo Helleſpontio controverſiæ. Cic. 13. Fam. 53.
Ora Helleſpontia. Catul. Carm. 18.
Helleſpontii. Plin. 5. 30.
Helleſpontius, Nomen venti. Plin. 4. 47.

Helminthes. V. elminthes.

Hĕlops, ŏpis. eſt Genus piſcis. Quintil. lib. 5. cap. 10. Et piſcium quoque genera alia planis gaudent, alia ſaxoſis, regionibus etiam litoribusque diſcreta ſunt, nec helopem noſtro mari, nec ſcarum ducas. Columel. 8. 16. Scribitur & Elops. q. V. Sed rectius, littera geminata, Ellops, Gr. ἔλλοψ.

Helōrus. V. elorus.

Helōtæ, [Εἵλωτες] Corn. Nepos 4. 3. 6. Eſt Genus quoddam hominum, quod Helotes vocatur, quorum magna multitudo agros Lacedæmoniorum colit, ſervorumque munere fungitur. Helotas Lacedæmonii ſervos quos bello cepiſſent, appellabant. ἀπὸ τοῦ ἑλεῖν, quod eſt capere. Suidas ab Helo civitate, qua capta, Spartani omnes in ſervitutem redegerunt, dictos aſſerit. Sunt autem ſervi publici. V. Crag. de Rep. Lacedæm. cujusmodi apud Theſſalos dicebantur Peneſtæ. V. Henr. Steph. Theſ. Græc.

Hēlotīa εἱλωτεία Servitus. l. c.

Helvaceum, Helvacea, Genus ornamenti Lydii dictum a colore boum qui eſt inter rufum & album medius, appellaturque Helvus. Feſt.

Helūcus. V. elucus.

Helvellæ, arum. [λαχανάρια] Minuta olera, Feſto. Generale eſt vocabulum omnium minutiorum herbarum ſeu oluſculorum. Cic. 7. Fam. 26. Fungos, helvellas, herbas omnes ita condiunt, ut nihil poſſit eſſe ſuavius.

Helvenācius & Helvenācus, ex Helvo colore. Vitis helvenaca. Plin. lib. 14. 9. Columel. 5. 5. & 3. 2.

Helveolum. V. helvolus.

Helvetii, [Ἐλβήτιοι] Populi inter Celtas, bonitatem agri habentes, finitimi Conſtantienſi, Baſilienſi, Sedunenſi, ac Genevenſi & Biſuntinæ diœceſibus, ac ultra Lauſanenſem agrum protenſi ſunt, maximaque ex parte Biſuntinæ provinciæ ſunt, atque ad Subaudiæ ducatum extendebantur. De his V. Cic. de Prov. Conſ. 33. & Cæſ. 1. Bell. Gall. a pr.

Helvīdius, Nomen Romanum, ut Helvidius Priſcus. Tacit. 12. Ann. & ſeq. Helvidius Rufus. Cic. pro Cluent.

Helvi, vel Helvii, Galliæ Narbonenſis populi. Plin. lib. 3. 4. V. elui.

Helvīnus, a, um. Adj. ut Vinum helvinum, ab helvo colore. Plin. 14. 4. Sic fortaſſis Helvina Ceres, apud Juvenal. Sat. 3. extr. ut placet Scoppæ Collect. 2. 1. & Brod. Miſc. 4. 25. Schol. tamen ad Helviis ſeu Eluis Galliæ pop. arceſſit.

Heluo, & Helluo, ōnis. m. [λαίμαργος, ἀδδηφάγος, λίχνος] Vorax dicitur. Feſtus, Heluo dictus immoderate bona ſua conſumens: ab eluendo. quod nomen ideo aſpiratur, ut rei aviditas magis exprobretur: fit enim aſpiratione vox incitatior. Ter. Heaut. 5. 4. 10.
Si ſcire vis, ego dicam: gerro, iners, fraus, heluo.
Heluo patriæ, per translationem, pro Eo, qui turpiſſimo ſcelerum genere patriam perdit & infamat, vel patriæ bona prodigit ac devorat. Cic. pro P. Sextio 26. Meipſum ut contempſit heluo patriæ? nam quid ego patrimonii dicam, quod ille, cum quaſi quæſtum faceret, amiſit?
Gurges atque heluo natus abdomini ſuo. Cic. in Piſon. 41.
Concinnus heluo. V. concinnus.
Impurus. Cic. 1. de Lege Agr. 2.
Immanis, ſpurciſſimus, item nequiſſimus. Cic. pro Domo ſua 24. & Poſt. red. in Senatu 13. & 16. Fam. 18.
Heluo librorum, a Cicerone per translationem dictus, lib. 3. de Fin. 8. pro Eo qui legendo ſatiari nequit, Quo quum veniſſem, M. Catonem, quem ibi eſſe neſcieram, vidi in bibliotheca ſedentem, multis circumfuſum Stoicorum libris. erat enim in eo, ut ſcis, inexhauſta aviditas legendi, nec ſatiari poterat, &c. quo magis tum in ſummo otio, maximaque copia, quaſi heluo librorum (ſi hoc verbo tam in clara re utendum eſt) videbatur.

Heluor, [λαιμάζω, λαιμάω, λαιμάσσω] āri. Vorare, conſumere. Cic. pro Domo ſua ad Pontif. 124. Idem pro Sextio 111. Quid? tu

meo periculo gurges ac vorago patrimonii heluabere: ut si ego Consul Rempub. contra te, & gregales tuos defendissem, in civitate esse me nolles? Idem de Provinc. Consul. 14.
An parum heluatus est? Catul. 29. 17.

HELUĀTIO, [λαιμαργία] Cic. Post. red. in Senat. 12. Cur in lustris & heluationibus hujus calamistrati saltatoris tam eximia virtus tamdiu cessavit?

HELUĀTOR, Idem ac Heluo, apud Tertul.

HELVOLUS, sive HELVEŎLUS, a, um. Adj. ut, Helvolum vinum. Cato de R. R. cap. 63. Item Uvæ, Columel. lib. 3. cap. 2. Sunt & helvolæ, quas nonnulli varias appellant, neque purpureæ, neque nigræ, ab helvo (ni fallor) colore vocitatæ.

HELVUS Color, Qui medius est inter rubrum & nigrum colorem. Varro 2. de R. R. cap. 5. de çorio boum, Corium attactu non asperum ac durum, colore potissimum nigro, deinde rubeo, tertio helvo, quarto albo. ELBUS Isid. q. V. 19. 28. conf. Voss. Etym. Scalig. Exerc. 325. Pontan. Progymn. p. 623. supra HELVINUS.

HELXINE, es. f. [ἑλξίνη] Herba quæ Latine Parietaria & Muralis dicitur. Plin. 22. 17. Alia ibid. 21. cap. 5. & 16.

H E M

HEM, [φεῦ] Interjectio irascentis, inquit Donat. Ter. And. 1. 2. 23. Ibid. 2. 6. 3.
Quid Davus narrat? D. æque quicquam nunc quidem.
S. Nihilne? hem. Ubi Donatus, Interjectio est adversus eum qui se neget aliquid locutum esse.
Exclamantis. Ter. And. 2. 5. 6.
D. Quasi de improviso respice ad eum. P. hem pater. Ubi Donatus, Interjectione magis, quam verbo exclamavit.
Exhortantis. Ter. And. 2. 5. 5.
Novas res, & optime audientis. Ter. Heaut. 2. 3. 70.
Adducimus tuam Bacchidem. CLI. hem, quid Bacchidem? conf. Adelph. 4. 5. 62.
Ecce, demonstratio facti. Ter. And. 2. 2. 15.
Obsecro te quamprimum hoc me libera miserum metu. D. hem,
Libero, uxorem tibi jam non dat Chremes. Idem And. 5. 2. 1. Hem Davom tibi. Ibidem 2. 2. 23. Hem, paululum obsoni, &c.
Commiserescentis. Ter. And. 4. 6. 8. —Salvus sis, Crito.
C. Itane Chrysis? hem. M. Nos quidem pol miseras perdidit.
Ubi Donatus, Non nunc interrogat, sed commiseratur: & ita sequebatur, ut diceret, Periit. sed magis gemitus significat quod minus dixerat. Ibidem 4. 4. 46. —audistin, obsecro? hem
Scelera, hanc jam oportet in cruciatum hinc abripi.
Insperatum aliquid videntis aut audientis. Ter. And. 1. 2. 13.
Dave? D. hem, quid est? S. ehodum ad me. D. quid hic volt?
Ubi Donatus, Quasi correptio totius corporis.
Perturbati animi. Ter. And. 5. 2. 5.
—O salve bone vir. D. hem Simo, ò noster Chreme. Idem Eun. 5. 1. 11. —Hem misera occidi
Infelix, si quidem tu isthæc vera prædicas.
Interjectio, qua mulieres in suis exclamationibus uti solent. Ter. Hecyr. 3. 2. 12.
Hem istoc verbo animus mihi rediit, & cura ex corde excessit.
Lætitiæ. Ter. Heaut. 4. 5. 9. Ibid. 4. 8. 25.
Desponsam quoque esse dicito. M. hem istuc volueram.
Laborantis animi. Ter. Eun. 4. 2. 8.
Occœpi mecum cogitare, hem, biduum hic
Manendum est soli sine illa? Idem And. 3. 3. 24.
Principium iracundiæ. Ter. And. 5. 4. 16.
S. Sycophanta. CR. hem. CH. sic, Crito, est hic: mitte.
CR. videat qui siet.
Ironica interjectio. Ter. Phorm. 4. 4. 7. —Hem, siquid velis,
Huic mandes, quod quidem recte curatum velis.
Singultientis fletu & gaudio dictum. Ter. Adel. 4. 5. 62.
Bono animo es, duces uxorem hanc.
Æ. hem. M. bono animo es, inquam. Æ. pater.
Quasi incipientis, demonstrantisque aliquid novi se invenisse. Ter. And. 4. 1. 59.
D. Faciam. P. At jam hoc opus est.
D. Hem. sed mane, concrepuit a Glycerio ostium.
Respondentis. Ter. Adelph. 2. 4. 17. Heus heus Syre. S. hem quid est?

HĒMĔRĒSIOS, [ἡμερήσιος] Latine Diurnus. Unde Tabula hemeresios, quod Una die absoluta fuerit, apud Plin. lib. 35. cap. 11.

HĒMĔRIS, [ἡμερίς] Genus arboris glandem ferentis. V. Plin. lib. 16. cap. 6.

HĒMĔROBIUM, i. n. [ἡμερόβιον] Unum diem vivens. Bestiola juxta Hypanim fluvium. V. Plin. 11. 36. Cic. 1. Tusc. 94.

HĒMĔROCALLIS, is. f. [ἡμεροκαλλίς] Lilium silvestre. V. Plin. 21. 10. Diosc. 3. 128.

HĒMĔRODRŎMUS, [ἡμεροδρόμος] Cursor, qui die uno ingens spatium cursu emetitur. Liv. 31. 24. Ni speculator (hemerodromos vocant Græci, ingens die uno cursu emetientes spatium) contemplatus regium agmen e specula quadam, prægressus nocte media Athenas pervenisset.

HĒMĔROTON, i. n. Centauria major: Apul. de Herb. cap. 34.

HEMI, per apocopen, ex Gr. ἥμισυ, Lat. Semis. Ab hoc

HEMICONUS, [ἡμίκωνος] accipitur pro Medietate coni. Euclid. in Perspectiva theor. 30. Cono circulum basin habente sub uno oculo perspecto, minus hemiconio spectabitur.

HĒMICRANIA, [ἡμικρανία] Morbus quo dimidium capitis infestatur, velut etiam ipsum nomen indicat a voce ἥμισυ & κρανίον compositione facta. Eadem etiam ἑτεροκρανία appellatur, ob alterius tantum partis affectionem.

HĒMICRANICUS, a, um. Adj. ut Pharmaca Hemicranica dicuntur, quæ huic malo adhibentur.
Hemicranicus, item Hemicrania laborans dicitur. Oct. Horat. 2. 21. Hemicranicis adjutoria adhibere.

HEMICY̆CLUS, i. m. [ἡμίκυκλος] Sedes, seu Cathedra semirotunda. Cic. de Amicit. init. Cum sæpe multa, tum memini domi in hemicyclo sedentem (ut solebat) quum & ego essem una, & pauci admodum familiares, in eum sermonem incidere, qui tum fere multis erat in ore. Nominis autem ipsius appellatio ex Græco Semicirculum significat, quo vocabulo Astrologi in suis demonstrationibus sæpe utuntur. V. Turneb. 28. 37.

HEMICYLINDRUS, [ἡμικύλινδρος] accipitur pro Medietate cylindri. Euclid. in Pespectiva theor. 28. Cylindro utcunque inspecto ab oculo uno, minus hemicylindro spectabitur.

HEMIDIPLOIDION, [ἡμιδιπλοΐδιον] i. e. Semidiploidion, adscribitur muliebribus vestimentis a Polluce lib. 7. cap. 13. V. DIPLOIDION.

HEMINA, æ. f. [ἡμίνα, κοτύλη] Hemina (inquit Festus) ex Græco ἥμισυ, quod est dimidia pars sextarii. Cato cap. 57. Vinum familiæ, ubi vindemia facta erit, loram bibant menses tres. Mense quarto heminam in dies unam, &c. Plaut. Mil. 3. 2. 18.
Neque equidem heminas octo exprompsi in urceum. conf. Plin. 21. 34. & Pers. 1. Sat. 130. & Lex. Pitisc.

HEMINĀRIUS, a, um. Adj. [ἡμιναῖος] Quintil. lib. 6. cap. 36. Fabius Maximus incusans Augusti congiariorum, quæ amicis dabantur, exiguitatem, heminaria esse dixit. i. e. Mediocria.

HEMIŎLIUS, [ἡμιόλιος] est (inquit Gell. lib. 18. cap. 14.) Qui numerum aliquem totum in se habet, dimidiumque habet ejus, ut tres ad duo, quindecim ad decem, triginta ad viginti. conf. Vitruv. 3. 1. De Hemiolia proportione consule musicos.

HEMIŌNION, i. n. [ἡμιόνιον] Herba, alias Splenion. Apul. de Herb. cap. 56. & Plin. 27. 5.

HĒMIONĪTIS, idis. f. [ἡμιονῖτις] Idem. Diosc. 3. 143.

HEMIPLEXIA. V. PARALYSIS.

HEMISPHÆRIUM, [ἡμισφαίριον] Dimidia sphæra, & hinc Cæli dimidium. Varro 3. de R. R. cap. 5. Intrinsecus sub tholo stella Lucifer interdiu, noctu Hesperus ita circumeunt ad infimum hemisphærium, ac moventur, ut indicent quot sint horæ.

HEMISTICHION, [ἡμιστίχιον] Dimidius versus.

HĒMITHEŌN, [Ἡμιθέων] Cinædus Sybarita, legislator inter suos. V. Lucian. adv. indoct. p. 391. Græv. tom 2.

HEMITHEOS, i. m. [ἡμίθεος] Semideus. Mart. Capell. 2. 40. Hemithei heroesque.

HEMITONIUM, [ἡμιτόνιον] Antiquis dicebatur Nervus, quo intendebantur instrumenta missilia. Nervos enim non solum τόνους, sed etiam hemitonia appellabant. Vitruv. lib. 1. cap. 1. in catapultæ descriptione, In capitulis enim dextra ac sinistra sunt foramina hemitoniorum. i. e. ut Turnebus interpretatur Nervorum. Sic & Hero auctor Græcus vocari scribit. Al. Homotona.

HEMITRIGLYPHUS, [ἡμιτρίγλυφος] Vitruv. 4. 3.

HĒMĬTRĬTÆUS, [ἡμιτριταῖος] h. e. Semitertiana febris: non ideo sic vocatur, quia dimidio minor quam tertiana sit, sed quod parte aliqua tertianam præsentet, tertio die ut illa, repetens: non tamen ut illa diem unum præstat integrum, sed inter horas XXXVI plus minus porrigitur. Hæc Hermolaus. Martial. lib. 12. 92.
Cui gravis & fervens hemitritæos erat.

HEMIXESTES, vel HEMIXESTUS, vel potius HEMIXESTON, [ἡμίξεστον] noster est Sextariolus, quorum quatuor pintam efficiunt. Budæus lib. 5. de Asse.

HEMODES, Insulæ septem in Oceano Germanico. Mela lib. 3. 6. Al. Æmodes. q. V.

HEMŌNA, Humana; & Hemonem, Hominem; dicebant antiqui. Festus.

HEMORRHOIS. V. HÆMORRHOIS.

HEMUS. V. ÆMUS.

H E N

HENDECASYLLĂBUS, [ἑνδεκασύλλαβος] Versus undecim syllabarum, qualis ille Catullianus 2. Epig. 1.
Passer deliciæ meæ puellæ. Alias dicitur Phaleucium carmen, vel Phalæcium.

HENDIADYS. V. ENDIADYS.

HENETIA, [Ἐνετία] olim dicta est, quæ nunc Venetia appellatur, teste Servio. Atque etiam Heneti, qui nunc Veneti. V. Plin. 4. 19. & 6. 2. & Liv. 1. 1.

HENIOCHI, [Ἡνίοχοι] V. ENIOCHI.
Truces Heniochi. Valer. 6. Argon. 43.

HENIPPE, es. f. pro Habena. Val. Flacc. 6. 377.
Illabentis equi tendentem frena & henippen.

HENNA, HENNÆUS, HENNENSIS. V. ÆNNA.

HENNOSIS, vel potius ENNOSIS, [ἔννοσις, pro ἔνωσις] Motus, concussio. Æon hæreticorum. Tertull. adv. Valent. cap. 8.

HENOTES, [ἑνότης] Unitas. itidem Æon. Idem cap. 37.

HENOTĬCON, i. n. [ἑνωτικὸν] Zenonis Imp. promulgatum edictum, ad Eutychianos conciliandos cum orthodoxis. V. Evagr. 3. 17.

HENUI, Gemma Indica. Plin. 37. 10. al. Menui.

H E P

HĒPAR, ătis. n. [ἧπαρ] Latine Jecur dicitur.
Hepar, Piscis genus. Plin. lib. 32. cap. 11.

HĒPĂTĀRĬUS, a, um. Adj. [ἡπατικὸς] Quod ad hepar pertinet. Plaut. Curc. 2. 1. 24. P. Tum te morbus igitur agitat hepatarius.

HĒPĂTĬCUS, a, um. aliud Adj. [ἡπατικὸς] Qui hepatis morbo laborat. Plin. lib. 26. cap. 7. Datur hepaticis in farre cocta. Apud Cels. lib. 4. cap. 9. Hepaticus morbus. conf. Plin. 20. 14.
Hepatici proprie sunt, Qui ob hepatis debilitatem cruenta, eaque liquidiora per sedem egerunt, quales sunt loturæ carnium animalium recens mactatorum: quos ipsos ignarum vulgus dysentericos judicat.

HEPATICA, [ἡπατικὴ] Herba, quæ & Jecoraria dicitur, quod hepatis sive jecoris similitudinem referat. crescit autem in fontibus, & saxis inhæret. V. Tabernæm. p. 911.

HĒPATĪTES, [ἡπατίτης] Gemma quæ a jecinoris figura nomen habet. Plin. lib. 37. cap. 11.

HĒPATION, i. n. [ἡπάτιον] dimin. Apul. Apol. p. 164.
Hepatia in catillis. Petron. cap. 66. conf. Lucil. apud Non. 2. 390.

HEPATIZON, [ἡπατίζον] ontis. Partic. Jecinoris colorem referens. Plin. 34. 2. Æs suo colore pretiosum ad jecinoris imaginem vergens, quod ideo Hepatizon appellant.

Hephæstiades [Ἡφαιστιάδες] Insulæ, quæ Latinis Vulcaniæ & Æoliæ dicuntur, ab Æolo quondam regnatæ. V. Plin. lib. 3. cap. 9.
Hephæstion, ōnis. m. [Ἡφαιστίων] Dux. Alex. Mag. cariſſimus. V. Curt. 3. 12. 16. & 10. 4. 11. conf. Ælian. Var. Hiſt. 7. 8.
Hephæſtion, Alexandrinus Grammaticus. Suid.
Hephæſtion Thebanus, de Horoſcopi effectis ſcripſit. V. Voſſ. de Scient. Mathem. cap. 37. §. 11.
Hephæstion, Herba ſcelerata. Apul. de Herb. cap. 8.
Hephæstītis, [ἡφαιστίτης] Genus lapidis, qui naturam habet ſpeculi in reddendis imaginibus, quanquam rutilans. Plin. lib. 37. cap. 10.
Hephæstus, [Ἥφαιστος] Proprium viri, & nomen Græcum Vulcani.
Hephthēmimĕres, [ἑφθημιμερὴς] Cæſura eſt, quum ſyllaba naturaliter correpta producitur: quod ſolet fieri in principio quarti pedis, vel ſeptimæ ſyllabæ, ſi tres ſpondei præcedant, quaſi ſeptima dicatur diviſa pars.
Hephthŏpōlīon, [ἑφθοπωλεῖον] Locus, in quo cibi cocti venduntur. Quo qui ſe tuentur quæſtu Hepthopolæ (ἑφθοπῶλαι) vocantur. V. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 7.
Hēpiălus, i. m. [ἠπίαλος] alio nomine Pyrallis, Papilionum de genere inſectum.
Hepsēma, ătis. n. [ἕψημα] Vini potiſſimum, vel alterius liquoris cocti genus, ab ἑψέω, Coquo. Plin. 14. 9.
Hepta, [ἑπτὰ] Græcum eſt, Lat. Septem, aſpiratur cum ſuis derivativis.
Heptagoniæ, Nomen loci ad Spartam. Liv. 34. 38. Quod roboris in exercitu erat, trifariam diviſum: parte una a Phœbeo, altera a Dictynneo: tertia ab eo loco, quem Heptagonias appellant, aggredi jubet.
Heptaneuros, [ἑπτάνευρος] Septem nervis inſtructum, &
Heptapleuros, [ἑπτάπλευρος] Herba Plantago, ſeptem foliis laterum modo incluſa. Plin. 25. 8. Apul. de Herb. 61.
Heptapēchys, [ἑπταπήχυς] Menſura ſeptem cubitorum. Unde Hercules Heptapechys eſt appellatus. Hermolaus.
Heptaphōnos, [ἑπτάφωνος] Nomen porticus. Plin. lib. 36. cap. 15. Olympiæ autem arte mirabili modo in porticu, quam oppidani Heptaphonon appellant: quoniam ſepties eadem vox redditur.
Heptaphyllon, i. n. [ἑπτάφυλλον] Septifolium. Apul. de Herb. 116.
Heptapŏrus, [Ἑπτάπορος] Rheſus fluvius Trojanus, quia ſeptem locis vadari poteſt eadem via: propter quod & Polyporos appellatus eſt, teſte Strabone.
Heptapylos, [ἑπτάπυλος] Septem portas habens. Apul. Met. 4.
Heptastadium, i. n. [Ἑπταστάδιον] Agger per ſpatium ſeptem ſtadiorum in mare jactus Alexandriæ. Ammian. 22. 16. V. ibi Valeſ. & Strab. 17.
Heptasemus, Septenarius. Mart. Capell. 9.
Heptēres, [ἑπτήρης] Navis, quæ ſeptem ordinibus remorum agitur.

H E R

Hera. V. herus.
Herāclēus, a, um. [Ἡράκλειος] Adv. Heraclea, Pocula nominat Cic. lib. 4. in Verr. cap. 18. Heraclea autem vaſa ab Hercule nomen habuerunt, fuereque magna & capacia, qui tanti herois ſitim extinguere & ſatiare poſſent. Nam Hercules in potoribus numerabatur maximis. Eorum poculorum etiam apud Athenæum mentio eſt. conf. Bentl. in Phalar. Epiſt. Sed de lectione non ſatis conſtat. Al. Thericlea.
Heraclēa, æ. f. [Ἡράκλεια] Bithyniæ urbs, clariſſima ob celeberrimas quas emiſit colonias, ut Strabo ſcribit, diu tyrannorum ſævitiam paſſa, mox libera facta eſt. Juſtinus lib. 16. cap. 3. Heracleam a Bœotiis iterum oraculo monitis in Herculis honorem conditam eſſe ait. Heraclea Ponti frequentius dicitur. hodie Naxio portus.
Heraclea, dicebatur (quæ nunc Calpe) in finibus Europæ, & olim Perinthus vocabatur, civitas & peninſula ad Propontidem ſita.
Eſt & Heraclea in Italia ad Crotonem, ut ſcribit Mela lib. 2. cap. 4.
Eſt item Heraclea, Siciliæ inter Pachynum & Lilybæum, ut ſcribit Mela lib. 2. cap. 7. & Ptolemæus.
Stephanus de urbibus plures inſuper ſcribit eſſe Heracleas: inter quas unam Lydiæ, alteram Lybiæ. V. plura ibid. & apud Spanhem. de Num. diſſ. 9. p. 575.
Heracliensis, e. Adj. [Ἡρακλεὺς] Cic. pro Arch. 8. Adſunt Heraclienſes legati. Idem pro Balbo 21.
Heraclēōtes, æ. m. [Ἡρακλεώτης] Heraclea oriundus, unde Dionyſius philoſophus Zenonis diſcipulus, Heracleotes a Cic. 2. Tuſcul. 60. appellatus eſt: ubi fuit amphitheatrum unum e ſeptem ſpectaculis. V. & 3. Tuſc. 9. & 5. de Fin. 94.
Zeuxis item ſic dictus. V. Ælian. Var. Hiſt. 4. 12.
Heracleotĭcus, a, um. Adj. [Ἡρακλεωτικὸς] item aliud,
Herāclius, [Ἡράκλειος] unde Heraclius lapis, qui & Lydius. Plin. lib. 33. cap. 8. Auri argentique mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non ſolitus inveniri, niſi in flumine Tmolo, ut auctor eſt Theophraſtus. nunc vero paſſim, quem alii Heraclium, alii Lydium vocant. Sunt autem modici, quaternas uncias longitudinis, binaſque latitudinis non excedentes. His coticulis periti, quum e vena ut lima rapuerint experimentum, protinus dicunt quantum auri ſit in ea, quantum argenti vel æris, ſcrupulari differentia, mirabili ratione non fallente.
Heraclius lapis, formam proverbii habet in Eos qui vehementer acri, exactoque judicio ſunt. Ex Eraſmo.
Heracleus lapis etiam Magnes dicitur. V. Plin. 36. 16. Suid. & Voſſ. 1. Inſt. Orat. p. 188.
Heracleos, Herculis herba. Plin. 20. 17. & 19. 25. 4. & 7: 26. 4. 18. Apul. de Herb. 47. &c.
Hēracleopŏlis, [Ἡρακλεόπολις] Nomen trium civitatum in Ægypto. Una eſt ex qua Theophanes phyſicus: altera non longe a Peluſio: tertia ſecundum Nili oſtium, quod Canopicum eſt. Ex Volaterrano.
Hēraclīdes, [Ἡρακλείδης] Ponticus philoſophus, Athenas conceſſit, Speuſippum, deinde Ariſtotelem audivit. Reliquit ingenii monumenta quæ non extant. Vir fuit mollioris habitus, ut pro Pontico Pompicus vocaretur. Auctor Diogenes Laertius lib. 5. ſect. 86. ſeq. Hujus etiam meminit Cic. Tuſc. lib. 5. Sunt & alii multi hujus nominis apud Laertium & Suidam.
Heraclides, Lycius, domi vir clarus, ſophiſtica facultate inſignis, Smyrnæ docuit, ubi in honore maximo fuit. Dicunt eum olim apud Severum principem, extemporali facultate dicentem aulicis præſentibus exterritum, ſermone excidiſſe. Solus ſophiſtarum ad hanc artem induſtria & labore, natura minime juvante contendit. Hæc e Philoſtrato.
Hēraclīdius, a, um. Adj. [Ἡρακλείδειος] ut, Heraclidium ſcribendi genus, cujus mentio eſt in epiſtolis Cic. 15. Att. 13. & 27: & 16. 2. obſcure & ænigmatice ſignificat librum, Heraclidis Pontici æmulatione ſcribendum, cujus hodie quædam eclogæ de rebuspublicis reperiuntur, & in Homerum allegoriæ. Turnebus.
Heraclīdæ, arum. [Ἡρακλεῖδαι] Poſteri Herculis qui Peloponneſi imperium habuerunt. V. Pauſan. in Corinth. & Paterc. 1. 2. 1.
Hēraclītus, [Ἡράκλειτος] Epheſius philoſophus, ob obſcuritatem orationis cognomine σκοτεινὸς dictus. nullum invenitur habuiſſe præceptorem: tantum natura & diligentia ſolus profecit: quidam tamen audiſſe Xenocratem & Hippaſum Pythagoricum volunt. Floruit temporibus ultimi Darii: ſcripſit poetice multa. ab Ariſtotele ſæpe teſtis citatur. De quo Cic. lib. 5. Tuſc. 105. Hunc ajunt, quum hydropicus eſſet, ſpretis medicis oblitum bubulo fimo, ſoli ſiccandum ſe præbuiſſe, dormientemque a canibus dilaceratum eſſe. Hic Heraclitus ille eſt, qui quoties domo egrediebatur, flebat: quemadmodum Democritus ridere dicebatur. alteri enim omnia quæ agimus, miſeriæ; alteri ineptiæ videbantur. Hæc & plura Suidas. Diog. Laërt. in vita ejus, Cic. paſſim. Strabo l. 14.
Heraclius, Imperatoris proprium, ab Hercule deductum formatione. Heraclius lapis. V. heraclea.
Heraldus, i. m. Vox medii ævi. olim dictus Nuncius regius & publicus, item Fecialis, Legatus ſacer, nec non Oratores ita ſunt appellati. V. Sic Æn. Silv. Epiſt. 126. & Spelman. Gloſſ. Archæol.
Heraldica, æ. f. Ars heraldorum; Hodie in declarandis nobilium inſignibus occupata. V. Agrip. de Vanitate Scient. cap. 81. & Phil. Jac. Spener.
Heras, æ. Medicus. V. Celſ. 5. 23. &c.
Heras dacryon, [Ἥρας δάκρυον] i. e. Junonis lacryma, alias Periſtereos. V. Apul. de Herb. cap. 65.
Herba, æ. f. [πόα, βοτάνη] ab Hærendo vel ab Arvo. Virg. lib. 1. Georg. 134.

— & ſulcis frumenti quæreret herbam.

Altæ herbæ. Virg. 4. Georg. 459.
Comantes. V. coma.
Coronariæ. V. corona.
Fertiles. Ovid. 2. Amor. 16. 6.
Florentes. Virg. 9. Ecl. 19.
Fecundæ pecori. Ovid. 1. Met. 682.
Graminis. Ovid. 10. Met. 87.
Immortales. Claud. de Nupt. Nonor. 158.
Impiæ. V. impius.
Invalida medica. V. invaleo.
Lætæ. Virg. 1. Georg. 339.
Largæ. Hor. 4. Carm. 2. 55.
Medicæ. Claud. 3. Conſ. Hon. 62.
Miliaria herba. V. milium.
Molles. Virg. 3. Ecl. 55.
Morientes. Virg. 1. Georg. 107.
Murales. V. murus.
Nocentes. Hor. 1. Serm. 8. 22.
Operoſæ, i. e. Efficaces, & magnarum virium. Ovid. 14. Met. 22.
Pallentes. Virg. 6. Ecl. 55.
Pollentes. Ovid. 7. Met. 196.
Potentes. Virg. 7. Æn. 19.
Pubentes. Virg. 4. Æn. 514.
Salaces. Ovid. 2. de Arte Am. 422.
Salutiferæ. Ovid. de Rem. Amor. 45.
Spinoſæ. Ovid. 2. Met. 810.
Suaves. Virg. 2. Ecl. 49.
Surdæ & ignobiles. V. ignobilis.
Surgentes. Virg. 4. Georg. 12.
Teneræ. Ovid. 2. Met. 851.
Virides. Ovid. 2. Met. 864.
Adoptare herbam. V. adopto.
Arent herbæ. Virg. 4. Georg. 427.
Carpere herbam. V. carpo.
Sitiunt herbæ. Virg. 4. Georg. 402.
In herba eſſe dicuntur frumenta, Cum germen cœperunt mittere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 48. Neque frumenta in herbis erant, neque multum a maturitate aberant. Plin. 22. 25. Eadem efficit & dum in herba eſt. conf. Ovid. 17. Epiſt. 263.
Herbam dare, ſive porrigere, pro eo quod eſt Victorem agnoſcere, ac ſe victum fateri, paſſim obvium eſt apud doctos. Inde ſumptum, quod (ut auctor eſt Feſtus) id erat paſtoralis vitæ indicium, qui dum curſu, aut alio quopiam certamine ſuperati eſſent, herbam ex eodem ſtatim loco decerptam, adverſario porrigebant, victoriæ agnitæ ſymbolum. Plin. lib. 22. cap. 14. de corona obſidionali graminea, Dabatur (inquit) viridi e gramine, decerpto inde ubi obſeſſos ſervaſſet aliquis, &c. Idem lib. 1. cap. 5. de elephante, Mirus namque pudor eſt, victus vocem fugit victoris, terram ac verbenas porrigit. Hæc Eraſmus. Nonius 4. 225. Herbam veteres Palmam vel Victoriam dici voluerunt. Virg. lib. 3. Georg. 498.

— atque immemor herbæ
Victor equus.

[Nugæ, cum poëta Immemorem pabuli clariſſimis verbis indicet equum, vi morbi. Sed & Eraſmum valde diſcrepantia hic confundere perſpicuum eſt. Meliora dabit Scalig. ad Feſt.
Herbŭla, æ. f. dimin. [βοτάνιον] Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Cervæque paulo ante partum perpurgant ſe quadam herbula, quæ ſeſelis dicitur. Apul. Mileſ. 3.
Herbuscula, æ. f. Idem. Mart. Capell. 2. Herbuſculas prælegere.
Herbaceus, a, um. Adj. [βοτανώδης] Quod in herbam creſcit & aſſurgit, & de iis rebus dicitur, quæ deinde caulem emittunt. Plin. lib. 12. cap. 13. Herbaceum amomum pejus. Idem 27. 12: 23. 4. & 33. 5.
Herbatĭcus, a, um. Adj. ut, Herbatica animalia, Quæ herbas paſcuntur. Solin. cap. 40. Vopiſc. in Prob. 19. Gloſſ. Vet. Herbaticus βοτανικὸς.
Herbeus, a, um. aliud Adj. [βοτανοειδὴς] Quod herbæ colorem habet. Plaut. Curc. 2. 1. 17.

— quid hic eſt homo
Cum collativo ventre: atque oculis herbeis?

HERBĬDUS, a, um. aliud Adj. [βοτανώδης] Quod plenum eſt herbis. Plin. Epiſt. 173. Nulla in hoc navis (ſacer enim eſt) ſed innatant inſulæ herbidæ, omnes arundine & junco tectæ.
Color herbidus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Epirus herbida. Ovid. 8. Met. 282.
Locus vel Campus herbidus, Herbis refertus & plenus. Liv. lib. 1. 7. & lib. 9. 2.
Potus herbidus lactis. Plin. lib. 24. cap. 6.
Ripa herbida. Ammian. 14. 9.
Segetes herbidæ. Columel. lib. 1. cap. 6.

HERBĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [βοτανοφόρος] Quod herbas producit. ut, Herbifer mons. Plin. lib. 25. cap. 8. Ovid. 4. Faſt. 468.

HERBĬLIS, e. ut, Herbilis anſer, Herba paſtus, qui ſecundum Feſt. gracilior eſt quam frumento altus

HERBŌSUS, a, um. Adj. [ποώδης] Herbis abundans. Plin. lib. 33. cap. 4. Ulex ſiccatus uritur, & cinis ejus lavatus ſubſtrato cæſpite herboſo, ut ſidat aurum. Sic Cato cap. 54.
Agger herboſus. Ovid. 14. Met. 445.

HERBĀRIUS, a, um. Adj. [βοτανικὸς] ut, Ars herbaria, Qua cognoſcitur vis & natura herbarum. Plin. lib. 7. cap. 56. Herbariam & medicamentariam a Chirone Saturni & Philyræ filio. Subaudi, Repertam fuiſſe tradunt.

HERBĀRIUS, i. m. [βοτανολόγος] Qui peritus herbarum eas colligit, venditque, & ex eis medicamenta conficit. Plin. lib. 26. cap. 5. Idem lib. 20. cap. 17. Dalion herbarius parturientibus ex eo cataplaſma impoſuit cum opio.

HERBEO, ēre. Verbum ex quo Partic. ſupereſt apud Apul. 7. p. 194. Elmenh. Prata herbentia. ita quoque legit Pricæus p. 142.

HERBASCO, ſive HERBESCO, [βοτανίζομαι] ĕre. In herbam converti. Cic. de Senect. 51. Terra ſemen tepefactum complexu ſuo diffundit, & elicit herbeſcentem ex eo viriditatem.
Herbaſcere, pro Herbas generare. Plin. lib. 19. cap. 8. Quin & ovillo fimo nominatim uti, quoniam aliud herbaſceret. V. Harduin.

HERBIDO, āre. Idem. Mart. Capell. 1. Herbidare terras.

HERBIGRADUS, a, um. Adj. ut, Herbigrada cochlea. Cic. 2. de Divin. 64.

HERBIPOLIS, is. f. Civitas Franconiæ inferioris.

HERBESUS, vel HERBESSUS, [Ἔρβησσος Steph.] Duorum in Sicilia oppidorum nomen. V. Drakenb. ad Sil. 14. 264.

HERBĬTA, æ. f. [Ἔρβιτα Steph.] Siciliæ urbs apud Ptolemæum. Hodie *S. Nicolaus.*

HERBUM, i. n. videtur eſſe Ervum, ὄροβος. Pallad. 1. 24. de columbis, Si ordeum torrefactum, vel fabam, vel herbum ſæpe conſumant. & poſtea, Herbum fetus gratia menſibus præbeamus hibernis.

HERCÆUS, vel HERCĒUS, [Ἑρκεῖος] dictus eſt Jupiter, quem etiam Penetralem vocabant, qui intra conſeptum domus cujusque colebatur. Græce enim ἕρκος ſeptum clauſtrumque nominatur. Ovid. in Ibin, 284.
Cui nihil Hercei profuit ara Jovis. V. Interpp. Virgilii in 2. Æn. & Hygin. Fab. 91.

HERCINIA. V. HERCYNIA.

HERCINII, Populi ſunt, vetus Pelaſgorum colonia.

HERCISCEOR, eri. V. ERCISCEOR.

HERCYLLIDES, Lacedæmoniorum dux. Juſtin. 6. 1. 2.

HERCŬLES, is. m. [Ἡρακλῆς] Cognomen, vel fortaſſe potius Agnomen Jovis & Alcmenæ filii, qui ob fortitudinem & gloriam creditus fuit inter deos eſſe receptus. Fuiſſe autem tres Hercules ſcribit Diodorus: alii ſex autumant. Primus qui certavit cum Apolline de tripode. Alter Nilo natus Ægyptius, quem ajunt Phrygias litteras conſcripſiſſe. Tertius eſt ex Idæis digitis, cui inferias afferunt. [an Offerunt?] Quartus Jovis & Aſteriæ, Latonæ ſororis, qui Tyri maxime colitur, cujus Carthaginem filiam ferunt. Quintus in India, qui Belus dicitur. Sextus Thebanus, ex Alcmena & Jove tertio genitus, cui aliorum geſta aſſignant. Ex Cic. lib. 3. de Nat. Deor. 42. Herodotus ſcribit Herculem unum eſſe ex duodecim diis Ægyptiorum, Græcosque ab Ægyptiis hoc nomen mutuatos indidiſſe filio Amphitryonis. Varro XLIII Hercules nominat: veruntamen omnes, qui robore præſtiterunt, hoc nomine, ab Hercule Alcmenæ filio, appellatos fuiſſe affirmat. Macrob. 1. Saturn. cap. 20. aſſerit Herculem eſſe Solem, quaſi Heraclen: idque ex nomine clareſcere. Hercules enim nihil aliud eſt, quam Heras, id eſt Junonis, hoc eſt aeris: Cleos, id eſt gloria vel laus. Quæ porro alia eſt aeris gloria, quam Solis illuminatio? Item dictus eſt duodecim labores confeciſſe, quia Sol annuo curſu, duodecim ſigna Zodiaci luſtrat & conficit. V. omnino Lex. Pitiſc. vel Voſſ. 5. Inſt. Orat. p. 395. Ab Hercules, Hercule, & Hercle, Mehercules, & Mehercule, adverbia jurandi, V. Servium in 8. Æn. 288. ſeqq.
Hercules bibax & multibibus. V. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21.
Claviger Hercules. Ovid. in Ibin, 255. Clava enim utebatur, aſſidue.
Dives amico Hercule. Hor. 2. Serm. 6. 13. Ideo quia theſauris præeſt. Et ſunt qui eundem Incubonem quoque eſſe velint. Unde putant & quod res ruſtica in tutela ejus ſit: nam illi ſacrificia reddunt ruſtici quum juvencos domuerint. Perſ. 2. Sat. 12. —ô ſi
Sub raſtro crepet argenti mihi ſeria dextro
Hercule. Quia deus lucri & theſauri dicitur. V. Porphyrionem in Horatium. l. c.
Impiger Hercules. Hor. 4. Carm. 8. 30.
Laborifer Hercules. Ovid. 9. Met. 285.
Magnus Hercules. Hor. 4. Carm. 5. 36.
OEtheus Hercules. V. OETHEUS.
Vagus Hercules. Hor. 3. Carm. 3. 9.
Hercules item dictus eſt Aſtrologus, Claviger, Cuſtos, Dexter, Gaditanus, Maguſanus, Muſagetes, OEtæus, Olivarius, Pacifer, Pollens, Prodicius, Sanctus, Sancus, vel Sangus, Saxanus, Somnialis, de quibus omnibus appellationibus V. omnino Lex. Pitiſc.

HERCULES, Adv. pro Hercle vel Hercule. [μὰ τὸν Ἡρακλέα] Cic. pro Roſc. Amer. 31. Quoniam quidem ſemel ſuſcepi, licet hercules undique omnes terrores, minæ, periculaque impendeant omnia: ſuccurram, atque ſubibo. Paterc. 2. 52. 1. Neque hercules quicquam ſalubrius fuit.
Hercules quidem. Cic. de Clar. Orat. 61. Et hercules hæ quidem extant.
Me hercules. Cic. pro Planc. 64. Vere me hercules hoc dicam. Obſervat Gellius 11. 6. apud auctores idoneos nusquam legi aut Mehercules mulierem dicere, aut Mecaſtor virum. Apulejus tamen inter ſcriptores non proletarios, eleganter feminam per Herculem adjuratam inducit. V. Beroald. ad lib. 4. Apul. de Aur. Aſin. p. 335. Stew.

HERCLE, ſive HERCULE, Idem Jurandi adverbium, quaſi dicas Per Herculem. Ter. Eun. 2. 3. 19. Hercle hoc factum eſt.
Hercle, ornativa aliquando particula, teſte Donato. Ter. And. 4. 5. 3. Sed quid hoc? puer hercle eſt.
Hercle ſine dubio erit ignominia. Cic. 2. Fam. 17.
Bene Hercle faciunt. Cic. 3. de Legib. 1.
Mehercle. Cic. 2. in Catil. 7. Uno mehercle Catilina exhauſto, relevata mihi, &c.
Hercle certe. Ter. And. 2. 2. 10. Mea quidem hercle certe in dubio eſt vita. Ubi Donatus, Ideo & juravit Hercle & affirmans jusjurandum, Certe addidit.
Quæſo hercle. Ter. Eun. 2. 3. 70.
Obſecro hercle ut audias. Ter. Eun. 3. 5. 14.
Hercle ſedulo. Ter. And. 3. 4. 18. Faciam hercle ſedulo. Ubi Donatus, hercle ſedulo, productiones ſunt Comici ſtili ad fucum orationis poſitæ.
Hercle vero. Ter. Adel. 2. 4. 4.
—Omitte vero triſtitiam tuam.
C. Ego illam hercle vero omitto, quia quidem te habeam fratrem, &c.
Ubi Donatus, Apparet non nunc primum dici Cteſiphoni ab Æſchino, Omitte triſtitiam tuam: nec nunc primum reſponſum, Omitto. Et ideo additum eſt, hercle vero: quia nunc demum data eſt plena ſecuritas. Ibid. 5. 9. 18.
Hodie primam mammam dedit hæc. D. hercle vero ſerio.
Ubi Donatus, Hercle vero, adverbia ſunt confirmativa.
Hercule, Idem quod Hercle & certe. Cic. pro Quint. 13. Itaque hercule haud mediocriter de communi quicquid poterat, ad ſe in privatam domum ſevocabat.
Sed hercule facile patior datum tempus, in quo amorem experirer tuum. Cic. 16. Att. 18.
Mehercule etiam adventu noſtro reviviſcunt juſtitia, abſtinentia, &c. Cic. 5. Att. 16. Et in Orat. 157. Libentius dixerim mehercule, quam mehercules.
Perhercle, Idem. Gell. 3. 6. Perhercle res miranda. [Tmeſis eſt in Permiranda.

HERCULIS Portus, Ptolemæo [Ἡρακλέους λιμὴν] Urbs Maſſilienſium. Vulgo dicitur *Villa francha.*

HERCULIS Turris, Urbs Cyrenes. vulgo *Zivayra.* Ptol. lib. 4. cap. 4.

HERCULĔUS, a, um. [Ἡράκλειος] Adj.
Audacia Herculea. Juſtin. præf.
Columnæ Herculeæ, fretum Herculeum, & labores Herculei, paſſim.
Lavacrum Herculeum. Auſon. in Clar. Urb. 5. 7.
Manus Herculea, pro Forti. Martial. lib. de Spectac. 15.
Clava Herculea. Propert. lib. 4. 10. 39.

HERCULEE, Adv. [Ἡρακλέως] ab Hercule: pro Fortiter. Cic. 8. Att. 6. Spero etiam quoniam adhuc nihil nobis obfuit, nihil mutaſſe: nec tegentia hoc, quod cum fortiter & diligenter, nunc fert etiam Herculee. Quædam exemplaria legunt Mehercule. Locus profecto totus eſt corruptus.

HERCULĀNUS, a, um. Adj. [Ἡρακλεωτικὸς] Gell. lib. 1. cap. 1. Comprehenſa menſura Herculani pedis.
Herculaneæ herbæ meminit, Plin. lib. 21. cap. 15. V. mox.
Herculaneæ formicæ. Plin. lib. 30. cap. 4.
Ficus. Cato de R. R. cap. 8.
Morbus. V. Crinit. de Hon. Diſcipl. 25. 1.

HERCULANA, & HERCULANEA, æ. f. Herbam non unam ſignificat: ut, Helxinen. Apul. de Herb. 81. Periſterion. Idem 65. Nymphæam. Idem 67. Sideritidem. Idem 72. Urticam. Plin. 21. 15.

HERCULĀNIUM, Campaniæ oppidum. Plin. lib. 3. cap. 5. Paterc. 2. 16. Mela 2. 4. 64.

HERCULANENSIS, e. Adj. ut, Fundus Herculanenſis. Cic. 9. Fam. 25.

HERCULEIUS, Vir Romanus, qui Marianas partes fovit cum Sertorio.

HERCULIUS, Cognomen Maximiani, Imp. Rom. quem Diocletianus ſibi Cæſarem & mox participem imperii aſcivit. V. Vict. & Eutrop. Oroſ. Lact. de Mort. perſ. & Suid. Spanh. de Uſu Numm. diſſ. 12. p. 495

HERCYNA, Virgo quædam fuit Proſerpinæ comes, a qua & fluvius Hercyna nomen conſequutus eſt. In templo conſecratum virginis illius ſimulacrum anſerem manibus gerebat. Hujus meminit Liv. lib. 45. cap. 27. Ex Turnebo. Al. Hercynna, Al. Hercina.

HERCYNIA SILVA, Maxima Germaniæ ſilva [Ἑρκύνιος δρυμὸς Strab.] Cæſ. 6. Bell. Gall. 25. Hujus Hercyniæ ſilvæ, quæ ſupra demonſtrata eſt, latitudo novem dierum iter expedito patet: non enim aliter finiri poteſt, neque menſuras itinerum noverunt. Oritur ab Helvetiorum, & Nemetum, & Rauracorum finibus, rectaque fluminis Danubii regione pertinet ad fines Dacorum & Anartium. Hinc ſe flectit ſiniſtrorſus, diverſis a flumine regionibus, multarumque gentium fines propter magnitudinem attingit: neque quisquam eſt hujus Germaniæ, qui ſe aut audiſſe, aut adiſſe ad initium ejus ſilvæ dicat, quum dierum iter XL proceſſerit, aut quo ex loco oriatur, acceperit. Hactenus Cæſar: apud quem præpoſtero characterum ordine XL pro LX legi videtur judicio Vadiani. Scribitur & Hercinia vel Ercinia.
De variis ejus nominibus. V. Dalechamp. ad Plin. 16. 2. p. 694.
Lucis Suevi nobiles Hercyniis. Sen. Med. v. 713.
Saltus Hercynius. Tacit. Germ. 30. 1.
Prominet Hercyniæ confinis Rhetia ſilvæ. Claud. de Bell. Get. 330.

HERI, [χθὲς, ἐχθὲς, χθιζὰ] Adv. temp. ſignificat autem Heſterno tempore. Ter. Eun. 1. 2. 80. Heri minas viginti pro ambobus dedi. Cic. 13. Att. 47. Lepidus ad me heri veſperi litteras miſit Antio.

HERE, pro HERI, dicebatur a veteribus. Eſt autem adv. temporis. Donatus, Propter cognationem E & I litterarum, non dubitaverunt antiqui & here & heri dicere, & mane & mani, & veſpere & veſperi. Ter. Heaut. 3. 2. 8. —equidem te demiror, Chreme,
Tam mane, qui here tantum biberis. Idem Eun. 2. 3. 66.
Inhoneſtum hominem, quem mercatus eſt here, ſenem, mulierem?
Plaut. Perſ. 1. 3. 36. Hoc jam here narravi tibi. Propert. 2. 22. pr.
Scis here mi multas pariter placuiſſe puellas.

HESTERNUS, a, um. Adj. [χθιζὸς] Quod heri factum eſt ſignificans. Plaut. Perſ. 1. 2. 25. Viſam heſternas reliquias. Ter. Eun. 5. 4. 17.

Quo pacto ex jure heſterno panem atrum vorent.
Cœna heſterna redundare. Plin. in Paneg. 107.
Dies heſternus. Cic. 2. de Nat. Deor. 73. Sic in 2. Catil. 7.
Diſputatio heſterna. Cic. 2. Tuſc. 10.
Decus heſternum. Liv. 27. 14. pr. Pugnatum utrinque aliquanto quam pridie acrius eſt, Pœnis ad obtinendum heſternum decus adnitentibus, Romanis ad demendam ignominiam.
Heſterno die luſimus. Catul. 48. 1.
Luce heſterna vidi. Ovid. 2. Amor. 2. 3.
Nocte heſterna lenior aura fuit. Ovid. 18. Epiſt. 73.
Sermo heſternus. Cic. 4. Acad. 10.

Herilis. V. herus.

Hĕrĭlus, i. m. Rex Præneſtinorum. Virg. 8. Æn. 583.
Et regem hac Herilum dextra ſub Tartara miſi.

Herillus, [Ἥριλλος] Chalcedonius philoſophus, Zenonis diſcipulus fuit, quum audiſſet ſcientiam unice laudatam eſſe ab Ariſtotele & Theophraſto, ſummum bonum in ea poſuit. Cic. lib. 2. Acad. 2. & lib. 2. de Fin. 4. conf. Laert. lib. 7.

Hĕrĭnāceus, i. m. [ἐχῖνος] qui & Herix & Hericius, teſte Perotto; Animal ſpinis horridum, ſeſe in globum interdum componens, & hieme condens ſeſe: de quo Plin. lib. 8. cap. 37. Præparant, inquit, hiemi & herinacei cibos, ac volutati ſupra jacentia poma, affixa ſpinis, unum non amplius tenentes ore, portant in cavas arbores. V. Ibid. plura, & ſupra eres, ericius.

Herma, vel Hermes, æ. m. [Ἑρμῆς] Statua vel ſigillum erat, in trunco arboris efformata, Mercurii formam habens. Unde Suidas dicit Hermas, Statuas dictas, quod plurimum Mercurii ſtatuæ deliniarentur. Cic. 1. Att. 6. Hermæ tui Pentelici cum capitibus æneis, de quibus ad me ſcripſiſti, jam nunc me admodum delectant. i. e. Mercurii ſtatuæ ex marmore Pentelico. Idem 2. de Legib. 65. Neque id opere tectorio exornari, nec hermas eos quos vocant, licebat imponi, nec de mortui laude, &c. De ſepulchro loquitur. Juven. 8. Sat. 53. Truncus Hermes.
Hermæ, erant Statuæ Mercuriales, quæ in veſtibulis ædium, vel in publicis viis, ſuper columnas conſtitui ornatus cauſa ſolebant. Hos primum ab Hipparcho Athenis erectos, Plato in Hipparcho, ſeu de lucri cupiditate Dialogo docet: eorumque uſum ibi adjungit. V. Spon. Miſc. p. 9. Nepos 7. 32. & complures in Lex. Pitiſc.

Herma, ătis. n. [ἕρμα] pro Firmamento a Græcis ponitur: unde etiam Mercurii nomen, inventoris, ut putabant, firmæ orationis, ductum. Interdum etiam Saburram ſignificat. Hæc Feſtus. ubi V. Dacer.

Herma, [ἕρμα] Aurium ornatus apud Homerum lib. 14. Iliad. 182. Hoc etiam Julius Pollux lib. 5. cap. 16. ponit in mundo muliebri.

Hermæum, i. n. [Ἑρμαῖον] varia ſignificat apud Suid. & inter alia quoque Fanum, ſeu ædiculam Mercurii. unde ſic dicta Diæta, ſeu Cœnatio in Palatio, Suet. Claud. cap. 10. 2. In Diætam cui nomen eſt Hermæum receſſerat. conf. ibi Pitiſc.

Hermăthēna, æ. f. [Ἑρμαθήνη] Mercurii ac Minervæ ſtatuæ conjunctæ, quas gymnaſiis veteres dicare conſueverant. Cic. 1. Att. 1. Hermathena tua valde me delectat; & poſita ita belle eſt, ut totum gymnaſium ἡλίου ἀνάθημα eſſe videatur. i. e. Solis Donarium. h. e. Mercurii & Minervæ ſtatua mihi a te miſſa, in meo gymnaſio ita belle eſt conſtituta, ut totum gymnaſium Soli dicatum eſſe videatur, quaſi gymnaſium illa ſtatua majorem in modum illuſtraretur. V. Spon. 1. 4. Turneb. Adverſ. 8. 24. vel Lex. Pitiſc.
Hermathena, poteſt eſſe Nomen mulieris doctæ & eloquentis.

Hermachus, i. m. [Ἕρμαχος] Mitylenæus, Epicuri diſcipulus & ſucceſſor. V. Laert. in Epicuro. Cic. 2. de Fin. 30. & 4. Acad. 30.

Hermæa, [Ἑρμαία] Extrema Ptolemæo urbs Africæ minoris. Mercurii promontorium Pomponio Melæ 1. 7. pr. Vulgo *Cabo Denubia.*

Hermagŏras, æ. m. [Ἑρμαγόρας] Æolides, Carion cognominatus, rhetor egregius, ſcripſit artem Rhetoricam libris ſex, de diligentia orationis, de decoro, de elocutione, de figuris. Docuit Romæ Auguſti temporibus, deceſſitque ſenex. V. Suid. Cic. Brut. 263. & 271. & de Invent. 1. 8. & 12. & 79.

Hermaphrŏdītus, i. m. [Ἑρμαφρόδιτος] Mercurii & Veneris filius. ab Hermes (quo nomine dicebatur a Græcis Mercurius) & Aphrodite, id eſt Venus. Hic fuit Androgynus, vir & mulier. Quum adoleſcens ſe lavaret in quodam fonte Cariæ, cui inerat Salmacis nympha. illa eum amans amplexa, deos oravit, ut ex ambobus unus fieret: idque factum eſt. Hinc omnes Androgyni, vocantur Hermaphroditi. Plin. lib. 11. cap. 49. Contra mulierum paucis prodigioſa aſſimilatio: ſicut Hermaphroditis utriusque ſexus. V. androgynus. Martial. lib. 6. 68. Ovid. 4. Met. 383. De Harmophrodito extat elegantiſſimum Pulicis poetæ carmen, apud Auſonium.
Hermaphroditæ equæ. Plin. lib. 11. cap. 49. conf. Non. 3. 89.

Hermĕdŏne, es. f. [ἑρμεδόνη] Nodus ſeu vinculum. Vitruv. 9. 7. V. Bald. Lex. p. 56.

Hermēlion, i. n. [ἑρμήλιον] Gemma igneo colore radians. Plin. 37. 10.

Hermēneuma, ătis. n. [ἑρμήνευμα] Expoſitio, interpretatio. Sen. Controv. 26. & Excerpt. Controv. 9. 3. Nunquam magnas mercedes accipere eos qui hermeneumata docerent.

Hermēneutĭcus, a, um. Adj. [ἑρμηνευτικὸς] Ad interpretem ſpectans.

Hermenii, Populi Moſchorum prope Colchos. Perott. V. hermiones.

Hermēraclæ, ſunt Mercurii & Herculis conjuncta ſigna ſeu ſtatuæ. Cic. 1. Att. 10. Signa noſtra & Hermeraclas quum commodiſſime poteris, velim imponas. Certe Athenienſes Mercurio & Herculi ſtatuas in gymnaſiis ponebant. teſtis Athenæus lib. 13. Sed & Romani aram Herculi communem cum Muſis eſſe voluerunt. Auctor Plutarch. Probl. 59. conf. Spon. 1. 4. & Lex. Pitiſc. [Apud Cic. ſcribendum Hermeracleas. Niſi forte & pariſyllabice declinabant. Nom. ſing. eſt Hermeracles, ex Gr. Ἑρμηρακλῆς.

Hermerōtes, [Ἑρμέρωτες] Signa compoſita ex Herma, i. e. Mercurio, & Cupidine, qui Ἔρως Græcis dicitur, quibus priſci exprimebant amori conjunctam eſſe eloquentiam debere. Plin. 36. 5. Spon. 1. 4. Gyrald. Synt. Deor. 9.

Hermes, æ, vel is & ētis. m. [Ἑρμῆς] Gr. dictus eſt Mercurius deorum interpres. ἀπὸ τῆς ἑρμηνείας, i. e. Sermone & enunciatione ſive eloquentia. Virg. 4. Æn. 356.
Nunc etiam interpres divûm Jove miſſus ab ipſo. Ubi Servius, Interpres divûm, Hermes. expreſſit verbum de verbo.

Hermes Triſmegiſtus, [Ἑρμῆς ὁ τρισμέγιστος] Philoſophus Ægyptius, poſt Moſen fuit, cujus tempore in Ægypto ſtudia Philoſophiæ clarere cœperunt. Ejus extant Dialogi. De hoc plura apud Suidam & Auguſtinum de Civ. Dei. & Lactant. de Ira Dei, cap. 11.

Hermesias, æ. m. inter Medicinas magicas refert Plin. 24. 17.

Hermētĭcus, a, um. Adj. ut, Hermetica medicina. Sic ab Hermete Triſmegiſto dicta eſt Chemica medicina.

Hermias, [Ἑρμείας] e Caria dux inclytus Antiochi magni, qui cum eo & Taurum pertranſiit, & res magnas geſſit. Ad extremum ab eo ob ſuſpicionem interfectus una cum conjuge & liberis, qui erant Apameæ. Auctor Polybius lib. 5.

Hermias, [Ἑρμίας Suid.] Eunuchus, trapezitæ cujusdam famulus, Athenas profectus, Platonem, Ariſtotelemque audivit: inde domum reverſus, Atarnenſes & Aſſenſes ſubegit, & illis cum domino imperavit.

Herminius, Latinus quidam, cujus meminit Virg. 11. Æn. 642.
Alius apud Romanos T. Herminius, qui cum Horatio Coclite in defenſione pontis Sublicii contra Etruſcos perſtitit. Liv. 2. 10.

Hermiōna, æ. f. [Ἑρμιόνη] Græciæ oppidum, Junonis fano inclytum, ut notat apud Pomponium Vadianus. Virg. in Cyri, 472.
Hinc ſinus, hinc ſtatio contra patet Hermiona. Verſus eſt ſpondaicus. conf. Plin. 4. 5.

Hermiŏne, es. f. [Ἑρμιόνη] fuit Menelai filia, ex Helena conjuge, quæ Oreſti Agamemnonis filio deſponſata fuit: ſed quum Pyrrhus Achillis filius eam duxiſſet, Oreſtes illum occidit, & ſponſam recepit. V. Virg. 3. Æn. 328. & Ovid. 8. Epiſt. 1. Martial lib. 3. 11.
Dic mihi, quid ſimile eſt Thais & Hermione?
Spartana Hermione. Propert. lib. 1. 4. 6.
Altera Hermione filia fertur Martis & Veneris, de qua V. in harmonia.

Hermionĭcus, a, um. Adj. [Ἑρμιονικὸς] ut, Hermionicus ager. Liv. 31. 44.

Hermiones, Germaniæ populi ultimi, ut ſcribit Pompon. lib. 3. in fine deſcriptionis Germaniæ 3. V. Voſſ. p. 237. Pomerani hodie vocantur, ut notat Vadianus. Horum meminit Tacit. Germ. 2. 4. conf. Plin. 4. 14.

Hermippus, i. m. [Ἕρμιππος] Athenienſis poeta antiquæ comœdiæ, altero captus oculo, frater Myrtili comici, ſcripſit fabulas xl.
Fuit item alter Hermippus Berytius, diſcipulus Philonis Byblii, qui multa compoſuit ſub Adriano principe. Suidas
Alius Smyrnæus, qui ſcripſit de Vitibus. V. Voſſ. de Hiſt. Gr. 1. 16.

Hermocles, is. m. [Ἑρμοκλῆς] Rhodius ſtatuarius du quo Lucian. de Dea Syria, p. 670.

Hermocrătes, [Ἑρμοκράτης] Phocenſis, clarus ſophiſtica facultate, Antipatri magiſtri epiſtolarum Severi principis filiam, haud forma bona, invitus imperatore cogente duxit, quam poſtea repudiavit. Philoſtratus. conf. Diod. lib. 16.
Item, Medicus, quo viſo in ſomnis, Andragoram mortuum eſſe dicit Martial. 6. 53.

Hermŏdōrus, i. m. [Ἑρμόδωρος] Siculus, auditor Platonis: cui vitio datum eſt, quod quæſtui philoſophiam habuerit: dictata quæ ſub præceptore audiverat colligendo, ac dein in Sicilia venditando. conf. Cic. 13. Att. 21. & 5. Tuſc. 36.
Hermodorus, Philoſophus Epheſius, quem in Italia exulantem, Pomponius Juriſconſ. l. 2. de O. I. §. 4. extr. tradit auctorem fuiſſe xii tab. ferendarum Decemviris. Plin. lib. 34. cap. 5. dicit hunc fuiſſe interpretem legum Decemviralium.
Hermodorus Salaminius, qui cum Philone architecto Athenis contendit de armamentario faciendo, qua in contentione ut minus eloquens, victus fuit. Cic. 1. de Orat. 62. Nec ſi huic M. Antonio pro Hermodoro fuiſſet de navalium opere dicendum, non quum ab illo cauſam didiciſſet, ipſe ornate de alieno artificio copioſeque dixiſſet. Niſi ſi forte de navalibus urbis Romæ hîc agitur, quæ fortaſſe ædificavit Hermodorus: idque veriſimilius arbitror. Nepos apud Priſcianum, Ædes Martis eſt in Circo Flaminio architectata ab Hermodoro Salaminio. Ex quibus locis emendandum putat Turnebus, quod ſic apud Vitruvium 3. 1. legitur, Quemadmodum eſt in porticu Metelli Jovis Statoris Hermodi, &c. & Hermodori reponit. Adverſ. 11. 2.

Hermŏgĕnes, is. f. [Ἑρμογένης] Tarſenſis, annos natus xv ſophiſta adeo probatus eſt, ut fama ejus ad auditorium M. Antoninum principem exciverit, ab eoque munera egregia tulerit. Deinde tempore procedente, eum facultatis habitum deperdidit, nulla morbi cauſa. Proinde Antiochus ſophiſta dicebat, Hermogenes in pueritia ſenex, & in ſenectute puer. Ex Volaterrano lib. 15. V. Suid.
Hermogenes Tarſenſis alius, qui occiſus eſt propter quasdam in hiſtoria figuras. V. Suet. Domit. cap. 10.
Hermogenes alius, Fur, de quo exſtat Epigramma Martial. lib. 2. 29.
Hermogenes Africanus, Hæreticus contra quem librum ſcripſit Tertul.

Hermolāus, i. m. [Ἑρμόλαος] Conſtantinopolitanus grammaticus, ſcripſit ad Juſtinianum Cæſarem Epitomen in librum Stephani de urbibus. Auctor Suidas.
Memoratur & ante hunc alius, qui contra Alexandrum conjuravit.
Alius item Plin. lib. 36. cap. 5. Statuarius, inter eos qui ædes principum ſignis nobilibus ornarunt.

Hermopŏlis, is. f. [Ἑρμόπολις] ut ait Volaterr. lib. 12. urbs Ægypti in Sebenitica præfectura ubi Pan colitur & hircus, ut ait Pindarus.

Hermosorinos, Lupinus montanus. Apul. de Herb. cap. 110. [Scribe Thermos orinos, Gr. θέρμος ὀρεινός.

Hermotĭmus, i. m. [Ἑρμότιμος] Clazomenius, de quo V. Plin. lib. 7. 52. Lucian. Muſca, p. 376. Græv. Tertull. de Anima, 2. 28. & Orig. contra Celſ. 3. p. 129. Spenc.

Hermu baſiliōn, Herba Mercurialis. Apul. de Herb. cap. 82.

Hermu botane, f. [Ἑρμοῦ βοτάνη] Apul. l. c. V. hermu poa.

Hermŭlæ, ſive Hermetes Parvi, erant duo ſimulacra Mercurii in circo ante carceres fixi, funem vel catenam carceribus prætendentes, ne equi, apertis carcerum valvis, ante ſignum datum procurrerent. V. Kipping. Ant. Rom. 11. 6. §. 3. & Salmaſ. Exerc. Plin. p. 648

Hermundŭri, orum. m. pl. [Strab. Ἑρμόνδοροι] Suevorum, potentiſſimæ in Germania gentis, magna natio. V. Tacit. Germ. cap. 41. & Cluver. Ant. Germ. 3. 28.

Hermu poa, æ. f. [ἑρμοῦ πόα] Herba paſſim in ipſis vineis apud Gallos creſcens, quæ a Græcis Linozoſtis dicitur: Latini Mercurialem herbam vocant, quaſi Mercurii pabulum. V. Plin. lib. 25. cap. 5. Sunt autem ejus duo genera: mas, quod in ſingulis geniculis

duos

duos veluti testiculos gerit: & femina, quæ luteum florem habet.

Hermus, i. m. [Ἕρμος] Fluvius Lydiæ, qui Smyrnæ campos interfecat delapsus a monte Dorilao, Phrygiam scindit a Caria. Hic superfusus campis gignit fertilitatem, unde arenas aureas fertur trahere. Strabo lib. 13. Virg. 2. Georg. 137.
Nec pulcher Ganges, atque auro turbidus Hermus. conf. Drakenb. ad Sil. 1. 159. & Plin. 5. 29.

Hernia, æ. f. [κήλη] dicitur Quum pondere aut ictu aliquo rupta tunica, quæ ab inferioribus partibus intestina diducit, omentum, aut intestinum in scrotum descendit: scrotum enim vocamus cutem testiculos ambientem: quod ὄσχεον Græci appellant. Id vitium a Græcis Enterocele, sive Epiploocele, hoc est interraneorum, sive omenti descensus, dicitur: nostri communi nomine Herniam vocant. Martial. lib. 3. 24.
Ingens iratis apparuit hernia sacris.

Herniōsus, a, um. Adj. Qui herniam patitur. Lamprid. in Heliog. cap. 25.

Hernĭci, orum. m. pl. [Ἕρνικες] Populi sunt Italiæ in Campania, in locis asperis habitantes. Nam Herniæ, Sabinorum lingua, Saxa dicuntur. Hos tamen Hernicos appellatos voluit Macrobius ab Herno quodam Pelasgo eorum duce. Horum metropolis est Anagnia. V. Lex. Pitisc. & Cellarii Orb. Ant. 2. 11. 3. 387.

Hernĭcus, a, um. Adj. Juven. 14. Sat. 180.
O pueri Marsus dicebat, & Hernicus olim,
Vestinusque senex.
Terra Hernica. Ovid. 3. Fast. 90.
Saxa Hernica. Sil. lib. 4. 228.
Frondosa Hernica. Stat. 4. Silv. 5. 56.

Hērōdes, is. m. [Ἡρώδης] Antipatris Idumæi filius, cognomento Magnus, anno x Augusti rex Judæorum a Romanis declaratus est, regnavitque annis XXXVII. Hujus meminit Hor. 2. Epist. 2. 184.
Herodes Philippus ejus filius, Herodiadis maritus prior, & Salomes pater, a patre regni hæreditate exclusus.
Herodes Antipas, Tetrarcha, seu præfectus Galilææ post Archelaum, impiissimus fuit, qui Johannem Baptistam occidit, sub quo & Christus passus est.
Herodes Agrippa Aristobuli filius, qui B. Jacobum occidit.
De his Herodibus & aliis V. Harduin. de nummis Herod. & Spanh. de Præst. num. Diss. 8. p. 520. &c. Item Reland. in Palæstina.
Herodes, qui Mithridatem fratrem Parthiæ regno expulit. Appian. pag. 83. in fine H. St.
Herodes alius fuit Sophista Atticus, qui Græca oratione (ut ait Gell. 19. 12.) fere universos gravitate atque copia, elegantiaque vocum longe præstitit. Idem 1. 2. & 9. 2. V. Suid.

Hērōdiānus, i. m. [Ἡρωδιανὸς] Alexandrinus grammaticus, Apollonii etiam grammatici filius & discipulus, floruit sub Marco Antonino imperatore. Scripsit de Arte grammatica: præterea Cæsarum historiam, quæ ad nos pervenit. Auctor Suidas.

Hērōdius, [ἐρωδιὸς] Avis ex iis, quas Romani Diomedeas vocant. Vulg. Int. Lev. 11. 19. Deut. 14. 13. Job. 39. 16. V. erodius. Sic enim scribendum est.

Hērŏdŏtus, i. m. [Ἡρόδοτος] Halicarnasseus, claris ortus parentibus, patre Cyxo, matre Dryone, fratrem etiam habebat Theodorum. Scripsit historiam libris novem, quorum quilibet Musæ nomine inscribitur. Cœpit a Cyro Persarum rege. Secessit in Samum Lygdami tyrannide offensus, qui tunc in patria regnabat. Eo expulso rediit. Postremo invidiæ civium obnoxius, sponte Thurium concessit, Atheniensium coloniam, ubi extinctus est & sepultus. licet aliqui Pellæ dicant. Suidas. Hunc Cic. 1. de Legib. 5. appellat historiæ parentem. V. Bibl. Gr. Fabric.

Heroion, i. n. Herba eadem cum Asphodelo. Plin. 22. 22.

Hēron, ōnis. m. [Ἥρων] Atheniensis Orator, scripsit commentarios in Herodotum, Xenophontem, & Thucydidem. Auctor Suidas. Item alius Mathematicus Alexandrinus, cujus extant Spiritalia.

Herones, pl. ut, Heronibus clusum frumentum. l. 31. Dig. locat. conduct. Brissonio Tegetes sunt sparteæ aut scirpeæ, seu Vimine contexta vasa.

Hērŏphĭle, es. f. [Ἡροφίλη] Sacerdos Sminthei Apollinis, quam pro Sibylla Erythræa Suidas habet, sed Eusebius pro Samia. Tibull. 2. 5. 67.
Herophile Phœbo grata quod admonuit. V. Pausan. Phoc. p. 327. Wech.

Hērŏphĭlus, i. m. [Ἡρόφιλος] Medicus celebris, qui Phalaridem sanitati restituit. V. Plin. 11. 37: 20. 2: 25. 2: & 26. 2. conf. Tertull. de Anima cap. 10.

Hēros, ōis. m. [ἥρως] Heroes dicuntur hi, Qui quum sint homines, rebus tamen gestis eam opinionem apud vulgus emeruerunt, ut inter divos relati credantur. Proinde Heroes in quavis arte & scientia dici possunt Qui in ea plurimum excelluerunt. Gaza putat deductum esse ab ἔρω, alii ab Aere. Plures tamen ab Ἥρα, i. e. Junone: quibus & divus Augustinus suffragatur. Servius; Heros, Vir fortis, semideus, plus ab homine habens, ut ait Hesiod. De his plura V. in Lex. Pitisc. Virg. 1. Æn. 200. — dederatque abeuntibus heros. Idem lib. 7.
Quin & avis Mavors heroa potentibus addet. [Nisi error est ex 6. 777.] Cic. 14. Att. 11. Illi non heroes, sed dii futuri quidem in gloria sempiterna sint. Idem 1. Att. 14. Heros ille noster Cato.
Delecti heroes. Virg. 4. Ecl. 35.
Magnanimi heroes. Virg. 6. Æn. 649.
Maximus heros. Virg. 6. Æn. 192.
Semidei heroes. Stat. 5. Theb. 373.

Hērōis, ĭdis. f. [ἡρωΐς] Martial. [ubi?
Mutatas formas, heroidas insuper iisdem Addidit.
Graias heroidas æquas. Stat. 3. Silv. 5. 45. conf. Suet. Neron. cap. 21. & Ovid. 2. Amor. 4. 33.

Hērōĭna, æ. f. [ἡρωΐνη] Idem. Propert. lib. 1. 13. 31.
Illa sit Inachiis & blandior heroinis. Idem 1. 19. 13.

Hērōĭcus, a, um. Adj. [ἡρωϊκὸς] ut, Ætas heroica, In qua heroes floruerunt. Cic. 5. Tusc. 7. Etiam heroicis ætatibus Ulyssem & Nestorem accepimus & fuisse & habitos esse sapientes.
Honores heroici. V. Bernegg. ad Suet. Aug. cap. 1. & Diod. Sic. 20. 103.
Personæ heroicæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 71. Medea modo & Atreus commemorabantur a nobis heroicæ personæ.
Tempora heroica. Cic. 1. de Divin. 1.
Versus heroicus dictus Hexameter, quod eo genere carminis heroum gesta describantur. Cic. 2. de Legib. 68. Ne plus quatuor heroicis versibus, quos longos appellat Ennius. Al. Herois.
Versus heroicus. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Hēroĭce, Adv. [ἡρωϊκῶς] Macrob. 5. Saturn. 14. pr. Versus heroice incomtus.

Hērōus, a, um. Adj. [ἡρῷος] ut, Heroi pedes, Quibus in carmine heroico utimur. Cic. 3. de Orat. 182. Quare primum ad heroum nos, dactyli, & anapæsti, & spondæi, pedem invitat. conf. heroicus.
Heroi carminis opus. Propert. lib. 3. 3. 16.
Versus herous. Ammian. 21. 4.

Hērōum, i. n. [Ἡρῷον] Monumentum quod solet erigi viro alicui insigni, propter eximiam virtutem. Cic. 2. de Legib. 61. Quod autem ἡρῷον, id est vestibulum sepulchri, bustumve usucapi vetat, tuetur jus sepulchrorum. Gruter. & Turneb. leg. Forum.

Hērostrătus, i. m. [Ἡρόστρατος] Vir fuit scelestus & ignavus, qui ut nomen memoria sceleris propagaret, incendium nobilissimæ fabricæ templi Ephesiæ Dianæ manu propria struxit, sicut ipse confessus est, voto adipiscendæ famæ latioris. Strabo lib. 14. Solin. cap. 53.

Herpacantha, æ. f. [ἑρπάκανθα] Herba Acantha a Serpendo dicta. Diosc. 3. 17.

Herpes, ētis. m. [ἕρπης] Morbus, ignis sacri species, quam & Zonam dicit Scribon. Comp. 63.
Est & Herpes Depascens, [ἕρπης ἐσθιόμενος] ulcus, quod serpendo corpus ad ossa vorat, teste Celso lib. 5. cap. 28. Sect. 3. Videtur Idem cum præcedente. V. & Macer. 1. 12. 33. apud Lucret. 6. 660. dicitur Serpens.
Herpes item Animal, quo præcipue sanantur quæcunque serpunt. Plin. 30. 13.

Herpestĭcus, a, um. Adj. [ἑρπηστικὸς] ut, Gangræna herpestica. Lucil. apud Non. 2. 375.

Herpico, āre. Serv. ad Virg. 1. Georg.

Herpyllum, i. n. [ἑρπυλλον] Idem quod Sisymbrium. Apul. de Herb. 105. Diosc. 2. 117. & 3. 41.

Herpyllus, i. m. [ἕρπυλλος] Serpillus. Apul. de Herb. 99. Isidor. 17. 9.

Hersilia, [Ἑρσιλία] Uxor Romuli fuit, quæ post apotheosin mariti ipsa quoque in cælum relata fuit. & quemadmodum mutato nomine Quirinus ille dicebatur, sic ipsa etiam Ora dicta fuit. Ovid. 14. Met. 851. De hac Liv. 1. 11.

Herthus, i. m. Terra tanquam Dea olim culta a Germanis. Tacit. 40. 3. In commune Herthum, id est Terram matrem colunt, eamque intervenire rebus hominum, invehi populis arbitrantur, &c. ubi V. Kirchmaj.

Hĕrŭli, vel Eruli, orum. m. pl. Germanica natio, Vistulæ quondam ostia accolens. V. Cluver. Germ. 1. 53. Sidon. Carm. 7. 236.
Cursu Herulus, Chunus jaculis, Francusque natatu. Idem. 8. Epist. 9. 31. De eorum moribus V. Cæl. Rhodig. lib. 28. cap. 22.

Hĕrus, [δεσπότης] Dominus. Ter. And. 5. 2. 5. Herus est: quid agam? Cic. 2. Off. 24. Sed iis, qui vi oppressos imperio coercent, sit sane adhibenda sævitia, ut heris in famulos, si aliter teneri non possunt. Virg. 3. Æn. 324.
Nec victoris heri tetigit captiva cubile.
Herus, pro Herili filio. Ter. And. 1. 3. 3. Me aut herum pessundabunt.
Dives herus. Hor. 2. Carm. 18. 32.
Herus major, Paterfamilias. Plaut. Capt. 3. 5. 50.
Herus minor, Filiusfamilias. Idem Asin. 2. 2. 62.
Heros vocat Deos omnes Catull. 69. 76.
Hostia cœlestes conciliasset heros.

Hĕra, æ. f. [δέσποινα, δεσπότης] Domina. Ter. And. 4. 2. 4. Idem And. 4. 3. 2.
Summum bonum esse heræ putabam hunc Pamphilum.
Hera dicta est Juno. Ennius apud Cic. 1. Off. 38.
Vosne velit, an me regnare Hera, quidve ferat fors,
Virtute experiamur. V. Turneb. Adverf. 7. 15.
Formosa hera. Ovid. 9. Epist. 78.

Hĕrīlis, e. [δεσποτικὸς] Quod ad herum pertinet. Plaut. Amph. 2. 1. 75.
Non soleo ego somniculose herilia imperia persequi. Idem Aul. 4. 1. 13.
Herilis filius: i. e. Filius heri. Ter. Eun. 2. 2. 58.
Sed video herilem filium minorem huc advenire.
Arbitrium herile. Valer. 4. Argon. 388.
Verna ministeriis ad nutus aptus heriles. Hor. 2. Epist. 2. 6.

Herĭfŭga, æ. m. [φυγοδεσπότης] Qui herum fugit. ut, Famuli herifugæ, i. e. Fugitivi. Catull. Epigr. 63. 51.

Hĕrĭtūdo, inis. f. Gloss. Gr. Lat. δεσποτεία, Dominatus, dominatio, heritudo. V. eritudo.

H E S

Hesichius. V. hesychius.

Hēsiŏdus, [Ἡσίοδος] Poeta Ascræus, scripsit poemata, Theogoniam, ἔργα καὶ ἡμέρας, i. e. Opera & dies; quod imitatus est Virg. in Georg. Primus agriculturæ præcepta tradidit, ut Plin. lib. 14. scribit. Fabularum item auctor, ut ait Quintil. lib. 5. cap. 11. V. Gell. 3. 11. & 17. 21.

Hēsiŏdīus, [Ἡσιόδειος] Possessivum, Quod est Hesiodi, vel Quod ab Hesiodo compositum est. Cic. in Brut. 15. Illud Hesiodium laudatur a doctis, quod eadem mensura reddere jubet qua acceperis, aut etiam cumulatiore, si possis. conf. Sidon. Carm. 9. 213. al. Hesiodeus, ab Ἡσίοδος.

Hēsĭŏne, es. f. [Ἡσιόνη] Filia Laomedontis regis Trojæ, & Priami soror, quam Hercules expugnata Troja uxorem dedit Telamoni. V. Ovid. Met. 11. Fab. 7. 217.

Hespĕris, [ἑσπερὶς] Herba, quæ noctu magis olet, inde nomine invento. Plin. lib. 21. cap. 7.

Hesperia, Urbs est Cyrenaicæ apud Pomponium Melam 1. 8. quam Olivarius dicit nunc vocari *Bernic*

Hesperia, [Ἑσπερία] Hesperiæ duæ sunt, una quæ Hispania dicitur, altera Italia: quæ sic discernuntur. Aut enim Hesperiam solam dicimus, & significat Italiam. Virg. 1. Æn. 530.
Est locus, Hesperiam Graii cognomine dicunt. Aut addimus Ultimam, & tunc significat Hispaniam, quæ in Occidentis est fine. Hor. 1. Carm. 36. 4.
Qui nunc Hesperia sospes ab ultima. Et hæc ab Hespero Occidentali

dentali stella dicta est: Italia vero ab Hespero Atlantis fratre, qui a Germano pulsus, Italiam tenuit: & ei nomen vel proprium vel suæ pristinæ regionis imposuit. Servius ex Hygino. Macrobius 1.4. extr. tamen voluit Hesperiam dictam esse Italiam, quod Occasui subjecta sit.
Magna Hesperia. Virg. 1. Æn. 573.

HESPERĬDES, [Ἑσπερίδες] appellatæ sunt Hesperi fratris Atlantis filiæ, Ægle, Arethusa, & Hesperetusa. Hæ amœnissimos hortos colere dicebantur in Africa juxta Lixon coloniam, a Claudio Cæsare deductam. In iis auriferum nemus esse cum aureis malis existimabant, custodiri vero a pervigili dracone. Et quoniam Themis dea prædixerat, futurum olim quendam Jovis filium, qui ea poma diriperet, cinxisse Atlantem pomarium montibus, ne pervium grassatoribus foret. Penetrasse tamen eo Herculem ab Eurystheo missum, & occiso dracone aurea mala abstulisse. Alii putant ovium greges ibidem fuisse, purpuream lanam ferentes, easque ab Hercule raptas, & ad Eurysteum ductas. Hinc quoniam μῆλον Græce, Latine Ovem dicimus, locum fabulæ datum. Hæc Perottus ex Servio.
Hesperides, Erebo & Nocte natæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 44. Eorumque fratres & sorores, qui a genealogis antiquis sic nominantur, Amor, Dolus, Metus, &c. Parcæ, Hesperides, Somnia, quos omnes Erebo & Nocte natos ferunt.
De hortis Hesperidum. V. Barth. Adversf. 36. 5.
Mala Hesperidum. Virg. 6. Ecl. 61. De his V. Spanh. diss. 6. p. 330. sq.
Poma Hesperidum. Stat. 3. Silv. 1. 158
Aquarum Hesperidum regnator. Virg. 8. Æn. 77. i. e. Italicarum. Serv. De Tiberi.

HESPERIUS, HESPERUGO. V. HESPERUS.

HESPĔRUS, i. m. [Ἕσπερος] Atlantis frater, a quo Hesperia. Scribit Diodorus hunc Hesperum conscendisse cacumen montis Atlantis ad cursus astrorum observandos, & nunquam deinde comparuisse: cui vulgus honores divinos exhibuit, astrumque lucidissimum ejus nomine appellavit: de quo Virg. 10. Ecl. 77.
Ite domum saturæ, venit Hesperus, ite capellæ. Hæc etiam serotina stella Vesper dicitur, & Vesperugo: mane autem, Lucifer, & Venus. V. Varr. de R. R. 3. 5. Cic. 2. de Nat. Deor. 54. Infima est quinque errantium, terræque proxima, stella Veneris, quæ Φωσφόρος, Latine Lucifer dicitur, quum antegraditur solem: quum subsequitur autem, Hesperus. Dicitur & Hesperugo. Sen. Med. v. 877.
Mergat diem timendum Dux noster Hesperugo. conf. Sen. Hippol. 749. & not. Delr.

HESPERIUS, a, um. Adj. [Ἑσπέριος] ut Fretum Hesperium. Ovid. 11. Met. 259.

HESPERION CERAS, [Ἑσπέριον κέρας] apud Solinum cap. ult. n. 991. est Extremum Africæ continentis promontorium, ubi scilicet veluti in fronte circumaguntur naves in occasum ac mare Atlanticum. Sonat hæc vox, Occidentale cornu. Scribitur & Hesperu ceras. V. Plin. lib. 6. cap. 30. & 31. Hodie vocant Caput bonæ spei. Alii perhibent *Capo de Sierra Liona*, Al. *C. das palmas*, Al. *C. verdo.*
Hesperium Promontorium, in Africa est, navigatione decem dierum ab Theôn ochema monte. Plin. lib. 5. cap. 1.

HESSĒNI, vel potius ESSENI, [Ἐσσηνοὶ] Palæstinæ populi, apud quos lege columbis parsum olim, & tantam earum copiam factam ferunt, ut advenarum ora cicures petierint: unde sunt illa Tibulli verba lib. 1. 7. 17.
Quid referam ut volitet crebras intacta per urbes,
Alba Palæstino sancta columba viro? Plin. lib. 5. cap. 17. Hesseni, gens sola, & in toto orbe præter ceteras mira, sine ulla femina, omni Venere abdicata, sine pecunia, socia palmarum, &c. Meliores codices habent Esseni. V. ESSÆI.

HESTERNUS. V. HERI.

HESTIÆA, [Ἑστίαια] Thessaliæ pars apud Strabonem lib. 13. & Ptolemæum: sed apud Homerum oppidum est in Eubœa: Stephanus Urbem dicit in Acarnania.

HESTIATŌRIS, idis. f. Herba magica a convictu in Perside nominata, quoniam illa hilarentur. V. Plin. lib. 24. 17. al. Sissiestoris, vocatur alias Gelotophyllis.

HĒSUS, i. m. Sub hoc nomine Martem Galli colebant, eumque humano cruore placabant. V. Lactant. Inst. Div. 1. 21. Lucan. 1. 444.
Teutates horrensque feris altaribus Hesus. Scribitur & ESUS.

HĒSYCHIA, æ. f. [ἡσυχία] Quies. Sen. Epist. 92. Quietem hesychian vocant Græci, vacat enim animus molestia, &c.

HESYCHIUS, [Ἡσύχιος] Milesius sub Anastasio principe scripsit Onomatologion, i. e. Catalogum nominum. Quorum epitome Suidas se fatetur usum esse. Composuit & historiam libris VI, in quibus complectitur tam Romanorum Imperatorum, quam aliarum gentium & tyrannorum res gestas usque ad sua tempora, ut ait Suidas. V. Voss. Hist. Gr. 2. 22.

H E T

HETÆRA, i. e. Amica, Venus. [Ἑταίρα Ἀφροδίτη] Hoc nomine cultam Venerem apud Athenienses ex Apollodoro docet Athenæus Deipnos. l. 13. V. & Hesych.

HĔTÆRIA, æ. f. [ἑταιρεία] Sodalitas, societas, collegium. Plin. 10. Epist. 97. Secundum mandata tua hæterias esse vetueram. conf. 10. Epist. 43.

HĔTÆRICE, es. f. [ἑταιρικὴ] Ita vocabatur Ala equitum apud Macedonas ab amicitia & veluti sodalitate regia. V. Corn. Nep. 18. 1. 6. & ibi Lambin.

HĔTĔROCLĪTON, [ἑτερόκλιτον] interpretari potest Alienæ & insolitæ declinationis. Sic vocant Nomina & Verba Grammatici, quæ a communi declinandi ratione deflectunt.

HETEROCRANEA, vel HETEROCRANIA, æ. f. [ἑτεροκρανία] vocant Græci Morbum capitis, quum caput inæqualiter dolet, tumetque, & inter pilos rotunda & humida ulcuscula assurgunt, & pus mali odoris. Plin. lib. 31. cap. 9. Ad heterocranias capitisque ulcera, & pustulas, papulasve. apud Marcell. Emp. 2. Heterocranium. [Idem quod Hemicrania.

HETEROGENEUS, a, um. vel potius HETEROGENES, ĕos, [ἑτερογενής] Adj. Diversi generis & naturæ, apud Grammaticos & Philosophos.

HETEROGNĀTHUS, [ἑτερόγναθος] ex Libanii declamatione quadam Vorax intelligitur, qui nunc in dextram, nunc in sinistram cibum lingua convolvat, vel utraque oris parte cibaria simul conterens: unde ductum nomen. γνάθος enim Maxilla est.

HETEROMĀSCHĂLA, orum. n. pl. [ἑτερομάσχαλα] Quæ ex altera tantum parte villosa sunt, & servitiis dicata, auctore Polluce. Ex Hermolao. Quæ eadem Heteromalla dicuntur, quemadmodum & Amphimalla, Quæ ex utraque parte sunt villosa. V. Bayfium in libello de Re Vestiaria.

HETEROSCII, orum. [ἑτερόσκιοι] i. e. Alterumbres. Incolæ in Zonis temperatis, ubi meridiana solis umbra vel in Septentrionem vel Austrum semper protenditur. V. Schott. Curs. Math. p. 325.

HETERONYMA. V. HOMONYMA.

HETRURIA, [Τυῤῥηνία, Ἐτρουρία] Italiæ regio, ad Macram fluvium usque protenditur, ubi Liguriæ principium est, quæ Varo in extimo Italiæ termino finitur. Hodie vocatur *La Toscana*. In Hetruria hodie Florentia clarissima, aliquando Fluentia dicta. Porro Hetruria dicta est, quod ejus fines tenebantur olim usque ad ripam Tiberis: & quasi ἑτερουρία, & per syncopem ἑτρουρία, Nam ἕτερος, est alter: & ὅρος, finis. Roma enim antea unam tantum Tiberis ripam tenebat. Juven. 8. Sat. 265.
— & quæ
Imperii fines Tiberinum virgo natavit. Hæc Servius in Virg. 2. Æn. 533. V. & Plin. 3. 5.
Solers Hetruria. Claud. 1. in Eutrop. 12. Scribitur & sine aspiratione Etruria.

HETRUSCUS, a, um. Adj. [Τυῤῥηνὸς] ut,
Aurum Hetruscum. Juven. 5. Sat. 164.
Disciplina Hetrusca. Cic. 6. Fam. 6.
Fontes. Tibull. 3. 5. 1.
Mare Hetruscum. Hor. 3. Carm. 29. 35.
Hetruscus subst. gentile. Obesus Hetruscus. Catul. 37. Epig. 11.

HETTA, res minimi pretii apud Festum. H. St. V. supra HECTA. Sic enim alii scribunt.

HETTEMATĬCUS, a, um. Adj. [ἡττηματικὸς] Firmic. lib. 3. cap. 9. Ipsos tamen faciet hettematicos, & prima semper ætate vitiosos. Hettematicus dicitur, Qui deterior & posterior est, neque præstantiam in suo genere consequitur, & in eo offendit.

H E U

HEU, [ἰὼ] Interjectio dolentis. Scaliger. de L. L. lib. 27. a φεῦ deducit. Nom. dativ. & accus. jungitur.
Nom. ut Virg. 6. Æn. 878.
Heu pietas, heu prisca fides. Sunt qui vocativi casus esse dicant Pietas hoc loco.
Dat. Plaut. Mil. 4. 8. 32. Heu mihi, nequeo quin fleam.
Accus. Ter. And. 4. 1. 22. Heu me miserum, qui tuum animum ex animo spectavi meo. Cic. 7. Philipp. 13. Heu me miserum, cur cogor, &c.
Heu heu. Plaut. Pseud. 1. 3. 27. Heu heu, quam ego malis perdidi modis quod tibi detuli. V. Drakenb. ad Sil. 11. 212.

HEURESIS, [εὕρεσις] Lat. Inventio. Occurrit Mense Novembri in Kalendario rustico Farnesiano, forsan dies designatur is, quo Ceres Proserpinam filiam, a Plutone raptam, omnibus terris perquisitam, invenit. V. Apul. Met. 11. vel Lex. Pitisc.

HEURĔTES, æ. m. [εὑρετὴς] Inventor. Plaut. Pseud. 2. 4. 9. Heuretes mihi es.

HEURETRUM, i. n. [εὕρετρον] Merces ob indicium rei amissæ. Ulpian. l. 43. §. 9. ff. de furtis.

HEUS, [ὦ] Adv. vocantis. Ter. And. 3. 3. 47. Heus evocate huc Davum. Idem Eun. 4. 1. 10. Heus, inquit, puer, Pamphilam arcesse. Cic. pro Milon. 61. Heus, ubi Ruscio, ubi Casca?
Heus significationem habet nominis ad intentionem, considerationemque revocandi, ut ait Donatus. Ter. And. 4. 1. 11. Heus proximus sum egomet mihi.
Sed heus tu, revocantis particula. Cic. 2. Q. frat. 15. Sed heus tu, celari videor a te: quonam modo, mi frater, de nostris versibus Cæsar? Ter. Eun. 3. 1. 43.
Sed heus tu, purgon' ego me de istac Thaidi?
Heus, dolentis. Virg. 7. Æn. 116.
Heus etiam mensas consumimus, inquit Iülus.
Heus heus. Ter. Adel. 2. 4. 17. Heus heus Syre. s. hem, quid est? Idem Eun. 3. 3. 23.
Heus a Græco ὤ venit, auctore Festo Pompejo.

H E X

HEXACHORDOS, [ἑξάχορδος] Adj. de Canone Musico. Vitruv. 10. 13.

HEXACLĪNON, i. n. [ἑξάκλινον] Stibadium significat, sex capiens convivas, vel potius Locum in quo duo triclinia stare poterant; hoc est sex lecti cœnatorii: id enim Græca dictio sonare videtur. Martial. lib. 9. 60.
Et testudineum mensus quater hexaclinon,
Ingemuit citro non satis esse suo.

HEXAĒMĔRON, i. n. [ἑξαήμερον] Sic appellant S. Patres Creationem sex diebus perfectam, in quod multi Commentarios ediderunt. v. g. Basilius, Anastasius, &c. [Sic & Henr. Steph. in Thes. Gr. Sed potius effertur hæc vox à SS. PP. ἡ ἑξαήμερος, f. g. & subauditur δημιουργία, vel simile quid. V. Suic. Thesaurum.

HEXAGION, i. n. [ἑξάγιον] Nomen ponderis, Lat. Sextula. q. V. Scribitur & per errorem Stagium, στάγιον, ut docet H. Steph. in Thes. Gr. Append. Exagium vero, ἐξάγιον, videtur ponderum ipsorum, vel nummorum ad pondus exigendorum forma. V. f. l. Add. Eisenschmid. de Ponder. S. 1. c. 2.

HEXAGŌNUS, a, um. Adj. [ἑξάγωνος] Quod habet sex angulos. Columel. lib. 5. cap. 2. Si fuerit sex angulorum in quadratos pedes, sic redigitur, Esto hexagonum quoquoversus lineis pedum triginta, &c.
Hexagonum, Figura est æquilatera, & æquiangula ex sex angulis & lineis æqualibus composita. Eucl. 4. Elem. Problem. 15. In dato circulo hexagonum & æquilaterum & æquiangulum inscribere.

HEXAMĔTER, tri. [ἑξάμετρος] Sex constans pedibus. Martial. lib. 6. 65.
Hexametris epigramma facis, scio dicere Tuccam. Cic. 3. de Orat. 222. Quod si Antipater ille Sidonius, ille quem tu probe, Catule, meministi, solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore. Apud Martial. substantivum subauditur.

HEXAMILUM, i. n. Murus per Isthmum Corinthiacum, sic dictus quod longitudine sex miliaria Italica exæquet. De quo in rebus Venet. & Turc.

HEXAPHŌRUM, [ἑξάφορον] Lectica quæ a sex servis ferri solet. Martial,

Martial. lib. 2. 81. 1. Idem 4. 51.
Ingenti late vectus es hexaphoro. Idem 6. 67.
Non debes ferri mortuus hexaphoro. V. Pignor. de Serv. p. 274.

HEXAS, ădis. f. [ἑξὰς] Numerus senarius. Mart. Capel. 7. 240. Bis terni hexas fit.

HEXASTĬCHUM, [ἑξάστιχον] Quod sex versibus, seu ordinibus constat. Sic Hordeum dicitur, cujus spicæ sex ordines habent: sicut Distichum, δίστιχον, quod duos. Columel. lib. 2. cap. 9. Proximus est his frumentis usus hordei, quod rustici hexastichum, quidam etiam cantherinum appellant: quoniam & alia animalia quæ ruri sunt melius, quam malum triticum pascit.

HEXASTYLOS, [ἑξάστυλος] i. e. Sex columnas habens. Vitruv. 3. 2. V. Bald. p. 56.

HEXĔCONTĂLĬTHOS, i. m. [ἑξηκοντάλιθος] Lapis tam diversis notis sparsus, ut sexaginta gemmarum colores in parvo ejus orbiculo deprehendantur. V. Plin. lib. 37. 10. & Solin. cap. 44.

HĔXĒRES, [ἑξήρης] Navis, quæ sex remorum ordines habet. Liv. 27. 23. Regia classis septem & triginta majoris formæ navium erat, in quibus tres hepteres, & quatuor hexeres habebat, præter has decem triremes erant. conf. idem 30.

H I A

HIAGNIS, is. m. fuit ut fando accepimus, Marsyæ tibicinis pater, rudibus adhuc musicæ seculis, solus ante alios catus canere, &c. Apul. lib. Flor. pr.

HIARBAS, [Ἰάρβας] Rex Libyæ, qui Didonem re vera voluit ducere. Et ut habet historia, quum hæc negaret, Carthagini bellum intulit: cujus timore quum cogeretur a civibus, petiit ut ante placaret manes mariti, & exædificata pyra se in ignem præcipitavit. Servius explicans illud Virg. 4. Æn. 36.
Non Libyæ, non ante Tyro despectus Hiarbas. conf. Justin. 18. 6. Scribitur nonnullis sine aspiratione. V. in HANNIBAL.
Fuit & alius hujus nominis in Africa nobilis Rex, auspiciis Sullæ, ductu Pompeji, victus & interfectus. V. Plutarch. in Pomp. & Epit. Liv. 89. & Eutrop. 5. 6.

HIASCO, HIATUS. V. HIO, as.

H I B

HIBERIA, HIBERUS. V. IBERIA.

HIBERNIA, [Ἰβερνία] Insula in mari Atlantico, inter Septentrionem & occidentem solem. Cæs. 5. Bell. Gall. 13. Hibernia dimidio minor, ut æstimatur, quam Britannia. Hujus incolæ longe magis, quam Britanni, silvestres sunt, ut scribit Strabo lib. 4. Olim appellata Ierna. Juven. 2. Sat. 160. & Mela 3. 6. Juvernam, vel Jubernam dixerunt, Claudian. de 4. Conf. Hon. 33. Hibernen,
Scotorum cumulos flevit glacialis Hiberne.

HIBERNĬCUS, a, um. Adj. [Ἰβερνικὸς] ut Mare Hibernicum. Plin. lib. 4. cap. 16.

HIBERNUS, V. HYBERNUS, quanquam per i rectius scribitur.

HIBISCUS, i. m. vel HIBISCUM, i. n. [ἀλθαία] & quibusdam EBISCUS, vel IBISCUS. Herba non dissimilis malvæ, ut inquit Theophrastus, folio majori quam malvæ, pilosiorique caule. Usus ejus est ad rupta & tusses. Plin. lib. 19. cap. 5. Hibiscum a pastinaca gracilitate distat: damnatum in cibis, sed medicinæ utile. Virg. 2. Ecl. 30. pro Junci sive Viminis genere accipit,
Hœdorumque gregem viridi compellere hibisco. conf. Idem 10. 71. V. Galen. 6. Simpl. med. Appul. de Herb. cap. 38. & 114.

HIBLA. V. HYBLA.

HIBRIS, ĭdis. V. HYBRIS.

H I C

HIC, [οὗτος, ὅδε] hæc, hoc. Pronom. demonst.
Hic, iste, & ille: & adverbia ab eis descendentia, qualia sunt, Hic, istic, illic: hinc, istinc, illinc: huc, istuc, illuc: hac, istac, illac: horsum, istorsum, illorsum: hucusque, istucusque, illucusque: hoc, isto, illo: hanc habent differentiam: quoniam Hic cum ceteris, dicitur de Persona loquente, aut de re ei proxima. Iste vero cum ceteris, de Persona ab utroque remota, vel de re ei proxima. Ille autem de Tertia persona ab utroque remota, vel de re ei proxima. Hæc ex Valla lib. 2. Quod tamen non semper obtinet. V. infra. Ter. Eun. 3. 1. 33. — una in convivio
Erat hic, quem dico, Rhodius adolescentulus.
Ad quantitatem hujus pronominis quod attinet, producebant & Hic & Hoc veteres, quando per duplex c scribebant Hicc & Hocc abjecto E: corripiebant cum per c simplex scripsere. V. Voss. Art. Gram. 2. 29. Aliter tamen sensit Terentianus p. 63. qui τὸ Hic, quippe quod ex Hicce esset perpetuo longum existimavit, eamque ob causam in illo Virg. 4. Æn. 22.
Solus hic inflexit sensus animumque labantem, Creticum statuit.
Ita tamen & Virg. alibi, ut 6. Æn. 791.
Hic vir hic est. Et Lucret. 6. 9.
Nam cum vidit hic ad victum quod flagitat usus
Hic, pro Ego ipse. Ter. And. 2. 1. 12. Tu si hic sis, aliter sentias. Ubi Donatus; Hic, seipsum ostendens dicit, & est Hic pronomen. conf. Priscian. lib. 17. p. 1103.
Hic, Ille. Ter. Eun. 3. 1. 52. Si laudabit hæc illius formam, tu hujus contra. Ibid. 4. 4. 14.
Hic dies. Ter. And. 1. 1. 76. Hic nuptiis dictus est dies. Sic Mensis hic decimus est. Ter. Adel. 3. 4. 29. Delet Hic Bentl.
Puer hic unde est? Ter. And. 4. 5. 3.
Quid hic vult? Idem And. 1. 2. 13.
Hic ipsus est de quo agebam. Ter. Adel. 1. 1. 53. V. IPSE.
Hic meus, hic noster. Ter. Adel. 4. 5. 17.
Hic meus amicus, illi genere est proximus. Idem Eun. 2. 3. 50.
Illa sese interea commodum huc advorterat,
In hanc nostram plateam.
Hanc tuam, pro istam. Ter. And. 3. 2. 30.
Prorsus a me opinionem hanc tuam ego esse amotam volo.
Hunc istum otii & pacis hostem. Cic. pro Domo 12.
Huic illi legato, &c. Cic. pro Flacc. 51.
Hic somnus est mihi: h. e. Ita dormire soleo. Plaut. Curc. 1. 3. 28.
Additur aliquando pronomen Hic, vel ad Honorem, vel Contemtum. Virg. 11. Æn. 16.
— manibusque meis Mezentius hic est. Ubi Servius Hic est, pro Talis est, Et utrum per contemtum, an commendationem hoc pronunciandum? Idem 6. Æn. 791.
Hic vir, hic est, tibi quem promitti sæpius audis.
Græco more aliquando præter necessitatem additur, ut Ter. And. 5. 6. pr. Ubinam Pamphilus hic est. V. Rutgers. Var. Lect. 5. 19.
Hic sæpe pro relativis Ille, ipse. ut, Captæ urbes & in his Byzantium. pro In illis. Corn. Nep. 5. 6. Idem 7. 4. 3. Ceterum in talibus notum est non semper ad proximum respicere hoc pronomen, sed nonnunquam ad remotius. V. Perizon. ad Sanct. Minerv. 2. 9. & Quintil. 2. 5. Burm. p. 152. Virg. 4. Ecl. 55. sq.
Non me carminibus vincet, non Thracius Orpheus
Non Linus, huic mater quamvis, atque huic pater adsit;
Orphei Calliopeia, Lino formosus Apollo. Ubi Huic, ad Orpheum remotum respicit, & rursus ad Linum proxime antecedentem. Martin.

HÆC, [αὕτη, ἥδε] hujus, huic, hanc. f. Plurali numero in genere neutro dicitur etiam Hæc: quod feminino junxit Ter. in Eun. 3. 5. 34.
Hæc adornant ut lavet.
Hæc fere de moribus. Cic. 1. Acad. 38. [Immo neutrum pl. est. V. FERE.
Hæc illa. Ter. And. 1. 1. 99.
Hinc illæ lacrymæ, hæc illa est misericordia.
Nam hæc ea est, quam miles a me vi nunc ereptum venit. Ter. Eun. 4. 6. 13.
Ubi inerat pictura hæc, Jovem &c. Ter. Eun. 3. 5. 36.
Una hæc spes est, ubi ubi est, diu celari non potest. Ter. Eun. 2. 3. 3.
Ad hanc manum. Ter. Adel. 4. 2. 37.
Est ad hanc manum sacellum: ibi angiportum propter est.
Hac re; pro Sic, vel Hoc modo. Ter. Eun. 4. 4. 55.
Hac re & omni te turba evolves, & illi gratum feceris.
Hac re, pro Eam ob rem. Sen. Epist. 9. Hac re, florentes amicorum turbas circumsedet.

HOC, [τοῦτο, τόδε] hujus, huic, hoc. n. Ter. Eun. 4. 4. 27. Agedum hoc mihi expedi: primum, &c. Ibid. 1. 2. 50. Hoc agite amabo, mater mea, &c.
Hôc, ablativus, pro Propter hoc. Plin. 2. Epist. 19. Tamen hoc, quod sedent, quasi debilitentur & deprimantur.
Hoc, pro Tanto, sequente Quo. Cic. 2. Tusc. 57. Ut enim balistæ lapidum & reliqua tormenta telorum, eo graviores emissiones habent, quo sunt contenta atque adducta vehementius: sic vox, sic cursus, sic plaga hoc gravior, quo est missa contentius.
Hoc, sequente Quod. Cic. 3. de Orat. 141. Sin eos disjungent, hoc erunt inferiores, quod, &c. Idem 1. Att. 13. Atque etiam hoc magis, quod, &c. [Observa in his exemplis semper jungi Comparativo sequenti.
Hoc alterum. Ter. Eun. 5. 4. 6. — eam confeci sine molestia,
Sine sumptu, sine dispendio: tum hoc alterum,
Id vero est, quod mihi puto palmarium.
Hoc aliud est quod gaudeamus. Ter. Eun. 5. 9. 11.
Hôc amplius. Ter. And. 1. 1. 4. — quid est,
Quod tibi mea ars efficere hôc possit amplius?
Hoc ætatis, pro Ejus ætatis. Plaut. Bacch. 2. 3. 109.
Ne navigarem tandem hoc ætatis senex.
Hoc ævi. Plin. lib. 2. cap. 31. Ad hoc ævi nunquam produntur. Idem lib. 6. cap. 4.
Hoc biduum. Ter. Eun. 1. 2. 102.
Rus ibo: ibi hoc me macerabo biduum.
Hoc confiteor jure obtigisse. Ter. And. 3. 5. 2. Idem Eun. 5. 2. 47.
Crede hoc meæ fidei.
Hoc dic. Ter. Eun. 4. 6. 28. Hoc dic modo, sororem illam tuam esse, &c. Ibid. 2. 2. 45. Hoc nunc dices, ejectos hinc nos.
Hoc ego scio unum, neminem peperisse hic. Ter. And. 3. 2. 26.
Hoc erat, Formula succensentium & expostulantium elegans. Virg. 5. Æn. 564. &c.
Hoc erat, alma parens, quod me per tela, per ignes,
Eripis, ut mediis hostem in penetralibus, &c. Propert. 2. 24. 17.
Hoc erat in primis quod me gaudere jubebas? conf. Hor. 1. Serm. 10. 46. Virg. 4. Æn. 675. Stat. 1. Silv. 4. 33. Petron. cap. 93.
Hoc est patrem esse? Ter. Adel. 4. 5. 73.
Hoc est signi, ubi primum poterit, se illinc subducet scio. Ter. Eun. 4. 1. 14.
Hoc est, pro Id est. Cic. pro Cæcin. 19. Istius ille fundus est, quem quadriennium, hoc est, ex quo tempore fundus veniit, possedit. Hor. 2. Serm. 7. 2.
— Davusne? ita Davus, amicum
Mancipium domino, & frugi, quod sit satis; hoc est,
Ut vitale putes. Dicens Hoc est, exponit illud Quod sit satis, per hæc verba sequentia, Ut vitale putes. quasi ita dixerit, Hoc est, sic frugi, ut ipsum putes esse vitale.
Hoc est dicere. Cic. 6. Verr. 45. Hoc est enim dicere, Non es dignus tu qui habeas quæ tam, &c.
Hoc facito. S. recte sane. D. hoc fugito. S. callide.
D. Hoc laudi est. S. isthæc res est. D. hoc vitio datur.
S. Probissime. Ter. Adel. 3. 3. 66.
Hoc, honoris mei causa, suscipias, ut. Cic. 15. Att. 14. Magnaque cura & solicitudine Atticum & me liberaris, si hoc honoris mei causa susceperis, ut eos semper a te defensos velis.
Hoc commodi est: quod ita vixerunt. Cic. pro Rosc. Amer. 91. Hoc commodi est: quod ita vixerunt, ut testes omnes, si cuperent, interficere non possent.
Hoc hominis. Ter. Eun. 3. 4. 8. Quid hoc hominis? qui hic ornatus est?
Hoc litterularum exarare. Cic. 12. Att. 1. Hoc litterularum exaravi egrediens e villa ante lucem.
Hoc mentis habere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Hoc morbi. Ter. Eun. 2. 1. 18. Di boni, quid hoc morbi est?

Hoc

Hoc noctis, & hoc lucis. Plaut. Amph. 1. 1. 16.
Hoc novi. Cic. 1. Att. 13. Novi eſt in lege hoc, ut qui nummos in tribu pronuntiarit, ſi non dederit, impune ſit.
Hoc ſceleris. Ter. Eun. 2. 3. 34.
Hoc villi. Ter. Adel. 5. 2. 11.
Niſi, dum hæ ſileſcant turbæ, interea in angulum
Aliquo abeam, atque edormiſcam hoc villi.
Hoc niſi fit, puerum ut tu videas, nihil moventur nuptiæ. Ter. And. 3. 2. 36.
Hoc novum eſt aucupium. Ter. Eun. 2. 2. 16.
Hoc opus eſt. Ter. And. 4. 2. 21.
Hoc patrium eſt, potius conſueſcere filium ſua ſponte recte facere. Ter. Adel. 1. 1. 5. Idem Adel. 4. 7. 7. Hoc peccatum eſt in virginem civem.
Hoc plus facies. Ter. Eun. 2. 1. 15.
Hoc primum in hac re prædico tibi. Ter. And. 1. 1. 19.
Hoc primum eſt. Ter. Adel. 4. 4. 22.
Reſponde mihi hoc. Ter. Eun. 4. 7. 22.
Hoc eſt quod. Plaut. Aſin. 5. 2. 14.
Hoc ecaſtor eſt quod ille it ad cœnam quotidie. h. e. Ea eſt cauſa cur, &c. Idem Pſeud 5. 1. 10.
Quid opus, me multas agere ambages? hoc
Eſt homini, quamobrem vitam amet.
Hoc quid ſit. Ter. And. 1. 2. 19.
Dehinc poſtulo, ſive æquum eſt, te oro Dave, ut redeat jam in viam. D. Hoc quid ſit.
Hoc unum. Ter. Eun. 5. 9. 54.
— unum etiam hoc vos oro, ut me in veſtrum gregem Recipiatis.
Hoc vere dicunt. Ter. Adel. 1. 1. 3.
Profecto hoc vere dicunt, ſi abſis uſpiam, aut
Ubi ſi ceſſes &c.
Hoc utrumque. Ter. Eun. 1. 2. 41. Utrumque hoc falſum eſt, effluet.
Hoc, pro Hic. Ter. Phorm. 1. 4. 32.
— hoc nihil eſt Phædria: ilicet,
Quid conterimus operam fruſtra? Ubi Donatus? Utrum Hoc relativum? an Hoc cum contemptu, pro Hic Antipho nihil eſt? [Neutrum. H. St.] Sic Cic. in Verrinis, Etſi hoc neſcio quid nugatorem ſciebam, pro Hunc. Hæc Donat. [In ed. Lond. 1. Verr. 11. adſcriptum eſt, ſed locum fruſtra quæras. Henr. Steph. adſcripſit, Act. 4. in Verrem.
Hujus non faciam, pro Flocci faciam, & minimum æſtimabo. Ter. Adel. 2. 1. 8.
Tu quod te poſterius purges, hanc injuriam mihi nolle
Factam eſſe, hujus non faciam. crede hoc, ego meum jus perſequar.
His legibus, pro Hac conditione. Plaut. Aulul. 2. 1. 35.
His legibus quum tu dare vis, cedo, nuptias adorna.
His moribus. Ter. And. 2. 3. 21. Uxorem his moribus dabit nemo.
His. Perion. in Epiſt. præfixa Orationi, qua defendit Ciceronis Oratorem adverſus Ramum, Seque ad Ciceronem accuſandum nam his paucis menſibus contulit. C. hunc uſum pronominis demonſtrativi. H. St. V. Ter. Eun. 2. 3. 40. conf. His diebus in DIES.
Hæ cupiditates, quas paſſim vides conſectari adoleſcentes, quales nobis ſunt ante oculos. Cic. pro M. Cœlio, Dederit aliquid temporis ad ludum ætatis atque ad inanes haſce adoleſcentiæ cupiditates p. 500. Lamb. edit. Et paulo poſt ibidem, Amores autem & hæ deliciæ quæ vocantur, &c. Sic Gr. ταῦτα. H. St. Prior locus unde ſit non recordor, duo poſteriores ex Or. pro Cœl. 42. & 44.
Dativus pronominis, Huic, monoſyllabum eſt. Virg. 1. Æn. 347.
Huic conjunx Sichæus erat. Idem 2. Ecl. 53.
Huïc, per diæreſin diſſyllabum efficitur. Stat. Theb.
Lætus huïc domino videas dare jura nepotes.
Hæ rei, peculiare eſt, pro Huic rei apud Catonem de R. R. cap. 14.
Hibus pro His antique. Plaut. Curc. 4. 2. 20.
HICCE, [ὁυτοσί] hæcce, hocce. Idem eſt quod Hic, hæc, hoc. Ter. Eun. 2. 2. 44. — hicce hoc munere arbitratur
Suam Thaidem eſſe. Al. Hice & Arbitrantur. Idem Adel. 3. 2. 31. Hiſce oculis egomet vidi, Soſtrata. Idem And. 3. 5. 18.
Namque hocce tempus præcavere mihi me, haud te ulciſci ſinit.
Cic. 4. Verr. 117. Sic Populo Rom. jucunda ſuburbanitas hujusce provinciæ.
HICCĬNE, hæccine, hoccine. i. e. Talis: ſemper cum interrogatione. Ter. Hec. 1. 1. 13.
Hiſcine tu amabo non contra inſidiabere? Ubi Donatus, ἐρώτησις, interrogatio. i. e. Talibus. Idem Adel. 4. 7. 40.
Hanccine vitam? hoſcine mores? hanc dementiam? Quidam unico c ſcribunt Hicine.
Hiccine eſt Simo? Ter. And. 5. 4. 4. Cic. 3. Tuſc. 39.
Hiccine eſt Telamon ille, modo quem gloria ad cælum extulit?
Hæccine parva meum funus arena teget? Propert. lib. 1. 17. 8.
Hoccine credibile eſt, aut memorabile, &c. Ter. And. 4. 1. 1. Ubi Donatus, Totum hoc in pronuntiatione, hoc enim genus interrogationis, vim negandi exprimit.
Hiccine, Dubitative. Liv. 1. 3. pr. Haud nihil ambigam, hiccine fuerit Aſcanius, an major, &c.
HÎC, [ἐνθάδε, ἐνταῦθα, ἐνταυθοῖ, ὧδε] Adv. in loco. Ter. Eun. 5. 2. 59. Jam frater ipſe hic aderit virginis. Ibid. 4. 6. 41. Thais ego jamdudum hic adſum. Ibid. 5. 5. 21. Quem præſtolare Parmeno hîc ante oſtium? Idem Adel. 2. 1. 15. Hîc propter hunc aſſiſte.
Hic, ubi. Ter. And. 4. 1. 12. — ubi fides eſt
Si roges, nihil pudet, hîc, ubi opus eſt, non verentur: illic, ubi
Nihil opus eſt, ibi verentur.
Hic, pro Tum, Adv. temporis. Ter. Hec. 1. 2. 93. Hic animus partim uxoris miſericordia devictus, &c. Donatus. Virg. 9. Æn. 246.
Hic annis gravis, atque animi maturus Alethes. Ter. And. 2. 3. 15. — hic reddes omnia,
Quæ nunc ſunt certa ei conſilia, incerta ut fient. Ubi Donatus; Hîc, adverbium loci non eſt, ſed averbium temporis. Cic. 5. Verr. 3. Hîc illi flentes rogare atque orare cœperunt, ut, &c.
Hîc, pro In hac re & negotio. Plaut. Bacch. 1. 2. 3.
Nam, ita me dii ament, ut Lycurgus, mihi quidem
Videtur, poſſet hîc ad nequitiam adducier.
Hic jacet, Hic ſitus eſt: inter ſolennia verba in ſepulcrorum inſcriptionibus recenſet S. Pitiſc. V. Lex. Ant. Rom. in voce Hic.

HINC, [ἔνθεν, ἐνθένδε, ἐντεῦθεν] Adv. de loco. Plaut Amph. 2. 2. 9.
Atque is repente abiit a me hinc ante lucem. Ter. Adel. 4. 4. 9.
Nam ut hinc forte ea ad obſtetricem erat miſſa, ubi eam vidi, ilico
Accedo &c. V. ABEO & ABSUM.
Hinc ab læva. Plaut. Mil. 3. 1. 13.
Sed ſpeculabor, nequis aut hinc ab læva, aut ab dextera, &c. Ter. And. 4. 3. 19. — ego quoque hinc ab dextera
Venire me aſſimulabo.
Hinc ab janua aliquid tollere. Ter. And. 4. 5. 10.
Hinc a porta Collina. Liv. 2. 11.
Hinc a nobis profecti in cælum reperientur. Cic. 1. Tuſc. 60.
Hinc abeſt de. V. ABSUM.
Hinc in. Cic. 3. de Fin. 45. Via quæ eſt hinc in Indiam.
Hinc civis eſt, Hujus urbis. Ter. And. 5. 1. 14. Illam hinc civem eſſe ajunt.
Hinc empta. Ter. Adel. 2. 2. 22. Sic apud Cic. 4. in Catil. 16. Quidam hinc nati. i. e. Ex hac urbe.
Hinc ex Attica abrepta. Ter. Eun. 1. 2. 76. Cic. 2. pro Lege Agr. 93. Nos autem, hinc Roma qui veneramus.
Hinc eo. Ter. Eun. 3. 2. 12. Cur non imus hinc? Cic. 2. de Orat. 13. Dixit mihi a ſe Scævolam hinc euntem eſſe conventum.
Hinc evoca aliquem foras. Ter. Eun. 2. 2. 52.
Hinc ex proximo oritur clamor. Plaut. Aulul. 5. 3. 27.
Hinc ex ara. Ter. And. 4. 4. 5.
Hinc intro concedam. Ter. Eun. 1. 2. 126.
Hinc & hinc. Martial. lib. 10. 83.
Raros colligis hinc & hinc capillos.
Hinc atque hinc glomerantur. Virg. 1. Æn. 504.
Hinc illuc. Ter. Adel. 2. 2. 17. Coemiſſe hinc quæ illuc veheret multa;
Hinc illinc. Liv. 2.
Hinc illinc venit. Ter. Adel. 4. 5. 39.
Domi virginem tam grandem, dum cognatus hinc
Illinc veniret expectantem.
Hinc atque illinc totus Septentrio eremigatus. Plin. lib. 2. cap. 67.
Hinc & illinc exhibent mihi negotium. Plaut. Moſt. 3. 1. 38. Cic. de Univerſ. 42. Id fit quum ſpeculorum lævitas hinc illincque altitudinem aſſumpſit, &c.
Hinc inde, Undecunque, circumquâque. Plin. Epiſt. 9. 13. Longum eſt omnia, quæ tunc hinc inde jacta ſunt, recenſere. Martial. lib. 3. 40. 6.
Cubitis trudit hinc & inde convivas. conf. 1. 162. 11.
Ne inde odium, hinc contemptus oriatur. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Hinc loci mei quidam. Ter. Eun. 2. 2. 3.
Conveni hodie adveniens quendam mei loci hinc, atque ordinis.
Hinc, Ex hac cauſa. Ter. And. 1. 1. 99.
Hinc illæ lacrymæ, hæc illa eſt miſericordia. Hor. 1. Epiſt. 19. 41. Cic. pro Flac. 54. Hinc totum odium, hinc omnis offenſio.
Hinc, Ex hoc vel illo. Ter. Adel. 3. 3. 7.
Sed eccum Syrum ire video, hinc ſcibo jam ubi ſiet.
Hinc, Ex hac parte. Cic. 2. in Catil. 25. Ex hac enim parte pudor pugnat, illinc petulantia: hinc pudicitia, illinc ſtuprum: hinc &c.
Hinc volucrum naturæ dicentur. i. e. Poſt hæc. Plin. lib. 9. cap. 62.
HAC, Adv. per locum: i. e. Per eum locum in quo ſum. Ter Eun. 5. 9. 64.
Nil prætermiſſum. ite hac omnes vos; valete, & plaudite. [Subauditur Viâ, vel Parte.
Hac iter eſt. Virg. 9. Æn. 321.
Hac, pro Illac. Ter. Adel. 4. 2. 34. — in porticum rurſum redi:
Sane hac multo propius ibis, & minor eſt erratio.
Hac an illac. Plaut. Rud. 1. 3. 31.
Aut viam, aut ſemitam monſtret: ita nunc hac,
An illac eam, ſum incerta conſilii.
Hac illac circumcurſa. Ter. Heaut. 3. 2. pr.
Hac non ſucceſſit. Ter. And. 4. 1. 47.
Hac non ſucceſſit, alia aggrediamur via. i. e. Hoc modo, quem tentavimus. conf. Nep. 23. 3. 4.
HACPROPTER, Varro. Hacpropter omnes qui laborant invocant. [Sic in Theſ. Lipſ. Sed analogia poſtulat Hæc propter, ut Ea propter.
HACTENUS, V. ſuo loco.
HUC, Adv. ad locum. [δεῦρο, αὐτόσε, ὧδε] Virg. 2. Ecl. 45.
Huc ades, o, formoſe puer.
Huc abii cum illo. Ter. Eun. 1. 2. 40.
Ego cum illo, quocum uno rem habebam tam hoſpite,
Abii huc, &c.
Huc in medium agmen. Ter. Eun. 4. 7. 4. In medium huc agmen cum vecti, Donax.
Huc in urbem raro commeat. Ter. Hec. 1. 2. 100.
Huc te arceſſi juſſi. Ter. Eun. 1. 2. 20.
Huc coram illum adducam. Ter. And. 5. 3. 29.
Huc deducta ad. Ter. Eun. 2. 3. 61.
Huc deducta eſt, ad Thaidem meretricem: ei dono data eſt. Cic. 2. Tuſc. Huc arripe ad me manibus abſtractam piis.
Huc evocate. Ter. And. 3. 3. 47.
Huc foras. Plaut. Aulul. 2. 1. 14.
Eo nunc ego ſecreto te huc foras ſeduxi, Ut, &c.
Huc intro. Ter. Eun. 5. 6. 26. Ceſſo huc intro irrumpere?
Huc prodeambulare. Ter. Adel. 5. 1. 3.
Sed poſtquam intus ſum omnium rerum ſatur,
Prodeambulare huc libitum eſt.
Huc proviſo. Ter. Eun. 3. 1. 4. Huc proviſo, ut ubi tempus ſiet, deducam. [Niſi jungendum potius Huc cum Deducam.
Huc ſecede procul. Plaut. Capt. 2. 2. 13.
Huc renumeret dotem. Ter. Hec. 3. 5. 52. Idem Eun. 4. 7. 26. Pamphilam ergo huc redde.
Huc redeunt hæc verba. Ter. Eun. 1. 2. 78. i. e. Eam ob cauſam dicuntur.
Rem huc deduxi, ut, &c. Cic. 2. in Catil. 4.
Huc & huc ora vertere. Hor. Epod. 4. 9.
Huc illuc. Tacit. 1. Ann. 56. 7. Sed exterruit Cæcina, huc illuc ferens arma.
Huc & illuc, Incertum iter oſtendunt. Cic. 9. Att. 11. Ne forte aut abſim, cum veniet, aut curſem huc & illuc deterrima via. Sic 1. de Orat. 184. Huc & illuc intueri. Idem 1. Off. 101. Pars quæ

hominem huc & illuc rapit. Hor. 4. Carm. 11. 10. Huc & illuc cursitare.

Nunc huc, nunc illuc. Virg. 5. Æn. 701.

Huccine tandem omnia reciderunt, ut &c? Cic. 7. Verr. 162.

Hucusque, pro Usque huc, Ad hæc loca. Plin. lib. 6. cap. 29. Hucusque Sesostris exercitum duxit.

Hucusque ut, pro Hactenus, ut. Paulus in l. 3. D. Quæ res pig. dat. vel hypoth. oblig. non possunt. Videamus an dici possit hucusque ad eum transire jus prioris, ut distrahere pignus ei liceat.

H I E

HIĔRA, [Ἱερὰ] Insula est maris Siculi, una ex Æoliis. Dicta autem Ἱερὰ, id est Sacra, quod Vulcano sacrata est, & plurimum colle eminentissimo nocte ardet, ut scribit Solin. cap. 11. Plin. 2. 89. & 109. Isidor. 14. 6.

Hiera, Viæ nomen Athenis: sic dictæ, quod ea irent sacerdotes ad Eleusinam Cererem.

Hiera, Uxor Telephi regis Mysorum, quæ a Nereo interfecta dicitur, quum marito ferret opem, qui ab Achille vulneratus fuerat. Ea (ut fabulæ tradunt) tantæ fuit pulchritudinis, ut etiam Helenam superaret.

HIĔRA, æ. f. ex Græco Latina vox usurpata a Sen. Epist. 83. Quomodo tamen hodiernum certamen nobis cesserit, quæris? quod raro cursoribus evenit, Hieran facimus. Muretus interpretatur de Media in stadio linea, ad quam ambo fessi pervenerint. Lipsius morem fuisse suspicatur, ut in victoria ambigua Deo sacraretur corona quod ἱερὰν ποιῆσαι, scil. τέφανον Græci dixerunt. conf. Lex. Pitisc.

HIĔRA, æ. f. pro Matre Cybele occurrit in Virg. 9. Æn. 673. quia tamen media, alioqui brevis, producitur, Turnebus Hyænam ibi legendum esse monet. V. ejus Adversf. 22. 7.

HIERACIA, æ. f. [ἱεράκιον] Lactucæ genus, cujus succo accipitres obscuritatem sentientes oculos tingunt. Plin. 20. 7.

HIERACITES, [ἱερακίτης] Gemma, a colore accipitris sic vocata. Plin. lib. 37. cap. 10.

HIERACIUM, i. n. [ἱεράκιον] Collyrium. Plin. 34. 11.

Item Herba. Apul. de Herb. cap. 30. Diosc. 3. 7.

HIERANTHEMIS, is. f. Flos est chamæmeli herbæ vulgatissimæ.

HIĔRAPOLIS, [Ἱεράπολις] Civitas Asiæ contra Laodiceam, ubi aquæ calidæ scaturiebant, quæ in tophum admodum facile durabantur. Ptolemæo lib. 5. Syriæ urbs. Plinio Bambicen dicitur, Syris *Magog*. Alia in Creta. Plin. 4. 12. Alia in Syria. Idem 5. 26.

HIĔRARCHIA, [ἱεραρχία] Latine Sacer principatus dicitur. V. Scio. Thesaur.

HIĔRATĬCUS, a, um. Adj. [ἱερατικὸς] Sacerdotalis. Plin. 13. 12. Hieratica charta.

HIERAX, [ἱέραξ] Accipiter. Justin. 17. 2. 8. Antiochus Hierax est cognominatus, &c.

Hieracis Collyrium laudat Cels. 6. 6. Forsan idem medicus, qui aliis Heras.

HIĔRI, [Ἱεροὶ] Populi sunt ultra Sauromatas, calvi & simi a nativitate, & promiscue barbam habentes. Qui ideo ἱεροὶ, id est sacri dicuntur, quia nihil injuste agunt, nec bella movent.

HIĔRICHO, vel JERICHO, vel HIERICHUS, untis. [Ἱεριχοῦς] Judææ oppidum inter Hierosolymam & Jordanem. Plin. 5. 14. Prudent. Psychom. 536. Idem Hamart. 480

HIERICHONTINUS, a, um. Adj. Vulg. Int. Jer. 39. 5.

HIĔRO, ōnis. m. [Ἱέρων] Dinomenis filius, Gelonis frater, & in regno Syracusano successor. De quo Herodot. lib. 7. Diod. lib. 11. Pausan. in Eliac.

Hieron Syracusanus II. quum esset ex duce rex factus, Populi Romani perpetuus amicus fuit: at quum omnis expers disciplinæ in morbum incidisset, erudiri cœpit, ac ultro sermonibus doctis aures accommodare, donec paulatim, dum per valetudinem licuit, poetis Pindaro & Simonide arcessitis usus est. Ælian. Varr. Hist. 9. 1. V. Liv. 24. 4. sq. De ejus pulchritudine corporis & viribus, V. Justinus lib. 23. extr. De nummis illius Spanh. diss. 8. p. 548.

Hiero alius, Ferreus cognomento Atheniensis, familiaris Niciæ ducis Atheniensis, unaque cum eo disciplinis eruditus: poemata nonnulla conscripsit, quæ Plutarchus in Nicia ad ætatem suam pervenisse testatur.

HIERONĬCUS, a, um. [Ἱερωνικὸς] ut Lex Hieronica apud Cic. in Verrinis passim.

HIEROBOTANE, es. f. [ἱεροβοτάνη] Herba: cujus meminit Plin. lib. 25. cap. 9. Verbena dicitur alio nomine.

HIEROBULBUS, i. m. Apul. Herb. cap. 21.

HIĔROCLES, is. m. [Ἱεροκλῆς] Philosophus Alexandrinus scripsit Commentarium in Pythagoræ aurea carmina & lib. de Providentia. V. Fabric. Bibl. Gr. & Lactant. 5. 2.

HIERODŪLI, [ἱερόδουλοι] Sacrorum ministri. Firmicus lib. 8. Matheseos cap. 19. scribit futuros æditu0s, aut hierodulos, qui habuerint horoscopum in vicesima sexta parte Geminorum.

HIEROGLYPHĬCÆ, [ἱερογλυφικαὶ] Litteræ dictæ sunt sacræ Ægyptiorum, quæ notis volucrum, ferarum, aliarumque rerum prænotatæ erant. De quibus sic Tacit. 11. Ann. 14. Primi per figuras animalium Ægyptii sensus mentis effingebant, & antiquissima monumenta memoriæ humanæ impressa saxis cernuntur, & litterarum inventores perhibentur. V. Litteræ in Lex. Pitisc.

HIEROMNĒMON, ŏnis. m. [ἱερομνήμων] Sacrorum præsul apud Græcos, ut Augur apud Romanos.

Gemma etiam laudata in divinationibus. Plin. 37. 10.

HIERONICA, æ. m. [Ἱερονίκης] HIERONICÆ, atum. m. pl. Qui in sacris certaminibus Græcorum vicerant. Plin. 18. 8. Suet. Neron. cap. 24. Ac ne cujus alterius hieronicarum memoria aut vestigium exstaret. Idem 25. V. Casaub. & Lex Pitisc.

HIERŌNY̆MUS, i. m. [Ἱερώνυμος] Siciliæ tyrannus, Hieroni II. avo successit admodum puer: cui avus metuens, relictis tutoribus XVI mandavit moriens, ut fidem erga Pop. Rom. annos quinquaginta ab se cultam, inviolatam servaret. Hic postea abjecta tutela, contemptaque avi disciplina ac moderatione, luxuriosius & arrogantius agendo, a Romanis descivit, Annibalique adhæsit. Quumque superbe nimis in cives sese haberet, ab eisdem interfectus est. V. Liv. lib. 24. cap. 4. & seq.

Hieronymus, Historicus Rhodius, familiaris Demetrii Poliorcetæ, relictusque ab eo præfectus in regione Bœotiæ, scripsit res ipsius Demetrii gestas. Plutarchus in Demetrio.

Hieronymus, Philosophus Rhodius, qui finem summi boni posuit in indolentia. Cic. 2. Fin. 3. Tusc. 2. 6. &c.

Hieronymus, Sacrum nomen Latine interpretantur, quod viri sanctissimi & doctissimi Stridonensis ex Dalmatia, proprium fuit: cujus opera in pretio habentur. V. Sixt. Senens. lib. 4. p. 241.

HIEROPHANTA, & HIEROPHANTES, æ. m. [ἱεροφάντης] Sacrorum ceremoniarum magister & interpres. V. Arnob. l. 5. Loccen. Ind. Philolog. ad Nep. Meurs. Eleusin. cap. 13. & Jac. Gothofr. ad l. 14. Cod. de Pagan. Sacrif. &c.

HIEROPHY̆LAX, ăcis. m. [ἱεροφύλαξ] i. e. Sacrorum custos. Scævola in l. Annua his verbis. D. de annuis leg.

HIEROSOLY̆MA, æ. f. & HIEROSOLYMA, orum. tantum pl. [Ἱεροσόλυμα] Urbs Palæstinæ, Caput Judææ, quæ & Hierusalem vocabatur. Cic. pro Flacc. 67. Quum aurum Judæorum nomine quotannis ex Italia & ex omnibus vestris provinciis, Hierosolymam exportari soleret. Ibid. C. Pompejus captis Hierosolymis victor ex illo fano nihil attigit. Dicuntur autem Hierosolyma, ut scribit Egesippus, quæ primo Solyma dicebantur. Sed quum rex Cananæus cognomento Justus, qui fuit conditor Solymorum, templum addidisset, inde Hierosolyma nuncupavit. Græci enim ἱερὸν templum vocant. Eusebius libro nono Evangel. præp. ait, Hierosolyma appellari, quasi Hieron Solomonis, hoc est ædem Solomonis, a templo quod Solomon Hierosolymis pulcherrimum magnificentissimumque construxit. Tacit. lib. 5. Hist. 2. extr. Solymos carminibus Homeri celebratam gentem, conditæ urbi Hierosolymam nomen e suo fecisse. Suet. in Neron. cap. 40. Regnum Hierosolymorum. Idem Tit. cap. 5.

HIEROSOLYMĀRIUS, i. m. [Ἱεροσολυμαῖος] dictus est Pompejus ab Hierosolymis expugnatis. Cic. 2. Att. 9. Ut sciat hic noster Hierosolymarius traductor ad plebem, quam bonam meis, &c.

HIEROSOLYMITĀNUS, a, um. [Ἱεροσολυμίτης Steph.] Adj.

HIEROTHEUS, Nomen viri proprium.

H I L

HY̆LAIRA, æ. f. Pollucis uxor vel potius Castoris. V. Propert. 1. 2. 16. & Meurs. Misc. Lac. lib. 2. cap. 15. & ex eo Brœkh. ad loc. Prop.

HĬLĂRIS, e. [ἱλαρὸς, φαιδρὸς] Lætus & jucundus. Hor. 1. Epist. 18. 89. Oderunt hilarem tristes, tristemque jocosi.

Animus hilaris. Cic. 2. Q. frat. 12. Risi nivem atram, teque hilari animo esse & prompto ad jocandum valde me juvat.

Cavædium hilare. Plin. Epist. 2. 17. Est contra medias cavædium hilare. h. e. Jucundum & delectabile, vel potius Amœnum.

Diem hilarem sumere. Ter. Adel. 2. 4. 23.

Ingenium hilare & lepidum. Plaut. Most. 1. 4. 6.

Modum in hilarem epulati sumus. Cic. 5. Att. 9. Legendum ex vetusto codice Saliarem.

Pœna hilaris. Martial. lib. 3. 64.

Sirenas hilarem navigantium pœnam.

Populus hilaris. Ovid. 3. de Arte Am. 518.

Probitas hilaris. Stat. 5. Silv. 2. 72.

Vultu hilari atque læto. Cic. 1. Tusc. 100.

Hilaris & Tristis opponuntur. Quintil. lib. 8. cap. 3.

HILĂRUS, a, um. [ἱλαρὸς] Adj. pro eodem. Ter. Adel. 4. 7. 37. Ibid. 5. 3. 56. Hodie modo hilarum fac te.

Hilara vita. Cic. 5. de Fin. 92. Idem 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in Macrocollum lege in arcano convivis tuis: sed si me amas, hilaris, & bene acceptis, ne in me stomachum erumpant, quum sint tibi irati. Eidem lib. 5. 20. Hilara sane Saturnalia.

Compar. Cic. de Clar. Orat. Animadverti te paulo hilariorem. Idem in Pison. 11. Oculis hilarioribus intueri.

Superl. Plaut. Mil. 3. 1. 71. Hilarissimus conviva. conf. Men. 1. 2. 40.

HILARŬLUS, dimin. [ὑφίλαρος] Cic. 16. Att. 11. Atticæ, quoniam (quod optimum in pueris est) hilarula est, meis verbis suavium des. Alii non Optimum legunt, sed Primum.

HILARICŬLUS, a, um. Adj. Sen. Epist. 23. Soluto vultu, & ut isti delicati loquuntur, hilariculo mortem contemnere. Al. Hilari oculo.

HILARĬTAS, ātis. f. [ἱλαρότης] Festivitas, jucunditas. Cic. 2. de Fin. 65. Non enim hilaritate, nec lascivia, nec risu aut joco comite levitatis, sed sæpe etiam tristes, firmitate & constantia sunt beati.

Hilaritas & lætitia. Cic. 1. de Orat. 242. Itaque hilaritatis plenum judicium ac lætitiæ fuit.

Hilaritas & Tristitia, contraria. Cic. in Orat. 60.

Multa hilaritas. Cic. 1. Off. 108. Erat in C. Lælio multa hilaritas.

Hilaritatem afferre. V. AFFERO.

Hilaritatem amittere. Cic. 12. Att. 40. Hilaritatem illam, qua hanc tristitiam temporum condiebamus, in perpetuum amisi.

Hilaritate aliquem conspergere. Cic. 1. Acad. 8. V. CONSPERGO.

Hilaritatem eripere alicui. Cic. 9. Fam. 11. Sed tamen hilaritas illa nostra & suavitas, quæ te præter ceteros delectabat, erepta mihi omnis est.

Hilaritas diei. Columel. lib. 9. cap. 14.

Plur. Sen. Epist. 23. Ceteræ hilaritates non implent pectus, sed frontem remittunt.

HILARITUDO, inis. f. Plaut. Mil. 3. 1. 83. Onera te hilaritudine. V. HILARITUS infra. Idem Rud. 2. 4. 8. Hilaritudo oculorum. Apul. lib. 11. Tanta hilaritudine gestire mihi cuncta videbantur.

HILĀRE, Adv. [ἱλαρῶς] quod & Hilariter dicitur. Cic. 5. de Fin. 92. Dicimus aliquem hilare vivere. Idem 2. de Orat. 290. Ego vero atque hilare quidem a te acceptus.

Hilare & libenter ei cupienti audire nostra, dixi sine te omnia muta esse. Cic. 16. Fam. 12.

Epulatus hilare. Tacit. 11. Ann. 3.

Hilarius loqui. Cic. 3. Tusc. 27. & Plin. 3. Epist. 18.

Hilarissime. Plaut. Men. 1. 2. 40.

Ecquid audes de tuo istuc addere? P. atque hilarissime.

HILARĬTER, Auct. ad Heren. 3. 14. Modo acriter tum clementer, mœste, hilariter, in omnes partes commutabimus, ut verba, ita pronunciationem.

HILARĬTUS, [ἱλαρῶς] pro Hilariter dixit Plaut. Mil. 3. 1. 83. Es, bibe,

bibe, animo obsequere mecum, atque onerato hilaritus me. Al. Onera te hilaritudine.

HILĀRO, [ἱλαρύνω] āre. Lætitiam, jucunditatemque afferre. Cic. 2. de Fin. 8. Omnes enim jucundum modum quo sensus hilaretur, Græce ἡδονήν, Latine Voluptatem vocant. Idem de Clar. Orat. 44. Hujus suavitate maxime hilaratæ sunt Athenæ.
Animum hilarare. Catul. 61. 18.
Hos ubi facundo tua, vox hilaraverit ore. Ovid. 4. de Pont. 4. 37. conf. Non. 2. 407.

HILAROR, āri. passivum. Plin. lib. 19. cap. 42. Constat emori victas difficultate verbi, ac nisi subinde eadem audiant, memoria falli: quærentes mirum in modum hilarari, si interdum audierint id verbum. De psittacis.

HILARĀTUS, a, um. Adj. Cic. 2. Nat. Deor. 40. Terra cum cælo hilarata.

HILARĀTIO, ōnis. f. Tertull.

HILARĀTOR, ōris. m. apud Firmic.

HILARESCO, [ἱλαρύνομαι] ĕre. Hilarem fieri. Varro Epist. Lat. lib. 1. In votum amicorum domus fumat, hilaresco. V. Non. 2. 404.

HILARIA, orum. pl. tantum, n. [ἱλάρεια] Antiqui Diem æquinoctii verni colentes appellarunt, ut ait Macrob. Saturn. 1. 21. nempe octavum Calend. Aprilis, quo fit æquinoctium vernum, quo primum tempore sol diem longiorem nocte protendit. De his meminit Flavius Vopiscus in Aureliano cap. 1. pr. Hilaribus, inquit, quibus omnia festa & fieri scimus & dici. Hilaria Turnebus Adv. 24. 45. fuisse existimat Matris deûm ferias, quæ principio veris celebrabantur maxima populi lætitia, & nobilissima pompa, quovis e populo insignia cujusque dignitatis mentiente atque simulante libere & impune, ut internosci magistratus a simulatore plerumque non posset, ut ab Herodiano in Commodo lib. 1. cap. 16. describitur. conf. Auct. complur. in Lex. Pitisc.

HILĀRIUS, i. m. [Ἱλάριος] Vitellii libertus. Tacit. 2. Hist. 65.
Hilarius, Phrygius quidam vates apud Suidam.
Hilarius, Pictaviensis Sec. 4. Hæreticorum malleus dictus, de quo Voss. Hist. Lat. 2. 8. p. 186.
Hilarius, Arelatensis Sec. 4. V. Voss. l. c. 2. 16. & Hist. contra Pelag. 1. 19.

HILARŌDUS, i. m. [ἱλαρῳδός] Lascivi & delicati carminis cantor. Festus. Inter Histrionum appellationes refert Athenæus 14. 8. conf. Scalig. Poet. 1. 52. & Lex. Pitisc.

HILLA, æ. f. [νῆστις ἔγκοιλιον] vel HILLA, orum. n. Hor. 2. Serm. 4. 60.
— perna magis, ac magis hillis
Flagitat immorsus refici. Al. In morsus. Quo loco Acron, Hilla, inquit, dicuntur Salsa intestina hirci: positum est diminutive hæc Hilla: quidam in diminutione neutri generis esse dicunt: alii dicunt Farta salsitia. Hæc ille. Varro de L. L. lib. 4. 2. ab Hilum deducit, quod est Minimum. Videtur esse Intestinum illud porcinum fartum aliis intestinis. Plaut. Atque hillas infumatas & sumen. Nonius 2. 410. habet Hilas. V. infra HIRAM.

HILUM, i. n. Nigrum illud putatur, quod in summitate fabæ adhæret, inquit Festus. Varro tamen de L. L. 8. 37. Hilum, significare censuit Medullam ejus ferulæ, quæ Asphodelus vocatur: ac sic apud Latinos Nihilum, pro Ne hilum, dici putavit, quomodo Græcis familiare est dicere, οὐδὲ γρῦ. Lucret. lib. 3. 843.
Mors igitur nihil est, ad nos neque pertinet hilum.
Hilum, pro Brevi exiguoque ponitur, auctore Non. 2. 402. Cic. 1. Tusc. 10. — num illud quod Sisyphus versat
Saxum sudans nitendo, neque proficit hilum? Ex Poeta.

H I M

HIM, pro Hinc introductum voluit Lambinus in Plaut. Amph. prolog. v. 125.

HIMANTOPODES. V. IMANTOPODES.

HIMĔRA, æ. f. [Ἱμέρα] Fluvius Siciliæ, qui in duas partes dividitur, & in altera, dulcem saporem, in altera salsum retinet. Plin. lib. 3. cap. 8.

H I N

HINC. V. HIC.

HINNIO, īvi, ītum, [χρεμετίζω] īre. Equorum proprium, ut ait Festus. Fortiter hinnire. Quintil. lib. 1. cap. 5. conf. Spartian. in Get. cap. 5.

HINNIENS, entis. substantive pro Equus. Lævius in Apul. Apol. pag. 294.
Radiculæ, herbæ, surculi &c. Hinnientium dulcedines.

HINNIENTER, Adv. apud Non. 2. 411.

HINNIBUNDE, pro Hinnienter, ab eo quod est Hinnio. Claud. Annal. lib. 16. Equi hinnibundi inter se spargentes terram calcibus. Non. 2. 411.

HINNĪTUS, ûs. m. [χρεμετισμός] Vox ipsa, quam equi emittere solent. Liv. 2. 64. Fremitus, hinnitusque equorum. Cic. 1. de Divin. 73. Quum autem aliquantum progressus esset, subito exaudivit hinnitum, respexitque, & equum alacrem aspexit.
Acutus hinnitus. Virg. 3. Georg. 94.
Edere hinnitus. Ovid. 2. Met. 669. Justin. 1. 10. 8.
Fremuisse hinnitibus Alpes. Sil. 5. 66.
Hinnitus litui. Sil. 12. 182. al. Tinnitus. [Utrumque perperam. V. Drakenb.

HINNIBĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. 1. 10. Exscreatus hinnibilis.

HINNĬTO, are. frequent. Gloss. Gr. Lat. χρεμετίζει, hinnitat.

HINNILĬTO, āre. frequentativum antiquum, idem quod Hinnio. Lucil.
Hæc inquam rudet ex rostris, atque hinnilitabit. V. Varr. de L. L. 6. 5. aliter habet Non. 1. 78.

HINNUS, i. m. [γίννος] Varro de R. R. lib. 2. cap. 8. Hinnus qui appellatur, ex equo & asina, minor est quam mulus corpore, plerumque rubicundior, auribus ut equi, jubam & caudam similem asini. Item in ventre est, ut equus, menses duodecim. hosce item ut equulos & educant & alunt, & ætatem eorum ex dentibus cognoscunt. Columel. lib. 7. cap. 37. Qui ex equo & asina concepti generantur, quamvis a patre nomen traxerint, quod hinni vocantur, matri per omnia magis similes sunt. conf. Plin. 8. 44. & Lex. Pitisc. Legitur &

HINNA, æ. f. Non. 2. 409.

HINNŬLUS, i. m. dimin. [νεβρίδιον, κεμάς] est Fetura capreolorum, caprarum, damarum, leporum, similiumque. Plin. lib. 28. cap. 9. Summis autem remediis præfertur hinnuli coagulum in matris utero execti. Ex antiquo codice legitur Hinulei coagulum.

Item Mares ex æquo & asino geniti. Vet. Gloss. Hinnulus ὁ ἐξ ἵππου καὶ ὄνου. Recentioribus est Burdo. V. Lex. Pitisc. & paulo ante HINNUS.
Item Hinulus. Propert. libri 3. El. 13. cujus principium Quæritis unde. exhibet 3. 11. 35. Hinulei pellis. V. ejus not.
Atque hinuli pellis totos operibat amantes. H. St. Brœkh.

HINNŬLA, æ. f. ut, Pellicula hinnulæ. Arnob. l. 5. p. 185.

HINNULĔUS, i. m. Idem ac Hinnulus. Hor. 1. Carm. 23. 1.
Vitas hinnuleo me similis Chloe. Carmen est Asclepiadeum. Al. Hinuleo.

HINNICŬLUS, i. m. Idem apud Vitruv.

H I O

HIO, [χαίνω] āre. proprie est Ore aperto spiritum emittere, a χάω oritur, ut a χάσκω hisco. Martin. Plin. 8. cap. 15. Invitat ad hiandum pabuli sui gratia.
Hiare, Sponte, vel aliqua vi externa, aperiri sive scindi: ut, Ligna hiant ariditate, & tellus æstu. Sallust. lib. 4. Atque hiavit humus multa, vasta & profunda. V. Non. 4. 228. Columel. lib. 5. cap. 9. Quum terra æstibus hiat.
Hiare flores dicuntur, Quum aperiuntur. Propert. lib. 4. 2. 45.
Nec flos ullus hiat pratis quin, &c. Hinc
Hiare pro Manifestum esse. Apul. Apol. 533. Patent artes tuæ, Rufine, fraudes hiant, detectum est mendacium.
Hiant sensus. Cic. 2. de Fin. 8. Omnes enim jucundum modum, quo sensus hiarent, Græce ἡδονήν, Latine voluptatem vocant. Ex vetusto codice legendum Hilaretur.
Tales loci non erant ponendi, aut tantum, Hiant sensus, male apud Cic. pro Hilaretur. V. HILARARI. H. St.
Hiare vocalibus sermo dicitur, Quum propter multarum vocalium concursum hiulco ore proferendum est. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque enim aut hiare semper vocalibus, aut destitui temporibus volunt sermo & epistola. Cic. in Orat. 152. Indicant orationes illæ ipsæ horridulæ Catonis, indicant omnes poetæ, præter eos qui ut versum facerent, sæpe hiabant: ut Nævius, Vos qui accolitis, &c. Hiabant, i. e. Vocales non elidebant, sed omnes pronuntiabant, & in metiendo carmine vim suam omnes habere sinebant, quale est illud Virg. 3. Ecl. 6.
Et succus pecori, & lac subducitur agnis. Et illud 7. Ecl. 53.
Stant & juniperi, & castaneæ hirsutæ.
Hiare ad aliquid, pro Concupiscere. Sen. Epist. 73. Quicquid accepit, integrum devorat: & semper ad spem futuri hiat.
Sic χαίνειν Gr. H. St. V. HIANS. Partic.

HIANS, [χαίνων] Partic. ut, Clamor frustratur hiantes. Virg. 6. Æn. 493.
Emptorem inducere hiantem. Hor. 1. Serm. 2. 88.
Avaritia hians & imminens. Cic. 4. Verr. 134. Nam ipsum Verrem tantum semper avaritia hiante atque imminenti fuisse, ingenio & cogitatione nulla.
Cupiditates hiantes. Tacit. 1. Hist. 12. Quippe hiantes in magna fortuna amicorum cupiditates ipsa Galbæ facilitas intendebat.
Oratio hians. Quintil. lib. 8. cap. 6. h. e. Male conjuncta & concatenata.
Mutila & hiantia loqui. Cic. in Orat. 32. Mutila vocat, quæ aures non impleant. Debet enim verborum ambitus talis esse, ut & compleat verbis quod proposuit, nec quicquam redundet, ut in Partitionibus docet. Quæ vero mutila sunt, & brevia, nequaquam aures complere possunt. Hiantia, quæ ex aspero vocalium concursu vaste pronuntiantur. Nam (ut auctor ad Heren. lib. 4. 19. ait) crebræ vocalium concursiones vastam atque hiantem orationem reddunt: ut hoc est, Baccæ æneæ amœnissimæ impendebant. Cic. lib. 3. de Orat. 169. Collocationis est componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulcus sit, sed quodam modo coagmentatus & lævis.
Disjuncti atque hiantes concursus litterarum. Cic. in Partit. 21.

HIANTIA, æ. f. Tertull. de Anima cap. 10. Tubam pariter & hiantiam oris illius ostendo.

HIĀTUS, ûs. m. Oris apertio. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Quædam animalia cibum oris hiatu & dentibus ipsis capessunt.
Extremus expirantis hiatus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Immani fauces diducit hiatu. Sil. lib. 3. 194.
Hiatus ex concursu vocalium. Cic. in Orat. 77. Habet enim ille tanquam hiatus concursu vocalium molle quiddam.
Hiatus terræ. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Repentinis terrarum hiatibus. Plin. 36. cap. 15. Hauriri urbes terræ hiatibus, publicus mortalium dolor est.
Devorari subito telluris hiatu. Ovid. 3. Epist. 63.
Patuli hiatus fontis. Ovid. 3. Met. 162.
Profundus hiatus. Plin. lib. 2. cap. 80.
Præmiorum hiatum vocat Tacit. 4. Hist. 42. 6. Nimiam eorum cupiditatem.

HIĔTO, āre. frequent. ab Hio apud veteres. Plaut. Men. 3. 1. 4. Lucil. & Laber. V. Diomed. lib. 1. p. 336.

HISCO, [χαίνω, διαίρω] ĕre. Inchoativum verbum, Proprie est Oris humani: Quum videlicet præ somno aut tædio os aperiunt homines.
Hiscere, Submisse loqui, sive Os ad loquendum aperire. Plaut. Ne hiscere quidem audet. Liv. 6. 16. Ne attollere oculos aut hiscere audebant. Virg. 3. Æn. 314.
— vix pauca furenti
Subjicio, & raris turbatus vocibus hisco. Cic. 2. Philipp. 111.
Respondebisne ad hæc? aut omnino hiscere audebis?
Hiscere, Stupere, mirari, dubitare. Nævius; Hiscit, Dubius est quid agat. Nonius.
Hiscere, Aperiri. Plaut. Pseud. 4. 1. 42. Tace, ædes hiscunt. Ovid. 6. Epist. 144.
Hiscere nempe tibi terra roganda foret. Quintil. lib. 9. cap. 2.

HIASCO, [ἀνοίγομαι] ĕre. Idem, Antique. Cato de R. R. cap. 10. de nucibus, Ubi primum incipiunt hiascere, tum legi oportet.

H I P

HIPPĂCE, es. f. [ἱππάκη] Caseus ex lacte equino coagulatus. Plin. lib. 28. cap. 9. Sextius eosdem effectus equino, quos bubulo tradit: hunc

hunc vocant hippacen. De caſeis. Idem lib. 11. cap. 54. Ubi Hermolaus, Hippocrates, inquit, inventum ſcribit Scytharum hippacen, ex equino lacte. Idem 11. 14.

HIPPĂCO, āre. eſt Celeriter animam ducere: ab Equi halitu, qui eſt ſupra modum acutus. Feſtus. In Gloſſ. Iſidor. eſt Hippitare. V. Barth. ad Stat. Silv. p. 22.

HIPPAGIUM, i. n. Equorum vectio.

HIPPĂGO, ĭnis. f. [ἱππαγωγοὶ] Hippagines, Naves, quibus equi vehuntur, inquit Feſtus, quas Græci ἱππαγωγοὺς dicunt. V. Polluc. Liv. 44. 28. Quinque & XXX naves, quas ἱππαγωγοὺς vocant, ab Elea profectæ cum equitibus Gallis, equisque &c. conf. Gell. 10. 25. & Lex. Pitiſc. moxque HIPPAGUS.

HIPPĀGUS, [ἱππαγὸς] Navigii genus. *Une Maonne.* Plin. lib. 7. cap. 56. Hippagon Samii invenerunt, aut Pericles Athenienſis. Alii Hypagum legunt, & Inſtrumentum navale exponunt. V. not. Harduini. [Videtur idem genus ac Hippagogus. Et forte ſic legendum.

HIPPARCHIA, æ. f. [ἱππαρχία] Præfectura equorum. Plin. lib. 1.

HIPPARCHION, ŏnis. m. [Ἱππαρχίων] Nobilis Citharœdus, qui cum Rufino certaturus theatri tumultu turbatus obticuit: hinc prov. Mutus Hipparchion; Cum repente obmuteſcit cujus vox maxime expectatur. Suid.

HIPPARCHUS, i. m. [ἵππαρχος] vi vocis, eſt Magiſter equorum [vel potius Equitum. V. Suid.] Heſychius indicat apud Lacedæmonios Hipparchum juvenibus præfectum eſſe, & in tabula notaſſe ſi quid indecore fecerint. Hinc proverb. Hipparchorum tabulæ. V. Chil

HIPPARCHUS, [Ἵππαρχος] Nicæus aſtrologus, ſcripſit in Arati Phænomena, de Stellis fixis, de Lunæ motu contra Platonem. Primus inſtrumenta mathematica invenit, unde hæc ſenſibus deprehendi poſſent, Plinio maxime laudatus. V. eum 2. 26.

Hipparchus quoque filius Piſiſtrati tyranni, qui ob libidinem in Harmodium, Ariſtogitonis conjurationem in ſe excitavit, ut eſt apud Thucydidem. Idem ut invidiam tyrannidis ſapientiæ opinione extingueret, litteras coluit, viriſque doctis maxime favit. Ælian. Var. Hiſt. 8. 2.

HIPPĂSUS [Ἵππασος] Metapontinus, auditor Pythagoræ, vir doctiſſimus, nihil ſcripſit, ut ait Demetrius.

HIPPE, [Ἵππη] Chironis Centauri filia: quæ quum in monte Pelio ſeſe venando exerceret, gravida facta eſt: & ob id patris indignationem timens, deorum miſeratione in equam converſa eſt, & in cælum translata. Nonnulli vatem eam dixerunt fuiſſe: ſed quia deorum conſilia hominibus patefeciſſet, in equam eſſe converſam.

HIPPENEMIA. V. HYPENEMIA.

HIPPERIDES. V. HYPERIDES.

HIPPEUS, [ἱππεὺς] Cometa, qui jubas equinas habet, celerrimi motus, atque in orbem circa ſe euntes. Plin. 2. cap. 25.

HIPPI, orum. m. pl. vel HIPPEIS. [ἱππεῖς] Piſcium, vel potius Cancrorum genus, qui a celeritate ſic dicti. Plin. 9. 31.

HIPPIĂDES, [Ἱππιάδες] Statuæ mulierum equeſtres appellabantur, cujusmodi fuiſſe videntur Amazonum, quas mortalium primas equum ſcandere auſas, Lyſiæ Oratori creditur. Hermolaus.

HIPPIAS, æ. m. [Ἱππίας] Eleus philoſophus, diſcipulus Hegeſidemi, ut tradunt Cicero 3. de Orat. 127. & Quintil. 12. 11. non liberalium modo artium præ ſe ſcientiam tulit, ſed earum quas Græci mechanicas vocant, ut & veſtem, & annulum, crepidasque, ac omnia quæ ferebat, manu faceret. Atque ita ſe comparavit, ne cujusquam ope egeret: ſummum bonum αὐτάρκειαν poſuit, hoc eſt eo contentum eſſe quod ſimplici victui ſat eſſet.

Fuit item Hippias, Piſiſtrati filius. Cic. 9. Att. 11. Nefarius Hippias Piſiſtrati filius, qui in Marathonia pugna cecidit, arma contra patriam ferens. conf. Meurſ. Piſiſtr. cap. 17.

HIPPĬCE, es. f. [ἱππική] Herba, de qua Plin. lib. 25. cap. 8. Scythicam herbam in ore habentes, famem ſitimque non ſentiunt. Idem præſtat & hippice, dicta quod in equis quoque eundem effectum habeat.

HIPPIUM, i. n. Pars hippodromi quæ equorum curſu terebatur. Diacon. 8.

HIPPIUS, i. m. [ἵππιος] Equeſter. Neptunus ita dictus cujus nominis cauſas adducit Feſtus.

HIPPO, [Ἱππὼν] duplex in Africa. Hippo regius, Hic epiſcopatu inſignis eſt divi Auguſtini, qui ſe alioqui Tagaſtanum fuiſſe, e Tagaſta Africæ oppido, lib. 2. Confeſſ. ſcribit. Strabo lib. ult. utramque Hipponem regiam nominat, niſi codex vitiatus eſt. Alterum autem, Diarrhyton Græcis dictum Plinius ſcribit, Quod paluſtri ſolo madeat. Utramque Sil. lib. 3. uno verſu expreſſit v. 259.

Tum Vaga, & antiquis dilectus regibus Hippo. Vagam enim Diarrhyton nominat, quod paluſtri ſolo ſita ſit, quare terræ motibus frequentius infeſtatur. Nec perperam Vagam dixit femineo, quum ſic æque ut maſculino proferantur. Plin. lib. 6. cap. 34. Utraque, inquit, Hippo, &c. Utramque Hipponem Græcos equites condidiſſe, auctor eſt Solinus cap. 40.

Eſt & Hippo [Ἱππὼ] Puellæ Bœotiæ nomen apud Plutarchum in Pelopida.

HIPPONENSIS, e. Adj. ut, Hipponenſis colonia. Plin. 9. Epiſt. 33.

HIPPŎCĂMĒLUS, i. m. [ἱπποκάμηλος] Ex equo & camelo compoſitus. Vel Magnus aliquis camelus e montibus Caſpiis. V. Auſon. Epigr. 70. 9.

HIPPOCAMPÆ, ſive HIPPOCAMPI, pl. [ἱππόκαμποι] Equi marini in piſcium caudas deſinentes, a flexu caudarum, quæ piſcoſæ ſunt, dicti, ut ait Nonius 2. 397. conf. Plin. 32. 11. Dioſc. 2. 3. & Spanh. diſſ. 4. p. 175.

HIPPOCAMPĪNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 32. cap. 7. Alopecias replet hippocampinus cinis, nitro & adipe ſuillo miſtus.

HIPPOCENTAURUS, [ἱπποκένταυρος] Equi ſtimulator. Quidam volunt Hippocentauros filios fuiſſe Centaurorum, quod Diodorus ait: fabula ex eo nata, quod primi equitare auſi ſunt, veluti hippos, i. e. Equus, & homo copulati eſſent. Plin. lib. 7. cap. 3. extr. Claudius Cæſar ſcribit Hippocentaurum in Theſſalia natum, eodem die interiiſſe. Cic. 2. Divin. 48. Hippocentaurum negat unquam fuiſſe. Et lib. 2. de Nat. Deor. 109. Quis enim (inquit) Hippocentaurum fuiſſe, aut Chimæram putat? V. omnino Spanh. de Uſu Numm. diſſ. 5. p. 278. ſq.

HIPPOCŎMUS, i. m. [ἱπποκόμος] Hippocomi, Mangones ab equis componendis, colorem fuco, robur inani ſagina (ut ait Quintil.) mentientes. V. Lex. Pitiſc. [Suid. ἱπποκόμος, ὁ τῶν ἵππων ἐπιμελούμενος, Qui equos curat. In vet. Gloſſ. Agaſo, Equilio.

HIPPŎCOON, ontis. m. [Ἱπποκόων, ωντος] Notus ex venatione apri Calydonii. Hygin. Fab. 173. & in ludis Æneæ, Fab. 273. Ovid. 8. Met. 314. Et quos Hippocoon antiquis miſit Amyclis.

HIPPOCOUM, i. n. Vinum ex inſula Coo, dictum ab agro generoſo cui nomen eſt Hippo. Feſtus.

HIPPŎCRĂTES, [Ἱπποκράτης] Cous medicus, auditor Democriti, ut quidam volunt, vixit apud Perdiccam Macedoniæ regem. Exceſſit e vita annos natus CIIII. ſuſcepit filios Theſſalum & Dracontem. Ejus libri tanquam divino emanaverint ore, ubique celebrantur. Hæc ex Suida. Quintil. lib. 3. cap. 6. Hippocrates clarus arte medicinæ.

Hippocrates, præter ſuperiorem, Suidas quinque commemorat, omnesque ejusdem artis & familiæ, quorum omnium excellentiſſimus fuit primus. Hippocratem alium, Athenienſium ducem ponit in bello Peloponneſiaco Thucydides. V. Voſſ. Inſt. Orat. 2. p. 303.

HIPPOCRĀTIA, orum. n. Ludi, qui & Conſuales dicuntur. V. CONSUS.

HIPPOCRĂTĬCUS, a, um. Adj. Prudent. Rom. 496.

Num mitiores ſunt manus medentium
Laniena quando ſævit Hippocratica?

HIPPOCRĒNE, es. f. [Ἱπποκρήνη] teſte Bocatio, Fons eſt Bœotiæ. Hunc aliqui fingunt ob equi Pegaſi percuſſionem factum, & hinc denominatum. Quod quidem figmentum facile detegitur, ſi ſecundum quosdam inſpiciatur hiſtoria. Volunt quidam Cadmum equo inſidentem, dum ſedem ſibi ſociisque perquireret, primo ad hunc fontem conſtitiſſe, & quia litterarum Græcarum repertor fuit, quarum forſan meditationem ibidem ſumpſit, illum Muſis ſacrum eſſe voluit. Fontes Aganippidos Hippocrenes. Ovid. 5. Faſt. 7.

HIPPOCRĒNÆUS, a, um. Adj. Anonym. de Laud. Herc. v. 5.

Hippocrenæos victorem inſiſtere fontes.

HIPPOCRĒNĬSĀTUS, a, um. Adj. ita Smet. & Savar. legunt in Sidon. Carm. 22. 81. Sed Sirmond. & Wower. ſic habent ex MSS.

Hic & criniſatas jungebat Pegaſus alas. V. CRINIS.

HIPPODAMANTIUS, a, um. Adj. ut, Vinum Hippodamantium, inter transmarina. Plin. lib. 14. cap. 7.

HIPPODĂME, es. vel HIPPODAMĪA, æ. f. [Ἱπποδάμη, ἡ Ἱπποδάμεια] inquit Servius, Filia fuit OEnomai regis Elidis & Piſarum. De hac infra in dictione OENOMAUS.

Fuit & alia hoc nomine puella, quam Achilles expugnato Lyrneſſo oppido ſecum abduxit, quæ poetis appellatur Briſeis, a patre Briſa. V. ſ. l. Alia item, Pirithoi uxor. Ovid. 12. Met. 210.

HIPPŎDĂMUS, i. m. [Ἱππόδαμος] Mileſius, natura ſtudioſus, primus eorum qui in Republica verſati non eſſent, cœpit aliquid dicere de optimo civitatis ſtatu. Conſtituit enim civitatem ex numero X millium, diviſam in partes tres, artifices, agricolas & milites. Regiones in totidem partes, ſacram, publicam, & privatam. Erat ob ambitionem vita moroſior, crinium prolixitate, ac ſumptuoſo ornatu Ariſtot. lib. 2. Polit. 7. conf. 7. 11. & in eum Piccart.

Aſper Hippodamus. Stat. 6. Theb. 436.
Martius Hippodamus. Stat. 6. Theb. 477.
Alius eſt de quo Martial. lib. 4. 31.
Non ſemper belle dicitur Hippodamus.

HIPPODŌRUS, i. m. Unus Codridarum, invidiam populi vitare cupiens, & optimam ſimul principis famam inter Athenienſes adipiſci, ſeveritate in ſuos eſt uſus, ac filiam cum mœcho deprehenſam currui juſſit alligari atque diſcerpi. Ælian. Var. Hiſt. [Non eſt in indice Kuhn. & Periz.

HIPPODRŎMUS, i. m. Theſſalus genere, patria Lariſſæus, circa M. Antonini principis tempora Athenis ſcholæ ſucceſſit. Auctor Philoſtratus qui eum inter ſophiſtas retulit.

HIPPODRŎMUS, i. m. [ἱππόδρομος] Locus ad curſus equorum diſpoſitus, qui ſtatim intrantium oculis totus ſimul offertur, hinc atque hinc platanos, aut buxos, aut cupreſſos, aut alias arbores perpetuo virentes habens. In eo de pernicitate equorum certatur, citra ſimulacrum pugnæ: & a curſu equorum appellatur. Græci enim ἵππον equum vocant, δρόμον, curſum. Plaut. Bacch. 3. 3. 27.

Inde de hippodromo & palæſtra, ubi reveniſſes domum.

Martial. lib. 12. 50.

Pulvereumque fugax Hippodromon ungula plaudit.

Item Iter quod uno die conficit eques. V. Voſſ. Lex. Etymol. & Lex. Pitiſc.

HIPPOGLOSSA, æ. f. Herba a figura equinæ linguæ appellata: habet autem folia ſilveſtris myrti concava, & ſpinoſa, & in his ceu linguas folie parvo exeunte de foliis. Plin. lib. 27. cap. 11. pr. Eam Tuſci appellant *Bislinguam*, alii, *Bonifacum*. Hard. Hypogloſſa. q. V

HIPPOGLOTTION, i. n. Lauri genus. Plin. lib. 15. cap. 30. Hard. hic quoque Hypoglottion.

HIPPOLAPĂTHUM, i. n. [ἱππολάπαθον] Herba lapatho ſativa major, candidiorque ac ſpiſſior, ut ait Plin. lib. 20. cap. 21. Vulgo Lappa major appellatur, ſive Lapathium majus, a Græcis etiam Proſopion, a Latinis Perſonata dicitur.

HIPPOLŎCHUS, i. m. [Ἱππόλοχος] fuit, teſte Homero lib. Iliad. 6. Filius Bellerophontis, & Glauci pater. Alter, teſte eodem, lib. 11. fuit Antimachi Trojani filius, qui una cum Piſandro fratre ab Agamemnone in Trojano bello interfectus eſt.

HIPPOLŸTE, es. f. [Ἱππολύτη] Uxor Acaſti regis Magneſiæ, quæ Peleum falſi criminis accuſavit apud virum ſuum, cum ille ſibi conſentire nollet. Alia fuit Amazonum regina, quam Hercules prælio, victam Theſeo dedit uxorem. V. Hygin. Fab. 30. & 163. & Virg. 11. Æn. 661.

HIPPOLŸTUS, i. m. [Ἱππόλυτος] Theſei & Hippolytæ Amaxonis filius, Virbius dictus. Qui dum cælibem ducens vitam ſeſe venatu exerceret, & conſtanti animo ſperneret mulieres, a Phædra noverca, abſente patre, amatus eſt. Cujus turpi deſiderio quum obtemperare noluiſſet, redeunte patre, adulterii ei crimen noverca objecit. Quamobrem Theſeus in furorem verſus, de filii nece cogitavit: quod metuens Hippolytus, conſcenſo curru fugam arripuit. Sed dum phocæ, quæ tum forte in litus exierant maris, equorum & rotarum ſtrepitu perterritæ, ſeſe in mare præcipitarunt, eum exterriti equi per ſcopulos ac ſaxa traxere, tanto impetu, ut compagibus diſſolutis infelicem juvenem loris implicitum diſcerpſerint. Hunc poſtea Æſculapius revocavit ab inferis, & priſtinæ incolumitati reſtituit. Hippolytus vero relicta terra Attica in Italiam venit, ne patris iram rurſus experiretur, & ſe Virbium appellari juſſit, quod bis vir fuiſſet. Non longe a Roma oppidum ædificavit, quod a nomine acceptæ conjugis, Ariciam appellavit. Rem aliter narrat Diodorus Siculus lib. 5. cap. 5. quem vide. conf. Lactant. 1. 17.

Direptus equorum furiis Hippolytus. Ovid. 3. Faſt. 265. V. Met. 15. fab. 45.

HIPPOMĂCHUS, i. m. [Ἱππόμαχος] Tibicen fuit, qui quum videret

a plebe laudari discipulum, quem tamen in arte peccare cognoscebat, baculo tactum desistere jussit, dicens maximum erroris argumentum quod ab ignara turba laudaretur. Ælian. 14. 8. & 2. 6.

Hippomănes, n. [ἱππομανὲς] indecl. compositum ab ἵππος, equus, & μανία, furia vel insania. Servius scribit esse virus ex equarum inguinibus defluens, quo tempore feruntur in amoris furorem: quod in humana viscera descendens, furorem facit. Virg. 3. Georg. 281.

Hinc demum hippomanes vero quod nomine dicunt
Pastores, lentum distillat ab inguine virus, &c. Plin. lib. 8. cap. 42. Et sane equis amoris innasci veneficium, hippomanes appellatum, in fronte, caricæ magnitudine, colore nigro, quod statim edito partu devorat fœta, aut partum ad hubera non admittit, siquis præreptum habeat, olfactu in rabiem id genus agitur. Virg. 4. Æn. 515.

Quæritur & nascentis equi de fronte revulsus,
Et matri præreptus amor. Columel. lib. 6. cap. 27. conf. Ælian. H. A. 3. 17. & Broeckh. ad Tibul. 2. 4. 58.

Hippomarăthrum, [ἱππομάραθρον] Herba. Plin. lib. 20. cap. 23. Est & in hoc genere silvestre, quod alii hippomarathrum, alii myrsineum vocant: foliis majoribus, gustu acriore, procerius, brachiali crassitudine, radice candida. Nascitur in calidis, sed saxosis. Diocles & aliud hippomarathri genus tradit, longo & angusto folio, semine coriandri. Hactenus Plin. Nos vero Fœniculum majus hippomarathrum appellamus; mos enim est Græcis in compositione, ut quum magnum aliquid significare volunt, equum aut bovem ponant.

Hippomĕdon, ontis. m. [Ἱππομέδων] Viri nomen, quem vocat Stat. 6. Theb. 654. Arduum.
Acer Hippomedon. Stat. 5. Theb. 664.

Hippomĕnes, is. m. [Ἱππομένης] Neptuni nepos, ex patre Macareo, Atalantam puellam Scyriam cursu potentem vicit, & in luco Matris deûm amoris impatientia cum victa concubuit, ut scribit Servius. V. Atalanta. conf. Ovid. 10. Met. Fab. 11.
Alius Atheniensium princeps, qui Limonem filiam in adulterio deprehensam equo famelico & feroci tradidit absumendam. V. Suid. Ovid. Ibis, 459. & Erasm. Adag. Magis impius Hippomene.

Hippon, ōnis. m. [Ἵππων] Philosophus a Cratete exagitatus in Panoptis Aristoph. Inter Atheos eum refert Ælian. Var. Hist. 2. 31. conf. Idem H. A. 6. 11.

Hippōna, æ. f. [Ἱππώνη] Dea erat equorum, quam stabularii colebant. Ejus simulacrum locabatur in stabulis. Ab hac dea, Hippones populi dicti videntur. Apul. lib. 3. de Asin. pag. 141. Juven. 8. Sat. 151. —jurat
Hipponam, & facies olida ad præsepia pictas. Scribitur & Epona. q. V. & Min. Fel. 28. 8. vel Tertul. Apol. 16. conf. item Lex. Pitisc.

Hippōnax, actis. m. [Ἱππώναξ] Poeta. Plin. lib. 36. cap. 5. Hipponacti notabilis fœditas vultus erat: quamobrem imaginem ejus lascivia jocorum ii proposuere ridentium circulis. Quod Hipponax indignatus, amaritudinem carminum distrinxit in tantum, ut credatur aliquibus ad laqueum eos compulisse: quod falsum est. Hactenus Plin. Ab hoc metrum Jambicum Hipponacticum, sive Hipponacteum, quod & Scazon dicitur, nomen sumpsisse videtur. Cic. in Orat. 189. Senarios vero & hipponacteos effugere vix possumus, magnam enim partem ex Jambis nostra constat oratio. V. Solin. cap. 53. & Dionys. Halicarnass.

Hippōnactēus, a, um. [Ἱππωνάκτειος] Adj. ut Carmen Hipponacteum. de quo vide sup. dict.

Hipponicus, i. m. [Ἱππόνικος] Calliæ filius Atheniensis, quum patriæ statuam dedicare decrevisset, nonnullis eam a Polycleto confici suadentibus, isti nequaquam visum est, quod ob operis pulchritudinem ab aspicientibus, non dedicantis, sed potius artificis virtus laudaretur. Ælian. V. H. 14. 16.

Hipponŏmus, i. m. [ἱππονόμος] Pastor equorum. Plin.

Hippŏpe, es. f. Herba. Plin. lib. 22. cap. 12. Hard. Hippophyes. q. V.

Hippopēra, æ. f. [ἱπποπήρα] Ita Sen. Epist. ad Lucil. 87. vocat Sacculos scorteos ad ferenda numismata sive cetera ad iter necessaria accommodos. Bulgas Festus Pompejus vocat. Hor. 1. Serm. 6. 105. Manticam. V. bulga.

Hippophaes, sive Hippophyes, is. f. [ἱπποφαὲς, ἱπποφυὲς] Frutex quo fullones utuntur ad interpolandas vestes. V. Marc. Emp. cap. 30. Plin. lib. 21. cap. 15. & 22. 12.

Hippophæstum, i. n. [ἱππόφαιστον] Spina fullonia. Diosc. 4. 16. Plin. lib. 16.

Hippopheon, i. n. Herba. al. Epithymon. Plin. lib. 26. cap. 8.

Hippophŏbas, ădis. f. [ἱπποφόβας] Herba magica, quam equæ præcipue cavent & aversantur. Plin. lib. 24. cap. 17.

Hippopŏdes, um. pl. [Ἱππόποδες] Populi in Oceano Scythico, qui (teste Solino) humanam usque ad vestigium formam tenent, sed in equinos pedes desinunt. Plin. lib. 4. cap. 13.

Hippopotămus, i. m. [ἱπποπόταμος] Plin. lib. 8. cap. 25. Major altitudine in eodem Nilo belua hippopotamus editur: ungulis bifidis, quales bubus, dorso equi & juba, & hinnitu, rostro resimo, cauda & dentibus aprorum, aduncis, sed minus noxiis: tergoris ad scuta galeasque impenetrabilis, præterquam si humore madeat. V. Melam 1. 5. Ammian. 22. 15. Bochart. Hieroz. 2. 5. 15. vel Lex. Pitisc.

Hippos, [ἵππος] Latine Equus dicitur: a quo multa, quæ supra retulimus, & deinceps referemus, vocabula deducuntur. Conf. mox hippus.

Hipposelīnum, i. n. [ἱπποσέλινον] Apii herbæ species, in siccis nascens: quasi Selinum sive apium magnum dicas, ea ratione compositionis Græcorum, quæ prius dicta est in hippomarathrum, eadem etiam herba Olus atrum alias dicitur. Plin. lib. 20. cap. 11. conf. Matthiol.

Hippŏtădes, æ. f. [Ἱπποτάδης] ita dicitur Æolus, quia erat Hippotæ Trojani ex Segesta filia nepos. Ovid. 4. Met. 663.
Clauserat Hippotades æterno carcere ventos. conf. 11. 431. & Virg. 11. Æn. 674.

Hippotoxŏtæ, arum. m. [ἱπποτοξόται] Dicti sunt Equestres sagittarii, vel sagittarii qui equis insidentes tela mittunt. V. Cæs. 3. Bell. Civil. 4. Hirt. Bell. Afr. 19.

Hippūris, is. f. [ἵππουρις] Herba a Latinis Equisetum dicta. Plin. lib. 26. cap. 13. Equisetum, hippuris a Græcis dicta, & in pratis nascens, vituperata a nobis. Est autem Pilus terræ, equinæ setæ similis, &c. V. Diosc. 4. 4. 8.

Hippurus, [ἵππουρος] inter Pisces. Plin. lib. 32. cap. 11. & 9. 16.

Hippus, [Ἵππος] Fluvius est Moschorum in Phasin defluens. Strabo lib. 11. Hanc Phasis partem illabitur ingens flumen, quod ortum ex Armenia ducens, Glaucum in se recipit, atque Hippum e vicinis montibus cadentes.
Item, Piscis. Plin. 32. 11.

Hipsicratēa. V. hypsicratea.

H I R

Hir, Vola manus, ex græco χείρ. Cic. 2. Fin. 23. Quibus vinum defusum e pleno hir Sipho, ut ait Lucilius, nihil demsit. Hir, inquit Scalig. Append. ad Conjectan. in Varr. p. 182. ed. tert. Steph. est Vola manus, & qui vinum furtim deplent, ut gustent, solent id vola manus haurire. Sed valde locus vexatus est & obscurus.

Hira, Urbs fuit maritima in agro propinqua Pylo, sub Agamemnonis dominio, ut testatur Homer. lib. 11. Iliad.

Hira, æ. f. [ἐγκοίλιον] quæ diminutive (inquit Festus) dicitur Hilla; Intestinum est quod Jejunum vocant. V. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. & Taubm. ad Plaut. Curc. 2. 1. 23. conf. hilla.

Hircania. V. hyrcania.

Hircquus, i. m. per c & q. [κανθός] Angulus oculi. Virg. 3. Ecl. 8.
— tranversa tuentibus hircquis. i. e. Oculis in hircquos, h. e. In angulum utrumque retortis. Tractum est autem ab Oculis hircorum, qui ob libidinis ardorem, transversum semper aspiciunt. V. Serv. & reliquos interpp. ad loc.

Hircus, i. m. per c vel q. [τράγος, χίμαρος] Caper, caprarum admissarius. Plaut. Most. 1. 1. 38. — at te Juppiter
Diique omnes perdant, oboluisti allium,
Germana illuvies, rusticus, hircus, hara suis. Ad hominem transtulit immundum & libidinosum. Idem Casin. 3. 2. 20
Propter operam illius hirci improbi edentuli. Al. Hirqui.
Lævis hircus. Hor. Epod. 16. 34.
Mulgere hircos. V. mulgeo.
Hircus aliquando dicitur Fœtor ille qui fit sub alis. Hor. Epod. 12. 5.
Polypus, an gravis hirsutis cubet hircus in alis. conf. Ovid. 1. Arte Am. 522.

Hircīnus, a, um. [τράγειος] Adj. sive Hirquinus antiquis, Quod ad hircum pertinet. Plaut. Pseud. 4. 2 12.
Heus tu qui cum hirquina astas barba, responde quod rogo. Apuleius, Homo sordidus & hircina libidine fœtens.
In pellibus hircinis. Plin. lib. 12. cap. 17.
Follibus hircinis conclusæ auræ. Hor. 1. Serm. 4. 19.

Hircōsus, a, um. Adj. [τραγοειδὴς] Quod hircinum odorem olet; Plaut. Merc. 3. 3. 14.
Jejunitatis plenus, anima fœtida,
Senex hircosus, tu osculere mulierem? Pers. 3. Sat. 77.
Hic aliquis de gente hircosa centurionum. Idem 5. Sat. 189.
Dixeris hæc inter hircosos centuriones. Nonnulli legunt Varicosos. [Sed Hircosi dicuntur ob Hirsutiam. V. caper & capella.
Osculum hircosum, Putidum, olidum. Martial. lib. 12. 59.

Hircĭpes, edis. Hircinos pedes habens. Mart. Capell. 9.

Hircipĭlus, i. m. Durorum pilorum homo. Festus.

Hircocervus, i. m. [τραγέλαφος] ex Hirco & Cervo compositus. V. Sarisb. 2. 18. & f. l. tragelaphus.

Hircomulgus, i. m. V. Chiliad. & f. l. mulgeo.

Hirquitallo, ire. Hirquitallire dicuntur, Qui ex alarum sudore male olent. Censorin. de Die natali cap. 14.

Hirquitalli, Pueri primum ad virilitatem accedentes, a libidine hircorum ita dicti. Festus. V. Gronov. Observ. in Eccles. 8. p. 84.

Hircŭlus, i. m. Herbæ nomen. Plin. lib. 12. cap. 12. Cum Gallico nardo semper nascitur herba, quæ hirculus vocatur, a gravitate odoris & similitudine, qua maxime adulteratur. Distat quod sine cauliculo est, & quod minoribus foliis, quodque radicis neque amaræ neque odoratæ.

Hirnea, æ. f. Vasis genus. Cato cap. 81. Indito in hirneam fictilem. Conf. irnella, irneum.

Hirnula, æ. dimin. Cic. Parad. 1. al. Urnula. V. Turneb. 20. 20.

Hirpiæ, [Ἱρπιαι] Familiæ sunt, ait Plin. lib. 7. cap. 2. paucæ haud procul urbe Roma in Faliscorum agro. Hæ sacrificio annuo, quod fit ad montem Soracten Apollini, supra ambustam ligni struem ambulantes non aduruntur. Hirpi Solino vocantur cap. 8. quomodo & Hard. ex MSS. Plinium correxit. V. Lex. Pitisc.

Hirpini populus in secunda regione Italiæ apud Plin. 3. 10. Hinc

Hirpinus, a, um. Adj. ut Pubes Hirpina. Sil. 8. 570.

Hirpinus, Equi circensis nomen apud Juven. 8. Sat. 63. & Martial. lib. 3. 63. V. Lips. Centur. 3. Epist. 26.

Hirrio, ire. inquit Festus, Garrire, ringere, genus vocis est Canis rabiosæ. Nonius, Irritare tractum a canibus qui cum provocantur, hirriunt. Sidon. 7. Ep. 3. Veluti est canibus innatum, ut etsi non latrant, hirriant tamen. V. Voss. Etym. p. 250.

Hirsūtus, a, um. Adj. [λάσιος, δασύς] ab Horreo & Seta; quasi Horrens setis, setosus, horridus. Martial. lib. 10. 65.
Hirsutis ego cruribus, genisque, &c.
Animantes quædam hirsutæ spinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Barba hirsuta. Ovid. 13. Met. 766.
Castaneæ hirsutæ. Virg. 7. Ecl. 53.
Stant & juniperi, & castaneæ hirsutæ. Ubi Servius, Hirsutæ, adhuc intra suos echinos locatæ.
Comæ hirsutæ. Ovid. 3. Fast. 332.
Feræ hirsutæ. Ovid. 5. Fast. 176.
Frondes hirsutæ. Virg. 3. Georg. 231.
Genæ hirsutæ. Martial. lib. 6. 52.
Herba petrea hirsuta. Plin. lib. 20. cap. 9.
Supercilium hirsutum. Virg. 8. Ecl. 34.
Hirsum, metaphorice, pro Austero & inamœno. Ovid. 2. Trist. 259.
Sumpserit annales, nihil est hirsutius illis.

Hirsutia, æ. f. Solinus cap. 38. Durissimum dorso tergus est, ventri mollius. Setarum hirsutiæ nullæ. Idem 42.

Hirtius, [Ἵρτιος] A. Hirtius, Consul cum C. Vibio Pansa, in prælio ad Mutinam ab Antonianis cæsus. V. Epit. Liv. 119. Scripsisse creditur librum viii. de bello Cæsaris, itemque de Bello Alex. & Africano.

Hirtus, a, um. Adj. [λάσιος] Idem quod Hirsutus: Hirtus setis musculus marinus. Plin. lib. 11. cap. 37. Cani-

Canities rigidis ftetit hirta capillis. Ovid. 10. Met. 425.
Capellæ hirtæ. Virg. 3. Georg. 55. — hirtasque capellas.
Corde hirto gigni quosdam homines proditur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Corpora hirta. Plin. lib. 7. cap. 2.
Crinis hirtus. Ovid. 8. Met. 801.
Ora hirta. Curt. 4. 13. 5.
Oves hirtæ. Varro 2. de R. R. cap. 2.
Saxa hirta dumis. Stat. 3. Silv. 1. 13.
Sepes hirtæ, h. e. Rubis & fpinis afperæ. Columel. lib. 10.
Toga hirta. Sil. 1. 610. V. Drakenb.
Tunica hirta. Nep. 14. 3. 2.
Compar. Foliis hirtioribus. Apul. de Herb. cap. 71.

Hirticŭlus, a, um. dimin. Gloff. Græc. Lat. δασύτριχος hirticulus.

Hirtuōsus, a, um. Adj. ut Hirtuofus deus, i. e. Pan. Apul. Met. 5. p. 613.

Hirūdo, inis. f. [βδέλλα] Sanguifuga. Plin. lib. 32. cap. 10. Diverfus hirundinum, quas fanguifugas vocant, ad extrahendum fanguinem ufus eft. Plaut. Epid. 2. 2. 4. — jam ego me vortam in hirudinem,
Atque horum exugebo fanguinem. Hor. de Arte Poet. ult.
Non miffura cutem nifi plena cruoris hirudo. Plin. 8. cap. 10.
Hirudo ærarii, per translationem, h. e. Exhauftrix. Cic. 1. Att. 16. Accedit illud, quod illa concionalis hirudo ærarii, mifera & jejuna plebecula, me ab hoc Magno unice diligi putat.

Hĭrundo, inis. f. [χελιδών] Avis nota. Plin. lib. 10. cap. 24. Abeunt & hirundines hibernis menfibus, fola carne vefcens avis ex his quæ aduncos ungues non habent, fed in vicina abeunt, apricos fequutæ montium receffus: inventæque jam funt ibi nudæ atque deplumes. Plaut. Afin. 3. 3. 104. Dic igitur me anaticulam, columbam vel catellum,
Hirundinem, monedulam, pafferculum, putillum.
Arguta hirundo. Virg. 1. Georg. 377.
Garrula hirundo. Virg. 4. Georg. 307.
Veris prænuntia hirundo. Ovid. 2. Faft. 853. conf. Hor. 1. Epift. 7. 12.
Hirundinem folebant veteres pro Barbaro & infante ponere indifertoque, ducta ea opinione ab illa fabula, qua in avem in Thracia mutata avis illa fertur, quæ barbara regio erat. Lucret. 3. 6.
— quid enim contendat hirundo Cygnis? Turneb.
Hirundines in ludos afferebant veteres, folitasque domum redire, alligato filo victoriæ indicio, ad fuos dimittebant. Idem olim factum in Romano Circo teftatur Plin. lib. 10. cap. 24.

Hirundineus, a, um. [χελιδόνιος] Adj. ut Adventus hirundineus. Sidon. 2. Epift. 14.

Hirundininus, a, um. Adj. ut Hirundininus nidus. Plaut. Rud. 3. 1. 6.
Hirundininus fanguis. Plin. lib. 30. cap. 14. Martial. 11. 9.

Hirundinīna, æ. f. Herba, apud Græcos Chelidonia. V. Apul. de Herb. cap. 73.

H I S

Hisco. V. hio, as.

Hispa, vel **Hypsa**, Fluvius Siciliæ. Sil. 14. 227.

Hispălis, is. f. [Ἴσπαλις] Civitas Hifpaniæ Bæticæ clariffima: quæ nunc *Sibilia*, feu *Sivilla*, feu *Sevilla* vocatur. Ab Hifpalo Herculis filio. Quidam declinant, Hifpal, alis. n. Meminit Plin. lib. 2. cap. 97. V. Strab. lib. 3. Mela 2. 6. Scribitur & Ifpalis. Hinc

Hispalensis conventus. de quo Plin. lib. 3. cap. 1.

Hispānia, æ. f. [Ἰσπανία, Ἰβηρία] Europæ regio, ampla inter Africam & Galliam terra, viris claris, (nam Quintilianum, Senecam, Martialem, Silium, Lucanum, aliosque innumeros genuit) celebris, equis, ferro, plumbo, ære, argento, auroque abundans, & adeo fertilis, ut ficubi ob penuriam aquarum effœta, & fui diffimilis eft, linum tamen, aut fpartum alat. Ea in Ulteriorem olim & Citeriorem, pofteaquam in Romanorum ditionem pervenit, divifa fuit: Ex Augufti dein defcriptione tres provincias habuit, Bæticam fertiliffimam, a Bæti, quo irrigatur, amne dictam. Alteram Lufitaniam, a Lufo comite Liberi patris fic vocatam: Tarraconenfem tertiam, a Tarracone, a Scipionibus condita urbe dictam. In ea hodie regna funt Tarraconiæ feu Aragoniæ, vel Cataloniæ, Navarræ, Caftellæ: in Bætica, Granatæ. Lufitania fere ad Portugaliam attinet, fupra quam Gallicia eft, & Vafconum fedes, in Septentrionem expofita. Amnes Hifpaniæ clariffimi funt, Iberus, Bætis, Tagus, Anas, & Durius. V. tabulam Europæ fecundam Ptolemæi, & adhibe quæ fcribit Plin. lib. 3. cap. 1. & Cluver. Geogr. 2. 2. Caffius plurali ufus eft, fcribens ad Cic. 15. Fam. 19. Quid in Hifpaniis geratur fcribe. Sic & alii frequenter. V. & Lex. Pitifc.
Duris Hifpania bellis. Lucan. 5. 26.
Hifpania ad Africam adjungitur. V. adjungo.

Hispānus, a, um. Adj. [Ἴβηρ, Ἰσπανός] Qui in Hifpania natus.
Hifpanorum inquieta ingenia. Liv. 22. 21.
Aurum Hifpanum. Martial. 7. 87.
Capillus Hifpanus. Martial. lib. 10. 65.
Tu flexa nitidus coma vagaris,
Hifpanis ego contumax capillis.
Nec numero Hifpanos, nec robore Gallos, nec calliditate Pœnos, nec artibus Græcos, &c. fuperavimus. Cic. de Arufp. Refp. 19.
Jugum Hifpanum. Ovid. 3. de Arte Am. 646.
Spanus pro Hifpanus jam eft apud veterem Scholiaften. Juven. 12. Sat. V. Rutgerf. Var. Lect. 4. 4.

Hispāne, Adv. Ennius apud Charifium lib. 2. p. 186. Hifpane, non Romane, memoretis loqui me.

Hispanĭcus, a, um. Adj. Suet. Aug. cap. 82. Hifpanicum verbum.

Hispaniensis, e. Adj. [Ἰβηρικός, Ἰσπανιῶτος] Qui alibi ortus, in Hifpania aut habitat, aut verfatur. Unde Hifpanienfes vocamus negotiatores.
Æftus Hifpanienfis maritimus, vel Britannicus. Cic. 3. de Nat. Deor. 124.
Bellum Hifpanienfe a Pompejo confectum. Cic. pro Lege Manil. 28.
Exercitus Hifpanienfis, h. e. Romanorum qui erant in Hifpania cum Prætoribus. Tacit. 1. Ann. 3.
Quid enim te de Hifpanienfibus flagitiis tuis, fordidiffimisque furtis interrogem? Cic. in Vatin. 13.
Iter Hifpanienfe. Cic. in Vatin. 12.
Legatus Hifpanienfis, e Roma in Hifpaniam miffus. Cic. in Vatin. 35.
Liber Hifpanienfis. Martial. in præf. lib. 12. Non Hifpanienfem librum mittamus, fed Hifpanum. Hifpanienfis liber eft, Qui Romana lingua in Hifpania eft compofitus. Hifpanus, Qui in Hifpania lingua Hifpana eft compofitus. Hifpanum ergo, i. e. Ruditate & lingua Hifpana, non Romana elegantia compofitum.
Oceanus Hifpanienfis. Plin. lib. 37. cap. 10.
Spuma Hifpanienfis. Idem lib. 33. cap. 6.

Hispĭdus, a, um. Adj. [τραχύς] Setofus, horridus, ut ait Servius. Virg. 10. Æn. 210.
— cui, laterum tenus hifpida nanti,
Frons hominem præfert.
Afpectu hifpidus. Plin. lib. 22. cap. 6.
Agri hifpidi. Hor. 2. Carm. 9. 1.
Calyx. Plin. lib. 16. cap. 6. Continentur hifpido calyce.
Facies hifpida. Hor. 4. Carm. 10. 5.
Frons hifpida. Virg. 10. Æn. 210.

Hispidōsus, a, um. Adj. [τραχώδης] Catul. Epigr. 16. 10.
Non dico pueris, fed hifpidofis. Sed in emendatis codd. His pilofis.

Hispo, onis. Romanum cognomen. V. Burm. ad Quintil. 6. 3. p. 563.

Hister, tri. m. [ὑποκριτής] Liv. 7. 2. Quia hifter Thufco verbo, Ludio vocabatur.
Idem ac Ifter. [Ἴστρος] Gell. 10. 7. Drakenb. ad Sil. 1. 326.

Histiæa, [Ἱστίαια] Civitas in Eubœa, de qua meminit Homer. Iliad. 2.

Histiæus, [Ἱστιαῖος] qui ex ea urbe eft.
Hiftiæus fuit & Milefiorum tyrannus, ut fcribit Herodotus lib. Hift. 6.

Histon, onis. [ἱστών] Textrina. Varr. R. R. 1. 2. Si habeas plures in fundo textores, atque inftitutos hiftonas. al. Hiftotones, ab ἱστὸς & τόνος. [Vet. Gloff. Gr. Lat. ἱστών, textrinum. Sed apud Pollucem lib. 1. fect. 79. & 7. 28. ἱστών. Apud Suidam id vocabulum corruptum eft. V. quæ Favorin. ex Phrynycho affert, & Cafaub. ad Athen. 14. 22. unde jam liquet de vera lectione Varronis.

Histonium, Italiæ oppidum, non procul a monte Gargano, ut fcribit Pomponius lib. 2. 4. Nunc vulgo dicitur *Guafto*. Teftis Olivar. in Melam.

Histōria, æ. f. [ἱστορία] Latine Narratio dicitur, & Rerum geftarum expofitio. Proprie tamen eft Earum rerum, quibus gerendis interfuerit is qui eas narrat. Unde nomen habet, ἀπὸ τοῦ ἱστορεῖν, quod eft videre; quia in ea res geftæ coram quafi infpiciantur. V. Voff. de Art. Hift. Cic. 4. Acad. 137. Doctum fane hominem, ut indicat ipfius hiftoria, fcripta Græce. Idem 2. de Orat. 62. multa de hiftoria.
Mythiftoria & Mythiftoricus, vide in indice hiftor. Rom. Cæfarum Francf. apud Jul. Capitolin. H. St. V. mythistoria.
Teftis temporum, lux veritatis, vita memoriæ, magiftra vitæ, nuntia vetuftatis, Hiftoria a Cicerone dicitur 2. de Orat. 36.
Erat Hiftoria nihil aliud, nifi Annalium confectio. Cic. 2. de Orat. 52.
Quid Hiftoria differat ab Annalibus, docet Gell. 5. 18. V. annales.
Prima lex hiftoriæ, nequid falfi dicere audeat, deinde nequid veri non audeat, ne qua fufpicio gratiæ fit in fcribendo, ne qua fimultatis. Cic. 2. de Orat. 62.
Hiftoria dignum, i. e. Non leve quiddam aut jocofum, fed ferium & grave: qualia funt, quæ in hiftorias referuntur. Cic. 2. Att. 8. de ea loquens Attici ad Ciceronem epiftola, quæ pueris exciderat in via: Nunc fi quid in ea epiftola fuerit hiftoria dignum, fcribe quamprimum, ne ignoremus: fin nihil præter jocationem, redde idipfum.
In hiftoria pura & illuftri nihil eft brevitate dulcius. Cic. de Clar. Orat. 292.
Enarratio hiftoriarum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Satis hiftoriarum eft? Plaut. Bacch. 1. 2. 49. i. e. Fabularum.
Amaræ hiftoriæ. Hor. 1. Serm. 3. 89.
Arguta hiftoria. V. Argutus in arguo.
Infans hiftoria. V. infans.
Lubrica hiftoria. Quintil. lib. 9. cap. ult. ad fin. V. orbis.
Major hiftoria. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Mendofior hiftoria. V. menda.
Muta hiftoria. V. mutus.
Vana hiftoria. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Conferre in hiftoriam. Juftin. in exordio, ad Antoninum Imperatorem, Quum multi ex Romanis, etiam Confularis dignitatis viri, res Romanas Græco peregrinoque fermone in hiftoriam contuliffent.
Conquirere regionum hiftoriam. V. conquiro.
Decurrit hiftoria membratim. Plin. lib. 7. cap. 16. Sed mox plura de hoc, quum membratim decurret hiftoria. h. e. Quum hominem per fingula membra defcribam.
Diftinguere hiftoriam varietate locorum. Cic. 2. de Orat. 51.
Dare hiftorias poeticas alicui. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Loquuntur hiftoriæ. V. loquor.
Scribere hiftoriam. Cic. 2. de Orat. 51.
Hiftoria varie definitur a Cicerone, Memoria publica, memoria rerum veterum, commemoratio antiquitatis, monumenta rerum veterum, monumenta temporum, locorum, hominum, rerum geftarum: omnium feculorum memoria.

Historiŏla, æ. f. dimin. Hiftoria parva. Cathol.

Historĭcus, i. m. [ἱστοριογράφος, ἱστορικός] Hiftoriarum fcriptor. Cic. pro Muren. 78. Idem in Topic. 16. Philofophi, poetæ, & hiftorici.
Vires hiftoricorum. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Hiftoricus, dicitur a Cicerone 2. de Orat. 31. Rerum pronuntiator, & rerum explicator.

Historĭcus, a, um. Adj. [ἱστορικός] Cic. de Clar. Orat. 286. Non tam hiftorico, quam oratorio genere perfcripfit.
Fides hiftorica. Ovid. 3. Amor. 12. 42.

Historĭce, es. f. [ἱστορική] Enarratio auctorum dicitur. Quintil. lib. 1. cap. 9. Ratio loquendi & enarratio auctorum: quarum illam methodicen, hanc hiftoricen vocant.

Historĭce, Adv. Vitruv. 6. 10. Atlas hiftorice formatur fuftinens mundum.

Historiālis, e. Adj. Quod ad hiftoriam fpectat. Plin. lib. 16. cap. 33.
Trahitur etiam in picturas opere hiftoriali: &c. De cupreffo.

Historiālĭter, Adv. Ambrof. in Apocalypf. cap. 21.

Historiarium, i. n. Ruftici Elpidii hiftoriarium novi Teftamenti. V. Barth. Adverf. 26. 9.

Historiŏgrăphus, i. m. [ἱστοριογράφος] Ambrof. Epift. 42. pr. Jofephus

Josephus Historiographus. Capitolini, Hieronymi, Orosii, Fulgentii exempla proposita sunt a Cellario Curis posterioribus p. 175.

Histrio, ōnis. c. [ὑποκριτὴς, μῖμος] Qui personatus in scena, tragœdias vel comœdias agit. Festus, Histriones dicti, quod primum ex Histria venerunt. Liv. lib. 7. 2. & Valerius 2. 4. 4. nomen histrionibus fuisse inditum scribunt, quia Hister Thusco verbo Ludio vocabatur. Cic. 4. Tusc. 55. Aguntur ista præclare, & ab Oratore quidem melius, si modo est Orator, quam ab ullo histrione.
Actio histrioni, saltatori motus non quivis, sed certus quidam datus est. Cic. 3. de Fin. 24.
Exibilatur & exploditur histrio si paulum se movit extra numerum, aut si versus pronuntiatus est syllaba una brevior aut longior. Cic. in Parad. 3.
Curare histriones. V. curo.
Levis ars & scena histrionum. Cic. 1. de Orat. 18.
Roscius & Æsopus histriones clari. Cic. 1. de Orat. 258.
Comœdiarum histrio. Plin. lib. 7. cap. 53. Operosissima tamen securitas mortis in M. Ofilio Hilaro ab antiquis traditur, comœdiarum histrione. i. e. Actore.

Histrionia, æ. f. [ὑποκριτικὴ] vel Histrionica, æ. f. Ars ipsa histrionis. Plaut. Amph. prol. 90.
Quid admirati estis? quasi vero novum
Nunc proferatur, Jovem facere histrioniam. Petron. Fragm. p. 673. Totus mundus exercet histrioniam. Idem cap. 5. Histrioniæ addictus.

Histrionĭcus, a, um. Adj. [ὑποκριτικὸς] ut, Histrionicus gestus, Histrionicæ vestes, Histrionica verba.

Histrionālis, e. Adj. ut, Studium histrionale. Tacit. 1. Ann. 16. Idem Dial. de Orat. 26. Ut lascivia verborum, & levitate sententiarum, & licentia compositionis, histrionales modos exprimant.

Histrĭcus, a, um. Adj. [ἱστρικὸς] Quod pertinet ad histrum vel histrionem: ut, Imperator histricus, Qui imperat histrionibus, præfectus histrionici chori. Plaut. Pœn. prol. 4.
Audire jubet vos Imperator histricus.
Decor histricus apud Apulejum.

Histrix. V. hystrix.

H I T

Hittio, īre. proprie Canum vestigia indagantium cum aliqua vocis nictatione ut exponit Scalig. ad Fest. Vet. Gloss. hittio, ἰχνέω. Factum ab Hittus, quod in Gloss. exponitur φωνὴ κυνός.

H I U

Hiulcus, a, um. Adj. [χαλαρὸς, κεχηνὸς] Hians, Hiscens; Fissus, & fatiscens.
Arva. Virg. 2. Georg. 353.
Hoc, ubi hiulca siti findit canis æstifer arva. Ubi Servius; Hiulca, Nimis caloribus fissa.
Fulmen hiulcum. Stat. 1. Theb. 26.
Gens hiulca, Avida, inhians rei alienæ, vel bilinguis & fallax. Plaut. Trin. 2. 2. 9.
Nubes hiulca. Claud. Cons. Prob. 206.
Voces hiulcæ, Hiulcus concursus verborum. Cic. 3. de Orat. 169. Collocationis, est componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulcus sit. Idem in Orat. 130. Extremorum verborum cum insequentibus primis concursus, aut hiulcas voces efficit, aut asperas. V. hio. Ut compositio suavis sit, advertere debet orator, primo ne multæ vocales concurrant, quæ res hiulcam efficit orationem: ut si quis diceret, Ego omnia habeo aperta amicis. Deinde, ne asperæ consonantes inter se concurrant. ut si quis diceret, Rex Xerxes stravit montes. Asperitatem ergo referimus ad consonantes, hiatum ad vocalium concursum.

Hiulce, Adv. [κεχηνότως] Cic. 3. de Orat. 42. Ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores, non aspere, ut ille quem dixit, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, & æquabiliter, & leniter.

Hiulco, [χάζω] āre. Findere, hiulcum facere. unde Catull. 66. 62. Æstus hiulcat agros.

Hiulcātus, a, um. Adj. Fortun. Carm. 5.
Et per hiulcatos fervor anhelat agros.

H O

H. O. Hostis occisus. HO. Homo, Honestus, Honor, Hora. H. O. S. Hic ordinavit sepulchrum, Hic ossa sita. HO. V. Hora quinta, Horis quinque.

Hodēgus, [ὁδηγὸς] Dux viæ seu itineris. V. Thes. Gr. H. St.

Hodidocus. V. hododocus.

Hŏdie, Adv. temporis. [σήμερον, τήμερον] quasi Hoc die.
Hodie; pro Nunc, sive Hoc tempore. Plaut. Asin. 5. 2. 37.
Censen' tu illum hodie primum ire assuetum esse in ganeum? Ter. Eun. 5. 9. 1.
O populares, ecquis me vivit hodie fortunatior? Cic. pro Cœl. 3.
Hodie, per comminationem dictum, auctore Donato. Ter. And. 1. 2. 29.
Si sensero hodie quicquam in his nuptiis fallaciæ Conari &c.
Hodie mane. Cic. 13. Att. 9. Venit paulo post Curtius hic salutandi causa, sed mansit invitatus. Trebatium nobiscum habemus. hodie mane Dolabella. multus sermo ad multum diem. V. mane.
Hodie nate salve, Salutationis formula de feliciter peracto puerperio. Gell. 12. 1. Plaut. Pseud. 1. 3. 15.
Hodie nate heus! hodie nate, tibi ego dico, heus hodie nate, redi. V. Bartholin. de Puerper. vet. p. 61.
Hodie nunquam. Ter. Adel. 4. 2. 31.
Scio ubi sit: verum hodie nunquam monstrabo. &c. Ubi Donatus, Hodie, aut abundat: ut Virg. 2. Æn. 670.
— nunquam omnes hodie moriemur inulti. Aut Nunquam hodie, pro Nullo tempore hujus die: quia Nunquam, per se generale est.
Nunquam hodie effugies. Virg. 3. Ecl. 49.
Non facies hodie? Non dices hodie? & similia, instandi & urgendi causa dicuntur. Hor. 2. Serm. 7. 21.
Non dices hodie quorsum hæc tam putida tandem, Furcifer?
Hodieque, eleganter connectitur. Liv. 1. 17. Hodieque usurpatur idem jus. conf. 5. 4. & 42. 34. Paterc. 1. 4. & alibi. Cic. Verr. 5. 25. Vitruv. 10. 7. Plin. 8. 45. & 30. Cellar. Cur. post. p. 63.
Defuit in Lugd. & adscripsit H. St. sed sine exemplo.

Hodiernum, vulgo dicitur pro Hodie etiamnum. [Sed Analogia postulare videtur potius Hodiedum. Verum Hodieque rectius dices.

Hodiernus, a, um. Adj. [σημερινὸς] Quod est hujus diei, ut, Liv. 34. 22. Hodierna consultatio tota ex vobis pendet.
Hodiernus dies. Cic. pro Cæcin. 32.
Hodierno die, pro Præsenti tempore. Cic. 1. de Orat. 13. Nam etsi Servio Tullo regnante viguerunt, tamen multo diutius Athenæ jam erant, quam est Roma ad hodiernum diem. Budæus. Sic Hesterno. Liv. 44. 38. pr. V. supra. Junge Cellar. l. c. p. 95.
Ante hodiernum diem. Cic. 3. in Catil. 20. Neque a nobis ante hodiernum diem collocaretur.
Lux hodierna. Liv. 1. 16. Prima hodierna luce. Hor. 4. Carm. 7. 17.
Hodierno die mane. Cic. in Catil. 3. 21. Ut quum hodierno die mane per forum meo jussu & conjurati, & eorum indices in ædem Concordiæ ducerentur. V. mane.

Hodius, fuit (teste Homero lib. 9. Iliad.) Unus ex Græcorum præconibus in bello Trojano.

Hododocus, [ὁδοιδόκος] Latro atque obsessor viarum. Festus, Al. Hodidocus. Rectius puto Hodœdocus ex Gr.

Hodœporĭcum, [ὁδοιπορικὸν] Liber aliquod iter describens: quod & Itinerarium Latine dicitur.

Hœdus. V. hædus.

Hœtichius, Homero teste lib. 7. Iliad. Vir fuit Achivus longe primus artis statuariæ opifex.

Hoi, [οἴμοι] Interjectio lacrymantis. Ter. Eun. 4. 4. 48. Obsecro te vero Phædria. ph. i intro. do. hoi hei. Idem Phorm. 4. 3. 30. Scribitur & Oi.

H O L

Holcē, es. f. [ὁλκὴ] Pondus. Fannius de Ponderibus 19.

Holcus, [ὅλκος] Herba quæ Aristida etiam dicitur. Plin. lib. 27. cap. 10. Holcus in saxis nascitur siccis, aristas habet in cacumine tenues, culmo quale hordeum restibile. Quidam ob id Aristidam vocant.

Hŏlŏberæ, [ὁλόβηροι] Vestes quæ totæ birri sunt. Nam quas Latini Vestes, Birros appellant, Græci βήρους vocare solent, id est beros. Birri autem honestiorum & palatinorum erant, ut in concilio Gangrensi, κεκωλῦσθαι ψηφίσαιτο τὸ τοὺς βήρους φορεῖν. & clarius apud Evagrium, βήρους τε χαμηλίους ἐξάπτοντες. Sunt igitur Holoberæ vestes Birri toti fere serici, & toti conchyliati, velut e capitibus illius tituli, in quo earum mentio est, conjicere licet. Nam illæ vestes totæ dicuntur, ex brevitate & compendio sermonis, quum purpuræ aut serici aut conchylii nomen subaudiendum sit. Turnebus. 1. 13. conf. holoverus.

Holocaustum, i. n. [ὁλόκαυστον] Hostia quæ detractis extis integra aræ imponebatur, quasi ὅλον καυστὸν, hoc est totum combustum, aut totum igne absumptum. V. Bernegg. ad Suet. cap. 1. & Gruter. Inscript. p. 125.

Holocautōma, ătis. n. [ὁλοκαύτωμα] Idem. V. Tertull. adv. Jud. cap. 5. & adv. Marc. 5. 5. [Minus recte al. Holocaustoma. Est enim à v. ὁλοκαυτόω.

Holochrȳsos, i. m. [ὁλόχρυσος] Totus aureus: inter Flores apud Plin. 21. 8.
Holochrysos, Inter tria genera Basilisciæ, apud Apul. de Herb. cap. 128.

Holocyron, [ὁλοκύρον] Herba Chamæpytis. Diosc. 3. 166. Apul. de Herb. cap. 26.

Holŏgrăphus, a, um. Adj. [ὁλόγραφος] Integre perscriptus. ut, Holographæ membranæ. Sidon. 9. Epist. 11. JCti Holographum vocant Testamentum quod testatoris manu perscriptum est, nec sola subscriptione firmatum. V. Hilar. Fragm. de Synod. & Lex. Pitisc. in Testamentum.

Holophanta. V. halophanta.

Holoporphȳrus, a, um. Adj. [ὁλοπόρφυρος] Totus purpureus. ut Vestis holoporphyra. Isidor. 19. 22.

Holor. V. olor.

Holosanthus, rectius Halosanthus. V. alosanthos.

Holoschœnus, i. m. [ὁλόσχοινος] Junci quoddam genus crassum & carnosum. Plin. 21. 18.

Holosērĭcus, a, um. Adj. [ὁλοσηρικὸς] ut, Vestis holoserica, i. e. Tota ex serico. Lamprid. Heliogab. cap. 26. V. Lex. Pitisc.

Holosīdērus, a, um. Adj. [ὁλοσίδηρος] Plane ferreus. Theod. Priscian. 1. 28.

Holosphyrātus, a, um. Adj. [ὁλοσφύρατος] Totus malleo ductus, solidus. ut, Statua holosphyrata. Plin. 33. 4.

Holosteon, i. n. [ὁλόστεον] Herba sine duritia, per Antiphrasin. V. Diosc. 3. 11. & Plin. 27. 10.

Holothuria, orum. n. pl. [ὁλοθούρια] Pisces marini Plin. 8. 47.

Holoverus, a, um. Adj. ut, Holoveræ vestes, Quæ totæ vero colore, i. e. purpureo tinctæ. vox hybrida. ex Gr. & Lat. composita. V. l. 3. Cod. Th. Salmas. ad Solin. p. 695. Ferrar. de Re Vest. 2. 10. vel Lex. Pitisc. conf. holoberus. Sic enim legit Turneb.

Holus. V. olus.

H O M

Homagium, & Hominium, i. n. vulgo Idem quod Sacramentum aut Clientela. Nonnulli deducunt ab ὀμνύω juro. Alii ab ὁμόω unio. Alii ab ὁμοῦ simul & ἅγιον sacrum. V. Barth. Adverf. 149. 21. & ad Stat. Silv. p. 234. & Voss. de Vit. L. L. 3. 14. p. 464.

Homelium, Pilei genus. Festus.

Hŏmērus, i. m. [Ὅμηρος] Græcorum poetarum princeps, vixit ante Romam conditam annis clx, ut Cornelius Nepos scribit. Hic fuit cæcus, & ob id Homeri nomen sortitus est, quum prius Melesigenes diceretur. Ejus patria ignota fuit, sed maxime probabile est eam fuisse Smyrnam. V. Paterc. 1. 5. 1. &c. Et Fabric. lib. 2. Bibl. Gr.
Magniloquus Homerus. Stat. 5. Silv. 3. 62.
Magnus Homerus. Hor. 1. Serm. 10. 52.
Mæonius Homerus. Hor. 4. Carm. 9. 6. V. mæonius.

HOMERICUS, a, um. ['Ομηρικὸς] Adj. ut Phœnix Homericus. Plin. lib. 2. cap. 3. Juven. 13. Sat. 113.

Tu miſer exclamas, ut vincere Stentora poſſis,
Vel potius quantum Gradivus Homericus.

Verſus Homerici Petron. cap. 2.

HOMERIDÆ, ['Ομηρίδαι] Familia apud Chios illuſtris, ut ait Hellanicus. V. Suid. & Harpocrat.

HOMERISTÆ, arum. m. pl. ['Ομηρισταὶ] Verſus Homeri recitare ſoliti in conviviis. V. Petron. cap. 59. Diomed. Gramm. p. 481. & Athen. 14. 3.

HOMEROCENTONES, [ὁμηρόκεντρα] V. Fabric. Bibl. Græc. 2. 7. 3. &c.

HOMEROMASTIX, [ὁμηρομάστιξ] dicitur Homeri flagellum: cognomentum, quo Zoilus quidam Homeri oblocutor cognominatus eſt, qui ſcripta ſua contra Iliadem & Odyſſeam Homeri comparata, in Alexandriam veniens, Ptolemæo regi obtulit. Sic Virgiliomaſtix, Virgilii æmulus, vel Flagellator. Maſtix enim Latine Flagellum dicitur, & omnes obtrectatores maſtiges dicuntur, addito nomine ejus, cui obtrectant, ut Ciceromaſtix. Quod plane nomen omnibus detractoribus accommodatum eſt. Plin. in præfat. 11. Ut obiter caveam iſtos homeromagiſtas. Ita enim carptores ſuos nominat.

HOMERONIDES, Homeri imitator. Plaut. Truc. 2. 6. 4. Nomen confictum ab ipſo Plauto.

HOMICIDA. V. HOMO.

HŎMO, ĭnis. c. [ἄνθρωπος, βροτὸς, φῶς, ἀνὴρ] antique gen. homōnis faciebat. Ennius,

Vulturis in ſilvis miſerum mandebat homonem.

V. Priſcian. l. 1. Ter. Eun. 2. 3. 64.

— illumne, obſecro
Inhoneſtum hominem, quem mercatus eſt here, ſenem, mulierem?

Ubi Donatus, Opportune hominem dixit, tanquam incerti ſexus. Plaut. Ciſtel. 4. 2. 21. Illo ſunt homines miſere miſeri. Cic. 4. Fam. 5. Quæ ſi hoc tempore non ſuum diem obiiſſet, paucis poſt annis tamen ei moriendum: quoniam homo nata fuerat. i. e. Humana ſorte, & conditione: quaſi dicat, Mortalis. Virg. 10. Ecl. 61.

Aut deus ille malis hominum miteſcere diſcat.

Cajus in l. 152. D. de verb. ſignif. Hominis appellatione, tam maſculum, quam feminam contineri, non dubitatur. Quem locum ſic interpretatur Alciatus, Homo commune nomen eſt, & tam maſculum quam feminam continet, idque exemplo Græci ſermonis, ἄνθρωπος. Nam & Hebræi Adam (quo nomine terra natum ſignificant) ad utrumque ſexum referunt: ut habetur Geneſ. 5. Creavit eos, & benedixit illis, & vocavit nomen eorum Adam. Dicitur autem Homo, ſive ab Humo, ut Varro exiſtimavit: ſive a concordia, ἀπὸ τῆς ὁμονοίας, quod nullum animal ſit ſocialius. Sed an is qui in utero eſt, homo dicatur? Et conſtat non dici. Expectari igitur l. pen. C. de poſth. hæred. inſtit. jubet, poſtquam natus eſt, & in terram ceciderit. Quæ verba ex antiquorum conſuetudine interpretari debemus. Siquidem ſolebant veteres, ubi quis natus eſſet, nudum protinus in terra ſtatuere, opemque deûm invocare, ut naſcenti auxilio eſſent. Cujus rei meminit Auguſt. lib. 4. Civ. Dei. Hinc Stat. 5. Silv. 5. 69.

— tellure cadentem Excepi.

Conventus hominum. Lucret. lib. 4. 785.
Infima fortuna homines. V. INFERUS.
Iniquitas hominum. V. INIQUUS.
Sator hominum atque deorum. Virg. 1. Æn. 258.
Abſonus voce homo. V. ABSONUS.
Abſtinens homo mirifice. V. ABSTINEO.
Abſtruſus. V. ABSTRUDO.
Abundans. V. ABUNDO.
Acer. V. ACER.
Acerbus. V. ACERBUS.
Acutus. V. ACUO.
Adoleſcens. V. ADOLEO.
Adverſus. V. ADVERTO.
Æratus. V. ÆS, æris.
Afflictus & jacens. V. JACEO.
Alienus. V. ALIENUS.
Aſini homines. V. ASINUS.
Allegatus. V. ALLEGO.
Ambitioſus. V. AMBIO.
Anſatus. V. ANSA.
Antiquus. V. ANTIQUUS.
Apertus & ſimplex. V. APERIO.
Apparatus homo. V. APPARO.
Arcanus homo. V. ARCANUS.
Aridus homo. V. ARIDUS.
Armatus. Salluſt. Catil. 28. pr. Cum armatis hominibus.
Bellus homo. Catul. 22. 7. V. Bellus in BONUS.
Calculoſus homo. V. CALCULUS.
Callidi homines. Salluſt. Jugurth. 42.
Capitalis homo. V. CAPITALIS.
Caſtiſſimus & integer homo. V. INTEGER.
Certi homines. V. CERTUS.
Cibarius homo. V. CIBUS.
Circumretitus homo. V. CIRCUMRETIO.
Comitiales homines. V. COMITIA.
Commodus homo. V. COMMODUS.
Conſpicuus homo. V. CONSPICUUS.
Conſummatus homo. V. CONSUMMO.
Contaminatus homo multis flagitiis. V. CONTAMINO.
Contemptus & abjectus homo. Cic. 2. de Lege Agr. 93.
Copioſus homo. V. COPIA.
Craſſus homo. V. CRASSUS.
Crudus homo. V. CRUDUS.
Demiſſus multum homo. Hor. 1. Serm. 3. 57.
Deſertus atque abjectus homo. Cic. 1. Fam. 5.
Diligentiſſimus verborum homo Cicero. Gell. lib. 13. cap. 23.
Durus homo. Hor. 1. Serm. 7. 6.
Egregius. Salluſt. Catil. 24.
Non facetus homo. V. In FACETUS.
Facilis homo. Cic. 9. Fam. 20.
Flagitioſiſſimus. Salluſt. 6. 62.
Idonei & integri homines. V. IDONEUS.
Ignaviſſumi homines, opponuntur Fortiſſimis viris apud Salluſt. Catil. cap. 12.
Illuſtris honore ac nomine homo. V. ILLUSTRIS.
Immundus homo. V. IMMUNDUS.
Impiger. Salluſt. Jugurth. 18.
Impotentiſſimus homo. V. IMPOTENS.
Indifferens homo. V. INDIFFERENS.
Inertiſſimi. Salluſt. 6. 48.
Infames omnibus vitiis, atque omni dedecore homines. V. INFAMIS.
Infans atque impotens homo. V. IMPOTENS.
Infantes & inſipientes homines. V. INFANS.
Infimi homines. V. INFERUS.
Ingenioſus homo & peracutus. V. PERACUTUS.
Inquietus homo. V. INQUIETUS.
Inſignis homo omnis notis turpitudinis. V. INSIGNIS.
Inſtabilis homo. V. INSTABILIS.
Integer homo & ſanctus. V. INTEGER.
Intonſi homines & inculti. V. INTONSUS.
Ipſe homo. V. IPSE.
Leniſſimus homo & natura, &c. V. LENIS.
Levis homo. V. LEVIS.
Locuples homo domi ſuæ cum primis. V. LOCUPLES.
Luculentus homo. V. Luculentus in LUX.
Luteus homo. V. LUTUM.
Maculoſus homo. V. MACULA.
Malus homo. V. MALUS.
Maritimi homines. V. MARE.
Militaris homo. Salluſt. Catil. 69.
Miſeri homines. Lucret. lib. 3. 51.
Mobilis homo. V. MOBILIS.
Municipales homines. V. MUNUS.
Navus & induſtrius homo. V. NAVUS.
Nobiliſſimus omnium homo. V. NOBILIS.
Nocentiſſumi. Salluſt. Jugurth. 34.
Novi homines. V. NOVUS.
Operarius homo. V. Operarius, in OPUS.
Opinioſiſſimi homines. V. OPINIO.
Ordinarius homo. V. ORDO.
Ornatiſſimus homo. V. ORNO.
Parcus homo. Juvenal. 14. Sat. 112.
Pereruditus homo. V. PERERUDITUS.
Præpoſteri homines. Salluſt. Jugurth. 88.
Privatus. Idem Jugurth. 118.
Repentinus homo. Cic. in Brut. 242. V. Repentinus, in REPENS, priore correpta.
Scitus homo. V. Scitus in SCIO.
Strenuus. Salluſt.
Summiſſus & abjectus homo, cui contrarium eſt Elatus. Cic. 1. Off. 124.
Tectiſſimus homo. V. Tectiſſimus, in TEGO.
Venuſtus homo, dicax, & urbanus. Catull. 20. 2.
Accedere ad hominem. V. ACCEDO.
Admirari hominem in re aliqua. V. ADMIROR.
Advertere hominem. V. ADVERTO.
Convertere hominem a conſuetudine. V. CONVERTO.
Convertere homines in admirationem. V. CONVERTO.
Convertere ſe in hominem. V. CONVERTO.
Exuere hominem ex homine. Cic. 5. de Fin. 35.
Fingere homines. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Immolare homines. V. IMMOLO.
Jugulare hominem ſuis verbis. V. JUGULO.
Mollire hominem. V. MOLLIS.
Sum. ut, Inter homines eſſe. V. INTER.
Homines a latere. V. LATUS.
Trium litterarum homo. V. LITTERA.

Homo, pro Illo de quo agitur. Hor. 2. Serm. 7. 117.

Aut inſanit homo, aut verſus facit.

Cic. 4. Fam. 4. Repente Cæſar præter ſpem dixit, ſe Senatui roganti de Marcello, ne hominis quidem cauſa negaturum. i. e. ipſius Marcelli. Al. Ominis probabili conjectura.

Homo, mire additum, aut ſupervacue. Ter. Eun. 2. 2. 30.

Ille ubi miſer famelicus videt me tanto honore,
Et tam facile victum quærere, ibi homo cœpit me obſecrare, &c.

Homo, additum quum negatur familiaritas. Ter. Adel. 1. 2. 31.

Pro Juppiter, tu homo adiges me ad inſaniam.

ἄνθρωπε. H. St.

Homo, comice additum. Ter. Phorm. 1. 2. 73.

Quid fiat? eſt paraſitus quidam Phormio,
Homo confidens, qui (illum di omnes perduint.)

Ubi Donatus, Homo comice dictum: nam quis ignoret hominem paraſitum eſſe? Ibid. 2. 1. 21.

Ita eſt homo. Ter. Adel. 1. 2. 63. Ubi Donatus, Homo dixit moraliter: ſic enim dicimus de iis quos parte reprehendimus, ut ibid. 3. 3. 77. Ut homo eſt, ita morem geras. conf. Heaut. 5. 3. pr

Habemus hominem. Ter. Eun. 5. 1. 19. Ubi Donatus, Mire Hominem dixit, ut Reum.

Quid hominis es, Elegans in eos correptio, qui nobis videntur abſurda narrare. Ter. Heaut. 4. 8 5.

Nemo homo. Ter. Eun. 3. 5. 13. Idem Adel. 2. 3. 6.

Itaque hanc unam rem me habere præter alios præcipuam arbitror,
Fratrem, homini neminem eſſe primarum artium magis principem.

Ubi Donatus; Quamvis per Nemo, Homo intelligatur, tamen addidit Homo, ut veteres ſolent τῷ ἀρχαϊσμῷ. Cic. pro P. Sulla 25. Niſi forte regium tibi videtur ita vivere, ut non modo homini nemini, ſed ne cupiditati quidem ulli ſervias. Idem 2. de Nat. Deor. 79. Eſt enim vis tanta naturæ, ut homo nemo velit niſi hominis ſimilis eſſe.

Homo ſum, i. e. Qui errare & facile falli poſſim. Ter. Adel. 4. 2. 40.

Vah. cenſen' hominem me eſſe? erravi.

Plin. Epiſt. 98. Aliquando præterea rideo, jocor, ludo: atque omnia innoxiæ remiſſionis genera complector, homo ſum.

Homo es, idem quod Vir es, h. e. Fortem & magni animi te esse ostendis. Plaut. Epid. 1. 1. 87. Ibid. 3. 3. 46.

Ego si allegassem aliquem ad hoc negotium
Minus hominem doctum, minusque ad hanc rem callidum.

Vir optimus, & Homo prudentissimus, Vide in PRUDENS. etiam in alio loco Vir optimus & prudentissimus. H. St. Puto innuere, τὸ Homo & Vir sibi invicem nonnunquam opponi, ita ut hoc fere cum laudis epitheto jungatur, illud non item. V. supra Ignavissimi homines, ex Sall.

Homo, ad differentiam Belluæ dicitur. Cic. 11. Fam. 29. Quod tuum judicium nisi mea summa benevolentia erga te, omnibusque meritis comprobaro, ipse me hominem non putabo.

Nihil minus hominis quam non respondere amori. Cic. ad Brut. 1. Nihil enim mihi minus hominis videtur, quam non respondere in amore iis, a quibus provocere.

Nullorum hominum homo. V. NULLUS.

Si homo esses, i. e. Si saperes ut homo. Ter. Adelph. 1. 2. 27. Cic. 10. Att. 11. extr. Quoniam est homo & nos diligit. conf. Idem 1. Att. 18. & 7. 13. & V. Burm. ad Petron. cap. 38.

Homo, de Pueris. Quintil. lib. 1. cap. 3. Fugiendo turbam hominum ejus ætatis, quæ sit ad vitia maxime prona.

Homines, pro Famulis, ancillis, servis, & tota familia. Scævola in l. pater. D. de dol. mal. except. Pater pro filia dotem promiserat, & pactus erat, ut ipse aleret filiam suam, ejusque homines. Cic. pro Quint. 19. Hominem P. Quintii deprehendis &c. Catull. Epigr. 10. 15. Comparasti ad lecticam homines. Stat. 2. Silv. 6. 14. De Ursi servo, Hominem gemis &c. hominem, Urse, tuum. Varro R. R. 2. 2. extr. Illud vero omnes in Epiro facimus ne minus habeamus in centenas oves hirtas singulos homines, in pellitas binos. Nepos 4. 2. 4. His de rebus &c. certum hominem ad eum mittas, face. Idem 7. 10. 1. Sic Auson. Ep. 22. homines vòcat Eos qui pertinent ad domum. V. Scalig. ad Auson. p. 80.

Ἐξ ἀνθρώπων ἀπέρχεαι & ἀπαλλάττεαι. Chio Epist. ultima. Vide an & Latini ita. H. St.

HOMUNCIO, ōnis. dimin. [ἀνθρωπάριον] Ter. Eun. 3. 5. 42. Cic. 4. Acad. 134. Homuncio hic qui multa putat, &c. Juven. 5. Sat. 133. Sen. Epist. 116.

HOMUNCŬLUS, i. m. aliud dimin. [ἀνθρωπίδιον]* Cic. 1. Tusc. 17. Sed ut homunculus unus e multis probabilia conjectura sequens. Sic 5. Tusc. 64. Idem 4. Fam. 5. Et 1. de Nat. Deor. 44. conf. Plaut. Trin. 2. 4. 9.

HOMŬLUS, i m. [ἀνθρωπίσκος] aliud dimin. Plin. Epist. 105. Cic. in L. Pison. 59. Sed quoniam præterita mutare non possumus, quid cessat hic homulus, ex argilla & luto fictus Epicureus, dare hæc præclara præcepta sapientiæ clarissimo & summo Imperatori genero suo? Al. Homullus.

Homulus, cognomen Valeriorum fuit. V. Lex. Pitisc. Inscript. IVL. D. M. C. I. HOMVL. SAL. LAC. VX. PIENTISS.

Hæc observatio defuit in Lugd. adscripsit H. St. Est & nomen proprium. Vide indicem Francf. in Homulus & Omalus. Intelligit autem Indicem Livianum.

HOMULLUS, i. m. Idem. Lucret. 9. 28.

— brevis est hic fructus homullis.

Ex HOMULŬLUS H. St. conf. Græv. ad superiorem Cic. loc. in L. Pison. ubi in adducto Adhelmi loco ita fortasse legendum.

HOMICĪDA, æ. c. [μιαιφόνος] Qui hominem occidit. Quintil. lib. 7. cap. 4. An qui se interficit, homicida sit. Plin. 10. 23. De femina Sen. Controv. 2. Quid si tantum homicida? Quid si tantum rea fuisset. conf. Juvenal. 2. Sat. 26.

HOMICIDIUM, i. n. [μιαιφονία] Plin. lib. 18. cap. 3. Suspensumque Cereri necari jubebant, gravius quam in homicidio convictum.

Imprudens homicidium, h. e. Fortuitum, non voluntarium. Valer. lib. 1. cap. 7. De Crœso in fine.

Facere homicidium. Quintil. lib. 5. cap. 9. Petron. cap. 137.

Reus homicidii. Cic. 2. Philipp. 12.

Suspicio homicidii. Suet. Claud. cap. 26.

De Pœna homicidii V. Lex. Pitisc.

HOMICIDIĀRIUS, a, um. Adj. ut, Sanguis homicidiarius. Auct. Paneg. ad Constantin. cap. 4. al. Homicidarius.

HOMŒŎMĔRĪA, æ. f. [ὁμοιομέρεια] Partium vel membrorum similitudo. Lucret. 1. 829.

Hinc Anaxagoræ scrutemur homœomerian.

HOMŒOPROPHERON, i. n. [ὁμοιοπρόφερον] Mart. Capell. 5. p. 165. est cum dicitur, e. g.

O Titi tute Tati tibi tanta tyranne tulisti.

HOMŒOPTŌTON, i. n. [ὁμοιόπτωτον] est (inquit Aquila Romanus) Simile in casibus, Hoc ex eo nomen accepit: quod membra illa, id est cola, in eosdem casus cadunt; ad hunc modum, Huic igitur socios vestros criminanti, & ad bellum vos cohortanti, & omnibus modis ut in tumultu essetis, molienti. Hæc enim tria, in eundem casum determinata sunt. Verum casus illi dissimili sono esse possunt, & sine harmonia. conf. Mart. Capell. 5. p. 174.

HOMŒOSIS, is. f. [ὁμοίωσις] Assimilatio, vel declaratio rei per similitudinem. Schema, cujus species sunt Paradigmata & Parabolæ.

HOMŒOTELEUTON, i. n. [ὁμοιοτέλευτον] Simile determinatione. differt ab Homœoptoto: quod illud quidem & casu & sono similia verba membrorum determinat: hoc vero, non solum casuum similitudine sed cujuscunque verbi atque enuntiationis contentum est. In muros statim curritur, exercitus a sociis arcessitur, delectus juventuti denuntiatur. Hæc Aquila Romanus. V. Mart. Capell. l. c.

HŎMŎGĔNEUS, a, um. Adj vel potius HŎMŎGĔNES, ĕos, [ὁμογενής] Ejusdem generis. frequens apud Philosophos.

HOMŎLE, [Ὁμόλη] Mons est Magnesiæ, sive Thraciæ. Strab. lib. 12. Virg. 7. Æn. 675. V. Casaub. ad Strab. lib. 9. p. 443.

HOMOLOIDES, um. f. Thebæ dicuntur juxta eundem montem sitæ. Stat. 7. Theb. 252.

— per ingentes Homoloidas exeat Hæmon.

HOMOLIUM, [Ὁμόλιον] Oppidum Magnesiæ. Plin. lib. 4. cap. 9. conf. Strab. lib. 9. cum Casaub. not. l. c.

HOMOLOGUS, a, um. Adj. [ὁμόλογος] pro Similitudine partium. Euclid. 5. Element. Homologæ, seu Ratione similes magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus. Et 6. Element. Theor. 4. Æquiangulorum triangulorum proportionalia sunt latera, quæ circum æquales angulos, & homologa sunt latera, quæ æqualibus angulis subtenduntur.

HOMOLOTTI, orum. m. pl. Populi quos dissecto in minimas partes bove fœdus jungere Zenodotus prodidit. Hinc, Bos Homolottorum, proverbio dicebatur in plurima distractus negotio. V. Erasm. Adag.

HOMŌNŸMON, [ὁμώνυμον] Nomen diversæ significationis: Unde Homonymum dicimus, Nomen multa significans: ut Nepos, quod filium filii significat, & luxuriosum.

HOMONYMIA, æ. f. [ὁμωνυμία] Una voce multum significat, Synonymia vero Multis vocibus idem testatur, ut explicat Fronto vetus Grammaticus. conf. Quintil. 7. 9. & 8. 2.

HOMONYMĬCUS, a, um. Adj. Quintil. l. c.

HŌMŎPLĂTÆ, arum. f. [ὠμοπλάται] Ossa lata Scapularum. Cels. 8. 1. Rectius scribitur Omoplatæ.

HŎMŎTŎNUS, a, um. Adj. [ὁμότονος] Æqualis tensionis. Vitruv. 1. 1. V. Bald. Lex.

HŎMOŪSIUS, [ὁμοούσιος] Consubstantialis. Hieron. 1. Epist. 25. V. Suiceri Thes.

H O N

HONESTUS cum derivativis V. post HONOR.

HONOR, vel HONOS, ōris. m. [τιμή] Aspiratur secundum Apulejum, ut differat ab Onos quod est asinus: Reverentia est quam alicui exhibemus in virtutis testimonium. Plaut. Pœn. 3. 3. 25. Nos honoris tui causa huc ad te venimus. Cic. de Clar. Orat. 280. Honos est præmium virtutis, judicio, studioque civium delatum ad aliquem.

Honos alit artes. Cic. 1. Tusc. 4.

Honor, Dignitas. Cic. lib. 1. Epp. ad Cæsarem. Tu quum ea quæ es a Senatu, summo cum honore tuo, consequutus. ex Non. 4. 331. Non puto hic esse Dignitatem. H. St. Summe q. d. honorificis decretis.

Judiciorum cælestium honor. Quintil. in procem. lib. 4.

Verborum honor. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Adhibere honores. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.

Appellare vel Nominare aliquem honoris causa. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Quæ de viro fortissimo & clarissimo, L. Sulla, quem honoris causa nomino. Idem 2. Philipp. 31.

Capitis honor, Canities in homine gravi venerabilis. Plin. Paneg. 8. Jam firmitas, jam proceritas corporis, jam honor capitis, & dignitas oris, nonne longe lateque principem ostentant?

Causa honoris procedere. Sallust. in Jugurth. cap. 113. extr. Deinde ubi dies advenit, & ei nuntiatum est Jugurtham haud procul abesse cum paucis amicis & Quæstore nostro, quasi obvius honoris causa, procedit in tumulum, &c.

Certamen honoris. V. Certamen, in CERTO.

Confluit laus, honos, dignitas in aliquem. Cic. 1. de Invent. 5.

Constituere honores temporis causa alicui. Cic. 1. Q. frat. 1. 24.

Contumeliosus honor. V. CONTUMELIA.

Crudus honor. Stat. 10. Theb. 336.

Depeculari laudem, honoremque familiæ alicujus. Cic. 6. Verr. 79.

Divini honores. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Exors honos. Olim extra sortem donari honorificentissimum & amplissimum erat. Virg. 5. Æn. 534.

— nam te voluit rex magnus Olympi
Talibus auspiciis exortem ducere honorem. Turnebus.

Exquirere singulares honores alicui. Cic. 4. Philipp. 5.

Falsus honor juvat. Hor. 1. Epist. 16. 39.

Favere honori. Cic. 7. Att. 2. A quo si ea gesta sunt, quæ scripsit, gauderem, & honori faverem. Subaudi ejus. Intelligitur autem Supplicatio decreta.

Instituere honores alicui. Sallust. Jugurth. 79. extr.

Justi honores. V. JUSTUS.

Meriti honores. V. MEREO.

Nonnullus honor. V. NONNULLUS.

Otiosus & vacans honor. V. OTIOSUS.

Pauper honos. Stat. 5. Theb. 513.

Temerarius honor. Quintil. in procem. lib. 1.

Accipere honorem. V. ACCIPIO. Cic. Brut. 4.

Accumulare honorem alicui. V. ACCUMULO.

Adducere aliquid in honorem. Cic 7. Fam. 27. V. ADDUCO.

Adolere honores aris. Ovid. 8. Met. 740. V. ADOLEO.

Afferre honorem. V. AFFERO.

Afficere aliquem regis honore & nomine. Cic. pro Deiot. 14. Quæ quidem a te in eam partem accepta sunt, C. Cæsar, ut eum amplissimo regis honore & nomine afficeres.

Ascendere in honorem tantum eloquentia. Cic. in Orat. 125. V. ASCENDO.

Augeri honore. Cic. 7. Att. 2. V. AUGEO.

Cedere honori & honore. V. CEDO.

Compellare aliquem multo honore. Virg. 3. Æn. 474.

Comprobare honorem V. COMPROBO.

Congesti honores. V. CONGERO.

Custodire honorem. V. CUSTODIO.

Decernere honores alicui. Cic. 5. Att. 21. Ob hæc beneficia quibus illi obstupescunt, nullos honores mihi, nisi verborum, decerni sino. V. DECERNO.

Defendere honorem suum. V. DEFENDO.

Deferre & dare aliquem honorem claris viris. Cic. 10. Fam. 10. Is enim denique honos mihi videri solet, qui non prôpter spem futuri beneficii, sed propter magna merita claris viris defertur & datur.

Denigrare honorem alicujus. V. DENIGRO.

Dicto honore aliquid referre. Plin. lib. 28. cap. 8.

Dignari aliquem honore. Ovid. 1. Met. 194. Virg. 1. Æn. 339.

Facere honorem alicui. Cic. 9. Philipp. 8. Nulla dubitatio relinquetur quin honorem mortuo, cui injuriam vivo fecimus, faciamus.

Factus honos aris. Virg. 5. Æn. 763.

Facere missos honores. V. MITTO.

Fulget intaminatis honoribus. Hor. 3. Carm. 2. 18.

Habere honorem alicui, pro Honore afficere & honorare. Cic. pro Flacc. 45. Cui nullus honos in sua civitate habitus est.

Habere in honore aliquem. Cic. 7. Att. 2. Chrysippum libenter vidi, & in honore habui.
Habere honori, non prædæ Consulatum &c. Sallust. in Jugurth. cap. 31. 10.
Indicere honores. Virg. 3. Æn. 264.
Largitur honores sacros templis. Valer. 2. Argon. 651.
Libat Lenæum honorem. Virg. 4. Æn. 207.
Mactavit honores meritos aris. Virg. 3. Æn. 118.
Minuere honorem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Parere alicui æternos honores. Hor. 2. Carm. 1. 15.
Perhibere honorem. V. PERHIBEO.
Præfari honorem. Cic. 9. Fam. 22. Idem 2. de Fin. 9. Cetera addit Epicurus: quæ si appelles, honos præfandus est.
Privare honore. Cic. Omni honore ac dignitate priventur, &c.
Sacrare honorem alicui. Virg. 12. Æn. 140.
Sum. ut, Honori & dignitati esse propinquis. Cic. de Amicit. 70.
Fuit ei, honori summo, quod. Cic. 2. Off. 58. Honori summo nuper nostro Miloni fuit, quod, &c.
In honore esse apud aliquem: h. e. In numero & existimatione. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Idem 2. de Orat. 235. Hæc ars summo in honore semper fuit.
In honore mensarum esse. V. IN.
Honos auribus sit habitus. Curt. lib. 5. 1. 38. Feminarum convivia ineuntium in principio modestus est habitus: dein summa quæque amicula exuunt, paulatimque pudorem profanant, ad ultimum (honos auribus habitus sit) ima corporum velamenta projiciunt. ✝ Habitus emendati codd. non agnoscunt.
Tribuere honorem scientiæ alicui. Cic. 3. de Fin. 73.
Honor, Pulchritudo. Virg. 1. Æn. 591.
— & lætos oculis afflarat honores. Idem 2. Georg. 404.
Frigidus & silvis Aquilo decussit honorem.
Frontis honores. Stat. 2. Silv. 113.
Cultus & observantia. Ovid. 8. Met. 740. Fast. 5. 551. Virg. 3. Æn. 264. Barth. ad Script. Venat. p. 150. Brœckh. ad Tibul. 4. 6. 1. Et Drakenb. ad Sil. 7. 90.
Blanditiæ. Hor. 2. Epist. 2. 88. — ut alter
Alterius sermone meros audiret honores.
Pudicitia. Virg. 1. Æn. 36.
— & rapti Ganymedis honores. [Immo Honorificum pocillatoris officium Ganymedi concessum.
Hostia. Virg. 3. Æn. 118.
— meritos aris mactavit honores.
Præmium. Virg. 5. Æn. 249.
Ipsis præcipuos cultoribus addit honores. Idem 1. Æn. 253.
Sepultura. Virg. 6. Æn. 333.
Cernit ibi mœstos, & mortis honore carentes.
Amor. Virg. 12. Æn. 57. — siquis amatæ
Tangit honos animum. Hæc ex Nonio 4. 331. q. V.
Honor etiam pro Præmio accipitur. Cic. pro Rosc. Amer. 108. Quam ob causam a Chrysogono tantis præmiis donabantur, si nihil aliud fecerunt, nisi rem detulerunt, nonne satis fuit his gratias agi? denique, ut perliberaliter ageretur, honoris aliquid haberi? Sic lib. 2. de Republ. præmium mercenarii, vocat τιμήν. Idem 16. Fam. 9. Cæs. 2. Bell. Civ. 21. V. Honorem habere, in HABEO. Plura exempla supra habes.
Honor sæpe pro Magistratu ponitur. Hinc, Honor Præturæ, Quæsturæ. Suet. Claud. 1. & Tit. 1.
Cupido cæca honorum, Ambitio. Lucret. lib. 3. 59.
Cursus honorum. Cic. 3. Fam. 11.
Gradus honorum. Cic. pro Planc. 60. Etenim honorum gradus summis hominibus, & infimis sunt pares.
Inania honoris. Tacit. Agric. cap. 6. extr. Ludos & inania honoris, modo rationis, atque abundantiæ duxit.
Sublimis honos, Consulatus. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 325.
Umbra honoris & suamet vanitate monstratus consul. Tacit. 3. Hist. 73.
Abire honore. Suet. Aug. 26.
Abundare honoribus. V. ABUNDO.
Adeptus summos honores. V. ADIPISCOR.
Administrare honorem. Cic. 15. Fam. 7. Incredibili sum lætitia affectus, quum id mihi nuntiatum est, eumque honorem tibi deos fortunare volo: a teque ex tua, majorumque tuorum dignitate administrari.
Aggredi magnos honores. Virg. 4. Ecl. 48.
Amplificatus honoribus. V. AMPLIFICO.
Arceri honoribus. Callistr. in l. eos D. de Decurionib. Sed ne quidem arceantur honoribus, qui ab Ædilibus flagellis cæsi sunt.
Ascendere ad honores. Cic. de Clar. Orat. 241.
Assequi honorem. V. ASSEQUOR.
Auctus amplis honoribus. Hor. 1. Serm. 6. 11.
Capere honorem. V. CAPIO.
Capessere honorem. Tacit. 13. Ann. 25. Julius quidem Montanus Senatorii ordinis, sed qui honorem nondum capessisset.
Contigit ex merito qui tibi nuper honor. Ovid. 4. de Pont. 7. 16.
Creare ad honores. Ulpian. l. 2. D. de excus. & vacat. muner. De minoribus quoque annis vigintiquinque ad munera, sive honores, creandis justa ætas servanda est.
Decorari honoribus amplissimis & præmiis. Cic. 2. de Orat. 232. V. DECORO.
Florere honore. Cic. pro Sext. 136. Ad eam rationem, in qua multi homines novi & honore & gloria floruerunt, cohortabor.
Fungi honore, vel honoribus. Ulpian. in l. 3. D. de Decurion. Completo tempore nihilominus fungi honore vel officio possit.
Impertire aliquem honoribus. V. IMPERTIO.
Incipere honorem. V. INCIPIO.
Inire honorem. V. INEO.
Inservire honori, Honores ambire. Hor. de Arte Poet. 167. V. INSERVIO.
Mandat honorem populus. Tacit. 11. Ann. 22. Mansitque Consulibus potestas deligendi, donec eum quoque honorem populus mandaret.
Mandare honores hominibus novis. Cic. 6. Verr. 81. V. MANDO.
Obrepere ad honores. Cic. pro Planc. 17.
Operam dare honoribus. Nepos 24. 1. 1.
Ornare honoribus. Cic. 10. Fam. 10.

Perfunctus honoribus amplissimis. Cic. 1. Fam. 8.
Pervigere opibus atque honoribus. Tacit. 4. Ann. 34. Et uterque opibus, atque honoribus pervigere.
Petere honores. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Sulpic. ad Cic. H. St. V. Ad Fam. 4. 5.
Honores petere, capere, gerere. Nepos 24. 1. 1.
Recipere honorem. Cic. 9. Att.
Reddere alicui suum honorem. Cic. pro Rosc. Amer. 136. Suum cuique honorem & gradum redditum gaudeo.
Succedere ad summum honorem. Lucret. lib. 5. 1274.
Sustinenti honorem munus imponi non potest: munus sustinenti, honor deferri potest. Modestinus in l. honorem. D. de munerib. & honorib.
Tollere aliquem honoribus. Hor. 1. Carm. 1. 8.
Velificari honori suo, turbulenta ratione. Cic. 1. contra Rull. 27.
Uti honoribus. Sallust. in Catil. cap. 49. Catulus ex petitione Pontificatus odio incensus, quod extrema ætate, maximis honoribus usus, ab adolescente Cæsare victus discesserat.
Usi honore homines, i. e. Qui magistratum gesserunt. Cic. 8. Philipp. 12. Quanquam hoc honore usi togati esse solent, quum est in sagis civitas.
HONOR, oris. Deus, cujus mentio apud Augustin. de Civ. Dei 4. 21. Symmach. 1. Epist. 21. Val. Max. 1. 1. 8. Honori & Virtuti Romæ ædes gemellas junctim locavit M. Marcellus Syracusarum victor. Cic. 4. Verr. 55. Quia ubi merita virtutis, ibi præmia honoris. V. Lex. Pitisc
HONORINUS, i. m. Idem. Aug. de Civ. Dei, 4. 21. Deo Honorino commendare ut honorarentur.
HONORCŬLUS Dimin. Vide an dici queat. Vives de Chr. Fem. lib. 2. p. 439. Et quoniam leves quarundam animi tenuissima honurculi aura facile impelluntur. H. St.
HONORĀRIUS, a, um. Adj. [τιμητικός] Quod ad honorem pertinet.
Arbiter honorarius, Quem honoris causa, utraque pars summum facit suæ causæ & controversiæ judicem. Cic. 5. Tusc. 120. Quorum controversiam solebat, tanquam honorarius arbiter, judicare Carneades.
Ludi honorarii, antiquis Liberalia dicebantur, ut ait Festus. Dicti Honorarii, ab Honore videlicet eorum qui munera populo edebant. V. Casaub. ad Suet. Aug. cap. 31.
Honoraria opera. Cic. pro Cæcin. 6. Ideo quod omnia judicia aut distrahendarum controversiarum, aut puniendorum maleficiorum causa reperta sunt: quorum alterum levius est, &c. alterum est vehementissimum: quod & ad graviores res pertinet, & non honorariam operam amici, sed severitatem judicis, ac vim requirit.
Tumulus honorarius, Qui honoris causa erigitur. Suet. in Claud. Cæs. cap. 1. Ceterum exercitus honorarium ei tumulum excitavit, &c. Sic vocari possunt hodie quas Repræsentationes in anniversariis exequiis vocamus. V. CENOTAPHIUM.
HONORĀRIUM, i. n. Donum erat quod rectoribus provinciæ olim in provincias advenientibus honoris loco dabatur: sic dictum, quod honoris causa dabatur, non tanquam debitum exigebatur. Cic. in Pison. 86. Qui modus tibi fuit frumenti æstimandi? qui honorarii? Budæus.
Honorarium Decurionatus. Id quod a Decurionibus pro curiæ introitu dari solitum est. Plin. 10. Epist. 113. Superest ergo ut ipse dispicias, an in omnibus civitatibus certum aliquid omnes qui deinde buleutæ leguntur, debeant pro introitu dare. Ad quam epistolam rescribens Trajanus, Honorarium, inquit, Decurionatus omnes qui in quaque civitate Decuriones fiunt, inferre debeant, necne, a me non potest statui.
Honorarium, pro Salario quod datur magistratibus, arbitris, & aliis hujusmodi. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. si men. fal. mod. dixe.
Honorarium, Quod etiam advocatis datur. Paul. in l. qui operas. D. locati & conduct. Advocati quoque, si per eos non steterit, quo minus causam agant, honoraria reddere non debent. V. omnino Lex. Pitisc.
HONORŌSUS, a, um. Adj. plus quam Honoratus. Isidor. 10. Orig. litt. H.
HONESTUS, a, um. Adj. [καλὸς, σεμνὸς, κόσμιος] ab Honore, quod Virtutem probitatemque significat: Quo cavetur nequid indecore, effeminate, libidinose, turpiter fiat, cogiteturve. Juven. 3. Sat. 52.
Participem qui te secreti fecit honesti. Sallust. Catil. cap. 30.
Calumnia paucorum, quibus omnia honesta atque inhonesta vendere mos erat.
Honestus, ut inquit Varro de L. L. 4. 10. quod honus Reip. sustineat. Ex cujus verbis constat, & Honus, antique per u scribi solere. V. loc.
Honestus quasi Honorestus. H. St.
Honestus & honoratus. Cic. in Brut. 281. Qui honorem sententiis, qui suffragiis adeptus est, is mihi & honestus & honoratus videtur. Sententiis, senatus: suffragiis, populi.
Honestiorem honore facere. Plaut. Capt. 2. 3. 32. Sallust. in Catil. cap. 35. Sed quod non dignos homines honore honestos (vel ut alii legunt, honestatos) videbam.
Honesta dicta factis. Plaut. Stich. 2. 1. 7. [Nisi hic verbum est Honesta.
Honestissimus dies alicui. Cic. 1. Fam. 2. i. e. Habitus in magno honore.
Honestus vetuste pro Divite, ut auctor est Asconius in 3. Verr. 123.
Honestus, non semper de Moribus dicitur, sed aliquando de Nobilitate: ut, Honesto loco natus. Cic. 5. Tusc. 35. Qui quum esset bonis parentibus, atque honesto loco natus, &c. Cic. 4. Att. 1. Inde a Brundusinis honestissimis ornatus, iter ita feci, ut undique ad me cum gratulatione legati convenerint. Intelligit Cicero Brundusinæ coloniæ principes. Plin. 8. Epist. 6. extr.
Honestus, Pulcher. Ter. Eun. 3. 2. 21. Ita me di ament, honestus est.
Facie honesta virgo. Ter. Eun. 2. 1. 24.
Facie honesta & liberali. Ter. Eun. 4. 4. 15. conf. Suet. Tiber. 68.
Forma honesta & liberali. h. e. Decora & egregia. Ter. And. 1. 1. 95.
Idem Eun. 1. 2. 52. Is ubi hanc forma videt honesta virginem, &c.
Honesti homines, i. e. Optimi & probatissimi: vel Honoribus insignes. Cic. 3. Verr. 128. Quid est aliud omnibus omnia peccata & maleficia concedere, nisi hoc, hominum honestissimorum testimoniis, & virorum bonorum tabulis non credere?
Arma honesta. Ovid. 3. Amor. 15. 9.
Civitas honesta. Cic. 5. Verr. 69. Agyrinensis est in primis honesta civitas Siciliæ, hominum, ante hunc Prætorem, locupletum summorumque aratorum. Sic. 75.
Conventus honestus Syracusis. Cic. 5. Verr. 67. Præterea conventus honestus Syracusis, multi equites Romani, viri primarii.

Exitus honesti. Tacit. 16. Ann. 16. Quamvis honestos civium exitus, tristes tamen, & continuos aspernantium.
Familia ampla & honesta. Cic. pro Muren. 15.
Mors honesta. Tacit. in vita Agric. 33.
Nomen honestum ponere errori. Hor. 1. Serm. 3. 42.

Vellem in amicitia sic erraremus, & isti
Errori nomen virtus posuisset honestum.

De amatore vitia amatæ non deprehendente.
Officium honestum. Hor. 1. Epist. 18. 34.
Oratio honesta. Ter. And. 1. 1. 114. h. e. Quæ honestum juvenem decet. opponitur Plebejæ. V. Burm. ad Petron. cap. 55. & Quintil. 1. 8.
Testamentum honestissimum. Plin. Epist. 144.

HONESTUM, i. n. ut, Nixa honesto virtus. V. NITOR.
Respectus honesti. Lucan. lib. 8. 490.
Complecti aliquid honesto. Quintil. lib. 2. cap. 4.

HONESTAS, ātis. f. [τὸ καλὸν, καλοκἀγαθία] Dignitas, decus, laus: cui contrarium est Turpitudo.
Honestas & Turpitudo vitæ, contraria. Cic. 1. Off. 4. In officio colendo sita est honestas omnis, & in negligendo turpitudo. Quintil. lib. 3. cap. 4. Nam & in laude justitia, utilitasque tractantur, & in consiliis honestas.
Dignitas & honestas. Cic. 8. Att. 11. Ubi est autem dignitas, nisi ubi honestas?
Amittere honestatem. V. AMITTO.
Conservare honestatem & decus. Cic. 1. Off. 17.
Continetur honestas ex quatuor virtutibus. V. CONTINEO.
Copulare honestatem cum voluptate. V. COPULO.
Metiri honestate summum bonum. V. METIOR.
Spoliatus honestate. Cic. pro Rabir. Post. 44.
Honestatibus partis & omni dignitate privare. Cic. pro Muren. 87.

HONESTITUDO, ĭnis. f. Idem quod Honestas, Antique dictum. Accius OEnomao, Horrida honestitudo Europæ principium primo ex loco. Idem Myrmidonibus, Tua honestitudo Danaos decepit diu. ex Non. 2. 401.

HONESTE, Adv. [καλῶς] dicitur Id honeste fieri, quod cum decoro & honesto fit. Ter. And. 4. 6. 3.

Quæ se inhoneste optavit parare hic divitias
Potius, quam in patria honeste pauper vivere.

Cic. 1. de Fin. 43. Nisi sapienter, honeste, justeque vivatur. Idem 6. Att. 1.
Compar. Suet. Cæs. 82. Sinum ad ima crura deduxit, ut honestius caderet. adde Columel. præf. 1. Plin. 4. 13. & 6. 18.
Superl. Cic. de Amicit. 57. Quæ nostris in rebus non satis honeste, in amicorum fiunt honestissime.

HONESTO, [σεμνύνω, κοσμέω] āre. Decorare: cui contrarium est Dehonestare. Cic. 1. Off. 139. Nec domo dominus, sed domino domus honestanda est. Idem 2. Off. 21. Quæcunque igitur homines homini tribuunt ad eum augendum atque honestandum, &c.
Honore honestare. Plaut. Capt. 2. 1. 50.
Honestari spatio aliquo a candidatis. Cic. pro Muren. 70. A quibus si in forum deducimur, si uno spatio basilicæ honestamur, diligenter observari videmur & coli. De candidatis.
Vultus honestat illum. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 26. conf. Curt. 3. 6. 19.

HONESTĀTUS, a, um. Partic. Sallust. Catil. 35. Non dignos homines honore honestatos videbam. V. ibi cl. Wasse.

HONESTĀTIO, onis. f. apud Augustin.

HONESTĀTOR, oris. m. apud eundem.

HONESTAMENTUM, i. n. [κόσμημα] Sen. Epist. 67. Nullo enim honestamento eget virtus ipsa, & magnum sui decus est, & corpus suum consecrat. Sallust. de Rep. Ord. Omnia honestamenta pacis & præmia belli. V. Apul. Apol. pag. 276. & Arnob. 2.

HONŌRUS, a, um. [τίμιος] Adj. ut Decorus, canorus, apud Tacitum, teste Budæo.
Laudis honora effigies. Sil. lib. 11. 301.
Fama honora. Stat. 2. Theb. 629. Ovid. de Rem. Amor. 393.

— studium famæ mihi crescit honoræ.

Ita Heins. Amore Burm. q. V.
Honora & magnifica. Tacit. 3. Ann. 5. Fuere qui publici funeris pompam requirerent, compararentque, quæ in Drusum patrem Germanici honora, & magnifica Augustus fecisset.

HONŌRO, [τιμάω, τίω, ἀγλαΐζω] āre. Honoribus afficere. Cic. 1. de Divin. 88. Idem 2. Philipp. 25. Qui me non solum meis laudibus ornaret, sed etiam honoraret alienis. Al. Oneraret. In al. deest.
Honorare, alias a Cicerone dicitur Honorem habere alicui, Honorem adhibere, Honestare, In honore habere, Honorem facere, Honorem debitum alicui præstare, Honore afficere, Honorem tribuere, Honore augere, Honore amplissimo ornare.
Honorare præmio, Afficere. Paterc. 2. 112. 2. Ob id ornamentis triumphalibus honoratus est. Idem 2. 129. 3. Populum congiariis honoravit. Curt. 7. 1. 23. Cum donis honoramur.
Honorati, deponens apud Ampelium cap. de 12. signis, Juno Leonem cælesti dignitate est honorata.

HONORANDUS, a, um. Partic. Mors non monumentis, sed luctu publico honoranda. Cic. 9. Philipp. 5. Al. Ornanda.

HONORĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [τιμάλφος, ἔντιμος, τιμοῦχος, γεραρὸς] Qui in honore & pretio est apud aliquos. Cic. 1. Off. 138. Dicendum est etiam, qualem hominis honorati & principis domum placeat esse. Idem de Senect. 22. Clari & honorati viri.
Vetus & honorata familia. Suet. in Othon. cap. 1.
Honoratus vir. Liv. 1. Ovid. 4. de Pont. 5. 2.
Honoratus quatuor filiis. Cic. 1. Tuscul. 85. Metellus ille honoratus quatuor filiis, & quinquaginta Priamus.
Achilles honoratus. V. ACHILLES.
Custodia honorata. Tacit. 3. Hist. 12.
Cani honorati. Ovid. 8. Met. 9.
Dies honoratus. Claud. conf. Prob. & Olyb. 261.
Compar. Militia honoratior. Liv. 32. Pars navales socii, relictis nuper classibus ad spem honoratioris militiæ transgressi.
Honoratior apud plebem. Idem 4. 35.
M. Cato honoratiori parere maluit. Paterc. 2. 54.
Otium honoratius imperio. Idem 2. 99. extr.
Superl. ut, Vir honoratissimæ imaginis. Liv. 3. 58. Sedem alicui inter aliquos honoratissimo loco dare. Val. Max. 4. 5. extr.

HONORĀTE, Adv. [τιμωμένως] Quod cum honore & dignitate factum est. Cic. 11. Philipp. 33. Quæ de illo viro Sulla, quæ Murena, quæ Servilius, quæ Lucullus, quam honorate, quam honorifice, quam graviter sæpe in Senatu prædicaverunt? Ex vetusto codice legimus nunc Ornate. Tacit. 4. Hist. 63. Quod filium ejus primo rerum motu in colonia Agrippinensi deprehensum, honorate custodierunt.
Compar. Justin. 5. 4. 13. Certant secum ipsi utrum contumeliosius eum pepulerint, an revocaverint honoratius.
Superl. Val. Max. 5. 1. 11. Honoratissime quem excipere. Idem 2. 10. 2.

HONORĀTIO, ōnis. f. Fest. in Gradivus, Corona graminea in re militari maximæ est honorationis. Arnob. 7. Honorationis officium. Mart. Capel. 1. p. 4. Honorationis celsæ affectatio.

HONORĀTOR, oris. m. Apud Augustin.

HONORABĬLIS, e. [γεραρὸς] Quod est honore dignum. Liv. 4. 10. extr. Quinque Consulatus eodem tenore gesti, vitaque omnis consulariter acta, verendum pæne ipsum magis quam honorabilem faciebant. Al. Quam honorem.

HONORABILĬTER, Adv. ut, Honorabiliter sepelire. Capitol. Macrin. cap. 5. Cassiodor. 2. 9. Cedere honorabiliter. Ammian. 29. 13. Honorabiliter colebatur.

HONORIFĬCUS, a, um. Adj. [τίμιος] Quod honorem confert. Cic. ad Brut. 15. Decrevi etiam imperium, quod quanquam videbatur illi ætati honorificum, tamen erat exercitum habenti necessarium.
Honorifica mentio alicujus. Cic. 2. Q. frat. 10.
Honorifica verba. Cic. 2. Tusc. 61. Quem ut vidisset, & salutavisset, honorificisque verbis prosecutus esset, &c.
Honorificum Senatusconsultum. Cic. 4. Verr. 19.

HONORIFICENTIOR. Compar. Cic. 1. Att. 10. Quæ mihi res multo honorificentior visa est, quam aut illa quum, &c.

HONORIFICENTISSIMUS. Superl. Idem 15. Fam. 10. Honorificentissimum Senatusconsultum. conf. Paterc. 2. 45. 4. Et Martial. lib. 10. 45.

HONORIFĬCE, [τιμίως] Adv. Idem quod Honorate. Cic. 5. Verr. 166. Publicani tractati honorifice sunt.
Honorifice dicere pro. Cic. 16. Fam. 1. Non solum enim usitatum, sed etiam quotidianum est aliquid audire de te, quod pro nostra dignitate fideliter atque honorifice dixeris aut feceris.
Honorifice appellare. Cæs. 8. Bell. Gall. 49. Itaque honorifice civitates appellando, principes maximis præmiis afficiendo, &c.
Large & honorifice promittere aliquid. Cic. de Petit. Consul. 34.
Honorate & honorifice. V. in HONORATE.
Honorificentius nemini triumphus, quam mihi salus restitutioque est præscripta. Idem in Pison. 15.
Honorificentissime. Cic. 6. Fam. 6. Nunquam, nisi honorificentissime, Pompejum appellat.

HONORIFICENTIA, æ. f. Vopisc. Aurel. 25. extr. Templum Soli posuit majore honorificentia consecratum. conf. Symmach. 6. Epist. 35. & 36.

HONORIFĬCO, āre. Lactant. 2. 5. Suspiciet & honorificet communem parentem. Idem de Ira Dei, cap. ult. & Instit. 7. 24. Gloss. Cyrill. Honorifico, δοξάζω, τιμῶ.

HONORIFĬCANS, Partic. Augustin. Epist. 119. 3.

HONORIFICĀTUS, a, um. Partic. [ἔντιμος] Vulg. Interp. Sirac. 15. 2. & 1. Pet. 2. 4.

HONORĬGER, a, um. Adj. Tertull. de Virg. Veland. cap. 10

HONORĬPĔTA, æ. m. Qui honores captat, ambitiosus. Apul. lib. 2. Dogm. Plat. p. 20. Culpabilium virorum quatuor formæ sunt, quarum prima honoripetarum est, sequens abstemiorum, tertia popularis, tyrannicæ dominationis ultima.

HONŌRIUS, Viri proprium, de quo apud Catullum.
Item, Imperator Rom. quem celebrat Claudian.

HONŌRIĀDES, [Ὀνωριάδης] patronym. ab Honorio fecit Claudianus in ejusdem Epithalmio, 341.

— sic natus in ostro
Parvus Honoriades genibus consīdat avidis.

Sorores Honoriades. Claud. de Laud. Seren. 131.

H O P

HOPLITES, ĭdis. m. corrupte apud Plin. 35. 10. Legendum enim ex MSS. Hoplitites [ὁπλιτίτης] ut docuit Hard. esseque cursoris armati genus, qui & Hoplitodromus dicitur, contendit. [Verum quia hoc vocabulum alibi non legitur, suspicor Hoplites potius legendum, & de Gravis armaturæ milite accipiendum, ut fere a Græcis ponitur. V. Suid. Nam & hi ipsi in armis decurrere solebant.

HOPLŌMĂCHUS, i. m. [ὁπλομάχης] Qui militaribus armis & scuto depugnat. Græci enim τὸ ὅπλον dicunt scutum, τὰ ὅπλα arma, & μάχομαι pugno. Martial. lib. 8. 74

Hoplomachus nunc es, fueras ophthalmicus ante:
Fecisti medicus, quod facis hoplomachus.

Ophthalmicus dicitur, Qui oculis medetur. Quum oculis olim mederetur, homines sua necabat imperitia: nunc factus hoplomachus idem facit. [Gladiatorem Græci ὁπλομάχον vocant, cum quemvis, qui armatus pugnaret, tum nominatim eum, qui alias Samnis dicitur. V. Lips. Sat. lib. 2. cap. 11. Et in hac significatione ponit Martialis.

H O R

HŌRA, æ. f. [ὥρα] Tempus significat, h. e. quamcunque æternitatis partem, sive annuum, sive diurnum, sive nocturnum spatium complectens. Item Partes ipsæ in quas distinctus est dies, similiter Horæ vocantur. hæ principio duodecim institutæ sunt, cujus ordinationis hæc fuisse origo memoratur: Quodam tempore Hermes Trimegistus, quum esset in Ægypto sacrum quoddam animal, Serapi dicatum, quod in toto die duodecies urinam fecisset, pari semper interposito tempore, per XII horas diem dividi debere conjecit. Exinde hic horarum numerus longo tempore custoditus est. Postea in XXIIII horas divisus est dies. Plin. lib. 12. cap. 8. Horis matutinis duabus.

Hora

Hora amplius jam in demoliendo signo permulti homines moliebantur. Cic. 6. Verr. 95.
Hora ante præsidium meum Pollentiam venit, quam Trebellius cum equitibus. Cic. 11. Fam. 13.
Horæ veteribus duplices in usu fuerunt: Æquinoctales sive æquidiales, quæ Græcis ἰσημεριναί: ex quarum vigintiquatuor numero dies naturalis constituitur, duodecim a Solis exortu usque in occasum, & ab occasu rursus totidem usque ad exortum matutinum, æquali spatio distantibus, connumeratis, ita ut vigesimaquarta diei pars hora sit una: atque hoc ex Æquinoctialis motu, in quo singulis signis binæ horæ assignantur, ut quindecim gradus per unam horam conficiantur. Verum hæ horæ tantum per Æquinoctium utrumque durabant. Et hoc modo accipiendæ sunt Æquinoctiales horæ tum apud Græcos, tum apud Latinos scriptores. Extra vero tempus Æquinoctii, inæquales horæ distinguebant tum noctem tum diem, ita ut utraque in duodecim horas divideretur, sed omnino inæqualiter, juxta dierum ac noctium incrementum. Nam sive dies prolongaretur, sive nox, omnino tamen duodecim horæ singulis assignabantur, necessario ob temporis rationem inæquales, sic ut quantum brumalibus diurnis demeretur, tantum nocturnis accederet: & quantum solstitialibus æstivis diurnis adderetur, tantum iisdem nocturnis demeretur. Hæ autem horæ χρονικαί & καιρικαί, hoc est temporales appellabantur, atque hoc modo etiam solariis atque horologiis distinctæ proponebantur. Ceterum quoties sine determinatione de horis apud auctores fit mentio, inæquales & temporales intelligendæ sunt. Unde apud Plinium undecima, diei penultima accipienda est, lib. 2. cap. 25. ubi ait de sidere crinito, Id oriebatur circa undecimam horam diei, clarumque & omnibus terris conspicuum fuit. Neque enim de undecima hora diei juxta nostrum horologium intelligendum est, quæ est quinta diei, quum sexta diei hora Meredies apud veteres fuerit. Prima enim incipiebat oriente sole, duodecima eodem occidente finiebatur. Illud igitur in sacris litteris, A sexta autem hora usque ad nonam tenebræ factæ sunt super universam terram, intelligendum est, A meridie usque ad dimidium temporis quod est inter meridiem & Solis occasum.
Horæ etymon sic tradit Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 21. Apud Ægyptios Apollo qui est Sol, Horus vocatur, ex quo & Horæ viginti quatuor, quibus dies noxque conficitur, nomen acceperunt: & quatuor tempora, quibus annuus orbis impletur, horæ vocantur. Hæc ille. Alii ab ὁρίζω ducunt, id est finio, definio, quod spatia temporis definiant.
Horæ Deæ a poëtis, & idcirco Solis equorum curam habere finguntur, quod ex cursu Solis oriantur, seu potius mensurentur & distinguantur. Ovid. 2. Met. 118.

Jungere equos Titan velocibus imperat Horis:
Jussa deæ celeres peragunt.

Horas Homer. lib. 5. Iliad. v. 749. ait cæli portis præesse, curamque habere ut modo serenum, modo nubilum sit, a quibus videri possunt quatuor anni tempora, Horæ appellata, non Græcis modo, sed & Latinis. Hor. de Jove lib. 1. Carm. 12. 15.

Qui mare & terras, variisque mundum
Temperat horis.

A quibus, ait Acron, velut temperatur annus per ver, æstatem, autumnum, & hiemem. Ovidius Homerum imitatus, cum Jano foribus cæli adscripsit, ita Jano loquente lib. 1. Fast. 125.

Præsideo foribus cæli cum mitibus horis.

Hinc ab ὠρέω, id est custodio, curo, dictas nonnulli putant, quod sint januæ cæli custodes. Plato tamen in Cratylo: Horæ, inquit, vocantur, quia ὁρίζουσι, id est terminant hiemem atque æstatem, ventosque & fructus ex terra nascentes. Pausanias in Eliacis pag. 158. Wech. Homerus in Iliade scriptum reliquit, Horas cælo etiam fuisse præfectas, tanquam regiæ aulæ custodes. V. ibid. plura.
Hora anni, pro Parte. Plin. lib. 9. cap. 35. Has ubi genitalis anni stimulaverit hora, pandentes sese quadam oscitatione impleri roscido conceptu tradunt.
Horaque formosam quamlibet illa facit. De nocte. Ovid. 1. de Arte Am. 250.
Punctum horæ. Hor. 2. Epist. 2. 172.
Atrox hora flagrantis caniculæ. Hor. 3. Carm. 13. 9.
Bona hora. V. BONUS.
Crastina hora. V. CRASTINUS.
Diurnæ horæ. Virg. 3. Georg. 400.
Exhortiva hora. V. TETARTEMORION.
Extrema hora. Virg. 8. Ecl. 20.

— & divos (quanquam nil testibus illis
Profeci) extrema moriens tamen alloquor hora.

Funesta hora. Lucan. lib. 6.
Grata. Hor. 1. Epist. 4. 14.
Legitimæ horæ. V. LEX.
Lunares horæ. Lucan. lib. 1. 414.
Matutina, meridiana, vespertina. Plin. lib. 19. cap. 18.
Mobilis hora. Hor. 2. Epist. 2. 172.
Natalitia hora. V. TETARTEMORION.
Novissima hora. Ovid. 4. Met. 156.
Septembres horæ. Hor. 1. Epist. 16. 16.
Sinistra hora. Ovid. 21. Epist. 68. i. e. Infausta.
Solida hora. Juven. 11. Sat. 205.
Tempestiva hora narrantibus. Ovid. 5. Met. 500.
Veloces horæ. V. supra Horæ Deæ.
Abiit hora, h. e. Tempus elapsum est. Ter. Eun. 2. 3. 47.
Admovere mortis horam. V. ADMOVEO.
Collocare horas. V. COLLOCO.
Consumere horas suavissimo sermone. V. CONSUMO.
Ducimus horas flendo. Virg. 6. Æn. 539.
Eximere horam. V. Diem dicendo eximere, in EXIMO.
Fortunare horam. Hor. 1. Epist. 11. 22.

Tu quamcunque deus tibi fortunaverit horam,
Grata sume manu: nec dulcia differ in annum.

Partiri horas curis. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Sapit omnibus horis nemo mortalium. Plin. lib. 7. cap. 42.
Grata superveniet quæ non sperabitur hora. Hor. 1. Epist. 4. 14.

Uti suis horis. Cic. 3. Verr. 31. Credo si meis horis in accusando uti voluissem, vererer ne mihi crimina non suppeterent, ne oratio deesset, ne vox viresque deficerent. Hic horas intelligit oratori in judicio ad clepshydram dicenti concessas. V. mox Hora pro die.
Ab hora tertia. Cic. 2. Philipp. 104. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.
Ad hanc horam. V. AD præpositionem.
Ad horam unam expectare. Cæs. 4. Bell. Gall. 32.
In hora una. V. IN.
In horas, i. e. Singulis horis. Virg. 10. Ecl. 73.

— cujus amor tantum mihi crescit in horas,
Quantum, &c.

V. IN.
In horas commutare. V. COMMUTO.
In horas expectare, In horam vivere. V. IN.
Hora, pro Die. Cic. 3. Verr. 30. Menses mihi tres quum eripuissetis, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis, ut quum horis nostris nos essemus usi, tu binis ludis interpositis, quadragesimo post die responderes. Horas suas vocat (inquit Asconius) Viginti dies, qui accusatori dabantur ad accusandum legitimi: totidemque defensori. Virg. 1. Georg. 426.

— nunquam te crastina fallet
Hora.

Budæus. conf. supra paulo, Uti suis horis.
Omnium horarum hominem, veteres appellabant Eum qui feriis pariter ac jocis esset accommodatus, & quicum assidue libeat convivere. Atque ita vocatum Asinium Pollionem, auctor est Quintil. lib. 6. cap. 4. circa finem. Erasmus.
Jucundissimos & omnium horarum amicos professus. Suet. Tiber. cap. 42.
Horam veteres Deam juventutis vocabant. Ennius,

Teque Quirine pater veneror, Horamque Quirini.

Sed hæc multis sine adspiratione scribitur Ora: estque Hersilia Romuli uxor, in deam nomine Oram conversa, quæ in ipsius Romuli seu Quirini templo colebatur. Ovid. 14. Met. 850.

Hanc manibus notis Romanæ conditor urbis
Excipit, & priscum pariter cum corpore nomen
Mutat, Oramque vocat, quæ nunc dea juncta Quirino est.

V. HERSILIA.
HORĀRIUS, a, um. Adj. Quod est unius horæ. Suet. in Domit. cap. 3. Inter initia principatus, quotidie secretum sibi horarium sumere solebat, &c.
Suid. in φωτώνιον. λέγεται δὲ ὅτι καὶ ὁ παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται ὡράριον. H. St. Sed in Thes. Gr. suo ὡράριον n. g. legendum docet. V. dict. seq.
HORĀRIUM, i. n. Horologium. Censor. de Die natali, cap. 23. P. Corn. Nasica Censor ex aqua fecit horarium, quod & ipsum ex consuetudine noscendi a sole horas, Solarium cœptum vocari. V. Plin. 7. extr. Conf. anteced. dict.
HORĀLIS, e. Adj. Idem quod Horarius. Fortun. 4. Mart.
HORÆUM, i. n. per simplex R. [ὡραῖον] Mel æstivum, ab Hora, nam Græci omnes fructus æstivos nominant ὡραῖα: quoniam id tempus per excellentiam ὥραν vocant.
Horæum, Salsamentum ex pisce. Athenæus lib. 7. Salsamentum autem horæum est, aut thunnium. In horæo macra pinguibus, in thunnio macris pinguia præferimus. Horæa autem vocantur non a tempestivitate, ut quibusdam placet, sed a veris tempore, quod tum salsamentum istud fieret, cujus & mentio est apud Plautum in Capt. 4. 2. 71. Horæum, Scombrum, &c. Hinc quod in Plinio lib. 32. extr. scribitur, Triton pelamidum generis magni, ex eo urea cybia fiunt. Legendum arbitror ex Athenæo Horæa cybia fiunt. V. Apic. 10. 5. Turneb. Adverf. 1. 23. Uræa tamen, ἀπὸ τῆς οὐρᾶς ex ipso Athenæo adstruit Harduinus.
HORARIUS. V. HORA.
HŎRĀTIUS, [Ὀράτιος] Nomen gent. Ro. unde
Nobiles inprimis Horatii tres, qui cum Curiatiis totidem Albanis congressi sunt, ut est auctor Liv. 1. 25.
Horatius item Pulvillus, subrogatus in locum Lucretii defuncti in Consulatu; huic forte evenit, ut ædem Jovis Capitolini dedicaret. Liv. lib. 2. 10.
Horatius Cocles, Romanus, id cognomentum adsequutus, quod in prælio oculum amiserit. Unde Plautinus cavillus Curc. 3. 23. in servum qui altero oculo captus erat, eum nobilem ac de Coclitum familia appellando. V. COCLES.
Q. Horatius Flaccus, Poeta Venusinus, Lyricorum Latinorum princeps. Natus in Apulia in re tenui, patre libertino. Romam delatus litteras didicit, & inde Athenas profectus Philosophiæ operam dedit, cujus vero disciplinæ præcipuus fuerit fautor, non adeo facile evincere licet. Nunc videtur Stoicus, nunc Epicureus; forte haud parum Scepticus fuit, ut ipse innuere videtur 1. Epist. 1. 13.

Ac ne forte roges, quo me duce, quo lare tuter;
Nullius addictus jurare in verba magistri,
Quo me cunque rapit tempestas, deferor hospes.

Habitu corporis brevis fuit & obesus, ut auctor est C. Suetonius Tranquillus in ejus Vita. unde & Pinguem se & nitidum Epicuri de grege porcum lib. 1. Ep. 4. extr. vocavit. Natus est sexto Id. Decembres, L. Cotta, & L. Torquato Coss. Decessit Quinto Kal. Dec. C. Marcio Censorino, & C. Asinio Gallo Coss. post VII & quinquagesimum annum, hærede Augusto palam nuncupato; cum urgente vi valetudinis non sufficeret ab obsignandas testamenti tabulas. Humatus & conditus est extremis Esquiliis juxta Mæcenatis tumulum. Elogium ejus habemus apud Quintil. 10. 1. Ovid. 4. Trist. 10. 49.

Detinuit nostras numerosus Horatius aures.

conf. Juven. 7. Sat. 62.
HORĀTIUS, a, um. Adj. ut, Horatia lex. Liv. 3. 55.
Pila Horatia. Propert. lib. 3. 3. 7.
HORCINUS. V. Orcinus, in ORCUS.
HORCONIA, æ. f. Vitis in Campania. Plin. 14. 2.
HORCTUS, a, um. Adj. Horctum & Forctum pro Bono dicebant veteres. Festus. V. & Voss. Etym.
HORDA, æ. f. [ἔγκυος βοῦς] Vacca prægnans. V. FORDA. Varro 2. de R. R. cap. 5. Quæ sterilis est vacca, taura appellatur: quæ prægnans, horda. Ab eo

HORDICALIA, Dies in Faſtis, nominantur: quod tunc hordæ boves immolantur. Idem habet Feſtus.

HORDEUM, i. n. [κριθὴ] Frugis genus notum. Plin. lib. 18. cap. 7. Hordeum, frugum molliſſimum eſt: ſeri non valet, niſi in ſicca & ſoluta terra, ac niſi læta: palea ex optimis. Stramento vero nullum comparatur. Hordeum ex omni frumento minime calamitoſum, quia tollitur ante quam triticum occupet rubigo.

Hordeum, ab Horrore quidam dici volunt: quoniam licet calamus altior frumento, quam hordeo ſit, ariſta tamen eſt mordacior hordeo. Vel dicitur Hordeum, ab Oriendi celeritate, quod ante omnia frumenta ſit aridum. Vel dicitur a Fordus, a, um. ut loco F fuerit H aſpiratio poſita. Scribitur & Ordeum.

Cantherinum hordeum. Columel. 2. 9. V. Hordeum hexaſtichum.

Grandia hordea. Virg. 5. Ecl. 36. Ubi Servius; Hordea, uſurpative metri cauſa dixit; nam triticum, vinum, hordeum, mel, numeri tantum ſingularis ſunt, unde plurali in proſa uti non poſſumus: Vina tamen poſſumus dicere Ciceronis exemplo. V. Quintil. 1. 5. & Burm. ad loc.

Murinum hordeum. V. MUS.

Hordeum diſtichum, a Duobus granorum verſibus ſeu ordinibus nomen habet. Columel. lib. 2. cap. 9. Alterum quoque gunus hordei eſt, quod alii Diſtichum, Galaticum nonnulli vocant, ponderis & candoris eximii, adeo ut tritico miſtum egregia cibaria familiæ præbeat. Seritur quam pinguiſſimis, ſed frigidis locis circa Martium menſem. Melius tamen reſpondet, ſi clementia hiemis permittit, quum ſeminatur circa Idus Januarias. Ruellius tradit eos errare, qui ſecundum hoc genus eſſe Oryzam interpretantur. Vulgus *Paumelle* vocitat.

Hordeum hexaſtichum, a Sex verſibus ſeu ordinibus granorum nomen habet. Columel. lib. 2. cap. 9. Proximus eſt his frumentis uſus hordei, quod ruſtici Hexaſtichum, quidam etiam Cantherinum appellant: quoniam & alia animalia quæ ruri ſunt, melius quam triticum, & hominem ſalubrius quam malum triticum paſcit. Nec aliud in egenis rebus magis inopiam defendit. Et quæ ibi ſequuntur multa.

Hordeum, item a ſimilitudine Tuberculum naſcens in extremitate palpebrarum. Celſ. 5. 7. 7.

HORDEŎLUS, i. m. Idem. Theod. Priſcian. 1, 12. Hordeoli in palpebris.

HORDEĀCEUS, a, um. Adj. [κρίθινος] Quod ex hordeo factum eſt. ut, Panis hordeaceus. Plin. lib. 18. cap. 11.

HORDEĀRIUS, a, um. aliud Adj. Quod hordeo vivit. Plin. lib. 18. cap. 7. Antiquiſſimum in cibis hordeum, ſicut Athenienſium ritu Menandro auctore appatet, & gladiatorum cognomine, qui hordearii vocabantur.

Hordearium æs, Quod pro hordeo equiti dabatur. Feſtus. [Sed melius diſtingues, Hordearium, Æs quod &c. ut ſit Subſtantivi forma dictum Hordearium, ſubaudito Æs, ut in Congiarium, Viaticum, Salarium, & ceteris id genus.

Hordearia pruna. Plin. lib. 15. cap. 13. Hordearia appellata, a comitatu frugis ejus.

HORDEIUS, a, um. Adj. Plaut. Caſ. 2. 8. 57.

Emito ſepiolas, lepadas, longiculas
Hordejas. CH. immo triticeas, ſi ſapis. Pulchras & bonas

explicat Turneb. Lambinus peculiaris piſcis nomen putat.

HORIA, æ. f. Navicula piſcatoria. Non. 13. 3. & Feſtus. Plaut. Rud. 4. 2. 5.

Cum me ex ſuis pulchre ornatum expedivit
Templis reducem plurima præda onuſtum
Salute horiæ, quæ in mari fluctuoſo
Piſcatu novo me uberi compotivit. Scribitur & Oria, quod vide.

HORIŎLA, æ. f. ejusdem dimin. Plaut. Trin. 4. 2. 100. Immo horiola advecti ſumus.

HORIOR, īri. pro Hortor, ari. dixit Ennius. Et

HORĪTOR, ōris. m. pro Hortator, ōris. Idem Ennius apud Diomed. p. 378.

HORĪZON, ontis. m. [ὁρίζων] Circulus eſt, vel cæli terminus quodam circo deſignatus, qui ſuper terram videtur, quem ſibi uniuscujusque circumſcribit aſpectus. Centum & octoginta ſtadia non excedit acies contra videntis. Cic. 2. de Divin. 92. Quum enim illi orbes, qui cælum quaſi medium dividunt, & aſpectum noſtrum definiunt, qui a Græcis ὁρίζοντες nominantur, a nobis Finientes rectiſſime nominari poſſunt, varietatem maximam habeant, aliique in aliis locis ſint, neceſſe eſt ortus occaſusque ſiderum non fieri eodem tempore apud omnes. V. Aſtronomos, in his Gaſſend. lib. 1. cap. 5.

HORMESION, Gemma ex igneo colore radians auro, portante ſecum in extremitatibus candidam lucem. Plin. lib 37. cap. 10.

HORMĬNUM, [ὅρμινον] ſemine cumino ſimile eſt, cetero porro, dodrantali altitudine. Plin. lib. 22. cap. 25. Alii Orminum ſcribunt. Dictum autem putant, quod venerem exſtimulet, ἀπὸ τοῦ ὁρμᾶν.

HORMOS [ὅρμος] Monile, Corrigia calceamentorum, ut nonnullis placet, de quo Homer. lib. 15. Odyſſ. 479. Et in Hymno Veneris v. 88. ubi id ornamenti genus ipſi Veneri tribuit. [Confundit ὅρμον & ὁρμόν. V. H. Steph. Theſ. Gr.

HORNUS, a, um. Adj. Quod ipſius anni eſſet, Veteres dicebant. Lucil. lib. 28. Utrum anno, an horno te abſtuleris a virq. Varro Eumenidibus, Quum in eo eſſem occupatus; atque in ſchola curarem, inſcribit Scantius horno per Dionyſia. Nonius 2. 403.

Hornum, Quod eſt hujus anni, inquit Porphyrio, vel unius anni, ut inquit Acron, ut Vinum hornum, quemadmodum & bimum & trimum dicitur. Hor. Epod. 2. 47.

Et horna dulci vina promens dolio.

Agni horni. Propert. lib. 4. 3. 61.

Illa dies agnis cædem denuntiat hornis. i. e. Anniculis.

Fruge horna placare lares. Hor. 3. Carm. 23. 3.

Meſſem hornam, proverbiali figura dixit Plaut. Moſt. 1. 2. 3. pro Maximo emolumento, quaſi dicas, Tantum lucri, quantum eo anno ſit proventurum in agris. Eraſmus. Sed hoc perperam eſt, nam eo in loco legendum eſt, non Horna meſſis, ſed Horno meſſis magna. ſcil. Hornum dicitur abſolute & ſimpliciter, ſubaudito Tempus; ut vernum, æſtivum, autumnum, hibernum. Cumque Annus veteribus ſæpe pro Annona, vel Proventu annuo ponatur, eodem modo & Hornum pro Hujus anni proventu. V. Gronov. Obſerv. 3. 24.

Palea horna. Hor. 2. Serm. 6. 88.

HORNOTĬNUS, a, um. Adj. [ἔτος ἢ ἔνος, ἐνέτειος] i. e. Hujus, vel unius anni. Cic. 5. Verr. 45. Hæ litteræ, Judices, Metelli, quas audiſtis, hoc quantum eſt, ex Sicilia frumenti hornotini exaraverunt.

Hornotinæ nuces. Cato de R. R. cap. 17. de nucibus loquens, Poſtea uſqueadeo ſunt plus menſes octo: hornotinæ nuces virides ſunt.

Hornotinæ virgæ. Columel. lib. 5. cap. 6.

HORŌDES, Rex Parthorum, qui M. Craſſum occidit. Alii Orodes ſcribunt. q. V.

HŌRŎLŎGĪUM, i. n. [ὡρολογεῖον] quaſi Horarum ratio. Quicquid enim quodammodo horas indicat, horologium dicitur. Cic. 16. Fam. 18. Horologium mittam & libros, ſi erit ſudum. Horologium ſolarium. Plin. lib. 7. cap. 60.

HŌROSCŎPUS, a, um. Adj. [ὡρόσκοπος] dicitur Omne id in quo horæ notantur. Plin. lib. 2. cap. 72. Vaſaque horoſcopa non ubique eidem ſunt uſui. in trecenis ſtadiis, aut ut longiſſime in quingenis, mutantibus ſemet umbris.

HŌROSCŎPUS, i. m [ὡροσκόπος] ſignificat Eam cæli partem, quæ hora qualibet ab inferiore hemiſphærio ſurgit ab Oriente. Aſtrologi Aſcendens appellant.

Item, Id temporis momentum quo quisque naſcitur, quaſi Horæ inſpectionem & notationem. Perſ. 6. Sat. 18.

— geminos, horoſcope, varo
Producis genio. V. TETARTEMORIUM.

HŌROSCŌPO, [ὡροσκοπέω] āre. Manil. 3. 478.

Jam facile eſt, ſi quod quandoque horoſcopet aſtrum Noſcere.

HŌROSCŎPANS, antis. Partic. Firmic. lib. 5. cap. 1. Is erit ariete horoſcopante ſemper in Cancro. Et alibi ſæpius.

HORONTES. V. ORONTES.

HORREA, HORREARIUS. V. HORREUM.

HORREO, HORRESCO. V. HORROR.

HORREUM, i. n. [ἀποθήκη] ab Horrore, quaſi Horridum propter aſperitatem ariſtarum, quoniam priſci fruges in ſuis ſpicis in granariis condiderunt. Feſtus, Horreum antiqui dicebant Farreum, a Farre. Horreum ab Hordeo quidam deducunt. Columel. lib. 2. cap. 10. Ita rurſus in ſole ſiccata, & mox refrigerata condatur, ſi major modus, in horreo: ſi minor, in vaſis oleariis ſalſamentariisque. Virg. 1. Georg. 49.

Illius immenſæ ruperunt horrea meſſes. Cic. 5. Verr. 20.

Horrea ultra privata in ſingulis urbibus multa fuerunt publica. Illis utebantur non tantum ad reponenda frumenta, verum etiam ad alia commoda, nempe ad aſſervanda depoſita & pignora. Sic Apul. 3. Mileſ. p. 141. Horreum gazis refertum; & ſub init. lib. 5. Horrea magnis congeſta gazis. Idem lib. 4. pag. 150. Demonſtrat horreum, ubi veſpera ſagaciter argentum copioſum recondi viderat. Plin. 8. Epiſt. 18. extr. Tantum illi pulcherrimorum operum in horreis, quæ negligebantur. Ubi Statuas, & tabulas operis antiqui intelligit. V. Buchn. not.

Horreum frumenti. Plin. lib. 15. cap. 8.

Horreum, pro Cella vinaria, Hor. 3. Carm. 28. 7. Sen. Epiſt. 115. Plena multorum ſeculorum vindemiis horrea.

Cella atque horreum. Cic. 2. de Lege Agr. 88. Illi capuam receptaculum aratorum, nundinas ruſticorum, cellam atque horreum Campani agri eſſe voluerunt.

Conſtituere horrea certis locis. V. CONSTITUO.

Diſtentet ſpicis horrea plena Ceres. Tibul. lib. 2. 5. 84.

Horrea Juriſconſulti frequenter uſurpant pro Repoſitoriis mercium & rerum pretioſarum. V. Beroald. ad priorem Apuleji loc. quem ſupra adduximus, pag. 363. Stew.

HORREŎLUM, i. n. dimin. Parvum horreum. Valer. Max. lib. 7. cap. 1. 2. extr. de Gyge. Et uſus neceſſarii horreolum, nulli nimis appetendum, quam theſauros omnium inſidiis & cupiditatibus expoſitos.

HORREA, æ. f. apud antiquos. Claud. Orat. in Quintium Gallum, Quorum jacent muri, villa, horrea, curiaque & tabulariæ publicæ. Ejuſdem generis tabularias, quo & horreas dixit. Ex Nonio, 3. 110. [Horreæ ergo ſcribendum. Sed pleraque hæc merito ſuſpecta ſunt.

HORREĀRIUS, i. m. Cui commiſſa eſt cura ac cuſtodia horrei. Ulpian. in l. Celſ. D. ad exhibend. Sed ſi nemo hæres ſit, cum horreario agendum.

HORRIBILIS, HORRIDITAS, HORRIDUS. V. HORROR.

HORROR, ōris. m. [φρίξ, φρίκη] Tremor proprie, quum totum corpus vel frigore vel pavore intremiſcit, & ſuccuſſatur. Celſ. lib. 3. cap. 3. Febres aliæ protinus incipiunt a calore, aliæ ab horrore. Virg. 3. Æn. 29.

— mihi frigidus horror
Membra quatit. Plaut. Quis hic horror eſt? quid pravitas?

[Ex ſuppoſ. puto, Plauti, & legendum Pavitas

Horror quandoque ad Torvitatem aſpectus refertur. Apul. Quem quum aſpexiſſet, horrore hominis deterritus, ſtatim retroceſſit.

Quandoque ad Abominationem. Varro, Ira, odium, horror, eos ab incœpto retrahit.

Quandoque ad Venerationem refertur, ut ait Servius. Virg. 1. Æn. 169.

— horrentique atrum nemus imminet umbra. Lucan. 3. 411. — non ullis frondem præbentibus auris
Arboribus ſuus horror ineſt.

Claſſicus horror, Signum claſſici. Lucan. ad Piſon. 129.

Exanguis horror. Claud. 2. in Ruff. 130.

Sacer horror. Stat. 5. Theb. 505.

Sævus horror. Virg. 2. Æn. 559.

Arrectæ horrore comæ. Virg. 4. Æn. 280.

Ciet aura horrorem membris. Lucret. lib. 3. 292.

Ingruit armorum horror. Virg. 2. Æn. 301.

Moveri tremulo horrore. Ovid. 9. Met. 345.

Perfundi horrore. Cic. 8. Att 6. Deinde ſuppoſuit exemplum epiſtolæ Domitii, quod ego ad te pridie miſeram. Dii immortales qui me horror perfudit, quam ſum ſolicitus quidnam futurum ſit? V. PERFUNDO.

HORRĬDUS, a, um. [φρικώδης, αὐχμηρός, ἀτημέλητος, κρυερός, κρυόεις, ῥίγιος] Adj. Hiſpidus, aſper: cui contrarium eſt Nitens vel nitidus. Cic. 3. de Orat. 51. Ita de horridis rebus nitida, de jejunis plena, de pervulgatis nova quædam eſt oratio tua. Virg. 4. Æn. 251.

— & glacie riget horrida barba. Horridus,

Horridus, Timendus. Virg. 5. Æn. 37.
Horridus in jaculis, & pelle Lybistidis ursæ. h. e. Terribilis. Servius. V. mox Bella.
Irâ horridus. Ovid. 6. Met. 685. de Borea.
Acies horrida. Tacit. 6. Ann. 34. V. ACIES.
Æquora horrida. Hor. 3. Carm. 24. 40.
Arma horrida. Ovid. 1. Met. 126.
Barba horrida glacie riget. Virg. 4. Æn. 251.
Bella horrida. Virg. 6. Æn. 86.
Bruma horrida gelu. Virg. 3. Georg. 442.
Cæsaries horrida. Ovid. 10. Met. 139.
Corpus horridum. Cic. 2. de Lege Agr. 13.
December horridus, Quod frigore squalidos & horrentes aut horrore rigentes artus efficiat. Martial. lib. 7. 94. [Immo Horridus & Squalidus aspectu.
Facinus horridum. Sen. Hippol. 2.
Fluctus horridi. Hor. Epod. 10. 3.
Grando horrida. Virg. 1. Georg. 449.
Hiems horrida. Ovid. 4. de Pont. 10. 38.
Macies horrida. Virg. 4. Georg. 254.
Pili horridi apes. Columel. lib. 9. cap. 3. pr. Pili genetivus est.
Prælia horrida. Virg. 2. Georg. 282.
Sapor horridus. Plin. lib. 34. cap. 13.
Scripta inculta & horrida. Cic. 1. de Fin. 8.
Sus horridus. Virg. 4. Georg. 407.
Silvestris horrida ruta ad effectum, & ad omnia acrior. Plin. lib. 20. cap. 13.
Tempestas horrida. Hor. Epod. 13. 1.
Verba horrida. Tibul. lib. 1. 5. 6.
Vita horrida & inculta. Cic. pro Rosc. Amer. 93.
Horridus, asper, durus oratione & moribus. Cic. 4. de Fin. 78.
Horridus, Squalidus. H. St.
Horridus, & jejunus. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Deformis atque horridus ager. Cic. 5. Verr. 47.
Rusco horridior. Virg. 7. Ecl. 42.
Non valde nitens, nec plane horrida oratio. Cic. de Clar. Orat. 20.
HORRĬDE, [ἀκόσμως] Adv. h. e. Aspere & inculte. Cic. in Orat. 28. Putant enim qui horride, inculteque dicat, modo id eleganter enucleateque faciat, eum solum Attice dicere. Horride, h. e. Sine figuris & numeris: quæ maxime solent orationem illustrare, sine quibus horrida est & inculta.
HORRIDIUSCŬLE, Adv. dimin. Augustin.
HORRIDĬTAS, ātis. f. [φρίκη] Ipse horror. Nævius, Omnia mihi horriditati erant maximæ. [Sic in Thes. Lips.
HORRIDŬLUS, a, um. [ὑπότρομος] Adj. dimin. Tremens, vel Incultum. Pers. 1. Sat. 54.
Scis comitem horridulum trita donare lacerna.
Horridulæ Catonis orationes. Cic. in Orat. 152. i. e. Aliquantum asperæ.
Horridula atque incompta scripta. Cic. 2. Att. 1. Quanquam tua illa (legi enim libenter) horridula mihi atque incompta visa sunt: sed tamen erant ornata hoc ipso, quod ornamenta neglexerant.
HORREO, ui, [φρίττω, φρίζω] ēre. Horrore perfundi & concuti. proprie quum pili setæque in animante eriguntur. ut, Horrens leo. Virg. 9. Æn. 306.
Dies horruit imbre. Valer. 2. Argon. 52.
Horrere, Frigere. Juven. 1. Sat. 93.
— & horrenti tunicam non reddere servo.
Horrere, Timere. Virg. 3. Georg. 79.
Nec varios horret strepitus.
Horrere arma, conspectumque alicujus, & similia. Liv. 2. Cic. 11. Att. Etsi omnium conspectum horreo.
Ejusmodi dominatio nunc repente tanto in odio est omnibus, ut quorsum eruptura sit, horreamus. Cic. 2. Att. 21. Simile est illud in epistola proxima superiore: Hæc quo sint eruptura, timeo. De potentia Pompeji & Cæsaris loquitur.
Horrere alicui, quemadmodum Timere alicui. Plin. in Paneg. cap. 27. pr. Nemo jam parens filio nisi fragilitatis humanæ vices horret.
Mare iratum horrere. Hor. Epod. 2. 6.
Minas alicujus. Cic. 8. Att. 25.
Pauperiem horrere. Hor. 2. Serm. 5. 9.
Horrere, Tremere, ut solent qui vehementer frigent. Ter. Eun. 1. 2. 4.
— totus, Parmeno,
Tremo, horreoque, postquam aspexi hanc.
Capilli horrent. Tibul. lib. 2. 3. 23.
Comæ horruerant. Ovid. 2. Fast. 502.
Horrere, Asperum esse. ut, Horrent agri, vel loca inculta. Virg. 11. Æn. 754.
— tum late ferreus hastis
Horret ager. V. Partic. HORRENS. Columel. lib. 1. cap. 4. extr. Sunt quædam loca, quæ solstitiis minus concalescunt, sed frigoribus hiemis intolerabiliter horrent [i. e. Rigent frigore.
Verba horrent sævis minis. Ovid. de Rem. Am. 664.
Horrere, Stupere, mirari. Virg. 3. Æn. 26.
Horrendum, ac dictu video mirabile monstrum.
Horrere divinum numen. Cic. 4. Acad. 117.
Animus horret adhuc. Stat. 8. Theb. 108.
HORRENS, [φρικτὸς] Partic. ut, Horrens leo: h. e. Formidabilis vel jubis horridus. Virg. 9. Æn. 306. Plin. lib. 8. cap. 40. Horrentibus quippe per totum corpus villis, ingenti primum latratu intonuit.
Agmina horrentia pilis. Hor. 2. Serm. 1. 13.
Arma horrentia. Virg. 1. Æn. 638.
Hastæ horrentes. Virg. 10. Æn. 178.
Rubi horrentes. Virg. 3. Georg. 315.
Umbra horrens. Virg. 1. Æn. 169.
HORRENTIA, æ. f. Tertull.
HORRENDUS, a, um. Adj. [φρικτώδης, φρικτὸς, δεινὸς] ut, Vox horrenda. Virg. 9. Æn. 112.
Horrenda tot avia mensi. Valer. 5. Argon. 475.
Clamores horrendi. Virg. 2. Æn. 222.
Enses horrendi. Tibul. lib. 1. 11. pr.
Nox horrenda. Ovid. 6. Fast. 140.
Rabies horrenda. Hor. 2. Serm. 3. 323.
Sonus horrendus. Ovid. 4. Fast. 190.
Species horrenda. Stat. 6. Theb. 286.
Sybillæ horrendæ. Virg. 6. Æn. 10. In quod Scholiastes ait; Horrendæ, i. e. Venerandæ, ut
Horrendum silvis & relligione parentum.
Visu horrendus. Virg. 9. Æn. 521.
Dictu horrendum. Virg. 4. Æn. 454.
Horrendum adverbialiter dixit Virg. 6. Æn. 288.
— ac bellua Lernæ Horrendum stridens.
HORRĬBĬLIS, e. Adv. [φρικτὸς] Formidabile & timendum. Cic. Et quod dictu quoque horribile videtur, viventis sanguine hausto.
Horribilis diligentia. Cic. 8. Att. 9. & 1. de Fin. 63. Horribiles formidines. Et pro Font. 26. Horribiles impetus.
Fera horribilis. Virg. 4. Georg. 442.
Horribilis, Teter, deformis. Varro, Fœda atque horribili.
Metus horribilis. Claud. in Cons. Prob. & Olyb. 78.
Oratio horribilis. Cic. pro Muren. 74. Horribilis oratio: sed eam usus, vita, mores, civitas ipsa respuit.
HORRIBILĬTER, Adv. August.
HORRESCO, [φρίττω] ĕre. Horridum fieri, & vehementer timere, veluti quum quis intrinsecus algorem seu tremorem in se citari & crescere sentit pavore, stupore, aut febri invalescente, & hujusmodi. Virg. 6. Æn. 710.
Horrescit visu subito, causasque requirit. Ter. Adel. 4. 4. 24.
Perii, horresco semper ubi pultare hasce occipio fores miser.
Horrescere morsus futuros. Virg. 3. Æn. 394.
Nec tu mensarum morsus horresce futuros. i. e. Expavesce.
Pectora horrescentia mortem. Stat. 3. Theb. 70.
Horrescunt segetes & campi flabris. Virg. 3. Georg. 199.
— tum segetes altæ, campique natantes
Lenibus horrescunt flabris. i. e. Contremiscunt.
Tempestas horrescit nimbis. Sil. lib. 1. 133.
HORRICŎMIS, e. Adv. Qui pilis aut coma horridus est. ut, Canes horricomes. Apul. lib. 4. pag. 151.
HORRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [φρικοφόρος] Cic. 1. Tusc. 68.
Horrifer Aquilonis stridor gelidas molitur nives. Ex poeta quodam. Idem 2. de Nat. Deor. 111.
Et magis horriferis Aquilonis tangitur auris. Ex Arat. Virg. 8. Æn. 435. Horrifera ægis.
Horrifer Boreas. Ovid. 1. Met. 65.
Voces horriferæ. Lucret. lib. 5. 994.
HORRĬFĬCUS, a, um. Adj. [φρικόθριξ] Quod horrorem incutit: ut Horrificum bellum. Cic. pro Domo 60.
Bustum horrificum. Lucret. lib. 3. 919.
Cæsaries horrifica. Lucan. lib. 3. 372.
Lapsus horrificus Harpyiarum. Virg. 3. Æn. 225.
HORRIFĬCE, Adv. Religiose. Lucret. 2. 609.
HORRIFĬCO, [φρικωποιέω] āre. vox poetica: Horrorem incutere, ut ait Servius. Virg. 4. Æn. 465.
Terribili monitu horrificant.
Horrificare galeas ore, & rictu ferarum. Sil. lib. 3. 389. i. e. Horridas facere, ut hinc horror incutiatur hostibus.
HORRIFĬCANS, antis. Partic. Catull. 62. 270.
Horrificans Zephyrus proclives incitat undas.
HORRISŎNUS, a, um. Adj. Quod cum horrore sonat, sive Quod horridum sonum emittit. ut, Horrisonus fremitus. Virg. 9. Æn. 55. Cic. 2. Tusc. 23. Horrisonum fretum.
Flagellum horrisonum. Valer. 7. Argon. 149.
Fragor horrisonus. Lucret. lib. 5. 110.
HORRIPĬLO, āre. Horridiore, asperioreque pilo frutificare. Apul. Met. lib. 3. pag. 140. Aures immodicis horripilant auctibus. de conversio in asinum Lucio.
HORSUM, Adv. loci, Versus hunc locum. Ter. Hec. 3. 4. 36.
— atat eccum Phidippum & patrem,
Ut video, horsum pergunt. Idem Eun. 2. 1. 13.
Nam aut jam revertere, aut mox noctu te adigent horsum insomnia.
Ubi Donatus, Horsum, h. e. Ad urbem agent.
HORTA, Dea, qua juvenum animi ad præclaras actiones incitabantur. V. Struv. Ant. Rom. cap. 1.
HORTENSIANUS, HORTENSIS, HORTENSIUS ab Horto. V. HORTUS.
HORTENSIUS, [Ὀρτήσιος] Romanus orator, qui in foro Romano Causarum rex ob eloquentiam dictus est: licet ejus scripta infra famam fuerint. De quo Cic. de Clar. Orat. 301.
Item Hortensius poeta. Ovid. 2. Trist. 441.
Nec minus Hortensi, nec sunt minus improba Servi Carmina.
Hortensii a colendis hortis dicti sunt, ut Fabii a fabis, Pisones a pisis. Cicerones a ciceribus, & Lentuli a lentibus serendis sunt appellati. & idcirco recte scribitur Hortensius: quum quæ ab Horto derivantur, omnia sic scribantur: quamvis aliqui malint Hortesius scribere, vel quod in veterum monimentis ita semel atque iterum scriptum viderint: vel quod Ὀρτήσιος apud Græcos scribi cognoscant: quasi vero non monimentis illis quoque inesse possit error, & in iisdem non multo frequentius Hortensios legamus: atque nesciamus a Græcis ita scribi, quod illi ν ante σ soleant raro ponere. Siquis tamen existimat a Græcis rectius quam nunc a nobis scribi, dicamus necesse est, id inde profectum esse, quod veteres syllabam longam significare volentes, super eam apponebant τὴν στιγμὴν μακρὰν, quam librarii putantes esse notam scribendi compendiosam & ob id eam in N litteram convertentes, in mediis verbis scripserunt: unde factum, ut sæpe Formonsum, & similia legamus, contra quam Terentius Scaurus, Caper, Donatus, & Servius scribunt: qui testantur N litteram neque in Thesauro, neque in Formoso, neque in aliis hujuscemodi nominibus esse ponendam: quamvis multi scriberent Thensaurum, & Formonsum. Quin Atlans & Gigans, a quibusdam scribebatur: quod tamen Servius faciendum negat, quamvis in obliquis casibus habeant eam. Hæc ex Corrado.

HORTENSIA, ['Ορτησία] Hortenſii filia fuit eloquentiſſima: quæ, quum matronarum ordo gravi tributo a Triumviris M. Antonio, Octavio, & Lepido premeretur, nec virorum quiſquam ipſi adeſſe auderet, cauſam conſtanter egit: repræſentataque patris facundia, impetravit ut major pecuniæ pars ei remitteretur. Appian. Alexand. Emphyl. lib. 4.

HORTENSIANUS, a, um. Adj. ut, Hortenſiana eloquentia. Valer. Max. 8. 8. Conf. Hortenſius in HORTUS.

HORTOR, [διακελεύομαι, παρακαλέω, παρακελεύομαι, ἐγκελεύω] āri. ab Ore deduci quidam volunt: & ideo adſpirari, ne frequentativum ab Orior putetur: ſignificat autem Ore ſuadere. Donatus, Hortamur impulſu, monemus conſilio. Ter. Hec. 1. 1. 7.

— ergo propterea te ſedulo
Et moneo & hortor, ne cujuſquam miſereat,
Quin ſpolies, &c.

Hortari, orare, & monere. Cic. 1. Fam. 1. Pompejum & hortari & orare, & jam liberius accuſare, & monere, ut magnam infamiam fugiat, non deſiſtimus. Hortari, inquit, quaſi Argumentis ſuadere: Monere, quaſi Meo jure, & quadam auctoritate.

Hortari ut. Cic. 8. Att. 14. Magnopere te hortor, pro tuo ſingulari perpetuoque ſtudio in Rempublicam, ut, &c.

Hortari ad dicendum, &c. Cic. pro Arch. Idem 7. Att. 14. Ad pacem quidem hortari non deſino.

Hortari de re aliqua. Cic. 4. Fam. 9. Cæſ. 1. de Bell. Civil. 26. Hortari aliquem de pace reconcilianda.

Hortari aliquem aliquid. Cic. 1. in Catil. 12. Sin (quod te jamdiu hortor) exieris, exhaurietur, &c.

Hortari, alias a Cicerone dicitur Adhortari, ſuadere, auctorem eſſe cohortari, excitare, impellere, auctoritatem alicui ad aliquid faciendum dare, acuere, &c.

Hortari paſſive uſurpatum. Tacit. 12. Ann. 9. Memmium Pollionem Conſulem deſignatum ingentibus promiſſis inducunt, ſententiam expromere, qua hortaretur Claudius Octaviam deſpondere Domitio. Sed in codd. emend. legitur Oraretur.

Armatas hominum eſt præſens hortata catervas. Catul. 62. 396.

Aciem hortari. Ovid. 1. de Arte Am. 207.

Milites hortari; i. e. Allocutione ante prælium incitare. C. Nepos, 1. 5.

Canes hortari. Ovid. 10. Met. 537.

Terribiles hortatus equos, in gurgitis, &c. Ovid. 5. Met. 421.

HORTĀTIO, ōnis. f. [παρακέλευσις] Cic. 1. Q. frat. 1. Ac jam hoc loco non hortatione, neque præceptis, ſed precibus tecum fraternis ago, &c.

HORTĀTUS, ūs. m. [παρακελευσμὸς] Idem quod Hortatio & monitio. Cic. pro Arch. 1. Quod h hæc vox hujus hortatu, præceptiſque confirmata, &c.

Blandis hortatibus implere aliquem. Sil. lib. 8. 29.

Hortatu ignifero mentes furiabat in iram. Sil. lib. 17. 327. i. e. Ardenti & concitato.

HORTĀMEN, ĭnis. n. [ἐγκέλευσμα] Idem. Liv. 10. 29. Ibi auditur P. Decii eventus, ingens hortamen ad omnia pro Repub. audenda.

Longo hortamine uti. Ovid. 1. Met. 277. &

HORTAMENTUM, i. n. Magna hortamenta animi. Liv. 7. 11.

HORTĀTOR, ōris. m. [παρακλήτωρ] Qui hortatur & ſuadet ut aliquid fiat. Cic. 1. Att. 11. pr. Eo accedebat hortator aſſiduus Salluſtius. Plaut. Mercat. 4. 2. 4.

— Sed coquos, quaſi in mari
Solet hortator remiges hortarier,
Ita hortabatur.

Qui hic Hortator a Plauto dicitur, Græce κελευστὴς dicitur, qui remiges hortatur, quaſi navigationis moderator. quod ea hortamenta faciat: quæ verbo Græco Celeuſmata dicuntur etiam a Latinis, ut ait Budæus. V. ſ. l.

Bonus hortator. Ovid. 4. de Pont. 12. 23.

Hortatore te fecimus. Cic. 1. de Fin. 72.

Hortator, auctor, interceſſor. Cic. pro Roſc. Amer. 110. Poſtremo iſto hortatore, auctore, interceſſore, ad Sullam legati non adierunt.

Hortatores cædis permulti. Cic. 10. Att. 4.

Pugnæ hortator. Ovid. 4. Triſt. 2. 42.

Scelerum hortator. Virg. 6. Æn. 529.

Hortator & magiſter ejus ſtudii tibi fuit domi. Cic. 1. de Orat. 234.

Hortator non faciendi aliquid, & auctor. Cic. pro Roſc. Amer. 110.

Adjutor, auctor, hortator ad aliquid agendum. Cic. Poſt redit. ad Quir. 9.

HORTĀTRIX, icis. f. [παρακλῆτις] ut, Gloria hortatrix animoſi lethi. Stat. 9. Theb. 717.

HORTATĪVUS, a, um. Adj. [παρακλητικὸς] Quintil. 5. 10. Hæc ad hortativum genus maxime pertinent.

HORTUS, i. m. [κῆπος, παράδεισος] Hortus eſt ſive in urbibus atque oppidis, ſive in villis, rurique locus, in quo arbores & olera oriuntur. Ea autem ratione ab aliquibus aſpiratur, ut differat ab Ortus, quando natum ſive nativitatem ſignificat.

Amœnitas hortorum. Cic. 3. Q. frat. 1.

Cultiſſimus hortus. Ovid. 2. Faſt. 702.

Exhauſtus hortus lectis floribus. Ovid. 3. de Pont. 4. 63.

Halantes floribus horti. Virg. 4. Georg. 109.

Indiligens hortus. V. INDILIGENS.

Irriguus hortus. Hor. 2. Serm. 4. 16.

Paterni horti. Cic. 13. Philipp. 34. Nam paucis diebus & in domum, & in hortos paternos immigravit.

Pauperis horti cuſtos. Virg. 7. Ecl. 34.

Pingues horti. Virg. 4. Georg. 118.

Pomifer hortus. Calpurn. Ecl. 2. 64.

Nos quoque pomiferi Laribus conſuevimus horti
Mittere primitias.

Pomoſus hortus. V. Pomoſus in POMUM.

Riguus hortus. Ovid. 8. Met. 646.

Ruſticus hortus, i. e. Rerum ruſticarum refertus, non ad umbram & voluptatem factus. Plin. lib. 2. Epiſt. 17. Quarum feneſtris ſubjacet hortus alius pinguior & ruſticus.

Suburbani horti. Stat. 4. Silv. 4. 7.

Appellant hortum ipſi agricolæ ſuccidiam alteram. Cic. de Senect. 56.

Conducere hortum. Cic. 16. Fam. 18.

Conferre hortos. Varro de R. R. lib. 1.

Fodere hortos. Pallad. tit. 34.

Inſerere hortos. V. INSERO.

Inſpicere hortos. V. INSPICIO.

Inſtruere hortos. V. INSTRUO.

Invitare aliquem ad cœnam in hortos. Cic. 3. Off. 58.

Oblectare in hortis ſe ſine interpellatoribus. Cic. 3. Off. 58.

Parare hortos. Cic. 12. Att. 20.

Præparare hortos. Cic. pro Cœl. 36. Habes hortos ad Tiberim: ac diligenter eo loco præparaſti, quo omnis juventus natandi cauſa venit.

Veſtit hortum morus, & ficus frequens. Plin. 2. Epiſt. 17.

Hortus in ſingulari, pluralique, pro Hortis olitoris accipitur. Horti vero in plurali, arboribus conſiti dicuntur, & voluptatis amœnitatiſque cauſa parati. Hæc Valla lib. 3. cap. 9. Columel. lib. 4. cap. 18. Centenæ ſtirpes per ſingulos hortos ſemitis diſtinguantur. Idem lib. 11. cap. 3. pr. pro Loco herbis conſito. [ſed ubi pluralem locus ipſe poſtulat.] Similiter nunc Hortum, nunc Hortos, uſurpat, Plin. lib. 19. cap. 4.

Horti in feneſtris, Hortorum proſpectus. Plin. lib. 19. cap. 4. Jam in feneſtris ſuis plebs urbana in imagine hortorum quotidiana oculis rura præbebant.

Horti penſiles, Qui ſupra ædificia facti, vel ſupra columnas erecti pendent. Plin. lib. 36. cap. 14.

Horti, pro Villa. Plin. lib. 19. cap. 4. In XII TAB. legúm noſtrarum, nuſquam nominatur Villa: ſemper in ſignificatione ea Hortus, in Horti vero Hæredium. Feſtus, Hortus apud antiquos omnis villa dicebatur, quod ibi qui arma capere poſſent orirentur.

Horti, Gymnaſium & ſchola Epicuri. nam ut Lycæum, Peripateticorum: Porticus, Stoicorum: Academia, Platonicorum: ſic Horti, Epicureorum. Cic. 12. Att. 24. Qui eo tempore nobilis Epicureus fuerit Athenis, qui præfuerit Hortis. V. 5. de Fin. 3. [Alioqui v. Horti pl. num. apud Romanarum rerum Scriptores, non tam Hortus ipſe, quam Domus horto adjuncta denotatur. Sic ſupra Paterni horti, Suburbani, Inſtruere hortos &c. Sic Horti Lamiani, Mæcenatiani, Serviliani, apud Suet. V. hunc in Tib. c. 35. extr.

HORTŬLUS, i. m. [κηπίδιον] dimin. Cic. 1. de Nat. Deor. 121. Cujus fontibus Epicurus hortulos ſuos irrigavit. Plin. lib. 35. cap. 10. Erat tunc Protogenes in ſuburbano hortulo ſuo.

Platonis hortuli. Cic. 5. de Finib. 2.

HORTULĀNUS, i. m. [κηπευτής. Gloſſ. Lat. Gr.] Macrob. 7. Saturn. cap. 3. Tharſius Amphias, quum ex hortulano potens eſſet, & in amicum quaſi degenerem nonnulla dixiſſet, mox ſubjecit: Sed & nos de eiſdem ſeminibus ſumus: & omnes pariter lætos fecit. Valla Holitorem dici vult. V. Cellar. Cur. poſt. pag. 212.

HORTENSIS, e. Adj. [κηπαῖος] Quod ex horto eſt, ſive in eo creſcit. Plin. lib. 19. cap. 10. Morbos hortenſia quoque ſentiunt, ſicut reliqua terræ ſata. Idem lib. 19. cap. 5.

HORTENSIUS, a, um. [κηπευτὸς] aliud Adj. Plin. lib. 22. cap. 24. Idem lib. 19. cap. 8. Beta hortenſiorum leviſſima eſt.

Batin marinam, batin hortenſiam. i. e. Sativam, & hortenſem, appellat Plin. lib. 21. cap. 15. nam de eadem ſub nomine Crethmi ſic ait lib. 26. cap. 8. Speciesque eſt batis hortenſis. De bati ſativa meminit Columel. lib. 12. cap. 7. & cap. 13. [Hic quoque Hard. Hortenſia edidit. Alii Hortenſianam & Hortenſiana legunt, neſcio an codd. auctoritate ſubnixi.

HŌRUS, [Ὧρος] Iſidis filius, quem quum Iſis amiſiſſet, verita ne illi obveniret quod Oſiri patri acciderat, multum flevit: ſed eo invento mœrorem in lætitiam convertit.

Horus etiam ab Ægyptiis dicitur Sol, apud Bocatium.

Horus item Aſſyriorum rex. Plin. lib. 30. cap. 15. Scribitur & Orus.

H O S

HOSPES, ĭtis. c. [καταλύτης, ξένος, ξενοδόκος] Hoſpites ſunt tam Qui in privato alicujus hoſpitio ſunt, quam Qui in publico, quod diverſorium, vel tabernam meritoriam appellamus: tamque qui recipit, quam qui recipitur. Unde Ovid. 1. Met. 144.

— non hoſpes ab hoſpite tutus.

Hactenus Valla lib. 4. Ter. Adel. 4. 1. 13. Cliens, amicus, hoſpes, nemo eſt vobis? Cic. pro Deiot. 8. Per dextram te iſtam oro, quam regi Deiotaro, hoſpes hoſpiti porrexiſti. Cic. 13. Fam. 37. Hippiam Philoxeni filium Calactinum, hoſpitem, & neceſſarium meum tibi commendo in majorem modum.

Non gravis hoſpes. Cic. 9. Fam. 20.

Amabilis hoſpes. Hor. 2. Epiſt. 2. 132.

Veſpertinus hoſpes. Hor. 2. Serm. 4. 17.

Accipere hoſpitem non multi cibi. Cic. 9. Fam. 26.

Deducere hoſpitem domum. Auct. ad Heren. lib. 4. 65.

Divertere ad hoſpitem. Cic. 1. de Divin. 57.

Habere hoſpites domi. Auct. ad Heren. lib. 4. 65.

Multorum hoſpitum copo quidam Binnius. Cic. pro Cluent. 163.

Hoſtis, pro Hoſpite, Qui hoſtis pro hoſpite priore nocte &c. Livius Decad. 1. lib. 1. 256. de Tarquinio. H. St. V. cap. 58. Lib. 1. conf. Hoſpes voluntate.

Hoſpes, pro Peregrino. Cic. 1. Acad. 9. Nam nos in noſtra urbe peregrinantes errantesque, tanquam hoſpites, tui libri quaſi domum deduxerunt, ut poſſemus aliquando, qui & ubi eſſemus, agnoſcere. Virg. 4. Æn. 10.

Quis novus hic noſtris ſucceſſit ſedibus hoſpes?

Ter. And. 4. 5. 15. Nunc me hoſpitem lites ſequi.

Non hoſpes, ſed peregrinus. Cic. 2. contra Rull. 94. Nos autem hinc Roma qui veneramus, jam non hoſpites, ſed peregrini atque advenæ nominabamur.

Hoſpes, pro Homine ignaro eorum quæ aguntur. Ter. Phorm. 4. 2. 15.

Si ab hoc nihil fiat, tum hunc adoriar hoſpitem.

Ubi Donatus, Aſtute hoſpitem, de eo qui ſupervenit: nomen aptum imprudenti rerum, atque alieno ab earum ſcientia.

Hoſpes urbis. Cic. pro Rabir. 28. Adeone hoſpes hujuſce urbis, adeone ignarus es diſciplinæ, conſuetudiniſque noſtræ, ut hæc neſcias?

Hoſpes in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 218. Idem de Orat. Si erit idem in conſuetudine civitatis, in moribus atque inſtitutis, in voluntatibus ſuorum civium hoſpes. h. e. Ignorans voluntates, &c.

Hoſpes voluntate. Cic. 12. Philipp. 27. Quem Scato quum ſalutaſſet, Quem te appellem, inquit? at ille, Voluntate hoſpitem, neceſſitate hoſtem.

Hospĭtus, a, um. Adj. [ξενικὸς] ut, Hospita avis. Stat. 1. Achill. 357.
Æquora hospita, Vicina interpretatur Servius. Virg. 3. Æn. 377.
Flumina hospita, Per quæ transiri aut navigari potest. Stat. 4. Theb. 843.
Navis hospita. Ovid. 1. Fast. 340.
Tecta hospita. Valer. 2. Argon. 651.
Terra hospita. Virg. 3. Æn. 539.
Vina. Flacc. 1. Argon. 44. [Hospitus m. g. me legere non memini, ut nec Hospitum n. sing.

Hospĭta, æ. f. [πανδοκευτὶς] Cic. 1. Verr. 24. Quod eum multo magis figura & lineamenta hospitæ delectabant. Ter. Andr. 2. 6. 8.
Propter hujusce hospitæ consuetudinem?

Hospitium, i. n. [ξενοδοχεῖον, πανδοχεῖον, ξενικὸν] Domus quæ gratis liberaliterque venienti hospiti patet. Liv. lib. 2. 14. extr. Ibi benigne excepti, divisique in hospitia: curatis vulneribus, &c.
Sciendum antiqui instituti fuisse, ut hospitii necessitudo, non modo inter privatos, sed etiam inter populos contraheretur, neque id quidem modo, sed etiam inter singulos privatosque homines & civitates, quod genus amicitiæ Græci προξενίαν, Latini hospitium publicum vocaverunt. Nam quod hospitium inter privatos contrahebatur, Græce ἰδιοξενία, Latine privatum hospitium dicebatur. cujus erat nota pignusque tessera hospitalis, ut ille apud Plaut. ait in Pœnulo, 5. 1. 25.
Deum hospitalem & tesseram mecum fero. Liv. 5. 28. Hospitium cum eo Senatusconsulto est factum. Cic. 7. Verr. 145. Decernunt statim, primum ut L. fratri hospitium publice fieret. [MSS. Cum fratre L. V. Græv.] Cæsar lib. 1. de B. G. cap. 31. de Heduis loquens, Quibus præliis calamitatibusque fractos, qui & sua virtute & Pop. Rom. hospitio atque amicitia plurimum ante in Gallia potuissent, coactos esse Sequanis obsides dare, &c. Ex Budæo.
Clientelæ hospitiaque provincialia. Cic. 4. in Catil. 22.
Agreste hospitium. Cic. 2. Att. 16. Te in Arpinati videbimus, & te hospitio agresti accipiemus.
Antiquum hospitium. Virg. 3. Æn. 83.
Commune hospitium. Sil. lib. 13. 259.
Liberale hospitium. Cic. 2. de Orat. 234. Atqui non nimium liberale hospitium meum dices: nam te simul ac, &c. extrudam & ejiciam.
Magnificentissimum hospitium. Cic. 2. de Divin. 79. Quumque ab eo magnificentissimo hospitio acceptus esset, &c.
Pauperis hospitii pretium. Sil. lib. 7. 249.
Conjungi hospitio. Cic. 1. Q. frat. 1.
Discedere ex hac vita tanquam ex hospitio. Cic. de Senect. 84.
Excipere aliquem hospitio. Ovid. 16. Epist. 127.
Indulgere hospitio. Virg. 4. Æn. 51. V. INDULGEO.
Invitare hospitio aliquem, propter familiaritatem. Cic. 12. Philipp. 23.
Jungimus hospitio dextras. Virg. 3. Æn. 83. Hospitio, septimus casus est, i. e. Jure hospitalitatis. Servius. [Sed nugatur, ut assolet, Servius, cum Tertius casus sit Hospitio, pro In hospitium, ut in superiore Cic. loco. V. INVITO.
Nancisci hospitium. V. NANCISCOR.
Prohibemur arenæ hospitio. Virg. 1. Æn. 544.
Recipere aliquem hospitio. Ovid. 5. Met. 658.
Renuntiare hospitium alicui, & domo emigrare. Cic. 4. Verr. 89.
Hospitium est calamitatis ager. Plaut. Trin. 2. 4. 152.
Hospitium confidentiæ, Locus. Plaut. Capt. 3. 3. 8.
Hospitium, Jus ac necessitudo hospitii, Familiaris quædam amicitia, vel mihi hospitandi apud illum, vel illi apud me. Cic. 13. Fam. 19. pr. Cum Lysone Patrensi est mihi quidem hospitium vetus. quam ego necessitudinem sancte colendam puto. &c.
Hospitium & amicitia. Cic. 1. Q. frat. 2. Optimum quemque hospitio amicitiaque conjungi dico oportere.
Gratia atque hospitium. Cic. pro Rosc. Amer. 115. Gratia atque hospitiis florens hominum nobilissimorum: nam cum Metellis, Serviliis, Scipionibus, erat ei non modo hospitium, sed etiam domesticus usus & consuetudo.
Amicitiam, hospitium, & fœdus amicitiæ cum aliqua gente facere. Papin. in l. Postliminii. D. de Captivis & postliminio reversis.
Pro hospitio quod mihi cum eo est. Cic. 4. Verr. 89.
Facere publice hospitium cum aliquo. Cic. pro Corn. Balb. 41. Hospitium multis annis ante hoc tempus cum L. Cornelio Gaditanos fecisse publice dico.
Paternum hospitium huic cum Pompejo intercedebat. V. INTERCEDO.
Junctus hospitio Quintio. V. JUNGO.
Renovare vetus hospitium. Cic. pro Deiot. 8.

Hospitiŏlum, dimin. Ulpian. in l. Si vero. §. 1. D. De iis qui dejecer. vel effud.

Hospitālis, e. Adj. [ξένιος, φιλόξενος, πρόξενος] Quod est hospitis, sive Quod ad hospitem pertinet. Liv. 1. 58. pr. Ubi exceptus benigne ab ignaris consilii, quum post cœnam in hospitale cubiculum deductus esset.
Hospitalis tessera. Plaut. Pœn. 5. 2. 92.
Hæc mihi hospitalis olim tessera cum illo fuit.
Hospitalis deus, Jupiter dictus est antiquis, sub cujus tutela & veluti hospitio salus hominum constituta esset. Plaut. Pœn. 5. 1. 22.
Deum hospitalem ac tesseram mecum fero. Cic. 3. de Fin. 66.
Hospitalem locum appellat hunc Mundum Sen. Epist. 103. quia in eo peregrinemur, ac simus inquilini. Quicquid circa te est rerum, tanquam hospitalis loci sarcinas specta.
Hospitalis cœna. Plin. lib. 33. cap. 4.
Hospitalis sedes. Cic. pro Lege Agr. 45.
Hospitale advenis solum. Plin. lib. 17. cap. 10.
Hospitalis, Liberalis, facilis ad suscipiendos hospites, aptusque ad serviendum illis. Cic. 3. Verr. 65. Homo qui semper hospitalissimus, amicissimusque nostrorum hominum existimatus esset.
Hospitalis in suos. Cic. 2. Off. 64.
Hospitalis regis clementia. Plin. lib. 6. cap. 22.

Hospitāle, is. n. Domus accipiendis hospitibus destinata. Vitruv. lib. 6. cap. 10. Præterea dextra ac sinistra domunculæ constituuntur, habentes proprias januas, triclinia & cubicula commoda, uti hospites advenientes non in peristylia, sed in ea hospitalia recipiantur. Vide totum locum. *Logis pour les survenans.*

Hospitalĭtas, ātis. f. [φιλοξενία, ξενία] Amicitia hospitio contracta, vel Animi propensio in hospitibus recipiendis. Cic. 2. Off. 64. Recte etiam a Theophrasto est laudata hospitalitas.
Comis hospitalitas. Martial. lib. 4. 64.
Tam comi pater hospitalitate.
Temporalis hospitalitas. Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. cap. 21. sub finem, Animorum origo cælestis est, sed lege temporalis hospitalitatis hic exulant.

Hospitalĭter, Adv. [ξενίως] Liv. 1. cap. 9. Invitati hospitaliter per domos. Ibid. lib. 6. 28. Moti extemplo Patres, vocari eos jam tum hospitaliter magis, quam hostiliter jussere.

Hospĭtor, [ξενίζω, ξενοδοκέω, ξενόω] āri. Amice in hospitium suscipere. Ex Calepino.
Hospitari, Hospitio uti significat. Seneca de Vita beata cap. 23. Quid enim est, cur illis bonum locum invideat? veniant, hospitentur. i. e. Tanquam in alieno habitent. Idem Epist. 119.
Hospitari nescit castanea, pro In alieno solo crescere. Plin. lib. 17. cap. 20. Sed translata nescit hospitari, pavetque novitatem. De castanea.
Hospitatur aqua in eo loco, pro Interquiescit. Plin. lib. 6. cap. 18. De Gange fluvio.

Hospitātor, oris. m. Apul.

Hospitacŭlum, i. n. Ulpian.

Hostia, æ. f. [θυσία, ἱερεῖον] ab Hostis fit: significatque Sacrificium quod ab iis fit, qui in hostem pergunt ob victoriam, id est pro victis hostibus. Ovid. 1. Fast. 335.
Victima, quæ cecidit dextra victrice, vocatur:
Hostibus a domitis hostia nomen habet.
Hostiam ab Hostio, i. e. ferio Festus derivat. Plaut. Epid. 2. 1. 8.
Cujus quoties sepulchrum vides, sacrificas ilico oroo hostias.
Al. Hostiis.
Decoræ, & quæ quoique divo gratæ sint hostiæ. Cic. 2. de Legib. 20.
Felix hostia. Virg. 1. Georg. 345.
Mactata hostia. Hor. 1. Carm. 19. 16.
Petulans hostia. Juven. 12. Sat. 5.
Pinguis hostia. Virg. 11. Æn. 740.
Pulla hostia. Tibul. lib. 1. 2. 64.
Sumptuosa hostia. Hor. 3. Carm. 23. 18.
Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Virg. 1. Æn. 338.
Humanis hostiis aras deorum ac templa funestare. Cic. pro Font. 21.
Immolare hostias. Cæs. 8. Bell. Gall. 51. Hostiæ omnibus locis immolabantur. V. IMMOLO.
Immolabant studiosius & crebrius hostias Etrusci. Cic. 1. de Divin. 93.
Majores hostiæ in foro constitutæ ad præconem & ad tibicinem immolabantur. Cic. 2. de Lege Agr. 82.
Cæsis hostiis ad scelus perficiendum deos placari non posse. Cic. pro Cluent. 194.
Præbere hostias ad sacrificium. Ci. 2. de Invent. 97.
De vario hostiarum genere V. Lex. Pitisci.

Hostiātus, a, um. Adj. [θυσιωτὸς] Hostiis, sive sacrificiis onustus. Plaut. Rud. 1. 5. 12. — ergo æquius vos erat
Candidatas venire, hostiatasque, &c.

Hosticus, **Hostilis**, **Hostilius**. V. HOSTIS.

Hostimentum. V. in HOSTIO.

Hostio, [ἰσάζω] ire. Æquare, æquum reddere. Plaut. Asin. 2. 2. 110.
LE. Ne nega. LI. quin promitto, inquam, hostire contra ut merueris.
Hostire, Comprimere, retundere, ab Hostia dictum: Pacuvius Teucro apud Non. 2. 405. Nisi coercuero protervitatem, atque hostiero ferociam.
Hostire, Offendere, cædere. Pacuvius Erotopægnion lib. 2. Nunc id mihi molestum est, quod hostit voluntatem tuam.
Hostire, Ferire. Fest. in Hostia.

Hostimentum, i. n. [ἰσαμοιβὴ] Æquamentum: ut Quum quis pro beneficio compensationem accipit. Festus, Hostimentum, Beneficii pensatio. Plaut. Asin. 1. 3. 20.
Par pari datum hostimentum est, opera pro pecunia.

Hostorium, i. n. [ἰσαστήριον] Lignum æquatorium, baculus quo modius & ceteræ mensuræ hostiuntur, i. e. æquantur, & alio nomine Radius dicitur. V. Priscian. lib. 6. fol. 56. a. Aldi. Salmas. in Solin. c. 10. conf. HOSTUS.

Hostis, is. c. [πολέμιος, δήϊος, ἐχθροδαίτης] Inimicus, perduellis, ab Hostio, hostis, quod est æquo, quum in hostium conflictu soleat fieri quædam æquatio ordinum, seu quod (ut ait Nonius) ex æqua causa pugnam adeant. Nonnulli (ut Scaliger) existimant Hostes veteribus Peregrinos dictos fuisse, & a Græco ὅπς deducunt.
Hostis pro Hospite. V. HOSPES. H. St.
Inimicus & hostis. Cic. 5. de Fin. 29. Quotiescunque dicetur male de se quis mereri, sibique esse inimicus atque hostis. Ter. Hec. 5. 2. 23.
Nam nupta, meretrici hostis est, a viro ubi segregata est.
Sæpius Hostis dicitur, Quicum bellum gerimus; Inimicus vero, Quem privato odio persequimur. Sic Cic. pro L. Manil. 28. Sæpius cum hoste conflixit, quam quisquam cum inimico concertavit. Cic. 1. Off. 37. Equidem illud etiam animadverto, quod qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi tristitiam rei mitigante: hostis enim apud majores nostros is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus.
Turmæ hostium. Hor. 4. Carm. 14. 23.
Victor hostium. Hor. 1. Carm. 6. 1.
Acer hostis. Hor. Epod. 6. 14.
Capitalis hostis. Cic. 2. in Catil. 3.
Conserti hostes. Claud. de Cons. Mal. Theod. 195.
Ferus hostis. Ovid. 1. Met. 185.
Ferus nimis & immanis. Cic. 4. Verr. 51.
Glomerati hostes. Virg. 9. Æn. 440.
Imbelles hostes. V. IMBELLIS.
Immanis hostis. V. IMMANIS.
Importunissimus hostis. V. IMPORTUNUS.
Infesti hostes. Ovid. 1. Amor. 9. 36.
Inordinati hostes & effusi. V. INORDINATUS.

Inſolens hoſtis. V. INSOLENS.
Inſtabilis hoſtis ad cominus conferendas manus. V. INSTABILIS.
Spoliatus hoſtis. Sil. lib. 15. 702.
Validus hoſtis. Ovid. 12. Met. 511.
Facere hoſtem aliquem alteri. Lucan. lib. 1. 203.
Fertur denſos moriturus in hoſtes. Virg. 2. Æn. 511.
Inceſſere hoſtes jaculis & pilis, aut ſaxis. V. INCESSO.
Induere hoſtem. Tacit. 16. Ann. 28. Niſi contra inſtituta, & ceremonias majorum, proditorem palam & hoſtem Thraſea induiſſet.
Injicere ſe in medios hoſtes. V. INJICIO.
Intercludere hoſtes ab oppido & ponte & commeatu omni. V. INTERCLUDO.
Invadere in hoſtem. V. INVADO.
Judicare aliquem hoſtem. V. JUDICO.
Laborare hoſtibus domeſticis. V. LABOR.
Obſidere hoſtem. Lucan. lib. 6. 117.
Obterere hoſtem. Lucan. lib. 7. 276.
Penetrare in medios hoſtes. Sil. lib. 5. 199.
Propulſare hoſtem. Stat. 11. Theb. 261.
Rapti ex hoſte penates. Virg. 1. Æn. 382.
Reprimere impetus hoſtium, ac retardare. Cic. pro Leg. Manil. 13.
Hoſtis, fem. g. Quintil. lib. 2. cap. 2. Pernicioſiſſima ſtudiorum hoſtis.

HOSTĪLIS, e. Adj. [πολεμικὸς] Quod pertinet ad hoſtem. Virg. 11. Æn. 83.
Indutosque jubet truncos hoſtilibus armis Ipſos ferre duces &c.
Plaut. Pſeud. 4. 4. 9.
Occaſionem reperiſti, verbero,
Ubi perconteris me inſidiis hoſtilibus?
Acies hoſtilis. Tacit. 3. Hiſt. 21.
Agmen hoſtile. Ovid. 8. Met. 39.
Animus hoſtilis. Sen. Octav. 1.
Animus in Rempub. hoſtilis. Cic. ad Brut. 4.
Conditiones pactioneſque bellicas & hoſtiles perturbare. Cic. 3. Off. 108.
Dextra hoſtilis. Cic. 2. Tuſc.
Exercitus. Tacit. 3. Hiſt. 82.
Expugnatio hoſtilis. Cic. pro Leg. Manil. 13.
Hoſtilem in modum cruciati & necati. Cic. 7. Verr. 73.
Odium hoſtile. Tacit. 15. Ann. 28.
Hoſtile odium & crudelitas. Cic. pro Cluent. 12.
Rapinæ hoſtiles. Lucan. lib. 1. 162.
Spiritus hoſtiles. Tacit. 4. Hiſt. 57. Galbam, & infracta tributa, hoſtiles ſpiritus induiſſe.
Terra hoſtilis. Cic. 1. de Invent. 108.
Facere hoſtilia Tacit. 15. Ann. 13. extr.
Induere hoſtilia adverſus aliquem. Tacit. 12. Ann. 40. Etiam adverſus nos hoſtilia induerat.
Referre hoſtilia. Liv. 21. 16. pr. Sub idem fere tempus & legati, qui redierunt a Carthagine, Romam retulerunt omnia hoſtilia eſſe: & Sagunti excidium nuntiatum eſt.
Reſumere hoſtilia. Tacit. 12. Ann. 15.

HOSTILĬTER, Adv. [πολεμικῶς] i. e. Hoſtilem in modum. Cic. 5. Philipp. 25. Quid ille fecit hoſtiliter. Liv. 2. 14. pr. Bona hoſtiliter vendendi. Idem 1. 11. Hoſtiliter in fines Romanos incurſionem facit.
Nimium hoſtiliter. Ovid. 14. Met. 68.
Sternit hoſtiliter omnes. Ovid. 11. Met. 372.

HOSTILĬTAS, ātis. f. [ἐχθροδοπία] Seneca de Vita beata cap. 32. Adverſus hoſtes inhumana crudelitas, adverſus ſuos etiam hoſtilitas eſt.

HOSTILIUS, a, um. Adj. Feſt. Hoſtiliis Laribus immolabant, quod ab his hoſtes arceri putabant.

HOSTILIUS fuit & nomen gentis Ro. ex qua Hoſtus Hoſtilius, de quo Liv. 1. 12. & Tullus Hoſtilius ejus nepos, tertius regum Romanorum, a quo & Curia Hoſtilia dicta. V. Lex. Pitiſc. Sunt & Hoſtilii Catones, Mancini, Tubuli cognomento.

HOSTĬCUS, a, um. Adj. [πολέμιος] Idem quod Hoſtilis. Plaut. Capt. 2. 1. 49.
Perque conſervitium commune, quod hoſtica evenit manu.
Hor. 1. Serm. 9. 31.
Hunc neque dira venena, nec hoſticus auferet enſis. Columel. in præf. lib. 1. Quanquam inter ferrum & ignes hoſticis incurſionibus vaſtatæ fruges.
Ager hoſticus. Varro de L. L. 4. 4.
Flamma hoſtica. Ovid. 3. Triſt. 10. 66.

HOSTĬCUM, i. n. Terra hoſtilis. Liv. 8. 34. Sine commeatu vagi milites in pacato in hoſtico errent. *En pays d'ennemis, En terre d'ennemis.*

HOSTICŎLUS, a, um. Adj. Idem quod Hoſticus. Vox apud JCtos.

HOSTICĂPAX, ācis. Adj. Feſtus. Hoſtium captor. Dacer. Hoſtirapax.

HOSTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Hoſtilis. Manil. 1. 419.
Hoſtiferum necdum ſibi quemquam numina norunt.

HOSTIFĬCUS, a, um. Adj. Accius apud Non. 8. 15.

HOSTIFĬCE, Adv. Idem apud Non. 3. 303.

HOSTIUM. V. OSTIUM.

HOSTORIUM. V. HOSTIO, hoſtis.

HOSTUS, i. m. V. Factum in FACIO. Menſura quædam in re olearia, ab Hoſtio, quod ad æquales menſuras fieret. Cato de R. R. cap. 6. Sin in loco craſſo aut caldo ſeveris, hoſtus nequam erit, & ferundo arbor peribit. Varro 1. de R. R. cap. 24.

H U B

HUBER, ĕris. Adj. [γόνιμος, εὔπορος] Abundans, fecundus, fertilis, copioſus. Secundum Apulejum, ab ὕω pluo. Alii magis ab Humeo. loca enim arida, infecunda ſunt. contra quæ humecta ſunt, feracia. & mulierum hubera, ſi humore careant, carebunt & lacte. Cato Orig. lib. 2. Ita res huber fuit. Quidam autem & major pars hodie ſine adſpiratione ſcribit. V. UBER.

HUBERIUS, HUBERO, HUBERRIME, HUBERTAS, HUBERTIM, HUBERTUS. V. Ibidem.

HUC. V. HIC.

HUDUM. V. SUDUM. V. & UDUS.

H U I

HUI, [βαβαὶ] Interjectio admirantis, inquit Donatus. Ter. Adelph. 3. 3. 57.
Salvos ſit, ſpero eſt ſimilis majorum ſuûm. S. hui. Cic. 5. Att. 11. Hui, totiesne me litteras dediſſe Romam, quum ad te nullas darem? Idem 8. Fam. 15. Hui vereor ne, &c.
Hui, Hem, & cetera hujuſmodi, Sannæ ſunt adverſus eos quibus iraſcimur, interprete Donato. Ter. Eun. 4. 7. 35. Scibis, principio eam eſſe dico liberam. T. hem! C. civem Atticam. T. hui.
Plaut. Truc. 2. 1. 35.
Hui ut hic agreſtis eſt adoleſcens, qui hic habet? Al. Velut hic.

HUIC. V. HIC.

HUJUSCE, [τουτὶ] genitivus ab Hic, hæc, hoc: compoſitum cum ſyllabica adjectione CE. Cic. 7. Verr. Quos tandem fructus hujuſce neceſſitudinis in iſtius imperio tulit?

HUJUSMŎDI, [τοιοῦτος] Nomen compoſitum ex duobus obliquis, Hujus & Modi, om. gen. quaſi Simile & eo modo fieri vel eſſe aliquid dicamus. Ter. Heaut. 2. 3. 98.
Mane, habeo aliud, ſi iſtuc metuis, quod ambo confiteamini,
Sine periculo eſſe. CL. hujusmodi obſecro aliquid repperi.
Idem Eun. 5. 2. 34. Sæpe ex hujuſmodi re quapiam, &c. Cic. 14. Fam. 2. Nec miror, ſed mœreo caſum hujuſmodi. Legitur & Ejuſmodi. Pro Hujuſmodi, Cicero aliquando Generis ejuſdem, aliquando Id genus dixit; ut 15. Att. 13. Scis me antea orationes, aut aliquid id genus ſolitum ſcribere. Idem 4. de Fin. 4. Et cetera generis ejuſdem.

HULCUS. V. ULCUS.

HULULA, æ. V. ULULA.

HULULARE. V. ULULO, as.

H U M

HUMĀNUS, a, um. Adj. [ἀνθρώπειος, ἀνθρώπινος, φιλάνθρωπος] ab Homo derivatur. Quod eſt hominis, & ad hominem ſpectat. Ter. Adel. 3. 4. 25.
Perſuaſit nox, amor, vinum, adoleſcentia:
Humanum eſt. Ubi Donatus, Nihil tandem ex ea ſumptum conſuetudine eſt, quod non humanum. Et hoc dicere ſolemus, ubi peccatum quidem non negamus, ſed tolerabile eſſe dicimus. Idem Andr. 1. 5. 1. Hoccine eſt humanum factum, aut incœptum? Ibid. 1. 1. 86.
Hæc ego putabam eſſe omnia humani ingenii,
Manſuetique animi officia. Cic. 7. Verr. 117. Metum virgarum Navarchus nobiliſſimæ civitatis pretio redemit: humanum. Alius ne condemnaretur pecuniam dedit: uſitatum eſt. &c.
Animus humanus. Hor. 1. Serm. 8. 20.
Calculus humanus, Qui in homine generatur. Plin. lib. 11. cap. 49. Sunt iis etiam calculo humano remedia præcipua.
Caput humanum. Hor. de Arte Poet. 1.
Facies humana. Ovid. 2. Met. 661.
Gens humana, pro Humano genere. Cic. 5. de Fin. 4. Deinde totius complexu gentis humanæ.
Genti humanæ, contraria eſt Immanis & barbara. Cic. 1. de Divin. 2.
Genus humanum. Cic. 4. Verr. 168. Quod eſt aliud in illa provincia genus humanum? Al. Hominum, male.
Deus ſub imagine humana. Ovid. 1. Met. 213.
Jus humanum, ac divinum, & contra. Tacit. 4. Ann. 38. Quietam & intelligentem humani, divinique juris mentem duint. Liv. 9. Decad. 4.
Labores humani. Virg. 5. Æn. 689.
Mentes humanæ. Ovid. 1. Met. 53.
Natura humana. Hor. de Arte Poet. 353.
Rationes humanæ. Lucret. lib. 2. 169.
Res humanæ. Virg. 10. Æn. 152.
In rebus humanis. i. e. In rerum natura. Ulpian. in l. Siquis cum. §. De fructibus. D. de except. jud. De fruct. eadem quæſtio eſt & de partu. hæc enim nondum erant in rebus humanis.
Sortis humanæ memor. Ovid. 3. Triſt. 11. 67.
Specie humana & figura eſſe. Cic. pro Roſc. Amer. 63. Portentum atque monſtrum certiſſimum eſt, eſſe aliquem humana ſpecie & figura, qui tantum immanitate beſtias vicerit, &c.
Vultus humani. Hor. de Arte Poet. 102.
Si aliquid mihi humanum contigerit, i. e. Si mortuus fuero. Paulus in l. Publia Mævia. D. Depoſiti. Conf. HUMANITUS.
Humanus ſignificat etiam Affabilem, benignum, comem, blandum, commodum, urbanum.
Homo facillimus atque humaniſſimus. Cic. 16. Att. 18.
Humanus & civilis cultus. Cic. 1. de Orat. 33. Quæ vis alia potuit aut diſperſos homines unum in locum congregare, aut a fera, agreſtique vita ad hunc humanum cultum civilemque deducere, &c.
Humanius nihil fieri poteſt. Cic. 16. Fam. 1.
Humanus, Eruditus, & non rudis litterarum. Varro, Praxiteles propter artificium egregium, nemini eſt paulo humaniori ignotus. apud Non. 1. 260. Vide paulo poſt Humanitas, ex Gellio.

HUMANITAS, atis. f. [ἀνθρωπότης] Proprie Humanam naturam ſignificat. Cic. pro Roſc. Amer. 63. Magna eſt enim vis humanitatis: multum valet communio ſanguinis, natura ipſa.
Communis humanitas. Cic. pro Flacc. 24. Et pro Sulla, Peterem errato veniam L. Cœlii ex intimis veſtris cogitationibus, atque ex humanitate communi.
Humanitas vitæ, pro Cultu humanæ vitæ, quo ſcilicet homines differunt, a pecudibus. Plin. lib. 13. cap. 11. Quum chartæ uſu maxime humanitas vitæ conſtet, & memoria.
Humanitas, [φιλανθρωπία] Facilitatem etiam ſignificat, lenitatem, manſuetudinem, comitatem, urbanitatem, ſuaviſſimos mores, benignitatem, manſuetudinem morum ac facilitatem, ſuavitatem ſermonum atque morum, & leporem. His omnibus promiſcue utitur Cic. ut 5. Fam. 2. Cognoſce nunc humanitatem meam, ſi humanitas appellanda eſt in acerbiſſima injuria remiſſio animi ac diſſolutio.
Comitas & facilitas. Cic. de Amicit.
Humanitas & modeſtia. Cic. 7. Att. 5.
Singularis humanitas, ſuaviſſimi mores. Cic. 16. Att. 16.
Lepor & humanitas in omni vitæ tempore verſetur. Cic. 2. de Orat. 171.

Manſuetudo atque humanitas. Cic. pro Sull. 92.
Immemor humanitatis, vel ab humanitate derelictus. Cic. Philipp. 11. Et 4. ad Heren.
Facilitas atque humanitas tua. Cic. 13. Fam. 25.
Expers humanitatis. Cic. 2. de Divin. 81.
Abjicere humanitatem. Cic. pro Ligar. 14.
Accipere humanitatem. V. ACCIPIO.
Adductus humanitate. Cic. pro Sull. 81. Tamen humanitate adductus advocationem hominis improbiſſimi ſella curuli, atque ornamentis & ſuis & Conſulatus honeſtavit.
Amittere ſenſum humanitatis. Cic. pro Roſc. Amer. 154. Senſum humanitatis amittimus.
Comprehendere aliquem humanitate. V. COMPREHENDO.
Conſtare humanitati ſuæ. V. CONSTO.
Deducere ab humanitate. V. DEDUCO.
Deeſt illi humanitas. Cic. 5. Att. 1. Quid quæris? vel ipſi hoc dicas licet, humanitatem ei meo judicio illo die defuiſſe.
Exuere humanitatem. Cic. pro Ligar. 14.
Habere humanitatem. Cic. pro Roſc. Amer. 46.
Obtinere humanitatem alicujus. Cic. 4. Fam. 13. Obtinemus ipſius Cæſaris ſummam erga nos humanitatem.
Tribuere humanitatem alicui. Cic. 1. Q. frat. 1.
Gravitas & Humanitas, contraria. Cic. 3. de Legib. 1. Quid enim eſt elegantia tua dignius, cujus & vita & oratio conſecuta mihi videtur difficillimam illam ſocietatem gravitatis cum humanitate?
Immanitas & Humanitas, contraria. Cic. 1. Off. 62. Non enim modo id virtutis non eſt, ſed potius immanitatis, omnem humanitatem repellentis.
Humanitas etiam pro Eruditione. Gell. lib. 13. cap. 15. Qui verba Latina fecerunt, quique iis probe uſi ſunt, Humanitatem non id ſolum eſſe voluerunt quod vulgus exiſtimat, quodque a Græcis φιλανθρωπία dicitur, & ſignificat Dexteritatem quandam benevolentiamque erga omnes homines promiſcuam: ſed humanitatem appellaverunt id propemodum, qud Græci παιδείαν vocant, nos eruditionem, inſtitutionemque in bonas artes dicimus: quas qui ſinceriter cupiunt appetuntque, ii ſunt vel maxime humaniſſimi. Hujus enim ſcientiæ cura, & diſciplina ex univerſis animantibus, uni homini data eſt, idcircoque humanitas appellata eſt. M. Varro libro rerum humanarum primo, cujus principium hoc eſt, Praxiteles qui propter artificium egregium, nemini eſt paulum modo humaniori ignotus. Hactenus Gellius. Cic. 6. Verr. 98. Tu ſine ulla bona arte, ſine humanitate, ſine ingenio, ſine litteris intelligis & judicas?
Litteræ & humanitas. Cic. 16. Fam. 16.
Politior humanitas. Cic. 2. de Orat. 71. Omnium ceterarum rerum oratio, mihi crede, ludus eſt. Homini non hebeti, neque inexercitato, neque communium litterarum & politioris humanitatis experti.
Informare artibus ad humanitatem. Cic. pro Arch. 3. Atque ab his artibus quibus ætas puerilis ad humanitatem informari ſolet.
Vir humanitate politus. Cic. 2. de Orat. 71.
Verſari in humanitate. Cic. 1. de Orat. 256. In omni recto ſtudio atque humanitate verſarentur.
Humanitatis ſtudia, Artes ipſæ liberales dicuntur. Cic. pro Muren. 51. Et quoniam non eſt nobis hæc oratio habenda aut cum imperita multitudine, aut cum aliquo conventu agreſtium, audacius paulo de ſtudiis humanitatis, quæ & mihi & vobis nota & judicanda ſunt, diſputabo.

HUMĀNE, Adv. [φιλανθρώπως] Benigne, manſuete, facile, leniter. Ter. Adel. 1. 2. 65. Tamen vix humane patitur. Cic. 2. Tuſc. 43. Toleranter & humane ferre morbum. Plin. lib. 16. cap. 19. Humanius juvant.

HUMANĬTER, Adv. [ἀνθρωποπαθῶς] Cic. 7. Fam. 1. Docebo profecto quid ſit humaniter vivere. Idem 1. Att. 2. Sin aliter acciderit, humaniter feremus. i. e. Æquo animo.

HUMANĬTUS, Adv. [ἀνθρωπίνως] Humano more. Plin. lib. 10. cap. 63. Urſi autem (ut dictum eſt) humanitus ſtrati. i. e. Ut ſolent homines. Ter. Heaut. 1. 1. 47.

Ubi rem reſcivi cœpi non humanitus
Neque ut animum decuit ægrotum adoleſcentuli
Tractare, ſed vi & via per volgata patrum.

Siquid humanitus illi accidit. Cic. 1. Philipp. 10. Ut ſiquid mihi humanitus accidiſſet (multa autem impendere videbantur præter naturam etiam, præterque fatum) hujus diei vocem teſtem Reipub. relinquerem meæ perpetuæ erga ſe voluntatis. i. e. Si fortaſſe morerer. conf. Non. 11. 1. & in HUMANUS.

HUMATIO, HUMATUS. V. HUMUS.

HUMEO, HUMECTO, HUMECTUS, HUMIDUS &c. V. in HUMOR.

HUMERUS, i. m. [ὦμος] ab Humo (inquit Perottus) fieri quidam exiſtimant: quia Humeri, ſicut Humus, ferendis oneribus apti ſunt. Sunt autem Humeri, a quibus dependent brachia. Sed alii rectius ducunt ab Hominis armis, nam proprie Armi quadrupedum ſunt, Humeri hominum. V. Iſidor. 11. 1. Ter. Eun. 2. 3. 22. Quas matres ſtudent demiſſis humeris eſſe.
Candentes humeri. Hor. 1. Carm. 2. 33.
Candidi humeri. Hor. 1. Carm. 13. 9.
Fortes humeri. Virg. 9. Æn. 364.
Incurvus humeris. V. INCURVUS.
Inſignes humeri. Stat. 6. Theb. 572.
Lati humeri. Virg. 2. Æn. 721.
Languentes humeri. Virg. 11. Æn. 874.
Superbi humeri. Valer. 2. Argon. 492.
Attollere humeros. V. ATTOLLO.
Demiſſa ex humeris læna. Virg. 4. Æn. 262.
Exercere humerum. Ovid. 1. Faſt. 409.
Extans altis humeris. Virg. 6. Æn. 668.
Extollere in humeros. Cic. 1. de Orat. 228. Quod is C. Sulpicii Galli propinqui ſui Q. pupillum filium ipſe pæne in humeros ſuos extuliſſet.
Ferre aliquid humero onuſto. Hor. 1. Serm. 1. 48.
Innixus in humeris. V. INNITOR.

Portare aliquid humeris. Hor. 1. Serm. 5. 90.
Recedit ſcapularum os ab humero. Celſ. lib. 8. cap. 11. pr.
Reportare humeris. Salluſt. in Cic. Italia exulem humeris ſuis reportavit.
Sparſus humerus capillis. Hor. 3. Carm. 20. 14.
Suſtinere vivum bovem humeris. Cic. de Senect. 33.
Velare humeros oſtro. Stat. 8. Theb. 564.
Suſtinere Rempub. humeris, per translationem. Cic. pro Flacc. 94. Idem pro Milon. 25. Totam ut petitionem ſolus etiam invitis illis gubernaret: ut comitia, ſuis ut dictitabat, humeris ſuſtineret.
Humeri, de bobus. Cic. 2. de Nat. Deor. 159. Quid de bobus loquar? quorum ipſa terra vires humerorum & latitudines ad aratra extrahenda, &c.
Humeri arborum. Plin. lib. 17. cap. 14. conf. BRACHIUM.
Humeri in gallinaceis. Columel. lib. 8. cap. 2. Jubæ deinde variæ, vel ex auro flavæ per colla, cervicesque in humeros diffuſæ.

HUMERĀLE, is. n. [ὠμὶς] Paulus in l. Qui commeatus. D. De re mil. Nam ſi tibiale vel humerale miles alienavit, caſtigari verberibus debet.

HUMERŌSUS, a, um. [εὐρύωμος] Adj. Quod altos humeros habet. Humeroſus locus. Columel. lib. 3. cap. 10.

HUMESCO, HUMIDUS, HUMIFER, HUMIFICUS. V. HUMEO.

HUMĬLIS, e. Adj. [ταπεινὸς, χθαμαλὸς, ἐδαῖος] Quod eſt humi declive, vel humo propinquum, nam ducitur ab Humo.
Humilis & Excelſa luna, contraria. Plin. lib. 2. cap. 9. Jam vero humilis & excelſa, & ne id quidem uno modo, ſed alias admota cælo, alias contigua montibus: nunc in Aquilonem elata, nunc in Auſtros dejecta.
Humilis vitis. Cic. 5. Tuſc. 37. Vites & ea quæ ſunt humiliora, neque ſe tollere a terra altius poſſunt. Columel. lib. 4. cap. 1. Humili ſtatu vitis plerumque juxta terram coercetur.
Humilis, Parvus & ſummiſſus. Virg. 2. Ecl. 29.

Atque humiles habitare caſas.

Bos humilis. Columel. lib. 4.
Domus humilis. Hor. 2. Carm. 5. 22.
Foſſa humilis. Virg. 7. Æn. 157.
Volatus humilis. Valer. 4. Argon. 515.
Humilis, pro Contempto, abjecto, demiſſo, vel ſummiſſo.
Humilis & abjectus. Cic. 5. de Fin. 57. Omnium ceterarum obliti, nihil abjectum, nihil humile cogitant.
Humilis abjectusque. Quintil. lib. 4. cap. 1. Nam & potentes ſequitur invidia: & humiles abjectosque contemptus.
Humilis & infirmus homo. Cic. 1. de Invent. 5.
Humilis ac demiſſus. Cic. pro Font. 23. Sic exiſtimatis eos hic ſagatos braccatosque verſari animo demiſſo atque humili, ut ſolent ii qui affecti injuriis ad opem judicum ſupplices, inferioresque confugiunt.
Humilis & contemptus. Cic. de Amicit. 31. Nihil enim altum, nihil magnificum, ac divinum ſuſpicere poſſunt, qui ſuas omnes cogitationes abjecerunt in rem tam humilem, tamque contemptam.
Ab inferiore atque humiliore vinci. Cic. pro Quint. 95. Indignum eſt vinci ab inferiore atque humiliore.
Animus demiſſus & humilis. Cic. pro Font. 23.
Ab humili ad ſummum. V. AB.
Animus humilis & imbecillus. Cic. 7. Att. 3. Idem 1. de Fin. 49. Succumbere doloribus, eosque humili animo imbecilloque ferre miſerum eſt.
Ars humilis. Cic. pro Arch. 10. Etenim quum mediocribus multis, & aut nulla, aut humili aliqua arte præditis. h. e. Vili & parva.
Loco humili atque obſcuro natus. Cic. 7. Verr. 181. Poſteaque Pompejus humili atque obſcuro loco natus, nonne plurimis inimicitiis, maximisque ſuis periculis ac doloribus ampliſſimos honores eſt adeptus?
Mens anguſta & humilis. Cic. Poſt red. in Senat. 9.
Metus humilis. Claud. de Bell. Get. 53.
Nomen humilius. Sen. Hippol. 5.
Oratio humilis & abjecta: cui contraria eſt Alta & exaggerata. Cic. in Orat. 162.
Ortus humilis & minime generoſus. Cic. de Amicit. 29.
Preces humiles. Ovid. 2. de Arte Am. [Niſi error eſt.
Preces & conſecrationes humiles ac ſupplices. Cic. 1. de Invent. 22.
Sepultura humilis. Cic. 14. Philipp. 34. Nec diſperſis buſtis humili ſepultura crematos.
Sermo humilis atque demiſſus. Cic. in Orat. 196.
Stirpe de humili creatus. Ovid. 14. Met. 699.
Verba humilia. Cic. in Partit. 23. Augent etiam relata verba, iterata, duplicata, & ea quæ aſcendunt gradatim ab humilioribus verbis ad ſuperiora.
Vir humilis atque demiſſus: cui contrarium eſt Alacer, atque lætus. Cic. 2. Verr. 17.
Vir humilis: cui contrarium Ampliſſimus. Cic. 9. Attic. 10.
Vir humilis & obſcurus: cui contrarium eſt Clarus & præſtans. Cic. 1. de Divin. 88.
Humilis & ſordidus. Cic. 8. Att. 4. Nunquam reo cuiquam tam humili, tam ſordido, tam nocenti, tam alieno, tam præciſe negavi.
Humilis in plebe, & ideo ignobilis puerpera. Plin. lib. 7. cap. 36.
Humillimus homo. Liv. 3. 19. Scilicet ſiquis vobis humillimus homo de veſtra plebe, quam partem, &c.
Humillimus, pro Abjectiſſimo, & viliſſimo. Tacit. lib. 1. Hiſt. 81. Et ut cuique humillimus cliens. Idem lib. 2. Hiſt. 23. Humillimo cuique credulus.

HUMILĬTER, Adv. [ταπεινῶς] h. e. Demiſſe: contrarium habet Alte. Plin. 6. Epiſt. 24. Eadem enim facta claritate vel obſcuritate facientium aut tolluntur altiſſime, aut humillime deprimuntur.
Humiliter, cui contrarium eſt Superbe. Liv. 24. 25. Hæc natura multitudinis eſt, aut ſervit humiliter, aut ſuperbe dominatur.
Humiliter, & demiſſe ſentire: cui contrarium Elate & ample. Cic. 5. Tuſc. 24.

HUMILĬTAS, ātis. f. [ταπεινότης] contrarium eſt Altitudini. Cic. 5. Tuſc. 69. Sidera inter ſe altitudine & humilitate diſtantia. Idem 2. de Divin. 91.

Humilitas, ignobilitas, paupertas, ut ait Cic. 5. Tusc. 29. Idem 2. Off. 45. Quorum autem prima ætas propter humilitatem & obscuritatem in hominum ignoratione versatur. Idem 13. Philipp. 23.
Humilitas, Dignitati opponitur. Cic. pro Rosc. Amer. 156. Quis enim erat qui non videret humilitatem cum dignitate de amplitudine contendere?
Humilitatem generis alicui objicere. Cic. Anteq. iret in exil. 15.
Ad animum pertinet & vitium Magnanimitati oppositum significat. Sic Plin. 8. Epist. 6. Ut vellent in oculis omnium figi, Pallas insolentiam suam, patientiam Cæsar, humilitatem senatus. Humilitas Senatus reprehenditur, quod servili adulatione ductus liberto Pallanti immodicos honores decrevisset.
Numerare inter monstra, quod ancilla haberet matronæ superbiam, & matrona ancillæ humilitatem. Petron. cap. 126.
Humilitatem habet metus. Cic. 3. Tusc. 27.
Sed apud Christianos solos Quiddam laudabile sonat, & Virtus est iis propria [ταπεινοφροσύνη] Humilitas animi. Lactant. 5. 15. August. tom. 9. p. 221. Humilitas tota est, ut quis se cognoscat.

HUMĬLIO, āre. Vox apud Scriptores Ecclesiasticos obvia. Tertull. Cyprian. Salvian.

HUMILIĀTIO, ōnis. f. Tertull.

HUMILIFĬCO, āre. Tertull.

HUMO. V. HUMUS.

HŪMOR, ōris. m. [χυμὸς, νοτὶς, ἰκμὰς] Aqua, liquor: ab Humus derivatur. Cic. 2. de Divin. 58. Et humor allapsus extrinsecus, ut in tectoriis videmus, Austro sudorem videtur imitari. Idem 2. de Nat. Deor. 43. Et terrenis marinisque humoribus longo intervallo extenuatis alantur. De astris.
Aquæ humor. Lucret. lib. 1. 308.
Adventitius humor. V. ADVENIO.
Aquatilis humor. V. AQUA.
Corruptus humor. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Candens lacteus humor, i. e. Candidus humor lactis. Lucret. lib. 1. 259.
Crassus humor. Pers. 3. Sat. 12.
Deciduus humor. V. DECIDO.
Dulcis humor. Lucret. lib. 2. 473.
Exiguus humor. Virg. 1. Georg. 70.
Gelidus canis in montibus humor. Virg. 1. Georg. 43.
Massicus Bacchi humor. Virg. 2. Georg. 143.
Ruber humor, i. e. Sanguis. Lucret. lib. 4. 1045.
Splendidus humor. Lucret. lib. 6. 1185.
Tener humor. Virg. 2. Georg. 331.
Bibit humorem tellus. Virg. 2. Georg. 218.
Defecerat humor linguæ. Ovid. 9. Met. 566.
Evocare corruptum humorem. Cels. lib. 2. cap. 17.
Excedit humor. Cels. lib. 8. cap. 10.
Liquitur humor. Virg. 1. Georg. 43.
Vere novo gelidus canis quum montibus humor
Liquitur.
Madescimus humore. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Humor, Abundat apud Virg. 1. Georg. 295.
Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem. Serv.

HUMORŌSUS, a, um. Adj. Humidus. Apul. de Herb. cap. 51.

HŪMEO, [νοτέω] ēre. ab Humore; Madidum esse. Columel. lib. 3. cap. 11. Verum est in opere difficilior, quod neque humentem fodere possis, quod sit glutinosissima, &c. Plin. lib. 22. cap. 24.
Arbor humet lacrymis. Ovid. 11. Met. 509.
Capillus humens. Ovid. 11. Met. 691.
Genæ humentes. Tibul. lib. 1. 9. 38.
Lacrymisque cadentibus humet. Ovid. 10. Met. 509.
Oculi humentes. Ovid. 11. Met. 464.
Umbra humens. Virg. 3. Æn. 589.

HUMESCO, [νοτίομαι] ĕre. Humidum fieri. Virg. 3. Georg. 111.
— humescunt spumis, flatuque sequentum. De equis.
Poculis humescere. Hor. 2. Serm. 6. 70.

HUMESCENS, Partic. Plin. in Paneg. 73. Vidimus humescentes oculos tuos, remissumque gaudio vultum: tantumque sanguinis in ore, quantum in animo pudoris.

HUMECTO, [ἰκμάζω, ὑγραίνω] āre. Humidum & madidum reddere, aut humore aspergere. Virg. 4. Georg. 126.
Qua niger humectat flaventia culta Galesus. Columel. lib. 7. cap. 3.
Vultum humectat largo flumine. Virg. 1. Æn. 465.
Oscula humectans labris. Lucret. lib. 4. 1187.

HUMECTĀTUS, a, um. [ὑγρανθεὶς] Partic. Sil. 8. 438.
— statque humectata Vomano Adria.

HUMECTUS, a, um. Adj. [νοτωθεὶς] ut, Humectus locus. Varro 1. de R. R. cap. 24. Et Cato cap. 6.
Stomachi humectus tenor. Lucret. 4. 633.
Compar. Macrob. 7. Saturn. cap. 15. Qui sensim trahunt potum, ventres habent humectiores.
Superl. Macrob. 7. Saturn. cap. 6. Mulier humectissimo est corpore.

HUMĬDUS, a, um. [νοτερὸς, νότιος, ὑγρὸς, κάθυγρος, ἰκμάλιος, μυδαλέος] aliud Adj. Quod humorem inducit, vel humorem habet. Cic. 3. Verr. 45. Ignem ex lignis viridibus atque humidis, in loco angusto fieri jussit.
Dies humida. Ovid. 4. de Pont. 4. 1.
Humus humida. Ovid. 5. Met. 290.
Lumina humida. Ovid. 9. Met. 535.
Nox humida. Virg. 3. Æn. 198.
Nubila humida. Ovid. 8. Met. 2.
Ova humida. Plin. lib. 10. cap. 60. Sunt autem ova sterilia, & magis humida.
Spiritus humidior. Manil. 1. 816.
Vapor humidus. Ovid. 1. Met. 432.

HUMĬDUM, i. n. [ὑγρὸν, ὑγρασία, νοτία, ἰκμασία] ut, Humidum paludis. Tacit. 1. Ann. 61. Præmisso Cæcina, ut occulta saltuum scrutaretur, pontesque, & aggeres humido paludum, & fallacibus campis imponeret.

HUMĬDE, Adv. Plaut. Most. 1. 2. 67. Hæc tigna humide putent.

HUMIDŬLUS, dimin. [ὑπονότιος] ut, Linum humidulum. Ovid. 3. de Arte Am. 629.

HUMĬDO, āre. Cels. 1. 3. De his quæ humidant & siccant. Humidant autem corpus &c. [Ita quidem Lindenius exhibuit: Sed in MSS. & vett. edd. legitur. Humidum autem corpus efficit, rejecto lemmate apposito. Nec sane vox est ævo conveniens Celsi, aut ipsi alias usurpata.

HUMĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Cic. 1. de Divin. 15.
Naribus humiferum duxere ex aere succum. Ex antiquo poeta.

HUMIFĬCUS, a, um. Adj. Idem quod Humectans, humidum faciens. Plin. lib. 2. cap. 101. Glaciem refundat, cunctaque humifico spiritu laxet. De Luna.

HUMIFĬCO, āre. Auson. Idyll. 8. 12. Sementem notus humificet.

HUMEFACTUS, Partic. Vitruv.

HUMĬGO, āre. Idem quod Humectare. Vindicianus ad Valentinianum Imperatorem, Ad balnea mittitur, ut lavachro ejus siccitas humigetur.

HŬMUS, i. f. [γαῖα, χοῦς, γῆ, χθὼν] Terra dicitur. Cic. de Senect. 59. Humum subactam atque puram. Idem 2. de Legib. 57. Quos humus injecta contegeret.
Arenosa humus. Ovid. de Rem. Amor. 596.
Arens humus. Ovid. 3. Amor. 6. 96.
Dives humus. Ovid. 1. Met. 137. Fecundam intelligit.
Graminea humus. Ovid. 4. Epist. 44.
Immunda humus. Ovid. 1. de Arte Am. 154.
Limosa humus. Ovid. de Rem. Amor. 142.
Macerrima humus. V. MACER.
Mollis humus viridi cæspite. Ovid. 3. de Arte Am. 688.
Paludosa humus. Ovid. 15. Met. 268.
Pinguis humus. Virg. 2. Georg. 184.
Tonsa humus. Ovid. de Rem. Amor. 192.
Uda humus. Hor. 3. Carm. 2. 24.
Accersita humus. V. ACCERSO.
Attollere aliquem ab humo. Virg. 5. Æn. 452.
Exercere humum. Virg. 1. Georg. 220.
Mandare aliquem humo. V. MANDO.
Quiescere humo. Ovid. 1. Fast. 424.
Sedit humo nuda. Ovid. 4. Met. 261.
Spargere humum foliis. Virg. 5. Ecl. 40.
Stratus humo gelida. Stat. 10. Theb. 312.
Tollere se humo. Virg. 3. Georg. 9.
Humu, Ablativus antiquus pro Humo. Varr. Ταφῆ Μενίππου, In pavimento non audes facere lacunam, at in humu calceos facis elixos. V. Nonium.
Humi, [χαμαὶ] Genitivus vice Adverbii positus, ut Domi. aliquando construitur cum verbo quietis aut motus non exterioris, & significat In humo, vel Super humum, vel Intra humum. Plin. lib. 9. cap. 13. Humi quoque vice pedum serpunt. Columel. lib. 8. cap. 14. Ineunt autem non ut priores aves de quibus diximus, insistentes humi. Idem, Ut latius sese frutex humi diffundat. i. e. Intra humum.
Fusus humi. Virg. 6. Æn. 423.
Jacere humi. V. JACEO.
Construitur etiam cum verbo motus ad locum. Virg. 1. Æn. 193.
Nec prius absistit, quam septem ingentia victor
Corpora fundat humi. Juven. 8. Sat. 78.
Stratus humi palmes viduas desiderat ulmos.
Prosternit humi juvenem. Ovid. 5. Met. 197. V. PROSTERNO.
Serpit humi. Hor. de Arte Poet. 28.
Spargere aliquid humi. Ovid. 3. Met. 105.

HŬMO, [θάπτω] āre. Humo contegere, sepelire. Cic. 1. Tusc. 108. In terram enim cadentibus corporibus, hisque humo tectis, ex quo dictum est humari, sub terra censebant reliquam vitam agi mortuorum. Plin. lib. 7. cap. 54. Sepultus intelligitur Quoquomodo conditus: Humatus vero, Humo contectus. Martial. lib. 6. 28.
Corpora suorum non humare nisi a feris sint antea laniata, Magorum mos est. Cic. 1. Tusc. 108.
Quisque suum pro re consortem mœstus humabat. Lucret. lib. 6. 1279.
Corpus humandum. Virg. 6. Æn. 161.
Hic populus semper consuerat humari. Lucret. lib. 6. 1279.
Humare taleas. Columel. lib. 5. cap. 9.

HUMĀTIO, ōnis. f. [ταφὴ] Sepulturæ genus antiquissimum. Cic. 1. Tusc. 102. Cujus hoc dicto admoneor ut aliquid etiam de humatione & sepultura dicendum existimem.

HUMĀTOR, ōris. m. [θάπτης] Lucan. lib. 7. 799.
— non illum Pœnus, humator
Consulis, &c.

H U N

HUNGARIA, Europæ gens, olim Pannonia; postquam habitarunt Hunni, Hungaria appellata est.

HUNNI, [Οὖννοι] Gens Scythica, & ferocissima prope Gothos. Hi temporibus Valentiniani principis, orbem pervagati, duce Atila, multas & maximas clades ediderunt in Gallia & Italia. Tandem quum urbi Romæ imminerent, Leo Pontifex vir sanctus Atilam adiit, & in Pannoniam redire persuasit, a quibus Hungariæ nomen accepit. De Hunnis, V. Amm. Marcel. lib. 31. pr. & Zonar. 16. 12.

H Y A

HYACINTHUS, [Ὑάκινθος] Puer dilectus Apollini: quem quum Apollo imprudens disco necasset, vertit in florem, qui etiam vocatur hyacinthus: in quo duæ litteræ inscriptæ cernuntur αι: quæ vox lugubris, hoc est dolentis interjectio est. V. Ovid. 10. Met. 185.

HYACINTHUS, i. m. [ὑάκινθος] Genus floris, quod Latini Vaccinium appellant. Plin. lib. 21. cap. 11. Post hanc gladiolus comitatus hyacinthis. Novissima rosa, eademque prima deficit, excepta sativa: e ceteris

e ceteris hyacinthus maxime durat, & viola alba & œnanthe, &c. Virg. 3. Ecl. 63.

— & ſuave rubens hyacinthus. Frequens (inquit Ruell. lib. 3. cap. 4.) apud nos hyacinthus, quem florem rura hodie *Vacietum* appellant, in quo priſtini vocabuli quædam rudimenta relucent, quaſi Vacinum & vacinium innuant: herbam ipſam, Nemoralem vel Agreſtem cepam. V. VACINIUM

Apud Pontanum in Charonte dialogo p. 101. de Hyacintho Charon dicit, Atque ut ſcias, Mercuri, flos ille lacrymulas mane mittit. hinc Mœrentiolum holitores nominant. Sed intellige de Holitoribus, qui ſunt apud inferos. Sic Liguſtrum dicit idem Charon apud ſuos Albicantium vocari. H. St. fol. 55. b. Ald.

Cæleſtis numinis hyacinthus. Columel. lib. 9. cap. 4. Al. Nominis, vel Luminis.

Ferruginei hyacinthi. Virg. 4. Georg. 183.

Languens hyacinthus. Virg. 11. Æn. 69.

Mollis hyacinthus. Virg. 6. Ecl. 53.

Hyacinthus, Lapis pretioſus. Plin. lib. 37. cap. 9. Hyacinthos Æthiopia mittit, & chryſolithos aureo colore tranſlucentes.

HYACINTHĪNUS, a, um. Adj. [ὑακίνθινος] Quod eſt coloris hyacinthi. Perſ. 1. Sat. 32.

Hic aliquis, cui circum humeros hyacinthina læna. Quidam legunt Lumbos, & Ianthina læna. i. e. Violacei coloris. Nam & is color, etiam ianthinus dicitur.

Flos hyacinthinus. Catul. 59. 93.

HYACINTHIA, orum. n. pl. [Ὑακίνθια] Feſta in honorem Hyacinthi pueri & Apollinis a Lacedæmoniis inſtituta. Ovid. 10. Met. 219.

— celebrandaque more priorum
Annua prælata redeunt Hyacinthia pompa.

HYADES. V. HYAS.

HYÆNA, æ. f. [ὕαινα] Animal in Africa natum. Plin. lib. 8. cap. 30. Hyænis utramque eſſe naturam, & alternis annis mares, alternis feminas fieri. Parere ſine mare vulgus credit, Ariſtoteles negat. Collum & juba continuitate ſpinæ porrigitur, flectique niſi circumactu totius corporis nequit. Ibidem plura. V. & Solin. cap. 30. Ælian. Hiſt. An. 2. 35.

Eſt & ſerpentis nomen. V. Geſner. Lucan. 6. 672.

Viſcera non Lyncis, non diræ nodus hyænæ.

HYÆNIA, æ. f. & HYÆNIUM, i. n. Gemma in oculis hyænæ naſcens. V. Plin. 37. 10. & Solin. cap. 30.

HYĂLE, Nympha, una ex comitibus Dianæ. Ovid. 3. Met. 172.

HYALOIDES, is. n. [ὑαλοειδὴς] Vitreus humor oculi. Celſ. 7. 7. 13.

HYALOSTRŌTUM, i. n. [ὑαλόςρωτον] erat Pavimentum e particulis vitri factum, variis coloribus tinctum. Gœree Ant. Biblic. 5. 6.

HYALOTHĒCA, æ. f. [ὑαλοθήκη] Repoſitorium vitrorum.

HYALURGUS, i. m. [ὑαλουργὸς] Vitrarius.

HYALURGĬCA, æ. f. Ars vitraria. V. Caſp. Schott. Curſ. Math. p. 619.

HYALURGIUM, i. n. [ὑαλουργεῖον] Officina vitraria.

HYĂLUS, i. [ὕαλος, ὕελος] Vitrum: ſumitur pro Viridi colore. Virg. 4. Georg. 334.

— circum Mileſia vellera nymphæ
Carpebant hyali ſaturo fucata colore. i. e. Vitri: quod ſit naturaliter coloris viridis. Unde

HYALĪNUS [ὑάλινος] color, pro Vitreo: & calices hyalini antiquis dicebantur. V. Fulgent. 1. Myth.

HYAMPŎLIS, is. f. [Ὑάμπολις] Urbs Phocidis prope Bæotiam. Plin. 4. 7. Stat. 7. Theb. 345.

Et valles, Lebadea, tuas & Hyampolin, &c.

HYAS, ădis. [Ὑὰς] Hyades, ſeptem filiæ Atlantis, & Ætheriæ filiæ Oceani. Quæ fratrem ſuum (qui Hyas dictus eſt) a leæna necatum ita fleverunt, ut ab eo denominatæ ſint, & ob pietatem in cælum tranſlatæ. Sunt enim ſeptem ſtellæ in capite Tauri, quæ & Hœdi, & Suculæ dicuntur, & Atlantides. Plin. lib. 2. cap. 29. Qualiter in Suculis ſentimus accidere, quas Græci ob id pluvio nomine Hyadas appellant. Idem lib. 18. cap. 26. Nimborum argumento Hyadas appellantibus Græcis has ſtellas. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. de Tauro,

Ejus caput ſtellis conſperſum eſt frequentibus,
Has Græci ſtellas Hyadas vocitare ſuerunt. A pluendo: ὕειν enim eſt pluere. Noſtri imperite Suculas quaſi a Suibus eſſent, non ab Imbribus nominatæ. Ovid. lib. 5. Faſt. 165.

At ſimul inducent obſcura crepuſcula noctem:
Pars Hyadum toto de grege nulla latet.

Pluviæ Hyades. Virg. 3. Æn. 516.

Inferena Hyas. Stat. 1. Silv. 6. 21.

Nimboſa Hyas. Claud. de Bell. Gildon. v. 499.

Triſtes Hyades. Hor. 1. Carm. 3. 14. V. Gell. 13. 9.

HYAS, antis. m. [Ὕας] dictus eſt qui Bœotiam gubernabat: a quo Hyantes, Bœotii dicti ſunt, ut ait Strabo lib. 7. & 10. conf. Plin. 4. 7.

HYANTIUS, ſive HYANTĒUS, a, um. Adj. [Ὑάντιος] Bœotius: ut, Hyantius, pro Actæone. Ovid 3. Met. 146.

Aganippe Hyantea. Ovid. 5. Met. 312.

Agri Hyantei. Stat. 1. Theb. 183.

HYANTIDES, um. f. pl. Muſæ, quia in Bœotia habitaſſe finguntur.

HYARBAS. V. HIARBAS.

H Y B

HYBERNIA, HYBERNICUS. V. HIBERNIA.

HYBERNA, HYBERNACULUM, HYBERNO, HYBERNUS. V. in HYEMS.

HYBLE, es. vel HYBLA, æ. f. [Ὕβλα] Civitas Siciliæ, in qua thymi & ſalicum copia, ab Hyblone rege dicta. Hanc Strabo a Dorienſibus conditam ſcribit.

Sicula Hybla. Ovid. in Ibin, 201.

Eſt etiam hujus nominis Mons proximus, thymo abundans: unde apes paſtæ mel optimum conficiunt.

Thymus Hyblæ. Virg. 7. Ecl. 37. Martial. lib. 2. 40.

Florida per varios ut pingitur Hybla colores.

Tres autem ejus nominis Urbes Siculæ fuere. V. Drakenb. ad Sil. 14. 200.

HYBLÆUS, a, um. Adj. [Ὑβλαῖος] ut, Apes Hyblææ, & Mel Hyblæum. Virg. 1. Ecl. 55.

Hyblæis apibus florem depaſta ſalicti. Martial. 11. 43.

Quum dederis Siculis mediæ de collibus Hyblæ,
Cecropios dicas tu licet eſſe favos. Claud. Feſcen. Nupt. Honor. 105.

HYBRIS, ĭdis. f. [ὕβρις] Lat. Contumelia, ὑβρίζω Convicior, contumelia afficio. Hinc Hybridæ, quaſi Per contumeliam nati. Sed V. ſeq. dict.

HYBRIDA, æ. c. Hybridæ Sues, ex fero & domeſtico ſue progeniti. Plin. lib. 8. cap. 53. In nullo genere æque facilis miſtura cum fero, qualiter natos antiqui hybridas vocabant, ceu ſemiferos, ad homines quoque, ut in C. Antonium, Ciceronis in Conſulatu Collegam, appellatione tranſlata. Suet. in Auguſto, cap. 19. Item Aſinii Epicadi, ex gente Parthina hybridæ. Hor. 1. Serm. 7. pr.

Hybrida quo pacto ſit Perſius ultus, opinor. Ubi Commentator vetus, Hybridæ proprie dicuntur Canes, qui ex imparibus nati ſunt, ut Ex venatico & gregario. Sic Perſius Hybrida, ſemiromanus, ex patre ſcilicet Græco & matre Romana. quomodo & Suet. eſt intelligendus. Martial. lib. 6. 39. Hybridarum grex. Item 8. Epig. 22.

Hybrida ſum ſi das, Gallice, verba mihi.

Hybrida etiam dicitur Qui mixto ſermonis genere utitur, ut peregrini ſolent.

Hybrida vox, eſt ex diverſis linguis conglutinata. V. Cic. 2. Att. 1. p. 171. Græv. & Bernegg. ad Suet. Cæſ. cap. 56. n. 6.

Harduin. ad Plin. 8. 53. ait Ibridas quidam ſcribunt, ab Umbris, Imbris, Ibris. Al. Ybridas. V. Lex. Pitiſc.

H Y D

HYDARNES, ſeu HYDARNUS, [Ὑδάρνης] fuit nomen Perſæ, qui teſte Herodoto lib. 3. cum Dario in Magum conjuravit. V. Strab. lib. 11.

HYDASPES, is. m. [Ὑδάσπης] Fluvius Indiæ, dictus ab Hydaſpe, antiquiſſimo Medorum rege.

Eous Hydaſpes. Stat. 9. Theb. 441.

Fabuloſus. Hor. 1. Carm. 22. 7.

Fuſcus Hydaſpes. Hor. 2. Serm. 8. 14.

Niſæus Hydaſpes. Lucan. lib. 8. 227.

Odoratus Hydaſpes. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 82.

Eſt & Hydaſpes Perſiæ fluvius ſi fides habenda Curtio, 4. 5. 4. qui Euphratem, Tigrim, Araxem & Hydaſpen Munimenta regna Perſarum vocat.

Mediæ alius ſecundum Virgilium, 4. Georg. 211.

— Medus Hydaſpes. Sed de his ambobus valde dubitatur. V. Theſ. Er. Schol. Lipſienſem. [Immo V. Cellar. Geogr. Ant. 3. 23. 6.

HYDASPĒUS, a, um. Adj. Claud. de 3. Conſ. Hon. 4.

Dives Hydaſpeis augeſcat purpura gemmis. Sidon. Paneg. Anthem. 446.

Non Pori modo regna precor, nec ut hiſce lacertis
Frangat Hydaſpeas aries impactus Erythras. V. Sirmond. in loc.

HYDĂTIS, idis. f. [ὑδατὶς] Lat. Aquula. Suid. ὑδατὶδες, φλυκτίδες. Veſicula ſeu puſtula aquam continens Medicis eſt. Gemma autem Mart. Capellæ 1. p. 20. Poſterior pars coronæ hydatide, adamante & cryſtallo lapidibus alligabatur.

HYDRA. V. HYDRUS.

HYDRAGŌGIA, æ. f. [ὑδραγωγία] Aquarum deductio. Varro apud Non. 3. 114.

HYDRAGŌGUS, a, um. Adj. [ὑδραγωγὸς] Aquam evacuans. Cæl. Aur. Tard. 3. 8. 119. Aquiduca medicamenta Græci hydragoga vocaverunt. Apul. Herb. 27. Chamædaphne a Græcis hydragogos dicitur.

HYDRĂGŎNOS, i. m. [ὑδραγόνος] Ex aqua genitus. Ita dicitur nymphæa. Apul. Herb. cap. 67.

HYDRARGYRUM, i. n. [ὑδράργυρον] Pigmenti genus, in vicem argenti vivi aliquando dilutum, quo argentum optime inauratur. Plin. lib. 33. cap. 3. Æs inaurari argento vivo, aut certe hydrargyro legitimum erat. V. Hier. Mercurial. Var. lect. 2. 14. Saracen. ad Dioſc. 5. 110.

HYDRAULAX, m. [ὑδραύλαξ] Sulcus aquarius.

HYDRAULUS, i. m. [ὑδραυλος] Organum dicitur extrahendæ a profundo aquæ idoneum. Valla in Raudenſem, Hydraula Vitruvius accipit pro machina quadam ſimili tympano, ſeu molendino: ſimulque pro inſtrumento muſico quod organa vocant: licet proprie organa ex chordis conſtent. Plin. lib. 9. cap. 8. Delphinus non homini tantum amicum animal, verum & muſicæ arti, mulcetur ſymphoniæ cantu, & præcipue hydrauli ſono. V. Geſner. Chreſtom. Plin. 404. ſq. Legitur etiam Hydraula, & Hydraulis. V. & Henr. Steph. Theſ. Gr.

HYDRAULES, [ὑδραύλης] Peritus artis Hydraulicis organis canendi, ut Choraules. V. Suet. Neron. 54.

HYDRAULĬCUS, a, um. Adj. [ὑδραυλικὸς] Plin. lib 7 cap. 37. Laudatus eſt Cteſibius, pneumatica ratione, & hydraulicis organis repertis. Vitruvius lib. 10. cap. 13. Suet. Neron. 41. V. Turneb. Adverſ. 1. 22. & Lex. Pitiſc.

HYDRĒUS, a, um. Adj. Aquatilis. Mart. Capel. 7. Hydreo germine pullulare. [An Hydræo, ὑδραίῳ;

HYDRĒUM, i. n. [ὑδρεῖον] Aquatio, puteus. Solin. cap. 67. V. Salmaſ. in loc.

HYDREUMA, ătis. [ὕδρευμα] Idem. Plin. 6. 23.

HYDRIA, æ. f. [ὑδρία] Urna ad capiendam aquam. Cic. 4. Verr. 47. Hydriæ argenteæ. Idem 6. Verr. 97. In hoc fano loricas, galeasque æneas, cælatas opere Corinthio, hydriaſque grandes, ſimili in genere, atque eadem arte perfectas. Idem 4. Verr. 127. Tot in hydriam ſortes conjicerentur.

HYDRIUS, i. m. Aquarius. Sic, Puer hydrius, i. e. Sidus Aquarii, ſive Ganymedes. Prudent. Apoth. 622.

HYDROBAPHES, [ὑδροβαφὴς] Veſtis aquatilis, ſive Colore aquæ, mulieribus peculiaris, quæ nunc (inquit Pollux) ψυχροβαφὴς appellatur.

HYDROCĒLE, es. f. [ὑδροκήλη] V. HERNIA. Martial. lib. 12. 84.

Dicentem tumidas in hydrocelas.

HYDROCELĬCUS, a, um. Adj. [ὑδροκηλικὸς] Qui hydrocele laborat. Plin. lib. 30. cap. 8. Hydrocelicis ſtelliones mire prodeſſe traduntur.

HYDROCEPHĂLOS, i. m. [ὑδροκέφαλος] Tumor capitis ex collecto nimio humore. Celſ. 4. 2.

Hydrŏchous, i. m. [ὑδροχόος] Aquarius. Catul. 67. extr.
Hydrogarum, i. n. [ὑδρόγαρον] Liquaminis genus inter veterum cupedias apud Lamprid. in Heliog. cap. 29. V. Salmaſ. in loc.
Hydrogarātus, a, um. Adj. Cum hydrogaro factus. Apic. 2. 2.
Hydrogeron, ontis. m. [ὑδρογέρων] Alias Senecio. Apul. Herb. 75.
Hydrographīa, æ. f. [ὑδρογραφία] Deſcriptio aquarum. Pars ſpecialis Geographiæ.
Hydrolapăthum, [ὑδρολάπαθον] Genus lapathi quod in aqua naſcitur. Plin. lib. 20. cap. 21.
Hydromantia, æ. f. [ὑδρομαντεία] Divinationis genus per aquam. Plin. 37. 11. Iſidor. 8. 9. conf. Salmaſ. in Solin. p. 768.
Hydromĕli, n. indecl. [ὑδρόμελι] Aqua mulſa, quæ etiam Græcis Melicraton dicitur. Plin. lib. 31. cap. 6. Hydromeli quoque ex imbre puro cum melle temperabatur quondam, quod daretur appetentibus vinum ægris. V. Lex. Pitiſc.
Hydromēlum, i. n. [ὑδρόμηλον] Potio ex aqua & malis. Iſidor. 20. 3.
Hydromyla, æ. f. [ὑδρόμυλος] Mola aquaria. Vitruv. 10. 10. Turneb. Adverſ. 3. 7.
Hydrophŏbia, æ. f. [ὑδροφοβία] Morbus miſerrimus, de quo Celſ. 5. 27. de morſu rabioſi canis: Solet autem ex eo vulnere, ubi parum occurſum eſt, aquæ timor naſci. Hydrophobian Græci vocant: miſerrimum genus morbi, in quo ſimul æger & ſiti & aquæ metu cruciatur. Plutarch. Sympoſ. 8. probl. 9. & Hier. Mercurial. Var. Lect. 1. 2.
Hydrophŏbus, i. m. [ὑδροφόβος] Qui aquam eodem morbo expavet. Plin. lib. 29. cap. 5. Eſt limus ſalivæ ſub lingua rabioſi canis, qui datus in potu, fieri hydrophobos non patitur.
Hydrophobĭcus, a, um. Adj. [ὑδροφοβικὸς] Idem. ut, Hydrophobica paſſio. Cæl. Aur. Acut. 3. 8.
Hydrophylax, acis. m. [ὑδροφύλαξ] Aquarum cuſtos. l. 10. Cod. De Aquæductu.
Hydropiper, ĕris. n. [ὑδροπέπερι] Dioſc. 2. 150.
Hydrops, ōpis. m. [ὕδρωψ] Morbus, qui Latine Aqua intercus dicitur: quoniam ſub cute aqua ſit, qua venter turgeſcit. Hor. 2. Carm. 2. 13.

Creſcit inbulgens ſibi dirus hydrops, &c. Plin. lib. 24. cap. 11.

Celſus multa de Hydrope lib. 3. cap. 21. conf. Columel. 7. 7.
Hydrōpĭcus, a, um. Adj. [ὑδρωπικὸς] Qui hydrope laborat. Plin. lib. 20. cap. 6. Hor. 1. Epiſt. 2. 34.

Si noles ſanus, cures hydropicus.

Hydrōpĭsis, is. f. [ὑδρώπισις] Idem quod Hydrops. Plin. lib. 20. cap. 1. Sic & contra phthiriaſim bibitur, & hydropiſes.
Hydrōpismus, i. m. [ὑδρωπισμὸς] Idem. quomodo fiat ex opinione Aſclepiadis, V. Cæl. Aur. Acut. 1. 14. 108.
Hydrorosata, Medicamenta ſunt, inde primum appellata, quod in eorum confectione aqua & roſa mitteretur, deinde longius propagata vox eſt, ut Sirupos ſignificet. Nicolaus Myrepſus curtato vocabulo Droſata vocat. Meminit Turneb. Adverſ. 18. 18. Vox hybrida.
Hydroselīnum, i. n. [ὑδροσέλινον] Infructuoſa roriſmarini ſpecies, ſive Apium ſilveſtre. Apul. Herb. 79.
Hydrus, [ὕδρος] Genus anguium in aqua degentium: ſed Hydrus mas, Hydra femina. Plin. lib. 29. cap. 4. In orbe terrarum pulcherrimum anguium genus eſt quod in aqua vivit, hydri vocantur, nullis ſerpentium inferiores veneno.
Immanis hydrus. Virg. 4. Georg. 458. Idem ibid. 3. 545.
Stridentes hydri. Stat. 11. Theb. 494.
Torvi hydri. Claud. 2. in prim. Conſ. Stil. 137. conf. Lucan. 9. 673.
Hydra, æ, f. [Ὕδρα] Hydram finxerunt poetæ eſſe Multorum capitum ſerpentem in Lerna palude: quorum aliquot exciſis, totidem continuo renaſcerentur, quæ quidem tandem ab Hercule & ſagittis & igne interfecta eſt. Plato Hydram acutiſſimam ſophiſtriam ſcribit fuiſſe: cujus mos erat cavillari, & quæſtiones ita proponere, ut uno ſoluto dubio, multa renaſcerentur. Perottus.
Dira hydra. Hor. 2. Epiſt. 2. 10.
Immanis hydra. Virg. 6. Æn. 576. V. Lucret. 5. 26. Ovid. 9. Met. 69. Hor. 4. Carm. 4. 61.
Pro Veneno ipſo poſuit Sil. 1. 322.

Aut hydra imbutas, bis noxia tela, ſagittas.

De Hydra in nummis V. Spanh. diſſ. 5. p. 267. & Drakenb. ad Sil. 2. 158.
Hydrus, untis. [Ὑδροῦς] Urbs in litore Adriatici maris apud Strabonem, quæ & Hydruntum dicitur in Calabria. *Ottranto, au pays de Pouille*, id eſt in Apulia. Cic. 15. Att. 21. Lucan. 5. 375. Ptol. lib. 3. cap. 1.

H Y E

Hyems, vel potius Hiems, ĕmis. f. [χειμὼν] ἀπὸ τοῦ ὕω, quod eſt pluo, derivatur: quod id tempus anni pluvioſum ſit. De orthographia & derivatione vocis conf. Voſſ. Etym. 256. Varr. L. L. 5. 2. Manut. & Cellar. de Orthogr. Significat autem Quartam partem anni, quæ eſt inter Autumnum & Ver. Virg. 1. Georg. 100.

Humida ſolſtitia atque hyemes orate ſerenas
Agricolæ.

Hyems alias a Cicerone dicitur Hibernum tempus, hiemale tempus, vis frigorum, durum anni tempus.
Magnitudo hyemis. Cic. pro Planc. 96. Nam maritimos curſus præcludebat hyemis magnitudo.
Vis hyemis. Cic. 9. Philipp. 2. Non illum vis hyemis, &c. retardavit, quominus, &c.
Vim frigorum & hyemem excipere. Cic. pro Rabir. Poſth. 42. Hanc vim frigorum hyememque, quam nos vix hujus urbis tectis ſuſtinemus, excipere.
Hyems, Vis venti, Tempeſtas. Virg. 1. Æn. 126.

— ſæpe illos aſpera Ponti
Interclufit hyems. Idem 1. Æn. 129.
Immiſſamque hyemem ſenſit Neptunus. Nep. 25. 10. 6. Quemadmodum gubernator præcipua laude fertur, qui navem ex hyeme marique ſcopuloſo ſervat. conf. Barth. ad Claud. p. 854.

Æſtas & hyems. Cic. de Senect. 46. Refrigeratio æſtate, & viciſſim aut ſol aut ignis hybernus.

Adulta hyems. Tacit. 1. Ann. 46.
Affecta hyems, i. e. Prope finita. Sil. lib. 15.
Aquilonia hyems. Plin. lib. 17. cap. 2. i. e. Ob flatum Aquilonis ſerena.
Aquoſa hyems. Virg. 10. Eccl. 66.
Atra hyems. Virg. 7. Æn. 214.
Cæca hyems. Valer. 3. Argon. 151.
Dura hyems. Virg. 4. Georg. 239.
Extremæ ſub caſum hyemis. Virg. 1. Georg. 340.
Fera hyems. Ovid. 1. Triſt. 1. 42.
Flammea hyems, i. e. Tempeſtas flammarum & incendii. Stat. 3. Silv. 5. 72.
Genialis hyems. Virg. 1. Georg. 302.
Glacialis hyems canos hirſuta capillos. Ovid. 2. Met. 30.
Ignava colono hyems. Virg. 1. Georg. 299. Servius, Quæ ignavum reddit colonum.
Imbrifera hyems. Sil. lib. 3.
Informes hyemes. Hor. 2. Carm. 10. 15.
Iniquæ hyemes. Hor. 3. Carm. 1. 32.
Intonata hyems. Hor. Epod. 2. 52.
Intrepida hyems. i. e. Hiematio. Tacit. Agr. 22.
Lethalis hyems, Mortiferum frigus. Ovid. 2. Met. 827.
Matura hyems, cui opponitur Tarda. Cæſ. 4. Bell. Gall. 20.
Mollis hyems. Stat. 3. Silv. 5. 83.
Nivoſa hyems. V. nix.
Perfrigida hyems. V. perfrigidus.
Pigra hyems. Ovid. 3. Amor. 6. 94.
Præmatura hyems. Tacit. 1. Ann. 30.
Senilis hyems, Senectus. Ovid. 15. Met. 212.
Serenæ hyemes. Plin. lib. 17. cap. 2.
Serotinæ hyemes. Plin. lib. 17. cap. 2.
Sicca hyems. Ovid. 3. Amor. 6. 106.
Summa hyems. Cic. 6. Verr. 86. Erat hyems ſumma: tempeſtas (ut ipſum Sopatrum dicere audiſtis) perfrigida: imber maximus.
Triſtis hyems. Virg. 4. Georg. 135.
Turbida hyems. Claud. de Bell. Get. 408.
Adoperta gelu hyems. Ovid. 3. Faſt. 235.
Diſcedens hyems. Ovid. 2. Faſt. 152.
Miteſcente jam hyeme. V. mitis.
Præcipitaverat jam hyems, & ver jam appetebat. Cæſ. 3. Bell. Civ. 25.
Solvitur acris hyems. Hor. 1. Carm. 4. 1.
Hyems, pro Anno. Martial. 5. 38.

Sextam peregit hyemem, nec tamen totam.

Hyeme, pro In hyeme. Cic. 1. de Divin. 94. Campos & montes hyeme & æſtate peragrantes.
Hyemes, plur. Plin. lib. 8. cap. 38. Ergo in hyemes aliis proviſum pabulum, aliis pro cibo ſomnus. Cæſ. 4. Bell. Gall. 20. Exigua parte æſtatis reliqua, Cæſar, etſi in his locis, quod omnis Gallia ad Septentrionem vergit, maturæ ſunt hyemes, tamen in Britanniam proficiſci contendit.
Poſt certas hyemes. Hor. 1. Carm. 15. 35.
Hyemo, vel Hiemo, [χειμάζω] āre. i. e. Hyemem ſive frigus facere: eo modo dictum quo Pluere legimus. Columel. lib. 11. cap. 2. Auſter aut Africus hyemat. Ibidem, Tertio Nonas Novemb. Fidicula mane exoritur, hyemat, & pluit. Plin. lib. 18. cap. ult. Pluviæ erunt & tonitrua, & hyemabit.
Dies hyemant, Tempus hyemat. Plin. lib. 18. cap. 26. Delphini veſpertino occaſu continui dies hyemant Italiæ. Idem lib. 2. cap. 47.
Mare hyemat. Hor. 2. Serm. 2. 17.
Hyemare aquam. Plin. lib. 19. cap. 4. Decoquunt alii aquas, mox & illas hyemant.
Hyemare, pro Stationem hyeme facere: quod & Hybernare dicitur. Cic. pro Font. 6. Cn. Pompejus maximus atque ornatiſſimus hyemavit in Gallia M. Fontejo imperante.
Mediis hyemet mercator in undis. Hor. 1. Epiſt. 17. 71.
Hyemātus, a, um. Partic. [χειμασθεὶς] Plin. lib. 9. cap. 22. Autumnali ſidere, ut palam eſt, hyemato lacu, fluctibus glomeratæ volvuntur multitudine. De anguillarum captura.
Hyemātio, ōnis. f. [χειμασία] Varr. 3. de R. R. cap. 16. Ut ne plus tertia pars eximatur mellis, reliquum hyemationi relinquatur.
Hyemālis, vel Hiemalis, e. [χειμέριος] Hybernus, ut, Hyemalis dies. Columel. lib. 11. cap. 1.
Locus hyemalis. Plin. lib. 18. cap. 7.
Navigatio hyemalis, & minime portuoſa. Cic. 6. Fam. 20.
Nimbi hyemales. Ovid. 9. Met. 105.
Tempus hyemale. Nep. 14. 6. 1.
Vis hyemalis. Cic. 5. Tuſc. 77. Hyemalem vim perferunt ſine dolore.
Hȳbernus, vel potius Hībernus, a, um. [χειμερινὸς] Adj. ab Hieme deductum; Quod eſt hiemis, ſive Quod ad hiemem pertinet. ut, Hibernæ tunicæ. Plaut. Mil. 3. 1. 93.
Agni hyberni. Plin. lib. 8. cap. 47. Multi hybernos agnos præferunt vernis.
Annus hybernus. Hor. Epod. 2. 29.
Cubiculum hybernum. Cic. 3. Q. frat. 1. i. e. Aptum ad uſum hiemis.
Eventus hyberni. Tacit. Agric. 22. Quia ſoliti plerumque damna æſtatis, hybernis eventibus penſare.
Flatus hyberni. Virg. 2. Georg. 339.
Grando hyberna. Ovid. 5. Met. 158.
Mare hybernum. Plin. lib. 12. cap. 19. Præterea hybernum mare exigunt circa brumam, Euris tum maxime flantibus. Hor. Epod. 15. 7.
Menſes hyberni. Cic. 7. Verr. 26.
Nix hyberna. Hor. 4. Carm. 12. 3.
Noctes hybernæ. Virg. 6. Æn. 355.
Soles hyberni. Virg. 2. Georg. 482.

Tempus hybernum. Cic. 7. Verr. 26.

HYBERNA, vel HIBERNA, orum. n. pl. Loca in quibus milites hieme stationem faciunt. Tacit. 15. Ann. 10. Et nunc relictis hybernis. Cic. in Pison. 86. Tradere hyberna.
Mittere in hyberna cohortes. Cic. de Provinc. Conf. 5.
Dimittere in hyberna exercitum. Cic. 15. Fam. 4.
In hybernis legiones collocare. Cic. 10. Fam. 33.
Hyberna etiam sunt, Ubi pecora hybernant. Marcell. in l. qui saltum. D. de legat. 3. Qui saltum æstivum legavit, & hoc amplius etiam eas res, quæ ibi esse solent: non videtur de illis pecoribus sensisse, quæ hieme in hibernis, aut æstate in æstivis esse solent: sed de illis, quæ perpetuo ibi sunt.
Hyberna, Villæ pars ad hybernum tempus ædificata. Cic. 13. Att. 29: In villa video nihil, aut pauca mutata. balnearia tamen laudat majora: de minoribus ait hyberna effici posse. De his V. Lex. Pitisc. [Tò Hiberna hic adjectivum est; subauditurque Balnearia.

HYBERNACŬLUM, vel HIBERNACŬLUM, i. n. [χειμάδιον] Idem quod Hyberna, orum. Liv. 22. 32. COSS. M. Attilius Regulus Cn. Servilius Geminus exercitu accepto, hybernaculis mature communitis, &c. Idem lib. 30. cap. 3. extr. Hybernacula Carthaginiensium, congesta temere ex agris materia exædificata, lignea ferme tota erant. conf. Claud. 4. Conf. Honor. 322.
Hybernaculum, Pars ædificii ad habitandum hyberno tempore idonea. Plin. 2. Epist. 17. Hujus cubiculi, & triclinii illius objectu includitur angulus, qui purissimum solem continet, & accendit: hoc hybernaculum, hoc etiam gymnasium meorum est. Vitruv. lib. 1. cap. 2. Item naturæ decor erit, si cubiculis & bibliothecis, ab oriente lumina capientur: balneis & hybernaculis, ab occidente hyberno. Meminit & lib. 6. cap. 3. Rursus lib. 7. cap. 4. extr.

HYBERNO, vel HIBERNO, [ἐγχειμάζω] āre. Stationem hieme facere. Cic. pro Lege Manil. 39. Jam vero quemadmodum milites hybernent, quotidie sermones ac litteræ perferuntur.
Hybernant etiam pisces. Plin. lib. 9. cap. 15. Bruma non vagantur: ubicunque deprehensi usque ad æquinoctium, ibi hybernant. De thynnis.
Persius, 6. Sat. 7. Hybernare mare dixit (quemadmodum Hor. Hiemare) i. e. Sævire.

H Y G

HȲGĒA, vel HYGIA, æ. f. [Ὑγίεια] Æsculapii filia, Dea sanitatis. Plin. 35. 11. De ejus simulacro Idem 34. 8. Martial. 11. 61.
Quod sanare Criton, non quod Hygea potest.

HYGIĒNE, es. f. [ὑγιεινή] Medicis est Methodus sanitatem conservandi; sicut Therapeutice, Methodus est recuperandi.
Hygiene agria, Helxine herba. Diosc. 4. 86.

HȲGĪNUS. C. Julius Hyginus, Libertus Augusti, a Cæsare, Alexandria capta, Romam advectus præfuit Bibliothecæ Palatinæ. Multa scripsit, e quibus supersunt Fabulæ & Poetica Astronomica. Nam Gromatica seu De limitibus constituendis, alterius Hygini sunt, qui tempore Trajani vixit. V. Gell. 1. 7. & 10. Suet. Ill. Gramm. cap. 20. & Voss. de Hist. Lat. 1. 20.

HYGREMPLASTRUM, i. n. [ὑγρέμπλαστρον] Emplastrum liquidum, non siccum: ὑγρὸς humidus, flexibilis, mollis, madidus. Plin. lib. 34. cap. 15. Præcipua tamen commendatio ejus in hygremplastro ad purganda vulnera fistulasque.

HYGRIS, [Ὕγρεις] Civitas Sarmatiæ apud Ptolemæum. vulgo *Tabardi*.

H Y L

HYLA, sive HYLAS, æ. m. [Ὕλας] Comes Herculis puer, quem perdidit in finibus Ioniis juxta Mysiam, nec usquam potuit reperiri. Postea quum esset cognitum quod periisset in fonte, ei instituta sunt sacra, in quibus mos fuerat, ut ejus nomen clamaretur in fontibus: ad quam imitationem dixit Virg. 6. Ecl. 44.
— ut litus Hyla Hyla omne sonaret. Servius.
Pulcher Hylas. Valer. 1. Argon. 218.
Tener Hylas. Stat. 5. Theb. 443. V. fabulam in Propert. 1. 20.
Theodamantes Hylas. V. THEODAMAS.
Hylas Pantomimus apud Suet. Aug. 45. conf. Macrob. 2. Saturn. 7.
Hylas Pugil, de quo Auson. Epig. 91.
Doctus Hylas cæstu, &c. V. Not. Vinet.
Hylas, Flumen & Lacus Bithyniæ, in quem Hylam Herculis delicias cecidisse credunt. Solinus cap. 54. pr.

HYLAX, [ὕλαξ] Canis nomen apud Virg. 6. Ecl. 44.

HYLACTŎR, [Ὑλάκτωρ] Canis nomen. Ovid. 3. Met. 224.
— & acutæ vocis Hylactor. utrumque a v. ὑλακτέω, Latro.

HYLÆA, [Ὑλαία] Regio est, a qua Hylæum mare, quo alluitur. Hieronymus, Trajecto Borysthene, a mari in primis est Hylæa regio. Herodotus lib. 4. Quum abiisset in Scythiam, venit ad locum qui dicitur Hylæa, juxta Achillis cursum sita, ubique omnifariis arboribus referta. V. Volaterr. lib. 7.

HYLÆUS, i. m. [Ὑλαῖος] Centaurus a Pirithoo invitatus ad nuptias, visa puella permotus est: & dum violentus ei esse conaretur, a Lapithis, qui simul nuptiis intererant, prohibitus est. Hinc in certamen itum est, & usque ad pericula dimicatum: ab Hercule sunt postea occisi. Hor. 2. Carm. 12. 5.
Nec sævos Lapithas, & nimium mero
Hylæum. i. e. Intolerabilem ebrietate, ait Acron. conf. Virg. 2. Georg. 457. & Stat. 6. Theb. 530.
Hylæus, [Ὑλαῖος] Nomen canis Actæonis. Ovid. 3. Met. 213.
Hylæusque ferox, nuper percussus ab apro.

HYLE, es. f. [ὕλη] Silva. Hyles autem nomine Attejus Philologus quendam variæ eruditionis librum inscripsit, ut auctor est Suet. de Ill. Gramm. cap. 10. Ita Latine alii opera sua, in quibus res variæ & diversæ tractatæ essent, Silvas vocarunt.
Hyle, etiam Nomen Centauri est apud Ovid. 12. Met. 378. [Videtur a recto Hyles, nisi potius Hylan legendum, ab Hylas. Sane idem est cum Hylæo, cujus alias non meminit Ovidius in hac fabula, & notum est hæc nomina utroque modo efferri.
Hyle [Ὕλη] & Bœotiæ oppidum, cujus meminit Homerus in Catal. v. 7.
Breve litus Hyles. Stat. 7. Theb. 267.

HYLERNA, æ. f. Locus Tiberi vicinus cum luco. Ovid. 6. Fast. 105.

HYLLŬS, [Ὕλλος] fuit Herculis ex Deianira, vel, ut Suid. ex Melite, filius: de quo Seneca in Herc. 984.
Si vera pietas, Hylle, quærenda est tibi,
Jam perime matrem.
Hyllus item Strab. lib. 13. Fluvius est, qui nunc Phrygius appellatur.

HYLONŎME, Femina Centaura & biformis, quæ mortuo marito Cyllaro, gladio suo incubuit. Ovid. 12. Met. 405. &c.

H Y M

HYMANTOPŎDES, Populi loripedes in Æthiopia sunt, quibus serpendo ingredi natura est. Plin. lib. 5. cap. 8. V. HIMANTOPODES. Sic enim scribendum est.

HYMELLA, Fluvius Italiæ, apud Virg. 7. Æn. 714. Rectius Himella per i.

HYMEN, ĕnis. m. [ὑμήν] Pellicula, membrana, tunicula, qua est munita virginitas, quæ primo rumpitur coitu. V. Scalig. Poet. 1. 50. & Non. 2. 225.
Dicitur præterea Carmen nuptiale, a voce qua utebantur Græci, quæ erat Hymenæus.
Hymen, ipse Nuptiarum Deus, filius Uraniæ, qui Latinis Talassius, sive Talasus. V. Liv. 1. 9. Stat. 1. Silv. 2. 238. & Hymenæus. Catull. Carm. 62. 5. &c.
Hymen O Hymenæe: Hymen ades O Hymenæe.
Festus Hymen. Claud. ad Seren. 2.
Professus clamatur Hymen. Stat. in Epithal. Stellæ.

HYMENÆUS, i. m. [Ὑμέναιος] Idem. Deus, cujus nubentes invocabant numen, quasi liberatoris virginitatis. V. Lactant. infra, & Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 651.
Pergama quum peteret, inconcessosque Hymenæos, &c. V. TALASSIO. Donatus ad illud Ter. Adelph. 5. 7. 79.
— hoc mihi in mora est,
Tibicina & hymenæum qui cantent.
Hymenæum quidam Liberi & Veneris filium dicunt esse, qui primus certas nuptias instituerit. Ideo per laudem cantatur in virginalibus nuptiis ob hujusmodi meritum. Alii virum fortem Atticum dicunt fuisse qui raptas [a] prædonibus virgines oppressis latronibus, intactas patriæ restituerit. Alii, quod ὑμὴν dicatur membrana quædam, qua est munita virginitas, quæ primo disrumpitur coitu, Hymenæum putaverunt velut Hymnum vocari Virginalium nuptiarum. Ergo sic accipe Hymænæum in nuptiis, quemadmodum θρῆνον in funere, vel in sacris Hymnum. Hæc ille. Neutro igitur genere, Nuptialem hymnum significat, ut apud Ovid. 1. de Arte Am. 563.
Pars hymenæa canunt. & Martian. Capellam lib. 9. pr.
Instaurare jubet tunc hymenæa Venus. Cave putes accusativum esse numeri singularis. Stat. 2. Silv. ult. 87.
Et vestros Hymenæon antea postes
Festis cantibus ipsa personabo. [Apud Ovid. Hymenæe cum Heinsio legendum, q. V. Apud Terentium, Statiumque non video cur neutrius potius videri debeat, quam masc. gen. seu Deum, seu Hymnum nuptialem significet. Ac prorsus suspectum mihi illud neutrum Hymenæum, quod nec apud Græcos usquam extat. V. & Etymologum, qui alia quoque vocis etyma proposuit.
Hymenæus (ait Lactant. in illud Stat. lib. 3. Theb. 283.
— quid me Tyrio sociare marito
Progeniem caram, infaustisque dabas hymenæis?) puer Atheniensis fuit. Is quum annos puerilis ætatis excederet, neque adhuc virum posset implere, ea pulchritudine præditus fuisse creditur, ut feminam mentiretur. Hunc quum una ex civibus suis virgo nobilis adamasset: ipse mediocribus ortus parentibus, quia nuptias desperabat, quod poterat tamen, puellam extrema amoris linea diligens, satis animo solo faciebat aspectu. Quum autem nobiles feminæ cum virginibus sacra Cereris Eleusinæ celebrarent: subito adventu piratarum raptæ sunt: inter quas etiam Hymenæus, qui illo & amatam fuerat subsecutus. cui puella creditur. Quum igitur per longinqua maria prædam piratæ vexissent, ad quandam regionem tandem devoluti perveniunt, ibique somno oppressi, ab insequentibus sunt interempti. Hymenæus, relictis ibi virginibus, reversus Athenas, pactus est a civibus dilectæ nuptias, si eis filias suas restituisset. Quas ubi pro voto restituit, exoptatam accepit uxorem. Quod conjugium, quia felix fuerat, placuit Atheniensibus nomen Hymenæi nuptiis misceri. Hæc Lactantius. conf. Lex. Pitisc.
Clarus Hymenæus. Lucret. lib. 1. 98.
Lascivus Hymenæus. Sil. lib. 5. 22.
Hymenæi pl. masc. semper Nuptiæ intelliguntur.
Pactos Hymenæos exercere, i. e. Nuptias. Virg. 4. Æn. 99.
Vetitos Hymenæos invadere, i. e. Nuptias, vel Coitus lege prohibitos. Virg. 6. Æn. 623.
Justos pati Hymenæos. Virg. 3. Georg. 60.
Inconcessos Hymenæos petere, i. e. Nuptias illicitas. Virg. 1. Æn. 655.
Læti. Fabrett. Inscript. p. 329. QVAE LAETOS HYMENAEOS MORTE PRAEVERTIT.
Sing. num. est apud Ovid. 2. Epist. 33.
Promissus socios ubi nunc Hymenæus in annos?

HYMĔRA, Fluvius, de quo Sil. lib. 14. 233.
Armavere suos, quo mergitur Hymera ponto. Sed correctiores codd. exhibent per i, Himera. q. V.

HYMETTUS, i. m. pr. ancip. [Ὑμηττὸς] Mons Atticæ clarissimus, semper florens, cujus mel Plin. lib. 11. cap. 13. scribit esse pretiosum. Martial. lib. 7. 87.
Pascat & Hybla meas, pascat Hymettos apes. Ex hoc monte & marmora pulcherrima fodiebantur.

Dulcis Hymettus. Juven. 13. Sat. 185.

HYMETTIUS, a, um. Adj. [Ὑμήττιος] Plin. lib. 36. cap. 15. Scena ei triplex in altitudinem CCCLX columnarum, in ea civitate, quæ ſex Hymettias non tulerat ſine probro civis ampliſſimi. i. e. Columnas ex Hymettio marmore. adde Val. Max. 9. 1. 4.

Cera Hymettia. Ovid. 10. Met. 284.

Mella Hymettia. Hor. 2. Serm. 2. 15.

HYMNUS, i. m. [ὕμνος] Latine Canticum ſive Laus dicitur, & proprie quidem Hymni diis dicati erant. Martial. lib. 12. 72.

Invitus puerum fatetur hymnus.

HYMNŎLŎGUS, [ὑμνολόγος] Firmicus lib. 3. cap. 6. In nono loco ſol ab horoſcopo conſtitutus, templorum conditores facit, aut hymnologos, & qui deorum laudes decantent.

HYMNĬDĬCUS, a, um. Adj. Alcim. Carm. 178. Mar. Victor. 2. adv. Arium, & Caſſiodor. prol. ſuper Pſalm.

HYMNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ὑμνοφόρος] ut, Vultus Orphei hymniferi. Ovid. 11. Met. 58.

HYMNĬFĬCO, āre. Hymnos canere. apud Commodian. Inſtruct. 23.

HYMNĬSŎNUS, a, um. Adj. Paulin. Nolan. Carm. 22. 199.

Præcinat hymniſonis cantica ſancta choris.

HYMNIO, īre. Canere. Prudent.

H Y O

HYOPHTHALMUS, vel potius HYOPHTHALMUM. n. g. [ὑόφθαλμον] Nomen herbæ. Apul. cap. 60.

HYOSCYĂMUS, m. [ὑοσκύαμος] Herba, quæ Faba porcina alias dicitur, Latinis Altercum, ut ait Scribonius Largus comp. 181. Plin. lib. 20. cap. 17. Colligitur ſuccus ejus ut hyoſcyami.

HYOSCYAMĬNUS, a, um. Adj. [ὑοσκυάμινος] ut, Hyoſcyaminum oleum, quod ex hyoſcyamo decoquitur. Plin. lib. 23. cap. 4.

HYOSIRIS, [ὑόσιρις] Herba intubo ſimilis, ſed minor, & tactu aſperior: vulneribus contuſa præclare medetur. Plin. lib. 27. cap. 10. [Ubi Hyoſeris ſcribendum pridem monuit Henr. Steph. in Theſ. Græco ſuo. V. Hard. not.

H Y P

HYPACARIS, Scythiæ fluvius.

HYPÆPA, [Ὕπαιπα] Urbs, ut ait Strabo, quæ occurrit a Tmolo monte ad Cayſtri campeſtria. Ea eſt, ut ait Stephanus de Urbibus, ſub Æpo monte ſita. Veneri ſacra eſt, eo quod pulchræ feminæ ibi viſantur. Ovid. 6. Met. 13.

Orta domo parva, parvis habitabat Hypæpis. adde 11. 153. & Petron. cap. 133.

HYPÆTHRUS, a, um. [ὕπαιθρος] Adj. dicitur quaſi Sub æthere poſitum. quo nomine vocamus Ædificia quædam aperta & ſub dio: quorum meminit Vitruv. lib. 1. cap. 2. Is perficitur ſtatione, qui Græce θεματισμὸς dicitur, ſeu conſuetudine, aut natura. Statione quum Jovi, fulguri, & cælo, & ſoli, & lunæ ædificia ſub divo, hypæthraque conſtituuntur.

Hypæthræ ambulationes. Vitruv. lib. 5. cap. 9. extr.

Aperta hypæthraque loca. Vitruv. ibid.

HYPAGŌGEUS, diſſyl. [ὑπαγωγεὺς] inſtrumentum, quo lapides expoliuntur, apud Ariſtophanem in Alitum comœdia. Hermol.

HYPAGUM. V. HIPPAGUS.

HYPALLĂGE, es. f. [ὑπαλλαγὴ] Figura Syntaxeos eſt, quum verba per adverſum intelliguntur: quum quod patimur agere dicimur: aut contra; ut, Trade rati ventos, pro Trade ratem ventis. Ex ὑπὸ ſub, & ἀλλαγὴ, id eſt mutatio.

Eſt & Rhetorum figura, quæ alias Metonymia vocatur. V. Cic. in Orat. 93. Et Quintil. lib. 8. cap. 6.

HYPAMPĔLUS, i. f. [ὑπάμπελος] Pergula ex vitibus. Inſcr. apud Gruter. 711. 3.

HYPĂNIS, [Ὕπανις] Sarmatiæ fluvius. Vitruv. lib. 3. cap. 8. In Ponto eſt flumen Hypanis, qui a capite profluit circiter millia XL ſapore dulciſſimo: deinde quum pervenit ad locum qui eſt ab oſtio ad millia CLX admiſcetur ei fonticulus oppido quam parvulus. Is quum in eum influit, tunc tantam magnitudinem fluminis facit amaram. Meminerunt Cic. 1. Tuſc. 94. Herodot. in Melpom. Solin. cap. 24. pr. & Propert. 1. 12. 4.

Flavus Hypanis. Stat. 8. Theb. 491.

Scythicis Hypanis de montibus ortus. Ovid. 15. Met. 285.

Saxoſum ſonans Hypanis. Virg. 4. Georg. 370.

HYPĀTA, [Ὕπατα, ἡ Ὑπάτη] Civitas Theſſaliæ, & quaſi metropolis ejus regionis, a qua Hypatenſis ager. V. Lucian. in Aſin. pr.

HȲPĂTE, es. f. [ὑπάτη] Summa chorda in fidibus. Vitruv. 5. 4.

HYPATIA, [Ὑπατία] Mulier Alexandrina, Theonis Geometræ filia, & uxor Iſidori Philoſophi. vixit imperante Arcadio. ſcripſit in Aſtronomiam. profeſſa eſt Alexandriæ varia diſciplinarum genera magno & frequenti auditorio, convolantibus undique diſcipulis. V. Suid.

HYPATOIDES, is. f. Modulationis ſpecies tragicæ. Mart. Capell. 9. p. 326.

HYPĀTOS, [Ὕπατος] Phœniciæ amnis eſt, cujus meminit Plin. & Mela lib. 1. [Videtur error. Montis Bœotiæ, & Jovis Hypati meminit Pauſan. in Bœot. pag. 296. Wech.

HYPĒCOUM, i. n. [ὑπήκοον] Herba in ſegetibus naſcens. Plin. 27. 11.

HYPĒLĂTE, es. f. [ὑπελάτη] Lauri genus. Idem Plin. 15. 30.

HYPĒNĔMIUM Ovum, [ὑπηνέμιον ᾠὸν] Irritum dicitur. Plin. lib. 10. cap. 58. Et ipſæ autem inter ſe (ſi mas non ſit) feminæ æque ſaliunt, pariuntque ova irrita, ex quibus nihil gignitur, quæ hypenemia Græci vocant. Varro 2. de R. R. cap. 1.

HYPĒNOR, [Ὑπήνωρ] fuit Princeps quidam Trojanus, quem, teſte Homero lib. 5. Il. 144. Diomedes in bello occidit.

HYPĒNUS, [Ὕπηνος] Athleta Piſæus, qui primus diaulo vicit. Pauſanias in Eliac. pag. 155. Wech.

HYPER, [ὑπὲρ] Præpoſitio Græca: Latine Super. Hinc

HYPERASPISTES, [ὑπερασπιστὴς] Latine Protector, propugnator, redemptor, qui clypeo ſuo protegit aliquem, ſatelles. Hieron.

HYPERBĂSIS, ſive HYPERBĂTON, [ὑπέρβασις, ὑπερβατὸν] Figura de qua ſic Quintil. lib. 8. cap. 6. Hyperbaton quoque, id eſt verbi transgreſſionem, quam frequenter ratio comparationis & decor poſcit, non immerito inter virtutes habemus: ut, Animadverti, Judices, omnem accuſatoris orationem in duas diviſam eſſe partes. Nam in duas partes diviſam eſſe, rectum erat, ſed durum & incomptum. Poetæ quidem etiam verborum diviſionem faciunt, & tranſgreſſionem, Hyperboreo Septem ſubjecta trioni. quod oratio nequaquam recipiet.

Hyperbaton Longino eſt Sententiæ, non Voculæ tranſgreſſio.

HYPERBŎLE, es. f. [ὑπερβολὴ] Julius Rufinianus, Hyperbole aliis ſchema, aliis tropus videtur: ceterum fit quum excedit veritatem ſententia. apud Virg. 12. Æn. 84.

Qui candore nives anteirent, curſibus auras. Hactenus Julius. V. Cic. in Topic. 45. & Quintil. lib. 8. cap. 6.

HYPERBŎLĬCUS, a, um. [ὑπερβολικὸς] Adj. Hyperbolica inſtrumenta. Sidon. 7. Epiſt. 2. extr. Al. Perhyperbolica.

HYPERBOLĬCE, Adv. Cic. ad Att. 6. 2. Non loquor ὑπερβολικῶς, Græce maluit.

HYPERBŎLUS, [Ὑπέρβολος] Chremidis filius, & Charonis frater fuit, lucernarum faber improbus: quippe qui faciendis lucernis non ære ſolum, ſed plumbo etiam uteretur, quo pluris eas, ut graviores, venderet: & ſic emptores decipiebat. Meminit Cicero in Bruto 224. ubi de Servilio Glaucia, Homo ſimillimus Athenienſis Hyperboli, cujus improbitatem veteres Atticorum comœdiæ notaverunt. Thucyd. lib. 8. Hyperbolum quendam Athenienſem, hominem nefarium, exulantem, non potentiæ dignitatisve metu, ſed propter ſcelera & dedecus civitatis interemerunt. Plutarchus in Alcib. Erat, inquit, ea tempeſtate Hyperbolus Perithœdes, cujus ut improbi & flagitioſi hominis Thucydides meminit. Is quum ſtudioſe colligeret ea quæ in alterius infamiam dicerentur Comicis, qui audaciſſime temporibus illis mores hominum increpabant, magnam ſubminiſtrabat vituperandi materiam. Hoc igitur miniſtro populus Athenienſis ſæpenumero utebatur ad eos divulgandos ſermones, qui principum Reipublicæ & potentiſſimorum civium crimina, vituperationes ac infamiam continerent. Eo igitur tempore ab Hyperbolo multitudinem perſuaſam, cuidam principum Reipublicæ Oſtracum parare, fama vulgaverat. Illud vero eſt exilii genus, quo populus Athenienſis potentes ac præſtantes gloria viros de civitate expellere conſuevit, invidiæ magis ſolatium, quam timori remedium quærens. Alcibiadem hæ inſidiæ, quas machinabatur Hyperbolus, minime latuerunt. Itaque periculo cognito, Niciam, vel (ut nonnulli alii volunt) Phæacem allocutus, omni ſimultate quæ inter eos erat poſtpoſita, in ejus amicitiam rediit: illiusque potentia ſuis viribus addita tantum valuit, ut Oſtraci nota in auctorem converſa, Hyperbolum Athenis expulerit, nihil minus eo tempore quam tale exilium formidantem. Nemo enim ſordidus, neque ignobilis, aut inſignis infamia vir, conſuevit hujuſcemodi pœnam ſubire. Deſinebat ergo in hoc homine ea pœnæ ſpecies, tanquam in vili & nullius pretii exercita profanari ceperit. V. plura ibid. apud Plutarch. & in Nicia. Spanheim ad Nub. Ariſtoph. 558.

HYPERBOREI, [Ὑπερβόρεοι] Montes & populi Scythiæ: ſic dicti, quod ſupra, id eſt ultra eos flat Boreas: ut ait Servius. Feſtus vero, Hyperborei, inquit, ſupra Aquilonis flatum habitantes, dicti quod humanæ vitæ modum excedant vivendo ultra centeſimum annum: quaſi ὑπερβαίνοντες ὅρον ſeculi humani. Cic. 3. de Nat. Deor. 57. Apollinem ex Hyperboreis Delphos ferunt adveniſſe. Multa de his apud Strabonem. V. Plin. cap. 17. lib. 6.

Hyperboreæ glacies. Virg. 4. Georg. 517.

Solus Hyperboreas glacies: Tanaimque nivalem,
Arvaque Riphæis nunquam viduata pruinis Luſtrabat.

HYPERCATALECTĬCUM, [ὑπερκαταληκτικὸν] Metrum dicitur cui una ſyllaba, vel duæ ſuperant. Virg. 1. Æn. 233.

Alloquitur Venus, O qui res hominumque deorumque. Et Hor. 1. Carm. 9. 3.

Silvæ laborantes, geluque. Illud Dactylicum hypercatalecticum eſt: hoc vero Jambicum hypercatalecticum. Conf. mox HYPERMETER.

HYPĔRĬCON, [ὑπερικὸν] Herba. Plin. 26. 8. & 12.

HYPĔRĪDES, [Ὑπερίδης] Athenienſis, unus e decem oratoribus primis, in Æginam ſe contulit, ibique ab Archia Tyrio ſatellite captus, & ad Antipatrum miſſus necatur, lingua exciſa, ut teſtatur in Demoſthene Plutarchus. Quintil. 10. 1. Dulcis in primis & acutus Hyperides, ſed minoribus cauſis, ut non dixerim utilior, magis par. V. Cic. 3. de Orat. 25. & 1. 58. & in Bruto 36.

HȲPĔRĪON, ŏnis. [Ὑπερίων] Aliis Solis pater; ut Cic. 3. de Nat. Deor. 54. aliis Sol ipſe, quod eat ſuper terras, dicitur. Feſt. Poetæ fere pro Sole ipſo uſurpant. Ovid. 1. Faſt. 385.

Placat equo Perſis radiis Hyperiona cinctum. Diodorus ſcribit Hyperiona Saturni fratrem fuiſſe, Cæli filium, qui Solis ac Lunæ, aliorumque aſtrorum motus, horasque primum ſumma cura obſervationeque a ſe percepta ceteris noſcenda tradidit. Ideo eorum parens nominatur, veluti ipſorum naturæ contemplator. Frequens eſt Solis epitheton apud Homerum.

HYPERĪŎNIUS, a, um. Adj. ut, Currus Hyperionius. Valer. 2. Argon. 34. Sil. lib. 15. 214.

Jamque Hyperionia lux ſeptima lampade ſurgens. adde Avien. Phænom. 396.

HYPERMĔTER, ſive HYPERMĔTRUS, [ὑπέρμετρος] Idem ac Hypercatalecticus. Abundans ſyllaba verſus. Virg. 1. Georg. 295.

Aut dulcis muſti Vulcano decoquit humorem. Hic REM ſuper metrum abundat. Et debet ſequens a vocali incipere, niſi fiat ſynæreſis, Unde ſequitur,

Et foliis undam, &c.

HYPER-

Hypermnestra, [Ὑπερμνήστρη] Filia Danai, quæ viro suo Lino, aut Lynceo pepercit. Qui postea interfecit Danaum. V. Ovid. 14. Epist. 1.

Hyperthȳrum, i. n. [ὑπέρθυρον] vel Hyperthyris, idis. f. [ὑπερθυρίς] Plinio dicitur Superliminare lib. 29. cap. 4. Græci θύραν januam sive ostium vocant. Utriusque meminit Vitruv. lib. 4. cap. 6. *C'est un fronteau, claveau, ou linteau entre les ouvriers: mais le commun l'appelle Dessus de porte.*

Hyphen, [ὑφὲν] Subunio interpretatur. Virg. 1. Æn. 202.
— neque enim ignari sumus ante-malorum. Ubi Servius, Ante-malorum ὑφὲν est. Ter. And. 1. 2. 4. Et heri semper-lenitas. Ubi Donatus, Semper-lenitas, hyphen.
Idem Plerique omnes vult esse unam partem orationis. ὑφ' ἓν, subaudi μέρ☉ λόγε. H. St.

Hypnalis, [ὑπναλὶς] Aspidis genus est, Ægypti indigenum, aliis terris peregrinum, ut Cretæ, & insolitum, homines somno altissimo enecans, de quo illud Ovid. 9. Met. 693. intelligendum, quum scribit,
Plenaque somniferis serpens peregrina venenis. Ex Turneb. Adversf. 7. 8. V. Solin. cap. 40.

Hypnōtĭcus, a, um. Adj. [ὑπνωτικὸς] Somnum concilians. Th. Prisc. 2. 31. Hypnotica sufficienter conveniunt.

Hypnōtĭce, es. f. [ὑπνωτικὴ] Herba soporifera. Apul. de Herb. cap. 74.

Hypŏbrȳchium, i. n. [ὑποβρύχιον] Submersio. Tertull. de Idolol. cap. 24. Irrespirabile devoratis hypobrychium in Idololatria.

Hypocaustum, [ὑπόκαυστον] Locus ad sudandum, quod παρὰ τὸ ὑποκαίειν, hoc est a succendendo dicitur. Habet enim sub pavimento locum vacuum, in quo succensus ignis calidos vapores emittit, excitatque sudorem. Habet etiam ab uno latere præfurnium, hoc est parvam fornacem, in qua inclusus ignis partim hypocaustum calefacit, partim aquas temperat ad lavandum. Etenim super eam tria ahena componuntur, unum caldarium, ex quo aqua calida hauritur: alterum tepidarium, ex quo tepida: tertium frigidarium, ex quo frigida, quantumque aquæ ex caldario exit, tantum ex tepidario in caldarium, & ex frigidario influit in tepidarium. V. Vitruv. lib. 5. cap. 10. Hoc Latine vaporarium dicitur. Plin. 2. Epist. 17. Applicitum est cubiculo hypocaustum perexiguum, quod angusta fenestra suppositum calorem, ut ratio exigit, aut fundit, aut retinet. Tenuem volvunt hypocausta vaporem. Stat. 1. Silv. 5. 59.

Hypocausis, is. f. [ὑπόκαυσις] Idem atque Hypocaustum. Vitruv. 5. 10.

Hypochœris, idis. f. [ὑποχοιρὶς] Genus oleris. Plin. 21. 15.

Hypochondria, orum. n. pl. [ὑποχόνδρια] Pars corporis infra costas ad imum ventrem. Th. Prisc. de Diæta cap. 10.

Hypochondrĭăcus, a, um. [ὑποχονδριακὸς] Adj. ut, Morbus hypochondriacus apud Medicos.

Hypochȳsis, is. f. [ὑπόχυσις] Suffusio oculorum. Cels. 6. 6. 35. Plin. 25. 12.

Hypocisthis, idis. f. [ὑποκιστὶς] Quæ ex cisthi fruticis ramosi radicibus prosilit. Nascitur in Hetruria. V. Plin. 24. 10. & 26. 8. Diosc. 1. 127. Scribon. Larg. Compos. 85. Hypocisthis est succus rosæ silvaticæ, quam caninam quidam vocant.

Hypocoriăsis, is. f. [ὑποκόρασις] Suffusionis oculorum genus, Morbus jumentorum. Veget. Mulom. 2. 16.

Hypocrĭsis, [ὑπόκρισις] Simulatio Latine dicitur. Hypocrisis (inquit Budæus) Alienæ personæ simulatio.

Hypocrĭta, [ὑποκριτὴς] Alienæ personæ simulator. Item Histrio. V. Torrent. ad Hor. Epist. 18. 44.
Adjurante hypocrita, non animadversum id &c. Sueton. in Neron. cap. 24. H. St.

Hypocystis. V. hypocisthis.

Hypodĕsis, [ὑπόδεσις] Calceus, sive calceamentum. Homer. lib. 18. Odyss. Id autem est veluti generale calceamentorum vocabulum apud Pollucem lib. 7. cap. 22. ad finem.

Hypodidascălus, [ὑποδιδάσκαλ☉] dicitur quem vulgus corrupte Submagistrum appellat. Cic. 9. Fam. 18. Sella tibi erit in ludo, tanquam hypodidascalo, proxima.

Hypŏdrŏmus, i. m. Clausum undique deambulacrum, sub quo inceditur. Sidon. 2. Epist. 2. Longitudo tecta intrinsecus, si non hypodromus, saltem cryptoporticus vocitabitur. [Sed sine dubio Hippodromus legendum. V. Savaron. ad loc.

Hypogēson, i. n. [ὑπόγεισον] Herba sic dicta, quoniam in subgrundiis fere nascitur. Plin. 25. 13. Vulgo Sedum majus.

Hypogēum, i. n. [ὑπόγειον] Locus subterraneus. Hypogeorum (inquit Budæus) appellatio complectitur Cellas vinarias, carnarias, olearias, penuarias, promptuarias. Occurrit Petron. cap. 111. p. 510. Burm. Vitruv. 6. 11.

Hypoglossa, æ. f. Herba. Plin. 27. 11. Dioscor. est ὑπόγλωσσον.

Hypolȳsos, i. m. Herba, aliis Artemisia. Apul. de Herb. cap. 10.

Hypŏmēlis, idis. f. Pomum cujus dulcedo cum sapore acuto permista est. Pallad. R. R. 13. 4.

Hypomnēma, ătis, & Hypomnematum, i. n. [ὑπόμνημα] Interpretatio sive commentarius. Cic. 16. Fam. 21. Multum mihi enim eripitur operæ in exscribendis hypomnematis. Columel. lib. 7. cap. 5. Cujus commenta, quæ appellantur Græce ὑπομνήματα, sub nomine Democriti falso produntur.

Hypomnematismus, i. m. [ὑπομνηματισμὸς] Decretum, Res memoriæ causa litteris mandata. Cic. 15. Fam. 1. & 5. Att. 11.

Hypomnemătŏgrăphus, i. m. [ὑπομνηματογράφ☉] Qui scribit commentarios. Cod. Theod. l. 12. tit. 1. conf. Vales. ad Ammian. 28. 1. & l. 59. C. de Decurion.

Hypomochlium, i. n. [ὑπομόχλιον] Quod vecti subjicitur. Vitruv. 10. 8.

Hypophlŏmus, i. m. Genus mandragoræ. Plin. 25. 13.

Hypophora, æ. f. [ὑποφορὰ] Objectio. Mart. Capel. 5. p. 185.

Hypŏpium, i. n. [ὑπώπιον] Sugillatum, sugillatio, livor. Dictum Hypopium, quod frequenter sub oculis fiat, quum ex contusione ultimam cutem sic subierit sanguis, ut appareat. Ex ὑπὸ, sub, & ὦπες, oculi. Hypopia Latini a suctu dixerunt sugillata: nec solum quæ sub oculis fiant ex contusione suctuve, sic dicuntur, sed quæ in reliquo corpore etiam, & ex quacunque injuria nigrescunt, id est livores, & quæ ex flagellis vibices remanent in corpore. [Medici distinguunt ὑπώπιον vel potius ὑπώπιον & ὑπώπιον: Illud enim Oculi Suggillationem esse, hoc Suppurationem oculi, vel quamvis potius, prædicant. V. Gorræum & Fœsii Oecon. Hippocr.

Hypostăsis, f. [ὑπόστασις] Subsistentia, sive substantia. Aliquando accipitur a Græcis pro Persona. V. Suiceri Thes.

Hypothēca, [ὑποθήκη] Græce dicitur quod Latine Pignus: teste Martiano lib. 5. D. de pign. dicente, Inter pignus & hypothecam tantum nominis sonus differt. Cui assentitur Valla 6. 57. Cic. 13. Fam. 56. Cures velim ut aut de hypothecis decedat, easque procuratoribus Cluvii tradat, aut pecuniam solvat.

Hypothecārius, a, um. Adj. ut, Hypothecarius creditor. Ulpian. in l. 1. §. Sciendum est autem. D. de separat.

Hypothĕsis, [ὑπόθεσις] Materia, argumentum, genus quæstionis. Cic. in Topic. 79. Definitum est, quod hypothesin Græci, nos caussam: Infinitum, quod θέσιν illi appellant, &c. Idem 14. Att. 24. Hypothesin autem hanc habent, eamque præ se ferunt.
Hypothesis & Materia, idem. Cic. 1. Att. 11.

Hypothȳrum, i. n. [ὑπόθυρον] Ostii vacuum. Vitruv. 4. 6.

Hypotrachēlium, i. n. [ὑποτραχήλιον] Pars colli infra cervices. Deinde ad Columnas transfertur & de earum parte dicitur quæ sub astragalo arctatur. V. Vitruv. 3. 2. & Lex. Vitruv. p. 59.

Hypotrimma, ătis. n. [ὑπότριμμα] Condimentum stomachicum. Apic. 1. 33. Item Fucus quo mulieres facies ὑποτρίβουσιν. i. e. Fricant.

Hypozeuxis, [ὑπόζευξις] Figura est Zeugmati contraria, ubi suum cuique clausulæ redditur verbum. Virg. 10. Æn. 149.
Regem adit, & regi memorat nomenque, genusque,
Quidve petat, quidve ipse ferat, &c. Ab ὑπὸ, id est Sub, & ζεῦξις, conjunctio, vel jugatio.

Hypsa, Fluvius Siciliæ. Plin. lib. 3. cap. 8. Sil. lib. 14. 227.
Nec non qui potant Hypsamque, Alabinque sonoros, &c. In nummo antiquo ΥΨΑΣ. V. Cellar. Geogr. Antiq. 2. 12. 40.

Hypsēnor, [Ὑψήνωρ] teste Homer. lib. 5. Iliad. 76. Filius magnanimi Dolopionis, qui erat sacerdos Scamandri: in tanto honore habitus, ac si deus quidam esset. Illum Eurypylus in bello Trojano interemit.

Hypsicratēa, [Ὑψικράτεια] Uxor fuit Mithridatis regis, quæ Persico habitu induta, & in habitum virilem reformata, tonsis capillis victum a Cn. Pompejo Mithridatem per efferas gentes fugientem, animo pariter & corpore indefessa sequuta est. Hujus meminit Plutarchus in Pompejo. V. Volaterr.

Hypsipyle, [Ὑψιπύλη] Filia Thoantis regis Lemni: quæ quum mulieres in Lemno viros omnes communi consilio necarent, ipsa patrem servavit, & dimisit. Ob id ipsa ejecta a Lemno, & a piratis capta, & Lycurgo regi Thraciæ divendita fuit pro nutrice filio Ophelti. V. Ovid. 6. Epist.
Formosa Hypsipyle. Valer. 3. Argon. 340.

Hypsipylēus, a, um. Adj. [Ὑψιπύλει☉] ut
Tellus Hypsipylea, i. e. Amazonia. Ovid. 3. Fast. 82. Lemnos insula, auctore Neap.

Hypsōma, ătis. n. [ὕψωμα] Altitudo. Tertul. ad Scep. cap. 3. Positus in suo hypsomate.

H Y R

Hyrcania, [Ὑρκανία] Regio Asiatica, magna ex parte plana, & præclarissimis urbibus adornata, dicta Hyrcania ab Hyrcana silva quæ Scythiæ subjacet. Habet ab Oriente mare Caspium, a meridie Armeniam, a Septentrione Albaniam, ab Occasu Iberiam. In ea regione pantheræ, pardi, & tigres abundant, quum silvis aspera sit. Hinc Lactant. 5. 11. Quis Caucasus, quæ India, quæ Hyrcania, tam immanes, tam sanguinarias unquam bestias aluit? Cic. 1. Tusc. 108. In Hyrcania plebs publicos alit canes, optimates domesticos, sed pro sua quisque facultate parat a quibus lanietur. eamque optimam illi censent sepulturam. V. Gratii Cyneg. 162. Barth. ad loc.

Hyrcānus, a, um. Adj. [Ὑρκανὸς] Virg. 4. Æn. 367.
— Hyrcanæque admorunt ubera tigres.
Avia Hyrcana. Stat. 6. Theb. 598.
Luci. Valer. 6. Argon. 114.
Hyrcanum, sive Caspium mare. *Mare Abacuc*, sive *Mare de Sala* hodie vocitant. Ptolemæus lacum facit. Alii vocant *La mer d'Abacuth.* V. Propert. 2. 23. 46.

Hyria, [Ὑρίη] Bœotiæ regio prope Aulidem cum oppido & lacu cognomine. Ovid. 7. Met. 372.
Inde lacus Hyries videt & Cycneïa Tempe.

Hyrium, [Ὕριον] Apuliæ urbs Ptolemæo, Tyrium alio nomine. vulgo *Lesina.*

Hyrtăcus, a quo Hyrtacides. Virg. 9. Æn. 177. Vir fuit Trojanus ex Ida monte, qui filium habuit Nisum Æneæ comitem.

H Y S

Hysgīnum, [ὕσγινον] Color similis coccineo: unde Græci vestes ὑσγινοβαφεῖς appellant, hoc est hysgino tinctas. Plin. lib. 21. cap. 26. Hyacinthus in Gallia eximie provenit, hoc ibi pro cocco hysginum tingitur. De hysgino video esse quæstionem non levem inter doctissimos viros, quum aliis herba videatur esse, aliis tincturæ genus. Ego herbam & tincturam esse puto, quum ex ea herba color purpureus

pureus fucetur atque tingatur. Hesychius scribit, ὕσγινον βάμμα τι, neque præterea quicquam: interpres Nicandri, τὸ ὕσγινον, inquit, φυτόν ἐστι ξανθὸν τῷ χρώματι, ὅθεν καὶ ὑσγινοβαφῆ τὰ ὑπ' αὐτοῦ βεβαμμένα. Ita tinctura est Hesychio, interpreti Nicandri herba unde pannus inficitur. Esse autem tincturam, & plantam cognominem, quid vetat? Suidas Hysgen [ὕσγη] herbam esse dicit, unde & Hysginus tingatur. Fiunt, inquit Vitruvius, etiam purpurei colores infecta creta rubiæ radice & hysgino, non minus & ex floribus alii colores. Apud Pausaniam in Phocicis esse videtur Coccus. Hæc ex Turnebo.

HYSSŌPUS, f. & HYSSŌPUM, n. [ὕσσωπος] Herba vulgo nota. Columel. lib. 7. cap. 5. Remedio sunt hyssopus & sal æquis ponderibus contrita. Plin. lib. 25. cap. 11. Hyssopum in oleo contritum phthiriasi resistit, & prurigini in capite.

HYSSOPĪTES, æ. m. [ὑσσωπίτης] sed figurate neutro jungitur: & est Vinum factitium ex hyssopo. Columel. lib. 12. cap. 35.

HYSTERICA, [ὑστερικὴ] Mulier quæ ab utero strangulatur, seu quæ vulvæ strangulationi obnoxia est, ὑστέρα enim est uterus, vulva. Hystericis utilem esse coitum, & medici docent, & experimenta comprobant. Martial. lib. 11. Epigr. 72.

Dicet & hystericam se forsitan altera mœcha
In Sinuessano velle sedere lacu.

Alii legunt Ictericam, sed Icterus morbus palam apparet, nec indicare ac dicere necesse est.

HYSTEROLOGĪA, sive Hysteron proteron [ὑστερολογία] est Sententiæ cum verbis ordo mutatus, ut Virg. 1. Æn. 115. — Cererem —
Et torrere parant flammis, & frangere saxo.
Hæc Donatus. Prius Ceres frangitur postea torretur. V. Cic. 1. Att. 16.

HYSTRIX, ĭcis. f. [ὕστριξ] Animal ex herinaceorum genere. Plin. lib. 8. cap. 35. Hystrices generat India & Africa spina contectas, ex herinaceorum genere: sed hystrici longiores aculei, & quum intendit cutem, missiles. Ora urgentium figit canum, & paulo longius jaculatur. Hybernis autem se mensibus condit: quæ natura multis & ante omnia ursis. Calpurn. Ecl. 6. 15.

Venit & hirsuta spinosior hystrice barba.

HYSTRĬCŬLUS, dimin. Pilis vestitus. V. Salmas. ad Tertul. de pallio cap. 4. & Corn. p. 285.

I

I

I Littera Latinis Iota. Cic. 3. de Orat. 46. Quare Cotta noster, cujus tu illa lata, Sulpici, nonnunquam imitaris, ut Iota litteram tollas & E plenissimum dicas, non mihi Oratores antiquos, sed messores videtur imitari. Litteram longam appellat Plautus Aul. 1. 1. extr. V. Scal. de Causis L. L. 1. 40.

I apud Latinos tam Consonæ quam Vocalis vice fungitur, prout Jod Hebræorum, unde inter Criticos acerrima est orta controversia, utrum duplex ista potestas duplicem quoque figuram sortiri debeat. Certum est in antiquis inscriptionibus J caudatum reperiri nullo modo, sed uno & perpetuo tenore I tum Consonam tum Vocalem. Respuunt ergo doctissimi viri Norisius Cardin. & Cellarius, ceterique caudatum iota j etiam in minuscula scriptura. Minuta enim illa litterarum exaratio, barbari licet & sequioris ævi, iisdem rationibus est continenda atque Romana, cujus vices gerit & in subsidium venit.

I vocalis soni exilitate est notabilis, quam ideo Plato ad res exprimendas tenues & subtiles maxime accommodam judicavit, cujus rei in argumentum laudatur iste stichus Virgilianus (1. Æn. 127.) hac littera ad satietatem usque plenus,

Accipiunt inimicum imbrem rimisque fatiscunt.

Antiquitus I in U migrare solebat ut pro Decimo, Maritimo; Decumum, Maritumum scriberent. Quod cum in vetustis exemplaribus Ciceronis, Livii, Plinii &c. apparet, tum quoque in Terentio & Plauto maxume (ut ita dicam) hodie cernitur. Frequenter enim ibi Simillumus, Mancupium, Maxumus, &c. Pro Irpicem Cat. R. R. cap. 10. 2. in antiquis libris est Urpicem.

E & I convertuntur: ut Here & Heri, Mage & Magis. Quintil. 1. 7. Here nunc E littera terminamus, at veterum Comicorum adhuc libris invenio, Heri ad me venit.

O & I: ut, Olli subridens Virg. pro Illi, 1. Æn. 258. 5. 10. &c. ita Ollis. Observarunt viri docti Ollorum reperiri nusquam, sed Illorum perpetuo. [Propter repetitionem nempe ejusdem vocalis insuavem, & Olli pro Illi placuit, & Ollo, Ollorum, Ollos, displicuit. Nec Ollius mihi lectum est. V. Erythr. Ind. Virgil. & f. l. OLLUS, a, um

I, sed maxime ductu eminentiori, antiqui pro duplici II, id quod in derivativis ex Jacio fieri solet ut plurimum. Sic Deicito pro Dejicito: hodieque obtinet præsertim in patrio casu nominum quæ in IUS desinunt, ut Valeri pro Valerii &c. V. H. Noris Cenotaph. p. 473.

Pro I longo est EI in nummis, & in Inscriptionibus. ut, Eidus Mart. in nummo Bruti. Preimus &c. V. Spanh. diss. 3. 122. & Gruter. Et hoc quoque obtinet pro longo isto I accusativorum pluralium, quorum genitivus pl. in ium, ablat. vero singularis in i exit, ut Omneis, Forteis, quod in antiquis Codd. hodie reperitur. Plures tamen istum casum per I solum efferunt Omnis vel accuratius OmnIs, FortIs, &c. Porro pro I visitur etiam EI aliquando in aliis casibus præter istum accusativum, ut Salentinei, Rheginei, potissimum in ablat. casu pl. ut De Bruttieis, De Lucaneis, V. Varr. de L. L. lib. 5. Quintil. 1. 7. qui eum morem damnat

I apud Vett. interdum insertum, ut Calix pro Calx. V. Fest. in Calicatus. Hinc Adduciturum apud Plaut. Truc. pro Adducturum. Liberitas in nummo Bruti pro Libertas. Interdum extrusum, ut Calda pro Calida. Hor. 1. Serm. 2. 113.

— inane abscindere soldo. pro Solido. [Forsan & in prioribus extrusum potius olim, quam insertum postea.

I in numeris ponitur pro Unitate, Græcanico fortasse more, apud quos itidem eadem figura monadem exprimebat, ex ἴα sc. quod pro μία dicebant: ut in Marm. Arund. & alibi. I. 1. Π. 5. Δ. 10. &c.

I. Ibi, Immortali, Imperator, In, Incomparabilis, Inferis, Inter, Intra, Invenit, Invictus, Ipse, Judex, Juppiter, Jussit.

IA. Intra. I. AG. In agro. IAN. Janus, Januarius. IAN. CLV. Janum clusit. I. A. P. In agro pedes. I. A. S. F. Itus ambitus sine fraude. IA. T. C. Intra tempus constitutum. I. C. Judex cognitionum.

I. D. Inferis diis, Jovi dedicatum, Isidi deæ, Jussu dei. I. D. C. Juris dicendi causa. I. D. M. Inferis diis maledictis, Jovi deo magno. I. D. N. CIV. Judex delegatus nomine civium. I. D. NM. In dei nomine. I. D. P. Jure dicundo præerat. I. D. T. S. P. In diem tertium sive perendinum.

I. E. Judex esto.

I. F. In Foro, Jussu fecit. I. F. B. In Foro Boario. I. F. C. A. In Foro Cæsaris Augusti. I. F. FL. In Foro Flaminii. I. F. H. In Foro Hadriani. I. F. P. In fronte pedes. I. F. P. R. In Foro pro Rostris.

I. H. Jacet hic. I. H. D. D. In honorem deorum dearum, In honorem domus divinæ.

I. I. In jure.

I. L. Illius liberta, vel libertus. I. L. D. Ipsius liberta dedit, vel, libertus; Ipse libens dedit. I. L. F. Illius liberta fecit, vel libertus. I. L. H. Jus liberorum habens. I. L. P. Ipse libens posuit, In loco publico, Illius liberta posuit, vel libertus. I. L. R. In loco religioso. I. L. S. Jussit locum sepulturæ.

I. M. Jovi magno, Isidi magnæ, Jussit monumentum. I. M. CT. In media civitate. I. M. S. Inferis Manibus sacrum, Isidi magnæ sacrum, Jovi magno sacrum, Junoni magnæ sacrum. I. M. T. In medio templi.

I. O. M. C. Jovi optimo maximo conservatori. I. O. M. D. Jovi optimo maximo dedicatum. I. O. M. D. I. Jovis optimi maximi divino jussu. I. O. M. I. R. Jovi optimo maximo Junoni reginæ. I. O. M. S. Jovi optimo maximo sacrum.

I. P. Indulgentissimo patrono, Innocentissimo puero, In pace, Jussit poni. I. P. N. M. Julia paterna Narbonensis Martia. Subaudi, Colonia. I. P. S. In pace sepultus.

I. Q. P. Idemque probavit.

I. R. Jovi regi, Junoni reginæ, Jure rogavit.

I. S. In Senatu. I. S. C. Judex sacrarum cognitionum. I. S. D. Inferis sacrum diis. I. S. F. Ipse sibi fecit. I. S. L. M. Ipse solvit lubens merito. I. S. M. R. Juno sospita magna regina. I. S. S. Inferius scripta sunt. I. S. V. P. Impensa sua vivus posuit, vel vivi posuere.

I. T. C. Intra tempus constitutum.

I. V. Justus vir.

I, [ἴθι] imperativus ab Eo, is. Ter. And. 1. 1. 144. I præ, sequar. V. EO, ire.

IA, æ. f. Minor fuit Atlantis filia, soror Maiæ matris Mercurii, de qua Homer. lib. 14. Odyss. scribit.

IACCHUS, i. m. [Ἴακχος] Bacchus dicitur ἀπὸ τοῦ ἰαχῶ, clamo, canto, nam qui Baccho sacrificabant, clamare solebant. Et duplici cc scribi debet, quanquam in verbo ἰαχῶ sit simplex c: quod ideo fit, ut in Iaccho secunda producatur. Nonnunquam ponitur pro Vino. Virg. 6. Ecl. 15.

Inflatum hesterno venas, ut semper, Iaccho.

Florens Iacchus. Catull. 62. 151.

Lætus Iacchus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 16.

Ictus ab Jaccho. Lucret. lib. 4. 1162.

JĂCEO, ui, [κεῖμαι, κατάκειμαι] ēre. Cubare, decumbere, & prostratum esse. Plaut. Amph. 1. 1. 86.

Quisque ut steterat, jacet, obtinetque ordinem.

Ad quartam jaceo. Hor. 1. Serm. 6. 122.

Jacere alteri ad pedes, Provolvi ad pedes, procumbere ad pedes. Cic. 7. Verr. 129. Mihi ad pedes misera jacuit.

Supplex ante pedes jacuit. Ovid. 11. Met. 13.

Jacere ante ædes. Plaut. Amph. 5. 1. 21.

Sed quid hoc? quis est hic senex
Qui ante ædes nostras sic jacet?

In aqua jaceant carnes. Plaut. Pseud. 1. 2. 33.

In limine jacere. Cic. 7. Verr. 118. Patres hi, quos videtis, jacebant in limine.

In lacertis alicujus jacere. Ovid. 1. Amor. 13. 5.

In lustra jacere. Plaut. Casin. 2. 3. 26. Sic

In luto jacere. Idem Aulul. 2. 2. 53.

In tenebris jacere. Cic. 3. Verr. 52. Religiones vero, cærimoniæque omnium sacrorum fanorumque violatæ, simulacraque deorum, quæ non modo ex suis templis ablata sunt, sed etiam jacent in tenebris, ab ipso abstrusa atque abdita.

In toro jacui. Ovid. 16. Epist. 316.

Sub arbore jacent poma. Virg. 7. Ecl. 54.

Sub una jacuere umbra. Ovid. 2. Fast. 87. al. Cubuere.

Humi jacere. Cic. 1. in Catil. 26. Ad hujus vitæ studium meditati illi sunt, qui feruntur, labores tui: jacere humi, non modo ad obsidendum stuprum, verum etiam ad facinus obeundum.

Humi jacet nudus infans. Lucret. lib. 5. 224.

Humo jacuit resupinus. Ovid. 4. Met. 121. Humi Heins. & Burm. q. V.

Truncus iners jacui. Ovid. 3. Amor. 7. 15.

Graves vino, ſomnoque jacebant. Ovid. 14. Epiſt. 33.
Jacet graviter: i. e. Graviter dolet. Plin. lib. 2. Epiſt. 20. pr. Sic, Jacere in lecto. Cic. 2. Philipp. 45. Cum pater Curio mœrens jacebat in lecto.
Jacente te, pro Te ægrotante. H. St. V. JACENS, Partic.
Jacere, Ignobilem eſſe: cui opponitur Vigere, florere. Cic. 11. Philipp. 14. Ab hoc igitur quiſquam bellum timet, qui antequam nos id coacti ſuſcepimus, in pace jacere, quam in bello vigere maluit? quanquam ille quidem nunquam jacuit: nec hoc cadere verbum in tantam virtutis præſtantiam poteſt.
Jacere, Sordere, nec lætum eſſe. Lucil. lib. 30.
Et ſua præcipue retro delicta jacere. Lucret. lib. 1. 63.
Humana ante oculos fœde quum vita jaceret
In terris, oppreſſa gravi ſub relligione. Nonius.
Jacere in oblivione. Cic. 3. Verr. 101. Abſens non in oblivione jacuiſſet, ſed in aſſidua commemoratione omnibus omnium flagitiorum fuiſſet.
Jacere in ſilentio. Cic. 2. de Orat. 64. In eodem ſilentio multa alia officia Oratorum jacuerunt.
Jacere, Deſpectum, & ſine dignitate eſſe. Cic. 11. Att. 6. Brunduſii jacere, in omnes partes eſt moleſtum.
Jacere etiam dicuntur ii, Qui prorſus nihil agunt, & ab omni rerum curatione vocant. Cic. 12. Att. 4. Scias me ita dolere, ut non jaceam. i. e. Ut aliquid tamen agam, ut inertiæ prorſus me non dediderim. Et Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 96.
— an forte jacentes, Ignavosque putas?
Jacere, Omnium favore deſtitui. Cic. 7. Att. 18. pr. Reſponſa Pompeji grata populo, & probata concioni eſſe dicuntur. ita putaram: quæ quidem ſi ille repudiarit, jacebit. hoc eſt, populum alienabit, qui probat reſponſa Pompeji. De Cæſare loquitur. Et lib. 10. 7. Curio jacere Cæſarem putat offenſione populari. i. e. Odioſum eſſe plebi, qui pecuniam ærarii abſtuliſſet.
Jacere, Negligi in petitione honorum. Cic. 3. Off. 79. Quum C. Marius ſeptimum annum poſt Præturam jaceret.
Jacere, Negligi. Cic. 1. Fam. 5. Nempe jacere regem pateremur. Ovid. 1. Faſt. 218. — dat cenſus honores,
Cenſus amicitias; pauper ubique jacet.
Jacere in occulto, Non eſſe alicujus nominis, neque famæ. Plaut. Trin. 3. 2. 28.
Tute pone te latebis facile, ne inveniat te honor:
In occulto jacebis, quum te maxime clarum voles.
Inultum jacere. Liv. 25. 37. Ne inultos imperatores ſuos jacere ſinerent.
Proſtratum jacere, Translate. Cic. 2. in Catil. 2. Jacet ille nunc proſtratus Quirites, & ſe perculſum, atque abjectum eſſe ſentit.
Jacere in ſordibus. Cic. 14. Fam. 2. Te nunc, mea Terentia, ſic vexari & jacere in lacrymis; & ſordibus. Sic, Jacere in mærore. Idem 10. Att. 4.
Jacet oratio, Quæ languet, & quaſi exanimis eſt. Quintil. lib. 9. cap. 2. pr. de figuris ſententiarum loquens, Motus eſt in his orationis, atque actus: quibus detractis, jacet, & velut agitante corpus ſpiritu caret. Bud.
Pretia jacent prædiorum: pro Vili venduntur prædia. Cic. pro Roſc. Com. 33. Accepit enim agrum temporibus iis, quum jacerent pretia prædiorum.
Rationes jacent: h. e. Emortuæ ſunt & languidæ ac ſopitæ. Plaut. Amph. Suppoſ. 4. 4. 63.
— Rationes jacent, judicium ſilet, quid agam, neſcio.
Idem. Amph. 5. 1. pr.
Spes atque opes vitæ meæ jacent ſepultæ in pectore,
Neque ulla'ſt confidentia jam meo in corde, quin amiſerim.
Studia jacent: i. e. Frigent, & ſine vigore ſunt. Cic. 1. Tuſc. 4. Jacentque ea ſemper, quæ apud quoſque improbantur. Hæc Bud. Sic apud eundem Cic. 2. de Divin. 106. Jacet igitur tota concluſio.
Virtutes jacent. Cic. 2. de Fin. 117. Maximas vero virtutes jacere neceſſe eſt voluptate dominante.
Jacent ſuis teſtibus illi. Cic. pro Milon. 47. Jacent ſuis teſtibus ii, qui Clodium negant eo die Romam, niſi de Cyro auditum eſſet, rediturum fuiſſe.
Jacere, Plenum eſſe, & oneratum. Virg. 3. Georg. 354.
Sed jacet aggeribus niveis informis & alto
Terra gelu. Non.
Jacere etiam de Mari tranquillo dicitur. Æquor jacet. Valer. Flacc. 3. Argon. 732.
Flumina conticuere, jacet ſine fluctibus æquor.
Mare jacet, Quieſcit. Lucan. 3. 518.
— pacemque tenentibus Auſtris
Servatum bello jacuit mare. V. Drakenb. ad Sil. 5. 583.
Jacere, Per plurimum porrigi. Virg. 3. Georg. 343.
Paſcitur, itque pecus longa in deſerta, ſine ullis
Hoſpitiis: tantum campi jacet. Nonius.
Jacet locus inter. Cic. 11. Fam. 13. Quem locum volo tibi eſſe notum: jacet inter Apenninum & Alpes, impeditiſſimus ad iter faciendum. Plin. lib. 4. cap. 16. Inter Septentrionem & Occidentem jacet.
Campus jacet in medio. Salluſt. In medio campus jacet, aquis undique ſcatens.
Gens hæc jacet ſuper Ciliciam. Nepos 14. 4. 1.
Jacet extra ſidera tellus. Virg. 6. Æn. 795.
Jacere, Mortuum eſſe, quod jaceant cadavera, nec amplius moveantur. Lucan. 9. 229.
— ille jacet, paci quem prætulit orbis.
Telo jacet. Virg. 1. Æn. 103.
Morte jacent merita. Ovid. 3. Faſt. 707.
Jacere dicuntur cineres alicujus, Sepultum eſſe. Martial. lib. 1. 89.
Non aliter cineres mando jacere meos.
Jacere & Latere confundi in MSS. docet Drakenb. ad Sil. 2. 594. & 5. 583. & 12. 672.
JĂCENS, Partic. [κάμνων] Cic. 12. Philipp. 4. Si jacens id nobiſcum ageret, audirem fortaſſe.
Segnis, & jacens. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Dira in regione jacens, i. e. Ægrotans. Ovid. 3. Triſt. 3. 5.
In amore jacens. Lucret. lib. 3. 1005.
Animus jacens: i. e. Sine ſpe, non alacer, non erectus. Cic. de Amicit. 59. Non eſt igitur amici, talem eſſe in eum, qualis ille in ſe eſt: ſed potius niti & efficere, ut amici jacentem animum excitet, inducatque in ſpem, cogitationemque meliorem.
Homo afflictus & jacens. Cic. de Aruſp. Reſp. 50.
Te jacente, pro Te ægrotante. Cic. 9. Fam. 20. extr. Sed cura, ſi me amas, ut valeas, ne ego te jacente, bona tua comedim. Pro Comedam hic poſitum eſt Comedim.
Conſolari jacentem. Ovid. 3. de Pont. 3. 77.
Caſa humi jacens. Sen. Thyeſt. 5.
Terræ jacentes ad Heſperum, h. e. Vergentes, vel declinantes, & quod vulgus Reſpicientes dicit. Plin. lib. 18. cap. 25.
JĂCIO, jēci, jactum, [ῥίπτω, ῥιπτέω, βάλλω, ἰάπτω] ĕre. Emittere, & vi impellere. Virg. 5. Æn. 643.
Sublataque procul dextra connixa coruſcat,
Et jacit. Cic. 6. Verr. 54. de ſignis, In quem ſcyphum de manu jacere conatus eſt.
Jacere juxta. Plin. lib. 2. cap. 73. Juxta quem umbræ æſtate in Auſtrum, hieme in Septentrionem jaciuntur.
Jacere in ſublime. Plin. lib. 11. cap. 2.
Jeciſſem ipſe me potius in profundum, ut ceteros conſervarem, quam, &c. Cic. pro Sext. 45.
In præceps aliquem jacere. Tacit. 4. Ann. 22. Aproniam conjugem in præceps jecit.
Præceps ſe jecit in agros, i. e. Irruit aut fugit in agros. Lucan. lib. 7. 166. De tauro quodam.
Aggerem jacere. i. e. Facere, inquit Nonius. Lucil. lib. 26. Aggere in jaciendo, ſiquo eſt vineis actis opus.
Anchoras jacere. Liv. 29. 27. Cæſ. 4. Bell. Gall. 28. Quæ tamen anchoris jactis, quum fluctibus complerentur, &c.
Anchora de prora jacitur. Virg. 3. Æn. 277.
Edicta in populum jacere. Tacit. 3. Hiſt. 73. Quod edicta in populum pro Veſpaſiano magnifica, probroſa adverſus Vitellium jecerat.
Exempla jacere, Prætexere facto. Tacit. 3. Ann. 66. Antiqua exempla jaciens.
Fundamenta jacere, eſt (inquit Valla) quaſi Qualiacunque fundamenta facere, & quodammodo dare rei principium. Suet. in Calig. cap. 22. In area Capitolina novæ domus fundamenta jecit. Cic. 1. Philipp. 1. In quo templo, quantum in me fuit, jeci fundamenta pacis. Hic per translationem.
Fundamenta fideliter jacere. Quintil. lib. 1. cap. 4. Quæ niſi Oratoris futuri fundamenta fideliter jecerit, quicquid ſuperſtruxeris corruet.
Fundamenta ſalutis alterius jacere. Cic. 10. Fam. 29. Quod quidem nec deſtiti facere, nec deſiſtam: & jam in maxima re feci, & fundamenta jeci ſalutis tuæ.
Fundamina jaciunt cives. Ovid. 4. Faſt. 835. de condenda Urbe.
Gradum jacere, atque aditum ad cetera: idem quod Facere gradum & progredi, aut procedere. Cic. 2. de Lege Agrar. 8. Hunc quaſi gradum quendam atque aditum ad cetera jactum intelligatis. V. GRADUS.
Haſtam eminus jecit. Virg. 10. Æn. 777.
Moles jacere ab utroque portus cornu. Cic. 9. Att. 17.
Odorem jaciunt de corpore. Lucret. 2. 845.
Pedes ante ſe jacere: h. e. Promovere. Plin. lib. 10. cap. 38. Aliquæ aves ante ſe pedes jaciunt, ut ciconiæ.
Salutem in re aliqua, pro Ponere ſalutem ſuam in re aliqua, & ab ea aliquid ſperare. Virg. 4. Georg. 294.
Scuta jacere, Abjicere. Plaut. Trin. 4. 3. 27.
Talos, pro Ludere talis. Plaut. Aſin. 4. 1. 35. Cic. 2. de Divin. 45.
Talos in medium jacere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Tela manu jaciens. Virg. 11. Æn. 264.
Tela in falſum jacere. Tacit. 4. Ann. 25.
Jacere; pro Enuntiare, ſive Spargere in vulgus. Tacit. 1. Ann. 10. Quædam de habitu, cultuque, & inſtitutis ejus jecerat.
Apud aliquem jacere quidpiam. Tacit. 4. Ann. 7.
Jacere aliquid in aliquem, per translationem. Liv. 34. 5. pr. Rem defendam, non nos, in quos jecit magis hoc Conſul verbo tenus, quam ut re inſimularet.
Contumeliam in aliquem. Cic. pro Sull. 25.
Inter ſe, aut inter amicos jaciunt contumelias. Tacit. 15. Ann. 50.
Igniculos. Cic. 15. Att. 26. Reliqua pars epiſtolæ, illa namque in utramque. Sed tamen nonnullos interdum jacit igniculos viriles, &c.
Injuriam jacere & immittere in aliquem. Cic. in Parad. 4.
Seque invaſurum poſſeſſa Cyro, & poſt Alexandro, per vaniloquentiam ac minas jaciebat. Tacit. 6. Ann. 31.
Probra in aliquem jacere. Tacit. 11. Ann. 13. Inque feminas illuſtres probra jecerat.
Probra jacere in inſontem. Liv. 2.
Querelas. Cic. 1. de Divin. 14.
Vocibus inſtat, & aſſiduas jacit ore querelas.
Querimoniam, Conqueri. Sen. Et in negligentes noſtri deos querimoniam jaciunt, &c.
Ridiculum jacere & mittere. Cic. in Orat. 87. Utetur utroque, ſed altero in narrando aliquid venuſte, altero in jaciendo, mittendoque ridiculo.
Sermones. Tacit. 4. Ann. 68. Igitur Latiaris jacere fortuitos primum ſermones. i. e. Spargere.
Significationes non dubias, ſe &c. pro Oſtendere & ſignificare. Suet. in Neron. cap. 37.
Suſpicionem, pro Inducere. Cic. pro Flacc. 7. Quæ eſt unquam jacta non ſuſpicio, quæ tamen ſolet eſſe falſa, ſed iracundiæ vox, aut doloris?
Terrores jacere, & denuntiare. Cic. 2. Att. 23. Sed βοώπιδες noſtræ conſanguineus non mediocres terrores jacet atque denuntiat.
Verba jacere, i. e. Loqui. Propert. 2. 1. extr.
Taliaque illacrimans mutæ jace verba favillæ. Et Ovid. 2. Faſt. 590.
Et jacit in medio talia verba choro.
Vera aut vana. Liv. 6. 14. Ad hoc domi concionantis in modum, ſermones pleni criminum in Patres: inter quos, cum omiſſo diſcrimine vera an vana jaceret, theſauros Gallici auri occultari a Patribus jecit. Sic 2. 45. pr. In novitatem generis originiſque, qua falſa, qua vera jacere.
Vocem Claudii, quam temulentus jecerat. Tacit. 12. Ann. 64.

Jaciens, Partic. Virg. 10. Æn. 886.
Tela manu jaciens, &c. Et Lucret. lib. 6. 1171.
— nudum jacientes corpus in undas.

Jactus, a, um. [βεβλημένος] Partic. a Jacio. Cic. 2. de Lege Agr. 8. Hunc quasi gradum quendam atque aditum ad cetera jactum intelligetis.
Lapides jacti. Virg. 6. Ecl. 41
Mentio conditionum jacta. Vellej. 2. 65. 1.
Semen jactum. Virg. 1. Georg. 104.
Sermo jactus. Quintil. 9. 2. Est & jactus sine persona sermo. V. Burm. ad loc.

Jactio, ōnis. f. Cels. 3. 11. Jactionem fœtoremque quendam oris &c. minuit. Sed in codd. emendatis extat, Jactationem, fervoremque corporis.

Jactus, ûs. m. [βολή] Ipse jaciendi actus. Ter. Adel. 4. 7. 22.
Si illud, quod est maxime opus jactu, non cadit. [An Jacto?
Jactus fulminum. Cic. 3. Catil. 8.
Pilarum jactus. Ovid. 2. Trist. 485.
Teli jactus. Tacit. 13. Ann. 40.
Jactu se dedit in æquor. Virg 4. Georg. 528.
Jactus etiam retis dicitur absolute. Valer. Max. lib. 4. cap. 1. circa finem, A piscatoribus, in Milesia regione verriculum trahentibus, quidam jactum emerat. i. e. Capturam.

Jactuose, Adv. [κομπαστικῶς] & **Jactuosus**, nusquam leguntur. Quod autem quidam probant ea ex Cicerone, non Jactuose, neque Jactuosus in iis locis quos adducunt, legi debet: sed Actuose & Actuosus. V. Non. 2. 473.

Jactūra, æ. f. [θωή, ζημία, ὄλεθρος] proprie Damnum dicitur, quod fit præcipue in mari: quum quis magnas merces, quas secum vehit, tempestate ingruente, cogitur in mare conjicere, ne navis obruatur. Sallust. 2. ad Cæs. cap. 14. Siquid adversi coortum est, de illis potissimum jactura fit, quia pretii minimi sunt.
Decoris ablati jactura. Ovid. 9. Met. 98.
Humani generis jactura. Ovid. 1. Met. 246.
Rei familiaris jactura. Cæs. 7. Bell. Gall. 64.
Levis jactura. Claud. 2. in Eutrop. 118.
Mediocris jactura. Juven. 13. Sat. 7.
Accipere jacturam. V. accipio.
Afferre jacturam. V. affero.
Facere jacturam rei familiaris. Cic. 2. de Fin. 79. V. facio.
Pati jacturam. V. patior.

Jacturālis, e. Gloss. Lat. Gr. Jacturale, ἐπιζήμιον.

Jacturārius, i. m. Qui frequenter jacturam patitur. Isidor. Gloss.

Jacto, [ῥιπτάζω, ἀνκελπτίω, ἀλαζονεύομαι, γαυριάω, μεγαλοῤῥημονέω] āre. frequent. Varie jacere. Virg. 1. Georg. 62.
Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem.
Odorem jactare, pro Emittere. Virg. 2. Georg. 132.
Rete jactare, Mittere. Cels. in l. Si jactum. D. de actionib. empt.
Semen jactare, Spargere. Varro 1. de R. R. cap. 42.
Talos jactare, Mittere. Cic. 2. de Divin. 48.
Jactare, Agitare. Sen. Hippol. 366. Artusque varie jactat incertus dolor.
Brachia excussa jactare. Ovid. 5. Met. 596. Gestus est in aquis natantium.
Brachium in latus jactare. Quintil. lib. 4. cap. 2. Cæs. 1. Bell. Gall. 25. Ut, diu jactato brachio, præoptarent scutum manu emittere.
Cæstus jactare. Cic. 2. Tusc. 40.
Caput jactare. i. e. Succutere, vehementer agitare. Tibull. lib. 2. 5. 66.
Colla jactare. Ovid. 3. Met. 726.
Corpus in toto jactare cubili. Lucan. lib. 5. 812.
Manus jactare. Juven. 3. Sat. 106.
— melior qui semper & omni
Nocte dieque potest alienum sumere vultum,
A facie jactare manus, laudare paratus
Si bene ructavit, si rectum minxit amicus. A Facie jactare manus, h. e. Manibus aut hos aut illos gestus facere a vultu, seu pro qualitate vultus ejus hominis cui vult adulari, ad ejus enim vultum componit suos motus atque gestus. Aliter tamen interpretes exponunt. [Videtur idem ac Basia jactare Sat. 4. v. 118. ubi V. Schol. vet. & Interpp. ad Phædr. 5. 7. 28.
Oculos jactare. Lucret. lib. 4. 1132. *Jetter des œillades.*
Membra in jactando fatigat. Lucret. lib. 3. 1048.
Pennas. Ovid. 3. Trist. 8. 5.
Nunc ego jactandas optarem sumere pennas. i. e. Agitandas alas ad volandum.
Jactare curas pectore. Virg. 1. Æn. 231. i. e. Sæpe volvere. Nonius.
Jactare ad Sermonem translatum, ut Jactare dicta jocosa in adversarios. Liv. 40. 7. pr.
Convicia jactare gravida lingua. Propert. lib. 3. 6. 11. Al. Rabida.
Jurgia irrita jactare. Virg. 10. Æn. 95.
Minas jactare. Cic. pro Quint. 47. Minæ jactentur, pericula intendantur, formidines opponantur, &c.
Probra jactare in aliquem. Liv. 29. 9. pr.
Querimonias jactare ultro citroque. Liv. 7. 9. pr. Ea ultima fuit causa, quum multæ ante querimoniæ ultro citroque jactatæ essent, cur &c.
Rem jactare sermonibus. Liv. 38. 28. Absolute Cæs. 1. Bell. Gall. 18. Sed quod pluribus præsentibus eas res jactari nolebat, celeriter concilium dimittit.
Voces ad sidera jactant. Virg. 5. Ecl. 62.
Subinde jactabat, In civitate libera linguam mentemque liberas esse debere. Suet. Tib. cap. 28. pr. Sic alibi. H. St.
Fama jactatur. Sil. lib. 4. 4.
Jactatur hoc vulgo. Cic. 8. Fam. 1. Neque hæc incerta tamen vulgo jactantur: Sed inter paucos &c.
Rem aliquam jactare, Temere laudare, vel ambitiosius gloriari. Virg. 10. Æn. 638. — voces dum jactat inertes.
Jactare se, pro Efferre. Cic. pro Rosc. Amer. 89. Hæc tu, Eruci, tot & tanta si nactus esses in reo, quamdiu diceres? quo te modo jactares? tempus hercule te citius, quam oratio deficeret.
Se jactare, Se vehementer agitare. Cic. de Clar. Orat. 217. Ambigue dictum.
Se magnificentissime jactare. Cic. 2. Att. 21.

Sese jactare, & in alios cæco impetu incurrere. Cic. 1. de Fin. 44.
Se de re aliqua jactare. Cic. 6. Verr. 46.
Se jactare in causis Centumviralibus. Cic. 1. de Orat. 173.
Se jactare in re aliqua. Cic. 2. Att. 1. Jam quum se ille septimo die venisse a freto, neque sibi obviam quenquam prodire potuisse, & noctu se introisse dixisset, in eoque se in concione jactasset, nihil ei novi dixi accidisse.
Se intolerantius jactare. Cic. 2. de Orat. 209.
Jactare se, est etiam Multum laborare in aliqua re. Cic. 2. Fam. 15. Sed tamen Repub. mihi nihil est carius: in qua tu non valde te jactas. Et 8. Fam. 10. Curionem video se dupliciter jactaturum: primum ut aliquid Cæsari adimat; deinde ut aliquid Pompejo tribuat.
Jactare se alias a Cicerone dicitur Magnifice loqui. gloriari, verbis se locupletem facere, gloria se & prædicatione efferre, & se ostentare.
Fiduciam partis suæ jactare. Quintil. lib. 4. cap. 13.
Genus, & proavos, & regia nomina jactare. Ovid. 17. Epist. 51.
Ingenium jactare. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Virtutem jactare. Ovid. 16. Epist. 81.
Jactari, in opere declamatorio, Crebro versari, Exerceri. Cic. 1. de Orat. 73.
Jactare, Inaniter loqui. Virg. 1. Æn. 106.
Talia jactanti, stridens Aquilone procella
Velum adversa ferit.
Jactare, pro Exponere, seu projicere, jacturæ faciendæ animo. Sen. lib. 1. de Clement. cap. 3. Non hic est sine ratione populis urbibusque consensus, sic protegendi amandique reges, & se suaque jactandi, quocunque desideraverit imperantis salus.
Jactare, Fatigare, vexare, concutere. Virg. 1. Æn. 33.
—— jactatos æquore toto
Troas relliquias Danaûm. Virg. 1. Æn. 336.
—— jactetur odiis Junonis iniquæ.
Æstu febrique jactari. Cic. 1. in Catil. 31.
Clamore convicioque jactari, Exagitari. Cic. 1. Fam. 5. Postea quam Pompejus apud populum ad viii Idus Februarii, quum pro Milone diceret, clamore convicioque jactatus esset.
Fluctibus jactari. Cic. in Orat. 107.
Huc illuc jactari. Lucan. lib. 8. 699.
Injuriis æquitas jactatur. Cic. pro Quint. 10. Ut multis injuriis jactatam, atque agitatam æquitatem, in hoc tandem loco consistere, & confirmari patiamini.
Morbo jactari. Hor. 2. Serm. 3. 121.
Ventis jactamur. Propert. lib. 3. 5. 11.
In undis jactari. Virg. 1. Æn. 446.
Jactatur nummus, Valore incerto fluctuat. Cic. 3. Off. 80. Cumque collegium Prætorum Tribuni pleb adhibuissent, ut res nummaria, &c. constitueretur: jactabatur enim illis temporibus nummus sic ut nemo scire posset quid haberet. i. e. Fluctubat æstimatio nummi. Bud. [Lang. & Lamb. hæc posteriora verba non putant esse Ciceronis, repugnante merito Grutero.
Jactare, Plagis sternere. Cic. 3. Verr. 67. Jactatur domi suæ vir primarius, &c. Nonius 4. 251. ubi plura V. [Sed hoc loco est Vexare, Injuriari.

Jactans, [ἀλαζονευόμενος, ἀλαζών] Partic. sive Nomen ex partic. Plin. 3. Epist. 9. Jactantes & gloriosæ epistolæ.
Jactans sui. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Paulo jactantior. Hor. 1. Serm. 3. 50.
Amator jactantissimus. Spartian. Hadrian. cap. 17.
Jactantior gestus. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Via jactans. Liv. 21. 48. V. ibi Interpr.

Jactanter, [ἀλαζονευομένως] Adverb. apud Tacit. 2. Ann. 77. Periisse Germanicum nulli jactantius mærent, quam qui maxime lætantur. i. e. Ambitiosius, vel majori cum ostentatione. Et Ammian. Marcell. 27. 2. Minæ jactanter sonantes.
Compar. Tacit. 3. Hist. 53. 2. Litteras ad Vespasianum composuit jactantius, quam ad principem. Et Prudent. Hamartig. v. 170. Ostentat jactantius.

Jactantia, æ. f. [μεγαλαυχία, μεγαληγορία, κενίδημα] Idem quod Jactatio. Quintil lib. 9. cap. 2. Veritus opinionem jactantiæ.
Frivola jactantia. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Inanis jactantia. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Minuere jactantiam. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Jactabundus, a, um. Partic. ut, Mare jactabundum. Gell. 19. 1. i. e. Tempestuosum.
In Græcæ facundiæ gloria jactabundus. Idem 15. 2.

Jactātus, a, um. Partic. [ἐῤῥιμμένος] Virg. 1. Æn. 33.
—— jactatos æquore toto.
Clamore, conviciisque jactatus est Pompejus. i. e. Exagitatus. Cic. 1. Fam. 5.
Periclis jactatus. Virg. 6. Æn. 693.
Terris jactatus & alto. Virg. 1. Æn. 7.
Turbine nautæ jactati. Catull. 66. 63.
Nix jactata sub Arcto. Ovid. 3. Trist. 10. 13.
Terra jactata. Virg. 2. Georg. 249.

Jactatio, ōnis. f. [ἀναβρασμός] Cic. pro Muren. 4. Quo tandem animo me esse oportet, prope jam ex magna jactatione terram videntem, in hunc cui video maximas Reip. tempestates esse obeundas?
Jactatio corporis. Cic. in Orat. 86.
Jactatio est voluptas gestientis, & se efferentis insolentius. Cic. 4. Tusc. 21.
Insolentiam & jactationem hominum ferre. Cic. 10. Att.
Circulatoria jactatio. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Popularis jactatio, pro Gloria & vanis sermonibus. Cic. pro Cluent. 95. Optimis hercle temporibus tum quum homines se non jactatione populari, sed dignitate, atque innocentia tuebantur. [i. e. Favorem populi captando, popularitatisque commendationem aucupando.
Eruditionis jactatio. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Temporum nostrorum jactatio. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Verborum jactatio. Cic. 11. Fam. 20. Nam de tuo periculo, crede mihi, jactatione verborum, & denuntiatione periculi, &c.

Jactātus, ûs. m. Plin. lib. 14. cap. 18. Sic & mari navigato, cujus jactatus his quæ duraverint tantum vetustatis adjicere sentitur, quantum habuerint.

Pennarum jactatus. Ovid. 6. Met. 703.

JACTĀTOR, ōris. m. [κομπαστὴς, ἀλαζὼν, μεγάλαυχος, βαγαῖος] Gloriosus. Quintil. lib. 11. cap. 1. de Cicerone, Is quidem rerum a se gestarum major quam eloquentiæ fuit in orationibus utique jactator. Gell. lib. 18. cap. 4.
Civilitatis jactator. Suet. Claud. cap. 35.
Acer in absentes linguæ jactator. Claud. 2. in Eutrop. 380.
An, ut dicitur,
Qua mulier gravida jactat convicia lingua. Vide JACTARE? H. St.
Immodicus proprii jactator honoris. Claud. in sec. Cons. Stil. 6.

JACTĀTRIX, īcis. f. apud Sidon.

JACTĬTO, [ῥιπτάζομαι] āre. Alterum frequent. a Jacto, are. Liv. 7. 2. Juventus, histrionibus fabellarum actu relicto, ipsa inter se more antiquo ridicula intexta versibus, jactitare cœpit.

JACTITABUNDUS, a, um. Partic. Sidon. 3. Epist. 13. Citra honestatis nitorem jactitabundi.

JĂCŬLUM, i. n. [ἀκόντιον, βολὶς, ἀγκύλη, σιβυνία] dicitur Quicquid in longum jaci potest. Plaut. Truc. 1. 1. 14.
Quasi in piscinam, rete qui jaculum parat,
Quando abiit rete pessum, tum abducit sinum. Idem in Asin. 1. 1. 86.
Jubeas una opera me piscari in aëre,
Venari autem reti jaculo in medio mari. Quem locum alii aliter: sed corrupte legunt. Ex his locis Plauti citatis nonnulli arbitrantur adjectivum esse, Jaculus, a, um. & quandocunque Jaculum absolute ponitur, Teli vocem subaudiendam esse.
Jaculum (inquit Varro de L. L. 4. 24.) dicitur, quod ut jaciatur, fit. Intelligit autem telum jaculum.
Audax jaculis. Sil. lib. 2.
Insignis jaculo. Virg. 10. Æn. 754.
Missa jaculorum turba. Ovid. 3. de Pont. 7. 35.
Acutum jaculum. Virg. 3. Æn. 46. V. ACUO.
Lethale jaculum. Ovid. 5. Met. 182.
Velocis jaculi certamina Virg. 2. Georg. 530.
Dirigere jaculum totis viribus. Sen. Hippol. 6.
Ictus jaculis aut lapide. V. ICO.
Invadere aliquem jaculis. Sil. lib. 4. 617.
Intorquens jaculum. Virg. 9. Æn. 52. Ovid. 5. Met. 90.
Moliri jacula. V. MOLIOR.
Perlibrat jaculum ad ossa. Sil. lib. 15. 698.
Torquere jaculum lacerto. Ovid. 2. de Pont. 9. 57.

JACŬLOR, [ἀκοντίζω, ἀγκυλίζομαι, σιβυνάζω] āri. Longe jacere. Juven. 1. Sat. 11.
— quantas jaculetur Monychus ornos. Columel. lib. 10. 330.
Sæpe ferus duros jaculatur Juppiter imbres. Liv. 22. 50. extr.
Et quum in latus dextrum, quod patebat, Numidæ jacularentur, translatis in dextrum scutis, &c.
Ferro jaculabor acuto. Ovid. in Ibin, 49.
Fulmina Juppiter jaculatur. Ovid. 2. Met. 184. Hor. 1. Carm. 2. 3.
Dextera sacras jaculatus arces, Terruit Urbem.
Saxa jaculans Giganteo lacerto. Ovid. 14. Met. 61.
Jaculari cervos fugientes, Jaculis appetere & persequi. Hor. 3. Carm. 12. 11.
Jaculari; pro Appetere, vel Moliri. Hor. 2. Carm. 16. 17.
Quid brevi fortes jaculamur ævo
Multa? h. e. Appetimus: & quum brevis vita sit, majora tentamus. Acron.
Jaculari ad Sermonem translatum, ut Quintil. lib. 2. cap. 11. Abrupta quædam, ut forte ad manum venere, jaculantur.

JACULO, [αἰχμάζω] āre. etiam dicitur. Claud.
— latis jaculabat in arvis.

JACULANS, Partic. ut Mopsus jaculans. Ovid. 12. Met. 457.
Giganteo jaculans saxa lacerto. ibid. 14. 184.

JACULĀTUS, a, um. Partic. [ἠκοντισμένος] ut, Jaculata e nubibus ignes. Virg. 1. Æn. 46. conf. 2. 276. Auratam jaculata pilam. Claud. Laude Serenæ 144.

JACULĀTIO, ōnis. f. Actus jaculandi. Apul. 1. Miles. pag. 106. Statutum est, ut in eam die altera severissime saxorum jaculationibus vindicaretur. Min. Felix cap. 3. Testarum in mare jaculationibus ludere.

JACULĀTUS, ûs. m. Idem. Tertull. de Spectac. 18. Non probabis vanos cursus & jaculatus & saltus.

JACULĀTOR, ōris. m. [ἀκοντιστὴς, αἰχμητὴς] Qui jaculum emittit. Liv. 21. 21. extr. Pro eo supplementum, ipse ex Africa, maxime jaculatorum levium armis petiit. Stat. 12. Theb. 562. Fulminis jaculator.
Audax jaculator. Hor. 3. Carm. 4. 56. conf. Ovid. 12. Met. 350.
Jaculatores dicuntur Deerrare. V. DEERRO.
Jaculatorem, pro Piscatore posuisse Plautum in quadam comœdia refert Isidorus, e qua hoc affert, Probus quidem antea jaculator eras, &c. Monuit Turnebus Advers. 18. 26.

JACULĀTRIX, īcis. f. [σαγηνεύτρια] ut, Diana jaculatrix. Ovid. 5. Met. 375. conf. 2. Fast. 155.

JACULATORIUS, a, um. Adj. Quod ad jaculatores, jaculandive artem pertinet. ut
Campus jaculatorius, in quo jaculatores exercentur. In quo jaculatores jaculantur ordinarie. Ulpianus D. Ad leg. Aquil. l. Item si obstetrix. §. Sed etsi, Si a jaculantibus per lusum, servus fuerit occisus, Aquiliæ locus est. Sed si (inquit Jurisconsultus) quum alii in campo jacularentur, servus per eum locum transierit, Aquilia cessat: quia non debuit per campum jaculatorium iter intempestive facere. Qui tamen data opera in eum jaculatus est, utique Aquilia tenebitur.
Preces jaculatoriæ. August. Epist. 120.

JACULĀMEN, ĭnis m. Idem, ac Jaculatio. apud Apul.

JACULABĬLIS, e. Adj. [ἀκοντιστὸς] Quod jaculari potest: ut, Telum jaculabile. Ovid. 7. Met. 680.
Pondus jaculabile. Stat. 6. Theb. 658. conf. Claud. 2. Eutrop. 166.

JACŬLUS, i. m. [ἀκοντίας] Serpentis genus, qui subit arbores, e quibus se vi maxima vibrat, penetratque quodcunque animal obvium fecerit fortuna. Plin. lib. 8. cap. 23. Lucan. lib. 9. 720.
Et natrix violator aquæ, jaculique volucres. V. Matthiol.

JADERA, [Ἰάδερα] Illyrici oppidum, Apolloniæ & Salonæ vicinum, teste Pomponio lib. 2. cap. 3. Jaderæ meminit & Plin. in descriptione Liburniæ lib. 3. cap. 21. extr.

JALDABAOTH, Æon primarius, de quo multa fabulati sunt Hæretici. V. Tertull. de Præscript. cap. 47.

IALĔMUS, i. m. [Ἰάλεμος] Calliopæ filius, in poesi frigidus & ineptus. V. Hesych. & Luciani Apophr. p. 445. Ed. Græv. Ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἰαλέμων τινὸς ποιητῶν κατορωρυγμένα.
Item Carmen lugubre. Apollon. 4. 1304. Athen. lib. 14. V. Voss. 3. Inst. Orat. p. 413. Hinc & Proverb. Ialemi cantilena; pro Miserabili. Erasm. Adag. Burm. præf. ad Phileleuth. Lips. Observ. in Menandr.

IĀLȲSOS, [Ἰάλυσος] Rhodi insulæ urbs, teste Pomponio lib. 2. 7. V. Plin. lib. 5. cap. 31. ibique Hard. 41. ubi V. Periz. Cic. in Orat. 2. Idem 2. Att. 21. De Repub. quid ego, Plin. lib. 35. cap. 10. Gell. lib. 15. cap. ult. Ælian. lib. 12. Ialysi a Protogene picti meminit Cic. lib. 3. de Nat. Deor. 54. Qui Ialysus cujusmodi fuerit, sunt qui dubitent. Mosellanus venatorem fuisse suspicatur, a quo nomen urbs acceperit, eique id indicio esse, quod cum cane pingatur Ialysus. Sunt qui putent Satyrum hoc nomine fuisse: alii Bacchum, qui a Rhodiis ita vocaretur: alii unam e tribus antiquissimis Rhodiis civitatibus. Pindari interpretes ajunt Cercaphum Solis & Rhodi Nymphæ filium, tres filios procreasse, Ialysum, Lindum, & Camirum, qui tres civitates in Rhodo conditas suis nominibus appellarunt. Strabo lib. 14. V. & Isidorum. Scribitur & gemina littera Ialyssus, Steph. Ἰήλυσος per η.

IĀLȲSIUS, a, um. Adj. Ovid. 7. Met. 365.
Phœbœamque Rhodon, & Ialysios Telchinas.

J A M

JAM, Adv. temporis [ἤδη]
Jam, Properantis, & se aliquid protinus facturum indicantis. Ter. Adelph. 2. 2. 1. Tace, egomet conveniam jam ipsum. Idem And. 5. 4. 51. Recte admones: Davo istuc dedam jam negotî.
Jam, Increpatio moræ. Ter. Eun. 3. 2. 39. Jamne imus?
Jam, αὐτίκα, in principio sententiæ, i. e. Jam primum, vel principium. Cic. 3. Verr. 15. Jam quid id ad Prætorem, uter possessor sit? Budæus.
Jam, Renuntiatio perpetuitatis, inquit Donatus. Ter. And. 2. 2. 16. Uxorem tibi jam non dat Chremes. Varro de R. R. 2. cap. 4. Quum porci depulsi sunt a mamma, a quibusdam delici appellantur: neque jam lactentes dicuntur. Jam eleganter dixit, pro eo quod nunc plerique dicunt Amplius.
Jam, pro Jam vero. Cic. de Senect. 57. Jam hortum ipsi agricolæ succidiam alteram appellant. Budæus.
Jam, Modo. Ter. Eun. 5. 2. 43.
Te quoque jam, Thais, ita me di bene ament, amo. Cic. de Amicit. 10. De me autem (ut jam cum utroque loquar) sic habetote.
Jam geminatum, pro Modo, sive interdum similiter geminato. Hor. 2. Serm. 7. 114.
Jam vino quærens, jam somno fallere noctem. Virg. 6. Æn. 647.
Jamque eadem digitis, jam pectine pulsat eburno.
Jam, pro Præterea. Cic. 2. de Orat. 19. Jam vero narrationem quod jubent verisimilem &c. Idem, Jam quod ad illam causam attinet. Plaut. Epid. 1. 2. 8. Jam istoc probior es.
Jam, pro Incerto & non constituto tempore. Tibul. lib. 1. 1. 84.
Jam veniet tenebris mors adoperta caput:
Jam subrepet iners ætas &c.
Jam, pro Posthac. Cic. 14. Fam. 14. Vestrum jam consilium est, non solum meum, quid sit vobis faciendum. Idem 14. Fam. 4.
Jam, pro Nunc temporis. Ter. And. 3. 4. 2. Cur uxor non arcessitur? jam advesperascit. Idem Eun. 4. 2. 5.
Jam est, vel Jam sunt, vel etiam sine addito; pro Temporis significatione certa. & fere sequitur Quum, aut accusativus, aut ablativus. Plaut. Merc. 3. 1. 35.
Ecastor jam biennium est, quum mecum rem ille cœpit. Idem Most. 4. 2. 38. Quin sex menses jam hic nemo habitat. Idem Curc. 1. 1. 14.
Hoc Æsculapii fanum est. PA. plus jam anno scio.
Jam, Statim, mox, confestim. Ter. Eun. 1. 2. 5.
Accede ad ignem hunc, jam calesces plus satis. Plaut. Aul. 1. 2. 26. — occlude sis
Fores ambobus pessulis, jam ego hic ero. Idem Truc. 1. 2. 18. Cic. pro Flacc. 52. Jam illud videro: sed primum illud tenebo.
Jam, tarditatis signum, pro Tandem. Ter. And. 1. 2. 19.
Dehinc postulo, sive æquum est, te oro, Dave, ut redeat jam in viam. Idem Adel. 2. 1. 21. I nunc jam. Ubi Donatus, Nunc jam, duæ partes sunt. Et bene Jam: quia sero & post plagas.
Jam, pro Tunc. Quintil. Quod si satis prudenter ea viderint, jam prope consummata fuerit præcipientis opera.
Jam, aliquando redundat & explet tantum. Ter. Heaut. 4. 3. 1.
Nulla mihi res posthac potest jam intervenire tanta. conf. Tacit. de Germ. 45. 3. & cap. ult. extr.
Jam a pueris, Statim ab infantia. Ter. Heaut. 2. 1. 2.
Qui æquum esse censent, nos jam a pueris ilico nasci senes. Cic. 1. Fam. 9. Jam a prima adolescentia delectarunt.
Jam a principio. Sallust. Jugurth. cap. 77. Ad hoc Pop. Rom. jam a principio inopi melius visum est, amicos quam servos quærere.
Jam ab illo tempore, quum venisti in Italiam. Cic. 2. Fam. 14.
Jam ab illo tempore, quum in Cumanum mihi obviam venisti. Cic. 2. Fam. 15.
Jam abhinc triginta diebus Comitiis habitis. Cic. 4. Verr. 130.
Jam ante. Cic. in Brut. 17. Multis jam ante seculis. Idem 7. Att. 4. Id mihi jam ante erat notum. conf. 3. Fam. 10.
Jam antea diversi audistis. Sallust. Catil. 7. & 30. Idem Jugurth. 50. & 67.
Jam antea petivi abs te. Cic. 16. Att. 17.
Jam continuo. Plaut. Cist. 2. 1. 7. Quod lubet, non lubet jam id continuo.
Jam his mensibus. Seque ad Ciceronem accusandum jam his paucis mensibus contulit. V. HIC. H. St.
Jamdiu, Per longum tempus significat. Plaut. Mil. 2. 1. 17.
Ego jamdiu apud hunc servitutem servio. Al. Nam ego haud diu. Ter. Eun. 3. 3. 12.
Ubi friget huc evasit, quampridem pater
Mihi & mater mortui essent: dico jamdiu. Donatus, Jam

olim interpretatur. Cic. de Senect. 18. Carthagini male jamdiu cogitanti bellum multo ante denuntio. Idem 1. de Divin. 26. Idem jamdiu non facit. V. Non. 3. 447.
Et ego, ista quidem, inquam, Varro, jamdiu expectans, non audeo tamen flagitare. Cic. 1. Acad. 3.
Jamdiu flagitat. Cic. 1. Verr. 39.
Jamdiu hæc tractantur a Græcis. Cic. 1. Acad. 2.
Jamdiu est quod. Plaut. Amph. 1. 1. 146.
Agite pugni, jamdiu est quod ventri victum non datis.
Jamdiu factum est, quom abisti ad forum. Plaut. Asin. 2. 1. 3.
Jamdiu factum est, postquam bibimus. Plaut. Pers. 5. 2. 41.
Jamdudum, inquit Valla, de Parvo tempore dicitur, unius horæ aut semihoræ, aut duarum horarum, aut certe brevissimi temporis. Ter. Adel. 4. 1. 1. Ain' patrem hinc abisse rus? s. jamdudum. Idem Eun. 4. 7. 46. Jamdudum est animus in patinis. Cic. 3. Fam. 12. Vides sudare me jamdudum laborantem, quomodo ea tuear.
Jamdudum est intus. Plaut. Asin. 3. 3. 151.
Jamdudum aliquem expectare. Cic. 2. de Orat. 26.
Jamdudum factum est quum abisti domo. Plaut. Trin. 4. 3. 3.
Jamdudum vereor ne, &c. Cic. 6. Verr. 105.
Jamdudum te illud hortor. Cic. in Catil. 21.
Jamdudum, pro Nimium & valde, vel Jampridem. Ter. Eun. 3. 1. 57.
Quando illud, quod tu das, exspectat atque amat,
Jamdudum amat te, jamdudum illi facile fit
Quod doleat.
Jamdudum, pro Jamprimum. Ter. And. 1. 4. 1.
Audivi, Archillis: jamdudum Lesbiam adduci jubes.
Jamdudum ætatem lites sunt inter eos factæ maximæ. Ter. Eun. 4. 5. 8. Ubi Donatus, Quia Jamdudum finitæ moræ est, addit Ætatem, ut ostendat multum abiisse temporis ut factum est. Virg. 2. Æn. 103.
— si omnes uno ordine habetis Achivos
Idque audire sat est, jamdudum sumite pœnas. Ovid. 1. de Arte Am. 317.
Dixit, & ingenti jamdudum de grege duci Jussit. Ibid. 2. 457.
Jam ferme moriens, me vocat, accessi. Ter. And. 1. 5. 49.
Jam jam, Repente, mox. Plaut. Curc. 5. 3. 29. Jam jam faciam ut jusseris.
Jam jam desino. Ter. Adel. 5. 3. 67.
Derides? fortunatus qui istoc animo sies:
Ego sentio. M. ah pergisne? D. jam jam desino.
Jam jam intelligo, Crasse, quid dicas. Cic. 3. de Orat.
Jam jam sat est. Plaut. Mil. 4. 2. 92.
Jam jam, figuratum est per indignationem aut miserationem. Virg. 4. Æn. 371.
— jam jam nec maxima Juno,
Nec Saturnius hæc oculis pater aspicit æquis. Cic. 3. Verr. 77.
Jam jam, Dolabella, neque me tui, neque tuorum liberûm, quos tu miseros in egestate atque in solitudine reliquisti, misereri potest. Budæus. V. Laurent. Vall. lib. 2. cap. 47.
Jam jamque, i. e. Mox celerrime. Cic. 7. Att. 21. Mihi dubium non erat, quin ille jam jamque foret in Apulia. Idem 12. Fam. 10. Vos expectavi, Brutum quidem jam jamque. Catull. 64. de Aty, 73.
Jam jam dolet quod egi, jam jamque pœnitet.
Jam inde, Ab hoc tempore. Videtur enim tempori metam constituere quo aliquid fit, vel fieri cœptum est. Cic. in Vatin. 13. Ac tibi jam inde præscribo, ne tuas sordes cum clarissimorum virorum splendore permisceas.
Jam inde ab adolescentia. Ter. Adel. 1. 1. 16. — is adeo
Dissimili studio est jam inde ab adolescentia.
Jam inde a patre atque majoribus, &c. Cic. pro Flacc. 52.
Jam inde a teneris impende laborem. Virg. 3. Georg. 74.
Jam inde ab Aristotele. Cic. in Orat. 127. Est enim illorum exercitatio elegans, jam inde ab Aristotele constituta. Liv. 35. 47. pr. Bœotorum gentem aversam ab Romanis, jam inde a Brachyllæ morte, & quæ secuta eam fuerant, censebant.
Jam inde ab initio. Liv. 1. 1. Jam inde ab initio minime lætus novæ origine urbis.
Jam inde a principio Ro. nominis. Cic. pro Corn. Balb. 31. O jura præclara, atque divinitus jam inde a principio Romani nominis a majoribus nostris comparata.
Jam inde a principiis gentis. Liv. 24. 48. Ita jam inde a principiis gentis majores suos bella gessisse, ita se a pueris insuetos.
Jam inde a cunalibus. Varro de R. R. [ubi? An Cunabulis?
Jam inde a certaminibus. Liv. 2. 56. Jam inde a paternis certaminibus invisum, infestumque plebi.
Meorum omnium consiliorum periculorumque, jam inde a Consulatu meo, testis. Cic. 14. Philipp. 16. Sic 13. Fam. 39. Cujus cum patre magna mihi fuit amicitia jam inde a Quæstura mea Siciliensi.
Jam inde a puero. Plaut. Stich. 1. 3. 21. Ter. Adel. 3. 3. 86.
Homo amicus nobis, jam inde a puero &c.
Jam inde antiquitus. Plin. in Paneg. Liv. 34. 27. extr. Hi sunt jam inde antiquitus castellani, agreste genus.
Jam inde ætate. Plaut. Merc. 3. 1. 23.
Bonam hercle te & frugi arbitror, matura jam inde ætate,
Quoniam scis facere officium tuum, mulier.
Jam inde usque a pueritia. Ter. Heaut. 1. 2. 9.
— nam mihi cum eo jam inde usque a pueritia
Semper fuit familiaritas.
Jam ne. Cic. 12. Att. 48. Velim scire quid tibi restet, aut jamne confeceris.
Jam nunc, quod & Nunc jam dicitur, Certi temporis quod præsens est indicationem faciens. Cic. 1. Verr. 42. Quæ quum cogito, jam nunc timeo. Virg. 1. Georg. 42.
— & votis jam nunc assuesce vocari. Ovid. 3. de Arte Am. 59.
Venturæ memores jam nunc estote senectæ,
Sic nullum vobis tempus abibit iners.
Nunc jam, quod nunc Barbari dicunt, Totum nunc. Ter. And. 1. 1. 144. Eamus nunc jam intro. & Cic. 1. Att. 6. V. NUNC.
Jam olim. i. e. Jam a longo tempore. Cic. Jam olim principio illud statueram. Quintil. lib. 8.
Jam olim, Aliquando. Ter. Eun. 3. 5. 38.
— & quia consimilem luserat
Jam olim ille ludum. conf. Virg. 2. Georg. 404.
Jam olim. Pomponius in l. Sub conditione. D. de Solutionibus, Sub conditione debitor, si acceptum feratur, postea conditione existente intelligitur jam olim liberatus: & hoc etiam si solutio re fiat, accidere Aristo dicebat.
Jam porro. Cic. 5. Verr. 19. Jam id porro utrum libentes inviti dabant. Idem pro Rosc. Amer. 40.
Jampridem, de Parvo tempore dicitur. Plaut. Bacch. 5. 2. 38. Istud jampridem scio. Ter. Hec. 2. 1. 21.
Jampridem equidem audivi cepisse odium tui Philumenam. i. e. Jam aliquanto ab hinc tempore audivi: ut ait Valla lib. 2. Cic. 8. Fam. 17. Quod si timor vestræ crudelitatis non esset, ejecti jampridem hinc essemus. Idem 2. Att. 5. Virg. 2. Ecl. 43. & 1. Æn. 726.
Jampridem, de Longiori tempore. Plin. Quod majores nostros jampridem fecisse manifestum est, &c.
Jampridem, Continuo. Lucan. lib. 1. 347.
Tollite jampridem victricia, tollite signa. Si Jampridem ad verbum Tollite refertur, Continuo significat: si vero ad nomen Victricia, Jamdiu significat.
Jamprimum, pro Nunc primum: h. e. tantum Nunc, vel Nunc solum. Ter. Adel. 3. 2. 40.
Jamprimum illum alieno animo a nobis esse res ipsa indicat.
Jamprimum, pro Primo. Salluſt. in Catil. cap. 15. Ter. And. 3. 2. 32. Jamprimum hæc se e Pamphilo gravidam dixit esse: inventum est falsum.
Jamprimum omnium satis constat, Troja capta, in ceteros sævitum esse Trojanos. Liv. 1. 1.
Jam tandem. Cic. 14. Fam. 23. Redditæ mihi jam tandem sunt a Cæsare litteræ. conf. Liv. 22. 12.
Jam tandem Italiæ fugientis prendimus oras. Virg. 6. Æn. 61.
Jam tum, pro eo quod barbare dicitur Ex tunc. Cic. pro Arch. 11. Eum qui sit census, ita se jam tum gessisse pro cive. Et 6. Fam. 2: 7. 12. & 13. 17. Liv. 29. 1. Nep. 8. 24. Virg. 8. Æn. 349.
Jam tum religio pavidos terrebat agrestes.
Jam tunc. i. e. Ex illo statim tempore. Justin. 13. 5. 5. & 38. 5. 3. conf. Plin. lib. 16. cap. ult.
Jam vero ipsa terra ita mihi parva visa est, ut me imperii nostri, quo quasi punctum ejus attingimus, pœniteret. Cic. in Somn. Scip. 8. quo loco legitur & sine Vero. Idem 2. de Orat. 83. Jam vero narrationem quod jubent verisimilem esse, &c.
Jam vero, secundo loco positum. Cic. de Clar. Orat. 263. Probabilis orator, jam vero etiam probatus. Videtur hic pro Similiter positum: vel est potius correctio, quasi dicat, Quid dico probabilis? immo jam probatus. Idem 2. Verr. 48. & 2. Off. 3.
Jam usque ab. Cic. 1. de Divin. 1. Vetus opinio est, jam usque ab heroicis ducta temporibus, &c.
IAMBLĬCHUS, [Ἰάμβλιχος] Pythagoricus Philosophus e Chalcide Syriæ, fuit Porphyrii discipulus, Constantini magni tempore. Adeo profecit, ut secundas post præceptorem Romæ obtineret, nec ab eo quicquam differre videretur doctrina: nisi quod ille melior facilitate candoreque orationis, hic paulo durior habebatur: ac, ut de Xenocrate Plato dicebat, Venere dicendi carebat. Moribus adeo probatus, ut ejus vitæ abstinentia, modestiaque ea tempestate cognita fuerit. Hujus etiam meminit B. Hieronymus.
IAMBUS, [ἴαμβος] Pedis genus constans ex brevi & longa, ut Dŏcens, ab ἰαμβίζειν, id est maledicendo: est enim pes versibus maledicis aptissimus. Alii ab Iambe puella deducunt. V. Natal. Comes 3. 6. & Poetic. Giessen. 1. 7. p. 137. Appellatur quoque Daunius, & Gradarius. Hor. de Arte Poet. 251.
Syllaba longa brevi subjecta vocatur Iambus.
Criminosi Iambi. Hor. 1. Carm. 16. 3.
Liber Iambus. Ovid. de Rem. Amor. 378.
Liber in adversos hostes stringatur Iambus,
Seu celer, extremum seu trahat ille pedem.
Parii Iambi. Hor. 1. Epist. 19. 23.
Pugnax Iambus. Ovid. in Ibin, 521.
Facere Iambum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Vibrare truces Iambos. Catull. in Annales Volusii 34. 5.
Iambus, Ecloga aut Idylium, aut carmen, aut poemation ex Iambis. Cic. 16. Att. 11. Mihi, ut Aristophani Archilochi Iambus, sic epistola longissima quæque optima videtur. Iambicum autem Archilochium adscivit comœdia & tragœdia, quod aptus sit colloquiis & diverbiis personarum. Turnebus.
IAMBĒUS, a, um. Adj. [ἰαμβεῖος] ut, Trimetri Iambei. Hor. de Arte Poet. 252.
IAMBĬCUS, a, um. Adj. ut Versus Iambicus. Diomed. 3.
IAMBICĪNUS, a, um. Adj. ut, Genus Iambicinum. Mart. Capell. 9. 335.
IAMESA, [Ἰάμισσα] Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Æstuarium Britannici maris. Tamesis fluvius Cæsari: hodie Thamis dictus.
IAMIDÆ, [Ἰαμίδαι] de quibus apud Cic. 1. de Divin. 91. mentio est, Familia quædam fuit aruspicum, ab Iamo filio Apollinis sic nominata, quorum unus Thrasybulus e canum extis vaticinabatur, ut scribit Pausanias lib. 2. Eliacon, p. 179. Wech. quod & a Victorio eruditissimo viro (in Var. lect. 13. 15.) traditum est. Quidam Janudas legunt, sed male. Ex Turneb. Adverf. 5. 22.
JAMNO, Castellum est in Balearibus minoribus, teste P. Mela lib. 2. cap. 7. Castella (inquit) sunt in minoribus Jamno & Mago, in majoribus Palma & Polentia coloniæ. Scripsit in eandem sententiam Plin. lib. 3. cap. 5.

I A N

IANA, [Ἄρτεμις] Prius: & deinde Diana, D litteræ appositione, ut Nigidius ait. V. Varr. R. R. 1. 37. & Scalig. de Emend. Temp. 2. p. 174. & Voss. de Idol. 2. 16.
JANALIS, e. V. JANUS
JANASUM, Pomp. Mela lib. 3. 1. In ea primum Artabri sunt & Janasum, Celticæ gentis. nunc dicitur. S. Jacobus in Compostella, ut scribit Olivarius in Melam. [Sed emendati codd. exhibent, Sunt, etiam nunc Celt.

Janicŭlum, ['Ιάνικλον] Oppidum non procul a Roma: dictum quia per eum Pop. Rom. transire cœperat in agrum Hetruscum ut ait Festus: seu quod Janus illud condiderit. Solin. cap. 8. Quis ignorat a Jano vel dictam vel conditam Janiculum? Virg. 8. Æn. 358. Ovid. 1. Fast. 246. Janiculum, Montem Romæ, a fulvo arenæ colore nunc appellant Montorium, i. e. Montem aureum. Georgius Agricola. V. Plin. 3. 5. & 16. 11. conf. Liv. 1. 33. extr. & Lex. Pitisc.

Ianira, ['Ιάνειρα] Oceani & Tethyos filia: sic dicta a dulcorandis viris. Hesiodus in Theogonia 356.

Janitor, Janitrix. V. janua.

Iantha, vel Ianthe, es. f. ['Ιάνθη] Nympha, Oceani & Tethyos filia. Hesiodus in Theogonia 349.
Ianthe & Virgo Cretensis, laudatissima forma; apud Ovid. 9. Met. 714.

Ianthum, i. n. [ἴανθον] Herba vel flos coloris purpurei. V. Hesych. & Marcell. Emp. cap. 17. Hinc

Ianthĭnus, a, um. [ἰάνθινος] Adj. Violaceus, sive coloris purpurei: ἀπὸ τῦ ἴον, quod est viola, ϰ τὸ ἄνθος, ἑος, quod florem significat: hoc est quasi violaceus flos. Martial. lib. 2. 39.
Coccina formosæ donas & ianthina mœchæ. Subaudi, Indumenta. V. Plin. lib. 21. cap. 6. & cap. 8.

Ianthis, idis. ['Ιανθὶς] Latine Violantilla, nomen mulieris. *Iolant.* Bud.

Jānua, æ. f. [θύρα, πυλὼν] Ostium, aditus, fores. Valla lib. 4. Porta murorum est, munitionumque atque castrorum: Janua parietis ac domorum. Cic. 3. Verr. 66. Servis suis Rubrius, ut januam clauderent, & ipsi ad fores assisterent imperat. V. janus.
Januam & Ostium pro eodem ponit Cic. 2. de Orat. 276.
Janua, & Vestibulum. Cic. 1. de Orat. 200. Testis est hujusce Q. Mucii janua & vestibulum, quod in ejus infirmissima valetudine, affectaque jam ætate, maxima quotidie frequentia civium, ac summorum splendore hominum celebratur.
Adaperta janua. Ovid. 14. Met. 740.
Semiadaperta janua. Ovid. 1. Amor. 6. 4.
Clausa janua. Ovid. 2. Amor. 1. 20.
Firma janua. Ovid. 2. Amor. 12. 3.
Surda sit oranti tua janua, laxa ferenti. Ovid. 1. Amor. 8. 77. Idem 3. 1. 46.
Maxima janua Villæ. Cato cap. 14. R. R.
Pulsata janua sepulcri. Ovid. 3. Trist. 2. 24.
Cædere januam saxis. V. cædo.
Effringere & revellere januam. V. Provinciæ janua mox.
Observare januam. V. observo.
Patefacere januam. V. patefacio.
Quærere aliquem a janua. Cic. 2. de Orat. 276.
Ingredi janua aliqua in caussam, per metaph. Cic. pro Planc. 3. Itaque quanquam qua nolui janua sim ingressus in caussam, sperare videor, tantum abfuturam esse orationem meam, &c.
Ab hoc aditu, januaque patefacta, pervenire ad ea quæ cupimus. Cic. 1. de Orat. 204.
Famæ janua. Plin. lib. 1. Epist. 18. ad Suetonium. Illa actio mihi aures hominum, illa januam famæ patefecit.
Mortis janua. Sil. lib. 11. 187.
Provinciæ janua. Cic. pro Muren. 33. Eam urbem sibi Mithridates Asiæ januam fore putavisset: qua effracta & revulsa, tota pateret provincia.

Jānĭtor, ōris. m. [πυλωρὸς, θυρωρὸς] Cui januæ custodia commissa est. Cic. 5. Verr. 8. Hunc vestri janitores, hunc cubicularii diligunt. Janitores ex equestri loco ducenti, stipatores corporis. Cic. 2. pro Lege Agr. 32.
Carceris janitor. Cic. 7. Verr. 117.
Catenatus janitor. V. catena. conf. Lex. Pitisc. de Servili janitorum statu.
Ingens janitor. Virg. 6. Æn. 400. Cerberum intelligit.

Janĭtrix, īcis. f. Plaut. Curc. 1. 1. 76.
Anus hic solet cubitare custos, janitrix. Plin. lib. 15. cap. 30. Laurus triumphis proprie dicatur, vel gratissima domibus, janitrix Cæsarum, Pontificumque. i. e. Quæ solet plantari ante domos Cæsarum & Pontificum. conf. Petron. cap. 39. & 55.
Uxores duorum fratrum dicuntur Janitrices, Modestino in l. Non facile. §. Adfines sunt. D. de Gradibus cognationum. In quibusdam exemplaribus non legitur dictio Janitrices, sed unico contextu ita legitur, Duorum fratrum uxores dicuntur apud Græcos εἰνάτερες. conf. Lex. Pitisc. & Scalig. in Catull. 68. 3.

Januarius, [ἰανουάριος, γαμηλιὼν] Primus mensium, quem Numa Pompilius a principe deo, hoc est Jano appellavit, qui primum anni esse voluit, tanquam bicipitis dei mensem, respicientem & prospicientem transacti anni finem, futurique principia. V. C. Rhodig. 25. 30. & Rosin. Ant. Ro. 4. 7.
Αἰωνικάριος, ὁ Ἰαννουάριος μήν. &c. Suid. 420. Exigua ratione ejus, quod pueri Ro. sciebant. H. St.
Mense Januario. Cic. 1. Att. 2. & Lex. Pitisc.
Ineunte Januario. V. ineo.

Januarius, i. m. Martyr A. C. 305. sub Diocletiano gladio obtruncatus; cujus corpus Neapoli asservari dicitur & quotannis cruorem fundere, ut fabulantur Romanenses.

Janus, i. m. ['Ιανὸς] Antiquissimus Italiæ rex, Saturnum in regni societatem ascivit. Eum ajunt primum in Italia diis templa fecisse, ritusque sacrorum instituisse, ac ideo eum in sacrificiis prælationem meruisse perpetuam. V. Macrob. lib. 1. cap. 7. 8. 9. & Lex. Pitisc.
Ianus, ab Hiatu dictus est, detracta aspiratione. quem quidam Solem putant: ideo geminum, quia utriusque januæ cælestis potentem, qui exoriens aperiat, occidens claudat. Alii Ianum, Mundum, id est cælum intelligunt, quasi Eanum ab eundo, ut inquit Cic. lib. 2. de Nat. Deor. 67. quia mundus semper eat, dum in orbem volvitur, & ex se initium faciens in se refertur. Hinc & bifrons pingitur, quod annus ex se initium faciens, fini occurrat. Vel quod præterita sciverit, & futura præviderit: seu quod superorum & inferorum janitor extiterit.
Jani nomen Ovid. 1. Fast. 124. deducit a Janua, ex eo quod Janus cæli foribus præesset.
Præsideo foribus cæli, cum mitibus Horis,
Et redit officio Juppiter, itque meo;
Inde vocor Janus. [Immo ab Eundo, quasi Eanus. V. Neap. & Heins. not.
Hujus templum erat Romæ, quod tempore belli patebat, tempore pacis claudebatur: unde Patuleius [Immo Patulcius] & Clusinus [vel Clusius] cognominabatur. V. Liv. 1. 9. Hunc etiam quadrifrontem fecerunt ob quatuor orbis partes, & Janum geminum vocitarunt. Et Junonium, quia Calendarum princeps. Calendæ enim sunt Junoni dicatæ. Quare Janus dictus est Bifrons, Claviger, Clusius, Consivius, Curiatius, Junonius, Matutinus, Pater, Quadriceps, Quirinus, & Vertumnus, V. latius in Lex. Pitisc. & de singulis s. l.
Jani templum fuit Romæ, quod belli tempore apertum, pacis clausum fuit, ut auctor est Servius: Constat, inquit, templum hoc ter esse clausum. Primum regnante Numa: item post bellum Punicum secundum: tertio post bella Actiaca quæ confecit Augustus: quo tempore pax quidem fuit, quantum ad exteras pertinet gentes, sed bella flagravere civilia. Hujus autem claudendi, vel aperiendi templi ratio varia est. Alii dicunt Romulo contra Sabinos pugnante, quum in eo esset ut vinceretur, calidam aquam ex eodem loco erupisse, quæ fugarit exercitum Sabinorum. Hinc ergo tractum morem, ut pugnaturi aperirent templum, quod in eo loco fuerat constitutum, quasi ad spem pristini auxilii. Alii dicunt Tatium & Romulum facto fœdere hoc templum ædificasse. Unde & Janus ipse duas facies habet, quasi ut ostendat duorum regum coitionem: vel quod ad bellum ituri debent de pace cogitare. Est alia melior ratio, quod ad prælium ituri optent reversionem. Hæc Servius enarrans illud 1. Æn. 298.
— diræ ferro, & compagibus arctis
Claudentur belli portæ, furor impius intus
Sæva sedens super arma, &c. conf. Lips. Elect. 1. 20. & Casaub. ad Suet. p. 61.
Mensis Jani, Januarius. Ovid. 2. Fast. 48.
Anceps Janus. Ovid. 14. Met. 334.
Belliger Janus. Lucan. lib. 1. 62.
Biformis Janus. Ovid. 1. Fast. 89.
Biceps Janus. Ovid. 1. Fast. 65.
Bifrons Janus. Virg. 12. Æn. 198.
Custos pacis Janus. Hor. 2. Epist. 1. 255.
Ancipiti mirandus imagine Janus. Ovid. 1. Fast. 95.
Janus erat Locus Romæ ubi fœneratores consistebant, suasque usuras exercebant, in regione Basilicæ: quoniam in eo Jani simulacra collocata visebantur. Ovid. de Rem. Amor. 561.
Qui puteal, Janumque timet, celeresque Calendas,
Torqueat hunc æris mutua summa sui. Nam mensium Calendis pecuniæ fœneratori datæ exigebantur, vel earum usuræ, Celeres vero appellat Calendas, quod debitori tempus solvendi videbatur celerius advenire, quam vellet. conf. Torrent. ad illud Hor. 1. Epist. 1. 54. — hæc Janus summus ad imum
Perdocet. Ubi per metonym. continentis intelliguntur Fœneratores ac mercatores qui ibi versabantur. V. Voss. 4. Inst. Orat. p. 126. & omnino Lex. Pitisc.
Jani quoque perviæ transitiones: foresque in liminibus profanarum ædium anuæ nominantur, inquit Cic. 2. de Nat. Deor. 67. Ita Liv. 41. 32. extr. Fulvium Flaccum Censorem tres Janos faciendos locasse docet. Suet. in Domit. cap. 14. Janos, inquit, arcusque cum quadrigis & insignibus triumphorum per regiones urbis tantos ac tot extruxit, ut &c. V. Turneb. 22. 16. & Lex. Pitisc. de Janis compitalitiis.

Janālis, e. Adj. ['Ιανάλιος] ut, Virga Janalis. Ovid. 6. Fast. 165. conf. Idem 6. 129.

Janual, alis. n. Libi genus, quod Jano tantummodo libabatur, Festus. conf. Lex. Pitisc.

I A O

Iao, Vox hæreticis usitata. V. Tertull. adversf. Valent. cap. 14. & de Præscript. cap. 49.

I A P

Iăpĕtus, ['Ιαπετὸς] Cæli & Terræ filius, ut inquit Hesiodus. Hunc quidam Promethei patrem fuisse asserunt. Ovid. 1. Met. 82.
Sive recens tellus, &c.
Audax Iapeti genus. Hor. 1. Carm. 3. 27.
Trux Iapetus. Valer. 1. Argon. 564.

Iāpis, idis. ['Ιάπις] Nomen proprium Ætoli, qui quum ad regionem Venetiæ venisset, oppidum de suo nomine condidit, a quo ea pars ubi Timavus fluvius est, Iapidiæ nomen sumpsit. Virg. 3. Georg. 475.
Castella in tumulis, & Iapidis arva Timavi. Sic dictus est ab ἰᾶσθαι curare, quia Æneam sagitta ictum curavit apud Virg. 12. Æn. 391. & 420. conf. Auson. Epig. 19. cum Not. Vinet. Hinc

Iapīdia, æ. f. Iapidis regio. Tibul. 4. 1. 108. Fortis Iapidiæ miles. V. Scalig. ad loc.

Japonia, æ. f. *Japan.* Regio ampla Asiæ & versus ortum nobis ultima. V. Arnold. Montan. Itinerar. & Geographos juniores.

Iāpȳgium, Salentinorum promontorium. Virg. 11. Æn. 247.
Victor Gargani condebat Iapygis agris. Unde Servius Iapygiam partem Apuliæ esse dixit, in qua est mons Garganus, qui usque in Adriaticum pelagus tenditur. Hujus metropolis est Brundusium & Tarentum. Hanc regionem Messapiam, & Iapygiam, & Calabriam, & Salentinam multi nominant.

Iāpyx, ygis. m. ['Ιάπυξ] Dædali filius, a quo Iapyges populi. Solin. cap. 8. conf. Lex. Pitisc.
Arva Iapygis. Ovid. 15. Met. 52.
Iapyx, Ventus est ex Apuliæ ora proficiscens, quem eundem Caurum Gell. lib. 2. 22. esse judicat. est enim, Occidentalis, & utilis Græciam petentibus ex Italia, ut testatur Hor. 1. Carm. 3. 1.
Sic te diva potens Cypri, &c. Virg. 8. Æn. 709.
Illam inter cædes, pallentem morte futura,
Fecerat ignipotens undis & Iapyge ferri. h. e. Vento qui de Apulia flans optime ad Tarentum ducit. Servius. conf. Apul. de Mundo.
Albus Iapyx. Hor. 3. Carm. 27. 20. Idem 1. 3. 4.
Adjective Gargani Iapygis & Equi Iapygis, i. e. Ex Apulia. Virg. 11. Æn. 247. 678.

Iapygius, a, um. Adj. ut, Acra Iapygia, Promontorium: & Regio Iapygia. Plin. 3. 11.

IARBAS. V. HIARBAS.

IARCAS, Indorum philosophorum princeps, cujus meminit Philostratus in vita Apollonii Tyanei.

I A S

IASIŌNE, es. f. [ἰασιώνη] Herba, quæ unum folium habet. Plin. 21. 17. Et Iasione, Olus silvestre in terra repens. Idem 22. 22.

IĂSIS, ĭdis. f. [Ἰασὶς] dicta est Atalanta, ab Iasio patre. V. SCHŒNEUS. Dura Iasis. Propert. lib. 1. 1. 10. V. Spanh. ad Callim. p. 275.

IASIUS, [Ἰάσιος] Dardani frater. Nam Dardanus, inquit Servius, & Iasius fratres fuerunt, Electræ filii: sed Dardanus de Jove, Iasius de Corito procreatus est. Servius apud Virg. 3. Æn. 168.

Hæ nobis propriæ sedes, hinc Dardanus ortus,
Iasiusque pater, genus a quo principe nostrum.

Iasius, pater Palinuri, auctore Servio, unde

IASĬDES, [Ἰασίδης] Palinurus. Virg. 5. Æn. 843.

Dux Iasides. Stat. 6. Theb. 911. h. e. Adrastus, qui filius fuit Talaonis, nepos vero Iasii fratris Dardani.

IĀSON, ŏnis. m. [Ἰάσων] Æsonis filius, fratris Peliæ Thessaliæ regis, qui Colchos profectus, vellus aureum abstulit. De hoc Justin. 42. 2. & Macrob. Saturn. 1. 12. Ovid. 7. Met. 26.

Quem nisi crudelem, non tangit Iasonis ætas?

Asper Iason. Valer. 4. Argon. 222.
Clarus Iason. Ovid. 7. Met. 5.
Efferus Iason. Stat. 5. Theb. 472.
Pegaseus Iason. Ovid. 8. Met. 349.
Iason, alius fuit Pheræum Tyrannus in Thessalia, sui temporis omnium potentissimus, ut Nepos in Timotheo significat. Virtutem ejus & rei militaris scientiam prædicant Xenophon lib. 6. de rebus Græc. Diod. Sic. lib. 15. & 16. conf. Val. Max. 1. 8. ext. 6. & 9. 10. ext. 2. & Plin. 7. 5.

IASONĬDÆ Juvenes, Iasone geniti. Stat. 6. Theb. 340.

IĀSŎNIUS, a, um. Adj. ut, Argo Iasonia. Avien. Arat. Phæn. 756. & 808.

Puppis Iasoniæ depictaque terga carinæ. conf. Stat. 1. Achil. 65.

IASONIUM, [Ἰασόνιον] Promontorium Cappadociæ, hodie *S. Thomas*. Ptolem. lib. 5. cap. 6.

IASPIS, ĭdis. m. & f. [ἴασπις] Lapidis pretiosi genus. Plin. lib. 37. cap. 8. Viret, & sæpe translucet iaspis, etiamsi victus a multis, antiquitatis tamen gloriam retinens. Plurimæ ferunt eam gentes, smaragdo similem Indi: Cypros duram glaucoque pingui. Persæ aëri similem: ob id vocatur aerizusa. Talis & Caspia est, cærulea circa Thermodoontem amnem, in Phrygia purpurea, in Cappadocia ex purpura cærulea, atque non refulgens. Martial. lib. 5. 11.

Sardonychas, smaragdos, adamantas, iaspidas, uno
Portat in articulo Stella, Severe, meus.

Fulva supellex fulget iaspide. Lucan. lib. 10. 122.
Fulva iaspide stellatus ensis. Virg. 4. Æn. 261.
Tereti nodantur iaspide vestes. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 40.
Viridi angustat iaspide pectus. Claud. 6. Conf. Hon. 526.

IASPIDEUS, [ἰασπίδειος] ut, Iaspidea gemma, Quæ iaspidis colorem refert. Plin. lib. 37. cap. 10.

IASPŎNYX, [ἰασπόνυξ] Gemma, a nivis colore [Immo ab Onyche] dicta. Plin. lib. 37. cap. 9.

IASTIUS, i. m. est Tropus principalis musicus. Mart. Capell. 9. p. 317.

IASUS, vel IASSUS, [Ἴασος, ἡ Ἰασσὸς] Urbs & Insula Cariæ, quæ continenti adjacet, cujus incolæ magna ex parte victum e mari captabant, quum sterilem regionem haberent. Ejus municeps Chœrillus fuit. Ex Iaso fuit & Diodorus dialecticus, cognomento Chronus. Hinc

IASIUS sinus, de quo Pomponius. 1. 12.

I A T

IATINUM, [Ἰάτινον] Ptolem. lib. 2. cap. 8. Meldensium civitas, vulgo *Meaux*.

IATRALIPTES, æ. m. [ἰατραλείπτης] Medicus unguentarius, &

IATRALIPTICE, es. f. [ἰατραλειπτική] Medicina unguentaria. Perottus, Tria medicinæ genera veteres fecere: Empiricen, &c. Iatralipticen, quæ unguentis & perfrictionibus curat, quasi medicinam unguentariam. ἰατρικὴ enim medicina dicitur: ἀλείπτης, unctor: ἀπὸ τοῦ ἀλείφειν, quod ungere est, unde hujusmodi artifex iatraliptes dicitur. Cels. lib. 1. cap. 1. Sanus homo qui & bene valet, & suæ spontis est, nullis obligare se legibus debet: ac neque medico, neque iatralipta egere. Et Clinicen, &c. V. CLINICE. Plin. lib. 29. cap. 1. conf. Plin. 10. Epist. 4. & 22. [Inscite Ἰατραλείπτης Medicus unguentarius, & Ἰατραλειπτικὴ Unguentaria medicina, Latine convertitur: Unguentarius enim Græcis μυρεψὸς potius, & ars ejus μυρεψικὴ vocatur. Rectius Medicum unctorem, & Medicinam unctoriam Latine dixeris. Est enim idem Iatraliptes ac Aliptes, quod proprie Unctorem sonat, de quo V. s. l. Quin etiam Celsi antiquiores editiones Neque alipta egere exhibent. Quam lectionem Jo. Ruellius in edit. Paris. 1529. ex Plinio, opinor, temere mutavit. Errant autem qui putant certæ compositionis unguentis mederi Iatraliptas solitos. Qui potius certo genere ciborum & exercitationum, itemque frictionibus, atque unctionibus, solo plerumque oleo factis, & balneo, sanos juxta & ægros curabant; cachecticosque in his, ac convalescentes maxime, ad bonum habitum coloremque ac robur perducebant. Unde etiam Græcis, nullo discrimine, ἀλεῖπται, γυμνασταί, & ὑγιεινοὶ vocabantur, ut ex erudita Ant. Vandalii diatriba, quæ Dissertationum ejus octava est, cognoscere licebit. Cujus sententiam plenius confirmare me non patitur hujus scripturæ modus. Illud addendum puto, si quod inter Iatralipten & Alipten discrimen fuerit, id pertenue fuisse, velut inter Mæan & Iatromæan, idque nomen sibi fortassis arrogasse Aliptas, qui relicta professione pristina, solis ægris operam suam locabant.

IĀTRĪCE, es. f. [Ἰατρική] Ars medendi. Mart. Capel. 3. p. 50.

IĀTRŎMÆA, æ. f. [ἰατρομαῖα] Mulier medica & obstetrix. vet. Inscr. apud Reines. Epist. p. 269. VALERIAE VERECVNDAE IATROMAEAE REGIONIS SVAE PRIMAE.

IĀTRONĪCES, is. m. [ἰατρονίκης] Medicorum victor. Ita Thessalus Trallianus, Methodicorum sectæ princeps, cognominari voluit, qui rabie quadam in omnis ævi medicos perorans monumento suo iatronicen se inscripsit. Plin. 29. 1. [Posset & divise scribi *Iatron nicen*, ἰατρῶν νίκην. i. e. Medicorum victoriam. Nam id quoque veteris elegantiæ foret.

IĀTROS, [ἰατρὸς] Latine dicitur Medicus. Plin. lib. 29. cap. 1.

J A V

JAVA, [Ἰαοῦα] Hispaniæ civitas, Ptolemæo, vulgo *Laca*.

J A X

JAXĂMĂTÆ, [Ἰαξαμάται] Populi circa Mæotim, inquit Stephanus, quos Ephorus appellat Sauromatas. Valer. Flacc. lib. 6. 148.

Mellis honos Torinis: ditant sua mulctra Satarchen:
Jaxamatas venatus alit. De his Ammian. lib. 4. [Apud Stephanum legitur Ἰαζαβάται.

JAXARTES, [Ἰαξάρτης] Scythiæ fluvius in Asia, amnium ab Oriente in Caspium influentium vel maximus: nam multum secum rapit, & immani undarum copia extumescit: oritur in ultimis Sogdianorum finibus ex montibus, quos Sogdios Ptolemæus vocat. Alexander militesque ejus Tanaim putaverunt, quum sit alius. Plin. lib. 6. cap. 16. Strabo lib. 2. & Curt. lib. 6. 2. 14.

IAXTES, [Ἰάξτης] Fluvius, quem eodem cum superiore in tractu quidam locant: cujus meminit Claudian. Conf. Prob. & Olyb. 160.

— sic nobis Scythicus famuletur Iaxtes. al. Araxes.

I A Z

IĀZȲGES, um. pl. m. [Ἰάζυγες] Metanastæ populi in Europa, qui (sicut Ptolemæus lib. 3. scribit) ab Oriente habent Daciam, ab Occasu & Austro Germaniæ partem, a Septentrione Sarmatiam. Hodie Septem castra, Germanice *Sibenbürgen*, regio quæ partim ab Ungaris, partim a Valachis colitur. Ovid. 2. Trist. 191.

Acres Iazyges. Ovid. 1. de Pont. 2. 79.
Sarmatas Iazyges vocat Tacit. 12. Ann. 29.
Ferox Iazyx. sing. Ovid. 4. Pont. 7. 6.

I B E

IBERNIA, [Ἰβερνία] V. HYBERNIA.

IBĒRUS, i. m. [Ἴβηρ] Fluvius Hispaniæ, qui apud Cantabros oriens, per 260 passuum milia fluit, & in mare Balearicum exit. Dictus, ut Eustath. ait, a rege ejusdem nominis. Lucan. lib. 4. 23.

Qui præstat terris, aufert tibi nomen Iberus. Quod & Iberum declinari potest: præsertim quando sequitur Flumen. Nunc vulgo dicitur *Ebro*. testis Olivarius in Melam 2. 6. conf. Voss. ibid.

Dives Iberus. Claud. Conf. Mall. Theod. 53.

Lentus Arar, Rhodanusque celer, & dives Iberus.

Torrens Iberus. Lucan. lib. 7. 15.
Iberus nom. Gentile V. in dict. seq.

IBĒRIA, [Ἰβηρία] dicta est Pars Hispaniæ, quæ intra Iberum continetur: quamvis generali vocabulo pro Hispania capiatur. Et Iberiæ quidam partem unam exteriorem, alteram interiorem dixerunt. Hanc regionem Celtæ Gallorum populi, relictis sedibus suis, habitavere. Unde composito ex utraque gente nomine, Celtiberi appellati sunt, & regio eorum Celtiberia. Lucan. lib. 4. 10.

— Celtæ miscentes nomen Iberis.

Duræ tellus Iberiæ. Hor. 4. Carm. 14. 50.
Fera Iberia. Hor. 4. Carm. 5. 28.
Ab Iberia vero Ibēri & Ibēres, vocati sunt populi Hispani. Virg. 3. Georg. 408. — a tergo horrebis Iberos.
Armifer Iberus. Sil. lib. 13. 507.
Durus Iber. Lucan. lib. 6. 258. Plin. 6. 10. & Eutrop. 6. 11. 5.
Occidentales omnes populos Iberos, vel Celtiberos dixere veteres. V. Drakenb. ad Sil. 3. 340.
Est & alia regio hoc nomine, juxta Pontum, inter Colchida & Armeniam, venenorum ferax, quæ Caucasiis montibus circumdatur, cujus similiter populi Iberi & Iberes dicti sunt (hodie vulgo dicuntur *Leverons*) a quibus, ut Varro scribit, venerunt qui in Hispania habitaverunt, a quibus & Hispania, Iberia: & fluvius Hispaniæ, Iberus. Scribit Dionysius contra, Iberes populos a Pyrenæis montibus profectos in Asiam sedes posuisse. Unde ea pars Asiæ, Iberia nuncupetur.
Armeniæ prætentus Iber. Val. Flacc. 5. 166.

IBĒRUS, a, um. Adj. Virg. 9. Æn. 582.

Pictus acu chlamydem, & ferrugine clarus Ibera. Idem 7. Æn. 663.

IBĒRIĂCUS, a, um. Adj. ut, Terræ Iberiacæ. Sil. lib. 13. 510.

IBĒRĬCUS, a, um. Adj. [Ἰβηρικὸς] Hispanicus. Sidon. Carm. 23. 164.

Terrarum indigenas Ibericarum.

Iberica herba, Spartum dicebatur antiquis. Quintil. lib. 8. cap. 2. pr. Qui in actione Ibericas herbas, se solo nequicquam intelligente, dicebat: nisi irridens hanc vanitatem Cassius Severus, Spartum eum dicere velle indicasset.
Iberici funes, pro Sparteis. Hor. Epod. 4. 3.

Ibericis peruste funibus latus. conf. Plin. 19. 2.

IBERĪNUS, a, um. Adj. Juven. 6. Sat. 53.

Unus Iberinæ vir sufficit. [Videtur nomen proprium potius mulieris, quam Adjectivum.

IBĒRIS, ĭdis. f. [Ἰβηρὶς] Herba, quam Lepidium Latini dicunt. Apul. de Herb. cap. 20. Plin. 25. 11. & 26. 8. Diosc. 1. 188. al. Hiberis.

IBEX, ĭcis. m. ut quibusdam placet, Rupicapra. Sed distinguit Plin. 8. 53. Sunt capreæ, sunt rupicapræ, sunt ibices pernicitatis mirandæ. V. Gesner. Hist. Quadrup. & Scal. Exerc. 207. vel Lex. Martin.

I B I

IBI, [ἐκεῖ, ἔνθα] Adv. in loco. Ter. And. 2. 2. 19.

Ubi te non invenio, ibi ascendo in quendam excelsum locum.

Idem Eun. 4. 1. 8. Cic. pro Cæcin. 27. Et armatos ibi fuisse. [Videtur post Ibi distinctio locanda in priore Ter. loco.
Ibi loci. Plin. lib. 6. cap. 11. Ibi loci terrarum orbe portis discluso.

Ibi,

Ibi, ubi. Cic. pro Domo 121. Ibi enim postis est, ubi templi aditus est.
Ibi, unde. Liv. 1. 24. Ibi imperium fore, unde victoria fuerit.
Ibi, In ea re, vel conditione. Ter. Adel. 5. 4. 13. Duxi uxorem: quam ibi miseriam vidi? Ubi Donatus, Ibi, inquit, quasi uxor locus sit.
Ibi tum, Tunc, quum hæc fierent. Cic. 5. Verr. Quid tu ibi tum, quid facis? Ter. Eun. 2. 2. 30.

Ille ubi, miser, famelicus, videt me esse in tantum honorem,
Et tam facile victum quærere, ibi homo cœpit me obsecrare.

Ibi infit. Liv. 3. 71.
Ibi sum. i. e. Illud ipsum cogito. Ter. Heaut. 5. 2. 30. & 3. 1. 62.
Ibi pro Isthuc. Cajus l. 1. ff. de O. I. Cum ibi venerimus.

IBĪDEM, [αὐτοῦ] In eodem loco. Ter. And. 4. 5. 38.

Ni puerum tollis, jam ego hunc in mediam viam
Provolvam: teque ibidem pervolam in luto. Virg. 1. Æn. 120.
— illam ter fluctus ibidem
Torquet, agens circum, &c. V. Serv. in loc. conf. Idem 3. Georg. 500.

In eodem loco & Ibidem. Cic. 2. de Invent. 14. Quare quum in quandam tabernam divertissent, simul cœnare, & in eodem loco somnum capere voluerunt: cœnati discubuerunt ibidem.
Ibidem in. Cic. 2. de Invent. 134. In navi ibidem. Idem 5. Verr. 22. Ut certo tempore anni, ut ibidem in Sicilia, deinde ut lege Hieronica venderent.
In eo, & ibidem. Cic. pro Cæcin. 23. Læsit in eo Cæcinam: sublevavit ibidem. i. e. In eodem.
Ibidem mihi adnutat. i. e. Ex eo loco ubi ipse erat. Plaut. Merc. 2. 3. 100. Ibidem mihi etiam nunc adnutat, addam sex minas.
Ibidem, ubi. Plaut. Pers. 4. 4. 62.

Do ego tibi operam. s. tibi ibidem das, ubi tu tuum amicum adjuvas. i. e. Tunc tibi ipsi prodes, quum amicum juvas.

Ibidem loci res erit. Plaut. Cist. 2. 1. 53.

Abit intro iratus, quid ego nunc agam? si redierit
Illa ad hunc, ibidem loci res erit: ubi odium occœperit,
Illam extrudet, quom hanc uxorem Lemniam ducet domum.

IBIS, is, vel idis. f. pl. Ibes, [ἶβις, ιδος, pl. ἴβεις, teste Suida.] Avis Ægypti Serpentivora. Plin. lib. 10. cap. 48. Visam in Alpibus ab se peculiarem Ægypti ibin, M. Egnatius Calvinus præfectus earum prodidit. Idem lib. 8. cap. 27. conf. Isidor. 12. 7. & Juven. 15. Sat. 2. Cic. 1. de Nat. Deor. 101. Velut ibes maximam vim serpentum conficiunt, quum sint aves excelsæ, cruribus rigidis, corneo proceroque rostro: avertunt pestem ab Ægypto, quum volucres angues ex vastitate Libyæ vento Africo invectas interficiunt, atque consumunt, ex quo fit ut illæ, nec morsu vivæ noceant, nec odore mortuæ.
Ab hujus avis similitudine Ibis pro Invido ponitur. Unde Ovidius conscripsit libellum in invidum quem In Ibin vocavit. [Sed Heinsio placet Ibis potius, quam In Ibin, inscribi hunc libellum, quemadmodum & Callimachus suum inscripserat, teste Suida in Καλλίμαχος.

IBISCUS. V. HIBISCUS.

I B U

IBUS, pro Iis, inquit Nonius minus Latinum putat consuetudo, quum veterum auctoritate plurimum valeat. Pomponius Pappo agricola: Nunc quando voluisti facere, fac voluptati sies ibus. Plaut. Mil. 1. 1. 74. Latrones ibus denumerem stipendium. Hæc Non. 8. 21. conf. Plaut. Mil. 3. 3. 21. & Truc. 1. 2. 14.

I B Y

IBŸCUS, i. m. [Ἴβυκος] Rheginus poeta, quem maxime omnium amore flagravisse ex ipsius scriptis constare scribit Cic. Tusc. 4. 71. De quo multa & suavissima apud Erasmum in proverbio Ibyci grues. Auson. Idyl. 5. 80.

Ibycus ut periit, vindex fuit altivolans Grus.

IBYX, ycis. f. Avis clamosa. Gesner.

I C A

ICĂDIUS, [Εἰκάδιος] Prædo fuit, de cujus fato sic scribit Cic. de Fato 6. Ne hercule Icadii quidem prædonis video fatum ullum. Nihil enim scribit ei prædictum. Quid mirum igitur ex spelunca saxum in crura ejus incidisse? Puto enim, etiam si Icadius tum in spelunca non fuisset, saxum tamen illud casurum fuisse. Nam aut nihil omnino est fortuitum, aut hoc ipsum potuit evenire fortuna. V. Fest. [Suidas, Εἰκάδιος, ὄνομα κύριον. Sic & Etymologus, qui ita dictum putat, quod ἐν τῇ εἰκάδι natus esset. Sed apud Festum in voce, & in Rhonde, ut & in Lucilii versibus, ibidem a Scaligero adductis, scribitur Icadion, quasi Græce esset Εἰκάδιον.
Icadius alius, Apollinis & nymphæ Lyciæ filius, simile fere Arioni fatum expertus: de quo V. Serv. ad 3. Æn. 332.

ICĂRIA, [Ἰκαρία] Insula in Icario mari: ab Icaro Dædali filio dicta: quæ trecentorum stadiorum ambitum habet. Et in ea Dianæ templum Tauropolium appellatum. Hæc & Icaros dicta est, ante Doliche vocata. Est inter Sardum & Siculum maria.

ICĂRIUS, [Ἰκάριος] Atheniensis, Laconum regis OEbali filius, pater Erigones & Penelopes, quum acceptum a Libero patre vinum mortalibus indicaret, occisus est a rusticis: qui quum plus æquo potassent, inebriati venenum se bibisse crediderunt.
Icarius pater Penelopes. Ovid. 1. Epist. 81.

Me pater Icarius viduo discedere lecto Cogit, &c.

Inter sidera Arcturus est. V. Hygin. Fab. 130. & Ampel. de 12. Signis. al. Icarus.
Icarus scribitur etiam Tibull. 4. 1. 8.

— etiam Phœbo gratissima dona
Cres tulit, & cunctis Baccho jucundior hospes
Icarus, ut puro testantur sidera cælo,
Erigoneque, Canisque, neget ne longior ætas. [Et quidem rectius, ut docet Brœkh. q. V. Alius est enim Penelopes pater Icarius, alius Erigones Icarus.

Icarius præterea, ut Plin. lib. 4. cap. 7. auctor est, Mons est in Attica regione.

ICARIUS, a, um. Adj. ut, Astrum Icarium. Stat. 4. Theb. 777. Canis Icarius, i. e. Canicula stella. Ovid. de Nuce 118.
Aqua Icaria. Ovid. 5. Trist. 2. 28. V. ICARUS.
Pelagus Icarium. Claud. 2. in Eutrop. 265.

ICĂRIS, patronym. f. [Ἰκαρίς] Ovid. in Ibin, 391.

Et velut Icaridos famulæ periere, procique, &c. i.e. Penelopes.

ICARIŌTIS, [Ἰκαριῶτις] aliud patronym. f. sic Propertius vocat Penelopen, lib. 3. 13. 10

Hæc etiam clausas expugnant arma pudicas,
Quæque terunt fastus Icarioti tuos. Ovid. 3. de Pont. 1. 112.
Morte nihil opus est, nihil Icariotide tela. Adjective.

ICĂRUS, [Ἴκαρος] dictus fuit Dædali filius, qui una cum patre e Creta fugiens, fretus alarum fiducia, quum ultra patris jussa altius evolasset, solisque ardore cera, qua pennæ continebantur, liquefacta esset, ita ut ab alis deflueret, decidit in mare, quod est inter Myconem & Gyarum, a quo postea Icarium mare dictum fuit. Ovid. 1. Trist. 1. 90.

Icarus Icariis nomina fecit aquis. conf. Idem 3. Trist. 4. 21.

Icarus alius, Erigones pater. V. in ICARIUS.

ICAS, ădis. [εἰκάς] Numerus vicenarius. Plin. 35. 2. Ferias omni mense custodiunt, quas icadas vocant. de Epicureis. V. Hard. not.

I C C

ICCUS, [Ἴκκος] Nobilis palæstrita Tarentinus, qui toto vitæ tempore Veneris expers fuit, ut arti accommodatior esset: tanta illi gloriæ libido. Ælian. Var. Hist. 11. 3. Alii vitiose Icchus vel Ictus scribunt. V. Periz. ad loc.

I C H

ICHNEUMŌN, ŏnis. m. [ἰχνεύμων] Animal est magnitudine felis, specie muris, quod vulgo nunc Murem Indicum vocant. Plin. lib. 8. cap. 24. V. Lucan. 4. 724. conf. Vitruv. 8. 2. Plin. 37. 9. & 29. 4. Prima brevi posuit Martial. 7. 86.

Delectat Marium si perniciosus ichneumon.

Est & genus Vespæ. Plin. 11. 21.

ICHNŎBĂTES, æ. m. [ἰχνοβάτης] i. e. Per vestigia vadens: Canis nomen. Ovid. 3. Met. 207.

ICHNOGRAPHĬA, æ. f. [ἰχνογραφία] est quæ vulgo Plana forma vocatur. Hæc, circini regulæque modicæ continet usus, ex qua capiuntur formarum descriptiones in solis arearum. Auctor est Vitruvius lib. 1. 2. Ichnographia dicitur quasi vestigii descriptio, in quo quasi vestigio totum opus insistit. Budæus.

ICHNUSA, æ. f. [Ἰχνοῦσα] Sardiniæ antiquum nomen, quod plantam pedis figura referret. Sil. 12. 358.

Inde Ichnusa prius Graiis memorata colonis.

ICHOR, ŏris. m. [ἰχώρ] Sanies, cruor. Cels. 5. 26. 20. Ichor tenuis, subalbidus ex malo ulcere exit. [Non ergo Sanies aut Cruor, sed sui generis malus humor est.

ICHTHYCUSA, [Ἰχθυοῦσσα] Insula, alias Icaros dicta, sita ab exortu solstitiali, Delo ad quinquaginta millia passuum propinqua.

ICHTHYOCOLLA, [ἰχθυοκόλλα] appellatur Piscis, cui glutinosum est corium, idemque nomen glutino ejus. Hæc Plin. lib. 32. cap. 6. Et lib. 7. cap. 56. conf. Gesner.

ICHTHYOPHĂGI, orum. m. pl. [Ἰχθυοφάγοι] Qui piscibus vivunt: quo nomine dicti sunt quidam populi in Æthiopia interiori, qui magnum sinum Occidentalis Oceani tenent, teste Ptolemæo lib. 4. cap. 9. De his Strabo lib. 15. conf. Plin. 15. 7. & 6. 23. item Mart. Capell. 6. p. 225.

ICHTHYOTROPHĪUM, i. n. [ἰχθυοτροφεῖον] Locus in quo aluntur pisces, qui & Piscina, & Vivarium Latine dicitur. Columel. lib. 8. cap. 1. Est autem id fere vel in villa, vel circa villam: in villa est quod appellant Græci ὀρνιθῶνας καὶ περιστερεῶνας: atque etiam quum datur liquoris facultas, ἰχθυοτροφεῖα sedula cura exercentur.

ICHTHYS, [Ἰχθῦς] Elidis est promontorium in Achaia apud Thucydidem, quod Valla Piscem transtulit, & ob id merito reprehensus ab Hermolao.

I C O

ICŌ, ici, ictum, [πλήττω, βάλλω] icĕre. Percutere, inquit Festus. Turpil. Si iceris me. Plaut. Truc. 2. 7. 42. Hoc vide, dentibus frendit, icit femur. Cæcilius, Si unquam quisquam vidit quem catapulta aut balista icerit. Plin. lib. 15. cap. 30.
Telis icere caput. Catul. 113. 4.
Icimur ictu. Lucret. lib. 4. 1043. Idem 3. 161.

— corpus propellit & icit.

Icere fœdus, pro Percutere. Cic. in Pison. 88. Tu scilicet, homo religiosus & sanctus, fœdus quod meo sanguine in pactione provinciarum iceras, frangere noluisti. Et pro Corn. Balb. 31. L. Marcius primipili Centurio cum Gaditanis fœdus icisse dicitur.

ICTUS, a, um. Partic. [βεβλημένος] ut, Ictus caput. Cæs. 3. Bell. Civil. Incidit ad terram ictus Turnus. Virg. 12. Æn. 926.
Ab latere ictus. V. A vel AB præp.
Jovis ignibus ictus. Ovid. 1. Trist. 3. 11.
Caput ictum. Hor. 2. Serm. 1. 24.

— saltat Milonius, ut semel icto
Accessit fervor capiti, numerusque lucernis. i. e. Postquam inebriatus est.

Domus icta, Afflicta. Ovid. 5. Trist. 4. 34.
Fœdus ictum. Virg. 12. Æn. 314.
Genu dextrum ictus lapide. Suet. Aug. cap. 20.
Patria desideriis fidelibus icta. Hor. 4. Carm. 5. 15.
Pinus icta mordaci ferro. Hor. 4. Carm. 9. 9.

ICTUS, ûs. m. [πληγμα, πληγή] Percussio ipsa. Plaut. Most. 3. 1. 93.

Perfacile ego ictus perpetior argenteos. Cic. 3. Off. 94. Ictu fulminis deflagravit.

Ictus bestiarum. Cic. 2. Off. 19. Hæc igitur ipsa fortuna ceteros casus rariores habet, primum ab inanimis procellas, tempestates, naufragia, ruinas, incendia: a bestiis ictus, morsus, impetus.
Pedum ictus. Ovid. 5. Met. 264.
Saxorum ictus. Tacit. 3. Hist. 31. Simul juncta turris ictibus saxorum concessit. conf. 3. 29. 3.

Serpen-

Serpentum diri ictus, Morsus. Ovid. 4. Met. 498.
Forabilis nullo ictu. Ovid. 12. Met. 170.
Gravis ictu. Virg. 5. Æn. 274.
Cæcus ictus, Occultus Ovid. 1. Fast. 623. V. CÆCUS.
Clarus ictus. Ovid. 2. Met. 624.
Contrarius ictus. V. CONTRARIUS.
Creber ictus aut languidus. V. CREBER.
Fulmineus ictus. i. e. Fulminis. Hor. 3. Carm. 16. 11.
Futilis ictus. Sil. lib. 15. i. e. Vanus.
Ingens ictus. Stat. 3. Theb. 89.
Injuriosus ictus. V. INJURIA.
Invalidus ictus. Sil. lib. 10.
Languidus ictus. De pulsibus. V. LANGUOR.
Languens ictus. Lucan. lib. 3. 692.
Lapidosus grandinis ictus. Claud. de Bell. Get. 240.
Lethiferi ictus. Ovid. 8. Met. 362.
Obliquus ictus. Hor. 3. Carm. 22. 7. V. OBLIQUUS.
Surdis ictibus, & qui non exaudiuntur, arborem cædere. Plin. lib. 19. cap. 1.
Accipere ictum. Lucret. lib. 4. 1045. V. ACCIPIO.
Accipit resonos latus ictus. Valer. 1. Argon. 619.
Affligit animantem grandior ictus. Lucret. lid. 2. 943.
Contudit ictu hebeti pectus tantummodo. Ovid. 12. Met. 85.
Dari sub ictum. Tacit. 13. Ann. 39. Nec tamen proximo itinere ductæ legiones, quæ si amnem Araxem, qui mœnia alluit, ponte transgrederentur, sub ictum dabantur. Adde quæ ad Sil. 8. 310. notavit Cellarius. V. mox Ictus pro Potestate.
Declinare ictum. V. DECLINO.
Defendere ictum & repellere. Cæs. 2. Bell. Civil. 9.
Evocare ictum adversarii. Quintil. lib. 5. cap. 13. Fiunt & tertiæ, si prima ad evocandum adversarii ictum prolata erit.
Exanimari ictu. Cæs. 7. Bell. Gall. 25.
Excipere ictus galea. Ovid. 12. Met. 375. Virg. 5. Æn. 444.
Excludere fervidos ictus. Hor. 2. Carm. 15. 10.
Ferire inflexo ictu. V. INFLECTO. Ferire levi ictu. Sen. Herc. fur. 12.
Intentare ictus. Tacit. 3. Hist. 31. 5.
Labefacta arbor innumeris ictibus. Ovid. 8. Met. 775.
Levare ictum serpentis. V. Levo in LEVIS.
Perpeti ictus argenteos. Jocus Plauti Most. 3. 1. 93. V. supra.
Pulsat creber densis ictibus. Virg. 5. Æn. 459.
Pulsarier crebro ictu. Lucret. lib. 4. 932.
Repulit ictus validos cute. Ovid. 3. Met. 64.
Sonant æra vesanis ictibus. Ovid. 2. de Arte Am. 610.
Tremuit vastis ictibus ærea puppis. Virg. 5. Æn. 198.
Tundi crebro ictu. Lucret. lib. 4. 932.
Violare ictu baculi corpus. Ovid. 3. Met. 325.

Corpora serpentum baculi violaverat ictu.

Ictus pro Potestate. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 2. Cogita quanta nobis tribuerit parens noster, &c. quam nihil sit mortale non sub ictu nostro positum. Idem Epist. 72. & Sen. Theb. 528. V. Dari sub ictum, paulo supra.
Ictu aliquo novæ calamitatis sublata fides de foro. Cic. 2. pro Lege Agr. 8.
Ictu pellere animi statum. Cic. 2. de Fin. 32. Neque enim hæc movere potest appetitum animi: nec ullum habet ictum quo pellat animi statum hic non dolendi. Al. Illum & Animum status.
Icti, in genitivo. Gell. 9. 13. ex historia Claudii Quadrigarii, Dein continuo humerum dextrum eodem concussu incidit: neque recessit usquam donec subvertit, ne Gallus impetum icti haberet.

ICON, ŏnis. f. [εἰκὼν, όνος] Latine Effigies, imago, & statua membrorum hominis a pictoribus seu statuariis ad vivum expressa. Plin. lib. 34. cap. 4. Effigies hominum non solebant exprimi, nisi aliqua illustri causa perpetuitatem merentium. Et primo sacrorum certaminum victoria, maximeque Olympiæ: ubi omnium qui vicissent, statuas dicari mos erat. Eorum vero qui ter ibi superavissent, ex membris ipsorum similitudine expressa, quas iconas vocant. Ex vetusto codice legitur Iconicas.
ICONĬCUS, a, um. Adj. [εἰκονικός] Ita pictum, ut ex ejus membris similitudo expressa sit. Plin. lib. 35. cap. 8. Adeo jam colorum usus percrebuerat, adeoque ars perfecta erat, ut in eo prælio iconicos duces pinxisse tradatur, Atheniensium Miltiadem, Callimachum, &c. Suet. Calig. cap. 22. Simulacrum stabat in templo aureum iconicum, &c. Plin. 34. 4. V. ICON.
Bud. Iconicum pictorem vocabat, qui ad verum repræsentaret. Gall. Qui pingit ad vivum. H. St.
ICONISMUS, i. m. [εἰκονισμός] Iconismos Sen. 95. Epist. non ita procul a fine, sic appellat Descriptiones, aitque verbum esse publicanorum.
ICUNCŬLA, æ. f. dimin. Suet. Ner. cap. 56. Siquidem icunculam puellarem, cuum quasi remedium insidiarum a plebejo quodam & ignoto muneri accepisset, detecta confestim conjuratione, pro summo numine, trinisque in die sacrificiis colere perseveravit; volebatque credi, monitione ejus futura prænoscere.
Aliis vocabitur Iconcula, ut apud Desp. Sic Græco Latina est vox, nam terminatur Lat. H. St. MSS. Acunculam, vel Acungulam, unde hanc lectionem finxit Egnatius. Alii aliter conjectant. Quid si Lagunculam, unius litteræ adjectione? Non displicet tamen aliorum Imagunculam, propter epitheton. V. scriptoris ejusdem geminum locum in Aug. c. 7.
ICONIUM, i. n. [Ἰκόνιον] Oppidum est Lycaoniæ. Meminit Cic. 3. Fam. 8. Quum enim Laodiceæ, quum Apameæ, quum Synnadis, quum Philomeli, quum Iconii essem: quibus in oppidis omnibus commoratus sum, &c. Vulgo *Cogni* dicitur.
ICOSAEDRUM. V. EICOSAEDRUM.
ICOSIUM, [Ἰκόσιον] Mauritaniæ Cæsariensis oppidum, ab Herculis comitibus conditum. Hercule enim illac transeunte, viginti, qui a comitatu ejus desciverant, locum deligunt, jaciunt mœnia: ac ne quis posito a se nomine gloriaretur, de condentium numero urbi nomen datum. Solinus cap. 38. extr.

I C T

ICTĔRUS, i. m. [ἴκτερος] Morbus, quum per totum corpus bilis suffunditur, quæ interdum nigra, interdum flava est. Hic etiam morbus, Regius appellatur,

Molliter excelsa quoniam curatur in aula. Sammonic. cap. 59.

Arquatum appellat Lucret. lib. 4. 333. V. s. l.
ICTERUS, i. m. [ἴκτερος] Plin. lib. 30. cap. 11. Avis icterus vocatur a colore: quæ si spectetur, sanari id malum tradunt, & avem mori. Hanc puto Latine vocari Galgulum. De morbo regio loquitur. In quibusdam exemplaribus legitur Galbulum, in aliis Galgulam.
ICTERĬCUS, [ἰκτερικός] Qui eo morbo laborat, ἀπὸ τοῦ ἰκτῖνος, hoc est a milvo, quod oculi bile suffusi, milvinis similes videantur. Plin. lib. 20. cap. 9. Ictericis, nec non & phreneticis, radicis crudæ succum gargarizandum bibendumque demonstrat. Idem lib. 21. cap. 20. vocat Felle suffusos. Juven. 6. Sat. 564.

Consulit ictericæ lento de funere matris.

ICTIS, idis. f. [ἰκτὶς] Mustelæ genus. Plin. lib. 29. cap. 4. Mustelarum duo genera: alterum silvestre: distant magnitudine. Græci vocant ictidas. V. Interpr. ad Plaut. Capt. 1. 2. 81.
ICTUS Tarentinus. V. ICCUS.
ICTUS, ûs. V. ICO, is.
ICUNCULA. V. ICON.

I D

ID, neutrum ab Is, ejus. V. IS.
IDA, æ. f. [Ἴδη] Mons altissimus, qui ad Troadem spectat, habetque multos pedes. Latus ejus Septentrionale, ex angustiis Abydi usque ad Æsapum & Cyzicenum agrum, ad Propontidem pertinet: Occidentale ad Hellespontum respicit: Australe promontorium facit quod Lectum appellatur. Orientalia Idæ ad Mysos declinant, abundatque mons aquis, & multa flumina ex eo descendunt: in cujus summitate locus fuit Gargarus appellatus, a quo Gargara Æolica civitas dicta est. Ovid. 4. Fast. 249.

Dindymon & Cybelen, & amœnam fontibus Idam.

Ærisona Ida. Valer. 1. Argon. 704.
Aquosa Ida. Ovid. 6. Fast. 15.
Celeberrima fontibus Ida. Ovid. 2. Met. 218.
Clivosa Ida. Ovid. 1. Amor. 14. 11.
Frondosa Ida. Virg. 5. Æn. 252.
Magna Ida. Virg. 5. Æn. 249.
Phrygia Ida. Virg. 4. Georg. 41.
Pinifera Ida. Stat. 3. Silv. 4. 12.
Viridis Ida. Catul. 61. 70.
Ida etiam appellata fuit Dardani Scytharum regis filia.
IDACIUS. V. IDATIUS.
IDÆUS, a, um. Adj. [Ἰδαῖος] ut, Campi Idæi. Virg. 7. Æn. 222.
Cyparissi Idæi. Virg. 2. Georg. 84.
Herba Idæa. Plin. 27. 11.
Jugum Idæum. Ovid. 4. Fast. 264.
Mater Idæa, Cybele. Lucret. lib. 2. 611.
Mons Idæus. Virg. 3. Æn. 105.
Nemus Idæum. Virg. 3. Æn. 112.
IDÆI DACTYLI, [Ἰδαῖοι δάκτυλοι] Filii fuerunt Minervæ & Solis: vel, ut alii volunt, Saturni et Alciopes: & dicuntur alio nomine Corybantes. q. V.
Idæi Dactyli, Gemmæ, ferreo colore, quæ pollicem humanum exprimunt. frequentes sunt in Creta. Plin. lib. 37. cap. 10.
IDÆUS, [Ἰδαῖος] Rhodius versificator, scripsit Rhodiorum res gestas versibus ter mille. Auctor Suidas.
IDĂLIA, æ. f. Troadis regio quæ sub Ida jacet. Virg. 1. Æn. 697.
IDALIS, idis. f. Idem, apud Lucan. 3. 204.
IDALIUM, [Ἰδάλιον] Mons est Cypri, Veneri sacer. De quo Virg. 1. Æn. 685.

Aut super Idalium sacrata sede recondam.

Frondosum Idalium. Catul. Argon. 62. 96.
Sanctum Idalium. Catull. 34. 12.
IDALIUS, a, um. Adj. [Ἰδάλιος] ut, Idalia acus. V. ACUS.
Dea Idalia, Venus. Ovid. 3. de Arte Am. 166.
Litus Idalium Cypri. Lucan. 8. 716 Al. Icarium.
Venus Idalia. Virg. 5. Æn. 760.
Vertice Idalio venans. Propert. 2. 14. 54.
Volucres Idaliæ, Columbæ. Stat. 1. Achill. 372.
IDANTHYRSUS, [Ἰδάνθυρσος] Scytharum rex, bello res magnas gessit, bonam partem Asiæ subjugavit, usque in Ægyptum excurrit, ut auctor est Strabo lib. 14.
IDAS, æ. m. [Ἴδας] Fuit omnium sui seculi virorum formosissimus, & maritus Marpissæ. Is arcu, sagittisque sumptis, Apollinem invadere ausus est ob Marpissam sibi a deo ereptam, teste Homero lib. Iliad. 9. V. MARPISSA, & LYNCEUS, dissyll.
IDATIUS, i. m. Auctor Fastorum, quos commendat Barth. Adverf. 51. 4. Al. Hydatius, vel Idacius.

I D C

IDCIRCO, vel ICCIRCO, [διὸ] Conj. Idem quod Ideo significat. Ter. And. 4. 2. 7.

Nam idcirco arcessor, nuptias quod mihi apparari sensit. Cic. 7. Verr. 24. Reperietis idcirco hæc in uno homine pecunioso tot constituta, ut ceteris formidines, &c.

Interdum sequuntur Ut, Ne vel Quia. Cic. 6. Att. 1. Me idcirco putant bene audire velle, ut ille male audiat.
Interdum præcedunt Quia, Quo, Ut, Non si. Cic. 12. Att. 21. Quæ quia Cato extulerat in cælum, idcirco in ejus sententiam est facta discessio. Idem de 2. Orat. 40. Non si Opimium defendisti, idcirco te isti bonum civem putabunt.

I D E

IDĔA, æ. f. [ἰδέα, εἶδος] Forma, figura, species rerum prima & inchoata intelligentia. Cic. 1. de Acad. 30. de mente, Quia sola cerneret quid semper esset simplex & uniusmodi, & tale quale esset, hanc illi ideam appellabant, jam a Platone ita appellatam: nos recte speciem possumus dicere. V. eundem in Orat. 10. Sen. Epist. 58. Idea est eorum, quæ naturaliter fiunt, exemplar æternum. Adjiciam definitioni interpretationem, quo res apertior fiat. Volo imaginem

ginem tuam facere: exemplar picturæ tuæ habeo, ex quo capit aliquem habitum mens nostra, quem operi suo imponat. Ita illa quæ me docet & instruit facies a qua petitur imitatio, Idea est. Talia ergo exemplaria infinita habet natura rerum, hominum, piscium, arborum: ad quæ quodcunque fieri ab illa debet, exprimitur. Pictor quum reddere Virgilium coloribus vellet, ipsum intuebatur. Idea erat Virgilii facies, futuri operis exemplar. Hæc Sen. In Sermone nostro dicitur Idea, forma illa cujusque rei, quæ nobis, quum volumus, in animo repræsentatur: ut hominis, equi, arboris. Talia vero exemplaria sunt infinita.

IDEALIS, e. Adj. In idea consistens. ut,
Ideales formæ. Mart. Capel. 7.
Idealis quædam prudentia. Idem 8. p. 275.

IDEM, eadem, idem. [ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό] Idem m. producit primam: Idem n. corripit.
Idem, Hic ipse, vel Is ipse. Plaut. Pseud. 1. 1. 14.
— nam tu me antidhac
Supremum habuisti comitem consiliis tuis. c. Idem animus nunc est.
Idem, qui. Cic. 9. Att. 11. Est idem, qui semper in Republica fuit. Idem 7. Verr. 38.
Eosdem esse oratorios numeros, qui sunt poetici. Cic. in Orat. 188.
Peripatetici iidem olim, qui Academici. Cic. 3. Off. 20.
Hoc est idem, quod illud. Non idem est servulus, quod familia. Cic. pro Cæcin. 58. Cic. 2. de Fin. 13. Primum idem esse voluptatem dico, quod ille ἡδονήν.
Idem præsens, absens. Ter. Adel. 1. 1. 48.
Studet par referre, præsens, absensque idem erit. i. e. Idem aget absente domino, quod præsente solebat agere.
Idem ego, vel Idem ille. Plaut. Capt. 4. 2. 84.
Idem ego sum salus, fortuna, lux, lætitia, gaudium. Cic. pro Sext. 108. Cedo nunc ejusdem illius inimici mei, de me eodem, ad verum populum, in campo Martio concionem.
Idem, i. e. Similis. Plaut. Mil. 3. 2. 25. Ter. Andr. 3. 4. 4.
Ego dudum nonnihil veritus sum, Dave, abs te, ne faceres idem, Quod vulgus servorum solet, dolis ut me deluderes.
Idem hoc hominibus sat erat decem. Plaut. Mil. 3. 1. 160.
Huic eidem Sopatro iidem inimici. Cic. 4. Verr. 68.
Idem iste. Cic. pro Domo 70. Verum ea lege, quam idem iste de Macedonia Syriaque tulerat.
Idem istud credo ego. Plaut. Mil. 3. 1. 81.
In iisdem illis locis. Cic. 3. Verr. 56.
Eodem pacto, quo huc accessi, abscessero. Plaut. Trin. 3. 2. 84.
Ipse ille animus idem meus. Cic. Post red. in Senat. 32.
Eidem tibi metis. Plaut. Merc. prol. 71.
Idem dicere semper: i. e. In eadem persistere opinione. neque sententiam mutare. Cic. de Amicit. 13. Qui non tum hoc, tum illud (ut in plerisque) sed idem semper, animos hominum esse divinos.
Unus & idem. Cic. de Amicit. 88. Una domus erat, idem victus, isque communis.
Unum & idem videtur esse, atque id, quod de me ipso nominatim tulisti. Cic. pro Domo 51.
Uno & eodem statu. Cic. in Orat. 10. Et 6. Verr. 93. Uno eodem tempore.
Alter idem, pro Alter ipse: h. e. Sibi vel ipsi similis. Cic. de Amicit. 82. Est enim is, qui est tanquam alter idem.
Quod idem. Cic. 12. Att. 33. Quod idem video tibi placere.
Musici, qui iidem poetæ. Cic. de 3. Orat. 172.
Beneficentia, quam eandem vel benignitatem, vel liberalitatem appellare licet. Cic. 1. Off. 20.
Libera, quam eandem Proserpinam vocant. Cic. 6. Verr. 106.
Amor omnibus idem. Virg. 3. Georg. 244.
Non idem judicum comissatorumque conspectus. Cic. pro Cœl. 67.
Imperii nostri, terrarumque illarum idem esset extremum. Cic. de Provinc. Cons. 33.
Non eadem est fortuna & conditio earum rerum, quas gessi, & illorum qui, &c. Cic. 3. in Catil. 27.
Eadem est quæstio & judicatio. Cic. 1. de Invent. 15.
Dianam & Lunam eandem esse putant. Cic. 2. de Nat. Deor. 68.
Eadem absolute. subaud. Via vel Opera. Charis. lib. 2. p. 229. Veteres Eadem soliti sunt dicere, non addentes Via, ut sit κατ' ἔλλειψιν. Ut Plautus inquit, Eadem bibes, Eadem dederat suavium. V. Burm. ad Quintil Decl. 17. 5. p. 336. & Parei Lex. Crit.
Si quæratur idemne sit pertinacia & perseverantia. Cic. in Partit. 65.
Quum quæritur idemne sit, an aliquid intersit. Cic. 3. de Orat. 115.
Idem ego ille, &c. Idem inquam ego. Cic. 1. Att. 13.
Par & idem. Cic. pro Quint. 10. Quum adhuc ei, propter vim adversariorum, non jus par, non agendi potestas eadem, non magistratus æquus reperiri potuerit.
Par & eadem. Cic. pro Muren. 21. Quam ego, si mihi per Servium liceat, pari atque in eadem laude ponam. Sic, Par atque unum judicium Cic. pro Sull. 5. Et de hoc & de ceteris judicium meum & horum par atque unum fuit.
Similis & eadem. Cic. de Clar. Orat. 324. Ad causas simillimas inter se, vel potius easdem novi veniebamus quotidie.
Perpetuus & idem spiritus. Cic. in Orat. 110. In iisdem causis perpetuum & eundem spiritum, sine ulla commutatione, obtinebis.
Iidem iidem, ea forma qua dicimus Alii, alii. Cic. in Orat. 22. Videmus quosdam qui iidem ornate & graviter, iidem versute ac subtiliter dicerent.
Iidem iidem, aliter posita. Cic. 3. de Nat. Deor. 93. Sed quomodo iidem dicitis non omnia deos persequi? iidem vultis, &c.
Idem, geminatum. Cic. 9. Fam. 2. Caninius idem tuus & idem noster, quum ad me pervesperi venisset, &c. Initium est epistolæ. Idem 2. de Divin. 77. Nam ex acuminibus quidem, quod totum auspicium militare est, jam M. Marcellus ille quinquies Consul totum omisit, idem Imperator, idem Augur optimus.
Et idem, vel Idemque: emphasis, hoc est vehementiæ causa positum, quum laudem alicujus augemus verbis. Cic. pro Muren. 20. Asiam istam refertam, & eandem delicatam, sic obiit, ut ea, &c. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Vir innocentissimus, idemque doctissimus. Idem pro Domo, 51.
Qui, idem. Cic. pro Sull. 20. Ut me, quem boni constantem semper, ut spero, existimassent, eundem ne improbi quidem crudelem dicerent. Idem 1. de Legib. 2.
Comparatio de eodem & alio, vel, De eodem & altero. Cic. in Topic. 84.
Idem ac. Ter. Heaut. 2. 3. 24. Et animus te erga idem ac fuit.
Idem est ac si. Quintil. in Ægro redempt. Quin propter duos venerim, quod in altero mihi pirata concessit, idem est ac si mihi neutrum reddidisset.
Idem valet ac si pater judicaret. Cic. pro Sulla, 19.
Idem atque. Plaut. Most. 1. 3. 63. Eundem animum oportet nunc mihi esse gratum, ut impetravi, atque olim.
Idemque Nep. 9. 2. 1. Satrapes, idemque gener regis.
Idem quod. Cic. 6. Att. 2. Nunc ista habet juris idem, quod ceteræ, nihil præcipui. V. supra Idem, qui.
Idem cum, non bene dici observat Voss. lib. de Arte Gram. cap. 58. Borrichius quidem in Vindic. p. 93. adducit exemplum Gellii 18. 11. Non hercle idem sentio cum Casellio. Et Curtii 5. 9. 2. Nabarzanes in eodem consilio erat cum Besso. Min. Fel. 21. 1. Eadem mecum recognosces. Verum in his τὸ Cum, locum haberet etiamsi Idem abesset.
Idem in me, Jurationum formula. V. Fest. & Turneb. Adv. 3. 10.
Idem ut, pro Idem quod. Plaut. Merc. prol. 3.
Non ego idem facio, ut alios in comœdiis
Vidi facere amatores, &c.
Idem ætatis, Tacit. 13. Ann. 16. Mos habebatur, principum liberos cum ceteris idem ætatis nobilibus, &c. i. e. Ejusdem ætatis.
Idem virium. Tacit. 14. Ann. 53. Nec bonis artibus idem virium erat. i. e. Eædem vires.
Idem, cum dativo. Hor. in Arte Poet. 467.
Invitum, qui servat, idem facit occidenti. i. e. Simile, seu Idem quod occidens. Lucret. 3. 1051.
—— quoniam unus Homerus
Sceptra potitus, eadem aliis sopitu' quiete est. E Græcis sumptum, qui τ' αὐτὸ ἐκείνῳ passim dicunt. V. Victor. Var. Lect. 10. 22.
Eisdem vel Iisdem. Cic. in Orat. 157. Idem campus habet, inquit Ennius: &, In templis isdem, probavit: at Eisdem erat verius, nec tamen Eisdem opimius: male sonabat Iisdem: impetratum est a consuetudine, ut peccare suavitatis causa liceret.

IDENTĬDEM, [ἑκάστοτε, συνεχῶς] Frequenter, cum quodam intervallo, inquit Valla lib. 2. Plaut. Mil. 4. 8. 54.
Cogitato identidem, tibi quam fidelis fuerim. Plin. Epist. 208.
Legi enim locum, identidem repetens ea maxime, quæ de me scripsisti. Cic. 2. de Fin. 75. Hoc enim identidem dicitis, non intelligere nos &c.
Identidem futurus videbatur in urbem impetus. Liv. 5. 39.
Identidem belli auctor. Liv. 1. 54. pr. Idem 26. 44: 35. 23. & 40. 56.
Identidem quærere. Cic. pro Rosc. Amer. 84.
Appellare nomen alicujus identidem. Cic. 2. de Invent. 78.
Recitabatur identidem Pompeji testimonium. Cic. pro Rabir. Posth. 34.
Identidem, Repetito, inconstanter. Catull. 11. 19.
Quos simul complexa tenet trecentos
Nullum amans bene: sed identidem omnium
Ilia rumpens.

IDENTITAS, [ταυτότης] Sarisb. 3. 6. Identitas voluntatum.

IDEO, [διὸ] Conj. collectiva, sive rationalis. Cic. pro Cœl. 21. Sed vestræ sapientiæ est, Judices, non si causa justa est viris fortibus oppugnandi M. Cœlium, ideo vobis quoque vos causam putare esse justam alieno dolori potius, quam vestræ fidei consulendi.
Ideo, pro Id eo apud Varr. lib. 8. p. 116. poster. edit. Id eo fieri, quod natura nemo lusco magis sit Luscus. H. St. Excusum tamen in eadem edit. Ideo, ὑφέν.
Ideo quia. Plaut. Merc. prol. 31. Hoc ideo fit, quia quæ nihil attingunt ad rem, nec, &c.
Ideo quod. Cic. 1. Fam. 8. Re quidem ipsa ideo mihi non satisfacio, quod, &c.
Ideo ut. Cic. 6. Verr. 7. Ideo Claudius Pulcher retulit, ut C. Verres auferre posset.

I D I

IDIOGRĂPHUS, i. c. [ἰδιόγραφος] Idem quod Autographus. ut, Idiographus liber Virgilii. Gell. 9. 14. Idiographum librum Virgilii sese inspexisse. H. St. Desiderabatur in Lugd. In Thes. Gr. suo tantum ἰδιόγραφον n. affert, tanquam ex Gellio.

IDIŌMA, ătis. n. Proprietas. ἰδίωμα.

IDIŌTA, æ. c. [ἰδιώτης] Indoctus, & illitteratus. Lucil. lib. 26. Quidni & tu idem illitteratum me atque idiotam diceres? Cic. in Pison. 62. Tu eruditior quam Piso, prudentior quam Cotta, abundantior consilio, ingenio, sapientia quam Crassus: ea contemnis, quæ illi idiotæ, ut tu appellas, præclara duxerunt. Et paulo post: Sed plane animi sui causa, ludos nobis idiotis relinquit.
Idiotæ opponitur Ingeniosus atque intelligens. Cic. 6. Verr. 4.
Idiota, dicitur etiam Privatus & plebejus. conf. Gell. 1. 2.

IDIOTĬCUS, a, um. Adj. Tertull. contra Gent. cap. 1. Rudem, impolitam & idioticam compellare.

IDIOTĬCE, Adv. Vet. Interp. Iren. præf. lib. 1. & 5. 25.

IDIŌTISMUS, i. m. [ἰδιωτισμός] Peculiare genus loquendi e vulgo sumptum. Senec. præf. 7. Controv.

I D M

IDMON, ŏnis. m. [Ἴδμων] Vates inter Argonautas, Apollinis & Asteriæ filius. Apollonius autem poeta Idmonem Abantis filium esse dicit, & item Herodotus. Volaterr.
Argolicus Idmon. Valer. 5. Argon. 2.
Audax Idmon. Ovid. in Ibin, 504.
Phœbejus Idmon. Valer. 1. Argon. 228.

I D O

IDŌLUM, i. n. [εἴδωλον] Simulachrum, & repræsentatio rei alicujus. Cic. 1. de Fin. 21. Imagines, quæ idola nominant. Cic. 15. Fam. 16. Sed

Sed si insulam Britanniam cœpero cogitare, ejus idolum mihi advolabit ad pectus
Idolum de Spectro dixit Plin. lib. 7. Epist. 27. Mox apparebat idolum, senex macie & squalore confectus, promissa barba &c.
IDŌLĒUM, sive IDŌLĪUM, i. n. [εἰδωλεῖον] Delubrum seu locus ubi idolum statuitur. Hieron. Epist. 22. 13. Si frater te viderit in idoleo recumbentem. conf. Tertull. de Corona, cap. 10.
Idōlium habet Prudent. Perist. 11. 52. Apoth. 186. & in Symm. 2. 79.
IDOLĬCUS, a, um. Adj. Tertull. de Idol. cap. 13. Res idolicæ. conf. Paul. Petrocor. de Vita Martin. 2. 231. & 555.
IDŌLŌLATRĪA, æ. f. [εἰδωλολατρεία] Idolorum cultus. Tertull. passim.
IDOLOLĀTRA, æ. c. [εἰδωλολάτρης] Idolorum cultor. Idem.
IDOLOLATRĬCUS, a, um. Adj. [εἰδωλολατρικός] Idem.
IDOLOLATRIS, ĭdis. Prudent. Hamartig. 404. V. Gronov. Obser. in Eccl. 5. extr.
IDOLOMĀNIA, æ. f. [εἰδωλομανία] Furor circa idola.
IDOLOPŒIA, æ. f. [εἰδωλοποιΐα] Rhetoribus modus est quo mortuos loqui fingunt.
IDOLOTHȲTUM, i. n. [εἰδωλόθυτον] Quod immolatum est idolo. Tertull. de Idol. cap. 13. Quod participas idolothyta solennia. Idem de Spectac. cap. 13. adjective dixit Oculos & aures ab idolothytis voluptatibus abstinere.
IDOMĔNEUS, quadrisyll. [Ἰδομενεύς] Deucalionis filius, & nepos Minois, rex Cretensium, qui teste Homero, populos suos ad Trojam duxit, & quum post eversam Trojam reverteretur, in tempestate devovit diis sacrificaturum se de re, quæ ei primum occurrisset. Contigit ut filius ejus primus occurreret: quem quum, ut alii dicunt, immolasset, aut immolare voluisset: a civibus pulsus regno, Salentinum Calabriæ promontorium tenuit: juxta quod condidit civitatem, ut scribit Virg. 3. Æn. 400.

Et Sallentinos obsedit milite campos
Lyctius Idomeneus. Hæc Servius.

Ingens Idomeneus. Hor. 4. Carm. 9. 20.
IDŌNEUS, a, um. Adj. [ἐπιτήδειος, ἀξιόχρεως, ἱκανός, ἐχέγγυος, δεινός] Aptus ad omnia, & bona & mala, inquit Donatus, Conveniens, & alicui rei natus. Ter. Hec. 3. 3. 1.

Nequeo mearum rerum initium ullum invenire idoneum,
Unde exordiar narrare. Plin. Epist. 150. Adeo rarum est invenire idoneos conductores. Barbari Proprios vocant.

Aptus & idoneus. Cic. 2. de Legib. 8. Est enim ratio mensque sapientis ad jubendum & deterrendum idonea.
Auctor idoneus, Fidelis & sufficiens quod dicitur. Cic. 5. Verr. 41. Liv. 8. 4. Idoneos auctores habeo; querentibus de nobis Samnitibus ita responsum ab Senatu, &c.
Homines idonei atque integri. Cic. 1. Verr.
Locus idoneus. Cic. 1. de Legib. 23. Liv. 27. 24.
Tempestas idonea. Cic. 2. Q. frat. 5. Tu, mi frater, simul ac ille venerit, primam navigationem (dummodo idonea tempestas sit) ne omiseris.
Tempus idoneum, Accommodum. Cic. pro Rosc. Amer. 68. Et 1. Off. 142. Sic fit ut modestia hæc, quam ita interpretamur, ut dixi, scientia sit opportunitatis idoneorum ad agendum temporum.
Verbis idoneis consuescere. Cic. 1. de Orat. 154.
Idoneus, cum dativo. h. e. Utilis, & quod Gallica lingua dicitur *suffisant*. Cic. 5. Verr. 41. Tibi fortasse idoneus fuit nemo quem imitarere. Idem 6. Fam. 19.
Historiæ magis idoneus erit alius. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Pugnæ non sat idoneus. Hor. 2. Carm. 19. 26.
Rhetori idoneus puer. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Ad hanc rem idoneus, Natus & aptus. Plaut. Pœn. 3. 2. 6. Cic. 5. Att. 6. Instruar etiam consiliis idoneis ad hoc nostrum negotium.
Ad scribendum demonstrativa idonea. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Idoneus de. Cic. 4. Acad. 16. Et rem idoneam de qua quæratur, & homines dignos quibuscum disseratur, putant.
Idoneus, in quo. Ter. And. 4. 5. 18.

— adeone videmur vobis idonei,
In quibus sic illudatis?

Idoneus qui. Ter. And. 3. 2. 12.

— itane tandem idoneus
Tibi videor, quem tam aperte fallere incipias dolis?

Idonei, Locupletes & divites. Cic. 2. Off. 54. Et sæpe idoneis hominibus indigentibus de re familiari impertiendum, sed diligenter atque moderate. Sic enim Lactantius lib. 6. cap. 11. interpretatur, qui & stili sui acumen in hæc Ciceronis verba distringit, quum ait, Quid est idoneis? nempe iis, qui restituere & referre gratiam possint? Deinde subdit, Non enim idoneis hominibus largiendum est, sed quantum potest, non idoneis. Hæc Turneb. Adversf. 3. 16. [Verum cavillatur Lactantius, vel potius vocis ambiguitate deceptus est, quod ipsius ævo nempe in illa significatione ponebatur. Quum Cic. Probos & dignos, quibus benefiat, intelligi velit. V. Gronov. 4. Observ. cap. 9.
Idoneior, compar. Ulpian. in l. Quod & lex. D. de lib. hom. exhiben. Si plures sunt, qui experiri volent, eligendus est a Prætore ad quem maxime res pertinet, vel is qui idoneior est. Callistratus in l. Semper. D. de jure immunitatis, Coloni quoque Cæsaris a muneribus municipalibus liberantur, ut idoneiores prædiis fiscalibus habeantur. Paulus. D. de popularibus actionibus, l. 2. Si plures simul agant populari actione, Prætor eliget idoneiorem. V. Salmas. ad Tertull. de Pall. cap. 3.
IDONEA, orum. n. Tacit. 4. Ann. 5. At apud idonea provinciarum. h. e. Apud idoneos locos provinciarum.
IDONEE, Adv. [ἐπιτηδείως] Apte & commode. Cic. 1. de Invent. 3. Exordium est oratio animum auditoris idonee comparans ad reliquam dictionem. Tertull. de Pall. cap. 3. habet compar. Idonius, sed non imitandum. V. Salmas. in loc
IDOS, [εἶδος] Forma. Quid differat ab Idea docet Seneca Epist. 58. conf. Epist. 65. & Tertull. de Idolol. cap. 3. V. IDEA.
IDOTÆA, Fuit Prœti regis Argivorum filia, Homero in Odyss.
IDROS, Cariæ Mons, de quo V. If. Voss. ad Catul. p. 236.

I D U

IDŪMÆA, [Ἰδουμαία] Regio est Syriæ, teste Plin. lib. 5. cap. 13. a Meridie contigua Arabiæ, a Septentrione vero Phœniciæ; a qua Libanus eam dividit, habetque civitatem Idumen Phœniciæ conjunctam, & abundantem palmis, ut ostendit Lucan. lib. 3. 216. dicens,

— & arbusto palmarum dives Idume. Sil. 3. 600. Idume palmifera. Hinc

IDŪMÆUS, a, um. Adj. Virg. 3. Georg. 12.

Primus Idumæas referam tibi, Mantua, palmas.

IDUS, uum. plur. tantum, f. [εἰδοὺς, μεσοῦντος μηνὸς] dicuntur Octo illi dies, qui in singulis mensibus Nonas sequuntur. Cic. 14. Att. 4. Sed omnia licet concurrant, idus Martiæ consulantur. V. Lex. Pitisc.
Idus dicuntur Divisiones: unde proprie existimantur Dies qui dividunt mensem. Dividunt enim menses, præcipue Nonas a Calendis. Iduare siquidem Hetrusca lingua Dividere est. Alias a plena Lunæ facie. V. Macrob. 1. Saturn. 15. & Plutarch. Quæst. Rom. 24.
Octonæ Idus. Hor. 1. Serm. 6. 75.
Agendæ tibi sunt Idus. Hor. 4. Carm. 11. 14.
De variis Idibus V. omnino Pitisc. Lex.
IDULIS, e. Adj. ut, Idulis ovis, Quæ omnibus Idibus Jovi mactabatur. & Sacra Idulia. Festus. conf. Macrob. 1. Saturn. 15. vel Lex. Pitisc. Varr. de L. L. 4. 8. aut Turneb. Adverf. 20. 35.

I D Y

IDYLA, æ. f. Uxor Æetæ regis Colchorum. V. MEDEA.
IDYLLION, i. n. vel EIDYLLION, [εἰδύλλιον] dimin. ab εἶδος forma, species. Theocritus & Ausonius ad carmina transtulerunt, forte quia in Pindaro quæque oda εἶδος præscripta, Idyllion ergo Parva poematis forma, & Idyllia, Diversa poematiorum genera.

J E C

JĔCUR, jecŏris, vel jecinŏris. n. [ἧπαρ] qui genitivus, ut ait Priscianus, a nominativo Jecinus videtur esse. Hepar Græce dicitur, estque Viscus id quod dextra parte ventriculo assidet, sanguinemque conficere veteribus creditum est. Plaut. Curc. 2. 1. 22.

— lien necat, renes dolent,
Pulmones distrahuntur, cruciatur jecur. Plin. lib. 11. cap. 37.

Jecur in dextra parte est, in eo quod caput extorum vocant, magnæ varietatis. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Cels. 2. 8. pr. Si in jecinore vomica est. Legitur & Jocinore & In jocinoris dolore paulo post. Jecur etiam Jecinor appellari, velut Iter, Itiner, notavit Jos. Scalig. ad Fest. p. 65. 102. 197. Adde Liv. 8. 9: 27. 28. 41. 14. & 15.
Jecur, pro Prudentia & sapientia, sicut & Cor, Latinis dici indicat Epig. illud Bibaculi de Catone grammatico, apud Suet. Gramm. 11. extr. En cor Zenodoti, en jecur Cratetis. Turneb. Adverf. 10. 5.
Jecur anseris proceres gulæ saporis bonitate commendant: fartilibus crescit mira amplitudine: & quod mirabilius est, exemptum quoque lacte mulso augetur. Ex Plin. lib. 10. cap. 22. Martial. lib. 13. 58.

Aspice quam tumeat magno jecur ansere majus. conf. Lex. Pitisc.

Ægrum jecur. Perf. 5. Sat. 129.
Aridum jecur. Hor. Epod. 5. 37.
Arietinum jecur. V. ARIES.
Ardet ira siccum jecur. Juven. 1. Sat. 45.
Fervens difficili bile tumet jecur. Hor. 1. Carm. 13. 4.
Porriguntur pennæ jecoris. Vindic. ad Valentin. Imp.
Ulcerare jecur alicujus. Hor. 1. Epist. 18. 72.
Urit jecur bilis. Hor. 1. Serm. 9. 66.
JECINORŌSUS, sive JOCINORŌSUS, a, um. Adj. Qui jecoris sive jocinoris vitio laborat. Scrib. Largus Comp. 169. Jocinorosis duritiam habentibus diutinam, ex aqua mulsa satis convenit.
JECORŌSUS, a, um. Adj. Sidon. Epist. 5. 14.
JECORITĬCUS, a, um. Adj. Marcell. Emp. cap. 20.
JECORĀLIS, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. ἡπατικός, Jecoralis.
JECUSCŬLUM, dimin. [ἡπάτιον] Plin. lib. 11. cap. 37. Murium jecusculis fibræ ad numerum lunæ in mense congruere dicuntur, totidemque inveniri quotum lumen ejus sit. Sic Cic. 2. de Divin. 33. conf. Macrob. 7. Saturn. 14.

J E H

JĔHŌVA, m. Nomen solius Dei proprium Hebræis, vulgo Tetragrammaton. Frequens apud Ecclesiasticos auctores: De derivatione. V. Lex. Martin.

J E J

JĒJŪNIUM, i. n. [νηστεία, ἀσιτία] Abstinentia ipsa vel Carentia cibi. Quod etiam ad Potum dariuscule transtulit Lucan. 4. 332.

Quoque magis miseros undæ jejunia solvant.

Domant longa illos inopi jejunia victu. Ovid. 1. Met. 312.
Explere jejunia. Sen. Thyest. 1.
Indicere jejunia. Hor. 2. Serm. 3. 291.
Laborare jejunio. Columel. lib. 3. cap. 12.
Pavit jejunia lacrymis expers undæ & cibi. Ovid. 4. Met. 263.
Placare ventris jejunia. Ovid. 15. Met. 95.
Sedare jejunia carne feræ. Ovid. 15. Met. 83.
Solvit jejunia tribus granis. Ovid. 4. Fast. 607.
Vexare jejunio. Cels. lib. 3. cap. 18.
Jejunium, Tempus quo a cibis abstinemus. Liv. 36. 37. Eorum prodigiorum causa libros Sibyllinos ex s. c. Decemviri quum adissent, renuntiarunt, jejunium instituendum Cereri esse, & id quinto quoque anno servandum.
Celebrare annua jejunia. Claud. ad Christ. 45. 21.
Instituere jejunium: in præcedenti exemplo Livii.
JEJŪNUM, i. n. [νῆστις] Intestinum significat, quod majores nostri Hiram, & per diminutionem Hilam dixerunt: & Hilum n. gen. Cels. lib. 4. cap. 1. de junctura quæ pylorus dicitur, Ab eo jejunum intestinum incipit: cui tale vocabulum est, quia nunquam quod accipit continet, sed protinus in inferiores partes transmittit. V. HIRA. [Non memini me usquam absolute positum legere, omissa mentione Intestini. Quare ad seq. dictionem pertinet.

Jējūnus, a, um. Adj. [νῆστις] Qui a cibis abstinet. Plaut. Pseud. prol. 12. In scenam qui jejunus venerit, &c.
Arena jejuna. Virg. 3. Georg. 493. V. Glarea, Terra &c.
Aviditas jejuna, h. e. Maxima & qualis jejunis esse solet. Plin. lib. 10. cap. 3. Eadem jejunæ semper aviditatis & querulæ murmurationis. De quodam genere aquilæ.
Cupido jejuna expletur. Lucret. lib. 4. 874.
Dentibus jejunis acer lupus. Hor. 2. Epist. 2. 29.
Fames jejuna. Ovid. 8. Met. 791. Fames, Dea.
Glarea jejuna, Sicca & sterilis terra. Virg. 2. Georg. 212. conf. Columel. 2. 4.
Jugera jejuna. Sen. OEth. 2.
Macies jejuna. Claud. de Bell. Gildon. 22.
Oris jejuni saliva. Plin. lib. 7. cap. 2. Quod si in fauces penetraverit, etiam mori: idque maxime humani jejuni oris.
Saliva jejuna. Columel. lib. 6. cap. 33. Cicatrices oculorum jejuna saliva & sale defricatæ extenuantur.
Stomachus jejunus. Hor. 2. Serm. 2. 38.
Terra jejuna. Columel. lib. 3. cap. 5.
Amicus jejunus, Translate, pro Inani, humili. Cic. 3. Fam. 10. Nihil in me non modo perfidiosum, & insidiosum, & fallax in amicitia, sed ne humile quidem, aut jejunum debes agnoscere. Bud.
Animus jejunus, per translationem, pro Exili, tenui, minuto, nec satis pleno, aut capaci rerum ingentium. Cic. 14. Philipp. 17. Hæc interposui, P. C. non tam ut pro me dixerim (male enim mecum ageretur, si parum vobis essem sine defensione purgatus) quam ut quosdam nimis jejuno animo & angusto monerem, &c.
Animus jejunus divitiarum, pro Cupido. Justin. 38. 6. 10.
Calumnia frigida & jejuna. Cic. pro Cæcin. 61.
Homo jejunus, i. e. humilis & inanis. Cic. 10. Fam. 21. & 2. 17.
Oratio jejuna, cui opponitur Copiosa & plena. Cic. 3. de Orat. 10. Quod siquis erit qui ductus opinione vulgi aut Antonium jejuniorem, aut Crassum fuisse pleniorem putet, &c. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Plebecula misera ac jejuna. Cic. 1. Att. 16.
Traditio jejuna, atque arida. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Jejunus, Graveolens, fœtidus: quia jejunis anima gravius olet. V. Plaut. Merc. 3. 3. 13. & Petron. cap. 128. Cæcil. Domum adveni assedi, extemplo suavium dat jejuna anima.
Jejunus, cum genitivo. V. Jejunæ alicujus rei aures, in AURIS.
Compar. Sen. ad Helv. cap. 6. Quid jejunius? conf. Cic. supra.

Jejūne, Adv. [νηστίως] ut, Jejune de re aliqua disputare, agere, dicere: h. e. Frigide, & languide admodum. Cic. 1. de Orat. 49. Etenim videmus iisdem de rebus jejune quosdam & exiliter, ut eum quem acutissimum ferunt Chrysippum disputasse, &c. Idem in Orat. 123. & 12. Att. 21.

Jejunĭtas, ātis. f. [νηστεία] Tenuitas, cui contraria est Ubertas & copia. Cic. 2. Tusc. 3. Et quum obruerentur copia sententiarum atque verborum, jejunitatem & famem se malle quam ubertatem & copiam dicerent.
Jejunitas bonarum artium. Idem 2. de Orat. 3. & 10.
Jejunitas & siccitas, & inopia orationis. Cic. in Bruto 284.
Jejunitatis plenus. Plaut. Merc. 3. 3. 13. conf. Non. 4. 2.

Jejuniōsus, a, um. Adj. Plaut. Capt. 3. 1. 6.
Neque jejuniosiorem, nec magis effertum fame Vidi.

Jejuno, āre. Hieron. Epist. 22. cap. 13. Lecturus Tullium jejunabam. Tertull. de Jejun. cap. 13. pr. Convenio vos & præter pascha jejunantes.

Jejunātio, ōnis. f. Tertull. l. c. Jejunationibus operati. Idem ad Scap. cap. 5. & adv. Psych. cap. 10.

Jejunātor, ōris. m. Augustin. Epist. 86. Qui ventricolas tanquam magnus jejunator accusat.

J E N

Jentācŭlum, i. n. [ἀκρατισμὸς] Cibus qui ante prandium sumitur. Prandiolum alias dicitur. Plaut. Curc. 1. 1. 72.
Me inferre Veneri vovi jam jentaculum. Suet. Vitell. cap. 13.
Epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispartiebat: in jentacula, & prandia, & cœnas, comissationesque. Martial. lib. 14. 223.
Surgite, jam vendit pueris jentacula pistor.

Jento, [ἀκρατίζω] āre. Aliquid ante prandium gustare. Varro Marcipore, Ut eat, ac Remp. administret, & quod pulli jentent. Afranius, Hæc jejunia jentavit. Non. 2. 440. De etymo V. Jul. Cæs. Scalig. Poet. 1. 5.

Jentātio, ōnis. f. Firmic. lib. 2. cap. 10. Venus significat etiam convivia, jentationes, dulciaque tragemata, sive bellaria.

Jentātor, ōris. m. apud Eutrop. [ubi?

Iens, euntis. [ἰὼν] Partic. ab Eo, is, verbo. q. V.

J E R

Jĕrĭcho. V. HIERICHO.

Ierna, Hispaniæ fluvius est, auctore Mela lib. 3. cap. 1. Strabo lib. 3. Iernam his locis commemorat montem, a quo Iernam amnem potuisse vocari verisimile est.

Jerusalem, [Ἱερουσαλὴμ] V. HIEROSOLYMA.

I E S

Ies, ietis. Civitas est Achaiæ in promontorio ejusdem nominis, juxta quod Alpheus amnis præterfluens, sex millibus passuum navigatur. Tortelius.

Jēsus, [Ἰησοῦς] dissyllabum apud Hebræos, tametsi Græcis trisyllabum. Nomen est Redemptoris ac Salvatoris nostri Christi: qui Hebraice Jehosua dicitur, Latine Salvator, vel ut alii volunt Servator. Cujus significationis ratio est apud Matthæum cap. 1. 21. Hic enim (inquit) salvum faciet populum suum a peccatis suis. V. Prudent. Psychom. 764.

I G I

Igĭtur, [ἄρα, δ᾽ οὖν, γοῦν, οὐκοῦν, τοίνυν, τοιγαροῦν] Collectiva vel rationalis conjunctio est: colligit enim supradicta, illatione, hoc est ratione confirmat. Adhibetur, inquit Valla, brevioribus conclusionibus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Solœcismus fit transmutatione, qua ordo turbatur, Quoque ego, Enim hoc voluit, Autem hoc habuit. Ex quo genere an sit Igitur in initio sermonis positum, dubitari potest: quia maximos auctores in diversa opinione fuisse video, quum apud alios sit etiam frequens, apud alios nunquam reperiatur. Incipit periodum, in Tacit. Agric. 7. 2. Nep. 25. 3. 3. & Plaut. infra cit. Ter. And. 2. 3. 1. Quid igitur sibi vult pater? Cic. pro Ligar. 2. Habes igitur Tubero, &c.
Igitur, pro Deinde, ut ait Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 1.
Quid igitur faciam? non eam? ne nunc quidem,
Quum arcessor ultro. Plaut. Amph. 1. 1. 145.
Clare advorsum fabulabor: hic auscultet quæ loquar:
Igitur magis majorem in modum in sese concipiet metum.
Pro Tum non semel usus est Plautus; ut, Igitur demum, pro Tum demum. Amph. 1. 2. 11. &c. Alibi conjunxit. ut Capt. 2. 2. 30. V. Sanct. Minerv. lib. 3. cap. 14. & Not. Perizon. p. 380. ed. noviss. 519.
Ergo igitur & Igitur demum apud optimos auctores inveniuntur. V. Sanct. l. c.
Pro Enim habet Plaut. Most. 5. 1. 53.
Surge dum huc. Est consulere igitur quiddam, quod tecum volo.

I G N

Ignarus. V. IGNORO.

Ignāvus, a, um. Adj. [βλακικὸς, ἄπρακτος, ῥᾴθυμος, ἀπράγμων] est, inquit Donatus ad illud Ter. And. 1. 5. 42. Adeon' me ignavum putas? Qui vim non potest ferre, qui non est perseverans.
Ignavus ac Timidus. Cic. 2. Tusc. 54. Ut enim fit in prælio, ut ignavus miles ac timidus simul ac viderit hostem, abjecto scuto fugiat.
Ignavus & Fugax. Liv. 5. 28. Fusos esse ab ignavissimo & fugacissimo hoste.
Ignavus & imbellis inter hostes. Liv. 26. 2.
Ignavus & Fortis, contraria. Cic. 1. de Invent. 24. Indignum esse ab homine ignavissimo virum fortissimum Ajacem esse necatum. conf. Sallust. Catil. 12.
Æstus ignavi. Ovid. 7. Met. 529. Ab effectu.
Amor ignavus. Stat. 3. Silv. 2. 99.
Anni ignavi, Ignavia transacti. Ovid. 1. Amor. 15. 1.
Contagia ignava. Claud. 1. in Eutrop. 419.
Corpus ignavum, Iners. Ovid. 1. de Pont. 5. 5.
Dolor ignavus. Qui vires aufert, ut labori sufficere nequeat. Plin. lib. 11. cap. 18. Rege apum a peste consumpto mæret plebs ignavo dolore: non cibos convehunt, non procedunt. i. e. Dolorem ignavia testantur.
Frigus ignavum. Ovid. 2. Met. 763. Ab effectu.
Genus interrogationis ignavum & iners. Cic. de Fato 29.
Gravitas ignava. i. e. Pondus iners. Ovid. 2. Met. 821.
Miles ignavus ac timidus. Liv. 5.
Mora ignava. Ovid. 1. de Arte Am. 180.
Otia ignava. Ovid. 1. Trist. 6. 25.
Pecus ignavum, h. e. Inutile, & nullius artis. Virg. 4. Georg. 168.
Ignavum fucos pecus a præsepibus arcent.
Somnus ignavus. Ovid. 11. Met. 593.
Succus ignavior, Minus efficax. Plin. lib. 20. cap. 18. Quum capita ipsa & folia decoquuntur, succus meconium vocatur, multum opio ignavior.
Compar. Cic. Verr. 2. Homo inertior, ignavior. Sallust. Fragm. cap. 7. Pejor an ignavior sit deliberari non potest.
Superl. Liv. 5. 28. V. Ignavus & Fugax, supra. Idem 9. 4.

Ignāvia, æ. f. [ἀδράνεια, ῥαθυμία, ἀργία] Vitium est contrarium Fortitudini, quo quis aggredienda præ formidine non aggreditur. Cic. de Amicit. 23. Ut cum aliqua cura res sibi contrarias aspernetur atque oderit, ut bonitas malitiam, temperantia libidinem, ignaviam fortitudo.
Timiditas & ignavia. Cic. 1. de Fin. 49. Quibus rebus intelligitur nec timiditatem ignaviamque vituperari, nec fortitudinem patientiamque laudari suo nomine: &c.
Ignavia odoris, pro Odore remisso & laxo. Plin. lib. 12. cap. 25.

Ignavĭtas, ātis. f. Idem. Justin. 43. 3. 5. Phocæenses ignavitate ac macie terræ coacti. al. Exiguitate.

Ignāve, Adv. [ῥαθύμως] h. e. Lente, & segniter. Cic. 2. Tusc. 55. Nequid abjecte, nequid timide, nequid ignave, nequid serviliter, muliebriterve faciamus.
Compar. Virg. 3. Georg. 465.
— carpentem ignavius herbas.

Ignavĭter, [βλακικῶς] Adv. Cic. 6. Att. 15. An ego, quum omnes caleant, ignaviter aliquid faciam? Auctor de Bell. Afric. cap. 81. Castra non ignaviter munire. Lucil. Sat. lib. 16.
Cur tam ignaviter, hoc præsertim tempore, quæris?

Ignavesco, ĕre. Tertull. de Anima, cap. 43. Animus nec quiescit nec ignavescit.

Ignāvio, ōnis. m. Gell. 16. 24. Isti ignaviones, qui nihil perficere possunt. Ita Lips. Al. Ignaviores.

Ignāvio, īre. Ignavum facio. Antiquum. Acc. Æn. aut Decio, Fateor, sed sæpe ignavit fortem in spe expectatio. Nonius 2. 441.

Ignis, is. m. [πῦρ] a Gignendo dictus: quod in eo nihil nascatur, & omne quod nascitur, eum amittit & frigescit. Vel quod se ipsum pariat, & parvis scintillis crescat in immensum. conf. Varr. de L. L. 4. 10. & Voss. Etym. p. 261. Ultima in recto Ignis interdum producitur. V. Georg. Fabric. ad Hor. 1. Carm. 15. & Brœckh. ad Tibul. 1. 7. 72.
Invicti ignibus dentes. V. INVICTUS.
Acer ignis. V. ACER.
Arduus ignis. Stat. 3. Silv. 3. 178.
Atri ignes. Virg. 4. Æn. 384.
Avarus ignis. Propert. lib. 2. 28. 56.
Avidus ignis. Ovid. 12. Met. 280.
Calidi ignes. Lucret. lib. 2. 431.
Celer ignis. Hor. 3. Carm. 4. 76.
Confusi ignes. Stat. 5. Theb. 316.
Damnosi ignes. Ovid. 4. Fast. 708.
Fervidus ignis. Sen. OEdip. 12.
Festus ignis. Stat. 4. Silv. 8. 37.

Ingens ignis. V. INGENS.
Inimicus ignis. Virg. 4. Georg. 330.
Invalidi ignes, pro Languidis excubiis. Tacit. 1. Ann. 65. 1.
Lambens ignis. V. Virg. 2. Æn. 682. Liv. 1. 39. & Plin. 36. 27.
Languidus ignis. V. LANGUOR.
Lentus ignis. V. LENTUS.
Magnus ignis. V. MAGNUS.
Malignus ignis, i. e. Parcus, tenuis, exiguus, cui opponitur Ingens. Martial. lib. 10. 96.

Pascitur hic, ibi pascit ager: tepet igne maligno
Hic focus, ingenti lumine lucet ibi.

Nigri ignes, Rogales. Hor. 4. Carm. 12. 26.
Odorati ignes. Ovid. 1. Fast. 75.
Pugnax aquæ ignis. Ovid. 1. Met. 432.
Rapax ignis. Ovid. 8. Met. 837.
Rapidus ignis. Virg. 4. Georg. 263.
Roseus ignis. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 5.
Rutilus ignis. Virg. 1. Georg. 454.
Sapiens ignis. Min. Fel. Oct. 35. 3. Illic sapiens ignis membra reficit & urit. V. Wower. ad loc. conf. Tertull. adv. Gnost. cap. 3. Hieron. in Daniel. cap. 3. & Paulin. ad Sever. Epist. 28. n. 2.
Vivus ignis. Paterc. lib. 2. cap. 88. extr. Servilia Lepidi uxor vivo igni devorato, præmaturam mortem immortali nominis sui pensavit memoria.
Abolitum corpus igni. Tacit. 16. Ann. 6.
Abstinere ignem ab æde. Liv. 7. 27. extr. V. ABSTINEO.
Accendere ignem. Virg. 5. Æn. 4. V. ACCENDO.
Accendit lethiferos Sirius ignes. Sil. lib. 16. 99.
Adhibere ignem. V. ADHIBEO.
Adjuvare ignem. V. ADJUVO.
Apponere ad ignem. V. APPONO.
Ardet largus ignis. Hor. 1. Serm. 8. 44.
Asservare ignem e silice. V. ASSERVO.
Concipere ignem. Ovid. 9. Met. 519.
Coercere ignes. V. COERCEO.
Compescere ignes. Ovid. 2. Met. 313.
Comprendere crinibus ignem dicitur Lavinia. Virg. 7. Æn. 73. Quum Crines ejus ab igne comprehensos intelligi vellet.
Concremare igni. V. CONCREMO.
Conjicere se in ignem. V. CONJICIO.
Considere in ignes, dicitur urbs vel domus. Virg. 2. Æn. 624.
Corrumpi igni. V. CORRUMPO.
Cumulare festos altaribus ignes. Stat. 4. Silv. 8. 37.
Debacchantur ignes. Hor. 3. Carm. 3. 55.
Depellere ignes ab aliquo. Virg. 9. Æn. 78.
Dare ulmos igni, i. e. Imponere foco. Virg. 3. Georg. 378.
Elicere ignem lapidum conflictu atque tritu. Cic. 2. de Nat. Deor. 25.
Excudere ignem abstrusum venis silicis. Virg. 1. Georg. 135.
Excutit avidum de crinibus ignem. Ovid. 12. Met. 280.
Facere ignes, Excubiales scil. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 30. Suosque omnes castris continuit, ignesque fieri prohibuit, quo occultior esset ejus adventus.
Ferat impius ignis templa Jovis. Stat. 5. Theb. 685.
Festinare ignes. Tacit. 14. Ann. 33. Sed cædes, patibula ignes, cruces, tanquam reddituri supplicium, ac prærepta interim ultione festinabant.
Flagrant ignes. Sil. lib. 1. 96.
Fulsere ignes. Virg. 4. Æn. 167.
Haustus igni. Tacit. 12. Ann. 58. Eodem oratore Bononiensi Coloniæ igni haustæ subventum, centies sestertii largitione.
Inferre ignem hostibus. Lucret. lib. 5. 1245.
Inferre ignem operibus. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 14. Portis se foras erumpunt, secundo, magnoque vento operibus ignem inferunt.
Injicere ignes Capitolio. V. INJICIO.
Latet multo cinere obrutus ignis. Lucret. lib. 4. 924.
Moliri ignem. Virg. 10. Æn. 131.
Occisus igne. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Opprimere ignem. V. OPPRIMO.
Palpitat arduus ignis. Stat. 12. Theb. 70.
Peredit celer ignis Ætnam. Hor. 3. Carm. 4. 76.
Procudunt ignem ignes. Lucret. lib. 2. 1114. Alii legunt, Producunt.
Prohibe infandos ignes a navibus. Virg. 1. Æn. 529.
Stridunt ignes. Juven. 10. Sat. 61. Lucan. lib. 6. 179.
Subjicere ignem. Cic. 3. Verr. 69. Cædere januam saxis, instare ferro, ligna & sarmenta circumdare, ignem subjicere cœperunt.
Subsiliunt ignes ad tecta domorum. Lucret. lib. 2. 192.
Suppositi ignes cineri. Hor. 2. Carm. 1. 7.
Suscipere ignem foliis. Virg. 1. Æn. 179.
Suscitare sopitos ignes. Virg. 8. Æn. 410.
Torrere igni fruges. Virg. 1. Georg. 267.
Vagatur late ignis. V. LATUS.
Vastare igne, Incendio. Sallust. Jugurth. 1. 10.
Volant ignes ad tecta. Virg. 12. Æn. 596.
Liquidus ignis, i. e. Purus, æthereus. Virg. 6. Ecl. 33. Servius.
Liquidi color aureus ignis. Lucret. lib. 6. 204.
Astrorum ignes, Stellæ, Virg. 3. Æn. 585.
OEtei ignes, pro Stellis. V. Noctifer in NOX.
Sanguineo igni cometes. Claud. 1. de Raptu Proserp. 231.
Vagus ignis Solis. Lucan. lib. 1. 50.
Phœbei ignes, Sol. Ovid. 5. Met. 389. Al. Ictus.
Tremuli ignes. Lucret. lib. 4. 406. De solis splendore.
Fulmineus ignis. Lucret. lib. 2. 382.
Abruptus nubibus ignis. V. ABRUMPO.
Crebris micat ignibus æther. Virg. 1. Æn. 94.
Elisus nubibus ignis. Ovid. 6. Met. 696.
Infesto igne peti. Ovid. 1. Trist. 1. 82.
Rapidus ignis Jovis, Fulmen. Virg. 1. Æn. 46.
Trisulci ignes, Fulmina. Ovid. 2. Met. 849.
Oculi micant igne. Ovid. 3. Met. 33.
Truculento igne minaces ardent genæ. Sen. OEdip. 12.
Ignis; pro Meretrice aliquando accipitur, quod non secus atque ignis amantes urere soleat: vel quia avida & avara est alimentorum, ut ignis. Ter. Eun. 1. 2. 5.

Accede ad ignem hunc, jam calesces plus satis. Virg. 3. Ecl. 66.
At mihi sese offert ultro meus ignis Amyntas. Donatus.

Ignis, pro Amore. Ovid. 6. Met. 708.

— arserunt agitati fortius ignes.

Carpitur igni cæco. Virg. 4. Æn. 2.
Carpi indomito igne. Ovid. 10. Met. 369.
Colligere blandos ignes paulatim. Valer. 2. Argon. 354.
Concipere validos ignes. Ovid. 7. Met. 9.
Edunt medullam ignes. Catull. 33. 15.
Erumpit oculis ignis. Sen. Hippol. 4.
Exarsere ignes animo. Virg. 2. Æn. 575.
Ferre mutuos ignes. Sen. Hippol. 4.
Hauserat insolitos ignes virginis. Claud. de Nupt. Honor. 1.
Macerari lentis ignibus. Hor. 1. Carm. 13. 8.
Mersus visceribus ignis. Sen. Hippol. 5.
Nutrire suos ignes. Ovid. 6. Met. 493.
Populante venas furtivo igne. Sen. Hippol. 3.
Sensit tepidos ignes sub pectore. Ovid. 11. Met. 225.
Subjicere ignem, i. e. Invidiæ materiam suggerere. Cic. pro Rabir. Posth. 13. Et quanquam tum propter multorum delicta, etiam ad innocentium periculum tempus illud exarserat, tamen quum odium non restingueretis, huic ordini ignem novum subjici non sivistis. Budæus.
Ignis sacer, Morbi genus: cujus duæ species sunt: alter est subrubicundus aut mistus cum rubore, atque pallore, exasperatusque per pustulas continuas, quarum nulla altera major est. plurimæ perexiguæ, in quibus semper fere pus est, & sæpe rubor cum calore: serpitque id, nonnunquam sanescente eo quod plurimum vitiatum est. fit maxime in pectore, aut lateribus, aut eminentibus partibus, præcipueque in plantis. Altera species est in summæ cutis exulceratione, sed sine altitudine. hoc latum est, sublividum: inæqualiter tamen, mediumque sanescit, extremis procedentibus, ac sæpe id quod jam sanum videbatur, iterum exulceratur, cutis colorem habet ex rubro subnigrum, hoc morbo corpora fere seniora tentantur, aut quæ mali habitus sunt, sed in cruribus maxime. Hæc Perottus, ex Celso. 5. 28. 4. Plin. lib. 26. cap. 11. Ignis sacri plura sunt genera: inter quæ medium hominem ambiens, qui Zoster appellatur, & enecat si cinxerit. Vulgus vocat ignem S. Antonii.
Ignis sacer est quem Græci ἱερὸν νόσον appellant. Virg. 3. Georg. 566.

— contactos artus sacer ignis edebat. Servius. Falso. Cum ἱερὰ νόσος sit Epilepsia. conf. Taubm. & Cerd. in loc.

De igne Exploratorio, Nuptiali, Sacrificiali, & Vestali. V. Lex. Pitisc.
Cerei ignes in juramentis usurpati. Justin. 22. 2. 8. V. Græv. in loc. al. Cereris.

IGNĬCŬLUS, i. m. dimin. [πυρίδιον] Parvus ignis. Juven. 3. Sat. 102.

— igniculum brumæ si tempore poscas.

Igniculus, metaphorice, pro Incitamento & veluti Stimulo quodam a natura dato, ad aliquam rem consequendam. Cic. 3. Tusc. 2. Nunc parvulos nobis dedit igniculos, quos, &c. Idem 5. de Fin 18. Quorum similia sunt prima in animis quasi virtutum igniculi & semina.
Desiderii igniculus. Cic. 15. Fam. 20. Quo tolerabilius feramus igniculum desiderii tui, crebris nos litteris appellato.
Ingenii igniculi. Quintil. in procem. lib. 6.
Virilis igniculus. Cic. 15. Att. 26. Reliqua pars epistolæ: illa namque in utramque: sed tamen nonnullos interdum jacit igniculos viriles. i.e. Invitamenta quædam, vel incentiva virtutis homini innata. Budæus.
Jacere igniculos. V. paulo ante & JACIO.

IGNEUS, a, um. Adj. [πυρινὸς] Quod igne calet, fulget, aut simile igni est. Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Nam omne quod est calidum & igneum, cietur & agitur motu suo.
Æther igneus. Tibul. lib. 4. 1. 22.
Astra ignea. Virg. 4. Æn. 352.
Color igneus. Plin. lib. 8. cap. 38. Arescitve in gemmas carbunculis similes, & igneo colore fulgentes.
Fervor igneus. Plin. lib. 9. cap. 60. Huic tam igneum fervorem esse tradunt, ut omnia in mari contacta adurat.
Sitis ignea. Virg. 3. Georg. 482.
Sol igneus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 60.
Virtus ignea, Divina. Lucan. lib. 9. 7.

IGNEOLUS, a, um. Adj. dimin. Prudent. Cathem. 3. 186.

Oris opus, vigor igneolus Non moritur.

IGNĀRIUS, a, um. Adj. Ignem continens. ut Lapis ignarius. Marcell. Emp. cap. 33. V. PYRITES.

IGNĬDUS, a, um. Adj. Theod. Priscian. 2. 9. Uti cucurbitis ignidioribus. [An Ignitioribus.

IGNIO, ire. Prudent. Peristeph. 10. in Rom. 1077.

Acus minutas ingerunt fornacibus,
His membra pergunt urere, ut igniverint.

IGNĪTUS, a, um. Adj. ex Partic. [πυρώδης, διάπυρος, ἔμπυρος, πυρωπής] Candens & admodum calidus.
Ignitius vinum. h. e. Naturam habens calidam & igneam. Gell. lib. 17. cap. 8. Tum ego respondi, conjectare me vinum idcirco minus coalescere, quod semina quædam caloris in sese haberet, essetque natura ignitius.

IGNĪTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Tertull. ad Nat. 1. 10. extr. Quo Mercurius in calvitio pennatus, in caduceo ignitulus, corpora exanimata jam, mortemve simulantia e cauterio probat.

IGNEO, es, ēre, a quo IGNESCO, is, [πυροῦμαι, πυρακτέομαι] ĕre. Ignitum fieri, in ignem converti & veluti ardere. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Ut ad extremum omnis mundus ignesceret.
Amor ignescit. Columel. lib. 10. 212.

Ante amor ignescit menti, sævitque medullis.

Iræ ignescunt, pro Accenduntur. Virg. 9. Æn. 66.
Vultus ignescunt sanguine. Stat. 3. Theb. 78.
Ignescitur, pro Ignescit. Laberius Colace, Figura humana inimici ardore ignescitur. Nonius 7. 108.

IGNESCENS, Partic. [πυρακτούμενος] Plin. lib. 37. cap. 2. Sed in pretio varietas colorum, subinde circumagentibus se maculis in purpuram candoremque, & tertium ex utroque ignescentem.
Cælum ignescens. Apul. Trismegist. p. 68.
Odia ignescentia. Stat. 11. Theb. 525.

Virgo ignefcens. Sil. 9. 461. de Pallade,

Tum virgo ignefcens penitus, &c. Subaudi Iracundia.

IGNIA, n. pl. Vitia vaforum fictilium. Feft. [At in Gloff. Lat. Gr. Ignia, Νοτία φυκίωσις. quod non fatis affequor.

IGNIĀRIUM, i. n. [πυρεῖον] Igniaria Plinio appellantur Ligna, ex quibus ignis ftatim accenditur, lib. 16. cap. 40. Calidæ, morus, laurus, edera, & omnes e quibus igniaria fiunt. Exploratorum hoc ufus in caftris, paftorumque reperit, quoniam ad excutiendum ignem, non femper lapidis occafio eft. Teritur ergo lignum ligno, ignemque concipit attritu, excipiente materia aridi fomitis, fungi, vel foliorum facillimo conceptu: fed nihil edera præftantius, quæ teratur lauro, laurumque terat. Igniarium eft (inquit Budæus) Quo ignis elicitur: conftat filice e quo ignis atterendo elicitur, & ferro quo filex atteritur percuffu: unde fcintillæ decuffæ, & in fomite, linteoque concerpto exceptæ, flammam excitant.

IGNITABŬLUM, i. n. Ignis receptaculum. Feftus. Solin. cap. 18. Pyrpole etiam, quoniam & ignitabula ibi & ignis inventa funt. & Macrob. Saturn. 2. 8. V. & Gloff. Lat. Gr.

IGNEFACTUS, a, um. Adj. Plin. 20. 9. extr. Flos bulborum tritus crurum maculas varietatesque ignefactas emendat. Sed Harduinus divife exhibet Igne factas. V. Theod. Prifc. 2. 28.

IGNĬCŎLŌRUS, a, um. Adj. Ignei coloris. Juvencus in Matth. cap. 26. 64. — fub nubibus ignicoloris.

IGNĬCŎMANS, antis. Igneam comam habens. Avienus Phænom. Arat. v. 1112.

Et Procyon, primique pedes Canis ignicomantis.

Stellæ ignicomantes. Avien. in Prognoft. Arat. v. 88.

IGNICOMUS, a, um. Adj. Idem. ut, Sol ignicomus. Aufon. Epift. 7. 8. Adde Nemef. Cyneget. v. 214.

IGNĬFER, a, um. [πυρφόρος] Adj. ut, Lampades igniferæ. Lucret. lib. 2. 25.

Æther ignifer. Lucret. 5. 499.

Axis ignifer, Currus Solis. Ovid. 2. Met. 59.

IGNĬFLUUS, a, um. [πυῤῥυτος] aliud Adj. ut, Cavernæ ignifluæ. Claud. 3. Conf. Hon. 196.

IGNĬGĔNA, æ. m. Ex igni genitus. Ovid. 4. Met. 12.

Thuraque dant, Bacchumque vocant, Bromiumque, Lyæumque,
Ignigenamque, fatumque iterum, folumque bimatrem.

Cognomen eft Bacchi, quod ex fulminis igne genitus fit. V. Fabulam apud Ovid. 3. Met. in Semele.

IGNĬGĔNUS, a, um. Adj. Idem. apud Apul. lib. 7. Met. pag. 197. [Nifi mendum eft. Ponitur autem fenfu activo, pro eo Qui ignem gignit. Quoufque ergo fruftra pafcemus ignigenum iftum? Forte Ignigerum fcripfit Appulejus. V. locum.

IGNĬPES, ĕdis. [πυρόπους] Martial. lib. 1. 27.

Ignipedes poffet fine Colchide vincere tauros.

Equi ignipedes Solis. Ovid. 2. Met. 392.

IGNĬPŎTENS, entis. [πυροσθενής] dictus eft Vulcanus, quod ignis poteftatem habeat. Virg. 8. Æn. 421.

Hoc tunc ignipotens cælo defcendit ab alto.

Deus ignipotens, Vulcanus. Virg. 12. Æn. 90.

IGNISPĬCIUM, i. n. [πυροσκοπία] ficut Arufpicium. Divinatio erat apud antiquos, quæ ignis infpectione fumebatur. Plin. lib. 7. cap. 56. Arufpicium Delphus, ignifpicia Amphiaraus, aufpicia avium Tirefias Thebanus invenit.

IGNĬVĂGUS, a, um. Adj. ut Denunciatio ignivaga. Mart. Capell. 9. p. 304.

IGNĬVŎMUS, a, um. Adj. Carmen pafchale, quod Lactantio, alii Venantio tribuunt, v. 3.

Altius ignivomum Solem cæli orbita ducit.

IGNŌBĬLIS, e. Adj. [ἄσημος, ἀσήμαντος, νώνυμος] Incognitus, ignotus, vilis, & abjectus in contemptum. Plaut. Pfeud. 4. 2. 9.

Peregrina facies videtur hominis, atque ignobilis. Cic. 1. Tufc. 102.

Cyrenæum Theodorum, philofophum non ignobilem, nonne miramur? Inglorius & ignobilis. Cic. 3. Tufc. 57. Nec filetur illud potentiffimi regis Anapæftum, qui laudat fenem, & fortunatum effe dicit, quod inglorius fit atque ignobilis ad fupremum diem perventurus.

Argentariam non ignobilem facere. Cic. pro Cæcin. 10.

Carmen ignobile. Virg. 9. Ecl. 38.

Familia non ex ignobili mulier. Cic. 7. Verr. 28.

Gramen ignobile, Vile, ubique nafcens, ut ait Servius. Virg. 4. Georg. 63.

— & cerinthæ ignobile gramen.

Herbæ furdæ & ignobiles. Plin. lib. 22. cap. 3. Interim fortius augetur auctoritas: quæ quanta debeatur etiam furdis, hoc eft ignobilibus herbis, perhibebitur.

Lethum ignobile. Sil. lib. 3. 123.

Loco ignobili natus. Cic. pro Cluent. 112. Ubi fiquis ignobili loco natus ita vivat, ut nobilitatis dignitatem virtute tueri poffe videatur.

Magifter dicendi non ignobilis Demetrius Syrus. Cic. de Clar. Orat. 315.

Morte ignobili atque inhonefta occubuit. Liv. 29. 18.

Nomen ignobile. Sil. lib. 13. 33.

Regnum ignobile. Hor. 1. Serm. 6. 9.

Ignobilis, Stultus. Virg. 1. Æn. 153.

—— fævitque animis ignobile vulgus. Sic Servius. Nifi mavis accipere pro Fæce populi quam vocat Cicero.

Compar. Gell. 14. 2. extr. Verbum ignobilius, h. e. Inufitatius. Et Plin. 23. 1. Innocentius jam eft, quodcunque & ignobilius.

Superl. Gell. 15. 4. Homines ignobiliffimi & defpicatiffimi. Et Plin. 35. 4. Ignobiliffimos alioqui Senatus fpectat.

IGNOBILĬTER, Adv. Solin. cap. 70. Ædes ignobiliter faftigatæ.

Sepultum ignobiliter. Eutrop. 7. 15.

IGNOBILĬTAS, ātis. [δυσμένεια] Vilitas. Cic. 5. Tufc. 103. Num igitur ignobilitas, aut humilitas, aut etiam popularis offenfio fapientem beatum effe prohibebit?

Paupertas, ignobilitas, humilitas, folitudo. Cic. 5. Tufc. 29.

Generis ignobilitas. Cic. pro Muren. 17.

Virorum ignobilitas. Ovid. 6. Met. 319.

IGNŌMĬNIS, e. Adj. [δυσώνυμος] Qui laude & gloria caret: quafi Inglorius & illaudatus. A quo

IGNŌMĬNIA, æ. f. [ἀτιμία, ἀδοξία] Nominis nota, infamia, dedecus, contumelia, macula, probrum. Cic. pro Quint. 64. Dedecore, macula, turpiffimaque ignominia notetur. Idem 2. Fam. 17.

Ignominiæ eft, Pro ignominia & vitio habetur. Plin. lib. 18. cap. 2.

Labes ignominiaque mortis. Cic. pro Rabir. perd. reo 27.

Cum ignominia & dedecore perire. Cic. 2. de Divin. 22.

Damnatione & ignominia dignus. Cic. 7. Att. 3. Omnes damnatos, omnes ignominia affectos, omnes damnatione ignominiaque dignos, illac facere.

Accipere ignominiam. Cic. 4. Verr. 58.

Afficere ignominia. V. AFFICIO. Cic. pro Rofc. Amer. 113. Qui ignominia mortuum affecerit.

Appetitus ignominiis omnibus. Cic. pro Quint. 28. V. APPETO.

Cadit ignominia in aliquem. Cic. In illo communi incommodo, nulla in quenquam propria ignominia nominatim cadebat.

Concifus ignominia. V. CONCĪDO.

Deformare ignominia. Cic. pro Muren. 88. Eandem deformatam ignominia, lugentemque videat.

Depellere ignominiam. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Gemens ignominiam plagasque fuperbi victoris. Virg. 3. Georg. 226.

Habere ignominiam. Cic. 6. Philipp. 6.

Imponere injuriam alicui fine ignominia. Cic. pro Quint. 96.

Inferre ignominiam. V. INFERO.

Inurere ignominiam alicui. V. INURO.

Notare aliquem ignominia. Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 7. Philipp. 23. V. NOTO.

Perferre ignominiam. V. PERFERO.

IGNOMINIŌSUS, a, um. Adj. [ἄτιμος] Cui ineft ignominia, Notatus infamia. Quintil. lib. 7. cap. 2. Tibi, inquit accufator, illos non licuit occidere, exul enim eras & ignominiofus.

Appellatio ignominiofa ac barbara. Plin. lib. 3. cap. 3.

Dicta ignominiofa. Hor. 2. de Arte Poet. 26.

Fuga ignominiofa. Liv. 3. 23. Hos ignominiofa fuga domum fe recipientes, Romanus Conful in Algido confequutus, ad unum omnes occidit.

IGNOMINIŌSE, Adv. Cum ignominia. ut, Ignominiofe pugnare, Eutrop. 4. 10. 4.

Compar. Arnob. lib. 4. Tractari ignominiofius.

Superl. Orofius 7. 7. extr. Fugere ignominiofiffime.

IGNOMINIĀTUS, a, um. Adj. [ἀτιμασθεὶς] pro Ignominia affectus. Gell. lib. 8. Lemmate cap. ult. Quibus modis ignominiatus, tractatusque fit a Cæfare Laberius poeta. Antiquum & obfoletum. Al. Ignominia notatus.

IGNŌRO, [ἀγνοῶ] āre. Nefcire. Ter. Heaut. 2. 3. 28.

Hoc primum, ut nequid hujus rerum ignores, anus &c.

Ignoras me, h. e. Qui fim non cognofcis. Ter. Heaut. 1. 1. 53. Cic. 4. Acad. 4. Majore enim ftudio Lucullus, cum omni litterarum generi, tum philofophiæ deditus fuit, quam qui illum ignorabant, arbitrabantur.

Ignorant me omnes. Plaut. Amph. 4. 3. 13. Ter. Eun. 5. 9. 59. Ifti te ignorabant.

Ignorat nomen fuum. Plaut. Capt. 3. 4. 29. i. e. Non meminit nominis fui.

Ignorat patrem fuum. Ter. Phorm. 5. 6. 34.

Somnium: utine hæc ignoraret fuum patrem? G. aliquid credito, Phormio, effe caufæ.

Ignorat fe, fapientia fit necne. Cic. 4. Acad. 23. Ipfa vero fapientia fi fe ignorabit, fapientia fit necne: quomodo primum obtinebit nomen fapientiæ?

Ignoratur, paffivum. Ter. Phorm. 2. 3. 10.

Quia egens relicta eft mifera, ignoratur parens.

V. Voff. 4. Inft. Orat. p. 162. Plaut. Men. 2. 3. 14.

Fides ifta ignoratur. Ovid. 1. Trift. 4. 18.

IGNŌRANS, Partic. [ἀγνοῶν] Cic. de Amicit. 24. Quum ignorante rege, uter eorum effet Oreftes, &c. Cic. ad Brut. 16. Juvat enim magnifice loqui, & certe decet adverfus ignorantes quid pro quoque timendum, aut a quoque petendum fit.

IGNORANTER, Adv. Cyprianus Epift. 63.

IGNORANTIA, æ. f. [ἄγνοια] Ad humani ingenii vitium pertinet, quando quis per ignorantiam non fatis intelligit quid faciat vel dicat, aut contra. Quintil. lib. 7. cap. 2. Ignorantia prætendi non poteft. Cic. pro Flacc. 46. Ubi adolefcentes nihil poffent difcere nifi ignorantiam litterarum.

Recti ignorantia. Tacit Agric. 1. 1. Stirpis ignorantia. Cic. de Amicit. 70. V. IGNORATIO

Veri ignorantia. Ovid. 7. Met. 92.

Miferabilis ignorantia. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Supina ignorantia. V. SUPINUS.

IGNORĀTUS, a, um. Partic. [ἠγνοημένος] Tacit. 4. Hift. 36. Eadem in Voculam parabantur, nifi fervili habitu per tenebras ignoratus evafiffet.

Ars ignorata. Hor. de Arte Poet. 262.

Uterus ignoratus. Plin. Epift. 8. 11. Inde abortus, & ignorati uteri trifte experimentum.

Compar. Tacit. 12. Ann. 11. Clementiamque ac juftitiam quanto ignoratiora barbaris, tanto tolerantiora capefferet. Ignoratiora, i. e. Magis incognita. Tolerantiora, i. e. Tolerabiliora. Al. Ignora & Toleratiora.

IGNORĀTIO, ōnis. f. [ἀγνόημα] Infcitia, & fi ita dicendum eft, Infcientia. Ad actum & rem pertinet, quæ penitus nefcitur, nec fciri poteft, nifi prodatur. Cic. 3. Off. 72. Quotus enim quifque reperitur, qui impunitate & ignoratione omnium propofita, abftinere poffit injuria. Idem 2. Fam. 8.

Regis ignoratio. Curt. 3. 12. 17. Syfigambis advoluta eft pedibus ejus, ignorationem nunquam antea vifi regis excufans.

Ignoratio fui. Cic. pro A. Cluent. 109. Quod erat odium, dii immortales, quæ fuperbia, quanta ignoratio fui, quam gravis atque intolerabilis arrogantia? Idem de Amicit. 70. Propter ignorationem ftirpis & generis, &c. Corrupte legitur in quibufdam exemplaribus, Ignorantiam.

Abuti ignoratione alicujus. V. ABUTOR.

IGNORĀTOR, ōris. m. JCt. in Cod.

IGNORABĬLIS, e. Adj. [ἄγνωτος] Quod non cognofcitur. Plaut [illegible] 2. 1. 18. Cic. 2. de Invent. 99. Quod levius, facilius, non ignorabile, non

non fortuitum, non necessarium fuerit. Gell. lib. 9. cap. 12. Alterum autem illud ignorabilius obscuriusque est.

IGNORABILITER, Adv. Idem. Apul. 3. Met. p. 137. Laminis ignorabiliter litteratis.

IGNĀRUS, a, um. Adj. [ἀμαθὴς, ἀνεπιστήμων] Imprudens, inscius, rudis, imperitus, indoctus. Plaut. Pœn. 3. 3. 43.
Ait se peregrinum esse, hujus ignarum oppidi.
Animi mei ignarus. Ter. Hec. 4. 4. 60.
Erras, tui animi si me esse ignarum putas.
Artis meretriciæ ignara. Ter. Heaut. 2. 1. 14
Habet bene ac pudice eductam, ignaram artis meretriciæ.
Causæ ignarus. Plin. lib. 17. cap. 11.
Fortunarum suarum ignarus. Cic. pro Quint.
Futuri haud ignara. Virg. 4. Æn. 508.
Hominum & locorum ignarus. Virg. 1. Æn. 336.
Instituti ignarus. Cic. 7. Fam. 24. Tu autem ignarus instituti mei, quanti ego, &c.
Lacrymarum tuarum ignarus. Ter. Hec. 4. 4. 53.
Ignarum censes tuarum lacrymarum esse me?
Morum meorum ignarus es. Ter. Adel. 2. 1. 6.
Æschine, audi, ne te ignarum fuisse dicas meorum morum.
Mundi ignarus. Plin. lib. 2. cap. 9.
Officii civilis ignarus. Cic. 3. de Fin.
Patris ignara. Plin. Epist. 176.
Philosophiæ ignarus. Cic. 1. Acad. 4.
Rationis ignarus. Tacit. 1. Ann. 28.
Religionis ignarus. Cic. 6. Verr. 113. Hi denique illud, ignari totius negotii ac religionis, mercede accepta sustulerunt.
Viæ ignarus. Virg. 1. Georg. 41.
Urbis ignarus. Liv. 1. 35.
Docendi ignarus. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Nocendi ignara mens. Claud. Epist. 1. ad Hadrian. 3.
Non ignari estis quemadmodum. Cic. 15. Fam. 1. Nos quemadmodum instructos, & quibus præsidiis munitos ad tanti belli opinionem miseritis, non estis ignari.
Ignarus sum, quid agatur. Et, Ignarus quid virtus valeret. Cic. pro Sext. 60.
Ignarus ad quod pertineat. Cic. in Topic. 75. Pueri sæpe indicarunt aliquid, ad quod pertineret ignari.
Ignarus & insolens. Cic. 1. de Orat. 207. Ea requiruntur a me, quorum sum ignarus atque insolens.
Ignarus, pro Ignoto. Tacit. 2. Ann. 13. Per occulta, & vigilibus ignara.
Passive usus est & Sallustius Jugurth. cap. 18. Mare magnum & ignara lingua commercia prohibebant.
Regio ignara hostibus. Sallust. Jugurth. cap. 52. Plerosque velocitas & regio hostibus ignara, tutata sunt.
Sævitia ignara. Tacit. 15. Ann. 62. Cui enim ignaram fuisse sævitiam Neronis?
Superl. Gell. 14. 1. Sidera aliis omnino ignarissima. V. Drakenb. ad Sil. 2. 98.
Ignarus & Ignavus confundi in MSS. observat idem Drakenb. ad Sil. 10. 86.

IGNARŬRIS, e. Adv. Idem ac Ignarus. Plaut. Pœn. prol. v. 47. Æque ut mecum sitis ignarures. Gloss. Lat. Gr. Ignarures, ἀγνῶντες. V. Gnaruris in GNARUS.

IGNOSCO, ōvi, ōtum, [συγγινώσκω] ĕre. Valde noscere, & discere. Varro, Vosque in theatro qui voluptatem auribus huc aucupatum concurristis domo, adeste: & a me, quæ feram, ignoscite, domum ut feratis e theatro litteras. Apud Non. 2. 243.
Ignosco pro Innosco. Nam qui aliquid cuipiam ignoscit, illud non noscit, id est, Non agnoscit, perinde facit ac si non nosceret. H. St.
Ignoscere, Condonare, &, ut ait Cic. 15. Fam. 14. Sceleris pœnam prætermittere. Plaut. Aulul. 4. 10. 9.
Id adeo te oratum advenio, ut animo æquo ignoscas mihi.
Ter. Adel. 3. 4. 27.
Venit ipsus ultro lacrymans, orans, obsecrans,
Fidem dans, jurans se illam ducturum domum:
Ignotum est, tacitum est.
Inter Ignoscere & Concedere differentia est, quam Cicero innuit scribens ad Cæsarem juniorem his verbis, Quod mihi & Philippo vacationem das, bis gaudeo, nam & præteritis ignoscis, & concedis futura. V. Nonium 5. 56.
Fasso ignoscere. Ovid. 13. Met. 189.
Sibi ignoscere. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Sibi omnia ignoscere. Paterc. lib. 2. cap. 30. Adeo familiare est hominibus omnia sibi ignoscere, nihil aliis remittere.
Dementia ignoscenda. Virg. 4. Georg. 489.
Vitio ignoscitur omni. Ovid. 1. de Arte Am. 249.
Peccatum ignoscere. Plaut. Amph. 1. 1. 101.
Velatis manibus orant, ignoscamus peccatum suum.
Significat etiam Ignorare. Quintil. 8. 5. p. 720. Princeps, qui vult omnia scire, necesse habet multa ignoscere. V. Passerat. ad Propert. 2. 2. 56. [Sed lapis sit necesse est, cui persuaserit. V. Burm. ad Quintil. & Brœkh. ad Propert. l. c.

IGNOSCENS, Partic. [συγγνωμονικὸς] Qui facile condonat & ignoscit. Ter. Heaut. 4. 1. 32.
Quanto tuus est animus natu gravior, ignoscentior, &c.

IGNOSCENDUS, a, um. Partic. Macrob. 2. Saturn. 13. Sed hæc & alia ignoscenda Vergilio, qui studii circa Homerum nimietate excedit modum.

IGNOTŪRUS, a, um. Partic. [συγγνωσόμενος] Ex Cic. in Caton. affert Priscian. Ignoturum alteri, quod patrem: alteri, quod tutorem secutus esset.

IGNOSCENTIA, æ. f. [συγγνώμη] Condonatio peccati. Gell. lib. 7. cap. 3. Interdum autem quasi eos deliquisse concedat, ignosci postulat, & ignoscentias utiles esse rebus humanis docet.
Janua ignoscentiæ clausa. Tertull. de Pœnit. cap. 7.

IGNOSCĬBĬLIS, e. Adj. [σύγγνωστος] Gell. lib. 13. cap. 20. Hic vester hujuscemodi vestitus, de multo jam usu ignoscibilis est. i. e. Venia dignus. V. Tertul. de Uxor. 2. 1.

IGNŌTUS, a, um. Adj. [ἀγνὼς, ἀγνώριστος] Incognitus, non visus. Plaut. Men. 2. 2. 19
Qui mihi molestus, homini ignoto, quisquis es.
Populo ignotus. Ovid. 1. Trist. 1. 60
Domos ignotas petere. Virg. 4. Æn. 312.
Gens ignotior. Liv. 5. 32. Id, ut fit, propter auctoris humilitatem spretum: & quod longinqua, eoque ignotior, gens erat.
Locis ignotis errare. Ovid. 4. Met. 294.
Mortibus ignotis perierunt. Hor. 1. Serm. 3. 108.
Oris ignotis exulat. Virg. 3. Georg. 225.
Pars ignotissima turbæ. Claud. 1. in Eutrop. 153.
Pondus auri ignotum. Virg. 2. Æn. 59. Aut quod ignorabat Dido, aut Tantum quantum nullus unquam novit. [Immo Quod ignoratur, Quod nemo novit.
Terra ignota. Virg. 5. Æn. 795.
Verba obscuriora & ignotiora. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Vias ignotas inire. Ovid. Rem. Amor. 578.
Viri ignoti nova forma. Virg. 3. Æn. 591.
Veste in ignota viri. Virg. 7. Æn. 167.
Ignotus, Qui ignorat, & est inscius rei alicujus. Quintil. Declamat. 6. Nequis tamen erret ignotus, non est filii mei noverca, sed mater. Cic. 12. Fam. 5. Neque enim Alexander ille gratiæ causa ab Apelle potissimum pingi, & a Lysippo fingi volebat: sed quod illorum artem, cum ipsis, tum etiam sibi gloriæ fore putabat. Atque illi artifices, corporis simulacra ignotis nota faciebant. Ignotis, pro His qui non noverant active posuit. Sic Liv. lib. 3. cap. 44. ubi de Appii Claudii libidine loquitur: Notos gratia eorum, turbam indignitas rei virgini conciliat. Plaut. in Pseud. 4. 2. 39. Novi: notis prædicas. Notis, i. e. Iis qui noverunt. Cic. pro M. Cœl. 3. De dignitate Cœlius notis ac majoribus natu, etiam sine mea oratione tacitus facile ipse respondet, quibus autem propter senectutem, quod jam diu minus in foro nobiscum versatur, non æque est cognitus, hi sic habeant, &c. Q. Curtius lib. 5. cap. 12. extr. Ignoti jumenta agebant.
Ignotus in vulgus. Cic. 9. Att. 4. Itaque alter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus.
Obscurus & ignotus. Cic. 1. de Orat. 77. Jus applicationis obscurum sane & ignotum patefactum est.

IGNOTITIA, æ. f. Gell. 16. 13. Jura, quibus uti jam per ignotitiam non queunt. Sic legimus ex MSS. Pareus Lex. Crit. p. 566. Vulg. Ignorantiam.

I G U

IGŬVIUM, i. n. Umbriæ oppidum. Sil. 8. 460.
Narnia, & infestum nebulis humentibus olim
Iguvium, &c. V. ibi Drakenb. & Manut. ad Cic. 7. Att. 13. p. 199.

I L B

ILBA. V. ILVA.

I L E

ILE, is. n. [λαγὼν] pl. Ilia, ium, ibus. Servius, Hoc Ile, & hæc Ilia facit. Unde etiam Juven. 5. Sat. 136.
— vis frater ab ipsis Ilibus. Nam quod Marulus mimographus dixit parasito, Tu Hectorem imitaris, ab ilio nunquam recedis: quum de guloso diceret, allusit ad civitatis nomen: Nam ab ili debuit dicere. Plin. lib. 11. cap. 37. Ab hoc ventriculo lactes in homine & ove, per quas labitur cibus, in ceteris ile: a quibus capaciora intestina ad alvum, hominique flexuosissimis orbibus.
Ilia ipsa inter coxas & pubem in imo ventre posita sunt, inquit Cels. lib. 4. cap. 1. Plin. lib. 11. cap. 37. Inter vesicam & alvum arteriæ, ad pubem tendentes, quæ ilia appellantur. V. Hard. Cels. lib. 7. cap. 29. Oportet mulierem resupinam transverso lecto sic collocare, ut feminibus ejus, ipsius ilia comprimantur.
Dura messorum ilia. Hor. Epod. 3. 4.
Substricta ilia. Ovid. 3. Met. 216.
Ducere ilia. Hor. 1. Epist. 1. 9. V. DUCO.
Religare ilia baltheo. Sen. Herc. fur. v. 543.
Rumpere ilia alicujus. Catul. 11. 20.
Invidia rumpantur ut ilia Codro. Virg. 7. Ecl. 26. Proverbialis hyperbole extremæ indignationis.
Tendunt singultu ima ilia longo. Virg. 3. Georg. 507. Trahere ilia. Plin. lib. 26. cap. 6. Tanta huic vis est, ut jumentis etiam non tussientibus modo, sed ilia quoque trahentibus, auxilietur potu. De Verbasco.
Ilia etiam Venter sive cavitas vasorum. Juvenc. 2. 140.
Sex illic fuerant saxis præpulcra cavatis
Vascula, quæ ternis aperirent ilia metris.

ILEOS, i. m. [εἰλεός] Morbus gracilioris intestini. Plin. lib. 30. cap. 7. de ventris malis, Gravissimum vitium ileos appellatur. Idem lib. 20. cap. 66.

ILIŌSUS, Qui morbo ilium laborat. Plin. lib. 20. cap. 4. Praxagoras & iliosis dandos censet.

ILERDA, æ. f. [Ἰλέρδα] Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs, *Lerida* & *Lerda* vernaculis dicitur
Unctus mitteris Ilerdam. Hor. 1. Epist. 20. 13. V. Lucan. 4. 33.

ILEX, ĭcis. f. [πρῖνος] Arbor quercui proxima, in Provincia vocatur *Yeuze*, vel *Yeose*. Gell. lib. 5. cap. 6. Ea fit e fronde querna: quoniam cibus victusque antiquissimus quercu capi solitus sit. Fit etiam ex ilice: quod genus superiori proximum est. De corona Civica loquitur.
Arguta ilex. Virg. 7. Ecl. 1.
Coruscis ilicibus fremit Apenninus. Virg. 12. Æn. 703.
Crebris ilicibus nigrum nemus. Virg. 3. Georg. 334.
Curvata glandibus ilex. Ovid. 10. Met. 94.
Frondens ilex. Virg. 5. Æn. 129.
Icta securibus ilex. Virg. 6. Æn. 180.
Litorea. Virg. 8. Æn. 43.
Nigra. Virg. 9. Æn. 381.
Opaca. Virg. 6. Æn. 209.

Plena favis ilex. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 109.
Procera ilex. Hor. Epod. 15. 5.
Ramosa ilex. Ovid. 8. Met. 237.
Tonsa ilex bipennibus. Hor. 4. Carm. 4. 57.
Trementes ilices frangit Aquilo. Hor. Epod. 10. 8.
Viridis ilex. Ovid 1. Met. 112.
Vitiosa. Virg. 2. Georg. 453.

ILICĒTUM, i. n. [πρινὼν] Locus ilicibus consitus. Martial. lib. 12. 18.
—— e cathedra
Surgentem focus excipit, superba
Vicini strue cultus iliceti.

ILĬCEUS, a, um. Adj. [πρινινὸς] Quod factum est ex ilice. Stat. 2. Theb. 101.
Ornique iliceæque trabes, metuendaque succo.

ILIGNEUS, a, um. Adj. [πρινινὸς] Quod est ex ilice, vel etiam ad ilicem pertinet: ut, Frons ilignea. Columel. lib. 11. cap. 2. Idem lib. 6. cap. 3. Modius viridis laureæ, & ilignæ frondis.
Ilignea corona. Plin. lib. 16. cap. 4.

ILIGNUS, a, um. Adj. [πρινινὸς] Idem, ut, Iligna glans. Plin. lib. 16. cap. 5. Pedes iligni lecti. Ter. Adel. 4. 2. 46.
Lectulos in sole ilignis pedibus faciundos dedit.

I L I

ILIA, æ. f. [Ἰλία] Vestæ sacerdos, Romuli & Remi mater a Marte compressa, Amulii filia. Servius apud Virg. 1. Æn. 278.
— donec regina sacerdos
Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem. V. Liv. 1. 4. & Brœkh. ad Tibul. 2. 5. 53.

ILIA, um. V. ILE.

ILIADES, ILIAS. V. ILIUM.

ILICEUS. V. ILEX.

ILĬCET, [ἴθι] per syncopen dictum, quasi Ire licet. Ter. Eun. 1. 1. 9. Actum est, ilicet, peristi. h. e. Per me quidem licet, atque id etiam consuluerim ut abeas, alioqui actum est de te. Idem Phorm. 1. 4. 29.
— hoc nihil est, Phædria, ilicet,
Quid hic conterimus operam frustra? Ubi Donatus, Ilicet, semper finem rei significat. Sic judices de concilio dimittebantur, suprema dicta quum præco pronuntiasset, Ilicet, quod significat, Ire licet. Erat & solennis in funeribus formula. V. Turneb. 3. 12. & Lex. Pitisc. Item in re desperata. Plaut. Curc. 1. 3. 30. Taubm. ad Plaut. Epid. 5. 2. 19. Nonnulli scribunt Illicet, duplici ll. Plaut. Cistel. 4. 2. 17. Actum est, Ilicet.
Ilicet, pro Statim, confestim. Plaut. Rud. 4. 6. 12.
Sed propera. T. licet. D. jam hic fac sis, cœna ut curetur. T. licet.
D. Omnia ilicet. T. licet. Sed Al. Omnian' licet?
Ilicet obruimur numero. Virg. 2. Æn. 424. conf. Tibul. 2. 5. 113.
Ilicet, Affirmantis adverbium. Plaut. Epid. 5. 2. 19.
Ilicet ut vadimodium mihi hic ultro facit. EP. Quin colligas?

ILICO. V. ILLICO.

ILIENSIS. V. ILIUM.

ILIGNEUS, ILIGNUS. V. ILEX.

ILIŎNE, es. f. [Ἰλιόνη] Virg. 1. Æn. 657.
Præterea sceptrum, Ilione quod gesserat olim,
Maxima natarum Priami.

ILIŎNEUS, quadrisyll. [Ἰλιονεὺς] Trojanus fuit, quem Virgilius non sine caussa ubique inducit eloquentem. Nam ut Homerus dicit, Phorbas, pater Ilionei, semper Mercurio deo eloquentiæ favente pugnavit. Servius apud Virg. 1. Æn. 525. &c.

ILIOSUS. V. ILE.

ILISSUS, [Ἴλισσος] Amnis in Attica Musis dicatus, quas Ilissidas vocant. Stat. 12. Theb. 641.
Celavit Geticos ripis Ilissus amores. Idem 4. Theb. 52.
Lambit & anfractu riparum incurvus Ilissus.

ILĪTHȲIA, [Εἰλείθυια] dicitur a poetis Diana, quæ parientibus assistere putabatur. V. Interpr. ad Hor. Carm. Sec. 14.
Præpositam timidis parientibus Ilithyiam. Ovid. 9. Met. 283.

ILIUM, i. n. [Ἴλιον] (inquit Servius) Virgilius neutro tantum genere declinat: Horatius autem feminino: ut 4. Carm. 9. 18.
—— non semel Ilios Vexata. Ilium proprie civitas est: nam regio, Troja est, quamvis interdum pro civitate, Trojam ponat Virgilius, ut 3. Æn. 11.
Et campos ubi Troja fuit.
Divûm domus Ilium. Virg. 2. Æn. 241.
Altum Ilium. Virg. 5. Æn. 756.
Crematum Ilium. Hor. 4. Carm. 4. 53.
Sacrum Ilium. Hor. 3. Carm. 19. 4.
Superbum Ilium. Virg. 3. Æn. 3.

ILIUS, a, um. Adj. [Ἴλιος] ut, Tellus Ilia. Virg. 9. Æn. 245.
Hector Ilius. Plaut. Bacch. 4. 9. 27.
Turmæ Iliæ. Hor. Carm. Secul. 37.

ILIĂCUS, a, um. aliud Adj. [Ἰλιακὸς] ut,
Gens Iliaca. Idem 6. Æn. 875.
Campi Iliaci. Virg. 1. Æn. 101.
Muri Iliaci. Hor. 1. Epist. 2. 16.
Ruinæ Iliacæ. Virg. 1. Æn. 447.

ILIENSIS, e. [Ἰλιεὺς] aliud Adj. ut, Iliensis Minerva, de qua mentio est apud Ulpianum in Institutis. Nam quum Romani originem agnoscerent Trojanam esse, Iliensi Minervæ hoc quoque jus tribuerunt, ut ei legari posset. Ceterum illo loco usque adhuc Meliensis corrupte lectum est. V. Turnebum 7. 21. Suet. Claud. 25. 10. Neron. 7. 7. item Tiber. 52. 4.
Ilienses & Populi sunt Corsicæ insulæ antiquissimi, ut scribit Pompon. Mela lib. 2. cap. 7. Horum meminit & Pausanias in Phoc. pag. 332. extr. Wech.

ILIAS, ădis. pl. Iliades, um. f. [Ἰλιάδες] Gentile f. Virg. 3. Æn. 65.
Et circum Iliades, crinem de more solutæ. i. e. Trojanæ.

ILIĂS, ădis. f. [Ἰλιὰς] Homeri opus in quo Ilii excidium describit. Propert. 2. 34. 66.
Cedite Romani scriptores, cedite Graii:
Nescio quid majus nascitur Iliade. Ovid. de Arte Am. 3. 413.
— quis nosset Homerum,
Ilias, æternum si latuisset opus?
Ilias malorum, Proverbium. De calamitatibus maximis simul & plurimis: propterea quod in Iliade Homerica nullum mali genus non recensetur. Unde ex hac docti putant tragœdiarum argumenta fuisse sumpta, sicut ex Odyssea comœdiarum. Est autem opus verbosum, viginti quatuor voluminibus vix absolutum. Unde & Quamvis orationem plus satis prolixam, Iliade longiorem vocant. Cic. 8. Att. 11. Non multo, inquam, secus possum vaticinari, tanta malorum impendet Ilias. Erasmus. Ovid. 2. Trist. 371.
Ilias ipsa quid est, nisi turpis adultera, &c.

I L L

ILLA, V. ILLE.

ILLĂBĔFACTUS, a, um. Adj. [ἀλύμαντος] Ovid. 4. de Pont. 8. 10.
Jus aliquod faciunt affinia vincula nobis;
Quæ semper maneant illabefacta precor. Affinia vincula, i. e. Affinitatis conjunctiones: Illabefacta, Inviolata, non contaminata.

ILLĀBOR, ĕris, illapsus sum, [εἰσρέω] ābi. Intro labi, influere, demitti. Cic. 2. de Nat. Deor. 153. Quo primum illabuntur ea quæ accepta sunt. Hor. 3. Carm. 3. 7.
Si fractus illabatur orbis.
Illabor ad. Cic. 1. de Fin. 39. Nam si ea sola voluptas esset, quæ quasi titillaret sensus, ut ita dicam; & ad eos cum suavitate afflueret & illaberetur, nec, &c.
Illabi animos. Cic. 2. de Legib. 39. Longe providens quam sensim pernicies illapsa civium animos, malis studiis, malisque doctrinis repente totas civitates everteret.
Illabitur urbi, & illabitur mari, h. e. In urbem & in mare prorumpit. Virg. 2. Æn. 240. de Equo Trojano.
— mediæque minans illabitur urbi. Plin. lib. 5. cap. 29.
Amni Tiberino illabitur Nar. Lucan. lib. 1. 475.

ILLABENS, tis. Partic. ut, Astris illabentibus tepet Pontus. Stat. 1. Achil. 138.

ILLAPSUS, a, um. Partic. ut, Truncus illapsus cerebro. Hor. 2. Carm. 17. 27. Virg. 2. Æn. 377. al. Delapsus.

ILLAPSUS, ûs. m. [εἴσρευς] Columel. lib. 2. cap. 2. Ne præcludatur humoris illapsu atque exitu.

ILLĂBŌRO, āre. Tacit. German. 46. de Fennis verba faciens, qui solo venatu aluntur: Id beatius arbitrantur, quam ingemere agris, illaborare domibus. i. e. Quam magno labore agros colere, aut in domibus laborare, sive domi aliquid operis laboriosi facere. Sed

ILLĂBŎRĀTUS, a, um. Adj. [ἀκατέργαστος] Quod sine labore & diligentia factum est. Quintil. de Cic. lib. 10. cap. 3. Tum interim hæc omnia quæ vix singula quisquam intentissima cura consequi posset, fluunt illaborata, &c. Sic, Terra illaborata, i. e. Non culta aratro. Sen. Epist. 90.

ILLAC. V. ILLE.

ILLACERABĬLIS, e. Adj. [ἀναμυκτος] ut, Spolium illacerabile. Sil. lib. 5. 137.

ILLĂCESSĪTUS, a, um. Adj. [ἀπρόκλητος] Tacit. in vita Agric. cap. 20. Tanta ratione, curaque, ut nulla ante Britanniæ nova pars illacessita transierit. Idem de Germ. cap. 36. Pacem illacessiti nutrierunt.

ILLĂCRȲMO, [ἀποδακρύω] āre. Valde lacrymare. Liv. 25. 24. Illacrymasse dicitur, partim gaudio &c. conf. Hor. 2. Serm. 5. 103. Et Suet. Aug. 66. 4. & Vesp. 15. 4.
Illacrymare morti alicujus. Cic. 3. de Nat. Deor. 82.
Sic ait illacrymans. Virg. 9. Æn. 303.
Malis illacrymare. Ovid. 5. Trist. 8. 6.
Illacrymare sortis humanæ, subaudi Causa. Liv. lib. 45. cap. 4. pr. Sed Gronov. edidit Sorti.
Illacrymare, de rebus etiam insensibilibus a Virgilio dictum est, pro Sudare, est & Liquidum humorem emittere, 1. Georg. 480.
Et mæstum illacrymat templis ebur, æraque sudant.

ILLACRYMANDUS, a, um. Partic. Augustin.

ILLACRYMĀTIO, ōnis. f. Gell.

ILLACRYMABĬLIS, e. Adj. [ἄδακρυς] Immisericors & inexorabilis.
Pluto illacrymabilis. Hor. 2. Carm. 14. 7.
Urna illacrymabilis. Ausonius Epig. 8. in tumulum hominis felicis,
Perpetuum mihi ver agit illacrymabilis urna.
Illacrymabilis, Indignus lacrymis: vel potius Pro quo mortuo nullæ funduntur lacrymæ. Hor. 4. Carm. 9. 26.

ILLACTENUS. V. ILLE.

ILLÆDO, si, sum, [καταβλάπτω] ĕre. apud Cic. legebatur, pro Infringere & violare, in Orat. in Vatin. 5. Num Æliam, num Fusiam legem illæserit? Quo loco emendata exemplaria habent Neglexerit. [Quod si codd. MSS. tamen illam alteram lectionem præferunt, non absurde putem Illuserit reponi.

ILLÆSUS, a, um. Adj. [ἀλώβητος, ἀπήμων] Plin. lib. 15. cap. 30. Gallinam conspicui candoris sedenti aquila ex alto abjecit in gremium illæsam. Martial. lib. 1. 36.
Illæsum timidis unguibus hæsit onus.
Cupressus illæsa bruma. Stat. 6. Theb. 99.

ILLÆTĀBĬLIS, e. Adj. [ἀνεύφραντος] Non lætum, & quod nullam lætitiam adfert. Virg. 3. Æn. 707.
Hinc Deprani me portus, & illætabilis ora
Accipit. Et 12. Æn. 619.
— illætabile murmur.
Onus illætabile. Stat. 5. Theb. 633. sic vocat Puerum mortuum.

ILLAPSUS. V. ILLABOR.

ILLĂQUEO, [παγιδεύω] āre. Laqueo constringere. Prudent. Hymn. Cathem. 3. 41.
Callidus illaqueat volucres.

ILLĂQUEĀTUS, a, um. Adj. Inlaqueatus, inquit Festus, alii pro Vincto utuntur, alii pro Soluto. Cic. de Arusp. Resp. 7. Sed si etiam nunc,

nunc, illaqueatus jam omnium legum periculis, irretitus odio bonorum omnium, &c.

ILLĂTĔBRA, æ. f. Ubi celari nihil quit, a Non latendo dicta. Plaut. 1. Frag. 39.

Cujus ego latus illatebras reddam meis dentibus & manibus. i. e. Efficiam dentibus & manibus meis, ne in ejus latere quicquam celari possit, ita discerpendo aperiam. al. In latebras disjunctim.

ILLĂTĔBRO, [ἐγκρύπτω] āre. quasi Intus abscondere. Gell. lib. 17. cap. 2. ex Q. Claudii annalium primo, Arma plerique abjiciunt, atque inermi illatebrant sese. Ibi Illatebrant, verbum poeticum visum est, sed non absurdum, neque asperum.

ILLATIO, ILLATUS. V. INFERO.

ILLĀTRO, āre. Lucan. lib. 6. 729.

Perque cavas terræ, quas egit carmine, rimas
Manibus illatrat: regnique silentia rumpit. Sil. 13. 845.
— illatrat jejunis faucibus Orcus.

ILLATRĀTIO, ōnis. f. Tacit.

ILLATRĀTOR, ōris. m. JCt. in Dig.

ILLAUDABILIS, ILLAUDANDUS, V. post seq. dict.

ILLAUDĀTUS, a, um. [ἀπαίνετος] Adj. non Qui laudatus non sit, sed Qui laudari non meruit, hoc est Illaudabilis, ut ait Servius. Virg. 3. Georg. 4. — quis aut Eurysthea durum,

Aut illaudati nescit Busiridis aras? Gell. lib. 2. cap. 6. de isto loco Virgilii loquens, Sed enim (inquit) qui in omni re, atque omni tempore laude omni vacat, is illaudatus est, isque omnium pessimus deterrimusque habetur. V. etiam Macrob. 6. Saturn. cap. 7.

Facta non illaudata. Stat. 11. Theb. 11.

Illaudatus, Laude carens. Plin. 7. Epist. 26. Gubernator cum placido mari vehitur, tunc admirante nullo, illaudatus, inglorius portum subit.

ILLAUDĀBĬLIS, e. Adj. [οὐκ αἰνετὸς] Gell. lib. 2. cap. 6. Illaudatus enim est quasi illaudabilis, & innominabilis, qui neque mentione aut memoria ulla dignus est, neque unquam nominandus est.

Carmen illaudabile. Stat. 5. Silv. 5. 33.

ILLAUDANDUS, a, um. Partic. Ignobilis. Tertull. vel Cypr. adv. Marc. Carm. 3. cap. 6.

Plebis facta illaudanda.

ILLAUTUS, a, um. Adj. Plaut. Pœn. 1. 2. 23.

— nam quæ lavata est, nisi
Perculta est, meo quidem animo quasi illauta est. V. ILLOTUS.

ILLE, a, ud. Adj. [ἐκεῖνος, τῆνος] dicitur Is de quo fit mentio. De certa enim persona dicitur, inquit Donatus. Ter. Andr. 2. 1. 1.

Quid ais, Byrria? daturne illa hodie Pamphilo
Nuptum? Ubi donatus, Bene ILLA, velut amatorie, de certa loqueretur persona. Sic Virg. 4. Æn. 421.
— solam non perfidus ille
Te colere. Ergo non Æneas, sed Ille.

Ille, frequentius quidem ad Remotius, sæpe tamen ad Propinquum etiam referri solet. Plin. 3. Epist. 9. Cic. pro Rosc. Com. 86. Quid est quod negligenter scribamus adversaria? quid est quod diligenter conficiamus tabulas? qua de causa? quia hæc sunt menstrua, illæ sunt æternæ: hæc delentur statim, illæ servantur sancte. conf. Sen. Epist. 14. Et Sanct. Minerv. 2. 9. extr. cum Not. Periz.

Ille, pro Aliquis. Hor. 2. Serm. 7. 38.
— fateor me, dixerit ille,
Duci ventre levem. h. e. Si aliquis dixerit, &c.

Ille, cum significantia aliqua prolatum, inquit Priscianus, i. e. Emphasi. Virg. 7. Æn. 110.
— sic Jupiter ille monebat. Cic. 1. Verr. 66. M. Catonem illum Sapientem, clarissimum virum, &c.

Ille, cum pronominibus. Ter. Adel. 5. 4. 12.
Ego ille agrestis, sævus, tristis, parcus, truculentus, tenax.
Ubi Donatus, Bene addit ILLE, quasi jam notus hoc ipso quod parcus. Ego ille ipse vindex æris alieni. Cic. 2. Att. 1. conf. Non. 2. 424. & Cic. 2. Fam. 9.

Noster ille. Cic. 1. de Invent. 5. Quod nostrum illum non fugit Catonem. Idem ille populus. Nep. 1. 6. 4. Ab illo eodem vita privatus. Idem 21. 3. 4. Illud idem erat confirmatius. Cic. 10. Att. 17.

Illum & illum vobis commendo. Suet. Jul. 41. 4.

Ipsum illud scire possumus. Cic. 1. de Orat. 247. Nam ipsum quidem illud etiam sine cognitione juris quam sit bellum, cavere malum, scire possumus.

Ipse ille animus idem meus. Cic. Post redit. in Senat. 32.

Ipsa illa rerum humanarum domina fortuna. Cic. pro Marcel. 7.

Illi ipsi cum in his maxime admirabantur. Nep. 7. 11. 5.

Illi ipsi custodes. Idem 10. 9. 6.

Ille ipse. Cic. pro Lege Manil. 30. Testis est Italia, quam ille ipse victor L. Sulla, &c.

Ille iste. Cic. 1. in Catil. 3. Fuit, fuit illa ista quondam in hac Repub. virtus, ut, &c. In vetustioribus codicibus non legitur Illa.

Ille quidem. Cic. 12. Fam. 9. Nihil perfertur ad nos præter rumores de oppresso Dolabella, satis illos quidem constantes, sed, &c.

Ille talis. Ter. Eun. 1. 2. 81. Ne illum talem præripiat tibi.

Ille alter. Cic. Att. De illo altero, quem scribis tibi visum esse non alienum. Ter. Eun. 4. 4. 26.
At ille alter venit, annos natus sedecim.

Ille, pro gen. Illius posuit Lucret. 4. 1076. & pro dat. Illi, Plaut. Mil. 2. 3. 32. & Pseud. 3. 1. 7.

Illi, pro Ab illo. Plaut. Pers. 2. 3. 19.
— næ illi mihi jam nihil novi
Offerri potest, quin sim peritus. Al. Væ illi!

Illius modi. Ter. Adel. 3. 3. 87.
Næ illius modi jam nobis magna civium
Penuria est. Cic. 3. Verr. 68. Aut illius modi quadruplatores.

Illæc, pro Illa hæc. Ter. Adel. 3. 4. 63.
— verum nimia illæc licentia
Profecto evadet in aliquod magnum malum. Plaut. Amph. 3. 2. 9. Fieri quod illæc postulat.

Cum omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenii atqui eloquentiæ multo molestissima. Elegans formula est Cic. 1. Verr. 36.

Illud breviter significandum videtur. Cic. 11. Fam. 5. Illud tamen breviter significandum videtur, Populum Romanum omnia a te expectare.

Ab illo. Cic. pro Deiot. 35. Sed quum existimaret multis tibi multa esse tribuenda, quæ minus assequi in altera parte potuisses, ea sumens ab illo non recusavit. Ab illo: pro A se, παρ' αὐτοῦ. Bud. In emendatis libris legitur, Quo minus a se, qui in altera parte fuisset, ea sumeres, non rec.

ILLECE, ace, oce. Adj. Plaut. Amph. prol. 97. In illisce habitat ædibus. conf. Most. 2. 2. 78. & Stich. 1. 2. 74. Cat. R. R. cap. 132. Macte hac illace dape. Idem cap. 139. Illiusce sacri.

ILLA, Adv. per locum, idem quod Illac. Tacit. Germ. 34. Ipsum quinetiam Oceanum illa tentavimus. Idem 2. Ann. 17. Incubuerat sagittariis, illa rupturus. Rursum lib. 3. Hist. 8. Ac ne pervium illa Germanicis exercitibus foret, obsepserat. Plaut. Most. 3. 3. 27.
Nunc ego me illa per posticum ad congerrones conferam. V. Parei Lex. p. 566.

ILLAC, Adv. per locum.
Hac atque illac perfluo. Ter. Eun. 1. 2. 25.
Ibimus illac. Ovid. 8. Met. 186.
Illac, pro A parte illius. Cic. 7. Att. 3. Veruntamen hac video cum homine audacissimo paratissimoque negotium esse: omnes damnatos, omnes ignominia affectos, omnes damnatione, ignominiaque dignos illac facere. i. e. Ex illa parte Cæsaris.

ILLACTENUS. Gell. 16. 19.

ILLI, Adv. loci, pro Ibi. Ter. Adel. 1. 2. 36.
Is meus est factus: siquid peccat, Demea,
Mihi peccat, ego illi maximam partem feram. Ubi Donatus, Errant qui putant Illi esse pronomen, quum sit adverbium loci: ut Virg. 2. Æn. 549. — illi mea tristia facta,
Degeneremque Neoptolemum narrare memento. Illi ergo, Ibi ubi ille peccat. Ter. Hec. 1. 2. 19.
Nam illic haud licebat, nisi præfinito loqui. Ubi Donatus, Legimus & Illi circumflexo accentu, & significat Illic: ut, Illi mea tristia facta, & absolutum est. Idem Phorm. 1. 2. 41.
Interea, dum sedebamus illi, intervenit &c. conf. Lucret. 1. 1063. Plaut. Amph. 1. 1. 96. &c. V. Parei Lex. Plaut. p. 566. [De omnibus his locis non item censeo.

ILLIC, pro Ille. ut, illic homo superstitiosus est. Plaut. Amph. 1. 1. 167. V. ibid. 106. & 171. Ter. And. 3. 5. 1. Ubi illic scelus est qui me perdidit? Idem Eun. 5. 9. 53. Mirum ni illoc homine quoquo pacto opus est. al. Illuc. conf. Heaut. 4. 5. 3.

ILLIC, [ἐκεῖ] Adv. in loco. Ter. Adel. 4. 2. 38. Illic ubi etiam caprificus magna est. Plaut. Trin. 4. 4. 17. Illic sum, atque hic sum. Idem Most. 3. 1. 76. Fœnus illic, fœnus hic. Lucret. 2. 575. Nunc hic, nunc illic.

ILLĬCO, Adv. [παραχρῆμα] Continuo, confestim, statim. Brevitatem temporis notat, inquit Donatus. Ter. Adel. 4. 4. 8.
Nam ut hinc forte ea ad obstetricem erat missa, ubi eam vidi, illico
Accedo &c. Cic. 2. Att. 12. Ipsis Cerialibus, quum in me incurrit Roma veniens Curio meus, ibidem illico puer abs te cum epistolis.
Illico, Proprie in loco, ut ait Festus. Ter. Adel. 2. 1. 2. Otiose nunc jam illico hic consiste. Ubi Donatus, Illico, modo Locum, non Tempus significat. Ennius, Et quia quo irent nesciebant, illico manserunt. i. e. In eo loco. V. Non. 4. 242.
Tabula manet illico etiam nunc. Lipsius in Tacitum 301. H. St.

ILLIM, pro Illinc legitur apud Lucret. 5. 573. & Plaut. V. Parei Lex. p. 568. conf. Cic. 7. Att. 13. p. 713. Græv.

ILLINC, Adv. de loco. [ἐκεῖθεν] Ter. Andr. 4. 5. 19. Grandiuscula jam profecta est illinc. Idem Adel. 4. 7. 13. Illinc huc transferetur virgo. Cic. 13. Att. 10. Illinc Spinterem expecto.
Illinc, pro Ab illa parte. Cic. 9. Att. 6. Sed quum eadem metuam ab hac parte, si illinc beneficium non sit, rectius putem quidvis domi perpeti.
Illinc, pro Ab illa. Cic. 2. Philipp. 77. Omnem se amorem abjecisse illinc, atque in hanc transfudisse.
Hinc illinc venire, Proverbiale. Ter. Adel. 4. 5. 39.
— an sedere oportuit
Domi virginem tam grandem, dum cognatus hinc
Illinc veniret, expectantem?

ILLĪUSMODI, Adv. Alii divise scribunt. V. in ILLE.

ILLO, [ἐκεῖσε] Adv. ad locum. Ter. And. 2. 2. 25.
Quum illo advenio, solitudo ante ostium: jam id gaudeo. conf. Nepos, 17. 3. 5. Plaut. Amph. 1. 1. 48. & 2. 1. 56. Idem Aul. 4. 8. 5. &c. Al. Illuc.

ILLORSUM, Adv. Festus notat Catonem dixisse, in voce Aliorsum.

ILLUC, Adv. ad locum. [ἐκεῖσε] Nepos 10. 4. extr. Sed illuc revertor. Idem 17. 4. 2. Sed illuc redeamus.
Huc illuc. Sallust. Bell. Jugurth. cap. 60. Cic. 9. Att. 9. Tacit. 1. Ann. 56. 7. Et cum Conjunctione. Cic. 1. de Orat. 184. Huc atque illuc intuentem vagari. V. Virg. sæpius in HUC.
Illuc, pro Illud. Plaut. Mil. 3. 1. 65. Illuc ætatis. Idem Amph. 1. 1. 114. Sed quid illuc est? Idem Asin. 2. 1. 17.

ILLECEBRA, & ILLECTO cum derivatis, ILLECTUS. V. ILLICIO.

ILLECTUS, a, um. Adj. a Lego, is. [οὐκ ἀναγνωσθεὶς] Non lectum significat. Ovid. 1. de Arte Am. 465.
Si non accipiet scriptum, illectumque remittet, &c.

ILLĔPĬDUS, a, um. Adj. [ἄχαρις] In quo nihil leporis est & elegantiæ, & tam de homine, quam de oratione dicitur. Plaut. Bacch. 4. 3. 3. Inamabilis, illepidus vivo. Cic. 2. de Nat. Deor. 72.
Parentem habere avarum, illepidum, in liberos
Difficilem. Ex poeta antiquo. Plin. 3. Epist. 9. Inde dictum non illepidum ferebatur.
Deliciæ illepidæ atque inelegantes. Catul. 6. 2. Idem 10 4. de Scortillo.
Non sane illepidum, nec invenustum. conf. Gell. 13. 23.

ILLEPĬDE, Adv. [ἀχαρίτως] h. e. Injucunde & infacete. Plin. in præf. Nec Plancus illepide, quum diceretur Asinius Pollio orationes in eum parare, quæ ab ipso aut liberis post mortem Planci ederentur, ne respondere posset, Cum mortuis non nisi larvas luctari.
Crasse & illepide compositum aliquid. Hor. 2. Epist. 1. 77. Gell. 12. 14.

ILLEX. V. ILLICIO.

ILLI, Adv. V. in ILLE.

ILLĪBĀTUS, a, um. Adj. [ἀμίαντος, ἄψαυστος] quasi dicas Intactum, & in-

& incorruptum. Plin. lib. 17. cap. 17. Ut illibato cortice, atque ut sectura inferior ponatur.
Fœdera tori illibata. Lucan. lib. 2. 341.
Illibatum imperium. Liv. 3. 6.
Libertas illibata. Justin. 28. 4. 2. & 32. 1. 2.
Magnitudo illibata. Paterc. 2. 48. 2.
Robur hominis illibatum. Colum. lib. 12. cap. 1.
Virginitas illibata. Val. Max. 6. 1. 4.
Integrum & illibatum. Columel. lib. 3. cap. 10.

ILLĪBĔRĀLIS, e. Adj. [ἀνελεύθερος] Non munificus, qui contra agit ac liberum hominem decet. Cic. 13. Fam. 1. Non te in me illiberalem, sed me in se negligentem putabit.
Facinus illiberale, Indignum homine libero. Ter. Adel. 3. 4. 3.
Jocus illiberalis, Inhonestus, non ingenuus. Cic. 1. Off. 104.
Labor illiberalis, Sordidus. Cic. 1. de Fin. 3.
Quæstus illiberales & sordidi. Cic. 1. Off. 150.
Res ad cognoscendum non illiberalis, Non indigna. Cic. 1. de Orat. 146.
Illiberalis cibus. Plin. lib. 19. cap. 5.

ILLIBERALĪTAS, ātis. f. [ἀνελευθερία] Cic. 2. Off. 77. Sed ita ut illiberalitatis avaritiæque absit suspicio. Idem 8. Att. 6. Malo Tironis verecundiam in culpa esse, quam illiberalitatem Curii.

ILLIBERALĪTER, Adv. [ἀνελευθέρως] i. e. Injuste, inclementer, haud recte. Ter. Adelph. 4. 5. 30. — factum a vobis duriter,
Immisericorditerque: atque etiam, si est, pater,
Dicendum magis aperte, illiberaliter. Idem Phorm. 2. 3. 24.
Ubi Donatus, Apud veteres Illiberaliter dicebant factum, siquis excessisset omne genus maleficii. Cic. 16. Att. 3. De Xenone coram cognoscam: quanquam nihil ab eo arbitror neque indiligenter neque illiberabiliter. conf. 4. Att. 2.

ILLIBĔRIS, is. f. [Ἰλλίβερις] Sive ELIBERRI, Civitas est Narbonensis provinciæ, ut Pomp. Mela 2. 5. scribit, & Plin. cap. 4. lib. 3. Magnæ, inquit, quondam urbis tenue vestigium Illiberis. Ptolem. lib. 2. cap. 4. V. ILLYBERIS.
Illiberis, Ptolem. lib. 2. cap. 10. Tectosagum civitas: Vulgo *Salses.* Gallorum ditionis.

ILLIC. V. ILLE.

ILLICE, Urbs est Hispaniæ, vulgo *Alacant.* unde Illicitanus sinus, nunc *De Alacant.* V. Melam lib. 2. cap. 6. Et ibidem Olivarium. conf. Lex. Pitisc.

ILLICET. V. ILICET.

ILLĬCIO, exi, ectum, [ἐπάγω, δελεάζω] ĕre. Attrahere, & quasi Inescare: quod & Pellicere etiam dicitur. Ter. Andr. 5. 4. 8.
Tune impune hoc facias? tune hic homines adolescentulos,
Imperitos rerum, eductos libere, in fraudem illicis? Ab In, & Licio; quasi Ligo dicitur, inquit Donatus. Plaut. Milit. 5. 42. Is me hac illexit fraude. Al. in hanc fraudem.
Illicere civitates dubias. Justin. 31. 6. 4.
Illexit me ad te. Plaut. Asin. 1. 3. 54.
Aliam atque olim, quum illiciebas blande ad te, benedice.
Cavere, ne illiciaris. Lucret. lib. 4. 1138.
Illicere & attrahere. Cic. de Amicit. 50. Nihil esse, quod ad se rem ullam tam illiciat, tam attrahat, quam ad amicitiam similitudo. Al. Alliciat.
Illicere aliquem in fraudem. Ter. And. 5. 4. 8. V. supra.
In stuprum. Cic. 3. de Nat. Deor. 68. Qui non sat habuit conjugem illexisse in stuprum.

ILLECTUS, a, um. Partic. [ἐπαχθεὶς] Attractus. Cic. 4. Tusc. 4. Libido ad id, quod videtur bonum, illecta & inflammata rapiatur.
Illectos ad proditionem. Sallust. Jugurth. 51.

ILLECTUS, ûs. m. [ἐπαγωγὴ] Blanditiæ & illectamentum. Plaut. Bacch. 1. 1. 21.
Magis illectum tuum, quam lectum metuo: mala tu es bestia.

ILLĬCĬBĬLIS, e. Adj. Quod illicit. ut, Illicibilis voluptas. Lactant. 7. 27.

ILLĬCIUM, i. n. [δέλεασμὸς, θέλγητρον] Incitamentum. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Sed si transituræ sunt apes ea, apiastro perfricanda, quod illicium hoc illis. Cic. 11. Att. 12. pr. Illum existimare, Q. fratrem illicium meæ profectionis fuisse, &c. Ex vetusto exemplari legitur Lituum. V. Græv.

ILLEX, ĭcis. c. [δελεασμὸς] ab Illicio; Idem quod Illicium vel illectamentum. ut, Illex animi Venus. Apul. Apol. p. 295. Plaut. Pers. 3. 3. 4.
Impure, inhoneste, injure, illex, labes populi. [Ubi Nonius 1. 33. & 5. 101. perperam pro Exlex dictum putat.
Adj. ut, Illices oculi, apud Apul. Apol. p. 295. quod incitent & attrahant. Paulin. Nolan. Epist. 41. Per gustum illicem gulæ morbus irrepsit. Prudent. Psych. 329. Halitus illex. Et adv. Symm. 2. 6.
— corda illice flecteret arte. conf. mox ILLIX.

ILLECĔBRA, æ. f. [ἐπαγωγὴ, ἀμυλία, ἴυγξ, δέλεαρ] Omne blandiciarum genus quibus allicimur. Cic. de Senect. 40. Stupra vero & adulteria, & omne tale flagitium nullis aliis illecebris excitari, nisi voluptatis.
Juventutis illecebra in homine magna fuit. Cic. 2. in Catil. 8.
Peccandi. Cic. pro Milon. 44. Quis ignorat maximam illecebram esse peccandi, impunitatis spem?
Stupri illecebra. Plaut. Casin. 5. 2. 14.
Argentariæ illecebræ. V. ARGENTUM.
Dolosæ illecebræ. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 137.
Dedere se vitiorum illecebris & lenociniis cupiditatum. Cic. pro Sext. 138.
Delectatus enim videbatur illecebra quæstionis. Gell. 12. 5.
Deliniri illecebris voluptatis. Cic. 15. Fam. 16.
Irretire adolescentulum illecebris corruptelarum. Cic. 1. in Catil. 13.
Morari aliquem illecebris. Hor. de Arte Poet. 223.
Pellici illecebris. Suet. Claud. 26. 10.
Trahit aliquem suis illecebris virtus ad verum decus. Cic. in Somn. Scip. 18.

ILLECEBRA, æ. f. Nomen herbæ, quæ & Andrachne agria dicitur, teste Plin. lib. 25. cap. 13. Porro Andrachne agria, idem valet quod Portulaca silvestris.

ILLECEBRO, āre. Cathol.
Illecebrare apud August. lib. De catechis. rudibus. Ab eis animis, quos illecebrare moliuntur. Adi Dadræum in Similitud. f. 25. a. H. St. Extat. cap. 4. l. c. Augustini.

ILLECEBRĀTIO, ōnis. f. Gell.

ILLECEBRĀTOR, ōris. m. Macrob.

ILLECEBRŌSUS, a, um. Adj. Prudent. adv. Symm. Illecebrosus sapor. Paulin. Nolan. Epist. 41. n. 2. Illecebrosa modulamina. Ammian. 30. 4. Illecebrosis insidiis ambire.

ILLECEBRŌSE, ius, issime. Adv. [ἐπαγωγικῶς] Plaut. Bacchid. 1. 2. 55. Quia istoc illecebrosius fieri nihil potest.
Immo vero hoc Illecebrosius est nomen, non Adverb. H. St. Idem censeo. Hui! illecebrose. i. e. Festive, lepide. Plaut. Mil. 3. 2. 36. Ammian. 30. 19. Hæc ita illecebrosius atque inhumanius agi, loquebatur pertinax rumor.

ILLECTO, āre. Tertull. adv. Marc. Carm. 2. 3.
— patres quos illectaverat ante.

ILLECTĀTIO, ōnis. f. Gell. 18. 2. Demulcentes eum jucundis honestisque sermonum illectationibus. conf. Macrob. Saturn. 1. 5.

ILLECTĀMENTUM, i. n. Apul. Apol. p. 315. Illectamentis captus. Claud. Mamert. de Stat. Anim. 2. 7. Illectamenta fallaciarum.

ILLIX, ĭcis. f. Avis aucupum dicitur, quæ alias illicit, & a Græcis vocatur παλεύτρια. Plin. lib. 10. cap. 33. Contra aucupis illicem exeunte in prælium duce totius gregis. Indicem in editis legas, sed mendose. Ab hac per metaphoram non ineleganter apud Plaut. Asin. 1. 3. 67. dicitur, Lectus est illix. Hæc Turnebus Adverf. 24. 38. [Indicem apud Plin. tuetur Hard. ex MSS. Turnebum falli puto, quum Illix, pro Illex in recto ponit, licet Nonio 5. 101. præeunte. Sic enim & Pellix dicendum foret, pro Pellex, nisi hoc a Græco πάλλαξ. V. ILLEX, quo Plauti locus pertinet.

ILLICĬTUS, a, um. Adj. [ἀθέμιτος, ἄθεσμος] ex In, & Licitus compositum; Quod non licet, & indecens est. Cic. pro Cluent. 130. Incognita causa probatum illud erat, multitudinem illicitum est contradicere: nemo denique ut defenderet contrariam partem, laborabat.
Tori illiciti. Lucan. lib. 10. 76.
Ire per illicitum. Stat. 1. Theb. 223.
Venus illicita. Stat. 8. Theb. 96.
Vias illicitas tentare. Valer. 1. Argon. 197.
Superl. Augustin. Epist. 202. Rem illicitissimam atque indignissimam prohibere.

ILLICĬTE, Adv. Ulp. in l. fideicommissa. §. siquis illicite. D. de legatis & fideicommissis, lib. 3. Varro L. L. 5. 9. extr. Illicite illexit.

ILLICITO, Idem. Ammian. lib. 28.

ILLICENTIŌSUS, a, um. Adj. Apul. Milef. 2. pag. 123. Inter hæc per convivium totum illicentiosus cachinnus effunditur. Al. Inter hæc c. totum in licentiosis cachinnis effund. [An In licentiosos cachinnos?

ILLICO. V. ILLE.

ILLĪDO, si, sum, [προσκρούω, προσαράσσω] ĕre. Infringere. Plaut. Amph. Concisus pugnis, & illisis dentibus. Cic. de Arusp. Resp. 55. Jam ista serpens &c. compressa atque illisa moritur. Caput illideret foribus. Suet. Aug. 23. extr.
Cæstus duros illisit in ossa. Virg. 5. Æn. 480.
Dentem illidere alicui rei. pro Imprimere. Hor. 2. Serm. 1. 77.
— & fragili quærens illidere dentem,
Offendit solido.
Dentes illidere labellis. Lucret. lib. 4. 1073.
Fluctus illiduntur litori. Quintil. 10. 3.
Funale densum illisit fronti Lapithæ. Ovid. 12. Met. 250.
Manus illidere. Cic. 3. Tusc. 76.
Siquidem qui tempestivam medicinam admovens,
Non aggravescens vulnus, illidat manus. Al. Ad gravescens.
Saxis illidere. Plin. lib. 9. cap. 6. Contra orcæ occurrere laborant, seseque opponere, & cautium angustiis trucidare, in vada urgere, saxis illidere.

ILLĪSUS, a, um. Adj. Virg. 6. Æn. 206.
— illisaque prora pependit.
Æquora illisa scopulis. Virg. 3. Georg. 261. V. supra.

ILLISIO, ōnis. f. Hieron. Epist. 18. ad Marcellam, Navis nostra scopulorum illisionibus perturbata est.

ILLĪSUS, ûs. m. [προσβολὴ, προσαραγμὸς] Plin. lib. 27. cap. 8. Illisu ipso repercussus. Sil. lib. 17. 250.
— æquora surgunt
Spumea, & illisu scopulis tremit omnis aquarum.

ILLĬGO, [προσδέω] āre. Idem quod Alligare. Plin. lib. 17. cap. 14. Eamque illigari opertam stramentis jubet. Liv. 1. 28. In currus distentum illigat Mettium. Metaphorice Idem 36. 11. Invitus illigat se gravioris fortunæ conditioni. Illigari conditionibus. Idem 33. 12. & 35. 46.
Illigare in. Cic. 6. Verr. 54. Tum illa, ex patellis & thuribulis quæ vellerat, ita scite in aureis poculis illigabat, ita apte in scyphis aureis includebat, ut, &c.
Illigare alicui bello gentem aliquam. Liv. 31. 25. extr. Id quæri, ut obsidem Achæorum juventutem educeret ex Peloponneso, ad illigandam Romano bello gentem.
Illigare aliquem sermoni alicui. Cic. 4. Acad. 6. Restat ut his respondeam, qui sermonibus ejusmodi nolint personas tam graves illigari.
Genus dicendi, in quo omnes illigantur verborum & sententiarum lepores. Cic. in Orat. 96.
Illigare se periculo depositi. i. e. Obligare se ad præstandum rei depositæ periculum. Ulpian. in l. 1. §. sæpe. D. depositi. Quo loco Haloander quidem legit Alligasse. Pandectæ vero Florent. Illigasse habent.
Illigare sententiam verbis. Cic. 3. de Orat. 173. Orator autem sic illigat sententiam verbis, ut eam numero quodam complectatur, & astricto, & soluto, &c.
Illigare conscientia. Tacit. 15. Ann. 21. Primores classiariorum Misenensium labefacere, & conscientia illigare connixa est hoc initio.

ILLIGĀTUS, a, um. Partic. Hor. 1. Carm. 27. 24.
Vix illigatum te triformi
Pegasus expediet Chimæra.
Illigatus alicui amicitia. Liv. 32. 22. extr. Privatis etiam hospitiis familiarique amicitia plerique illigati Philippo erant.
Illigatus peste interimor textili. Cic. 2. Tusc. 20. ex Sophocle.
Aratra illigata juvencis. Hor. Epod. 1. 25.
Illigatæ post tergum manus. Liv. 5. 27.
Juga illigaturus tauris. Hor. Epod. 3. 11.

ILLIGĀTIO, ōnis. f. apud Vitruv. Arnob. l. 5. & Mart. Capell. 2. p. 45.

ILLIGĀMENTUM, i. n. Salvian. 7. de Gubern. Femineis tegminum illigamentis capita velare.

ILLĪMIS, e. Adj. [ἀϊλυος] Sine limo. Ovid. 3. Met. 407.
Fons erat illimis, nitidis argenteus undis.

ILLINC, ILLIM. V. ILLE.

Illĭnio, īvi, ītum, [διαχρίω, ἐπιχρίω] īre. Inungere, & leniter confricare. Columel. lib. 6. cap. 14. Tumor cervicis madefactus ſubſiccatur, prædictoque medicamento defricatur & illinitur, &c. Tum cervix aqua frigida defricanda, & ſpuma argentea illinienda eſt. Quidam legunt Illinenda. Plin. lib. 30. cap. 11. Cornicis carnes eſſe, & nidum illinire in longiſſimis morbis utiliſſimum putant. Idem 20. 17.

Illinītus, a, um. Partic. Plin. 25.12. extr. Pſyllion illinitum fronti. conf. Marc. Emp. cap. 6.

Illinimentum, i. n. Cæl. Aurel. 3. 8. [Sic Theſ. Lipſ.

Illĭno, īni, vel ēvi, vel īvi, ĭtum, [καταχρίω] ĕre. Inſpergere, maculare. Lucan. lib. 8. 382.

Illita tela dolis, nec Martem cominus uſquam
Auſa pati virtus. Dolis, i. e. Veneno doloſo.

Tectis aurum illinere, quod ſecundum hanc conſtructionem dicendum potius foret, Auro tectum illinere. Sen. Epiſt. 120.

Viſcum pennis dum trepidantes excutiunt, plumis omnibus illinunt. Sen. 3. de Ira cap. 16. pr. Sic 4. Nat. Quæſt.

Agris illinit bruma nives. Hor. 1. Epiſt. 7. 10.

Chartis illinere aliquid. Hor. 1. Serm. 4. 36.

Naſſis illinuntur ſalſamenta. Plin. 9. 30.

Oculis illinere collyria. Hor. 1. Serm. 5. 30.

Illĭtus, a, um. Partic.

Aurum veſtibus illitum. Hor. 4. Carm. 9. 14.

Donum illitum veneno. Liv. 5. 2. Nec ſe fefelliſſe, id donum inimicorum veneno illitum fore: veniſſe libertatem plebis.

Facies ipſa illita. Plin. 29. 3.

Fæx toto illita vultu. Ovid. 3. de Arte Am. 211.

Fuco illitum. Cic. 3. de Orat. 197. His tribus figuris inſidere quidam vetuſtatis, non fuco illitus, ſed ſanguine diffuſus debet color.

Nulla macula non illita vita. Sil. 11.43. MSS. Nulli maculam. V. Drakenb.

Illĭtus, ûs. m. [ἐπίχρισμα, διάχρισμα] Plin. lib. 24. cap. 6. Sonitus aurium emendat infuſum, ſtrumas illitu, nervorumque nodos. Idem 23. 9. Appoſitu, fotu, illitu.

Illĭpūla, [Ἰλλίπυλα] Mons Hiſpaniæ Bæticæ, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 4. Vulgo *Ilipa*, *Ilpa*.

Illĭquĕfacio, eci, actum, [κατατήκω] ĕre. Infundere. Cic. 4. Tuſc. 20. Et qualis eſt hæc aurium, tales ſunt oculorum, & tactionum, & odorationum, & ſaporum: quæ ſunt omnes unius generis ad perfundendum animum, tanquam illiquefactæ voluptates. Al. Liquefactæ.

Illisus. V. illido.

Illitterātus, a, um. [ἀγράμματος, ἀμαθὴς] Adj. contrarium eſt Docto & litterato. Cic. 2. de Orat. 25. Quem cognovimus virum bonum, & non illitteratum. Plin. 7. Epiſt. 27. ad Suram, Eſt libertus mihi non illitteratus.

Illitteratum & inſulſum. Cic. 9. Fam. 16. Incidunt in ſermone vario multa, quæ fortaſſe illis quum dixi, nec illitterata nec inſulſa eſſe videantur.

Superl. Plin. 1. Epiſt. 10. Scribo plurimas, ſed illitteratiſſimas litteras. i. e. Inornatas, infimo ſtilo, forenſes. Erat enim præfectus ærario: proinde cogebatur ſtilo uti rationariis uſitato. opponuntur Litteratis litteris, apud Sidon. 4. Epiſt. 17. pr.

Illitus. V. illino.

Illiusmodi. V. ille.

Illo, Adv. V. ille.

Illŏcābĭlis, e. Adj. [ἀνεκδότιμος] ut, Illocabilis virgo, Quæ non poteſt viro tradi. Plaut. Aul. 2. 2. 14.

Virginem habeo grandem, dote caſſam, atque illocabilem.

Illorsum. V. ille.

Illōtus, a, um. Adj. [ἄνιπτος, ἄλουτος] Immundus & ſordidus. Plaut. Pœn. 1. 2. 103.

Ut tu quidem hujus oculos illotis manibus tractes aut teras.

Unde illotis manibus vel pedibus rem aliquam aggredi, quod eſt Confidenter atque imperite. Translatum a ſacrorum cærimoniis: in quibus omnia pura, lotaque jubebantur exhiberi. Gell. lib. 17. cap. 5. extr. Illotis, quod ajunt, pedibus & verbis reprehendit doctiſſimi hominis orationem. Macrob. Saturn. lib. 1. cap. 24. Nec his Virgilii verbis copia rerum diſſonat, quam plerique omnes litteratores pedibus illotis prætereunt, &c. i. e. Immaturi Virgilianæ lectioni, rerum copiam percipere non poſſunt. De litteratoribus loquitur, qui reconditam illam in Virgiliano poemate doctrinam negligunt. In genere, Sermonem parum verecundum nimisque procacem ac petulantem, Illotum proverbio vocant. Eraſmus.

Illotis manibus materiam aliquam tractare. Cajus in l. 1. D. de orig. juris, Si in foro cauſas dicentibus nefas (ut ita dixerim) videtur eſſe, nulla præfatione facta, judici rem exponere: quanto magis interpretationem promittentibus inconveniens erit, omiſſis initiis, atque origine non repetita, atque illotis (ut ita dixerim) manibus, protinus materiam interpretationis tractare? Illotis manibus hoc in loco ſignificat Abrupte, & nulla præfatione rem ipſam protinus aggredi, imparatis adhuc audientium animis. Simile eſt Illotis pedibus apud Gell. lib. 1. cap. 9. Iſti qui repente pedibus illotis ad philoſophos divertunt. Cajus autem Illotis manibus dixit, quum de Contrectatione loqueretur, quæ manuum eſt. Gellius, Pedibus dixit, quia Divertendi verbo uti volebat. Budæus.

Illoti echini, propter ſalem. Hor. 2. Serm. 8. 52.

Erucas virides, inulas ego primus amaras
Monſtravi incoquere; illotos Curtillus echinos.

Sermone illoto uti. Declam. in Salluſt.

Verſus illotus, i. e. Rudis, incomptus. Rutil. Numatian. 1. 422. V. Græv. Al. Illutus vel Inlutus ſcribunt. q. V.

Illuc. V. ille.

Illūceo, xi, ctum, [ἐπιλάμπω] ēre. Lucidum eſſe, quod proprie ad diem pertinet. Liv. Ubi illuxit, recepere claſſem. Plaut. Capt. 3.4.65.

— at pol te, ſi hic ſapiat ſenex,
Atra pix agitet apud carnuficem, tuoque capiti illuceat.

Cic. pro C. Rabir. 5. Precorque ab iis, ut hodiernum diem, & ad hujus ſalutem conſervandam, & ad Remp. conſtituendam, illuxiſſe patiantur. Plaut. Perſ. 5. 2. 3.

Peſſimus hic mihi dies hodie illuxit.

Illucere dicitur dies nocti, cui ſuccedit. Suet. in Cæſ. 81. Ea vero nocte, cui illuxit dies cædis.

Illucet comitas in ingeniis. Cic. 4. de Fin. 4. Natosque eſſe ad congregationem hominum, & ad ſocietatem, communitatemque generis humani, eaque in maximis ingeniis illucere. Legitur in emendatis Elucere.

Illucere aliquem dicitur Sol, Dies, &c. Plaut. Bacch. 2. 3. 22.

Vulcanus, Sol, Luna, Dies, dei quatuor,
Sceleſtiorem nullum illuxere alterum.

[Videntur omnia hæc præterita potius a verbo ſequenti eſſe, ubi eadem conſtructio redit.

Illūcesco, vel **Illucisco**, [ἐπιλάμπομαι] ĕre. Idem. Plaut. Amph. 1.3.49.

Nunc te, nox, quæ me manſiſti, mitto, ut cedas die:
Ut mortalis illuceſcas luce clara & candida.

Cic. pro Milon. 70. Erit illud profecto tempus, & illuceſcet aliquando ille dies, quum, &c.

Illuctor, [προσπαλαίω] āri. Stat. 4. Theb. 790.

Et teneris meditans verba illuctantia labris.

Illūdo, ſi, ſum, [ἐμπαίζω, καταχερτομέω] ĕre. Decipere & circumvenire, veluti ludendo, & tam Dat. quam Accuſ. caſui jungitur. Illudo tibi. Virg. 2. Æn. 64.

— certantque illudere capto.

V. ibi Serv. Cic. pro Roſc. Amer. 34. Hujus miſeri fortunis, & horum virorum talium dignitati illudere. Idem pro Roſc. Com. 30. Tamen diutius illudere viri optimi exiſtimationi Q. Roſcii audebit?

Illudere corpori mulieris. Curt. 3. 12. 22. de Conjuge Darii: Adeo ipſe non violavit, ut ſummam adhibuerit curam nequis captivo corpori illuderet.

Capreæ illudunt frondi teneræ. Virg. 2. Georg. 375.

Noſtris illuſerit advena regnis? Virg. 4. Æn. 591.

Chartis illudere. Hor. 1. Serm. 4. 138. h. e. Velut per ludum inſcribere.

Pecuniæ illudere. Tacit. 2. Hiſt. 94. extr. Tanquam in ſumma abundantia pecuniæ illudere.

Illudo te. Ter. Phorm. 5. 8. 22. Ubi Donatus, Et dativum & accuſativum caſum regit Illudo. Virg. 9. Æn. 634.

— verbis virtutem illude ſuperbis.

Ter. And. 5. 1. 3.

Dum ſtudeo obſequi tibi, pæne illuſi vitam filiæ.

Nimium acumen alicujus illudere. Cic. 1. de Orat. 243. V. acumen.

Miſeros illudi nolunt, niſi ſi ſe forte jactant. Cic. 2. de Orat. 237.

Rhetorum præcepta ſolebat illudere Carneades. Cic. 1. de Orat. 87.

In aliquem illudere. Cic. 3. de Orat. 169. Quæ quum dixiſſet, in Albucium illudens, ne a me quidem abſtinuit. Ter. Eun. 5. 4. extr. Ut ne impune in nos illuſeris.

Illudo in aliquo. Ter. And. 4. 5. 19.

Adeone videmur vobis eſſe idonei,
In quibus ſic illudatis?

Illudere, pro Stuprare, ſive Vitiare. Tacit. 15. Ann. 72. Sive C. Cæſar ſcortorum quoque cupiens, etiam matri ejus illuſit. conf. Aur. Victor. Cæſ. Calig. cap. 3. Lactant. 6. 23. & Drakenb. ad Sil. 8. 473.

Illudens, entis. Partic. Ovid. 3. Met. 650. Deus illudens. Idem 9.66.

— illudens noſtras Tirynthius artes.

Illūsus, a, um. Partic. [ἐμπαιχθεὶς] Cic. pro Quint. 51. Multis vadimoniis deſertis, ſæpe illuſi ac deſtituti.

Facetiis illuſus. Tacit. 15. Ann. 68. Ille ferociam amici metuit, ſæpe aſperis facetiis illuſus.

Veſtes illuſæ auro, i. e. In quibus artifex ludens, auro aliqua depinxerat. Virg. 2. Georg. 464. Servius. Prudent. Agnet. 105.

Illuſa pictæ veſtis inania. Paulin. Epiſt. 12. Muſivo illuſa camera.

Illusio, ōnis. f. [χαριεντισμὸς] Figura Rhet. Cic. 3. de Orat. 200. Et Extenuatio, & huic adjuncta Illuſio, a præceptis Cæſaris non abhorrens.

Illūsor, ōris. m. Auguſtin. Epiſt. 253. Illuſorem potius quam veritatis doctorem fuiſſe. conf. Tertull. Apol. cap. 46. & adv. Marc. 4. 35. Paulin. Natal. Fel. 77.

Illusorium, i. n. Gloſſ. Gr. Lat. χλεύη, Illuſorium, Ludibrium.

Illudium, vel **Inludium**, Idem. i. n. Tertull. de Reſ. Carn. cap. 16. Inludia animarum ſomniaturum. Si modo lectio ſana eſt.

Illūmĭno, [φέγγω, φωτίζω, διαφωτίζω, αὐγάζω] āre. Notæ ſignificationis. Plin. lib. 2. cap. 73. Puteumque, ejus experimenti gratia factum, totum illuminari. Cic. 2. de Nat. Deor. 119. Sol mundum omnem ſua luce compleat, ab eoque luna illuminata, graviditates & partus afferat.

Noctem illuminare facibus. Apul. Mileſ. 3. extr.

Orationem illuminare, pro Lucem vel lumen afferre orationi, & eam illuſtrare. Cic. 3. de Orat. 25. Quibus orationem ornari & illuminari puto.

Picturæ muliebres illuminantur. Plin. lib. 35. cap. 6. in fine, Annulare quod vocant, candidum eſt, quo muliebres picturæ illuminantur.

Vias igni illuminat. Stat. 12. Theb. 275.

Interdum idem eſt ac Celebrem reddere. Paterc. 2. 35. 1. Illuminavit ille dies virtutem Catonis. Idem 2. 66. 5. Illuminavit orbem eloquentia Cicero. Et 2. 18. 3. Illuminavit horum fidem illorum perfidia.

Illumināte, Adv. Cic. 3. de Orat. 50. Qui diſtincte, qui explicate, qui abundanter, qui illuminate, & rebus & verbis dicunt, &c.

Illuminātio, ōnis. f. Tertull. adv. Hermog. cap. 15. Mala neceſſaria ad illuminationem bonorum. conf. Macrob. 1. Saturn. 17.

Illuminātor, ōris. m. Tertull. adv. Marc. 4. 7. Illuminator nationum. Et cap. 17. Illuminator religionis. Lactant. 6. 18. Illuminator noſter Deus.

Illumināb ĭlis, e. Adj. Claud. Mamert. de Statu Anim. 2. 2.

Illumĭnus, a, um. Adj. Quod eſt ſine lumine. Apul. lib. 6. pr. Et illuminarum Proſerpinæ nuptiarum demeacula. Et lib. 4. p. 150. Servato noctis illumino tempore. Elmenh. Illunio. V. ſeqq. dict.

Illūnis, e. Adj. [ἀσέληνος] Illunis nox dicta eſt Plin. 6. Epiſt. 20. pro Obſcura, quaſi Sine luna, & lunari ſplendore. Vix, inquit, viam deferueramus, & nox non quaſi illunis & nubila, &c. Apul. lib. 4. Illuni noctis tempore. Al. Illumino. V. dict. ſuper. Sil. lib. 15. 619. Al. 616. Illunem nacti per rura tacentia noctem.

Illunus, a, um. Adj. Apul. Mileſ. 9. Tenebris illunæ caliginis impeditus. Ita Elmenh. p. 232. Et Pricæus p. 200. V. Beroald. ad loc.

Illuro, Hiſpaniæ citerioris oppidum eſt parvum apud Pomponium lib. 2. cap. 6. Eſt item Plin. lib. 3. cap. 3. Oppidum civium Romanorum.

Illustris, e. Adj. [ἐκφανὴς, ἐπιφανὴς, περίπυστος, φαιδρὸς] Clarus, ſplendidus Columel. lib. 1. cap. 6. pr. Balnearia occidenti æſtivo advertantur, ut ſint poſtea & usque in veſperum illuſtria. Plin. lib. 9 cap. 16.

Noctibus quidem illuſtribus æque quam die cernunt. i. e. Serenis.
Caput illuſtre ſolis. Ovid. 2. Met. 50.
Illuſtris vir, i. e. Nobilis, & magni nominis. Cic. de Amicit. 4. Genus autem hoc ſermonum poſitum in hominum veterum auctoritate, & eorum illuſtrium, plus neſcio quo pacto videtur habere gravitatis.
Illuſtris magis quam nobilis. Paterc. lib. 2. cap. 117. Varus Quintilius illuſtri magis, quam nobili ortus familia.
Expreſſum & illuſtre. Cic. 1. Fam. 7. Hæc vides quanto expreſſiora, quantoque illuſtriora futura ſint.
Illuſtrius nihil poſſum dicere. Plin. Epiſt. 139.
Obſcurum & Illuſtre, contraria. Cic. 4. Acad. 94.
Ad laudem illuſtris. Cic. pro Domo 87. Fortis & conſtans in optima ratione civis P. Popillius ſemper fuit, tamen ejus in omni vita nihil eſt ad laudem illuſtrius, quam calamitas ipſa.
Animæ illuſtres. Virg. 6. Æn. 758.
Avos illuſtres jactare. Propert. lib. 2. 13. 10.
Civitates illuſtres. Cic. 3. Verr. 82.
Domicilium tam illuſtre ac nobile. Cic. 7. Verr. 39.
Factum illuſtre, notumque omnibus. Cic. 7. Verr.
Facta illuſtria & glorioſa. Cic. 1. de Fin. 36.
Fama illuſtris. Virg. 7. Æn. 97.
Homo illuſtris honore ac nomine. Cic. de Clar. Orat. 74.
Ingenium illuſtre. Tacit. 4. Hiſt. 5.
Legationes illuſtriores. Nepos 10. 14.
Locus amplior illuſtriorque. Salluſt. 6. 56.
Ordo illuſtrior ſervitii. Claud. 1. in Eutrop. 149.
Petitio pompæ plena, illuſtris, ſplendida. Cic. de Petit. Conſ. 40.
Prælium illuſtriſſimum. Nep. 4. 1. 1.
Proles illuſtris. Claud. de 4. Conſ. Hon. 181.
Provincia illuſtris. Cic. 3. Verr. 10.
Via illuſtris & lata. Cic. 5. Verr. 219. Ne avaritiæ, quæ antehac occultis itineribus atque anguſtis uti ſolebat, auctoritate veſtra viam patefaciatis illuſtrem atque latam.
Viſum inſignem & illuſtrem habere. Cic. 1. de Nat. Deor. 12.
Illuſtres, in monumentis veterum appellabantur, Primi ordinis Senatores, ſecundi Spectabiles, tertii Clariſſimi. Iſidor. 9. 4. Sidon. 8. Epiſt. 6. ab inferiore ad ſummum gradum procedens, Nicetius vir ortu clariſſimus, privilegio ſpectabilis, merito illuſtris. V. ibi Savaron. & ad Concion. pag. 450. [Hæc diſtinctio tamen tituli iſtiuſmodi per gradus, vel ordinis, vel honoris, antiqua non eſt. ad Conſtantini M. tempora rejicit Selden. de Tit. Hon. Part. 2. cap. 10. q. V.
De quinque gradibus illuſtrium apud Novell. Valentin. V. Lex. Pitiſc.

ILLUSTRIUS, iſſime. Adv. Cic. 10. Fam. 19. Video, quaſi ea quæ oculis cernuntur, me a te amari. Dices, quid antea? Semper equidem, ſed nunquam illuſtrius. Gell. 5. 1. Labores ſuos illuſtriſſime narrare. Idem 9. 13. Illuſtriſſime deſcripſit.

ILLUSTRO, [λαμπρύνω, ἐπιφαίνω] āre. Lucidam & ſplendidam rem aliquam facere, vel ei lucem & ſplendorem afferre. Varro 1. de R. R. cap. 12. Propterea quod ab ſole toto die illuſtratur, ſalubrior eſt.
Sol illuſtrat oras. Hor. 4. Carm. 14. 5.
Leniter illuſtrans lux. V. LENIS.
Collucere & illuſtrari fulgore. Cic. 6. Verr. 71. Cujus fulgore collucere atque illuſtrari Jovis Opt. Max. templum oportebat.
Illuſtrare amplitudinem alicujus; h. e. Illuſtrem & inſignem facere. Cic. 1. Fam. 6. Illuſtrabit (mihi crede) tuam amplitudinem hominum injuria. Idem 3. Catil. 8. & Nep. 2. 1. 4. Item Juſtin. 12. 16. 3.
Illuſtrare, Declarare, patefacere, manifeſtare, aperire: quod quæ aperta ſunt, majorem lucem præbeant. ut Illuſtrare dubia perſpicuis. Cic. 4. de Fin. 67.
Patefacere & illuſtrare obſcura. Cic. 1. de Orat. 177.
Diſtinguere & illuſtrare orationem. Cic. 2. de Invent. 49.
Illuſtrare philoſophiam Latinis litteris. Cic. 1. Acad. 3.
Reperta Græcorum illuſtrare Latinis verſibus. Lucret. lib. 1. 138.
Illuſtratum, pro Comperto & manifeſte probato. Cic. 3. in Catil. 20. Omnia & Senatus, & vos, quæ erant contra ſalutem omnium cogitata, illuſtrata, & patefacta vidiſtis.

ILLUSTRĀTIO, ōnis. f. [λάμπρυνσις] Ipſe illuſtrandi actus.
Illuſtratio & evidentia. Quintil. lib. 6. cap. 2. & Cic. de Nat. Deor. 1. 87. Al. Luſtratio.

ILLUSTRĀTOR, ōris. m. Lactant. 2. 9. Deus luminis fons & illuſtrator rerum. conf. Hieron. procem. Quæſt. in Geneſin. & Auguſtin. Confeſſ. 12. 11. & 16. Vetus Inſcriptio apud Reineſium claſſ. 6. 129. INLVSTRATORI PROSAPIAE SVAE.

ILLUSTRĀTRIX, īcis. f. Sariſb. 7. 9. Illuſtratrix gratia.

ILLUSTRĀMENTUM, i. n. [λάμπρυσμα] Quintil. lib. 11. cap. ult. de amictu oratoris loquens, Hæc ſunt vel illuſtramenta pronuntiationis, vel vitia.

ILLŪTIBARBUS, a, um. Adj. Intonſus. Apul. Flor. pr. pag. 341. Hiſpidus, illutibarbus, ſpinis & pilis obſitus.

ILLŪTUS, ſive INLUTUS, a, um. Adj. Arnob. 1. p. 26. Chriſtus per altiſſimos gurgites pedem ferebat inlutum. Aliqui legunt Illutos echinos; in Hor. 2. Serm. 8. 52. V. ILLOTUS.

ILLŪTĬBĬLIS, e. Adj. [ἀνέκπλυτος] Quod elui non poteſt, & luto expurgari. Plaut. Men. 1. 2. 57.
Næ ex iſtoc loco ſpurcatur naſum odore illutibuli. V. Boxhorn.

ILLŬVIES, ēi. f. [ἀλουσία] Sordes, immunditia, ſpurcities. A non lavando nomen habet. unde & Græce ἀλουσία dicitur, eadem videlicet de cauſa. Curt. lib. 4. 1. 22. Non ita procul ab initio, in Abdolomini hiſtoria: Ablue corpus illuvie, æternisque ſordibus ſqualidum. Paulo poſt, Sed ut cunctanti ſqualor ablutus eſt, & injecta veſtis, &c. Ter. Heaut. 2. 2. 53.

Ea texebat una pannis obſita,
Neglecta, immunda illuvie. Virg. 3. Æn. 216.
—— fœdiſſima ventris Illuvies.

Legitur & Proluvies. Varro apud Non. 2. 437. Ac periret ſquale, ſcabieque, illuvie, & vaſtitudine. Cic. 3. Tuſc. 26.

—— infuſcat pectus illuvie ſcabrum. Ex poeta.

Cultus & Illuvies, contraria. Liv. 21. 39. pr. Otium enim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuvie, tabeque, ſqualida & prope efferata corpora varie movebant.
Corporis illuvies. Lucret. lib. 6. 1266.
Locorum illuvies. Sil. lib. 3. 541. Sed melius diſtinguitur poſt Locorum.
Odoris hircini illuvies. Firmic. lib. 6. cap. 31. Quorum corpora, hircini odoris triſtem illuviem, deſudatis gravibus humoribus, evaporent.
Dira illuvies, immiſſaque barba. Virg. 3. Æn. 593.
Obeſa illuvies. V. OBEDO.
Convicii verbum eſt Illuvies, Plauto Moſt. 1. 1. 39.
Aquarum illuvies. [κατακλυσμός] Juſtin. 2. 1. 14. Al. Eluvies.
Illuvies abſumpſit majorem partem Syriæ. V. ABSUMO.

ILLYBĔRIS, [Ἰλλίβερις Strab.] Civitas provinciæ Narbonenſis, ut Plin. & Pompon. ſcribunt. Hanc quidam eſſe ajunt quæ nunc Granata dicitur, longe clariſſima urbium Occidentis. Sed errant. Dicta Illyberis, ut Straboni placet a Flumine, quo ipſa urbs alluitur. V. ILLIBERIS.

ILLŸRIUM, & ILLYRĬCUM, ſive ILLŸRIS, vel ILLYRIA, [Ἰλλύριον, Ἰλλυρικὸν, Ἰλλυρὶς, Ἰλλυρία] Regio Epiri contermina, propinqua Italiæ: ab Illyrico, ut Appianus inquit, Polyphemi, ſive (ut Euſtathio & Steph. placet) Cadmi filio denominata. Propert. lib. 1. 8. 2.
An tibi ſum gelida vilior Illyria? Hodie Illyris, *Sclavonia*, vel *Boſnenſis* dicitur, ſive *Boſnia*. V. Mela 1. 3. & Suet. Tiber. cap. 86. extr. & Lex. Pitiſc.

ILLYRĬCUS, a, um. Adj. [Ἰλλυρικὸς] ut, Nigrior Illyrica pice. Ovid. 2. de Arte Am. 658.
Terræ Illyricæ. Propert. lib. 2. 16. 1.

ILLYRICIĀNUS, a, um. Adj. Treb. Poll. in Claud. cap. 14. Claudius Illyricianæ gentis vir. Et Illyriciani. l. 25. Cod. Theod. de Petit. In Nummo Decii, GENIVS EXERCITVS ILLVRICIANI.

ILLŸRĬUS, i. m. [Ἰλλυριὸς] Gentis nomen. Liv. 10. 2. Illyrii Liburnique, gentes feræ.

ILORCI, Oppidum Hiſpaniæ. Plin. lib. 3. cap. 1. Hodie *Liorca*, vel *Lorqui*. Hinc

ILORCITANI populi, eidem Plin. lib. 3. cap. 3.

ILVA, [Ἰλοῦα] Inſula eſt adjacens Tuſciæ. Al. ILBA. Vulgo dicitur *Elbe*. De hac Plin. lib. 3. cap. 6. & lib. 34. cap. 14. Virg. 10. Æn. 172.
— aſt Ilva trecentos
Inſula, inexhauſtis Chalybum generoſa metallis. Subaudi, Dederat. V. & Serv. in eum locum. conf. ÆTHALIA. Sic enim Græcis dicebatur.

ILURGIS, Iberiæ urbs, quæ poſtea a Sempronio Gracco, Gracchuris dicta eſt. V. in GRACCHUS.

ILUS, i. m. [Ἶλος] Trois Trojanorum regis filius, qui Ilium ædificavit. Unde par eſt eum in medio campo ſepultum eſſe, quoniam prior auſus eſt in campis habitare. Hæc Strabo lib. 13. Virg. 1. Æn. 271.
At puer Aſcanius, cui nunc cognomen Iulo
Additur, (Ilus erat, dum res ſtetit Ilia regno)
Triginta &c. Ubi Serv. Deinde Ilum dictum, a rege Ilo; unde & Ilium.

I M

IM, Veteres ponebant pro Eum a nominativo Is. Feſtus lib. 9. Idem tradit Chariſius lib. 1. Macrob. lib. 1. Saturn. 4. Decemviri in duodecim Tab. inuſitatiſſime Nox pro Noctu dixerunt. Verba eorum hæc ſunt: Si nox furtum factum ſit, ſi im aliquis occiſit, jure cæſus eſto. In quibus verbis id etiam notandum eſt, quod ab eo quod eſt Is, non Eum caſu accuſativo, ſed Im dixerunt. Lucret. 3. 876.
— mors eximit im prohibetque. Conf. Em, pro Eum in IS.

I M A

IMĀGO, ĭnis. f. [εἰκὼν, σημεῖον] Simulacrum, ſpecies, exemplar, & alicujus rei repræſentatio. Plaut. Amph. prol. 120.
Nam meus pater intus nunc eſt, eccum, Juppiter,
In Amphitruonis vortit ſeſe imaginem. Cic. de Amicit. 102.
Nemo unquam animo, aut ſpe majora concipiet, qui ſibi non illius memoriam, atque imaginem præponendam putet. Cic. in Orat. 110. Demoſthenis imaginem ex ære vidi.
Imago, ut ait Feſtus, ab Imitatione dicitur. Imago dicitur, quaſi Imitago. Porphyr. in Hor. 1. Carm. 12. 4.
Imago, de Umbra defuncti Virg. 2. Æn. 772.
—— atque ipſius umbra Creüſæ
Viſa mihi ante oculos, & nota major imago.
Imago, Idolum Epicureum. Cic. 1. de Nat. Deor. 107. Fac imagines eſſe quibus pulſantur animi, ſpecies duntaxat objicitur quædam. Idem 1. de Fin. 21. Atomi, inane, imagines, quæ idola nominantur.
Imago & Simulacrum. Cic. in Piſon. 93. Illi autem ſtatuam iſtius perſimilem, quam ſtare celeberrimo in loco voluerat, ne ſuaviſſimi hominis memoria moreretur, deturbant, affligunt, comminuunt, diſſipant. Sic odium quod in ipſum attulerant, id in ejus imaginem ac ſimulacrum profuderunt.
Animi imago, vultus eſt: indices, oculi. Cic. 3. de Orat. 219.
Antiquitatis imago. Cic. pro Sext. 19.
Artis imago quædam & ſimilitudo. Cic. 2. de Orat. 356.
Cognitionis imago. Tacit. 3. Ann. 17. Biduum ſuper hæc imagine cognitionis abſumptum. h. e. Prætextu & ſpecie.
Eloquentiæ imago. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Fati ultimi imago. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Formæ cava imago, i. e. Inanis. Virg. 6. Æn. 293.
Frugalitatis priſcæ imago. Plin. Epiſt. 22.
Judiciorum imago aut Simulacrum. Cic. pro Sext. 30. Si imaginem judiciorum, aut ſimulacrum aliquod futurum in civitate putaſſet.
Judiciorum, conſiliorumque imago. Quintil. lib. 2. cap. 10. Quare declamatio, quoniam eſt judiciorum conſiliorumque imago, ſimilis eſſe debet veritati.
Laudis falſa imago. Quintil. lib. 5. cap. 8.
Libertatis imago. Tacit. 1. Ann. 1.
Litis imago. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Mali felicis aurea imago. Ovid. 20. Epiſt. 237.
Maris aurea imago. Virg. 8. Æn. 671. in Clypeo Æneæ.
Mortis gelidæ ſomnus imago. Ovid. 2. Amor. 9. 41.
Pacis imago. Tacit. 1. Ann. 10.

Pietatis imago, i. e. Pietas. Virg. 6. Æn. 405. Servius.
Ponti triftis imago. Ovid. 15. Met. 785.
Quietis nocturnæ imago. Tacit. 16. Ann. 1. Nocturnæ quietis imaginem ad fpem haud dubiam retraxit. h. e. Imaginationem, Somnium.
Rerum credibilis imago. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Reip. imaginem nullam reliquiffent. Cic. 2. contra Rull. 87.
Speculi imago. Ovid. 4. Met. 349.
Speluncæ imago. Plin. lib. 12. cap. 1. Ac nequid defit fpeluncæ imagini, faxea intus crepidinis corona, &c.
Temporis imago. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Temporum imago. Cic. 1. Fam. 6. Recordatio meorum temporum, quorum imaginem video in rebus tuis.
Terroris imago. Lucan. lib. 7. 773.
Triftium, ac lætorum imago. Tacit. 2. Ann. 53. Magnaque illic imago triftium lætorumque.
Vitæ imago, h. e. Exemplar. Tacit. 15. Ann. 62. Quod unum jam, & tamen pulcherrimum habebat, imaginem vitæ fuæ relinquere teftatur.
Vocis humanæ loquax imago pfittacus. Ovid. 2. Amor. 6. 57.
Acres imagines. V. ACER.
Cerea imago. Hor. 1. Serm. 8. 43.
Expreffa imago. Cic. pro Rofc. Amer. 47. Ut effictos noftros mores in alienis perfonis, expreffamque imaginem noftram vitæ quotidianæ videremus.
Ficta imago. Ovid. 14. Met. 323.
Humana fub imagine deus. Ovid. 1. Met. 213.
Jocofa imago vocis, Echo. Hor. 1. Carm. 12. 3. Ibid. 1. 20. 8.
Mœfta imago. Ovid. ad Liviam, 205.
Muta imago, Pictura. Cic. 2. de Invent. 1.
Nocturnæ imagines, Somnia. Tibull. lib. 3. 4. 56.
Picta aut ficta imago. Cic. 5. Fam. 12.
Puerilis imago. Ovid. de Rem. Amor. 575.
Pulchra imago. Ovid. 16. Epift. 85.
Regalis imago. Ovid. 6. Met. 74.
Repercuffæ imaginis umbra. Ovid. 3. Met. 434.
Tenuis imago. Lucret. lib. 4. 61.
Turbida imago, Somnium turbulentum. Virg. 4. Æn. 353.
Vana imago. Hor. 3. Carm. 27. 40.
Vera imago orandi. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Abolere imagines. V. ABOLEO.
Capere fati imaginem. Quintil. lib. 6. cap. 2. Quid? non idem poeta penitus ultimi fati cepit imaginem?
Celat falfa culpam fub imagine. Ovid. 2. Met. 37.
Concipere animo imaginem alicujus rei. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Effingere imaginem dicendo. Quintil. lib. 6. cap. 1. Citius evanefcat neceffe eft illa, quam dicendo effinximus, imago.
Exprimere imaginem alicujus rei. Quintil. lib. 3. cap. 8. V. Expreffa imago fupra.
Induere imaginem mortis. V. INDUO.
Irrumpunt imagines in animos. V. IRRUMPO.
Ludere aliquem falfis imaginibus. Virg. 1. Æn. 408. Hor. 3. Carm. 27. 39.
Ludificans fomnos imago. Sil. lib. 8. 643.
Perfequi imaginem laudis. Quintil. lib. 5. cap. 8. Laudis falfam imaginem perfequuntur.
Præbere imaginem antiquitatis. Tacit. 3. Ann. 60. Imaginem antiquitatis Senatui præbebat.
Proferre imaginem alicujus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Propone tibi memoriam & imaginem patris tui. Cic. de Amicit. 102.
Reddere imaginem proximam veritati. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Repræfentare imaginem fceleris. Quintil. lib. 6. cap. 1. Veftis tamen illa fanguine madens, ita repræfentavit imaginem fceleris, ut non occifus effe Cæfar, fed tum maxime occidi videretur.
Imagines majorum, pro Nobilitate generis accipi fæpe folent. Cic. 2. de Lege Agr. 99. Quemadmodum quum petebam, nulli me vobis auctores generis mei commendarunt: fic fiquid deliquero, nullæ funt imagines, quæ me a vobis deprecentur. Idem in Pifon. 1. Obrepfifti ad honores errore hominum, commendatione fumofarum imaginum: quarum fimile habes nihil præter colorem. Fumofas imagines appellavit Cicero, Antiquiffimi generis ftemmata. Mos autem fuit olim Romæ, ut imagines majorum, in funeribus ducerentur, ad gentilitatem oftentandam. V. Plin. lib. 35. cap. 2. Pro iis, ut opinor, pofteriora tempora Infignia gentilitia habuerunt, quæ Arma vulgo vocantur. Ex Budæo. V. STEMMA.
Imagines fubitæ. Plin. Epift. 10. extr. lib. 8. ad Fabatum profocerum, Neque enim ardentius tu pronepotes, quam ego liberos cupio, quibus videor a meo, tuoque latere pronum ad honores iter, & audita latius nomina, & non fubitas imagines relicturus. Subitas imagines appellat Plinius Nobilitatem parum antiquam: fed repente fortunæque beneficio quæfitam. Ex Budæo. V. Lipf. Elect. 1. 29. & Spanh. de Ufu Numm. diff. 10. p. 3. fq.
De Imaginibus Amicorum, Cubicularibus, Defunctorum, Deorum, Doctorum, Imperatorum. Majorum, Principum, ac Reorum. V. omnino Lex. Pitifc.
Imago, pro Vagina, quod veluti fit imago ejus rei, quam claudit. Virg. 7. Æn. 179.

— curvam fervans fub imagine falcem. Servius. [Sed nugatur. Falciferi enim dei periphrafis eft.

Imago [εἰκὼν] apud Rhetores eft Affimilatio, Collatio, quæ & Parabola dicitur. V. Sen. Epift. 59. & Voff. 4. Inft. Orat. cap. ult. & cap. 11. §. 7. extr.
Interdum eft Prætextus, titulus. V. Burm. ad Quintil. Decl. 253. p. 459.

IMĀGUNCŬLA, æ. f. dimin. Suet. Aug. cap. 7. Nactus puerilem imagunculam ejus æream veterem. Adde Cic. 6. Att. 1. V. ICUNCULA in ICON.

IMĀGĬNĀLIS, e. Adj. Imagine conftans. Vet. Interp. Irenæi 5. 11. Hæc Judæorum imaginalis eft defcriptio. Idem fæpius apud Mar. Victor. adverf. Candid. Arian.

IMAGINĀLĬTER, Adv. apud Auguftin.

IMAGINĀRIUS, a, um. Adj. [εἰκονικὸς, φανταστικὸς] pro Eo ufurpatur quod nec effe poteft, fed duntaxat imaginatione poteft comprehendi, quæ, Ratiocinatio aut apprehenfio proprie dicitur. Sueton. in Claud. cap. 25. Stipendiaque inftituit, & imaginariæ militiæ genus, quod vocatur fupra numerum, quo abfentes, & titulo tenus fungerentur.
Colonus imaginarius. Hermog. in l. Qui per collufionem. D. De action. empt. & vend. Qui per collufionem imaginarium colonum, circumveniendi emptoris caufa, fuppofuit, ex empto tenetur.
Emptio imaginaria. Ulpian. in l. Is qui fuis. D. de Manumiffionibus, Si ab ignoto emptus fit, poftea autem pretium fuum obtulerit: dicendum erit, non effe audiendum, ab initio enim hoc agi debet, ut imaginaria fiat emptio, & per fidem contractus inter emptorem & fervum agatur. Eft autem Imaginarius emptor, Qui fervum fuis nummis emit. Modeftin. in l. Contractus. D. de Actionibus & obligationibus, Contractus imaginarii etiam in emptionibus juris vinculum non obtinent, quum fides facti fimulatur, non intercedente veritate. Sic & Imaginarius emptor, i. e. Simulatus, & ab alio allegatus. l. Et qui fub imagine. C. de Diftractione pignorum. Budæus.
Contractus imaginarii apud JCtos.
Fafces imaginarii, Falfo ufurpati. Liv. 3. 41. pr. Neque fe imaginariis fafcibus eorum cefluros effe.
Honor imaginarius. Sen. de Conft. cap. 3.
Paupertas imaginaria. Idem Epift. 20.

IMAGINĀRIUS, i. m. Statuarius, qui imagines facit. Vet. Infcript. Reinef. claff. 1. n. 2. p. 6. [V. in Imaginifer adnotata.

IMAGINĀRIE, Adv. Sidon. 2. Epift. 10. Auguftin. Confeff. 3. 2.

IMĀGĬNEUS, a, um. Adj. Sedul. lib. 1. Carm. de Tribus in fornace,

Nil urente rogo, tantoque ardore calentes
Cordis, imagineæ vincunt incendia pœnæ. Imagineæ, i. e.

Pœnæ propter negatum imaginis cultum inflictæ.

IMĀGĬNĬFER, a, um. Gloff. Lat. Gr. Imaginifer πρωτόμορφος. At Vet. Infcript. Gruter. f. 1107. n. 1. AVRELIVS SECVNDIANVS IMAGINIFER LEG. S. S. Veget. de Re Mil. 2. 7. Imaginarii, vel Imaginiferi, qui Imperatoris imagines ferunt. [Ubi negat comma illud Vel imaginiferi, in cod. Hittorp. legi Stewechius. An iidem in Gloff. Lat. Græc. Imaginarii, εἰκονικοί;

IMAGINŌSUS, a, um. [φαντασιώδης] Adj. In quo funt plures imagines. Unde fpeculum imaginofum a Catullo dici putant nonnulli, epigr. 42. de Acme, ab imaginibus, quæ in fpeculo numerofæ videntur. V. Cæl. Rhodig. lib. 17. cap. 3. Speculum imaginofum verius interpretamur a Rerum imitatione, quas objectas repræfentat: in eo quippe apparent rerum objectarum imagines. Alii de Infania exponunt. V. If. Voff. in loc. qui aliter legit p. 96.

IMĀGĬNO, [εἰκονίζω] āre. Imagines facere, feu repræfentare. Gell. 16. 18. Ut fpeculum in loco certo pofitum nihil imaginat, aliorfum translatum facit imagines.

IMAGĬNOR, [εἰκάζω, φαντάζω] āri. fignificat Rei alicujus fimilitudinem mente concipere, & apprehendere. Plin. lib. 9. cap. 35. Imaginetur eorum fercula. Idem lib. 20. cap. 13. Ideo profluvio genitali datur, & venerem crebro per fomnia imaginantibus.
Imaginari, Somniare. Suet. Jul. 81. 8. Calpurnia uxor imaginata eft collabi faftigium domus. Plin. 5. Epift. 5. Mox imaginatus eft veniffe Neronem.
Imaginari aliquem, eft Animo fuo fubjicere qualis fit. Plin. Epift. 14. lib. 1.

IMAGINĀTUS, a, um. paffive Lactant. 5. 13. extr. Terram digitis fuis imaginatam metuant & adorent. i. e. Statuam e terra fictam.

IMAGINABUNDUS, a, um. Adj. Apul. Milef. 3. pr. Carnificem imaginabundus. [Afcripfit H. St. ex Defpaut. Syntaxi 330. quum in Lugd. abeffet.

IMAGINĀTIO, ōnis. f. [φαντασία] ut, Imaginationes libidinum. Plin. lib. 20. cap. 7.

IMAGINATĪVUS, a, um. Adj. [φανταστικὸς] Auguft. Tom. 3. p. 867. Imaginativa vis in anteriori parte cerebri.

IMANTOPŎDES, um. m. pl. [Ἱμαντόποδες] Populi in Æthiopia loripedes, quibus ferpendo ingredi natura eft: h. e. ut Solinus cap. 44. extr. interpretatur, Flexis crurum nexibus. ἱμάντα enim Græci lorum dicunt. Plin. lib. 5. cap. 8. Himantopodes, cum afpiratione fcribi debet.
Hoc nomine etiam dicuntur Aves quædam ex argumento pedum, quia ut ait Plin. lib. 10. cap. 47. his crura præalta, quas etiam Ternis digitis infiftere dicit. Sed in codd. emendatis eft Hæmatopodes. q. V.

IMARMĔNE, es. f. [εἱμαρμένη] Fatum. Cic. 1. de Nat. Deor. 20. & de Divin. 1. 55. ut Deam fiftit Mart. Capel. 1. p. 17. Et hoc rectius cum afpirata fcribitur Himarmene, fi modo quifquam vett. Latine protulit.

IMAUS, i. m. [Ἴμαος] Mons Indiæ, qui extenditur usque ad fontes Gangis, ultra quem funt Scytharum gentes. Plin. lib. 6. cap. 17.
Eft & pars Caucafi & Tauri, ut Plinius & Ptolemæus tradunt.

I M B

IMBALNITIES, ei. f. Illuvies. Lucil. 26. Reliq. Sat. v. 69. Hic cruciatur fame, frigore, illuvie, imbalnitie. V. Voff. Etym. p. 61.

IMBARBESCO, ĕre. Barbatum fieri. Feftus.

IMBĒCILLIS, e. [ἀδρανὴς, ἀνίσχυρὸς, ἀκιδνὸς, ἀσθενὴς, νωχελὴς] vel IMBECILLUS, a, um. Adj. Sine baculo, quafi Baculo indigens: Debilem fignificat & languidum, ut Imbecillus gemitus. Cic. 2. Tufc. 57. Idem 2. Q. frat. 9. Marius & valetudine & natura imbecillior. Idem de Amicit. 72. Ut fi parentibus nati funt humilibus, fi propinquos habeant imbecilliores, vel animo, vel fortuna, &c.
Ætas imbecilla. Hor. 2. Serm. 2. 85.
Confilium imbecillum. Cic. pro Flacc. 72. Mulierem imbecilli confilii.
Cultor imbecillus, Pauper. Plin. lib. 5. Epift. 19. Sed hæc felicitas terræ imbecillis cultoribus fatigatur.
Ingenium imbecille. Plin. in Paneg. cap. 79. Quis enim eft tam imbecilli ingenio, qui non tanto meliorem Confulem fperet, quanto fæpius fuerit?
Materiæ imbecillæ cibus: h. e. Infirmi & pauci alimenti. Celf. lib. 2. cap. 18. per totum.
Materia imbecillior, & imbecilliffima. Idem ibid. Sic Cibus imbec. ibid.
Medicina imbecillis. Cic. 10. Att. 14. Quamobrem quicquid habes ad confolandum, collige, & illa fcribe, non ex doctrina, neque ex libris (nam id quidem domi eft,) fed nefcio quomodo imbecillior eft medicina, quam morbus.

Natura imbecilla ad rem aliquam. Cic. de Amicit. 64. Imbecilla enim natura est ad contemnendam potentiam, quam etiam si neglecta amicitia consecuti sunt, excusatum iri se arbitrantur, quia non sine magna causa sit neglecta amicitia. Sen. Epist. 71. Ad quæ omnes imbecilli sumus.

Vox imbecilla. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Imbecillus, a nomine Baculus, contra naturam primitivi secundam producit. Hor. 2. Serm. 7. 39.

Imbecillus, iners, siquid vis, adde popino. Ita etiam Paulin. de Celsi obitu 114.

Imbecilla quidem sed naturalia carnis. Forte in his τὸ c geminandum.

Superl. Sen. de Benef. 4. 18. Quid sumus? Præda animalium & victima ac imbecillissimus ac facillimus sanguis. Al. Vilissimus & f. Idem Epist. 85. Quantum sapienti damus si imbecillimis fortior est.

IMBECILLĬTAS, ātis. f. [ἀσθένεια, ναχελία, ἀδράνεια, ἀδυναμία] Debilitas, infirmitas, defatigatio. ad animum & ad corpus refertur, sicut & Imbecillus. Cic. de Amicit. 27. Maxime illud considerandum videri solet, num propter imbecillitatem atque inopiam desiderata sit amicitia.

Ætatis imbecillitas. Cic. ad Brut. 10.

Consilii imbecillitas. Cic. 1. Off. 117.

Generis humani imbecillitas, fragilitasque. Cic. 5. Tusc. 3.

Ingenii imbecillitas. Plin. 4. Epist. 18.

Laterum infirmitas, & virium imbecillitas. Cic. de Clar. Orat. 202.

Materiæ murorum imbecillitas. Cæs. 2. Bell. Civil. 15.

Recidere in eandem imbecillitatem. Cels. lib. 3. cap. 19. extr. de Cardiaco.

IMBECILLĬTER, Adv. [ἀσθενῶς] Debiliter, & remisse ac languide. Cic. 4. Acad. 52. Dubitant, hæsitant, revocant se interdum: hisque quæ videntur, imbecillius assentiuntur. Idem 5. Tusc. 58.

IMBELLIS, e. Adj. [ἀπόλεμος, ἄμαχος] Quod nihil bellicum babet.

Annum imbellem agere, Sine bello. Liv. 10. 1. Idem 9. 45.

Carmen imbelle. Stat. 10. Theb. 874.

Cithara imbellis. Hor. 1. Carm. 15. 15.

Imbelli cithara carmina divides.

Dies imbellis, In quo non pugnatur, aut strenuum opus aliquod agitur. Sil. lib. 11. 408. — discatque Lyæo

Imbellem donare diem.

Fretum imbelle. Stat. 3. Silv. 5. 84.

Lyræ imbelles. Propert. lib. 4. 3. 36.

Triennium imbelle. Liv. lib. 4.

Imbellis, Timidus, ignavus, infirmus: quasi Bello minime aptus. Ovid. 1. Epist. 97.

Tres sumus imbelles numero, sine viribus, &c.

Imbelles & timidi. Cic. 1. Off. 82. Nunquam omnino periculi fugâ committendum est, ut imbelles timidique videamur.

Ignavi & imbelles inter hostes. Liv. lib. 26. 2.

Capreæ imbelles. Ovid. 5. Fast. 372.

Cervi imbelles. Virg. 3. Georg. 265.

Columba imbellis. Hor. 4. Carm. 4. 32.

Damæ imbelles. V. DAMA.

Hostes imbelles. Liv. 1. 12.

Lacerti imbelles. Ovid. 13. Met. 109.

Manus imbellis. Propert. lib. 4. 3. 24.

Somnus imbellis. Stat. 3. Theb. 256.

Telum imbelle. Virg. 2. Æn. 544.

Sic fatus senior: telumque imbelle sine ictu

Conjecit: i. e. Inutile. Servius.

Turba feminarum imbellis, inermisque. Liv. 28. 23.

Compar. Tacit. 4. Hist. 33. 7. Cæsorum major numerus & imbellior.

IMBELLIA, æ. f. [ἀνανδρία] Ignavia, veluti Bellicæ rei quædam negligens tractatio, sed antiquum est. Macrob. 2. Saturn. cap. 2. Tum Pœnus eludens ignaviam, imbelliamque militum ejus, pretiose armatorum, &c. conf. Gell. 5. 5. & Fest.

IMBER, bris. m. abl. bre vel bri. [ὄμβρος, ὄμβρημα, νιφετός] Pluvia largior, vel aqueus ille humor qui e cælo cum impetu demittitur. Plaut. Most. 1. 2. 30.

Venit imber, lavat parietes: perpluunt

Tigna. Ter. Eun. 3. 5. 37.

Suspectans tabulam quandam pictam, ubi inerat pictura hæc, Jovem

Quo pacto Danaæ misisse ajunt quondam in gremium imbrem aureum.

Imber grandinis. Lucret. 6. 106.

Nec cohibere nives gelidas, nec grandinis imbres. Quo loco Turnebus, Imber, pluviæ est, inquit, aut grandinis lapsus & agmen, unde Imber pluviæ, & Imber grandinis dicitur. Cic. Topic. 39. Ut aqua pluvia ultimo genere ea est, quæ de cælo veniens crescit imbri.

Actus cælo magnis Aquilonibus imber. Virg. 2. Georg. 334.

Assidui & magni imbres. Cic. 13. Att. 16.

Atri imbres. Virg. 1. Georg. 236.

Atrox imber. Stat. 10. Theb. 536.

Cæruleus imber. Virg. 3. Æn. 194.

Collecti imbres. Hor. 1. Epist. 15. 15.

Continens imber. V. CONTINEO.

Densissimus imber. Virg. 1. Georg. 333.

Edax imber. Hor. 3. Carm. 3. 3.

Effusus nubibus imber. Virg. 4. Georg. 312.

Fecundi imbres. Virg. 2. Georg. 325.

Imber flammeus, de Fulmine. Vide FLAMMEUS. H. St.

Frigidus imber. Virg. 1. Georg. 259.

Intempestivi imbres. Lucret. lib. 2. 928.

Lætus imber. Virg. 7. Ecl. 60.

Juppiter & læto descendit plurimus imbri.

Largus imber. Virg. 1. Georg. 284.

Quique satis largum cælo demittitis imbrem.

Maximus imber. Cic. 6. Verr. 86. Et 7. Att. 19. Maximo imbri Capuam veni.

Multus imber. Lucret. lib. 6. 415.

Pluvius imber. Ovid. 6. Fast. 282.

Præruptus imber. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 462.

Subiti imbres. L[...]et. lib. 5. 217.

Amnis concitus imbribus. Ovid. 3. Met. 79.

Auster diffundit imbres. Stat. 1. Theb. 350.

Concrescunt imbres gelidis ventis. Ovid. 9. Met. 220.

Decidit imber multa aqua. Tibul. lib. 1. 2. 7.

Facere per imbrem opus. Cato cap. 2. Quum tempestates pluviæque fuerint: videto quot dies, quæve opera per imbrem fieri potuerint. i. e. Imbris tempore.

Parabitur imber maximus agricolis pelagoque. Virg. 1. Georg. 429.

Perpessus ventos, & imbres. Virg. 9. Æn. 60.

Pulsatur vento & imbri. Virg. 4. Æn. 249.

Vitare imbres. Lucret. lib. 5. 955.

Imbrem, inquit Nonius, 6. 64. consuetudo, Agmen cælestium aquarum & pluviarum induxit solum dici: quum auctoritas variet, significetque Omnem humorem aqueum. Virg. 4. Georg. 115.

— & amicos irriget imbres. Idem 1. Æn. 123.

Accipiunt inimicum imbrem. Lucret. 1. 287.

Ex igni terraque animæ nascuntur & imbri. [Synecdoche est.

Gelidus imber, pro Simplici aqua, apud Lucret. lib. 6. 148.

Calidis perfundes imbribus artus. Ovid. 2. Amor. 15. 23. Intelligit Aquam calidam.

Imber, pro Lachrymarum effusione. Ovid. 3. Amor. 6. 68.

Spargebat tepido flebilis imbre sinus. Al. Tepidos.

Lactis, lapidum, sanguinis, & terræ imber. Cic. 1. de Divin. 98.

Lapideus & sanguineus imber. Cic. 2. de Divin. 60. V. Lapideus in LAPIS. conf. Apul. 8. Miles. p. 209.

Effudit imber lapides, Lapidibus pluit. Juven. 13. Sat. 67.

Tempestas telorum, & ferreus ingruit imber. Virg. 12. Æn. 284. conf. Ennius apud Macrob. 6. Saturn. 1. & Stat. 1. Silv. 6. 27.

Saxeus imber, Lapidatio. Sil. lib. 13. 181.

IMBRIĀLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 10. Aqua imbrialis vel cisternina.

IMBRĬCUS, a, um. Adj. [ὄμβριος] Pluviosus, & imbres ferens aut generans. Plaut. Merc. 5. 2. 35.

Hic Favonius serenus est, hic Auster imbricus, &c. Macrob. 5. Saturn. cap. 20. Quum ea sit anni temperies, ut hiems serena sit, solstitium vero imbricum, fructus optime proveniunt. Tempestas imbrica. Festus.

IMBRĬDUS, a, um. Adj. Solinus cap. 10. Nam homo Sardus opem plurimam de imbrido cælo habet.

IMBRICĬTOR, ōris. m. Pluviosus, forte quasi imbres ciens, aut citans. Ennius in 17. apud Macrob. 6. Saturn. cap. 2.

Concurrunt veluti venti, quum spiritus Austri

Imbricitor, Aquiloque suo cum flamine contra,

Inde mari magno fluctus extollere certant. Al.

Endo mari magno fluctus extollere cœptant.

IMBRĬFER, ĕra, ĕrum. [ὀμβροφόρος] Idem. Columel. lib. 7. cap. 6. Hanc pecudem mutilam parabimus quieto cæli statu: nam procellosa atque imbrifero cornuta semper.

Arcus imbrifer. Tibul. lib. 1. 4. 44.

Austri imbriferi. Ovid. 13. Met. 725.

Hiems imbrifera. Sil. lib. 3. 197.

Status Cæli imbrifer, V. supra paulo Columel.

Ver imbriferum. Virg. 1. Georg. 313.

IMBRIFICĀTUS, a, um. Adj. Mart. Capel. lib. 6. Imbrificatæ nubes, i. e. Imbri gravidæ.

IMBERBIS, e. Adj. [ἀγένειος] Sine barba. Cic. 3. de Nat Deor. 83. Isto enim modo dicere licebit Jovem semper barbatum, Apollinem semper imberbem.

Imberbis & Bene barbatus contraria. Cic. 2. in Catil. 2. 22. Al. Pæne barbatos.

Adolescentulus imberbis. Cic. pro Domo 37.

Juvenis imberbis. Hor. de Arte Poet. 161. Idem 2. Epist. 1. 85.

IMBERBUS, a, um. Idem. V. Non. 8. 84. ex Lucil. lib. 30. Sic apud Charis. p. 74. ex Varr. Imberbi juvenes. & Cic. Imberba juventus.

IMBĬBO, ĭbi, ĭbĭtum, [ἐμπίνω] ĕre. Idem quod Haurire, vel exhaurire significat, quod & Ebibere dicitur. [Immo non idem, sed In se bibere.] Plin. lib. 24. cap. 15. Radix ejus imponitur carbonibus cupressi: atque is nidor per infundibulum imbibitur in vetere tussi. De Chamæleuce.

Imbibere animo, per metaphoram Apprehendere significat. Cic. 2. Verr. 42. An iste unquam de se bonam spem habuisset, nisi de vobis malam opinionem animo imbibisset? V. OPINIO.

Imbibere, pro In animum inducere, Sibi persuadere. Cic. pro Quint. 47. Quod si facere nolit, atque imbiberit ejusmodi rationibus illum ad suas conditiones perducere, &c. Lucret. lib. 3. 1010.

Qui petere a populo fasces, sævasque secures

Imbibit, &c. V. Creech. Plura de hoc verbo lege apud Ant. Muretum lib. 1. Var. Lect. cap. 5. conf. Gell. 13. 4. & Liv. 2. 47. extr.

IMBRACTEO, āre. Bracteis obducere. Ammian. 14. 15. Statuas auro curant imbracteari. Et 17. 8. (Vales. 4.) Facis imitamentum æreum, itidem auro imbracteatum.

IMBRĂSUS, i. m. Sami fluvius, qui & Parthenius. Plin. 5. 2.

IMBRĂSIDES, æ. m. Virg. 10. Æn. 123. Idem plur. 12. Æn. 343.

Imbrasidas Glaucum atque Ladem, quos Imbrasus ipse

Nutrierat Lycia paribusque ornaverat armis.

IMBREX, ĭcis. m. vel f. [καλυπτὴρ Gloss. Lat. Gr.] Tegula curva atque obtorta, quæ tectis applicari solet, ut per eam defluat aqua. Plin. lib. 17. cap. 14. Servarique inter duos imbrices. Columel. lib. 9. cap. 13. Imbricibus infusum præbeant libandum. Plaut. Mil. 2. 6. 24.

Quod meas confregisti imbrices & tegulas. Vitruv. lib. 5. cap. 10. Alii imbricem definiunt Canalem in tecto, per quem defluit aqua: ab Imbre deducto nomine.

Imbrex porci. Martial. lib. 2. 37.

Quicquid ponitur, hinc & inde verris:

Mammas suminis, imbricemque porci, &c. Quod varie exponunt interpp. Alii Vertebram, alii Aurem, &c.

Plausus genus denotat apud Suet. Ner. cap. 20. n. 6. ad similitudinem crepantis super tegulam pluviæ commentum. V. ibi Casaub. & Lex. Pitisc.

IMBRĬCIUM, i. n. Idem quod Imbrex. Martial. lib. 2. 35.
Quum sint crura tibi, simulent quæ cornua Lunæ,
Imbricio poteras, Sexte, lavare pedes. Alii vulgo sic legunt,
Quum sint crura tibi, simulent quæ cornua Lunæ:
In rhytio poteras, Phœbe, lavare pedes. Putant autem Rhytium esse genus vasis. Eustathius enim in 23 Iliados dicit Rhyton, & per diminutionem Rhytion, Vas fuisse incurvum, & cornu simillimum: atque ab aliis κέρας, hoc est cornu appellari. Merito ergo Martialis Phœbum, cujus crura cornibus Lunæ perquam similia erant, monet ut pedes in rhytio lavet.

IMBRĬCO, āre. In modum imbricis facere, & quasi imbricibus tegere. Plin. lib. 11. cap. 1. Aut superne tantum imbricatus flexibilibus vertebris. Sidon. 2. Epist. 2. Tegulis imbricarentur. Vitruv. lib. 2. 8. Incerta vero cæmenta alia super alia sedentia inter se imbricata, non speciosam, sed firmiorem, quam reticulata, præstant structuram. Imbricata, inquit Budæus, appellat Inter se hærentia, imbricum modo.
Imbricatum conchæ genus undata distinctione. Plin. lib. 9. 33.
Imbricata asperitas. Plin. lib. 11. cap. 37. Lingua leonibus ac pardis, omnibusque generis ejus, etiam felibus, imbricatæ asperitatis, & limæ similis, attenuansque lambendo cutem hominis.
Imbricati ungues simiæ. V. UNGUIS.

IMBRICĀTIM, Adv. Imbricis modo. Plin. lib. 9. cap. 33. de concharum generibus, Jam distinctione virgulata, crinita, crispa, cuniculatim, pectinatim, imbricatim undata.

IMBRICUS, IMBRIFER. V. IMBER.

IMBRUS, [Ἴμβρος] Insula Thraciæ, Mercurio sacra, quem vocant Imbranum. Oppido quoque in ea nomen est Imbrus, ut ait Stephanus. Vulgo hodie dicitur *Lembro*.

IMBRIUS, a, um. Adj. [Ἴμβριος] ut, Terra Imbria. Ovid. 1. Trist. 10. 18.

IMBUBINO, āre. Lucil. apud Fest. in Bubinare, Hæc te imbubinat. &

IMBULBITO, āre. Idem ibid. conf. Dousa p. 7. V. BUBINO.

IMBUO, ui, ūtum, [παρεμβύω, ταριχεύω] ĕre. Inficere, seu immergere: ex In & inusitato Buo, a βύω farcio, vel quasi imbibo. V. Fest. Columel. lib. 10. 14. prope fin. Quibus liquoribus mundam lanam imbuere oportebit, ut insistentes apes, quasi per siphonem, succum evocent. Hor. 1. Epist. 2. 69.
Quo semel est imbuta recens, servabit odorem
Testa diu.
Aram imbuere. Virg. 1. Ecl. 8. — illius aram
Sæpe tener nostris ab ovilibus imbuet agnus. h. e. Perfundet, madefaciet. Servius.
Arma sanguis novus imbuit. Virg. 7. Æn. 554.
Manus imbutæ sunt sanguine Consulis. Paterc. 2. 20. 1.
Gladium imbuere scelere. Cic. 2. Philipp. 20. Quum autem semel gladium scelere imbuisset, nulla res ei finem cædendi, nisi defatigatio & satietas attulisset.
Munus tabo imbutum. Hor. Epod. 5. 65.
Tela imbuta veneno. Ovid. 4. Trist. 1. 77.
Tellus imbuta scelere. Catul. 62. 397.
Vestis imbuta sanguine. Ovid. 9. Met. 253.
Via Appia imbuta sanguine latronis. Cic. pro Milon. 28.
Inter Imbuere & Initiare hoc interest; quod Initiare ad sacra pertinet: Imbuere ad prophana. Plin. lib. 8. cap. 45. Optime cum domito juvencus imbuitur. h. e. Domatur, docetur. conf. Taubm. ad Virg. Ecl. p. 7.
Sacramento imbutus. Tacit. 1. Hist. 5. pr. Miles urbanus longo Cæsarum sacramento imbutus, & ad destituendum Neronem, &c.
Imbuere & instituere. Cic. 2. de Orat. 162. Sin sit is, qui & doctrina liberaliter institutus, & aliquanto jam imbutus usu.
Imbutus ad. Cic. in Orat. 165. Ad quam non docti, sed facti: non instituti, sed imbuti sumus. Flor. 2. 18. 8. Scipio Carthaginis incendio ad excidia urbium imbutus.
Imbuere in. Gell. 16. 8. Cum in disciplinas dialecticas induci atque imbui vellemus.
Dicitur Imbuere aliquem aliquid & aliquo, quod exempli loco adducit Charis. lib. 5. extr. Videtur tamen Imbuere aliquem aliquid per Ellipsin dici pro In aliquid. Tacit. 5. Hist. 5. 5. Nec quicquam prius imbuuntur, quam contemnere Deos, exuere patriam.
Admiratione imbutus. Liv. 21. 39.
Alloquio imbutus. Plin. lib. 6. cap. 22. Sex mensium tempore imbutus alloquio.
Amoribus imbutus aulæ. Stat. 11. Theb. 661.
Artibus imbuere ingenium, i. e. Instituere, ornare. Plaut. Trin. 2. 2. 16. Cic. 1. Off. 118. Parentum præceptis imbuti, ad eorum consuetudinem moremque deducimur.
Animos imbuere errore. Liv. 39. 8. pr. Al. Horrore. Et apud Cic. 3. Tusc. 3. Imbui erroribus. Idem 1. de Fin. 60. Imbutus superstitione.
Favore imbutus. Tacit. 2. Hist. 85.
Formidine imbutus. Hor. 1. Epist. 6. 4.
Horrore imbuere, V. paulo ante Animos imb. errore.
Litteris leviter imbutus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Litterulis Græcis imbutus. Hor. 2. Epist. 2. 7.
Odio imbutum bellum, h. e. Aspersum & refertum, aut flagrans. Cic. pro Domo 60. Liv. 4. 36. & Justin. 29. 1. 7. Cic. pro Font. 31. Sed totum illud sociale bellum macula sceleris imbutum est.
Opinionibus imbui. Cic. 14. Att. 14. Nam de puero Clodio tuas partes esse arbitror, ut ejus animum tenerum, quemadmodum scribis, his opinionibus imbuas, ut ne quas inimicitias residere in familiis nostris arbitretur.
Opinio deorum imbuit mentem. Cic. 1. Tusc. 30. Ut porro firmissimum hoc afferri videtur, cur deos esse credamus, quod nulla gens tam fera, nemo omnium sit tam immanis, cujus mentem non imbuerit deorum opinio.
Pietate, pectora. Liv. 1. 21. pr. Ea pietate omnium pectora imbuerat, ut fides &c.
Sermonibus aures alicujus imbuere. Tacit. 4. Hist. 7.
Studiis se imbuere ab ineunte ætate. Cic. pro Deiot. 28. Quibus ille studiis ab ineunte ætate se imbuerat.
Tirocinio imbuere. Liv. 9. 43.
Vitiis aliquem imbuere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Imbui castrensibus stipendiis, Primis annis castrensia stipendia emereri. Plin. Epist. 167.
Amicitiæ religiosa superstitione imbutæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Præda imbui. Tacit. 3. Hist. 13.
Imbutum rudimentis militiæ secum actæ. Paterc. lib. 2. 129.

IMBUTAMENTUM, i. n. Fulgent. Mythol. 1. 1. Variis dogmatum imbutamentis lasciva Græcorum præstruens corda.

IMBURUM, Varr. lib. 4. de L. L. 27. Imburum, inquit, fictum ab Urbo, quod ita flexum ut redeat sursum versus, ut in aratro, quod est urbum. V. Scalig. ad loc. & Turneb. Adver. 22. 30.

I M I

IMĬTOR, [ζηλόω, μιμέομαι, μιμηλάζω] āri. est Mores aut aliam rem ab aliquo gestam effingere, quod a Græco deducitur μιμοῦμαι: vel ab Imo, quod imitari est ejus, qui inferior ductum & exemplum superioris sequitur. V. Martin. Lex. Plin. Epist. 150. Quam sane, quum componerem illos, habui in manibus, non ut æmularer (improbum enim, ac pæne furiosum) sed tamen imitarer & sequerer, quantum aut diversitas ingeniorum maximi & minimi, aut causæ dissimilitudo pateretur. Plaut. Cist. 1. 1. 29.
Imitari atque exprimere. Cic. in Orat. 19. Quem si imitari atque exprimere non possumus.
Imitari & adumbrare. Cic. 2. de Orat. 194. Heroum veteres casus fictosque luctus vellem imitari atque adumbrare dicendo.
Prosequi atque imitari. Cic. de Clar. Orat. 137. Cotta cum verbis, tum sono ipso subrustico prosequebatur atque imitabatur antiquitatem.
Alas avium imitari. Plin. lib. 12. cap. 6. i. e. Simile esse alis avium.
Chirographum alterius imitari, Effingere & adulterare. Suet. in Tito, cap. 3. Cic. 3. de Nat. Deor. 74. Chirographum sex primorum imitatus est.
Gestum imitari alicujus. Lucret. lib. 4. 320.
Gaudia falsa imitari. Tibul. lib. 3. 7. 1.
Sermones hominis imitatur turdus. Plin. lib. 10. cap. 42. Agrippina turdum habuit imitantem sermones hominum.
Voces alicujus imitari. Propert. lib. 1. 13. 3.
Imitari, pro Simulare. Tacit. 1. Ann. 24. Quanquam mœstitiam imitarentur, contumaciæ propiores.
Erat etiam veteribus Imito, are. Non. 7. 46. ex Varr. Epist. Lat. lib. 2. Tuum opus nemo imitare potest. & Liv. Achille, Si malos imitabo, tum tu precium pro noxa dabis.

IMITANS, antis. ut, Imitantes omnia picæ. Ovid. 5. Met. 299. Idem 11. 613. — varias imitantia formas Somnia.

IMITĀTUS, a, um. [ἀπεικασθεὶς] Partic. passive. Cic. de Univers. 6. Quum autem ingressa est imitata & afficta simulacra, bene agi putat, si similitudinem veri consequatur.
Active. Hor. 2. Serm. 3. 186. Vulpes imitata leonem. Idem 2. Epist. 1. 207. Lana violas imitata. Idem 4. Carm. 2. 56. conf. Virg. 4. Georg. 72.

IMITĀTIO, ōnis. f. [μίμησις, μίμημα] Cic. 14. Philipp. 17. Excellentium civium virtutem imitatione dignam, non invidia, putarent.
Supra imitationem positus, i. e. Quem præ excellentia nullus imitando consequi potest. Sen. Epist. 71. conf. Justin. 3. 3. 5.
De imitatione, V. Quintil. lib. 10. cap. 2.
Callidissima simplicitatis imitatio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Ab Æmulatione quomodo distet Imitatio docet Non. 5. 59.

IMITĀTUS, ûs. m. Val. Max. 4. 6. pr. Opera ardua imitatu.

IMITĀTOR, ōris. m. [μιμητὴς, ζηλωτὴς] Martial. lib. 1. 123.
Siquis erit recti custos, imitator honesti. Cic. 3. de Leg. 31. Etenim tantum mali est peccare principes (quanquam est magnum hoc per seipsum malum) quantum illud, quod permulti imitatores principum existunt.
Moris majorum imitator. Nep. 25. 18. 1.
Majorum imitator. Cic. 3. Philipp. 8. O civem natum Reipub. memorem sui nominis, imitatoremque majorum.
Imitator & narrator facetus. Cic. 3. de Orat. 219.
Doctus imitator. Hor. de Arte Poet. 318.
O imitatores servum pecus. Hor. 1. Epist. 19. 19. Ut enim servi non audent vestigia dominorum deserere, ita imitatores ne latum quidem unguem ab eo, quem imitantur, discedere volunt. In proverbium abiit.

IMITĀTRIX, īcis. f. [μιμητὶς] Cic. 1. de Legib. 47. Penitus in omni sensu implicata insidet imitatrix boni voluptas. Plin. 10. 23. Avis imitatrix.

IMITABĬLIS, e. Adj. [μιμητὸς] Quod quis potest imitari. Cic. in Orat. 76. Nam orationis subtilitas, imitabilis illa quidem videtur esse existimanti, sed nihil est experienti minus.
Decipit exemplar vitiis imitabile. Hor. 1. Epist. 20. 17.
Compar. Plin. lib. 37. cap. 8. Neque est imitabilior alia mendacio vitri. De smaragdo loquitur.

IMITĀMEN, īnis. n. [μίμημα] ut, Prisci facti imitamina. Ovid. 4. Fast. 211. Idem 15. Met. 200.

IMITAMENTUM, i. n. [μίμημα] Idem quod Imitamen. Gell. lib. 7. cap. 5. Quasi Orestis amplexus opplevit omnia, non simulacris, neque imitamentis, sed luctu atque lamentis veris & spirantibus.
Imitamenta doloris. Tacit. 3. Ann. 55. Meditata ad memoriam virtutis carmina, & laudationes, & lacrymas, vel doloris imitamenta.
Tristitiæ imitamenta. Tacit. 13. Ann. 4. Ceterum peractis tristitiæ imitamentis, curiam ingressus, &c. Idem 14. Ann. 57. 6. Veterem Romanorum imitamenta præferre.

IMĬTUS, Adv. V. IMUS.

I M M

IMMĂCŬLO, āre. Idem quod simplex Maculo, nisi siquid augmenti addat præpositio. Firmicus lib. 4. cap. 16. Ut disciplinæ hujus secreta nullus invidiæ livor immaculet. Idem lib. 6. cap. 17. Quam pestiferum misera contagione vitium immaculet. Et cap. 3. Notis quibusdam totum corpus immaculant, aut albis varietatibus dedecorant. Sed contrariam vim habet præpositio in Immaculatus & Immaculabilis.

IMMACULĀTUS, a, um. Adj. Lucan. 2. 735.

Abscon-

Abſcondat Fortuna nefas, Romanaque tellus
Immaculata ſui ſervetur ſanguine Magni. V. plura in Borrich. Cogit. p. 125. ex Ammian. 19. 12. &c.

IMMACULABĬLIS, e. Auſon. ad Gratian. Imp. cap. 27. pr. Lautis manibus, mente pura, immaculabili conſcientia.
Immaculabilis. V. MACULO. H.St. Deſiderabatur hæc dictio in ed. Lugd.

IMMĂDEO, ui, vel potius IMMADESCO, [διαίνομαι] ĕre. Madidum fieri. Plin. lib. 17. cap. 5. Quum a ſiccitate continua immaduit imbre. Idem lib. 20. cap. 22. Semen ac radix quum immaduere muſto, conteruntur.
Genæ immaduerunt lacrymis. Ovid. 1. Triſt. 8. 34.
Terra immaduit. Ovid. 6. Met. 396. conf. Ammian. 20. 11.

IMMĀNIS, e. Adj. [ἄγριος, ἀπηνὴς, θηριώδης] Minime bonum, nocens & ferum. Virg. 4. Georg. 458.
Immanem ante pedes hydrum moritura puella, &c. V. MANUS, a, um. Cic. de Rep. lib. 4. Quippe ſi ita ſenſit, ut loquitur, eſt homo impurus: ſin aliter, quod malo, oratio eſt tamen immanis. Apud Non. 4. 236. Idem 1. Q. frat. 1. Quod ſi te ſors Afris, aut Hiſpanis, aut Gallis præfeciſſet, immanibus ac barbaris nationibus, &c
Immane & Manſuetum, contraria. Cic. 1. de Invent. 1. Primo propter inſolentiam reclamantes, deinde propter rationem atque orationem ſtudioſius audientes, ex feris & immanibus mites reddidit & manſuetos.
Importuna & immanis natura. Cic. de Aruſp. Reſp. 4. Videbam illud ſcelus tam importunum, audaciam tam immanem adoleſcentis furentis.
Bellua immanis. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
Cœptis immanibus effera Dido. Virg. 4. Æn. 642.
Duritia immanis patientiam imitatur. Cic. in Partit. 81.
Fera immanis. Ovid. 8. Met. 583.
Gens immanis ac fera & barbara. Cic. pro Font. 21.
Gloria immanis falſi. Stat. 5. Silv. 3. 132.
Hoſtis immanis & ferus. Cic. 4. Verr. 51.
Ingenium immane ſcelerum. Claud. 2. in Ruff. 141.
Nefas immane. Virg. 6. Æn. 624.
Scelus immane. Lucret. lib. 5. 119.
Vitium immane. Hor. 2. Serm. 4. 76.
Immanis cum dativo & ablativo jungitur. ut, Immanis ſuis, Immanes moribus. [Atqui hoc ipſum exemplis confirmare debuit qui hanc obſervationem adpoſuit, quæ nec in Lugd. nec in Lipſ. Theſ. occurrit. Prioris conſtructionis exemplum nullum mihi occurrit, poſterioris eſt apud Ovid. 8. Met. 583.
— pariterque animis immanis & undis. Sic
Compar. Scelere ante alios immanior omnes. Virg. 1. Æn. 347. conf. Cic. pro Roſc. Amer. 71.
Superl. Immaniſſimus quiſque voluptatem ſequitur. Cic. in Partit. 90.
Bellua immaniſſima. Plin. Paneg. cap. 48.
Immane, Ingens, magnum, inquit Feſt. Virg. 6. Æn. 19.
— poſuitque immania templa.
Ambitus immanis. Cic. 2. Q. frat. 14. Ambitus redit immanis, nunquam fuit par.
Antrum immane. Virg. 6. Æn. 11.
Armenta immania. Virg. 4. Georg. 394.
Argentum immane. Stat. 6. Theb. 207.
Membra immania. Ovid. 12. Met. 501.
Moles immanis. Virg. 9. Æn. 542.
Numerus annorum immanis. Varro 3. de Re Ruſt. cap. 1. Quod tempus ſi referas ad illud principium quo agri coli cœpti ſunt, atque in caſis & tuguriis habitabant, nec murus nec porta quid eſſet ſciebant, immani annorum numero urbanos agricolæ præſtant.
Pecunia immanis. Cic. pro Roſc. Com. 23. Et 2. Attic. 9. Qui immanes pecunias paucis dederunt.
Pondus immane. Plin. lib. 17. cap. 10. Contra immane pondus attollere ſe non valet.
Quæſtus immanes. Cic. 5. Philipp. 11. Quid illi immanes quæſtus, ferendine, quos M. Antonii tota exhauſit domus?
Templa immania. Virg. 4. Æn. 199.
Vulnera immania. Stat. 5. Theb. 29.
Immanis, pro Ingenti, etiam in laudem accipitur. Ovid. 9. Met. 247.
Nam quanquam ipſius datis hoc immanibus actis,
Obligor ipſe tamen. Idem 2. Triſt. 335.
— immania Cæſaris acta Condere. Ita, Res immanes agere. Paterc. 2. 46. 1.
Immania ſaxa a Virg. 1. Æn. 139. dicuntur pro Aſperis & horrendis. [Immo pro Ingentibus & Vaſtis, quibus ſpelunca clauditur.
Immane, Fœdum. Accius Andromeda, Immane te habet templum obvallatum oſſibus. Nonius.
Immane dictu. Salluſt. de Repub. Ord. 1. 2. ad Cæſarem. i. e. Incredibile.
Immane, pro Immane dictu, vel Incredibile dictu. Hor. 1. Carm. 27. 6.
Vino & lucernis Medus acinaces
Immane quantum diſcrepat. Salluſt. lib. 2. Immane quantum animi exarſere. V. Vechner. Hellenolex. 1. 17. Alii Adverbialiter dictum putant, pro Immaniter. Idem eſt autem ac Nimium quantum.

IMMANĬTAS, ātis. f. [ἀπήνεια, ἀγριότης] Sævitia. Cic. de Amicit. 87. Quinetiam ſiquis aſperitate ea eſt, & immanitate naturæ, congreſſus ut hominum fugiat, atque oderit, &c. Idem 1. Off. 197. Quo eſt deteſtabilior illorum immanitas, qui laceraverunt omni ſcelere patriam.
Immanitas & Inſolentia. Cujus tanta eſt, non inſolentia, (nam id quidem vulgare vitium eſt) Sed immanitas. de Antonio Ep. 1. lib. 16. q. d. Immanis quædam inſolentia. H. St. V. Cic. 10. Fam. 1. pr.
Ferarum immanitas. Sen. Medea, 6.
Immanitas, eſt Exceſſus fortitudinis, & veluti ſtupor adverſus tormenta. Cic. in Partit. 81. Nam & prudentiam malitia, & temperantiam immanitas in voluptatibus aſpernandis, &c. imitatur. Gell. ſæpius utitur. Bud.
Immanitas barbara. Cic. 2. Tuſc. 20. Ex poeta.
Immanitates Tyrannicæ. Vide in LONGUS. H. St.
Immanitas verborum. Cic. 4. de Fin. 23. [Cod. Urſin. Inanitas, quod probo.
Immanitas pretii. Plin. lib. 35. cap. 11. Nec ullius in pictura velocior manus fuit: artis vero tantum, ut immanitate pretii antecederet celeberrimos eadem ætate imaginum pictores. Ex vetuſto codice nunc legimus, Ut multum manipretio antecederet, &c.
Sceleris immanitas. Salluſt. Hiſt. Fragm. cap. 3.

IMMANĬTER, Adv. ut, Immaniter clamare. Gell. 1. 26. Auguſtin. Confeſſ. 10. 37. Perdite & immaniter vivere.
Compar. Immanius effereſcunt. Ammian. 18. 17.

IMMANSUĒTUS, [ἀνήμερος] contrarium Manſueto. Cic. 1. de Legib. 24. Ipſiſque in hominibus nulla gens eſt neque tam immanſueta neque tam fera, quæ non, etiam ſi ignoret qualem habere deum deceat, tamen habendum ſciat. Sen. de Ira, 2. 16. & 1. 5.
Ingenium immanſuetum & ferum. Ovid. 15. Met. 85.
Immanſuetiſſimus. Ovid. 18. Epiſt. 37.
At tu de rapidis immanſuetiſſime ventis, &c. ad Boream.

IMMARCESCO, [σήπομαι] ĕre. Corrumpi. Hor. 2. Serm. 7. 107.
Nempe immarceſcunt epulæ ſine fine petitæ, &c.
Immo lege, Inamareſcunt apud Horatium. H. St. Atque ita plane codices emendati. V. f. l.

IMMARCESCĬBĬLIS, e. Adj. [ἀμάραντος] Quod nequit marceſcere. Paulin. 4. Nat. Fel. extr.
Immarceſcibilis redimivit honore coronæ. Tertull. de Coron. Mil. cap. 15. & Hieron. in Pſal. 45.

IMMĀTŪRUS, a, um. Partic. [πρόωρος, ἄωρος] Non maturus: & proprie de fructibus aut frugibus dicitur, quum ante tempus colliguntur. Plin. lib. 2. cap. 13. Quo apparet aut aliud eſſe, aut colligi immaturum.
Amor immaturus. Liv. 1. 26. Abi hinc cum immaturo amore ad ſponſum, inquit, oblita fratrum mortuorum, vivique, oblita patriæ.
Conſilium immaturum, Quod ante tempus datur. Liv. 22. 38. extr. Se quæ conſilia magis res dent hominibus, quam homines rebus, ea ante tempus immatura non præcepturum.
Filius immaturus obit. Hor. 2. Serm. 8. 59.
Iter immaturum mortis. Propert. lib. 3. 5. 2.
Mors immatura, Qua quis, ante conſtitutum vitæ tempus, & confectam ætatem ſenio, eripitur ac moritur. Cic. 2. Philipp. 110. Idem de Clar. Orat. 125. Damnum enim illius immaturo interitu res Romanæ Latinæque litteræ fecerunt.
Tempore ad navigandum immaturo. Liv. 35. 44.

IMMATURĬTAS, ātis. f. [ἀωρία] Suet. in Aug. cap. 34. Immaturitas ſponſarum, Quæ nondum conjugio aptæ erant.
Immaturitas, per tranſlationem. Cic. pro Quint. 82. Quid hæc feſtinatio, quid hæc immaturitas tanta ſignificat?

IMMATŪRE, Adv. Ante tempus. Paulus in l. Si abſente. D. De uſufruct. Silvam cæduam, etiamſi intempeſtive cæſa ſit, in fructu eſſe conſtat, ſicut oliva immature lecta, item fœnum immature cæſum, in fructu eſt. Al. Immatura & Immaturum. Auſon. Epiſt. 22. Immature periclitatur expelli.
Compar. Apul. lib. 6. Mil. pag. 180. Haud immaturius redito.

IMMEDIĀTE, Adv. [ἀμέσως] Cito ac celeriter. tribuitur Gell. lib. 20. cap. 10. Sed V. IMMEDITATE adv.

IMMEDIĀTIO, ōnis. f. ut, Immediatio ſuppoſiti, & Immediatio virtutis. V. Fonſec. lib. 5. Metaph. cap. 2. q. 9. §. 4. vel Lex. Philol. Martin.

IMMĔDĬCABĬLIS, e. Adj. [ἀθεράπευτος, ἀνίατος] Quod ſanari non poteſt medicaminibus. Ovid. 2. Met. 825.
Utque malum late ſolet immedicabile cancer
Serpere.
Ira immedicabilis. Sil. lib. 1. 147.
Telum immedicabile. Virg. 12. Æn. 858.
Vulnus immedicabile. Ovid. 1. Met. 190.

IMMEDICĀTUS, a, um. Adj. ut, Os immedicatum, i. e. Medicinis illitum. Apul. Apol. p. 323. ut monet in Indice Elmenh. Al. Medicatum.

IMMEDITĀTUS, a, um. Adj. Inceſſus immeditatus. Apul. 2. Mileſ. pr. Idem 3. Florid. p. 357. Immeditati ſonores.

IMMEDITĀTE, Adv. Gell. in præf. quæ olim fuit lib. 20. cap. 11. Nos incurioſe, immeditate, ac prope etiam ſubruſtice, ex ipſo loco ac tempore hibernarum vigiliarum, Atticas noctes inſcripſimus, &c. ubi perperam olim Immediate legebatur.

IMMĒIO, inxi, ictum, ĕre. Perſ. Sat. ult. ad fin.
Quum moroſa vago ſingultiet inguine vena,
Patriciæ immeiat vulvæ. h. e. Semen quaſi urinam effundat in vulvam nobilis puellæ.

IMMĔMOR, ŏris. com. [ἀμνήμων] Qui non meminit. Ter. Andr. 3. 1. 19. Num immemor es diſcipuli? Cic. de Clar. Orat. 174. Magna hæc immemoris ingenii ſigna. Idem 4. Att. 6. In alia incidi non immemor iſtius mandati tui.
Meriti tanti non immemor unquam. Virg. 9. Æn. 256.
Oblitus & immemor. Cic. pro Sull. 83. Adeone vobis alienus a ſanitate, adeo oblitus conſtantiæ meæ, adeo immemor rerum a me geſtarum eſſe videor?
Immemor beneficium, paſſive. Ter. And. 1. 1. 17.
— iſthæc commemoratio,
Quaſi exprobratio eſt immemoris beneficii. ubi Donat. Sunt qui ad Beneficium referunt Immemor, ut Memorem Junonis obiram, ut ſit ſenſus: Iſthæc commemoratio quaſi eſt exprobratio Immemoris beneficii, id eſt Cujus nemo meminerit. Hæc ille. Ego potius interpretarer, Ejus qui beneficii non meminit.
Immemor, Oblivionem inducens, ab Effectu. Sil. lib. 16. 478.
Et Theron potator aquæ ſub nomine Lethes,
Quæ fluit immemori perſtringens gurgite ripas.

IMMEMORIA, æ. f. Papin. l. 44. Dig. De acquir. &c. V. Parei Lex. Crit. p. 571.

IMMĔMŎRĀBĬLIS, e. Adj. [ἀμνημόνευτος] Cujus nulla debet eſſe memoria. Plaut. Capt. prol. 56.
Neque ſpurcidici inſunt verſus immemorabiles.
Spatium immemorabile, i. e. Maximum. Lucret. lib. 4. 192.
Immemorabilis active uſurpatur a Plaut. Ciſt. 2. 2. 3. de Eo qui nil vult memorare. V. Taubm.

IMMEMORĀTUS, a, um. Adj. [ἀμνημόνευτος]
Immemorata ferens, i. e. Novi aliquid apportans. Hor. 1. Epiſt. 20. 33.
Immemoratus eris. Auſon. Parent. Epigr. 20.

IMMEMORĀTIO, ōnis. f. [ἀμνηστία] Vulg. Int. Sap. 14. 26.

IMMENSUS, a, um. Adj. [ἄπειρος, ἄμετρος, ἀθέσφατος] Quod præ magnitudine menſurari non poteſt. Plin. lib. 8. cap. 28. Quod perſequi immenſum eſt. Plin. Epiſt. 157. Arduum, immenſum etiam tuo ingenio. Referre immenſum eſt. Plin. 22. 23. extr.
Aer immenſus & infinitus. Cic. 1. de Nat. Deor. 21.
Ævum immenſum. Lucret. lib. 5. 380.
Campus. ut, Ex ingenti quodam oratorem, immenſoque campo in exiguum gyrum compelli. Cic. 3. de Orat. 68.
Clamorem immenſum tollit. Virg. 3. Æn. 672.
Cupido immenſa laudum. Virg. 6. Æn. 824.
Cupiditas immenſa, infinita, immoderata. Auct. ad Herenn. lib. 2. 34.
Dolor immenſus. Sen. Theb. 2.
Finibus immenſis ingenii deſcribere aliquam artem. Cic. 1. de Orat. 214.
Fletus immenſus. Ovid. 10. Met. 136.
Gula immenſa. Cic. Salluſt. 13.
Iter immenſum. Liv. 21. 29.
Labor immenſus. Ovid. 1. Met. 728.
Mare immenſum. Cic. 1. Tuſc. 73.
Opes immenſæ. Ovid. 6. Met. 181.
Pondus immenſum. Hor. 1. Serm. 1. 41.
Quæſtionis eſt immenſæ, utique ſi recipiatur poetica fabuloſitas. Plin. lib. 7. cap. 28.
Tempore immenſo obſervata ſunt hæc. i. e. Infinito. Cic. 1. de Divin. 12.
Terræ immenſæ. Ovid. 4. Triſt. 2. 59.
Tractus eſt immenſus quo veniunt. Plin. lib. 10. cap. 23.
Voluptates immenſiſſimæ. Spart. Hadrian. cap. 19.
Vorago vitiorum immenſa. Cic. 5. Verr. 23.
Adjectum imperio immenſum terrarum. Plin. lib. 18. cap. 3. Subſtantivum eſt, niſi ſubaudias Spatium. Tacit. 15. Ann. 40. pr. Per immenſum.
Ardet in immenſum geminatis ignibus Ætna. Ovid. 2. Met. 220.
Attolli immenſum. Tacit. 4. Ann. 40. 7. Nuntiavere accolæ Euphraten nulla imbrium vi ſponte & immenſum attolli.
Augere ad immenſum. Liv. 29. 25.
Editus immenſum mons. Salluſt. Jugurth. 97.
Pertinens in immenſum. Salluſt. Jugurth. 52. V. cl. Waſſe & Gronov. ad Liv. 25. 24.
Vigere immenſum. Tacit. 3. Ann. 30. pr.
Immenſo, abl. Plin. lib. 9. cap. 40. Qui iſta mercantur immenſo. ſubaud. Pretio.
Immenſo plus. Plin. lib. 20. cap. 9. Silveſtris ſive erraticæ immenſo plus effectus laudat Cato. De braſſica.

IMMENSĬTAS, ātis. f. [τὸ ἄμετρον] Infinitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Immenſitates camporum.
Immenſitas latitudinum, longitudinum, altitudinum. Cic. lib. 1. de Nat. Deor. 54.

IMMENSŪRĀBĬLIS, e. Adj. Salvian. lib. 2. de Avaritia. V. Cellar. Cur. Poſt. p. 310.

IMMENSURĀTUS, a, um. Partic. Idem lib. 1. de Avar.

IMMENSURĀTIM, Adv. Idem lib. 6. V. Rittershuſ. in Salv. p. 199.

IMMĔO, [εἴσειμι] āre. Idem quod Meare: niſi aliquid addat præpoſitio. Plin. lib. 8. cap. 25. Itaque & delphini immeantes Nilo, quorum dorſum, tanquam, &c.

IMMĔANS, Partic. Plin. lib. 11. cap. 39. Setas ſuum obſtare tenuitati immeantis ſpiritus.

IMMĔRENS, entis. c. [ἀνάξιος] Qui non meruit. Plin. 3. Epiſt. 9. Honeſtiſſimum credidi non premere immerentem. Hor. 2. Carm. 13. 12.

Te triſte lignum, te caducum
In domini caput immerentis.

Suet. Veſp. cap. 10. Multumque conqueſtus eripi ſibi vitam immerenti. Nepos 10. 10. 1. Immerentes ut ſceleratos occidunt.

IMMĔRENTER, Adv. [ἀναξίως] Immerito. Val. Max. 6. cap. 2. ext. 1. Inſerit ſe tantis viris mulier alienigeni ſanguinis, quæ a Philippo rege temulento immerenter damnata, Provocarem, inquit, ad Philippum, ſed ſobrium.

IMMERĬTUS, a, um. Adj. Idem quod Immerens.
Premere immeritos. Ovid. 2. Triſt. 274.
Immerita gratia, paſſive, Quæ non debetur illi cui refertur. Liv. 4. 14. Laudes haud immeritæ. Martial. lib. 7. 32.

Et rapit immeritas ſordidus unctor opes.

IMMERĬTUM, i. n. Plaut. Aſin. 3. 3. 18.

Cur tu, obſecro, immerito meo morti dedere optas?

h. e. Nullo meo merito. Hinc

IMMERĬTO, Adv. h. e. Indigne. Ter. Hec. 2. 1. 11.

Meque abs te immerito eſſe accuſatam poſtmodum reſciſces.

Cic. 2. de Orat. 209. Ex re, ſi crudelis, ſi infanda, ſi præter opinionem, ſi immerito, ſi miſera, &c. Sen. Epiſt. 11. Nec immerito.
Immeritiſſimo, Superl. Adv. teſte Donato. Ter. Phorm. 2. 1. 59.

Jamdudum te, omnes nos accuſare audio,
Immerito, & me omnium horum immeritiſſimo.

IMMERGO, ſi, ſum, [ἐμβάπτω] ĕre. Intus mergere, & veluti in profundum obruere. Virg. 3. Æn. 605.

— vaſtoque immergite ponto.

Amnis immergitur. Plin. lib. 4. cap. 11. Namque Thracia altero latere a Pontico litore incipiens, ubi Iſter amnis immergitur, vel, &c.
Immergere ſe aliquo, pro Clam & furtim intrare. Plaut. Rud. 2. 3. 66.

Et aurum & argentum fuit lenonis omne ibidem:
Credo aliquem immerſiſſe, atque eum excepiſſe. id miſera mæſta eſt.

Immerſit ſe aliquo in ganeum. Plaut. Men. 5. 1. 3.
Immergere ſe in voluptates. Liv. 23. 18. Et eo impenſius, quo avidius ex inſolentia in eas ſe immerſerant.
Immergere ſe penitus in conſuetudinem alicujus blanditiis, Se inſinuare, & conciliare ſibi ejus amorem. Cic. pro Cluent. 36. Qui ut ſe blanditiis & aſſentationibus in Aſinii conſuetudinem penitus immerſit, Oppianicus continuo ſperare cœpit hoc ſe Avilio, tanquam aliqua machina admota, capere Aſinii adoleſcentiam, & fortunas ejus patrias expugnare poſſe.
Immergere ſe inter mucrones hoſtium. Juſtin. 33. 2. 4.
Immergere ſe in confertiſſimos hoſtes. Idem 11. 14. 5.

IMMERSIO, ōnis. f. Arnob. 2. 47. Oleum reſpuit immerſionem in ſe pati.

IMMERSĀBĬLIS, e. Adj. [ἐμβαπτὸς] ab IMMERSO, are. frequent. Hor. 1. Epiſt. 2. 22.

— adverſis rerum immerſabilis undis.

[Non eſt ab Immerſo, ſed Qui merſari nequit, ex In priv. & Merſabilis.

IMMĒTĀTUS, a, um. Adj. [ἀόριστος] Non metatus: a Metor, ari. Hor. 3. Carm. 24. 12.

— rigidi Getæ,
Immetata quibus jugera, &c.

IMMĬGRO, [μετοικίζω, μετοικέω] āre. In domum aliquam habitandi gratia ſe conferre. Cic. 1. Tuſc. 58. Neque ea plane videt animus, quum repente in tam inſolitum, tamque perturbatum domicilium immigravit. Idem 13. Philipp. 34. Nam paucis diebus & in domum & in hortos paternos immigravit.
Irruere, aut immigrare in locum aliquem. Cic. de Clar. Orat. 273. Sic tamen ut ea non irruiſſe in alienum locum, ſed immigraſſe in ſuum diceres.
In ſuas ædes ex templis immigrare. Cic. pro Domo 141.
Immigravit avaritia & luxuria in Remp. Liv. 1. prooem. extr.
Immigrare in ingenium ſuum. Plaut. Moſt. 1. 2. 23. i. e. Pro animi ſententia vivere.
Immigrant in veſtigia & ſedes nobilium pares domini. i. e. Æque nobiles. Plin. in Paneg. cap. 50.

IMMĬNEO, ui, [ἐφεδρεύω, ἐνίσταμαι] ēre. ab In, & Maneo compoſitum; Inſtare, impendere ſignificat. Cic. 1. Tuſc. 91. Mors quæ propter incertos caſus quotidie imminet. Plin. Epiſt. 33. lib. 6. Ad hoc ſtipatum tribunal, atque etiam ex ſuperiore Baſilicæ parte, qua feminæ, qua viri, & audiendi, quod difficile: & quod facile, videndi ſtudio imminebant.
Impendere & imminere. Cic. pro Domo 25. Impendebat fames, incendia, cædes, direptio: imminebat tuus furor omnium fortunis & bonis.
Inſtare & imminere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 80. Inſtabat agmen Cæſaris, atque univerſum imminebat.
Imminent in fortunas noſtras, i. e. Impendent & cogitant de invadendis fortunis: vel occaſionem quærunt occupandi fortunas. Cic. 5. Philipp. 20. Idem pro Domo 47. Qui imminere jam cupiditate videntur in tribunitiam poteſtatem. i. e. Inhiare.
Imminebat in occaſionem opprimendi alterius ducis exercitusque. Liv. 25. 20.
Imminere animis in propinquam ſpem. Liv. 30. 28. extr. Ii quoque, quibus ingens erat in Scipione fiducia, & victoriæ ſpes, quo magis in propinquam eam imminebant animis, eo curæ intentioris erant.
Quæ imminent, non videre: aut quæ videmus, diſſimulare. Cic. 1. Catil. 30.
Imminet bellum ab Tarquiniis. Liv. 2. 3. pr. Quum haud cuiquam in dubio eſſet bellum ab Tarquiniis imminere, id quidem ſpe omnium ſerius fuit.
Imminere ſibi putat periculum. Plin. in Paneg.
Imminet his aer. Ovid. 1. Met. 52.
Imminere exitio alterius, Paratum eſſe ad exitium alteri inferendum. Ovid. 1. Met. 146.

Imminet exitio vir conjugis, illa mariti.

Imminent duo reges toti Aſiæ. Cic. pro Lege Manil. 12.
Rebus imminere, Occaſionem quærere occupandi Imperii. Tacit. 16. Ann. 14. Quippe Antejum & Oſtorium imminere rebus: & ſua Cæſariſque fata ſcrutari. Budæus.
Imperio imminere. Cic. pro Corn. Balb. 34. Duris enim quondam temporibus Reipub. noſtræ, quum præpotens terra marique Carthago, nixa duabus Hiſpaniis, huic imperio immineret, &c.
Imminere, pro Obſervare & captare. Liv. Fama autem erat defectioni Campanorum imminentes admoturos caſtra. Curtius 4. 8. extr. Imminensque Dario, iter ad Euphratem pronuntiari juſſit. i. e. Darium invaſurus, impetiturus, aggredi feſtinans. Budæus. Idem lib. 5. 11. pr. Ipſe currum ſequebatur, occaſioni imminens alloquendi eum.
Alieno imminere, pro Appetere rem alienam dixit Sen. in Epiſt. 2.
Interdictis imminet æger aquis. Ovidius. H. St. Ex Amor. 3. 4. 18.
Emptioni. Sueton. Aug. 24. Quem tamen, quod imminere emptioni publicanos videbat, liberto ſuo addixit.
Immines ſpectator, annotatorque convivis, pro Aſtas & ades. Plin. in Paneg. cap. 49.

IMMĬNENS, Partic. [ἐνεστηκὼς] Cic. pro Domo 14. Sed homo ad cædem imminens, meum nomen operis ediderat.
Avaritia imminenti eſſe. Cic. 4. Verr. 134. Nam ipſum Verrem tantum ſemper avaritia hiante, atque imminenti fuiſſe, ingenio, & cogitatione nulla, ut quicquid ſua ſponte faciebat, item ut vos Romæ cognoviſtis, eripere potius, quam fallere videretur.
Geſtu omnium imminenti dicit Orator. Cic. 2. de Orat. 225.
Imbres imminentes. Hor. 3. Carm. 27. 10.

IMMINENTIA, æ. f. ut, Ab inſtantia atque imminentia fraudis. Nigidius apud Gell. 9. 12.

IMMĬNUO, ui, ūtum, [ἐλαττόω, σμικρύνω] ĕre. Diminuere, attenuare. Dolor ſe imminuit. Ovid. 21. Epiſt. 113.
Imminuere & Amplificare, contraria. Cic. 4. Acad. 5. Vereor interdum ne talium perſonarum, quum amplificare velim, imminuam ipſam gloriam.
Imminuere & immutare. Cic. 2. pro Lege Agr. 19. Hic quod populi proprium ſemper fuit, quod nemo imminuit, nemo immutavit.
Auctoritatem ſuam imminuere. Cic. 1. Att. 18.
Imperium, vel Jus imperii imminuere. V. Imperium, in IMPERO.
Jus legationis imminuere. Cic. 3. Verr. 84.
Jus & officium violare atque imminuere. Cic. pro Roſc. Amer. 109.
Laudem alicujus imminuere. Cic. 14. Att. 17. ad Dolabell.
Libertatem civium. Cic. pro Lege Manil. 11. Illi libertatem civium Romanorum imminutam non tulerunt: vos vitam ereptam negligetis?
Majeſtatem Pop. Rom. imminuere. V. MAJESTAS.
Magiſtratum imminuere. V. Magiſtratus, in MAGISTER.
Pudicitiam virginis imminuere, Violare & infringere. Plaut. Ciſt. 1. 1. 90.
Summam imminuere, quod & Demere de ſumma dicitur. Cic. 5. Verr. 82.
Virginem imminuere. Apul. Flor. lib. 2. p. 350.
Imminuere de voluptate aliquid. Cic. 1. de Orat. 259.
Imminuere caput alteri, pro Comminuere & confringere. Plaut. Moſt. 1. 3. 109. Alii legunt Diminuere.

IMMĬNŪTUS, a, um. Partic. [ἠλαττωμένος] ut, Imminuta libertas. Cic. pro Lege Manil. V. in ipso verbo.
Bellum attenuatum, atque imminutum expectatione Pompeji. Cic. pro Lege Manil. 30.
Cupiditas imminuta atque debilitata. Cic. 12. Philipp. 7.
Exiſtimatio atque auctoritas nominis populi Romani imminuta. Cic. 6. Verr. 60.
Virtus imminuta. Cic. 1. Att. 16. Dolor acceſſit viris bonis, virtus non eſt imminuta. Sic ad eund. lib. 3. Imminuta conſtantia.

IMMĬNŪTIO, ōnis. f. [ἐλάττωσις] Corporis. Cic. 5. de Fin. 37. Nam ſi pravitatem imminutionemque corporis propter ſe fugiendam putamus, &c.
Dignitatis imminutio. Cic. 3. Fam. 8.
Imminutionem in centone nuptiali Auſonius uſurpavit pro Primo congreſſu cum uxore, quod tum virginitas imminuatur.

IMMISCEO, iſcui, iſtum vel ixtum, [ἐμμίγνυμι] ēre. Idem quod Miſcere: niſi quid accipiat vehementiæ ab ipſa compoſitione. Liv. 3. 50. Et immiſti turbæ militum togati, &c. Sic lib. 10. 28. Et ipſe fortiſſimæ juvenum turmæ immiſtus.
Bello alicui ſe immiſcere. Liv. 5. 8. Faliſci propria etiam cauſa infeſti, quod Fidenati bello ſe jam antea immiſcuerant, &c.
Colloquiis ſe immiſcere. Liv. 21. 32. Quum ſe immiſcuiſſent colloquiis montanorum, edoctus interdiu, &c.
Cum aliquo ſe immiſcere. Liv. lib. 45. pr. Victoria vero Pop. Rom. lætari eum regem mirum non eſſe, qui fortem omnem fortunæ regnique ſui cum rebus Romanis immiſcuiſſet.
Armis mediis ſe immiſcuit. Virg. 11. Æn. 815.
Igni. Virg. 1. Georg. 454.
Sin maculæ incipient rutilo immiſcerier igni.
Nebulis immiſtus ſpiritus. Sen. Troad. 5.
Nocti ſe immiſcuit atræ. Virg. 4. Æn. 570. De Mercurio, qui Æneæ ſe in ſomnis obtulerat.
Rei alienæ ſe immiſcere culpa eſt, ait Pompon. de Verb. Signific. 36.
Summis immiſcuit ima. Ovid. 7. Met. 278.

IMMISTUS, a, um. Partic. V. ſupra in ipſo verbo. Significat etiam Non mixtum [ἄκρατον] Auſon. Epigr. 20. 12.
Potare immixtum ſueta merumque merum.
Immixti Danais, puto legi apud Virgilium. H. St. V. 2. Æn. 396.

IMMIXTIM, Adv. Plaut. Aul. 2. 3. 12. Mærorem metuo ne immixtim bibam. Gronov. Malum mærore metuo ne miſtum bibam.

IMMĬSĔRĀBĬLIS, e. Adj. [ἀνοίκτιστος] Indignus miſericordia, Cujus nemo deberet miſereri. Acron & Porphyr. ut, Pubes captiva immiſerabilis. Hor. 3. Carm. 5. 17.

IMMĬSĔRĬCORS, [ἀνηλεής, ἀνελεήμων] Sine miſericordia. Cic. 2. de Invent. 108. Ipſum immiſericordem, ſuperbum fuiſſe.

IMMISERICORDIA, æ. f. [τὸ νηλεές] Liv. 37. 1. Plus ira, quam immiſericordia, in cauſa eorum valebat: quia non ut hoſtibus, &c. In vetuſtioribus codicibus legitur Miſericordia.

IMMISERICORDĬTER, Adv. [ἀνηλεῶς] Ter. Adel. 4. 5. 28. Factum a vobis duriter, immiſericorditerque.

IMMĪTIS, e. Adj. [ἀμείλιχος, ἀνήμερος] Aſper, ſævus, crudelis. Virg. 1. Æn. 34.
— imitis Achilli. Suet. de Tiber. cap. 59.
Aſper & immitis, breviter vis omnia dicam?
Diſpeream ſi te mater amare poteſt.
Cælum immite & turbidum. Plin. Epiſt. 107.
Corda immitia. Sil. lib. 4.
Dolor immitis. Sen. Octav. 2.
Edictum immite & minax. Ovid. 2. Triſt. 135. Al. Immane.
Facta immitia. Ovid. 14. Met. 714.
Fructum immitem ferre, Acerbum. Plin. 13. 4. pr.
Fuga immitis. Sen. Medea 6.
Mors immitis. Tibul. 1. 3. 55.
Parcæ immites. Propert. 4. 12. 13.
Pectus immite. Catul. Argon. 62. 138.
Pelagus immite, Procelloſum. Apul. Erat enim turbidum & immite pelagus.
Poma immitia, Cruda & immatura. Plin. Immitia adhuc & cruda poma.
Reſcriptum immite. Tacit. 6. Ann. 9.
Tortor immitis pœnæque magiſter. Manil. 5. 408.
Uva immitis, i. e. Acerba, immatura. Hor. 2. Carm. 5. 10.
Vulnera immitia. Ovid. de Nuce 69.
Compar. Tacit. 1. Ann. 20. 4. Eo immitior, quia toleraverat. Ovid. 13. Met. 804. — calcato immitior hydro.

IMMĪTĬGĀBĬLIS, e. Adj. ut, Immitigabilis ardor. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. 33.

IMMITTO, īſi, iſſum, [ἐνίημι, ἐφίημι, ἐμβάλλω, ἐπαφίημι] ĕre. Notæ ſignificationis. Plin. Epiſt. 157. Dices immiſſa terris nova flumina.
Lentum filis immittitur aurum. Ovid. 6. Met. 68.
Immittere ad. Cic. 5. Verr. 92. Segeſtam item ad immunem civitatem Venerius Symmachus Decumanus immittitur. h. e. Mittitur.
Immittere eo ad ſpoliandum. Cic. 6. Verr. 101. Eone tu ſervos ad ſpoliandum fanum immittere auſus es?
Immittere aliquem in bona alterius. Cic. 3. Verr. 142. Et ſi non putas cautum: ſcilicet tu Prætor in mea bona quos voles immittes? me ad meas fortunas defendendas accedere non ſinas? i. e. In poſſeſſionem bonorum mittes.
Immittere aliquem in Remp. Cic. 1. Att. 11. Bis abſolutum eſſe Lentulum, bis Catilinam, hunc tertium jam eſſe a judicibus in Rempub. immiſſum.
Immittere in forum ſicarios. Cic. pro Sext. 78. Et 14. Att. 10. Servique & egentes in tecta noſtra cum facibus immiſſi. Hic ſignificat Cum pernicie mittere, ſtimulare, urgere, incitare.
Immittere ſe in medios hoſtes, Irruere & ſeſe prorumpere. Cic. 1. Tuſc. 116. Rurſus pro Font. 38. Qui ſe armatus ſæpe in hoſtium manum multitudinemque immiſerit.
Immittere ſe in voluptates, pro Immergere. Liv. 23. 18. Sed in emendatis codd. In eas ſe immerſerant, vel Merſerant legitur.
Corpus immittere in undas. Ovid. 2. Epiſt. 133.
Dolorem immittere. Cic. 3. de Nat. Deor. 91. Neque enim quem Hipponactis Iambus læſerat, aut qui erat Archilochi verſu vulneratus, a deo immiſſum dolorem, non conceptum a ſeipſo continebat.
Equum immittere ad legionem. Cic. 10. Fam. 30. Repente equum immiſi ad eam legionem tironum, quæ veniebat ex caſtris. h. e. Subjectis calcaribus equum incitavi, & me proripui verſus legionem.
Habenas immittere. V. HABENA.
Injuriam immittere in aliquem. Cic. in Parad. 4. Jactam & immiſſam a te nefariam in me injuriam ſemper duxi, perveniſſe ad me nunquam putavi.
Perturbationes immittere. Cic. 3. Tuſc. 25. His autem perturbationibus, quas in vita hominum ſtultitia quaſi quaſdam furias immittit atque incitat, omnibus viribus atque opibus repugnandum eſt. Al. In vitam.
Rudentes immittere, Funes navium extendere & apparare ad navigandum. Tranſlate Plin. Epiſt. 8. 4.
Vitis palmam immittere ad uvas pariendas. Varro 1. de R. R. cap. 31. V. Geſn. in Addend. conf. IMMISSIO infra.
Immittere, pro eo quod vulgo Subornare aliquem dicimus. Salluſt. in Catil. 48. extr. Alii Tarquinium immiſſum a Cicerone ajebant, ne Craſſus more ſuo, ſuſcepto malorum patrocinio, Rempublicam conturbaret. conf. Juſtin. 9. 7. 1. & 32. 2. 9.
Immittere aliquid in aures ſuas. Plaut. Epid. 3. 1. 14. Idem Capt. 3. 4. 16.
Ne tu quod fabuletur, in aures immittas tuas. i. e. Ne auſcultaveris quod dicit.
In flumen publicum immittere. Ulpian. in l. unica. D. Ne quid in flumine publico, inve ripa ejus fiat, pr. Ait Prætor: Ne quid in flumine publico, ripave ejus facias: ne quid in flumine publico, neve in ripa ejus immittas, quo ſtatio, &c. Al. In fl. publicum, neve in ripam.
Immittere, eſt Tigna vel trabes ædificii eo extendere, ubi requieſcant, ſive in pariete communi, ſive in proprio. V. Jabolenus in l. Malum. D. De verb. ſignif.

IMMISSUS, a, um. Partic. [ἐνιεμένος] ut, Canes immiſſi cervis. Virg. 3. Georg. 371.
Capilli immiſſi. Ovid. 1. Faſt. 503.
Immiſſa barba, pro Prominenti & longa. Virg. 3. Æn. 593.
Reſpicio, dira illuvies immiſſaque barba.
Immiſſo lumine. Virg. 8. Æn. 242.
Radices immiſſæ. Quintil. 1. 3. pr.

IMMISSIO, ōnis. f. [ἔνεσις] Cic. de Senect. 53. Sarmentorumque ea quam dixi aliorum amputatio, & aliorum immiſſio. V. in ipſo verbo ad fin.

IMMISSUS, ûs. m. Macrob. 1. Saturn. 18. Sol cuncta vertice ſummo luſtrat lucis immiſſu.

IMMISSOR, ōris. m. in Dig.

IMMISSARIUM, i. n. Receptaculum aquæ in Aquæduct. V. Lex. Pitiſc. in Caſtellum. & Vitruv. lib. 8. cap. 7. pr.

IMMISSARIUS, i. m. Qui immittitur.

IMMISSILUS, vel IMMISSULUS. V. IMMUSSULUS.

IMMO, ſeu, ut aliis placet, IMO, [μᾶλλον δὲ, μάλιστα μὲν οὖν] Conjunctio: quæ apud veteres ſignificabat Prorſus, quaſi Ex infimo. Nunc vero ſignificat Quin potius. Varro, Non humanitas, immo ſævitia eſt lædere innocentem. Ter. Adel. 5. 3. 55.
Cum prima luce ibo hinc. M. immo de nocte cenſeo.
Plaut. Amph. 1. 1. 194.
Quod apud haſce ædeis negotium eſt tibi? S. immo quod tibi eſt?
Immo, ſecundo loco poſitum. Plaut. Mil. 4. 8. 57.
Scies immo hodie, verum factum faxo poſt dices magis.
Plin. Epiſt. 2. 20. pr. Aſſem para, & accipe auream fabulam. Fabulas immo, &c.
Immo aliud. Ter. And. 1. 1. 3.
Nempe ut curentur recte hæc? SI. immo aliud. Videtur Immo exponendum eſſe per Non & ſed: ut, Immo aliud, i. e. Non iſtud volo quod dicis; ſed aliud volo.
Immo certe. Ter. Eun. 4. 7. 41. Credin'? G. immo certe.
Immo enim. Ter. Phorm. 2. 2. 24.
Immo enim nemo ſatis pro merito gratiam regi refert.
Idem And. 5. 1. 4.
Immo enim quam maxime abs te oro, atque poſtulo, Chreme.
In his & ſimilibus vacat Enim, ſicut in Sed enim, Quia enim.
Immo enimvero. Ter. Eun. 2. 3. 38.
Incommode hercle. CH. immo enimvero feliciter. Adde Phorm. 3. 2. 43.
Immo etiam. Ter. And. 4. 2. 25.
Verum vis dicam? D. immo etiam.
Immo etiam, pro eo quod barbare dicitur, Sed quod plus eſt. Ter. And. 4. 1. 31.
Immo etiam, quo tu minus ſcis ærumnas meas,
Hæ nuptiæ non apparabantur mihi.
Immo ſi. Liv. 41. 23. Ea ſpe depulſus non tamen belli conſilia omiſit. Immo ſi vera volumus dicere, jam inchoavit bellum.
Immo vero. Cic. in Partit. 8. Omnibusne igitur ex his locis argumenta ſumemus? C. P. Immo vero ſcrutabimur. Adde Cic. 1. Q. frat. 3. Att. 16. 15. Off. 3. 4. & 23. Et adv. Rull. 2. 35. Immo vero etiam, &c. conf. Salluſt. Fragm. 6. 36.
Perraro verbis poſtponitur, ut habet Plaut. Aul. 4. 10. 34. Pernego immo. Et Tacit. 12. Ann. 6. 3. Statueretur immo exemplum.
Immo, poſt interrogationem cum negativa dictione. Ter. And. 1. 2. 30.
Qui hoc? intellexitin' an nondum etiam ne hoc quidem?
D. immo callide.
Cauſa igitur non bona eſt? immo optima. Cic. 9. Att. 6.

IMMŌBĬLIS, e. Adj. [ἀκίνητος] Quod non poteſt moveri. Plin. lib. 11. cap. 37. Aures homini tantum immobiles.
Oculis contueri immobilibus ſolem. Plin. lib. 7. cap. 2.
Res immobiles. Macer in l. penult. in princip. D. qui ſatiſdare cogantur, Sciendum eſt, poſſeſſores immobilium rerum ſatiſdari non compelli.
Solo hæret immobilis. Virg. 7. Æn. 250.
Scopulis immobilior. Ovid. 13. Met. 801.

IMMOBILĬTAS, ātis. f. Juſtin. 36. 3. 6. In ea regione Lacus eſt Aſphaltites, qui propter magnitudinem & aquæ immobilitatem Mortuum mare dicitur. conf. Lactant. 6. 17. Arnob. 1. p. 26. & Apul. in Triſmeg. p. 95.

IMMO-

Immoderantia, æ. f. Tertull. de Bapt. extr. Plenitudo & immoderantia ventris.
Immŏdĕrātus, a, um. Adj. [ἄμετρος] contrarium Moderato: Intemperans, nimius, immodestus. Cic. 13. Att. 28. Alexandrum postquam rex appellatus sit, superbum, crudelem, immoderatum fuisse.
Intemperantia immoderata. Cic. 1. Acad. 37.
Mulier immoderata. Cic. pro Cœl. 53.
Oratio immoderata. Cic. in Orat. 198.
Potus immoderatus atque pastus. Cic. 1. de Divin. 60. Ea pars animi, &c. immoderato obstupefacta potu atque pastu, &c.
Res immoderata cupido est. Ovid. 4. de Pont. 14. 31.
Tempestas immoderata. Cic. pro Rosc. Amer. 131. Ventis vehementioribus, aut immoderatis tempestatibus, aut nimio calore, aut, &c.
Immoderatus, Immensus. Cic. 2. de Nat. Deor. 66.
Vides sublime fusum, immoderatum æthera.
Compar. ut, Motus animi immoderatiores. Gell. 19. 12.
Superl. Suet. Ner. cap. 51. Qui luxuriæ immoderatissimæ esset.
Immoderāte, Adv. [ἀμέτρως] Non moderate, extra modum, immodice.
Immoderate facere. Cic. 2. Tusc. 31. An temperantia sinet te immoderate facere quicquam?
Immoderate profusa vox. Cic. 2. de Nat. Deor. 149.
Immoderate ferre res secundas. Cic. 1. Off. 90. Nam ut adversas res, sic secundas immoderate ferre, levitatis est.
Immoderate & intemperate vivere. Cic. de Univers. 38.
Compar. Cic. 5. Fam. 16. Ferre immoderatius incommoda.
Superl. Spartian. Sever. cap. 20. Immoderatissime lætari.
Immodĕrātio, ōnis. f. denom. [ἀμετρία] ut, Efferri immoderatione verborum. Cic. pro Sulla 30.
Immoderationes tyrannicæ. Firmic. lib. 1. cap. ult. Constantinus ad liberandum orbem a tyrannicis immoderationibus electus est.
Immŏdestus, a, um. Adj. [ἄμετρος, ἀκόλαστος, ἄφρων] Non temperatus, immoderatus. Ter. Heaut. 3. 3. 7.
Vel heri in convivio quam immodestus fuisti!
Immodesti mores. Plaut. Curc. 1. 3. 44.
Hoccine fieri ut immodestis hic te moderere moribus?
Profusum & immodestum jocandi genus, cui opponitur Ingenuum & facetum. Cic. 1. Off. 104. Ipsumque genus jocandi non profusum nec immodestum, sed ingenuum & facetum esse debet.
Immodestæ largitiones, i. e. Immoderatæ. V. Schult. ad Controv. Sen. 1. p. 63.
Immodeste, Adv. [ἀσελγῶς] Immoderate. Liv. 22. 27. pr. Immodice immodesteque gloriari.
Compar. Sen. Quæst. Nat. 1. 17. extr. Processit enim immodestius paulatim opibus ipsis invitata luxuria. Al. Modestius & Immutata.
Immodestia, æ. f. [ἀφροσύνη, ἀσέλγεια] Immoderatio, intemperantia. Plaut. Amph. 1. 1. 9. Hæc heri immodestia coegit me. Idem Merc. prol. 27. Incogitantia, excors immodestia.
Immŏdĭcus, a, um. Adj. [ἄμετρος] Multus & nimius. Columel. lib. 1. cap. 3. Suaque lege C. Licinius damnatus est, quod agri modum, quem in magistratu rogatione tribunicia promulgaverat, immodica possidendi libidine transcendisset. Sic Plin. lib. 9. cap. 30. Assiduitate furti immodici.
Amore immodico victus. Ovid. 2. Fast. 585. al. Indomito.
Frigus immodicum. Ovid. 3. de Pont. 1. 14.
Labor immodicus. Ovid. 1. de Pont. 4. 22.
Oratio immodica, Nimium longa ut tædium pariat. Plin. Epist. 181.
Rixæ immodicæ. Hor. 1. Carm. 13. 10.
Immodici, Nimis multi. Martial. lib. 2. 89.
Atriaque immodicis arctat imaginibus.
Animi immodicus. Tacit. 1. Hist. 53. 1.
Avaritiæ notatur immodicæ. Martial. lib. 11. 56.
Gloriæ immodicus C. Marius. Paterc. lib. 2. 11.
Iræ immodicus. Stat. 1. Theb. 41.
Lætitiæ immodicus. Tacit. 15. Ann. 23.
Libidinis immodicus, Nimia libidinis cupiditate ductus. Columel. lib. 7. cap. 6.
Lingua immodicus. Tacit. 3. Hist. 53. 1.
Mœroris immodicus. Tacit. 15. Ann. 23.
Mero immodicæ rixæ. Hor. 1. Carm. 13. 10.
Sævitia immodicus. Tacit. 1. Hist. 69. 3.
Verbis & rebus immodicus. Suet. Domit. cap. 22. extr.
Immodĭce, Adv. [ἀμέτρως] Nimis, vel Intemperate. Columel. lib. 2. cap. 16. Magisque conducere agricolæ frequenter id potius quam immodice facere.
Immodice ferre aliquem casum, pro Immoderate. Cic. 4. Tusc. 40.
Immŏdŭlātus, a, um. Adj. [ἀπεκαύλητος] pro Aspero: ut, Poëmata immodulata. Hor. de Arte Poet. 263.
Immŏlĭtus, a, um. Adj. [ἐντετυκτος] Idem quod Ædificatus. Liv. 39. 44. Aquam publicam omnem in privatum ædificium aut agrum fluentem ademerunt: & quæ in loca publica inædificata, immolitave privati habebant, intra dies triginta demoliti sunt. Immolita sunt, inquit Turnebus Quæ quis uspiam molitus est.
Immŏlo, [θύω, ἐπιθύω, ἐπισφάττω] āre. Sacrificare, & quasi Mola inspergere: ex In & Mola. Festus, Immolare, est mola, i. e. farre molito, & sale hostiam fusam sacrificare. Virg. 12. Æn. 949.
— Pallas te hoc vulnere, Pallas
Immolat. Cic. 2. de Divin. 38. Quid quum pluribus diis immolatur, qui tandem evenit ut litetur aliis, aliis non litetur?
Agno immolato aram spargere. Hor. 4. Carm. 11. 7.
Caper libidinosus immolabitur. Hor. Epod. 10. 23.
Dentibus immolare, Devorare. Phædr. 4. 5.
Homines immolare. Cic. pro Font. 21.
Hostias immolare. Cic. 3. Tusc. 63.
Liberi immolati. Liv. 38. 47.
Immolans, antis. Partic. Cum immolanti aufugisset hostia. Suet. Jul. cap. 59.
Immolātor, ōris. m. [ἐπιθυτής] Qui immolat & sacrificat. Cic. 2. de Divin. 36. Hæc decessio capitis, aut accessio, subitone fieri potest, ut se exta ad immolatoris fortunam accommodent?

Immolātio, ōnis. f. [ἐπίθυσις] Cic. 1. de Divin. 119.
Immolātitius, a, um. Adj. ut, Caro immolatitia. Augustin. Epist. 154. Gloss. Græc. Lat. θύσιμος, immolatitius.
Immŏrior, [ἐναποθνήσκω] ōri. a quo Immortuus, idem significat quod Mortuus. Plin. lib. 29. cap. 4. Nam quum immortuus est in vino. De stellione.
Immori, cum dativo. Plin. lib. 7. cap. 43. Quod dissimulaverit, & supremo somno ejus, cui immortuus quodammodo est, credamus ab ab uno illo invidiam gloria victam.
Aquis immori. Ovid. 3. de Pont. 7. 571.
Fortiter Euxinis immoriemur aquis.
Ferro immori. Sen. Herc. OEth. v. 869.
Hastæ immoritur. Valer. 6. Argon. 570.
Studiis immori. Hor. 1. Epist. 7. 85.
Tormentis immori, pro Silentio. Justin. 44. 2. 3.
Immortuus, Nondum mortuus. Cic. 1. Att. 14. De immortuis reliquiis conjurationis. h. e. Non plane mortuis, sed redivivis, & quotidie pullulantibus: perinde quasi excisa sit arbor, non prorsus evulsa. conf. Val. Flacc. 4. 182. Plin. 29. 4. [Immo Immortuum dicitur, vel quod in re quapiam extinctum est, vel idem ac Emortuum sonat.
Immŏror, [ἐγχρονίζω, ἐμμένω] āri. Moram trahere. Columel. lib. 8. cap. 5. Incubantibus autem gallinis juxta ponendus est cibus, ut saturæ studiosius nidis immorentur.
Immorari honestis cogitationibus, Versari diu, & multum temporis insumere in cogitatione rerum honestarum. Plin. lib. 1. Epist. 8.
Ne his immorer. Quintil. lib. 2. cap. 16. Quis nescit ignes, aquas, sine quibus nulla sit vita, &, ne terrenis immorer, solem, lunamque præcipua siderum, aliquando etiam nocere?
Immoranter, Adv. Sine mora. Gloss. Gr. Lat. ἀνυπερθέτως, immoranter, incunctanter.
Immorātio, ōnis. f. Vet. Interp. Iren. 1. 1. Immoratio in passionibus.
Immortālis, e. Adj. [ἀθάνατος, ἄμβροτος, ἀκήρατος] Ter. Eun. 2. 2. 1.
Dii immortales, homini homo quid præstat? stulto intelligens
Quid interest?
Immortales atque beati, i. e. Divi. Lucret. lib. 5. 166. conf. Varr. L. L. 4. 11.
Mortalis & Immortalis, contraria. Cic. 1. Off. 120. Ut fortuna nonnunquam, tanquam ipsa mortalis, cum immortali natura pugnare videatur.
Immortalia, Ea quæ ad Deos pertinent. Varr. L. L. 4. 10.
Ævum immortale. Lucret. lib. 1. 58.
Animi omnium immortales, sed fortium bonorumque divini. Cic. 2. de Legib. 27.
Deus immortalis. Hor. de Arte Poet. 464.
Facinora immortalia, Immortalia opera; Quæ nullo tempore sunt intermoritura. Plaut. Most. 3. 2. 90. Liv. 1. 16. pr. His immortalibus editis operibus, quum ad recensendum exercitum concionem in campo ad Capræ paludem haberet, &c.
Herbæ immortales. Claud. de Nupt. Honor. 158.
Memoria immortalis. Cic. pro Corn. Balb. 40.
Memoriam alicujus immortalem reddere. Cic. 2. de Orat. 8.
Mens immortalis. Lucret. lib. 3. 611.
Mors immortalis. Lucret. lib. 3. 882.
Quæstus immortalis. Cic. in Pison. 27. Quo quidem in spectaculo mira Reipub. æquitas erat, uter eorum perisset, tanquam lanista, in ejusmodi pari lucrum fieri putabat: immortalem tamen quæstum si uterque cecidisset.
Tributa immortalia. Tacit. 4. Hist. 32.
Immortāle, pro Immortaliter. Val. Flacc. 7. 362. Immortale virens.
Immortalĭtas, ātis. f. [ἀθανασία] Cic. de Amicit. 59. Nisi enim (quod ille minime putabat) immortalitatem optare vellet, &c. Ter. And. 5. 5. 4. — nam mihi immortalitas
Parta est, si nulla ægritudo huic gaudio intercesserit.
Fides immortalitatis. Justin. 24. 4. 4.
Cedit nulla re nisi immortalitate cælestibus beata vita. Cic. 2. de Nat. Deor. 153.
Commendare immortalitati. V. commendo.
Non est lugenda mors, quam immortalitas consequatur. Cic. de Senect. 73.
Donare alicui æternitatem & immortalitatem, non unius diei gratulationem. Cic. in Pison. 7.
Mandare aliquid immortalitati. Cic. pro Domo 76. V. mando.
Prosequi memoria immortalitatis memoriam aliquorum. Cic. 2. Philipp. 33.
Immortalitatis esse & Ætatis, contraria. Cic. 4. Philipp. 3. Sunt enim facta ejus immortalitatis, nomen ætatis.
Tradere immortalitati scripta alicujus. Cic. 3. de Orat. 57.
Plurali utitur Cic. 3. de Nat. Deor. 46. Ne virtutibus hominum isti honores habeantur, non immortalitatibus. [Nisi legendum Immortalitati.
Immortalĭter, Adv. [ἀθανάτως] Perpetuo. Cic. 3. Q. frat. 1. 3. Quod scribis te a Cæsare quotidie plus diligi, immortaliter gaudeo.
Immortalitus, Adv. Turpil. apud Non. 11. 43. Immortalitus se obtulit mihi hæc facultas.
Immortuus. V. immorior.
Immōtus, a, um. Adj. [ἀκίνητος, ἀσεμφής] a Moveo; Quod non movetur. Virg. 3. Georg. 416.
Sæpe sub immotis præsepibus, aut mala tactu
Vipera delituit.
Diem immotum dixit Tacit. 1. Hist. 86. 2. Quo venti nulli spirant.
Fides immota. Valer. 3. Argon. 598.
Lumina immota tenere. Virg. 4. Æn. 331.
Mens immota manet. Virg. 4. Æn. 449.
Fixum immotumque animo sedet. Virg. 4. Æn. 15.
Immūgio, ivi vel ii, itum, [ἐμμυκάομαι] ire. Idem quod Mugire, & sonitum qualem boves emittere solent, edere. Virg. 3. Æn. 674.
— curvisque immugiit Ætna cavernis.
Mare totum immugit. Sen. Hippol. 10.
Mœsto immugit regia luctu. Virg. 11. Æn. 38. Sono rauco immugire. Sil. 5. 63.
Immulgeo, ulsi vel ulxi, ulsum vel ulctum, [ἀναμέλγω] ēre. Mulgendo & fugendo, lac ex mammis exprimere. Plin. lib. 28. 7. Item mammarum collectionibus cum thure, oculo ab ictu cruore suffuso, & in dolore, aut epiphoris, si immulgeatur, plurimum prodest. de lacte.

Virg. 10. Æn. 572. — & lacte ferino
Nutribat, teneris immulgens hubera labris. conf. Lucret. 4. 1202.

IMMUNDUS, a, um. Adj. [ἀκάθαρτος] Impurus, impolitus. Ter. Heaut. 2. 3. 54. Pannis obsita, neglecta, immunda illuvie.
Contactu immundo fœdant omnia. Virg. 3. Æn. 228.
Fimus immundus. Virg. 5. Æn. 333.
Fortunæ immundæ. Plaut. Cist. 1. 1. 116.
— Siccine immunda, obsecro,
Ibis? SI. immundas fortunas æquum est squalorem sequi.
Homo immundus, Sordidus, inquinatus. Plaut. Most. 1. 2. 24.
Atque ubi illo immigrat nequam homo indiligensque,
Cum pigra familia, immundus, instrenuus.
Lapsus immundus. Plin. lib. 14. cap. 19. Aut superne deciduo immundiore lapsu aliquo polluto. [Polluta legitur in codd. emendatis, & ad dictionem Vina refertur. Non licebat nimirum vina diis libare ex acinis deciduis confecta.
Pauperies immunda. Hor. 2. Epist. 2. 199.
Segnities immunda. Columel. lib. 9. cap. 5. Neque ea curatorem fraudulentum tantum, sed etiam immundæ segnitiæ perosa est. de apibus.
Sues immundi. Virg. 1. Georg. 400.
Compar. Catul. de Æmil. 98. 3.
Nil immundius hoc, nihil est immundius illo. Sen. Quæst. Nat. 5. 4. Immundius aliquid timere.
Superl. Plin. 10. Epist. 99. Immundissima aspectu cloaca.

IMMUNDE, Adv. Jul. obseq. de Prodig. cap. 115. Immunde templa fœdare.

IMMUNDĬTIA, æ. f. [ἀκαθαρσία] Impuritas. Frontin. lib. 2. de Aquæduct. Immunditiarum facies & impurior spiritus, &c. adde Plaut. Stich. 5. 5. 6. Columel. lib. 1. 61. Idem 12. 3. & 503.

IMMUNDĬTIES, ēi. f. Idem. apud Tertul. de Monogam. cap. 7. & de Pudic. cap. 9. Salvian. de Gub. lib. 6. pag. 210.

IMMUNDĀBĪLIS, e. Adj. Quod mundari nequit. Tertull. de Pudic. cap. 20.

IMMŪNIS, e. Adj. [ἀτελὴς, ἀνεισφόρος, ἀφορολόγητος] dicitur, ut ait Festus, Qui nullo fungitur officio, liber ab onere publico: Qui vel ætate, vel alio privilegio præstare munia non tenetur. Virg. 4. Georg. 244.
Immunisque sedens aliena ad pabula fucus.
Immunem ut videat redeuntis janitor annis. In Passeratii Strenis, pro Sine munere. Puto poëmation vocari Nihil. H. St. Obiit annis 12. post Stephanum Passeratius. Ejus poëmatum prima editione usus videtur.
Immunis non est virtus: i. e. Non est otiosa, semper aliquid agit. Cic. de Amicit. 50. Non est enim inhumana virtus, neque immunis, neque superba, quæ etiam populos universos tueri, eisque optime consulere soleat. Ubi V. Grut.
Immunis & Vectigalis, contraria. Cic. 3. Off. 107. Melius hi, quam nos, qui piratas immunes, socios vectigales habemus.
Agri immunes. Cic. 2. Philipp. 43.
Agros immunes, liberosque arare. Cic. 4. Verr. 166.
Civitates immunes & liberæ, Quæ nullum vectigal pendunt. Cic. 5. Verr. 13. Quinque præterea sine fœdere immunes civitates ac liberæ, Centuripina, Halesina, &c.
Prædia immunia conditione commodiore sunt, quam illa quæ pensitant. Cic. 3. de Lege Agr. 9.
Immunis, cum genitivo. Ovid. 3. Met. 11.
Nullum passa jugum, curvique immunis aratri.
Belli immunis. Virg. 12. Æn. 559.
Boni alicujus immunis. i. e. Expers. Ovid. 4. Trist. 2. 62.
Mali hujus immunis. h. e. Pœna vacans aut carens. Ovid. 8. Met. 690. — vobis immunibus hujus
Esse mali dabitur.
Manus immunis, i. e. Innoxia. Hor. 3. Carm. 23. 17. V. Torrent.
Operum immunes famulæ. Ovid. 4. Met. 5.
Scelerum immunis. Stat. 5. Theb. 123.
Immunis, cum ablativo: ut, Immunis militia. Liv. 1. 43. De his V. Lex. Pitisc. Plin. lib. 17. cap. 24. Caprificus omnibus immunis est, quæ adhuc diximus. i. e. Caret malis prædictis, non inarescit, non sentit tabem.
Metu immunis. Sen. Hippol. 1054. H. St.
Vitiis humanis immunis. Paterc. 2. 35. 2.
Voluptatibus immunis. Paterc. 2. 46.
Immunis, Improbum aliquando significat, auctore Festo. Plaut. Trin. 1. 1. 2. Immune est facinus. Ego existimarim legendum & apud Festum & apud Plautum, Immanis.
Vide ut emendet Scaliger H. St. At nihil ad hunc locum Scaliger. Immunis tuetur Ant. Augustin. cum Dacerio.

IMMUNĬTAS, ātis. f. [ἀτέλεια] Exemptio, & vacatio munerum & onerum. Cic. 1. Philipp. 3. Num immunitates datæ? Idem 2. Philipp. 91. Nequa post Idus Martias immunitatis tabula, neve cujusquam beneficii figeretur.
Immunitas & libertas alicujus provinciæ. Cic. pro Font. 17.
Dare immunitatem. Cic. 12. Fam. 1. Tabulæ figuntur, immunitates dantur.
Dare alicui immunitatem magni muneris. Cic. 4. Acad. 121. [i. e. Vacationem, ut ipse se explicat.
Habere immunitatem. V. HABEO.
Juvare alios immunitatibus. Tacit. 3. Hist. 55.

IMMUNĬFĬCUS, a, um. Adj. [ἀνέργος] Plaut. Trin. 2. 2. 69.
Minus, pater, sed civi immunifico scis quid cantari solet?

IMMŪNIO, īre. Munitione claudere. Tacit. 11. Ann. 19. 2. Præsidium immunivit.

IMMUNĪTIO, ōnis. f. Theod. Cod. Immunitionis onera. V. Salmas. Hist. Aug. p. 517.

IMMŪNĪTUS, a, um Adj. [ἀνοχύρωτος] Non munitus. Cic. pro Cæcin. 54. Si via sit immunita, jubet, qua velit, agere jumentum.
Castella immunita. Liv. 22. 11. Edictoque proposito, ut quibus oppida castellaque immunita essent, in loca tuta commigrarent.
Urbs immunita. Ovid. 10. Met. 169. Sparta immunita.

IMMURMŬRO, [ἐπιμορμύρω] āre. ut

Agmen totum immurmurat. Ovid. 3. Met. 646.
Sub lingua immurmurare aliquid. Pers. 2. Sat. 9.
Silvis immurmurat Auster. Virg. 4. Georg. 261.
Admorsæ immurmurat hastæ. Sil. 5. 333. conf. Val. Flacc. 7. 312.

IMMURMŬRANS, antis. Partic. Ammian. 22. 16. Immurmurantes audire ventos.

IMMUSCŬLUS, i. m. Avis genus, inquit Festus, quam alii Regulum, alii Ossifragam dicunt.

IMMUSTŬLUS, sive IMMISSULUS, [φήνις] Ales ex genere aquilarum est, sed minorum virium, quam aquila: quæ volucris raro & non fere præterquam vere apparet: quia æstum, algoremque metuit. Appellatur autem ita, quod subito & inexpectata se immittat. Hactenus Festus: ex cujus verbis, non Immustulus, sed Immissulus scribendum potius videtur: sive Immussulus: nam ab Immittendo deducit. Alii a Mussando. Plin. lib. 10. cap. 7. Sanqualem avem atque immussulum augures Romani in magna quæstione habent. Immussulum aliqui vulturis pullum arbitrantur esse, & sanqualem ossifragæ. Massurius Sangualem ossifragam esse dicit, Immussulum autem pullum aquilæ, priusquam albicet cauda. Hic Plinius vocare videtur Immussulum avem, eandem quam Festus Immusculum & Immustulum vocat. V. Elmenh. in Arnob. p. 95. vel Lex. Pitisc. & Scalig. ac Dacer. ad Fest.

IMMŪTESCO, ūtui, [κωφάομαι] ĕre. Mutum fieri, tacere. Quintil. lib. 10. cap. 3. Non ergo putemus semper optimum esse quod latet, ne immutescamus alioqui.
Ruptis immutuit ore querelis. Stat. 5. Theb. 542. adde 6. 184.

IMMUTILLĀTUS, a, um. Adj. ut Immutilato corpore. Sallust. Fragm. 6. 13.

IMMŪTO, [ἐναλλάττω] āre. Idem quod Mutare, sive Aliud pro alio dare. Plaut. Epid. 5. 1. 40. Hic sunt quadraginta minæ. siquid erit dubium, immutabo. Idem Mil. 2. 5. 22.
Immutare se, vel immutari. Plaut. Trin. 1. 2. 35. Ter. Phorm. 1. 4. 29. Non possum immutarier.
Converti & immutari. Cic. 1. Fam. 9. Neque permanendum in una sententia conversis rebus, ac bonorum voluntatibus immutatis, sed temporibus assentiendum.
Alienare á se aliquem, & se illi immutare. Cic. 5. Fam. 8. Sed quædam pestes hominum laude aliena dolentium, & te nonnunquam a me alienarunt, & me aliquando immutarunt tibi.
Observa hunc usum Ciceroniani verbi Immutare. H. St.
Immutari ex amore. Ter. Eun. 2. 1. 19.
Di boni, quid hoc morbi est? adeone homines immutarier
Ex amore, ut non cognoscas eundem esse?
Immutari imperio. Cic. de Amicit. 54. Atque hoc quidem videre licet, eos, qui antea commodis fuerunt moribus, imperio, potestate, prosperis rebus immutari, sperni ab iis veteres amicitias, indulgere novis.
Movere & immutare. Cic. 2. de Divin. 89. Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Græce ζωδιακὸς dicitur, talem, ut ejus orbis unaquæque pars alia alio modo moveat immutetque cælum.
De institutis priorum immutat successor aliquid. Cic. pro Flacc. 33.
Figuram alicujus immutare. Ovid. 7. Met. 722.
Ingenium immutatur egestate. Ter. And. 1. 5. 40. Plaut. Curcul. 1. 2. 59.
Neque veto, neque jubeo, quando te video
Immutatis moribus esse, here, atque ingenio.
Ingenium moribus immutare. Plaut. Trin. 1. 2. 35.
Mores immutare. Cic. 2. de Legib. 38. Quarum mores lapsi ad mollitiem, pariter sunt immutati cum cantibus, &c.
Se immutare in re aliqua. Cic. 1. Fam. 9. Si quibusdam in sententiis paulum me immutassem.
Sensus immutare. Lucret. lib. 5. 1414.
Verbum immutare ad litteram. Cic. 2. de Orat. 249. At utrumque genus continet verbi ad litteram immutati similitudo.
Vestitum immutare. Plaut. Amph. 3. 1. 6.
Amphitruo fio, & vestitum immuto meum.
Voluntatem immutare. Cic. 1. Att. 7.
Vultum immutare. Ter. Hec. 3. 3. 9.
Sed continuo vultum earum sensi immutari omnium,
Quia tam incommode illis fors obtulerat adventum meum.

IMMUTĀTUS, a, um. Partic. [ἐνηλλαγμένος] Suet. Claud. cap. 29. Suppositos aut etiam palam immutatos datorum officiorum codicillos.
Forma immutata. Ter. Heaut. 2. 4. 9.
Quippe forma impulsi nostra, nos amatores colunt:
Hæc ubi immutata est, illi suum animum alio conferunt.
Litteris immutatis. Cic. 2. de Nat. Deor. 66. Ut Portunus a portu, sic Neptunus a nando, paululum primis litteris immutatis. Sic apud eundem in Orat. 214. Verborum ordinem immuta, &c.
Verba immutata. Cic. in Orat. 92. V. Translata verba, in VERBUM.
Voluntas immutata. Cic. in Philipp. Suspicionem multis attulit immutatæ voluntatis.
Id mutavit, quia me immutatum videt, i. e. Non mutatum. Ter. And. 1. 5. 7.

IMMUTĀTIO, ōnis. f. [ἐναλλαγὴ] Cic. 2. de Legib. 27. Negat enim mutari posse musicas leges sine immutatione legum publicarum.
Immutatio ordinis. Cic. 3. de Orat. 176.
Translatio & immutatio. Cic. in Orat. 94. Et quanquam translatio est apud eum multa, tamen immutationes nusquam crebriores.
Verborum immutationes. Cic. in Bruto, Ornari orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur.

IMMUTĀTOR, ōris. m. Oros. cap. ult. de Athaulpho Goth. rege.

IMMUTĀTRIX, īcis. f. apud Sidon.

IMMUTĀBĬLIS, e. Adj. [ἀμετάβλητος, ἀμετάβολος, ἀμετάστατος, ἄτρεπτος] Quod nullo modo mutatur. Cic. 1. Acad. 29. Quam interdum eandem necessitatem appellant: quia nihil aliter possit atque ab ea constitutum sit, inter quasi fatalem & immutabilem continuationem ordinis sempiterni.
Pondus immutabile adest verbis sanctis. Stat. 1. Theb. 212.

IMMUTABĬLĬTAS, ātis. f. [ἀτρεψία] Cic. de Fato 17. Sed in factis immutabilitatem apparere, in futuris quibusdam, &c.

IMMUTABILĬTER, Adv. Cels. l. 99. Quidquid. D. de verborum obligat. Si immutabiliter verum fuit, te Capitolium non ascendisse. conf. Apul. de mundo p. 261. & Augustin. Civ. Dei, 22. 9.

IMO. V. IMMO.
IMOLA, [Φόρος Κορνηλίου] Urbs in Æmilia, quæ olim Forum Cornelii dicebatur, Ptolemæo lib. 3. cap. 1.

I M P

IMPĀCĀTUS, a, um. Adj. [ἀνίλαστος] Non pacatus. Virg. 3. Georg. 408.
Aut impacatos a tergo horrebis Iberos.
Odia impacata. Claud. 2. in Eutrop. 212.
Vita impacata. Sen. de Ira 3. 27.
IMPACTIO, IMPACTUS. V. IMPINGO.
IMPĀGES, is. f. [ἔμπηγμα] Festus, Impages dicuntur, Quæ a fabris in tabulis figuntur, quo firmius cohæreant. Festus. conf. Vitruv. 4. 6. a Pangendo, id est figendo. Unde & poetæ Pangere versus dicuntur: & agricolæ Pangere plantas, id est infigere.
IMPALLEO, ui, [ὠχριάω] ēre. Idem quod Pallere. Stat. 6. Theb. 805.
— eventu impalluit ipse secundo. [Immo præteritum verbi seq. est.
IMPALLESCO, ĕre. Idem. Pers. 3. Sat. 62.
At te nocturnis juvat impallescere chartis.
IMPANCRO, āre. est Invadere, verbum a Græco tractum, quasi πᾶν κρέας consumere. Varro: Ecclesiam in regiam aream impancrarunt. Hæc Nonius 1. 293. conf. Turneb. 29. 19.
IMPAR, ăris. com. abl. impari, & aliquando impare, metri causa. [περιττὸς, ἀνάρτιος] Virg. 8. Ecl. 75.
— numero deus impare gaudet.
Impar sumptui. Ulpian. in l. Sed an ultro. D. de neg. gest.
Impar, Non par, sed inæquale. Virg. 4. Georg. 245.
Aut asper crabro imparibus se immiscuit armis. Ubi Servius, Imparibus armis, Inæquali consilio: nam apes laborantes consumit.
Benevolentia impar. Cic. 5. Fam. 8. Quos quidem ego ambo unice diligo: sed in Marco benevolentia impari.
Certamen impar. Ovid. 11. Met. 157.
Fama impari. Sallust. Jugurth. 61.
Fata imparia. Virg. 12. Æn. 146.
Fortuna est impar animo. Ovid. 4. de Pont. 9. 121.
Intervallis imparibus conjungi, & pro rata portione distingui. Cic. in Somn. Scip. 11. Hic est, inquit ille, qui intervallis conjunctus imparibus, sed tamen pro rata portione distinctis, impulsu & motu ipsorum orbium efficitur.
Numerus impar. Cic. 4. Acad. 32. Illos qui omnia sic incerta dicunt, ut stellarum numerus par an impar sit, nesciatur, quasi desperatos aliquos relinquamus.
Ova numero imparia. Varro 3. de R. R. cap. 9.
Toga impar, Quæ male rotunda est, *Mal arrondie.* Hor. 1. Epist. 1. 96.
— vel si toga dissidet impar,
Rides. Dissidet, i. e. Non æqualis sedet in humeris.
IMPĂRĬTER, Adv. [ἀναρτίως] ut, Versus impariter juncti. Hor. de Arte Poet. 75.
IMPĂRĬLIS, e. Adj. Idem ac Dispar. Aur. Vict. in Hadr. In remisso ingenio suspectam æstimantes societatem ævi longe imparilis.
IMPARILĬTAS, ātis. f. Gell. 5. 20. Solœcismus aliis imparilitas appellatus. Idem 14. 1. Imparilitas hæc turbat observationem.
IMPĂRĀTUS, a, um. Adj. [ἀπαράσκευος] Notæ significationis. Cic. 3. Tusc. 29.
Ne me imparatum cura laceraret repens. Ex Euripide.
Ter. Phorm. 2. 1. 84.
Ut ne imparatus sim, quum adveniat Phormio. Idem Andr. 3. 1. 20.
Paratus & Imparatus, contraria. Cic. pro Milon. 56. Quanquam paratus in imparatos Clodius, tamen mulier inciderat in viros.
Imparatus arma sumpsit. Cic. 1. Tusc. 86.
Imparati cum a militibus, tum a pecunia. Cic. 7. Att. 15.
Imparatus semper aggredi ad dicendum videbatur Antonius. Cic. de Clar. Orat. 139.
In malis imparatus. Cic. 9. Att. 7.
Longum est imparatis breve tempus. Cic. 3. Philipp. 2.
Inermem & imparatum aliquem gladiis adoriri. Cic. pro Sext. 79.
Pectus non imparatum ærumnis. Sen. Hippol. 10.
Superl. Imparatissimus omnibus rebus. Cæs. 1. Bell. Civil. 30.
IMPARĀTIO, ōnis. f. Marcell. Emp. cap. 20. Sentire imparationem stomachi.
IMPĂRENS, entis. Partic. [ἀνήκοος] Non parens, sive obediens. Festus.
IMPĂRENTIA, æ. f. Gell. 1. 13. Culpa imparentiæ subeunda. V. Parei Lex. Crit. p. 885.
IMPARTIO, Lactant. Epit. 6. V. IMPERTIO.
IMPASCO, pāvi, pastum, [ἐννέμω] ĕre. vel IMPASCOR, asci. Idem quod Pascere, sive Pasci. Columel. lib. 6. cap. 5. In eo loca perducendi sunt, quibus nullum impascitur pecus. Idem lib. 2. cap. 18.
IMPASTUS, a, um. Partic. a Pascor pass. [ἄτροφος] Non pastus. Virg. 9. Æn. 339.
Impastus ceu plena leo per ovilia turbans, &c.
Turba impasta luporum. Sil. lib. 7. 129. Prudent. Cath. 4. 99.
IMPASSĬBĬLIS, e. Adj. Lactant. 1. 3. extr. Deus incorruptibilis esse debet, perfectus, impassibilis. conf. Prudent. Apoth. 84. Tertul. Apol. cap. 30. & de Anima cap. 12. & advers. Prax. cap. 29. item Isidor. 7. 1.
IMPĂTĬBĬLIS, e. Adj. [ἀπαθὴς] Quod ferri non potest, sive tolerari. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 21. Cladesque exanclarem impatibiles.
Cruciatus impatibilis, Dolor impatibilis. Plin. lib. 25. cap. 5.
Morbus impatibilis, Intolerabilis. Plin. lib. 20. cap. 10.
Pœna impatibilis. Cic. 2. de Fin. 57.
Valetudo impatibilis. Plin. lib. 20. cap. 18.
Active pro Eo qui nescit pati, dixit Lactant. Inst. 2. 8. Al. Impassibilis.
IMPĂTIENS, entior, entissimus. Partic. [ἀτλήμων] Nullius laboris aut doloris patiens. Jungitur genitivo. Plin. lib. 8. cap. 10. Iidem impatientes frigoris. De elephantis.
Consortis impatiens. Lucan. 1. 92.
Famis impatientissimæ esse. Columel. 7. 11.
Frigorum impatientissimum pisum. Plin. lib. 8. cap. 12.
Hiemis impatientiores intubi. Plin. lib. 19. cap. 8.
Iræ impatiens. Ovid. 13. Met. 3.
Mollis, & laboris impatiens. Ovid. 3. Trist. 2. 10.
Quietis impatientissimus. Paterc. 2. 23. 1.
Impatiens tarditatis. Plin. lib. 10. cap. 62. Vipera singulos diebus singulis parit, viginti fere numero. Itaque ceteræ, tarditatis impatientes, perumpunt latera, occisa parente.
Vetustatis impatiens. Plin. lib. 21. cap. 16.
Viæ impatiens. Ovid. 6. Met. 322.
Animus impatiens, & non tractabilis. Ovid. de Rem. Amor. 123.
Imperitia nil impatientius. Macrob. Saturn. 7. 4.
Solicitudo impatientissima. Gell. 12. 1. extr.
IMPĂTIENTIA, æ. f. [ἀτλησία] Plin. lib. 11. cap. 23. Fieri autem primo papiliones parvos nudosque, mox frigorum impatientia villis inhorrescere. Sic
Æstus impatientia. Idem 9. 16.
Veneris impatientia. Apul. Met. 2. p. 121. pro Impatientia moræ in re venerea.
Impatientia apud Sen. Epist. 9. est ἀπάθεια. V. PATHOS.
IMPATIENTER, Adv. [ἀτλημόνως] Ægre & moleste. Plin. Epist. 7. lib. 2. Amavi consummatissimum juvenem tam ardenter, quam nunc impatienter requiro.
Compar. Impatientius desiderare. Quintil. Decl. 11. extr. conf. Borrich. Vind. p. 101. & Justin. 12. 15. 3. & 32. 3. 2.
Superl. Impatientissime dolere. Plin. 4. Epist. 22.
IMPĂVĬDUS, a, um. Adj. [ἄφοβος] Qui nihil pavet. Plin. lib. 28. cap. 19. Et pellis asinina injecta impadvidos infantes facit.
Janitor impavidus. Stat. 6. Theb. 499. de Cerbero.
Pectus impavidum. Liv. 21. 30. conf. Hor. 3. Carm. 3. 8.
Somni impavidus. Sil. lib. 7. 128.
Impavidus somni servat pecus.
Sui impavidus. Claud. de Piis fratribus, 14.
IMPAVĬDE, Adv. [ἀφόβως] Audacter, intrepide. Liv. 30. 15. Nec locuta est ferocius, quam acceptum poculum, nullo trepidationis signo dato, impavide hausit. conf. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. 30.
IMPECCĀBĬLIS, e. Adj. [ἀναμάρτητος] Quod peccare non potest. Gell. lib. 17. cap. 19. Is erit pleraque impeccabilis, vitamque vivet tranquillissimam.
IMPECCANTIA, æ. f. Hieron. 3. advers. Pelag. cap. 4.
IMPECTO, ĕre. vetus verbum, Verberare. Varro de R.R. 3. 16. 8. Itaque impectentes a se ejiciunt fucos. Sic, Pectere pro Impetere & verberare a comicis sæpe legitur. Quid si potius Impectantes legas, pro Pectere & verberare cupientes, desiderandi forma, vel frequentandi, pro Sæpe pectentes atque pungentes. Nam ut Fictum pro Fixo a Varrone dicitur, & a veteribus Grammaticis observatur, quidni Pectum pro Pexum ab eodem dicetur, a quo Pecto, as: quum præsertim pro Pexus, Pectitus a Columella dicatur. Sic a Lego, Lecto dixit Horatius, a Scribo, Scripto. Quidam Insectantes legunt, quod non est ineptum, sed vetus lectio est Impectantes. Turneb. Advers. 8. 8. Popma Inspectantes, non male.
IMPĔDO, [ἐμποδίω] āre. Pedaminibus sustinere. Columel. lib. 4. cap. 16. Quum mensem tricesimum excesserit posita vinea, id est tertio autumno, vehementioribus statuminibus statim impedanda est.
IMPĔDĀTUS, a, um. Adj. ut, Vitis impedata. Idem ibid.
IMPĔDĬCO, āre. Pedicis constringere. Ammian. 30. 4. Si quem semel intra retia ceperint, cassibus mille impedicant.
IMPĔDIO, īvi, ītum, [ἐμποδίζω, ἀναποδίζω, ἀναχαιτίζω, κωλύω] īre. Implicare, involvere, ac proprie de Pedibus dicitur, sed ad alia transfertur. Plaut. Rud. prol. 37. Sed dum alios servat, se impedivit.
Immo ἀπὸ τῶν ποδῶν. utitur cum Dativo Varro de Ling. Lat. poster. edit meæ p. 104. in fine: Novitati non impedit vetus consuetudo. Ut Græcorum ἐμποδὼν εἶναι. H. St. Videtur ex Græco ἐμποδάω, vel ἐμποδίω arcessere, quod a πέδη. Varr. locus est lib. 8. 14.
Impedire se, & implicare. Cic. 4. Verr. 115. Sin illud dices, te Heraclii voluntate ab lege recessisse, ipse te impedies, ipse tu tua defensione implicabere. V. IMPLICO.
Impedire & Expedire, contraria. Cic. pro Rabir. Post. 24. Sapientis est, quum stultitia sua impeditus sit, quoquo modo possit, se expedire.
Impediri & Adjuvari, contraria. Cic. de Clar. Orat. 3. Quum præsertim non modo nunquam sit aut illius a me cursus impeditus, aut ab illo meus: sed contra semper alter ab altero adjutus & communicando & movendo & favendo.
Impediri in jure suo. Cæs. 1. Bell. Gall. 36. Si ipse Pop. Rom. non præscriberet, quemadmodum suo jure uteretur, non oportere, se a Pop. Rom. in suo jure impediri.
Impediri & alligari in re aliqua. Cic. 8. Att. 16. Cedendum enim celeriter est, ne forte qua in re impediar atque alliger.
Impedivit ipsus sese in plagas. i. e. Irretivit, Sese retibus implicuit. Plaut. Mil. 4. 9. 11.
Equitatum alicujus impedire. Cæs. 2. Bell. Gall. 17. Quo facilius finitimorum equitatum, si prædandi causa ad eos venisset, impedirent.
Impeditum impedire. Cic. 15. Att. 15. Te nolui impeditum impedire.
Stultissimis interrogationibus aliquorum causam impedire. Cic. de Arusp. Resp. 1.
Mentem dolore impedivit mentio fortissimi viri. Cic. pro Cœl. 60.
Cornua impedire novis sertis, Redimire. Ovid. 2. Met. 868.
Curæ impediunt. Ter. And. 1. 5. 26.
Tot me impediunt curæ, quæ meum animum diverse trahunt:
Amor, misericordia hujus, nuptiarum solicitatio.
Iter alicujus impedire. Cic. 8. Att. 18. Ut te mecum conjungeres, prius quam Cæsar aut tuum iter impedire, aut me abs te excludere posset. Cæs. 1. Bell. Civil. 25. Impedire exitus.
Navigationem impedit ventus. Cæs. 5. Bell. Gall. 7.
Nuptiis aliquem impedire, Irretire. Ter. Phorm. 2. 4. 8.
Quanta me cura & solicitudine afficit
Gnatus, qui me & se hisce impedivit nuptiis.
Profectionem alicujus impedire & tardare. Cic. 7. Fam. 5.
Uxorem alterius impudicitia impedire, pro Sordidare, inquinare, ad probrum ducere. Sic enim exponit Marcellus illud Plauti, Amph. 4. 2. suppos. 13. — qui domi uxorem meam
Impudicitia impedivit, per quem teneo thesaurum stupri. Impædivit Douza Plaut. Expl. 1. 4. a Pædore. Al. Impetivit.
Impedire, Obstare nequid fiat, impedimento esse. Plin. Epist. 262.

Vereor enim ne in alterutram partem ignorantia lapſus, aut illicita confirmem, aut neceſſaria impediam.
Perturbare & impedire rationem belli prope jam explicatam. Cic. de Provinc. Conſ. 35.
Impedire quo minus. Cic. de Senect. 55. Nec ætas impedit quo minus & ceterarum rerum & in primis agri colendi ſtudia teneamus, usque ad ultimum tempus ſenectutis.
Impedire ne. Cic. de Fato 2. Caſus quidam, ne facerem, impedivit. Cic. 11. Fam. 10. Quod iſti ne faciant, ſumma malevolentia & livore impediuntur.
Nihil impedio. Cic. 1. Off. 22. De rebus ipſis utere tuo judicio: nihil enim impedio.
Nihil impedit, quo minus. Cic. 1. de Fin. 58. Quumque nihil impedit, quo minus id quod maxime placet, facere poſſimus.
Quæ obſtant & impediunt removere. Cic. 4. Acad. 9.
Impedire ab. Plin. lib. 10. cap. 63. Non impedit partus quaſdam ab opere. De equabus loquitur.
Ab delectatione omni negotio impediri. Cic. pro Muren. 36.
Amplexu aliquem impedire. Ovid. 2. Met. 433.
Conſiliis alicujus impeditum eſſe. Ter. And. 3. 5. 11.
Fletu impediri. Cic. 3. Att.
Frenis impediuntur equi, i. e. Frenantur. Ovid. 2. Faſt. 736.
Malis domeſticis impediri. Cic. pro Sext. 97.
Morbo & ætate impediri. Cic. 5. Verr. 63. Et 1. de Fin. 59.
Negligentia impediri, ſtudiis, occupationibusve. Cic. 1. Off. 29.
Occupatione impediri. V. OCCUPO.
Pudore impediri. Cic. 4. de Fin. 2. Tum ego, Non me hercule ſoleo temere contra Stoicos: non quo illis admodum aſſentiar, ſed pudore impedior: ita multa dicunt quæ vix intelligam.
Religione impediri, Detineri, arceri. Cic. 4. Fam. 12. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 6. Partim quod inſuetus navigandi mare timeret, partim quod religionibus ſeſe diceret impediri.
Vinculis impediri. Cic. 1. de Divin.
IMPEDIENS, entis. Partic. Ovid. 1. Met. 703.
— illi curſum impedientibus undis.
IMPEDĪTUS, a, um. [ἐμποδιςθεὶς] Partic. ut, Impeditiſſimæ ſilvæ. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 18.
Animus libidini deditus, amore, deſiderio, cupiditate, ſæpe nimia copia, inopia etiam nonnunquam impeditus. Cic. pro Cœl. 45.
Iter impeditum. Stat. 4. Silv. 3. 32.
Nomina impedita apud Ciceronem ſunt, Quæ non ſunt expedita. V. Expedita nomina, in NOMEN.
Pugna impeditior. Liv. 7. 21.
Saltus impeditior. Liv. 9. 2.
Studia impedita. Plin. Epiſt. 150.
Tempora Reipublicæ impedita. Cic. in Piſon. 3.
Irretitus, impeditus, conſtrictus, quibus opponitur Promptus. Cic. pro Milon. 54. Quid minus promptum ad pugnam, quum pænula irretitus, rheda impeditus, uxore pæne conſtrictus eſſet?
Vinctus, conſtrictus, & impeditus. Cic. de Aruſp. Reſp. 22.
Occupatum impeditumque hunc amores tenent. Cic. pro Cœl. 45.
Impeditiſſimus ad iter faciendum. Cic. 11. Fam. 13.
IMPEDĪTIO, ōnis. f. [ἐμποδισμὸς] Detentio, occupatio. Cic. 1. de Divin. 115. Viget enim animus in ſomniis, liberque ſenſibus ab omni impeditione curarum, jacente & pæne mortuo corpore. Vitruv. 9. 4. Veneris Stella cum eſt liberata ab impeditione radiorum ſolis.
IMPEDĪMENTUM, i. n. [ἐμπόδιον] dicitur Quo quis impeditur, ut non perficiat quod cupit. Ter. And. 4. 2. 24.
Proinde hinc vos amolimini, nam mihi impedimento eſtis.
Inferre moram & impedimentum alicui. Cic. 1. de Invent. 12.
Legitimum impedimentum. V. LEX.
Impedimentum pati. Plin. 2. Epiſt. 12. V. PATIOR.
Eſſe impedimento. Cic. pro Corn. Balb. Liv. 4. 13. pr.
Superabat impedimenta naturæ, diligentia, induſtriaque Demoſthenes. Cic. 1. de Orat. 260.
Impedimenta, in exercitu dicuntur Res quæ conducuntur in expeditione neceſſariæ. Et non ſolum Sarcinæ, ſed etiam Jumenta, impedimenta dicuntur: ut docet Frontinus in libro Strategematôn 2. 1. 11. ſcribens fuiſſe interfecta a Petrejo impedimenta in magna aquarum & pabuli inopia. Ubi Cæſar. 1. Civ. 81. Sarcinaria jumenta ponit. V. Tenul. ad loc. Curtius 4. 16. extr. Magno conſilio jacturam ſarcinarum, impedimentorumque contempſit. Cæſ. 1. Bell. Gall. 26. Alteri ad impedimenta & caſtros ſuos ſe contulerunt. Cic. 6. Verr. 22. Mamertina civitas improba antea non erat, etiam erat inimica improborum, quæ C. Catonis illius, qui Conſul fuit, impedimenta retinuit.
Abdere impedimenta. Cæſ. 7. Bell. Gall. 18.
Collocare impedimenta. Cæſ. 2. Bell. Gall. 19.
Diripere impedimenta. Cæſ. 2. Bell. Gall. 17.
Exuere impedimentis. Cæſ. 7. Bell. Gall. 14.
Potiri impedimentis. Cæſ. 3. Bell. Gall. 24.
Recipere impedimenta. Cæſ. 7. Bell. Gall. 87.
Relinquere impedimenta. Cæſ. 5. Bell. Gall. 33.
Nugas & ineptias, Grammaticorum impedimenta vocat Quintil. 1. 8. extr.
IMPEDIMENTŌSUS, a, um. Adj. Impedimentis abundans. Caſſiodor. 1. Epiſt. 35. extr. Impedimentoſa venalitas.
IMPELLO, ŭli, ulſum, [ὠθέω, ὤθεμαι, ἐποτρύνω, ἐλαύνω, ὁρμάω, παρορμάω, ἀΐσσω] ĕre. Inducere, incitare vel urgere, præſertim magna vi. Virg. 4. Æn. 594.
Ferte citi flammas, date vela, impellite remos. Cic. pro Cluent. 70. Præcipitantem igitur impellamus, inquit, & perditum proſternamus.
Impellit regem Lacedæmoniorum Athenienſibus bellum inferre. Juſtin. 5. 1. 4.
Impellit Artaxerxem parricidium parricidio vindicare. Idem 3. 1. 3.
Impellere atque hortari aliquem ad aliquam artem, pro Incitare. Cic. 1. de Orat. 126.
Impelli atque incendi ad aliquid faciendum. Cic. de Clar. Orat. 19.
Ad accuſandum dominum ſervum impellere. Cic. pro Deiot. [Niſi error eſt.
Ad bellum barbaros impellere. Cic. pro Sulla 36.
Ad facinus non videtur hominem illum impulſura utilitas. Cic. Bruto, 6.
Ad injuriam faciendam animum alicujus impellere. Cic. pro Flac. 85.
Ad iram impellere. Hor. de Arte Poet. 109.
Ad nullam rem unquam impelletur. Cic. 4. Acad. 19.
Ad quodvis maleficium hominem impellit avaritia. Auct. ad Heren. lib. 2. 54.
Ad ſcelus impellere. Cic. pro Roſc. Amer. 39. Luxuries igitur hominem nimirum, & æris alieni magnitudo, & indomitæ animi cupiditates ad hoc ſcelus impulerunt.
Impellere in, ut,
In caſum hunc impuliſtis me. Cic. 3. Att. 9. conf. ibid. 3. 13.
In fraudem impellere. Cic. in Piſon. 1. Et pro Deiot. 32. Se a te corruptum, tuis promiſſis in fraudem impulſum eſſe confeſſus eſt?
In fugam atque in latebras impellere. Cic. pro Rabir. perd. reo 22. Cum ignaviæ ratio te in fugam atque in latebras impelleret.
In mentem eam impellere. Cic. pro Milon. 89. Poſtremo niſi eum dii immortales in eam mentem impuliſſent, ut homo, &c.
In ſermonem impellere. Cic. 2. de Orat. Si cognoſſemus quæ te cauſa in ſermonem impuliſſet.
In ſpem rapinarum impellere. Cic. 2. in Catil. 10. Qui etiam nonnullos agreſtes homines tenues, atque egentes in eandem illam ſpem rapinarum veterum impulerunt.
In ſpem certiſſimam Conſulatus impellere. Cic. ad Brut. 10.
In ſpem metumque animos impellere parva momenta. Liv. 27. 45.
Impellere ut. Ter. And. 3. 2. 43.
Non impulit me hæc nunc omnino ut crederem. Cic. de Senect. 77. Nec me ſolum ratio ac diſputatio impulit ut ita crederem.
Natura impellimur, ut prodeſſe velimus quam plurimis, in primiſque docendo, rationibuſque prudentiæ tradendis. Cic. 3. de Fin. 65.
Cuncta impellere pugna. Valer. 5. Argon. 675.
Impetus animorum impellere, & Reflectere, contraria. Cic. 2. de Orat. 312.
Senſus impellere. Lucret. lib. 1. 304.
Voluntatem impellere quo velis, & Unde velis deducere, contraria. Cic. 1. de Orat. 30.
Impellere plauſtrum in terram. Cato cap. 5. Terram carioſam caveto ne ares, neve plauſtrum, neve pecus in eam impellas. Plin. lib. 17. cap. 5. Catonis verba referens ſic habet, Cato breviter atque ex ſuo more vitia determinat, Terram carioſam cave: neve plauſtro, neve pecore impellas. [Forte ſcripſit Neve plauſtra, neve pecora.
Impellere in latus, Contorquere. Virg. 1. Æn. 86.
— cavum converſa cuſpide montem
Impulit in latus. Quaſi in rem quæ facile cedit ictui. Servius.
Impellere, Labefactare. Plin. lib. 33. cap. 11. Immenſo & Achaicæ victoriæ momento ad impellendos mores.
Mugitibus auras impulit. Ovid. 3. Met. 21.
Impellere, Loco pellere. Liv. Impulſa frons prima: & trepidatio ſubſidiis illata.
IMPELLENS, entis. Partic. Virg. 4. Georg. 305.
Hoc geritur Zephyris primum impellentibus undas. Juſtin. 4. 5. 4. Impellente fato.
IMPULSUS, a, um. Partic. [ἐλελασμένος] ut, Auctoritate ejus impulſi Athenienſes. Nepos 1. 5. 2.
Conſcientia ad fatendum impulſus. Quintil. lib. 5. cap. 15.
Fama hac impulſus Chremes, ultro ad me venit. Ter. And. 1. 1. 72.
Furiis impulſus. Virg. 10. Æn. 68.
Prælio graviter impulſi milites. Paterc. 2. 51. 3. conf. cap. 70. pr.
Acies impulſa. V. ACIES.
Bellum impulſum. Lucan. lib. 5. 330.
— nobis victoria turbam
Non dabit: impulſi tantum quæ præmia belli
Auferat. Translatio ſumpta a calumnia, quæ quum ſemel concuſſa fuerit, facile evertitur: impulſi igitur, i. e. Præcipitis & quaſi peracti. Budæus. Cicero Affectum bellum vocat.
Chordas tentavit impulſas pollice. Ovid. 10. Met. 145.
Sagitta nervo impulſa per nubem. Virg. 12. Æn. 856.
IMPULSIO, ōnis. f. [ἔλασις] Cic. 2. de Invent. 17. Impulſio eſt quæ ſine cogitatione per quandam affectionem animi facere aliquid hortatur: ut amor, iracundia, ægritudo, &c.
Inductio & impulſio in hilaritatem. Cic. 3. de Orat. 202.
IMPULSUS, ûs. m. [ἔλασις, ὤθησις] Cic. 2. de Nat. Deor. 31. Is autem ardor non alieno impulſu, ſed ſua ſponte movetur. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 25. Ne civitas eorum impulſu deficeret.
Impulſu tuo, ſuo, veſtro: h. e. Ductu & ſuaſu atque hortationibus. Cic. pro Roſc. Amer. 107. Idem 4. Verr. 161. Impulſu meo. Ibid. Impulſu tuo & tua crudelitate feciſſet. Ter. Hec. 2. 1. 45. Veſtro impulſu duxere.
Impulſu veſtro loquor. Cic. 3. de Orat.
Impulſu Piſonis Conſulis. Cic. 1. Att. 14.
Impulſus ſcutorum. Cic. pro Cæcin. 45. Etſi non ſolum impulſu ſcutorum, neque conflictu corporum, neque, &c.
Impulſu primo moveri. Cic. 1. Tuſc. 30. Id autem nec naſci poteſt, nec mori: vel concidat omne cælum, omniſque natura conſiſtat neceſſe eſt, nec vim ullam nanciſcatur, qua primo impulſu moveatur.
IMPULSOR, ōris. m. [ὠθητὴς] Qui incitat & impellit ad aliquid faciendum. Ter. Eun. 5. 6. 18.
Here, ne me ſpectes: me impulſore hæc non fecit.
Suaſor & impulſor profectionis meæ. Cic. 16. Att. 7.
Impulſor atque adjutor. Cic. de Provinc. Conſul. 18.
IMPULSTRIX, ab impellendo Nonius 2. 631. dici probat eadem forma, qua Tonſtrix, Curatrix, Aſſeſtrix, &c.
IMPENDĔO, di, ſum, [ἐπικρέμαμαι] ēre. eſt Aliquid ſupra caput (ut ait Valla) veluti caſurum pendere. ut, Nubes impendent. Cic. 1. de Fin. 60. Accedit etiam mors, quæ quaſi ſaxum Tantalo, ſemper impendet. Idem 5. Tuſc. 62.
Impendebat mons altiſſimus, ut facile perpauci prohibere poſſent. Cæſ. 1. Bell. Gall. 6. pr. Idem 3. Bell. Gall. cap. 2. pr. Monteſque, qui impenderent, a maxima multitudine Sedunorum ac Veragrorum teneri.
Impendere, per tranſlationem. Cic. de Amicit. 35. Hæc ita multa quaſi fato impendere amicitiis: ut omnia ſubterfugere, non modo ſapientiæ, ſed etiam felicitatis diceret ſibi videri. Al. Fata.
Impendere & imminere. Cic. pro Domo 25. Impendebat fames, incen-

incendia, cædes, direptio: imminebat tuus furor omnium fortunis & bonis.

Adesse & impendere. Cic. 4. Fam. 14. Ut ea quæ partim jam adsunt, partim impendent, moderate feramus.

Adesse atque impendere mala videntur. Cic. pro Quint. 47.

Quæ aderant jam & impendebant depellere. Cic. pro Milon. 77.

Impendere fatum aliquod, aut instare jam plane, aut certe jam appropinquare. Cic. 2. in Catil. 11.

Quid illi impendeat, ex aliqua re suspicari. Cic. pro Cluent. 66.

Acerbitas impendet omnibus. Cic. 2. Fam. 15.

Arbor impendet ædibus, & in ædes. Ulpian. in l. 1. D. de arbor. cædend. Quæ arbor ex ædibus tuis in ædes illius impendet.

Cura impendet pectori meo. Plaut. Epid. 1. 2. 32.

Contentio impendet. Cic. 2. Att. 22.

Discordiæ magnæ impendent. Cic. 8. Fam. 14.

Formidines impendent ab nostris magistris. Cic. 7. Verr. 56.

Ἰλιὰς tanta malorum impendet. Cic. 8. Att. 11.

Judicia reliqua impendent, nondum est plane expeditum. Cic. 4. Att. 16.

Mala impendent te. Ter. Phorm. 1. 4. 2.

Ita nunc imparatum subito tanta te impendent mala. i. e. Propediem eventura tibi sunt.

Metus nulli a superis impendent. Cic. 1. de Nat. Deor. 45.

Negotium impendet, Urget, instat. Cic. 2. Att. 22.

Procella Reip. impendet. Cic. de Arusp. Resp. 4. Tum vidi ac multo ante perspexi, quanta tempestas excitaretur, quanta impenderet procella Reipublicæ.

Sumptus infiniti impendent in hos exercitus, quibus defendimur. Cic. Brut. 18.

Tempestas invidiæ quanta nobis impendet. Cic. 1. in Catil. 22.

Timor belli impendet. Cic. 2. Fam. 10.

IMPENDENS, Partic. [ἐπικρεμάμενος] Plin. lib. 18. cap. 35. Quinimmo & harundinem nonnisi impendente pluvia seri jubent.

Cædis impendentis periculum. Cic. 5. Att. 3. Ibid. 8. 13.

Dolor impendens. Cic. 1. de Fin.

Montium impendentium altitudines. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.

Ruina impendens. Ovid. ad Liv. 363. conf. Justin. 17. 1. 5.

Rupes undique impendens. Justin. 24. 6. 6.

IMPENDIUM, IMPENDIOSUS. V. IMPENDO.

IMPENDO, di, sum, [δαπανάω, ἀναλίσκω] ĕre. In aliquam rem insumere. Plin. Epist. 10. 46. pr. In aquæ ductu, domine, Nicomedenses impederunt H-S. XXX. CCC. XXIX. qui imperfectus adhuc relictus.

Impendere de suo. Liv. 6. 15. Sed quid ego vos, de vestro impendatis, hortor?

Biennium impendere alicui rei. Quintil. præf. ad Tryphon. bibliop. Quibus componendis, ut scis, paulo plus quam biennium impendi.

Curam impendere alicui rei. Columel. in præf. lib. 1. Tot generibus ficorum, sic ut rosariis impenderet curam, quum a plerisque etiam majora negligantur?

Laborem impendere studiis. Plin. Epist. 3. 5. Al. Impertiri.

Laborem ac sumptum ad incertum casum impendere. Cic. 5. Verr. 227. Ad incertum casum & eventum certus quotannis labor & certus sumptus impenditur. [An Ob incertum &c?

Operam impendere intra tectum. Columel. lib. 12. cap. 1.

Operam duplicem impendere. Varr. 2. de R. R. cap. 11. V. OPERA.

Opus impendere verbis, pro Operam dare. Sen. Epist. 76.

Pecuniam impendere in res aliquas. Cic. 6. Verr. 46.

Studia juvenibus erudiendis impendere. Quintil. in procem. lib. 1. pr.

Sumptum impendere, V. Laborem.

Tempus studiis impendere. Plin. Epist. 3. 5. Perire tempus arbitrabatur, quod studiis non impenderetur. Al. Impertiretur.

Vitam impendere famæ. Stat. 5. Silv. 1. 63.

Volumina tota in disputationem impendere. Quintil. lib. 3. cap. 6.

IMPENSUS, a, um. Partic. [δεδαπανημένος] ut,

Ætas impensa Labori. Lucan. lib. 2. 569.

Impensum pretium. Cic. 14. Att. 12. Scribis enim esse rumores, me ad lacum quod habeo venditurum, minusculam vero villam utique Quinto traditurum, vel impenso pretio, quo introducatur, ut tibi Q. filius dixerit, dotata Aquilia. Cæs. 4. Bell. Gall. 2. Quin etiam jumentis, quibus maxime Galli delectantur, quæque impenso parant pretio, Germani importatis non utuntur. i. e. Soluto, ut quibusdam placet: alii Magno interpretantur. In Ciceronis exemplo Paulus Manutius interpretatur, Impenso, Non soluto. conf. Tacit. 1. Hist. 31. 7.

Pretio impenso venire. Liv. 2. 9.

Libido impensa. Lucret. lib. 5. 962. i. e. Magna.

Voluntas impensa, ut Propensa. Liv. 35. 44. Prima ejus oratio fuit excusantis, quod tanto minoribus Spe atque opinione hominum copiis venisset. Id suæ impensæ erga eos voluntatis maximum debere indicium est.

IMPENSUS, Nomen ex Partic. [δαπανητὸς] Auctus, Affluens, quasi in quem multæ impensæ fiunt. Plaut. Capt. 4. 2. 26.

Væ misero illi, cujus cibo iste factus est impensior. Al. Imperiosior.

Impensus, Gravis, intolerabilis, molestus. Plaut. Bacch. 3. 2. 10.

Nam pol quidem, meo animo, ingrato homine nihil impensiu'st. De hoc loco V. Turneb. 2. 20. Bisciol. Hor. subsec. 1. 14. 18. conf. item Gronov. & Taubm.

Cura impensior, h. e. Major, vehementior. Ovid. 2. Met. 406.

Damnum impensius. Gell. lib. 20. cap. 1. h. e. Majus.

Verbis impensioribus laudare. Val. Max. 4. 3. ext. 1.

Preces impensissimæ. Suet. Tiber. cap. 13.

IMPENSUM, i. n. Hor. 2. Serm. 3. 245.

Luscinias soliti impenso prandere coemptas. Columel. lib. 9. 8. Et impensum, & eandem operam custodis postulant bonæ atque improbæ. Al. Impensam.

IMPENSA, æ. f. [δαπάνη, χορηγία] Sumptus. Cic. 8. Fam. 1. Ne molestiam tibi cum impensa mea exhibeam. Cic. 5. Verr. 53. Magna impensa.

Ingentes impensæ. V. INGENS.

Largior impensa. Columel. lib. 2. cap. 2. non ita procul a fine.

Levis impensa. Ovid. 2. de Arte Am. 255.

Profundæ impensæ. Claud. 2. Cons. Stil. 224.

Cruoris impensa. Ovid. 8. Met. 63.

— melius sine cæde, moraque,
Impensaque sui poterit superare cruoris.

Agere impensam in rem aliquam. Cic. Anteq. iret in exil. 16. Qui neque tanta valetis auctoritate, neque tantorum officiorum impensam egistis in patriam.

Angebatur regis animus ad impensas. V. ANGO.

Facere impensas. Cic. Anteq. iret in exil. 5. Jure igitur quoniam & major impensa in patriam officii facta est, quam in privata sit defensione, &c.

Parcere impensæ. Liv. 35. 44. V. PARCO.

Perdere operam & impensam. V. OPERA.

Poscunt vineæ amplissimas impensas. Columel. lib. 3. 3.

Venari suffragia cœnarum impensis. Hor. 1. Epist. 19. 37.

Impensa, Beneficium. Martial. lib. de Spect. Epig. 4.

Impensis vitam principis annumeres. [Nisi neutrum pl. est.

IMPENSE, Adv. [σφόδρα] Valde, admodum. Plaut. Epid. 4. 1. 39. Est impense improbus. Ter. Adel. 5. 9. 36. Impense cupere. Gell. lib. 18. cap. 7. Julius Paulus poeta, vir bonus, & rerum, litterarumque veterum impense doctus. Ter. Eun. 5. 1. 23. Impense invidere. Liv. 1. 46. Impense regnum affectare. [Nisi ad seq. verba potius refertur τὸ Impensius.

Compar. [σφοδρότερον] Abundantius, uberius. Plin. 6. Epist. 90. Quo impensius rogo ut timori meo quotidie singulis, vel etiam binis epistolis consulas. Liv. 4. 46. pr. Cœpta inter eos in Urbe certamina, cupiditate eadem imperii, multo impensius in castris accendi.

Impensius uror. Catul. ad Lesbiam, 70. 5.

Impensius modo legatos supplices mittere, pacem orare. Sallust. Jugurth. 47. Idem ibid. 75.

Impensius exornatus. Justin. 21. 3. 7.

Impensius petere. Suet. Claud. cap. 11.

Impensius unge. Pers. 6. Sat. 69.

Tanto me impensius æquum est consulere. Virg. 12. Æn. 20.

Superl. Suet. Domit. cap. 20. Incendio absumpta impensissime reparare.

IMPENSUS, ûs. m. Symmach. 1. Epist. 11. Majore impensu.

IMPENSIBILIS, e. Adj. Quod satis expendi nequit. Gell. 11. 5. Veritas impensibilis. al. Incomprehensibilis.

IMPENDIUM, i. n. [δαπάνη] Idem significat quod Impensa. Plin. 4. Epist. 13. Ego mihi curam tantum & impendium vendico. Idem 10. Epist. 17. Nunc Reip. Prusensium impendia, reditus, debitores excutio.

Sine impendio. Cic. pro Quint. 12. Qui ab adolescentulo quæstum sibi instituisset sine impendio.

Conferre impendia in educationem. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Deducere impendia ex dote. Neratius in l. quod dicitur. D. de impensis in rebus dotalibus factis.

Reddere impendium ad assem. V. AD præp.

Impendium, ait Varro de L. L. lib. 4. sub finem, Quod in sorte accedebat, appellatum est; quæ usura dicta est, quod ad sortem usu accederet. Hæc ille. Cic. de Clar. Orat. 16. Seremus igitur aliquid tanquam in inculto & derelicto solo, quod ita diligenter colemus, ut impendiis etiam augere possimus largitatem tui muneris, modo idem noster animus efficere possit quod ager, qui quum multos annos quievit, uberiores efferre fruges solet. h. e. ut interpretatur Corradus, Munus quod large & liberaliter nobis dedisti, usura quadam majus facere, & ita tibi reddere possimus. Idem 6. Att. 1. Nihil illo regno spoliatius, nihil rege egentius: itaque aut tutela cogito me abdicare, aut (ut pro Glabrione Scævola) fœnus & impendium recusare. Quem locum sic interpretatur Manutius: pro Glabrione pupillo tutor Scævola fœnus & impendium recusavit adversus creditores pupilli: ita ego alterum duorum faciam, ut tutelam regis mihi a Senatu traditam renuntiem ac deponam: aut adversus ejus creditores fœnus & impendium recusem. Corradus vero sic: P. Mutius Scævola M. Acilii Glabrionis avus, quum ipsum Glabrionem socordem videret, fœnus & impendium recusavit, utilitatem & damnum rejecit. h. e. ut ajunt, Se nec bene nec male interposuit. conf. Gronov. Mantiss. Pec. Vet. p. 416.

Impendia, Tributa quæ principi penduntur a populo. Stat. 3. Silv. 3. 85.

— partæque per omnes
Divitiæ populos, magnique impendia mundi. De Hetrusco loquitur, cui mandata erat Imperatorii ærarii cura.

IMPENDIO, Adv. intendendi, [λίαν, πάνυ] Idem quod Impense, valde, apprime. ut, Cum male audiunt impendio commoventur & obirascuntur. Apul. Apol. p. 275. Idem Met. 2. p. 122. Cum impendio excusarem. Idem de Deo Socr. p. 53. Impendio mirari. Gell. lib. 1. cap. 2. Sed loquacior impendio & promptior. Idem lib. 11. cap. 18. Quoniam videbantur impendio acerbiores.

Impendio magis, pro Multo magis. Ter. Eun. 3. 5. 39. Impendio magis animus gaudebat mihi. Cic. 10. Att. 4. At ille impendio nunc magis odit Senatum.

Impendio minus. Plaut. Aulul. prol. 18.

Atque ille vero minus minusque impendio
Curare, minusque me impertire honoribus.

IMPENDIOSUS, a, um. Adj. [δαπανηρὸς] Qui plus æquo impendit, & consumit quam par est. Plaut. Bacch. 3. 2. 12.

Nimio præstat impendiosum te, quam ingratum dicier.

IMPĔNĔTRALE, is. n. [ἄδυτον] inquit Festus, Cujus ultimum penetrale intrare non licet.

IMPĔNĔTRĀBĬLIS, e. Adj. [ἀπέρατος] Quod penetrari non potest. Liv. 22. 19. extr. Et quum aversi, ac diverso late agmine a tam multis simul venientibus haud sane impenetrabiles essent, in litus passim naves egerunt. Sed longe aliter Gronov. legit. q. V.

Armis impenetrabilis. Stat. 3. Theb. 15.

Mens impenetrabilis iræ. Sil. lib. 7. 561.

Pars superior corporis crocodili impenetrabilis. Sen. Nat. Quæst. 4. 2.

Pudicitia impenetrabilis. Tacit. 4. Ann. 12. 4.

Silex ferro impenetrabilis. Liv. 36. 25.

Tergus impenetrabile ad. Plin. lib. 8. cap. 25.

IMPENNĀTUS, a, um. Adj. [ἄπτερος] Non pennatus.

Impennatas agnas in Saliari carmine veteres pro Spicis usurparunt, quæ

quæ non habent ariſtas: Agnas enim novas voluerunt intelligi. Feſtus in Pennas.

IMPENSA, IMPENSE, IMPENSUS. V. IMPENDO.

IMPERATOR, IMPERATRIX. V. IMPERO.

IMPERCEPTUS, a, um. Adj. [ἀκατάληπτος] Gell. lib. 14. cap. 1. Minora majoribus inperceptiora.

IMPERCITO, [συγγνῶθι] i. e. Parcito, futurum ab imperativo. Feſtus.

IMPERCĬTUS, a, um. Adj. Non percitus. Sil. 9. 161. al. Imperditus. V. Not. Cellar.

IMPERCUSSUS, a, um. Adj. [ἄβλητος] ut, Pedes impercuſſos movere, i. e. Sine ſtrepitu. Ovid. 3. Amor. 1. 52. Inoffenſos exponit Burm.

IMPERDĪTUS, a, um. Adj. [ἀνώλεθρος] Virg. 10. Æn. 430.
Et vos, ô Graiis imperdita corpora, Teucri. Ubi Servius, Imperdita corpora Graiis, Quos Græci perdere nequiverunt. conf. Sil. 10. 417.
Pectora imperdita Tydeo. Stat. 3. Theb. 84.

IMPERFECTUS, a, um. Adj. [ἀτελὴς, ἀκατέργαστος] Nondum abſolutus & perfectus. Virg. 8. Æn. 428.
— pars imperfecta manebat.
Imperfectus cibus apud Celſum, Non digeſtus. H. St. Ita olim l. 4. c. 19. pr. legebatur. Lind. Inconfectum exhibet.
Opus imperfectum. Ovid. 4. de Pont. 16. 15.
Sermonis verba imperfecta. Ovid. 1. Triſt. 3. 69.
Compar. Inſuavius hoc imperfectiusque. Gell. 1. 7.

IMPERFECTE, Adv. Gell. 2. 8. pr. Imperfecte atque præpoſtere atque inſcite ſyllogiſmo eſſe uſum Epicurum.

IMPERFECTIO, ōnis. f. Auguſtin. de Geneſ. ad Litter. 1. 4.

IMPERFOSSUS, a, um. Adj. [ἀκατόρυκτος] Non perfoſſus. Ovid. 12. Met. 496. — manet imperfoſſus ab omni
Inque cruentatus Cæneus Elateius ictu.

IMPERIOSUS. V. IMPERO.

IMPĔRĪTUS, a, um. Adj. [ἀνεπιστήμων, ἀμαθὴς] Non expertus, inquit Donatus. Inſcius, ignarus, rudis, indoctus. Plaut. Trin. 3. 2. 39.
Pernovi equidem, Lesbonice, imperitum tuum ingenium admodum.
Ter. Eun. 5. 2. 42.
Non adeo inhumano ingenio ſum, Chærea,
Neque tam imperita, ut quid amor valeat, neſciam.
Imperitus & Callidus, contraria, quemadmodum Rudis & Aſtutus. Cic. pro Roſc. Com. 143.
Imperitum vulgus, imperita multitudo. Cic. 3. Verr. 151. Ut nomine ipſo & memoria patris, animos imperitæ multitudinis concitarem. Plin. lib. 34. cap. 14. Quod imperitum vulgus appellat ferrum vivum.
Imperitus & indoctus. Cic. in Partit. 92. Sin apud indoctos imperitosque dicemus.
Imperitus rerum. Ter. And. 5. 4. 8.
— tune hic homines adoleſcentulos,
Imperitos rerum, eductos libere, in fraudem illicis?
Homo omnium rerum imperitus, quærit quid ſit ad perpendiculum. Cic. 3. Verr. 133. Idem 4. Tuſc. 19.
Aut ſtultum, aut rerum eſſe imperitum exiſtimet. Ex vetuſto poeta.
Sermo imperitus. Cic. in Orat. 23.
Imperitus experſque linguæ Græcæ. Plin. lib. 29. cap. 17.
Imperitus ad eam rem. Plaut. Mil. 3. 3. 45.
Adſunt fabri, architectique a me, a te, haud imperiti.
Compar. Gell. 6. 1. Nihil prorſus iſto imperitius. conf. Aſcon. in Cic. contra Piſon. p. 163. & Quintil. lib. 1. 10.
Superl. Cic. de Amicit. 95. Concio ex imperitiſſimis conſtans. conf. Celſ. præf. pr.

IMPERĪTE, ius, iſſime. Adv. [ἀμαθῶς] Indocte. Cic. de Clar. Orat. 80. Dicebat enim L. Scipio non imperite. Idem pro Corn. Balbo 20. Quid enim potuit dici imperitius, quam fœderatos populos fieri fundos oportere? Ibid. 27. Sed quam eſt illud imperitiſſime dictum de populis fundis, quod commune liberorum eſt populorum, &c.

IMPERĪTIA, æ. f. [ἀνεπιστημοσύνη, ἀμαθία] Plin. lib. 17. cap. 2. Contra Circium ſerere imperitia exiſtimatur. Ibid. 22. conf. Salluſt. Jugurth. cap. 38.

IMPERITO, IMPERIUM. V. IMPERO.

IMPERJURĀTUS, a, um. Adj. [ἀνόμοτος] Non pejeratus, ut Amnis aquæ imperjuratæ, i. e. Styx, per quam dii jurantes nunquam pejerabant. Ovid. in Ibin, 78.

IMPĔRO, [ἡγεμονεύω, ἄρχω, ἀρχηγετέω, κοιρανέω, μέδω, προστάττω] āre. Jubere, dictum ab In, intentiva particula, & Paro, āre; quaſi Statim paro, vel prorſus paro. Ter. And. 3. 2. 10.
Non imperabat coram quid opus facto eſſet puerperæ. Cic. 5. Fam. 10. Sed tamen omnia mihi imperas. Idem 11. Fam. 10. Sed neque Cæſari imperari poteſt, nec Cæſar exercitui ſuo. [Antique Indupero. q. V. ſ. l.
Imperare, plus eſt quam Jubere. Ter. Eun. 2. 3. 97. Jubeo, cogo, atque impero. Ubi Donatus, Evidenter plus eſſe Imperare, quam Jubere.
Imperare, pro Parere. Salluſt. Jugurth. cap. 62. extr. Igitur Jugurtha, ubi armis viriſque & pecunia ſpoliatus eſt, cum ipſe ad imperandum Tiſidium vocaretur, rurſus cœpit flectere animum ſuum, & ex mala conſcientia digna timere. Ad imperandum, paſſive dixit, i. e. Ad parendum, & ad imperata Metelli facienda. V. cl. Waſſe in loc. Cic. 9. Fam. 25. Nunc ades ad imperandum, vel ad parendum potius. ſic enim antiqui loquebantur. i. e. Ades, ut tibi imperem.
Imperare & Obedire, contraria. Cic. 2. Tuſc. 47. Hæc ut imperet illi parti animi, quæ obedire debet, id videndum eſt viro. De ratione.
Imperare & Parere, contraria. Cic. 2. Tuſc. 47. Reliquum eſt, ut tute tibi imperes, quanquam hoc neſcio quomodo dicatur, quaſi duo ſimus ut alter imperet, alter pareat: non inſcite tamen dicitur.
Qui bene imperat, paruerit aliquando neceſſe eſt: & qui modeſte paret, videtur, qui aliquando imperet, dignus eſſe. Cic. 3. de Legib. 5.
Parcius imperare. Stat. 1. Silv. 5. 44.
Agris fertilibus non eſt imperandum. Sen. de Tranquil. An. cap. 15.
Animo imperare nequivi, quin prius quam perirem, cur periturus eſſem, ſcirem. Liv. 34. 31. pr.
Arvis imperat agricola. Virg. 1. Georg. 99. Servius, Arvis imperare, i. e. Ut tantum ferant quantum deſiderat agricola.
Cupiditatibus imperare, cui contrarium eſt Servire cupiditatibus. Cic. de Amic. 84. In talibus ea, quam jamdudum tractabamus, ſtabilitas amicitiæ confirmari poteſt, quum homines benevolentia conjuncti, primum cupiditatibus iis, quibus ceteri ſerviunt, imperabunt.
Dolori imperare, Vincere, Compeſcere dolorem. Plin. 8. Epiſt. 19. extr.
Gentibus omnibus & nationibus terra marique imperare. Cic. pro Lege Manil. 56.
Iræ fortiter imperat. Ovid. 9. Met. 28.
Lacrymis exercitum imperare alicui. Plaut. Ciſtel. 1. 1. 60. i. e. Exercere lacrymis. Al. Excruciatum.
Liberis imperare: i. e. Regere liberos, inquit Donatus. Ter. Adel. 1. 1. 52.
Nobiſmetipſis ut imperemus quum præcipitur, hoc præcipitur, ut ratio coerceat temeritatem. Cic. 2. Tuſc. 47.
Sibi imperare facere aliquid. Ter. Eun. 2. 2. 21.
— imperavi egomet mihi
Omnia aſſentari, is quæſtus nunc eſt multo uberrimus.
Sibi ſilentium imperare. Plin. lib. 28. cap. 6.
Voci nimis imperat, Minus parcit. Plin. Epiſt. 5. 19.
Urbi imperare. Lucan. lib. 2. 61.
Arma imperare, Exigere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 6. Tota Italia delectus habentur, arma imperantur, pecuniæ, &c.
Cœnam imperare famulo. Cic. pro Roſc. Amer. 59. Nonnunquam etiam puerum vocaret, credo cui cœnam imperaret.
Equites imperare civitatibus. Cæſ. 6. Bell. Gall. 4.
Frumentum aliquibus pro portione imperare. Cic. 7. Verr. 55.
Frumentum in cellam. Cic. 1. Verr. 30. Queritur tota Sicilia, C. Verrem ab aratoribus, quum frumentum ſibi in cellam imperaviſſet, &c.
Munus aliquod imperare. Cic. 7. Verr. 51. Et 2. de Lege Agr. 46. Imperabitur aliquid muneris, non recuſabunt. Subaudi Exſequi, vel ſimile verbum.
Naves imperare. Cic. 7. Verr. 43. Superiorum Prætorum conſuetudo quum hæc fuiſſet, ut naves civitatibus, certusque numerus nautarum, militumque imperaretur, maximæ & locupletiſſimæ civitati Mamertinæ nihil horum imperaviſti. Nepos 9. 4. 2.
Nuptias imperare alicui. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Obſides imperare. Cic. pro Lege Manil. 35. Idem Cretenſibus, quum ad eum usque Pamphiliam legatos deprecatoreſque miſiſſent, ſpem deditionis non ademit, obſideſque imperavit.
Obſides imperare civitatibus. Cæſ. 6. Bell. Gall. 4.
Pecuniam ad. Cic. 4. Verr. 137. Singulis Cenſoribus denarii trecenti ad ſtatuam Prætoris imperati ſunt.
Pecuniam in remiges imperare. Cic. pro Flacc. 32.
Tributum imperare dicitur princeps, Quando ſubditos imperio cogit ad dandas pecunias, tributum, milites, & id genus. Plaut. Epid. 2. 2. 43.
At tributus quum imperatus eſt, negant pendi poteſſe. Sic, Imperare pecuniam. Cic. 4. Verr. 138.
Imperare, pro Velle. Ter. And. 5. 2. 1. Animo jam nunc otioſo eſſe impero. Ubi Donatus, Impero pro Volo. an ut ſtatim fiat tanquam illud quod imperatur? Et Impero dixit ſuperbe, ſummum enim indicium ſecuritatis eſt ſuperbia.

IMPĔROR, paſſ. Hor. 1. Epiſt. 5. 21.
Hæc ego procurare, & idoneus imperor, & non
Invitus.
Imperatur ei perpetua pudicitia. Juſtin. 10. 2. 4. conf. Cæſ. Bell. Civil. 1. 6. & Salluſt. Fragm. 1. 15.
Malo imperari, quam eripi mortem mihi. Sen. Theb. 1.

IMPERĀTUS, a, um. Partic. ut, Imperatæ pecuniæ. Cæſ. 3. Bell. Civil. 32. Obſidibus imperatis. Idem 6. Bell. Gall. 4. Equitatu imperato. Idem 4. 6. Naves imperatæ. Curt. 3. 1. 20.

IMPERĀTUM, i. n. Mandatum. ut
Imperata facere, Exſequi. Cæſ. 2. Bell. Gall. 3. Idem 5. 36. Nepos 16. 9. 2.
Imperata facere, dativo junctum. Liv. Qui quum in pace eſſent, imperataque prioribus Conſulibus feciſſent. [Immo Ablativus eſt, pro Sub prioribus coss. V. CONSUL.
Imperata effecta reddere. Plaut. Pſeud. 1. 3. 151.

IMPERĀTUS, ûs. m. ut, Imperatu Gratiani. Ammian. 31. 19.

IMPERĀTOR, ōris. m. [βασιλεὺς, αὐτοκράτωρ, στρατηγὸς, ἀρχηγὸς] Qui imperat. Plaut. Capt. 2. 2. 57.
Equidem, ſi perinde, ut ipſe fui imperator familiæ, &c.
Imperatores, Ductores exercituum & præfecti copiarum militarium dicuntur apud hiſtoricos. Cic. pro Roſc. Amer. 151. Solent hoc boni imperatores facere, quum prælium committunt: ut in eo loco, quo fugam hoſtium fore arbitrentur, milites collocent. Perott. Imperatores dicebantur, Qui Senatus & Populi Romani juſſu vel ductabant exercitus, vel provincias adminiſtrabant, & ſinguli duos legatos habebant, interdum plures. Plin. lib. 7. cap. 26. enumerans Pompeji laudes, Toties imperator ante, quam miles.
Imperatoris nomen tributum primo Ducibus, deinde honoris cauſa Victoribus, poſtremo Principibus. V. Caſaub. ad Suet. Cæſ. c. 76. Lipſ. ad Tacit. 3. Ann. extr. obſervat Imperatoris appellationem quando Principibus tribueretur, præponi, tanquam Prænomen; cum Victorem bello notaret & privatis etiam tribueretur, poſtponi, tanquam Cognomen, ſolitam. ut, Imperator Cæſar Auguſtus. contra, M. Tullius Cicero Imperator. & Jun. Blæſus Imperator. V. Suet. Cæſ. l. c. & Claud. cap. 12. Doctiſſima ſunt, quæ de Imperatoris nomine & diverſo uſu habet Spanh. de Pr. & Uſu Num. diſſ. 10. p. 180. ſq. & diſſ. 12. p. 392. ſq. conf. Lex. Pitiſc.
Imperatores, qui & Cæſares, Appianus Reges vocat, Bell. Civil. lib. 2. p. 200. Pariſ. pr. ἐπὶ νῦν οἱ Ῥωμαίων βασιλέες. Et nominatim de Adriano dicit βασιλεὺς, Bell. Civil. libro 2. pag. 238. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἀδριανὸς, ſed de Trajano loquens dicit αὐτοκράτωρ 240. principio. Alio etiam modo αὐτοκράτορες, ob victorias. Vide Dionem aliquot locis & Appianum. H. St.
Imperator eſt Adminiſtrator quidam belli gerendi. definiente Cic. 1. de Orat. 210.
Imperator & Miles oppoſita. Cic. 2. Tuſc. 62. In primis laudabat illud quod diceret, eoſdem labores non eſſe æque graves imperatori & militi, quod ipſe honos laborem leviorem faceret imperatorium.
Caſtrorum imperator, duxque hoſtium. Cic. 1. in Catil. 5.
Victor & imperator omnium gentium Populus Romanus. Cic. pro Domo 90.

Bonus

Bonus & fortis imperator. Cic. 2. de Orat. 187.
Exercitui præpoſitus eſt callidus & ſapiens imperator. Cic. 1. de Invent. 58.
Invictiſſimus imperator. Cic. 6. Verr. 82.
In ſummo imperatore quatuor has res ineſſe oportere, ſcientiam rei militaris, virtutem, auctoritatem, felicitatem. Cic. pro Lege Manil. 28.
Imperator vitæ & necis. Plin. lib. 29. cap. 1. de medicis, Palamque eſt, ut quisque inter iſtos loquendo polleat, imperatorem ilico vitæ noſtræ necisque fieri.
Imperatorem dici Medicum a Seneca creditum eſt, quodam e loco corrupto. H. St.
Jupiter imperator eſt apud Liv. 6. 29. extr.
IMPERĀTRIX, īcis. f. [βασίλισσα, ἡγεμονίς] Cic. pro Cœl. 67. Deinde fortes viros ab imperatrice in inſidiis atque in præſidio balnearum locatos.
Imperatrix civitas. l. 39. Cod. de Epiſc. & Cler.
Imperatrix Italia. Plin. lib. 26. cap. 3.
IMPERĀTŌRIUS, a, um. Adj. [στρατηγικὸς, βασιλικὸς] Quod ad imperatorem pertinet. ut
Appellatio imperatoria. Paterc. 2. 25. 5.
Donatio imperatoria. Cic. 5. Verr. 187.
Jus imperatorium. Cic. 3. Verr. 57. P. Servilius, quæ ſigna atque ornamenta ex urbe hoſtium, vi & virtute capta, belli lege atque imperatorio jure ſuſtulit, ea Pop. Romano apportavit. Al. Aſportavit.
Labor imperatorius. Cic. 2. Tuſc. 62.
Laus imperatoria. Cic. 4. Acad. 2.
Imperatoria majeſtas. Spartian. Hadr. cap. 8.
Nomen cooptare imperatorium. Cic. 11. Fam. 4.
IMPERATORIA, æ. f. Herba. Tabernæm. p. 238.
IMPERATORIE, Adv. Treb. Pol. Claud. cap. 6. Dum ſe ad id bellum imperatorie inſtruit.
IMPERATĪVUS, a, um. Adj. [προστακτικὸς] ut, Imperativæ feriæ. Macrob. 1. Saturn. 16.
IMPERATĪVE, Adv. [προστακτικῶς] Ulpian. tit. 24. §. 1. V. Precativus, in PRECOR.
Modus imperativus, frequens apud Grammaticos.
IMPERIUM, i. n. [στρατηγία, βασιλεία, ἐπικράτεια, ἡγεμονία] Juſſus & veluti Præceptum imperatoris. Virg. 1. Æn. 57.

— tempeſtatesque ſonoras
Imperio premit, ac vinclis, & carcere frenat. Idem 4. Æn. 295.
Imperio læti parent.

Satis pro imperio, quisquis es. i. e. Imperioſe, Donatus. Ter. Phorm. 1. 4. 19.
Arbiter imperii. Ovid. 5. Triſt. 2. 47.
Duritia imperii. Tacit. 1. Hiſt. 23.
Facile eſt imperium in bonis. Plaut. Mil. 3. 1. 17.

Ecce tibi obedientes. P. Facile eſt imperium in bonis.

Lenia imperia. Hor. 1. Epiſt. 18. 45.
Luſorium imperium. V. LUDUS.
Perſeverum imperium. Tacit. 15. Ann. 48. Idque pluribus probabatur, qui in tanta vitiorum dulcedine ſummum imperium nec reſtrictum, nec perſeverum volunt.
Precarium ſeni imperium, & brevi tranſiturum. Tacit. 1. Hiſt. 52.
Reſtrictum imperium. Tacit. 15. Ann. 48. V. paulo ante Perſeverum.
In te mihi eſt imperium. h. e. Tibi imperare poſſum. Plaut. Men. 5. 7. 41.
Celebre apud nos imperium tuum eſt. Plaut. Mil. 4. 4. 60. h. e. Meminimus quid tu nobis imperaveris.
Abnuere imperium. V. ABNUO.
Accipere imperium. Tacit. 2. Hiſt. 19. V. ACCIPIO.
Accipere imperium. Liv. Perculſæ civitates minores imperium acceperunt: Impoſito ſtipendio paruerunt. Idem 25. 9. Intentus ad imperia accipienda.
Capeſſere imperia. V. CAPESSO.
Concedere in imperium. Juſtin. 4. 2. 3.
Demutare imperium alicujus. Plaut. Men. 3. 2. 118.

Sed quis hic eſt, qui capillo me hinc de curru deripit,
Imperium tuum demutat, atque dictum Apollinis?

i. e. Contra imperium tuum agit.
Detrectare imperium. Curt. lib. 9. 8. 17. Oppidani detrectabant imperium, & clauſerant portas. i. e. Abnuebant, reſpuebant.
Ejurare imperium. Tacit. 3. Hiſt. 68. extr. Prævenerat rumor ejurari ab eo imperium.
Exſequi imperium, pro Facere quod eſt imperatum. Plaut. Amph. 1. 1. 106.

Nunc pergam heri imperium exſequi, & me domum capeſſere.

Exſpectare imperia. Curt. 4. 13. 21.
Flectere durum mollibus imperiis. Hor. 4. Carm. 1. 7.
Frangere imperium. Hor. 1. Carm. 35. 16.
Fungi imperio. Juſtin. 2. 4. 25.
Habere imperium in. Ter. Eun. 3. 1. 25.

Eone es ferox, quia habes imperium in belluas?

Negligere imperium alicujus. V. NEGLIGO.
Obtemperare imperio alicujus. V. OBTEMPERO.
Parere imperio. Virg. 4. Æn. 238.
Rumpere imperium alicujus. Sen. Herc. fur. 1.
Rupto imperio. Tacit. 13. Ann. 36. Sed rupto imperio, poſtquam paucæ e proximis caſtellis turmæ, &c.
Servire ſervitutem imperiis alterius. Plaut. Trin. 2. 2. 21.

Tuis ſervivi ſervitutem imperiis & præceptis, pater.

Sub alicujus imperio eſſe. Ter. Heaut. 2. 2. 4.

Locus, occaſio, ætas, mater, ſub imperio cujus eſt, mala.

Imperium, pro Dominio. Virg. 1. Æn. 291.

Imperium Oceano, famam qui terminet aſtris.

Cic. 1. de Lege Agr. 6. His inſignibus, atque infulis imperii venditis, &c.
Inimiciſſimus huic imperio. V. INIMICUS.
Imperium ſine fine dedi. Virg. 1. Æn. 283.
Continens imperium. V. CONTINEO.
Infinitum imperium V. INFINITUS.
Labans imperium. Claud. de Bell. Get. 571.
Solenne imperium. Virg. 12. Æn. 193.
Abrogare imperium. V. ABROGO.
Abſiſtere imperio. Liv. 38. 16. extr. Non tamen ita infregit animos eorum, ut abſiſterent imperio. V. ABSISTO.

Agitare imperium. V. Agitare, pro Adminiſtrare, in AGO.
Amittere imperium. V. AMITTO.
Conſociare imperium. V. CONSOCIO.
Deguſtare imperium. Tacit. 6. Ann. 20. Et tu, Galba, quandoque deguſtabis imperium.
Elaborato a parentibus imperio contentus. i. e. Magnis laboribus quæſito & parto. Juſtin. 1. 2.
Explere imperio triginta magnos orbes. i. e. Regnare annos triginta. Virg. 1. Æn. 273.
Fulgens imperio Africæ. Hor. 3. Carm. 16. 31.
Gerere res hominum æternis imperiis. Virg. 1. Æn. 234.
Mandata & commiſſa imperio. V. MANDO.
Moderari frena imperii. Ovid. 2. de Pont. 9. 33.
Potiri imperio Galliæ. Cæſ. 1. Bell. Gall. 2.
Regere imperium. Virg. 1. Æn. 344.
Tenere ſummam imperii. Cæſ. 3. Bell. Gall. 17.
Terminare imperium Oceano. Virg. 1. Æn. 391.
Tradere ſummam imperii. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 20.
Tractare imperium, Regere, adminiſtrare. Juſtin. lib. 1. cap. 2. de Semiramide, Hæc nec immaturo auſa tradere imperium, nec ipſa palam imperium tractare, &c.
Tranſigit comitia imperii. Tacit. 1. Hiſt. 14.
Imperium, Poteſtas. Ulpian. de jurisd. om. jud. Suet. Cæſ. cap. 54. Abſtinentiam neque in imperiis, neque in magiſtratibus præſtitit. Ubi notandum Imperia de Poteſtate militari; Magiſtratum de Civili dici. Ita, Summa imperii, de qua Græcæ Resp. inter ſe ſæpe diſceptarunt, ſignificat frequenter Jus conſtituendi imperatorem, i. e. Ducem adverſus hoſtes communes. Ita Nep. 3. 2. 2. Summa imperii maritimi.
Sub Imperii nomine veniunt etiam Provinciæ imperio ſubjectæ. ut Cæſ. 4. Bell. Gall. 16. Populi Rom. imperium finit Rhenus.
Accipere imperium in Hiſpaniam. Liv. lib. 26. 18. Adeo perditas res, deſperatumque de Repub. eſſe, ut nemo audeat in Hiſpaniam imperium accipere. i.e. Provinciam Hiſpaniam. Sic paulo poſt, Juſſi deinde inire confuſum ſuffragium, ad unum omnes, non centuriæ modo, ſed etiam homines, P. Scipioni imperium eſſe in Hiſpaniam juſſerunt. Al. Hiſpania.
Conſulare imperium. V. CONSUL.
Exercere dura imperia. Virg. 2. Georg. 370.
Habitus duro imperio populus. Tacit. 12. Ann. 47. Moxque vulgus, duro imperio habitum, probra ac verbera intentabat.
Imminuere imperium. Liv. lib. 8. 3. Juſſis ante tempus Conſulibus abdicare ſe magiſtratu, quo maturius novi Conſules adverſus tantam molem belli crearentur: religio inceſſit, ab eis, quorum imminutum imperium eſſet, comitia haberi, itaque interregnum initum. Imminutum imperium dicit eorum, qui juſſi erant magiſtratu ſe abdicare.
Imminuere imperii jus. Cic. 6. Verr. 20. Tritici modium LX. M. empta Populo Rom. dare debebant & ſolebant: abs te ſolo remiſſum eſt: Reſp. detrimentum cepit, quod per te imperii jus una in civitate imminutum eſt.
Immutari imperio. V. IMMUTO.
Inhibere imperium. V. INHIBEO.
Pati regium imperium. Sen. Med. 4. V. PATIOR.
Perferre imperia alicujus. Cæſ. 5. Bell. Gall. 52. Tantum ſe ejus opinionis deperdidiſſe, ut Pop. Romani imperia perferrent, graviſſime dolebant.
Proferre imperium ſuum, i. e. Oſtendere potentiam & vires ſuas. vel Prorogare, dilatare, ampliare. Ovid. 5. Met. 372. Tacit. 1. Ann. 3.
Sum. ut, Summo in imperio eſſe. Cic. 2. de Fin. 66. Virginem filiam ſua manu occidit potius, quam ea P. Claudii libidini, qui tum erat ſummo in imperio, dederetur.
Cum imperio eſſe dicebatur apud antiquos, Cui nominatim a Pop. Rom. dabatur imperium. Cum poteſtate eſſe, dicebatur de eo Qui a populo alicui negotio præficiebatur. Hæc Feſtus. Cic. 6. Verr. 7. Quæ dico ſigna, ante quam abs te ſublata ſunt, nemo Meſſanam cum imperio venit, quin viderit. conf. Idem 1. Fam. 1. & 9. V. CUM.
Cum imperio eſſe, Extra Urbem manere: nam Urbem ingredientes imperium deponebant. Cic. 7. Att. 3. Nam quod putas utilius eſſe, vel mihi quod tutius ſit, vel etiam ut Reipublicæ prodeſſe poſſim, me eſſe cum imperio: id coram conſiderabimus quale ſit.
Imperium, majus eſt quam Jurisdictio. Paul. in l. eá quæ magis. D. ad municipales, Ea quæ magis imperii ſunt, quam jurisdictionis, magiſtratus municipalis facere non poteſt.
Imperium apud Juriſconſultos duplex eſt. Ulpian. in l. imperium. D. de jurisd. omn. jud. Imperium aut merum, aut miſtum eſt. Merum imperium eſt, habere gladii poteſtatem ad animadvertendum in facinoroſos homines, quod etiam Poteſtas appellatur. Miſtum eſt, cui etiam jurisdictio ineſt, quod in danda bonorum poſſeſſione conſiſtit: ut jurisdictio, judicis dandi licentia.
De Imperio Juſto, Mero, Militari & Romano, V. plura in Lex. Pitiſc.
IMPERIĀLIS, e. Adj. Aur. Vict. Epit. in Tiberio. Imperialis moleſtiæ magnitudinem declinare. Et Ornamenta imperialia. Capitol. M. Anton. Phil. cap. 17. Inſigne imperialis majeſtatis. Idem Albin. cap. 2. Ammian. 15. 5. Ad culmen imperiale ſurgere. Idem 21. 16. Ita, Civitas & Nummus imperialis.
IMPERĀLIS, e. Idem. ut, Imperalia ſtatuta. Ulpian. Dig. 47. t. 12. l. 3. §. 5. [Niſi mendum eſt.
IMPERIĀLĬTER, Adv. Leg. un. §. 15. C. de cad. tollend. Noſtrum eſſe proprium ſubjectorum commodum imperialiter exiſtimantes.
IMPERIĀBĬLĬTER, Idem. Cato apud Chariſ. p. 181. Gramm. Putſch. Imperiabiliter pro Nimis imperioſe & dure. [Niſi forte Imperabiliter legendum.
IMPERIŌSUS, a, um. Adj. [ἐπικρατῶν] Qui imperium habet. Cic. in Orat. 20. Cognoſcat etiam rerum geſtarum & memoriæ veteris ordinem, maxime ſcilicet noſtræ civitatis, ſed & imperioſorum populorum, & regum illuſtrium. i. e. Qui multum imperarunt, apud quos maxima fuerunt imperia.
Imperioſa Dictatura. Liv. 7. 40. Eodem tenore duos inſequentes Conſulatus geſſi: eodem hæc imperioſa Dictatura geretur.
Æquor imperioſius. Hor. 1. Carm. 14. 8. Violentum, & cui obſiſti non poſſit.

Imperiosus, Qui nimis severe imperat, quasi Ostentator imperii. Plaut. Asin. 2. 4. 4. Nimis imperiosus est.
Imperiosus sibi, Qui sibi ipse imperat, qui vitæ suæ modum habet. Hor. 2. Serm. 7. 83.
Quisnam igitur liber? sapiens, sibique imperiosus.
Imperiosus sui, i. e. Continens. Plin. 34. 8.
Conjux imperiosa. Ovid. in Ibin, 536.
Consul imperiosus. Cic. Post red. in Senat. 11.
Domina dura, imperiosa, vehemens, cupiditas. Cic. in Parad. 5. §. 3. pr.
Eques Gelonis imperiosior. Claud. Fescenn. de Nupt. Hon. 3.
Fames imperiosa. Lucan. ad Pison. 208.
Fasces imperiosissimi. Val. Max. 2. 7. 7.
Familia imperiosissima & superbissima. Liv. 9. 34.
Inedia imperiosa. Plin. lib. 29. cap. 1.
Philosophi est nimis imperiosi, vetare meminisse. Cic. 2. de Fin. 105.
Populi imperiosi. Cic. in Orat. 20.
Vis imperiosissima. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Imperiosus fuit etiam cognomento dictus T. Manlius Torquatus. Cic. 2. de Fin. 60. Utrum tandem censes, Torquate, Imperiosum illum, si, &c. V. Liv. 7. 3. Plin. 22. 5. conf. Lex. Pitisc.

IMPERĪTO, [ἐξηγητεύομαι] āre. frequent. Plaut. Capt. 2. 1. 47.
Quod antehac pro jure imperitabam meo, nunc te oro per precem.
Imperitare & Servire, contraria. Hor. 2. Serm. 7. 81.
Tu mihi qui imperitas, aliis servis miser.
Imperitando, serviendoque vicissim. Plin. lib. 6. cap. 29.
Equis imperitare. Hor. 1. Carm. 15. 25.
Gentibus magnis imperitare. Lucret. lib. 3. 1041.
Legionibus magnis imperitare. Hor. 1. Serm. 6. 4.
Rem æquam imperito. Hor. 2. Serm. 3. 189.
Imperitandi parum prudentes. Columel. lib. 13. cap. 1.
Sæpe hac voce utitur Tacitus, e. g. 4. Hist. 61. 4. Virgo late imperitabat. Imperitandi cupido. Idem 4. Hist. 25. 5. Quanto sit angustius imperitatum. Idem 4. Ann. 4. 5. &c. conf. Curt. 4. 7. 1. & 9. 6. 20. & Sallust. Jugurth. cap. 19. item Liv. 1. 2.

IMPERMISSUS, a, um. Adj. [ἀθέμιστος] Illicitus: ut, Gaudia impermissa, i. e. Illiciti concubitus. Hor. 3. Carm. 6. 27.

IMPERSŌNĀLIS, e. Adj. [ἀπρόσωπος] Vox est a Grammaticis ficta: quibus verbum Impersonale dicitur, Quod non habet personas. Mart. Capell. lib. 3. p. 83. & lib. 4. 119. V. Priscian. p. 812. & alios Grammaticos.

IMPERSONĀLĬTER, Adv. Florentinus in l. sive. D. de stipul. servo. Sive mihi, sive sibi, sive conservo suo, sive impersonaliter dari servus meus stipuletur, mihi acquiret. conf. Justin. Inst. 3. t. 18. §. 1.

IMPERSPĬCĀBĬLIS, e. Adj. Zeno Veron. Imperspicabilis judicii secreta.

IMPERSPĬCUUS, a, um. Adj. Incognitus, dubius, non perspicuus. Plin. 1. Epist. 20. Neque enim minus imperspicua, incerta, fallaciaque sunt judicum ingenia, quam tempestatum terrarumque.

IMPERTERRĪTUS, a, um. Adj. [ἄτρεστος] Qui nulla re terretur. Virg. 10. Æn. 770.
— manet imperterritus ille.
Imperterritus equum impellebat. Sil. lib. 7. 695.
Imperterritus armis. Idem 14. 188.
Mens imperterrita. Sil. lib. 11. 207.

IMPERTIO, īvi & ii, ītum, [μεταδίδωμι] īre. act. vel IMPERTIOR, īri. dep. Impendere, partem dare, communicare, participem facere: ex In & Partior.
Calorem impertire. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Jam vero reliqua pars mundi ea & ipsa tota natura fervida est, & ceteris naturis omnibus salutarem impertit & vitalem calorem.
Diem festum alicui impertire. Cic. 4. Verr. 51. Tu Syracusanos unum diem festum Marcellis impertire noluisti, per quos illi adepti sunt, ut ceteros dies festos agitare possent.
Dolorem suum alicui impertire. Cic. 4. Verr. 84. Verumtamen dolorem suum nemini impertiebat, Prætoris injurias tacite, hospitis placide ferendas arbitrabatur.
Fortunas aliis impertiri. Cic. de Amicit. 72. Quod faciendum, imitandumque est omnibus, ut si quam præstantiam virtutis, ingenii, fortunæ consequuti sunt, impertiant eam suis, communicentque cum proximis.
Laudem impertire. Cic. pro Lege Manil. 20. Atque ut omnes intelligant, me L. Lucullo tantum impertiri laudis, quantum, &c.
Prudentiam suam ad salutem alicujus impertire. Cic. 3. Att. 15. Nunc, Pomponi, quoniam nil impertisti tuæ prudentiæ ad salutem meam, quod aut in meipso, &c.
Salutem impertire, Nuntiare. Cic. 2. Att. 27. Terentia delectata est tuis litteris: impertit tibi multam salutem.
Studium Philosophiæ impertire. Cic. 5. de Fin. 6. In primisque ut aliquid suorum studiorum Philosophiæ quoque impertiat.
Tempus alicui rei impertire. Cic. 9. Att. 13. Huic rei aliquid temporis impertias.
Tempus sapientiæ doctoribus impertiebat. Tacit. 14. Ann. 16. 3.
Aliquem honoribus impertire. Plaut. Aulul. prol. 18.
Atque ille vero minus, minusque impendio
Curare, minusque me impertire honoribus.
Aliquem malo impertire. Ter. Adel. 3. 2. 22.
Sed cesso heram hoc malo impertire propere? i. e. Heræ nuntiare hoc malum.
Aliquem osculo impertire, Osculari. Suet. Neron. cap. 37.
Aliquem salute impertire, Salutare. Ter. Eun. 2. 2. 39. Plurima salute Parmenonem summum suum impertit Gnato.
Alterum rem aliquam impertire. Plaut. Milit. 2. 2. 77. At imperti me, amice, quod commentus es.
Alteri de re aliqua impertire. Cic. 2. Off. 54. Sæpe idoneis hominibus indigentibus, de re familiari impertiendum est, sed, &c.
Impertiri, passive. Cic. 3. in Catil. 14. Atque etiam viro forti Collegæ meo C. Antonio laus impertitur. Suet. Claud. Cæsar cap. 4. Nec dubium est quid post hæc Augustus constituerit, & reliquerit eum nullo præter auguralis sacerdotii, honore impertitum. Nep. 25. 1. 2. Puerilis ætas doctrinis impertiri debet.

IMPERTIENS, & IMPARTIENS, entis. Partic. Mart. Capel. lib. 1. p. 21.

IMPERTĪTUS, a, um. Partic. Liv. 21. 41. Pro his impertitis oppugnatum patriam nostram veniunt. Apul. Apol. p. 377. Nulla impertita mora.

IMPERTITIO, ōnis. f. Arnob. lib. 2. p. 43. Honoris impertitione viduari.

IMPERTĬLIS, e. Adj. Augustin. lib. 6. Mus. Impertilis nota.

IMPERTURBĀBĬLIS, e. Adj. Idem Confess. lib. 2. extr. & Epist. 145.

IMPERTURBĀTUS, a, um. Adj. [ἀτάρακτος] contrarium est Turbato. Plin. lib. 2. cap. 23. Imperturbata lux.
Ore imperturbato bibere venenum. Ovid. in Ibin 560. conf. Sen. Epist. 73. & 85.

IMPERVIUS, a, um. Adj. [ἀδιάβατος] ut, Amnis impervius, Non vadosus. Ovid. 9. Met. 106.
Freta impervia. Valer. 4. Argon. 711.
Itinera impervia. Tacit. 3. Ann. 31.

IMPESCO, ĕre. est (auctore Festo) In lætam segetem, pascendi gratia immittere.

IMPĔTĪGO, ĭnis. f. [λειχὴν] Fœdatio cutis, serpens cum pruritu, quam alii scabiem siccam, asperam, & prominentem intelligunt: Alii morbum similem scabiei, squammosum, corpusque dehonestantem. V. Cels. 5. 28. sect. 17. extr. Ab impetu nomen deductum. Plin. lib. 23. cap. 7. Hiberna caprificus in aceto cocta & trita, impetigines tollit. Idem 22. cap. ult. 20. 9. & 25. 7.
Serpens molliter impetigo. Firmic. lib. 6. cap. 31.

IMPETĪGĬNŌSUS, a, um. Adj. Qui impetigine laborat. Ulpian. in l. Pomponius. D. de Ædil. edict. Trebatius ait, impetiginosum morbosum non esse: si eo membro ubi impetigo est, æque recte utatur.

IMPETIGŌSUS, a, um. Adj. Gloss. Vet. Gr. Lat. λιχηνωτὸς Impetigosus. [Nisi mendum est.

IMPĔTO, īvi, ītum, [ἐπιβάλλω] ĕre. Invadere, adoriri. Apul. Jurgiis me oppido impetens. Varro 3. de R. R. cap. 16. Itaque impetentes a se ejiciunt fucos, quod hi, &c. V. IMPECTO. conf. Solin. cap. 55. Flammis & sagittis impetens Cupido. Sen. Hippol. 3.

IMPETĪBĬLIS, e. Adj. Quod peti non debet, vel potius Nequit. Vet. Gloss. Impetibile, ἀνεπιχείρητον, ἀνεπιτήδευτον.
Item, Quod facile impeti potest. Solin. de Chamæleonte, cap. 53. Impetibilis est Coraci, &c. [Immo Antipathian esse inter utrumque animal intelligi vult. V. mox. not.
Usurpatur etiam de Re turpi & reprehensioni obnoxia: ut, Impetibile scelus. Apul. Apol. p. 328. ita Valetudo impetibilis. Plin. 20. 18. [Sed Hard. edidit Impatibilis, ut & cap. 20. ejusd. lib. Impatibiles uvæ morbos. At lib. 25. cap. 5. extr. Impetibiles cruciatus. Puto utroque modo recte scribi. Est autem a Patior, q. d. Intolerabilis: nec aliter puto apud Apul. interpretandum, licet Elmenh. Impurum exponat.

IMPĔTUS, ûs. m. [ἐπιβολὴ, ἐμβολὴ, ὁρμὴ, φορὰ, καταφορὰ, ῥύμη] Invasio cum tumultu. Auctor de Viris Illustr. cap. 11. pr. Porsenna rex Etruscorum, cum Tarquinios in urbem restituere tentaret, & primo impetu Janiculum cepisset.
Animi impetus. Cic. 10. Fam. 5. Ut tota mente, omnique animi impetu in Remp. incumbas.
Animi impetus & voluntas. Cic. 3. de Orat. 55.
Animi non rectus impetus est libido. Cic. 2. de Invent. 164.
Armorum impetus atque incursio. Cic. pro Cæcin. 44.
Famæ impetus. Tacit. Agr. 39.
Libidinum. Cic. 1. de Fin. 44.
Pituitæ. Celsus 2. 7. pr. Ante febres, si caput grave est, aut ex somno oculi caligant, aut frequentia sternutamenta sunt, circa caput aliquis pituitæ impetus timeri potest.
Acres & vehementes impetus. Plin. 2. Epist. 11. ad Arrianum, Adnotatum est experimentis, quod favor & misericordia acres & vehementes primos impetus habent, paulatim consilio & ratione quasi restincta considunt.
Acer impetus. Lucret. lib. 6. 127.
Auspicati impetus. Hor. 3. Carm. 6. 10.
Cæcus animi impetus. V. CÆCUS.
Effrenus impetus. Sen. Agam. 12.
Furentes ac violenti impetus. Cic. de Arusp. Resp. 46.
Naturalis impetus. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Repentinus impetus. Cic. pro Domo, 13.
Sævus impetus. Hor. 3. Carm. 1. 28.
Sceleratus impetus delendi imperii. Cic. pro Cœl. 14.
Violentus impetus. Sen. Theb. 2.
Vividus impetus. Hor. 4. Carm. 4. 10.
Abnuit locus impetum. V. ABNUO.
Abstrahere ab impetu. V. ABSTRAHO.
Agere. ut, Eunt equi qua impetus illos egit. Ovid. 2. Met. 203.
Amplificare impetum & quandam commotionem animi affectionemque suam verbis & sententiis. Cic. 2. de Invent. 19.
Capere impetum in aliquem. Plin. lib. 9. cap. 30. In naufragos, urinantesve impetum capit.
Coercet impetus ulcerum calx. Plin. lib. 36. cap. 24.
Colligare impetum furentis. V. COLLIGO.
Comprimere impetum. Cic. de Arusp. Resp. 1. Omnem impetum gladiatoris, ferociamque compressi.
Continere impetum militum. Liv. 7. 37. V. CONTINEO.
Contundere impetum alicujus. V. CONTUNDO.
Convertere impetum suum. V. CONVERTO.
Deprecari horribiles impetus hostium. Cic. pro Font. 26.
Diruere aliquid vasto impetu. Hor. 4. Carm. 14. 30.
Discutere impetum. Plin. lib. 22. cap. 25. Farina ex hordeo & cruda & decocta, collectiones impetusque discutit. Tradit Hermolaus Impetus Plinio vocari, quas Inflammationes & collectiones dicimus, Græci Phlegmonas.
Dare impetum in aliquid. Tacit. 2. Ann. 20. Primus Cæsar cum prætoriis cohortibus capto vallo dedit impetum in silvas.
Dare impetum, Adoriri, aggredi. Liv. 2. 19. Et ad alterum cornu Æbutius Magister equitum in Octavium Mamilium impetum dederat.
Dare impetum, pro Incitare. Quintil. lib. 10. cap. 3. Quod non tam moram faciet, quam novos impetus dabit.
Excipere impetum. Cæs. 1. Bell. Gall. 52. At Germani celeriter ex consuetudine sua, phalange facta, impetus gladiatorum exceperunt.
Exuere feros impetus. Sen. Thyest. 2.

Facere

Facere impetum, Invadere & adoriri. Cic. pro Roſc. Amer. 21. Vos autem maxime debetis in eos impetum facere, qui merentur.
Facere impetum in agros alicujus. Liv. 1. 5.
Facere impetum in bona & fortunas alicujus. Cic. 3. Verr.
Facere impetum in tabulas. Cic. 6. Verr. 148. Admonitu ipſorum Syracuſanorum impetum in eas tabulas facio, in quibus ſingula perſcripta erant.
Facere inanem impetum. Cic. pro Domo 64.
Feruntur omni impetu ad voluptatem belluæ. Cic. 1. Off. 105.
Fervet impetus morbi articularis. Plin. lib. 31. cap. ult.
Fieri prædonum impetus in tuas fortunas nolo. Cic. 4. Fam. 7. conf. Facere impetum paulo ſupra.
Frangere impetum alicujus. Cic. 1. Fam. 5.
Furit impetus Ætnæ. Lucret. lib. 2. 593.
Habere impetum. Quintil. lib. 2. cap. 13. Curſum habent quædam & impetum.
Habent ſuos impetus animalia. Cic. 2. Off. 1.
Impellere animorum impetus. Cic. 2. de Orat. 312.
Incurrere cæco impetu in aliquem. Cic. 1. de Fin. 44.
Inhibere impetum. Sen. Med. 413.
Langueſcit impetus famæ. Tacit. Agric. cap. 39. Donec impetus famæ, & favor exercitus langueſceret.
Lenire impetus recentes vulnerum. Plin. lib. 22. cap. 22.
Mollire impetum. V. MOLLIO.
Moveri vertique impetum cæli admirabili cum celeritate videmus. Cic. 2. de Nat. Deor. 97.
Opprimi violentiæ impetu. Cic. Anteq. iret in exil. 13.
Percellere impetu aliquem, & irruere in eum. Cic. pro Domo 106.
Propulſare impetum. Cic. pro Muren.
Rapit impetus illic Theſea magnanimum. Stat. 12. Theb. 794.
Reflectere impetum. Cic. 2. de Orat. 312.
Refugere impetum, tela, & incurſum aliquorum. Cic. pro Cæcin. 22.
Repellere impetum, ex Cicerone, Vide REPELLO. H. St.
Reprimere impetum, ardoremque reſtinguere. Cic. in Brut. 7.
Reſederunt impetus Marcelli. Cic. 8. Fam. 2.
Retardare animos & impetus alicujus. Cic. 1. Verr. 33.
Sum. ut, Fuit impetus illi in medios rogos ire. Ovid. 11. Met. 333.
Sumere impetum. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Suſtinere impetum. Celſ. lib. 2. cap. 15. Cæſ. 1. Bell. Gall. 24.
Trahi impetu ad aliquid. Plin. lib. 1. Epiſt. 8. Ad Saturninum, Tantoque laudabilior munificentia noſtra videbatur fore, quod ad illam non impetu quodam, ſed conſilio trahebamur. i. e. non inconſiderate & ſine ratione.
Uti impetu magis quodam animi quam cogitatione. Cic. 11. Att. 5.
Impetus in oratione, pro Vi & contentione ac vehementia. Cic. in Orat. 229. Aliter in ea nec impetus ullus, nec vis eſſe poſſit. Et pro Deiot. 5. Ad omnem impetum dicendi contentionemque leviora.
Dicendi impetus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Augeri impetu. Quintil. lib. 1. cap. 1. Ideoque laude creſcit, & impetu augetur, & aliquid magnum agere gaudet. De pueris.
Dicere impetu. Quintil. lib. 2. cap. 11. Igitur & impetu dicere ſe, & viribus uti gloriantur.
Impetu uno. Plin. lib. 14. cap. 22. Tribus congiis epotis uno impetu.
Impetus, Humana cupiditas. Ovid. 5. Faſt. 523.

— ſiquid fert impetus, ora:
Omne feres. h. e. Si quid cupis.

Impetum capere alicujus rei faciendæ. Suet. Aug. cap. 42. extr. Impetum ſe cepiſſe ſcribit frumentationes publicas in perpetuum abolendi, quod earum fiducia cultura agrorum ceſſaret. Tacit. 15. Ann. 50. Et cepiſſe impetum Subrius Flavius ferebatur, in ſcena canentem Neronem aggrediendi.
Impetus, pro Magnitudine & mole. Lucret. 5. 201.

— quantum cæli tegit impetus ingens. Et eodem lib. 911.
Aut hominem tanto membrorum eſſe impete natum. i. e. Tanta magnitudine & mole & vaſtitate membrorum. Turnebus. Impete, ablativus, pro Impetu, ab antiquo ſcilicet nominativo

IMPES. Gell. 19. 7. Magno impete. Sil. 13. 248. Procurſus impete.
Magno impete comburens flamma. Lucret. lib. 6. 152.
Recto impete perfringit nubem vis venti. Lucret. lib. 6. 137.
Vaſto impete fertur. Ovid. 3. Met. 79. conf. 8. 359. & Sil. 2. 243.
Plur. Lucret. lib. 1. 293.

Quamlibet in partem trudunt res ante ruuntque
Impetibus crebris.

Impetis genit. ſing. Idem lib. 6. 326.

— capere impetis auctum.

IMPETĒIUS, a, um. Adj. Gloſſ. Lat. Græc. Impeteius, βίαιος.
IMPETIBILIS. V. IMPETO.
IMPETUŌSUS, a, um. Adj. [ῥοθιώδης] Qui magno impetu fertur. Plin. lib. 35. cap. 10. Impetuoſus animus. Sed Hard. Impetus animi.
IMPETUŌSE, Adv. Meſſal. Corv. Pr. Ad mœnia impetuoſe contendit.
IMPETRIO, īre. Litare in extiſpicina. V. dict. ſeq.
IMPETRĪTUM, a verbo Impetrire; idem valet quod Impetratum. Feſtus. Plaut. Aſin. 2. 1. 11.

Impetritum, inauguratum eſt, quævis admittunt aves. V. Taubm. in loc. Val. Max. lib. 1. cap. 1. 1. Priſco etiam inſtituto rebus divinis opera datur, quum aliquid commendandum eſt, precatione: quum expoſcendum, voto: quum ſolvendum, gratulatione: quum inquirendum, vel extis, vel ſortibus, impetrito: quum ſolenni ritu peragendum, ſacrificio. Pro Impetrito, vulgo corrupte legitur Impertito. Cic. 2. de Divin. 35. Concedam hoc ipſum ſi vis, etſi magnam jacturam cauſæ fecero, ſi ullam eſſe convenientiam naturæ cum extis conceſſero. Sed tamen eo conceſſo, qui evenit, ut is qui impetrire velit, convenientem hoſtiam rebus ſuis immolet? quo loco vulgata lectio habet Impertire. Huc ſpectant & Auguria impetrativa, de quibus in AUGURIUM diximus. conf. Plin. 28. 2. & Lex. Pitiſc. vel Parei Lex. Crit. p. 578. Martin. Lex. & Scalig. in Feſt.

IMPĔTRO, [τυγχάνω] āre. ex In & Patro compoſitum; ſignificat Obtinere & exorare. Plaut. Capt. 1. 2. 17.

Quod ego quidem nimis quam cupio ut impetret.

Impetrare & exorare. Plaut. Caſin. 2. 3. 51.

Quid ſi ego impetro atque exoro a villico, cauſa mea
Ut eam illi permittat?

Poſtulare ſive orare, & impetrare. Plaut. Capt. 3. 2. 14.

Ut quod me oraviſti, impetres, eum hominem ut convenias.

Ter. And. 2. 5. 11. — facis ut te decet,

Quum iſtuc, quod poſtulo, impetro cum gratia.

Deferre aliquid alicui & impetrare. Cic. 13. Fam. 30. Omnia, quæ potui in hac ſumma tua gratia ac potentia a te impetrare, ſi petiiſſem, ultro te ad me detuliſſe putabo, ſi hanc rem impetravero.
Minus honeſte impetrare. Cic. 7. Att. 16.
Facile ab uno de alio impetrare. Cic. 15. Att. 8.
Impetrare ab aliquo, ut verum eſſe concedat. Cic. 4. Acad.
Æquum impetrare. Plaut. Curc. 1. 1. 65.

— neque quicquam queo
Æqui bonique ab eo impetrare.

Civitatem ab aliquo impetrare. Cic. 13. Fam. 37.
Exceptionem ab aliquo impetrare. Cic. 4. Acad. 97.
Pacem impetrare. Hor. 2. Epiſt. 1. 137.
Quietem ſtudiis impetrare. Quintil. in prooem. lib. 1.
Salutem impetrare precibus. Cic. Brut. 16.
Veniam impetravit ex pœnitentia. Plin. Epiſt. 318. Quamvis ſuſpectus in præteritum fuerit, veniam ex pœnitentia impetret.
Veniam exilii impetrat. Tacit. 12. Ann. 8.
Veniam metendi impetrare. Plin. lib. 12. cap. 19.
Voluntate impetrare aliquid. Ter. Adel. 3. 4. 44.

Quod vos jus cogit, id voluntate impetret. Al. Vis cogit.

Impetrare, cum abl. & præp. A vel Ab. Val. lib. 4. cap. 3. 7. extr. de Q. Tuberonis abſtinentia, A ſervis vix impetrari poteſt, ne eam ſupellectilem faſtidiant, qua tunc conſul uti non erubuit. i. e. Hoc non poſſunt domini a ſervis impetrare.
Impetrare eſt item Perficere. Plaut. Pœn. 5. 2. 14.

Incipere multo eſt quam impetrare facilius. V. Taubm. Ter. Hec. 5. 1. 3.

Videndum eſt ne minus propter iram hanc impetrem, quam poſſiem. ubi Donat. Impetrem, perficiam. Gloſſ. Impetrare, ἀνύσαι. Ammian. Nihil impetrato intra mœnia. conf. Jac. Dur. Caſell. Var. lib. 1.

IMPETRASSERE, pro Impetrare veteres dixerunt. Plaut. Aul. 4. 7. 6.

Et iſtud confido a fratre me impetraſſere. conf. Stich. 1. 2. 23. Caſ. 2. 3. 53. Mil. 4. 3. 3. Sed potius infinitivus eſt futuri pro Impetraturum eſſe. V. Urſin. T. 1. p. 674. & Johnſon Gram. Com.

IMPETRĀTUS, a, um. Partic. ut, Reditus impetratus Auguſti. Hor. 4. Carm. 2. 43.
IMPETRĀTIO, ōnis. f. Cic. 11. Att. 22. Illud moleſtius, iſtas impetrationes noſtras nihil valere. Auguſtin. Confeſſ. lib. 12. pr.
IMPETRĀTOR, ōris. m. Cod. Theod. l. 12. tit. 16. Impetratores beneficii.
IMPETRĀBĬLIS, e. Adj. Quod facile impetrari & obtineri poteſt. Liv. 5. Bell. Pun. Omnia & impetrabilia & tuta.
Dies impetrabilis, In quo quis quid facile impetrat & obtinet. Plaut. Epid. 3. 2. 6.

Pro dii immortales! mihi hunc diem dediſtis luculentum,
Ut facilem, atque impetrabilem.

Efficacia impetrabilis. Ammian. 14. 8.
Orator impetrabilis, Qui facillime quod vult impetrat. Plaut. Moſt. 5. 2. 40.

Non potuit venire orator magis ad me impetrabilis. [ut dicitur Probabilis orator. q. V.

Triumphus impetrabilis. Liv. 39. 29.
Venia impetrabilis. Tacit. 4. Hiſt. 69. 5.
Vigilantia impetrabilis. Ammian. 17. 11.
Virtutes impetrabiles. Idem 29. 5.
Votum impetrabile. Propert. lib. 4. 1. 101.
Compar. ut, Quo impetrabilior pax eſſet. Liv. 30. 16.

IMPETRĀTĪVUS, a, um. Adj. ut, Impetrativum augurium. V. Augurium, in AUGUR.
IMPETUOSUS, IMPETUS. V. IMPETO.
IMPEXUS, a, um. Adj. [ἀκτένιστος] Non pexus: ut, Barbæ impexæ. Virg. 3. Georg. 366.
Antiquitas triſtis & impexa. Tacit. in Dial. de Orat. cap. 20. h. e. Inculta.
Canities impexa. Stat. 3. Theb. 138.
Comæ impexæ. Ovid. 3. Faſt. 398.

IMPIATUS. V. IMPIUS.
IMPĬCO, [πισσόω] āre. Pice illinere. Columel. lib. 12. cap. 29. De lacu quam recentiſſimum addito muſtum in amphoram novam, eamque oblinito & impicato diligenter.
IMPĬGER, gra, grum. Adj. [ἄοκνος] Non piger, ſed diligens & ſtrenuus. Hor. 1. Epiſt. 1. 45.

Impiger extremos currit mercator ad Indos.

Impiger ad labores belli. Cic. pro Font. 33. Virum ad labores belli impigrum, ad pericula fortem, &c.
Impiger in. Cic. 7. Verr. 27. Dabat ſe labori atque itineribus, in quibus usque eo ſe præbebat patientem atque impigrum, ut eum nemo unquam in equo ſedentem videret.
Ales impiger. Stat. 1. Theb. 292. Mercurium ſic vocat Juppiter.
Comes impiger ibam. Stat. 3. Silv. 2. 91.
Ductor impiger. Lucan. lib. 1. 228.
Equus impiger. Hor. 4. Carm. 3. 4.
Linguæ impigræ. Salluſt. Fragm. 3. 9.
Mentis impigræ experientia. Lucret. lib. 5. 1451.
Militia impigra. Liv. 3. 5. extr. Cohortes inde Latinæ Hernicæque ab Senatu gratiis ob impigram malitiam actis, remiſſæ domos.
Virum impigrum urbanæ militiæ dixit Tacit. 3. Ann. 48.

IMPĬGRE, Adv. [ἀόκνως] Diligenter. Liv. 2. 47. pr. Impigre milites ſecuti ſunt. Idem 1. 10. Plaut. Rud. 4. 2. 10. Val. Max. 2. 1. 9.
IMPIGRĪTAS, ātis. f. pro Impigritia. Cic. de Repub. lib. 3. Nunquam viri fortiſſimi, fortitudinis, impigritatis, patientiæ. V. Non. 2. 434.
IMPIGRĀBĬLIS, e. Adj. Gloſſ. Lat. Gr. Impigrabile ἀνεγέρτων.
IMPĪLIA, orum. n. pl. ſignificant Coactilia, qualia pedibus involvendis calceandiſque adhibebantur. Hæc vox apud Ulpian l. 25. §. 4. Dig. extat, qui Impilia Veſtis loco eſſe dicit: & apud Heſychium,

Cccc 2

qui

qui νακτὰ esse refert. νακτὰ, inquit, τοὺς πίλους ϗ τὰ ἐμπίλια. Hæc sic involvunt pedes ut vesti cedant. Nam tegendis obvolvendisque pedibus e coacta lana fiebant. Latius tamen patere videntur posse Hesychio auctore, quam ut tantum Pedum operimenta complectantur. Hinc Plinii feliciter emendatur locus lib. 19. 2. Theophrastus, inquit, auctor est esse bulbi genus, circa ripas amnium nascens, cujus inter summum corticem, eamque partem qua vescantur, esse laneam naturam, ex qua impilia vestesque quædam conficiantur. Mapalia hucusque lectum est, nullo sensu. Hæc Turneb. Adverf. 11. 14. conf. Hard. in loc. Græv. ad Hesiod. ἔργ. v. 542. & Lex. Pitisc.

IMPINGO, ēgi, actum, [προσρίπτομαι, προσβάλλω, ἐποκέλλω] ĕre. ab In & Pango: Impellere & illidere, atque in faciem aut oculos jactare. Cic. 3. Tusc. 44. Quid? huic calix mulsi impingendus est, ut plorare desinat.

Agmina impingere muris. Virg. 5. Æn. 805.

Beneficium impingit iratus. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 1. Gratus adversus eum quisquam esse potest, qui beneficium aut superbe injecit, aut iratus impegit?

Caput parieti impingere. Plin. 3. Epist. 16.

Colaphum impingere alicui. Plaut. Bacch. 4. 7. 2.

Compedes alicui impingere, pro Compedibus obvincire. Plaut. Capt. 3. 5. 76.

Abducite istum actutum ad Hippolytum fabrum:
Jubete huic crassas compedes impingier. i. e. Astringi.

Culpam in aliquem impingere, Rejicere & conferre. Plaut. Mil. 3. 3. 54.

Dicam impingere alicui. Ter. Phorm. 2. 3. 92. V. DICA.

Epistolam alicui impingere. Cic. 6. Att. 1. Atque hoc tempore ipso impingit mihi epistolam Scaptius Bruti, rem illam suo periculo esse. Scilicet pro ipso Scaptio deprecantis. *Il me met au nez, Il me fert, ou me bat de la lettre de Brutus.* i. e. Invito mihi reddit, & in hoc me offendit. Budæus.

Fustem mihi impingere volet? Cic. 8. Fam. 8.

Laqueum impingere. Sen. de Tranquil. vitæ, cap. 10. At in aliquod genus vitæ difficile incidisti: & tibi ignoranti vel publica fortuna, vel privata laqueum impegit, quem nec solvere possis, nec abrumpere.

Navem impingere, i. e. Impellere aut agere in arenam aut scopulos. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Pugnum impingere. Plaut. Bacch. 4. 7. 2. Et Rud. 3. 4. 5.

Se in aliquid. Sen. lib. 1. de Ira, Quid opus est se in columnas impingere?

Venenum impingere. Sen. Epist. 120.

Vulnus impingere. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 59.

Quid dicas novi: cicatricem in dextro musculo ex illoc volnere,
Quod mihi impegit Pterela.

Impingi, passivum, pro Immergi, & in profundum demitti. Plin. lib. 10. cap. 38. De avium volatu, Jaculantur sese in sublime, in rectum, in pronum. Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas salire.

Impingi, pro Impelli. Sen. lib. 1. de Ira, Irasci dicit, impingi, incitari.

IMPACTUS, a, um. Partic. [προσβεβλημένος] ut

Impactus imo ita est saxo, ut sopiretur. pro Impegit ad saxum. Liv. lib. 8. 6. pr.

In adversos impacti turbine pugnæ Eumachus & Clytias. Sil. lib. 4. 373.

Impactus in carcerem. Ulpian. in l. In eos. D. De custodia & exhib. reor.

Facinoris impacti probatio in Tribunum. Quint. Trib. Marc. cap. 5. p. 79. Burm.

Fluctus impacti saxeo dorso. Plin. 6. Epist. 31. extr.

Fluvius impactus insulis. Plin. lib. 5. cap. 9. Subinde insulis impactus, totidem incitatus irritamentis, postremo inclusus montibus.

Navis in scapham impacta. Ulpian. in l. Quemadmodum. §. Si protectum. D. Ad legem Aquiliam, Si navis tua impacta in meam scapham damnum mihi dedit, quæsitum est quæ actio mihi competat.

Res impactæ dicuntur, Quæ impetu inter se concurrunt. Sen. 2. Nat. Quæst. 12. Cum coitu nubium vehementer impactarum a latere eliditur.

Scyphus Marco Agrippæ a temulento Cicerone Marci filio impactus. Plin. lib. 14. cap. 22. *Il lui en bailla parmi les joues.*

IMPACTIO, ōnis. f. Sen. 2. Nat. Quæst. 12. extr. Dissimilis autem crepitus fit ob dissimilem impactionem nubium.

IMPIO, as. V. IMPIUS.

IMPIUS, a, um. Adj. [ἄθεος, ἀνόσιος, ἀσεβὴς, θεοσυγὴς] A pietate remotus. Ter. Eun. 4. 3. 1.

Ubi ego illum scelerosum, misera, atque impium inveniam?

Impius & consceleratus. Cic. in Pison. 46. Me tamen fugerat deorum immortalium has esse in impios & consceleratos pœnas certissimas constitutas.

Piorum & impiorum rationem habent dii. Cic. 2. de Legib. 15.

Impius, pro Parricida dicitur ab Oratore per antonomasiam. Quintil. lib. 8. cap. 6. p. 739. Burm.

Impius & Religiosus, contraria. Cic. pro Font. 22.

Ætas impia. Hor. Epod. 16. 9.

Arma impia. Virg. 6. Æn. 613.

Bella impia suscipere. Curt. 4. 1. 12.

Domus impia. Ovid. 8. Met. 485.

Facta impia. Lucret. lib. 1. 84.

Fama impia. Virg. 4. Æn. 298.

Fraus impia. Cic. 1. de Divin. 7. Est enim periculum, ne aut neglectis his, impia fraude: aut susceptis, anili superstitione obligemur.

Furor impius. Virg. 1. Æn. 298. i. e. Belli civilis furor. Serv.

Gens impia. Virg. 1. Georg. 468.

Lingua impia deos læsit. Tibul. lib. 3. 4. 16.

Pectora impia. Hor. Epod. 5. 13. i. e. Immitia.

Relligio impia Persarum. Catull. 87. 4.

Venena impia. Ovid. 1. Amor. 8. 104.

Verba impia in deos dicta. Tibul. lib. 1. 3. 52.

Superl. Martian. in l. His verbis. §. 1. D. De hæred. instit. Filius meus impiissimus, male de me meritus. conf. Auson. ad Gratian. cap. 17. extr. & Hieron. Epist. 26. cap. 2.

Impia herba, vocatur incana, rorismarini aspectu, thyrsi modo vestita atque capitata. Inde alii ramuli assurgunt sua capitella gerentes, ob id Impiam appellavere, quoniam liberi super parentem excellant. Alii potius ita appellatam, quod nullum animal eam attingat, existimavere. Plin. lib. 24. cap. 19.

IMPIĔTAS, ātis. f. [ἀσέβεια, θεοσυγία] Perversitas proprie eorum est, qui pietati contraria agunt. Cic. 1. de Fin. 50. Etsi vero impietas molita quidpiam est, quamvis occulte fecerit, nunquam tamen confidet id fore semper occultum.

Impietas & Scelus. Cic. 4. de Fin. 66. Sed nihil est, quod tam miseros faciat, quam impietas & scelus.

Furens impietas. Sen. Octav. 7.

Habere aliquem socium impietatis. Ovid. 4. Met. 4.

Impietate pia est. Idem 8. 477. Oxymoron.

Impietas in principem, Læsæ majestatis crimen appellatur Tacit. 6. Ann. 47. 3. Dein multorum amoribus famosa Albucilla defertur impietatis in principem.

IMPIE, Adv. [ἀσεβῶς] cum impietate. Cic. 5. Tusc. 16. Vituperare quisquam, inquam, vitæ parentem, & hoc parricidio se inquinare audet? & tam impie ingratus esse, ut &c.

Impie facere. Quintil. lib. 6. cap. 2. Tu impie fecisti, quum exhæredationem meruisti.

Superl. Impiissime. Salvian. 3. de Avar. p. 98. & Marcell. ac Faust. lib. Prec. ad Imp. Ed. Sirmond. p. 26.

IMPIO, [μιαίνω] āre. Polluere, maculare se impietate. Plaut. Rud. 1. 3. 8.

Si erga parentem aut deos me impiavi. i. e. Si impius fui erga parentes. conf. Pacat. Paneg. Theod. cap. 43. & Prudent. Hymn. ante Somn. 53.

Impiatum est, imperf. Min. Fel. Oct. 256. Toties Romanis impiatum est, quoties triumphatum.

IMPIĀTUS, a, um. Adj. [μιανθεὶς] Sceleratus, inquit Festus.

Impiatus, Maculatus. Apul. Met. 1. p. 110. Cruore humano aspersum atque impiatum. Sacra impiata. Min. Fel. Oct. 28. 6.

Thalami impiatum facinore. Sen. Hippol. 1183.

IMPIĀMENTUM, i. n. Cyprian. Epist. 64. 3.

IMPLĀCĀBĬLIS, e. Adj. [ἀμείλιχος, ἀκαταπράϋντος] Qui placari non potest. Cic. 1. Q. frat. 1. Nam si implacabiles iracundiæ sint, summa est acerbitas: sin autem exorabiles, summa levitas.

Implacabilis Junonis terror. Cic. 2. Tusc. 20. ex vet. poët.

Ira implacabilis. Ovid. 3. de Pont. 3. 63.

Implacabilem, inexpiabilemque sese præbere alicui. Cic. in Pison. 81. Si aspernaretur amicitiam meam, seseque mihi implacabilem, inexpiabilemque præberet, tamen ei quum tantas res gessisset, gereretque quotidie, non amicus esse non possem.

Quod implacabilis Quinto Fabio fuisset. Liv. 8. 35. extr.

IMPLACABILĬTER, Adv. [ἀνιλάστως] cujus Compar. apud Tacit. 1. Ann. 13. 5. Scaurum, cui implacabilius irascebatur, silentio tramisit. conf. 3. Hist. 53. 5.

IMPLACABILĬTAS, ātis. f. Ammian. 14. 1. Quicquid Cæsaris implacabilitati sedisset. conf. Idem 26. 10.

IMPLĀCĀTUS, a, um Adj. [ἀνίλαστος] Non placatus: ut, Gula implacata. Ovid. 8. Met. 851.

Tum quoque dira fames, implacatæque vigebat
Flamma gulæ.

IMPLĂCĬDUS, a, um. Adj. [ἀνάρσιος] Non placidus: ut,

Divûm implacidissimus, Mars. Stat. 9. Theb. 4.

Genus implacidum Genauni. Hor. 4. Carm. 14. 10. i. e. Implacabiles. Acron.

IMPLECTO, ĕre. Apul. Apol. Multæ arundines dentibus implectuntur. Hinc

IMPLEXUS, a, um. [ἐμπεπλεγμένος] Partic. significat Implicatum, & involutum, ut ait Festus. Plin. lib. 25. cap. 7. Folliculis cum semine inter se implexis. Idem lib. 33. cap. 1. Est quidem apud eundem Homerum virorum crinibus aurum implexum.

Cæruleosque implexæ crinibus angues Eumenides. Virg. 4. Georg. 482.

Implexæ manus. Sen. de Benef. lib. 1. 3. pr. Quare tres Gratiæ, quare sorores sint, & quare implexis manibus. i. e. Implicitis, consertis.

Fatum nihil aliud est, quam series implexa causarum. Sen. de Benef. lib. 4. cap. 7.

IMPLEXIO, ōnis. f. Serpentis gemini implexio. Mart. Capell. lib. 2. p. 42. Sed frequentius

IMPLEXUS, ûs. m. pro Complexu. Plin. lib. 2. cap. 65. Ut quum terra arida & sicca constare per se ac sine humore non posset, nec rursus stare aqua nisi sustinente terra, mutuo implexu jungerentur.

Implexus brachiorum cancellatus. Plin. lib. 9. cap. 51. Polypus femina modo in ovis sedet, modo cavernam cancellato brachiorum implexu claudit.

IMPLECTĬCUS, a, um. Adj. ut, Bos implecticus. Veget. de Re Vet. 3. 29. Sed dubia lectio est.

IMPLEO, ēvi, ētum, [πληρόω, ἐμπλεόω, ἐμπλήθω, μεστόω, ἐμπιμπλάω] ēre. Notæ significationis. Plin. lib. 14. cap. 63. Canes implentur uno coitu. h. e. Gravidæ fiunt & prægnantes.

Implere, cum gen. Virg. 1. Æn. 215.

Implentur veteris Bacchi, pinguisque ferinæ. Liv. 1. 46. extr.

Celeriter adolescentem suæ temeritatis implet.

Angulos omnes implevisti furum in ædibus. Plaut. Aul. 3. 6. 15.

Implere, cum abl. Virg. 1. Æn. 733.

Implevitque mero pateram. Plaut. Merc. 4. 4. 55. Quæ suspicione implevit me indignissime. Idem Casin. 1. 35. Ego te implebo flagris. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens frustis esculentis, vinum redolentibus, gremium suum & totum tribunal implevit.

Implere ad summum. Columel. lib. 12. cap. 36.

Implere, Præstare, Perficere. Cic. pro Cluent. 51. Impudentiæ est, id profiteri quod non possis implere.

Partes. Suet. de Clar. Rhet. cap. 6. Suscepit eas partes, atque ita implevit, ut Planco silentium imponeret, non audenti in comparationem se demittere. i. e. Peregit.

Ævum actis implendum, non segnibus annis. Ovid. ad Liv. 449.

Amaritudinem inimici implere. Plin. 7. Epist. 33. Vixdum conticueramus, & Massa questus Senecionem non advocati fidem, sed inimici amaritudinem implesse; impietatis reum postulat.

Animus implet id, quod deest naturali possessioni. Ideo si Thesaurum in fun-

in fundo meo poſitum ſciam: continuo me poſſidere, ſimul atque poſſidendi affectum habuero, Neratius & Proculus ajunt. Paulus in l. 3. §. Neratius. D. de acquir. poſſeſ.

Annum implevit ſeptimum & ſexageſimum. Plin. lib. 1. Epiſt. 1.

Annos centum implevit. Plin. lib. 7. cap. 48. h. e. Complevit.

Annos ſuos feliciter implere. Ovid. 7. Epiſt. 161.

Auras ululatibus implet. Valer. 8. Argon. 143.

Aures implere ſermonibus. Ovid. 12. Met. 56.

Aures auditoris implere, Satisfacere auribus. Cic. in Orat. 104. Qui quanquam unus eminet inter omnes in omni genere dicendi, tamen non ſemper implet aures meas: ita ſunt avidæ & capaces, &c.

Cælum queſtibus implere. Virg. 9. Æn. 480.

Cælum votis implere. Tibul. 3. 3. 1.

Cœna nos implevimus. Petron. cap. 16. conf. cap. 115. & 125.

Convivia implere variis dictis. Ovid. 13. Met. 676.

Curſum implere vitæ. Plin. lib. 7. cap. 16.

Delationes implere. Ulpian. in l. Is qui reus. D. de publicis judiciis, Inchoatas plane delationes ante damationem implere eis, & poſt damnationem permiſſum eſt.

Deos implere queſtibus. Valer. 2. Argon. 167.

Diem ſermonibus implere. Ovid. 7. Met. 662.

Expectatione implere. Liv. 36. 29. pr. Nicander eo ipſo tempore ab rege Antiochio veniens, implevit expectatione vana multitudinem, terra marique parari bellum.

Facultates equeſtres implere, Cenſum ordinis equeſtris aſſequi. Plin. 1. Epiſt. 19. ad Romanum.

Fata implere ſuæ ætatis. Ovid. 6. Epiſt. 36.

Feminas implere, beſtiæ dicuntur, quum Prægnantes faciunt. Columel. lib. 7. cap. 6. Plin. lib. 8. cap. 44. Feminas a partu optime ſeptimo die impleri obſervatum eſt, mares fatigatos melius implere. conf. a capite hujus dictionis.

Fidem peractæ mortis implere, Vere mortuum ſimulare. Plin. 3. Epiſt. 14. ad Acilium, Ille, ſive quia non ſentiebat, ſive quia non ſentire ſimulabat, immobilis & extentus, fidem peractæ mortis implevit: tum demum quaſi æſtu ſolutus effertur.

Fidem implere, i. e. Se liberare. Ulpian. in l. Si fidejuſſor conventus. §. ultimo, Fidejuſſor, ſi ſolus tempore liberatus, tamen ſolverit creditori, recte mandati habebit actionem adverſus reum: quanquam enim jam liberatus ſolvit: tamen fidem implevit, & debitorem liberavit.

Finem vitæ ſponte, an fato implevit. Tacit. 2. Ann. 42.

Formidinis & Fugæ implere. Liv. 10. 14. extr. Errorque utilis Romanis oblatus, fugæ formidiniſque Samnites implevit.

Horror aſper me impleverat. Sil. lib. 8. 121.

Fama alicujus rei implere aliquem. Liv. 7. Bell. Maced. Id proculdubio jam nuntiantes, non ſuos modo, ſed etiam hoſtes fama Romani auxilii adventantis impleverunt.

Laudibus. Liv. 26. 50. Implevit populares laudibus meritis Scipionis.

Locum aliquem clamore implere. Virg. 3. Æn. 313.

Locum deliciis implere. Ovid. 3. Amor. 14. 17.

Locum principem implere, Suſtinere, Tueri. Tacit. 4. Ann. 38. pr.

Magnitudinem ſuam anno implere. Plin. lib. 9. cap. 36.

Mandatum implere. Paulus in l. Inter cauſas. §. 1. D. Mandati, Inter cauſas omittendi mandati etiam mors mandatoris eſt. nam mandatum ſolvitur morte. Si tamen per ignorantiam impletum eſt, competere actionem utilitatis cauſa dicitur.

Meritis implere aliquem. Ovid. 2. Amor. 3. 11.

Munia Conſulatus ſolus impleret. Tacit. 3. Ann. 31.

Numeros principis implere. Ovid. ad Liv. 285.

Numerationem reſiduæ pecuniæ implere. Papin. in l. 1. ff. Qui potiores in pignor. habean.

Oculos implevit imago. Sil. lib. 3. 45.

Officii ſui partes implere. Plin. 10. Epiſt. 47. ad Trajanum, Vereor enim ne aut exceſſiſſe, aut non impleſſe officii mei partes videar. V. Defunctorie, in DEFUNGOR.

Officium exſequiarum. Juſtin. 33. 4. 2.

Poſſeſſionem diutinam implere. Jul. in l. Qui fundum. §. 1. D. Pro emptore.

Poteſtatis ſuæ implere omnia. Liv. 3. 63. extr. Ne ita omnia Tribuni poteſtatis ſuæ implerent, ut nullum publicum conſilium ſinerent eſſe.

Prodigium implere. Plin. lib. 10. cap. 18. ad finem.

Profeſſionem ſuam implere. Jabolen. in l. Arrianus. D. De jure fiſci.

Promiſſum implere. Plin. 2. Epiſt. 12. ad Arrianum.

Sanguine regum ſeſe implerint. Cic. 2. de Lege Agr. 46.

Satisdationem implere. Papin. in l. 2. D. de cuſtodia reorum.

Sinum implere lacrymis. Virg. 4. Æn. 30.

Solennia accuſationis implere. Modeſt. in l. Cum Titia. D. de accuſationibus. & Papin. in l. Mileſ. §. Quidam. D. Ad leg. Jul. de adulter.

Sortem implere. Curt. lib. 3. 1. 18. Oraculi ſortem vel eluſit, vel implevit.

Spei implere. Liv. 5. Bell. Maced. Quem adveniens extemplo ſpei implevit. Idem 7. 7.

Spem implere quam quis de nobis concepit. Plin. 1. Epiſt. 10.

Superſtitione implere. Liv. 1. Bell. Pun. Impleverat ea res ſuperſtitione animos, pronique & ad nuntianda & ad credenda prodigia erant.

Superſtitionum Idem 29. 14.

Temeritatis aliquem. Liv. 1. 46. V. ſupra a pr.

Tempus implere. V. Annum, Diem &c. Pro eo dixit Cic. 6. Att. 5. Etſi annuum tempus prope jam emeritum habebamus.

Terrore impletur Africa. Sil. lib. 17. 587.

Vela implevit Neptunus ventis ſecundis. Virg. 7. Æn. 23.

Venditionem implere. Paulus in l. Si quis alienam rem. D. de act. empt. & vend.

Verba implere lacrymis. Ovid. 6. Epiſt. 58.

Veſtigia implere, pro Aſſequi. Plin. 8. Epiſt. 13. Vides quem ſequi, cujus debeas implere veſtigia.

Vicem alterius implere. Plin. Epiſt. 92.

Vices implere pro alio. Claud. 6. Conſ. Hon. 433.

Vim & naturam alicujus rei implere. Plin. lib. 31. cap. 6. Sextarius ſalis cum quatuor aquæ ſextariis, ſalſiſſimi maris vim & naturam implet.

Volumen totum implevit tuis oraculis Chryſippus. Cic. 2. de Divin. 115.

Volumen implere de. Cic. 4. Acad. 87. De quibus rebus volumina impleta ſunt, non a noſtris ſolum, ſed etiam a Chryſippo.

Urbes Siculas impleverat nomen Arionium. Ovid. 2. Faſt. 93.

Uſucapionem implere. Paulus in l. Cum miles. D. Ex quibus cauſis majores.

Uterum implerat generoſo ſemine. Ovid. 9. Met. 280.

Ulnas hominum quatuor implet craſſitudo. Plin. lib. 16. cap. 40. Quæ arboris craſſitudo quatuor hominum ulnas complectentium implebat. Sic

Libram implere. Plin. lib. 18. cap. 10. Raro modius grani non XVI libras implet.

IMPLĒNS, entis. Partic. Vulg. Gen. 27. 15. & Marc. 15. 36.

IMPLĒTUS, a, um. Partic. Juſtin. 22. 2. 6. Spe impletus. Idem 23. 2. 11. Impleta regia fletibus. Idem 43. 1. 8. Fatua aſſidue divino ſpiritu impleta. Liv. 7. 2. Impleta modis ſatura.

IMPLĒTIO, ōnis. f. Salvian. Gub. Dei, 2. 33. Regimen ſuum Dominus & impletionem oſtendit. Idem p. 34. Impletio divinitatis.

IMPLĒBĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. Implebilis potius, quam ſiccabilis.

IMPLĒMENTUM, i. n. Idem ac Impletio. Cæl. Aurel. Tard. 1. 5. Capitis implemento affici.

IMPLĬCO, ui & āvi, ĭtum & ātum, [ἐμπλέκω] āre. Involvere, innectere. Sen. Epiſt. 22. Quod male implicuiſti, ſolvas potius, quam abrumpas.

Implicatum in partem aliquam. Varro 2. de R. R. cap. 7. Non anguſta juba, crebra, fuſca, ſubcriſpa, ſubtenuibus ſetis implicata in dexteriorem partem cervicis, &c. De equis.

Acies totas implicuere inter ſe. Virg. 11. Æn. 632.

Brachia collo implicuit. Ovid. 1. Met. 762.

Colla laqueis implicuiſſe juvat. Ovid. 2. Epiſt. 142.

Comas ſertis implicare. Tibul. lib. 3. 7. 32.

In complexum alicujus implicari. Catul. in Epithal. Mallii 59. 108.

Crinem implicat auro. Virg. 4. Æn. 148.

Rates implicuit Auſter. Stat. 11. Theb. 521.

Implicare, transfertur ad alia. Liv. 27. 43. pr. Eum primo incertis implicantes reſponſis, ut metus tormentorum admotus fateri vera coegit, edocuerunt, litteras ſe ab Aſdrubale ad Annibalem ferre. i. e. Incertis ſermonibus eum fruſtrantes, dum nunc hoc, nunc illud reſponderent.

Implicari. Cic. 8. Att. 17. Quod veritus ſum, factum eſt, ut Domitius implicaretur, ut neque ipſe ſatis firmus eſſet ad caſtra facienda.

Implicatus ad ſeveritatem. Cic. pro Roſc. Amer. 85. Ideo quod tametſi veritatis erat amicus, tamen natura non tam propenſus ad miſericordiam, quam implicatus ad ſeveritatem videbatur. [Lego Applicatus.

Conjuncti inter ſe & implicati. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 73. Quini erant ordines conjuncti inter ſe atque implicati.

Impedire ſe & implicari. Cic. 4. Verr. 44. Sin illud dices, te Heraclii voluntate ab lege receſſiſſe, ipſe te impedies, ipſe tua defenſione implicabere.

Implicitum eſſe cum aliqua re & cohærere. Cic. pro Lege Manil. 19. Hæc fides, atque hæc ratio pecuniarum, quæ Romæ, quæ in foro verſatur, implicita eſt cum illis pecuniis Aſiaticis, & cohæret.

Amicitiis novis implicati. Cic. 2. Att. 11.

Angoribus & moleſtiis implicari animi. Cic. 5. Tuſc. 3.

Conſuetudine & benevolentia omnes Cæſaris familiares ſatis opportune habeo implicatos. Cic. 6. Fam. 12.

Controverſiis implicata res. Cic. pro Quint. 19.

Criminibus avaritia implicata. Cic. in Piſon. 85.

Erroribus implicari. Cic. 4. Tuſc. 58.

Erroribus ſævis urbem implicat. Valer. 3. Argon. 31.

Expectatione ſupplicii implicatus. Cic. de Aruſp. Reſp. 7.

Familiaritatibus alicujus implicari. Cic. pro Corn. Balb. 60. Et erat æqua lex, & vobis, Judices, atque omnibus, qui noſtris familiaritatibus implicantur, vehementer utilis, &c.

Genere certo curſuque vivendi implicari. Cic. 1. Off. 107.

Legibus implicatum teneri. Cic. 5. Verr. 82. Tu qui omnibus legibus implicatus tenebare, libidinem tibi tuam pro lege eſſe voluiſti?

Litibus atris implicitus. Hor. de Arte Poet. 423.

Maleficio implicari. Cic. pro Cœl. 71.

Moleſtiis multis implicari. Cic. 5. Tuſc. 3.

Morbo implicari, Detineri. Liv. 3. 2. pr. Intra caſtra quies neceſſaria morbo implicitum exercitum tenuit. conf. Idem 5. 31. V. IMPLICITUS Partic.

In morbum implicitus. Liv. 23. 34. Q. Mucium non tam in periculoſum, quam longum morbum implicitum, diu ad belli vim ſuſtinendam inutilem fore. conf. Nep. 5. 3. extr. & Lucret. 6. 1230.

Negotiis qui implicantur contrahendis. Cic. 2. Off. 39.

Moleſtis, operoſiſque negotiis implicari. Cic. 1. de Nat. Deor. 52.

Negotiis hæreditariis implicari. Julian. in l. Si in teſtamento, in fine. D. Si quis omiſſ. cauſ. teſtamenti.

Occupationibus nullis implicatus deus. Cic. 1. de Nat. Deor. 51.

Officiis multis implicari & conſtringi. Cic. 1. Acad. 11. Ultro & citro, vel uſu diurno, vel officiis implicari. Cic. de Amicit. 87.

Oratoribus implicari. Cic. de Clar. Orat. 174. Atque ita diu vixit, ut multarum ætatum oratoribus implicaretur, multum etiam in cauſis verſaretur.

Permiſte cum aliis implicari. Cic. 1. de Invent. 32.

Muliebribus religionibus implicari. Cic. pro Domo 105.

Senſu in omni implicata inſidet voluptas. Cic. 1. de Legib. 47.

Severitate judicum implicari, & frequentia populi circumretiri. Cic. 7. Verr. 149.

Societate omnium implicare ſe. Cic. 2. de Fin. 45.

Vim ſuam cum naturis hominum implicant dii. Cic. 1. de Divin. 79.

Viſco implicita fuga. Martial. lib. de Spect. 11.

Implicare, Ornare. Plaut. Implicat ad ſpeculum caput. Afranius Brunduſio, In parte inferiore hic implicabatur caput, fateor. Non. 2. 420.

IMPLICĀTUS, ſive IMPLICĬTUS, a, um. Partic. [ἐμπεπλεγμένος] Cic. 6. Fam. 12. pr. Etenim omnes Cæſaris familiares ſatis opportune habeo implicatos conſuetudine & benevolentia. Idem 1. Off. 16. Quæ quatuor quanquam inter ſe colligata ſunt, atque implicata.

Caſus libertatis controverſiæ implicitus. Paulus in l. finali. D. Si ex

 noxali

noxali cauſa agatur, Sed ſi ſtatu liberum ſiſti promiſſum ſit, in eadem cauſa ſiſti videtur, quamvis liber ſiſtatur, quod implicitus ei caſus libertatis fuerit.
Errore implicitæ viæ. Lucan. lib. 8. 5.
Limo implicitus. Claud. 2. in Eutrop. 442.
Morbo implicitus. Lucret. lib. 6. 1230.
Scipione gravi morbo implicito. Livius libro 7. pag. 8. a principio. Sic Scortis impliciti, perinde ac ſi ſcortum eſſet morbus aliquis. Nam & redierunt plerique ſcortis impliciti. libro 23. de militibus Annibalis. pag. 234. edit. Feyrabend. H. St. Prior locus eſt 7. 23. pr. poſterior 23. 18. extr.
In morbum implicitus. V. in ipſo verbo.
In negotio aliquo implicita controverſia. Cic. de Invent. 262. Negotialis eſt, quæ in ipſo negotio juris civilis habet implicitam controverſiam.
Implicatum folium. Plin. lib. 21. cap. 17. Iaſione unum folium habet, ſed ita implicatum, ut plura videantur.
Implicata inſcitia impudentia eſt. Cic. 2. Philipp. 81. V. plura in IMPLICO.
Compar. Ammian. 26. 6. extr. Implicatior ad loquendum diu tacitus ſtetit.
Superl. Quæſtionem diceret eſſet implicatiſſimam. Gell. lib. 6. cap. 2. conf. Auguſtin. Confeſſ. lib. 2. extr.

IMPLICITŪRUS, a, um. Partic. [ἐμπλέξων] ut, Serta implicitura comas. Ovid. 5. Faſt. 220.

IMPLICĬTE, Adv. [ἐμπεπλεγμένως] Cic. 2. de Invent. 69. Abſoluta eſt, quæ ipſa in ſe, non ut negotialis implicite & abſcondite, ſed patentius & expeditius recti & non recti quæſtionem continet.

IMPLICĀTIO, ōnis. f. [ἔμπλεξις] Cic. 2. de Nat. Deor. 139. Huic adde nervos a quibus artus continentur, eorumque implicationem corpore toto pertinentem.
Implicatio rei familiaris. Cic. pro Sext. 99. Aut qui propter implicationem rei familiaris, communi incendio malint quam ſuo deflagrare.

IMPLICĀTRIX, īcis. f. [ἐμπλεκτρία] Gloſſ. Cyril.

IMPLICĀTŪRA, æ. f. Sidon. 9. Epiſt. 9. Vernaculis implicaturis in retia ſua præcipites implagabuntur.

IMPLICISCOR, ĕris. Idem ac Implicor. Plaut. Amph. 2. 2. 97. Ubi primum tibi ſenſiſti impliciſcier.

IMPLICĬTO, frequent. [ἐμπλέκομαι] Plin. lib. 9. ad Caninium, Epiſt. 33. Varios orbes implicitat expeditque. De delphino. Alia exemplaria habent Implicat.

IMPLŌRO, [ἀνακαλέω] āre. Proprie eſt Cum fletu rogare, quod eſt vapulantis. Feſtus. Ter. Adel. 3. 4. 43.
Illæc fidem nunc voſtram implorat, Demea.
Implorare & appellare. Cic. pro Quint. 94. Qui deus appellandus eſt? cujus hominis fides imploranda eſt?
Implorare & obteſtari. Cic. 7. Verr. 187. Ceteros item deos deasque omnes imploro atque obteſtor, quorum templis, &c.
Appellare, nominare, implorare. Cic. 7. Verr. 28. Et ita me ſuam ſalutem appellans, te ſuum carnificem nominans, filii nomen implorans, &c.
Implorare & ſupplicare. Cic. 1. de Orat. 230. Nemo eſt queſtus, nemo Rempublicam imploravit, nemo ſupplicavit.
Implorare & teſtari. Cic. pro Sulla 64. Implorarem ſenſus veſtros, uniuſcujusque indulgentiam in ſuos teſtarer, &c.
Appellare, obteſtari, implorare aliquem. Cic. pro Flacco 4.
Auxilium implorare. Virg. 4. Æn. 617.
Auxilium alicujus implorare & flagitare. Cic. pro Rabir. perd. reo 9.
Auxilium ab aliquo implorare. Cæſ. 1. Bell. Gall. 31. Neque auxilium a Pop. Rom. imploraturos.
Deos immortales precari venerari & implorare. Cic. 2. in Catil. 29.
Fidem alicujus implorare. Cic. pro Roſc. Amer. 29. Veſtramne, qui ſummam poteſtatem habetis hoc tempore, fidem implorem? Idem 4. Verr. 75. Sopatrus implorare hominum atque deûm fidem, ut cum conſilio cognoſceret.
Fidem, dignitatem, religionem judicum in aliquo negotio implorare. Cic. 5. Verr. 146.
Hominem aliquem implorare. Cic. 6. Verr. Quid aut his reſpondere honeſte potes, aut illi facere, niſi ut te ac fidem tuam implorent?
Jura libertatis & civitatis implorare. Cic. 3. Verr. 7.
Memoriam alicujus implorare. Cic. 4. Acad. 11. At ille Heracliti memoriam implorans, quærere ex eo, &c.
Miſericordiam & fidem alicujus obteſtari & implorare. Cic. pro Muren. 86.
Miſericordiam alicujus implorare & expoſcere. Cic. pro Milon. 93.
Nomen civitatis implorare & uſurpare. Cic. 7. Verr. 161. Quum imploraret ſæpius, uſurparetque nomen civitatis, crux, crux inquam infelici & ærumnoſo, qui nunquam iſtam poteſtatem viderat, comparabatur.
Numina implorant magno queſtu. Valer. 3. Argon. 639.

IMPLORANS, antis. Partic. Hirt. Bell. Afr. cap. 26. extr. Iis ſe in miſeriis, ſuamque fidem implorantibus auxilio &c. eſſe non poſſe. conf. Liv. 37. 26.

IMPLORĀTUS, a, um. Partic. [ἀνακεκλημένος] ut, Prece Pollucis implorata. Catull. ad Mallium 63. 65. conf. Juſtin. 4. 3. 1: 22. 1. 3. & 23. 3. 1.

IMPLORĀTIO, ōnis. f. [ἀνάκλησις] Liv. 22. 5. pr. Nec enim inde votis, aut imploratione deûm, ſed vi ac virtute evadendum eſt
Omnium deorum & hominum & civium & ſociorum imploratio. Cic. 2. de Orat. 196.
Acerba imploratio & vox miſerabilis. Cic. 7. Verr. 62.

IMPLORĀBĬLIS, e. Adj. Qui implorari poteſt. Val. Flacc. 1. 573.
— lumenque innoxia fudit
Purpureum, miſeris olim implorabile nautis.

IMPLUMBO, āre. Plumbo connectere. Vitruv. 10. 6. pr. Ferreos chodaces, uti ſubſcudes, in capitibus ſcaporum implumbavit.

IMPLŪMIS, e. Adj. [ἄπτερος] Quod plumis caret. Plin. lib. 10. cap. 3. Haliæetus tantum implumes etiamnum pullos ſuos percutiens, &c.
Pulli implumes. Hor. Epod. 1. 19.
Implumis, Pilis carens. Plin. lib. 8. cap. 55. Lepus omnium prædæ naſcens, ſolus præter daſypodem ſuperfœtat, aliud educans, aliud in utero pilis veſtitum, aliud implume, aliud inchoatum gerens pariter.

IMPLUO, ui vel ūvi, ūtum, [ἐνομβρέω] ĕre. Columel lib. 2. cap. 8. Tremellius quidem aſſeverat, prius quam impluverit, ab avibus, aut formicis ſata edi, ubi æſtivis ſerenitatibus ager aret. Alii codices habent Impluerit.
Impluere in aliquem locum. Plin. lib. 2. cap. 96.
Impluit malum ceteros & ceteris. Plaut. Moſtel. 4. 1. 15.
Malum, quom impluit ceteros, ne impluat mihi. h. e. In me res non cadat, nec in caput meum ruat.

IMPLŬVIUM, i. n. [αὐλὴ, ἐνομβρεῖον] Locus (ut inquit Varro de L. L. 4. 33.) in medio domus relictus, ut lucem caperent deorſum, quo impluebat. V. COMPLUVIUM. Vitruv. 6. 4. Impluvii lumen relinquatur. conf. Gell. 10. 15. & Quintil. 11. 2. Plaut. Mil. 2. 2. 4. Ter. Eun. 3. 5. 41.
Veniſſe clanculum per impluvium, fucum factum mulieri. Cic. 3. Verr. 61. Ne hæc quidem duo ſigna pulcherrima, quæ nunc ad impluvium tuum ſtant, &c. V. Aſcon. p. 88.
Ad impluvium locare aliquid. Cic. 3. Verr. 147. Oſtendam in ædibus privatis longa difficilique vectura, columnas ſingulas ad impluvium HS. quadragenis millibus non minus magnas locatas. conf. Lex. Pitiſc.
Impluvium, Quo aqua impluit, collecta de tecto. Compluvium, Quo de diverſis tectis aqua pluvialis confluit in eundem locum. Feſtus. conf. Liv. 43. 13.
Media etiam domus area ædificiis cincta, ſeu cavum illud arboribus plantatum, impluvium vocabatur. V. Dan. Heinſ. ad Sil. 15. 18.

IMPLŬVIA, æ. f. [μανδύη] Veſtis erat, inquit Perottus, qua ſacerdotes per imbrem utebantur: Pluviale nunc vulgo appellatur. Varro, Salium quoque ſereno tempore impluvia amictum fuiſſe criminabantur. V. dict. ſeq.

IMPLUVIĀTUS, a, um. Adj. Color, quaſi fumato ſtillicidio impletus, inquit Nonius 16. 3. Unde

IMPLUVIĀTA, Genus veſtimenti, a colore, de quo Plaut. Epid. 2. 2. 40.
Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam,
Impluviatam? ut iſthæc faciunt veſtimentis nomina:
EP. Utin' impluvium erat induta? V. Ferrar. Re Veſt. 1. 3. 30. Turneb. Adverſ. 14. 19. vel Lex. Pitiſc. in Veſtis.

IMPŒNĬTENS, entis. [ἀμετανόητος] Partic. Quintil. Trib. Mar. cap. 6. p. 80. Burm. conf. Vulg. Int. Rom. 2. 5. & Fulgent. Epiſt. ad Venant.

IMPŒNĬTENDUS, a, um. Adj. Non pœnitendus. Apul. Met. 11. p. 271. Caſſiod. 1. Epiſt. 30. & Auguſtin. Prolog. Retract.

IMPŒNĬTENTIA, æ. f. Sareſb. Policrat. 2. 5. & Fulgent. ibid.

IMPŎLĪTUS, a, um. Adj. [ἄξεστος] contrarium Polito; Rudis. Cic. de Provinc. Conſ. 34. Impolitæ vero res & acerbæ ſi erunt relictæ.
Impolitus & rudis. Cic. de Clar. Orat. 293. Significat enim quandam formam ingenii, ſed admodum impolitam atque rudem.
Hebes & impolitus. Cic. 2. de Orat. 133. Genus hoc eorum, qui ſibi eruditi videntur, hebes & impolitum.
Compar. Veget. 2. 4. Deſcriptio obſcurior & impolitior. Quintil. 8. 6. Lapides impolitiores.

IMPOLĪTE, Adv. [ἀκόσμως] Ineleganter. Cic. 1. de Orat. 214. Quum ſæpiſſime tibi Senatus breviter, impoliteque dicenti, maximis ſit de rebus aſſenſus, &c.

IMPOLĪTIA, æ. f. [ἀκοσμία] Ruditas & inelegantia. Gell. lib. 4. cap. 12. Siquis eques Romanus equum habere gracilentum, aut parum nitidum viſus erat, impolitiæ notabatur. Id verbum ſignificat quaſi tu dicas Incuriæ.
Impolitias Cenſores facere dicebantur, inquit Feſtus, Quum equiti æs abnegabant, ob equum male curatum.

IMPOLLŪTUS, a, um. Adj. [ἀμίαντος] Non pollutus: ut, Fides impolluta. Sil. lib. 13. 679. Virginitas impolluta. Tacit. 14. Ann. 35. 2. conf. Idem 16. 26. 5. & Salluſt. Fragm. 1. 6.

IMPOMENTA, quaſi Imponimenta, Quæ poſt cœnam menſis imponebant. Feſtus.

IMPŌNO, ŏſui, ŏſĭtum, [ἐντίθημι, ἀνατίθημι, ἐπιτίθημι, ἐπιβάλλω, ἐγκαθιδρύω] ĕre. Supra ponere, vel Intus ponere. Virg. 1. Æn. 66.
—— molemque & montes inſuper altos
Impoſuit. Idem 4. Æn. 453.
Vidit, thuricremis quum dona imponeret aris. Plaut. Aulul. 2. 8. 15.
Hæc imponentur in foco noſtro Lari,
Ut fortunatas faciat gnatæ nuptias.
Imponere aliquid alicui cum fide, Injungere. Cic. pro Roſc. Amer. 10. Quod ſi perferre non potero, opprimi me onere officii malo, quam id, quod cum fide mihi ſemel impoſitum eſt, aut propter perfidiam abjicere, aut propter infirmitatem animi deponere.
Imponere alteri, & Sibi ſumere, contraria. Cic. pro Muren. 38. Nunquam iſte plus militi laboris impoſuit, quam ſibi ſumpſit.
Arces imponere montibus. Virg. 6. Æn. 774.
Argentum imponere in ſtipendium. Liv. 32. 2. pr. Carthaginienſes eo anno argentum, in ſtipendium impoſitum, primum Romam advexerunt.
Calculum, Rationem ſubducere. Columel. lib. 5. cap. 1. Sed aliud exiſtiment, profeſſioni ſuæ convenire, aliud eorum qui jam extructa metiuntur, & impoſito calculo, perfecti operis rationem computant.
Claves portis. Liv. 27. 24. extr. C. Terentius, ut Aretium cum legione venit, claves portarum quum magiſtratus popoſciſſet, negantibus iis comparere, fraude amotas magis ratus, quam negligentia intercidiſſe, ipſe alias claves omnibus portis impoſuit.
Clauſulam diſputationi. Columel. lib. 3. cap. 19. Ante quam diſputationi clauſulam imponamus, dicendum eſt, &c.
Cognomen vel Nomen alicui. Plin. lib. 5. cap. 1. Et lib. 14. cap. 3. Eſt & nigra aminea, cui Syriacæ nomen imponunt.
Coloniam in agro aliquorum. Liv. 8. 23. pr. Ægre pati civitatem Samnitium, quod Fregellas ex Volſcis captas, dirutasque a ſe, reſtituerit Romanus Populus, coloniamque in Samnitium agro impoſuerit.
Conſulem populo, Per vim & tyrannidem collocare in Conſulatu. Cic. 1. Att. 13.
Coronam alicui. Cic. 2. de Legib. 60. Idem 5. Fam. 12.
Cuſtodem imponere. Nep. 5. 4. 1. Ita Ovid. 3. Amor. 4. 1.
Dure vir, impoſito teneræ cuſtode puellæ.
Diadema imponere. Cic. 2. Philipp. 85.

Digna-

Dignationem imperatoris alicui imponere. Tacit. 1. Hist. 52.
Dominum aliquibus imponere. Cic. 13. Philipp. 17. Nam si ipse servire poterat, nobis dominum cur imponebat?
Dominum sempiternum in cervicibus aliquorum imponere. Cic. 1. de Nat. Deor. 54.
Exercitum. Cic 2. de Divin. 84. Cum M. Crassus exercitum Brundusii imponeret. Subaudi In naves.
Exitum alicui rei, Liv. 37. 19. pr.
Fastigium operi absoluto. Cic. 3. Off. 33. Sed quoniam operi inchoato, prope tamen absoluto, tanquam fastigium imponimus.
Fenestras & ostia imponere in aliena ædificia. Julian. in l. Habitator. D. De rei vindicatione.
Finem bello. Stat. 8. Theb. 684.
Finem bello vel curis. Auctor de Viris illust. Sic, Imponere finem spei suæ. Liv. 5. 4. extr.
Finem luctibus. Ovid. 15. Met. 747.
Formam operi. Sen. Epist. 66.
Frumentum, Curationem frumenti. Cic. 15. Att. 10. Frumentum imponere, quæ est alia Dionis legatio, aut quod munus in Republica sordidius?
Injurias plurimas alicui. Cic. 6. Verr. 20. Quibus tu privatim injurias plurimas contumeliasque imposuisti. [Vide INJURIA. H. St.
Laborem alteri. Cic. pro Muren. 38. Nunquam iste plus militi laboris imposuit, quam sibi sumpsit.
Laborem sibi. Cæs. 3. Bell. Civil. 74. Tantumque studium infamiæ sarciendæ, ut nemo aut Tribuni aut Centurionis imperium desideraret, & sibi quisque etiam pœnæ loco graviores imponeret labores.
Legem alicui, Imperare, præcipere. Cic. 7. Att. 2. Uni Favonio leges ab illo nobis imponi non placebat, sed, &c.
Leges sibi, Seipsum cohibere & sibiipsi imperare. Cic. 4. Acad. 23. Cur has igitur sibi tam graves leges imposuerit, &c.
Leges imponere alicui loco. Virg. 1. Georg. 61.
　Continuo has leges, æternaque fœdera certis
　Imposuit natura locis.
Leges populo. Cic. 1. de Legib. 42. Si XXX illi Athenis leges imponere voluissent.
Leges imponere per vim Reipub. Cic. 6. Philipp. 3.
Manum imponere rei alicui, pro Inchoare eam. Ovid. 4. Trist. 1. 28.
Manum extremam imponere bello. Virg. 7. Æn. 572.
　Nec minus interea extremam Saturnia bello
　Imponit regina manum. Servius, Quod superest perficere. Et est translatio a pictura, quam manus complet atque ornat extrema.
Manum summam alicui operi imponere, Idem. Plin. lib. 36. cap. 5.
Manum summam imponere in re aliqua. Quintil. procem. lib. 1.
Manum supremam bellis imponere. Ovid. Rem. Amor. 114.
Metum novarum rerum omnibus imponere. Justin. 34. 2. 6.
Ministerium. Liv. 2. 5. Direptis bonis regum, damnati proditores, sumptumque supplicium: conspectius eo, quod pœnæ capiendæ ministerium patri de liberis Consulatus imposuit.
Modum prosperæ pugnæ. Liv. 31. 38.
Modum temporis imponere. Liv. 4. 24. Maximam autem ejus (libertatis) custodiam esse, si magna imperia diuturna non essent: & temporis modus imponeretur, quibus juris imponi non posset.
Modum suo dolori. Plin. 9. Epist. 13. ad Quadratum.
Multam. Liv. 10. 37. Multa præsens quingentûm millium æris in singulas civitates imposita
Necessitatem. Cic. pro Sulla 35. Atque hoc vos, Judices, testor, mihi de memetipso tam multa dicendi necessitas quædam imposita est ab illo.
Necessitatem quandam nitoris alicui imponere. Plin. Epist. 118.
Nitor magnus impositus est hominibus & rebus, Accessit. Justin. 43. 4. 2.
Nomen alicui. Ovid. 9. Met. 707.
Nomen vitio. Cic. 2. de Orat. 18. Itaque quod vim hujus mali Græci non vident, ne nomen quidem ei vitio imposuerunt. Idem 4. Verr.
Honesta nomina turpissimis rebus imponere.
Onus alicui imponere, pro Dare provinciam molestam alicui, Committere aliquid gravioris negotii faciendum. Ter. And. 5. 3. 26.
　Tibi, pater, me dedo: quidvis oneris impone, impera. Cic. 9. Att. 6. Sed vereor ne Pompejo quid oneris imponam. Idem 6. Fam. 7. extr. Nisi forte aut in miseria nimis stulte, aut in amicitia nimis impudenter tibi onus impono.
Onus simultatis. Cic. 2. Q. frat. 1. Causa sero perorata, sententias se rogaturum negavit, ne quod onus simultatis nobis imponeret.
Onus imponere & Recipere, contraria. Cic. in Orat. 35. Volo enim mihi tecum commune esse crimen: ut si sustinere tantam quæstionem non potuero, injusti oneris impositi tua culpa sit, mea recepti.
Onus imponere & Suscipere. Quintil. in procem. lib. 1. Plus, quam imponebatur, oneris suscepi.
Ostia imponere. V. paulo ante, Fenestras & ostia, &c
Partes alicui. Cic. 10. Att. 10. Partes mihi Cæsar has imposuit, ne quem omnino discedere ex Italia paterer.
Partes duriores alicui imponere. Cic. pro Muren.
Personam alicui. h. e. Alicujus loco alium sufficere. Cic. 4. Verr. 48. Idem 2. pro Lege Agr. 148. Vos mihi Prætori biennio ante, Quirites, hoc eodem in loco personam hanc imposuistis, ut quibuscunque rebus possem, illius absentis dignitatem vobiscum una tuerer. De Pompejo.
Persona turpissima calumniæ imponatur honestæ civitati. Cic. 5. Verr. 67.
Plagam mortiferam Reipub. imponere. Cic. pro Sext. 44.
Plus aliquid imponere quibusdam populis, quam ferre possunt. Cic. 6. Verr.
Porta imposita in aliquam regionem. Liv. 34. 9. Partem muri versam in agros egregie munitam habebant, una tantum in eam regionem porta imposita.
Præsidium civitati, h. e. Præsidio munire. Liv. 24. 7. extr. Q. Fabius ex auctoritate Senatus Puteolos, per bellum cœptum frequentari emporium, communiit, præsidiumque imposuit. conf. Curt. 3. 7. 2. & Justin. 6. 6. 6.
Pretium. Cic. 4. Verr. Iidem seipsos, a teipso pretio imposito, redemerunt. Sic apud Quintilianum lib. 12. Graviora justo imponere pretia melli.
Pudorem plagiario. Martial. lib. 1. 53.
Regem alicui regioni. Liv. 40. 12. Nam &, si in Romanis tantum momenti esse credebam, ut quem vellent, imponerent Macedoniæ regem, &c.
In regnum alterius aliquem imponere. Liv. 37. 25. Masinissam non in patrio modo locasse regno, sed in Syphacis, a quo ante expulsus fuisset, regnum imposuisse.
Sarcinam alicui. Plaut. Most. 2. 1. 83.
　Concedam a foribus huc, hinc speculabor procul,
　Unde advenienti sarcinam imponam seni.
Servitutem fundo. Cic. 3. Q. frat. 1. Calvus ajebat aqua dempta, & ejus aquæ jure constituto, & servitute fundo illi imposita, tamen nos pretium servare posse si vendere vellemus.
Silentium alteri, Redigere ad silentium. Suet. de Clar. Rhet. 6.
Stipendium. Liv. 38. 16. pr. Ubi, cum resistentibus pugnando, pacem petentibus stipendium imponendo, Byzantium quum pervenissent.
Tabulas falsas. Cic. pro Cæcin. 71. Fictus testis subornari solet, & imponi falsæ tabulæ. Al. Interponi.
Tributum. Cæs. 3. Bell. Civil. 32.
Vectigal agris. Cic. 1. de Lege Agr. 10.
Villicum imponere aliquem, aut pecori præficere. Cic. pro Planc. 62.
Vim alicui. Cic. 4. Verr. 148. Si me salvum esse vis, mihi impone istam vim, ut omnino mihi non liceat polliceri.
Virum imponere toti mundo, Præficere. Lucan. lib. 3. 393.
Vocabulum alicui. Tacit. 12. Ann. 62. Cui, ut degeneri, Pseudophilippi vocabulum impositum.
Vocabula rebus imponens. Hor. 2. Serm. 3. 280.
Vulnus grave imponere. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Vulnera Reipub. pro Inferre detrimentum, & lædere atque offendere Rempub. Cic. 4. de Fin. 66. Quæ hic Reipub. vulnera imponebat, eadem ille sanabat.
Imponere in collum, in manum, in navim. Plaut. Pers. 4. 6. 10. Hanc in collum, nisi piget, impone. De crumena. Al. Hunc. Idem Bacch. 1. 2. 36. Liv. lib. 5. 40. extr. Imponere in plaustrum. Et Cic. 1. Tusc. 85. Imponere in rogum.
In aliquam causam aliquem imponere. Cic. 8. Fam. 17.
In eculeum imponere aliquem. Cic. 5. Tusc. 13.
Imponere aliquem in equum. Liv. 35. 36. extr.
In naves exercitus imponere. Cic. 12. Fam. 14. Liv. 23. 38. Conf. Exercitum supra.
Imponere in aliquem onus. Plaut. Bacch. 3. 3. 92.
Imponere alicui, pro Decipere, & subauditur Fraudem. Quintil. in Corpore projecto, Spes tibi perpetuæ laudis imposuit. Cic. 2. Q. frat.
I 6. Cui tamen egregie imposuit Milo noster. conf. Nep. 18. 5. 7.
MPŎSĬTUS, a, um. Partic. [ἐπίθετος] Plin. lib. 15. cap. 30. Fluvio Tiberi imposita juxta nonum lapidem Flaminia via.
Necessitudinibus publicis impositus. V. NECESSITUDO.
Stratis impositus, Cubans. Stat. 2. Silv. 1. 63.
Clitellæ bovi sunt impositæ. Cic. 5. Att. 15.
Corona imposita capiti. Propert. lib. 4. 2. 29.
Juvenes impositi rogis. Virg. 4. Georg. 477.
Mens cunctis imposita manet. Stat. 1. Theb. 227.
Nomen impositum ab re. Lucret. lib. 6. 741.
Onus impositum ferre. Ovid. 15. Met. 820.
Vulnere tanto reipublicæ imposito. Cic. 1. Att. 16. Idem ibid. 5. 7. In sanandis vulneribus, quæ sunt imposita provinciæ.
Impositus pro Præfecto, apud Sallust. Jugurth. cap. 100. Simul Consul, quasi nullo imposito, omnia providere, apud omnes adesse, &c.
IMPOSĬTIO, ōnis. f. [ἐπίθεσις] Plin. lib. 27. cap. 13. Succus ejus lacteus in gummi spissatus, vel semen, impositione spicula e corpore ejicit.
Impositio verborum Varroni est, quam Græci ὀνοματοθεσίαν vocant, ea nomina intelligenti, quæ primum rei alicui significandæ imposita sunt, quorum multa jam non comparent, quum tamen ab iis alia profecta in usu fortasse sint. Impositiones enim nomina Primitiva appellat, a quibus oriuntur Declinationes, id est Derivativa. Varro lib. 7. de L. L. 2. Duo igitur omnino verborum principia, impositio & declinatio: alterum ut fons, alterum ut rivus. Monuit Turnebus Adversf. 24. 29. Sed in emendatis codd. legitur Impostitiorum & Declinatorum. conf. Idem 4. 1. & 9. 3.
IMPOSĬTUS, ûs. m. [ἐπίθεσις] Plin. lib. 24. cap. 4. Ulcera commanducatu, impositque efficacissime sanari. Sed rectius ex vetusto codice legitur, Commanducato, impositoque.
IMPOSĬTĪTIUS, a, um. Adj. [ἐπιθετικός] Quod impositum est: ut, Servitus causa est impostitia, h. e. Non naturalis. Ulpian. in l. De pupillo. §. Sextus Pedius, D. de Novi operis nuntiatione, Sextus Pedius definit novi operis nuntiationis triplicem esse causam: aut naturalem, aut publicam, aut impositiam, &c. Et paulo post, Impostitiam, quum quis postea, jus suum diminuit, alterius auxit: hoc est postea, quam servitutem ædibus suis imposuit, contra servitutem fecit.
Canthari impostitii, Per quos aquæ saliunt. Paulus in l. Cetera. §. 1. D. De legat. 1.
Nomina impostitia, Quæ a natura imposita sunt, unde alia derivantur. Ex Varrone L. L. 7. 2. V. præced. dict.
IMPOSITĪVUS, a, um. Adj. Plin. lib. 28. cap. 4. pr. Pythagoræ inventis non temere fallere, Impositivorum nominum imparem vocalium numerum, clauditates, &c. Varro L. L. 9. 3. Si quis principium analogiæ potius in naturalibus casibus, quam in impositivis, &c.
IMPOSĬTOR, ōris. m. Varro L. L. 6. pr. Eruenda voluntas impositoris. i. e. Ejus qui vocabula rebus imposuit.
IMPOSTOR, ōris. m. [φέναξ] Versutus & fallax homo. Gloss. Impostor, stellionator, ἐπιθέτης.
Verbum impostorum. Ulpian. in l.1. §. Medicos. D. de Variis & extraordinariis cognitionibus, Non tamen si incantaverit, si imprecatus est, si (ut vulgari verbo impostorum utar) exorcizavit. Budæus. Quædam exemplaria male legunt In portorum. conf. Isidor. 10. lit. I. & Voss. Etym. 400.
IMPOSTŪRA, æ. f. [φενακισμός] Fallacia, versutia: ab eo dicta, quod adulterinas merces pro veris supponat. Ulpian. in l. tertia. §. 1. D. de Crimine stellionatus, Siquis imposturam fecerit, aut collusionem in necem alterius, stellionatus potest postulari. Ex Budæo.
IMPORCO, āre. Porcas in agro facere. Gloss. Imporco, ἀυλακίζω. V. PORCA.

IMPORCĀTUS, a, um. Partic. Columel. lib. 2. cap. 10. Et similiter quum semen crudo solo ingesserimus, inarabimus, imporcatumque occabimus.
IMPORCĪTOR, ōris. m. Qui porcas in agro facit arando. Festus.
IMPORTO, [εἰσκομίζω] āre. Inferre. Cic. 2. de Orat. 53. Modo enim huc ista sunt importata. Cæs. 8. Bell. Gall. 35. Silvestribus angustisque itineribus frumentum importare in oppidum instituit.
Adjumenta importare, Juvare & conferre. Cic. 1. de Orat. 38. Plura proferre possum detrimenta publicis rebus, quam adjumenta per homines eloquentissimos importata.
Ægritudines enim anxias atque acerbas important, animosque affligunt & debilitant metu. Cic. 4. Tusc. 34.
Calamitatem conservatoribus suis importare. Cic. pro Sext. 146.
Multum calamitatis importare. Cic. 5. Verr. 125.
Cladem importare. Lucret. lib. 3. 825.
Clades discordia civilis importat. Liv. 24. 22.
Contagionem importare. Plin. lib. 26. cap. 1. Quum in Asia apparuisset, inde contagionem ejus importante.
Fecunditatem importare alicui, vel rabiem. Plin. lib. 14. cap. 18. Sunt & in vino prodigia. Dicitur in Arcadia fieri, quod fecunditatem feminis importet, viris rabiem.
Incommodum importare. Cic. 2. Off. 18. Per eosdemque siquid importetur nobis incommodi, propulsemus.
Infamiam importare. Martian. in l. Ictus. D. de iis qui notant. infam. Ictus fustium infamiam non importat: sed causa, propter quam id pati meruit: si ea fuit, quæ infamiam damnato irrogaret.
Mala casus importat. Cic. 5. Tusc. 29.
Odium importare libellis. Hor. 1. Epist. 13. 5.
Periculum importare. Liv. 39. 14. Patres pavor ingens cepit, cum publico nomine, nequid eæ conjurationes, cœtusque nocturni fraudis occultæ, aut periculi importarent, tum privatim suorum quisque vicem, &c.
Pestem importare. Cic. pro Deiot. 43. Aut cum summo dedecore miserrimam pestem importaturam esse regibus.
Solicitudines importare. Cic. 1. de Fin. 51. Easque ipsas solicitudines, quibus eorum animi noctesque diesque exeduntur, a diis immortalibus supplicii causa importari putant.
Suspicionem aliquam alicui importare. Cic. 16. Fam. 21.
IMPORTĀTUS, a, um. Partic. [εἰσκομισθεὶς] Cæs. 5. Bell. Gall. 12. Ære utuntur importato.
IMPORTANDUS, a, um. Partic. [εἰσκομιστέ@] Varro 1. de R. R. cap. 16. Fructuosior fit fundus, quam si longe sint importanda.
IMPORTĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. adversf. Marc. 4. 27. Saresb. 4. 11.
IMPORTĀTĪTIUS, a, um. Adj. Hirt. Bell. Afr. cap. 20. Frumento se in Africa, nisi importatitio, uti non posse.
IMPORTŪNUS, a, um. Adj. [ἄκαιρ@] Quod caret portu: hoc est quiete: Ubi nullus portus est, ait Servius. Virg. 11. Æn. 305.
Bellum importunum, cives, cum gente deorum,
Invictisque viris gerimus. Festus, Importunum, In quo nullum est auxilium, velut esse solet portus navigantibus.
Importunus, Urgens, molestus, qui aliquid facit præter rationem loci, seu temporis, aut personarum. Plaut. Merc. prol. 44. Leno importunus, &c. Idem Asin. 1. 1. 47.
Fateor eam esse importunam atque incommodam. Ter. Heaut. 1. 2. 23. Immo ille fuit senex importunus semper: &c.
Importunum tempus, Incommodum. Cic. 2. de Orat. 20.
Importunus, Crudelis, effrenatus, quietis impatiens. Cic. in Ant. Non possum æquo animo videre tam importunos, tam sceleratos hostes. Cic. pro Cluent. 12. Repente est exorta mulieris importunæ nefaria libido.
Importunus & crudelis. Cic. pro Cluent. 177. Furere crudelis atque importuna mulier, sibi, &c.
Bellua importunissima. Cic. 6. Philipp. 7.
Clades civitatis importuna. Cic. de Clar. Orat. 332.
Corda importuna domare. Sil. lib. 11. 389.
Crudelitas importuna. Cic. de Provinc. Conf. 2. Propter illud insigne scelus eorum, & importunam in me crudelitatem.
Cyclops alter multo importunior. Cic. 7. Verr. 45.
Dominatio importuna. Flor. 1. 8. 7.
Fata importuna. Ovid. 10. Met. 634.
Gladiator importunissimus. Cic. pro Muren.
Homo importunissimus. Cic. 5. Fam. 3.
Hostis importunissimus. Cic. 2. in Catil. 12.
Ingenium importunum, Frivolum & leve. Plin. lib. 36. cap. 6. Sed quisquis primum invenit secare, luxuriemque dividere, importuni ingenii fuit.
Libidines importunissimæ. Cic. 6. Verr.
Morbus importunior, acutiorque. Cels. 4. 6. pr.
Mors importuna. Ovid. 3. Amor. 8. 19.
Natura immanis atque importuna. Cic. 3. Verr. 8.
Pauperies importuna. Hor. 3. Carm. 16. 37.
Scelus importunum. Cic. de Arusp. Resp. 4.
Tyrannus importunus & amens. Cic. 7. Verr. Liv. 29. 17. extr.
Vultus importunus. Cic. Post red. in Senat. 14. Omnia flagitia latere posse arbitraretur, si modo vultum importunum in forum detulisset.
IMPORTŪNE, Adv. [ἀκαίρως] Præter temporis, aut decoris atque honestatis rationem. Cic. 4. Acad. 80. Confidere suis testibus, & importune insistere. Plin. lib. 7. cap. 12. In quo perquam importune fortuitum hoc quoque fuit.
Compar. Importunius veritati insultare. Gell. 10. 16.
Superl. Importunissime facere. Lactant. 5. 2. & Gell. 20. 5.
IMPORTUNĬTAS, ātis. f. [ἀκαιρία] Quæ (ut ait Donatus) nec loci nec temporis habet commoditatem. Ter. And. 1. 4. 4. Importunitatem spectate aniculæ, &c.
Animi importunitas. Cic. pro Cluent. 170.
Importunitas pro Effrenata incontinentia & libidine præcipiti. Cic. de Senect. 7. Importunitas autem & inhumanitas, omni ætati molesta est. Budæus. [Immo hic Importunitas intelligitur Morositas atque odiosa ac difficilis natura.
Importunitate incredibili & audacia homo. Cic. 4. Verr. 73. Iste, quanquam est incredibili importunitate & audacia, tamen subito destitutus pertimuit.
Tanta sceleris inauditi importunitas. Cic. pro Sulla 75.
Importunitas, Detestandum atque execrandum facinus. Cic. pro Cluent. 195. Hujus importunitatem matris a filii capite depellite. Idem in Pison. 21. Et de Amicit. 53. Quanquam miror, in illa superbia & importunitate.
Quantum importunitatis habent. Sallust. Jugurth. 36.
IMPORTUŌSUS, a, um. Adj. [ἀλίμεν@] Quod est sine portu. Plin. 6. Epist. 31. in fine, Litus importuosum. Sallust. in Jugurth. cap. 17. Mare sævum, importuosum. Sic Tacit. 12. Ann. 20.
Superl. Plin. 4. 12. Importuosissima insula.
IMPOS, ŏtis. c. [ἀκρατὴς, ἀκρατής@] Qui animum suum in potestate non habet, inquit Festus. Et, Qui non est sani animi, auctore Donato.
Animi impos. Plaut. Casin. 3. 5. 7.
Eripite isti gladium, quæ sui est impos animi.
Idem Trin. 1. 2. 94.
Quid secus est, aut quid interest dare te in manus
Argentum amanti, homini adolescenti, animi impoti?
IMPŎSITIO, IMPOSITUS. V. IMPONO.
IMPOSSĬBĬLIS, e. Adj. [ἀδύνατ@] Quod fieri non potest. Quintil. lib. 5. cap. 10. de argumento, Non enim longum tantum, sed etiam impossibile. Idem lib. 10. cap. 13. conf. Justin. 2. 4. 18. & Macrob. 7. Saturn. 3.
Impossibilis conditio. Julianus in l. Impossibilis. D. De verb. oblig. Et Pomponius in l. Cum in secundo. D. de injust. rupto, &c.
Impossibile est. Ulpian. in l. 1. D. de fluminibus, ne quid, &c. Impossibile est, ut alveus fluminis publici non sit publicus. V. Borrich. Vind. p. 103.
IMPOSSIBILĬTAS, ātis. f. Apul. Met. 6. p. 179. Impossibilitate ipsa mutata in lapidem Psyche. conf. Tertul. de Bapt. cap. 2.
IMPOSTOR, IMPOSTURA. V. IMPONO.
IMPŎTENS, entis. Adj. [ἀκράτωρ, ἀνάλκις, ἄπορ@] Nimis potens, inquit Donatus. Serv. in Virg. 1. Æn. 506. Sunt multa quæ pro locis intelliguntur: ut Impotens, & satis, & minus, & nihil potens significant. Hæc Serv.
Impotentissimus tyrannus a Quintiliano dicitur. Decemviri, quorum principatus erat immoderatus, a Livio Impotentes domini nuncupantur.
Ferociores impotentioresque reddit victoria. Cic. 4. Fam. 9.
Impotentissimus homo, Sceleratissimus. Cic. 5. Philipp. 42. Advolabat ad Urbem a Brundusio homo impotentissimus, ardens odio, animo hostili in omnes bonos, cum exercitu Antonius.
Impotens, iracundus, contumeliosus, superbus. Cic. 5. Philipp. 24.
Amore impotente deperit. Catul. 36. 12.
Animus impotens. Cic. de Arusp. Resp. 3. Sen. Herc. fur. 6.
Animo esse impotenti. Ter. And. 5. 3. 8.
Adeon' impotenti esse animo, ut præter civium
Morem, atque legem, &c.
Aquilo impotens, h. e. Valde potens. V. AQUILO.
Dominatus impotens, Superbus. Cic. 10. Fam. 27. Sin ista pax perditum hominem in possessionem impotentissimi dominatus restitutura est.
Dominatio impotentissima. Liv. lib. 34. 32. Nep. 6. 1. 4.
Fortuna superba & impotens, Prosperitas superbos faciens & impotentes. Sen. Agam. 4.
Furor impotens. Sen. Agam. 5.
Lætitia impotenti efferri. Cic. 5. Tusc. 17.
Motus animi impotentes. Cic. in Partit. 119.
Mulier ferox & impotens. Suet. Neron. cap. 28.
Rabies impotentior. Liv. 29. 9.
Impotens, Debilis, & devictus, auctore Donato. Ter. Heaut. 2. 3. 130.
Ego te autem novi, quam esse soleas impotens.
Impotens & infans homo. Cic. 1. de Fin. 52. Neque homini infanti, aut impotenti injuste facta conducunt.
Ad salutem innocentium, ad opem impotentium, ad auxilium calamitosorum hæc valeant. Cic. pro Muren. 59.
Amoris impotens. Tacit. 4. Hist. 44. 4.
Doloris impotens. Valer. Max. lib. 4. cap. 6. 2. de C. Plautio.
Iræ impotens. Liv. 29. 9. Pleminius impotens iræ, neglectam ab Scipione, & nimis leviter latam suam injuriam ratus, &c. Sic Impotens animi. Curt. lib. 8. 1. extr. h. e. Non potens iræ & animo suo moderari.
Lætitiæ impotens. Liv. 30. 42.
Regendi impotens. Idem 35. 11.
Rerum impotens. Idem 9. 14. & 23. 16.
Quodlibet impotens sperare. Hor. lib. 1. Ode 37. H. St.
IMPOTENTIA, æ. f. [ἀδυναμία, ἀδυναμία, ἀναλκία] Infirmitas ait Donatus. Ter. Adel. 4. 3. 16.
Omnes, quibus res sunt minus secundæ, magis sunt nescio quo modo
Suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis;
Propter suam impotentiam, se semper credunt negligi.
Impotentia, Valida immoderataque potentia. Cic. 5. Tusc. 18. Qui nihil metuant, nihil angantur, nihil concupiscant, nulla impotentia efferantur. Ex vetusto codice legendum Impotenti lætitia.
Animi impotentia. Cic. 4. Tusc. 34. Item inflammant appetitione nimia, quam tum cupiditatem, tum libidinem dicimus, impotentiam quandam animi a temperantia & moderatione plurimum dissidentem. Sisenna. Lætitia nimia, atque impotentia animi commotus.
Dictorum atque factorum impotentia. Cic. 4. Tusc. 5.
Ob scelera, animique impotentiam, & superbiloquentiam, impendere Tantalo apud inferos saxum faciunt poetæ. Cic. 4. Tusc. 35.
Impotentia, a Seneca Fortunæ adscribitur. Suet. Cæs. cap. 77. pr. Nec minoris impotentiæ voces propalam edebat. conf. Non. 12. 31. Flor. 1. 23. 1. Prima discordia ob impotentiam fœneratorum.
Potentia sua nunquam, aut raro, ad impotentiam usus. Paterc. 2. 29. 3. Val. Max. 9. 5. pr. Atque ut superbia quoque & impotentia in conspicuo ponantur. V. totum illud caput.
IMPOTENTER, Adv. [ἀκρατῶς] Quintil. lib. 1. cap. 3. Nequid improbe, nequid impotenter faciat, monendus est puer.
Impotenter se gerere. Ulpian. in l. Nec quicquam. in fine. D. de offic. Proconsul.

Impo-

Impotenter regnare, Injuste & impie. Hirt. Bell. Alex. 33. Cujus nomine diu regnasse impotenter Ganymedem docuimus.
Compar. Liv. 27. 48. Eodem versi elephanti, qui primo impetu turbaverant antesignanos, & jam signa moverant loco: deinde crescente certamine & clamore, impotentius jam regi, & inter duas acies versari, velut incerti quorum essent.
Superl. ut, Impotentissime facere. Sen. de Benef. 4. 17.

IMPRÆGNO, āre. Gravidam reddere. Sarisb. Policr. 8. 11. Improbat Voss. de Vit. Serm. 1. 23.
Pro Augere ponitur, a Guil. Brit. Phil. 5. 566.

IMPRÆGNĀTUS, a, um. Partic. Idem 7. 607.
Et jam finis erat hiemis, tellusque calore
Imprægnata novo flores gignebat & herbas.

IMPRANSUS, a, um, Adj. [ἀνάριστος] Qui nondum pransus est. Plaut. Stich. 4. 1. 28.
Quam mox cocta est cœna? impransus ego sum. Hor. 2. Serm. 2. 7.
Verum hic impransi mecum disquirite. Ibid. 3. 257. Impransus magister. Idem 1. Epist. 15. 29. & Apul. Met. 1.

IMPRÆSENTIARUM, vel INPRÆSENTIARUM, Adv. [ἐν τῷ παρόντι] De tempore quod fuit, quod est, quod erit dicitur. Rarius tamen de præsenti. Cato de lege oleæ legendæ R. R. cap. 144. Extra quam siquem socium impræsentiarum dixerit. Ulpian. in l. 1. D. de Tabulis exhibendis, Siquis forte confiteatur penes se esse testamentum, jubendus est exhibere: & tempus ei dandum est ut exibeat, si non potest impræsentiarum exhibere. Hæc Budæus. C. Fannius apud Priscian. lib. 13. cap. De casibus, Quum in vita agenda didicimus multa, quæ impræsentiarum, &c.
Usi sunt hac voce Tacit. 4. Ann. 59. 4. Nepos 23. 6. 2. Apul. decies. V. Ind. Elmenh. Ulpian. 43. Dig. tit. 5. l. 1. Symmach. 1. Epist. 94. & Sidonius sæpe. Vossio suspectum est, & ex *in præsentia rerum* contractum vel potius corruptum putat: non penitus tamen audet damnare. V. eum de Vit. Serm. 1. 25. & 4. 33. Perizonius ad Sanct. Min. p. 171. subaudit Tempore. Scioppius Latio plane exterminat. V. Commentar. de Stilo Histor. p. 118. Nos, cum Vossio, *in præsentia*, vel *in præsenti*, præferendum censemus, non tamen eos damnandos qui illo utuntur.

IMPRÆSTĀBĬLIS, e. Adj. Salvian. de Gub. Dei, 4. 116.
Impræstabiles, qui sint apud Firmicum lib. 8. cap. 29. videndum.

IMPRÆSTANS, antis. Partic. Gloss. Gr. Lat. ἀπάροχος, Impræstans. Irenæus 4. 75. Ne quis eum putet invidiosum & impræstantem.

IMPRÆSTĀTIO, ōnis. f. l. 22. §. ult. ff. Famil. hercifcund.

IMPRĔCOR, [ἐπαρῶμαι, καταῶχομαι] āri. Idem quod Precari significat: & in bonum & in malum solet accipi. Apul. Met. 9. Solito sermone salutem ei fuerat imprecatus. ita Elmenh. p. 228. & Pricæus p. 194. Hieron. Epist. 78. extr. Cui multos imprecamur annos, &c. Sæpius tamen in malam partem accipitur. Quintil. Decl. 15. Plin. lib. 8. cap. 7. Dirasque Pompeio, quas ille mox luit, pœnas imprecaretur. Virg. 4. Æn. 628.
Litora litoribus contraria, fluctibus undas,
Imprecor.
Videtur & H. St. in ea sententia fuisse, Non nisi in malam partem accipi hoc verbum, ut ex postremis verbis ejus animadversionis colligo, quæ sola cultri aciem effugerunt: Sed Precor in utramque partem.

IMPRECANS, antis. Partic. Vulg. Int. Gen. 24. 60. & Lev. 16. 21.

IMPRECĀTIO, ōnis. f. Dira imprecatio. Sen. de Benef. 6. 35. Plin. 5. 8.

IMPRESSIO, V. IMPRIMO.

IMPRIMIS, V. In primis, in IN.
Dicitur & Cum primis. Vide locum Quintil. H. St. Sed locus hic Quintil. cultro resectus est, supersunt tantum verba ultima, Crudelitatis hoc cum primis numeratur. conf. in CUM.

IMPRĬMO, essi, essum, [ἐντυπόω] ĕre. Premendo immittere & efformare. Cic. 1. Tusc. 61. An imprimi quasi coram animum putamus, &c.
Corpus imprimere. Plin. 8. cap. 26. Atque ubi acutissimum videt stipitem, imprimens corpus, venam quandam in crure vulnerat.
Dentium repulsu imprimere dicitur serpens venenum. Plin. lib. 11. cap. 37. Vipera prægnans veneno, impresso dentium repulsu, virus fundit in morsus.
Litteram humi imprimere, Infigere. Cic. 1. de Divin. 23.
Sigilla annullo imprimere. Cic. 4. Acad. 85.
Signum imprimere pecori. Virg. 1. Georg. 263.
Tabulas impressit parieti. Plin. lib. 35. cap. 4.
Vestigium imprimere. Cic. pro Cæcin. 76. Nisi ex eo loco, ubi vestigium impresserit, dejici neminem posse.
Vulnus imprimere, Inferre. Columel. lib. 7. cap. 11. Quum duobus vulneribus impressis per unamquamque plagam singuli testiculi exprimuntur.
Ungue vulnus imprimere. Plin. lib. 8. cap. 16. Ex omni vulnere, sive ungue impresso, sive dente, ater profluit sanguis.
Imprimitur animo oratio. Tralate. Plin. 1. Epist. 20. ad C. Tacit. Nam plerisque longiore tractatu vis quædam & pondus accedit: utque corpori ferrum, sic oratio animo, non ictu magis, quam mora imprimitur.
Imprimi in animum. Cic. 4. Acad. 58. Quum visa in animos imprimuntur, non vos id dicere, inter ipsas impressiones nihil interesse, &c.
Imprimere in animo atque in mente. Cic. 4. Acad. 34.
Dedecus imprimere Reipub. Cic. 5. Philipp. 15. Ut hos Judices legere auderet, quorum lectione duplex imprimeretur Reip. dedecus.
Maculam imprimere laudibus alicujus. Sen. OEth. 11.
Notionem deorum impressit in omnium animis natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 43.
Imprimere e vero. Cic. 4. Acad. 112. Si enim mihi cum Peripatetico res esset, qui id percipi posse diceret, quod impressum esset e vero: neque adhiberet illam magnam accessionem, quomodo imprimi non posset a falso, cum simplici homine simpliciter agerem.
Imprimere & signare aliquid. Cic. de Fato 43. Sic visum objectum imprimet illud quidem, & quasi signabit in animo speciem suam.
Memoriam publicæ recensionis tabulis publicis imprimere. Cic. pro Milon. 74. Eum qui ædem Nympharum incendit, ut memoriam publicæ recensionis, tabulis publicis impressam, extingueret, &c.

Vestigiis aliquid imprimere, Notare. Cic. 2. Philipp. 58. Horum flagitiorum iste vestigiis omnia municipia, præfecturas, colonias, totam denique Italiam impressit. Idem 5. Fam. 20. Quæ quum viderem tot vestigiis impressa, ut in his errari non posset, non adscripsi id quod tua nihil referebat.

IMPRESSUS, a, um, Partic. [ἐντυπωθεὶς] ut, Sulcus altius impressus. Cic. 2. de Divin. 5.
Collo impresso pede. Virg. 12. Æn. 356.
Crater impressus signis. Virg. 5. Æn. 536. conf. 10. Æn. 497.
Visum impressum effictumque. Cic. 4. Acad. 18.
An Expressum? Vide EFFINGO. Vide ibi locum ad Her. ubi Exprimere & Effingere. H. St.
Impressa ubera, sunt Non pressa, ἀμελκτα, ut Scaliger interpretatur in illo Propert. 2. 34. 70.
Missus & impressis hædus ab uberibus.

IMPRESSE, Adv. Salmas. in Tertull. de Pallio p. 344. Tertull. adv. Marc. 3. 8. Idem de Exhort. Cast. cap. 3. & de Carne Christi cap. 12.

IMPRESSIO, ōnis. f. [ἐντύπωσις, εἰσβολὴ] Impetus: Quod quasi per impressum terrorem fiat. Unde, Impressionem facere in hostes. Varro 2. de R. R. 8. Hostes se arbitrati occasionem habere victoriæ, impressionem facere cœperunt in castra. Liv. 2. 30. Postquam impressionem sensere ex adverso factam, & ante oculos micare gladios. Idem 3. 62. & 40. 40. Justin. 1. 6. 16.
Dare impressionem. Liv. 4. 24. Hæc locutum redintegrato clamore secuti dant impressionem, qua Postumius cohortes objecerat.
Non ferre impressionem. Idem 8. 9.
Vi atque impressione evertere aliquem. Cic. 5. Fam. 2. Neque illi quicquam deliberatius fuit, quam me, quacunque ratione posset, non judicio, neque disceptatione, sed vi atque impressione evertere.
Impressio, pro Violento imperio. Cic. pro Flacc. 85. Non igitur impressio, non occasio, non vis, non tempus, non imperium, non secures ad injuriam faciendam Flacci animum impulerunt.
Impressio vocum. Cic. 1. Acad. 19. Vim in manibus, claritatem in voce, in lingua etiam explanatam vocum impressionem. Idem 3. de Orat. 183.
Nummorum impressiones. August. de Doctr. Christi 2. 25.
Impressiones etiam dicuntur Inflammationes in aëre, Meteora.

IMPRESSUS, ûs. m. Prudent. Pysch. 273. Sub pectoris impressu. Ammian. 16. 12. Lassatis impressu genibus.

IMPRESSOR, ōris. m. Vulgo is, qui Libros, fusilibus typis illito atramento, imprimit. Hermolaus Barbarus ad Antonium Calvum patricium Venetum, de suis in Plinium annotationibus. Pervenit quidem res ad umbilicum, sed nullus tamen dies est, quo non aliqua fiat accessio: nunc cum impressoribus agitare cœpi lente, de industria rem differens, ut diutius in fermento sit. Bembus de Terentianarum fabularum argumentis, Fidemque mihi dedit, se impressoribus mandaturum, ut ea in vulgus darent.

IMPRĔTIĀBILIS, e. Adj. Omne pretium superans, inæstimabilis. Cassiod. Varr. 4. 1.

IMPROBABILIS, V. IMPROBUS.

IMPRŎBRO, [ὀνειδίζω] āre. Probro afficere. Plaut. Truc. 2. 2. 25.
Rus tu improbras, ut nacta es hominem, quem pudeat probri?
Idem Merc. 5. 4. 8. [Exprobrare. H. St.

IMPRŎBUS, a, um, Adj. [κακότροπος, πονηρὸς, μοχθηρὸς] Non probus, Malignus & nequam. Plaut. Pseud. 1. 2. 16.
Verum ita vos estis perditi, negligentes, ingenio improbo. Ter. And. 1. 2. 21.
— tum siquis magistrum cepit ad eam rem improbum, &c. Cic. de Amicit. Talis improborum consensio, non modo, &c.
Insignite improbus. V. INSIGNIS.
Improbus, Sævus. Virg. 10. Æn. 727.
— lavit improba tæter
Ora cruor. Lucil. lib. 30.
Improbior multo, quam de quo diximus ante:
Quanto blandior, hoc tanto vehementiu' mordet. Nonius 4. 250.
Fortuna improba. Virg. 2. Æn. 80.
Hiems improba. Ovid. 1. Trist. 10. 41.
Rabies improba ventris. Virg. 2. Æn. 359.
Improbus, Turpis. Lucil. lib. 30.
Omnes formosi, fortes tibi, ego improbus: esto. Hæc Nonius l. c.
Plaut. Improbiorem non vidi faciem mulieris.
Amor improbus. Virg. 4. Æn. 412.
Cupiditatis improbissimæ minister. Cic. in Verr. 1.
Improbus, Audax, apud Quintil. lib. 11. cap. ult. Perfricare frontem, & quasi improbam facere. i. e. Inverecundam.
Spes improba. Lucan. 5. 130. conf. Flor. 3. 10. 17. Ovid. 1. de Arte Am. 665. & Burm. ad Petron. cap. 73. p. 410.
Improbus, Magnus. Virg. 1. Georg. 145.
— labor omnia vincit
Improbus. Ubi Servius, Improbus, vel magnus, vel nulli probabilis: nullus est enim amator laboris.
Lumen improbum. Sen. Epist. 94.
Improbus, Insatiabilis, damnosus. ut Improbus anser. Virg. 1. Georg. 119. Servius, Improbus, insatiabilis, nulli probandus. Plaut. Epid. 1. 1. 30. Edepol facinus improbum.
Improbus aliæ rei. Plaut. Mil. 3. 1. 207.
Qui nisi adulterio studiosus, nulli aliæ rei est improbus. i. e. Nulli alii rei malæ dat operam nisi adulterio. Sed Gronov. ita distinguit,
Qui nisi adulterio, studiosus rei nullæ aliæ est, improbus.
Improbus ausis. H. St.
Carmina improba. Ovid. 2. Trist. 442.
Defensio mala & improba. Cic. 4. Verr.
Divitiæ improbæ. Hor. 3. Carm. 24. 62.
Fila improba. Martial. lib. 13. 57.
Merx improba; Injusta, vel In qua nullum est lucrum. Plaut. Mil. 3. 1. 134.
Sicuti merci pretium stat, pro virtute ut veneat:
Quæ improba est, pro mercis vitio dominum pretio pauperat.

Os improbum, Dicax, injuriarum plenum. Suet. de Clar. Gram. cap. 15. [verba Salluſtii apud Suet. ſunt, Oris probi, animo inverecundo. ubi Probus idem ac Verecundus.

Panis improbus. Martial. Vide in BUCCA, pro fruſto panis. H. St.

Poſtes improbi. Plaut. Moſtel. 4. 1. 17.

Teſtamentum improbum, i. e. Iniquum, injuſtum. Cic. 3. Verr. 107. Jure, legibus, auctoritate omnium qui conſulebantur, teſtamentum P. Annius fecerat, non improbum, non inofficioſum, non inhumanum.

Verba improba. Ovid. 3. de Arte Am. 796.

IMPRŎBŬLUS, dimin. [ὑπομοχθηρὸς] Audaculus. Juven. 5. Sat. 73.

— finge tamen te
Improbulum, ſupereſt illic qui ponere cogat.

IMPRŎBE, Adv. [πονηρῶς] Perverſe. Plaut. Trin. 1. 2. 58.

Si quid ſcis me feciſſe inſcite aut improbe. Cic. 5. Verr. Eſt aliquid quod improbius fieri poteſt?

Improbe dare, & injuſte adimere. Cic. 2. Off. 79. Nec ſi plures ſunt ii quibus improbe datum eſt, quam illi quibus injuſte ademptum eſt.

Improbe facere. Cic. pro Roſc. Amer. 104.

Improbe fiat. Vitruv. 5. 7.

Improbe quidem, accepi tamen. Plin. Epiſt. 6. 26.

Compar. Improbius natus. Suet. Veſp. cap. 23. V. Gronov. Improbius pauperes amant. Quintil. Decl. 15. extr.

Superl. Improbiſſime loqui. Cic. 15. Att. 5.

Improbiſſime comparavit prædam. Cic. 7. Verr.

Improbiſſime aliquem tractare. V. Tracto, in TRAHO.

IMPROBITER, Adv. Moleſte. Petron. cap. 66. extr. Unde quidam etiam improbiter nos pugno ſuſtulerunt. [An Improbi ternos pugnos? diviſis, quæ male cohæſerant. Pugnos potius, quam Pugillos, ſcite dixit de improbis.

IMPROBĬTAS, ātis. f. [πονηρία] Malignitas. Plin. lib. 2. cap. 23. Cic. 4. Verr. 68. Ex multis ſimilibus ea ſumam quæ maxime improbitate excellere videbuntur.

Improbitas cordis humani, Audacia. Plin. lib. 2. cap. 23.

Prodiga improbitas. Juven. 10. Sat. 305.

Robuſta improbitas. Cic. 2. Philipp. 63.

Improbitate & vitiis omnibus notus. V. NOSCO.

Abſolvere improbitatis. V. ABSOLVO.

Certare cum alterius improbitate. V. CERTO.

IMPRŎBO [ἀποδοκιμάζω, παραφέρω, ἐγκαλέω] āre. Improbum & malum facere. Plaut. Merc. 5. 4. 9.

Qui bono ſunt genere nati, præditi ingenio malo,
Suapte culpa ex genere capiunt genus, ingenium improbant.

Improbare teſtamentum, Ratum ac firmum non tenere. Plin. 8. Epiſt. 18. ad Rufinum.

Improbare, Damnare, rejicere, refellere. Cic. 4. Acad. 17. Plerique tamen definitiones ipſarum etiam evidentium rerum non improbant.

Improbare & Approbare, contraria. Cic. 4. Acad. 96. Ut aut approbet quid, aut improbet.

Improbare, Irritum facere. Cic. 4. Verr. 68. Res Sopatro facilis videbatur, & quod erat innocens, & quod Sacerdotis judicium improbare iſtum auſurum non arbitrabatur. Budæus.

Improbatur vulgo res. Suet. Jul. 11. pr.

IMPROBĀTUS, a, um. Partic. Cic. pro Font. 7. Multorum opera improbata ſunt. Suet. Aug. 39. pr. Ex improbatis alios pœna, alios ignominia notavit.

Superl. Gell. 18. 3. Sententia probatiſſima, quam improbatiſſimus homo dixit.

IMPROBĀTŪRUS, a, um. Partic. [ἀποδοκιμάσων] Hor. Epod. 5. 8.

Per hoc inane purpuræ decus precor,
Per improbaturum hæc Jovem.

IMPROBĀTIO, ōnis. f. [ἀποδοκιμασία] Auctor ad Herenn. lib. 2. 6. Hæc ad improbationem, & ad approbationem teſtium pertinebunt.

IMPROBĀTOR, ōris. m. Apul. de Deo Socr. p. 51. Malorum improbator, bonorum probator.

IMPROBĀBĬLIS, e. Adj. [ἀποδοκιμαστὸς] Quod probari non poteſt. Cic. 4. Acad. 33. Quamobrem ſive tu probabilem viſionem, ſive improbabilem, &c. Celſ. in procem. lib. 1. Rationes non improbabiles.

Improbabilia in lib. de Offic. quod in quibuſdam exempl. non legitur. H. St.

IMPROBABĬLĬTER, Adv. Salvian. de Gub. Dei, 4. p. 115. Improbabiliter diximus. conf. Sidon. 1. Epiſt. 11.

IMPRŌCĒRUS, a, um. Adj. [ἀμηκὴς] Non procerus. Gell. lib. 4. cap. 19. Advertimuſque hinc elici tarditatem, corpora eorum improcera fieri. Tacit. Germ. 5. 2. Terra pecorum fecunda, ſed pleraque improcera.

IMPRŌFESSUS, a, um. Adj. ſeu Partic. ſine verbo. [ἀνεπάγγελτος] Martianus in l. Interdum. §. Iidem etiam. D. de Publicanis, Siquis improfeſſus ſervus fuerit, & probetur in commiſſum cecidiſſe, & aut uxorem corrupiſſe domini dicatur, aut aliud quid gravius admiſiſſe, ut cognoſcat Procurator. Suet. Domit. cap. 12. 5. Ad quem deferebantur qui improfeſſi Judaicam intra Urbem viverent vitam.

IMPRŌLIS, & IMPRŌLUS, Qui nondum adſcriptus eſt in civitate. Feſtus. Gloſſ. Vet. Improles, ἄγονος, ἄτεκνος, ἄνηβος. V. Scalig. ad Feſt.

IMPRŌMISCUUS, a, um. Adj. [ἄμικτος] Gell. lib. 12. cap. 4. Suavitas tam impromiſcua, tamque ab omni fuco remota eſt. Idem 1. 7. Verbum liberum undique & impromiſcuum.

IMPROMPTUS, a, um. Adj. [ἀπρόθυμος] Prompto contrarium. Liv. 7. 4. Qui infacundior ſit, & lingua impromptus. Tacit. 2. Ann. 21. 2. Imprompto jam Arminio ob continua pericula.

IMPROPE, Adv. Tertull. Exhort. ad Caſt. cap. 9. Si orationem facit ad Dominum impropè eſt cælo. [Ut Incoram, & alia ejuſmodi.

IMPRŎPĔRO, [ἐπονειδίζω] āre. eſt Crimen vel aliquid aliud objicere. Plaut. Rud. 3. 4. 28.

Vi agis mecum. D. etiam vim improperas flagitii flagrantia?

Conf. Petron. Fragm. cap. 38. & Not. Scheffer. Chryſolog. Serm. 84. Ne alteri improperaret quod ipſe donaverat. [In emendatis Plauti libris eſt Opprobras. Ferri poſſet Improbras. V. ſupra f. l. pro Exprobras.

Improperare, pro Intro properare, properanter ingredi. Plin. lib. 36. cap. 13. Inque baſi quadrata intus labyrinthum inextricabilem: quo ſi quis improperaret ſine glomere lini, exitum invenire nequeat.

IMPROPERĀTUS, a, um. Adj. [βραδὺς] Non properatus, non feſtinus Virg. 9. Æn. 798.

Haud aliter retro dubius veſtigia Turnus
Improperata refert.

IMPROPERANTER, Adv. Contrarium τῷ Properanter. Auſon. Epitaph. 35.

Improperanter agens primos e carcere curſus.

IMPRŎPĔRUS, a, um. Adj. Tardus. Sil. 3. 96.

— improperæ cui ducunt fila ſorores.

IMPROPERIUM, i. n. [ὀνειδισμὸς] Vox mediæ latinitatis, Dedecus & ignominiam ſonans. Ambr. Virg. lapſ. c. ult. Hieron. in Pſ. 41. v. 7. Vulg. Interp. Ebr. cap. 11. 26. Onomaſt. vet. Improperium, ὀνείδισις. V. Voſſ. de Vit. Serm. 3. 15.

Improperium, apud Eccleſ. ſcript. H. St. Deſiderabatur hæc vox in ed. Lugd.

IMPRŎPRIUS, a, um. Adj. [ἄκυρος] Minime proprius. Quintil. lib. 8. cap. 2. In hac autem proprietatis ſpecie, quæ nominibus ipſis cujuſque rei utitur, nulla virtus eſt, atque ei contrarium eſt vitium, id apud nos improprium. Plin. 37. 8. Improprium cognomen.

IMPROPRIE, Adv. [ἀκύρως] Gell. lib. 17. cap. 1. Ut ſcribere auſi ſint M. Ciceronem parum integre, atque improprie, atque inconſiderate locutum. Idem 6. 6. & 17. 10. Plin. lib. 8. cap. 10. Mandunt ore: ſpirant & bibunt, odoranturque, haud improprie appellata, manu.

IMPROPRIĔTAS, ātis. f. Gell. 1. 22. extr. Cavenda eſt non ſolum improprietas verbi, ſed etiam pravitas ominis.

IMPROSPER, ĕra, ĕrum. Cic. lib. 1. de Fin. 71. extr. Infantes, pueri, mutæ etiam beſtiæ pæne loquuntur magiſtra ac duce natura, nihil eſſe proſperum niſi voluptatem, nihil improſperum niſi dolorem. Alii legunt, Nihil aſperum. Tacit. 3. Ann. 24. 2. Auguſto fortuna domi improſpera fuit. Idem 14. 65. 2. Improſpera inſidiarum moles.

IMPROSPĔRE, Adv. [δυσημέρως] Non proſpere. Columel. lib. 1. cap. 1. Ubi quid perperam adminiſtratum ceſſerit improſpere, vitatur quod fefellerat. Tacit. 1. Ann. 8. 7.

IMPRŌTECTUS, a, um. Adj. [ἀσκέπαστος] Non protectus, non defenſus. Gell. lib. 13. cap. 26. Nequa in re adverſa & repentina incurſio imparatis, improtectiſque nobis oboriatur. conf. Idem 17. & 7. 3. & Ammian. 21. 15. & 26. 8.

IMPRŌVĬDUS, a, um. Adj. [ἀπρονόητος] Incautus, qui non prævidet quod futurum eſt. Cic. pro Ligar. 17. Neceſſitas quædam fatalis improvidas hominum mentes occupavit.

Improvidus & incautus. Liv. 22. 19. Itaque ut improvidos, incautoſque, univerſo ſimul effuſo terrore, opprimeret, &c. [An Offuſo?

Conſilii improvidus. Tacit. 3. Hiſt. 56.

Futuri improvidus. Tacit. 1. Hiſt. 88. 5. & Liv. 26. 9. Velis tum forte, improvidus futuri certaminis, Romanus veniebat.

Mali rudis & improvidus. Plin. lib. 36. cap. 3.

Pectora improvida. Virg. 2. Æn. 200.

Improvida tela & cæca, paſſive: Quæ non prævidentur. Plin. Epiſt. 4. 22.

IMPROVĬDE, Adv. [ἀπρονοήτως] Incaute & clam. Liv. 27. 27. Neque pro veteris prudentia ducis, tam improvide ſe Collegamque, & totam pæne Rempublicam in præceps dederat. conf. Columel. 6. 16.

IMPROVĬDENTIA, æ. f. Tertull. adv. Marc. 2. 23. Improvidentia ſententias vertere.

IMPRŌVĪSUS, a, um. Adj. [ἀνώϊστος] Quod non eſt præviſum, inopinatum, ſubitum, repentinum.

Improviſum & inopinatum. Cic. 1. Acad. 29. Nonnunquam quidem eandem fortunam, quod efficiat multa improviſa hæc, nec opinata nobis, propter obſcuritatem ignorationemque cauſarum.

Nova res atque improviſa pupilli calamitas nuntiatur, &c. Cic. 3. Verr. 135.

Vis improviſa lethi. Hor. 2. Carm. 13. 19.

Compar. [ἀνωϊστότερος] Tacit. 2. Ann. 47. 1. Quo improviſior, graviorque peſtis fuit.

IMPROVĪSE, Adv. [ἐκ τοῦ ἀφανοῦς] Ex improviſo, Ex inopinato. Plaut. Truc. 2. 7. 3.

— ſatinne qui amat, nequit quin nihili
Sit, atque improviſe partibus exſpoliet. Al. Improbis ſeſe artibus expoliat. Tertul. adv. Marc. 2. 12.

IMPROVISO, Adv. [ἀνωΐστως] Idem. Cic. 12. Philipp. 3. Cur hoc tempore? cur tam improviſo? cur tam repente pacis eſt facta mentio?

Improviſo id fecerat. Liv. 27. 28.

Improviſo acceſſit aliud incommodum. Cæſ. 3. Bell. Civil. 70.

Improviſo oppreſſit tyrannum. Cic. 2. Off. 81.

De improviſo, & Ex improviſo. Plaut. Rud. 4. 5. 2. Ter. Andr. 2. 2. 23. & 2. 5. 6. V. DE & EX.

IMPRŪDENS, entis. Adj. [ἄφρων, ἀνοήμων, ἰταμὸς] Non providens inſciens. Cic. pro Roſc. Amer. 21. Hæc omnia, Judices, imprudente L. Sulla facta eſſe certo ſcio. Nepos 17. 2. 2. Quo factum eſt ut omnes Imperatores imparatos imprudenteſque offenderet. Ter. Hec. 5. 4. 40.

— equidem plus hodie boni
Feci imprudens, quam ſciens ante hunc diem unquam. Idem Eun. 3. 1. 40.

Dolet dictum imprudenti adoleſcenti & libero.

Imprudens & Inſciens, idem ſignificant. Præterea Sciens & Imprudens, contraria ſunt: ut vides in præcedentibus exemplis.

Imprudens culpa peccavi mea. Plaut. Epid. 5. 2. 64.

Non imprudens adverſabar. Plaut. Men. 2. 3. 66.

Imprudentem opprimere. Ter. And. 1. 3. 22. h. e. Clam & præter alicujus opinionem adoriri.

Sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti. Propert. 1. 20. 3.

Imprudens, cum genitivo: ut, Imprudens negotii, h. e. Ignarus. Columel. in procem. Tota vita vellent imprudentes negotii ſui conſpici.

Ætatum imprudens. Quintil. lib. 1. cap. 1. Non ſum adeo ætatum imprudens, ut inſtandum teneris protinus acerbe putem.

Antiquitatis imprudens conſuetudo. Columel. lib. 3. cap. 18.

Maris imprudens. Liv. 34. 9. Commercio eorum Hiſpani, imprudentes maris gaudebant.

Peſtis tantæ imprudens. Sil. 5. 166. conf. Bynckerſh. Jur. Rom. 2. 10.

Rerum harum imprudens. Ter. Eun. 1. 2. 56.

Hic meus amicus emit eam dono mihi
Imprudens harum rerum, ignaruſque omnium.

Religionis imprudens. Liv. 31. 14. Templum Cereris, imprudentes religionis, cum cetera turba ingreſſi ſunt.

Compar. Sen. de Conſt. Sap. cap. 19. Quicquid horum ab imprudentioribus fiet, negligendum.

Superl.

Superl. Idem Epiſt. 9. Multa facit ſapiens quæ ab imprudentiſſimis æque fieri videmus. conf. Columel. 3. 10. & cap. 20. extr.

IMPRUDENTIA, æ. f. [ἀνοησία, ἀβουλία] Inſcitia, error, inſcientia. Cic. 2. de Invent. 95. Imprudentia eſt, quum ſciſſe aliquid is qui arguitur negat. Ibid. 41. Imprudentia in purgationem confertur: cujus partes ſunt inſcitia, caſus, neceſſitas: & in affectionem animi.
Adjicere oculorum imprudentiam. V. ADJICIO.
Per imprudentiam in oratione ſæpe verſus dicimus. Cic. in Orat. 189.
Quod ſæpe per imprudentiam fit. Cic. 4. Verr. 57.
Labi in imprudentiam. V. LABOR.
Peccare imprudentia. Ter. in prol. Eun. 27.
Si id eſt peccatum, peccatum imprudentia eſt
Poetæ, non qui furtum facere ſtuduerit.
Imprudentia teli emiſſi, i. e. Quum telum manu fugit. Cic. 3. de Orat. 156.

IMPRUDENTER, Adv. [ἀνοήτως, ἀβούλως] Inſcie, & per imprudentiam. Paterc. 1. 2. 2. Codrus imprudenter rixam ciens interemptus eſt. Cic. 1. Acad. 1. Illud imprudenter putant, &c.
Compar. Idem 10. Att. 12. Quo diligentius cogitata, eo facta ſunt imprudentius. Ter. And. 1. 1. 103.
— interea hæc ſoror,
Quam dixi, ad flammam acceſſit imprudentius.

IMPŪBES, is, vel IMPŪBIS, e, vel IMPŪBER, ĕris. [ἄνηβος. ἀγένειος] Adj. Qui nondum lanuginem emiſit, quæ pubis dicitur: vel Qui nondum ad pubertatis annos pervenit. Plin. lib. 23. cap. 7. Corticem ejus impubeſcentem, puer impubis ſi defracto ramo detrahat dentibus. Virg. 9. Æn. 752. Impubes malæ. Cic. 4. in Catil. 13. Filiumque ejus impuberem, legatum a patre miſſum, in carcere necandum eſſe dixit.
Impuberes armantur. Juſtin. 5. 6. 3.
Impubibus annis. Ovid. 9. Met. 416.
Corpus impube. Hor. Epod. 5. 13.
Impube corpus, quale poſſet impia
Mollire Thracum pectora.
Genæ impubes. Ovid. 3. Met. 422.
Puer impubes. Ovid. 2. Faſt. 239.
Nam puer impubes, & adhuc non utilis armis,
Unus de Fabia gente relictus erat.

IMPUBESCENS, entis. Adj. [μήπω ἡβῶν] Nondum lanuginem emittens, quod tam de plantis & arboribus dicitur, quam de ipſis animalibus. Plin. lib. 23. cap. 7. Cortioem ejus impubeſcentem puer impubis ſi defracto ramo detrahat dentibus, &c. Harduin. Intumeſcentem legit.

IMPŬDENS, entis. Adj. [ἀναίσχυντος, ἀναιδὴς, κυνώπης] Quem nihil pudet, inverecundus, perfrictæ frontis. Cic. 4. Acad. Utrum igitur nos impudentes, qui labi volumus: an illi arrogantes, qui ſibi perſuaſerint ſcire ſe ſolos omnia?
Audacia impudens. Ter. Heaut. 2. 3. 72.
Avis impudens. Phædr. 1. 3.
Intemperantia impudentior adoleſcentium. Cic. 1. Off. 123.
Litteræ impudentiſſimæ. Cic. 7. Att. 2.
Luctus impudens. Cic. 3. Tuſc. 26. Eſt autem impudens luctus mærore ſe conficientis, quod imperare non liceat liberis.
Mendacium impudens. Cic. pro Cluent. 168.
Oratio impudens. Ter. And. 4. 1. 10.
Tum impudentiſſima eorum oratio eſt.
Os impudens Ter. Eun. 3. 5. 49.
Tum equidem iſtud os tuum impudens, videre nimium vellem.

IMPUDENTER, Adv. [ἀναιδῶς] Ter. And. 4. 4. 16.
Mirum vero, impudenter mulier ſi facit
Meretrix.
Perverſe & impudenter. Cic. de Amicit. 84. Sed plerique perverſe, ne dicam impudenter, amicum habere talem volunt, quales ipſi eſſe non poſſunt.
Impudenter facere. Idem 5. Fam. 12. Impudentius. Idem 9. 22.
Impudenter rogare, Cic. 1. Off. 88.
Impudentiſſime poſtulare. Cic. 7. Att. 17.

IMPUDENTIA, æ. f. [ἀναίδεια, ἀναισχυντία] Inverecundia. Cic. 5. Verr. 225. Quid ad hanc impudentiam addi poteſt? Sic 1. de Divin. Plin lib. 11. cap. 52. Candidi pars extenta, notam impudentiæ habet.
Impudentia impudica. Cic. de Aruſp. Reſp. 1.
Nanciſci impudentiam. V. NANCISCOR.

IMPŬDĪCUS, a, um. Adj. [ἀσελγὴς] Impurus, minime pudicus. Cic. Octav. Audiet Marius impudico domino parere nos, qui ne militem quidem habere voluit, niſi pudicum.
Caput impudicum. Sen. Hippol. 5.
Impudentia impudica. Cic. de Aruſp. Reſp. 1.
Mulieres impudicas complexi. Cic. 2. in Catil. 10.
De maſculis proprie Impudici, qui muliebria patiuntur. Catull. 30. 2. Suet. Aug. cap. 71. V. Torrent. ad Suet. Aug. cap. 34. & Juſtin. 8. 6. 8. cum Not. Bernecc. vel Salluſt. Catil. 14. Ed. Waſſe.
Omnes impuri, impudicique. Cic. 2. in Catil. 23.
Impudicus, Temerarius, & qui nullo pudore ducitur. Plaut. Rud. 2. 3. 62. O facinus impudicum, &c.
Compar. Plaut. Curc. 1. 1. 52.
Tam a me pudica eſt, quaſi ſoror mea ſit: niſi
Si eſt oſculando quippiam impudicior.
Superl. Cic. 2. Philipp. 70. Et conſul & impudiciſſimus.
Motus hiſtrionum impudiciſſimus. Lactant. 6. 20.

IMPŪDICE, Adv. Ambroſ. ad Virg. Capſ. cap. 8. Palleſcat facies, quæ quondam viruit impudice. Tertull. de Idol. cap. 2. Si quis animam commoverit impudice.
Superl. Eutrop. 8. 13. 3. Impudiciſſime & obſceniſſime vixit.

IMPUDICITIA, æ. f. [ἀσέλγεια] Cic. ad Octav. Et nomen nobile conſceleratum impudicitiæ dediſſet.
Convicia impudicitiæ. Quintil. lib. 4. cap. 2. Nonne optime patronus occurrat prius conviciis luxuriæ, petulantiæ, impudicitiæ, quam veneficii?
Inſignis eo anno impudicitia. Tacit. 13. Ann. 45. pr.

IMPUDICATUS, Partic. Stupratus, Impudicus factus, inquit Feſtus.

IMPUDORATUS, a, um. Adj. Pudore deſtitutus. Vet. Int. Irenæi 3. 25. Vere impudorati & audaces.

IMPUDORATE, Adv. Idem 2. 14. Cum hæc dicuntur ab ipſis impudorate.

IMPUGNO, [προσπολεμέω, ἐναντιοῦμαι] āre. Oppugnare. Plaut. mil. 2. 2. 111.
— ad eum vineas, pluteoſque agam:
Res parata eſt, impugnandoque hominem capere certa res eſt.
Al. Vi pugnandoque.
Bello inteſtino impugnari. Juſtin. 22. 4. 2.
Impugnare terga hoſtium. Liv. 3. 70.
Impugnare, per tranſlationem, pro Adverſari; ut, Impugnare dignitatem alicujus. Cæſ. 8. Bell. Gall. 53. Cic. 8. Fam. 11. Pompeius tanquam Cæſarem non impugnet, ſed quod illi æquum putet, conſtituat, ait Curionem quærere diſcordias. conf. Non. 5. 68. Hor. 2. Epiſt. 1. 89.
Noſtra ſed impugnat, nos noſtraque lividus odit.
Impugnare & Defendere, contraria. Liv. 5. 3. pr. Utrum enim defenditis, an impugnatis plebem?
Fraudibus impugnari. Phædr. 3. 10.
Cauſa meritum impugnans. Ovid. 5. Met. 151. V. CAUSA.
Impugnare morbum, Profligare. Plin. lib. 26. cap. 12. Fit vero & circa febres, impugnaturque centaurio majore, ut diximus, poto.

IMPUGNĀTUS, a, um. Partic. [καταπολεμηθεὶς] Plin. lib. 5. cap. 24. Primo hunc illi impugnatus curſum Taurus aufert. De Euphrate fluvio & Tauro monte. Gell. 1. 6. Turpe eſt rhetori ſi quid in mala cauſa deſtitutum & impugnatum relinquat. Cretenſes impugnati. Salluſt. 4. Fragm. 56.

IMPUGNĀTIO, ōnis. f. [προσπολέμησις] Cic. 4. Att. 3. Ipſe domum P. Sullæ pro caſtris ſibi ad eam impugnationem ſumpſerat.

IMPUGNĀTOR, ōris. m. Liv. 27. 15. Gruter. In ed. Scheffer. Gryph. Gronov. legitur Oppugnator.

IMPULSIO, IMPULSOR, INPULSUS. V. IMPELLO.

IMPUNE, IMPUNIS, IMPUNIUS, IMPUNISSIME. V. IMPUNITUS.

IMPŪNĪTUS, a, um. Adj. [ἀτιμώρητος] Non punitus, inultus, liber ſolutus pœnis. Cic. 7. Verr. 149. Poſſemus hanc injuriam ignominiamque nominis Rom. inultam impunitamque dimittere?
Libertatem omnium rerum impunitam tenet virtus. Cic. 1. de Orat. 226.
Scelera multorum impunita ferre. Cic. 2. Off. 28.
Impunita ac libera vexatio & direptio ſociorum tibi fuit. Cic. 1. in Catil. 18.
Compar. Hor. 2. Serm. 7. 105. — qui tu impunitior illa,
Quæ parvo ſumi nequeunt, quum obſonia captas? Item Liv. 3. 50. Quo impunitior ſit libido, eo effrenatiorem fore. Al. Efferatiorem. Et Perſ. 5. Sat. 130. — qui tu impunitior exis?

IMPUNITE, Adv. ut, Impunite licere. Cic. 11. Fam. 28. ubi Victor. contra fidem MSS. Impune. Ammian. 30. 9. Impunite quædam ſceleſta committi.
Compar. apud Feſt. in Fragm. p. 11. Ed. Amſt. ad Non omnibus dormio: Proverbium, inquit, natum a Cipio quodam, qui Pararhenchon dictus eſt, quod ſimularet dormientem, quo impunitius uxor ejus mœcharetur. ejus meminit Lucilius.

IMPŪNIS, e. Adj. Illæſus, ſine pœna. Solin. cap. 27. Getulæ etiam mulieris nomen Jubæ libris comprehenſum eſt, quæ obteſtata occurſantes feras, impunis rediit. V. Salmaſ. Exercit. Plin. p. 230. Plaut. Merc. 4. 6. 4. Id ſi reſcivit uxor impune eſt viro. aliis eſt, 4. 8. 4. ſed fortaſſe in hoc loco eſt adverbium.

IMPŪNE, Adv. [ἀτιμωρητὶ] Sine pœna, ſine damno vel periculo. Cic. 2. de Fin. 55. Id Sextilius factum negabat, poterat autem impune. quis enim redargueret?
Impune minax. Hor. 2. Epiſt. 1. 150.
Abire impune. Ter. Eun. 5. 2. 13. Credin' te impune abiturum? & Phædr. 1. 8. 3.
Errare impune. i. e. Sine metu periculi. Hor. 1. Carm. 17. 5. & Virg. 11. Æn. 134.
Per ſilvas Teucri miſtique impune Latini
Erravere jugis.
Facere. Ter. Adel. 5. 3. 38.
Hoc licet impune facere huic, illi non licet.
Fallere. Ovid. 3. Amor. 3. 15.
Ferre. Cic. 13. Fam. 77. Dionyſius ſervus meus, qui meam bibliothecen multorum nummorum tractavit, quum multos libros ſurripuiſſet, nec ſe impune laturum putaret, aufugit.
Habere. Ter. Eun. 5. 7. 18. Siquidem iſtuc impune habueris. h. e. Impunitatem conſequeris.
Latrocinari. Cic. pro Milon. 17.
Licet impune. Tibul. lib. 1. 9. 5.
Ludificare aliquem impune. Tacit 3. Ann. 21. Irritum, feſſumque Romanum impune ludificabatur.
Compar. Ter. Heaut. 3. 2. 49.
Nec quum malefacerem, crederem, mihi impunius Licere.
Cic. 6. Verr. 48. Ille, civis Rom. quod erat, impunius id ſe facturum putavit. Et pro Deiot. 18. Deinde etiam impunius fit, quod cum eſt factum negari poteſt. Idem 2. de Divin. 58. & pro Quint. 11.
Superl. Plaut. Pœn. 1. 3. 2.
— auctionem facias, nam impuniſſime
Tibi quidem hercle vendere haſce ædes licet.

IMPŪNĪTAS, atis. f. [ἀτιμωρησία] Licentia, venia, libertas. Liv. 29. 30. extr. Et qui Mezetulo, præter impunitatem, ſua omnia cum fide reſtitui ſponderent.
Impunnitas & licentia. Cic. 1. de Fin. 73. Quæ libido ſe non proripiet ac projiciet, aut occultatione propoſita, aut impunitate, aut licentia?
Spes impunitatis, maxima eſt illecebra peccandi Cic. pro Milon. 44.
Diuturna impunitate furor alitur. Cic. pro Sext. 82.
Impnuitas a judicio & a ſermone. Cic. pro Rabir. Poſt. 27. Quorum impunitas fuit non modo a judicio, ſed etiam a ſermone.
Flagitiorum impunitas. Cic. in Piſon. 21.
Peccatorum. Cic. 4. Tuſc. 44.
Scelerum. Cic. pro Domo 17.
Dicendi. Cic. de Clar. Orat. 316.
Garriendi. Cic. 1. de Nat. Deor. 109.
Impunitas ſumma medico tantum, hominem occidiſſe. Plin. lib. 29. cap. 1.

Adipiſci libertatem & impunitatem. Liv. 2. 1. Aut libertatem, aut certe impunitatem adepta.
Aſſequi. Cic. 1. Fam. 9.
Conſequi impunitatem. Cic. pro Planc. 23. Mihi non ſumo tantum, Judices, neque arrogo, ut C. Plancium ſuis erga me meritis impunitatem conſecuturum putem. h. e. Quod propter ſua erga me merita, impunitatem, hoc eſt libertatem conſequatur ſui flagitii, & impunitus recedat.
Concedere. V. CONCEDO.
Dare impunitatem peccatorum alicui. Cic. 4. Tuſ. 44.
Veniam & impunitatem dare. Cic. 8. Philipp. 33. Ceteris autem, ſi errorem ſuum depoſuerint, & in Reipub. gratiam redierint, veniam & impunitatem dandam puto.
Habere impunitatem & licentiam. Cic. pro Milon. 85. Quem ſi viciſſet, habiturus eſſet impunitatem & licentiam ſempiternam.

IMPŪRUS, a, um. Adj. [ἄναγνος, βέβηλος, μιαρὸς] contrarium eſt Puro.
Impurus, Improbus. Ter. Adel. 2. 1. 29.
O hominem impurum! hiccine libertatem aiunt æquam eſſe omnibus? Idem Heaut. 4. 1. 14. Hic erat anus Corinthia haud impura.
Impurus, Qui aliquo vitio notatus eſt, ſordidus & contaminatus. Cic. lib. 4. de Rep. Sed juventuti noſtræ minime audiendus: quippe ſi ita ſenſit, ut loquitur, eſt homo impurus. Idem de Amicit. Sed impuri cujuſdam, aut ambitioſi, &c. Idem in 3. Verr. 62. Quam multis matribus familias in illa tætra atque impura legatione vim attuliſſe exiſtimatis? Idem 3. Verr. 22. Impura adoleſcentia.
Impurus & impudicus. Cic. 2. in Catil. 23.
Impurus & ſceleratus. Cic. 9. Att. 18. Ego illum male ſanum ſemper putavi, nunc etiam impurum, & ſceleratum puto.
Omnium bipedum & quadrupedem impuriſſimus. Cic. pro Domo 48.
Turpis & impurus. Cic. 5. Verr. 65. Quicum inire convivium nemo unquam niſi turpis impuruſque voluiſſet.
Adulterium impurum. Catul. 64. 84.
Hiſtoria impura. Ovid. 2. Triſt. 416.
Lues impura. Cic. de Aruſp. Reſp. 24.
Perſona lutulenta, impura, inviſa. Cic. pro Roſc. Com. 20.

IMPŪRE, Adv. [μιαρῶς] Inique & flagitioſe. Cic. 3. de Fin. 38. Quis animo æquo videt eum, quem impure ac flagitioſe putent vivere? Sic pro Domo 104. Impuriſſime, tæterrimeque violare.
Impure & tætre aliquid facere. Cic. 1. de Divin. 60.
Impuriſſime hæc noſtra fortuna deſpecta eſt. Cic. 9. Att. 12.

IMPŪRĬTAS, ātis. f. [μιαρία] Infamia. Cic. 2. Philipp. 6. Quum omnes impuritates pudica in domo quotidie ſuſciperes, vino luſtriſque confectus.

IMPURITIA, æ. f. Idem. Plaut. Perſ. 3. 3. 7.
— trecentis verſibus
Tuas impuritias traloqui nemo poteſt.

IMPŪRO, āre. Impurum facere. Sen. Epiſt. 87. Impurare pecuniam.

IMPURĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [βεβηλωτὸς] Idem quod Impurus. Ter. Phorm. 4. 3. 64. Impuratus me ille ut etiam irrideat? Ibid. 5. 8. 69.
Tum hunc impuratum poterimus noſtro modo Ulciſci.
Impuratiſſima capita. Apul. Met. 9. p. 221. Imparatiſſimæ linguæ. Tertull. Apol. cap. 23. Impurata bellua. Plaut. Rud. 2. 6. 59. adde eundem ibid. 3. 4. 46. & Aul. 2. 6. 10.

IMPŬTO, [προστίθημι, προσλογίζω] āre. Ad ſignificationem exprobrantis accedit, ſed citra reprehenſionem. Quintil. Decl. 13. Imputa nobis propitios ventos, & ſecundum mare, ac civitatis opulentæ liberalitatem, quæ tantum frumenti vendidit, quantum duobus populis ſatis eſſet. V. Cellar. Cur. poſter. p. 64. & 163. Scheff. ad Phædr. 1. 22. 8. Lipſ. ad Tacit. 3. Hiſt. 86. 7.
Cædem alicui imputare. Quintil. lib. 5. cap. 10. p. 418. Id eſt, an ei cædes imputanda ſit, a quo jurgium cœpit.
Nihil invicem imputare. Plin. lib. 8. cap. 17. Gratiam referre, & nihil invicem imputare, rarum eſt.
Imputare, Supputare & numerare aut ſubducere rationem. Hac ſignificarione poſuit Sen. Epiſt. 8. Hoc non imputo in ſolutum de tuo tibi. Ulpian. l. 1. §. 4. D. de tut. & rat. diſtrah. Præterea ſi matrem aluit pupilli tutor, putat Labeo imputare eum poſſe. ſed eſt verius nonniſi per quem egenti dedit, imputare eum opportere. Columel. lib. 1. cap. 7. Et maxime vexant ſervi qui ſervos elocant, eoſdemque & cetera pecora male paſcunt, nec induſtrie terram vertunt, longeque plus imputant ſeminis jacti, quam quod ſeverint. Sen. de Ira, 3. 42. Stat ſuper caput fatum & pereuntes dies imputat, propiuſque ac propius accedit. Juven. 5. Sat. 14.
Fructus amicitiæ magnæ cibus: imputat hunc rex,
Et quamvis rarum, tamen imputat. [Poteſt accipi, ut in ſeq. obſervatione, In beneficii loco ponit.
Argentei ævi ſcriptoribus abſolute poſitum eſt Habere loco beneficii. Plin. in Paneg. cap. 24. Ambulas inter nos, non quaſi contingas, & copiam tui, non ut imputes, facis. Idem cap. 59. Geſſiſti alterum Conſulatum, ſcio. illum exercitibus, illum, provinciis, illum etiam ceteris gentibus poteris imputare: non potes nobis. Suet. Tiber. cap. 53. Imputavit etiam quod non laqueo ſtrangulatam in Gemonias abjecerit. Pro quo Tacit. 6. Ann. 25. 3. Jactavitque quod non laqueo ſtrangulata neque in Gemonias projecta foret. V. quæ contra Borrich. in Vindic. p. 107.
Imputare civitati terna millia, i. e. Imperare & imponere. Plin. ad Trajan.

IMPUTĀTUS, a, um. Adj. Quod non eſt putatum, hoc eſt purgatum. & proprie de vineis dicitur. Plin. lib. 14. cap. 12. Eadem lege ex imputata vite libari vina diis nefas ſtatuit, ratione excogitata, ut putare cogerentur. Ita fortaſſe Non purgatum, quia amputando detrahimus quæ impedimento ſunt ad fructum. V. Feſt. in Imputatum. Hor. Epod. 16. 44.
Et imputata floret uſque vinea. H. St.

IMPUTĀTIO, ōnis. f. Calliſtr. l. 82. D. de condit, & demonſtr. Ut explorari poſſit imputationes probe an improbe referantur. adde Sidon. 7. 15.

IMPUTĀTOR, ōris. m. Jactator. [προσλογίζων] Sen. de Benef. 2. 17. Multi ſunt tam pravæ naturæ, ut malint perdere quæ præſtiterunt, quam videri recepiſſe, ſuperbi & imputatores

IMPUTĀTĪVUS, a, um. Adj. Tertull. Adv. Marc. 2. 25. Non ſimplici modo, id eſt interrogatorio ſono legendum eſt, ubi es Adam? ſed impreſſo & incuſſo & imputativo.

IMPŬTRESCO, [κατασήπομαι] ĕre. Idem quod Putreſcere, vel Intus putreſcere. Columel. lib. 6. cap. 17. Nam animal ipſum oleo merſum necatur: & quum imputruit, conteritur.

IMPŬTRĬBĬLIS, e. Adj. Non putribilis. ut, Imputribilis cedrus apud Hieron. Imputribiles de putribilibus fieri apud Auguſtin. &

IMPUTRIBILĬTER, Adv. apud eund. Cedri Libani mundi hujus fluctus imputribiliter ſecant.

IMUS, a, um. Adj. [κατώτατος] Idem quod Infimum, & profundum. Virg. 6. Æn. 581.
Fulmine dejecti; fundo volvuntur in imo. Cic. in Somn. Scip. 12. Nam terra nova immobilis manens ima ſede ſemper hæret.
Summus & Imus, contraria. Cic. pro Roſc. Com. 20. Nonne ab imis unguibus uſque ad verticem ſummum ex fraude, fallaciis, mendaciis conſtare totus videtur?
Acheron imus. V. ACHERON.
Auris, Inferior pars. Plin lib. 11. cap. 45. Eſt in aure ima memoriæ locus.
Corde ſub imo. Virg. 10. Æn. 464.
Faucibus ab imis in diſtributione vocem adhibere oportet. Auct. ad Heren. lib. 3. 25.
Fundus imus. Virg. 2. Æn. 419.
De gradu imo tollere aliquem. Hor. 1. Carm. 35. 2.
Manes imi. Virg. 4. Æn. 565.
Pectore ab imo dat gemitum. Virg. 1. Æn. 485.
Pectus. A pectore imo vel De pectore fundere preces. Virg. 6. Æn. 55. Imo pectore videtur ſignificare Ex intimo & profundo animi affectu.
Pes imus, Extrema pars pedis. Plin. lib. 11. cap. 45. Eſt enim biſulcus, diſcrimine exiguo, pes imus, veſtigio carnoſo.
Radices. ut Imis radicibus montis. Cæſ. 8. Bell. Gall. 40.
Radicibus ab imis eruere ſegetem. Virg. 1. Georg. 319.
Senſibus imis reponere aliquid. Virg. 3. Ecl. 53.
Sonus. Plin. lib. 10. cap. 29. Modulatus editur ſonus, ſummus, medius, imus.
Stirps. Ima de ſtirpe reciſum. Virg. 12. Æn. 208.
Tellure ſub ima. Virg. 6. Æn. 459.
Ima petere. Ovid. 2. Met. 265.
Ima petunt piſces.
Suſpirare ab imo. Oivd. 3. de Arte Am. 675.
Ima ſummis mutare. Hor. 1. Carm. 34. 12.
Ima ſummis miſcere. Vell. 2. 2. 3.
Imus dicitur Poſtremus, ut qui in extrema parte vici habitat. Hor. de Arte Poet. 32.
Æmilium circa ludum faber imus. Ita Imum fundum appellat Ovid. de Nuce 62. Poſtremam agri partem, quam Græci ἐσχατιὰν dixere.

IMŬLUS, a, um. Adj. dimin. Catull. 25. 2. Mollior imula oricilla.

IMĬTUS, Adv. Ex imo, De fundo. Gell. 17. 10. Fontes imitus ignes eructare. Apul. 9. Met. p. 233. Terra dehiſcente imitus.

I N

IN, [ἐν, εἰς, ἐπὶ, κατὰ] Præpoſitio, accuſativo & ablativo jungitur, variaque ſignificat.
In aciem accingi. V. ACIES.
In aciem audere. V. ACIES.
In aciem deduci. Tacit. 2. Hiſt. 43. E parte Othonis, prima adjutrix, non ante in aciem deducta.
In aciem ire. V. ACIES.
In aciem venire. V. ACIES.
In adulationem demiſſus. V. ADULOR, & DEMITTO.
In ægritudine. h. e. Ægre & iniquo animo. Plaut. Moſt. 3. 2. 123.
— ah cave ne illi objectes nunc, in ægritudine,
Te has emiſſe. [In ægritudine, i. e. Dum ægritudine triſtis eſt.
In ære alieno eſſe, cui opponitur, In ſuis nummis eſſe. Cic. 6. Verr. 11. At hominem video auctionem feciſſe nullam: vendidiſſe præter fructus ſuos nihil unquam: non modo in ære alieno nullo, ſed in ſuis nummis multis eſſe ac ſemper fuiſſe.
In ætate Plaut. Trin. 1. 1. 2.
Næ amicum caſtigare ob meritam noxiam,
Immane eſt facinus, verum in ætate utile
Et conducibile. Al. Immune.
In æternum. Plin. in Paneg. Quos quidem, non in præſens tantum, ſed in æternum repreſſiſti.
In ævo noſtro. Plin. lib. 2. cap. 25. In noſtro vero ævo circa beneficium, quo, &c. i. e. Noſtro tempore.
In agendo. Ter. prol. Adel. 24.
Senes qui primi venient, hi partem aperient,
In agendo partem oſtendent.
In agmine adeſſe. Salluſt. Jugurth. 101. pro Ad agmen. V. cl. Waſſe Indic.
In alio facere. Gell. lib. 20. cap. 1. Quæ, obſecro te, iſta acerbitas eſt, ſi idem fiat in te, quod tute in alio feceris?
In hoſtem invadere. Tacit. 1. Ann. 67. extr. Ut hi mox in hoſtem invaderent.
In aliquem, id eſt Adverſus. Maledicta in illum, non illius. Vide in COMMUNITER locum Livii. H. St.
In aliquo referam gratiam. Plaut. Rud. 2. 7. 17.
Recipe me in tectum, da mihi veſtimenti aliquid aridi,
Dum mea areſcunt: in aliquo tibi referam gratiam.
In ambiguo eſſe. Plaut. Trin. 2. 4. 193.
— etſi admodum
In ambiguo eſt etiam nunc quid de hac re fiat.
In amicitiam, & In amicitia alicujus eſſe. Cic. 1. Verr. 66. Clariſſimi viri noſtræ civitatis, temporibus optimis, hoc ſibi ampliſſimum pulcherrimumque ducebant, ab hoſpitibus, clientibuſque ſuis, ab exteris nationibus, quæ in amicitiam Pop. Rom. ditionemque eſſent, injurias propulſare. Plin. 3. Epiſt. 5. Nec in officiis ullis, nec in amicitia principum fuiſſe.
In animis noſtris & judiciis es. Plin. in Paneg.
In animo eſt facere aliquid. Liv. 26. 13. extr. Itaque quibus veſtrum ante fato cedere, quam hæc tot & tam acerba videant, in animo eſt: iis apud me hodie epulæ inſtructæ paratæque ſunt. i. e. Placet, & ſic cogitant, ſive proponunt ſibi.

In annum, In unum annum; In ſpatium unius anni. Cato de R.R. cap. 2. extr. Si quid deſit in annum uti paretur. Cic. 4. Verr. 128. Ei locus ille, atque honos in illum annum ita deberi putabatur. Liv. Deſignati conſules in eum annum fuerant.

In annos ſingulos, Singulis quibuſque annis. Cic. 4. Verr. 126. Syracuſis lex eſt de religione, quæ in annos ſingulos Jovis ſacerdotem ſortito capi jubebat. Liv. 1. 43.

In ante diem. Cic. 1. in Catil. 7. Dixi ego idem in Senatu, cædem te optimatum contuliſſe in ante diem quintum Calendarum Novembris. Idem 2. Att. In ante diem decimumquintum Cal. diſtulit. V. ANTE. & Muret. Var. Lect. 11. 17.

In antrum exciſus. Virg. 6. Æn. 42. i. e. In antri ſimilitudinem. Sic 3. 533. In arcum curvatus, i. e. In ſimilitudinem arcus. In plumam. Idem 11. Æn. 770.

In apertum proferre, vel referre. i. e. Vulgare in publicum. Cic. in Paradox. 1. Hoc tamen opus in apertum ut referas, nihil poſtulo.

In Apulis natus. Plaut. Mil. 3. 1. 53.
Poſt Epheſi ſum natus: non in Apulis, non ſum in Umbria.

In argumentum uti re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 7. Ut qui Romulum Martis filium, educatumque a lupa dicat, in argumentum cæleſtis ortus utatur his?

In arma promptus. Tacit. 4. Hiſt. 76.

In armis eſſe. Liv. 2. 30.

In articulo ipſo temporis. Cic. pro Quint. 19.

In aſſem. Columel. lib. 2. cap. 13. Ut ſit in aſſem Autumnalis ſatio modiorum ducentorum quinquaginta. h. e. In totum.

In auctoritatem ſcientiæ eſt. Plin. lib. 25. cap. 1. Neminem docere, in auctoritatem ſcientiæ eſt.

In aurem dicere. Plin. lib. 7. cap. 53. Necnon & proximo anno, dum Conſulari viro in aurem dicit eques Romanus.

In aurem aliquid dare. V. DO, das.

In barbarum corrupta civitas. Tacit. 6. Ann. 42. Idem 5. Hiſt. 2. Aucto in barbarum cognomento. Accuſativus Morem, non eſt in codice Budenſi, nos quoque ſuſtulimus, ait Rhenanus.

In bonis, Inter bonos. Cic. de Amicit. 18. Sed hoc primum ſentio, niſi in bonis, amicitiam eſſe non poſſe. Pro Interbona, Idem 4. Acad. Cui præter honeſtum nihil eſt in bonis. i. e. Nullum aliud bonum eſſe exiſtimat præter honeſtatem.

In brevi dicere, pro Breviter. Quintil. lib. 9. cap. 4. Hæc arbitror ut in brevi de ordine fuiſſe dicenda.

In cædes ire, Tacit. 13. Ann. 2. Ibaturque in cædes, niſi Afranius Burrus, & Annæus Seneca obviam iſſent.

In cælo eſſe. V. CÆLUM.

In capita, In ſingulos, ſingulatim. Liv. 2. 33. extr. Extulit eum plebs ſextantibus collatis in capita. i. e. Quiſque contulit ſextantem. V. In militem.

In caſum aliquid dare. Tacit. 1. Ann. 47. Fixumque Tiberio fuit, non omittere caput rerum, neque ſe, remque publicam in caſum dare.

In cibo & vino, i. e. Super cibum. Cic. in Piſon. 42. Verum audis in præſepibus, audis in ſtupris, audis in cibo & vino. Bud.

In claſſem. Lucan. 1. 306.
In claſſem cadit omne nemus. Ita Claudian. Paneg. de 4. Conſul. Honor. 624.
In lintres fregere nemus. Propert. 3. 3. 35.
Hæc hederas legit in thyrſos.

In cœnam, i. e. Pro cœna. Ter. And. 2. 2. 32.
Olera, & piſciculos minutos ferre obolo in cœnam ſeni.

In cœnas ſingulas. Gell. lib. 2. cap. 24. Non amplius in ſingulas cœnas ſumptus effecturos.

In cogitando, Dum cogito. Plaut. Stich. 1. 1. 54.
Scio, atque in cogitando mærore augeor. V. Gronov. adnot.

In cognoſcendo. Ter. Eun. 5. 2. 54.
In cognoſcendo tute ipſe aderis, Chærea.

In commune conferre. Cic. 4. Verr. 145. Ut iidem pro parte in commune Siciliæ conferrent, etiam id contulerunt.

In commune congredi. Tacit. 2. Hiſt. 54.

In commune conſulere: Ex æquali providere, inquit Donatus. Ter. And. 3. 3. 16.
Utique id oro te, in commune ut conſulas:
Quaſi illa tua ſit, Pamphilique ego ſim pater.

In commune conſultare. Plin. lib. 6. Epiſt. 16.

In commune dicere. Plin. lib. 23. cap. 1. Reliqua in commune dicentur.

In commune loqui ſuper cœnam, pro Colloqui. Plin. 4. Epiſt. 22.

In commune metuo. Plaut. Aſin. 2. 2. 20.
— vinctos neſcio quos ait,
Non placet. metuo in commune nequam fraudem frauſus ſiet.

In commune vocare honores. Liv. 6. 40. Hoccine eſt in commune honores vocare, ut duos plebeios fieri Conſules liceat, duos patricios non liceat?

In concubinatum dare ſororem. Plaut. Trin. 3. 2. 64.
Me germanam meam ſororem in concubinatum tibi
Sine dote dediſſe, magis quam in matrimonium.

In confeſſo eſt. V. CONFITEOR.

In conſpectum aſpice Plaut. Perſ. 4. 2. 6.
Age illuc aſpice de procul in conſpectum. In noviſſimis editionibus legitur, Age illuc abſcede procul e conſpectu.

In conſuetudine eſſe. Tacit. de Orat. 32.

In continenti. V. CONTINENS.

In contrarium, In oppoſitum, vel oppoſito. Plin. lib. 11. cap. 44. Simiarum genera habent crura in contrarium inflexa. Liv. 5.

In controverſiam eſſe, dixit pereleganter Ciceroniſque modo Petronius cap. 15. pro Controverſum & litigioſum eſſe. Neque enim, inquit, res quæ viderentur in controverſiam eſſe, ſed longe aliud quæri. Turneb.

In controverſiam venire. Quintil. lib. 7. cap. 3. A quo factum ſit, in controverſiam venit.

In craſtinum vocare. i. e. Ut die craſtino veniatis. Plaut. Pſeud. 5. 2. 33.
— verum, ſi voltis applaudere,
Atque approbare hunc gregem & fabulam, in craſtinum vos vocabo.
Idem Stich. 4. 2. 55. In craſtinum diem proſpicere.

In creditum ire. *Faire preſt & credit, & ſuivre la foy d'autruy. Et ſe dit des choſes qui ſe preſtent, conſiſtans en poids, nombre ou meſure, leſquelles ne ſe rendent en meſme eſpece, ainſi ſuffit en rendre de pareilles en nombre, poids, ou meſure.* Paulus in l. Mutuum. §. Mutui datio. D. de rebus credit. Si cert. peta.

In creditum abire vel ire. *Quand le vendeur, ou celuy qui preſte, delivre la choſe vendue ou preſtée, ſe fiant à l'acheteur du prix, ou que pareille eſpece luy ſera baillée, ou autre choſe équipollente, pour celle qu'il a preſté, & non celle meſmes qu'il a baillé.* Ulpian. l. procuratoris. §. Sed & ſi dedi mercem. D. de Tributor. act. in l. Mutuum. §. Mutui dati. D. Si cert. peta.

In crepidis, pro Crepidatus. Suet. in Cæſ. Calig. cap. 52.

In culpa invenire aliquem. Ter. Hec. 3. 1. 19.
Tum matrem ex ea re, aut me uxorem in culpa inventurum arbitror.

In culpa eſſe. V. CULPA.

In culpas cadere. Gell. lib. 4. cap. 9. ex Nigidio, Idcirco in culpas cadunt.

In culpam dicere, cui In laudem opponitur. h. e. In vituperium. Gell. lib. 4. cap. 9. Cur, inquam, iſta nunquam in culpam, ſed in laudem dicuntur?

In deliciis habere. Plaut. Aſin. 5. 2. 34.
— egon' ut non domo uxori meæ
Surripiam in deliciis pallam quam habet, atque ad te deferam?

In denegando, Dum denegatur. Ter. And. 4. 1. 6.
— immo id genus hominum eſt peſſimum: in
Denegando modo quis pudor eſt paululum:
Poſt, ubi tempus promiſſa eſt jam perfici, &c.

In dialogos includere. Cic. 13. Att. 40. Sic enim conſtituebam, neminem includere in dialogos, eorum qui viverent.

In diem, In longam dilationem. Ter. Eun. 5. 7. 19.
Sed in diem iſtuc, Parmeno, eſt fortaſſe quod minitare. Idem Phorm. 5. 2. 16.
In diem abiit, præſens quod fuerat malum.

In diem vivere, idem quod Ex tempore vivere, neque habita dierum aut horarum ratione. Cic. 2. Philipp. 87. Non ſolum de die, ſed etiam in diem vivere. Idem 5. Tuſc. 118. Nos in diem vivimus. Salluſt. Jug. cap. 44. extr. Panem in diem mercari. Liv. 22. 39. In diem rapto vivit. Et 22. 40. Nihil ex raptis in diem commeatibus ſuperabat. i. e. Nihil ſuperabat ex his, quæ capiebat in ſingulos dies.

In diem determinare. Plin. lib. 8. cap. 25. Depaſcitur ſegetes deſtinatione ante (ut ferunt) determinatas in diem, & ex agro ferentibus veſtigiis, ne quæ revertenti inſidiæ comparentur.

In diem aliquid petere, In ſpatium unius tantum diei. Ovid. 2. Met. 48.
— currus petit ille paternos,
Inque diem alipedum jus & moderamen equorum.

In hunc diem convivam quærere, i. e. Pro die. Plaut. Stich. 3. 2. 24. Idem Stich. 4. 1. 13. Nam ille heri me jam vocaverat in hunc diem.

In hunc diem, pro Uſque in hunc diem. Plaut. Pſeud. 3. 2. 109.
Neu fidem ei haberem: nam eum circumire in hunc diem,
Ut me, ſi poſſet, muliere intervorteret.

In eum diem. Plaut. Caſ. 3. 3. 3.
Hominem amatorem ullum ad forum procedere
In eum diem, cui quod amet in mundo ſiet.

In dies, Per ſingulos dies. Plaut. Perſ. 4. 3. 2.
Nam ego hodie compendi feci, duo panes in dies. Interpretes quidam legunt Non pro Duo, & Non panes in dies, i. e. Non parvam utilitatem ſum conſecutus. Cic. 1. Philipp. 5. Nam quum ſerperet in Urbe infinitum malum, idque manaret in dies latius, &c. Virg. 10. Ecl. 73.
Gallo, cujus amor tantum mihi creſcit in horas, &c.

In dies ſingulos, & In ſingulas horas. Cic. 6. Fam. 4. Illa in dies ſingulos magis, magiſque opinio hominum confirmatur. Liv. 2. 12. Ut in ſingulas horas capite dimices tuo.

In his diebus. Plaut. Capt. 1. 2. 65.
Habe modo bonum animum. nam illum confido domum
In his diebus me reconciliaſſere.

In diebus pauculis. Plaut. Truc. 2. 8. 13. Ter. And. 1. 1. 78.
Fere in diebus paucis, quibus hæc acta ſunt,
Chryſis vicina hæc moritur.

In difficili eſt. h. e. Difficilis. Scævol. in l. Gallus. D. de liber. & poſtum. Ille caſus in difficili eſt: ſi filium habeas, & nepotem nondum natum inſtituas, iſque naſcatur vivo patre ſuo, ac mox pater decedat. Sunt qui junctim legant Indifficilis, interpretanturque Valde difficilis. Liv. lib. 3. 65. extr. Adeo moderatio tuendæ libertatis, dum æquari velle ſimulando ita ſe quiſque extollit, ut deprimat alium, in difficili eſt.

In diſciplinam tradere puerum, h. e. Ut doceatur. Suet. in Neron. cap. 7. Annæoque Senecæ jam tunc Senatori in diſciplinam traditus.

In diverſum, Seorſum, ſeparatim. Plin. lib. 10. cap. 33. Perdix aucupem jamjam prehenſurum effugiens, ſpemque fruſtrans, donec in diverſum abducat a nidis.

In diverſum ſterni. Columel. lib. 3. cap. 15. In hanc menſuram ſcrobibus depreſſis, viviradices ita ponuntur, ut a media ſcrobe ſingulæ & in diverſum ſternantur.

In divitias adoptavit, h. e. Hæredem conſtituit. Plaut. Pœn. 4. 2. 82. Idem Ciſt. 2. 3. 57.
Nempe iſtic eſt, qui Alceſimarco filiam
Suam deſpondit in divitias maximas. i. e. Deſpondit adoleſcenti ditiſſimo.

In divitiis eſſe, pro Eſſe divitem. Plaut. Trin. 3. 2. 56.
— hoc non convenit,
Me qui abuſus ſum tantam rem patriam, porro in divitiis
Eſſe, agrumque habere, egere illam autem & me merito oderit.

In domo, pro Domi. Quintil. lib. 5. cap. 10. In domo furtum factum ab eo qui domi fuit.

In dotem eſſe, & Doti eſſe. Julian. in l. Quemadmodum. D. de Jure dotium, Si debitori ſuo nuptura, ita dotem promiſerit, Quod mihi debes, aut fundus Sempronianus doti tibi erit: utrum mulier volet, id in dotem erit. Idem l. Vir ab eo: eod. tit.

In dubio eſt animus vel vita. Ter. And. 1. 5. 31.
Dum in dubio eſt animus, paulo momento huc illuc impellitur.

h. e. Incertus est animus. Ibid. 2. 2. 10.

Mea quidem hercle certe in dubio est vita. h. e. In periculo.

In dubio fuit utrum. Liv. 3. 19. In dubio fuit, utrum L Mamilius Tusculanus dux, an P. Valerius & C. Claudius coss. Romanam arcem liberarent.

In dubio ponere. Hirt. Bell. Hispan. cap. 29. Nostri lætari; nonnulli etiam timere, quod in eum locum res fortunæque omnium deducerentur, ut quicquid post horam casus tribuisset, in dubio poneretur.

In ense. Auson. Epigr. 130. 9.

Laudo Timomachum matrem quod pinxit in ense
Cunctantem prolis sanguine ne maculet. i. e. Cum ense, ut interpretatur Græv. ad loc. qui plura exempla locutionis hujusce congessit. Occasio, apud Phædr. 5. 8. pr.

Cursu volucri pendens in novacula. i. e. Cum novacula. Juventus in equis & armis apud Flor. 1. 1. 15. i. e. Armata & equis insidens. In equis venire. Idem 4. 2. 18. V. Brœkh. ad Propert. 4. 2. 28.

In eo, pro In eum. Cic. Fortes in eo Quirites. i. e. In eum. Quæ locutio & similes, dictæ sunt secundum antiquos, apud quos præpositiones communes indifferenter, id est nulla lege servata ponebantur. Servius in artem Donati.

In exitu est jam meus Consulatus: h. e. Absolvi tempus Consulatus mei. Cic. pro Muren. 25. Liv. Jam ferme in exitu annus erat. h. e. Fere erat absolutus.

In exemplis est. V. EXEMPLUM.

In exemplum aliquid tueri vel assumere. Quintil. lib. 10. cap. 2. Rustici probatam experimento culturam in exemplum tuentur.

In expedito positum esse, In promptu. Quintil. lib. 10. cap. 7. Promptum hoc, & in expedito positum, exercitatione sola continetur.

In exspectatione esse omnium rerum, quid &c. Cic. 10. Fam. 4. Sum in exspectatione omnium rerum, quid in Gallia, &c.

In exspectatione esse, Exspectari. Plaut. Mil. 4. 6. 64.

— vide ne sis in exspectatione,
Ne illam animi excrucies. i. e. Ne diutius immoreris, festina: vide ne te exspectet.

In fabulis esse, pro Traduci sermone hominum. Suet. in August. cap. 70. Cœna quoque ejus secretior in fabulis fuit.

In facili. Liv. 3. 8. extr. Et compulsos in cavas valles, quum exitus haud in facili essent, circumveniunt. Admonet Sigonius, in veteribus libris legi, Quum exitus haud inde faciles essent.

In famam esse. V. In rem.

In fama esse, In rumore, &, ut aiunt, In ore populo divulgari. Tacit. 3. Hist. 13. Sed ubi totis castris in fama proditio.

In familiaribus alicujus esse. Cic. 7. Fam. 7. Perfice ut sis in Cæsaris familiaribus.

In frontem pugnare. Tacit. Agric. 35.

In futurum. Plin. lib. 18. cap. 15. Terra in futurum proscinditur.

In futurum & In præsens, contraria. Liv. 30. 17. pr. Omnia exposuit ordine Patribus, ingenti omnium & in præsens lætitia, & in futurum spe.

In genua astat. Plaut. Cas. 5. 2. 49.

Continuo in genua astanti pectus mihi pedibus percutit. Al. In genua astituto.

In gloria esse: h. e. In pretio & honore. Plin. lib. 11. cap. 42. Trans maria vero caseus Bithynus fere in gloria est.

In gloriam referre aliquid. Liv. 38. 50. extr. Et aurium fastidium aberat: quia pro periculo, non in gloriam referebantur. De Scipione causam dicente.

In gratia pecuniaque magna fortunatum esse. Gell. lib. 16. cap. 19.

In hoc factum est: h. e. Ob hoc, & Ad hoc. Columel. lib. 7. cap. 8. Et sub umbra cratibus in hoc factis, ita ordinatur, ne alter alterum casus contingat.

In hoc, ut. Ulpian. in l. Argumento sub finem. D. De aur. & arg. legat. Si lapilli in hoc sint soluti, ut recomponantur: ornamentorum loco sunt.

In hoc similis alicui. Cic. 4. Acad. 118. Democritus in hoc huic similis, huberior in ceteris.

In hoc sumus sapientes, quod naturam optimam ducem, tanquam deum sequimur. Cic. de Senect. 5. h. e. In hac parte.

In hac parte. Plin. lib. 10. cap. 63. Quantum in hac parte multo nocentiores, quam feræ sumus?

In hæc verba. Liv. lib. 25. 12. Priore carmine Cannensis prædicta clades in hæc ferme verba erat. i. e. His verbis.

In honore hominum, & in honore famæ esse. Plin. in Paneg. cap. 69. extr.

In honore mensarum est buteo, accipitrum genus. Plin. lib. 10. cap. 49.

In horam vivere. Cic. 5. Philipp. 25. At ii qui in horam vivunt, non modo de fortunis & de bonis civium, sed ne quidem de utilitate sua cogitaverunt.

In hora una aliquid facere. Plaut. Pseud. 5. 2. 11. Cic. 15. Fam. 16. Ego si semper haberem, cui darem, vel ternas in hora darem.

In horas exspectare. Plin. 3. Epist. 16. Si valere est, suspensum & anxium vivere, exspectantem in horas.

In horas clavum mutare, pro Sæpissime. Hor. 2. Serm. 7. 10. quasi tu dicas, In singulis horis.

In hoste lenis. Ovid. 5. Trist. 2. i. e. Erga hostem. Cic. Somn. Scip. 7. Justitiam cole & pietatem. Quæ quum magna sit in parentibus & propinquis, tum in patria maxima est. Auson. Epiced. 43.

Tranquillus, clemens, oculis, voce, ore serenus:
In genitore suo mente animoque pater. Sallust. Catil. 52. 12.
Sint misericordes in furibus ærarii.

In istac. Ter. Adel. 5. 9. 40. Habeat, in istac finem faciat.

In imaginem rei depicta tabula. Quintil. lib. 6. cap. 1.

In immensum, Immense. Plin lib. 16. cap. 1. Liv. 4. 4. Quis dubitat, quin in æternum Urbe condita, & in immensum crescente, nova imperia &c.

In incertum, Incerto. Liv. 4. 13. Et L. Minucius præfectus annonæ, seu refectus, seu, quoad res posceret, in incertum creatus.

In incerto res est sita. Plaut. Capt. 3. 4. 4. Mihi res omnis in incerto sita est.

In re incipiunda. Ter. Phorm. 1. 4. 48.

Meministin' olim ut fuerit vestra oratio,
In re incipiunda ad defendendam noxiam?

In infinitum extendere epistolam. Plin. 5. Epist. 15.

In ingressu, Dum ingredior, vel accedo ad aliquem locum. Plin. Epist. 234.

In insidiis esse. Ter. Phorm. 1. 4. 52.

Nunc prior adito tu, ego in insidiis hic ero
Succenturiatus, siquid deficies.

In integro res est. Cic. 5. Fam. 20. De Tribunorum militarium congressibus, res est in integro. i. e. Nihil adhuc actum est, & res adhuc est integra. Liv. 3. 10. Dum in integro res est.

In integro res nobis erit. Cic. 15. Fam. 6. Quare si jam biennium aut triennium est, quum virtuti nuntium remisisti, delinitus illecebris voluptatis, in integro res nobis erit.

In integrum restitutus. Cic. pro Cluent.

In invidia & in odio esse apud aliquem. Cic. 7. Verr.

In itinere. Ter. Heaut. 2. 3. 30. Hoc ipsa in itinere alteræ dum narrat, forte audivi. i. e. Inter eundum.

In itinere est Antonius. Cic. Brut. 11.

In jugerum, In jugera singula, pro Singulis jugeribus. Cic. 5. Verr. 114.

In latenti. in l. 2. §. Juris civilis scientiam. Pompon. D. de orig. juris. Ceteri autem adhuc vel in latenti jus civile retinere cogitabant, solumque consultatoribus potius, quam discere volentibus se præstabant.

In latera pugnare. Tacit. Agric. 35.

In laudem dicta. V. In culpam.

In legem, pro Vice legis. Sen. de Benef. Sua illis in legem æterna est voluntas. Sic, In patrimonium, & in gloriam, apud eundem, Ne in patrimonium quidem est, nedum in gloriam, incendium exstinxisse quod feceris.

In loco, i.e. Opportune, & captato (ut aiunt) tempore. Ter. Adel. 2. 2. 8.

Pecuniam in loco negligere, maximum interdum est lucrum. Hor. 4. Carm. 12. 28.

Dulce est desipere in loco. Cic. Anteq. iret. in exil. 1. Fidei conducit, in loco debitum retribuere.

In loco posita ædilitas: h. e. Cui debuit data. Cic. 7. Verr. 36. Ex his ego rebus omnibus, Judices, ita mihi deos omnes propitios esse velim, ut tametsi mihi jucundissimus est honos populi, tamen nequaquam tantum capio voluptatis, quantum solicitudinis & laboris, ut hæc ipsa ædilitas, non quia necesse fuerit, alicui candidato data, sed quia sic oportuerit, recte collocata, &, judicio digno populi, in loco posita esse videatur.

In loco fratris amare. Ter. And. 1. 5. 57.

Si te in germani fratris dilexi loco,
Sive hæc te solum semper fecit maximi.

In beneficii loco petere aliquid ab altero. Cic. 5. Verr. 114. Atque hoc in beneficii loco petitum est ab Apronio, ut in jugera singula ternis medimnis decidere liceret.

In locum alterius Consulatum petere. Cic. 11. Philipp. 11. Qui se Consulatum in Bruti locum petere profitetur?

In locum pervadere. Tacit. 1. 42. Piso in ædem Vestæ pervasit.

In longum trahere. Plin. lib. 10. cap. 29. Nunc continuo spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo.

In lucem semper Acerra bibit. h. e. Totam noctem, & usque ad sequentem diem. Martial. lib. 1. 29.

In lucem cœnat Sertorius. Martial. lib. 7. 9.

In luxum effusi, & epulas, & nocturnos cœtus. Tacit. 4. Hist. 36.

In maledicto objicere aliquid. Cic. Vide MALEDICTUM. H. St.

In manibus est res, Cui opponitur Longe abesse. Cic. 6. Att. 3. Non quo me aliquid juvare posses, quippe res enim est in manibus: tu autem abes longe gentium.

In manibus esse vel habere, Tractare & diligenter videre. Cic. 4. Att. 12. De libris Oratoriis, factum est a me diligenter, diu, multumque in manibus fuerunt. Idem de Amicit. 96. Sed adfuistis, & est in manibus oratio. Idem in Brut. 10. Sed ecce in manibus vir & præstantissimo ingenio, & flagranti studio, & doctus a puero C. Gracchus.

In manibus res esse aliqua dicitur, pro Obversari & Incumbere. Plin. Epist. 193. Non vacat, quia vindemiæ in manibus. Liv. 4. 57. pr. Quum tantum belli in manibus esset.

In manibus quam spem nunc habeat, & quid moliatur, breviter jam, Judices, exponam. Cic. 2. Verr. 16.

In manu mea est, h. e. In potestate mea est. Cic. 8. Fam. 6. Liv. Ut sua cuique Respub. in manu esset. Cic. 8. Fam. 6. Quam velis eum obligare, in tua manu est. Cic. 14. Fam. 2. Verum hæc non sunt in nostra manu.

In manibus est victoria: h. e. Facilis & in promptu. Liv. 35. 5. extr. Consul obtestabatur milites, ut paululum adniterentur: victoriam in manibus esse. h. e. Velut jamjam teneri.

In manu & tutela habere. Liv. 34. 7. extr. Et vos in manu & tutela, non in servitio debetis eas habere.

In manu est quod agas. Plaut. Most. 3. 1. 66.

In manu est diis, quo eveniat. Plaut. Most.

In manum dare. Ter. Phorm. 4. 3. 29.

— eho dic quid velis dari
Tibi in manum, ut herus desistat litibus.

In materiam seditionis fax adhærescit. Cic. pro Domo 1. Nonne providendum Senatui fuit, ne in hanc tantam materiam seditionis, ista funesta fax adhæresceret?

In me. Ter. Eun. 5. 9. 2.

— nam in me plane di potestatem suam
Omnem ostendere, cui tam subito tot congruerint commoda.

In medio, Coram. Ter. Adel. 3. 4. 33. — mater virginis
In medio est, ipsa virgo, res ipsa.

In medium relinquere. Gell. lib. 6. cap. 14. Tacit. Germ. fin.

In melius consulere. Tacit. 2. Hist. 5. Consultare. Idem ibid. 37.

In melius referre Mutare. V. Serv. ad 12. Æn. 176.

In memoriam redire & egredi. Plaut. Capt. 5. 4. 25.

Nunc demum in memoriam redeo, quum mecum cogito:
Nunc edepol demum in memoriam regredior, audisse me
Quasi per nebulam, Ægionem meum patrem vocarier.

In memoriam sempiternam orbis terræ aliquid spargere. Cic. pro Arch. 30.

In mente est mihi. h. e. Succurrit mihi, & nunc recordor. Plaut. Bacch. 1. 2. 22.

Non omnis ætas, Lyde, ludo convenit,
Magis unum in mente est mihi nunc, satis ut commode
Pro dignitate obsonii hæc concuret coquus.

In mentem nunc mihi fuit. Plaut. Bacch. 1. 2. 53.

In mentem venit. Ter. Eun. 3. 2. 45. Cic. 1. Verr. 27. In mentem tibi non venit, quid negotii sit causam publicam sustinere.

In meridiem spectat: i. e. Ad meridiem conversum est. Cato de R. R. cap. 1.

In metu esse. Ter. Phorm. 1. 2. 7. Nescis quo in metu, & quanto in periculo sim.

In militem, In capita, In naves, & similia: quod alias diceretur, pro Milite quolibet, &c. Varro de R. R. 2. 4. extr. In centum sues, decem verres satis esse putant. Liv. 4. 16. Frumentum Melianum assibus in modios æstimatum plebi divisit. Livius, Singulis in militem tunicis imperatis. Idem, Quod pretium in capita statuisset. Virg. 5. Æn. 61.

Bina boum vobis Troja generatus Acestes
Dat capita in naves.

Fragm. Leg. XII Tabb. Libras farris in dies dato. Aliter Varr. de R. R. 2. 2. Illud vero omnes in Epiro facimus, ne minus habeamus in centenas hirtas singulos homines, in pellitas binos.

In miracula corrupta. Tacit. 4. Ann. 11.

In modum servorum obedire. Tacit. 1. Ann. 17. Cur paucis Centurionibus, paucioribus Tribunis in modum servorum obedirent?

In modum majorem peto a te, vel humanitatis tuæ, vel mea causa, ut, &c. Cic. 11. Fam. 22. Idem lib. 13. 2.

In peregrinum, modum, pro Quemadmodum peregrini solent. Plaut. Trin. 3. 3. 38. Liv. 32. In servilem modum lacerati atque extorti.

In modum perpetuum perii. Plaut. Most. 3. 1. 5.

In modum amici. Suet. de Clar. gram. 21. Sic Liv. 5. 15. pr. Vaticinantis in modum cecinit.

In monendo. Plaut. Bacch. 1. 1. 3.

Pol magis metuo, in monendo ne mihi defuat oratio.

In mora Tribuni erant. Liv. 3. 24.

In more est, De more & consuetudine. Plin. lib. 16. cap. 4.

In morem. Virg. 8. Æn. 282. Pellibus in morem cincti. Alio loco dicit De more.

In morem pecudum. Flor. 3. 8. 6.

In morte, Dum moritur. Plaut. Men. 2. 3. 59.

Tertium Liparo, qui in morte regnum Hieroni tradidit.

In mortem vulnere afficere. Tacit. 4. Ann. 45. pr. Pisonem uno vulnere in mortem affecit. i. e. Mortifero.

In multum velociores. Plin. lib. 10. cap. 36. ad fin.

In mundo esse, antiqui dicebant, pro Paratum esse & in promptu. Plaut. Asin. 2. 1. 16.

Aut mihi in mundo sunt virgæ, aut atriensi Sauriæ.

i. e. Mihi paratæ, aut Sauriæ, nimirum ut illis cædar, aut Sauria. Meminit Charisius lib. 2. his quidem verbis, In mundo, pro Palam, & in expedito, ac cito. Plaut. Quia sciebam pistrinum in mundo fore. Cæcilius quoque, & quæ sequuntur. Porro locus Plauti a Charisio indidicatus, in multis codicibus sic perperam legitur, in Pseud. 1. 5. 84.

Pistrinum ineundum scibam, si id faxem, mihi.

Et verbis sequentibus,

Non a me scibas pistrinum ineundum tibi,
Quum ea mussitabas?

quum utrobique pro Ineundum legendum sit, In mundo: ut etiam habet Plautus ab Joachimo Camerario felicissime multis in locis castigatus. Quod si quæras, quæ sit origo hujus sermonis, fortasse a Mundo muliebri id ductum est. Mulieres enim quæ ad cultum corporis faciunt, in promptu habent: conduntque omnia in arcula diligenter, ut præsto semper sint, quum uti velint.

In noctem, pro usque in noctem 33. Ipse jus dixit assidue, & in noctem nonnunquam. ubi Bonon. editio habet In nocte. H. St. A principio cultro mutilata est hæc annotatio. Sunt autem Suet. verba ex Aug. cap notato 33.

In noctes singulas. Plaut. Truc. 2. 2. 48.

Quid maceria illa ait, in horto quæ est, quæ in noctes singulas
Latere fit minor, qua is ad vos damni permensus viam est?

In nominando. Varr. 1. de R. R. cap. 9. In ea enim & lapis, & arma, & cetera ejus generis sunt in nominando comprehensa.

In novissimis esse, Inter ultimos, & quod vulgus dicit, *de ultimis*. Cic. pro Rosc. Com. 10. Itaque perbrevi tempore, qui ne in novissimis quidem erat histrionibus, ad primos pervenit comœdos.

In noxa, vel noxia esse. Ter. Phorm. 1. 5. 36. Haud ita est, hic in noxia est. i. e. Hic peccatum illud commisit. Liv. 27. 3. Comprehensi omnes qui in noxa erant.

In numerum ludere. Virg. 6. Ecl. 27.

Tum vero in numerum Faunosque, ferasque, videres
Ludere, tum rigidas motare cacumina quercus.

Servius, h. e. Saltare ad modum rythmi & cantilenæ.

In numerato pecuniam habere. Ulpian. in l. Magis. §. Non passim. D. de rebus eorum qui sub, &c. Quærere ergo debet, an pecuniam pupillus habeat, vel in numerato, vel in nominibus.

In numerato habere, i. e. In promptu, translate. Quintil. lib. 6. cap. 3.

In obliquum alios sequi. Liv. 38.

In obscuro est. Martian. in l. Si servus. D. de fidei commissariis libertatibus, Sed si in obscuro sit, qua mente post libertatem legaverit eundem servum: in obscuro libertatem prævalere. i. e. In dubio.

In occasum est sol. Columel. lib. 12. cap. 15. Quum sol in occasum fuerit, erigantur.

In occulto agere, Clam. Plaut. Trin. 3. 2. 86.

Nihil ego in occulto agere soleo: meus ut animus est eloquar.

i. e. Palam omnia facio, nihil clam.

In oculis quidem exercitus. Cic. 1. de Fin. 35.

In oculis habitare, pro Versari in publico, vertit Budæus. Cic. pro Planc. 66. Nam posteaquam sensi Populum Romanum aures hebetiores, oculos acres atque acutos habere: destiti, quid de me audituri essent, cogitare: feci ut postea quotidie me præsentem viderent: habitavi in oculis, pressi forum, neminem a congressu meo &c.

In oculis esse. Cic. pro Planc. 67. Sed ut redeam ad Plancium, nunquam ex urbe abfuit, nisi forte lege, necessitate: non valuit rebus iisdem, quibus fortasse nonnulli: at valuit assiduitate, at valuit servandis amicis, valuit liberalitate: fuit in oculis, petivit, est usus ratione, &c.

In oculis est clades. Tacit. 4. Hist. 77.

In odiis resident mores pristini. Plaut. Truc. prol. 7.

In odio esse. Cic. 7. Verr. 181. Videmus quanta sit in invidia, quantoque in odio, apud quosdam homines nobiles, novorum hominum virtus & industria.

In odio, aliter. Plin. lib. 6. cap. 27. Ibi mortalium soli aurum in odio contrahunt: id defodiunt, ne quo cui sit in usu.

In omnia. Paterc. lib. 2. 97. pr. Accepta in Germania clades sub legato M. Lollio, homine in omnia pecuniæ quam recte faciendi cupidiore.

In opere faciundo. Ter. Heaut. 1. 1. 21.

At enim dices, me quantum hic operis fiat, pœnitet:
Quod in opere faciundo operæ consumis tuæ,
Si sumas in illis exercendis, plus agas.

In orbem se tutari: h. e. In gyrum, & circulum aut circuitum. Liv. 4. 39. Tumulo quodam occupato in orbem se tutabantur.

In orbem, Vicissim, alius post alium. Liv. 5. 19. extr. Senæ horæ in orbem operi attributæ sunt, nocte ac die nunquam ante omissum, quam in arcem viam facerent. i. e. Quisque sex horas laboraret sua vice. Idem lib. 3. 36. Ut unus fasces haberet, & hoc insigne regium in orbem, suam cujusque vicem, per omnes iret.

In ordine. Plaut. Cas. 5. 2. 18. Omnem in ordine rem fateri. i. e. Eo ordine quo acta est. Al. In omittunt.

In ordinem redigi vel cogi. Liv. Tribuni plebis in ordinem redacti. V. COGO.

In ordinem reponere. Columel. lib. 9. cap. 12. Reponat in ordinem reliquorum alveorum.

In os, pro In faciem. Senec. de Benef. 7. Si in ora parentum filios jugulat.

In os laudare. Ter. Adel. 2. 4. 5.

In ore est omni populo, Fama est, vulgare est. Ter. Adel. 1. 2. 13.

In ore vulgi. Tacit. 2. Hist. 78.

In pariundo. Ter. And. 4. 5. 32.

— dis pol habeo gratias,
Quum in pariundo aliquot adfuerunt liberæ.

In parte causæ. Plin. lib. 1. Epist. 5. Nitebamur nos in parte causæ sententia Metii Modesti, optimi viri. Vulgus, In una parte processus dicit.

In parte laboris ac periculi esse. i. e. Participem. Liv. 31. pr. in præf. Bell. Maced. Me quoque juvat, velut ipse in parte laboris ac periculi fuissem, ad finem belli Punici pervenisse.

In partem: h. e. Pro sua parte. Plaut. Asin. 3. 3. 89.

Age sis, tu in partem nunc jam hunc delude, atque amplexare hanc.

Liv. 6.

In partem, cui opponitur In totum. Ulpian. in l. 2. D. de noxal. act. Si fuerit alienatus servus in totum, vel in partem.

In partem dimidiam decoquere. Columel. lib. 12. cap. 24. quod vulgus medicorum dicit, Ad partem dimidiam.

In utramque partem. Cic. 4. Acad. 104. Item ea, quæ interrogati in utramque partem respondere possumus, sequentes, &c.

In partem alicujus rei venire. Quintil. in procem. lib. 1.

In partibus esse. i. e. Favere partium alterutri. Flor. 3. 5. 23: 3. 14. 4. & 4. 2. 5.

In paucos dies tolerabilis, Paucis diebus. Liv. Obsidio in loco nudo, atque inopi, vix in paucos dies tolerabilis erat.

In pedes, In fugam. Ter. Eun. 5. 2. 5.

Dum ante ostium sto, notus mihi quidam obviam
Venit: ubi vidi, ego me in pedes, quantum queo,
In angiportum quoddam desertum, &c.

Idem Phorm. 1. 4. 13.

Aliquid convasassem, atque hinc me conjicerem protinus in pedes.

In pedes nasci. V. NASCOR.

In pedem, i. e. Pro singulis pedibus. Cic. 3. Q. frat. 1. Is se ternis nummis in pedem tecum transegisse dicebat. V. In militem.

In pedes soleas inducere. Cic. 2. de Invent. 149. Quidam judicatus est parentem occidisse: ei statim, quo effugiendi potestas non esset, ligneæ soleæ in pedes inductæ sunt.

In perendinum, Perendie, die sequenti crastinum. Plaut. Trin.

In periculum legis includi. Cic. pro Cluent. 152. Nec nunc quicquam agitur, mihi credite, Judices, & prospicite id quod providendum est, nisi ut Equester ordo in hujusce legis periculum includatur.

In perpetuum, contrarium habet In tempus. Plin. lib. 3. Epist. 9. sub fin. Hic numerosissimæ causæ terminus fuit, quibusdam absolutis, pluribus damnatis, atque etiam relegatis, aliis in tempus, aliis in perpetuum. Cic. 3. Verr. 77. Idcirco tibi amicum in perpetuum fore putasti? Cic. 12. Att. 16. Apud Apuleium, quoniam in perpetuum non placet, in dies ut excuser, videbis.

In plenum, Summatim. Plin. lib. 12. cap. 16. In plenum autem probatio est minutis glebis.

In plenum, pro Plene, omnino, perfecte. Caius in l. Neratius. D. de condict. indebiti.

In portu sum, i. e. In tuto. Cic. 9. Fam. 6. His tempestatibus es prope solus in portu.

In posterum, i. e. Postero tempore. Cic. de Amicit. 23. Quumque plurimas & maximas commoditates amicitia contineat, tum illa nimirum præstat omnibus, quod bona spe prælucet in posterum.

In posterum tempus. Cic. 2. de Nat. Deor. 7. Defectiones Solis & Lunæ cognitæ, prædicatæque in omne posterum tempus, quæ, quantæ, quando futuræ sint.

In posterum, & In præsens, contraria. Cic. ad Brut. 5. Ut & in præsens sceleratos cives timore ab impugnanda patria deterrerem, & in posterum documentum statuerem, nequis talem amentiam vellet imitari.

In posteritatem, pro In posterum. Cic. 1. in Catil. 22. Quanta tempestas invidiæ nobis, si minus in præsens tempus recenti memoria scelerum tuorum, at in posteritatem impendeat?

In potestate alicujus esse. Cic. 5. Fam. 4. Quod si mihi tua clementia opem tuleris, omnibus in rebus me fore in tua potestate tibi confirmo.

In

In poteſtatem eſſe. Cic. pro Lege Manil. 33. In prædonum poteſtatem fuiſſe ſciatis. Ubi ex vetuſto codice legitur In poteſtate. Liv. 2. 14. Quæ ne in poteſtatem quidem P. R. eſſet. Adde Plaut. Bacch. 1. 2. 53. Ecquid in mentem eſt tibi? V. Gell. 1. 7. Auſon. Popm. de Uſu antiq. locut. Giſan. Ind. Lucret. Huet. ad Manil. 1. 245. Taubm. ad Plaut. Amphit. 1. 1. 25. Gronov. ad Liv. 2. 14. Burman. ad Quintil. 6. 2. Brœkh. ad Propert. 2. 7. 50.

In potiundo. Ter. Heaut. 2. 3. 82.
Tuum eſſe in potiundo periculum non vis, haud ſtulte ſapis. h. e. Ut ea potiaris.

In præſentia, Nunc, vel Tunc temporis. Ter. Phorm. 5. 2. 14.
Proviſum eſt ne in præſentia hæc hinc abeat. Idem Adel. 2. 2. 14.
— verum ego nunquam adeo aſtutus fui,
Quin quicquid poſſem mallem auferre potius in præſentia. Cic. 5. de Fin. 21. Sed quoniam non poſſunt omnia ſimul dici, hæc in præſentia nota eſſe debebunt.

In præſentia, & Poſt, opponuntur. Cic. 7. Verr. 84. In præſentia, inquit Cleomenes, quoniam ita neceſſe eſt: ſed poſt aliquid videbimus, ne iſte nobis obſtare poſſit.

In præſens, ſubaudito Tempus. Plin. in Paneg. Quos quidem non in præſens tantum, ſed in æternum repreſſiſti. Gell. lib. 12. cap. 11. Quum emere vellet in palatio domum, & pecuniam in præſens non haberet.

In præſens lætus animus. Hor. 2. Carm. 16. 25. V. In poſterum.

In præſenti Cicero dicit, ſubaudito Tempore, in quo loquebatur: ut Græci ἐν τῷ παρόντι, cum ad Cœlium ita ſcribit lib. 2. Fam. 9. Hæc ad te in præſenti ſcripſi, ut ſperes te aſſequi id quod optas.

In præteritum laudare. Quintil. lib. 7. cap. 5.

In pretio eſſe. Hor. de Arte Poet. 372.

In primis; Ante omnes, vel Ante omnia, vel Unum ex primis. Ter. Eun. 3. 1. 39. Audieras? G. ſæpe, & fertur in primis. Cic. 5. Verr. 68. Homini in primis improbiſſimo reſpondent. Idem 16. Fam. 5. Omnes cupimus, ego in primis, quamprimum te videre. Virg. 1. Georg. 338.
In primis, venerare deos.

In principibus, pro Inter primos cives. Cic. 1. Fam. 7. Quem tamen illi eſſe in principibus facile ſunt paſſi, evolare altius certe noluerunt.

In principio. Ter. Phorm. 2. 1. 22.
Sed quid ceſſas hominem adire, & blande in principio alloqui?

In privato, & In publico, contraria: pro Privatim & Publice. Liv. 39. 18. Mulieres damnatas cognatis, aut in quorum manu eſſent, tradebant, ut ipſi in privato animadverterent in eas: ſi nemo erat idoneus ſupplicii exactor, in publico animadvertebatur.

In probro eſſe. Ter. Phorm. 5. 4. 6.
Quin, ſi hoc celetur, in metu: ſin pateſit, in probro ſiem.

In proclive. Lucret. lib. 2. 454.
Et procurſus item in proclive volubilis extat.

In proclivi quod eſt facere. Ter. And. 4. 2. 18.
— ſed ſi id non poterit:
Id faciam, in proclivi quod eſt, per me ſtetiſſe ut credat.

In promptu. Ovid. Remed. Amor. 162.
In promptu cauſa eſt, deſidioſus erat. i.e. Manifeſta eſt, & patet.

In promptu eſt & patet. Cic. 1. de Orat. 23. Sed quum illa pateant, in promptuque ſint omnibus, neque ea interpretatione mea aut ornatius explicari, aut planius exprimi poſſint, &c.

In propatulo poſitum, Palam. Liv. 5. 13. Idem 24. 16. extr. Apparata convivia omnibus in propatulo ædium fuerant.

In propinquo jam certamen erat. Liv. 6. 18. Gronov. Jam in propinquum certamen aderat.

In proximo. Ter. Heaut. 1. 1. 2.
Inde adeo, quod agrum in proximo hic mercatus es.

In proximum Senatum dilata res eſt. Plin. lib. 2. Epiſt. 11.

In publico omnes porticus commenſi ſumus. Plaut. Moſt. 3. 3. 7.

In publico pernoctare. V. PERNOCTO.

In publico & in foro: In ſecreto & intra parietes contineri; contraria. Liv. 25. 1. Nec jam in ſecreto modo atque intra parietes ac poſtes abolebantur Romani ritus, ſed in publico etiam, ac foro, Capitolioque mulierum turba erat, nec ſacrificantium, nec precantium deos patrio more.

In publicum legem proponere. Cic. 2. de Lege Agrar. 13. Aliquando tandem me deſignato lex in publicum proponitur.

In publicum, auxilium polliceri. Quintil. lib. 10. cap. 7.

In publicum redigere bona, Proſcribere, & in publicum vendere. Liv. 2. 5. pr. De bonis regiis, quæ reddenda ante cenſuerant, res integra refertur ad Patres. Illi victi ira vetuere reddi, vetuere in publicum redigi: diripienda plebi ſunt data, ut, &c.

In punctum, pro In ſingula puncta. Suet. in Neron. cap. 30. Quadragenis in punctum H S. aleam luſit. V. In militem.

In quantum opus eſt. Tacit. de Orator. 41.

In querelis mens. Plaut. Men. 4. 2. 15.
Qui aut fœnore, aut perjuriis habent rem
Partam, mens eſt in querelis.

In quinquennio. V. In triduo.

In quis ſumus, Inter quos ſumus. Cic. 10. Att. 11. Quid enim dicam de hac juventute? ea vero, quæ mihi quidem, qui illum amo, ſunt his ipſis malis, in quis ſumus, miſeriora, non ſunt ab obſequio noſtro.

In rationem eandem ſcriptæ epiſtolæ, i. e. In eandem formam, ejuſdem ſententiæ ac ſenſus. Cic. 1. Att. 11. Et mea ſponte faciebam antea, & poſt duabus epiſtolis tuis, perdiligenter in eandem rationem ſcriptis, magnopere ſum commotus.
Ut dicitur In eundem modum. H. St. Et In eandem ſententiam, &c.

In reliquum tempus. Cic. 1. pro Lege Agr. 13. Deinde etiam in reliquum tempus diligentiſſime ſancit, ut, &c.

In remedio eſſe. Plin. lib. 8. cap. 16. Guſtatus deinde ſanguinis in remedio eſt.

In rem præſentem venire olim dicebantur, tum, Quum locum oculo ac digito deſignare volebant: ut hodie quum aut judex pronuntiat, aut inter litigantes convenit, agrum, quem controverſum facere volumus, aut reo deſignari, aut teſtibus per inquiſitorem demonſtrari certis finibus circumſcriptum: videlicet ille, ut deliberare de re controverſa poſſit, cedere, necne, vindicanti debeat: hi, ut certi ſint teſtimonii ſui. Cic. 1. de Orat. 250. An vero, ſi de re ipſa, ſi de finibus, quum in rem præſentem non venimus. Idem pro Cæcin. 20. Placuit Cæcinæ de amicorum ſententia conſtituere, quo die in rem præſentem veniretur. Budæus.

In rem præſentem perducere. Plin. Epiſt. lib. 3. 9. Non potui magis te in rem præſentem perducere. i. e. Non potui planius omnia, ut acta ſunt, ſcribere, ut perinde omnia teneres, atque ſi in re præſenti fuiſſes. Quintil. lib. 6. cap. 2. de affectibus, Quarum rerum ingens plerumque vis eſt, velut in rem præſentem animos hominum ducentium. Budæus.

In rem præſentem excurrere. Plin. Epiſt. 225.

Quemadmodum In rem præſentem venire dicebant, ita In re præſenti diſceptare. Liv. lib. 34. extr. Miſſuros ſe in Africam, qui inter populum Carthaginienſem & regem in re præſenti diſceptarent.

In re præſenti, E re nata, quod dicitur. Plaut. Caſin. 2. 8. 63.
In re præſenti, ex copia piſcaria
Conſulere quid emam. Idem Amph. 1. 1. 93.
Nam ego fui illic in re præſenti, & meus, quum pugnatum eſt, pater. i. e. Præſens aderam. [Priore loco alludere videtur ad Juris civilis formulam In re præſenti conſulere.

In re præſenti, pro Tunc. Quintil. lib. 6. cap. 3. Occiſum hominem queror, non omnia, quæ in re præſenti accidiſſe credibile eſt, in oculis habebo?

Velut in re præſenti aliquid conſtituere. Quintil. lib. 7. cap. 11. Illa potentiſſima eſt, quæque vere dicitur œconomica totius cauſæ diſpoſitio, quæ conſtitui, niſi velut in re præſenti, non poteſt.

In re mea eſt, In rem & utilitatem meam. Plaut. Truc. 4. 4. 21.
— quid opu'ſt? PH. in re mea eſt.
Triduum hoc ſaltem, dum aliquo miles circumducitur. Al. E re mea eſt.

In re ipſa. Ter. Hec. 5. 2. 11.
Phidippe, noſtras mulieres ſuſpectas fuiſſe falſo
Nobis, in re ipſa invenimus. i. e. Certo.

In eam rem ſiquid habebo, tibi quoque etiam proderit. Plaut. Truc. 4. 4. 22.

In rem eſſe. Tacit. 3. Hiſt. 8. Coloniam copiis validam auferre Vitellio, in rem, famamque videbatur. In rem noſtram eſt: i. e. In noſtram utilitatem. Plaut. Perſ. 4. 4. 58. Ter. And. 3. 3. 14.
Si in rem eſt utrique, ut fiant: arceſſi jube. Idem Hec. 2. 2. 7.
Quod ſi tu idem faceres, magis in rem & noſtram & voſtram id eſſet.

In rem ventris. Plaut. Perſ. 3. 1. 14.
Utrum hercle magis in ventris rem videbitur. h. e. Pro ſaginando ventre.

In rem jurare, & De perſona ſua opponit Ulpian. in l. 1. D. Quar. rer. act. non dat. Si fidejuſſor juravit, ſi quidem de perſona ſua tantum juravit, quaſi non eſſet ipſe obligatus: nihil reo proderit. Si vero in rem juraverit, dabitur exceptio reo quoque.

In rem concepta actio, vel ſcripta, Quæ licet natura ſit in perſonam, cum actione tamen in rem hoc habet commune, ut contra quemcunque, ad quem res de qua ſit quæſtio venerit, detur. Ulpianus in l. Hac ſtipulatione. D. Uſuſructuarius quemadmodum caveat, Et quum in rem ſit doli mali mentio concepta, omnium dolum comprehendere videtur ſucceſſorum & adoptivi patris. Idem in l. Metum. §. fin. D. de eo quod metus cauſa geſtum erit, Sed eſt verius, quod Marcellus notat, etiam adverſus reum competere actionem hanc, quum in rem ſit ſcripta.

In rerum natura aliquid conſtare. Cic. de Amicit. 24. Agrigentinum doctum quendam virum carminibus Græcis vaticinatum ferunt, quæ in rerum natura, totoque mundo conſtarent, quæque moverentur, ea contrahere amicitiam, diſſipare diſcordiam.

In reſpectum. Sen. de Benef. lib. 4. cap. 32. In illius reſpectum, iſte populo præſideat: non quia ſcit aut poteſt, ſed quia alius pro eo meruit.

In ridiculo haberi, Ludibrio eſſe. Plaut. Pœn. 5. 4. 10.
Neque ab juventute ibi in ridiculo habitæ. Gronov. Irridiculo, copulate.

In ridiculo eſſe. Plaut. Caſin. 5. 2. 3.
Ita nunc pudeo, atque ita nunc paveo, atque ita in ridiculo ſumus ambo. Al. In ridiculum. [Forte Irridiculo, ut in ſuperiori loco.

In ſaginam ſe conjicere, Ventri indulgere. Plaut. Trin. 3. 2. 96.
Aut aliquem ad regem in ſaginam herus ſe conjecit meus.

In ſalute alicujus ſalvere. Plaut. Truc. 2. 2. 5. Aliter Gronov. q. V.

In ſenecta. Plaut. Mil. 3. 1. 29.
Eam pudet me tibi in ſenecta objicere ſolicitudinem. h. e. Te tam ſene: ſive quum ſis tam ſenex.

In ſenioribus eſt, h. e. Inter ſeniores. Plaut. Caſin. prol. 13.
Antiquam ejus edimus comœdiam,
Quam vos probaſtis, qui eſtis in ſenioribus.

In ſententiam eam dicere. Cic. 2. Att. 22. Hæc, & in eam ſententiam quum multa dixiſſet, aiebat illum, &c.

In ſententia eadem eſſe. Cic. 16. Fam. 3. Approbavi tuum conſilium, neque nunc muto, ſi tu in eadem es ſententia.

In ſervitute habere. Plaut. Pœn. 5. 5. 54.
In ſervitute hic habuit duas filias tuas.

In ſerum, pro In veſperum. Suet. in Auguſt. cap. 16. Nec multo poſt navali prœlio apud Actium vicit, in ſerum dimicatione protracta, ut in navi victor pernoctaverit.

In ſingula jugera centenos ſextarios efficiant. Columel. lib. 3. cap. 3.

In ſingulas civitates impoſita pecunia. Liv. Mulcta quinquagenûm æris in ſingulas civitates impoſita.

In ſingulis ſtipendiis. Plaut. Epid. 1. 1. 35.
Id modo videndum, ut materies ſuppetat ſcutariis,
Si in ſingulis ſtipendiis ad hoſtes exuvias dabit.

In ſingulos H-S quinquagenis millibus damnari mavultis? Cic. 5. Verr. 163.

In ſingulos modios. Cic. 1. Verr. 30. Pro frumento in modios ſingulos duodenos ſeſtertios exegiſſe.

In ſodalibus illis es. Plaut. Perſ. 4. 4. 12. Tu in illis es decem ſodalibus.

In ſolatio eſſe, Solari & gaudere. Plaut. Amph 2. 2. 13.
— quod perduelles vicit, & domum
Laudis compos revenit, in ſolatio eſt. Al. Id ſolatio.

In ſo-

In ſolutum accipere, i. e. Vice ſolutionis. Sen. de Benef.
In ſolem aliquid proferre. Columel. lib. 9. cap. 13. Quum clementia diei ſuaſerit in ſolem proferre.
In ſole pyra ponere donec areſcant. Columel. lib. 12. cap. 14.
In ſomnis, Inter ſomniandum. Plaut. Amph. 2. 1. 74.
  Ibi forte iſtum ſi vidiſſes quendam in ſomnis Soſiam. Virg. 2. Æn. 270.
  In ſomnis ecce ante oculos mæſtiſſimus Hector
  Viſus adeſſe mihi. Et Ter. Andr. 2. 5. 19.
In ſpeciem, Diſſimulanter, & veluti Per ſpeciem tantum. Liv. 30. 16. extr. Ducentes paucos in ſpeciem captivos.
In ſpeciem, & Reipſa, contraria. Liv. 3. 9. extr. Dilataque in ſpeciem actione, reipſa ſublata, Conſules extemplo arceſſiti.
In ſpeciem præclara claſſis, ſed inops & infirma propter dimiſſionem propugnatorum atque remigum. Cic. 7. Verr. 85.
In ſpeciem manens amicitia. Tacit. 6. Hiſt. 80.
In ſpem. Liv. 2. 11. Multoque plures, ut in ſpem univerſæ prædæ, flumen trajiciunt.
In ſpem venire. Cic. 9. Fam. 1. In ſpem tamen venio adventum tuum appropinquare.
In ſpe eſſe. Liv. 35. 12. pr. Ii poſt deportatos ex Græcia exercitus, primo in ſpe fuerant, & Antiochum in vacuam Europæ poſſeſſionem venturum, &c.
In ſtudia mittere quempiam aliquo. Paterc. lib. 2. 59. Apolloniam eum in ſtudia miſerat, h. e. Ad incumbendum ſtudio litterarum.
In ſumma, Summatim, breviter. Plin. Epiſt. 5. 1. In ſumma non profuturum ei ſi donaſſem, profuturum ſi ceſſiſſem. Idem Epiſt. 8. lib. 6. In ſumma, noſti facetias hominis. Cic. 2. Q. frat. 16. In ſumma, quatuor ſententiis, &c.
In omni ſumma. Cic. 3. Q. frat. 9. Et in omni ſumma, ut mones, valde me ad otium pacemve converto.
In ſummo beneficio. Cic. 5. Verr. 115. Hoc vix ab Apronio in ſummo beneficio, pro iis qui etiam tum incolumes erant, impetratum eſt.
In ſummum evadere. Liv. 5. 47. pr.
In ſupervacuum. Sen. de Ira. i. e. Fruſtra.
In ſuſpenſo relinquere. Plin. Epiſt. 248.
In talibus viris. Cic. de Amicit. 9. Nam hæc quidem in talibus viris quid attinet dicere?
In tantum. Plin. lib. 8. cap. 16. Et male credi libertas ei, cui in tantum ceſſiſſet etiam feritas.
In tantum, in quantum. Plin. in Paneg. ad finem, Si denique in tantum diligo optimum principem, in quantum inviſus peſſimo fui.
In tantum, ut. Plin. lib. 10. cap. 53. Aliquæ in tantum, ut effetæ moriantur.
In tantum dicitur, ut ἐπὶ τοσοῦτον, atque ut abundat hic ἐπὶ, ita In. Vide in Theſ. τοσοῦτον. Sic In quantum ἐφ' ὅσον.
In te, Contra te. Plaut. Trin. 1. 2. 67.
  Hæc cum audio in te dicier, excrucior miſer.
In tempore advenire, i. e. Opportune. Plaut. Capt. 4. 2. 56. Liv. 4. 40. Aut in tempore pugnam iniſſe.
In tempore ipſo. Ter. And. 3. 2. 52.
  Atque adeo in ipſo tempore eccum ipſum obviam. Idem Hec. 4. 4. 5. Opportune te, Phidippe, in ipſo tempore oſtendis.
In tempus. Plin. Epiſt. 3. 5. Mox quaſi alio die ſtudebat in cœnæ tempus. Cic. 2. Att. 20. Nam & ejuſmodi ſunt ii verſus, ut in tempus ab inimico Pompeii ſcripti eſſe videantur.
In omne tempus. Cic. 5. Fam. 15. Dicerem jucundius? niſi id verbum in omne tempus perdidiſſem.
In tormentis eſſe. Plin. Epiſt. 176. In tantis tormentis eram, quum ſcriberem hæc.
In totum, Omnino. Plin. in præf. Et ne in totum videar Græcos inſectari, ex illis nos velim, &c.
In totum, & In univerſum, ferme pro eodem. Quintil. 4. 1. de prooem. Ariſtoteles quidem in totum id neceſſarium apud bonos judices negat.
In tranquillo eſſe. Ter. Eun. 5. 9. 8.
  — tum autem Phædriæ
  Meo fratri gaudeo amorem eſſe omnem in tranquillo.
In tranſcurſu, Obiter. Plin. lib. 3. cap. 5. Nec ignoro ingrati ac ſegnis animi exiſtimari poſſe merito, ſi breviter atque in tranſcurſu in hunc modum dicatur terra.
In tranſitu. Quintil. lib. 6. cap. 2. Et eorum non ſimplex natura, nec in tranſitu tractanda.
In triduo hoc, In ſpatio tridui. Plaut. Perſ. 1. 1. 38. Plin. lib. 9. cap. 51. Ceteræ feminæ in triduo excludunt, ſi mas attigit. Ita Cic. 4. Verr. 142. Non opinor id ages ut iſta pecunia in quinquennio conſumatur in ſtatuis. Al. omiſſa præpoſitione.
In tunicis albis venerunt. Plin. Epiſt. 147. i. e. Tunicis albis induti.
In turpiſſimis rebus habere. Cæſ. 6. Bell. Gall. 20. Intra annum vero viceſimum feminæ notitiam habuiſſe, in turpiſſimis habent rebus.
In tuſſiendo, Per tuſſim. Plaut. Aſin. 4. 1. 49.
  Ut cuiquam linguam in tuſſiendo proferat.
In tuto res eſt. Plaut. Merc. 5. 2. 50. Ter. Heaut. 4. 3. 17.
  — videndum eſt, inquam,
  Amici quoque res, Clinia, tui in tuto ut collocetur.
In tutum eduxit legiones. Plaut. Moſt. 5. 1. 7.
In verba certa dare recuperatores. Cic. 5. Verr. 28. Quærebant quæ in verba recuperatores daret: reſpondebat, ſi pateret adverſus edictum feciſſe, quæ in judicio dicturum eſſe dicebat.
In veritate, pro Vere. Ulpian. in l. Hæres inſtitutus. D. De acquir. hæreditate, Non poterit adire hæreditatem, etſi ejus conditionis ſit, ut in veritate teſtari poterit. Idem in l. Quæ utiliter. D. De negotiis geſtis, Quamvis animo gerendi ſororis negotia id fecit: in veritate tamen filiorum defuncti geſſit.
In vero. Ulpian. in lege Qui cum tut. §. ult. D. de tranſact. Qui per fallaciam cohæredis, ignorans univerſa quæ in vero erant.
In veſperum parata. Plaut. Moſt. 3. 2. 11.
  Res parata eſt mala in veſperum huic ſeni.
In via. Plaut. Men. 2. 3. 75.
  Ne uxor cognoſcat te habere, ſi in via conſpexerit.

In vicem ſuccedere. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed exempta modice non ſunt letalia, in vicem eorum ſuccedente corporea cicatrice.
In vicino ſunt terræ. Plin. lib. 2. cap. 16.
In viros dividere: h. e. In ſingulos viros, vel viritim. Plaut. Aul. 1. 2. 30.
In vitam uti cibo. Paterc. lib. 2. 41. de C. Cæſare, Qui denique ſemper & ſomno & cibo in vitam, non in voluptatem uteretur.
In unguem committi. Celſ. lib. 8. cap. 1. de ſuturis quibus connectuntur oſſa capitis, verba faciens. Ex his ceteræ quidem ſuturæ in unguem committuntur. Quid autem ſit in unguem committi ſic explicat Galenus lib. de Oſſibus, cap. 1. Sutura, compoſitio quædam eſt, ad conſutarum rerum (utpote quæ in capitis oſſibus habetur) ſimilitudinem. Hanc nonnulli dum explicare ſtudent, ſerratam compagem ſtructuramque, alii in unguem commiſſuram eſſe definiunt. Sed illi nobis, ut puto, patefaciunt atque in memoriam revocant, quum ſerræ inter ſe contrario occurſu congrediuntur: hi vero, quæ in unguem committi dicuntur, quum gibbæ videlicet partes ad unguium figuram ſtructæ, in ſinus quibus apte excipi poſſunt, ſubeunt. Idem de uſu partium lib. 9. ſub. init. Oſſium, quæ ad ſuturæ generationem adaptantur, utrumque eminentiam habet & cavitatem, non una ſerie, ſed ſitu alternantes. Eſt autem eminentia quidem, figura unguibus digitorum potiſſimum adſimilis. Cavitas vero, ſedes eſt, hujuſmodi figuræ commenſurata. Utrumque igitur os ſuis cavitatibus alterius eminentias excipiens, totam figuram articulationis efficit, duabus ſerris ex adverſo in ſeſe ad dentes in unguem compoſitos ingredientibus ſimillimam. Paulo poſt. Quin & veſtimentis ex pluribus pannis laceris conſutis compoſitionem hanc comparans, haudquaquam aberraveris: unde & veteres (ut ego arbitror) ſuturas ipſas appellarunt: quod nomen in hunc uſque diem retinent. Aliter Virgil. 2. Georg. 278.
  Indulge ordinibus: nec ſecius omnis in unguem
  Arboribus poſitis ſecto via limite quadret. Servius, In unguem. i. e. Ad perfectionem. Et eſt translatio a marmorariis, qui juncturas unguibus probant. Ad unguem, dixit Hor. 1. Serm. 5. 32.
In univerſum, pro eo quod eſt Generaliter. Quintil. Verum ante quam de ſingulis loquar, pauca in univerſum de varietate opininionum dicenda ſunt.
In volatu paſcitur hirundo, Volando. Plin. lib. 10. cap. 24. Ea demum ſola avium non niſi in volatu paſcitur.
In vulgus fama peſſima. Liv. 3. 43. extr. Sepultus ingenti militum mæſtitia, peſſima decemvirorum in vulgus fama, eſt.
In vulgus gratum. Cic. 2. Att. 22. Quod egregie non modo iis qui utuntur opera, ſed etiam in vulgus gratum eſſe ſentimus. h. eſt. Vulgo gratum.
In pro Ex. ut, Bibere in oſſibus capitum. Flor. 3. 4. 2. In oſſibus humanorum capitum bibere. Plin. 7. 2. Venenum in auro bibitur. apud Senec. Trag. Thyeſt. v. 453. In oſſibus bibere item apud Ruf. Feſt. & Amm. Marcell. lib. 27. 4. Quot incommoda ibi in hac re capies? Ter. Heaut. 5. 1. 59. STATUAM IN AERE AURATAM POSUERE, Vet. Inſcr. i. e. Ex ære, æneam deauratam.
In pro Ex, ut Laudem venari in aliqua re, pro Ex aliqua re. Vide VENOR. H. St. Deerat in Lugd. ſuperior obſervatio.
In, pro De. Cic. 7. Fam. 16. Deinde quod in Britannia non nimis philotheoron te præbuiſti, plane non reprehendo. i. e. De Britannia, Quantum ad Britanniam, vel In expeditione & negotio Britanniæ: neque enim Trebatius in inſulam Britanniam navigarat. id quod docet ipſe Cicero lib. eod. epiſt. 10. his verbis, Tu in re militari multo es cautior, quam in advocationibus: qui neque in Oceano natare volueris ſtudioſiſſimus homo natandi, neque ſpectare eſſedarios. In Britannia igitur, i. e. Quod ad profectionem in Britanniam pertinet. Ita Macrob. 2. Saturn. 2. Plancus in Mævia Galla nupta male audiebat.
In quæ laboramus ſola venimus, divitias, luxuriamque. Vide LABORO. H. St. Verba ſunt Livii 7. 25.
In pro Apud. V. Broekh. ad Propert. 1. 1. 11. vel Interpp. & Serv. ad Virg. 8. Æn. 53.
Circumlocutionem variorum caſuum ſæpiſſime efficit: ut, Æmulus in aliquem, Similis in aliquem. V. Gruter. Suſpic. 1. 11. Addere album in veſtimentum. Liv. 4. 25. Adeo videmur vobis eſſe idonei in quibus ſic illudatis. Ter. Andr. 4. 4. 19.
In, cum motu, accuſativum recte poſcit. Non deſunt tamen exempla contrariæ locutionis. V. Voſſium de Conſtruct. cap. 56. Phædr. 5. 1. 25.
  Quinam cinædus ille in conſpectu meo
  Andet venire? V. Scal. ad illud Manil. lib. 5.
    Quum venit in regione tuæ, Capricorne, figuræ. Lactant. 1. 11. Aureos nummos largiter in ſinu ejus effudit. Viciſſim apud Tacit. 1. Hiſt. 77. In cuſtodiam habere. Plura exempla ſupra habes.
In, componitur cum omnibus litteris, tam vocalibus quam conſonantibus, ſed quando vel vocalibus jungitur, vel C, D, F, G, H, N, Q, S, T, ſemper remanet N. ut Inauris, Ineo, Injicio, Inops, Invoco, Incedo, Induco, Infero, Ingero, Inhibeo, Innuo, Inquiro, Inſiſto, Intueor. Quando vero cum B, M, & P, mutatur N in M: ut Imbibo, Immunis, Impono. Cum L, & R, mutatur N in L, vel in R: ut Illudo, Irruo. De hac re multum diſputant Cellarius aliique, qui de Orthographia Latina tractant.
In, in compoſitione & auget & minuit ſignificationem. V. Barth. ad Claudian. p. 44. & 45. Ita Infractus, Immutatus, Impotens. &c. quæ utramque vim habent.
Aliquando in compoſitis Intus notat: ut, Incœnare pro Intus cœnare. Suet. Tiber. cap. 39. Exempla aliorum verborum infra ſequuntur.

I N A

INA, æ. f. Subtiliſſima vena & tenuiſſima ex Græco. V. Salmaſ. Exercit. Plin. p. 270. Geſner. Chreſtomath. Plin. p. 525.
INABRUPTUS, a, um. Adj. [ἀῤῥαγὴς] Quod non eſt abruptum, aut Quod abrumpi non poteſt. Stat. 5. Silv. 1. 44.
  Nec mirum, ſi vos collato pectore miſtos
  Junxit inabrupta Concordia longa catena.
INACCESSUS, a, um. Adj. [ἀπρόσιτος] Ad quem non acceditur, vel accedi non poteſt. Plin. lib. 10. cap. 12. Deſerta incolit: nec tantum deſolata, ſed dira etiam & inacceſſa.
Aditus inacceſſi. Si lib. 3. 516.

Rumpit inacceſſos aditus, atque ardua primus
Exſuperat. De Hannibale ſuperante Alpes.
Formoſitas inacceſſa, Incomparabilis. Apul. Met. lib. 4. p. 155.
Mapalia inacceſſa. Tacit. 4. Hiſt. 50.
Vertex inacceſſus. Tacit. Germ. 1.
Inacceſſus, Ad quem nullus debeat accedere. Virg. 7. Æn. 11.
Dives inacceſſos ubi Solis filia lucos
Aſſiduo reſonat cantu. Servius.

INĂCESCO, Aciditatem amittere. T. Priſcian. 2. 29. Phlegmate inaceſcunt cibi. adde Plin. 28. 9. & Scrib. Larg. Comp. 104. [Non eſt Amittere his locis, ſed Contrahere aciditatem, & prorſus, idem ac Aceſco ſimplex.
Item, Dolorem afferre. Ovid. de Rem. Amor. 307.
Hæc tibi per totos inaceſcant omnia ſenſus. Apul. Met. 5. p. 163.
Si tibi etiam, ut par eſt, inacuit noſtra contumelia.

INACIDATUS, a, um. Adj. Aceto tinctus. Apul. Met. 8. p. 210. Spongiis inacidatis. Al. Madidatis. V. Elmenh. ad loc. [Inacetatis puto legendum, i. e. Ex aceto expreſſis, ut Celſus loqui aſſuevit.

INĂCHIA, Puellæ nomen adamatæ ab Horatio, cujus ipſe meminit Epod. 11. 5.
Hic tertius December, ex quo deſtiti
Inachia furere, ſilvis honorem decutit. Et ode ſequente v. 14.
Inachia regio, V. poſt ſeq. dict.

INĂCHUS, i, m. [Ἴναχος] Pater Ionis vel Iûs, qui primus apud Argivos regnavit, & Inacho fluvio nomen dedit: unde & poetæ fluvium ipſum Ionis patrem vocant, & regem faciunt Argivorum, de quo Strabo lib. 8. De Inacho rege meminit Hor. 2. Carm. 3. 21.
Diveſne priſco natus ab Inacho, &c.
Antiquus. Sen. Thyeſt. 4.
Volucer. Sen. OEth. 2.
Fabula eſt apud Ovid. 1. Met. 583. & apud Virg. 7. Æn. 372.

INĂCHĬDES, æ. patronym. m. [Ἰναχίδης] Ovid. 1. Met. 753.
Non tulit Inachides. De Epapho, qui ex Jove & Ione natus erat.
Stat. pro gentili poſuit, 3. Theb. 365.
— trepidi de ſedibus aſtant
Inachidæ. i. e. Argivi.

INACHIS, ĭdis. patronym. f. [Ἰναχίς] Propert. lib. 1. 3. 19.
Sed ſic intentis hærebam fixus ocellis,
Argus ut ignotis cornibus Inachidis. i. e. Iûs filiæ Inachi.
Ovid. 1. Met. 611. —— inque nitentem
Inachidos vultus mutaverat ille juvencam.
Ripæ Inachidæ. Ovid. 1. Met. 640.
Venit & ad patrias, ubi ludere ſæpe ſolebat
Inachidas ripas. Poſuit pro gentili Inachias ripas.

INACHIUS, a, um. Adj. [Ἰνάχιος] Virg. 3. Georg. 153.
Inachiæ Juno peſtem meditata Juvencæ.
Urbes Inachiæ. Stat. 1. Theb. 324.
Litus Inachium. Ovid. 5. Faſt. 656.

INĂCHIA, [Ἰναχία] vocatur tota Peloponneſus, non ſolum Argos, ab Inacho fluvio. Stephanus.

INĀDĪBĬLIS, apud Sidon. Apollinar. i. e. Inacceſſus.

INADVERSUM, [εἰς τὸ πρόσθεν] pro In parte adverſa, vice adverbii fungitur. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 35. L. Cotta legatus omnes cohortes, ordineſque adhortans, inadverſum os funda vulneratur. Columel. lib. 4. cap. 25. pr. Cum inadverſum preſſa manu deſecare quid debet. [Sed niſi diviſe legas ſententia nulla ſubeſt verbis. In adverſum eſt In partem adverſam. apud Cæſarem vero In adverſum os, eſt idem ac ſi In os, ſimpliciter dixiſſet. Inadverſus vero ὑφὲν dici poſſet adjective, pro Non adverſus, ut Inaſpectus & ſimilia.

INĀDŪLĀBĬLIS, e. Adj. [ἀκολάκευτος] Non obnoxius adulationi. Gell. lib. 14. cap. 4. Ex imaginis autem iſtius ſignificatione intelligi voluit judicem, qui juſtitiæ antiſtes eſt, oportere eſſe gravem, ſanctum, ſeverum, incorruptum, inadulabilem, &c.

INÆDĬFĬCO, [ἐνοικοδομέω] āre. Idem quod Ædificare ſignificat. Cæſ. 1. Bell. Civil. 27. Portas obſtruit, vicos, plateaſque inædificat, foſſas tranſverſas viis perducit. Idem 2. Bell. Civil. 16. Inædificata in muris ab exercitu mœnia.
Locum inædificare. Scævol. in l. ult. D. de pign. action. Quum eum locum inædificare vellet.
Inædificata & immolita ædificia. Liv. 39. 44.
Inædificare, pro Simul ædificare & conſtruere. Plin. lib. 10. cap. 3. Inædificatur nido lapis aëtites, quem aliqui dixere gagatem. h. e. In nido ædificatur. [Non eſt ergo Simul ædificare.
Inædificare, Quod ædificatum erat deſtruere. Cic. de Aruſp. Reſp. 32. A Sexto Serrano ſanctiſſima ſacella ſuffoſſa, inædificata, oppreſſa, ſumma denique turpitudine eſſe fœdata neſcimus? [Hic Inædificata dicuntur ſacella, in quorum ſemirutis fundamentis ædificia profana ſuperſtructa fuerunt.

INÆDIFICĀTIO, ōnis. f. Plaut. Mil. 2. 2. 55.
Apage, non placet profecto mihi illa inædificatio.

INÆQUĀLIS, e. [ἄνισος, ἀνώμαλος] Notæ ſignificationis.
Autumni inæquales. Ovid. 1. Met. 117. quia autumnus modo frigidus eſt, modo calidus: ideo morboſus.
Loci. Tacit. Agric. 36.
Menſa, Malefulta. Martial. lib. 1. 56.
Pinguis inæquales onerat cui villica menſas.
Tonſor, Qui inæqualiter tondet. Hor. 1. Epiſt. 1. 94.
Compar. Plin. 9. Epiſt. 5. extr. Nihil eſt ipſa æqualitate inæqualius. [Lego Iſta.
Superl. Suet. Aug. 75. Inæqualiſſimarum rerum ſortes.

INÆQUALĬTER, Adv. [ἀνίσως] Columel. de Arborib. cap. 7. Et eodem ferro acuto plagam emendes, ſicubi inæqualiter findi videbitur. Liv. 28. 20. pr. Clavos ſecum ferreos portantes, qua per inæqualiter eminentia rupis poterant, ſcandunt. Idem 37. 53. Inæqualiter alios deprimere, alios extollere. Uſus eſt Celſ. 2. 6. Sen. Epiſt. 28. Et Tacit. 2. Ann. 16.

INÆQUALĬTAS, ātis. f. [ἀνισότης, ἀνωμαλότης] Columel. lib. 3. cap. 12. Opus eſt inter has inæqualitates magno temperamento.

INÆQUABĬLIS, e. [ἀνώμαλος] Idem quod Inæqualis: ut, Inæquabilis locus campeſter. Varro 1. de R. R. cap. 6.
Percuſſus venarum inæquabilis. V. PERCUTIO.

Solum inæquabile. Liv. 35. 28.
Varietate inæquabili diſtinguere. Cic. in Partit. 12.

INÆQUABĬLĬTER, Adv. [ἀνωμάλως] Varro 3. de R. R. cap. 9. Ob quam rem ova aut inæquabiliter matureſcunt, aut conſeneſcunt.

INÆQUABĬLĬTAS, ātis. f. Arnob. lib. 2. p. 81. Elementorum inæquabilitas.

INÆQUO, [ἀνισόω] āre. Complanare, adæquare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 27. Foſſas tranſverſas viis perducit, atque ibi ſudes, ſtipiteſque præacutos defigit. Hæc levibus cratibus terraque inæquat.
Onus inæquatum. Tibul. lib. 4. 1. 43. Hic eſt Adj. pro Non æquatum.

INÆSTĬMĀBĬLIS, e. Adj. [ἀτίμητος] Quod æſtimari non poteſt. Liv. 35. 14. extr. Idem 29. 32. pr. Inæſtimabile gaudium.
Æſtimabile & Inæſtimabile, contraria. Cic. 3. de Fin. 20. Æſtimabile eſſe dicitur (ſic enim ut opinor appellamus) id quod aut ipſum ſecundum naturam ſit, aut tale quid efficiat, ut ſelectione dignum propterea ſit, quod aliquid pondus habeat dignum æſtimatione, quam ille ἀξίαν vocat: contraque inæſtimabile, quod ſit ſuperiori contrarium.

INÆSTIMĀTUS, a, um. Adj. Non æſtimatus. Ulpian. in l. Plerumque D. de jur. dot. Quoties non æſtimatæ res in dotem dantur, & meliores & deteriores mulieri fiunt. Si prædiis inæſtimatis aliquid acceſſerit, hoc ad compendium mulieris pertinet.

INÆSTUO, [συγκυμαίνω] āre. Idem quod Æſtuare, aut Valde æſtuare. Hor. Epod. 11. 15.
Quod ſi meis inæſtuet præcordiis
Libera bilis, &c. conf. Prudent. in Symmach. præf. 1. 55.

INAFFECTĀTUS, a, um. Adj. [ἀπερίεργος] Non affectatus. Quintil. lib. 11. cap. 1. extr. Quia ſimplicitas illa, & velut ſecuritas, inaffectatæ orationis mire tenues cauſas decet. Plin. in Paneg. cap. 67. pr. Inaffectata veritas verborum, i. e. Naturalis & aperta, veritas enim fuco caret, & prætextu verborum. Inaffectata jucunditas. Quintil. lib. 10. cap. 1. Quid ego commemorem Xenophontis illam jucunditatem inaffectatam?

INAFFECTUS, a, um. Adj Idem. Apul. Met. 2. p. 115. Inaffectum capillitium. Ni legatur Inaffectatum.

INALBEO, Idem quod Albeſco. Apul. Met. 7. pr. Ut primum tenebris abjectis dies inalbebat. V. ALBEO.

INALBESCO, [ἐπιλευκαίνομαι] ĕre. Album fieri. Celſ. 2. 7. Venæ ſub lingua inalbeſcunt. Idem 5. 28.

INALBO, āre. Album facere. Apul. Met. 10. p. 248. Cerei præclara micantes luce nocturnas nobis tenebras inalbabant.

INALGESCO, [ἐπιρριγόω] ĕre. Idem quod Algeſcere. Celſ. lib. 3. cap. 3. Frigus voco, ubi extremæ partes membrorum inalgeſcunt: horrorem, ubi totum corpus intremit.

INĀLIĒNĀTUS, a, um. Adj. Incorruptus. Scribon. Larg. Compoſ. 214. Adjicitur propolis inalienatæ, ſinceræ, & bonæ ſelibra.

INALPĪNI, [Ἐνάλπειοι] dicuntur, Qui Alpium initia & veluti fauces incolunt. Plin. lib. 3. cap. 4. ad finem, Adjecit formulæ Galba Imperator ex Inalpinis Avanticos atque Ebroduntios. Quanquam pro incolis Alpium videtur accipere, cap. 5. 10. Alpes populique Inalpini variis nominibus: ſed maxime capillati. Utitur & Cic. 11. Fam. 4. Suet. Aug. 21. Domuit Salaſſos, gentes Inalpinas.

INALTO, āre. Idem quod Exalto. Paulin. ad Cyther. 738. Quia qui ſuperbos deprimit, humiles inaltat. Apul. in Triſmeg. p. 85. Inaltata eſt cava mundi rotunditas in modum ſphæræ.

INĀMĀBĬLIS, e. Adj. [ἀνέραστος] Qui non poteſt amari, in quo nihil eſt propter quod ametur. V. Gell. lib. 2. cap. 6. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7. Plaut. Bacch. 4. 3. 3.
Incredibilis, impos animi, inamabilis, illepidus vivo. Plin. Epiſt. 9. 10. extr. Quanquam id genus operis inamabile, inamœnum, magiſque laboribus ruris, quam voluptatibus ſimile.
Feritas inamabilis. Ovid. 1. de Pont. 6. 5.
Locus inamabilis. Ovid. 5. Triſt. 7. 43.
Regnum inamabile. Ovid. 14. Met. 590.
Ridere inamabile. Ovid. 3. de Arte Am. 289. al. Stridere.

INAMĀTUS, a, um. Adj. Non amatus. Sil. 12. 527.
Haud inamatus ager. Theodulf. 1. 543.
— inamati tegmina buſti.

INĂMĀRESCO, [ἐπιπικραίνομαι] ĕre. Amarum fieri. Hor. 2. Serm. 7. 107.
Nempe inamareſcunt epulæ ſine fine petitæ.
In IMMARCESCO ponitur, Nempe Immarceſcunt epulæ. H. St.

INAMBĬTIŌSUS, a, um. Adj. [ἀφιλότιμος, ἀφιλόδοξος] Ovid. 11. Met 766.
Secretos montes & inambitioſa colebat
Rura.

INAMBŬLO, [ἐμπεριπατέω] āre. ſignificat Spatiari, & ſpatia ambulando conficere. Cic. 1. de Orat. 261. Neque is conſiſtens in loco, ſed inambulans, atque aſcenſu ingrediens arduo. Idem 6. Att. 2. Ante lucem inambulabam domi. Plaut. Aſin. 3. 3. 92. Inambulandum eſt.
Quieſcere & Inambulare, contraria. Cic. 6. Verr. 32. Eo quum venio, Prætor quieſcebat, fratres illi Cybiratæ inambulabant.
Cum aliquo in porticu inambulare. Cic. 2. de Orat. 12.
In viridi, opacaque ripa inambulare. Cic. 1. de Legib. 15.
Per muros inambulare. Liv. 23. 43.

INAMBULĀTIO, ōnis. f. [ἐμπεριπάτησις] Cic. in Brut. 27. Non multa jactatio corporis, non inclinatio vocis, nulla inambulatio. Catull. ad Flavium, 6. 11. — tremulique quaſſa lecti
Argutatio, inambulatioque.
Item, Locus ubi inambulatur. Plin. [illegible] 1. Una vitis Romæ in Liviæ porticibus ſubdiales inambulationes umbroſis pergulis opacat.

INĂMŒNUS, a, um. Adj. [ἀ φαιδρὸς] Ovid. 10. Met. 15.
Perſephonen adiit, inamœnaque regna tenentem.
Feritas inamœna viæ. Stat. 2. Silv. 2. 33. & 1. Theb. 89.

INĂNĬMĀLIS, e. Adj. Macrob. lib. 4. Saturn. cap. 6. Eſt & ille locus ad permovendum pathos, in quo ſermo dirigitur, vel ad inanimalia, vel ad muta. Apul. Triſmeg. p. 88. Animalia omnia & inanimalia. Tertull. Apol. cap. 48.

INĂNĬMUS, a, um. Adj. [ἄψυχος] Quod non habet animam, vel anima caret, & non vivit. Cic. 2. Off. 11. Partim ſunt inanima, ut aurum, argentum. Idem 7. Verr. 170. Tamen omnia muta atque inanima. Liv. 41. 18. Satiati cæde animantium, quæ inanima erant parietibus affligunt. Tacit. 1. Hiſt. 84. Muta iſta & inanima intercidere ac reparari. Adde 4. 69. Ina-

Inanima caro. Plin. lib. 7. cap. 15.
Inter Inanimum & Animal quid interſit, oſtendit Cic. 4. Acad. 37. Deinde (inquit) quum inter inanimum & animal hoc maxime interſit, quod inanimum nihil agit, animal agit aliquid.

INĀNĬMIS, e. Adj. Idem. Apul. 1. Met. p. 108. Inanimis, nudus & frigidus.

INĂNĬMO, āre. Gruter. Inſcript. Spur. p. 27. Urinantem inanimat. unde apud Sen. Epiſt. 58. Corpora omnia aut animantia eſſe aut inanimantia. [Niſi Inanimata legendum. Certe non eſt Partic. verbi Inanimo, quocum nec ſignificatione convenit. Formatur ab In priv. & Animans, ut Inamatus Adj. ab Amatus. Participia ſine verbo aliqui vocant.

INĂNĬMĀTUS, a, um. Adj. [ἄψυχος] Idem quod Inanimus. Cic. in Topic. 69. Animata inanimatis anteponantur. Al. Inanimis. Et 3. de Nat. Deor. 40. Defendit hanc vocem Botrich. contra Lambinum Voſſiumque. V. Cogit. in Voſſium p. 127. Defendit item Manutius & retinent Codd. melioris notæ.

INĀNIS, e. [κενὸς, διάκενος, φροῦδος, τηύσιος] Vacuus. Plaut. Perſ. 3. 1. 26.
Non ego inimicitias omnes pluris æſtimo,
Quam menſa inanis ſi nunc apponatur mihi.
Inanis atque inops, Pauper. Plaut. Bacch. 3. 4. 19. Cic. pro Cluent. 70. Quum domi ſuæ, miſerrimus & inaniſſimus, tantum nummorum poſitum videret.
Inanis accedit. i. e. Nihil ſecum affert. Plaut. Pſeud. 1. 3. 74.
Nihilne te mei miſeret? B. inanis accedas? dicta non ſonant. Al. Cedis. Sic Cic. 14. Att. 3. Inanes redierunt. Plaut. Amph. 1. 1. 174. Idem Aſin. 3. 3. 70.
Ego bajulabo: tu, ut decet dominum, ante me ito inanis. i. e. Sine onere.
Inanem ex aliquo loco profugere. Cic. 3. Verr. 37.
Ager inanis. Cic. 5. Verr. 121.
Animus. Tacit. 4. Hiſt. 39.
Artus. Ovid. ad Liv. 132.
Bella inania gerens. Sil. lib. 1. 69. i. e. Simulacra pugnæ.
Cauſas nequicquam nectis inanes. Virg. 9. Æn. 219.
Ceræ. i. e. Sine melle. Virg. 4. Georg. 241.
Cogitationes inanes. Cic. pro Milon. 95.
Corpus, Mortuum. Ovid. 15. Epiſt. 116.
Crimen. Cic. 4. Verr. 177. Crimen hujuſmodi niſi litteris confirmetur, inane eſſe dicet?
Cupiditatum inanium nec modus ullus, nec finis inveniri poteſt. Cic. 1. de Fin. 45.
Curæ. Lucret. lib. 3. 117.
Decus inane. Hor. Epod. 5. 7.
Doli frangentur inanes. Virg. 4. Georg. 400.
Domus, cui opponitur Exornata & inſtructa. Cic. 4. Verr. 84.
Elocutio inanis, ac pæne puerilis. Cic. 1. de Orat. 20.
Equus, Cui nemo inſidet. Cic. 4. Verr. 160.
Favor. Tacit. 2. Hiſt. 30.
Fletus. Virg. 4. Georg. 375.
Galea. Virg. 1. Georg. 496. & 5. Æn. 673.
Horrea. Ovid. 1. Triſt. 8. 9.
Ira. Virg. 10. Æn. 758.
Dii Jovis in tectis iram miſerantur inanem. Ubi Servius, Generaliter dicit omnem iram bellicam; ubi enim tam inanis iracundia eſt quam in bello, ubi ut pereamus iraſcimur?
Lætitia tumefactus inani. Propert. lib. 3. 6. 3.
Locus. Cic. 7. Verr. 95. Quem poſteaquam inanem locum offenderunt, & Prætorem commoviſſe ex eo loco caſtra ſenſerunt.
Ludus. Virg. 4. Georg. 105.
Inſtabiles animos ludo prohibebis inani. i. e. Levi.
Medicina inanis, i. e. Nullius fructus aut utilitatis. Celſ. 7. 16. pr.
Metus. Lucret. lib. 3. 995. i. e. Vanus.
Munus, Non profuturum. Virg. 6. Æn. 885.
— & fungar inani Munere. Servius.
Navis. Cic 7. Verr. 103. Inanem te navem eſſe in Italiam deducturum.
Navigia. Plin. Paneg. 31. Adde Nep. 7. 8. 6.
Nomen. Hor. 1. Epiſt. 17. 41.
Nubila. Virg. 4. Georg. 196.
Operam inanem ſumere. Hor. de Arte Poet. 443.
Oſtreæ, Vacuæ. Plin. 9. cap. 31. Huic ſolertia eſt, inanium oſtrearum teſtis ſe condere.
Pictura. Virg. 1. Æn. 468.
— animum pictura paſcit inani.
Promiſſum. Ovid. 3. Faſt. 685.
Rotæ, Sine pondere. Serv. ad Virg. 3. Georg. 170.
Sagina. Quintil. lib. 2. cap. 15. Et verum robur inani ſagina mentiantur.
Simulacra. Ovid. 3. Met. 668.
Somnia. Cic. 2. de Divin. 127.
Spe multum captus inani. Virg. 11. Æn. 49.
Spe inani & tenui conſolari. Cic. pro Roſc. Com. 43.
Studium. Virg. 2. Ecl. 5.
— ibi hæc incondita ſolus
Montibus & ſilvis ſtudio jactabat inani.
Studia inania, & fluxa. Tacit. 3. Ann. 50.
Tempus. Virg. 4. Æn. 433.
Vas inane quum dicimus, non ita loquimur ut phyſici, quibus inane nihil placet, ſed ita ut, verbi gratia, ſine aqua, ſine vino, ſine oleo vas eſſe dicamus. Cic. de Fato 24.
Verba. Virg. 10. Æn. 639. — dat inania verba,
Dat ſine mente ſonum, greſſuſque effingit euntis.
Verba inania fingis. Propert. lib. 3. 20. 5.
Viſiones inanes. Cic. 4. Acad. 33.
Umbra. Ovid. 3. Triſt. 11. 25.
Voces inanes fundere. Cic. 3. Tuſc. 42.
Inanes homines a Latinis plerumque intelliguntur Homines jejuni animi & laudis ambitioſi & honoris cupidi: quod enim iis carere videantur, & vacui eſſe, avide quo carent conſectari putantur. Nam ſi laude & gloria ſatiati plenique eſſent, non tanto ad eam animi ſitim explendam ſtudio raperentur. Tacit. 4. Hiſt. 39. Dein poſtquam inanem animum ſpe & cupidine impleverat. Et Perſ. 1. Sat. 1. de iis qui ſcribenda oratione ſoluta, aut condendo carmine famam ingenii ſtulte ambiunt, aut inepte eloquentiæ & eruditionis nomen captant, & a vera laudis via aberrant:
— ô quantum eſt in rebus inane. Turnebus Adverſ. 10. 1.
Inanis homo. i. e. Vanus. Salluſt. Jugurth. 68.
Inanes, mentis inopes, vani, Gravibus oppoſiti. Lucret. 1. 640.
Clarus ob obſcuram linguam, magis inter inanes,
Quamde graves inter Graios, qui vera requirunt.
Ita ſæpe ad contemtum. Hor. 1. Serm. 4. 76.
— inanes. Hoc juvat. Cic. 2. Fam. 17. Puſillus animus & ipſa malevolentia jejunus atque inanis.
Inanis, cum genitivo. Ovid. 3. Epiſt. 60.
Sanguinis atque animi pectus inane fuit.
Inaniſſimus prudentiæ, h. e. Prudentia omnino vacans. Cic. pro Muren. 26. Poſtea vero pervulgata, atque in manibus jactata & excuſſa, inaniſſima prudentiæ reperta ſunt.
Inanis, cum ablativo. Cic. 2. Att. 8. Nulla enim abs te per hos dies epiſtola inanis aliqua re utili & ſuavi venerat.
Inanem a marſupio. Prudent. in Laurent. 104.
Inane, Leve, & non conſtans. Cic. Bruto 3. Nihil eſt in me inane, neque enim debet. Budæus.
Nihil inane, nihil ſine cauſa, nihil ſupervacuum. Cic. 1. de Nat. Deor. 93.
Subſtantive, pro Aëre, cælo. Ovid. 2. Met. 506.
Suſtulit, & celeri raptas per inania vento
Impoſuit cœlo.
Magnum inane. Virg. 6. Ecl. 31.
Profundum inane. Lucret. Lib. 1. 1101.
Superl. Cic. 8. Att. 3. Apulia inaniſſima pars Italiæ. conf. ſupra.

INANĬTER, Adv. [κενῶς, φρούδη] Cic. 4. Tuſc. 13. Quum autem inaniter & effuſe animus exſultat, tum illa lætitia geſtiens, vel nimia dici poteſt.
Inaniter, pro Fruſtra. Ovid. 2. Met. 620.
— & medicas exercet inaniter artes. Hor. 2. Epiſt. 1. 211.
— meum qui pectus inaniter angit.
Inaniter moveri. Cic. 4 Acad. 34.

INANĬTAS, ātis. f. Vacuitas. Plaut. Caſ. 4. 3. 5. Mihi inanitate jamdudum inteſtina murmurant. Cic. de Fat. 18. Quum duo individua per inanitatem ferantur.
Inanitas, Vanitas. Cic. 3. Tuſc. 3. In ſumma inanitate verſatur.
Inanitas & error. Cic. 1. de Fin. 44. Ut ſapiens ſolum, amputata circumciſaque inanitate omni & errore, naturæ finibus contentus, ſine ægritudine poſſit & ſine metu vivere.
Arundinis inanitas. Plin. 13. 22.
Loci. Sen. 6. Nat. Quæſt. 25. extr.
Oris. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Verborum. Gell. 13. 18.

INANIÆ, arum. [κενότητες] pro Vacuitatibus. Plaut. Aulul. 1. 2. 5.
Nam hic apud nos nihil eſt aliud quæſti furibus,
Ita inaniis ſunt oppletæ atque araneis. V. Non. 2. 421.

INANIO, [κενόω] īre. Vacuare. Plin. lib 20. cap. 3. Herbacea areſacta per ſe inanit alvum. De cucurbita. Idem lib. 21. cap. 20.

INANIMENTUM, i. n. Idem ac Inaniæ. Plaut. Stich. 1. 3. 19.
Inanimentis explementum quærito.

INANESCO, ĕre. Inanefieri. Ammian. 23. cap. ult. Conchulæ concuſſæ metu fulgurum ineſcunt.

INANĔFĂCIO, ĕre. Ulpian. l. ff. de ſolut. Solutione chirographo inanefacto. V. Salmaſ. de mod. uſ. p. 471.

INANĬLŎQUUS, a, um. Adj. [κενολόγος] Qui inania loquitur & vana. Plaut. Pſeud. 1. 3. 24. Surdus ſum profecto, inaniloquus es. Al. Inanilogus. [Perperam voce hybrida.

INĂPERTUS, a, um. Adj. [ἀνακάλυπτος, ἀνυπόδυτος] Non patens, non expoſitus; ut Senectus inaperta fraudi. Sil. lib. 7. 26.

INAPPĂRĀTIO, ōnis. f. [ἀπαρασκευασία] cui contrarium eſt Apparatio. Auct. ad Herenn. lib. 2. 7. Si præterea ex altera parte vires, pecunia, conſilium, ſcientia, apparatio: ex altera parte imbecillitas, inopia, ſtultitia, imprudentia, inapparatio demonſtrabitur fuiſſe.

INĂQUO, āre. In aquam mergere, vel potius Convertere. Cæl. Aurel. 1. Acut. 14. Solita corporis nutrimenta inaquare. [Lego Solida.

INĂQUŌSUS, a, um. Adj. Siccus. Tertul. de Baptiſm. cap. 1. Serpentes arida & inaquoſa ſectantur.

INARCŬLUM, i. n. Virgula ex malo punico incurvata, quam regina ſacrificans in capite geſtabat. Feſt. V. Scalig. ad loc. conf. Reineſ. Var. Lect. p. 238.

INARDEO, ĕre. ſive INARDESCO, inarſi, [ἐναίθω] ĕre. Idem quod Ardeſcere ſignificat. h. e. Igne, calore conſumi. Cic. 2. de Orat. 222. Dicere enim aiunt Ennium, Flammam a ſapiente facilius ore inardente opprimi, quam bona dicta teneat. [Ego vero nullus dubito, quin diviſe legendum ſit Ore in ardente, verbumque iſtuc Inardeo commentitium puto, niſi forſan in ſubjecto Horatii loco quæras, quaſi Inarſit humeris dixerit, pro Arſit in humeris. Scholiaſtes tamen Inflammatum eſt exponit, quaſi ab Inardeſco ductum.
Inardeſcit ſolis radiis nubes. Virg. 8. Æn. 623.
— qualis quum cærula nubes
Solis inardeſcit radiis, longeque refulget.
Inarſit veſtis humeris, Hor. Epod. 3. 18.
Nec munus humeris efficacis Herculis
Inarſit æſtuoſius. Τὸ Humeris dativus eſt. Quintil. lib. 11. 3. Tacit. 6. Ann. 32. 2. Inardeſcere cupidine victoriæ.

INĀRESCO, [καταξηραίνομαι] ĕre. Idem quod ſuum ſimplex: niſi aliquid addat præpoſitio. Columel. lib. 4. cap. 24. Nec patiantur ante maturitatem fructum inareſcere. Plin. 17. 28.
Inareſcens ficus a rore. Columel. lib. 12. cap. 15.
Lacrymæ inareſcunt. Quintil. lib. 6. cap. 1. Nihil facilius quam lacrymas inareſcere.
Aquam inſpergere quoties inareſcit. Plin. 27. 8. conf. Vitruv. 7. 3. & 11. Celſ. 5. 17. 2: 5. 26. 23. & 6. 6. 3. Columel. 2. 14. Curt. 5. 5. 11.

INĀRĔFACTUS, a, um. Partic. ab Inarefio. Plin. lib. 32. cap. 10. Ad ſanguinem ſiſtendum & ranarum illinunt cinerem vel ſanguinem inarefactum.

INARGENTĀTUS, a, um. Adj. [ἐπάργυρος] h. e. Argento coopertus & illinitus atque obvolutus. Plin. lib. 21. cap. 2. Paulatimque & Romæ ſub-

mæ ſubrepſit appellatio, corollis inter initia propter gracilitatem nominatis: mox & corollariis poſtquam e lamina ærea tenui inaurata aut inargentata dabantur.
Lecti inargentati. l. 3. D. de Supellectile.

INARGŪTUS, a, um. Adj. [ἄκομψος] Ulpian. in l. Hoc ſenatuſconſultum. D. de uſufructu earum rerum quæ uſu conſumuntur, Quæ ſententia mihi non inarguta videtur.

INARGŪTE, Adv. [ἀστωμύλως] Non aſtute. Gell. lib. 21. cap. 13. Tunc Sulpicius Apollinaris, Non me hercle inargute, inquit, nec incallide oppoſuiſti hoc Tullianum.

INĂRĬME, [Ἄριμα, Ἄριμοι] Inſula in ora Campaniæ prope Neapolim: & ut ait Plin. lib. 3. cap. 6. in Puteolano ſinu, Ænaria a ſtatione navium Æneæ vocitata. Vulgo *Iſchia* ab oppido cui coxendicis ſimilitudo, ut docet Hermolaus. Inarime vero ab Arimis, ſive populis, ſive belluis, ita priſca Hetruſcorum lingua ſimias dictante, quas Græci πιθήκους vocant; unde nomen inſulis Pithecuſis, ut Straboni placet, ex hiſtoria fabuloſa, quam refert. Ovid. 14. Met. 89.
Inarimen, Prochytenque legit, &c. Quanquam Plin. l.c. ait, Inarime dicta, Græcis Pithecuſa, non a ſimiarum multitudine, ut aliqui exiſtimavere, ſed a figlinis doliariorum. πίθος enim dolium Græcis dicitur.
Tyrrhena Inarime. Sen. OEth. 9.

INĂRO, [ἐναρόω] āre. Idem quod Arare, Arando ingerere. Varro 1. de R.R. cap. 23. Lupinum &c. ſi ager macrior eſt, pro ſtercore inarare ſolent.
Inarare, pro Superarare, ſive Arata terra operire. Columel. lib. 2. cap. 5. Disjectum deinde protinus fimum inarari & obrui convenit. Ibid. cap. 9. Ibi columbinum ſtercus, vel (ſi id non eſt) folia cupreſſi convenit ſpargi, & inarari. Rurſus cap. 10. Et ſimiliter quum ſemen crudo ſolo ingeſſerimus, inarabimus. Et cap. 16. Lupinum quum agricola exili loco circa idus Septembris ſparſerit & inaraverit, idque tempeſtive vomere vel ligone ſucciderit, vim optimæ ſtercorationis exhibebit.
Inarare arbores. Columel. lib. 2. cap. 2. Nemoroſi, inquit, fruticoſique tractus duplex cura eſt: vel exſtirpandis radicitus arboribus & removendis: vel ſi raræ ſint, tantum ſuccidendis, incendendiſque, & inarandis. Plin. lib. 18. cap. 14. Inarari protinus ſolum opus eſt. Attamen
Tellus inarata. Hor. Epod. 16. 43.
Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis,
Et imputata floret uſque vinea. Inarata, Non arata. Imputata, Non putata. Fortunatarum inſularum eſt periphraſis. Sic Terra inarata. Virg. 1. Georg. 83. adde Stat. 10 Theb. 507. [Verum his locis non Participium eſt verbi Inaro, ſed Nomen adjectivum ex In & Aratus Partic. compoſitum. Sic mox Inaſcenſus, Inaſpectus, & ſimilia.

INARTĬFĬCIĀLIS, e. Adj. Quintil. lib. 5. cap. 1. Ideoque illas ἀτέχνους, i. e. Inartificiales: has ἐντέχνους, i. e. Artificiales vocaverunt. conf. cap. 5. & 7. extr.

INARTIFICIALĬTER, Adv. V. ARTIFICIALITER. Quintil. lib. 2. cap. 17. Sed nec illa omittenda ſunt, qua in re alius ſe inartificialiter, alius artificialiter gerat, in ea eſſe artem

INASCENSUS, a, um. Adj. [ἄβατος] pro Non aſcenſo. Plin. in Paneg. 65. Jam toties procedere in roſtra, inaſcenſumque illum ſuperbiæ principum locum terere, &c. i. e. Nunquam ab aliis ſuperbis principibus aſcenſum, ut jus publice dicerent.

INASPECTUS, a, um. Adj. [ἄνοπτος] Non conſpectus, non viſus. Stat. 1. Theb. 48.
Illum indulgentem tenebris, imæque receſſu
Sedis, inaſpectos cælo radiiſque penates
Servantem. al. Inadſpectos.

INASPĬCĀBĬLIS, e. Gloſſ. Gr. Lat. ἀόρατος, inviſibilis, inaſpicabilis.

INASPĬCUUS, a, um. Adj. Idem. Auſon. Epiſt. 23. 22.
Semper inaſpicuis prodentur ſcripta favillis. al. In adſpicuis. conf. Apul. Met.

INASSĀTUS, a, um. Partic. [ἔνοπτος] Idem quod Aſſatus. Plin. lib. 28. cap. 8. Glaucomata vero jecinoris recentis inaſſati ſanie, cum deſpumato melle inunctis. Et cap. 10. Quidam & ipſum arundine exenteratum inveteratumque bibendum dedêre. Alii in cibo in ligneis verubus inaſſatum.

INASSUĒTUS, a, um. Adj. [ἀνήθιστος] Idem quod Inſuetus, inuſitatus. Ovid. 4. Faſt. 450,
Panditur interea Diti via: namque diurnum
Lumen inaſſueti vix patiuntur equi.
Manu inaſſueta agere aliquid. Ovid. 1. de Arte Am. 300. Sil. 3. 236. Sinus cingere inaſſuetum. Sulp. Sever. Hiſt. Sacr. 1. 4. Inaſſueto ſermonis genere.

INATTĔNUĀTUS, a, um. Adj. [ἀλέπτυντος] Non attenuatus aut imminutus. Ovid. 8. Met. 844.
— ſed inattenuata manabat
Tum quoque dira fames, implacatæque vigebat
Flamma gulæ.

INAUDAX, ācis, o. g. [Adj. [ἄτολμος] Timidus. Hor. 3. Carm. 20. 3.
Dura paulo poſt fugies inaudax
Prælia raptor.

INAUDIO, īvi, ītum, [κατακούω] īre. ſemper ab antiquis videtur uſurpatum de Rebus occultis, ut ſit Inaudire, Id audire quod occulte agitur. Plaut. Aulul. 2. 2. 88.
Credo ego jam illum inaudiſſe mihi eſſe theſaurum domi.
Inaudire de re aliqua. Plaut. Moſt. 3. 1. 11. Cic. apud Non. 2. 442, Quorum erupit illa vox, de qua ego ex te primum inaudieram. Idem 6. Att. 1. Nunquid de quo inaudiſti?

INAUDĪTUS, a, um. Adj. [ἀνήκουστος, ἀδιάπυστος] Non auditum, inuſitatum, novum. Liv. 35. 49. Et multa nomina gentium inauditarum.
Inaudita magnitudo, Incredibilis & admodum magna. Plin. lib. 9. cap. 30.
Inaudita Græcis ſors iſta. Cic. 2. de Divin. 117.
Inauditum in omni memoria. Cic. in Vatin. 33. Feceriſne, quod in hac Repub. non modo factum ante nunquam eſt, ſed in omni memoria inauditum?
Inauditum nomen imponere alicui rei. Cic. 3. de Fin. 14.
Inaudita & inviſa. Cic. de Aruſp. Reſp. 57.
Inauditum & novum. Cic. 1. de Orat. 137.
Inauditum damnari, i. e. Indicta cauſa damnari. Suet. Galba, cap. 14. Quoſdam claros ex utroque ordine viros ſuſpicione minima inauditos condemnavit.
Parte inaudita altera ſtatuere aliquid. Sen. Med. 199.
Inauditus & indefenſus. Tacit. 2. Ann. 77. Inauditi, atque indefenſi tanquam innocentes perierant.
Inauditus, Abſque auribus. Non. 2. 463. Quædam animalia gignuntur aut inodora, aut inaudita. Sed rectius Inaurita, ut eſt apud Gell. 7. 6. V. infra ſ. l.

INAUDĪBĬLIS, e. Adj. Qui nequit audiri. Cenſorin. cap. 13. pr. Septem ſtellæ dulciſſimam quidem concinunt melodiam, ſed nobis inaudibilem. Quod vero ex Cic. 15. Att. 26. pr. profertur, An fidem infirmet filio inaudibili, mendoſum eſt. Rectius Boſ. An fidem infirmet Silio. Inaudivi, &c.

INAUDIENTIA, æ. f. Inobedientia. Cyprian. Epiſt. 28. Perniciem ſibi provocare per inaudientiam.

INAUDITIUNCŬLA, æ. f. dimin. [ἀκροαμάτιον] Gell. lib. 5. cap. 21. Habebatque nonnullas diſciplinæ grammaticæ inauditiunculas, partim rudes, inchoataſque, partim non probas.

INAUDĪTATUS, a, um. Adj. Tertul. Adv. Marc. 4. 24. Regnum Dei neque novum neque inauditatum.

INAUGŬRO, [οἰωνίζομαι] āre. Idem quod Augurium captare. Liv. 1. 7. Palatinum Romulus, Remus Aventinum ad inaugurandum templa capiunt.
Inaugurare, Dedicare, conſecrare. Cic. 2. Philipp. 110. Quid igitur ceſſas? cur non inaugurare? ſume diem, vide qui te inauguret. conf. Suet. Calig. 22.
Inaugurare locum, Augurio decernere & quaſi dedicare. Liv. 3. 20. Eo magis, quod & augures juſſos adeſſe ad Regillum lacum fama exierat: locumque inaugurari, ubi auſpicato cum populo agi poſſet. Flor. 1. 7. 8. Templum erexit, quod cum inauguraretur, cedentibus ceteris Diis, reſtitere Juventas & Terminus. Plaut. Aſin. 2. 1. 11.
Impetritum, inauguratum eſt, quovis admittunt aves.
Inaugurare annum. Claud. 6. Conſ Hon. 12.
Qualis erit terris, quem mons Evandrius offert
Romanis avibus, quem Tibris inaugurat annus?
Inaugurari in locum alterius augurem, item Pontificem. Liv. 30. 26.
De ritu inaugurationis. V. Lex. Pitiſc.

INAUGURĀTUS, a, um. Partic. Liv. 1. 43. Centuriæ inauguratæ.
Tralate. Apul. Met. 7. p. 191. Cœna poculiſque magnis inauguratus.
Vet. Gloſſ. Inauguratus ἀποιωνισθείς.

INAUGURĀTIO, ōnis. f. Tertul. adverſ. Valent. cap. 11. Inauguratio quædam dividendæ doctrinæ.

INAUGURĀTO, Adv. [οἰωνιστικῶς] i. e. Captato augurio. Liv. 1. 36. Id quia inaugurato Romulus fecerat, &c. Idem 1. 44. & 5. 53.

INAURIS, is. f. [ἐνώτιον] Ornamentum aurium, quo mulieres antiquæ utebantur. Plaut. Epid. 5. 1. 33.
Non meminiſti me inaurem ad te afferre natali die?
Lunulam atque anellum aureolum in digitum? al. Auream, ut ad ſeq. Lunulam referatur. Idem Men. 3. 3. 17. Inaures da mihi. Margaritis uſas eſſe mulieres ad inaures docet Drackenb. ad Sil. 12. 231. & Interp. ud Petron. cap. 55. conf. Paul. Dig. l. 32. §. 8. vel Lex. Pitiſc. ubi plures de his citantur auctores.

INAURĪTUS, a, um. Adj. [ἄωτος] Gell. lib. 7. cap. 6. Quædam animalium alia alio carent: & aut cæca natura gignuntur, aut inodora, inauritave, i. e. Sine auribus. Conf. INAUDITUS.

INAURO, [χρυσόω] āre. Auro tegere. Plin. 33. 3. Sua ætas de Catulo exiſtimavit quod tegulas aureas Capitolii inauraſſet primus. conf. Vopiſc. Aurel. cap. 40. vel Lex. Pitiſc.
Tralate. Hor. 1. Epiſt. 12. 9. — ut te
Confeſtim liquidus fortunæ rivus inauret.
Inaurari ab aliquo. Cic. 7. Fam. 13. Puto te malle a Cæſare conſuli, quam inaurari.

INAURĀTUS, a, um. Partic. [χρυσωθεὶς] Auro intectus: ut, Inaurata ſtatua. Cic. in Piſon. 93. Et 4. Verr. 214.
Inaurata extrinſecus columna. Cic. 1. de Divin. 48. Item, Romulus in Capitolio inauratus. Cic. 3. in Catil. 19.
Crater inauratus. Ovid. 2. Faſt. 251.
Lecti inaurati. Dig. l. 3. §. 3.
Lyra inaurata. Ovid. 2, de Arte Am. 494.
Movit inauratæ pollice fila lyræ.
Palla inaurata indutus. Auct. ad Heren. lib. 4. 61.
Pellis arietis inaurata. Cic. 1. Tuſc. 45. Ex quodam poeta.
Compar. Tertul. de Pall. cap. 3. pr. Omni patagio inauratior.

INAURĀTOR, ōris. m. Firmic. lib. 3. cap. 4. extr. Jupiter faciet aut aurifices, aut ex auro veſtes pingentes, aut inauratores. Vet. Inſcript. apud Gruter. p. 1074. n. 12. CONCORDIA COLLEGII BRACTEARIORUM ET INAURATORUM.

INAUSPICĀTUS, a, um. Adj. [ἀπαίσιος] Non auſpicatum & infelix, nempe quod fit auſpicio non prius captato. ut, Nomen inauſpicatum. Plin. 3. 23. Res inauſpicati exempli. Idem 7. 16. Cornix ales inauſpicatæ garrulitatis. Idem 10. 12. Sen. OEdip. v. 1023.
Per inauſpicatum ſanguinis pignus mei.
Superl. Plin. lib. 28. cap. 2. Incendio inter epulas nominato, aquam ſub menſa profundi abominamur: recedente aliquo ab epulis, ſimul verri ſolum, aut bibente conviva, menſam vel repoſitorium tolli, inauſpicatiſſimum judicatur. i. e. Infeliciſſimum.

INAUSPICATO, Adv. [ἀπαισίως] Cic. 1. de Divin. 33. Qui quum tabernaculum vitio cepiſſet imprudens, quod inauſpicato pomœrium tranſgreſſus eſſet, comitia Conſulibus rogandis habuit.
Inauſpicato, pro Infeliciter aliquando accipitur.

INAUSUS, a, um. Adj. [ἀτολμηθεὶς] Non auſus, & quod quis non audet. Sen. Thyeſt. 20. Ac me innocentem faciat: & inauſa audeat.
Inauſum. Sen. Epiſt. 92. Et ſciat nihil eſſe fortunæ inauſum. Virg. 8. Æn. 205.
At furiis Caci mens effera, nequid inauſum,
Aut intentatum ſceleriſve dolive fuiſſet: &c. conf. Martial. 2. 14.

I N C

INCÆDUUS, a, um. Adj. [ἄτμητος] Quod non cæditur: ex In & Cæduus. Servius in Ecl. 5. 63. Intonſi montes, Silvoſi, incædui. Ovid 2. Faſt. 435. Lucus incæduus. V. Inciduus, in INCĪDO. INCĪ-

Incălesco, ui, [ὑποθερμαίνομαι] ĕre. Calidum fieri. Plin. lib. 14. cap. 21. Item vaſa incaleſcentia operculaque ſudantia. Ovid. 2. Met. 175.
Incaluit, ſumpſitque novas fervoribus iras.
Incaleſcere vino. Liv. 1. 57. conf Curt. 8. 22. Ovid. 2. Met. 641.
Incaluitque deo, quem clauſum pectore habebat. De Baccho in utero Semeles.
Animi incaluere. Ovid. 2. Met. 87.
Spuma incaleſcens. Plin. lib. 9. cap. 51.
Tempus incaleſcens. Columel. lib. 2. cap. 4. Pingues campi, qui diutius continent aquam, proſcindendi ſunt anni tempore jam incaleſcente.
Virtus incaluit. Lucan lib 6. 240.
Incălĕfăcio, vel Incalfacio, [ὑποθερμαίνω] ĕre. Calidum facere. calefacere. Ovid. 4. Faſt. 919.
Quantum ſi culmos Titan incalfacit udos.
Incallĭdus, a, um. Adj. [ἀμήχανος] Non aſtutus. Cic. 1. de Invent. 4. Quum a ſummis viris maximæ res adminiſtrarentur, arbitror alios fuiſſe non incallidos homines, qui ad parvas controverſias privatorum accederent. Tacit. 3. Ann. 8. Quum incallidus alioqui, & facilis juventa, ſenilibus tum artibus uteretur.
Judex incallidus. Ovid. 3. Epiſt. Sabin. 55.
Incallĭde, Adv. [ἀμηχάνως] Cic. 3. Off. 118. In his tamen tribus generibus quoquomodo poſſunt, non incallide tergiverſantur. Gell. 7. 3. Ea non incallide conquiſivit. Idem 12. 13. Nec incallide oppoſuiſti hoc Tullianum.
Incallo, āre. In callum redigo. Veget. R. Vet. 2. 27. Carnem indurare & incallare.
Incălo, [καλέω] āre. Vocare. Feſtus.
Incalatio, & Incalative. Idem.
Incandesco, dui, [διαπυροῦμαι] ĕre. Vehementer incendi, inflammarique. Ovid. 2. Met. 729.
Non ſecus exarſit, quam quum Balearica plumbum
Funda jacit, volat hoc, atque incandeſcit eundo. Virg. 3. Georg. 479.
— totoque Autumni incanduit æſtu. Ubi Servius, Exarſit prima Autumni parte.
Ara incanduit ignibus. Ovid. 12. Met. 12. conf. Plin. Paneg. cap. 30. & Sen. 3. Nat. Quæſt. 16.
Incandidus, a, um. Adj. Gloſſ. Gr. Lat. ἀλεύκαντος, Incandidus.
Incandĭdo, āre. Jul. Firmic. de Error. Rel. prof. p. 37. Oiſel. Ut illic te poſt multas maculas cum ſpiritu ſancto Chriſti ſanguis incandidet.
Incanto, [ἐπᾴδω, γοητεύω] āre. Verbis magicis, vel etiam rebus quibuſdam adjunctis, aliquid ſupra naturam moliri. Plin. lib. 28. cap. 2. Qui malum carmen incantaſſet.
Pro Cantare. Apul. Met. 8. p. 210. Paſſerem incantantem ſepiculæ conſectatur arripere.
Incantātus, a, um. Partic. ut, Vincula incantata. Hor. 1. Serm. 8. 49.
Incantātio, ōnis. f. [ἐπῳδή] Actus ipſe incantandi. Magicas inſequentur incantationes. Firmic. 5. 4. Tertul. de Cultu Fem. Incantationum vires provulgaverant.
Incantātor, ōris. m. Firmic. & Iſidor. 8. 9. Tertul. de Idolol. cap. 9. Nuſquam invenias aut Sophiſtas, aut Chaldæos, aut incantatores.
Incantāmentum, i. n. [γοητεία] Plin. lib. 28. cap. 2. Ex homine remediorum primum maximæ quæſtionis, & ſemper incertæ eſt, valeantne aliquid verba & incantamenta carminum.
Incānus, a, um. Adj. [ἐπιπόλιος] Idem quod Canus, aut Nimium canum ſignificat, auctore Servio ad 3. Georg. 311. Plaut. Rud. 1. 2. 37.
Ecquem tu hic hominem criſpum, incanum videris. Virg. 3. Georg. 311.
— barbas incanaque menta. conf. Idem 6. Æn. 810.
Catul. 96. 6. & Suet. Domit. cap. 20.
Incanæ herbæ. Columel. lib. 8. cap. 2. Plin. lib. 24. cap. 19. Herba impia vocatur, incana, roriſmarini aſpectu.
Incānesco, ui. [ἐπιπολιοῦμαι] ĕre. Canum fieri. Virg. 2. Georg. 71.
— armiſque incanuit albo
Flore pyri.
Spumis incanuit unda. Catul. Argon. 62. 13. al. Incanduit.
Incarcèro, āre. Varroni tribuitur. Saresb. 6. 18. Alii capti, alii incarcerati.
Incarcerātus, a, um. Livii eſſe dicitur, ſed non occurrit.
Incarcerātio, onis. f. Plinio aſſignat Tho. de S. Quercu in Lex. Philol.
Incarcerāmentum, i. n. apud Hieronym.
Incardium, i. n. Medulla. Theod. Priſc. 1. 12. al. Incordium.
Incarno, Incarnatus, & Incarnatio, apud Medicos & Theologos.
Incassum, Adv. [μαψιδίως, φρῦδη] Virg. 7. Æn. 421.
Turne, tot incaſſum fuſos patiere labores? Ubi Servius, Incaſſum, tractum eſt a Caſſibus, id eſt retibus. Idem in tertium Georg. Hinc eſt quod & Incaſſum dicimus, i. e. Sine cauſa. quaſi ſine caſſibus, ſine quibus venatio eſt inanis.
Vide Pontanum in 1. Phænom. fol. 317. H. St.
Omnia incaſſum cadunt. Plaut. Pœn. 1. 2. 147.
Incaſſum tela jactare. Liv. 10. 29.
Ignis incaſſum furit. Virg. 3. Georg. 100. [Puto diviſe ſcribendum In caſſum. V. in & cassus.
Incastīgātus, a, um. Adj. [ἀκεκολασμένος] Hor. 1. Epiſt. 10. 45.
Nec me dimittes incaſtigatum, &c.
Incastro, āre. i. e. Excavare. Plinio tribuitur. conf. Iſid. Gloſſ.
Incăvillātio, ōnis. f. Per deſpectum irriſio. Feſtus.
Incăvo, [ἐγκοιλαίνω] āre. Idem quod Cavare, aut Excavare. Columel. lib. 4. cap. 25. pr. Nam quum in adverſum preſſa manu deſecare quid debet, cultro utitur: quum autem retrahere, ſinu: quum allevare, ſcalpro: quum incavare, roſtro.
Incausticum, i. n. Idem quod Cauſticum. Veget. Mulom. lib. 3. 17. Sed in correctis libris, Dein Cauſticum.
Incautus, a, um. Adj. [ἀνευλαβὴς, ἀπρομήθευτος] Qui ſibi cavere nequit. Liv. 1. 53. Nam, ne errarent, manere his bellum, quod poſitum ſimuletur, & per occaſionem eum incautos invaſurum.
Incautus, Providens & præcavens, contraria. Cic. pro Planc. 53. Qui te incautum fortaſſe nunc tuo loco dimovere potuerunt, providentem ante & præcaventem nunquam certe movebunt.
Prudens, acutus, minime incautus patronus, in cauſis cognoſcendis, componendiſque diligens. Cic. de Clar. Orat. 246.
Ingenium incautum. Ovid. 4. de Pont. 14. 18.
Pectore incauto lapſus ſpiritus. Ovid. 3. de Arte Am. 745.
Vulgus incautum. Virg. 3. Georg. 469.
Oppreſſus ab hoſte incautus aliquis. Cic. 11. Philipp. 5.
Incautus, cum genit. Hor. 1. Serm. 1. 35.
— haud ignara, ac non incauta futuri. De formica.
Compar. Liv. 30. 13. extr. Neque prudentiorem, neque conſtantiorem Manſiniſſam quam Syphacem eſſe, etiam ab juventa incautiorem, &c. Incautior æra hauſerit. Claud. Ep. 14.
Superl. Sidon. 8. Epiſt. 11. Incautiſſimus, quia credulus.
Incautum, paſſive, pro Eo quod non cavetur. Tacit. 1. Ann. 50. Conſultatque ex duobus itineribus breve & ſolitum ſequatur, an impeditius, & intentatum, eoque hoſtibus incautum. conf. Barth. & Drakenb. ad Sil. 2. 98.
Incaute, Adv. [ἀνευλαβῶς] Improvide, imprudenter. Cic. 7. Att. 10. Niſi ego inſanio, ſtulte omnia & incaute agi judico.
Incaute & inconſulte. Liv. 4. 37. Primo prælio, quod ab Sempronio incaute inconſulteque commiſſum eſt, &c.
Compar. Liv. 39. 7. Sed dum incautius ſubit muros, ictus, ex vulnere poſt dies paucos moritur.
Incautius apud aliquem cœnare. Plin. 1. Epiſt. 15. ad Erucium, Potes apparatius cœnare apud multos, nuſquam hilarius, ſimplicius, incautius. i. e. Liberius, & ubi minus cavendum ſit, quid inter cœnandum dicas aut facias.
Superl. Auguſt. de Mor. Manich. cap. ult. Ut ſeipſos in jurgando incautiſſime proderent.
Incautēla, æ. f. Salvian. de Gub. Dei, lib. 6. p. 135. Unus incautior perit, ne multi per incautelam depereant.
Incēdo, ſſi, ſſum, [βαίνω, βαδίζω] ĕre. eſt Ingredi, ſed proprie cum quadam pompa & faſtu. Virg. 1. Æn. 50.
Aſt ego quæ divûm incedo regina, &c. Liv. lib. 2. 6. Ipſe en ille, noſtris decoratus inſignibus magnifice incedit. Plaut. Curc. 2. 3. 11.
Conſtant, conferunt omnes ſermones inter ſeſe drapetæ:
Obſtant, obſiſtunt, incedunt cum ſuis ſententiis. Plin. lib. 15. cap. 29. Laurea coronatus inceſſit.
Incedere magnifice per ora hominum. Salluſt. Jugurth. 31. Neque eos qui ea fecêre pudet, aut pœnitet: ſed incedunt per ora veſtra magnifice, ſacerdotia & Conſulatus, pars triumphos ſuos oſtentantes.
Honore claro incedere. Lucret. lib. 3. 76.
Incedere magno comitatu, ſplendido cultu, non eſt fortunæ meæ. Iſta divites poſſunt. Satis eſt ſi vivimus. Sen. lib. 10. Controv. 1.
Incedere, Venire, & accedere. Plaut. Moſt. 1. 3. 152.
Sed eſtne hic meus ſodalis, qui huc incedit cum amica ſua? Ter. Eun. 5. 3. 9.
Virum bonum eccum Parmenonem incedere Video.
Inanis incedit. V. inanis.
Incedere, Ambulare. Plin. in Paneg. cap. 24. Incedebas pedibus? incedis. Liv. 2. Bell. Pun. Quum ſignis prima luce motis ſegniter agmen incederet.
Facilius autem ad inventionem incedet animus, ſi geſti negotii, &c. Cic. 2. de Invent. 45.
Regina inceſſit ad templum. Virg. 1. Æn. 501.
Incedere ad urbem. Liv. 36.
Incedere per vias. Plaut. Merc. 2. 3. 71.
Incedere via. Plaut. Curc. 1. 1. 32.
Durius incedere. Ovid. Rem. Amor. 337.
Lenis incedas. Hor. 3. Carm. 18. 3.
Molliter incedit. Ovid. 2. Amor. 4. 23.
Paſſu inerti incedere. Ovid. 10. Met. 49.
Summiſſius primo, deinde preſſius, poſt ſenſim incedere. Cic. in Orat. 26.
Turpe incedere. Catul. 40. 8.
Veſtigia eadem incedere. Sen. lib. 10. 1. Controv. Arellius Fuſcus &c. Quare, inquit, me ſequeris per publicum? Facinus indignum commiſſum eſt: dives & pauper eadem veſtigia inceſſimus. Al. rectius Per eadem.
Incedit pedes: h. e. Pedeſter & ſine equo. Liv. 28. 9. Itaque iret alter Conſul ſublimis curru, multijugis, ſi vellet, equis: uno equo per urbem verum triumphum vehi: Neronemque, etiamſi pedes incedat, vel parta eo bello, vel ſpreta e triumpho gloria, memorabilem fore. [Sic lego.
Longo ordine incedunt gentes. Virg. 8. Æn. 722.
Nuntii incedunt undique. Tacit. 11. Ann. 32.
Ponitur pro Exſultare. Cic. 8. Fam. 9. Auſus eſt ille incedere tanquam tuus competitor. Idem 2. 9. Inceſſi omnibus lætitiis. [Incedere hic eſt Cum quodam faſtu ex lætitia nato ingredi. V. a pr.
Pro Ingredi. Tacit. 1. Ann. 61. 2. Incedunt mœſtos locos.
Pro Inceſſere. Idem 3. 36. 2. Licentia deterrimo cuique incedebat. Idem 3. 26. 3. Pro modeſtia ac pudore ambitio & vis incedebat.
Incessus, ûs m. [βάσις, βάδισις, βάδισμα] Incedere eſt ambulare: inde inceſſus, ſive tardus, ſive feſtinus, ſive commotus, incompoſitus immoderatuſque. Proprie tamen ſublimior quidam & faſtum præ ſe ferens. Hactenus Valla lib. 5. Virg. 1. Æn. 405.
Et vera inceſſu patuit dea.
Inceſſus omnibus animalibus certus & uniuſmodi, & in ſuo cuique genere. Plin. lib. 10. cap. 38. h. e. Greſſus.
Citus inceſſus. Salluſt. Catil. 16. extr. V. citus.
Fractus inceſſus. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Rarus inceſſus, nec ita longus. Cic. in Orat. 59. De geſtu oratoris.
Exprimere inceſſum alicujus. Ovid. 11. Met. 636.
Fingere vultum & inceſſum. Cic. 2. de Fin. 77. Quod ſi vultum tibi, ſi inceſſum fingeres, quo gravior viderere, non eſſes tui ſimilis.
Progreſſus tacito inceſſu. Virg. 12. Æn. 219.
Incesso, ſſi, vel ſſivi, ſſitum, [παραγίνομαι] ĕre. a ſupino verbi Incedo formatum: h. e. Ingruo & evenio. Columel. lib. 3. Et quum Autumnus inceſſerit. Idem lib. 12. cap. 17 Pluviæ inceſſerunt.
Admiratio inceſſit, quod nec pugnam inirent, &c. Liv. 7. 34. Subaudi Decium.
Admiratio viri homines inceſſit. Liv. 9. 8. Quæ ubi dixit, tanta ſimul admiratio miſeratioque viri inceſſit homines, ut, &c.
Crepuſculum inceſſit. Columel. lib. 2. 1.

Cupido incessit eum. Liv. 24. 13. Ipsum ingens cupido incesserat Tarenti potiundi.
Cupido mihi incessit, &c. Valer. Max. præf. lib. 1. Nec mihi cuncta complectendi cupido incessit.
Cupido eum incessit adeundi templum Veneris. Tacit. 2. Hist. 2.
Cura gravis patres incessit. Liv. 23. 38.
Discordia incessit regibus. Virg. 4. Georg. 67.
Fames incessit. Columel lib. 9. cap. 14.
Inopia incessit ambos. Sallust. in Epist. Mithridatis, Restituto deinde apud Gaberam exercitu, & variis inter me atque Lucullum præliis, inopia rursus ambos incessit.
Licentia incessebat enim deterrimo cuique. Tacit. 3. Ann. 36.
Metus. Liv. lib. 3. 59. pr. Ingens metus incesserat patres.
Mæstitia incessit animos. Liv. 29. 3. Primo terror, pavorque, deinde mæstitia animos incessit.
Morbus incessit in castra. Liv. 29. 10.
Mos incessit ut, i. e. Invaluit aut invectus est. Sallust. de Rep. Ord. ad Cæsarem pr. Quoniam is incessit mos, ut homines adolescentuli sua atque aliena consumere, nihil libidini, atque aliis rogantibus denegare, pulcherrimum putent.
Principium anni fœdum incessit. Tacit. 4. Ann. 68.
Procella incessit, pro Ingruit. Columel. lib. 2. cap. 21. Si vero procellæ ventorum, aut turbines incesserint, major pars ad terram defluit.
Religio dein incessit. Tacit. 3. Ann. 71.
Religio te incessit. Ter. And. 4. 3. 15.
Nova nunc religio unde te isthæc incessit, cedo?
Rumor incessit. Tacit. 1. Ann. 5. Quippe rumor incesserat.
Seditio incessit. Tacit. 1. Ann. 16. Quum Pannonicas legiones seditio incessit.
Spes incesserat. Tacit. 1. Ann. 55.
Sterilitas annonæ incessit hominibus. Columel. lib. 2. cap. 10. Famem, quoque si sterilitas annonæ incessit hominibus, commode propulsat.
Tenebræ incessunt. Tacit. 15. Ann. 37.
Terror incessit. Liv. lib. 2. 7. pr. Tantus terror Tarquinium atque Hetruscos incessit, ut omissa irrita re, &c.
Timor omnium magnus incessit. Cæs. 2. Bell. Civil. 29. Idem 3. 44. Timor magnus sagittarum incesserat.
Timor aliquem incessit. Liv. lib. 7. Decad. 4.
Timor incessit eos, ne. Liv. 1. 17. Timor deinde Patres incessit, ne civitatem sine imperio vis aliqua externa adoriretur.
Valetudo adversa eum incessit. Tacit. 1. Ann. 71. Quoties valetudo adversa Flaminem Dialem incessisset.
Incessere, [βάλλειν, ἐπιβάλλειν] Aggredi, invadere. Festus, Incessere, immittere, ac jactu vel verbis petere.
Incessere hostes jaculis & saxis, aut pilis. Liv. 8. 24. & 37.
Incesso illius male gratiam. Plaut. Cistel. Illius ego istam incesso male gratiam. [Si modo reperitur is locus.
Aspere aliquem incessere. Quintil. lib. 5. cap. 7. Probos quosdam & verecundos non aspere incessere profuit.
Est etiam idem ac Accusare. Symmach. 1. Epist. 5. Nequicquam taciturnitatis incessimur. Idem Epist. 83. Me taciturnitatis incessis, quod diu officio scriptionis abstinui.
Bello incessere aliquem. Stat. 1. Silv. 4. 76.
Convicio quem incessere. Suet. Tiber. cap. 11.
Dictis incessere aliquem. Ovid. 13. Met. 232.
Dolis incessere aliquem, Adoriri & aggredi per fraudem. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 37. Ostendam quid sit herum fallere minis, & dolis incessere.
Jaculis incessitur index. Ovid. 3. Amor. 13. 21.
Lapidum jactu incessere aliquem. Ovid. 13. Met. 566.
Levibus, & frivolis aliquem incessere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Satius est omni se anteactæ vitæ abstinere convicio, quam levibus, aut frivolis, aut manifesto falsis rumoribus reum incessere.
Monitis amaris incessere aliquem. Sil. lib. 3. 171.
Objurgatione quem incessere. Gell. 1. 2.
Pœnis incessere gentem. Stat. 1. Theb. 245.
Verbis amaris incessere aliquem. Sil. lib. 11. 209.
INCESSI, infin. [ἀποβάλλεσθαι] Virg. 12. Æn. 595.
Regina ut tectis venientem prospicit hostem,
Incessi muros, &c. h. e. Invadi. Servius.
INCESSENS, entis. Partic. Sil. 11. 234. Ferocibus alte incessens victor dictis.
INCESSIO, ōnis. f. Cic. 12. Att. 5. extr. Mihi etsi Calendæ vitandæ fuerunt, incessionumque archetypa fugienda, conficiendæque tabulæ: tamen, &c. Incessionum archetypa, i. e. Origo & prima causa vituperationum. Sic legit Paulus Manut. Sed admodum dubia vexataque lectio est. V. Interpp. ad loc. Victor. ex MSS. Nicasionumque & Neocicasionumque protulit. [Forte Νεικήσεών τε ἀρχέτυπα, quod verbale est a Νεικέω, Rixor, Altercor, Litigo: vel etiam composita voce νεονεικήσεων, i. e. Novarum litium primordia, vel causas. Græcum certe vocabulum posuit Tullius, nec aliud hoc aptius occurrit.
INCESSĀBĬLIS, e. Adj. Non desinens. Hieron. Epist. 26. Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. Oros. prooem. lib. 7. Mart. Capel. 1.
INCESSĀBĬLĬTER, Adv. Salvian. Gub. Dei, 2. Mart. Capel. 9. Hieron. Epist. 128.
INCESSANTER, Idem. Sidon. 8. Epist. 11. Legebat incessanter auctores cum reverentia antiquos. conf. Leg. 10. Cod. de Aquæduct.
INCĔLĔBRIS, e. Adj. [ἀκλεής] ut, Vallis incelebris, apud Sil. lib. 8. 379. conf. Macrob. 1. Saturn. 7. & Gell. 5. 14. pr.
INCELEBRĀTUS, a, um. Adj. Idem. Tacit. 6. Ann. 7. extr. Ab aliis incelebrata.
INCENDO, di, sum. [ἐμπυρόω, ἀνάπτω; τύφω, ἐντύφω, ἐμπρήθω] ĕre. Inflammare. Plaut. Men. 2. 3. 3. Sternite lectos, incendite odores.
Agros incendere. Virg. 1. Georg. 84.
Navem inflammari, incendique jussit. Cic. 7. Verr. 90. Idem 9. Att. 6.
Odores Galbaneos incendere. Virg. 4. Georg. 264.
Tura & odores incendere. Cic. 6. Verr. 77.
Urbem incendere. Cic. 3. Catil. 3.
Incendere aliquem, per translationem dictum: ut, Incendere ira, amore, &c. Ter. Phorm. 1. 4. 9.
Loquarne? incendam: taceam? instigem: purgem me? laterem lavem.
Mens nulla potest incendi, nisi ipse ad eam ardens accesseris. Cic. 2. de Orat. 190.
Capere & incendere aliquem. Cic. 5. Fam. 12. Genus enim scriptorum tuorum etsi erat semper a me exspectatum: tamen vicit opinionem meam: meque ita vel cepit, vel incendit, ut cuperem quam celerrime res nostras monumentis commendari tuis.
Incendit eos qui audiunt. Cic. 4. de Fin.
Incendere & Sedare, contraria. Cic. 3. de Legib. 24.
Amore incendi. Cic. 3. Q. frat. 1.
Animum incendit amore. Virg. 6. Æn. 889.
Animum dictis incendit. Virg. 4. Æn. 197.
Animos bonorum incendere. Cic. 2. Att. 16.
Annonam incendere. Varr. 3. de R. R. 2. V. Jos. Scalig. in Virg. Ætn. p. 102. conf. In ANNONA.
Cælum clamore incendunt. i. e. Implent. Servius. Virg. 10. Æn. 895. An Inscendunt? H. St.
Cupiditatem alicujus incendere. Cic. 15. Fam. 21.
Cupiditatem & arrogantiam alicujus incendere. Cic. Brut. 4.
Desiderio incendi. Cic. in Orat. 33.
Dolore acri incensa. Virg. 11. Æn. 709.
Facibus corporis inflammari & incendi ad cupiditates. Cic. 1. Tusc. 44.
Furiis incensa. Virg. 4. Æn. 376.
Gloria omnes incenduntur ad studia. Cic. 1. Tusc. 4.
Ira incendi, Vehementer irasci. Plaut. Asin. 2. 4. 14. Ter. Hec. 4. 1. 47.
Quamobrem incendor ira, te ausam facere hæc injussu meo.
Placatus, & ira incensus, contraria. Cic. 6. Att. 2. pr.
Luctus incendere, Augere. Virg. 9. Æn. 500.
Querelis incendere aliquem. Virg. 4. Æn. 360.
Studio utriusque vestrum incensus est. Cic. 1. de Orat. 97.
Studio incensi quod ad agrum colendum pertinet. Cic. pro Rosc. Amer. 48.
Suspicione incensi, rem in medium vocare cœperunt. Cic. pro Cluent. 73.
Genus suum incendere. Plaut. Trin. 3. 2. 49. i. e. Celebrius reddere, interprete Gronov.
Vires pudor incendit. Virg. 5. Æn. 455.
Incendere in se odia, Concitare in se aliorum inimicitias. Cic. 9. Att. 1.
In aliquem incendi. Cic. 1. Fam. 9.
INCENSUS, a, um. Partic. [ἐμπεπυρισμένος, ut, Urbs incensa. Virg. 2. Æn. 327.
Ad Rempublicam bene gerendam incensus imperator. Cic. de Prov. Consul. 35.
Contentio incensa inimicitiis. Cic. de Opt. gen. Orat. 22.
Pectus incensum amore. Virg. 3. Æn. 298.
Voluntas incensa officio. Cic. 6. Fam. 6.
Compar. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 201.
— Phlegra nobis incensior æther. [Immo Infensior. V. Heins.
INCENSUM, i. n. [θυμίαμα] Tertull. contra Jud. cap. 5. Vulg. Isaiæ 1. 13. Incensum abominatio est mihi. conf. Isidor. l. 4. c. 12.
INCENSE, Adv. Gell. 10. 3. Cicero odium in Verrem detestationemque apud Cives Romanos incense atque acriter atque inflammanter facit.
INCENSIO, ōnis. f. [ἐμπρησμός] Cic. pro Sull. 33. Incensione urbem, internecione cives, vastitate Italiam, interitu Rempub. liberavit. Incensio Capitolii. Cic. 3. in Catil. 9.
INCENSOR, ōris. m. l. 16. §. penul. D. de pœnis. Messium incensores. conf. Paul. l. 5. Recept. tit. 20. Ammian. 31. 25. Perempto incensore turbarum.
INCENSĪVUS, a, um. Adj. Summe calefaciens. Pseudo-Macer. de Junip. 4. 10.
Juniperi virtus est incensivaque & acris.
INCENDIUM, i. n. [ἐμπρησμός, ἔμπρησις, πυρκαϊά] Inflammatio. Plin. lib. 12. cap. 19. Donec id delubrum incendio consumptum est.
Tanquam aliquod incendium improbitatem restinguere. Cic. 3. Verr. 153.
Communi præsidio talis improbitas, tanquam aliquod incendium, restinguenda est.
Annonæ ad incendium supprimere fructus. Quintil. Decl. 12. p. 244. Burm. V. in ipso verbo.
Belli incendia, i. e. Vis. Virg. 1. Æn. 566.
Clara incendia. Virg. 2. Æn. 569.
Mitia incendia. Ovid. 1. Fast. 411.
Sæva incendia. Virg. 9. Æn. 77.
Tumultus militaris incendium. Paterc. lib. 2. 125. Drusus, qui a patre in id ipsum, plurimo quidem igne emicans, incendium militaris tumultus missus erat, prisca antiquaque severitate usus, &c. obsidentes coërcuit.
Ardere continenti incendio. V. CONTINEO & ARDEO.
Compescere incendia. V. COMPESCO.
Conflagrare invidiæ incendio. V. CONFLAGRO.
Consumi incendio. V. CONSUMO.
Facere incendium. Cic in Parad. 4. V. FACIO.
Flagrare abstruso incendio. V. Abstrusus, in ABSTRUDO.
Glomerat incendia ventus. Virg. 2. Georg. 311.
Inflammari incendiis cupiditatum. V. INFLAMMO.
Miscere incendia. Virg. 2. Æn. 329.
Offerre incendium. V. OFFERO.
Posuere vires incendia. Virg. 5. Æn. 680.
Est incendium ex amore. Plaut. Asin. 5. 2. 69.
— nam ni impetro,
Regem perdidi; ex amore tantum est homini incendium.
Restinguam incendium meum ruina. Catil. apud Sallust. cap. 31. extr. Cic. pro Muren. 51. Si quod esset in suas fortunas incendium excitatum, id se non aqua, sed ruina restincturum. V. Ruina, in RUO.
Restincta animorum incendia. Cic. in Orat. 27. Facile est enim verbum aliquod ardens (ut ita dicam) notare, idque, restinctis jam animorum incendiis, irridere. Sensus est: Multa dicuntur, quum animi vel ira, vel misericordia, vel alio affectu aliquo concitati sunt, quæ tranquillo & quieto animo non dicerentur. Itaque facit improbe, qui sedatis animis irridet ea, quæ in perturbatione dicta fuerunt. Metaphora est ab igne sumpta. Sic enim etiam animus dicitur inflammatus ira, cupiditate, odio: quoniam ira nihil aliud est quam fervor sanguinis in corde, sicut censet Aristoteles lib. 2. de Anima, & omnes animi permotiones, quodammodo sanguinem incendunt.

Resurrexit male obrutum incendium. Florus lib. 3. cap. 21. De bello civili Cinnano.

Reviviscunt majore flamma extincta parum fideliter incendia. Florus lib. 3. cap. 5.

INCENDIĀRIUS, a, um. Adj. Avis incendiaria. Plin. 10. 13. Tela incendiaria. Ammian. 20. 29. conf. Lamprid. Commod. cap. 16.

INCENDIĀRIUS, i. m. [πυρός] Tacit. 15. Ann. 67. Item Quintil. Decl. 9. Morabar inter sacrilegos, incendiarios, & (quæ gladiatoribus una laus est) homicidas inclusos turpiore custodia. Suet. Vitell. cap. 17.

INCENDIŌSUS, a, um. Adj. Apul. de Herb. cap. 58. Folia gustu remordentia & incendiosa.

Compar. Fulgent. Mythol. 1. 15. Solis fervor Junio Julioque mensibus incendiosior.

INCENDĔFACIO, vel INCENDĬFACIO, ĕre. Trebell. Claud. cap. 8. Al. Incendia fecit. V. Salmas. H. A. p. 330.

INCENSUS, a, um. [ἀτίμητος] Adj. a Censu; Incensi, Qui in censu peragendo censeri nolebant: hoc est qui non profitebantur. Erat autem mulcta, ut libertate privarentur. Cic. pro Cæcin. 99. Quum autem incensum vendidit, hoc judicat: quum ii, qui in servitute justa fuerunt, censu liberentur, eum, qui quum liber esset, censeri noluerit, ipsum sibi libertatem abjudicasse. Liv. 1. 44. pr. Censu perfecto, quem maturaverat metu legis de incensis latæ.

INCENTIO, INCENTIVUM, INCENTIVUS, INCENTOR. V. INCINO.

INCEPS, pro Deinceps. Antiquum. Festus.

Adjective usurpatur ab Apul. 3. Florid. pr. p. 353. De incipiti die perrectarum. [Nisi conjuncte Deincipiti scripsit; ut est mirus verborum artifex.

INCEPSIT, [ἄρξηται] Incœperit, antique, inquit Festus.

INCEPTO, INCEPTOR, INCEPTIO, V. INCIPIO.

INCERNO, crēvi, crētum, [ἀποκριθύνω, ἀποκρίνω] ĕre. Purgare, Separare. Cato R. R. cap. 48. Tum semen serito crebro, tanquam linum, & eo terram cribro incernito. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Super fricaturam, lævigationibus & polituris quum fuerit perfecta, incernatur marmor. conf. Columel. 5. 6.

INCRĒTUS, a, um. Adj. Non cretus. Apul. Met. 7. p. 194. Furfures apponebant incretos ac sordidos, multoque lapide salebrosos.

INCERNICŬLUM, i. n. [κοσκινίδιον] Instrumentum quo frumenta purgantur. Plin. lib. 8. cap. 44. extr. Decretum fecere, quo caveretur ne frumentarii negotiatores ab incerniculis eum arcerent.

INCĒRO, [κηρόω] āre. Aliquid cera tegere. Juvenal. 10. Sat. 55.

— genua incerare deorum. V. Rutgers. Var. Lect. 5. 5.

Et Prudent. Apoth. 457. & Lex. Pitisc.

INCERĀTUS, a, um. Partic. Cera illitus. Cels. lib. 8. cap. 8. Si plura fragmenta sunt, excipienda sunt ex ferula facto canaliculo, eodemque intus incerato, ne fascia diducatur.

INCERĀMENTUM, i. n. Liv. 28. 45. ad fin. Ubi Inceramenta navium explere legitur in aliquo codice. V. Gronov.

INCERTUS, a, um. [ἄδηλος, ἀστάθμητος] Adj. notum, In opinione dubia, Non sibi constans. Cic. pro Muren. 39. Nihil est incertius vulgo, nihil obscurius voluntate hominum, nihil fallacius ratione tota comitiorum.

Ætas puerilis lubrica & incerta. Cic. 7. Verr. 136.

Animus incertus, Dubius. Ter. Heaut. 1. 1. 70.

Domum revertor mæstus, atque animo fere
Perturbato, atque incerto, præ ægritudine.

Animi hominum incerti & exitus præliorum. Cic. Bruto 14.

Aura incerta. Ovid. 2. Amor. 9. 33.

Bestia incerta, Quæ nihil certi præsagit. apud Plautum. [Quo loco?

Casus ancipites & incerti. Cic. in Orat. 98.

Consilia incerta. Ter. And. 2. 3. 16.

Cedo, quid objurgabit tecum? hic reddes omnia,
Quæ nunc sunt certa ei consilia, incerta ut fient.

Crines incertos colligere, i. e. Sparsos, Incomtos. Ovid. 1. Amor. 11. 1.

Errores incerti. Lucret. lib. 4. 1071.

Eventus futuri temporis incerti. Cic. pro Quint. 83.

Exitus armorum incertus. Cic. 7. Att. 3.

Exitus pugnarum, Marsque communis incerti. Cic. pro Milon. 57.

Fons incertus. Plin. lib. 6. cap. 18. Hunc alii incertis fontibus, ut Nilum, rigantemque, &c.

Litus breve & incertum. Tacit. 14. Ann. 29.

Mars incertus. Tacit. 4. Hist. 35. Pugnatum longo agmine, & incerto Marte.

Mens incerta. Ovid. 9. Met. 629.

Nuptiæ incertæ. Ter. And. 5. 1. 11.

— perpulisti me ut homini adolescentulo,
In alio occupato amore, abhorrenti ab re uxoria,
Filiam darem in seditionem, atque incertas nuptias. h. e. De quibus non constat an firmæ futuræ sint.

Pax incertissima. Liv. 8. 20.

Pede incerto ferebar. Hor. Epod. 11. 30.

Pericula incerta. Virg. 9. Æn. 96.

Possessio incerta. Cic. pro Rosc. Com. 33. Tum enim propter Reipub. calamitates, omnium possessiones erant incertæ.

Soles incerti cæca caligine. Virg. 3. Æn. 203.

Spes incertissima. Cic. pro Sext. 50.

Tellus incertissima regni. Stat. 11. Theb. 391.

Vices incertæ. Ovid. 3. Trist. 11. 68.

Vulgus incertum, Mobile. Virg. 2. Æn. 39.

Animi incertus. Ter. Hec. 1. 2. 46.

— sed postquam acrius
Pater instat, fecit animi ut incertus foret.

Consilii incertus. Ter. Phorm. 4. 1. 12.

Salutis incerta. Ovid. 21. Epist. 31.

Sententiæ incertus. Liv. 4. 57. Non quia incertus sententiæ fuerit.

Veri incertus. Liv. 4. 23. Tubero incertus veri est.

Suspensus & incertus obscura spe pendeo. Cic. 2. de Lege Agr. 65.

Incertus de. Ter. Hec. 4. 3. 8.

Quia de uxore incertus sum etiam quid sim facturus. Cic. 1. Verr. 60.

Quum incertum sit de injuria.

Incertus sum, Responsio. Plaut. Epid. 3. 4. 3.

Senex hic ubi habitat Periphanes Platenius?
Incertus sum. Sed emendatius legitur,
Incertus tuum cave ad me retuleris pedem.

Incertus eram, ubi esses. Cic. 1. Att. 6.

Incertior multo sum, quam dudum. Ter. Phorm. 2. 4. 19.

Aura quavis incertior. Ovid. 4. de Pont. 3. 33.

Stabile & Incertum, contraria. Cic. in Topic. 70.

In incertum, vel In incerto. V. IN.

Incertum utrum. Plin. lib. 4. Epist. 11. Confessus est quidem incestum, sed incertum utrum quia verum erat, an quia graviora metuebat si negasset.

Facere incertum de re aliqua. Plin. lib. 7. cap. 48. De spatio atque longinquitate vitæ hominum, non locorum modo situs, verum exempla ac sua cuique sors nascendi, incertum fecere.

Habere incerta pro certis, stultum. Cic. de Senect. 68.

Incertum, vere, inaniterve moveatur. Cic 4. Acad. 34.

Revocare aliqua in dubium, incertumque. Cic. pro Cæcin. 76.

Incertum est mihi quid agam, & Incertum est, absolute, pro Nescio, & ignoro. Plaut. Aul. 4. 9. 19.

— nunc mihi incertum est,
Quid agam: abeam, an maneam? an adeam? an fugiam? Ter. And. 1. 5. 29. Incertum est quid agam.

Incertum est quis deus, &c. Virg. 8. Æn. 352.

Incertum est quam longa nostrum cujusque vita futura sit. Cic. 3. Verr. 153.

Incertum, sequentibus aliis pauculis verbis, interdum per Parenthesin eleganter reperitur, ut apud Sueton. in Calig. cap. 1. Incertum constantia, an pietate, majore. H. St. Ubi subauditur Est.

Incerto me, h. e. Inscio & nesciente. Plaut. Asin. 2. 4. 60.

Ego certe, me incerto, scio hoc daturum nemini homini.

Incerto scio, adverbialiter, pro Clam me est. Plaut. Epid. 3. 4. 69. Postquam libera est, ubi habitet dum, incerto scio. Idem 4. 1. 18. Incerto autumo.

INCERTUM, i. n. Ipsa, ut ita dicam, Incertitudo. Papinianus in l. Qui ex §. 1. D. De bono poss. secun. tab. Admittenda est Juliani sententia, qui propter incertum conditionis, etiam prioris esse peti bonorum possessionem respondit.

Quicquid incerti fuit nunc liquet. Plaut. Pseud. 2. 4. 69.

Quicquid incerti mihi in animo prius, aut ambiguum fuit,
Nunc liquet, nunc defæcatum est.

Incertum belli timens. Justin. 38. 1. 8. Al. Bellum.

Fortunæ incerta. Plin. 3. Epist. 19. conf. Parei Lex. Crit. p. 590.

Maris & tempestatum incerta. Tacit. 3. Ann. 54. 6. V. plura supra.

INCERTE, Adv. Antiq. Gell. 19. 10. Incerte erat animus. conf. Non. 7. 2.

INCERTO, Adv. V. supra in Adj. INCERTUS extr.

INCERTĬTŪDO, ĭnis. f. Vox barbara, pro qua Classici auctores Incertum, vel Incerta dicunt. V. Parei Lex. Crit. p. 590. Vechner. Hellenol. 1. 9. p. 123. sq. & Cellar. Antibarb. p. 51.

INCERTO, [ἀδηλόω] āre. Incertum reddere. Plaut. Epid. 4. 1. 18.

— longa
Dies meum incertat animum, sin ea est quam incerto autumno, hanc
Congrediar astu. conf. Apul. Met. 5. p. 164. & 11. p. 265. & Non. 2. 423.

INCESSO, INCESSUS. V. INCEDO.

INCESTUS, a, um. Adj. [διέφθαρτος] i. e. Pollutus. Festus, Incestus a Græco trahitur: nam illi facinus dicunt ἀνόσιον. Hæc ille. Cestus, cingulum erat Veneris, quo utebatur ad honestas nuptias. Ideo Incestum dicitur quod a sacrato illo Veneris cingulo non fertur. [Verius ex In priv. & Castus, mutato a in e ut in Expers, Manceps, Infectus, Iners &c. Propert. lib. 3 11. 39.

Scilicet incesti meretrix regina Canopi.

Aves incestæ. Stat. 9. Theb. 28.

Facies incesta. Lucan. lib. 10. 105.

Flagitio incesto polluere, pro Flagitio incestûs. Cic. pro Domo 105. Istius qui non solum aspectu, sed etiam incesto flagitio, & stupro polluit ceremonias, &c.

Juvenis incesta. Sen. Herc. Fur. 1190.

Nox. Plin. in Paneg. cap. 63. extr. Stuprorum sibi, incestarumque noctium conscii.

Nuptiæ incestæ. Tacit. 11. Ann. 25.

Nuptiæ incestæ confirmari non solent. Papinian. in l. Si adulterium, §. Stuprum. D. ad Legem Juliam de Adulteriis.

Os incestum. Cic. 11. Philipp. 5. Quum verborum contumeliis optimum virum incesto ore lacerasset.

Prædo incestus. Stat. 1. Achill. 45. Paridem intelligit.

Sermo incestus, pro Fœdo & libidinoso. Liv. 8. 28. pr. Primo perlicere adolescentem sermone incesto conatus est.

Stuprum incestum. Cic. de Arusp. Resp. 4.

Vestalis incesta. Plin. lib. 28. cap. 2.

Virilitas incesta. Tacit. 6. Ann. 5. pr. Arguitur pleraque: C. Cæsarem quasi incestæ virilitatis &c. dixisse.

INCESTUS, i. m. pro Homine incesto. Capitol. Macrin. cap. 2.

INCESTUS, ûs. m. vel INCESTUM, i. n. [μιασμός, φθορά, διαφθορά] quasi Non castum & pudicum. Non 6. 74. Incestum, usu dicitur flagitium in affines admissum. Cic. 4. Tusc. 75. Omnibus enim ex animi perturbationibus est profecto nulla vehementior, ut si jam ipsa illa accusare nolis, stupra dico, & corruptelas & adulteria, incesta denique, quorum omnium accusabilis est turpitudo. Suet. in Neron. cap. 5. Majestatis quoque & adulteriorum, incestique cum sorore Lepida sub excessu Tiberii reus, mutatione temporum evasit. Idem Domit. cap. 8. Incesta Vestalium virginum, a patre quoque suo & fratre neglecta, varie ac severe coercuit. conf. Liv. Epit. 63.

Oratio nobilis Curionis de incestu pro Ser. Fulvio. Cic. de Clar. Orat. 122.

Committere incestum. Quintil lib. 4. cap. 6.

Liberare aliquem incesto. Cic. in Pison. 95.

Incestum Pontifices supremo supplicio sanciunto. Cic. 2. de Legib 22.

Quin & incestum &c. metuebatur. Tacit. 12. Ann. 5. 2.

Incestum neutro gen. fere legitur apud Jurisconsultos. Papinianus in l. Si adulterim. §. Stuprum. D. Ad legem Juliam de Adulteriis, Incestum autem, quod per illicitam matrimonii conjunctionem admittitur. Budæus. [Ita fere legitur & apud Oratores ac Historicos.

Incestus

Incestus proprie est Consanguineorum vel affinium abusus, sed ponitur pro Concubitu quovis illicito. Sic, Jovis cum Alcmena congressus Incestus dicitur. Sen. Herc. Fur. 1157. conf. Lex. Pitisc.

INCESTUŌSUS, a, um. Adj. Val. Max. 6. 3. 7. Mandavit ut de his, quæ sacris Bacchanalium incestuosæ fuerant inquirerent.

INCESTE, Adv. [διεφθαρμένως] Fœde, turpiter. Cic. pro Cœl. 34. Ideo aquam adduxi, ut tu ea inceste uterere? Lucret. lib. 1. 98.

Sed casta inceste nubendi tempore in ipso
Hostia concideret.

Inceste sacrificium Dianæ facere. Liv. 1. 45.

Compar. Arnob. 5. p. 170. Agit incestius res suas.

INCESTŌ, [μιαίνω, φθείρω] āre. Polluere. Plaut. Pœn. 5. 2. 136.

— earum hic alteram efflictim perit,
Neque eam incestavit unquam. Virg. 6. Æn. 150.
— totamque incestat funere classem.

Filiam incestare. Tacit. 6. Ann. 19. Post quos Sex. Marius Hispaniarum ditissimus, defertur incestasse filiam, & saxo Tarpeio dejicitur.

Gremium incestare parentis. Stat. 1. Theb. 234.

Thalamos novercæ incestare. Virg. 10. Æn. 389.

Anchemolum thalamos ausum incestare novercæ. conf. Sidon. 3. Epist. 13.

INCESTIFĬCUS, [φθοροποιός] Sen. Theb. v. 223.

— ego castam manum
Nefandus, incestificus, execrabilis, Attrecto?

INCHŎO, [ἄρχομαι, κατάρχομαι] āre. Incipere. Virg. 3. Georg. 42.

Te sine nil altum mens inchoat. V. Serv. infra.

Inchoare & Perficere, sive Absolvere, sive Conficere, contraria. Cic. 4. de Fin. 15. Potest ab alio inchoatum accipere & absolvere. Idem 1. Acad. In qua quod inchoatum est, neque perfectum.

Libros inchoare, & Conficere, contraria. Cic. de Clar. Orat. 20. Meos libros quos expectas inchoavi, sed conficere non possum his diebus.

Lites inchoare dicitur annus. Juven. 16. Sat. 42.

Expectandus erit, qui lites inchoet, annus.

Oratorem perfectum inchoare & informare. Cic. in Orat. 33.

Philosophiam inchoare. Cic. 1. Acad. 9.

Spem longam inchoare, pro Spem in longum protendere. Hor. 1. Carm. 4. 15.

Virtutem inchoare. Cic. 5. de Fin. 59. Et induxit in ea quæ inerant tanquam elementa virtutis, sed virtutem ipsam inchoavit.

Inchoare, Perficere. Virg. 6. Æn. 252.

Tum Stygio regi nocturnas inchoat aras. Ubi Servius, Inchoat, perficit: & est verbum sacrorum.

Neutraliter usus est Symmach. 7. Epist. 75. Moris est ut munus hujusmodi a proficiscentibus inchoet.

De scriptura sive orthographia verbi Inchoo, sic Servius in 3. Georg. 42. Apud Latinos nullum verbum est quod ante o finalem habeat o: excepto Inchoo: quod tamen majores aliter scribebant, aspirationem interponentes duabus vocalibus, & dicebant Inchoho. Tria enim habebant nomina in quibus C litteram sequeretur aspiratio, Sepulchrum, Orchus, Pulcher: e quibus Pulcher tantum hodie recipit aspirationem.

Inchoo, inquit Festus, videtur ex Græco originem trahere: quod Hesiodus omnium rerum initium esse dixerit chaos.

Inchoo, CH. aspiratum habere, Julio Modesto & aliis placet, quod ponatur a Chao, quod dixerunt rerum initium. Refert tamen Diomedes, quamvis locus apud eum corruptissime legatur, lib. 1. ubi de Præteritis meminit, Verrium Flaccum probavisse, cui & Tranquillus accesserit, ut postrema syllaba hujus verbi aspirationem reciperet, quod esset a nomine Cahum, quo apud veteres Mundus significabatur, deducta appellatione a Cohibendo, quod omnia cohiberet intra sese, unde etiam U aspirationem habebat. Quæ vox & Funiculum significabat, qui cohiberet, id est colligaret temonem buris cum jugo. Hanc sententiam & Probus in Catholicis duabus regulis fulcit. Altera, quod post C litteram H Latina verba non regunt, exceptis nominibus tribus, Pulcher, Orchus, Lurcho. Altera, quod neque A littera, neque O ante alteram O in Latinorum verborum prima persona reperiatur: quamvis Plautus Reboo Græce dixerit a βοῶ. Quam opinionem Jovianus Pontanus agnoscit lib. 2. de Aspiratione. conf. Gell. 2. 3.

INCHOANS, antis. Partic. ut, Inchoante mense Martio. Pallad. Febr. t. 25. Inchoantibus canicularibus diebus. Idem Jul. t. 7.

INCHOĀTUS, a, um. Partic. [ἀτελής] Imperfectus. Cic. 2. de Nat. Deor. 33. Atque etiam, si a primis, inchoatisque naturis ad ultimas, perfectasque volumus procedere.

Ab inchoato domos exstruere. Columel. 4. 3.

Præclare inchoata multa, perfecta non plane. Cic. de Clar. Orat. 126.

Inchoata atque rudia pueris exciderunt. Cic. 1. de Orat. 5.

Mancum atque inchoatum. Cic. 2. Off. 154.

Inchoata maturitas. Plin. lib. 15. cap. 1. Primum omnium cruda, atque nondum inchoatæ maturitatis.

INCHOĀTIO, ōnis. f. Ambros. de Voc. Gent. 2. 3. Augustin. Epist. 222. &c.

INCHOĀTOR, ōris. m. Prudent. præf. Hamart. 27. Mortis inchoator. conf. Augustin. de Genes. ad lit. 1. 14.

INCHOĀMENTUM, i. n. Mart. Capell. lib. 3. p. 93. Idem 5. p. 71. conf. l. 6. p. 189.

INCHOĀTĪVUS, a, um. [ἀρκτικός] V. Mart. Capell. lib. 3. p. 84.

Inchoativa, Verba pete a Grammaticis, Prisciano, Diomede, Perotto, Valla, Vossio & aliis.

INCĪBO, āre. Vet. Schol. ad Juvenal. 10. Sat. 230. Hirundo filios suos incibat.

INCĬCUR, ŭris, vel ŏris. Adj. Immansuetus. Pacuv. apud Festum, Reprime incicurem iracundiam. V. Dacer.

INCĪDO, īdi īsum, [τέμνω, κόπτω, ὑποτέμνω, ἐγχαράττω] ĕre. ex In & Cædo compositum; Idem quod Cædere, & in partes dividere ac secare. Virg. 3. Ecl. 11.

Atque mala vites incidere falce novellas. Plin. lib. 12. cap. 14.

Quum incidant eas arbores.

Lingua inciditur ad deplorandam calamitatem. Cic. Anteq. iret in exil. 15.

Pennas mihi inciderant. Cic. 4. Att. 2.

Venas incidere. Tacit. 16. Ann. 19. Neque tamen præceps vitam expulit, sed incisas venas, ut libitum obligatas, aperire rursum, & alloqui amicos.

Incidere, Insculpere etiam significat: varieque construitur.

Incisum marmori. Suet. de Clar. Gramm. 17. Plin. in Paneg. cap. 54. extr. Quod ego titulis omnibus speciosius reor, quando non trabibus, aut saxis nomen tuum, sed monumentis æternæ laudis inciditur.

Incidere in re aliqua. Cic. de Senect. 61. Notum est totum carmen incisum in sepulchro. Idem in Pison. 92. Idemque ut esset, quod in basi trophæorum incidi, inscribique posset.

Incisum ac notatum in monumentis rerum gestarum. Cic. pro Font. 31.

Incidere in ære. Cic. 6. Verr. 145. Idem 4. Verr. 154. Incisum in tabula ænea. Idem pro Corn. Balb. 53. Quod quidem nuper in columna ænea meminimus post rostra incisum & perscriptum fuisse.

Incidere in æs. Cic. 2. Philipp. 26. Quid tum? quod erit ita gestum, id lex erit? & in æs incidi jubebitis? Suet. Cæs. cap. 28. Ac mox lege in æs incisa.

Nomina civium in tabula incidere. Cic. 13. Fam. 37.

Fagi incisæ mea nomina servant. Ovid. 5. Epist. 21.

Marmora incisa notis. Hor. 4. Carm. 8. 13.

Incisa tabula his litteris fuit: Jupiter, &c. Liv. 6. 29. extr.

Incidere leges. Cic. pro Milon. 88. Incidebantur jam domi leges, quæ nos nostris servis addicerent.

Leges incidere ligno. Hor. de Arte Poet. 399.

Incisum grandibus litteris nomen in basi. Cic. 6. Verr. 74.

Verba incidere ceris. Ovid. 9. Met. 528.

Incidere, pro Abscindere & præcidere. Cic. 2. de Orat. 336. Inciditur enim omnis jam deliberatio, si intelligitur non posse fieri, aut si necessitas affertur. Budæus.

Ludum incidere. Hor. 1. Epist. 14. 36. pro Finire.

Nervos virtutis incidere. Cic. 1. Acad. 35.

Nervos populi Romani incidere. Cic. 2. pro Lege Agr. 46.

Poema ad Cæsarem, quod composueram, incidi. Cic. 3. Q. frat. 1. §. 4. [An pro Concidi?

Sermonem incidere, Intercidere, concidere, aut interturbare. Liv. 32. 37. Quibus longiorem exorsis orationem brevis interrogatio, cessurusne iis tribus urbibus esset? sermonem incidit, quum mandatum sibi de his nominatim negarent quicquam.

Spes incisa, Quæ decidit, & qua frustramur. Liv. 3. 58. Itaque spe incisa prius, quam prædicta dies adesset, Appius mortem sibi conscivit. Idem lib. 2. 15. extr. Spe omni reditus incisa.

Singultus verba incidens. Stat. 9. Theb. 884.

INCĪSUS, a, um. Partic. [τετμημένος] Plin. lib. 11. cap. 37. Incisa cornua nascentium in diversas partes torquentur.

Carmen incisum in sepulchro. Cic. de Senect. 61.

Elogium in sepulchro incisum. Cic. in Pison. 72.

Vena incisa. Tacit. 16. Ann. 19. 2. V. plura in verbo.

INCĪSUM, i. n. [τμῆμα, κόμμα] Apud oratores est Sensus non expleto numero conclusus, plerisque pars membri. Tale est, quo Cicero utitur, Domus tibi deerat? at habebas. pecunia superabat? at egebas. Fiunt autem etiam singulis verbis incisa: ut, Diximus, testes dare volumus. Incisum est, Diximus. Membrum autem est Sensus numeris conclusus, sed a toto corpore abruptus, & per se nihil efficiens. Id enim, O callidos homines, perfectum est: at remotum a ceteris, vim non habet, ut per se manus, & pes, & caput. Hæc ex Quintil. lib. 9. cap. 4. p. 867. Burm. Cic. in Orat. 211. Quæ nescio cur, quum Græci κόμματα & κῶλα nominent, nos non recte Incisa & Membra dicamus. Omnis oratio dividitur a Græcis in periodos, cola, & commata. Periodus est absoluta & perfecta in oratione sententia. Colon pars est periodi. Latine putat Cicero bene Membrum dici posse. Comma denique membri pars est, & sectio quædam: Incisum Cicero nominat. Ergo si Latinis verbis uti voluerimus, dicemus, Omnem orationem ex comprehensionibus, membris, & incisis constare. Comprehensio est continuatio verborum, donec sententia perficiatur: ut, Etsi vereor, Judices, ne turpe sit, pro fortissimo viro dicere incipientem timere: minimeque deceat, quum T. Annius Milo ipse magis de Reip. salute, quam de sua perturbetur, me ad ejus causam parem animi magnitudinem afferre non posse: tamen hæc novi judicii nova forma terret oculos, qui quocunque inciderunt, veterem consuetudinem fori & pristinum morem judiciorum minime vident. Membrum est pars comprehensionis, ut, Etsi vereor, Judices, ne turpe sit, pro fortissimo viro dicere incipientem timere. Incisum est pars membri, ut, Etsi vereor, Judices, ne turpe sit. Quemadmodum autem in tres has partes omnis oratio dividitur, ita tria sunt etiam signa, quibus distinguantur. Nam comprehensio in puncto signatur, hoc modo. membrum vero in ipsa comprehensione duobus signatur punctis, hoc modo: sed extra comprehensionem uno tantum notatur. Incisum semicirculo in sinistram partem vergente signatur, hac ratione.

INCISE, Adv. [κατὰ κόμματα] Idem, quod Incisim. Cic. in Orat. 212. Quo autem pacto deceat incise, membratimve dici, jam videmus.

INCĪSIM, aliud Adv. [τμηδὸν] Per incisa, seu incisiones, Minutatim. Cic. in Orat. 213. Hæc quidem duo binis pedibus incisim: deinde membratim, Tu dicere solebas, sacram esse Rempublicam.

Incisim aut membratim aliquid efferre. Cic. in Orat. 223.

Incisim & membratim tractata oratio. Cic in Orat. 225.

INCISIO, ōnis. f. [τμῆσις, τόμος] Columel. lib. de Arboribus, cap. 8. Infra incisionem & alligaturam, falce acuta, leviter vitem vulnerato ex utraque parte, ut his potius plagis humor defluat, quam ex incisione abundet. Sed hæc lectio vitiosa est: nam legendum est. Infra insitionem, &, ex insitione. Onom. Vet. Incisio, διακοπή.

Incisio apud Oratores. Cic. in Orat. 200. Dicendumque, quantos circuitus facere deceat: deque eorum particulis, & tanquam incisionibus disserendum est. Particulas & incisiones circuituum seu periodorum vocat, quæ & membra & incisa, sive cola & commata dicuntur, ut dictum est.

INCĪSUS, ûs. m. [τμῆσις] Plin. lib. 16. cap. 12. Fructum quædam proximo anno ab incisu largiuntur.

INCISOR, ōris. m. ut, Dentes incisores apud Medicos, quaterni primi, Græcis τομικοί.

INCĪSURA, æ. f. [τομή] Ipsa incisio. Plin. lib. 11. cap. 39. Pili recisi non ut herba ab ipsa incisura augentur.

Incisuræ etiam dicuntur in manibus, quæ vulgo Lineæ vocantur. Plin. lib. 11. cap. 52. Contra longæ esse vitæ incurvos humeris, & in manu una duas incisuras longas habentes. Idem 15. 11.

Incisorium, i. n. Sarisb. 5. 10. Si inciforium aptius fuerit.
Incīduus, a, um. Adj. [ἄκοπτος] Quod incidere vel cædere non licet. Ovid. 2. Faft. 435.
Monte fub Exquilio multis inciduus annis,
Junonis magnæ nomine, lucus erat. Alii incæduus.
Silva incidua. Ovid. 3. Amor. 1. 1. pr.
Stat vetus & multos incidua filva per annos. al. Incædua.
Incĭdo, idi, āfum, [ἐμπίπτω] ĕre. ex In & Cado compofitum, Idem fignificat quod fimplex, Cado. Plin. lib. 2. cap. 27. Sed ea accidiffe, non quia hæc facta funt arbitror: verum hæc ideo facta, quia incafura erant illa.
Ad terram incidit. Virg. 12. Æn. 926. Cic. 4. Fam. 5. Non me fortuito ad tuam amplitudinem meis officiis amplectendam incidiffe.
Incidere, quafi Cafu venire, aut De improvifo labi, præfertim quando conftruitur cum accufativo & præpofitione In: ut, Incidi in latrones. Cic. 2. Fam. 6. Quod in id Reipub. tempus non incideris, fed veneris. Idem 1. Tufc. In fervorum ferrum & manus incidiffet.
In æs alienum incidere, Debitorem fieri, quod dicitur. Cic. in 2. Catil. 20. In tantum æs alienum inciderunt, ut fi falvi effe &c.
In amorem incidere, pro Amatorem fieri, Cic. 1. de Invent. 80. Nemo poteft uno afpectu, neque præteriens in amorem incidere.
In cogitationem incidere. Cic. 4. Fam. 9.
In contentionem incidere. Cic. de Amicit. 34. Quod fi longius in amicitia provecti effent, tamen fæpe labefactari, fi in honoris contentionem incidiffent.
In cupiditatem imperiorum, honorum gloriæve incidere. Cic. 1. Off. 26.
In diem incidere. Cic. 9. Att. 4. extr. Si enim recte ambulaverit is, qui hanc epiftolam tulit, in ipfum tuum diem incidit. i.e. Eodem die quo fperabas.
In eum diem incidunt myfteria. h. e. Eo die. Cic. 6. Att. 1. Faciefque me, in quem diem Romana incidant myfteria, certiorem. i. e. Quo die agentur.
In difcrimen. Cic. 7. Att. 1. Nunc incido in difcrimen ipfum.
In errorem incidere. Quintil. lib. 2. cap. 25.
In euntem, Occurere alicui ex infperato. Cic. 12. Att. Is dicitur incidiffe in euntem jam in Afiam. In emendatioribus codicibus legitur, Is dicitur vidiffe an euntem, an in Afia.
Incidere alicui. Idem 4. Verr. 182. Sane homini præter opinionem improvifo incidi.
In febriculam incidere. Cic. 10. Fam. 21.
In foveam quoniam incidit bellua, obruatur. Cic. 4. Att. 12.
In fraudem. Ter. Heaut. 3. 1. 33. In eandem fraudem ex hac re, atque ex illa incides.
In furorem & infaniam incidere. Cic. in Pifon. 46.
In lapidem, Offendere. Varro 3. de R. R. cap. 14. Ita ut in aliquem lapidem incidat, ac late diffipetur.
In libros alicujus. Cic. 2. de Legib. Nam eorum ego in libros incidi.
In eum locum ut. Ter. Phorm. 1. 3. 23.
— ego in eum incidi infelix locum,
Ut neque mihi ejus fit amittendi, nec retinendi copia.
In luctum. Cic. 1. Off. 32. Quo impetrato in maximos luctus incidit.
In malum. Ter. And. 4. 4. 43.
Jocularium in malum infciens pæne incidi.
In manus hoftis. Cic. pro Cæcin. In manus eorum incidere non eft fatis?
In memoriam & recordationem aliquorum incidere. Cic. de Clar. Orat. 43.
In mentionem rei alicujus. Cic. 1. Verr. 50. Sic breviter, quoniam non confulto, fed cafu in eorum mentionem incidi: quafi præteriens fatisfaciam univerfis.
In milites de improvifo incidere. Cic. pro Rofc. Amer. 151.
In morbum, Morbo corripi. Cic. de Senect. 67. Quin etiam ætas illa multo plures, quam noftra, mortis cafus habet: facilius in morbos incidunt adolefcentes, gravius ægrotant, triftius curantur. Idem 13. Fam. 29.
In nomen alicujus. Cic. pro Rofc. Com. 11. Nonne quotiefcunque in caufa in nomen hujus incidifti, toties hunc & virum bonum effe dixifti, & honoris caufa appellafti?
In opinionem incidere. Cic. 9. Fam. 9.
In patrocinium alicujus incidere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Fuerunt autem tales noftris etiam temporibus controverfiæ: atque aliquæ in meum quoque patrocinium inciderunt.
In fermonem. Cic. 16. Att. 2. Ego enim in varios fermones incidebam.
In fufpicionem regni appetendi. Cic. pro Milon. 7.
In vitium. Cic. 4. de Fin. 40. Nam fi omnino nos negligimus, in Ariftonea vitia & peccata incidemus.
In vituperatores alicujus incidere. Cic. 7. Fam. 3.
Incurrere atque incidere in aliquem. Cic. pro Planc. 17.
In aliquem incidere & complecti. Cic. pro Planc. 99.
Incidit in id ipfum quod timebat. Cic. 4. Acad. 18. Ex vetufto exemplari legitur In id ipfum fe induit.
Rarius in judiciis incidunt. Cic. 2. de Invent. 67.
Incidit mihi in mentem hæc res. Ter. Phorm. 1. 3. 5.
Quod utinam ne Phormioni id fuadere in mentem incidiffet. Cic. 4. de Fin. 43. Quod cuique in mentem incideret, & quodcunque tanquam occurreret.
Aliud ex alio incidit, In mentem venit. Ter. Heaut 3. 3. 38. Dicam: Verum ut aliud ex alio incidit.
Calamitas incidit amori. Ter. Heaut. 2. 4. 15.
Ut nunquam ulla amori veftro incidere poffit calamitas.
Calor incidit Pierius menti. Stat. 1. Theb. 3.
Caufæ incidunt, quod inepte dicunt Cafus contingunt. Cic. 3. Off. 75. Sed incidunt fæpe caufæ, quum repugnare utilitas honeftati videatur.
Error novus incidit. Propert. 1. 13. 35.
Flamma incidit in fegetes. Virg. 2. Æn. 305.
Jugum cervicibus incidit. Columel. lib. 2. cap. 2.
Nihil mali civitati incidit, quod non impendere illi tanto ante viderint. Cic. 1. de Orat. 26.
Mentio incidit de Philippo & Romanis. Liv. 32. 20.
Metus tacitus incidit animis, h. e. Clam metuebant. Liv. 9. Bell. Pun.
Non metu modo omni, qui tacitus incidebat animis, liberavit eos, fed lætitiam ingentem fecit, quod, &c.
Peftilentia gravis incidit in urbem, agrofque. Liv. 27. 23. extr.
Portis. Liv. 5. 26. Multi cæfi vulneratique, prius quam paventes portis inciderent.
Rebus incidere, pro Temere & fortuito, non confilio in res ferri. Sen. Epift. 87.
Ruinæ incident capitibus noftris. Liv. 21. 10.
Saxum ex fpelunca in crura ejus incidit. Cic. de Fato 6.
Sermones varii incidere nobis. Catul. Epigr. 10. 5.
Sermo incidit de Catullo Meffalino. Plin. 4. Epift. 22.
Sufpectio mihi incidit. Ter. And. 3. 2. 21.
Renuntiatum eft, nam qui ifthæc tibi incidit fufpectio? Al. Sufpicio.
Sufpicio incidit de me. Ter. Adel. 4. 4. 6.
Tanta nunc fufpicio de me incidit, neque ea immerito.
Tempora fæpe incidunt, quum ea, quæ maxime videntur digna effe jufto homine, eoque quem virum bonum dicimus, &c. Cic. 1. Off. 31.
Terror incidit exercitui. Cæf. 3. Bell. Civil.
Tremor manibus incidit unctis. Hor. 1. Epift. 17. 23.
Incidit fæpe ut, Sæpe evenit, fere fit. Cic. de Amicit. Nam vel ut non idem expediret utrique, incidere fæpe, vel ut de Repub. non idem fentirent.
Raro incidebat ut fecundæ claffis vocarentur. Liv. 1. 43. fub fin. [Nifi aliter diftinguendum. V. loc.
Quum inciderit ut id apte fieri poffit. Cic. 1. de Fin.
Incidit infeliciter ut talem civem amitteremus. Liv. 38. 49. extr.
Siquis ejufmodi forte cafus inciderit ut id faciendum fit. Cic. 3. de Fin.
Forte ita incidit ut comitiis perfectis nuntiaretur, &c. Liv. 26. 23. pr.
Forte ita inciderat, ne duo violenta ingenia matrimonio jungerentur. Liv. 1. 46.
Incĭdens, entis. Partic. Plin. lib. 11. cap. 37. Pupillæ obiter incidentia facile declinant.
Incidens portis exercitus, Incurrens in eum locum quo portæ erant. Liv. 5. 26. Quum fuga trepidum, plenum vulnerum, ac pavore incidentem portis exercitum viderint, &c.
Incāsūrus, Partic. Plin. lib. 2. cap. 27. Sed ea accidiffe, non quia hæc facta funt, arbitror: verum hæc ideo facta, quia incafura erant illa.
Incidenter, Adv. Sarisb. præf. Quæ incidenter dicta funt.
Incĭeo, ēre. & Incĭo, īre. Movere, imprægnare. Papias. Lucret. 5. 960.
Et Venus in filvis inciebat corpora amantum. al. Jungebat, V. Vet. Dict. Gifan. Hinc
Inciens, entis. Partic. Arnob. lib. 7. Scrofa inciens. i. e. Feta. conf. Varr. R. R. 2. 2. Plin. 11. 37. Turneb. 20. 23. vel Lex. Martinii.
Inciens, inquit Feftus in Gravida, Propinqua partui dicitur, quod incitatus fit fetus ejus.
Incīle, is. n. [διώρυξ] Locus depreffus, ut ait Ulpian. D. de rivis l. 1. ad latus fluminum: ex eo dictus, quod inciditur. Inciditur enim vel lapis, vel terra: unde primum aqua ex flumine agi poffit, &c. Item ex quocunque rivo aqua irrigandi caufa deducatur, incile dicitur, locus per quem primum deducitur. Hæc Perottus. Columel. lib. 5. cap. 9. Si olea in clivo fit, incilia excitentur, quæ limofam aquam ad codicem deducant.
Ducere incile. Ulpian. D. ne quid in flumin. public. &c. l. unic. §. 2. Simili modo & fi incile ducat, aut alio loco fiat, aut fi alveum mutet fluminis, hoc interdicto tenebitur.
Prima incilia & principia foffarum. Ulpian. in l. 1. D. de aqua quotidiana & æftiva, Caput aquæ illud eft, unde aqua nafcitur: fi ex fonte nafcatur, ipfe fons: fi ex flumine vel lacu, prima incilia, vel principia foffarum, quibufque ex flumine vel ex lacu in primum rivum compelli poffent.
Sane tanquam aqua in quodam incili, omnia jam adhæferunt. Cic. 8. Fam. 5. V. Græv. in loc. conf. Apul. Met. 9. p. 221.
Incīlis, e. Adj. Cato R. R. cap. 155. In monte foffas inciles plures habere oportet. Al. Puras, pro Plures. [A Cælo deducunt, ut Ancile q. V. Forte tamen ex Græco ἔγκοιλος, quod Cavum ac Depreffum denotat.
Inciles canales, inquit Feftus, In quos aqua confluit, in viis lapide ftratis, ab eliciendo dicti. [Immo Inlices. conf. dict. fuper. & feq.
Incilæ, [διώρυγες] auctore Fefto, Foffæ quæ in viis fiunt ad deducendam aquam, five Derivationes de rivo communi factæ. Al. Inciliæ, vel rectius Incilia legunt.
Incīlo, [ψέκαλίω] āre. pro Increpare vel Improbrare dicebant veteres. Actius, Qui me incilant probris, fermone indecorant. Lucret. lib. 3. 978.
Jure (ut opinor) agat, jure increpet, inciletque. V. Non. 2. 430.
Incilans, antis. Partic. ibid.
Incĭnĕro, āre. Sax. Gramm. 4. 2.
Incĭnĕrārium, i. n. ex Charif. Barth. in Adverf. 4. 21. al. Incinarium. V. Putfch. vel Lex. Pitifc.
Incingo, nxi, nctum. [κατα ζώννυμι] ĕre. Idem quod Cingere, vel Circumligare. Liv. 8. 9. Ipfe incinctus cinctu Gabino, armatus in equum infiluit, ac fe in medios hoftes immifit.
Auro incincta. Solin. cap. 15.
Lauro incingi. Ovid. 14. Met. 482.
Mitra canos incincta capillos. Ovid. 3. Faft. 669.
Mœnibus urbes incingere. Ovid. 3. Amor. 8. 47.
Pellibus incinctæ ambæ. Virg. 4. Georg. 342. Idem 7. Æn. 396.
Philyra capilli incincti. Ovid. 5. Faft. 337.
Portu faloque incingitur. Mela 1. cap. ult. conf. 2. 3, 5, 6.
Serpentibus fefe incingebat. Catul. 65. 258.
Tunica incinctus mercator. Ovid. 4. Faft. 675.
Verbenis aras incinxit. Ovid. 7. Met. 242.
Veftibus pictis incinctæ horæ. Ovid. 5. Faft. 217.
Zonis pretiofiffimis incincta. Apul. Met. 7. p. 190.
Incinctus, a, um. Partic. V. fupra in ipfo verbo.
Incingŭlum, i. n. Non. 1. 234. Cingulum incingulum plerumque dicitur.
Incĭno, ui, entum, [ἐπᾴδω, ἐπαυλέω] ĕre. Simul canere, vel Modulanter fonare. Propert. 2. 22. 6.

— ſeu varios incinit ore modos. Gell. lib. 1. cap. 11. Et frequentamenta quædam varia tibicen incineret.

INCENTIO, ōnis. f. [ἐπαύλησις] Cantio ſeu Cantilena, vel Harmonia vocum ac tibiarum. Gell. refert lib. 4. cap. 13. Democritum docere, plurimis hominum morbis medicinam fuiſſe incentiones tibiarum.

Incentio. Incantamentum quod vocis modulatione fiebat. Gell. lib. 16. cap. 11. pr. Ut ſerpentium virulentorum domitores ſint, & incentionibus, herbarumque ſuccis, faciant medelarum miracula.

Incentiones Circææ. Amm. Marc. lib. 30. p. 493. Francf. H. St. Locus eſt non longe a principio ejus libri.

INCENTOR, ōris. m. Ammian. lib. 15. pr. Iſid. 6. 19. & 7. 12.

INCENTĪVUS, a, um. Adj. [ἐπαυλητικὸς] ut, Tibia incentiva, apud Varronem, Quæ a dextra canit: ſicut Succentiva, Quæ a ſiniſtra ſuccinit: ait enim lib. 1. de R. R. cap. 2. Et ut dextra tibia alia quam ſiniſtra, ita ut tamen ſit quodammodo conjuncta, quod eſt altera ejuſdem carminis modorum incentiva, altera ſuccentiva. Ibidem paſtorum vitam vocat incentivam, quia vetuſtior: agricolarum ſuccentivam, quia recentior, quam rem comprobat auctore Dicæarcho homine doctiſſimo. Sic ergo vitæ paſtorali ſuccinit agricultura, ut inferior, ſicut tibia ſiniſtra, dextræ foraminibus.

Incentivus, Incitativus, propterea quod incentione tubarum ſoleant milites ad prælium incitari. Firmic. lib. 1. cap. 3. Hinc intelligi datur, ſtellarum quidem eſſe, quod patimur, & quod nos incentivis quibuſdam ſtimulat ignibus: divinitatis vero eſſe animi, quod repugnamus.

INCENTIVUM, i. n. pro Stimulo, ſeu incitatione, propterea quod milites incentione tubarum ſolent ad prælium incitari. Auctor Paneg. Conſt. M. dict. a pr. Non ſolum tubæ, ſed etiam Spartanæ tibiæ incentivum aliquod feruntur habuiſſe.

INCIPERO, āre. pro Imperare. Plaut. Truc. 3. 2. 8. Inci pro In olim dictum eſſe oſtendit Scalig. ad Feſt. in voce Incitega. Sed codices emendati habent Dic, impera mihi, pro Incipera.

INCĬPIO, cœpi, vel Cepi, cœptum, [ἄρχω, ἄρχομαι, κατάρχομαι, ἀπάρχομαι, ἐξάρχω, ἐγχειρέω] ĕre. Notæ ſignificationis, & a Capio derivatur: vel ut aliis placet, a Cœpi defectivo. Plaut. Pœn. 5. 2. 14.

Incipere multo eſt quam impetrare facilius. Ter. Adel. 2. 2. 19.
— perii hercle, hac ſpe illi hoc incœperunt.

Æſtas prima incœperat. Virg. 3. Æn. 8.
Amor incipiens. Ovid. 2. de Arte Am. 648.
Annus incipit viceſimus. Plaut. Capt. 5. 3. 3.
Quam diu id factum eſt? ST. hic annus incipit viceſimus. [An Hinc?
Annus incipit a frigoribus. Ovid. 1. Faſt. 149.
Barba erat incipiens. Ovid. 12. Met. 395.
Febris incipit. Cic. 7. Att. 8. Diem tuum ego quoque ex epiſtola quadam, quam incipiente febricula ſcripſeras, mihi notaveram.
Ver incipit. Cic. 7. Verr. 27. Quum roſam viderat, tunc incipere ver arbitrabatur.
Vere incipiente pariunt. Plin. lib. 10. cap. 32.
Incipiunt poſtulare, poſcere, minari. Cic. 5. Verr. 78.
Incipere a. Plin. lib. 14. in procem. Unde autem potius incipiemus, quam a vitibus?
Abrupte aliquid incipere. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Amicitiam. Ter. And. 3. 3. 7.
Per ego te deos oro, & noſtram amicitiam, Chreme,
Quæ incepta a parvis, cum ætate adcrevit ſimul.
Curſuram. Plaut. Trin. 4. 2. 164.
Sed quis hic eſt, qui huc in plateam curſuram incipit?
Facinus. Plaut. Trin. 4. 2. 42. Magnum facinus incipis ſic petere.
Honorem. Plaut. Mil. 2. 2. 73.
Magnum illic honorem incipis, ſi magna munis mœnia. Sed emendati codd. præferunt Magnam illic, homo, rem.
Iter. Plaut. Cæſ. 4. 4. 1. Soſpes iter incipe hoc.
Incipere facere aliquid. Cic. 3. in Catil. 6. Quum jam pontem cum magno comitatu legati Allobrogum ingredi inciperent.
Huic incipio ſententiæ diffidere. Cic. 5. Tuſc. 3. Et apud eundem, Incipio ſperare.
Incœptu, ſupin. [ἄρχεσθαι] Ter. Phorm. 2. 3. 16. Turpe incœptu. Liv. præf. Fœdum inceptu.

INCŒPTUS, vel INCEPTUS, a, um. Partic. [κατηρχθεὶς] ut
Amicitia quæ incepta eſt a parvis. Ter. And. 3. 3. 7.
Iter incœptum celerant. Virg. 8. Æn. 90.
Laborem incœptum decurrere. Virg. 2. Georg. 3.
Opus incœptum deſtituere. Ovid. 3. Amor. 12. 18.
Rite incœpta ſacra. Virg. 4. Æn. 638.
Sermo incœptus. Virg. 6. Æn. 470.

INCIPIENDUS, a, um. aliud Partic. [ἀρκτέος] Ovid. 5. Faſt. 570.
A tantis princeps incipiendus erat.
In re incipienda. V. IN.

INCŒPTUM, vel INCEPTUM, i. n. Inſtitutum, principium. Ter. And. 1. 5. 1.
Hoccine eſt humanum factum, aut incœptum? Plin. lib. 4. cap. 4. Incœpto infauſto. Cic. 2. in Catil. 27. Cujus ego non modo factum, ſed incœptum ullum, conatumve contra patriam deprehendero.
Juvenilia incœpta. Ovid. 17. Epiſt. 35.
Pari incœpto ſimilis fortuna fuit. Paterc. 2. 68. 2.
Abire longius incœpto. V. ABEO.
Abſiſtere incœpto. V. ABSISTO.
Abſiſtere incœptis. Sil. lib. 11.
Deprehendere inceptum. Cic. 2. Catil. 12.
Deſiſtere incœpto. Virg. 1. Æn. 37.
Peragere incœptum. Virg. 4. Æn. 452.
Permanere in incœpto. Cic. 5. Fam. 14. 7.
Pertæſus magni incœpti. Virg. 5. Æn. 471.
Prævenit incœptum eorum Marcellus. Liv. lib. 24. 13. extr.

INCŒPTIO, ōnis. f. Principium. Ter. And. 1. 3. 14.
Nam incœptio eſt amentium, haud amantium. Cic. 4. Acad. 119. Tam præclari operis incœptio. conf. Apul. Apol. p. 317.

INCEPTUS, ûs. m. Nep. 11. 2. 5. Epaminondæ retardavit inceptus. V. Schott. & in ipſo verbo extr.

INCŒPTOR, ōris. m. Qui incipit. Ter. Eun. 5. 9. 4.
— o Parmeno mi, ô mearum voluptatum omnium
Inventor, incœptor, perfector. V. Donat.
Carminis inceptor. Avien. Arat. pr.

INCEPTIVUS, a, um. Adj. Initialis. Diomed. Gramm. Inceptiva littera.

INCIPISSO, ĕre. Plaut. Capt. 3. 3. 17. Nugas ineptiaſque incipiſſo. conf. Capt. 4. 2. 22. & Mil. 2. 2. 82. & Trin. 4. 2. 42.

INCŒPTO, vel INCEPTO, [ἄρχομαι, αἴρομαι] āre. frequent. ab Incipio, vel a Cœpi defectivo. Ter. Heaut. 4. 4. 12. Quid incœptat? Idem Phorm. 4. 3. 21. & Eun. 6. 8.
Incœptare facinus. Ter. Heaut. 3. 3. 39. Vah video quod incœptet facinus.
Incœptat fabulam. Ter. And. 5. 4. 22.
Eſt iſtæc unà parva virgo. tum ille egens, forte applicat
Primum ad Chryſidis patrem ſe. S. fabulam incœptat. CH. ſine.
Incœptare iter. Plaut. Truc. 1. 2. 28. Iſtic, quo iter incœptas, quis eſt? quem arceſſis?

INCISE, INCISIM, INCISIO, INCISUM, INCISURA, INCISUS. V. INCĪDO, is.

INCĬTA, æ. f. [πενία] Paupertas, indigentia. Plaut. Trin. 2. 4. 136. Hem! nunc hic, cujus eſt, ut ad incitas redactus! conf. Idem Pœn. 4. 2. 85. & Non. 2. 422. Budæus in Annotat. prior. Antiqui, ait, Ad incitas redactos dicebant, vel etiam Ad incitos, ſi Iſidoro credimus, i. e. Ad ultimum inopiæ. Quod proverbium a calculis luſoriis deductum eſt, qui loco cieri nequeunt. Al.

INCITI, orum. m. & INCITA, orum. n. pl. Scalig. Append. ad Conject. in Varr. lib. 6. pr. Antiqui, inquit, fines ſeu terminos, quos amplius promovere non eſt, incitos vocabant. Et qui eo rerum redacti erant, ut nullum certum rerum ſuarum conſilium capeſſere poſſent, ad incitas redacti dicebantur: ubi ſubaudiendum Lineas. Metaphora enim a ludo duodecim ſcruporum. Nam cum ad ultimam lineam promoti erant calculi, tum is, cujus intererat, ad incitas lineas redactus, Calculi vero ipſi inciti dicebantur. Quod annotat Iſidor. Orig. 18. 67.
Quando Incita dicimus, ſubintelligendum Loca. V. Joh. Livin. ad Mamert. Paneg. Jul. cap. 9. pr. Apul. 3. Aur. Aſin. p. 50. Ad extremas incitas deducti. Sed Elmenh. p. 141. legit Metas. Idem Aur. Aſin. 9. Ad ultimam ſalutis metam detruſus. V. Elmenh. 223. & Emend. 1. 272. conf. item Parei Lex. Crit. p. 59. vel Lex. Pitiſc.

INCĬTO, [παροξύνω, παρορμάω, ἐπαίσσω, θοάω, ὀρνύω] āre. Commovere, compellere, incendere: ab In, & Cito citas. Cæſ. 3. Bell. Gall. 10. Sed tamen multa Cæſarem ad id bellum incitabant.
Incitare ad ſcribendum. Cic. 9. Fam. 16.
Incitare & commovere. Cic. 2. de Orat. 186. Facilius eſt enim currentem (ut aiunt) incitare, quam commovere languentem.
Incitare contra. Cic. 4. Acad. 144. Qui ſi undique omnes convenerint, facile contra vos incitabuntur.
Incitari in ſtudia. Cic. 12. Fam. 16. Ne putes in Aſia feriatum illum ab his ſtudiis, in quæ tua cohortatione incitatur, futurum.
Ad ſtudium & laborem incitandi juvenes. Cic. 1. de Orat. 262.
Animos ſedare, & Incitare, contraria. Cic. in Orat. 63.
Celeritatem incitat exercitatio eloquendi. Cic. 1. de Orat. 90.
Cupiditate faciendi aliquid aliquem incitare. Cic. de Clar. Orat. 317.
Currentem incitare, Parœmia. Cic. 3. Philipp. 19. Quorum conſiliorum Cæſari me auctorem & hortatorem & eſſe & fuiſſe fateor. quanquam ille non eguit conſilio cujuſquam, ſed tamen, ut dicitur, currentem incitavi.
Equos incitare. Cæſ. 4. Bell. Gall. 12. Incitato equo ſeſe hoſtibus obtulit.
Equo incitato ſe in hoſtes immittere. Cic. 3. de Nat. Deor. 15.
Mentes incitare, & Reflectere, contraria. Cic. 1. de Orat. 53.
Metum incitat umbra vana. Ovid. 2. de Pont. 7. 14. al. Incutit.
Motus ſilentio incitari non poſſe. Cic. de Somn. Scip. 11.
Navem remis incitare. Cæſ. 4. Bell. Gall. 25.
Pœnæ cælibum incitandæ. Tacit. 3. Ann. 25.
Veterani incitantur in eum. Cic. 12. Fam. 2.
Incitant me auguria quadam ſpe non dubia. Cic. 10. Att. 8.
Incitare ſe in aliquam partem. Cic. 2. Att. 16. Quod ſi in eam me partem incitarem, profecto jam aliquam reperirem reſiſtendi viam.
Incitat aviditatem hæc herba, Provocat, & irritat appetitum ciborum: cui opponitur Inhibere aviditatem. Plin. lib. 20. cap. 7. Nec ulla res in cibis aviditatem incitat, inhibetque eadem.
Saliens incitat unda ſitim. Ovid. 2. de Rem. Amor. 632.
Beneficiis alicujus & amore incitari. Cic. 1. Fam 7.
Natura incitari ad aliquid agendum. Cic. 3. de Fin. 66.
Voluptate corporis incitari Cic. de Senect. 41.

INCITĀTUS, a, um. Partic. [παροξυνθεὶς, παρόξυντος]
Celeritate & ſtudio incitatus. Cæſ. 3. Bell. Civil. 78.
Ira aut perturbatione aliqua incitatus. Cic. 1. Off. 23.
Iracundia incitatus populus. Cic. pro Domo 86.
Mente incitatus. Cic. 4. Acad. 14. Et tamen iſti Phyſici raro admodum, quum hærent aliquo loco, exclamant quaſi mente incitati.
Gradu incitato accurrit. Sen. Troad. 10.
Populum, incitatum in bonos, mitigare. Cic. 1. de Orat. 202.
Studium incitatum ad inveniendam veritatem. Cic. 5. Tuſc. 68.
Voluntas incitata adverſa ratione. Cic. 4. Tuſc.
Incitatum pro Vehementi. Cic. in Brut. 35. Nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum. Idem, Incitata & volubilis, nec ea redundans tamen.
Furor incitatus. Cic. 4. Acad. 87. Nonne ibidem incitato furore,
Unde hæc flamma oritur? Ex poeta.
Compar. Cic. Orat. 39. Alter incitatior fertur.
Superl. Converſio incitatiſſima totius mundi. Cic. in Somn. Scip. 13. Hic vero tantus eſt totius mundi incitatiſſima converſione ſonitus, ut eum aures hominum capere non poſſint.
Incitatus, Equus quidam fuit hoc nomine nobiliſſimus & velociſſimus, circenſibus curriculis & palmarum frequentia celebratiſſimus, Caligulæ uſque eo amatus, ut & ad cœnam vocaret, & ei hordeum aureum objiceret,

jiceret, & vinum aureis pateris propinaret, sanctéque adjuraret per salutem & fortunam suam, se eum Consulem facturum. Martial. 11. 1.

Sed quum sponsio fabulæque lassæ
De Scorpo fuerint & Incitato.

De hoc equo & Dio col. 747. H. St.

Incitate, Adv. [παροξύντως] Compar. Cic. 2. Att. 14. Quas Numestio litteras dedi: sic te his evocabam, ut nihil acrius, neque incitatius fieri posset.

Incĭtātio, ōnis. f. [παροξυσμὸς] Instigatio, commotio. Cic. 4. Acad. 82. Quum ille sol, qui tanta incitatione fertur, ut celeritas ejus quanta sit ne cogitari quidem possit.
Languentis populi incitatio, & Effrenati moderatio, contraria. Cic. 2. de Orat. 35. [An potius Efferati?
Acri & vehementi incitatione inflammatur animus. Cic. 2. de Orat. 183.
Divina mentis incitatio. Cic. 1. de Divin. 89.
Incitatio orationis. Cic. 1. de Orat. 161. Sic evolavit oratio, ut ejus vim atque incitationem aspexerim: vestigia, ingressumque vix viderim.

Incitātor, ōris. m. Prudent. Rom. 67. Ut incitator & fax omnium.

Incitātrix, īcis. f. Arnob. lib. 2. p. 64. Ista persuasio est incitatrix ad vitia. Lactant. de Ira Dei 23. 22. Opulenta libidinum incitatrix.

Incitābĭlis, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. παροξυντικὸς, Incitabilis.

Incitāmentum, i. n. [παροξυντήριον] Quod commovet, incitat & accendit ad aliquid faciendum. Cic. pro Arch. 23. Hoc maximum & periculorum incitamentum est & laborum.
Incitamentum ad vincendum. Liv. 21. 44. conf. ibi Gronov. Tacit. Germ. 6. 29. extr. Uxor incitamentum mortis & particeps fuit. conf. Idem 7. 3. Plin. Paneg. cap. 27. pr. Magnum quidem est educandi incitamentum, tollere liberos in spem alimentorum, &c.

Incitābŭlum, i. n. [ὁρμητήριον] Idem quod Incitamentum. Gell. lib. 15. cap. 2. Fomitem esse quendam dicens, & incitabulum ingenii virtutisque. Antiquum.

Incitus, a, um. Adj. [παρόρμητος] compositum ex In & Citus: Idem quod Velox & celer. Cic. 2. de Nat. Deor. 89.

Sicut inciti atque alacres rostris perfremunt
Delphini. Ex Accio. Lucret. lib. 6. 136.
— validi vis incita venti. Idem 1. 270. Prudent. Hymn. 3. 93.

Incita lingua. [Partic. ab Incieo. Vix alibi, quam apud poëtas legas. Incitus est etiam Immotus: ut, Calculi inciti. V. supra in incita, & inciti.

Incĭtus, us. m. [παρόρμησις] pro Incitatione. Plin. lib. 2. cap. 45. Qui, sive assiduo mundi incitu, & contrario siderum occursu, nascuntur, sive hic est ille generabilis rerum naturæ spiritus, &c. Al. Incitatu. V. Harduin.

Incīvīlis, e. Adj. Asper, violentus. Eutrop. 10. 7. Multis incivilibus gestis. conf. Aurel. Vict. de Macrin. & Diad.

Incivilĭter, Adv. Apul. Met. 7. p. 199. An te nos tractamus inciviliter, qui nostrum asinum furatum abducis?
Compar. Suet. Tit. 6. Egitque aliquanto incivilius. i. e. Violentius, acerbius, sævius, & tyranni more. Civilis enim dicitur Qui sævus non est, sed moderatus, parique cum ceteris jure vivit: Incivilis, Qui se pro principe & imperatore non gerit, sed superbus, & arrogans est & tyrannus. Tacit. 1. Ann. 33. Nam juveni civile ingenium, mira comitas, & diversa a Tiberii sermone, & vultu arrogantibus & obscuris. Turnebus.

Incivilĭtas, ātis. f. Ammian. 18. 2. Contingit per incivilitatem militis. Idem 29. 5. Incivilitatis particeps.

Inclāmo, [ἐπιβοάω] āre. Clamore arcessere, vocare. Val. Max. lib. 1. cap. 7. §. 7. Perterritus deinde tam tætro viso, & nomine horrendo, servos inclamavit: sciscitatusque est, &c. Cic. 2. Att. 18. Sed ita te para, ut si inclamaro, advoles.
Inclamare aliquem. Ovid. 3. Fast. 756.

Inclamatque suos, auxiliumque vocat.

Inclamare aliquem magna voce. Liv. 8. 9. pr.
Inclamare nomine aliquem. Liv. 26. 15.
Inclamare alicui. Liv. 1. 25. Et dum Albanus exercitus inclamat Curiatiis, uti opem ferant fratri, jam Horatius cæso hoste victor secundam pugnam petebat. Ovid. 1. Amor. 7. 45.

Nonne satis fuerat timidæ inclamasse puellæ.

Inclamare aliquem, Conviciis & maledictis insectari, inquit Festus. Plaut. Asin. 3. 2. 36.

Nimis ægre risum continui, ubi hospitem inclamavit,
Quod se absente mihi fidem habere noluisset. conf. Idem Asin. 3. 2. 36. Lucret. lib. 3. 266.
Non merito inclamet magis, & voce increpet acri? Ovid. 2. Fast. 351.
Fit sonus, inclamat comites, & lumina poscit. h. e. Objurgat.

Inclamātus, a, um. Partic. Inclamatus a puero delphinus. Plin. 9. 8. Nomine suo inclamatus. Lactant. 4. 26.

Inclamātio, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 4. 41. pr.

Inlāmĭto, [ἐπιβοῶμαι] āre. frequent. Passivo utitur. Plaut. Epid. 5. 2. 46.

Etiam inclamitor quasi servos?

Inclāreo, ui, ēre; vel **Inclāresco**, [εὐδοκιμέω] ĕre. Clarum fieri, manifestum, & notum. Plin. Paneg. cap. 82. Nec dignitate nuptiarum magis, quam his artibus inclaruisse. Suet. de Clar. Gramm. cap. 17. Verrius Flaccus, docendi genere maxime inclaruit.
Artes plurimis inclaruere exemplis. Plin. lib. 7. cap. 37.
Maxime inclaruit discipulo Nicia Atheniensi, qui diligentissime mulieres pinxit. De Euphranore pictore. Plin. lib. 35. cap. 11.
Inclaruit in auro cælando. Plin. lib. 33. cap. 12. Et lib. 7. cap. 21. Myrmecides quidam in eodem genere inclaruit. [Omnia Præterita sunt ab Inclaresco. Inclareo nusquam leges.

Inclārus, a, um. Adj. Symmach. 3. Epist. 4. pr. An ita vel mei animi fides inclara est &c. i. e. Non clara, dubia.

Inclēmens, entis. Adj. [ἀνεπιεικὴς] contrarium est Clementi: h. e. Durus & asper. Liv. 8. 32. Extrema concio, & circa Fabium globus increpabant inclementem Dictatorem.
Compar. Liv. 9. 34. Inclementiori verbo quem appellare.
Superl. Macrob. Somn. Scip. 1. 10. Dionysius aulæ Siculæ inclementissimus incubator.

Inclementia, æ. f. [ἀνεπιείκεια] Duritas. Virg. 2. Æn. 602.

— verum inclementia divûm
Has evertit opes. Idem 3. Georg. 68.

Et labor, & duræ rapit inclementia mortis. Ubi servius: Inclementia, Inexorabilitas & duritia.
Gravis inclementia fati. Stat. 1. Silv. 4. 50.

Inclementer, Adv. [ἀνεπιεικῶς] Dure. Liv. 22. 38. Nihil inclementer in Varronem dictum, nisi id modo, mirari se, &c. Plautus Pseud. 1. 1. 25.

Cur inclementer dicis lepidis litteris? i. e. Quare irasceris istis litteris? Idem Pœn. 5. 5. 44.

Inclementius, Immitius. Ter. in prol. Eun. 4.

Tum siquis est, qui dictum in se inclementius
Existimat esse, &c. conf. Liv. 3. 48.

Inclinis, V. post seq. dict.

Inclīno, [ἐπικλίνομαι, ἐγκλίνω] āre. Inflectere.
Acies inclinare vel inclinari dicitur, Quando ita urgetur ab hostibus, ut jam deficiens incipiat cedere, atque in fugam converti. Liv. 1. 12. Ut Hostus cecidit, confestim Romana inclinatur acies. Ibidem lib. 2. 33. Tum demum impulsi Latini, perculsaque inclinavit acies.
Animum inclinare. Liv. 29. 33. extr. Hæc animum inclinant, ut cum modico potius quam cum magno præsidio equitum ad Scipionem quoque postea venisse Masinissam credam.
Animus inclinat. Liv. 1. 24. Hos ut sequar inclinat animus. conf. 7. 9.
Animum inclinare ad rem aliquam. Liv. 40. 5. In præsentia placet omni ope in Romanos accendi regem, impellique ad consilia belli ad quæ jam sua sponte animum inclinasset.
Arbor vento inclinata in tuum fundum. Pompon. in l. ult. D. de arbor. cædend.
Astra inclinaverat ortus. Astrorum lucem imminuerat & hebetaverat: vel Astra cælo depulerat. Stat. 12. Theb. 1.
Culpam inclinare in aliquem, Derivare. Liv. 5. 8. extr. Ubi quum omnem culpam in Collegam inclinaret, acciri Virginium ex castris, &c.
Cursum inclinat. Ovid. 2. Met. 271. De Mercurio volante.
Dies inclinat. Curt. 6. 11. 9.
Domus omnis in te inclinata recumbit. Virg. 12. Æn. 59. i. e. Tuis humeris fulcitur.
Eloquentiam inclinare, pro Imminuere. Quintil. lib. 10. cap. 1. Quinetiam & Phalereum illum Demetrium (quanquam is primus inclinasse eloquentiam dicitur) multum ingenii habuisse & facundiæ fateor. V. Orationem inflectere, in inflecto.
Fata ducum inclinant. Lucan. lib. 3. 572.
Fortuna inclinat se ut. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 52. Tam paucis diebus magna erat rerum facta commutatio, ac se fortuna inclinaverat, ut nostri magna inopia necessariarum rerum conflictarentur. Cic. Inclinante deinde se fortuna ad causam plebis, nuntii veniunt.
Fortuna inclinata & prope jacens. Cic. 2. Fam. 15.
Fretum inclinatum æstu, h. e. Pacatum mare. Liv. 29. Quum primum æstu fretum inclinatum est, naves mari secundo misit.
Fuga inclinateo. Liv. 1. 27. extr. Quo postquam inclinavit fuga, alii arma, &c.
Genua inclinarat arenis. Ovid. 11. Met. 355.
Meridies inclinat. Hor. 3. Carm. 28. 5.
Oculos inclinare mortuis. i. e. Claudere: quod facere morientibus cari vel propinqui solebant. Propert. 4. 7. 25.

At mihi non oculos quisquam inclinavit euntis:
Unum impetrassem te revocante diem. Forte Inclamavit non inepte legeretur. [Immo Inclinavit hiantes. V. Broekh.

Opes inclinantur ad Sabinos. Liv. 1. 11. Quanquam inclinari opes ad Sabinos, rege inde sumpto, videbantur.
Oppida inclinata, Diruta. Ovid. 15. Met. 295.
Res inclinata: cui Integra opponitur. Cic. 10. Att. 8. Scribendum ad te existimavi, & pro nostra benevolentia petendum, ne quo progredereris inclinata jam re, qua integra etiam progrediendum tibi non existimasses. Legitur & Proclinata.
Res inclinata est, laboratur vehementer. Cic. 1. Fam. 1. i. e. Spectat ad malum exitum, & ruinam veluti minatur.
Respub. inclinata. Quæ jam declinare cœpit. Cic. ad Brut. 18. Respondi id quod sentiebam & dignitati & existimationi tuæ maxime conducere, te primo quoque tempore ferre præsidium labenti & inclinatæ pæne Reipub. [An Labanti?
Sententia inclinat, Huc tendit, eo vergit ut, &c. Liv. 32. 13. Inclinavit sententia, suum in Thessaliam agmen dimitteret. [Lego Demitteret.
Sententiæ eo inclinant, ut &c. Liv. 27. 46. Multorum eo inclinant sententiæ, ut, dum fessum &c.
Sententia eo inclinavit quod tutius, &c. Liv. 28. 25. extr. Illa dubitatio erat, singulæne cohortes, an universi ad stipendium petendum irent: inclinavit eo sententia, quod tutius censebant universos ire. Al. omittunt Eo rectius, & post Censebant commate distinguunt.
Sol inclinat se meridie. Liv. 9. 32. Et prius sol meridie se inclinavit, quam telum hinc atque illinc emissum est.
Ad consilium adjuvandum inclinare. Cic. 12. Att. 28. Tuum enim illud desperatum denique intelliges, & quid inclinent ad hoc meum consilium adjuvandum.
In consilium inclinare. i. e. Descendere in sententiam. Liv. 30. 9. In hoc consilium maxime inclinant: legatos tamen ad Annibalem mittendos censent.
Ad Stoicos inclinare. Cic. 3. Fin. 10.
Paulum timore inclinari. Cic. 4. Att. 14.
Inclinare in vitium dicitur vinum. Plin. lib. 14. cap. 20. In vitium inclinantis experimentum est laminæ plumbeæ mutatus in eo color.
Nos inclinare in iis rebus dicimur, In quibus acquiescimus. Sen. in Consol. ad Helv. cap. 2. extr. Quasi de industria, in id tempus conjectis malis tuis, ut nihil esset, ubi se dolor tuus inclinaret.
Obscæno sensu usurpare videtur. Juven. 9. Sat. 26.

— atque ipsos etiam inclinare maritos. conf. Idem 10. 224.

Inclinare apud Grammaticos est verba & nomina in casus, personas atque tempora mutare. V. Gell. 4. 9.

Inclīnans, Partic. [ἐπικλινόμενος] ut
Inclinans ad crocum vel in luteum colorem. h. e. Tendens & fere similis. Plin. lib. 27. cap. 12.
Inclinantem erigere, Stantem inclinare, contraria. Cic. 2. de Orat. 1 7.

Inclinatus, a, um. Partic. [ἐπικλινὴς] ut,

Inclinatus ad cauſam plebis, i. e. Promptus. Liv. 3. 65. pr. Nihil magnopere ad patrum aut plebis cauſam inclinati, otium domi ac foris habuere.
Animo inclinatus. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 12.
Spes inclinata dicitur in aliquam partem, Ubi de ea bene ſperatur. Liv. lib. 5. Teri tempus neutro inclinata ſpe.
Cervix inclinata. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Copiæ inclinatæ. Nep. 16. 5. 4. & Paterc. 2. 55. 1. Subaudi Ad fugam.
Dies inclinatus in tempus pomeridianum. Cic. 3. Tuſc. 7.
Morbus inclinatus, Qui jam ad ſanitatem ſpectat. Plin. lib. 23. cap. 4. Lethargicis magis auxiliare, & inclinato morbo.
Onera inclinata a pauperibus in divites, Derivata. Liv. lib. 1. 43.
Reſpublica paullum inclinata agitari cœpit. Salluſt. Fragm. 6. 56.
Vires inclinatæ. Liv. 9. 12. pr. Nullo dum certamine inclinatis viribus. i. e. Integris adhuc & nullo certamine debilitatis.
Voce inclinata ululantique canere. Cic. in Orat. 27.
Compar. Inclinatior ad pacem animus. Liv. 34. 33. Idem 3. 2. & 23. 46.

Inclinātio, ōnis. f. [ἐπίκλισις, ἔγκλισις] Plin. de lignis ſectilibus lib. 16. cap. 43. Qua de cauſa alterna inclinatione egerunt ſcobem.
Animorum inclinatio plebis ad ſuſtinendam inopiam ærarii fit. Liv. 24. 18. extr.
Cæli inclinatio, quam quidam Aſpectum & horizonta vocant. Gell. lib. 14. cap. 1. Procedat inquit, hæc diſciplina ſane, ſed ſub ea modo inclinatione cæli, ſub qua tunc Chaldæi fuerunt. V. Declinatio mundi, in declino, & Vitruv. 6. 1.
Cauſæ inclinatio. Quintil. lib. 5 cap. 13.
Corporis inclinatio. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Laterum fortis, ac virilis inclinatio. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Rerum & temporum inclinationes dicuntur Converſiones, quando Reipub. conſtitutio tenorem ſuum jam non amplius ſervat, ſed ad mutationem ſpectare videtur. Cic. 5. Philipp. 26. Minimis momentis, p. c. maximæ inclinationes temporum fiunt. Et 5. de Fin. 11. Hoc amplius Theophraſtus, quæ eſſent in Repub. inclinationes rerum, & momenta temporum, quibus eſſet moderandum.
Temporis inclinatione, & perlevi ſæpe fortunæ momento, vectigalia Populi Rom. pendere. Cic. 2. de Lege Agr. 72.
Voluntatum repentina inclinatio. Cic. pro Muren. 53.
Voluntatis inclinatione propendēre in aliquem. Cic. 2. de Orat. 129.
Inclinatio ad meliorem ſpem. Cic. pro Sext. 67.
Pro Declinatione ponitur a Grammaticis. Varr. L. L. 8. 1. Quorundam inclinationes ſequi. Idem 8. 63. In inclinationibus verborum. conf. inclinatus.

Inclinātus, ûs. m. [κλίσις] pro Terminatione Grammaticis. Gell. lib. 3. cap. 12. Neque aliud eſt quod ſimili inclinatu dicatur. i. e. Terminatione. de Biboſus loquitur. conf. inclinamentum.

Inclinābĭlis, e. Sen. Epiſt. 94. Nulla res magis animos honeſta induit, dubioſque & in pravum inclinabiles revocat ad rectum, quam bonorum virorum converſatio. Al. Inclinantes. [Porro videtur Honeſto imbuit legendum.

Inclināmentum, i. n. [ἐπίκλιμα] pro Declinatu vel Derivatione vel Terminatione. Gell. lib. 4. cap. 9. ex Nigidio. Hoc, inquit, inclinamentum ſemper hujuſcemodi verborum, ut vinoſus, mulieroſus, religioſus, &c.

Inclīnis, e. Adj. Quod inclinatur, quod cedit. Val. Flacc. 4. Argon. 307.

— ſonat omnis vulnere cervix
Inclinis ceditque malis.

Min. Fel. c. 3. extr. Eam teſtam plano ſitu digitis comprehenſam, inclinem ipſum atque humilem, quantum poteſt ſuper undas inrotare. Subaudi Puerum.
Item [ἀκλινὴς] Inflexus, rigidus. Manil. 1. 596.

His eadem eſt via, quæ mundo, pariterque rotantur
Inclines.

V. Interpr. in loc.

Inclĭtus, a, um. Adj. [κλυτὸς] Glorioſus, excellens, atque inſignis, quique veluti fulgore quodam famæ reſplendet. Plaut. Mil. 4. 6. 12. Uttu inclitus apud mulieres.
Armis inclitus. Virg. 6. Æn. 276.
Factis inclitus. Ovid. 12. Met. 173.
Acta viri multum inclita cantu Mæonio. Stat. 1. Achil. 3.
Dux inclitus. Virg. 6. Æn. 562.
Genus inclitum altis titulis. Sen. Herc. fur. 6.
Gloria inclita fama. Virg. 2. Æn. 82.
Juſtitia inclita, religioque ea tempeſtate Numæ Pompilii erat. Liv. 1. 18.
Mœnia inclita bello. Virg. 2. Æn. 241.
Philoſophorum omnium inclitus Ariſtoteles. Juſtin. 12. 16. 8.
Templum inclitum divitiis. Liv. 26. 11.
Virtus inclita. Sen. OEth. v. 1984.
Superl. Cato apud Gell. 3. 7. Claritudo inclitiſſima. Dux inclitiſſimus. Columel. 1. 4. Scribitur & per y Inclytus, & per u, Inclutus. V. Cellar. Orthogr. Romanam ſcriptionem per i præferunt docti.

Inclūdo, ſi, ſum, [ἐγκλείω, κατακλείω] ĕre. Intus claudere. Cic. de Senect. 77. Nam dum ſumus incluſi in his compagibus corporis, munere quodam neceſſitatis, & gravi opere perfungimur.
Omnia animalia in mundo incluſit Deus. Cic. de Univerſ. 30.
In carcerem includere. Cic. 7. Verr. 117. Includuntur in carcerem condemnati.
In carcere includere. Cic. 2. Att. 1. Itaque nunc Conſule in carcere incluſo.
Includi ſimpliciter, abſque alia voce adjecta eſt In carcere compingi. V. Schulting. ad Controv. Sen. p. 232.
Aliquem includere in prædonum hoſtiumque cuſtodias. Cic. 7. Verr. 143.
Includere ſe domi. Cic. 7. Verr. 71.
In dialogos aliquem includere. Cic. 13. Att. 40. Sic enim conſtituebam, neminem includere aliquem in dialogos, eorum qui viverent. V. in.
Includam orationi meæ. Cic. 1. Att. 13. τοποθεσίαν, quam poſtulas, Miſeni & Puteolorum, includam orationi meæ.
In periculum legis includi. Cic. pro Cluent. 152. Nec nunc quicquam agitur, mihi credite, Judices, & proſpicite id quod providendum eſt: niſi ut Equeſter ordo in hujuſce legis periculum includatur.
Actionem oratoris includere. Plin 2. Epiſt. 11. ad Arrianum, Hujus actionem veſpera incluſit. h. e. Actioni finem impoſuit.
Cælum ignavos incluſit nubibus æſtus. Ovid. 7. Met. 529.
Lacrimas dolor incluſit. Stat. 12. Theb. 318. i. e. Prohibuit.
Opinionem aliquam in definitiones aliquas includere. Cic. 4. Tuſc. 15.
Populos includere ſeptis. Ovid. 1. Faſt. 53.
Verba includere verſu. Cic. 3. de Orat. 182.
Viam includere, quod & Præcludere & Claudere dicitur. Liv. 27. 27. Non ante apparuere quibus obviis ab jugo ipſo conſurgendum erat, quam circuiēre qui ab tergo includerent viam.
Vocem includere. Liv. 2. 2. Conſuli primo tam novæ rei ac ſubitæ admiratio incluſerat vocem. h. e. Ademerat.
Vocem includit dolor. Cic. pro Rabir. Poſt. 48. Jam indicat tot hominum fletus, quam ſis carus tuis, & me dolor debilitat, includitque vocem.
Includere & inſculpere gemmam. Ulpian. in l. item quæritur. §. ſi gemma. D. locati, Si gemma includenda aut inſculpenda data ſit, ſiquidem vitio materiæ factum ſit, non erit ex locato actio: ſi imperitia facientis, erit.
Includere gemmam auro, & Excludere, contraria. V. excludo.
Smaragdi auro includuntur. Lucret. lib. 4. 1120.
Speciem ſui ſimilem incluſit clypeo Phidias. Cic. 1. Tuſc. 34.
Illigare & includere. Cic. 6. Verr. 54. Tum illa ex patellis & thuribulis quæ vellerat, ita ſcite in aureis poculis illigabat, ita apte in ſcyphis aureis includebat, ut ea ad illam rem nata eſſe diceres. [An Evellerat?

Inclūſus. a, um. Partic. [κατακεκλεισμένος] ut
Incluſus anguſtiis temporis & juris: h. e. Obrutus & immerſus. Liv. 24. 8. Nullis neque temporis, neque juris incluſum anguſtiis quo minus ita omnia gerat adminiſtretque, ut tempora poſtulabant belli.
Incluſa in uno cubiculo ambitio. Cic. 4. Verr. 132.
Piſcis incluſus aqua. Ovid. 3. de Pont. 1. 16.
Uva plena incluſo mero. Ovid. 5. Triſt. 3. 36.
In impias fabulas non inelegans ratio phyſica incluſa eſt. Cic. 2. de Nat. Deor. 63.
Verba incluſa modis. Stat. 4. Silv. 4. 11.
Incluſa ſunt mihi medullis. Cic. 15. Att. 4.

Incluſio, ōnis. f. [κατάκλεισις] Cic. in Vatin. 24. M. Bibulum, cujus incluſione contentus non eras, interficere volueras.

Inclytus, V. Inclitus.

Incoactus, a, um. Adj. [ἑκὼν] pro Voluntario. Sen. Epiſt. 67. Omne honeſtum injuſſum incoactumque eſt, ſincerum, & nullo malo miſtum. Sic Valer. lib. 4. cap. 7. Incoactam voluntatem eſſe in amicitiis contrahendis.

Incoctilis, V. incoquo.

Incœnis, e. [ἄδειπνος] Qui non cœnavit. Plaut. Caſin. 4. 1. 18.

— illæ autem ſenem
Cupiunt extrudere incœnem ex ædibus,
Ut ipſæ ſolæ ventres diſtendant ſuos.

Al. Incœnatum.

Incœno, [δειπνέω] āre. pro Cœnare in loco. Suet. Tiber. cap. 39. extr. Incœnante eo, complura & ingentia ſaxa fortuito ſuperne delapſa ſunt. loquitur de Spelunca quadam, in qua cœnaverat.

Incœnātus, a, um. Adj. [ἄδειπνος] Idem quod Incœnis. Plaut. Alul. 2. 7. 6.

Superi incœnati ſint, & cœnati inferi.

Cato R. R. cap. 156. Qui poturus erit, lavet calida, bibat aquam mulſam, cubet incœnatus. conf. Scrib. Larg. Comp. 140.

Incœptio, Incœpto, Incœptor, Incœptum. V. incipio.

Incōgĭto, āre. Idem quod Cogitare. Hor. 2. Epiſt. 1. 122.

Non fraudem ſocio puerove incogitat ullam.

Quum antea legeretur Puero non cogitat. H. St. deſiderabatur in ed. Lugd. hæc dictio.

Incogĭtans, antis. Adj. [ἀλόγιστος] Temerarius, inquit Donatus. Ter. Phorm. 3. 2. 14.

Adeone te incogitantem atque impudentem, Phædria.

Ibid. 1. 3. 3. Quod ni fuiſſem incogitans, &c. Auſon. Sap. Periandro. 15.

Incogitātus, a, um. Adj. [ἀνεπιλόγιστος] Idem. Plaut. Bacch. 4. 3. 1.

Petulans, protervo, iracundo animo, indomito, incogitato.

Lamprid. Alex. cap. 16. Dato ſpatio ad diſquirendum cogitandumque, ne incogitati dicere cogerentur. Accipitur hic active: ſed paſſive apud Sen. Epiſt. 58. Alacritas incogitata & injuſſa.

Incogitābĭlis, e. [ἀπερίσκεπτος] Idem. Plaut. Mil. 2. 6. 63.

— nunc demum ſcio
Me fuiſſe excordem, cæcum, incogitabilem.

conf. Lactant. 1. 8.

Incōgĭtandus, a, um. Adj. Quantum cogitari nequit. Plaut. Stich. 1. 1. 48. Incogitandus mæror. Idem Trin. 2. 1. 1.

Incogitantia, æ. f. [ἀλογιστία] Plaut. Merc. prol. 27.

Incogitantia, excors immodeſtia.

Incognoſco, ĕre. Idem quod Cognoſcere. Apul. 4. Flor. p. 362. Propius acceſſit ut etiam incognoſceret. conf. J. Pic. Mirand. Epiſt. 4.

Incognitus, a, um. Adj. [ἄγνωστος] Non cognitus. Cic. pro Cæcin. 29. Dum incognita re judicare voluiſſet, &c. Idem 1. Acad. 44. Quæ eſſet imbecilla, & cum falſo incognitoque communis.
Oculis incognita noſtris. Ovid. 2. Met. 46.
Facinus incognitum. Sen. Med. 12.
Res incognita turbat animos. Virg. 1. Æn. 519.
Vocabula nobis incognita. Cic. 3. de Fin. 4. conf. Nep. 24. 3. 2.

Incognoſcibilis, e. Iren. Interp. 1. 12.

Incōhĭbeſco, [οὐκ ἀπείργω] ĕre. Lucret. lib. 3. 445. de anima.

Aëre qui credas poſſe hanc cohiberier ullo,
Corpore qui noſtro rarus magis incohibeſcit?

h. e. Non cohibet. In, negat. Cohibeſcere, idem quod Cohibere. Sed non convenit inter Lucretii Editores, utrum verior lectio ſit, Incohibeſcit; vel Am aut An aut Hanc cohibeſcit.

Incohibilis, e. Adj. Ammian. 24. 2. Incohibili curſu evaſit.

Incoibĭlis, e. [ἀσύμφυτος] Quod coire & conjungi non poteſt. Gell. lib. 5. cap. 3. Videt enim cum illo genere oneris tam impedito, ac tam incoibili, facile atque expedite incedentem. Obſoletum.

Incoinquinatus, a, um. Adj. [ἀμίαντος] Vulg. Int. Sap. 8. 20.

Incōlo, ui, ultum, [ἐνναίω, ἐνοικέω] ĕre. Inhabitare. Cic. 6. Verr. 21. Lycii illam, Græci homines incolebant.
Caſtrum incolere. Cic. 2. Tuſ. 23. ex quodam poeta.
Locum aliquem incolere. Cic. 1. Tuſc. 11. Et 4. Acad. 137. 3. Verr. 46. Cum fanum ſpoliatum viderent ii, qui Delum incolebant, graviter ferebant.

Luſtra

Lustra incoluere. Sil. lib. 8. 573.
Nemora. Lucan. 1. 449.
— nemora alta remotis
Incolitis lucis.
Sedem incolere Capitolii dicuntur dii Romanorum. Cic. Anteq. iret in exil. 24. Ceterique dii deæque immortales, qui excellenti tumulo civitatis sedem Capitolii in saxo incolitis constitutam.
Terras gens incolit. Lucan. lib. 9. 891.
Trans Rhenum incolunt. Cæs. 1. Bell. Gall. 1.
Vitam incolere. Ter. Heaut. 1. 1. 35.
— nam usque dum ille vitam illam incolit
Inopem, carens patria, ob meas injurias. al. Colit.
Incoli locus passive dicitur, Qui frequentia populi abundat. Cic. 1. de Divin. 93. Ex locis quoque ipsis, quæ a quibusque incolebantur.
INCŎLA, æ. c. [ἔνοικος, οἰκήτωρ] Qui in aliena regione, vel urbe, aut rep. habitat, quasi civis aut municeps: ut ait Valla lib. 4. Bud. Incola, qui in alienam civitatem domicilium transfert. Cic. 1. Off. 125. Peregrini autem atque incolæ officium est, nihil præter suum negotium agere, &c.
Incolam & civem totius mundi arbitrabatur. Cic. 5. Tusc. 108.
Incola, & Habitator. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Sunt enim ex terra homines, non ut incolæ atque habitatores, sed, &c. Bud.
Novus incola. Hor. 2. Serm. 2. 128.
Pauper incola. Ovid. 3. Trist. 10. 60.
Turba incola. Ovid. 3. Fast. 582.
Loci alicujus incola. Cic. 5. de Fin. 3.
Orientis incolæ. Plin. lib. 2. cap. 70.
Incola arbor. Plin. lib. 12. cap. 3. Sed quæ ex his in incolarum numero esse cœpere, dicentur inter fructiferas. i. e. Quæ coluntur & feruntur apud nos.
Incola piscis. Idem lib. 9. cap. 17. Admovitque sibi gula sapores piscibus satis, & novum incolam mari dedit, nequis peregrinas aves Romæ parere miretur. Phædr. 1. 7. 6. de Ranis. Quædam tum stagni incola.
Aquarum incolæ bestiæ nantes. Cic. 5. Tusc. 38.
INCOLO, āre. Incolam esse. Tertul. de Resurr. Carn. cap. 26.
INCOLATUS, ûs. m. Habitatio sine civitatis jure. Modest. l. 34. Dig. ad Municip. Tertul. de Anima, cap. 57. pr. & Apol. cap. 21. & de Resurr. cap. 26. conf. Cellar. Cur. Poster. ubi ex antiqua Hadriani ævi Inscriptione occurrit, OMNIA PER OPPIDA INCOLATUM EVITANT.
INCULTUS, a, um. Adj. [ἀνήροτος] Horridum & inhabitabile. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Terræ regiones inhabitabiles & incultæ. Sic apud eundem de Clar. Orat. 16. Serere in inculto & derelicto solo.
Ager incultus. Cic. pro Rosc. Com. 33. Liv. 2. 34.
Capilli inculti. Ovid. 9. Epist. 125.
Corpus incultum, Inornatum. Cic. 2. de Lege Agrar. 13. Vestitu obsoletiore, corpore inculto & horrido, capillatior quam ante.
Oratio inculta, Inculta scripta, Impolita & incompta. Cic. 3. de Orat. 95. Ut caveatis ne exilis, ne inculta sit vestra oratio, ne vulgaris, ne obsoleta.
Pars nulla Philosophiæ inculta & deserta est. Cic. 3. Off. 5.
Partes mundi incultæ, Inhabitatæ & desertæ. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Pictura horrida, inculta, abdita opaca: cui opponitur Nitida, læta, collustrata. Cic. in Orat. 36.
Regio est incultior. Mela. 2. 1.
Sentes inculti. Virg. 4. Ecl. 29.
Squalor incultus. Senec. Hippol. 6.
Parsimonia rusticana illa atque inculta. Cic. pro Quint. 92.
Via inculta & silvestris. Cic. de Clar. Orat. 259.
Versus inculti. Hor. 2. Epist. 1. 233.
Vir subhorridus & incultus. Cic. de Clar. Orat. 117.
Vir horridus, incultus, mæstus. Cic. Post red. in Senat. 12.
Vita inculta & deserta ab amicis non potest esse jucunda. Cic. de Amicit. 15.
Vita inculta & horrida, cui opponitur Delicata. Cic. pro Rosc. Amer. 22.
INCULTE, Adv. [ἀνεπιτηδεύτως] Horride, inornate. Cic. de Clar. Orat. 107. Et dicere non inculte solebat.
Inculte & horride aliquid dicere. Cic. in Orat. 28.
Inculte atque horride vivere. Cic. pro Quint. 75. Vixit enim semper inculte atque horride: natura tristi ac recondita fuit.
Compar. Sallust. Jugurth. cap. 19. Super Numidiam Getulos accepimus partim in tuguriis, alios incultius vagos agitare. Idem cap. 89. In omni Africa, quæ procul a mari incultius agebat.
INCULTUS, ûs. m. contrarium Cultui. Liv. 42. 12. Suos honores partim desertos per incultum ac negligentiam, partim hostiliter sublatos esse. Sen. Epist. 5. Sallust. Catil. 55. & Jugurth. cap. 2. extr.
INCŎLŬMIS, e. Adj. [ἀσφαλής, ἀκέραιος] Sanus & salvus. Ter. Heaut. 1. 2. 19.
Quid reliqui est quin habeat, quæ quidem in homine dicuntur bona,
Parentes, patriam incolumem, amicos, genus, cognatos, divitias?
Idem And. 3. 5. 5.
Posthac incolumem sat scio fore me, nunc si devito hoc malum.
Salvus & incolumis. Cic. 4. de Fin. 19. Ut se & salvum in suo genere, incolumemque vellent.
Quibus incolumibus & domi dignitas, & foris auctoritas retineretur. Cic. pro Rosc. Amer. 136. h. e. Superstitibus & vivis.
Incolume & salvum aliquid per alium retinere. Cic. 1. Verr. 72.
Conservare incolumem. V. CONSERVO.
Incolumem se ad suos recipere. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 64.
Gratulor incolumi. Ovid. 6. Epist. 3.
Ædes incolumes, pro Integris & non ruinosis, dicit Ulpian. in l. qui bona fide. §. quum inter. D. de damn. infect. Quamvis possit quis dicere, non vitio incolumium ædium hoc factum, si aliæ in eas incidentes ei damni causam præbuerint. Budæus.
Argentum incolume, Illibatum. Plaut. Pers. 2. 5. 23.
Atque ego omne argentum tibi actutum incolume redigam.
Capite incolumi esse. i. e. Sano. Hor. 2. Serm. 3 132.
Cives integros & incolumes servare. Cic. 3. in Catil. 25.
Civitates salvæ & incolumes. Cic. de Invent. 169.
Corpus incolume. Lucret. lib. 1. 247.
Famam tueri incolumem. Hor. 1. Serm. 4. 118.
Gravitate incolumi jocum tentavit. Hor. de Arte Poet. 222.
Liberos suos incolumes & beatos nemo est qui non cupiat. Cic. 1. de Invent. 48.
Ratis incolumis. Ovid. 2. Trist. 100.
Splendorem a calamitate judicii incolumem retinere. Cic. pro Planc. 12.
Status incolumis, Sanitas & prosperitas. Suet. Neron. cap. 54. Sub exitu quidem vitæ palam voverat, si sibi incolumis status permansisset, proditurum se partæ victoriæ ludis, etiam hydraulam, & choraulam, & utricularium, ac novissimo die histrionem.
Virtutem incolumem odimus. i. e. Superstitem. Hor. 3. Carm. 24. 31.
Vox incolumis. Lucret. lib. 4. 604.
Compar. Incolumiores. Gell. 17. 2. ex Q. Claudii Annal.
INCOLŪME, Adv. Zeno Veron. Incolume requiescere. V. Barth. Advers. 42. 14.
INCOLUMĬTAS, ātis. f. [ἀσφάλεια] Cic. 6. Fam. 10. Itaque siqui mihi erit aditus de tuis fortunis, id est de tua incolumitate, &c. Incolumitas (inquit Cic. 2. de Invent. 169.) est Salutis tuta atque integra conservatio. Idem 5. de Fin. 18. In quibus numerant incolumitatem, conservationemque omnium partium. Nepos 25. 10. 6. Singulari prudentia ex procellis civilibus ad incolumitatem pervenit.
Mundi incolumitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 119.
Deserere incolumitatem & salutem alicujus. Cic. Anteq. iret in exil. 6.
Habere ab aliquo incolumitatem. Cic. ad Brut. 16.
Polliceri incolumitatem deditis. Cæs. 3. Bell. Civil. 28.
Præstare incolumitatem. Cic. 15. Att. 7.
Retinent civitates incolumitatem & libertatem. Cic. 2. de Invent. 168.
INCOMĀTUS, a, um. Adj. Martial. lib. 12. 99. [Immo in comatis divise.
INCŎMES, ĭtis. [ἀκόμιστος] Sine comite dicitur, auctore Festo. Antiquum est. Usitatius est
INCŎMĬTĀTUS, a, um. Adj. [ἀσυμπρόπεμπτος] Idem. Cic. 1. de Orat. 234. Cujus artem quum indotatam esse atque incomitatam & incomptam videres, verborum eam dote locupletasti & ornasti.
Funera incomitata. Lucret. lib. 6. 1223.
Virtus incomitata externis bonis. Ovid. 2. de Pont. 3. 35.
Vestigia incomitata. Sil. 9. 101. conf. Virg. 4. Æn. 467. Varro 2. de R. R. cap. 10. Necnon etiam hoc, quas virgines ibi appellant, nonnunquam annorum viginti, quibus mos eorum non denegavit, ante nuptias ut succumberent quibus vellent, & incomitatis ut vagari liceret, & filios haberent e quibus vellent. Ubi Calepinus, fœdissime lapsus, a recto Incomitas, ātis, f. nomen substantivum putavit.
INCŌMIS, e. Adj. Non comis, Macrob. 1. Saturn. 7. Incomis & tenebrosa vita.
INCŎMĬTIO, [ἐναρχαιρεσιάζω] āre. significat (inquit Festus) Tale convicium facere, pro quo necesse sit in comitium, hoc est in conventum venire. Plaut. Curc. 3. 1. 31.
— quæso ne me incomities.
LY. Licetne inforare, si incomitiare non licet? Antiquum.
INCOMMA, æ. f. [ἔγκομμα] Gloss. Isidor. Incomma mensura militum. Veget. de R. M. 1. 5. Proceritas tironum ad incommam semper exacta. V. Salmas. Hist. Aug. p. 199. & Lex. Pitisc. in Milites.
INCOMMENDĀTUS, a, um. Adj. [ἀσύστατος] Quod impune violatur tanquam expositum sine commendatione. Ovid. 11. Met. 434.
Nil illis vetitum est, incommendataque tellus, &c.
INCOMMŎDUS, a, um. Adj. [ἀσύμφορος] Quod damnum adfert, vel molestum est. Ter. Hec. 3. 4. 1.
Ain' tu tibi hoc incommodum evenisse iter?
Incommodus & Gratus, contraria. Cic. 5. Verr. 214. Non potest reprehendi illa æstimatio, quæ aratori non modo incommoda non est, sed etiam grata est.
Rebus incommodis sublevare aliquem. Cic. pro Cluent. 161.
Valetudo incommoda. Liv. 5. 31.
Uxor incommoda & importuna. Plaut. Asin. 1. 1. 47.
Fateor eam esse importunam, atque incommodam.
INCOMMŎDUM, i. n. [ἀκομιδία, ἀσύμφορον, ἄχρηστον] Damnum, detrimentum. Cic. 1. de Fin. 25. Itaque non ob ea solum incommoda quæ eveniunt improbis fugiendam improbitatem putamus.
Expers incommodi. Cic. 4. Verr. 191.
Integer & sincerus ab incommodo. Cic. 13. Fam. 4.
Incommodum, Malum, periculosum. Ter. Hec. 3. 4. 5.
Non hercle, Parmeno, verbis dici potest
Tantum, quam re ipsa navigare incommodum est. [Nisi hic Adj. est, ut & in duobus seqq. locis.
Non erat incommodum te nullam rationem referre. Cic. 2. Fam. 16.
Nisi tibi incommodum est, h. e. Molestum. Plaut. Most. 3. 2. 120.
Accedit incommodum. Accedit nobis illud quoque incommodum. Cic. pro Quint. 3. V. ACCEDO.
Accipere incommodum. V. ACCIPIO.
Affici incommodo. Cic. 1. Off. 24.
Affici incommodis & difficultatibus. Cic. 1. Verr. 8.
Angi incommodis. V. ANGO.
Cadit incommodum. V. CADO.
Capere incommodum. V. CAPIO.
Circumveniunt multa senem incommoda. Hor. de Arte Poet. 169.
Committere incommoda sua legibus. V. COMMITTO.
Commoveri te incommodo valetudinis tuæ nolo. Cic. 7. Att. 7.
Conciliare incommoda alicui. Lucret. lib 3. 877.
Contrahi incommodis amici. V. CONTRAHO.
Debilitata multis incommodis veritas. Cic. pro Quint. 4.
Dare incommoda. Cic. 5. de Fin. 50.
Dolere incommodo detrimentoque suo. Cic. de Clar. Orat. 4.
Facere non suo incommodo aliquid. Cic. 12. Att. 47. pr.
Ferre incommoda alicui, pro Incommodare. Cic. 1. Q. frat. 2. Atque ita mihi dicebat Flavius, scriptum in ea epistola, quam tuam esse dicebat, te aut quasi amicis tuis gratias acturum, aut quasi inimicis incommoda laturum.
Ferre incommoda, atque injurias viri omnes, & tegere contumelias. Ter. Hec. 1. 2. 90. Ibid. 5. 3. extr.
Habet locus plus adjumenti quam incommodi. Cic. 2. de Orat. 102.
Impendere incommodum. Cic. 11. Att. 3. Negas præcipuum mihi ullum incommodum impendere.

Importare incommodum. V. IMPORTO.
Invecta incommoda per aliquem. V. INVEHO.
Leniunt incommoda vitæ commodorum compensatione sapientes. Cic. 1. de Nat. Deor. 23.
Mederi incommodis. Cic. 1. Q. frat. 1. Aliqua ex parte his incommodis mederi fortasse potuisset, &c.
Patiens incommodi. V. PATIOR.
Refutare incommodum. Cic. Anteq. iret in exil. 16. Mihi credite, hoc in uno incommodum confirmatum, multorum infirmabit incolumitatem: & si initio non fuerit refutatum, &c.
Rejicere, diminuere, devitare incommodum. Cic. 2. de Invent. 18.
Reperire medicinam incommodis. V. MEDICO.
Sarcire incommodum. Cæs. 3. Bell. Civil. 73. Acceptum incommodum virtute sarcietur.

INCOMMŎDE, Adv. [ἀσυμφόρως] Cum damno & incommodo: h. e. Moleste. Ter. Hec. 3. 3. 10.
Quia tam incommode illis fors obtulerat adventum meum.
Idem Eun. 2. 3. 35. Incommode hercle.
Optime & Incommode actum, contraria. Cic. de Amicit. 15. Quamobrem cum illo quidem (ut supra dixi) actum optime est, mecum autem incommodius.
Non incommode opus efficere. Columel. lib. 12. cap. 5. Idque non incommode opus efficit, nisi quod frequenter vitiatur.
Accidisse mihi non incommode visum est. Cic. 1. Q. frat. 2.
Venire non incommode ad aliquem. Cic. 7. Att. 8. Liv. 40. 51. Quæ incommode opposita videbantur, signa amovit.
Compar. Cic. de Amicit. 15. V. paulo ante Optime & Incommode.
Superl. Incommodissime navigare. Cic. 5. Att. 9.

INCOMMODĬTAS, ātis. f. [τὸ ἀσύμφορον, ἀχρηστία] Damnum, molestia. Ter. And. 3. 3. 35.
Nempe incommoditas denique huc omnis redit.
Incommoditas temporis. Liv. 10. 11. Romæ, tum desiderio viri, tum incommoditate temporis, tristis nuntius fuit.
Plurali, Arnob. lib. 2. p. 54. Morborum incommoditatibus frangi.

INCOMMŎDO, [βλάπτω, ζημιόω] āre. Damnum inferre. Ter. And. 1. 1. 124.
Facturum: magis id adeo, mihi ut incommodet,
Quam ut obsequatur gnato. Cic. pro Quint. 51. Ut quum ipsi alteri scientes incommodarint, nihil ipsis jure incommodi cadere possit.

INCOMMODĀTIO, ōnis. f. [ζημίωμα] pro Incommoditate. Cic. 1. Att. 17. Atque in ista incommodatione alienati illius animi & offensi, illud inest tamen commodi, &c. Al. Incommoditate.

INCOMMODISTICUS, a, um. Adj. pro Incommodus, verbum a Plauto fictum, Capt. 1. 1. 19. De Parasitis
Odiosicique & multum incommodistici. al. Incomedistici, a Comedendo.

INCOMPĂRĀBĬLIS, e. Adj. [ἀσύγκριτος] Plin. lib. 7. cap. 26. Illa fuit vera & incomparabilis invicti animi sublimitas. i. e. Cui comparari alia non potest. Quintil. lib. 1. cap. 3. Sed præstet alicui vel gratia, vel amicitia, vel pecunia, ut doctissimum atque incomparabilem magistrum domi habeat.

INCOMPERTUS, a, um. Adj. [ἀνεύρετος] Incognitus, & de quo nullam certitudinem habemus. Plin. 34. 13. Origo atque natura ejus incomperta est mihi. Idem 4. 13. Incompertæ magnitudinis.
Incompertum aliquid dicere. Liv. 9. 26.
Vetustate incompertum. Liv. 4. 23.
Incompertum est. Liv. 28. 3. Id utrum parum ex intervallo sit conspectum, an dolus aliquis suspectus fuerit, incompertum est.
Incompertum habere. Plin. lib. 12. cap. 8. Qualis sit ea, incompertum habeo.

INCOMPLĒBĬLIS, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. ἀπλήρωτος, Incomplebilis.

INCOMPLĒTUS, a, um. Adj. Non completus. Firmic. lib. 5. cap. 2. Et qui semper imperfecta incompletaque sua consilia derelinquant.

INCOMPŎSĬTUS, a, um. Adj. [ἀσύνθετος] Composito contrarium, Inornatus & inelegans atque incomptus. Liv. 4. 41. pr. Tempanii oratio incomposita fuisse dicitur.
Moribus incompositus. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Agmen incompositum. Liv. 2. 38. Idem 9. 4.
Incompositi, i. e. Palantes. Justin. 1. 3. 4.
Motus incompositos dare. Virg. 1. Georg. 350. Saltationem nulla ex arte venientem. Servius.
Pede incomposito currunt versus. Hor. 1. Serm. 10. 1.

INCOMPOSĬTE, Adv. [ἀσυνθέτως] Ineleganter. Liv. 25. 37. Et in hostem, negligenter & incomposite venientem, incurrunt. h. e. Sine ordine.

INCOMPRĔHENSĬBĬLIS, e. Adj. [ἀκατάληπτος] Quod comprehendi & constringi non potest. Plin. 1. Epist. 20. Ut est in disputando incomprehensibilis, & lubricus, ita eludit. Translate Cels. in præfat. lib. 1. Quoniam incomprehensibilis natura sit. i. e. Comprehendi & intelligi non possit.
Veritas incomprehensibilis. Gell. 11. 5.
Parvitas arenæ incomprehensibilis. Columel. lib. 10. in procem.

INCOMPREHENSIBILĬTER, Adv. Hieron. Epist. 87.

INCOMPREHENSUS, a, um. Adj. Cic. 4. Acad. 30. pr. Quæ nos incomprehensa & non percepta dicimus. Prudent. Apoth. 816. Incomprehensa virtus.

INCOMPTUS, a, um. Adj. [ἄκοσμος] Inornatus. Cic. 2. Att. 1. Quanquam tua illa, legi enim libenter, horridula mihi atque incompta visa sunt. Idem in Orat. 78. Si hæc subtilis oratio etiam incompta delectat.
Capilli incompti. Hor. 1. Carm. 12. 41.
Caput incomptum. Hor. Epod. 5. 16.
Decor incomptus. Sen. Hippol. 5.
Compar. Suet Aug. 69. Incomptiore capillo.

INCOMPTE, Adv. Ammian. 31. 2. Stipites dolantur incompte in hominum figuras.
Incompte laudare. Stat. 5. Silv. 5. 34.

INCONCESSUS, a, um. Adj. [ἀσυγχώρητος] a Concedo, is; Negatus & prohibitus. Quintil. lib. 10. cap. 2. Quum totum exprimere quem elegeris, pæne fit homini inconcessum. Virg. 1. Æn. 655.
Pergama quum peteret, inconcessosque hymenæos. i. e. Illicitos,
Ignibus inconcessis attonitæ puellæ. Ovid. 10. Met. 153.
Voluptas inconcessa placet. Ovid. 3. Amor. 4. 31.

INCONCESSĬBĬLIS, e. Tertull. de Pudic. cap. 3. Fornicatio inconcessibilis.

INCONCĬLIO, [ταράττω, ἀλλοτριόω] āre. Turbare. Plaut. Bacch. 3. 6. 22.
Ille, quod in se fuit, accuratum habuit, quod posset mali
Facere, & in me inconciliare copias omnes meas.
Inconciliare sibi aliquem, Facere sibi inimicum. Plaut. Trin. 2. 1. 98.
Inconciliastin' eum qui mandatu' est tibi?
Ille qui mandavit, eum exturbasti ex ædibus?
Inconciliare. Plaut. Pers. 5. 2. 53. Eo credo, quia non inconciliavit, quum te emo. Hic putarim significare quod Festus ait significasse apud antiquos, Per dolum decipere: nisi potius significet, Controversias facere, & quod vulgus vocat, *Disconciliare*. conf. Sidon. 3. Epist. 9.

INCONCILIĀTE, Adv. [ἀφιλιωτῶς] Perperam, inconsulte. Plaut. Most. 3. 1. 85.
Ne inconciliate quid nos porro postules. i. e. Nequid nos roges, unde efficiamur tibi inimici. In emendatis codd. est Ne inconciliare.

INCONCINNUS, a, um. Adj. [ἀνάδετος, ἐκμελής] Quod concinno contrarium est. Gell. lib. 16. cap. 5. Ea ferme omnia inconcinna atque absurda visa sunt. Cic. 2. de Orat. 17. Nam qui aut tempus quid postulet non videt, &c. aut denique in aliquo genere aut inconcinnus, aut multus est, is ineptus dicitur.
Asperitas agrestis & inconcinna. Hor. 1. Epist. 18. 6.
Personamque feret non inconcinnus utramque. Hor. 1. Epist. 17. 29.

INCONCINNE, Adv. Blaterans atque inconcinne causificans. Apul. 10. Met. p. 242.

INCONCINNĬTER, Adv. [ἀναδέτως] Inornate, incompte, impolite. Gell. lib. 10. cap. 17. Vertitque in eam rem quam tum agebat, non inconcinniter.

INCONCINNĬTAS, ātis. f. Suet. Aug. cap. 86. pr. Genus eloquendi secutus est elegans & temperatum, vitatis sententiarum ineptiis atque inconcinnitate.

INCONCUSSUS, a, um. Adj. [ἄσειστος] Stat. 5. Silv. 1. 142.
Florebant hilares inconcussique penates. Sen. Epist. 67. extr. In otio inconcusso jacere.

INCONCUSSE, Adv. August. Retract. 1. 11. Idem Epist. 11. ad Fortunat. & Epist. 112. conf. Cassiod. 1. Var. Epist. 35.

INCŌNDĬTUS, a, um. Adj. [ἄτακτος] ex In & Condo compositum; Inordinatus, incompositus, inordinate compositus. Plin. Epist. 190. Ac primis quidem diebus redditæ libertatis, pro se quisque, inimicos suos duntaxat minores incondito turbidoque clamore postulaverat, simul & oppresserat.
Inconditi jacent. Suet. Rhet. 6. 7.
Barbaria incondita. Liv. 30. 28.
Blanditiæ inconditæ. Plin. lib. 8. cap. 5.
Carmina incondita. Liv. 4. 20. pr. In eum milites carmina incondita, æquantes eum Romulo, canere.
Consuetudo incondita dicendi. Cic. 3. de Orat. 173. Idque princeps Isocrates instituisse fertur, ut inconditam antiquorum dicendi consuetudinem delectationis atque aurium causa (quemadmodum scribit discipulus ejus Naucrates) numeris astringeret.
Fremitus inconditus. Plin. lib. 9. cap. 13.
Genus dicendi inconditum. Cic. de Clar. Orat. 242.
Jus omne civile inconditum ac pæne ridiculum præter Romanum. Cic. 1. de Orat. 197.
Libertas nova atque incondita. Liv. 24. 24.
Loca incondita, Inconscripta. Sallust. Jugurth. At illi quibus vires aderant, ruere cuncti ad portas, incondita tenere. Virg. 2. Ecl. 4.
— ibi hæc incondita solus
Montibus & silvis studio jactabat inani. Ubi Servius; Incondita, Incomposita, subito dicta, agrestia: vel insanæ mentis dicta verba. Vel Incondita, idest Inconscripta: ut Sallust. in Jugurth. &c. [Hoc quid sit non assequor. Sallustii locum in his quæ supersunt ne quæras.
Multitudo incondita, inermisque. Liv. 32. 13. extr.
Motus inconditus. Plin. lib. 8. cap. 2.
Orator inconditus. Cic. in Orat. 233.
Turba hominum incondita. Liv. 22. 45. & 25. 1.
Verbis inconditis sententiam aliquam efferre. Cic. in Orat. 250.
Ne sparsi & inconditi sine ordine, sine signis, omnibus portis excurrerent, obsistendo. Liv. 29. 34.
Inconditus, Non conditus ad diuturnitatem. Columel. lib. 3. cap. 2. statim ab initio, Ad escam non expedit instituere vineta, nisi quum tam suburbanus est ager, ut ratio postulet inconditum fructum mercantibus velut pomum vendere. Inconditum, *Non serré pour garder, mais comme il vient de la vigne.*
Corpora incondita, i. e. Insepulta. Lucan. lib. 6. 101.

INCONDĬTE, Adv. [ἀσυντάκτως] Incomposite, inordinate. Cic. 3. Off. 82. Dicam ut potero, incondite fortasse, sed tamen ut res possit intelligi.
Rudis hæc incondite fundit. Cic. 3. de Orat. 173.
Incondite & monstruose aliquid cogitare. Cic. 2. de Divin. 146. conf. Apul. Met. 4. p. 146.

INCONFESSUS, a, um. Adj. [ἀναμφολογηκώς] Ovid. 2. Met. 556.
Servandum dederat, sed enim inconfessa quid esset. Sed Heinsius hunc versum, ut spurium, sustulit.

INCONFŪSUS, a, um. Adj. Non confusus. Claud. de sexto Cons. Honor. 623.
Hæc & belligeros exercuit area lusus.
Armatos hic sæpe choros, certaque vagandi
Textas lege fugas, inconfusosque recursus,
Et pulchras errorum artes, jucundaque Martis
Cernimus, insonuit quum verbere signa magister. conf. Sen. Quæst. Nat. procem. 3.

INCONFŪSĬBĬLIS, e. Adj. [ἀνεπαίσχυντος] ut, Operarius inconfusibilis. Vulg. Interpr. 2. Timoth. 2. 15.

INCONFUSIBILĬTER, Adv. Claud. Mamert. de Statu Anim. 1. 15. Inconfusibiliter misceri.

INCONGĔLĀBĬLIS, e. [ἄπηκτος] Quod non potest congelari. Gell. lib. 17. cap. 8. Cur fluviorum & fontium aquæ gelu durentur, mare omne incongelabile sit.

INCONGRUENS, entis. Adj. [ἀνάρμοστος] Quod non congruit, aut concordat ei rei de qua agimus. Plin. 4. Epiſt. 9. Diſſoluta atque incongruens ſententia. Gell. lib. 2. cap. 5. Eſt enim pleraque & ſibi & nobis incongruens.

Quod eſt incongruens & abſurdum. Lactant. de falſa Sap. lib. 3. cap. 8. H. St.

INCONGRUENTER, Adv. Inconvenienter. Tertull. de Baptiſm. cap. penult. Nec incongruenter quis ad figuram interpretabitur.

INCONGRUENTIA, æ. f. Inconvenientia. Tertull. adverſ. Marc. 2. 25. Infirmitates & incongruentias interpretandas purgandaſque pertendam. Lactant. 5. 13. Seneca incongruentiam hominibus objectans. Auguſtin. Civ. Dei, 22, 19. Incongruentia partium.

INCONGRUUS, a, um. Adj. Non congruus. Val. Max. 4. 1. 12. Quæ facta eorum ac dicta quam incongruo ambitu amplector. al. Quam anguſto. Apul. lib. 3. de Dogm. Platon. poſt pr. Incongruæ inter ſe propoſitiones.

INCONGRUE, Adv. Auguſtin. ad Hieron. Epiſt. 9. cap. 4. Quod ſi facere vellet; nec mendaciter, nec incongrue faceret.

INCONNĪVENS, entis. Partic. [ἀτενίζων] Non motans palpebras. Gell. 2. 1. Stare ſolitus Socrates dicitur pertinaci ſtatu perdius atque pernox, a ſummo lucis ortu ad ſolem alterum orientem inconnivens.

INCONSCIUS, a, um. Adj. [ἀσυνειδὴς] Conſcio contrarium eſt. Liv. 21. 12. Alcon inconſciis Saguntinis, precibus aliquid moturum ratus, quum ad Annibalem noctu tranſiſſet. Al. Inſciis.

INCONSCIENTIA, æ. f. Gloſſ. Gr. Lat. ἀσυνειδησία, Inconſcientia.

INCONSĔQUENS, entis. Adj. Aſcon. procem. act. in Verr. p. 53. Inconſequens locutio. conf. Idem p. 64. Per inconſequens. Gell. 14. 1.

INCONSĔQUENTIA, æ. f. [ἀνακολουθία] Quintil. lib. 8. cap. 6. Multi enim quum initium a tempeſtate ſumpſerunt, incendio aut ruina finiunt, quæ eſt inconſequentia rerum fœdiſſima.

INCONSĪDĔRANS, antis. Adj. [ἀφραδῶν] Idem quod Inconſultus: Qui non conſiderat quomodo quidque agendum ſit. Cic. 2. de Divin. 59. Nos autem ita leves atque inconſiderantes ſumus. In vetuſto codice legitur Inconſiderati.

INCONSIDERANTER, Adv. Ulpian. Dig. 26. t. 10. l. 3.

INCONSIDERANTIA, æ. f. [ἀλογιστία] Inconſulta ratio. Cic. 3. Q. frat. 9. Cujus in hoc uno inconſiderantiam & ego ſuſtinebo ut potero. Suet. in Claud. cap. 39. Inter cetera, in eo mirati ſunt homines & oblivionem & inconſiderantiam.

INCONSIDERĀTUS, a, um. Adj. [ἀπερίσκεπτος, ἄσκοπος] Idem ſignificat: ut apud Cic. 3. Tuſc. 4. Temerarius & inconſideratus.

Cupiditas inconſiderata. Cic. pro Quint. 80. O rem incredibilem! O cupiditatem inconſideratam!

Fama popularis temeraria & inconſiderata. Cic. 3. Tuſc. 4.

Compar. Nepos 9. 5. 1. Inconſideratior in ſecunda, quam in adverſa fortuna. Quintil. lib. 2. cap. 15. Juvenili calore Polus inconſideratior.

INCONSIDERĀTE, Adv. [ἀπερισκέπτως, ἀλογίστως] Inconſulte, temere. Cic. 1. Off. 103. Nequid temere ac fortuitu, inconſiderate, negligenterque agamus. Gell. lib. 17. cap. 1. pr. Ut ſcribere auſi ſint, M. Ciceronem parum integre, atque improprie, atque inconſiderate locutum.

INCONSIDERĀTIO, ōnis. f. Salvian. de Gubern. Dei lib. 1. extr. Qui ſola mentis inconſideratione peccaſſet. conf. Torrent. ad Suet. Claud. 39.

INCONSILIUM, i. n. Gloſſ. Gr. Lat. ἀβουλία, Inconſilium.

INCONSŌLĀBĬLIS, e. Adj. [ἀπαραμύθητος] Ovid. 5. Met. 426.

— contemptaque fontis
Jura ſui mærens, inconſolabile vulnus
Mente gerit tacita.

INCONSŎNANTER, Adv. apud Priſcian.

INCONSŌNANTIA, æ. f. Vet. Int. Iren. 5. 17. Inconſonanter & inconſequenter diſperſum eſſe.

INCONSPECTUS, a, um. Adj. Inconſideratus. Gell. 17. 21. pr. Ne in his ſermonibus forte inconſpectum aliquid temere diceremus.

INCONSPICUUS, a, um. Adj. Florus lib. 4. cap. 2. 67. Non inconſpicua tamen morte omnium. Mart. Capell. 8. Stella ſuperioribus inconſpicua. Idem 6. Quis dubitet alia inconſpicua fieri, atque alia eminere.

INCONSPRĒTUS, a, um. Adj. Quod non improbatum eſt. Feſtus.

INCONSTANS, antis. Adj. [ἀστατής, ἀβέβαιος] Qui non ſibi conſtat, levis, mobilis, volubilis, qui tum hoc, tum illud dicit. Plin. lib. 18. cap. 35. Si id in pluribus partibus fiet, inconſtantes ventos effundent.

Ridicule videri inconſtantem in aliqua re. Cic. pro Roſc. Com. 19.

Inconſtantes litteræ, Inconſtantiam ſcribentis teſtantes. Cic. 10. Fam. 16. Quum is frigidas ſane & inconſtantes recitaſſet litteras Lepidi.

Compar. Cic. ad Brut. 15. Inſtrumentum regni delatum ad Lepidum & Antonium, quorum alter inconſtantior, alter impurior.

Superl. Sen. Epiſt. 99. Populus nullius rei bonus auctor, & in omnibus inconſtantiſſimus. Gell. 13. 30. Accepit inconſtantiſſimo vultu & mæſtiſſimo.

INCONSTANTER, Adv. [ἀστάτως] Leviter. Cic. in Partit. Si aut ambigue, aut inconſtanter, aut incredibiliter dicta ſunt.

Inconſtanter loqui. Cic. 4. Acad. 53.

Inconſtanter & turbide in motu eſſe perturbationem. Cic. 4. Tuſc. 24. Intelligatur igitur perturbationem, jactantibus ſe opinionibus, inconſtanter & turbide in motu eſſe ſemper.

Membra inconſtanter jactando fatigat. Lucret. lib. 3. 490.

Inconſtantiſſime dicta. Cic. 2. de Fin. 88.

INCONSTANTIA, æ. f. [ἀστασία] Levitas. Cic. 4. Acad. 69. Quamvis igitur fuerit acutus, ut fuit, tamen inconſtantia elevatur auctoritas. i. e. Minoris fit, ut ait Budæus.

Inconſtantia totius ſententiæ. Cic. 4. Acad.

Inconſtantiam menſuræ diverſitas auctorum facit. Plin. lib. 6. cap. 26.

Mutatio conſilii & Inconſtantia. Cic. 16. Att. 7. Nemo doctus unquam mutationem conſilii inconſtantiam dixit eſſe.

Inconſtantia mutabilitaſque mentis. Cic. 4. Tuſc. 76.

Varietas & inconſtantia, & crebra tanquam tempeſtatum, ſic ſententiarum commutatio. Cic. pro Domo 4.

Ab inconſtantia & temeritate ſejungi non poteſt fortuna. Cic. 3. de Nat. Deor. 61.

Fama inconſtantiæ pertimeſcenda. Cic. 1. Fam. 9.

In maxima inconſtantia, veritatis ignoratione, verſantur vulgi opiniones. Cic. 1. de Nat. Deor. 43.

INCONSUĒTUS, a, um. Adj. [ἀνέθιστος] Non aſſuetus. Sil. lib. 11. 282.

— ſtupet inconſuetus opimæ
Sidonius menſæ miles.

Vitruv. præf. lib. 5. Sermo inconſuetus. Idem 1. 4. Salſitudo inconſueta.

INCONSULTUS, a, um. Partic. A quo conſilium non eſt petitum. Varro R. R. 1. 10. Etenim, inſcio atque inconſulto domino, ſervi ſæpe ex agro diſcedunt.

Inconſultus, Cui non eſt datum conſilium. Virg. 3. Æn. 452.

Inconſulti abeunt, ſedemque odere Sibyllæ.

Ubi Servius; Inconſulti, Inſcii rerum, ignari, ſine conſilio. Et Conſultus eſt, Qui conſulitur: Inconſultus, Qui non accipit conſilium.

INCONSULTUS, a, um. Adj. [ἄβουλος] Imprudens, inconſideratus & nullius conſilii, vel qui omnia agit ſine conſilio. Cic. pro Deiot. 26. Homo inconſultus & temerarius hæc non videbat. Quintil. Decl. 19. O inconſultam muliebrem ſemper amentiam!

Si inconſultus hoc fecit, & Si optimo conſilio uſus ſit, contraria. Tryphonius in l. non ſolum. §. ſed & is. D. de ritu nupt.

Inconſultum & Bene conſultum contraria. Plaut. Mil. 3. 1. 6.

Nam bene conſultum, inconſultum eſt, ſi inimicis ſit uſui.

Turba inconſulta ruit. Lucan. lib. 1. 493. Liv. 3. 21.

Compar. Nazar. Paneg. Conſtant. M. dict. cap. 13. pr. Confeſſus eſt ſe inconſultior dolor. Veget. de Re Mil. 1. 2. Septentionales populi inconſultiores.

Superl. Salvian. 1. de Avar. Inconſultiſſimum ac ſtultiſſimum eſt id quoſdam agere, ut quod adfectu ac voto volunt, id ipſum re atque actu nolle videantur.

INCONSULTUM, i. n. Male conſultum. Sil. 8. 216.

Mutati faſces, jam bellum atque arma, ſenatus
Ex inconſulto, poſuit Tirynthius heros.

INCONSULTE, Adv. [ἀβούλως] Sine conſilio, imprudenter. Salluſt. Catil. c. 42. pr. Inconſulte, ac veluti per dementiam cuncta ſimul agere. Cic. 1. de Nat. Deor. 43. Quam inconſulte ac temere dicantur.

Compar. Cæſ. 1. Bell. Civil. 45. Quod eo incitati ſtudio inconſultius proceſſerant. Liv. 41. 14. Ubi inconſultius quam venerat, ſe geſſit. Salluſt. Jugurth. cap. 35.

INCONSULTO, aliud Adv. Ulp. in l. 1. §. & ideo. D. de his quæ in teſt. del. Proinde etſi inconſulto ſuperſcripſit induxiſſe ſe, manebunt.

INCONSULTUS, ûs. m. [ἀβουλία] Plaut. Trin. 1. 2. 130.

Me abſente, atque inſciente, inconſultu meo,
Ædes venales haſce inſcribit litteris.

INCONSUMPTUS, a, um. Adj. [ἀδιάφθαρτος] Ovid. 7. Met. 592.

Inque manu turis pars inconſumpta reperta eſt?

Tibi juventa inconſumpta, Tu puer æternus. Ovid. 4. Met. 17. Idem 1. Pont. 2. 41.

INCONSŪTĬLIS, e. Adj. [ἄῤῥαφος] Vulg. Int. Joh. 19. 23. conf. Lex. Philolog. Martin.

INCONTĀMĬNĀTUS, a, um. Adj. [ἀμίαντος] Contaminato contrarium. Varro 3. de R.R. cap. 9. Similes facie non his villaticis gallinis noſtris, ſed Africanis, aſpectu ac facie incontaminata. Liv. 4. 2. pr. Nequid ſinceri, nequid incontaminati ſit.

INCONTENTUS, a, um. Adj. [ἀσύντατος] a verbo Tendo, is, Contento contrarium: h. e. Quod non eſt tenſum, ſed laxum. Cic. 4. de Fin. 75. Æque enim contingit omnibus fidibus, ut incontentæ ſint: illud non continuo, ut æque incontentæ.

INCONTĬGUUS, a, um. Adj. Qui tangi non poteſt. Arnob. lib. 7. adverſus gentes, Sed ſi Deus nullius eſt corporis, omnique & incontiguus tactu, qui fieri poteſt, &c.

INCONTĬNENS, entis. Adj. [ἀκρατὴς] Quod continere non poteſt. Plaut. Aſin. 5. 2. 9.

At nunc dehinc ſcito illum ante omnes minimi mortales pretii,
Madidum, nihili, incontinentem, atque oſorem uxoris ſuæ.

Plin. lib. 8. cap. 43. Sed incontinens uterus urinam genitalem reddit, &c.

Incontinens, cum genitivo. Sen. 3. Nat. Quæſt. 30. Nihil eſt tam violentum & incontinens ſui.

Tityus incontinens, h. e. Libidinoſus. Hor. 3. Carm. 4. 77. conf. Gell. 19. 2.

INCONTINENTI, Adv. i. e. Confeſtim. Ulpian. in l. 2. §. utrum. D. quemadmod. teſtam. aperiant. Utrum autem incontinenti poteſtatem inſpiciendi vel deſcribendi præbebit: an, &c. Sed rectius dividitur, In continenti. V. Continens, in CONTINEO.

INCONTINENTER, Adv. [ἀκρατῶς] Immodeſte & ſine continentia. Cic. 3. Off. 37. Si omnes deos homineſque celare poſſimus, nihil tamen avare, nihil injuſte, nihil libidinoſe, nihil incontinenter eſſe faciendum. Celſ. 1. 3. Cibum incontinenter aſſumere.

INCONTINENTIA, æ. f. [ἀκράτεια, ἀκρασία] contrarium Continentiæ. h. e. Immodeſtia & intemperantia. Cic. pro Cœl. 25. Multa de incontinentia, intemperantiaque diſſeruit.

Incontinentia urinæ, Profluvium. Plin. lib. 28. cap. 8. Veſicam in vino potam contra urinæ incontinentiam. h e. Spontaneam urinæ emiſſionem. Idem lib. 32. cap. 5. Urinæ incontinentiam Hippocampi in cibo ſumpti emendant.

INCONVĔNIENS, entis. Adj. [ἀπρεπὴς] Indecens. Quintil. lib. 1. cap. 9. Eſt enim ſolœciſmus in oratione comprehenſionis unius ſequentium ac priorum inter ſe inconveniens poſitio. Cic. 12. Fam. 13. Hæc noviſſima noſtra facta non ſubita, nec inconvenientia, ſed ſimilia illis cogitationibus, quas &c. Sen. de Vita beata cap. 12. Deſinant igitur inconvenientia inter ſe jungere, & voluptati virtutem implicare. i. e. Diſſentanea. Phædr. 3. 14. 6. Non inconveniens corpus.

INCONVENIENTER, Adv. Auguſtin. de Trin. 2. 9. Idem de Geneſ. ad litter. 11. 15.

INCŎPRIO, [ἐγκοπρίζω] āre. Conſpurcare, conviciis & opprobriis, quaſi ſtercore impetere. Commodian. Inſtruct. 19.

Incopriat cives hic deſtabilis omnes.

INCŎQUO, coxi, coctum, [συνέψω] ĕre. Simul coquere. Plin. lib. 12. cap. 3. Hæc eſt autem, cujus grana Parthorum proceres incoquere diximus eſculentis, commendandi halitus gratia.

Incoquere, pro Coquere. Plin. lib. 9. cap. 30. Unum hoc animalium niſi vivum ferventi aqua incoquatur, fluvida carne non habet callum.

Inco-

Incoquere cum aqua. Columel. lib. 8. cap. 5. Cavea cum matre claudendi ſunt, & farre ordeaceo cum aqua incocto, vel adoreo farre vino reſperſo modice alendi.
Incoqui ſole. Plin. lib. 12. cap. 17. Tradidere ladanum glomerari in pulverem, & incoqui ſole.
Radices incoquere odorato Baccho. Virg. 4. Georg. 279.
Succos atros incoquit. Ovid. 7. Met. 265.
Incoquere aliquando ſignificat Coquendo applicare. Nam quum metallum aliquod deplumbamus, vel deargentamus, vel deauramus, Incoquere dicimur. unde Vaſa ænea plumbo vel ſtanno ad ignem illita, ut eduliis ſaporem gratiorem reddant, Incoctilia dicuntur. Plin. lib. 34. cap. 17. Album plumbum incoquitur æreis operibus Galliarum invento, ita ut vix diſcerni poſſit ab argento: eaque incoctilia vocant. Deinde & argentum incoquere ſimili modo cœpere equorum maxime ornamentis, jumentorumque jugis.

INCOCTUS, a, um. Partic. [συνεψηθὲς, ὀπτηθεὶς] Simul coctus. Plin. lib. 18. cap. 11. Candorem autem ei pro creta lactis incocti miſtura confert.
Caro incocta. Gell. 10. 15.
Cruor incoctus herbis. Hor. Epod. 3. 7.
Mulieres incoctæ dicebantur, Plus æquo calamiſtris uſtæ. Feſtus.
Pectus honeſto generoſo incoctum. Perſ. 2. Sat. 74.
Spicula incocta ceraſtis. Sil. 15. 684.
Vellera incocta Tyrios rubores. Virg. 3. Georg. 307.
Dare incoctum aliquid. Plaut. Mil. 2. 2. 53.
Incoctus, Valde coctus. ut Incocti corpora Mauri. h. e. Nigri, & aduſti ſolis ardoribus, Habentes corpora valde cocta ſole. Sil. lib. 17. 638.
Oleo incoctum. Plin. 35. 15. & 36. 13.

INCOCTIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Incoctio aquoſi liquoris.

INCOCTĬLIS, e. Adj. [συνέψητος] V. paulo ante Incoquere.

INCORAM, cum gen. Apul. Met. 7. p. 197. Incoram omnium geſtiebat inſcendere. Idem 9. p. 221. & 10. p. 241. Incoram ſui.
Incoram adverbialiter, ut Coram. Idem 10. Met. p. 249.

INCORDIO, āre. In cor immittere, & ſuadere. Plaut. Ciſt. 1. 1. 111.

Si me abſente Alceſimarchus veniet, nolito acriter
Eum inclamare, ut ut me erga'ſt meritus, tamen incordies.

Antiquum. Al. Mihi cordi eſt tamen.

INCORPORĀLIS, e. Adj. [ἀσώματος] Quod non habet corpus. Quintil. lib. 5. cap. 10. Jus, quod ſit incorporale, apprehendi manu non poſſe.
Incorporale. Sen. Epiſt. 91. Deinde a corporibus ſe ad incorporalia tranſtulit. Idem 58. & de Benef. 6. 2.

INCORPORALĬTER, Adv. Claud. Mamert. de Statu Anim. 3. 14. & Ambroſ. Epiſt. 9.

INCORPORALĬTAS, ātis. f. Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. cap. 5. Occurrit prima perfectio incorporalitatis in numeris. Et alibi frequenter.

INCORPŎREUS, a, um. aliud Adj. [ἄσωμος] Quod forma & corpore caret. Cic. 3. de Fin. 34. Omnis iſta incorporearum rerum æſtimatio. In nonnullis legitur, Iſta rerum in corpore harum æſtimatio. In aliis, In corpore ſitarum æſtimatio. Gell. lib. 5. cap. 15. Corpuſne ſit vox, an incorporeum: hoc enim vocabulum quidam finxerunt proinde quod Græce dicitur ἀσώματον. conf. Macrob. 7. Saturn. 15.

INCORPŎRO, āre. Solin. cap. 35. Regionem partim tenent barbari, quibus per artifices plagarum figuras, jam inde a pueris variæ animalium effigies incorporantur.

INCORPŎRĀTIO, ōnis. f. Columel. 6. 2. Cuſtodiendum eſt ne incorporatione vel ſtatura, vel viribus impar cum valentiore jungatur. [Immo In corporatione. V. CORPORATIO.
Incorporatio vocabatur quando rationales, ſeu procuratores comitum, bona publicata, aut alia ratione ad fiſcum pertinentia, deſcribebant, & rebus Cæſaris aggregabant, ac titulos demum vel inſignia Principis iis imponebant. Valentin. A. l. 3. ſi quando C. de bon. vacant. Panciroll. Not. dign. Imp. Orient. cap. 88. Guther. de Offic. Dom. Aug. 3. 25.

INCORPORĀBĬLIS, e. Tertull. adv. Marc. 3. 17. Habitu incorporabili.

INCORRÉCTUS, a, um. Adj. [ἀδιόρθωτος] ut, Opus incorrectum. Ovid. 3. Triſt. 14. 23.

INCORRĬGĬBĬLIS, e. Cathol.

INCORRUPTUS, a, um. Adj. [ἄφθιτος] Plin. lib. 13. cap. 9. Nec minus ſpina celebratur, quoniam incorrupta etiam in aquis durat.
Animus incorruptus. Cic. 1. Tuſc. 43.
Cuſtos incorruptiſſimus. Hor. 1. Serm. 6. 81.
Cuſtos incorruptior canis. Columel. lib. 7. cap. 12.
Genus diſciplinæ incorruptum. Liv. 1. 18. [Niſi Hominum genus intelligitur potius. V. loc.
Integritas Latini ſermonis incorrupta. Cic. de Clar. Orat. 132.
Materia incorrupta contra omnia vitia. Plin. lib. 13. cap. 16.
Opinio incorrupta, Firma & integra. Cic. 11. Fam. 28. pr. De qua etſi non dubitabam, tamen quia maximi æſtimabam, ut incorrupta maneret laborabam.
Sanitas incorrupta. Cic. de Opt. gen. Orat. 8.
Sermo incorruptior. Gell. præf.
Succus ſanguinis incorruptus. Cic. de Clar. Orat. 36.
Teſtis incorruptus atque integer. Cic. 1. de Fin. 71. Si tota oratio noſtra omnem ſibi fidem ſenſibus confirmat, id eſt incorruptis atque integris teſtibus, &c.
Virgo incorrupta. Cic. in Orat. 94.
Vox incorrupta bene judicantium de excellente virtute. Cic. 3. Tuſ. 3.
Purus & incorruptus: Vitioſus & corruptus, contraria. Cic. de Clar. Orat. 261. Cæſar autem rationem adhibens, conſuetudinem vitioſam & corruptam, pura & incorrupta conſuetudine emendat.

INCORRUPTE, Adv. [ἀφθίτως] ut, Incorrupte atque integre judicare: h. e. Juſte & ſine favore. Cic. 1. de Fin. 30. Idem pro Marcell. 30. Incorruptius de aliquo judicare.

INCORRUPTĒLA, æ. f. Incorruptibilitas. Tertull. de Reſ. Carn. cap. 51.

INCORRUPTĬBĬLIS, e. Adj. Lactant. 1. 3. extr. & 4. 6. Auguſtin. de Civ. Dei 22. 26. Arnob. 2. Tertull. de Cult. Fem. cap. 6. & de Anima, cap. 50.

INCORRUPTIBILĬTER, Adv. Auguſt. Confeſſ. 3. 2.

INCORRUPTIBILITAS, ātis. f. Tertull. ad Ux. 1. 7. Idem Apol. cap. 48. & adv. Valent. cap. 14.

INCORRUPTĪVUS, a, um. Adj. Hieron. Epiſt. 152.

INCORRUPTŌRIUS, a. um. Adj. Tertull. adv. Marc. 2. 16.

INCORRUPTIO, ōnis. f. Auguſt. de Civ. Dei, 22. 21. pr. Idem de Trin. 13. 7. & Mor. Eccl. Cath. cap. 19. Tertull. de Reſ. Carn. cap 51.

INCOXO, [ἐνισχιάζω] āre. In coxam ſidere. Pacuvius, Adeo incoxanti mihi pes obſtupuerat. Pomponius Pannuceatis, Neque interim cacandi cauſa unquam incoxavi nates. Nonius 1. 180.

INCRASSO, āre. & ari. paſſ. [παχύνομαι] Tertull. adv. Pſych. cap. 6. Idem adv. Marc. 3. 6.

INCRASSATUS, a, um. Partic. Vulg. Int. Deut. 32. 15.

INCREĀTUS, a, um. Adj. apud Lactant.

INCRĒBRESCO, vel potius, remoto r poſt b, INCRĒBESCO, increbrui, vel increbui, [διαθρυλλέομαι] ĕre. Divulgari, palam fieri. Plaut. Merc. 5. 1. 9.

Nam ubi mores deteriores increbeſcunt in dies.

Conſuetudo increbuit, h. e. Invaluit. Cic. 14. Philipp. 12. At ſiquis Hiſpanorum aut Gallorum, aut Thracum mille aut duo millia occidiſſet, non eum hac conſuetudine, quæ increbuit, Imperatorem appellaret Senatus?
Diſciplina increbuit. Cic. 4. Verr. 7. Ut proxime ad noſtram diſciplinam illam veterem, non hanc, quæ nunc increbuit, videantur accedere.
Fama increbeſcit vel rumor, h. e. Augetur & innoteſcit. Liv. 7. 12. Gallici quoque belli fama increbeſcebat. Idem 24. 11. Quum increbeſceret rumor, bellum in Sicilia eſſe.
Nomen late increbeſcit Latio. Virg. 8. Æn. 14.
Numerus ipſe jam apud Oratores increbuit, Invaluit uſu. Cic. in Orat. 66.
Pugna adverſa increbeſcit. Sil. lib. 10. 1.
Res increbuit proverbio. Liv. 8. 8. Inde rem ad triarios rediſſe, quum laboratur, proverbio increbuit.
Rumor increbuit. Curt. 6. 2. 15.
Sermo nonnullorum increbuit. Cic. de Opt. gen. Orat. 11.
Ventus increbeſcit: cura ut valeas. Cic. 7. Fam. 21. h. e. Vehementius perflat.
Aura increbuit. Hor. 2. Serm. 5. 93.
Auſter increbuit, h. e. Auctus eſt, & vehementior factus eſt. Cæſ. 3. Bell. Civil. 26. Et quum jam noſtris remiſſiore vento appropinquaſſent, idem Auſter increbuit, noſtriſque auxilio fuit.
Undæ magis increbeſcunt. Catul. Argon. 62. 274.

INCRĒDĬBĬLIS, e. Adj. [ἄπιστος, ἀπίθανος] Quod credi non poteſt. Ter. Eun. 5. 8. 19.

— di veſtram fidem! incredibilia,
Parmeno modo quæ narravit.

Incredibilis ſum. Plaut. Bacch. 4. 3. 3. i. e. Non creditur mihi.
Celeritas incredibilis. Cic. 6. Verr. 50. Hæc Centuripina navis erat incredibili celeritate velis.
Cruciatus incredibiles. Plin. 1. Epiſt. 12.
Eloquentiam incredibilem conſequi. Cic. 2. de Orat. 1.
Furor incredibilis & ſingularis. Cic. pro Sull. 75.
Memoria incredibilis. Plin. 2. Epiſt. 3.
Modo incredibili conſentire. Hor. 2. Carm. 17. 21. Cic. 5. Att. 6. Itaque incredibilem in modum concurſus fiunt ex agris.
Perverſitas incredibilis. Cic. 1. Fam. 7.
Res Credibilis & Incredibilis contraria. Cic. 2. de Invent. 42.
Virtus ſingularis & incredibilis. Cic. 15. Att. 16. Idem 1. de Orat. 172. Antonii incredibilis quædam & prope ſingularis & divina vis ingenii.
Incredibile & falſo memoriæ proditum omnibus hoc videbatur. Cic. pro Lege Manil. 41.
Incredibile eſt, quæ ego illos ſcio oppoſitis Gallorum caſtris in æſtivis feciſſe. Q. Cic. 16. Fam. 27.
Incredibilis apud. Sen. Epiſt. 92. Quare ergo incredibilia ſunt iſta apud eos qui virtutem colunt.
Incredibile auditu a Cicerone dictum, &c. Cic. 7. Philipp. 8. Quæſo vos, Patres Conſcripti, ut primo, ſi erit vel acerbum auditu, vel incredibile a M. Cicerone eſſe dictum, accipiatis ſine offenſione quod dixero.
Dictu incredile. Juſtin. 12. 9. 8.
Incredibile memoratu eſt, quam facile coaluerint. Salluſt. in Catil. 6. pr. i. e. Incredibile dictu.
Incredibile & probabile. Cic. in Parad. 11. Nihil eſt tam incredibile, quod non dicendo fiat probabile.
Compar. Sen. Epiſt. 92. & 3. Nat. Quæſt. 17.

INCREDIBILĬTAS, V. INCREDULITAS.

INCREDIBILĬTER, Adv. [ἀπίστως] Cic. de Senect. 51. Venio nunc ad voluptates agricolarum, quibus ego incredibiliter delector, &c. Idem Philip. 1. 36.

INCREDENDUS, a, um. Adj. Idem ac Incredibilis. Apul. 2. Met. p. 120. Incredenda fabula. Idem lib. 2. Florid p. 351.

INCRĒDĬTUS, a, um. Adj. Apul. de Deo Socr. p. 52. Incredita vaticinia Caſſandræ.

INCRĒDŬLUS, a, um. Adj. [ἀπειθὴς] Hor. in Arte Poet. 188.

Quodcunque oſtendis mihi ſic, incredulus odi.

Quintil lib. 10. Veluti increduli quidam, & de ingenio ſuo peſſime meriti. h. e. Qui difficillime aſſentiuntur.
Paſſive, Cui non creditur. Gell. 9. 4. Res inauditæ, incredulæ. V. Drakenb. ad Sil. 2. 98.

INCREDULĬTAS, ātis. f. [ἀπείθεια] Mart. in l. 29. Mariti lenocinium. D. ad leg. Juliam de adulteriis, Tunc autem puniendus eſt maritus ejus, quum excuſare ignorantiam ſuam non poteſt, vel adumbrare patientiam prætextu incredulitatis. Pandectæ Florentinæ, & Haloander habent, Incredibilitatis. conf. Apul. 1. Met. p. 111.

INCREMENTUM, V. INCRESCO.

INCRĔPO, ui, ĭtum, [ἐπιτιμάω, ἐπιπλήττω, καταμέμφομαι, ἐπαιτιάομαι] āre. Sonare, & crepitum vel ſonum emittere. Virg. 9. Æn. 504.

At tuba terribilem ſonitum procul ære canoro
Increpuit.

Plaut. Amph. 4. 2. ſuppoſ. 6. Si minuſculo digito increpuerint fores. Liv. 1. 25. Ut primo ſtatim concurſu increpuere arma, micanteſque fulſere gladii, &c.

Increpui hibernum, & fluctus movi maritimos. Plaut. Rud. prol. 69. i. e. Sonitum dedi ventorum, ut hiberno solet fieri tempore.
Ictu verberis increpuit. Ovid. 14. Met. 819.
Saltu vallum increpat. Flor. 1. 1. 8.
Increpuit suspicio, Audita est, vel relata est, per translationem. Cic. pro Muren. 22. Simulatque increpuit suspicio tumultus, artes ilico nostræ conticescunt. Liv. 3. 43. extr. Si quid increpet terroris.
Stimulo tardos increpuisse boves, Incitasse. Tibul lib. 1. 1. 11.
Unda increpuit latus carinæ, Percussit. Ovid. 1. Trist. 4. 24.
Lyram increpuisse digitis. Ovid. 3. Epist. 118. conf. Hor. 4. Carm. 15. pr.
Juppiter atras increpuit nubes. Ovid. 12. Met. 52.
Increpare aliquid apud aliquem. i. e. Inclamare. Liv. 6. 37. pr.
Increpare in aliquid. Liv. 27. 1.
Increpare, Reprehendere, sed veluti cum crepitu, hoc est verborum pedumve strepitu Et tunc Increpui & Increpavi facit, ut nonnulli volunt. Plaut. Amph. 5. 1. 25. Totus timeo, ita me increpuit Juppiter. Cic. 2. Q. frat. 3. Quum illius in me perfidiam increparet.
Puto apud Suetonium Increpavit legi. H. St. Immo Increparit in Tiber. cap. 52. alias ubique Increpuit apud hunc scriptorem Præter. legitur.
Increpare aliquem avaritiæ. Suet. Calig. cap. 39. Cui instrumento distrahendo nihil non fraudis ac lenocinii adhibuit: modo avaritiæ singulos increpans, & quod non puderet eos locupletiores esse, quam se.
Increpans hæc in regem. Liv. 1. 51. pr.
Increpabantur hæc in eum. Sallust. de Rep. Ord. ad Cæs. An illa quæ paulo ante hoc bellum in Cn. Pompeium, victoriamque Sullanam increpabantur, oblivio abstulit?
Increpare probris. Liv. 23. 45. Annibal multo gravioribus probris increpabat, &c.
Increpando exercitum. Liv. 2. 45. pr.
Increpare hostem. Liv. Et vanis animis minisque increpant hostem.
Voce acri increpare aliquem. Lucret. lib. 3. 966.
Increpare, Accusare. Cic. Hort. Tum Pseudomenus, & soritam, & totam dialecticam aut illudis, aut increpas.
Ætatem alicujus increpare. Cic. in Sallust. 7.
Arrogantiam alicujus increpare. Cic. 4. Acad. 75.
Fugam alicujus increpare. Cic. 2. de Orat. 21.
Moras alicujus increpare. Ovid. 1. Epist. 82.
A cunctis increpor. Ovid. 3. Met. 636.

INCREPĪTUS, a, um. Partic. [ἐπιτιμηθεὶς] Objurgatus. Liv. 23. 26. pr. Qui post classem ad Iberum per pavorem desertam graviter increpiti, &c. Idem 24. 17.
Fortuna increpita. Paterc. 2. 55. 3.

INCREPATUS, a, um. Aliud Partic. Justin. 11. 3. 5. Legatis increpatis. Juntæ vero, Increpitis. Prudent. Cath. 7. 195. Increpata fraude.

INCREPĀTIO, ōnis. f. Vet. Gloss. & Tertull. adv. Marc. 4. 7. & 23. ibid. 5. 20.

INCREPITUS, ûs. m. Apul. de Deo Socr. p. 52. Increpitu indignatum.

INCREPĀTOR, ōris. m. Gloss. ἐπιτιμητής.

INCREPĀTŌRIUS, a, um. Adj. Sidon. 9. Epist. 7.

INCREPĀTĪVE, Adv. Sidon. 6. Epist. 9.

INCRĔPĪTO, [ἐπιπλήττω] āre. frequent. Arguere, Conviciari, inquit Festus. Clamare, maledicere, insultare, ut ait Nonius. Virg 10. Æn. 900.
　　Hostis amare, quid increpitas, mortemque minaris? Cæs. 2. Bell. Gall. 15. Increpitare atque incusare reliquos Belgas, qui, &c.
Socii increpitant. Virg. 3. Æn. 454.
Audentius increpitans hostem. Stat. 11. Theb. 668.
Increpitare aliquem moræ. Sil. lib. 8. 265.

INCREPITANS, antis. Partic. Virg. 4. Georg. 138.
　　Æstatem increpitans seram. i. e. Conquerens de tarditate æstatis. conf. 1. Æn. 742.

INCRESCO, ēvi, ētum, [ἐπιδίδωμι, ἐπαυξάνομαι] ĕre. Valde sive Magis crescere. Liv. 1. 33. extr. Carcer ad terrorem increscentis audaciæ media urbe imminens foro ædificatur. Quintil. lib. 8. cap. 4. Hoc genus increscit, ac fit manifestius, si ampliora verba cum ipsis nominibus, &c. Suet. de Clar. Gramm. cap. 3. Post hoc magis ac magis & gratia, & cura artis increvit. Plin. 1. Epist. 12. Increverat valetudo, quam temperantia mitigare tentavit. Celsus in Proœm. lib. 1. Et modo increscere, modo consistere, modo minui consuevisse. Subaudi Morbos. Idem 2. 1. extr. Interdiu levior est, noctu increscit.
Certamine increscente. Liv. 10. 5. pr.
Dolor increvit. Ovid. 9. Met. 703.
Increscere aliter. Virg. 3. Æn. 46.
　　— hic confixum ferrea texit
　　Telorum seges, & jaculis increvit acutis.
Barba increscit genis. Lucan. lib. 2. 376.
Maculis increscentibus varie ac verrucis. Plin. lib. 37. cap. 12.

INCRĒMENTUM, i. n. [ἐπίδοσις] Augmentum. Quintil. lib. 8. cap. 4. De amplificatione, Incrementum est potentissimum, quum magna videntur etiam quæ inferiora sunt. Cic. 2. de Fin. 88. Negat enim summo bono afferre incrementum diem.
Fluvii incrementa. Lucan. lib. 4. 139.
Urbis incrementum. Liv. 1. 44. extr.
Magnum Jovis incrementum, apud Virg. 4. Ecl. 49.
Auctæ res incremento ingenti. Liv. 1. 33. extr. Idem 4. V. AUGEO.
Capere incrementum. V. CAPIO.
Dare incrementum alicui rei. Quintil. lib. 3. cap. 2. Huic studium & incrementum dederit utilitas.
Debuit omnia incrementa sua sibi M. Cicero. Paterc. lib. 2. 34.
Incrementa, Semina unde aliquid crescit. Ovid. 3. Met. 103.
　　— motæque jubet supponere terræ
　　Viperos dentes, populi incrementa futuri. conf. Virg. supra.
Incrementum liberalitatis, est ipsa Liberalitas. Spartian. Adrian. cap. 7. Vopisc. Probo cap. 4. V. Casaub. conf. Buleng. de Vectig. cap. 25. & Guther. de Jur. Man. 2. 40.

INCREMENTŬLUM, i. n. dimin. Apul. Met. 5. p. 164. Incrementulum uteri.

INCREMENTO, āre. Augustin. Dominus incrementat.

INCRĪMĬNĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Resurr. Christi. cap. 23. Persequor ad palmam incriminationis, per quam concurrerem.

INCRISPATIO, ōnis. f. Augustin. Epist. 112. cap. 22.

INCRUENTUS, a, um. Adj. [ἀναίμακτος] ut, Victoria incruenta, In qua nullus cruor effusus est, nulli aut pauci occisi sunt. Liv. 27. 14. extr. Idem 7. 8. extr. Nec Romanis incruenta victoria fuit, quarta pars militum amissa. conf. Sallust. Catil. extr.
Milite incruento victoria. Liv. 8. Haudquaquam tamen incruento milite suo.
Prælium incruentum. Liv. 2. 56.

INCRUENTE, Adv. Prudent. Rom. 1094.
　　Si vos sinatis incruente vivimus.

INCRUENTĀTUS, aliud Adj. [ἀναίμακτος] Tacit. 4. Hist. 37. 4. Discesserant obsessores, mistus ex Cattis, Usipiis, Mattiacis exercitus, satietate prædæ, nec incruentati. V. IMPERFOSSUS.

INCRUSTO, [πλακόω] āre. Crustam ducere, sive Crustam applicare. Varro 3. de R. R. cap. 14. Has quoque saginare solent, ita ut ollam cum foraminibus incrustent sapa & farre.
Parietem incrustare. Procul. in l. quidam. D. de servitut. urb. præd. conf. Lex. Pitisc.
Sincerum cupimus vas incrustare. Hor. 1. Serm. 3. 55. i. e. Virtutem quasi vitium interpretamur. Budæus.
Incrustare, Fucare. Femina incrustata de ea, quæ est fucata. Vives de Christ. Fem. libro primo 232. Crusta ibidem de eadem re. H. St.

INCRUSTĀTUS, a, um. Partic. Parietes incrustati. Varro apud Non. 2. 461.

INCRUSTĀTIO, ōnis. f. [πλάκωσις] Crustæ parieti, aut pavimento, aut vasi applicatio. Paulus l. 79. §. 2. D. de verb. signif.
Incrustationem materiariam, Galli *Lambrissuram* vocant. Budæus.

INCŬBO, ui, ĭtum, & āvi, ātum, [ἐγκοιτάω, ἐπιναίω, ἐπωάζω, ἔγκειμαι, ἐπίκειμαι] āre. Absolute, vel cum dativo, significat Intus, sive Super cubare. Plaut. Curc. 1. 1. 61. Hic leno ægrotus incubat. Virg. 4. Æn. 650.
　　Incubuitque toro, dixitque novissima verba.
Incubavi, Præteritum. Plin. lib. 11. cap. 16. Nam nisi incubavere, favos lividos faciunt. De apibus.
Incubant ab omnibus spondis transversæ, præclaræ contubernales. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Incubare stramentis. Hor. 2. Serm. 3. 117.
Incubare proprie, inquit Servius, dicuntur Ii qui dormiunt ad accipienda responsa. Virg. 7. Æn. 88.
　　Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit, &c. Plaut. Curc. 2. 2. 16.
　　Namque incubare te satius fuerat Jovi. h. e. Dormire in Capitolio, ut responsa possis accipere. V. Lex. Pitisc.
Incubare pecuniæ alicui spe atque animo, pro Inhiare, & eam vehementer cupere. Cic. pro Cluent. 72. Hic ille planus improbissimus, quæstu judiciario pastus, qui illi pecuniæ, quam condiderat, spe jam atque animo incubaret, contrahit frontem.
Auro defosso incubare. Virg. 2. Georg. 507.
Divitiis soli incubuere repertis. Virg. 6. Æn. 610.
Gazæ, Martial. 12. 53. Largiris nihil, incubasque gazæ.
Thesauris incubare, Occupare & supprimere thesauros. Quintil. lib. 10. cap. 1. Qui autem sciverit quo quæque sint modo dicenda, nisi tanquam in procinctu paratam quidem ad omnes casus habuerit eloquentiam, velut thesauris clausis incubabit. i. e. Quos habeat quidem in sua potestate, sed non explicet ad usum aliquem.
Incubare cum Accus. pro Curam habere: tralatio ab avibus, quæ incubatu fovent ova, & excludunt fetus. Apul. 4. Met. p. 146. Aureos folles incubabat.
Incubare, pro Incumbere. Liv. 5. 46. Incubans cortici, secundo Tiberi ad urbem defertur.
Incubare super. Sen. de Vita Beata cap. 25. Super Circense tomentum per suturas veteris lintei effluens, incubabo.
Acies incubuit. V. ACIES.
Mens incubuit dolori. Ovid. 4. Trist. 3. 21.
Metus incubat amens. Lucan. lib. 2. 27.
Nox ponto incubat. Virg. 1. Æn. 89.
Incubare ovis vel pullis dicitur gallina. Columel. lib. 8. cap. 5. Ibidem cap. 8. pr. Nec minus in agros emittant matrices, quæ ovis vel pullis incubant.
Incubare ova noctibus, i. e. Fovere. Plin. lib. 9. cap. 10. Idem 8. 25. Varro de R. R. 3. 9. Negant plus vigintiquinque oportere ova incubare.
Incubare, absolute positum, & subauditur Ova vel Ovis. Columel. lib. 8. cap. 5. Gallinæ incubare cupiunt ab Idib. Jan. V. & Varr. l. c.
Incubari, passivum. Plin. lib. 10. cap. 54. Ova incubari intra decem dies edita utilissimum. Ibid. Quarto die post quam cœpere incubari Idem 8. 25. Ova incubanda.
Incubare, Assiduum esse, & frequentem in aliquo loco: atque in malum sumitur. Apul. lib. 7. p. 190. Tabernulam quandam, vitatis maris fluctibus, incubabat. [Videtur positum pro, Cubare, i. e. Diversari, vel Pernoctare in tabernula.
Incubare, per translationem dicitur, Per vim rem alienam tenere. Servius in illud 1. Æn. 89.
　　— ponto nox incubat atra. Nox enim alienum tempus invaserat. Sic qui jure quid non possidet, sed per vim & injuriam, incubare dicitur: quod qui sic possident, in loco assidui sunt & velut cubant. Asconius in 3. Verr. 116. Cujus debeat esse possessio, cur prætor dicat, si possessor est? quasi jam probaverit possessorem esse eum, qui incubavit. Quum igitur Dionysium Macrobius appellat Siculæ incubatorem aulæ, violentum quendam possessorem exprimit. Sic Florus, 2. 6. 57. Factum est ut inhærentem & incubantem Italiæ extorqueret Hannibalem. V. paulo post.

INCUBĀTIO, ōnis. f. [ἐπώασις] Plin. lib. 10. cap. 56. Rara incubatio ovis noxia. Idem 54. V. seq. dict.

INCUBĬTIO, ōnis. f. [ἐπώασις] Plin. lib. 10. cap. 54. Incubitioni datur initium post novam lunam. al. Incubationi.

INCUBATUS, ûs. m. [ἐπωασμός] Plin. lib. 10. cap. 54. Si incubatu tonuerit, ova pereunt. i. e. Quum gallina incubat ovis. conf. Solin. cap 39.

INCUBĪTUS, us. m. Idem. [ἐπωασμός, ἐπιναιασμός] Plin. lib. 10. cap. 54. Quædam autem & citra incubitum sponte naturæ gignunt. Idem lib. 8. cap. 36.
Incubitus dextri lateris, Dum aliquis cubat supra dextrum latus. Plin. lib. 28. cap. 4. conf. Solin. 53. extr.

INCUBĀTOR, ōris. m. Macrob. Somn. Scip. lib. 1. cap. 10. Dionysius aulæ Siculæ inclementissimus incubator. h. e. Injustus possessor, & qui per vim regnum Siciliæ occupatum tenebat. Serv. ad 7. Æn. 266. Imperii incubator. V. in ipso verbo extr.

INCŬBO, ōnis. m. Morbus qui & Incubus vulgo dicitur a Medicis. Scrib. Larg. Comp. 100. Facit hæc compositio ad suspirium, & ad vocis abscisionem, & subitas præfocationes ex qualibet causa ortas, & ad eos qui sæpius existimantur ab incubone deludi. V. Petron. cap. 38. & Scheff. Not. p. 76.

INCUBUS, Idem. V. EPHIALTES, & FAUNI.

INCUBĬTO, [ἐπιδιώκομαι] āre. frequent. Columel. lib. 8. cap. 14. Cellas in quibus incubitant, siccissimas esse oportet. De anseribus. Plin. lib. 8. cap. 43. Spatiosa incubitant laxitate.

INCUBITĀTUS, a, um. Partic. Stupratus. Plaut. Pers. 2. 4. 13. Video ego te, jam incubitatus es.

INCŪDO, ūdi, ēre. Unde

INCŪSUS, a, um. Partic. [ἐγκόλαπτος] Virg. 1. Georg. 275.
— lapidemque revertens Incusum. i. e. Manualem molam cudendo asperatam. Servius.
Incusa auro dona. Pers. 2. Sat. 52.

INCULCO, [ἐπισάττω, παρεισάγω] āre. ex In & Calco; Infarcire: Repente & sine aliqua alia providentia aut ordine statim immittere aut conjicere. Plin. lib. 29. cap. 2. At canis rabiosi morsibus inculcata post diem septimum solvitur. De lana succida. Columel. lib. 2. 20. Area molari lapide condensetur, & rursus subjectis paleis inculcetur.
Quasi incalcando, aut calcibus protrudens immitto per vim. H. St.
Inculcare, per translationem, Eadem sæpius iterando ingerere. Cic. in Orat. 50. De firmissimis alia prima ponet, alia postrema, inculcabitque leviora. i. e. Interponet.
Tradere & inculcare aliquid. Cic. 1. de Orat. 127. Satis est enim ceteris artificiis percipiendis tantummodo similem esse hominis: & id quod tradatur, vel etiam inculcetur, siquis forte sit tardior, posse percipere animo, & memoria custodire.
Alicui inculcare aliquid. Cic. 5. Verr. 156.
Inculcasti etiam ut C. Pisonem nominaret. Cic. in Vatin. 26.
Versus etiam minus usitatos per imprudentiam inculcare. Cic. in Orat. 189.
Inculcare munus, est plus quam Offerre. Sen. de Vita Beata 24. Quibusdam offeram, quibusdam etiam inculcabo. h. e. Obtrudam. conf. Reines. Varr. Lect. 3. 4. p. 397.
Inculcare verba Græca, Interponere. Cic. 1. Off. 111.
Inculcare animis, Infundere. Cic. 1. de Nat. Deor. 109. Vos autem non modo oculis imagines, sed etiam animis inculcatis.
Inculcare se auribus alicujus. Cic. 2. de Orat. 19. Horum Græcorum qui se inculcant auribus nostris, similes fuerunt.

INCULCATUS, a, um. Partic. ut, Lapides inculcati. Columel. lib. 8. 15. Panni inculcati. Idem 6. 12.
Tradita atque inculcata libertas. Brut. Cic. Ep 16. Hanc ego civitatem videre velim, aut putem ullam, quæ ne traditam quidem atque inculcatam libertatem recipere possit. i. e. Usitatam atque a majoribus receptam, & in qua imbuti atque educati sumus. Budæus. [Immo Obtrusam, oblatam denuo.
Inculcata persuasio. Quintil.

INCULCĀTIO, ōnis. f. Tertul. Apol. cap. 39. Disciplinam præceptorum inculcationibus densamus.

INCULCĀTOR, ōris. m. Tertul. Scorpiac. cap. 6.

INCULPĀBĬLIS, e. Adj. Solin. cap. 30. al. 43. extr. Inculpabilis hyacinthus. i. e. Genuinus. V. & Prudent. Apoth. 951. Avien. Virgin. Arat. 280.

INCULPABILĬTER, Adv. Sarisb. 1. 4.

INCULPATIM, Adv. l. 20. Cod. Théod. de palatin. Sacrar. largit.

INCULPO, āre. Idem ac Culpare. Mantuan.
Vos ergo, Insubres, Gallum inculpare potestis?

INCULPĀTUS, a, um. Adj. [ἀναίτιος] Qui caret culpa. Gell. lib. 1. cap. 5. Sicuti omnis culpæ privatio, inculpatum facit. Inculpatus autem, instar est absolutæ virtutis. Idem lib. 14. cap. 2. Eum constabat virum esse ferme bonum, notæque & expertæ fidei, & vitæ inculpatissimæ. Idem lib. 7. cap. 22. Non omnino inculpatum, neque indesidem visum esse. V. Macrob. 6. Saturn. cap. 7.
Fides inculpata. Ovid. 9. Met. 672.
Honestæ & inculpatæ vitæ testis, cui opponitur Notatus & reprehensibilis. Calistratus in l. Testium. D. de testibus.

INCULTE, INCULTUS. V. INCOLO.

INCUMBA, æ. f. Pars pilæ in cornificationibus. Vitruv. lib. 6. cap. 11. Extremæ pilæ in his latiores spatio sunt faciendæ, uti vires eæ habentes resistere possint, quum cunei ab oneribus parietum pressi, per coagmenta ad centrum se prementes extruderint incumbas. Bud. conf. Baldi Lex. p. 61.

INCUMBO, cŭbui, cŭbitum, [ἐπικλίνομαι, ἐφίσημι, κυπτάζω, ἀπερείδω] ēre. Inniti, & inhærere. Virg. 8. Ecl. 16.
Incumbens tereti Damon, sic cœpit, olivæ. Plin. lib. 2. cap. 64. Namque in illo cava in se convexitas vergit, & cardini suo, hoc est terræ, undique incumbit.
Aratris incumbere. Virg. 1. Georg. 213.
Baculo incumbens. Ovid. 1. Fast. 177.
Columnis centenis incumbunt tecta. Martial. lib. 5. 13.
At tua centenis incumbunt tecta columnis.
Gladio incumbere. Auctor ad Heren. lib. 1.
Humero alicujus incumbere. Virg. 5. Æn. 325.
Lecto incumbens. Ovid. 11. Met. 657.
Mucroni incumbere. Liv. Epit. 89. pr.
Toro incubuit. Virg. 4. Æn. 650.
Voluptatibus incumbere. Lactant. 2. 1. 3.
Cum accus. Arma incumberent stantes. Sallust. Fragm. 3. 12.
Gladium incumbere, idem quod Incumbere in gladium, vel incidere. Plaut. Casin. 2. 4. 29.
Si fors autem decollassit, gladium faciam culcitam,
Eumque incumbam. [Nisi Eòque legendum.
In gladium incumbere. Cic 2. de Invent. 154.
In scuta incumbere. Liv. 35. 5. Densis tamen ordinibus nunc alii in alios, nunc in scuta incumbentes, sustinebant impetus Romanorum.
Incumbere illi, & non In illum. Quintil. lib. 9. cap. 3. Si antiquum sermonem nostro comparemus, pæne quicquid jam loquimur figura est: ut Huic rei invidere: non ut omnes veteres, & Cicero præcipue, Hanc rem: & Incumbere illi, non in illum.
Ad bellum incumbere omni studio, Omni diligentia curare res bellicas. Cic. pro Lege Manil 19. Quare videte num dubitandum vobis sit omni studio ad id bellum incumbere, in quo gloria nominis vestri, salus sociorum, vectigalia maxima, fortunæ plurimorum civium cum Repub. defenduntur.
In bellum animo incumbere & opibus. Cæs. 7. Bell. Gall. 76. Omnesque & animo & opibus in id bellum incumberent.
In causam communem incumbere, est Pro virili parte tueri causam communem. Cic. 4. Philipp. 12. Incumbite in causam, Quirites, ut facitis. Nunquam inter Senatum & vos consensus major in ulla causa fuit. Idem 3. Att. 15. Atque utinam ipse Varro incumbat in causam, quod profecto, cum sua sponte, tum te instante faciet.
In cupiditatem incumbere. Cic. 5. Att. 13.
In curam incumbere. Cic. 10. Fam. 3. Incumbe per deos immortales in eam curam & cogitationem, quæ tibi summam dignitatem & gloriam afferat.
In eas disputationes incubuit autem, ut doceret nullum tale esse visum a vero, &c. Cic. 4. Acad. 77.
Ad laudem incumbere. Cic. 10. Fam. 10. Mi Plance, incumbe toto pectore ad laudem.
Ad vel In perniciem incumbere alicujus. Cic. pro Muren. 59. Quid, Ser. Galbam (nam traditum memoriæ est) nonne proavo tuo, fortissimo atque florentissimo viro, M. Catoni, incumbenti ad ejus perniciem, populus Romanus eripuit? Idem 1. Fam. 9. Incumbit in ejus perniciem.
In Remp. incumbere, Studere & vacare Reip. Cic. 10. Fam. 5. Ibid. 1. 6. Monere te atque hortari, ut in Remp. omni cogitatione, curaque incumberes.
Ad salutem Reip. incumbere. Cic. 4. in Catil. 4. Quare, P. C. incumbite ad salutem Reipub. circumspicite omnes procellas, quæ impendent, nisi providetis.
Ad vel In studia incumbere. Cic. 2. Att. 16. Quare incumbamus, ô noster Tite, ad illa præclara studia.
Ad voluntatem incumbere. Cic. 1. Att. 16. Pompeius vero ad voluntatem perferendæ legis incubuerat. i. e. Volebat perferre legem agrariam.
Eo maxime incumbis. Cic. 11. Philipp. 22.
Incumbit defensio mortis hæredi, Injuncta est. Ulpian. in l. Necessarios. §. fin. D. de Senatusc. Silaniano, &c.
Incumbere nobis dicitur, Quod nos onere suo gravat. Tacit. 14. Ann. 24. Cetera invidiam movent, quæ quidem infra tuam magnitudinem jacent, sed mihi incumbunt.
Acrius incumbere. Virg. 4. Georg. 248.
Hæc doce, hæc profer, huc incumbe. Cic. pro Planc. 45.
Famæ. Juvenal. Sat. 8. Miserum est aliorum incumbere famæ. H. St. v. 76. Sed hic Incumbere est Inniti.
Labori incumbere. Sil. lib. 4. 820.
Animo toto incumbe & studio omni in eam rationem, qua adhuc usus es. Cic. 1. Q. frat. 1.
Pectore te toto cunctisque incumbere nervis. Ovid. 3. de Pont. 1. 39.
Omni studio, virtute, auctoritate ad Rempublicam conservandam incumbere. Cic. pro Sull. 82.
Incumbere ceris & stilo. Plin. 7. Epist. 27.
In spongiam incubuisse Ajacem suum dicit Augustus per jocum apud Suet. cap. 85. extr.
Possessioni incumbere. Diocletian. & Maximian. in l. Consentaneum. C. Quomodo & quando judex, A quo ter citatus, si contumaciter præsentiam sui facere neglexerit: non abs re erit, vel ad cogendum eum, ut sese repræsentet: vel possessionem bonorum, cui incumbit, ad te transferre, & adversarium petitorem constituere: vel auditis defensionibus tuis id quod juris ratio exegerit judicare. Quo loco, quid sit animo & corpore, vel animo tantum possessioni incumbere, notatur. Budæus
Incumbere cum aliquo in rem aliquam. Cic. 8. Fam. 11. In unam causam omnis contentio conjecta est, de provinciis, in quam adhuc incubuisse cum Senatu Pompeius videtur, ut Cæsar ante Idus Novembres decedat.
Incumbit illi spes, i. e. Imminet, aut manet illum. Suet. in Tiber. cap. 15. Ac multo magis, postquam Agrippa abdicato atque seposito, certum erat uni spem successionis incumbere.
Incumbere, Violenter incidere, & irruere. Quintil. lib. 5. cap. 9. Cic. pro Planc. 17. Et ab eo, qui hos dimovit potius, quam, ab iis qui in te ipsum incubuerunt, te depulsum putas. Budæus.
Æstas incumbens scopulis. Etiam saxa caloribus penetrans. Servius. Virg. 2. Georg. 377.
Incumbere, pro Inclinare in aliquam partem. Plaut. Aulul. 4. 1. 8.
Si herum videt superare amorem hoc servi officium reor,
Retinere ad salutem, non eum, quo incumbat, eo impellere.
Ad lenitatem nimiam, ambitionemque incumbunt mores. Cic. 1. Q. frat. 1. Præsertim quum ii mores tantum jam ad nimiam lenitatem & ambitionem incubuerint. i. e. Gratiosam indulgentiam. Budæus.
Ad bonum virum repentina voluntatum inclinatio incubuit. Cic. pro Muren. 53.
Volunt idem omnes ordines, eodem incumbunt municipia. Cic. 6. Philipp. 18.
Aliquando cum infinitivo jungitur. Tacit. 2. Hist. 10. 4. Ad hæc terrore & propria vi Crispus incubuerat, delatorem fratris sui pervertere.
Incumbere denique pro Incubare usus est Petron. cap. 33. Repositorium allatum est cum corte, in qua Gallina erat lignea, patentibus in orbem alis, quales esse solent, quæ incumbant ova. Sed Incubant al. rectius.

INCŪNĀBŬLA, orum. n. pl. [κοιτίδες] Idem quod simplex Cunabula. Plaut. Truc. 5. 13.
Fasciis opus est, pulvinis, cunis, incunabulis. Cic. pro Rosc. Amer. extr. Infantium puerorum incunabula.
Incunabula, pro Initiis posita. Cic. in Orat. 42. Non alienum fuit de oratoris quasi incunabulis dicere.
Vitæ incunabula. Firmic. lib. 1. cap. 3. Illum in primis vitæ incunabulis constitutum, inter initia vagientis infantiæ, fugientis animæ deserit vita.

Incu-

Incunabula & rudimenta virtutis. Cic. in Salluſt. cap. 3. An ullum exiſtimas poſſe fieri civem egregium, qui non his artibus & diſciplinis ſit eruditus? an ulla alia putas rudimenta & incunabula virtutis, quibus animi ad gloriæ cupiditatem aluntur?
Dicendi incunabula. Quintil. in procem. lib. 1.
Ab incunabulis noſtræ veteris puerilisque doctrinæ Cic. 1. de Orat. 23.
Incunabula, pro Loco ubi nati vel educati ſumus, ſive pro Natalibus & origine generis. Cic. 2. Att. 15. Ego vero in montes patrios, & ad incunabula noſtra pergam.
Veſtigia atque incunabula deorum. Cic. 6. Verr. 107. In his locis veſtigia, ac prope incunabula reperiuntur deorum.
Jovis incunabula Crete. Ovid. 8. Met. 99. conf. Plaut. Amph. 5. 1. 52.
Majorum incunabula. Juſtin. 31. 8. 4.

INCUNCTANS, antis. Adj. Vox apud JCtos occurrens.

INCUNCTANTER, Adv. Lactant. 6. 12. Incunctanter ac fortiter mortem ſubire.

INCUNCTĀTUS, a, um. Adj. al. ſcribitur INCONTATUS. Apul. 5. Met. Illæ incunctatæ ſtatim conferto veſtigio domum penetrant. Elmenh. p. 165. Incontanter.

INCUNCTĀBĬLIS, e. Digeſt. lib. 22. tit. 5. l. 21. Illud incunctabile eſt.

INCŪRĀBĬLIS, e. Adj. Fulgent. Epiſt. ad Venant. Morbus incurabilis. Improbat Voſſ. de Vit. L. L. 3. 16. [Ego non improbem, niſi pro Inſanabili dicatur: cum ſit is morbus, qui curari, i. e. tractari nequit.

INCŪRĀTUS, a, um. Adj. [ἀκήδεστος, ἀτημέλητος] Hor. 1. Epiſt. 16. 24.
Stultorum incurata pudor malus ulcera celat. conf. Vopiſc. Aurel. cap. 28.

INCURIA, æ. [ἀμέλεια, ἀπεχειργία] Negligentia, inquit Feſtus. Cic. de Provinc. Conſ. 5. Miſerandum in modum milites Pop. Rom. capti, necati, deſerti, diſſipati ſunt, incuria, fame, morbo, vaſtitate conſumpti.
Deſertos, opis expertes, incuria mactat. Lucret. lib. 6. 1239. Hor. de Arte Poet. 352. — non ego paucis
Offendar maculis, quas aut incuria fudit, &c.
Incuria cum genit. Vituperanda eſt rei maxime neceſſariæ tanta incuria. Cic. de Amicit. 23. pr.

INCURIŌSUS, a, um. Adj. Negligens, Vacuus cura. Gell. lib. 2. cap. 28. extr. Quippe M. Cato, vir in cognoſcendis rebus multi ſtudii, incerta tamen & incurioſa, ſuper ea re opinatus eſt. Al. Incurioſe.
Incurioſus, cum genet. Tacit. Ann. 2. extr. Dum vetera extollimus, recentium incurioſi. Et lib. 4. Ann. 32. Et princeps proferendi incurioſus erat. conf. Suet. Augſt. cap. 79.
Incurioſus proximorum. Plin. lib. 8. Epiſt. 20.
Ætas incurioſa. Tacit. in Vit. Agric. 1.
Vigiliæ incurioſæ. Tacit. 5. Hiſt. 22. Navibus remeabat disjecto agmine, incurioſis vigiliis.
Incurioſus, Securus. Tacit. 3. Hiſt. 6. Summi diſcriminis incurioſus.

INCURIŌSE, Adv. [ἀμελῶς, ἀβλεμέως] Negligenter. Gell. lib. 2. cap. 6. Reprehendunt quaſi incurioſe & abjecte verbum poſitum.
Agere pueritiam incurioſe. Tacit. 1. Hiſt. 13. Namque Otho pueritiam incurioſe, adoleſcentiam petulanter egerat.
Compar. Incurioſius agere. Tacit. 4. Hiſt. 28. Cæſæ cohortes eorum in vico Marcoduro incurioſius agentes.
Superl. apud Plin. extare dicunt.

INCURIOSĬTAS, ātis. f. Gloſſ. Vet. Incurioſitas, ἀπραγμοσύνη. Caſſiodor. 7. Epiſt. 4. Nec ſub incurioſitate tranſmittat. Salvian. de Gub. Dei lib. 1. pr. Ne illos quidem de incurioſitate ac negligentia iſta ſenſiſſe.

INCURIUS, pro Incurioſius. Juſtin. 5. 9. 10. Pro aliena dominatione incurius pugnatur. Vulgo Securius.

INCURRO, curri, curſum, [ἐπιτρέχω, ἐπιδραμοῦμαι, ἐμπίπτω, ἐπιβάλλω] ĕre. Contra aliquem currere, vel Incidere & concurrere in aliquem. Liv. lib. 1. 37. Eo prælio præcipua equitum gloria fuit, utrinque ab cornibus poſitos, quum jam pelleretur media peditum ſuorum acies, ita incurriſſe ab lateribus ferunt, ut, &c.
Incurrere in hoſtes, Magno impetu in medios ferri Salluſt. Cat. 60. extr. Catilina, poſtquam fuſas copias, ſeque cum paucis relictum videt, memor generis atque priſtinæ dignitatis, in confertiſſimos hoſtes incurrit: ibique pugnans confoditur.
In enſes. Martial. lib. 1. 38.
Pectore nec nudo strictos incurris in enſes.
Deſuper incurrere, præliantibus aliis. Tacit. 2. Ann. 16. Soli Cheruſci juga inſedere, ut præliantibus Romanis deſuper incurrerent.
Incurrere & offendere in tenebris. Cic. 9. Fam. 2. Quis eſt tam lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat, nuſquam incurrat.
Incurrere in adverſam hoſtium aciem. V. ACIES.
Incurrere in aliquem, Incidere ex inſperato. Cic. 2. Att. 12. pr. Emerſeram commode ex Antiati in Appiam ad Tres tabernas, ipſis Cerealibus, quum in me incurrit Roma veniens Curio meus.
Incurrere & incidere in aliquem. Cic. pro Planc. 17.
Incurrere, præter ſpem: Invadere, ex deſtinato. Cic. pro Sext. 14. Neque quenquam offendet oratio mea, niſi qui ſe ita obtulerit, ut in eum non invaſiſſe, ſed incurriſſe videamur.
In aliquem cæco impetu incurrere. Cic. 1. de Fin. 44.
In aliquem verbis incurrere, pro Invehi. Cic. 12. Fam. 16. Deinde qui magis hoc Lucilio licuerit aſſumere libertatis, quam nobis? quum etiam, ſi odio par fuerit, in eos quos læſit, tamen certe non magis dignos habuerit, in quos tanta libertate verborum incurreret.
In crimen incurrere. Cic. pro Planc. 91. Si bene de me meritis gratum me præbeo, non deſino incurrere in crimen hominis nimium memoris, nimiumque grati.
In difficultatem incurrere. Cic. 4. Fam. 2. Nihil enim conſtitui poteſt, quod non incurrat in magnam aliquam difficultatem.
In domum atque famam alterius incurrere. Cic. pro Cœl. 42.
In loca incurrere, pro Facere incurſus in loca. Cic. 11. Fam. 10. Aut Apennino, Alpibuſque ſe teneat, & decurſionibus per equites, quos habet multos, vaſtet ea loca, in quæ incurrerit.
In memoriam communium miſeriarum incurrere. Cic. de Clar. Orat. 251. Incurro in memoriam communium miſeriarum, quarum oblivionem quærens, hunc ipſum ſermonem produxi longius.
In memoriam notam incurrere. Cic. de Clar. Orat.
In morbos incurrere, in damna, in dedecora. Cic. 1. de Fin. 47.
In mucronem incurrere. Cic. pro Cæcin. 84.

In navim unam multæ claſſes armatæ incurrunt. Cic. pro Sext. 46.
In oculos incurrere. Cic. 12. Att. 22. Quid enim mihi foro, ſine judiciis, ſine curia, in oculos incurrentibus iis, quos æquo animo videre non poſſum? Eſt proprie in oculos incurrere, Oculis admoveri non intentis, & cum quadam offenſione. Quintil. lib. 7. cap. 2. Alii vitantes, ea, quæ in oculos incurrunt, exquirenda putant. conf. In voces.
Incurrere oculis, Idem. Sen. lib. 1. de Benef.
In odia hominum incurrere. Cic. 1. Off. 150. Primum improbantur ii quæſtus, qui in odia hominum incurrunt, ut portitorum, ut fœneratorum, i. e. Quos homines oderunt.
In ordinem incurrit, In argumentum, quod tractamus forte. Quintil. lib. 1. cap. 5. p. 65. Burm.
In perniciem apertam incurrere. Cic. 3. de Nat. Deor. 69.
In prælia incurrunt tauri. Virg. 12. Æn. 727.
In reprehenſiones varias incurrere. Cic. 1. de Fin. 1.
In ſapientem caſus poteſt incurrere. Cic. 5. Tuſc. 29.
In tempora aliqua incurrere. Cic. 3. Q. frat. 5.
In tempus exercitationis incurrit febris. Celſ. lib. 3. cap. 15.
In voces incurrit malevolorum noſtra laurus. Cic. 2. Fam. 15. Sed incurrit hæc noſtra laurus non ſolum in oculos, ſed jam etiam in voculas malevolorum. i. e. Male loquuntur de ea malevoli.
In urbanitatem facetorum hominum incurrere. Cic. 2. de Fin. 103. Quos quidem dies, quemadmodum agatis, & in quantam hominum facetorum urbanitatem incurratis, non dico.
Incurrit ſuſpicio fraudis, abſolute. Papinian. in l. Ab hærede. D. de ſeparationibus.
Incurrit hic & alia inſpectio. Tryphonius in l. Bona fides. §. 1. D. Depoſiti vel cont.
Incurrere Circenſibus natalem alicujus. Suet. in Tiber. cap. 26. i. e. In eum diem incidere. Budæus.
In diem incurrere. Cic. 7. Att. 7. Tua λῆψις quem in diem incurrat neſcio.
In ipſas Eteſias navigatio incurrebat. Cic. 15. Fam. 11. extr.
Acies incurrunt. Sil. lib. 4. 143.
Armis denſis incurrimus. Virg. 2. Æn. 409.
Haſtis adverſis incurrere. Virg. 11. Æn. 613.
Urſi incurrunt armentis. Ovid. 7. Met. 546.
Incurrit ager in agrum, (Pro Inſinuat ſe & permiſcet. Bud. H. St) Cic. 2. de Lege Agr. 81. Quum a majoribus veſtris P Lentulus, princeps Senatus, in ea loca miſſus eſſet, ut & privatos agros, qui in publicum Campanum incurrebant, pecunia publica coemeret.
Incurrere cum accuſ. Incurrerunt eos a tergo. Salluſt. Fragm. 6. 6. Veget. 109. Acrius hoſtes incurrunt. conf. Tacit. 1. 51. & 2. 17.
Incurrere ſenſu obſcæno. Apul. 10. Met. 250. Ne neſcius neſciam ſororem incurreret.

INCURRITUR, imperſ. [ἐμβάλλεται] Juven. 6. Sat. 330.
Si nihil eſt, ſervis incurritur.

INCURRENS, entis. Partic. Cic. 3. Q. frat. 5. Ne in noſtra tempora incurrens offenderem quempiam. Idem 12. Att. 21. In oculos incurrentes.

INCURSUS, a, um. Partic. Sidon. 8. Epiſt. 9. Vinculum incurſi angoris. [An Incuſſi? V. INCUTIO.

INCURSŪRUS, a, um. Partic. [ἐμπεσούμενος] Ovid. 5. Met. 198.
Incurſurus erat, tenuit veſtigia tellus.

INCURSIO, ōnis. f. [ἐπιβολή] Occurſatio rerum inter ſeſe. Cic. 1. de Nat. Deor. 115. Quum ſine ulla intermiſſione pulſetur, agiteturque atomorum incurſione ſempiterna.
Incurſio militum in agros hoſtium. Cic. pro Cæcin. 44.
Incurſio atque impetus armorum. Cæſ. 5. Bell. Gall. 21.
Incurſionem facere in fines, Facere impetum. Liv. 1. 11. Antemnatium exercitus per occaſionem ac ſolitudinem hoſtiliter in fines Romanos incurſionem facit.
Incurſio ſeditionis, Impetus. Cic. pro Cluent. 102. Ergo adhuc Junii judicium video eſſe ejuſmodi, ut incurſionem potius ſeditionis, vim multitudinis, impetum tribunitium, quam judicium appellandum putem.

INCURSUS, ūs. m. [ἐπιδρομή, ἔφοδος] Plin. lib. 8. cap. 42. Unde equis tolutim carpere incurſus traditur arte.
Suſtinere incurſus. Ovid. 3. Met. 82.
Militum incurſus. Cic. pro Cæcin. 22. Impetum armati Antiochi, ceterorumque tela & incurſus refugit.
Luporum incurſus. Virg. 3. Georg. 407.
Pluviarum vis & incurſus, Impetus & vehementia. Columel. lib. 4. cap. 17. Nam ubi magna vis & incurſus eſt pluviarum procellarumque, &c.
Solis incurſus. Columel. lib. 1. cap. 6. Nec areſcere ventis ſinunt, aut ſolis incurſu patiuntur exuri.
Undarum incurſu ſonat unda. Ovid. 11. Met. 496.
Gravis incurſus. Tacit. 4. Ann. 24. Non gravi, nec uno incurſu conſectandum hoſtem.
Primo incurſu. Liv. 2. 25.
Repentino incurſu. Tacit. 3. Hiſt. 9. pr.
Timendi incurſus omni de parte. Ovid. 4. Pont. 14. 27.

INCURSIM, Adv. Celeriter. Cæcilius Fallacia, Nullus ſum, niſi meam rem jam omnem propero incurſim perdere. Nonius 2. 448.

INCURSAX, ācis. Adj. Sidon. 8. 12. Incurſaces Maſſagetæ.

INCURSO, [ἐπιδραμοῦμαι] āre. frequent. Currendo petere & offendere. Plaut. Aulul. 2. 2. 57.
Aſini me mordicibus ſcindant, boves incurſent cornibus. Grut. Mordicitus. Ovid. 2. Met. 205.
— altoque ſub æthere fixis
Incurſant ſtellis.
Fortius incurſant Tyrii. Stat. 8. Theb. 159.
Aciem incurſare. Tacit. 3. Hiſt. 18. Nutantem aciem victor equitatus incurſat.
Agros incurſare, dicuntur milites, quum per agros currentes, impetum in hoſtes, aut vicinas urbes faciunt. Liv. 5. 31. Volſinienſes ſuperbia elati, ultro agros Romanos incurſavere. i. e. Prædati ſunt.
Incurſare adverſis cornibus. Plin. lib. 9. cap. 31. Dimicant inter ſe arietes adverſis cornibus incurſantes. Hinc
Incurſare in aliquem. Plaut. Bacch. 5. 2. 29.
Arietes truces nos erimus, jamque in vos incurſabimus.

Incursare aliquem pugnis. Plaut. Pœn. 4. 1. 3.

Is autem porro verberat nos, incursat pugnis, calcibus.

In fortunas omnium incursare. Auctor ad Herenn. lib. 4. 52.

Incursat color alii colori, Contendit & pugnat sive certat. Plin. lib. 28. cap. 8. Cor annexum in lana ovis nigræ, cui nullus alius color incursaverit, & primo partu genitæ, quartanas abigere dicitur. [i.e. Accesserit.

Incursabit in te dolor meus. Cic. 12. Att. 40.

Cum dativ. Quintil. lib. 10. 3. Intentionem si tota mente in opus ipsum direxeris, nihil eorum quæ oculis vel auribus incursant, ad animum pervenit.

INCURSANS, antis. Partic. [ἐπιδεχομένος] Quod incursat. Plin. lib. 11. cap. 37. Natura oculos composuit lubricos propter incursantia, & mobiles.

INCURSĀTUS, a, um. Partic. pass. Liv. 24. 41. Agmenque Romanum impune incursatum ab equitibus hostium fuerat. i. e. Incursione vexatum.

INCURSĀTIO, ōnis. f. Non. 1. 213. Male sani aut larvarum incursatione animo vexati.

INCURSĬTO, āre. aliud frequent. Sen. de Ira 3. 6. Properanti in multos incursitandum est. Significat Offensare.

INCURSITANS, antis. Partic. Sen. de Ira, 2. 35. Talem nobis iram figuremus &c. offusam multa caligine, incursitantem, vastantem, fugantemque. [An Offusâ?

INCURVUS, a, um. Adj. [ἐπικαμπὴς, ἐπίκυρτος] Idem quod Curvus. Ter. Eun. 2. 3. 44.

Incurvus, tremulus, labiis demissis, gemens. Plin. lib. 18. cap. 19. Arator nisi incurvus prævaricatur.

Incurvus humeris. Plin. lib. 11. cap. 52. Aristoteles longæ esse vitæ ponit incurvos humeris.

Arbor incurva. Plin. lib. 12. cap. 25.

Bacillum incurvum & leviter a summo inflexum. Cic. 1. de Divin. 30.

Carina incurva. Ovid. 15. Met. 644.

Litus incurvum. Mela, 1. 19.

Metæ incurvæ. Stat. 5. Silv. 2. 26.

INCURVO, [κυρτόω, ἐγκάμπτω] āre. Plin. lib. 16. cap. 42. Robur, olea incurvantur, ceduntque ponderi. conf. 4. 11. Cic. 2. de Fin. 33.

Incurvatum bacillum. Sen. de Ira, 3. & Epist. 104.

Arcus incurvant validis viribus. Virg. 5. Æn. 500.

Membra incurvata. Ovid. 6. Met. 245.

INCURVATUS, a, um. Partic. V. supra.

INCURVĀTIO, ōnis. f. Hygin. Astron. 3. 16. Incurvatio caudæ.

INCURVESCO, [κυρτοῦμαι] ĕre. Curvari. Cic. 1. Tusc. 69. Ramos baccarum ubertate incurvescere. Ex poeta. Incurviscere legit Nonius. conf. Idem 3. de Orat. 154.

INCURVĬCERVĪCUS, a, um. Adj. ut, Pecus incurvicervicum. Pacuv. apud Quintil. 1. 5.

INCUS, ūdis. f. [ἄκμων] Instrumentum fabrorum ferrariorum, super quo aliquid cuditur. Plin. lib. 33. cap. 4. Incudibus non resistit. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. Ex quo efficiuntur hæ rerum formæ atque figuræ, quas vos effici posse sine follibus & incudibus non putatis.

Gladios parante incude. Juven. 10. Sat. 132.

Mediis incudibus ablatum opus. Ovid. 1. Trist. 6. 29.

Duris incudibus impositi enses. Virg. 2. Georg. extr.

Incudi reddere versus, per translationem: h. e. Emendare & expolire. Hor. in Arte Poet. 441.

Et male tornatos incudi reddere versus. Sidon. 8. 4. Versus a meditationis incude adhuc calidi. Idem 4. 1. Philosophica incude formatus. conf. Ovid. supra.

Tundere incudem. Cic. 2. de Orat. 162. Si quem nunc plane rudem institui ad dicendum velim, his potius tradam assiduis, uno opere eandem incudem diem noctemque tundentibus, qui omnes tenuissimas particulas, atque omnia minima, mansa (ut nutrices infantibus pueris) in os inserant.

INCŪSO, [μέμφομαι, ὑποκρίνω] āre. Reprehendere alterius mores, & plerumque cum querela, quod ab illo injuria sis affectus, ut ait Valla lib. 6. reprehendens Servium. Ter. Heaut. 5. 2. 7. Quid me incusas, Clitipho? Idem Phorm. 3. 1. 7.

Equidem, here, nos jamdudum hic te absentem incusamus qui abieris. Cæs. 1. Bell. Gall. 40. Omniumque ordinum ad id consilium adhibitis centurionibus vehementer eos incusavit. Sic lib. 2. 15. Increpitare atque incusare reliquos Belgas, qui se, &c. Virg. 2. Æn. 745.

Qem non incusavi amens hominumque Deorumque?

Incusare aliquem probri. Plaut. Truc. 1. 2. 58.

Quia qui alterum incusat probri, ipsum se intueri oportet.

Voce magna incusat Latinum. Virg. 12. Æn. 580.

Querelis incusat fata. Stat. 1. Achill. 439.

INCUSANS, antis. Partic. Liv. 1. 9. Incusantes violati hospitii fœdus. Intemperiem cæli incusantes. Tacit. 2. Hist. 94.

INCUSĀTUS, a, um. Partic. Columel. 3. 17. Sterilitas cacuminis jure incusata.

INCUSĀTIO, ōnis. f. [μέμψις] Cic. 3. de Orat. 304. Quorum partim habent vitiorum & peccatorum acrem quandam cum amplificatione incusationem aut querelam, &c. conf. Gloss. vet.

INCUSĀTOR, ōris. m. Idem ac Accusator. Cod. 12. t. 36. l. 18. §. 8. Incusatori licentia denegetur.

INCUSĀBĬLIS, e. Adj. Compar. apud Tertull. ad Nation. 1. 12.

INCUSATĪVUS, a, um. Adj. Idem quod Accusativus: ut, Casus incusativus. Diomed.

INCUSTŌDĪTUS, a, um. Adj. [ἀφύλακτος] Non custoditus. Martial. lib. 1. 35.

Incustoditis & apertis Lesbia semper
Liminibus peccas.

Boves incustoditæ. Ovid. 2. Met. 686.

Litus. Sil. 5. 40.

Ovile incustoditum. Ovid. 1. Trist. 5. 10.

Pastus. Apul. lib. 6. p. 178.

Urbs. Sil. 15. 245. Et Frontin. 3. 2. 6.

Incustoditus, aliter, pro eo, Qui se non custodit. Plin. 6. Epist. 29. extr. Tuitus sum Julium Bassum, ut incustoditum nimis & incautum, ita minime malum. Incustoditum, i.e. Simplicem, improvidum.

INCŪSUS, V. INCUDO.

INCŬTIO, ssi, ssum, [προσβάλλω, ἐμβάλλω, ἐμποιέω, ἐμφορέω] ĕre. ex In & Quatio, significat Injicere, & cum quodam impetu projicere.

Colaphum incutere. Juven. 9. Sat. 5.

Nos colaphum incutimus lambenti crustula servo.

Pedem incutere terræ. Quintil. lib. 2. cap. 13. Jam collidere manus, terræ pedem incutere, femur, pectus, frontem cædere, mire ad pullatum circulum facit. i. e. Ferire terram pede.

Pollicem incutere limini, Offendere. Plin. lib. 7. cap. 53. Q. Æmylius Lepidus jam egrediens incusso pollice limini cubiculi.

Scipionem eburneum incutere in caput alterius. Liv. 5. 41.

Incutere, ad inanimata transfertur. Cic. de Univers. 32. Rursusque emersi errorem incutiant rationis expertibus.

Desiderium urbis incutere alicui. Hor. 1. Epist. 14. 22.

Metum incutere. Liv. 2. 18.

Morbum incutere amicis. Plaut. Trin. 1. 2. 38.

Omnibus amicis morbum tu incuties gravem,
Ut te videre, audireque ægroti sient.

Morbos incutere alicui. Lucret. lib. 6. 772.

Negotii aliquid incutere alicui. Hor. 2. Serm. 1. 18.

Nuntium alicui incutere. Liv. 2. 8. extr. Postem jam tenenti COS. fœdum inter precationem deûm nuncium incutiunt, mortuum ejus filium esse, &c.

Pavorem incutere. Liv. 27. 42.

Pigritiam incutere. Liv. 31. 34. pr. Quod promptiores ad subeundam omnem dimicationem videbatur facturum, id metum pigritiamque incussit.

Pudorem incutere alicui. Hor. 1. Epist. 18. 77.

Religionem incutere. Liv. 22. 42. extr. Claudiique Consulis primo Punico bello memorata navalis clades religionem animo incussit. Idem 29. 18. extr.

Terrorem Patribus incutere. Liv. 3. 4.

Timorem incutere. Cic. 2. de Orat. 209. Item timor incutitur aut ex ipsorum periculis, aut ex communibus.

Vim ventis incutere. Virg. 1. Æn. 69.

Incute vim ventis, submersasque obrue puppes.

Voluntatem incutere. Paterc. lib. 2. 126. 2. Recte faciendi omnibus aut incussa voluntas, aut imposita necessitas.

INCUSSUS, a, um. Partic. [ἔμβλητος] Plin. lib. 22. cap. 14. Medetur cum mica salis, contusis, incussisque, inustis, & strumis. Tacit. 4. Hist. 30. 1. Incussæ trabes perfregere.

INCUSSIO, ōnis. f. verbale. JCt. in Dig.

INCUSSUS, ûs. m. Idem. Tacit. 4. Hist. 23. 4. Armorum incussu præcipitati. conf. Prudent. Cath. 5. 7.

INCUSSOR, ōris. m. Paulin. Petrocor. l. 5. de vita Martin. 285.

Incussor laceri quatiebat corporis artus. V. Barth.

I N D

INDĀGO, [ἰχνεύω, ἰχνηλατέω, ἀκριβάζω, ἀνακρίνω, ἐξερέω] āre. ab In & Ago compositum, D interposito euphoniæ gratia. V. Voss. Etym. p. 22. Venatorum more inquirere. Plaut. Merc. 3. 4. 38. Eo si pacto posset indagarier mulier. Cic. in Orat. 11. Reprehendent quod inusitatas vias indagemus, tritas relinquamus.

Indagare, invenire, & veluti ex tenebris eruere. Cic. de Lege Agr. 1. 3.

Indagare & odorari. Cic. 4. Verr. 135. Hæc vero ejus erat ars & malitia miranda, quod acutissime tota provincia quid cuique esset necesse, indagare & odorari solebat.

Indagare & patefacere indicia. Cic. pro Milon. 104. Quum illa indicia communis exitii indagavi, patefeci, protuli, extinxi, omnes in me meosque redundant ex illo fonte dolores?

INDAGATUS, a, um. Partic. Cic. 2. Att. 7. pr. De Publio quæ ad me scribis, sane mihi jucunda sunt: eaque etiam velim omnibus vestigiis indagata ad me afferas, quum venies.

INDAGANTER, Adv. [ἰχνευτικῶς] Columel. lib. 5. cap. 1. Boni venatoris est, indaganter quamplurimas feras capere.

INDAGATIO, ōnis. f. [ἴχνευσις] Cic. 4. Acad. Indagatio ipsa rerum, &c.

Indagatio & inventio veri. Cic. 1. Off. 16.

INDAGATUS, ûs. m. Apul. lib. 7. Met. p. 191. Vexillationum indagatu.

INDAGĀTOR, ōris. m. [ἰχνευτὴς] Columel. lib. 9. cap. 8. Sed indagatorem conveniet matutina tempora vestigandi eligere.

Indagator aquarum. Columel. lib. 2. cap. 2. conf. Plaut. Trin. 2. 1. 15. Et Vitruv. 1. 6. Et Solin. cap. 43.

INDAGĀTRIX, īcis. f. [ἰχνεύτις] Cic. 5. Tusc. 5. O vitæ philosophia dux, virtutis indagatrix, expultrixque vitiorum. Val. Max. 9. 4. pr. Avaritia latentium indagatrix lucrorum.

INDĀGO, ĭnis. f. [ἰχνηλασία] Investigatio, inquisitio, proprie venatorum. Plin. lib. 9. cap. 7. In qua sententia fuisse Aristotelem video, & ea multis persuasisse doctrinæ indaginibus.

Indago, Series plagarum in varros seu furcas venatorias subrectarum, saltusque cingentium. Virg. 4. Æn. 121.

— saltusque indagine cingunt. Cæs. 8. Bell. Gall. 18. Silvis undique impeditissimis, aut altissimo flumine velut indagine munitum. De quodam campo. Lucan. li. 6. 42.

Et silvas, vastaque feras indagine claudit. Hic (inquit Budæus) Lucanus per metaphoram Indaginem vocavit Fossam, & turrium munitarum seriem.

Armata indagine lustrare omnem prospectum. Stat. 12. Theb. 451. conf. Idem 2. Theb. 553. Et V. ibi Scholiast.

Indago, per translationem. Tacit. 13. Ann. 42. Romæ testamenta & orbos velut ejus indagine capi. i. e. Captatorem esse orborum, ita ut nullus captiones ejus evadat. De Seneca. Hæc. Bud.

Indagine pœnarum cingi, i. e. Ambitu, vel septo, & velut cancellis. Plin. Paneg. 35. de delatoribus loquens in insulas deportatis a Trajano,

jano, Quos quidem non in præsens tantum, sed in æternum repressisti, mille pœnarum indagine inclusos. i. e. Sanctionum severissimarum terrore a delationibus coercitos, cohibitosque. Budæus.
Res majorem & ampliorem exposcit indaginem. l. fin. §. 1. Cod. de Compens. i.e. Indagationem.
INDĀGES, is. f. Idem. Claudian. Mamert. 2. 2. Aliquid dignum tanta indage Ibid. cap. 8. Sublimium indage caussarum.
INDĀGUS, a, um. Adj. Mart. Capell. lib. 1. p. 9. Indaga veri cura.
INDE, Adv. de loco [ἔνθεν] Ter. And. 2. 2. 31.
Certa res est, etiam puerum inde abiens conveni Chremis. Ibid. 1. 1. 110.
— redeo inde iratus atque ægre ferens. Liv. lib. 1. 1. Primo in Macedoniam venisse, inde in Siciliam quærentem sedes delatum. Plaut. Pseud. 2. 2. 28. Quia videre inde esse. Cic. 9. Att. 20. Qui autem veniunt inde, id modo nuntiant. i. e. Illinc.
Veteres aliquando cum genitivo Loci junxere. Ennius apud Fest. in Lituus.
Inde loci lituus sonitus effundit acutos. Lucret. lib. 5. 789.
— inde loci mortalia sæcla creavit.
Inde, ad res relatum. Plaut. Amph. 1. 1. 273.
Cadus erat vini, inde implevi cirneam. i. e. Ex illo dolio. Cic. 1. Invent. 28. De narratione. Brevis erit, si unde necesse est, inde initium sumetur.
Inde, ad personam relatum. Plaut. Curc. 5. 3. 44. Ter. Adel. 1. 1. 21.
— uxorem duxit: nati filii
Duo: inde ego hunc majorem adoptavi mihi. conf. Lucret. lib. 5. 202.
Inde ad caussam relatum, pro Ob id, ob eam rem, propterea, vel potiuus Ex eo. Ter. Heaut. 1. 1. pr.
Quanquam hæc inter nos nuper notitia admodum est,
Inde adeo, quod agrum in proximo hic mercatus es. Plin. Epist. 5. lib. 7. pr. Incredibile est quanto desiderio tui tenear. In caussa, amor primum: deinde, quod non consuevimus abesse. Inde est, quod magnam partem noctium in imagine tua vigil exigo: inde, quod, &c.
Inde, de tempore, pro Deinde. Liv. 1. 5. Crimini maxime dabant, in Numitoris agros ab iis impetum fieri: inde eos collecta juvenum manu hostilem in modum prædas agere. [Nisi Inde est Ex eodem agro.
Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.
Abs te inde. Plaut. Pseud. 4. 6. 7.
Minæ viginti sanæ ac salvæ sunt tibi,
Hodie quas abs te inde est instipulatus Pseudolus.
Qui homo cum animo inde ab ineunte ætate depugnat suo. Plaut. Trin. 2. 2. 24.
Inde ab incunabulis. Liv. 4. 36. extr. Et jam inde ab incunabulis imbutum odio Tribunorum.
Jam inde ab initio minime lætus novæ origine urbis. Liv. 1. 2.
Inde usque. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari ultimam, inde usque repetens, hunc video mihi principem, &c. extitisse.
INDĒBĬTUS, a, um. Adj. [ἀνόφλητος] ut, Fletus indebitus nato. Sen. Herc. OEth. v. 1831.
— indebitos nato quidem
Compesce fletus, mater Alcidæ inclita. Sed rectius legitur Debitos.
Pecuniam indebitam per errorem promisisti: eam, qui pro te fidejusserat, solvit. Cels. in l. 47. D. de conditione indebiti.
Præmia. Ovid. 16. Epist. 19.
Præmia magna quidem, sed non indebita posco.
Regna. Virg. 6. Æn. 66. — non indebita posco
Regna meis fatis. i. e. Promissa.
INDEBITUM, i. n. Non debitum. Paulus in l. 25. §. 4. Si procurator. D. de condit. indebit. Si procurator tuus indebitum solverit, & id tu ratum habeas, &c.
INDEBITE, Adv. Paulus in l. Cum de indebito quæritur. D. de probat. Nisi evidentissimis probationibus in scriptis habitis, ostendere paratus sit, sese hæc indebite promisisse. Cassiodor. 1. Epist. 19. Indebite detinere. Idem Epist. 22. extr. Si nobis indebite victoria suffragetur. August. Serm. 122. Cur indebite occidisti.
INDEBĬTO, aliud Adv. Ulp. in l. Cum duo pro reo. D. de condict. indeb. Quibus personis tria indebito soluta sunt.
INDECET, Imperf. [οὐ πρέπει] Plin. 3. Epist. 1. Nam juvenes adhuc confusa quædam, & quasi turbata non indecent.
INDĔCENS, entis. Adj. [ἀπρεπής, ἀσχήμων] Quod non decet, vel est præter decorum. Martial. lib. 5. 14.
Oculoque ludos spectat indecens uno. Petron. c. 128. Dic, Chrysis, sed verum, numquid indecens sum? numquid incompta? Suet. Claud 30. Risus indecens.
Superl. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 9. Indecentissimum sponsaliorum genus est adulterium.
INDECENTER, Adv. [ἀπρεπῶς] Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 17. Nec tolerant, ut æquum est, patres: sed clamant, indecenter obstrepunt. Quintil. lib. 1. cap. 15. Non indecenter offerri.
Compar. Sen. Epist. 27. Nunquam vidi hominem beatum indecentius.
Superl. Quintil. lib. 8. cap. 3. Insistere indecentissime.
INDECENTIA, æ. f. Vitium indecentiæ. Vitruv. 7. 5.
INDĒCLĪNĀBĬLIS, e. Adj. [ἀφελκτος] Quod declinari, vel vitiari non potest. Gell. lib. 6. cap. 2. Fatum, est sempiterna quædam & indeclinabilis series rerum.
Indeclinabilis justitia, apud Sen. Epist. 78. Item Epist. 67. Indeclinabilis animus, pro Constanti & qui nunquam variat. conf. Ammian. lib. 25. cap 13.
INDECLINATUS, a, um. Adj. [ἄκλιτος] Ovid. 4. de Pont. 10. 83.
Hæc tibi qui præstas indeclinatus amico, &c.
Indeclinata amicitia, Constans. Ovid. 4. Trist. 5. 24.
INDĔCŎR, ŏris. [ἀπρεπής] vel INDECORIS, e. Adj. pro Indecoro, apud antiquos, Nonio teste 8. 43. reperitur. Accius Athamante, Cujus sit vita indecoris, mortem fugere turpe haud convenit. Virg. 12. Æn. 25.
Nec genus indecores. Idem lib. 7. 231.
Non erimus regno indecores, &c. Servius, Aut systole est: aut certe dicimus nominativum non inveniri, ut in multis nominibus.
INDĔCŌRUS, a, um. Adj. [ἀσχήμων] Decoro contrarium, ut Lascivia indecora ludere. Plin. lib. 18. cap. 35. Cic. 1. Off. 94. Et justa omnia decora sunt: injusta contra, ut turpia, sic indecora. Sic 3. de Fin. 13. Si nihil malum, nisi quod turpe, inhonestum, indecorum, pravum, &c
Quæstus omnis patribus indecorus visus. Liv. 21. 63.
Visus indecorus Plin. lib. 13. cap. 12.
INDECORE, Adv. [ἀπρεπῶς] Turpiter. Cic. 1. Off. 14. Cavetque ne quid indecore, effeminateve faciat. Ibid. 1. 14. Ut ea si non decore, at quam minime indecore facere possimus.
INDĔCŌRO, āre. Sermonem indecorare. Accius apud Non. 3. 438.
INDĔCŌRĀBĬLĬTER, Adv. Accius apud Sosipat. Indecorabiliter alienis alunt.
INDĔFĀTĬGĀBĬLIS, e. Adj. Sen. lib. 2. de Ira 12. Alius contentus brevi somno, vigiliam indefatigabilem extendit.
INDEFENSUS, a, um. Adj. [ἀνυπεράσπιστος] Non defensus, Sine defensione. Liv. 4. 28. Suos increpans clara voce. Hic præbituri (inquit) vos telis hostium estis, indefensi, inulti? Plin. lib. 18. cap. 7. Indefensa quippe membranis continentur.
Campania indefensa. Sil. 6. 652.
Capitolium clausis foribus indefensum, & indireptum conflagravit. Tacit. 3. Hist. 71. extr. Idem 2. Ann. 77. 3.
INDEFENSE, Adv. l. 2. §. 2. C. De constitut. Pecun. Quæ negotiatores indefense constituerint.
INDEFESSUS, a, um. Adj. [ἀκάματος] Non fatigabilis. Ovid. 9. Met. 200.
— ego sum indefessus agendo. Plin. Paneg. cap. 14.
Post labores duraque imperia indomitus semper, indefessusque.
INDEFESSE, Adv. Auson. in Gratiar. Act. c. 35. Omnia agere indefesse & benigne.
INDEFESSIM, Sidon. 3. Epist. 2. Bonorum amicitias indefessim expetas. Claud. Mamert. 1. 7. Igniculi indefessim scintillantes.
INDEFĪNĪTUS. a, um. Adj. [ἀόριστος] Obscurus & perplexus. Gell. lib. 16. cap. 4. Indefinitus, inexplicabilisque sermo fiet. conf. Apul. de Syllog. Cat. p. 374. Et Mel. 3. 7.
INDEFINITE, Adv. Gell. 2. 24. Promiscue atque indefinite largiri.
INDĒFLĒBĬLIS, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. ἄκλαυστος, indeflebilis.
INDĒFLĒTUS, a, um. Adj. [ἄκλαυστος] Ovid. 7. Met. 611.
Qui lacriment desunt, indefletæque vagantur
Natorum matrumque animæ, juvenumque senumque.
INDEFLEXUS, a, um. Adj. [ἀκαμπής] Quod non flectitur. Plin. Paneg. 1. Jam firmitas, jam proceritas corporis, jam honor capitis, & dignitas oris, ad hoc ætatis indeflexa maturitas. Apul. de Deo Socr. pr. Indeflexo cursu. Ammian. 27. 9. Indeflexa sævitia punire errata.
INDĒJECTUS, a, um. Adj. pro Non dejecto. Ovid. 1. Met. 288.
Siqua domus mansit, potuitque resistere tanto
Indejecta malo.
INDĒLĒBĬLIS, e. Adj. [ἀνεξάλειπτος] Ovid. 15. Met. 876.
— nomenque erit indelebile nostrum.
INDĒLĪBĀTUS, a, um. Adj. [ἄτρωτος] Ovid. 1. Trist. 4. 68.
Dum juvat, & vultu ridet fortuna sereno,
Indelibatas cuncta sequuntur opes. Sil. 15. 271. Virgo indelibata.
INDEMNĀTUS, a, um. Adj. [ἀκατάκριτος] Plaut. Curc. 5. 3. 17.
— pro deum atque hominum fidem,
Hoccine pacto, indemnatum atque intestatum me arripi? i. e. Nulla sententia in me lata. Cic. 7. Verr. 12. Ut quam damnatis servis crucem fixeras, hanc indemnatis civibus Romanis reservares? Paterc. 2. 45. Civis indemnatus.
INDEMNIS, e. Adj. [ἀζήμιος] Immunis a damno. Sen. de Vita Beata, Liber eris, tutus, indemnis, nihil frustra tentabis, nihil prohibeberis. Idem Epist. 9. Qui per ferrum, & ruinas, & ignes illæsus & indemnis evasit? Ulp. in l. Bona fide. D. de noxal. action. Vel officio judicis consequetur, ut indemnis maneat.
INDEMNĬTAS, ātis. f. [ἀζημία] Damni vitandi ratio. Papin. in l. Fidejussor. D. de negotiis gest. Fidejussor imperitia lapsus, alterius quoque contractus, qui personam ejus non contingebat, pignora vel hypothecas suscepit: & utramque pecuniam creditori solvit, existimans indemnitati suæ confusis prædiis consuli posse.
Indemnitatem alicui repromittere. Ulpian. in l. Quamvis. §. 1. D. Ad senatusconsultum Velleianum.
Indemnitatis cautionem alicui præbere. Papin. in l. Liberto. §. Inter negotia. D. de negotiis gestis. Ammian. 21. 15. Nec provinciarum indemnitati prospexit.
Pro indemnitate a debitore præstanda est idonea cautela. Pomponius in l. Quamvis. D. de pignorat. actione.
Indemnitas locatori servetur in id quod ejus interest. Paulus in l. Dominus. D. Locati.
Indemnitas tibi præstetur ejus, quod expendisti. Ulpian. in l. Si pecuniam. §. 1. De cond. causa data.
INDĒPLŌRĀTUS, a, um. Adj. [ἄκλαυτος] Idem quod Indefletus. Ovid. 3. Trist. 3. 46.
Sed sine funeribus caput hoc, sine honore sepulcri,
Indeploratum barbara terra teget. Idem 11. Met. 670.
INDĒPRĀVĀTUS, a, um. Adj. Qui non corrumpitur. Sen. Epist. 76. Si una indepravata virtus est, & sola permanet tenoris sui, unum est bonum virtus.
INDĒPRĔCĀBĬLIS, e. Adj. [ἀπαραίτητος] Quod nullis precibus potest exorari. Gell. 1. 13. Et pœna indeprecabilis subeunda esset.
INDĒPRĔHENSĬBĬLIS, e. Adj. Quintil. Decl. 4. Nec per varias ambages, indeprehensibilem sparsit errorem. Idem Decl. 8. Inenarrabile, indeprehensibile est.
INDEPTUS, V. INDIPISCOR.
INDESERTUS, a, um. Adj. [ἀπρόλειπτος] Ovid. 2. Amor. 9. 52.
Indeserta meo pectore regna gere.
INDĒSES, ĭdis. Adj. [ἄοκνος] contrarium Desidi. Gell. lib. 7. cap. 22. Id profecto existimandum est non omnino inculpatum, neque indesidem visum esse, cujus corpus in tam immodicum modum luxuriasset, exuberassetque.
INDĒSĬNENTER, Adv. [ἀδιαλείπτως] pro Semper, & continue. Varro

Varro 2. de R. R. cap. 9. Et ſi alter indeſinenter æger eſt, ne ſine cane grex ſit.

INDĒSPECTUS, a, um. Adj. Non deſpectus, non viſus. Lucan. lib. 6. 748.
Indeſpecta tenet vobis qui tartara.

INDĒTONSUS, a, um. Adj. [ἀκειρεκόμης] Ovid. 4. Met. 13.
Additur his Nyſeus, indetonſuſque Thyoneus. h. e. Intonſus.

INDĒVŎRĀTUS, a, um. Adj. Non omnino devoratus. Martial. lib. 7. 19. in Sanctram, Indevorato capite turturem truncum.

INDĒVŌTUS, a, um. Adj. Juſtinian. in l. Siquis argentum. §. ult. C. de Donationibus, Ne non ſolum indevotus, ſed etiam impius donator intelligatur.

INDĒVŌTIO, ōnis. f. Ulpian. in l. 1. in fine. D. de penu legata, Puto tamen ſic voluntatem ſequendam teſtatoris, ut tota ſumma illico, poſtquam ceſſaverit hæres dare penum uxori, præſtetur, hæredis indevotione coercenda. Juſtinianus in l. Siquis argentum. §. ultimo C. de donationibus, Tantamque indevotionem quibuſdam quaſi legitimis protegere velamentis.

INDEX, ĭcis. V. INDICO, as.

INDIA, [Ἰνδία] Regio Orientalis, Aſiæ terminus. Pompon. ſcribit lib. 3. c. 7. tantum ſpatium litoris occupare, quantum per ſexaginta dies noctesque velificantibus curſus eſt. Tradunt in ea fuiſſe quinque millia oppidorum. Ab Indo flumine, de quo ſ. l. dicetur, ſic appellata, in quem ab Occidentali plaga deſinit. Hæc a Meridiano mari incipiens, aduſque Solis Occaſum porrigitur, & a Septentrionibus uſque ad Curnuſium montem provenit. Gemmis abundat, capricanes & elephantos procreat, arbores habet ſemper frondentes, tellus bis fruges in anno ad maturitatem perducit. Piper, calamum aromaticum, & cinnama ad nos mittit. Indi prope gentium ſoli nunquam emigravere finibus ſuis. Illic binæ æſtates, lenes auræ, temperies cæli, ubertas ſoli, aquarum abundantia: quæ omnia faciunt ut majora in India quam in ceteris regionibus naſcantur animalia. Virg. 1. Georg. 57.
India mittit ebur.

Indiæ nomine antiqui latiſſime ſunt abuſi, ut qui Æthiopes etiam eo ſignificarent: ut Virg. 4. Georg. 293.
Uſque coloratis amnis devectus ab Indis. Et 2. Georg. 172.
Imbellem avertis Romanis arcibus Indum. Parthum enim ſignificat, credo quod Parthis India etiam pareret, & in eorum præſidiis Indi militarent. Hyginus F. 275. Jovis in India Thebas, Thebaidos nomine nutricis ſuæ, quæ Hecatompylæ nominantur, ideo quod centum portas habent. Hic Hyginus Indiam etiam appellavit ſuperiorem Ægyptum Æthiopiæ finitimam, in qua erant Thebæ. Hæc Turnebus. [Hygini locus in al. codd. aliter expreſſus, nec omnino ſanus eſt.

Occurrit elegans Indiæ deſcriptio apud Curt. 8. 9. 2. conf. Juſtin. 12. 74. & 13. 4. 19.

Decolor India. Sen. Hippol. 3.

Dives India. Hor. 3. Carm. 24. 2.

Toſta India. Catull. de Acme & Septimio, 43. 6.

Vaſta & agreſtis India. Cic. 5. Tuſc. 77.

INDIA Occidentalis. Pars eſt orbis ſæculo XV. exeunte detecta, de qua conſule Geographos, alio nomine AMERICA, quod vide.

INDUS, i, m. [Ἰνδὸς] Qui eſt ex India.

Colorati Indi. Virg. 4. Georg. 293. i. e. Fuſci.

Decolor Indus. Ovid. 5. Triſt. 3. 24.

Nigri Indi. Ovid. 1. de Arte Am. 53.

Odorati Indi. Sil. lib. 17. 652. i. e. A quibus odores & aromata afferuntur.

Sitientes Indi. Virg. 4. Georg. 293.

Petere in Indos, V. Ad Seras, in præp. AD.

INDUS, a, um. Adj. ut Dentes Indi, i. e. Elephantini. Ovid. 8. Met. 288.

INDĬCUS, a, um. Adj. [Ἰνδικὸς] Qui ex India eſt.

Aqua Indica. Ovid, 1. de Pont. 5. 80.

Elephantos Indicos, maximos interpretatur Servius ad. 1. Georg. v. 57. apud Ter. in Eun. 3. 1. 23. Elephantis quem Indicis præfecerat.

INDICATIO, INDICATURA, INDICATUS, INDICIUM, V. INDICO, as.

INDĬCO, [μηνύω, κατηγορέω, ἐμφανίζω, ἐκφέρω, ἀποφαίνω, γνωρίζω] āre. proprie eſt Oſtendere, patefacere. Ter. And. 1. 1. 105.
— ibi tum exanimatus Pamphilus
Bene diſſimulatum amorem & celatum indicat. Ibid. 5. 3. 7.
Vide num ejus color pudoris ſignum uſquam indicat?

Exitus rei hoc indicabit. Cic. 3. de Legib. 25.

Epularum ſolennium fides ac tibiæ, Saliorumque verſus indicant. Cic. 3. de Orat. 195.

Verba aperte indicant. Cic. Bruto 5.

Mores indicat vultus. Cic. 1. de Legib. 27.

Clarius indicare. Hor. 4. Carm. 8. 19.

Conſilium ſuum temerarium indicare. Cic. 10. Fam. 21.

Poſteris noſtris orationes utriuſque indicabunt, quod &c. Cic. de Clar. Orat. 324.

Signis indicare quid velis. Ovid. 15. Met. 668.

Quod in primis te celatum volebam, indicabo. Cic. 3. Q. frat. 5.

Indicare in vulgus nefas eſt. Cic. de Univerſ. 4.

Res ipſa indicat, Id vel ex re ipſa apertiſſimum eſt. Ter. Adel. 3. 2. 40. Idem Eun. 4. 4. 37.
Credis huic quod dicat? PY. quid iſti credam? res ipſa indicat.

Indicare iter ruinis recentibus pontis amnis dicitur. Liv. 8. 24.

Indicare. Exponere. Plin. lib. 12. cap. 15. Prius Arabiæ divitias indicare conveniret.

Indicare, Accuſare. Donatus, Indicat is qui de ſe volens aliquid, & de aliis etiam prodit. Ter. Eun. 5. 7. 13.
An pœnitebat flagitii, te auctore quod feciſſet
Adoleſcens, ni miſerum inſuper etiam patri indicares? Cic. 3. Tuſc. 52. Zeno proponatur Eleates, qui perpeſſus eſt omnia potius, quam conſcios delendæ tyrannidis indicaret.

Indicare ſe & induere. Cic. pro Muren. 51. Atque ille ut ſemper fuit apertiſſimus, non ſe purgavit, ſed indicavit atque induit.

De aliqua re indicare. Cic. pro Flacc. 92. Salluſt. Catil. c. 48. Is quum diceret ſe indicaturum de conjuratione. De L. Tarquinio.

Rem omnem dominæ ſuæ indicavit puer. Cic. pro Cluent. 180.

Hortatus ſum, ut ea, quæ ſciret, ſine timore indicaret. Cic. 3. in Catil. 8.

Malitiam ſuam indicare. Cic. 9. Fam. 7.

Se alicui indicare. Cic. de Clar. Orat. 112 Et 1. de Fin. 50.

Conjurationem indicare. Cic. 1. de Divin.

Indicaſſe reum (inquit Ulp. in l. Indicaſſe. D. de verb. ſignific.) eſt Detuliſſe, arguiſſe, accuſaſſe, conviciſſe. Indicaſſe in germano ſenſu minus eſt quam Deferre. Ita in conjuratione Catilinariorum Fulvia index fuit. Sed interdum plenius quid ſonat, ut non Deferre tantum & denunciare ſed Damnare ſignificet. Quod ita capiendum putamus, cum de præmio conſtituendo indicanti quæritur, quod demum conſequitur qui eam dat operam ut non denuntiet, arguet, accuſet ſolum, ſed etiam damnet. V. Ulp. ſupra. Ita uſurpat Plaut. Aſin. 5. 2. 87. ubi Senex ab uxore deprehenſus in lupanari & condemnatus rapitur domum tanquam ad ſupplicium.
Male cubandum eſt, indicatum me uxor adducit domum. Al. Judicatum. Pollet. Hiſt. For. Rom. 4. 11.

Indicare [τιμᾶσθαι] Æſtimare, Pretium rei venalis ſtatuere. Eſt autem venditoris, ſicut Liceri emptoris. Plaut. Perſ. 4. 4. 37.
Indica, fac pretium. D. tua merx eſt, tua indicatio eſt. Ibid. 4. 4. 109. Tanti indica. Idem Aul. 2. 5. 3. Apul. lib. 1. Met. p. 113. Et percontato pretio, quod centum nummis indicaret, aſpernatus, centum viginti denarios præſtinavi. Cic. 3. Off. 62. Q. quidem Scævola filius, quum poſtulaſſet, ut ſibi fundus, cujus emptor erat, ſemel indicaretur.

INDICATUS, a, um. Partic. [μηνυθεὶς] Patefactus, oſtenſus, accuſatus.

Pro eo, quod barbare Appretiatus dicitur. Plin. lib. 37. cap. 1. Indicatus ſmaragdus ſex aureis denariis.

INDĬCĀTIO, ōnis. f. [τίμησις] Æſtimatio ac probatio alicujus rei, ſive Appretiatio quam vocant. Plaut. Perſ. 4. 4. 30.
Indica, fac pretium. D. tua merx eſt, tua indicatio eſt. Plin. lib. 22. cap. 24.

Indicatio, pro Affirmatione. Ulp. in l. Julianus. §. 1. in fine. D. de act. empt. & vend. Quoniam qui ſcit, præmonere debuit furem eſſe: hic non debuit facilis eſſe ad temerariam indicationem.

INDICĀTOR, ōris. m. ut, Indicator naturæ Anaxagoras. Solin. cap. 53. [Niſi forte Indagator ſcripſit.

INDICATŪRA, æ. f. Plin. in præf. Nec fiducia operis hæc eſt, ſed indicatura.

Indicatura, Pretium, taxatio. Plin. 37. 2. Neque eſt hodie murrhini alterius præſtantior indicatura.

Indicatura dolorum. Plin. lib. 29. cap. 1. Ne avaritiam quidem arguam, capaceſque nundinas pendentibus fatis, & dolorum indicaturam, ac mortis arram, aut arcana præcepta. De medicis.

INDĬCĀBĬLIS, e. Adj. Indicans. Cæl. Aurel. Acut. 2. 3. Signum facere indicabile lethargi.

INDĬCĀTĪVUS, a, um. Adj. ſic, Modum indicativum Grammatici vocant, Quo præſens actus indicatur. V. Mart. Capell. 3. & Iſidor. 1. 8.

INDEX, ĭcis. c. [μηνυτὴς] Is vel ea, qui, vel quæ, aliquid indicat vel accuſat. Aſconius ſcribit Indicem eſſe Qui facinoris, cujus ipſe eſt conſcius, latebras indicat impunitate propoſita. in Divinat. 34. Cic. pro Cluent. 39. Extrahitur domo latitans Oppianicus a Manilio, index Avilius ex altera parte coram tenetur. Plaut. Merc. prol. 17.
Per me percontatus ſum, ſineque indice aliquo Sed alii aliter legunt locum corruptiſſimum. Plin. lib. 10. Epiſt. 97. Alii ab indice nominati, ſe eſſe Chriſtianos dixerunt, & mox negaverunt.

Falſus index. Cujus falſum eſt indicium & accuſatio. Salluſt. Catil. cap. 50. De Tarquinio.

Accedere aliquem indici. V. ACCEDO.

Mittere indices ad rei confirmationem. Juſtin. 32. 2. 9.

Prolato indice. Juſtin. 39. 2. 8.

Torquere indices. Juſtin. 32. 2. 2.

Sine duce, ſine indice pervenire ad aliquid. Cic. 3. Verr. 105. Utrum admonitus, an tentatus, an qua eſt iſte ſagacitate in his rebus, ſine duce ullo, ſiue indice pervenerit ad hanc improbitatem, neſcio.

Index pro Indicio & nota, ut Index & veſtigium alicujus rei. Cic. 7. Verr. Cujus rei neque index neque veſtigium aliquod, neque ſuſpicio cuiquam eſſet ulla.

Animi index. Plin. lib. 8. cap. 16. Leonum animi index cauda, ſicut & equorum aures.

Animi imago vultus eſt, indices oculi. Cic. in Orat. 60.

Libertatis index tabella. Cic. 2. de Lege Agr. 4.

Morborum index, fere eſt arteriarum pulſus. Plin. lib. 11. cap. 37. h. e. Signa morborum ex pulſibus cognoſcuntur.

Orationis indicem vocem habemus. Cic. 1. Off. 133.

Pectoris læſi index color & macies. Ovid. 9. Met. 535.

Voluntatum erga me veſtrarum index vox. Cic. 2. de Lege Agr. 4.

Indicis Herculis fanum nominatum Athenis. Cic. 1. de Divin. 54.

Index etiam Lapidis nomen, in quem transformatus fingitur Battus. Ovid. 2. Met. 706.
— perjuraque pectora vertit
In durum ſilicem, qui nunc quoque dicitur index. Sunt qui Coticulam putant.

Index, Primus a pollice digitus, quod ad indicandum eo utimur potiſſimum Hor. 2. Serm. 8. 26. — qui ſiquid forte lateret,
Indice monſtraret digito.

Librorum index [πίναξ, σύλλαβος] pro iis quas Tabulas vulgo vocamus. Cic. 4. Att. 4. Etiam vellem mihi mittas de tuis librariolis duos, &c. iiſque imperes, ut ſumant membranulam, ex qua indices fiant, quos vos Græci (ut opinor) συλλάβους appellatis.

Index vocatur etiam Titulus, ſeu inſcriptio libri. Gell. in Præf. quæ al. lib. 20. cap. 12. Neque item non ſunt, qui indices libris ſuis fecerunt, aut Epiſtolarum, &c.

Librorum indicibus decipi. Cic. 2. de Orat. 61.

Index, Imaginis vel ſtatuæ eſt inſcriptio, compendio indicans quod maxime ſciri intereſt. Tibull. 4. 1. 30.
Nec quæris quid quaque index ſub imagine dicat. V. Figrel. de Stat. Rom. cap. 27.

INDĬCULUS, i. m. dimin. Ennod. 5. Epiſt. 24. Indiculo comprehenſa cognatio.

INDICULUM, i. n. Idem. Gregor. Turonenſ. 8. 28. Indiculum eſt repertum.

INDI-

Indĭcīna, æ. f. Idem ac Indicium. Apul. lib. 7. extr. Ob indicinæ præmium. Gloss. Vet. Indicina, μήνυτρον.

Indĭcium, i. n. [μήνυσις, μήνυμα] Detectio alicujus criminis, sive accusatio. Cic. pro Cluent. 186. Tu periculum capitis, tu indicium sceleris, tu fortunas alterius litteris conscriptas in judicium afferas?

Indicium, Signum, argumentum.

Animi indicium. Cic. Post. red. in Senat. 7.

Benevolentiæ tuæ insigne erga me indicium. Cic. 7. Fam. 6.

Conjurationis indicium. Cic 2. de Divin. 46.

Doloris præsentis indicium. Cic. Octav. Alias Judicium.

Exitii communis indicia afferre. Cic. pro Domo 134.

Mali indicium. Ovid. ad Liv. 142.

Naturæ clariora indicia. Cic. 5. de Fin. 48.

Nominis ad indicia, & sempiternum generis sui dedecus, aliquid constituere. Cic. in Pison. 92.

Parricidiorum indicia & scelerum notæ. Cic. pro Sulla 76.

Sceleris argumenta & indicia. Cic. 3. in Catil. 13.

Scelerum indicia ostendere, & periculorum signa patefacere. Cic. de Arusp. Resp. 24.

Ut esset indicium oppressi senatus ad memoriam sempiternæ turpitudinis. Cic. pro Domo. 112. De P. Clodii monumento in area domus Tullianæ posito.

Veneni indicia & vestigia omnia in illius mortuæ corpore fuerunt. Cic. pro Cluent. 30.

Defixum ad memoriam omnium gentium sempiternam indicium. Cic. pro Domo 103.

Ex indicio nihil periculi. Ter. Heaut. 3. 1. 5.

— celem tam insperatum gaudium,
Quum illi nihil periculi ex indicio siet?

Indicio esse. Ter. Heaut. 2. 4. 4.

Nam mihi quale ingenium haberes, fuit indicio oratio tua. Cic. pro Domo 110. Quæ domus erat ipsa indicio tui crudelissimi dominatus, &c.

Indicio de se esse. Ter. in prol. Adel. 4.

Indicio de se ipse erit, vos eritis judices,
Laudine an vitio duci factum oporteat. Ubi Donatus, Indicio erit, pro Index erit.

Per indicium enuntiata res. i. e. Per indicem. Cæs. 1. Bell. Gall. 5. Ea res, ut est Helvetiis per indicium enuntiata, moribus suis Orgetorigem ex vinculis causam dicere coegerunt.

Dare, Committere, Indicem constituere. Cic. 1. Verr. 34. Quapropter si tibi indicium postulas dari, quod tecum una fecerit, concedo, si in lege permittitur. Quod Profiteri Asconius eo loco dixit. Budæus.

Deferre. ut, Chirographa, testificationes, indicia, quæstiones rem manifestam deferunt. Cic. de Clar. Orat. 176. V. defero.

Edere indicium. V. edo, dis.

Facere indicium, Signum dare, vel Per signum ostendere. Ter. Adel. 4. 4. 8. Idem Hec. 4. 1. 31.

Id nunc res indicium hæc facit, quo pacto factum volueris.

Profiteri indicium, Ultro sese, consortesque criminis deferre. Martianus in Pandectis, ad legem Corneliam de Sicariis l. 1. Quive quum magistratus esset, publicove judicio præesset, operam dederit, quo quis falsum indicium profiteretur, ut quis innocens conveniretur. Budæus. conf. Græv. ad Cic. 2. Att. 24. p. 281.

Servatus tristi indicio. Stat. 3. Theb. 404.

Indicium, pro Eo quod tibi datur ut indices. Ulp. in l. Idem. §. Si tibi. D. de cond. ob turp. cau. Si tibi indicium dedero, ut fugitivum meum indices. Et paulo post, Sed si ipse fur indicium a me accepit, &c.

Accipere indicii partem. Cic. pro Rosc Amer. 107. Si eum qui indicii partem acceperit, oculis cernetis, poteritisne dubitare, Judices, qui indicarit? Conf. indicina.

Indīco, xi, ctum, [καταγγέλλω, ἐπαγγέλλομαι, καταμηνύω] ĕre. Denuntiare aliquid: ut, Indicere bellum. Auctor de Viris Illustr. cap. 4. Tullus Hostilius, quia bonam operam adversum Sabinos navaverat, rex creatus, bellum Albanis indixit. Cic. 1. Off. 36. Ex quo intelligi potest nullum bellum esse justum, nisi quod aut rebus repetitis geratur, aut denuntiatum ante sit, & indictum.

Belli indicendi formulam pete ex Liv. 1. cap. 32.

Bellum indicere populis. Ovid. 6. Met. 92. Cic. 2. Catil. 6.

Bellum indicere voluptatibus, per translationem dictum: h. e. Pugnare adversus voluptates. Cic. de Senect. 45. Quod siquem etiam ista delectant (ne omnino bellum indixisse videar voluptati, cujus est etiam fortasse quidam naturalis modus) non intelligo, ne in istis quidem voluptatibus ipsis carere sensu senectutem.

Bellum indicere ventri. Hor. 1. Serm. 5. 8.

Bellum sibi indicere, Sibi ipsi noxium esse, vel sibi ipsi noxiam inferre. Cic. 5. de Fin. 29. Velut qui ipsi sibi bellum indixissent, cruciari, dies noctes torqueri vellent.

Choros tibia indixit. Virg. 11. Æn. 737.

Cœnam indicere, Jubere sibi cœnam apparari. Martial. lib. 11. 50.

Indixit cœnam dives amica tibi. Suet. Neron. cap. 27. Indicebat & familiaribus cœnas. h. e. Denuntiabat se apud ipsos cœnaturum.

Concilium indicere, Concilii diem dicere & proponere. Liv. 1. 50. Principibus longe ab domo excitis, ipsum qui concilium indixerit, non adesse. Cæs. 6. Bell. Gall. 43. Concilio Galliæ primo vere, ut instituerat, indicto, &c.

Diem indicere pugnæ. Liv. 10. 27.

Ferias indicere. Liv. 3. 5. extr. His avertendis terroribus in triduum feriæ indictæ, per quas omnia delubra pacem deûm exposcentium virorum mulierumque turba implebantur.

Forum indicere. Virg. 5. Æn. 758.

Funus indicere, Vocare homines per præconem ad funus. Suet. Cæs. 84. Funere indicto rogus extructus est.

Funus indicere Reipub. Cic. pro Domo 42. Video enim quosdam clarissimos viros, principes civitatis, aliquot locis judicasse, te cum plebe jure agere potuisse: qui etiam de me ipso, quum tua rogatione funere elatam Rempub. esse dicerent, tamen id funus, etsi miserum atque acerbum fuisset, jure indictum esse dicebant: quod de me cive ac de Repub. bene merito tulisses, funestum funus te indixisse Reipublicæ: quod salvis auspiciis tulisses, jure egisse dicebant. Ubi figurate significatur, Exsilium Ciceronis funestum & exitiale fuisse Reipub.

Honores indicere, Sacrificium. Virg. 3. Æn. 264.

Honorem indicit templis. Virg. 1. Æn. 636.

Jejunia indicere. Hor. 2. Serm. 3. 291.

Inimicitias indicere. Cic. de Provinc. Conf. 24. Etenim si iis, qui hæc omnia flamma ac ferro delere voluerunt, non inimicitias solum, sed etiam bellum indixi atque intuli.

Inimicitiæ indictæ: quibus Tacitæ opponuntur. Cic. 7. Verr. 181. Etenim tacitæ magis & occultæ inimicitiæ timendæ sunt, quam indictæ & apertæ.

Justitium indicere. Cic. 5. Philipp. 31. Liv. 10. 21. pr. His nuntiis Senatus conterritus, justitium indici, delectum omnis generis hominum haberi jussit. i. e. Primam juris cessationem, inquit Budæus.

Leges indicere. Propert. lib. 4. 9. 55.

Legem innocentiæ sibi indicere. Cic. 5. Verr. 1. Legem enim sibi indicunt innocentiæ, continentiæ, virtutumque omnium, qui ab altero rationem vitæ reposcunt.

Lux indicitur. Ovid. 1. Fast. 659.

Ter, quater evolvi signantes tempora fastos:
Nec sementina est ulla reperta dies:
Tum mihi (sensit enim) lux hæc indicitur, inquit
Musa, &c. Sic 2. Fast. 528.
Curio legitimis tunc fornacalia verbis
Maximus indicit, nec stata sacra facit.

Mercatus indicitur. Cic. 4. Verr. 33. Tanto mercatu Prætoris indicto, concurritur undique ad istum Syracusas.

Mortem indicere. Tacit. 15. Ann. 61. Ergo regredi, & indicere mortem jubetur.

Multam indicere. Plin. lib. 18. cap. 3. Cautum quippe est, ne bovem prius quam ovem nominaret, qui indiceret multam.

Nuptias indicere. Quintil. lib. 7. cap. 4. p. 629. Huic parti subjungit Virginius causas abdicationis, dementiæ, malæ tractationis, orbarum nuptias indicentium.

Odium indicere pecuniæ. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 17.

Spectaculum indicere. Liv. 1. 9. Indici deinde finitimis spectaculum jubet.

Supplicationem indicere. Cæs. 7. Bell. Gall. 90. Hujus anni rebus cognitis, Romæ dierum viginti supplicatio indicitur.

Tributum indicere populo. Liv. 4. 60. Postremo indicto jam tributo, edixerunt etiam tribuni, auxilio se futuros, si quis in militare stipendium tributum non contulisset.

Indicere nonnunquam idem est ac Inducere, inferre: v. g. Suet. Calig. cap. 26. Nonnunquam horreis præclusis populo famem indixit. V. Burm. ad Quintil. Decl. 13. 5. p. 277.

Indicens, Adj. Non dicens. Liv. 22. 39. Etiam me indicente. V. omnino Gronov.

Indicendus, a, um. Adj. Gloss. Cyril. ἄλεκτος.

Indictus, a, um. Adj. [ἐπαγγελθείς] Quod est solenniter promulgatum.

Dapes indictæ. Ovid. 4. Fast. 354.

Odium argento indictum. Sen. Epist. 5.

Opes. Ovid. 6. Fast. 594.

Si vir es indictas exige dotis opes. Heins. I, dictas. q. V.

Indictus, Adj. Non dictus. Ter Phorm. 5. 7. 57.

Nolo, volo: volo, nolo rursum: cape, cedo:
Quod dictum, indictum est: quod modo ratum erat, irritum est.

Liv. 5. Virg. 7. Æn. 733.

Nec tu carminibus nostris indictus abibis. Nomen est ex participio factum per compositionem: neque enim dicimus Indico duntaxat, in hac significatione.

Indictum ore alio. Hor. 3. Carm. 25. 8.

Dicam insigne, recens, adhuc
Indictum ore alio.

Causa indicta damnari dicuntur, Qui caussam non dixerunt, neque se defenderunt, absentesque sententiam passi sunt. Budæus. Cic. 1. de Leg. 42. Ut Dictator quem vellet civium indicta causa impune posset occidere. Idem 2. Verr. 39. Indicta causa damnati & ejecti. Liv. lib. 3. 56. Quod si indicta causa in vincula ducatur.

Causa indicta animadvertere in aliquem. Cic. 5. Fam. 2.

Indicta causa civem condemnari. Cic. pro Rabir. 12.

Indictio, ōnis. f. Genus pensitationis, ut inquit Asconius Pedian. in 4. Verr. 5. Omne genus, inquit, pensitationis in hoc capite positum est, Canonis, Oblationis, Indictionis. De hoc titulus est De indictionibus lib. 10. C. V. canon. Plin. Paneg. cap. 29. Nec novis indictionibus pressi ad vetera tributa deficiunt. Lactant. de Mort. Persec. cap. 7. Ut enormitate indictionum consumptis viribus colonorum desererentur agri. V. Buleng de Vectig. cap. 18.

Indictio est item Computi genus, & significat Spatium quindecim annorum qui in se revolvuntur. Græci ἐπινεμήσεις vocant. V. Jos. Scalig. 5. de Emend. Temp. p 470. Petav. de Doctr. Temp. 11. 39. 40. & Rationar. p. 2. 1. 7. vel Lex. Pitisc.

Indictionālis, e. Adj. Ad indictionem pertinens. Ammian. 17. 3. Indictionale augmentum oblatum sibi humi projecit.

Indictĭtius, a, um. Adj. Cassiod. Var. Epist. 5. 14. Indictitia onera.

Indictīvus, a, um. Adj. [ἐπάγγελτος] Quod indictum est: ut, Funus indictivum, Ad quod per præconem evocabantur, ut ait Festus.

Indīcĭbĭlis, e. Adj. Difficile dictu. Sarisb. Epist. 291. Referre longum est & indicibile nobis.

Indictoaudiens, entis. Adj. Immorigerus. Vet. Interp. Iren. 4. 80.

Indicus, V. india.

Indĭdem, [ἐνθένδε] Adv. de loco, compositum ab Inde & Idem; Ex eadem parte, sive Ex eodem loco. Cic. pro Rosc. Amer. 74. Si per alios fecisse dicis, quæro servosne an liberos? quos homines? Indidemne Ameria, an hosce ex urbe sicarios? Idem 1. de Divin. 131.

Indidemque eadem, quæ oriuntur, de integro, atque eodem occidunt. Ex Pacuvio. conf. Liv. 27. 12. Gell. 6. 10. Nep. 15. 5. 2. & Apul. lib. 6. p. 180.

Indiffĕrens, entis. Adj. [ἀδιάφορος] Res media. Cic. 3. de Fin. 53. Itaque id definimus, quod sit indifferens cum æstimatione mediocri. quod enim illi ἀδιάφορον dicunt, id mihi ita occurrit ut indifferens dicerem. Sen. Epist. 83. Indifferentia voco, nec bona, nec mala: ut paupertatem, &c. Idem 82.

Indifferens homo, Qui non difcernit, neque eft difficilis aut morofus in re aliqua. Suet. Jul. Cæf. cap. 53. Nam circa victum C. Oppius adeo indifferentem docet, ut quondam ab hofpite conditum oleum, pro viridi appofitum, afpernantibus ceteris, folum etiam largius dicat appetiffe. V. ibi Cafaub.

Indifferens dolor apud Stoicos. Gell. lib. 12. cap. 15.

Syllaba indifferens eft apud Grammaticos, Quæ vel produci poteft vel corripi. Quæ & Anceps dicitur.

INDIFFERENTIA, æ. f. [ἀδιαφορία] Similitudo, affinitas, convenientia. Gell. lib. 13. cap. 3. Hoc ego fcripfi de utriufque vocabuli indifferentia. Ibid. cap. 21.

INDIFFERENTER, Adv. [ἀδιαφόρως] Indifcriminatim. Paulus in l. Ne quis. D. de cuftod. reor. Si quos ex iis qui in civitatibus funt, celeriter & fine caufa folutos a magiftratibus cognoveris: vinciri jubebis, & iis qui folverint, multam dices. Nam quum fcierint fibi quoque moleftiæ futurum magiftratum, fi facile folverint vinctos: non indifferenter de cetero facient. conf. Quintil. 9. 2. & 11. 3. pr.

Indifferenter ferre, pro Sufque deque. Suet. Domit. cap. 23. Occifum eum populus indifferenter, miles graviffime tulit.

INDIFFĬCĬLIS, e. Adj. pro Valde difficilis. Scævola in l. Gallus. §. Ille cafus. D. de lib. & poft. Ille cafus indifficilis eft, fi filium habeas, & nepotem nondum natum inftituas, ifque nafcatur vivo patre fuo, ac mox pater decedat. Budæus. Exemplaria correctoria legunt, Ille cafus in difficili eft. V. Erythræi Ind. Virg. in Infractus.

INDIFFICULTER, Adv. Claud. Mamert. de Stat. An. 1. 21. Aquas indifficulter haurire.

INDĬGĔNA, æ. c. vel potius o. g. [αὐτόχθων, ἐγχώριος, ἐπιχώριος] dicitur Qui non aliunde in aliquam patriam venit, fed ibi natus eft, quafi Inde genitus. V. ADVENA. Liv. 21. 30. Ne majores quidem eorum indigenas, fed advenas Italiæ cultores, &c. Ovid. 2. Met. 840.

Quæque tuam matrem tellus a parte finiftra
Sufpicit, (indigenæ Sidonida nomine dicunt) Hanc pete.

Deus indigena. Ovid. 6. Met. 330.

Fauni indigenæ. Virg. 8. Æn. 314.

Hæc nemora indigenæ Fauni Nymphæque tenebant. Ubi Turnebus, Etfi hoc, inquit, de diis illorum locorum dicitur, quum tamen eos Indigenas dicat, ad eorum fententiam refpexit, qui autochthones, id eft aborigenes & terrigenas fe cenfebant, ut Athenienfes, Argivi, Arcades, Theffali. Cenforinus hoc confirmat de D. N. c. 4. Denique, inquit, etiam vulgo creditum eft, ut plerique genealogiæ auctores funt, quarundam gentium, quæ ex adventitia ftirpe non funt, principes terrigenas effe, ut in Attica & Arcadia, Theffaliaque, eofque αὐτόχθονας vocitari, ut in Italia poeta cecinit Nymphas indigenafque Faunos nemora quædam tenuiffe, non difficile rudis antiquorum credulitas recepit. Turnebus.

Populi indigenæ, Latii. Lucan. lib. 2. 432.

Potio indigena, i. e. Non exotica. Flor. 2. 18. 12.

Vinum indigena. Plin. lib. 14. cap. 6. extr. Dixiffe hofpiti de indigena vino. Sic indigenas, Advectis opponit Tacit. Vit. Agric. 11. pr. conf. Sidon. Epift. 8. 12.

INDIGĔNUS, a, um. Adj. Vernaculus. Apul. pr. 1. Met. p. 15. Elm. 102. Quiritium indigenum fermonem. [Al. Indigenam. An forte Indigenûm pro Indigenarum pofuit?

INDIGENITĀLIS, e. Adj. [αὐτοχθόνιος] Verbum obfoletum. Cic. 3. de Orat. 152. Vel fæpe fine conjunctione verba novantur, ut, Ille fenfus difertus indigenitalis, ut, Baccarum ubertate incurvefcere. Alii aliter legunt. V. Verburg.

INDĬGEO, ui, [ἀπορέω, δέομαι, προσδέομαι, σπανίζω] ēre. ex In & Egeo compofitum, D interpofito euphoniæ caufa: idem quod Egeo fignificat, & nunc genitivo, nunc ablativo jungitur.

Genitivo. Plaut. Ciftel. 1. 1. 33.

Suique omnium rerum nos indigere.

Maxime indigere. V. MAGIS.

Ablativo. Valer. Max. lib. 7. 2. ext. 9. Malo, inquit, virum pecunia, quam pecuniam viro indigentem.

Adjumento aliquo indigere ad. Cic. 5. de Fin. 59. Animum autem reliquis rebus ita perfecit ut corpus. fenfibus enim ornavit ad res percipiendas idoneis, ut nihil, aut non multum adjumento ullo ad fuam confirmationem indigeret.

Alicujus indigere. Ter. And. 5. 3. 19. Cic. de Amicit. 30. Quid enim erat Africanus indigens mei?

Artis. ut, Non tam artis, quam laboris indigent vocis, & fpiritus, & totius corporis, & ipfius linguæ motus & exercitationes. Cic. 1. de Orat. 156.

Auxilii tui indiget. Plaut. Rud. 3. 2. 28.

Duæ innocentes, hic funt, tui indigentes auxilii.

Celeritatis indiget. Cic. 6. Philipp. 7. Nam cum plerifque in rebus gerendis tarditas & procraftinatio odiofa eft, tum hoc bellum indiget celeritatis. h. e. Celeritate opus habet.

Cohortatione te puto non indigere. Cic. 12. Fam. 11.

Confilii tui indigeo. Cic. 12. Att. 34.

Confolatione aliorum indigere. Cic. 4. Fam 5.

Defenfionis. Cic. pro Rofc. Amer. 34. Quid eft in hac caufa, quod defenfionis indigeat?

Exercitationis indiget. Cic 3. de Fin. 41.

Exiftimatione bona indiget mea adolefcentia. Cic. pro Rofc. Com. 44.

Ingenii majoris ad confolandum, & ad ferendum fingularis virtutis indigent communes miferiæ. Cic. 6. Fam. 4.

Sermonis tui fum indigens. Plaut. Rud. 4. 3. 6.

Singularis virtutis ad ferendum, miferiæ indigent. Cic. 6. Fam. 4.

Ufus indiget horum. Virg. 2. Ecl. 71.

Indigeo addifcere. Gell. lib. 4. cap. 1. Sed hoc plane indigeo addifcere.

Ne quid ex his indigeat. Vitruv. 1. 1.

INDIGĒTUR, [ἀπορεῖται] imperf. dixit Plin. lib. 10. cap. 27. Nunquam confpectis, nifi quum præfidio earum indigetur.

INDĬGENS, Partic. [ἐνδεής] ut, Benigne facere indigentibus. Cic. 2. Off. 52.

Ferre opem indigentibus. Cic. 2. de Fin. 118. V. fupra.

INDIGENTIA, æ. f. [ἀπορία] Egeftas, penuria, & carentia. Cic. de Amicit. 29. Amare enim nihil aliud eft, nifi eum ipfum diligere quem ames, nulla indigentia, nulla utilitate quæfita.

INDĬGUS, a, um. Adj. [ἄπορος] Qui indiget re aliqua. Plin. lib. 8. 40. Stipendiorum indiga.

Indigus enfis. Sil. lib. 2. 155.

Agmina vaftabat clava, nihil indigus enfis.

Indigus opis. Virg. 2. Georg. 428.

— haud opis indiga noftræ. Lucret. lib. 1. 61.

Ipfa fuis pollens opibus, nihil indiga noftri. i. e. Noftri indigens.

INDIGUUS, a, um. Idem. Apul. 9. Met. p. 222. Eximie fatigatus, & refectione virium vehementer indiguus.

INDĬGES, ĕtis. [ἥρως δαίμων] Deus ex homine factus. Quo nomine dictus eft Æneas, quum pugnans cum Mezentio nufquam apparuiffet, inquit Feftus. Virg. 12. Æn. 794.

Indigetem Æneam fcis ipfa, &c. Alii Indigetes dicunt effe Deos tutelares, quorum nomina vulgari non licet. Liv. 8. 9. in form. devotion. Divi Novenfiles, dii indigetes, divi, quorum eft poteftas noftrorum hoftiumque, &c. Virg. 1. Georg. 498.

Dii patrii indigetes. Ubi Servius, Patrii dii, inquit, funt qui præfunt fingulis civitatibus: ut Minerva Athenis, Juno Carthagini. Indigetes autem, proprie funt Dii ex hominibus facti, quafi In diis agentes. Abufive autem omnes dii generaliter poffunt dici Indigetes, tanquam Nullius rei egentes. Hactenus ille. V. Macrob. lib. 1. de Somn. Scip. cap. 9. Gell. 2. 16. Voff. de Idol. 1. 12. Salmaf. in Exerc. ad Solin. part. 1. p. 71. Brœkh. ad Tibul. 2. 5. 45. vel Lex. Pitifc.

Indigem liberûm. Cic. 2. de Orat. 193. ex Poeta. Al. Indigum.

INDĬGESTUS, a, um. Adj. [ἀδιάτακτος] Digefto & ordinato contrarium. Plin. lib. 13. cap. 15. Materia furda, & indigefta fimplicitas, aut platani foliorum modo digefta. h. e. Lignum nullis venis diftinctum & variegatum.

Moles. Ovid. 1. Met. 7. Rudis indigeftaque moles.

Indigeftum eft & crudum quod egeritur. Macrob. 7. Saturn. cap. 7. de menftruis mulierum loquens. Indigeftum, i. e. Non concoctum.

INDIGESTE, Adv. [ἀδιατάκτως] Inordinate & incompofite. Gell. in Præf. Al. lib. 20. cap. 11. Quas breviter, & indigefte, & incondite, annotationibus, tractationibus, lectionibufque variis feceramus. Macrob. Saturn. præf. Indigefte tanquam in acervum congerere digna memoratu.

INDIGERIES, ei. f. Chryfol. Serm. 121.

INDIGESTIO, ōnis. f. Vitium læfæ concoctionis. Theodor. Med. cap. 6. Dulcia inflationem præftant, & indigeftionem procurant. conf. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. 17. & 41.

INDIGESTĬBĬLIS, e. Adj. Theodor. Diæt. cap. 12. Oct. Hor. 1. 9.

INDIGESTIBILĬTAS, ātis. f. Conftant. Afer. 5. 8.

INDĬGĬTO, [ὀνομάζω] āre. quafi Indicitare, & veluti Digito oftendere: ab Indico, vel a Digitis deductum. Et fignificat Voco, nomino, & quafi per nomen oftendo. Perott. E contrario Voff. de Vit. L. L. 1. 34. q. V. Pro Indicare habet Tertul. de Jejun. cap. 16. Cum ftupet cælum & aret annus, nudipedalia denunciantur, magiftratus purpuras ponunt, fafces retro avertunt, precem indigitant, hoftiam inftaurant. V. Ol. Borrich. Cog. p. 129.

Proprie vero eft Invocare, imprecari, ut apud Feft. Macrob. Saturn. 1. cap. 17. Namque virgines Veftales ita Apollinem indigitant, Apollo medice, Apollo pæan. Idem, Nam ita ab incolis indigitantur. conf. Voff. Lex. Etym. & Guther. Jur. Pontif. 1. 20.

INDĬGĬTĀMENTA, ōrum. Libri pontificales, qui & nomina deorum, & rationes ipforum nominum continent. V. Serv. ad 1. Georg. 21. Varr. apud Non. 12. 56. & Voff. Lex. Etym. vel de Vit. Serm. 1. 34. Feftus, Indigitamenta, incantamenta, vel indicia.

INDIGNOR, [ἀγανακτέω, δυσχεραίνω, δυσχελαίνω] āri. Irafci. Cic. 2. de Invent. 56. Duodecimus locus eft, per quem indignamur, quod nobis hoc primis acciderit. Ovid. 9. Met. 336.

Venerat huc Dryope fatorum nefcia: quoque
Indignere magis, Nymphis latura coronas.

Indignamur fi quis noftrum interiit. Cic. 4. Fam. 5.

Indignari de tabulis. Cic. pro Rofc. Com. 5. Quidam legunt Indagare.

Indignor, cum accuf. Quintil. lib. 1. cap. 3. Quidam imperia indignantur: quofdam continet metus.

Pontem indignatus Araxes. Virg. 8. Æn. extr.

Preces indignari. Stat. 2. Silv. 1. 16.

Indignor, cum infinitivo. Lucan. lib. 8. 614.

— atque indignatus apertum,
Fortunæ præbere caput.

De dat. Sciopp. Infamia Fam. p. 150. Infolentius dicitur, Indignari alicui, cum fit ufitatius, Indignari ambitionem, dictum aut factum alicujus. Attamen Ulpian. l. 2. §. 3. D. ad Leg. Jul. de Adult. dixit Contaminationi indignari.

INDIGNANS, Partic. [ἀγανακτῶν]

Corda indignantia longam pacem. Stat. 3. Theb. 599.

Fortuna indignans. Stat. 2. Silv. 2. 126.

Freta indignantia. Ovid. 11. Met. 491.

Ore indignanti frena receperat. Ovid. 3. Faft. 455.

Venti indignantes. Virg. 1. Æn. 59.

Verba indignantia. Ovid. 6. Met. 584.

Superl. Columel. lib. 8. cap. 17. Quum fit molliffimum genus, & fervitutis indignantiffimum. de Mulis. i. e. Impatientiffimum.

INDIGNĀTUS, a, um. [ἠγανακτηκώς] aliud Partic. ut Procellæ indignatæ. Stat. 3. Silv. 2. 71.

Æquor indignatum magnis ftridoribus. Virg. 2. Georg. 162.

Pater indignatus. Virg. 7. Æn. 770.

Venus indignata. Idem 12. 787.

Vita indignata. Idem 12. ult.

INDIGNĀTIO, ōnis. f. [ἀγανάκτησις] Ira. Juven. 1. Sat. 79.

Si natura negat, facit indignatio verfum. Plin. lib. 7. cap. 44. Nefcio morum gloriæ, an indignationis dolori accedat, inter tot Metellos tam fceleratam Catinii audaciam femper fuiffe inultam.

Liberrima indignatio. Hor. Epod. 4. 10.

Adducere ad indignationem. V. ADDUCO.

Convertere in fe indignationem alicujus. Plin. lib. 9. cap. 30. Convertit in fe cuftodum indignationem affiduitate furti immodici.

Erumpit indignatio. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Erumpens animo ac pectore indignatio. Paterc. lib. 2. 66.

Movere indignationem. V. MOVEO.
Indignatio Rhetoricum schema. Cic. 1. de Invent. 100. Indignatio est oratio, per quam conficitur, ut in aliquem hominem magnum odium, aut in rem gravis offensio concitetur.

INDIGNATIUNCULA, æ. f. dimin. Plin. 6. Epist. 17. pr. Indignatiunculam, quam in cujusdam amici auditorio cepi, non possum mihi temperare quo minus apud te per epistolam effundam. H.St. Defuit in Lugd.

INDIGNĀBUNDUS, a, um. [δυσχεραίνων] Indignans. Liv. 38. 57. extr. Quum illa muliebriter indignabunda, nihil de communi filia secum consultatum, adjecisset &c. Suet. Ang. cap. 40. in fine. Indignabundus & clamitans. Sic & in Calig. cap. 35. in fine eadem verba. Ber. in illum Augusti locum exp. Vehementer indignans. Hæc enim nomina, inquit, quæ in *bundus* desinunt, exsuperantiam quandam, vehementiamque potius quam similitudinem significare. Videtur hic Beroaldus magis fide dignus, quam in Ludibundus & aliis. H. St. quædam in fine hujus scholii cultro resecta fuerunt.

INDIGNANTER, Adv. Arnob. lib. 3. Mussitare indignanter. Ammian. 15. 1. Indignanter ferre.

INDIGNATIVUS, a, um. Adj. Tertul. de Anima, cap. 16.

INDIGNUS, a, um. Adj. [ἀνάξιος, ἐπίῤῥητος] Non dignus. Hor. 2. Serm. 2. 103.
　　Cur eget indignus quisquam te divite?
Exanimat indignos & immerentes. Lucret. lib. 2. 616.
Percutit indignos claro plangore lacertos. Ovid. 4. Met. 138.
Compar. Cic. 1. de Fin. 70. Tamen ejusmodi esse judico, ut nihil homine videatur indignius.
Superl. Indignissimus, Omnium maxime indignus. Liv. 4. 57. extr. Itaque sicut priore anno per indignissimos ex plebeis candidatos, omnium etiam dignorum tædium fecerant.
Pro indignissimo habere. Idem 1. 40.
Indignissimus tanto nato. Stat. 11. Theb. 304.
Indignus qui hoc committas. Ter. Eun. 5. 2. 27.
　　　　— non te dignum, Chærea,
　　Fecisti; nam si ego digna hac contumelia
　　Sum maxime, at tu indignus qui faceres tamen.
Amore indigno deceptus. Virg. 8. Ecl. 18.
Calamitates hominum indignorum sublevare. Cic. 5. Tusc. 45.
Dubitatio indigna homine. Cic. de Amicit. Ter. Adel. 3. 3. 54.
　　Hæccine flagitia facere te? hæc te admittere
　　Indigna genere nostro?
Facinus indignum. Ter. And. 1. 1. 118.
　　Venit Chremes postridie ad me clamitans
　　Indignum facinus, comperisse Pamphilum
　　Pro uxore habere hanc peregrinam.　　h. e. Abhorrendum, & quod minime fieri debuit.
Indignum illi facis: h.e. Quod ipse non commeruit. Plaut. Most. 2. 2. 28.
Cum genitivo conjunxit. Plaut. Pœn. 2. 9.
　　Iratus vetui exta proficarier:
　　Neque ea aspicere volui, quoniam non bona
　　Aruspex dixit, deûm esse indigna credidi.　Al. Deam indignam. sic etiam Virg. 12. Æn. 649.
　　Descendam magnorum haud unquam indignus avorum.
Indignum se agere aliquid. Hor. 2. Serm. 3. 39.
Ferre indigna. Sil. lib. 11. 240.
Indignum, Crudele, fœdum, impium, inquit Donatus. Ter. Eun. 5. 5. 4.
　　Quæ futura esse exempla dicunt in eum indigna.　　Virg. 2. Æn. 285.　　— quæ causa indigna serenos
　　Fœdavit vultus?
Indignum, per parenthesin, loco interjectionis. Ovid. 5. Met. 37.
　　Isset, & (indignum) scelerato profuit ara.
Tmesis videtur in illo Ovid. 1. Met. 231.
　　In domino dignos everti tecta penates.　　i. e. Everti tecta, penates indignos domino. [Nisi potius In domino, pro Ob dominum. V. IN præpos. ad finem.
Forma indigna est perire situ. Ovid. 2. Amor. 14.
Hiemes indignæ. Virg. 2. Georg. 373.
Manibus indignis pulsata. Propert. lib. 1. 16. 6.
Modum in indignum. Liv. 29. 9. In legatum impetum, lictoribus prius indignum in modum multatis, faciunt.
Morte indigna peremptus. Virg. 6. Æn. 163.
Necem indignam pati. Ovid. 10. Met. 627.
Turres indignas dixit Ennius, pro Magnis.

INDIGNE, Adv. [ἀναξίως] Inhoneste atque impie. Plaut. Cist. 2. 3. 21.
　　Tute tibi indigne dotem quæras corpore.　　Cic. 5. Fam. 10. Indigneque, mi Cicero, oppidum captum, & jam bellum confectum relinquere sum coactus. Ter. Adel. 3. 2. 10.
　　Cui miseræ indigne per vim vitium obtulerat.　　i. e. Impie & crudeliter, ut ait Donatus. Ibid. 1. 2. 11.
　　　　— eripuit mulierem
　　Quam amabat: clamant omnes indignissime
　　Factum esse hoc.
Eget nunc indigne, quondam felix. Cic. Anteq. iret in exil. 16.
Eripere indignissime universæ civitati aliquem. Cic. pro Cœl. 59.
Ferre indignius aliquid. Cic. 6. Verr. 83. Hic vero tantum dolore afficior, ut nihil mihi indignius ferendum videatur. Al. Tanto.
Fieri nihil posse indignius. Gell. 13. 8. extr. [Nisi hic Adj. est.
Necari indignissime. Cic. 7. Verr. 147.
Pati indigne aliquid, pro Moleste ferre. [ἀναξιοπαθεῖν H.St.] Cic. 7. Verr. 31. Huc Tertia illa perducta per dolum atque insidias ab Rhodio tibicine, maximas in istius castris effecisse turbas dicitur, quum indigne pateretur uxor Cleomenis Syracusani, nobilis mulier, itemque Æschrionis honesto loco nata, in conventum suum mimi Isidori filiam venisse.
Rapi indignissime immatura morte. Plin. 6. Epist. 6.

INDIGNITER, Adv. PARCÆ VITÆ FINEM STATUERE INDIGNITER. V. Ferret. Mus. Lapid. p. 261.

INDIGNĬTAS, ātis. f. [ἀναξία] Indecentia. Factum aut dictum contra rei vel personæ meritum. Scalig. Exerc. 313. Liv. 2. 34. Egone has indignitates diutius patiar, quam necesse est? Cic. pro Muren. 51. Neque tamen satis severe pro rei indignitate decrevit.
Calamitatis indignitas. Cic. 7. Verr. Et 3. Verr. Indignitas injuriæ.

Calumniæ indignitas. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Exponere rei indignitatem. Cic. Anteq. iret in exil. 15.
Indignitatem ac molestiam adeundi atque conveniendi alicujus perferre. Cic. 6. Fam. 14.
Atrocitatem, aut indignitatem, aut omnino culpam facti alicujus augere. Cic. 2. de Invent. 53.
Indignitas etiam hominis, pro Dedecore vel abjectione dicitur. Cic. in Pison. 99. Fruar hac tua indignitate.
Indignitas, pro Infamia & obscuritate nominis. Cic. in Vatin. 11. Habeat hoc præmium tua indignitas, ut adolescentiæ turpitudo obscuritate & sordibus tuis obtegatur. Budæus.
Plur. Cæs. 2. Bell. Gall. 14. Omnes indignitates contumeliasque perferre.

INDIGUS, V. INDIGEO.

INDĪLĬGENS, entis. Adj. [ἀμελὴς] contrarium est Diligenti. Plaut. Most. 1. 2. 24.
　　Atque ubi illo immigrat nequam homo, indiligensque
　　Cum pigra familia.　　Idem Bacch. 2. 2. 23.
　　Vide quæso nequis tractet illam indiligens.
Nimium indiligens. V. post NIMIS.
Non indiligens paterfamilias. Nep. 25. 4. 3.
Indiligens hortus, Negligenter curatus. Plin. lib. 19. cap. 4. Sic statim faciebant judicium, nequam esse in domo matremfamilias (etenim hæc cura feminæ dicebatur) ubi indiligens esset hortus. Al. Dicabatur.
Indiligens, cum genitivo. Gell. lib. 15. cap. 28. pr. Cornelius Nepos, & rerum memoriæ non indiligens, & M. Ciceronis, ut qui maxime, amicus familiaris fuit.
Indiligentior. Plin. lib. 13. cap. 12. Deprehenditur etiam odore quum fuerit indiligentior. Cæs. 7. Bell. Gall. 71. Si indiligentiores fuerint.

INDILIGENTER, Adv. [ἀμελῶς] Negligenter. Ter. Phorm. 5. 3. 5.
　　　　— quia pol mei patris bene parta indiligenter　Tutatur.　Cic. 16. Att. 3. De Xenone coram cognoscam: quamquam nihil ab eo arbitror neque indiligenter, neque illiberaliter factum. conf. Gell. 4. 12. & Cæs. 2. Bell. Gall. 33.

INDILIGENTIA, æ. f. [ἀμέλεια] Negligentia. Plaut. Pers. 4. 4. 9. Cic. 1. Q. frat. 2. Ac si omnium mearum præcepta litterarum repetes, intelliges esse nihil a me, nisi orationis acerbitatem & iracundiam, &, si forte, raro litterarum missarum indiligentiam reprehensam.
Per indiligentiam neglecta prædia. Plin. lib. 14. cap. 4.
Veri indiligentia. Tacit. 4. Hist. 49. Gaudio, clamoribusque cuncta miscebant, indiligentia veri, & adulandi libidine. i. e. Quod forent indiligentes in perscrutanda veritate rei.
Damnatus indiligentiæ. V. DAMNO.

INDIPISCO, vel **INDIPISCOR**, ĕris. [κλήομαι, ἐπιτυγχάνω] pisci. dep. Assequi, adipisci, inquit Festus. Plaut. Asin. 2. 2. 13.
　　Nam si huic occasioni tempus se subterduxerit,
　　Nunquam edepol quadrigis albis indipiscet postea.　　Idem Stich. 4. 1. 57.
　　Senex quidem voluit, si posset indipisci de cibo.　　Idem Aulul. apud Non. 2. 460.
Indipisci dolorem in cogitando. h. e. Cogitationibus nimiis in dolorem incidere. Plaut. Trin. 2. 1. 2.
　　Multas res simul in meo corde verso, multum in cogitando
　　Dolorem indipiscor, egomet me concoquo & macero & defatigo.
Indipisci pugnam, Pugnare, Inire prælium. Gell. lib. 1. cap. 12. extr. Sed enim Achæos Homerus pugnam indipisci ait, non fidicularum, tibiarumque concentu, verum conspiratu tacito nitibundos.
Indipisci animo, Memoria comprehendere. Gell. lib. 27. cap. 2. Scribitur & Indepiscor per e.

INDEPTUS, a, um. Partic. [κληθείς] Liv. 26. 39. Quum nec dirimi ab se hostem paterentur, quam quis indeptus navem erat, ferrea injecta manu. Lucret. lib. 3. 212.
　　Quod simul atque hominem leti secura quies est
　　Indepta, atque animi natura, animæque recessit, &c.
Idem pass. Plin. præf. ad Vespas. Cato repulsis, tanquam honoribus indeptis, gaudens. Imp. Theod. C. 12. t. 24. l. 14. Indeptæ dignitatis honore potiri.

INDEPTO, [προσκλήομαι] āre. frequent. Indeptare, Consequi. Fest. Varro, Nec partem aliquam indeptavit hæreditatis.

INDĪRECTUS, a, um. Adj. [ἀδιάτακτος] Incompositus & inornatus. Quintil. lib. 5. cap. 13. Indirecta fere, atque ut sic dicam, clamosa est actio.

INDISCĪPLĪNĀTUS, a, um. Adj. [ἀπαίδευτος] Cyprian. Ep. 4. Ed. Oxon. 62. Pamel. Augustin. Epist. ad Bonif. 50. Vulg. Int. Sap. 17. 1. Commodian. Instruct. 30.

INDISCIPLINATE, Commodian. Instruct. 76.

INDISCIPLINATIO, ōnis. f. Cassiod. Var. Epist. 7. 3. conf. Sarisb. 8. 8.

INDISCIPLINŌSUS, a, um. Adj. Vulg. Int. Syrac. 23. 17. Indisciplinosæ loquelæ non assuescat os tuum. Al. Indisciplinatæ.

INDISCRĒTUS, a, um. Adj. [ἀδιάκριτος] ex In, & Discretus participio a Discerno, compositum: Discreto contrarium significat, h. e. Maxime conjunctum.
Agricultura indiscreta. Varro 3. de R. R. cap. 1.
Arma indiscreta maniplis. Sil. lib. 8. 578.
Cibus indiscretus. Plin. lib. 11. cap. 53.
Lux indiscreta. h. e. Nondum discreta, nec in partes distincta suas. Plin. lib. 7. cap. 60. Tunc Scipio Nasica collega Lænatis, primus aqua divisit horas æque noctium ac dierum, idque horologium sub tecto dicavit anno urbis DXCV. tamdiu Pop. Rom. indiscreta lux fuit.
Nominibus indiscretis uti. Cels. 4. 6. Quamvis minus subtiliter quidam indiscretis his nominibus utuntur. i. e. Promiscue.
Fines indiscreti. Apul. de Mundo. p. 60.
Effigies indiscretæ, Nihil discrepantes. Plin. lib. 7. cap. 1. Sic
Imagines indiscretæ similitudinis. Plin. lib. 35. cap. 10. Imagines adeo similitudinis indiscretæ pinxit, ut, &c. h. e. Adeo nihil differentis.
Absolute, Idem lib. 9. cap. 35. In tantum, ut nulli duo reperiantur indiscreti, unde nomen unionum Romanæ scilicet imposuere deliciæ.
Proles indiscreta suis, Consimilis. Virg. 10. Æn. 392.
Serpens indiscretus arenis, Concolor. Lucan. 9. 715.

Indiſcreta prope ſpecie ſimiles. Plin. lib. 7. cap, 12.

INDISCRETIM, Adv. Solin. cap. 30. Indiſcretim veſci.

INDISCRĪMĬNĀBĬLIS, e. Adj. Claud. Mamert. de Stat. Animæ, 2, 10.

INDISCRIMINĀTIM, [ἀδιακρίτως] Adv. ex In & Diſcrimen compoſitum, Indifferenter ſignificat, & ſine diſcrimine. Varro de L. L. lib. 18. Quibus nos in hoc libro, perinde ut nihil interſit, utemur indiſcriminatim, & promiſcue. ex Non. 2. 449.

INDĬSERTUS, a, um. Adj. [ἄφραδης] Diſerto contrarium. Cic. de Clar. Orat. 79. Et T. Annium Luſcum, hujus Q. Fulvii collegam, non indiſertum dicunt fuiſſe. Idem 3. de Fin. 15. Ut interpretes indiſerti ſolent. Idem 3. de Orat. 140. Malim equidem indiſertam prudentiam, quam ſtultitiam loquacem.

INDISERTE, Adv. Sine eloquentia. Cic. 2. Q. frat. 1. Orationem meam collaudavit ſatis multis verbis, non mehercule indiſerte, Severus Antiſtius.

INDISPENSĀTUS, a, um. Adj. Sil. lib. 16. 342.
Indiſpenſato laſſantem corpora niſu. i. e. Immoderato.

INDISPŌSĬTUS, a, um. Adj. Inordinatus. Tacit. 2. Hiſt. 68. 2.

INDISPOSITE, Adv. pro Inordinate. Sen. Epiſt. 125. Muta animalia perturbate & indiſpoſite moventur.

INDISSIMULABILIS. V. DISSIMULABILIS.

INDISSŎCĬĀBĬLIS, e. Adj. Lactant. De Opific. Dei, cap. 10. Indiſſociabilem prætenderent unitatem. conf. Ambroſ. Epiſt. 14. pr.

INDISSOCIABILĬTER, Adv. Auct. Breviarii fidei adverſ. Arian. Ed. Sirmond. p. 95. Mens indiſſociabiliter una.

INDISSŎLŪBĬLIS, e. Adj. [ἄλυτος] Quod diſſolvi, ſive rumpi non poteſt. Cic. de Univerſ. 35. Sed quoniam orti eſtis, immortales vos quidem eſſe, & indiſſolubiles non poteſtis. Plin. lib. 11. cap. 24. Araneus maculas ex anguſto dilatans indiſſolubili nodo implicat.

INDISSOLUBILĬTER, Adv. Claud. Mamert. 2. 2.

INDISSŎLŪTUS, a, um. Adj. [ἀδιάλυτος] Non diſſolutus, colligatus. Cic. de Univerſ. 5. Hæc ſunt indiſſoluta me invito: quanquam omne colligatum ſolvi poteſt.

INDISTANTER, Adv. Promiſcue, Indiſcriminatim. Ammian. 27. 9. Ex nutu ſuo indiſtanter putant omnium pendere fortunas.

INDISTINCTUS, a, um. Adj. [ἀδιάστατος] Confuſus. Quintil. lib. 8. cap. 2. Neque inordinata, neque indiſtincta. Gell. lib. 13. cap. 29. Indiſtincta namque fient & confuſa. Idem 10. 20.
Corollis indiſtinctis plexi flores. Catul. 62. 283.

INDISTINCTE, Adv. [ἀδιαστάλτως] Gell. pr. Præfat. in N. A. quod olim fuit lib. 20. cap. ult. Indiſtincte atque promiſcue adnotabam. Ulp. l. 75. Dig. de Legat. & fideic 3. Nummis indiſtincte legatis.

INDISTRICTUS, a, um. Adj. [ἀδιάσφικτος] Non diſtrictus. Ovid. 12. Met. 92. — tamen indiſtrictus abibo. i. e. Invulneratus, illæſus.

INDITUS, V. INDO.

INDIVIDUUS, a, um. Adj. [ἄτομος] Quod dividi non poteſt. Cic. 4. Acad. 55. Cur enim, inquies, quum ex illis individuis, unde omnia Democritus gigni affirmat, &c. Idem 1. de Fin. 17. Ille atomos, quas appellat, id eſt corpora individua.
Contubernium individuum domuſculæ. Apul. Met. 4. p. 154.
Mors individua. Sen. Troad. 5.
Dialectici Individuum vocant Quod de uno ſolo prædicari poteſt. V. Mart. Capel. 4. p. 98.

INDIVIDUĬTAS, Tertull. adverſ. Praxeam. Idem Demon. cap. 5.

INDIVĪSUS, a, um. Adj. [ἀδιαίρετος] Quod non eſt diviſum.
Indiviſæ ungulæ, Quæ fiſſæ non ſunt. Varro 2. de R. R. cap. 7. 2. Plin. lib. 11. cap. 45.
Honos indiviſus. Sil. lib. 8. 9.

INDIVISIBILIS, e. Adj. Materia indiviſibilis. Diomed. lib. 2. Tertul. de Anima, cap. 51.

INDIVISIBILITER, Adv. Tertul. ibid.

INDIVULSUS, a, um. Adj. Idem quod Individuus. ut, Comes indivulſus. Macrob. 1. Saturn. 11.

INDO, ĭdi, ĭtum, [ἐντίθημι] ĕre. ex In & Do compoſitum, quaſi Intus dare vel Imponere. Plaut. Caſin. 2. 3. 31.
— di me & te infelicitent,
Si ego in os meum hodie vini guttam indidi. Idem Mil. 2. 5. 1.
Inde ignem in aram.
Catenas indere captivis. Plaut. Capt. 1. 2. 3. Idem Men. 1. 1. 3.
Homines captivos qui catenis vinciunt,
Et qui fugitivis ſervis indunt compedes.
Cicatrices indere in ſcapulas alicujus. Plaut. Aſin. 3. 2. 7.
Qui ſæpe ante in noſtras ſcapulas cicatrices indiderunt.
Feneſtras indere domui ventus dicitur, Quum tegulas diſturbavit, jocoſe. Plaut. Rud. 1. 1. 6.
Indere aliquid in aurum, argentum, aut æs publicum, quo id pejus fiat: i. e. Immittere, immiſcere. Ulpian. in l. 1. D. Ad legem Jul. pecul.
Limina ferrea indere. Plaut. Perſ. 4. 4. 22. Subaudi Ædibus.
Nomen alicui indere. Plaut. Rud. 4. 2. 29. Urbi Gripo indam nomen. Idem Merc. 3. 1. 19.
— quod nomen tibi dicam eſſe? P. Paſicompſæ.
L. Ex forma nomen inditum eſt. Liv. 29. 37. Inde Salinatori Livio inditum cognomen. Liv. 1. 34. Ab inopia Egerio inditum nomen. conf. Gell. 1. 23.
Novos ritus, contrarioſque ceteris mortalibus indidit. Tacit. 5. Hiſt. 4.
Titulos indere. Gell. in Præf. Al. lib. 20. cap. 11. Titulos quoque ad eam ſententiam exquiſitiſſimos indiderunt.

INDĪTUS, a, um. Partic. [ἐντεθειμένος] Affectiones primitus penituſque inditæ. Gell. 12. 5. Caſtella rupibus indita. Tacit. 4. Ann. 46.
Lecticæ inditus. Tacit. 3. Ann. 28. Igitur inditus lecticæ, & a Tribuno Prætoriæ cohortis deductus eſt.
Nomen inditum. Curt. 4. 9. 16.
Venenum potioni inditum. Idem 10. 10. 7.
Vincla indita. Tacit. 11. Ann. 32. Vincliſque inditis in urbem raptus, neque data Senatus copia intra cubiculum auditur.
Urbs monti indita, i. e. Impoſita. Flor. 3. 1. 15.

INDOCTUS, a, um. Adj. [ἀπαίδευτος, ἀμαθής] Docto contrarium. Plaut. Trin. 3. 2. 5. Indoctus quam docte facis.
Non admodum indoctus. Cic. 1. de Fin. 72.
Nimium indoctus. V. NIMIS.
Indoctus, imperituſque. V. IMPERITUS.
Rabula, indoctus, inurbanus, ruſticus. Cic. de Clar. Orat. 180.
Genus hominum indoctum & agreſte, cui opponitur Humanum & politum Cic. in in Partit. 90.
Leviſſimum & indoctiſſimum genus. Cic. 2. de Divin. 229.
Manus indoctæ, ac ruſticæ. Quintil. lib. 1. cap. 11. Ut recta ſint brachia, ne indoctæ, ruſticæve manus.
Mores indocti. Plaut. Bacch. 5. 1. 3.
Solus ego omnes longe antedeo ſtultitia, & moribus indoctis.
Oratio rudis & indocta. Cic. 3. de Orat. 183.
Vulgus indoctum. Ovid. 5. Met. 308.
Cantaber indoctus juga ferre noſtra, i. e. Inſuetus. Hor. 2. Carm. 6. 2.
Pilæ indoctus. Idem de Arte Poet. 380.
Canere indoctum. Hor. 2 Epiſt. 2. 9. Adverbii forma.

INDOCTE, Adv. [ἀπαιδεύτως] Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Quæ qui videat, non indocte ſolum, verum etiam impie faciat, ſi deos eſſe negat. Gell. 12. 5.

INDOCTOR, ōris. m. Plaut. Aſin. 3. 2. 6. Indoctores acerrimi. V. Taubm. p. 137. & Turneb. Adverſ. 24. 31.

INDŎCĬLIS, e. Adj. [ἀδίδακτος] Quod doceri non poteſt. Servius; Indocile eſt, Quod penitus non poteſt diſcere. Plin. lib. 10. cap. 45. E volucribus, hirundines ſunt indociles. Sic Cic. 4. Acad. 2.
Indocilis & Tardus. Cic. 1. de Nat. Deor. 12. Dictum eſt omnino de hac re alio loco diligentius: ſed quia nimis indociles quidam tardique ſunt, admonendi videntur ſæpius.
Achilles indocilis. V. ACHILLES.
Animi indociles. Ovid. 3. Faſt. 118.
Indocile, pro Indocto. Virg. 8. Æn. 321.
Is genus indocile, ac diſperſum montibus altis
Compoſuit, legeſque dedit.
Indocilis cæli agricola. Plin. lib. 18. cap. 25.
Indociles arbores, naſci. Plin. in procem. lib. 14. Externæ arbores, indocileſque naſci alibi quam ubi cœpere.
Indocilis, pro Naturali, quod arte caret. Ovid. 3. Triſt. 12. 8.
Indocilique loquax gutture vernat avis. conf. ibid. lib. 4. 1. 6.
Indociles vias currit lympha i. e. Quas nemo illi monſtravit. Propert. 1. 2. 12.
Nec Cereri terra indocilis, nec inhoſpita Baccho. Sil. 1. 237.
Indocilis quietem. Idem 11. 11. Al. Quieti. V. Heinſ. & Drakenb.
Active poſuit Cic. 4. Acad. 2. Indocilem uſus diſciplinam. i. e. Quæ difficulter ac tarde docet. V. P. Faber. in loc.

INDOCĬBĬLIS, e. Adj. Idem. Vet. Int. Iren. 4. 28.

INDOCIBILĬTAS, ātis. f. Apul. lib. 2. de Dogm. Plat. pr. Prudentiam indocibiliras impugnat.

INDŎLEO, ui, [κατaλγύνομαι] ēre. ſive INDOLESCO, ĕre. Cic. 2. Philipp. 61. Quis qui non indoluerit, tam ſero ſe, quem hominem ſecutus eſſet, cognoſcere?
Indoluit facto. Ovid. 4. Met. 173.
Malis alicujus indoluiſſe. Ovid. 2. Triſt. 569.
Tactum indoleſcere. Juſtin. 12. 13. 9.
Indoleo, genitivo junctum. Ovid. 2. Met. 469.
— ſucceſſorumque Minervæ Indoluit. [Præterita omnia ab Indoleſco ſunt.

INDOLESCENDUS, a, um. Partic. Sidon. 2. Epiſt. 12.

INDOLENTIA, æ. f. [ἀναλγησία] Quum ſine dolore ſumus. Cic. 3. Off. 12. Ut ii, qui res expetendas, vel voluptate, vel indolentia metiuntur. Idem 2. de Fin. 19. Voluptatis nomine non unquam utitur pro illa indolentia. Sæpius tamen Vacuitatem doloris vocat Cic. quam Indolentiam. Budæus. Sen. Epiſt. 66. Dolore corpus caret, quid ad hanc accedere indolentiam poteſt? Lactant. 3. 8. Corporis bona, id eſt incolumitas, indolentia, valetudo.

INDOLORIA, æ. Idem. Sidonius Apollin. In præf. Carm. 19. Lecturus es hic etiam novum verbum, id eſt eſſentiam. Sed ſcias hoc ipſum dixiſſe Ciceronem. Nam eſſentiam nec non & indoloriam nominavit, addens: licet enim novis rebus nova nomina imponere: & recte dixit, &c. Hæc Sidonius de Cicerone loquens, in cujus tamen libris Indolentiam non Indoloriam reperimus.

INDOLOR, ōris. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 2. 4. Quæ anodyna Græci vocaverunt, nos indoloria dicere poterimus. [Ut Incolor, a Color. Forte tamen Indolora ſcripſit, qua forma Inodorus dicitur. Verum tamen & a Color Colorus & Colorius ſeu Coloreus formarunt, ut Arboreus, Æquoreus &c. Sic forſan Indolorius a, um.

INDŎLES, is. f. [φυὴ, φύσις] ab Inoleſco fit per interpoſitionem D. In pueris quidem atque adoleſcentibus eſt Significatio quædam futuræ probitatis. Cic. 3. Fam. 1. Cæſaris vero pueri mirifica indoles virtutis. Bona ſpes, & indoles magna in adoleſcentibus. Cic. 2. de Fin. 17.
Indoles induſtriæ. Plaut. Trin. 2. 2. 42.
Qui ipſus ſe contemnit, in eo eſt indoles induſtriæ.
Ingenii indoles. Plaut. Mil. 3. 3. 46.
Si non nos materiarius remoratur, quod quidem opus eſt, qui det,
Novi indolem noſtri ingenii, cito erit parata navis.
Virtutis indoles. Cic. 3. Off. 16. Itaque his omnes, in quibus eſt virtutis indoles, commoventur.
Ad virtutem indoles major. Cic. in Orat. 41. Præterea ad virtutem major indoles.
Indoles, in viris eſt Signum præſentis virtutis. Cic. 5. Verr. 160. Fac enim fuiſſe in iſto C. Lælii, M. Catonis materiem atque indolem.
Indoles, Incrementum, induſtria. Feſtus. V. Scalig.
Indoles, Præſtantia, ſeu Generoſitas quædam virtutis atque animi. Liv. 1. 3. Tantiſper tutela muliebri (tanta indoles in Lavinia erat) res Latina, & regnum avitum paternumque puero ſtetit. Lucan. lib. 5. 17.
Indole ſi dignum Latia, &c.
Felix indoles. Sen Troad. 6.
Læta indoles. Quintil. lib. 2. cap. 4. Melior autem eſt indoles læta.
Lætæ indolis adoleſcens. Gell. lib. 19. cap. 9. Adoleſcens e terra Aſia, de Equeſtri loco, lætæ indolis, moribuſque & fortunis bene ornatus.
Magnæ indolis exordia. Stat. 1. Achil. 277.
Recta indoles. Sen. Hippol. v. 454.
Quid te coërces, & necas rectam indolem?
Segnis indoles. Tacit. 12. Ann. 26. 3. V. Indoles in malum.

Specimen indolis dare. Plin. 2. Epiſt. 7. Idem 3. Epiſt. 11. Idque primum nonnullius indolis dedi ſpecimen.
Nutrita indoles ſub fauſtis penetralibus. Hor. 4. Carm. 4. 25.
Indoles, in malum. Liv. 21. 4. de Annibale, Cum hac indole virtutum ac vitiorum ſub Aſdrubale meruit. h. e. Natura propenſa ad bonum & malum.
Indolem frugum &c. ſemina ſervant. Liv. 38. 17. Sicut in frugibus, pecudibuſque non tantum ſemina ad ſervandam indolem valent, &c. conf. Gell. 12. 1.

Indŏmĭtus, a, um. Adj. [ἄδμητος, ἀμαιμάκετος] Quod domari non poteſt, & miteſcere. Plaut. Bacch. 4. 3. 1.
Petulans, protervo, iracundo animo, indomito, incogitato.
Boves indomiti. Varro 2. de R. R. cap. 5.
Equus indomitus. Hor. 2. Serm. 2. 10.
Juvencus indomitus. Columel. lib. 6. cap. 2.
Achilles indomitus. V. ACHILLES.
Adoleſcens indomitus. Plaut. Trin. 3. 3. 22. conf. Men. 1. 2. 1.
Bellum indomitum. Sen. Agam. 7.
Cupiditates indomitæ & effrenatæ. Cic. 3. Verr. 62.
Greges indomiti. Tibul. lib. 2. 4. 57.
Igne indomito carpitur. Ovid. 10. Met. 369.
Ingenia Gallorum. Liv. 21. 20. extr. Adeo ferocia atque indomita ingenia eſſe.
Libido indomita & effrenata. Cic. pro Cluent. 15.
Licentia indomita. Hor. 3. Carm. 24. 28.
Mare indomitum. Tibul. lib. 2. 3. 49.
Oculi indomiti, Effrenati & leves. Plaut. Bacch. 4. 9. 92.
Ego animo cupido, atque oculis indomitis fui.
Rabies indomita. Hor. Epod. 12. 9.
Vires indomitæ. Virg. 5. Æn. 681.
Undæ indomitæ. Hor. 4. Carm. 14. 20.
Indomitus, Magnus. Virg. 2. Æn. 594.
Nate, quis indomitas tantus dolor excitat iras? Servius.

* **Indŏmābĭlis**, e. Adj. Idem quod Indomitus. [ἀδάμαστος] Plaut. Caſin. 4. 3. 12.
— edepol, næ tu, ſi eſſes equus, eſſes indomabilis. Prudent. de Vincent. Mart. 11. Teſtis indomabilis.

Indŏnātus, a, um. Adj. Lamprid. Heliog. cap. 28. Nec quemquam facile indonatum relinquebat.

Indormio, īvi, ītum, [ἐγκοιμῶμαι, ἐπικοιμῶμαι] īre. Idem quod Dormire, ſignificat Præ nimio ſtudio & cura in re aliqua: aut e contrario, Negligentius aliquid agere, quaſi quis dormiat quum illud agit. Cubilibus unctis indormit. Hor. Epod. 5. 69.
Congeſtis undique ſaccis indormis. Hor. 1. Serm. 1. 70.
Indormire deſidiæ. Plin. 1. Epiſt. 2. ad Arrianum.
Indormire, pro Ceſſare & tardum eſſe. Cic. 2. Q. frat. 14. Sic ego quoniam in iſto homine colendo tam indormivi diu, &c.
Indormire cauſæ, Remiſſius & ſegnius tractare negotium. Cic. 2. Philipp. 30. Edormi crapulam, inquam, & exhala: an faces admovendæ ſunt, quæ te excitent tantæ cauſæ indormientem?

Indormis, e. Adj. Gloſſ. Gr. Lat. ἀκοίμητος, inſomnis, indormis.

Indōtātus, a, um. Adj. [ἄπροικος] Dotato contrarium. Ter. Adel. 3. 2. 47. Primum indotata eſt. Idem Phorm. 5. 8. 45.
— vos me indotatis modo
Patrocinari fortaſſe arbitramini.
Soror indotata. Hor 1. Epiſt. 17. 26.
Corpora indotata, i. e. Nullis ſepulturæ honoribus affecta. Ovid. 7. Met. 609.
Aut inhumata premunt terras, aut dantur in altos
Indotata rogos.
Indotatam artem dote verborum locupletare & ornare. Cic. 1. de Orat. 234. Cujus artem quum & indotatam eſſe atque incomitatam & incomtam videres, verborum candore locupletaſti & ornaſti.

Indu & Endo, Præpoſitiones antiquæ, quæ valent In: ut Induperator, Indupeditus, Indu ſtatu, Indu mari, apud Lucret. pro Imperator, Impeditus, In ſtatu, In mari. Et teſtamentum Endo procinctu, & Endoitium, pro In procinctu, & Initium, de quibus lege Feſtum. Sic & Lucilius apud Cic. 3. de Orat. 171.
Quam lepide lexeis compoſtæ, ut teſſerulæ omnes
Indu pavimento, atque emblemate vermiculato. Sic enim legendus ac ſcribendus ſecundus verſus, ut monuerunt Lambinus & Urſinus, non ut vulgo, Arte pavimento, &c.

Indŭbĭto, āvi, [ἐνδοιάζω[āre. Stat. 3. Silv. 5. 110.
— ſed ingratus, qui plura adnecto, tuiſque
Moribus indubito.
Viribus indubitare. Virgilius. H. St. Extat 8. Æn. v. 404.
— abſiſte precando
Viribus indubitare tuis.

Indubitātus, a, um. Adj. [ἀνενδοίαστος, ἀναμφισβήτητος] Certus: & de quo dubitari non poteſt. Quintil. lib. 9. cap. 4. In iis vero quæ indubitata ſunt, brevior.
Cubilia indubitata. Stat. 2. Achil. 73.
Indubitata ſpes. Plin. lib. 31. cap. 3.
Compar. Ulpian. l. unic. D. Ne quid in flum. publ. &c. Semper certior eſt naturalis fluminum curſus æſtate, quam hieme, nec ad inſtantem æſtatem, ſed ad priorem hoc interdictum refertur: quia illius æſtatis fluxus indubitatior eſt.

Indubitate, Adv. Ulpian. in l. quod ſi nolit. §. ſi ancilla. D. de Ædil. edict. Sed ſi forte uſus fructus proprietati accrevit, indubitate hoc quoque reſtituitur ei. Paterc. 2. 60. 3. Indubitate corrupti commentarii.
Superl. Indubitatiſſime. Oroſ. 3. extr.

Indŭbĭtāto, aliud Adv. Tertul. adverſ. Marc. 1. 9.

Indubitanter, aliud Adv. [ἀνενδοιάστως] Certo. Plin. lib. 18. cap. 11. Quæ palma frugum indubitanter Italiam contingit. al. Indubitata. Ulpian. in l. 2. §. ſi conſulto. D. de bonor. poſſeſſ. ſecund. tabul. Si conſulto ſit inductum nomen hæredis: indubitanter probatur bonorum poſſeſſionem expetere eum non poſſe. Idem in l. quia autem. §. non ſimpliciter. D. ſiquis omiſſa cauſa teſtamenti, &c. Certe ſi vacantia bona quis poſſederit, & quadriennium præterierit: indubitanter conveniri poterit ex hac parte edicti. conf. Auguſtin. de Vera Rel. cap. 46. & Salvian. Gub. Dei, lib. 2.

Indubitābĭlis, e. Adj. [ἀναμφίλογος, ἀναμφίβολος, ἀναντίῤῥητος] Quintil. lib. 4. cap. 1. In genere cauſæ indubitabili, &c. Idem Decl. 9. extr.
Signum indubitabile. Stat. 11. Theb 64. conf. Arnob. lib. 7.

Indubitabiliter, Arnob. lib. 5. Cunctis indubitabiliter notum eſt.

Indŭbius, a, um. Adj. Tacit. 14. Ann. 45. 1. Plurimorum indubia innocentia. Quintil. lib. 5. 13. Exempla indubia.

Indūciæ, ārum. f. [σπονδὴ, ἀνακωχὴ, ἐκεχειρία] Ceſſatio belli in aliquot dies. Gell. lib. 1. cap. 25. Inducias ſic dictas arbitratur, quaſi tu dicas Inde uti jam. i. e. Quod poſt eas ita ſit licitum bellare, uti jam priuſquam indictæ forent. Quod etymon ſi verum eſt, per T ſcribendum eſt indutiæ. Quod probat Grot. de Jure Belli lib. 3. cap. 21. n. 2. Alii tamen per C ſcribunt, cenſentque ſic dictas, quod ſint inter duces indictæ belli feriæ. Aurelius autem Opilius in primo librorum, quos Muſarum inſcripſit, teſte Gell. l. c. Indutiæ, inquit, dicuntur, quum hoſtes inter ſeſe utrimque utroque alter ad alterum impune & ſine pugna ineunt. Inde ab Eo, inquit, nomen eſſe factum videtur, quaſi Initus, atque introitus. Al. ab In & Otium D interpoſito. V. Martinii Lex.
Prudentius in Laurentio producit, inquit Deſpaut.
Induciarum paululum. H. St. Subaudi Antepenultimam. Jambus eſt dimeter.
Induciæ litium. Plaut. Amph. 1. 1. 233. Ter. Eun. 1. 1. 15.
In amore hæc omnia inſunt vitia, injuriæ,
Suſpiciones, inimicitiæ, induciæ,
Bellum, pax rurſum. Hæc eadem citantur a Cicerone lib. 4. Tuſc. 76. [Hic videtur produci, quum ponatur in fine verſus. H. St.
Agitare inducias. Salluſt. Jugurth. cap. 28. Deditionis mora induciæ agitabantur.
Exire inducias, eſt Inducias finiri atque terminari. Liv. 1. 42. pr. Jam enim induciæ exierant. Idem lib. 4. 58. pr. Tempus induciarum cum Veienti populo exierat.
Facere inducias. Cic. 15. Att. 13. Inducias quas ſcribis, non intelligo fieri poſſe.
Impetrare. Liv. 4. 30. pr. Inducias annorum octo impetraverunt.
Inire inducias. Plin. in Paneg. c. 11. extr. Ac ne inducias quidem niſi æquis conditionibus inibant.
Manent induciæ. V. MANEO.
Pactæ induciæ. Cic. 1. Off. 33. Ut ille qui quum centum XXX dierum eſſent cum hoſte pactæ induciæ, noctu populabatur agros, quod dierum eſſent pactæ, non noctium induciæ. Liv. lib. 1. 30. Valuitque apud Veientes pacta cum Romulo induciarum fides. V. Pactus in PACISCOR.
Pangere inducias. V. PANGO.
Tranſlate eleganter apud Sedul. Oper. Paſch. 5. 7. Cum Divina clementia patienti longanimitate mitiſſimam judicii ſuſpendit ultionem, nulla nos ex iſtis induciis ſpes impunitatis obtundat. V. Gronov. Obſerv. Eccl. Script. cap. 22. conf. Lex. Pitiſc.

Indūco, xi, ctum, [ἐπάγω, εἰσάγω, εἰσφέρω, ἐνάγω] ĕre. Introducere. Plaut. Truc. 2. 6. 68.
Quis homo eſt qui inducit pompam tantam? Auctor de Viris Illuſt. c. 34. Aquam Anienem in urbem induxit. Plaut. Mil. 2. 2. 78.
Dum in regionem aſtutiarum mearum te induco.
Cohortes primi agminis inductæ in prælium. Liv. 34. 28.
Equites inducere in pugnam. Liv. 30. 18. pr. conf. Plaut. Amph. 1. 1. 88.
Exercitum inducere in hoſtes. Liv. 33. 36. extr. Id quoque inter ſcriptores ambigitur, utrum in Boios prius, an Inſubres Conſul exercitum induxerit: adverſamque proſpera pugna obliteraverit, an &c.
Exercitum inducere in agrum hoſtilem. Liv. 8. 19.
Legiones inducere in aciem. V. ACIES.
Meſſorem inducere arvis. Virg. 1. Georg. 316.
Munus inducere, &c. i. e. Ornare, metaphora ſumpta a parietibus, qui nova inductione exornantur. [At quis auctor?
Oves & armenta inducere in rura. Varro 1. de R. R. cap. 2.
Parietes inducere, pro Incruſtatione ornare. Sen. Epiſt. 115. Miramur parietes tenui marmore inductos, quum ſciamus quale ſit quod abſconditur. conf. Vitruv. 7. 3. & ad fin. Inducere, Reponere.
Scuta pellibus inducere, pro Operire & munire. Cæſ. 2. Bell. Gall. 33. Scutis ex cortice factis, aut viminibus intextis, quæ ſubito (ut temporis exiguitas poſtulabat) pellibus induxerant.
In amorem inducere aliquem. Catul. 28. 8.
In captiones inducere ſe. Cic. 2. de Divin. 41. Cur igitur vos inducitis in eas captiones, quas nunquam explicetis? Sed rectius legitur Induitis, in noviſſime editis. V. INDUO.
In errorem. Cic. de Clar. Orat. 292. Ita laudaſti quoſdam oratores, ut imperitos poſſes in errorem inducere. Idem in Piſon. 59. Cur non hunc audiſtis tam doctum hominem, tam eruditum, prius quam in iſtum errorem induceremini?
In iter. Quintil. in procem. lib. 8. Iidem primo ſolum iter credant eſſe in quod inducentur.
In memoriam rei alicujus. Plaut Perſ. 4. 4. 91.
— non vides nolle eloqui,
Ne ſuarum ſe miſeriarum in memoriam inducas?
In rationem pecuniam aliquam. Cic. 3. Verr. 106. Tutores, pecuniam Prætori ſi pupillæ nomine dediſſent, grandem præſertim, quemadmodum in rationem inducerent, quemadmodum ſine periculo ſuo dare poſſent, non videbant.
In regnum. Plin. 2. Epiſt. 7. Regem vi & armis induxit in regnum.
In ſpem. Cic. 2. Off. 53. Quæ te, malum, inquit, ratio in iſtam ſpem induxit, ut eos tibi fideles putares, quos pecunia corrupiſſes?
Spes inducta rapinæ. Ovid. de Nuce 39. Al. Indulta.
In viam. Varro 3. de R. R. cap. 2. Sed pro te, inquit, me induce in viam diſciplinæ paſtionis, &c.
Inducere aliquid, Introducere. Cic. 2. de Divin. 109. Qua ergo ratione hæc inducis, eadem illa poſſunt eſſe quæ tollis.
Ambitionem inducere in curiam, Invehere & adducere. Cic. 11. Philipp. 9.

Morem. Plin. 2. Epist. 14. Primus hunc audiendi morem induxit Largius Licinius. Al. Lartius.
Mores novos induxit Erinnys. Stat. 2. Theb. 20.
Nomen inducere fictæ religionis. Cic. 1. Fam. 4. Hæc tamen opinio est Populi Rom. a tuis invidis, atque obtrectatoribus nomen inductum fictæ religionis: non tam ut, &c.
Seditionem in civitatem, Inferre & concitare. Cic. 1. Off. 85. Qui autem parti civium consulunt, partem negligunt, rem perniciosissimam in civitatem inducunt, seditionem atque discordiam.
Inducere aliquem loquentem, agentemve, quod & Introducere dicitur. Cic. 3. Off. 38. Hinc ille Gyges inducitur a Platone.
Calceum alicui inducere. Plin. lib. 2 cap. 7. Sibi calceum præpostere inductum. Suet. August. cap. 92. pr. Si mane sibi calceus perperam, ac sinister pro dextero induceretur: ut dirum. subaudi Observabat. V. Pitisc. [Haud absurde suspicetur quis apud Plin. Indutum & apud Suet. Indueretur legendum. V. INDUO.
Colorem inducere alicui picturæ, quod barbari Dare colorem dicunt. Plin. lib. 35. cap. 10. Huic picturæ quater colorem induxit, subsidio injuriæ & vetustatis, ut decedente superiore, inferior succederet.
Exordium inducere. Cic. de Univers. 23. Sic animus a medio profectus extremitatem cæli a suprema regione rotundo ambitu circumjecit, sesque ipse versans, divinæ, sempiternæ, sapientisque vitæ induxit exordium.
Formam aliquam inducere membris. Ovid. 7. Met. 642.
Nitorem inducere cuti, Adferre. Plin. lib. 24. cap. 8. Humor in folliculis arboris hujus nascens, cuti nitorem inducit, faciemque gratiorem præstat. De ulmo.
Noctem crepuscula inducunt. Ovid. 5. Fast. 163.
Nubes inducere terris. Ovid. 2. Met. 307.
Rugas senectus inducit Tibul. lib. 2. 2. 20.
Tenebras inducere terris. Ovid. 2. Met. 395.
Inducere, Adducere, persuadere, illicere, impellere. Cic. 2. Philipp. 79. Nihil queror de Dolabella, qui tum est impulsus, inductus, elusus. Idem pro Rosc. Com. 46. Quem ego ut mentiatur, inducere possum: ut pejeret exorare facile potero. [Priori loco est Decipere.
Induxerit eum L. Saturnini familiaritas, ut amicitiam patriæ præponeret, idcircone, &c. Cic. pro Rabir. 33.
Inducebar orationibus tuis. Cic. 2. de Legib. 2.
Adolescentulus corruptus, & ab nequam hominibus inductus. Cic. pro Rosc. Amer. 39.
Inducere aliquem promissis, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 76. Pretio, gratia, spe, promissis induxit aliquem.
Induci. Tibul. lib. 1. 6. 1.

Semper, ut inducar, blandos offers mihi vultus. V. Broekh.

Inducere animum ut, vel Inducere animum ne, sive ut ne, vel quo minus; & aliquando cum infinitivo, i. e. Sibi persuadere. Plaut. Mil. 4. 6. 54.

Induxi animum ne oderim item, ut alias, quando hoc orasti. Idem Cistel. 3. 3.

Quanquam invita te carebo, animum ego inducam tamen,
Ut illud, quod tuam in rem bene conducat, consulam. Plin. lib. 9. Ep. 13. Non sustinui animum inducere, quo minus illi eodem die facturum me indicarem. Al. Inducere in animum. Ter. And. 5. 1. 15.

Per ego te deos oro, ut ne illis animum inducas credere. Idem Hec. 1. 2. 24.

— quod ego nunquam credidi
Fore ut hac ille viva posset animum inducere
Uxorem habere. Idem And 3. 3. 40.
— si istuc animum induxti esse utile,
Nolo tibi ullum commodum in me claudier. Idem in prol. Heaut. 41.

Mea causa, causam hanc justam esse animum inducite. Cic. 1. in Catil. 22. Utinam tibi istam mentem dii immortales donarent, etsi video, si mea voce ire in exilium animum induxeris. Idem 5. Tusc. 30. Inducant animum, illa quorum splendore capiuntur, vires, valetudinem, pulchritudinem divitias, honores, opes contemnerere. Hor. 1. Serm. 3. 2. [Vide paulo post Inducere in animum. H. St.
Inducere animum ad meretricem, Amorem inclinare. Ter. Hec. 4. 4. 67.

Nunc animum rursum ad meretricem induxti tuum.

Inducere in animum, Sibi persuadere. Ter. Adel. 4. 3. 6.

Ah! minime, nunquam te aliter, atque es, in animum induxi meum. Plaut. Rud. prol. 22.

Atque hoc in animum scelesti inducunt suum,
Jovem se placare posse, donis, hostiis.

Inducere ad misericordiam. Cic. de Clar. Orat. 88.
Inducere, Obliterare, abrogare, ut quum senatusconsulta inconsultius facta, contrariis Senatusconsultis antiquabantur. Cic. 1. Att. 20. Inducendi Senatusconsulti maturitas nondum est. Idem 1. Att. 17. Asiani, qui de Censoribus conduxerunt, questi sunt in Senatu se, cupiditate prolapsos, nimium magno conduxisse: ut induceretur locatio postulaverunt. Idem 13. Att. 14. extr. Igitur consideremus: etsi nomina jam facta sunt. sed vel induci, vel mutari possunt. Et alibi, Multa inquit & deleta & inducta & subscripta inerant. Est igitur Inducere proprie, Ducto per ceras stilo tegere & interlinere, & memoriam scriptorum obliterare. Inducere sententiam aut decretum, vulgo, Ad nihilum ponere, dicimus. Ex Budæo. [Posterior locus est Suet. in Ner. cap. 52. ubi rectius Superscripta legitur.
Inducetur vobis ager magno pretio: h. e. Magno vobis constabit & æstimabitur. Cic. pro Lege Agr. 2. 70. Hic ager omnis, quoquo pretio coemptus erit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur. i e. Plebi Romanæ acquiretur, ait Lauredanus. Ibid 98. Ut iidem partim invidiosos agros a Sullanis possessoribus, partim desertos ac pestilentes, a vestris necessariis, a vobismetipsis emptos, quanti velletis, Pop. Rom. induceretis. [Subaudi In rationem, quod alias Cic. expressit. V. supra.
Inducere novercam filiæ. Plin. Epist. 119. Nam femina splendide nata, nupta Prætorio viro, exheredata a Prætorio viro, intra undecim dies, quam ille novercam ei, amore captus induxerat, quadruplici judicio bona paterna repetebat.

Inducere aliquem, Decipere. Labeo in l. si de dote. D. de jure dotium, Quid enim si socer specie futuræ dotis induxerit generum: & quum sciret se præstare dotem non posse, id egerit, ut genero insidiaretur.
Inducere aliquem, pro Decipere, quod etiam Seducere dicitur. Cic. pro Rosc. Amer. 117. Novem homines honestissimos, ejusdem muneris, legationis, officii, mandatorumque socios, induxit, decepit, destituit, adversariis tradidit, omni fraude, & perfidia fefellit. Idem 3. Off. 55. Quid est enim aliud quam viam erranti non monstrare (quod Athenis execrationibus sancitum est) si hoc non est, emptorem pati ruere, & per errorem alterum inducere?
Inducuntur homines specie terrenorum, ac præsentium bonorum. Lactant. de Justitia lib. 5. cap. 21. (Al. 22.) Videtur esse pro Decipiuntur. Verum Inducuntur specie, i. e. Alliciuntur specie. H. St.
Inductum solum, pro Æquato. Plin. lib. 2. cap. 80. Budæus.
Inducere rotam, Circumvolvere & agitare: qui ludus, puerorum erat. Martial. lib. 14. 173.

Inducenda rota est: das nobis utile munus.

Inductum, & quasi devium loqui. Plin. lib. 5. Epist. 101.
Inducere, fructum dicuntur arbores, Emittere & producere. Columel. lib. 5. cap. 9. Plerumque etiam locis siccis & humidis arbores musco infestantur: quem nisi ferramento resecueris, nec fructum, nec lætam frondem olea inducet. i.e. Producet. [An Induet? V. in INDUO. Fructu indui, &c.
Inducere, Reponere. Cic. 3. Verr. 145. Atqui in illis columnis dico esse, quæ a tuo redemptore commotæ non sint: dico esse ex qua tantum tectorium vetus deletum sit, & novum inductum. h. e. Trulla illitum & impositum. conf. Pallad. 1. 15. & Parietes inducere supra.

INDUCTUS, a, um. Partic. Cic. 3. Att. 15. Ego proditus, inductus, conjectus in fraudem.
Tædæ inductæ sulphure, i. e. Illitæ. Ovid. 7. Epist. 23.
Argumentis inductus, Persuasus. Plin. lib. 7. cap. 43.
Conjectura inductus. Plin. lib 28. cap. 1.
Consuetudine inductus ac familiaritate. Cic. pro Quint 12.
His initiis inducti, omnia vera diligimus. Cic. 2. de Fin.
Pecunia inductum aliquid facere. Cic. 2. de Invent.
Spe falsa inductus pollicebar. Cic. pro Planc. 101.
Inductus, pro Ascititio, vel longe arcessito. Plin. 4. Epist. 3. extr. Neque enim conjectura eget, quid sermone patrio exprimere possis, quum hoc insititio & inducto tam præclara opera perfeceris. Idem 3. Epist. 18. Possint videri arcessita & inducta.
Inductus, Deletus, cancellatus. Ulpian. in l. 1. D. de his quæ in testam. delent. Quæ in testamento legi possunt, ea inconsulto deleta & inducta, nihilominus valent: consulto, non valent. Id vero quod non jussu domini scriptum, inductum, deletumve est, pro nihilo est. V. supra.

INDUCTIO, ōnis. f. [ἐπαγωγή] pro Derivatione, Cic. 2. de Nat. Deor. 52. Nos aquarum inductionibus, terris fecunditatem damus.
Velorum inductiones. Vitruv. præf. lib. 10.
Pro Introductione ponitur. Cic. 3. de Orat. 205. Personarum ficta inductio. Inductio erroris. Ibid.
Inductio animi, Persuasio. Cic. 2. Tusc. Idem 1. Q. frat. 1. Non est enim positum in labore aliquo, sed in quadam inductione animi & voluntate.
Inductio animi, pro Benevolentia. Cic. 1. Fam. 9.
Inductio, pro Litura. Ulpian. in l. 1. §. & ideo. D. de his quæ in test. del. Lituras, inductiones, superinductiones ipse feci.
Inductio, Argumenti genus apud rhetores, quum per interrogationem similium cogimus aliquem aliquid fateri, veluti manu in id, quod volumus, eum ducentes. e. g Quod est pomum generosissimum? nonne quod optimum? concedetur. Qui equus generosissimus? nonne qui optimus? Et plura in eundem modum. Tum id subjungitur, cujus rei gratia rogatum est, Qui homo, nonne is generosissimus qui optimus? Fateri hoc, illis concessis, proculdubio oportebit. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Inductio, inquit Cic. 1. de Invent. 51. est Oratio quæ rebus non dubiis captat assensionem ejus quicum instituta est. Idem in Topic. 42. Hæc ex pluribus perveniens quo vult, appellatur inductio, quæ Græce ἐπαγωγὴ nominatur. Al. παραγωγή. Idem 3. de Orat. 203.

INDUCTUS, ûs. m. [ἐναγωγή] Auctor ad Herenn. lib. 2. 17. Si maxime ita sit, num ea re concedi reo conveniat, quod alieno inductu fecerit. Cic. pro Varen. apud Quintil. lib. 5. cap. 10. Optio vobis datur utrum velitis casu illo itinere Varenum usum esse, an hujus persuasu & inductu.

INDUCTOR, ōris. m. Gloss. Vet. Inductor ἀπατλής.

INDUCTRIX, īcis. f. Deceptrix. Apul. Flor. extr. Prædæ, quam ore gestabat, inductricem compotivit.

INDUCTŌRIUM, i. n. Quod induci potest. Plin. Val. 1. 3. Facere inductorium. [i. e. Malagma.

INDUCTĬBĬLIS, e. Adj. Quod induci potest. Cæl. Aurel. Acut. 2. 37.

INDUCTĪTIUS, a, um. Adj. Idem. Cyrill. Gloss. Inductitius, ἐπάσακτος.

INDUCTĪVE, Adv. Persuasive. Cæl Aurel. Tard. 1. 5.

INDŬGRĔDI, [εἰσέρχεσθαι] Antiqui dicebant metri causa pro Ingredi: sicut Induperator; Indupeditus, pro Impeditus. Lucret. lib. 1. 83.

— viamque
Indugredi sceleris. Sic. 4. 318. & 367. V. INDU, pro in Præp.

INDULCITAS, ātis. f. Antiquum. Cæcil. Syracus. Tanta huic invasit in corda indulcitas Nonius 2. 215. al. In cor Davi dulcitas. V. Mercer.

INDULCO, āre. [γλυκαίνειν] Tertul. advers. Jud. cap. 13. & Vulg. Int. Sirac. 12. 15.

INDULCATUS, a, um. Partic. Optatus Afer. l. 6. Oct. Hor. 1. 10. & Vulg. Int. Sirac. 38. 5.

INDULGEO, si, sum & tum, [ἐνδίδωμι, συγχωρέω, χαρίζομαι, ἐφίημι, ἐπιτρέπω] ēre. Obsequi, inservire, & facile concedere. Valla, Indulgere est concedere, & ut sic dicam, obsequenter delicateque tribuere. De derivatione vocis V. omnino Casaub. ad Pers. Sat. Ter. Heaut. 4. 8. 21. Nimium illi, Menedeme, indulges. Ibid. 5. 2. 34.

Dum istis fuisti solus, dum nulla alia delectatio
Quæ propior esset, te indulgebant, tibi dabant. [Puto distinguendum, Propior esset te, indulgebant tibi, dabant. Vereor, ut Latine dicatur Indulgere aliquem, tametsi dissentit Donat. ad Eun. 2. 1. 16.

Sæpissime

Sæpiſſime male diſtinguit magiſtellorum ille Coryphæus. V. Voſſ. de Conſtr. cap. 24. & infra Indulgere cum Accuſ.

Indulgere, Donare, concedere, permittere. Plin. Epiſt. 10. 75. Indulſit balneum fieri. h. e. Facile conceſſit ut balneum fieret.

Indulgere, pro Ignoſcere barbari utuntur: ſed rectiſſime Ignoſcimus culpam jam factam: Indulgemus vel concedimus ut culpa admittatur.

Indulge ſane vanæ rei: ignoſce: libenter ſe orbitas decipit. Quintil. Decl. 10.

Indulgere filio veſtitu nimio. Ter. Adel. 1. 1. 38.

Cur potat? cur tu his rebus ſumptus ſuggeris?
Veſtitu nimio indulges? nimium ineptus es.

Indulgere præcipue alicui. Cæſ. 1. Bell. Gall. 40. Huic legioni Cæſar & indulſerat præcipue, & propter virtutem confidebat maxime.

Indulgere alicui in re aliqua. Celſ. lib. 3. cap. 6. Neceſſe eſt tamen, quanto facilius ſani famem quam ſitim ſuſtinent, tanto magis ægris in potione quam in cibo indulgere.

Indulgere alicui aliquid, i. e. Concedere, largiri. Stat. Epith. Stellæ 179.

— juvenique curule
Indulgebit ebur.

Indulgere ſceleri veniam. Sulp. Sever. Dial. 2. 4. Sic Rudem indulgere. Suet. Claud. 21. pro Rude donare & Ornamenta Conſularia indulgere. Idem 24. V. plura infra.

Indulgere cum dativo, eſt etiam Operam dare: & fere in malum accipitur, ut Indulgere luſibus, nugis, ludo, & frivolis intentum eſſe.

Abdomini indulgere. V. ABDOMEN.

Amicitiis novis indulgere, Parare novos amicos. Cic. de Amicit. 54. Atque hoc idem videre licet, eos qui antea commodis fuerunt moribus, imperio, poteſtate, proſperis rebus immutari, ſperni ab his veteres amicitias, & indulgere novis.

Amori indulgere. Ovid. 9. Met. 595.

Animo ſuo indulgens. i. e. Obſequens. Ovid. 12. Met. 598. Idem 7. Met. 568.

Indulgent animis, & nulla quid utile cura eſt. h. e. Faciunt quicquid ipſis libet.

Auribus indulgere Cic. ſe exponens dicit, Aurium voluptati morigerari. Vide to. 1. in Orat. p. 264. Lamb. in marg. infimo, Sic ergo iræ indulgere erit Iræ morigerari. H. St. Prior locus eſt in Orat. 157. alter 159.

Choreis indulgere pro Chorizare, & choreis exerceri. Virg. 9. Æn. 615.

Deſiderio alicujus indulgere. Plin. Epiſt. 10. 34. pr.

Dolori indulgere. Plin. lib. 5. Epiſt. 9. extr. Sed quid ego indulgeo dolori? i. e. Doleo, & me affligo. Seneca, Non potes illorum dolori obſtare, ſi tuo indulſeris. Budæus.

Eloquentiæ indulgere. Quintil. lib. 10. cap. 1. Minus indulſere eloquentiæ Stoici veteres.

Furori alicujus indulgere, i. e. Obſequi ardentiſſimo ejus amori. Ovid. 9. Met. 511.

Gaudio indulgere, Obtemperare. Plin. 5. Epiſt. 15. In infinitum epiſtolam extendam, ſi gaudio meo indulgeam.

Gymnaſiis indulgere, Frequentem & aſſiduum eſſe. Plin. 10. Epiſt. 49. [Immo h. l. eſt Ædificare gymnaſia impenſius.

Hoſpitio indulgere. Virg. 4. Æn. 51.

Indulge hoſpitio, cauſaſque innecte morandi. i. e. Da operam, ut ait Servius.

Imbribus tempeſtas indulget. Lucret. lib. 1. 805.

Iræ indulgere. Liv. 23. 3. Sed ante omnia ita vos iræ indulgere oportet, ut potiorem ira ſalutem atque utilitatem veſtram habeatis. V. paulo ante H. St.

Juri noſtro libentius indulgebit judex. Quintil. lib. 7. cap. 6.

Lacrymis indulſit. Ovid. 9. Met. 142.

Luctibus indulgere. Lucret. lib. 3. 947.

Luxuriæ indulgere, Dare operam voluptatibus. Suet. de Clar. Gramm. 23. Luxuriæ ita indulſit, ut ſæpius in die lavaretur.

Offenſæ vel utilitati ſuæ indulgere. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Peccatis amici indulgere. Cic. de Amicit. 91. Moleſta veritas eſt, ſi quidem ex ea naſcitur odium, quod eſt venenum amicitiæ: ſed obſequium multo moleſtius eſt, quod peccatis indulgens, præcipitem amicum ferri ſinit.

Precibus alterius indulgere, Concedere quod petit. Plin. 4. Epiſt. 15. ad Fundanum.

Studio ſuo aliquid indulgere. Quintil. lib. 3. cap. 10.

Suffragio alicujus indulgere. Plin. 4. Epiſt. 15. extr. Si denique precibus meis tu potiſſimus adjutor acceſſeris, cujus Senatus & ſuffragio libentiſſime indulgeat, & teſtimonio plurimum credat.

Valetudini indulgere, Habere rationem valetudinis. Cic. 16. Fam. 18. Indulge valetudini tuæ.

Indulgere, cum accuſativo, Antique. Ter. Heaut. 2. 1. 16. Ejiciunda hercle hæc mollities animi, nimis me indulgeo. Donat. al. Mi: [Quod ſequor. V. quæ ſupra annotavi. In ſubjectis exemplis alius modi conſtructio eſt. Aliter enim dicitur Indulgere ſe alicui, aliter Se, pro Sibi.

Petitionem hæreditatis indulget Prætor. Ulpian. in l. 1. §. ult. D. ſi pars hæreditatis, Interdum Prætor incertæ partis hæreditatis petitionem indulget.

Abolitionem reorum publice indulgere. Modeſt. in l. Titius. D. ad Senatuſconſultum Turpilianum, Modeſtinus reſcripſit, abolitionem reorum, quæ publice indulgetur, ad hoc genus criminis non pertinere.

Indulſit ſe videndam tibi. Stat. 4. Silv. 6. 36. i. e. Conceſſit.

Nomen oratoris malis moribus indulgere. Quintil. lib. 2. cap. 17. Atque ita quidem, ut appareat hæc adverſus eos quoque fruſtra excogitata, qui malis moribus nomen oratoris indulgent.

Indulgere ſeſe, De meretricibus, quum ſeſe permittunt, & utendas offerunt amatoribus. Juvenal. 2. Sat. 165.

— ardenti ſeſe indulſiſſe tribuno. Budæus.

INDULGEOR, paſſ. Gell. in Præf. pr. Al. lib. 20. cap. ult. Ipſe autem ad hoc ſcripſi, ut liberis quoque meis paratæ iſtiuſmodi remiſſiones eſſent, quando animus eorum interſtitione aliqua negotiorum data laxari, indulgerique potuiſſet.

INDULGENS, entis. Partic. Qui indulget. Plin. lib. 17. cap. 10. Nutricem indulgentiorem eſſe quam matrem ſæpe convenit. Cic. 10. Att. 6. Vellem ſuſcepiſſes juvenem regendum, pater enim nimis indulgens, quicquid ego aſtrinxi, relaxat. Animo indulgens. Salluſt. Fragm. 6. 42. Lucan. lib. 7. 54. — ſegnis pavidusque vocatur,

Ac nimium patiens ſoceri Pompeius, & orbis
Indulgens regno. i. e. Nimium intentus & incumbens. Budæus.

Creſcit indulgens ſibi dirus hydrops. Hor. 2. Carm. 2. 13.

Indulgens in aliquem. Liv. 22. 61. pr. Præter exemplum civitatis minime in captivos jam inde antiquitus indulgentis. Cic. 3. Off. 112. Qui nuper indulgens in patrem, idem acerbus & ſeverus in filium.

Compar. V. Plin. ſupra. Cic. pro Cluent. 12. Ipſum nomen amantius indulgentiuſque maternum. Suet. Veſp. cap. 21. Nec ullo tempore facilior aut indulgentior traditur.

Superl. Plin. Epiſt. Trajano 11. Rogo ergo, indulgentiſſime Imperator, ut &c.

Indulgentiſſimus, frequens titulus Imperatorum. V. Gruter. Inſcript. p. 253. n. 8. &c. conf. Nazar. Paneg. Conſtant. cap. 26.

Paſſive apud Quintil. Decl. 10. Fili indulgentiſſime, vidi te, nec ſemel vidi. V. Vallam lib. 1. cap. 30.

INDULTUS, a, um. Partic. Sidon. 4. Epiſt. 24. Indultis tantiſper induciis.

INDULTŪRUS, a, um. Partic. Ulp. in l. 1. §. de his autem. D. de ſeparat. Qui ſeparationem indulturus eſt.

INDULGENTER, Adv. [φιλοστόργως] Licentioſe, & nimium libere, Comiter & blande, vel molliter. Cic. 9. Att. 11. Illud me præclare admones, quum illum videro, ne nimis indulgenter, & ut cum gravitate potius loquar. Idem 2. de Fin. 109. Quid ſi etiam beſtiæ multa faciunt duce ſua quæque natura, partim indulgenter vel cum labore, ut in gignendo, in educando, &c.

Indulgenter aliquem habere. Liv. 36. 14. Philippus Athamanûm præcipue captivis indulgenter habitis, ut per eos conciliaret gentem.

Compar. Sen. Benef. 4. 32. Dii alios indulgentius tractant. Val. Max. 1. 7. ext. 3. Longe indulgentius dii in poeta Simonide. Subaudi Egerunt.

Superl. Solin. cap. 14. Voluptati aurium indulgentiſſime deditus.

INDULGENTIA, æ. f. [φιλοστοργία] Mollis permiſſio & educatio. Quintil. lib. 1. cap. 3. Mollis illa educatio, quam indulgentiam vocamus, nervos omnes & mentis & corporis frangit. Balbus ad Cic. 9. Att. 8. Et hoc Cæſarem pro ſua indulgentia in ſuos probaturum putamus.

Indulgentia, Permiſſio. Plin. 10. Epiſt. 34. pr. Pruſenſes, Domine, balineum habent & ſordidum, & vetus. Id itaque indulgentia tua reſtituere deſiderant.

Indulgentia intempeſtiva. Sen. 2. de Benef. cap. 15. Quicquid illi accidere optant, in id horum intempeſtiva indulgentia impellit atque inſtruit.

Nocet indulgentia nobis. Ovid. 2. Amor. 19. 35.

Abolere crimina reorum indulgentia. Modeſt. in l. Lucius. D. ad Senatuſconſultum Turpilianum.

Cæli indulgentia. Virg. 2. Georg. 345.

Fortunæ indulgentia. Paterc. 2. 80. 1.

Ponitur & pro Gratia vel favore Imperatoris. V. Plin. 10. Epiſt. 2. & 107. & Auſon. Gratiar. Act. cap. 21.

Indulgentiæ etiam vocantur Pœnarum remiſſiones. Capitol. Ant. Pio cap. 6. His quos Hadrianus damnaverat indulgentias petiit.

Indulgentiam conſequi, pro Veniam. Sulp. Dial. de Virt. Mon. Orient. cap. 8. conf. Borrich. cogit. p. 131.

De Indulgentiis criminum, munerum & tributorum, V. plura in Lex. Pitiſc.

INDULTUS, ûs. m. Indulgentia. Sidon. 1. Epiſt. ult. Oro ut indultu clementiæ tuæ quæ volo ſcribam.

INDULTOR, ōris. m. Tertull. adv. Marc. 4. 9. Indultor legis.

INDULGĬTAS, ātis. f. pro Indulgentia. Siſenna, Baſſus aſſidua indulgitate victus. Antiquum. V. Non. 2. 439.

INDUO, ui, ūtum, [ἐνδύω, περιβάλλω, ἀμπίσχομαι, ἀμφιέννυμι, ἀναβολέω] ĕre. ab Intus deducitur, quaſi Intuo. Alii a Græco δύω, quod Ingredior ſignificat, deducunt. Unde ἐνδύω, quod eſt Induo. Induo veſtem. Ter. Eun. 4. 4. 35. Ibid. 5. 6. 14.

Nam quid illi credis tum animi fuiſſe, ubi veſtem vidit
Illam eſſe eum indutum pater?

Induor veſtem, paſſ. Plaut. Epid. Virg. 2. Æn. 393.

— deinde comantem
Androgei galeam, clypeique inſigne decorum
Induitur.

Induere ſibi veſtem. Plaut. Caſin. 3. 5. 53.

Loricam induam mihi, optimum eſſe opinor.

Induere ſe veſte. Ter. Eun. 4. 4. 41.

Dic dum hoc rurſum, Chæreane tuam veſtem detraxit tibi?
DO. Factum. PH. & ea eſt indutus? DO. factum.

Veſtes induit meis humeris. Ovid. 21. Epiſt. 109.

Annulum induere. Plin. lib. 33. cap. 1. 2. & 7. Cic. 3. Off. 38. Annulumque aureum in digito: quem ut detraxit, atque ipſe induit, &c.

Arma induere. Virg. 9. Æn. 181.

Arma fulgentia induit. Virg. 11. Æn. 77.

Aurum induitur etiam pedibus. Plin. lib. 33. cap. 3.

Calceum induere. Plin. lib. 28. cap. 4. In calceamentum dextri pedis ante quam induatur.

Compedes induere. Plin. lib. 33. cap. 12.

Galeam induitur. Virg. 2. Æn. 394.

Loricam induitur. Virg. 7. Æn. 640.

Lugubria induere. Ovid. 11. Met. 669.

Soccis ſe induere. Cic. 3. de Orat. 125.

Soleas induere jumentis. Plin. lib. 33. cap. 11.

Spoliis raptis indutus. Virg. 10. Æn. 775.

Torquem ei detractum cervici ſuæ induit. Auctor de Viris Illuſt. cap. 28. Al. Indidit.

Tunicam induere. Cic. 2. Tuſc. 20.

Poſtes induere pice, pro Illinere. Plaut. Moſtel. 3. 2. 140.

Atque etiam nunc ſatis ſunt boni, ſi ſunt induti pice. al. leg. rectius Inducti.

Mucrone ſe induere, Incumbere in mucronem. Virg. 10. Æn. 681.

Pectora induere telis. Ovid. 2. Amor. 10. 31.

Vallis acutiſſimis ſe induere. Cæſ. 7. Bell. Gall. 73.

In florem Induit ſe nux. h. e. Floribus veſtitur & ornatur. Virg. 2. Georg 177.

Contemplator item, quum ſe nux plurima ſilvis
Induet in florem. i. e. Quando convertetur in florem.

In nubem. Cic. 2. de Divin. 44. Loquens de anhelitibus terræ, Quum autem ſe in nubem induerint, ejuſque tenuiſſimam quamque partem cœperint dividere, &c.
Fructu indui, dicuntur palmites arborum, Quum fructibus onuſti ſunt. Columel. lib. 5. cap. 5. Quia quod pars palmitis præcipitata eſt, fructu induitur.
Frondes induit arbor. Ovid. 7. Met. 281.
Se pomis arbos induerat. Virg. 4. Georg. 143.
Segetibus indui dicitur terra, Quum frumentis onuſta eſt. Plin. in Paneg. cap. 30. pr. Tantis ſegetibus induebatur, ut cum feraciſſimis terris, quaſi nunquam ceſſura, certaret. de Ægypto.
Uvis induunt ſe vineæ, i. e. Onerant, veſtiunt. Columel. lib. 4. cap. 24. Nam ita ſe induunt uvis, ut maturitatem nequeant capere.
Adulationis plurimum Seleucenſes induêre. Tacit. 6. Ann. 42. pr.
Animum bonis artibus non induerat. Tacit. 15. Ann. 45. [An Imbuerat?
Auctoritatem induit vera ſententis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Diem induere. Tacit. 6. Ann. 20. Qualem diem Tiberius induiſſet, pari habitu, haud multum diſtantibus verbis.
Duritiam induere contra ſenſum. Plin. 20. 12. Aiunt verbera ſubituris potum ex vino, duritiam quandam contra ſenſum induere. De erucæ ſemine. Al. Inducere rectius.
Formam mortalem induitur Phœbus. Ovid. 11. Met. 203.
Forma hominum indutæ belluæ. Cic. pro Sulla 76. Belluæ quædam illæ ex portentis immanes ac feræ, forma hominum indutæ extiterunt.
Habitum, ac voces dolentum ſimulatione magis, quam libens induebat. Tacit. 4. Ann. 12. pr.
Hoſtilia induere. Tacit. 12. Ann. 40. 4.
Imaginem mortis induere, Dormire. Cic. 1. Tuſc. 91. Habes ſomnum imaginem mortis, eamque quotidie induis.
Ingenium novum ſibi induere. Liv. 3. 33. Regimen totius magiſtratus penes Appium erat favore plebis: adeoque novum ſibi ingenium induerat, ut plebicola repente, omniſque auræ popularis captator evaderet, pro truci ſævoque inſectatore plebis.
Iras induere ſibi. Sil. lib. 1. 38.
Mores pudicos & ſeveros induere. Plin. lib. 28. cap. 8.
Munia ducis per eos dies induit. Tacit. 1. Ann. 69. de Agrippina Germanici Cæſaris uxore.
Nomen, vel cognomen aliquod induere ſibi. Cic. 2. de Fin. 73. Si voluptatis cauſa cum Gallo apud Anienem depugnavit provocatus, & ex ejus ſpoliis ſibi & torquem & cognomen induit, &c.
Orationem fictam perſonis induere. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Pavores falſos induerat. Tacit. 4. Hiſt. 38.
Perſonam alterius induere: quod barbare, In perſona alterius loqui, dicitur. Quintil. lib. 6. cap. 2. extr. Orbum agimus & naufragum, & periclitantem: quorum induere perſonas quid attinet, niſi affectus aſſumamus?
Perſonam judicis induere, quod vulgo Repræſentare dicitur. Cic. 3. Off. 43. Ponit enim perſonam amici, quum induit judicis.
Perſonam philoſophi induere, & ſibi ipſi hoc nomen inſcribere. Cic. 5. Tuſcul. 73.
Perſonis propriis induere. Quintil. lib. 4. cap. 1. Declamaturus autem maxime poſitas in affectibus cauſas, propriis perſonis debet induere.
Perſuaſionem ſibi ſcientiæ falſam induerunt. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Proditorem & hoſtem induere. Tacit. 16. Ann. 28. Niſi contra inſtituta, & ceremonias majorum proditorem palam, & hoſtem Thraſea induiſſet.
Seditionem induere. Tacit. 2. Ann. 15. Qui ne bellum tolerarent, ſeditionem induerunt.
Simulationem ingenii alicujus induere. Liv. 1. 56. Comes his additus L. Junius Brutus, Tarquinia ſorore regis natus, juvenis longe alius ingenio, quam cujus ſimulationem induerat.
Societatem alicujus induere. Tacit. 12. Ann. 13. Quorum rex Hyliates ſocietatem Meherdatis palam induerat.
Speciem judicii induere non poterat. Tacit. 15. Ann. 69.
Speciem latronis induere. Liv. 40. 12. pr. Nunc non inſidiatoris modo, ſed latronis manifeſti & percuſſoris ſpeciem induit.
Spiritus hoſtiles induere. Tacit. 4. Hiſt. 57. Galbam, & infracta tributa, hoſtiles ſpiritus induiſſe. Subaudi Gallis.
Vetuſtatem induere. Plin lib. 23. cap. 1. At nos e diverſo fumi amaritudine vetuſtatem indui perſuaſum habemus. [An Induci?
Vultus ſeveros induere. Martial. lib. 2. 41.

> Vultus indue tu magis ſeveros,
> Quam conjux Priami, nuruſque major.

Vultum animi ſui induere ſibi. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 2.
In mentes hominum induit cum audiendi quadam illecebra res ſalubriter animadverſas Æſopus. Gell. lib. 2. cap. 29. pr. Legitur & Induxit.
Induere aliquem in vultus ac terga ferarum. Virg. 7. Æn. 20.

> Quos hominum ex facie dea ſæva potentibus herbis
> Induerat Circe in vultus, ac terga ferarum.

Induit ſe Reipub. Sen. 1. de Clem. i. e. Implicuit.
Indui in pœnas. Quintil. lib. 12. cap. 1. Qui in graviſſimas frequenter legum, ſemper vero malæ conſcientiæ pœnas a ſemetipſis improviſo rerum exitu induantur. Alii legunt Inducantur.
Induere ſe in laqueos, pro Immittere & conjicere. Cic. 4. Verr. 101. Hic videte in quot laqueos ſe induerit: quorum ex nullo ſe unquam expediret. conf. Plaut. Caſ. 1. 25. & Burm. ad Quintil. 5. 7.
In id ipſum ſe induit quod timebat Philo. Cic. 4. Acad. 18. Philo autem dum nova quædam commovet, quod ea ſuſtinere vix poterat, quæ contra Acedemicorum pertinaciam dicebantur, & aperte mentitur, ut eſt reprehenſus a patre Catulo, &, ut docuit Antiochus, in id ipſum ſe induit, quod timebat. i. e. ut ipſe dicit, Eo quo minime vult revolvitur. Budæus.
In fraudem induimus nos. Lucret. 4. 815.
Indui ſua confeſſione. Cic. 7. Verr. 165. Sua confeſſione induatur ac juguletur neceſſe eſt. Quaſi dicat, Sua confeſſione convincatur.
Induere ſe re aliqua, & Expedire. Cic. 4. Verr. 105. Videte, ut dum expedire ſeſe vult, induat.
At quemadmodum ſeſe induit priore actione? Cic. 7. Verr. 72.

INDUENS, entis. Partic. [ἐνδυσάμενος] Vulg. Int. Levit. 8.7. & Coloſſ. 3. 10.

INDŪTUS, a, um. Partic. [περιβεβλημένος] ut,
Veſtes indutæ. Virg. 3. Georg. 364.
Exuvias indutus Achillis. Idem 2. Æn. 275. conf. Curt. 4. 15. 27. & 7. 9. 3.

INDŪTUS, ûs. m. [ἔνδυσις]
Gerere veſtem indutui. Tacit. 16. Ann. 4. Ne ſudorem niſi ea, quam indutui gerebat, veſte detergeret. Ammian. 30. 24. Valentinianus indutibus imperatoriæ majeſtatis ornatus. Idem 30. 5. Horrentes indutibus rigidis. Symmach. 3. Epiſt. 10. Indutui eſſe.

INDŪTĬLIS, e. Adj. Cato R. R. cap. 135. Vomis indutilis optimus erit. al. & forſan melius, Vomeris in Rutulis.

INDŪMENTUM, i. n. [ἐπίβλημα, περίβλημα, ἀμπεχόνη] Id quo induimur. Gell. lib. 16. cap. 19. Arionem cum fidibus & indumentis, cum quibus ſe in ſalum ejaculaverat, extitiſſe. Idem 5. 7. Cic. 1. de Nat. Deor. 68. Quod quum efficere vultis, indumenta tamen corripitis. Legendum ex antiquo codice, In dumeta correpitis. conf. Lactant. de Op. Dei, cap. 13. & Aur. Vict. de Cæſ. cap. 21.

INDŬCŬLA, æ. f. [ἐνδυμάτιον] Plaut. Epid. 2. 2. 39.

> Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam?

INDŬPĔRĀTOR, ōris. m. [αὐτοκράτωρ] pro Imperator, apud poetas, per eam figuram quæ Epentheſis dicitur. Cic. 1. de Divin. 107.

> Omnibu' cura viris uter eſſet induperator.

Ex Ennio. Juven. 4. Sat. 28.

> Quales tunc epulas ipſum glutiſſe putemus
> Induperatorem?

conf. Gell. 18. 9. Lucret. 4. 964. & 5. 1226. Et Sidon. Carm. 7. 314. Al. Endoperator. V. INDU & ENDO præpoſ.

INDŬPĔDIOR, [ἐμποδίζομαι] īri. pro Impedior. Materies indupedita. Lucret. lib. 1. 240. Idem lib. 4. 68.

> Et multo citius, quanto minus indupediri
> Pauca queunt.

al. Endopediri.

INDŪRO, [σκληρόω] āre. Durum facere. Plin. lib. 8. cap. 52. Tunc inter ſe dimicant, indurantes attritu arborum coſtas, lutoque ſe tergorantes. De ſuibus. Idem lib. 15. cap. 17. Punica, aqua marina fervente indurari oportet.
Nives indurat Boreas. Ovid. 6. Met. 692.

INDURĀTUS, a, um. Partic. ut, Glacies indurata, Quæ ex aqua concretione durius corpus facta eſt. Liv. 21. 36. extr. Sed rectius diviſe legitur, In durata & alte concreta glacie.
Milites indurati. Juſtin. 6. 4. 13: 7. 2. 6: 9. 3. 10. &c.
Ora indurata cornu. Ovid. 14. Met. 503. De mutato in avem.
Robora indurata flammis. Stat. 4. Theb. 64.
Timor induratus. Liv. 30. 18. pr. Induratus, præter ſpem reſiſtendo, hoſtium timor. i. e. Confirmatus ex timore hoſtis.
Compar. Sen. de Ira lib. 1. cap. 11. Quid Germanis induratius ad omnem patientiam, ut quibus magna ex parte non tegumenta corporum proviſa ſunt, &c.

INDURANDUS, a, um. Partic. ut, Indurandus eſt animus, & a blandimentis voluptatum procul abſtrahendus. Sen. Epiſt. 52.

INDURĀTIO, ōnis. f. Vox frequens apud Theologos, præſertim Auguſtin.

INDURĀTOR, oris. m. Gloſſ. Gr. Lat. στομωτὴς indurator.

INDUREO, ēre. ſive INDURESCO, [σκληρύνομαι] ĕre. Durum fieri. Columel. lib. 2. cap. 21. Ante quam ex toto grana indureſcant. Sic lib. 12. cap. 15. Ante quam indureſcant fictilia. Plin. lib. 16. cap. 7. Indureſcunt in modum gallæ.
Indureſcere in pravum. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Corpus induruit uſu. Ovid. 5. Triſt. 2. 5. [Et hoc ab Indureſco. Indureo commentitium eſt verbum.

INDUS, i. m. [Ἰνδὸς] Fluvius a quo India nominata eſt: quem in jugo Caucaſi montis, quod vocatur Paropamiſus, adverſus Solis ortum effuſum aiunt, in ſeque XIX amnes recipere. Hujus fluvii meminit Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Et Plin. lib. 6. cap. 20. Hic ab incolis dicitur Sandus. conf. Curt. 8. 9. 2. Ovid. 3. Faſt. 720. Juſtin. 3. 4. 20.

INDŪSIUM, i. n. [χιτωνίσκος] quaſi Intuſium, Veſtis intima ſuper qua mox ſubucula ſumebatur. Varro L. L. 4. 30. Intuſium dicit, quum ait, Unum quod foris, a palam palla: alterum quod intus, a quo intuſium. conf. Non. 14. 18.

INDUSIĀRIUS, i. m. Qui induſia conficit. Plaut. Aul. 3. 5. 35.

> Caupones, patagiarii, induſiarii.

Induſiarii. Pontanus in Antonio Dialogo p. 162. Uti ſutores formulis, ferrarii malleolis, induſiarii forficibus inſectarentur. H. St. Extat fol. 88. a Aldi.

INDŪSIOR, āri. Veſtiri. Mart. Capell. lib. 1. Cum ipſum tonantem induviis induſiari cernerent. Idem lib. 2. Lana induſiari.

INDUSIĀTUS, a, um. Partic. Veſtitus. Apul. Mileſ. 2. p. 123. Pueri calamiſtrati, pulchre induſiati. Idem 10. p. 153. Induſiatus adoleſcens.

INDUSIĀTA, vel INTUSIATA, æ. f. Idem quod Induſium. Plaut. Epid. 2. 2. 47.

> Quid iſtæ, quæ veſti quotannis nomina inveniunt nova,
> Tunicam rallam, tunicam ſpiſſam, linteolum, cæſicium,
> Induſiatam, patagiatam, caltulam, aut crocutulam.

V. Non. & Varro ſupra.

INDUSTRIA, æ. f. [ἀγχίνοια, φιλοπονία, εὐφυΐα] Animi promptitudo & ſagacitas, ſive Habilitas ad aliquid faciendum. Donatus ad Ter. Andr. 4. 5. 55. Induſtria, ſcientia, & providentia: ea enim quæ diſcimus, & ſcimus, operatione genita & induſtria quadam ſcimus. Cic. Ut induſtria noſtra tuæ morem geramus voluntati. Virg. 3. Georg. 209.

> Sed non ulla magis vires induſtria firmat,
> Quam Venerem, & cæci ſtimulos avertere amoris.

Salluſt. Bell. Jugurth. cap. 95. Nunquam ſuper induſtriam fortuna fuit.
Induſtria pro Ingenii ſive Artis exercitatione accipitur Plin. 3. Epiſt. 7. pr. Ex Proconſulatu Aſiæ gloriam reportaverat, maculam veteris induſtriæ laudaubili otio abluerat. Cic. 7. Verr. 182. Hominum nobilium non fere quiſquam noſtræ induſtriæ favet.
Induſtriæ pl. Plaut. Moſt. 2. 1. 1.

> Juppiter ſupremus ſummis opibus atque induſtriis
> Me periiſſe, & Philolachetem cupit herilem filium.

Induſtriam dici putat Sext. Pomp. a verbo Struo. quod antiqui dicebant Addicere (forte legendum adicere, vel adjicere) augere. Induſtria enim auget quod ingenium excogitavit. Pontanus ab Induendo deducit, quod ea ſit quaſi quidam habitus uſu indutus.
Nullus labor . . . . eſt. Ubi Wolf. Sive diligentiam intelligas, ſive ingenii

ingenii dexteritatem, (sunt enim qui hanc vocem ab Intus struendo fieri putant) parum interest. Nam utraque certe re ad obeunda ingentia est opus. H. St. Priora verba cultro resecta restituere mihi non licuit.

Industria in agendo. Cic. pro Lege Manil. 29. Illæ sunt virtutes imperatoriæ, labor in negotiis, fortitudo in periculis, industria in agendo, celeritas in conficiendo, consilium in providendo.

Industria ad aliquid faciendum. Ter. prol. Adel. 25.

— facite æquanimitas
Poetæ ad scribendum augeat industriam.

Industria & conatus. Cic. 2. Verr. 35.

Industria ac diligentia. Cic. 5. Verr. In quo meam industriam ac diligentiam spectari volo?

Agilis industria. V. AGILIS.

Antelucana industria. Cic. 4. Tusc. 44. de Demosthene, Qui dolere se ajebat, si quando opificum antelucana victus esset industria.

Diligens industria. Phædr. 2. 1. 4.

Militaris industria. V. MILES.

Augere industriam. V. supra ex Ter. & s. l. AUGEO.

Languescit industria. Cic. in Orat. 6. Spes infringatur, aut languescat industria.

Ponere industriam. Cic. 3. Fam. 9.

De industria aliquid facere, Dedita opera, vel data opera. Ter. And. 4. 4. 55.

Paulum interesse censes, ex animo omnia,
Ut fert natura, facias, an de industria? Cic. 1. Off. 24.

Ex industria. Idem. Quintil. lib. 1. cap. 9. & Liv. 26. 51.

Industriâ, idem quod De industria. Plaut. Truc. 1. 1. 37.

Atque hæc celamus nos damna, una industria
Quum jam rem fidemque nosque nosmet perdimus.

INDUSTRIUS, a, um. Adj. [εὐφυὴς, ἀγχίνους] Diligens, Qui multæ industriæ est, & prompto ingenio ad aliquid faciendum. Cic. 5. Verr. 53. Nympho est Centuripinus, homo navus & industrius, experientissimus ac diligentissimus arator. Idem 2. Tusc. 35. Itaque industrios homines illi studiosos, vel potius amantes doloris appellant: nos commodius laboriosos.

Industrium (inquit Festus) antiqui dicebant Indostruum, quasi quicquid ageret, Intro strueret, & studeret domi.

Homo vigilans & industrius. Cic. 8. Att. 11. ad Cn. Magnum.

Acer & industrius vir in rebus gerendis. Cic. 5. Tusc. 57.

Gens industria. Justin. 1. 7. 12.

Compar. Plaut. Most. 1. 2. 71.

Quo neque industrior de juventute erat
Arte gymnastica, disco, hastis, pila, &c. Cato apud Priscian. 3. Ed. Putsch. p. 601. Imperator laudem capit, exercitum meliorem & industriorem facit.

INDUSTRIE, Adv. [εὐφυῶς] Ingeniose. Quintil. lib. 5. cap. 12. Fortiter & industrie tutatus contra piratas, &c. Cæs. 3. Bell. Civil. 95. & 7. Bell. Gall. 60. conf. Flor. 1. 6. 2. Justin. 13. 2. 9. & 43. 5. 3.

Compar. Cic. pro Domo 27. Quis apud Populum Romanum de illius dignitate industrius, quis Senatui sæpius dixit?

INDUSTRIŌSUS, a, um. Adj. Val. Max. 3. 4. 2. Sen. de Provident. cap. 2.

INDUSTRIOSE, Adv. Cassiodor. Epist. 1. Cato apud Charis. p. 181.

INDUVIÆ, arum. f. pl. Plaut. Men. 1. 3. 9.

Quid hoc est. ME. induviæ tuæ atque uxoris exuviæ, rosa.
conf. Salvian. de Gub. Dei, 1. p. 22. & Prudent. Psychom. 579.

INDUVĬUM, i. n. [φλοιὸς] pro Cortice arboris, quo ipsa induitur. Plin. lib. 13. cap. 4. Utilem sibi arborisque induviis circulum mira pernicitate tum homine subeunte. De palmis. [Quod si vera hæc esset Plinii lectio, mirarer tamen cura Neutro potius, quam f. pl. deducant. Sed longe aliam lectionem ex vestigiis MSS. astruit Harduinus. q. V.

I N E

INĒBRÆ Aves, Quæ in auguriis aliquid fieri prohibent, & prorsus omnia inebra appellantur, quæ tardant vel morantur agentem. Festus. conf. Isidor. 12. 7. vel Lex. Martinii.

INĒBRIO, [μεθύω] āre. Plin. lib. 12. cap. 22. Palma quæ vocatur adipsos, vescentes inebriat. Idem lib. 17. cap. 26. Quoniam inebriatis radicibus nocent. Juven. 9. Sat. 113.

— & miseram vinosus inebriat aurem.

INEBRIĀTUS, a, um. Partic. Sidon. 1. Epist. 5. Aer venenatis flatibus inebriatus.

INEBRIĀTIO, ōnis. f. apud Firmic.

INEBRIĀTOR, oris. m. Tertul. advers. Marc. 5. 18. Sanctorum inebriatores.

INĔDIA, æ. f. [ἀσιτία] Fames & tempus quo quis ab edendo abstinuit. Cic. 5. de Fin. 82. Vigiliis & inedia necatus. Plin. lib. 11. cap. 54. Homini non utique septimo letalis inedia.

Imperiosa inedia. V. IMPERO.

Sustinere inediam. Cels. lib. 1. cap. 3.

Inedia differt a Fame, quod Fames semper est cum cupiditate edendi, Inedia vero etiam sine appetitu, ut in ægrotis, aut qui voluntariam mortem inedia arcessunt, ut Atticus Nepotis, Corellius Plinii 1. Epist. 12. Gesner.

INĔDĀX, ācis. Gloss. Gr. Lat. ὀλιγοφάγος, inedax.

INEDĬTUS, a, um. Adj. [ἀνέκδοτος] ut, Causa inedita. V. CAUSA.

INEFFĀBĬLIS, e. Adj. [ἄφατος, ἀναύδητος, ἀνεκφώνητος] Quod effari non possis, aut exprimere. Plin. lib. 28. cap. 2. Non est facile dictu, externa verba, atque ineffabilia derogent fidem validius, an Latina inopinata, &c. Idem in præf. 5. lib. & Apul. Milef. 8. p. 204.

INEFFABILĬTER, Adv. Augustin. Enchir. cap. 89. Idem de Trin. 3. 3. & Lactant. 2. 9.

INEFFABILĬTAS, atis. f. Augustin. Epist. 112. 13.

INEFFĬCAX, ācis. [ἀνήνυτος] Plin. 27. cap. 12. Inefficacius quam superiora. Idem lib. 34. cap. 11. Fit & ex candido ære squama, Cypria longe inefficacior.

Exceptio inefficax. Modestinus in l. si mulier. D. de jure dotium.

Studia inefficacia. Firmic. lib. 5. cap. 15. Et lib. 6. cap. 10. Sen. de Ira 1. 10. Ratio sine affectu inefficax. Vet. Gloss. ἀδρανὴς segnis, inefficax, socors, ignavus.

Superl. Gruter. Inscript. p. 415. n. 10. PARENTES INEFFICACISSIMI.

INEFFICĀCĬTER, Adv. Paul. l. 2. Dig. Quæ sent. sine app. resc. Inefficaciter condemnatum videri. Symmach. 6. Epist. 53. Inefficaciter postulata.

INEFFĬCIENTIA, æ. f. Cassian. de Incarn. Dom. 7. 3.

INEFFĬGIĀTUS, a, um. Adj. [ἀνεικόνιστος] Informe, quod non est factum ad aliquam effigiem, vel nullam alicujus rei formam aut effigiem refert. Gell. lib. 17. cap. 10. Namque ut illa bestia fetum ederet ineffigiatum informemque, lambendoque id postea, quod ita edididisset, conformaret & fingeret. Tertull. de Anima cap. 9.

INEFFIGIĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. ibid. cap. 24. pr.

INĒLĂBŌRĀTUS, a, um. Adj. [ἀκατέργαστος, ἀνεπέργαστος] Quod artificio non satis excultum est, & vitio datur. Quintil. lib. 4. cap. 1. Nec tamen deducta semper atque circumlita, sed sæpe simplici ac inelaboratæ similis, nec verbis vultuque nimia promittens, &c. De oratione procemii. Alii legunt Illaboratæ, vel Circumlatæ. Sen. de Tranquill. cap. 1. Oratio inelaborata. conf. Lucil. per Dous. p. 12.

INĒLĔGANS, Adj. [ἄμουσος, ἀπειρόκαλος] Eleganti contrarium. Plin. lib. 37. cap. 10. Carmen dicatum Veneri, non inelegans. Idem lib. 21. cap. 25. Vestes tuetur odore non ineleganti. De heliochryso. Cic. de Clar. Orat. 281. Ineratque ingenium satis acre, & orationis non inelegans copia.

Deliciæ illepidæ atque inelegantes. Catul. ad Flavium, 6. 2.

INELEGANTER, Adv. [ἀμούσως] Cic. 2. de Fin. 126. Primum divisit ineleganter. Gell. 17. 2. Non inusitate dixit, nec ineleganter.

INĒLUCTĀBĬLIS, e. Adj [ἀκαταπάλαιστος] Quod vitari non potest, hoc est domari, & lucta evinci. Virg. 8. Æn. 334.

— & ineluctabile fatum,
His posuere locis. i. e. Insuperabilem vim fati. Idem 2. Æn. 324.
Venit summa dies & ineluctabile tempus
Dardaniæ.

Cænum ineluctabile. Stat. 9. Theb. 502. i. e. E quo nequeas emergere.

Ineluctabilis fatorum vis. Paterc. lib. 2. 57. 3.

INĒLŎQUENS, tis. Adj. Eloquenti contrarium. Lactant. de Opif. Dei, cap. ult. M. Tullius eloquentiæ ipsius unicum exemplar, ab indoctis & ineloquentibus, quia pro vero nitebantur, sæpe superatus est.

INELOQUĀX, ācis. Adj. Novatian. de Trin. 29. Gemitibus ineloquacibus.

INELOQUĬBĬLIS, e. Adj. Lactant. 7. 11. Ineloquibiles immortalitatis suæ fructus capit.

INĒMENDĀBĬLIS, e. Adj. [ἀνεπανόρθωτος] Quod emendari non potest: ut Pravitas inemendabilis. Quintil. lib. 1. cap. 1.

INĒMŎRIOR, ĕris. ŏri. Hor. Epod. 5. 34.

Quo posset infossus puer
Longo die bis terque mutatæ dapis
Inemori spectaculo. h. e. Emori in spectaculo, &c.

INEMPTUS, a, um. Adj. [ἀπρίατος] Non emptus. Martial. lib. 1. 172.

Saltus aprum, campus leporem tibi misit inemptum.

Inemptæ ruris dapes. Columel. lib. 11. cap. 3. Virg. 4. Georg. 133. Tacit. 2. Hist. 60. 6. Consulatus inemptus.

INĒNARRĀBĬLIS, e. Adj. [ἀδιήγητος] Admirabile, & quod enarrari non potest. Plin. lib. 8. cap. 7. Sed Pompeiani amissa fugæ spe misericordiam vulgi inenarrabili habitu quærentes, supplicavere. Et lib. 10. cap. 2.

Munus inenarrabile. Martial. lib. 2. 10.

Natura fluminum inenarrabilis. Sen. Nat. Quæst. 3. 22.

Ratio quædam latens & inenarrabilis. Quintil. lib. 2. extr.

Subtilitas inenarrabilis. Plin. lib. 21. cap. 1.

INENARRABILĬTER, Adv. Liv. 41. 15. Jecur omne inenarrabiliter absumptum.

INENARRĀTUS, a, um. Adj. [ἀνεκδιήγητος] Gell. lib. 12. cap. 6. Quod inenarratum relinquamus. Idem 19. 14.

INĒNŌDĀBĬLIS, e. Adj. [ἀκατάλυτος] Cic. de Fato, 18. Nec quum hæc ita sint, est causa cur Epicurus factum extimescat, & ab atomis petat præsidium, easque de via deducat, & uno tempore suscipiat res duas inenodabiles. Apul. Apol. 1. p. 276.

INEO, ĭvi, ĭtum, [εἴσειμι, εἴσημι, ἐμβατεύω, εἰσέρχομαι] Ire. Ingredi, Intrare, de loco. Plaut. Casin. 3. 6. 25. Si tu jubes, inibitur tecum. i. e. Ingrediar tecum. Idem, Inire domum. Tacit. 3. Ann. 11. Ut ovans iniret. Subaudi Urbem.

Cælum. Ovid. 5. Fast. 617. Taurus init cælum. i. e. In cælum recipitur.

Castra Cic. pro Corn. Balbo 25. Qui si suis decretis legibusve sanxissent, ne quis suorum civium castra imperatorum Pop. Rom. iniret.

Curiam Tacit. 6. Ann. pr.

Domos ignotas inire. Ovid. 3. Fast. 160.

Limen vitæ inire. i. e. Gigni. Lucret. lib. 3. 681.

Sedes lucidas inire. Hor. 3. Carm. 3. 34.

Spectaculum simul. Tacit. 15. Ann. 58.

Stationem, Obire. Tacit. 13. Ann. 35. pr.

Tentoria. Plin. Paneg.

Inire, pro Incipere, Ingredi, fere de Actu aliquo, ut Beneficium initum verbis dicitur, Quod jam promissum est. Ter. And. 5. 1. 5.

Immo enim quam maxime abs te postulo, atque oro, Chreme,
Ut beneficium verbis initum dudum, nunc re comprobes.

Certamen inire, Incipere. Cic. 4. de Fin. 31. Virg. 5. Æn. 114.

Convivium inire, pro Ire ad, vel In. Cic. pro Rosc. Amer. 52. Convivia cum patre non inibat: quippe qui ne in oppidum, &c. Idem 5. Verr. 105. Quocum inire convivium nemo unquam nisi turpis impurusque voluisset. conf. Tacit. 15. Ann. 52. pr. Et 4. 10. 4.

Cursum inire. Cic. pro Lege Manil. 41. Unde illam tantam celeritatem, & tam incredibilem cursum initum putatis? Virg. 5. Æn. 583.

Dapes inire cum aliquo. Stat. 1. Silv. 6. 48.

Decus inire, i. e. Incipere. Virg. 4. Eccl. 11.

Epulas inire. Tacit. 15. Ann. 52. 1. V. CONVIVIUM.

Gratiam ab aliquo inire, Conciliare sibi, vel Mereri alicujus. Plaut. Cistell. 1. 1. 8.

— ego vos
Amo, & eo a me maximam inistis gratiam. Cic. 4. Fam. 2.

Gratiam quoque nos inire ab eo defendenda pace arbitrabamur. Idem 6. Verr. 143. conf. Ter. Eun. 3. 5. 3.

Gratiam apud aliquem inire. Liv. 36. 5. Apud regem gratiam initam volebant.

Gratiam cum bonis omnibus inire. Cic. 8. Att. 9. Quod ille ſi faciat, jam cum bonis omnibus ſummam ineat gratiam.
Gratiam inire, præpoſitionibus ſubintellectis. Cic. 1. Att. 14. Intellexi hominem moveri, utrum Craſſum inire eam gratiam, quam ipſe prætermiſiſſet, an eſſe, &c. Idem 1. Off. 50. Sin erunt merita, ut non ineunda, ſed referenda ſit gratia. Ter. Adel. 5. 7. 16. Ego lepidus ineo gratiam. Ubi Donatus, Ineo gratiam, In gratiam eo, hoc eſt, amicos comparo.
Gratiam falſam inire. Ter. Heaut. 2. 3. 62.
Perge obſecro te, & cave ne falſam gratiam
Studeas inire.
Imperia alicujus inire. i. e. Subire, Servire alicui. Stat. 1. Achil. 281.
— non colla jugo, non aſpera præbet
Ora lupis, dominique negat captivus inire Imperia.
Munus alicujus inire, Vicibus fungi. Virg. 5. Æn. 846.
Paſtum inire. Plaut. Perſ. 2. 5. 16.
— quid jam? SA. quia boves bini hic ſunt in crumena.
T. Emitte ſodes, ne enicet fames, inire paſtum. h. e. Sine eos paſcere. Sed emendatius legitur, Sine ire paſtum.
Pericula præliorum inire. Cic. 1. de Divin. 51. Quum pericula præliorum iniret audacius. De Decio.
Prælia inire. Virg. 4. Georg. 314.
Prælium inire: opponitur Finire prælium. Liv. Hoc ultimum utrinque initum finitumque eſt prælium.
Pugnam & prælium inire. Plaut. Amph. 2. 2. 112. Al. Ut fuerit prælium.
Somnum inire. Virg. 1. Ecl. 56.
Sæpe levi ſomnum ſuadebit inire ſuſurro.
Suffragia inire, ſignificat Coire & congregari ad ſuffragia ferenda. Liv. 3. 71. Ire in ſuffragium, eidem 34. 2. pr.
Viam inire pro Ingredi. Propert. lib. 2. 33. 8. Cic. pro Muren. 26. Inite viam. præſto aderat ſapiens ille, qui inire viam doceret. redite viam, eodem duce redibant.
Vias ignotas inire. Ovid. Rem. Amor. 578.
Viam inire, qua commode aliquid exequare, pro Inire rationem. Liv. 1. 23. extr. Ineamus viam aliquam, qua ſine magna clade, ſine multo ſanguine utriuſque populi decerni poſſit. Idem 35. 7. pr. Via fraudis inita erat, ut in ſocios &c.
Vigilias, Obire. Tacit. 13. Ann. 35. pr.
Inire ad Æſtimationem & cogitationem relatum, ut, Æſtimationem inire. Sen. de Benef. lib. 5. cap. 8. Horum quomodo judex inibit æſtimationem, quum ſermo & dubitatio, & vultus meriti gratiam deſtruat?
Cauſam aut rationem alicujus rei inire. Liv. 34. 4. Atque ego nonnullarum cupiditatum ne cauſam quidem aut rationem inire poſſum.
Menſuras agrorum inire. Columel. lib. 5. cap. 3. His igitur velut primordiis talis ratiocinii perceptis, non difficulter menſuras agrorum inibimus.
Numerum inire, Numerare, & quod dicitur, Facere numerum. Plin. Epiſt. 193. Liv. 38. 23. Numerus interfectorum haud facile iniri potuit. conf. Tacit. 2. Ann. 83.
Rationem inire, pro Viam & modum aliquid agendi quærere. Ter. Heaut. 4. 2. 7.
Quid agam? aut quid comminiſcar? ratio de integro ineunda eſt mihi.
Rationem inire, & viam reperire, qua poſſis aliquo pervenire, &c. Cic. 5. Verr. 10. Mihimet ineunda ratio, & via reperienda eſt, qua ad Apronii quæſtum, ſive adeo, qua ad iſtius ingentem immanemque prædam poſſim pervenire.
Rationem inire de commodis militum augendis. Cic. 5. Philip. 53. De agro Campano ſeparatim cognoſcerent, inirentque rationem de commodis militum veteranorum augendis.
Rationem inire, quemadmodum vel quomodo. Cic. 12. Att. 20. Idem Idem 13. Fam. 29. Adjuves, ineaſque rationem, quemadmodum ea mulier Romam perducatur. i. e. Conſideres.
Rationem inire, ut. Cic. 5. Fam. 20. Nam & Voluſii liberandi meum fuit conſilium: & ut multa tam gravis a Valerianis prædibus, ipſique T. Mario depelleretur, a me inita ratio eſt.
Rationem inire, pro Subducere. Cato de R. R. cap. 2. Ubi ea cognovit, rationem inire oportet operarum, dierum, &c. Cic. 2. contra Rull. 66. Inietur ratio quæſtus de veſtra pecunia.
Rationem inire, pro Capere conſilium, vel Ratiocinari. Cic. 3. de Nat. Deor. 71. Medea modo & Atreus commemorabantur a nobis, heroicæ perſonæ, inita ſubductaque ratione nefaria ſcelera meditantes.
Rationem inire, utrum, Apud animum ſtatuere. Liv. 28. 8. Sed vix rationem iniri poſſe, utrum ab ſe audacius, an fugacius ab hoſtibus geratur bellum.
Cum ratione aliquid inire; i. e. Æſtimare, intelligere, inquit Donatus. Ter. Phorm. 2. 2. 30.
Hæc cum ratione ineas, quam ſint ſuavia, & quam cara ſint.
Sed rectius legitur Rationem.
Inire, Occipere, fere de his quæ ad ſocietatem, vel Pactum referuntur, ut, Animum inire ſocietatis Pompon. in l. plane. D. pro ſocio.
Communionem ſagariam inire. Ulpian. in l. cum duobus. D. pro ſocio.
Conſilium inire de re aliqua. Plaut. Pſeud. 1. 5. 129. Cic. 9. Fam. 24. Nam & Aquini & Frabateriæ conſilia ſunt inita de me.
Conſilium cum aliquo inire, pro Capere communiter conſilium. Cic. ad Brut. 15. Liv. Qui regni recuperandi conſilia iniſſent. Cæſ. 3. Bell. Gall. 11. His initis conſiliis oppida muniunt.
Conſilium multæ calliditatis init. Ovid. 3. Faſt. 380.
Conſortium inter fratres initum. Ulpian. in l. cum duobus. D. pro ſocio.
Fœdus inire. Propert. lib. 4. 4. 60.
Inducias inire, pro Facere inducias. Plin. in Paneg. Acne inducias quidem, niſi æquis conditionibus inibant.
Negotiationem inire. Pompon. in l. ſi negotia. D. de negot. geſt.
Societatem inire cum aliquo. Cic. 10. Fam. 8. Ut potius cum pluribus ſocietatem defendendæ libertatis iniremus, quam cum paucioribus, &c.
Inire de muneris ingreſſu, ut Conſulatum inire, Ingredi dignitatem Conſularem. Cæſ. 1. Bell. Civil. 5. Qua ex die Conſulatum iniit Lentulus.

Honorem inire, pro Suſcipere, & incipere adminiſtrationem alicujus magiſtratus. Suet. in Cæſ. cap. 20. Inito honore, primus omnium inſtituit, ut, &c.
Interregnum inire. Liv. 3. 8. & 10. 11. Ibid. lib. 5. 17. Auſpicia de integro repeterentur, & interregnum iniretur.
Magiſtratum inire. Cic. 2. de Fin. & 3. Verr. 125. Poſteaquam Verres magiſtratum iniit, &c. i. e. Inſignia magiſtratus cum imperio aſſumpſit, inquit Budæus.
Tribunatum inire, ut Magiſtratum inire. Cic. 3. de Legib. 282. Idem 11. Att. 20.
Connubia famulæ inire. Ovid. 2. Amor. 7. 21.
Cubile alicujus inire, pro Cum uxore ejus dormire. Cic. de Aruſp. Reſponſ. 39. Quum uxorem ſororemque non diſcernis, quum quod ineas cubile non ſentis.
Thalamum inire. Ovid. 4. Met. 328.
Thalamos pudicos inire. Ovid. 3. Met. 282. — multi
Nomine divorum thalamos iniere pudicos. Al. Subiere.
Inire abſolute, pro Coire, ſive Concumbere. Plin. lib. 8. cap. 44. Arcerique utrumque genus ab altero narrant, niſi infantia ejus generis, quod ineant lacte hauſto. conf. Suet Aug. cap. 69.
Nexum inire, Vinciri, devinciri, illigari, & detineri. Liv. 7. 19. V. Nexus, in NECTO.
Iniit te unquam febris? i. e. Nunquamne te corripuit febris? Plaut. 2. Fragm. 12.
INEOR, iri. paſſ. Plin. lib. 10. cap. 63. Ineuntur a partu ſexto menſe.
INIENS, euntis. [ἱςάμϑω] Partic. abſolute poſitum, majoribus rebus adhibetur: ut, Ineunte ætate, anno &c. Rariſſime autem in nominativo legitur.
Adoleſcentia ineunte, i. e. Initio adoleſcentiæ. Cic. de Senect. 76. Sunt pueritiæ certa ſtudia: num igitur ea deſiderant adoleſcentes? ſunt & ineuntis adoleſcentiæ: num ea jam conſtans requirit ætas, quæ media dicitur?
Ætate ineunte. Cic. 1. Off. 122. Ineuntis enim ætatis inſcitia, ſenum conſtituenda & regenda prudentia eſt.
Ab ineunte ætate, Idem. Cic. pro Corn. Balb. 16. Et ab ineunte ætate relictis rebus ſuis omnibus in noſtris bellis, noſtris cum imperatoribus eſſe verſatum: nullius laboris, nullius prælii expertem fuiſſe. Idem pro Deiot. 28. Quibus ille ſtudiis ab ineunte ætate ſe imbuerat.
Ævo ex ineunte. Lucret. lib. 2. 742.
Ab ineunte vita. Gell. lib. 14. cap. 1.
Anno ineunte. Suet. Tiber. cap. 51. & 61.
Januario ineunte cura ut Romæ ſis. Cic. 1. Att. 1. Alia exemplaria habent, Januario menſe, ut &c.
Ineunte luna, Vide an dici poſſit H. St.
Vere ineunte, Cic. de Senect. 53. Itaque ineunte vere, in iis quæ relicta ſunt, exiſtit tanquam ad articulos ſarmentorum ea quæ gemma dicitur.
Æſtate ineunte. Cæſ. 2. Bell. Gall. 2. Iis nuntiis, litteriſque commotus Cæſar: duas legiones in citeriore Gallia conſcripſit, & ineunte æſtate in ulteriorem Galliam qui deduceret, Q. Pedium legatum miſit.
INITUS, a, um. Partic. ut, Inita proxima æſtate. Cæſ. 2. Bell. Gall. 35. 2. Ratio inita & ſubducta. Cic. 3. de Nat. Deor. 29.
Societas potentiæ inita. Paterc. 2. 65. 2.
INĬTUS, ûs. m. [συνδυασμὸς] Coitus. Plin. lib. 8. cap. 42. de equis, Nec tamen quindecim initus ejuſdem anni valet tolerare. Ibid. cap. 44. Et quæ non primo initu generare cœperit. Ovid. 4. Faſt. 94. De Venere,
Perque ſuos initus continet omne genus.
Initus, Ingreſſus, introitus: a verbo Ineo, quod valet Ingredior. Lucret. lib. 1. 13.
Aëriæ primum volucres te, diva, tuumque
Significant initum percuſſæ corda tua vi. Lambinus.
INĬTO, are. frequent. ab Ineo. Diomedes, Ineo, inis, inito dicimus. Pacuvius, Loca arida initas.
INITIUM, INITIO, &c. V. ſuo loco.
INEPTUS, a, um. Adj. [ἀνεπιτήδειος, ἀπειρόκαλος, ἀφυὴς] Non aptus. Cic. 2. de Orat. 17. Quem enim nos ineptum vocamus, is mihi videtur ab hoc nomen habere ductum, quod non ſit aptus, idque in ſermonis noſtri conſuetudine perlate patet. Nam qui aut tempus quid poſtulet non videt, aut plura loquitur, aut ſe oſtentat, aut eorum quibuſcum eſt, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet, aut denique in aliquo genere aut inconcinnus, aut multus eſt, is ineptus dicitur. Donatus Ineptum dici ait, Quod a quovis reprehendi poteſt. Ter. Adel. 1. 1. 38.
Veſtitu nimio indulges, nimium ineptus es.
Non ineptus. V. NON.
Cauſa inepta. Ter. And. 1. 5. 22.
Obſtipui: cenſen' ullum me verbum potuiſſe proloqui: aut
Ullam cauſam, ineptam ſaltem, falſam, iniquam? obmutui.
Chartæ ineptæ, Hor. 2. Epiſt. 1. 270.
Labores multum inepti. Plin. 1. Epiſt. 9. extr.
Lenitas. Ter. Adel. 3. 3. 36. Inepta lenitas patris.
Luſus inepti. Ovid. 2. Triſt. 223.
Negotium ineptum & Græculum. Cic. 1. Tuſc. 86.
Riſu inepto res ineptior nulla eſt. Catul. in Egnat. 40. 21.
Via inepta, Incommoda, difficilis. Cic. 16. Att. 13. Longulum ſane iter, & via inepta.
Ineptum eſt, tam perſpicua iſtius impudentia, pluribus verbis diſputare. Cic. 3. Verr.
Inſolens & ineptum. Cic. in Orat. 29. Hoc eſſe Atticum in Lyſia, non quod tenuis ſit atque inornatus, ſed quod nihil habeat inſolens aut ineptum.
Comp. V. Riſus ineptus.
Superl. Quintil. 11. 3. Diſcurſare ineptiſſimum.
Ineptum id dicitur, Quod eſt alienum a re, a perſona, a cauſa, a loco, a tempore, a modo. Vet. Gloſſ. ἀνόητος, ineptus, mente captus. μωρὸς, ineptus. V. Priſcian. 13. 6. Non. 1. 300. Schott. Tullian. Quæſt. 4. 20. Et Scalig. de hac voce orationem peculiarem.
INEPTE, [ἀπειροκάλως] Minus apte, & imprudenter. Plaut. Moſtel. 2. 2. 64.
Interdum inepte ſtultus es. Cic. 1. Tuſc. 11. Inepte ſane. quis eſt enim,

est enim, &c. Idem 1. Acad. 13. Nam etsi non sus Minervam, ut aiunt, tamen inepte quisquis Minervam docet.
Moliri aliquid inepte. Hor. de Arte Poet. 140.
Compar. Lactant 3. 17. Ineptius delirare.
Superl. Idem 1. 12. Fabula ineptissime ficta. Quintil. lib. 11. cap. 3. Ineptissime fieri.

INEPTIA, æ. f. [ἀπαιδαλία, ἀπειροκαλία] quod in plurali sæpius reperitur, tam verborum, quam factorum est. Ter. Phorm. 4. 3. 43.
Ut ad pauca redeam, ac mittam illius ineptias. Plaut. Merc. prol. 26.
Ineptia, stultitiaque adeo, & temeritas. Cic. 3. Fam. 7. Quæso etiamne tu has ineptias, &c.? Idem 1. Tusc. 92. Ineptiæ pæne aniles.
Lectores ineptiarum. Catul. ad Aurelium 15. 1.
Facere aliquid ineptiarum. Catul. ad Flavium, 6. 14.

INEPTIŎLA, æ. f. Auson. Epist. Gripho, sive ante Idyll. 11. præmiss. Fuit ineptiolæ hujus ista materia.

INEPTĬTŪDO, ĭnis. f. pro Ineptia. Cæcilius Ἀρπαζομένη, Qui homo ineptitudinis cumulatus, cultum oblitus est. Non. 2. 455.
Ineptitudo aliud, quam Ineptia, ut Facetudo, quam Facetia. Utitur Pontanus de Sermone 401. cap. de Ineptis. H. St.

INEPTIO, īvi, [ἀπαιδάλλω] īre. Facere aut dicere quod neque loco, neque tempori, neque rebus, neque personis conveniat. Ter. Phorm. 2. 3. 73.
Actum, aiunt, ne agas. D. non agam? immo haud desinam,
Donec perfecero hoc. P. ineptis. Idem Adel 5. 8. 11.

INEPTIOR, īris. Idem quod Ineptio, Despaut. 657. H. St.

INĔQUĬTO, āre. Macrob. lib. 7. cap. 15. Quæ ergo conjicit de carne lutulenta, audet inequitare Philosophiæ, de incorporeis & vere divinis certa ratione tractanti. De medicina loquitur. conf. Apul. Miles. l. 6. p. 177. Et Arnob. 7.

INEQUITĀBĬLIS, e. Adj. Non equitabilis. Curt. lib. 8. 14. 4. Imber violentius quam alias fusus campos lubricos & inequitabiles fecerat.

INERMIS, e. [ἄνοπλος, ἄοπλος] Qui armatus non est. Sisenna Hist. lib. 4. Plerique inermes in castra perfugiunt. Cic. ad Brut. 10. Perterritos, inermes, faucios non sunt nostri duces persecuti.
Inermis & Armatus, contraria. Cic. Anteq. iret in exil. 27. Cedam inermis armatis, innocens nocentibus, &c.
Adolescentes inermes. Nep. 10. 9. 3. & 6.
Arcus inermis. Stat. 1. Silv. 2. 80.
Dextra inermis. Virg. 11. Æn. 414.
Hostis inermis. Propert. lib. 4. 1. 148.
Vulgus inerme. Ovid. 3. de Arte Am. 46.
Inermis ac nudus in differendi arte, per translationem. Cic. 1. de Fin. 22.
Amor inermis. Tibul. 2. 5. 106.
Carmen inerme. Propert. 4. 6. 32.

INERMO, V. post seq. dict.

INERMUS, a, um. Adj. [ἀθωρήκιστος] Idem. Cic. 11. Fam. 12. Ita enim Romam erat nuntiatum, ita persuasum omnibus, cum paucis inermis, perterritis metu, fracto animo fugisse Antonium. Sallust. in Jugurth. cap. 107. pr. Neque quenquam decere, qui manus armaverat, ab inermis pedibus auxilium petere. Sic legit Nonius, capite De mutata decl. 8. 75. Idem in Jugurth. 99. Singulos præ se inermos mittere.
Omnia cedebant armatis nuda & inerma. Lucret. lib. 5. 1291.
Vulgus inermum. Virg. 11. Æn. 131.

INERMO, [ἀφοπλίζω] āre. Armis spoliare. Festus.

INERRO, [πλανάομαι] āre. Idem quod Errare. Plin. 1. Epist. 6. ad C. Tacit. Experieris non magis Dianam montibus, quam Minervam inerrare.
Ignis inerrat ædibus. Stat. 1. Silv. 5. 58.

INERRANS, antis. Adj. [ἀπλανής] Inerrantes stellæ, quæ & Fixæ dicuntur, quod suo loco moveri non appareant. Cic. 2. de Nat. Deor. 35. Habent igitur suam sphæram stellæ inerrantes abætherea conjunctione secretam & liberam.

INERRĀBĬLIS, e. Adj. Apul. de Dogm. Plat. p. 56. Globorum cælestium supremus inerrabili motu censetur. Idem de Mundo, p. 234. Orbis qui inerrabilis dicitur.

INERS, ertis Adj. [ἄτεχνος, ἀπειρότεχνος, ἀπράγμων] Qui sine arte est, Ignavus. Cic. 2. de Fin. 115. Sed lustremus animo non has maximas artes, quibus qui carebant, inertes a majoribus nominabantur. Ter. And 3. 5. 2.
— atque hoc confiteor
Jure obtigisse, quandoquidem tam iners, tam nulli consilii. Sum.
Iners, Otiosus, ignavus, qui nihil operis & artis facit. Virg. 1. Ecl. 28.
Libertas: quæ sera tamen respexit inertem. [i e. Senem.
Iners & ignavus. Cic. 4. Verr. 192. At homo inertior, ignavior, magis inter mulieres nequam, quam impura inter viros muliercula, &c.
Iners membris, Debilis. Plin. lib. 8. cap. 21. Juxta hanc fera appellatur catoblepas, modica alioquin, ceterisque membris iners, caput tantum, &c.
Inertes opera amici. Plaut. Bacch. 3. 6. 13.
Iners ad repugnandum. Plin. lib. 9. cap. 6. Illæ ad flexum immobiles, ad repugnandum inertes, & pondere suo oneratæ
Iners in Venerem. Columel. lib. 6. cap. 27. Quod si admissarius iners in Venerem est, odore perfricatur, detersis spongia feminæ locis.
Ætas iners, Senectus. Ovid. 4. Trist. 8. 3.
Anima iners. Ovid. 13. Met. 76.
Annus iners. Ovid. 1. Fast. 168.
Brachia inertia. Ovid. 5. Met. 548.
Bruma iners. Hor. 4. Carm. 7. 12.
Caro iners. Hor. 2. Serm. 4. 41.
Corda inertia. Virg. 9. Æn. 55.
Corpora inertia. Virg. 2. Æn. 364.
Frigus iners. Ovid. 8. Met 790.
Ignavum atque iners genus interrogationis. Cic. de Fato 26.
Glacies iners. Hor. 2. Carm. 9. 5.
Glebæ inertes, Pigræ, nihil producentes. Virg. 1. Georg. 94.
Humor iners, cui Profluens opponitur. Virg. 4. Georg. 25.
In medium seu stabit iners, seu profluet humor.
Ingenium iners. Ovid. 1. Amor. 15. 2.

Lucus iners, Quietus. Stat. 10. Theb. 86.
Oculos stupor urget inertes. Virg. 5. Georg. 523.
Otium iners & desidiosum. Cic. 2. de Lege Agr. 90. Itaque illam Campanam arrogantiam, atque intolerandam ferociam, ratione & consilio majores nostri ad inertissimum & desidiosissimum otium perduxerunt.
Pectus iners. Ovid. 3. Trist. 7. 22.
Pondus iners. Ovid. 1. Met. 8.
Querelæ inertes, Languidæ. Liv. 1. 59. pr. Movet tum patris mæstitia, tum Brutus castigator lacrimarum atque inertium querelarum.
Sal. iners. Plin. lib. 21. 7. Refrigerandoque salem faciunt inertem nec candidum.
Segnitia inertissima. Cic. 1. de Fin. 3. Rudem enim esse omnino in nostris poetis, aut inertissimæ segnitiæ est, aut fastidii delicatissimi.
Senectus iners. Sen. Herc. fur. 9.
Senectus iners, ignava, somniculosa. Cic. de Senect. 36.
Somni inertes. Ovid. 2. Amor. 10. 19. conf. Claud. 3. Cons. Hon. 41.
Tempus abibit iners. Ovid. 3. de Arte Am. 60.
Terra iners. Hor. 3. Carm. 4. 45.
Truncus iners jacui. Ovid. 3. Amor. 7. 15.
Versus inertes. Hor. de Arte Poet. 445.
Vita iners. Tibul. lib. 11. pr. i. e. Quieta.
Compar. Cic. 2. Verr. extr. & Ovid. 4. Trist. 8. 3.
Superl. Cic. 1. Fin. 2. Et Hirt. Bell. Afr. cap. 57.

INERTIA, æ. f. [ἀτεχνία] modo pro Ignorantia artis. V. Virtutibus affectus animus, in AFFICIO, modo pro Otio, modo pro Ignavia usurpatur. Columel. in præfat. lib. 2. Non igitur fatigatione, quemadmodum plurimi crediderunt, nec senio, sed nostra scilicet inertia minus benigne nobis arva respondent. Cic. pro Rosc. Com. 24. Non propter inertiam laboris, sed, &c. Idem lib. 1. de Orat. 68. Duo illa relinquamus, idque largiamur inertiæ nostræ.
Inertia, ignavia, desidia, luxuria. Auctor ad Heren. lib. 1. 8.
Inertiæ opponuntur Artibus. Cic. in Partit. 35. Animi autem, aut quemadmodum affecti sunt, virtutibus, vitiis, artibus, inertiis: aut quemadmodum commoti cupiditate, metu, voluptate molestia. Idem 12. Fam. 20.
Laboris inertia. Cic. pro Rosc. Com. 24.
Mollis inertia. Hor. Epod. 14. 1.
Sepulta inertia. Hor. 4. Carm. 9. 29.
Strenua inertia, Diligentia sine arte, & imprudens. Hor. 1. Epist. 11. 28.
Accusare inertiam. V. ACCUSO.
Afferre inertiam. V. AFFERO.
Castigare segnitiem hominum atque inertiam. Cic. 1. de Orat. 185.
Coarguit fuga laboris inertiam, & desidiam Cic. pro Muren. 66.
Condemnare aliquem inertiæ. Cic. 1. de Orat 172.
Condemnare se nequitiæ & inertiæ. Cic. 1. in Catil. 4.

INERTĬCŬLUS, a, um. Adj. Ut Uva inerticula [ἀμέθυστος] Plin. lib. 14. cap. 2. Inerticulam e nigris appellavere, justius sobriam dicturi, inveterato præcipue commendabilem vino, sed viribus innoxiam. De vite. Columel. lib. 3. cap 2.

INĒRŬDĪTUS, a, um. Adj. [ἀπαίδευτος] Non eruditus. Suet. de Clar. Gramm. cap. 15. Præterea priscorum Catonis verborum ineruditissimum furem. Cic. 4. Acad. 132. Modo nequis illud tam ineruditum, absurdumque respondeat.

INERUDITE, Adv. Quintil. 1. 10. p. 89. Non inerudite ficta materia. Gell. 7. 3. Cato inerudite principio nimis insolenti usus est.

INERUDĪTIO, ōnis. f. Gloss. Vet. Ineruditio, ἀπαιδευσία. conf. Vulg. Int. Sirac. 4. 30.

INESCO, [δελεάζω] āre. Decipere. Translatio a piscibus & avibus, quæ proprie Inescari dicuntur, h. e. Oblata esca decipi. Ter. Adel. 2. 2. 12.
Nunquam rem facies, abi, nescis inescare homines, Sannio. Petron cap. 140. Sicut muta animalia cibo inescantur, sic homines non caperentur nisi aliquid morderent.

INESCĀTUS, a, um. Partic. Liv. 22. 41. Annibal id damnum haud ægerrime pati, quin potius credere velut inescatam temeritatem ferocioris Consulis.

INESCĀTIO, ōnis. f. Augustin.

INESCĀTŌRIUM, i. n. Sarisb. 3. 7.

INĒVĪTĀBĬLIS, e. Adj. [ἀδιάδραστος, ἀπαραίτητος, ἄφυκτος] Quod vitari non potest.
Fatum inevitabile. Curt. 4. 6. 17.
Fulmen inevitabile. Ovid. 3. Met. 301. conf. Sen. Epist. 49. & 2. Quæst. Nat. 50.
Jus rigidum, & inevitabile mortis. Ovid. ad Liviam, 443.
Malum inevitabile. Plin. in Paneg. cap. 42. Magnum & inevitabile, ac toties cuique experiendum malum.
Numen inevitabile. Stat. 9. Theb. 549.

INEVITABILĬTER, Adv. Augustin. Enchirid. cap. 13.

INEXĀMĬNĀTUS, a, um. Adj. Non examinatus. Firmic. lib. 1. cap. 2. Inexaminatæ partis allegationes.

INEXĀTŬRĀBĬLIS, vel INEXSATURABILIS, e. Adj. [ἀκόρεστος] Insatiabilis. Virg. 5. Æn. 781.
Junonis gravis ira & inexaturabile pectus. conf. Arnob 2.

INEXCĪTĀBĬLIS, e. Adj. Sen. Epist. 84. Oppressus inexcitabili somno. conf. Lactant. 1. 8. & 4. 8.

INEXCŌGĬTĀTUS, a, um. Adj. [ἀδιανόητος] Quod excogitatum & præmeditatum non est. Plin. lib. 36. cap. 15.

INEXCULTUS, a, um. Adj. [ἀδιακόσμητος] Gell. lib. 13. cap. 23. pr. M. Cato, Consularis & Censorius, publicis jam privatisque opulentus rebus, villas suas inexcultas & rudes, nec tectorio quidem prælitas fuisse dicit.

INEXCŪSĀBĬLIS, e. Adj. [ἀπροφάσιστος] Ovid. 7. Met. 511.
Gratia dis, felix, & inexcusabile pectus.
Onera inexcusabilia. Ulpian. in l. si fideicommissum. D. de judiciis.

INEXERCĬTABILIS, e. Adj. Vet. Interp. Iren. 4. 75. Idem quod seq.

INEXERCĬTĀTUS, a, um. Adj. [ἀμελέτητος] Exercitato contrarium. Cic. de Senect. 64. Quibus qui splendide usi sunt, hi mihi videntur fabulam ætatis peregisse: nec tanquam inexercitati histriones, in extremo actu corruisse. Sic 2. Tusc. 38. Inexercitatum militem.
Hebes & inexercitatus. Cic. 2. de Orat. 2. Omnium ceterarum rerum oratio

oratio mihi crede ludus eſt homini non hebeti, neque inexercitato, neque communium litterarum & politioris humanitatis experti. conf. Sen. Epiſt. 11. & Nep. 18. 3. 3.

Inexercĭtus, a, um. Adj. [ἀμελετηρὸς] Idem. Cic. 5. Tuſc. 113. Aſclepiadem ferunt non ignobilem, nec inexercitum philoſophum, &c. Ex vetuſto codice legitur, Non ignobilem Eretricum philoſophum. conf. Macrob. 78.

Inexēsus, a, um. Adj. Min. Fel. p. 332. Pœnale illud incendium non damnis ardentium paſcitur, ſed inexeſa corporum laceratione nutritur.

Inexhaustus, a, um. Adj. [ὑπέραντλος] Quod expleri non poteſt, & exhauriri. Cic. 3. de Fin. 7. Erat enim, ut ſcis, in eo inexhauſta aviditas legendi, nec ſatiari poterat. De Catone.
Inexhauſta metalla, Quæ exhauriri non poſſint præ abundantia. Virg. 10. Æn. 174. — aſt Ilva trecentos
Inſula, inexhauſtis Chalybum generoſa metallis.

Inexōrābĭlis, e. Adj. [ἀπαραίτητος, ἀκήλητος] Quod exorari non poteſt. Cic. 1. Q. frat. 2. In litteris mittendis (ut ſæpe ad te ſcripſi) nimium te inexorabilem præbuiſti.
Clauſtris inexorabilibus obſerata arca. Val. Max. 4. 8. extr.
Cuſtos inexorabilis. Quintil. Decl. 10. extr.
Fatum inexorabile. Virg. 2. Georg. 591.
Judex inexorabilis. Cic. 1. Tuſc. 10.
Res inexorabilis. Liv. 2. 3. Leges, rem ſurdam, inexorabilem eſſe.

Inexōrātus, a, um. Adj. Arnob. 3. p. 114. Non rogatus.

Inexpectātus, vel **Inexspectatus**, a, um. Adj. [ἀπροσδόκητος] Expectato contrarium eſt. Quintil. lib. 9. cap. 2. Illis non accedo qui ſchema eſſe exiſtimant, etiam ſiquid nobis ipſis dicamus accidiſſe inexpectatum. Alia exemplaria habent Inopinatum. Sen. Epiſt. 107. pr.
Hoſtis inexpectatus in armis adeſt. Ovid. 12. Met. 61.

Inexpĕdībĭlis, e. Adj. ut Inexpedibiles moræ apud Ammianum Marcellinum lib. 31. in Valente & Gratiano p. 515. Francf. Ne permoras inexpedibiles populandi amitterent copiam. H. St.

Inexperrectus, a, um. Adj. [ἀνέξυπνος] Ovid. 12. Met. 317.
Sopitus vinis & inexperrectus Aphidas.

Inexpertus, a, um. Adj. [ἄπειρος] i. e. Intentatum, & nulla experientia probatum. Virg. 4. Æn. 415.
Nequid inexpertum fruſtra moritura relinquat. conf. Curt. 4. 4. 2. & 9. 2. 27.
Fides inexperta. Curt. 6. 7. 9.
Remedia inexperta. Idem 3. 5. 15.
Quæſtionis genus inexpertum. Plin. lib. 8. Epiſt. 14. conf. Sil. 3. 496.
Inexpertus, active. Hor. 1. Epiſt. 19. 86.
Dulcis inexpertis cultura potentis amici,
Expertus metuit. i. e. Iis qui experti non ſunt, qui periculum non fecerunt.
Inexpertus, cum dativo. Liv. 23. 18. ad fin. Exercitum in tectis habuit adverſus omnia mala ſæpe ac diu durantem, bonis inexpertum atque inſuetum. Item cum accuſativo, media præpoſitione. Idem lib. 6. 18 pr. Iram accenderat ignominia recens, in animo ad contumeliam inexperto. Tacit. 2. Hiſt. 75. pr. Legiones civili bello inexpertæ.

Inexperientia, æ. f. Tertul. de Anima, cap. 20.

Inexpiābĭlis, e. Adj. [ἀναφοσίωτος] Quod expiari non poteſt. Cic. 2. Tuſc. 72. Tum e Pontificio jure de cæremoniis ſepulchrorum intelligi licet: quas maximis ingeniis præditi nec tanta cura coluiſſent, nec violatas tam inexpiabili religione ſanxiſſent.
Implacabilis, & inexpiabilis. Cic in Piſon. 81. Si aſpernetur amicitiam meam, ſeſeque implacabilem inexpiabilemque præberet. Pro Inexorabili. Budæus.
Bellum inexpiabile. Cic. de Aruſp. Reſp. 4. Ac pæne hujus imperii peſtibus bellum mihi inexpiabile dico eſſe ſuſceptum. Inexpiabile, pro Pertinaci. Budæus, conf. Liv. 4. 35.
Fraudes inexpiabiles. Cic. 1. Tuſc. 52.
Odium inexpiabile Romanorum in Annibalem. Liv. 39. 51.
*Sic apud Amm. Marcellin. legendum, ut dixi in **Inexplicabilis**.

Inexpiabiliter, Adv. Auguſtin. de Geneſ. ad Lit. 11. 13.

Inexpiātus, a, um. Adj. Auguſtin. Epiſt. 56.

Inexplanabilis, e. Adj. Mart. Capell. lib. 4. p. 95.

Inexplanātus, a, um. Adj. [ἀνομάλυντος] ut, Inexplanata, lingua, h. e. Impedita, neque agilis, neque etiam complanata, ut aperte proferre poſſit. Plin. lib. 11. cap. 37. §. 65.

Inexplēbĭlis, e. Adj. [ἄπληστος] Quod expleri non poteſt. Cic. 5. Tuſc. 16. Quid vero illum, quem libidinibus inflammatum & furentem videmus, omnia rabide appetentem cum inexplebili cupiditate. Ibid. 4. 21.
Inexplebilis potu. Plin. lib. 11. cap. 25. Itemque quum ſitiunt inexplebiles potu.
Inexplebilis virtutis, veræque laudis homo. Liv. 28. 17.

Inexplētus, a, um. Adj. [ἀπλήρωτος] ut, Cædes inexpletæ. Stat. 8. Theb. 667. i. e. Nondum completæ. Idem 2. Theb. 518. & 3. Silv. 3. 8.
Buſtum inexpletum, Inſatiabile. Lucan. lib. 2. 176.
Lacrymans inexpletum. Virg. 8. Æn. 559. h. e. Inexplebiliter. nomen pro adverbio. Servius.

Inexplĭcābĭlis, e. Adj. [ἀνέκπλυκτος] Quod explicari non poteſt. Plin. lib. 23. cap. 1. De generibus ſingulis diſſerere, immenſum, & inexplicabile eſt.
Error viarum inexplicabilis. Plin. lib. 36. cap. 13.
Iter inexplicabile. Plin. lib. 5. cap. 5. Ad Garamantes iter inexplicabile adhuc fuit.
Laquei inexplicabiles. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Inexplicabile odium, ubi legendum Inexpiabile, apud Amm. Marcellin. lib. 30. in Valentiniano & Valente p. 493. Francf. in m. H. St.
Res inexplicabilis. Cic. 10. Att. 2. & 8. 3.
Series inexplicabilis. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Viæ inexplicabiles continuis imbribus. h. e. Unde ſeſe quis facile extricare non queat. Liv. 40. 33.

Inexplicabilĭter, Adv. Apul. 2. Mileſ. pr. & Auguſtin. Epiſt. 155.

Inexplicātus, a, um. Adj. Arnob. lib. 7. Stat. 2. Theb. 511. & Prudent. Cathem. 3. 153.

Inexplicĭtus, a, um. Adj. [ἀνέκλεκτος] Intricatus, involutus, obſcurus, & qui facile explicari non poteſt. Martial. lib. 9. 48.
Democritos, Zenonas, inexplicitoſque Platonas.

Inexplōrātus, a, um. Adj. [ἀνεξέταστος] contrarium Explorato. Liv. 26. 48. Non altitudo mœnium, non inexplorata ſtagni vada, &c. Plin. lib. 35. cap. 6. Apportatur & Indicum ex India, inexploratæ adhuc inventionis mihi. De atramento.

Inexplorāte, Adv. [ἀνεξετάστως] Incerto, ſine exploratione atque indagatione. Gell. lib. 5. cap. 19. Sed arrogationes non temere, nec inexplorate committuntur.

Inexplorato, Adv. Idem. Liv. 6. 30. pr. Inexplorato pabulatum cohortes miſere. Idem 21. 25. & 22. 4.

Inexpugnābĭlis, e. Adj. [ἄμαχος, δυσμάχητος] Quod expugnari non poteſt. Liv. 2. 7. Ibi alto atque munito loco arcem inexpugnabilem fore. Cic. 5. Tuſc. 41. Volumus enim eum qui beatus ſit, tutum eſſe, inexpugnabilem, ſeptum, &c.
Cor inexpugnabile telis. Ovid. 4. Triſt. 10. 65.
Exercitus inexpugnabilis. Juſtin. 37. 4. 2.
Pectus inexpugnabile amori. Ovid. 11. Met. 767.
Probationes inexpugnabiles. Quintil. lib. 5. cap. 10. conf. Gell. 18. 3.

Inexpugnātus, a, um. Adj. Paul. Nolan. Epiſt. 18. n. 5.

Inexputābĭlis, e. Adj. [ἀναρίθμητος] Quod exputari vel numerari non poteſt. Columel. lib. 9. cap. 4. Verum ex cunctis quæ propoſui, quæque omiſi, temporis compendia ſequens (nam inexputabilis numerus erat) ſaporis præcipui mella reddit thymus.

Inextermĭnābĭlis, e. Adj. Claud. Mamert. 2. 10. Vulg. Int. Sap. 2. 23.

Inextimābĭlis, e. Adj. Arnob.

Inextinctus, a, um. Adj. [ἄσβεστος] Quod non extinguitur. Ovid. 6. Faſt. 297.
Ignis inextinctus templo celatur in illo, &c.
Libidinis inextinctæ homo. Ovid. 1. Faſt. 413.

Inextinguĭbĭlis, e. Adj. Idem. Flamma inextinguibilis. Lactant. 7. 19. Sitis inextinguibilis. Scrib. Larg. Comp. 105. Varr. Cato, vel de Liber. educand. Male enim conſuetudo diu importata eſt inextinguibilis. Nonius, 2. 479.
Teſtificatio extinguibilis. Arnob. 6.

Inextirpābĭlis, e. Adj. [ἀνεκφύτευτος] Quod extirpari & erui non poteſt. Plin. lib. 15. cap. 20. Radices multæ atque altæ, & ideo inextirpabiles.

Inextrĭcābĭlis, e. Adj. Quod extricari non poteſt: aut unde quis extricare ſe non poteſt. Plin. lib. 36. cap. 13. Inque baſi quadrata intus labyrinthum inextricabilem. Virg. 6. Æn. 27.
Hic labor ille domus, & inextricabilis error.
Inextricabilia vitia ſtomachi. Plin. lib. 20. cap. 21. Semen ſtomachi inextricabilia vitia ſanat.

Inextricabilĭter, Adv. Apul. Met. lib. 11. p. 269. Inextricabiliter contorta fatorum licia.

Inexŭpĕrābĭlis, vel **Inexsuperabilis**, e. Adj. [ἀνίκητος] Quod ſuperari non poteſt. ut, Monimentum inexuperabile. Liv. 42. 54. Inexuperabilis vis fati. Liv. 8.
Inexuperabiles Alpes. Liv. 5. 34. Alpes inde oppoſitæ erant, quas inexuperabiles viſas haud equidem miror, nulla dum via ſuperatas. conf. Liv. 21. 30. & 37. 53.
Inexuperabilis, pro Invicto. Sen. Epiſt. 111. extr. At ille, qui philoſophiam in remedium ſuum exercuit, ingens fit animo, plenus fiduciæ, inexuperabilis. conf. Epiſt. 85.

I N F

Infăbre, [ἀκατεργάστως] Adv. contrarium habet Affabre, quod Polite & eleganter ſignificat. Liv. 36. 40. Aureos torques tranſtulit MCCCCLXX, ad hæc auri pondo CCXLV. argenti infecti factique in Gallicis vaſis, non infabre ſuo more factis, duo millia CCCXL. pondo, &c.
Scalptum infabre. Hor. 2. Serm 3. 22.
Infabre, Fœde: ut Affabre, Pulchre. Pacuvius, Barbaricam peſtem navibus noſtris obtulit nova figura factam commiſſam infabre. Nonius. 1. 192.

Infăbrĭcātus, a, um. Adj. [ἀκατασκεύαστος] Fabricato contrarium. Virg. 4. Æn. 400.
Frondenteſque ferunt ramos, & robora ſilvis
Infabricata, fugæ ſtudio.

Infăcētus, vel **Infĭcētus**, a, um. Adj. [ἄκομψος] Faceto contrarium. Plaut. Truc. 2. 4. 4. Quid tam infacetus Lemno adveniens? Voſſ. Inficetus ſemper per i. ſcribendum putabat de Vit. Serm. 1. 13. Sed eum refellit Borrich. Cog. p. 133.
Dictum non infacetum. Plin. 19. 8.
Homo non infacetus. Cic. 3. Off. 58.
Lepore non infaceto. Plin. lib. 37. cap. 1.
Mendacium non infacetum. Cic. pro Cœl. 69.
Sæclum infacetum. Catul. in amicam Formiani, 41. 8.
O ſæclum inſipiens, & inficetum!

Infacete, vel **Inficete**. Adv. Suet. Veſp. 20. conf. Paterc. 2. 33. 4. & Solin. cap. 1.
Inficetiſſime, Superl. Plin. lib. 35. cap. 4. Hinc enim ille Craſſi oratoris lepos agentis ſub veteribus quum teſtis compellatus inſtaret: Dic ergo Craſſe qualem me reris. Talem, inquit, oſtendens in tabula pictum inficetiſſime Gallum exerentem linguam. Quid autem vocarit Plinius inficetiſſime pingi, licet colligere ex verbis ipſius Craſſi eandem hiſtoriam narrantis apud Cic. lib. 2. de Orat. 266. Demonſtravi, inquit, digito pictum Gallum in Mariano ſcuto Cimbrico ſub Novis diſtortum, exerta lingua, buccis fluentibus. Riſus eſt commotus, nihil tam Manciæ ſimile viſum eſt. conf. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Infacetiæ, vel **Inficetiæ**, arum. f. pl. [ἀνευτραπελία] ut Pleni infacetiarum annales. Catul. 37. 19.

Infācundus, a, um. Adj. Inelegans. Liv. 4. 49. Et Tribunus plebis vir acer, nec infacundus nactus inter adverſarios, &c.
Compar. Infacundior homo. Liv. 7. 4.

Infācundia, æ. f. Gell. lib. 11. cap. 16. Tui erroris culpam eſſe intelligo in mea ſcilicet infacundia. i. e. Imperitia dicendi.

Infallĭbĭlis, e. Adj. Vox frequens apud Eccleſiaſticos.

INFĀMIS, e. Adj. [δυσώνυμος, δυσκλεὴς] quasi Sine fama, turpis, qui male audit. Cic. 6. Verr. 20. Quo in oppido multas familias totas in perpetuum infames tuis ſtupris flagitiiſque feciſti.

Homines ceteris vitiis atque omni dedecore infames. Cic. pro Cluent. 130.

Infamem facere. Ter. Heaut, 5. 4. 14.

— ea cauſa magis
Patiar, Clitipho, flagitiis tuis me infamem fieri.

Alpes infames frigoribus, Horrendæ & pertimeſcendæ propter frigora. Liv. 21. 31. Ob id meritum commeatu copiaque rerum omnium & veſtimentis eſt adjutus, quæ infames frigoribus Alpes præparare cogebant. Al. Et veſtis.

Annus infamis peſtilentia. Liv. 8. 18. pr. Illud pervelim (nec omnes auctores ſunt) proditum falſo eſſe, venenis abſumptos, quorum mors infamem annum peſtilentia fecerit.

Carmen infame. Ovid. Rem. Amor. 254.

Cera infamis ac nefaria. Cic. 1. Verr. 24. Ceratam unicuique tabellam dari cera legitima, non illa infami ac nefaria.

Digitus medius Infamis dictus eſt ab antiquis propter ignaviam, quoniam indigere videatur aliorum defenſione. Perſ. 2. Sat. 33.

Infami digito luſtralibus ante ſalivis
Expiat. V. Lex. Pitiſc.

Genus infame Danai. Hor. 2. Carm. 14. 19.

Ludi infames. Propert. lib. 3. 14. 3.

Nomen infame. Plin. lib. 33. cap. 3.

Os infame Dolabellæ, Turpe & immundum. Cic. 11. Philipp. 7.

Terræ infames cæde. Ovid. 13. Met. 400.

Vita infamis. Lucret. lib. 3. 42.

Superl. Serv. in 12. Æn. 603. Mors infamiſſima. l. 34. Cod. de Decurion. Infamiſſimam ſuſcipiens vilitatem.

INFAMISSIME, Adv. Capitol. in Pertin. cap. 13. Cornificiæ infamiſſime dicitur adhæſiſſe.

INFAMIA, æ. f. [δυσκλεια] Nota, macula, probrum, nota turpitudinis. Ter. And. 2. 6. 13.

— tum id clam, cavit ne unquam infamiæ
Ea res ſibi eſſet. Suet. de Clar. Gram. cap. 23. Sed maxime flagrabat libidinibus in mulieres uſque ad infamiam oris. Cic. 5. Verr. 132. Nihil ad tuas aures de infamia tua perveniſſe.

Metus infamiæ. Tacit. 4. Hiſt. 72.

Intactus infamia. V. INTACTUS.

Temporis infamia. Ovid. 1. Met. 211.

Inveterata infamia. Quintil. lib. 6. cap. 5.

Mendax infamia. Hor. 1. Epiſt. 16. 39.

Vetus infamia eſt in ſaxo. Ovid. 2. Met. 707.

Accedere in infamiam. Plaut. Trin. 1. 2. 84.

Aſpergere infamia. Cic. pro Cœl. 23. Qui iſtius facti non modo ſuſpicione, ſed ne infamia quidem eſt aſperſus.

Aſpergi. Nep. 7. 3. 6.

Attingit eum infamia. V. ATTINGO.

Avertere ab infamia. V. AVERTO.

Colligere infamiam. Juſtin. 3. 4. 10.

Conflare infamiam. Cic. pro Cluent. 79.

Concipere infamiam. Cic. 1. Verr. 49. Vos aliquot jam per annos conceptam huic ordini turpitudinem atque infamiam delere ac tollere poteſtis.

Delere infamiam. In præced.

Eſſe infamia, Eſſe in infamia, Eſſe infamiæ. Cic. 2. Att. Et Ter. ſupra q. V.

Eximere aliquem infamiæ. V. Pœnæ eximere, in EXIMO.

Fugere vel Effugere infamiam. Cic. 1. Fam. 1.

Habere infamiam. Cic. pro Flacc. 95. Habuit quandam ille infamiam ſuam.

Infligere malignum infamiæ vulnus. Firmic. lib. 6. cap. 10.

Importare infamiam. Mart. in l. ictus. D. de iis qui notantur infamia. Ictus fuſtium infamiam non importat: ſed cauſa, propter quam id pati meruit: ſi ea fuit, quæ infamiam damnato irrogaret.

Irrogare infamiam. Papinian. in l. ex ea cauſa quæ infamiam non irrogat. D. de poſtulando. Ulpian. in l. quid ergo. §. ex compromiſſo. D. de iis qui notantur infamia. Rurſus ibid. in fine.

Inurere infamiam alicui. V. INURO.

Laborare infamia. Ulpian. in l. furti. §. 1. D. de iis qui notantur infamia.

Levare ſeſe infamia. V. LEVO.

Liberare infamia. V. LIBERO.

Notari infamia. Ulpian. in l. 2. in princ. D. de iis qui notantur infamia. Et in l. furti. §. 1. D. eod. tit. Rurſus in l. parentes. D. eod. tit.

Pulſari infamia. Firmic. lib. 5. cap. 1. Matrimonium contrahet cum muliere vidua, vel quæ publica pulſetur infamia.

Spargere aliquem infamia. Firmic. lib. 6. cap. 14.

Subire infamiam. Cic. 3. Q. frat. 1. conf. Juſtin. 27. 1. 3.

INFĀMO, [ἀτιμόω, παραδειγματίζω] āre. Ignominiam vel notam inurere, ignominia notare. [vel potius In malam famam adducere.] Quintil. lib. 10. cap. 1. extr. Deinde quum ſe jactaret, eodem modo dicere Senecam, infamabat. Sen. Deſinant denique infamare nos tanquam incredibilia jactantes. Idem Epiſt. 22. Tacit. 1. Hiſt. 64. 7.

Infamare parricidii. Quintil. 8. Decl.

Animum infamare timore. Ovid. 3. de Pont. 6. 43.

Ferrum infamare veneno. Sil. lib. 3. 273.

Officia alicujus infamare. Quintil. lib. 2. cap. 15. pr. Qui quum longe ſit a voluntate infamantium oratoris officia, finem artis temere comprehendit.

Infamare, Divulgare. Liv. 40. 7. extr. Infamandæ rei cauſa januam obſerari jubet. [Non eſt Divulgare, ſed In invidiam adducere Infamem reddere rem.

Infamare agrum. Columel. lib. 1. cap. 7. Ita fit, ut & actor & familia peccent, & ager ſæpius infametur. h. e. Ut agro imputetur peccatum familiæ. Idem lib. 9. cap. 8. Non ſunt degeneres internoſcendæ, quæ infament generoſas.

Infamatur uterque, i. e. Infamia notatur. Paulus in l. non eſt. D. de ritu nuptiarum.

INFAMANS, antis. Partic. ut, Infamantia bellum funera. Stat. 9. Theb. 96. V. Quintil. ſupra.

INFAMĀTUS, a, um, [ἀτιμωτὸς] Partic. Ovid, 14. Met. 446.

Et procul inſidias, infamatæque relinquunt
Tecta deæ. Infamatam deam, Circen vocat. Nep. 7. 11. 1. Hunc infamatum a pleriſque tres hiſtorici laudibus extulerunt.

INFAMATIO, ōnis. f. JCt.

INFAMĀTOR, ōris. m. Dig.

INFANDUS, a, um. Adj. [ἄῤῥητος] Arduum quiddam atque inenarrabile, & quod vix fari quis poſſit. [Immo quod fari horremus.] Ter. Eun. 4. 3. 22.

Perii, obſecro tam infandum facinus, mea tu, ne audivi quidem.

Martial. lib. 9. 10.

Immatura dabant infandas corpora pœnas.

Amor infandus. Virg. 4. Æn. 85.

Cædes infanda. Liv. 4. 32. Ibid. Infandæ colonorum cædis & defectionis auctores.

Caſus infandus. Virg. 8. Æn. 578.

Dies infanda. Virg. 2. Æn. 132.

Dolor infandus. Virg. 2. Æn. 3.

Ignes infandi. Virg. 1. Æn. 525. Prohibe infandos a navibus ignes.

Labores infandi. Virg. 1. Æn. 597.

Merces infanda. Liv. 5. 49.

Res infanda & crudelis. Cic. 2. de Orat. 322. Ex adverſario, iiſdem locis fere contraria. Ex re, ſi crudelis, ſi infanda, ſi præter opinionem, ſi immerito, ſi miſera, ſi ingrata, &c.

Senones infandi. Sil. 4 160.

Superl. apud Quintil. lib. 3. 8. Jam fere infandiſſima.

INFANDUM, [ἄῤῥητον] Interjectio, quemadmodum Malum! & ſimilia poni ſolent. Virg. 1. Georg. 479.

Infandum! ſiſtunt amnes, terræque dehiſcunt. Idem 1. Æn. 225.
Navibus (infandum) amiſſis unius ob iram
Prodimur. Infandum, pro Infande: nomen pro adverbio. Poteſt tamen hoc loco etiam eſſe interjectio dolentis. Servius.

INFANS, antis. c. Adj. & Subſt. [βρέφος, ὑπομάζιος, νήπιος] Puer qui nondum fari cœpit. Cic. 3. Verr. 153. Iſte infanti pupillæ fortunas patrias ademit.

Ab infante. V. AB.

Animoſus infans. Hor. 3. Carm. 4. 20.

Craſſus. Juven. 13. Sat. 163.

Generoſus. Stat. 4. Silv. 7. 41.

Incertus infans. Liv. 31. 12. In Sabinis incertus infans natus, maſculus an femina eſſet.

Parvi infantes. Lucret. lib. 1. 187.

Semeſtris infans. Liv. 21. 62. conf. Gruter. p. 679. n. 7.

Continere infantem alvo. V. CONTINEO.

Editus in lucem jacuit ſine viribus infans. Ovid. 15. Met. 221.

Expreſſus infans omnibus membris. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Infeſtat infantes editos plenilunium. V. INFESTUS.

Removere infantem, A lacte depellere. Plin. lib. 28. cap. 7.

Vagitat infans. Stat. 4. Silv. 8. 35.

Infans, de Brutis & Avibus etiam dicitur. Plin. Quadrupedes infantes ſuos cognoſcunt. Idem lib. 10. cap. 61. De veſpertilione.

Pulli avium infantes. Plin. lib. 10. cap. 33. Ipſum vero nidum mollibus plumis flocciſque conſternunt tepefaciendis ovis, ſimul ne durus ſit infantibus pullis. H. St. Deſiderabatur in Lugd. edit.

Infans Adj. capitur pro Parvo. Plin. lib. 22. cap. 22. de boleto, Nec tunicæ minor gratia in cibo infantis boleti. Ovid. in Ibin, 229.

Gutturaque imbuerant infantia, lacte canino. Idem 4. Faſt. 146.
Tutus ut infanti vagiat ore puer.

Infans, Adj. Non facundus, orationis facultate deſtitutus. Cic. de Clar. Orat. 77. Ipſum Scipionem accepimus non infantem fuiſſe.

Infans hiſtoria. Cic de Clar. Orat. 101.

Homines infantes ac inſipientes: quibus opponuntur Magni ac diſerti. Cic. 1. de Invent. 4.

Pudor infans. Hor. 1. Serm. 6. 57. Verecundia enim nos elingues facit. Porphyr.

Statuæ infantes, i. e. Mutæ. Hor. 2. Serm. 5. 39.

Illa Hortenſiana omnia fuere infantia. Cic. 10. Att. 18. Senſus eſt: Quum omnia promiſiſſet Hortenſius, nihil præſtat, more infantium.

Infans, interdum Infandus eſt. Accius, Priuſquam infans facinus oculi veſcuntur mei. Sic & Nefantia pro Nefandis Lucilius poſuit, hoc verſu,

Tantalu', qui pœnas ob facta nefantia luvit. Turneb. 15. 2.

Compar. Cic. 3. Q. frat. 4. pr. Omnino nihil accuſatore Lentulo ſubſcriptoribuſque ejus infantius.

Superl. Idem pro Cluent. 51. Tum vero ita ſum perturbatus, ut omnia timerem: ſi nihil dixiſſem, ne infantiſſimus: ſi multa in ejuſmodi cauſa dixiſſem, ne impudentiſſimus exiſtimarer. conf. Auct. ad Herenn. 2. 11. & Prudent. Periſt. 10. 3.

INFANTIA, æ. f. [νηπίη] Ætas puerilis & inadulta. Plin. lib. 9. cap. 8. Atque etiam geſtant fetus in infantia.

Infantia dicitur quum quis rem aliquam novit, & eam dicendo non poteſt explicare. Cic. 4. Att. 16. Accuſatorum incredibilis infantia, id eſt L. Lentuli, L. F. quem fremunt omnes prævaricatum. Idem in Orat. 236. Res autem ſic ſe habet, (ut breviſſime dicam quod ſentio) compoſite & apte ſine ſententiis dicere, inſania eſt: ſententioſe autem. ſine verborum & ordine, & modo, infantia. Idem in Topic. 82. Poſſitne eloquentia commutatione aliqua converti in infantiam. conf. Suet. Gramm. cap. 9. Idem 1. 1. 19.

Solvimus infantiam deliciis. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Ab infantia. V. AB.

Infantia naſi. V. NASUS.

Infantia pomi. Plin. Lib. 15. cap. 19. Mox lacteum humorem, hoc eſt infantiam pomi abſumunt.

INFANTĀRIUS, a, um. Adj. ut Infantaria, [φιλοτεκνος] pro Puerpera. Martial. lib. 4. 43. Al. 88.

Et, quod mireris magis, infantaria non eſt. De Baſſa. [Toto cælo a mente Martialis aberrat hæc expoſitio. Infantariam feminam intelligit, Quæ infantum inſanit amore, eoſque ſemper ſecum habet. V. quæ in CORINTHIARIUS adſcripſi.

Infantarii dicebantur olim Chriſtiani, crediti infantem in conventibus ſuis mactare & comedere. V. Tertull. ad Nation. 1. 2.

INFANTĬCĪDA, æ. m. Tertull. Apol. cap. 4. & ad Nation. 1. 15.

INFANTICIDIUM, i. n. Idem ibid. & Apol. cap. 2.

INFANTĪLIS, e. Adj. Juſtin. 17. 3. 20. Parvulum infantilibus blandimentis inductus diu protexit. Apul. Met. 5. p. 164. Infantilis uterus.
INFANTO, āre. Infantis inſtar nutrire. Tertull. adv. Marc. 1. 14.
INFANTŬLA, æ. f. dimin. Apul. 10. p. 252. Sidon. Epiſt. 7. 2.
INFANTŬLUS, i. m. Apul. 8. Met. p. 207. Gerebamus infantulos & mulieres.
INFARCIO, ſi, tum, [ἐμπλάττω, συστείφω, ἐνθέω] īre. Implere. ut, Parietes infarcire, apud Plin. lib. 35. cap. 14. Columel. lib. 12. cap. 53. Et maxime in eas partes, quibus oſſa relicta ſunt, largum ſalem infarcito. i. e. Indito. Suet. Tib. c. 53. Mori inedia deſtinanti, per vim ore diducto, infarciri cibum juſſit. Budæus hic Infercire legit. In MSS. & emendatius excuſis Infulciri.
Verba infarcire, Inculcare, & ſine ordine inſerere. Cic. in Orat. 231. Quæ vitia qui fugerit, ut neque verbum ita trajiciat, ut id de induſtria factum intelligatur: neque infarciens verba, quaſi rimas expleat, &c. In vetuſto exemplari legitur, Inferciens verba. Utraque lectio proba eſt.
INFERSUS, a, um. Partic. Caro ſtercoribus inferſa. Tertull. adv. Marc. 3. 10.
INFAS, antique pro Infans. Ennius.
INFAS, pro Nefas. Gloſſ. Lat. Gr. Infas, ἀθέμιτον.
INFĂTĪGĀBĬLIS, e. Adj. [ἀκάματος] Qui non defatigatur. ut, Infatigabilis curſus. Plin. lib. 28. cap. 19. Dentes quidem eorum maximi, equis quoque adalligati, infatigabilem curſum præſtare dicuntur.
Val. Max. 3. 2. ex. 1. pr. Infatigabilis pugna. Sen. Epiſt. 66. Servare animum infatigabilem.
INFATIGABILĬTER, Adv. Auguſtin. Epiſt. 32. Ven. Fortunat. Epiſt. lib. 8. inter Carm. 14. & 15. Gloſſ. Gr. Lat. ἀκαμάτως, Infatigabiliter.
INFĂTUO, [μωροποιέω] āre. Reddere ſtultum & fatuum. Cic. pro Flacc. 47. Habebat enim rhetor iſte adoleſcentes, &c. neminem quidem adeo infatuare potuit, ut ei nummum ullum crederet. Idem 3. Philipp. 21. Ut hominem ſtultum magis etiam infatuet mercede publica.
Adulatio infatuat. Sen. Epiſt. 59. conf. Sen. P. Suaſor. 2. extr.
INFATUATUS, a, um. Adj. Qui Faunorum ludibriis agitatur. Vulgo Dæmoniacus. Ex Theſ. Lipſ.
INFAUSTUS, a, um. Adj. [ἀπαίσιος] Infelix, infortunatus. Ovid. 14. Met. 529.

Bella infauſta gerunt, multumque ab utraque cruoris
Parte datur.

INFECTUS, a, um. Adj. [ἀνέργαστος, ἄεργος] Non factus; ex In & Factus compoſitum. Plaut. Amph. 3. 2. 3.

Ea quæ ſunt facta, infecta, eſſe acclamitat. Ibid. 2. 1. 85.
Utinam di faxint infecta dicta recte veniant tua.

i. e. Utinam quæ dicis non eveniant. Al. Re eveniant.
Argentum infectum, Signato opponitur. Liv. 36. 40. Argenti infecti tulit in ærarium quatuordecim millia pondo ſeptingenta triginta duo, & ſignati bigatorum XVII millia viginti tria.
Curſu infecto depoſcit præmia. Propert. lib. 2. 5. 25.
Damnum infectum. Cic. in Topic. 22. At ſiquis in pariete communi demoliendo damni infecti promiſerit, non debebit præſtare quod fornix vitii fecerit. conf. Plin. 36. 2.
Dona infecta facere. Plaut. Moſt. 1. 3. 27. i. e. Irrita, revocare donationem. Budæus.
Facta infecta loqui. Stat. 3. Theb. 430.
Fœdus infectum. Virg. 12. Æn. 243.
Opera facta & infecta. Cato R.R. cap. 2. Ubi cognovit quomodo fundus cultus ſiet, operaque quæ facta, infectaque ſient.
Pace infecta, Non facta. Ter. Eun. 1. 1. 8.

Infecta pace, ultro ad eam venies, indicans
Te amare, & ferre non poſſe.

conf. Liv. 30. 31. extr.
Penſa infecta reponunt. Ovid. 4. Met. 10.
Re infecta abire. Liv. 9. 32.
Sacra infecta relinquunt. Ovid. 6. Met. 202.
Scelus infectum. Virg. 6. Æn. 742.
Victoria infecta. Liv. 9. 23.
Diffingere, infectumque reddere. Hor. 3. Carm. 29. 47.
Infecta facere, Quod factum eſt corrumpere. Plaut. Caſin. 4. 4. 9.
Infectum fieri non poteſt. Plaut. Aul. 4. 10. 11.

Quid vis fieri? factum eſt, illud fieri infectum non poteſt.

Ter. Phorm. 5. 8. 4.
Infectum reddere quicquid fieri non oportuerit. Plin. Paneg. cap. 80. Intercedere iniquitatibus magiſtratuum, infectumque reddere quicquid fieri non oportuerit.
Pro infecto eſſe. Liv. 9. 11. Nemo quenquam deceperit, omnia pro infecto ſint, recipiant arma quæ per pactionem tradiderunt.
Infectum volet eſſe dolor quod ſuaſerit. Hor. 1. Epiſt. 2. 60.
Infectum, Salluſtius novo quodam modo non Quod factum non eſt, ſed Quod fieri non poteſt dixit. Ejus verba ſunt Iug. cap. 76. pr. Sed rex nihil jam infectum Metello credens, i. e. Nihil eſſe putans quod non efficere Metellus poſſet. Hæc Turnebus.
INFĒCUNDUS, a, um. Adj. [ἄφορος] Fecundo contrarium, Non ferax, Sterile. Plin. lib. 11. cap. 54. Ova incubari intra decem dies edita utiliſſimum eſt; vetera aut recentiora infecunda.
Ager arbori infecundus. Salluſt. Jugurth. cap. 17.
Folia infecunda. Plin. lib. 12. 10.
Fons. Ovid. 3. Triſt. 14. 34.
Materia. Columel. lib. 2. cap. 4.
Natura. Stat. 3. Silv. 1. 167.
Semina. Virg. 2. Georg. 48.
Compar. Columel. l. c. Infecundior materia miſta pinguiori ſegetem minus uberem reddit. Prudent. adverſ. Symmach. 2. 954. Infecundior annus. Scribitur & Infœcundus per œ. Sed contra veterum conſuetudinem.
INFECUNDE, Adv. Idem. Gell. 19. 3. per Metaph. Infecunde atque jejune laudare.
INFECUNDĬTAS, ātis. f. [ἀφορία] Sterilitas. Columel. in prooem. lib. 1. Sæpenumero civitatis noſtræ principes audio culpantes, modo agrorum infecunditatem, modo cæli per multa jam tempora noxiam frugibus intemperiem. adde Tacit. 4. Ann. 6. 7.

INFĒLIX, V. INFŒLIX.
INFENSUS, a, um. [μηνίζων] Adj. ab Infero, ait Perottus, ſignificat Eum qui ira in alium elatus eſt, & odium gerit. Ter. And. 1. 3. 7.

Me infenſus ſervat, ne quam faciam in nuptiis fallaciam.

Plaut. Merc. 4. 5. ſuppoſ. 14.

Verum ſi non amant, oderunt, moleſti itidem atque difficiles,
Garruli, oſores, infenſi, iracundi, ſibi ſuiſque invidi.

Suet. in Vitell. 14. Nullis tamen infenſior quam vernaculis. al. Offenſior.
Infenſus & inimicus. Cic. 1. Verr. 42. Jam nunc timeo quidnam pro offenſione hominum, qui illi inimici, infenſique ſunt, & exſpectatione omnium, & magnitudine rerum, dignum eloqui poſſim.
Infenſo atque inimico animo ire in aliquem. Cic. 4. Verr. 149.
Dictis infenſus amaris. Stat. 2. Theb. 660.
Ignem infenſum corripit. Virg. 5. Æn. 641.
Natura hominum generi infenſa atque inimica. Cic. 4. Tuſc. 58.
Opes principibus infenſæ. i. e. Formidabiles. Tacit. Ann. 11. pr.
Valetudo infenſa. Tacit. 14. Ann. 56. Vitat comitantes, rarus per urbem, quaſi valetudine infenſa.
Compar. Claudian. 3. de Rapt. Proſerp. 201.

— Phlegra nobis infenſior æther.

Vopiſc. Aurel. cap. 36. Incidit ut libertum ſuum infenſiorem ſibi minando redderet.
INFENSE, Adv. Tacit. 5. Ann. 3. 6. Tiberius infenſe invectus.
Compar. Liv. 34. 15. Infenſius hoſtes pro vallo pugnabant. Cic. Orat. 172. Quis porro Iſocrati eſt adverſatus infenſius? al. Impenſius.
INFENSO, [ἐχθραίνω] āre. Tacit. 13. Ann. 41. pro Infenſum habere. Ut quaſi infenſantibus deis exitio tradi crederetur.
Infenſare, pro Infeſtare. Tacit. Ann. 6. 34. pr. Adequitare caſtris, infenſare pabula.
Bello infenſare Armeniam. Idem Ann. 13. 37. pr.
INFER, V. INFRA.
INFĔRAX, acis. Adj. ut, Silvæ inferaces. Hieron. Homil. 2. Ed. Frob. p. 185. Colon. 369. Tom. 3.
INFĔRIÆ, arum. f. pl. [ἐπικτέρεα, ἐναγίσματα] ſunt (ait Servius) Sacra mortuorum, quæ inferis ſolvuntur. Inferiæ dicta Sacrificia, quæ Diis Manibus inferebant. Feſtus. Ovid. 3. Triſt. 3. 81.

Tu tamen extincto feralia munera ferto.

Virg. 9. Æn. 215.

Abſenti ferat inferias.

V. Kirchm. de Fun. Rom. 3. 22. & Turneb. 4. 22. vel Lex. Pitiſc. Virg. 10. Æn. 519.

Viventes rapit, inferias quos immolet umbris.

Dare inferias manibus. Ovid. 5. Faſt. 422.
Ferre inferias alicui. Virg. 9. Æn. 215.
Mittere inferias extincto alicui. Ovid. 11. Met. 381.
Sacrare umbris æternas inferias. Stat. 3. Theb. 363.
Annuæ parentationes ſic etiam dictæ. Suet. Calig. 3. n. 7. Inferiaſque his annua religione publice inſtituit. conf. Idem Claud. 11. & Vitell. 11. Cic. 3. de Nat. Deor. 42. Tertius eſt ex Idæis digitis, cui inferias afferunt.
Conſtabant inferiæ liquoribus & victimis. Liquores erant Aqua, lac, vinum & ſanguis; hæ a fundendo Græcis dictæ χοαί. Tacit. 11. Hiſt. 95. 2. Apud bonos invidiæ fuit, quod extructis in Campo Martio aris, inferias Neroni feciſſet: cæſæ publice victimæ crematæque &c. Flor. 2. 18. 12. Ut deſtinata morte in prælium ruerent, quum ſeſe primum epulis, quaſi inferiis impleviſſent. V. ibi Freinsh. conf. Juſtin. 14. 4. 13. & 18. 4. 13.
INFERIĀLIS, e. Adj. Funebris. Apul. Met. 8. p. 169. Officiis inferialibus ſtatim exactis. conf. Idem Mileſ. 1. pr.
INFERIUS, a, um. Adj. Idem. ut, Inferium vinum. V. Feſtus & Jac. Nic. Loenſ. Epiphill. 3. 12. & Scal. Conjectan. in Varr. lib. 5. p. 75. ed. tert. Steph.
INFERIOR, INFERNALIS, INFERNAS, INFERNUS, V. INFERUS. poſt INFRA.
INFĔRO, fers, intŭli, illātum, [ἐπιφέρω] inferre. Intro ferre, ſive portare. Plaut. Curc. 1. 1. 72. Me inferre Veneri novi jam jentaculum.
In ærarium inferre. Paulus in l. Senatus. D. de contrahenda empt & venditione. Senatus cenſuit, ne quis domum villamve dirueret, quo plus ſibi acquireretur, neve quis negotiandi cauſa eorum quid emeret venderetve: pœna, in eum qui adverſus Senatuſconſultum feciſſet, conſtituta, ut duplum ejus, quanti emiſſet, in ærarium inferre cogeretur: in eum vero qui vendidiſſet, ut irrita fieret venditio.
Fiſco inferre quingentos ſolidos. Macer in l. Imperatores. D. de jure fiſci. Hermogenianus in l. Aufertur. eod. tit.
In ignem inferre. Cæſ. 6. Bell. Gall. 19. Funera ſunt pro cultu Gallorum magnifica & ſumptuoſa: omniaque quæ vivis cordi fuiſſe arbitrantur, in ignem inferunt, etiam animalia.
In pauperiem. Plaut. Truc. 2. 7. 19.

Velut meretrix meum herum miſerum ſua blanditia intulit in
Pauperiem, privavit bonis, luce, honore, atque amicis.

In templum inferre, vel In urbem. Cic. in Vatin. 31. Tu in templum Caſtoris te cum C. Fidulo atrato, ceteriſque tuis furiis funeſtum intuliſti. Idem in Piſon. 55. Triennio poſt Macedonicus Imperator in Urbem ſe intulit, ut nullius negotiatoris obſcuriſſimi reditus unquam fuerit deſertior.
Inferre ſe, pro Cum impetu irruere. Liv. 2. 14. Adeo concitato impetu ſe intulerant Hetruſci, ut funderent ipſo incurſu Aricinos. Sic lib. 4. 33. Et ipſe princeps calcaribus ſubditis evectus, effreno equo in medios ignes infertur. Idem 33. 36. Inferentem ſe ferociter hoſtem, &c.
Per medios infert ſe. Virg. 1. Æn. 443.
Inferre ſe, pro Incedere, & compoſito quaſi gradu cum faſtu ambulare: vel etiam ſimpliciter Ingredi & intrare. Plaut. Mil. 4. 2. 54. Idem Perſ. 5. 2. 25.

Hui babæ, quam baſilice te intuliſti, & facete.

Equus ſe infert campo. Virg. 2. Georg. 145.
Inferre & intrudere ſe. Cic. pro Cæcin. 13. Verſabatur quoque eo tempore in his rationibus auctionis & partitionis: atque etiam ſe ipſe inferebat & intrudebat, & in eam opinionem Cæſenniam adducebat, ut mulier, &c. i. e. Ingerebat, ut vulgo dicunt. Budæus.
Inferre, de mortuis dicitur. Cic. 2. de Legib. 55. Jam tanta eſt religio ſepulcrorum, ut extra ſacra & gentem inferri fas negent. Ulp. in l. 2.

D. de

D. de Religiosis & sumptibus funerum. Qui mortuum in locum alienum intulit, tenebitur in factum actione. Idem in titulo De mortuo inferendo. l. 1. Qui inferendi mortuum jus habet, non prohibetur inferre. Nepos Pausan. extr. Cujus mortui corpus, cum eodem nonnulli dicerent inferri oportere, quo hi qui ad supplicium essent dati, &c. Virg. 3. Æn. 66.

Inferimus tepido spumantia cymbia lacte
Sanguinis & sacri pateras. Ubi Serv. V.

Abortum inferre. Plin. lib. 8. cap. 47. Tonitrus solitariis ovibus abortus inferunt. h. e. Causa sunt abortus. V. ABORIOR.

Actionem inferre cum aliquo, est Agere adversus aliquem. Paulus in l. Ex facto. §. ult. D. de peculio.

Arma inferre, pro Belligerare. Liv. 1. 30. extr. Quum bellum utrinque summa ope pararent, vertique in eo res videretur, utri prius arma inferrent, occupat Tullus in agrum Sabinum transire.

Bellum, Idem. Cic. 9. Att. 1. Jovem imperavisse, ut Italiæ bellum inferret.

Bellum contra patriam. Cic. 2. Philipp. 53.

Cæcitatem. Plin. lib. 12. cap. 8. Item laurino folio & ibi spina tradita est, cujus liquor aspersus oculis, cæcitatem infert omnibus animalibus.

Calamitatem civitati. Cæs. 2. Bell. Gall. 14. Qui hujus consilii principes fuissent, quod intelligerent quantam calamitatem civitati intulissent, in Britanniam profugisse.

Caritatem annonæ. Plin. lib. 18. cap. 28. Quæque nunquam annonæ intulere caritatem.

Causam, Afferre excusationem. Cæs. 1. Bell. Gall. 39. Quorum alius alia causa illata, quam sibi ad proficiscendum necessariam esse diceret, petebat ut ejus voluntate discedere liceret.

Causam inferre alicui, pro Dare occasionem. Hirt. de Bell. Hispan. 1. Propter pecuniæ magnitudinem aliqua ei inferebatur causa, ut eo de medio sublato, ex ejus pecunia latronum largitio fieret.

Certamen alicui, ut aliquid fiat. Liv. 4. 43. Consulibus, Tribuni pleb. certamen intulerunt, ut pars Quæstorum (nam ad id tempus patricii creati erant) ex plebe fieret.

Cladem. Liv. 29. 3. Omnibus pacis modo incuriose agentibus magna clades illata.

Classes Oceano. Lucan. lib. 10. 36.

Crimen alicui, Criminari. Cic. 7. Verr. 105. Quum ipse prædonum socius putaretur, aliis proditionis crimen inferret.

Crimina inferre & Diluere, contraria. Auct. ad Heren. 4. 48. Accusatoris officium est, inferre crimina: defensoris, diluere & propulsare.

Desperationem inferre. Justin. 22. 7. 7.

Detrimentum, pro Damno esse. Cæs. 2. Bell. Civil. 2. Magnisque ultro illatis detrimentis, eos qui eruptionem fecerant, in oppidum rejiciebant.

Dolorem. Plin. lib. 24. cap. 5.

Faces tectis, Incendere tecta. Cic. in Parad. 4. Nisi forte, quum parietes disturbabas, aut quum tectis sceleratas faces inferebas, meorum aliquid ruere, aut deflagrare arbitrabare.

Famem civibus. Cic. 9. Att. 12. Me meis civibus famem, vastitatem inferre Italiæ.

Fraudem. Liv. 27. 28. pr. Ibi duo duces sagaciter moti sunt, alter ad inferendam, alter ad cavendam fraudem.

Gradum. Liv. 9. 40. Is novus additus terror quum ex parte utraque circumvasisset aciem, & ad terrorem hostium legiones Rom. redintegrato clamore intulissent gradum.

Gradum inferunt, quasi recentibus auxiliis aucti. Tacit. 3. Hist. 25.

Hostem se alicui. Virg. 10. Æn. 66.

Ignominiam. Liv. 34.

Injuriam sociis. Cæs. 1. Bell. Gall. 36. Cic. 1. Off. 23. Sed injustitiæ genera duo sunt: unum, eorum qui inferunt: alterum, eorum qui ab iis quibus infertur, si possunt, non propulsant injuriam.

Invidiam inferre. Justin. 8. 1. 10.

Litem. Papinian. in l. 2. D. Ne de statu defunct. Præscriptio quinque annorum, quæ statum defunctorum tuetur, specie litis ante mortem illatæ non fit irrita.

Litem capitis in aliquem. Cic. pro Cluent. 116.

Lumen in clarissimum solem inferre. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Mæstitiam. Cic. 1. Tusc. 106.

Mala. Plin. lib. 14. cap. 22. Approbavit plane quanta per temulentiam mala terrarum orbi intulisset.

Malum in domum alicujus inferre. Nep. 2. 9. 2.

Manus alicui, idem quod Afferre manus. Cic. in Parad. 3. 2. Et æque peccare se si privatis, ac si magistratibus manus inferantur. In vetusto exemplari legitur Adferant. Plin. Epist. 190.

Manus turba armatas in illum intulit. Ovid. in Ibin, 614.

Memoriam sempiternam in domum suam. Cic. 2. Off. 76.

Mentionem, pro Mentionem facere. Liv. 4. 1. pr. Et mentio primo sensim illata a Tribunis, ut alterum ex plebe Consulem liceret fieri.

Metum, Incutere timorem. Liv. 26. 20. Nihilo minor fama apud hostes Scipionis erat, quam apud cives, sociosque: & divinatio quædam futuri, quo minus ratio timoris reddi poterat oborti temere, majorem inferens metum.

Moram. Cæs. 3. Bell. Civil. 75. Neque vero Pompeius cognito consilio ejus, moram ullam ad insequendum intulit. i.e. Moram ullam fecit.

Morsus alicui. Ovid. 11. Met. 58.

Mortem, Occidere. Plin. lib. 27. cap. 2.

Necem. Plin. lib. 10. cap. 74. extr. de Aspide. Intellexisse culpam & necem intulisse catulo.

Oculos in Remp. Cic. pro Font. 33. Age vero nunc, inferte oculos in curiam, introspicite penitus in omnes Reipub. partes.

Odium. Tacit. 15. Ann. 49. Et Lucanus Anneus, Plautiusque Lateranus Consul designatus, vivida odia intulere.

Pedem. Cic. pro Cæcin. 39. Utrum pedem quum intulero, atque in possessionem vestigium fecero, tum expellar, atque dejiciar, &c.

Pedem in ædes inferre. Plaut. Amph. 2. 2. 101.

Neque meum pedem huc intuli etiam in ædeis.

Pedem inferunt, urgentque, & impulsos semel terrore eodem agunt quo cœperunt. Liv. 10. 33. Hic est Impressionem facere.

Periculum. Cic. pro Cluent. 95. Et penitus perspicere debetis quid mali, quantum periculi unicuique nostrum inferre possit vis Tribunitia, &c.

Periculum capitis inferre multis. Cic. 2. Off. 50.

Prælium in castra. Liv. 4. 29. pr. Dictator proruto vallo jam in castra prælium intulerat.

Probrum castis, labem integris, infamiam bonis. Cic. pro Cœl. 42.

Quæstionem. Papinian. in l. 2. D. Ne de stat. defunct. Non esse libertatis quæstionem filiis inferendam, propter patris vel matris memoriam post quinquennium a morte non retractatam, convenit.

Rationibus. Columel. lib. 1. cap. 7. Nam & ipsi diripiunt, & ab aliis furibus non custodiunt, sed nec conditum cum fide rationibus inferunt: ita fit ut actor & familia peccent. conf. Suet. Jul. 47. 2. & Flor. 22. 5.

Sepulchro inferri. Suet. Aug. 102. 6. V. supra Inferre de mortuis.

Sermonem in. Cic. 1. Off. 144. Turpe enim, valdeque vitiosum, in re severa convivio dignum aut delicatum inferre sermonem.

Sermonem de re aliqua. Cic. 1. de Orat. 29. Ibi ut ex pristino sermone relaxarentur animi omnium, solebat Cotta narrare, Crassum sermonem quendam de studio dicendi intulisse.

Signa. Cæs. 2. Bell. Gall. 25. Signa inferre, & manipulos laxare jussit. conf. Liv. 4. 18.

Signa patriæ. Cic. pro Flacc. 5. Damnatus est is qui Catilinam signa patriæ inferentem interemit.

Socium se infert Æneas. Virg. 4. Æn. 242.

Spem. Cæs. 2. Bell. Gall. 25. Hujus adventu spe illata militibus, ac redintegrato animo, &c.

Stuprum reginæ, pro Stuprare. Cic. 3. Off. 38.

Stuprum pulvinaribus Bonæ deæ. Cic. de Arusp. Resp. 8.

Stuprum in domum aliquam, pro Uxorem alicujus stuprare. Cic. in Parad. 3. Quamcunque in domum stuprum intulerint, eandem esse labem libidinis.

Sumptum civibus. h. e. Sumptibus vexare, & onerare cives. Cic. pro Flacc. 45. Pro quo quum a P. Varino Prætore pecuniam accepisset, celavit suos cives, ultroque iis sumptum intulit.

Supplicia urbibus hostium. Cic. de Arusp. Resp. 3. Supplicia neque a sociorum mœnibus prohibere, neque hostium urbibus inferre potuerunt.

Suspicionem. Cæs. 3. Bell. Civil. 38. Ex fremitu equorum illata suspicione, ad suos se recipere cœperunt.

Terrorem, pro Terrere. Cic. pro Milon. 71. Satis declarat se non terrorem inferre vobis.

Terrorem intulerat Jovi. Hor. 3. Carm. 4. 49.

Tributum studio alterius. Columel. lib. 1. cap. 1. Nec minori fide pro virili parte tributum nobis intulerunt Lysimachus & Cleobulus. Paulo ante dixerat, Aliquod stipendium nostro studio contulerunt.

Verecundiam inferre alicui. Liv. lib. 35. 45. pr. Adventum ejus & majestatem ad verecundiam inferendam Romanis majorem vim habituram quam arma. Al. Faciendam.

Vestigia aliquo. Lucret. lib. 6. 758.

Vim & manus alicui. Cic. 2. in Catil. 1. Jam mihi Consuli hoc ipso in templo jure optimo Senatus vim & manus intulisset.

Vulnera alicui, Vulnerare. Cæs. 5. Bell. Gall. 28. Multis ultro vulneribus illatis. Sic 2. Bell. Civil. 6. Multa nostris de improviso imprudentibus atque impeditis vulnera inferebant.

Inferre, Solvere. Scævola in l. De accessionibus. D. de diver. temp. præscrip. Jam enim illo in tempore, quo contrahebat, videri te concessisse venditionem, si pecuniam non intulisses.

ILLĀTUS, a, um. Partic. V. in superioribus exemplis.

ILLĀTIO, ōnis. f. [εἰσφορὰ] Ulp. in l. 2. D. de religiosis & sumptibus funerum, De ea autem illatione Prætor sensit, quæ sepulturæ causa fit. conf. Cassiodor. 2. Epist. 16. & Apul. 3. Dogm. Plat. p. 34. & in ipso verbo supra.

ILLATĪVUS, a, um. Adj. Illationem inferens. Apul.

INFERTUS, a, um. Adj. pro Illatus. ut, Infertum vinum. Isidor. 20. 3.

INFERTOR, ōris. m. Gloss. Gr. Lat. παραθέτης, Structor, infertor.

INFERTĬLIS, e. Adj. apud Columel.

INFERTILĬTAS, ātis. f. Sterilitas. Gloss. Gr. Lat. ἀγονία.

INFERIÆ. V. supra. f. l.

INFERVEO; sive INFERVESCO, inferbui, [ἐπιζέω] ĕre. Idem quod Fervere. Cato cap. 108. Facito bis aut ter inferveat. Idem cap. 90. Et far parum facito, & fabæ tertia pars ut infervescat. Hor. 2. Serm. 4. 67.

Hoc ubi confusum sectis inferbuit herbis, &c.

INFERVĔFĂCIO, ēci, actum, [ζεοποιῶ] ĕre. Columel. lib. 9. cap. 12. Omnia eadem æquis ponderibus in unum lævigata, & fictili vase cum aminæo vino infervefacta. Idem lib. 12. cap. 17. Liquatumque acetum infervefaciant.

INFERVĔFĪO, ĕri. Scribon. Larg. cap. ult. Posteroque & tertio die quum infervefiunt, reconduntur.

INFERUS & inde deducta V. post INFRA.

INFESTATIO, INFESTATUS, INFESTATOR. V. infra INFESTO.

INFESTĪVUS, a, um. Adj. [ἀπρεπής] Infacetus, injucundus. Gell. 1. 5. Homo subagresti ingenio & infestivo.

INFESTIVĬTER, Adv. Gell. 9. 9. Cetera vertit non infestiviter.

INFESTUS, a, um. [πολεμικός, σχέτλιος, κακωτικὸς] Qui alicui malum infert: & est plus quam Inimicus, jamque adversus eum fertur. Plaut. Casin. 3. 5. 41.

— nunquid mihi quoque minatur?
P. Tibi infesta soli est plus quam cuiquam.

Infestum ferri in suos. Cic. pro Rosc. Amer. 88. Is qui ardens avaritia feratur infestus in suos.

Infestus aut inimicus. Cic. 5. Verr. 12. Quis hunc audet dicere aratoribus infestum aut inimicum fuisse?

Habere aliquid infestum, pro Infestare. Liv. lib. 9. Qui vias latrociniis, pascuaque publica infesta habuerant.

Acies infestæ. V. ACIES.

Ager infestus ab nobilitate. V. AB.

Amor infestus. Catul. ad Juventium, 96. 11.

Animo infesto reprehendere. Cic. ad Brut. 16. Benefacta pro debitis exigimus: quæ aliter eveniunt, ut decepti ab his, infesto animo reprehendimus.

Arma infeſta. Ovid. 5. Epiſt. 91.
Bellum infeſtiſſimum. Liv. 9. 12.
Clamor infeſtus & inimicus. Cic. 3. Verr. 12. Clamore Populi Romani infeſto atque inimico excitatum.
Concio infeſta. Curt. 7. 2. 1.
Dictis infeſtis diſcerpere aliquem. Catul. de Coma Beren. 64. 73.
Enſes infeſti. Stat. 1. Achil. 131.
Fortuna infeſta, cui Proſpera opponitur. Cic. ad Octav.
Haſta infeſta. Virg. 10. Æn. 876. i. e. In vulnus parata. Serv.
Hoſtes infeſti. Ovid. 1. Amor. 7. 19.
Itinera infeſta. Cæſ. 8. Bell. Gall. 47. Infeſtiſque itineribus commeatus complures, qui comportabantur in hiberna Romanorum, intercipiebantur. Sic 3. Bell. Civil. 79.
Latrones infeſti. Hor. 2. Serm. 1. 42.
Mare infeſtum habere, Latrociniis mare infeſtare. Cic. 3. de Rep. apud Non 13. 6. Nam quum quæreretur ex eo, quo ſcelere impulſus mare haberet infeſtum uno myoparone, Eodem, inquit, quo tu orbem terræ. Sic, Cic. 9. Att. 19. extr.
Mater crudelis & infeſta huic. Cic. pro Cluent. 12.
Oculis infeſtis conſpici. Cic. in Catil. 17.
Odium infeſtum. Cic. 5. Verr. 127. Qua de cauſa excitatum eſſe dicamus in aratores tam infeſtum odium atque tantum?
Provincia infeſta, Non ab hoſtibus aut prædonibus tuta. Cic. 2. de Invent. 10. Quod tamen excurſionibus & latrociniis infeſtam provinciam redderent.
Quietem infeſtam facere alicui. Lucret. lib. 5. 981.
Saltus infeſtior. Cic. 10. Fam. 31. Nam ſaltus Caſtulonenſis qui ſemper tenuit noſtros tabellarios, etſi nunc frequentioribus latrociniis infeſtior factus eſt, tamen, &c. h. e. Periculoſus.
Senectus infeſta, Moleſta & gravis. Liv. 1. 47. pr. Tum vero in dies infeſtior Tullii ſenectus, infeſtius cœpit regnum eſſe. [i. e. Magis exoſum.
Signa infeſta, dicuntur Quæ adverſum tendunt: hoc eſt vexilla in hoſtem euntia, ut moleſtiam inferant. Hæc Valla lib. 4. Cæſ. 6. Bell. Gall. 7. Illi ubi, præter ſpem, quos fugere credebant, infeſtis ſignis ad ſe ire viderunt. Sic Liv. 4.
Tela infeſta. Virg. 5. Æn. 582.
Terra infeſta colubris. Ovid. 4. Met. 619.
Vulnere infeſto inſequi aliquem. Virg. 2. Æn. 529.
Infeſtus etiam dicitur, Cui infeſti ſunt inimici: qui in diſcrimine verſatur, & inſidiis. Gell. 9. 12. Infeſtus ancipiti quoque ſignificatione eſt: nam & is Infeſtus appellatur, Qui malum infert cuipiam; & contra, Cui aliunde impendet malum, is quoque Infeſtus dicitur. Cic. pro Roſc. Amer. 10. Filii vita infeſta, ſæpe ferro atque inſidiis appetita. Sic Catul. ad Gell. 113. 4.
Libertas infeſta acerbitate ſuppliciorum. Cic. pro Rabir. 10. Qui veſtram libertatem non acerbitate ſuppliciorum infeſtam, ſed lenitate legum munitam eſſe voluerunt.
Infeſta ſalus alicujus, Cui infeſti ſunt inimici, ut ait Gell. Cic. pro Planc. 1. Dolebam, Judices, & acerbe ferebam, ſi hujus ſalus ob eam ipſam cauſam eſſet infeſtior, quod is meam ſalutem atque vitam ſua benevolentia, præſidio, cuſtodiaque texiſſet. conf. Senectus paulo ſupra.
Infeſtum, a Feſtinando dici putat Nigidius, Qui enim inſtat (inquit) alicui, eumque properans urget, opprimereque eum ſtudet feſtinatque: aut contra, de cujus periculo & exitio feſtinatur: is uterque infeſtus dicitur, ab inſtantia atque imminentia fraudis, quam vel facturus alicui, vel paſſurus eſt. Ex Gell. lib. 9. cap. 12. V. Vall. 4. 3.
INFESTE, Adv. Liv. 26. 13. Age contra, quæ illi infeſte in nos fecerint, repetite.
Circumſcindere infeſtius. Liv. 2. 55. Quo ferocius clamitabat, eo infeſtius circumſcindere & ſpoliare lictor.
Contendere infeſtiſſime. Cic. pro Quint. 66.
Disjicere infeſte domum. Vellei. 2. 45. 3.
Exprobrare infeſte. Suet. Tiber. 51.
Interrogare infeſtiſſime. Quintil. 12. 8.
INFESTO, [ἐνοχλέω] āre. Crebris incurſibus moleſtiam inferre, ut ait Valla. Plin. lib. 7. cap. 2. Quos a gruibus infeſtari Homerus quoque prodidit. De Pygmæis.
Aquas infeſtat Charybdis. Ovid. 2. Amor. 11. 18.
Arborem infeſtare, pro Vitiare. Plin. lib. 15. 5. Arborem ipſam fertilitate conſumi: muſco præterea rubro infeſtari.
Animos rudes infeſtare ſuperſtitione. Columel. lib. 11. cap. 1.
Aſia infeſtatur anguſtiis. Plin. 6. 11.
Greges infeſtare. Juſtin. 43. 2. 9.
Infantes infeſtat editos plenilunium. Plin. lib. 7. cap. 6.
Mare infeſtare. Vellei. 2. 73. 3. Vindicatum armis ac ductu patris ſui mare infeſtare piraticis ſceleribus.
Vineta infeſtantur Auſtris & Euris. Columel. lib. 3. cap. 12.
INFESTĀTUS, a, um. Partic. ut, Mare latrociniis ac prædationibus infeſtatum. Vellei. 2. 73. 3.
INFESTĀTIO, ōnis. f. Tertull. Apol. cap. 1. pr. Domeſticis judiciis nimis operata ſectæ hujus infeſtatio obſtruit defenſioni.
INFESTĀTOR, ōris. m. Qui infeſtat. Plin. 6. 28. Nomadas infeſtatoreſque Chaldæorum Scenitæ claudunt.
INFĬBŬLO, [ἐμπορπῶ, περονέω] āre. Celſ. lib. 7. cap. 25. §. 3. Infibulare quoque adoleſcentulos quidam valetudinis cauſa conſuerunt. Ejuſque hæc ratio eſt. Cutis quæ ſuper glandem eſt, extenditur: notaturque utrinque a lateribus atramento, qua perforatur, deinde remittitur. Si ſuper glandem notæ revertuntur, nimis apprehenſum eſt, & ultra notari debet. Si glans ab his libera eſt, is locus idoneus fibulæ eſt. Tum qua notæ ſunt, cutis acu filum ducente tranſuitur, ejuſque fili capita inter ſe deligantur, quotidieque id movetur, donec circa foramina cicatriculæ fiant. Ubi hæ confirmatæ ſunt, exempto filo fibula additur: quæ quo melior, eo lævior eſt. Hactenus Celſus. Al. Quo levior eo melior. Infibulabantur etiam comœdiarum actores, & adoleſcentes, conſervandæ vocis gratia, quæ poſt expertam venerem tum aſperior fieri, tum rauceſcere & mutari ſolet. Martial. lib. 7. 81.

Menophili penem tam grandis fibula veſtit,
Ut ſit comœdis omnibus una ſatis.
Hunc ago credideram (nam ſæpe lavamur in uno)
Solicitum voci parcere, Flacce, ſuæ.
Dum ludit media populo ſpectante palæſtra
Delapſa eſt miſero fibula: verpus erat.

Unde eſt illud Juven. 6. Sat. 73.

Solvitur his magno comœdi fibula.

Cui ſuccinit Martial. lib. 14. Epig. 215. De fibula. Hinc etiam Refibulare, hujuſmodi fibulam ſolvere. Videmus hodieque ab Hiſpanis & Italis infibulari equas, ut a coitu arceantur.
INFIBULĀTUS, a, um. Partic. ut, Infibulati flamines æreis fibulis. Feſtus.
INFICETE; INFICETIÆ, INFICETUS, V. INFACETUS.
INFICIAS, & INFICIATOR. V. INFICIOR.
INFĬCIO, ēci, ectum, [βάπτω, παρεμβύω] ĕre. Intingere, imbuere. Plin. lib. 7. cap. 15. Ad omnem contactum adhærens, præterquam filo quod tale virus infecerit. De menſtruis mulierum. Ibid. cap. 56. Inficere lanas Sardibus Lydi. ſubaud. Invenerunt.
Æquor infecit ſanguine. Hor. 3. Carm. 6. 34.
Aquas infecit ſanguis. Ovid. 9. Epiſt. 142.
Cœlum arcus inficit longo curvamine. Ovid. 6. Met. 64.
Capillos nigro colore inficiunt ſiliquæ ervi. Plin. lib. 22. cap. 25.
Caput ſenecta infecit. Tibull. lib. 1. 8. 42.
Cultros inficit ſanguine. Ovid. 15. Met. 135.
Diem volumina fumi infecere. Ovid. 13. Met. 602.
Locum inficere ſanguine. Tacit. 2. Hiſt. 55.
Manus cortex nucis inficiens. Ovid. de Nuce, 156.
Manus cæde inficere. Phæd. 4. Fab. 6. 16.
Hic cæde patris Peliadum infecit manus.
Ora pallor albus inficit, Occupat. Hor. Epod. 7. 15.
Ora rubor igneus. Lucan. lib. 5. 214.
Pocula inficere veneno, quod barbari dicunt, Venenare, vel Intoxicare. Virg. 2. Georg. 128.
Rivos ſanguine rubro inficiet. Hor. 3. Carm. 13. 8.
Inficere tabe invidiæ. Ovid. 2. Met. 784.
Inficere artibus, pro Imbuere. Cic. 3. de Fin. 9. Sed tamen jam puer infici debet his artibus, quas ſi dum eſt tener, combiberit, ad majora veniet paratior.
Inficere ac flectere. Cic. 1. de Legib. 47. Qui teneros ac rudes quum acceperunt, inficiunt & flectunt ut volunt.
Deliciis, otio, languore, deſidia animum inficere. Cic. 5. Tuſc. 78.
Moribus peregrinis inficere, opinionum pravitate, & ſimilibus. Livius, Hoc luxu & peregrinis infecti moribus. i. e. Imbuti & vitiati. Cic. 1. Att. 13. Sed vereor ne hoc quod infectum eſt, ſerpat longius. i. e. Inquinatum, contaminatum: a labe metaphora deducta, quæ ex olea facta, ſerpit late in ea re quam ſemel infecit.
INFECTUS, a, um. Partic. [βεβαμμένος] Tinctus. Plin. lib. 11. cap. 37. Mulieribus etiam palpebræ infectæ quotidiano: tanta eſt decoris affectatio, ut tingantur oculi quoque.
Aquæ infectæ ſanguine. Ovid. 3. de Pont. 4. 108.
Mare infectum, Venenatum. Suet. in Calig. 49. Inventa & arca ingens variorum venenorum plena, quibus mox a Claudio demerſis infecta maria traduntur non ſine piſcium exitio.
Mons cæde ferarum infectus. Ovid. 3. Met. 143.
Tela infecta ſanguine. Stat. 9. Theb. 187.
Infectus, Non factus. V. ſuo loco.
INFECTIO, ōnis. f. Vet. Gloſſ. Græco Lat. βαφὴ, βάμμα. Tinctura, infectus, infectio. V. etiam Eumen. Panegyr. Conſtantii Cæſaris cap. 18. & Octav. Horat. 1. 1.
INFECTUS, ûs. m. [βάψις] Plin. lib. 8. cap. 48. De reliquarum infectu, ſuis locis dicemus. conf. dict. ſuper.
INFECTOR, ōris. m. [βαφεὺς] Qui lanas inficit, & imbuit aliquo colore. Plin. lib. 20. cap. 7. Quarto infectores lanarum utuntur, quod glaſtum vocant.
Infector ſuccus, Quo lanæ vel quidpiam aliud tingitur, & inficitur. Plin. lib. 11. cap. 2. V. & Sen. 3. Quæſt. Nat. 25. Cic. 2. Fam. 16. & Feſt.
INFECTŌRIUS, a, um. Adj. Marcell. Emp. cap. 4. Infectorium alumen.
INFECTORIUM, i. n. Gloſſ. Gr. Lat. βαφεῖον, infectorium.
INFECTĪVUS, a, um. Adj. Vitruv. 7. 14. Hæc infectiva appellantur.
INFĬCIOR, [ἀρνέομαι, ἐξόμνυμι] āri. Negare dicto, non facto, inquit Valla lib. 6. Dubitat Voſſius Etym. p. 266. an rectius a Facio, vel a Fateor deducatur, adeoque per T, an per C ſcribi debeat. Snakenb. autem in Indice ad Curtium a Fateor derivatum cogitat, adeoque per T ſcribendum eſſe dicit. Pareus per T ſcribi teſtatur in MSS. Plaut. Amph. 2. 2. 147. Cic. pro Cluent. 162. Quis tum poſſet arguere ab Oppianico tentatum eſſe judicium pecunia? quis id hoc tempore inficiari poteſt? Idem 3. in Catil. 11. Nam quum id poſſet inficiari, repente præter opinionem omnium confeſſus eſt. Idem pro Cluent. 162. Florio legatum ex teſtamento inficiatum eſt. Idem 6. Verr. 104. Earum autem rerum nullam ſibi iſte neque inficiandi rationem, neque defendendi facultatem reliquit.
Amicitiam inficiari. Curt. 7. 1. 26.
Contumelias inficiari. Tacit. 2. Ann. 14.
Pretium rex inficiatur. Ovid. 11. Met. 205.
INFICIĀTUS, a, um. Partic. ut, Amicos inficiatus. Ovid. 1. de Pont. 7, 27.
INFICIANDUS, a, um. aliud Partic.
Amor inficiandus. Ovid. 2. Amor. 17. 26.
Fama inficianda. Ovid. 9. Epiſt. 4.
INFICIĀTIO, ōnis. f. [ἐξάρνησις] Negatio. Cic. 2. de Orat. 105. Sic in Partit. 102. Primus ille ſtatus rationem habet iniqui criminis, ipſam negationem inficiationemque facti.
Nuda inficiatio. Quintil. lib. 5. cap. 13.
INFICIĀTOR, ōris. m. [ἐξαρνητὴς] Qui negat ſe vel debere quod actor petit, vel commiſiſſe quod accuſator objicit. Cic. 1. de Orat. 168. Quod petitoris cauſa comparatum eſſe non intelligebat: ut ſi ille inficiator probaſſet judici ante petitam eſſe pecuniam, quam eſſet cœpta deberi. Unde ſtatus conjecturalis dicitur inficialis, in quo ſemper reus inficiatur. Hæc Valla lib. 6. Cic. 2. in Catil. 21. Hoſce ego non tam milites acres, quam inficiatores lentos eſſe arbitror. Idem pro Flacco 48. Martial. lib. 1. 98.

In jus, ô fallax atque inficiator, eamus,

INFICIĀTRIX, icis. F. Prudent. Psychom. v. 632.
— fidei fraus inficiatrix.

INFICIĀLIS, e. Adj. [ἀρνητικὸς] ut, Inficialis status, Quo itur inficias, & negantur objecta. V. INFICIATOR. Cic. in Topic. 92. Itaque aut inficialis, aut conjecturalis prima appellatur.

INFICIAS, [ἔξαρνός εἰμι] tantum accusati casus, & pluralis num. solum cum Eo, is, jungitur sine præpositione; ut, Ire inficias, Negare. Ter. Adel. 3. 2. 49.
Si inficias ibit, testis mecum est annulus, quem amiserat. Gell. lib. 16. cap. 19. Nautas stupefactos convictosque inficias ire non quisse. Quintil. lib. 3. cap. 7. Nec inficias eo esse quasdam, &c.

INFIDELIS, V. INFIDUS.

INFĪDUS, a, um. Adj. [ἄπιστος, ἄσπονδος] a Fido, fidis derivatur, quod habet primam longam; significat autem Eum cui non est fidendum. Cic. de Provinc. Consul. 33. Ceteræ partes a gentibus aut inimicis huic imperio, aut infidis, aut incognitis, aut certe immanibus & barbaris.
Fidus & Infidus, contraria. Cic. de Amicit. 53. Tum, quum exul esset, se intellexisse quos fidos amicos habuisset.
Fœdus infidum. Liv. lib. 7. extr. Et propter Latinorum infidum jam diu fœdus, Privernates, &c.
Fratres infidi. Virg. 2. Georg. 496.
Mare infidum. Lucret. lib. 2. 557.
Pax infida. Liv. 9. 45. pr. Ad Æquos inde, veteres hostes, ceterum multos annos sub specie infidæ pacis quietos, versa arma Romana.
Proditio infida. Ovid. 3. de Arte Am. 578.
Sedes infida & instabilis. Plin. lib. 36. cap. 15. Super omnia erit populi furor, sedere ausi tam infida, instabilique sede.
Societas regni infida. Liv. 1. 14.
Servitia infida. Liv. 2.
Socius infidus. Liv. 24. 45.
Vir infidus. Propert. lib. 1. 6. 18.
Vulgus infidum. Hor. 1. Carm. 35. 25.
Infida omnia atque infesta facere. Liv. 1.

INFIDE, Adv. apud Firmicum.

INFĪDĒLIS, e. Adj. [ἄπιστος] Qui non stat promissis, & promissam fidem non exolvit, quin potius violat. Plaut. Asin. 3. 2. 15.
Ubi fidentem fraudaveris, ubi hero infidelis fueris. Liv. 23. Sociis superbis atque infidelibus.
Allobrox novis rebus infidelis. Hor. 16. 6.
Infidelis & Firmus amicus, contraria. Cic. 15. Fam. 4. His ego subsidiis ea sum consecutus, quæ nullis legionibus consequi potuissem, ut ex alienissimis sociis amicissimos, ex infidelissimis firmissimos redderem.
Arbitræ non infideles meis rebus. Hor. Epod. 5. 50.
Compar. Plaut. Capt. 2. 3. 83.
Obsecro, infidelior mihi ne fuas, quam ego sum tibi.
Superl. Cic. 9. Fam. 1. Cum me in res turbulentissimas infidelissimis sociis demisissem.

INFIDELĬTER, Adv. Cic. ad Brut. 1. Minus putarim reprehendendum, si inutiliter aliquid senatui suaserim, quam infideliter.
Superl. Salvian. lib. 3. contra Avarit. p. 122. Si qui ex istis morte appropinquante filios non habent, quærunt infidelissime, &c.

INFIDELĬTAS, ātis. f. [ἀπιστία] Fides violata, perfidia. Cæs. 8. Bell. Gall. 23. Infidelitatem ejus sine ulla perfidia judicavit comprimi posse.
Plur. Cic. pro Milon. 70. Quantæ infidelitates in amicis.

INFĪGO, xi, xum, [ἐμπήγνυμι] ĕre Intus figere: ut,
Gladium infigere hosti in pectus. Cic. 4. Tusc. 49.
Ictus infigere corpori. Cic. 2 Tusc. 20.
Sagitta infigitur arbore, pro In arbore. Virg. 5. Æn. 504.
Venabula sagittarum infigere prætereuntibus. Plin. lib. 8. cap. 8.
Inculcare & infigere aliquid. Plin. 1. Epist. 20. pr. Prævaricatio etiam cursim & breviter attingere, quæ sunt inculcanda, infigenda, repetenda.
Positum & infixum in re aliqua. Cic. pro Cluent. 17. Hoc quod in communibus hominum sensibus, atque in ipsa natura positum atque infixum est.
Infixum est animo, i. e. Vehementer inhæret memoriæ. Quintil. lib. 1. cap. 14. ubi de lectione pueri.

INFIXUS, a, um. Partic. [ἐμπεπηγμένος] ut, Aculeus infixus. V. ACULEUS.
Animus infixus in patriæ caritate. Cic. ad Brut. 15.
Dolor infixus animo hæret. Cic. 2. Philipp. 64.
Hostis infixus mœnibus. Sil. lib. 11. 173.
Mens intenta & infixa in eas res. Cic. 1. de Nat. Deor. 49. In eas imagines mentem intentam, infixamque nostram intelligentiam capere, quæ sit & beata natura & æterna.
Pila infixa in tergis stetere. Liv. 27. 14. de Elephantis Annib.
Religio infixa animis. Liv. 29. 18. pr.
Res memoriæ infixa. Liv. 3. 71. Eo se rem vetustate obliteratam, ceterum suæ memoriæ infixam afferre.
Telum infixum educere. Ovid. 13. Met. 393.
Vulnus infixum stridet sub pectore. Viro. 4. Æn. 689.
Vultus hærent infixi pectore. Virg. 4. Æn. 4.

INFĬGŪRĀTUS, a, um. Adj. Theod. Priscian. 2. 1. Febris simplex & infigurata.

INFIGURĀBILIS, e. Adj. Idem. Ammian. 24. 4. Compage scutorum, velut testudine infigurabilium fornicum, operiebantur.

INFIMUS, V. INFERUS in INFRA.

INFINDO, [ἐγχίζω] ĕre. Idem quod simplex. Virg. 4. Ecl. 33.
Oppida, quæ jubeant telluri infindere sulcos. Sic 5. Æn 142.

INFIDIBULUM, i. n. Cato de R. R. cap. 10. Turnebus, Infidibula ab Infidendo nomen sunt adepta, quibus tanquam infinduntur vasa angusti oris, ut urcei, vel dolia per tectorium, ut humor aut vinum infundatur: ea melius censeo infundibula vel infudibula appellari. Hæc ille. conf. INFUMIBULUM & INFUNDIBULUM. infra.

INFĪNĪTUS, a, um. Adj. [ἀπέραντος, ἄπειρον, ἀπειρέσιος, ἀπέρατος, ἀπείρατος] Finito contrariam habet significationem. Cic. pro Rosc. Com. 24. Qui tantas & tam infinitas pecunias, non propter inertiam laboris, sed propter magnificentiam liberalitatis repudiarit. Fere servit hæc vox Hyperbolis.
Altitudine infinita spelunca. Cic. 6. Verr. 107.
Cædes infinita. Cic. 3. Catil. 8. Cædemque infinitam civium fecissent.

Genus infinitum invenerat ad innuberabilem pecuniam corripiendam. Cic. 4. Verr.
Imperium infinitum, i. e. Sine exceptione, vel Maximum & quasi perpetuum. Cic. 4. Verr. 8. Postquam M. Antonii infinitum illud imperium senserant. Budæus.
Labor rerum forensium infinitus. Cic. 1. de Orat. 1.
Potestas infinita. Liv. 3. 9.
Quæstiones infinitæ. Cic. 4. Acad. 117.
Spatium infinitum. Lucret. lib. 2. 1052.
Spes infinita. Cic. pro Deiot. V. Persequi spem infinitam, in SPES.
Tempus infinitum ætatis. Cic. 1. de Fin. 64. Nec majorem voluptatem ex infinito tempore ætatis percipi posse, quam ex hoc percipiatur quod videamus esse finitum.
Versus infinitus, apud Cic. in Orat. 163. est, Cujus omnia verba concursione vocalium implicantur, & nulla suum finem habent, quæ res maxime hiulcum versum facit. Exempli gratia profert Cicero hunc anapæsticum,
Frugifera & ferta arva Asiæ tenet. Al. Insuavissima littera finitus.
Ex infinito contractum tempore bellum. Lucret. lib. 2. 574.
Ab infinito. Plaut. Mostel.
Ad infinitum. Plin. lib. 13. cap. 9. Siccatus durescit ad infinitum.
In infinitum. V. IN.
Abire in infinitum. V. ABEO.
Auri atque argenti infinitum. Eutrop. 6. 3. & 9. 9. 9. In quo infinitum auri gemmarumque constituit. Ubi Pondus videtur subaudiri.
Compar. Cic. in Topic. 33. Partium distributio sæpe est infinitior, tanquam rivorum a fonte deductio.

INFINĪTE, Adv. [ἀπειράκις] Sine modo & ratione aut mensura. Cic. in Parad. 6. 3. Illi aurata tecta in villis, & sola marmorea facienti, & signa, tabulas, supellectilem, & vestem infinite concupiscenti, &c.
Infinite secari atque dividi possunt. Cic. 1. Acad. 27.

INFINĪTO, [ἀπεράντως] ablativus vice adverbii. Plin. lib. 25. cap. 8. Procedente persuasione illa, quicquid in Creta nascitur, infinito præstare ceteris ejusdem generis alibi genitis.

INFINĪTAS, ātis. f. [τὸ ἄπειρον] Universitas, generalitas, vel perpetuitas. Cic. 4. Acad. 118. Is enim infinitatem naturæ dixit esse, e qua omnia gignerentur. De Anaximandro.
Locorum infinitas. Cic. 1. de Nat. Deor. 73.
Mundorum infinitas. Ammian. 15. 1.
Infinitatem assignare. V. ASSIGNO.

INFINĪTIO, ōnis. f. Cic. 1. de Fin. 21. Infinitio ipsa, quam ἀπειρίαν vocant, tota ab illo est. i. e. Infinitas, sive infinitudo. conf Non. 2. 469.

INFINĪTĪVUS, a, um. [ἀπαρέμφατος] dictio ficta, Grammaticis peculiaris: de qua abunde Priscianus, & omnes alii Grammatici.
Infinitivus modus dicitur, Qui nec personis aliquibus nec numeris finitur.
Infinitivus modus aliquando sine alterius verbi adminiculo poni solet. Virg. 1. Æn. 37.
— mene incœpto desistere victam? Subintelligitur autem, Verene ita est.
Infinitivus pro indicativo. Ter. Eun. 3. 1. 20.
— invidere omnes mihi,
Mordere clanculum, ego non flocci pendere. i. e. Invidebant.
Infinitivus, cum verbo Licet, vel Est, in sermone generali positus. Gell. 3. 1. Multos videre est pecuniæ cupidos. h. e. Multi videri possunt. Cic. 1. Off. 42. Videre etiam licet plerosque non tam natura liberales, quam quadam gloria inductos, ut benefici videantur, facere multa.
Infinitivus passivus post verba Nolo, Volo, Malo, sæpius atque multo usitatius in persona quavis collocatur. Quintil. Nec mihi unquam tanta fuit cura brevitatis, ut non ea quæ credibilem faciunt expositionem, inferri velim. Cic. 3. de Orat. 46. Pluribus nominibus unam rem declarari volo.

INFINĪBĪLIS, e. Adj. Apul. de Dogm. Plat. p. 50. Materia cum viduata sit fine, infinibilis recte videri potest.
Profunditas infinibilis. Mart. Capell. 2. 45.

INFIRMUS, a, um. Adj. [ἀσθενής, ἀκρατέστερος] Quod firmo contrarium est, h. e. Imbecillis & debilis. Cic. 1. Acad. 14. Et simul assidamus, inquam, si videtur. Sane istud quidem, inquit. Sum enim admodum infirmus.
Infirmissimus ac desperatissimus homo. Cic. in Pison 64. Nunc etiam in hac quotidiana, assidua, urbanaque vita splendorem tuum, gratiam, celebritatem domesticam, operam forensem, consilium, auxilium, auctoritatem, sententiam Senatoriam nobis, aut, verius dicam, cuiquam es infirmissimo ac desperatissimo antelaturus? Al. Infimo ac despicatissimo.
Impares & infirmi. Quintil. lib. 4. cap. 1. Si nos infirmos, & impares agentium contra ingeniis dixerimus.
Infirmi ad resistendum. Cæs. 3. Bell. Civil. 9.
Sum paulo infirmior. Hor. 1. Serm. 9. 71.
Actor infirmus. Quintil. lib. 6. cap. 1. p. 512. Quem melius infirmus actor tacitis judicum cogitationibus reliquisset. De affectu.
Ætas infirma. Ovid. 6. Fast. 599.
Animus infirmus pueris. Ter. Hec. 3. 1. 31.
Pueri inter sese quam pro levibus noxis iras gerunt.
Quapropter? quia enim qui eos gubernat animus, infirmum gerunt.
Artus infirmos baculo sustinet. Ovid. 6. Met. 27.
Caput infirmum. Hor. 1. Epist. 17. 14.
Causæ levissimæ & infirmissimæ. Cic. pro Cluent.
Cibus infirmus, Pauci nutrimenti. Cels. lib. 2. cap. 18. per totum.
Classis inops & infirma, propter dimissionem propugnatorum atque remigum. Cic. 7. Verr. 85.
Corpus infirmum. Ovid. 19. Epist. 7.
Lacerti infirmi. Ovid. 10. Met. 407.
Mens infirma. Ovid. 19. Epist. 7.
Nuptiæ infirmæ, Frivolæ & quæ duraturæ non sunt. Ter. Phorm. 5. 1. 6.
Quod ut facerem, egestas me impulit, quum scirem infirmas nuptias Hasce esse.
Res infirma & nugatoria ad probandum. Cic. pro Cæcin. 64.
Saporis infirmi vinum, Non generosum, debile, & quod linguam non ferit, aut penetrat. Columel. de Arb. cap. 3. Montibus clivisque difficulter

culter vineæ convalescunt: sed firmum probumque saporem vini præbent. Humidis & planis locis robustissimæ, sed infirmi saporis vinum, nec perenne faciunt.

Senecta infirma. Tibul. lib. 1. 4. 27.
Tempus infirmissimum ætatis. Cic. 4. Acad. 8.
Valetudo infirma. Cic. 1. de Orat. 200.
Vires infirmæ. Tibul. lib. 4. 1. 2. Cic. 6. Verr. 95. Ætate affecta, & viribus infirmis homo.

INFIRMIS, e. Adj. Ammian. 20. 6. Coagmenta lapidum recens structorum madoreque etiam tum infirmium.

INFIRME, Adv. [ἀσθενῶς] Imbecilliter, impotenter. Cic. 15. Fam. 1. His rebus allatis, etsi intelligebam socios infirme animatos esse, & novarum rerum expectatione suspensos, &c.
Compar. Suet. August. 90. Tonitrua & fulgura paulo infirmius expavescebat.

INFIRMĬTER, Adv. Arnob. 7. p. 250. Quam infirmiter invalideque dicatur, ipsa rerum inæqualitas indicabit.

INFIRMĬTAS, ātis. f. [ἀσθένεια] Imbecillitas, debilitas. Cic. de Senect. 33. Ut enim infirmitas puerorum, & ferocitas juvenum.
Infirmitas de Animo, vide Firmus animus, in FIRMUS ex Cicer. De hoc Infirmitas in Annotat. in Dionem, puto in librum 36. H. St.
Corporis infirmitas. Cic. de Clar. Orat. 313.
Gallorum, Inconstantia. Cæs. 4. Bell. Gall. 5. Iis de rebus Cæsar certior factus, & infirmitatem Gallorum veritus, quod sunt in consiliis capiendis mobiles, & novis plerumque rebus student. Idem 4. 13.
Laterum. Cic. de Clar. Orat. 202.
Nuptiarum. Ter. Hec. 1. 2. 101.
Quid adhuc habent infirmitatis nuptiæ? conf. Nuptiæ infirmæ in INFIRMUS.
Oculorum. Plin. Epist. 141. Pareo, collega clarissime, & infirmitati oculorum, ut jubes, consulo.
Valetudinis. Cic. 1. Off. 26. & 7. Fam. 1.
Virium, Impotentia. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 26.
Puerilis infirmitas. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Ultima infirmitas corporis. Cels. 2. 6.
Commendare alicujus infirmitatem. Quintil. lib. 4. cap. 1. Ipsius autem litigatoris persona tractanda varie est, nam tum dignitas ejus allegatur, tum commendatur infirmitas.
Impeditus infirmitate. i. e. Morbo. Ulpian. in l. si cui. in fine. D. ex quib. caus. major.
Onerare infirmitatem discentium. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Separare infirmitatem a robustioribus. Quintil. lib. 2. cap. 2. De pueris, ac adolescentibus loquitur.
Infirmitas, pro Timore. Cic. 6. Fam. 7. Solutum existimatur, alteri maledicere: tamen cavendum est ne in petulantiam incidas. Impeditum, seipsum laudare, ne arrogantiæ vitium subsequatur. Solum vero liberum, alterum laudare, de quo quicquid detrahas, necesse est infirmitati, aut invidiæ assignetur.

INFIRMO, [ἀσθενόω] āre. Debilitare, infirmum reddere, & etiam refellere: ut, Infirmare argumenta & rationes alicujus. Cic. de Divin. Idem 6. Att. 13. Ceteri infirmant πολίτευμα Platonis.
Confirmare & Infirmare, contraria. Cic. in Partit. 45. In confirmandis autem nostris argumentationibus, infirmandisque contrariis, sæpe erunt accusatori, &c. Idem 2. de Orat. 331. Contrariis infirmandis & tuis confirmandis.
Infirmare & tollere. Cic. 4. Acad. 18. Hoc quum infirmat, tollitque Philo, judicium tollit incogniti & cogniti. V. modo sub Legem.
Infirmare ac diluere aliquid. Cic. pro Rosc. Amer. 45. Ille quomodo crimen commentitium confirmaret, non inveniebat: ego res tam leves qua ratione infirmem ac diluam reperire non possum.
Infirmare fidem testis ad judicem, Infirmum reddere, & ostendere perjurum esse testem. Cic. pro Rosc. Com. 45.
Legatum. African. in l. si servus legatus. §. si servus alienus. D. de legat. 1.
Legem. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quæramus ergo, num infirmari in aliqua parte lex possit. Liv. 34. 3. pr. Ut unam tollendo legem ceteras infirmetis. Sic
Testamentum. Cic. pro Cæcin. 51. Quæ lex, quod fœdus aut pactio, quod testamentum non infirmari aut convelli potest?
Transactio infirmatur. Ulpian. in l. eleganter. §. item. D. de condict. indebiti.
Veritatem, Veritati contradicere. Cic. pro Quint. 10.

INFIRMĀTUS, a, um. Partic. Cic. in Pison. 44. Horum alter sic fuit infirmatus conscientia scelerum suorum, ut, &c. Idem pro Cæcin. 38. Si sententia hujus interdicti diminuta aut infirmata sit. Ammian. 17. 5. Infirmato imperii robore. Hermogen. in l. aufertur. D. de jure fisci. Infirmato contractu.

INFIRMĀTIO, ōnis. f. [ἀσθένωσις] Confutatio. Cic. 1. de Invent. 16. Judicatio est, quæ ex infirmatione & confirmatione rationis nascitur, controversia.
Infirmatio rerum judicatarum. Cic. pro Lege Agr. 2. 8.

INFIT, [ἄρχεται] Verbum defectivum, pro Incipit usurpatur, auctore Festo. Plaut. Aulul. 2. 4. 39.
Infit ibi postulare plorans, ejulans, &c. Idem Asin. 2. 2. 75.
Me infit percontrarier. Idem Rud. prol. 51. & Virg. 11. Æn. 242.
Et Venulus dicto parens sic farier infit. Lucret. item 5. 1108. Sil. 12. 67.
Infit, pro Inquit [φησὶ] Liv. 3. 71. Ibi infit annum se tertium & nonagesimum agere. Virg. 5. Æn. 708.
Isque his Æneam solatus vocibus infit.

INFIXUS, V. INFIGO.

INFLACCEO, ēre. Marcescere. Non. 2. 323. Inflaccebunt conditiones repudiato & reddito. ex Ennio.

INFLĀGRO, āre. Solin. cap. 5. Sarmenta licet viridia ignem sponte concipiunt, & nullo inflagrante halitu, ab ipso numine fit accendium.

INFLAMMO, [φλέγω, ἐπιφλέγω] āre. Incendere. Cic. 6. Verr. 106. Quam quum investigare & conquirere Ceres vellet, dicitur inflammasse tædas iis ignibus, qui ex Ætnæ vertice erumpunt.
Inflammare & incendere. Cic. 7. Verr. 90. Classem pulcherrimam Pop. Rom. in litus expulsam & ejectam, quum primum advesperasceret, inflammari, incendique jussit.
Inflammare & augere. Cic. 1. de Fin. 51. Quas nulla præda unquam improbe parta minuit, sed auget potius atque inflammat.
Inflammari, translat. pro Vehementer appetere, & desiderare aliquid. Cic. de Amicit. 27. Honores vero, quorum cupiditate quidam inflammantur, quam multi ita contemnunt, ut nihil inanius esse, nihil levius existiment.
Amore magno inflammatus. Virg. 3. Æn. 330.
Cupiditate aliquid auferendi. Cic. 6. Verr.
Furor multorum furoribus inflammatus. Cic. 3. de Legib. 22.
Incendiis cupiditatum. Cic. 5. de Fin. 32.
Odiis. Stat. 3. Theb. 338.
Rabie equi inflammantur. h. e. Ardent. Plin. lib. 35. cap. 8.
Scelere & furore. Cic. 7. Verr. 160.
Spe potiendi. Cic. 1. de Fin. 60.
Studium. Cic. pro Lege Manil. 21.
Inflammatus ad gloriam. Cic. 1. Fam. 7. Omnem gloriam ad quam a pueritia inflammatus fuisti, omni cura atque industria consequare.
Inflammare animum alicujus. Cic. 7. Verr. 159. Neque cujusquam ad inflammandos vestros animos eloquentia requiratur.
Animum inflammavit amore. Virg. 4. Æn. 54.
Inflammare animum alicujus in aliquem. h.e. Augere iram & impellere. Cic. 4. Verr. 89. Eum autem inimicissimi Sthenii domum suam invitant, ut animum ejus in Sthenium inflammarent ementiendo aliquid & criminando.
Inflammare invidiam, pro Augere. Cic. 2. Verr. 2.

INFLAMMANTER, Adv. Gell. 10. 3. Acriter & inflammanter facit.

INFLAMMĀTIO, ōnis. f. [φλόγωσις, φλεγμονή] ut, Inflammationes mammarum, quas Græci phlegmonas vocant, nempe quando propter nimium humorem collectum in aliqua parte, veluti cujusdam ignis ardor sentitur. Plin. lib. 20. cap. 21.
Levare inflammationes. Cels. lib. 2. cap. 28.
Occupat inflammatio. Cels. lib. 6. cap. 6.
Remittit se inflammatio. Cels. lib. 4. cap. 5.
Reprimere inflammationem. Cels. lib. 7. cap. 26.
Super inflammationem. Cels. lib. 5. cap. 26. Nam modo super inflammationem rubor ambit.

INFLAMMATOR, ōris. m. apud Firmic.

INFLAMMATRIX, īcis. apud Mamert. Paneg Julian. cap. 3. & Marcellin. 14. 1.

INFLATIO, INFLATUS. V. INFLO.

INFLECTO, xi, xum, [ἐγκάμπτω, ἐπικάμπτω] ĕre. Idem quod Flectere, vel Intus flectere. Cæs. 1. Bell. Gall. 25. Quum ferrum se inflexisset.
Inflectere ad. Cic. 7. Verr. 30. Ubi primum ex alto sinus ad urbem ab litore inflectitur.
Radices in nodum inflectere, Incurvare. Columel. lib. 5. cap. 6.
Capita inflectentes. Catul. Argon. 62. 255.
Colla inflectere ad aliquid. Propert. lib. 4. 9. 51.
Cursus inflectitur in, h. e. Declinat, & delabitur. Plin. lib. 6. cap. 57. A Caspio mari Scythicoque Oceano, in eam cursus inflectitur, ad Orientem conversa litorum fronte.
Oculos aliquorum inflectere. Cic. ad Quir. post redit. 8. Frater erat unus, qui suo squalore vestros oculos inflecteret. i.e. Converteret ad se.
Vestigium cursus sui inflectere, A cursu suo declinare. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Nam quum duo sint genera siderum, quorum alterum spatiis immutabilibus ab Ortu ad Occasum commeans, nullum unquam cursus sui vestigium inflectat.
Inflectere leviter potius quam corrigere. Cic. pro Muren. 60. Ut leviter inflectendus potius, quam corrigendus esse videaris.
Lacrymis inflectere aliquem. Stat. 8. Theb. 715.
Jus gratia. Cic. pro Cæcin. 73. Quod enim est jus civile, quod neque inflecti gratia, neque perfringi potentia, neque adulterari pecunia possit?
Orationem. Cic de Clar. Orat. 83. Hic primus inflexit orationem, & eam mollem, teneramque reddidit. Translatio est ab iis, qui res altas inflectunt.
Sensus alicujus inflectere. Virg. 4. Æn. 22.
Voces cantu. Tibul. lib. 1. 7. 37.

INFLEXUS, a, um. Partic. [ἐπικαμπής] ut, Inflexus remus. Cic. 4. Acad. 19.
Aratrum inflexum. Virg. 1. Georg. 162.
Bacillum leviter a summo inflexum. Cic. 1. de Divin. 30.
Carina. Catul. Argon. v. 10.
Cervix. Virg 3. Æn. 631.
Cornu. Ovid. 4 Fast. 181.
Cornua in se inflexa. Plin. lib. 8. cap. 15. Cornibus ita in se inflexis, ut non sint utilia pugnæ.
Genu. Propert. lib. 3. 9. 6.
Ictus. ut, Ferit & obliquo ictu & inflexo. Plin. 11. 25. De Scorpione.
Puppis. Plin. lib. 9. cap. 30.
Sonus inflexo spiritu variatus: cui opponitur Continuus. Plin. lib. 10. cap. 29. Nunc continuo spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo.
Supercilia. ut, Inflexa juxta tempora supercilia derisores significant. Plin. lib. 11. cap. 52. h. e. Ad tempora prominentia.
Vox inflexa ad miserabilem sonum. h. e. Conversa. Cic. 2. de Orat. 193.

INFLEXIO, ōnis f. [ἐπικαμπή] Cic. de Univers. 27. Omnis enim orbis eorum quasi helicis inflexione vertebat.

INFLEXUS, ûs. m. Idem. Sen. de Brev. Vitæ, cap. 12. Vocem inflexu modulationis torquere. Arnob. l 2. p. 57. Inflexibus flexuosis adire.

INFLEXĬBĬLIS, e. Adj. [ἀκαμπτὸς] Quod inflecti non potest. Plin. lib. 7 cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ duram & inflexibilem.
Dolorem inflexibilem (opisthotonon vocant) levat urina capræ auribus infusa. Plin. lib. 28. cap. 12.
Judicium Sen. Epist. 95.
Obstinatio inflexibilis. Plin. lib. 10. Epist. 97.

INFLĒTUS, a um. Adj. Non fletus. Valer. Flacc. 6. Argon. 651. de saxo in caput Monesi vibrato;
Flexis

Flexit ad ignotum caput infletumque Monesi. Ignobilem signat Monesum, & obscuro loco natum: ut per Defletos duces, Nobilitate insignes. Et Virg. 11. Æn. 372.

Nos animæ viles inhumata infletaque turba. conf. Auson. Parental. Carm. 10.

INFLĪGO, xi, ctum, [προσστείβομαι, προσβάλλω, ἐμβάλλω, ἐμφορέω] ĕre. ex In & Fligo antiquo verbo, quod significabat Sternere.
Colaphum infligere, quod & Infigere & impingere dicitur. Plin. lib. 8. cap. 36. Legitur in vetusto codice, Infracto colapho.
Plagam. Cic. in Vatin. 20. Si ad cetera vulnera, quibus putasti Rempub. deleri, hanc quoque mortiferam plagam inflixisses auguratus tui
Turpitudinem. Cic. in Pison. 63. Ut mihi illa omnia immortalem gloriam dederint, tibi sempiternam turpitudinem inflixerint.
Usuras. Paulus in l. Caius. D. de usuris & fruct. & caus.
Vulnus. Cic. in Pison. 32. Quæ meus discessus Reipub. vulnera inflixit?

INFLICTIO, ōnis. f. Theod. Cod. l. 9. tit. 13. Mulctæ inflictione corrigere.

INFLICTUS, ûs. m. Arnob. lib. 3. p. 111. Quorum inflictu & mobilitate lingua sonos articulat.

INFLO, [ἐμφυσάω, φυσάω, φυσιόω, ἐμπνευματόω] āre. Turgefacere, tractum a Folle, qui flatu turgescit.
Carbasus inflatur Austro. Virg. 3. Æn. 357.
Utrem, Translate. Hor. 2. Serm. 5. 98.

Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.

Inflare dicitur tibicen buccinam, vel calamos; pro Tibia canere, vel calamis. Cic. 4. Acad. 86. Et simul inflavit tibicen, a perito carmen agnoscitur. Sic Varro 3. de R. R. cap. 13. Vidisti ad inflatam buccinam certo tempore apros & capreas convenire ad pabulum. Virg. 5. Ecl. 2.

Tu calamos inflare leves, ego dicere versus.

Classica. Virg. 2. Georg. 539.
Sonum, Inflatione calami aut fistulæ sonum emittere. Cic. 3. de Orat. 223. Quem servum sibi ille habuit ad manum, cum eburneola solitus est habere fistula, qui staret occulte post ipsum quum concionaretur, peritum hominem, qui inflaret celeriter eum sonum quo illum aut remissum excitaret, aut a contentione revocaret.
Buccas ambas inflare, Iratorum proprium. Hor. 1. Serm. 1. 21.

— quin illis Juppiter ambas
Iratus buccas inflet?

Venas inflavit libido. Hor. 1. Serm. 2. 33.
Venas inflatus hesterno Iaccho. Virg. 6. Ecl. 15.
Inflare; Intro flare, sive Flando injicere. Cato de R. R. cap. 97. de modo palumbi farciendi, Palumbum recentem ut prensus erit, ei fabam coctam tostam primum dato, ex ore in ejus os inflato item aquam.
Inflare vehementius dicitur orator, per translationem. Cic. 1. de Legib. 6. Fannii autem ætate conjunctus Antipater paulo inflavit vehementius, habuitque vires agrestes ille quidem atque horridas, sine nitore ac palæstra.
Animos rumor, Auget, & excitat. Cic. in Pison. 89. Quo in oppido, quum tibi spe falsa, quod Q. Ancharium non esse successurum putares, animos rumor inflasset, quo te modo, &c.
Exanimat lentus spectator, sedulus inflat. Hor. 2. Epist. 1. 178. i. e. Erigit.
Spem, Augere. Liv. 35. 42. pr. Et quibus mendaciis de rege, multiplicando verbis copias ejus, erexerat multorum in Græcia animos, iisdem & regis spem inflabat, &c. Rursus Idem eod. lib. cap. 49. pr. Spe inflari. ut, Mentiendo invicem, jactandoque vires, quas non haberent, inflasse vana spe, atque inflatos esse. Spem inflare dixit Curtius 3. 2. 10.

INFLĀTUS, a, um. Partic. [πεφυσιωμένος] Varr. de R. R. 3. 13. Ad buccinam inflatam convenire. Sæpius per translat. ut, Inflatus spe atque animis. Cic. pro Muren. 33. Quum contento cursu, acerrimis ducibus, hostium classis Italiam spe atque animis inflata peteret.
Jactatione intempestiva severitatis. Liv. 29. 37.
Lætitia atque insolentia. Cic. 14. Philipp. 15.
Amnis inflatus aquis. Liv. 23. 19. pr.
Animus inflatus, Elatus, superbiens. Cic. 3. Tusc. 19. Sic igitur inflatus & tumens animus in vitio est.
Capilli. Ovid. 3. de Arte Am. 145.
Colla inflata tumescunt. Ovid. 6. Met. 377.
Compar. Tertul. de Pall. cap. 4. Vestis inflatior. & Metaph. Liv. 39. 53. Juvenis inflatior redierat.

INFLATE, Adv. Compar. Cæs. 3. Bell. Civil. 79. Inflatius perscribere.

INFLATUS, ûs. m. [φυσίωσις] Cic. 4. Acad. 20. Qui primo inflatu tibicinis Antiopam esse aiunt, aut Andromacham. Sic. 2. Tusc.
Recipiunt inflatum aures. Cic. de Clar. Orat. 192. Sic oratori populi aures tanquam tibiæ sunt: eæ si inflatum non recipiunt, aut si auditor omnino tanquam equus non facit, agitandi finis faciendus est.
Inflatus divinus, pro Afflatu & inspiratione. Cic. 1. de Divin. 12. Tum aliquo inflatuque divino futura renuntiat.

INFLĀTIO, ōnis. f. [φῦσα, ἐμφύσημα] Flatuum in corpore generatio. Cic. 1. de Divin. 62. Ex quo etiam Pythagoricis interdictum putatur, ne faba vescerentur, quod habet inflationem magnam is cibus, tranquillitati mentis quærenti vera contrariam.
Inflatio ventris. Columel. lib. 6. cap. 6.
Stomachi. Plin. lib. 20. 10.
Residet inflatio. Cels. lib. 4. cap. 8. Cibis deinde calidis, neque inflantibus, eodemque modo calidis potionibus: primo aquæ, post ubi resedit inflatio, vini austeri.

INFLATOR, ōris. m. Gloss. Gr. Lat. ἐμφυσητής.

INFLĀBĬLIS, e. Adj. Lactantius de Opific. Dei, cap. 11. de pulmone, Ideoque ne plenum quidem viscus effecit, sed inflabile, atque aeris capax, ut paulatim spiritum reciperet. i. e. Quod inflari possit.
Active dixit Cæl. Aurel. Tard. 3. 2. Inflabilis virtutis qualitas. & 5. 1. Allium inflabile.

INFLĀBELLO, āre. Tertul. advers. Valentin. cap. 23. Omnibus elementis atque corporibus ignis inflabellatus est.

INFLŌREO, vel INFLORESCO, Claud. de Laud. Stil. 3. 124.

Pristina Romuleis infloruit artibus ætas.

INFLUO, xi, xum, [εἰσρέω, ἐπιρρέω] ĕre. Intus fluere. Varro 1. de R. R. cap. 13 Itaque periti (qui possunt) ut eo aqua influat, eo nomine faciunt.

Influit fluvius in Pontum: & sine præpositione, Influit Pontum. Cic. 1. Tusc. 94. Apud Hypanin fluvium, qui ab Europæ parte in Pontum influit. Idem 1. de Divin. 78. Fluminaque in contrarias partes fluxerint, atque amnes mare influxerint.
Influere, per translationem, Cum ingenti tumultu & magna multitudine ingredi. Cic. de Provinc. Cons. 32. Influentes in Italiam Gallorum maximas copias repressit.
Influere in animos, Infundi & demitti. Cic. 2. de Legib. 38. Assentior enim Platoni, nihil tam facile in animos teneros atque molles influere, quam varios canendi sonos.
Influere in animos hominum, pro Insinuare se in gratiam hominum. Cic. 2. Off. 3. Sed est alius quoque quidam aditus ad multitudinem, ut in universorum animos tanquam influere possimus.
Influere in aures populi. Cic. de Amicit. 95. Quibus blanditiis C. Papirius Consul nuper influebat in aures concionis, quum ferret legem de Tribunis plebis reficiendis.
Influere nobis bonum dicitur Quod ultro venit. Sen. Epist. 51. Sensim influere. Quintil. 1. 2. Dolor influit menti. Ovid. ad Liv. 395.

INFLUENS, [ἐπιρρέων] Partic. Plin. lib. 31. cap. 4. Mutant saporem & influentes rivi. adde Curt. 8. 9. 8.
Plerumque tralate. V. in ipso verbo.
Fortunæ influentis dona. Sen. Thyest. 6.
Negotia influentia, Confertim sive simul & hubertim ruentia. Plin. in Paneg. cap. 81. pr.

INFLUXUS, ûs. m. Firmic. lib. 1. cap. 1. Si ex solis stellarum influxibus pendeamus. Et alibi frequenter. V. Vorst. de Latin. susp. cap. 14. p. 109. & Antibarb. Cellar. p. 57.

INFLUXIO, ōnis. f. Macrob. Somn. Scip. 1. 12. Materialis influxio in corpus.

INFŌDIO, ōdi, ossum, [κατορύττω] ĕre. Intus fodere. Cato cap. 3. Vinea, si macra erit, sarmenta sua concidito minute, & ibidem inarato aut infodito.
Infodere corpora terræ. Virg. 11. Æn. 205. conf. Nep. 4. 5. 5.
Unguibus infodiunt fruges. Virg. 3. Georg. 535.
Infodere sulcum. Columel. lib. 3. cap. 13.

INFOSSŪS, a, um. Partic. [κατωρυγμένος] Plin. lib. 13. cap. 13. Majore etiamnum miraculo, quod tot infossi duraverunt annis.
Puer infossus humo. Hor. Epod. 5. 32.
Infossa cerebro vulnera. Stat. 8. Theb. 534.

INFOSSIO, ōnis. f. Pallad. Febr. t. 16. Infossio totius corporis.

INFŒCUNDUS, INFŒCUNDE, INFŒCUNDITAS, V. INFECUNDUS.

INFŒDERATUS, a. um. Adj. Non fœderatus. Tertullian. Præscript. advers. hæres.

INFŒLIX vel potius INFĒLIX, īcis. Adj. [κακοδαίμων, δύσμορος, δύσποτμος, δύστηνος] contrarium Felici; Miser, calamitosus. Ter. Eun. 2. 2. 13.

At ego infelix, neque ridiculus esse, neque plagas pati
Possum. Ibid. 5. 5. 1.
Pro fidem deûm facinus fœdum: ô infelicem adolescentulum.

Idem Adel. 4. 2. 1. Næ ego homo sum infelix.
Infelix & ærumnosus. Cic. 7. Verr. 161.
Animi infelix. Virg. 4. Æn. 529.
Cura infelix. Ovid. 2. Trist. 1.
Dolor infelix. Ovid. 4. Trist. 9. 8.
Ingenium. Plin. in præf. Obnoxii profecto animi & infelicis ingenii est, deprehendi in furto malle, quam mutuum reddere.
Tellus infelix frugibus. Virg. 2. Georg. 239. Idem 5. Ecl. 37. Infelix lolium. i. e. Infecundum. V. Serv. ad loc.
Fama. Virg. 12. Æn. 608.

Hinc totam infelix vulgatur fama per urbem. Servius: Infelix fama, Rerum infelicium nuntia.

Infelix, Adversus: ut interpr. Serv. ad 1. Æn. 334. & 7. 309.
Infelix, Execrabilis Inauspicatus. Arbori infelici suspendito. Cic. pro Rabir. perduell. reo 13. [Proprie est Arbor, quæ fructum non fert. V. V. Turneb. & Manut. in loc.

INFELĪCĬTER, Adv. [δυστυχῶς] Ter. Eun. 2. 3. 35.

— is dum sequor hanc, fit mihi obviam.
P. Incommode hercle. CH. immo enimvero infeliciter. Liv. 1. 45. & 2. 35.

Compar. Sen. Controv. 5. 33. Infelicius supersunt.

INFELĪCĬTAS, ātis. f. [κακοδαιμονία, δυσποτμία, δυσπραγία, δυστυχία, δυσπραξία] Adversa vel incommoda fortuna, calamitas, Ter. Adel. 4. 2. 5.

Quid hoc (malum) infelicitatis? nequeo satis decernere. Cic. 2. de Fin. 68. Beate autem vivere, alii in alio, vos in voluptate ponitis: item contra omnem infelicitatem in dolore.

Damnare infelicitatis tempora. V. DAMNO.

INFELĪCĬTO, āre. Infelicem & miserum facere. Plaut. Casin. 2. 3. 30.

— Dii me & te infelicitent,
Si ego in os meum vini guttam indidi.

INFORMIDĀTUS, a, um. Adj. Non formidatus, abs quo nihil periculi timetur. Sil. lib. 15. 241.

Hinc tacite nitens informidatus adire, &c.

INFORMIS, e. Adj. [ἄμορφος, ἄσχημος] Sine forma. Plin. lib. 7. cap. 15. Ea est caro informis, inanima, ferri ictum & aciem respuens.
Informis res, & Formata, contraria. Auct. ad Heren. 4. 67.
Alvei informes. Liv. 21. 26. extr. Alveos informes, nihil, dummodo innare aquæ, & capere onera possent, curantes, raptim faciebant.
Cadaver. Virg. 8. Æn. 264.
Exitus repentinus, & informis. Tacit. 6. Ann. 49.
Hiemes informes. Hor. 2. Carm. 10. 15.
Limus. Virg. 6. Æn. 416.
Nota. Propert. 1. 5. 16.
Regna, Chaos. Lucan. lib. 2. 7.
Situs informis. Hor. 2. Epist. 2. 118.

INFORMUS, a, um. Adj. Idem ac Informis, ex mente Junii ad Tertul. de Pallio cap. 2. & Stewechii ad Arnob. p. 78. Not.

INFORMITER, Adv. Augustin. Confess. 12. 29. Informiter sonat.

INFORMĬTAS, ātis. f. ut Solin. in procem. Scabræ informitatis proditio. Usus sæpe Augustinus.

INFORMO, [ὑποτυπόω, σχηματοποιοῦμαι, ἠθοποιέω, ὑπογράφω] āre. Rem aliquam inchoare, nec omnino perficere, sed principium operi quodammodo informe & impolitum dare: ut si aut figulus vasculum fingere, aut faber statuam dolare cœperit. Budæus, Informare rem aliquam, h. e. Summaria discriptione designare. Virg. 8. Æn. 426.

His informatum manibus jam parte polita
Fulmen erat.

Cic. Orat. 33. Referamus nos igitur ad eum, quem volumus, inchoandum, & eadem eloquentia informandum. Ibidem 7. Atque ego in summo Oratore fingendo talem informabo, qualis fortasse nemo fuit. Idem 4. de Fin. 45. Quodque dicitis informari non posse virtutem, si quicquam nisi quod honestum sit, numeretur.

Areas informare. Columel. lib, 11. cap. 3.

Deos conjectura. Cic. 1. de Nat. Deor. 39. Magnam turbam congreget ignotorum deorum, atque ita ignotorum, ut eos ne conjectura quidem informare possimus, quum mens nostra quidvis videatur cogitatione posse depingere.

Effigiem informat Latiam. Sil. lib. 17. 525.

Informare est etiam Certam vel morum vel disciplinæ formam animis imprimere, Idem nempe ac Fingere, instituere. Quintil. procem. Unus liber accedet in quo nobis orator ipse informandus est. Ita Cic. pro Arch. 4. Artibus, quibus ætas puerilis ad humanitatem informari solet.

INFORMATUS, a, um. Partic. Institutus. ut, Animus bene a natura informatus. Cic. 1. Off. 13. Ut nemini parere animus bene a natura informatus velit, nisi præcipienti aut docenti, &c.

Informata cogitatio. Cic. 1. Att 1. Conjecturam significat, præsertim quum initio epistolæ Cicero scribat, Quod conjectura provideri possit. Nam cogitatio informata, est Cogitatio in animo formata, & quædam informatio, quæ est φαντασία, quam vulgo Imaginationem vocant. Turnebus. V. Casaub.

INFORMĀTIO, ōnis. f. [ὑποτύπωσις] Notio a natura animo impressa, hoc est, prænotio & prolepsis, quasi præsumpta notitia, & anticipata. Cic. 1. de Nat. Deor. 43. Quæ est enim gens, aut quod genus hominum, quod non habeat sine doctrina anticipationem quandam deorum, quam appellat πρόληψιν Epicurus, id est anteceptam animo rei quandam informationem, sine qua nec intelligi quicquam, nec quæri, nec disputari potest. Et alibi in eod. lib.

Informatio verbi. Cic. in partit. 102. Ita primus ille status, & quasi conflictio cum adversario, conjectura quadam: secundus autem definitione, aut descriptione atque informatione verbi, &c. tractandus.

INFORMĀTOR, ōris. m. Qui informat vel instituit. Tertull. adv. Marc. 4. 22. Moses populi informator. Occurrit etiam in Dig.

INFORMATRIX, īcis. f. JCt. in Cod.

INFORMABĬLIS, e. Adj. Qui formari nequit. Tertull. adv. Praxean. cap. 27. Deum immutabilem & informabilem credi necesse est.

INFŎRO, [ἀναγορεύω] āre. a Foro compositum; significat Dicere, seu In forum divulgare, aut In forum vocare. Plaut. Curc. 3. 31.

Licetne inforare, si incomitiare non licet?
B. Non inforabis me quidem: non mihi placet
Tuum profecto nec forum nec comitium.

[Videtur a Plauto confictum verbum, sensu ambiguo, & obscæno ex altera parte.

INFŎRARE, Perforare, a Foro, foras. Plin. lib. 17. cap. 14. Timebant prisci truncum findere. Mox inforare ausi medio. Hard. ex MSS. Imperare, dubitatque de latinitate ꝟ Inforare in hoc usu.

INFORTŪNĀTUS, a, um. Adj. [δυστυχὴς]. Calamitosus, ærumnosus. Ter. Eun. 2. 3. 17. O infortunatum senem.

Infortunata radiatio. Firmic. lib. 6. cap. ultimo, Præsertim si eos malevolæ stellæ minaci & infortunata radiatione respiciant.

Compar. Cic. 2. Att. 24. Nihil me infortunatius: nil fortunatius est Catulo.

Superl. Apul. 4. Met. p. 157. Infortunatissimæ filiæ miserrimus pater.

INFORTŪNIUM, i. n. [ἀτυχία, ἀτύχημα, δυστύχημα] Calamitas, ærumna.

Crassum infortunium. V. CRASSUS.

Mediocre infortunium. V. MEDIOCRIS.

Ferre infortunium. Ter. Adel. 2. 1. 24.

Tetign' tui quicquam? Æ. si attigisses, ferres infortunium.

Habere, Calamitosum esse. Liv. 1. 50. extr. Ne id quidem Turnum tulisse taciturnum ferunt: dixisse enim nullam breviorem esse cognitionem, quam inter patrem & filium: paucisque transigi verbis posse: ni pareat patri, habiturum infortunium esse.

Invenire infortunium. V. INVENIO.

Lædent tua me infortunia. Horat. de Arte Poet. 103.

Mactare infortunio. Plaut. Curc. 4. 3. 5.

Multare infortunio. V. MULTA, æ.

INFFORTŪNĬTAS, ātis. f. [δυστυχία] Gell. lib. 6. cap. 1. Itidem sunt bona & mala, felicitas & infortunitas, dolor & voluptas.

INFOSSUS, V. INFŌDIO.

INFRA, [ἔνερθε, νέρθε, ὑπένερθε] Præpositio accusativo casui serviens, cui contrarium est Supra. Plaut. Truc 2. 3. 30.

Sed est vocis sat: sentio aperiri fores,
Quæ absorbent quicquid venit infra pessulos.

In emendatis codd. Intra legitur.

Infra & supra. Cic. 4. Acad. 125. Supra infra, dextra sinistra, ante post.

Infra & supra discumbere, ex more Romano, In medio lecto ad sinistram vel dextram accumbere. V. Torrent. ad Hor. 2. Serm. 8. 20. Lips. 3. Antiq. Lect. Suet. Calig. cap. 24. Cum omnibus sororibus stupri consuetudinem fecit, plenoque convivio singulas infra se vicissim collocabat, uxore supra cubante. Cic. 9 Fam. 26. Accubueram hora nona apud Volumnium Eutrapelum, & quidem supra me Atticus, infra Verrius.

Infra, ad personam refertur, sive ad dignitates. Ter. Eun. 3. 2. 36.

Tace tu, quem ego esse puto infra omnes infimos
Homines.

i. e. Quem ego posthabeo etiam infimis.

Infra ætatem. Liv. 28. 43. pr. Sic senem se perfunctum honoribus, & me infra ætatem filii etiam sui posuit.

Infra censum & ingenium alicujus. Hor. 2. Serm. 1. 75.

Infra se putare vel judicare aliquid Plin. in Paneg.

Multo infra, pro Minoris pretii. Plin. lib. 19. cap 3. Nascitur in Perside large, sed multo infra Cyrenaicum. [Subaudi Bonitate, vel Viribus.

Infra, ad numerum referri sunt qui dicant. Plin. 10. 54. legitur, Ova incubari infra decem dies edita utilissimum: vetera aut recentiora infecunda. Quo loco vetera exemplaria legunt, Intra: tametsi lib. 18. cap. 26. quoque legatur, In eum diem ternadena subjicito æstate tota, hieme pauciora, non tamen infra novena. Idem lib. 30. cap. 13. Vulnera recentia conglutinant terreni, adeo ut nervos quoque abscissos illis solidari infra septimum diem persuasum sit. De vermibus loquitur.

Infra, adverbium est quando sine casu ponitur. Plaut. Truc. 1. 1. 16. Infra sin jecit rete, piscis ne effugiat cavet. Sed lectio dubia est.

Infra quam, ut Supra quam. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Ipsius autem partes eæ quæ sunt infra quam devoratur, dilatantur: quæ autem supra, contrahuntur. Ita legit Budæus. Alia exemplaria habent Infra id quod.

INFER, pro Infra, Antique. [κάτω] Cato de R. R. cap. 149. Ubi pyrus florere cœperit, prato irriguo: ubi super, inferque vicinus permittet, tum decedito. Putarim tamen & Super & Infer adjectiva esse: ut sit Infer, era, erum; Super, era, erum: pro Inferior & Superior. Vicinus infer, Cujus pratum est infra tuum, sive sub tuo. [Nil verius. V. Popm. in loc. Superus in recto sing. m. g. apud antiquiores legere me nusquam recordor. Inferus ex Liv. Andron. afferunt. apud Isidor. lib. 14. extr. pro Infernus ponitur. Sic & in Gloss. Inferus, Ἅδης.

INFĔRUS, a, um. [ὁ κάτω] ab Infra dictum est, teste Perotto; Quod infra est: ut, Inferum limen. Plaut. Merc. 5. 1. 1. Varro apud Non. 1. 221.

Nubes aquali frigido velo leves
Cæli cavernas aureas subduxerant,
Aquam vomentes inferam mortalibus.

i. e. Desuper missam Cic. 1. Tusc. 64. Eademque ab animo tanquam ab oculis caliginem dispulit, ut omnia supera infera, prima ultima, media videremus. Liv. 31. 31. Dii superi, inferique.

Inferi, orum. m. pl. [οἱ κάτω] Qui infra alios sunt positi & siti. vel potius Mortui in infernis degentes. Liv. 26. 32. Si ab inferis existat Rex Hiero. Paterc. 2. 48. 2. Quam apud superos habuit magnitudinem illibatam detulit ad inferos. Justin. 11. 15. 15. Precari superûm inferûmque numina, Cic. pro Cluent. 171. Nunc quidem quid tandem illi mali mors attulit? nisi forte ineptiis, ac fabulis ducimur, ut existimemus illum apud inferos impiorum supplicia perferre, ac plures illic offendisse inimicos, quam hic reliquisse. Plaut. Aulul. 2. 7. 6.

Si autem deorsum comedent, siquid coxerint,
Superi incœnati sint, & cœnati inferi.

INFERIOR, ōris. c. US. n. [κατώτερος, ἐνδεὴς, καταδεὴς, ἥττων] compar. ab Inferus. Cic. 4. Tusc. 7. Inferior ambulatio.

Inferior & superior ceteris rebus. Cic. 1. Verr. 61. Tu quum omnibus rebus inferior sis, hac una in re te mihi anteferri putas oportere, quod Quæstor illius fueris: ego, si superior ceteris rebus esses, te hanc unam ob causam accusatorem repudiari putarem oportere.

Inferior belli laude. Cic. 1. Off. 116. Timotheus Cononis filius, qui quum belli laude non inferior fuisset, quam pater, ad eam laudem doctrinæ & ingenii gloriam adjecit.

Multo inferior Marte & armis. Propert. lib. 2. 8. 39.

Ætas inferior. Cic. 4. Acad. 73. Quis hunc philosophum non anteponit Cleanthi, Chrysippo, reliquisque inferioris ætatis?

Casus inferiores virtute ducere. Cic. de Amicit. 7. Hanc esse in te sapientiam existimant, ut omnia tua in te posita esse ducas, humanosque casus virtute inferiores putes. i. e. Minoris facere casus quam virtutem. [Immo τὴν τύχην ἥττω ἡγεῖσθαι τῆς ἀρετῆς, Virtuti obnoxios & servientes putare casus fortunæ.

Copiis inferior. Nepos. 14. 8. 4.

Fortuna inferior. Cic. 13. Fam. 5.

Genere inferiore orto cedendum putavit. Cic. Anteq. iret in exil. 27.

INFERIUS. Adv. Ovid. 2. Met. 208.

Inferiusque suis fraternos currere Luna
Admiratur equos.

Cælum sidet inferius mari. Hor. Epod. 5. 79. h. e. Descendet inferius quam sit mare.

Inferius majestate. Tacit. 3. Ann. 3. 1. Tiberius atque Augusta publico abstinuere, inferius majestate sua rati, si palam lamentarentur. i. e. Infra majestatem.

INFIMUS, a, um. superl. [κατώτατος] Plaut. Curc. 4. 1. 14.

In foro infimo boni homines atque dites ambulant.

Infimum, Medium, Summum. Cic. 1. de Fin. In quo nihil æque nec summum, nec infimum, nec medium, nec ultimum, nec extremum sit.

Infimi homines, Contempti, nullo in honore habiti, vel abjectæ conditionis. Ter. Eun. 3. 2. 36.

Tace tu, quem ego esse puto infra omnes infimos
Homines.

Cic. 3. de Legib. 15. Homo omnium infimus & sordidissimus.

Infimus civis, cui contrarium est Summus: ut Cic. 5. Verr. & pro Fonteio 17. Non modo cum summis civitatis nostræ viris, sed cum infimo cive Romano quisquam amplissimus Galliæ comparandus est.

Adversus infimos etiam justitia servanda. Cic. 1. Off. 34.

Infima fortuna homines. Cic. 5. de Fin. 52.

Ab infima plebe completi gradus templorum. Cic. 4. Att. 1.

De gente infima. Hor. 2. Carm. 3. 22.

Infimo loco natus. Cic. pro Flacc. 24. Siquidem infimo loco natum, nullo splendore vitæ, nulla commendatione famæ defenderem: tamen &c.

Infimis precibus aliquid petere, Quibus nos infimos facimus & abjicimus, ut quod petimus, facilius impetremus. Liv. 29. 30. pr. Ab eo supplex infimis precibus auxilium itineri, quoniam bello non poterat, quatuor millia Maurorum impetravit.

INFIMIOR, oris. Interpr. Iren. Infimiores illorum.

INFIMĀTIS, is. m. vel INFIMATES, um. Qui sunt infimæ sortis. Charis. lib. 1. Invenimus optimates, & infimates legimus. Plaut. Stich. 3. 2. 37.

Ergo oratores populi, summates viri,
Summi accumbent, ego infimatis infimus.

Ut enim Nostratis, e; ita Infimatis, e, dixere veteres. Dicimus autem Summates, Sum-

mæ conditionis, & potentiæ viros: Infimates, Infimo loco natos. [Puto Plautum finxisse hoc vocabulum ad imitationem ☞ Summates.

INFĪMO, āre. Apul. 1. Miles. p. 106. Manes sublimare, Deos infimare.

INFIMATUS, a, um. Partic. Apul. de Deo Socr. p. 44, Ingenia ad miserias infimata.

INFIMITAS, ātis. f. Ammian. 17. 13. Ad infimitatem obsequiorum venire. Idem 29. 2. Ipsa sortis infimitate ad omnia præceps.

INFERNAS, ātis. sicut Supernas. Adj. [ἰμφερνήσιος] Infernatia ligna sunt, quæ ex Apennino, parte qua Inferum mare spectat, cæduntur: supernatia e diverso. Plin. lib. 16. cap. 39. Et ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. Vitruv. 2. 10. Ideo infernates, quæ ex apricis locis apportantur, meliores sunt, quam quæ ab opacis de supernatibus advehuntur. Subaudi Arbores.

INFERNUS, a, um. Adj. [ὁ κάτω] ut, Infernus fluctus, quasi Infimus & profundus. Plin. lib. 2. cap. 47. Quoniam ille infernus fluctus ex imo maris spirat.
Aquæ infernæ. Ovid. 1. Trist. 5. 20.
Dii inferni, qui & Inferi, quibus Superi opponuntur. Liv. 31. 30.
Lacus inferni. pl. Tibull. 2. 7. 40.
Pars inferna. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.
Hic sese infernis e partibus erigit Hydra. Ex quodam poeta.
Rex infernus, Pluto. Virg. 6. Æn. 106.
Sedes inferna. Ovid. 3. Met. 504.
Stagna inferna. Liv. 8. 24. pr.
Tenebræ infernæ. Hor. 4. Carm. 7. 25.
Valles infernæ. Ovid. in Ibin, 77.
Umbræ infernæ. Martial. lib. 1. 37.

INFERNUS, i. m. Orcus. Varro apud Non. 4. 226. conf. Cur. Post. Cellar. p. 268. & Ol. Borrich. Cogit. p. 134. & Analect. p. 17. Vox est apud Ecclesiasticos usitatissima.

INFERNA, orum. n. pl. Idem. Lactant. Divin. Instit. 1. 11. Solin. cap. 55. Sen. Herc. fur. v. 423.
Inferna tetigit, posset ut supera assequi.

INFERNĀLIS, e. Adj. Prudent. adv. Symmach. 388.
Hæ sunt deliciæ Jovis infernalis. Alcim. Avit. 2. 290.
— infernali jamdudum nocte sepultis.

INFRACTIO, INFRACTUS, V. INFRINGO.

INFRĂGĬLIS, e. Adj. [ἄῤῥηκτος] Quod frangi non potest. Ovid. 1. Trist. 5. 53.
Si vox infragilis, pectus mihi firmius esset,
Pluraque cum linguis pluribus ora forent.
Animum infragilem tenere. Ovid. ad Liv. 354.
Infragilis adamas. Plin. lib. 20. in procem.

INFRANGĬBĬLIS, e. Adj. Qui frangi nequit. Sen. de Vit. Beat. cap. 9. Quum tibi dicam, summum bonum est infrangibilis animi rigor & providentia, subtilitas, sanitas, libertas, decor; aliquid ultra quæris? Alii malunt Infragilis.

INFRĔMO, [ἐμβρέμομαι] ĕre. Sil. lib. 3. 230.
Nec bellum raptis tam dirum mille carinis
Acrius infremuit, trepidumque exterruit orbem.

INFRENDEO, [ἐμβρύχω] ēre. Valde frendere; proprie significat Dentes præ nimia ira concutere & invicem collidere. Virg. 3. Æn. 664.
Dentibus infrendens gemitu, graditurque per æquor
Jam medium. de Polyphemo.

INFRĒNIS, e. & INFRENUS, a, um. Adj. Sine freno. Virg. 4. Æn. 41. Infreni Numidæ. H. St. Desiderabatur in ed. Lugd.
Metaph. pro Vehementi. ut, Infrenus cursus. Columel. lib. 10. 215. pro Petulanti & indomito, pro Eo quod frenum pati nolit; ut, Gell. 1. 15. Prodiga & infrenis lingua.

INFRĒNO, [ἐγχαλινόω] āre. proprie est Equis frena imponere. Liv. 37. 20. Pauci stabant impavidi equi, eos ipsos non sternere, non infrenare, aut ascendere facile poterant.
Currus infrenant alii. Virg. 12. Æn. 287. Currus: i. e. Equos. Servius. adde Sil. 4. 316.
Infrenare navigia anchoris, pro Cohibere & detinere ne longius progredi possint. Plin. lib. 9. cap. 31. Quod ubi videre nautici, statim pluribus anchoris navigia infrenant.
Infrenare & domare. Plin. lib. 32. cap. 1. Infrenat impetus, & domat mundi rabiem nullo suo labore, non retinendo, aut alio modo quam adhærendo. De echineide pisce.

INFRENĀTUS, a, um. Partic. [ἐγχαλινωτός] Liv. 37. 20. Non stratos, non infrenatos magna pars habebant equos. h. e. Frenatos, seu Frenis munitos.
Adj. ut Infrenati equites, Quorum equi frenos non habent. Liv. 21. 44. Quocunque circumtuli oculos, plena omnia video animorum ac roboris: veteranum peditem, generosissimarum gentium equites frenatos & infrenatos. adde Gronov. ad Liv. 37. 20. Burm. ad Quintil. Decl. 13. 8. p. 281.

INFRENĀTIO, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 1. 29. Quæ libidinis infrenatio in castratione.

INFRĔQUENS, e. Adj. [ἄπυκνος, σπάνιος] Parum frequentatum. ut, Infrequens forum, In quo pauci conveniunt.
Infrequens Senatus, Paucorum Senatorum conventus. Liv. 3. 6. Cic. 2. Q. frat. 11. Nam pridie Idus quum Appius Senatum infrequentem coegisset.
Infrequens, Qui non frequentat. Unde Infrequens miles dicitur a Festo, Qui diutius abest a signis. Plaut. Trucul. 2. 1. 19.
Quin ubi nihil det, pro infrequente eum mittas militia domum.
Auctor de Viris Illustr. cap. 43. Lucano cuidam fortissimo, ob amorem mulieris infrequenti, eandem emptam dono dedit. ubi Schott. V.
Infrequens sum Romæ. Cic. 3. Q. frat. 9. Et sum equidem, ut scribis, & Romæ, & in prædiis infrequens.
Cultor infrequens deorum. Hor. 1. Carm. 34. 1.
Infrequens interdictum. Ulpian. in l. 1. D. de migrando.
Infrequens cum genitivo. Gell. lib. 13. cap. 23. Infrequens sum vocum Latinarum.

INFREQUENTĬA, æ. f. [σπανία] Raritas & paucitas. Cic. 3. Q. frat. 1. Summa infrequentia, quum vellet exire, a COSS. retentus est. Liv. 2. 23. Nec agi quicquam per infrequentiam poterat Senatus.

INFREQUENTATUS, a, um. Adj. Sidon. 4. Epist. 10. Ut rebus amicitia vegetetur quæ verbis infrequentata torpuerat. Idem 9. Epist 15. Metrum infrequentatum durius texitur.

INFRĬCO, ui & āvi, ātum, [ἐντρίβω] āre. Idem quod Fricare, & Fricando contundere, vel Fricando etiam illinere. Dicimus autem Infricare vas cinere, & Cinerem infricare vasi. Columel. lib. 12. cap. 20. Et pondo quadrantem amphoris singulis infricato & oblinito. Plin. lib. 30. cap. 3. Et ideo tolerabilius est passeris pullorum sarmentis crematorum cinerem ex aceto infricare. [Hæc posterioris duntaxat constructionis exempla sunt.

INFRĬCĀTUS, a, um. [ἐντριφθείς] Partic. Plin. lib. 26. cap. 8. Et infricata polemonia, aristolochiæ decocto foliis. Adde Idem 30. 12.

INFRICTIO, ōnis. f. Cels. 8. 11. fin. Tum infrictionem ei membro adhibere. [i. e. Lenem frictionem. Sic Inunctio, Inambulatio, Insudatio apud eundem auctorem.

INFRĪGESCO, xi, ĕre. Defrigescere. Cels. 5. 25. 4. Cum infrixit catapotia fiunt. adde Veget. Mulom. 3. 28.

INFRĪGĬDO, āre. Refrigerare Medici antiqui. Theod. de Diæt. cap. 1. & 2. Cæl. Aurel. 1. 1. 44. V. Voss. de Vit. L. L. 4. 2. p. 727. Borrich. cogit. p. 138.

INFRIGIDĀTIO, ōnis. f. Veget. l. c. 1. 29. Sudoris subita infrigidatio.

INFRĪGO, xi, ctum, xum, [συντηγανίζω] ĕre. Simul frigo, vel in patella, aut alio quovis instrumento. Plin. lib. 20. cap. 13. Dederunt & cum bitumine infrictam potioni propter anhelitum. Ex vetusto tamen codice legitur Infractam. De ruta.

INFRINGO, ēgi, actum, [ἐπικλάζω] ĕre. Idem quod Frangere, & frangendo comminuere. Plin. lib. 22. cap. 6. Ne insidens ales infringat.
Lilia infringere. Ovid. 10. Met. 191.
Lingua infringitur. Lucret. lib. 3. 156.
Lumbos & latus infregi liminibus. Horat. Epod. 11. 33.
Vestes infringere. Ovid. 9. Met. 209.
Infringere aliquem, per translationem. Cic. 7. Att. 2. Ego autem quum sciam quam sis fortis, vehementius esse quiddam suspicor, quod te cogat cedere, & propemodum infringat.
Animos infringere. Liv. 38. 16. Non tamen ita infregit animos eorum, ut absisterent imperio.
Colaphum. Terent. Adel. 2. 1. 46.
Homini misero plus quingentos colaphos infregit mihi. Ubi Donatus, Ut illudens hoc fecisse Æschinus videatur, cum sonitu se colaphizatum significat. Infregit autem, illisit, inflixit: ut sit sensus, Inflixit homini misero plusquam quingentos colaphos.
Conatus adversariorum infringere, Amoliri. Cæs. 2. Bell. Civil. 19. Cæsar habita concione Cordubæ, omnibus gratias generatim agit: civibus Romanis, quod, &c. Gaditanis, quod conatus adversariorum infregissent.
Deos infringere humili precatu. Stat. 1. Achil. 144.
Difficultatem montis infringere. Columel. lib. 2. cap. 4.
Digitos citharæ infringere, musico plane verbo in Achilleid. 1. 573. dixit Papinius, pro Digitos flexibiles & faciles docilesque modorum lyræ reddere. Turnebus.
Dignitatem alicujus infringere. Cic. pro Corn. Balb. 15. Est enim labes hujus sæculi quædam, & macula, virtuti invidere, velle ipsum florem dignitatis infringere.
Jus infringere. Tacit. 4. Ann. 19. Nec infringendum Consulis jus, cujus vigiliis niteretur.
Spem infringere. Cic. in Orat. 6. Quare non est, cur eorum qui se studio eloquentiæ dediderunt, spes infringatur, aut languescat industria. i. e. Valde frangatur. [Immo Paulum.
Vim militum infringere. Cæs. 3. Bell. Civil. 101. Ut primus excursus, visque militum infringeretur, aciesque distenderetur, &c.
Vires alicujus infringere. Propert. lib. 1. 14. 17.
Graviter infringendo. Lucret. lib. 6. 142.

INFRACTUS, a, um. Partic. [ἐπικλασθείς] Columel. lib. 8. cap. 17. Nuces digitis infractæ sunt dandæ.
Infractus, Valde fractus. Virg. 12. Æn. 1.
Turnus ut infractos adverso Marte Latinos
Defecisse videt. Servius tamen majorem esse sensum contendit, si Infractos intelligamus pro Robustis & validis: h. e. Qui prius solebant infracti esse. [Inscite.
Ævo infracto. Sil. lib. 15. 651.
Animus non infractus: cui opponitur Confirmatus. Cic. Post red. ad Quir. 19. Eum tamen vidi, quum esset summa senectute, non modo non infracto animo propter magnitudinem calamitatis, sed confirmato atque renovato. Budæus hic legit, Non modo infracto animo, ut Infractus Non fractum significet. [Perinde est utro modo legas. Sed Infracto est Paulum fracto. V. Græv. in loc. & Bud. in Annot. prior. ad Pand. l. eo jure ff. de tit. nupt.
Ira infracta constitit, Ovid, 6. Met. 61.
Loquela blanda infracta. Lucret. lib. 5. 231.
Minæ infractæ. Sil. lib. 7. 125. Insanæ, & nihil minus quam fractæ Annibalis comminationes. [Immo Debilitatæ ac fractæ.
Oratio. Liv. 38. 14. Et oratio fuit summissa & infracta, extenuantis opes suas, urbiumque suæ ditionis egestatem querentis.
Res. Cic. 9. Att. 12. Tum poterimus deliberare, non scilicet integra re, sed certe minus infracta, quam si una projeceris te.
Veritas pluribus modis infracta. Tacit. 1. Hist. 1.
Vires infractæ ad prælia. Virg. 9. Æn. 439.
Virtus infracta. Stat. 2. Achil. 214.
Compar. Valer. lib. 5. cap. 10. in primo exemplo externo de Pericle, Et vultu pristinum habitum retinente & oratione nulla ex parte infractiore concionatus est. Pro Fractiore. H. St.
Infractus, Non fractus. Plin. lib. 8. cap. 50. Mares quam maxime [illegible]mos, longis auriculis infractisque, armis quam villosissimis probant. Nisi forte Infractas auriculas intellexeris, Non erectas, pendulas, quasi fractæ sint: quod fortasse melius. Nam Recentiorum est Infractum pro Non fracto, Confirmato, usurpare. Symmach. 1. Epist. 3. Fractæ opes infractos animos repererunt.

INFRACTIO, ōnis. f. [ἐπίκλασις] ut, Infractio animi, pro Inconstantia, vel fractione. Cic. 3. Tusc. 14. Verisimile est igitur in quem cadit ægritudo,

ægritudo, in eundem cadere timorem, & infractionem quandam animi, & demissionem.

INFRIO, [ἐπιλειόω] āre. Idem quod Friare, & in minutas partes comminuere. Columel. lib. 8. cap. 5. Atque ita paulum triti salis vulneribus infriatur. Idem lib. 7. cap. 5. Superfusoque aceto, vel æris ærugine infriata.

INFRONS, ondis. Adj. Ovid. 4. de Pont. 10. 31.
Hic agri infrondes, hic spicula tincta venenis. h. e. Agri sine frondibus & arboribus.

IOFRONTATE, Adv. Impudenter. Planc. ad Fulgent. exposit. sermon. antiq. in Catillare. V. Salmas. ad Vopisc. in Numeriano, cap. 13.

INFRŪGĬFER, a, um. Adj. Idem atque Infructuosus. Infrugifera arbor. Vet. Hor. Scholiastes ad Carm 2. 15. 4..

INFRUCTUŌSUS, a, um. Adj. [ἄκαρπος] Quod fructum non fert. Columel. lib. 11. cap. 2. Post quem diem sera & infructuosa fit hujusmodi rerum cultura. Idem lib. 8. cap. 4. Infructuosas vites, fecundas sic facito. Sic Plin. 16. 26. Fiunt quædam loci vitio infructuosa.
Epistola infructuosa, Tralate, Sen. Controv. 13.
Malitia. Tacit. 1. Hist. 51. 2.
Preces. Plin. 8. Epist. 23.

INFRUCTUŌSE, Adv. Idem. Epistolæ Hieron. & Augustin.

INFRUCTUOSĬTAS, ātis. f. Tertullian. de Resurrect. carnis, c. 33.

INFRŪNĪTUS, a, um. Adj. [ἄφρων] Insipiens ac stolidus, qui nulli usui est, a Græco deducta dictio: nam Græci ἄφρονα dementem dicunt. Ruell. lib. 2. cap. 40. Unguentum in lenticula, Proverbium est, in eos jactari solitum, qui nullo rerum discrimine quas agunt aut dicunt, pari nixu cuncta moliuntur: quos, ut apud Senecam & Gellium, Infrunitos appellamus, Græce Cacozelos & apirocalos. Seneca de Vita Beat. cap. 23. usurpat pro Stolide jactabundo, Alterum, inquit, infruniti est animi, alterum timidi ac pusilli. V. Sen. de Benef. 3. 16. Valer. Max. 5. 7. ext. 1. Infrunito amore correptus. Al. Infinito. Gell. 4. 9. Vulgat. Eccl. 23. 6.

INFŪCO, [ἀσχηματίζω] āre. Fuco tingere. Cic. 2. de Orat. 68. In scriptis & in dictis non aurium solum, sed animi judicio etiam magis infucata vitia noscuntur.
Infucare aliquid, Tegere ita fallaciam ut non deprehendatur. Plaut. Mil. 2. 6. 46.
Nunc pol ego metuo nequid infucaverit. Al. Infuscaverit.

INFUCĀTIO, ōnis. f. apud Arnob.

INFŬLA, æ. f. [μίτρα] Fascia in modum diadematum, ut inquit Servius in 10. Æn. 538. a qua dependent vittæ ab utraque parte. Festus, Infulas, Sacerdotum flaminum vocabant antiqui. Alii scribunt Infulas, Filamenta alba esse, quibus templa ornabantur: & moris fuisse, ut nubentes, prius quam mariti domum ingrederentur, infulis postes ornarent. Cic. 3. de Orat. 73. Pamphilumque nescio quem sinamus in infulis tantam rem, tanquam pueriles delicias depingere. Idem 6. Verr. 110. Præsto mihi sacerdotes Cereris cum infulis ac verbenis fuerunt. Liv. 30. 36. Velata navis infulis & ramis oleæ, Scipioni occurrit in portu Carthaginis.
Velamenta & infulæ. Tacit. 1. Hist. 66. Mox velamenta & infulas pro muris ostentant.
Infula virgineos circumdata comptus. Lucret. lib. 1. 88.
Lanea dum nivea circumdatur infula vitta. Virg. 3. Georg. 487.
Coronarum infulæ. Firmicus lib. 5. cap. 1. Facietque claros, & coronarum infulis adornatos.

INFULĀTUS, a, um. Adj. Infula ornatus. Suet. Calig. 27. Cunctantem pueris tradidit verbenatum infulatumque.

INFULCIO, īre. pro Ingerere. Sen. Epist. 114. Non desinit omnibus locis hoc verbum infulcire. conf. Suet. Tiber. cap. 53.

INFULGENS, [ἐπιστίλβων] Partic. sine verbo, Idem quod Fulgens. Catul. Argon, 62. 387.
Sæpe pater divûm templo infulgente revisens, &c. Al. Templo in fulgente.
Immo lego apud Catullum eo loco, qui est circa finem Argon.
Sæpe pater divum fulgentia templa revisens,
Annua cum festis venissent sacra diebus. H. St.

INFŪMO, [ὑποκαπνίζω] āre. Ad fumum siccare. Apul. Met. 1. Deos infumare. Elmenh. Infimare p. 106. Al. Infirmare. Plaut. [Puto suppos.] Atque hilas infumatas, & sumen. Plin. lib. 28. cap. 9. Et infumata pilis oculorum medetur. De cerusa.

INFŪMĬBŬLUM, i. n. V. INFURNIBULUM. Nam aliqui apud Plinium 24. 15. non Infurnibulum, neque Infundibulum, sed Infumibulum legunt. V. Harduin. & quæ in verbo mox seq.

INFUNDO, ūdi, ūsum, [ἐγχέω, ἐγχέω, ἐπιχέω, ἐπιβρέχω, ἀποβρέχω] ĕre. Intus fundere.
Poculum infundere alicui. Hor. Epod. 5. 77.
Infundere faucibus. Columel. lib. 6. cap. 6.
Infundere in naribus, & in vas. Columel. lib. 6. cap. 4. Cic. 1. Tusc. 61. Utrum capacitatem aliquam in animo putamus esse, quo tanquam in aliquod vas ea quæ meminimus, infundantur?
Infundere per nares. Columel. lib. 6. cap. 5.
Infundere in alienum genus. Cic. de Clar. Orat. 62. Quum homines humiliores in alienum ejusdem nominis infunderentur genus.
Orationem in aures alicujus. Cic. 2. de Orat 355. Ut illi non infundere in aures tuas orationem, sed in animo videantur inscribere.
Vitia in civitatem. Cic. 3. de Legib. 32. Quo perniciosius de Repub. merentur vitiosi principes, quod non solum vitia concipiunt ipsi, sed ea infundunt in civitatem.
Venenum alicui. Cic. 11. Philipp. 13. At hic nuper sororis filio infudit venenum, non dedit.
Infundere cribro, pro In cribrum. Sen. de Benef. 7.
Infundere, Supra fundere. Virg. 1. Georg. 385.
Certatim largos humeris infundere rores.

INFŪSUS, a, um. Partic. [ἐγχυθεὶς] Plin. lib. 20. cap. 13. Infuso in aures succo.
Collo infusus amantis. Ovid. 2. Epist. 93.
Maria terræ. Plin. lib. 32. cap. 11.
Mens per artus. Virg. 6. Æn. 26.
Pax per æquora. Sil. lib. 7. 258.
Populus. Virg 5. Æn. 552.
Sol. Virg. 9. Æn. 461.
Jam sole infuso, jam rebus luce retectis. Subauditur Terris.

INFUSIO, ōnis. f. [ἐπίχυσις] Plin. lib. 20. cap. 21. Vulvas & cibo & infusione mollit in oleo. adde Pallad. 3. 28.

INFŪSUS, ûs. m. Idem. [ἔγχυσις] Plin. lib. 24. cap. 6. Sonitus aurium emendat infusu, strumas illitu.

INFŪSOR, ōris. m. Prudent. Cathem. 4. 11. Infusor fidei.

INFUNDĬBŬLUM, i. n. [χώνη] Instrumentum quo in vasa infundimus liquores. Columel. lib. 3. cap. 12. Raram supra modum velut per infundibulum transmittere imbres.
Infundibulum, Vitruv. 10. 10. vocat Illud, quod paulatim frumentum molis suggerit.

INFURNIBŬLUM, i. n. Pala, qua panes in furno disponuntur.
Infurnibulum apud Plinium lib. 24. cap. 15. in quibusdam exemplaribus legitur, Radix ejus imponitur carbonibus cupressi: atque is nidor per infurnibulum imbibitur in vetere tussi. Ubi Hermolaus, Per infurnibulum: Vetusti codices, Per infundibulum, non displicet Per infurnibulum: quia Græci hoc genus hauriendi fumi nidorisque Hypocapnismon appellant. V. Harduin.

INFUSCO, [ἐμφαίνω] āre. Fuscum reddere. Plin. 9. 29. Infuscata aqua absconduntur. i.e. Obscurata & turbida facta, vel turbata. Idem 2. 51. Quæ humida, non urunt, sed infuscant. De fulminibus.
Infuscatum & nigrum. Columel. lib. 11. cap. 2. Naturalis autem maturitas est, si quum expresseris vinacea, quæ acinis celantur, jam infuscata, & nonnulla propemodum nigra fuerint.
Arenam sanie infuscare. Virg. 3. Georg. 433. — sanie infuscatur arena.
Barbarie infuscari, Coinquinari. Cic. de Clar. Orat. 258. Sed omnes tum fere, qui nec extra urbem hanc vixerant, nec eos aliqua barbaries domestica infuscaverat, recte loquebantur.
Malevolentia infuscatus, Depravatus, conspurcatus. Cic. pro Planc. 22. Laudanda est, vel etiam amanda vicinitas retinens veterem illum officii morem, non infuscata malevolentia, non assueta mendaciis, non fucata, non fallax. &c.
Pectus infuscare illuvie scabrum. Cic. 3. Tusc. 26. Ex poeta.
Saporem, Corrumpere & deteriorem reddere. Columel. lib. 12. cap. 19. Nec omnino quicquam permiscendum, quo naturalis sapor ejus infuscetur.
Sonum. Plin. lib. 10. cap. 29. Modulatus editur sonus, promittitur revocato, infuscatur ex inopinato.
Vellera. Columel. lib. 7. cap. 3. Virg. 3. Georg. 389.
Vinum infuscare, pro Aqua diluere. Plaut. Cist. 1. 1. 21. Infucare, Edit. vet. V. Taubm. adloc.

INFUSCUS, a, um. Adj. [φαιὸς] Idem quod Fuscus. Columel. lib. 9. cap. 10. Quidam etiam infusci atque hirsuti reperiuntur.

I N G

INGĔMĬNO, [ἐπιδιπλασιάζω] āre. Idem quod simplex, nisi quid addat compositio, ut Frequentius geminare significet. Virg. 1. Georg. 411.
Tum liquidas corvi presso ter gutture voces
Aut quater ingeminant.
Hostiles ingeminavit opes. Ovid. 6. Fast. 568.
Ingeminare, neutrum. Virg. 1. Georg. 333.
— ingeminant Austri, & densissimus imber. Servius Ingeminant pro Ingeminantur positum esse asserit.
Clamor ingeminat. Virg. 5. Æn. 227.
Curæ ingeminant. Virg. 4. Æn. 531.

INGEMINĀTUS, a, um. Partic. [διδιπλασιασμένος] ut, Nobilitas ingeminata. Ovid. 4. de Pont. 16. 44.

INGĔMO, ui, ĭtum, [ἐπιστένω, καταστένω] ĕre. Idem quod Gemo. Virg. 1. Georg. 46.
Depresso incipiat jam tum mihi taurus aratro Ingemere.
Agris ingemere, In agris gemere præ labore. Tacit. de Germ. 46. 7.
Laboribus ingemens. Hor. Epod. 5. 31.
Malis ingemuisse propriis. Ovid. 1. de Pont. 2. 10.
Morituro nemo ingemit. Sen. OEth. 13.
Jacentem ingemuere Inachidæ. Stat. 9. Theb. 2.
Solum ingemuit. Ovid. 14. Met. 407.

INGEMISCO, [στενάχω] ĕre. Idem quod primitivum. Cic. 2. Tusc. 21.
Quem vidit nemo ulli ingemiscentem malo. Ex quodam poeta.
Idem 1. de Orat. 230. Sen. Herc. OEth. v. 1732.
Tantum in gemiscit ignis ad durum jecur. Al. O durum.

INGEMISCENDUS, a, um. Partic. Ammian. 30. 7. Clades ingemiscendas vindicare.

INGĔNĔRO, [ἐμφύομαι] āre. Notæ significationis. Cic. 5. de Fin. 24. Et illum appetitum rerum a natura accommodatarum, ingeneratum putaverunt omnibus, qui continentur ea commendatione naturæ, qua seipsi diligunt.
Deus ingenerat iras. Stat. 4. Theb. 230.
Ingenerantur hominibus mores a stirpe generis vel ex his rebus; pro Creantur. Cic. 2. Lege Agr. 94. Non ingenerantur hominibus mores tam a stirpe generis seminis, quam ex his rebus, quæ ab ipsa natura loci, & a vitæ consuetudine suppeditantur, quibus alimur, & quibus vivimus.
Ingenerat amorem in eos, &c. Cic. 1. Off. 12.
Ingeneravit natura societatem utrisque. Liv. 5. 27.
Ingenerata familiæ tuæ frugalitas. Cic. pro Sext. 21.

INGENERASCO, ĕre. Idem quod Ingenero, a quo descendit, ut a Labo, Labasco; ab Integro, Integrasco, &c. Lucret. lib. 3. 746.
Et jam cetera de genere hoc, cur omnia membris
Ex ineunte ævo ingenerascunt, inque genuntur. Alii aliter.

INGENITUS, V. INGIGNO.

INGĔNĬGŬLUS, i. m. Sidus Herculis, qui Græcis Engonasis dicitur. Firmic. lib. 8. cap. 17. *L'agenouillé*. Manil. 5. 639. V. ENGONASIS.

INGENICULO, āre. Hygin. Astron. 2. 6. dicit, postquam Herculem tela deficerent, se ingeniculasse. conf. Lamprid. Heliog. cap. 5.

INGENICULĀTUS, i. m. Idem sidus Herculis. Vitruv. 9. 6. Pes Ingeniculati.

INGĔNIUM, i. n. a Gignendo, [εὐφυΐα, τὸ ἐγγενὲς] proprie natura dicitur cuique ingenita. Plaut. Bacch. 2. 3. 42.
— immo ingenium avidi haud pernoram hospitis. Ter. Heaut. 1. 1. 99.
Ingenio te esse in liberos leni puto, Inge-

Ingenium pro Natura. Et sic videtur accipi apud Suet. initio Titi Vesp. Tantum illi ad promerendam omnium voluntatem, vel ingenii, vel artis, vel fortunæ superfuit. Videtur, inquam, Naturam dicere: Alioqui miretur quispiam cur ab arte separet. Tamen & Ovid. (1. Amor. 15. 14.)

Quamvis ingenio non valet, arte valet. Ber. exponens illud Ingenii dicit, Nam tanta naturalis ingenii dexteritas. de Africano. H.St. Verba Livii sunt 28. 18. V. in DEXTERITAS. Priora verba hujus animadversionis excisa cultro sunt. Stephani sententia tamen satis apparet. Ingenium proprie Naturam indicat, deinde Dotes, quas hæc cuique largita est; denique & Homines egregie ab his instructos.

Ingenium patris habet quod sapit: i. e. Moribus aut prudentia similis est patri, sive patrem refert moribus. Plaut. Pœn. 5. 4. 28.

Ingenio suo vivere. Liv. 3. 36. pr. Ille finis Appio alienæ personæ ferendæ fuit, suo jam inde vivere ingenio cœpit.

Ingenium ejusmodi, pro homine talis ingenii. Ter. And. 1. 1. 66.

Nam qui cum ingeniis conflictatur ejusmodi. Ubi Donatus, Ingeniis, hominibus.

Ingenium, Vis quædam naturalis nobis insita, suis viribus prævalens ad inveniendum quod ratione indagari possit. Cic. 5. de Fin. 36. Prioris generis est docilitas, memoria: quæ fere omnia appellantur uno ingenii nomine.

Fervidus ingenio. Ovid. 14. Met. 485.
Mobilissimus ingenio. Tacit. 1. Hist. 24. Is mobilissimum quemque ingenio, &c.
Sævior ingenio. Ovid. 1. Met. 126.
Acies acris ingenii. V. ACER.
Acumen ingeniorum. V. ACUMEN.
Amor ingenii est experientis. Ovid. 1. Amor. 9. 33.
Genus præcox ingeniorum. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Gratia ingenii. Quintil. in procem, lib. 1.
Igniculi ingenii Quintil. in procem. lib. 6.
Lumen ingenii est Eloquentia. Cic. in Brut. 59. Ut hominis decus ingenium, sic ingenii ipsius lumen est eloquentia.
Imbecillitas ingenii. Plin. 4. Epist. 18. ad Antonium.
Magnitudo ingenii. Cic. 4. Acad. 1.
Monumenta ingeniorum. Quintil. lib. 3. cap. 7. p. 269.
Natura humani ingenii. Quintil. in procem. lib. 1.
Succus ingenii. Quintil. in procem. lib. 1.
Tarditas ingenii. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Turpitudo ingenii. Paterc. lib. 2. 69.
Vela ingenii. Plin. 4. Epist. 20. ad Nonium. Tu ingenii simul dolorisque velis latissime vectus es.
Vena benigna ingenii. Hor. 2. Carm. 18. 9.
Vigor ingenii. Ovid. 8. Met. 254.
Virtutes ingenii. Quintil. in procem. lib. 6.
Abruptum ingenium. V. ABRUMPO.
Acre ingenium. Cic. in Orat. 18. Item Vir acerrimo ingenio. V. ACER.
Acutum ingenium, cui contrarium est Retusum. Cic. 1. de Divin. 79. V. ACUO.
Ambiguum. Plin. 4. Epist. 2.
Aptius ingenium flammis. Ovid. 14. Met. 26.
Bonum. V. BONUS.
Cæleste. Ovid. 1. de Arte Am. 185.
Candidum. Hor. Epod. 11. 16.
Capax. Ovid. 8. Met. 533.
Confirmatum & corroboratum. V. CONFIRMO.
Contusum. Plin. 8. Epist. 14. ad Aristonem. V. Hebetatum.
Copiosissimum. V. COPIA.
Dives. Ovid. 2. Trist. 335.
Divinum. Cic. 4. Acad. 117.
Dulcissimum. Plin. 8. Epist. 12.
Durum. Hor. 3. Carm. 21. 13.
Eminens. Quintil. in procem. lib. 6.
Excelsum. Plin. 2. Epist. 13. Ingenium excelsum, subtile, dulce, facile, eruditum in causis agendis.
Exercitum adulatione. Tacit. 4. Hist. 40.
Eximium. Cic. 5. Tusc. 68.
Expertum nullis defensionibus. Tacit. 4. Hist. 42.
Ferax. Cic. in Orat. 48. Nihil enim feracius ingeniis, his præsertim quæ disciplinis exculta sunt. Ingenia feracia vocat Cicero, Quæ multa facile solent excogitare, quale fuit ingenium Archiæ poetæ, de quo ita idem Cicero pro Arch. 18. Quoties ego hunc vidi, quum litteram scripsisset nullam, magnum numerum optimorum versuum, de iis ipsis rebus quæ tum agerentur, dicere ex tempore? quoties revocatum, eandem rem dicere commutatis verbis atque sententiis?
Ferventius amni rapido ingenium. Hor. 1. Serm. 10. 63.
Fortius. Ovid. 19. Epist. 6.
Fortunatius arte ingenium. Hor. de Arte Poet. 295.
Fractum. Plin. 8. Epist. 14.
Gnavum. Liv. 3.
Grande doloris ingenium. Ovid. 6. Met. 574.
Grande ingenium. Martial. lib. 2. 44.
O grande ingenium mei sodalis.
Hebetatum ingenium, fractum, contusum. Plin. lib. 8. Epist. 14.
Ignotum. Tacit. 4. Hist. 42.
Illustre. Tacit. 4. Cic. pro Cœl. 1.
Imbecillum. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Immansuetum. Ovid. 15. Met. 85.
Immemor. Cic. in Brut. 174.
Imperspicua, incerta, fallaciaque sunt judicum ingenia. Plin. lib. 1. Epist. 20.
Importunum. V. IMPORTUNUS.
Indocile. Sen. Thyest. 3.
Iners Ovid. 1. Amor. 15. 2.
Infelix. V. INFELIX.
Ingens. Hor. 1. Serm. 3. 34.
Inhumanum. Ter. Eun. 5. 2. 41.
Inquietum. V. INQUIETUS.
Insanabile. V. INSANUS.
Insanum. Plin. lib. 4. Epist. 7.
Integrum. V. INTEGER.
Inverecundum. V. INVERECUNDUS.
Jucundum & elegans. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Lene. Ter. Heaut. 1. 1. 99.
Liberale. V. LIBER.
Liberius ingenium, quam virginem decet. Liv. 4.
Limatius ingenium. Plin. lib. 1. Epist. 20.
Magnum. Cic. 4. Acad. 1.
Malum. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Medium. V. MEDIUS.
Mediocre. V. MEDIOCRIS.
Memorabile. V. MEMOR.
Mite. Ovid. 13. Met. 187. Juven. 4. Sat. 82.
Mobile. Plin. 1. Epist. 11. Est alioqui Regulo tam mobile ingenium, ut plurimum audeat, plurimum timeat. conf. Velox.
Molle. Ovid. 15. Epist. 84.
Multiplex. Cic. 6. Att. 2. conf. Tortuosum, Varium &c. infra.
Obnoxium. V. OBNOXIUS.
Oratorium ingenium. Cic. in Brut. 110. Quanquam iis quidem non omnino ingenium, sed oratorium ingenium defuit. Quod autem sit Oratorium ingenium, ipse lib. 1. Orat 113. ita quasi describit: Animi, atque ingenii celeres quidam motus esse debent, qui ad excogitandum acuti, & ad explicandum ornandumque sint uberes, & ad memoriam firmi atque diuturni.
Par. Cic. pro Corn. Balb. 1. V. PAR.
Parvum. Hor. 1. Epist. 3. 22. V. PARVUS.
Peracre. Cic. 3. de Orat. 124.
Perelegantis ingenii vir Hesiodus. Paterc. lib. 1. cap. 7. pr.
Pingue. Ovid. 11. Met. 148.
Pravum hominis ingenium. Plin. lib. 3. Epist. 9. Non ita procul a fine.
Probabile. Cic. in Brut. 180.
Promptum ad asperiora ingenium Druso erat. Tacit. 1. Ann. 29.
Pudicum. Ter. Hec. 1. 2. 77.
Pulcherrimum ingenium. Plin. lib. 8. Epist. 12.
Pusillum ingenium. Martial. lib. 9. 51.

Ingenium mihi, Gaure, probas sic esse pusillum,
Carmina quod faciam quæ brevitate placent.

Rectum utroque vorsum ingenium. Plaut. Capt. 2. 3. 8.
Rude. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Sævum. Plin. lib. 4. Epist. 22.
Solers. Sen. Theb. 1.
Subactum. Cic. 2. de Orat. 135. Subacto mihi ingenio opus est: ut agro non semel arato, sed novato & iterato, quo meliores fetus possit & grandiores edere.
Tardum. Cic. 2. de Orat. 117.
Tortuosum. Cic. de Amicit. 66. Neque enim fidum potest esse multiplex ingenium, & tortuosum.
Varium & flexibile. Plin. lib. 1. Epist. 16. Laudabam Saturnini ingenium, etiam antequam scirem quam varium, quam flexibile, quam multiplex esset.
Velox, ac mobile. Quintil. lib. 6. cap. 4. Juven. 3. Sat. 73.
Venerabile, Divinum. Juven 15. Sat. 145.
Abundare ingenio. Cic. 4. Fam. 8.
Acuere ingenium. Quintil. lib. 1. cap. 4. V. ACUO.
Æquiparans ingenium mores. Ovid. 2. de Pont. 5. 44.
Alere ingenium. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Assequi ingenium. V. ASSEQUOR.
Auferre famam ingenii. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Certare ingenio. Lucret. lib. 2. 11.
Claudicat ingenium. Lucret. lib. 3. 454.
Comminuere vires ingenii. Ovid. 3. de Pont. 3. 34.
Conferre ingenium. V. CONFERO.
Consumere ingenium in musicis. V. CONSUMO.
Debilitare. ut, Recta ingenia debilitat verecundia, perversa confirmat audacia. Plin. lib. 4. Epist. 7.
Declinare ab ingenio alicujus. V. DECLINO.
Deficit ingenium. Ovid. 2. Fast. 123.
Detrectat livor ingenium Homeri. Ovid. de Rem. Amor. 365.
Diffidere ab ingenio alicujus. Ovid. 7. Epist. 36.
Dare vela ingenio. Ovid. 3. Fast. 790.
Esse plenum ingenio. Cic. Sic adolescens ingenii plenus.
Exercere ingenium multiplici, variaque materia. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Facere. Propert. lib. 2. 1. 4.
Ingenium nobis ipsa puella facit.
Fregerunt mala ingenium meum. Ovid. 3. Trist. 14. 33.
Habere ingenium in numerato. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Habere multum ingenii ad fingendum. Cic. pro Font. 30.
Jactandi ingenii gratia. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Illucere. ut, Clarissimum deinde Homeri illuxit ingenium, sine exemplo maximum. Paterc. lib. 1. cap. 5. pr.
Investigata ingeniis oracula. Ovid. 15. Met. 146.
Imbuere ingenium artibus. V. IMBUO.
Immutare ingenium moribus. V. IMMUTO.
Immutatur ingenium coactum egestate. V. IMMUTO.
Induere sibi ingenium novum. V. INDUO.
Ingurgitare ingenium poculis. V. INGURGITO.
Laborare ingenio. V. LABORO.
Manent ingenia senibus. V. MANEO.
Minuunt ingenium labores. Ovid. 3. de Pont. 4. 11.
Mollitur ingenium ab arte. Ovid. 3. de Arte Am. 545.
Movere. ut Ingenium mala sæpe movent. Ovid. 2. de Arte Am. 43. h.e. Pericula reddunt hominem injuriosum. [Immo Acuunt ingenium ad varia inventa. V. loc.
Noscere ingenium. V. NOSCO.
Ornatus bono ingenio. V. ORNATUS.
Perspicere ingenium & naturam pueri. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Redire ad ingenium, sive reverti. Ter. Hec. 1. 2. 38.

— si mihi fidem
Das te tacituram, dicam. PH. ad ingenium redis. Ubi Budæus ex Do-

ex Donato, A ſe diſceſſerat ſervus loquax, qui aliquantiſper tacere ſuſtinuerat. Cic. 1. Verr. 57. Rediit ad ſe atque ad mores ſuos. Liv. 2.22. Ita Volſcis ſuum rediit ingenium.

Servire ingenio. Propert. lib. 1. 7. 7.

Subdere ſtimulos ingenii. Ovid. 5. Triſt. 1. 76.

Subſtitit ingenium malis. Ovid. 15. Epiſt. 196.

Ingenia ita mihi omnia ſunt. Plaut. Ciſtel. 2. 1. 7.

Ita mihi omnia ingenia ſunt: quod lubet, non lubet jam id continuo. i. e. Ita ingenium mihi omnifarium eſt.

Ingenio divino eſſe. Cic. 4. Acad. 117.

Tractare ingenia. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Valere ingenio. Quintil. lib. 1. cap. 8. Ovid. 1. Amor. 16. 4.

Ingenium ſoli, ſive terræ. Plin. lib. 14. cap. 1. Succique tantum gratia ex his pluribus modis ad cæli mores ſolique ingenia. Lactis ingenia & proprietates. Gell. lib. 12. cap. 1. Ligni. Idem 3. 6. Montis. Tacit. 2. Hiſt. 45. Loci. Flor. 2. 6. 16. Situs. Idem 2. 17. 3. Sic Herbarum, Mundi, Metalli, &c. V. Barth. ad Claud. de Rapt. Proſerp. 1. 143. Drakenb. ad Sil. 4. 90. & 16. 46.

INGENIŌLUM, i. n. Dimin. apud Arnob. & Hieron.

INGENIŌSUS, a, um. Adj. [εὐφυὴς, ἀγχίνοος, δαίδαλος] Ingenio optimo & alacri præditus. Cic. 5. de Fin. 36. Prioris generis eſt docilitas, memoria: quæ fere omnia appellantur uno ingenii nomine: eaſque virtutes qui habent, ingenioſi vocantur. Idem pro Cluent. 52. Homo in primis ingenioſus, & in dicendo exercitatus.

Compar. Cic. pro Roſc. Com. 31. Quo quiſque eſt ſolertior, & ingenioſior, hoc docet iracundius & laborioſius.

Superl. Cic. pro Muren. 62. Homo ingenioſiſſimus M. Cato.

Ager ingenioſus ad ſegetes. Ovid. 4 Faſt. 684.

Egeſtas ingenioſa. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 31.

Gula. Martial. 13. 62. H. St.

Res eſt ingenioſa timor. H. St. Puto ex Martiali quoque.

Res eſt ingenioſa dare. Ovid. 1. Amor. 8. 62.

Miracula ingenioſa fecit natura. Plin. lib. 7. cap. 2.

Vox mutandis ingenioſa ſonis. Ovid. 2. Amor. 6. 18.

Ingenioſus ad. ut, Furtum ingenioſus ad omne. Ovid. 11. Met. 3. 3.

In pœnas. Ovid. 2. Triſt. 342. In Culpam. Idem ibid. 288.

In cum auferendi caſu. Martial. lib. 1. præf. Improbe facit qui in alieno libro ingenioſus eſt.

INGENIŌSE, Adv. [εὐφυῶς] Subtiliter, & cum ingenio. Cic. 1. de Invent. 8. Nam ſatis in ea videtur ex antiquis artibus ingenioſe & diligenter electas res collocaſſe.

Compar. Sen. Controv. 10. Hanc controverſiam declamavit longe ingenioſius. Plin. lib. 15. cap. 13. Nec aliud pomum ingenioſius geminatum eſt.

Superl. Vell. 2. 48. 3. Homo ingenioſiſſime nequam.

INGENIĀTUS, a, um. Partic. ab INGENIARE; Apto ingenio præditus. Plaut. Mil. 3. 1. 133. Lepide ingeniatus. Adde Gell. 12. 2. Ingeniatus ad aſtutiam. Apul. Florid. p. 360.

INGĔNO, ĕre. Idem quod Ingigno. Verbum eſt antiquum. Lucret. lib. 3. 745. per tmeſin,

Ex ineunte ævo ingeneraſcunt, inque genuntur. Manil. 5. 135.

His etiam ingenitur viſendi ignota cupido.

INGENS, entis. Adj. [εὐμεγέθης, παμμεγέθης, πελώριος, ταλαντιαῖος] Dicitur, ut inquit Feſtus, augendi conſuetudine, ut Inclamare, Invocare. Quia enim Gens, populi eſt magnitudo, Ingentem per compoſitionem dicimus Valde magnum.

Acervus ingens. Virg. 1. Georg. 185.

Achilles. V. ACHILLES.

Amore ingenti perculſus. Virg. 2. Georg. 476.

Animus ingens, Fortis, magnus & conſtans. Plin. in Paneg. Sic apud Hor. 2. Serm. 7. 102. — ingens.

Virtus atque animus.

Animos ingentes tollere. Virg. 2. Georg. 207.

Arbos. Virg. 2. Georg. 81.

Argentum ingens menſis, Plurima vaſa argentea. Virg. 1. Æn. 466.

Argumentum. Virg. 7. Æn. 791.

Bellum. Virg. 1. Æn. 279.

Cædes. Virg. 9. Æn. 242.

Caverna. Virg. 2. Æn. 20.

Clamor. Virg. 9. Æn. 43.

Concurſus. Virg. 5. Æn. 611.

Confidentia. Ter. And. 5. 3. 5.

Corpus. Virg. 1. Æn. 192.

Curæ ingentes. Virg. 1. Æn. 208.

Dolor. Virg. 5. Æn. 172.

Facinus. Ter. Adel. 4. 7. 3.

Flagitium. Hor. 2. Serm. 4. 82.

Fletus. Virg. 5. Æn. 765.

Fragor. Virg. 8. Æn. 527.

Gaudium. Plin. lib. 7. cap. 42.

Genus ingens a proavis. Virg. 12. Æn. 225.

Gladius. Tacit. Agric. 36.

Gloria. Virg. 2. Æn. 325.

Gratias ingentes agere. Ter. Eun. 3. 1. 1.

Magnas vero agere gratias Thais mihi?
G. Ingentes. Adde Cic. in Læl.

Ignis. Plaut. Capt. 4. 2. 63.

Impenſæ ingentes, quæ & Sumptuoſæ dicuntur: h. e. Magni ſumptus. Liv. 34. 58. Et quæ ſtrata ruinis atque incendiis erant, ingentibus impenſis ædificaverit.

Iras ingentes concipit. Ovid. 1. Met. 166.

Lætitia. Virg. 3. Æn. 99.

Luctus. Virg 6. Æn. 868.

Machina. Hor. 2. Epiſt. 2. 73.

Metus. Virg. 6. Æn. 491.

Moles. Virg. 5. Æn 118.

Murmur. Ovid. 7. Met. 644.

Nominis ingentis rex. Liv. 30. 17. pr.

Obſidio. Virg. 8. Æn. 647.

Paratus. Tacit. 2. Hiſt. 95.

Pecunia ingens, Multa & numeroſa. Cic. 2. Lege Agr. 69. Hic ager omnis, quoquo pretio coemptus erit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur.

Pluvia. Virg 1. Georg. 325.

Pudor. Virg. 10. Æn. 871.

Rus. Virg. 2. Georg. 412.

Saxum. Virg. 6. Æn. 616.

Sonitus. Virg. 2. Georg. 306.

Spiritus ingentis vir. Liv. 21. præf.

Stridor. Virg. 7. Æn. 65.

Teſtis. Plin. lib. 7. cap. 30.

Vagitus. Virg. 6. Æn. 426.

Ventus. Virg. 1. Georg. 334.

Virtus. Hor. 2. Serm. 7. 102.

Vitium. Hor. 2. Serm. 3. 91.

Umbra. Virg. 2. Georg. 297.

Vox. Virg. 1. Georg. 477.

Animi ingens. Tacit. 1. Ann. 69. Sed femina ingens animi.

Animis ingens. Virg. 11. Æn. 641.

Armis ingens. Virg. 11. Æn. 641.

Corpore ingens. Virg. 11. Æn. 641.

Eloquio ingens. Stat. 1. Silv. 4. 35.

Compar. Symmach. 8. Epiſt. 31. Solatur tamen ſollicitudinem meam quod parſimonia tibi familiaris eſt, quod cognata ſapientia & adverſis fortunæ animus ingentior.

Superl. Veget. de Re Milit. 4. 8. Rotæ de lignis viridibus ingentiſſimæ fabricantur. Deſpaut. ex Vegetio 124. 125. H. St. Deſiderabatur in Lugd.

INGĔNUUS, a, um. Adj. [ἐλευθέριος, γνήσιος, εὐγενὴς] proprie Nativus, & opponitur Manu factis. ut, Ingenuos fontes. Lucret. 1. 230. Deinde apud antiquos Ingenui erant Legitime ſuſcepti, & Spuriis oppoſiti. Liv. 10. 8. extr. En unquam fando audiſtis patricios primo eſſe factos, non de cælo demiſſos, ſed qui patrem ciere poſſent: id eſt nihil ultra quam ingenuos? Deinde Ingenui dicti Liberi & ex liberis nati, de de quo vide JCtos. Opponuntur hi Libertinis: ita Plaut. Mil. 3. 1. 189. Ingenuamne an libertinam? Adde Martial. 3. 32. Boeth. ad Topic. Cic. 3. Refertur denique quaſi per metaphoram ad ingenium, &c. de eo qui liberalis & minime ſervilis ingenii ſit. Juven. 11. Sat. 154.

Ingenui vultus puer, ingenuique pudoris.

Amor ingenuus. Hor. 1. Carm. 27. 16.

Animo ingenuo facere aliquid. Catul. 66. 38.

Artes ingenuæ, ſive Diſciplinæ: i. e. Liberales, & ingenuis, hoc eſt liberis dignæ. Cic. 2. de Fin. 68. Sint iſta Græcorum: quanquam ab his philoſophiam & omnes ingenuas diſciplinas habemus. Idem, Ut omittam has artes elegantes & ingenuas.

Color ingenuus. Propert. lib. 1. 4. 13.

Corpus ingenuum. Ovid. 5. Epiſt. 144.

Crines ingenui. Stat. 2. Silv. 1. 44.

Crux ingenua, Quæ ingenuo animo & libero ſuſcepta eſt. Martial. lib. 10. 82.

Per gemitus noſtros, ingenuaſque cruces.

Facies ingenua, quæ & Liberalis dicitur: h. e. Elegans. Plaut. Pœn. 5. 2. 17. Facies quidem pol ingenua eſt.

Facta ingenua, Viris ingenuis digna: h. e. Nobilia. Plaut. Milit. 4. 1. 17.

Vah, egone ut ad te ab libertina eſſe auderem internuntius,
Qui ingenuis factis reſponſaret? &c. Al. Ingenuis ſatis reſpondere nequeas &c.

Genæ ingenuæ. Ovid. 1. Amor. 7. 52.

Gula, ironice. Martial. lib. 6. 11.

Non minus ingenua eſt & mihi, Marce, gula.

Meretrix. Plaut. Mil. prol. 1.

Pudor. Catull. 59. 81.

Puer. Hor. 3. Carm. 24. 55.

Quibuſdam in locis Ingenuus videtur poni pro Moderato. Ovid. 1. Triſt. 4. 71.

Illi corpus erat durum patienſque laborum,
Invalidæ vires ingenuæque mihi. Martial. lib. 3. 46.
Invalidum eſt nobis, ingenuumque latus. [i. e. Molle, ut ingenuis.

INGENUE, Adv. [ἐλευθερίως] Libere ac ſimpliciter: ut, Ingenue loqui; i. e. Ut liberum hominem decet, nihil timidum, nihil habens ſervile.

Aperte atque ingenue fateri. Cic. 5. Fam. 2. Quod me abs te cupiſſe laudari, aperte atque ingenue confitebar.

Ingenue educatus, Liberaliter, ut liberum decuit. Cic. 3. de Fin. 38. Quis autem honeſta in familia inſtitutus, & educatus ingenue, non ipſa turpitudine, etiam ſi eum læſura non ſit, offenditur?

INGENUĬTAS, ātis. f. [ἐλευθεριότης] Liberalitas, nobilitas, honeſtas. Cic. 3. Verr. 113. Veſtitus enim neminem commovebat is, quem illi mos & jus ingenuitatis dabat. i. e. Jus natalium, ut in eo qui liberis parentibus ortus eſt. Idem 2. de Orat. 242. Præſtet idem ingenuitatem & ruborem ſuum verborum turpitudine & rerum obſcænitate vitanda. h. e. Honeſtatem & verecundiam homine libero dignam. Idem 3. Verr. 113. pro conditione hominis ingenui, Detrahes ornamenta non ſolum fortunæ, ſed etiam ingenuitatis? [Intelligit Inſigne ingenuitatis proprium Togam prætextam. V. loc. & Aſcon. in eundem.] Suet. Aug. cap. 74. Valerius Meſſala tradit neminem unquam libertinorum adhibitum ab eo cœnæ, excepto Mena, ſed aſſerto in ingenuitatem. Liv. 8. 28. Ingenuitatis memor adoleſcens.

Præ ſe ferre probitatem quandam & ingenuitatem. Cic. 1. Acad. 33.

INGĔRO, ſſi, ſtum, [ἐπιχέω, ἐντίθημι, ἐπεμβάλλω, ἐπεισφέρω] ĕre. Imponere, infundere. Plaut. Pſeud. 1. 2. 24.

Tu qui urnam habes, aquam ingere: face plenum ahenum ſit cito.

Columel. lib. 5. cap. 9. Deinde ingerendi minimi lapides, vel glarea miſta pingui ſolo.

Ingerere ſe: i. e. Affectare aliquid. Plin. in Paneg. cap. 86. pr. Præfectum Prætorii non ex ingerentibus, ſed ex ſubtrahentibus legere.

Periclis ſe ingerit. Sil. lib 10. 5.

Aquam ingerere. Plaut. Pſeud. 2. 2. 24.

Cibum ingerere, vel potionem ægroto; pro Porrigere. Celſ. Et ingerere cibum

cibum fastidiosis. [Nisi error est.] Idem in Præf. lib. 1. Febricitanti cuidam & magna siti affecto, cum post ebrietatem eum premi cœpisse cognosceret, aquam frigidam ingessit.
Convicia ingerere alicui. Hor. 1. Serm. 5. 11.
Dicta in dolium pertusum ingerere, proverbialiter dictum, quasi Operam ludere. Plaut. Pseud. 1, 3. 135.
In pertusum ingerimus dicta dolium, operam ludimus. Sed, Dicta in aliquem ingerere, pro Maledicere & conviciari. Plaut. Asin. 5. 2. 76.
— nunc uxorem me esse meministi tuam?
Modo, quum dicta in me ingerebas, odium, non uxor eram.
Humo ingesta contumulari. Ovid. in Ibin, 460.
Ligna foco. Tibul. lib. 2. 1. 22.
Mala multa in aliquem. Ter. Andr. 4. 1. 16.
Ingeram mala multa: atque aliquis dicat, nihil promoveris.
Osculum alicui. Suet. de Clar. Gramm. 23.
Primordia. V. PRIMORDIUM.
Probra. Liv. 2. 45.
Pugnos in ventrem, Inferre violenter, & pugnis percutere. Ter. Phorm. 5. 8. 95.
— nisi sequitur, pugnos in ventrem ingere.
Sacrilegium inferre. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 4.
Saxa in subeuntes. Liv. 2. 65.
Scelus sceleri. Sen. Thyest. 8.
Semen solo, Seminare. Columel. lib. 2. cap. 10. Et similiter quum semen crudo solo ingesserimus, inarabimus.
Tela. Liv. 24. 34. Postremo ut sui vulnere intacti tela in hostem ingererent.
Tura aris. Plin. lib. 12. cap. 14. Alexandro Magno in pueritia sine parsimonia tura ingerenti aris, &c.
Verba & vocem. Liv. 3. 68. pr. Quid tandem privatæ res vestræ, quo in statu sunt? jam unicuique ex agris sua damna nuntiabantur. quid est tandem domi, unde ea expleatis? Tibuni vobis amissa reddent ac restituent? vocis verborumque, quantum voletis, ingerent, & criminum in principes, & legum aliarum super alias, & concionum.
Vulnera. Tacit. 3. Hist. 84. Et ingestis vulneribus concidit. Pro, Inflictis.
Ingerere, Jacere: ut, Ingerere lapides, tela, saxa. Plin. lib. 10. cap. 1. de struthiocamelis, Ungulæ iis cervinis similes, quibus dimicant, bisulcæ, comprehendendis lapidibus utiles, quos in fuga contra sequentes ingerunt pedibus.
Ingestum, pro Eo quod violenter oblatum est. Tacit. 1. Ann. 72. 2. Nomen Patris patriæ, Tiberius a populo sæpius ingestum repudiavit. Alibi dixit, Ingestis pilis, pro Infixis: ubi vulgo legitur, Infestis pilis.
Ingerere, In memoriam revocare. Sen. de Benef. lib 1. cap. 12. Ingratis quoque, memoria cum ipso munere incurrit, ubi ante oculos est, & oblivisci sui non sinit, sed auctorem suum ingerit & inculcat.
Nomina aliorum alicui ingerere. Tacit, de Orat. 7. Quorum nomina prius parentes liberis suis ingerunt? Subaud. Quam Oratorum.

INGESTIO, ōnis. f. Mart. Capell.

INGESTUS, ûs. m. Tertull. de Resurr. Carn. cap. 42. Immortalitatis ingestus.

INGESTO, āre. frequent. Apul. Met. 11. p. 712. Carbasus lintea votum ingestans progerebat. Elmenh. p. 264. Carbasus litteris votum &c. etsi Littoris excusum mendose.

INGESTABĬLIS, e. Adj. [ἀβάστακτος] Quod gestari non potest. Plin. lib. 7. cap. 6. Ingestabile onus crurum, & inguinum levis tumor.

INGIGNO, gĕnui, gĕnitum, [ἐγγεννάω] ĕre. Una & simul gignere. Cic. 5. de Fin. 33. Sive, ut doctissimis viris visum est, major aliqua causa atque divinior hanc vim ingenuit, sive hoc ita sit fortuito.

INGĔNITUS, a, um. Partic. ut
Natali & ingenita sterilitate laborantibus. Columel. lib. 3. cap. 7.
Ingenitum corpori eorum virus, exitiale serpentibus. Plin lib. 7. cap. 2.
Nobilitas ingenita. Lucan. ad Pison. 92.
— ingenitæ stat nobilitatis in illo
Pulcher honos, & digna suis natalibus ora.

INGITAS, ātis. f. quasi Indigitas: Paupertas, inquit perottus. Plaut. Pœn. 4. 2 85.
Profecto ad ingitatem lenonem rediget, si has abduxerit. Exemplaria, quæ vidimus, legunt Ad incitas.

INGLŎMĔRO, [στρομβέω] āre. Idem quod simplex. Stat. 1. Theb. 350.
— sed plurimus Auster
Inglomerat noctem, & tenebrosa volumina torquet.

INGLŌRIUS, a, um. Adj. [ἀκλής, ἄδοξος] Qui nullam laudem aut gloriam sua virtute aut fortitudine consecutus est, & veluti ignobilis. Virg. 9. Æn. 548.
Ense levis nudo, parmaque inglorius alba. Idem 4. Georg. 94.
Inglorius militiæ. Tacit. 3. Hist. 59. 4. Nec ipse inglorius militiæ. Sil. lib. 12. 39. Inglorius ausi. i. e. Qui efficere quod tentabat non potuit.
Inglorius & ignobilis. Cic. 3. Tusc. 81. Quod inglorius sit atque ignobilis ad supremum diem perventurus.
Honoratus & Inglorius, contraria. Cic. 1. de Legib. 32. Propterque honestatis & gloriæ similitudinem, beati, qui honorati sunt, videntur: miseri autem qui sunt inglorii.
Vox ingloria. Stat. 5. Silv. 3. 138.
Inglorius, Indecorus. Lactantius in illud. Stat. 9. Theb. 109.
— comantem
Perstrinxit galeam, convulsæ cuspide longe
Diffugere jubæ: patuitque ingloria cassis.

INGLŬVIES, ēi. f. [λαιμαργία] Ventris rapacitas, voracitas. Ter. Eun. 5. 4. 15.
Harum videre ingluviem, sordes, inopiam. Hor. 1. Serm. 2. 8.
Hunc si perconteris, avi cur; atque parentis
Præclaram ingrata stringat malus ingluvie rem.
Ingluvies, pro Gurgulione. Apul. lib. 1. Asini aurei p. 109. Ut ponderis deductu restis ad ingluviem adstricta, spiritus officia discluderet. Gulam seu gurgulionem intelligit, sive asperam arteriam, qua spiritus ab ore in pulmones, atque inde rursum in os & in nares ultro citroque semper commeat.
Ingluvies, pro Sinu gutturis accipitur, in quem aves recentes cibos demittunt, & condunt. Columel. lib. 8. cap. 5. de gallinis, Nam si vacua non est ingluvies, cruditatem significat: abstinerique debent, dum concoquant. adde Virg. 3. Georg. 431. Et Serv. ad loc. qui interpretatur Ventris capacitatem.
Ingluvies, pro Copia & affluentia. Firmic. lib. 4. cap. 18. Publicis custodiis, vel carceribus, aut catenarum nexibus faciet obligatos, ita ut eos infensa criminum deturpet semper ingluvies. Sed forte vetusto more scriptum erat Inluvies, quod nunc scribimus Illuvies: atque per ignorantiam ex Inluvies factum Ingluvies.

INGLUVIŌSUS, a, um. Adj. apud Fest. in Ingluvies. & Isidor. lib. 10. Ingluviosus a gula & voracitate dictus.

INGRANDESCO, dui, [ἐπιδίδωμι] ĕre. Grandem fieri. Columel. lib. 11. cap. 3. At circa Calendas Martias, locis apricis, licet porrum, si jam ingranduit, transferre. Idem lib. 2. cap. 10. Quæ ut celeriter prodeat, & ingrandescat, ante quam seratur, fimo arido permisceri debet.

INGRĀTUS, a, um. [ἀχάριστος, ἀγνώμων] Adj. passivæ significationis, Quod non est gratum & acceptum. Donatus ad Eun. 2. 1. Ingrata quæ ab inimicis fiunt, ac recusantibus.
Amaritudo ingrata. Plin. lib. 15. cap. 25. Minus quinquennium est, quod prodiere quæ vocant laurea, non ingratæ amaritudinis.
Joci non ingrati. Ovid. 3. Fast. 738.
Onus ingratum. Catul. 66. 142.
Oratio, cui opponitur Jucunda. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Sapor. Columel. lib. 7. cap. 8.
Superbia ingrata Veneri. Hor. 3. Carm. 10. 9.
Tempora. Hor. 1. Epist. 1. 23.
Virus. Plin. lib. 10. cap. 26.
Ingratus, activæ significationis, Qui non meminit accepti beneficii, nec gratiam ullam habet. Ter. And. 1. 5. 43.
— adeone me ignavum putas?
Adeone porro ingratum, aut inhumanum, aut ferum, &c. Cic. de Amicit. 42. Propterque invidiam in exilium missus esset, ingratæ patriæ injuriam non tulit, quam ferre debuit. Martial. de Spectac. 10.
Læserat ingrato leo perfidus ore magistrum.
Ingratus animus. Sen. Epist. 1.
Ingratus adversum deos. Gell. lib. 4. cap. 18. Non igitur sumus adversum deos ingrati.
Ingratus in aliquem. Cic. 1. de Nat. Deor. 121. Quum Epicurus in Democritum ipsum quem secutus est, fuerit ingratus.
Ingratus, Invitus, & coactus, inquit Donatus. Ter. Eun. 2. 1. 14.
Opus faciam, ut defatiger usque: ingratus ut dormiam. [Immo Ingratiis legit & exponit id ipsum Donatus.
Compar. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 27. Vix labra diduxit, & ingratior quam si tacuisset, fuit. & Cic. 8. Att. 4.

INGRATE, Adv. [ἀχαρίστως] Plin. lib. 27. cap. 2. Quod siquis illa forte ab homine excogitari potuisse credit, ingrate deorum munera intelligit.
Ferre aliquid ingrate. Tacit. 1. Hist. 52. 4. Oppressa Capitonis consilia ingrate tulisset.
Non ingrate nominando M. Varronem. Plin. lib. 18. cap. 3. i. e. Libenter.

INGRĀTIS, Adv. [ἀεκητὶ] Præter gratiam & meritum, Non ultro inquit Donatus. Plaut. Casin 3. 5. 57. Atque ingratis quem non volt, ei nubet hodie. Al. Ingratiis, quia non vult, nubet. Ter. Heaut. 3. 1. 37.
— ea coacta ingratis
Post illa cœpit victum vulgo quærere. Et hic rectius legitur Ingratiis.
Libenter & Ingratis, contraria. Cic. 6. Verr 19. Reticebunt quæ poterunt libenter: dicent quæ necesse erit, ingratis. Vetus exemplar scriptum habet Gratis. Lamb. Ingratiis. V. Parei Lex. Crit. p. 607. Gifan. ad Plaut. Cas. 2. 5. 7.

INGRATIA, æ. f. contrarium Gratiæ. Tertull. de Pœnit. cap. 21. Pœnitet fidei, amoris simplicitatis, patientiæ, misericordiæ, prout quid in ingratiam cecidit. Sed usitatior est ablativus pluralis absolute sumptus. Plaut. Cas. 2. 5. 7.
Vobis invitis atque amborum ingratiis. conf. Merc. 2. 4. 11. & Ter. Phorm. 5. 6. 94. Tuis ingratiis. Sed aliquando abit pronomen & accipitur adverbialiter. Nep. 2. 4. 4. Ut ingratiis ad depugnandum omnes cogerentur. & Plaut. Curc. 1. 1. 6.
Tamen est eundum quo imperant ingratiis.
In multis scriptorum locis pro hoc Ingratiis aliud irrepsit. Vide Lamb. in Æmilium, Probum pag. 36. H. St. conf. Dict. præced.

INGRATITUDO, [ἀχαριστία, ἀγνωμοσύνη] a Cicerone non dicitur. Maluit enim Græce dicere, ad Atticum scribens, lib. 9. 7. his verbis, Sed meruisse illum de me puto, ut ἀχαριστίας crimen subire non audeam. Budæus. Sabellicus hac voce frequenter usus est lib. 7. Exemplorum cap. 2. cui titulus est, De ingratitudine. Erasmus quoque in proverbio, Ingratitudo vulgi. Et in alio proverbio, Nemo benemerito bovem immolavit, præter Pyrrhiam. V. Voss. Cellar. ceterosque de Barbarismis & Vitiis sermonis.
Vide GRATITUDO. H. St.

INGRATĬFĬCUS, a, um. Adj. [ἄχαρις] Idem quod Ingratus. Cic. pro Sext. 121. O ingratifici Argivi, inanes Graii, immemores beneficii.

INGRĂVIS, e. Adj. Valde gravis. Ulp. l. 3. ff. de S. C. Silan. conf. Erythr. Ind. Virg. in Infractus.

INGRĂVESCO, [βαρύνω] ĕre. Valde gravem, & molestum fieri. Plin. lib. 31. cap. 7. Vix credibili pondere ingravescat.
Ingravescit in dies malum. Cic. ad Brut. 10.
Levari & Ingravescere, contraria. Cic. de Senect. 36. Et corpora quidem exercitationum defatigatione ingravescunt: animi autem se exercendo levantur.
Ingravescentem morbum prævidere. Cic. 2. de Divin. 15.
Ingravescere furore. Cic. 10. Att. 14. Alter ardet furore & scelere, nec remittit aliquid, sed in dies ingravescit.
Ingravescit annona, Carior fit. Cic. pro Domo 11. Nam quum ingravesceret annona, ut jam plane inopia ac fames timeretur.

INGRAVESCENS, Partic. [βαρύνων] ut, Ingravescens ætas, i. e. Senectus. Cic. de Amicit 33. Mutari etiam mores hominum sæpe dicebat: alias adversis rebus, alias ætate ingravescente.

INGRAVĬDO, āre Idem quod Gravidare. Paulin. 9. Nat. Felic.

INGRAVIDĀTUS, a, um. Partic. Augustin. Confess. 7. 5. Talia volvebam pectore meo misero, ingravidato curis mordacissimis.

INGRĀVO, [ἐπιβαρύνω] āre. Gravem facere, vel Corrumpere, & quasi Graviter afficere. Plin. lib. 19. cap. 8. Postea iisdem fruticibus utuntur, si non sævitia hiemis ingravat, quando impatientissimum est frigorum.

Puppem

Puppem ingravat. Stat. 5. Theb. 402.
Ingravat hæc fævus Drances. i. e. Exaggerat. Virg. 11. Æn. 220.
Languere cœpit annis ingravantibus. Phædr. 6. 11. 3. i. e. Molestiam afferentibus.

INGRAVĀTUS, a, um. Partic. Spartian. in Sev. cap. 21. Ingravatus morbo. Vulg. Int. Exod. 7. 14.

INGRAVATE, Adv. Non gravate. Ammian. 17. 21. Obsecundabant imperiis ingravate. Idem 18. 2. extr.

INGRAVĀTIO, ōnis. f. Theod. Cod. l. 7. t. 13. Perpetuæ ingravationi addici.

INGRĔDIOR, [δύω, εἰσδύω, ὑποδύω, εἰσέρχομαι, ἐπεισδύω] ēdi. Incedere. Virg. 3. Georg. 75.
Continuo pecoris generosi pullus in arvis
Altius ingreditur. Cic. 2. Att. 23. Si dormis, expergiscere: si stas, ingredere: si ingrederis: curre: si curris, advola. Plin 8. 5. Elephanti gregatim semper ingrediuntur. Idem 11. cap. 51. Qui celerius fari cœpere, tardius ingredi incipiunt.
Campo ingreditur. Virg. 10. Æn. 763.
Curru ingredi. Ovid. 13. Met. 252.
Deinde est Intrare, Subire: ut, Ingredi forum, viam, &c. Ter. Hec. 3. 4. 5.
— o fortunate, nescis quid mali
Præterieris qui nunquam es ingressus mare.
Ingredi dicere aut facere, pro Aggredi & incipere. Cic. 15. Att. 11. Ea negabam oportere præterita, assentiebar tamen: quanquam ingressus essem dicere quid oportuisset. Idem 2. de Divin. 2. De divinatione ingressi sumus his libris scribere.
Colles ingreditur. Ovid. 14. Met. 846.
Consilium ingredi. Cic. 15. Att. 10. extr. Frustra vero qui ingrediar matris consilium, quum utatur precibus. Vetus lectio sic habet: Frustra vero quid ingrediar? Matris consilio quum utatur, vel etiam precibus, quid me interponam?
Consulatum ingredi. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Disputationem ingredi. Cic. pro Cæcin. 21. Qui quum istam disputationem mecum ingressus esset.
Fatis ingressus iniquis. Virg. 3. Æn. 17.
Iter. Cic. 3. de Orat. 217.
Quo nunc me vertam? quod iter incipiam ingredi? Ex quodam poeta.
Iter pedibus. Cic. de Senect. 34. & Columel. 1. 3.
Mare. Ter. Hec. 3. 4. 5. V. supra.
Mare pedibus. Liv. 31. præf. Jam provideo animo, velut qui proximis litori vadis inducti mare pedibus ingrediuntur, quicquid progredior, in vastiorem me altitudinem ac velut profundum invehi.
Orationem ingredi. Cic. 15. Att. 11. Quam orationem quum ingressus essem, Cassius intervenit.
Studia ingredi. Quintil. lib. 1. cap. 16. Nam iisdem fere annis aliarum quoque disciplinarum studia ingredienda sunt.
Vestigiis patriis ingredi. Cic. in Somn. Scip. 19. Quanquam a pueritia vestigiis ingressus patriis & tuis, decori vestro non defui.
Viam vivendi ingredi. Cic. 1. Off. 118. Quod tempus a natura ad deligendum quam quisque vivendi viam sit ingressurus, datum est.
Vulgarem viam ingredi. Quintil. in procem. lib. 1.
Vitam ingredi. Cic. 4. Acad. 114. Officia describas, quam vitam ingrediar, definias.
Ingredi intra. Cæs. 5. Bell. Gall. 9. extr. Nostrosque intra munitiones ingredi prohibebant.
Ingredi in. ut, Ingredi in fundum. Cic. pro Cæcin. In conspectum populi. Plaut. In iram, In sycophantiam, In causam, In orationem, In spem, In vitam, &c. passim apud Auctores.
Ingredi ad explicandam sententiam suam. Cic. 2. Fam. 3. Sed aliter atque ostenderam facio, qui ingrediar ad explicandam rationem sententiæ meæ.
Ingredi per scenam. Plin. lib. 7. cap. 20.

INGREDIENS, Partic. [εἰσδύων] ut, Iter ingrediens. Sil. lib. 15. 506.

INGRESSUS, a, um. Partic. ut, Ingressus tribunatum. Vell. 2. 6. 2. Idem etiam quod Aggressus. Virg. 4. Æn. 107.
Sic contra est ingressa Venus. Quintil. præf. lib. 6. Hæc ex tua voluntate maxime ingressus.

INGRESSIO, ōnis. f. [εἴσοδος] Cic. 4. Tusc. 2. Cujus ut arma sumpsit, ingressio lætitiam attulit sociis, terrorem autem hostibus. Idem 5. Philipp. 9.
Ingressio, Initium. Cic. in Orat. 11. Ac video hanc primam ingressionem meam, non ex Oratoris disputationibus ductam, sed e media philosophia repetitam. h. e. Disputationis initium. Nam Ingredi proprie dicuntur infantes, Quum se pedibus suis sustinere & ambulare incipiunt.

INGRESSUS, ûs. m. [πρόσοδος] Incessus. Cic. 1. de Nat. Deor. 95. Ingressus, cursus, &c.
Plani ingressus. Sil. lib. 10. 413.
Vestigiis odorari ingressus hominis improbi. Cic. in Pison. 83.
Vestigia & ingressus orationis. Cic. 1. de Orat. 161.
Ingressus, Initium. Quintil. lib. 9. cap. 4. Si pars posterior in clausula deprehendatur, rursus prior ingressu. Idem lib. 10. cap. 1.
In ingressu. V. IN præpositionem.
Civilis & humanus dicendæ sententiæ ingressus. Quintil. 3. 4.
Opportunus ingressus. Quintil. lib. 2. cap. 4.

INGRUO, ui, [ἐπισκήπτω] ĕre. Simul & confertim, veluti gruum more invadere. Virg. 12. Æn. 628.
Ingruit Æneas Italis, & prælia miscet. Plaut. Amph. 1. 1. 81.
Crebri hostes cadunt, nostri contra ingruunt.
Æstate ingruente. Columel. lib. 11. cap. 3.
Fato. Liv. 4. 32.
Frigus. Columel. lib. 4. cap. 29.
Horror armorum. Virg. 2. Æn. 301.
Imber ferreus. Virg. 12. Æn. 284.
Metus, Imminet, impendet, accedit, prope est. Plin. lib. 9. cap. 30. Liv. 6. Aliam in partem terror ingens ingruerat.
Morbi. Plin. lib. 7. cap. 50.
Periculum. Liv. 5. 21. pr. Hæc precatus superante multitudine, ab omnibus locis urbem aggreditur, quo minor ab cuniculo ingruentis periculi sensus esset.
Radii Solis. Plin. 2. 18.
Vis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Umbra vitibus. Virg. 2. Georg. 410.
Ingruere in. Liv. 4 30. Primo in agrestes ingruerant morbi. Idem 6. Bell. Pun. Eadem in viros ingruit fortuna.

INGUEN, ĭnis. n. [βουβὼν] Pars corporis quæ circa pudenda vel potius Ipsum pudendum. Sueton. in Neron. c. 29. Virorum ac feminarum ad stipem deligatorum inguina invadere. Liv. 7. 10. Uno alteroque subinde ictu ventrem atque inguina hausit.
Obscænum inguen. Hor. 1. Serm. 2. 26.
Candida inguina Scyllæ. Virg. 6. Ecl. 75.
Inguen, pro Tumore inguinis videtur posuisse Lucilius, qui βουβὼν & a Græcis dicitur. Ejus verba sunt,
Inguen ne existat, papulæ, tama, ne boa noxit. Turneb. 15. 15.
Febris ex inguine, i. e. Febris ex bubone, vel tumore præter naturam in inguine. Cels. lib. 3. cap. 5. in principio.

INGUĬNĀLIS, e. Adj. Ad inguen spectans. Inguinalis herba. Apul. de Herb. cap. 60.

INGUINĀRIA, æ. f. [βουβώνιον] Herba inguinum doloribus utilis. Plin. lib. 26. cap. 9. Inguinaria (quam quidam argemonen vocant) passim in vepribus nascens, ut prosit inguinibus, in manu tantum habenda est.

INGURGĬTO, [ἐμφορέομαι, ἀμπωτίζω] āre. est Se cibo aut potu intemperanter obruere. Cic. 2. de Fin. 23. Nolim enim mihi fingere asotos, ut soletis, qui in mensam vomant, & qui de conviviis auferantur, crudique postridie se rursus ingurgitent.
Ingurgitare ingenium. Gell. lib. 15. cap. 2. Ac simul inter ejusmodi orationem, crebris & ingentibus poculis omne ingenium ingurgitabat.
Ingurgitare in se merum. Plaut. Curc. 1. 2. 35.
Ingurgitare se cibis. Cic. Philipp. Idem quum se cibis ingurgitavisset.
Ingurgitare se in flagitia, pro Immergere. Cic. in Pison. 42. Nunquam te in tot flagitia ingurgitasses.
Ingurgitare se in philosophiam. Gell. lib. 5. cap. 16.
Ingurgitare se in copias alicujus. i. e. Avidius se ingerere, ut solent famelici & voraces. Cic. 2. Philipp. 65.
Ingurgitare humor dicitur, Quum nimia abundantia terram proluit. Plin. lib. 17. cap. 2. Ergo humor ex his non universus ingurgitans diluensque, sed quomodo sititur distillans, velut ex ubere alit omnia quæ non inundat.

INGURGITĀTUS, a, um. Partic. Petron. cap. 79. Anus diutius ingurgitata ne ignem quidem admotum sensisset. Macrob. Somn. Scip. Temeto ingurgitatus.

INGURGITĀTIO, ōnis. f. apud Firmic. 5. 8.

INGUSTABĬLIS, e. Adj. [ἄγευστος] Quod gustari non potest: ut, Ingustabilis fons. Plin. lib. 2. cap. 106. Idem lib. 16. cap. 26. Femina post Autumnum fert baccas acerbas & ingustabiles cunctis animantibus.

INGUSTĀTUS, a, um. [ἄγευστος] Partic. sine verbo, Non gustatus. Hor. 2. Serm. 8. 30.
Ut vel continuo patuit, quum passeris, atque
Ingustata mihi porrexerit ilia rhombi.

INGUSTO pro Gustandum dare, legitur apud Tertul. advers. Gnost. cap. 7. Jovi in media urbe sanguis humanus ingustatur.

I N H

INHĂBĬLIS, e. Adj. [ἀνεπιτήδειος] Non aptus. Columel. lib. 2. cap. 1. Progenerandis esse fetibus inhabilem.
Inhabilis ad agendum. Caius in l. 1. in fine. D. Quod cujusque universit. nomine.
Inhabilis ad consensum. Liv. 26. 16. Sine consilio publico, sine imperio multitudinem nullius rei inter se sociam, ad consensum inhabilem fore.
Inhabilis magnitudinis navis, quam sexdecim versus remorum agebant. Liv 33. 30.
Inhabile imperitis telum ad remittendum. Liv. 24. 34.

INHĂBĬTĀBĬLIS, e. Adj. [ἀοίκητος] Quod habitari non potest. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Atqui terræ maximas regiones inhabitabiles atque incultas videmus.

INHĂBĬTO, [ἐνοικέω] Idem quod Habitare. Liv. 24. 3. Arx procul iis, quæ inhabitabantur. Al. Habitabantur.
Inhabitat animus in oculis. Plin. lib. 11. cap. 37.

INHABITĀTIO, ōnis. f. Tertul. & Vulg. Int. Sap.

INHABITĀTOR, ōris. m. Hieron. Augustin. &c.

INHÆREO, æsi, æsum, [ἐμφύομαι, ἐπιλαμβάνω, προσέχω, ἀντέχομαι] ēre. Idem quod Adhærere. Columel. lib. 5. 11. extr. Cacumina deinde olivæ, sicut matri inhærent, utraque parte adradito. Sed in plerisque codd. Cohærent legitur. Plin. lib. 5. Epist. 16. pr. Ut illa patris cervicibus inhærebat: ut nos amicos paternos & amanter & modeste complectebatur.
Inhærebat oculis memoria imaginis, Semper præ oculis erat, & versabatur ob oculos. Plin. lib. 7. Epist. 27.
Studio oneratus inhæsi. Ovid. 8. Met. 54.
Inhærere vestigiis prioribus. Columel. lib 9. cap. 8. Et si eandem petit cæli partem, prioribus inhæret vestigiis.
Inhærere semper voluptatibus virtutes. Cic. 1. de Fin. 68.
Inhærere in mentibus. Cic. 1. Tusc. 33. Sed nescio quomodo inhæret in mentibus, quasi, &c. Sic 2. de Orat. 163. Inhærere in rei natura.

INHÆRENS, Partic. [προσέχων] ut, Humeris abeuntis inhærens. Ovid. 1. Trist. 3. 79.

INHÆRESCO, [ἐπιλαμβάνομαι] ĕre. Idem quod Inhæreo. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Provisum etiam ut siqua minima bestiola conaretur irrumpere, in sordibus aurium, tanquam in visco inhæresceret. Inhærescunt penitus in mentibus. Cic. 3. Tusc. 3.

INHÆSIO, ōnis. f. apud Augustin.

INHĀLO, [ἐμπνέω] āre. Halitum in aliquem emittere. Cic. in Pison. 13. Et quum isto ore fœtido teterrimam nobis popinam inhalasses, excusatione te uti valetudinis. i. e. Halitum popinam redolentem in nos exhalasses, & effudisses.

Inhalātus, a, um, Partic. Afflatus. Apul. Met. 2. p. 190. Id genus frivolis inhalatis.

Inhalatio, ōnis. f. Inſpiratio. apud Plin. ut aiunt Lexica.

Inhalātus, ûs. m. Idem. Apul. Met. 2. p. 119. Patentis oris inhalatu cinnameo.

Inhāmo, āre. Hamo capere.
Tralate. Sidon. 9. 9. Uncatis ſyllogiſmis volubilem tergiverſantium linguam inhamare.

Inhĭbeo, ui, ĭtum, [ἐνέχω, ἀποσέχω] ēre. ex In & Habeo compoſitum; eſt Rem inceptam, ne procedat, impedire: auctore Valla lib. 5. Feſtus; Inhibere, Cohibere. Virg. 12. Æn. 693.
Parcite jam Rutuli, & vos tela inhibete Latini. Cic. 7. Verr. 162. Si te illius acerba imploratio & vox miſerabilis non inhibebat.
Inhibere quin. Curt. lib. 7. 2. pr. Infeſta concio vix inhiberi potuit, quin protinus ſaxa in eum jaceret.
Inhibere quominus, Vetare, arcere, & cohibere. Plin. lib. 2. cap. 5. de elementis, Et levia ponderibus inhiberi quominus evolent.
Alvum inhibere, i. e. Siſtere: cui contrarium eſt Solvere. Plin. lib. 19. cap. 8.
Aviditatem incitare & Inhibere, contraria. Plin. lib. 20. cap. 7. Nec ulla res majorem in cibis aviditatem incitat, inhibetque eadem.
Calcitratus inhibere. Plin. lib. 8. cap. 44.
Curſus inhibebat equorum. Ovid. ad Liv. 229.
Dolores. Plin. lib. 20. cap. 3.
Fletus. Ovid. 5. Triſt. 1. 56.
Frenos. Liv. 1. 48. Reſtitit pavidus, atque inhibuit frenos.
Imperium. Qui inhibet remos & telum, manum ſuſpenſam tenet: ſic qui inhibet imperium, quaſi minatur, & multam veluti telum intentum habet. Rurſus, Inhibere imperium ſignificat, quaſi poteſtatis & magiſtratus telum ſtringere. Liv. 37. 51. Et ad populum & in Senatu magnis contentionibus certatum eſt, & imperia inhibita ultro citroque, & pignora capta, & multæ dictæ, & Tribuni appellati. Plaut. Stich. 5. 4. 18.
Quid iſtuc eſt provinciæ? ST. utrum Fontali, an Libero
Imperium te inhibere mavis? i. e. Utrum præeſſe (hoc eſt imperitare) aquæ vel vino miniſtrando. Vel bibere vinum vel aquam. Liv. 3. 38. de Decemviris, Tentationem eam fore abolendi ſibi magiſtratus, ni conſenſu reſiſterent, imperioque inhibendo acriter in paucos præferocis animi, conatus aliorum comprimerent. Budæus. V. Parei Lex. Crit.
Mentem inhibere a turpi probro. Catul. 88. 4.
Navem inhibere retro, eſt Quum remiges non tantum procurſum navis ſuſtinent & ſiſtunt, ſed etiam repente retrorſus agunt, id quia fit navi in puppim retroacta, ideo Græci πρύμναν κρούεσθαι καὶ ἀνακρούεσθαι vocant. Livius 30. 10. extr. Ut quæque retro inhibita roſtrata onerariam hærentem unco traheret, ſcindi videres vincula. Hinc nautæ inhibere remis dicuntur, quum navem retro vertere volentes, currentis impetum, remorum impreſſione retardant. Cic. 1. de Orat. 153. Ut enim incitato navigio, quum remiges inhibuerunt, retinet tamen ipſa navis motum & curſum ſuum intermiſſo impetu pulſuque remorum: ſic in oratione perpetua quum ſcripta deficiunt, parem tamen obtinet oratio reliqua curſum, ſcriptorum ſimilitudine, & vi concitata. Inhibere navigium Cicero exiſtimabat eſſe ἐπέχειν, hoc eſt ſuſtinere & ſiſtere. Alio tamen loco ſe reprehendit, ad Atticum, 13. 21. pr. Inhibere (inquit) illud tuum, quod valde mihi arriſerat, vehementer diſplicet. Eſt enim verbum totum nauticum, quanquam id quidem ſciebam: ſed arbitrabar ſuſtineri remos, quum inhiberi eſſent remiges juſſi. Id non eſſe ejuſmodi didici heri, quum ad villam noſtram navis appelleretur. Non enim ſuſtinent, ſed alio modo remigant, id ab ἐποχῇ, remotiſſimum eſt. Quare facies ut ita ſit in libro quemadmodum fuit. Dices hoc idem Varroni, ſi forte mutavit. Et poſtea ſubdit, Inhibitio autem remigum motum habet, & vehementiorem quidem remigationis navem convertentis ad puppim. His verbis intelligimus Ciceronem in Acad. Epochen, id eſt Aurigæ retentionem quum currum incitatum retinet, hortatu Attici vertiſſe Inhibitionem: quum tamen primum Retentionem recte vertiſſet: poſtea vero mutaſſe, & Retentionem in libro reponendum mandaſſe. Ex Budæi, Comm. Ling. Gr.
Nauſeas inhibere, Vomitiones ſiſtere & arcere. Plin. lib. 20. cap. 14. Nauſeas cum ſale & polenta in frigida aqua pota inhibet.
Profluvium ſanguinis inhibere. Plin. lib. 28. cap. 2.
Remos, eſt Ultra non progredi, quod minus eſt quam Retro navem inhibere. Quintil. in præf. lib. 12. Unum modo in illa immenſa vaſtitate cernere videmur M. Tullium, qui tamen ipſe, quamvis tanta, tamque inſtructa navi, hoc mare ingreſſus, contrahit vela, inhibetque remos. V. Gronov. Obſerv. 4. 26.
Supplicia alicui inhibere. Cic. 13. Philipp. 37. Ita ſibi conveniſſe cum Dolabella, ut ille Trebonium, & ſi poſſet etiam Brutum, Caſſium, diſcruciatos necaret, eademque ipſe inhiberet ſupplicia nobis. Inhibere ſupplicium, ſic dictum a Cicerone videtur, ut Inhibere imperium. Vetus tamen ſcriptum exemplar habet Adhiberet ſupplicia, &c. V. Gron. ad Liv. 3. 59.
Tela, Suſtinere. Liv. 30. 10. Speculatoriæ naves ac levia ipſa navigia, quæ ſub conſtratis pontium per intervalla excurrebant &c. permiſtæ cum hoſtium navibus, inhibere ſæpe tela cogebant, metu, ne ambiguo ictu ſuis inciderent. Budæus l. c.
Venerem inhibere. Plin. lib. 20. cap. 7. E contrario naſturtium venerem inhibet, animum exacuit.
Vires ſuas inhibere. Ovid. 1. de Pont. 7. 51.

Inhĭbĭtus, a, um. Partic. ut, Inhibitus curſus. Curt. 4. 16. 16.
Lacrimæ. Idem 10. 6. 3.
Inhibitus ſalubriter modus nimiæ poteſtatis. Liv. 3. 59. V. Gronov. ad loc.

Inhibitio, ōnis. f. [ἀνοχὴ] Cic. 13. Att. 21. Inhibitio remigum.

Inhio, [χαίνω] āre. Valde os aperire. Virg. 4. Georg. 483.
— tenuitque inhians tria Cerberus ora. Cic. 3. in Catil. 19. de Romulo, Parvum atque lactantem uberibus lupinis inhiantem fuiſſe meminiſtis.
Inhiare, per tranſlationem, Vehementer aſpirare ad aliquid: quoniam in his quæ cupimus, hiare frequenter ſolemus. Plaut. Stich. 4. 2. 25.

Nam illic homo tuam hæreditatem inhiat, quaſi eſuriens lupus. Hor. 1. Serm. 1. 70. — congeſtis undique ſaccis
Indormis inhians. De avaro.
Gazis inhians. Sen. Herc. fur. 3.
Aliquem inhiare, Vehementer appetere ejus adventum. Plaut. Truc. 2. 3. 18.
Bona mea inhiant. Plaut. Mil. 3. 1. 120.
Hæreditatem inhiare. Plaut. Stich. 4. 2. 25.

Inhianter, Adv. Cupide. apud Auguſtin. Confeſſ. 9. 8. Et Epiſt. 112. 8.

Inhiatio, ōnis. f. Cupiditas. Treb. Poll. in Gallien. cap. 9. Scrutantes omnia atque uniuſcujuſque vultum mira inhiatione mirantes.

Inhŏneſtus, a, um. Adj. [αἰσχρὸς] Honeſto contrarium. Cic. 1. Q. frat. 1. Inhoneſtiſſima cupiditas. Idem 3. de Fin. 14. Niſi quod turpe, inhoneſtum, indecorum.
Exitus non inhoneſtus. Propert. lib. 2. 26. 58.
Mors inhoneſta. Propert. lib. 2. 8. 28.
Vulnus inhoneſtum. Virg. 6. Æn. 497.
Pro Deformi poſuit. Ter. Eun. 2. 3. 65.
— illumne obſecro
Inhoneſtum hominem mulierem ſenem.
Quinimo pro Immundis & ſordidis poſuit Inhoneſtas, Idem ibid. 5. 4. 16.
Quam inhoneſtæ ſolæ ſint domi atque avidæ cibi.

Inhoneſte, Adv. [αἰσχρῶς] Ter. And. 4. 5. 2.
Quæ ſe inhoneſte optavit parare hic divitias. Cic. 2. Att. 1. Accuſavit Naſicam inhoneſte.
Compar. Capitolin. in Vero cap. 8. Inhoneſtius indulſit liberis.

Inhoneſtas, ātis. f. contrarium Honeſtati. Tertul. contra Marc. 5. 5. Infirmitati & inhoneſtati & puſillitati & contemptui deputari poſſunt. Idem adverſ. Jud. cap. ult. Omni inhoneſtate proſtratus.

Inhoneſto, [αἰσχύνω] āre. Dedecorare. Ovid. 4. Triſt. 8. 19.
Ne cadat, & multas palmas inhoneſtet adeptas.

Inhoneſtātio, apud Hieron.

Inhoneſtāmentum, i. n. Dehoneſtamentum. Apul. Apol. p. 275. Nequid maculæ aut inhoneſtamenti in me admittam.

Inhŏnōro, āre. Honore privare. Tertul. de Reſur. Carn. 10. Carnis non ſubſtantia ſed actus inhonoretur.

Inhŏnōrātus, a, um. Partic. [ἄτιμος, ἀγέραστος] Honorato contrarium. Cic. 3. Tuſc. 81. Vita inhonorata & ingloria. Suet. in Claud. 11. Ne Marcum quidem Antonium inhonoratum, ac ſine grata mentione tranſmiſit.
Inhonorata dea. Ovid. 8. Met. 280.
Tranſire aliquid inhonoratum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Compar. Liv. 33. 23. Triumphus inhonoratior.
Superl. Idem 35. 12. Thoas Ætolorum prætor, conqueſtus quod omnium Græciæ gentium civitatumque inhoratiſſimi poſt eam victoriam eſſent.

Inhŏnōrābĭlis, e. Adj. Idem. Tertul. adverſ. Marc. 3. 17. Si inglorius, ſi inhonorabilis meus erit Chriſtus.

Inhŏnōrĭfĭcus, a, um. Adj. Non honorificus. Sen. de Conſt. Sap. cap. 10. Humilitas animi contrahentis ſe ob factum dictumque inhonorificum.

Inhonōrus, a, um. Adj. [ἄτιμος] Plin. lib. 5. cap. 30. Aliæque inhonoræ civitates.
Facies inhonora. Sil. lib. 10. 391.
Sacerdos inhonorus. Stat. 3. Theb. 567.

Inhorreo, ui, [φρίττω] ēre. Valde horrere. Liv. 8. 8. Haud ſecus, quam vallo ſepta inhorreret acies. Virg. 10. Æn. 711. de apro.
Subſtitit, infremuitque ferox, & inhorruit armos. pro, Armis inhorruit, aut certe In armos inhorruit, & ſetas erexit. [Videtur ab Inhorreſco Præteritum. conſtructio Græca eſt.

Inhorreſco, ui, [ἐπιφρίττω] ēre. Idem. Plin. lib. 10. cap. 14. Inhorreſcunt edito ovo, excutiuntque ſeſe. Cic. 3. de Orat. 155. Inhorreſcit mare.
Inhorreſcit meſſis ſpicea. Virg. 1. Georg. 314.
Spicea jam campis quum meſſis inhorruit, & quum
Frumenta in viridi ſtipula lactentia turgent. i. e. Intremiſcit, ait Servius.
Agitatus inhorruit aer. Ovid. 3. de Pont. 3. 9.
Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 193.
Tum mihi cæruleus ſupra caput aſtitit imber
Noctem hiememque ferens, & inhorruit unda tenebris. i. e. Horridior facta eſt per tenebras. Servius.

Inhortor, āri. Apul. Met. lib. 8. p. 164. Ed. Pricæi: Jubilationibus & hujuſcemodi vocibus nobis inhortantur. Idem lib. 9. ſub fin. participio paſſive eſt uſus: Canes paſtoricios, villaticos, feros in eorum exitium inhortatos immitti præcipit.

Inhoſpĭtus, a, um. Adj. [ἀπόξενος] Quod hoſpitio proprium & aptum non eſt ac commodum, vel propter aſperitatem, vel propter incultum loci ſtatum. Unde
Litera inhoſpita. Ovid. 3. Triſt. 11. 7.
Regna. Ovid. 11. Met. 284.
Tecta. Ovid. 1. Met. 218. Virg. 4. Æn. 41.
Et Numidæ infreni cingunt, & inhoſpita Syrtis. Ubi Servius; Inhoſpita, Barbara, aſpera. Hor. 1. Epiſt. 14. 19.
— nam quæ indeſerta, & inhoſpita teſqua
Credis, &c. i. e. Aſperrima loca, acceſſu difficilia.

Inhoſpitālis, e. Adj. [ἄξενος] Idem, Inhabitabilis. Plin. lib. 6. pr. Pontus Euxinus antea ab inhoſpitali feritate Axenos appellatus.
Caucaſus inhoſpitalis. Hor. 1. Carm. 22. 6.
Litus. i. e. Deſertum, incultum, aſperum. Plin. in Paneg. cap. 34.
Injuriæ. Plin. lib. 9. cap. 8. Injuriæ poteſtatum inhoſpitales ad viſendum venientium, Hipponenſes in necem ejus compulerunt. Hard. In hoſpitales. q. V.

Inhoſpitālĭter, Adv. Tertul. adverſ. Marc. 4. 24.

Inhoſpitālĭtas, ātis. f. [ἀποξενία] Hoſpitalitati contrarium. Cic. 4. Tuſc. 27. Quæ autem ſunt his contraria, ea naſci putantur a metu, &c. ut inhoſpitalitas eſt,

INHOSTUS, a, um. Adj. (ab Hoſtio, Æquare) Vitellius ventre & gula ſibi inhoſtus. Tacit. Hiſt. 2. 31. pr. Al. Sibi ipſi hoſtis. Pax inhoſta. Idem Ann. 15. conf. Parei Lex. Crit.

INHŪMĀNUS, a, um. Adj. [ἀπάνθρωπος] Crudelis, humanitatis expers, & vitæ communis ignarus, Qui communi naturæ ſenſu privatus eſt, & ab omni humanitate receſſit. Cic. pro Quintio 11. Neque inhumanus præco. Al. Inurbanus. Ter. Eun. 5. 2. 41.

Non adeo inhumano ingenio ſum, Chærea, &c. h. e. Immitis non ſum, quantum putas. Donatus.

Inhumanus, Non humanus, ſed divinus. Apul. lib. 5. p. 162. Lavacro pulcherrimo, & inhumanæ menſæ lautitiis eas opipare reficit.

Barbaria inhumana. Ovid. 3. Triſt. 9. 2.

Crudelitas. Liv. 24. 5. Libidines novæ, inhumana crudelitas. de Hierone tyranno. H. St.

Gens. Lactant. lib. 4. cap. 26.

Negligentia agreſtis & inhumana V. MUNDITIA. H.St. Cic. 1. Off. 130.

Pars viæ inhumana. Tacit. 2. Hiſt. 70. Protritis arboribus, atque frugibus dira vaſtitas: nec minus inhumana pars viæ, quam Cremonenſes lauro, roſiſque conſtraverant, exſtructis altaribus. [i. e. Cædis inhumanæ veſtigiis inſignis.

Securitas. Tacit. 3. Hiſt. 83. extr.

Vox inhumana & ſcelerata. Cic. 3. de Fin. 64.

Compar. apud Cic. 4. Verr. 192. Quis inhumanior? Inhumanior libido. Liv. 31.

Superl. Ter. Phorm. 3. 2. 24.

— hiccine? quod homo inhumaniſſimus
Pamphilam meam vendidit?

INHUMĀNE, Adv. [ἀπανθρώπως] Inciviliter, impudenter. Ter. Heaut. 5. 5. 1.

Enimvero Chremes nimis graviter cruciat adoleſcentulum,
Nimiſque inhumane. Cic. 3. Off. 30. Inhumane facere.

Conviciari alicui inhumane. Quintil. lib. 3. cap. 8.

INHUMANĬTER, Adv. Idem. [ἀηδῶς] Cic. 3. Q. frat. 1. Non poſſum ſcribere, me miratum eſſe illum tam inhumaniter feciſſe, ut ſine meis litteris proficiſceretur.

INHUMANĬTAS, ātis. f. [ἀπανθρωπία] Cic. 2. Philipp. 8. Sit hoc inhumanitatis tuæ. Idem 1. de Orat. 99. Quod ego non ſuperbia, neque inhumanitate faciebam.

INHUMANATIO, & INHUMANATUS, de Chriſto humanitatem aſſumente. Cod. de ſumma Trin.

INHUMECTUS, a, um. Adj. Idem atque Siccus. Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Inhumectum & ſiccum corpus.

INHŪMĬGO, are. Humectare. Liv. Andron. apud Non. 1. 311. Confluges ubi conventu campum totum inhumigant. [An Inhumidant?

INHŬMO, [ἐνταφιάζω] āre. Terræ injicere, vel in terra recondere, aut humo operire. Plin. lib. 17. cap. 18. Non inhumare taleas, aut ſiccare prius, quam ſerantur, utilius compertum.

INHUMĀTUS, a, um. Adj. Non humatus, Inſepultus. Cic. 2. de Divin. 143. Is quum eſſet projectus, inhumatus, ab omnibuſque deſertus jaceret, amica corpus ejus texit pallio.

Corpora inhumata mandemus terræ. Virg. 11. Æn. 22.

Funus inhumatum. Lucan. lib. 7. 820.

I N I

INĬBI, [ἐκεῖ] Adv. in loco; quiddam majus quam Ibi ſignificans. Plaut. Nos domum properamus: vos inibi adeſte. Idem Perſ. 1. 3. 45. Apuleius, Multa inibi dicta ſunt, quæ commemorare non eſt opus. Cic. 14. Philipp. 5. Quod ſperare nos quidem debemus, P. C. aut inibi eſſe, aut jam eſſe confectum.

Inibi, pro Sic & mox, inquit Nonius 2. 427. Cæcilius Plotio, Liberne es? non ſum: verum inibi eſt. Pacuvius, Profecto aut inibi eſt, aut jam potiuntur frugum.

Inibi. Plaut. Capt. 1. Et inibi emit olim amiſſum filium. i. e. Inter illos.

INĬDŌNEUS, a, um. Adj. Non idoneus. Unde

INIDONEE, Adv. apud Apul. Met. 4. p. 155. Inidonee tamen celebrari laudibus humanis credebantur.

INJECTO, INJECTUS. V. INJICIO.

INIENS, V. INEO.

INĬGO, ēgi, actum, ĕre. Intro agere, impellere. Varro 2. de R. R. cap. 2. In nutricatu quum parere cœperunt, inigunt in ſtabula ea quæ habent ad eam rem ſecluſa. De ovibus. Idem lib. 3. cap. 10. Folia ejus decerpentes dant, ne ſi inegerint ubi naſcitur, aut obterendo perdant, aut ipſi cruditate pereant. Voraces enim ſunt natura. De anſeribus. Inegerint, h. e. Paſtum egerint in eum campum, in quo Seris herba naſcitur. V. Feſt.

INJĬCIO, ēci, ectum, [ἐμβάλλω, ἐμβάλλω] ĕre. Intro jacere. Plaut. Antequam hæc in domum injicias. Ter. And. 1. 1. 113.

Quæ ſeſe voluit in ignem injicere, prohibui.

Injicere ſe in medios hoſtes. Cic. pro Domo 14.

In agmen medium ſe injecit. Virg. 2. Æn. 408. Ita

In flammam. Cic. pro Cluent. 79.

In fraudem. Plaut. Truc. 2. 2. 43.

Injicere ſe flammæ, pro In flammam. Plin. lib. 8. cap. 40. Accenſo regis Lyſimachi rogo, injecit ſe flammæ. De cane.

Injicere ardorem. Liv. 5. 28. extr. Quum perequitaſſet aciem promiſſa repetens, tantum injecit ardoris, ut non ultra ſuſtinuerint impetum.

Arma regnis. Stat. 1. Theb. 241.

Beneficium. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 1.

Sed pro Injecit, lego Ingeſſit. Vide Epiſt. ad Dalechamp. H. St.

Brachia collo. Ovid. 3. Met. 389.

Catenas, Incatenare. Cic. 7. Verr. 24. Iſte hominibus miſeris innocentibuſque injici catenas jubet. Plaut. Capt. 3. 5. 1.

Injicite huic actutum manicas maſtigiæ.

Certamen aliquibus, Dare cauſam vel præbere occaſionem certaminis, & contentionis. Liv. 34. 4. Vultis hoc certamen uxoribus veſtris injicere, Quirites, ut divites id habere velint, quod nulla alia poſſit?

Cogitationem alicui. Cic. 7. Att. 3. Quod ſi iſta nobis cogitatio de triumpho injecta non eſſet, quam tu quoque approbas, &c.

Contentionem. Liv. 3. 64. Injecta contentione, Duillius COSS. ad ſubſellia accitos quum interrogaſſet, &c.

Cunctationem. Liv. 35. 25. In concilio omnium ad bellum extemplo capeſſendum inclinatæ ſententiæ erant: litteræ T. Quintii cunctationem injecerunt, quibus auctor erat Prætorem claſſemque Romanam exſpectandi.

Cupiditatem hominibus. Cic. 11. Fam. 10. Quantamque cupiditatem hominibus injiciat vacuitas.

Curam alicui, Afferre ei ſolicitudinem. Ter. Adel. 4. 5. 76.

Itaque adeo magnam mihi injecit ſua commoditate curam,
Ne forte imprudens faciam quod nolit, ſciens cavebo. Hor. 1. Serm. 6. 49.

Formidinem alicui. Cic. 5. Verr. 68.

Frena licentiæ. Hor. 4. Carm. 15. 11.

Frenos furoris, Cohibere furorem. Cic. 13. Philipp. 20. Qui ſe totius belli fluctibus circumiri, quam illum aut egredi, aut progredi maluit: Mutinamque illi exſultanti, tanquam frenos furoris injecit.

Fruſtrationem in aliquem. Plaut. Amph. 3. 1. 15.

— atque in horum familiam
Fruſtrationem hodie injiciam maximam. i. e. Decipiam eos.

Fugam inimicis, Cogere inimicos in fugam. Plaut. Pſeud. 2. 1. 15.

Ignes Capitolio. Cic. 1. de Divin. 19.

Et Capitolinis injecit ſedibus ignes. Ex quodam poeta.

Laqueum alicui. Liv. 1. 26.

Manum, pro Vim inferre. Sen. in Conſolat. ad matrem.

Manus in aliquem, Prehendere, ſive apprehendere aliquem, & violenter corripere. Plaut. Trucul. 4. 2. 49.

Poſt id ego in te manum injiciam quadruplus, venefica. Cic. pro Roſc. Com. 48. Ipſa mihi veritas manum injecit, & pauliſper conſiſtere, & commorari cogit. i. e. Retinuit me, & ſubſiſtere coegit.

Manum injicere alicui, pro Vindicare. Liv. 3. 44. Virgini venienti in forum miniſter Decemviri libidinis manum injecit.

Injicere manum, proprie eſt verbo antiquo juris, Quoties nulla judicis exſpectata auctoritate, rem nobis debitam, aut etiam noſtram vendicamus. Quintil. lib. 7. cap. 8. ad fin. Aut alteri, aut invicem utrique de jure ſit controverſia: ut in re tali, Patri in filium, Patrono in libertum manus injectio ſit, &c. Ulpian. in l. Sed ſi hac, De in jus vocando. Et Paulus in l. penultima, De ſervis exportandis. V. Serv. ad illud Virg. 10. Æn. 419.

Injecere manum Parcæ. Sic, Dominus in prædium (ut nunc dicitur) feudarium manum injicere ſolet. Budæus.

Manus etiam injicitur in aliquem, vel in ejus bona, vel merces aliquas, Quando ille inde abire, vel inde moveri, auctoritate aliqua vetatur. Plin. ad Trajanum, Epiſt. 66. μεταφορικῶς uſus eſt, quum inquit, Itaque & quieti ejus injeci manum, & exegi, ut me in Bithynia conſilio inſtrueret. Quæ verba corruptiſſime vulgo leguntur. Otioſum (inquit Plinius) Nymphidium nactus, continuo navare mihi operam coegi, quaſique uſui meo vendicavi, ut me conſiliis ſuis adjuvaret. Budæus.

Mentem alicui ut aliquid audeat, pro In mentem, & in animum inducere. Cic. pro Milon. 85. Cui primum mentem injecit, ut, &c. vi irritare, ferroque laceſſere fortiſſimum virum auderet.

Metum alicui, Facere ut aliquis timeat. Cic. 4. Verr. 135. Hoc injecto metu judicibus, novo more, nullo exemplo, &c. Liv. 1. 19. Deorum metum (populo) injiciendum ratus eſt.

Metum in pectus alicujus. Plaut. Caſ. 3. 3. 26.

Jam pol ego huic aliquem in pectus injiciam metum.

Miſſilia. Liv. 6.

Pallium alicui. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. V. ad fin. hujus dictionis.

Pavorem. Liv. 4. & 28.

Periculum. V. PERICULUM.

Periculum mortis. Cic. pro Cæcin. 83.

Plagam. Cic. pro Muren. 48. Atque ex omnibus illa plaga eſt injecta petitioni tuæ, non tacente me maxima.

Pontem. Liv. 26. 6. pr. Quorum corporibus quum completa eſſet foſſa, velut aggere aut ponte injecto, tranſitum hoſtibus dedit.

Religionem. Liv. 8. Cic. pro Cæcin. 97. Quum Aretinæ mulieris libertatem defenderem, & Cotta Decemviris religionem injeciſſet, non poſſe ſacramentum noſtrum juſtum judicari, &c.

Scrupulum homini, In dubium aut dubitationem immittere, ut incertum ſit quid agere debeat. Ter. Phorm. 5. 8. 30. Cic. pro Cluent. 76. Hic tum injectus eſt hominibus ſcrupulus, & quædam dubitatio, quidnam eſſet actum.

Spem, Spei & exſpectationis cauſas dare. Cic. 10. Att. 7. Injecta autem mihi ſpes quædam eſt velle mecum, &c. Idem 3. Att. 22. Ter. Phorm. 4. 4. 10.

— injecta eſt ſpes patri
Poſſe illam excludi.

Studium alicui, pro Inflammare, & impellere atque inſtigare. Suet. de Claris Rhet. 3. Cæſ. 1. Bell. Gall. 46. Multo major alacritas, ſtudiumque pugnandi majus exercitui injectum eſt.

Suſpicionem. Cic. 2. pro Lege Agr. 79. Quid omnia tranſmarina vectigalia juvabunt, tenuiſſima ſuſpicione prædonum aut hoſtium injecta?

Terrorem alicui. Cic. 7. Verr.

Timorem. Liv. 4. Cic. 5. Att. 20. Et Parthis timor injectus.

Trepidationem. Liv. 3.

Tumultum civitati, Tumultibus civitatem vexare. Cic. 3. Catil. 7. Ne ſi nihil eſſet inventum, temere a me tantus tumultus injectus civitati videretur.

Vincula alicui, Ligare. Liv. 38. 33. Quum illi deos & fidem legatorum teſtarentur, & legati & Prætor ſummoveret turbas, & protegeret Lacedæmonios, vinculaque jam quoſdam injicientes arceret, creſcebat tumultus concitata turba.

Vincula animo alicujus, Animum cohibere & reprimere. Cic. 3. de Fin. 76. Recte invictus, cujus etiamſi corpus conſtringatur, animo tamen vincula injici nulla poſſint.

Voluptatem. Varro 1. de R. R. cap. 17. Ad injiciendam voluptatem his præfecturæ, honore aliquo habendi ſunt.

Injicio illud, pro eo quod quis dicat, Addo quod, vel Hoc etiam accedit. Varr. R. R. 1. 18. Injicio illud quod modum neque unum, &c. Ex vetuſto tamen Cod. legitur Mitto illud. Inji-

Injicere in sermone: Sermone indicare. Cic. 12. Fam. 16. Qui mihi cum in sermone injecisset.
Injicere ut Græce περιβάλλειν. Cic. de Nat. Deor. lib. 3. ubi loquitur de Dionysio quod laneum pallium Jovi Olympio injecit, detracto aureo amiculo. H. St. V. supra Pallium alicui injic. Desiderabatur in ed. Lugd.
INJECTUS, a, um. Partic. [ἐπιῤῥιμμένος] Liv. 27. 32. Raptus ab suis, atque alteri equo injectus fugit.
Comæ injectæ collo. Ovid. 2. Fast. 772.
INJECTIO, ōnis. f. [ἐπίῤῥιψις] ut, Manus injectio. Est autem manus injectio, jus domini in re capienda & vindicanda quam agnoscit suam. Quintil. lib 7. cap. 8. ad finem. Sen. 2. de Tranquill. vitæ, Habebat ergo secum Stilpon vera bona, in quæ non est manus injectio. Loquitur de bonis, quæ Fortuna non potest injecta manu tanquam sua reposcere. V. Manum injicere in ipso verbo.
INJECTUS, ûs. m. [ἐπίῤῥιψις] Plin. lib. 8. cap. 16. Vix credibili modo torpescente tanta illa feritate, quamvis levi injectu operto capite, ita ut devinciatur non repugnans.
Injectus animi. Lucret. lib. 2. 738.
INJECTO, [ἐπιῤῥίπτομαι] āre. frequent. Stat. 9. Theb. 133.
Ausus erat furto dextram injectare Leonteus. Sil. 3. 183.
INJECTĪVUS, a, um. Adj. ut, Status controversiarum injectivus. Aggen. Urb. de Limit. p. 63. conf. p. 78.
INJECTIONALE, is. n. Idem quod Clyster. Octav. Horat. 4. Obstare injectionali.
INĬMĬCUS, i. m. [ἐχθρὸς, ἀπεχθὴς, δήϊος] Amico contrarium. Plaut. Pers. 3. 1. 23.
Nam inimici famam, non ita ut nata est ferunt.
Inimicus & hostis. Liv. 39. 28. extr. Quo in numero me esse apud vos velitis, refert: si tanquam inimicum & hostem insectari propositum est, pergite.
Acerrimus inimicus. V. ACER.
Atrox inimicus. Virg. 1. Georg. 407.
Certus inimicus. V. CERTUS.
Pervicax inimicus. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Capere inimicos. Ter. Andr. 4. 2. 12.
Colligere inimicos. V. COLLIGO.
Inimicus sibi. Cic. 5. de Fin. 28. Necesse est quidem, siquis sibi ipsi inimicus est, eum quæ bona sunt, mala putare.
Consilii inimicus. Tacit. 1. Hist. 26. Consiliique quamvis egregii, quod non ipse afferret, inimicus.
Inimicissimus, subst. pro Inimico maximo. Nep. 23. 12. 2. & Cic. pro Milon. 25. Nam utroque loco reperitur cum pronomine, Inimicissimum suum: Ubi vidit homo ad omne facinus paratissimus fortissimum virum, inimicissimum suum, certissimum cos. palam agere cœpit, & aperte dicere occidendum Milonem.
INIMICUS, a, um. Adj. [ἐχθρώδης] Quod ad inimicum pertinet. ut, Inimicus animus. Cic. 4. Verr. 149. Quod eos infenso animo atque inimico venisse dicatis.
Amnis inimicus pontibus. Sil. lib. 3. 453.
Clamor infestus atque inimicus. Cic. 3. Verr. 12. Meminerit se priore actione clamore Populi Romani infesto atque inimico excitatum.
Ensis. Virg. 2. Æn. 600.
Fames. Ovid. 4. Fast. 767.
Fortuna. Virg. 5. Æn. 356.
Gens inimica mihi. Virg. 1. 71.
Ignis. Virg. 4. Georg. 330.
Lues. Sil. lib. 17. 97.
Numina. Virg. 2. Æn. 622.
Pectore inimico fatur. Virg. 11. Æn. 556.
Vis inimica propinquat. Virg. 12. Æn. 150.
Vomitiones inimicæ oculis maxime ac dentibus. Plin. lib. 11. cap. 53.
Vultus. Plaut. Capt. 3. 4. 25.
Viden' tu hunc quam inimico vultu tuetur? concedi optimum est.
Compar. Cic. 9. Att. 15. Nunc etiam impurum & sceleratum puto, nec tamen mihi inimiciorem quam sibi. Idem 3. Fam. 8. Nihil potest esse inimicius. Et de Amicit. 59. Negabat ullam vocem inimiciorem amicitiæ potuisse reperiri, quam ejus &c.
Superl. Nep. 14. 5. 4. Inimicissimum quem habere. Columel. 12. 50. Inimicissima oleo amurca.
INIMICITIA, æ. f. [ἔχθος, ἔχθρα, ἀπέχθεια] Cic. 4. Tusc. 21. Inimicitia, ira ulciscendi tempus observans. Usitatius tamen pl. Inimicitiæ, arum.
Inimicitiæ sunt inter eos. Ter. And. 5. 2. 11.
Graves inimicitiæ. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Justæ. V. JUSTUS.
Mortales. Cic. pro Rabir. Post. 32. Neque me vero pœnitet mortales inimicitias, sempiternas amicitias habere.
Truces. Hor. 1. Epist. 20. 49.
Appetere inimicitias. V. APPETO.
Capere inimicitias in se. Ter. Phorm. 2. 3. 23.
Nam ni ita eum existimassem, nunquam tam graves
Ob hanc inimicitias caperem in nostram familiam.
Capessere. Tacit. 5. Ann. 11. pr. Nam Trio facilis capessendis inimicitiis.
Communicare. V. COMMUNICO.
Concipere. V. CONCIPIO.
Contrahere. Quintil. lib. 7. cap. 2. V. CONTRAHO.
Deponere. V. DEPONO.
Insitas inimicitias habere & gerere. V. INSERO.
Indicere inimicitias. V. INDICO.
Indictæ & apertæ inimicitiæ, cui contr. Tacitæ & occultæ. Cic. 7. Verr. 181. Tacitæ magis & occultæ inimicitiæ timendæ sunt, quam indictæ & apertæ.
Intercedere inimicitias cum aliquo. Cic. pro Cœl. 32.
Persequi inimicitias Cic. 1. Verr. 66.
Ponere vel deponere inimicitias. Cic. 4. Att. 13.
Subire. Cic. 7. Verr. 181. Inimicitiæ sunt? subeantur: labores? suscipiantur.
Suscipere. Cic. 1. Off. 8. Nam aut inimicitias, aut laborem, aut sumptus suscipere nolunt. Idem 2. Fam. 14.
Venire ad inimicitias. Cic. ad Q. frat. 29.
Vocare ad inimicitias. Cic. 11. Fam. 3.
INIMĪCO, [ἐχθραίνω] āre. Inimicum facere. Hor. 4. Carm. 15. 20.
Et miseras inimicat urbes. adde Stat. 2. Theb. 41. & Cic. de Petit. Consul. 37. Sin autem id neges, statim abalienant se, & inimicantur.
In Morelii Lexico Latino gr. Inimicat urbes, exponitur pro Odit. H.St.
INIMICĀLIS, e. Adj. Adversarius. Sidon. Apoll. 1. Epist. 3. Stimulis inimicalibus excitari.
INIMĪCE, Adv. [ἐχθρωδῶς] Hostiliter, adverso animo & contrario. Cic. 2. Philipp. 34. Ego autem, vide quam tecum agam non inimice. Idem 1. de Nat. Deor. 5. Inimicè insectari. Idem pro Quintio, 66. Inimicissime atque infestissime contendere.
INIMICĬTER, [ἀπεχθῶς] Adv. Accius, Placare hostem ferocem, inimiciter accensum. apud Non. 11. 41. V. Gell. 3. 8.
INĬMĬTĀBĬLIS, e. Adj. [ἀμίμητος] Quod quis imitari non potest. Quintil. lib. 2. cap. 17. Opera quædam nobis inimitabilia. Idem lib. 10. cap. 2.
Sapor inimitabilis. Quintil. lib. 1. cap. 10. Vell. 2. 97. 3. Morum dulcedo inimitabilis.
ININDE, Adv. [ἐκεῖθεν] Ex eo loco. Liv. Ita exercitus ininde domos abducti. Locus fortasse corruptus. [Sic in Thes. Lips. An Hinc inde?
INĪQUUS, a, um. Adj. [ἀνώμαλος] Non æquatus nec planus: ut, Iniquus locus. Liv. 2. 31. Cum Æquis post aliquanto pugnatum est, invito quidem Consule, quia loco iniquo subeundum erat ad hostes. Iniquus ascensus. Liv. 28 16. conf. Idem 22. 28. Cæs. 2. Bell. Gall. 10. & 27. [Iniquus his locis est Contrarius, Adversus, Difficilis.
Iniquus, Impar. Sallust. Jugurth. 54. Præterea iniquum sibi certamen cum hostibus. conf. Virg. modo Pugna iniqua.
Iniquus etiam dicitur de Eo quod laborem magnum & difficultatem habeat in subeundo vel eluctando. Paludem iniquam. Tacit. 1. Ann. 63. 3. Quæ eluctatu nimium erat difficilis.
Iniquus, [ἄνομος, παράνομος] Qui contra æquitatem facit, injustus. Ter. And. 1. 2. 16. Sed ea nunc me exquirere, iniqui patris est. Idem Heaut. 2. 1. 1.
Quam iniqui sunt patres in omnes adolescentes judices. [Hic Durum & Immitem significat. V. ÆQUUS.
Iniquus, Inimicus. Ter. prol. Adel. pr.
Postquam poeta sensit scripturam suam
Ab iniquis observari, & adversarios
Rapere in pejorem partem, &c.
Iniquus, Iratus, infestus. Hor. 2. Serm. 7. 14.
— Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis.
Iniquus denique dicitur de Omni re quæ modum excedit. Virg. 4. Georg. 147.
Verum hæc ipse equidem spatiis exclusus iniquis
Prætereo. V. Serv. ad loc. Ibid. 1. 164.
— iniquo pondere rastri. Iniqui nube meri dixit Val. Flacc. 3. 65. i. e. Plus justo poti. & Iniquos gressus. 3. 486.
Hæret Hylas lateri gressusque moratur iniquos. Q. Seren. Sam. Carm. 38.
Ennius ipse pater, dum pocula siccat iniqua.
Iniquo animo ferre, Ægre ferre. Ter. Eun. 2. 1. 6.
— ego quoque una pereo, quod mihi est carius:
Ne istuc tam iniquo patiare animo.
Animis certatis iniquis. Virg. 10. Æn. 7.
Casus iniquus. Virg. 6. Æn. 475.
Conditio. Cic. 8. Att. Mea quæ semper fuerit sententia, primum de pace vel iniqua conditione retinenda.
Defensio. Cic. pro Cæcin. 64. Puto te ipsum, Piso, perspicere, quanto ista sit angustior iniquiorque defensio, quam si illa uterere, &c.
Judex. Ovid. 13. Met. 190.
Legem sancimus iniquam. Hor. 1. Serm. 3. 67.
Mente iniqua ferre aliquid. Ovid. 8. Met. 634.
Pondera. Ulpian. in l. Si quis a me. D. de action. empt.
Pretium pietatis iniquum. Ovid. 14. Epist. 129.
Pugna iniqua, Non æqua & impar, nempe quum pedes contra equitem decertat. Virg. 10. Æn. 889.
— pugna congressus iniqua.
Sermones, pro Obtrectationibus. Cic. 1. Fam. 9. Quorum iniqui sermones quum ad me per homines honestissimos perferrentur.
Sidus iniquum gentibus. Lucan. lib. 10. 35.
Vultu iniquo spectare aliquem. Ovid. 1. de Arte Am. 313.
INĪQUE, Adv. [παρανόμως] Injuste Plaut. Cas. 3. 4. 27.
Aut quod ego unquam erga Venerem inique fecerim?
Inique injurius. Plaut. Epid. 4. 1. 24.
Inique pacisci. Cic. 5. Verr. 37.
Inique facis. Cic. ad Brut. 4. At hoc ipsum, inquies, inique facis, qui hostilis animi in Rempub. homines, cives appelles.
Iniquius comparata certatio. Ter. Adelph. 2. 2. 3.
— nunquam vidi iniquius
Certationem comparatam, quam quæ hodie inter nos fuit. conf. Gell. 20. 1.
Iniquissime comparatum. Cic. pro Cluent. 57. Jam hoc quoque prope iniquissime comparatum est, quod, &c.
INĪQUĬTAS, ātis. f. [ἀνωμαλία] Liv. 7. 34. Si ab eo consilio iniquitate loci deterrerentur.
Contentus iniquitate. V. CONTINEO.
Iniquitas hominum, [παρανομία, παρανόμημα] Injuria aut malignitas. Plin. lib. 12. cap. 19. Id acciderit ne ob iniquitatem præpotentium, an forte, non satis constat.
Iniquitas temporis, Difficultas & angustia. Cic. pro Rosc. Amer. 1. Sic Liv. 35. Nam si quod aliquando servierunt temporum iniquitate pressi &c.
INIQUO, [παρανομεῖν] āre. a veteribus dictum, ut Inimico. Laberius, Æquum animum indignanti iniquat contumelia. ex Non. 2. 444.
INĬTIUM, i. n. [ἀρχὴ] Valla, Principium rei majoris, Initium vocatur: ut, Initium orationis, Quintiliano quoque testante lib. 4. cap. 1. Ter. And. 4. 2. 26. — immo etiam
Narrationis incipit mihi initium. Idem Hec. 5. 3. 23.
Hic adeo his rebus anulus initium fuit inveniundis. Ibid. 3. 3. 1.
Nequeo mearum rerum initium ullum invenire idoneum.

Initio, ablativus, pro In initio. Cic. 1. Fam. 7. Redeoque ad illud quod initio ſcripſi.
In initio. Cic. 1. de Orat. 121. Adoleſcentulus vero ſic in initio accuſationis exanimatus ſum, &c.
Ab initio, A principio. Cic. ad Brut. 10. Cui Conſuli non animus ab initio, non fides ad extremum defuit.
Ab initio, i. e. Ipſo jure. Papinian. l. 123. D. de verb. obligat. Si flagitii faciendi, vel facti cauſa concepta ſit ſtipulatio, ab initio non valet. i. e. Ipſo jure, ſic ut nunquam valeat, nec ex ea actio competat.
Inter initia. V. INTER. Sic Sueton. aliquoties, ut in Tiberio, initio cap. 26. Verum liberatus metu, civilem (ſe) admodum inter initia, ac paulo minus quam privatum egit. Et cap. 57. Etiam inter initia. H.St.
Initium iræ. Ter. Hec. 3. 2. 16.
Illa initia, quæ Græce elementa dicuntur. Cic. 1. Acad. 26.
Initia ac Semina, idem. Quintil. 2. 20.
Abrupta initia. Quintil. 3. 8.
Mediocre initium. V. MEDIOCRIS.
Obſcura initia, obſcuri natales. Vell. 2. 76. 4. Obſcuriſſimis initiis natus Salvidienus parum habebat ſummam accepiſſe, ni, &c.
Peritum initium. V. PERITUS.
Præcedentia initia. Quintil. 1. procem.
Prima initia proſpera fuerunt. Juſtin. 4. 3. 6.
Ultimum initium. Cic. ad Herenn. lib. 1. Rem breviter narrare poterimus, ſi non ab ultimo initio repetere volemus.
Capere initium. Cæſ. 1. Bell. Gall. 2. Quintil. lib. 2. cap. 11. Jam hinc ergo nobis inchoanda eſt ea pars artis, ex qua capere initium ſolent.
Deſtinare ſibi certa initia. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Dare initium alicujus rei. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Ducere initium ex re aliqua. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Ducere rerum initium ac legum ſuarum alicunde, Incipere. Cic. de Lege 2. Agr. 17. Sic 9. Att. 11. Nec vero dubito, quin exitioſum bellum impendeat, cujus initium ducetur a fame.
Facere initium, Idem. Cic. 14. Philipp. 36. Panſa Conſul, Imperator initium cum hoſtibus confligendi fecerit.
Facere initium a re aliqua. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Inducti his initiis, omnia vera diligimus. V. INDUCO.
Introducere initium. V. INTRODUCO.
Pellere initium ſermonis. V. PELLO.
Ponere initium. Cic. 10. Att. 18. Ut male poſuimus initia, ſic cetera ſequuntur.
Proficiſcitur initium. Cic. Fam. 9.
Quærere initium. Cic. Fam. 12.
Reſtinguere initium belli. Paterc. lib. 2. 88. extr. Immane novi, ac reſurrecturi belli civilis reſtinxit initium.
Sumere initium. Quintil. lib. 8. cap. 6.
Suſcipere initium. Cic. Fam. 4.

INITIA, orum. n. [μυστήρια] Cereris ſacra dicebantur. Varr. de R. R. lib. 3. cap. 1. Cui conſentaneum eſt, quod initia vocantur potiſſimum ea quæ Cereri fiunt ſacra. Cic. 2. de Legib. 36. dicit myſteria appellari initia, quibus ex agreſti vita exculti ad humanitatem ſumus, tanquam ea ſint vitæ principia.
Hac in ſignificatione Juſtinus lib. 5. pr. Alcibiades abſens Athenis inſimulatur initiorum ſacra, nullo magis quam ſilentio ſolennia enuntiaſſe. H.St. Quibuſdam in libris, ante vocem Initiorum, Myſteria Cereris adjectum legitur, quod tanquam ſcioli aſſumentum omiſit Henricus.
Initia, Cybeles myſteria & ſacra. Atys Cybelem ſic alloquitur apud Catull. 61. 9.

— tua Mater initia, &c.

Initiorum dies dicuntur a Livio, Quibus ſolennia ſacrificia celebrabantur, in quibus nefas erat intereſſe non initiatos: Acarnanes (inquit 31. 14.) duo juvenes per initiorum dies non initiati, templum Cereris imprudentes religionis cum cetera turba ingreſſi ſunt. Idem 39. 13. Tres in anno ſtatos dies habuiſſe, quibus interdiu Bacchis initiarentur, &c. & paulo poſt, Pro tribus in anno diebus quinos ſingulis menſibus dies initiorum feciſſe. Hinc apparet Initia dici pro Initiationibus.

INITIĀLIS, e. Adj. Primordialis. Apul. Met. lib. 11. p. 259. Rerum Natura parens, elementorum omnium domina, ſæculorum progenies initialis. [Lego Rerum naturæ parens. Sic & lib. 4. p. 156. q. V.

INĬTIO, [μυέω, τελέω, προτελέω, κατηχέω, κατηχέομαι] āre. Sacris imbuere. Cic. 1. de Nat. Deor. 119.

Ubi initiantur gentes orarum ultimæ. Ex quodam poeta. Idem 2. de Legib. 22. Plin. 30. 2. Magicis etiam cœnis eum initiaverat. Cic. 1. Tuſc. 89. Sed proprie.

Initiare, Inchoare & auſpicari. Firmicus 2. 12. pr. Ver enim tunc initiatur, quum primam ejus ſigni (Arietis) partem Sol fuerit ingreſſus. [Niſi forte Initur legendum.
Initiari dicuntur pueri, Quum a lacte & a cunis tranſeunt, ut cibo firmiori alantur. Nam apud Varronem ex Non. 2. 310. legitur, Initiari pueros Eduliæ, & Potinæ, & Cubæ, deabus edendi & potandi & cubandi.
Initiare munditiis. Plaut. Caſ. 2. 3. 9.

Qui poſtquam amo Caſinam, magis initio munditiis. munditianti deo:
Myropolas ſollicito omnes, ubicunque unguentum 'ſt lepidum, ungor.

Al. Magis initio munditiis munditiam antideo. i. e. Magis quam primum. Aliter Salmaſ. q. V.
Initiantur maritus & uxor liberis. Quintil. Decl. 1. p. 31.

INITIĀTUS, a, um. Partic. Inchoatus. Aurel. in l. 1. D. de officio præfecti prætorio, His cunabulis prætorio præfectorum auctoritas initiata, in tantum meruit augeri, ut appellari a præfectis prætorio non poſſit.
Initiatus litteris, quemadmodum & ſacris. Plin. Epiſt. 5. 15. extr. Quintil. lib. 1. cap. 3. i. e. quod vulgo dicitur, Inauctorari, & licentiari: ut ſacris olim Eleuſiniis, & nunc Chriſtianis, initiati ſunt, illis, ut nunc dicitur, conſecrati, & ad illorum adminiſtrationem ſolenniter admiſſi. Sic Legibus initiatos, quos Licenciatos vocant, dicere poſſumus.

INITIĀTIO, ōnis. f. Ipſe actus initiandi. Item Sacrorum celebratio. Suet. Neron. cap. 34. Peregrinatione quidem Græciæ Eleuſiniis ſacris, quorum initiatione impii & ſcelerati voce præconis ſubmoventur, intereſſe non auſus eſt. V. Tertull. Apol. cap. 7.

INITIĀTOR, ōris. m. [μυσταγωγὸς] Qui initiat. Tertull. adv. Marc. 4. 14. & Ambroſ. Epiſt. 13.

INITIATRIX, īcis. f. Salvian. de Avarit. lib. 4. p. 165.

INITIĀMENTA, ōrum. n. Religionis prima dogmata. Sen. Epiſt. 90. Hæc ejus initiamenta ſunt, quibus non municipale ſacrum, ſed ingens deorum immortalium templum mundus hic reſeratur.

INITUS, V. INEO.

INJŪCUNDUS, a, um. Adj. [ἀτερπὴς] Jucundo contrarium. Cic. 1. de Fin. 3. Minime nobis injucundus labor.

INJUCUNDE, Adv. [ἀτερπῶς] Cic. 1. Att. 20. Quæ res mihi aſperius a nobis atque noſtris, & injucundius actæ videbantur.

INJUCUNDĬTAS, ātis. f. [τὸ ἀτερπὲς] Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Sed tamen prætereundum eſt, nequid habeat injucunditatis oratio.

INJŬDĬCĀTUS, a, um. Adj. [ἀδίκαστος, ἀκατάκριτος] Non judicatus. Gell. 13. 23. Decem hominibus vitam eripis, indicta cauſa, injudicatis, indemnatis. Idem 5. 10. Rem injudicatam reliquerunt, cauſamque in diem longiſſimam diſtulerunt. Adde Quintil. 10. 1.

INJŬGIS, e. Adj. [ἄζυξ] Injuges boves dicuntur a Feſto, qui ſub jugo non fuerunt. Fulgent. de Priſc. Serm. 10. Manilius Chreſtus lib. quem de Deorum hymnis ſcripſit, ait Minervæ injuges boves ſacrificari, id eſt jugum nunquam ferentes, illa videlicet de cauſa, quod & virginitas jugum neſciat maritale, & virtus nunquam ſit jugo prementi ſubjecta. Hæc Fulgent.
Verſus ἀσύνδετοι injuges appellat Diomedes 8. cap. de pedibus metricis.

INJŬGĀTUS, a, um. Adj. Idem. Sidonius Carm. ſubject. Ep. ult. lib. ult.

Vinxit ad tauri latus injugati.

INJUNGO, junxi, ctum, [ἐπιτίθεμαι, προσζεύγω] ĕre. Simul jungere: ut, Injungere pondus bobus. Columel. lib. 6. 2. Idem lib. 5. Itaque pingui terra ſingulis brachiis licebit bina injungere flagella.
Injungere, Adjungere. Liv. 4. 19. Conſul muro brachium injunxit. V. Gronov. Dictatoribus magiſtri equitum injungebantur. Pompon. l. 2. §. 19. D. de orig. Juris.
Injungere item, Adferre, Inferre, Imponere: ut, Injungere dicimus Injuriam, Detrimentum, Onus, Munus, quæ vide in ſuis locis.
Injungere item ſimpliciter, pro Injungere munus. Plin. 10. Epiſt. 55. Inter prima injungo mihi. Liv. 26. 36. Siquid injungere inferiori velis.
Amicitiam injunxit cum eo, Familiaritatem cum eo contraxit, & amicitia cum eo conjunctus eſt. Auctor de Viris Illuſtr. cap. 50. Iterum cum Claudio Nerone inimico ſuo Conſul, ne Reſpub. diſcordia male adminiſtraretur, amicitiam cum eo injunxit, & de victo Aſdrubale triumphavit. Sincera lectio Junxit, teſte Schotto.
Detrimentum Reipub. Inferre damnum, aut addere, quod etiam Facere dicitur, vel Damno augere. Cic. 11. Fam. 13. Tamen ſiquo etiam caſu Iſaram ſe trajecerint, ne quod detrimentum Reipub. injungant, ſumma a nobis dabitur opera. i. e. Ne damnum inferant Reipub.
Injuriam. Liv. 3. 65. extr.
Laborem alicui injungere. Quintil. In procem. lib. 1. V. Burman. ad loc. Plin. Epiſt. 7. 6. extr.
Munus, vel onus, Dare provinciam ſignificat. Liv. 3. 35. Comitiorum illi habendorum, quando minimus natu ſit, munus conſenſu injungunt. Idem 26.
Neceſſitatem, Aſtringere & cogere. Plin. Epiſt. 10. 74. pr.
Officium. Columel. lib. 11. cap. 1.
Pœnam. Ulpian. in l. 2. D. de prævari.
Servitutem, In ſervitutem redigere, & ſervos facere. Cæſ. 7. Bell. Gall. 77. extr. Atque his æternam injungere ſervitutem.
Tormentum ſibi. Plin. in Paneg. cap. 86. pr.

INJUNCTUS, a, um. Partic. [προσαχθεὶς] ut, Manus injunctæ pedibus. Sen. Thyeſt. 6. [Niſi error eſt.] Jabolenus in l. Qui domum. D. Locati, Qui domum habebat, aream injunctam ei domui vicino proximo locaverat. Caſſiod. 5. 19. Injuncta peragere.

INJUNCTIO, ōnis. f. Sidon. 9. Epiſt. 2. Injunctione confundo.

INJURĀTUS, a, um. [ἀνώμοτος] Adj. Jurato eſt contrarium. Plaut. Amph. 1. 1. 281.

Nam injurato ſcio plus crederet mihi, quam jurato tibi. Cic. pro Cæcin. 3. Quum id jurati dicunt, quod ego injuratus inſimulo. Et 3. Off. 108.

Juravi lingua, mentem injuratam gero.

In ſua lite injurato credere. Cic. pro Roſc. Com. 45. Tibi vero, Piſo, diu deliberandum & concoquendum eſt, utrum potius Chæreæ injurato in ſua lite, an Manilio & Luſcio juratis in alieno judicio credas.
Pariter jurati injuratique fugiunt. Liv. 10. 41.

INJŪRIA, æ. f. [ὕβρις, ἀδικία] dicta eſt, quod non jure fiat. Ulpianus ait in l. 1. D. de injuria, & famoſ libel. Omne enim quod non jure fit, injuria fieri dicitur, hoc generaliter. Specialiter autem injuria dicitur contumelia. Interdum injuriæ appellatione damnum culpa datum ſignificatur: ut in lege Aquilia dicere ſolemus. Interdum iniquitatem injuriam dicimus. Nam quum quis injuſte vel inique ſententiam dixerit: ex eo injuriam dicam, quod jure & juſtitia caret, quaſi non juriam. Contumeliam autem a contemnendo. Injuriam autem fieri Labeo ait, aut re, aut verbis. Re, quoties manus inferuntur: verbis autem, quoties non manus inferuntur, ſed convicium fit. Hactenus Ulpian. Pacuvius apud Non. 5. 32. Patior facile injuriam, ſi eſt vacua a contumelia.
Injuria ſæpenumero dicitur Læſio quæcunque ſine reſpectu ad jus violatum. Plin. Paneg. 38. 5. Minuere orbitatis injurias. Liv. 42. 1. Injuria Conſulis etiamſi juſta.
Injuria, paſſive: ut, Injuriæ civium, i.e. Quæ civibus inferuntur. Cic. 1. de Invent. Plin. lib. 3. Epiſt. 4. Veniebat in mentem priores noſtros etiam ſingulorum hoſpitum injurias accuſationibus voluntariis exſecutos.
Injuria, active fere ubique occurrit. Columel. lib. 3. cap. 20. Ne nunc mille tempeſtatum injurias perſequar. Plin. lib. 8. cap. 48. de veſtibus.
Ab injuria oblivionis ſe aſſerere. Plin. lib. 3. Epiſt. 5.
Obnoxius injuriis. V. OBNOXIUS.
Opportunus injuriæ, Facilis ad accipiendam injuriam. Plin. lib. 9. cap. 31. de cancris, Pinnother autem vocatur minimus ex omni genere, ideo opportunus injuriæ.
Atrox injuria. V. ATROX.
Brevis. Ovid. 3. Met. 267.
Gravis. Ulpian. l. Sed ſi unius, §. Quædam injuriæ. D. de injuriis.
Inſignis. V. INSIGNIS.
Intolerabilis. Ulpian. in l. 2. D de iis qui ſui vel alien. jur. ſunt.
Læves & nullius momenti injuriæ. Ulpian. in l. Sed ſi unius. §. Quædam injuria. D. de injuriis.

Longa. Virg. 1. Æn. 341.
Abſtinere injuria. Cic. 3. Off. 72. Quotus enim quiſque reperietur, qui impunitate & ignoratione omnium propoſita, abſtinere poſſit injuria?
Accipere injuriam. Quintil. lib. 8. cap. 5. V. ACCIPIO.
Admittere, i. e. Facere. Caius in l. ſi plures ſervi. D. de injuriis, Tanto major injuria, quanto a pluribus admiſſa eſt, immo etiam tot injuriæ ſunt, quot & perſonæ injuriam facientium.
Affligi injuria. Cic. pro Flacc. 104. At L. Flaccum, judices, ſi (quod dii immortales omen avertant) gravis injuria afflixerit.
Afficere injuria. V. AFFICIO.
Animadvertere injuriam. V. ANIMADVERTO.
Circumretit vis atque injuria quemque. Lucret. lib. 5. 1151.
Concedere injuriæ, Cedere periculo & ſuccumbere. Salluſt. in Jugurth. cap. 14. extr. Utinam emori, fortunis meis honeſtus exitus eſſet, ne vivere contemptus viderer, ſi defeſſus malis injuriæ conceſſiſſem.
Confertur injuria in perſonam alicujus. Paulus in l. eum qui nocentem. §. ſi injuria mihi fiat ab eo. D. de injuriis.
Conflare injuriam. Cic. pro Roſc. Amer. 1.
Conſociare injuriam. V. CONSOCIO.
Contegere injuriam. V. CONTEGO.
Conterere voluntaria oblivione injurias alicujus. Cic. 1. Fam. 9. Quod ejus omnes graviſſimas injurias, communis concordiæ cauſa, voluntaria quadam oblivione contriveram.
Decernere injuriam. V. DECERNO.
Defendere alicui injuriam. V. DEFENDO.
Defendere injuriam foribus: i. e. Prohibere ne quod damnum inferatur. Plaut. Moſt. 4. 2. 19.
Demuſſare injurias, vide DEMUSSATUS. H. St.
Detrahere ab injuria. Cic. 5. Fam. 2.
Facere injuriam, Inferre. Ter. Hec. 3. 1. 27.
Non maximas, quæ maximæ ſunt interdum iræ, injurias Faciunt. Ibid. 4. 4. 70. Facis huic adeo injuriam. Ubi Donatus, Facis injuriam, pro Facis injuſte. Cic. 1. Off. 34. de juſtitia, Maximam autem partem ad injuriam faciendam aggrediuntur, &c.
Facere injuriam & Dare beneficium, contraria. Anton. ad Cic. 10. Att. 8. Qui tibi ut beneficium daret, prius injuriam fecit.
Facere injuriam virgini, eſt Stuprum inferre. Burman. ad Quintil. Decl. p. 476.
Jacere vel immittere injuriam in aliquem. Cic. in Parad. 41.
Imponere injurias alicui. V. IMPONO.
Inducere injuriam teſtamento adverſus liberos ſuos. Maximus in l. 4. D. de inoffic. teſtam.
Inferre injuriam, & Propulſare, contraria. Cic. 1. Off. 24. de injuſtitia.
Injungere injuriam. Cic. 3. de Nat. Deor. 23. Ita ab impia temeritate in deos, in homines injunxit injuriam. V. INJUNGO.
Inſectari injuriam alicujus. V. INSECTOR.
Ire obviam injuriæ. Salluſt. Jugurth. cap. 14. extr. Nunc neque vi.ere libet, neque mori licet ſine dedecore P. C. Oro vos per liberos, atque parentes veſtros, per majeſtatem pop. Rom. ſubvenite mihi miſero, ite obviam injuriæ.
Laborare alterius injuria. V. LABOR.
Lacerare injuria. Cic. Verr.
Levare injurias. V. LEVIS.
Lucrificare injuriam. V. LUCR[illegible]
Negligere injurias. V. NEGLIGO.
Occupare per injuriam bona alicujus. Ulpian. in l. item apud Labeonem. §. ſi quis bona. D. de injuriis.
Offerre injuriam. Ter. Hec. 5. 1. 14. Ubi Donatus, Offerimus injuriam non merenti: Reddimus ei qui meretur.
Pati injuriam, & Facere, contraria. Ulpian. in l. 3. D. de injuriis. Illud relatum peræque eſt: eos, qui injuriam pati poſſunt, & facere poſſe. Paulo poſt, Namque hi injuriam pati ſolent, non facere. Ibidem frequenter.
Perſequi injuriam. Cic 4. Verr. 9.
Prohibere ſe, & ſuos ab injuria. Cæſ. 2. Bell. Gall. 32.
Propulſare injuriam. Cic. pro Roſc. Amer. 145.
Proſequatur ſuam injuriam. Neratius in l. pater. D. de injuriis.
Redundat ad dominum injuria ſervo facta. Ulpian. in l. item apud Labeonem. §. interdum injuria. D. de injuriis.
Remittere injuriam. Ulpian. in l. ſed ſi unius. §. ſi cum ante judicem. D. de injuriis. Qui enim accepit ſatisfactionem, injuriam ſuam remiſit: Nam etſi nuda voluntate injuriam remiſit: indubitate dicendum eſt, extingui injuriarum actionem non minus, quam ſi tempore abolita fuerit injuria. Paulo poſt. §. filiofamilias, Quia remittit atque donat injuriam.
Revellere injurias. Cic. 5. Att. 20.
Solvere injuriam, Vindicare & ulciſci. Salluſt. in Oratione Lepidi ad populum.
Subigi injuria. i. e. Cogi. Liv. Qua ſubactus injuria contra P. R. bellum tam infeſto animo ſuſcepiſſet.
Ulciſci injuriam Cic. 4. Verr. 9. A te peto, ut meas injurias perinde doleas, ut me exiſtimas & dolere tuas, & ulciſci ſolere.
Injuria diſpertire, Injuſte, inæqualiter. Plaut. Aulul. 2. 5. 5.
Injuria tua factum eſt, Per te. Plaut. Truc. 1. 2. 66.
Injuria, ablativus, qui adverbialiter ponitur pro eo quod eſt, Sine cauſa & immerito. Plaut. Epid. 5. 2. 50. Maxima hercle injuria vinctus aſto. Ter. Heaut. 3. 3. 20. Syre, pudet me. s. credo: neque id injuria. Cic. 1. in Catil. 17. Injuria ſuſpectus civibus ſuis.
Non injuria tibi illud accidit, Non immerito. Cic. 3. de Nat. Deor. 89.
Nec injuria. i. e. Nec ſine cauſa, nec abs re. Cic. 3. Q. frat. 8. Hoc horret Milo, nec injuria. Idem pro Roſc. Amer. 116.
Injuria a JCtis fere pro Contumelia accipitur: Quo pertinet Tit. D. de Injuriis & famoſis libellis. Sic apud Suet. Aug. c. 44. pr. Hinc
Agere injuriarum. Subaudi Crimine. Quintil, lib. 3. cap. 6.
Conveniri injuriarum. Ulpian. in l. injuriarum actio. §. ſiquis me prohibeat. D. de injuriis. & in l. nec magiſtratibus. eod. tit.
Damnatus injuriarum. V. DAMNO.
Experiri injuriarum. Ulpian. in l. non ſolum. §. plane. D. de injuriis. & in l. injuriarum actio. §. ſi quis per injuriam. eod. tit.
Extinguitur injuriarum actio. V. Remittere injuriam ſupra.
Teneri injuriarum. Ulpian. in l. 3. D. de injuriis. & in l. injuriarum actio. §. ſi quis de honoribus. eodem titulo.

INJURIUS, a, um. Adj. [ὑβριστὴς] Nomen eſt comicum, quo etiam oratores utuntur: i. e. Qui audet aliquid contra ordinem juris. Sic Servius. Ter. Heaut. 2. 3. 79. Multis modis injurius Clitipho eſt: neque ferri potis eſt. Idem And. 2. 3. 3. Plaut. Curc. 1. 1. 65. Ter. Hec. 1. 1. 14.
Tamen eandem pol eſſe omnibus, injurium eſt.
s. Injurium eſt autem ulciſci adverſarios? Injurium eſt: i. e. Iniquum, & vim adverbii habet, inquit Donatus. Cic. 3. Off. 89. Si tabulam de naufragio ſtultus arripuerit, extorquebitne eam ſapiens ſi potuerit? Negat: quia ſit injurium.
INJURIE, Adv. pro Injurioſe. Nævius Lycurgo: Oderunt dii homines. Injurioſe egone, an ille injurie facimus. Nonius, 2. 429.
Superl. Injuriiſſime. Ammian. lib. 16. p. 156.
INJURIŌSUS, a, um. Adj. [ὑβριστικὸς, ὑβριστὴς] Qui infert injuriam. Cic. 1. Off. 44. Primum in eo peccant, quod injurioſi ſunt in proximos.
Ictus injurioſus, Damnum inferens & periculoſus. Plin. lib. 17. cap. 24. Aut circumfoſſor injurioſo ictu verberavit.
Vita injurioſa facinoroſaque, Plena ſceleribus & iniquitatibus, nempe aliis noxia. Cic. 1. de Legib. 40. Quod ſi pœna, ſi metus ſupplicii, non ipſa turpitudo deterret ab injurioſa facinoroſaque vita, nemo eſt injuſtus.
Venti injurioſi. Hor. Epod. 17. 34.
In ſocios vero ipſos injurioſum & contumelioſum eſt. Cic. pro Corn. Balb. 24.
Injurioſum eſt rapto vivere. Sen. Epiſt. 71. ad fin.
Compar. Sen. 2. Controv. 12. Neſcio an adverſus patrem injurioſior ſis, quod abſtuliſti illi hæredem, an quod dediſti.
Superl. Adrian. Imp. apud Vopiſc. in Saturn. cap. 8. de Ægyptiis, Genus hominum ſeditioſiſſimum, vaniſſimum, injurioſiſſimum.
INJURIOSE, Adv. [ὑβριστικῶς] Perperam. Cic. ad Brut. 13. Qui ſi eripuerit ſe nobis (quod velim temere atque injurioſe de illo ſuſpicati ſint homines) oro atque, &c.
Injurioſe facere. Ulpian. in l. nec magiſtratibus. D. de injuriis, Nec magiſtratibus licet aliquid injurioſe facere.
Compar. Cic. pro Lege Manil. 11. Majores veſtri ſæpe mercatoribus ac naviculatoribus injurioſius tractatis bella geſſerunt.
Superl. Auguſtin. Octogint. Quæſt. 82. Injurioſiſſime cogitantur.
INJURIOR, āri. deponens. Sen. 2. de Tranquil. vitæ, ſeu de Conſt. cap. 9. Omne fortuitum circa nos ſævit, & injuriatur.
INJUSSUS, ûs. m. [ἄνευ τῆς προστάξεως] Tantum in ablativo ſing. uſurpatur: ut, Injuſſu meo vel tuo: i. e. Te non præcipiente. Ter. Phorm. 2. 1. 1.
Itane tandem uxorem duxit Antipho injuſſu meo? Cic. de Senect. 73. Vetatque Pythagoras injuſſu imperatoris, id eſt Dei, de præſidio & ſtatione vitæ decedere. Liv. 2. 12. Conſulum injuſſu & ignaris omnibus.
INJUSSUS, a, um. Adj. [ἀπρόστακτος] Hor. 1. Serm. 3. 1.
Omnibus hoc vitium eſt cantoribus, inter amicos
Ut nunquam inducant animum cantare rogati,
Injuſſi nunquam deſiſtant. h. e. Quando non jubentur, neque rogantur.
Injuſſa vireſcunt gramina. Virg. 1. Georg. 55.
Injuſſa canere. Virg. 6. Ecl. 9.
Non injuſſa cano.
INJUSTUS, a, um. Adj. [ἄδικος, ἀλιτρὸς] Juſto contrarium. Ter. Adel. 1. 2. 18.
Homine imperito nunquam quicquam injuſtius.
Injuſtus, Qui juſtam magnitudinem excedit. Virg. 3. Georg. 347.
Injuſto ſub faſce viam dum carpit. Servius. Ita Aſcon. interpretatur Injuſtas inimicitias, Cic. pro Milon. per Magnas inimicitias.
Amor injuſtus. Ovid. 2. Faſt. 779.
Auribus injuſtis loqui. Ovid. 12. Epiſt. 176.
Bellum injuſtum. Ovid. 5. Met. 210.
Jugum injuſtum. Quintil. Decl. 13. Cur injuſto quotidie jugo boum colla deteruntur? i. e. Iniquo & gravi.
Jus injuſtum. Ovid. 5. Triſt. 10. 43. Oxymôron.
Lex injuſta. Tibul. lib. 1. 5. 58.
Noverca, injuſta, Dura. Virg. 3. Ecl. 32.
Onus injuſtum imponere. Cic. in Orat. 35.
Pax injuſta. V. PAX.
Regna injuſta tenebat. Ovid. 5. Met. 277.
Sententia injuſta. Ovid. 11. Met. 172.
Vir maleficus & injuſtus. Cic. 5. Tuſc. 57.
INJUSTE, Adv. [ἀδίκως] Inique. Plaut. Pſeud. 2. 2. 18.
Non ſoles reſpicere te, quum dicas injuſte alteri? Cic. 2. de Fin. Quam multa vero injuſte fieri poſſunt, quæ, &c.
Superl. Salluſt. Jugurth. cap. 85. ſub fin.
INJUSTĬTIA, æ. f. [ἀδικία] Iniquitas. Ter. Adel. 3. 2. 4.
Tot res repente circumvallant, unde emergi non poteſt,
Vis, egeſtas, injuſtitia, ſolitudo, infamia. Idem Heaut. 1. 1. 82.
Eum ego ejeci hinc miſerum injuſtitia mea. Vide primum librum Officiorum Ciceronis De injuſtitia cap. 7. & ſeqq.
Capitalis injuſtitia. Cic. 1. Off. 41.

I N L

INLARGIO, īre. Idem quod Largiri. Cato lege Bæbia, Pecuniam inlargibo tibi. Nonius. Antiquum.
INLŪTUS, a, um. Adj. V. ILLOTUS & ILLUTUS. Arnob. lib. 1. adverſus gentes, de Chriſto loquens, Qui per altiſſimos gurgites pedem ferebat inlutum. *Non mouillé. Sans ſe mouillier le pied.*

I N N

INNABILIS, INNANS. V. INNO.
INNASCOR, natus ſum, [ἐγγίνομαι] aſci. Simul vel In aliquo naſci. Hor. 1. Serm. 3. 37.
Neglectis urenda filix innaſcitur agris. Tranſlate Cic. 1. Off. 64. Sed illud odioſum eſt, quod in hac elatione & magnitudine animi, facillime pertinacia & nimia cupiditas principatus innaſcitur. Ter. And. 4. 1. 1.
Tanta vecordia innata cuiquam ut ſiet, &c.
Innatum eſt omnibus id vitium. Ter. Hec. 4. 1. 28. i. e. Hoc omnes habent a natura. Cic. 2. de Fin. 99. Innatam eſſe homini probitatem.

INNATUS, a, um. Partic. Cic. 1. de Nat. Deor. 44. Intelligi necesse est esse Deos, quoniam insitas illorum vel potius innatas cognitiones habemus.
Innatus & insitus, Assumptus & adventitius, contraria. Cic. Topic. 69. Specie autem comparantur, ut anteponantur quæ propter se expetenda sunt, iis quæ propter aliud: & ut innata atque insita, assumptis & adventitiis: integra contaminatis.
Innatus dicitur homo alicui rei, Ad quam natura factus est. Sen. de Conf. ad Polyb. cap. 21. Sciebas animum ejus liberalibus disciplinis, quibus non innutritus est tantum, sed etiam innatus, sic esse fundatum, &c. Potest etiam exponi, Inter liberales disciplinas natus; h. e. Inter disciplinarum liberalium peritos.
Receptum & Innatum, contraria. Cic. 7. Verr. 139. Reliqua est ea causa, Judices, quæ non jam recepta, sed innata: neque delata ad me, sed in anima sensuque meo penitus affixa atque insita est.
Innatus in nobis amor cognitionis & scientiæ. Cic. 5. de Fin. 34.
Amor innatus habendi. Virg. 4. Georg. 177.
Cupiditatem scientiæ quandam insitam vel potius innatam habemus. Cic. 4. de Fin. 4.
Libido innata. Ovid. 6 Met. 458.
Probitas gratuita homini innata, non invitata voluptatibus. Cic. 2. de Fin. 99.
Robora innata rupibus. Ovid. 7. Epist. 35.
Innatus apud Christianos scriptores alio sensu usurpatur, sc. pro Non natus. Tertullian. adversf. Valentinian. cap. 15. Materia quam innatam volunt. Prudent. Apoth. 246. Natum scimus ab innato.
INNASCIBILIS, e. Adj. Qui nasci non potest, apud Ecclesiasticos scriptores. V. Tertul. de Præscript. adversf. hæret. cap. 46
INNATO. V. INNO.
INNAVIGO, āre, Unde
INNAVIGANS, Partic. Mela 2. 1. Sinistro latere innavigantium posita. &
INNAVIGABILIS, e. Adj. [ἄπλευστος] ut, Fluvius innavigabilis, Ubi quis navigare non potest. Liv. 5. 13. Insignis annus hieme gelida ac nivosa fuit, adeo ut viæ clausæ, Tiberis innavigabilis fuerit.
INNECTO, xui, xum, [συνείρω] ĕre. Nectere, vel circumligare, aut colligare. Virg. 8. Æn. 661.
— tum lactea colla
Auro innectuntur.
Palmas amborum innexuit armis paribus. Virg. 5. Æn. 425.
Brachia innectere collo. Stat. 4. Theb. ad fin.
Colla innectens ambobus lacertis. Ovid. 11. Met. 240.
Fauces laqueo innectere. Ovid. 10. Met. 378.
Pedem vinculis innexa columba. Virg. 5. Æn. 511.
Tempora fertis innectunt. Ovid. 5. Trist. 3. 8.
Fraus innexa clienti. Virg. 6. Æn. 609.
Morandi caussas innecte. Virg. 4. Æn. 51.
Moras innectere. Stat. 5. Theb. 743.
Per affinitatem innecti alicui. Tacit. 6. Ann. 36. Quia Hyrcanis, Carmaniisque per affinitatem innexus erat.
INNEXUS, ûs. m. Apul. 2. Met. p. 115. Innexu germanitatis una coaluimus. Al. In nexu, divise.
INNITOR, [ἐρείδω, ἐπερείδω] īti. Inhærere, incumbere. Varie construitur.
Dativo. Quintil. lib. 6. cap. 2. Omnia curæ tutelæque unius innixa.
Baculo innitens. Ovid. 14. Met. 655.
Cubito innixa. Virg. 4. Æn. 690.
Arator innixus stivæ. Ovid. 8. Met. 218.
Fractæ innititur hastæ. Stat. 12. Theb. 144.
Secreta ejus innituntur illi. Tacit. 3. Ann. 30. 6. Igitur incolumi Mæcenate proximus, mox præcipuus, cui secreta imperatorum inniterentur.
Ablativo. Cic. 4. Acad. 89. — intendit crinitus Apollo
Arcum auratum luna innixus. Ex quodam poeta.
Innixus hasta. Liv. 4. 19. Confestim & ipse hasta innixus se in pedes excepit.
Hac arte innixus Hercules arces tetigit igneas. Hor. 3. Carm. 3. 10.
Humero dextro innixus. Propert. lib. 1. 20. 44.
Innixus in humeris. Cic. de Arusp. Resp. 66. Etenim vix hæc, si undique fulciamus, jam labefacta, vix inquam innixa in omnium nostrum humeris cohærebunt.
Innixus in aliquem. Plin. lib. 7. cap. 53.
INNO, [ἐννέω] āre. Idem quod Nare, sive natare. Cic. 2. de Nat. Deor. 100. Quot genera, quamque disparia partim submersarum, partim fluitantium & innantium beluarum.
Innare aquæ. Liv. 21. 26. Nihil, dummodo innare aquæ & capere onera possent, curantes.
Fluvios innare rapaces. Virg. 3. Georg. 142.
Classis innat mare. Sen. Thyest. 3.
INNANS, Partic. [ἐννέων] Hor. 3. Carm. 17. 7.
— & innantem Maricæ
Litoribus tenuisse Lyrim.
INNABILIS, e. Adj. Ovid. 1. Met. 16.
Sic erat instabilis tellus, innabilis unda. Et Virg. 6. Æn. 438.
— tristique palus innabilis unda. Servius aliique hic legunt Inamabilis.
INNATO, [ἐννήχομαι] āre. Frequent. Idem quod Nato, vel Supernato, aut potius Intus nato. Columel. lib. 12. cap. 4. Ubi non innatent, sed semper sint jure submersa.
Innatare in fluvium. Plin. lib. 8. cap. 40. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Itaque quum pisciculi parvi in concham hiantem innataverint.
Innatare undam. Virg. 2. Georg. 451.
Necnon & torrentem undam levis innatat alnus.
Innatare flumini. Plin. lib. 8. cap. 25. Idem lib. 18. cap. 35. Innatans aquis pluma.
Innatat terræ fluvius. Plin. lib. 5. cap. 9.
Unda dulcis freto innatat. Ovid. 4. de Pont. 10. 63.
Lactuca innatat stomacho. Hor. 2. Serm. 4. 59.
INNOCENS, Adj. [ἀθῷος, ἄκακος] Cic. 5. Tusc. 41. Innocens dicitur, non qui leviter nocet, sed qui nihil nocet. Ter. Adel. 2. 1. 1.
Obsecro populares ferte misero atque innocenti auxilium.
Innocens & Nocens, contraria. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Innocens si accusatus sit, absolvi potest: nocens nisi accusatus fuerit, condemnari non potest.
Innocens, integer, religiosus vir. Cic. 6. Verr. 7.
Vir bonus & innocens. Cic. de Clar. Orat. 179.
Mulier innocens. Hor. 3. Carm. 24. 18.
Epistola innocens. Cic. 7. Fam. 19. Epistolam tuam, quam accepi ab L. Arruntio, conscidi innocentem: nihil enim habebat quod non vel in concione legi posset.
Ruina. Martial. lib. 1. 78.
Quis curam neget esse te deorum,
Propter quem fuit innocens ruina?
Damnare innocentem. Cic. 1. Tusc. 100.
Factorum innocens sum. Tacit. 4. Ann. 34.
Innocens, pro Innocuo. Plin. lib. 23. cap. 1. de uvis, Innocentiores, quæ decerptæ diu pependere: qua ventilatione etiam utiles fiunt stomacho ægrisque. Hor. 1. Carm. 17. 21.
Hic innocentis pocula Lesbii
Duces sub umbra.
INNOCENTER, Adv. [ἀθῴως] Innoxie. Cic. in Sallust. Ante, quam eos res suæ gestæ, & vita innocentissime acta commendavit. Plin. lib. 18. cap. 32. Omnia quæ cæduntur, carpuntur, tondentur, innocentius decrescente luna, quam crescente fiunt.
INNOCENTIA, æ. f. [ἀκακία, ἀνιδρυΐα] Integritas, sive ut Cic. 3. Tusc. 16. ait, Affectio animi talis quæ noceat nemini. Sallust. Jug. cap. 46. pr. Interea Jugurtha, ubi quæ Metellus agebat ex nuntiis accepit; simul de innocentia ejus certior Romæ factus, diffidere suis rebus, ac tum demum veram deditionem facere conatus est. Ubi Cort. V.
Singularis integritas atque innocentia. Cic. 1. Verr. 27.
Summa integritate & innocentia vir. Cic. 3. Philipp. 25.
Innocentia mutua. V. MUTUUS.
Constat de ejus innocentia. V. CONSTO.
Ingenii præsidio, pœna judiciorum liberare innocentiam. Cic. 1. de Orat. 202.
Innocentia etiam dicitur de Abstinentia & opponitur Avaritiæ. Cic. de Lege Manil. 36. Quanta innocentia debent esse Imperatores? quanta in rebus omnibus temperantia?
INNOCIA, pro Innocentia apud Glossas. V. Salmas. ad Solin. p. 325. [Formant ab Innox, ut a Ferox Ferocia. Sed potius videtur a Noxia, factum Innoxia. Certe in Henr. Steph. editione diserte legitur, Ἀβλάβεια, Innoxia, Innocentia.
INNOCUUS, a, um. Adj. [ἀβλαβής] active & passive accipitur.
Innocuus, Innocens, qui non nocet. Lucan. lib. 3. 482.
— ut grandine tecta
Innocua percussa sonant. Martial. lib. 7. 11.
Ludimus innocuis verbis.
Genus innocuum. Ovid. 1. Fast. 442.
Iter innocuum. Ovid. 4. Fast. 800.
Opem innocuam monstrare. Ovid. de Rem. Amor. 252.
Innocuus, Cui nulla fit noxa. Virg. 10. Æn. 301.
— & sedere carinæ
Omnes innocuæ. Idem 7. 230.
— litusque rogamus
Innocuum. Ubi Servius, Innocuum, non quod nulli noceat, sed cui vindicato nulli possint nocere. Valla reprehendens Servium, sic ait, Innocuus, inquit Servius, est cui non nocetur. Innoxius, qui non novit nocere. Vellem exempla recitasset, quibus ostenderet expositionem Innocui veram esse. Namque illud Virgilianum quod eum impulit in hanc opinionem, 10. Æn. 301.
Donec rostra tenent siccum, & sedere carinæ
Omnes innocuæ: Non est intelligendum quod subsederunt tales, ut eis nihil noceretur: sed vel more poetico, quod nihil peccaverunt, quasi innocentes homines (nocentes enim sunt, quicunque ab honesto recedunt, etiam si nemini noceant) vel quod non nocuerunt, neque sibiipsis, neque vectoribus, aut nautis. Hæc Valla lib. 6. Perspicue apud Claudian. in 4. Conf. Honor. 195.
— subita cum luce comarum
Innocuus flagraret apex.
INNOCUE, Adv. Suet. Domit. cap. 19. extr. Sagittas tanta arte direxit ut omnes per intervalla digitorum (pueri, manum dispansam pro scopulo præbentis) innocue evaderent.
INNOTESCO, ōtui, [ἀναγνωρίζομαι] ĕre. Notum fieri. Plin. lib. 35. cap. 11. Ctesilochus Apellis discipulus petulanti pictura innotuit.
Libellis nostris innotuit illa. Ovid. 3. Amor. 12. 7.
In majus innotescere. Tacit. 4. Hist. 50. 1.
INNOVO, [ἐγκαινίζω] āre. Novum facere. Cic. in Pison. 89. Quo te modo ad tuam intemperantiam, scelerate, innovasti? Liv. 21. Cetera, visu quam dictu fœdiora, terrorem innovarunt.
INNOVATUS, a, um. Partic. Minut. Fel. cap. 11. §. 7. Resurgere corporibus innovatis. i. e. Novis.
INNOVATIO, ōnis. f. Apul. in Trism. p. 95. Innovationem omnium rerum quæ in mundo sunt per alternationem faciunt. Item Tertull. contra Marc. 1. 1. & Arnob. 1. Rerum innovatio. Idem 3. Successionis perpetuæ innovatione durare.
INNOX, pro Innocens. Gloss. Gr. Lat. Innox, ἀβλαβής. conf. Salmas. ad Solin. p. 325.
INNOXIA, V. INNOCIA, paulo supra.
INNOXIUS, a, um. Adj. [ἀναμάρτητος, ἀνυπεύθυνος] Obnoxio contrarium est: significat autem Innocentem, carentem culpa, inculpatum, sive eum qui minime nocet. Plaut. Capt. 3. 5. 7.
Decet innocentem servum atque innoxium,
Confidentem esse, suum apud herum potissimum. Liv. 5. 29.
Pessimo exemplo innoxii denis millibus gravis æris condemnati sunt.
Compar. M. Cato Fragm. 93. Quantoque suam vitam superiorem atque ampliorem, atque antiquiorem in animum inducent esse, quam innoxiorem. h. e. Minus nocuam.
Leo innoxius, Non nocens. Plin. lib. 8. cap. 10. Iidem satiati, innoxii sunt.
Saltus, In quibus nullum est periculum. Plin. lib. 3. cap. 5. Tam fertiles campi, tam aprici colles, tam innoxii saltus.
Serpens. Virg. 5. Æn. 92.
Verba non innoxia. Virg. 2. Georg. 683.

Innoxius

Innoxius a, vel ab, passive. [ἀπήμων] Columel. lib. 2. cap. 10. Sic condita erit a curculionibus innoxia. Idem lib. 5. cap. 9. Ut sit innoxius ab injuria pecorum. i. e. Ne lædatur a pecoribus.

Usurpatur etiam in significatione passiva. Columel. lib. 12. cap. 44. de malis Granatis servandis, Præsertim quum liceat etiam detracta arboribus eadem innoxia custodire. Sallust. in Catil. cap. 39. pr. Hi magistratus provincias aliaque omnia tenere, ipsi innoxii, florentes, sine metu ætatem agere, ceterosque judiciis terrere. Innoxii, i. e. Quibus a nemine nocebatur. V. Lucan. 9. 892. Et 2. 5. & 63.

INNOXIE, Adv. Minut. Fel. cap. 33. Deum quamdiu caste innoxie religioseque coluerunt.

INNŪBĬLO, āre. Obscurare. Solin. cap. 66. Si purum fuerit quod acceperint, candicant orbiculi lapillorum. Si turbidum: aut pallore languescunt, aut ruffo innubilantur.

INNŪBĬLUS, a, um. Adj. [ἀνέφελος] Idem quod Serenus. Lucret. lib. 3. 21.
— semperque innubilus æther
Integit, &c.

INNŪBIS, e. Adj. [αἴθριος] Sine nubibus, sudus & clarus. Sen. Herc. OEth. v. 237.
Namque ut reluxit pellicis captæ decus,
Et fulsit Iole, qualis innubis dies.

INNŪBO, psi, ptum, ĕre. proprie significat Ad domum viri transire. Lucil. lib. 6. Sat. Invadere atque innubere censent. Ovid. 7. Met. 861.
Ne thalamis Auram patiare innubere nostris. Liv. 1. 34. Lucumoni contra omnium hæredi bonorum, quum divitiæ jam animos facerent, auxit ducta in matrimonium Tanaquil, summo loco nata, & quæ haud facile iis, in quibus nata erat, humiliora sineret ea quæ innupsisset. [Forte Quo innupsisset.

INNUPTUS, a, um. Adj. [ἀγάμητος] ut, Decus innuptarum. Catull. Argon. 62. 78.
Puellæ innuptæ. Virg. 2. Æn. 238. h. e. Non nuptæ.
Innuptæ nuptiæ. Cic. 3. de Orat. 217. Qua tempestate Paris Helenam innuptis junxit nuptiis. i. e. Contra jus factis.

INNŬBUS, a, [ἄγαμος] Qui uxorem non duxit. Innuba, Quæ viro non nupsit.
Permaneo innuba. Ovid. 14. Met. 142. De Sibylla, quæ perpetuam virginitatem servavit.
Laurus innuba. Ovid. 10. Met. 92.
Innuba Pallas. Auson. Epigr. 106.

INNŬMĔRĀBĬLIS, e. Adj. [ἀναρίθμητος] Quod numerari non potest. Cic. 5. Verr. 85. Cognoscite nunc innumerabilem pecuniam frumentario nomine ereptam.
Multus & innumerabilis. Cic. 2. de Fin. 29. Reperiam multos vel innumerabiles potius, non tam curiosos, nec tam molestos, quam vos estis, quibus quicquid velim, facile persuadeam.
Multitudo innumerabilis. Cic. Post red. in Senat. 11.
Mundi. Cic. 4. Acad. 55.
Series annorum. Hor. 3. Carm. 30. 4.

INNUMERABILĬTER, Adv. [ἀναριθμήτως] Lucret. lib. 5. 274.
Aera nunc igitur dicam, qui corpore toto
Innumerabiliter privas mutatur in horas.

INNUMERABILĬTAS, ātis. f. [τὸ ἄπειρον] Cic. 1. de Nat. Deor. 73. Tamen pleraque dicit eadem, atomos, inane, imagines, infinitates locorum, innumerabilitatemque mundorum, &c.

INNUMERĀLIS, e. Adj. [ἄπειρος] Idem quod Innumerabilis, sed antiquum. Lucret. lib. 2. 1083.
— cetera, quæ sunt,
Non esse unica, sed numero magis innumerali.

INNŬMĔRUS, a, um. [ἀνάριθμος] Idem. Plin. lib. 2. cap. 3. Innumeræ rerum effigies. Idem lib. 5. cap. 27. Immensus ipse, & innumerarum gentium arbiter. Cic. 2. de Orat. 94. Ecce tibi exortus est Isocrates, magister istorum omnium, cujus e ludo tanquam ex equo Trojano innumeri principes exierunt.
Gentes innumeræ. Virg. 6. Æn. 706.
Hoste innumero cinctus. Ovid. 5. Trist. 12. 20.
Numerus innumerus. Lucret. lib. 3. 1053. Oxymōron.
Innumerus, alia significatione quam vulgo fertur, ut orationem videlicet denotet, quam Prosam vocamus. Apuleius Prorsam appellat. In epitaphio enim comici Plauti, quod scribitur,
Et numeri innumeri simul omnes collacrymarunt: sententiam esse puto, illius poetæ occasu & interitu non tantum numeros, id est versus, sed etiam innumeros, id est solutam orationem lacrymas profudisse. Id ut censeam facit Ausonius, in quo innumeros ita accipi reperisse videor in protreptico ad Nepotem,
— tu flexu & acumine vocis
Innumeros numeros doctis accentibus effer. Hæc ex Turnebo.

INNUMERŌSUS, a, um. Adj. [ἀνάριθμος] Idem. Plin. lib. 10. cap. 65. Ex omnibus quæ perfectos fetus, vel tantos & innumerosos edunt, supra cuncta est murium fetus. Ex vetusto codice legitur, Ex omnibus quæ perfectos fetus, fues tantum & numerosos edunt.

INNUMERATUS, a, um. Adj. Idem. Tertull. adv. Marc. carm. 2. 17.
Innumerata Dei miracula, &c.

INNUO, ŭi, [ἐπινεύω] ĕre. Signo capitis quid significare. Cic. pro Muren. 51. Atque ille ut semper fuit apertissimus, non se purgavit, sed indicavit atque innuit. Exemplar vetus legit Induit. V. INDUO. Idem 13. Fam. 79. Huic ego tantummodo aditum ad tuam cognitionem patefacio & innuo. Ex vetusto codice legendum Munio.
Rogare hospites & innuere. Auct. ad Heren. lib. 4. 37.
Abiens innuit mihi. Ter. Eun. 4. 5. 9. conf. Non. 5. 65.

INNŪTRIO, [συντρέφω] īre. Idem quod Nutrire, vel Simul nutrire. Pass. Sen. 1. Epist. 2. Certis ingeniis immorari & innutriri oportet, si velis aliquid trahere, &c. De lectione variorum auctorum.

INNUTRĪTUS, a, um. Partic. Innutriti dicimur, alicui rei, In qua educati sumus. Sen. in Consol. ad Polybium cap. 21. extr. Sciebas animum ejus liberalibus disciplinis, quibus non innutritus est tantum, sed innatus, sic esse fundatum, &c. Plin. lib. 9. Epist. 33.

INNUTRITŬS, a, um. Adj. ut hujusmodi composita solent, pro Eo qui est sine nutritione. Cæl. Aurel. Acut. 1. 17. Ægrotantem innutritum relinquere.

INNUTRĪTIO, ōnis. f. apud JCtos in Cod.

INNUTRĪBĬLIS, e. Adj. ut Juscellum innutribile, Tenue. Cæl. Aurel. Acut. 2. 9.

INNUTRICATUS, a, um. Adj. Idem quod Innutritus. Orosius, In malis innutricati & nati.

I N O

INO, ûs. f. [Ἰνώ] Cadmi filia, uxor Athamantis regis, quæ a Græcis Leucothea dicitur, teste Cic. 1. Tusc. 28. Ovid. 4. Met. 527. refert quemadmodum Ino cum Melicerta filio sese in mare præcipitem dederit, factique sint ambo dii marini. Idem 6. Fast. 545.
Leucothee Graiis, Matuta vocabere nostris.
Flebilis Ino. Hor. de Arte Poet. 123.

INŌUS, a, um. Adj. [Ἰνῷος] Ovid. 4. Met. 497. — at illi
Inoosque sinus, Athamanteosque pererrant. adde Stat. 2. Silv. 2. 35. & 4. 3. 60. Ovid. 3. de Arte Am. 176.

INŎBĒDIO, īre. Non parere. Ambros. Serm. 1. Epiph. A paradiso recessistis superbiendo, inobediendo & cibum prohibitum comedendo.

INŎBAUDIO, Idem. Tertull. adv. Marc. 3. 16. Exaudi eum, ne inobaudieris eum.

INOBĒDIENS, Adj. Vulg. Interp. Deut. 8. 20. & Tit. 1. 10.

INOBĒDUS, a, um. Adj. Idem. ut, Inobeda cessatio. Arnob. lib. 7. p. 248. conf. Salmas. in Solin. f. 24.

INOBEDIENTER, Adv. August. de Civ. Dei, 14. 17. Adversus damnatam culpam inobedientiæ, voluntatem libido inobedienter movebat.

INOBEDIENTIA, æ. f. Augustin. loco modo adducto. Hieron. Quæst. Hebr. in 2. Reg. 1. Salvian. de Gubern. Dei 1. p. 20.

INOBAUDIENTIA, æ. f. Idem. Tertull. adv. Marc. 4. 17. Qui & inobaudientiam illis exprobrare potest.

INOBLĪTERATUS, a, um. Adj. Non obliteratus. Tertull. de Anima, cap. 24. Et homini obliviosissimo inobliterata perseverabit scientia naturalium.

INOBLĪTUS, a, um. Adj. [ἀνεπίληστος] Memor. Ovid. 4. de Pont. 15. 37.
Semper inoblita repetam tua munera mente.

INOBRŪTUS, a, um. Adj. [ἀκάλυπτος] Ovid. 7. Met. 356.
Deucalioneas effugit inobrutus undas. h. e. Non obrutus.

INOBSCŪRO, [ἐπισκοτέω] āre. Obscurum reddere, ita ut nulla fere supersit memoria. Cic. 9. Philipp. 10. Cui si statuam in rostris decreto vestro statueritis, nulla ejus legationis posteritatem inobscurabit oblivio.

INOBSEPTUS, a, um. Adj. Non septus. Lactant. de Opific. Dei, cap. 8. Aurium foramina voluit Deus esse nuda, & inobsepta.

INOBSĔQUENS, entis. Adj. [ἀπειθής] Inobediens. Sen. Hippol. v. 1068.
Inobsequentes protinus frenis equi
Rapuere currum.

INOBSERVĀTUS, a, um. Adj. [ἀδιαφύλακτος] Non observatus. Martial. lib. 8. 33.
Luserat hoc casus, nisi inobservata maneret. Ovid. 4. Met. 341.
Inobservata varietas. Plin. lib. 28. cap. 5.

INOBSERVĀBĬLIS, e. Adj. [ἀνεπιτήρητος] Quod observari non solet, vel etiam non potest. Plin. lib. 2. cap. 17. Cujus est maxime inobservabilis cursus. Catull. Argon. 62. 115. — inobservabilis error.

INOCCĬDUUS, a, um. Adj. [ἄδυτος] Non occiduus: ut, Visus inoccidui, i. e. Oculi semper vigilantes. Stat. 6. Theb. 277. de Argo.
Axis inocciduus, Polus Arcticus qui nunquam occidit, sed semper apparet. Lucan. lib. 8. 175.
— sed, qui non mergitur undis,
Axis inocciduus, gemina clarissimus Arcto.
Triones inoccidui. i.e. Septem triones nunquam occidentes. Calud. in Gigant. 11.
Continua & inoccidua vita. Arnobius lib. 2. Adversus gentes.

INOCCO, [βωλοκοπέω] āre. significat Cooperire: quod fit, quum semen in agro seminatum est, & glebas sarculis aut cratibus dissolvimus, ut semen humo contegatur. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam semen quod sicco solo ingestum & jam inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo, non corrumpitur. Idem lib. 3. cap. 15. Seritur ergo prius inemundata, innoccataque, & æquata pastinatione.

INŎCŬLO, [ἐνοφθαλμίζω] āre. significat Oculum unius arboris alteri adhibere, seu oculum in arbore aperire. Columel. lib. 11. cap. 2. His quidem diebus arbores ficorum inoculantur. Quod genus insitionis, Emplastratio vocatur. q. V.

INOCULĀTIO, [ἐνοφθαλμισμός] Columel. lib. 5. cap. 11. Tertium, quo ipsas gemmas cum exiguo cortice in partem sui delibratam recipit, quam vocant agricolæ emplastrationem: vel ut quidam, inoculationem. Plin. lib. 7. cap. 14.

INOCULĀTOR, [ἐνοφθαλμιστής] Plin. lib. 18. cap. 33. Hunc caveat insitor calamis, gemmisque inoculator.

INŎDŌRO, [ἐνοδμίζω] āre. Odore inficere. Columel. lib. 11. cap. 3. Nam sic sata, & rursus sic recondita existimantur, neque acerrimi saporis existere, neque mandentium halitus inodorare. De aliis.

INODŌRUS, a, um. Adj. [ἄνοσμος] Quod est sine odore, Quod odorandi sensu & facultate caret. Gell. lib. 7. cap. 6. Quædam animalium alia carent alio, & aut cæca natura gignuntur, aut inodora, inauritave. Sic Badiana ex Nonio. Alia exemplaria legunt, Inora, i. e. Sine ore, V. INAUDITUS.

INOFFENSUS, a, um. Adj. [ἀπρόσκοπτος] Ad quod quis non offendit. Iter inoffensum. Tacit. 1. Ann. 56.
Inoffensa via, Facilis. Martial. lib. 14. 214.
— inoffensa curret arundo via.
Inoffensum aliquid transmittere, Non offensa valetudine. Plin. Epist. 6. 4. ad Calphurniam. Qui denique secessus voluptates, regionisque abundantiam inoffensa transmitteres.
Inoffensa copulatio vocum, Aures non offendens, non aspera, sed dulcis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Inoffensa tempora a valetudine vivere, Nullo morbo læsa & offensa. Gell. lib. 2. cap. 1. de Socrate.
Vita inoffensa. Ovid. 1. Trist. 8. 1. Vita citra ullum malum transacta.
Pedem inoffensum referre. i. e. Qui non offenderit ad lapidem, aut aliud. Tibull. lib. 1. 7. 62.

INOFFĬCIŌSUS, a, um. Adj. [ἀχάριστος] Qui contra officium facit, vel Qui nullum officium præstat amico. Cic. 13. Att. 17. Aliter enim fuissemus & in hos inofficiosi, & in nosmetipsos.
Inofficiosum testamentum, ut ait Paulus Jurisconf. dicitur Quod non ex officio pietatis paternæ confectum est, filiis sine legitima causa exhæredatis. Cic. 3. Verr. 107. Testamentum P. Annius fecerat, non improbum, non inofficiosum, non inhumanum. ubi Ascon. V.

INŎLENS, entis. Adj. Non olens, Quod nullum ſpirat odorem. Lucret. lib. 2. 849.

Quod licet ac poſſis reperire inolentis olivi
Naturam, nullam quæ mittat naribus auram.

INŎLESCO, inolui & inolēvi, inolĭtum, [ἀδρύνομαι, ἐπιφύομαι] ĕre. Creſcere, invalere. Columel. lib. 5. cap. 10. Amygdala ſi parum ferax erit, forata arbore lapidem adjicito, & ita librum arboris inoleſcere ſinito. h. e. Succreſcere. Virg. 2. Georg. 77. Sil. lib. 8. 582.

—quo gurgite tradunt
Duritiem lapidum merſis inoleſcere ramis. De Silaro.

Inolevit, active. Gell. lib. 12. cap. 5. Natura omnium rerum, quæ nos genuit, induit nobis, inolevitque in ipſis ſtatim principiis quibus nati ſumus. i. e. Inolefecit, confirmavit. Budæus.

INOLESCENDUS, a, um. Partic. Macrob. 5. Saturn. cap. 11. In moribus inoleſcendis magnam fere partem nutricis ingenium & natura lactis tenet. Inoleſcendis videtur dixiſſe, pro Ingenerandis.

INŌMĬNĀLIS, e. Adj. Quod eſt mali ominis. Gell. lib. 5. cap. 17. Ante diem quoque quartum Calendas, vel Nonas, vel Idus, tanquam inominalem diem plerique vitant.

INŌMĬNĀTUS, a, um. Adj. [δύσφημος] Male ominatus, Infelix. Hor. Epod. 16. 38.

Aut pars indocili melior grege: mollis, & exſpes
Inominata perprimat cubilia. i. e. Infauſta, & nullo felici omine fabricata.

INŎPĀCO, [ἐπισκιάζω] āre. Opacum reddere, & obſcurum. Columel. lib. 8. cap. 15. Media rurſus terrena pars eſſe debet, ut colocaſiis conſeratur, aliiſque familiaribus aquæ viridibus, quæ inopacant avium receptacula.

INOPIA, V. INOPS.

INŎPĪNANS, [ἀδοκῶν] Partic. ſine verbo. Cæſ. 6. Bell. Gall. 29. Multos in agris inopinantes deprehendit. Quintil. lib. 5. cap. 10. A præparatis inopinantes. Plin. Epiſt. 2. lib. 3. Inopinantis, neſcientis.

INOPINANTER, Adv. [ἀδόξως] pro Subito & præter exſpectationem. Suet. in Tiber. Cæſ. cap. 60. In paucis diebus, quam Capreas attigit, piſcatori, qui ſibi, ſecretum agenti, grandem mullum inopinanter obtulerat, &c.

INOPINĀTUS, a, um. Adj. [ἀδόκητος] Non opinatum, improviſum, quod præter ſpem & opinionem evenit. Cic. 3. Tuſc. 76. Hæc enim fere tum habemus in promptu, nihil oportere inopinatum videri. Quintil. lib. 5. cap. 13. Patronus etiam inopinatis frequenter occurrit.

Novum & inopinatum. Cic. 4. Verr. 24. Nova tibi hæc ſunt, & inopinata?

Nova & inopinata cauſa. Papinian. in l. 3. D. de condict. indebit.

Improviſum & inopinatum hoc illi accidit. Cic. 4. Verr. 99.

Inopinatum & inſperatum. Liv. 3. 26. Nihil tam nec inopinatum nec tam inſperatum accidere potuit.

Repentina & inopinata, graviora. Cic. 3. Tuſc. 45.

Dictu inopinatum & mirabile. Cic. in Parad. 5.

παράδοξα Inopinata Senecæ. H. St.

Ex inopinato obſervare. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Ut in araneolis: aliæ quaſi rete texunt, ut ſi quid inhæſerit conficiant: aliæ autem ut ex inopinato obſervant, & ſi quid incidit arripiunt, idque conſumunt.

Inopinata res & recens. Cic. pro Domo 14.

Fraus inopinata. Sil. lib. 7. 134.

Inopinata verba, Quæ impræmeditate & improviſe effluunt. Plin. lib. 28. cap. 2. Neque eſt facile dictu, externa verba atque ineffabilia, derogent fidem validius, an Latina inopinata, & quæ ridicula videri cogit animus.

INOPINĀTE, & INOPINĀTO, [ἀδοκήτως] Adv. Idem quod Præter ſpem. Liv. 34. 28. Qui ad id quod futurum erat, ne inopinate accideret, præparatis ſuorum animis. Al. Inopinatum. Idem 26. 6. Quum inopinato in caſtra Romana Numidæ, Hiſpanique cum elephantis irrupiſſent.

INOPINĀBĬLIS, e. Adj. [ἄσκοπος] Quod quis nunquam exiſtimaſſet futurum. Gell. lib. 17. cap. 12. Infames materias, ſive quis mavult dicere inopinabiles. Idem lib. 12. cap. 18.

INOPĪNUS, a, um. Adj. [ἀνυπονόητος] Idem quod Inopinatus. ut,

Dolor inopinus. Stat. 1. Theb. 249.

Gaudia inopina. Stat. 1. Silv. 2. 46.

Quies inopina. Virg. 5. Æn. 857.

Inopina facies laborum. Virg. 6. Æn. 104.

INOPPORTŪNUS, a, um. Adj. [ἄκαιρος] Opportuno contrarium. Cic. 3. de Orat. 18. Etenim eſt huic loco noſtro ſedes non inopportuna ſermoni.

INOPS, ŏpis. Adj. [ἀκτήμων, ἄκληρος, ἀλήτης] Pauper, egens. Plaut. Trin. 3. 2. 63.

Nolo ego mihi te tam proſpicere, qui meam egeſtatem leves:
Sed ut inops infamis ne ſim. Cic. 2. Off. 41. Nam quum premeretur inops multitudo ab iis qui majores opes habebant, &c. Vetus exemplar habet, In initio multitudo.

Inops ab amicis, Amicorum auxilio deſtitutus. Cic. pro Domo 58. Tam inops autem eram ab amicis, aut tam nuda Reſpub. a magiſtratibus?

Inops ad ornandum, & expedita ad inveniendum, diſciplina Hermagoræ. Cic. de Clar. Orat. 263.

Inops verbis, Verborum penuria laborans. Cic. de Clar. Orat. 247. Non tardus ſententiis, non inops verbis, voce canora, facetus ſatis.

Æqui inops. Stat. 12. Theb. 445.

Amicorum inops. Cic. de Amicit. 26. Quod ſi forte (ut fit plerumque) ceciderint, tum intelligitur quam fuerint inopes amicorum.

Animi inops. Virg. 4. Æn. 300. Inops animi eſt Qui in adverſis citius deficit, nec ſtabili aliquo poteſt conſilio ſubvenire. Donatus. Inops animi, ſine animo, ſine conſilio. Servius.

Auxilii inops. Liv. 3.

Conſilii inops. Liv. 26. Ovid. 9. Met. 745.

Dicendi ſapientia inops. Cic. 1. de Invent. 3.

Fortunæ inops. Tacit. 4. Ann. 23.

Mentis inops. Ovid. 2. Met. 200.

Pacis inops terra. Ovid. 2. de Pont. 2. 96.

Rationis inops. Stat. 1. Theb 373.

Regnorum inopes. Stat. 12. Theb. 508.

Remedii inops. Plin. lib. 16. cap. 1. Inopeſque remedii illæ.

Rerum inopes verſus. Hor. de Arte Poet. 312.

Virorum inopes. Tacit. 2. Hiſt. 6.

Abundans & Inops, contraria. Cic. de Clar. Orat. 238.

Ærarium inops & exhauſtum. Cic. 5. Verr. 164.

Amicus inops. Hor. 1. Serm. 2. 5.

Amor inops. Lucret. lib. 4. 1136.

Domus inops. Ovid. 8. Met. 822.

Lingua inops. Cic. 3. de Fin. 51. Quod nobis in hac inopi lingua non conceditur.

Senectam inopem trahere. Ovid. 7. Met. 2.

Senectæ metuens inopi. Virg. 1. Georg. 186.

Turba inops. Virg. 6. Æn. 325.

Victus inops. Ovid. 1. Met. 312.

INŎPIA, æ. f. [ἀκτημοσύνη] Egeſtas, indigentia. Cic. de Amicit. 29. Humilem ſane relinquunt, & minime generoſum (ut ita dicam) ortum amicitiæ, quam ab inopia, atque indigentia naſci volunt. Plaut. Merc. prol. 30. Inopia, contumelia, & diſpendium.

Inopia & egeſtas. Cic. 1. de Invent. 88. Si propter inopiam in egeſtate eſtis, pecuniam non habetis.

Inopia & ſolitudo alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1.

In ſumma inopia ſenectus lenis eſſe non poteſt ne ſapienti quidem, nec inſipienti etiam in ſumma copia non gravis. Cic. de Senect. 8.

Inopia, fames, & ſumma annonæ caritas. Cic. 3. Off. 50.

Argentaria inopia. V. Argentarius, in ARGENTUM.

Argenti inopia. Plaut. Rud. 3. 2. 3.

Amicæ eſt mihi inopia. Plaut. Merc. 3. 4. 65.

Argumentorum inopia. Cic. pro Roſc. Amer.

Conſilii inopia. Cic. 6. Att. 3. Magna igitur, ut vides, ſollicitudine afficior, magna inopia conſilii.

Criminum inopia ſummam laudem alicui vitio dare. Cic. pro Roſc. Amer. 48.

Frugum inopia & Copia, contraria. Cic. pro Domo 17.

Frumenti & commeatus inopia. Cæſ. 3. Bell. Gall. 7. extr.

Loci inopia. Liv. 1. 33.

Occaſionis. Suet. in Calig. 56. pr. Aliis per inopiam occaſionis cunctantibus. H. St.

Rei frumentariæ inopia. Cic. pro Domo 11.

Stipendii inopia. Plin. lib. 7. cap. 45.

Tecti inopia. Cic. pro Domo 80. Quod facile potuit, propter inopiam tecti in foro pernoctans.

Inceſſit ambos inopia. V. INCESSO.

Levare inopiam. V. Levo, in LEVIS.

Mederi inopiæ frumentariæ. V. MEDEOR.

Inopia & jejunitas oratori cavenda: h. e. Cavendum ne inopem rerum & jejunam orationem ſcribat. Cic. de Clar. Orat. 202.

INOPIŌSUS, a, um. Adj. [ἀπορώτατος] Sine ope. Plaut. Pœn. 1. 1. 2.

Sæpe ego res multas tibi mandavi, Milphio,
Dubias, egenas, inopioſas conſilii. Antiquum.

INŌRĀTUS, a, um. Adj. Non oratus. Cic. pro Roſc. Amer. 26. Ameriam re inorata reverterunt. De legatis ad Sullam miſſis. Re inorata, h. e. Apud Sullam non orata, ſive Sullæ per legatos non expoſita.

INŌRDĬNĀTUS, a, um. Adj. [ἀδιάτακτος] Quod non eſt ordinatum & diſpoſitum. Cic. de Univerſ. 7. Idque ex inordinato in ordinem adduxit.

Inordinati & incompoſiti milites. Liv. 23. 27.

Inordinati hoſtes, effuſi & feſſi. Liv. 35. 29.

Inordinata folia ſunt pomis. Plin. lib. 16. cap. 24.

Inordinatiſſimi pili. Plin. lib. 22. cap. 22.

INŎRIOR, [ἀνίσχω] deponens. Idem quod ſimplex Orior. Tacit. 11. Ann. 23. Recentia hæc: quid ſi memoria eorum inoriretur?

INORNĀTUS, a, um. Adj. [ἄκοσμος, ἀκαλλώπιστος, ἀτημέλητος] Ornato contrarium. Cic. in Orat. 29. Dum intelligamus, hoc eſſe Atticum in Lyſia, non quod tenuis ſit atque inornatus: ſed quod nihil habeat inſolens atque ineptum.

Nuda & inornata brevitas. Cic. 2. de Orat. 265.

Capilli inornati. Ovid. 5. Met. 472.

Caput inornatum. Tibul. lib. 2. 3. 29.

Crines inornati. Ovid. 9. Met. 3.

Nuda atque inornata inventio. Auct. ad Heren. lib. 4. 70.

Mulier inornata. Cic. in Orat. 78.

Tenuis & inornatus orator. Cic. in Orat. 29.

Verba inornata. Hor. de Arte Poet. 234.

INORNĀTE, Adv. [ἀκόσμως] Auct. ad Heren. lib. 4. 43. Hoc pacto non inornate poterimus & in laudando & in lædendo, aut in corpore, aut in animo, aut in extraneis rebus dicere.

INŌRUS, a, um. Sine ore, Qui os non habet, quales ἀστόμους deſcribit Plin. lib. 7. cap. 2. Et Lucret. lib. 5. Gell. lib. 7. cap. 6. Quædam animalium alia alio carent: & aut cæca natura gignuntur, aut inora, inauritave. Alii legunt Inodora. q. V. ſupra.

I N Q

INQUAM, V. INQUIO.

INQUANTUM, Adv. [ὅσον, ἐφ' ὅσον, καθ' ὅσον] i. e. Tantum quantum. Quintil. lib. 2. cap. 10. Et declamatio inquantum maxime poteſt, imitetur eas actiones in quarum exercitationem reperta eſt. Plin. in Paneg. cap. 10. Audita ſunt vota tua, ſed inquantum optimo illi & ſanctiſſimo ſeni utile fuit.

Inquantum plurimum. Sen. Epiſt. 125. Rationem tu ad ſummum evoca, inquantum poteſt plurimum creſcere. Sed rectius diviſe ſcribitur In quantum. V. IN præpoſ.

INQUANTUMCUNQUE, Adv. Sen. de Tranquill. vitæ ſeu de Conſt. 15. Inquantumcunque illa vel numero vel magnitudine creverunt, ejuſdem naturæ erunt.

INQUIES, ētis. f. [ἀνησυχία] Cura, ſollicitudo, moleſtia, aut magis proprie vigilia, & quietis nocturnæ carentia. Plin. lib. 14. cap. 22. Furiales ſomni, & inquies nocturna. Gell. lib. 19. cap. 9. Ut interea labor hic vigiliarum & inquies, ſuavitate pauliſper vocum atque modulorum acquieſceret.

INQUIES, ētis. Adj. Inquietus, qui eſt ſine quiete. Salluſt. lib. 1. Hiſt. apud Priſcian. p. 704. Humanum genus inquies, & indomitum. Plin. in præf. Nat. Hiſt. Ni animus inquies paſceretur opere. Apul. lib. 1. Qua contentione

tentione & inquieti procacitate præditus asinus. Paterc. 2. 68. 3. Vir inquies. Apul. 2 de Asin. p. 121. Animo & corpore ad libidinem inquies.

INQUIĒTUS, a, um. Adj. [ἀκοίμητος, ἀνήσυχος] Quieto contrarium: ut, Inquietus animus, h. e. Turbulentus. Liv. 1. 46.
Inquietus homo, & ad Tribunatum spirans. Liv. 3. 46.
Inquieta ingenia, & in novas res avida. Liv. 22. 21.
Inquieta nox, In qua non quievimus. Liv. 5. 42. Lux deinde inquietam noctem insecuta est.
Præcordia inquieta. Hor. Epod. 5. 95.
Silvas inquietas fecit aper. Sen. OEth. 12.
Compar. Plin. 1. Epist. 9. Nullis rumoribus inquietior. Ammian. 22. 7. Tandem alios inquietiores inveni.
Superl. Sen. de Benef. 7. 27. Inter affectus inquietissimos rem quietissimam quærere. Vopisc. Saturn. cap. 1. Oriundus ex gente hominum inquietissima.

INQUIĒTE, Adv. Solin. cap. 43. Mons ingenito igne per æternum fervidus & inquiete jugis flagrantibus.
Compar. Ammian. 15. 5. pr. Dynamius inquietius agens. conf. Idem 27. 3. pr.

INQUIĒTO, [ἐκταράττω] āre. Molestum esse alicui. Columel. lib. 8. cap. 5. Ne incubantes nutrices ab aliis avibus inquietentur. Suet. August. cap. 53. Ne quem officii causa inquietaret. Idem in Calig. cap. 59. Satis constat prius quam id fieret, hortorum custodes umbris inquietatos. Quintil. lib. 11. cap. 3. Et movere, & digito inquietare.
Magistratum inquietans causidicus. Ulpian. in l. 1. §. secundo loco. D. de postulando.
Victoriam inquietare. Tacit. 3. Hist. 84.
Nullis rumoribus inquietari. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum.
Inquietari ab aliis quibus debet, non potest is, qui bonis cessit. Ulpian. l. 4. D. de cessione bonorum.

INQUIETATUS, a, um. Partic. Suet. Calig. cap. 26. Inquietatus fremitu. Sidon. 2. Epist. 12. Sollicitudo inquietata. conf. Petron. cap. 100. & supra in ipso verbo.

INQUIETĀTIO, ōnis. f. [σφαδασμὸς] Liv. 22. 17. Sen. Suas. 2.

INQUIETĀTOR, ōris. m. Tertull. de Spectac. cap. 23. pr. An Deo placebit auriga ille tot animatum inquietator?

INQUIETĪTAS, ātis. f. Cæl. Aurel. V. Rutgers. Var. Lect. 3. 3.

INQUIETŪDO, inis. f. [δυσφόρησις] Sen. de Benef. lib. 2. cap. 8. Tametsi inquietudinem Tiberius, ne hoc quidem modo, quo putabat, potuit effugere. Solin. cap. 1. Salvian. lib. 2.

INQUĬLĪNUS, i. m. [ἔνοικος, μέτοικος] quasi Incolinus, vel incolens aliena; Qui in alieno privato habitat: proprie tamen in conducto, sive in urbe, sive ruri, ut ait Valla lib. 4. 56. Festus, Inquilinus, Qui eundem colit focum, vel ejusdem loci cultor. Ex In & Culina. conf. Voss. Etym. p. 149. & Isidor. 9. 4. Suet. Claud. cap. 44. Inquilini privatarum ædium, atque insularum. Cic. 2. Philipp. 105. At vero te inquilino (non enim domino) personabant omnia vocibus ebriorum. Idem 14. Att. 9.
Inquilinus aliquando accipitur pro Cohabitatore. Martial. lib. 1. 87.
　　Vicinus Novio, vel inquilinus
　　Sit, si quis Novium videre non vult.
Adjective, pro Peregrino. Sallust. Catil. cap. 31. M. Tullius inquilinus civis urbis Romæ.
Inquilini opponuntur Colonis, l. 6. Cod. de Agric.
Transfertur etiam vox ad alia. Ammian. 30. 18. Perpetui carcerum inquilini. Tertull. de Anima cap. 38. Inquilinus carnis anima.

INQUILINA, æ. f. Varro apud Non. 4. 444. In quarum locum subierunt inquilinæ, impietas, perfidia, &c. Cic. 15. Fam. 18. Ubi Philosophia? tua quidem inquilina. Al. rectius In culina. De loco Plauti Pers. 4. 4. 79. vide Lips. Lect. Ant. 1. 9. & Voss. Art. Gramm. 1. 18.

INQUILINATUS, ûs. m. Tertull. de Anima, cap. 38. Desiderabit inquilinus toto inquilinatus sui tempore. conf. Sidon. 5. Epist. 19.

INQUĬNO, [βεβηλόω, μολύνω, ῥυπόω] āre. Maculare, deturpare. Cunire est Stercus facere, unde & Inquinare. Cic. 1. Tusc. 72. Quibus cæcati velut domesticis vitiis atque flagitiis se inquinassent.
Agros, ereptos Reipublicæ, turpissimis possessoribus inquinare. Cic. 2. Philip. 43.
Amicitiam nomine criminoso inquinare. Cic. pro Planc. 46.
Amplexus inquinat illa tuos. Ovid. 3. Fast. 496.
Aqua turbida & cadaveribus inquinata. Cic. 5. Tusc. 97.
Caput merdis inquiner albis. Hor. 1. Serm. 8. 37.
Comitia largitione inquinare. Cic. de Petit. Cons. 44.
Factum vitiis inquinatum. Cic. 3. Off. 60.
Famam alicujus inquinare. Liv. 29. 37.
Humanitatem civitatis domestica inhumanitate inquinare. Cic. pro Deiot. 32.
Locum venenis inquinat. Ovid. 14. Met. 56. De Circe.
Nuptias inquinavere. Hor. 3. Carm. 6. 18.
Ordinem amplissimum inquinare. Caius in l. 1. D. de collusione detegenda. Loquitur de servis qui se gerunt pro ingenuis.
Se libidinibus inquinare. Cic. 1. Tusc. 72.
Segetem inquinare lolio injecto. Ulpian. in l. si servus servum. §. inquit lex. D. ad legem Aquiliam.
Servitium inquinatum, deformatum, perversum, conturbatum. Cic. de Arusp. Resp. 25.
Splendorem obscurare & inquinare. Cic. 5. de Fin. 22.
Tempus aureum inquinavit ære. Hor. Epod. 16. 64.
Vestimenta inquinare. Ulpian. in l. si servus servum. §. si quis vestimenta. D. ad legem Aquiliam.
Vita omnibus vitiis inquinata. Cic. pro Rosc. Amer. 68.
Vellus inquinare murice, pro Tingere, inficere. Martial. lib. 4. 4.
　　Quod bis murice vellus inquinatum.

INQUINĀTUS, ior, issimus. [μολυνθεὶς] Adj. ex Partic.
Fœdior atque inquinatior. Cic. de Arusp. Resp. 51. Idem pro Flacc. 53. Nihil enim illo inquinatius. h. e. Sordidius & turpius.
Ore, lingua, manu, omni vita inquinatus homo. Cic. pro Cœl. 78.
Lavare & purgare inquinatum. Cato R. R. cap. 65.
Sordidissima & inquinatissima ratio. Cic. 2. Off. 21.

INQUINĀTE, Adv. [μεμολυσμένως] Sordide, turpiter. Cic. de Clar. Orat. 140. Itaque diligenter loquendi laude caruit, neque tamen est admodum inquinate locutus.

INQUINĀMENTUM, i. n. [μολυσμὸς] Sordes & immunditia. Gell. lib. 2. cap. 6. Cujus significationis multo assiduoque usu totum verbum ita contaminatum est, ut jam squalor de re nulla alia, quam de inquinamentis solis dici cœperit. conf. Macrob. 6. 7.

INQUIO, is, it. i. e. Dico. [φημὶ] Verbum defectivum tertiæ conj. quod in his fere tantum personis legitur;
Inquio. Cic. 2. de Orat. 256. Aucupari verba oportebit, inquio: ut ea, quæ sunt frigidiora vitemus. Ex vetusto codice legitur, In quo ut &c. Catull. 10. 27. conf. Voss. de Analog. 3. 40.
Inquis. Pers. 1. Sat. 112.
　　Hoc juvat, hic, inquis, veto quisquam faxit oletum.
Inquit. Juven. 3. Sat. 21.
　　— quando artibus inquit honestis.　　conf. Nep. 23. 2. 3.
Inquĭmus. Hor. 1. Serm. 3. 66. Communi sensu plane caret, inquimus.
Inquiunt. Cic. 6. Verr. 32. Ubi sunt, Pamphile, inquiunt, scyphi?
Inquisti, præterito perfecto. Cic. 2. de Orat. 259. Tu vero, inquisti, molestus non eris.
Inquies, et; in futuro. Cic. 4. Verr. 45. Ergo, inquiet aliquis, donavit Pop. Syracusano illam hæreditatem. V. Priscian. princ. lib. 10.
Inque, inquiat; imperativo modo, tempore præsenti ad secundam & tertiam personam. Ter. Heaut. 4. 7. 1. Eccum me, inque. Plaut. Pseud. 1. 5. 124.
Inquito, futuro imperativi. Plaut. Aul. 4. 10. 58. Ita di faxint, inquito. Antiquum est.
Inquiat, præsens conjunctivi. Auct. ad Heren. lib. 4. 3. Quid enim tibi vis, aliquis inquiat? Modus potentialis. i. e. Dicere potest, vel poterit.
Hæc in usu sunt: & olim lecta Inquiimus, Inquitis, Inquiam, Inquite, Inquirem, &c. Usitatum maxime
Inquam, i. e. Dicebam, vel dixi. Cic. 2. Philipp. 112. Hunc unum diem, hunc unum, inquam, hodiernum diem defende si potes. conf. Cic. 8. Att. 3. Plaut. Capt. 3. 1. 19. Ter. And. 4. 2. 32. Matura. D. jam inquam hic adero.
Immo non dixerat. Et putant quidam esse Inquam hoc loco affirmantis. H. St. V. Voss. l. c.

INQUĪRO, sīvi, sītum, [ἐπιζητέω, ἐρευνάω, μεταλλάω, διερευνάω, ἱστορέω, μαιόομαι] ĕre. Investigare. Cic. 2. Tusc. 25.
　　Amore mortis terminum inquirens mali.　　Ex quodam poeta.
Al. Anquirens. conf. Justin. 3. 4. 10.
Inquirere de alieno, Sciscitari, interrogare. Cic. 1. Off. 125. Peregrini autem atque incolæ officium est, nihil præter suum negotium agere, nihil de alieno inquirere, minimeque esse in aliena Repub. curiosum.
Inquirere, quod Informationem facere dicunt, & fere accus. jungitur cum præp. In. Cic. pro Muren. 75. Scis tu illum accusationem cogitare, inquirere in competitores, testes quærere? Idem 2. Verr. 6. Itaque quum ego diem in Siciliam inquirendi perexiguam postulavissem, invenit iste qui sibi in Achaiam biduo breviorem diem postularet. Modus est loquendi per compendium, pro eo quod est, Quum ego postulavissem exiguum tempus in Siciliam causa inquirendi de Verris criminibus. Ex Budæo.
Inquirere in aliquem quid & quomodo. Cic. 2. Off. 44. In hunc oculi omnium conjiciuntur, atque in eum quid agat, quemadmodum vivat, inquiritur.
Filius ante diem patrios inquirit in annos. Ovid. 1. Met. 148.
Fama totum inquirit in orbem. Ovid. 12. Met. 63.
In patrimonium & vasa inquirere. Sen. Epist. 1.
In se inquirere. Cic. in Brut. 282. de Calvo, Quod dicendi genus quanquam scienter eleganterque tractabat, nimium tamen inquirens in se, atque ipse sese observans, metuensque ne vitiosum colligeret, etiam verum sanguinem deperdebat. Nimium inquirens in se, quod nesciret manum de tabula tollere, ut est in proverbio.

INQUIRENS, Partic. Cic. 11. Philipp. 10. Occulta enim erant vitia non inquirenti.

INQUĪSĪTUS, a, um. [ἐπιζητηθεὶς] Partic.
Inquisita & comperta res, Certa & per inquisitionem comperta. Liv. 10. 40. Tertiam quam ipse pro inquisita ac sibi comperta affert. Idem 22. 7.

INQUISITUS, a, um. Adj. Non exquisitus, inexploratus. Plaut. Amph. 4. 1. 9. Quæstionem inquisitam amittere. conf. Ibid. 2. 2. 217.

INQUĪSITE, Adv. Gell. 1. 3. Compar. Theophrastus super hac re inquisitius quam Cicero disseruit.

INQUISĪTIO, ōnis. f. [ἐπιζήτησις] Investigatio. Cic. 1. Off. 13. In primisque hominis est propria veri inquisitio atque investigatio.
Instituti operis inquisitio. Quintil. Præf. ad Tryph.
Sagax inquisitio. Firmic. lib. 5. cap. 13. Sol homines faciet profundæ cogitationis, & qui res magnas & occultas sagaci semper inquisitione perquirant.
Inquisitione esse. Plaut. Casin. 2. 1. 16.
　　Sed tu cave inquisitione ne mihi sis. A. usque adero domi. i. e. Fac te domi inveniam. Budæus. Sed rectius legitur Inquisitioni mihi sis.
Inquisitio, pro Informatione quam vocant. Cic. pro Muren. 44. Non placet mihi inquisitio candidati, prænuntia repulsæ. Idem 4. Verr. 11.
Agere inquisitionem. V. AGO.

INQUISĪTOR, ōris. m. [ἐπιζητητὴς] Qui investigat Plin. lib. 8. cap. 40. Scrutatur vestigia atque persequitur, comitantem ad feram inquisitorem loro retrahens, &c. De canibus.
Inquisitor, Qui inquirit de aliqua re. Cic. 2. Verr. 6. Ille Achaicus inquisitor. Plin. Epist. 9. lib. 3. Norbanum Licinianum legatum & inquisitorem reum postulavit. conf. Suet. Cæs. cap. 1. Et Sen. Nat. Quæst. 6. 13. vel Macrob. Somn. Scip. 1. 11. pr.

I N R

INREDIVĪVUS, &c. V. IRREDIVIVUS &c.
INREMISSE, Adv. Ammian.

INRESTINCTUS, a, um. Adj. Sil. 3. 29.
Inreſtincta focis ſervant altaria flammæ.

I N S

INSALŪBER, & INSALŪBRIS, e. Adj. [ἀνυγιής] Quod eſt Salubri contrarium. Plin. lib. 18. cap. 5. Neque fecundiſſimis locis inſalubrem agrum parandum.
Compar. Gell. 19. 5. Manet quod eſt gravius & ſordidius & inſalubrius.
Superl. Inſalūberrimus. Plin. lib. 23. cap. 1. Vinum ſi ſit fumo inveteratum, inſaluberrimum eſt.
INSALUBRĬTER, Adv. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Non tenaciter tantum, ſed etiam inſalubriter vinciuntur. conf. Salvian. de Avar. 3. p. 90. & 92.
INSALUBRĬTAS, ātis. f. Plin. 31. 3. tit. De qualitate aquarum, inſalubritate, commoditate.
INSĂLŪTĀRIS, e. Adj. Apul. Met. 2. p. 195. Stewec. Licet inſalutare non erit.
INSĂLŪTĀTUS, a, um. Adj. Sidon. 4. Epiſt. 10. Annis jam multis inſalutatus. Per tmeſin Virg. 9. Æn. 289.
Inque ſalutatum linquo.
INSANCTUS, a, um. Adj. Gloſſ. Gr. Lat. Inſanctus, ὁ μὴ ἅγιος.
INSANA, æ. f. Herba, quæ & Hyoſcyamus vel Symphoniaca dicitur. Plin. 16. 44. Apul. de Herb. cap. 4.
INSĀNUS, a, um. Adj. [μανικός, μανιώδης, μελαγχολικός] Non ſanus, qui non eſt ſani conſilii, & qui non habet mentem integram. Ter. Eun. 2. 2. 23. Hic homines prorſus ex ſtultis inſanos facit. Ibid. 5. 2. 22. Abi hinc inſana.
Amor inſanus. Virg. 10. Ecl. 44.
Aquæ inſanæ. Ovid. 1. Epiſt. 6.
Obrutus inſanis eſſet adulter aquis.
Curſu inſano concita. Ovid. 3. Met. 711.
Fames inſana. V. FAMES.
Forum inſanum, Litigioſum. Servius. Virg. 1. Georg. 481.
Jurgia inſana. Ovid. 1. Faſt. 73.
Labori inſano indulgere, Magno. Servius. Virg. 2. Æn. 776.
Malum inſanum eſt in hoſpitium divorti ad Cupidinem. Plaut. Trin. 3. 2. 47.
Mens inſana. Tibul. lib. 2. 7.
Sidera inſana Capræ, Tempeſtuoſa. Acron. Hor. 3. Carm. 7. 6.
Vates inſana. Virg. 3. Æn. 443.
Inſanus, Magnus. Virg. 9. Ecl. 43.
— inſani feriant ſine litora fluctus.
Turbo inſanus. Stat. 1. Theb. 366.
Vires inſanæ Auſtri. Ovid. 12. Met. 510.
Subſtructiones inſanæ, Magnæ & admirandæ. Plin. lib. 36. cap. 15.
Inſanus, Valde ſanus, & doctus. Perſ. 3. Sat. 46.
— & inſano multum laudanda magiſtro. [Puto pro Magno poſuit.
Inſanæ vites, Triferæ, Plinio dicuntur, lib. 16. cap. 27.
Compar. Cic. 6. Verr. 39. Similis iſtius cupiditas, hoc etiam acrior atque inſanior, quod illa cupiebat, &c.
Uter eſt inſanior horum? Hor. 2. Serm. 3. 82.
Superl. Cic. pro Roſc. Amer. 33. Hominem longe audaciſſimum nuper habuimus in civitate, C. Fimbriam, & quod inter omnes conſtat, niſi inter eos qui ipſi quoque inſaniunt, inſaniſſimum.
Inſanum, adverbialiter ponitur pro Valde. Plaut. Bacch. 4. 5. pr.
Inſanum magnum molior negotium. Idem Moſtel. 3. 3. 5.
Quojuſmodi gynæceum! quam & porticum! TR. inſanum bonam.
Inſanum dictum, propterea quod inſani omnia vehementer faciant, inquit Varro de L. L. 6. 5.
INSĀNE, Adv. [μανικῶς] Vehementer, & cum impetu: quia inſani omnia faciunt, veluti cum quodam furore, vehementer. Plaut. Mil. 1. 1. 24. Si unum epityrum edam apud illum eſuriens inſane bene. Sic legit Varro Ibid. conf. Taubm. p. 785. Et Gronov. Plaut. Curc. 1. 3. 20.
Nam bonum eſt pauxillum amare ſane, inſane non bonum eſt.
Compar. Hor. 1. Serm. 10. 34.
In ſilvam non ligna feras inſanius. Sulp. Sever. Dial. de Virt. Mon. cap. 3. Sed Epiſcopi quædam in libris ipſius inſanius ſcripta memorabant. [i. e. Minus ſane & orthodoxe.
Superl. Auguſtin. Epiſt. 238. Ut ea quæ reſtant inſaniſſime deſperentur.
INSĀNIO, īvi, [μαίνομαι, παρακόπτω, φοιβάζω] īre. Deſipere, & inſanum fieri. Ter. Adel. 2. 1. 43.
Minime miror, qui inſanire occipiunt ex injuria. Idem Eun. 3. 5. 8. Sanus ſim, anne inſaniam. Ibid. 1. 1. 16. Ut cum ratione inſanias.
Inſanire amore alicujus. Plin. lib. 10. cap. 37.
Amoribus inſanire. Hor. 1. Serm. 4. 27.
Inſanire & furere. Cic. 6. Verr. 39. Ut ſine ulla dubitatione inſanire omnibus, ac furere videretur.
Niſi ego inſanio: i. e. Niſi valde aberro, & a communi ſenſu ſum alienus. Cic. 7. Att. 10. Adhuc certe (niſi ego inſanio) ſtulte omnia, & incaute.
Inſanire, Carmen componere: quod poetæ dum carmina conſcribunt, furore corripi dicantur. Virg. 3. Ecl. 36.
Inſanire libet. Unde Inſani dicuntur poetæ. Ex Servio. [Videtur Ironia.
Inſanire inſaniam hilarem. Sen. de Vita beata, cap. 12.
INSANIENS, Partic. [μαινόμενος] Ter. Adel. 4. 2. 23. Verum venit poſt inſaniens. i. e. Furibundus, furenti ſimilis.
Boſphorum inſanientem tentare. Hor. 3. Carm. 4. 30.
Sapientia inſaniens. Hor. 1. Carm. 34. 2.
INSANITŪRUS, a, um. Partic. [μανησόμενος] Cic. 13. Att. 29. Othonem vincas volo: nec tamen inſaniturum illum puto. [In emptione ſcilicet, nimis cupide licendo.
INSĀNIA, æ. f. [μανία, φρενοβλάβεια, φοῖτος] Dementia. Plur. Plaut. Aulul. 4. 4. 15.
Larvæ hunc, atque intemperiæ, inſaniæque agitant ſenem. Cic. 4. Fam. 1. Incideram in hominum pugnandi cupidorum inſanias. conf. Plin. 26. 11.

Amabilis inſania. Hor. 3. Carm. 4. 6.
Levis inſania. Hor. 2. Epiſt. 1. 118.
Summa inſania. Hor. 2. Serm. 3. 221.
Ad inſaniam. V. AD.
Abeſſe ab inſania. V. ABSUM.
Adjuvare inſaniam alicujus. V. ADJUVO.
Concupiſcere ad inſaniam. V. AD præp.
Connectere inſaniam. V. CONNECTO.
Inſania villarum, pro Luxuria, & nimis ſumptuoſa ædificatione. Cic. 3. Q. frat. 1. Ea villa quæ nunc eſt, tanquam philoſophia videtur eſſe, quæ objurget ceterarum villarum inſaniam. Unde, Inſanæ ſubſtructiones, ob inſaniam ædificatoris. V. ſupra.
Inſania orationis, cui Sanitas opponitur. Cic. in Brut. 283. Inſulſitatem enim & inſolentiam, tanquam inſaniam quandam orationis, odit: ſanitatem autem & integritatem, quaſi religionem & verecundiam orationis probat. Inſaniam dixit, quaſi Inſanitatem.
INSĀNĬTAS, ātis. [παραπληξία] Idem. Cic. 3. Tuſc. 9. Inſipientia autem quaſi inſanitas, quæ eſt inſania, eademque dementia. Ibid. lib. 3. 8. conf. Non. 2. 414.
INSĀNĀBĬLIS, e. Adj. [ἀθεράπευτος] Quod ſanari non poteſt. Cic. pro Sext. 44. Ego vero ſi mihi uni pereundum fuiſſet, ac non accipienda plaga mihi inſanabilis illa mortifera, quam Reip. impoſuiſſet. Al. Mihi ſanabilis, illis mortifera, qui eam impoſuiſſent.
Caput tribus Anticyris inſanabile. Hor. de Arte Poet. 300. V. ANTICYRA.
Contumelia inſanabilis. Cic. in Orat. 89. Parcet & amicitiis & dignitatibus, vitabit inſanabiles contumelias.
Dolor inſanabilis. Quintil. in proœm. lib. 6.
Ingenium inſanabile, Quod corrigi & emendari non poteſt. Liv. 1. 28. Nunc quoniam tuum inſanabile ingenium eſt, tu tuo ſupplicio doce humanum genus ea ſancta credere, quæ a te violata ſunt.
Senectus inſanabilis morbus eſt. Sen. Epiſt. 108.
Vulnera inſanabilia. Celſ. 5. 26. 1. & 2.
Compar. Liv. 28. 25. Lætari quod nihil triſtius nec inſanabilius eſſet.
INSANABILĬTER, Adv. Marcell. & Fauſt. in lib. Prec. ad Impp. p. 19. Ed. Sirmond. Cum animi morbo inſanabiliter ægro.
INSĂTĬĀBĬLIS, e. Adj. [ἀκόρεστος] Quod ſatiari non poteſt.
Animus inſatiabilis. Liv. 4. 13.
Cupiditas inſatiabilis veri videndi. Cic. 1. Tuſc. 44. conf. Juſtin. 17. 1. 11.
Lupi inſatiabiles. Ovid. in Ibin, 172.
Sanguinis inſatiabilis. Juſtin. 1. 8. 13.
Voluptas inſatiabilis. Cic. 4. de Fin. 12.
Inſatiabile, Quod non ſatiat. Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Quorum omnium incredibilis multitudo inſatiabili varietate diſtinguitur. Ibid. 2. 155. de Sole & ſideribus, Nulla eſt enim inſatiabilior ſpecies, nulla pulchrior, & ad rationem ſolertiamque præſtantior. Budæus.
Compar. V. modo ex Cic. allata.
INSATIABILĬTER, [ἀκορέστως] Adv. Plin. Epiſt. 9. 6. extr. Quos ego quum recordor in re inani, frigida, aſſidua, tam inſatiabiliter deſidere, capio aliquam voluptatem, quod hac voluptate non capiar.
Inſatiabiliter aliquem deflere. Lucret. lib. 3. 920.
At nos horrifico cinefactum te prope buſto
Inſatiabiliter deflebimus. conf. Tacit. 4. Ann. 38.
INSATIABILITAS, ātis. f. Ammian. 31. 12. Ed. Gruter.
INSATIĀTUS, a, um. Adj. Idem quod Inſatiabilis. Stat. 6. Theb. 305.
— etenim inſatiatus eundi
Ardor, & hiberno par inconſtantia ponto. Prudent. Pſych. 478.
INSATIĔTAS, ātis. f. Plaut. Aul. 3. 5. 13.
Quorum animis avidis atque inſatietatibus
Neque lex neque tutor capere eſt qui poſſit modum.
INSĀTĪVUS, a, um. Adj. Quod non ſeritur. Plin. lib. 19. cap. 12. Hoc inſativis, rumex vocatur, naſciturque fortiſſimum. Sed rectius legitur diſtinctim, In ſativis: illic enim Silveſtri opponitur Sativa.
INSĂTŬRĀBĬLIS, e. Adj. [ἀκόρεστος] Quod ſaturari non poteſt. Cic. pro Sext. 110. Libelli pro vino etiam ſæpe oppignerabantur, manebat inſaturabile abdomen, copiæ deficiebant.
INSATURABILĬTER, Adv. [ἀκορέστως] Cic. 2. de Nat. Deor. 64. Ex ſe enim natos comeſſe fingitur ſolitus, quia conſumit ætas temporum ſpatia, annisque præteritis inſaturabiliter expletur. Fortunat. Hymn. Paſch. 3. 7. 79.
INSCALPO, [ἐγκολάπτω] ĕre. Quintil. & Lactant. Phœn. 153.
— inſculpunt ſacrato in marmore formam. &
INSCALPTUS, a, um. Partic. V. INSCULPO.
INSCENDO, di, ſum, [ἀναβαίνω] ĕre. Idem quod Aſcendere. Currum inſcendere. Plaut. Men. 5. 1. 110. Idem Aſin. 3. 3. 112. Inſcende actutum. Idem Amph. 1. 1. 296.
— quadrigas ſi nunc inſcendas Jovis,
Atque hinc fugias, ita vix poteris effugere infortunium.
Equum inſcendit. Suet. Neron. 48. 1.
In arborem inſcendere. Plaut. Aul. 4. 6. 12.
Jam ego illic præcurram atque inſcendam aliquam in arborem,
Indeque obſervabo aurum ubi abſtrudat ſenex. Idem Aſin. 4. 1. 31.
Cum ſurgat, neque in lectum inſcendat proximum. Idem Mil. 2. 1. 38.
Inſcendere ſupra. Cato cap. 127. Supra pilam inſcendat, & ſaliat decies, & deambulet.
Matronam inſcendere, Obſcæno ſenſu, de Aſino. Apul. 10. Met. p. 249. conf. Idem 7. p. 197.
INSCENDOR, ĕris. paſſ. [ἀναβαίνομαι] Gell. lib. 5. cap. 2. Haud unquam ſeſe ab alio inſcendi, niſi a rege, paſſus ſit. De Bucephalo Alexandri equo.
Equo inſcenſo. Suet. Tit. 4. 4.
INSCENSUS, a, um. Partic. Apul. Met. 2. p. 122. Inſcenſo grabatulo.
INSCENSIO, onis. f. In navim inſcenſio. Plaut. Rud. 2. 6. 19.
INSCENSUS, ûs. m. Equarum inſcenſus. Apul. Met. 7. p. 149.
INSCIENS, Adj. [ἀγνοῶν] Ignarus, inquit Donatus. Cic. 7. Att. 2. Diſcedere a puero inſciente me? Plaut. Trin. 1. 2. 130.

Me abſente, atque inſciente, inconſultu meo,
Ædes venales haſce inſcribit litteris.

Inſciens, Inſcitus, ſtultus. Ter. Phorm. 1. 2. 9. — quid iſtuc? G. ſcies:
Modo ut tacere poſſis. D. abi ſis, inſciens. Ubi Donatus, Nunc pro inſcito poſuit: vel inſcientem modo ſtultum dicit, alias ignarum.

Inſciens, Imprudens, i. e. Per imprudentiam. Ter. Heaut. 4. 1. 19.
— ſi peccavi, mi Chreme,
Inſciens feci. C. id equidem ego, etiam ſi tu neges certo ſcio,
Te inſcientem atque imprudentem dicere, ac facere omnia. Idem And. 4. 4. 43.
Jocularium in malum inſciens pæne incidi. Cic. 16. Fam. 21. Hac introducta conſuetudine ſæpe inſcientibus nobis & cœnantibus obrepit. conf. Nep. 18. 11. 4. Et 23. 9. 4.

INSCIENTIA, æ. f. [ἄγνοια] Ignorantia. Cic. pro Sulla 40. Vos denique in tantis tenebris erroris & inſcientiæ clariſſimum lumen prætuliſtis menti meæ. Idem 1. de Divin. 118. Interpretum inſcientia. Cæſ. 3. Bell. Gall. 9. Navigationem impeditam propter inſcientiam locorum paucitatemque portuum ſciebant.
Inſcientia belli. Nep. 14. 7. 4. conf. Gronov. ad Liv. 22. 25.

INSCIENTER, Adv. [δι' ἄγνοιαν] i. e. Per imprudentiam, ſive ignorantiam. Cic. in Topic. 33. Ut ſi partiri velis tutelas, inſcienter facias, ſi ullum prætermittas. conf. Liv. 25. 10.
Superl. Inſcientiſſime. Hygin. Aſtron. 2. 12.

INSCĪTUS, a, um. Adj. [ἀφυὴς] Inelegans & male compoſitum, quod diſplicet. Jocus inſcitus. Suet. Neron. 28. 4. Ter. Hec. 5. 1. 14.
Nam ſi id nunc facis, facturave es, bonas quod par eſt facere, inſcitum
Offerre injuriam tibi me immerenti, iniquum eſt. Plaut. Men. 2. 3. 85.
Mulier hæc ſtulta atque inſcita eſt, quantum perſpexi modo. Idem Rud. 3. 1. 5.
Mirum atque inſcitum ſomniavi ſomnium. Idem Truc. 1. 2. 90.
Verum eſſe inſciti credimus, næ ut in æſtu motuantur iræ. Idem, Bacch. 4. 10. pr.
Inſcitior compar. Plaut. Ciſt. 4. 2. 12. Sed nonne ecaſtor ego ſum multo inſcitior, &c. Ita legit Lambinus; ſed pleraque exemplaria exhibent, Non ſum ſcitior. Cic. 2. de Divin. 127. Quid inſcitius autem eſt quam, &c. i. e. Abſurdius. Idem 2. Nat. Deor. 36.
Inſcitiſſimus. ſuperl. Plaut. Moſt. 5. 2. 14.
Sed tu iſtic quid confugiſti in aram hanc inſcitiſſimus?

INSCĪTE, Adv. [ἀμαθῶς] Imperite, incompte, impolite, ineleganter. Plaut. Trin. 1. 2. 58.
Si quid ſcis me feciſſe inſcite, aut improbe. Columel. lib. 5. Nam id plurimum refert, inſcite non facere. Cic. 3. de Fin. 25. Inſcite autem medicinæ & gubernationis ultimum cum ultimo ſapientiæ comparatur. conf. Quintil. 11. 3.
Superl. Inſcitiſſime. Gell. 10. 16.

INSCĪTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Non inſcitula anicula. Non. 1. 41.

INSCITIA, æ. f. [ἀμαθία, ἀνεπιστημοσύνη] Ignorantia, imprudentia; ab In & Scio compoſitum. Cæſ. 3. Bell. Gall. cap. 13. Pelles pro velis alutæque tenuiter confectæ, ſive propter lini inopiam, atque ejus uſus inſcitiam &c. Ter. Heaut. 4. 1. 17. O Juppiter, tantam ineſſe animo inſcitiam? Idem Phorm. 1. 2. 27.
Inſcitia, ut opponitur Scientiæ, ſive cognitioni. Tacit. 11. Ann. 25. Iſque illi finis inſcitiæ erga domum ſuam fuit. Idem lib. 15. Ann. 58. Sed quo fidem inſcitiæ pararet.
Inſcitia, pro Imperitia. Tacit. 1. Hiſt. 90. Inſcitiam potius legionum, quam audaciam increpans.
Antiquitatis inſcitia. Gell. 11. 6.
Ædificandi inſcitia. Tacit. Germ. 16. 2.
Legum inſcitia. Hor. 2. Serm. 1. 81.
Rerum inſcitia. Hor. 1. Epiſt. 3. 33.
Temporum inſcitia. Plin. lib. 7. cap. 48.
Veri inſcitia. Hor. 2. Serm. 3. 43.
Capitalis inſcitia. V. Capitalis, in CAPUT.
Debilis inſcitia. Perſ. 5. Sat. 99.
Ex inſcitia laborare. V. LABOR.

INSCIUS, a, um. Adj. [ἀνεπιστήμων] Qui neſcit. Cic. 4. Acad. 22. Quam ſi ſubtraxeris, qui diſtingues artificem ab inſcio?
Inſcius de malitia alterius. Tryphonius in l. bona fides. D. depoſiti. Latro ſpolia mihi abſtulit, depoſuitque apud Seium inſcium de malitia deponentis. utrum latroni, an mihi reſtituere Seius debeat?
Inſcia ac temeraria turba. Liv. 24. 48.
Inſcii quid in Heduis gereretur. Cæſ. 7. Bell. Gall. 77.
Inſcius omnium rerum. Cic. de Clar. Orat. 191.
Acti inſcius. Ovid. 8. Epiſt. 33.
Ævi venturi inſcius. Virg. 8. Æn. 627.
Armorum inſcius. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Malorum inſcius. Stat. 4. Theb. 793.
Inſcius, accuſativo junctum. Turpil. Epiclero, At enim ſcies quæ fuiſti inſcius. Nonius.

INSCIE, Adv. Apul. de Deo Socr. p. 43. Omnes ſed inſcie metuunt.

INSCRĪBO, pſi, ptum, [ἐπιγράφω] ĕre. Intus ſcribere. Cic. 4. Att. 1. Etſi omnia aut ſcripta eſſe a tuis arbitror, aut etiam nuntiis, ac rumore perlata, tamen ea inſcribam brevi, quæ te puto potiſſimum ex meis litteris cognoſcere. Inſcribam, ſubaud. In his litteris.
Inſcribere in libro ſua nomina. Cic. 1. Tuſc. 34. Quid noſtri philoſophi? nonne in his ipſis libris, quos ſcribunt de contemnenda gloria, ſua nomina inſcribunt? Et 12. Fam. 2. In ſtatua, quam poſuit in roſtris, inſcripſit, Parenti, optime merito. Tibul. lib. 4. 1. 38.
Ut noſtrum tantis inſcribam nomen in actis.
Inſcribere aliquid aliquo nomine. Plin. in Paneg.
Inſcribere in fronte. Cic. 1. in Catil. 32. Sit denique inſcriptum in fronte uniuſcujuſque civis quid de Repub. ſentiat.
Inſcribere in animo orationem aliquam. Cic. 2. de Orat. 355. Ut illi non infundere in aures tuas orationem, ſed in animo videantur inſcribere.
Ædes inſcribere litteris, Scripto ædibus affixo venales proponere. Plaut. Trin. 1. 2. 131. Ædes venales haſce inſcribit litteris.
Ædes illico mercede inſcripſi. Ter. Heaut 1. 1. 92.
Corpus inſcribere, pro Dilacerare vel notare; & vulnerum notas imprimere. Plaut. Fragm. 2. 37. Corpus tuum vulneribus inſcribam. Plin. lib. 22. cap. 1. Barbarorum feminæ mareſque etiam apud Dacos & Sarmatas corpora ſua inſcribunt. h. e. Signa quædam ſuis corporibus imprimunt, quo venuſtiores appareant.
Dextera mea leto inſcribenda tuo eſt. Ovid. 10. Met. 199.
Dominum inſcribi alicui rei. Sen. Epiſt. 99.
Facies ſua quemque inſcribit. Ovid. 6. Met. 74.
— ſua quemque deorum Inſcribit facies. i. e. Declarat.
Flores inſcripti nomina regum. Virg. 3. Ecl. 106.
Libri falſo inſcripti. Quintil. lib. 1. cap. 24. Cic. de Senect. 13. Librum, qui Panathenaicus inſcribitur. Vulgus Intitulatur dicit. Idem 1. Tuſc. 57. In illo libro, qui inſcribitur Memnon.
Medicum ſe inſcribere monumento ſuo. Plin. lib. 29. cap. 1.
Nomen inſcripſit ſacrum ſemiuſto ſtipite. Lucan. lib. 8. 792.
Notis lapis inſcriptus. Tiboll. lib. 1. 3. 54.
Patri inſcripta epiſtola. Cic. 6. Att. 3. Q. Cicero puer legit, ut opinor, & certe epiſtolam inſcriptam patri ſuo: ſolet enim aperire, idque de meo conſilio, ſi quid forte ſit quod opus ſit ſciri.
Pulvis inſcribitur haſta. Virg. 1. Æn. 482.
Inſcribere, pro Obtendere. Sen. de Vita beata 12. Inſcribunt deinde ſapientiam vitiis, abſcondenda profitentur. i. e. Dant illis ſapientiæ titulum. Sic de Brevitate vitæ, Inſcribere deos vitiis. Ovid. 15. Met. 128. Inſcripſere deos ſceleri.
Eſt & forenſe verbum ſignificans idem ac Subſcribere, vel Accuſare. Vide l. ult. C. de Injuriis. & infra in INSCRIPTUS.

INSCRIPTUS, a, um. Partic. [ἐπιγεγραμμένος] Notatus, deſcriptus; ut Lapides, Libri &c. V. ſupra in INSCRIBO.
Supra ſcriptus. Liv. 2. 41. extr. Signum inde factum eſſe, & inſcriptum, Ex Caſſia familia datum.
Servi inſcripti; i. e. Signo inuſto notati. Plin. 22. 3. conf. Gell. 17. 9.
Abſolute. Martial. 8. 74. Quatuor inſcripti portabant vile cadaver. conf. E. Vinet. Not. ad Auſon. p. 207.

INSCRIPTUS, a, um. Adj. [ἄγραφος] Non ſcriptus. Varro de R.R. lib. 2. cap. 1. Ne ſi inſcriptum pecus paverit, lege Cenſoria committat multam. Quintil. lib. 3. cap. 8. Alia eſſe ſcripta, & alia inſcripta. conf. Eund. Decl. 252. 344. & 370. & Non. 1. 169.
Inſcripti maleficii actio [ἀγραφίου δίκη] Ea ut opinor maleficii erat legibus nominatim diſerteque non comprehenſi, neque cauti, cujus tamen actio dabatur: Quæ quidem Græcorum moribus videtur comparata fuiſſe, non Romanorum: apud quos ſcholiaſticum & declamatorium erat, non in Repub. uſitatum. Hujus rei mentio eſt apud Heſychium & Suidam. Ex his intelligetur nullo negotio jocus & fruſtratio Senecæ, teſtium declamatorem irridentis, ubi ait, Deinde libuit Ciceroni de Ceſtio in foro ſatisfacere: ſubinde nactus eum in jus ad Prætorem voco, & quum quantum volebam jocorum conviciorumque effudiſſem, poſtulavi ut Prætor nomen ejus reciperet lege inſcripti maleficii. Tanta illi perturbatio fuit ut advocationem peteret, &c. V. Turneb. Adverſ. 10. 6. Et Sen. Controv. 5. 1.

INSCRIPTUM, i. n. [ἐπίγραπτον] Breve quiddam in chartula ſcriptum, cujuſmodi ſolent dare Præfecti urbium iis qui merces exportant. Lucil. apud Non. 1. 169. Facit idem, quod illi, qui inſcriptum e portu exportant clanculum, ne portorium dent. Aliis Inſcriptum eſt, Quod in portu apud publicanum mercator aut inſtitor non eſt profeſſus, ideoque in ſcriptura publicani non eſt perſcriptum, in commiſſumque incidit.
Inſcriptum, pro Inſcriptione, ſeu Titulo libri. Gell. in Præf. Al. lib. 20. cap. ult. Quædam alia inſcripta nimis lepida, multaſque prorſus concinnitates redolentia.

INSCRIPTIO, ōnis. f. [ἐπιγραφὴ, στηλογραφία] modo Titulus, modo Nota. Plin. lib. 29. cap. 1. Hinc illa infelicis monumenti inſcriptio, Turba ſe medicorum periiſſe. Idem lib. 7. cap. 58. Indicio erit tabula antiqui æris cum inſcriptione tali.
Inſcriptiones frontis, pro Stigmatibus. Sen. de Ira, 3. 3. conf. Suet. Calig. cap. 27. & Lex. Pitiſc.
Specioſiſſima inſcriptio. Paterc. lib. 2. 104. Eoque nomine decreta ei, cum ſpecioſiſſima inſcriptione operum, ornamenta triumphalia.
Accuſatio, Inſcriptionum libelli. Ulpian. l. 2. §. 8. ad leg. Jul. de Adulter. conf. Alex. Imp. leg. 3. Cod.
De Inſcriptione Crucis, Sepulchri, Statuæ, ac Supplicii. V. plura in Lex. Pitiſc.

INSCRIPTŪRA, æ. f. Tertull. adv. Valent. cap. 30. Nobis inſcriptura hujus ſeminis.

INSCRIPTĬLIS, e. Adj. Quod ſcribi nequit. Diomed. Gramm. p. 413. Vox confuſa eſt inſcriptilis.

INSCRŪTOR, āri. Idem quod Scrutari. Macrob. 7. Saturn. cap. 1. Si Homeri latentem prudentiam inſcruteris altius.

INSCRUTĀBILIS, e. Adj. Proſper. de Ingrat. cap. 36. Auguſt. Epiſt. 106. Novat. Trin. cap. 8.

INSCULPO, pſi, ptum, [ἐγκολάπτω, ἐγγλύφω] ĕre. a Scalpo, is, derivatur, non a Sculpo, quod non dicitur. Diomedes, Calco facit Inculco, non Incalco: Scalpo, Inſculpo: quare Gemma ſcalpta dicendum eſt, non ſculpta: adjecta In præp. facit Inſculpta. Hactenus Diomedes.
Inſculpere, Incidere ſignificat, in argento, ære, aut alia quavis materia ſignare. Plin. Epiſt. 8. 6. Placuit ære ſignari omnes honores faſtidioſiſſimi mancipii, quoſque repudiaſſet, quoſque, quantum ad decernentes pertinet, geſſiſſet, inciſa & inſculpta ſunt publicis, æterniſque monumentis.
Inſculpere nomina teſſeris. Juſtin. 3. 5. 10.
Poſtibus inſculpunt cornua. Ovid. 15. Met. 620.
Saxo inſculpere aliquid. Hor. 2. Serm. 3. 90.
Tabellæ litteras inſculpere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tumulo elogium inſculpſiſſe. Suet. Clar. Gram. 1. 12.

INSCULPTUS, a, um. Partic. Inſculptum in animo: h. e. Infixum & firmum. Cic. 2. de Nat. Deor. 12. Omnibus enim innatum eſt, & in animo quaſi inſculptum, eſſe deos. Idem 4. Acad. 2.
Inſculptum in columna. Plin. lib. 36. cap. 5. Sunt certe etiamnum in columnarum ſpiris inſculpta nominum eorum argumenta, rana, atque lacerta. Al. Inſcalpta.
Inſculptum monumento. Plin. lib. 7. cap. 20. Et alia mirifica facere, quæ inſculpta monumento ejus ſpectantur. Suet. Neron. 41. 6.

INSĔCO, ſecui, ſectum, [ἐμπρίω, καταπρίω] āre. Secare, ſive Intus ſecare. Columel. lib. 12. cap. 47. Quidam olivam non contundunt, ſed acuta arundine inſecant.
Inſecare vineam. Columel. lib. 4. cap. 15. Sequente deinde anno inſecatur ſuperior pars curvaturæ uſque ad medullam.

INSECTUS, a, um. Partic. [ἐμπρισθεὶς] Diſſectus. Plin. lib. 10. cap. 37. Quod auro inſectis alarum articulis quæſiere aliqui, non, &c.
Inſecti pectine dentes. Ovid. 6. Met. 58. De textorio pectine.

Animalia insecta [ἔντομα ζῶα] terrestria, ut scolopendræ, stelliones: alia volucria, ut apes, vespæ: alia utroque modo, ut formicæ: alia & pennis & pedibus carentia, ut tineæ quæ in homine nascuntur, tricenum aliquando pedum, aliquando & plurium longitudine, &c. Dicta sunt autem Insecta ab Incisuris quæ nunc cervicum loco, nunc pectorum sunt, nunc alvi. Hæc Perottus ex Plin. lib. 11. cap. 1. ubi plura: & cap. 28.

INSECĀBĬLIS, e. Adj. [ἄτμητος] Quod secari & dividi non potest, quales sunt atomi. Quintil. lib. 2. cap. 17. Ne hi quidem qui ignem aut aquam, aut quatuor elementa, aut corpora insecabilia esse, ex quibus res omnes initium duxerint, tradunt. Idem lib. 3. cap. 3. conf. Vitruv. 2. 2. Sen. Epist. 118. Lactant. de Ira Dei, cap. 9. & 10. & Mart. Capell lib. 7.

INSECTIO, ōnis. f. Gell. 18. 9. Antiqui narrationes sermonesque insectiones appellarunt.

INSECTURA, æ. f. Incisura. Sen. Quæst. Nat. 1. 7. Totidem redderet (virgula vitrea) soles, quot habuisset insecturas.

INSECTOR, āri. V. INSEQUOR.

INSĒDĀTUS, a, um. Adj. [ἄπαυστος] Non sedatus, turbulentus, commotus. Cic. in Partit. 77. Simulque altitudo animi in capiendis incommodis, & maxime injuriis, & omne quod est ejus generis, grave, insedatum, turbulentum.

INSEDĀBĬLIS, e. Adj. Unde

INSEDABILĬTER, Adv. [ἀπαύστως] Lucret. lib. 6. 1174.

Insedabiliter sitis arida corpora mersans.

INSEDI, insessum, V. INSIDEO.

INSĒDŬLUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. ἀσπούδαστος, insedulus.

INSĒMĬNO, [ἐνσπείρω] āre. Inserere. Gell. lib. 19. cap. 5. Qui aquam nivalem frugibus sane & arboribus fecundam diceret, sed hominibus potu nimio insalubrem esse, tabem & morbos sensim atque in diem longam visceribus inseminare.

INSEMINĀTUS, a, um. Partic. Vitruv. procem. lib. 8. Terra ex cælestium imbrium conceptionibus inseminata. conf. Arnob. 2. p. 93.

INSĔNESCO, ĕnui, [ἐγγηράσκω] ĕre. Diutissime immorari, quasique in eo ætatem consumere, & senem fieri. Quintil. lib. 10. cap. 3. Singulis actionum partibus insenescere.

Libris & curis insenuit. Hor. 2. Epist. 2. 82.

Negotiis insenescere. Tacit. 4. Ann. 6. 6. Quum plerique iisdem negotiis insenescerent.

INSENSĬBĬLIS, e. Adj. [ἀναίσθητος] Quod non sentitur. Gell. lib. 17. cap. 10. Inenarrabile esse ait & propemodum insensibile.

Simulacra insensibilia. Lactant. 1. 20. Et 6. 13.

INSENSĬLIS, e. Adj. Idem. Lucret. lib. 2. 864.

— necesse est
Ex insensilibus tamen omnia confiteare
Principiis constare. Idem 887.
Ex insensilibus ni credas sensile gigni.

INSENSĀTUS, a, um. Adj. Augustin. de Genes. ad Lit. 3. 12. Tertull. de Præscr. cap. 27. Et adv. Marc. 4. 43.

Insensatus, vide SENSATUS, ex Firmico. H. St. defuit in Lugd.

INSENSĀTIO, ōnis. f. Vet. Interp. Iren. præf. lib. 1.

INSENSUĀLIS, e. Adj. Cassiodor. 2. Epist. 40. Tanta vis est convenientiæ, ut rem insensualem sponte se movere faciat, quia ejus sociam constat agitatam.

INSĔPĂRĀBĬLIS, e. Adj. Sen. Epist. 85. Et juncta semper est, atque inseparabilis. Idem Epist. 118. conf. Apul. Met. 9. p. 224. Sidon. 9. Epist. 9. Cyprian. 1. Epist. 1.

Compar. Inseparabilior Trinitas. Aug. de Trin. 15. 23.

INSEPARABILĬTER, Adv. Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. cap. ult. Singula quæ inseparabiliter involuta rerum necessitas in se vinxit. Lactant. 3. 11. Inseparabiliter connexa. H. St. defuit item in Lugd.

INSEPARABILĬTAS, ātis. f. Aug. ibid. pr. & Epist. 29. & 268.

INSEPARĀTUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Prax. cap. 9. & 18.

INSĔPĔLĪBĬLIS, e. Adj. ut, Insepelibilis stultitia. V. Erasm. Adag.

INSĔPULTUS, a, um. Adj. [ἄθαπτος] Non sepultus. Cic. pro Milon. 91. Frangetis impetum vivi, cujus vix sustinetis furias insepulti? Idem 4. Catil. 11. Cerno animo sepultam patriam, miseros atque insepultos acervos civium.

Membra insepulta. Hor. Epod. 5. 99.

Mors insepulta, Ubi arcetur sepultura is, qui supplicio est affectus. Sen. de Tranquil. vitæ 14.

Pater insepultus. Sen. Theb. 1.

Sepultura insepulta. Cic. 1. Philip. 5. Nam quum serperet in urbe infinitum malum, idque manaret in dies latius: iidemque bustum in foro facerent, qui illam insepultam sepulturam effecerant, &c. Cæsaris funus vocat Insepultam sepulturam, propterea quod raptim ac turbulente, non more modoque factum erat. Sepultura autem significat Humationem, atque actum ipsum sepeliendi: funus alias, & prope exsequias ipsas, ut hoc loco, & lib. 2. de Legib. 56. Nec de mortui laude, nisi in publicis sepulturis dici licebat. V. Lex. Pitisc.

INSEQUE, vel INSECE, Dic, narra; ab Insequo, vel ut Velio Longo magis placuit, Inseco. Hinc

Insecendo apud Cat. & Inseque Musa apud Enn. V. Gell. 18. 9. & Insecis apud Fest. conf. Bos. ad Cic. 1. Att. 16. p. 103. Græv.

INSĔQUOR, ūtus sum, [ἐφέπομαι] insequi. Idem significare videtur quod Statim sequi. Virg. 1. Æn. 91.

Insequitur clamorque virûm, stridorque rudentum. Cic. 1. Tusc. 94. Nonne modo pueros, modo adolescentes in cursu a tergo insequens nec opinantes insecuta est senectus? Ubi ex vetusto codice rectius legitur Assecuta. Sic de Clar. Orat. 41.

Fugientem insequitur. Ovid. 11. Met. 468.

Cineres atque ossa alicujus insequi. Virg. 5. Æn. 787.

Convellere vimen Insequor. i. e. Insto. Virg. 3. Æn. 32.

Pergam atque insequar longius. Cic. 5. Verr. 51.

Casus per tanta pericula insequitur. Virg. 1. Æn. 620.

Fortuna insequitur viros. Virg. 1. Æn. 244.

Languor insequitur. Lucret. lib. 3. 173.

Nimbus insequitur. Virg. 4. Æn. 161.

Suspicio insequitur. Cic. 1 de Fin. 50. Plerumque improborum facta primo suspicio insequitur, deinde sermo.

Insequi, pro Persequi & insectari. Cic. pro Rosc. Amer. Quid vis amplius? Ecquid insequeris? quid oppugnas? Quintil. lib. 12. c. 10.

Clamore insequi ac minis. Cic. pro Cluent. 24.

Contumelia insequi. Cic. 14. Att. 14. Sed homines benevolos, qualescunque sunt, grave est insequi contumelia.

Epistola Epicuri Stilponem insequitur, Insectatur. Sen. Epist. 9. conf. Nep. 25. 9. 2.

INSĔQUENS, Partic. [ἐφεπόμενος] Cic. ad Octav. Quæ non insequens hora antecedente calamitosior Populo Romano illuxit?

Annus. Liv. 2. 18. pr. Insequens annus Postumum Cominium & T. Lartium Consules habuit.

Dies insequens. Liv. 2. 59. Iter in insequentem diem pronuntiari quum jussisset, prima luce classico signum profectionis dedit. Al. In sequentem.

Tempore insequenti. Paterc. 1. 6. 1.

INSĔCŪTUS, a, um. Partic. [ἐφεπόμενος] Plin. lib. 7. cap. 11. Rursus in alia, quæ septem mensium edito puerperio, insecutis mensibus geminos enixa est.

INSECUTIO, ōnis. f. Apul. Met. 8. p. 208. Cæcæ festinationis temeritate, ac metu incertæ insecutionis.

INSECUTOR, ōris. m. Tertull. Apol. cap. 5. Prudent. Hymn. Epiph. 126.

INSEQUENTER, Adv. [ἑπομένως] Gell. lib. 10. cap. 29. Obscure & insequenter particula illa posita. [Hic est ἀνακολούθως, i. e. Inconsequenter. Male sollicitatur hæc lectio. V. ANACOLUTHON.

INSECTOR, [καταδιώκω] āri. frequent. Persequi. Cic. pro Font. 1. Insector ultro, atque insto accusatori, judices: insector inquam, ac flagito testes.

Insectari aliquem hasta vel lapidibus. Plaut. Capt. 3. 4. 17.

Nam istic hastis insectatus est domi matrem & patrem. Idem Rud. 3. 6. 5.

Insectari aliquem maledictis, Lacessere, & conviciis afficere. Cic 2. de Fin. 80. Sit ista in Græcorum levitate perversitas, qui maledictis insectantur eos qui de veritate dissentiunt.

Insectari injuriam alicujus. Cic. 5. Att. 17. Ibi forum agit, quum ego sim in provincia: quam ejus injuriam non insector.

Non equidem insector. Hor. 2. Epist. 1. 69.

Terram insectari rastris, Sarrire. Virg. 1. Georg. 155.

INSECTO, [διώκω] āre. In voce activa legitur apud Plaut. Capt. 3. 4. 61.

Jam illic nos insectabit lapidibus, nisi illunc jubes
Comprehendi. Idem Pœn. 3. 1. 21.

INSECTANTER, Adv. Gell. 19. 3. Insectanter & graviter vituperari.

INSECTATUS, a, um. Partic. pass. ab Insecto. Hirt. Bell. Alex. cap. 17. Miles ab his insectatus constiterat.

Item act. ab Insector. Tacit. 2. Hist. 96. 3. In hunc modum Vitellius disseruit Prætorianos insectatus.

INSECTĀTIO, ōnis. f. [δίωξις] Liv. 7. 1. Idem 3. 65. Sine insectatione potestatis ejus. Idem 22. 34. Quintil. lib. 5. cap. 7. Quod insectationis genus est permistum defensioni legimus in orationibus plurimis.

Inhumana fortunæ insectatio. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Abstinere insectatione. V. ABSTINEO.

Tanta est hominum insolentia & nostri insectatio. Cic. 11. Fam. 1. conf. Tacit. 2. Ann. 55. 3: 12. 40. 1. & 15. 18. 3.

INSECTĀTOR, ōris. m. Liv. 3. 33. Ut auræ popularis sectator evaderet, pro truce sævoque insectatore plebis. Quintil. 10. 1. extr. Seneca egregius vitiorum insectator.

INSĔRĒNUS, a, um. Adj. [ἀναίθριος] Nubilus. Stat. 1. Silv. 6. 21.

Non tantis Hyas inserena nimbis
Terras obruit, &c.

INSĔRO, ēvi, ĭtum, [ἐγκεντρίζω, ἐμβάλλω, ἐμφυτεύω, ἐμφυλλίζω] ĕre. a Sero compositum; quandoque pro Semino sive Planto accipitur. Virg. 1. Ecl. 74.

Insere nunc, Melibœe, piros, pone ordine vites. [Nisi rectius de Insitione artificiosa intelligitur.

Inserere frumentum arboribus: h. e. Inter arbores frumentum seminare: qui mos adhuc apud Italos durat. Columel. lib. 5. cap. 7. Arboribus rumpotinis si frumentum non inseritur, in utramque partem viginti pedum spatia interveniunt.

Inserere, Scisso arboris trunco, surculum alterius arboris, ut coalescant, imponere. Varro de R. R. lib. 1. cap. 40. Si in pirum silvaticam inseveris pirum quamvis bonam, &c. In quamcunque arborem inseras, si ejusdem generis est, &c.

Inserere vitem. Columel. de Arborib. cap. 8. pr.

Inserere arbori. Columel. lib. 5. cap. 11. Omnis surculus omni arbori inseri potest.

Inserere hortos. Columel. lib. 3. cap. 21. pr.

Inserere loca de. Columel. de Arborib. cap. 8. Humida loca, de uva alba: sicca, de nigra inserito. Subaudi Surculis vinearum.

Vitiorum aliqua insevit tibi natura. Hor. 1. Serm. 3. 35.

INSĪTUS, a, um. Partic. Frequentius translate. Innatus, ingenitus.

Mala insita fert pirus. Virg. 2. Georg. 33.

Insitum & innatum animis. Cic. 4. de Fin. 4. Habere etiam insitam quandam vel potius innatam cupiditatem scientiæ.

Amor cognitionis insitus menti. Cic. 4. de Fin. 4.

Civis urbis insitus. Sallust. in Cic. 6. 61. Ed. Wasse.

Feritas insita. Liv. 34. 20.

Horror insitus mortalibus. Lucret. lib. 5. 1164.

Inimicitias insitas habere & gerere cum nomine Pop. Rom. Cic. pro Font. 23.

Malum insitum in natura. Cic. 5. Verr. 177.

Mos insitus vitio genti, inter latrocinia militiam exercendi. Liv. 28.

Notio naturalis & insita in animis nostris inest. Cic. 1. de Fin. 31.

Odii quantum insitum animis. Valer. 6. 3. 1.

Opinio insita penitus, & vetusta. Cic. pro Cluent. 4.

Vim insitam promovet doctrina. Hor. 4. Carm. 4. 33. i. e. Naturalem, ait Acron.

INSĪTUM, i. n. Surculus ipse ex una arbore resectus & in aliam implantatus. Columel. lib. 4. cap. 29. Tum quod ex insito profundit, subligandum, ne vento surculus motus labefactetur, explantetur tener pampinus. Idem de Arbor. cap. 26. Postea paleato luto bene subacto oblinito totam plagam, & spatium quod est inter surculos, usque eo, ut duobus digitis insita extent. conf. Varr. R. R. 1. 41.

Insĭtio, ōnis. f. [ἐμφύτευσις] Columel. lib. 5. cap. 11. Tria genera porro inſitionum antiqui tradiderunt: unum, quo reſecta & fiſſa arbor reſectos ſurculos accipit. Ovid. Rem. Amor. 195.

Venerit inſitio, fac ramum ramus adoptet.

Conſitiones & Inſitiones delectant. Cic. de Senect. 54. Nec conſitiones modo delectant, ſed etiam inſitiones, quibus nihil invenit agricultura ſolertius.

Insĭtus, ûs. m. [ἐγκεντρισμὸς] Idem quod Inſitio. Plin. lib. 14. cap. 3. Et hactenus publica ſunt genera: cetera regionum locorumque, aut ex his inter ſe inſitu miſta.

Insĭtor, ōris. m. [ἐγκεντριστὴς] Qui inſerit. Plin. lib. 18. cap. 33. Hunc caveat inſitor calamis. Propert. 4. 2. 17.

Inſitor hic ſolvit pomoſa vota corona.

Hoc nomine flamen, ſacrum Cereale faciens Telluri & Cereri, invocabat Deum, uti probat Serv. ad Virg. 1. Georg. 21. ex Fabio Pictore.

Insĭtītius, a, um. Adj. [ἐγκεντρισικὸς] Quod eſt inſitum.

Sermo inſititius, & inductus, Non nativus, ſed aliunde arceſſitus, cui Patrius opponitur. Plin. Epiſt. 4. 3. extr.

Somnus inſititius. Varr. R. R. 1. 2. Qui inter diei negotia inſeritur.

Insitīvus, a, um. Adj. [ἐγκεντρισικὸς] Quod inſeritur. Gell. lib. 12. cap. 1. Corpuſque & animum benigne ingenitis primordiis inchoatum, inſitivo, degenerique alimento lactis alieni corrumpere. Cic. pro Sext. 101. Quumque inſitivum Gracchum contra vim multitudinis incitatæ cenſu prohibuiſſet.

Liberi inſitivi, Nothi. Phædr. 3. 3. 10.

Pira inſitiva. Hor. Epod. 2. 19.

Insĕro, ĕrui, ertum, [ἐμβάλλω, ἐντίθημι] ĕre. Immittere, imponere, immiſcere. Columel. lib. 6. cap. 4. Nauſea diſcutitur, ſi integrum gallinaceum crudum ovum jejunis faucibus inſeras.

Caput inſerere in tentorium. Liv. lib. 8. 36.

Cibum inſerere in os pueris. Cic. 2. de Orat. 16. Qui omnes tenuiſſimas particulas, atque omnia minima, manſa (ut aiunt nutrices) infantibus pueris in os inſerant.

Collum inſerere in laqueum. Cic. 6. Verr. 37.

Conciones operi ſuo inſerere. Juſtin. 38. 3. 11.

Exemplum brevitati operis. Ibid.

Grana ciceris in acum inſerere. Quintil. lib. 2. cap. 2. Qualis illius fuit, qui grana ciceris ex ſpatio diſtante miſſa, in acum continuo & ſine fruſtratione inſerebat. h. e. Immittebat.

Manum in ſinum. Ter. Heaut. 3. 3. 3.

— vidin' ego te modo manum in ſinum huic meretrici
Inſerere?

Subtegmen inſeritur (ſtamini) acutis radiis. Ovid. 6. Met. 56.

Inſerere alicui libro aliquid. Plin. lib. 31. cap. 4. Quædam terræ imbribus ſicciores fiunt, velut in Narnienſi agro, quod admirandis ſuis inſeruit Cicero, ſiccitate lutum fieri prodens, imbre pulverem.

Vitæ inſerere aliquem. Stat. 5. Silv. 5. 72.

Bellis civilibus ſe inſerere. Ovid. 3. Met. 117.

Conditio inſeritur ſtipulationi, i. e. Ponitur in ſtipulatione. Julianus in l. impoſſibilis. D. de verb. obligat.

Conſilium aliquod inſerere, Addere, adjungere. Plaut. Pœn. 4. 2. 105.

Et illud autem inſerendum eſt conſilium vernaculum. Al. Inſerviendum.

Deos inſerere minimis rebus. Liv. 27. 23. pr. Cumis (adeo minimis etiam rebus prava religio inſerit deos) mures in æde Jovis aurum roſiſſe.

Epiſtola exinterato lepori inſeritur. Juſtin. 1. 5. 10.

Expoſtulationem ſuam inſerere. Liv. 35. 17. pr. Admiſſi plures dum ſuas quiſque nunc querelas, nunc expoſtulationes inſerit, æqua iniquis miſcentes e diſceptatione altercationem fecerunt. Al. Poſtulationes.

Fabula inſeritur huic loco. Liv. 5. 21.

Jocos hiſtoriæ turpes inſeruiſſe. Ovid. 2. Triſt. 444.

Iocos inſere moris eſt. Quintil. lib. 2. cap. 10. p. 164.

Laudem ac vituperationem inſerere. Quintil. lib. 2, cap. 1. Nonne laus ac vituperatio certaminibus illis frequenter inſeritur?

Locus non tam inſertus, quam applicitus. Quintil. lib. 2. cap. 4. Quod vix ullus eſt tam communis locus, qui poſſit cohærere cum cauſa, niſi aliquo propriæ quæſtionis vinculo copulatus: appareatque eum non tam inſertum, quam applicitum.

Opinionem inſerere. V. opinio.

Oſcula inſerere. Ovid. 3. Amor. 7. 9.

Insertus, a, um. Partic. Paterc. 2. 60. 4. Commentariis falſis inſertis.

Falces inſertæ affixæque longuriis. Cæſ. 3. Bell. Gall. 14.

Feneſtræ inſertæ. Virg. 3. Æn. 152. — qua ſe
Plena per inſertas fundebat Luna feneſtras. Inſertas, aut clatratas: aut non ſertas: ut ſit quaſi Inſeratas. i. e. Non clauſas. Et dictum quomodo Aſpróſque molares, pro Aſperos, &c. Servius.

Prædia agris inſerta. Plin. Epiſt. 3. 19. pr.

Inſertus per. Plin. lib. 10. cap. 57. Penna per tranſverſas inſerta nares.

Inserta, æ. f. Ornamentum. Publ. Syr. Frugalitas inſerta eſt rumoris boni. V. Salmaſ. in Hiſt. Aug. p. 407. & 443.

Insertim, Adv. Lucret. lib. 2. 114.

Contemplator enim, quum ſolis lumina, quumque
Inſertim fundunt radios per opaca domorum, &c.

Insertītius, a, um. Adj. Gloſſ. Gr. Lat. ἐγκεντρίσιμος.

Insertīvus, a, um. Adj. Calpurn. Decl. 24. Nemo unquam ſacra gentilitia inſertiva ſtirpe corrupit. V. Schult. p. 822. Burm.

Inserto, [ἐντίθεμαι] āre. forma Frequent. ab Inſertum formatum. Virg. 2. Æn. 672.

Hic ferro accingor rurſus, clypeoque ſiniſtram
Inſertabam aptans, meque extra tecta ferebam.

Dextras inſertare catenis. Stat. 12. Theb. 460.

Insertans, antis. Partic. Petron. cap. 97. Servus inſertans commiſſuris ſecures.

Nubibus inſertans caput. Sil. 5. 483.

Insertātus, a, um. Partic. Prudent. Apoth. 464.

Insertatio, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1.

Inserpo, pſi, ptum, [ἑρπύζω] ĕre. Idem quod Serpere & obrepere. Stat. 1. Theb. 340.

— jam ſomnus avaris
Inſerpit curis. Apul. Met. 7. p. 189. Ei lanugo malis inſerpebat.

Inservio, īvi, ītum, [ὑπηρετέω, θεραπεύω, ὑπουργέω, χαρίζομαι] īre. Notæ ſignificationis. Cic. 1. Off. 49. A quo enim plurimum ſperant, etiam ſi ille his non eget, tamen ei potiſſimum inſerviunt.

Pervigil inſervibat equo. Sil. lib. 7. 341.

Commodis ſuis inſervire, Suæ utilitati conſulere. Cic. 2. de Fin. 17. Ergo in his adoleſcentibus bonam ſpem eſſe dicemus, & magnam indolem, quos ſuis commodis inſervituros, & quicquid ipſis expediat facturos arbitramur?

Famæ inſervire. Tacit. 13. Ann. 8.

Honoribus inſervire, Dare operam honoribus acquirendis. Cic. 2. Off. 3. Poſtea quam honoribus inſervire cœpi, meque totum Reipub. tradidi.

Rebus omnibus inſerviendum ſtatuit, quo &c. Cæſ. 8. Bell. Gall. 8. [Ablativus eſt, ut Modis omnibus.

Valetudini inſervire. Cic. 16. Fam. 17. Valetudo tua me valde ſollicitat, ſed inſervi & fac omnia.

Inſervire aliquem. Plaut. Moſt. 1. 3. 33.

Matronæ, non meretricium eſt, unum inſervire amantem. conf. Parei Lex. Crit. p. 616.

Inſervitum eſt. Cic. 6. Fam. 12. Sed nihil eſt a me inſervitum temporis cauſa.

Insessor, Insessus. V. insideo.

Insībīlo, [ἐμπνευστίζω] āre. Idem quod Sibilare, vel Spirare. Ovid. 15. Met. 603.

Qualia ſuccinctis, ubi trux inſibilat Eurus.

Membris inſibilat ignis. Sil. lib. 12. 616.

Insiccātus, a, um. Partic. ab insicco. [ἐπιξηρανθεὶς] Stat. 3. Theb. 364.

Vulneraque iſta ferens putri inſiccata cruore,
Protinus ire peto.

Insiccabilis, e. Adj. ut, Inſiccabilis gelu pagina. Sidon. Epiſt. 16.

Insicium, V. isitium.

Insīdens, Partic. ab Inſideo: ſive Insīdens, ab Inſido. V. insideo, & insīdo.

Insĭdĕo, ēdi, eſſum, [ἐπικάθημαι, ἐπικαθίζομαι, ἐφεδρεύω, ἐφιζάνω] ēre. Super aliquid ſedere, vel Inhærere. Cic. 2. de Nat. Deor. 68. Nec longe abſunt ab hac vi dii Penates, ſive a penu ducto nomine, &c. ſive ab eo, quod penitus inſident, ex quo etiam penetrales a poetis vocantur.

Equo inſidere. Auctor de Viris Illuſt. c. 32. extr. Albis equis inſidentes. Liv. 7. 6. Equo deinde quam poterat maxime exornato inſidentem, armatum ſe in ſpecum immiſiſſe.

Toro inſidere. Ovid. 20. Epiſt. 134.

Inſidere in ſella Plin. lib. 11. cap. 37. Cæſari Dictatori quo die primum in ſella aurea inſedit, ſacrificanti bis in extis defuit.

Cogitatio inſidet. Cic. 5. Fam. 13. Quæ cogitatio quum mihi non omnino excidiſſet (etenim penitus inſederat) vi tamen, &c.

Crimen inſidet in animo. Cic. pro Deiot. 8. In exulcerato animo facile fictum crimen inſideret.

Deſiderium inſidet nobis. Lucret. lib. 3. 931.

Dolor inſidet pedibus. Plin. lib. 1. Epiſt. 12. Cic. 5. Verr. 95. In quibus ſi ex ipſorum domeſtico incommodo nullus dolor inſideret, tamen eſſet illa, &c.

Fervor in venis inſidet & medullis. Cic. 4. Tuſc. 24. Quum autem hic fervor, concitatioque animi inveteraverit, & tanquam in venis medulliſque inſederit. h. e. Inhæſerit penitus.

Pax inſidet. Cic. Anteq. iret in exil. 9. Quum jam domeſticis pax non inſideat, ſed publice providenti eripiatur?

Suſpicio inſidet. Cic. pro Milon. 69. Quæ ſi non probaret, ſi tibi ita penitus inſediſſet iſta ſuſpicio, nullo ut evelli modo poſſet, &c.

Vapor ſiderum inſedit ſiticuloſæ Apuliæ. i. e. Incubuit. Hor. Epod. 3. 15.

Inſidere portentis. Plin. lib. 11. cap. 49. Ceu plane viſenda res eſſet, principem terrarum inſidere portentis.

Inſidere in animo. Cic. pro Corn. Balb. 4. Etenim ei ſuccedo orationi, quæ non prætervecta ſit aures veſtras, ſed in animis omnium penitus inſederit.

Inſidere in mente. Cic. in Orat. 9. Sed ipſius in mente inſidebat ſpecies pulchritudinis eximia quædam. [An Eximiæ?

Macula quæ penitus jam inſedit, atque inveteravit in Pop. Rom. nomine. Cic. pro Lege Manil. 7.

Inſidet in memoria mea penitus. Cic. 2. de Orat. 122. Nihil quiſquam unquam me audiente egit orator, quod non in memoria mea penitus inſederit.

Inſidere locum aliquem, Occupare præſidio. ut, Inſidere arcem militibus. Liv. 26. 44. pr. Quingentis militibus arcem inſedit.

Agroſque vacuos, & militum uſui ſepoſitos inſedere. Tacit. 13. Ann. 54.

Anfractus ſilvarum cæcis inſederat armis. Sil. lib. 5. 3.

Aram inſederant. Tacit. 3. Ann. 61.

Arcem Capitolii inſedit. Tacit. 3. Hiſt. 69. 4. i. e. Occupavit

Cineres patriæ inſidere. Virg. 10. Æn. 59.

Non ſatius cineres patriæ inſediſſe ſupremos?

Clauſtra terræ, ac maris inſediſſet. Tacit. 2. Ann. 59.

Collem inſidere. Plin. lib. 5. cap. 13. Joppe inſidet collem præjacente ſaxo, in quo vinculorum Andromedæ veſtigia oſtendunt.

Effugia inſederant. Tacit. 3. Ann. 42

Itinera inſidere. Liv. 25. 21. Qua fugam inclinaturam credebat, omnia itinera inſidere jubet.

Juga inſidere. Tacit. 2. Ann. 16. Soli Cheruſci juga inſedere.

Jugis inſedit Hetruſcis. Virg. 8. Æn. 479.

Locum inſidere, Inſidiis occupare. Liv. 21. 54. pr. Mago locum monſtrabit, quem inſideatis.

Locum aliter. Plin. in Paneg. cap. 1. extr. Eodemque loci, quem deus ille tam manifeſtus ac præſens, quam cælum ac ſidera inſedit.

Loco inſidere. Virg. 11. Æn. 531.

Arripuitque locum, & ſilvis inſedit iniquis. Ubi Servius, Inſedit, proprie: nam Inſidere, eſt Doloſe aliquem exſpectare: unde & Inſidiæ nominatæ ſunt.

Molibus villarum inſidere. Tacit. 4. Ann. 67.

Inſidere, pro Inſidiari. Lactant. de Opific. Dei, cap. 1. Adverſarius noſter ſaluti inſidet.

INSIDEOR, pass. [ἐφεδρεύομαι] ēri. Liv. 25. cap. 13. pr. Viæque omnes hostium præsidiis insiderentur.
Equus insidetur. Gell. 18. 5.
INSĬDENS, [ἐπικαθήμενος] Partic. ut, Insidens equo. Liv. 27.
Cura deorum insidens assidua. Liv. 1. 21.
Mala insidentia. Cic. 4. Tusc. 84.
INSESSUS, a, um. Partic. [ἐφεδρευθεὶς] Insidiis occupatus. Liv. 7. cap. 34. pr. Consul exercitum incaute in saltum cava valle pervium, circaque insessum ab hoste induxit.
Alpibus insessis. Tacit. 3. Hist. 1. 4.
Cubilia monstris horrendis insessa. Stat. 12. Theb. 236.
Humus insessa tanto pondere. Stat. 1. Silv. 1. 56.
Montes præsidiis insessi. Tacit. 13. Ann. 39. 2.
INSESSOR, ōris. m. Symmach. 2. Epist. 48. Insessor viarum.
INSĪDIÆ, arum. f. pl. [ἐνέδρα, ἐφεδρεία, ἐπιβουλία, ἐπιβουλὴ, λοχισμὸς] Dolosa exspectatio ad aliquem aggrediendum. Cæs. 2. Bell. Gall. 11. Insidias veritus. Cic. 3. Off. 68. Suntne igitur insidiæ, tendere plagas? Insidiis; pro Ex insidiis, vel per insidias. Cic. 13. Att. 10. Marcellus insidiis interfectus est.
Incautus insidiis, pro Ad insidias. Tacit. 11. Ann. 9. Si prævenirent Claudium, ut insidiis cautum, ita iræ properum.
Iter per insidias. Ovid. 2. Met. 71.
Maris infidi insidiæ. Lucret. lib. 2. 557.
Irritæ, & degeneres insidiæ. Tacit. 11. Ann. 19. Nec irritæ, aut degeneres insidiæ fuere adversus transfugam, & violatorem fidei.
Absunt insidiæ a vatibus. V. ABSUM.
Adhibere nimis insidiarum. V. NIMIS.
Agere de insidiis aliquid, Dolose & insidiose. Cic. 1. Off. 109. Qui nihil ex occulto, nihil de insidiis agendum putant.
Ex insidiis. Cic. in Orat. 38. Non ex insidiis, sed aperte ac palam elaboratur, ut verbis, &c.
Aucupare ex insidiis. Plaut. Asin. 5. 2. 31.
Aucupemus ex insidiis clanculum quam rem gerant.
Capere ex insidiis. V. CAPIO.
Circumvenire per insidias. V. CIRCUMVENIO.
Capi insidiis. Virg. 1. Georg. 426.
Collocare insidias alicui. Cic. pro Milon. 27. Clodius ante suum fundum Miloni insidias collocavit. Cæs. 3. Bell. Gall. 37.
Comparare insidias alicui per aliquem. Cic. pro Cluent. 46.
Componere insidias alicui. Tibul. lib. 1. 6. 4.
Consurgere ex insidiis. V. CONSURGO.
Dare insidias. Plaut. Stich. 2. 3. 52.
Disponere insidias. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Excipere insidiis aliquid. Virg. 3. Ecl. 18.
Explorat lupus insidias ovilia circum. Virg. 3. Georg. 537.
Exstruere insidias. Justin. 43. 4. 8.
Facere insidias. Ter. Eun. 3. 3. 26. Cic. 15. Fam. 2. Ita mecum locutus est, ut nullas insidias neque vitæ suæ, neque regno diceret se aut intelligere fieri, aut etiam suspicari. Justin. 16. 1. 10.
Habere insidias. Cic. 1. Off. 35. Paci, quæ nihil habitura sit insidiarum, semper est consulendum.
Incidere in insidias. Cic. Fam. 7.
Instruere insidias alicui. Catul. 21. 7. Justin. 24. 2. 1.
Instruere insidias in aliquo loco. Cic. pro Cluent. 189.
Interiit ex insidiis Alexander Pheræus. Cic. 2. Off. 26.
Interficere aliquem per insidias. Cic. pro Domo 59. Justin. 16. 1. 8.
Intrare insidias. V. INTRO.
Intrare in insidias. Cæs. 3. Bell. Civil. 38.
Locare insidias alicui. V. Loco in LOCUS.
Locati in insidiis viri fortes ab imperatrice. Cic. pro Cœl. 67.
Mandare rem aliquam insidiis. Justin. 5. 2. 5.
Maturare insidias alicui. Sallust. Catil. cap. 33.
Meditari insidias alicui. Virg. 5. Ecl. 60.
Moliri insidias avibus. Virg. 1. Georg. 271.
Niti insidiis. V. NITOR.
Opponere alicui insidias. V. OPPONO.
Parare insidias alicui. Plaut. Pœn. 3. 1. 46.
Ei paratæ ut sint insidiæ de auro & de servo meo.
Parare insidias vitæ alicujus. Cic. pro Rosc. Amer. 26.
Parare insidias & tecta arma. Ovid. 3. Fast. 638.
Patefacere insidias. Cic. 15. Fam. 2. Cumque mihi rex, patefactis jam insidiis, non egere exercitu Pop. Rom. sed posse se suis opibus defendere videretur.
Petere aliquem insidiis. Ovid. 9. Met. 622.
Ponere insidias, Insidiari, & moliri insidias. Cic. 2. de Lege Agr. 48. Isti penitus abstrusas insidias se posuisse arbitrantur contra Cn. Pompeii dignitatem.
Ponere in insidiis: h. e. In loco ubi insidiæ factæ sunt. Cic. pro Deiot. 21. Quid? ille signa ænea in insidiis posuerat?
Struere insidias. Tacit. 2. Ann. 65. Ovid. 1. Met. 198.
Subactus insidiis, Coactus. Virg. 12. Æn. 494.
Subjicere insidias. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Esse in insidiis. Ter. Phorm. 1. 4. 52.
Nunc prior adito tu. ego in insidiis hic ero. Bentl. In subsidiis. V. IN.
Tendere insidias alicui. Cic. pro Rosc. Com. 46. Justin. 43. 4. 8.
Vertere insidias in aliquem. Justin. 16. 4. 8.
INSIDIŌSUS, a, um. Adj. [ἐπιβουλευτικὸς] Insidiis plenus, fallax. Compar. Cic 4. Verr. 192. Quis acerbior? quis insidiosior? quis crudelior unquam? Conditio insidiosissima. Plin. lib. 29. cap. 1. In qua conditione insidiosissima auctoritatem pessimis boni faciunt.
Alloquio insidiosus. Justin. 9. 8. 8.
Facies insidiosa oculis. Ovid. 15. Epist. 22.
Loca insidiosa. Caius in l. Qui petitorio. §. Qui. D. de rei vendicatione, Culpæ autem reus possessor est, & qui per insidiosa loca servum misit, si is periit.
Latro insidiosus. Martial. lib. 14. 20.
Princeps insidiosissimus. Plin. Paneg. extr.
Quies insidiosa. Stat. 1. Silv. 4. 57.
Verba insidiosa. Ovid. 20. Epist. 210.

INSIDIOSE, Adv. [ἐπιβούλως] Dolose, fraudulenter. Cic. 3. Off. 68. Ratio ergo hoc postulat, nequid insidiose, nequid simulate, nequid fallaciter.
Insidiose spem falsam ostendere. Cic. pro Rosc. Amer. 33.
Sceleratissime & insidiosissime tractare aliquem. Cic. 1. Q. frat. 3. extr.
INSIDIOR, [ἐνεδρεύω, ἐπιβουλεύω, λοχάω, λοχίζω] āri. Insidias parare & instruere. Martial. 12. 11.
Si te delectant animosa pericula, Tuscis
(Tutior est virtus) insidiemur apris. Cic. in Orat. 210. Non enim id agit, ut insidietur & observet, sed favet.
Hostibus insidior. Ovid. 13. Met. 212.
Lupus insidiatus ovili. Virg. 9. Æn. 59.
Tempori insidiari. Liv. 23. Temporibus Paterc. 2. 21. 2.
INSIDIO, āre. Act. ut, Servi, qui saluti dominorum suorum insidiaverint. lib. 48. Dig. t. 19. l. 28. V. Scip. Gentil. Parerg. 1. 18.
INSIDIANS, āntis. Partic. Justin. 43. 4. 10. Regi insidianti insidiæ tenduntur. Idem 6. 6. 6. Lacedæmonii securis insidiantes. Cæs. 8. Bell. Gall. 19. Ab insidiantibus accipere detrimentum. Propert. 3. 6. 37. Natura insidians.
INSIDIATUS, a, um. Partic. Virg. 9. Æn, 59.
— pleno lupus insidiatus ovili.
INSIDIANDUS, Partic. Passive. Cic. pro Cœl. 51. Magnum crimen in legatis insidiandis.
INSIDIANTER, Adv. Idem quod Insidiose. Justin. 6. 6. 6. Sed Lacedæmonii securi, insidianter absentiam Arcadum speculati, castellum eorum expugnant. Al. Insidiantes.
INSIDIĀTOR, ōris, m. [λοχήτης, ἐπίβουλος] Qui tendit insidias. Cic. pro Milon. 19. Insidiatori vero & latroni quæ potest afferri injusta nex? Nep. 21. 2. 2. Imperii insidiator. Idem 14. 9. 4.
Insidiator viæ. Cic. 2. in Catil. 27.
Fugere insidiatorem. Hor. 2. Serm. 5. 25.
INSIDIĀTRIX, īcis. f. Ammian. 24. 17. Insidiatrix manus. Idem 27. 23.
INSĪDO, is. insedi, insessum, [ἐνίζω, ἐνιζάνω] ĕre. mutuatur præteritum & Supinum ab Insideo, propter significationis affinitatem. Idem quod simplex Sido; Deorsum descendere. Virg. 6. Æn. 707.
Ac veluti in pratis, ubi apes æstate serena
Floribus insidunt variis, &c.
Insidere memoriæ. Quintil. lib. 10. cap. 7. conf. Sil. 5. 3. & Pallad. 1. 4.
INSĪDOR, ēris, insessus sum, [ἐνιζάνομαι] īdi. Stat. 2. Theb. 36.
Stat sublimis apex, ventosque, imbresque serenus
Despicit, & tantum fessis insiditur astris.
INSĪDENS, entis. Partic. [ἐνίζων] Plin. lib. 21. cap. 19. Cavendus in his situs celeriter insidens.
INSIGNIS, e. Adj. [διάσημος, εὔσημος, παράσημος, ἐκφανὴς] a Signo derivatur, quasi Aliquo signo ab aliis discretus, & separatus. Festus, Insignes appellantur boves, Qui in femine & in pede album habent, quasi Insigniti.
Insignis maculis. Virg. 3. Georg. 56.
Nec mihi displiceat maculis insignis, & albo.
Insignis, per translationem, Clarus dicitur, præstans, nobilis: quasi ob notam aliquam, sive bonam sive malam conspiciendus. Insignis enim (ut ait Festus) tam ad Laudem, quam ad Vituperationem inflecti potest. Accipitur & pro Magno.
Insigne ad decus & ad gloriam. Cic. 3. de Fin. 25. Is cui contingit ut jure laudetur, habet insigne quiddam ad decus & ad gloriam.
Insignis ad deformitatem, h. e. Insigniter deformis. Cic. 3. de Legib. 19. Insignis ad deformitatem puer, brevi tempore creatus, multoque tetrior, & fœdior natus est.
Auro & purpura insignis matrona. Liv. 34. 7. Virg. 4. Æn. 134.
— ostroque insignis & auro
Stat sonipes.
Bellis insignior. Claud. 1. in pr. Conf. Stil. 28.
Clade duplici dies insignis. Liv. 6. 1. extr.
Coma insignis. Suet Neron. 20. 6.
Crinibus insignis Phœbus. Ovid. 1. Amor. 1. 2.
Debilitate insignes. Suet. Calig. 26. 9.
Facie insignis. Virg. 9. Æn. 583.
Forma insignis Euryalus. Virg. 5. Æn. 295.
Genere nequaquam tam insignes, quam vitiis nobiles. Cic. de Petit. Conf. 10.
Monstris insignia & prodigiosa corpora. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Notis omnibus turpitudinis insignis homo. Cic. pro Rabir. 24.
Notis epistolæ insignes amoris. Cic. 1. Att. 9. Pure loquuntur, cum humanitatis sparsæ sale, tum insignes amoris notis.
Phaleris insignis equus. Virg. 5. Æn. 310.
Pietate vir insignis. Virg. 1. Æn. 10.
Titulis insignis avorum. Lucan. lib. 8. 73.
Versibus insignem te pudet esse meis. Propert. 3. 24. 4.
Vitiis insignis. Ovid. 4. de Pont. 13. 14.
Camœna insignis. Hor. 1. Carm. 12. 39.
Facies insignis. Phædr. 3. 8.
Facta insignia. Ovid. 3. Epist. 121.
Furor insignis equarum. Virg. 3. Georg. 266.
Improbitas insignis. Cic. 2. de Orat. 273.
Impudentia insignis. Cic. 6. Verr. 66.
Indicium insigne. Cic. 7. Fam. 6. Cum aliquo insigni indicio meæ erga te benevolentiæ.
Injuria insignis. Cic. pro Cæcin. 36. Quid tu, tam insigni accepta injuria, postulabis?
Laude insigni ferre aliquem. Virg. 1. Æn. 625.
Malefacta insignia. Lucret. lib. 3. 1027.
Metus insignis. Lucret. lib. 3. 1027.
Miseria insignis. Cic. de Orat. 273.
Odium insigne. Cic. 14. Att. 14. Accedit ut ne in ipsum quidem Clodium, meum insigne odium fuerit unquam.
Opera insignis. Phædr. 1. 11.
Paucitas insignis. Justin. 13. 7. 4.
Perjurium insigne atque illustre. Cic. de Arusp. Resp. 36.
Res insignis ad memoriam crudelitatis. Cic. pro Domo 43.

In re tam insigni tamque atroci. Cic. pro Cæcin. 37.
Re insigni & nota aliquid notare. Cic. 2. de Orat. 259. Hoc insigni aliqua & nota re notari volo.
Studium insigne alicujus erga alterum. Cic. 2. de Fin. Cujus quantum studium, & quam insigne fuerit erga me temporibus illis, quæ nota sunt omnibus, scire necesse est utrumque vestrum.
Temeritas insignis. Cic. 1. Acad. 44.
Virtus viri alicujus clara & insignis posteris. Cic. de Amicit. 102. Virtutem enim semper amavi illius viri, quæ extincta non est: nec mihi soli versatur ante oculos, qui illam semper in manibus habui, sed etiam posteris erit clara & insignis.
Visus insignis & illustris. Cic. 1. de Nat. Deor. 12.
Vitium insigne. Cic. 1. Q. frat. 1. Caveamus quantum efficere & consequi possumus, ut nequod in nobis insigne vitium fuisse dicatur.
Insigne, pro Facinore aliquo insigni, Ter. Eun. 5. 5. 31.

Nam jam diu causam quærebat senex
Quamobrem insigne aliquid faceret, is nunc repperit. Al. Faceret iis, nunc.

Insigne ad memoriam. Liv. 24. extr.
Compar. ut, Insignior contumelia. Liv. 4. 4. Insigniora monumenta vetustatis. Idem 10. 15.
Superl. Insignissimum spectaculum. Tertul. de Spect. cap. 12. pr. Insignissima religio. Idem Apol. cap. 21. pr.

Insigne, is. n. [παράσημον, σύμβολον] Notam & signum significat. Plin lib. 7. cap. 19. Sed hæc parva naturæ insignia in multis varie cognoscuntur.
Indicium & insigne fortunæ. Cic. 3. Verr. 152. Quod ornamentum pueritiæ pater dederat, indicium atque insigne fortunæ, hoc ab isto prædone ereptum esse, graviter & acerbe homines ferebant.
Morbi insignia. Hor. 2. Serm. 3. 254.
Virtutis, Præmia. Cic. 3. Fam. 13. Insignia enim virtutis multi etiam sine virtute assecuti sunt.
Quod insigne erat, id est quod vulgus dicit, Quod signum erat. Cæs. 2. Bell. Gall. 20. Vexillum proponendum, quod erat insigne quum ad arma concurri oporteret. Cic. 3. de Orat. 131.
Insignia, dicuntur Ea quæ in vestibus, vexillis, & hujusmodi insignita sunt: aut Vestes ipsæ, vexilla, & alia quæ fiunt aut feruntur, ita ab aliis discreta ut nosci possint cujus sint, & ad quos pertineant, ut vestes militares, & insignia militaria, regalia, consulariave, quibus acies ab acie, eques ab equite, rex & consul a viro privato cognosci debet.
Mos fuit antiquorum, ut bene meritis insignia tribuerent magistratuum. Unde scribit Tacitus Ann. 11. 38. extr. decreta fuisse Narcisso Quæstoria insignia a Claudio Cæsare. Ab eodem insignia Præturæ Crispino decreta fuerunt. teste eodem lib. eod. 4. extr. Verum enimvero hujusmodi imaginum jura, ac nobilitatis insignia damnatione reorum amittebantur: quod Cic. docet in Orat. pro Sull. 88. [Tacitus Insignia Quæstoria & Prætoria vocat, quæ Suetonius Ornamenta Quæstoria &c. Sic apud eundem Consularia & Triumphalia insignia. V. Ornamenta in ORNO.
Insignia in unaquaque dicuntur re, Quæ maxime conspicua sunt. Cic. in Orat. 135. de Schematibus loquens, Eadem ratio est horum, quæ sunt orationis lumina, & quodam modo insignia. V. ibidem anteced Idem in 1. de Nat. Deor. Solem, & Lunam, stellasque, Insignia mundi vocat. Budæus.
Belli insigne superbum, Rostrata corona. Virg. 8. Æn. 683.
Capitis summi præclarum insigne. Lucret. lib. 5. 1137.
Vittæ tenues insigne pudoris. Ovid. 1. de Arte Am. 181.
Insigne, est Id quod in cono galeæ erigitur, ut crista. Ennius,

— inde volans secum abstulit hasta
Insigne, &c. Virg. 2. Æn. 389.
Mutemus clypeos, Danaumque insignia nobis
Aptemus.

Insigne regni, dicitur Vestis regia, atque adeo Diadema regium cum ipsis satellitibus & apparatu regio. Cic. 3. Philipp. 12. Esset enim ipsi certe statim serviendum, si Cæsar ab eo regni insigne accipere voluisset. conf. Virg. 8. Æn. 506.
Insignia imperii. Liv. 1. 8. pr. Sallust. Catil. cap. 36. pr. Cum fascibus atque aliis imperii insignibus ad Manlium in castra contendit.
Barbara insignia. Ovid. 3. de Pont. 4. 109.
Decorum insigne. Virg. 2. Æn. 392.
Regium insigne. Tacit. 2. Ann. 56.
Insignia, item sunt Navium symbola, seu Picturæ in prora. Cæs. 2. Bell. Civil. 4. Conspicatæque naves triremes duæ navem D. Bruti, quæ ex insigni facile agnosci poterat. conf. Tacit. 6. Ann. 34. 4. Apud Plautum etiam Effossus oculus Insigne vocatur, quippe quo aliquis internoscitur. Curc. 3. 30.
Insigniis plur. sexto casu Gelenius apud Dionys Halic. 355. & alibi. H. St.
De Insignibus consecrationis Augustarum, de Consularibus, Deorum, Familiarum, Magistratuum, Rectorum Provinciarum, Regum, atque Senatorum. V. plura in Lex. Pitisc.

Insignĭter, Adv. [διασήμως] Clare, aperte, summe, admodum. Apuleius, Homo insigniter malus. Idem 8. Miles. pr. Exsultans insigniter. Plaut. Cas. 5. 4. 31.

Mihi quidem edepol, insigniter facta est magna injuria. Cic. 2. de Orat. 349. Nec improbum notari, ac vituperari sine vitiorum cognitione, satis insigniter atque aspere posse. Idem in Partit. 80. Parentibus, amicis, hospitibus præcipue atque insigniter diligendis. Idem 3. Philipp. 10. Quis autem rex unquam fuit tam insigniter impudens?

Insigniter clarus. Justin. 7. 2. 13.
Compar. Nepos, 17. 3. 2. Insignius ornari. Paul. Nolan. 24. de Natal. 9. S. Felic. 144.

Me tamen uberius decet atque insignius isto
Exsultare die.

Insignārius, i. m. Gloss. Gr. Lat. ὁπλοπάροχος, Insignarius, armiger. [An insigniarius?

Insignio, īvi, ītum, [ἐνσημαίνω, ἐπισημαίνομαι, σφραγίζω, ἐπισφραγίζω] īre. Signis notare, vel distinguere. Auctor ad Heren. 3. 37. Si qua re deformabimus, ut si cruentam, aut cæno oblitam, aut rubrica delibutam inducamus, quo magis insignita sit forma.
Auro insignibat clypeum. Virg. 7. Æn. 790.
Insignire annum cladibus. Tacit. 16. Ann. 16. pro Insignem facere. Budæus.
Insignire aliquem. i. e. Notum facere. Plin. 8. Epist. 22. extr. ad Geminium. Quem insignire exempli nihil, non insignire humanitatis plurimum refert.
Illud temperatius non excerpere se, nec insigniri, nec misceri omnibus. Sen. Epist. 18.
Cum omnis annus funeribus & cladibus insigniretur. Tacit. Agr. 41. 3.

Insignītus, a, um. Partic. [ἐπίσημος]
Insignitæ notæ veritatis. Cic. 1. de Divin. 64. Sed tribus modis censet deorum appulsu homines somniare: uno, &c. Altero quod plenus aer sit immortalium animorum, in quibus tanquam insignitæ notæ veritatis appareant.
Compar. Tacit. 4. Ann. 51. 2. His partæ victoriæ spes, etsi cedant, insignitius flagitium.
Ignominia insignitior. Liv. 7. 15.

Insignita, orum. n. Plin. lib. 27. cap. 4. Oculorum vitia omnia sanari ea convenit, privatim prurigines & scabiem genarum: item insignita ac livida, illita cum melle. Ibid. cap. 12.

Insignīte, Adv. [παρασήμως] Cum notæ indicio. Plaut. Men. 5. 7. 19.

Neu sinas in me insignite fieri tantam injuriam. Idem Rud. 3. 2. 29. Immo hercle insignite inique.

Insignite improbus, pro Insigniter, & cum quadam exsuperantia aliorum improbitatis. Cic. pro Quint. 73. Neque tamen quisquam inventus est tam insignite improbus, qui, &c.
Compar. Liv. 8. 13. Quo insignitius omissa res Æmilio superioris anni Consuli exprobraretur. Sigonius dicit in vetustis libris legi, Insignius.

Insignītor, ōris. m. Augustin. de Civ. Dei, 21. 4. Aurifices insignitores gemmarum.

Insĭle, is. n. ab Insiliendo; Instrumentum textorium. Lucret. lib. 5. 1351.

Textile post ferrum'st, quia ferro tela paratur:
Nec ratione alia possunt tam lævia gigni
Insilia, ac fusi, radii, scapique sonantes. Ubi interpres, Insilia, sunt, ut arbitror, Suspendicula, seu mavis appellare Perpendicula, quæ telam examinant demissam. Insilia dicta, quoniam Applausa pectine tela, resultant & subsiliunt. Sunt qui Instrumentum ligneum pedibus textricis suppositum intelligant: cujus duo complanata ligneola resurgunt alternis, & resident, licia telæ contrahi & aperiri cogentes. Is. Voss. legit Ensilia. V. Observ. ejus ad Catul p. 249. & Lex. Martinii.

Insĭlio, ui vel īvi vel ii, ultum, [ἐπιπηδάω, ἐφάλλομαι, ἐνάλλομαι] īre. ex In & Salio, quasi Celeriter salire. Plaut. Rud. 2. 3. 36.

E navi timidæ ambæ in scapham insiluimus, quia videmus, &c.

Insilire, cum dativo. Lucan. lib. 3. 621.

Insiluit solo nociturus pondere puppi. al. Puppim.

Tergo alicujus insilire. Ovid. 12. Met. 345.
Undis insilit. Ovid. 8. Met. 142.
Insilire in equum. Liv. 6. 7. & lib. 8.
Insilire in cruciatum. Plaut. Mil. 2. 3. 8.
Insilire saltu. Plin. lib. 8. cap. 16.
Supra lignum insilire. Phædr. 1. 3. 20.
Insilire, cum accusativo sine præp. Suet. Claud. cap. 21. Qui feros tauros per spatia Circi agunt, insiliuntque defessos, & ad terram cornibus detrahunt.
Quinqueremem insilire ex scapha. Justin. 25. 4. 8.

Insultūra, æ. f. [ἐπιπήδησις] Plaut. Mil. 2. 3. 9.

— tu sali
Solus: nam ego istam insulturam, & desulturam nihil moror.

Insulto, [ἐπιπηδῶμαι, ἐπεμβαίνω, ἐφάλλω, ἐπιχαίρω] āre. frequent. a Salio, quasi Sæpius & cum impetu subire: & modo dativo, modo accusativo jungitur. Virg. 3. Georg. 116.

— equitem docuere sub armis
Insultare solo, & gressus glomerare superbos.

Floribus insultant hœdi. Virg. 4. Georg. 11.
Jacenti insultare. Ovid. 2. Trist. 571.
Insultare malis, rebusque ægrescere lætis. Stat. 2. Theb. 18.
Alicui insultare, pro Irridere, & contumeliosius in aliquem aut dicere aliquid, aut facere. Suet. Cæs. 22. Cic. 7. Verr. 131. Num tibi in calamitate insultare, &c.
Capiti insultans. Virg. 8. Æn 570.

— neque finitimo Mezentius unquam
Huic capiti insultans, tot ferro sæva dedisset
Funera.

Moribus duris insultare alicui. Propert. lib. 2. 5. 7.
Bonos insultare, Impetum facere in bonos, vel Irridere eos. Sallust. Multos a pueritia bonos insultaverat. Sic Servius interpretatur in decimum Virg. Æn. ut videas infra.
Fores calcibus insultare. Ter. Eun. 2. 2. 54.

— sine bidum hoc prætereat,
Qui mihi nunc uno digitulo fores aperis fortunatus:
Næ tu istas faxo calcibus sæpe insultabis frustra.

Segnitiam alicujus insultare. Tacit. 4. Ann. 59. Qui nunc patientiam senis, & segnitiam juvenis juxta insultet.
Insultare in omnes. Cic. 2. de Nat. Deor. 74.
Insultare, absolutum. Virg. 10. Æn. 20.

Cernis ut insultent Rutuli? i. e. Per cavillationem irrideant, ut Servius interpretatur. Liv. 6. 23. Et hostis, cujus animos cunctando auximus, jam minime toleranda superbia insultat.

Insultans, antis. Partic. [ἐπεμβαίνων] ut, Fremit æquore toto insultans sonipes. Virg. 11. Æn. 600. Idem 2. 329. & 8. 570.
Equis insultans. Lucret. lib. 3. 1045. Sic enim legendum est cum plerisque libris; non cum Lambino, Aquis.

Insultātio, ōnis. f. [ἐπιπήδημα] Quintil. lib. 8. cap. 5. Non tam probatio, quam extrema quasi insultatio. Idem Trib. Mat. Decl. cap. 10.

Insultatorius, a, um. Adj. Tertull. adv. Marc. 5. 10. extr.

Insultatorie, Adv. Sidon. 1. Epist. 7. pr.

Insultābundus, a, um. Adj. Augustin. Epist. 86. ad Casul.

Insimilis, e. Adj. Dissimilis. Festus.

Insĭmul, Adv. [ἅμα] significat Una. Stat. 1. Silv. 6. 36.

Et gentes alis insimul togatas. Flor. 2. 20. 1. Tota insimul regna venie-

veniebant. Idem præf. n. 3. Pariter atque insimul magnitudinem populi ostendere.

INSĬMŬLO, [ὑποκρίνω, ὑποκλάζω, ἐπισκήπτομαι] āre. Idem quod Simulo. Cic. 3. Off. 97.

— solus neglexit fidem,
Fugere insimulavit, ne quo iret: institit. Ex quodam poeta.

Idem 4. Verr. 59. Insimulant hominem fraudandi causa discessisse.

Insimulare, Accusare. Festus, Insimulare, Crimen in aliquem confingere. Cic. pro Sulla 17. Sullam interea nemo insimulavit, nemo nominavit. Terent. Heaut. 1. 2. 30.

Quod illum insimulant durum, id non est.

Avaritiæ insimulare aliquem. Ter. Phorm. 2. 3. 12. Cic. 3. Verr. 128. Verrem insimulat avaritiæ & audaciæ.

Cupiditatis. Cic. 6. Verr. 33.

Flagitii. Cic. 10. Att. 19.

Fraudis. Liv. 34.

Peccati. Cic. 3. Tusc. 64.

Probri. Cic. 2. Philipp. 99. & Plaut. Amph. 1. 2. 15.

Proditionis. Cæs. 7. Bell. Gall. 20.

Repetundarum insimulari. Subaudi Crimine. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Veneficii. Tacit. 4. Ann. 54. 4.

Crimine insimulari. Liv. 24.

Criminibus falsis insimulasse virum. Ovid. 6. Epist. 22.

Facinus insimulare aliquem. Plaut. Amph. 2. 2. 188. Idem 229.

Nimis ecastor facinus mirum est, qui illi collibitum siet
Meo viro, me insimulare falsum facinus tam malum.

Aperte insimulare. Cic. pro Cluent. 153.

Falso insimulare. Cic. 7. Verr. 106.

INSIMULĀTUS, a, um. Partic. Cic. 7. Verr. 15. Villicus cum impulsu tuo insimulatus esset. conf. Sallust. Fragm. cap. 13. & Cæs. 7. Bell. Gall. 20. & Suet. Vitell. 6. 2.

INSIMULATIO, ōnis. f. [ἐπίσκηψις] Cic. 7. Verr. 23. Primum insimulatio est repentina, capitalis, atque invidiosi criminis. Idem pro Font. 22. In falsam atque iniquam probrorum insimulationem vocabatur.

INSIMULATOR, ōris. m. Apul. Apol. p. 293. Piscium insimulator. i. e. Magiæ, quæ ex piscibus est, accusator. Pacat. Paneg. Theod. cap. 43. Te purgare eodem teste, quo insimulatore voluisses.

INSINCĒRUS, a, um. Adj. ut, Cruor insincerus. Virg. 4. Georg. 285. Insincera acies, i. e. Oculorum. Prudent. Hamart. 4. Protagoras insincerus philosophus. Gell. 5. 3. i. e. Captiosus, fallax.

INSĬNUO, [ἐγκολπίζομαι, παρεισδύομαι, παρεισάγω] āre. In sinum immittere.

Opes alicui insinuare. Propert. lib. 3. 7. 28.

Insinuare, Immittere, quasi Sinu accipi. Sisenna lib. 4. Histor. Agmen perturbatum peditis insinuat, ac loco commovent.

Sol æstum insinuat per septa domorum. Lucret. 6. 859.

Insinuare se in equitum turmas. Cæs. 4. Bell. Gall. 33.

Insinuant se mala. Cic. ad Brut. 16. Ne defatigere, neu diffidas semper in præsentibus malis prohibendis: futura quoque, nisi ante sit occursum, explores, ne se insinuent.

Dolorem oculis quæ gignunt insinuando. Lucret. 4. 332.

Insinuari aliquem alteri. Suet. de Clar. Gramm. cap. 21.

Insinuare aliquem animo alterius. Plin. in Paneg. cap. 62. pr.

Insinuare se, subaudita præp. Ad, vel In. Cic. de Amicit. 99. Callidus ille & occultus ne se insinuet, studiose cavendum est. De assentatore loquitur.

Blandiri, & suppliciter se insinuare. Cic. 1. de Orat. 90. Idque cum argumentis docuerat, quod ita nati essemus, ut & blandiri & suppliciter insinuare iis a quibus esset petendum, & adversarios minaciter terrere possemus, & rem gestam exponere, &c.

Insinuare se ad amicam alterius. Plaut. Mil. 2. 1. 27.

In amicitiam alicujus se insinuare, Non recta, sed per quosdam sinus & quasi diverticula latenter in amicitiam ingredi. Plaut. Cistel. 1. 1. 94.

Inde in amicitiam insinuavit cum matre, & mecum simul. Tertio ante versu dixerat, — obsecro
Quo is homo insinuavit pacto ad te? Utrobique subaudiendus videtur accusativus, Se. Insinuavit, i. e. Inflexit se ad te, inque tuos amores est ingressus. [Quod ipsum priore loco etiam in textu additur emendato.

In consuetudinem alicujus se insinuare. Cic. 4. Fam. 13. Nam & complectar ejus familiarissimos, qui me admodum diligunt, multumque mecum sunt, & in ipsius consuetudinem, quam adhuc meus pudor mihi clausit, insinuabo.

In causam se insinuare. Cic. 2. de Orat. 149. Deinde ut in iis locis, quos proponam paulo post, pervolvatur animus, ut se penitus insinuet in causam, ut sit cura & cogitatione intentus. i. e. Ut interiora causæ perspiciat, pernoscatque. Budæus.

In familiaritatem alicujus insinuare. Cic. 5. Verr. 157. Videtis ut moneat Apronium, quibus rebus ac muneribus insinuet in familiaritatem Metelli?

In familiarem usum se insinuare. Liv. 40. 21. extr. In præsentia dat ei mandata, ut per omne obsequium insinuaret se in quam maxime familiarem usum, ut elicere omnia arcana, specularique abditos ejus sensus posset.

In philosophiam se insinuare. Cic. 5. Tusc. 34. Etsi Zeno Cittieus advena quidam, & ignobilis verborum opifex, insinuasse se in antiquam philosophiam videtur.

In sermonem aliquorum se insinuare. Cic. 2. de Lege Agr. 12. Quum familiariter me in eorum sermonem insinuarem, ac darem, celabar, excludebar.

Insinuaverat fraudis humanæ suspicio animis. Liv. 40. 37. i. e. Subierat animos.

Insinuat, pro Insinuatur. Virg. 2. Æn. 229.

Tum vero tremefacta novus per pectora cunctis
Insinuat pavor. Servius.

INSINUANS, antis Partic. Varro L. L. 4. 10. Venit divinitus pullis insinuans se ipsa anima.

INSINUĀTUS, a, um. Partic. Suet. Oth. cap. 2. Per hanc insinuatus Neroni. Idem in Vita, Hor. 3. Deinde Augusto insinuatus. Idem Cal. cap. 12. 4.

Insinuatis manibus, apud Hermolaum, pro In sinum compressis, teste Budæo. [Ex Apulejo Met. 9. p. 219.

INSINUATIO, ōnis. f. [παρεισαγωγὴ, ἔφοδος] Pars orationis, i. e. Callidus & subtilis aditus ad persuadendum, ut ait Servius in 11. Æn. 410. Cic. 1. de Invent. 20. Insinuatio est oratio quadam dissimulatione & circuitione obscure subiens auditoris animum. V. Quintil. lib. 4.

INSINUĀTOR, ōris. m. Arnob. 1. Tertull. ad Nat. 2. 1.

INSINUĀTRIX, īcis. f. Augustin. Epist. 135. Epistola rei novæ insinuatrix.

INSĬPO, [ἐπιπάσσω] āre. Jacere & disjicere. Farinam jacere pulti, inquit Festus. V. Dacer. Apud Festum, Insipere pro eodem significato legitur. Cato R. R. cap. 85. Ita insipato in aulam novam. conf. Non. 10. 3. & Varr. L. L. 4. 22.

INSĬPĬDUS, a, um. Adj. [ἄχυλος] Sine sapore. Firmic. 2. 12. Sapor salsus insipidus. Paulin. Nolan. Epist. 39. n. 4. Ultra betam incoctam insipidi.

Compar. Gell. lib. 6. cap. 1. ex Chrysippo, Nihil est prorsus, inquit, insipidius, qui opinantur bona esse potuisse, si non essent itidem mala.

INSIPIENS, entis. Adj. [ἄφρων] Sapienti contrarium. Cic. 2. de Fin. 50. Quid turpius quam sapientis vitam ex insipientium sermone pendere? Idem de Amicit. 54. Neque quicquam fortunato insipiente intolerabilius fieri potest.

Sæclum insipiens. Catull. 41. 8.

Compar. Insipientior. Cic. 2. de Divin. 23. extr.

Superl. Insipientissimus. Sen. Nat. Quæst. 2. 59.

INSIPIENTIA, æ. f. [ἀφροσύνη, ἀφραδία] Imprudentia, dementia. Plaut. Amph. prol. 36.

Justa autem ab injustis petere, insipientia est.

INSIPIENTER, Adv. [ἀβούλως] Imprudenter. Cic. de Senect. 68. At sperat adolescens diu se victurum, quod sperare idem senex non potest, insipienter sperat: qui enim, &c. Lactant. 1. 2.

INSISTO, stiti, ĭtum, [ἐνέχω, ἐπιμένω, ἐφίσταμαι] ĕre. significat Consistere. Plin. lib. 34. cap. 8. Proprium ejusdem ut uno crure insisterent signa, excogitasse, ut ait Varro. h. e. Firma tenerent.

Ramis tremulis insistens. Sil. lib. 7. 671.

Insistere in. Cic. 4. Acad. 94. Sin autem usque ad novem, verbi gratia, sine dubitatione respondes pauca esse, in decimo insistis, &c.

Insistere digitis. Plin. lib. 10. cap. 47.

Insistere hastæ, i. e. Inniti. Auctor de Viris Illust. cap. 27. extr.

Insistere, Obfirmare animum. Ter. Hec. 3. 5. 34.

Verum vide ne impulsus ira, prave insistas, Pamphile.

Insistere, pro Cohærere. Quintil. lib. 8. cap. 5. Unde soluta fere oratio e singulis non membris, sed frustis collata, structura caret: quum illa rotunda, & undique circumcisa insistere invicem nequeant.

Insistere pro Stare. Plaut. Amph. 5. 1. 11.

Ubi quisque institerat concidit crepitu.

Insistere, pro Resistere, & quasi Sistere gradum: cui opponitur Procedere & progredi. Cic. 5. Verr. 172. Quot vultis esse in uno furto peccatorum gradus? ut si singulis insistere velim, progredi iste non posset. Idem in Orat. 221. Sæpe accidit, ut aut citius insistendum sit, aut longius procedendum. Ex Budæo.

Ne insistas credere huic, h. e. Ne verbis illius pergas credere. Plaut. Capt. 3. 4. 53. conf. Gell. 5. 10. & Cic. 10. Fam. 16.

Insistere, Urgere, perseverare; Graviter laborare, donec quid sit absolutum. Cæs. 3. Bell. Gall. 14. Neque satis Bruto, qui classi præerat, vel Tribunis militum, Centurionibusque, quibus singulæ naves erant attributæ, constabat quid agerent, qua ratione pugnæ insisterent. Alii codd. rectius legunt, Aut quam rationem pugnæ insisterent. Ter. Phorm. 1. 4. 15. Aut qua quærere insistam via?

Insisto huic rei, i. e. Ea re uti soleo, & acquiesco. Cels. in Præf extr. Ob quæ competit eum &c. illa quidem non oportere negligere, sed his quoque insistere. Budæus.

Insistere argumentari. Columel. lib. 3. cap. 10. Nec ego abnuerim in hoc me institisse argumentari.

Insistere curæ rerum. Plin. lib. 28. cap. 1.

Rebus magnis insistere. Tibull. 4. 1. 135.

In re aliqua insistere. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Insistere in gloria. Cic. pro Sext. 141. Tum in tanta gloria insistentes, ut eis omnia humana leviora videri debeant, &c.

Insistere mente & animo in rem aliquam. Cæs. 6. Bell. Gall. 5. Hac parte Galliæ pacata, totus & mente & animo in bellum Treverorum & Ambiorigis insistit. [*Et de pensée & de courage.* H. St.

Limen insistere, Ingredi. Virg. 6. Æn. 563. Ubi Servius, Insisto illam rem dicimus, non Illi rei: quod qui dicunt, decipiuntur propter Insto illi rei. [Exempla tamen Classicorum auctorum contra Servium insistunt. V. superiora.

Munus insistere. Cic. 3. de Orat. 374. Quonam igitur modo tantum munus insistemus, ut arbitremur, &c. i. e. Instituemus, inquit Budæus.

Negotium aliquod insistere, Persequi. Plaut. Mil. 3. 3. 55.

Res insistere dicitur in. Cic. 6. Verr. 110. Insistebat in manu Cereris dextra simulacrum pulcherrime factum Victoriæ. i. e. Erat.

Spei insistere. Tacit. 2. Hist. 46.

Studiis suo nixu insistere. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Vestigiis insistere. Cic. 3. de Orat. 30. Quibus vestigiis primum institi, in iis fere soleo perorare.

Vestigiis alienis insistere: i. e. Inhærere, & sequi aliena vestigia. Quintil in procem. lib. 3.

Vestigiis laudum suarum insistere. Liv. 5, 30.

In vestigio insistere. Cic. 3. de Orat. 6. Vestigium illud ipsum, in quo ille postremum institisset.

Vestigia insistere, pro Firmare. Virg. 11. Æn. 573.

Utque pedum primis infans vestigia plantis
Institerat, jaculo palmas armavit acuto.

Viam insistere, & insistere iter, Proficisci & ambulare. Plaut. Mil. 3. 1. 195. Ter. Eun. 2. 3. 2.

Ubi quæram? ubi investigem? quem perconter? quam insistam viam?
Al. Qua insistam via.

Viam

Viam inſiſtere agendi aliquid. Virg. 3. Georg. 164.
Viis inſiſtere aut ingredi. Cic. pro Cœl. 41. Et interdum multas vias adoleſcentiæ lubricas oſtendit, quibus illa inſiſtere, aut ingredi ſine caſu aliquo aut prolapſione vix poſſet.

Insistens, entis. Partic. Cic. 2. de Divin. 128. Naturam dico, qua nunquam animus inſiſtens motu carere poteſt.

Institio, onis. f. Progreſſioni opponitur. *Arreſt.* Cic. 1. Tuſc. 62. Aut qui errantium ſtellarum curſus, progreſſiones, inſtitiones notavit? Ubi male quidam legunt Inſtitutiones. Vocat enim Cicero Stellarum inſtitiones, Quum omnino non moventur, ſed ad quoddam tempus inſiſtunt, ſive conſiſtunt: id quod ipſemet teſtatur lib. 2. de Nat. Deor. 54. his verbis, Iiſdemque ſpatiis hæ ſtellæ, quas vagas dicimus, circum terram feruntur, eodemque modo oriuntur & occidunt: quarum motus tum incitantur, tum retardantur, ſæpe etiam inſiſtunt.

Insitio, Insititius, Insitum, Insitivus. V. insero, ēvi.

Insŏciābĭlis, e. Adj. [ἀκοινώνητος] Quod conjungi non poteſt. Plin. lib. 16. cap. 43. In omni genere & glutinum abdicant quædam, & inter ſe & cum aliis inſociabili glutino, ſicut robur.
Gens indomita & inſociabilis. Liv. 37. 1. Idem 27. 39.
Regnum inſociabile. Tacit. 13. Ann. 17. 1.
Inſociabilis omnibus. Liv. 27. 39. Omni generi humano inſociabiles erant.

Insocialis apud Porphyr. (quem alii Pſeudoporph. vocant) apud Hor. lib. 1. Epiſt. 18. pr.
Aſperitas agreſtis & inconcinna graviſque   exp. Inconcinna, Inſocialis, puto pro Inſociabilis. Vide in exempl. quod eſt correctum e Veter. H. St. Vitioſe in ed. Cruquii, Gravis, Severa & ſocialis. Ceterum perinde eſt, utrum Socialis, an Sociabilis dixeris. Illud a nomine Socius, hoc a verbo Socio formatur. Sic & Inſocialis & Inſociabilis.

Insōlābĭlĭter. Adv. [ἀπαραμυθήτως] Hor. 1. Epiſt. 14. 7.
Fratrem mærentis, rapto & de fratre dolentis
Inſolabiliter.

Insolatio, Insolatus. V. insolo.

Insŏlens, entis. Adj. [ἀηθὴς] Inſuetus, qui id de quo dicitur, facere non ſoleat. Donatus.
Inſolens, Inſolitus, inſuetus. Ter. And. 5. 4. 4. Quid tu Athenas inſolens? Salluſt. Inſolens vera accipiendi.
Ignarus & inſolens. Cic. 1. de Orat. 207.
Inſolens verbum, Quo non utuntur Latini auctores. Gell. lib. 1. cap. 10. Ut tanquam ſcopulum fugias inauditum, atque inſolens verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Inſolens rerum aliquarum. Cic. 1. de Orat. 207. Deprehenſum equidem me, inquit Antonius, plane video atque ſentio, non ſolum quod ea requiruntur a me, quorum ſum ignarus atque inſolens, &c.
Artium malarum inſolens animus. Salluſt. Catil. 3.
Bellorum inſolens. Tacit. 1. Hiſt. 87. Cæſ. 2. Bell. Civil. 36.
Contumeliæ animus inſolens. Tacit. 2 Hiſt. 88. 3. & Apul Apol. p. 275.
Infamiæ inſolens, ſemper in laude verſatus. Cic. 2. Att. 21. Itaque ille amicus noſter inſolens infamiæ, ſemper in laude verſatus. Ubi interpres, i. e. Inſolitus infamiam audire.
Obſequii inſolens. Tacit. 3. Hiſt. 53. 1.
Inſolens, [ἀλαζὼν] Arrogans, intemperans, qui modum & rationem excedit, immodeſtus, immodicus, immoderatus. Donatus in Ter. And. 5. 4. pr. Inſolens, & Arrogans intelligitur: Qui præter legem agit humanam & naturalem, Inſolens dicitur. Cic. pro Marcell. 9. In victoria, quæ natura inſolens & ſuperba eſt. Idem de Senect. Nec erat ei verendum, ne vera de ſe prædicans, nimis videretur aut inſolens, aut loquax.
Puto Inſolens proprie dici de eo, Qui contra, quam ſolet, arroganter & ſuperbe ſe gerit, poſtea latius extendi cœpit. H. St.
Achilles inſolens. V. achilles.
Exercitus inſolens. Hor. 1. Carm. 16. 21.
Faſtidium inſolens. Cic. 1. de Fin. 10.
Hoſtis inſolens. Hirt. Bell. Alex. 8.
Lætitia inſolens. Hor. 2. Carm 3. 3.
Ludus inſolens. Hor. 3. Carm. 29. 50.
Oſtentatio inſolens. Cic. in Parad. 6.
Inſolens in re aliena. Cic. pro Roſc. Amer. 23. Qui in ſua re fuiſſet egentiſſimus, erat (ut fit) inſolens in aliena, &c. Hirt. Bell. Alex. cap. 8. Hi præcipue in victoria inſolentes.
Compar. Cæſ. 8. Bell. Gall. 13. Secundis nimiiſque rebus inſolentiores. Sen. Suaſ. 9. Nihil inſolentius novitio divite.
Superl. Cic. 8. Fam. 12. Inſolentiſſimi homines ſummis Circenſibus ludis meis poſtulandum me lege Scantinia curant. Suet. Veſpaſ. 15. 2.
Nomen inſolentiſſimum. Quintil. in procem. lib. 1. conf. Val. Max. 2. 7. pr.

Insolenter, Adv. [ἀηθῶς] Cic. 1. de Invent. 43. Deinde natura ejus evenire vulgo ſoleat, an inſolenter ac raro.
Inſolenter, Arroganter & ſuperbe: ut, Inſolenter ſe efferre. Cic. 4. Tuſc. 39. Et 1. Att. 13. Inſolenter gloriari.
Superbe & inſolenter. Liv. 2. 45. Tandem ſuperant externa: adeo ſuperbe, inſolenterque hoſtis eludebat. [An Illudebat?
Inſolenter & arroganter. Plin. lib. 35. cap. 10.
Compar. Cæſ. 3. Bell. Civil. 46. Pompeiani inſolentius noſtros premere cœperunt.
Superl. Val. Max. 3. 2. 21. Inſolentiſſime obequitantem interemit. Lactant. de Mort. Perſ. cap. 9. Inſolentiſſime agere cœpit.

Insolentia, æ. f. [ἀήθεια] Inſuetudo, res non conſueta & ſolita. Cic. 1. de Orat. 99. Sed mehercule iſtius diſputationis inſolentia, atque earum rerum, quæ quaſi traduntur in arte inſcitia.
Inſolentia ſermonis. Liv. 37. 49. Et offenderunt aures inſolentia ſermonis.
Inſolentia, Novitas. Cic. pro Deiot. 5. Moveor etiam loci ipſius inſolentia. Et pro Cœl. 75. Fama adoleſcentis paulum hæſit ad metas notitia nova mulieris, & infelici vicinitate & inſolentia voluptatum. Budæus.
Inſolentia, [ἀλαζονεία] Arrogantia, ſuperbia. Cic. 1. Tuſc. 48. Quæ quidem cogitans ſoleo ſæpe mirari nonnullorum inſolentiam philoſophorum, qui naturæ cognitionem admirantur.
Vide in Immanitas locum, quem notavi. H. St.
Ex arrogantia odium, ex inſolentia arrogantia. Cic. 1. de Invent. 42.

Inſolentiam & jactationem hominum ferre. V. jacio.
Optima vindex inſolentiæ varietas humanæ conditionis. Val. Max. 4. 7. extr.
Pari inſolentia ac vanitate. Suet. Vitell. cap. 10.
Plur. Phædr. 4. 25. 30.
Integritatis qui ſinceræ conſcius
A noxiorum premitur inſolentiis.
Inſolentia, Nimii ſumptus & immodici, qui ſcilicet in cœnas fiunt, & res alias. Cic. 9. Fam 20. In Epicuri nos adverſarii noſtri caſtra conjecimus, nec tamen ad hanc inſolentiam, ſed ad illam tuam lautitiam, veterem dico, quum in ſumptum habebas.

Insŏlesco, ĕre. Juſtin. 31. 8. 7. Secundis rebus inſoleſcere. Salluſt. Catil. cap. 6. Per licentiam inſoleſcere animum humanum. conf. Tacit. 2. Ann. 63. 5. & Gell. 7. 3.

Insŏlĭdum, ſive Insŏlĭdo, [εἰς ὁλόκληρον] Integre. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 4. Præſentia bona nondum tota inſolido ſunt: poteſt illa caſus aliquis incidere. Ni forte legendum quis putet, In ſolido: h. e. Firma & certa. [ut pridem in libris legitur emendatis.
Debere inſolidum pecuniam. Jabol. De duobus reis. l. ſecunda.
Obligari inſolidum. Ulpian. De duobus reis. l. His verbis.
Spondere inſolidum. Julian. De duobus reis. l. Reos. [Rectius utrumque diviſe ſcribitur In ſolido, & In ſolidum. V. solidus.

Insŏlĭdus, a, um. Adj. Ovid 15. Met. 202.
— herba nitens, & roboris expers
Turget, & inſolida eſt.

Insŏlĭtus, a, um. Adj. [ἀσυνήθης] Non ſuetus. Virg. 1. Georg. 476.
— inſolitis tremuerunt motibus Alpes.   Ubi Servius, Inſolitis aut novis, id eſt nunquam antea in Alpibus factis, aut magnis & majoribus ſolito.
Rarum & inſolitum. Plin. in Paneg.
Clamor inſolitus. Stat. 1. Theb. 431.
Eloquium inſolitum. Hor. de Arte Poet. 217.
Exercitus inſolitus ad laborem. Cæſ. 3. Bell. Civil. 85.
Feminas inſolitas prodire cogis in conventum. Cic 3. Verr. 94. Cur pudentiſſimas electiſſimaſque feminas in tantum virorum conventum inſolitas invitaſque prodire cogis?
Genus ſervitii inſolitum. Salluſt. Fragm. cap. 2. Genus armis ferox & ſervitii inſolitum. i. e. Servire non aſſuetum.
Ratio inſolita dicendi. Cic. pro Lege Manil. 3.
Rem inſolitam apportare auribus. Lucret. lib. 5. 101.
Verſus inſoliti. Juſtin. 2. 7. 1.
Victoria inſolita. Cic. pro Lege Manil. 45.
Rerum inſolitus bellicarum. Salluſt. in Jugurth. cap. 39 Pars dolere pro gloria imperii, pars, inſolita rerum bellicarum, timere libertati.

Insolĭte, Adv. [ἀσυνήθως Gell. lib. 1. cap. 2. Intempeſtive ac inſolite diſſerebat. Alii legunt, Inſubide, q. V.

Insolum, veteres pro Inſolitum dixerunt. Afranius Crimine, Orbitatem ſenectuti tuæ malam metui, quod inſolum non venit cæco ac dementi. V Non. 2. 426.

Insōlo, [ἡλιάζω] āre. Ad ſolem ſiccare. Columel. lib. 4. cap. 17. Nam & ſic facilius inſolatur humus, & fructus percoquitur. i. e. Solem admittit Idem 12. 28. & 39.

Insolātus, a, um. Partic. [ἡλιασμένος] Columel. lib. 4. 27. Super hoc materiæ quæ fructum habent, melius convaleſcunt, & uvæ commodius inſolatæ percoquuntur.
Inſolati dies & tepidi, apud Columel. Illuſtres, quibus ſol lucet. Columel. lib. 11. cap. 3. Budæus.

Insolātio, ōnis. f. [ἡλιασμὸς] Plin. lib. 21. cap. 14. Candidiſſima vero fit, poſt inſolationem etiamnum recocta. De cera.
Inſolatio erat etiam Corporis exercitatio uſitata apud gymnaſtas. V. Plin. 3. Epiſt. 5. 10. & 1. 8. & 6. 16. 5. [Ubi tamen Solem ἁπλῶς vocat; alias Apricatio. q. V.
Fuit item alia laſcivorum hominum, quando nudi ad ſolem expoſiti operam dabant dropaciſtis. V. Perſ. 4. Sat. 17. De utraque, V. Lex. Pitiſc.

Insŏlūbĭlis, e. Adj. [ἄλυτος] ab In & Solvo. quaſi Quod diſligari non poteſt. Quintil. lib. 5. cap. 9. Ubi eſt ſignum inſolubile, ne lis quidem eſt.
Inſolubiles cauſæ ſunt, Quæ mutuis invicem nexibus vinciuntur: & dum altera alteram facit, ita viciſſim de ſe naſcuntur, ut nunquam a naturalis ſocietatis amplexibus ſeparentur. Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. cap. ult.
Inſolubile indicium, Neceſſarium, quod urget hominem, apud Quintilianum. Budæus. [Signum inſolubile τεκμήριον exponit Quintil. lib. 5. cap. 9. Inſt. quem locum innuere puto Budæum
Inſolubile, Quod penſari non poteſt. Sen. de Benef. 4. 12. Dicetis beneficium debitum inſolubile eſſe.
Mundus inſolubilis fabricatus. Min. Fel cap. 34. 3.

Insolubilĭter, Adv. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Inſolubiliter vinciuntur. Aug. Civ. Dei, 21. 10. Inſolubiliter alligari.

Insolubilĭtas, ātis. f. Sidon. 4. Epiſt. 11. Quæſtionum quarumpiam inſolubilitas.

Insŏlūtus, a, um. Adj. pro Non ſoluto. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 26. Inde eſt ut omnia metuiſſe ſe exiſtimet, & inſolutum accipiat, nec ſatis pro ſuo pretio æſtimatum putet. Al. In ſolutum rectius. V. solvo.

Insomnia, æ. f. [ἀγρυπνία] antiquis dicebatur pro Vigilia. [V. ad ſeq. dict.] Cæcilius Plotio, Conſequitur comes inſomnia: ea porro inſaniam affert. V. Non. 3. 113. Donatus in illud Ter. Eun. 2. 1. 13. Aut mox noctu te adigent horſum inſomnia. Legitur, inquit, & Adiget: ut ſit Inſomnia, numeri ſingularis. Pacuv. apud Chariſ. p. 68. Perdita illuvie atque inſomnia. Salluſt. Fragm. 4. 26. Inſomniis occidere conf. Idem Catil. cap. 27. Suet. Calig cap. 50. Incitabatur inſomnia maxime. Gell. 6. 4. extr. Eademque inſomnia cruciatos periiſſe. conf. Plaut. Merc. 1. 1. 25. & Laurenb. Antiq. p. 235.

Insomnis, e. [ἄγρυπνος, ἄυπνος] Quod eſt pervigil. Tacit. 1. Ann. 65. 1. Apud Romanos invalidi ignes, interruptæ voces, atque ipſi paſſim adjacerent vallo, oberrarent tentoriis, inſomnes magis quam pervigiles. [Non idem igitur Inſomnis, quod pervigil. Inſomnia nolentibus & invitis accidit, Pervigilium voluntarium. Conjunxit tamen ut ſynonyma Plin in Paneg c. 63.
Noctem inſomnem ducere. Virg. 9. Æn. 167. Tacit. 2. Hiſt. 49. 3.
Oculi inſomnes. Stat. 3. Theb. 328.

Iɴsᴏᴍɴɪᴇᴛᴀs, ātis. f. Idem. Theod. Priſcian. 2. 1. Inſomnietates procurare. Plin. Valer. 1. 35. Inſomnietatem pati.

Iɴsᴏᴍɴɪᴜᴍ, i. n. [ἐνύπνιον] Quod per ſomnium videmus, ut ait Servius. Tibull. 3. 4. 1.

Dii meliora ferant, nec ſint inſomnia vera. Cic. de Senect. 44.

Caret ergo etiam vinolentia & cruditate, & inſomniis.

Falſa inſomnia. Virg. 6. Æn. 896. Idem 4. 9.

Exercent rapidam truculenta inſomnia mentem. Sil. lib. 10. 357.

Vexant me inſomnia. Ovid. 3. Triſt. 8. 27.

Iɴsᴏᴍɴɪōsᴜs, a, um. Adj. [ἐνυπνιαστικὸς] Qui inſomniis torquetur. Cato cap. 157. Omnis qui inſomnioſus eſt, hac eadem curatione ſanum facies [Poteſt & ab Inſomnia, æ. f. & ab Inſomnium, i. n. deduci. Puto Catonem τὸν ὀνειρώττοντα intelligi velle, i. e. Eum qui Veneriis inſomniis vexatur. Nil juvat Plinius 20. 9.

Iɴsŏɴᴏ, ui, ĭtum, [ἐνηχέω] āre. Idem quod ſimplex. Lucan. lib. 1. 578.

Inſonuere tubæ, & quanto clamore cohortes, &c.

Calamis agreſtibus inſonat. Ovid. 11. Met. 161.

Iɴsŏɴᴜs, a, um. Adj. [ἄνηχος] Quod eſt ſine ſono ac ſtrepitu. Onomaſt. vet. Inſonus, ἄφωνος. Apul. 3. Met. p. 137. Inſono veſtigio me perducit. Idem de Mundo p. 66. Ex litteris aliæ ſunt inſonæ, ſemiſonantes aliæ. Ammian. 27. 12. Paſſibus inſonis repentes.

Ut, Quæ ſtrepitum paſſu non faciente venit. Ovid. puto de Senectute. Utitur Beroald. in principio Comm. in Tit. Veſp. puto non aliunde quam hinc ſumpto. Vide in ʟᴀɴᴀᴛᴜs. H. St. Ovidii v. eſt ex Triſt. 3. 7. 36.

Iɴsᴏɴs, ontis. Adj. [ἀθῷος, ἀναίτιος] Qui extra culpam eſt: Innocens, inquit Feſtus. Liv. 4. 15. pr. Etiamſi regni crimine inſons fuerit. Plaut. Amph. 3. 2. 14. Liv. 34. 32. Inſons publici conſilii.

Fraterni ſanguinis inſons. Ovid. 13. Met. 149.

Amici inſontis caſum indignabar. Virg. 2. Æn. 93.

Caſas inſontes cremare. Ovid. 3. Triſt. 10. 66.

Inſons culpæ cladis hodiernæ. Liv. 22. 49.

Qui non nocet. Hor. 2. Carm. 19. 29.

Te vidit inſons Cerberus aureo
Cornu decorum.

Iɴsōᴘītᴜs, a, um. Adj. [ἄυπνος] ut, Inſopitus draco. Ovid. 7. Met. 36. — cur non tauros, exhortor in illum,

Terrigenaſque feros, inſopitumque draconem? h. e. Inſomnem. conf. Lucan. 9. 357.

Iɴsᴏʀᴛītᴜs, a, um. Adj. Plaut. Caſin. 2. 4. 27.

Si non impetravit, ſpicula etiam inſortita ſunt mihi. Al. Specula in ſortitu 'ſt mihi.

Iɴsᴘᴇᴄᴛɪᴏ, Iɴsᴘᴇᴄᴛᴏ, Iɴsᴘᴇᴄᴛᴜs. V. ɪɴsᴘɪᴄɪᴏ.

Iɴsᴘēʀāʙĭʟɪs, e. Adj. [ἀνέλπιστος] Quod ſperari vix potuiſſet. Gell. lib. 4. cap. 18. Pacemque & victoriam vobis peperi inſperabilem. Ammian. 15. 11. Nuntius inſperabilis.

Iɴsᴘēʀᴀɴs, Adj. [ἀνελπίζων] Qui non ſperat.

Inſperante te atque invito. Ter. And. 3. 4. 24.

In nuptias conjeci herilem filium:
Feci hodie ut fierent, inſperante hoc, atque invito Pamphilo.

Inſperanti mihi cecidit ut in iſtum ſermonem dilaberemini. Cic. 1. de Orat. 96. conf. Salluſt. de Rep. Ord. 2. 12.

Iɴsᴘᴇʀāᴛᴜs, a, um. Adj. [ἄελπτος] Quod non ſperabatur.

Conſilium inſperatum. Cic. 4. Philipp. 3.

Gaudium inſperatum. Ter. Heaut. 3. 1. 5.

Verum cum videam miſerum hunc tam excruciarier
Ejus abitu, celem tam inſperatum gaudium,
Quum illi nihil periculi ex indicio ſiet?

Malum inſperatum nec opinatum. Cic. 3. Tuſc. 28.

Occaſio inſperata. Ter. Eun. 3. 5. 57.

— an ego occaſionem
Mihi oſtentatam, tam brevem, tam optatam, tam inſperatam
Amitterem?

Pecuniæ inſperatæ repentinæque. Cic. 2. in Catil. 20.

Tellure inſperata potiri. Virg. 3. Æn. 278.

Victoria inſperata, ſperata quandoque certior. Juſtin. 10. 5. 3.

Superl. Plaut. Pœn. 5. 3. 8.

O mi here ſalve, Hanno, inſperatiſſime
Mihi, tuiſque filiis.

Ex inſperato, Adv. [ἀνελπίστως] Præter ſpem & opinionem. Plin. lib. 25. cap. 2. Servatuſque eſt ex inſperato. conf. Liv. 2. 35. & 44. 5.

Iɴsᴘᴇʀᴀᴛᴇ vel Iɴsᴘᴇʀᴀᴛᴏ, Adv. Non. 1. 150. Inſperato abiit. Plaut. Aul. arg. 1. 14. Aulam inſperato invenit. Apul. 9. Met. p. 235. Inſperato & longe contra ejus opinionem reſiſtens.

Compar. Val. Max. 3. 8. ext. 2. Et quo vehementius noceat, inſperatius prodeſt.

Iɴsᴘᴇʀɢᴏ, ſi, ſum, [ἐπιπάσσω] ĕre. Idem quod Aſpergere, & liquorem aliquem ſpargendo abluere, & humectare. Cic. 2. de Divin. 37. Cor eſt in extis, jam abſcedet ſimul ac molam & vinum inſperſeris.

Inſpergere oleam ſale. Cato cap. 65.

Inſpergere potioni. Plin. lib. 12. cap. 17.

Iɴsᴘᴇʀsᴜs, a, um. Adj. ut, Nævi inſperſi egregio corpore. Hor. 1. Serm. 6. 67.

Iɴsᴘᴇʀɢᴇɴᴅᴜs, a, um. Partic. Columel. lib. 11. cap. 2. 18. Hoc eodem tempore, ſtercoris pars in prata digerenda, pars oleis, & ceteris arboribus inſpergenda.

Iɴsᴘᴇʀsɪᴏ, ōnis. f. Pallad. Mart. t. 9. Ruta ſolius cineris inſperſione contenta.

Iɴsᴘᴇʀsᴜs, ûs. m. Corium obfirmatum cineris inſperſu. Apul. 7. Met. p. 197.

Comæ ſordentes inſperſu cineris. Idem 9. p. 231.

Iɴsᴘĭᴄɪᴏ, exi, ectum, [ἐσορέω, ἐπισκοπέω] ĕre. ex In, & Specio antiquo verbo; Intro aſpicere ſignificat.

Inſpicere, Penitus cognoſcere, & obſervatione accurata proſequi; Rem diligenter conſiderare & æſtimare. Plaut. Moſt. 3. 1. 144. Cupio hercle inſpicere has ædes. Sic, Inſpicere agrum, apud Columel. lib. 1. cap. 3. Inſpicere prædium, apud Cic. 9. Fam. 7. Et, Inſpicere hominem propius, a Plinio dicitur 99. Epiſt. lib. 10. Cic. 2. Philipp. 44. Viſne igitur te inſpiciamus a puero? Ex Budæo.

Aurum credo inſpicere volt, ne ſurreptum ſiet. Plaut. Aul. prol. 39.

Hominem propius inſpicere. Plin. 7. Epiſt. 21. conf. 1. Epiſt. 10. & Paneg. 87. 3.

Hortos inſpicere. Cic. 12. Att. 20. Eſt igitur animus in hortis: quos tamen inſpiciam quum venero.

Marſupium inſpicere. Plaut. Men. 2. 1. 29.

Opus majus inſpice. Ovid. 2. Triſt. 63.

Sententiam alicujus inſpicere, pro Anxie attendere quid velit. Plaut. Mil. 2. 1. 51.

Ego quoniam inſpexi mulieris ſententiam,
Cepi tabellas, conſignavi clanculum.

Inſpicere aliquem experimentis, Experientia probare & cognoſcere. Columel. lib. 1. cap. 8. Eligendus eſt ruſticis operibus ab infante duratus, & inſpectus experimentis.

Inſpicere in ſpeculum. Ter. Adel. 3. 3. 60.

Nihil prætermitto, conſuefacio: denique
Inſpicere, tanquam in ſpeculum, vitas omnium
Jubeo: atque ex aliis ſumere exemplum ſibi.

Fides inſpicienda duro tempore, Exploranda. Ovid. 1. Triſt. 4. 26. conf. Juſtin. 38. 8. 12. & 16. Idem 34. 1. 4. & 2. 15. 7.

Iɴsᴘɪᴄɪᴇɴs, entis. Partic. Vulg. Interp. Sirac. 17. 16.

Iɴsᴘᴇᴄᴛᴜs, a, um. Partic. [ἐσωρασμένος]

Inſpectæ ſunt apud portitores. Plaut. Trin. 3. 3. 65.

Inſpecta omni re. Plaut. Aul. in Periocha acroſt. 7.

Iɴsᴘᴇᴄᴛūʀᴜs, a, um. [ἐσοψόμενος] Partic. Virg. 2. Æn. 47.

Aut hæc in noſtros fabricata eſt machina muros
Inſpectura domos, venturaque deſuper urbi.

Iɴsᴘᴇᴄᴛɪᴏ, ōnis. f. [ἐσόρασις] Columel. lib. 1. cap. 4. Nam prima inſpectione neque vitia, neque virtutes abditas oſtendit. h. e. Primo oculorum intuitu.

Inſpectio, Diligens rei alicujus conſideratio. Cic. 2. Philipp. 81. Nos enim obnuntiationem ſolum habemus: Conſules & reliqui magiſtratus etiam inſpectionem. i. e. Cognitionem & judicium. Ita Budæus. Ex vetuſto codice legitur, Nuntiationem & Spectionem. Quod receperunt in textum Manut. & Lamb.

Abſtinere inſpectione. V. ᴀʙsᴛɪɴᴇᴏ.

In inſpectione poſitæ artes. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Conſtare inſpectione. Quintil. lib. 2. cap. 17. extr.

Inſpectio ipſa ſæpe etiam falſum deprehendit. Quintil. lib. 5. cap. 5.

Iɴsᴘᴇᴄᴛᴜs, ûs. m. Apul. Met. 10. p. 254. Oculi inſpectu minaces. Ammian. 22. 1. Inſpectu jecoris prædoctus.

Iɴsᴘᴇᴄᴛᴏʀ, ōris. m. [ἐσορατής] Qui rem aliquam venalem pro poteſtate cognoſcit. Hæc Budæus. Plin. lib. 37. cap. 7. Accedit religio narrata a ſiderum cognitione ab inſpectoribus, quoniam fere ſtellarum hyadum & numero & diſpoſitione ſtellantur.

Iɴsᴘᴇᴄᴛʀɪx, īcis. f. Ambroſ. Epiſt. 64.

Iɴsᴘᴇᴄᴛᴏ, [ἐσορῶμαι] āre. frequent. Attente & cum diligentia intueri. Plaut. Pœn. 3. 3. 69.

Illinc procul nos iſtuc inſpectabimus. Cic. ad Brut. 4. Quod utinam inſpectare poſſis timorem de illo meum.

Inſpectare de tegulis. Plaut. Mil. 2. 2. 17.

Inſpectavit per impluvium. Plaut. Mil. 2. 2. 4.

Inſpectare principem aliquem, pro Cuſtodire. Suet. Cæſ. cap. 86. Sunt qui putent confiſum eum noviſſimo illo Senatuſconſulto, ac jurejurando etiam cuſtodias Hiſpanorum cum gladiis inſpectantium ſe removiſſe. Al. Inſectantium, vel Sectantium. Gronov. Adinſectantium. Salmaſ. Adinſpectantium. V. not. Torr. & Caſaub.

Iɴsᴘᴇᴄᴛᴀɴs, antis. Partic. Cic. 6. Verr. 160. Hinc illa crux, in quam civem Romanum iſte, multis inſpectantibus, ſuſtulit. Idem 1. de Divin. Inſpectante & rege & populo. Idem 1. Fam. 9. & Cæſ. 7. Bell. Gall. 25. & 2. Bell. Civil. 20.

Iɴsᴘᴇᴄᴛāᴛɪᴏ, ōnis. f. Sen. Nat. Quæſt. lib. 6. 4. Quorum eſt adeo mihi dulcis inſpectatio, ut quamvis, &c. conf. Tertull. adv. Marc. 2. 17. & 4. 35.

Iɴsᴘᴇᴄᴛāᴛᴏʀ, ōris. m. Symmach. 6. Epiſt. 9. Adhibiti inſpectatores muro.

Iɴsᴘĭᴄɪᴜᴍ, i. n. Solennis vox in ſacrificiis. V. Barth. Adverſ. 25. 11. & Buleng. de Sort. cap. 6.

Extorum inſpicia. Tertull. adv. Marc. 1. 1.

Iɴsᴘīᴄᴏ, [ἐπιθήγω] āre. Virg. 1. Georg. 292.

— ferroque faces inſpicat acuto. Ubi Servius, Acuto ferro incidit ad ſpeciem & imaginem ariſtarum.

Iɴsᴘīʀᴏ, [ἐμπνέω, ἐπιπνέω, ἐμφυσάω] āre. Intus ſpirare, Ventum ſeu ſpiritum infundere. Columel. lib. 1. cap. 66. Sed granaria ſcalis adeantur, & modicis feneſtellis Aquilonibus inſpirentur. h. e. Verſus Aquilonem aperiantur, ut ſint perflatiles. Quintil. lib. 10. cap. 3. Inſpirantes ramis arborum auræ volucrumque cantus.

Amorem inſpirat tacitum. Stat. 1. Silv. 2. 194.

Occultum inſpires ignem. Virg. 1. Æn. 688.

Venenum inſpirant morſibus. Virg. 4. Georg. 236.

Viribus inſpirare. Quintil. lib. 2. cap. 5. Quanta deinceps in dividendo prudentia, quam ſubtilis & crebra argumentatio, quibus viribus inſpiret.

Inſpirare alicui litteræ, Gell. lib. 2. cap. 3. dixit, quod Aſpirare litteram Grammatici dicere conſueverunt.

Paſſ. Qui inſpirari ſolent, fatuari dicuntur. Juſtin. 43. 1. 8.

Iɴsᴘɪʀᴀɴs, antis. Partic. Virg. 7. Æn. 351. Gell. 2. 3.

Iɴsᴘɪʀāᴛᴜs, a, um. Adj. ut, Vates inſpirati. Juſtin. 18. 5. 7.

Trita teſta oculo inſpirata. Columel. 6. 17.

Iɴsᴘɪʀāᴛɪᴏ, ōnis. f. Solin. cap. 12. Fontes poti inſpirationem faciunt litterariam.

Iɴsᴘɪʀāᴛᴏʀ, ōris. Cæl. Aurel. Tard. 1. 5.

Iɴsᴘɪʀāᴍᴇɴᴛᴜᴍ, i. n. Idem. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13.

Iɴsᴘīʀĭᴛāʟɪs, e. Adj. Non ſpiritalis. Paulin. Epiſt. 22.

Iɴsᴘɪssāᴛᴜs, a, um. Adj. ut, Caro inſpiſſata. Veget. de Re Vet. 2. 30.

Iɴsᴘʟᴇɴᴅᴇsᴄᴏ, ĕre. Gloſſ. Gr. Lat. ἐκλάμπω.

Iɴsᴘᴏʟɪāᴛᴜs, a, um. Adj. [ἀναπόδυτος] Spoliato contrarium. Quintil. lib. 7. cap. 2. Hominem occiſum eſſe conſtat, non in ſolitudine, ut a latronibus ſuſpicer: non prædæ gratia, quia inſpoliatus eſt: non hæreditatis ſpe, quia pauper fuit: odium igitur in cauſa. Virg. 11. Æn 594.

— corpus

— corpus & arma
Infpoliata feram tumulo.

Inspūmo, āre. Tertull. Apol. cap. 12. O facrilega convicia! infrendite, infpumate.

Inspuo, ui, ūtum, [ἐμπτύω] ĕre. In aliquid fpuere. Plin. lib. 31. cap. 9. Datufque lingendus, & oculis jumentorum infpuitur. De fale. In faciem infpuere. Petron. cap. 75.
Infpuere in frontem mediam hominis. Sen. de Ira. 3. 38. conf. Suet. Vefpaf. 7. 5.

Inspūto, [ἐμπτύομαι] āre. frequent. Sputo aliquem fœdare. Dicimus autem Infputare aliquem & alicui. Plaut. Capt. 3. 4. 21.
Et eum morbum mihi effe, ut qui me opus fit infputarier. Et paulo poft, Quibus infputare faluti fuit. Al. Infputari.

Instabilis, &c. Instans, Instanter. V. insto, as.

Instar, indecl. [δίκην] Ad æquiparationem, vel magnitudinem, vel menfuram. Virg. 2. Æn. 15.
Inftar montis equum divina Palladis arte
Ædificant. Columel. lib. 2. cap. 5. In campo rarius, in colle fpiffius acervi ftercoris inftar quinque modiorum difponentur. i. e. Ad menfuram. Liv. 26. 28. extr. L. Cincio Prætori, ad obtinendam Siciliam, milites Cannenfes dati, duarum inftar legionum. i. e. Circiter. Mearum epiftolarum nulla eft συναγωγή, fed habet Tiro inftar feptuaginta. Cic. Vide Pontanum in Actio pag. 202. & 203. ubi etiam vide etymum. H. St. Locus Cic. eft Att. 16. 5. extr. Qui in Lugd. defiderabatur.
Inftar, Ad fimilitudinem. Cic. 15. Fam. 4. Eranam autem, quæ fuit non vici inftar, fed urbis; &c. Plin. in Paneg. cap. 37. Civitafque Romana inftar erat odii & difcordiæ, & orbitatis, quum cariffima pignora falva ipforum pietate diftraheret.
Æquoris inftar exhorruit. Ovid. 4. Met. 135.
Civitatis inftar. Juftin. 18. 5. 11.
Deorum inftar. Tacit. 3. Ann. 36. Igitur C. Ceftius Senator differuit, principes quidem inftar deorum effe.
Montis inftar. V. Virg. fupra.
Mortis inftar. Cic. 2. Off. 27. Patrocinio vero fe ufos, aut clientes appellari, mortis inftar putant.
Vitæ inftar. Cic. 9. Fam. 6. Equidem hos tuos Tufculanenfes dies inftar effe vitæ puto.
Voluminis inftar erat epiftola. Cic. 10. Att. 4. pr. Eam vero (epiftolam) quæ voluminis inftar erat, fæpe legendam, ficuti facio.
Inftar, in nominativo eleganter pofitum. Juftin. lib. 4. 4. Mittitur Gylippus folus, fed in quo inftar omnium auxiliorum erat. i. e. Sed qui folus tantum potuit, quantum omnes auxiliari. Idem 36. 3. 2. Virg. 6. Æn. 865. — quantum inftar in ipfo eft?
Item pro Exemplari. Ulpian. De novi operis nuntiatione. l. Stipulatio, Si proponatur inftar quoddam, & quafi facies quædam operis facta. Suet. Cæf cap. 61. Cujus (Equi) etiam inftar pro æde Veneris genetricis poftea dedicavit. conf. Not. Var. in Ju. ftin. 4. 4. 7.
Inftar admittit nonnunquam præpofitionem ad, & fignificat Ad fimilitudinem. Apul. 9. Met. Ad inftar fcoparum. In eodem p 235. Ipfe quoque ad inftar infeliciffimi fui filii jugulum fibi multis ictibus contrucidat. Idem 10. p. 248. Pacuvius apud Auct. ad Herenn. lib. 2. 36. Fortunam infanam effe & cæcam & brutam perhibent philofophi: faxique ad inftar globofi prædicant effe volubilem. Vetera exemplaria legunt Saxoque inftare globofo prædicant volubili. V. Voff. Etym. p. 267.

Instauro, [ἐπισκευάζω, ἀνασκευάζω] āre. Renovare, & quafi Inftar alterius facere. Feftus, Inftaurari, ab Inftar dictum: quum aliquid ad priftinam fimilitudinem reficitur. conf. Ifidor. 19. 10. Macrob. 1. Saturn. 11. & Voff. Etymol. p. 267. Martinius deducit ab Inftare, ut fit Facio infiftere. conf. Lex. Pitifc. Cic. pro Rofc. Amer. 153. Cavete per deos immortales, Judices, ne nova & multo crudelior per vos profcriptio inftaurata effe videatur.
Inftaurare epulas. Virg. 7. Æn. 146. i. e. Denuo imponere.
Inftaurare, pro Apparare, & Inftruere interdum accipitur. Plin. lib. 31. cap. 2. In villa fua, Academia nomine, Cicero monumentum fibi inftauraverat. Cic. 1. Att. 8. Idque facrificium quum Virgines inftauraffent, &c. Budæus.
Inftaurare tunicam adverfus hiemem. Plin. lib. 11. cap. 23. Papiliones adverfus hiemem tunicas fibi inftaurant denfas. i. e. Faciunt & parant, inquit Budæus.
Renovare & inftaurare. Cic. 2. Verr. 11. Idem de Arufp. Refp. 21. Quorum de fententia illa eadem renovata atque inftaurata celebrantur.
Acies inftaurare. Virg. 10. Æn. 543.
Inftaurant acies Vulcani ftirpe creatus
Cæculus, &c. Servius, Ante fufas acies accipimus ex eo quod dixit Inftaurant.
Animum. Virg. 2. Æn. 451.
Inftaurati animi regis fuccurrere tectis.
Bellum, aut pugnam; Inftruere, vel denuo pugnare. Juven. 15. Sat. 74.
— & infeftis pugnam inftaurare fagittis. Liv. 4. Cic. de Provinc. Conful. 19. in Pifonem & Gabinium, Periculum fit ne inftauratas maximi belli reliquias ac renovatas audiamus.
Cædem. Cic. pro Domo 6. Et tibi & gladiatoribus tuis inftaurandæ cædis poteftatem non feciffe. Hic Budæus Inftaurare pro Facere interpretatur, & apparare.
Choros inftaurat. Virg. 4. Æn. 145.
Comeffationem. Juftin. 12. 13. 7.
Diem donis. Virg. 4. Æn. 63.
Aut ante ora deûm pingues fpatiatur ad aras,
Inftauratque diem donis. Servius, Inftaurat ideo, quia jam fupra facrificaverat.
Epulas certatim inftaurant. Virg. 7. Æn. 146.
Funus. Virg. 3. Æn. 62.
Ergo inftauramus Polydoro funus, &c.
Honores inftaurat. Virg. 5. Æn. 94.
Honos inftauratur. Sil lib. 13.
Incendia inftaurare. Salluft. Fragm. 1. 16.
Iter inftaurabat ad Argos. Stat. 2. Theb. 473.
Ludos inftaurare. Liv. 2. 36. & 33. 42.
Sacrum inftaurari imperat. Stat. 11. Theb. 232.
Societas inftauranda. Suet. Neron. 57. 4.
Vias inftaurare. Stat. 5. Theb. 9.

Instaurātus, a, um. Partic. Paterc. 2. 66. 1. Inftauratum Sullani exempli malum V. plura fupra.

Instaurātio, ōnis. f. [ἐπισκευασις] Cic. de Arufp. Refp. 23. Et mentes deorum immortalium ludorum inftauratione placantur? conf. Liv. 2. 36.

Instaurātītius, a, um. Adj. ut, Inftauratitius dies, ludis Circenfibus additus. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 11.

Instaurātīvus, Adj. [ἐπισκευαστικός] Cic. 1. de Divin. 55. Itaque ludis intermiffis, inftaurativi conftituti funt.

Instaurātor, ōris. m. Ammian. 27. 3. Nomen infcribebat non ut veterum inftaurator, fed conditor. Reinef. Claff. 2. Infcr. 31. TYPO APPOLLONIO INSTAURATORI MOENIUM NOSTRORUM. V. Alcim. Avit. ad Soror. 438. cum Interpr.

Insterno, ftrāvi, ftrātum, [ἐπισκιάζω, ἐπιστρωννύω] ĕre. Sternere, operire, fuperextendere. Suet. Claud. cap. 18. Arctiore autem annona ob affiduas fterilitates, detentus quondam medio foro a turba, conviciifque ac fimul fragminibus panis ita inftratus, ut ægre, nec nifi poftico evadere in palatium valuerit. Al. Infeftatus.
Infternere fuper. Liv. 30. 10. Tabulafque fuper inftravit, ut pervium navium ordinem faceret. Al. Superinftravit, verbo decompofito.
Pelle leonis infternor. Virg. 2. Æn. 722.
Terræ infterni, pro Sepeliri. Stat. 3. Theb. 213.

Instrātus, a, um. Adj. Conviciis inftratus. Suet. Claud. 18. 3. V. in ipfo verbo.
Equus fpeciofius inftratus. Liv. 34. 7.
Torus humilis & modice inftratus. Suet. Aug. cap. 73.
Tori inftrati fuper pelle leonis. Sil. lib. 7. 290.
Ornatu regio inftratus. Plin. lib. 8. cap. 42.

Instrātum, i. n. [στρῶμα] Veftis infternendi caufa parata. Ulp. in l. inftrato. 45. ff. de Verb. & rer. fignif. Inftratum omne veftimentum contineri, quod injicitur Labeo ait. Al. Inftruto. [Malim In ftrato.] V. Vallam lib. 6. cap. 46.

Instrāgulum, i. n. Cato R. R. cap. 10. Culcitas, inftragula, pulvinos.

Instīgo, [παροξύνω, κεντρίζω,] āre. a Stigo verbo, ἀπὸ τοῦ στίζω deducto, quod eft Pungo: & fignificat Incitare, & quafi objurgatione quadam impellere. Onomaft. Stigo, ἐρεθίζω. Ter. Phorm. 5. 7. 67.
Non hercle ex re iftius me inftigafti, Demipho. Idem And. 4. 2. 9.
Age fi hic non infanit fatis fua fponte, inftiga.
Variis inftigat vocibus alas. Virg. 11. Æn. 730.
Sequentem inftigant ftudiis. Virg. 5. Æn. 228.
Iracundiam inftigare. Sen. Epift. 10.
Ad arma. Paterc. 1. 16. 1.
Canem in aliquem. Petron. cap. 95. conf. Ovid. 3. Met. 243.
Inftigare aliquem in alterum. Liv. 33. 47. Infenfi & irati Romanos in Annibalem, & ipfos caufam odii quærentes, inftigabant.
Inftigari fermonibus alicujus. Columel lib. 11. cap. 1.
Inftigante deo, numine, &c. Admonente & fuadente, aut impellente. Cic. in Pifon 26. An tu eras Conful, quum in palatio mea domus ardebat, non cafu aliquo, fed ignibus injectis inftigante te? Liv. 10. 19. Hæc precatus, velut inftigante dea, & ipfe collegæ, & exercitus virtutem adæquavit ducis.

Instigātio, ōnis. f. [παροξυσμός] Auct. ad Herenn. 2. 47. Amplificatio, eft res quæ per locum communem inftigationis auditorum caufa fumitur.

Instigātus, ûs. m. Ulp. in l. 1. §. Sed & fi. D. Si quadrup. paup. Sed etfi inftigatu alterius fera damnum dederit.

Instigātor, ōris. m. Papin. in l. Ob hæc. D. de iis qui not. infam. Callido teftamento videris accufationis inftigator fuiffe. Aufon. Epift. 17. Superfluus inftigator agitabo.

Instigātrix, īcis. f. Tacit. 1. Hift. 51. 1. Acerrima inftigatrix adverfus Galbianos.

Instillo, [ἐπιστάζω, ἐνστάζω, καταστάζω, καταδέομαι, ἐνσταλάζω] āre. Intro ftillare. Cic. de Senect. 36. Namque hæc quoque nifi tanquam lumini oleum inftilles, extinguuntur fenectute. Plin. lib. 20. cap. 1. Et foliorum fuccus auribus furdis cum aceto inftillatur.
Humor, fenfim inftillatus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Merum inftillat in ignes. Ovid. 19. Epift. 153.
Meto inftillato reftituenda lingua. Ovid. 3. Trift. 3. 22.
Saxa inftillant guttæ. Cic. 2. Tufc. 25.
Guttæ, quæ faxa affidue inftillant Caucafi. Ex poeta. i. e. Guttatim cadunt fuper faxa.
Inftillare aliquid alicui, per tranflationem, pro In animum immittere, & leniter infundere. Cic. 9. Att. 6. Attulit uberrimas tuas litteras, quæ mihi quiddam, quo ftarem, inftillarunt.
A contraria aure inftillare. V. a & ab præp.
Præceptum inftillare auriculis. Hor. 1. Epift. 8. 16.

Instillātio, ōnis. f. [ἐνστάλαξις] Infufio ftillatim & guttatim facta. Plin. lib. 29. cap. 6. Aures purgat fel pecudis cum melle: canini lactis inftillatio fedat dolorem.

Instĭmŭlo, [κατακεντῶ] āre. Inftigare, & ftimulis quibufdam impellere. Ovid. 6. Faft. 508.
Diffimulata deam Latias Saturnia Bacchas
Inftimulat fictis infidiofa fonis.
Verbis inftimulat eum. Ovid. 14. Met. 495.

Instimulātus, a, um. Partic. Marcellus in l. 3. D. de inofficiofo teftamento, Quod plerumque accidit, quum falfo parentes inftimulati, liberos fuos teftamento vel exhæredant, vel prætereunt.

Instimulātor, ōris. m. Cic. pro Domo 11. Seditionis inftimulator & concitator. V. Gruter. Gloff. Gr. Lat. ἐγκεντριστής, Inftimulator.

Instinguo, inxi, ĕre. Inftigare. Gell. 17. 20. Hæc admonitio Tauri non modo non repreffit, fed inftinxit nos ad elegantiam Græcæ orationis verbis Latinis adfectandam. conf. Tertull. de Anima, cap. 26.

Instinctus, a, um. Adj. [ἐνθουσιώδης] Incitatus, inftigatus. Liv. 9. 40. His curfor vocibus inftinctos milites in prælium ducit. Cic. 7. Verr. 187. Quodam furore & audacia inftinctum.
Amore Mufarum inftinctus. Lucret. 1. 923.

Arrogantia instincti Samii. Val. Max. 1. 5. ext. 1.
Errore truculentissimo civitas instincta. Idem 3. 8. ext. 3.
Injuriis instinctus. Suet. Cæs. 19. 4.
Furore sacro mens instincta. Lucan. lib. 5. 150.
Murmure incerto instinctus. Quintil. lib. 2. cap. 11. Aut murmure incerto, velut classico instincti, concitatissimum corporis motum non enuntiandis, sed quærendis verbis accommodant.
Oraculo quodam Delphico instinctus. Quintil. 10. 1. conf. N. Heins. ad Sil. 8. 244. & 15. 135.

INSTINCTUS, ûs. m. [ἐνθουσιασμὸς] Instigatio, & quam Inspirationem divinam vocant. Cic. 1. Tusc. 64. Sine cælesti aliquo mentis instinctu. Idem 1. de Divin. 54. Quæ instinctu divino afflatuque funduntur.
Instinctu, inflatuque divino futura prænuntiare. Cic. 1. de Divin. 12.
Instinctu alicujus facere, Suasu & impulsione. Plin. in Paneg. cap. 73. pr. Multa fecimus sponte, plura instinctu quodam & imperio.
Avaro cupiditatis instinctu res alienas rapere. Jul. Firmic. lib. 3. cap. 6.
Dearum instinctu. i. e. Musarum. Val. Max. 1. 6. ext. 3.

INSTINCTOR, ōris. m. [ἀθέτης] Tacit. 1. Hist. 22. extr. Nec deerat Ptolemæus, jam & sceleris instinctor. h. e. Impulsor.
Acerrimus belli instinctor. Idem 4. Hist. 68. 8. Ammian. 21. 12.
Dissentionum instinctor. Ammian. 30. 1.

INSTĪPO, āre. Gloss. Lat. Gr. Instipat, ἐνστοιβάζει. Marcell. Emp. cap. 10. Instipari navibus.

INSTĪPŬLOR, [ἐπερωτάω] āri. Per interrogationem stipulari. Fiebat enim stipulatio per interrogationem, utpote, Promittis mihi te daturum viginti minas? Alter respondebat, promitto: alioqui non erat rata promissio. Plaut. Pseud. 4. 6. 6.

Minæ viginti sanæ, ac salvæ sunt tibi
Hodie, quas abs te inde est instipulatus Pseudolus.

Idem Rud. 5. 3. 25. passive, Ni dolo malo instipulatus sis. Sic enim exponit Priscian. lib. 8. Alii & in altero loco passive dictum volunt.

INSTĪTA, æ. f. [κώλον] Tenuissima erat fasciola, quæ stolæ extremitatem ambibat: dicta τὸ περιζωστήριον, quod togæ subsuebatur, qua honestæ matronæ utebantur. Hor. 1. Serm. 2. 29.

— sunt qui nolunt tetigisse, nisi illas
Quarum subsuta talos tegat instita veste.

Longa instita. Ovid. 1. de Arte Am. 31.

Este procul vittæ tenues, insigne pudoris,
Quæque tegis medios instita longa pedes.

V. Ferrar. de Re Vest. 1. 317. & Scalig. ad Catull. p. 81. Institam, per metonymiam signi, pro Matrona posuit Ovid. 2. de Arte Am. 600.

— in nostris instita nulla jocis.

Instita est etiam extra vestem Fascia qua quid vinciebatur. Petron. cap. 20. Duas institas Ancilla protulit de suris, altera pedes nostros obligavit, altera manus. conf. Idem cap. 27. Scribon. Larg. comp. 33. & Cujac. Obs. 12. 24.

INSTITIO, V. INSISTO.

INSTĪTO, āre. frequent. Cæs. 1. Bell. Gall. 25. Rursus institare & prælium redintegrare. Al. Instare.

INSTĪTOR, ōris. m. [κάπηλος, παλιγκάπηλος] Negotiator appellatus ex eo est (ut ait Ulpian. l. 3. D. de Institoria actione) quod negotio gerendo instat. Nec multum facit, tabernæ sit præpositus an cuilibet alii negotiationi. Labeo, Sed etiam eos institores dicendos placuit, quibus vestiarii, vel lintearii dant vestem circumferendam & distrahendam, quos vulgo circuitores appellamus. Sed etiam muliones quis proprie institores appellet. Item fullonum & sarcinatorum præpositus: sed & stabularii quoque, loco institorum habendi sunt. Sed & si tabernarius servum suum peregre mitteret ad merces comparandas & sibi mittendas, loco institoris habendum Labeo scribit. Juven. 7. Sat. 221.

Institor hibernæ tegetis, niveique cadurci.

Liv. 26. 16. Urbi frequentandæ multitudo incolarum libertinorumque, & institorum, opificumque retenta. Martial. lib. 7. 60.

Abstulerat totam temerarius institor Urbem.

Mundus demissis institor in tunicis. Propert. lib. 4. 2. 38.
Discinctus institor. Ovid. 1. de Arte Am. 421.
Institor vestis dicitur Vergiliarum sidus, quod mense Novembri, quum earum occasus est, ex hoc sidere conjecturam hiemis faciunt: nam si nubilus fuerit Vergiliarum occasus, pluviosam hiemem denuntiat: ideoque negotiatores statim augent lacernarum pretia, quo genere vestitur pluvio tempore utimur. Si vero sereno tempore occiderint, asperitas hiemis denuntiatur: idcirco reliquarum vestium pretia accendunt. Sic institor vestis videtur hoc sidus esse, quod ut pluris minorisve vendatur vestis, efficiat. Perottus conf. Lex. Pitisc.
Institor eloquentiæ. Quintil. lib. 8. cap. 3. i. e. Venditator, ostentator, & mercator. Budæus. Idem Quintil. lib. 11. cap. 1. Commoveaturne quisquam ejus fortuna, quem tumidum ac sui jactantem, & ambitiosum institorem eloquentiæ in ancipiti sorte videat?

INSTĪTŌRIUS, a, um. Adj. [καπηλικὸς] Quod ad institorem pertinet: ut, Actio institoria. Suet. Ner. cap. 27. Dispositæ per litora & ripas diversoriæ tabernæ parabantur, insignes ganeæ, & matronarum institorias operas imitantium, atque hinc inde orantium ut appelleret. [Al. Institorio, copas imitantium. ut sit ab Institorium, i. n. V. Torrent. & Casaub. not. Puto & Ganea sexto casu scribendum.
Institoria actio dicitur, Qua dominus institorem convenit, vel pro institore convenitur. Ulpian. in l. Quicunque. D. de Institoria actione, Si libitinarius (quem Græci νεκροθάπτην vocant) servum pollinctorem habuerit, isque mortuum spoliaverit, dandam in eum quasi institoriam actionem, quamvis & furti & injuriarum actio competeret.

INSTĪTRIX, īcis. [καπηλὶς] a Plauto vocatur Ancilla, quæ pro domina negotiatur. Perottus. Sed fides penes hunc esto.

INSTĬTUO, ui, ūtum, [προαιρέομαι, ἐπιβάλλω] ĕre. ex In & Statuo; significat idem quod ipsum Statuo, vel Decerno. Ter. Phorm. 4. 2. 14. Petam hinc unde a primo institui. Cic. 4. Verr. 57. Tu, qui institueras in eos animadvertere, qui perperam judicassent.
Accusationem instituere; est Judicium dictare, Actionem vel crimen intendere. Ulp in l. Si maritus. D. ad legem Juliam, de Adulteriis, Si maritus prævenerit, accusareque instituerit, tempora non cedunt patri: quia accusationem instituere non potest. Budæus.
Accusatores & testes instituere. Cic. pro Cluent. 8.
Actionem instituere. Cic. 7. Att. Nunc aveo scire quid hominis sit, & quarum rerum actionem instituat. i. e. Quid velit, sive cogitet facere. alii legunt Auctionem.
Actiones instituere. Ulp. in l. Pomponius. §. 1. D. de Procuratoribus.
Instituere, [ἄρχεσθαι, ἐνίστασθαι] Incipere. Ter. prol. Eun. 18.

Quæ proferentur post, si perget lædere:
Ita ut facere instituit.

Cic. in Verr. Verum ut institui dicere. i. e. Cœpi. Idem pro Cluent. 8. Quæso ut me, Judices, sicuti facere instituistis, benigne, attenteque audiatis.
Instituere & Perficere, contraria. Cic. 4. de Fin. 34. Ut Phidias potest a primo instituere signum, idque perficere: potest ab alio inchoatum accipere & absolvere.
Suscipere, instituere, & perficere aliquam rem. Cic. 5. Fam. 12.
Actionem instituere, Proponere. Ulp. in l. De eadem. D. de except. rei jud.
Actionem sic instituere, Citare. Justin. l. 4. Tit. de pœna tem. litig.
Amicitiam instituere cum aliquo, quod & Inchoare dicitur. Cic. 13. Fam. 18. Nam & amicitia pervetus mihi cum eo est, ut primum in forum veni, instituta.
Amicos sibi instituere: quod alias Facere vel Acquirere dicitur. Cic. 6. Verr. 21. Fecisti item uti prædones solent: qui quum communes hostes sint omnium, tamen aliquos sibi instituunt amicos, quibus non modo parcant, verum etiam præda quos augeant.
Amphora cœpit institui. Hor. de Arte Poet. 22.
Instituere animum ad cogitandum, pro Applicare, & quod vulgus Ponere [προσάγειν] dicit. Ter. Phorm. 2. 1. 10.

Ita sum irritatus, animum ut nequeam ad cogitandum instituere.

Argumenta in corde instituere, Proponere apud te, & apparare quid dicturus sis. Plaut. Most. 1. 2. 1.

Recordatus multum, & diu cogitavi,
Argumentaque multa in pectus institui &c.

Astutiam, Adornare fallaciam & instruere. Plaut. Epid. 3. 2. 27.

— nunc ego hanc astutiam institui.

Auditoria instituere. Suet. Rhet. 6. 3.
Certamen sibi cum aliquo instituere. h. e. Proponere sibi aliquem, cum quo aut verbis aut re ipsa decertare velimus. Cic. 1. Acad. 43. Cum Zenone, inquam, ut accepimus, Arcesilas sibi omne certamen instituit, non pertinacia aut studio vincendi, &c. Suet. Neron. 12. 8. & Domit. 4. 9.
Civitates instituere, & leges scribere. Cic. 1. de Orat. 86.
Collegium, pro eo quod Fundare dicunt. Plin. Epist. 250.
Consuetudinem, quod dicitur alias Facere amicitiam. Cic. 1. Att. 1. Et postea prorsus ab instituta nostra paucorum dierum consuetudine longe refugit.
Convivia. Suet. Tit. 7. 5.
Cursum. Ter. Phorm. 5. 6. 8. Cic. pro Lege Manil. 40. Non avaritia ab instituto cursu ad prædam aliquam revocavit, non libido ad voluptatem, &c.
Dapes instituere. Virg. 7. Æn. 109.

Corpora sub ramis deponunt arboris altæ,
Instituuntque dapes, & adorea liba per herbas
Subjiciunt epulis.

Delectum militum. Cæs. 1. Bell. Civil. 16. Cæsar conquiri milites, qui ab eo discesserant, delectumque institui jubet.
Diligentiam instituere. Cic. 16. Fam. 20.
Epulas instituunt. Sil. 11. 272.
Exemplum instituere, vel Reducere. Plin. lib. 4. Epist. 29.
Hæredem, Creare & facere. Cic. pro Cæcin. 53. Probavit omnibus M. Curium, qui hæres institutus esset, &c. V. HÆRES.
Hæredem ex asse instituere, vel omnibus bonis. Plin. lib. 5. Epist. 1. Plin. H. N. lib. 7. cap. 36.
Historia institui nisi præparato otio non potest, nec exiguo tempore absolvi. Cic. 1. de Legib. 9.
In animo instituere, Statuere, deliberare. Ter. Adel. 1. 1. 13.

Vah, quemquamne hominem in animo instituere,
Aut parare quod sit carius, quam ipse est sibi?

Iter instituere, Aggredi. Cic. 15. Fam. 5. Instituto itinere securitatem diligentiamque sociis & Reip. præsta.
Iter institutum rumpere. Hor. 3. Carm. 27. 5.
Legem iniquam & miseram conditionem periculis hominum instituere. Cic. pro Muren. 60.
Litem instituere. Tryphonius in l. Filius. D. de inoffic. testam.
Ludos instituit celebri certamine. Ovid. 1. Met. 446.
Mercatum domesticum rerum aliquarum instituere. Cic. 3. Philipp. 30.
Naves instituere, Adornare, & præparare, aut ædificare. Cæs. 5. Bell. Gall. 11. Labieno scribit, ut quamplurimas posset, his legionibus, quæ sunt apud eum, naves instituat.
Navem instituere, aliter, pro Auctorem esse navis faciendæ. Plin. lib. 7. cap. 56. Quinqueremem instituit Nesicthon Salaminius.
Negotium, Aggredi opus. Plaut. Pœn. 4. 2. 103.
Nundinas. Plin. 4. Epist. pr. lib. 5.
Officinam alicubi instituere. Cic. 6. Verr. 54.
Opus. Quintil. lib. 6. cap. 4. Neque enim de risu, sed de urbanitate est opus institutum. h. e. Propositum & inceptum.
Orationem cum aliquo, Sermonem ad aliquem convertere. Cic. 5. de Fin. 86. Audi igitur, inquit, Luci: tecum enim, ut ait Theophrastus, mihi instituenda oratio est.
Oratorem autem instituimus. Quintil. in prooem. lib. 1.
Ornithoboscium instituere. V. ORNITHOBOSCIUM.
Pœnam in aliquem instituere. Cic. pro Domo, 126.
Portorium vini instituere. Cic. pro Font. 9.
Quæstionem in re aliqua. Quintil. lib. 7. cap. 2. Si unum respondeamus, videndum est, in re quæstionem instituamus, an in scripto.
Quæstum sibi; quod & Facere quæstum dicitur, & Aliquid sibi proponere ad quæstum faciendum. Cic. pro Quint. 12. Qui ab adolescentulo quæstum sibi instituisset sine impendio.

Rationem.

Rationem. Plaut. Stich. 5. 1. 26.
　Ubi cœnas hodie, si hanc rationem instituis?
Rationem alicujus negotii instituere. Cæs. 1. Bell. Civil. 42. In præsentia similem rationem operis instituit.
Regnum instituere. Plaut. Rud. 4. 2. 30.
Sermonem instituere, absolute, vel cum aliquo: h. e. Incipere colloqui, conferre, vel sermonem habere. Cæs. 5. Bell. Gall. 36. Longiorque consulto ab Ambiorige instituitur sermo. Cic. 2. de Orat. 296. Quum mihi sermo cum hoc ipso Crasso multis audientibus esset de te institutus, &c. Idem 2. Tusc 10. Est igitur ambulantibus ad hunc modum sermo ille nobis institutus, & a tali quodam ductus exordio.
Sudes multæ præustæ, magnus muralium pilorum numerus instituitur. i. e. Præparatur. Cæs. 5. Bell. Gall. 40.
Sumptus instituere. Cic. pro Flacc. 33.
Tabellarios certos instituere. Cic. 14. Fam. 18.
Textrinam alicubi instituere. Cic. 6. Verr. 58.
Tutorem filiorum orbitati instituere. Cic. 1. de Orat. 228.
Vestigia retro instituit. Lucret. lib. 4. 474. h e. Retrocedit.
Vitam sapienter instituere, Disponere & formare. Ter. And. 1. 1. 40. Sapienter vitam instituit.
Instituere aliquid, apud Jurisconsultos pro Arbores vel vineas in aliquo loco ponere, ut, Paul. l. Dominus. §. in conducto. D. locati cond. In conducto fundo si conductor sua opera aliquid necessario vel utiliter auxerit vel ædificarit, vel instituerit. Turnebus. 2. 13. V. plura supra. Sic
Segetes instituere. Varr. R. R. 1. 37.
Vineam novellam instituere. Columel. lib. 5. cap. 5. non procul a fine. *Planter une vigne.*
Vitem instituere, pro Conserere. Suet. de Clar. Gramm. 23. 5. Et agros adeo coleret, ut vitem manu ejus institutam satis constet CCCLXV vasa edidisse. Idem 1. 2.
Instituere, [κατηχεῖσθαι, παιδεύειν, παιδαγωγεῖν] Docere, instruere. Cic. pro Quint. 69. Qui apud te esset educatus: quem tu a puero instituisses, ut nobili ne gladiatori quidem cederet.
Aliquem instituere, & ei præcepta dare. Cic. pro Quint. 84.
Aliquem instituere & imbuere. Cic. 10. Philipp. 20.
Adolescentem instituere. Cic. pro Cœl. 39.
Artem aliquam instituere. Cic. 1. de Orat. 186.
Ad lectionem aliquem instituere. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Ad scenam aliquem instituere. Cic. de Clar. Orat. 203.
Ad turpitudines instituere atque erudire. Cic. 5. Verr. 61. Eos instituere atque erudire ad majorum instituta atque civitatis disciplinam, non ad tuas turpitudines debuisti.
Rudem ad dicendum instituere. Cic. 2. de Orat. 162.
Litteris Græcis instituere. Cic. de Clar. Orat. 173.
Lyra institui. Quintil. lib. 1. cap. 27. Socrates jam senex institui lyra non erubescebat.
Pueros instituere. Suet. Tib. 44. 2.

INSTĬTŪTUS, a, um. Partic. [καταπαιδευσμένος, ἐντεταγμένος] Statutum, decretum significat. Plaut. Pseud. 2. 3. 10.
　Jam instituta, ornata cuncta in ordine habeo, ut volueram.
Male instituta ratio exitum reperire non potest. Cic. 1. de Nat. Deor. 105.
Divinitus multa a majoribus inventa atque instituta sunt. Cic. pro Domo. pr.
Institutus, Eruditus. Cic. 3. de Fin. Instituti a natura. Quintil. lib. 2. cap. 11. Bene instituto ac satis exercitato.
Diligentia alicujus bene institutus aliquis. Cic. de Clar. Orat. 239.
Doctrina liberaliter institutus. Cic. 2. de Orat. 126.
Institutus, Incœptus. Cic. pro Domo 141. Neque institutas cæremonias persequi. Idem pro Cluent. 64. Nihil tam remotum ab accusatione quam Cluentius & natura, & voluntate, & instituta ratione vitæ.

INSTĬTŪTUM, i. n. [ἐπιτήδευμα, ἔθος] Quod quis instituit. Mos, Pactum, Decretum. Quintil. lib. 1. cap. 2. de Chrysippo, Nam is, quamvis nutricibus triennium dederit, tamen ab illis quoque jam informandam quam optimis institutis mentem infantium judicat. Cur autem ad litteras non pertineat ætas, quæ ad mores jam pertinet? Eandem rem appellans Instituta & Mores. Apud Valerium Maximum titulus est, De institutis antiquis: quasi De moribus antiquis. Valla 4. 11. conf. Barth. Adverf. 11. 17. [Sed errat Valla, apud Valerium nullus est de Antiquis, verum de Externis institutis titulus lib. 2. c. 6. & de Militaribus institutis cap. 3. ejusd. lib. Ubi Instituta sunt Consuetudines publice introductæ. Non male Gloss. Lat. Gr. Instituta, Ὁρίσματα, διατάξεις, τύποι. At Institutum in sing. ibid. Ἔθος.
Instituto Platonis, More Platonis. Cic. 1. Acad. 17. Illi autem qui, Platonis instituto, in Academia, &c.
Consuetudo & institutum. Cic 4. Att. 17. Puto te existimare me nunc oblitum consuetudinis atque instituti mei, rarius ad te scribere quam solebam.
Leges & instituta juris publici. Cic. de Clar. Orat. 268. Idem in Pison. 30. Qui ejus civitatis, in qua in principum numero vultis esse, non leges, non instituta, non mores, non jura noritis? Cæs. 1. Bell. Gall. 1. Hi omnes lingua, institutis, legibus inter se differunt.
More institutoque majorum. Cic. pro Muren. 1. De differentia inter Morem & Institutum. V. Lex. Pitisc.
Præcepta & instituta philosophiæ. Cic. 1. Off. 1. Te abundare oportet præceptis institutisque philosophiæ.
Rationes meæ & instituta. Cic. 2. Fam. 12. Genus institutorum & rationum mearum, dissimilitudinem nonnullam habet cum illius administratione provinciæ.
Alienum institutis meis. Cic. 5. Fam. 17. Non putavi esse alienum institutis meis hæc ad te scribere.
Meretricium institutum. Cic. pro Cœl. 50. Siqua mulier sit hujusmodi qualem ego paulo ante descripsi, tui dissimilis, vita institutoque meretricio: cum hac, &c.
Nefarium institutum. Cic. 2. Verr. 13. Innumerabiles pecuniæ ex aratorum bonis, novo nefarioque instituto, coactæ. i. e. Invento, inquit Schol. vet.
Nefandum institutum. V. NEFANDUS.
Institutum, pro Incœpto. Plin. Hæc sunt rerum principia & instituta naturæ. [In Indice Hard. non extat hic locus, vereor ne error sit.
Institutum, pro Pacto. Liv. 6. 10. Militem ex instituto dare.
Abduci ab institutis suis pecunia. h. e. A proposito, & sententia. Cic. 6. Verr. 12. Veruntamen abducuntur homines nonnunquam etiam ab institutis suis magnitudine pecuniæ.
Institutum vitæ capiendum. h. e. Vivendi ritus sive ratio & modus. Cic. 4. de Fin. 40.
Consequi institutum. V. CONSEQUOR.
Decedere instituto. Tacit. 7. Ann. V. DECEDO.
Facere aliquid instituto suo. Cic. 13. Fam. 56. Nobis autem in hac causa nihil aliud opus est, nisi te jus instituto tuo dicere.
Formare mentem institutis. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Perficere instituta. Cic. 2. de Divin. 5. V. PERFICIO.
Perpolire instituta. i. e. Cœpta. Cic. 5. Fam. 12. extr.
Resumere instituta. Tacit. 4. Hist. 64. Instituta, cultumque patrium resumite. Tacit. 6. Ann. 32. Instituta Parthorum resumit. Al. Insumit.
Tenere aliquod institutum in omnibus. Cic. 6. Verr. 46.
Uti instituto suo. Cic. 9. Att. 8. ad Oppium, Scilicet & meo instituto usus sum. h. e. Feci quemadmodum consueveram.

INSTĬTŪTIO, ōnis. f. [παίδευσις] Doctrina, Instructio. Cic. 1. Off. 7. Magis ad institutionem vitæ communis spectare videntur.
Institutio & disciplina. Cic. 4. Acad. Sunt enim mihi nota, propterea quod earum ipsarum rerum, de quibus agimus, prima institutio & quasi disciplina illo libro continetur. Idem 1. Q. frat. 1. 16.
Puerilis institutio. Quintil. lib. 1. cap. 1. Vitia aliquem persequuntur ab institutione puerili. V. PERSEQUOR. H. St.
Præceptum & institutio. Cic. 3. de Orat. 31. Iisdem præceptis atque in una institutione formari.
Rationem institutionemque suam conservare. Cic. 1. Att. 14.
Secta & institutio. Cic. 7. Verr. 180. Horum nos hominum sectam atque institutionem persequimur. Vetus exemplar habet Instituta.
Stoica institutio. Sen. de Benef. lib. 2. 20.
Institutiones, plur. V. INSTITUTUM, ex Valla, supra.
Institutiones Oratoriæ Fabii. H. St. i. e. Præceptiones, interprete Valla, l. c.
Operis institutio, Propositum & intentio. Plin. lib. 16. cap. 4. Longum est, nec ex institutione operis, differere quisnam Romanorum primus acceperit. Vetus codex habet, Nec instituti operis. Cic. 1. Off. 7. Omnis enim, quæ a ratione suscipitur de aliqua re institutio, debet a definitione proficisci. i. e. Præceptio & propositum de aliqua re agendi, vel Disputatio & tractatio.

INSTITUTOR, ōris. m. Præceptor. Lamprid. in Commod. cap. 1. In aula institutor. Treb. Poll. Trig. tyr. cap 3. Morum & actuum imperialium institutor. Ammian. 14. 8. Veteres institutores, i. e. Urbium conditores conf. Pacat. Paneg Theod. cap. 8. Augustin. Epist. 123. Tertul. de Monog. cap. 4.

INSTO, ĭti, ĭtum, [ἐνίστημι, κατεπείγω] āre. Urgere, Insectari. Cic. 5. Verr. Institit, oppressit, non remisit. Idem 3. Verr. 69. Cædere januam saxis, instare ferro: ligna & sarmenta circumdare. Liv. 27. 14. pr. Seu vicit, ferociter instat victis; seu victus est, instaurat cum victoribus certamen.
Acrior instat. Virg. 3. Georg. 538.
Cupidius instare. V. CUPIDUS.
Impensius instant. Ovid. 7. Met. 323.
Lenius instando tædia tolle tui. Ovid. 1. de Arte Am. 718.
Vi instat. Virg. 2. Æn. 491.
Instare & premere. Martial. lib. 7. 96.
　Instent mille licet, premantque curæ,
　Nostris carminibus tamen vacabit.
Instare res aliqua dicitur, Quando urget. Cic. 3. Tusc. 10. Sed id alias: nunc quod instat. Virg. 9. Ecl. 66.
　Desine plura, puer, & quod nunc instat agamus. h. e. Quod maxime necessarium est. [Immo utrobique Quod in quæstione est, ut aiunt, Quod in præsentia agendum est. Subauditur τὸ Agendum.
Instare, dativo junctum, significat Molestius & urgentius & (quod dicitur) instanter aliquem sollicitare. Cic. pro Quint. 34. Verum quoniam tibi instat Hortensius, ut eas in consilium.
Evincuntque instando, ut litteræ sibi ad Tarquinios darentur. Liv. 2. 4.
Alicui rei instare, Insistere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Patronus vero quoties poterit, instabit huic loco, ut nihil credibile sit factum esse sine causa.
Famæ instandum. Tacit. in vita Agric. 18.
Funeri instare. Plin. lib. 7. cap. 52. E duobus fratribus Equestris ordinis Corfidio majori accidisse, ut videretur exspirasse, apertoque testamento recitatum hæredem minorem funeri institisse: interim eum, &c.
Furto fervidus instat. Virg. 9. Æn. 350.
Animus majoribus instet. Ovid. 2. de Arte Am. 535.
Operi instare, Aliquod opus diligenter curare, Urgere ut fiat. Virg. 1. Æn. 504.
　Talis erat Dido, talem se læta ferebat
　Per medios, instans operi, regnisque futuris. Plin. in Paneg. cap. 18.
Et inde offensæ, gratiæque pariter securi, instant operibus, adsunt exercitationibus: arma, mœnia, viros aptant.
Vestigiis alterius instare, pro Imitari aliquem. Plin. Epist. 11. lib. 6. Etsi qui audiebant, me æmulari, meis instare vestigiis videbantur.
Vestigiis alterius instare, quod barbari dicunt Sequi de prope. Liv. 27. 12. Marcellus vestigiis instabat, castraque castris conferebat.
Vestigiis instare sequi. Liv. 27. 2. extr. Marcellus ubi lux fugam hostium aperuit, sociis cum præsidio modico Numistrone relictis, præpositoque his L. Furio Purpureone Tribuno militum, vestigiis institit sequi.
Instare ut. Cic. 2. Att. 1. Ita vulgo qui instabant, ut darem sibi quod ornarent, jam exhibere mihi molestiam destiterunt. Sic lib. 3. 15. Te instante facient. conf. Curt. 6. 7. 28.
Instare ne. Plaut. Cas. 2. 5. 33.
　Non me hercle opinor posse, ita uxor acriter
　Tua instat, ne mihi detur.
Instare unum ut. Ter. Heaut. 5. 1. 22.
　Magis unum etiam instare, ut hodie conficerentur nuptiæ.
Instare usque adeo donec. Plaut. Cistel. 2. 3. 40.
Instare aliquem ad Prætorem. Plaut. Curc. 3. 6.
　Si magis me instabunt ad Prætorem, sufferam. [Sed rectius alii post Instabunt distinguunt. Malim etiam Mi, pro Mihi.

Inftare iter, Arripere. Plaut. Ciftel. 4. 2. 11.

—quifve fuftulerit? & utrum hac, an illac iter inftiterit? [Nifi Præt. ab Infifto eft.

Inftare viam. Plaut. Afin. 1. 1. 39.

Eftne hoc ut dico Litane? L. rectam inftas viam. i. e. Sic res habet ut dicis.

Inftare, abfolute, pro Inftabant; huic Refiftere opponitur. Salluft. Catil. cap. 60. Veterani virtutis priftinæ memores, cominus acriter inftare, illi haud timidi refiftunt.

Inftare factum, Contendere rem fic fe habere ut dicimus. Plaut. Merc. 2. 1. 18. Ter. And. 1. 1. 120. —ego illud fedulo

Negare factum: ille inftat factum. conf. Factum in FACIO.

Inftat ire ad eum. i. e. Perfeverat. Plaut. Mil.

Inftat capi ftationes. i. e. Ut capiantur. Liv. 32. 11. extr.

Inftare, Adeffe, propinquum vel proximum effe. Salluft. in Catil. cap. 55. pr. Conful optimum factu ratus noctem, quæ inftabat, antecapere, nequid eo fpatio novaretur, &c.

Inftare & Imminere. Cæf. 1. Bell. Civil. 80. Inftabat agmen Cæfaris, atque univerfum imminebat.

Bellum inftans. Cic. 11. Philipp. 24.

Bona inftant a me tibi, Proximum eft ut ego te beatum faciam. Plaut. Perf. 4. 3. 22.

—ita me di ament, ut ob iftam rem
Tibi multa bona inftant a me.

Cædes inftapt miferis. Virg. 8. Æn. 537.

Dies inftabat. Lucan. 5. 5.

Ludi magnificentiffimi inftant. Cic. in Pifon. 65.

Periculum inftat ab aliquo. Cic. 12. Fam. 14. Et nunc non minora pericula Reip. a Dolabella inftarent, quam ab Antonio.

Pœnæ inftant ei, aut certe appropinquant. Cic. in Catil. 2. 11. Quibus ego confido pœnas aut inftare jam plane, aut certe appropinquare.

Prope inftat partus. Ter. Adel. 3. 2. 9.

Quem neque fides, neque jusjurandum, neque illum mifericordia
Repreffit, neque reflexit: neque quod partus inftabat prope.

Senecta inftans. Hor. 2. Carm. 14. 3.

Telum inftat. Plaut. Pœn. 4. 2. 97.

Satîne, prius quam unum injectum telum eft, tum inftat alterum!

Inftare, Incipere. Cic. 10. Fam. 16. Flagitare fenatus inftitit Cornutum. V. Græv. [Sed hic poteft effe Præt. ab Infifto.

INSTANS, antis. Partic. & Adj. [ἐνεστὼς, ἀπειρὴς] Quod imminet, & præfens eft. Cic. 4. Tufc. 11. Quæ enim venientia metuuntur, eadem efficiunt ægritudinem inftantia. i. e. Præfentia, urgentiaque. Quintil. lib. 5. cap. 10. Præteritum, inftans, futurum. V. fupra.

Compar. Quintil. 9. 3. Fons quidem unus qui acriora facit & inftantiora quæ dicimus. Tacit. 4. Hift. 83. 6. Species terribilior & inftantior. Idem 2. Ann. 56. 1. & Paulin. Petrocor. Vit. Martin. 5. 659.

Superl. Auguft. Retract. 1. 19. extr. Ad inftantiffimam petitionem.

INSTĂTŪRUS, a, um. Partic. Liv. 10. 36. Ni cedenti inftaturum alterum timuiffent. Frontin. Strat. 2. 6. 10. Fugientibus inftaturos victores.

INSTANTIA, æ. f. [ἔνστασις] pro Continua intentione & affiduitate. Gell. lib. 6. cap. 2. Peccata quoque hominum, & delicta non fubfiftenda, (Al. Succenfenda) neque inducenda funt ipfis, voluntatibufque eorum, fed neceffitati cuidam & inftantiæ, quæ oritur ex fato. i. e. Urgenti neceffitati, & quafi violentæ impulfioni.

Inftantia in oratione, pro Vehementia vel elatiore ftilo. Plin. Epift. 5. 8. Hæc vel maxime vi, amaritudine, inftantia: illa tractu & fuavitate atque etiam dulcedine placet. Idem 3. Epift. 5.

Idem eft ac Propinquitas apud Gell. 9. 12. Inftantia atque imminentia fraudis.

Inftantia apud J. C. pro Actionis fufceptæ affiduitate ponitur. Ita Scæv. l. fin. §. fin. de pig. act. & Marcian. l. 32. §. 1. ff. de Ufur. Cum omiffa eft repetendi debiti inftantia. i. e. Affiduitas.

De Inftantia, five Exemplo apud Dialecticos, V. ipforum Comment.

INSTANTER, Adv. [ἐνστατικῶς] h. e. Perfeveranter. Quintil. lib. 9. cap. 4. Ubicunque acriter erit & inftanter, pugnaciterque dicendum, membratim, cæfimque dicemus.

Inftanter petere. i. e. Enixe, magna contentione. Plin. ad Falconem lib. 7. Epift. 22. Minus miraberis, me tam inftanter petiffe, ut in amicum meum conferres Tribunatum, quum fcieris quis ille, qualifque.

Compar. Quintil. lib. 9. 3. Inftantius dicere. Inftantius debita pofcentes. Juftin. 6. 2. 11. conf. Tacit. 6. Ann. 35. 4. & Martial. 12. 100.

Superl. Inftantiffime compellere. Apul. Met. 3. p. 133. ibid. 4. 15. 3.

Inftantiffime defiderare. Gell. 4. 18.

INSTĂBĬLIS, e. Adj. [ἀστατὴς, ἀβέβαιος] Quod fuo loco ftare non poteft. Plin. lib. 36. cap. 14. Rurfus in lubrico atque inftabili fundamenta tantæ molis locarentur, &c.

Animi inftabiles. Virg. 4. Georg. 105.

Homo inftabilis, Inconftans, levis. Liv. 21. 5. Quippe ubi pedes inftabilis, ac vix vado fidens, vel inermi equite, equo temere acto, perverti poffet.

Hoftis inftabilis ad cominus conferendas manus. Liv. 27. 18.

Locus inftabilis. Ovid. 6. Met. 191.

Regnum inftabile. Sen. Thyeft. 3.

Tellus inftabilis; i. e. Infolida. Ovid. 1. Met. 20.

Sic erat inftabilis tellus, innabilis unda.

Compar. Aur. Vict. de Cæff. cap. 6. Queis rebus inftabilior. Schottus habet Inteftabilior.

INSTABILĬTER, Adv. Auguftin. Confeff. 13. 20. Inftabiliter fluidum.

INSTABILĬTAS, ātis. f. [τὸ ἀστατὲς] Inconftantia. Plin. lib. 24. cap. 17. Hanc autem a regibus Perfarum comedi aut bibi contra omnia corporum incommoda inftabilitatemque mentis. h. e. Turbationem, vel alienationem mentis. Arnob. 6. p. 196.

INSTRAGULUM, INSTRĀTUM, INSTRATUS. V. INSTERNO.

INSTRĒNUUS, a, um. Adj. [ἀγεννὴς] Strenuo contrarium: quafi Minime generofus, ignobilis, indiligens, & ad res gerendas minime promptus. Plaut. Moft. 1. 2. 24.

Atque ubi illo immigrat nequam homo, indiligensque,
Cum pigra familia immundus, inftrenuus,
Hic jam ædibus vitium additur.

Inftrenuus animus. Ter. Heaut. 1. 1. 67.

Ambo accufandi: etfi illud incœptum tamen
Animi eft pudentis fignum, & non inftrenui. Suet. Vefp. cap. 4. Non inftrenuo duce.

INSTRENUĒ, Adv. Juftin. 17. 2. 1. Lyfimachus non inftrenue moriens.

INSTRĔPO, ui, ĭtum, [ἐπιψοφέω] ĕre. Idem quod Strepere. Liv. 4. 43. Unde fi quid inftrepat terroris. fine Patricio magiftratu placere Remp. opprimi. Vetus exemplar habet Increpet.

Inftrepit axis: pro Stridet. Virg. 3. Georg. 172.

Poft valido nitens fub pondere fraxinus axis
Inftrepit.

Dentibus horrendum inftrepit. Claud. de Conf. Mal. Theod. 223. Al. Increpet. Apul. Met. 2. p. 126. Lamentabiles queftus fingultim inftrepebat.

INSTREPĬTO, āre. Ven. Fortunat. 3. 7.

Floribus inftrepitans poplite mella rapit.

INSTRĪDEO, īdi; ēre. & INSTRĪDO, ĕre. Unde

INSTRĪDENS, Partic. Sil. lib. 14. 437.

Fax nidore gravi fœdavit cominus auras
Ambufto inftridens pelago. i. e. In mari ftridens: ardebant enim naves prælio navali fuccenfæ.

INSTRINGO, inxi, ictum, [ἐπισφίγγω] ĕre. Catul. 74. 11.

Quin te animo affirmas, teque inftringifque, reducifque,
Et diis invitis definis effe mifer? Videtur hic idem fignificare quod Diffolvo. [Voff. ex Mff. Veftig. legit
Quin tu animum offirmas, atque iftinc te reducis. Miror, cur non maluerit Teque reducis.

Inftringo, Vehementer & arcte ftringo. Quintil. Decl. 5. feu Ægro redempto c. 16. p. 119. Jacet inter vincula, quibus inftringat adhuc recentem pirata captivum.

INSTRICTUS, a, um. Partic. Apul. Met. 8. p. 211. Uxor dolore pellicatus inftricta. Idem 10. p. 244. Amiculis inftrictus.

INSTRICTUS, ûs. m. Catul Carm. 74. 11.

—inftrictumque reducis. V. Scalig. & in ipfo verbo.

INSTRUCTIO, INSTRUCTOR, INSTRUCTUS, INSTRUMENTUM. V. INSTRUO.

INSTRUO, xi, ctum, [κατασκευάζω, εὐτρεπίζω, ἐξαρτύομαι, κατηχέω] ĕre. fignificat proprie Apparare, componere, ftruere, machinari.

Accufationem inftruere, vel actionem vel litem; eft Litteris ac teftibus, ceterifque ad probandum neceffariis eam adornare, munireque. Unde Inftrumentum litis vocat Quintilianus, Quicquid ad inftruendam litem, id eft caufam pertinet. Budæus. Cic. pro Cluent. 18. Hoc enim ipfum judicium, hoc periculum, illa accufatio, omnis teftium copia quæ futura eft, a matre initio eft adornata, a matre hoc tempore inftruitur, atque omnibus ejus opibus & copiis comparatur.

Aciem inftruere. Cic. pro Muren. 22. Tu actionem inftitutis: ille aciem inftruit. conf. Copias, Legiones.

Bellum. Juftin. 2. 10. 12: 8. 5. 2. &c.

Calumniam inftruere alicui. Ulpian. in l. 1. D. de jure patron. Et fi calumniam aliquam eis inftruxit, vel delatorem fubornavit.

Claffem ingentem fummis viribus, Apparare. Juftin. 6. 3. pr.

Cœnam pomis &c. Apparare. Gell. lib. 2. cap. 24. Verba Lælii hæc funt, quibus indicat hœdum, qui ad epulas fuit allatus, dimiffum, cœnamque, ita ut lex Licinia fanxiffet, pomis, oleribufque inftructam. conf. Epulas, Menfas.

Confilia. Ter. Phorm. 2. 2. 7.

Cedo fenem: jam inftructa funt mihi corde confilia omnia.

Copias inftruere. Cæf. 7. Bell. Gall. 18.

Domum. Cic. 6. Verr. 9. Non enim te inftruere domum tuam voluerunt in provincia, fed illum ufum provinciæ fupplere. conf. Hortos.

Epulas. Liv. 5. & 26. 13. V. Cœnam.

Fraudi inftruendæ aliquanto intentior. Liv. 23. 36.

Hortos. Comparare in hortis neceffaria. Plin. Epift. 171. Cic. 3. Off. 59. Emit homo cupidus & locuples tanti, quanti Pythius voluit, & emit inftructos. De hortis. V. Domum.

Infidias. Cic. pro Cluent. 189.

Infidias mihi inftruens. Catul. 19. 7.

Inftruere infidiis locum. Liv. 6.

Iter ad bonam famam. Plin. in Paneg. cap. 75. extr. Non inftruendum illis iter ad bonam famam, fed non deferendum: non fubmovenda adulatio, fed non reducenda eft.

Legiones. Plaut. Amph. 1. 1. 66.

Nos noftras more noftro, & modo inftruximus legiones:
Item hoftes contra, fuas inftruunt. Ter. Eun. 4. 7. 11.
Tu hofce inftrue: hic ego ero poft principia: inde omnibus fignum dabo.
G. Illuc eft fapere: ut hofce inftruxit, ipfus fibi cavit loco. V. Aciem.

Materiam inftruere falfo fabricando. Ulpian. in l. 2. §. Diem autem. D. Quemad. teftam. aperiant. i. e. Materiam falfario præbere.

Menfas inftruere epulis. Ovid. 8. Met. 561.

Navigia armamentis &c. Columel. 4. 3. Nonnulli ftrenue fabricant navigia, nec confummata perinde inftruunt armamentis, miniftrifque. i. e. Armant, vel muniunt.

Opus inftrueretur unde. Ovid. 4. Faft. 690.

Ornamenta alicui. Plaut. Mil. 4. 1. 34.

Jube fibi aurum atque ornamenta, quæ illi inftruxifti mulieri
Dono habere, auferreque abs te quo lubeat fibi.

Urbem. Suet. Jul. 44. 1. Item de ornanda, inftruendaque urbe &c.

Inftruo cum ablativo, ut Armis inftruit focios. Virg. 8. Æn. 80.

Concubinas fecuribus, peltisque Amazonicis. Suet. Neron. 44. pr.

Dolis inftructus. Virg. 2. Æn. 152.

Mandatis aliquem inftruere. Liv. 34. 61. Ariftonem quendam Tyrium advenam, inftructum mandatis ab Annibale, & ab Antiocho rege, veniffe.

Stipendio milites. Juftin. 5. 9. 9.

Notis fecretis aliquem inftruere, *Luy bailler des enfeignes fecrettes.* Liv. 34. 61. pr. Ariftonem Annibal Carthaginem cum mandatis mittit: edit nomina eorum, quibus conventis opus effet. Inftruit etiam fecretis notis, per quas haud dubie agnofcerent fua mandata effe.

Confiliis inftrui idoneis ad negotium. Cic. 5. Att. 6.

Lectione orationum inftruere difcipulos. Quintil. lib. 2. cap. 5. Orationum lectione fufceptos a fe difcipulos inftruxerit.

Arte

Arte instruere aliquem. Ovid. 16. Epist. 364.
Cultibus instruere aliquem. Ovid. 2. Fast. 318.
Scientia aliquem instruere. Quintil. in proœm. lib. 1. ad fin. Quæ non eorum modo scientia, quibus solis quidam nomen artis dederunt, studiosos instruat &c.
Docere & instruere. Sen. Epist. 58. ad Lucilium, Illa quæ me docet & instruit facies, a qua petitur imitatio, Idea est. V. IDEA.
Instruere ad omne officii munus. Cic. de Senect. 26.
Ignorantiam alicujus instruere. Plin. Epist. 317.
Oratorem instruere, Docere orationis conscribendæ rationem. Quintil. lib. 10. cap. 1. Instruamus qua in oratione, quæ dicere, facere, quam optime, quam facillime possit. Idem lib. 4. cap. 2. Judex notitia rerum instruendus videtur. i. e. Docendus, ut ait Budæus.

INSTRUENS, entis. Partic. Vitruv. 2. 8. Longitudinem in crassitudines instruentes. Catul. 21. 7. V. Insidias supra.

INSTRUCTUS, a, um. Partic. & Adj. ut
Liberaliter instructus. V. LIBER, Adj.
Instructus artibus ingenuis, [πεπαιδευμένος] h. e. Bene edoctus & institutus. Cic. 1. de Orat. 13.
Instructus & ornatus plurimis & gravissimis artibus. Cic. 2. de Fin. 112.
Instructus & munitus ad rem aliquam. Cic. 15. Fam. 1. Nos quemadmodum instructos, & quibus præsidiis munitos ad tanti belli opinionem miseritis, non estis ignari.
Instructus ad perniciem. Ter. Heaut. 3. 1. 41.

— nam ut tu scias
Quam ea nunc instructa pulchre ad perniciem fiet, &c.

Instructus ad cædem. Liv. 24. 24.
Instructus ad mortem contemnendam. Cic. 2. de Fin. 57.
Instructus in hoc, ut. Quintil. lib. 5. cap. 71. Ex antecedentibus & junctis & insequentibus trahenda esse argumenta qui acceperit, protinus in hoc sit instructus, ut quid in quaque causa dicendum sit, ex his sciat.
Ferro instructi. Virg. 12. Æn. 124.
Eques instructus spiculis. Ovid. 1. de Pont. 1. 19.
Exercitus instructus telis. Cæs. 3. Bell. Civil. 56.
Instructum & paratum convivium omnibus rebus. Cic. 6. Verr. 6.
Mediocriter instructus a doctrina, angustius instructus a natura. Cic. de Clar. Orat. 233. Crassus igitur mediocriter a doctrina instructus, angustius etiam a natura, labore & industria, & quod adhibebat ab obtinendas causas curam etiam & gratiam, in principibus patronis aliquot annos fuit.
Compar. Instructior a philosophia, a jure civili, ab historia. Cic. de Clar. Orat. 161.
Instructiores peditum copiæ. Liv. 27.
Instructior doctrinis. Cic. 1. de Fin. 26.
Instructior paterfamilias. Ulpian. D. lib. 33. titulo De fundo instructo, Supellex, ceteraque si qua agro fuerunt, quo instructior esset paterfamilias, instrumento fundi non continentur.
Vitiis decem instructior. Hor. 1. Epist. 18. 25.
Superl. Instructissimus vir. Cic. 1. de Orat. 256.
Instructissimus artibus. Cic. ad Brut. 17.

INSTRUENDUS, a, um. Partic. Quintil. lib. 4. 2. V. Oratorem instruere, in ipso verbo.

INSTRUCTE, Adv. Compar. Liv. 1. 35. Ludos opulentius instructiusque quam priores reges fecit. Apul. Apol. p. 296. Instructius accusare.

INSTRUCTIO, ōnis. f. Constructio. [ἐξάρτυσις] Plin. Epist. 10. 35. Si instructio novi balinei oneratura vires Prusensium non est, possumus desiderio eorum indulgere.
Instructio exercitus, Instructio militum. Cic. 2. de Nat. Deor. Et pro Cæcin. 43. Neque conjectione telorum, sed sæpe clamore ipso militum, aut instructione aspectuque signorum, magnas copias pulsas esse & vidimus & audivimus. Vitruv. 5. 9. Auct. ad Herenn. 3. 10.

INSTRUCTUS, ûs. m. [κατασκευή] Apparatus. Cic. 3. de Orat. 23. Rivis est diducta oratio, non fontibus: & quocunque ingreditur, eodem est instructu, ornatuque comitata. Manil. 5. 286. V. Scalig. p. 375.

INSTRUCTOR, ōris. m. [ἐξαρτυτής] Qui parat & instruit. Cic. Post red. in Sen. 14. Hi sunt conditores, instructoresque convivii.

INSTRUCTŪRA, æ. f. Frontin. Strat. 2. 3. 17. Turbaverunt Macedonum instructuram. conf. Isidor. 19. 10. & 18.

INSTRUCTĬLIS, e. Adj. Tertul. de Anima cap. 14. pr.

INSTRŪMENTUM, i. n. [τεῦχος, σκεῦος, ὄργανον, ἐργαλεῖον] Omne illud quoquis ad operandum utitur: Apparatus item quo fundus, taberna, & id genus alia instruuntur. Cic. pro Domo 62. In fundum autem vicini Consulis, non instrumentum aut ornamenta villæ, sed etiam arbores transferebantur. Et 4. Acad. 3. Totius belli instrumento & apparatu. Idem 6. Verr. 67. Hostium spolia, monimenta imperatorum, decora atque ornamenta fanorum, posthac his præclaris nominibus amissis, in instrumento ac supellectili C. Verris numerabuntur. Suet. Aug. 71. Et Alexandria capta, nihil præter calicem ex instrumento regio retinuerit. Sic apud Jureconsultos titulus est De fundo instructo, & instrumento legato.
Instrumentum significat etiam Subsidium ad aliquid agendum.
Instrumentum causarum & generum omnium. Cic. 2. de Orat. 146.
Artis instrumentum. Hor. 1. Serm. 3. 131.
Instrumenta multa habet homo ad adipiscendam sapientiam. Cic. 1. de Legib. 59.
Subsidia & instrumenta. Cic. 2. in Catil. 9. Quum industriæ subsidia atque instrumenta virtutis in libidine audaciaque consumerentur.
Instrumentum a natura. Cic. 3. de Orat. 193. Ad quorum intelligentiam a natura minus habent instrumenti.
Naturæ instrumenta. Cic. de Clar. Orat. 267. Instrumenta naturæ vocat, acumen, gestum, & reliqua id genus, quæ a natura potius, quam ab arte proficiscuntur: quæ Caio Pisoni a natura adfuisse testabatur ibidem.
Instrumentum in bonis artibus comparandis. Cic. 2. de Fin. 110.
Firmare, vel Destruere instrumenta. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Imperii instrumentum. Tacit. 4. Hist. 7. 6. Nullum majus boni imperii instrumentum, quam bonos amicos.
Regni instrumentum. Cic. Brut. 4. ibid. 15. Sed instrumentum regni delatum ad Lepidum & Antonium. i. e. Copiæ (ut vulgus loquitur) Cæsaris. Budæus.

Tribunatus instrumentum. Cic. pro Milon. 33. Exhibe quæso, Sexte Clodi, exhibe librarium illud legum vestrarum, quod te aiunt eripuisse e domo, &c. ut præclarum inde munus ac instrumentum tribunatus ad aliquem deferre possis.
Triumphi instrumentum, Apparatus. Cic. 7. Att. 8. Solvendi sunt nummi Cæsari, & instrumentum triumphi eo conferendum. conf. Suet Cæs. cap. 37. & 84.
Instrumenti nomine, aliquando intelligitur Monumentum scripturarum, ad res gestas pertinentium. Suet. Vesp. cap. 8. Instrumentum imperii, pulcherrimum ac vetustissimum confecit: quo continebantur pæne ab exordio urbis Senatusconsulta, plebiscita de societate & fœdere ac privilegio cuicunque concessis.
Instrumenti male concepti tenor. V. Tenor, in TENEO.
Instrumentorum nomine, Ea omnia accipienda sunt quibus causa instrui potest. Paul. l. 1. D. de fide instrum.
Litis instrumentum. V. LIS.
Luxuriæ. Sallust. Catil. cap. 26.
Militiæ. Idem Jugurth. 47. & Dictys 1. 16.
Necis instrumenta ferrum ignesque. Ovid. 3. Met. 698.
Anilia instrumenta. Ovid. 14. Met. 766.
Mendicum instrumentum. V. MENDICUS.
Perniciosa instrumenta. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Rusticum instrumentum. Val. Max. 4. 4. 6. & Phædr. 4. 4.
Venatorium instrumentum intelligitur apud Plin. lib. 3. Epist. antepenultima ad Calvis. Rufum, pro iis omnibus quæ ad venationem requiruntur. V. plura supra, & in Lex. Pitisc.

INSTŬDIŌSUS, a, um. Adj. Non studiosus. Apul. Apol. p. 299. Medicinæ neque instudiosus, neque imperitus. Gloss. Cyrill. Instudiosus, ἀφιλόπονος.

INSTŬPENS, entis. [ἀναισθητῶν] Idem quod Stupens, aut Valde [Immo paulum] stupidus, & sensus expers factus. Plin. lib. 28. cap. 4. Salpe torporem sedari quocunque membro instupente, siquis in sinum exspuat.

INSUĀSUM, i. n. appellabant antiqui Colorem, inquit Festus, similem luteo, qui fiebat ex fumoso stillicidio in vestimento albo. Plaut. Truc. 2. 2. 16.

Quia tibi insuaso infecisti, propudiosa, pallulam.

INSUĀVIS, e. Adj. [ἀηδής] Quod est Suavi contrarium h. e. Asperum, austerum. Cic. de Amicit. 86. Insuavem illam admirationem ei fore, quæ jucundissima fuisset, nisi aliquem cui narraret, habuisset. Idem 2. de Orat. 25. Qui vitam insuavem sine his studiis putaretis.
Insuavis odor. Columel. lib. 12. cap. 52.
Aqua limosa & insuavis. Vitruv. 8. 1.
Compar. Auct. ad Herenn. 3. 12. Quid insuavius quam clamor in exordio causæ. conf. Cic. Orat. & Gell. 1. 7.
Superl. Cic. Orat. 163. Insuavissima littera.

INSUAVĬTAS, ātis. f. Gell. 1. 21. Insolentia & insuavitas dictionis. conf. Tertull. de Pœnit. cap. 10. & ad Martyr. cap. 3.

INSŬBĬDUS, a, um. Adj. [ἄσκεπτος] Gell. lib. 19. cap. 9. Sed ne nos, id est nomen Latinum, tanquam profecto vastos quosdam, & insubidos, ἀναφροδισίας condemnetis. conf. Lamprid. Commod. cap. 17.
Compar. Insubidior. Gell. 6. 1. & 13. 20.

INSUBĬDE, [ἀσκέπτως] Adv. Gell. lib. 1. cap. 2. Multa atque immodica de philosophiæ doctrinis intempestive atque insubide disserebat. i. e. Præcipitanter, prius quam subiret, aut in mentem veniret quid diceret. Macrob. 7. Saturn. cap. 14. Ipsam vero videndi naturam non insubide introspexit Epicurus. i. e. Non dormitanter, non negligenter.

INSUBRES, pl. m. [Ἴνσουβροι] Galliæ populi qui Mediolanum condiderunt: de quibus Strabo lib. 5. Liv. 5. 34. Tacit. 11. Ann. 23. 3. & Plin. 3. 17. Sing. INSŬBER. conf. Lex. Pitisc.

INSUBTĪLIS, e. Adj. Papin. in l. cum filiofamilias. D. de legat. 1. Denique Julianus non insubtili ratione motus respondit, &c.

INSUBTILĬTER, Adv. Non subtiliter. Ulp. in l. 1. §. si ex fundo. D. de hæred. instit. Marcellus non insubtiliter non putat hodie hoc procedere.

INSŬBŬLUM, i. n. Textoris instrumentum, auctore Isidor. 19. 29. Sic dictum quod infra & supra sit, vel quia insubulatur. Lucret. lib. 5. 1351.

Nec ratione alia possunt tam lævia gigni
Insubula, ac fusi, &c. al. Insilia. q. V.

INSUBULĀTUS, a, um. Partic. Perforatus. Cathol.

INSUCCO, [ἐγχυλίζω] āre. Imbuere, seu Inficere, & succo aliquo vel humore intingere. Columel. lib. 7. cap. 5. Fracta pecudum non aliter quam hominum crura sanantur, involuta lanis oleo atque vino insuccatis. Et lib. 7. cap. 4. Insuccanda oleo lana. conf. Idem 9. 3. Panis insuccatus ex mulso. Cæl. Aurel. Acut. 3. 8. V. Reines. Var. Lect. 2. 8.

INSUCCUS, a, um. Adj. Cyprian. Insuccum corpus gladiatorum. V. Salmas. ad Tert. de Pall. p. 187.

INSŪDO, āre. Cels. 2. 2. Si corpus dormientis circa partes aliquas contra consuetudinem insudat. conf. 1. 3. &c.

INSUDĀTUS, a, um. Adj. Quintil. 11. 3. Insudata veste durandum. V. p 1002. Burm. Sed etiam divise legitur In sudata veste.

INSUESCO, ēvi, ētum, [ἐθίζομαι] ĕre. Idem quod Consuescere. Ter. Adel. 1. 1. 30.

Nam qui mentiri, aut fallere insuevit patrem, &c. conf. Plaut. Capt. 2. 2. 55.

Insuescere frui parta victoria. Liv. 5. Lucret. 2. 1277.

Ut facile insuescat secum vir ducere vitam.

Insuescere, cum dativo. Columel. lib. 6. cap. 47. Cui partui deinde quum decem diebus insuevit equa.
Insuescere corpori meretricis, pro Consuetudinem stupri habere. Tacit. 11. Ann. 29. extr. Duas pellices, quarum is corpori maxime insueverat. Budæus.
Insuesco, activ. Hor. 1. Serm. 4. 105. — insuevit pater optimus hoc me

Ut fugerem, exemplis vitiorum quæque notando.

Insuescere pecus amurca. Columel. lib. 6. cap. 4. Maxime tamen habetur salutaris amurca, si tantundem aquæ misceas, & ea pecus insuescas.
Insuesci, pass. Columel. lib. 11. cap. 3. Atque ubi cœperunt aliquod incrementum habere, sic insuesci debent, ut in id spatium quod sulcis interjacet, inclinentur.

INSUĒTUS, a, um. Partic. Liv. 24. 48. Ita se a pueris insuetos. Tibul. 1. 4. 42. Operi insuetas atteruisse manus. [Sed rectius legitur in Mss. Opere, & pertinet ad dict. seq.

Insuētus, a, um. Adj. [ἀήθης] Non Suetus. Tam de re quam de homine dicitur. Insuetum iter, Per quod transire non sumus soliti. Virg. 6. Æn. 16. Idem 1. Ecl. 50.

Non insueta graves tentabunt pabula fetas.

Insueta solitudo. Liv. 3.

Insuetus & novus mos. Cic. 4. Att. 1. Quo s. c. recitato, continuo populus, more hoc insueto & novo, plausum eo nomine in recitando dedisset, habui concionem. Vetus exemplar scriptum habet Insulso more.

Insuetus plerumque genitivo jungitur, ut

Contumeliæ insuetus. Cic. 2. Att. 2.

Laboris insuetus. Cæs. 7. Bell. Gall. 30.

Moris alicujus insuetus. Liv. 6.

Pugnæ insuetus. Cæs. 1. Bell. Civil. 44.

Insuetus cum dativo, ut Insuetus homo alicui rei, Qui non consuevit. Liv. 28. 18. Ut non Syphacem modo barbarum, insuetumque moribus Romanis, sed hostem etiam infestissimum facunde alloquendo sibi conciliarit.

Insuetus vera audire. Liv. 31.

Insuetus, cum gerundio, ut Insuetus navigandi. Cæs. 5. Bell. Gall. 6.

Insuetus ad. ut, Corpora insueta ad onera portanda. Cæs. 1. Bell. Civil. 78. conf. Nep. 10. 7. 3. Justin. 1. 8. 6.

Insuetē, Adv. Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. Insuete immorari alicui.

Compar. Augustin. Epist. 3. Ipsos corporis sensus aliquanto insuetius perscrutetur.

Insuetudo, ĭnis. f. ut, Insuetudo cibi. Spartian. Sever. cap. 16.

Insuēfăcio, [ἐθίζω] ĕre. Consuefacere. Unde

Insuefactus, a, um. Partic. [ἐθισθείς] Assuefactus. Cæs. 4. Bell. Gall. 24. Notissimis locis audacter tela conjicerent, & equos insuefactos incitarent.

Insufficiens, entis. Tertul. adverf. Hermog. cap. 15.

Insufficientia, æ. f. Tertul. ibid. & ad Uxor. 1. 4.

Insufflo, āre. Insufflavit uxori, Sed absque exemplo in sufflo. H. St. Nec est Latinum sane verbum.

Insŭla, æ. f. [νῆσος] Terra quæ undique aquis includitur, proprie autem in mari. Quidam a Salo appellatas insulas volunt, quod in salo, id est mari sitæ sunt.

Corrosæ insulæ. V. corrodo.

Ocellus insularum Sirmio. Catul. 29. 1. 12.

Odoriferæ insulæ. V. odor.

Tenera insula. Cic. 6. Att. 2. Quid tandem isti mali in tam tenera insula non fecissent? Tenera, i. e. Imbelli, & deliciis potius quam armis dedita.

Adnatare insulæ. V. adnato.

Insulæ dictæ sunt proprie Domus quæ non conjunguntur communibus parietibus cum vicinis, circuituque publico aut privato cinguntur, a similitudine videlicet earum terrarum, quæ fluminibus aut mari imminent, suntque in salo: a Græcis οἰκία περιάμφοδος dicitur. Hactenus Festus. Cic. pro M. Cœl. 17. Nunc demum intelligo P. Clodii insulam esse venalem, cujus hic in ædiculis habitet decem, ut opinor, millibus. Ulpian. in l. stipulationes non dividuntur. D. de verb. obligat. Plane si insulam fulciri quis stipulatus sit, non est expectandum ut insula ruat. Plautus in l. nam salutem. D. de officio Præfecti vigilum, Effracturæ sunt plerumque in insulis horreisque, ubi homines pretiosissimam partem fortunarum suarum reponunt. Budæus. conf. Suet. Neron. 38. Cæs. 41. & Tiber. 48. Tacit. 6. Ann. 45. 2. Et 1. Hist. 86. 4. &c. vel Lex. Pitisc.

Templa etiam Insulas dixere Ecclesiastici Scriptores quod ab aliis ædibus undique sejuncta essent. V. Gonsal. ad Petron. cap. 95. & If. Voss. ad Justin. 32. 2. 2.

Insulānus, a, um. Adj. Serv. in Virg. 8. Æn. 725. Caræ insulani populi fuerunt. Pacat. Paneg. Theod. cap. 23. Gloss. vet. Insulani, νησιῶται.

Insulāris, e. Adj. [νησιωτικός] Quod est insulæ, & ad insulam pertinet. Plin. Qui primus insularem morbum in urbem invexit. [Si modo Plinii hæc sunt.] Ammian. Nec strepente ullo, nec obsistente, insulari pœna multati sunt. i. e. Deportatione in insulam. conf. Idem 26. 29. & 15. 27. Domus insularis. Cassiodor. 12. 24.

Insulares item sunt Templi custodes. Justin. 32. 2. 2.

Insulārius, i. m. [νησοφύλαξ] Pompon. in l. si ita de Usu & habitatione, Dominus proprietatis etiam invito usufructuario vel usuario fundum vel ædes per saltuarium vel insularium custodire poterit. Intelligit, Insulæ custodem. conf. Reinf. Inscr. 1. 138. & l. 5. §. 1. Dig. de Inst. Act. & l. 4. D. de præf. vigil. Apud Petron. cap. 95. Insularios intelligit Grævius ad Cic. pro Cœl. p. 311. non insularum i. e. domuum custodes, sed conductores, i. e. inquilinos.

Insulatus, a, um. Partic. ab Insulo. Apul. de Mundo, extr. Audivimus regiones, quæ prius fuerant continentes, hospitibus atque advenis fluctibus insulatas. conf. Augustin. Civ. Dei, 4. 2.

Insulensis, e. Solin. cap. 54. Ab insulense ad continentem.

Insulosus, a, um. Adj. Plenus insulis. Ammian. 23. 18. Idem 22. 11.

Insulsus, a, um. Adj. [ἄναλος, ἄχαρις] Fatuus. Donatus ad Ter. Eun. 5. 8. Insulsus, Sine sale & sapientia, aut Sine saltu & facilitate. [Satis insulse.] Plaut. Rud. 2. 6. 33. Ter. Eun. 5. 8. 49.

Fatuus est, insulsus, tardus, stertit noctesque & dies. Cic. 2. de Orat. 257. Sed qui ejus rei rationem quandam conati sunt, artemque tradere: sic insulsi extiterunt, ut nihil aliud eorum, nisi ipsa insulsitas rideatur. Idem 1. Tusc. 15. Sed tu mihi videris & Epicharmi acuti, nec insulsi hominis, ut Siculi, sententiam sequi.

Insulsa gula. Cic. 13. Att. 31. O gulam insulsam: pudet me patris.

Insulsa efflagitatio, Inepta & imprudens. Cic. 10. Fam. 24. Ad cogitationem Consulatus bimestris summo cum terrore hominum, & insulsa cum efflagitatione transtulerit.

Compar. Tertul. ad Nation. 1. 3. Solœcismus & insulsior figura.

Superl. Insulsissimus improbissimusque est. Martial. 12. 55. Insulsissimus est homo. Catul. 17. 12.

Insulsĭtas, ātis. f. [ἀφυΐα] Ineptia. Cic. 13. Att. 29. De hortis ex tuis litteris cognovi, & Chrysippo in villa, cujus insulsitatem bene noram, video nihil, aut pauca mutata. Insulsa placere non solent. recte igitur & venuste insulsitatem tribuit villæ, quæ nihil haberet, cur placere posset. Insulsum enim est, Nullo sale conditum. conf. Idem ibid. 5. 11. Sic pro Rabir. post. 36. Jam nostis insulsitatem Græcorum. Plaut. Mil. 3. 3. 5. Stultitia, insipientia, insulsitasque. Al. Insulsa atque maxima hæc sit.

Insulse, Adv. [ἀφυῶς] Imprudenter & inepte. Cic. 2. Epist. ad Cæs. Sed ita locutus insulse est, ut mirum Senatus convicium exceperit. apud Non. 1. 141. Idem 2. de Orat. 221. Et 4. Att. 16. & 15. 4.

Compar. Gell. 16. 12. Nihil potest dici insulsius.

Superl. Idem 12. 2. Hoc etiam addidit insulsissime.

Insulto, Insultatio, Insultura. V. insilio.

Insum, es, est, [ἔνειμι] esse. In aliqua re esse. Plaut. Rud. 4. 4. 144.

Credo edepol ego illic inesse auri & argenti largiter.

Insŭmus. Lucret. 3. 1093.

Nec devitari letum pote quin obeamus:
Præterea, versamur ibidem, atque insumus usque.

Inest in. Ter. Eun. 1. 1. 14.

In amore hæc omnia insunt vitia: injuriæ, &c. Idem And. 5. 2. 16.
Tristis severitas inest in vultu, atque in verbis fides. Cic. de Amicit. 79. Digni autem sunt amicitia, quibus in ipsis inest causa cur diligantur.

Inest pictura in hac tabula. Ter. Eun. 3. 5. 36.

Inest hic. Plaut. Rud. 4. 2. 21. Thesaurum hic ego inesse reor.

Insunt signa. Ter. Adel. 5. 3. 36. —multa in homine, Demea,
Signa insunt, ex quibus conjectura facile fit.

Inest huic. Martial. lib. 14. 145.

Is mihi candor inest.

Columbis inest quidam gloriæ intellectus. Plin. lib. 10. cap. 36.

Nobis inest spes. Plaut. Capt. 2. 1. 53. Plin. in Paneg. cap. 88. Cui plus invidiæ, quam pulchritudinis inest. conf. Ovid. 3. Amor. 3. 34. & Tacit. 4. Hist. 27. 6.

Insūmo, psi, ptum, [ἀναλίσκω, δαπανάω] ĕre. Impendere, consumere. Cic. 5. Att. 17. Nos tamen etsi hoc te ex aliis audire malo, sic in provincia nos gerimus, ut nullus teruntius insumatur in quenquam.

Curam insumere ad speculandum. Plin. lib. 9. cap. 46.

Operam insumere. Cic. 5. Verr. 150. Quantam igitur illi spem prædæ propositam arbitrantur fuisse, qui tantum præsens lucrum, nulla opera insumpta, contempserit atque despexerit?

Operam frustra insumere. Liv. 10. 18.

Sumptus in rem aliquam insumere. Cic. 2. de Invent. 113. In hominem autem, quibus rationibus vixerit, quid sumptus in eam rem aut laboris insumpserit, &c.

Insumo, idem quod Sumo, assumo: ut, Insumere mentes dignas cœptis. Stat. 12. Theb. 643.

Terrarum leges, & mundi fœdera mecum
Defensura manus, dignas insumite mentes
Cœptis.

Nubila insumpsere latus montis, i. e. Occuparunt, insederunt. Stat. 2. Theb. 39.

Insuo, ui, ūtum, [ἐνῤῥάπτω] ĕre. Idem quod Suere significat. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quæ intra capita insuitur pellis mollis.

Auro insuto graves vestes. Ovid. 3. de Arte Am. 131.

Terga boum plumbo insuto, ferroque rigebant. Virg. 5. Æn. 405.

Insutus culeo, & Insutus in culeum. Valer. Max. lib. 1. 1. 13. Cic. 1. Q. frat. 2.

Insuere, per translationem, pro Conjungere. Liv. 40. 51. pr. Lepidus molem ad Tarracinam: ingratum opus, quod prædia habebat ibi, privatamque publicæ rei impensam insuerat, &c. In emendatis codd. Injunxerat.

Insūtus, ûs. m. Apul. Met. 7. Mille aureos insutu laciniæ contexerat. V. Elmenh. Emend. p. 240.

Insūtĭtius, a, um. Apul. Met. 6. p. 187.

Insŭper, Adv. [ἐν δὲ, καὶ μὴν] i. e. Præterea. Cic. 15. Fam. 16. Nam ne te fugiat, latius insuper Epicurus. Ter. Eun. 4. 3. 3.

Quin etiam insuper scelus, postquam ludificatus est virginem,
Vestem omnem miseræ discidit. Ibid. 5. 6. 12.
An pœnitebat flagitii, te auctore quod fecisset
Adolescens, ni miserum insuper etiam patri indicares? [Quod

putant plerique hanc particulam ex duabus præpositionibus In & Super conflatam esse, id in voce contra in dubium non injuria vocavi. Potius enim videtur ex duobus adverbiis Inde & Super, aut ex adverbio & præpositione iisdem per Syncopen conflata. Multum enim Inde particula antiqui utebantur, ut apparet ex Deinde, Exinde, Perinde, Proinde, Subinde. Quidni igitur & Superinde dixisse putemus, ac mox, volente usu, per anastrophen Inde super, & contracte Insuper, ut Imperator pro Induperator? Forte & Desuper ex Deinsuper temporis Adv. factum, & errore vulgi pro ἄνωθεν usurpari cœpit.

Insuper, pro Super, vel Desuper. Columel. lib. 12. cap. 39. Tum insuper cannas ponere. Lucret. lib. 6. 590.

Aut ubi per magnos montes cumulata videbis
Insuper esse aliis alia.

Imposita insuper Ætna. Virg. 3. Æn. 579. conf. Tacit. Germ. 15. 25. & Liv. 21. 1.

Insuper; pro Deinceps, vel Continue sive Continenter. Suet. Vitell. 2. Mox cum Claudio principe, duos insuper ordinarios Consulatus, Censuramque gessit. [Hic Insuper est Præterea.

Insuper quam, pro Præter quam. Liv. 23. 7. pr. Hæc pacta: Illa insuper, quam quæ pacta erant, facinora Campani ediderunt. Nam præfectos sociûm, &c. Budæus.

Insuper his, pro Præter hæc. Virg. 9. Æn. 61.

Insuper his, campi quod rex habet ipse Latinus.

Insuperhabere, pro Negligere, ea forma qua dicimus Posthabere. Papinianus in l. hæredem. D. de his quæ ut indignis auferuntur, Hæredem, qui sciens defuncti vindictam insuperhabuit, fructus omnes restituere cogendum existimavi. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Non ignoro tamen Haloandrum aliter & legere & distinguere. Idem in l. sunt personæ. D. de religiosis, & sumptibus funerum, Eademque sunt in socio, qui in fundum communem invito socio mortuum inferre vult. Nam propter publicam utilitatem, ne insepulta cadavera jacerent, strictam rationem insuperhabemus, quæ nonnunquam in ambiguis religionum quæstionibus omitti solent. Sic habent Pand. Flor. conf. Gell. 1. 19. & 4. 1. Has & alias geminatas præpositiones separandas, non conjungendas esse statuunt JCti, conjunctas tamen vult Muretus Var. Lect. 11. 17. conf. Taubm. in Plaut. Merc. 1. 2. 82.

INSŬPĔRĀBĬLIS, e. Adj. [ἀήττητος, ἀνυπέρβλητος] Quod superari non potest, & domari. Plin. 1. Epist. 22. Rogavitque ut medicos consuleremus de summa valetudinis: ut si esset insuperabilis, sponte exiret e vita.
Genus insuperabile bello. Virg. 4. Æn. 40.
Insuperabile, Quod pertransiri non potest præ altitudine aut locorum difficultate. Liv. 21. 23. Constabat non tam bello motos, quam longinquitate viæ, insuperabilique Alpium transitu. Idem 21. 36. Ea vero via insuperabilis fuit. conf. Gell. 13. 1.
INSUPERABĬLITER, Adv. Augustin. de Civ. Dei, 5. 8. Dei potestas insuperabiliter per cuncta porrigitur.
INSUPERĀTUS, a, um. Adj. C. Gall. El. 1. 33.
—tolerantia rerum,
Spernebat cunctas insuperata minas.
INSURGO, surrexi, ectum, [ἀντιαίρω, ἀνθίσταμαι, ἐπανίσταμαι] ĕre. Contra surgere. Virg. 9. Æn. 34.
Altius insurgere. Quintil. lib. 8. cap. 4.
Altior insurgens. Virg. 11. Æn. 697.
Regnis alicujus insurgere. Ovid. 9. Met. 444.
Insurgere, Incumbere. Virg. 5. Æn. 189.
— nunc, nunc insurgite remis,
Hectorei socii. V. Lex. Pitisc.
Invigilare & insurgere alicui rei. Plin. Paneg. cap. 66. pr. Capessere quasi communis imperii curas, invigilare publicis utilitatibus & insurgere.
INSŬSURRO, [ἐπιψιθυρίζω] āre. In aures leniter obstrepere, & veluti cum quodam susurro. Cic. 4. Acad. 147. Verum quoniam non solum nauta significat, sed etiam Favonius ipse insusurrat, navigandi nobis tempus esse, &c.
Insusurrare in aurem alterius aliquid. Cic. 3. Verr. 120. A qua muliere quum erat ad eum ventum, & in aurem ejus insusurratum, alias revocabat eos, &c.
Insusurrare alteri, Aliquid in aurem insufflare. Cic. 5. Tusc. 103.
Insusurrare crebro cantilenam suam alteri. Cic. 1. Att. 16. Atque ita (tametsi iis novis amicitiis implicati sumus) ut crebro vafer ille Siculus insusurret Epicharmus cantilenam illam suam, &c.
Turpissima vota Diis insusurrant. Sen. Epist. 10.
INSUSURRANS, antis. Partic. Cic. 5. Tusc. 103.
INSUSURRATUS, a, um. Partic. Sen. Brev. Vit. cap. 14. Insusurratum millies nomen.
Secreto insusurratum. Sidon. 5. Epist. 6.
INSUSURRĀTIO, ōnis. f. Capitol. in Anton. Philos. cap. 19. Cum suos mores semper teneret, neque alicujus insusurratione mutaretur.
INSUSCEPTUS, a, um. Adj. [ἄδεκτος] Ovid. ad Liv. 197.
Dixit, & iratus vota insuscepta reliquit.
INSUTUS, V. INSUO.

I N T

INTĀBESCO, [συντήκομαι] ĕre. Idem quod Tabescere. Columel. lib. 4. cap. 3. Novella vero dum adolescit, nisi omnia justa perceperit, ad ultimam redigitur maciem, & sic intabescit, ut nullis deinceps impensis recreari possit.
Cera intabescit igne levi. Ovid. 3. Met. 486.
Cibo interminato intabuissent pupulæ. Hor. Epod. 5. 40.
Diuturno morbo intabescere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84.
Dolori intabescere. Sen. Consf. Polyb. cap. 24.
Glans plumbea intabescit. Ovid. 14. Met. 826. i. e. Liquescit.
Pruinæ matutinæ intabescunt sole tepente. Ovid. 3. Met. 487.
INTACTUS, a, um. Adj. [ἄθικτος, ἄψαυστος] Non tactus, integer, immaculatus, impollutus. Liv. 5. 38. Non modo non tentato certamine, sed ne clamore quidem reddito, integri intactique fugerunt.
Intactus infamia. Liv. 38. 51. Infamia intactum, invidia qua possunt, urgent.
Haud intacti religione animi vir, Quem religio tangit. Liv. 5. 15.
Intactus a sibilo, Nunquam exsibilatus aut explosus. Cic. 8. Fam. 2. Hoc magis animadversum est, quod intactus a sibilo pervenerat Hortensius ad senectutem.
Boves intactæ. Horat. Epod. 9. 22.
Carmen intactum Græcis, Satira. Hor. 1. Serm. 10. 66.
Cervice intacta juvencæ, Injuges. Virg. 4. Georg. 551.
Corpus intactum a vexatione. Liv. 7. 10. extr. Jacentis inde corpus, ab omni alia vexatione intactum, uno torque spoliavit.
Grex intactus, Indomitum armentum. Servius. Virg. 6. Æn. 38.
Pomum intactum omnibus, Quod a nemine gustatur. Plin. lib. 12. cap. 10.
Pontem intactum sinere. Curt. 4. 16. 9.
Thesauri Arabum intacti. Hor. 3. Carm. 24. 1.
Virgo intacta manet. Catul. 60. 45.
Compar. Juven. 6. Sat. 162. Intactior omni Sabina. i. e. Castior.
INTACTUS, ûs. m. Lucret. 1. 454.
Tactus corporibus cunctis, intactus inani.
INTACTĬLIS, e. Adj. [ἀναφής] i. e. Tactum refugiens, sive Quod tangi non potest. Lucret. lib. 1. 438.
Sin intactile erit, nulla de parte quod ullam
Rem prohibere queat per se transire meantem.
INTĀMĬNĀTUS, a, um. Adj. [ἀμίαντος] Idem quod Incontaminatus. Hor. 3. Carm. 2. 17.
Virtus repulsæ nescia sordidæ,
Intaminatis fulget honoribus. Alii —sordidæ in-
Contaminatis &c. H. St.
INTANTUM, & INQUANTUM, Adverbialiter. [πόσον, καὶ ὅσον, ὅσον μὴ] Sen. de Benef. lib. 2. cap. 23. Quomodo danti intantum producenda notitia est muneris sui, inquantum delectatura est eum, cui datur, ita accipienti adhibenda concio est. Virg. 6. Æn. 875.
Nec puer Iliaca quisquam de gente Latinos
Intantum spe tollet avos. Alii rectius In tantum. V. IN præpos.
INTĔGER, gra, grum, [ὁλόκληρος, ἀκέραιος, ἀμίαντος, τελειός] Incorruptum, inviolatum, totum: ut, Integrum templum omni opere. Cic. 3. Verr. 132.
Integer opponitur Trunco. Plin. lib. 7. cap. 11. extr. Jam illa vulgata, varie ex integris truncos gigni, itemque ex truncis integros, eademque parte truncos. Budæus.

Integra filia, Virgo. Plaut. Truc. 4. 3. 47.
Virgines integræ. Catul. 59. 36.
Integer homo & sanctus. Cic. 1. de Orat. 229. Quumque illo nemo neque integrior esset in civitate, neque sanctior, &c.
Integer, innocens, religiosus. Cic. 6. Verr. 7.
Homo integer & castissimus. Cic. 2. de Invent. 36.
Bonus & integer vir. Cic. pro Muren.
Integer & Contaminatus, contraria. Cic. in Topic. 69.
Integer & purus. Cic. 1. Tusc. 41.
Rudis discipulus, & integer. Cic. 3. de Nat. Deor. 7.
Ævi integer. Virg. 9. Æn. 618. Ovid. 9. Met. 440.
Animi integer. Cic. in Art. Rhet. Integer animi fuisse demonstratur.
Amorum integer. Stat. 1. Theb. 415.
Mentis integer. Hor. 2. Serm. 3. 65.
Vitæ integer. Hor. 1. Carm. 22. 1.
Integer pudore. Martial. lib. 6. 28.
Integer a. V. in A præp. conf. Liv. 9. 41.
Integer ab labore, Non fatigatus. Cæs. 3. Bell. Gall. 28.
Integer & honestus in omnibus vitæ partibus. Cic. pro Font.
Integer, est Qui nondum se astrinxit: cui integrum est rei arbitrium. Cic. pro Flac. Et ego me ad id quod attulerit, integrum conservabo. Budæus.
Integrum se servare, pro Neutri parti se adscribere. Cic. 7. Att. 25. Quod me amicissime admones, ut me integrum quoad possim servem, gratum est.
Integer, Validus, firmus, vegetus, sobrius: cujus contrarium est Fessus, saucius, vitiatus, languidus, vinosus. Cic. pro Muren. 50. Integrorum & fortunatorum promissis saucios & miseros credere non oportere. Cæs. 7. Bell. Gall. 41. Quum crebro integri defessis succederent. Idem 7. 48. extr. Non facile recentes atque integros sustinebant. Idem Civ. 3. 40. Integrosque semper defatigatis submittens. Corn. Celsus in Procem. Qui sanæ cujusque colorem partis ignoret, nescire quid integrum, quid corruptum sit.
Ut integrum se, salvumque velit, movet infantem natura. Cic. 2. de Fin. 33.
Ex vera atque integra Græcia. Cic. pro Flac. 61.
Florentes atque integros populos vici. Cic. pro Planc. 86.
Integerrimi & parati populi. Cic. pro Domo, 60. Quum Gabinio integerrimas paratissimasque gentes ad diripiendum tradidisses.
Integerrimi diutina pace populi. Liv. 6. 7. pr.
Ætas integra, Adulta, florens. Ter. And. 1. 1. 45.
— egregia forma, atque ætate integra. Subaudi Mulier.
Animo libero & integro causam alicujus defendere. Cic. pro Sull. 86.
Audacia nova atque integra; Recens nata. Plaut. Cas. 3. 5. 5.
Causa integra. Cic. 1. Fam. 5. Itaque Alexandrina causa, quæ nobis adhuc integra est, videtur ab illo plane esse deposita. Ter. Hec. 1. 2. 5.
Alias ut uti possim causa hac integra. i. e. Non dicta, ut ait Donat. Causam integram alicui reservare. Cic. 13. Fam. 4.
Conjuges integras ab alterius petulantia conservare. Cic. 2. Verr. 14.
Corpus integrum & Vitiosum, contraria. Cic. 1. de Divin. 80.
Decor integer ævi. Stat. 5. Silv. 2. 63.
Exercitus integer, Infractus & sanus. Plaut. Pers. 5. 1. 2. Cic. 10. Fam. 35. Equitatum habet magnum, nam omnis ex prælio integer discessit.
Existimatio integra. Cic. pro Quint. 49. Tamen dum existimatio est integra, facile consolatur honestas egestatem.
Fontes integri. Hor. 1. Carm. 26. 6. Lucret. 4. 2.
Ingenium integrum, Incorruptum. Sallust. Jugurth. cap. 63. Ita inter artes bonas integrum ingenium brevi adolevit.
Mens integra. Hor. 1. Carm. 31. 18.
Opes integræ & Accisæ, contraria. V. OPES.
Res integra & infracta. Cic. 9. Att. 1.
Res integra, cui Peracta opponitur. Plin. 3. Epist. 4. pr. Cic. 4. Att. 15. Sed hæc mallem integra re tecum egisse.
Res integra, cui Perdita opponitur. Cic. 5. Verr. 110. Utrum est æquius Decumanum petere, an aratorem repetere? judicium integra re, an perdita fieri?
Sanguis integer, Purus. Plaut. Merc. 3. 2. 7. Virg. 3. Æn. 638.
— vos ô, quibus integer ævi
Sanguis, ait, solidoque suæ stant robore vires.
Sanguis vitiosus & Integer, contraria. Corn. Cels. 2. 10. Si is (sanguis) crassus, & niger est, vitiosus est: ideoque utiliter effunditur: si rubet & pellucet, integer est.
Sensus integer. Cic. 4. Acad. 19.
Signa integra. Cic. 3. in Catil. 6.
Testes integri. Cic. 1. de Fin. 71.
Valetudo integra, Sana. Cic. 2. de Fin. 47.
Vita integerrima. Cic. pro Planc. 3.
Integrum & illibatum. V. ILLIBATUS.
Integra omnia principi relinquere. Plin. Epist. 126.
In integrum restituere damnatum, In statum pristinum, ut fuit ante rem judicatam, & causæ dictionem. Ter. Phorm. 2. 3. 11. Cic. 7. Verr. 73. Ut damnati in integrum restituantur, vincti solvantur.
Integrum est, In arbitrio est & potestate. Cic. 12. Philip. 5. At non est integrum: constituta legatio est. Quid autem integrum non est sapienti, quod restitui potest?
Non est integrum mihi tuo consilio uti. Cic. in Pison. 58.
Si integrum daretur, eam sententiam diceret. Cic. in Partit. 132.
In integro esse res dicitur. Cic. 4. Verr. 98. Quum tibi in integro tota res esset. i. e. In potestate, ita ut adhuc possit vel fieri, vel omitti.
In integro esse causa dicitur: cui Dubia opponitur. Cic. 11. Att. 6. Suspicor enim cohæredes dubiam nostram causam putare, & eorum in integro esse. Vetus exemplar pro Eorum, legit Eo rem in integro, &c.
Ab integro, Adv. Denuo, inquit Servius. Virg. 4. Ecl. 5.
Magnus ab integro seclorum nascitur ordo.
De integro, V. DE.
De integro alicui gratulari. Cic. 13. Att. 49.
De integro scribere epistolam. Cic. 13. Att. 27.
INTĔGRE, Adv. [ὁλοκλήρως] Pure, sincere, caste. ut, Integre versari in re. Tacit. Agric. 7. 4.
Integre vivere. Cic. 4. de Fin.
Incorrupte atque integre judicare. Cic. 1. de Fin. 30.

Caſte integreque verſari in periculis privatorum. Cic. pro Lege Manil. 1.
Acta integerrime vita. Cic. in Salluſt. 4.

INTĔGRĬTAS, ātis. f. [ὁλότης, ἀκεραιότης] Innocentia. Cic. 3. Verr. 64. Mulierem eximia pulchritudine, ſed eam ſumma integritate pudicitiaque exiſtimari.
Integritas atque innocentia ſingularis. Cic. 1. Verr. 27.
Fraus & Integritas, contraria. Cic. 2. de Orat. 35. Eadem facultate & fraus hominum ad perniciem, & integritas ad ſalutem vocatur.
Integritas & continentia. Cic. 1. Q. frat. 1.
Integritatis & fidei teſtimonium dedit Cato. Cic. 7. Att. 2.
Vitæ anteactæ integritas. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Cautior & diligentior integritas. Cic. 1. Q. frat. 1.
Incorrupta ſermonis Latini integritas. Cic. de Clar. Orat. 132.
Integritatis & elegantiæ alicujus laudator. Cic. 6. Att. 2.
Integritas corporis, Valetudo. Cic. 5. de Fin. 40. Quod cumulatur ex integritate corporis, & ex mentis ratione perfecta. conf. Gell. 18. 1.

INTEGRITUDO, ĭnis. f. Ulp. Dig. de Teſtam. mil. procem. Secutus animi mei integritudinem erga commilitones.

INTĔGRO, [ἀνακαινόω] āre. Rurſus inchoare, innovare. Virg. 4. Georg. 515. — ramoque ſedens miſerabile carmen
Integrat. Liv. 5. 25. Simul ab religione animos remiſerunt, integrant ſeditionem Tribuniplebis.
Cædem, Renovare. Liv. 9. 43.
Lacrimas. Liv. 1. 29.
Luctum. Curt. 10. 6. 4.
Peccatum. Apul. Apol.
Pugnam. Liv. 3. 70.
Vulnera. Stat. 5. Theb. 29.
Vim. Sen. Med 671.
Aciem integrare. V. ACIES.
Bellum integrabat Enyo. Stat. 8. Theb. 658.
Integrare animum admiratione, aut riſu renovare. Cic. 1. de Invent. 25. Sic animus defeſſus audiendo, aut admiratione integratur, aut riſu renovatur. conf. Gell. 15. 2. & Tacit. 4. Hiſt. 81.

INTEGRĀTUS, a, um. Partic. Auſon. Epiſt. 14. 7. Vigor integratus.

INTEGRĀTIO, ōnis. f. Ter. And. 3. 3. 23.
Amantium iræ amoris integratio eſt. non Redintegratio, ut in vulg. Symmach. 3. Epiſt. 73. Rei familiaris integratio. Vet. Gloſſ. Integratio, ἐπανάληψις.

INTEGRĀTOR, ōris m. Tertull. Apol. cap. 46. extr.

INTEGRASCO, [ἀνακαινοῦμαι] ĕre. Integrari, ad integrum redire, repeti, inſtaurari, ut ait Donatus. Ter. And. 4. 2. 5.
Videre ait te cupere. B. ah perii, hoc malum integraſcit.

INTĔGELLUS, a, um. Adj. dimin. Catul. 15. 14.
Ut ſi quicquam animo tuo cupiſti,
Quod caſtum expeteres, & integellum. conf. Cic. 9. Fam. 10.

INTĔGO, xi, ctum, [ἐπικαλύπτω] ĕre. Tegere. Plaut. Rud. 1. 2. 13.
Villam integundam intelligo totam mihi.
Integere habitabiles caſas. Plin. lib. 10. cap. 13.
Integebantur porticus lignis conjunctis inter ſe. Cæſ. 2. Bell. Civil. 2.
Integi vallo. Liv. 7. Vetus exemplar habet Tegi.
Crines integit caſſide. Stat. 4. Theb. 303. Propert. 2. 19. 15.
Qua formoſa ſuo Clitumnus flumina luco
Integit. Grut. Inſcr. p. 150. C. RVSTIVS &c. VIAM INTEGENDAM CVRAVERE.

INTECTUS, a, um. Partic. Liv. 27. 3. Stramento intecta omnia.

INTECTUS, a, um. Adj. Non tectus, apertus. Semiſomnus ac prope intectus. i. e. Nudus. Tacit. 5. Hiſt. 22. 6. conf. Idem Germ. 17. 1.
Corpore intecto. Idem 4. Hiſt. 77. 3.
Pedibus intectis incedere. Idem 2. Ann. 59. 2. conf. Idem 4. Hiſt. 46. 3.
Verticibus intectis hieme pruinam perferre. Mamert. Paneg. Jul. cap. 13.
Tralate. Tacit. 4. Ann. 1. 4. Sejanus Tiberium variis artibus devinxit, adeo ut obſcurum adverſum alios, ſibi uni incautum intectumque efficeret.

INTĔGŬMENTUM, i. n. [ἐπικάλυμμα] Quo quid integitur. Liv. lib. 40. extr. Deorum capita, quæ in lectis erant, averterunt ſe, lanaque cum integumentis, quæ Jovi appoſita fuit, decidit.
Involucra & integumenta. Cic. 1. de Orat. 161. Sic modo in oratione Craſſi divitias ac ornamenta ejus ingenii per quædam involucra atque integumenta perſpexi. i. e. Velamenta.
Integumenta flagitiorum. Cic. pro Cœl. 47. Huc unius mulieris libidinem eſſe prolapſam, ut ea non modo ſolitudinem ac tenebras, atque hæc flagitiorum integumenta non quærat, ſed in turpiſſimis rebus, &c.
Frontis integumentum Cic. Poſt red. in Sen. 15.
Diſſimulationis integumentis evolutus. Cic. 2. de Orat. 350.
Integumenta vocabantur, & Tegmenta, operimenta ſcutorum & ſagmenta. Plaut. Bacch. 4. 2. 20.
Nequam eſſe oportet ſcutum, integumentum improbum eſt. Sic legit Turnebus. al. Oportet, quoi tu integumentum improbus es.

INTECTĀMENTUM, i. n. Quaſi ab INTECTO frequent. Gloſſ. Gr. Lat. σκέπασμα στέγης.

INTEGRASCO, INTEGRE, INTEGRITAS, INTEGRO, &c. V. INTEGER.

INTELLĬGO, exi, ectum, [νοέω, συνίημι, φράζομαι, ἐπαΐω] ĕre. ex Inter & Lego, quaſi In interioribus legere: ſignificat Videre & mente percipere. Antiqui Intellego ſcribebant per E ſecundam vocalem in penultima. Cic. 16. Fam. 22. Tu iſtic, ſi quid librarii mea manu non intelligent, monſtrabis.
Animum alicujus intelligere. Ter. Heaut. 3. 1. 69.
Nam ſi ſemel tuum animum intellexerit,
Prius proditurum te tuam vitam, &c.
Colloquia alitum intelligere, V. COLLOQUIUM.
Gratulationem intelligere dicuntur ſimiæ. Plin. lib. 8. cap. 54. Tractarique gaudent, ſimiles gratulationem intelligentis. [Intelligentibus. H. St.
Sententiam alicujus intelligere. Ter. And. 1. 3. 2.
Enimvero Dave, nihil loci eſt ſegnitiæ, neque ſocordiæ,
Quantum intellexi modo ſenis ſententiam de nuptiis.

Intelligere in re aliqua. Cic. 6. Verr. 94.
Intelligere, Percipere. Ter. Eun. 5. 2. 44.
Tum pol tibi ab iſto, hera, cavendum intelligo.
Clarius aliquid intelligere Quintil. lib. 2. cap. 5.
Intellextin', pro Intellexiſtine? Ter. And. 1. 2. 30.
Quid? hoc intellextin'? an nondum etiam ne hoc quidem? D. immo callide.
Lepide intelligere, V. LEPIDUS.
Minus intellexi. Ter. Eun. 4. 5, 11.
— neſciebam id dicere illam, niſi quia
Correxit miles, quod intellexi minus: nam me extruſit foras. V. PARVUS.
Multum intelligo, V. MULTUS.
Nihil intelligo, V. NIHIL.
Satis intellexi Ter. Adel. 3. 2. 31.
Intelligo de geſtu, i. e. Ex ipſo geſtu compertum habeo quid velis. Cic. in Vatin. 35. Volo etiam audire de te, quo tandem Senatuſconſulto legatus ſis: de geſtu intelligo quid reſpondeas.
Intelligere ex. Cic. 3. de Nat. Deor. Sed ea magis ex aliorum contentione, quam ipſa per ſeſe cognoſci atque intelligi poteſt.
Intelligere in. Cic. 6. Verr. 94. Tametſi non tam multum in iſtis rebus intelligo, quam multa vidi.
Intelligere male, vel nihil. Cic. 16. Att. Male eum credo intellexiſſe, ſi quiſquam male intelligit, vel potius nihil intellexiſſe.
Intelligendi diſciplina. V. Vera & abſoluta eloquentia, in ELOQUOR.

INTELLIGĬTUR, Imperſ. Cic. 1. de Fin. Ex quo intelligitur nec intemperantiam propter ſe fugiendam eſſe. Idem 4. Acad.
Intelligitur id. Cic. de Amicit. 23. Id ſi minus intelligitur, &c.
Non intelligitur quando obrepat ſenectus, i. e. Vix ſentitur, haud animadvertitur, aut percipitur. Cic. de Senect. 38.

INTELLĬGENS, Partic. [δαήμων, νοήμων, συνετὸς] Sciens, ſapiens, doctus, prudens. Ter. Eun. 2. 2. 1.
Dii immortales homini homo quid præſtat, ſtulto intelligens
Quid intereſt?
Doctus & intelligens exiſtimator. Cic. de Clar. Orat. 320.
Ingenioſus & intelligens. Cic. 6. Verr. 4. Quæ non modo iſtum hominem ingenioſum & intelligentem, verumetiam quemvis noſtrum, quos iſte idiotas appellat, delectare poſſent.
Intelligens judicium, Quod eſt ſanum, quodque ex re bene intellecta procedit. Cic. de Opt. gen. Orat. 11. Qui teretes aures habent, intelligenſque judicium.
Intelligens in hac re. Cic. 6. Verr. 149. At ita ſtudioſus eſt hujus præclaræ exiſtimationis, ut putetur in hiſce rebus intelligens eſſe.
Intelligens voluptatum. Cic. 2. de Fin. 63. Erat & cupidus voluptatum, & cujuſvis ejus generis intelligens & copioſus.
Intelligens principis, Compertum habens principis ingenium. Plin. 6. Epiſt. 27.
Compar. Auguſtin. Retractat. 1. 19. Vigilantiore atque intelligentiore mente diſcutiat.

INTELLECTUS, a, um. aliud Partic. [νενοημένος] Perceptus, cognitus, compertus: frequentiſſimum eſt. V. Curt. 10. 9. 20. & Tacit. 1. Ann. 49. 2. &c.

INTELLECTŪRUS, a, um. Partic. [νοήσων] ut
Aures intellecturæ. Ovid. 3. Triſt. 14. 40.

INTELLECTIO, ōnis. f. Auct. ad Herenn. 4. 33. Intellectio eſt cum res tota parva de parte cognoſcitur, aut de tota pars.

INTELLECTUS, ûs. m. [νοῦς, νόημα, σύνεσις] Cognitio & notitia. Plin. lib. 8. cap. 16. de leonibus, Credit Libya intellectum pervenire ad eos precum. Quintil. lib. 2. cap. 6. Quia facilior eorum intellectus videbatur.
Acrimoniæ intellectus. Plin. lib. 19. cap. 8.
Diſciplinarum intellectus, Cognitio & ſcientia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Saporum intellectus, Perceptio & ſenſus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Communis intellectus. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Facilis intellectus. Idem ibid. cap. 5.
Amittere intellectum, Non intelligere. Seu. de Benef. lib. 3. cap. 17.
Capere intellectum alicujus rei. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Conſequi intellectu, Intelligendo apprehendere. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Intellectus, pro Significatione. Quintil. lib. 7. cap. 5. Ad intellectum id nomen referentes Latini (ad verbum translatum non invenio) abſolutum appellant.
Habere duplicem intellectum. Quintil. lib. 2. cap. 14. conf. Non. 5. cap. 33.

INTELLECTUALIS, e. Adj. Apul de Dogm. Plat.

INTELLECTUALĬTAS, ātis. f. Tertull. de Anim. cap. 38. extr.

INTELLECTOR, ōris. m. Auguſtin. de Doctr. Chriſt. 2. 13. Idem de Geneſ. ad lit. 8. 2. Et de Morib. Manich. 2. 3. conf. Vet. Int. Iren. 1. 16.

INTELLĬGENTER, Adv. [συνετῶς] quod vulgus barbare loquentium dicit Intelligibiliter. Plin. lib. 5. Epiſt. 16. ad Marcell. Quam ſtudioſe, quam intelligenter lectitabat. Cic. in Partit. 28. Sumuntur autem trium rerum gratia: ut amice, ut intelligenter, ut attente audiamur.

INTELLIGENTIA, æ. f. [διάνοια, νόησις] Intellectus, prudentia. Cic. 3. Off. 81. Explica atque excute intelligentiam tuam, ut videas quæ ſit in ea ſpecies, forma & notio viri boni. Idem 1. de Legib. 59.
Simulatio intelligentiæ. Cic. 3. Off. 72. Nec ulla pernicies vitæ major inveniri poteſt, quam in malitia ſimulatio intelligentiæ: ex quo iſta innumerabilia naſcuntur, ut utilia cum honeſtis pugnare videantur.
Intelligentia ſomniorum. Juſtin. 36. 2. 8.
Juris civilis intelligentia. Cic. de Clar. Orat. 102.
Rationis & intelligentiæ particeps pars animi. Cic. 1. de Divin. 70.
Animalis intelligentia. V. ANIMAL.
Difficilis erat animi, quid aut qualis eſſet intelligentia. Cic. 1. Tuſc. 51.
Vitioſa intelligentia. Cic. 5. Tuſc. 68.
Prudentia & Intelligentia, Idem. Cic. 2. Off. 34.
Ad commune judicium popularemque intelligentiam aliquid accommodate definire. Cic in Orat. 117.
Anteire omnes intelligentia. Cic. de Clar. Orat. 229.
Cadere in intelligentiam. V. CADO.
Habere intelligentiam rei alicujus. Cic. 9. Philipp. 10.

Conci-

Concipere animo ac mente adumbratas omnium rerum quasdam intelligentias. Cic. 2. de Legib. 59.
Conclusit intelligentiam in animo, & animam in corpore Deus. Cic. de Univerſ. 8.
Continentur ideæ ratione & intelligentia. Cic. in Orat. 10.
Disjunctum longiſſime ab intelligentia ſenſuque imperitorum, id maxime excellit. Cic. 1. de Orat. 12.
Efficit res nobis notas communis intelligentia, eaſque in animis noſtris inchoavit, ut honeſta in virtute ponantur, in vitiis turpia. Cic. 1. de Legib. 44.
Fretus intelligentia alicujus. Cic. 1. de Nat. Deor. 49. Tamen, fretus intelligentia veſtra, diſſero brevius quam cauſa deſiderat.
Intendere & infigere intelligentiam in rem aliquam. Cic. 1. de Nat. Deor. 49.
Ponere in audiendi faſtidio intelligentiam. Cic. de Opt. gen. Orat. 12.

INTELLĬGĬBĬLIS, e. Adj. Sen. Epiſt. 124. Bonum intelligibile. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Corporis intelligibilis linea. conf. Borrich. Cogit p. 143.

INTELLIGIBILITER, Adv. Auguſtin. Soliloqu. 11. Idem Epiſt. 218.

INTĔMĔRĀBĬLIS, e. Adj. Claud. Mamert. 1. 2. Intemerabilis hilaritas.

INTĔMĔRANDUS, a, um. Adj [ἀμίαντος] Non violandus, aut contaminandus: & refertur ad res ſacras. Valer. 5. Argon. 640.

— an Martia templa
Intemeranda minus?

INTEMERĀTUS, a, um. Adj. [ἀμίαντος] Non turbatus. Virg. 3. Æn. 178.

— & munera libo
Intemerata focis.

Ubi Servius, Intemerata, rite perfecta: ut ſi leniter eſt fundendum vinum, aut mola injicienda, ſic fiunt, ut ratio exigit ſacrificii: aliter ſi fiant, temerata ac turbata ſunt ſacra.
Intemerata fides, i. e. Non violata. Virg. 2. Æn. 143. conf. Tacit. 1. Ann. 49. 5. &c.
Compar. Mart. Capell. 1. p. 3. Sophia, intemeratior cunctis, pulchriorque virginibus.

INTEMPĔRANS, antis. [δύσκρατος, ἀκρατὴς] Adj. Temperanti eſt contrarium; Immoderatus, intemperatus, qui ſe in omni libidine effundit. Cic. de Senect. 29. Libidinoſa etenim & intemperans adoleſcentia, effetum corpus tradit ſenectuti.
Intemperans in alicujus rei cupiditate. Cic. 13. Att. 26.
Adoleſcentia intemperans. V. ADOLEO.
Intemperans vir, & impudica mulier. Cic. 5. Verr. 160.
Intemperans & ignavus. Cic. 1. de Fin.
Intemperantis enim arbitror eſſe, ſcribere quod occultari velit. Cic. 1. Acad. 2.
Avidos atque intemperantes plebeiorum animos ad ſanguinem & cædes irritare. Liv. 24. 25. extr.
Ad veſcendum intemperans fuit. Aur. Vict. Epit. cap. 6.
Compar. Sen. de Ira 1. 3. In quaſdam fere voluptates homines intemperantiores ſunt. conf. Idem ad Helv. cap. 6. & Cic. in Vatin. 1.
Superl. Intemperantiſſimi verſus. Apul. Apol. p. 279. Cic. in Piſon. 72. Impuriſſim. atque intemperantiſſimæ pecudis cænum, & ſordes. Al. Intemperatiſſimæ.

INTEMPERANTER, Adv. [ἀκρατῶς] Immodeſte, inconſtanter. Cic. 1. Philipp. 12. Nimis iracunde hoc quidem & valde intemperanter.
Compar. Ne honoribus noſtris elatus, intemperantius ſuis opibus utatur. Cic. 5. Philipp. 48. conf. Liv. 23. 1. & 31. 37.
Superl. Apul. Apol. p. 321. Idque apud omnes intemperantiſſime gloriatur.

INTEMPERANTIA, æ. f. [ἀκράτεια, ἀκολασία] Intemperies, incontinentia, inſolentia. Cic. pro Cœl. 25. Is multa de incontinentia intemperantiaque diſſeruit.
Immoderata intemperantia. Cic. 1. Acad. 39. Et omnium perturbationum arbitrabatur eſſe matrem immoderatam quandam intemperantiam.
Adoleſcentium impudens intemperantia. V. IMPUDENS.
Ægri intemperantia. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Cæli intemperantia, Intemperies. Sen. de Conſt. cap. 9.
Libidinis intemperantiam coercet. Plin. lib. 24. cap. 9.
Linguæ intemperantia. Vide in COMMUNITER, quem attuli locum H. St.
Riſus intemperantia. Plin. lib. 11. cap. 37.
Intemperantiam ſic definit Cic. 4. Tuſc. 41. Omnium autem perturbationum fontem eſſe dicunt intemperantiam, quæ eſt a tota mente ac a recta ratione defectio, ſic averſa a præſcriptione rationis, ut nullo modo appetitiones animi nec regi, nec contineri queant.

INTEMPERĀTUS, a, um Adj. [ἀκόλαστος] Temperato contrarium: Cic de Amicit. 77. Intemperata quædam benevolentia.
Compar. Sen. ad Helv. 6. Quid intemperatius?
Superl. ut, Intemperatiſſimæ perpotationes, apud Cic. in Piſon. 22. Et intempeperatiſſima pecus, Ibid. 72.

INTEMPERĀTE, Adv. [ἀκολάστως] Inſolenter. Cic. de Univerſ. 38. Qui autem immoderate & intemperate vixerit, eum ſecundus ortus in figuram muliebrem transferet.

INTEMPĔRĀBĬLIS, e. Adj. ut, Intemperabilis punctio. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4.

INTEMPERIA, inquit Nonius 8. 78. pro Intemperantia apud veterem auctoritatis obſcuræ. Has ejus intemperias in maritum. Hæc ille.

INTEMPERIÆ, arum. [δυσκρασίαι] Deæ quædam eſſe credebantur, quæ vim nocendi & intemperantius ſæviendi poteſtatem haberent. Plaut. Amph. Suppoſ. 4. 3. pr.

Di voſtram fidem, quæ intemperiæ noſtram agunt familiam.

Ibid.

Quæ hoſpes intemperiæ, ut tu meum verberes? Idem Aul. 1. 1. 72.

Neſcio pol quæ illunc hominem intemperiæ tenent.

conf. Mil. 2. 5. 24. Cato R. R. cap. 141. Uti tu calamitates intemperiaſque prohibeſſis.

INTEMPERIES, ēi. f. [ἀκρασία] pro Intemperantia: ut, Intemperies cæli, Intemperies ſolis, quam vulgus Indiſpoſitionem vocat. Columel. lib. 1. in præfat. Noxia frugibus intemperies cæli. Idem lib. 11. cap. 2. Quoniam immaturis uvis omnia eadem poſſint accidere, propter intemperiem ſolis aut anni.
Intemperies amici, Immodeſtia. Cic. 4. Att. 6. extr. Sed mehercule incipiendo refugi, ne, quod videor ſtulte illius amici intemperiem non tuliſſe, rurſus ſtulte injuriam illius faciam illuſtrem, ſi quid ſcripſero. conf. Liv. 3. 31. pr. & Plaut. Capt. 4. 4. 3.
Ebrietatis intemperies. Juſtin 12. 13. 10.
Plur. Gell. 1. 17. Has Xanthippes intemperies in maritum Alcibiades demiratus, &c.

INTEMPESTUS, a, um. Adj. [παράκαιρος] Concubius. ut, Intempeſta nox. Feſtus, Intempeſtam noctem dicimus, pro Incertiore tempore, quia non tam facile noctis horæ, quam diei poſſint intelligi. Varro de L. L. lib. 5. 2. Inter veſperuginem & jubar dicta nox intempeſta, ut in Bruto Caſſius, quod dicebat Lucretia, Nocte intempeſta noſtram devenit domum. Intempeſtam Ælius dicebat, quum tempus agendi eſt nullum. Hactenus Varro. Virg. 1. Georg. 247.

— aut intempeſta ſilet nox.

Ubi Servius; Intempeſta, Inactuoſa, alta, denſa, craſſa, qualis eſt intempeſtas. Idem 3. Æn. 587.

Et lunam in nimbo nox intempeſta tenebat.

Ubi Servius; Intempeſta, Media: hoc eſt nimium obſcura. Intempeſta, dicta eſt Nox media. Inactuoſa, Carens actibus, per quos tempus dignoſcimus. Ait enim Lucretius, quia per ſe tempus non intelligitur niſi per actus humanos. Medium autem noctis tempus actu caret. Ergo Intempeſta, quaſi Inactuoſa, quaſi ſine tempore: h. e. Sine actu, per quem dignoſcitur tempus. Unde eſt, Intempeſtive veniſti, id eſt ἀκαίρως. Ergo Intempeſta dicitur, quia caret tempore. Hactenus ex Servio. Cic. 6. Verr. 94. Repente nocte intempeſta ſervorum armatorum fit concurſus atque impetus.
Intempeſtus, Gravis, peſtilens. Virg. 10. Æn. 184.

Et Pyrgi veteres, intempeſtæque Graviſcæ.

Servius, Graviſcanum oppidum, alii Intempeſtum dicunt Ventis & tempeſtatibus carens: quod nulla poteſt ratione contingere. Intempeſtas ergo Graviſcas accipiamus peſtilentes, & ſecundum Plin. Nat. Hiſt. & Cat. Origin. ut Intempeſtas intelligas Sine temperie, id eſt tranquillitate. Nam ut ait Cato, ideo Graviſcæ dictæ ſunt, quod gravem aerem ſuſtinent.

INTEMPESTAS, ātis. f. [δυσκρασία] Idem quod Intemperies: ut, Intempeſtas cæli, h. e. Injuria. Plin. lib. 18. cap. 6.

INTEMPESTĪVUS, a, um. Adj. [ἄκαιρος, ἄωρος] Quod eſt Opportuno contrarium. Cic. de Amicit. 22. Nunquam intempeſtiva, nunquam moleſta eſt amicitia.
Intempeſtiva epiſtola, Quæ præter temporis occaſionem venit. Cic. 4. Att. 9. Si nihil habebis, tamen ſcribas aliquid nunquam enim mihi tua epiſtola aut intempeſtiva, aut loquax viſa eſt.
Intempeſtivus, pro Ominoſo, & malum portendenti. Plin. lib. 18. cap. 35. de indiciis tempeſtatum, Anſeres continuo clangore intempeſtivi: pecora exſultantia, & indecora laſcivia ludentia, eandem ſignificationem habent. Budæus.
Compar. Val. Max. 7. 8. 9. Quid hoc loco inhoneſtius, aut quid intempeſtivius?

INTEMPESTĪVE, Adv. [ἀωρὶ, ἀκαίρως] Importune. Columel. in procem. lib. 1. Et ne ſingulos intempeſtive nunc perſequar, &c. Cic. 1. Off. 88. Ne, ſi iraſcamur, aut intempeſtive accedentibus, aut impudenter rogantibus, in moroſitatem inutilem & odioſam incidamus. Idem 11. Fam 16. & Phædr. 3. 20. 12.
Intempeſtive fovere vulnus, h. e. Non opportuno tempore. Ovid. 4. de Pont. 11. 20. Sen. de Benef. 4. 40. Gell. 4. 20. conf. Ammian. 18. 6. & 23. 11. & Ulp. l. 9. §. ult. Dig. ad leg. Aquil.

INTEMPESTIVĬTER, Adv. Gell. 4. 20. Qui dixerunt joca quædam intempeſtiviter.

INTEMPESTIVĬTAS, ātis. f. Gell. 3. 16. Octavi menſis intempeſtivitas, i. e. ad partum.

INTEMPESTUOSUS, a, um. Ammian. 24. 3. Abortus vitio fetus emittet intempeſtuoſos. Gronov. poſt Lindenbr. edidit Intempeſtivos.

INTEMPŎRĀLIS, e. Adj. Æternus. Apul. de Philoſ. Mor. p. 25. Repente fieri perfectum, & eſſe quodammodo intemporalem. Prudent. Roman. 316.

Intemporalis ante quam primus dies.

Somnus intemporalis: i. e. Intempeſtivus. Cæl. Aurel. Acut. 1. 9. 64.

INTEMPORALĬTER, Adv. Auguſt. de Geneſ. ad lit. 1. 9. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4.

INTENDO, di, tum & ſum, [ἐπιτείνω, ἐντείνω, προσέχω, ἀτενίζω] ĕre. Porrigere, extendere, & tendendo explicare Cic. 7. Verr. 30. Tabernacula quemadmodum conſueverat temporibus æſtivis, quod antea jam demonſtravi, carbaſeis intenta velis, collocari juſſit in litore.
Arcum intendere, cui contrarium eſt Remittere. Plin. lib. 11. cap. 49.
Arcum intendebat Apollo. Virg. 8. Æn. 704.
Arcum intendere in aliquem, per translationem. Cic. pro Sext. 15. Fuerat ille annus, tanquam in Reipub. magno metu & multorum timore intentus arcus in me unum.
Baliſtam intendere in aliquem. Plaut. Bacch. 4. 4. 58.
Digitum intendere ad fontes. Cic. 1. de Orat. 203.
Dextram intendere ad ſtatuam. Cic. 16. Att. 15.
Os in aliquem intendere. Tacit. 3. Ann. 20. Et quanquam transfoſſo oculo, adverſum os in hoſtem intendit.
Manus. Ovid. 8. Met. 107.
Manus intendere diis, pro Tendere manus ad deos invocandi cauſa. Sen. 1. de Clement. 25.
Vela. Virg. 3. Æn. 683.
Intendere, Continuare, proſequi. Plaut. Mil. 2. 4. 27.

Pergin' ſceleſte intendere, & hanc arguere?

Liv. 7.
Intendere alicui rei, Attendere. Plin. Epiſt. 8. 19. Proinde, ſi quando, nunc intende libro.
Intendit ut. Quintil. lib. 10. cap. 1. Nunc genera ipſa lectionum, quæ præcipue convenire intendentibus ut Oratores fiant exiſtimem, perſequor. h. e. Contendentibus, annitentibus.
Aliquid intendere. Quintil. lib. 3. cap. 6. Al. In aliquid. V. p. 239. Bu m.
Hæreditatem ſuam eſſe intendit, vel totam, vel pro parte. Caius in l. Licet. D. de petit. hæred.

In omnes occasiones rei gerendæ. Liv. 26.
Se esse illam. Ter. Eun. 3. 3. 19.
Nisi illa forte, quæ olim periit parvula
Soror, hanc se intendit esse, ut est audacia. i. e. Nititur, conatur se assimulare illam esse, quam dicunt.
Intendere id dicimur, Quo velut in scopum tendimus. Quintil. lib. 1. cap. 16. Illud utique proprium ad efficiendum quod intendimus.
Aciem intendere, Attentius conspicere aliquid. Cic. 4. Acad. 80. Neque quicquam interjectum est quod obstet: sed intendi acies longius non potest.
Aciem acrem in omnes partes intendere. Cic. 4. Tusc. 38.
Actionem. Quintil. lib. 3. cap. 8. Ut non videatur jure actio intendi. Cic. pro Milon. 37. Diem mihi, credo, dixerat, multam irrogarat, actionem perduellionis intenderat.
Actionem intendere alicui. Ulp. in l. Siquis. §. Si filius. D. Quod quisque juris.
Animum intendere, cui contrarium est Relaxare. Cic. in Hortens. Quæro, non quibus intendam rebus animum, sed quibus relaxem. Plin. lib. 7. Ep. 4.
Animum, oculos, manum ad scribendum, pro Vehementer applicare. Plin. lib. 7. Epist. 27. ad Suram. Liv. 1. in præf. Ad illa mihi pro se quisque acriter intendat animum, quæ vita, qui mores fuerint.
Animum aliquo, quod & Aliquo tendere dicitur. Cic. 2. Verr. 10. Quibus rebus, quid ipse speret, & quo animum intendat, facile perspicio. h. e. ut vulgo loquimur, Ad quem finem tendat, quem finem respiciat, quam intentionem habeat.
Intendere animum in. Cic. 4. Acad. 46. Adversantur enim primum, quod parum defigunt animos, & intendunt in ea quæ perspicua sunt, ut, &c.
Ille in id intendit, ut natura videatur duce loqui. Pontanus in Actio 264. H. St. Subaudi Animum.
Animum in regnum, Dare operam regno adipiscendo. Sallust. in Jugurth. cap. 20. pr. In regnum Adherbalis animum intendit.
Animum studiis & rebus honestis, Vehementer operam dare. Hor. 1. Epist. 2. 35. — si non
Intendas animum studiis & rebus honestis.
Animum intendit fatis Arachnes. Ovid. 6. Met. 5.
Animum in rem aliquam. Liv. 23.
Animum ultra intendere. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Animo. Cic. 10. Philipp. 9. Si enim C. Antonius quod animo intenderat, perficere potuisset. i. e. Quod proposuerat apud se, quod cogitarat.
Animo intendi in rem aliquam. Liv. 1. 25. pr. de Horatiorum cum Curiatiis conflictu, Itaque ergo erecti suspensique, in minime gratum spectaculum animo intenduntur. i. e. Intenti sunt. Budæus.
Ardorem exercitus intendere, Augere. Tacit. 12. Ann. 35. al. Incendere.
Aures ad verba alicujus. Ovid. 4. de Pont. 4. 36.
Bellum in aliquem, eo modo quo Intendere arcum vel balistam in aliquem dicimus. Liv. 21. 6. extr. Alii totum in Hispaniam, Annibalemque intendebant bellum. [i. e. Totum eò converti volebant.
Causam intendere. Ulpian. in l. Julian. §. Quantum. D. Ad exhibendum, Ut quis copiam rei habens, possit exsequi actionem, quam destinavit, in nullo causa, quam intendit, læsa.
Cogitationes omnes ad rem aliquam. Liv. 40. 5. pr.
Considerationem in rem aliquam. Cic. 2. de Invent. 103. Nunc in alteram concessionis partem considerationem intendemus.
Consilium, pro Moliri, studiose parare, vel proponere. Ter. And. 4. 3 18.
Repudio quod consilium primum intenderam. Ubi Donatus, Verbum a venatoribus translatum, qui retia intendunt ad feras captandas; vel a sagittis atque arcu. [Subaudiri puto Exsequi, aut simile verbum. q. d. Rep. consilium, quod prim. exsequi animo intenderam.
Crimen in aliquem. h. e. Criminari. Liv. 9. 26.
Crimen intendere alicui. Paulus in l. Lucius. D. de iis qui notant. infam. Lucius Titius crimen intendit Seio, quasi injuriam passus.
Cupiditates. Tacit. 1. Hist. 12. Quippe hiantes in magna fortuna amicorum cupiditates, ipsa Galbæ facilitas intendebat. h. e. Augebat.
Curas intendere. Ovid. 3. de Pont. 9. 29.
Curam alicui rei, Diligenter curare. Plin. lib. 8. cap. 17.
Curam in. Liv. 37. 36. extr. Omissa igitur in præsentia mentione pacis, totam curam in belli apparatum intendit.
Eruditionem suam. Plin. Epist. 7. 27. extr.
Fallaciam in aliquem. Ter. Heaut. 3. 2. 2.
Falsum. Cic. pro Flacco, 84. Subaudi Crimen.
Formidinem. Tacit. 2. Hist. 54. h. e. Faciebat, vel Augebat.
Formulam injuriarum alicui. Suet. in Vitell. cap. 7. Quum libertino cuidam acerbius debitum reposcenti, injuriarum formulam, quasi calce ab eo percussus, intendisset. Budæus.
Fugam. Liv. 7. [Immo Rem in fugam inclinari. Sic enim 7. 33. extr. Tum primum referri pedem, atque inclinari rem in fugam apparuit.
Fugam ad mœnia. Lucret. 4. 74.
Gloriam. Tacit. 4. Ann. 26. pr. i. e. Augere.
Iter aliquo. Liv. 31. 33. Alam equitum ad explorandum, quonam hostes iter intendissent, misit.
Iter cœptum in Italiam. Liv. 21. 29.
Iter a porta ad Prætorem M. Junium intendit. Liv. 36. 21.
Judicium intendere, vide JUDICIUM. H. St.
Laborem & studium: cui contrarium est Relevare. Plin. in Paneg. cap. 19. Itaque perinde summis, atque infimis carus: sic Imperatorem, commilitonemque miscueras: ut studium omnium, laboremque, & tanquam exactor intenderes, & tanquam particeps, sociusque relevares.
Laborem suum in aliquid. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Leges intendere, pro Earum severitatem augere; cui opponitur Mitigare. Plin. Epist. 4. 9.
Limam alicujus intendere. V. LIMA.
Litem alicui, Litis periculum alicui comminisci, & moliri litem. Cic. 1. de Orat. 42. Et quum universi in te impetum fecissent, tum singulæ familiæ litem tibi intenderent.
Lusus principis intendere. Tacit. 13. Ann. 20. i. e. Adjuvare, augereque ut ait Beatus Rhenanus.

Metum. Tacit. 1. Ann. 28. Spem offerunt, metum intendunt.
Nervos intendere, & Remittere, contraria. Plin. lib. 26. cap. 10.
Numeros nervis. Virg. 9. Æn. 776. Ubi Servius, Numeros, intendere nervis Rhythmos facere intentione nervorum. nam nunc sunt rhythmi: ut, Numeros memini, si verba tenerem. Hoc ergo dicit, Secundum chordas verba componebat.
Oculos. Plin. lib. 2. Epist. ult. V. OCULUS. conf. Aciem supra.
Odium. Tacit. 13. Ann. 15.
Officia. Sallust. in Jugurth. cap. 75. Præterea commeatus spe amplior, quia Numidæ, sicuti plerique in nova deditione, officia intenderant.
Periculum, pro Minari. Cic. pro Rosc. Amer. 7. Idem pro Quint. 47. Minæ jactentur, pericula intendantur, formidines opponantur.
Periculum judicii. Cic. de Arusp. Resp. 1. Itaque hominem furentem, exsultantemque continui, simul ac periculum judicii intendi: duobus incœptis verbis omnem impetum gladiatoris, ferociamque compressi.
Se ad firmitatem. Cic. 2. Tusc. 56. Nec vero unquam ne ingemiscit quidem vir fortis ac sapiens, nisi forte ut se intendat ad firmitatem.
Se acrius ad aliquid intendere. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Se adversarium in aliquem. Cic. 8. Fam. 4. In evitandis iis consiliis, qui se intenderant adversarios in ejus Tribunatum. i. e. Qui se acriter exhibuerant, & non obscure ostenderant se adversarios.
Se intendere animus dicitur in multa. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Se in rem. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Se acriter in illud tenue discrimen grammaticus intendat. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Sensus ad res percipiendas. Cic. 4. Acad. 30.
Vera intendere, adgerere falsa. Tacit. 2. Ann. 57. i. e. Augere.
Vim rebus. Quintil. lib. 10. cap. 7.
Vim præfecturæ modicam antea, intendit. Tacit. 4. Ann. 2.
Vincula intendere collo, pro Ligare. Virg. 2. Æn. 237. Servius. Sic
Intendere locum sertis: Circumligare serta per aliquem locum, honoris & decoris gratia. Virg. 4. Æn. 506.
Intenditque locum sertis. Servius; Intendit, Ligat: ut, 2. Æn. 236.
— & stupea vincula collo
Intendunt. Et est hypallage, pro Intendit serta per locum.
Intendere jungitur aliquando accusativo, præpositione intercedente. Senec. in Præf. lib. 1. Nat. Quæst. Quid sit deus, totusne in se intendat, an ad nos aliquando respiciat. i. e. In se unum intentus sit.
Intendere in aliqua re, sine adjecto, pro Contendere. Liv. 8. 15. extr. Senatu, quia id in summis imperiis non obtinuisset, minus in Prætura intendente.
Intendere, Objicere, cui contrarium est Depellere. Quintil. lib. 3. cap. 4. Nec invenitur ex his ulla, in qua non laudare aut vituperare, intendere quid, vel depellere debeamus. V. INTENTIO. & supra Intendere actionem.
Intendere, Tendere aliquo. Ter. And. 2. 2. 6.
Sed ubi quæram? aut quo nunc primum intendam? c. cessas alloqui? Subauditur Iter, aut Viam.
Intendit petere Apuliam. Liv. 27. 42. Numidis paucis, qui in vallo portisque se ostenderent, relictis profectus, Apuliam petere intendit. i. e. In Apuliam pergit. Sallust. Jugurth. cap. 92. Quem locum Marius summa vi capere intendit.
Intendere, Augere. Celsus, Atque hæc ipsa & intendi & leniri possunt. Tacit. 3. Ann. 38. Languescet alioqui industria, intendetur socordia. Hinc Intendere & Languescere opponuntur. Liv. 1. 51. Quo cum primis se intendentibus tenebris pervenissent, pergunt, &c. conf. INTENDENS.
Intendere, Adversari, contra tendere. Cic. 1. Fam. 2. Proxima erat Hortensii sententia, cui Lupus Tribunus plebis, quod ipse de Pompeio retulisset, intendere cœpit, ante se &c. i. e. Valde repugnare, & quasi adversando insistere, aut instare. [Sed rectius legitur Cum Lupus.
INTENDENS, entis. Partic. [ἐντείνων] ut, Intendens palmas. Ovid. 6. Met. 533. manus, 8. 107. brachia. 10. 58.
Vespera intendente. Ammian. 31. 11. conf. paulo supra in ipso verbo.
INTENSUS sive INTENTUS, a, um. [ἐντεταμένος, ἔντονος] Partic. Porrectus. Cic. 3. de Orat. 214. Voces, ut chordæ sunt intentæ.
Cithara omnibus nervis intenta. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Animus intentus, Translate. Cic. 4. Tusc. 10. Enitar quidem, sed intento opus est animo, ne omnia dilabantur, si unum aliquod effugerit.
Animus intentus cogitatione & cura. Cic. 2. de Orat. 149. Pervolvatur animus, ut se penitus insinuet in causam; ut sit cura & cogitatione intentus, diligentia est.
Arcus intentus. Plin. lib. 8. cap. 8. Intentos ingentes arcus defigunt humi.
Brachia intenta remis. Virg. 5. Æn. 136.
Conquisitio intentissima. Liv. 29. 35.
Cura intentissima, Diligens & attentissima. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Custodia intentior. Liv. 39. 19. Ut intentiore eum custodia asservarent.
Custodia intentissima. Sen. Epist. 70.
Exercitus intentus & infestus, Sallust. Jugurth. cap. 46. Deinde ipse paucis diebus intento atque infesto exercitu in Numidiam procedit.
Impetus intensior rupturus se nisi eruperit. Sen. 2. de Ira 35.
Labor intentus. Ovid. 1. de Pont. 5. 60.
Mens intenta malis. Ovid. 4. Trist. 1. 4.
Oculis intentis contemplari: h. e. Defixis. Cic. pro Flacc. 29.
Oculos intentos volvens. Virg. 7. Æn. 251.
Pretiis alimentorum intentis. Tacit. 1. Hist. 89. h. e. Auctis.
Sermo intentior, Vehemens, altus, & qui voce altiore & admodum intenta fit. Cic. 1. de Orat. 255. Multique oratores fuerunt, &c. qui omnia sermone conficerent paulo intentiore: nunquam lateribus aut clamore contenderent.
Tela intenta in patriam, i. e. Tendentia. Cic. de Provinc. Consul. 23.
Vultus hærent intenti. Sil. lib. 3. 155.
Intentus, pro Attento & diligenti. Liv. 3. 26. Operi certe, id quod constat, agresti intentus, &c.
Intenti exspectant signum. Virg. 5. Æn. 137.
Intentus ad. Cic. 11. Philipp. 22. Quamvis enim intentus animus tuus sit, C. Pansa, sicut est, ad fortissimum virum & omnium clarissimum liberandum, &c.

Ad curas intentus. Tacit. 4. Hist. 2. Nomen ſedemque Cæſaris Domitianus acceperat, nondum ad curas intentus.

Intentus in. Liv. 4. 27. Qui poſtquam intentos homines in eventum periculi alieni, pro ſe incautos, neglectis vigiliis ſtationibuſque eſt adortus, &c. Sic, Intenta mens in imagines. Cic. 1. de Nat. Deor. 49.

Intentus aliquo negotio. Salluſt in Catil. cap. 2. extr. Verum enimvero, is mihi vivere demum atque frui anima videtur, qui aliquo negotio intentus, præclari facinoris, aut artis bonæ famam quærit.

Paci intentus. Lucan. lib. 3. 53.

Fraudi ſtruendæ intentior. Liv. 23. 35.

INTENSE, vel INTENTE, ius, iſſime. [ἐντόνως] Adv. Diligenter, & cum cura & animadverſione diligenti.

Audire aliquem intente, ac modeſte. Quintil. lib. 2. cap. 2. [An legendum Attente? H. St.

Compar. Tacit. 3. Ann. 35. Tum audita amborum verba, intentius excuſante ſe Lepido, &c. conf. Liv. 25. 23. & auct. ad Herenn. 4. 56. Plin. 1. Epiſt. 4. pr. Non me hercule tam mea ſunt, quæ mea ſunt, quam quæ tua: hoc tamen differunt, quod ſollicitius & intentius tui me, quam mei excipiunt.

Superl. Lamprid. Elagab. c. 14. Exſpectans intentiſſime. Al. Intenſiſſime. conf. Auguſtin. de Mor. Ecl. cap. 19.

INTENSIO, ſive INTENTIO, ōnis. f. [ἔντονία, ἐπίτασις] Extenſio. Columel. lib. 6. cap. 6. Cruditatis ſigna ſunt crebri ructus, ac ventris ſonitus, faſtidia cibi, nervorum intentio, hebetes oculi.

Intentio corporis. Cic. 1. Tuſc.

Intentio vocis, quæ & Vociferatio dici poteſt; cui Remiſſio vocis opponitur. Quintil. lib. 1. cap. 17.

Intentio & Remiſſio animi, contraria. Cic. 2. Tuſc. 54. Ut onera contentis corporibus facilius feruntur, remiſſis opprimunt: ſimillime animus intentione ſua depellit preſſum omnem ponderum: remiſſione autem ſic urgetur, ut ſe nequeat extollere.

Intentio luſus. Liv. 4.

Intentio, Mens, animus, phantaſia: eſt Animadverſio & diligentia, qua animus, ad quod intenditur, dirigitur. Plin. 2. Epiſt. 5. ad Lupercum, Rogo intentionem ſcribentis accommodes. Quintil. lib. 8. cap. 2. Acris judicis intentio.

Silentium intentionis. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Dividere animi intentionem. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Intentio, Diligentia. Plin. 2. Epiſt. 10. Ut tantum curæ intentioniſque ſuſcipere & poſſint & velint.

Perpetua diſcentis intentio. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Intentio, Animadverſio & conſideratio intenta. Quintil. lib. 8. cap. 2. Nec ſit tam longus ſermo, ut eum non proſequi poſſit intentio.

Laxare intentionem, i. e. Remittere. Plin. 4. Epiſt. 13. ad C. Tacit. Ipſe pauculis adhuc diebus in Tuſculano commorabor, ut opuſculum quod eſt in manibus, abſolvam. Vereor enim ne ſi hanc intentionem jam in fine laxavero, ægre reſumam.

Remittere intentionem judicis. Quintil. lib. 4. cap. 1. p. 306.

Audit diſcipula intentione magna, & reddit. Plin. lib. 10. cap. 29. de philomela.

Recens audientium intentio. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Intentione diligenti notare. Plin. lib. 9. cap. 59. i. e. Diligenter obſervare.

Accommodare intentionem. V. ACCOMMODO.

Intentio, Voluntas. Quintil. lib. 7. cap. 6. Eſt enim duplex ejus diſceptationis conditio: quod aut intentio, aut præſcriptio habet controverſiam.

Intentio operis, Propoſitio & deliberatio ſive conceptio. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Intentio apud Oratores, Oratio crimen delictumve alicui objiciens. Quintil. lib. 3. cap. 11. Officiis conſtat duobus, intentionis & depulſionis. conf. 3. 6. p. 238. Cic. 1. de Invent. 13. & ſæpius ibid.

Intentio JCtis pro Actione. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. Si menſor falſum mo. &c. Si autem ex locato fuerit actum: dicendum erit nec tenere intentionem.

Intentio dominii. Papin. in l. 1. §. Quum prædium. D. de pignor. & hypot. Quoniam quæſtio pignoris ab intentione dominii ſeparatur.

Perdere intentionem. Ulpian. in l. Julianus §. Quantum. D. Ad exhibendum.

Nonnulli obſervant, ut Intenſio per s ſcribatur, quum Extenſionem & porrectionem, & etiam Diligentiam ſignificat: Intentio autem, per T, quum Animadverſionem: quum tamen perinde ſit, & confundatur ut plurimum hæc differentia.

Intenſio, apud Sen. Nat. Quæſt. 2. 6: 7. 1: & 8. 9.

Intenſio pro Harmonia. Auct. Fragm. de Muſica. Cenſorino ſubject. cap. 12. Organon quondam habuit tres intenſiones, gravem, mediam & acutam. Idem, ibid. Hanc excepiſſe intenſionem Linon.

INTENTUS, ûs. m. [ἔντασις] pro Intentione & expanſione; ut, Intentus palmarum, cujuſmodi fieri videmus in ſeditione & diſcordia, aut reclamatione alicujus turbæ: cujus non ſolum voces, ſed etiam manus intenſæ conſpiciuntur in eum quem explodere & ejicere cupiunt. Cic. pro Sext. 117. Voces quidem & palmarum intentus, & maledictorum clamorem omnes profuderunt.

INTENTO, [προτείνω, ἐπιῤῥίπτω, ἀπειλῶ] āre. frequent. Frequentius porrigere, & extendere ſignificat: ut, Intentare manus in aliquem. Liv. 3. 47. Virginius intentans in Appium manus, Icilio, inquit, Appi, non tibi, filiam deſpondi.

Intentare manus alicui, pro Injicere, in malum. Hirt. Bell. Hiſp. cap. 22. Eum qui legatos jugulaſſet, lapidare, & ei manus intentare cœperunt.

Manus in oculos intententavi. Petron. cap. 9. Idem cap. 108. & 122.

Voces alicui intentare. Tacit. 3. Ann. 36.

Intentare aliquid alicui. Cic. pro Roſc. Amer. 100. Explicet ſuum volumen illud, quod ei planum facere poſſum Erucium conſcripſiſſe, quod aiunt illum Sext. Roſcio intentaſſe, & meditatum eſſe, ſe omnia illa pro teſtimonio eſſe dicturum.

Intentare, ſignificat etiam Minari. Virg. 1. Æn. 95.

Præſentemque viris intentant omnia mortem.

Intentare & minari. Cic. 5. Tuſc. 76.

Accuſationem intentare, vide ACCUSATIO. H. St. Ita quidem vulgo Galli loquuntur, ſed veterum auctoritatem deſiderat is modus loquendi, doctis paſſim uſurpatus.

Actionem intentare. Ulpian. in l. 3. §. Si filius. D. Quod quiſque juris, &c. In iis actionibus, quas ex perſona ejus intento. Sic habet Haloander. Pandect. Florent. legunt Intendo. [Idque rectius.

Arma intentare Latinis. Liv. 6. Sic, Sicam intentare. Cic. pro Milon. 37.

Crimen invicem intentant. Quintil. lib. 3. cap. 10. V. INVICEM.

Faces intentat Tiſiphone. Stat. 11. Theb. 495.

Imperium Romanum intentare, pro Denuntiare periculum ab imperio Romano, ſeu vindictam. Liv. lib. 42. cap. 12.

Periculum intentare. V. PERICULUM.

Verbera intentare. Juſtin. 2. 5. 5.

INTENTATUS, a, um. Partic. [προτεινόμενος] ut, Intentati gladii. Liv. 9. 27. Gladii etiam pleriſque intentati, & vulnerati quidam, necatique.

INTENTATUS, a, um. Partic. ſine verbo, a Tento, as. [ἀπείραστος] Non tentatus, h. e. Non expertus. Virg. 10. Æn. 39.

— hæc intentata manebat
Sors rerum. Martial. lib. 2. 14.
Nil intentatum Selius, nil linquit inauſum. conf. Ovid. 10. Met. 584.

Nil intentatum noſtri liquere poetæ. Hor. de Arte Poet. 285. conf. Idem 1. Carm. 5. 13.

Intentatus & novus amicus. Cic. de Amicit. 70. Nemo eſt qui non quocum conſuevit, libentius utatur, quam intentato & novo. Quod ex vetuſto codice legitur, Nemo eſt qui non eo quo conſuevit, libentius utatur, quam intractato & novo.

INTENTĀTIO, ōnis. f. Sen. 2. de Ira, cap. 4. Ne nos oſcitatio aliena ſollicitet, nec oculi ad intentationem ſubitam digitorum comprimantur. i. e. Comminationem. Tertul. Apol. cap. 46.

INTENTĀTOR, ōris. m. Interpr Vulg. Jac. 1. 13. In Gr. eſt ἀπείραστος.

INTENTATILIS, e. Adj. Gloſſ. Gr. Lat. ἀπείραστος.

INTĔPEO, ui, [χλιαίνομαι] ēre; ſive INTEPESCO, ĕre. Incaleſcere, vel tepidum fieri. Sen. Epiſt. 78. Ne quis intepeſcat cibus. Propert. lib. 4. 1. 124.

Et lacus æſtivis intepet Umber aquis.

Comæ intepuere radiis. Ovid. 5. Faſt. 216.

Strata intepuere tuis membris. Ovid. 10. Epiſt. 54.

INTEPESCENS, entis. Partic. Columel. 1. 1. Mitigato jam & intepeſcente frigore.

INTEPĬDUS, a, um. Adj. Celſ. 8. 4. Collocandus is loco intepido. V. Morgagn. Epiſt. 3. ad Celſ. p. 595. [Sunt qui diviſe exhibent codd. Loco in tepido. Celſi conſuetudine ſignificat Paulum tepido. Niſi tamen trajectio eſt, & ſcribendum In loco tepido. conf. idem 5. 26. §. 28. & 7. 29. extr. & 7. 30. extr.

INTER, [μεταξὺ] præp. accuſativo caſui ſerviens, fere ſignificat Medium aliquorum: ut, Inter te & me eſt murus.

Inter alias, i. e. Plus ceteris. Plaut. Pœn. 5. 4. 21.

Sicut hodie nos inter alias præſtitimus pulchritudine. Plin. lib. 13. cap. 2. Inter omnes. Liv. 26. 50. pr. Inter cetera.

Inter agendum, i. e. Dum agis. Virg. 9. Ecl. 24. Servius.

Inter cæſa & porrecta. V. CÆDO. conf. Moreſtel. Philomuſ. Dial. 16.

Inter cauſas. Celſus 7. 3. Eſtque inter cauſas timoris, ſi ſenſus in vulnere rodentium non eſt. i. e. Cauſa eſt una timoris.

Inter cœnam, pro In cœna, vel Tempore cœnæ. Cic. 2. Philipp. 63. Si inter cœnam, in ipſis tuis immanibus illis poculis, hoc tibi accidiſſet. Idem 7. Fam. 23. Illuſeras heri inter ſcyphos quod dixeram.

Inter conventum, pro In conventu. Suet. Galb. cap. 5.

Inter diem. Gell. 9. 4.

Inter tot dies, Inter tot annos; A tot diebus, a tot annis. Plaut. Truc. 2. 6. 29. Cic. pro Lege Manil. 68. Quare nolite dubitare, quin huic uni credatis omnia, qui inter annos tot unus inventus ſit, quem ſocii in urbes ſuas cum exercitu veniſſe gaudeant.

Inter hæc, pro Interea. Liv. 24. Idem 1. 29. pr. Inter hæc jam præmiſſi Albam erant equites. Idem 2. 23. & 7. 25.

Inter homines eſſe. Cic. 1. Tuſc. 32. Abiit ad deos Hercules, nunquam abiiſſet, niſi quum inter homines eſſet, eam ſibi viam muniviſſet.

Inter illud gaudium repente mortuus eſt. Gell. lib. 3. cap. 15.

Inter initia principatus, Inter initia belli; h. e. Dum bellum inciperet, dum princeps creatus eſſet, in initio. Plin. Epiſt. 249. Plin. lib. 7. cap. 3.

Inter initia, Primis diebus, primis annis, primo tempore. Plin. lib. 11. cap. 48. Hac de cauſa inter initia paſci, niſi ſubmiſſis genibus non poſſunt. Columel. lib. 2. cap. 11. Celſ. 3. 22. & 25. V. INITIUM.

Inter iſta: i. e. Cum hoc, vel Præterea. Plin. Epiſt. 10. 18. pr. Gabium Baſſum, domine, præfectum oræ Ponti, integrum, probum, induſtrium, atque inter iſta reverentiſſimum mei, expertus, &c.

Inter manus. Cic. 7. Verr. 28. Itaque erant exitus ejuſmodi, ut alius inter manus e convivio, tanquam e prælio auferretur. Virg. 2. Æn. 681.

Namque manus inter mœſtorumque ora parentum. conf. Flor. 3. 21. 26. & 3. 19. 12.

Inter moras, Interea temporis. Plin. lib. 9. ad Quadratum, Epiſt. 13. ad fin. Inter moras Conſul, citatis nominibus, & peracta diſceſſione, mittit Senatum.

Inter nos concertatio comparata inique. Ter. Adel. 2. 2. 4.

Noſque inter nos eſſe complexos narrabat. Cic. 1. de Divin. 58.

Inter nos dictum fuit. Ter. Adel. 5. 3. 10. Cic. 2. Att. 4. Serapionis librum ad me miſiſti: ex quo quidem ego (quod inter nos liceat dicere) milleſimam partem vix intelligo.

Inter nos ludamus. Plaut. Stich. 5. 4. 20.

Inter nos ſordemus alteri. Plaut. Truc. 2. 4. 30.

Inter opus. Tibul. lib. 2. 6. 26.

Crura ſonant ferro, ſed canit inter opus.

Inter paucas memorata clades. Liv. lib. 22. 7. pr. Hæc eſt nobilis ad Traſymenum pugna, atque inter paucas memorata Populi Romani clades.

Inter paucos dies. Liv. 23. Vetus exemplar habet Intra paucos dies.

Inter pœnam gratulari. Suet. in Tiber. cap. 60.

Inter præcipua ſæculi ornamenta. Plin. Epiſt. 165.

Inter primas, In primis. Plin. lib. 12. cap. 1.

Inter principia. Celſ. 3. 22. & 7. 27. conf. Inter initia.

Inter quæ, pro Interea. Celſ. 4. 2. Tacit. 2. Ann. 34. 1 : 2. 58. 1. & 3. 33. 1.
Inter rem iſtam agendam. Plaut. Ciſtel. 4. 2. 55.
Inter rem novam. Idem ibid. 2. 1. 31.
Inter ſe, Invicem. Virg. 11. Æn. 121.
Converſique oculos inter ſe, atque ora tenebant. conf. Nepos, 3. 1. 2. & Cic. 6. Att. 1.
Inter ſe fallaciam fingunt. Ter. And. 1. 3. 15.
Inter ſe amant. Cic. 3. Q. frat. 1. Valent pueri, ſtudioſe diſcunt, & nos & inter ſe amant.
Inter ſeſe fabulantur. Plaut. Epid. 2. 2. 53.
Inter ſe amplexari. Plaut. Mil. 5. 40.
Inter ſe jurare, pro Conjurare. V. JURO.
Inter ſe loqui. Cic. 2. Verr. Sic honeſtiſſimi homines inter ſe, & mecum loquebantur. V. Loqui inter, in LOQUOR.
Inter ſe diſtantes ternis pedibus. Columel. lib. 5. cap. 6.
Inter ſe ne contingant, curato. Columel. lib. 5. cap. 10.
Inter ſe diſſimiles. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Inter ſe cornibus pugnant. Varro 2. de R. R. cap. 3.
Inter ſe foliis ſtrepitant. Virg. 1. Georg. 413. de corvis.
Inter ſe haud procul erant. Salluſt. Jugurth. cap. 57.
Inter ſe propinqui. Idem ibid. 103. & Fragm. 6. 1.
Inter ſpem metumque tot populos ſuſpenſos animi habetis. Liv. 8. 13.
Inter tempus. Liv. 2. 5. extr. Quum inter omne tempus pater, vultuſque & os ejus, ſpectaculo eſſet, &c.
Inter triennium continuum. Plaut. Stich. 1. 3. 61.
Inter vias aliquid agere, Inter ambulandum, vel in ipſis publicis viis. Ter Eun. 4. 2. 1.
Inter viam, Idem. Cic. 4. Att. 3. non procul a fine, Si ſe inter viam obtulerit, occiſum iri ab ipſo Milone video. De Clodio loquitur.
Inter vina, i. e. Inter bibendum. Hor. 1. Epiſt. 7. 28.
Inter vos bene dicatis. Plaut. Mil. 4. 8. 31.
Vobis inter vos conjuncta voluntas. Cic. 1. Verr. 34.
Inter ipſos mutuo. Quintil lib. 10. cap. 2.
Inter, In medio. Gell. lib. 13. cap. 16. Inter os & offam. Quod in proverbium abiit de Re quæ præter ſpem evenire dicitur. Quale eſt etiam illud,
Multa cadunt inter calicem, ſupremaque labra. Gell. ibid.
Inter falcarios, pro Illuc ubi ſunt falcarii, interprete Priſciano lib. 8. Cic. 1. in Catil. 8. Dico te priori nocte veniſſe inter falcarios (non agam obſcure) in M. Leccæ domum.
Inter, poſtpoſitum ſuo caſui. Cic. de Amicit. 95. Quæ ſi quos inter ſocietas aut eſt, aut fuit, aut futura eſt, &c. Liv. lib. 8. Decad. 3. Quos inter belli cauſa eſſet. Frequentius ita ponitur cum duo adſunt ſubſtantiva. Liv. 22. 3. Fæſulas inter Arretiumque. Tacit. 4. Ann. 55. 6. Sardianos inter Smyrnæoſque. Idem 4. 69. 2. Tectum inter & laquearia. Idem 2. Hiſt. 78. 4. Judeam inter Syriamque.

INTERÆSTUO, āre. Plin. 6. Epiſt. 16. Stomachus interæſtuans.

INTERALBĬCO, [ὑπολευκαίνομαι] āre. Ad albi colorem tendere, & ad album accedere. Plin. lib. 37. cap. 10. Leucochryſos fit chryſolitho interalbicante. V. Harduin.

INTERĀMENTUM, i. n. Liv. 28. 45. Interamenta navium explere. al. Inceramenta.

INTERAMNA, [Ἰντέραμνα] Interamnia Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Prægutiorum civitas in Italia. Vulgo *Teranium.* conf. Paterc. 1. 14. 4. & Varr. L. L. 4. 5.

INTERAMNUS, a, um. Adj. Quod inter duos amnes jacet. Lamprid. Alex. Sev. cap. 56. Curt. 5. 1. 15. & Solin. cap. 32.

INTĔRĀNEUS, a, um. Adj. Inteſtinus. Scrib. Larg. Compoſ. 96. Purgat vomicas interaneas. Plin. 20. 11. Tormina interanea.

INTERANEUM, i. n. ab Intra fit; & ſignificat Inteſtinum, quod intra corpus conditum ſit. Plin. 32. 9. Procidentis interanei morbum torpedo appoſita continet.

INTERANEA, orum. plur. n. [ἐντόσθια] Plin. [puto Valerian.] Medelæ ſunt innumeræ ad interanea. Plin. 8. 27. & 30. 7. extr. Columel. lib. 9. cap. 14. Quidam exemptis interaneis, occiſas aves intus includunt, quæ tempore hiberno plumis ſuis deliteſcentibus apibus præbent teporem.
Adaperire interanea. V. ADAPERIO. Vet. Inſcr. Romæ, RELIQUA CARO CUM PELLE ET INTERANEIS PROFICIAT VENDITORI. V. Barth. Adverſ. 5. 4. conf. Inteſtina.

INTERĀRESCO, [διαξηραίνομαι] ĕre. Cic. 5. Tuſc. 40. Nihil enim interareſcere, nihil extingui, nihil cadere debet eorum in quibus vita beata conſiſtit. Alii legunt Inveteraſcere. conf. Vitruv. 7. 8. & Procem. lib. 8.

INTERĀTIM & INTERDUATIM, dicebant antiqui quod nunc Interdum & Interim. Feſtus.

INTERBĬBO, ĭbi, ibĭtum, [διαπίνω] ĕre. Totum bibere, vel Penitus exhaurire. Plaut. Aulul. 3. 6. 22.
— præterea tibicinam,
Quæ mihi interbibere ſola, ſi vino ſcateat,
Corinthienſem fontem Pirenen poteſt. Significant enim hæc verba Penitus quid fieri, inquit Donatus.

INTERBĪTO, [ἐπέρχομαι] āre. Intervenire. Verbum antiquum, compoſitum ab Inter, & verbo frequentativo Ito, as, interpoſita litera B, cauſa euphoniæ. Plaut. Moſt. 5. 1. 47.
Hic ego tibi præſidebo, ne ulla interbitet quæſtio. Al. Interbitat, ab Interbitĕre, tertiæ conj.

INTERCĂLO, [ἐμβάλλω, παρεμβάλλω] āre. Interſerere, ſeu Interponere. Cato cap. 150. Si intercalatum erit Calend. Maiis, agros XXX ne amplius promittat. Cic. 5. Att. 9. Memento curare per te & per omnes noſtros, in primis per Hortenſium, ut annus noſter maneat ſuo ſtatu, nequid novi decernatur. Hoc tibi ita mando, ut dubitem, an etiam te rogem, ut pugnes ne intercaletur. i. e. Ne interponatur novus annus. conf. Idem 7 Fam. 2. & 8. 6. Plin. lib. 18. cap. 25.
Intercalare, Differre. Liv. 9. 9. pr. Sed ſi me audiatis, prius quam dedantur, hic in comitio virgis cæſos, hanc jam ut intercalatæ pœnæ uſuram habeant. Hæc Budæus. conf. Plin. 2. 47. & ſ. l. CALO.

INTERCĂLĀRIS, e. Adj. [ἐμβόλιμος] Quod interſeritur: ut Menſis Februarius, intercalaris dicitur, quod ei dies unus interſeritur. Diesque ipſe inſititius, intercalaris Latine dicitur, & Græce ἐμβόλιμος, atque etiam ἐμβολιμαῖος eadem ratione: & ἐμβολισμὸς intercalatio. Celſ. D. de verb. & rer. ſignif. l. Quum bis ſexto, Nam id biduum pro uno die habetur, & poſterior dies intercalatur, non prior. Senſus hujus loci eſt, Etamſi biſſextili anno & intercalari die natus eſt minor, id eſt ſexto Calend. Martii, qui dies eſt quartus & viceſimus Februarii, nihilominus majorem cenſeri anno quinto & viceſimo, eodem die & momento: quippe ſextus dies Calendarum pro uno die cedit. Poſterior enim dies Calendarum intercalatur, id eſt poſterior dies bidui (quod biduum pro ſexto die Calendarum cedit) intercalari, inſerique fingitur, non prior, ſicque cum priore in unum diem confundi. Ex Budæo. De intercalatione V. Petrum Nannium lib. 5. Miſcellan. cap. 7. & libros doctorum hominum ſcriptos de Correctione anni. Plures habes in Lex. Pitiſc.
Annus intercalaris, quem Biſſextilem dicimus. Plin. lib. 2. cap. 47. Omnium quidem (ſi libeat obſervare minimos ambitus) redire eaſdem vices quadriennio exacto, Eudoxus putat, non ventorum modo, verum & reliquarum tempeſtatum magna ex parte. Et eſt principium luſtri ejus ſemper intercalari anno Canniculæ ortu. Budæus.
Calendæ intercalares. Cic. pro Quint. 79. Dic, Nævi, diem. Ante V Calendas intercalares. Bene agis.* Idem 6. Fam. 14. Ego idem tamen quum ad quintum Calendas intercalares priores rogatu fratrum tuorum veniſſem mane ad Cæſarem. Calendas Martias, ut opinor ſignificavit. Omni enim intercalationi, inquit Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 13. menſis Februarius deputatus eſt, quoniam is ultimus anni erat. Budæus. Locus tamen hic varie legitur, ab aliis Ad II Calend. ab aliis Ad VI. V. Sebaſtianum Corradum, & Amerpachium, & Lex. Pitiſc.
Dies intercalaris. Plin. lib. 2. cap. 8.
Menſis intercalaris, Macrobio l. c. dictus, non modo is qui intercalatur, ſed etiam in quo intercalatur. conf. Liv. 1. 19.
Verſus intercalares, inquit Servius, vocantur Qui frequenter in poemate interponuntur: ut apud Virg. 8. Ecl. 21.
Ducite ab Urbe domum mea carmina, ducite Daphnin. In rhythmicis autem luſiunculis, quas *balladas* noſtri vocant, ſunt hujuſmodi clauſulæ ſæpius repetitæ. Budæus.

INTERCALARIUS, a, um. Adj. [ἐμβολιμαῖος] Idem quod Intercalaris. Liv. de L. Scipione, 37. 59. Triumphavit menſe intercalario pridie Calendas Martias. Plin. 18. 25. Intercalarius diei quadrans.

INTERCALARIUM, i. n. Tempus quod intercalatur. Cic. 4. Verr. 130. Tunc Cephaleditani decreverunt intercalarium quadraginta quinque dies longum, ut reliqui menſes in ſuam rationem reverterentur. Budæus.

INTERCALĀTIO, ōnis. f. Plin. 1. 47. Per ſingulas intercalationes uno die anticipant. V. Harduin. & conf. Macrob. ſupra.

INTERCALĀTOR, ōris. m. Macrob. 1. Saturn. 13. Octavo quoque anno intercalatores octo affluebant dies. Sed rectius Al. Intercalantes, octo &c.

INTERCĂPĒDO, ĭnis. f. [διαχώρημα] eſt Tempus interceptum, inquit Feſtus: quum ſcilicet mora eſt ad capiendum: Intervallum. Cic. 16. Fam. 21. Itaque me jam non pœnitebat intercapedinem ſcribendi feciſſe. Suet. Octav. cap. 38. Equitum turmas frequenter recognovit, poſt longam intercapedinem reducto more tranſvectionis. Idem Veſp. cap. 10. & Quintil. 8. 3.
Intercapedo moleſtiæ. Cic. 1. de Fin. 61. Alii audaces, protervi, iidem intemperantes & ignavi, nunquam in ſententia permanentes: quas ob cauſas in eorum vita nulla eſt intercapedo moleſtiæ. i. e. Vacuitas, inquit Budæus. conf. Mart. Capel. lib. 8. p. 281. & p. 274. Item Apul. Apol. p. 282.
De obſcœno ſenſu hujus vocis, V. Quintil. 8. 3. p. 696. Burm.

INTERCAPEDĬNO, āre. Fulgent. 1. Myth. Intercapedinante pavoris prolixitate.

INTERCAPEDINĀTUS, a, um. Partic. Mart. Capel. lib. 9. Vaneſcentia intercapedinatæ prolixitatis oblivia.

INTERCARDINĀTUS, a, um. Partic. ab Intercardino. Vitruv. 10. 20. Concludantur ſuperne intercardinatis trabibus.

INTERCĒDO, ſſi, ſſum, [ἐνίσταμαι] ĕre. Medium eſſe: & tam de loco & de tempore, quam de alia re quacunque dicitur. Cæſ. 5. Bell. Gall. 52. 1. Longius proſequi veritus, quod ſilvæ, paludeſque intercedebant.
Ægritudo interceſſit huic gaudio, h. e. Intervenit. Ter. And. 5. 5. 5.
— nam mihi immortalitas
Parta eſt, ſi nulla ægritudo huic gaudio interceſſerit.
Annus interceſſit. Cic. 2. de Fin. 102. Ne id quidem, niſi quum multa annorum interceſſerint millia, ut omnium ſiderum eodem, unde profecta ſint, fiat ad unum tempus converſio.
Caſus interceſſit, aut Diſſenſio in Reip. partibus. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 21. Quod ſæpe in bello parvis momentis magni caſus intercederent. Cic. de Amicit. 79. Sin autem morum aut ſtudiorum commutatio quædam (ut fieri ſolet) facta erit., aut in Reipub. partibus diſſenſio interceſſerit, &c.
Contractus intercedit. Modeſt. in l. Cum vitioſe. D. de pignorib.
Dies interceſſit, vel nox. Cic. pro Cluent. 72. Dies nondum decem interceſſerant, quum ille alter filius infans necatur. h. e. Nondum præterierant decem dies. Idem 4. Verr. 89 Una nox interceſſerat, quum iſte Dorotheum ſic diligebat, ut diceres omnia inter eos eſſe communia. Idem 1. in Catil. 4. Nox nulla interceſſit. i. e. Eo ipſo die.
Familiaritas intercedit. Ter. Phorm. 4. 1. 17.
Tacebit dum intercedet familiaritas.
Spatium intercedit, dum. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 7. extr. Tamen ut ſpatium intercedere poſſet, dum milites, quos imperaverat, convenirent, legatis reſpondit, &c.
Intercedit illi tecum amicitia, Intercedit tibi cum illo affinitas, Intercedit tibi mecum neceſſitudo: h. e. Amicitia, affinitas, neceſſitudo inter nos eſt media quædam quæ nos conciliat. Hæc Valla lib. 3. Cic. 1. Verr. 61. Si aut hoc a me Siculi non petiſſent, aut mihi cum Siculis cauſa tantæ neceſſitudinis non intercederet, &c.
Interceſſit ratio cum. Cic. pro Roſc. Com. 41. Si alia de cauſa, quæ ratio tibi cum illo interceſſerat? nulla. addictus erat tibi? non. fruſtra tempus contero, &c.

Inter-

Intercedit inimicitia, vel simultas cum. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 25. Huic & paternum hospitium cum Pompeio, & simultas cum Curione intercedebat, quod Tribunus plebis legem promulgaverat, &c. Liv. 38. 52. extr. Tribunus plebis eo tempore T. Sempronius Gracchus erat, cui inimicitiæ cum P. Scipione intercedebant.

Intercedit quasi civile jus cum genere humano. Cic. 3. de Fin. 67. Quoniamque ea natura esset hominis, ut cum genere humano quasi civile jus intercederet: qui id conservaret, eum justum: qui migraret, injustum fore.

Intercedere pro alio, h. e. Fidem suam interponere, spondere. Cic. 2. Philipp. 45. Filius se ad pedes meos prosternens, lacrimans, te mihi commendabat, orabat ut te contra suum patrem, si sestertiûm sexagies peteret, defenderem: tantum enim pro te intercessisse dicebat. Budæus. Idem 6. Att. 1. p. 571. Græv. Intercessisse pro iis magnam pecuniam.

Sic Interponere se in; Attici vita per Corn. Nepotem 552. edit. Lamb. Ille se interposuit, pecuniamque &c. H. St. Locus est cap. 9. cui junge geminum cap. 2.

Absolute. Cic. 1. Att. 16. Promisit, intercessit, dedit.

An vero Intercedere pro aliquo pro Deprecari pro aliquo, ut vulgo usurpant Latine dicatur, dubitat Cl. Gesner. non obstantibrs utroque Borrichio, Olao, Anal. p. 39. & Andr. Vindic. p. 118. conf. INTERCESSIO.

Intercedere, pro Exstare. Cic. 1. Fam. 9. Nullum meum minimum dictum, non modo factum pro Cæsare intercessit, quod ille non illustri gratia exceperit. Idem 1. Fam. 2. Budæus. [Hic est Intervenire, ut in multis superioribus exemplis. Aliaque ubique obvia sunt.

Tribuni intercesserunt, Scipio intercessit, Cato intercessit: h.e. In medium se verbis, aut vi opposuit. Hæc Valla lib. 3. Proprie Tribunorum erat intercedere Senatus consultis, & omnium magistratuum actis & edictis, suorumque etiam collegarum rogationibus & actionibus. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 2. extr. Intercedit M. Antonius, Q. Cassius Trib. pleb. Cic. 1. Att. 16. Qui dum veritus est ne Fusius ei legi intercederet, &c. Liv. 45. 21. V. Lex. Pitisc.

Intercedebant autem Tribuni plebis, quum opponerent se, solenni verbo Veto, & sic prohibebant nequid contra plebis libertatem statueretur. Liv. 6. 35. & lib. 38. extr. ubi de P. Scipionis accusatione & damnatione.

Intercessum est auctoritati. Cic. 1. Fam. 7. Eaque, quæ de ea scripta est auctoritas (cui scis intercessum esse, ut nequis omnino regem reduceret) tantam vim habet, &c.

Huic (Tribuno pl.) interceditur frequenter. i. e. Magno numero intercessorum. Cic. 1. Att. 19.

Intercessisse remigum obsequio contra Cajum echeneidem piscem dicit Plin. lib. 32. cap. 1. i. e. Obstitisse, obfuisse naviganti.

Imaginibus intercedere, pro Obstare imaginibus, & prohibere, per metaphoram. Tacit. in Vita Agric. cap. 46.

Intercedere per vim ac dolum, quo minus aliquid fiat. Papinian. in l. Virum. D. Siquis aliquem testa. prohibet.

Intercedere, pro Inhibere, & coercere posuit Gellius, Ne sibi (inquit) intercedamus, quo minus suapte potestate uti liceat.

Passive. Cic. de Provinc. Cons. 17. Lege qua intercedi de provinciis non licebit. conf. Idem ibid. & pro C. Cornel. 1.

INTERCESSIO, ōnis. f. [διαπορεία] quam vulgo Oppositionem vocamus. Cæs. 1. Bell. Civil. 2. Refertur statim de intercessione Tribunorum. Cic. 1. Att. 2. Putamus enim utile esse, te aliquando jam rem transigere: mea intercessio parata & est, & fuit. Proprie intercessio, Tribunorum erat. Nam, ut Gellius docet lib. 12. cap. 13. Tribuni plebis antiquitus creati videntur non juri dicundo, nec causis querelisque de absentibus noscendis, sed intercessionibus faciendis quibus præsentes fuissent, ut injuria quæ coram fieret, arceretur. Cic. 2. Philipp. Quum auspicia Augur, intercessionem Consul sustulisses. V. Lex. Pitisc.

Abjicere intercessionem. V. ABJICIO.

Interponere intercessionem suam. Val. Max. 6. 10. 10.

Intercessioni cedere, vel provocationi, i. e. Non procedere ultra, & admittere oppositionem. Budæus.

Intercessio. Cæl. Calcagn. Epist. 23. libri 7. Dignetur apud S. D. N. auctoritatem & intercessionem mihi suam accommodare. H. St. Barbarum est. V. Cellar. cur. post. p. 410. & supra in ipso verbo.

INTERCESSOR, ōris. m. [ἐγγυητὴς, διαπρεσβευόμενος] Is est quem Oppositorem vulgus vocat. Cic. 3. de Legib. 11. Parêre jubet intercessori, quo nihil præstantius: impediri enim bonam rem melius, quam concedi malam. Ibid. Intercessor rei malæ salutaris civis esto. Intercessores legis agrariæ. Liv. 4. 53.

Abjicere intercessorem. Cic. 10. Fam. 12. Hunc quemadmodum fregerim, quantaque contentione Titium intercessorem abjecerim.

Intercessor, pro Internuntio seu Interprete in pecunia mutuo accipienda. Sen. Epist. 120. [Immo pro eo, Qui spondet pro altero. V. in ipso verbo.

INTERCESSUS, ûs. m. Val. Max. 5. 4. 2. Consulem graviter saucium intercessu suo servavit. Oros. 5. 15. Parvo intercessu temporis.

INTERCEPTIO, INTERCEPTOR, INTERCEPTUS. V. INTERCIPIO.

INTERCĪDO, īdi, īsum, [διακόπτω] ĕre. ex In & Cædo; Per medium secare. Cæs. 2. Bell. Gall. 9. extr. Ut si possent, castellum, cui præerat Q. Titurius legatus, expugnarent, pontemque intercinderent. Plin. lib. 6. Epist. 22. Corrupto enim scribæ servo, interceperat commentarios, interciderat que.

Ædes vicinas intercidere arcendi incendii gratia. Ulpian. in l. Siquis fumo. D. Ad leg. Aquil.

Rationes alicujus intercidere. Ulpian. in l. 1. in fine. D. de servo corrupto, Vel si actori suasit, sive verbis, sive pretio, ut rationes dominicas intercideret, vel adulteraret: vel etiam ut rationem sibi commissam turbaret.

Intercidere venas. Plin. lib. 11. cap. 37.

INTERCĪSUS, a, um. Partic. [διακοπεὶς] ut, Intercisa hostia, apud Macrob. 1. Saturn. cap. 16. pr. h. e. Dissecta.

Jugum montis valle intercisum. Cæs. 8. Bell. Gall. 14.

Intercisæ pactiones, h. e. Abruptæ, & non integræ. Cic. in Parad. 6. Qui tuas mercedum pactiones in patrociniis intercisas.

Dies intercisa, Interrupta. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 172.

Intercisi dies, in vet. jure Pontificio, Deorum, hominumque communes. hi in se, non in alia dividuntur. Illorum enim dierum quibusdam horis fas est, quibusdam fas non est jus dicere. Nam quum hostia cæditur, fari nefas est: inter cæsa & porrecta, fari licet. Hæc Macrob. 1. Saturn. cap. 16. pr.

INTERCĪSE, Adv. [διακεκομμένως] Sectim & per incisiones. Cic. in Partit. 24. Invertatur ordo, & idem quasi sursum versus retroque dicatur: deinde idem intercise atque permiste. Gell. 11. 2. Sparsim & intercise.

INTERCĪSIO, ōnis. f. [διακοπὴ] ut, Intercisiones stomachi, apud Plin. lib. 20. cap. 14. quam Dioscorides lib. 3. cap. 26. δηγμὸς στομάχου, id est morsus & erosiones stomachi, vocat. alii leg. Item rosiones. conf. Varr. in Fragm. p. 48. & August. Civ. Dei, 6. 9.

INTERCISIMEN, ĭnis. n. Gloss. Lat. Gr. διακοπή.

INTERCISĪVUS, a, um. Adj. ut, Limites intercisivi: scil. Qui in agris servantur. Frontin. de Colon. p. 112. & 114. Edit. Goes.

INTERCIDŌNA, æ. f. Dea custos fetæ mulieris, a securi facta intercisione liminis sic dicta. Varro apud Aug. de Civ. Dei, 6. 9. conf. Lex. Pitisc. in Pilumnus.

INTERCĬDO, ĭdi, āsum, [παρεμπίπτω] ĕre. ex Inter & Cado; Inter hæc, sive inter illa, aut ista, sive inter ea, deficere, ac perire. Plin. lib. 9. cap. 51. Ea excludunt quinquagesimo die, e quibus multa propter numerum intercidunt.

Perire & intercidere. Cic. pro Deiot. 25. De Domitio dixit versum Græcum eadem sententia qua etiam nos habemus Latinum, Pereant amici, dum una inimici intercidant.

Exstare & Intercidere, contraria. Plin. lib. 35. cap. 8.

Actio intercidit. Papin. in l. Si bona fide. D. de petit. hæred. Si periculum erit ne inter moras actiones intercidant.

Gratia beneficii intercidit. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 1.

Honos intercidit ævo. Sil. lib. 3. 440.

Legatum intercidit. Modest. in l. Legatum. D. De capite minutis, Morte quidem legatarii legatum intercidit, capitis tamen diminutione interveniente perseverat.

Libertas intercidit. i. e. Perit. Ulpian. in l. Si debitor. §. ult. D. de fidei commiss. libertatib.

Memoria intercidit. Liv. 2. 8. conf. Justin. 2. 4. 33.

Nomen longis intercidit annis. Ovid. 2. Fast. 443.

Obsides interciderunt. Ulpian. in l. 1. D. ad l. Juliam majest.

Quod si interciderit tibi nunc aliquid. i. e. Si oblitus fueris aliquid. Hor. 2. Serm. 4. 6.

Intercidere, pro Cadere, Decidere. Liv. 3. 10. Quod intercidit, sparsum ita jacuisse per aliquot dies, ut nihil odor mutaret.

INTERCĬLIUM, i. n. Quod est medium inter cilia sine pilis. Gloss. Gr. Lat. μεσόφρυον.

INTERCĬNO, inui, entum, [μεσῳδέω] ĕre. Inter aliquid agendum canere.

Intercinere, per translationem dixit Hor. in Arte Poet. 194.

— neu quid medios intercinat actus,
Quod non proposito conducat, & hæreat apte. i. e. Nihil scribat, quod non ad propositum faciat.

INTERCINCTUS, a, um. Partic. ab Intercingo. Plin. lib. 37. cap. 10. Candore intercincto variis coloribus. Gelenius legit Interstincto. Idem lib 36. cap. 8. Thebaicus intercinctus aureis guttis, invenitur in Africæ parte Ægypto adscriptæ. Et h. l. Hard. Interstinctus, q. V.

INTERCISE, INTERCISIO, INTERCISUS, V. INTERCĪDO.

INTERCĬPIO, ēpi, eptum, [μεσολαβέω, διαλαμβάνω, ὑποτέμνομαι, ἀπολαμβάνω] ĕre. Aliquem inter aliquid agendum occupare: inquit Perottus. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 38. Repentino equitum interventu interciperentur.

Intercipere aliquid. Cic. pro Cluent. 166. Id quum daretur in mulso, Balbutium quendam ejus familiarem intercepisse, bibisse, statimque esse mortuum.

Epistola intercepta. Curt. 6. 9. 13.

Exercitum intercipere. Tacit. Agric. 5. 4. Nep. 11. 2. 3.

Iter intercipere. Liv. 6. 9. Curt. 4. 2. 9.

Laudem intercipere. Phædr. 4. 11.

Librum intercipere. Quintil. in procem. lib. 1.

Litteras intercipere, Interea dum perferuntur, occupare & reserare, insciis illis ad quos mittuntur. Cic. 3. Q. frat. 2. Ego ad te, ne hæc quidem scribo, quæ palam in Repub. turbantur, ne cujusquam animum meæ litteræ interceptæ offendant.

Regnum intercipere. Auctor de Viris Illust. cap. 6. i.e. Fraude occupare.

Res alicujus intercipere. Ovid. 9. Met. 122.

Sermonem medium intercipere, Interpellare. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Victoriam intercipere alieno labore quæsitam. Auctor de Viris Illust. cap. 60. pr.

Oblivio intercipit aliquem. Plin. in Paneg.

Intercipere, Totum capere, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 1. extr.
Nam quod nos capere oportet, hæc intercipit.

Interceptus mortalitate rex, Præventus, præpeditus. Plin. Epist. 258. Sic, Intercipi morbo. Columel. lib. 9. cap. 3.

Veneno partim cibis, partim potionibus indito intercepit. Suet. Ner. cap. 35. extr. ubi Beroald. E medio sustulit, interemitque, non ostendens vim præpositionis; q. d. Dum adhuc sunt in vitæ itinere. H. St. in vet. Gloss. tamen simpliciter, Interceptus, ἀποθανών.

INTERCEPTIO, ōnis. f. [διάληψις] Cic. pro Cluent. 167. Per quem porro datum? unde sumptum? quæ deinde interceptio poculi?

INTERCEPTUS, ûs. m. Fulgent. 3. Myth. Astutiæ interceptu transmigrare.

INTERCEPTOR, ōris. m. [μεσολαβητὴς] Liv. 4. 50. Prædæne interceptorem, fraudatoremque, etiam malum minari militibus?

Interceptor litis alienæ. Liv. 3. 72. Populum Rom. quadruplatoris & interceptoris litis alienæ personam laturum? V. Tacit. 3. Hist. 10. 3.

INTERCLĀMO, āre. Ammian. 31. 13. Nostri multis interclamantibus restiterunt.

INTERCLŪDO, si, sum, [διακλείω, ἀπολαμβάνω, διείργω] ĕre. ab Inter & Cludo. Valla lib. 5. cap. 69. arcessit ab Iter & Cludo, N interjecta littera, euphoniæ causa; Iter impedire, quasi Iter cludere. Cic. 14. Fam. 14. Etiam illud metuo, ne jam intercludamini, ut quum velitis exire, non liceat.

Intercludere, Impedire. Virg. 2. Æn. 110.
— sæpe illos aspera Ponti
Interclusit hiems, & terruit Auster euntes.

Aditum intercludere. V. Aditus in ADRO.
Aditus ad aliquem intercludere. Cic. pro Rosc. Amer. 110.
Adventum inimicorum intercludere corporibus suis Cic. in Parad. 1.
Animam intercludere. Tacit. 6. Ann. 50. Interclusa anima, creditus est mortalitatem explevisse. Liv. 23. 7.
Anima interclusa nimia ab dulcedine aquarum. Lucret. lib. 6. 1264.
Commeatum inimicis intercludere, Impedire, & itinera obsidere, ne inimicis commeatus possit deferri. Plaut. Milit. 2. 2. 68. Auct. ad Herenn. lib. 1.
Commeatibus intercludere hostes. Cæs. 3. Bell. Gall. 23. Ii consuetudine Populi Romani loca capere, castra munire, commeatibus nostros intercludere insistunt. al. Instituunt.
Commeatu & frumento aliquem intercludere. Cæs. 1. Bell. Gall. 48. Eo consilio uti frumento commeatuque, qui ex Sequanis & Heduis supportaretur, Cæsarem intercluderet.
Frumentaria re intercludi. Cæs. 1. Bell. Gall. 23. extr.
Fugam intercludere, Iter occupare, per quod inimici fugam arripere possent. Cic. 7 Att. 20. At illum ruere nuntiant, jam jamque adesse, non ut manum conserat (quicum enim?) sed ut fugam intercludat. Cæs. 7. Bell. Gall. 11.
Hostes intercludere ab oppido & ponte, & commeatu omni. Cæs. 1. Bell. Civil. 43. pr. Sic Liv. 1. 27. extr. & Idem 27. 42.
Iter intercludere. Cæs. 7. Bell. Gall. 65. & 2. Bell. Civil. 20. extr. Intercludi itinere.
Libertatem intercludere, Prohibere liberum exitum & introitum. Cic. 2. pro Lege Agr. 75 Iidem vestram libertatem suis præsidiis & coloniis interclusam tenebunt.
Perfugium fortunæ intercludere Cic. 7. Verr. 131.
Prospectu visus interclusere nefasto. Stat 6. Theb. 205.
Reditum intercludere alicui. Justin. 2. 5. 10. & 2. 13. 5.
Spem commeatus intercludere. Liv. 26. 39. Spem commeatus quoque hostibus, si navali prælio possessionem maris ademissent, interclusuros. Al Spe, commeatus &c. rectius.
Spiritus interclusus. Curt 3 6. 14. & 7. 5. 15.
Vias omnes seditionum intercludere. Cic. pro Rabir. perduell. 3.
Voce interclusa. Justin. 11. 8. 4
Dolore intercludi, i. e. Impediri. Cic. 8. Att. 8.

INTERCLUSIO, ōnis. f. [διάκλεισις] Impedimentum, occupatio. Cic. 3. de Orat. 179. Clausulas enim atque interpuncta verborum, animæ interclusio, atque angustiæ spiritus attulerunt.
Parenthesis Interclusio vocatur a Quintil. lib. 9. cap. 3.

INTERCŎLUMNIUM, [μεσόστυλον] Spatium quod est inter columnas ædificiorum. Cic 3. Q. frat. 1. Topiarium laudavi: ita omnia convestivit hedera, qua basim villæ, qua intercolumnia ambulationis, ut, &c. Idem 3. Verr. 51.

INTERCONCĬLIO, [διαλλάττω] āre. Quintil. lib. 12. cap. 10. In docendo autem acumen, in interconciliando lenitas, in movendo gravitas videatur. Ibidem, Sive aliud interconciliandi præstare videtur officium.

INTERCULCO, [μεσοπατέω] āre. ex Calco compositum. Columel. lib. 12. cap. 43. Et deorsum versus spectantes ollæ componuntur, ita distantes, ut interculcari possint vinacea.

INTERCURRO, curri, cursum, [διαθέω, παρεμπίπτω] ĕre. Intervenire, & intercedere: ut ait Budæus. Cic. 8 Philipp. 17. Pugnatur acerrime: qui intercurrerent misimus tres principes civitatis: hos contempsit &c. Liv. 5. Cic. 2. Tusc. 36. Ergo his laboriosis exercitationibus & dolor intercurrit.
Intercurrunt, cinguntque has urbes Tetrarchiæ. Plin. lib. 5. cap. 18.

INTERCURRENS, entis. Partic. [παρεμπίπτων] Plin lib. 12. cap. 3. Folium mali Assyriæ est unedonis intercurrentibus spinis.

INTERCURSUS, a, um. Partic. Ammian. 15. 10. Intercursum spatium maris.

INTERCURSUS, ûs. m. [παρέμπτωσις] Interventus, intercessio. Liv. 30. 11. extr. Deinde ut pedes Romanus repentino per turmas suas, viam dantes, intercursu stabilem aciem fecit, &c. Idem 37. 42. pr. Et impeditus intercursu suorum usus prælongarum hastarum.
Intercursus, pro Deprecatione. Tacit. 2. Hist. 36. Quum intercursu Tribunorum, Centurionumque protegitur.
Intercursus, aliquando etiam pro Mediatione accipitur. Liv. 2. 29. Consulum intercursu rixa sedata est.

INTERCURSO, [παρεμπίπτω] āre. frequent. Plin. lib. 29. cap. 4. Unum simile formicæ, sed multo majus, ruffo capite, reliqua parte corporis nigra, albis intercursantibus respersum guttis. Liv. 21. 35. Intercursantibus barbaris.

INTERCUS, ŭtis Adj. [ὑδερος, ὕδρωψ] Quod inter carnem & cutem est, Intestinus. Cic. 3. Off. 92. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, pepigeritque, &c. V. AQUA.
Intercutia vitia. Gell. lib. 13. cap 8. Ubi interpres, Per allusionem vitia, quæ non foris apparent, sed penitus sunt imbibita, intercutia nominat.
Intercutibus stupris obstinatis, Cato, citante Scalig. ad Festi loc. seq.

INTERCŬTĪTUS, a, um. Adj. Vehementer cutitus, id est valde stupratus. Fest. conf. FLAGITATUS.

INTERDĂTUS, V. INTERDO.

INTERDIANUS, INTERDIARIUS, V. INTERDIU.

INTERDĪCO, xi, ctum, [ἀπαγορεύω, ἀπαυδάω, παραγγέλλω, εἴργω] ĕre. Maxime prohibere. Cæs. 5. Bell. Gall. 58. Præcipit atque interdicit, perterritis hostibus, atque in fugam conversis, &c.
Dativum cum ablativo frequentissime regit. Liv. 5. 3. extr. Sic vos interdicitis Patribus commercio plebis, ne, &c. [Dativum personæ, cum Ablativo rei. H. St.
Impersonaliter. Cic. de Senect. 22. Ut quemadmodum nostro more male rem gerentibus patribus, bonis interdici solet. Plin. Epist. 4. 11. pr. Carent enim togæ jure, quibus aqua & igni interdictum est. De Aquæ & ignis interdictione V. in EXILIUM.
Passivum, ablativum rei regit; sic, Interdicor aqua & igni: & dativum personæ. Cic. pro Domo 47. Velitis, jubeatis, ut M. Tullio aqua & ignis interdicatur. Idem 11. Fam. 1. Ut aqua & igni nobis interdicatur. conf Paterc. 2. 69. 5.
Interdicere alicui, ne. Cic. 1. de Fin. 7. Sed id neque feci adhuc, nec mihi tamen ne faciam interdictum puto.

Interdicere alicui aliquid. Suet. Domit. cap. 7. Interdixit histrionibus scenam. Idem Neron. cap. 13. Liv. 34. 7. Feminis duntaxat usum purpuræ interdicemus. conf. Gronov. ad Sen Epist. 8. p 86. Sic apud Senecam. Sed in edit. Rom. mutatum Vide in mea Proodop. H. St. Senecæ locus desiderabatur in ed. Lugd.
Cum infinitivo. Suet. Galb. cap. 6. Interdixit commeatus peti. Interdixit fieri. Ter. Phorm. 4. 4 27
Dativum unicum regit pro Obito. Cic 4. Verr. 30. Prætor improbus, cui nemo interdicere possit, det quem velit judicem.
Interdicere, subaudito dativo. Ter. Hec. 4. 1. 48.
Interdico ne extulisse extra ædeis puerum usquam velis. Subaudi Tibi.
Interdicere de. Plin. lib. 29. c. 1. Interdixi tibi de medicis. Ex Epist. Cato n. ad filium. Cic. pro Cæcin. 23. His rebus ita gestis P. Dolabella Prætor interdixit, ut est consuetudo, de vi hominibus armatis. Interdicere Prætorem de vi, est, Interdicto de vi concesso, jubere eum qui vim fecerat, restituere. Budæus.
Interdicere, pro Interdicto uti: & est Prætoris. Cic. pro Cæcin. 36. Prætor interdixit, ut unde dejectus esset, restitueretur. i. e. Edixit. Ulp. in l. locum. §. si quis dolo. D. de tab. exhibend. Si neque amoverit, inquit, neque celaverit tabulas: sed idcirco alii tradiderit, ne eas interdicenti exhiberet. Pompon. in l. 1. de locis & itiner publ. Interdicitur, pro eo quod est, Interdictum redditur, dixit auctore Accursio. Ulp. in l. 2. § hoc interdictum. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Ut si quid illic fieret quod privato noceret, Prætor interdiceret interdicto suo. Alibi idem Cum ipso interdici debere dixit, pro eo quod est Interdicto agi. Bud. V. quæ seq.
Interdicere cum aliquo. Ulp. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Nam si ipse quocum interdixit, fecerit, vel jussu ejus alius, aut ratum habitum sit quod fecit, ipse suis sumptibus debet restituere. Idem l. 1. D de vi & vi armata, Quum autem falsus est procurator, cum ipso tantum procuratore interdici debere Sabinus ait. Sic Paul. l. 3. D. uti possidetis §. Labeo quoque.
Interdicere adversus aliquem. Ulp. l. 1. D. de itinere actuque privato, Si tibi fundum precario concessero, cui via debebatur: deinde tu a domino fundi precario rogaveris, ut ea via ad eum fundum utaris: an noceat tibi exceptio, si adversus eum velis interdicere, a quo precario viam rogasti. Idem lege si alius. D. quod vi aut clam, Quod si tantum noxæ dedisset, adversus dominum operis utiliter interdici.
Interdicere in aliquem. Venul. D. de liberis exhibendis. l. ult. Si filius sua sponte apud aliquem est, inutile hoc interdictum erit: quia filius magis apud se, quam apud eum est, in quem interdicetur.
Vestigiis interdicere. Plin. lib. 17. cap. 5. Cato breviter atque ex suo more vitia determinat: Terram cariosam cave, Neve plostro, neve pecore impellas. Quid putamus hac appellatione ab eo tempore reformidari, ut pæne vestigiis quoque interdicat? i. e. Inhibeat, ne quis per eam iter faciat.
Urbe &c. interdicere. Ulp. in l. 1. §. ult. D de offic Præfect. urb. Et urbe interdicere præfectus urbi, & qualibet alia solitarum regionum potest: & negotiatione, & professione, & advocationibus, & foro, & ad tempus, & in perpetuum. Interdicere poterit & spectaculis.
Interdicere, Contradicere. Plaut. Capt. 3. 5. 36.
Dum pereas, nihil interdico, dicant vivere. h. e. Nihil moror. Ita Mss. Pal. Al. Nihil interduo.

INTERDICTUS, a, um. Partic. Quod prohibitum est. Suet. Calig. cap. 25. 4. Brevique missam facit, interdicto cujusquam in perpetuum coitu.
Aula interdicta. Idem Vespas 14 2. Urbe. Idem August. 27. 6.
Spes interdictæ. Ovid. 10. Met. 336.
Voluptas interdicta. Hor. 1. Epist 6 64.
Interdicti vocantur, Exules, quibus interdictum est certi loci aditu commercioque. Eos a Relegatis & Deportatis distinctos V. in tit. ff. de interd. & releg. &c.

INTERDICTUM, i. n. [παράγγελμα, παραγγελία] Prohibitio, vetatio. Interdicta, sunt Formulæ & conceptiones verborum, quibus Prætor aut jubebat aliquid fieri, aut prohibebat, quod tunc maxime faciebat quum de possessione inter aliquos contendebatur. Cic. pro Cæcin. 86. Duo genera causarum esse intelligebant, ad quæ interdictum pertineret.
Regis interdictum. Justin. 11. 4. 9.
Interdicto duodecim tabularum. Plin. lib. 11. cap. 37.
Interdictum, pro Minis. Plaut. Asin. 3. 1. 1.
Nequeon' ego te interdictis facere mansuetam meis?
Interdicto defendere possessionem suam. Cic. 7. Fam. 33.
Annuum interdictum. Paul. l. pen. D. de interdictis & extraord. action. Ex quibus causis annua interdicta sunt, ex his de eo quod ad eum pervenit cum quo agitur, post annum judicium dandum Sabinus respondit.
Duplex interdictum, cui opponitur Simplex. Paul. l. 2. D. de interdictis & extraord. action. Interdictorum quædam duplicia sunt, quædam simplicia. Duplicia dicuntur, ut Uti possidetis. Simplicia sunt, veluti Exhibitoria, & restitutoria, item prohibitoria. De arboribus cædendis, & De itinere actuque. Rursus ibidem, in fine.
Efficax alicui interdictum. Paul. l. pen sub finem. D. uti possidetis, Si vicinus meus in parte mea tectoria habeat, & in parte sua: Uti possidetis interdictum mihi efficax est, ut ea tollere compellatur.
Famosum interdictum. Ulp. l neque. D. de vi & vi armata, Neque unde vi, neque aliud interdictum famosum est.
Mistum interdictum. V. Interdictum quomodo discernatur ab Edicto. [V. mox Personale interdictum.
Noxale interdictum. Paul. l. ult D. de interdict. extraord. action. Interdicta noxalia ea sunt, quæ ob delicta eorum, quos in potestate habemus, dantur.
Perpetuum edictum, cui opponitur Annale. Ulp. D. de migrando. l. 1. in fin. Hoc interdictum perpetuum est, & in successores & successoribus dabitur. conf. Populare interdictum.
Personale interdictum. V. Interdictum quomodo discernatur ab Edicto, sub fin. [Non in hoc sane, sed in Juridico Lexico, unde hæc decerpta fuerunt, quod in præsentia ad manus non est.
Populare interdictum. Ulp. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Hoc interdictum perpetuum & populare est.
Precarium interdictum. Pompon. D. de precario l & habet, Quum quis de re sibi restituenda cautum habet: precarium interdictum ei non competit. Julian. ibid. l. duo, Et ideo precario interdicto mihi tenebitur.
Temporarium interdictum. Ulp. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico

publico fiat, in fine, Interdictum hoc non esse temporarium, sciendum est.

Utile interdictum. Julian. l. qui possessionem. D. de vi & vi armata, Si te vi dejecero, illico tu me, deinde ego te: Unde vi interdictum tibi utile erit. Paul. l. 3. D. uti possidetis, Item videamus, si projectum supra vicini solum non jure habere dicatur, an interdictum Uti possidetis sit utile alteri adversus alterum. & est apud Cassium relatum, utrique esse inutile. Sic Cels. l. ult. D. de itinere actuque privato. Ulp. l. is qui in puteum. D. quod vi aut clam, Eveniet, ut in ipsum tutorem curatoremque aut utilis actio competat, aut etiam utile interdictum.

Admittere aliquid ad interdictum. Ulp. l. nam & si. D. quod vi aut clam, Nam & si ramos quis de arboribus abstulerit, ad hoc interdictum admittimus hæc ita, si de ædificio tegulas sustulerit. Eodem titulo Venuleius, Quanquam autem colonus & fructuarius fructuum nomine ad hoc interdictum admittantur: tamen & domino id competit, si quid præterea ejus intersit.

Agere interdicto cum aliquo. Ulp. l. 3. D. de tabulis exhibendis, Si tabulæ testamenti aqud aliquem depositæ sint a Titio: hoc interdicto agendum est & cum eo qui detinet, & cum eo qui deposuit. Idem l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Item Nerva scribit, si tecum interdicto agatur: nihil ultra te facere cogendum, &c. Ibidem non ita procul a fine, Si tamen actor sua impensa arborem tollere paratus fuerit: recte tecum acturum interdicto de via publica reficienda. Sed si pro derelicto non habeas: recte tecum agi hoc interdicto.

Acquirere interdictum. Ulp. l. 1. D. de itinere actuque privato, Si quis autem, quum putaret fundum ad se pertinere, suo nomine iter fecerit amicus meus: utique sibi, non mihi interdictum acquisiisse intelligetur. Julian. l. interdictum. D. quod vi aut clam, Interdictum Quod vi aut clam per quemvis domino acquiritur, licet per inquilinum.

Cessat interdictum. Ulp. lege 1. D. quod legatorum, Si quis ex mortis causa donatione possideat, utique cessabit hoc interdictum. Paulo post, Nam & hic dicendum est, pro ea parte qua hæres est, cessare interdictum. Idem l. 1. D. de fluminibus, ne quid, &c. Si autem flumen privatum sit, cessabit interdictum.

Competit interdictum. Paul. l. 2. D. de interdictis & extraord. action. Interdicta vero competunt vel hominum, vel divini juris causa, & de religione. Paulo post, Adipiscendæ possessionis sunt interdicta, quæ competunt his, qui ante non sunt nacti possessionem. Ulp. l. 1. D. quod legatorum, non procul a fine, Si alter ex hæredibus, iisve ad quos ea res pertinet, voluerit rem a legatario possideri, alter non: ei, qui noluerit, interdictum competere: ei, qui voluit, non competere palam est.

Competit interdictum adversus aliquem. Ulp. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Adversus eum qui molem in mare projecit, interdictum utile competit ei, cui forte hæc res nocitura sit. Idem D. ne quid in flumine publico, &c. Hoc interdictum cuivis ex populo competit, sed non adversus omnes: verum adversus eum qui id egit, ut aliter aqua flueret, quum jus non haberet.

Competit interdictum de, &c. Ulp. l. 1. ne quid in loco sacro fiat, Hoc interdictum de loco sacro, non de sacrario competit.

Competit interdictum in aliquem. Paul. l. 4. D. de tabulis exhibendis, Si sint tabulæ apud pupillum, & dolo tutoris desierint esse: in ipsum tutorem competit interdictum. Ulp. D. ne quid in flumine publico, &c. Hoc interdictum & in hæredes competit.

Complectitur interdictum, &c. Ulp. l. is qui in puteum. D. quod vi aut clam, Et hoc interdictum complectitur quodcunque aut vi aut clam factum est.

Comprehendi interdicto. Venul. l. ult. D. de cloacis, Quanquam de reficienda cloaca, non etiam de nova facienda hoc interdicto comprehendatur: tamen æque interdicendum Labeo ait, ne facienti cloacam vis fiat.

Concipere interdictum. Ulp. l. 1. D. de interdictis & extraord. action. Interdicta omnia, licet in rem videantur concepta, vi tamen ipsa personalia sunt.

Consequi aliquid ex interdicto. Ulp. D. quod vi aut clam l. semper adversus. in fine, Quia autem hoc interdictum continet hoc quod interest: si quis aliqua actione fuerit consecutus id quod interfuit opus non esse non factum: consequens erit dicere, ex interdicto nihil eum consequi oportere.

Contineri interdicto. Ulp. l. 3. D. de tabulis exhibendis, Si tabulæ in pluribus codicibus scriptæ sint, omnes interdicto isto continentur.

Continet hanc vel hanc causam interdictum. Paul. l. 2. D. de interdictis & extraord. action. Quædam interdicta rei persecutionem continent: veluti, De itinere actuque privato. nam proprietatis causam continet hoc interdictum. Sed & illa interdicta quæ de locis sacris & de religiosis proponuntur, veluti proprietatis causam continent. item illa, quæ sui juris tuendi causa diximus competere: ut non sit mirum, si quæ interdicta ad rem familiarem pertinentia, proprietatis causam, non possessionis habeant. Sic Ulp. l. 1. D. quod legatorum, in ipso pæne legis initio. Idem D. quod vi aut clam l. semper adversus. in fine.

Convenire aliquem interdicto. Tryphon. lege penult. D. de vi & vi armata, Quanquam ego moram fecero, quo minus interdicto te convenirem.

Conveniri interdicto. Ulp. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Si forte in publico fiet opus, quod ad privati damnum redundet: prohibitorio interdicto potest conveniri. Ibid. non procul a fine. Idem Labeo scribit, si vicinus fundi sui causa id fecerit, me non posse hoc interdicto conveniri. Idem lege 1. D. de fluminibus, ne quid, &c. Dandam exceptionem ei, qui interdicto convenitur.

Defendere aliquem interdicto. Ulp. D. de liberis exhibendis. l. 3. Sed utique debet esse is, qui eum interdicto defendat.

Deficit interdictum. Ulp. l. 3. §. 13. D. de itinere actuque privato, Itaque qui hoc interdicto utitur, duas res debet ostendere: & hoc anno se usum, & ei servitutem competere. Ceterum si desiit alterutrum, deficit interdictum.

Denegare interdictum. Ulp. l. 1. D. de aqua quotidiana, Idem Labeo scribit, etsi Prætor hoc interdicto de aquis frigidis sentiat, tamen de calidis aquis interdicta non esse deneganda.

Descendere ad interdictum. Ulp. D. de Salviano interdicto, lege ult. In Salviano interdicto si in fundum communem duorum pignora sunt ab aliquo invecta: possessor vincet, & erit eis descendendum ad Servianum interdictum.

Desiderare interdictum. Ulp. l. 3. D. de libero homine exhibendo, Sed si mulier vel pupillus hoc interdictum desiderent pro cognato, vel parente, vel affine suo solliciti: dandum esse eis interdictum, dicendum est.

Dare interdictum. Paul. l. 2. de interdictis & extraord. action. Reliqua interdicta rei familiaris causa dantur. V. Noxale interdictum. Idem Paul. l. ultim. D. quod legatorum. Si legatarius repromissione contentus fuit, dandum est interdictum. Ulp. lege 1. D. de via publica, Interdictum hoc perpetuo dabitur, & omnibus, & in omnes. conf. l. anteced.

Edere interdictum. Ulp. l. 3. D. de interdictis & extraord. action. In interdictis exinde ratio habetur fructuum, ex quo edita sunt, non retro. Paul. l. ult. D. quod legatorum, Sed si forte factum sit per legatarium, quo minus satisdetur: eo autem tempore quo editur interdictum, satis accipere paratus sit, non competit interdictum, nisi satisdatum sit. Paulo post. Illud enim tempus inspicitur, quo interdictum editur.

Evitare interdictum. Ulp. l. 1. D. ne vis fiat ei qui, &c. Est in potestate successorum, evitare interdictum, satisdatione oblata.

Expediri interdicto. Ulp. l. 1. D. uti possidetis, Restituendæ possessionis ordo aut interdicto expeditur, aut per actionem.

Experiri interdicto. Ulp. lege 3. D. ne vis fiat ei qui, &c. Sed si mulier velit in factum actione uti: ad exemplum creditorum magis, quam interdicto posse eam experiri, sciendum est. Idem l. 3. D. de tabulis exhibendis, Si hæres scriptus hoc interdicto experiatur, ad hæreditatem referenda est æstimatio. Sic Julian. l. pen. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat.

Experiri interdicto cum aliquo. Paul. l. quum a te. D. de vi & vi armata, Quum a te vi dejectus sim, si Titius vi eandem rem possidere cœperit: non possum cum alio, quam tecum experiri interdicto. Papinian. l. quum fundum. D. de vi & vi armata, Eum, qui fundum vindicavit ab eo cum quo interdicto Unde vi potuit experiri pendente judicio, nihilominus interdicto recte agere placuit.

Experiri interdicto in aliquem. Ulp. D. de libero homine exhibendo. l. 3. sub finem, Si tamen reus condemnatus malit litis æstimationem sufferre, quam hominem exhibere, non est iniquum, sæpius in eum interdicto experiri, vel eidem sine exceptione, vel alii.

Experiri per interdictum. Ulp. l. 1. D. de vi & vi armata, Plane si quis velit de possessione quidem rei soli per hoc interdictum experiri, de rebus vero mobilibus ad exhibendum actione: potest habere hoc in suo arbitrio.

Finitur interdictum. Ulp. l. 1. D. de aqua quotidiana. in fine. Idem l. is qui in puteum. D. quod vi aut clam. §. si postea.

Habere interdictum. Ulp. l. 1. D. quod legatorum, Hoc interdictum & hæredem hæredis bonorumque possessoris habere, recte propter utilitatem dicendum est. Idem l. 3. D. de tabulis exhibendis, Si ipse testator, dum vivit, tabulas suas dicat esse, & exhiberi desideret, interdictum hoc non habebit: sed ad exhibendum erit agendum, ut exhibitas vindicet. Rursus idem l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Si quis in mari piscari aut navigare prohibeatur, non habebit interdictum: sed injuriarum actione utendum est.

Habet locum interdictum. Ulpian. l. 3. D. ne vis fiat ei qui, &c. At si quis volet uti interdicto: consequens erit dicere, interdictum locum habere. Idem l. 1. D. de tabulis exhibendis, sive supremæ tabulæ sint, sive non sint, sed priores: dicendum, interdictum hoc locum habere.

Habet locum interdictum ad. Ulpian. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Hoc interdictum etiam ad ea quæ pascuntur in via publica, itinereve publico, & deteriorem faciunt viam, locum habet.

Habet locum interdictum adversus. Ulpian. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Interdictum locum habebit adversus vicinum tuum. Ibidem, non ita procul a fine, Hoc interdictum locum habere etiam adversus eum qui dolo malo fecit, quo minus possideret.

Incidere in interdictum. Paulus l. vi facit. D. quod vi aut clam, Item si prohibiti hæres, vel is qui ab eo emerit, ignorans causam præcedentem, fecerit: dicendum esse Pomponius ait, non incidere eum in interdictum.

Insunt hæc interdicto. Ulpian. l. 1. D. uti possidetis, Perpetuo autem huic interdicto insunt hæc: quod nec vi, nec clam, nec precario ab illo possideas.

Interdicere interdicto. Ulpian. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Ad ea igitur loca hoc interdictum pertinet, quæ publico usui destinata sunt: ut si quid illic fieret, quod privato noceret, Prætor interdiceret interdicto suo.

Introducere interdictum. Paulus l. interdictum. D. de precario, Interdictum de precariis merito introductum est, quia nulla eo nomine jure civili actio est.

Ire ad interdictum. Africanus D. de liberis exhibendis, l. penult. Si eum, qui patremfamilias dicat, ego in mea potestate esse, & jussu meo adisse hæreditatem dicam: tam de hæreditate agi oportere, quam ad interdictum de filio ducendo iri debere ait.

Movere interdictum. Ulpian. l. D. de loco publico fruendo, Sed si simul veniant ad interdictum movendum ipse qui conduxit, & socius ejus: magis est, ut ipse conductor præferatur. Idem titulo, Ut in flumine publico navigare liceat, Si quis velit interdictum tale movere, ut locus deprimatur pecoris appellendi gratia: non debet audiri. Idem. D. de libero homine exhibendo. l. 3. sub finem. Et D. de liberis exhibendis, lege tertia.

Obstrictum esse interdicto. Marcellus l. colonus. D. de vi & vi armata, Igitur interdictum Unde vi colono competiturum: ipsumque simili interdicto locatori obstrictum fore.

Oppugnat aliquem interdictum. Ulpian. l. 1. D. uti possidetis, Et illud quidem interdictum oppugnat possessorem, hoc tuetur.

Verba interdicti late patent. Ulpian. l. si alius. D. Quod vi aut clam. §. notavimus.

Pati interdictum. Ulpian. l. 1. D. de vi & vi armata, Si quis tamen neget se servum vel familiam defendere: cogendus est pati hoc interdictum, ad hoc scilicet, ut quod ad eum pervenerit, restituat.

Permittitur alicui interdictum. Ulpian. D. de fonte. in fine. Sed & de lacu, puteo, piscina reficiendis, purgandis interdictum compe-

tit: & omnibus perſonis dabitur, quibus permittitur interdictum de aqua æſtiva.

Perſequi interdicto. Ulpian. D. de ripa munienda, Nam poſt opus factum, perſequendi hoc interdicto nulla facultas ſupereſt, etiam ſi quid damni poſtea datum fuerit: ſed lege Aquilia experiendum eſt.

Pertinet interdictum ad, &c. Ulpian. l. 1. D. de tabulis exhibendis, Hoc interdictum pertinet non tantum ad teſtamenti tabulas, verum ad omnia quæ ad cauſam teſtamenti pertinent. Ibidem, in fine, Hoc interdictum ad vivi tabulas non pertinet. Idem lege 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Hoc interdictum ad ea loca, quæ ſunt in fiſci patrimonio, non puto pertinere. Paulo poſt, Ad ea igitur loca hoc interdictum pertinet, quæ publico uſui deſtinata ſunt. Idem l. 1. D. de fluminibus, ne quid, &c. Nec pertinet ad hoc interdictum, ſi quid in privato factum ſit.

Porrigitur latius interdictum. V. Scribere interdictum.

Proficiſcitur ex hac cauſa interdictum. Ulpian. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Hoc interdictum ex eadem cauſa proficiſcitur, ex qua & ſuperius.

Proponere interdictum. Paulus l. 2. D. de interdictis & extraord. action. Illa interdicta quæ de locis ſacris & de religioſis proponuntur, veluti proprietatis cauſam continent. Ulpian. l. 1. D. ne vis fiat ei qui, &c. Hoc interdictum ſumma providentia Prætor propoſuit. Paulus lege 1. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, In loco publico Prætor prohibet ædificare, & interdictum proponit. Ulpianus ibidem, lege 2. Propterque eam rem hoc interdictum propoſitum eſt.

Proponitur interdictum alicui. Ulpian. l. 1. D. de vi & vi armata. in principio, Hoc interdictum proponitur ei, qui vi dejectus eſt. Etenim fuit æquiſſimum, vi dejecto ſubveniri: propter quod ad recuperandam poſſeſſionem hoc interdictum proponitur.

Proponitur interdictum adverſus aliquem. Ulpian. l. 3. D. de vi & vi armata, Hoc interdictum etiam adverſus eum proponitur, qui dolo malo fecit, quo quis armis dejiceretur.

Proſpicere alicui per interdictum. Ulpian. l. 2. D. ne quid in loco vel itinere publico fiat, Hoc interdictum prohibitorium eſt: & tam publicis utilitatibus, quam privatorum per hoc proſpicitur. Idem l. 1. D. ne quid in flumine publico, &c. Hoc interdicto proſpexit Prætor, ne derivationibus minus conceſſis flumina exareſcant. Idem D. ut in flumine publico navigare liceat, Hoc interdicto proſpicitur, ne quis flumine publico navigare prohibeatur.

Recedere ab interdicto. Ulpian. l. 3. D. de libero homine exhibendo, Plane ſi dubitat utrum liber an ſervus ſit, vel facit ſtatus controverſiam: recedendum erit ab hoc interdicto, & agenda cauſa libertatis.

Reddere interdictum. Ulpian. l. 1. D. quod legatorum, Quia autem nonnunquam incertum eſt, utrum quis pro legato, an pro hærede, vel pro poſſeſſore poſſideat: belliſſime Arrianus ſcribit, & hæreditatis petitionem in eum inſtituendam, & hoc interdictum reddendum, ut ſive quis pro hærede, vel pro poſſeſſore, ſive pro legato poſſideat, hoc interdicto teneatur. Idem. D. ne quid in flumine publico, &c. Si quid, ne fiat, proſpicitur: ſuperiore interdicto erit utendum. & ſi quid poſt interdictum redditum fuerit factum, coercebitur. Idem l. 4. D. de vi & vi armata, Si vi me dejecerit quis nomine municipum: in municipes mihi interdictum reddendum Pomponius ſcribit, ſi quid ad eos pervenit. Paulus l. ult. D. uti poſſidetis, In ſumma puto dicendum, & inter fructuarios hoc interdictum reddendum: etſi alter uſum fructum, alter poſſeſſionem ſibi detendat. Sic Julian. l. 1. D. de Salviano interdicto.

Refertur interdictum ad aliquid. Ulpian. l. 3. D. de vi & vi armata, Dicendum eſt etiam ad eas res referri hoc interdictum debere.

Remitti ad interdictum. Ulpian. l. 1. D. uti poſſidetis, Tunc ſi res ſoli ſit, de cujus poſſeſſione contenditur, ad hoc interdictum remittentur.

Reſtitui ex interdicto. Ulpian. l. quæſitum eſt. D. de precario, Ex hoc interdicto reſtitui debet in priſtinam cauſam.

Reſtitui per interdictum. Ulpian. D. ne quid in flumine publico, &c. ſub finem, Hoc interdictum reſtitutorium proponitur. Superius enim prohibitorium eſt: & pertinet ad ea quæ nondum facta ſunt. Si quid igitur jam factum eſt: per hoc interdictum reſtituetur. Idem l. 1. D. de vi & vi armata, Ut etiam ſine culpa ejus mortuis hominibus, æſtimationem eorum per interdictum reſtituere debeat.

Retinere poſſeſſionem per interdictum. Venul. l. ſed etſi. D. de precario, Sed etſi eam rem cujus poſſeſſionem per interdictum uti poſſidetis retinere poſſem precario tibi conceſſerim, teneberis hoc interdicto.

Rogare interdictum. Ulpian. D. de libero homine exhibendo. l. 3. in fine, Hoc interdictum & in abſentem eſſe rogandum, Labeo ſcribit.

Spectat ad hanc rem interdictum. Paulus l. 2. D. de interdictis & extraord. action. Hæc autem interdicta, quæ ad rem familiarem ſpectant, aut adipiſcendæ ſunt poſſeſſionis, aut recuperandæ, aut retinendæ.

Scribere interdictum. Ulpian. l. 1. D. uti poſſidetis, Hoc interdictum de ſoli poſſeſſore ſcriptum eſt, quem potiorem Prætor in ſoli poſſeſſione habeat. Idem l. & qui aliter. D. quod vi aut clam, Et quum interdictum ſit ſic ſcriptum, Quod vi aut clam factum eſt, non ita, Quod vi aut clam feciſti: latius porrigi id, quam ad has perſonas quas ſupra memoravimus, Labeo putat.

Subvenire alicui per interdictum. Ulpian. l. ult. D. ne vis fiat ei qui, &c. Per interdictum etiam ei ſubvenit Prætor, qui damni infecti ab eo in poſſeſſionem miſſus eſt, ne ei vis fiat.

Sufficit interdictum. Ulpian. l. is qui in puteum. D. quod vi aut clam, Hoc jure utimur, ut etſi vi & clam factum ſit, interdictum hoc ſufficiat.

Sum. ut, Eſt locus interdicto. Ulpian. l. 1. D. quod legatorum, Illud tenendum eſt: ſive a te, ſive ab eo in cujus locum ſucceſſiſti, poſſideri aliquid cœptum eſt: interdicto huic locum fore. Rurſus ibidem, ſub finem legis. Idem l. 1. D. de tabulis exhibendis, Dicendum eſt interdicto locum fore. Paulus D. quod vi aut clam l. competit, Poteſt dici, & fructuarii intereſſe propter voluptatem & geſtationem, & eſſe huic interdicto locum. Sic Venuleius eodem titulo, l ſi vitem meam.

Eſſe ſuperiorem in interdicto. Paulus l. 3. D uti poſſidetis, Ego poſſideo ex juſta cauſa: tu vi, aut clam ſi a me poſſides, ſuperior ſum in interdicto, ſi vero non a me, neuter noſtrum vincetur

Eſſe potiorem in interdicto. Paulus l 3. D uti poſſidetis, Dominus autem ſoli tam adverſus alium, quam adverſus ſuperficiarium potior erit in interdicto Uti poſſidetis.

Tenet interdictum. Paulus in l. ult. D. quod legatorum, in fine, Item ſi per bonorum poſſeſſorem ſtetit, quo minus ſatiſdaret, ſed modo paratus eſt cavere: tenet interdictum. Idem l. ult. D. ne vis fiat ei, qui &c. Sive ergo promittat, ſive per eum non fiat, quo minus promittat: non tenebit interdictum. Ulpian. l. 1. D. de vi & vi armata, Si fundus a quo vi expulſus ſum, mihi reſtitutus eſſet: ceteræ vero res quæ vi ablatæ ſunt, non reſtituerentur: hic dicendum eſt, interdictum nihilominus tenere: quia verum eſt, me vi eſſe dejectum.

Teneri interdicto. Paulus l. ultim. D. quorum bonorum, Interdicto Quorum bonorum, debitores hæreditarii non tenentur, ſed tantum corporum poſſeſſores. Ulpian. l. 1. D. quod legatorum. Qui vero ex cauſa præceptionis poſſidet, utique tenetur hoc interdicto. Idem l. 1. D. ne vis fiat ei qui, &c. Hoc edicto neque pupillum neque furioſum teneri conſtat. Rurſus idem lege 3. D. de tabulis exhibendis, Si cuſtodiam tabularum æditiuus vel tabellarius ſuſcepit, dicendum eſt teneri eum interdicto. Si penes ſervum tabulæ fuerint, dominus interdicto tenebitur.

Tenetur interdicto aliquis alicui. Papinian. l. Quum fundum. D. de vi & vi armata, Placebat, colonum interdicto venditori teneri. Paulo poſt, Et ipſum interdicto colono teneri.

Tribuere interdictum. Ulpian. D. de liberis exhibendis. l. 3. Et ex iiſdem cauſis hoc interdictum tribuendum eſt, ex quibus cauſis de exhibendis liberis competere diximus.

Tueri aliquem interdicto. Ulpian. D. ut in flumine publico navigetur, Ergo & ſi a municipibus conductum habet: æquiſſimum erit, ob vectigalis favorem interdicto eum tueri. Idem l. 1. D. uti poſſidetis, Et illud quidem interdictum oppugnat poſſeſſorem, hoc tuetur. Paulo poſt, Interdictum autem, quod eſt Uti poſſidetis, poſſeſſorem prædii tuetur.

Valet interdictum. Ulpian. l. 1. D. de tabulis exhibendis, Sed & ſi falſum eſſe dicatur teſtamentum, vel ab eo factum qui teſtamenti factionem non habuerit, dicendum eſt interdictum valere.

Venire in interdicto. Ulpian. D. ne quid in flumine publico, &c. in fine, In hoc interdicto reſtitutorio non eſt iniquum venire (ut Labeo ait) etiam quod dolo factum eſt, quo minus haberes.

Venire in interdictum. Ulpian l. 1. D. de vi & vi armata, Et ideo ſi quid poſtea deſiit illic eſſe, dicendum erit in interdictum venire. Idem D. quod vi aut clam. l. Semper adverſus. ad finem, Culpam quoque in hoc interdictum venire, erit probandum.

Uti interdicto. Ulpian. l. 3. D. ne vis fiat ei qui, &c. At ſi quis volet uti interdicto, conſequens erit dicere, interdictum locum habere. Idem l. 3. D. de tabulis exhibendis, in fine, Ideo & ſi hæres ſit, qui interdicto uſus, æſtimationem conſecutus eſt: eadem erit æſtimationis diſtinctio. Rurſus idem l. 2. Ne quid in loco vel itinere publico fiat, Idem ait, non eſſe ab re, de ea re interdicto uti. Idem l. ſi alius. D. quod vi aut clam, Utor adverſus te interdicto. Paulo poſt, Et utaris adverſus me interdicto.

De Interdictis apud Juridicos qui plura velit, adeat Lex. Pitiſc.

INTERDICTIO, ōnis. f. [εἴρξις] Cic. pro Domo 78. Id autem ut eſſet faciendum, non adeptione civitatis, ſed tecti, & aquæ & ignis interdictione faciebant. conf. Ulpian. l. 2. D. de Pœnis & Arnob. lib. 2. p. 49. de Miraculis Chriſti.

INTERDICTOR, ōris. m. Tertul. Præſcr. adverſ. Hær. cap. 33. & 2. adverſ. Marc. cap 9. extr. & de Jejun. cap 15.

INTERDICTŌRIUS, a, um. Adj. Præceptum interdictorium. Salvian. lib. 3. contra Avar. p. 130.

INTERDIU, Adv. temporis, [μεθ' ἡμέραν] i. e. Die, vel Per diem, aut Dum dies eſt: cui opponitur Noctu. Ter. Adel. 4. 1. 15. Cato de R R. cap. 124. Canes interdiu clauſos eſſe oportet, ut noctu acriores & vigilantiores ſint. Plin. lib. 18. cap. 6. Malum patremfamilias, quiſquis interdiu faceret, quod noctu poſſet, niſi intempeſtate cæli.

Interdius, etiam antiquis dictum eſt pro eodem. Plaut. Moſtel. 2. 2. 14.

Sed quid hoc? occluſa janua eſt interdius. Idem Aſin. 3. 3. 9.

INTERDIĀNUS, a, um, Adj. Cæl. Aurel. Tard. 3. 7. Poſt interdianum cibum deambulatio adhibenda.

INTERDIARIUS, i. m. Fur diurnus. Gloſſ. Lat. Gr. Interdiarius, ἡμεροκλέπτης, cui contrarius ἡμερόκοιτος, Dormitator, fur nocturnus. V. Cujac. Obſerv. 11. 27.

INTERDO, āre. Æſtimare? pro quo antique Interduo habet Plaut. Capt. 3. 5. 36. Dum pereas nihil interduo. V. INTERDICO, ad fin. Idem Trin. 4. 2. 152.

Ceterum qui ſis, qui non ſis, floccum non interduim. Idem Rud. 2. 7. 22.

INTERDĀTUS, a, um. Partic. [διαδοθείς] Lucret. lib. 4. 866.

Propterea capitur cibus, ut ſuffulciat artus:
Et recreet vires interdatus, &c. i. e. Interea datus. Lambinus.

INTERDUATIM, & INTERATIM, dicebant antiqui, quod nunc Interdum & Interim. Feſtus.

INTERDŪCA, æ. f. Dea Juno, quæ & Domiduca dicitur. Mart. Capel. 2. p. 37.

INTERDUCO, uxi, ĕre. unde

INTERDUCTUS, ûs. m. [διαγραφή] pro Illis veluti diſtinctionibus quæ inter ſententias a librariis duci ſolent. Cic. in Orat. 228. Ne infinite feratur ut flumen oratio, quæ non aut ſpiritu pronuntiantis, aut interductu librarii, ſed numero coacta debet inſiſtere.

INTERDUM, Adv. [ἔσθ' ὅτε, ἐνίοτε] Nonnunquam. Ter. Eun. 2. 3. 74.

Cibum nonnunquam capiet cum ea, interdum propter dormiet.

Virg. 1. Georg. 399.

Interdum aut hederæ pandunt veſtigia nigræ.

Quandoque iterum & tertio recurrit, ut apud Celſ. 1. 1. & 4. 2. & 6. 6. Aliquando pro Interea aut Interim ponitur; ut contra Interim pro Interdum. V. Drakenb. ad Sil. 6. 3.

INTEREA, [ἐν τῷ μεταξὺ, ἐν τούτῳ] Adv. temporis, Interim, tantiſper, hoc interim ſpatio. Particula eſt, ut ait Servius ad 10. Æn. 1. quæ negotia ſemper præteritis futura conjungit. Ter. Hec. 1. 2. 82.

Quid interea? ibatne ad Bacchidem? Ubi Donatus; Interea, Inter eos dies. Virg. 10. Æn. 833.

Interea genitor Tiberini ad fluminis undam, &c. Ubi Servius, Interea, Dum hæc geruntur. Et omnino ſic eſt apud poetas Interea ſicut eſt apud Salluſtium, Eodem tempore. Cic. 4. Verr. 42. Interea dies advenit, quo die ſeſe, &c.

Interea

Interea dum. Ter. Heaut. 4. 7. 5.

Tu hic nos, dum eximus, interea opperibere. Idem Eun. 5. 2. 56.
— viſne interea dum is venit,
Domi opperiamur potius quam ante oſtium?

Interea, i. e. Tamen. Virg. 2. Georg. 83.

Nec nulla interea eſt inaratæ gratia terræ.

Ut Interim pro Tamen. H. St. V. INTERIM.

Quum interea: i. e. Quum tamen, indicativo junctum. Cic. pro Cluent. 82. Quum interea veſtigium nullum Cluentianæ pecuniæ invenitis.

Interea loci, idem ſignificat quod Interea. Donatus, Duæ partes orationis quum conjunctæ unam fecerint, mutant accentum. Ter. Heaut. 2. 3. 16.

Dum ego propter te errans patria careo demens, tu interea loci
Collocupletaſti te, Antiphila. Idem Eun. 1. 2. 46.

Pro Interdum. V. Drakenb. ad Sil. 7. 395. & 6. 30.

INTEREMPTIO, INTEREMPTUS. V. INTERIMO.

INTĔREO, īvi vel ii, ĭtum, [ἀφανίζομαι, παραπόλλυμαι, ἀποθνήσκω] īre. In totum mori vel emori. Plaut. Amph. ſuppoſ. 3. 48. Vigilans ſomnio, vivus & ſanus intereo. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 21. Multa millia interiiſſe. Sic, Interire fame. Cic. 6. Att. 1. & Cæſ. 3. Bell. Civil. 27. Interire naufragio. Interire a. Cic. 1. Acad. 29. Nihil enim valentius eſt, a quo intereat.

Æſtas interitura. Hor. 4. Carm. 7. 10.

Domus interitura. Ovid. 3. de Pont. 2. 108.

Ira interit morâ. Ovid. 1. de Arte Am. 374.

Morte alicujus interire. Ovid. in Ibin, 301. al. More.

Naufragus interiit. Ovid. 11. Met. 686.

Segetes intereunt. Virg. 1. Georg. 152.

Sextans tuus ne intereat. Jabolen. in l. ſi tu. D. de acq. hæred.

Verba interitura. Hor. 4. Carm. 9. 1.

INTERĪTUS, a, um. Partic. [διαφθαρθεὶς] paſſive. Claud. Quadrig. apud Priſcian. Pugna acriter commiſſa, & multis utrimque interitis. Sidon. 2. Epiſt. 19. Dedere brevi abolitam interitamque.

INTERĬTUS, ûs. m. [ἀφανισμὸς, ἀπώλεια] Mors. Cic. 1. Tuſc. 7. Eſt enim interitus quaſi diſceſſus & ſecretio ac diremptus earum partium, quæ ante interitum junctione aliqua tenebantur.

Interitus patriæ, i. e. Everſio. Cic. 5. Tuſc. 105. Interitus patriæ, exilium, ſervitus, &c.

Acerbus interitus. V. ACERBUS.

Afferre interitum. V. AFFERO.

Alienari ab interitu. V. ALIENO.

Gaudeat illa tuo interitu. Propert. lib. 2. 8. 18.

Redigere aliquid ad interitum. Lucret. lib. 5. 875.

INTERĬBĬLIS, e. Adj. Qui interire poteſt. Arnob. lib. 2. adverſ. gentes p. 65. Argumenta quibus animas paſſivas atque interibiles invenitur. conf. Tertul. de Reſurr. carn. cap. 34. & adverſ. Hermog. cap. 43.

INTERĬTIO, ōnis. f. Idem quod Interitus. Teſtis eſt Nonius Marcellus citans hunc Ciceronis locum ex Frumentaria, ſeu Verr. 5. 125. Quum bis in ea provincia magnæ fugitivorum copiæ verſatæ ſint, tamen aratorum interitio facta nulla eſt. Quo in loco plerique mendoſe legunt Internecio, alii Internicio. Hirt. Bell. Hiſp. cap. 24. Centurionum interitio. Arnob. 2. p. 87. Chriſtus in hoc miſſus a Deo eſt ut infelices animas ab interitionis exitio liberaret.

INTERĔQUĬTO, [διιππάζω] āre. In medio equitare. Liv. 35. 5. Obſtabant duces, haſtilibus cædentes terga trepidantium, & redire in ordines cogentes, ſed interequitantes alarii non patiebantur. conf. Idem 6. 7. & 34. 15. Curt. 4. 13. extr. In conſpectu omnium duces & proximum quemque interequitans alloquebatur.

INTERERRO, āre. Prudent. Cathem. 6. 43. Non ſplendorintererrat.

INTEREST, [διαφέρει] compoſitum ab In, Re & Eſt; ſignificat Utile eſſe, vel Ad rem pertinet. [Immo ab Inter præp. & Sum, Interſum, & Imperſ. Intereſt, ut a Proſum Prodeſt. De Conſtr. V. Perizon. ad Sanct. Minerv. 3. 5.

Jungitur omnibus genitivis; ut, Socratis intereſt, i. e. In re Socratis eſt. Cic. pro Domo 97. Ego vero Reipub. ſemper intereſſe putavi, me illius pulcherrimi facti, &c. Plin. lib. 2. cap. 1. Mundi extera indagare, nec intereſt hominum, nec capit humanæ conjectura mentis.

Minoris vel pluris intereſſe. Ulpian. in l. ubi exigitur. D. de edendo, Is autem qui in hoc edictum incidit, id præſtat quod interfuit mea rationes edi, quum decerneretur a Prætore: non quod hodie intereſt, & ideo licet intereſſe deſiit, vel minoris vel pluris intereſſe cœpit: locum hæc actio non habebit, neque ad augmentum, neque ad deminutionem.

Intereſt ejus, ipſius, iſtius. Cic. 2. de Fin. 72. Et 2. Off. Idem 4. Verr. 36.

Quid illius intereſt, quoniam in Senatum non venis? Cic. 10. Att. 4.

Paulum intereſſe. V. PAULUM.

Utriuſque noſtrum magni intereſt, prius ut te conveniam quam decedas. Cic. 3. Fam. 5.

Intereſt ſalutis communis. Cic. pro Muren. 4. Oſtendam alio loco quantum ſalutis communis interſit, duos Conſules in Repub. Calend. Januariis eſſe. i. e. Quam magnum commodum rediturum ſit Reipub.

Ablativis his etiam jungitur, Mea, tua, ſua, noſtra, veſtra, cuja, ſive ſit perſonale, ſive imperſonale; ut, Mea intereſt, quod etiam Mea refert dicitur: h. e. Ad me ſpectat, vel me ſpectat, aut Meum eſt. Cic. 3. Fam. 10. Tamen ut vidit intereſſe tua, conſcendens jam navem Epheſo Laodiceam revertit. Idem 16. Fam. 6. Et cum tua & mea maxime intereſt te valere, tum multis, &c. Cum Donato, Scaligero, Sanctio & Scioppio, G. H. Urſinus defendit hæc pronomina eſſe neutra, & ita explicat, Mea intereſt, i. e. Eſt inter negotia mea, &c. & ſic quoque Magni intereſt, i. e. Eſt inter negotia magni momenti: Et in Genitivis, ut Medicorum intereſt, i. e. Eſt inter munia Medicorum.

Nihil intereſt mea, vel alterius. Ulpian. in l. ſtipulatio iſta. §. alteri ſtipulari. D. de verborum obligationibus, Ceterum ut alii detur, nihil intereſt mea. Paulo poſt, Committatur ſtipulatio etiam ei, cujus nihil intereſt.

Intereſt mea, cum infinitivo. Celſ. in l. ſi Calend. D. de re judicat. Tanti æſtimanda lis eſt, quanti interfuit mea Calendis id fieri.

Intereſt, pro Utile eſt, ſine caſu. Plin. lib. 19. cap. 8. Seri etiam radices illitas fimo intereſt. Celſus in Procem. Quia non interſit quid faciat morbum, ſed quid tollat. i. e. (inquit Budæus) Ad rem non pertinet.

Capturæ intereſt, i.e. Facit ad capturam, & momentum habet. Plin. lib. 9. cap. 16. Aiunt, & ſi iteretur gurges, intereſſe capturæ. Hard. Si teratur.

Intereſt, his etiam genitivis jungitur, Magni, parvi, tanti, quanti. Et adverbiis Facile, multum, plus, plurimum, parum, paulum, paululum, pauxillum, nihil, numquid, aliquid, magis, minus, maxime, minime. ut, Minime intereſt. Cic. 5. Verr. 112. Neque illud unquam aratoris interfuit, quanti decumæ venirent. Idem 11. Fam. 16. pr. Permagni intereſt, quo tibi hæc tempore epiſtola reddita ſit. Idem 1. Off. 66. Permultum intereſt, utrumne perturbatione, &c.

Magni intereſt ad. Cic. 16. Fam. 1. Quanquam magni ad honorem noſtrum intereſt quamprimum ad urbem me venire. Idem 12.

Nihil intereſt ad rem. Cic. pro Roſc. Amer. 47. Et certe ad rem nihil interſit, utrum hunc, &c.

Magni mea intereſt. Cic. 15. Fam. 4. Idem pro Cluent. 43. Magni autem illi ſua intereſſe arbitrabantur, hunc a cauſa Martialium dimovere.

Plurimum intereſt. Sen. Epiſt. 5.

Plus interfuit Reip. caſtellum capi Ligurum, quam bene defendi cauſam M. Curii. Cic. in Bruto 255.

Quantum interfuit Reipublicæ. Paterc. 2. 72. 2.

Et cum præp. ut Cic. 1. de Nat. Deor. 7. Magni exiſtimo intereſſe, & ad decus, & ad laudem civitatis, res tam præclaras Latinis etiam litteris contineri.

Tantum intereſt ſubeant radii, an ſuperveniant. Plin. lib. 2. cap. 16.

Quid ergo intereſt proferantur necne? Cic. 3. Verr. 13.

Quid intereſt utrum. Cic. 5. Verr. 141. Quid interfuit, homo audaciſſime, utrum hoc decerneres an non, &c.

Intereſſe, Differre: & jungitur præp. Inter. Cic. 1. Off. 11. Sed inter hominem & belluam hoc maxime intereſt.

Intereſt & differt aliud ab alio. Cic. 3. de Fin. 59. Tenere autem virtutes eas ipſas, quarum modo mentionem feci, nemo poterit, niſi ſtatuerit nihil eſſe quod interſit, aut differat aliud ab alio, præter honeſta & turpia.

Intereſt in infinitum, Multum differt. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 6.

Intereſt hoc, quod. Cic. 2. de Fin. 72. Sed hoc intereſt, quod voluptas etiam in animo vitioſa res, ut Stoici putant.

Intereſt nihil inter, niſi quod. Cic. 2. Acad. Nec inter nos & eos qui ſcire ſe arbitrantur, quicquam intereſt, niſi quod illi non dubitant, quin ea vera ſint quæ defendunt: nos, &c.

Intereſt ſtulto intelligens. i. e. Differt a ſtulto. Ter. Eun. 2. 2. 2.

Dii immortales, homini homo quid præſtat? ſtulto intelligens
Quid intereſt?

Intereſt, ſine caſu ſubſequente. Ter. Adel. 1. 1. 51.

Hoc pater, ac dominus intereſt. i. e. Differentia eſt, ut ait Donatus. Plin. in præf. 7.

Intereſt tibi & mihi. Sen. 1. Nat. Quæſt. Præf. Quid vobis & nobis intereſt, niſi exigui menſura corpuſculi? De Formicis loquens.

Intereſt aliquando [Immo ſemper] componitur ab Inter & eſt, & conjugatur, Interſum, es, eſt: & ſignificat Præſentem eſſe. Cic. 1. Fam. 6. Quæ gerantur, accipies ex Pollione, qui omnibus negotiis non interfuit ſolum, ſed etiam præfuit. Idem 13. Fam. 30. Non modo, ut non præeſſet ulli negotio, ſed etiam ut ne intereſſet quidem.

Dativo jungitur, ut vides in præcedentibus exemplis. Cic. 11. Fam. 7. Qui noſtro ſermoni interfuit. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 12. Intereſſe rebus divinis. Cic. 2. Att. 3. Publicis conſiliis. Liv. 2. 38. Spectaculo.

Lætus interſis populo Quirini. Hor. 1. Carm. 2. 46.

Ablativo, cum præp. IN. Cic. 5. Verr. Voluerunt eos in ſuis rebus ipſos intereſſe.

In convivio interfuiſſe. Cic. pro Roſc. Amer. 39.

Intereſſe poſteritati ſuæ, pro Superſtitem eſſe gloriæ quæ mortem ſequi ſolet. Plin. Epiſt. 2. 1.

Intereſſe nobis dicitur Deus, pro Adeſſe. Sen. de Provident præf. Quum præeſſe univerſis providentiam probaremus, & intereſſe nobis deum.

Intereſſe, In medio eſſe, vel interjacere, aut interpoſitum & interjectum eſſe. Liv. 22. Id morari victoriam rati, quod intereſſet amnis. Idem 22. 4. Via tantum intereſt peranguſta. Columel. Arbores, quæ interſunt, ablaqueabuntur. Plin. 6. 9. extr. Quod intereſt ſpatii Sopheni tenent.

Intereſt triduum. Plaut. Bacch. 3. 3. 57.

Triduum non intereſt, ætatis uter major ſiet:
Verum ingenium plus triginta annis majus eſt, quam alteri.

Interfuerunt decem anni. Cic. 3. de Legib. 8. conf. Nep. 18. 8. 2. Cic. de Senect. 60. Cujus inter primum & ſextum Conſulatum ſex & quadraginta anni interfuerant.

Artemidorus inter duos amnes XXI intereſſe tradit. Plin. lib. 6. cap. 19. extr. ſubaudi Millia paſſ.

INTERFŬTŪRUS, a, um. Partic. Valer. Max. lib. 2. cap. 1. 9. de honore impenſo ſenibus a juvenibus, Invitati ad cœnam, diligenter quærebant, quinam ei convivio eſſent interfuturi, ne, &c.

INTERFĂCIO, ēci, actum, [μεταξυποιέω] ĕre. Liv. 25. 11. Reliquit tamen modicum præſidium, ut ſimul interfaciendo muro adjuvaret. i. e. Dum fieret murus. [Al. In faciendo rectius, alioqui Inter faciendum murum dicendum fuiſſet.

INTERFĀRIS, [διαλαλεῖς, διακόπτεις, παρενοχλεῖς] ātur, āri. Loquentem interrumpere. Liv. lib. 3. 47. Prius quam aut ille poſtulatum perageret, aut Virginio reſpondendi daretur locus, Appius interfatur. Ibid. 7. 36. Conſul claſſico ad concionem convocat, orſuſque meritas Decii laudes, interfante ipſo Decio, diſtulit concionem. Virg. 1. Æn. 390.

— nec plura querentem
Paſſa Venus, medio ſic interfata dolore eſt. conf. Val Max. 9. 5. 2.

INTERFĀTIO, ōnis. f. [διαλαλιὰ] Quintil. lib. 4. cap. 2. Interim expediet narrationes breviter interfatione diſtinguere.

INTERFĒMĬNIUM, i. n. utitur Apul. Apol. p. 296. pro Genitalibus muliebribus, quod inter femina ſint. Al. Interfœmineum.

INTERFĬCIO, ēci, ectum, [διαχράομαι, φονεύω] ĕre. ex Inter & Facio; Occidere. Cæſ. 7. Bell. Gall. 3. Equitem Romanum, qui rei frumentariæ juſſu Cæſaris præerat, interficiunt.

Feras interficere. Lucret. 5. 1248.

Interficere aliquem vita & lumine. Plaut. Truc. 2. 6. 37.

Salve, qui me interfeciſti pæne & vita & lumine. Gell. lib. 12. cap. 7. Eadem mulier virum & filium eodem tempore, venenis clam datis, vita interfecerat. i. e. Vita privaverat.

Interficere aliquem peſſumis exemplis. Plaut. Moſt. 1. 3. 35.

Dii, deæque omnes me peſſumis exemplis interficiant.

Interfectus in acie. Cic. 2. de Fin.

Interfectus omni ſupplicio. Cic. pro Lege Manil. 11. Vos legatum Pop. Romani omni ſupplicio interfectum inultum relinquetis?

Interficere messes: i. e. Perdere & cremare. Virg. 4. Georg. 330.
Fer stabulis inimicum ignem, atque interfice messes. Sic Nonius. At Servius, Secundum Pythagoram, inquit, qui habere animam dicit omnia crescentia. Unde & 7. Ecl. 57.
Aret ager vitio moriens, &c.

INTERFECTUS, a, um. Partic. Curt. 9. 2. 7. Interfectus per insidias. Apul. 5. Met. p. 160. Novam nuptam interfectæ virginitatis curant. conf. Paterc. 2. 58. 3. Sen. Epist. 7. Tacit. 1. Ann. 9. 4. & Val. Max. 3.2.11.
Interfectus usus ædium. Plaut. Merc. 5. 1. 4.
Usus, fructus, victus, cultus jam mihi harunce ædium
Interemptu 'st, interfectu 'st, alienatu 'st, occidi.

INTERFECTOR, ōris. m. [φονεὺς] Cic. ad Brut. 16. Hic ipse puer, quem Cæsaris nomen incitare videtur in Cæsaris interfectores.

INTERFECTRIX, īcis. f. Tacit. 3. Ann. 17. Id ergo fas aviæ interfectricem nepotis adspicere? Hyginus Fab. 122. Idem nuncius dixit Iphigeniam fratris interfectricem esse.

INTERFECTĬBĬLIS, e. Adj. ut, Ruta interfectibilis viperarum. Apul. de Herb. cap. 89.

INTERFECTIO, ōnis. f. Lamprid. Commod. cap. 4. Crudelis vita Commodi Quadratum & Lucillam compulit ad ejus interfectionem consilia inire. conf. Augustin. de Civ. Dei 3. 15. & Epist. 23.

INTERFECTĪVUS, a, um. Adj. Letalis. Cæl. Aurel. Acut. præf. Interfectivis morbis affici.

INTERFĪO, ĕri, [διαφθείρεσθαι] obsoletum verbum, pro Consumi & interire, apud Lucret. lib. 3. 886.
— ut aut putrescat corpore posto,
Aut flammis interfiat, malisve ferarum. conf. Plaut. Trin. 2. 4. 131.

INTERFLUO, xi, xum, [μεσοῤῥυέω] ĕre. Per medium fluere. ut, Mœnia interfluebat Marsyas amnis. Curt. 3. 1. 2.
Passive. Apul. de Mundo, p. 59. Insulæ interfluuntur.
Tralate. Cic. de Senect. 16. Cum inter duos Consulatus anni decem interfluxissent.

INTERFLUENS, entis. Partic. Plin. 36. 14. pr. Flumine medium oppidum interfluente. Idem lib. 3. cap. 5. Utraque civitate fœderata, angusto freto interfluente. Idem 6. 28.

INTERFLUUS, a, um. Adj. [μεσόῤῥοος] Quod interfluit. Plin. lib. 6. cap. 26. Interfluo Euphrate. i. e. Interfluente. Solin. cap. 66. Scinditur amne interfluo.

INTERFŎDIO, ĕre. Idem quod simplex Fodere. Lucret. lib. 4. 720.
— quæ quum sint oculis immissa leonum
Pupillas interfodiunt, &c. De gallis & leonibus.

INTERFŒMINEUM, V. INTERFEMINIUM.

INTERFRINGO, ēgi, actum, [διαῤῥήγνυμι] ĕre. Idem quod Infringere. Cato cap. 44. Qui locus recte ferax erit, quæ arida erunt, & siquid ventus interfregerit, ea omnia eximito. Plin. lib. 17. cap. 18.

INTERFUNDO, ĕre. Avien. Perieg. 255. Ibid. 1100.
Sic vasti moles pelagi interfunditur oras.

INTERFŪSUS, a, um. Partic. [μεσοχυθεὶς] Plin. lib. 2. 68. Idem Oceanus interfusus, intrat per tot maria, quibus Africam, Europam, Asiam dispertit. Idem lib. 3. cap. 8.
Novies Styx interfusa. Virg. 4. Georg. 480.
Genas interfusa maculis. Virg. 4. Æn. 654.

INTERFŪSIO, ōnis. f. Lactant. 7. 3. 25.

INTERFŬRO, ĕre. Stat. 1. Achill. 395.
— dumque arma parantur
Dorica, & alternum Mavors interfurit orbem.

INTERGĔRO, ssi, stum, ĕre. Plin. lib. 13. cap. 12. extr. Diligentior cura, mollia panis fermentati colata aqua fervente: minimum hunc modum intergerit. Ex vetusto codice legitur, Minimum hoc modo intergerii atque etiam lini lenitas superatur. De glutino chartæ. Sic & Hard. De hoc loco V. Salmas. in Vopisc. p. 450. & Voss. de arte Gramm. 1. 37.

INTERGĔRĪNUS, a, um. Adj. Intergerini parietes, a Vitruvio appellantur, Qui intergerunt, hoc est ferunt & sustinent onera, quos e creta jubet Vitruvius constituere. Dicti Intergerini, quod inter novos parietes, aut fundamenta pro fultura intergeruntur. Vitruv. Et catenis colligatæ in eo loco, qui finitus erit, constituantur: & intergerinis e creta, beronibusque ex ulva factis calcetur. [Locus est l. 5. c. 12. qui in codd. quos vidi aliter legitur.] Festus, Intergerini parietes dicuntur, qui inter confines struuntur, & quasi intergeruntur. Budæus, Hujusmodi paries quem Papinianus concratitium appellat, Latine proprie Intergerinus appellatur, qui a vicinis constructus veluti intergerit, id est communiter gerendo est. Plin. lib. 35. cap. 14. al. Intergerivus. Utramque lectionem admittit Hard. in indice.

INTERGERIUM, V. INTERGERO, paulo supra.

INTERHIO, āre. Tertull. Apol. cap. 48. Finis & limes medius qui interhiat. V. ibi Rigalt.

INTERJĂCEO, ui, [μεσόω] ēre. In medio jacere. Plin. Epist. 250. Et duo publica opera quanquam via interjacente. Liv. 27. 41. pr. Interjacebat campus: colles imminebant nudi.
Interjacet Capuam, & Interjacet Capuæ, dicimus. Plin. lib. 5. cap. 4. Et a regione, quæ duas Syrtes interjacet. Columel. lib. 11. cap. 3. Ut in id spatium, quod sulcis interjacet, inclinentur. De seminibus.
Interjacet hæc inter eam. Plin. lib. 4. cap. 12.

INTERIĂCIO, ĕre. V. INTERIICIO.

INTĔRĬBI, [ἐν τούτῳ] Adv. Idem significans quod Interea. Plaut. Capt. 5. 1. 31.
Vos ite intro. interibi ego ex hac statua verberea volo &c. Gell. lib. 3. cap. 7. Consul interibi, dum ea pugna fit, se in locos subducit tutos atque editos. Obsoletum.

INTERJĪCIO, ēci, ectum, [παρεμβάλλω] ĕre. Inter aliquid jacere; interponere. Columel. lib. 1. Ut siqua interjecta sunt stramentis aut paleis spinarum vel germinum semina, intereant. conf. Cæs. 1. Bell. Civil. 73.
Interjicere inter. Cæs. 7. Bell. Gall. 80. Galli inter equites, raros sagittarios, expeditosque levis armaturæ interjecerant, &c.
Tralate. Tacit. 3. Hist. 8. 3. Moram interjicere. Idem 1. Ann. 23. 6. Preces, minas.
Nonnunquam scribitur Interjăcere per a. ut Arminius pleraque Latino sermone interjaciebat. Tacit. 2. Ann. 10. extr.

INTERJECTUS, a, um. Partic. [παρεμβληθεὶς] Cæs. 7. Bell. Gall. 23. Neque inter se contingant trabes: sed paribus intermissæ spatiis, singulæ singulis saxis interjectis, arcte contineantur.
Interjectus equiti pedes. Tacit. 3. Hist. 72. 3.
Interjectus inter. Cic. 2. de Nat. Deor. 66. Aer autem, ut Stoici disputant, interjectus inter mare & cælum, &c. Idem 2. de Fin. 17. Tu autem inter hæc tantam multitudinem hominum interjectam non vides.
Interjecta & media. Cic. 1. Acad. 36. Iis ipsis alia interjecta & media numerabat.
Interjectus inter philosophos, i. e. Intermedius, ut ait Budæus. Cic. 1. Off. 92. Aut interjecti inter philosophos, & eos qui Rempubl. administrarent, delectarentur re sua familiari.
Flumen interjectum. Tacit. 2. Ann. 10. 3.
Intervallum interjectum, Interpositum. Cic. 1. Off. 30. Quæ quasi longo intervallo interjecto videmus.
Nasus quasi murus oculis interjectus. Cic. 2. de Nat. Deor. 143.
Spatio interjecto. Liv. 2. 17. Idem 1. 58. pr. Paucis interjectis diebus, Sextus Tarquinius, inscio Collatino, cum comite uno Collatiam venit.

INTERJECTIO, ōnis. f. [παρεμβολὴ] Interpositio, & insertio. Quintil. lib. 4. cap. 2. Ne sententia quidem velut fatigatum intentione stomachum judicis reficere dissuaserim, maxime quidem brevi interjectione. Idem lib. 8. cap. 2.
De Interjectione, particula Orationis V. Grammaticos & Quintil. 1. 4. 6.

INTERJECTUS, ûs. m. [παρεμβολὴ] Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Interpositu interjectuque terræ. Columel. lib. 3. cap. 21. Si vero interjectibus capere cujusque generis fructum aveat, &c.
Interjectus temporis. Tacit. 3. Ann. 51. 3.
Paucorum dierum. Tacit. 3. Ann. 67. 5. Noctis. Idem 6. 39. 2.

INTERJECTŪRA, æ. f. Frontin. de Colon. p. 135. Sunt & per recturas positæ interjecturæ.

INTĔRIM, Adv. temporis. [μεταξὺ] Idem quod Interea. Ter. And. 1. 1. 100. Funus interim procedit, sequimur.
Interim, Aliquando, sive interdum. Quintil. lib. 1. cap. 9. Sed quia interim excusantur hæc vitia aut consuetudine, aut, &c. Cic. 2. de Orat. 209. Interim timor incutitur aut ex ipsorum periculis, aut ex communibus. Sic Budæus. Vetus exemplar habet, Item timor. conf. Plin. 10. Epist. 27. & Tacit. 1. Ann. 4.
Interim, pro Aliquando, interdum geminatur. Quintil. lib. 1. cap. 3. Interim elabuntur, interim suæ memoriæ intentos a nova inventione declinant. Idem 11. 3.
Interim, Repente. Ter. Hec. 1. 2. 102.
— primum dies complusculos
Bene conveniebat sane inter eas: interim
Miris modis odisse cœpit Sostratam. Donatus.
Quum interim, pro Quum tamen. Quintil. lib. 12. cap. 10. Sicut quatuor generaliter ventos totidem mundi cardinibus accepimus flare, quum interim plures sint intermedii. Alii codices habent, Quum interim plurimi medii. Liv. Quum interim siquis existimare velit. Sic Cic. pro Sull. 11. Budæus.
Sic Interea affertur, pro Tamen, vide pag. præced. H. St.
Interim, Discretio est ejus rei quæ ad narrationem pertinet. Ter. And. 1. 1. 81.
Curabat una funus: tristis interim
Nonnunquam conlacrumabat.
Interim dum. Ter. Eun. 5. 2. 3. Interim dum ante ostium sto. Cæs. 5. Bell. Civil. 37. Interim dum de conditionibus inter se agunt.
Interim cum. Suet. Tiber. cap. 73. Interim cum in actis senatus legisset. conf. Liv. 28. 44. & 35. 24. Tacit. 15. Ann. 11. 4.

INTERĬMO, ēmi, emptum, [ἀφανίζω, διαφθείρω] ĕre. Interficere. Cic. 4. Acad. Interimebat uxorem. Liv. 1. 3. extr. Stirpem fratris virilem interimit.
Interimere vitam. Plaut. Cas. 3. 5. 29. Interimere ait velle vitam. Antique. Idem Cist. 4. 2. 45.
Se ipsa interemit Lucretia a filio regis per vim stuprata. Cic. 2. de Fin. 66.
Interimi veneno. Plin. lib. 7. cap. 13. Et lib. 11. cap. 37.
Interimere & Conservare, contraria. Cic. 1. de Nat. Deor. 50. Et si quæ interimant innumerabilia sunt, etiam ea quæ conservent infinita esse debere.
Ad nihilum interimat res. Lucret. 1. 217.
Mors interimit res. Lucret. lib. 2. 1001.
Interimit me hæc oratio, Hic sermo me conficit & enecat. Plaut. Merc. 3. 4. 22.
Disperii: illæc interemit me modo oratio. Cic. pro Milon. 94. Me quidem, Judices, exanimant & interimunt hæ voces Milonis, quas audio assidue.

INTEREMPTUS, a, um. Partic. Plaut. Merc. 5. 1. 4. Hor. 4. Carm. 4. 72. Asdrubale interempto.

INTEREMPTIO, ōnis. f. [ἀφανισμὸς] Cic. pro Lege Manil. 30. Testis est Gallia, per quam legionibus nostris in Hispaniam iter Gallorum interemptione patefactum est. Vetus Exemplar leg. Internicione. Gloss. Cyrill. Interemptio, κατασφαγή. Sext. Ruf. cap. 25. Subito innumera Persarum agmina aggressus, ad interemptionem occidit. Ubi tamen in Cellar. edit. Ad internecionem cecidit.

INTEREMPTOR, ōris. m. Sen. Epist. 70. Interemptorem sui fieri. Val. Max. 6. 1. 2. Virginis pudicæ interemptor, quam corruptæ pater esse maluit.

INTEREMPTRIX, īcis. f. Lactant. Institut. 1. 10. Tertull. Spectac. 17.

INTEREMPTĬBĬLIS, e. Adj. Tertull. adv. Marc. 3. 6.

INTERIOR, ius. V. INTRA.

INTERITUS, V. INTEREO.

INTERJUNGO, unxi, unctum, [διαζεύγνυμι] ĕre. Subsistere. Tractum a curru, cujus rotæ interjecto sude junguntur, ut quiescat. Martial. 2. 6.
Et quum currere debeas Bovillas,
Interjungere quæris ad Camœnas. V. Lex. Pitisc. Alciat. lib. 3. Parerg. cap. 14. Interjungere exponit, Equos a curru separare.
Interjungere equos, Disjungere, ut conquiescant. Martial. 3. 25.
Jam prono Phaethonte sudat Æthon,
Exarsitque dies, & hora lassos
Interjungit equos meridiana. De pigris nautis. [Etiam in exemplo superiori videtur τὸ Equos subaudiendum.

Dextras interjungere, quod & Jungere dextram dextræ dixit Virg. 1. Æn. 408. Liv. 22. 30. Tum dextræ interjunctæ, militesque concione dimissa a notis ignotisque benigne atque hospitaliter invitati.
Sermonem interjungere. Sen. Epist. 84.

INTERLĀBOR, abi. Virg. 2. Georg. 349. Per tmesin,
Inter enim labentur aquæ.

INTERLABENS, entis. Partic. Stat. 2. Theb. 649.
Parce per has stellis interlabentibus umbras. Sil. 6. 18.
— truncosque trahebat
Per stragem nervis interlabentibus artus.

INTERLĔGO, ēgi, ĕre. Per intervalla decerpere. Pallad. in Februario, de Malis cap. 25. Si spissa poma ramos onerabunt, interlegenda sunt quæque vitiosa, ut alimentum ceteris succus æquiparet, &c.

INTERLECTIO, ōnis. f. ut, Scripturarum interlectio. Tertull. adv. Ux. 2. 6.

INTERLĪDO, ĕre. Paulin. Nolan. Carm. 10. 261.
— gravem interlidere dentem.

INTERLĬNO, īni, īvi sive ēvi, ĭtum, [διαλείφω] ĕre. Atramento, aut aliqua re alia superinducta, picturam vel scripturam destruere. Cic. pro Cluent. 125. Qui tabulas publicas municipii sui corrupisse judicatus sit, qui testamentum interlinerit.
Delere vel interlinere. Ulp. l. 16. D. fam. ercisc. §. Denique. Si unus ex hæredibus rationes hæreditarias deleverit vel interleverit. Julian. l. 42. D. ad l. Aquil. Corrupisse enim tabulas recte dicitur, & qui eas interleverit.

INTERLĬTUS, a, um. Partic. Codex interlitus. Cic. pro Cluent. 91. Cæmenta interlita limo. Liv. 21. 11.
Murus bitumine interlitus. Curt. 5. 1. 16. & 25.
Tabulæ corruptæ, atque interlitæ. Cic. 4. Verr. 104.

INTERLŎQUOR, loquĕris, locūtus sum, [διαλαλέω, διακόπτω] ŏqui. Alio loquente, sermones intermiscere, quasique interturbare loquentem. Ter. Heaut. 4. 3. 13.
Antiphila mea nubet mihi. s. siccine mihi interloquere?
Interloqui (inquit Perottus) est Aliquid inter agendum definire. A quo Interlocutoria sententia vocatur, Quæ non definit controversiam (ea enim Definitiva dicitur) sed aliquid obiter decernit ad causam pertinens. Gell. lib. 14. cap. 2. Aliter atque aliter eadem in causa, eodemque in tempore sentire, & interloqui videatur.
Interloqui, pro Sententiam pronuntiare. Paul. in l. in testamento. D. de fidei commiss. libert. In testamento, quod perfectum non erat alumnæ suæ libertatem & fidei commissa dedit. Quum omnia veluti ab intestato filii egissent: quæsiit Imperator, an ex causa fideicommissi manumissa fuisset? Et interlocutus est, etsi nihil ab intestato pater petiisset: pios tamen filios debuisse manumittere eam, quam pater dilexisset. Pronuntiavit igitur recte eam manumissam, & ideo etiam fideicommissa ei præstanda. Ulp. in l. 1. D. de constit. Princ. Quodcunque igitur Imperator per epistolam & subscriptionem statuit, vel cognoscens decrevit, vel de plano interlocutus est, vel edicto præcepit, legem esse constat.

INTERLOCŪTIO, ōnis. f. [μετάφασις] Sermonis interpositio. Gell. lib. 14. cap. 2. An ex usu, exque officio sit judicis rem causamque de qua cognoscit, interlocutionibus suis ita exprimere atque consignare. Quintil. lib. 5. cap. 7. Brevi interlocutione patroni refutandus est.
Interlocutio judicis Julian. in l. qui agnitis. D. de except.

INTERLŪCEO, xi, [διαφαίνω] ēre. In medio lucere, vel Interea lucere, aut Inter aliquid lucere. Liv. 29. 14. Duos soles visos: & nocte interluxisse.
Interlucet, per translationem, pro Interapparet, &. interconspicitur. Liv. 1. 42. extr. Quibus inter gradus dignitatis, fortunæque aliquid interlucet, posteri fama ferrent.
Corona interlucet non spissa viris. Virg. 9. Æn. 508. V. Burm. ad Quintil. Decl. 12. 2. p. 243.

INTERLŪCESCO, ĕre. Gloss. Gr. Lat. διαφαίνω.

INTERLŪCO, [διακαθαίρω] āre. Ramos seu plantas inutiliter pullulantes, cum intervallo resecare: & a Luce deductum videtur: quod quum cæduntur rami, lux fiat ipsi arbori amplior. Plin. lib. 17. cap. 23. Deputantur cum vite pariter interlucata densitate ramorum, qui sint supervacui.

INTERLUCĀTIO, ōnis. f. [διακάθαρσις] Plin. lib. 17. cap. 27. Interlucatio arboribus prodest, sed omnium annorum trucidatio inutilissima. Eadem dicitur Collucatio Varroni.

INTERLUDE, apud Anastas. in Cornel. V. Lex. Pitisc. vel Nardin. Rom. Vet. 6. 13.

INTERLŪDO, ĕre. Auson. Mosell. 75.
Interludentes, examina lubrica, pisces.

INTERLŪNIS, e. Adj. Ammian. 19. 12. Nocte squalida & interluni.

INTERLŪNIUM, i. n. [σύνοδος] dicitur Id spatium temporis, in quo nec amplius luna vetus apparet, nec adhuc nova videtur. Plin. lib. 16. cap. 39. Inter omnes convenit, utilissime in coitu lunæ: quem diem alii interlunium, alii silentis lunæ appellant. Idem 18. 32. Hor. 1. Carm. 25. 11.
Thracio bacchante magis sub inter Lunia vento.

INTERLUO, ui, ūtum, [διακλύζω] ĕre. Interfluere. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 143.
— rupit confinia Nereus
Victor, & abscissos interluit æquore montes. De Trinacria.
Pontus interluit urbes. Virg. 3. Æn. 418.
Interluere manus, Interim lavare. Cato de R. R. cap. 132. Manus interluito, postea vinum sumito. i. e. Inter duos actus manus lavato. Budæus. conf. Liv. 41. 25. & Solin. cap. 56.

INTERLŪVIES, ēi. f. Solinus cap. 35. Rex unus est universis. Nam quotquot sunt, omnes angusta interluvie dividuntur. De Britannis.

INTERMĂNEO, ansi, sum, [διαμιμνάζω] ēre. ex Inter & Maneo; quasi Manere inter. Lucan. 6. 47.
— operumque ut summa revisat,
Defessus Cæsar mediis intermanet agris. i. e. Tanta erat munitionis magnitudo, qua Pompeium circumvallaverat, ut quando ipse opera suorum revisere volebat, defatigatus quiescere cogeretur in mediis agris, nec uno cursu omnem munitionem posset ambire.

INTERMĔDIUS, a, um. Adj. [διάμεσος] Interjectus, interjacens. Cic. in Orat. 21. Est autem quidam interjectus, intermedius & quasi temperatus, &c. Sed Gruter. Inter hos medius. Varr. 3. de R. R. cap. 5. In lateribus dextra & sinistra porticus sunt, primoribus columnis lapideis, intermediis arbusculis humilibus, ordinatæ.

INTERMENSTRUUS, V. INTERMESTRIS.

INTERMEO, [διοδεύω] āre. Per medium meare, & fluere. Plin. lib. 5. cap. 30. Longeque clarissimum Asiæ Pergamum, quod intermeat Silenus.

INTERMESTRIS, e. Adj. [ἐν συνόδῳ] Intermestris luna dicitur Interlunium, & coitus lunæ. Plin. lib. 16. cap. 39. Idemque mox: nisi intermestri, lunaque dimidiata, ne tangas materiem. ex Catone de R. R. cap. 37. [Videtur Intermestre, i. n. substantive positum.

INTERMENSTRUUS, a, um. Adj. Idem, ut, Luna intermenstrua. Plin. lib. 18. cap. 32. Maxime intermenstrua, dimidiaque stercorato. De Lunari ratione.

INTERMENSTRUUM, i. n. [συνόδιον] Idem quod Luna intermenstrua. Varro 1. de R. R. cap. 37. Quod a nova luna crescit ad plenam, & inde rursus ad novam lunam decrescit, quoad veniat ad intermenstruum, a quo die dicitur luna esse extrema, & prima. conf. Ammian. 20. 3.

INTERMĬCO, ui, [διαλάμπω] āre. In medio splendere. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 183.
— rutilum squammis intermicat aurum. Idem Cons. Prob. &c. 26. Stat. 12. Theb. 252.
— e speculis moriens intermicet ignis.

INTERMĬCANS, antis. Partic. Lactant. 6. 20. Intermicantibus astrorum luminibus.

INTERMĬNĀTUS, a, um. Adj. [ἀπέρατος] quod & Interminus dicitur Sine termino. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. Confugitis ad deum: cujus operam profecto non desideraretis, si immensam & interminatam in omnes partes magnitudinem regionum videretis. Paterc. 2. 33. 2. Interminata cupiditas imperii. Apul. de Mundo extr. Non est in hoc mundo aliquid interminatum.

INTERMINĀBĬLIS, e. Adj. Idem. Hieron. Epist. 132. Sidon. 2. Epist. 7. Augustin. de Civ. Dei, 19. 11. & Tertull. adv. Marc. 2. 3.

INTERMĬNUS, a, um. Adj. Idem. Apul. de Mundo, p. 57. Interminus lapsus. Auson. Epist. 16. 38.
Perge, ô libelle, & utere
Felicitate intermina. Avien. Perieg. 74. Oceanus interminus. conf. Prudent. Hymn. Epiphan. 37. & adv. Symmach. 2. 106.

INTERMĬNOR, [διαπειλέω] āri. Valde minari. Ter. Eunuch. 5. 1. 14.
Istuccine interminata sum hinc abiens tibi?
Interminari ne. Ter. And. 3. 2. 16.
Interminatus sum ne faceres? num veritus? quid retulit?
Interminari vitam alicui. Plaut. Cas. 3. 5. 28. i. e. Se se interfecturum minari. Idem Pseud. 3. 1. 10.

INTERMINO, āre. Act. Plaut. Mil. 2. 3. 42. Quis homo interminat?

INTERMINATUS, a, um. Partic. passive. Hor. Epod. 5. 39.
Interminato cum semel fixæ cibo
Intabuissent pupulæ.

INTERMINĀTIO, ōnis. f. Justinian. de Jur. docend. §. 7.

INTERMISCEO, ui, istum vel ixtum, [διαμίγνυμι] ēre. In medio miscere. Plin. lib. 19. cap. 6. Intermisceri satureiam, quoniam melius proveniat. Columel. lib. 11. cap. 3.
Doris amara suam non intermisceat undam. Virg. 10. Ecl. 5.
Turbam indignorum candidatorum intermiscendo dignis. Liv. 4. 56.

INTERMISTUS, a, um. Partic. Liv. 10. 20. Intermisti hostibus.

INTERMIXTUS, a, um. Adj. Justin. 2. 8. 3. Intermixtis mulieribus. Scrib. Larg. Compos. 207. His adjectis & intermixtis.

INTERMISSIO, INTERMISSUS, V. INTERMITTO.

INTERMITTO, īsi, issum, [διαλείπω] ĕre. Interdum conquiescere, vel Intercapedinem facere, non continuare. Cic. 3. de Orat. 216. Continenti spiritu, intermisso. Plin. lib. 10. cap. 46. Bibunt aves suctu ex iis quibus longa sunt colla, intermittentes, & capite resupinato veluti infundentes sibi.
Intermisit dare, Distulit. Cæs. 4. Bell. Gall. 31. pr. Ex eo quod obsides dare intermiserant, fore id quod accidit, suspicabatur.
Intermittere & Retinere. contraria. Cic. 2. Off. 24. Acriores autem morsus sunt intermissæ libertatis, quam retentæ.
Non intermittere. Cic. 1. Tusc. 69. Hic autem ubi habitamus non intermittit suo tempore cælum nitescere, arbores frondescere.
Admirationem non intermittere. Cic. 5. de Fin. Nec vero intermittunt, aut admirationem earum rerum, quæ sunt ab antiquis repertæ, aut investigationem novarum.
Bella diu intermissa. Hor. 4. Carm. 1. 1.
Consuetudinem intermittere. Cic. 3. Fam. 1. Quod quum ita sit, perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam.
Curam rerum intermittere. Tacit. 4. Ann. 13. At Tiberius, nihil intermissa rerum cura, negotia pro solatiis accipiens, jus civium, preces sociorum tractabat.
Diem intermittere. Ter. Adel. 3. 1. 6.
— nam nunquam unum intermittit diem,
Quin semper veniat. Cæs. 5. Bell. Gall. 38. Neque diem neque noctem intermittit, peditatumque se subsequi jubet.
Iter non intermittere. Cæs. 3. Bell. Civil. 13. Quod properans noctem diei conjunxerat, neque iter intermiserat.
Mentionem intermittere. Cic. 5. Att. 9. Dionysium semper equidem, ut scis, dilexi, sed quotidie pluris facio, & me hercule in primis quod te amat, nec tui mentionem intermitti sinit.
Negotia cujuspiam intermittere. Paul. in l. nam & Servius. D. de negot. gestis.
Opus intermittere. Cæs. 3. Bell. Gall. 29. Ejusmodi tempestates sunt consecutæ, uti opus necessario intermitteretur.
Otium intermittere. Plin. Epist. 151. Eademque firmitate animi laboribus suffecit, qua nunc otium patitur. Quod quidem paulisper cum magna sua laude intermisit, & posuit.
Prælium intermittere. Cæs. 3. Bell. Gall. 5.
Profectionem intermittere. Cæs. 5. Bell. Gall. 33. Cæsar intermissa profectione, ac omnibus rebus postpositis, magnam partem equitatus ad eum insequendum mittit.

Studia intermiſſa longo intervallo. Cic. 1. Tuſc. 1. Retuli me, Brute, te hortante maxime, ad ea ſtudia, quæ retenta animo, remiſſa temporibus, longo intervallo intermiſſa revocavi.
Tempus intermittere. Cic. Etſi ego id tempus intermiſeram potius, quam omiſeram.
Tempus intermittere a labore. Cæſ. 1. Bell. Civil. 59.
Intermittere, neutrum, pro Intermitti. Cæſ. 1. Bell. Gall. 38. Reliquum ſpatium, quod non eſt amplius pedum DC, qua flumen intermittit, mons continet magna altitudine.

INTERMISSUS, a, um. Partic. [διαλελειμμένος] ut, Intermiſſus ordo. Plin. lib. 37. cap. 12. Et lib. 17. cap. 5. Quoties intermiſſa cultura quievit.
Intermiſſa tecta, Non continua. Plin. Epiſt. 2.17. extr. Litus ornant varietate gratiſſima, nunc continua, nunc intermiſſa tecta villarum, quæ præſtant multarum urbium faciem.
Verba intermiſſa. Ovid. 1. Met. 746.

INTERMISSIO, ōnis. f. [διάλειψις] Vacatio ab aliquo munere per aliquod tempus. Cic. 1. de Nat. Deor. 115. Nec tamen video quomodo non vereatur iſte deus beatus ne intereat, quum ſine ulla intermiſſione pulſetur, agiteturque atomorum incurſione ſempiterna.
Intermiſſionem facere a re aliqua. Cic. 1. Off. 19. Virtutis enim laus omnis in actione conſiſtit: a qua tamen ſæpe fit intermiſſio, multique dantur ad ſtudia reditus.
Intermiſſio conſuetudinis. Cic. 5. Fam. 17.
Intermiſſio epiſtolarum, Vacatio a ſcribendo. Cic. 7. Fam. 13. Neque alia ulla fuit cauſa intermiſſionis epiſtolarum, niſi quod ubi eſſes plane neſciebam.
Officii intermiſſio. Cic. de Amicit. 8. Nec ullo caſu arbitror, hoc conſtanti homini poſſe contingere, ut ulla intermiſſio fiat officii.

INTERMISSUS, ûs. m. [διάλειψις] Plin. lib. 9. cap. 29. Luſciniis, diebus ac noctibus XV, garrulus ſine intermiſſu cantus.

INTERMŎRIOR, mortuus ſum, [διαποθνήσκω] mŏri. Penitus mori, vel Quum aliquid fieret mori. Et de quacunque re dicitur. Cato cap. 161. Nam ſi defringes, ſtirpes fient, & intermorientur. Plin. lib. 19. cap. 8. Nam ſi defringatur, ſtirpeſcere, & intermori.
Intermortuæ conciones. Cic. pro Milon. 12. Declarant hujus ambuſti Trib. plebis illæ intermortuæ conciones, quibus quotidie meam potentiam invidioſe criminabatur. i. e. Languidæ & defectæ. Budæus.
Intermoriuntur officia. Cic. 6. Fam. 16. Si nullum officium tuum apud me intermoriturum exiſtimas.

INTERMORTUUS, a, um. Adj. Qui inter mortem vitamque ex dolore procumbit, ſimilis exſpiranti, & in quo nulla amplius vitæ ſpes eſt. Suet. de Neron. 42. Poſtquam Galliam & Hiſpanias deſciviſſe cognovit, collapſus, animoque male fracto diu & ſine voce & prope intermortuus jacuit. Cic. in Piſon. 16. Quod autem majus indicium exſpectatis, nihil inter vos & Catilinam interfuiſſe, quam quod eandem illam manum ex intermortuis Catilinæ reliquiis concitaſtis?
Res intermortua. Ovid. 2. de Pont. 5. 5.
Intermortuam memoriam revocare, h. e. Perditam & jam abolitam. Cic. pro Muren. 16. Etenim ejuſdem animi atque ingenii eſt, poſteris ſuis, quod Pompeius fecit, amplitudinem nominis, quam non acceperit, tradere: &, ut Scaurus, memoriam prope intermortuam generis ſui virtute renovare.
Intermortui mores, Perditi, corrupti. Plaut. Trin. 1. 1. 7.

INTERMUNDIUM, i. n. [μεσοκόσμιον] ut Intercolumnium dixit Cic. 2. de Fin. 71. Individua quum dicitis & intermundia, quæ nec ſunt ulla, nec poſſunt eſſe intelligimus. Idem 1. de Nat. Deor. 18. Tanquam modo ex deorum concilio & ex Epicuri intermundiis deſcendiſſet. Budæus.

INTERMŪRĀLIS, e. Adj. Liv. 44. 46. ad finem, Muro urbis conjuncta procul videtur: diviſa eſt intermurali amni, & eadem ponte juncta.

INTERNASCOR, nātus ſum, [διαφύομαι] naſci. In medio naſci. Plin. lib 18. cap. 16. Internaſcenteſque herbas excludi.

INTERNĀTUS, a, um. Adj. [διαγεγονημένος] Partic. ab Internaſcor. Tacit. 4. Hiſt. 60. Virgulta poſtremo, & ſtirpes, & internatas ſaxis herbas vellentes, miſeriarum, patientiæque documentum fuere.
Internata virgulta. Liv. 28. 2. Anguſtiæ & internata virgulta ordines dirimebant.
Internatum corpus. Plin. lib. 17. cap. 27. Dilatatæ cicatrices, & internato corpore expletæ.

INTERNĔCO, necāvi & necui, necātum & nectum, [διαφονεύω] āre. Simul interficere, & multitudinem totam ferme complectitur. Plaut. Amph. 1. 1. 34.

Duello extincto maximo, atque internectis hoſtibus.

Cic. 14. Philipp. 7. Internecti nota teſtamenta credo ſubjiciunt.

INTERNĔCĪDA, æ. m. inquit Iſidorus lib. 10. litt. I. eſt Qui falſum teſtamentum fecit, & ob id hominem occidit. Inde Internecinii actio in jure civili, quæ ab Iſidoro internecidii vocatur, ab internecida. Internecidii judicium in eum, inquit alio loco, [5. 26.] dabatur, qui falſum teſtamentum fecerat, & ob id hominem occiderat, accuſatorem ejus bonorum poſſeſſio ſequebatur. Internecidii autem ſignificatio eſt quaſi Hominis quædam enecatio. Nam præpoſitionem Inter, præponebant. Turnebus. In vulg. cod. Iſidori legitur, Interneciei judicium, & Interneciei autem.

INTERNECIDIUM, V. dict. præced.

INTERNĔCIO, ōnis. m. [πανωλεθρία] Vitæ privatio, inquit Feſtus. Liv. lib. 9. 26. pr. Lucerini ac Samnites ad internecionem cæſi. h. e. Fere omnes occiſi. Cic. 2. Att. 20. Neque enim reſiſti ſine internecione poſſe arbitrabamur.
Ad internecionem cædi. Vellei. 2. 110. Armis inter ſe ad internecionem concurrere. Suet. Othon. cap. 12.

INTERNĔCIES, ei. f. Idem. In Iſidor. Gloſſ. ubi exponitur Mors, jactura, V. INTERNECIDA.

INTERNECTIO, ōnis. f. Feſtus. [Al. Internecio. Affert & ex Gell. 3. Beroald. ad 3. Met. Apul. p. 381. Stew.

INTERNĔCĪNUS, a, um. Adj. [πανώλεθρος] Quod ad internecionem pertinet. ut, Internecinum teſtamentum, propter quod dominus ejus necatus eſt, inquit Feſtus
Internecinum bellum, Quod ad deſtructionem fit unius aut alterius partis. Liv. 9. 25. Nullus modus cædibus fuit: deletaque Auſonum gens, vix certo defectionis crimine, perinde ac ſi internecino bello certaſſet. Plin. lib. 8. cap. 24. Habet deinde internecinum bellum cum ichneumone. De aſpide.
Bellorum internecina odia. Juſtin. 6. 6.
Internecinum morbi genus. Gell. 2. 1. Al. leg. Internecivus. Sic

INTERNECIVE, Adv. Ammian. 27. 20. Internecive cuncta diſperdere.

INTERNECIĀLIS, e. Adj. Liv. 27. 25. Morbi interneciales.

INTERNECTO, xui, xum, [διείρω] ĕre. Inter ſe connectere. Stat. 8. Theb. 168.

— vix magna lavare
Vulnera, & efflantes libet internectere plagas.

INTERNĪDĬFĬCO, āre. Plin. lib. 10. cap. 33. Tertium eſt earum genus, quæ ripas excavant, atque ita internidificant.

INTERNĪGRANS, antis. [διαμελανίζων] Partic. ſine verbo. Stat. 6. Theb. 336. — noctemque diemque
Aſſimulant, maculis internigrantibus albæ.

INTERNĬTEO, ui, [διαφαίνω] ēre. In medio nitere vel pellucere. Plin. lib. 37. cap. 5. Tunc enim tellure internitent, quia iis ventis maxime harenæ moventur. De gemmis. Curtius 3. 3. Cæli fulgor tempore æſtivo ardenti ſimilis, internitens. Et 5. 4. Etiamſi ſidera internitebant.

INTERNŌDIUM, i. n. [μεσοκόμβιον] Spatium inter nodum & nodum. Plin. lib. 7. cap. 2. Arundines vero tantæ proceritatis, ut ſingula internodia alveo navigabili ternos interdum homines ferant. Columel. de Arborib. cap. 3. Brevia internodia.
Longa internodia crurum. Ovid. 11. Met. 793.
Mollia nodoſus facit internodia poples. Ovid. 6. Met. 256.

INTERNODIUS, i. m. Columel. lib. 3. cap. 2. Internodius quoque rarior, largis fructibus a minore ſuperatur. [Immo Internodiis, ut in emendatis codd. legitur, ab Internodium, i. n.

INTERNOSCO, nōvi, nōtum, [διαγνοέω] ĕre. Diſcrimen inter duo facere. Plaut Amph. prol. 142.

Nunc internoſſe ut nos poſſitis facilius, &c.

Cic. de Amicit. 95. Secerni autem blandus amicus a vero & internoſci tam poteſt. Idem 2. de Divin. 128. Quæ ſi alia falſa, alia vera, qua nota internoſcantur ſcire ſane velim.
Internoſci a falſis non poſſunt. Cic. 4. Acad. 22.
Facile internoſcere. Cic. 4. Acad. 48.

INTERNUNDINUM, i. n. Spatium quod inter nundinas eſt veteres Latini vocaverunt; ut Intermenſtruum, Quod inter menſes. Varro. Quoties priſcus homo ac ruſticus Romanus internundinum barbam radebat. Lucilius, Paucorum atque hoc pacto ſi nihil guſtat internundinum. Quod Nonius 3. 145. duobus verbis diviſum Inter nundinum legit. Turnebus. V. Voſſ. Etymolog.

INTERNUNTIUS, i. m. [διάκτωρ] eſt, inquit Perottus, Qui inter alios medius eſt, ad aliquid tractandum: & modo huic, modo illi per vices nuntiat. Ter. Eun. 2. 2. 56.

— eho, numnam tu hic relictus cuſtos,
Nequis forte internuntius clam a milite ad iſtam curſitet?

Cic. ad Octav. 16. Quæ quidem ſi nullo alio, me tamen internuntio celeriter ad illos deferentur. Cæſ. 1. Bell. Civil. 20. Poſt paulo tamen internuntiis ultro citroque miſſis, quæ ignorabant de L. Domitii fuga cognoſcunt.
Internuntius & interpres. Cic. 13. Philipp. 12. Verum igitur augurem Jovis Opt. Max. cujus interpretes internuntiique conſtituti ſumus, &c.
Internuntius & miniſter rei alicujus. Liv. 33. 28. Servus erat Zeuxippo, totius internuntius & miniſter rei.
Internuntii fuerunt Portio comitatus apud mulieres impudicas. Juven. 14. Sat. 30.

— ad mœchum dat eiſdem ferre cinædis.

INTERNUNTIA, æ. f. Plin. 10. 37. Quin & internuntiæ in rebus magnis fuere.

INTERNUNTIUM, i. n. Apul. de Dogm. Plat. p. 61. Ea, quæ ſunt internuntia ſentiendi. Sic ex Theſ. Lipſ. deſcr.

INTERNUNTIO, āre. Liv. 42. 36. Pauliſper internuntiando cunctatio fuit, utri tranſgrederentur.

INTERNUS, V. INTRA.

INTĔRO, intrīvi, intrītum, [ἐντρίβω] interĕre. Idem quod Terere, vel Intus aut Simul terere. Varro 2. de R. R. cap. 9. Necnon ita panem hordeaceum dandum, ut non potius eum in lacte des intritum, &c. Cato cap. 156. Et eo cuminum interito.
Intriſti hoc, tibi exedendum. Ter Phorm. 2. 2. 4.

— ad te ſumma ſolum, Phormio, rerum redit:
Tute hoc intriſti, tibi omne eſt exedendum, accingere.

Ubi Donatus, Parœmia apta paraſito, quæ de cibo eſt: hoc autem inter ruſticos de Alliato mortario dici ſolet. Et bene Intriſti, proprie enim Intrita dicitur hujuſmodi cibus. Eraſmus, Verba ſunt Phormionis paraſiti, qui quoniam fuerat auctor conſilii de ducenda puella, æquum eſſe putat ut ſuo periculo rem item expediat.

INTRĪTA, æ. f. vel INTRITUM, i. n. [μυττωτὸν] de Alliato mortario inter ruſticos dici ſolet: teſte Donato ſuperiore loco. Plin. lib. 9. cap. 9. de delphinis, Nec piſcibus tantum, ſed intrita panis e vino ſatiantur. Columel. lib. 12. cap. 40.
Aqua intrita facta, h. e. Cum pane vel re alia ſpiſſor facta. Varr. 3. de R. R. cap. 9.
Intrita. Plin. lib. 36. cap. 23. Ruinarum urbis ea maxime cauſa, quod furto calcis ſine ferrumine ſuo cæmenta componuntur. Intrita quoque quo vetuſtior, eo melior. Ubi Hermolaus, Intrita videtur eſſe Calx: ſed illa maxime quæ non e gleba ſtatim ad opus confertur, ſed tempore maceratur, atque fermenteſcit. Utuntur voce illa Varro, Columella, Vitruvius: ut Intrita proprie nobilibus tectoriis, calx e gleba vulgaribus (ita enim Juriſconſulti quoque appellant) & vilibus albariis fere dicata ſit. Legitur & Intritum lib. 35. cap. 13. pro Terra ipſa, unde lateres finguntur. In quo tamen noſcendum Intritam eo loco, non Intritum in vetuſtis exemplaribus ſcriptum fuiſſe. Hermolaus.
Intrita, Catoni alia res eſt, h. e. Emplaſtrum ad inſitionem. Plin. lib. 17. cap. 16. Sed id etiam apud veteres Græcos invenitur, & apud Catonem, qui oleam ficumque ſic inſeri juſſit, menſura etiam præfinita ſecundum reliquam diligentiam ſuam: cortices ſcalpro excidi quatuor digitorum longitudine, & trium latitudine, atque ita coagmentari, & illa ſua intrita oblini. Hic videtur Intrita pro Fæce vini poni,

poni. Hæc Beroaldus. Ego vero Intritam interpretor Lutum, aut Terram manibus fubactam & mollitam. Id quod ex ipfius Catonis verbis facile colligitur in eo ipfo loco quem citat Plinius. Sic enim ait in cap. de Infitione, ad finem, Hæc omnia luto depfito, oblinito, alligato, &c.

INTRIMENTUM, i. n. Idem. Apul. Met. 10. p. 244.

INTERTRĪGO, ĭnis. f. Vitium equi, qui ungulam ungula atterit. Plin. 20. 14. Intertrigines menta prohibet. V. Harduin. in loc. Varro de L. L. 4. 36. a Terendo deducitur Intertrigo, quod duo inter fe trita & diminuta fint.

INTERTRIMENTUM, V. in fuo loco.

INTERORDĬNIUM, i. n. [μεσοστίχιον] Spatium quod eft inter duos ordines: ficut Intervallum inter columnas Intercolumnium nominatur. Columel. lib. 3. cap. 13. Et fi foffore tantum terra verfetur, minimum eft quinque pedum interordinium, feptem maximum. Idem lib. 5. cap. 5. Sed de fpatiis ordinum eatenus præcipiendum habemus, ut intelligant agricolæ five aratro vineas culturi fint, laxiora interordinia relinquenda.

INTERPĂTEO, ēre. Macrob. 7. Saturn. cap. 15. Propterea tot meatibus diftinctus eft, & interpatet rimis.
Fiftula interpatet in extremis palati regionibus. Lactant. Opific. Dei, cap. 11. §. 9.
Sic & apud Lactantium, ubi antea, legebatur Iter patet. Vide Mich. Thomafii Annot. p. 37. H. St. Idem Lactantii locus eft, qui non erat in ed. Lugd.
In latum diximus interpatere debere. Veget. de Re milit. 3. 15.

INTERPĔDIO, īre. Idem ac Impedire. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Calor fenfum occupat, & guftatum linguæ fervor interpedit.

INTERPELLO, [διακόπτω, ἐνοχλέω] āre. Loquentem alloqui, & quafi fermonem ejus interrumpere; Interfari. Cic. 1. Tufc. 16. Sed nihil te interpellabo, continentem orationem audire malo.
Odiofe interpellare. V. ODIUM.
Poffeffionem interpellare, i. e. Interrumpere. Tryphonius in l. fi fundum. D. de fundo dotali. Julian. in l. qui fundum. §. procurator. D. pro emptore.
Vigilantem interpellare. Cic. 7. Verr.
Ufucapionem interpellare, i. e. Interrumpere. Ulpian. in l. 1. §. ult. in fine. D. ufufructuarius quemadmodum caveat.
Interpellare, Obturbare. Cic. 2. Q. frat. 10. Tu metuis ne me interpelles? primo fi in ifto effem, tu fcis quid fit interpellare, &c. Tu vero ut me & appelles, & interpelles, & obloquare, & colloquare velim. Cæf. 3. Bell. Civil. 105. Sed interpellatum adventu Cæfaris profugiffe. i. e. (inquit Budæus.) A conatu & incœpto deterritum.
Jurifdictionem alicujus interpellare, i. e. Impedire. Modeftinus in l. neque infantes. D. de fideicommiffariis libertatibus.
Manumiffionem fervi interpellare. i. e. Impedire, prohibere. Julian. in l. fi hominem. D. mandati.
Stuprum interpellare, Impedire. Liv. 3. 57. Ubi tollentes corpus femianimæ virginis, fponfum avunculumque in carcerem duci juffèrit, ftupro interpellato magis, quam cæde motus.
Victoriam partam interpellare, Impedire, remorari. Cæf. 3. Bell. Civil. 73. Sed five ipforum perturbatio, five error aliquis, five etiam fortuna partam jam præfentemque victoriam interpellaffet, dandam omnibus operam, ut acceptum incommodum virtute farciretur.
Dulcedo iræ interpellata. Liv. 9. 14. Itaque apud infenfos ob interpellatam dulcedinem iræ, confeftim oratio habita eft, ut doceretur miles, &c. i. e. Ob revocatos a cæde milites. Budæus.
Interpellare debitorem, eft Appellare, h. e. in judicium vocare. Pomponius in l. Labeo. D. de nautico fœnore, Si nemo fit qui ex parte promifforis interpellari trajectitiæ pecuniæ poffit: idipfum conteftatione complecti debere, ut pro petitione id cederet. Budæus.
Poffeffores interpellare debet fecundus creditor. Papin. in l. 1. in fine. D. de diftract. pignor.
Interpellare, Rogare. Valer. Max. lib. 3. 1. 2. Cato rogatus ut focios apud avunculum adjuvaret, conftanti vultu non facturum fe refpondit. Iterum deinde, ac fæpius interpellatus, in propofito perftitit. Valla in Raudenfem.
Interpellandi locus hic erat. Hor. 1. Serm. 9. 26.
Lucrum interpellatum. Hirt. de Bello Alex. 50. Sibique quod rapuerant, acceptum ferebant: quod interciderat, aut erat interpellatum, Caffio affignabant.

INTERPELLATIO, ōnis. f. [διάκοψις] Cic. 12. Att. 42. Putabam enim commodius te idem iftud domi agere poffe interpellatione fublata. Idem 2. de Orat. Etfi, inquit, Antoni, minime impediendus interpellatione ifte curfus orationis tuæ. Idem 6. Fam. 18. Itaque litteræ quidem meæ impediuntur, in quibus fine ulla interpellatione verfor. Plin. Epift. 213. Inopportuna interpellatio.

INTERPELLĀTOR, ōris. m. Interventor, qui interrumpit fermonem, aut aliquid aliud agentem. Cic. 3. Off. 38. Dictabat fe hortulos aliquos emere velle, quo invitare amicos, & ubi fe oblectare fine interpellatoribus poffet.
Molefti alieni fermonis interpellatores Dialectici. Auct. ad Heren. lib. 2. 16. Interpellatores minus molefti. Cic. 15. Att. 13.

INTERPELLĀTRIX, īcis. f. Hieron. Epift. 3.

INTERPENDIUM, i. n. V. Salmaf. in Solin. p. 107. Haud multum differt a Compendio. Interpendium eft, Cum in utraque lance paria funt omnia. Al. Interpondium.

INTERPENSĪVUS, a, um. Adj. Interpenfiva Abfol. apud Vitruv. 6. 3. pr. Perticarum, tigillorum, afferumve genera funt, quæ ab angulis parietum ad angulos tignorum, ad imbres in colliquias derivandos, vel alium quemvis ufum interlocantur, quafi ea quæ a pendendo Græci appellant κρεμαστήρια. Interpenfivi vero parietes funt, Qui fupra contignationem ftruuntur, nec in folo fundamentum habent, fed in pendenti furgunt. Hermol.

INTERPLĪCO, [παρεμπλέκω] āre. Stat. 4. Theb. 218.
Albaque puniceas interplicat infula criftas.

INTERPŎLO, [ἐπισκευάζω, ἀνακαινόω, ἀνανεῦμαι] āre. Immutare, inquit Perottus, & novam formam vetuftis addere. Dictum quafi Interpolire. Ab arte fullonia, quæ poliendo vetera quæque in novam fpeciem mutat. Cic. 3. Verr. 158. Aliquid demendo, mutando, curando ne litura appareat, interpolando. Ulpian. in l. præcipiunt ædiles. D. de ædilitio edicto, Ubique enim curent ædiles, ne emptores a venditoribus circumveniantur, &c. præfumptum eft enim ea mancipia, quæ rudia funt, & fimpliciora effe, & ad minifteria aptiora & dociliora: trita vero manicipia & veterana, difficile eft reformare. Quia igitur vænalitiarii fciunt facile decurri ad novitiorum emptionem, idcirco interpolant veteratores, & pro novitiis vendunt. Hermolaus; Interpolare thura, eft Rudia quum funt, polire: omninoque verbum illud Novare, mangonizareque fignificat. Unde Veftes interpolatæ, & Mancipia interpolata, in jure Civili, quæ quum fint veterana, lenocinio & arte faciem mutant, pro recentibufque ac novitiis licentur. Albaria tectoriorum interpolantur, inquit Plinius lib. 35. cap. 16. h. e. Tectoria quibus propter vetuftatem color albus induci folitus exolevif-fet, exalbantur, renovanturque. De quo verbo & Nonius Marcellus 1. 145. plufcula. Aliqui fcribunt Interpollo, fed male. Divus enim Ambrofius pen. corripuit in illo Iambico dimetro,
Quod nulla nox interpolet. Hymnus incipit
Veni Redemptor gentium.
Renovare, & interpolare. Cic. 2. Q. frat. 12. Quod vult, inquam, renovare honores eofdem, quominus togam prætextam quotannis interpolet, decernendum nihil cenfeo.
Satietatem epularum ludis interpolabat. Q. Curt. 6. 2.
Nova pictura opus interpolare. Plaut. Moftel. 1. 3. 105.
Illic homo me interpolabit, meumque os finget denuo. Plaut. Amph. 1. 1. 161.

INTERPOLĀTIO, ōnis. f. [ἀνακαίνωσις] Plin. lib. 13. cap. 12. Hanc excepit Romæ Fannii fagax officina, tenuatamque curiofa interpolatione principalem fecit e plebeia.

INTERPŎLIS, e. Adj. [ἀνακαινωτικὸς] Quod eft interpolatum. Plin. lib. 19. cap. 2. Eft quidem ejus natura interpolis, rurfufque quamlibet vetuftum novo mifcetur. De fparto. Plaut. Moft. 1. 3. 117.
Nam ifthæc veteres, quæ fe unguentis unctitant, interpoles,
Vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fuco occulunt.

INTERPŎLUS, a, um. Adj. [ἀνανεωτικὸς] Idem. Martianus in l. Labeo libro. D. de contrah. empt. & vend. Si veftimenta interpola quis pro novis emerit, Trebatio placere ita emptori præftandum quod intereft, fi ignorans interpola emerit.

INTERPOLĀTOR, ōris. m. [ἀνακαινωτὴς] Qui antiquas veftes refarcit ac renovat, ut eas facilius vendat. Tertull. de Anima c. 16. Frumentariæ fegetis nocturnus interpolator. Et de Habit. mulier. 1. 8. Diabolus interpolator naturæ.

INTERPOLĀTRIX, īcis. f. [ἀνακαινωτὶς] Mulier quæ id ipfum facit, quod interpolator. Pomponius, Interpolatricem accerfire oportet, quæ huic veftem adducat. V. Lex. Parei. Tertull. adv. Hæret. cap. 7. Sapientia humana & affectatrix & interpolatrix veritatis.

INTERPŌNO, ŏfui. sĭtum, [ἐντίθημι, παρεντίθημι, παρεμβάλλω] ĕre. Notæ fignificationis. Cic. de Amicit. 3. Quafi enim ipfos induxi loquentes, ne inquam & inquit fæpius interponeretur.
Accufatorem interponere. Cic. 3 Verr. 114. Interpofuiftis accufatorem, qui quum ego mihi C & X dies folos in Siciliam poftulaffem, C & VIII fibi in Achaiam poftularet.
Aquam, Immifcere aquam vino. Martial. lib. 1. 151.
Interponis aquam fubinde, Ruffe:
Et fi cogeris a fodale, raram
Diluti bibis unciam Falerni. [Al. Intro ponis, quod minus probo.
Auctoritatem. Cic. 13. Philipp. 15. Quod fi auctoritatem interponis, fine armis, magis quidem laudo: fed vide ne hoc ipfum non fit neceffe.
Cautiones interponere, i. e. Dare. Paulus in l. omne. D. pro focio.
Confilium fuum confilio alterius. Liv. 35. 35. ad fin. Qui cunctatus fuerit, & fuum confilium meo interponet, fciat fibi reditum ad penates non effe.
Decretum. Cic. 4. Verr. 119. Quin ab Siculis ob decreta interponenda pecuniam acceperit.
Diebus aliquot interpofitis, h. e. Interjectis. Varro 3. de R. R. 9. Cic. 2. Verr. 23. Ita prope XL diebus interpofitis, tum denique fe ad ea, quæ a nobis dicta erunt, refponfuros effe arbitrantur.
Exceptionem interponere actioni, i.e. Exceptionem opponere. Ulpian. in l. 2. in princip. D. de exception.
Fidem alicui. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 6. extr. Fidem reliquis interponere, jusjurandum pofcere, ut quod effe ex ufu Galliæ intellexiffent, communi confilio adminiftrarent. Subaudi Suam. V. FIDES.
Fidem fuam in aliquam rem, Rem aliquam in fuam fidem recipere. Cic. pro Rofc. Amer. 114. Si hanc ei rem privatim Sext. Rofcius mandaf-fet, ut cum Chryfogono tranfigeret atque decideret, inque eam rem fidem fuam, fi quid opus effe putaret, interponeret.
Gaudia curis interponere. Cato de Morib. 3. 5.
Judicium fuum, Judicio comprobare. Cic. 8. Att. Idem 2. de Divin. 152. Quum autem proprium fit Academiæ, judicium fuum nullum interponere, &c.
Jusjurandum, Jurejurando affirmare. Liv. 34. 25. Qui primo jurejurando interpofito, de præfidio expellendo cum idoneis colloquutus, dum, &c.
Moram, quod & Moram nectere dicitur: h. e. Differre, & morari. Cic. 1. Acad. 1. Quod quum audiffemus, nullam moram interponendam putavimus, quin videremus hominem nobifcum, & ftudiis eifdem, & vetuftate amicitiæ conjunctum. Cæf. 1. Bell. Civil. 64. Magnaque fluminis interpofita mora.
Menfes intercalares, h. e. Inferere. Liv. 1. 19. extr.
Nomen alicujus in re aliqua, pro Adumbrare, & accommodare in fpeciem & in fraudem. Cic. 3. Verr. Petatur hæreditas ea, quæ nulla debetur? in prædam Prætoris interponatur nomen civitatis? Budæus
Noctem. Cic. pro Muren. 35. Dies intermiffus unus, aut nox interpofita fæpe perturbat omnia.
Operam fuam pro aliquo. Cic. 1. Verr. 63. Pro exterarum nationum commodis inimicitias fufcipere: ad periculum accedere: operam, ftudium, laborem interponere.
Pœnas. Cic. 4. Verr. 66. Ifte pœnis, compromiffifque interpofitis, H-S. CCC extorquenda curavit.

Poftulatum,

Poſtulatum, pro Poſtulare. Cic. 7. Att. 15. Plerique negant Cæſarem in conditione manſurum: poſtulataque hæc ab eo interpoſita eſſe, quominus quod opus eſſet ad bellum, a nobis pararetur.
Querelas. Cic. 2. Q. frat. 7. Sed res multis querelis de Repub. interponendis nulla tranſacta eſt.
Se, pro Immiſcere ſe, vel intermiſcere. Cic. in Vatin. 37. Num quem putes illius tui certiſſimi gladiatoris ſimilem Tribuni plebis poſſe reperiri, qui ſe interponat, quo minus reus mea lege fias? Idem 3. Q. frat. 4. De Aſcanione tu vero quod voles facies, me nihil interpono.
Audaciæ alterius ſe interponere, Obſiſtere & reluctari. Cic. 2. Philipp. 9. Quid enim me interponerem audaciæ tuæ, quam neque auctoritas hujus ordinis, neque exiſtimatio Pop. Rom. neque leges ullæ poſſent coercere?
Se in. Cic. 10. Fam. 27. Itaque ſapientius meo quidem judicio facies, ſi te in iſtam pacificationem non interpones.
Se non interponere tum dicuntur judices, Quum aliqua de re judicare nolunt. Ulpian. in l. a divo Pio. §. ſed ſi emptor. D. de re judicata.
Se interponere cœpit Senatus. Pomponius in l. 2. §. deinde quia. D. de orig. juris. *Le Senat commença à s'en mêler.*
Spatium. Cic. pro Cluent. 5. Vehementes habeat repentinos impetus, ſpatio interpoſito, & cauſa cognita conſeneſcat.
Suſpicionem. Cæſ. 4. Bell. Gall. 32. Neque ulla ad id tempus belli ſuſpicione interpoſita.
Verbum. Cic. pro Quint. 15. Neque interea verbum ullum interpoſuit Nævius, aut ſocietatem ſibi quippiam debere, aut privatim Quintium debuiſſe.
Interponi condimentis, pro Poni inter condimenta. Plin. lib. 20. cap. cap. 15. Similis autem & huic uſus. Namque & panibus Alexandrinis ſubjicitur, & condimentis interponitur. h. e. Immiſcetur.

INTERPŌSĬTUS, a, um. Partic. [παρεντεθεὶς] Plin. lib. 18. cap. 16. Interpoſitis quinis diebus. h. e. Interjectis vel intermiſſis.
Spatium interpoſitum. Lucret. lib. 4. 561.
Per interpoſitam perſonam. Ulpian. l. 1. D. Quarum rerum act. non dat. Etenim parvi refert, protinus libertus patrono cogatur dare, an per interpoſitam fidejuſſoris vel rei perſonam.

INTERPŌSĬTIO, ōnis. f. [παρένθεσις] Cic. 1. de Invent. 8. Quæſtionem autem eam appellat, quæ habeat in ſe controverſiam in dicendo poſitam, ſine certarum perſonarum interpoſitione, ad hunc modum, ut Quid ſit bonum, &c.
Interpoſitio, pro lis quæ lineis ſuperſcribi & interſcribi ſolent dum aliquid emendatur. Cic. 16. Fam. 12. Una omnino interpoſitio difficilior eſt, quam ne ipſe quidem facile legere ſoleo, de quadrimo Catone.

INTERPRĔMO, vel potius INTERPRĬMO, preſſi, preſſum, [διακλείω] ĕre. Intercludere. Plaut. Rud. 3. 2. 41. Qui ſacerdotis ſceleſtus fauces interpreſſerit.

INTERPRES, ĕtis. c. [ἑρμηνεὺς, μεταφραστὴς] eſt (inquit Perottus) Qui in aliqua re agenda medius eſt, & veluti conciliator & auctor. Plautus Curcul. 3. 64.

Quod te præſente iſtic egi, teque interprete.

Interpres pacis. Liv. 21. 12. Se pacis ejus interpretem fore pollicetur.
Per amicos & interpretes agere. Cic. 6. Verr. 49. Qui hæc, quæ dico, jam non occulte, non per amicos, atque interpretes, ſed palam de loco ſuperiore ageret, pro imperio & poteſtate.
Interpres, Qui convertit ex una lingua in aliam. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. Nec converti ut interpres, ſed ut orator, ſententiis iiſdem, & earum formis tanquam figuris, verbis ad noſtram conſuetudinem aptis. Hor. in Arte Po. 133.

Nec verbo verbum curabis reddere fidus Interpres.

Interpres, ſubaudito Publicus, qui Magiſtratibus in Provinciis apparebat, ut ipſorum acta converteret, & per quem verba facere ipſi provinciales cogebantur. Cic. 5. Verr. 84. A. Valentinus eſt in Sicilia interpres: quo iſte interprete, non ad linguam Græcam, ſed ad furta & flagitia uti ſolebat. Hic ambiguum eſt, & proprie enim, & pro Internuntio ponitur.
Lingua interpres. Hor. 1. de Arte Poet. 111.

Poſt effert animi motus interprete lingua.

Interpres, Qui obſcura quæque exponit: quod homines hujuſmodi, animos eorum quibus dati ſunt interpretes, ſciſcitantur, & invicem illis exponunt. Plaut. Pœn. 1. 3. 35.

Nam iſti quidem hercle orationi OEdipo
Opus eſt conjectore, qui Sphyngi interpres fuit. Virg. 3. Æn. 559.
Trojugena interpres divûm. Ubi Servius; Interpres, Vaticinator, qui mentem deorum mortalibus publicat. Sic

Auguriûm, atque extûm interpretes, apud Cic. in Orat. 155. &
Hominum, divûmque interpres. Virg. 10. Æn. 175.
Portentorum interpretes Galeotæ in Sicilia nominabantur. Cic. 1. de Divin. 39.
Conjector quidam, & interpres portentorum. Cic. 2. de Divin. 62.
Somniorum, atque ominum interpretes, conjectores vocamus. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Interpres Jovis & ſatelles, avis. i. e. Internuntia. Cic. 2. de Divin. 73.
Interpretes & internuntii Jovis, augures. Cic. 13. Philipp. 12.
Interpretes poetarum grammatici. Cic. 1. de Divin. 34.
Interpres juris. Cic. in Topic. 4.
Sanctiſſimus legum interpres. Juven. 4. Sat. 79.
Interpres, Doctor. Cic. 7. Fam. 20. Nullam artem litteris ſine interprete, & ſine aliqua exercitatione percipi poſſe.
Explanationes interpretum. Cic. 1. de Divin. 16. Quod erant multa obſcura, multa ambigua, explanationes adhibitæ ſunt interpretum.
Malus interpres, Malignus verborum alterius enarrator. Ovid. 4. de Pont. 14. 41.
Interpres & nuntius. Cic. ad Brut. 10. Improbiſſimis litteris quidam, fallacibuſque interpretibus ac nuntiis impulerunt in ſpem certiſſimam Conſulatus. [Niſi forte Interpretationibus legendum.
Harum interpres curarum & conſcia, Juno. Virg. 4. Æn. 608.

INTERPRĔTOR, [ἑρμηνεύω, μεταφράζω] āri. Exponere, explicare, explanare. Cic. 2. Off. 5. Nec quicquam aliud eſt philoſophia, ſi interpretari velis, quam ſtudium ſapientiæ.
In diverſum aliquid interpretari. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Beneficium Imperatoris quam pleniſſime interpretari. Jabolenus in l. 3. D. de conſtitut. Principum.
Dicta obſcure interpretari. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Lege interpretari, & æquitate explicare. Cic 9. Philipp. 10.
Auctores interpretari. Cic. 1. de Orat. 158. Omnium bonarum artium ſcriptores ac doctores & legendi, & pervolutandi, & exercitationis cauſa laudandi, interpretandi, &c.
Interpretari nomine aliquo, &c. Plin. lib. 13. cap. 22.
Verborum vim interpretari. Cic. de Fato 20. Idem pro Corn. Balb. 36. Quaſi vero priſcum aliquod aut inſolitum verbum interpretaretur.
Somnium interpretari. Cic. 1. de Divin. 46. Ex quo ita illud ſomnium eſſe interpretntum, ut, &c.
Ad voluntatem interpretari. Liv. 39. 39. Medio reſponſo ſpem ad voluntatem interpretantibus fecerat, ceſſurum Patrum auctoritati eſſe.
Male interpretari, pro Maligne accipere. Senec. Epiſt. 64.
Recte an perperam interpreter, fuerit iſta ejus deliberatio, qui bellum ſuſcepit. Liv. 1. 21.
Interpretari, Judicare. Cic. 3. Off. 113. Reditu enim in caſtra, liberatum ſe eſſe jurejurando interpretabatur, non recte. Budæus.
Interpretari de. Cic. Planco, 16. Att. 16. Quod ſi a te erit impetratum, ſic velim exiſtimes, me de tua liberalitate ita interpretaturum, ut tuo ſummo beneficio me affectum judicem.
Interpretari pro ſua ſapientia aliquid. Cic. 13. Fam. 73.
Interpretari grato animo. Cic. de Clar. Orat. 5. h. e. In bonam partem accipere.
Grate interpretari beneficia ab alio accepta. Plin. 2. Epiſt. 13. ad Priſcum.
Interpretari ex. Cic. de Amicit. 21. Jam virtutem ex conſuetudine vitæ ſermoniſque noſtri interpretemur.
Interpretari in mitiorem partem. Cic. pro Muren. 64. Aut mitiorem in partem interpretarere.
Interpretabatur ſuum numen violari. i.e. Exiſtimabat & judicabat. Plin. in Paneg. cap. 33. extr.
Perverſe interpretaris. Plaut. Truc. 1. 2. 41.
Quum hujus verba interpretor. h. e. Quantum ex hujus verbis colligere poſſum. Plaut. Bacch. 4. 2. 15.
Interpretari memoriæ alicujus, i. e. Reducere in memoriam. Plaut. Epid. 4. 1. 25.

INTERPRETĀTUS, a, um. Partic. paſſ. [ἑρμηνευθεὶς] Expoſitus, explicatus. Cic. 2. de Legib. 29. Cumque Veſta, quaſi focus urbis, ut Græco nomine eſt appellata: quod nos prope idem Græcum interpretatum nomen tenemus: &c. Suet. Neron. cap. 13. Verba ſupplicis interpretata.

INTERPRETANDUS, a, um. aliud Partic. Exponendus, declarandus. Julianus in l. Quum in teſtamento. D. de hæred. inſtituend. Hæc verba ſic interpretanda ſunt.

INTERPRETĀTIO, ōnis. f. [ἑρμηνεία] Cic. in Partit. 27. Et 1. de Orat. 23. Neque ea interpretatione mea aut ornatius explicari, aut planius exprimi poſſint.
Dura interpretatio. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Malitioſa juris interpretatio. V. MALUS.
Interpretatio, inquit auctor ad Heren. 4. 39. eſt Quæ non iterans idem redintegrat verbum, ſed id commutat quod poſitum eſt, alio verbo quod idem valeat.
Interpretatio, Conjectura & judicium. Liv. 2. 8. Non crediderit factum, an tantum animo roboris fuerit, nec traditur certum, nec interpretatio eſt facilis. Budæus.
Interpretatio Pontificum dicebatur, quia Poteſtatem habebant judicum, hoc eſt, quaſi laturi judicium ſedebant, & apud illos de re ipſa diſceptabatur, quam a ſenatu rejectam & ab iis præjudicatam, conſulibus poſtea referentibus ſenatuſconſultum ſequebatur: ut cum ad Pontifices rejectum de domo Ciceronis, frequens collegium omni eam religione liberavit. Cum ad ſenatum relatum eſſet, cenſuit domum illam religione liberatam videri. Cic. 4. Att. 1. vocat Reſponſionem. De domo noſtra nihil adhuc pontifices reſponderunt. V. Guther. de Vet. jur. Pontif. 1. 24.

INTERPRETATIUNCŬLA, æ. f. Hieron. Epiſt. 89. c. 6. Miror quod ſeptuaginta Interpretum libros legas non puros, ut ab eis editi ſunt, & Chriſtiani hominis interpretatiunculam non ſequaris.

INTERPRETĀTOR, ōris. m. Idem quod Interpres. Tertull. adv. Prax. cap. 19.

INTERPRETĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. contra Val. cap. 14. Nomen interpretabile.

INTERPRETĀMENTUM, i. n. [μετάφρασις] Idem quod Interpretatio. Gell. Ex quibus Latinæ linguæ interpretamenta collegimus. Idem lib. 6. cap. 2. Interpretamentum obſcurius. Idem lib. 5. cap. 18. Latinum interpretamentum. Petron. cap. 10. Somniorum interpretamenta.

INTERPRĔTIUM, i. n. Lucrum interemptum & venditum. V. Valeſ. in Ammian. 28. 1.

INTERPUNGO, xi, ĕre. Sen. Epiſt. 40. Nos cum ſcribimus, interpungere conſuevimus.

INTERPUNCTUS, a, um. [διάστικτος] Partic. Quod punctis diſtinctum eſt. Cic. 2. de Orat. 328. Sed & feſtivitatem habet narratio diſtincta perſonis, & interpuncta ſermonibus. Ibid. 3. lib. 171. Interſpirationis enim, non defatigationis noſtræ, neque librariorum notis, ſed verborum & ſententiarum modo interpunctas clauſulas in orationibus eſſe voluerunt.

INTERPUNCTUM, i. n. [διάστιγμα] Diſtinctio. Cic. 3. de Orat. 79. Clauſulas enim, & interpuncta verborum, animæ intercluſio & anguſtiæ ſpiritus attulerunt.

INTERPUNCTIO, ōnis. f. [διάστιξις] Idem. Cic. pro Muren. 25. Res enim ſunt parvæ, prope in ſingulis litteris atque interpunctionibus verborum occupatæ.

INTERPURGO, [διακαθαίρω] āre. pro Purgare, aut Circumpurgare. Plin. lib. 18. cap. 26. Ficus interpurgari, ſeminaria fieri.

INTERPŬTO, [διακαθαίρω] āre. quaſi Per circuitum putare & purgare. Columel. lib. de Arb. extr. Sed omnibus annis fodiri ante Calendas Martias & interputari oportet. Cato cap. 50. Ficus interputato, & in vinea ficos ſuccidito alte, ne eas vites ſcandant. V. Varr de R. R. 1. 30.

INTERQUĔROR, queſtus ſum, quĕri. Liv. 33. 35. Ætolorum principes interqueſti ſunt, quod non idem erga ſuam gentem Romanorum animus eſſet poſt victoriam, qui in bello fuiſſet.

INTERQUIESCO, quiēvi, quiētum, [ἀναπαύομαι] ĕre. Idem quod Quiescere & subsistere paulum, ut mox iterum incipias & pergas. Cato cap. 158. Indidem sume tibi sextarium tepidum: adde vini Coi cyathum unum: bibe: interquiesce. De alvo dejicienda. Cic. de Clar. Orat. 91. Quum hæc dixissem, & paululum interquievissem, Quid igitur, inquit, &c.

Seneca lib. pri. Epist. in ea, quæ est 79. (al. 78.) Sic podagra & chiragra, & omnis vertebrarum dolor, nervorumque interquiescit. H. St.

INTERRĀDO, rāsi, rāsum, [διαξέω] ĕre. Idem quod Circumradere. Columel. de Arbor. cap. 19. Nam si spisse posueris, neque infra quicquam serere poteris: nec sic ipsæ fructuosæ erunt, nisi eas interraseris. Plin. lib. 15. cap. 1. Oleæ attondentur sicut & vites, atque etiam interradi gaudent.

Interradere, pro Limare & polire. Plin. lib. 33. cap. 11. Jam vero mensas repositoriis imponimus, & ad sustinenda obsonia interradimus altera: & interest quam plurimum lima perdiderit. Idem lib. 35. cap. 1. Interrasum marmor. Budæus.

INTERRĀSĬLIS, e. Adj. [διάξεστος] Limatus. Plin. lib. 12. cap. 19. Coronas ex cinnamomo, interrasili auro inclusas.

INTERREGNUM, V. INTERREX.

INTERREX, ēgis. m. [μεσοβασιλεύς, ἀντιβασιλεύς] Qui regis demortui locum tenet, donec alius substituatur. Cic. 1. de Legib. 42. Num idcirco hæ leges justæ haberentur? nihilo, credo, magis illa, quam interrex noster tulit, ut Dictator, quem vellet civium, indicta causa, impune posset occidere.

Creare interregem. Liv. 5. 51. Interrex creatur M. Furius Camillus: qui P. Cornelium Scipionem, is deinde L. Valerium Potitum interregem prodidit: ab eo creati sex Tribuni militum Consulari potestate.

Nominare interregem. Liv. 1. 32. pr. Mortuo Tullo res, ut institutum jam inde ab initio erat, ad patres redierat, hique interregem nominaverant, &c.

Prodere interregem. Liv. 4. 43. Modo prohibentibus Tribunis Patricios coire ad prodendum interregem, modo interregem interpellantibus, ne Senatusconsultum de comitiis Consularibus faceret.

Interregem & ipsum Patricium esse, & a Patritio prodi sine suffragio populi necesse erat. Cic. pro Dom. 38. Auspicia populi Romani, si magistratus Patricii creati non sint, intereant necesse est, quum interrex nullus sit, quod & ipsum Patricium esse, & a Patricio prodi necesse est.

Prodebatur interrex, ut comitia haberet, quum Reip. causa Consules abessent, vel vitio creati fuissent, nec Dictator comitiorum causa dici potuisset, & ejus imperii quinque dies tantum erant. Substituebatur autem illi & alter & tertius, donec creati essent ordinarii Magistratus: nec fuit moris ab eo, qui primus interrex proditus erat, comitia haberi. Quum vero comitia usque eo protrahebantur, ut insequens annus sine Consulibus esset, Interregnum dicebatur. V. Ascon. in Milonianam 13. Liv. 5. 17. pr. Unam expiationem eorum esse, ut Tribuni militum abdicarent se magistratu, auspicia de integro repeterentur, & interregnum iniretur. Ea ita facta sunt ex Senatusconsulto. Interreges tres deinceps fuere, L. Valerius, Q. Servilius Fidenas, M. Furius Camillus.

Interrex cum insignibus imperii, & lictoribus erat: quinque dierum spatio finiebatur imperium. Liv. 1. 17.

Interrex dictus est, quod esset quasi Rex inter regem mortuum & successorem; atque idipsum a principio, quum reges essent: nam postea Interrex etiam dictus, Qui esset quasi inter Consules superiores, & futuros. Cic. 9. Att. 15. Si Sulla potuit efficere, ab interrege ut Dictator diceretur, cur hic non possit? V. seq. dict.

INTERREGNUM, i. n. [μεσοβασίλειον] appellatur Id tempus quo regnum vacat: hoc est, antequam in demortui locum novus rex præficiatur. V. Liv. 1. 17. Auctor de Viris Illust. cap. 3. Post consecrationem Romuli, quum diu interregnum esset, & seditiones orirentur, &c.

Interregnum, per metaphoram Romæ dictum est, Quum loco magistratus Curulis interrex crearetur. Liv. 4. 7. Patricii, quum sine Curuli magistratu Resp. esset, coiere, & interregem creavere: contentio, Consulesne, an Tribuni militum crearentur, in interregno rem complures dies tenuit. V. INTERREX.

Adducere rem ad interregnum. Cic. 8. Att. 9. Aut si per Tribunos plebis non patiatur, tamen quiescat, rem adduci ad interregnum.

Fluit res ad interregnum. V. FLUO.

Inire interregnum. Liv. 6. 1. Interregnum initum, P. Cornelius Scipio interrex: & post eum M. Furius Camillus iterum. Is Tribunos militum Consulari potestate creat.

Redit res ad interregnum. Liv. 8. 23. extr. Ad interregnum res rediit; dilatisque alia atque alia de causa comitiis, quartusdecimus demum interrex. L. Æmilius Consules creat.

Res spectat ad interregnum. Cic. 3. Q. frat. 2. Res videtur spectare ad interregnum.

Res venit ad interregnum. Cic. 9. Att. 11. Permagni ejus interest rem ad interregnum non venire.

INTERRĬTUS, a, um. Adj. [ἄφοβος] Idem quod Imperterritus: ut Mens interrita leti. Ovid. 10. Met. 616.

Virgo sola est interrita. Ovid. 6. Met. 45. Al. Non territa.

Vultus interritus. Quintil. lib. 1. cap. 3.

INTERRŎGO, [ἐρωτάω, ἐπερωτάω, ἔρομαι, ἐπέρομαι, ἀνακρίνω, διαπορέω, πυνθάνομαι] āre. Petere aliquid ab aliquo noscendi gratia. Plaut. Epid. 2. 2. 65.

Ibi illa interrogat illam, Qui scis? quis id dixit tibi?

Interroga si venerit. Plaut. Pœn. 3. 4. 20.

Si exierit leno, censetis hominem interrogem,
Meus servos si ad eum venerit, necne?

Interrogo me identidem, an audierim, an viderim. Plin. in Paneg. cap. 64. Cic. in Orat. 137. Ut interrogando urgeat, ut rursus quasi ad interrogata sibi ipse respondeat.

Interrogabat suos in clamore ipso, quis esset qui fame plebem necaret. Cic. 2. Q. frat. 3.

Interrogabat quædam geometrica de dimensione quadrati. Cic. 1. Tusc. 57. Et 2. de Orat. 120. Interrogatus quid latraret?

Interrogare de. Cic. in Partit. 2. Sic ego te vicissim eisdem de rebus interrogem.

Minutatim interrogare. V. Minutatim, in MINUO.

Interrogassit, pro Interrogaverit: verbum XII tabularum. Cic. 3. de Legib. 6. Quum magistratus judicassit, interrogassitve, per populum multæ pœnæ certatio esto.

Interrogare, pro Accusare. Tacit. 13. Ann. 14. Sane pepigerat Pallas, ne cujus facti in posterum interrogaretur. Unde &

Legibus interrogari, pro Postulari. Liv. 38. 50. Neminem unum civem tantum eminere debere, ut legibus interrogari non possit: nihil tam æquandæ libertatis esse, quam potentissimum quemque posse dicere causam.

Interrogatus lege repetundarum. Vellei. 2. 13.

INTERROGĀTIO, ōnis. f. [ἐρώτησις, πεῦσις] Petitio. Cic. de Fato, 29. Recte genus hoc interrogationis ignavum atque iners nominatum est. V. IGNAVUS.

Acuta interrogatio. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Circumspecta interrogatio. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Insidiosa interrogatio. Plin. lib. 1. epist. 5. ad Voconium, Nec me laqueis tam insidiosæ interrogationis involveram.

Opportuna interrogatio. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Longius repetita interrogatio. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Scitæ interrogationes. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Testium interrogatio. Tacit. 6. Ann. 47.

Instare interrogationi. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Instare interrogatione. Quintil. lib. 6. cap. 3.

INTERROGĀTIUNCŬLA, æ. f. [ἐρωτημάτιον] dimin. Cic. in Parad. procem. Sed minutis interrogatiunculis, & quasi punctis quod proposuit, efficit. Idem 4. de Fin. 7. Pungunt quasi aculeis, interrogatiunculis angustis.

INTERROGĀMENTUM, i. n. [πεῦσις] Gloss. Vet.

INTERROGĀTOR, ōris. m. [ἐπερωτητής] Gloss. Vet. & Ulpian.

INTERROGATŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Marc. 2. 25. Interrogatorio sono legendum est; Adam ubi es? Vox est apud JCtos frequens.

INTERROGATĪVUS, a, um. Adj. Vox apud Grammaticos. V. Priscian. lib. 17.

INTERROGATĪVE, Adv. Ascon. in Verr. bis. Et Tertull. adv. Marc. 4. 41.

INTERRUMPO, ūpi, uptum, [διαῤῥήγνυμι] ĕre. Rumpere, vastare, sive per medium rumpere, & effringere. Cic. 10. Fam. 23. Pontes quos feceram interrupi. Liv. 2. 10. Itaque monere, prædicere, ut pontem ferro, igni, quacunque vi possent, interrumpant.

Ordinem interrumpere, Confundere. Columel lib. 11. cap. 2. Ne inter hanc quasi turbam operum negligentius olitoris officia descripsisse videar, aut nunc ordinem reliquarum culturarum cœptum interrupisse, &c.

Mediam orationem aliquorum interrumpere. Cæs. 3. Bell. Civil. 19.

Somnos interrumpere, Interturbare. Plin lib. 18. cap. 4.

Singultus interrumpens pias querelas. Ovid. 11. Met. 420.

Interrumpere, Aliquid dicentem facientemve impedire. Cæs. 1. Bell. Civil. 75. Improviso ad vallum advolat, colloquia interrumpit, nostros repellit a castris. Plaut. Trin 5. 2. 25. Sermonem interrumpere.

Interrumpere iter amoris & officii. Cic. 4. Att. 71. Si forte rarius tibi a me quam a ceteris litteræ redduntur, peto a te ut id non modo non negligentiæ meæ, sed ne occupationi quidem tribuas: quæ etsi summa est, tamen nulla esse potest tanta, ut interrumpat iter amoris nostri & officii mei.

INTERRUPTUS, a, um. Partic. [διεῤῥηγμένος] Liv. 26. 5. extr. Et quæ, dum paveat, Romanis interrupta acies videatur, eam &c. [an Pateat?

Amnis interruptus aquis. Lucan. 2. 213.

Interrupta consuetudo longis temporum intervallis, Intermissa. Cic. 15. Fam. 14. Postremo, ut amicitia nostra, quæ summis officiis ab utroque culta est, sed longis intervallis temporum interruptam consuetudinem habuit, confirmaretur vehementius.

Ignes interrupti. Virg. 9. Æn. 239.

Itinera interrupta, & impervia. Tacit. 3. Ann. 31.

Pendent opera interrupta. Virg. 4. Æn. 88.

Interruptæ atque morientes voces. Cic. pro Cœl. 59. Quum me intuens flentem, significabat interruptis atque morientibus vocibus, quanta impenderet procella urbi.

Interruptum & Continuatum, contraria. Cic. 3. de Orat. 207. Et quod continuatum & interruptum, & imago, & sibi ipsi responsio.

Interrupta contexere. Cic. 1. de Legib. 9. Et ego animi pendere soleo, quum semel quid orsus, si traducor alio, neque tam facile interrupta contexo, quam absolvo instituta.

Inter quasi rupta, per tmesin pro Interrupta quasi. Lucret. lib. 5. 863.

INTERRUPTE, Adv. [διεῤῥηγμένως] Incise, vel cæsim, aut divise. Cic. 2. de Orat. 329. Erit autem perspicua narratio, si verbis usitatis, si ordine temporum conservato, si non interrupte narrabitur.

INTERRUPTIO, ōnis. f. Quintil. 9. 2. Ἀποσιώπησις, quam Cicero reticentiam, Celsus obticentiam, nonnulli interruptionem appellant. Macrob. Somn. Scip. 2. 5. Interruptio non unius generis.

INTERRUPTOR, ōris. m. [διαφθορεύς] Gloss. Gr. Lat.

INTERSCALMIUM, [μεσοσκάλμιον] Budæus, Interscalmia, Spatia inter remiges dicta sunt. Baysius putat esse Interscalmium, Spatium illud in navi quod est inter scalmum & scalmum. Hac voce usus est Vitruv. lib. 1. cap. 2. Navibus interscalmio, &c. V. Voss. Lex. Etymolog.

INTERSCAPILIUM, i. n. [μεσώμιον] Perottus, Scapilium veteres pro Tergo usurparunt: & aliquando pro Ipsa scapula. Unde & Spatium quod inter scapulas est, Interscapilium nominavere. Cæl. Aurel. Acut. 3. 3.

INTERSCINDO, ĭdi, issum, [διακόπτω] ĕre. Per medium scindere. Liv. 28. 7. pr. Adeo arcto interscinditur freto, ut ponte continenti jungatur. de Chalcide urbe. Cic. 2. de Legib. 10. Nec quia nusquam erat scriptum, ut contra omnes hostium copias in ponte unus assisteret, a tergoque pontem interscindi juberet. Gell. lib. 12. cap. 1. conf. Cæs. 2. Bell. Gall. 9.

INTERSCRĪBO, psi, ptum, [διαγράφω] ĕre. In medio scribere. Plin. lib. 7. Epist. 9. ad Tuscum, Poteris & quæ dixeris post oblivionem retractare, multa retinere, multa transire, alia interscribere, alia rescribere. conf. Solin. cap. 46.

INTERSĔCO, secui, sectum & secātum, [διατέμνω] āre. Per medium secare. Auct. ad Heren. lib. 3. 24. Ut ipsa pronuntiatione res ipsas quas demonstravimus, inserere, atque intersecare videamur in animis auditorum.

INTERSECTIO, ōnis. f. Vitruv. lib. 3. cap. 3.

INTERSĔCĪVUS, & INTERCĪSĪVUS, a, um. Frontin. de Col. V. Rigalt. Gloſſ. & Gœſ Indic. v. Intercifivum

INTERSĒPIO, pſi, ptum, [διαφράττω] īre. Veluti ſepibus quibuſdam intercludere, & iter impedire. Liv. 34. 40. pr. Per triduum inſequens territavit eos, nunc præliis laceſſendo, nunc operibus interſepiendo quædam, ne exitus ad fugam eſſet. Idem 1. 27. Id factum magnæ parti peditum Romanorum conſpectum abeuntis Albani exercitus interſepſit. Interſepire urbem vallo. Liv. 25. 11.

INTERSEPTUS, a, um. Partic. ut
Interſeptum iter, Occupatum. Cic. pro Corn. Balb. 43. Ne interſeptum ſit his iter perpetuo ad hoc ampliſſimum præmium civitatis.
Interſepta foramina. Cic. 1. Tuſc. 47.

INTERSEPTUM, i. n. [διάφραγμα] Gloſſ. Gr. Lat.

INTERSĔRO, sēvi, sĭtum, [διαφυτεύω] ĕre. In medio plantare, ſeminare, inſerereve. Columel. lib. 3. cap. 16. Coæquato deinceps paſtinato, malleolus ordinariis vitibus interſerendus eſt.
Omnia pomis interſita. Lucret. lib. 5. 1376.
Interſita peregrinatio. Plin. lib. 3. Epiſt. 19.

INTERSĔRO, ſerui, ſertum, [παρεμβάλλω] ĕre. Interponere. Plin. Epiſt. 19. lib. 3. ad Calviſium Rufum, Prædia agris meis vicina, atque etiam interſerta, venalia ſunt. Alii rectius legunt, Inſerta. q. V. Plin. lib. 28. cap. 19. Ut potioni interſeri poſſint. Vetus codex habet Interi.
Oſcula interſerere. Ovid. 10. Met. 559.
— mediis interſerit oſcula verbis.

INTERSIGNIUM, i. n. Locus inter duo ſigna. V. Salmaſ. in Plin. Exerc. p. 460. ed. ſec.

INTERSISTO, ĕre. pro Reſiſtere in medio ſpatio. Quintil. lib. 8. cap. 3. Quia ultima prioris ſyllabæ littera, quia exprimi niſi labris coeuntibus non poteſt, aut interſiſtere nos indecentiſſime cogit, aut continuata cum inſequente, in naturam ejus corrumpitur. Item lib. 9. cap. 4. Interſiſtentes clauſulæ.
Interſiſtit oratio. Quintil. lib. 9. cap. 4. Tum vocalium concurſus: qui quum accidit, hiat, & interſiſtit, & quaſi laborat oratio.
Interſiſtitur, imperſonale. Quintil. lib. 9. cap. 4. p. 839 Bur. Tum longæ per ſe, & veluti opimæ ſyllabæ, aliquid etiam medii temporis inter vocales, quaſi interſiſtatur, aſſument.

INTERSPERGO, ĕre, unde INTERSPERSUS, a, um. Partic. Apul. Met. 5. p. 165. Interſperſus rara canitie.

INTERSPĪRO, [διαπνέω] āre. De medio, ſeu Per medium ſpirare. Cato R.R. cap. 112. Manu comprimito acina, ut combibant aquam marinam: ubi impleverit dolium, operculo operito, relinquito qua interſpiret.

INTERSPIRĀTIO, ōnis. f. [διαπνοὴ] Cic. 3. de Orat. 171. Interſpirationis enim, non defatigationis noſtræ, &c. Plin. lib. 23. cap. 1.

INTERSTERNO, ſtrāvi, ſtrātum, [διαστρωννύω] ĕre. In medio ſternere. Juſtin. lib. 1. 2. Hæc Babyloniam condidit, murumque urbi cocto latere circumdedit, arena, pice, bitumine interſtrato. Plin. lib. 29. cap. 2.

INTERSTINGUO, ſtinxi, ſtinctum, [διασβεννύω] ĕre. Per intervalla aliqua exſtinguere. Feſtus, Ignis Veſtæ ſi quando interſtinctus eſſet, virgines verberibus afficiebantur. Apul. Met. 4. p. 147. Jamque protinus obliſis faucibus interſtinguere cum debuiſſet.
Ignes interſtinguere. Lucret. lib. 5. 760.
Quæ faciunt ignes interſtingui atque perire? Antiquum.

INTERSTINCTUS, a, um: Partic. [διάστικτος] Martian. Capella lib. 1. Dehinc veſti admodum candidæ obducit amictus hyalinos, quos ſtellantibus oculis interſtinctos crebri vibratus ignium luminabant. i. e. Variegatos, diſtinctos. Budæus. Fortaſſe legendum Intertinctos. [Ex Plinii vitioſa lectione hanc arripuit conjecturam. V. INTERTINCTUS.
Spatia interſtincta columnis. Stat. 3. Silv. 5. 90.

INTERSTĬTIO, ōnis. f. [μεταπαυσωλὴ] Ceſſatio, vacatio. Gell. lib. 20. cap. 1. Velut quoddam juſtitium, id eſt juris inter eos quaſi interſtitionem quandam, & ceſſationem.

INTERSTĬTIUM, i. n. [διάστημα] Diſtantia & intervallum. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Quum quatuor ſint elementa, ex quibus conſtant corpora, terra, aqua, aer, ignis: tribus ſine dubio interſtitiis ſeparantur, quorum unum eſt a terra uſque ad aquam, &c.
Lunæ interſtitium, Interlunium. Apul. Difficultas itineris, ac globoſi ſideris interſtitium. V. Ammian. 20. 3. ad fin.
Dicitur etiam de Tempore. Tacit. 5. Ann. 4. 2. Dandum interſtitium pœnitentiæ ſenis.

INTERSTRĔPO, ſtrepui, ſtrepĭtum, [διαψοφέω] ĕre. Strepitum emittere inter alios. Virg 9. Ecl. 36.
Digna ſed argutos interſtrepere anſer olores. Poteſt etiam diviſe legi. [Nec aliter legitur in codd. emendatis.

INTERSTRINGO, ſtrinxi, ſtrictum, [διασφίγγω] ĕre. Idem quod Conſtringere. Plaut. Aulul. 4. 4. 32.
Ibo hinc intro, atque illi ſocieno tuo jam interſtringam gulam.

INTERSTRUO, ſtruxi, ſtructum, [διαδομέω] ĕre. Sil. lib. 10. 149.
— Teleſinus ad oſſa
Illiſo ſaxo, qua ſpina interſtruit artus,
Occumbit. i. e. Ubi ſpina, quæ eſt in medio dorſi, artus connectit. Adde Tertull. de Coron. Mil. cap. 10. & ad Marc. 4. 39.

INTERSUM, [ἐγκαθίστημι] V. INTEREST.

INTERTĀLEO, āre. Verbum antiquum. Taleas, Sciſſiones lignorum, vel præſegmina Varro dicit de R. R. lib. 1. Nam etiam nunc ruſtica voce intertaleare dicitur dividere, vel excidere. Ramum ex utraque parte æquabiliter præciſum, quas alii clabulas, alii taleas appellant. Nonius 4. 473. [Ita diſtinguendus hic locus eſt, ut priora verba Grammatici eſſe appareat, poſteriora Ramum &c. Varronis, apud quem cap. 40. ejuſdem libri ſimiliter leguntur. conf. Cang. Gloſſ. in Taliare.

INTERTERO, V. INTERTRIGO.

INTERTEXO, texui, textum, ĕre. Macrob Somn. Scip. 1. 6. pr. Animæ deum partes ex pari & impari intertexuiſſe.

INTERTEXTUS, a, um. Partic. [διυφαντὸς] ut, Intertexta veſtis. Quintil lib. 8. cap. 5. Neminem deceat intertexta pluribus notis veſtis.
Flores intertexti hederis. Ovid. 6. Met. 128.
Telæ intertextæ. Stat. 3. Silv. 5. 9.

INTERTIGNIUM, i. n. Intervallum quod eſt inter duo tigna. Vitruv. lib. 4. cap. 2. V. Bald. Lex. Vitruv. p. 62.

INTERTINCTUS, a, um. Plin. lib. 36. cap. 8. Thebaicus intertinctus aureis guttis, invenitur in Africæ parte Ægypto adſcriptæ. [Sed emendati libri Interſtinctus exhibent, nec poteſt aliud verbum eſſe.

INTERTRĂHO, traxi, tractum, [μεθέλκω] ĕre. De medio trahere. Plaut. Amph. 2. 2. 41.
Nunquam edepol tu mihi quicquam creduis poſt hunc diem,
Ni ego illi puteo, ſi occœpſo, animam omnem intertraxero. h. e. Continua tractione omnem aquam penitus exhauſero. Animam putei vocat Aquam, ut quæ inſtar animæ latet intus in puteo. V. Voſſ. Etym.

INTERTRĪGO, īnis. f. [διάτριμμα] Malum eſt quoddam, quum femina equitatu, aliave ſimili de cauſa, atteruntur, aduruntur que. A Græcis παράτριμμα dicitur. Dioſcorides autem παράτριμμα, id eſt Intertriginem vocat, quum pes pedem, vel ungula ungulam terit: ut in genere veterinario contingit, id eſt jumentis. Columel. lib. 7. cap. 5. Subluvies & intertrigo pice per ſe liquida, vel alumine, & ſulphure atque aceto miſtis litæ eruentur. V. in INTERO. Etſi potius ſit ab INTERTERO, ut & duæ ſeqq. dictt.

INTERTRĪMENTUM, i. n. [διάτριμμα] Varro 4. de L. L. 36. Detrimentum a detritu dicitur: quod ea quæ trita ſunt, minoris pretii ſunt. Ab eadem mente intertrimentum, ab eo quod duo quæ inter ſe trita ſunt, etiam diminuta ſunt. Ter. Heaut. 3. 1. 39.
Nunc quum ſine magno intertrimento non poteſt
Haberi, quidvis dare cupis. Cic. 3. Verr. 132. de æde Caſtoris, quam P. Junius ſartam tectam tradere debebat. Cum eo ſine ullo intertrimento (inquit) convenerat jam quemadmodum traderetur. In impreſſis libris Nutrimento mendoſe legitur. Aſconius in loc. Detrimentum, unius partis eſſe poteſt: Intertrimentum vero dantis & accipientis. Hæc ille. Secundum quod Cicero Intertrimentum, pro Communi conficiendi alicujus negotii jactura poſuit. Budæus.
Intertrimentum, pro Evanida argenti parte, quæ in excoctione deperit *dechetum* aurifices appellant. Liv. 32. 2. Carthaginienſes eo anno argentum in ſtipendium primum impoſitum advexerunt: id quia probum non eſſe Quæſtores renuntiaverunt, experientibuſque pars quarta decocta erat, pecunia Romæ mutua ſumpta, intertrimentum argenti ſuppleverunt. Budæus.
Intertrimentum, pro Eo quod in unaquaque re deperditur, ac decedit. Liv. 34. 7. In auro vero, in quo, præter manus pretium, nihil intertrimenti fit, quæ malignitas eſt? i. e. Nihil jacturæ.

INTERTRĪTŪRA, æ. f. Idem. Scævola in l. pignori. §. ult. D. de pignor. action. Quæro intertrituram, quæ ex operis facta eſt, utrum Titius debitor, an Seius agnoſcere debeat.

INTERTURBO, [διαταράττω] āre. Valde turbare. [Immo inter agendum aliquem turbare. H. St.] Ter. And. 4. 1. 39.
Quis homo iſtuc? P. Davos. C. Davos? P. interturbat omnia.

INTERTURBĀTIO, ōnis. f. [διατάραξις] Liv. 23. 8. Ipſique valetudinem excuſans patri, animi quoque ejus mirabilem interturbationem quum quæreret, &c.

INTERTURRIUM, i. n. Valla in Thucyd. lib. 3. pro Μεταπύργιον. H. St.

INTERVĂCO, [διαλείπω] āre. In medio vacuum manere. Columel. lib. 4. cap. 32. Bulbus tripedaneis intervacantibus ſpatiis obrutus, anno celerius maturam perticam præbet.

INTERVALLUM, i. n. [διάστημα, διάλειμμα] Spatium quod eſt inter palos, vallum caſtrenſe conſtituentes: a quo omne ſpatium, intervallum eſt appellatum. [Ita Perottus. & ita Varro. Vide VALLUM. H.St.] Iſidor. 15. 9. Intervalla ſpatia ſunt inter capita vallorum, i. e. Stipitum, quibus vallum fit. Deinde generatim, ut, Plin. lib. 6. cap. 22. &c. Septem dierum intervallo taxato. Cæſ. 1. Bell. Gall. 51. Paribuſque intervallis Harudes, Marcomanos, &c. Subaudi Conſtituerunt.
Intervallum annuum regni, Dum vacat regnum per annum. Liv. 1. 17. Quinque dierum ſpatio finiebatur imperium, ac per omnes in orbem ibat, annuumque intervallum regni fuit.
Intervalla permittere. Plin. in Paneg.
Intervallum fuit. Plaut. Rud. 1. 2. 49.
Eodem intervallo. Cic. 7. Verr. 6. Ne quum in Sicilia quidem fuit, eodem intervallo pars ejus belli in Italiam ulla pervaſit. i. e. Eodem tempore.
Aeris intervallum. Lucret. lib. 4. 188.
Litterarum intervallum. Cic. 7. Fam 18. Tu, ſi intervallum longius erit mearum litterarum, ne ſis admiratus.
Negotiorum intervalla. Paterc. lib. 1. 13. 3. Neque enim quiſquam hoc (Scipione) elegantius intervalla negotiorum otio diſpunxit: ſemperque aut belli, aut pacis ſerviit artibus.
Requietis intervalla habere. Cic. 1. de Fin. 49. Et ad dolores ita paratus eſt, ut meminerit maximos morte finiri, parvos multa habere intervalla requietis. h. e. Multas habere horas in quibus quieſcere poſſit æger.
Siderum intervalla. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Per intervalla, Alternatim. Auctor de Viris Illuſt. cap. 4. Singulos per intervalla, ut vulnerum dolor patiebatur, inſequentes interfecit. [i.e. Relicto intervallo, ſeu ſpatio mediocri, ſequentes.
Moveri Intervallis, Per certa horarum & temporis ſpatia. Cic. 1. Acad. 27. Quæ autem moveantur, omnia intervallis moveri: quæ intervalla item infinite dividi poſſint.
Longo intervallo. Cic. pro Roſc. Amer. 11. Longo intervallo judicium inter ſicarios hoc primum committitur. i. e. Poſt longum intervallum.
Longo interjecto intervallo. V. INTERJICIO.
Paribus intervallis. Plin. lib. 2. cap. 11.
Tanto intervallo. Cic. 15. Fam. 14. Primum ut te quem jam diu facio plurimi, tanto intervallo viderem: deinde ut tibi, &c. i. e. Poſt tantum intervallum.
Ex intervallo. V. EX, præpoſitionem.
Ex tanto intervallo. Liv. lib. 3. 38. Cur ex tanto intervallo rem deſuetam uſurparent.
Intervallum deinde haud magnum populationibus fuit. Liv. 1. i. e. Paulo poſt populati ſunt.
Intervallo facto. Liv. 2 2. pr. Regnaſſe deinde Servium Tullium: ne intervallo quidem facto, oblitum tanquam alieni regni Superbum Tarquinium, velut hæreditatem gentis, ſcelere ac vi repetiſſe.
Dare alicui intervallum ſolvendi. Ulpian. in l. ſi vero. §. ſi poſt. D. Mand. vel cont.
Intervalla, Cic. in Orat. 181. vocat Syllabarum tempora, brevia, longaque.

gaque. Ut numerus intervallis, compositio vocibus &c. appareat. hoc est ex longis & brevibus syllabis, quæ suis temporibus distinctæ sunt. Breves enim syllabæ tempus unum, longæ vero duo habere dicuntur.

INTERVALLATUS, a, um. Adj. [διαλελειμμένος] ut, Intervallata febris, quam Intermittentem & revertentem vocamus. Gell. lib. 17. cap. 12. Hæc biduo mèdio intervallata febris.
Tempore brevi intervallato Ammian. 26. 2. V. 29. 17.

INTERVELLO, velli, (vel vulsi) vulsum, [διακτίλλω] ĕre. Idem quod Evellere, vel De medio vellere. Plin. lib. 17. cap. 27.
Barbam intervellere. Sen. Epist. 115. Quod faciunt ii, qui barbam vellunt, aut intervellunt. i. e. Qui aut evellunt totam, aut aliquos tantum pilos, quo rariorem faciant.
Poma omnia intervelli melius est. Columel. lib. 4. cap. 33. Adde 5. 10.

INTERVULSUS, a, um. Partic. ut, Intervulsa serie. Solin. cap. 5.

INTERVĔNIO, vēni, ventum, [ἐφίσημι, ἐπέρχομαι] īre. In medio negotio, quasi ex insidiis supervenire, & opprimere in ipso actu qui rem celatam vellent. Ter. in prologo Hec. 2.

Hecyra est huic nomen fabulæ: hæc quum dàta est
Nova, novum intervenit vitium & calamitas. Cic. 15. Att. 11.

Quam orationem quum ingressus essem, Cassius intervenit.
Intervenio, cum accusativo. Tacit. 3. Ann. 23. pr. Lepida ludorum diebus qui cognitionem intervenerant, theatrum cum claris feminis ingressa, &c.
Intervenit majori minor cogitatio. Liv. 29. 6. pr.
Iræ interveniunt. Plaut. Amph. 3. 2. 59.

Iræ interveniunt, redeunt rursum in gratiam.

Malum avitum deinde intervenit iis cogitationibus, regni cupido. Liv. 1. 6. extr.
Nox intervenit prælio. Liv. 23. 18. Plures cecidissent, ni nox prælio intervenisset.
Plangor intervenit omni verbo. Ovid. 11. Met. 708.
Cœptis intervènire. Liv. 1. 36. pr. Muro quoque lapideo circumdare urbem parabat, quum Sabinum bellum cœptis intervenit.
Malo intervenire. Plaut. Mil. 4. 8. 23. Malo ne interveneris quæso, dum resipiscit. i. e. Vide ne dum festinas, accipias malum. [Sed V. Gronov. qui Verbum esse putat Malo.
Intervenire, pro Se interponere. Suet. Cæs. cap. 30. Verum neque Senatu interveniente, & adversariis negantibus ullam se de Repub. facturos pactionem, in citeriorem Galliam rediit.
Prætorem intervenire oportet, si quis impediat eum qui emit, quo minus ei res tradantur. Ulpian. in l. At si quis. in princip. D. de religios. & sumptibus funerum. conf. INTERVENIENS & INTERVENTUS.
Cautiones intervenire solent, quum socii dividunt societatem de eo quod sub conditione debetur. Paulus in l. Quum socii. D. Communi dividundo.
Si culpa ejus nulla intervenerit. Ulpian. in l. Quum res. §. Sed si id petatur. D. de legat. 1.
Flumine interveniente via constitui potest, si aut vado transiri potest, aut pontem habet. Paulus in l. ultima. D. de servitut. rustic. prædiorum.
Fraus venditoris intervenit. Ulpian. in l. Communi. §. ult. D. Communi dividundo.
Inimicitiæ capitales intervenerunt inter procuratorem & dominum. Ulpian. in l. Filius familiâs. §. ult. D. de procuratoribus.
Negotiis meis vel alterius intervenire, i. e. Se immiscere negotiis, vel negotia gerere, seu administrare. Papinianus in l. Seio. D. de annuis legatis. Seio amico fidelissimo, si voluerit, sicut meis interveniebat, eodem modo filiorum meorum negotiis intervenire: annuos senos aureos præstari volo. Scævola in l. Mævia. D. eod. tit. Si rebus nepotis mei intervenerit, omnemque administrationem rerum nepotis mei ad sollicitudinem suam revocaverit.
Intervenire, Interesse. Cicero, Quod non esset factum, si ipse intervenissem.
Interventum est alicui de improviso. Impersonale. Ter. Heaut. 2. 2. 40.

INTERVENIENS, entis. Partic. [ἐπερχόμενος] Cic. 3. Tusc. 38. In magna parte vitæ dolore non interveniente.
Desertis intervenientibus, h. e. Interjectis. Plin. lib. 5. cap. 7.
Flumine interveniente cui nomen est Vior. h. e. Interlabente vel interfluente. Plin. lib. 5. cap. 1.
Interveniens est Intercedens, Suet. Claud. cap. 38. Quod contra vetitum cocta vendentes multasset, villicumque intervenientem flagellasset.

INTERVENTIO, ōnis. f. Intercessio, & interpositio fidei, seu fidejussio, l. 7. §. 3. Dig. de minoribus. Et l. 13. Cod. Theod. de Hæreticis: sine ulla gratiæ interventione pellantur.

INTERVENTUS, ûs. m. [ἐπέλευσις] Cic. 16. Att. 11. Caleni interventum & Calvenæ cavebis.
Arbitri interventu, l. 7. §. 1. Dig. de tribular. Act.
Feriarum interventu impeditus est actor. Ulpian. in l. Sed etsi. §. Si feriæ. D. Ex quib. caus. majores, &c.
Judicis interventu hæc omnia debent ad effectum perduci. Pomponius in l. Quintus. in fine. D. de annuis legatis. Ulpian. in l. Illud. §. 1. D. de tributoria actione.
Juris interventus. Marcell. in l. 2. D. de natalibus restituendis, Interdum etsi servi nati sint, ex postfacto juris interventu ingenui fiunt.
Loci sacri & religiosi interventus, etiam itineris servitutem impedit. Paulus in l. Servitutes prædiorum rusticorum.
Malorum nullo interventu. Cic. 1. de Nat. Deor. 112.
Meliorum interventu vitia pensantur. Tacit. 4. Hist. 74.
Noctis interventu. Cæs. 3. Bell. Gall. 15. extr.
Tutoris interventus. Marcellus in l. Servus decem. D. de solutionibus.

INTERVENTOR, ōris. m. [ἐπελευστής] Qui intervenit, & impedit agentem aliquid. Cic. de Fato 2. Omnis fere nostra in his deliberationibus consumebatur oratio, idque & sæpe alias, & quodam liberiore quam solebat, & magis vacuo ab interventoribus die.
Interventor, pro Fidejussore, in l. Licet. D. De obsequiis a liberis & libertis præstandis, Ulpianus utitur, & Lampridius in Commodo cap. 4. Paternum autem (inquit) hujus cædis auctorem, &, quantum videbatur, paratæ necis Commodi conscium & interventorem. Bud. [Sed rectius legitur Interventurum, ne conjuratio &c.

INTERVĒNIUM, i. n. [μεσοφλέβιον] Spatium illud quod est inter venas terræ. Vitruv. lib. 8. 1. Sed non per intervenia dilabantur & decrescant. Idem lib. 2. cap. 6. & 7.

INTERVERTO, ti, sum, [ὑπεξαιρέομαι] ĕre. Callide surripere: quod plerumque fit, quum rem commodatam, aut depositam, aut creditam, dolo ne restituatur domino, efficimus, auctore Valla lib. 5. 23. Dicimus autem Intervertere aliquem simpliciter, & Intervertere aliquem re aliqua, & Intervertere rem aliquam. Plaut. Asin. 2. 1. 10.

Unde sumam? quem intervortam? quo hanc celocem conferam?

Idem Pseud. 3. 2. 110.

Ut me, si posset, muliere intervorteret.

Cic. 6. Verr. Candelabrum, quod rex Ægypti Jovi Capitolino dono tulerat, a Verre, qui illud commodato a rege acceperat, interversum esse conqueritur. V. Partic. INTERVERSUS. Marcellus Jurisc. in l. Si duo. D. depositi, Si duo hæredes rem apud defunctum depositam dolo interverterint.
Possessionem intervertere. Marcellus in l. Si quis rem, quam. D. de acq. vel amit. possess.
Intervertere, & ad se transferre. Cic. 2. Philip. 79. Ille induxit ut peteret: promissum & receptum intervertit, ad seque transtulit.
Intervertere, Subvertere, evertere. Paulus in l. Amissione. D. de capitis diminutione, Quæ salva civitate accidit per quam publica jura non interverti constat. Idem in l. Tutelas. D. de capitis diminutione, Legitimæ tutelæ ex XII Tab. intervertuntur eadem ratione qua & hæreditates. Budæus.
Intervertere, pro Decoquere. Tacit. 2. Hist. 95. 4. Novies millies sestertiûm paucissimis mensibus intervertisse creditur.

INTERVERSUS, a, um. Partic. ut, Ædilitas interversa. Cic. pro Domo, 112. Is posteaquam intellexit, posse se, interversa Ædilitate, &c.
Donum interversum, Furto ablatum. Cic. 6. Verr. 68. Qui si intellexerint, interverso regali hoc dono, graviter vos tulisse.
Res interversæ. Tac. 16. Ann. 10. pr. Sed initium detegendæ sævitiæ præbuit, interversis patroni rebus ad accusationem transgrediens Fortunat. libertus.

INTERVERSIO, ōnis. f. Tertull. advers. Marc. 1. 20. pr. O Christe, patientissime Domine, qui tot annos interversionem prædicationis tuæ sustinuisti.
Regulæ interversio. Ibid. 3. 1.

INTERVERSURA, æ. f. Versura. Hygin. de Lim. Const. p. 178. ed. Goes. Ubi ferramento nisi ad interversuram non utuntur. Adde p. 198. & 218.

INTERVERSOR, ōris. m. Qui intervertit i. e. intercipit aliquid ex pecunia publica. l. 8. Cod. de jure fisci.

INTERVERTĬBĬLIS, e. Adj. Saresb. 4. 35. Intervertibilis inconstantia.

INTERVĪBRO, āre. Mart. Capell. lib. 6. p. 191. Tandem reglutinatis ab æthræ intervibrantis admiratione luminibus, &c.

INTERVĬGĬLO, āre. Sen. Epist. 83. Incipit Singulos dies. Somno parcissimo utor, & quasi intervigilo, satis est vigilare desiisse. [In edit. Rom. Interjungo. H. St. V. Lips.

INTERVIGILANS, antis. Partic. Lamprid. in Alex. cap. 61. Unus ex Germanis ingressus, dormientibus cunctis, solo tantum imperatore intervigilante visus est.

INTERVIGILIUM, i. n. Saresb. 2. 15. Quodam quasi intervigilio.

INTERVĪREO, ēre. Claudian. de Raptu Proserp. lib. 2. 100.

Non sic innumeros arcu mutante colores
Incipiens redimitur hiems, quum tramite flexo
Semita discretis intervirét humida nimbis.

h. e. Inter alios colores viret. De arcu cælesti. Et Stat. 4. Theb. 98. de angue,

—lætisque minax intervirét herbis.

INTERVĪSO, vīsi, vīsum, [διεπισκέπτομαι] ĕre. quasi Iterum visere, vel Interdum visere. Plaut. Aulul. 2. 2. 25.

Aurum mihi intus harpagatum est. nunc hic eam rem volt, scio,
Mecum adire ad pactionem: verum intervisam domi.

Al. Domum. Idem Sticho 1. 2. 90.

Nunc, soror, abeamus intro. PI. immo intervisam prius domum.

Cic. 7. Fam. 2. Quodque nos minus intervisis, hoc fero animo æquiore.
Crebro intervisere. Cic. 1. Q. frat. 2. extr. Urbanam expolitionem urget ille quidem & Philotimus & Cincius: sed etiam ipse crebro interviso: quod est factu facile. V. Suet. Aug. cap. 24.

INTERŬLUS, a, um. Adj. dimin. Interior. Mart. Capell. lib. 9.

Quin etiam interulos gaudens dissolvere nexus.

INTĔRŬLA, æ. f. Plerique omnes dicunt eam esse, quam vulgo *Camisiam*, h. e. Tunicam corpori proximam, appellamus. Hujus meminerunt Horatius, & Martialis, & Apuleius lib. 8. Met. p. 205. & Valer. in Epist. ad Rufinum, Valerianus Imperator in quadam epistola apud Trebellium Pollionem in vita Claudii cap. 14. & Aurelianus Imperator in alia epistola apud Flavium Vopiscum in vita Bonosi extr. & Martianus Capella lib. 1. ubi scribit Tritoniam Psyche donasse interulam. [Interulæ ubi Horatius & Martialis meminerint viderit auctor hujus observationis. Sed forte Subuculam intelligi volebat, cujus meminit Hor. quam eandem ac Interulam fuisse docet Salmas. ad Tert. de Pall. p. 410. V. SUBUCULA.
Beroald. in Sueton. Neronem cap. 48. Tunicatus, Indutus sola tunica, quam vulgo Camisiam vocant, quæ & Interula vocatur. H. St.

INTERUNDĀTUS, a, um. Adj. Solinus cap. 27. Hoc fulvum nigrantibus segmentis interundatum, varietate apprime decet. h. e. In undarum figuram distinctum.

INTERVOCALĬTER, Adv. Apul. 9. Met. p. 231. Intervocaliter clamare, i. e. Alta voce. V. Indic. Elmenhorst.

INTERVŎLO, āre. Columel. 8. 10. & Valer. Flacc. 2. Argon. 614.

Immittitque ratem, mediasque intervolat urbes.

Idem 5. 27.

— ille recens oculis intervolat Idmon.

INTERVŎLĬTO, āre. frequent. Liv. 3. 10. Inter alia prodigia & carne pluit: quem imbrem ingens numerus avium intervolitando rapuisse fertur.

INTERVŎMO, vomui, vomĭtum, [διεμέω] ĕre. Interscatêre. Lucret. lib. 6. 804.

Quod dulces inter salsas intervomit undas.

Budæus. h. e. Interfundit.

INTERŪSŪRIUM, i. n. Commodum est, vel usura medii temporis. Ulpian. in l. Sed si. §. ult. D. de pecul. Ut medii temporis interusurium magis creditor consequatur.

INTESTĀTUS, a, um. Adj. [ἀδιάθετος] dicitur non solum Qui mortuus est nullo confecto testamento, sed etiam Cujus ex testamento

mento adita non eſt hæreditas, ut inquit Paulus, de Verb. ſignif. l. Inteſtatus.

Inteſtati proprie appellantur, Qui quum poſſent teſtamentum facere, teſtati non ſunt. Ulpian. in l. 1. D. de ſuis & legitimis hæredibus. Cic. pro Cluent. 165. Haud hæres eſt Cluentius: inteſtatum dico eſſe mortuum. Idem 4. Verr. 53. Juven. 3. Sat. 274.

— poſſis ignavus haberi,
Et ſubiti caſus improvidus, ad cœnam ſi
Inteſtatus eas.

Parentum inteſtatorum liberi hæredes ſint. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Ab inteſtato, cui opponitur A teſtato. In l. Cum ii. §. Hæc oratio. D. de Tranſac. Sive a teſtato factis, ſive ab inteſtato. Sed forte hæc verba referenda ſunt ad defunctum teſtatum, ſive inteſtatum. [Sine dubio.

Inteſtatus, Cujus verbis non adhibetur fides, quive teſtis eſſe non poteſt. Pomponius Pictoribus, Ipſus cum uno ſervo ſenex inteſtato proficiſcitur. Nonius 4. 237.

Inteſtatus, Nullis teſtibus convictus. Plaut. Curc. 5. 3. 17.

Hoccine pacto indemnatum atque inteſtatum me arripi? Idem Mil. 5. 23.

Inteſtāto, Adv. [ἀδιαθέτως] Sine teſtamento. Cic. 2. de Invent. 148. Si paterfamiliâs inteſtato moritur, familia, pecuniaque ejus agnatorum gentiliumque eſto. Scævola, l. Titius inteſtato moriturus. Sic Paulus, Ut legata quæ ei dederat, inteſtato moriens reſtitueret. Adde Cic. 1. de Orat. 183. & 3. Verr. 114. ibique Aſcon.

Inteſtābĭlis, e. Adj. Plaut Mil. 5. 1. 24. Ut vivam ſemper inteſtabilis. Caius in l. Quum lege. D. de teſtamentis, Quum lege quis inteſtabilis jubetur eſſe, eo pertinet ne ejus teſtimonium recipiatur, & eo amplius (ut quidam putant) neve ipſi dicatur teſtimonium. Ulpian. in l. Is cui lege. D. de teſtamentis, Si quis ob famoſum crimen damnetur, Senatuſconſulto expreſſum eſt, ut inteſtabilis ſit, ergo nec teſtamentum facere poterit, nec ad teſtamentum adhiberi teſtis.

Inteſtabilis, [μυσαχθὴς] pro Deteſtabili. Gell. lib. 7. cap. 18. Eos tamen, qui ad Annibalem non rediiſſent, uſque adeo inteſtabiles, inviſoſque fuiſſe, ut tædium vitæ ceperint, necemque ſibi conſciverint. Ulpian. in l. lex Cornelia. §. 9. D. de injuriis, Si condemnatus ſit is qui librum ad infamiam alicujus pertinentem ſcripſit, compoſuit, edidit, &c. inteſtabilis ex lege eſſe jubetur. Plin. lib. 30. cap. 2. de arte magica, Proinde ita perſuaſum ſit, inteſtabilem, irritam, inanem eſſe, habentem tamen quaſdam veritatis umbras. Hor. 2. Serm. 3. 181.

— uter ædilis fueritve
Veſtrûm Prætor, is inteſtabilis & ſacer eſto.

Ubi Porphyrio, Antiqui eos, quos in teſtimonium dimitti nolebant, inteſtabiles vocabant, deteſtabiles ſcilicet, quorum teſtimonium malum & exſecrandum eſſet. Ex Budæo. Tacit. 16. Ann. 55. Inteſtabilis & conſceleratus. Idem 4. Hiſt. 42. extr. Quum interim inteſtabilior & ſævior exortus eſt.

Inteſtabilis, cum ablativo. Tacit. 6. Ann. ſub finem, Inteſtabilis ſævitia. de Tiberio loquens. conf. INSTABILIS ad fin.

Inteſtis, e. Qui caret teſtibus, Caſtratus. Arnob. lib. 5. Honorare aliquem ſacerdotum inteſtibus. V. Salmaſ. in Tert. de Pallio p. 202.

Inteſtīnus, a, um. Adj. pro Interiore: ut, Inteſtina peſtis, apud Livium, pro Conſpiratione maxima & periculoſiſſima. Et, Inteſtina diſcordia, apud eundem lib. 9. pro Civili diſcordia.

Bellum inteſtinum. Cic. 2. Catil. 28.

Dolor inteſtinus, Domeſticus. Cic. 4. Fam. 5.

Malum inteſtinum. Cic. ad Brut. 10. pr. Ingraveſcit enim in dies inteſtinum malum, nec externis hoſtibus magis quam domeſticis laboramus.

Odium inteſtinum. Liv. 2. 23. pr. Civitas, ſecum ipſa diſcors, inteſtino inter Patres plebemque flagrabat odio.

Opus inteſtinum, Quod factum eſt ex ligno fabrorum: auctore Budæo. Varro 3. de R. R. cap. 1. Quum villam haberes opere tectorio, & inteſtino, ac pavimentis nobilibus lithoſtrotis ſpectandam, &c. conf. Lex. Pitiſc.

Inteſtīnum, i. n. & plur. Inteſtina dicuntur, Quæ interiori corporis parte clauduntur, & inferiora ſunt, quæ etiam Interanea appellantur. Celſ. lib. 4. cap. 14. pr. A viſceribus ad inteſtina veniendum eſt. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Ex inteſtinis autem & alvo ſecretus a reliquo cibo ſuccus is, quo alimur, permanat ad jecur per quaſdam a medio inteſtino uſque ad portas jecoris, (ſic enim appellant) ductas & directas vias, quæ pertinent ad jecur, eique adhærent. Medium inteſtinum vocat Cicero, quod Græci Meſenterium.

Perurere inteſtina alicujus. Catul. ad Rufum 72. 3.

Tenent aliquid inteſtina, Continent. Celſus lib. 4. 16. In hoc utique adhibere oportet comprimentia, quo facilius tenendi aliquid inteſtinis vis ſit.

Latum inteſtinum interdum glutinatur. Celſus lib. 7. cap. 16.

Tenue inteſtinum, quod tenuiorem habet tunicam, quam reliqua inteſtina. Celſus lib. 2. cap. 1. Tenuioris inteſtini morbus, quem ileon nominant.

Inteſtīnus, i. m. Plin. lib. 11. cap. 37. Inteſtinus enim quibuſdam ab ore incipiens, quadam via eodem reflectitur, ut ſepiæ, polypo.

Intexo, texui, textum, [ἐνυφαίνω] ĕre. Intus texere, innectere, involvere. Cic. in Partit. 12. Læta triſtibus, incredibilia probabilibus inteximus.

Facta alicujus intexere chartis. Tibul. ad Meſſalam, lib. 4. 1. 5.

Litteras intexere vaſtibus. Plin. lib. 13. cap. 11. Et tamen adhuc malunt Parthi veſtibus litteras intexere.

Intexere aliquem. Cic. 13. Att. 12. pr. Scis me antea orationes aut aliquid id genus ſolitum ſcribere, ut Varronem nuſquam poſſem intexere. i. e. Eum loquentem inducere, ut fit in Dialogis. Alibi Includere dixit. Eidem lib. 13. 22. Te autem ἐμβόλισμα intexui, faciamque crebrius. De Academicis quæſtionib. ſuis loquitur. Budæus.

Intexens, entis. Partic. Virg. 7. Æn. 488.

Mollibus intexens ornabat cornua ſertis. Et 2. Ecl. 49.
— aliis intexens ſuavibus herbis, &c.

Intextus, a, um. Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Utræque autem crebræ multæque toto corpore intextæ, &c.

Purpurea intexti tollant aulæa Britanni. Virg. 3. Georg. 25.

Chlamys intexta variis coloribus. Auctor ad Herenn. 4. 60.

Opus intextum tauris. Virg. 10. Æn. 785.

Intextus, ûs. m. Plin. 2. 8. Intextu concretus.

Intimelium, vel Intemelium, vel Intemilium, i. n. Urbs Liguriæ, nunc *Vintimiglia*. Cic. 8. Fam. 15.

Intĭmĭde, Adv. Compar. Ammian. 26. 17. Hinc intimidius incedenti nec reſiſtebat populus, nec favebat. V. Hadrian. Valeſ. in ſupplement. ad comment. Fratris. Henrici.

Intĭmo, [παραγγέλλω] āre. Denuntiare. Liv. 4. 46. Intimaſſe filio ut milites ſcriberet. In vetuſtiſſimis codicibus legitur Inſtitiſſe. Martian. Capella lib. 1. Hæc quum Juno affixa Jovi, acclinatis ejus auribus intimaret.

Intimare apud præſidem. l. 2. C. De adoptionibus, Adrogatio etenim ex indulgentia principali facta, perinde valet apud prætorem vel præſidem intimata, ac ſi per populum jure antiquo facta eſſet.

Intimari, pro Ingredi. Solinus cap. 45. Ditionis Ægyptiæ eſſe incipit a Syene, in qua fines Æthiopum: & inde, uſquedum mari intimatur, Nili nomen tenet. V. Ammian. 15. 16. & Tertull.

Intimātus, a, um. Partic. ut, Donationes intimatæ, i. e. Inſinuatæ. l. 19. in pr. C. de ſacroſ. eccleſ.

Per auctores intimata, i. e. Prodita memoriæ. Spartian. Vero cap. 7.

Litteris intimata. Treb. Poll. in Gallien. cap. 16.

Intimatio, ōnis. f. Martian. Capella lib. 9. Intimationis excurſus. conf. l. 23. C. de Teſtam.

Intimātor, ōris. m. ut, Stultus rerum intimator. Capitolin. in Pertinace cap. 10.

Intimorate, Adv. Vet. Interpr. Irenæi 1. 1. Intimorate omnia operantur.

Intĭmus, ſuperlativum ab Intra. V. INTRA.

Intingo, tinxi, tinctum, [ἐμβάπτω] ĕre. Madefacere & humectare. Plin. lib. 20 cap. 17. de aniſo, Viride, aridumve omnibus quæ condiuntur, quæque intinguntur, deſideratum.

Intingere in acetum. Cato cap. 15. Crudam ſi edas, in acetum intingito, mirifice concoquit. De braſſica.

Calamum intingere, de Scribente dixit Quintil. lib. 10. cap. 3. non ita procul a fine, Quod intinguntur calami, morantur manum.

Intinctus, a, um. Partic. ut, Arte intinctum. Cic. 2. de Orat. 120. Alterum, quod totum arte intinctum videtur, tametſi artem requirit, tamen prudentiæ eſt mediocris quid dicendum ſit videre. Alii Tinctum legunt.

Cibi intincti. Ovid. 2. Faſt. 634.

Nutriat intinctos miſſa patella cibos. V. ibi Heinſ.

Intinctus ponitur pro Baptizato apud Tertull. de Pœnit. cap. 6.

Intinctio, ōnis. f. Tertull. de Pœnit. cap. 2. Præire intinctionem pœnitentiæ juſſit. Et cap. 12. Poſt prima intinctionis dominicæ monimenta. i. e. Poſt baptiſmum. V. Barth. Adverſ. 13. 6.

Intinctus, ûs. m. [ἔμβαμμα] Condimentum ad condienda obſonia, ſive Liquor, in quem reliquos cibos intingimus ad ſaporis commendationem, ac gulæ irritamentum. Vulgo *ſalſa* dicitur. Plin. lib. 15. cap. 29. Eademque origine aprorum ſapor commendatur, plerumque ad intinctus additis myrtis. Idem lib. 20. cap. 9.

Intŏlĕrābĭlis, e. Adj. [ἄτλατος, ἄτλητος] Quod tolerari & ferri non poteſt. ut, Intolerabilis dolor. Cic. 4. Acad. 23.

Frigus intolerabile. Cic. pro Roſc. Amer. 131.

Inſolentia intolerabilis. Cic. 1. Q. frat. 1.

Mala intolerabilia. Lucret. lib. 6. 1156.

Sævitia intolerabilis. Liv. 1. 53.

Tributa intolerabilia exigere. Cic. 3. Fam. 7.

Compar. Cic. 4. Fam. 3. Multo intolerabilior futurus. Et Juven. 6. Sat. 459.

Intolerabilius nihil eſt quam femina dives.

Active etiam ponitur pro Eo qui tolerare nequit, ſeu impatiens. Afranius apud Non. 2. 435. Si feciſſem paulo ſæpius, didiciſſet is ferre, & non eſſe intolerabilis.

Intolerabilĭter, Adv. [ἀτλήτως] Columel. lib. 1. cap. 4. Sunt quædam loca quæ ſolſtitiis minus concaleſcunt, ſed frigoribus hiemis intolerabiliter horrent. V. Suet. Cæſ. cap. 78.

Intolerandus, a, um. Adj. [ἀφόρητος] Idem quod Intolerabilis. Cic. 7. Verr. 118. O magnum atque intolerandum dolorem.

Barbaries immanis atque intoleranda. Cic. pro Fonteio, 34.

Cruciatus intolerandi. Liv. 24. 5.

Frigora intoleranda. Idem 22. 1.

Hiems intoleranda. Liv. 5.

Libido intoleranda. Liv. 27. 31.

Superbia intoleranda. Liv. 9. 1. pr. Dii vindices intolerandæ ſuperbiæ!

Intolerandum, adverbialiter. Gell. 17. 8. Olla oleo indiget, &, ut video intolerandum fervet.

Intolerans, antis. Adj. [ἀτλητῶν] Qui tolerare non poteſt, Impatiens, impotens.

Curæ intolerantes, i. e. Intolerandæ. Læv. apud Gell. 19. 7.

Compar. Liv. 9. 18. Et loquimur de Alexandro nondum merſo ſecundis rebus, quarum nemo intolerantior fuit.

Servitus intolerantior, Intolerabilior. Tacit. 3. Ann. 45. Quanto intolerantior ſervitus iterum victis.

Superl. Corpora laboris intolerantiſſima, h. e. Impatientiſſima. Liv. 10. 28.

Intoleranter, [ἀφορήτως] Adv. Impotenter. Cic. 2. Tuſc. 22. Intoleranter dolere.

Compar. Cic. 2. de Orat. 209. Intolerantius ſe jactare.

Superl. Cic. in Vatin. 29. Et quoniam pecunias aliorum deſpicis, de tuis divitiis intolerantiſſime gloriaris.

Intolerantia, æ. f. [ἀτλησία] Impatientia. Cic. pro Cluent. 112. Quis eum cum illa ſuperbia atque intolerantia ferre potuiſſet? Idem de Lege agraria, Non privatorum inſaniam, ſed intolerantiam regis eſſe dicetis. Budæus interpretatur Intemperantiam, vel inſolentiam: ut ſit quaſi Intolerabilitas.

Morum intolerantia. Suet. Tiber. cap. 51. V. Gell. 17. 19.

Intollo, ĕre. Tollere, extollere. Apul. 8. Met. p. 213. Clamores abſonos intollunt.

Intondeo, di, ſum, [περικείρω] ēre. Circumtondêre. Columel. lib. 2. cap. 3. Ut ante quam tranſlatum deponas, omnes radiculas amputes, & fibrarum ſummas partes intondeas. De porro.

Intonsus, a, um. Adj. [ἄκαρτος] Non tonſus. Plin. lib. 6. cap. 28. Arabes mitrati degunt, aut intonſo crine barba abraditur, præterquam in ſuperiore labro.

Avi intonſi. Ovid. 2. Faſt. 30.

Hoc apud intonſos nomen habebat avos.

Veteres enim propter ſeveritatem hirſuti erant, teſte Porphyrione: unde Catonem intonſum dixerunt. Primus autem tonſorem in Urbem duxit Scipio.

Capilli intonſi. Hor. Epod. 15. 9.

Caput

Caput intonſum. Ovid. 4. Faſt. 655.
Coma intonſa. Cic. 3. Tuſc. 26. Ex Accio.
Crinis intonſus. Tibul. 1. 4. 34.
Deus intonſus, Apollo. Ovid. 3. Triſt. 1. 60.
Homines intonſi & inculti. Liv. 21. 32. de Alpinis hominibus.
Oves intonſæ. Columel. lib. 7. cap. 3. Igitur, ut dixi, miraberis oves intonſas, variam & canam comam improbabis.

INTŌNO, tonui, [ἐμβροντάω] āre. Idem quod Tonare, & ſonum emittere. Cic. 1. de Divin. 106.
Partibus intonuit cæli pater ipſe ſiniſtris. Ex quodam poeta.
Canis intonuit ingenti latratu. Plin. lib. 8. cap. 40.
Intonare, Iracunde dicere, & cum quodam vocis impetu loqui. Liv. 3. Cic. pro Muren. 81. Jam enim heſterna concione intonuit vox perniciosa deſignati Collegæ, tui, &c.
Minas intonare. Ovid. 1. Amor. 7. 46.

INTŌNANS, antis. Partic. Tacit. 12. Ann. 1. Orto apud libertos certamine quis deligeret uxorem Claudio, cælibi vitæ intonanti, &c. i. e. Invehenti in vitam cælibem.

INTONĀTUS, a, um. Partic. Hor. Epod. 2. 51.
Si quos Eois intonata fluctibus
Hiems ad hoc vertat mare.

INTONSUS, V. INTONDEO.

INTORQUEO, torſi, tortum, [συστρέφω, στροβιλέω] ēre. Circum torquere & inflectere. Columel. de Arboribus, cap. 23. Alio modo quum jam matura mala fuerint, ante quam rumpantur, petiolos quibus pendent, intorqueto.
Mentum intorquere. Cic. 2. de Orat. 266. Ut cum Teſtio Penario mentum in dicendo intorquenti, Tum ut diceret, ſi quid vellet, ſi nucem fregiſſet.
Intorquere, Contra, ſive intus torquere, Jacere. Virg. 2. Æn. 231.
—ſacrum qui cuſpide robur
Læſerit, & tergo ſceleratam intorſerit haſtam. Sic
Intorquere jaculum. Auctor de Viris illuſt. cap. 69.
Jaculum intorquens emittit in auras. Virg. 9. Æn. 52.
Telum intorquere in aliquem, quod & Contorquere dicitur: hoc eſt Vibrare. Cic. de Aruſp. Reſp. 7. Si quod in me telum intorſerit, ſtatim me eſſe arrepturum arma judiciorum atque legum.

INTORTUS, a, um. Partic. [συνεστραμμένος] ut, Intortus caudex, h.e. Circumflexus vel inflexus. Plin. lib. 12. cap. 15.
Capilli intorti. Martial. lib. 8. 33. i. e. Criſpi inflexi.
Cauda intorta ſuum, i. e. Obliquata & involuta. Plin. lib. 8. cap. 51.
Crines intorti. Sil. lib. 3. 284.
Fauces. Plin. lib. 7. cap. 44.
Funes intorti. Ovid. 3. Met. 679.
Paludamentum intortum circum lævum brachium. Livius 25. 16. ad fin.
Oratio intorta, pro Obſcura, ambigua. Plaut. Ciſtell. 4. 2. 64.
Vertex. Plin. lib. 9. cap. 33.

INTORTE, Adv. Plin. lib. 16. cap. 16. Sed bruſcum intortius criſpum: molluſcum ſimplicius ſparſum.

INTORTIO, ōnis. f. Arnob. 3. p. 108. Hos capillorum intortione criſpulos.

INTRA, [ἐντὸς, ἔνδον] Præpoſitio accuſativo caſui ſerviens, ſpatium temporis aut loci ſignificat, teſte Priſciano: ab In derivatur; Intra cubiculum, Intra oppidum; i. e. In cubiculo, In oppido.
Intra quatuor annos, & A quatuor annis, hoc differunt: quod Intra quatuor annos, i. e. Quadriennio nondum finito. A quatuor annis, i. e. Jam elapſo tempore quadriennii. Cic. 2. Verr. 38. Omnia non modo commemorabuntur, ſed etiam expoſitis certis rebus agentur, quæ intra decem annos, poſtea quam judicia ad Senatum translata ſunt, in rebus judicandis nefarie flagitioſeque facta ſunt. Gronov. Inter, q. V.
Intra Calendas, Intra ferias: i. e. In Calendis, In feriis. Ex Nonio. V. Gell. lib. 12. cap. 13.
Intra diem mortis ut aliquid fiat, ſi quis dixerit, ipſe quoque dies (inquit Ulpianus) quo quis mortuus fuerit, numeratur.
Intra dies viginti, In ſpatio viginti dierum. Plaut. Curc. 3. 78. Plin. 10. Epiſt. 32. Qui igitur intra hos proximos decem annos damnati.
Intra decimum diem, quam Pheras venerat. Liv. 36. 10. pr.
Intra dies paucos, pro Brevi tempore. Liv. 23. 41.
Intra famam. Quintil. lib. 11. cap. 3. Hortenſii ſcripta tantum intra famam ſunt. i. e. Non reſpondent famæ, Nihil, aut parum habent famæ. Hujus contrarium eſt, Ultra famam: q. e. Perquam multum, plus quam creditum eſt.
Intra fortunam ſuam. Propert. lib. 3. 8. 2.
Intra gloriam facinus fuit, i. e. Minus gloria. Flor. 1. 3. 5.
Intra hæc enim eſt omnis vituperatio: i. e. In his conſiſtit. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Intra Juventam rapere aliquem, i. e. Ante. Tacit. 2. Ann. 71. pr. Si fato concederem, juſtus mihi dolor etiam adverſus deos eſſet, quod me parentibus, liberis, patriæ, intra juventam, præmaturo exitu raperent.
Intra legem epulari. Cic. 9. Fam. 26. Epulamur una, non modo non contra legem, (ſi ulla nunc lex eſt) ſed etiam intra legem. i. e. Minus ſumptuum facimus quam præſcripſerit lex.
Intra me futurum eſt, i. e. Apud me & ſecreto. Plin. lib. 3. Epiſt. 10.
Intra modum. Cic. 4. Fam. 4. Modice hoc faciam, aut etiam intra modum. i. e, Minus quam modice. Hunc locum ſic explicat Gellius lib. 12. cap. 13. Modice dixerat hoc faciam, i. e. Cum modo æquo & pari. Deinde quaſi hoc diſpliceret, & corrigere id vellet, addidit, Aut etiam intra modum: per quod minus ſeſe oſtendit id facturum eſſe, quam quod fieri modice videretur. i. e. Non ad ipſum modum, ſed retro paululum, & citra modum.
Intra modum loquendi, i. e. Non ultra ſermocinationem intenta voce. Quintil. lib. 11. cap. 3. de Pronuntiatione p. 1007. Ne dicamus omnia clamoſe, quod inſanum: aut intra loquendi modum, quod motu caret. Budæus.
Intra ſilentium ſe tenere, idem quod Silere. Plin. 4. Epiſt. 17. ad Gallum, Quum forte de bonis juvenibus apud Nervam imperatorem ſermo incidiſſet, & plerique me laudibus ferrent, Corellius pauliſper ſe intra ſilentium tenuit: deinde gravitate quam noras, Neceſſe eſt, inquit, &c.
Intra tecta vocare aliquem. Virg. 7. Æn. 168.
Intra terminos. Liv. 34. 62. Carthaginienſes jure finium cauſam tuebantur, quod intra eos terminos eſſet, quibus P. Scipio victor, agrum, qui juris eſſet Carthaginienſium, finiſſet.
Intra verba peccare, i. e. Non ultra verba. Curtius lib. 7. 1. 25. Utinam Philotas quoque intra verba peccaſſet. Budæus.
Intra, ſine caſu Adv. cui contrarium eſt Extrinſecus. Columel. lib. 12. cap. 43. Hæc vaſa & opercula extrinſecus & intra diligenter picata eſſe debebunt.
Intra, pro Inter. Liv. 22. 7. pr. Hæc eſt nobilis ad Traſimenum pugna, atque intra pauca, memorata Populi Romani clades. [Sed emendati codd. Inter paucas exhibent.

INTERUS, a, um. Adj. unde Intera affertur ex Tacito. Amiſſis per intera bella nobilibus. Lancelotus apud Deſpauter. 124. H. St. conf. Infer, in INFRA.

INTĔRIOR, ōris. c. ŭs. n. [ἐνδότερος] Compar. Magis intro vel intra. Cic. 5. Philip. 31. In interiore ædium parte totius Reip. nundinæ.
Africam interiorem obtinens. Cic. in Salluſt. 19.
Comes interior. Ovid. 5. Faſt. 67. V. Lipſ. Elect. 2. 2.
Conſilia interiora. i. e. Secretiora. Nepos 23. 2. 2.
Domus interior. Virg. 1. Æn. 641.
Epiſtola interior, h. e. Media. Cic. 3. Q. frat. 1. 5. Quod interiore epiſtola ſcribis, &c.
Litteræ interiores & reconditæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 42. Plures enim tradunt nobis ii, qui interiores ſcrutantur & reconditas litteras, antiquiſſimum Jove natum, ſed item, &c.
Medulla interior. Catull. ad Libellum, epigr. 33.
Motus interior. Cic. in Somn. Scip. 21.
Societas interior & Propior opponuntur Cic. 3. Off. 69.
Tactus interior. Cic. 4. Acad. 20.
Tectum interius. Virg. 4. Æn. 494.
Vicinus interior. Cic. 1. Q. frat. 2.
Vita interior & familiaris, Publicæ adminiſtrationi opponitur. Suet. in Auguſt. cap. 61.
In promptu quæ ſunt, & Interiora oppoſita. Cic. 2. de Divin. 123. Sed hæc quoque in promptu fuerint, nunc interiora videamus.
Interior, pro Siniſterior. Virg. 5. Æn. 203.
—dum proram ad ſaxa ſuburget
Interior, i. e. Siniſterior. Paulo ante dixerat poeta, Radit iter lævum interior. Servius. V. SUBURGEO.

INTERIUS, Adv. Seneca de Benef. 7. 10. Poſſim de natura queri, quod aurum & argentum non interius abſconderit.
Oratio ne inſiſtat interius, ne excurrat longius. Cic. 3. de Orat. 188.

INTĬMUS, a, um. [ἐνδότατος] ſuperl. h. e. Maxime intro. Cic. 6. Verr. 99. In eo ſacrario intimo fuit ſignum Cereris perantiquum. Plaut. Truc. 2. 7. 41.
Traxit ex intimo ventre ſuſpirium.
Angulus intimus. Hor. 1. Carm. 9. 21.
Nudata intima. Ulpian. l. 3. D. de arbit.
Odium. Cic. 4. Tuſc. 21. Diſcordia, ira acerbior, intimo odio & corde concepta.
Pars urbis intima. Cic. 7. Verr. 96.
Pectore uritur intimo. Catull. in Epithal. Mallii 59. 177.
Præcordia intima. Ovid. 4. Met. 506.
Sermo. Cic. 2. Tuſc. 51.
Tactus. Cic. 4. Acad. 76.
Intimus, Carus, familiaris, qui cum aliquo omni tum officiorum, tum conſuetudinis, tum familiaritatis genere eſt conjunctus. Cic. 1. Q. frat. 4. Intimus, proximus, familiariſſimus quiſque aut ſibi pertimuit, aut, &c. Alter ego. Cic. 7. Fam. 5. pr.
Intimus & alienus, contraria. Cic. pro Roſc. Amer. 116. Tecti eſſe ad alienos poſſimus: intimi multa apertiora videant neceſſe eſt.
Intimus ſum illi, i. e. Familiariſſimus. Plaut. Truc. 1. 1. 61.
Nam me fuiſſe huic fateor ſummum, atque intumum. Cic. 2. in Catil. 9.
Intimus es conſiliis noſtris: i. e. Tibi uni committimus noſtra intima conſilia. Ter. And. 3. 3. 44.
In intimis alicujus eſſe, pro Valde ab aliquo amari. Cic. 4. Att. 16. Itaque in intimis eſt meis, quum antea notus non fuiſſet.
Conſiliorum intimum, pro Intimum conſilium. Tacit. 15. Ann. 61.

INTĬME, Adv. [ἐνδοτάτω] Cic. 1. Q. frat. 2. Quarum altera eſt de Blandenio Teuxide, quem ſcribis certiſſimum matricidam tibi a me intime commendari. Et Apul. 2. Met. p. 118.

INTRĀRIUS, a, um. Adj. [ἐνδόμυχος] i. e. Intimus. Plautus, Caros mihi, atque intrarios amicos. [Si modo Plauti hæc ſunt.

INTERNUS, a, um. Adj. non reperio hic. An Externus non eſt cum Extra, ſed ſeorſum? An quaſi Intraernus? Animorum interna, pro Iis, quæ ſunt intra animos, vide in NUDO. H. St. Nimirum deſtitui hanc dictionem auctoritate vett. nonnulli putarunt, nec dubitavit inter Vitia ſermonis ponere Voſſ. lib. 3. cap. 16. Tuetur vero pluribus exemplis Borrich. Cogit. p. 144. ſeq. Interna mala in Ep. Mithrid. ad Arſac. §. 13. ap. Sall. Fragm. lib. 4. etiam in ed. Cort. Internum mare Plin. H. N. 2. 68. plura exempla V. in indice Hard. Internum bellum. Tacit. Hiſt. 2. 69. Internus motus. Sen. Nat. Q. 6. 24. Videtur autem contractum ex Interinus, quod formatur ab Interus, a, um, a quo Compar. Interior, & Superl. Intimus.

INTERNE, Adv. Profertur ex Auſon. in Burdigala v. 14. Sed quia repugnat metro, merito ſuſpecta hæc lectio eſt.

INTRINSĔCUS, Adv. [ἔσωθεν] quod barbari *Ab intra* dicunt: cui contrarium eſt Extrinſecus. Columel. lib. 12. cap. 43. Lata vaſa in modum patinarum fieri jubebat, eaque intrinſecus & extrinſecus diligenter picari. Sic Plin. lib. 11. cap. 37.

INTRĂHO, ĕre. Apul. 5. Met. p. 167. ed. Elmenh. Sulcatos intrahens greſſus.

INTRACTIO, ōnis. f. Plin. 7. 12. Intractio linguæ & ſermonis tumultus. V. Salmaſ. in Solin. p. 29.

INTRACTĀTUS, a, um. Adj. [ἀδάμαστος] ut, Intractatus & novus equus: quaſi dicas Indomitum. Cic. de Amicit. 68. Atqui in ipſo equo (cujus modo mentionem feci) ſi nulla res impediat, nemo eſt qui non eo, quo conſuevit, libentius utatur, quam intractato & novo. V. Cæl. Aurel. Acut. 3. 5.

INTRACTĀBĬLIS, e. Adj. [δυσμεταχείριστος] Plin. lib. 19. cap. 5. Virus illi intractabile eſt.
Ætas dura & intractabilis. Sen. Epiſt. 25.
Animus intractabilis. Sen. Hippol. v. 271.
Bruma intractabilis. Virg. 1. Georg. 211. Dura & aſpera. Servius.

Genus intractabile bello. Virg. 1. Æn. 339.
Loca frigore intractabilia. Juſtin. 24. 4.
Compar. Gell. 18. 7. Domitius erat natura intractabilior & moroſior.

INTRAMŪRĀNUS, a, um. Adj. Aſconius in 4. Verr. 17. Omnis magiſtratus qui intramuranus non eſt, nec urbanus, etiam ſi adminiſtrator ejus Romæ eſt, AD URBEM dicitur. Et Lamprid. Heliogab. vit. c. 27. extr. Exoleti extramurani & intramurani. V. Borrich. Cogit. p. 148.

INTRATUS, V. INTRO.

INTRĔMO, ui, [ἐντρομέω] ĕre. Idem quod ſimplex Tremo: niſi quid vehementiæ ex compoſitione acceperit. Plin. lib. 2. cap. 8. Intremunt vero & in navibus poſita, æque quam in ædificiis. De terræ motu.
Genua. Ovid. 2. Met. 180.
Palluit, & ſubito genua intremuere timore.
Pedes. Ovid. 3. Triſt. 1. 56.
Aſpicis alternos intremuiſſe pedes.
Undæ intremuere. Virg. 3. Æn. 673. [Puto eſſe Præterita verbi ſeq.
Tranſitive. ut, Hannibalem ecce ſenectus Intremit. Sil. lib. 16. 664. i. e. Timet. Al. Annibali.

INTREMISCO, [ἐντρέμομαι] ĕre. Idem. Plin. lib. 2. cap. 79. Neque enim unquam intremiſcunt terræ, niſi ſopito mari.

INTRĔMŬLUS, a, um. Adj. Auſon. Epitaph. Heroum 344.
Intremulam baculo non ſubeunte manum. [Niſi legendum In tremulam.

INTRĔPĬDUS, a, um. Adj. [ἄτρομος, ἀδεὴς] Qui nihil timet, Impavidus. Plin. in præfat. 3. Sed hæc quis poſſet intrepidus æſtimare ſubiturus ingenii tui judicium, præſertim laceſſitum?
Hiems intrepida. Tacit. in Vita Agricolæ cap. 22. i. e. Sine metu tranſacta.
Verba intrepida conſtent. Sen. Hippol. 5.
Vultus intrepidus. Ovid. 13. Met. 478.

INTREPĬDE, Adv. [ἀδεῶς] Sine pavore, audacter. Liv. 26. 4. Poſtquam aſſuetudine quotidiana ſatis intrepide viſum eſt fieri, in campum, &c.
Fabulari intrepide. Apul. Florid. p. 365.

INTREPIDANTER, Adv. Cum trepidatione. Nonius 12. 44. Feſtine & intrepidanter aſcendit.

INTRĬBUO, ĕre. Plin. 10. Epiſt. 35. Ne quid ideo intribuant i. e. Contribuant in rem aut uſum aliquem. conf. Ulpian. lib. 14. Dig. t. 14. l. 19. §. 2.

INTRIBŪTIO, ōnis. f. Paulus recept. Sentent. lib. 2. tit. 7. Sent. Ult. Collatio intributionis ob jactum ſalva nave fieri debet. conf. Idem Dig. 50. t. 1. l. 22. §. 7. & Ulp. D. 50. t. 4. l. 6. §. 4. 5.

INTRĪCO, [ἐμπλέκω] āre. Implicare: cui contrarium eſt Extrico.
Intricare peculium. Ulpianus in l. 1. §. ultimo. D. de ſervo corrupt.

INTRICĀTUS, a, um. Partic. Plaut. argument. Perſ. v. 5.
Atque ita intricatum ludit potans Dordalum.
Lenonem intricatum dabo. Plaut. Perſ. 4. 1. 9.

INTRITA, V. INTERO.

INTRO, [ἔσω] Adv. ad locum. Ter. Andr. 3. 2. 42.
Immo abi intro, ibi me opperire.
Abire intro. V. ABEO.
Accipere intro. Plaut. Truc. 4. 2. 37.
Intro accipimus: quando acceptum eſt, non poteſt ferri foras.
Adducere intro. V. ADDUCO.
Adducere ſe intro. V. ADDUCO.
Auferre intro. Ter. And. 1. 1. 1.
Ferre intro cibum. Cic. 7. Verr. 34. Idem pro Elacco 117. Ut in oppidum intro ferretur. Quidam conjunctim legunt, Introferretur.
Spectare intro. Plaut. Moſtel. 4. 2. 27.
Quid volunt? quid intro ſpectant? Et hic alii Introſpectant.
Venit intro. Plaut. Capt. 3. 3. 12.
Venit intro ad nos errans, i. e. In domum noſtram. Ter. Eun. 5. 6. 2.

INTRO, [εἴσειμι, ἐμβατεύω] āre. Notæ ſignificationis. Cæſ. 7. Bell. Gall. 73. Quo qui intraverant, ſe ipſi acutiſſimis vallis induebant, &c.
Ædem intrare, & In ædem. Suet. in Veſpaſ. 7. Cic pro Domo ſua 5.
In Capitolium intrare. Idem 2. Philipp. 68. Tu illud es ſanctiſſimum limen intrare? Supple Auſus, quod præcedit.
Domum parva ſolita eſt intrare feneſtra. Ovid. 6. Faſt, 577.
Inſidias intrare. Cæſ. 3. Bell. Civil. 38. Qui quum eſſent progreſſi, primæque turmæ inſidias intraviſſent, ex fremitu equorum illata ſuſpicione, ad ſuos ſe recipere cœperunt.
Maria tot intravi. Virg. 6. Æn. 59.
Portus intramus amicos. Virg. 5. Æn. 57.
Urbem intrare. Ovid. 15. Met. 36.
Urſos intrant venabula, h. e. Transfigunt. Martial. lib. 14. 30.
Intrare, per tranſlationem. ut, Intrare in familiaritatem alicujus, h. e. Seſe inſinuare. Cic. 1. Q. frat. 1. In provincia vero ipſa, ſi quem es nanactus, qui in tuam familiaritatem penitus intrarit, qui nobis ante fuerit ignotus, huic quantum credendum ſit, vide.
Intrare in affectum. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Animum. Intravitque animum militaris gloriæ cupido. Tacit. in Vita Agricolæ 5. extr.
In mentem judicis non poteſt definitio intrare. Cic. 2. de Orat. 109.
In naturam rerum. Cic. 5. de Fin. 44.
Pavidos, & conſcientia vecordes intrat metus. Tacit. 1. Ann. 39.
Pudor & gloria intrat aliquem. Tacit. 1. Ann. 43.
Eſt & judiciorum verbum. Plin. 5. Epiſt. 4. Alio Senatu ſine advocato intraverunt. Et 6. Epiſt. 31. A parte hæredum intraverunt duo.

INTRANS, antis. Partic. Petron. cap. 28. Pica intrantes ſalutabat.
Deum muros intrantem vidi. Virg. 4. Æn. 358.

INTRĀTUS, a, um. [ἐσβεβημένος] Partic. rarum. Liv. 21. 25. Ibi rurſus ſilvæ intratæ. i. e. In ſilvas intratum eſt.
Domus intrata. Ovid. 9. Met. 11.
Urbs intrata. Sil. 12. 583.
Intratam Senonum capietis millibus urbem. V. Drakenb. ad Sil. 11. 255.

INTRĀBĬLIS, e. ut, Adj. Intrabile os amnis. Liv. 22. 19. V. Gronov. ad loc.

INTRŎCĒDO, ĕre. Apul. 5. Met. p. 144. (160. Elmenh.) Poſt opimas dapes quidam introceſſit. V. 10. Met. p. 346.

INTROCURRO, ĕre. Novius apud Non. 3. 92. Dubii per fretum introcurrimus.

INTRŌDO, āre. Cic. pro Cæcin. 13. Atque etiam ſe ipſe inferebat, & introdabat. h. e. Ultro ſe offerebat, gerendis negotiis. Sic Budæus. Vetus exemplar habet Intrudebat.

INTRŌDŪCO, xi, ctum, [εἰσάγω, ἀνάγω] ĕre. Immittere, & intra aliquem locum ducere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 5. Id fieri poſſe, ſi ſuas copias Hedui in fines Bellovacorum introduxerint. Cic. 5. Tuſc. 10. Et in domos etiam introduxit.
Introducere præſidium in oppidum. Cæſ. 1. Bell. Civil. 13.
Introducere, Ponere, inſtituere, conſtituere, quod & In medium afferre aliquando ſignificat, inquit Budæus. Cic. 1. de Nat. Deor. 20. Sed illa palmaris quidem, quod qui non modo natum mundum introduxerit, ſed etiam manu pæne factum. Idem 4. Acad. 131. Et 3. Off. 12. Non videatur debuiſſe ejuſmodi deliberationem introducere, in qua, &c.
Ambitionem in Senatum. Cic. 11. Philipp. 19. Quam ambitionem conſtantiſſimus & graviſſimus civis L. Cæſar in Senatum introduxit? h. e. Induxit & invexit.
Animas introduxerunt ſenſibus auctas. Lucret. lib. 3. 630.
Conſuetudinem. Cic. Fil. 16. Fam. 21. Hac introducta conſuetudine, ſæpe inſcientibus nobis & cœnantibus obrepit.
Initium. Cic. in Salluſt. 1. Id vos, ſi forte offendimini, juſtius huic quam mihi ſuccenſere debetis, qui initium introduxit.
Perſonæ in dialogis introduci dicuntur. Cic. de Amicit. 3. Catonem introduxi ſenem diſputantem. Vetus codex habet Induxi.
Introducere, pro Inducere. Cic. 16. Att. 15. Poſſumus enim, ut ſponſores appellemur, procuratorem introducere.

INTRODUCTIO, ōnis. f. [εἰσαγωγὴ] Cic. 1. Att. 16. Jam vero ô dii boni, rem perditam: etiam noctes certarum mulierum, atque adoleſcentulorum nobilium introductiones, nonnullis judicibus pro mercedis cumulo fuerunt.
Introductio etiam, ut ait Perottus, Inſtructio, doctrina, & ipſum (ut ita dicam) principium eruditionis, quam Græci Iſagogen vocant.

INTRODUCTŌRIUS, a, um. Adj. Caſſiodor. Divin. lection. cap. 24. Poſt introductorios libros.

INTRŎĔO, īvi, ĭtum, [ἐμβαίνω, εἰσέρχομαι] īre. Intrare, ingredi. Ter. And. 3. 4. 11.
Hoc audi, ut hinc te introire juſſi, opportune hic fit mihi obviam.
Introire in ædes. Plaut. Amph. 2. 1. 70.
In alienam domum. Idem Mil. 4. 4. 32.
Introire in urbem. Cic. 1. Fam. 9.
Introire in vitam & Exire de vita, contraria. Cic. de Amicit. 15. Quamobrem cum illo quidem (ut ſupra dixi) actum optime eſt, mecum autem incommodius: quem fuerat æquius, ut prius introieram, ſic prius exire de vita.
Introire ad aliquem. Ter. Hec. 4. 1. 35.
Audiſti ex aliquo fortaſſe, qui vidiſſe eum diceret
Exeuntem, aut introeuntem ad amicam.

INTROĪTUR, imperſ. [ἐμβαίνεται] Cato R.R. cap. 66. pr. Caveat quam minimum in torcularium & in cellam introeatur. Varro R.R. lib. 1. cap. 63.
Introitum eſt in fundum alienum. Ulpian. in l. Lex Cornelia. D. De injuriis & famoſis libellis.

INTROĬTUS, a, um. Partic. Ulpian. in l. Lex Cornelia. D. de injur. & fam. lib. Qui injuriarum agere volet ob eam rem, quod ſe pulſatum verberatumve, domumve ſuam vi introitam eſſe dicat, &c.

INTROĬTUS, ûs. m. [ἔμβασις, εἴσοδος] Ipſe introeundi actus. Cæſ. 1. Bell. Civil. 21. Tamen veritus, ne militum introitu, & nocturni temporis licentia oppidum diriperetur.
Clandeſtinus introitus. V. Clandeſtinus in CLAM.
Notabilis introitus. Tacit. Agric. 40. Ac ne notabilis, celebritate & frequentia occurrentium, introitus eſſet.
Squalens introitus. Sil. lib. 13. 398.
Introitu perumpere corpus. Lucret. lib. 2. 407.
Introitus in cauſam, Initium cauſæ, & exordium. Cic. 1. Att. 18. Etenim poſt profectionem tuam primus (ut opinor) introitus fuit in cauſam fabulæ Clodianæ, &c.
Defenſionis. Cic. pro Cœl. 3. Ac mihi quidem videtur, Judices, hic introitus defenſionis, adoleſcentiæ M. Cœlii maxime convenire.
Introitus, Locus per quem introeuntes ingrediuntur. Cæſ. 3. Bell. Civil. 39. Super quas turrim effectam ad ipſum introitum portus oppoſuit.
Omnes introitus erant præcluſi. Cæſ. 5. Bell. Gall. 9.
Suſpicionis, Tranſlate. Cic. 2. Verr. 17. Poſt, aperto ſuſpicionis introitu, ad omnia intima iſtorum conſilia ſine ullo errore pervenimus.

INTROITŌRIUS, a, um. [εἰσόδιος] Gloſſ. Gr. Lat.

INTRŌFĔRO, introtŭli, introlātum, [εἰσκομίζω] introferre. Notæ ſignificationis, quod quidam diviſim malunt legere, Intro ferre. Cic. 7. Verr. 117. Tantum dabis, ut cibum tibi introferre liceat. Liv. 43. 7. Princeps eorum, pedibus captus, lectica eſt introlatus.

INTROGRĔDIOR, gredĕris, greſſus ſum, [εἰσέρχομαι] grĕdi. Notæ ſignificationis. Virg. 1. Æn. 520.
Poſtquam introgreſſi, & coram data copia fandi.

INTROITUS, V. INTROEO.

INTRŌMITTO, mīſi, miſſum, [προσίεμαι, εἰσδέχομαι] ĕre. Notæ ſignificationis.
Intromittere ad, vel in. Plaut. Aul. 1. 2. 20.
Profecto in ædibus meis, me abſente, neminem
Volo intromitti &c. Ter. Hec. 2. 1. 40.
— non ſigni ſat eſt,
Quod heri nemo voluit viſentem te ad eam intromittere?
Ad beſtias in arenam depugnandi cauſa quempiam intromittere. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de ædilit. edict.
Comeſſatum intromittere aliquem. Cic. 1. Fam. 9. Ex Ter. Eun. 3. 1. 52.
Jure amicitiæ intromitti. Cic. pro Sull. 52. Intromiſſus, meo more & jure amicitiæ, me in meo lectulo trucidaret.
Intromittere mares in feminas. Varro 3. de R. R. cap. 12. Quis item neſcit, paucos ſi lepores mares in feminas intromiſerit, brevi tempore fore ut impleatur? Subaudi Leporarium, quod præceſſit. Al Ut feminas, al. Et.

INTRORUMPO, rūpi, ruptum, [εἰσβιάζομαι] ĕre. quaſi Cum impetu introire, & irrumpere. Plaut. Mil. 2. 5. 50. Introrumpam recta in ædes.
Alibi,

Alibi, Certum est, introrumpam in ædibus. Gell. lib. 15. cap. 22. Cerva emissa in cubiculum Sertorii introrupit.
Ea non posse introrumpere videbantur. Cæs. 5. Bell. Gall. 49.

INTRORUPTIO, ōnis. f. Apul.

INTRORSUS, vel INTRORSUM, Adv. [ἔνδοσαι] quasi Intra vorsus, vel Maxime intro. Liv. 25. 21. Clamantibus Tribunis nihil introrsus roboris ac virium esse. Idem 10. 33. Cedunt primo incerti fortunæ suæ, & hostem introrsum in media castra accipiunt. Varro 2. de R. R. cap. 7. Genibus rotundis, nec magnis, nec introrsus spectantibus.
Turpis introrsum, Sub larva. Hor. 2. Serm. 1. 65.
Ut non facile introrsus perspici posset. Cæs. 2. Bell. Gall. 18.

INTRŌSPECTIO, INTROSPECTO, INTROSPECTOR, V. INTROSPICIO.

INTROSPĬCIO, spexi, spectum, [εἰσορέω] ĕre. Introrsus aspicere, diligentissime videre. Cic. 2. de Divin. 105. Negant id esse alienum majestate deorum, scilicet causas omnium introspicere, ut videant quid cuique conducat.
Introspicere penitus mentem alicujus. Cic. pro Sull. 76. Penitus introspicite Catilinæ Autronii, Cethegi, Lentuli, ceterorumque mentes: quas vos in his libidines, &c. reperietis?
Introspicite penitus in omnes Reip. partes. Cic. pro Font. 33.
Introspice in mentem tuam ipse. Cic. 2. de Fin. 48.
Voluntates aliquorum introspicere. Tacit. 1. Ann. 7. 8.

INTROSPECTIO, ōnis. f. Mart. Capell.

INTROSPECTOR, ōris. m. Augustin.

INTROSPECTO, āre. frequent. Plaut. Most. 4. 2. 27. Qui volunt? quid introspectant?

INTROTRŪDO, si, sum, ĕre. Cato de R.R. cap. 157. [Nisi rectius divise scribitur.

INTRŌVŎCO, [εἰσκαλέω] āre. Notæ significationis. Liv. 10. 13. Ut quæque introvocata erat centuria. Cic. 7. Verr. 66. Cur ad nos filiam tuam non introvocari jubes. Legitur & Intro vocari disjunctim.

INTROVOCĀTUS, ûs. m. Ammian. 29. 6. Primo introvocatu.

INTRŪDO, si, sum, [εἰσωθέω] ĕre. Intro trudere, & quasi vi quadam. Cic. pro Cæcin. 13. Atque etiam se ipse inferebat, & intrudebat, & in eam opinionem Cæsenniam adducebat, &c.

INTŬBUS, i. m. vel f. sive INTŬBUM, vel INTIBUM. i. n. [σέρις] Herba est ex cichoriorum genere, quam Græci Serin vocant. Nos ab Intibo corrupto nomine vocamus Endiviam. Plin. lib. 20. cap. 8. Intubi quoque non extra remedia sunt: Succus eorum cum rosaceo & aceto capitis dolores lenit. Intibum etiam scribitur. Columel. lib. 10. 111.

Jam breve chærophylum, & torpenti grata palato
Intiba. Virg. 1. Georg. 120.
— & amaris intiba fibris.

Charis. lib. 1. Intiba neutro genere virgilius dixit; sed & masculino genere frequenter a veteribus dictum est. Nam Lucillius in 5. deridens rusticam cœnam, enumeratis multis herbis,

Intibus præterea pedibus perserpsit equinis.

Et Æmilius Macer,

— quales seges intubus herbas.

Sic enim, vel per i, vox Latina scribi debet, non per y Græcum.
Intubum erraticum in Ægypto Cichorium vocant, apud nos quidam Ambugiam (Al. Ambulam) vocavere. Plin. lib. 20. cap. 8. adde Columel. 8. 14. Pallad. 1. 30. Apul. de Herb. cap. 47.

INTUBACEUS, a, um. Adj. [σερινὸς] Quod est ex intubo: ut, Intubacea folia. Plin. lib. 27. cap. 12.

INTUEOR, intuĭtus sum, [ἐφοράω, καθοράω, ἀτενίζω] ēri. Videre, & cominus inspicere. Plin. 2. Epist. 7. Erit ergo pergratum mihi hanc effigiem ejus subinde intueri, subinde respicere, sub hac consistere. Plaut. Bacch. 5. 2. 12.

Viden' limulis obsecro ut intuentur?

Ter. Eun. 3. 5. 32.

— annuo, Terram intuens modeste.

Quid ut noverca me intueris? Hor. Epod. 5. 9.
Plenius atque apertius aliquid intueri. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Sagaciter intueri. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Acrioribus oculis aliquid intueri. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Animis intueri, Animadvertere. Cic. pro Dom. 47. Date hanc Tribuno pleb. licentiam, & intuemini paulisper animis juventutem, &c.
Pectore intueri aliquem. i. e. Cogitatione. Ovid. 2. de Pont. 10. 47.
Veritatem intueri. Cic. 5. Tusc. 9.
Aliquid intueri acri & intento animo. Cic. 1. de Fin. 57. Idem 5. Tusc. 9. Qui ceteris omnibus pro nihilo habitis, rerum naturam studiose intuerentur.
Intueri aliquid coram. Cic. de Provinc. Cons. 22.
Intueri huc atque illuc. Cic. 1. de Orat. 184.
Intuere meipsum, qui, &c. Cic. 13. Fam. 3.
Intueri & contemplari aliquem. Cic. pro Planc. 2.
Aliquid intueri, in eoque defixum esse. Cic. in Orat. 9.
Intueri, Revereri aut suspicere. Liv. 37. 54. Pro dignitate & gloria apud omne genus humanum, quod vestrum nomen imperiumque, juxta ac Deos immortales intuetur.
Intueri in aliquam rem. Cic. de Univers. 31. Quot igitur, & quales animalium formas mens in speciem rerum intuens poterat cernere, totidem & tales in hoc mundo secum cogitavit effingere.
Intueri in aliquem. Cic. de Clar. Orat. 253. Quum ad te ipsum (inquit, in me intuens) de ratione, &c.
Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus, &c. Cic. de Clar. Orat. 331.
Intueri in summos homines, Summorum hominum mores circumspicere. Cic. 1. de Orat. 6. Ac mihi quidem sæpenumero in summos homines ac summis ingeniis præditos intuenti, quærendum esse visum est, &c.
Intueri passive, apud Ammian. 23. 5. Fulmine contacta loca nec intueri nec calcari debere.

INTUOR, tuĕris, tūtus vel tuĭtus sum, [καθοράω] tui. Idem. Plaut. Most. 3. 2. 150.

— profecto nullam equidem illic cornicem intuor.

Ter. Heaut. 2. 4. 23.

Quisnam hic adolescens est, qui nos intuitur?

Al. Intuetur. conf. Non. 7. 20. Antiquum.

INTUENDUS, a, um. Partic. Paulus in l. Promittendo, in princip. D. de jure dotium, Magis enim res, quam verba intuenda sunt. Et in l. 3. §. In amittenda. D. de acquir. possess.

INTUĬTUS, ûs. m. [ἀτενισμὸς] Quintil. lib. 10. cap. 1. Plin. lib. 16. cap. 10. Abies hilarior intuitu.

INTŬMEO, ui, ēre, &

INTŬMESCO, ui, [ἐξοιδέομαι] ĕre. Inflari, Converti in tumorem. Plin. lib. 11. cap. 34. Est animal ejusdem turpitudinis, infixo semper sanguini capite vivens, atque ita intumescens. Idem lib. 2. cap. 81. Intumescens fluctus. [Intumeo vereor, ut usquam exstet.
Locus intumescens, Turgens & paululum altus. Columel. lib. 1. cap. 4.
Bilis intumuit sub pectore. Pers. 5. Sat. 145.
Vidi virgineas intumuisse genas. Ovid. 6. Fast. 700.
Humus intumescit viperis. Hor. Epod. 16. 52.
Iræ intumuere. Stat. 1. Theb. 412.
Motus intumescens, Crescens. Tacit. 1. Ann. 38.
Venter intumuit. Ovid. 1. Fast. 215.
Intumescere alicui, pro Irasci. Ovid. 4. de Pont. 14. 34.

Intumuit vati non tamen Ascra suo.

Et absolute, per metaphoram, pro Vehementer indignari, & quasi Inflari iracundia. Ovid. 2. Fast. 607.

Juppiter intumuit: quaque est non usa modeste,
Eripit huic linguam.

Velut jure quodam potestatis intumescere. Quintil. lib. 1. cap. 1.

INTŬMŬLĀTUS, a, um. Adj. pro Insepulto. Ovid. 2. Epist. 36.

Occurrantque oculis intumulata tuis.

INTUOR, V. INTUEOR.

INTURBĀTUS, a, um. Adj. [ἀτάραχος] Non turbatus. Plin. in Paneg. 64. Et sedit inturbatus, interritus, & tanquam ita fieri soleret?

INTURBĬDUS, a, um. Adj. [ἀθόλωτος] Non turbidus. Tacit. 3. Ann. 52. Inturbidus externis rebus annus, domi suspecta severitate, &c.

INTUS, [εἴσω, ἔνδον] Adv. in loco, ad locum, & de loco.
Intus, plerumque in loco. Plin. lib. 10. cap. 52. Intus omne ovum volucrum bicolor.
Foris & Intus, contraria. Cic. 1. de Fin. 44. Nec hæ sese foris solum jactant, nec tantum in alios cæco impetu incurrunt, sed intus etiam in animis inclusæ inter se dissident atque discordant.
Intus est, i. e. In domo. Plaut. Amph. prol. 120.

Nam meus pater intus nunc est, eccum, Juppiter.

Intus edocebo. Plaut. Epid. 5. 1. 56.
Intus serva. Plaut. Aul. 1. 2. 3.

Redi nunc jam intro, atque intus serva.

Intus, & in cute te novi. i. e. Intime. Pers. 3. Sat. 30.
Intus, Adv. de loco. Plaut Cist. 3. 8.

Dic me orare, ut aliquis intus prodeat propere ocius.

Intus evocato. Plaut. Most. 3. 1. 147.
Intus foras evocare. Plaut. Pseud. 2. 2. 10.

Ostium pultabo, atque intus evocabo aliquem foras.

Intus exiit. Plaut. Milit. 4. 4. 33.

Bene mones. P. sed ubi ille exierit intus, istic te procul
Ita volo assimulare, &c.

Intus egreditur, i. e. E domo. Plaut. Pers. 2. 4. extr.
Intus efferri foras jubebo. Plaut. Bacch. 1. 2. 62.
Intus domum nostram, pro Intra. Plaut. Mil. 2. 6. 55.

Continuo, vide sitne ista hæc domum vestram intus.

Al. Hæc vostra intus domum.
Intus domique: cui opponitur In luce, & oculis civium. Cic. de Senect. 12. Nec vero ille in luce modo atque in oculis civium magnus, sed intus domique præstantior.
Intus sedibus, pro In sedibus. Lucret. lib. 2. 964.
Intus in crumena. Plaut. Amph. 3. 3. 11. Cic. de Univers. 30. Sed quia nondum omne animal in mundo intus incluserat, &c.
Intus ad. Varro 1. de R. R. cap. 7. In Gallia transalpina intus ad Rhenum quum exercitum ducerem, &c.
Intus hic cum illa cubat. Plaut. Amph. prol. 112.
Intus sibi canere. Cic. 2. de Lege Agr. 68. Atque hoc carmen hic Trib. pleb. non vobis, sed sibi intus canit. Proverbialis locutio de Iis, qui sibi, non aliis student. V. Erasm. in Chiliad. prov. Intus canere.
Intus, pro Intro. Cels. lib. 5. cap. 28. §. 12. Inspirandumque ut ea medicamenta intus compellantur. Et Lucret. 4. 1088.

Nam citus atque humor membris assumitur intus.

INTUSIUM, V. INDUSIUM.

INTŪTUS, a, um. Adj. [σφαλερὸς] a Tueor, pro defendo; Non tutus, Non defensus. Liv. 5. 45. Castra Gallorum intuta, neglectaque ab omni parte nacti, cum ingenti clamore invadunt. Sic idem 9. 41. Intuta urbs. Intutum est scribere stilo, ut vetustissimi prodiderunt. Plin. 37. 14.
Intuta, quæ indecora. Tacit. 1. Hist. 33.

INTYBUS, V. INTUBUS.

I N V

INVĀDO, si, sum, [εἰσβάλλω, ἐπιβαίνω, ἐφοδεύω] ĕre. Aggredi, impetum facere, involare, irruere. Virg. 2. Æn. 265.

Invadunt urbem somno vinoque sepultam.

Fortissime invadere. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Ferro aliquem invadere. Virg. 6. Æn. 206.
Leones invadunt greges. Ovid. 2. Fast. 210.
Ventus invasit nubem. Lucret. lib. 6. 174.
Magnum aliquid invadere, Aggredi. Virg. 9. Æn. 186. V. Pugnam invadere.
Argentum invadere. Cic. 3. Verr. 54. Iste quod argenti placuit, invasit: quæ mancipia voluit, abduxit.
Capillos alicujus invadere. Propert. lib. 3. 8. 5.
Castra trepidantia invadit. Virg. 9. Æn. 747.
Certamina invadere. Sil. lib. 17. 473.
In collum alicujus invadere, Collum amplecti. Cic. 2. Philipp. 77.
Consulatum invadere. Aur. Vict. de Viris Illustr. c. 68. pr. C. Marius filius, vigintiquinque annorum Consulatum invasit: quem honorem tam immaturum mater flevit.
Corpora invadunt sopore victa. Ovid. 14. Met. 580.
Millia tria stadiorum invadere. Tacit. 11. Ann. 8. Ille, ut erat magnis ausis promptus, biduo tria millia stadiorum invadit. i. e. Progreditur in hostico.

Negotia alterius invadere. Caius in l. 4. §. ideo. D. de act. & oblig.

Invadere in aliquem. Cic. pro Cæcin. 25. Ut in Cæcinam advenientem cum ferro invaderet.

In fortunas alicujus invadere. Cic. 2. Philipp. 41. At quam insolenter statim helluo invasit in ejus viri fortunas?

In arcem causæ. Cic. 1. Fam. 9. Non potui magis in arcem illius causæ invadere. i. e. Ingredi.

In oculos invadere. Plaut. Asin. 5. 2. 58.

In oppidum invadere. Plaut. Bach. 2. 4. 60.

In pecunias alicujus invadere. Cic. 2. Philipp. 41. In multas præterea pecunias alienissimorum hominum, ejectis veris hæredibus, tanquam hæres esset, invasit.

In urbes vi invadere. h. e. Ingredi vel aggredi. Cic. 3. Verr. 54. Quas enim sociorum atque amicorum urbes adisti legationis jure & nomine, si in eas vi cum exercitu imperioque invasisses, tamen opinor quæ signa, &c.

Prælium invadere. Martial. lib. 9. 57.

Tutus ut invadat prælia, nudus eat.

Pugnam invadere. Virg. 9. Æn. 186.

Aut pugnam, aut aliquid jamdudum invadere magnum,
Mens agitat mihi: nec placida contenta quiete est.

Viam invadere, Ingredi. Virg. 6. Æn. 260.

Nunc invade viam, vaginaque eripe ferrum. Servius.

Urbem invadere. Virg. 2. Æn. 265. V. supra ab initio.

Urbem invadere, pro Ingredi. Liv. 10. 10. Per quos, satis comperta re, trecenti armati, transfuga duce, in urbem ingressi nocte, portam, quæ proxima erat, cepere: qua refracta, Consul exercitusque Romanus sine certamine urbem invasere.

Supra modum invadere. Quintil. lib. 3. cap. 7. Idem præcipit illud quoque, quod mox Corn. Celsus prope supra modum invasit.

Cupiditas bonorum invasit plerisque, & plerosque. Varro apud Non. Marcellum. 9. 7. Sallust. Jug. cap. 84. extr. Tanta libido cum Mario eundi plerosque invaserat. i. e. Incesserat. conf. de Repub. Ord. cap. 15.

Putant quidam jungi dativo etiam, ubi de animo dicitur, at non ubi de corpore. Vide Despaut. H. St.

Cupido invasit homines. Plin. Epist. 207.

Dolor invasit. Ter. Hec. 3. 2. 22.

Quid fuit tumulti? dic mihi, an dolor repente invasit?

Fames invasit Sicyonios. Plin. lib. 36. cap. 4.

Malum hoc invasit in Rempublicam. Cic. 2. Off. 75. Modo enim hoc malum in Rempub. invasit.

Morbus invasit. Plaut. Asin. 1. 1. 40.

Ea res est. sed eum morbus invasit gravis.

Pestis invasit vitam hominum. Cic 3. Off. 34. Negatque ullam pestem majorem vitam hominum invasisse, quam eorum opinionem, qui ista distraxerint.

Rabies invasit. Liv. 31. 18. Tanta enim rabies multitudinem invasit, ut &c.

Senectus invasit. Columel. lib. 2. cap. 1.

Terror invasit. Liv. 28. 20. Itaque tantus omnes terror invaserat, ut quidam ex tutoribus, &c.

Vis morbi in corpus invasit. Liv. 28. 29. Nec major in corpus meum vis morbi, quam in vestras mentes invasit.

In animum. Sallust in Jug. cap. 32. Tanta vis avaritiæ in animos eorum veluti tabes invaserat.

In genua invaserunt flemina. Plaut. Epid. 5. 2. 5. V. FLEGMEN.

Aliquando cum dativo.

Invaserat furor, non solum improbis. Cic. 16. Fam. 12.

Quibus invasit repentinus rei magnæ timor. Gell. 19. 4.

Invasit plerisque honorum cupiditas. Varr. apud Non. 9. 7.

Invador, di. pass. Sallust. Bell. Jugurth. cap. 13. Undique simul ex insidiis invaditur.

INVASUS, a, um. Partic. Sext. Rufi Breviar. cap. 23. Mesopotamia invasa.

INVADENDUS, a, um. Partic. Salust. in Fragm. 6. 26. Invadendarum terrarum causa.

INVĀSIO, ōnis. f. [ἐφόρμησις] Gloss. Cyrill.

INVĀSUS, ûs. m. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4.

INVĀSOR, ōris. m. Aurel. Vict. de Cæss. in Aurel. cap. 49. Romanum orbem triennio ab invasoribus receptaverat.

INVĂLEO, [ἐπιῤῥώννυμαι] ēre. Robor ac firmitatem acquirere. Plaut. Most. 2. 2. 19.

Usque invaluisti? TE. usque, ut vides. TR. factum optume. al. rectius Usquene valuisti?

Invaluit consuetudo, h. e. Inveteravit. Plin. lib. 6. Epist. 2. [Immo est Præteritum a seq. verbo, & proinde hoc spurium.

INVĂLESCO, vălui, [ἐπιῤῥώννυμι, ἐπισχύω] ĕre. Idem. Quintil. lib. 2. cap. 1. Tenuit consuetudo, quæ quotidie magis invalescit.

Invalescere aliquando significat Infirmum ac debile fieri, in desuetudinem venire. Quintil. lib. 10. cap. 2. Quum verba intercidant, invalescantque temporibus. Nisi forte malis exponere Invalescant, In usu sint: ut opponatur huic verbo Intercidant.

INVĂLĒTŪDO, ĭnis. f. [ἀῤῥωστία] Valetudinis infirmitas, seu mala valetudo. Cic. 7. Att. 2. Invaletudo tua me valde conturbat. Ibid. Epist. 5. Invaletudine tua moveor. [Nisi forte scriptum fuerat, Valetudo. H. St. Posteriore quoque loco alii In valetudine legunt, pro De val. alii præpositionem tollunt.

INVALETUDĬNĀRIUS, a, um. Adj. Idem quod Valetudinarius. Sen. præf. lib. 1. Quæst. Nat. Non video quare sibi placeat, qui robustior est invaletudinario. Ald. Valetudinario, omissa præp. Alii In valetudinario. V. VALETUDINARIUM. i. n. f. l.

INVĂLENTIA, æ. f. [ἀῤῥώστημα] Gell. lib. 20. cap. 1. Vitium aliquod imbecillitatis atque invalentiæ demonstratur. i. e. Languoris, adversæ valetudinis.

INVALĬDUS, a, um. Adj. [ἄῤῥωστος] contrarium est Robusto & firmo. Plin. lib. 11. cap. 39. Inventæ tamen quædam defluvio capitis invalidæ.

Invalidus ad munera corporis, Impotens. Liv. 6. 8. Quod ubi vidêre, Camillum, jam ad munera corporis senecta invalidum, vadentem in hostes, procurrunt pariter omnes.

Artus invalidi. Ovid. 21. Epist. 245.

Auxilium legum invalidum. Tacit. 1. Ann. 16.

Corpus invalidum. Ovid. 2. Epist. 207.

Herba medica invalida. h. e. Infirmarum virium. Columel. 2. 11.

Manus invalidæ. Lucan. lib. 5. 275.

Milites invalidi, Infirmi, & minime robusti. Liv. 23.

Robur invalidum. Ovid. 5. Trist. 12. 11.

Des licet invalido pectus mihi robore fultum,
Fama refert Anyti quale fuisse reo.

Sed Heins. constr. Invalido mihi, potiusque legendum esse, Hic valido, admonet. [Ego & In valido robore fultum probem.

Sus invalida, Male valens, morbo affecta. Plin. lib. 8. cap. 5. Index suis invalidæ cruor in radice setæ dorso evulsæ, caput obliquum in incessu.

Vires invalidæ. Ovid. 1. Trist. 5. 72.

Superl. Invalidissimum urso caput. Plin. lib. 8. 36.

Sunt & qui volunt Invalidum nonnunquam denotare Valde validum. In aliquando auget, quod patet in Inclytus, & id genus multis. Auctores de hac re laudati sunt, Lucret. 1. 970.

Invalidis utrum contortum viribus ire
Quo fuerit missum mavis longeque volare,
An prohibere aliquid censes, obstareque posse?

Hic Lambinus restituit, Id validis, efflagitante, ut putat, sententia. Qui legunt Invalidis interpretantur, Valde validis. Et Justin. 41. 6. Ab invalidioribus Parthis velut exsangues oppressi sunt. Sed de hujusce loci significatione non inter interpretes convenit; alii interpretantur Magis validos, alii probabilius Minus.

INVECTIO, V. INVEHO.

INŪBER, ĕris. Adj. Quod contrarium est Uberi. Gell. lib. 20. cap. 7. Quæ quum appositæ fuissent, & multæ quidem, sed inuberes macræque essent. De ostreis loquitur, quas ibidem Tenues & exsuctas eodem significatu vocat, utpote Luna senescente captas. Legitur & Inhuber, cum aspirata.

INVĔHO, vexi, vectum, [ἐπάγω] ĕre. Intro vehere; cujus contrarium est Eveho. Plin. lib. 6. cap. 19. Alii tellurem exercent, militiam alii capessunt, merces alii suas evehunt, res externas invehunt.

Invehi & Emergere, contraria. Cic. 6. Verr. 130. Quum tam multa ex illo mari bella emerserint, tam multa porro in Pontum invecta sint.

Invehere in ærarium. Cic. 2. Off. 76. Tantum in ærarium pecuniæ invexit, ut unius Imperatoris præda finem attulerit tributorum.

Mala invehere, Importare. Cic. 3. Tusc. 26. Hæc mala, ô stultissime Æeta, ipse tibi addidisti: non inerant in his, quæ tibi casus invexerat.

Incommoda invecta per aliquem. Cic. 1. de Invent. 1.

Casum invehere. Cic. 4. Tusc. 38. Ut quemcunque casum fortuna invexerit, hunc apte & quiete ferat.

Divitiæ avaritiam invexere. Liv. præf.

Curru invehi, pro Vehi. Cic. in Somn. Scip. 3. Sed quum eris curru Capitolium invectus, &c.

Equo invehi. Liv. 8. 9. Evidentissimum id fuit, quod quacunque equo invectus est; ibi haud secus quam pestifero sidere icti pavebant.

Flumine invehi. Cic. 5. de Fin. 70. Quem Tiberina decursio festo illo die tanto gaudio affecit, quanto L. Paulum, quum regem Persen captum adduceret, eodem flumine invectum?

Invehi ex alto in portum. Cic. pro Muren. 40.

Invehere per mare. Plin. lib. 12. cap. 1.

Oceano invehere, pro In Oceanum vehere. Tacit. 2. Ann. 23. Legiones classi impositas per Amisiam Oceano invexit.

Invectus portum, invectus urbem, pro In portum & in urbem. Plin. lib. 6. cap. 22. Liv. 4. 29. Præpositoque COS. castris, ipse triumphans invectus urbem, Dictatura se abdicavit.

Invehere se, Progredi. Liv. 6. 32. Quantumque Romana se invexit acies, tantum hostes gradu demoti.

Invehi in aciem. V. ACIES.

INVĔHOR, vectus sum, [ἀποτείνομαι, στηλιτεύω] vĕhi. depon. Insectari, maledictis aliquem aggredi, & quodam impetu sermonis in aliquem ferri. Cic. ad Cæs. Jun. 3. Itaque in eum palam vehementer est invectus. apud Non. 4. 259.

Invehi & maledicere. Cic. 2, de Orat. 301. Orat reus, urgent advocati, ut invehamur, ut maledicamus, denique ut interrogemus.

In aliquem invehi. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Insectari & invehi in aliquem acerbius. Cic. de Amicit. 57.

Acerbe & contumeliose invehi in aliquem. Cic. 2. de Orat. 304.

Aperte invehi in aliquem. Cic. 2. Philipp. 74.

Asperius in aliquem invehi. Cic. pro Sext. 14.

Graviter invehi. Cic. 2. de Orat. 304.

Vehementer in aliquem invehi. Cic. 3. de Nat. Deor. 95.

Vehementius in causam aliquorum invehi. Cic. 1. de Orat. 34.

Verbis tristibus invectus. Ovid. 2. Trist. 133.

INVECTUS, a, um. Partic. pass. [ἐποχηθεὶς] Intro vectus vel curru vel equo: ut, Virg. 8. Æn. 714.

At Cæsar, triplici invectus Romana triumpho
Mœnia, dîs Italis, &c.

INVECTIO, ōnis. f. [ἐπαγωγὴ] Ipse invehendi actus. Cic. 2. de Off. 13. Jam vero & earum rerum quibus abundaremus, exportatio: & earum quibus egeremus, invectio, certe nulla esset, nisi his muneribus homines fungerentur.

Invectio, Insectatio, impetus animi in aliquem. Cic. 2. de Invent. 164. Clementia, per quam animi temere in odium alicujus invectionis concitati, comitate retinentur.

INVECTUS, ûs. m. [ἐπαγωγὴ] Idem. Plin. lib. 4. cap. 1. Amnis Achelous e Pindo fluens, atque Acarnaniam ab Ætolia dirimens, & Artemitam insulam assiduo terræ invectu continenti annectens.

INVECTOR, ōris. m. Ambros. Hex. 2. 3. Padus, maritimorum commeatuum Italicis subsidiis fidus invector.

Pontanus de Serm. 423. Invector acerrimus adversum litteratos homines. Idem Invectivas dicit & Subsannationes p. 411. H. St.

INVECTRIX, īcis. f. Ambros. Epist. 82.

INVECTĪTIUS, a, um. [ἐπαγώγιμος] Quod invehitur. Plin. lib. 10. cap. 29. Quippe quum Theophrastus tradat invectitias esse in Asia etiam columbas. conf. Sen. Epist. 23.

Invectīvus, a, um. Adj. [στηλιτευτικὸς] Quod invehitur: h. e. Maledictis insectatur. Unde, Invectivæ orationes, adversus aliquem scriptæ, quod in illius mores, vel ingenium, aut vitam invehamur, Ammian. 22. 32. Volumen invectivum.

Invēlātus, a, um. Adj. Mart. Capel. 1. Invelatum humerorum cacumen.

Invendĭbĭlis, e. Adj. Plaut. Pœn. 1. 2. 128.

Invendibili merce oportet ultro emptorem adducere,
Proba merx facile emptorem reperit, tametsi in abstruso sita est.

Invendĭtus, a, um. Adj. Non venditus. Scævola in l. Seius. D. de rescind. vend. Quæsitum est, quum neque fidejussor datus, neque omnis pecunia secundum legem suis diebus soluta sit: an prædia invendita sint.

Invĕnio, vēni, ventum, [εὑρίσκω, ἐξευρίσκω, ἐφευρίσκω, ἀλφέω] īre. Comperire, quasi In aliquid venire. Plaut. Cist. 4. 2. 93.

Quod quæritabam, filiam inveni meam. Invenire, inquit Valla, est vel Consilio vel casu, sive corporea, sive incorporea reperire. Ovid. 2. Met. 729.

Et quos non habuit sub nubibus invenit ignes.

Inveneris, pro Invenias: hoc est sciscitêre. Plaut. Bacch. 4. 7. 42.

Invenire, Comminisci, excogitare. Ter. Eun. 3. 1. 62.

Idem hoc tute melius quanto invenisses, Thraso?

Invenio quod agam. Plaut. Most. 3. 1. 159.

Igitur tum accedam huc, quando quid agam invenero.

Inveni ad quid pertineat somnium. Plaut. Merc. 2. 1. 29.

Hoc quam ad rem credam pertinere somnium,
Nequeo invenire.

Invenitur apud auctores, & In auctoribus. Liv. 3. 23. extr. Eodem anno defecisse Antiates, apud plerosque auctores invenio. Plin. lib. 7. cap. 16.

Invenitur inter exempla. Plin. lib. 14. cap. 13.

Invenire, Acquirere. Ter. Eun. 2. 1. 4. — utinam

Tam aliquid invenire facile possis, Phædria,
Quam hoc peribit. Donatus.

Invenire cognomen, Adipisci. Cic. 3. Philipp. 16. Qui propter hæsitantiam linguæ, stuporemque cordis, cognomen ex contumelia invenit. Vetus exemplar legit Traxerit.

Invenire ex. Cic. 5. Verr. 176. Jam vero scriba tuus annulo aureo suo, quem ex his rebus invenit, ista te ratione uti non sinet. i. e. Sibi paravit.

Invenire, Cognoscere. Ter. Eun. 5. 9. 6.

Scis Pamphilam meam inventam civem? Donatus.

Aditum invenire ad rem aliquam. Liv. 25. 7. ad fin. Aditum sibi ad obsides Tarentinos invenit.

Argentum. Ter. Phorm. 3. 3. 1.

Quid faciam? unde ego nunc tam subito huic argentum inveniam miser?

Causam. Ter. Heaut. 5. 2. 36.

Postquam est inventa vera, inventa est causa qua te expelleret.

Certum. Cæs. 1. Bell. Civ. 25. Neque certum inveniri poterat, obtinendi ne causa &c. i. e. Sciri.

Exitum. Sen. Epist. 1.

Facinus, Comminisci. Plaut. Asin. 2. 2. 47.

Tantum facinus modo inveni ego, ut nos dicamur duo
Omnium dignissimi esse, quo cruciatus confluant.

Fallaciam. Ter. Heaut. 3. 3. 36. De fallacia dicis: hem inveni nuper quandam.

Finem. Liv. 26. 17. Nec postero die res finem invenit.

Gloria opesque inventæ. Sallust. Bell. Jugurth. 73.

Gratiam. Plin. lib. 19. cap. 5. Plurimis modis austeritate victa gratiam invenit. Subaudi Inula radix.

Hominem utilem ad eam rem. Plaut. Epid. 2. 2. 106.

Quem hominem inveniemus ad eam rem utilem?

Infortunium. Plaut. Amph. 1. 1. 130.

— modo sis, veni huc, invenies infortunium.

Initium. Ter. Heaut. 5. 4. 21.

Quam pudet? neque quod initium inveniam ad placandum scio.
Al. Principium incipiam.

Labore aliquid. Ter. Heaut. 5. 4. 17.

Quæris id quod habes, parentes: quod abest, non quæris, patri
Quomodo obsequare, & ut serves quod labore inveneris. i. e. Acquisieris.

Laudem. Ter. And. 1. 1. 39. — ita ut facillime

Sine invidia laudem invenias, & amicos pares.

Malefacta alicujus. Plaut. Truc. 4. 2. 61.

Mortem suo ictu. Tacit. 1. Ann. 61. Ubi infelici dextera, & suo ictu mortem invenerit.

Nomina nova. Plaut. Epid. 2. 2. 45.

Quid istæ quæ quotannis nomina inveniunt nova? Subaudi Vestium.

Nomen. Plin. in præf. 2. Inde nomen invenit.

Latinum nomen invenisset. Plin. lib. 11. cap. 45. i. e. Haberet.

Obtrectatores. Cic. 5. Fam. 9. Scis meam fortunam nescio quomodo facile obtrectatores invenire.

Orationem invenire. V. Oratio.

Pecuniam bono modo. Plin. lib. 7. cap. 43. Summum Senatorem haberi, pecuniam magnam bono modo invenire, multos liberos relinquere.

Perniciem aliis, ac postremum sibi invenire. Tacit. 1. Ann. 74.

Principium. Ter. Heaut. 5. 4. 21.

Prologum. Ter. in prol. Phorm. 14.

Nullum invenire prologum potuisset novus,
Quem diceret, nisi haberet cui malediceret. Subaudi Poëta.

Quod in te facere sit dignum invenero. Ter. Heaut. 1. 1. 56.

— si id non facis,
Ego, quod me in te sit facere dignum, invenero.

Quomodo. Cic. pro Rosc. Amer. 42. Ille quomodo crimen commentitium confirmaret, non inveniebat.

Ratio inventa est, cur pecunia sacrorum molestia liberaretur. Cic. 2. de Legib. 53.

Remedium alicui rei. Ter. Phorm. 4. 3. 11.

Nam hercle ego quoque id quidem mecum agitans sedulo,
Inveni, opinor, remedium huic rei.

Salutem invenire fuga. Sil. lib. 7. 505.

Spelunca vix ipsis invenienda feris. Ovid. 1. Fast. 556.

Ubi habitat invenias. Plaut. Merc. 3. 3. 23.

Venas æris, auri, argenti penitus abditas invenire. V. Abdo.

Veniam. Plaut. Rud. prol. 27.

Viam. Ter. Eun. 2. 2. 16. Virg. 4. Æn. 478.

Inveni, germana, viam, gratare sorori. Idem. 10. Æn. 113.
Fata viam invenient.

Invenire atque deprehendere. Cic. 3. in Catil. 17. Hæc tanta in Remp. conjuratio manifesto inventa atque deprehensa est.

In culpa es inventus. Ter. Hec. 3. 1. 19.

Tum matrem ex ea re, aut me uxorem in culpa inventurum arbitror.

Invenibo, futurum antiquum pro Inveniam. Pompon. Buccone adoptato, Sæpe annuit, invenibit sæpe. Nonius 7. 96.

Invenitur, impers. Plin. lib. 10. cap. 21. ad fin. Invenitur in annalibus, in Ariminensi agro, M. Lepido, Q. Catulo coss. in villa Galerii locutum gallinaceum.

Inventus, a, um. Partic. [εὑρημένος, εὑρετὸς] Ovid. 1. Met. 654.

— tu non inventa reperta
Luctus eras levior.

Opes inventæ sanguine. Ovid. 3. Amor. 8. 54.

Inventis vim afferimus. Quintil. lib. 8. in procem.

Inventum reddere aliquid. Ter. Phorm. 3. 3. 26. Age age, inventas reddam. Subaud. Minas triginta.

Invento est opus, Opus est ut inveniatur. Plaut. Bacch. 2. 2. 41.

Quod ames, paratum est: quod des, invento est opus.

Inventum, i. n. [εὕρημα] Commentum. Ter. Heaut. 4. 6. 6.

Ut te omnes equidem dii deæque, quantum est, Syre,
Cum istoc invento, cumque incepto perduint. Plin. lib. 23. cap. 1. Vinum jejunos bibere novitio invento inutilissimum est. V. Novus.

Æmuli inventorum Zenonis, Stoici nominantur. Cic. pro Muren. 61.

Artes, scientiæ, inventa. Cic. de Senect. 78. Sic mihi persuasi, sic sentio, quum tanta celeritas animorum sit, tanta memoria præteritorum, futurorum prudentia, tot artes, tantæ scientiæ, tot inventa, non posse eam naturam quæ res eas continet, mortalem esse.

Memoranda inventa. Virg. 4. Georg. 454.

Sicca, ac severa inventa. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Inventis abstinet. Hor. de Arte Poet. 170.

Inventio, ōnis. f. [εὕρεσις) Ipse inveniendi actus. Plin. lib. 13. cap. 1. Hæc sunt antiquæ inventionis genera.

Inventio atque excogitatio. Cic. 1. Tusc. 61.

Inventio, Una est de quinque rhetorices partibus. V. Quintil. lib. 3. cap. 3. Unde etiam extant libri duo Ciceronis de Inventione.

Inventiuncŭla, æ. f. dimin. [εὑρημάτιον] Quintil. lib. 8. cap. 5. Ad hoc plerique minimis etiam inventiunculis gaudent.

Inventus, ûs. m. [εὕρεσις] Idem quod Inventio. Plin. lib. 17. cap. 10. Ex eodem inventu est, surculos abscissos serere. h. e. Ejusdem inventionis & artis. [Hard. edidit Inventum est. Sed alia ejusdem vocis exempla in Indice exhibet. e. g. ex lib. 17. cap. 21. Inventu novitio. Plura ibid. V.

Inventor, ōris. m. [εὑρετὴς] Qui invenit: ut, Inventor olei Aristæus. Cic. 6. Verr. 128. Sic Plin. lib. 25. cap. 8. Inventor plantaginis.

Rerum inventor. Lucret. 3. 9.

Salutis inventor. Stat. 1. Silv. 1. 78.

Scelerumque inventor Ulysses. Virg. 2. Æn. 164.

Stoicorum inventor & princeps. Cic. 4. Acad. 13.

Veritatis inventor, & quasi architectus beatæ vitæ. Cic. 1. de Fin. 32.

Voluptatum inventor. Ter. Eun. 5. 9. 5.

Inventrix, īcis. f. [εὑρέτις] Plin. lib. 35. cap. 11. Amavit in juventa Glyceram municipem suam, inventricem coronarum.

Princeps & inventrix belli Minerva. Cic. 3. de Nat. Deor. 53.

Carminis inventrix & auctor. Ovid. 6. Fast. 709.

Inventrices doctrinarum Athenæ. Cic. 1. de Orat. 13.

Inventrix & magistra legum. Cic. 5. Tusc. 5.

Oleæ inventrix Minerva. Virg. 1. Georg. 18.

Ars inventrix, & judicatrix, & enuntiatrix. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Inventārium, i. n. Idem quod Repertorium. Ulpian. de Administ. tutor. l. Tutor qui repertorium non fecit, quod vulgo inventarium appellatur, dolo fecisse videtur.

Invĕnustus, a, um. Adj. [ἄχαρις, ἀχάριστος] est, auctore Donato, Sine venere, id est, sine gratia, quem omnes respuant, repudientque pulchræ, & quem deformes appetant Et paulo post, Invenustus, cui Displicens objicitur. Ter. And. 1. 5. 10.

Adeone hominem esse invenustum, aut infelicem quemquam, ut ego sum? Cic. de Clar. Orat. 237. C. Censorinus, Græcis litteris satis doctus, quod proposuerat explicans expedite, non invenustus actor, sed iners & inimicus fori.

Arbustum invenustum. Columel. lib. 5. cap. 6.

Sordida res & invenusta. Catul. 12. 5.

Illepidum & invenustum. Catull. 10. 4.

Invenuste, Adj. [ἀχαρίτως] Incompte, ineleganter, impolite. Gell. lib. 17. cap. 12. Inibi in eisdem laudibus non hercle hac sententiola invenuste lusit.

Invĕrēcundus, a, um. Adj. [ἀναιδὴς] Verecundo contrarium. Suet. de Clar. Gramm. c. 15. At tanto amore erga patroni memoriam exstitit, ut Sallustium historicum, quod eum oris probi, animo inverecundo scripsisset, &c.

Deus inverecundus. Hor. Epod. 11. 19.

Frons inverecunda, quæ & Perfricta & perfricata dicitur. Quintil. lib. 2. c. 4.

Inverecundum animi ingenium, Impudens. Cic. 1. de Invent. 83. Sin inverecundum animi ingenium possidet, tamen eum accuses: non enim probus est.

Superl. Plaut. Rud. 3. 2. 38.

Legirupa, impudens, impurus, inverecundissimus.

Inverecunde, Adv. Sen. Epist. 114. pr. Aliqua ætas fuerit, quæ translationis jure uteretur inverecunde. Quintil. 7. 4. Non inverecunde dicet, multum sua interfuisse.

Inverecundia, æ. f. Arnob. 4. Obduratus inverecundia. Tertul. de Pœnit. cap. 6. Præsumptio inverecundiæ portio est.

Invergo, verxi, verctum, secundum Diomedem [ἐπιχέω] ĕre. Inclinare. Plaut. Curc. 1. 2. 12. — ipsum expeto

Tangere, invergere in me liquores tuos
Sino ductim. Antiquum.

Invergere, pro Infundere. Ovid. 7. Met. 247.

Tum super invergens tepidi carchesia lactis, &c. Sic
Frontique invergit vina sacerdos. Virg. 6. Æn. 244. [Nec aliter apud Plaut. explicandum.

INVERTO, ti, sum, [ἀναστρέφω, παραχινέω] ĕre. quasi In contrarium vertere, ut vestem aut pellem. Seu etiam Verba præpostere pronunciare: ut pro Lavo, Vola. Plin. lib. 32. cap. 2. Infixo hamo invertere se, quoniam sit dorso cultellato. De Murena.
In locum annulum invertere. Cic. 2. Offic. 78. Ibi quum palam ejus annuli ad palmam converterat, a nullo videbatur, ipse autem omnia videbat: idem rursus videbatur, quum in locum annulum inverterat. De Gyge.
Campum fractis invertere glebis. Virg. 3. Georg. 161. h. e. Arare.
Negotium aliquod invertere, Perturbare. Cic. 3. Q. frat. 2. Quid quæris? probe premitur, nisi noster Pompeius diis hominibusque invitis negotium invertit. Legitur alias Everterit.
Ordinem invertere. Cic. in Partit. 24. Ut quum semel dictum sit directe, sicut natura ipsa tulerit, invertatur ordo, & idem quasi sursum versus retroque dicatur.
Scrobes invertere oleis: h. e. Fodere locum pangendis oleis idoneum. Cato cap. 27.
Se invertere. Cic. de Arusp. Resp. 52. Videant ii, qui illum Cn. Pompeio inimicum esse gaudebant, ob eamque caussam in tot tantisque sceleribus connivebant, &c. quam se cito inverterit. h. e. Mutarit.
Verba invertere. V. INVERSUS, & INVERSIO.
Nos virtutes ipsas invertimus. Hor. 1. Serm. 3. 55.

INVERSUS, a, um. Partic. [ἐξεστραμμένος] ut, Inversa manus. Plin. lib. 11. cap. 25.
Consuetudo inversa. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Mare inversum, Quando quod imum erat, sursum vertitur. Hor. Epod. 10. 5.
Mores inversi. Hor. 3. Carm. 5. 7. i. e. In pejus mutati.
Verba inversa, Quæ tracta sunt a proprio naturalique significatu ad similitudinem aut obscuritatem. Ter. Heaut. 2. 2. 131.
Ego te autem novi, quam esse soleas impotens,
Inversa verba, eversas cervices tuas, &c. Verba significat inflexa, inquit Turnebus, tropoque mutata, quibus amatores plerumque uti solent, quum aut amicam alloquuntur, aut de ea loquuntur. Vitam enim appellant, colostram, cor, delicias, quæ quum temere effutiant aliudque agentes, veretur servus, ne iis prodat amorem suum Ctesipho. Friget quod Terentiani dicunt interpretes, Inversa, i. e. Præpostere & in contrarium pronuntiata: ut pro Lavo, Vola. [V. seq. dict.
Vomer inversus. Hor. Epod. 2. 63.

INVERSIO, ōnis. f. [ἀναστροφή] Quod Transpositum dicimus. Cic. 2. de Orat 261. In verbis etiam illa sunt, quæ aut ex immutata oratione ducuntur, aut ex unius verbi translatione, aut ex inversione verborum. Est autem Inversio, Genus ironiæ, quum contrarium intelligitur, & quum non recta significatio, sed inversa accipitur; velut quum apud Ciceronem qui Pulchellus dicitur, Deformis intelligitur: qui Disertus, Indisertus. Cic. ibid. 262. Invertuntur autem verba, ut Crassus apud M. Perpernam judicem pro Aculeone quum diceret, aderat contra Aculeonem Gratidiano L. Helvius Lamia deformis, qui quum interpellaret odiose, Audiamus, inquit, pulchellum puerum, Crassus. Quum esset arrisum, Non potui mihi, inquit Lamia, formam ipse fingere, ingenium potui. Tum hic, Audiamus, inquit, disertum, multo etiam arrisum est vehementius. [Sic apud Ter. Inversa verba videntur intelligi Ironica, vel certe perplexa, figurataque verba. Sic posuit Apul. in Apol. p. 320. Ac primo quidem voluntatem meam verbis inversis periclitabundus, &c.

INVERSŪRA, æ. f. Vitruv. 5. 3. Aditus directos & sine inversuris faciendos.

INVERSĬBĬLIS, e. Adj. Apul.

INVERSO, āre. frequent. Fulgent.

INVERSOR, āri. Lucil. apud Lactant. 6. 5.
Queis inversamur, queis vivimu', rebus adesse. i. e. In quibus rebus versamur. [Malim divise legi Queis in versamur, ut sit Anastrophe.

INVESPERASCĔRE, [ἐφεσπερίζειν] Vesperum tempus fieri. Liv. 39. 50. pr. Jam invesperascebat. [i. e. Paulum vesperascebat.

INVESTĪGO, [ἰχνεύω] āre. Quærendo invenire. Tractum a venatoribus, qui per vestigia feras quærendo inveniunt. Plaut. Rud. 5. 2. 35.
Quid dare velis, qui istæc tibi investiget, indicetque. Ter. Heaut. 4. 2. 8.
Nihil tam difficile, quin quærendo investigari possit. Cic. pro Ligar. 1. Sed quoniam diligentia inimici investigatum est quod latebat.
Investigare cum animo. Plaut. Aulul. 4. 9. 4.
Investigare de. Plaut. Merc. 4. 5. 4.
Nihil investigo quicquam de illa muliere.
Diligenter de aliquo investigare. Cic. 9. Att. 6.
Investigare & consequi. Cic. 2. Verr. 48. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus investigare & consequi possim.
Investigare & comprehendere. Cic. 3. in Catil. 11. Ut & quanta, & quam manifesta, & qua ratione investigata ac comprehensa sint, scire possitis.
Diligentia alicujus investigare quod latet. Cic. pro Ligar. 1.
Investigare, sæpe etiam pro Indagare, & conquirere, diligenterque inquirere ponitur. Plaut. Merc. 3. 4. 79. Cic. 6. Verr. 47. Qui investigabant, & perscrutabantur omnia.
Conjurationem investigare, Patefacere, opprimere. Cic. pro Sull. 4.
Incredibilis ad investigandum canum sagacitas narium. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Idem 4. de Fin. Veri investigandi cupidus.

INVESTIGĀTIO, ōnis. f. [ἐξέτασις, ἰχνεύσις] Inventio. Cic. 5. de Fin. 34. Qua ex cognitione facilior facta est investigatio rerum occultissimarum.
Inquisitio & investigatio. Cic. 1. Off. 13. In primisque hominis est propria veri inquisitio atque investigatio.
Conferre se ad investigationem. V. CONFERO.

INVESTIGĀTOR, ōris. m. [ἰχνευτής, ἐξεταστής] Cic. de Univers. 1. Acer investigator & diligens earum rerum, quæ a natura involutæ videntur. Idem pro Sull. 85. Ego ille conjurationis investigator atque ultor.
Diligentissimus antiquitatis investigator Varro. Cic. de Clar Orat. 60.

INVESTIGĀTRIX, īcis. f Mart. Capell.

INVESTIGĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. Adv. Hermog. cap. 45. extr. Alioqui investigabilia, si ex materia sunt investigata & inventa. Lactant. 3. 27. ad fin. Res non investigabiles.

INVESTIO, īvi, ītum, īre. est quasi Ornare. Plin. lib. 35. cap. 7. Publicas porticus investivit pictura. Et Sen. Epist. 114.
De significatione hujus vocis ævi medii scriptoribus usitata. V. Cang. Gloss.

INVESTITŪRA, æ. f. Vox barbara pro Admissione in alicujus muneris possessionem. V. Voss. de Vit. L. L. 3. 16. & Cang. l. d.

INVESTIMENTUM, i. n. Liv. 4. 25. Investimentum album addere. Sed lectio vix probanda est. Quin rectius legitur In vestimentum divise. V. Gronov. in loc. & Voss. de Vit. L. L. 1. 19.

INVESTIS, e. Adj. Tertull. de Pall. cap. 3. Nudus & investis.
Investis, [ἄνηβος] Investes dicimus Impuberes, vel imberbes. Pallad. lib. 11. cap. 14. Investis puer hoc, aut aliquis satis purus efficiat. V. Aurea vestis, in VESTIS; Nonium 6. 57. & Voss Etymolog.
Apulejus, Prome nomen ejus, quæ puerum ingenuum & investem sollicitavit. H.St. Exstant l. 5. Met. p. 171. Elmenh. estque Impuberis periphrasis.

INVĔTĔRO, [παλαιόω, παλαιοποιῶ] āre, Ad vetustatem servare, inquit Budæus. Plin. lib. 23. cap. 2. Aquæ marinæ sextarios quinque pariter coquebant, decies defervescente cortina, atque ita diffundebant, inveterabantque. Idem lib. 19. cap. 6. Quod si diutius allium cepeque inveterari libeat. Sic Inveteratum vinum. Plin. lib. 14. cap. 2.
Col. Nonnulli, quibus non fuit curæ cælestem inveterare aquam, recentem sumunt, eamque usque in quartam partem decoquunt. i. e. Ad vetustatem servare. Bud. H.St. Exstant lib. 12. de R. R. cap. 12. extr.
Inveteravit hæc opinio, pro Invaluit. Cic. 2. de Nat. Deor. 5. Nec una cum fæculis, ætatibusque hominum inveterare potuisset. De diis loquitur. Bud. Al. Inveterascere.

INVETERASCO, veterāvi, veterātum, [παλαιόομαι] ĕre. Invalescere. Ter. in prol. Hec. 12.
Novas qui exactas feci ut inveterascerent. Ubi Donat. Inveterascerent, i. e. In consuetudinem venirent, spectarentur, amarentur. [Ita placerent, ut sæpius agerentur, scenamque tenerent.
Inveterascere & corroborari. Cic. 3. in Catil. 26. Memoria vestra, Quirites, nostræ res alentur, sermonibus crescent, litterarum monimentis inveterascent & corroborabuntur.
Consuetudo inveterascit. Cæs. 5. Bell. Gall. 11. Atque hanc inveterascere consuetudinem nolint.
Macula insedit penitus & inveteravit in Populi Rom. nomine. Cic. pro Lege Manil. 7. Delenda est vobis illa macula Mithridatico bello superiore suscepta, quæ penitus insedit atque inveteravit in Pop. Rom. nomine.
Nomen ejus inveteravit, hominum sermonibus. Cic. pro P. Sull. 24. At si tibi nos peregrini videmur, quorum jam & nomen & honos inveteravit, & huic urbi, & hominum famæ, ac sermonibus: quam tibi illos competitores tuos peregrinos videri necesse erit, qui jam ex tota Italia delecti tecum, de honore, & de omni dignitate contendunt? i. e. Invaluit & corroboratum est nomen.
Opinio inveteravit, Inolevit. Cic. 2. Verr. 1. Inveteravit enim jam opinio perniciosa Reip. vobisque periculosa.
Verbi significatio falsa atque aliena irroboravit inveteravitque. Gell. lib. 1. cap. 22.
Ulcus inveterascit alendo. Lucret. lib. 4. 1062.
Inveterascere & exstingui. Cic. 5. Tusc. 40. Nihil enim inveterascere, nihil exstingui, nihil cadere debet eorum in quibus vita beata consistit. Alii legunt Interarescere.
Inveterascere dicitur miles in eo loco, ubi diu commoratur. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 44. Quod fere fit, quibus quisque in locis miles inveteraverit, uti multum earum regionum consuetudine moveatur. Idem 2. Bell. Gall. 1. V. Non. 5. 63.

INVETERĀTUS, a, um. Partic. ut, Inveteratus dolor. Cic. 3. Tusc. 15.
Inveteratus & Recens, contraria. Cic. de Senect. 72. Jam omnis conglutinatio recens, ægre: inveterata facile divellitur.
Institutum & Inveteratum, contraria. Cic. 3. Fam. 9. Nostra non instituta, sed jam inveterata amicitia.
Invidia inveterata. Cic. 2. Off. 58.
Licentia inveterata. Nep. 18. 8.
Malum inveteratum, cui Nascens opponitur. i. e. Antiquum. Cic. 5. Philip. 31. Omne malum nascens facile opprimitur, inveteratum fit plerumque robustius.
Querela inveterata. Cic. de Amicit. 32. Eorum querela inveterata, non modo familiaritates exstingui solere, sed etiam odia gigni maxima atque sempiterna.
Vinum inveteratum. Plin. 14. 2. V. INVETERO.

INVETERĀTIO, ōnis. f. [παλαιότης] Vetustas, antiquitas. Cic. 4. Tusc. 81. Inveteratio autem, ut in corporibus, ægrius depellitur, quam perturbatio, &c. i. e. Vitium inveteratum.

INVĔTĪTUS, a, um. Adj. Sil. 2. 441.
It liber campis pastor, cui fine sine ullo
Invetitum saltus penetrat pecus.

INVIA, orum. n. pl. Liv. 21. 35. Per invia pleraque & errores.

INVĪCEM, Adv. [ἐπαμοιβαδὶς, ἐναλλάξ] i. e. Mutuo, vicissim. Plaut. Men. arg. 10. Ii se cognoscunt fratres postremo invicem. Quintil. Qui se ardentissimo amore invicem dilexerunt. [Antiqui sine dubio divisim scripserunt In vicem. unde & per tmesin sæpe, & pluraliter quoque efferunt. Juvenal Sat. 6. 311.
Inque vices equitant. Quod & Vicibus dixerunt. V. VICIS.
Invicem intentare crimen. Quintil. lib. 3. cap. 10. Litigatores idem crimen invicem intentant. i. e. Inter se.
Hæc invicem obstant. Quintil. lib. 4. cap. 5. Et lib. 8. Densitas earum obstat invicem. i. e. Obstant sibi invicem, quod sunt nimis densæ.
Invicem se mutuis exhortationibus exacuere. Plin. Junior.
Invicem petitur manus injectio. Quintil. lib. 7. cap. 8.
Manibus invicem apprehensis. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Nihil invicem imputare. Plin lib. 8. cap. 17.
Invicem, Per vices: ut, Loquamur invicem; i. e. Me loquente vos tacete, vobis loquentibus ego tacebo. Plin lib. 6. cap. 1. Alitum quippe cantus, canumque latratus invicem audiuntur.
Invicem; pro Secundo loco, Vicissim, vel E contrario. Plin. lib. 2. Epist. 11. ad finem, ad Arrianum, Habes res urbanas: invicem rusticas scribe. Idem Epist. 7. lib. 3. Scribis te absentia mea non mediocriter

criter affici: unumque habere solatium, quod pro me libellos meos teneas, sæpe etiam in vestigio meo colloces: gratum quod his fomentis acquiescis. Invicem ego epistolas tuas lectito. Liv. 28. 44. Requiescat aliquando tam diu vexata Italia: uratur, vasteturque invicem Africa.

Invictus, a, um. Adj. [ἀνίκητος, ἀήττητος] Fortis, & qui vinci non potest. Cic. pro Marcel. 12. Recte igitur unus invictus es, a quo etiam ipsius victoriæ conditio, visque devicta est. Cic. in Pison. Invictus civis.
Acie invictus. V. ACIES.
Cursu invictus. Ovid. 8. Met. 311.
Se invictum a labore præstare: h. e. Indefessum. Cic. 1. Off. 68. Nec qui invictum se a labore præstiterit, vinci a voluptate. V. A vel AB.
Viribus invicti. Virg. 6. Æn. 394.
Adamas invictus. V. ADAMAS.
Animus invictus advorsum divitias. Sallust. Bell. Jugurth. 47.
Armis invictus Hannibal. Cic. 3. de Lege Agr. 94.
Arx Capitolii invictissima. Tacit. 3. Hist. 78.
Corpus invictum ad vulnera. Ovid. 12. Met. 167.
Defensio fortis & invicta salutis meæ. Cic. Post red. in Senat. 28.
Dentes invicti ignibus. Plin. lib. 7. cap. 16.
Dextera invicta bello. Virg. 6. Æn. 878.
Dux invictus. Ovid. 4. Trist. 2. 44.
Gentes invictæ. Virg. 12. Æn. 191.
Imperium vetustate invictum tabescere. Sallust. Fragm. 6. 59.
Imperatoris nomen invictissimi incidatur. Cic. 6. Verr. 82.
Manu invicta gestare bellum. Ovid. ad Liv. 582.
Robur invictum. Sil. lib. 11. 157.
Virtus invicta. Ovid. 3. de Pont. 4. 111.

Invicte, Adv. Superl. August. Epist. 28. Invictissime defendatur.

Invincibīlis, e. Adj. Apul. Apol. p. 297. Cum hæc ab illis, quasi gravia & invincibilia dicerentur.

Invincibilĭter, Adv. Apul. Flor. p. 360.

Invĭdeo, vīdi, vīsum, [φθονέω, βασκαίνω, μεγαίρω] ēre. De rebus secundis alicujus dolore affici. Cic. 3. Tusc. 20. Ab invidendo autem invidentia recte dici potest, ut effugiamus ambiguum nomen invidiæ: quod verbum dictum est a nimis intuendo fortunam alterius. Priscianus IN negative exponit, dicens; Invideo tibi, quasi Non videns tibi sio, hoc est, non fere te bene agentem video. Plaut. Bacch. 3. 6. 14.
Nullus est qui non invideat rem secundam obtingere. Codd. emendati præferunt, Quoi non invideant.
Invidet aut favet, semper dignitatis iniquus judex populus. Cic. pro Planc. 7.
Invideo, cum dativo. Cic. 4. Acad. Qui mihi videntur non solum vivis, sed etiam mortuis invidere.
Honori alicujus invidere. Cic. pro Lege Agr. 2. 102.
Labori. Sallust. Bell. Jugurth. 88.
Laudi & gloriæ maxime invideri solet. Cic. 2. de Or. 208. conf. INVIDEOR infra.
Novitati esse invisum meæ. Cic. 1. Fam. 7.
Paribus aut inferioribus maxime invident homines: quum se relictos sentiunt, illos dolent evolasse. Cic. 2. de Orat. 209.
Sibi. Invidet ipsa sibi, vitatque quod expedit illi. Ovid. 2. Fast. 591.
Virtuti invidere, labes quædam & macula hujus sæculi est. Cic. pro Corn. Balb. 15.
Invideo, accusativo junctum. Ovid. 13. Epist. 137.
Troadas invideo. i. e. Fortunæ Trojanarum. [Sed Heins. & Burm. ex vett. codd. vestigiis Troasin scribunt, quod amplector. V. Heinsii not.
Invidere, cum dativo & accusativo. Plin. Neque ego, ut multi, invideo aliis bonum, quo ipse careo. Cic. 3. Tusc. 3. Ut nobis optimam naturam invidisse videantur. Liv. 2. 40. extr. Non inviderunt laudes suas mulieribus viri Romani.
Fortuna te mihi invidit. Virg. 11. Æn. 43.
Honorem invidere alicui. Hor. 1. Serm. 6. 49.
Invidere in re aliqua. Cic. pro Flacc. 70.
Invidere, pro Odisse ponitur. Ovid. 1. Epist. 3.
Troja jacet, certe Danais invisa puellis. Cic. 3. Q. frat. 1.
Diis, hominibusque invisus. [V. INVISUS, a, um, paulo infra.

Invideor, ēri. pass. [φθονοῦμαι. H. St.] Hor. in Arte Poet. 56.
— ego cur acquirere pauca
Si possum, invideor? Frequentius
Invidetur, impers. Cic. 4. Tusc. 16. Invidia non in eo qui invidet solum dicitur: sed etiam in eo cui invidetur. Idem 2. Off. 45. Non modo non invidetur illi ætati, sed etiam favetur. Plura V. in ipso verbo.

Invidendus, a, um. Partic. Aula invidenda. Hor. 2. Carm. 10. 6.

Invīsus, a, um. Partic. [μισηθεὶς, δυσθίαστος] Odio habitus, odiosus, quem animo æquo videre non possumus. Cic. pro Lege Manil. 47. Ne aut invisa diis immortalibus oratio nostra, aut ingrata esse videatur.
Invisus vide an ab Invideor. Nam legimus apud Ovidium de Arte lib. 2. p. 3. a fine. Sit gracilis, macie quæ male visa sua est.
Pro Invisa. H. St. Est v. 660. qui tamen varie scribitur. Meliores codd. Male viva exhibent, quod cordatiores critici calculo suo comprobaverunt. Adnotarat etiam alia quædam Henricus noster ad h. l. verum ea cultro resecta sunt, his tantum pauculis relictis: Verbum ita poni dicendum est. Unde suspicor illum reprehendere istuc, quod paulo supra verbo ipsi tribuitur significatio, quæ Participio, vel potius inde nato Adjectivo, proprie competit.
Invisus Deo, & a Deo neglectus aliquis. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Nec vero ita refellendum est, ut si segetibus aut vinetis cujuspiam, tempestas nocuerit: aut si quid e vitæ commodis casus abstulerit: eum cui quid horum acciderit, aut invisum Deo, aut neglectum a Deo judicemus.
Facere aliquem magis invisum. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Aurum invisum. Propert. lib. 3. 5. 3.
Caput invisum. Virg. 9. Æn. 496.
Dente inviso carpere aliquem. al. injusto. Ovid. 3. de Pont. 4. 74.
Hostis invisus. Ovid. 1. Trist. 8. 24.
Improbitas licet adversario molesta sit, judici invisa est. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Negotia invisa. Hor. 1. Epist. 14. 17.
Persona lutulenta, impura, invisa. Cic. pro Rosc. Com. 20.

Salus ipsa invisa est, Tædet salutis. Ovid. 4. de Pont. 14. 5.
Vita invisa. Ovid. in Ibin, 339.
Invisum & odiosum. Plaut. Merc. prol. 79.
Invisior, [δυσθεατότερος] compar. Tacit. 1. Hist. 12. extr. Qui in dies quanto potentior, eodem actu invisior erat.
Nullâ invisior umbra Nero. Martial. 7. 20.
Quo enim quis versutior & callidior est, hoc invisior & suspectior, detracta opinione probitatis. Cic. 2. Off. 34.
Urtica quid esse invisius potest? Plin. 22. 19.
Superl. Plin. lib. 2. Epist. ult. Cujus marito inimicissimus, ipsi invisissimus fuerat.

Invidia, æ. f. [φθόνος, νέμεσις, βασκανία] non in eo solum qui invidet dicitur, sed etiam [frequentius] in eo cui invidetur, ut dictum est ex Cicerone lib. 4. Tusc. 16. Sed proprie est Invidia, Qua alicui invidetur; Invidentia, Qua aliquis alteri invidet. V. Non. 5. 88. Hor. 1. Epist. 2. 58.
Invidia Siculi non invenêre tyranni
Majus tormentum.
Invidiæ plurale, vide in PROSTERNERE. H. St.
Digna imitatione, non invidia, hominum excellentium virtus. Cic. 14. Philipp. 17.
Invidiæ aut odii non dissimilis offensio. Cic. 2. de Orat. 208.
Motus invidiæ longe omnium acerrimus. Cic. 2. de Orat. 209.
Largitionis regiæ invidia. Cic. 1. Fam. 1. Senatus religionis calumniam, non religione, sed malevolentia, & illius regiæ largitionis invidia comprobat. i. e. Odio largitionis pecuniariæ, qua rex Ptolemæus multos Senatores corruperat.
Livor invidiæ. V. IMMACULO.
Assidua eminentis fortunæ invidia. Paterc. lib. 1. 9. extr.
Cæca. V. CÆCUS.
Detestanda. Cic. 1. de Nat. Deor. 124.
Infelix. Virg. 3. Georg. 37.
Major invidia. V. Major, in MAGNUS.
Pestilens. Sen. Hippol. 4.
Stridor invidiæ. Firmic. lib. 5. cap. 1. A multis tamen invidiæ stridore pulsabitur.
Tristis. Sen. Octav. 8.
Citra invidiam. V. CITRA.
Invidia, Odium, & malevolentia. Est, inquit Valla, vel dicto vel facto in alterum malevolentiæ conciliatio. ut si quis calamitates suas referat, ostendatve, ut auctori calamitatum concitet odium ceterorum: quod dicitur Invidiam facere, itemque Vocare, vel adducere in invidiam. Ter. And. 1. 1. 39.
— ita facillime
Sine invidia laudem invenias, & amicos pares. Quintil. Nec ei tot scelerum commemoratione concitarem invidiam.
Invidia, Odium publicum, & fama calamitosa, ut Cicero vocat; & sensus publicus de aliquo ob sinistram opinionem. Cic. 1. in Catil. 29. Sed si quis est invidiæ metus, non est vehementius severitatis ac fortitudinis invidia, quam inertiæ ac nequitiæ pertimescenda. Budæus.
Decemviralis invidia. Cic. in Brut. h. e. Odium quo Decemviri flagrabant ob Virginiæ mortem, quam pater occiderat, ne ad libidinem Appii in servitutem traheretur. Sic apud Liv. 3. 43. pr. ubi de L. Siccio verba facit.
Invidia temporum, Injuria, malignitas. Plin. 9. Epist. 13.
In summam invidiam adductæ res. Cic. 1. Fam. 1.
Æstuare invidia. V. ÆSTUO.
Ardere invidia. V. ARDEO.
Assumere invidiam. V. ASSUMO.
Attingi invidia. V. ATTINGO.
Augere invidiam. Cic. 2. Verr.
Capere invidiam. V. CAPIO.
Colligere invidiam crudelitatis ex re aliqua. Cic. 7. Verr. 19. Si quid vindicatum severe est, ut ex eo crudelitatis invidiam colligam.
Commovere invidiam. V. COMMOVEO.
Comprimere invidiam. Cic. Nec minus virium opus sit in comprimenda invidia, &c.
Conciliare alicui invidiam. Paterc. lib. 2. 56. extr. Cui magnam invidiam conciliarat M. Antonius.
Concitare invidiam. Quintil. lib. 6. cap. 1. p. 503. Burm. V. CONCITO.
Conferre invidiam rei alicujus in alterum. Cic. pro Flacc. 41. Mortis illius invidiam in Flaccum Lælius conferebat.
Conflagrare invidia. V. CONFLAGRO.
Conflare invidiam. V. CONFLO.
Cumulare sibi invidiam. V. CUMULO.
Decedere invidiam. Cic. pro Cluent.
Deonerare aliquid ex alicujus invidia. Cic. 1. Verr. 46.
Detrahere invidiam alicui. Sen. Troad. 20. Ovid. 7. Epist. 106.
Dissolvere invidiam criminis urbanitate. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Elevare invidiam. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Exonerare deos invidia. Martial. lib. 9. 88.
Extinguit invidiam mors, res gestæ sempiterna nominis gloria nituntur. Cic. pro Corn. Balb. 16.
Facere invidiam. Cic. 11. Fam. 1. Quintil. lib. 6. cap. 1. Quorum invidiam gratia, odium turpitudo, iram offensio judicis facit. V. FACIO.
Flagrare invidia. V. FLAGRO.
Gliscit invidia crudelitatis. Tacit. 15. Ann. 64.
Habere invidiam. Cic. 6. Verr. 29. Cogitasti, si ei reddidisses, te minus invidiæ habiturum. Idem in Orat. 170. Sed habet nomen invidiam, quum, &c.
Habet maximam invidiam Sullanus ager. Cic. 2. de Lege Agr. 70. Sullanus ager, a certis hominibus latissime continuatus, tantam habet invidiam, ut veri ac fortis Tribuni plebis stridorem unum perferre non possit.
Incendere invidia. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Inflammare invidiam. V. INFLAMMO.
Laborare ex invidia. V. LABOR, oris.
Lacerare plerosque solet invidiæ obtrectatio. Cic. de Clar. Orat. 156.
Levari invidia aliquem. Cic. 15. Att. 2. ad fin.
Liberare se invidia. Cic. 2. Off. 58.
Lenire invidiam. Sallust. in Catil. cap. 22. extr.

Macerat nos invidia. Lucret. lib. 3. 75.
Mittere invidiæ sanguinem. Cic. 1. Att. 16. Missus est sanguis invidiæ sine dolore. i. e. Decessit invidia. [Vel potius Lenita, levata est tenui jactura mea.
Mollire invidiam. Tacit. 4. Ann. 30. pr.
Onerare. Suet. Neron. cap. 34.
Onerari invidia. Suet. in Othon. cap. 6.
Opprimi invidia. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Parare invidiam alicui ex sua re familiari. Cic. in Salluft. 9.
Pati invidiam. Ovid. 20. Epist. 67.
Placare invidiam. Hor. 2. Serm. 3. 13.
Poni invidiam, pro Deponi. Cic. pro Cluent. 159. Sine culpa invidia ponatur.
Premi invidia. Cic. Cum & invidia & odio populi, tum Gallia premeretur. Idem Anteq. iret in exil. 6.
Prosequi aliquid invidia. V. PROSEQUOR.
Pulsari invidia. Firmic. lib. 5. cap. 3.
Quærere invidiam in aliquem. Cic. pro Rabir. Post. 46. Nam in eum, cui misericordia opitulari debeat, invidia quæsita est.
Rapere in invidiam, quod & Trahere & adducere dicitur: h. e. Facere ut quis invisus fiat. Cic. 3. de Lege Agrar. 7. Quid ergo ait Marianus Tribunus plebis, qui nos Sullanos in invidiam rapit?
Redundat invidia in posteritatem. Cic. 1. in Catil. 29.
Removere a se invidiam. Ovid. 12. Met. 626.
Rumpitur invidia quidam, carissime Juli. Martial. lib. 9. 99.
Sum invidiæ. Liv. 4. 49. Vir acer, nec infacundus, nactus inter adversarios superbum ingenium, immodicamque linguam, quam irritando agitandoque in eas impelleret voces, quæ invidiæ non ipsi tantum, sed causæ atque universo ordini essent.
In invidia esse dicitur, Cui invidetur. Cic. 2. Att. 9. Non enim poterimus ulla esse in invidia spoliati opibus, & illa Senatoria potentia. Alia exemplaria non habent præpositionem In.
In invidia res erat. Sallust. in Jugurth. cap. 25.
Sedare invidiam. Cic. 2. Verr. pr.
Spectat ad invidiam ejus. Ulp. in l. Nec quicquam. §. sed & si. D. de offic. proconf. & legati. Hoc ad invidiam ejus, qui provinciæ præest spectat, si quis tam impotenter se gerat, ut omnes metuant adversus eum advocationem suscipere.
Subire invidiam. Cic. 1. Verr. 46.
Sustinere invidiam. Cic. 4. Verr.
Timere invidiam & offensionem. Cic. pro Cluent. 69.
Transferre invidiam in aliquem. Cic. pro Sext. 82.
Venire in invidiam. Cic. 11. Fam. 1. In invidiam porro magnam illa judicia venerant.
Vertit invidiam insidiarum in Clodium. Quintil. lib. 6. cap. 6.
Vertere ad invidiam. Tacit. 13. Ann. 50. Ne per tot annos sine querela tolerata, novis acerbitatibus ad invidiam verterent.
Vocare aliquid in invidiam. Quintil. lib. 6. cap. 4. V. VOCO.
Invidiæ, in plur. legitur in Cic. 5. Fam. 9. Malivolorum obtrectationes & invidias non prosternat atque obterat? Al. Injurias.

INVIDIŎLA, æ. f. dimin. [φθονίδιον] Cic. Quum nescio quid inter eos invidiolæ exortum fuisset. Perottus ad Martial. de Sp. 2. [Suspectum mihi est, tametsi etiam in Nizol. Basiliensi, tanquam ex Epp. ad Attic. affertur.

INVIDENTIA, æ. f. ab Invidia differt: ut Ebrietas ab Ebriositate: quippe Invidia est quum invidetur, h. e. Actus ipse invidendi. Invidentia vero est Ægritudo animi, quæ propter res secundas alterius suscipitur, quæ nullam jacturam afferant invidenti: nam si quis doleret ejus rebus, a quo ipse læderetur, non recte diceretur invidia. Hæc Perottus. ex 4. Tusc. Quæst. Ciceronis 17. V. INVIDIA.

INVĬDUS, a, um. Adj. [φθονερὸς, βάσκανος, ζηλήμων] Qui actu alicui invidet. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 2. 15. Iracundi, sibi suisque invidi. Hor. 1. Epist. 2. 57. Invidus alterius rebus macrescit opimis. Horat. [Carm. 3. 24. 31.]

> Virtutem incolumem odimus,
> Sublatam ex oculis quærimus, invidi.

Ubi Invidi ad priorem versum pertinet: Invidi &c. odimus. Et tamen Plut. περὶ μίσους καὶ φθόνου vix utrumque simul esse posse existimat, si bene memini. H. St.
Virtutis hostis, laudis invidus. Cic. pro Flacc. 2.
Invidus, & Fautor laudum alicujus, contraria. Cic. in Orat. 140. Occurrebat enim posse reperiri non invidos solum, quibus referta sunt omnia, sed fautores etiam mearum laudum, qui non censerent, &c.
Invidis & obtrectatoribus nomen inductum falsæ religionis. Cic. 1. Fam. 4.
Invidus, malevolus, lividus. Cic. 4. Tusc. 28.
Ætas invida. Hor. 1. Carm. 11. 7.
Dente mordeor invido. Hor. 4. Carm. 3. 16.
Imperator ambitiosus & invidus. Cic. pro Muren. 20.
Lingua invida. Ovid. 1. Amor. 14. 42.
Turba invida. Propert. lib. 3. 1. 21.

INVIDIŌSUS, a, um. Adj. [ἐπίφθονος] Qui morbo invidentiæ laborat. Ovid. 15. Met. 234.

> Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas,
> Omnia destruitis.

Gell. 9. 12. pr. Invidiosus dici potest & qui invidet & cui invidetur. [Sed vellem prioris significationis exemplum protulisset.
Invidiosus, passive, Cui alii invident. Cic. 9. Fam. 14. Contingit enim tibi quod haud scio an nemini, ut summa severitas animadversionis non modo non invidiosa, sed etiam popularis, &c. Plin. lib. 35. cap. 2. Inventione muneris etiam diis invidiosus. De Varrone. V. Non. 2. 438.
Invidiosus, aut multis offensus. Cic. pro Cluent. 158.
Invidiosum ad bonos. Cic. 8. Att. 3. Sed sit, deferet triumphum: non accipere ne periculosum sit, an accipere invidiosum ad bonos?
Invidiosus, Odiosus & invisus. Cic. de Amicit. 18. Quare sibi habeant sapientiæ nomen & invidiosum & obscurum.
Invidiosus apud bonos. Cic. 2. Att. 9. Sunt enim illi apud bonos invidiosi, ego apud improbos meam retinuissem invidiam, alienam assumpsissem.
Invidiosa res. Cic. 6. Verr. Rem claram esse & invidiosam.
Arma invidiosa. Ovid. 8. Epist. 49.
Atria invidiosa. Martial. lib. de Spect. Epig. 2.

> Invidiosa feri radiabant atria regis.

Bona invidiosa. Ovid. ad Liviam, 58.
Commentum turpe & invidiosum. Martianus in l. res quæ. §. lites. D. de jure fisci.
Crimen invidiosum. Cic. pro Cluent. 143. Nullus est locus a me purgandi istius invidiosi criminis prætermissus.
Judicium invidiosum. Cic. pro Cluent. 138. de judicio Juniano, Perinde quasi ego non ab initio hujus defensionis dixerim, invidiosum illud fuisse judicium. i. e. Invidia flagrasse, quasi corruptum & nummarium. Budæus.
Nomen invidiosum voluptatis. Cic. 4. Acad. 138.
Pecunia invidiosa. Cic. pro Corn. Balb. 56. Tum pecuniam L. Cornelii, quæ neque invidiosa est, & quantacunque est, ut conservata magis, quam correpta esse videatur.
Possessiones invidiosas tenere. Cic. 2. pro Lege Agr. 68.
Præmia invidiosa. Ovid. 13. Met. 414.
Rapina. Ovid. 1. Amor. 8. 55.
Spes. Ovid. 4. Met. 795.
Turba non invidiosa. Ovid. 3. Fast. 434.
Facere invidiosum, cui opponitur Invidum. Quintil. lib. 6. cap. 2. Namque altera invidum, altera invidiosum facit.
Invidiosior. Cic. 4. Verr. 100. Putabant absentis damnationem, præsertim tantæ pecuniæ, multo invidiosiorem fore, quam si præsens damnatus esset.
Invidiosissimus. Sen. Controv. 31. extr. Res invidiosissima. Apul. Apol. Criminatio invidiosissima.

INVIDIŌSE, Adv [ἐπιφθόνως] Cic. 4. Acad. Num minus hæc invidiose dicuntur? h. e. Odiose & invise.
Dicere invidiose. Quintil. 4. 2.
Compar. Neque quisquam aut expulsus est invidiosius, aut receptus lætius. Vellei. 2. 45.
Quæ ne invidiosius in se uno conspicerentur. Justin. 12. 3.

INVĬGĬLO, [ἐπαγρυπνέω] āre. Cum cura & sollicitudine vigilare. Columel. lib. 10. cap. 16.

> Invigilate viri: tacito nam tempora gressu
> Diffugiunt, nulloque sono convertitur annus.

Cura invigilat quieti. Stat. 8. Theb. 623.
Curæ invigilant animo. Stat. 3. Theb. 4.
Curis invigilat mens. Sil. lib. 10. 331.
Hæreditati tibi delatæ a L. Titio invigilabis. Ulpian. in l. si quis mihi. §. pater. D. de acquir. hæred.
Malis invigilare. Ovid. 4. Fast. 530.
Victu invigilare. Virg. 4. Georg. 158. Victu pro Victui.
Idem dixit Venatu invigilare H. St. Æn. 9. 605.

INVINCTUS, a, um. Adj. Valde vinctus. Leg. penult. ff. de Lege Fabia. [Sic in Thes. Lips. expressum.

INVINCIBILIS, INVINCIBILITER, V. INVICTUS.

INVĪNIUS, a, um. Adj. [ἄοινος] Abstemius: a Vino, quasi sine vino: sicut Invius, sine via. Apuleius lib. ult. p. 268. Neque ullum animal essem, & invinius essem. Antiquum. In veteri Onom. utroque legitur Invinus.

INVIO, [ὁδοιπορέω] āre. In viam dirigere. Solin. cap. 2. al. 8. Parcius depavita levius vestigiis inviare. V. Salmas. in loc. Al. Parcius depasta levibus &c.

INVIOLĀBILIS, e. Adj. [ἄβιατος] Quod violari non potest aut vulnerari. Sil. lib. 16. 16.

> —velut inviolabile telis
> Servabant sacrumque caput.

Lucret. 5. 306.

> Inviolabilia hæc ne credas forte vigere.

INVIOLABILĬTER, Adv. Marcellin.

INVIOLĀTUS, a, um. Adj. [ἀνεκβίαστος] Violato contrarium; Integer, incorruptus, illæsus. Cic. pro Rabir. Perd. reo, 11. Qui castam concionem, sanctum campum, inviolatum corpus, omnium civium Rom. integrum jus libertatis defendo servari oportere? Idem pro Sext. 140. Aut omnino invulnerati, inviolatique vixerunt. Columel. lib. 12. cap. 1. Quæ domum autem inferuntur, diligenter inspicere, ne delibata sint, & ita explorata atque inviolata recipere.
Fama. Sallust. Bell. Jugurth. 47.
Fides. Sallust. Bell. Jugurth. 38.
Mens inviolata mero. Sil. lib. 11. 309.
Pudicitia inviolata. Ovid. ad Liv. 43.
Inviolatus, Qui violari non potest. Liv. 2. 55. Et cum religione inviolatos eos, tum lege fecerunt.

INVIOLĀTE, Adv. [ἀνεκβιάστως] Incorrupte. Cic. de Senect. 81. Memoriam nostri pie inviolateque servabitis.

INVISCĔRO, āre. m. Aurel. Nemes. in Cyneget. 215.

> —hoc canibus blandis inviscerat æstus.

INVISCERĀTUS, a, um. Partic. Augustin. Serm. 5. Quod ejus sanctam caritatem inviscceratam sentimus in cordibus nostris.

INVĪSĬTĀTUS, a, um. Adj. pro Non visitato. Quintil. Declam. 12. Nullus amœnus portus prætermittitur: nulla celebris civitas invisitata transitur. Liv. 27. 39. Galli invisitati alienigenis.

INVĪSO, si, sum, [ἐπισκέπτομαι] ĕre. Idem quod Viso: nisi quid addat compositio vehementiæ. Cic. 1. Att. 20. Et ut jam invisas nos, non solum rogo, sed etiam suadeo.
Invisere ad. Plaut. Stich. 1. 2. 9.

> Jam ego domi adero, ad meam majorem filiam inviso domum.

Ambulationem alicujus invisere. Cic. 4. Att. 9.
Domum alicujus invisere. Cic. 4. Att. 6. Catul. Argon. 62. 384.
Locum aliquem libenter invisere. Cic. 5. de Fin. 5.
Vir invisens prælia. Catul. de coma Berenicis, epig. 67. 20.
Urbes invisere. Virg. 1. Georg. 25.

INVĪSUS, a, um. Adj. [ἀθέατος] Non visus. Cic. de Arusp. Resp. 57. Occulta, & maribus non invisa solum, sed etiam inaudita sacra inexpiabili scelere pervertit.

INVISUS Partic. ab INVIDEO. V. in verbo suo.

INVISE, Adv. Ita ut non videaris. ut, Invise advenire. Fulgent.

INVISIBĬLIS, e. Lactant. 7. 9. Deus invisibilis.

INVISIBILĬTER, Adv. Paulin. Nolanus Epist. 20. ad Delph. cap. 3. Et visibiliter & invisibiliter operaris. Augustin. de Gen. 6. 6.

INVISIBILĬTAS, ātis. f. Tertul. adv. Prax. cap. 14. Filio competit in sua invisibilitate.

INVITATIO, &c. V. INVITO.

INVITIABILIS, e. Adj. Sine vitio. Prudent. Pfychom. v. 626. Spes invitiabilis ævi.

INVITO, [προσκαλέομαι, παρακαλέω] āre. Vocare, allicere. Ter. Heaut. 1. 2. 11.
Quam vellem Menedemum invitatum, ut nobiscum esset hodie amplius.
Hic subauditur Ad cœnam.
Ad cœnam invitare, quod alias dicitur, Vocare. Cic. 3. Off. 58. Et simul ad cœnam hominem in hortos invitavit in posterum diem. Idem 10. Fam. 28. pr. Quam vellem ad illas pulcherrimas epulas me idib. Mart. invitasses.
Domum invitare hominem. Liv. 1. 14. Benigne salutare, alloqui plebis homines, domum invitare, adesse in foro. conf. Sallust. Jugurth. 78.
In hospitium. Liv. 28. 18. pr. Utrumque in hospitium invitat.
Hospitio invitare. Cic. 12. Philipp. 23. Possessiones enim sunt P. Clodii, tota familia occurret, hospitio invitabit, propter familiaritatem notissimam.
Tecto ac domo invitare. Cic. 6. Verr. 75. Rex denique ecquis est, qui Senatorem Pop. Rom. tecto ac domo non invitet?
Poculis aliquem invitare, Propinare & præbibere. Plaut. Rud. 2. 3. 32.
Neptunus magnis poculis hac nocte eum invitavit.
Sese invitare in cœna; i. e. Replere vino. Plaut. Amph. 1. 1. 127.
Credo equidem dormire solem, atque appotum probe:
Mira sunt, nisi invitavit sese in cœna plusculum. Suet. in August. cap. 77. Postea quoties largissime se invitaret, senos sextantes non excessit.
Invitare & Allectare. Cic. de Senect. 57. Ad quem fruendum non modo non retardat, verum etiam invitat atque allectat senectus.
Invitare, Delectare. Virg. 1. Georg. 302.
Invitat genialis hiems, curasque resolvit.
Animos invitare visu, Oblectare & recreare. Plin. lib. 22. cap. 6. Pinxerat remedia in floribus, visuque ipso animos invitarat, etiam deliciis auxilia permiscens.
Animos invitat pretiis. Virg. 5. Æn. 292.
Appetitum animi invitare & allicere. Cic. 5. de Fin. 17.
Bonitate invitari. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 13.
Ad occasionem invitare. Plin. lib. 10. cap. 8.
Culpam invitant omnia. Ovid. 17. Epist. 183.
Gloria invitantur præclara ingenia. Cic. ad Brut. 15.
Liberaliter in aliquam legationem invitari. Cic. 2. Att. 18.
Ad legendum invitare, Allicere. Cic. 1. Acad. 8.
In locum alicujus invitari. Cic. 2. Att. 19. Cosconio mortuo, sum in ejus locum invitatus: id erat vocari in locum mortui.
In prædam aliquem invitare. Cic. 4. Verr. 45. Sed tu, quum & tuos amicos in provinciam quasi in prædam invitabas: ac cum illis, ac per eos prædabare: &c.
Præmiis aliquem invitare. Cic. pro Ligar. 12.
Somnos invitare. Hor. Epod. 2. 28.
Spes invitat. Plin. lib. 33. cap. 4.
Vomitiones invitat aqua mulsa. Plin. lib. 22. cap. 24.
Invitare, cum infinitivo. Liv. 22. Nudantes cervicem jugulumque & reliquum sanguinem invitantes haurire.
Invitasso, pro Invitavero. Plaut. Rud. 3. 5. 31. — ni istunc istis invitassitis
Usque adeo, donec, qua domum abeat, nesciat.

INVITĀTUS, a, um. [προσκληθείς] Partic. ut, Invitata improbitas parvulo successu. Plin. lib. 2. cap. 23.
Invitati per domos hospitaliter. Liv. 1. 9.
Invitatus in colloquium. Cæs. 1. Bell. Gall. 35.

INVITATIO, ōnis. f. Convocatio, allectio. Cic. 9. Att. 14. In Epirum vero invitatio quam suavis? quam liberalis? quam fraterna?
Ad dolendum invitatio. Cic. 3. Tusc. 82.

INVITATIUNCŬLA, æ. f. dimin. Gell. 15. 2. in tit. Quod Plato largiores, lætioresque in conviviis invitatiunculas vini non inutiles esse existimaverit.

INVITĀTUS, ûs. m. [κλῆσις] Illectamentum & invitamentum, rogatus. Cic. 7. Fam. 5. Mitto igitur ad te Trebatium, atque ita mitto, ut initio mea sponte, post autem invitatu tuo mittendum duxerim.

INVITĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Marc. 4. 25. Christus æternæ vitæ invitator. Martial. 9. 93. 1.
Ad cœnam si me diversa vocaret in astra
Hinc invitator Cæsaris, ille Jovis. Antiqua Inscriptio Romæ apud Gruter. p. 598. n. 6.
AGATHOPVS. AVGG. LIBERT.
INVITATOR.

INVITĀTRIX, īcis. f. Symmach. 1. Epist. 59. Placet hortatio invitatrix religionis.

INVITATŌRIUS, a, um. Adj. Hieron. Epist. 1. Et Tertull. de Anim. 57. Operatio invitatoria.

INVITAMENTUM, i. n. Id quod Invitatio. [πρόσκλησις] Cic. Hortens. apud Non. 4. 232. Voluptates autem nulla ad res necessarias invitamenta afferunt senibus. Idem 5. de Fin. 17. Invitamenta naturæ prima. Liv. 2. 42. Largitiones, temeritatisque invitamenta horrebant.
Invitamentum ad tempus. Cic. 10. Fam. 10. Is autem qui vere appellari potest honos, non invitamentum ad tempus, sed perpetuæ virtutis est præmium.
Invitamentum sceleris. Patercul. lib. 2. 67. pr.

INVITĀBĬLIS, e. Adj. [προσκλητικός] Delectabilis, jucundus. Gell. lib. 13. cap. 11. Sermones jucundos, & invitabiles, & cum quadam illecebra & voluptate utiles. Gloss. Lat. Gr. Invitabile, προτρεπτικόν.

INVĪTUS, a, um. Adj. [ἄκων, ἀβούλητος, ἀκούσιος] Qui per vim aliquid facit, non sponte, nec libenter, contra voluntatem, recusans, repugnanter, coactus: cui contrarium est Libens. Plaut. Casin. 2. 4. 23.
Abin' hinc ab oculis? c. invitus me vides, vivam tamen.
Inviti per vim atque imperium statuas dederunt. Cic. 4. Verr. 161.
Sapiens nihil facit invitus, nihil dolens, nihil coactus. Cic. in Parad. 5.
Facere inviti & recusantes coacti sumus. Cic. 2. de Orat. 18.
Cogendi judices inviti, retinendi contra voluntatem. Cic. pro Muren. 42.

Extorquendum est invito atque ingratiis, quod non debet. Cic. pro Quint. 47.
Invitus facio. Ter. Heaut. 4. 6. 1.
Nulla est tam facilis res, quin difficilis siet,
Quam invitus facias. Cic. de Senect. 39. Itaque feci non invitus, ut prodessem multis tuo rogatu.
Non invitus lego. Cic. 1. de Fin. 40. In quibus hoc primum est in quo admirer, cur in gravissimis rebus non delectet eos patrius sermo, quum iidem fabellas Latinas, ad verbum de Græcis expressas, non inviti legant.
Rogare invitum. Catull. ad Seipsum 8. 13.
Vim tulit invitæ. Ovid. 4. Met. 239.
Vis trahit invitam. Ovid. 7. Met. 19.
Ad aures invitas pervenit crimen. Ovid. 2. de Arte Am. 449.
Invitis diis hominibusque absolutus. Cic. 3. Verr. 72.
Invita Minerva aliquid dicere aut facere: i. e. Adversante aut repugnante natura. Cic. 1. Off. 110. Hor. in Arte Poet. 385.
Tu nihil invita facies dicesve Minerva.
Oculis invitis aspicienda. Ovid. 9. Epist. 124.
Invitus hujus solutionis. Ulpian. in l. quod servus. D. depos. Vel credidit dominum non invitum fore hujus solutionis. i. e. Domino non invito fieri hanc solutionem.
Invitissimus. Cic. 4. Verr. 148. Hoc significant, atque adeo aperte ostendunt, sese ad statuas tuas pecuniam, metu ac malo coactos, invitissimos contulisse. Idem 16. Att. Et quidem ut a me dimitterem invitissimus, fecerunt Erotis litteræ.

INVĪTE, ius, issime. [ἀκουσίως] Adv. Repugnante animo, contra voluntatem. Cic. 8. Att. 3. Invite cepi Capuam, non quo munus illud defugerem, &c. Compar. Invitius. Idem 2. de Orat. 364. Quem ego paulo sciebam, vel prudentius, vel invitius (nolo enim dicere de homine fastidiosius) ad hoc genus sermonis accedere.

INVIUS, a, um. Adj. [δύσβατος] Per quod iri non potest: cui contrarium est Pervius. Plin. lib. 12. cap. 14. Saba regio undique rupibus invia.
Lustra invia. Virg. 4. Æn. 151.
Maria invia Teucris. Virg. 9. Æn. 130.
Regna invia vivis. Virg. 6. Æn. 154.
Saltus invii. Liv. 9. 14.
Via invia. Virg. 3. Æn. 383. & Ovid. 14. Met. 113.
Invia, dicuntur Loca ad quæ accedi non potest, aut ad quæ, vel per quæ difficillime acceditur, quæ Græci vocant ἄβατα, quasi Inaccessa, vel Inaccessibilia. Ovid. 5. Fast. 589.
Et circumfusis invia fluminibus.
Dumosa per invia. Sil. lib. 4. 306.
Saxa invia. Virg. 1. Æn. 541.

INŬLA, æ. f. [ἑλένιον] Herba est, cujus condiendæ rationem docet Columel. lib. 12. cap. 46. Vulgo *Enula Campana*. V. Plin. 20. 95.
Acidæ inulæ. Hor. 2. Serm. 2. 44.
Amaras inulas coquere. Hor. 2. Serm. 8. 51.
Mollicella inula. Catull. ad Thallum 23. 2. al. rectius Imula oricilla.

INULTUS, a, um. Adj [ἀνεκδίκητος] Impunitus, de quo non est sumptum supplicium. Cic. 1. de Divin. 57. Mortem suam ne inultam esse pateretur. Idem pro Cluent. 172. Cur hunc esse inultum tam diu sinis?
Impunitum & inultum. Cic. 1. Verr. 53. Ut ceterorum quoque injuriæ sint impunitæ atque inultæ.
Auferre aliquid inultum. Ter. And. 3. 5. 4.
Jacere inultum. V. Inultus, cujus injuriam &c. & f. l. JACEO.
Pati & relinquere aliquid inultum. Cic. pro Lege Manil. 11.
Patiemur hæc inultæ. Ovid. 4. Fast. 595.
Relinquere inultum. Cic. pro Lege Manil. 11. Jus legationis verbo violatum persecuti sunt: vos legatum Pop. Rom. omni supplicio interfectum, inultum relinquetis?
Inultus, Cujus injuriam aut mortem nemo ultus est. Liv. 25. 37. Et ne inultos Imperatores suos jacere sinerent. Volebat L. Marcius P. & Cn. Scipionum a Carthaginiensibus occisorum necem ulcisci milites.
Inultus, pro Indemni, vel qui est extra periculum. Curt. lib. 3. 4. 4. Unde inultus subeuntem aut prohibere aut opprimere hostem potuisset.

INUMBRO, [ἐπισκιάζω] āre. Tegendo umbram facere, & quod dicitur Opacare. Virg. 11. Æn. 66.
Instructosque toros obtentu frondis inumbrant.
Ora inumbrant coronis. Lucret. lib. 3. 926.
Vespera universum inumbrat. Tacit. 3. Hist. 19. Inumbrante vespera universum, Flaviani exercitus robur advenit. [Immo sublata distinctione, τὸ Universum cum voce Robur jungendum.
Inumbrare, per metaphoram, pro Tueri ac defendere accipitur, inquit Perottus.
Legatorum dignitas inumbratur, Obscuratur. Plin. in Paneg. 19. pr. Est hæc natura sideribus, ut parva & exilia, validiorum exortus obscuret: similiter Imperatoris adventu, legatorum dignitas inumbratur.

INUMBRĀTUS, a, um. Partic. Simulatus, apparens. Curt. 3. 4. 9. de Cydno fl. Quippe multa riparum amœnitate inumbratus.

INUMBRĀTIO, ōnis. f. Mart. Capel. lib. 1. Lucifuga inumbratione pallescens.

INUNCO, [ἀναδεσμεύω] āre. quasi Unco invadere & atripere. Lucil. apud Non. 2. 425. — aut qui nummos tristis inuncat. Columel. lib. 7. cap. 3. Tum etiam quotidie minuitur lana: quæ quanto prolixior in pecore concrescit, tanto magis obnoxia est rubis: quibus velut hamis inuncata, a pascentium tergoribus avellitur. Usus est & Apul. Flor. pr. p. 341.

INUNCTIO, INUNCTUS. V. INUNGO.

INUNDO, [πλημμυρέω] āre. Crescere & extra alveum transfundi, de fluminibus autem proprie dicitur, quæ dum undas suas latius emittunt, omnia devastant: & absolute aliquando ponitur. Plinius, Antequam Nilus inundaret. Idem, Agros & sata omnia inundavit. h. e. Per agros & sata omnia diffusus est, sive in bonum, sive in malum. Cic. 1. de Nat. Deor. 104. Ut terra infimum teneat, hanc inundet aqua, superior æther, ignibus altissima ora reddatur.
Cruore campos inundaverit. Lactant. de Falsa relig. cap. 18. p. 48. H. St.
Inundari sanguine, Obrui & perfundi. Liv. 24. 38. Itaque crastino die aut vestro, aut Ennensium sanguine Enna inundabitur.
Fossæ inundant sanguine. Virg. 10. Æn. 24.
Urina ejus omnes Asiaticas gentes inundasse. Valer. 1. c. 7. de Somniis ext. 5.
Densi inundant Troes, Agmine denso se effundunt. Virg. 12. Æn. 280.

INUNDĀTIO, ōnis. f. [πλημμυρὶς, ἐπιῤῥοὴ] Alluvies. Columel. lib. 3. cap 11. Vel etiam valles, quæ fluminum alluvie & inundationibus concreverint, aptas eſſe vineis aſſeverat. Plin. lib. 16. cap. 36. Quum igitur anno permanſerit inundatio.

INUNGO, unxi, unctum, [ἐπαλείφω, ἐπαλινέω] ĕre. Idem quod Ungere, & oleo leviter aſpergere. Plin. lib. 8. cap. 54. Mira ſolertia viſco inungunt oculos, Idem lib. 18. cap. 30. extr. Sunt qui lentem ſiccatam oleo inungant.

INUNCTUS, a, um. Partic. Hor. 1. Serm. 3. 25.
— oculis male lippus inunctis.

INUNCTIO, ōnis. f. [ἐπάλειμμα] Mollis frictio ex oleo, ſive aſperſio. Plin. lib. 28. cap. 8. Felle glaucomata & ſuffuſiones corrigi prope creditur, tridui inunctione. Idem lib. 20. cap. 5. Magis vero ſucci inunctione.

INŪNĪTUS, a, um. Adj. Tertull. de Reſur. cap. 30. Natura triformis inunita in Adam. Apul. in Apol. Radii mixti & inuniti.

INVOCĀTUS, a, um. Adj. [ἄκλητος] Non vocatus. Cic. 8. Fam. 8. At ego ſimulatque audivi, invocatus ad ſubſellia rei occurro. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Quid quod etiam ad dormientem veniunt invocatæ? Invocatus Partic. ab INVOCO, V. in ipſo verbo.

INVŎCO, [ἐπικαλέομαι] āre. Subſidium petere: & proprie ad deum refertur. Cic. 2. de Nat. Deor. 68. Apud noſtros Junonem Lucinam in pariundo invocant.
Invocare aliquem advocatum ad defendendum aliquid Cic. 2. de Orat. 196.
Auxilia libertati invocat. Tacit. 15. Ann. 59.
Blandius alia ad aurem invocabat. M. Cœl. apud Quintil. lib. 4. cap. 2. p. 350. Burm.
Invocare ſubſidium; Implorare. Cic. Antequam iret in exil. 10. Auxilium ab alienis efflagitabitis, quum cives veſtros deſeratis? ſociorum invocem ſubſidium, quum a civibus intercluſum ſit præſidium?
Deos invocare. Ovid. 6. Faſt. 516.
In auxilium aliquem invocare. Quintil. in procem. lib. 4.

INVOCĀTUS, a, um. Partic. Juſtin. 18. 6. Viri nomine cum multis lacrimis & lamentatione flebili invocato.

INVOCĀTIO, ōnis. f. Deorum & Dearum invocatio legitur apud Macrob. 1. Saturn. 16. V. Quintil. 6. 1; 9. 2. & 10. 1. Aſcon. Pedian. in Cic. Divin. 43. p. 32.

INVOLATUS, V. INVOLO.

INVŎLO, [ἐφιπτάω] āre. i. e. Volare, aut Ad aliquid volare. Columel. lib. 8. cap. 3. Neque enim debent ipſis nidis involare: ne dum adſiliunt, pedibus ova confringant.
Involare intro. Varro 3. de R. R. cap. 7. pr. At in villam intro involant columbæ, &c.
Involare in aliquem, Irruere, inſilire, violentas manus in aliquem inferre. Ter. Eun. 4. 3. 5. — qui nunc ſi detur mihi,
Ut ego unguibus facile illi in oculos involem venefico. Ibid. 5. 2. 20. Vix me contineo quin involem in capillum.
Animum cupido involat. Tacit. 1. Ann. 49. Truces etiam tum animos cupido involat.
Involare in poſſeſſionem. Cic. 3. de Orat. 122. Iſta prudentiæ doctrinæque poſſeſſio, in quam homines, quaſi caducam atque vacuam, abundantes otio, nobis occupatis, involaverunt.
Evolare & Involare, contraria. Varro 3. de R. R. cap. 11. Columel. lib. 8 cap. 15.

INVŎLO, [ἐπικλοπέω] āre. a Vola deductum, quæ eſt manus & pedis media pars: ſignificat Furari, quum aliquid furtim vola manus ſubtrahitur, quaſi In volam dare. Lucan. lib. 6. 588.
Hic ardor, ſolus que labor, quid corpore Magni
Projecto rapiat, quos Cæſaris involet artus. Plin. lib. 9. cap. 59. Singulos involat verius quam capit. Caliſt. in l. expugnatur. D. de incendio, ruina & naufr. Vela conſcinduntur, aut anchoræ involantur de mari. i. e. In volam capiuntur, ut ait Budæus. [Sed a Servio in 2. Georg. 88. verba ſibi dari paſſus eſt, nec eſt hoc aliud origine ſignificationeque verbum, ac ſuperius. V. in RVOLO.

INVOLATUS, ûs. m. Vox Augurum de avium volatu. Cic. 6. Fam. 6. Non igitur ex alitis involatu &c. tibi auguror. Ita Victor. Al. Volatu.

INVOLĀTOR, ōris. m. Gloſſ. Gr. Lat. κλέπτης. Fur, involator.

INVOLĪTO, āre. frequent. Hor. 4. Carm. 10. 3.
Et quæ nunc humeris involitant, deciderint comæ.

INVOLŬCRIS, e. Adj. [ἀπτὴν] Quod volare adhuc non poteſt: ut, Avis involucris. Gell. lib. 2. cap. 29. Pulli etiam tunc involucres erant.

INVOLUCRE, **INVOLUCRUM**. V. INVOLVO.

INVOLVO, volvi, vŏlūtum, [ἐνειλέω, ἐνθυλίττω, ἐγκορδυλέω, ἐγκαλινδέω] ĕre. proprie ſignificat Glomerare.
Per metaphoram tamen ſæpius, pro Implicare ponitur. Plin. lib. 11. cap. 24. Aranei lacertarum catulos primum involvunt.
Involvere, Tegere. Virg. 2. Æn. 250.
Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox,
Involvens umbra magna terramque polumque.
Carmina involvere hiſtoriis cæcis. Ovid. in Ibin, 57.
Crinem involvit caſſide. Sil. lib. 7. 460.
Diem involvere nimbi. Virg. 3. Æn. 198.
Fœno involvere aliquem. Ovid. 4. Faſt. 705.
Fumo undique involvitur. Ovid. 2. Met. 232. de Phaethonte.
Membrana involvat libellum. Tibul. lib. 3. 1. 9.
Navem aqua. Virg. 6. Æn. 336.
Auſter aqua involvens navemque viroſque.
Nemus involvunt flammis. Virg. 2. Georg. 308.
Se involvere litteris, quod & Abdere ſe in litteras dicitur: h. e. Se totum immergere ſtudiis litterarum. Cic. 9. Fam. 20. Ubi ſalutatio defluxit, litteris me involvo, aut ſcribo.
Se involvere otio. Plin. 7. Epiſt. 3.
Me mea virtute involvo. i. e. Mea virtute me undique munio adverſus fortunam. Hor. 3. Carm. 29. 54.
Vera obſcuris involvens. Virg. 6. Æn. 100.
Involvo, Provolvo ſuper. Ovid. 12. Met. 507.
Saxa, trabeſque ſuper, totoſque involvite montes. [Puto eſſe verbi decompoſiti, Superinvolvite, per tmeſin disjuncti.
Involvere, aliquando Imponere. Virg. 1. Georg. 282.
Scilicet atque Oſſæ frondoſum involvere Olympum.
Involui, pro Involvi. Ovid. 9. Epiſt. 86.
Scilicet immanes eliſos faucibus hydros,
Infantem caudis involuiſſe manum.

INVOLŪTUS, a, um. Partic. [ἐλυθεὶς] ut, Involutum caput. Involucris opertum & velatum. Cic. 2. Philipp. 77. Et 6. Verr. 65. Imperat ſuis, ut id in Prætorium involutum quam occultiſſime deferatur.
Bellum involutum pacis nomine. Cic. 7. Philipp. 19. Nec ego pacem nolo: ſed pacis nomine bellum involutum reformido. *Une paix fourrée.*
Cauſa involuta obſcuritate. Cic. 1. de Divin. 35.
Nequitia involuta integumentis. Cic. in Piſon. 12.
Notio involuta & tecta de fortitudine. Cic. 4. Tuſc. 52.
Res involutæ & occultæ. Cic. 1. Acad. 15.
Aperire occulta quædam & quaſi involuta. Cic. 1. de Fin. 30.
Res involutiſſima. Sen. Quæſt. Nat. 6. 5.

INVOLUTIO, ōnis. f. Vitruv. 10. 11. extr. Tabulæ, quæ pertegant eam involutionem.

INVOLŪTO, āre. frequent. Apic. 2. 1. Singula involutantur folia lauri.

INVOLVŎLUS, i. m. [ἴψ] Idem vermiculus qui & Convolvulus dicitur, quod ſeſe foliis arborum & vitium circumvolvat & implicet. Feſtus; Involvolus, Vermiculi genus qui ſe involvit pampino. Al. Involvus. Plaut. Ciſt. 4. 2. 63.
Imitatur nequam beſtiam & damnificam PH. quamnam amabo?
L. Involvolum, qui in pampini folio intortus implicat ſe.

INVOLŪCRE, is. n. [ἔλυτρον] Linteum quod tonſores humeris tondendorum involvunt, ne capillorum reciſamenta, & præſegmina veſtem ſordident. Plaut. Capt. 2. 2. 17.
Næ is quidem involucre injicere voluit, veſtem ut ne inquinet. [Al. Ne id quidem involucre. Turneb. Involucrum. Malim Involucri. Id involucri, priſcæ elegantiæ eſt. Involucre vero, ſubſtantivum ex adjectivo, ab Involvo deductum, nec auctoritate, nec ratione ulla nititur.

INVOLŪCRUM, i. n. [ἔλικτὸν] Quicquid aliquid tegit & operit. ut
Involucrum clypei. Cic. 2. de Nat. Deor. 37. Ut clypei cauſa involucrum, vaginam autem gladii, ſic, præter mundum, cetera omnia aliorum cauſa eſſe generata.
Involucra & integumenta. Cic. 1. de Orat. 161. Sic modo in oratione Craſſi divitias ac ornamenta ejus ingenii per quædam involucra atque integumenta proſpexi: ſed ea quum contemplari cuperem, vix aſpiciendi poteſtas fuit.
Involucris ſimulationum tegi: h. e. Simulatis affectibus. Cic. 1. Q. frat. 1. Multis enim ſimulationum involucris tegitur, & quaſi velis quibuſdam obtenditur uniuſcujuſque natura.

INVOLENTIA, æ. f. Salvian. de Gub. Dei, lib. 7. Etſi involentia non carent, malevolentia carent. Al. Vinolentia.

INVOLUNTAS, ātis. f. Tertul. Apol. cap. 45. Ex involuntate ſeu neceſſitate delinquens.

INVOLUNTĀRIUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. Actus involuntarius.

INVOLUNTARIE, Adv. Digeſt. l. 1. t. 3. l. 2.

INURBĀNUS, a, um. Adj. [ἄκομψος, σκαιὸς] Urbano contrarium, h. e. Incivilis, rudis, ruſticis moribus præditus. Cic. 2. de Orat. 40. Inopem quendam humanitatis atque inurbanum. Idem de Clar. Orat. 180. Sed omnium oratorum, ſive rabularum, qui & plane indocti, aut inurbani, aut ruſtici etiam fuerunt, &c.
Dictum inurbanum. Hor. de Arte Poet. 273.
Geſtus non inurbanus. Quintil. lib. 6. cap. 4.

INURBĀNE, Adv. [σκαιῶς] Inciviliter. Cic. 3. de Nat. Deor. 50. Apud quos non inurbane Stratonicus, ut multa, quum, &c. Subaudi, Inquit. conf. Plin. 2. Epiſt. 14.

INURGEO. ēre. Lucret. lib. 5. 1034.
Cornua nata prius vitulo quam frontibus exſtent,
Illis iratus petit, atque infenſus inurget. h. e. Urgendo impingit, pugnat, cornu petens arietat.

INŪRĪNO, [ὑποδύομαι] āre. Idem quod Urinare; i.e. In aquam mergi, & natando emergere. Columel. lib. 8. cap. 14. Lacus piſcinaque manu fiant, ut ſint quibus inurinare poſſint aves.

INŪRO, uſſi, uſtum,, [ἐγκαίω] ĕre. Ignito ferro imprimere, ut ſtigma fronti, & equorum coxis, ut cognoſcantur a venditore.
Notas & nomina inurunt vitulis. Virg. 3. Georg. 158.
Inurere, Adhibito igni fingere: quod genus picturæ, encauſtice dicitur. Plin. lib. 35. cap. 4. extr. Nemeam ſedentem ſupra leonem &c. Nicias ſcripſit ſe inuſſiſſe: tali enim uſus eſt verbo.
Inurere alicui infamiam, per translationem, ſignificat Ita imprimere, ut deleri nequeat: ut, Inurere ignominiam alicui. Cic. de Provinc. Conſul. 16. Sed fruatur ſane hoc ſolatio: atque hanc inſignem ignominiam, quoniam uni præter ſe inuſta eſt, putet eſſe leniorem.
Dolorem inurere animo alicujus. Cic. 3. Verr. 113. Item 3. Tuſc. 19. Proprium eſt enim irati cupere, a quo læſus videatur, ei quam maximum dolorem inurere.
Famam ſuperbiæ alicui inurere, Injicere notam ſuperbiæ, Superbiæ damnare. Cic. pro Muren. 8. Quæ ſi cauſa non eſſet, tamen vel dignitas hominis, vel honoris ejus, quem adeptus eſt, amplitudo, ſummam mihi ſuperbiæ, crudelitatiſque famam inuſiſſet, ſi hominis, & ſuis & Pop. Rom. ornamentis ampliſſimi, cauſam tanti periculi repudiaſſem. Gul. Infamiam.
Leges inurere. Cic. pro Milon. 33. Quas ille leges (ſi leges nominandæ ſunt, ac non faces urbis, & peſtes Reipub.) fuerit impoſiturus nobis omnibus, atque inuſturus? i. e. In perpetuam Reipub. ignominiam laturus.
Maculam alicui inurere, eſt Ignominiam indelebilem ei imponere. Liv. lib. 3. 58. pr. de Ap. Claudio, Prehenſabat ſingulos, orabatque, ne Claudiæ genti eam inuſtam maculam vellent, ut carcere & vinculis viderentur digni.
Notam Cenſoriam inurere alicui. Plin. 9. Epiſt. 13.

INUSTUS, a, um. Partic. [ἔγκαυστος] ut, Sanguis inuſtus vulnere. h.e. In ipſo vulnere uſtus. Ardenti enim titione factum erat vulnus. Ovid. 12. Met. 275.
Inuſta teſtis candentibus vetus hominis urina. Columel. lib. 7. cap. 5. In quam demerſæ ſint & extinctæ teſtæ præ ardore candentes. *Faire des briques ardentes.*

INŪSĬTĀTUS, a, um. Adj. [ἀσυνήθης] Inſolitus, præter conſuetudinem, inauditus. Cic. in Orat. 11. Aut reprehendet quod inuſitatas vias indagemus,

dagemus, tritas relinquamus. Idem 3. de Fin. Inusitatis verbis uterentur.
Acies inaudita ante id tempus, inusitataque. Liv. 4. 33. pr.
Magnitudo inusitata. Plin. lib. 8. cap. 48.
INUSITATE, Adv. [ἀήθως] quod & INUSITATO dicitur: h.e. Præter morem & consuetudinem. Plin. in Paneg. 5.
Absurde & inusitate scriptæ epistolæ. Cic. 1. Q. frat. 2. Et de Clar. Orat. 260. Inusitate loqui.
Verbo inusitatius facto amorabundam dixit Laberius. Gell. 11. 15. pr.
Decemviri inusitatissime nox pro noctu dixerunt. Macrob. Saturn. 1. 4.
INŪTĬLIS, e. Adj. [ἄχρηστος, ἀχρεῖος, ἀχρεῖος] Utili contrarium. Plaut. Pseud. 3. 2. 5.
Multiloquum, gloriosum, insulsum, inutilem. Cic. 1. de Invent. 1. Is inutilis sibi, perniciosus patriæ civis alitur.
Inutilis ad usus civium. Cic. 1. de Fin. 12. Ab hisque M. Brutus dissentiet, quod & acutum genus est, & ad usus civium non inutile.
Genus, & nomen inutile. Hor. 1. Carm. 14. 13.
Qui mores aut utiles, aut inutiles sint. Cic. 2. de Divin. 11.
Alga inutilis. Hor. 3. Carm. 17. 10.
Factu inutile. Hor. 1. Serm. 4. 124.
Compar. Inutilior. Ovid. 13. Met. 38.
— donec solertior isto,
Sed sibi inutilior, timidi commenta retexit Naupliades animi.
Superl. Plin. 22. 24. Stomacho inutilissimum.
INUTILĬTER, Adv. [ἀχρείως] Hirt. de Bell. Alex. 65. Multa Romæ male & inutiliter administrari. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Compar. Inutilius. Varro de R. R. 3. 5. pr. Et inquinatur facilius & bibitur inutilius. [i. e. Insalubrius.
INUTILĬTAS, ātis. f. [ἀχρηστία] Cic. 2. de Invent. 158. Ex his illud conficitur, ut appetendarum rerum partes sint honestas & utilitas: vitandarum, turpitudo & inutilitas.
INUTRIUM, Vindeliciæ urbs Ptolem. lib. 2. cap. 13. Vulgo *Insbruck.*
INVULGO, āre. Idem quod Vulgare. Gell. 20. 5. Disciplinas libris foras editis invulgasset. Grævius etiam hanc vocem Ciceroni tribuit 2. Att. 1.
INVULGATUS, a, um. Partic. Vulgaris. Gell. 11. 7. Invulgata & sordentia.
INVULNĔRĀBĬLIS, e. Adj. Sen. Epist. 9. Animus invulnerabilis.
INVULNERĀTUS, a, um. Adj. [ἄτρωτος] Vulnerato contrarium. Cic. pro Sext. 140. Aut omnino invulnerati, inviolatique vixerunt.
INUUS, i. m. Idem qui Incubus. Nec diversus est a Pane, ut tradit Servius. in Virg. 6. Æn. 775.
Pometios, Castrumque Inui. V. FAUNUS. Fuit autem hoc nomine oppidum Latii, quod Sil. 8. 360. simpliciter Castrum vocat.

I O

IO, ûs. f. ['Ιὼ] Filia fuit Inachi, a Jove adamata, quam ob Junonis interventum, ne agnosceretur, in vaccam convertit, eique custodiendæ Juno Argum præfecit. Deinde interfecto Argo a Mercurio, Isis Ægyptiorum dea facta est, ut scribit Lucian. in dialogo Jovis & Merc. V. Ovid. 1. Met. 628.
Vaga Io. Valer. 7. Argon. 111.
IO, [ἰὼ] Dolentis particula est. Tibul. lib. 2. 4. 6.
Uror, io! remove, sæva puella, faces. Sil. 4. 781.
Clamat io conjux, quocunque in cardine mundi
Bella moves, huc signa refer.
Io, quandoque exprimit gestientis lætitia affectum. Budæus, Sacram esse invocationem, dicit. Ovid. 2. de Arte Am. 1.
Dicite io Pæan, & io bis dicite Pæan. Plaut. Casin. 4. 3. 3.
Io hymen hymenæe! io hymen!
Io triumphe. Hor. 4. Carm. 2. 49.
Io, irridentis interjectio. Plaut. Merc. 5. 2. 110.
Sic decet, sic fieri oportet. E. io! quæ tu somnias?
Hic homo non sanus est. al. Eho!

J O C

IŎCASTA, ['Ιοκάστη] Filia Creontis, & uxor Laii regis Thebanorum, post cujus necem imprudens nupsit OEdipodi filio suo, ex quo suscepit Polynicem & Eteoclem: qui quum mutuis sese vulneribus occidissent, ipsa quoque se necavit. Stat. 11. Theb. 625.
Regina extulerat notum penetralibus ensem, &c. Ibid. 8. 642.
Prima videt, caramque tremens Iocasta vocabat. Et 7. 475.
Exanguesque Iocasta genas, &c.
Sæva Iocasta. Sen. OEdip. 14.
JOCABUNDUS, JOCATIO, JOCULATIO. V. JOCUS.
JŎCUS, i. m. [παιδιὰ, παιδεῦσις, παίγνιον] plur. hi Joci, vel hæc Joca. Jocum vocamus quod est contrarium Serio. Differt autem Jocus a Ludo, quod ludus factis: jocus præcipue verbis fieri dicatur. Plaut. Stich. 1. 3. 68.
Jocus ridiculos vendo, agite, licemini. Al. Logos. Cic. 14. Att. 14. Itaque joca tua plena facetiarum, &c.
Jocus non semper fit verbis, sed interdum etiam factis. V. Fluitare, pro Navigare, in verbo FLUO.
Joca & Seria, contraria. Cic. 2. de Fin. 85. At quicum joca & seria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia?
Apta joco verba. Ovid. 15. Epist. 48.
Antiqui fabula plena joci. Ovid. 2. Fast. 304.
Extra jocum. Cic. 7. Fam. 11.
Furtivi joci. Ovid. 3. de Arte Am. 640.
Illiberalis jocus. V. ILLIBERALIS.
Inhumanus. Quintil. lib. 6. 3.
Insanus jocus. Claud. in præfat. lib. 2. in Eutrop. 6.
Lascivus jocus cujuspiam cum aliquo. Plin. 8. 40.
Liberales joci. Plin. Panegyr. 49.
Liberior jocus. Ovid. 4. Fast. 946.
Magnus risus jocusque. Hor. 1. Serm. 8. 50.
Opportunus jocus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Remoto joco. Cic. 7. Fam. 11.
Ridens jocus. Stat. 1. Silv. 6. 6.

Sævus jocus. Hor. 1. Carm. 33. 12. Idem 2. Epist. 1. 149.
Superbi joci. Lucan. ad Pison. 103.
Venenatus jocus. Ovid. 2. Trist. 566.
Admittere jocos. V. ADMITTO.
Agitare jocos. Ovid. 3. Met. 320.
— vacuaque agitasse remissos
Cum Junone jocos.
Dicere per jocum. Plaut. Pœn. 5. 5. 41.
— Heus tu si quid per jocum
Dixi, nolito in serium convortere. conf. Amph. 3. 2. 3.
Inserere turpes jocos historiæ. Ovid. 2. Trist. 444.
Movere alicui risum & jocum. Hor. 1. Epist. 19. 20.
Jocus, pro Re abjecta ac parvi pretii. Petron. cap. 57. Spero me sic vivere, ut nemini jocus sim. Idem cap. 17. extr. Religiones jocum risumque facere. V. Ludus & Jocus, pro Re abjecta, &c. in LUDUS.
JOCO, Adv. Per jocum, quod & Jocose dicitur: h. e. Festive. Ter. Heaut. 3. 2. 30.
Jocone, an serio illæc dicat, nescio. Idem Eun. 1. 2. 99.
JOCŌSUS, a, um. Adj. [παιδώδης, φιλοπαίσμων] Ad ludum pertinens. Unde Jocosas contentiones dicimus, Quæ in ludis vel de ludis oriuntur.
Furtum jocosum. Hor. 1. Carm. 10. 7.
Jocosa lis. Martial. lib. 1. 20.
Non potuit melius litem finire jocosam. i. e. Jocis & ridiculis plenam.
Ludi jocosi. Ovid. 5. Fast. 183.
Jocosum, Festivum, jucundum, & quod verbo ipso risum movet; ut, Jocosa verba, h. e. Levia, non seria, sed per jocum dicta. Plin. lib. 35. cap. 10. Idem jocoso nomine Gryllum ridiculi habitus pinxit. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dictorum urbanorum alia seria, alia jocosa, alia media.
Sermo tristis & Jocosus, contraria. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Verba jocosa. Ovid. 6. Fast. 692.
Jocosus homo: h. e. Facetus, lepidus, jocis abundans. Varro 2. de R. R. cap. 5. At Q. Lucceius Senator, homo quamvis humanus & jocosus.
Hilaris & Jocosus. Hor. 1. Epist. 19. 89.
Oderunt hilarem tristes: tristemque jocosi.
JOCŌSE, Adv. [παιδικῶς] Festive, hilariter. Cic. 2. Q. frat. 11. Eumque lusi jocose satis. Idem 9. Fam. 24.
Compar. Dicere aliquid jocosius. Hor. 1. Serm. 4. 103.
JOCĀLITER, Idem. Ammian. 15. 12. Quos jocaliter Murcos appellant.
JOCOR, [παίζω] āri. Jocos agere: vel Facete, & cum venustate aliqua loqui. Ter. Eun. 2. 3. 86. Quid agis? jocabar equidem. CH. garris? Cic. 4. de Fin. 30. Habent enim accessionem dignam in qua elaboretur, ut mihi in hoc Stoici jocari videantur interdum, quum ita dicant, &c. Idem 2. Fam. 4.
In morbum, in faciem permulta jocatus. Hor. 1. Serm. 5. 62.
Carum nescio quid lubet jocari. Catul. ad passerem Lesbiæ, 2. 6.
Jocabo, active dicit Plaut. Cas. 4. 4. 20.
JOCANS, antis. Partic. [παίζων] Joco aliquid dicens, nec serio agens. Cic. 4. Acad. 17. Fabricemurque, si opus erit, verba: ne id sibi (me appellabat jocans) hoc licere putet soli.
Mimi obscœna jocantes. Ovid. 2. Trist. 497.
JOCABUNDUS, a, um. Adj. Valer. lib. 2. cap. 4. 4. Juventus, rudi atque incomposito motu corporum jocabunda, gestus adjecit. Idem 1. 8. ext. 8. Et 3. 2. ext. 6. Et Lactant. 2. 7.
JOCĀTIO, ōnis. f. Jocosa & faceta narratio aut locutio. Cic. 9. Fam. 16. Nunc venio ad jocationes tuas. Idem 2. Att. 8.
JOCISTA, æ. m. Qui jocatur. Gloss. Isidor. V. Barth. Advers. 11. 29. & Cangium.
JOCŬLUS, i. m. dimin. [παιδιάριον] Plaut. Mostell. 3. 3. 20.
Egone te joculo modo ausim dicto aut facto fallere!
JOCULĀRIS, e. Adj. Idem quod Ridiculus. Ter. Phorm. 1. 2. 84. Jocularem audaciam. Cic. de Fat. 15. O licentiam jocularem. Idem 1. de Legib. 53. Joculare istud quidem, Pomponi, & a multis sæpe derisum. conf. Suet. Neron. cap. 42. Et Liv. 7. 2. Phædr. 4. 1. 1.
Joculare tibi videtur & sane leve. [Lego Videtur. est sane leve. Vel potius
Joculare tibi videtur. est sane. levi,
Dum nihil habemus majus, calamo ludimus.
Jocularis lascivia. Vide in MENTAGRA. H. St.
JOCULĀRĬTER, Adv. [παιζομένως] Per jocum. Plin. lib. 22. cap. 22. Hæc est, quam Aristophanes Euripidi poetæ objicit localariter. Suet. Aug. cap. 75. Festos & solennes dies profusissime, nonnunquam localariter tantum celebrabat. conf. Spart. Hadr. cap. 12.
JOCULĀRIUS, a, um. Adj. [παιζόμενος] Quod joco dicitur, & joco dignum est, neque serium est aut grave. Hor. 1. Serm. 1. 23.
Præterea ne sic, ut qui jocularia ridens
Percurram.
Jocularium in malum insciens pæne incidi. Ter. And. 4. 5. 43. Ubi Donatus, Jocularium e contrario pro Gravi, & molesto ac nimio: jocularium igitur κατ' ἀντίφρασιν.
JOCULARIA, æ. f. Sarisb. Epist. 245. Importuna narratio instar musicæ est in luctu funeris joculariam exercentis. [Nisi error est, pro Jocularia.
JOCULOR, āri. Dep. unde
JOCŬLANS, antis. Partic. Liv. 7. 10. extr. Inter carminum propemodum incondita quædam militariter joculantes, Torquati cognomen auditum. [Ego vero Livium Jaculantes scripsisse puto. Jactandi & Jaciendi verbo frequenter veteres in re eadem utuntur. V. Suet. Jul. cap. 51. pr. & Jaculationem verborum Fabius dixit lib. 6. 3. Joci mentio hic prorsus aliena est. Non enim per jocum, sed honoris causa hoc illi Cognomen additum est. Sic enim quoque, pro Auditum, legi velim, ut lib. 1. c. 10. & passim alias. Joculari Livianæ ætatis non videtur. V. Cang Gloss.
JOCULATIO, ōnis. f. Firmic. lib. 5. cap. 4. ad fin. Joculationibus dediti, canticis, & voluptatibus. Idem 5. 5.
JOCULĀTOR, ōris. m. [παίκτης] Cic. 4. Att. 16. Huic joculatorem senem illum, ut noras, interesse sane nolui. al. Joculatorium. V. dict. seq.
JOCULATŌRIUS, a, um. Adj. Diomed. Gramm. Joculatoria quædam pronuntiare. V. JOCULATOR.

Ioculato-

Ioculatoriæ disputationi. H.St. Aliam observationem ejus bibliopegi culter abstulit, cujus supersunt tantum hæc verba: Sed dicendum potius erat Jocabundus. Illa vero superiora Cic. 4. Att. 16. quidam codd. præferunt. Al. Jaculatorem. Lectio admodum vexata est. V. not. Græv. Forte Fabulatorem senem scripsit Tullius. Aptius certe vix quicquam invenies.

JOCULAX, ācis. Gloss. Gr. Lat. γελοῖος, joculax.

J O H

JOHIA, Interjectio renuentis. Plaut. Merc. 4. 3. 31. [Douz. Io alla, ut in marg. Gronov. Legitur, quod quid sit nescio: Forte Io illa, vel Olla scripsit. Puto Io heia! scribendum. Utraque Plautina interjectio est, sed ne versus claudicet, dialysi subveniendum, scribendo Heïa vel Heija.

I O L

IŌL, [Ἰώλ] Mauretaniæ Cæsariensis urbs, quæ postea Colonia Cæsarea dicta est, de qua sic Strabo lib. ult. In hac ora civitatem fuisse nomine Iol, quam quum Juba Ptolemæi pater muniret, mutato nomine Cæsaream vocavit. Cæsarea igitur dicta est non ob Claudium, cujus jussu Colonia facta est, sed in gratiam Augusti magis, cujus liberalitate, quum post victum patrem Jubam, Romæ in triumpho ductus esset, miro in eo elucente ingenio, restitutus est in regnum. V. Melam 1. 6. & Plin. 5. 2. Olivarius dicit nunc vocari Bugiam.

IŌLAS, æ. m. Nomen pastoris. Virg. 2. Ecl. 57. & 3. 76. Augustum intelligi volunt dictumque Iolam, quasi Iulum.

IOLĀUS, [Ἰόλαος] Iphiclis filius fuit, a quo Sardinii Iolenses Strab. lib. 5. dicti sunt, quia illam insulam ad pacem reduxit.

Hyantæus Iolaus. Ovid. 8. Met. 310. Idem 9. 399.

IOLCOS, [Ἰωλκὸς] Oppidum Thessaliæ. Pompon. lib. 2. cap. 3. & Plin. lib. 4. cap. 9. conf. Lucan. 3. 192. Et Hor. Epod. 5. 21.

IOLCHIACUS, vel IOLCIACUS, a, um. Adj. ut, Vota Iolchiaca. Virg in Ciri 377.

Portus Iolciacus. Ovid. 7. Met. 153.

IŎLE, [Ἰόλη] Euriti Ætoliæ regis filia fuit, quam amavit Hercules. V. Ovid. 9. Met. 394. Et 9. Epist. 133.

I O N

ION, i. n. Gemma, apud Indos violacea, quæ raro saturo colore lucet. Plin. lib. 37. cap. 10.

ION, m. [Ἴων] Poeta Græcus, cujus meminit Plutarchus & Suidas.

Ion, Xuti filius: a quo Ionia dicta est Atheniensium civitas; sicut a Cecrope conditore Cecropia, & a Mopso Mopsopia. conf. Stat. 8. Theb. 454. Plin. 18. 32; 34 8. & 37. 10.

JŌNAS, æ. m. [Ἰωνᾶς] Propheta V. T. V. Prudent. Cath. 7. 101. Et Sidon. Carm. 16. 26. Hinc

JONÆUS, a, um. Adj. Juvenc. 2. 711.

Hic & Jonæis monitis potiora jubentur.

IŌNES, um. [Ἴωνες] Populus Ioniæ. V. Isidor. 9. 2. & dict. seq.

IŌNIA, æ. f. [Ἰωνία] Regio minoris Asiæ, media inter Cariam, & Ætoliam, ab Ione Atheniensium duce cognominata, qui eam regionem subegit. Vel a Jano Japhet filio: ut Josephus inquit lib. 1. Antiq. cap. 11.

Ioniæ regionis sunt urbes XII. Ephesus, Miletus, Myus, Priene, Colophon, Teos, Lesbos, Erythræ, Phocæa, Clazomenæ, Chius, Samos, ut ait Suidas. Ab Ortu Lycaones & Lydos habet, a Septentrione Æoles, ut a Meridie Cares. Ioniæ situm describit Plin. lib. 5. cap. 29.

Dives Ionia. Ovid. 6. Fast. 175.

Mollis Ionia. Propert. 1. 6. 31.

IONĬCUS, a, um. Adj. possess. [Ἰωνικὸς] Quod ex Ionia: ut Ionica lingua, inter quinque Græcorum linguas notissima.

Ionicus, nullo adjuncto, pro Saltatore. Plaut. Stich. 5. 7. 1.

Qui Ionicus aut cinædicus, qui hoc tale facere possiet? Ionicum autem saltatorem fere molliculum & effeminatum, delicatiusque se moventem interpretor, ut apud Hor. 3. Carm. 6. 21.

Motus doceri gaudet Ionicos

Matura virgo, &c. Al. Ionios. Tum quod Ionum mores & saltationes lasciviores & teneriores petulantioresque erant, tum quod Siculi saltationem quandam, ut reor, blandam & voluptariam in honorem Dianæ celebrabant, Ionicam vocatam. Turnebus.

Ionicus a majori, Pes est constans ex spondeo & pyrrhichio: ut præconium. Ionicus a minori, ex pyrrhichio & spondeo: ut Diomedes. Dicti sunt Ionici, quia Iones populi in carmine iis pedibus utebantur. V. Mart. Capell. 5. Et Isidor. 1. 16.

De Risu Ionico. V. Erasmi Chil. & Plaut. Pers. 5. 2. 45. Et Pseud. 5. 1. 28.

IONICE, Adv. [Ἰωνὶ] Per dialectum Ionicam. Gell. 6. 14.

IONIĂCUS, a, um. [Ἰωνιακὸς] ut, Puellæ Ioniacæ. Ovid. 2. de Arte Am. 219. conf. Idem 9. Epist. 73.

IŌNIUS, a, um. Adj. [Ἰόνιος] Ionium mare, ab Ionia regiuncula extremæ Italiæ Solinus dictum ait. Parrhasius grammaticus ex Didymi Græci scriptoris auctoritate ab Ionio Dyrrachii filio, quem Hercules ex improviso occisum in mare projecit, ut memoriam ejus propagaret, cujus inter alios Appianus nobilis scriptor meminit. Alii ab Iûs errore, ut Lycophron ait. Vel ab Ionio Illyrico. Vel quod in eo perierunt Iones. Alii sic scribunt, Ion Italus Adriæ pater fuit, a quo sinus Ionius, qui mox ab Adria dictus est Adriaticus. Fere constat hoc mare violentum esse, vastum & jactabundum: ac supra fauces Adriatici intra Siciliam & Poloponnesum atque Cretam expanditur. Ideo Græci partim ipsum Siculum, partim Creticum appellant, ab insulis. V. Plin 3. 6. & 8. [Solinus potius Ionium a memoria regis nomen invenisse tradit cap. 36.

Æquor Ionium navigat. Ovid. 15. Met. 700.

Immensum Ionium. Ovid. 4. Met. 534.

Mare Ionium. Virg. 5. Æn. 193. Liv. 23. 33.

Magnum Ionium. Virg. 3. Æn. 211.

Sinus Ionius. Hor. Epod. 10. 19.

Trucis Ionii rabies. Stat. 6. Theb. 52. Poetæ plerumque antep. corripiunt.

IONTHUS, i. m. [Ἴονθος] tumor in facie. Lat. Vari pl. dicuntur. V. Priscian. 1. 18.

IONTĪTIS, ĭdis. f. Herba, quæ & Aristolochia. Apul. de Herb. cap. 19. [Al. Iotitis. An Ianthis scribendum, Ἰανθὶς, i.e. Violantilla? V. IĂNTHIS.

I O P

IŌPAS, æ. m. Rex Afrorum, unus ex procis Didonis, ut Punica testatur historia. Virg. 1. Æn. 744.

— cithara crinitus Iopas

Personat aurata, docuit quæ maximus Atlas.

JŎPE, es. f. [Ἰόπη] Nomen nymphæ apud Propert. 2. 28. 52.

JOPPE, es. f. [Ἰόππη] Urbs Judææ maritima antiquissima, utpote quæ ante diluvium condita fertur: regia quondam fuit Cephei regis patris Andromedæ, ut scripsit Pomp. Mela lib. 1. cap. 11. extr. Et Plin lib. 5. cap. 13. De hujus urbis situ scripsit Hegesip. lib. 3. Bell. Jud. Portus est peregrinorum Hierosolymitanorum, sive potius maris Mediterranei ad Judæam. Hebraica lingua *Japho*, nunc *Jaffa* vocatur. conf. Isidor. 15. 1.

JOPPĬCUS, a, um. Adj. ut Joppica [Ἰοππικὴ] Judææ toparchia. Plin. 5. 14.

J O R

JORDANES, is. m. [Ἰορδάνης] Fluvius Judææ eximiæ suavitatis, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 15. pr. cui Jordanis dicitur. At Tacit. 5. Hist. 6. 4. Josephoque & ceteris Græcis Ἰορδάνης, genit. Ἰορδάνου. V. Interpr. nomin. Hebraic. & Isidor. 13. 21. [Qui tamen, juxta ac Suidas errat, quum nomen a duobus confluentibus fluminibus Jor & Dane arcessit, cum illud appellativum fluminis, hoc proprium regionis, unde oritur, nomen sit, ut docent Hebraïcæ linguæ periti.

I O S

IOS, [Ἴος] Insula una ex Cycladibus, in qua sepultus est Homerus oraculo jubente: quoniam mater ejus ex Io esset, ipse certa matre, incerta esset patria. Plin. lib. 4. cap. 11.

JŌSĒPH, [Ἰωσήφ] vel JŌSĒPHUS, i. m. Patriarcha, de quo in Genes. extr. & Act. 7. V. Juvenc. 4. 721. Et Arat. 1. Apost. 105.

Josephus [Ἰώσηπος] Historicus, Hierosolymita, a Vespasiano ex Iudæa captivus Romam abductus. V. Suet. Vesp. cap. 5. & Suid. Vel potius Fabric. Bibl. Gr. lib. 4. cap. 6.

I O T

IŌTA, [ἰῶτα] Nomen litteræ Græcæ. Cic. 3. de Orat. 46. Quare Cotta noster, cujus tu illa lata, Sulpici, nonnunquam imitaris, ut iota litteram tollas, & e plenissimum dicas. Martial. lib. 2. 93.

Unum de titulo tollere iota potes.

IOTACISMUS, i. m. [Ἰωτακισμὸς] Grammaticis est ubi littera I concumulatur; ut Juno Jovi irascitur; vel quoties in hac littera duplicatus sonus; ut Troija, Maija. V. Mart. Capell. 5. p. 167. Et Isidor. 1. 31.

JŌTAPATA, [Ἰωτάπατα] Urbs in Syria, a conditore sic vocata.

JOVIS, [Ἰόβις Suid.] olim recto casu dictus Juppiter. V. Varr. 7. de L.L. 38. extr. Priscian. lib. 4. Brisson. de Formul. 8. p. 43. ed. Wechel. Apul. Met. 4. p. 157. Quem tremit ipse Jovis. Petron. cap. 47. Hoc solum vetare ne Jovis quidem potest. Idem 58. Tibi Jovis iratus est.

Jovis, genitivus est a Juppiter. Unde, Jovis barba, Planta apud Plin. 16. 18. Jovis flos, Idem 21. 10. Jovis gemma, candida est, non ponderosa, tenera, Idem lib. 37. cap. 9. Jovis Virgo, Ampel. cap. 12. de Signis. V. JUPPITER.

JOVIĀLIS, e. Adj. Jovialis incontinentia. Arnob. lib. 5. p. 162. Jovialis pellacia. Ibid. p. 171. Jovialium poculorum minister. Macrob. Saturn. 5. 16.

JŎVISTÆ, compositum a Jove & Justæ. Fest. Sed mendum videtur.

JOVIUS, a, um. Adj. Arnob. lib. 6. Ex nomine Jovio.

De Jovii & Herculii appellationibus in nummis, V. Spanh. Diss. 12. p. 495.

Jovia dicta est, Regia Spallato Dalmatiæ proximior a Diocletiano, qui se Jovem, vel Jovium appellabat. Panciroll. Not. dign. Imp. Occid. cap. 37.

I P H

IPHIANASSA, [Ἰφιάνασσα] Melampodis uxor fuit, & Prœti de Sthenebœa filia, ob pulchritudinem a Junone in furorem versa, sed a Melompode sanata. V. Appollod. lib. 2.

Alia Agamemnonis filia, de qua Hom. Iliad. 9. 145.

IPHIANASSÆUS, a, um. Adj. [Ἰφιανάσσειος] ut, Iphianassæus sanguis. Lucret lib. 1. 85.

— Triviai virginis aram

Iphianassæo turparunt sanguine fœde. i. e. Iphigeniæ. Lamb. Iphianassaï.

IPHIAS, V. post IPHIS.

IPHĪCLES, is. m. [Ἰφικλῆς] Amphitryonis & Alcmenæ filius, uno partu cum Hercule editus, Iolai, comitis laborum ipsius, pater: sepulchrum habuit apud Pheneum Arcadiæ urbem, ut scribit Pausanias in Arcad. p. 248. Wech. conf. Strab. lib. 5. & Serv. ad hunc locum Virg. 8. Æn. 288.

— ut prima novercæ

Monstra manu, &c. Ubi perperam Iphiclus vocatur, ut & apud Hygin. fab. 173.

IPHICRĂTES, is. m. [Ἰφικράτης] Teste Corn. Nepote & Plutarcho, vir Atheniensis, non tam magnitudine rerum gestarum, quam scientia rei militaris nobilitatus.

IPHIDĂMAS, æ. m. [Ἰφιδάμας] teste Homero lib. 11. Iliad. v. 221. Antenoris filius, corpore lato atque procero, ab Agamemnone in bello Trojano interemptus fuit.

IPHĬGĔNĪA, æ. f. [Ἰφιγένεια] Agamemnonis filia, quam ad placandum numen Calchas mactandam in sacrificio apud Aulidem censuit. V. totam fabulam apud Servium ad illud Virg. 2. Æn. 116.

Sanguine placâstis ventos &c. Propert. lib. 3. 23.

Hoc juvene amisso classem non solvit Atrides,

Pro qua mactata est Iphigenia mora. conf. Ovid. 12. Met. 32. & Beroald. ad lib. 8. Apul. p. 72.

IPHIMEDĪA, æ. f. [Ἰφιμέδεια] Uxor fuit Aloei, quæ compressa a Neptuno, duos peperit, OEthum & Ephialtem: qui digitis novem per singulos menses crescebant. Hæc Serv. ad illud Virg. 6. Æn. 582.

Hic & Aloidas geminos, immania vidi

Corpora. V. ALOEUS.

IPHINASSA, V. IPHIANASSA.

IPHĬNŎE, es. f. [Ἰφινόη] Soror Iphianassæ, quam supra vide. conf. Serv. in Virg. 6. Ecl. 48. & Ovid. 15. Met. 326.

Iphinoe, Mulier Lemnia, quæ cum reliquis consilium cepit viros ab expeditione Thracica reduces trucidandi. V. Val. Flacc. 2. 162. & 327.

IPHINŎUS, i. m. [Ἰφίνοος] Unus ex Centauris.

IPHIS, ĭdis. m. [Ἶφις] Puer liberali specie, qui quum Anaxareten puellam incredibili amore prosequeretur, neque tamen redamaretur ab ea, laqueo se suffocavit,

Atque onus infelix elisa fauce pependit, inquit Ovid. 14. Met. 700.

Iphis, Mercurii filius, unus Argonautarum. Val. Flac. 1. Argon. 441.
Iphis, Dux aut Miles. Stat. 8. Theb. 447.
Iphis, Puella Cretensis nuptiarum die in marem mutata. V. Ovid. 9. Met. 700. sq.

IPHIAS, ădis. f. [᾿Ιφιὰς] Iphidis filia Evadne, quam alii Martis filiam volunt. V. suo loco, EVADNE, quæ dicitur Iphias Ovid. 5. Trist. 14. 38. Et 3. de Pont. 1. 111. Et 3. de Arte Am. 22.

IPHĬTUS, i. [῎Ιφιτος] Vir fuit Trojanus, quem Homer. Iliad. 8. Et Virg. 2. Æn. 435. maximum armis esse dixit.
Iphitus, Filius Praxonidis, sive Hæmonis, qui primus Olympiada instituit. Val. Flacc. 1. Argon. 363. Naubuli filium facit & Argonautam. Sed apud Apollod. lib. 1. Iritus Nauboli.

I P S

IPS, ipŏs, [ἴψ, ἰπός. H. St.] Vermiculus terræ pilosus, multis pedibus, arcuatim repens, tractuque contrahens se. Alii scolopendram nominant, alii millepedam, alii centipedam. Perottus. conf. CONVOLVULUS & INVOLVULUS.

IPSE, antique IPSUS, a, um. [αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ] gen. ipsīus, vel ĭus. V. Virg. Georg. 1. 452. & Æn. 5. 410. Ter. And. 2. 3. 3.
Ipsus sibi esse injurius videatur. conf. Plaut. Aul. 3. 1. 7.
Ipse, pronomen demonstrativum, aliis pronominibus junctum, eorum accipit significationem. ut, Ego ipse, Tu ipse. Ter. Adelph. 4. 4. 18. Ipsum id metuo ut credant, &c. Idem Eun. 2. 3. 64. Istunc ipsum.
Ipse, absque aliis per ellipsin prolatum, & tamen eorum habens significationem quæ cum eo subaudiuntur. Virg. 2. Æn. 5.
— quæque ipse miserrima vidi. pro Ego ipse. Ter. Adelph. 4. 2. 44. Apud ipsum lacum. pro Eum ipsum.
Ipse cum pronominibus, Me, mihi, te, tibi, se, sibi, raro cum iis casu convenit, saltem non tam eleganter. Cic. 3. Fam. 11. pr. Mihi ipse assentior. Ibid. 4. 5. Mali medici ipsi se curare non possunt. Et 4. 13. Mihi ipse displiceo. Idem 6. 10. Agam per me ipse, & moliar, &c. V. infra in Ter.
Ipse, relativum. Ter. Adelph. 1. 2. 59. Iste tuus ipse sentiet posterius. Idem Eun. 2. 2. 32.
Tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula. Ibid. 3. 3. 9. Ipsa accumbere mecum.
Ipse, pro reciproco. Cic. 1. Off. 16. Si lumen de suo lumine accendat, facit ut nihilominus ipsi luceat. pro Sibi. conf. Nep. 23. 2. 2. Curt. 7. 10. 4. Et Sen. Benef. 3. 23.
Ipse, repetito nomini adjunctum. Cic. 1. Att. 1. Rogavit me Cæcilius ut adessem contra Satrium. Et paulo post sequitur, Sane sum perturbatus, cum ipsius Satrii familiaritate, tum Domitii. h. e. Prædicti vel præfati Satrii. Ter. Eun. 5. 1. 19. Habemus hominem ipsum.
Ipse, emphasim, id est expressionem alicujus rei latentis habet: ut si dicam, Ipse pater, de quo minus credendum esset, qui hoc fecit. Ter. Adelph. 4. 7. 43. — ipsa si cupiat Salus,
Servare prorsus non potest hanc familiam. Virg. 2. Æn. 264.
— & ipse doli fabricator Epeus. Idem 4. Æn. 365.
— Jove missus ab ipso.
Ipse egomet solvi argentum: majorem quandam vim habet quam Ego ipse. Ter. Adelph. 4. 4. 18.
Tute ipse. Ter. And. 1. 1. 124.
Homo ipse nusquam est. Ter. Eun. 3. 4. 5.
Flos ipse. Ter. Eun. 2. 3. 27. Subaudi Ætatis.
Frater ipse. Ter. Eun. 5. 2. 66. Adest optime ipse frater.
Res ipsa. Ter. And. 3. 3. 19. Et Eun. 4. 4. 37. Res ipsa indicat. Idem And. 5. 3. 2.
Rem potius ipsam dic, ac mitte male loqui.
Re ipsa mihi dolet. Ter. Adel. 4. 7. 15.
Se ipse. Ter. And. 3. 2. 15. Se ipsus fallit. Idem in prol. Adelph. 4. Indicio de se ipse erit.
Eccum ipsum video. Ter. And. 3. 4. 26.
Ipsum me nosti. Ter. Eun. 3. 5. 18. Teipsum exspectabam. Ibid. 4. 6. 5.
In ipsis nuptiis. Ter. And. 5. 4. 13. Intempore ipso. Ibid. 5. 6. 10.
Ipse, i. e. Ego. Virg. 1. Ecl. 10. — & ipsum
Ludere quæ vellem calamo permisit agresti. Ita sæpe Manilius, ut observat Scaliger in Not. p. 35. ed. Argent. Quintil. lib. 1. Ipsos erubescere etiam quum ab aliis laudamur, decet. h. e. Nos.
Ipsiusce, pro Ipsius. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. ult.
Ipsipsus, pro Is ipsus. Plaut. Cist. 2. 3. 58. & Truc. 1. 2. 23. Sed opt. editt. habent in priori loco, Is ipsus, in posteriori, Atque is.
Observat Casaub. ad Theophrasti Charact. cap. 3. περὶ κολακείας, & apud Græcos pronomen αὐτὸς, & apud Latinos Ipse, voces servorum aut discipulorum fuisse, quibus vel dominos vel magistros suos appellarent, proprio nomine dissimulato. Sic Plaut. Cas. 4. 2. 10.
Quid tu hic agis? A. ego eo quo me ipsa misit. i. e. Hera. V. Heins. ad Hesiod. O. & D. p. 226. Sic αὐτὸς ἔφα discipulorum Pythagoræ vox erat, cum de præceptore loquerentur. Ita Ille, apud Cic. 6. Fam. 19. & 20. Cæsarem notat. V. Pet. Victor. in loc.
Ipse, pro Sponte sua, per se. Cic. de Clar. Orat. 34. Ipsa enim natura circumscriptione quadam comprehendit concluditque sententiam.
Ipsius, pro Sui ipsius. Cic. pro Sext. 151. Quis unquam Consul Senatum ipsius decretis parêre prohibuit? Budæus. conf. ad fin. infra.
Inter ipsos, pro Inter se. Quintil. lib. 8. cap. 6. Circa quem inexplicabilis & grammaticis inter ipsos, & philosophis pugna est. Idem lib. 10. cap. 2. usus est reciproce, Diversa est causarum inter se ipsas conditio.
Ipsum, pro Res ipsa de qua agimus. Cic. 1. de Divin. 104. Sed id ipsum est deos non putare, quæ ab his significantur, contemnere.
Hoc ipsum nihil agere & plane cessare, delectat. Cic. 2. de Orat. 24.
Hoc est ipsum esse contra se copiosum, disertum. Cic. 2. de Divin. 83.
Quod ipsum. Cic. in Somn. Scip. 20. Idem 1. de Orat. Quod ipsum est tamen magnum. Idem pro Lege Manil. 17. Quorum ipsorum per se res & fortunæ curæ vobis esse debent.
Qui ipse tum fuit. Cic. de Clar. Orat. 29.
Qui ipse. Cic. pro Muren. 50. Nisi eum qui ipse misereret. Idem 8. Att. 23. Nec me Consules movent, qui ipsi pluma aut folio facilius moventur.
Idem hoc ipsum, maximam emphasis & repetitionis gratiam habet. Cic. 3. Tusc. 26. Nihil gravius, nihil philosophia dignius, nisi idem hoc ipsum honeste, sapienter, juste ad voluptatem referre.

Idem ipse Mithridates. Cic. pro Lege Manil. 49.
Ille ipse. Cic. 2. de Orat. 75. Quærebant ab Annibale, quidnam ille ipse de illo philosopho judicaret. Idem pro Marcel. 8.
Ille ipse divinationis auctor Chrysippus. Cic. 2. de Divin. 61.
Illud ipsum quod est optimum. Cic. in Orat. 6.
Illo ipso tempore, illo ipso anno. Cic. Post redit. in Senat. 4. Et 4. Att. 1. Ipso illo die, quo lex est data.
Isti ipsi, qui, &c. Cic. 2. Tusc.
Istum ipsum inquam, Brute, dico librum. Cic. de Clar. Orat. Idem 7. Att. 3. Nam si Respub. defenditur, cur ea consule isto ipso defensa non est?
Si quis istas ipsas artes illustrare velit. Cic. 1. de Orat. 61.
Eo ipso die. Cic. 1. Att. 1. Idem 15. Fam. 18. Longior epistola fuisset, nisi eo ipso tempore petita esset a me, quum jam iretur ad te. Idem, Ea enim ipsa hora acceperam litteras tuas.
Ii tamen ipsi dii. Cic. 3. de Nat. Deor. 77.
Id ipsum. Cic. 15. Fam. 17. Atque id ipsum facerent commodius, si, &c.
Cum id ipsum dicere, nunquam sit non ineptum. Cic. 1. de Orat. 112. Et 7. Att. Nisi forte id ipsum est falsum, discessisse illum, &c.
Hic ipse, & Hoc ipsum. Cic. 2. de Fin. Velut in hoc ipso, de quo nunc disputamus. Ibidem, Itaque hic ipse jampridem rejectus est.
Hicce ipse. Cic. 1. de Orat. 73. Sic in orationibus hisce ipsis.
Hoc ipsum. Cic. 7. Att. Sed ego hoc ipsum velle miserius esse duco.
Natali suo ipso die. Cic. 4. Att. 1.
Annis ipsis XX. Cic. de Clar. Orat. 61. Cato qui annis novem post eum fuit Consul, &c. mortuus est annis LXXXIII ipsis ante me Consulem. Quidam volunt significare Integros. Vide quendam Pontanum Jesuitam, qui Progymnasmata scripsit. H. St. Hæc ipsa interpretatio supra adjecta fuerat in Lond. Dicunt Annis &c. totis veteres, non Integris.
Dies ipsi. Cic. 3. Att. 21. Triginta dies erant ipsi, quum dabam has litteras, per quos nullas a vobis acceperam. Eidem 4. 11. Quum ibi decem ipsos fuissem dies. [i. e. Dies X totos.
De ipso dicere modeste, pro De se ipso. Cic. pro Corn. Balb. 2.
Per se ipsum. Cic. de Arusp. Resp. 36. Hoc quid sit, per se ipsum non facile interpretor, sed ex eo quod sequitur suspicor, &c.

IPSIOR, IPSISSIMUS, h. e. Idem ipse. Plaut. Trin. 4. 2. 146. Ergo ipsusne es? C. ipsissimus.
Imitatione Græci αὐτότατος. IPSIOR deleatur. H. St. Mihi videtur joco ab ipso Plauto fictum vocabulum.

IPSULLICES, um. pl. quasi Ipsillices, ab Ipse & Illex. Festus, Ipsullices, Bracteæ in virilem muliebremque speciem expressæ. Voss. Etym. p. 269. Videntur, signare Imagunculas, quibus magi utebantur, ut eum cujus imago esset, pellicerent in amorem. conf. Jun. de Pictur. 11. 8.

I R

IR, n. indecl. proprie Manus concavitas, licet quandoque pro ipsa Manu ponatur. Perott. conf. Scholiast. Priscian. V. HIR.

IRA, æ. f. [ὀργὴ, θυμὸς, χόλος, μῆνις, κότος] Dictio est ab Ire: quod a se eat qui irascitur & furit. Unde & Qui iram deponit, Ad se redire dicitur. Hæc Donatus in Ter. Adelph. 5. 3. 8. Alii ab Uro duci volunt. Ter. And. 3. 3. 20.
Amantium iræ, amoris redintegratio est. Cic. 4. Tusc. 21. Quæ autem libidini subjecta sunt, ea sic definiunt, ut ira sit libido puniendi ejus qui videatur læsisse injuria.
Ira pro Culpa nonnunquam ponitur. Grat. Cyneg. 374.
— furtim commissam ulciscitur iram. V. Ulit. Cur secund. in loc. Liv. 27. 7. Qui ex prætoris exercitu ob similis iram fugæ missi eo erant.
Firmissimus ira. Ovid. 7. Met. 457.
Furens ira. Sen. Herc. fur. 9.
Improbus ira. Virg. 9. Æn. 62.
Iniqui ira. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Impatiens iræ. Ovid. 13. Met. 3.
Terribilis ira. Virg. 12. Æn. 946.
Tumidus flagrante ira. Claud. de Laudib. Serenæ, 135.
Fluctus irarum. Lucret. 3. 299.
Frena irarum. Stat. 3. Theb. 425.
Stimuli acres irarum. Lucan. 2. 324.
Jovis ira, Fulmen. Ovid. 15. Met. 871.
Maris ira. Ovid. 12. Met. 36.
Acerbæ iræ. Lucret. 5. 1194.
Agitata ira magnis causis. Sen. Thyest. 7.
Ampliores iræ. V. AMPLUS.
Armigeræ iræ. Stat. 6. Theb. 828.
Atræ genis pallentibus iræ. Valer. 2. Argon. 205.
Bellatrix ira. Claud. 2. in. Ruff. 118.
Cælestis ira. V. CÆLUM.
Caligantes iræ. Stat. 10. Theb. 281.
Capitalis ira. Hor. 1. Serm. 7. 12.
Cruenta ira. Hor. 3. Carm. 2. 12.
Fervens oculis dabat ira ruborem. Ovid. 8. Met. 466.
Graves iræ. Hor. 3. Carm. 3. 31.
Immedicabilis ira. Sil. lib. 1. 147.
Inanis. V. INANIS.
Inexorabilis. Sen. de Clement. lib. 1. cap. 5.
Ingens. Ovid. 1. Met. 166.
Iniqua. Ovid. 5. Met. 345.
Lenta. Ovid. 3. Epist. 22.
Magna. V. MAGNUS.
Manifesta. Ovid. 6. Met. 313.
Mansuetior. Ovid. 3. Trist. 23.
Minax. Sen. Agam. 7.
Mollior. Ovid. 2. Trist. 28.
Præceps. Sen. Hippol. 4.
Rapida. Stat. 3. Theb. 410.
Sæva. Virg. 10. Æn. 813.
Sanguinea. Valer. 7. Argon. 330.
Tenax. Ovid. 1. de Pont. 28.
Tristis. Virg. 2. Ecl. 14.
Tumida. Ovid. 2. Met. 602.
Vasta. Ovid. 10. Met. 551.

Violenta. Ovid. 8. Met. 106.
Ira ſupra modum. Virg. 4. Georg. 236.
Abjecta ira. Sen. Thyeſt. v. 431.
Abſcedit ira. Ter. Hec. 5. 2. 14.
Abſtinere irarum. V. ABSTINEO.
Abundare ira. V. ABUNDO.
Accedit illi ira. Sil. 16. 62.
Accendere iras. Sil. lib. 17. 443.
Accenſus in iram. Lucan. 3. 133. V. ACCENDO.
Accingi ira. V. ACCINGO.
Acuunt magnis ſtridoribus iras. Virg. 12. Æn. 590.
Acuebat iras ingentes. Sen. Troad. 9.
Addidit dolor iram. Ovid. 12. Met. 532. Al. Adjicit.
Adjicit iram luctibus. Ovid. 2. Met. 384.
Admovere iras alicui. Stat. 5. Theb. 158.
Afficere aliquem dolore & ira. Tacit. 1. Ann. 41.
Aggerare iras. Virg. 4. Æn. 197.
Agit animus vivaces iras. Sen. Herc. fur. 1.
Aſperare iram alicujus. Tacit. 2. Hiſt. 29. Irent propere, neu remorando iram victoris aſperarent.
Aſperat iras ſtrictis mucronibus. Claud. de Magnete 609.
Aſſurgunt iræ. Virg. 12. Æn. 494.
Attollere iras. Virg. 2. Æn. 381.
Cadit ira metu. Ovid. 2. Amor. 13. 14.
Cadat ira naſo. Perſ. 5. Sat. 91.
Calet ira. Stat. 6. Theb. 230.
Cohibere iras. Virg. 12. Æn. 314.
Colligere iram. Hor. de Arte Poet. 160.
Commodare iras alicui. Stat. 4. Theb. 75.
— cui bella favent, cui commodat iras
Cuncta cohors. V. Commodo, in COMMODUM.
Commota eſt ira tyranni. Ovid. 6. Met. 549.
Comprimere iras. Sen. Med. 6.
Concire iram. Ter. Hec. 3. 1. 33.
Concipere iram, Vide CONCIPIO. H. St.
Concitare iram alicui. Ovid. 4. de Pont. 14. 41.
At malus interpres populi mihi concitat iram.
Concitare in iram, vide CONCITO. H. St.
Concitus rabida ira. Ovid. 7. Met. 413.
Concedere in iras. V. CONCEDO.
Condere iram. Tacit. 2. Ann. 28. Adeo iram condiderat, cunctaque ejus dicta, factaque quum prohibere poſſet, ſcire malebat.
Conſtitit ira infracta. Ovid. 6. Met. 627.
Contrahere iram alicujus alicui. Ovid. 2. Met. 660.
Non fuerant artes tanti, quæ numinis iram
Contraxere mihi.
Contundere iras. V. CONTUNDO.
Coquere iras. Sil. lib. 7. 403. V. COQUO.
Crudeſcunt iræ. Stat. 2. Theb. 680.
Cumulatur ira cor. Cic. pro Cœl. 37. Nunc enim mihi animus ardet: nunc meum cor cumulatur ira.
Decedet hæc ira. V. DECEDO.
Decurrere ad acres iras. Lucret. 3. 312.
Deferveſcere iram. Cic. 4. Tuſc. 78.
Deflagrant iræ. Liv. 40. 10. Sed interdum ſpes animum ſubibat, deflagrare iras veſtras, purgari ſuſpiciones poſſe.
Diffundimus iram flendo. Ovid. 8. Epiſt. 61.
Effert ſe ira Orco. Virg. 3. Æn. 215.
— nec ſævior ulla
Peſtis & ira deûm Stygiis ſeſe extulit undis.
Effudit habenas omnes irarum. Virg. 12. Æn. 499.
Evomere iram in aliquem. Ter. Adelph. 3. 2. 14.
Nihil eſt quod malim, quam illam totam familiam dari mihi obviam,
Ut iram hanc in eos evomam omnem, dum ægritudo hæc eſt recens.
Exæſtuare ira tacita. Ovid. 6. Met. 623.
Exardeſcit ira ex Cic. Vide in EXARDESCO. H. St.
Excitat iras indomitas dolor. Virg. 2. Æn. 594.
Exercuit iras horribiles. Virg. 3. Georg. 152.
Exercent iras roſtris & unguibus. Ovid. 13. Met. 613.
Facere iram. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Facere miſſam iram. V. MITTO.
Facere aliquid per iram. Cic. 4. Tuſc. 79.
Finire iram. Ovid. 11. Met. 398.
Finire veteres iras. Ovid. 14. Met. 582.
Flexa ira ad mitius. Ovid. 3. Triſt. 5. 41.
Fluctuat æſtu irarum. Virg. 4. Æn. 532.
Frenare neſcit iras. Sen. Med. 11.
Frangere iram. Quintil. lib. 6. cap. 3. Quum odium, iramque frequentiſſime frangat.
Gerere iram. Ter. Hec. 3. 1. 30.
Igneſcunt iræ. V. IGNIS.
Imperat iræ accenſæ non fortiter. Ovid. 9. Met. 28.
Tumidæ non imperat iræ. Ovid. 11. Epiſt. 15.
Incendi ira. V. INCENDO.
Incendit pectus principis truci ira. Sen. Octav. 5.
Incitat iras ſtimulis haud mollibus. Virg. 11. Æn. 728.
Incitatus ira. Cic. 1. Off. 24. Qui injuſte impetum in quempiam facit, aut ira, aut aliqua perturbatione incitatus eſt. V. INCITO.
Indulgere iræ. V. INDULGEO.
Induere iras ſibi. Sil. lib. 1. 38.
Infecerat ira immani oculos. Claud. de Bell. Get. 585.
Ingenerare iras alicui. Stat. 4. Theb. 230.
Intercedit ira inter aliquos. Ter. Hec. 3. 1. 25.
Interit ira mora. Ovid. 1. de Arte Am. 374.
Lenire iram. Quintil. lib. 3. cap. 8. Nam & concitanda, & lenienda frequenter eſt ira.
Minuere iram. V. MINUO.
Miſtus amor ira. Ovid. 6. Epiſt. 76.
Moderari iræ. Hor. 1. Epiſt. 2. 59.
Mollire iras. V. MOLLIS.

Movere iram alicujus. Sen. Octav. 5.
Occupatus ira. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Ortum unde eſt initium iræ. Ter. Hec. 3. 2. 16.
Parcere iræ. Virg. 2. Æn. 534.
Permulcere iras. V. PERMULCEO.
Placare iram deorum ſacris. Ovid. 10. Met 399.
Ponere iram, & Colligere iram, contraria. Hor. de Arte Poet. 160.
Ponere iras fideliter. Ovid. 6. Faſt. 41.
Ponere frena iræ, Imponere. Juven. 8. Sat. 88.
Præcipitant furor iraque mentem. Virg. 2. Æn. 316.
Premit iras graves. Lucan. lib. 2. 251.
Procedunt longius iræ. Virg. 5. Æn. 461.
Prohibenda maxime eſt ira in puniendo. Cic. 1. Off. 86.
Recanduit ira. Ovid. 3. Met. 707.
Receſſit ira. Ovid. 12. Met. 36.
Remittere iras. Virg. 4. Georg. 536.
Reprimere iram. Ovid. 1. Met. 755.
Reſidunt iræ. Ovid. 1. de Arte Am. 373. al. Auræ.
Reſuſcitare iram poſitam. Ovid. 8. Met. 474.
Satiare iram. Claud. de Bello Gildon. 36. Ovid. 3. Met. 252.
Sedare iras. Lucan. 10. 54.
Solvere iras. Ovid. 9. Met. 273.
Subit ira. Virg. 2. Æn. 575.
Subridens miſta ira. Virg. 10. Æn. 742.
Sunt iræ inter Glycerium & gnatum. Ter. And. 3. 3. 20.
Succenſi ira Pœni. Sil. lib. 1. 169.
Sumere novas iras. Ovid. 2. Met. 175.
Temperare iras. Virg. 1. Æn. 61.
Tenere iram. Ovid. 5. Met. 420.
Vertere iram in aliquem. Hor. Epod. 5. 13.
Vertit in iram luctus. Liv. 7.
Vindicat ira memori te. Ovid. 21. Epiſt. 9.
Vitare iram alicujus. Ovid. 3. Met. 7.

IRACUNDUS, a, um. Adj. [ὀργίλος, δύσοργος, κοτήεις] Qui parva, vel nulla cauſa præcedente iraſcitur, inquit Donatus: quique natura ad iram proclivis eſt, etiamſi tunc nulla moveatur ira. Plaut. Merc. 4. 5. ſuppoſ. 1. 15.
Garruli, oſores, infenſi, iracundi, ſibi ſuiſque invidi.
Iracunda ſecum muſſitat. Plaut. Merc. 4. 5. ſuppoſ. 1. 30.
Video equidem, auſcultemus: neſcio quid ſecum iracunda muſſitat.
Adria iracundior. Hor. 3. Carm. 9. 23.
Animus iracundus. Plaut. Bacch. 4. 3. pr.
Petulans, protervo, iracundo animo, indomito, incogitato.
Fulmina iracunda. Hor. 1. Carm. 3. 40.
Leones iracundi. Ovid. 15. Met. 86.
Mens iracunda. Lucret. lib. 3. 296.

IRACUNDIA, æ. f. [ὀργιλότης] Donatus ad Adelph. 5. 3. 8. Ira de cauſa eſt: Iracundia de vitio multum iraſcentis, ſive de moribus. Cic. pro M. Marcel. 9. At vero quum aliquid clementer, manſuete, juſte, moderate, ſapienter factum, in iracundia præſertim, quæ eſt inimica conſilio, &c. Suet. Claud. Cæſ. cap. 38. pr. Iræ atque iracundiæ conſcius ſibi, utramque excuſavit edicto, diſtinxitque: &c. Cic. 3. Tuſc. 11. Quanquam ipſa iracundia, libidinis eſt pars, ſic enim definitur, Iracundia, ulciſcendi libido.
Iracundiæ adjutor alterius. Ter. Adelph. 1. 2. 66.
— verum ſi augeam,
Aut etiam adjutor ſim ejus iracundiæ,
Inſaniam profecto cum illo.
Iracundia ſubita. Plin. lib. 10. cap. 43. Hunc iracundia ſubita incitatus manceps proximæ ſutrinæ exanimavit.
Adducere ad iracundiam. Auct. ad Heren. 3.
Ardere iracundia. Ter. Adel. 3. 2. 11.
Me miſerum, vix ſum compos animi, ita ardeo iracundia.
Augere iracundiam. V. AUGEO.
Cohibere iracundiam. V. COHIBEO.
Continere iracundiam. V. CONTINEO.
Dimittere iracundiam. Cæſ. 1. Bell. Civil. 8.
Exardeſcere iracundia præſenti. Cic. 1. Fam. 9. Sed quum me diſputantem, non laceſſentem, læſiſſet, exarſi, non ſolum præſenti credo iracundia, ſed quum incluſum illud odium multarum ejus in me injuriarum, quod ego effudiſſe me omne arbitrabar, reſiduum tamen inſciente me fuiſſet, omne repente apparuit. conf. EXARDESCO.
Exercere iracundiam. Cic. ad Brut. 2.
Efferri iracundia. Cic. 2. de Orat. 305.
Fluctuare inter æſtus iracundiæ. Macrob. 4. Saturn. cap. 2.
Habere iracundiam. Cic. 10. Fam. 23. Iracundias autem harum rerum recentes habebant.
Inflammari iracundia. Cic. 4. Tuſc. 50.
Iratus mediocri iracundia. V. MEDIOCRIS.
Omitte iracundiam. Ter. Adel. 4. 7. 37. — jam vero omtte, Demea,
Tuam iſtanc iracundiam.
Permotus iracundia. V. PERMOTUS.
Remittere iracundiam. Cic. 8. Philipp. 19.
Reſiſtere iracundiæ. Cic. ad Q. frat.
Reprimere iracundiam. Ter. Adel. 5. 3. 8.
Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi.
Servire iracundiæ, pro Obſequi. Non parebo dolori (inquit Cic. de Provinc. 2.) nec iracundiæ ſerviam, &c.
Sedare iracundiam. Cic. in Brut.

IRACUNDE, Adv. [ὀργίλως] Cum iracundia, furioſe, animoſe. Cic. 8. Philipp. 17. Nam me tecum iracunde agere dixiſti ſolere, non eſt ita: vehementer me agere fateor; iracunde nego.
Compar. Cic. pro Roſc. Com. 31. Quo quiſque eſt ſolertior & ingenioſior, hoc docet iracundius & laborioſius.

IRACUNDĬTER, Adv. antiq. ut refert Nonius 11. 45. citans Cæcilium Subditítio, Quæſo ne temere hanc rem agas, & ne iracunditer. conf. Ennium apud Priſcian. cap. 15.

IRASCOR, ĕris, irātus ſum, [ὀργίζομαι, θυμόομαι, χολόω, κοτέω, μηνίω, μενεαίνω] iraſci. Ira commoveri, ſtomachari, ſuccenſere. Ter. 1. 2. 86. Rurſum, Demea, iraſcere.

Celer

Celer irafci. Hor. 1. Epift. 21. 25.
Facilis irafci. Hor. 1. Epift. 20. 25.
Implacabilius irafci alicui. Tacit. 1. Ann. 13.
Molliter irafci alicui. Propert. lib. 1. 5. 8.
Irafcor tibi iftud dictum. Plaut. Merc. 4. 5. fuppof. 2. 15. Iftud dictum tibi non amplius irafcor. i. e. Ob iftud dictum.
Irafci vicem alicujus, ut Dolere vicem. Liv. 34. 32. Remittimus hoc tibi, noftram ne vicem irafcaris.
Irafcor quod fim evocatus. Plin. 3. Epift. 9.
Irafcuntur admonitioni. Quintil. lib. 2. cap. 7.
Arabioni de Sitio nihil irafcor. Cic. 15. Att. 17.
Irafci & fuccenfere. Cic. pro Rofc. Com. 46. Dii immortales hominibus irafci & fuccenfere confuerunt.
Irafci & ftomachari. Cic. de Clar. Orat. 326. Sæpe videbam cum irridentem, tum irafcentem, etiam ftomachantem Philippum.
Irafcere, pro Irafci, infinitivus antiquus. Pompon. Arifta, Noli quæfo irafcere: more fit moriri fuam quifque uxorem ut velit. Ex Nonio 2.446.

IRASCENS, entis. ut, Mater irafcens. Ovid. 6. Met. 269.
Irafcens montibus. Idem 9. Met. 209.

IRĀTUS, a, um. Partic. & Adj. [χολωθεὶς, ὀργισμένος] Ira commotus. Cic. pro Cœl. 42. Huic homini ego fortaffe & pauci deos propitios, plerique autem iratos putabant.
Iratum fore. Cic. 1. Att. 1. Pompeii amici noftri negant me ei iratum fore, fi ad mea comitia non venerit. Iratum fore dixit, quia non erat in ufu futurum in RUS, hoc eft Iraturus, vel Irafciturus. Unde minus pure videtur Sen. lib. 3. de Ira fcripfiffe his verbis, Fugere itaque omnes debebit, quos iraturos iracundia fciet. [Sed in emendatis codd. eft, Irritaturos iracundiam. Locus eft cap. 8. pr.
Iratum habere aliquem, pro Alicujus iram in fe convertere. Cic. 14. Att. 21. Nolo te illum iratum habere.
Facere judicem iratum adverfario. Cic. 1. de Orat. 20.
Iratus & offenfus alicui. Cic. 14. Att. 8.
Iratus, pro Abalienato. Cic. Marcellum tibi effe iratum fcis.
Proprium eft irati, cupere a quo læfus videatur, ei quam maximum dolorem inurere. Cic. 3. Tufc. 19.
Mare iratum. Hor. Epod. 2. 6.
Ocelli irati. Ovid. 2. Amor. 8. 15.
Sitis irata. Propert. lib. 4. 10. 62.
Venter iratus. Hor. 2. Serm. 8. 5.
Compar. Iratior. Cic. 15. Att. Antonio eft enim fortaffe iratior. Idem 4. Tufc. 78.
Superl. Iratiffimus. Cic. 8. Philipp. 19. Cæfar ipfe, qui illis fuerat iratiffimus, tamen propter, &c. conf. Plaut. Pœn. 2. 1. 4.

IRĀTE, Adv. [ὀργισμένως] h. e. Animo commoto. Phædr. 4. 24. 14. Irate dimiffus.
Compar. Columel. lib. 7. cap. 12. Satis eft feveros effe nec blandos, ut nonnunquam etiam confervos iratius intueantur, femper excandefcant in exteros.

IRASCENTIA, æ. f. Apul. Dogm. Plat. p. 58.

IRASCĪBĪLIS, e. Adj. Firmic. 5. 9.

I R C

IRCEUS, i. m. Genus farciminis in facrificiis. Feftus.

I R E

IRĒNÆUS, i. m. [Εἰρηναῖος] Polycarpi difcipulus, Lugdunenfis Epifcopus, martyr. A. D. CCIII. Omnium doctrinarum curiofiffimum exploratorem vocat Tertull. adv. Valent. cap. 5.

IRENARCHES, five IRENARCHA, æ. m. [εἰρηνάρχης] dicitur Qui ad tollendas difcordias & pacandos civium animos in civitate præficitur. εἰρήνη pacem fignificat & quietem; ἀρχὸς, princeps eft. Irenarcha igitur eft Magifter & princeps pacis ac difciplinæ publicæ. Martianus in l. Divus Hadrianus. D. de cuftod. & exhib. reor. hac voce quinquies utitur.
Irenarchæ (inquit Ulpianus in l. Munerum. D. De muneribus & honoribus) funt Qui difciplinæ publicæ & corrigendis moribus præficiuntur. conf. Lex. Pitifc.

IRĒNE, es. f. [Εἰρήνη] Mater Imp. Conftantini VI. V. J. Bapt. Egnat. l. 2.

IRĔSIŌNE, es. f. [εἰρεσιώνη] Oleæ ramus lana obvolutus ante januas ædium fufpendi folitus in honorem Apollinis ad famem arcendam. V. Suid. & Cafaub. in Baron. Ann. 16. 34. 5.

I R I

IRIA Flavia, [Εἰρία] Hifpaniæ Tarraconenfis urbs, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. *Maria finis terra* vulgo. Iria etiam, Taurinorum urbs Ptolemæo, Trira Plinio, hodie Sartirana. In ed. Hard. Iria. lib. 3. cap. 5. Sect 7.

IRIS, Iridis & Iris. f. [Ἶρις] Arcus cæleftis. Ab εἴρειν, quod eft nuntiare. Nam poetæ deorum nuntiam fingunt. Virg. 9. Æn. 2.
Irim de cælo mifit Saturnia Juno.
Junonia Iris. Ovid. 14. Met. 85.
Rofcida Iris. Virg. 4. Æn. 600.
Irĭ, vocativus. Virg. 9. Æn. 18. Iri, decus cæli.
Iris, Herba, cujus radix eft fuaviffimi odoris, dicta quidem a fimilitudine colorum qui in flore funt, cum ipfa cælefti iride. De hac fic Plin. lib. 21. cap. 7. Illa quoque non omittenda differentia, odoramentorum multa nihil pertinere ad coronamenta, ut irin atque faliuncam: quanquam nobiliffimi fit odoris utraque. Sed iris radice tantum commendatur, unguentis & medicinæ nafcens. Et paulo poft, Caulem habet cubitalem & rectum. Floret diverfi coloris fpecie, ficut arcus cæleftis, unde & nomen. Vulgo dicitur *lilium caruleum*. Columel. lib. 12. cap. 20.
Iris fexangulata, Gemma pretiofa in Arabia. Solin. cap. 46. Plin. 37. 9.
Iris etiam, Corona media in oculo. V. Lex. Med.

IRĬCŌLOR, ōris. Adj. Aufon. Epift. 3. 15.
Iricolor vario pinxit quas pluma colore.

IRĬNUS, a, um. Adj. [Ἴρινος] Quod ex iride factum eft: ut, Irinum unguentum. Plin. lib. 13. cap. 1.

IRIO, ōnis. m. Herba quam ἐρύσιμον Græci vocant. Matthiol. & Plin 26. 7.

I R N

IRNELLA, æ. f. Vafis genus in facris, inquit Feftus.

IRNEUM, Placentæ genus quoddam, ab Irnea, cujus poculi mentio eft apud Plautum, ut Irnellæ apud Verrium appellatum. Scribit enim Cato in irnea effe indendum, & in olla coquendum. Turneb. Adverf. 23. 10. al. Hirnea. q. V.

I R O

IRŌNĪA, æ. f. [εἰρωνεία] Tropus eft verbi in contrarium fenfum arrepti. Græci enim εἰρωνεύεσθαι cavillari dicunt, quum aliud verbis fignificamus, aliud re ipfa fentimus: ut Cic. pro Rabir. 29. At credo, quum innumerabiles hoftium copias in Italia fudiffet, atque obfidione rempub. liberaffet, omnia fua fecum una moritura arbitrabatur. Non ita eft, Quirites. Idem 4. Acad. 17. de Socrate, Ita quum aliud diceret, atque fentiret, libenter uti folitus eft ea diffimulatione quam Græci εἰρωνείαν vocant. Idem 2. de Orat. 270. Socratem opinor in hac ironia diffimulantiaque longe lepore, & humanitate omnibus præftitiffe. V. Quintil. lib 9. cap. 2.
Bella ironia. Cic. in Bruto 293. conf. Corvini Dubia. Rhet. Fafcic. 8. Dub. 3.

IRONICE, Adv. Afcon. procem. Act. in Verr. p. 49. Ironice dictum eft.

I R P

IRPEX, ĭcis. m. Irpices, Genus ferreorum raftrorum, quod plures habet dentes ad exftirpandas herbas in agris. Feftus. Urpicem vocat Cato R. R. cap. 10. Servius ad illud Virg. 1. Georg. 95.
Vimineafque trahit crates. ad agrorum fcilicet, inquit, exæquationem, quam Irpicem ruftici vocant, &c. Ab ἅρπαξ deducit Scaliger. ad Varr. L. L. 4. 31. conf. Lex. Pitifc.

IRPĪNI, orum. m. plur. [Ἱρπινοὶ] appellati funt nomine Lupi, quem irpum dicunt Samnites: eum enim ducem fecuti, agros occupavere. Feftus. Hirpinos & Hirpum. cum afpiratione vocat Servius ad Æneid. 11. 785. bonique paffim fcriptores. V. HIRPINI.

IRPĪNUS, a, um. Adj. ut, Irpinus fundus. Cic. 3. de Lege Agr. 8.

I R R

IRRĂDIO, [ἀκτινοβολέω] āre. Illuftrare, & quafi intus radiare. Plaut. [Puto, in Suppof. alicubi.] Faciunt quod confueverunt, irradiant falibus menfam, omnes ad rifum provocant. Stat. 6. Theb. 64.
— hinc undique gemmæ
Irradiant.
Paffive. Quintil. Trib. Mar. cap. 8. p. 81. Burm. Nemo, fi degenerat a virtute, Patrum poteft irradiari fulgoribus.

IRRADIATUS, a, um. Partic. Mart. Capell. 8. p. 273. Candore luminis irradiati refulfere Divi.

IRRADIATIO, ōnis. f. apud Auguftin.

IRRADO vel INRADO, ĕre. Cato R. R. cap. 157. Eodem Silphium inradito. Hinc

IRRĀSUS, vel INRASUS, a, um. Partic. Rafus. ut, Laferpitium inrafum. Cato ibid.

IRRĀSUS, a, um. [ἀκειρεκόμης] Adj. Rafo contrarium. Plaut. Rud. 5. 2. 16. Di te ament cum irrafo capite.
Clava irrafa. Sil. lib. 8. 585. Rudis, & impolita.

IRRĂTIŌNĀBĬLIS, e. Adj. [ἄλογος, ἀλόγιστος] Quintil. lib. 7. cap. 4. Falfa eft finitio, fi dicas, Equus eft animal rationale. Nam eft equus animal, fed irrationabile. Alia exemplaria habent Irrationale. Idem lib. 8. cap. 6. Secantur hæc in plures, ut a rationali ad rationale, & idem de irrationabilibus. Alii legunt Irrationalibus. Sic lib. 10. cap. 7.
Irrationabilis cafus. Quintil. 9. Decl. conf. Borrich. Cogit. p. 150. V. Rationalis & Rationabilis in RATIO.

IRRATIONABILĬTAS, ātis. f. Apul. ad Afclep. p. 92. Irrationabilitas bonorum omnium.

IRRATIONABILITER, Adv. Hieron. Homil. 2. Idem Epift. 150. & Tertull. de Pœnit. cap. 2. pr.

IRRATIO, ōnis. f. Tertull. adv. Prax. cap. 15.

IRRATIONĀLIS, e. Adj. Quintil. 7. 3. Eft equus animal fed irrationale. conf. Sen. Epift. 92. V. Rationalis in RATIO.

IRRATIONALITER, Adv. Tertull. de Fuga cap. 4.

IRRAUCESCO, ui, [ὑποβραγχιάζω] ĕre. Raucum fieri. Cic. 1. de Orat. 259. Itaque nos raucos fæpe attentiffime audiri video. tenet enim res ipfa atque caufa: at Æfopum fi paulum irraucuerit, explodi video. Prifcianus legit Irrauferit. V. Schurtzfleifch. Ep. arcan. p. 505. T. 2.

IRRAUCUS, a, um. Adj. Idem ac Raucus. Plin. Valer. 1. 2. Irrauca vox.

IRRĔCORDĀBĬLIS, e. Adj. Arnob. 2.

IRRĔDĬVĪVUS, a, um, Adj. [ἀνεπισκεύαστος] ut, Irredivivus pons, apud Catullum ad Coloniam, epig. 18. 3. pro Irreparabili, inquit Budæus.

IRRĔDUX, ŭcis. Adj. [ὁ μὴ κατιεζόμενος] Lucan. lib. 9. 408.
Irreducemque viam deferto limite carpit. h. e. A qua vix falvus redibit.

IRRĔFRĀGĀBĬLIS, e. Adj. Sarisb. ut apud Philof.

IRRĔFŪTĀTUS, a, um. Adj. Lactant. 5. 16. extr.

IRREFUTĀBĬLIS, e. Adj. Arnob. l. 4.

IRRĔLĬGĀTUS, a, um. Adj. [ἄδετος] Idem quod Solutus, & non ligatus. Ovid. 1. de Arte Am. 530.
Utque erat e fomno tunica velata recincta
Nuda pedem, croceas irreligata comas.

IRRĔLĬGIO, ōnis. f. Apul. ad Afclep. p. 91. Hæc & talis fenectus veniet mundi, irreligio, inordinatio, &c.

IRRĔLĬGIŌSUS, a, um. Adj. [ἀσεβὴς] Quod eft contrarium Religiofo. Plin. Epift. 112. Sed eam reverentiam cum litteris ipfis, tum fcriptis tuis debeo, ut fumere illa, nifi vacuo animo, irreligiofum putem. Liv. 5. 40.

IRRELIGIŌSE, Adv. Tac. 2. Ann. 50. Arnob. 1. Veftra funt hæc irreligiofe opinata & irreligiofius credita. Quintil. Decl. 8. Irreligiofius ille anheli pectoris pallor infpicitur.

IRRELIGIOSĬTAS, ātis. f. Tertull. Apol. cap. 24. Salvian. 6. de Gub. Dei p. 143.

IRRĔMEĀBĬLIS, e. Adj. Unde remeare non poffis.
Error irremeabilis. Virg. 5. Æn. 591. de Labyrintho.
Viæ irremeabiles. Sen. Herc. fur. 7.
Unda irremeabilis. Virg. 6. Æn. 425. de Styge. conf. Sil. 5. 40.

Irremediabilis, e. Adj. [ἀνίατος] Cui mederi, five remedium adhibere non possumus. Plin. lib. 28. cap. 7. E quibus dixisse non pudeat, si in defectu Lunæ Solisve congruat vis illa, irremediabilem fieri. Idem lib. 25. cap. 13. conf. Sen. Epist. 114.

Irremunerabilis, e. Adj. Apul. Met. 3. p. 139.

Irreparabilis, e. Adj. [ἀνανέωτος, Δυσανάληπτος. Gloff.] Quod reparari non poteft. Virg. 3. Georg. 284.

Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus. conf. 10. Æn. 467.

Irreparabiliter, Adv. Sarisb. 2. 27. Irreparabiliter ftratus.

Irrepertus, a, um. Adj. [ἀνεύρετος] Non repertus. Hor. 3. Carm. 3. 49.

Aurum irrepertum, & fic melius fitum,
Quum terra celat. i. e. Nondum repertum.

Irrepo, pfi, ptum, [παρεισέρπω, εἰσδύομαι, παρεισέρχομαι] ĕre. Latenter more reptilium ingredi. Plin. lib. 19. cap. 8. Et ecce quum maxime cœpit irrepere. De caprina lactuca.

Irrepit fcabies. Columel. lib. 7. cap. 5. Hæc ubi cœpit irrepere, fic intelligitur, vitiofum locum, &c.

Irrepfit in Italia lues: h. e. Clam immiffa eft. Plin. lib. 26. cap. 1. Non fuerat hæc lues apud majores patrefque noftros. Et primum Tiberii Claudii Cæfaris principatu medio irrepfit in Italia.

Irrepere in opinionem gratiæ alicujus. Cic. de Arufp. Refp. 52. Quid exiftimatis eum, fi reditus ei gratiæ patuerit, effe facturum, qui tam libenter in opinionem gratiæ irrepat?

Irrepere in fenfus, In mentem. Cic. in Orat. 97. Sic 3. de Orat. 201. Irrepit in hominum mentes, alia dicentis ac fignificantis diffimulatio.

Irrepere in tabulas publicas, Clam infcribi. Cic. pro Arch. 10. Quum ceteri non modo poft civitatem datam, fed etiam poft legem Papiam, aliquo modo in tabulas eorum municipiorum irrepferunt, &c.

Irrepit nomen in teftamenta. Cic. 3. Off. 75. Itaque fi vir bonus habeat hanc vim, ut fi digitis concrepuerit, poffit in locupletum teftamenta nomen ejus irrepere: hac vi non utatur, &c. Irrepere dixit, pro Fallaci quodam commento & obtentu iniquo inter hæredes adfcribi.

Utilitas irrepit. Ulpian. in l. Qui autem. D. de conftit. pecu. Si quis conftituerit fe pignus daturum, quum utilitas pignorum irrepferit, &c.

Irreptio, ōnis. f. Auguftin. Epift. 107.

Irreptor, ōris. m. Agrorum irreptor. Cod. Theod. l. 2. tit. 26.

Irrepto, āre. frequent. Stat. 4. Theb. 386.

Pampineum nemus irreptare. conf. Stat. 11. Theb. 731.

Irreposcibilis, e. Adj. Apul. Apol. p. 332. & Sidon. 8. Epift. 15.

Irreprehensus, a, um. Adj. [ἀμώμητος] Sine reprehenfione, fine crimine. Ovid. 5. Trift. 14. 22.

Nam tua dum ftetimus, turpi fine crimine manfit,
Et tandem probitas irreprehenfa fuit.

Irreprehensibilis, e. Adj. Qui reprehendi non poteft. Firmic. lib. 1. cap. 3. Scipio poft peragratam Afiam, Græciam, Bithyniam, Syriamque luftratam, poft Dictaturæ irreprehenfibiles actus, intra privatos parietes domefticorum infidiis confectus eft. conf. Lactant. 4. 6. Arnob. 2. p. 53. Hieron. Epift. 16. & Tertull. de Refur. Carn. cap. 23.

Irreprehensibiliter, Adv. Ambrof. Epift. 7.

Irrequies, ētis. Adj. Sine quiete. Paul. Nolan. Orat. ad Deum, Aufonii Ephem. fubject v. 16.

Irrequies, cuncta ipfe movens, vegetator inertum. Aufon. Idyll. 12. 42.

Qua caret Æthiopum plaga, pervigil irrequies gens.

Irrequietus, a, um. Adj. [ἄπαυστος] Quod contrarium eft Requieto. Plin. lib. 2. cap. 3. Æterno & irrequieto ambitu, &c. Martial. lib. 4. 34.

Difcurris tota vagus urbe, nec ulla cathedra eft,
Cui non mane feras irrequietus, ave.

Bella irrequieta. Ovid. 2. Trift. 236.

Sors irrequieta. Ovid. 2. Met. 386.

Irrequiebilis, e. Adj. ut, Sitis irrequiebilis & inextinguibilis. Scrib. Larg. Comp. 105. conf. Marc. Empir. cap. 20.

Irresectus, a, um. Adj. [ἀπερίτμητος] Hor. Epod. 5. 47.

Hic irrefectum fæva dente livido
Canidia rodens pollicem. i. e. Valde & fæpius fectum, quod furentium & impatientium eft, qui ungues rodere folent: vel Irrefectum, i. e. Non fectum aut purgatum: quod immundæ veneficæ conveniebat. [Non fecto ungue turpem.

Irresolutus, a, um. Adj. [ἀδιάλυτος] Quod nunquam remittitur. Ovid. 1. de Pont. 2. 22.

At femel intentus nervo levis arcus equino,
Vincula femper habens irrefoluta manet. V. & Boeth. l. 3. Metr. 2.

Irresolubilis, e. Adj. Apul. 2. Doctr. Plat. Ut pares paribus irrefolubili nexu junguntur.

Irretio, ivi, itum, [σαγηνεύω, συμποδίζω] ire. a Rete fit; & fignificat Reti involvere, & quafi capere, ac detinere. Unde Irretitus, Qui aliqua fraude vel blanditiis, aut dolo, quafi reti captus eft. Cic. 4. Acad. 94. Quid enim ad illum qui te captare vult, utrum tacentem irretiat te, an loquentem?

Irretire illecebris, Allectare & detinere. Cic. 1. in Catil. 13. Cui tu adolefcentulo, quem corruptelarum illecebris irretiffes, non ad audaciam ferrum, ad libidinem facem prætulifti?

Irretitus cantiunculis, Allectus & detentus. Cic. 5. de Fin. 49. Vidit Homerus probari fabulam non poffe, fi cantiunculis tantus vir irretitus teneretur. Loquitur de Ulixe Sirenum cantu capto.

Irretivit vefte furiali me infcium. Cic. 2. Tufc. 20.

Irretortus, a, um. Adj. [εὐθύς] pro Recto. Hor. 2. Carm. 2. 23.

Quifquis ingentes oculo irretorto Spectat acervos. conf. Quintil. Decl. 8. 9.

Irretorquibilis, e. Adj. Auguftin.

Irreverens, entis. Adj. Tertull. contra Marc. 2. 14. extr. Idem ad Nation. 1. 10. Symmach. 8. Epift. 23. & Dig. 49. t. 16. l. 13. §. 4.

Irreverenter, Adv. [ἀναιδῶς] Sine reverentia & honore. Plin. 2. Epift. 14. ad Maximum. Ceteri audaces, atque etiam magna ex parte adolefcentuli obfcuri, ad declamandum huc tranfeunt, tam irreverenter & temere, ut mihi Attilius nofter expreffe dixiffe videatur, fic in foro pueros a centumviralibus caufis aufpicari, ut ab Homero in fcholis. Idem 6. Epift. 13.

Irreverentia, æ. f. [ἀναίδεια] Tacit. 13. Ann. 26. 3. Quibufdam, coalitam libertate irreverentiam, eo prorupiffe frementibus. Idem 3. Ann. 31. 4. Majores juventutis irreverentiam gravibus decretis notaverunt. conf. Idem 3. Hift. 51. 1.

Irrevocabilis, e. Adj. Quod revocari non poteft. Plin. Epift. 3. 7. pr. Cujus tædio ad mortem irrevocabili conftantia decurrit, ufque ad fupremum diem beatus & felix.

Ætas præterita irrevocabilis. Lucret. lib. 1. 468.

Verbum irrevocabile volat. Hor. 1. Epift. 18. 71.

Irrevocabile pondus anchoræ, h. e. Anchora quæ difficile retrahi poteft. Plin. lib. 32. cap. 1. Et cogit ftare navigia: quod non vincula ulla, non anchoræ pondere irrevocabili jactæ. De echineide.

Compar. Tacit. Agric. 42. 6. Domitiani natura, quo obfcurior eo irrevocabilior.

Irrevocabiliter, Adv. Sidon. Epift. 77. Auguftin. de Civ. Dei, 22. 20.

Irrevocandus, a, um. Adj. ut, Error irrevocandus. Claud. de Bell. Get. 123.

Irrevocatus, a, um. Adj. Hor. 2. Epift. 1. 223.

Quum loca jam recitata revolvimus irrevocati.

Irrevocatus ab acri cæde. Ovid. 11. Met. 401.

Irrevolutus, a, um. Adj. contrarium Revoluto. Martial. lib. 11. 1.

Vadas, & redeas irrevolutus. i. e. Non lectus. Librum fuum alloquitur. Al. Inevolutus.

Irrideo, ifi, ifum, [χλευάζω, τωθάζω] ēre. ex In & Rideo compofitum; Vehementer ridere; Contemnere & Ludibrio habere. Ter. Heaut. 5. 2. 29.

Irrides in re tanta, neque me quicquam confilio adjuvas? Cic. 2. de Divin. 39. Doleo tantam Stoicos noftros Epicureis irridendi fui facultatem dediffe.

Irridere & contemnere aliquem. Cic. 2. de Lege Agr. 93.

Irridere per jocum. Cic. 2. de Nat. Deor. 8. Etiam per jocum deos irridens, quum cavea liberati pulli, &c.

Irridere, pro Ridere. Tacit. 1. Ann. 29. Multum irridentibus, qui ipfi viderant.

Alii irrident alios. Lucret. lib. 4. 1150. Nepos 23. 11. 3. Quod ad irridendum eum pertineret.

Irridere in aliquem. Cic. 9. Fam. 26. In Philofophum irriferis. Ubi tamen præpofitionem alii tollunt.

Irridens, entis. Partic. Nep. 1. 1. 5. Lemnii irridentes refponderunt.

Irridenter, Adv. Laber. apud Charif. p. 181. Irridenter petiit. Auguftin. Epift. 5. Irridenter eos admonere voluit.

Irrisus, a, um. Partic. [χλευασθείς] Tacit. 4. Ann. 9. Ad vana, & toties irrifa revolutus. conf. Plaut. Epid. 3. 4. 83.

Irrisio, ōnis. f. [χλευασμός] Subfannatio. Cic. 1. Off. 137. Deforme etiam eft de feipfo prædicare, falfa præfertim, & cum irrifione audientium imitari militem gloriofum. Idem 1. de Orat. 12. & Auct. ad Herenn. 1. 6.

Irrisus, ûs. m. [χλευασία] Plin. lib. 37. cap. 9. Quæ quidem fcripfiffe eos non fine contemptu & irrifu generis humani arbitror. Tacit. 1. Ann. 20. Retinentes centuriones irrifu, & contumeliis, poftremo verberibus infectantur.

Irrifui effe: h. e. Ludibrio haberi. Plin. lib. 22. cap. 5. Immo vero plerifque ultro etiam irrifui fumus, ifta commentantes, ac frivoli operis arguimur. conf. Tacit. 1. Hift. 7. 5. & Liv. 7. 10.

Irrisor, ōris. m. [χλευαστής] Cic. Parad. 1. Veniant igitur ifti irrifores hujus orationis ac fententiæ, & jam vel ipfi judicent, &c.

Irrisorius, a, um. Adj. ut, Irriforia convivarum gula. Saresb. 88. conf. Mart. Capel. 8.

Irrisive, Adv. Ammian. 16. 12. extr. Irrifive Victorinum ideo nominabant. al. Injuriiffime.

Irrisibilis, e. Adj ut, Lapis irrifibilis. Erafm. in Chiliad.

Irridiculus, a, um. Adj. Idem quod Deridiculus. Item Non ridiculus. unde

Irridiculum, i. n. Res irridenda. Plaut. Caf. 5. 2. 3. Irridiculum fumus ambo. Idem Pœn. 4. 10. Ab juventute ibi irridiculo habitæ. &

Irridicule, Adv. [ἀκαταγελάστως] Infacete, ineleganter. Cæf. 1. Bell. Gall. 42. Quod quum fieret, non irridicule quidam ex militibus decimæ legionis dixit, plus quam pollicitus effet, Cæfarem facere.

Irrigo, [ὑδρεύω, βρέχω, ὀχετηγέω] āre. Adaquare, & quafi rivos in agrum aut hortum per rigationem, vel rigando, deducere. Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Ægyptum Nilus irrigat. Plin. lib. 2. cap. 6. Quamque fanguine noftro irrigamus, infepultis offibus tegimus.

Aquam irrigare in areas. Cato R. R. cap. 151. Si quando non pluet, uti terra non fitiat, aquam irrigato leniter in areas: fi non habebis unde irriges, gerito, inditoque leniter.

Genæ irrigantur affiduo rore. Sen. Hippol. 4.

Imbres irrigare. Virg. 4. Georg. 115.

Figat humo plantas & amicos irriget imbres. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 101.

—largos hæc nectaris imbres
Irrigat. V. Not. Barth.

Irrigare per translationem. Cic. lib. 1. de Nat. Deor. 121. Mihi quidem etiam Democritus, vir magnus in primis, cujus fontibus Epicurus hortulos fuos irrigavit, nutare videtur in natura deorum.

Quietem per membra irrigat Venus Afcanio. Virg. 3. Æn. 696.

Sopor irrigat artus. Virg. 3. Æn. 511.

Irrigatus, a, um. Partic. ut, Solum irrigatum aquis. Columel. lib. 2. 17. Irrigatus plagis homo. Plaut. Epid. 1. 2. 18. Per jocum.

Irrigatio, ōnis. f. [ὕδρευσις, ὀχετεία] Cic. 2. Off. 14. Adde ductus aquarum, derivationes fluminum, agrorum irrigationes, moles oppofitas fluctibus, &c. Idem de Senect. 53. & Plin. 36. 12.

Irrigator, ōris. m. Gloff. Lat. Gr. ἀρδευτής.

Irriguus, a, um. Adj. [κατάρρυτος] Quod irrigatur, vel facile irrigari poteft. Plaut. Trin. 1. 1. 9.

Sed

Sed, dum illi ægrotant, interim mores mali,
Quaſi herba irrigua, ſuccreverunt uberrime.
Campi irrigui. Lucan. lib. 4. 296.
Corpus irriguum mero. Hor. 2. Serm. 1. 9.
Hortus irriguus. Hor. 2. Serm. 4. 16.
Pratum irriguum Propert. lib. 1. 20. 37.
Terra irrigua fontibus. Plin. lib. 5. cap. 14. Hiericuntem palmetis conſitam, fontibus irriguam.
Irriguus, quandoque in ſignificatione activa, Qui irrigat. Virg. 4. Georg. 32. — irriguumque bibant violaria fontem. Tibul. lib. 2. 1. 44.
Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas.
Irrigua aquarum, Loca per quæ aqua rivos producit ad irrigandum. Plin. lib. 6. cap. 26. Idem lib. 5. cap. 4. Diarrhytum a Græcis dictum, propter aquarum irrigua.

IRRISIO, IRRISOR, IRRISUS, V. IRRIDEO.

IRRĬTO, V. IRRITUS.

IRRĪTO, [ἐρεθίζω, ἀγελαίνω, πικραίνω, παροξύνω, παραπικραίνω, παροργίζω] āre. frequentat. ab Irrio, vel Hirrio, de quo ſupra, vel ab Irruo, is, per mutationem υ in ι, euphoniæ cauſa: ſignificat Provocare, iramque accendere, impellere, incitare: vel, ut Donatus ad Adelph. 2. 4. 18. innuit, ducitur hoc verbum a canibus, qui reſtrictis dentibus hanc literam R, imitantur. V. Non. 1. 132. Martinius deducit a Ritu, Scil. Irritare, Contra ritum alicujus facere. Virg. 10. Æn. 644.
Irritatque virum telis, & voce laceſſit. Plaut. Amph. 2. 2. 75.
Irritabis crabrones. Ibid. 1. 1. 298.
Nam ſi me irritaſſis, hodie lumbifragium hinc auferes. Brutus apud Cic. ad Brut. 17. pr. Neſcio quid ſcribam tibi, niſi unum, pueri & cupiditatem & licentiam potius eſſe irritatam quam repreſſam a Cicerone.
Irritare aliquem ad iram. Ovid. 8. Met. 418.
Irritare, Quovis modo afficere, ut
Segnius irritant animos demiſſa per aurem. Hor. de Arte Poet. 180.
Exitum irritare. Tacit. 13. Ann. 1. Non quia ingenii violentia exitum irritaverit. conf. Sen. Epiſt. 7 & Paterc. 2. 66. 3.
Irritandæ ad diſcendum infantiæ gratia. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Pocula irritantia luxum. Sil. lib. 13. 355.
Vitia irritare vetando. Ovid. 3. Amor. 4. 2.

IRRITĀTUS, a, um. Partic. [ἐρεθισθεὶς] ut, Gens irritata. Ovid. 13. Met. 565. Terra parens, ira irritata Deorum. Virg. 4. Æn. 178.
Voluptas irritata. Ovid. 2. de Arte Am. 681.
Irritatus, pro Irato aliquando accipitur. Ter. Phorm. 2. 1. 10.
Ita ſum irritatus, animum ut nequeam ad cogitandum inſtituere.
Animis irritatis. Liv. 2. 46.
Canis irritata. Plaut. Capt. 3. 1. 25.
Compar. [ἐρεθιστότερος] Gell. Præf. quæ aliis lib. ult. cap. ult. Quo fit quorundam maledicorum hominum ſævitas & invidentia irritatior.
Taurus irritatior. Idem 10. 19.

IRRITATE, Adv. cujus Compar. apud Ammian. 20. 57. Gingivam irritatius titillare.

IRRITĀTIO, ōnis. f. [ἐρεθισμὸς, παραπικρασμὸς] Accenſio. Liv. 31. 14. Et irritatio animorum ea prima fuit. Tacit. Germ. cap. 19. 1. Nullis conviviorum irritationibus corruptæ.
Irritatio, pro Cupiditate. Sen. Conſol. ad Helv. 6. Invenio qui dicant naturalem quandam ineſſe animis irritationem commutandi ſedes, & transferendi domicilia. Idem Epiſt. 9.

IRRITĀTOR, ōris. m. Sen. Epiſt. 108.

IRRITĀTRIX, īcis. f. Vulg. Interp. Ezech. 24. 3.

IRRITĀBĬLIS, e. Adj. [ἐρεθιστὸς] Quod facile irritatur: cui opponitur Placabilis. Cic. 1. Att. 17. Nam ſi ita ſtatueris, & irritabiles animos eſſe optimorum ſæpe hominum, & eoſdem placabiles, &c.
Genus irritabile vatum. Hor. 2. Epiſt. 2. 102. conf. Lactant. 6. 23.

IRRITABILĬTAS, ātis. f. Apul. 1. de Doctr. Plat. p. 11. Excandeſcentia & irritabilitas.

IRRITĀMEN, ĭnis. n. [ἐρέθισμα] Quo quis irritatur & accenditur. Ovid. 12. Met. 103.
Haud ſecus exarſit, quam circo taurus aperto,
Quum ſua terribili petit irritamina cornu.
Amoris irritamen. Ovid. 9. Met. 133.
Opes, animi irritamen avari. Ovid. 13. Met. 535.

IRRITĀMENTUM, i. n. [ἐρέθισμα] Idem. Plin. lib. 5. cap. 9. Subinde inſulis impactus, totidem incitatus irritamentis poſtremo, &c.
Irritamentum certaminum. Liv. 30. 11. Parvum fuit irritamentum.
Opes, irritamenta malorum. Ovid. 1. Met. 140.
Veneris irritamentum. Juven. 11. Sat. 165.

IRRĬTUS, a, um. Adj. [ἄκυρος] ex In & Ratus compoſitum. Cic. 2. de Legib. 21. Quæque augur, injuſta, nefaſta, vitioſa, dirave dixerit, irrita, infectaque ſunto. Ter. Phorm. 5. 7. 58.
Quod dictum, indictum eſt: quod modo erat ratum, irritum eſt.
Dicere irrita. Ovid. 11. Met. 39.
Inceptum irritum. Liv. 29. 35.
Labor irritus anni. Ovid. 1. Met. 273.
Lingua irrita. Propert. lib. 3. 13. 65.
Ova irrita, Sterilia; quæ Hypenemia quoque dicuntur, & Zephyria. V. URINUM Ovum.
Pœnæ maleficii aliquando feræ, nunquam irritæ. Plin. lib. 2. cap. 7.
Preces irritæ, Vanæ, futiles, & incaſſum admotæ. Plin. in Paneg. cap. 26. pr. Ac plerique irritis precibus ſurdas principis aures adſtrepebant.
Promiſſa irrita linquens. Catul. Argon. 62. 59.
Spes irrita. Stat. 10. Theb. 45.
Tela irrita, Inutilia. Virg. 11. Æn. 735.
Verba irrita. Ovid. Rem. Amor. 286.
Veſtigia irrita. Virg. 4. Ecl. 14.
Te duce, ſi qua manent ſceleris veſtigia noſtri,
Irrita perpetua ſolvent formidine terras.
Irritus conſilii, Qui fruſtra dedit conſilium. V. Vir vita ac morte conſentaneus, in CONSENTIO.
Incepti irritus. Sil. 12. 57.
Legationis irritus rediit. Tacit. 4. Hiſt. 32.
Spei irritus. Curt. lib. 6. 5. extr. h. e. Sua ſpe fruſtratus.
Spes ad irritum cadit. Liv. 2. 6. pr. Incenſus Tarquinius non dolore ſolum tantæ ad irritum cadentis ſpei, ſed etiam odio. V. AD.

IRRĬTO, āre. Infringere, ad nihilum redigere. JCt. l. 2. C. de Feriis. Quod contra hoc factum fuerit omnibus modis irritatur.

IRRŌBŎRO, [ἐπιῤῥώννυμι] āre. Robur & vires augere ac confirmare. Gell. lib. 1. cap. 22. Irroboravit, inveteravitque falſa atque aliena verbi ſignificatio, quod dicitur, hic illi ſupereſt.

IRRŎGO, [ὑποτιμάω] āre. Infligere, imponere.
Ignominiam irrogare. Papinian. in l. Ob hæc. D. de iis qui not. infamia.
Infamiam irrogare. Papin. in l. Ex ea. D. de poſtulando.
Leges irrogare, Imponere, conſtituere. Cic pro Domo 43. Vetant leges ſacratæ, vetant XII tabulæ, leges privatis hominibus irrogari: id eſt enim privilegium.
Vide expoſ. B. in margine Theſauri Pariſienſ. H.St. V. ipſum Budæum in l. Legis virtus D. de legib.
Mortem ſibi irrogare. Tacit. 4. Ann. 10. Sibimet irrogaret mortem, quam patri ſtruxerat.
Mulctam irrogare, idem quod Dicere mulctam, auctore Budæo. Plin. Non modo culpam omnem, ſed etiam mulctam irrogavit. Sic Cic. pro Domo 58. V. Bud. in l. 2. in fine D. de Judiciis.
Pœnam irrogare. Quintil. lib. 6. cap. 5. Mitior ſolet irrogari pœna verecundiæ.
Pœnam irrogare peccatis. Hor. 1. Serm. 3. 118. — adſit
Regula, peccatis quæ pœnas irroget æquas.
Pœnas irrogare ſibi ipſi. Sen. OEth. 7.
Privilegia irrogare. Cic. 3. de Legib. 11. Privilegia ne irroganto.
Supplicium irrogare tenuioribus. Tacit. 16. Ann. 5. 4.
Tributum irrogare, cui opponitur Remittere. Plin. in Paneg. cap. 37. pr. His viceſima reperta eſt, tributum tolerabile, & facile hæredibus duntaxat extraneis, domeſticis grave. Itaque illis irrogatum eſt: his remiſſum. Sic Hirt. Bell. Afric. 97. Tributis, vectigalibuſque regiis irrogatis, ex regnoque provincia facta, &c. al. Abrogatis. [Immo τὸ Tributis Participium eſt a Tribuo, & ad præcedens Præmiis refertur.
Irrogare labori. Quintil. lib. 10. cap. 3. p. 936. Burm. Labori non plus irrogandum eſt, quam quod ſomno ſupererit, haud deerit. i. e. Dandum.

IRROGĀTUS, a, um. Partic. [ὑποτετιμημένος] Tacit. 13. Ann. 23. 4. Exiliumque accuſatori irrogatum, & tabulæ exuſtæ ſunt.

IRROGĀTIO, ōnis. f. [ὑποτίμησις] Cic. pro Rabir. 8. Nam quid ego ad id longam orationem comparem, quod eſt in eadem multæ irrogatione præſcriptum, hunc nec ſuæ, nec alienæ pudicitiæ peperciſſe?

IRRŌRO, [δροσίζω] āre. Rore aſpergere, ſive madefacere. Dicitur vero, vel Aquam irrorare agro, vel Agrum irrorare aqua. Columel. lib. 12. cap. 22. Noctibus autem labrum operire conveniet, ne irroretur. Sic lib. 9. cap. 14. Irroratis floribus. Exemplum prioris habet, Ovid. 1. Met. 371.
Inde ubi libatos irroravere liquores
Veſtibus. i. e. Inſperſere. Antiqui enim templa ingreſſuri, deoſque precaturi, prius ſe aqua aſpergebant, quam conſuetudinem Deucalion & Pyrrha diis ſupplicaturi ſervârunt.
Ter caput irrorat. Ovid. 4. Faſt. 315.
Crinem irroravit aquis. Ovid. 7. Met. 190. i. e. Aſperſit.
Oleo aliquid irrorare. Columel. lib. 12. cap. 47.
Somnus irrorat quietem oculis. Sil. lib. 10. 357. Idem 11. 202. & 2. 122.
Irrorat, imperſonale; ut Ningit, Grandinat. Columel. lib. 11. cap. 2. Septimo Idus Decembris Aquila mane oritur, Africus, interdum Auſter, irrorat.

IRRŎTO, āre. Min. Fel. Oct. c. 3. n. 7. Teſtam ſuper undas irrotare.

IRRŬBEO, ui, ēre: vel potius IRRUBESCO, [ἐρυθραίνομαι] ĕre. Rubrum fieri. Stat. 9. Theb. 647. — irrubuit cæli plaga ſidere miſto.
Ignis irrubuit mihi vultibus. Stat. 5. Silv. 3. 31. i. e. Afflavit vultus meos. Solin. cap. 5. Sanguineis maculis irrubeſcere.

IRRUCTO, [ἐπερεύγομαι] āre. Ructum emittere. Plaut. Pſeud. 5. 3. 6.
— quid tu (malum) ergo in os mihi ebrius irructas?

IRRŪFO, āre. Rufum facere. Crinem irrufare. Hieron. Epiſt. 7.

IRRUFĀTUS, a, um. Partic. Tertul. adv. Pſych. cap. 16. & Apol. cap. 22.

IRRŪGIO, īvi, ītum, [ἐπιβρυχάομαι] īre. Valde rugire. Cujus verbi nullum exemplum legimus præterquam in litteris ſacris. V. Interp. Vulg Geneſ. 27. 34.

IRRŪGO, [ἐπιρυτιόω] āre. Rugas contrahere. Gell. lib. 12. cap. 1. Ne æquor illud ventris irrugetur.

IRRŬMO, āre. V. FELLO, are: eſt Mentulam tanquam mamillam ori alterius inſerere. A Ruma, id eſt mamma, ductum verbum. V. SUBRUMUS. Martial. lib. 2. 7.
Quæ faciat, duo ſunt: irrumat, aut futuit. conf. Catul. 15. 1. & 75. 5.

IRRUMĀTUS, a, um. Adj. Martial. lib. 2. 70.
Undis ne fovearis irrumatis. i. e. Aquis contaminatis ablutione mentularum.

IRRUMATIO, ōnis. f. Catul. Epig. 19. 6. ad Aurelium,
Tangam te prius irrumatione.

IRRUMĀTOR, ōris. m. Julius Firmic. lib. 8. cap. 20. Catul. 10. 12.

IRRUMPO, ūpi, uptum, [εἰσπίπτω, εἰσβιάζομαι, ἐπεισπίπτω] ĕre. Violenter & cum impetu aliquo ingredi. Ter. Eun. 5. 6. 26. Ceſſo huc intro irrumpere?
In ærarium irrumpere. Cic. 2. pro Lege Agr. 46.
In animos noſtros irrumpunt intrinſecus imagines. Cic. 4. Acad. 125.
In caſtra irruperunt. Cæſ. 4. Bell. Gall. 14.
In pectora irrumpere dicitur Orator. Quintil. lib 2. cap. 5. pr. Ut denique dominetur in affectibus, atque in pectora irrumpat.
In provinciam irrumpere. Cic. 15. Fam. 2. Si ex Syria egredi, atque irrumpere in meam provinciam conarentur. de Parthis.
Ad aliquid irrumpere. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Animos populi fama irrupit. Lucan. lib. 1. 469.
Fores irrumpere. Lucan. lib. 5. 127.
Limina domus irrumpit. Virg. 4. Æn. 645.
Oppidum irrumpere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 27. Et quo facilius impetum Cæſaris tardaret, ne ſub ipſa profectione milites oppidum irrumperent, portas obſtruit, &c. Plin. lib. 35. 4. L. Hoſtilius Mancinus, qui primus Carthaginem irruperat.
Portas irrumpere apertas. Ovid. 15. Met. 598.
Portas irrupêre patentes. Virg. 11. Æn. 879.
Stationes hoſtiles irrupit. Tacit. 3. Hiſt. 9. 1.

IRRUMPENS, entis. Partic. [εἰσβιαζόμενος] ut, Irrumpens ventus: h. e. Ita perflans, ut omnia disrumpat & confringat. Plin. lib. 11. cap. 24.

Irrumpens fluvius. Plin. lib. 3. cap. 1.

IRRUPTUS, a, um. Adj. Non ruptus. Hor. 1. Carm. 13. 18.

Felices ter & amplius,
Quos irrupta tenet copula, &c. Copula irrupta, i.e. Amoris conjunctio non interrupta, nec rixis aut jurgiis dissoluta.

IRRUPTIO, ōnis. f. Impetus, incursio. Cic. pro Lege Manil. 15. Nam quum hostium copiæ non longe absunt, etiam si irruptio facta nulla sit, tamen pecora relinquuntur.

Irruptionem facere in popinam. h. e. Impetum. Plaut. Pœn. prol. 42.

Dum ludi fiunt, in popinam pedisequi
Irruptionem facite.

IRRUMPĬBĬLIS, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. ἄῤῥηκτον.

IRRUO, ui, ŭtum, [ἐφορμάω, ἐπορμάω, προσπίπτω] ĕre. Cum impetu ferri, impetum in aliquem facere. Donatus ad Ter. Eun. 4. 7. 18. Irruere proprie dicuntur, qui cum furore prælium ineunt. Plaut. Amph. 1. 1. 88.

Illico equites jubet dextera irruere. Al. Inducere. Ter. Adel. 1. 2. 8.
Fores effregit, atque in ædeis irruit alienas.

Irruere in mediam aciem. Cic. 2. de Fin. 61.

Irruere & impetum perferre in aliquem. Cic. pro Domo, 106. In quem quisque per homines concitatos irruerit, in quem impetum pertulerit. Vetus exemplar habet, Quem impetu perculerit.

Irruere in malum. Cic. 5. de Fin. 29. Et quum in mala scientes irruunt, tamen se optime sibi consulere arbitrantur. Al. Ruunt.

Irruere in odium, Sponte sese conjicere. Cic. 2. Verr. 35. Et sunt homines, quos libidinis, infamiæque suæ neque pudeat, neque tædeat, qui quasi de industria in odium offensionemque Pop. Rom. irruere videantur.

Irruĭmus ferro. Virg. 3. Æn. 222. Subaudi Armati.

IRRUPTIO, IRRUPTUS, V. IRRUMPO.

I R T

IRTIŎLA, æ. f. Genus vitis. Columel. lib. 3. cap. 2.

I R U

IRUS, i. m. [Ἶρος] Ithacensis mendicus ac turpissimus, ut lib. 18. Odysseæ describitur ab Homero, corpore prægrandi, sed debili & fœdo, quem Ulysses post errores domum reversus pugno interfecit.

Binominis Iri fortuna. Ovid. in Ibin 417.

Egens Irus. Ovid. 1. Epist. 95. Propert. 3. 5. 17. Ovid. 3. Trist. 7. 42. Martial. 5. 41. & 6. 77.

I S

Is, [Ἴς] Urbs a Babylone itinere dierum octo distans: apud quam est Is, fluvius, e quo bitumen ad totius Babylonis murum comportabatur. Herodot. lib. 1.

Is, ea, id. [ἐκεῖνος] Pronomen, eandem significationem habet quam Hic, & eundem locum retinet: quibus maxime utimur si præcedat, aut sequatur Qui: ut, Qui divitias cupit, is, vel hic avarus est. Ter. Adel. 1. 1. 16.

— is adeo
Dissimili studio est jam inde ab adolescentia. Idem And. 4. 5. 6.
Quem video? estne hic Crito sobrinus Chrysidis?
Is est. Idem Eun. 3. 4. 8.
— quisnam hinc a Thaide exit?
Is est, an non est? ipsus est.

Is, pro Qui. Ter. And. 1. 3. 17.

— fuit olim quidam senex
Mercator: navem is fregit apud Andrum insulam. Donatus.

Aliquando pro reciproco ponitur. Cic. 15. Fam. 14. pr. Et a me diligitur, propter summam ejus humanitatem. Al. Summam suam. Cæs. 1. Bell. Gall. 11. Ut pæne in conspectu exercitus nostri, agri vastari, liberi eorum in servitutem abduci &c. i. e. Sui. Ibid. 5. extr. Una cum iis proficiscantur. i. e. Secum. Liv. 3. 40. Omnesque ita accipiebant, privatos eos a Claudio judicatos. pro Se. [Hæc quidem sic in Thes. Lips. leguntur. Verum locus Livianus prorsus hoc loco alienus est, cum ibi & Eos, non ad dictionem Omnes, verum ad Decemviros pertineat, quorum causa agebatur.

Is, pro Talis. Cic. pro Cæcin. 14. Is enim Cæsenniæ fuit Æbutius, &c.

Ea memoria erat. Cic. 4. Acad. Quumque esset ea memoria, quam ante dixi, ea sæpe, &c.

Ea ætate sum, ut non siet peccato mihi ignosci æquum. Ter. Hec. 5. 1. 10. Liv. 10. 3. pr. Id magis credo, quam Q. Fabium, ea ætate, atque iis honoribus, Valerio subjectum. Hic emphaticōs dicitur, ut ait Budæus.

Ea nostra ratio est, ut, &c. Cic. 1. Q. frat. 1. Atque is dolor est, quod, &c.

Eo pacto. Ter. And. 1. 1. 22.

— rem omnem a principio audies:
Eo pacto & gnati vitam scies, & consilium meum
Cognosces.

Ea re, id est Propterea, ob eam rem. Cic. 8. Att. 9. O rem turpem, & ea re miseram: sic enim sentio, &c. Idem 3. Off. 12. Ea re, quia turpe sit, non esse faciendum. Cic. ad Brut. 17. An hoc ipsum ea re facit, quod illi propter, &c.

Eæ, dat. sing. f. g. pro Ei. Cato R. R. cap. 46.

Eabus pro Iis. Idem cap. 152.

Iibus, pro Iis, antiquum. Plaut. Curc. 4. 2. 20.

Eodem hercle vos pono & paro: parissumi estis iibus. Prisc. Hibus. V. IBUS.

Pro Ei metri causa Eii. Lucret. 2. 1134. & 3. 857. &c.

Em, pro Eum, ab eo quod est Is. Festus. Similiter & IM. q. s. l. V.

Eapse, pro Ea ipsa. Plaut. Cist. 1. 2. 17.

Puerum, aut puellam alicunde ut reperirem sibi
Recens natum, eapse quod sibi supponeret.

Isce, pro Is ipse. Cic. pro Rosc. Amer. 109. Nullum esse jus tam sanctum atque integrum, quod non ejusce vis atque perfidia violaret. Al. Ejus scelus.

Et hoc, vel Et id, sive Atque hoc, Atque id, & Idque: vehementiam significant. Cic. in Orat. 59. Excursio moderata, eaque rara. Idem 1. Att. 16. Per unum servum, & eum ex ludo gladiatorio. Idem 2. Att. 6. Et id ipsum sine stomacho. Idem Fam. 9. 21. pr. Privatas causas, & eas tenues, agimus subtilius: capitis aut famæ scilicet ornatius. Liv. 4. 57. Uno, atque eo facili, prælio cæsi hostes. Sic Idem 5. 33. Sonum linguæ, nec eum incorruptum, retinens. conf. p. p. Idque, pro Et maxime.

Par est ratio ubi sequitur Quidem. ut Cic. 12. Att. 11. Tuus dolor, humanus is quidem, sed magnopere moderandus. Idem Catil. 4. 17. Est id quidem cœptum atque tentatum.

Id, neutrum, pronomen demonstrativum. Ter. Adel. 1. 1. 24.

In eo me oblecto, solum id est carum mihi.

Id, Ob id. Ter. And. 2. 3. 2.

Si id succenseat nunc, quia non det tibi uxorem Chremes. Idem 2. 2. 25. Jam id gaudeo. Ita Plaut. Rud. 2. 3. 66. Id misera mæsta est. Cic. 10. Philipp. 22. Qui id pugnant, id agunt, ut contra Rempub. restituti esse videantur. [Posterior iste loquendi modus ex Cic. peculiare quid habet. V. Id agere in AGO.

Eleganter repetitur. Cic. pro Sull. 88. Ne hanc labem tanti sceleris in familia relinquat, id laborat, id metuit. Idem 1. Off. 32. & 1. Q. frat. 1. & de Amicit. 86. Conf. infra Id vero.

Id, pro Hoc. Ter. Eun. 4. 4. 56. Id modo dic, abisse Dorum.

Id, pro Per id. Ter. Adel. 5. 9. 29.

Quod prolubium? quæ istæc subita est largitas? D. dicam tibi:
Ut id ostenderem, quod te isti facilem, & festivum putant.
Id non fieri ex vera vita, neque adeo ex æquo & bono.

Idque, pro Et maxime. Cic. 1. Off. 1. Quanquam te, Marce fili, annum jam audientem Cratippum, idque Athenis. Idem in Orat. 3. Quæris igitur, idque jam sæpius. V. Et hoc, Et id paulo supra. [Dixerim potius per Et quidem explicandum.

In quod, pro Ideo quod, veteres dicebant. Sic locutus est Ter. Heaut. 5. 3. 16.

Id quod est consimilis moribus,
Convinces facile ex te natum. Alii non habent Id. Idem Hec. 3. 3. 8.
— illico omnes simul
Lætæ exclamant, venit, id quod me repente aspexerant. Liv. lib. 41. 29. Id quod erat vetusta conjunctio cum Macedonibus. & Cic. 3. Q. frat. 1. Teneo ab accusando, vix me hercule, sed tamen teneo, id quod judices nullos habemus. Ex. P. Manut. commentario ad Q. frat. [Sed cum apud Livium præcedat: Fuit certe tamen aliquid, quod tam longam deliberationem faceret: apparet Id quod esse relativum.

Id quod; relativum. Liv. Id quod ex monumentis patet.

Id quod res est cogito. Ter. Adel. 2. 1. 52.

Verum cogito, id quod res est; quando eum quæstum occœperis, &c. Ubi Donatus, Id quod res est, Id quod verum est: Bona locutio. conf. Cic. de Orat. 1. & pro Sext. & Nep. 7. 6. 3.

Ad id, V. AD præp.

Id ætatis. Plaut. Asin. 1. 1. 56.

Neque puduit eum id ætatis sycophantias
Struere. i. e. In ea ætate, vel tam senem. Cic. 6. Fam. 20. Ita viximus, & id ætatis jam sumus, ut omnia quæ non nostra culpa nobis accidant, fortiter ferre debeamus. Idem 1. de Orat. & 4. Att. 16.

Id auctoritatis. Tacit. 12. Ann. 18. pr. Romanorum nemo id auctoritatis aderat, ut promissa ejus magni penderentur.

Id diei veniebam in, &c. Cic. 3. Att. Legitur & Eo autem die.

Id honoris, pro In eo honore constitutus. Tacit. 16. Ann. 4. Postquam id honoris indicibus, tanquam promptum ad cædes principem accepit.

Id hostium. Liv. 22. 4.

Id locorum, ea ratione dicitur, qua Interea loci. Plaut. Pœn. 1. 1. 16.

Post id locorum, tu mihi amanti ignoscito.

Ad id locorum, pro In eo loco. Liv. 22.

Ad id locorum, pro Usque ad id tempus. Sallust. de Mario, Jugurth. cap. 63. V. AD.

Id solitudinis repente erat. Tacit. 11. Ann. 32. h. e. Ea repente solitudo erat.

Id temporis pro Id tempus. Cic. 1. de Orat. 265. Et nos ipsi, quoniam id temporis est, valetudini demus operam. Ibid. lib. 2. 25.

Id temporis, pro Per id tempus, vel Eo tempore. Cic. 5. de Fin. 1. Maxime quod is locus ab omni turba id temporis vacuus esset. Idem 13. Att. 33. Venit enim ad me, & quidem id temporis, ut retinendus esset.

Id virium, pro Eæ vires. Tacit. 13. Ann. 41.

Id actutum, vel Id aliquid. Plaut. Amph. 1. 3. 32.

— redibo actutum. A. id actutum diu est. Ter. And. 2. 1. 14.
Interea fiet aliquid spero. B. id aliquid nihil est.

Id populus curat scilicet; ironice dictum. Ter. And. 1. 2. 14. Cic. 13. Att. 33. Id populus curat scilicet, non mehercule arbitror.

Id demum. Cic. 8. Att. 9. Sic enim sentio, id demum, aut potius id solum, esse miserum, quod turpe sit.

Id est profecto: id amice dabitur. Ter. Heaut. 4. 8. 16.

Id est; pro Hoc est, sive Hoc significat. Cic. 7. Att. 8. Assentiar Cn. Pompeio, id est T. Pomponio. Eidem, Senatus hodie futurus erat, id est Calend. Octob.

Id est, aliquando sequente interpretatione omnino alia, quam res præ se ferebat, in quodam Panegyrico. Sic τουτέστι apud Dionem pag. 224. pro τοῦτ' ἔστι. H. St. Locus Dionis exstat lib. 47. in ima p. notata ed. Rob. Steph. Sed mentem suam Stephanus non satis explicuit.

Aliquando pro Id est, Cicero dicit Quod est, ut de Opt. genere Orat. 21. Pure & emendate loquentes, quod est Latine.

Id genus hominum est pessimum, Id genus homines. Ter. And. 4. 1. 4. Cic. 1. de Orat. 210. Epaminondam, atque Annibalem, atque ejus generis homines nominarem. Idem 13. Att. 13. Scis me antea orationes, aut aliquid id genus solitum scribere, ut Varronem nusquam possem intexere.

Id ipsum. Suet. Neron. cap. 24. Quamvis id ipsum in rege Mithridate carmine quodam suo reprehendisset.

Incidit in id ipsum, quod modo timebat. V. INCIDO.

Id vero, pro Id certe. Ter. Eun. 5. 4. 8.

— tum hoc alterum,
Id vero est, quod mihi puto palmarium.

Id vero; ad femininum relatum. Cic. pro Quint. 1. Gratia Sext. Nævii ne P. Quintio noceat, id vero non mediocriter pertimesco. [Immo non refertur ad femininum, sed absolute dicitur, pro Ob id; ut supra dictum est. Sicut dicitur Quid times? pro Quamobrem? &c.

Eo, Adv. vide EO in suo ordine. H. St.

I S A

Isaca, [Ἴσακα] Fluvius Britanniæ infulæ Ptolem. lib. 2. cap. 3. vulgo *Ex.*

Isæus, [Ἰσαῖος] Affyrius rhetor, adolefcentiam variis corporis voluptatibus tradidit: deinde vir factus, frugaliffimus omnium fuit. Characterem orationis non profufum habuit, fed parcum caftigatumque, ac fecundum naturam, qui tantum rebus breviter enarratis fuppeteret. Nam totum quidem argumentum paucis, fummaque complecti, ipfius primum inventum eft: ut Lacedæmoniis de ordinibus confultantibus ac folicitis illud Homericum jactaverit,

Scutum fcuta premunt, galeam galeæque, virum vir. Ex Philoftrato.

Ifæus, alius rhetor. V. Plin. 2. Epift. 3. Juven. 3. Sat. 74.

Ingenium velox, audacia perdita, fermo
Promptus & Ifæo torrentior.

Isăgŏge, es. [εἰσαγωγή] Latine Introductio dicitur, five Principium: ut quum res a primis initiis & rudimentis traditur. Latini Elementa dicunt. Erat etiam magiftratus Athenis, cujus munus fuit audire accufatores, dictum εἰσαγωγή. V. Hefych. Gell. lib. 26. cap. 8. Quum in difciplinas dialecticas induci atque imbui vellemus, neceffum fuit adire atque cognofcere quas vocant dialectici εἰσαγωγάς.

Isagogĭcus, a, um. Adj. [εἰσαγωγικός] Gell. 14. 7.

Isandrus, [Ἴσανδρος] Filius fuit Bellerophontis, tefte Homero Il. ζ. 197.

Isăpis, [Ἴσαπις] Fluvius propinquus Cæfenæ, ut Strabo lib. 5. fcribit. Lucan. lib. 2. 406.

Cruftumiumque rapax, & junctus Ifapis Ifauro. Sed doctiores legendum putant Sapis.

Isăra, æ. m. [Ἴσαρα] Fluvius Galliæ Rhodano fe jungens, ubi Cebenna mons Rhodano fe applicat. V. Plin. lib. 3. cap. 4. Lucan. 1.399.

Hi vada liquerunt Ifaræ, qui gurgite ductus, &c. Hodie *l'Ifere.*

Isătis, is, vel idis. f. [ἰσάτις] Genus lactucæ in filvis nafcens: cujus meminit Plin. lib. 20. cap. 7.

Hujus etiam nominis herbæ aliud genus eft, quo infectores Gallici maxime utuntur ad lanas tingendas: vocant autem illi vulgo *de la guefde*, cujus meminit Diofcorides lib. 2. cap. 216. Vocant autem alio nomine Glaftum.

Isauria, five Isaurica, æ. f. [Ἰσαυρία] Regio eft Ciliciæ proxima ad Taurum montem, quam P. Servilius fubegit, qui inde dictus eft Ifauricus. Hæc Strab. lib. 12.

Sunt qui dicant Ifauriam regionem minoris Afiæ, dictam quod undique aurarum flatibus pateat, ejufque metropolim effe Seleuciam. V. Lex. Pitifc.

Isaura, n.pl. Ifauriæ urbs, ut docet Strab. & Ammian. Eadem ac feq.q. V.

Isaurum, i. n. [Ἴσαυρον] Idem quod Ifaura, caput Ifauriæ, a qua Ifauricus Servilius Romanus dictus eft qui Ifaurum cepit. Ovid. 1. Faft. 594.

Africa victorem de fe vocat: alter Ifaurum. Al. Ifauras, vel Ifauros.

Hic adeo pauper fuit, ut publico funere Romæ elatus fuerit.

Ifaura Ammianus 14. 25. plur. num. dixit, Claudiopolis, inquit, quam deduxit coloniam Claudius Cæfar, Ifaura ante. Sic & Steph. diferte q.V. Ifauriam fem. gen. alii protulerunt.

Isauri, populi Ifauriam tenentes. Indomiti Ifauri. Eutrop. 6. 3.

Isauricus, a, um. Adj. poffeff. ut, Gens Ifaurica. Plin. lib. 5. 27. Forum Ifauricum. Cic. 5. Att. 21.

Isaurus, i. m. Flaminiæ fluvius eft, qui accepto Sapi non procul a Cæfena in Adriaticum mare volvitur. Lucan. 2. 406. V. isapis. paulo fupra.

I S C

Ischæmon, i. n. [ἴσχαιμον] Medicamentum quod valet ad fiftendum fanguinem. Plin. 26. 12. & 25. 8.

Ischalis, [Ἴσχαλις] Britanniæ infulæ urbs. Ptolem. lib. 2. vulgo *Ilchefter.*

Ischia, [ἰσχία] fcribit Julius Pollux, Carnofas poft lumbos utrinque eminentias appellari, quæ vero poft hæc increfcunt, γλουτοί, Latine Nates. Duo illa offa circa quæ verfura fit, ita diftinguuntur, ut dicatur concavum illud fuperius κοτύλη, Latine acetabulum: inferius vero ἰσχίον, quod noftri coxendicem dicunt. Quo etiam nomine & nervus ille nominatur, qui coxendicem femori committit. Erit ergo coxendix vertebra cotylæ infixa, quam pyxidem appellant, nervis quibufdam ita illigata, ut facilius coxarum motus atque flexus fiat. Unde & qui coxendice laborant, Ifchiadici vel Ifchiaci dicuntur. Plin. lib. 3. cap. 6. Mox aquam bibere catillo, mire id prodeffe ifchiadicis affirmantes conf. Lex. Pitifc.

Ischias, ădis. f. [ἰσχίας] vel Ifchiadicus dolor, five Ifchiacus, ille eft quem medici recentiores barbare *fciaticam* dicunt. Plin. 27. cap. 5. Bibitur propter ifchiada & ftranguriam e vino.

Ischiăcus, five Ischiadĭcus, [ἰσχιακός, ἰσχιαδικός] Qui ifchiade morbo laborat. Cato R. R. cap. 123. Vinum ad ifchiacos fic facito. De junipero, &c.

Ifchiadicos dolores & fpinæ levat agaricum potum. Plin. lib. 26. cap. 7. extr.

Ischnon, i. n. [ἰσχνόν] Gracile, macrum. Lucret. 4. 1159.

Eft etiam Subtile genus dicendi apud Quintil. 12. 10.

Ischnotes, is. f. [ἰσχνότης] Gracilitas. Inter vitia oris refert Quintil. 1. 5.

Ischomăche, es. f. [Ἰσχομάχη] compofitum ex ἴσχω & μάχη. Quo nomine dicta eft Hippodamia, quæ habuit in nuptiis fuis pugnam Centaurorum. Hæc fuit Atracii [Immo Oenomai.] filia, quæ nupfit Pirithoo. Ifchomache, Lapithæ genus Heroinæ. Propert. lib. 2. 2. 61.

Ischŏpolis, [Ἰσχόπολις] Ptolemæo tefte, Ponti Cappadocii urbs juxta Sidonem, vulgo *Tripoli.*

Iscia, Infula eft e regione Veliæ: alio nomine OEnotris dicta. Plin. lib. 3. cap. 7.

I S E

Iselastĭcus, a, um. Adj. Ifelaftica certamina in Epift. Plin. 10. 119. funt quæ a Græcis ἀγῶνες εἰσελαστικοὶ vocantur: de quibus Sibylla, μέγας γὰρ ἀγὼν εἰσελαστικὸς ἔσται. Eorum autem ludorum & certaminum victores triumphantium more in patriam invehebantur, & vectigal de publico accipiebant. Vitruv. præf. lib. 9. Nobilibus athletis qui Olympia, Pythia, Ifthmia, Nemea viciffent, Græcorum majores ita magnos honores conftituerunt, uti non modo in conventu ftantes cum palma & corona ferant laudes, fed etiam quum revertantur in fuas civitates, cum victoria triumphantes, quadrigis in mœnia & in patriam invehantur, e reque publica perpetua vita conftitutis vectigalibus fruantur. Quum igitur quadrigis invehebantur, dicebantur εἰσελαύνειν, unde Ifelaftica nomen deductum. Turneb. Adverf. 1. 19.

I S I

Isiacus, V. isis.

Isis, Ifis & Isĭdis, Ifim. [Ἶσις] Inachi amnis filia, Io prius dicta. Quæ olim a Jove amatore in vaccam mutata, & a Junone in furorem acta, orbe peregrato, quum ad Nili fines perveniffet, Jovis ope formam vaccæ immutavit, eftque ab Ægyptiis pro dea celebrata. De qua Lucan. lib. 8. 831.

Nos in templa tuam Romana recipimus Ifim. conf. Tacit. Germ. cap. 9. & Apul. de Afin. Aur. lib. 11.

Linigera Ifis. Ovid. 2. Amor. 2. 25.

De Ifis cognominibus, Athenedoria, Patricia, Pelagia, Pharia, Regina atque Triumphalis, V. plura in Lex. Pitifc.

Isiăcus, a, um. Adj. Cic. 1. de Divin. 58. Ifiaci conjectores.

Isiăcus, i. m. [Ἰσιακός] dictus Ifidis facerdos. Plin. lib. 27. cap. 7. Valer. Max. 7. 3. 8. Affumpto Ifiaci habitu per itinera viafque ftipem petens. Sic Suet. Domit. cap. 1. Ifiaci celatus habitu, interque facrificulos vanæ fuperftitionis.

Isis, is. Urbis Romæ pars tertia, conjuncta Cœlimontanæ, fita in ea Efquiliarum parte quæ latus auftrale refpicit. Defcribunt illam Rufus & Victor. conf. Nardin. Rom. vet. 3. 8.

Hoc etiam nomine dicta eft infula in Sinu Arabico.

Isitium, five Isicĭum, corrupte Efitium, i. n. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 8. Dicas quæfo, quæ caufa difficile digeftu facit ifitium, quod ab infectione infitium dictum (amiffione enim litteræ, poftea quod nunc habet nomen obtinuit) quum multum in eo digeftionem juverit tritura tam diligens, & quicquid grave erat carnis affumpferit, confummatio. nemque ejus multa ex parte confecerit. Meminit & Arnob. lib. 7. adverfus gentes, fed non exponit quid fit. Ifitium (ait Beroaldus in lib. 8. Afini aurei) eft Pulmenti genus ex infectis & minutatim tritis carnibus confectum. Apud Apicium crebra mentio eft Ificii, & multiformis concinnatio.

I S L

Islandia, V. thule.

I S M

Ismărus, i. mafc. in fing. [Ἴσμαρος] Ifmara, n. in plur. Mons eft Thraciæ, partim afper & incultus, partim fertilis vinetis & olivetis, quem Orpheus incoluit, ubi Ifmara Ciconum urbs fuit. Virg. 6. Ecl. 30.

Nec tantum Rhodope miratur, & Ifmarus Orphea. Et rurfum 2. Georg. 37.

— juvat Ifmara Baccho
Conferere, atque olea magnum veftire Taburnum. Lucret. lib. 5. 30.

Thracen, Biftoniafque plagas, atque Ifmara propter.

Ismărius, a, um. Adj. [Ἰσμάριος] ut, Equi Ifmarii. Ovid. 1. Epift. 46. Gentes Ifmariæ. Ovid. 10. Met. 305.

Ismarĭcus, a, um. Aliud adj. Avien. Defcript. Orb. 33.

Ifmarici flabris Aquilonis.

Ismēne, es. f. [Ἰσμήνη] OEdipi filia, ut afferit Statius, de qua nihil habetur, nifi quod cuidam Athy juveni Cyrrheo defponfata fuerit, qui ante nuptias a Tydeo occifus eft.

Agenorea Ifmene. Stat. 8. Theb. 622.

Ismēnias, æ. m. [Ἰσμηνίας] nomen Thebani optimi tibicinis. Apul. de Deo Socr. p. 53. Nefcio, inquit, ut Ifmenias tibiis canere, ut Apelles pingere, ut Lyfippus fingere. De hoc Plutarchus in Pericle, Quum audiffet Antifthenes Ifmeniam optimum effe tibicinem, refpondit, Malus igitur. Nam fi probus effet, tibicen non effet. V. Voff. 2. Inft. Orat. p. 271.

Ismēnus, i. m. [Ἰσμηνός] Fluvius eft Bœotiæ, ab Ifmeno Pelafgi filio cognominatus. Stat. 1. Theb. 40.

Horruit ingenti venientem Ifmenus acervo. Legitur & Ifmenon.

Ripæ Ifmeni. Stat. 11. Theb. 179.

Celer Ifmenos. Ovid. 2. Met. 734.

Ismēnis, ĭdis. f. [Ἰσμηνίς] Ovid. 3. Met. 734.

Thuraque dant, fanctafque colunt Ifmenides aras. i. e. Thebanæ mulieres. ab Ifmeno fluvio.

Ismenius, a, um. Adj. ut, Ifmenius Æmon. V. æmon.

I S O

Isocinnămon, i. n. Herba quæ & Daphnois dicitur. Plin. lib. 12. cap. 20.

Isŏcōlon, i. n. [ἰσόκωλον] Græci vocant, quod Latine Compar dicunt Rhetores, quod duabus aut pluribus fententiis brevibus, & inter fe paribus exigitur: ut eft illud, Nequaquam mihi cum eo res eft, qui neque finem habet cupiendi, neque modum ftatuit utendi. Nam & multum defiderare, egentis eft fignum: & nihil parcere, egeftatis eft initium. Perottus. conf. Mart. Capel lib. 5. & Quintil. 4. 2.

Isŏcrătes, is. m. [Ἰσοκράτης] Nomen maximi oratoris Græci, qui perfectus magifter eftitit, fcripfitque multa præclare, & docuit alios. Cujus domus, cunctæ Græciæ quafi ludus quidam patuit, atque officina dicendi. Auditor fuit Platonis, fuaviffimus orator, & in diverfo genere dicendi nitidus & comptus. Omnes dicendi veneres fectatus eft, inventione facilis, honefti ftudiofus, in compofitione diligens. Cui invidens Ariftoteles, adolefcentes & ipfe docere cœpit, ut fapientiam cum eloquentia jungeret, dicens, Turpe eft tacere, quum Ifocrates loquatur. Ad Rempublicam non acceffit, neque in concionem afcendit, deficiente pronuntiatione: tum etiam ad evitandam invidiam eorum, qui libenter iis qui eloquentiæ honore præftant, fe opponunt. Civitatem tamen juvit: Philippumque in his quæ ad illum fcripfit, Athenienfibus conciliavit. Panegyricus ejus omnium pulcherrimus, quem in Olympia habuit, adhortans Græcos contra Afiam mutuis expoftulationibus relictis, Gorgiam excitavit, ut idem quoque faceret. Optimæ ejus orationes cenfentur,

sentur, Archidamus & Amartyrus ad Euthymum. Decessit annos fere centum natus post Atheniensium cladem ad Chæroneam acceptam, non sustinens nuntium Atheniensium cladis. Ex Philostrato conf. Quintil. lib. 2. 8. & 10. 1. & 9.

Isocrates, superioris auditor, ex Apollonia Ponti, orator & ipse nobilis: reliquit orationes quinque, qui & una cum claris oratoribus certavit in funere Mausoli Artemisiæ viri. Suidas.

Isocrates & Machaon præfecti classis Corinthiorum in bello Peloponnesiaco contra Athenienses, a Thucydide commemorantur.

Isocratēus, a, um. Adj. [Ἰσοκράτειος] Adj. Cic. in Orat. 207. Placet omnia dici Isocrateo Theopompeoque more. Idem 1. Fam. 9. Isocratea ratio oratoria.

Isocrătĭcus, a, um. aliud Adj. [Ἰσοκρατικὸς] Quintil. lib. 9. 4.

Isŏdŏmon, [ἰσόδομον] Genus structuræ in ædificiis, quasi æqualiter directum. Plin. lib. 36. cap. 22. Græci e lapide duro ac silice æquo construunt veluti lateritios parietes. Quum ita fecerint, isodomon vocant genus structuræ.

Isoētes, [ἰσοέτης] Herba, sedum minusculum. Plin. 25. 13.

Isŏnŏmia, æ. f. [ἰσονομία] Cic. 1. de Nat. Deor. 50. Summa vero vis infinitatis, magna ac diligenti contemplatione dignissima est, in qua intelligi necesse est eam esse naturam, ut omnia omnibus, paribus paria respondeant: hanc ἰσονομίαν appellat Epicurus, id est æquabilem tributionem.

Isŏpsēphos, i. m. [ἰσόψηφος] Æqualem habens numerum & potestatem. Versus isopsephi. Gell. 14. 6. De quibus V. Muret. Var. Lect. 14. 13.

Isŏpȳron, [ἰσόπυρον] vocant aliqui Phaselium, seu Phasiolon, quoniam ejus folium, quod est anniso simile, in pampinos torquetur. Capitula sunt in summo caule tenuia, plena seminis melanthii. Plin. lib. 27. cap. 11. Diosc. 4. 121.

Isoscĕles, [ἰσοσκελὴς] Figura est trianguli, quod duo tantum æqualia habet latera, quæ Græci σκέλη. i. e. Crura vocant. Eucl. 1. Elem. Auson.

Isostates, æ. m. [ἰσοστάτης] Æqualitatis recognitor. Cod.

I S P

Ispălis, V. hispalis.

Ispēlum, [Ἴσπελον] Vilumbrorum, qui Umbris magis Orientales sunt, urbs, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Hispellum aliis cum aspirata. Ispellum hodie.

Ispīda, æ. f. Avis venustate pennarum pulcherrima, ad ripas glacie concretas visa.

Isporis, Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Vicus Syrtis magnæ. Hodie Naym civitas.

I S R

Israēl, ēlis. m. [Ἰσραὴλ] Nomen Patriarchæ Jacobi, totiusque populi ab eo prognati. Justin. 36. 2. 3. Isidor. 77.

Israēlīta, æ. m. [Ἰσραηλίτης] pl. Israelītæ, arum, [Ἰσραηλῖται] Juvenc. 1. 234. antep. correpť.

Israelitarum cumulatæ gloria plebis. conf. Paulin. ad Nicet. 166.

I S S

Issa, æ. f. Nomen catellæ apud Martial. 1. 110.

Issa, æ. f. [Ἴσσα] Insula in mari Adriatico, adjacens Dalmatiæ, ut Ptolemæus lib. 2. scribit, in qua fuit Issa non ignobilis civitas. Alterius in Lesbo meminit Steph. Hinc

Issæus, a, um. Adj. [Ἰσσεὺς]

Isso, pro Ivero. Festus.

Issulus, i. m. dimin. ab Issa; Blandimentum parentum, qui Issuli & Delicii trienni puero nomen dederunt, ut ariolatur Fabret. Inscript p. 45. I. APONIUS ET APONIA ILLA ISSULO ET DELICIO SUO FECER.

Issus, [Ἰσσὸς] Urbs inter Ciliciam & Syriam, a qua Sinus Issicus. Ptolemæus lib. 3. cap. 8. Issus seu Issos Ciliciæ, nunc *Laiassa* dicitur. testis Olivarius in Melam. Sinus Issicus, *Le golfe de Layasse*, ubi Alexander Magnus dicitur vicisse Darium. conf. Curt. 3. 7. 6.

Issĭcus, a, um. Adj. ut, Sinus Issicus. Ammian. 26. 25. V. dict. super.

I S T

Iste, ista, istud: gen. istīus, vel ĭus. V. Virg. 12. Æn. 648. & Martial. 14. 171. dicitur Iste, Qui apud te est, aut de quo loqueris. Ter. Eun. 4. 4. 43. Mirum ni tu credas quod iste dicat. Cic. 2. Fam. 10. Putaresne unquam accidere posse, ut mihi verba deessent, neque solum ista vestra oratoria, sed hæc etiam levia nostratia?

Iste, pro Is, ut ὅτος Græce. Cic. 3. Verr. 119. Quum edictum totum eorum arbitratu, quamdiu fuit designatus, componeret, qui ab isto jus ad utilitatem suam nundinarentur. Budæus.

Iste, Contemptum videtur indicare, v. g. Cic. 4. Verr. 34. Coactu istius. & p. p. Cum nihil interesset istius. ut contra Ipse, Auctoritatem denotat. q. V.

Istuc, pro Istud frequentissimum, maxime apud Comicos. Ter. Heaut. 1. 1. 58.

Ego istuc ætatis, non amori operam dabam. i. e. Quum in ea essem ætate. Idem And. 2. 2. 13.

— rem tenes.

P. Istuc ipsum. D. atque istuc ipsum nihil pericli est: me vide. Cic. 1. Acad. Istuc quidem considerabo.

Ista n. pl. pro Hæc. Quintil. lib. 11. cap. 1. Nos institutionem professi, non solum scientibus ista, sed etiam discentibus tradimus.

Ista ipsa de re cogitavi. Cic. 1. Acad. 4. Itaque non hæsitans respondebo: sed ea dicam quæ mihi sunt in promptu, quod ista ipsa de re, multum, ut dixi, & diu cogitavi.

Istud tuum scelus. Cic. 4. Verr. 87. Quare de hospitio violato, & de isto tuo nefario scelere nihil queror.

Iste, demonstrativum. Columel. lib. 9. cap. 14. Notior est ista vere agricolis concepta opinio.

Istud quidem. Cic. 1. Acad. 14. Et simul assidamus, inquam, si videtur. Sane istud quidem, inquit: sum enim admodum infirmus. i. e. Istud quod dicis, ut assidamus, faciendum est. [Subaudiendum puto Faciamus, vel ἀπὸ κοινοῦ Videtur.

Isto, Adv. ad locum. Plin. lib. 3. Epist. 6. extr. Destino enim, si tamen officii ratio permiserit, excurrere isto.

Isto venire. Cic. 9. Fam. 16. Idem 3. Q. frat. 1. Segm. 3. Trebatium vero meum quod isto admisceas nihil est.

Istic, vel Isthic, istæc, istoc. Iste hic. Ter. Heaut. 3. 3. 1.

Quid istuc quæso? qui istic mos est, Clitipho?

Istac facie. Plaut. Rud. 2. 2. 10.

Nullum istac facie, ut prædicas, venisse huc scimus. i. e. Qui talem habeat faciem.

Istac lege. Plaut. Trin. 5. 2. 38.

Istac lege filiam tuam sponden' mihi uxorem dari?

Istæc n. pl. pro Hæc ista, vel ista hæc. Cic. 12. Att. Primum tibi persuade me istæc non curare.

Istæc res est, i. e. Sic res habet, ut dicis. Plaut. Merc. 3. 1. 25.

Istoc modo. Plaut. Truc. 1. 2. 60. Ter. Heaut. 4. 3. 35.

At enim spem istoc pacto rursum nuptiarum omnem eripis.

Istoc vilius. Ter. Adel. 5. 9. 24. Reddet tibi cito. M. istoc vilius. Ubi Donatus, Istoc vilius, quasi, Nihil minus, negatio enim est floccum ostendentis, aut quid tale, cum ἀπλᾶψαι, qua subauditur Quicquam: &, Non dabo.

Istunc ipsum. Ter. Eun. 2. 3. 64.

— illumne obsecro,

Inhonestum hominem, quem mercatus est here, senem, mulierem?

P. Istunc ipsum.

Isthic, pro Iste. Plaut. Amph. Istic jamdudum mihi maxima memoravit mira.

Tuistic, pro Tu ipse. Plaut. Amph. 2. 1. 25. Tu istic ubi bibisti?

Encliticum ce aliquando adjungitur. Plaut. Truc. 3. 2. 16. Istæcce ridicularia.

Istace. Cato cap. 132. Macte istace dape pollucenda esto.

Istuccĭne, interrog. Ter. Eun. 5. 1. 14.

Istuccine interminata sum hinc abiens tibi? i. e. Istudne.

Istiusmŏdi, Nomen indecl. h. e. Istius formæ & speciei, vel Talis. Plaut. Most. 3. 2. 59. Cic. 6. Verr. 9. Videte majorum diligentiam, qui nihildum etiam istiusmodi suspicabantur. Ter. Heaut. 2. 4. 7.

Et vos esse istiusmodi, & nos non esse, haud mirabile est.

Istius modi, disjunct. Plaut. Trin. 2. 4. 150.

— contra istoc detrudi maleficos

Æquum videtur qui quidem istius sint modi.

Istic, Adv. [αὐτοῦ, αὐτόθι] In loco ubi tu es. Ter. Eun. 4. 6. 27. Omitte: jam istic adero. Cic. 1. Fam. 10. Et ibi malis esse, ubi aliquo numero sis, quam istic, ubi solus sapere videare.

Istic, In isto negotio. Ter. And. 2. 5. 9.

Neque istic, neque alibi tibi usquam erit in me mora.

Istic sum, i. e. Audio, vel ausculto. Cic. 5. de Fin. 78. Istic sum, inquit, exspectoque quid ad id quod quæram respondeas.

Istinc, [αὐτόθεν] Adv. de loco. Cic. 7. Att. 10. De malis nostris tu prius audis, quam ego: istinc enim emanant. Idem 1. Fam. 10.

Istŏc, [αὐτόθεν] Adv. pro Ab isto loco. Ter. Adel. 2. 1. 15. Accede illuc, Parmeno, nimium istoc abisti. V. nimis.

Istac, [αὐτόσε] Adv. per locum. Ter. Heaut. 3. 3. 27.

Abi sane istac, istorsum, quovis.

Istactenus, Plaut. Bacch. 1. 2. 58.

Istactenus tibi, Lyde, libertas data est.

Istorsum, Adv. [αὐτόσε] Versus eum locum ubi tu es. Ter. Phorm. 5. 1. 14.

Concede hinc a foribus paululum istorsum sodes, Sophrona. Ter. Heaut. 3. 3. 27. Abi sane istac, istorsum, quovis.

Istuc, Adv. Ad istum locum. Ter. Heaut. 2. 2. 33.

Mane hoc quod cœpi primum enarrem, Clitipho,

Post istuc veniam.

Ister, Istri. m. Fluvius Europæ permagnus, quod & Istrum dicitur, quando scilicet Flumen sequitur, ut ait Probus. Hoc & Asdubanum, & Danubius vocatur, auctore Servio. Virg. 2. Georg. 497.

Aut conjurato descendens Dacus ab Istro. Danubius vocatur Ister ab Aria civitate Valachiæ usque ad Pontum. Testis Olivar. in Melam.

Ripa ferox Istri. Ovid. 4. de Pont. 9. 76.

Binominis Ister. Ovid. 1. de Pont. 8. 11.

Frigidus Ister. Ovid. in Ibin, 138.

Gemmifer Ister. Sen. Herc. OEth. 5.

Multifidus Ister. Lucan. lib. 3. 202.

Opacus vitibus Ister. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 199.

Rapidus Ister. Claud. de Bell. Get. 489.

Sævus Ister. Claud. 6. Conf. Hon. 220. Intelligit accolas Istri.

Septemgeminus Ister. Valer. 4. Argon. 718. Quia in septem ostia dividitur.

Torvus Ister. Valer. 8. Argon. 218.

Turbidus & torquens flaventes Ister arenas. Virg. 3. Georg. 350.

Isthmion, [ἴσθμιον] de quo apud Homer. lib. 8. Odyss. Quo in loco Didymus interpres dicit id idem, quod Peritrachelium, de quo infra: & in hoc differre ab Hormo, de quo supra diximus, quod Isthmion collum cingat, Hormos autem ab eodem demittatur: tanquam videlicet illud sit quod vulgo *collier* vocamus, hoc autem *chaine*. Isthmia ponit Pollux lib. 5. cap. 16. inter Ornamenta muliebria.

Isthmus, i. m. [ἰσθμὸς] proprie Collum significat. A cujus similitudine Terra oblonga & angusta inter duo maria, Isthmos etiam dicitur; cui Porthmos, id est fretum, etiam opponitur, Maris scilicet inter duas continentes angustiæ. Unde per antonomasiam Isthmus Peloponnesi dictus inter Ægeum & Ionium mare, quinque millium passuum intervallo, cujus fauces Corinthus obsidet. Plin. lib. 4. cap. 4. de Peloponneso loquens, Angustiæ, inquit, unde procedit, Isthmos appellantur. Budæus. Strabo, In Isthmo, inquit, Neptuni, quem Isthmium vocant, templum eminet picearum arborum luco circumclusum, ubi ludos Isthmicos Corinthii celebrare sunt soliti. Hos ludos Theseum instituisse scribit in Theseo Plutarchus. Fuerunt & Isthmia, ludi illic Palæmoni sacri. Meminit horum Stat. 6. Theb. 557. [Immo iidem ac supra memorati ludi fuerunt: Quos Sisyphus primum in honorem Palæmonis instituit, ac Theseus dein Neptuno consecravit. V. Lex. Pitisc.

Notum est adagium, Isthmum fodis: Quum frustra aliquid moliri quempiam significamus: multi enim, ut tanti ambitus molestiam tollerent, trans-

tranſfodere anguſtias illas conati, re infecta deſtiterunt, ut Plin. ſcribit lib. 4. cap. 4.
Bimaris Iſthmus. Ovid. 7. Met. 406.
Lacrimabilis Iſthmus. Stat. 3. Silv. 1. 142.
Isthmius, a, um. [Ἴσθμιος] Adj. Ad iſthmum pertinens. ut, Neptunus Iſthmius, ſcil. Cujus delubrum fuit in Iſthmo Peloponneſi. Plin. lib. 4. 5.
Ludi Iſthmii. Liv. 33. 32. V. isthmus.
Isthmia, ōrum, n. pl. quæ in honorem Neptuni celebrabantur, quinquennalia fuiſſe teſtantur Plin. lib. 4. 5. & Solin. cap. 9. Auſon. Idyll. 25.
Hæc quoque temporibus quinquennia ſacra notandis
Iſthmia Neptuno data ſunt. Curt. 4. 5. Solenne ludicrum Iſthmiorum, quod conventu totius Græciæ celebratum eſt.
Iſthmia, Palæmoni ſacra. V. isthmus.
Isthmiăcus, aliud Adj. [Ἰσθμιακὸς] ut, Iſthmiacus portus. Stat. 2. Silv. 1. 179. Corona. Plin. 15. 10. Fretum. Sidon. Carm. 11. 6.
Istŏnium, [Ἰςώνιον] Italiæ oppidum Ptolemæo. Vulgo *Gnaſto*.
Istria, [Ἰςρία] Italiæ regio, Illyrico contermina, quæ in latitudine ſexaginta paſſuum millia, in circuitu centum vigintiquinque millia complectitur: a Formione, nunc Riſano fluvio, ad Flanaticum ſinum: in quo Arſia amnis decurrens, Iſtriam ab Illyrico dirimit. Iſtrorum gentem fama eſt originem a Colchis duxiſſe, miſſis ab Æeta rege ad Argonautas perſequendos, qui ut a Ponto intraverunt Iſtrum, nec raptores inveniſſent, ſive metu regis, ſive tædio longæ navigationis, juxta Aquileiam conſederunt, Iſtrique ex amnis nomine quo a mari conceſſerant, ſunt appellati. V. Plin. 3. 18. & 19.
Istri, ſive histri, orum. m. Iſtriæ populi. Liv. 21. 16.
Istriāni, orum. Iidem. Juſtin. 9. 2. Rex Iſtrianorum.

I S U

Isus & Antiphus, Priami fuere filii: verum Antiphus ex Hecuba ſuſceptus eſt, quum naturalis eſſet Iſus: ut Auctor eſt Homerus in Iliad. λ. 101.

I T A

Ita, [ναὶ, οὕτως] Adverbium reſpondendi, ſive affirmandi. Ter. And. 5. 2. 8.
Etiam tu hoc reſpondes, quid iſtic tibi negotii eſt? d. mihin'? s. ita.
Ita Davus. Hor. 2. Serm. 7. 2. Davuſne? ita Davus. ſubaud. Eſt.
Ita eſt, pro Sic eſt, reſpondentis particula. Ter. Eun. 1. 2. 44.
Nam hic quoque bonam magnamque partem ad te attulit.
t. Ita eſt. [Subauditur ſemper verbum ſubſtantivum, quod hic expreſſum eſt. Similiter Sic in reſponſione abſolute ponitur, pro Sic eſt. V. ſ. l. & Non pro Non eſt, vel potius Non ita eſt, quod & Non ita, ἐλλειπτικῶς dicitur. Virg. 4. Æn. 584.
Non eſt ita, pro Non eſt verum. Cic. pro Cluent.
Ita eſt, ſentio. Plaut. Pſeud. 1. 5. 51.
Ita eſt. Plin. lib. 13. cap. 3. Utinamque dicere poſſemus, quis primus inſtituiſſet. Ita eſt, nimirum hac mercede corruptæ terrarum orbem devicere aquilæ. Idem lib. 7. cap. 40. Ita eſt profecto, alius de alio judicat dies, & tamen ſupremus de omnibus. Locutio eſt Plinio familiaris.
Ita res eſt. Ter. And. 3. 1. 1.
Ita pol quidem res eſt, ut dixti, Lesbia.
Eſt ita, ut dicitur. Cic. 6. Verr. 117.
Ita dico. Plaut. Pſeud. 4. 7. 53.
Herus tuus? h. ita dico. b. miles? h. ita loquor. b. Macedonius? h. Admodum, inquam.
Ita loquor, Vera prædico, id quod res eſt dico. Plaut. Moſt. 4. 2. 31.
Herus hic noſter potat. te. herus hic veſter potat? d. ita loquor.
Ita loquor, Ita loqui ſoleo, mos eſt loquendi meus. Plaut. Aul. 5. 21.
— ſoleo hercle ego garrire nugas, ita loquor.
Ut ita dicam. Cic. de Amicit. 19. Humilem ſane relinquunt, & minime generoſum (ut ita dicam) ortum amicitiæ.
Ita enimvero. Plaut. Amph. 1. 1. 254.
Quid, domum voſtram? s. ita enimvero.
Ita inquam. Plaut. Amph. 1. 1. 206.
Hæccine tua domu' eſt? s. ita inquam. Al. Ita, inquam.
Ita profecto. Plaut. Amph. 1. 1. 214.
At mentiris etiam, certo pedibus, non tunicis venis.
s. Ita profecto.
Ita prorſus. Cic. 2. Tuſc. 67. Sed tibi hoc video non poſſe deberi. a. ita prorſus.
Ita vero. Plaut. Men. 5. 9. 36.
Quid ais tu? Menæhmum, opinor, te vocari dixeras.
men. Ita vero.
Ita aiunt, Ita prædicant. Ter. Heaut. 4. 8. 11.
Immo hæc quidem, quæ apud me eſt, Clitiphonis eſt
Amica. m. ita aiunt. c. & tu credis? m. omnia. Idem Andr. 5. 3. 4. Ita prædicant.
Ita eſt homo, pro Ea eſt natura, Ejuſmodi, vel talis eſt. Ter. Adelph. 1. 2. 64.
— nam ita eſt homo:
Quum placo, adverſor ſedulo, & deterreo.
Ita veſtra eſt benignitas. Plaut. Pœn. 3. 3. 30.
Ita ingenio fuit, vel Ita ingenium ejus fuit. Ter. Phorm. 1. 3. 20.
Ita plerique ingenio ſumus omnes, noſtri noſmet pœnitet. Plaut. Stich. 5. 5. 3.
— nam ita eſt ingenium muliebre,
Bene cum lauta eſt, terſa, ornata, ficta eſt, infecta eſt tamen.
Ita natio eſt hominum. Plaut. Men. 2. 1. 33.
Ita pars libertinorum eſt: niſi patrono qui advorſatus eſt, nec ſatis &c. Plaut. Perſ. 5. 2. 57.
Ita eſt amor ut. Plaut. Trin. 3. 2. 42.
Ita eſt amor, baliſta ut jacitur, nihil ſic celere eſt, neque volat.
Ita animatus fui ut te hoc donarem, i. e. Sic in animo habebam. Plaut. Amph. 2. 2. 130.
Alii ſunt ita, ut in rem eſſe ducunt ſuam. Plaut. Men. 5. 6. 19.
Ita juſtum eſt, ſi eſt voluntarium. Cic. 1. Off. 28. i. e. Ea conditione & & pacto. V. Ita ſi, infra.

Ita, ut. Cic. de Amicit. 1. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, ſumpta virili toga, ut, quoad poſſem & liceret, a ſenis latere nunquam diſcederem.
Ita facere certum eſt. Ter. Eun. 1. 2. 108.
Ita facere certum eſt: mos gerundu' eſt Thaidi.
Ita res erat, faciundum fuit. i. e. In eo ſtatu res erat. Ter. Eun. 1. 2. 17.
Ita negotium eſt. Plaut. Perſ. 4. 6. 11. Ter. And. 4. 2. 32. Quapropter? d. ita opus eſt facto.
Si ita ſit, ut. Cic. 4. Acad. 5. Hoc autem ſi ita ſit, ut unum modo ſenſibus falſum videatur.
Ita judices, ne. Plaut. Curc. 3. 3. 26. Ter. Heaut. 4. 5. 35.
Ita tu iſtæc tua miſceto, ne me admiſceas.
Ita inſtas, quaſi pro noxio. Plaut. Merc. 4. 3. 26. conf. Ita quaſi, infra.
Ita me deus amet, Sermo optantis eſt, & etiam confirmantis, ſive aſſentientis, fidemve facientis ſive jurantis. Ter. Eun. 3. 2. 21.
Ita me dî ament, honeſtus eſt. Ibid. 4. 1. 1.
Ita me dî amabunt, ut nunc Menedemi vicem miſeret me. Ter. Heaut. 4. 5. 1. Cic. 7. Verr. 71. Ita mihi deos omnes propitios eſſe velim, ut, tametſi mihi jucundiſſimus eſt honos populi, tamen nequaquam, &c.
Ita te amabit Juppiter, ut tu neſcis. Plaut. Aul. 4. 10. 31.
Ita vero me amabit Juppiter, uxor, ut ego illud nunquam dixi. Plaut. Merc. 4. 4. 22.
Ita me Venus amet, ut ego te hoc triduum nunquam ſinam. Plaut. Curc. 1. 3. 52.
Ita me ſervet Juppiter, ut propior illi, quam ego ſum, ac tu nemo eſt. Plaut. Amph.
At ita me Di ſervent, ut hic pater eſt veſter. Plaut. Pœn. 5. 4. 88.
Ita mihi atque huic ſis ſuperſtes, ut ex me atque hoc natus es. Ter. Heaut. 5. 4. 7. Sic,
Ita vivam, ut maximos ſumptus facio. Cic. 5. Att.
Ita ſpero quidem. Ter. And. 1. 5. 63.
Ita quæſo, Ter. Heaut. 3. 1. 96. Continuo hic adero. m. ita quæſo.
Ita non. Ter. Heaut. 3. 2. 13.
Ita, non ut olim, ſed uti nunc, ſane bona.
Ita nunc viget mos: ita nunc ſervitium eſt. Plaut. Curc. 2. 3. 21.
Ita nunc nihilominus. Plaut. Pœn. 1. 2. 149.
Dum te exſpecto, neque uſquam aliam mihi paravi copiam,
Neque iſtuc uſquam apparet, ita nunc nihilominus ſervio.
Non ita multi fuerunt. Cic. de Clar. Orat. 244. Et 4. Verr. 49. Tadius, qui erat reliquus, non ita multum tecum fuit.
Non ita valde de his laboro. Cic. 11. Fam. 21. [Valde eſt Expoſitio. H. St.
Non ita, i. e. Non valde. Ter. prol. Andr. 11.
Non ita diſſimili ſunt argumento: & tamen &c. Cic. de Senect. Non ita longa diſputatione.
Non ita multum dicendi laude proceſſerat. Cic. de Clar. Orat. 137. conf. 41.
Nec ita multum provectus, rejectus Auſtro ſum in eum ipſum locum unde conſcenderam. Cic. 1. Philipp. 7.
Quod ſi ita feciſſent, id non ita eſſe fixum deberet. Cic. pro Cluent. 26.
Nec ita multo poſt. Cic. 2. Off. 9. Quibus autem rationibus hanc facultatem aſſequi poſſimus, ut hominum ſtudia complectamur, eaque teneamus, dicemus, neque ita multo poſt: ſed pauca ante dicenda ſunt.
Quo mortuo, nec ita multo poſt, in Galliam proficiſcitur. Cic. pro Quint. 15.
Ita ſubito. Plaut. Trinum. 5. 2. 51.
Evocate: ita ſubito eſt, propere quod eum conventum volo.
Ita res ſubita eſt. Plaut. Curc. 2. 3. 23.
Ita; pro In tantum, vel uſque adeo, in fine orationis. Ter. And. 2. 1. 4.
— væ miſero mihi,
Ut animus in ſpe, atque in timore uſque ante hac attentus fuit:
Ita poſtquam adempta ſpes eſt, laſſus, cura confectus ſtupet. Cic. Quorum quanta mens ſit, difficile eſt æſtimare: ita multa meminerunt. Et alibi itidem, Ita iſti faveo ſententiæ, Per epiphonema.
Ita ut. Columel. lib. 4. cap. 2. Quod mergi mox facile radicantur, ita ut quæque vitis ſuis, &c.
Ita moratus, ut præ ſe probitatem quandam & ingenuitatem ferat. Cic. 1. Acad. 33.
Ita magnæ, ut ſperem poſſe avelli, pro Adeo. Ter. Andr. 3. 3. 12. Cic. de Amicit. Ab eis ita amantur, ut facile earum appareat ſenſus.
Ita non modo, &c. Cic. pro Deiot. 21. Dii te perdant, fugitive: ita non modo nequam, & improbus, ſed & fatuus & amens es.
Ita ut fit, Ut fere fit, ut fieri ſolet. Ter. Eun. 4. 2. 2.
Dum rus eo, cœpi egomet mecum inter vias,
Ita ut fit, ubi quid in animo eſt moleſtiæ,
Aliam rem ex alia cogitare.
Ita ut ingenium eſt omnium hominum. Ter. And. 1. 1. 50.
Ita, ut ſi eſſet filia. Ter. Eun. 1. 2. 37. i. e. Quemadmodum.
Ita, quemadmodum. Cic. 3. Verr. 40. Quæſturam ita geſſit, quemadmodum cognoviſtis.
Ita, quaſi. Cic. pro Quint. 15. Quia in re ita diligens erat, quaſi ii qui magna fide ſocietatem gererent.
Ita, ſi. pro Ea conditione. Ut apud Livium lib. 42. pag. penult. Reſponderi placuit, ita pacem dari, ſi de ſumma rerum liberum ſenatui permittat rex de ſe, deque univerſa Macedonia ſtatuendi jus. H. St. locus eſt cap. 62. extr. conf. Ita juſtum eſt &c. ſupra.
Ita nati, pro Ad hoc, quod barbari *ad eum finem* dicunt. Cic. de Amicit. 19. Sic enim mihi perſpicere videor, ita natos eſſe nos, ut inter omnes eſſet ſocietas quædam. [i. e. Ea conditione.
Ita ut erat, quod barbare vulgo dicitur, *ut de facto erat*. Cic. de Amicit. 24. Oreſtes autem, ita ut erat, Oreſtem ſe eſſe perſeveraret?
Ita, pro Igitur. Cic. 5. Tuſc. 94. Ita nobiliſſima civitas Græciæ, & olim potentiſſima, ſepulcrum civis ſui ignoraſſet, niſi ab homine Arpinate didiciſſet. De Archimedis ſepulcro.
Ita, pro Igitur, & in concluſionibus ponitur. Cic. 3. de Fin. Ita fit, ut quod bonum ſit, id etiam honeſtum ſit. Idem 1. Off. 149. Ita fit, ut vincat cognitionis ſtudium conſociatio hominum atque communitas.

Idem pro Quint. 8. Ita fit, ut ego qui tela depellere, & vulneribus mederi debeam, tum id facere cogar, &c.
Ita, pro Itaque. Cic. 1. de Nat. Deor. 111. Virtus autem actuosa est, & deus vester nihil agens: expers virtutis igitur: ita, ne beatus quidem est.
Ita fecit, vel plus etiam. Cic. de Amicit. 37. Videtis quam nefaria vox, & hercle ita fecit, vel plus etiam quam dixit.
Itane; sciscitantis particula. Ter. Eun. 5. 8. 27.
Quodvis donum, & præmium a me optato: id optatum feres.
G. Itane? Cic. pro Rosc. Amer. 112. Perditissimi est igitur hominis simul & amicitiam dissolvere, & fallere eum qui læsus non esset, nisi credidisset. itane est?
Itane; commiserantis. Ter. And. 4. 6. 7. Salvus sis, Crito. C. itane Chrysis? hem. Donatus.
Itane; indignationis nota. Ter. And. 3. 2. 12. O Dave, itane contemnor abs te? Ubi Donatus, Indignatio est, ad æstimationem revocantis ejus dicta vel facta, a quo contemnitur quis. Idem And. 1. 5. 8.
Itane obstinate operam dat, ut me a Glycerio miserum abstrahat?
Itane vero, Interrogatio plena stomachi. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. Itane vero ego non justus, qui & Consul rogavi, & augur, & auspicato; Idem 3. Verr. 40. Itane vero, quibus fuit portus apud eum, contra quem arma tulerunt, iis apud te, &c. Ter. And. 5. 4. 23.
— fabulam inceptat. CH. fine.
CR. Itane vero obturbat?
ITĂQUE, [τοιγαροῦν, ὥστε, οὖν] Concludentis particula compositum ab Ita, unica dictio: pro qua Cicero utitur dictione Ergo aliquando. Cic. de Amicit. 6. Itaque multa ab eo prudenter disputata, multa, breviter & commode dicta memoriæ mandabam.
Itaque, Collectiva partic. Vide IGITUR. H. St.
Itāque, quum gemina dictio est, accentum habet in penultima, significatque Et ita. Ter. And. 3. 3. 18.
Immo ita volo, itaque postulo ut fiat, Chreme. Idem Eun. 2. 3. 25.
Tametsi bona est natura, reddunt curatura junceas:
Itaque ergo amantur. Ubi Donatus, Itaque, Atque ita fit ut amentur.
Itaque ergo. Liv. 28. 12. Idem lib. 3. 31. Itaque ergo ut magistratu abiere, a Sp. Tarpeio & A. Aterio Consulibus dicta dies est. Idem lib. 9. Decad. 4. conf. Ter. in præced.
ITĂLIA, æ. f. [Ἰταλία] Europæ regio, prius Hesperia, ab Hespero Atlantis fratre, qui a fratre pulsus & Hispaniæ & Italiæ dedit nomen. Sive (ut Macrobius inquit) ab Hespero stella, quod Occasui subjecta sit. Inde OEnotria, vel a bonitate vini quod in Italia nascitur (nam Græci οἶνον vinum dicunt) vel ab OEnotrio Sabinorum rege. Postea Italia, ab Italo Siculorum rege, qui agriculturam Italos docuit, & leges posuit. Nam ad eam partem venit, in qua postea Turnus regnavit, & suo nomine appellavit. Virg. 1. Æn. 534.
Est locus: Hesperiam Graii, &c. Timæus, & Varro de R. R. lib. 2. cap. 1. & 5. Columella quoque in procem. lib. 6. a bobus vocatam dixerunt: quoniam Tauri Græca veteri lingua, Itali vocati sunt, a quorum multitudine & pulchritudine Italiam dixerunt. Est etiam dicta Ausonia (ut Aristophanes inquit) pars ad Tyrrhenum versa. Estque in forma cruris inter Adriaticum & Tuscum mare, & a jugis Alpium, dorsoque Appennini porrecta, se paulatim attollens, usque ad Rhegium verticem & litora Bruttiorum extenditur. In ultimo sui scinditur in duo cornua, quorum alterum Ionium spectat mare, alterum Siculum: in extremitate Rhegium oppidum habens. Ejus longitudo ab Augusta Prætoria, quæ in Alpino fine sita est, & per Romam Capuamque porrigitur, usque ad oppidum Rhegium, Solino teste, decies centena & viginti millia passuum colligit: latitudo vero quadringenta decem ubi major latitudo: ubi vero minor, centum trigintaquinque. Habetque umbilicum in agro Reatino, quæ dudum ex latere maris superi Rubiconem fluvium pro finibus habuit. Dividitur autem in sedecim regiones, scilicet Liguriam, Hetruriam, Latium, Campaniam, Lucaniam, Calabriam, Apuliam, Samnium sive Aprutium, Picenum, Flaminiam & Æmiliam, seu Romandiolam. Umbriam (nunc ducatum Spoletinum) Galliam Cisalpinam, Venetiam (nunc Marcham Tarvisinam) Iapidiam, & Carniam (nunc Forum Julium) & Istriam.
Italia sic describitur a Siculo Flacco in libro De conditionibus agrorum. p. 2. Goes. Ab Alpibus in mare porrigitur: a tribus lateribus exteras gentes intuetur: a Sicilia usque ad Galliam omne litus Africum ei est contrarium: rursus a Leucopetra pars, quæ ad mare attingit, Macedoniæ aliquam Epiri partem spectat. Adriaticum vero litus Illyricum contra se habet.
Καὶ ἐν Πατουΐῳ τῆς νῦν Ἰταλίας, τότε δὲ ἔτι Γαλατίας Dio libro 41. pag. penult. quæ est 118. edit. Paris. Italia κυρίως & καταχρηστικῶς quæ regio, vide App. in Annib. 124. & 125. in 8vo. H. St.
Bellifera Italia. Claud. 1. in Eutrop. 429.
Magna Italia. Virg. 4. Æn. 345.
Potens Italia. Claud. 2. in Eutrop. 527.
ITĂLUS, a, um. Adj. [Ἰταλός] Ad Italiam pertinens.
Cælum Italum. Hor. 2. Carm. 7. 4.
Gens Itala. Virg. 6. Æn. 757.
Regna Itala. Virg. 3. Æn. 185.
ITALĬCUS, [Ἰταλικός] aliud Adj. ut, Oræ Italicæ. Ovid. 15. Met. 9. Italicum ducem legimus apud Æmil. Probum in Timoleontis vita p. 394. Lamb. Cepit etiam Mamercum, Italicum ducem. H. St. locus est cap. 2. extr.
ITALIS, ĭdis. [Ἰταλίς] patronym. ut, Matres Italides. Ovid. 2. Fast. 441. Nymphæ Italides. Sil. lib. 7. 428.
ITALICA, [Ἰταλική] Urbs in Italia, quæ alio nomine Corfinium dicitur, ut ait Strabo.
Italica, Civitas est Bæticæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 4. patria Trajani Cæsaris & Silii poetæ, Italici inde dicti.
Italica Urbs, non appellativo, sed proprio nomine interdum dicitur de quadam Hispaniæ urbe, Patria Trajani & Adriani. Meminit. Steph. vide App. Iber. p. 178. in 8vo. H. St. V. Eutrop. lib. 8. cap. 2. & 3. Meminerat verbo hujus urbis ed. Lugd.
ITALICENSIS, e. Adj. [Ἰταλικήσιος] Populus ab Italica Hispaniæ urbe.
ITAQUE, V. ITA.
ITARGUS, Germaniæ fluvius Ovidio, quem alii omnes Visurgin vocant. Sic enim ait, ad Liv. 386.
Decolor infecta testis Itargus aqua. Turneb. Sed admodum dubia vexataque lectio est.

ITE

ITEM, [ὁμοίως, ὡσαύτως] Adv. significans interdum Ita, vel Sic: interdum Autem: interdum Similiter.
Item, Autem. Plaut. Aul. 2. 2. 50.
Venit hoc mihi in mentem, Megadore, te esse hominem divitem, Factiosum, me item esse hominem pauperum pauperrimum.
Item, Ita, vel sic, sive Itidem. Cic. in Orat. 147. Nam omnium magnarum artium, sicut arborum altitudo nos delectat, radices, stirpesque non item. Idem in Art. Rhetor. 165. Quæ omnia item uti contraria rerum bonarum, in rebus vitandis reponemus.
Item, pro Sic, in comparationibus & similitudinibus. Cic. 1. de Orat. 118. Nullæ enim lites, neque controversiæ sunt, quæ cogant homines sicut in foro non bonos oratores, item in theatro actores malos perpeti. Bud.
Item ut, pro Similiter. Plaut. Truc. 2. 1. 41. Cic. in Orat. 202. Ita fit ut non item in oratione, ut in versu numerus exstet. Ter. Phorm. 2. 3. 66.
Itane tandem quæso, item ut meretricem, ubi abusus sis, Mercedem dare lex jubet ei, atque amittere? Idem And. 1. 1. 62. Item alio die quærebam.
Indignatur item privatis, ac prope socco
Dignis carminibus celebrari cœna Thyestæ. Hor. in Carm. de Arte poët. & Sat. 3. libri 1. Cetera item nequeunt stultis hærentia. H. St. prior locus v. 90. ubi pro Celebrari, in codd. correct. Narrari legitur. posterior. v. 77.
Item, pro Etiam. Cic. de Amicit. 7. Itaque ex me quærunt, credo ex hoc item Scævola. Al. Item ex te, Scævola. Idem ibid. 16. Pergratum mihi feceris, spero item Scævolæ, si, &c.
Itemque; pro Deinde, vel Præterea. Cic. 4. Acad. 22. Itemque si id quod officii sit, non occurrit animo, nihil omnino aget. Idem 2. de Divin. 17. Solis defectiones, itemque lunæ prædicuntur.
ITIDEM, Vide in suo ordine. H. St.
ITER, ĭtĕris. n. [πορεία] Sic enim inflectebant veteres, testibus Prisciano & Nonio 8. 13. Viam significat. Lucret. lib. 5. 652.
Concussos itere, & labefactos aere multo. Nævius Lycurgo, Ignoti iteris sumus; tute scis. Attius OEnomao, Te longo itere cerno vadere. Idem Telepho, Studiumque iteris reprimere.
ITER, itĭnĕris; ab Itiner quod vide infra.
Iter dictum est, quod vehendo quid Teritur; vel ab Eundo, cujus supinum est Itum: sive ab Ito frequentativo.
Iter, de mari etiam dicitur. Ter. Hec. 3. 4. 1.
Ain' tu tibi hoc incommodum evenisse iter?
S. Non hercle, Parmeno, verbis dici potest
Tantum, quam re ipsa navigare incommodum est. conf. infra
Currit tutum iter Classis, Dirigere navis iter, Ferre iter per. Radit iter, Raptat nos iter, Solvit iter, Tenebat medium iter, Vertere iter a portu.
Iter de Volatu. Virg. 6. Æn. 16.
Insuetum per iter gelidas enavit ad Arctos. de Dædalo volante. V. INSUETUS.
Radit iter liquidum. Virg. 5. Æn. 217. de columba volante.
Iter diei, pro Spatio quod uno die conficere possumus. Liv. 25. 15. Qui nuntiarent duos COSS. ad Beneventum esse, diei iter a Capua.
Abest paucorum dierum iter, &c. V. ABSUM.
Iter, Itionem significat. Cic. 3. Att. 7. Sed itineris causa ut divorterem primum est devium, deinde ab Antonio, & ceteris quatridui.
Dicam in itinere, i. e. Inter eundem. Ter. Phorm. 3. 3. extr.
Iter pro ipsa Via aliquando ponitur. ut, Iter pontis. Vet. Schol. ad Juven. 14. Sat. 134.
Urbis itinera. Tacit. 1. Hist. 81.
Itinera quæ extra murum ad portam ferebant. Cæs. 1. Bell. Civil. 27.
Stratum militari labore iter sæpe deserimus, compendio ducti. Quintil. lib. 2. cap. 13. extr.
Angustum formica terens iter. Virg. 1. Georg. 380.
Ambiguum iter. Pers. 5. Sat. 34.
Amœnum, ac molle iter. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Arenosum iter. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Utraque excipit iter aliqua ex parte arenosum, jumentis paulo gravius & longius, equo breve & molle.
Cæcum iter. Ovid. 10. Met. 456.
Campestre iter. V. Campestris, in CAMPUS.
Clausum iter vetito. Sen. Herc. fur. 4.
Commodum iter. Columel. lib. 1. cap. 3.
Delicatum iter. Lactant. De opific. Dei, cap. 20. Noluit deus hominem ad immortalem illam beatitudinem delicato itinere pervenire.
Devium iter, Inaccessum, & a via remotum. Cic. 14. Att. 10. Tribonius itineribus deviis proficisceretur in provinciam.
Durum iter. Valer. 1. Argon. 565.
Felix parum iter. Ovid. 21. Epist. 74.
Flexum iter. Lucret. lib. 4. 91.
Flexuosum. V. Itinera aquarum ad finem.
Immensum iter. V. IMMENSUS.
Impervia itinera. Tacit. 3. Ann. 31.
Inexplicabile iter. V. INEXPLICABILIS.
Infestum iter viæ. Lucret. lib. 5. 1123. V. INFESTUS.
Interrupta & impervia itinera. Tacit. 3. Ann. 31.
Interseptum iter. V. INTERSEPIO.
Iter irremeabile. Claud. 2. in Eutrop. 406.
Leve iter. Ovid. in Ibin, 620.
Longinqua itinera. V. LONGUS.
Longulum sane iter, & via inepta. Cic. 13. Att. 23.
Longum, V. Carpere, paulo post.
Modestum iter, apud Plin. in Epist. [Immo Molestum, nisi fallor. Sed locum non reperi.
Molle iter. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Noctivagum iter. Valer. 2. Argon. 44.
Patens iter. Hor. 3. Carm. 16. 7.
Pervium cunctis iter. Sen. Octav. 7.
Secretum iter. Hor. 1. Epist. 18. 103.
Supremum. V. Carpere, infra.
Tenebricosum iter, Mortis. Catul. 3. 11.
Terrenum iter. Plin. lib. 6. cap. 17. Quinque non amplius dierum terreno itinere, ad Phasim, &c.
Transversis itineribus quotidie castra movere. Sallust. in Jugurth. cap. 45. de Metello. Tutum

Tutum iter & patens. Hor. 3. Carm. 16. 7.
Accelerare iter. V. ACCELERO.
Agere iter in rectum. Ovid. 2. Met. 774. de volante Mercurio.
Agere longum iter. Plin. lib. 8. cap. 42. Sarmatæ longinqua itinera acturi, inedia pridie præparant eos.
Altius egit iter. Ovid. 8. Met. 226. de Icaro.
Aperire iter. V. APERIO.
Avertere iter. V. AVERTO.
Carpere longum iter. Hor. 1. Serm. 5. 95. V. CARPO.
Carpere supremum iter, Mori. Hor. 2. Carm. 17. 12.
Claudere iter alicui. Ovid. 8. Met. 543.
Coarctare iter. V. COARCTO.
Committere se itineri. Cic. Philipp. 12. 25.
Comparare iter ad aliquem. Nep. 7. 10.
Comparare se ad iter. V. COMPARO.
Componere itinera. V. COMPONO.
Conferre iter aliquo. Cic. 11. Fam. 13. Meumque iter eo contuli. V. CONFERO.
Conficere iter. Cic. 5. Att. 14. Nunc iter conficiebamus æstuosa & pulverulenta via.
Conficere iter pedibus. Cic. in Vatin. 12. Quum illud iter Hispaniense pedibus fere confici soleat, aut si quis navigare velit, &c.
Consequi itinere. V. CONSEQUOR.
Consumere iter in legendo. V. CONSUMO.
Contendere iter. V. CONTENDO.
Continuare iter nocte & die. V. CONTINUO.
Convertere iter aliquo. Cic. 3. Att. 1. Vibonem statim venias, quo ego multis de causis converti iter meum. Cæs. 7. Bell. Gall. 56.
Convertere iter ad, vel in Provinciam. V. CONVERTO.
Convertit iter ad urbem. Lucan. lib. 3. 373.
Currit tutum iter classis. Virg. 5. Æn. 862.
Decedere itinere. V. DECEDO.
Deflectis iter rapidum. Lucan. lib. 3. 337.
Desistere itinere. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 11.
Dimittere iter cœptum. Ovid. 2. Met. 598.
Nec cœptum dimittit iter.
Dirigere iter. Cic. 10. Fam. 11. Quum ipse iter ad Mutinam dirigerem, in itinere de prælio facto audivi, &c.
Dirige navis iter. Ovid. 1. Fast. 4.
Doctus iter melius. Hor. de Arte Poet. 68.
Ducebat iter in fraudem. Sil. lib. 5. 43.
Effectum jam est iter. Ovid. 6. Met. 519.
Emensi iter. Virg. 7. Æn. 160.
Expedire iter fugæ, vel Non expedire. Liv. 38. 2. extr.
Explicare iter. Plin. Epist. 8. 1.
Facere iter. Cic. 8. Att. 13. Confestimque cum Q. fratre & liberis nostris iter in Apuliam facere cœpi.
Facere iter vehiculis. Plin. Epist. 234. Ita inde postquam vehiculis iter facere cœpi.
Ferre iter per medium mare. Virg. 7. Æn. 810.
Ferre iter impavidum. Stat. 1. Theb. 326.
Flectere iter. Virg. 7. Æn. 35.
Frangere iter. Stat. 12. Theb. 232.
Gubernare iter. Cic. 2. Fam. 17.
Habere iter. Cic. Cn. Magno, 8. Att. 11. Cæsarem iter habere Capuam. Et ad Q. frat. lib. 2. 6. pr. Quod ille in Sardiniam iter habebat. [Paulo post dicit, Erat autem iturus, ut ajebat, a. d. III. id. Apr. ut aut Labrone, aut Pisis conscenderet. Unde apparet Iter pro Profectione esse positum. Aliusmodi exempla V. in HABEO.
Impedire iter. Ovid. 21. Epist. 74. V. IMPEDIO.
Incedere itineri & prælio. Tacit. 1. Ann. 51. Incessitque itineri, & prælio. h. e. Ad iter & prælium paratus.
Incipere iter. V. INCIPIO.
Incœptare iter. V. Incœpto, in INCIPIO.
Indicare iter. V. INDICO.
Inducere in iter. V. INDUCO.
Ingredi iter. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Ingredi iter pedibus, & Ingredi iter equo. Cic. de Senect. 34.
Insidere itinera. V. INSIDEO.
Instare iter. Cic. 13. Att. 23.
Instaurabat iter ad Argos. Stat. 2. Theb. 473.
Instituere iter. Cic. 15. Fam. 5.
Intendere iter. V. INTENDO.
Intendere ad Prætorem. V. INTENDO.
Intendere iter cœptum in Italiam. V. INTENDO.
Intercipere iter. V. INTERCIPIO.
Intercludere itinera. V. INTERCLUDO.
Intermittere iter. V. INTERMITTO.
Ire iter, vel itinere. Cic. 3. Q. frat. 4.
Jungere iter. V. JUNGO.
Maturare iter. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 63.
Mittere ex itinere. V. MITTO.
Moliri iter. Sen. OEdip. 13. V. MOLIOR.
Munire iter. V. MUNIO.
Obsepire iter alicui. V. OBSEPIO.
Pandit iter latum. Sen. Herc. fur. 9.
Parare iter solenne. Claud. 2. in Eutrop. 97.
Patefacere iter. Cic. pro Lege Manil. 30.
Peragunt iter incœptum. Virg. 6. Æn. 384.
Peragunt iter propositum. Hor. 2. Serm. 6. 99.
Pergere iter. V. PERGO.
Petere iter terra. Cic. pro Planc. 97. Iter a Vibone Brundusium terra petere contendi.
Præcipere iter. Liv. 3. 46. Dum præciperent iter nuntii missi in castra. h. e. Ante caperent. In vulgatis codicibus perperam legitur, Præriperent iter.
Præcluserat iter unda. Ovid. 14. Met. 790.
Prætentare iter corniculis cochleas, dicit Plin. lib. 9. cap. 32.
Procedere dierum iter LX. Cæs. 6. Bell. Gall. 25. extr.
Properabant iter continuum die noctuque. Tacit. 15. Ann. 12. extr. Idem. 3. Hist. 40. Et si cœptum iter properasset.
Raptat nos iter ad ostia ponti. Valer. 2. Argon. 575.
Remensus iter fesso gradu. Stat. 3. Theb. 324.
Remorari iter alicujus. Ovid. 11. Met. 232.
Repetere iter. Ovid. 3. de Arte Am. 745.
Reprimere iter. Cic. 10. Att.
Rumpere iter cœptum. Ovid. 3. Amor. 6. 88.
Rumpere iter institutum. Hor. 3. Carm. 27. 5.
Solvit iter puppis. Stat. 5. Silv. 1. 242.
Supprimere iter. Cæs. 1. Bell. Civil. 46.
Sum. ut, Est iter ei in Asiam. h. e. Proficiscendum illi, vel proficiscitur. Cic. 3. Att. 6. extr. Nobis iter est in Asiam, maxime Cyzicum.
Esse in itinere. Cic. 1. Fam. 10. Hæc quum audissem, & jam in itinere essem.
Est iter per insidias. Ovid. 2. Met. 78.
Tendebat iter ad naves. Virg. 1. Æn. 660.
Tenebat medium iter classe. Virg. 5. Æn. 1.
Vertere iter aliquo. Virg. 5. Æn. 23.
Vertere iter a portu. Ovid. in Ibin, 620.
Vestigare iter. Stat. 11. Theb. 137.
Vicit iter durum pietas. Virg. 6. Æn. 688.
Itinera, num. pl. sæpius historici, pro Diurnis itineribus ponunt, ut Cæs. 1. Bell. Gall. 7. pr. Quam maximis itineribus potest, in Galliam ulteriorem contendit.
Ratio dierum atque itinerum. Cic. 3. Fam. 5.
Celerare maximis itineribus. Tacit. 4. Hist. 24. Ut quam maximis per ripam itineribus celeraret.
Facere justa itinera. Subaudi Diurna. Cic. 5. Att. 9. Cogitabam sine ulla mora justa itinera facere. conf. Nep. 2. 5.
Iter, pro Incœpto & instituto. Cic. 3. Q. frat. 4. Quare neque ego impediri Ciceronis iter, atque illam disciplinam volo, & ipse puer magis illo clamatorio genere duci & delectari videtur, in quo quoniam ipsi quoque fuimus, patiamur illum ire nostris itineribus. i. e. Simili ac nos dicendi genere exerceri.
Recto itinere lapsi plerumque divertunt. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Iter, tralate; ut, Iter pronum ad honores, Via facilis & compendiosa. Plin. lib. 8. ad Fabatum, Epist. 10. Quibus videor a meo, tuoque latere pronum ad honores iter, & audita latius nomina, & non subitas imagines relicturus.
Manifestum iter ad ingenii lumen ostendit. Quintil. in proœm. lib. 1.
Instruere iter ad bonam famam. V. INSTRUO.
Amoris iter interrumpere. Cic. 4. Att. 10. Ne occupationi quidem tribuas: quæ etsi summa est, tamen nulla esse potest tanta, ut interrumpat iter amoris nostri, & officii mei.
Salutis iter monstrat fortuna. Virg. 2. Æn. 388.
Senectæ iter declive. Ovid. 15. Met. 227.
Facere iter sceleri, Viam patefacere. Ovid. 15. Met. 106.
Pergere iter ambitione, ac periculis vacuum. Tacit. 4. Ann. 20.
Itinera aquarum, pro Meatibus. Columel. lib. 8. cap. 27. Itineraque si loci natura permittit, omni lateri piscinæ dari convenit. i. e. Meatus, quibus aqua intret & exeat.
Flexuosum iter. Cels. lib. 8. cap. 1. [illegible] aure quoque primo rectum & simplex iter, procedendo flexuosum fit.
Vocis iter non habere. Ovid. 2. Met. 830.
Urinæ iter. Cels. lib. 7. cap. 25. & 26.
ITĬNER, ĕris. n. Idem ac Iter. Vox apud antiquos. Plaut. Merc. 5. 2. 72. Ut si hæc non sint vera, inceptum hoc itiner perficere exsequar. Sic & Manil. 1. 88.
Fecit & ignotis itiner commercia terris. conf. Non. 8. 54.
ITINEROR, ări. Iter facere. Apul.
ITINERANS, Partic. Salvian.
ITINERARIUS, a, um. Adj. Sumptus itinerarius. Lamprid. in Commod. cap. 9. Ammian. 21. 15. Motus itinerarius.
ITINERARIUM, i. n. Veget. 3. 6. Itineraria regionum plenissime habere perscripta.
Ita supersunt Itineraria, ut vocantur, Imp. Antonini, & Rutilii.
Itinerarium, pro Signo profectionis. Ammian. 24. 1. Itinerarium sonare lituos jubet.
ITĔRO, [ἀναλαμβάνω] āre. Rursus aliquid agere; & quasi Per iter factum reverti. Plaut. Pseud. 1. 3. 154.
Nolo bis iterare, sat sic longæ fiunt fabulæ. Liv. 6. 32. Resistere, atque iterare pugnam jubet. Sic Columel. lib. 8. cap. 8. Iterare dicta.
Aciem iterare. V. ACIES.
Æquor iterare, apud Hor. 1. Carm. 7. 32. pro Iterum navigare.
—cras ingens iterabimus æquor. Acron.
Fortuna tristi clade iterabitur. Hor. 3. Carm. 3. 62.
Cursus iterare. Hor. 1. Carm. 34. 4.
Verba iterare. Cic. in Partit. 21.
Vitam morte. Plin. lib. 7. cap. 55.
Voces. Hor. 1. Epist. 18. 12.
Vulnera iterata fixi. Stat. 1. Silv. 2. 84.
Itera dum, pro Itera adhuc, repete, dic iterum. Cic. Tuscul. 2. 44.
Itera dum eadem ista mihi: non enim intelligo, quid summum dicas esse, quid breve. Idem 14. Att. 15. Ubi mendose ab aliquibus legitur Iterandum.
Iterare campum, terram, agrum, pro Iterum proscindere sive arare. Verbum agricolis familiare. Columel. lib. 2. cap. 4. Colles pinguis soli, &c. Februario statim proscindendi sunt. Deinde de Aprili medio usque in solstitium iterandi, tertiandique. Sic Plin. lib. 18. cap. 19.
Iterare judicium, est Iterum judicare apud JCtos. Sic
Causas quasdam, se finitas, iterari, & aliter distingui passus. Lampr. in Alex. Sever. cap. 22.
Iterare, pro Ire posuit Gell. lib. 3. cap. 18. Sed eos Senatores, inquit, qui magistratum curulem nondum ceperant, pedibus iteravisse in curiam. Quidam codices legunt Itavisse: & recte, ut opinor. V. Ito, itas, in EO, is. [Licuit & Ititavisse reponere.
Iteratu ridiculum. Plaut. Casin. 5. 2. 6.
Ita ridicula auditu, iteratu ea sunt, quæ ego intus turbavi.
ITERĀTIO, ōnis. f. Repetitio, resumptio. Cic. in Orat 85. Itemque si quæ verborum iterationes contentionem aliquam & clamorem requirent

rent, erunt ab hac summissione orationis alienæ. Idem 3. de Orat. 20. Quintil. lib. 10. cap. 1. Lectio non cruda, sed multa iteratione mollita.
Iterationes, Vitium orationis. Quintil. lib. 4. cap. 2. Nam iterationes quidem, & ταυτολογίας, & πλεονολογίας, quas in narratione evitandas quidam scriptores artium tradiderunt, transeo.
Iteratio, Arationis genus. Plin. lib. 18. cap. 20. Aratione per transversum iterata, occatio sequitur: ubi res poscit, crate vel rastro, & sato semine iteratio.
Iteratio, Oleum secundæ pressuræ, aut Ipsa secunda olearum pressura. Columel. lib. 12. cap. 50. Nam plurimum refert non miscere iterationem, multoque minus tertiationem cum prima pressura.
ITERATO, Adv. Idem quod Iterum. Ulpian. in l. qui bonis. D. de cessione bonorum. Justin. 5. 4. Vinci iterato.
ITERABILIS, e. Adj. [ἐπαναληπτικὸς] Gloss. Gr. Lat.
ITERĀTĪVUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Marc. 2. 28. Iterativam injuriam facere.
ITĔRUM, [αὖ, αὖθις, αὐτοῦθις, ἐκ δευτέρου, δεύτερον, πάλιν] Adv. i. e. Rursus, denuo, iterato. Plaut. Pœn. 5. 2. 117.
Iterum mihi natus videor, quod te repperi.
Iterum, pro Secundo. Cic. 1. de Invent. 71. Primo quidem decipi, incommodum est: iterum, stultum: tertio, turpe. Auctor de Viris illustr. cap. 27. pr. Iterum, & tertio Consul, multa domi militiæque gessit. Cic. pro Rosc. Amer. 60. Pontanus ac tertio nominavi.
Iterum & sæpius testis est Italia. Cic. pro Lege Manil. 30.
Iterum ac sæpius. Plin. lib. 10. cap. 12.
Iterum atque iterum fragor intonat ingens. Virg. 8. Æn. 527.
Iterumque iterumque monebo. Virg. 3. Æn. 436.

I T H

ITHĂCA, æ. f. [Ἰθάκη] Ionii maris parva insula, Ulyssis patria. In ea etiam urbs ejusdem nominis, ut inquit Ptolemæus libro 3. Ibi etiam mons Neritos: a quo tota insula quandoque dicta Neritos fuit. Virg. 3. Æn. 272.
— Neritos ardua saxis. Plin lib. 8. cap. 58. In Ithaca lepores illati moriuntur. De hac & Cicero lib. 2. de Orat. 196.
Sum patria ex Ithaca. Virg. 3. Æn. 613.
Non est aptus equis Ithacæ locus. Hor. 1. Epist. 7. 41.
ITHĂCUS, a, um. Adj. [Ἰθακὸς] Sic Ulysses dicitur Virg. 2. Æn. 104.
Hoc Ithacus velit, & magno mercentur Atridæ.
ITHACENSIS, e. aliud Adj. Ulysses Ithacensis. Hor. 1. Epist. 6. 63.
ITHACĒSIUS, a, um. [Ἰθακήσιος] aliud Adj. ut, Sedes Ithacesia. Sil. lib. 8. 540.
ITHŌME, [Ἰθώμη] Oppidum in Peloponneso, itemque in Thessalia: unde Ithomæus Jupiter. Stat. 4. Theb. 179.
Planaque Messena, montanaque nutrit Ithome. al. Ithone.
ITHONEA, V. ITON.
ITHYPHALLUS, i. m. [Ἰθύφαλλος] Priapus. Columel. 10. 31.
— sed truncum forte dolatum
Arboris antiquæ numen venerare Ithyphalli.
ITHYPHALLĬCUS, a, um. Adj. [Ἰθυφαλλικὸς] Obscænus. Cæl. Rhodig. Ant. Lect. 4. 16. Scalig. Poet. l. 1. c. 10.
ITHŸRA, vel ITŸRA, æ. [Ἰτύρα] Urbs in Tauro monte Parthiam versus. A qua
ITHYRĒUS, a, um. Adj. [Ἰθυρεῖος] Lucan. lib. 7. 514.
Tunc & Ithyrei, Medique, Arabesque, soluto
Arcu turba minax.
Est autem Ithyreus, epitheton Arcus; unde dicimus Ithyreos arcus, & Ithyreas sagittas; i. e. Parthicos arcus, & Parthicas sagittas, eo quod Parthi præcipue arcubus & sagittis utebantur in prælio. Virg. 2. Georg. 448.
— Ithyreos taxi torquentur in arcus. Lucan. lib. 7. 230.
— Ithyreis cursus fuit inde sagittis. Alii scribunt Ityreus, alii Ithureus, nonnulli Itureus. Pontanus lib. de Asp. 2. huic voci aspirandum existimat, ubi etiam hujus Virgiliani loci commeminit; quod quidem verum erit, si ἀπὸ τοῦ ἰθύνω deducas, ut ex Grammaticis nonnulli arbitrantur. Sed plerumque legitur sine aspiratione, & Ituræi populi memorantur a Strabone lib. 16. Luca Evang. Josepho lib. 13. 19. Cic. 2. Philipp. 19. & 112. Lucan. lib. 7. 514. V. paulo infra ITURÆA.

I T I

ITĬDEM, Adv. [παραπλησίως] Similiter, eodem modo; quasi Iterum idem. Ter. Eun. 2. 2. 4.
Hominem haud impurum, itidem patria qui abligurierit bona. Cic. 2. de Legib. 7. Q. Quorsum istuc? M. Quia nunc itidem ab eodem & a ceteris diis immortalibus sunt nobis agenda primordia.
Itidem, ab Item puto. H. St. Sic Indidem ab Inde, Identidem ab Idem. Potest tamen esse ab Ita, quod verisimilius puto.
Itidem ut. Ter. Eun. 1. 2. 13.
Ut aut hoc tibi doleret itidem, ut mihi dolet. Idem Hec. 5. 4. 26.
— placet non fieri hoc itidem, ut in comœdiis,
Omnia omnes ubi rescicunt.
Itidem quasi. Plaut. Most. 1. 3. 120. Idem Truc. 1. 1. 19.
Quasi in piscinam rete qui jaculum parat, &c.
Itidem est amator.
Itidem, ut sæpe. Plaut. Capt. prol. 44.
— itidemque, ut sæpe jam in multis locis
Plus insciens quis fecit, quam prudens boni.
ITINER, ITINERARIUM, &c. V. ITER.
ITIO, ITO, ITUR, ITURUS, ITUS. V. EO, is.
ITON, ōnis. f. [Ἴτων ἢ Ἰτών] Civitas in Bœotia, ab Itono Amphyctionis filio, quam alii Ithonen vocant. A qua & Pallas Itonia est appellata; sive, ut Strabo inquit, civitas Thessaliæ ad Amphrysum fluvium sita. Quidam scribunt Ithonea. Stat. 2. Theb. 721.
ITONÆUS, [Ἰτωναῖος] hujus urbis incola. Stat. 7. Theb. 330.

I T U

ITŪRÆA, [Ἰτουραία] regio Syriæ est, a quo Ituræi populi, ut ait Probus. Strabo lib. 17. Montanam, inquit, regionem Ituræi & Arabes habent, malefici omnes. Plin. lib. 5. cap. 23. in parte Syriæ, quæ Cœle dicitur, scribit esse Ituræorum gentem. Meminit Lucas Evang. 3. 1. Josephus 13. 19. V. ITHYRA.
ITURISSA, Civitas est Hispaniæ citerioris, cujus meminit Mela lib. 3. 1. & Ptolemæus lib. 2.

I T Y

ITŸMŌNEUS, [Ἰτυμονεύς] teste Homero Iliad. λ. 671. Hyperochi filius, vir in primis strenuus: qui in bello Pyliorum cum Helidensibus ab Nestore jaculo est interfectus.
ITYS, Ityos, Ityn. m. [Ἴτυς] Filius Terei regis Thracum; conversus in phasianum avem, dum epulandus patri Tereo a matre Progne apponeretur. Servius apud Virgil. Ecl. 6. extr. Vide Ovid. 6. Met. 626. Virg. 9. Æn. 574.
ITŸLUS, i. m. [Ἴτυλος] dimin. Idem. Catul. ad Ortalum, Epig. 66. 14.
Daulias assumpti fata gemens Ityli.

J U B

JŬBA, æ. f. [χαίτη] Crines animalium a collo pendentes. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. Ex quodam poeta. Et Cæs. 1. Bell. Gall. 48. extr. Jubis equorum sublevati.
Juba leonis. Plin. lib. 8. cap. 16. Leoni præcipua generositas tunc quum colla armosque vestiunt jubæ.
Jubæ gallinaceorum, pro Plumis quas dum cervices erigunt, attollere videntur. Columel. lib. 8. cap. 2. Jubæ deinde variæ, vel ex auro flavæ, per colla cervicesque in humeros diffusæ.
Crispiores jubæ. V. CRISPUS.
Densa juba. Virg. 3. Georg. 86.
Dextræ jubæ. Ovid. 2. Met. 674.
Effusa juba. Ovid. 3. Amor. 4. 16.
Equinæ jubæ. Ovid. 12. Met. 88.
Ludunt per colla jubæ. Virg. 11. Æn. 492.
Lunata juba. V. LUNA.
Rutila juba. Catul. de Berecynth. Carm. 63. 83.
Sanguineæ jubæ anguium. Virg. 2. Æn. 206. Servius interpretatur aut cristas, aut barbas.
Triplici juba crinita galea. Virg. 7. Æn. 785.
Effundere jubam. Virg. 3. Georg. 92.
Talis & ipse jubam cervice effudit equina
Conjugis adventu pernix Saturnus. De Saturno in equum mutato.
Juba fusa, h. e. Ampla. Martial. lib. 1. 32.
Dum nulla teneri, sordent lanugine vultus,
Dumque decent fusæ lactea colla jubæ.
Ventilat aura jubas. Sil. lib. 16. 444.
JUBĀTUS, a, um. Adj. [χαιτήεις] Quod jubas habet: ut, Jubatus equus. Jubati angues, i. e. Cristati & cervicibus erecti. Plaut. Amph. 5. 1. 56.
Devolant angues jubati deorsum in impluvium duo.
Fera jubata. Sen. Herc. fur. 13.
Leo jubatus. Sen. Thyest. 8.
JUBA, [Ἰόβας] Rex Mauritaniæ, Pompeii partes secutus, quem Cæsar vicit, ejusque filium in triumpho duxit. De quo Plutarchus in Cæsare.
JŬBAR, ăris. n. [σέλας, σελήνη] proprie stella, quæ ante solis ortum, Lucifer: post solis occasum, Vesper appellatur; φωσφόρος a Græcis dicta. Jubar autem appellatur, quod jubata appareat: vel quod (ut ait Festus) splendor ejus diffundat in modum jubæ leonis, radios. Varro 6. de L. L. 4. Eadem stella vocabatur jubar, quod jubata. Virg. 4. Æn. 130.
It portis jubare exorto, Trojana juventus.
Jubar, pro ipso Splendore lucis. Ovid. 1. Fast. 78.
Et tremulum summa spargit in æde jubar. Jubar enim non tantum de solis seu stellæ, sed etiam de cujuscunque rei splendore dicitur, ut Auri, argenti, gemmarum.
Ardens jubar. Sen. Octav. 5.
Cristatum jubar galeæ. Stat. 3. Theb. 223.
Flammeum jubar. Sen. Troad. 6.
Nitidum jubar. Ovid. 15. Met. 117.
Rubrum jubar. Lucret. lib. 4. 406.
Jubar, quandoque ad hominis Majestatem transfertur. Claud. 2. in Ruff. 144. Per fratris regale jubar. h. e. Splendorem regium.
Purpureum fundens Cæsar ab ore jubar. Martial. 8. 65.
JUBELLIUS, V. TAUREA.
JŬBEO, jussi, jussum, [κελεύω, ἐπιτάττω, ἐπιτάσσω, ἐπισκήπτω, προστάττω] ēre. Imperare, præcipere. Ter. Eun. 2. 3. 97. Jubesne? CH. jubeo, cogo, atque impero.
Jubeo cum Infinitivo. Ter. And. 3. 2. 4.
Quod jussi ei dare bibere, & quantum imperavi, Date. Cic. 2. de Fin. 1. Jubere dicere, qua de re quis vellet audire. Hor. 3. Carm. 24. 42.
Magnum pauperies opprobrium, jubet
Quidvis & facere & pati.
Campos jubet esse patentes. Virg. 5. Æn. 552.
Silentia jussit dextra, Silentii significationem fecit. Lucan. lib. 1. 298.
Jubeo te. Plaut. Aul. 1. 1. 19.
Aut si respexis, donicum ego te jussero.
Jubere ut. Plaut. Amph. 1. 1. 50.
Eos legat, Telebois jubet sententiam ut dicant suam.
Jubere, Decernere, ut ait Festus, & populi est proprie. Hoc verbo utebantur, cum legem obtinere vellent, Volumus jubemusque. Cic. 1. de Orat. 60. Num apud populum de legibus jubendis aut vetandis. Et inde Leges ipsæ sive Decreta populi appellata sunt, Jussa & Scita plebis vel populi. V. Gell. 5. 19. & 10. 20. Liv. 37. 55. pr. Senatus eam pacem servandam censuit, & paucos post die. populus jussit. Idem 3. 30. Id modo excepere Patres, ne postea eosdem Tribunos juberent. i. e. Crearent.
Bella jubere. Lucan. lib. 8. 684.
Classica jubere. Lucan. lib. 2. 528.
Jamque secuturo jussurus classica Phœbo.
Jubere, Velle. Ter. Eun. 4. 7. 20.

Qui ſcis an quæ jubeam, ſine vi faciat? Donatus, Et mire, non, Velim, ſed Jubeam dixit; Jubeam pro velim.
Jubet nos eſſe ſine cura de Clodio. Cic. 2. Att. 7. Et 2. Verr. 19. Cum hoc conſiſtit, hunc amplexatur, hunc jubet ſine cura eſſe. Videtur hic Hortari ſignificare, ſicut & apud Quintil. Spera tu, jube ſperare matrem.
Jubeo te ſalvere, i. e. Volo, inquit Donatus. Plaut. Aſin. 2. 2. 30. Ter. And. 3. 3. 1. Jubeo Chremetem. Donatus; Subaudi, Salvere. Hor. 1. Epiſt. 10. 1.
— Fuſcum ſalvere jubemus. Cic. 4. Att. 14. Dionyſium jube ſalvere.
Jubeto habere animum bonum. Plaut. Perſ. 2. 5. 2.
Juberi ire ſalutatum. Martial. lib. 1. 38. Ulpian. in l. quoties. §. ſervus. D. de hæred. inſtit. Juberi adire ab eo poteſt, cui alienatus eſt.
Juſſo pro Juſſero dicebant veteres. Sen. Epiſt. 58. Sic apud Virg. 11. Æn. 467.
Cetera, qua juſſo, mecum manus inferat arma. V. Servium in loc. & Turneb. Adverſ. 15. 15. A quibus non recte diſſentit Barthius Adverſ. 35. 3. qui putat τὸ Juſſo frequentativum eſſe verbi Jubeo. Sil. lib. 12. 175. — aſt ubi juſſo
Per tacitum ruptis ſubita vi fundite portis
Telorum in campos nimbum. Eadem forma Dixis pro Dixeris habet Plaut. Mil. 3. 2. 29.
Si falſa dixis, cocio, excruciabere. Similia frequenter occurrunt. Attamen
Juſſitur dixit Cato R. R. cap. 14. pr. Parietes omnes, uti juſſitur, calce & cæmentis, &c. Quod non poteſt eſſe niſi a verbo Juſſo. [An ut a Video, Viſere? Alioqui primæ conj. eſſe deberet Juſſo, āre.
JUBENS, entis. Partic. Cæſ. 7. Bell. Gall. 26. Hortante & jubente eo.
JUSSUS, a, um. Partic. [ἐπιτεταγμέν@] Martial. lib. 1. 34.
Amiſſum non flet, quum ſola eſt, Gellia patrem:
Siquis adeſt, juſſæ proſiliunt lacrymæ. Liv. 1. cap. 5. extr. Sed aliis alio itinere juſſis certo tempore ad regiam venire paſtoribus.
Lictoribus abire juſſis. Liv. 23. 23. extr.
Fames juſſa ſervire. Lucan. lib. 1. 319.
Fuga juſſa. Ovid. 4. Triſt. 10. 90.
Labores juſſi. Ovid. 9. Met. 22.
JUSSUM, i. n. [ἐπιταγὴ, ἐπίταγμα] Plaut. Curc. 2. 3. 50.
Poſtquam tuo juſſo profectus ſum, perveni in Cariam. Al. Juſſu. Virg. 8. Ecl. 11. — accipe juſſis
Carmina cœpta tuis. Cic. pro Cæcin. 96. Sed quæro abs te, puteſne, ſi populus juſſerit, me tuum, aut item te meum ſervum eſſe, id juſſum ratum atque firmum futurum?
Dura juſſa. Ovid. 7. Met. 14.
Fera juſſa imperii mei. Ovid. Rem. Amor. 496. al. Jura.
Horrida juſſa. Virg. 4. Æn. 378.
Ingentia juſſa. Virg. 7. Æn. 241.
Haud mollia juſſa. Virg. 3. Georg. 41.
Regalia juſſa. Valer. 1. Argon. 820.
Sæviſſima juſſa. Valer. 3. Argon. 47.
Capeſſere juſſa. Virg. 1. Æn. 81.
Exſequi juſſa alicujus. Virg. 4. Æn. 396.
Exuere juſſa. Tacit. 11. Ann. 19. Ac ne juſſa exuerent.
Facere juſſa. Virg. 1. Æn. 306.
Ferre. Virg. 9. Æn. 804.
Faceſſere juſſa. Virg. 4. Æn. 295.
Fallere. Idem 12. Æn. 877.
Flectere juſſa alicujus. Virg. 10. Æn. 35.
Feſtinare. Idem 6. Æn. 177.
Obtemperare juſſis magiſtri. Ovid. 4. Triſt. 6. 7. al. Monitis.
Parare juſſa. Virg. 4. Æn. 503.
Pati juſſa aliena. Virg. 10. Æn. 866.
Patrare juſſa. Tacit. 4. Hiſt. 83. Exitium ipſi, regnoque denuntiaret, ni juſſa patrarentur.
Peragere juſſa alicujus. Ovid. 2. Met. 119.
Reſcindere juſſa alicujus. Ovid. 2. Met. 677.
JUSSIO, ōnis. f. Epit. Liv. 67. Secundum populi Romani juſſionem. Lactant. 4. 15. Verbo ac juſſione faciebat.
Juſſio apud Lactantium in epitome Divinarum Inſtitut. loquens de quodam Dei mandato. Vide Michaelis Thomaſii Annot. p. 40. H. St. Deſiderabatur hæc dictio in Lugd. Theſ.
JUSSUS, ûs. m. [ἐπίταξις] Imperium: raro reperitur, præterquam in ablativo Juſſu. Plaut. Amph. prol. 19. Jovis juſſu venio. Salluſt. Catil. 3. 31. Sine populi juſſu. Quod & Injuſſu populi dicitur.
JUSSOR, ōris. m. [κελευστὴς] Gloſſ. Vet. Græco Lat.
JŪBĬLUM, i. n. [ἀγαλλίαμα] dicitur id Gaudium quod voce exprimitur, nec tamen verbis explicatur. Sil. lib. 14. 475.
Et lætus ſcopulis audivit jubila Cyclops. Gronv. leg. Sedavit. Calpurn. Ecl. 7. 3.
Et tua mærentes exſpectant jubila tauri.
JUBILÆUS, a, um. Adj. ut, Annus jubilæus apud Hebræos. V. Levit. 25. 10. Arator in Act. Apoſt. cap. 19. — nam quinquageſimus annus
Cum Jubilæus adeſt, proprii diſtractio ruris,
Antiquo donatur hero: &c.
JUBĬLO, āre. eſt Ruſtica voce inclamare, inquit Feſtus. V. Varr. de L. L. 5. 7.
JUBILATIO, ōnis. f. Apul. 8. Met. p. 209. Canes rabidos & immanes, & quibuſvis lupis & urſis ſæviores, &c. jubilationibus ſolitis & cujuſcemodi vocibus nobis inhortantur. Subaudi Coloni.
JUBILĀTUS, ûs. m. eſt Clamor ruſticorum, Quiritatus urbanorum, ut oſtendit Valla ex auctoritate Varronis. V. Scalig. & Dacer. ad Feſt. d. l.

J U C

JŪCUNDUS, a, um. Adj. [τερπνὸς, ἄλυπος, εὐτερπὴς, ἡδυνὸς, μείλιχος] a Juvo, are; teſte Cic. 2. de Fin. 14. dicitur autem Is qui cauſa exſtitit, alteri ut ille gaudeat.
Veriſimilius eſſe a Jocus, ut potius Jocundus ſcribi debeat. H. St. Huc pertinent forſan & quæ in JOCULATORIUS adſperſit, quaſi Jucundus pro Jocabundus dictum ſit. Non ſatis tamen ſignificatio convenit, & ita primam ſyllabam brevem haberet. Forſan ab Io interjectione lætantis. Jucundus, inquit Valla, non Qui lætus eſt, ſed Qui lætitiæ eſt alteri. Unde, Jucundæ litteræ, Jucunda oratio, Jucundus aſpectus. Cic. 1. Att. 8. Quod te de Tadiano negotio decidiſſe ſcribis, id ego Tadio & gratum eſſe intellexi, & magnopere jucundum. Idem 4. in Catil. 1. Eſt mihi jucunda in malis, & grata in dolore veſtra erga me voluntas. Jucunda dixit (inquit Valla) quaſi Plena lætitiæ & voluptuoſa.
Accidunt jucunda. V. ACCIDO.
Mutare jucunda ſeveris. V. MUTO.
Jucundi agri & fertiles. Cic. 2. pro Lege Agr. 40.
Auræ jucundæ Zephyri. Catul. ad Seipſum, Epig. 44. 3.
Error jucundus. Ovid. 3. de Arte Am. 729.
Homo jucundus alteri, Obſequioſus & obtemperans. Cic. pro Sext. 51. Qui inſtituta majorum neglexerunt, & imperitæ atque concitatæ multitudini jucundi eſſe voluerunt.
Joci jucundi. Ovid. 2. de Pont. 4. 10.
Lumen jucundum cæli. Virg. 6. Æn. 363.
Odor jucundus, Gratus & delectabilis. Plin. lib. 12. cap. 4. Uritur ebenus odore jucundo. Sic, Jucundus ſapor, apud eundem lib. 10. cap. 60.
Paupertas jucunda tecum. Tibul. lib. 3. 3. 23.
Quies jucunda. Propert. lib. 1. 10. 1.
Res. Dum licet in rebus jucundis vive beatus. Hor. 2. Serm. 6. 96.
Sapor. V. Odor, paulo ante.
Tempus jucundum agere. Ovid. 3. Triſt. 3. 26.
Viam jucundam efficere alicui. Ovid. 2. de Pont. 10. 32.
Vita jucunda, & Vita gravis, contraria. Hor. Epod. 1. 6.
Vita mihi jucundior. Catul. Argon. 62. 215.
Voluptas jucunda. Lucret. lib. 2. 3.
JUCUNDĬTAS, ātis. f. [τερπνότης, μειλιχία] Delectatio. Cic. 2. de Fin. 14. In eo autem voluptas, omnium Latine loquentium more ponitur, quum percipitur ea quæ ſenſum aliquem moveat jucunditas. Hanc quoque juncunditatem, ſi vis, transfer in animum: juvare enim in utroque dicitur, ex eoque jucundum.
Vocis jucunditas, ac claritas. Quintil. in procem. lib. 6.
Dare ſe jucunditati. Cic. 1. Off. 122. Atque etiam quum relaxare animos, & dare ſe jucunditati volent, caveant intemperantiam, meminerint verecundiæ.
Jucunditate perfundi. Cic. 1. de Fin. 37. V. PERFUNDO.
Permulcere jucunditate. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Jucunditates, pl. [εὐθυμίαι] Cic. 10. Att. 8. Nihil mihi unquam ex plurimis tuis jucunditatibus gratius accidiſſe, quam quod meam Tulliam ſuaviſſime, diligentiſſimeque coluiſti.
JUCUNDE, Adv. [τερπνῶς.] Suaviter, dulciter. Cic. 1. de Fin. 38. Clamat Epicurus is quem vos nimis voluptatibus eſſe deditum dicitis, non poſſe jucunde vivi, niſi ſapienter, honeſte, juſteque vivatur. Idem pro Deiot. 19. Quum in convivio comiter & jucunde fuiſſes.
Curare corpora jucunde. Lucret. lib. 2. 31.
Jucunde aliquid narrare de aliquo. Cic. de Amicit. 1.
Jucunde olere. Plin. lib. 31. cap. 3. Unus in toto orbe traditur fons aquæ jucunde olentis in Meſopotamia.
JUCUNDO, āre, unde
JUCUNDOR, āri. Paſſ. Agere jucunde. Lactant. 4. 6. Jucundabar ante faciem ejus, quum lætaretur orbe perfecto. Non. 2. 407. Hilaretur, per Jucundetur exponit.
JUCUNDANS, antis. Partic. Oroſ. procem. extr. lib. 4. Infantes ludentes, jucundantes, ſudanteſque monſtrarem.
JUCUNDĀTUS, a, um. Partic. Brito Phil. 12. 813.
— plauſibus omnis
Jucundata novum ſuſcepit Gallia regem. V. Barth. Adverſ. 32. 18.

J U D

JUDÆA, [Ἰουδαία] Syriæ regio. Ptolemæus Coſmographiæ lib. 4. Palæſtina Syriæ, quæ Judæa Syria appellatur. Plin. lib. 5. cap. 13. & 14. Palæſtinam, Samariam, Judæam, & Idumæam ſejungit: Galilæam appellari illic aſſerens ubi Syriæ jungitur. In occaſum autem trans Jordanem, Peræam, Arabiæ proximam. Omnia hæc Ptolemæus Palæſtinæ ſubdit, cujus tabulam Aſiæ quartam diligenter inſpicito.
— dedita ſacris Incerti Judæa dei. Lucan. lib. 2. 593.
JUDÆUS, a, um. Adj. [Ἰουδαῖος] Qui ex Judæa eſt. Cic. de Provinc. Conſul. 10. Judæi & Syri nationes natæ ſervituti.
Credat Judæus Appella. Hor. 1. Serm. 5. 100. Quod pellem in parte genitali non habeat. Porphyr. [Nugæ: nomen eſt viri proprium. V. APELLA.
Curti Judæi. Hor. 1. Serm. 9. 70. Curtos dixit propter virilis membri reciſam pelliculam. Porphyr.
Cultaque Judæo ſeptima ſacra viro. Ovid. 1. de Arte Am. 76.
Recutiti Judæi. Martial. 7. 29. Juven. 6. Sat. 546.
Qualiacunque voles Judæi ſomnia vendunt. De populo Judæo. V. Tacit. 5. Hiſt. 2. Flor. 3. 6. Juſtin. 36. 2. Plutarch. 4. Symp. Qu. 5. Petron. in Catalect. p. 683. Burm. nec non Origen. contra Celſ. 5.
JUDAĬCUS, a, um. Adj. [Ἰουδαϊκὸς] Idem. Cic. pro Flacc. 66. Aurum Judaicum. Juven. 14. Sat. 101. Judaicum jus ediſcunt.
Superſtitio Judaica. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Velis Judaicis pingitur India. Claud. 1. in Eutrop. 357.
JUDAĬCE, Adv. ut, Contradicere Judaice atque apoſtatice. Ep. Juſtin. §. 1. Cod. l. 1. tit. 1.
JUDAĪZO, [Ἰουδαΐζω] āre. Judæorum ritu vivere. Vulg. Interpr. Galat. 2. 14.
JUDAISMUS, i. m. [Ἰουδαϊσμὸς] Mos & ritus Judæorum. Idem Gal. 1. 13. & 14. & Tertull.
JUDEX, JUDICATIO, JUDICIUM. V. JUDICO.
JŪDĬCO, [κρίνω, δικάζω, διαιτάω, διαγινώσκω] āre. quaſi Jus dicere.
Breviter & dilucide judicare. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Cominus judicari. Plin. lib. 11. cap. 42. V. COMINUS.
Perperam judicare. V. PERPERAM.
Incorrupte atque integre judicare. V. INTEGER.
Judicare animo ſuo. Ter. Adel. 5. 6. 4.
— Geta, hominem maximi
Pretii eſſe hodie te judicavi animo meo.
Judicare aliquem hoſtem. Cic. 11. Fam. 7. Quæ ſuum Conſulem hoſtem judicaverunt, ſeque ad ſalutem Reipub. defendendam contulerunt.
Judicare aliquem ex ingenio alterius. Ter. Eun. 1. 2. 118.
Atque ex aliarum ingeniis nunc me judicet.

Judicare de ali quo. Cic. de Amicit. 70. Sed ut mihi videris, non recte judicas de Catone.
De meo sensu judico. Cic. 4. in Catil. 11.
Judicare de aliquo gravius, sic dictum, ut Gravius statuere. Cæs. 7. Bell. Gall. 43.
Nihil se propter inscientiam levitatemque vulgi gravius de civitate judicare. Cæs. 7. Bell. Gall. 43. Budæus.
Judicare quid intersit. Cic. de Amicit. 95. Concio quæ ex imperitissimis constat, tamen judicare solet quid intersit inter popularem, id est inter assentatorem, & levem civem: & constantem, severum & gravem.
Judicare & perpendere. Cic. de Petit. Consul. 19. In iis omnibus generibus, judicato atque perpendito quantum quisque possit.
Judicatus sapiens oraculo Apollinis. Cic. de Amicit. 6. Athenis unum accepimus, & eum quidem Apollinis oraculo sapientissimum judicatum.
Judicare oculis. Cic. 1. Verr. 15. Nunc vero quum id ita perspicuum sit, ut oculis judicare possitis, nescio cur hoc mihi detrimento esse debeat. V. Ascon.
Judicare, Alicujus causam audire, & pro illa sententiam ferre, & dativo construitur. Plaut. Men. 1. 2. 21.

Nam ego ad Menæchmum nunc eo, cui jam diu
Sum judicatus, ultro eo ut me vinciat. h. e. Cui sum adjudicatus, sive judicis sententia addictus. Al. Quo jam diu.

Judicare perduellionem alicui, pro Aliquem judicare in causa perduellionis. Liv. 1. cap. 26. Duumviros, qui Horatio perduellionem judicent secundum legem, facio.
Judicare de aliquo, Condemnare. Cic. 5. Verr. 152. Sed hoc miror, quomodo de quo homine præjudicium noluerit fieri per recuperatores, de hoc ipso non modo præjudicarit, verum gravissime ac vehementissime judicarit. Plaut. Rud. prol. 19.
Judicare, cum genetivo. Gell. lib. 20. cap. 1. ad fin. Quantæque pecuniæ judicati essent, prædicabatur.
Judicatus debiti. Gell. lib. 20. cap. 1. non procul a fine, Confessi igitur æris ac debiti judicatis, triginta dies sunt dati conquirendæ pecuniæ causa. Judicatis, i. e. Condemnatis.
Judicatus pecuniæ, Multa pecuniaria condemnatus. Liv. 6. 14. Centurionem judicatum pecuniæ quum duci vidisset, medio foro cum caterva sua accurrit.
Judicare aliquid contra aliquem. Cic. pro Flacc. 48. Itaque recuperatores contra istum rem minime dubiam prima actione judicaverunt.
Judicare aliquid ex æquo & bono. Cic. pro Cæcin. 65.
Judicare de re aliqua inter aliquos. Cic. 1. de Orat. 176.
Judicare dissolute. Cic. 2. Q. frat. 12. Vestra culpa hæc acciderunt, Equites Romani: dissolute enim judicastis.
Judicavit inclytum judicium inter deas tres aliquis. Cic. 1. de Divin. 114.
Judicare, pro Judicem ferre, & judicium indicere, sive diem dicere, more Græcorum, qui κρίνειν dicunt, pro diem dicere. Liv. 26. cap. 3. Tribuni plebis appellati. Quum collegæ negarent se in mora esse, quominus quod ei more majorum permissum esset, seu legibus, seu moribus mallet, anquireret: quoad vel capitis, vel pecuniæ judicasset privato: tum Sempronius perduellionis se judicare Cn. Fulvio dixit: diemque comitiis a C. Calpurnio Prætore urbis petit. Budæus.
Judicare sub formula, pro eo quod dicunt *Ad rigorem juris*. Seneca de Clemen. 2. 7. Clementia liberum arbitrium habet, nec sub formula, sed ex æquo & bono judicat.
Aliquando aliud Judicare est, aliud Jus dicere; contra quam, qui veterum JCtorum libros ignorant, opinantur; & quemadmodum civilibus in rebus Prætor non cognoscit neque judicat, sed jus dicit; sic qui ab ipso judices sunt dati, non jus dicunt, sed cognoscunt & judicant. Prætor urbanus non solebat judicare, sed cum judices ab ipso dati de controversia cognovissent, ac judicassent, tum ille exsequebatur. Ideo in Edictis Prætorum plerumque legitur, Judicium dabo. Quædam tamen erant, in quibus nec judicabat, nec jus dicebat Prætor urbanus, sed, omissa jurisdictione, imperio prætorio exsequebatur; ut cum restituebat in integrum, & nonnulla hujusmodi. V. Manut. de Legib. Rom. cap. 19.
Judicassit, pro Judicaverit, antiquum. Cic. 3. de Legib. 6. Quum magistratus judicassit, interrogassitve, per populum multæ pœnæ certatio esto.

Judicātus, a, um. Partic. [διαιτηθείς] Cic. 4. Verr. 118. Atque ut aliquando de rebus ab isto cognitis judicatisque, & de judiciis datis dicere desistamus.
Judicatum facere, pro Parêre judicato, sive Persolvere quod judex dependendum esse pronuntiavit. Ulpian. l. 6. Si feriatis, D. de Feriis. Et quod aliter adversus ea judicium erit: nequis judicatum facere, neve solvere debeat: neve quis ad quem de ea re in jus aditum erit, judicatum facere cogat. Cic. pro Flacc. 48. Quum judicatum non faceret, addictus Hermippo, & ab hoc ductus est. Bud. conf. iudicatum.
Ne judicatum sit; pro Ne valeat sententia. Ulpian. l. ead. pr. de Feriis, Si feriatis diebus fuerit judicatum, lege cautum est ne his diebus judicium sit, nisi ex voluntate partium. Budæus. [An legit Ne judicatum sit?
Res judicata. Cic. pro Sull. 63. Status enim Reipub. maxime judicatis rebus continetur. V. Jurisconsultos.
Homo judicatus, pro Damnato. Liv. lib. 6. 14. Eximendo de nervo cives vestros, prohibendo judicatos, addictosque duci. Cic. lib. 2. de Orat. Qui judicatum duci videt. i. e. Condemnatum. Non. 2. 458.

Judicātum, i. n. [τὸ κριθὲν] Est (ut ait Cic. 2. de Invent. 68.) De quo jam ante sententia alicujus aut aliquorum constitutum est. Idem pro Flacc. 49. Frater meus pro sua æquitate prudentiaque decrevit, ut si judicatum negaret, in duplum iret. Conf. in ipso Partic. præced.

Judicāto, Adv. [προκρίτως] Gell. lib. 14. cap. 1. An ita serio judicatoque pronuntiaret.

Judicātio, ōnis. f. Cognitio, judicatus. Græce κρινόμενον, Latine Id de quo agitur. Cic. in Topic. 95. Idem 2. de Invent. 15. Quæstio in conjecturali eadem quæ judicatio. Quintil. lib. 3. cap. 8. Non licet tibi agere mecum: cognitor enim fieri non potuisti, judicatio est an potuerit. Budæus.
Judicatio, pro Judicandi facultate. Quintil. lib. 6. cap. 5. Consilium est ratio quædam alte petita, habensque in se & inventionem & judicationem.

Judicātus, ûs. m. [κρίσις] Judicatio, judicandi facultas. Cic. 12. Att. 19. De Cocceio & Libone quæ scribis, approbo: maxime quod de judicatu meo responsum sit.

Judicātrix, īcis. f. [κριτική] Quintil. lib. 2. cap. 17. Ars inventrix, & judicatrix, & enuntiatrix.

Judicatōrius, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Δικαστικόν, Judicatorium.

Judicatorium, i. n. Judicii locus. Gloss. Lat. Gr. Judicatorium, δικαστήριον.

Judicabilis, e. Adj. Mart. Capel. 5.

Jūdex, īcis. c. [κριτής, διαγνώμων, δικαστής] dicitur quasi Jus dicens populo: h. e. Juris & æquitatis minister. Varr. de L. L. 4. 7. Cic. pro Rosc. Amer. 84. L. Cassius ille, quem Pop. Rom. verissimum & sapientissimum judicem putabat, &c.
Neminem voluerunt majores nostri non modo de existimatione cujusquam, sed ne pecuniaria quidem de re minima esse judicem, nisi qui inter adversarios convenisset. Cic. pro Cluent. 120.
Acumen argutum judicis. Hor. de Arte Poet. 364.
Morum judex. Juven. 4. Sat. 12.
Callidus. V. callus.
Candidus. Hor. 1. Epist. 4. 1.
Corruptus. Hor. 2. Serm. 2. 8.
Gravis. Ovid. 3. Amor. 8. 56.
Iniquus. Ovid. 13. Met. 190.
Manipularis. V. manipulus.
Nummarius, Qui nummis corruptus fuit. Cic. 1. Att. 13. Insectandis, exagitandisque judicibus nummariis. conf. Suet. Domit. cap. 8.
Obnoxius gratiæ. V. obnoxius.
Optimus. V. bonus.
Privatus. Suet. Claud. cap. 14. i. e. Qui causas privatas & civiles dijudicat.
Pedaneus. V. pes.
Capere judicem. V. capio.
Citare judices. V. cito.
Cogendi judices inviti. V. invitus.
Constituere judicem de re aliqua. Cic. pro Domo 33.
Contorquere judicem ad lætitiam. V. lætus.
Dare judicem de re aliqua. Cic. 5. Verr. 152. De conventu nullum unquam judicem nec recuperatorem dedit.
Dicere ad judices. V. ad præposit.
Eligere judicem. V. paulo post, Sortiri judicem.
Facere iratum judicem adversario. V. ira.
Ferre alicui judicem. V. fero.
Ponere judicem. Cic. pro Sull. 50. Te enim existimo tibi statuisse quid faciendum putares, & satis idoneum officii judicem posuisse.
Præbere se judicem acrem vitiorum. Cic. 1. Off. 114. & 5. Fam. 2.
Sedere judicem, Judicare. Cic. pro Rabir. Post. 9. Accusavi de pecuniis repetundis, judex sedi, Prætor quæsivi, defendi plurimos.
Sedere judicem in aliquem, pro Judicare causam alicujus. Cic. pro Cluent. 105. A quibus si quis quæreret, sedissentne judices in C. Fabricium: sedisse se dicerent.
Sortiri judicem. Plin. in præf. Quamplurimum refert sortiatur aliquis judicem, an eligat.
Sumere judicem de re aliqua. Cic. 6. Fam. 4. Flavius noster de controversia quam habet cum Dyrrhachinis hæreditariam, sumpsit te judicem.
Judex, aliquando ipse Consul vocabatur. Liv. 3. 55.
Judex in genere, Quicunque de re aliqua judicabat. Sic, Judices in Certaminibus Musicis, Gymnicis &c. dicti sunt, Qui ludos moderabantur, & controversias ortas dirimebant. Suet. Neron. cap. 12. Citharæ coronam a judicibus ad se delatam adoravit. [Hi suo judicio victorem declarabant, præmiaque tribuebant. Græci κριτὰς τῶν ἀγώνων, & κυρίους τῆς ψήφου vocant. V. Ælian. 2. Var. 8. & 13.
Judex cognitionum sacrarum, Præfectus urbi, qui cognoscebat ex delegatione principis. Inscript. apud Gruter. p. 284. n. 8. MEMMIUS. VITRASIUS. ORFITUS. V. C. ITERUM. PRÆFECTUS. URBI. JUDEX. SACRARUM. COGNITION. TERTIUM.
Judex constitutionum sacrarum, Cui cura controversiarum commissa est, quæ ex constitutionum principis interpretatione ortæ sunt. Inscr. apud Gruter. p. 282. n. 3. ANICIUS. PAULLINUS. JUN. V. C. CONS. ORDINARIUS. ET JUDEX. SACRARUM. CONSTITUTIONUM.
Judex rerum, pro Æstimatore. Hor. 2. Serm. 7. 101.

— at ipse
Subtilis veterum judex & callidus audis.

Æquus æstimator & judex rerum. Cic. 3. de Fin. 6. V. æquus.
Judex, f. Ovid. 2. Met. 429.

— de cespite virgo
Se levat, & Salve numen, me judice, dixit.

Judicium, i. n. [κρίσις, διάγνωσις, διαδικασία, ψήφισμα] Legitimam contentionem significat, & disceptationem, quæstionem, sive litem. Cognitionem item, notionem, & existimationem sive opinionem. Cic. pro Cæcin. 6. Omnia judicia aut distrahendarum controversiarum, aut puniendorum maleficiorum causa reperta sunt.
Judicium capitis. Cic. 1. Tusc. 1. His & talibus rationibus adductus Socrates, nec patronum quæsivit ad judicium capitis, nec judicibus supplex fuit.
Judicium & Arbitrium. Cic. pro Rosc. Amer. 10. Aliud est judicium & arbitrium: judicium est pecuniæ certæ, arbitrium incertæ.
Capitale judicium. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Centumvirale. V. Centumvir, in centum.
Constupratum. V. constupro.
Corruptum. Quintil. lib. 2. cap. 12. V. corrumpo.
Damnatorium. V. damno.
Invidiosum. V. invideo.
Nummarium. V. numus.
Purum judicium, Sine exceptione. Cic. de Invent. lib. 2. 60.
Quadruplex judicium, idem quod Centumvirale. Plin. lib. 1. Epist. 18. ad Suetonium, Eram in quadruplici judicio. Idem 6. Epist. 33. ad Romanum, Femina splendide nata, nupta Prætorio viro, quadruplici judicio bona paterna repetebat. Sedebant judices centum & octoginta: tot enim quatuor consiliis conscribuntur. Stipatum tribunal; atque etiam

etiam ex superiore Basilicæ parte, quà feminæ, quà viri, & audiendi & visendi studio imminebant. Magna exspectatio. Secutus est varius eventus: nam duobus consiliis vicimus, totidem victi sumus. Quintil. lib. 12. cap. 5. Habuit Oratores ætas nostra copiosiores: sed quum diceret, eminere inter æquales Trachallus videbatur: ea corporis sublimitas erat, is ardor oculorum, vox quidem non ut Cic. desiderat, pæne tragœdorum, sed super omnes, quos ego quidem audierim, tragœdos. Certe quum in Basilica Julia diceret primo tribunali, quatuor autem judicia (ut moris est) cogerentur, atque omnia clamoribus fremerent, & auditum eum & intellectum, & (quod agentibus ceteris contumeliosum fuit) laudatum quoque ex quatuor tribunalibus memini.
Recuperatorium judicium. Cic. de Invent. lib. 2. 60.
Tacitum judicium. Cic. 4. Att. 15. Senatus decrevit, ut tacitum judicium ante comitia fieret, &c. Tacitum judicium vocat, Quod factum non ederetur. Hoc autem decrevit Senatus, ut qui nullo pudore prohiberentur ab effuso ambitu, largitionem omitterent: quum intelligerent futurum, ut irrita esset designatio, si damnati tacito judicio fuissent. Erat igitur ad cohibendam largitionis impudentiam quasi frenum quoddam taciti judicii timor.
Absolvere se judicio ab aliquo. V. ABSOLVO.
Accipere judicium, pro Defendere. Cic. pro Quint. 63. Fatetur enim libellos Alphenum dejecisse, vadimonium promisisse: judicium quin acciperet in ea ipsa verba, quæ Nævius edebat, non recusasse. Budæus. V. ACCIPIO.
Accipere judicium alterius dicitur ejus procurator. Cic. pro Quint. 64.
Adducere in judicium, Accusare. Cic. de Opt. gen. Orat. 20. Hunc igitur Ctesiphonem in judicium adduxit Æschines. Bud. V. ADDUCO.
Adesse judicio & ad judicium. V. ADSUM.
Adumbrare judicium. V. ADUMBRO.
Agi judicium dicitur. Plin. lib. 9. cap. 35.
Arcessere aliquem judicio. V. ARCESSO.
Auferre judicio. V. AUFERO.
Cadere in judicio, V. CADO.
Calent judicia. V. CALEO.
Circumveniri judicio. V. CIRCUMVENIO.
Claudere judicium militibus armatis. Quintil. lib. 4. cap. 2. Aut si Cn. Pompeius, qui propter aliquam gratiam judicium militibus armatis clauserat, tanquam adversus existimaretur. i. e. Ipsum judicum consessum & præsentes in judicio circumdederat armatis. V. Cic. pro Mil.
Committere judicium inter. Cic. pro Rosc. Amer. 11. Judicium inter sicarios hoc primum committitur.
Condemnari maturo judicio. V. MATURUS.
Conflare judicium. Cic. pro Rosc. Amer. 5.
Conflictari judicio. V. CONFLIGO.
Constituere in aliquem capitis judicium. V. CONSTITUO.
Contaminata judicia. Cic. 1. Verr. 70. ubi V. Ascon.
Conticuerunt judicia. Cic. in Pison. 26.
Contradictum judicium. Ulpian. in l. Quum de consuetudine. D. de legib.
Deducere rem aliquam in judicium. V. DEDUCO.
Deferre judicium a subselliis in rostra: i. e. A judicibus ad populum. Cic. pro Cluent. 6.
Dictare judicium. Paulus in l. actione. D. Pro socio.
Differre alicujus rei judicium. Quintil. 2. cap. 4.
Dare judicium: ut Dare actionem. Cic. 4. Verr. 30. Dubium nemini est, quin omnes omnium pecuniæ positæ sint in eorum potestate qui judicia dant, & eorum qui judicant. i. e. Prætoris & Judicum ab ipso datorum.
Dare judicium in aliquem. Cic. 3. Verr. 137. Et pro Flacc. 88. In Lurconis libertum judicium ex edicto dedit.
Edere judicium. Julian. in l. Si fine judice. D. Rem rat. haberi.
Emendare urbes judiciis. Quintil. in procem. lib. 1.
Exercere judicium Prætor dicitur. Cic. pro Cœl. 1. Omnibus negotiis intermissis, unum hoc judicium exerceatur.
Exercere judicia alicujus rei. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Fit judicium. Cic. pro Quint. 9. Prætor judicium prius de probro quam de re maluit fieri.
Intendere periculum judicii alicui. Cic. de Arusp. Resp. 1.
Judicare judicium inclytum. V. JUDICO.
Liberare judicio. Cic. pro Flacco 98. M'. Aquilium patres nostri, multis avaritiæ criminibus, testimoniisque convictum, quia cum fugitivis fortiter bellum gesserat, judicio liberaverunt.
Moliri corruptelam judicii. V. MOLIOR.
Occurrere ad judicium. Ulpian. in l. 2. §. 1. D. Si quis cautionibus, Si ad testimonium desideratus, ad judicium occurrere non potuit: erit ei subveniendum.
Opprimere judicio. V. OPPRIMO.
Perfundere judicio aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 80. V. PERFUNDO.
Perpetrare judicium. Tacit. 13. Ann. 27. Cujus jussu perpetratum ingenuitatis judicium erat.
Pronuntiare judicium. Cic. in Pison. 97. Tum tu ipse de te sententiam tulisse videris, tum judicium pronuntiavisti. Al. Ipse de te Fecisse videri pronuntiavisti.
Reddere judicium. Auct. ad Herenn. 19. Quod genus M. Drusus Prætor urbanus, quod cum hærede mandati ageretur, judicium redddidit, Sextus Julius non reddidit.
Reddere iterum judicium, De re judicata iterum judicare. Ter. Phorm. 2. 3. 57.

At tu qui sapiens es, magistratus adi,
Judicium de eadem causa iterum ut reddant tibi.

Rescindere judicium. Cic. Simulac tute cœperis tua judicia rescindere, &c. Conf. pro Planc. 30.
Silere judicia. Cic. in Pison. 32. Silentium perpetuum judiciorum ac fori.
Sistere judicio, vel in judicium. V. SISTO.
Sollicitare judicium alicujus donis. Ovid. 16. Epist. 80.
Subscribere judicium aliquo. V. SUBSCRIBO.
Tollere judicia. Cic. de Provinc. Conf. 46.
Venire ad judicium, vel in judicium. Ulpian. in l. 1. §. Dolum. D. de eo per quem factum erit, quo minus quis in judicio sistat. Si quis venienti ad judicium aliquid pronuntiaverit triste, propter quod is necesse habuerit ad judicium non venire. Paulo post: Si ex stipulatu conveniatur de pœna, quod ad judicium venerit. Julian. in l. 3. eod. tit. Si a fidejussore quinquaginta stipulatus fuero, si in judicium non venerit, petiturus a reo centum: & dolo Sempronii factum fuerit, ne in judicium reus veniat: centum a Sempronio consequar, tanti enim mea interfuisse videtur: quia si venisset in judicium, actio mihi centum adversus eum competebat.
Vocare in vel ad judicium. Cic. pro Corn. Balb. 1.
Judicium, Mens, sententia, existimatio.
Acre judicium. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Acre & certum. Cic. 3. de Orat. 181.
Cælestia judicia. Quintil. in procem. lib. 4.
Circumspectum judicium. V. CIRCUMSPICIO.
Firmius judicium. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Firma jamque extra periculum posita judicia. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Grave judicium subire. Claud. in præf. de Bell. Get. 10.
Intelligens judicium. V. INTELLIGO.
Liberale judicium. Quintil. lib. 6. cap. 3. V. LIBER.
Limatum & politum judicium. Cic. 7. Fam. 34.
Nonnullum de suo ingenio judicium fieri. V. NONNULLUS.
Peracre judicium. V. PERACER.
Prudens sincerumque judicium semper fuit Atheniensium. Cic. in Orat. 25.
Subtile judicium. Hor. 2. Epist. 1. 243.
Sincerum & subtile judicium. Cic. 15. Fam. 6.
Varia sunt judicia: ut in Græcis. Cic. in Orat. 36.
Varia sunt hominum judicia, variæ voluntates. Plin. 1. Epist. 2. ad Cornel. Tacit.
Cadere sub judicium. V. CADO.
Confirmare judicium. Cic. Nunc meum judicium multo magis confirmo, &c.
Facere judicium de aliquo, sive de re aliqua. Cic. 7. Att. 33. Mihi venit in mentem multum fore sermonem, me judicium jam de causa publica fecisse. Idem 11. Fam. 29.
Falli judicio. Quintil. lib. 2. cap. 4. Ita & ingenio gaudebant, & judicio non fallebantur.
Fecit vestrum judicium, i.e. Vobis judicandi copiam dedit. Ter. Heaut. prol. 12.
Flectere judicium suum. Cic. 16. Fam. 19. Si flexerit adversus alios judicium suum, quod tanta firmitate ac magnitudine direxit in exturbando Antonio. V. FLECTO.
Habere judicia populi, Testimonia benevolentiæ. Cic. 1. Philipp. 36. Et populi quidem Romani judicia multa ambo habetis.
Habere judicium de aliquo. Cic. 14. Att. 13. Si bonitas tua responderit judicio meo, quod semper habui de te, gaudebo.
Habere judicium de; aliter. Cic. pro Planc. Tum hercle me confitear non judicium aliquod habuisse de Reip. utilitate. i. e. Nihil respexisse Remp.
Interponere judicium suum. Cic. 8. Att. 3. Scripsique sedatiore animo, nullum meum judicium interponens, sed exquirens tuum.
Interponere alicui rei suum judicium. Quintil. lib. 1. cap. 7. Judicium autem suum grammaticus interponat his omnibus.
Mutare judicium. Sallust. Jug. cap. 4. Profecto existimabunt, me magis merito, quam ignavia judicium animi mutasse.
Ostendere judicium. Quintil. lib. 9. 4.
Permittere omnia judicio alterius. V. PERMITTO.
Perpendere acri judicio aliquid. Lucret. lib. 2. 1041.
Præbere judicia alicujus rei. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Præditus judicio minus firmo. Cic. in Orat.
Stare suo judicio. Cic. 3. Off. 110. Non enim suo judicio stetit, sed susceperat causam, ut esset judicium Senatus.
Subire judicium grave. Cic. 1. de Orat. 125.
Subjicere se alicujus judicio. Ter. Phorm. 5. 8. 56.
Sum. Meum judicium fuit, Ita existimavi. Cic. 1. Tusc. 1. Sed meum semper judicium fuit, omnia nostros aut invenisse per se sapientius quam Græcos, aut accepta ab illis fecisse meliora.
Non meum judicium est, pro Non meum est judicare. Gell. libri 1. cap. 18. in fine. H. St.
Meo judicio. Cic. de Clar. Orat. 32. Intraque parietes aluit eam gloriam, quam nemo quidem, meo judicio, est postea consecutus. i. e. Opinione mea, sive quantum judicare possum, & ut sentio.
Judicium, Bona existimatio. Cic. 2. de Lege Agr. 1. Quare dignus vestro summo honore judicioque sim. Sic fere de Promotione ad honores.
Opinio populi & judicium intelligentium. Cic. de Clar. Orat. 190. Qui vulgi opinione disertissimi habiti sint, eosdem intelligentium quoque judicio fuisse probatissimos.
Emereri hominum judicium. Quintil. in procem. lib. 4.
Judicia. Satis est obscura & perturbata judiciaria cognitio, itaque studiosis utile futurum putamus, si quæ legendis veterum libris observavimus afferantur, sic enim aut tota res patebit, aut certe minus obscura videbitur. Ac primum illud ponam, decem leges a me esse notatas, quæ diversis temporibus Romæ de judiciis latæ sint, Semproniam, Serviliam, Liviam, Plotiam, Corneliam, Vatiniam, Aureliam, Pompeiam, Juliam, Antoniam: quibus de singulis agendum est. Ante C. Sempronii Gracchi tribunatum soli senatores, vetustissima, ut opinor, Romuli lege, judicabant. exceptis caussis, in quibus de pecuniis ob judicandum captis ageretur, nam de his ad equites quæstio pertinebat, idque non antiquum fuisse, sed tributum esse equestri ordini ætate Ti. Sempronii Gracchi, Tiberii & C. patris, qui etiam senatum, quod id fieri passus esset, reprehenderit, cum futuras ex eo publicas discordias calamitatesque prædiceret; Appianus historiæ suæ libro 1. scriptum reliquit. C. Gracchus, Tiberii filius, Tribun. pleb. Cn. Domitio Ahenobarbo & C. Fannio Nepote coss. legem tulit, quam paucis ante annis frater ejus Tiberius ferre conatus erat, ut equites soli judicarent, sic enim ex Velleio, Pediano, Appiano, Cicerone ipso cognoscitur. Postea Q. Servilius Cæpio consul, qui postea cum Cimbris male pugnavit, legem rogavit, ut cum equitibus, qui antea lege C. Gracchi soli judicaverant, etiam senatores judicarent: hanc tamen legem, quam & Cassiodorus, & Obsequens, & Cicero ipse latam significant, non multo post esse abrogatam, ex eo suspicor, quod paucis post annis C. Norbanum, qui accusante Cæpione damnatus erat, non ab equitibus & senatoribus, sed a solis equitibus esse judicatum, Cic. 2. de Oratore 199. declarat his verbis,

Animos

Animos equitum Romanorum, apud quos tum judices cauſſa agebatur, ad Q. Cæpionis odium, a quo erant ipſi propter judicia abalienati, renovabam, atque revocabam. Facit etiam mecum illa ratio, quod, quum M. Livius Druſus Tribunus pleb. Philippo & Cæſare coss. legem tulerit, ut cum equitibus ſenatores judicarent; quod proxime, cum de Lege Livia agetur, probabimus: manifeſtum eſt, ſolos equites ante Druſi tribunatum judicaſſe. Præterea, ſcriptum eſt apud Ciceronem in oratione pro C. Cornelio, [p. 1795. Verburg.] non ante legem Plotiam ſenatores cum equitibus judicaſſe, at, legem Plotiam, Pompeio Strabone & Porcio Catone coss. latam eſſe, Pedianus docet (in Orat. pro Corn. ad fin.) ex quo, legis Serviliæ de communicandis inter equites & ſenatores judiciis nullam habitam eſſe rationem, ac ne Liviæ quidem, quæ id ſanxit, facile eſt cognoſcere. Poſt Cæpionem M. Livius Druſus tribunus pleb. ejus Druſi filius, quo Tribuno pleb. ad labefactandam C. Gracchi potentiam ſenatus uſus erat, L. Marcio Philippo Sex. Julio Cæſare coss. tulit ad populum ut cum equitibus ſenatores cauſſas cognoſcerent, cujus legibus, Philippo conſule referente, S. C. ſublatis, in eundem, quo antea fuerat, ſtatum re judiciaria reſtituta, ſoli equites ex lege Gracchi judicarunt. Anno deinde interjecto, M. Plautius Silanus Tribun. pleb. Cn. Pompeio Strabone, L. Porcio Catone coss. qui fuit annus belli Italici ſecundus, tulit ad populum, ut ſingulæ tribus e ſuo numero quinos denos, per annum judicaturos, ſuffragio crearent, quo factum eſt, ut ſenatores quoque in eo numero eſſent, & quidam etiam ex ipſa plebe. Poſt victor Sulla, dictator primus Reip. conſtituendæ cauſſa factus, infenſus equitibus, quia pro Cinnanis partibus ſteterant, legem tulit, ut nemo, niſi qui ſenator eſſet, judicare poſſet, quod ante C. Gracchi tribunatum fieri ſolitum eſſe diximus. Sulla mortuo, quod ille ſanxerat, per annos XI ſervatum eſt, hoc eſt uſque ad Cn. Pompeii & C. Craſſi primum conſulatum: quo anno L. Aurelius Cotta prætor populum rogavit, populuſque juſſit, ut tres ordines, ſenatores, equites, tribuni ærarii ſimul judicarent, tametſi, & centurionibus aditum ad res judicandas patuiſſe hac ipſa lege, & ſequentibus duabus, de quibus dicemus, Pompeia, & Julia, cenſu tamen præfinito, Cic. docet in Philippica I. 20. videtur autem Paterculus, niſi mendoſi libri ſunt, neque tempus, neque ſententiam hujus legis perfecte noviſſe: qui lib. 2. cap. 32. legem a Cotta latam per id tempus ſignificet, quo Gabinius Tribunus pleb. rogationem tulit, ut Pompeius contra piratas ſummo cum imperio mitteretur, quod falſum eſſe conſtat. nam Gabinius biennio poſt Pompeii conſulatum, hoc eſt Piſone & Glabrione coss. eam legem tulit: quod & Velleius ipſe (2.31.) afferit, & inde facile licet exiſtimare, quod, abſoluto bello piratico, ſtatim C. Manilius Tribunus pleb. tulit ad populum, ut Mithridaticum bellum Pompeio mandaretur, id Plutarchus Velleiuſque (2.33.) confirmant. Maniliam autem legem Cicerone prætore latam eſſe, luculenta ipſius oratio declarat, porro Ciceronem geſſiſſe præturam Lepido & Tullo coss. qui fuit annus poſt Piſonis & Glabrionis conſulatum proximus, quis eſt qui ignoret? teſtem habemus Pedianum, (in pr. Cornelianæ) ut alia, quæ (id) facile probarent, argumenta prætermittam. tulit igitur de piratico bello rogationem Gabinius tribun. pleb. Piſone & Glabrione coss. at Cotta, quum rogationem de judiciis eo anno tulerit, quo deſignatus ædilis Cicero Verrem accuſavit, defendente Hortenſio conſule deſignato; plane videtur eo anno tuliſſe, quo Pompeius & Craſſus conſules fuerunt, quod aperte Dio narrat. Hoc de tempore, quod ad ſententiam attinet; non video, qui probari poſſit id, quod idem narrat, Cottam judicandi munus inter equites & ſenatum æqualiter eſſe partitum, quum eam poteſtatem non his modo, ſed præterea tribunis ærariis eſſe permiſſam, ſexcenti loci demonſtrent: niſi forte illud, (libenter enim tueor antiquitatem) Æqualiter inter utrumque ordinem partitus eſt, ideo Paterculus dixit, ut ſignificaret, non ſolum ſenatum, ut antea, ſed equeſtrem pariter ordinem poſt legem Aureliam judicaſſe: ut ærarios tribunos, qui deinde cum ſenatoribus & equitibus judicarunt, etſi non nominavit, non tamen excluſiſſe videatur. quo modo & Cic. lib. 5. in Verrem 177. locutum videmus. ait enim, quum Cottæ legem ſignificet: Judicium de judicibus, & de te futurum eſt: at quo tempore futurum eſt? &c. nempe eo, quum populus Rom. aliud genus hominum, atque alium ordinem ad res judicandas requirit: nempe ea lege de judiciis judicibusque novis promulgata, &c. Alium ordinem, dixit, quum tamen non uno de ordine, ſed de tribus, hoc eſt de ſenatoribus, equitibus, tribunis ærariis in ea lege mentio fieret. Eodemque modo, quum cenſorum judicia reſciſſa eſſe judicum ſententiis, ſignificare vellet, in oratione pro Cluentio (121.) loquutus eſt. Senatores, inquit, equiteſque Romani in compluribus jam reis, quos contra leges pecunias accepiſſe ſubſcriptum eſt, ſuæ potius religioni, quam cenſorum opinioni, paruerunt. & in Divinatione: (8.) Judiciorum levitate ordo quoque alius ad res judicandas poſtulatur. Pedianus etiam in commentario 2. orationis in Verrem, (2.) Cottam, inquit, prætorem ſignificat, qui legem promulgarat de reſtituendis equeſtri ordini judiciis. quum tamen Cottæ lex non de uno equeſtri ordine, ſed de ſenatoribus, equitibus, tribunis ærariis mentionem faceret. Plutarchus etiam in Pompeio judicia ad equites, ait, eſſe tranſlata: quum tamen lege Cottæ inter tres ordines eſſent communicata. Quod ſi quis putat in uno ordine, quem Cicero ad res judicandas requiri ſignificat, ſimul cum equitibus tribunos ærarios intelligi: opinione fallitur. nam ſenatores, equites, tribuni ærarii, non ordines duo, ſed tres a ſcriptoribus antiquis appellantur. itaque Pedianus in commentario Cornelianæ, (non longe a pr.) L. Cotta, inquit, lege ſua judicia inter tres ordines communicavit, ſenatum, equitem, tribunos ærarios: & in commentariis duarum orationum, in Piſonem, in extremo; pro Milone, in principio. Lex Vatinia ſecuta eſt. tulit enim eam, ut opinor, P. Vatinius tribunus pleb. Cæſare & Bibulo coss. qua ſententia, nondum invenire potui: Sed fuiſſe popularem, quum Vatinius ſenatum, ſenatus illum vehementer oderit, facile poſſum exiſtimare. Lex Pompeia, quam tulit Cn. Pompeius Magnus in conſulatu II, nihil ab Aurelia de tribus ordinibus diſcrepabat, (nam poſtea de tribus ordinibus judicantibus exempla multa ſunt, maximeque apud Pedianum) ſed ex ampliſſimo cenſu, e centuriis legi judices jubebat. Julia, quam C. Julius Cæſar, rerum potitus, tulit, judicia ad duo genera judicum redegit, equeſtrem ordinem, ac ſenatorium: tribunos ærarios, quod erat tertium, ſuſtulit. (Suet. Jul. c. 41.) Antonia conſularis, M. Antonii, qui Triumvir fuit, hoc ſanxit, ut ad duas judicum decurias accederet tertia e centurionibus, hoc eſt, ut cum equitibus, & ſenatoribus (tertium enim ordinem, tribunos ærarios lex Julia ſuſtulerat) centuriones judicarent; quod genus hominum ne ſuperiores quidem leges, Julia, Pompeia, Aurelia, judicandi jure excluſerant; ſed præſcripſerant, quo cenſu eos eſſe oporteret: ſicuti ſenatoribus quoque, & equitibus & tribunis ærariis cenſus erat præfinitus: quum in judice, ut ait Cic. (Philipp. I. 20.) & fortuna ſpectari deberet, & dignitas. Antonii vero lex plus æquo impudens & diſſoluta, quæ rationem cenſus nullam habuit, omnibus, quicunque ordinem duxiſſent, judicandi poteſtatem permiſit. atque hanc Antonii legem de tribus decuriis non eſſe abrogatam, quum ille hoſtis judicatus eſt, quum ejuſdem legem de ſacerdotiis abrogatam eſſe videam, e Suetonio cognoſcitur: qui in Auguſto (c. 32. extr.) ita ſcripſit: Ad tres judicum decurias quartam addidit, ex inferiore cenſu, quæ ducenariorum vocaretur, judicaretque de levioribus ſummis. Hæc de ordine judiciorum, pro variis legibus, vario.

De numero autem judicum, lex Gracchi CCC fecit, omnes ex equeſtri ordine, totidem, quod antea ſenatores judices fuerant: lex Druſi CCC equites, & CCC ſenatores, numero pari: lex Plautii DXXV: juſſit enim ex ſingulis tribubus, quæ XXXV erant, quinos denos creari: lex Sullæ CCC omnes ex ordine ſenatorio. lex Aurelia cum lege Sullæ de numero, ut opinor, congruebat, quum in ordinibus diſcreparet. nam libro Epiſt. Fam. 8. (Ep. 8.) de judicibus CCC, quum lex Aurelia ſervaretur, mentionem fieri video. quod ſi ita eſt, auctum deinde numerum eſſe lege Pompeii, vere dicemus: quia Velleius (lib. 2. cap. 76. pr.) avum ſuum inter CCCLX a Pompeio lectum eſſe narrat, eundemque numerum Plutarchus in Pompeio tradidit. lex Cæſaris, quum de tribus ordinibus unum, ut diximus, ſuſtulerit; numerum ſimul judicum, ut ego ſentio, commutavit. lex Antonii quum tertiam decuriam addiderit; ſatis liquet, eorum, qui res judicarent, ampliorem numerum eſſe factum, quem rurſus & ab Auguſto eſſe auctum, quum ad tres decurias quartam addidit, facile cognoſcitur.

De judicum ætate legem fuiſſe, ne quis intra XXX ætatis annum judicaret, facile poſſum ex eo conjicere, quod Suetonius de Auguſto ſcripſit: Judices a XXV ætatis anno elegit, id eſt quinquennio maturius, quam ſolebant. Calliſtratus quidem juriſconſultus, (l. 41. D. de recept. qui arbitr.) lege Julia cautum eſſe, ait, ne minor annis XX judicare cogeretur, neve minorem annis XX compromiſſarium judicem liceret eligere. Sanxit idem eadem lege, ut opinor, de numero patronorum. nam ante L. Domitii Ahenobarbi & Ap. Claudii Pulchri conſulatum, raro quiſquam pluribus, quam quatuor, patronis uſus erat: his conſulibus M. Scaurum, de repetundis accuſatum, ſex defenderunt. eoque progreſſa res eſt, ut eadem cauſſa poſt bella civilia nonnunquam a duodecim patronis ageretur. cui licentiæ, ut in Pediano (in princ. or. pro M. Scauro) ſcriptum eſt, C. Cæſar dictator lege modum impoſuit. Et fortaſſe idem Cæſar, qua in lege de numero patronorum, in eadem tulit de ratione judicandi; quod Gellius libro 14. capite 2. ſignificare videtur his verbis: Atque in rerum quidem diffiſſionibus, comperendinationibuſque, & aliis quibuſdam legitimis in rebus ex ipſa lege Julia, & ex Sabini Maſſurii, & ex quorundam aliorum juriſperitorum commentariis commoniti ſumus. Legimus etiam apud Priſcianum (lib. 18. fol. 225. a. Aldi.) de lege Lætoria, quæ minorem annis XXV ſtipulari vetabat.

Addatur aliquid de perſonis, quæ facinus judicare poſſent, & de cauſſis, in quibus poſſent, tum de indiciis, deque teſtimonii dicendi poteſtate. ac primum illud ponatur, Legibus eos jure judicandi non eſſe excluſos, quos ignominia cenſores notaſſent. id Cicero ſignificat his verbis in oratione pro Cluentio, (120.) In omnibus legibus, quibus exceptum eſt, de quibus cauſſis aut magiſtratum capere non liceat, aut judicem legi, aut alterum accuſare, hæc ignominiæ cauſſa prætermiſſa eſt. timoris enim cauſſam, non vitæ pœnam in illa poteſtate eſſe voluerunt. Et ibidem, paulo poſt: Prætores urb. qui jure debent optimum quemque in ſelectos judices referre, nunquam ſibi ad eam rem cenſoriam ignominiam impedimento eſſe duxerunt. Poſtea tamen inductum video lege Julia, ut ſenatu moti judicare non poſſent quod & lege Caſſia, de ſenatoribus, traditum eſt; & Paulus quoque, ut proxime docebimus, ſignificat. Turpi autem judicio damnatis ademptam eſſe judicandi poteſtatem, idem Cicero in eadem oratione, paulo ante, (119.) demonſtrat. Quod ſi, inquit, illud judicium putaretur: ut ceteri, turpi judicio damnati, in perpetuum omni honore, ac dignitate privantur; ſic hominibus ignominia notatis, neque ad honorem aditus, neque in curiam reditus eſſet. Turpia vero, famoſaque judicia erant, Calumniæ, Prævaricationis, Furti, Vi bonorum raptorum, Injuriarum, De dolo malo, Pro ſocio, Mandati, Tutelæ, Depoſiti, & alia quædam a Juliano memorata digeſt. lib. 3. (l. 1. de his, qui not. inf.) Famoſos etiam, non minus, quam qui turpi judicio damnati eſſent, Pegaſus & Nerva filius eos judicarunt, qui quæſtus cauſſa in certamina deſcendiſſent, aut propter præmium in ſcenam prodiiſſent. athletas autem, quia ludicram artem non facere, ſed virtutis gratia exerceri viderentur, infamia liberabant Sabinus & Caſſius. quæ ſcripta ſunt apud Ulpian. (l. 2. fin. tit. eod. & l. 4. Athlet.) Præterea, quum ab eodem ita traditum ſit libro digeſt. 48. (l. 4. Is qui. D. de accuſ. & inſcript.) Is, qui judicio publico damnatus eſſet, eum jus accuſandi non habuiſſe, niſi ſi liberorum, vel patronorum ſuorum mortem, vel rem ſuam exſequeretur; conſentaneum videri poteſt, eundem judicandi munere excluſum, quanquam ad rationem accedit auctoritas. nam ita ſcriptum poſtea comperi apud Marcellum juriſconſultum. Omnes etiam de vi privata damnatos, judicare lex Julia prohibebat. qua de re Marcianus his verbis lib. digeſtorum 48. (l. 1. pr. ad l. Jul. de vi priv.) De vi privata damnati pars tertia bonorum ex lege Julia publicatur: & cautum eſt, ne ſenator ſit, aut decurio, aut ullum honorem capiat; neve in eum ordinem ſedeat, neve judex ſit. Huc illa pertinent, quæ tradita ſunt a Paulo juriſconſulto: (l. 12. cum prætor. §. 2. non autem. D. de judiciis.) quæ ſervata credimus etiam reip. temporibus; nihil enim a

jure, aut æquo dissentiunt. Quidam, inquit, lege impediuntur, ne judices sint; quidam moribus: quidam natura. natura, ut surdus, mutus, & perpetuo furiosus, & impubes, quia judicio carent: moribus, ut feminæ, & servi; non, quia non habeant judicium, sed quia receptum est, ne civilibus fungantur officiis: lege, qui senatu motus est. qui vero possunt esse judices, nihil interest, in potestate, an sui juris sint. Cum Judicibus recte conjungentur Testes. itaque subscribemus ea, quæ de testimonio dicendo idem Paulus (l. 4. lege Jul. D. de testib.) tradidit. Lege, inquit, Julia, & Papia judiciorum publicorum cavetur, ne cui invito denuntietur, ut testimonium dicat adversus socerum, generum, vitricum, privignum. Cassius etiam Longinus, cujus libri non exstant; sed eorum testimonio Marcianus digest. lib. 1. utitur; putabat, ei, qui ob turpitudinem senatu motus, nec restitutus esset, non licere neque judicare, neque testimonium dicere: quia lex Julia repetundarum ea fieri vetaret. Calumniæ damnatis publico judicio quid licuerit, satis aperte Papiniani præclara sane verba demonstrant. (l. 13. quæsitum. D. de testib.) Quæsitum, inquit, scio, an in publicis judiciis calumniæ damnati testimonium judicio publico perhibere possint. sed neque lege Rhemmia prohibentur: & leges Juliæ de vi, & repetundarum, & peculatus, eos homines testimonium dicere non vetuerunt. veruntamen, quod legibus omissum est, non omittetur religione judicantium: ad quorum officium pertinet, ejus quoque testimonii fidem, quod integræ frontis homo dixerit, perpendere. Mulieribus quoque videtur licuisse testimonium dicere: si quidem non licuisse de adulterio damnatis, Paulus indicat (l. 18. ex eo. D. de testib.) his verbis: Ex eo, quod prohibet lex Julia de adulteriis testimonium dicere condemnatam mulierem, colligitur, etiam mulieres testimonium in judicio dicendi jus habere. Dictum est de judicio, & testimonio: superest de Indicio. Senatori indicium profiteri salvis legibus non licebat. aliis impunitas dabatur, nec tamen omnibus in caussis, sed proditionis, majestatis, & si quid hujusmodi: in caussa repetundarum non dabatur: itaque nec per indices agi solitam esse legimus. Non est ab hoc genere aliena Memmia lex: quæ, si vocarentur in judicium ii, qui reip. caussa abessent, eorum recipi nomina vetabat. itaque C. Cæsar, quum in provinciam, peracto consulatu, abiisset, & ab L. Antistio tribuno pleb. Romæ appellatus esset, appellato collegio obtinuit, ne, cum reip. caussa abesset, reus fieret. (Suet. Jul. c. 23.) Non abhorret a legibus de judiciis lex illa, quam C. Calpurnio Pisone, M. Acilio Glabrione coss. C. Cornelius tribunus pleb. tulit, Ut prætores ex edictis suis perpetuis jus dicerent: quum antea, ut quisque avaritia, aut ambitione ducebatur, varie jus dicere consuessent. de quo scriptum est apud Pedianum in commentario Cornelianæ. (in principio) Sortiebantur autem judices de tribus ordinibus, id est Senatoribus, equitibus, tribunis ærariis, primum quæstores urb. deinde prætor urb. ita fiebat, ut non modo prætorii, verum etiam consulares interdum una cum iis, qui nullos gesserant magistratus, judicarent. Dies autem, quos reo prætor dabat, ut adesset in judicio, decem erant. Sic lib. 2. ad Quintum fratrem: (Ep. 13. pr.) Decimus erat Cœlio dies, &c. Et Pedianus in commentario Cornelianæ, (ibidem) Quum inquit, L. Cassius prætor decimo die, ut mos est, reum adesse jussisset, eoque die ipse non affuisset: circumventi sunt ante tribunal ejus accusatores a notis operarum ducibus. Ex P. Manutii libro de Leg. Rom. & ex Comm. ad Q. frat.

JUDICIĀLIS, e. Adj. [κριτικὸς, δικαστικὸς] Quod ad judicium pertinet
Annus judicialis. V. ANNUS.
Judiciale genus dicendi. Cic. 1. de Invent. 7. Judiciale est quod positum in judicio habet in se accusationem & defensionem, aut petitionem & recusationem. Idem 2. Att. 1. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Causæ judiciales. Auct. ad Herenn. 2. 26.
Regnum judiciale. V. Regnum, in REGO.
Suppressiones judiciales. Cic. pro Cluent. 68.
Molestia judicialis. Cic. 13. Att. 6.

JUDICIALITER, Adv. Sidon. 5. Epist. 15.

JUDICIARIUS, a, um. Adj. [δικαστικὸς] Quod ad judicem, sive judicium pertinet.
Controversiæ judiciariæ. Cic. 3. Verr. 5. Ut finis aliquando judiciariæ controversiæ constitueretur.
Dies judiciarii. Capitol. in M. Antonino, Fastis dies judiciarios addidit. i. e. Alios dies judiciarios. H. St. Exstant cap. 10.
Lex judiciaria. Cic. in Pison. 94. Ecquid vides, ecquid sentis, lege judiciaria lata, quos posthac judices simus habituri?
Quæstus judiciarius. Cic. pro Cluent. 72. Hic ille planus improbissimus, quæstu judiciario pastus, &c.
Res judiciaria. Cic. 4. Verr. 31.
Judiciariæ rei singularem diligentiam adhibuit. Capitol. in M. Antonino. H. St. V. cap. 10.

JUDICIŎLUM, i. n. dimin. Ammian. 27. 11. Juste an secus non est judicioli nostri.

I V E

IVERNIA, ['Ιουερνία] vulgo *Ireland*: Anglorum regi paret. Ptolemæus lib. 2. cap. 2. Ierna Straboni; Cæsari Hibernia; Plinio, Melæ & Juvenali Juverna dicitur. Juven. 2. Sat. 158. — arma quid ultra
Litora Juvernæ promovimus, & modo captas
Orcadas, &c. Claudian. 4. Cons. Honor. 33.
Scotorum cumulos flevit glacialis Ierne. conf. IUVERNA.

J U G

JUGALIS, JUGAMENTUM, JUGARIUS, JUGATUS. V. JUGUM.

JŪGĔRUM, i. n. [πλέθρον, πλέθρον] vel nominativo JUGER, dat. Jugero, accus. & voc. Jugerum, abl. Jugero & jugere. Et pluraliter, nom. accus. & voc. Jugera, gen. Jugerum, dat. & abl. Jugeris vel jugeribus.
Jugerum vocabatur (inquit Plin. lib. 18. cap. 3.) Quod uno jugo boum in die exarari posset. Columel. lib. 5. cap. 1. dicit Gallos semijugerum, *arepennem* vocare. Varro lib. 1. de R. R. cap. 10. In Hispania ulteriore metiuntur jugis: in Campania versibus: apud nos in agro Romano ac Latino jugeris. Jugum vocant Quod juncti boves uno die exarare possint. Versum dicunt, Centum pedes quoquoversum quadratum. Jugerum, Quod quadratos duos actus habeat. Tibull. lib. 2. 3. 46.
Ut multo innumeram jugere pascat ovem. Juven. 9. Sat. 60.
Quantum erat exhausti lumbos donare clientis
Jugeribus paucis. Cæs. 1. Bell. Civil. 17. Militibus in concione agros ex suis possessionibus pollicetur, quadraginta in singulos jugera. Cic. 2. Att. 16.
Jugerum dictum est ab eo quod erat junctum. Columel. lib. 5. cap. 1. Hoc duplicatum facit jugerum: & ab eo quod erat junctum, nomen jugeri usurpavit. De actu quadrato loquitur.
Arat falerni mille fundi jugera. Hor. Epod. 4. 13.
Jejuna soli jugera. Sen. OEth. 2.

JUGERĀLIS, e. Adj. ut, Tabula jugeralis. Pallad. 3. 9.

JUGERĀTIM, Adv. [κατὰ πλέθρα] Per singula jugera. Columel. lib. 3. cap. 3. Ut primæ vineæ centenas amphoras jugeratim præberent.

JUGERĀTIO, ōnis. [ζυγάκιον Gloss. Lat. Gr.] Delimitatio per jugera. Auct. de Limit. Frontin. de Colon. V. Rigalt. Gloss. & Gœs. Indic. de Re Agr.

JUGIS, V. JUGUM.

JUGLANS, andis. f. quæ & Nux juglans dicitur [κάρυον βασιλικὸν, διὸς βάλανος] Nonnulli a Juvando & Glande appellatam putant. Alii quasi Jovis glandem existimant vocatam: quod hæc arbor nuces habeat suaviori sapore, quam glandes. V. Plin. lib. 15. cap. 22. Cic. 5. Tusc. 58. Instituitque ut candentibus juglandium putaminibus barbam sibi & capillum adurerent. V. Serv. ad Virg. 8. Ecl. 30. Isidor. Orig. 17. 7. & Varr. de L. L. 4. 21.

JUGO, V. JUGUM.

JŬGŬLA, [ἄστρον Ὠρίωνος Gloss. Lat. Gr.] Stella Orion, quod amplior sit ceteris, quasi nux juglandis, inquit Festus. Sed aliter existimat Varro de L. L. 6. 3. Aliter Isidorus Orig. 3. 70. Manil. 5. 175.
Consurgunt Jugulæ quibus aspirantibus orti. Plaut. Amph. 1. 1. 119.
Neque Jugulæ, neque Vesperugo, neque Virgiliæ occidunt.

JŬGŬLUS, i. m. & JUGŬLUM, i. n. [δειρὴ, αὐχὴν] dicitur Anterior pars colli, unde vox halitusque procedit: a Jungo, quod per eam pectori caput jungatur. Quintil. Declam. 9. Jam præbendus erat jugulus, & fundenda vita cum sanguine. Cornel. Cels. lib. 8. cap. 8. A dextro jugulo si id fractum est, ad alam sinistram: a sinistro, ad dextram. Cic. de Fato 10. Quod jugula concava non haberet. [Jugula Celsus appellat ipsas Claviculas, ut nunc appellant. V. lib. 8. cap. 1. Et de his fortasses etiam Tullius intelligi voluit. Formam habent parvi Jugi, unde & nomen, prima brevi. Inde & neutraliter rectius effertur.
Accipit ensem jugulo. Virg. 10. Æn. 907.
Confodiam jugulum senilem. Lucan. lib. 3. 743. Al. Senile.
Cruentavit tecta aperto jugulo. Ovid. 8. Epist. 53.
Demittere cruorem jugulis. Virg. 4. Georg. 542.
Dare jugulum cultris. Ovid. in Ibin, 106.
Dare jugulum, & Petere jugulum. Cic. pro Milon. 31. Quod si ita putasset, certe optabilius Miloni fuit dare jugulum P. Clodio non semel ab illo, neque tum primum petitum, quam jugulari a vobis, quia se illi non jugulandum tradidisset.
Ferire jugulum dixerunt veteres, pro Interficere.
Intenta tela jugulis civitatis, pro Imminenti mortis periculo. Cic. in Pison. 5. Ego tela extremo mense Consulatus mei intenta jugulis civitatis de conjuratorum nefariis manibus extorsi.
Ostentare jugulum pro capite alicujus, Velle se objicere periculo capitis pro vita alterius. Cic. 1. Att. 13. Me vero teste producto, credo te ex acclamatione Clodii advocatorum audisse, quæ consurrectio judicum facta sit, ut me etiam circumsteterint, ut aperte jugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarint.
Petere jugulum, in agendis causis tunc dicitur orator, quando quod est potentissimum, id invadit, ac premit validissime adversarium, videturque illum jugulare argumentis, perinde ac vibratis telis. Quintil. lib. 8. cap. 6. Nam illa agendis causis jam detrita, pedem conferre, & jugulum petere, & sanguinem mittere, inde sunt, nec offendit tamen.
Resolvere jugulum ferro. Ovid. 6. Met. 643.
Resolvere jugulum mucrone. Ovid. 1. Met. 227.
Per jugulum redeuntia verba. H. St.

JUGULARIS, e. Adj. ut, Vena jugularis [σφαγῖτις] apud Medicos.

JUGŬLO, [σφάζω, σφάττω] āre. Inferre mortem, & veluti abscisso jugulo vita privare. Cic. pro Quint. 51. Jugulare civem ne ipse quidem quisquam bonus vult.
Medio jugulaberis ense. Ovid. 12. Met. 484.
Homines jugulare. Hor. 1. Epist. 2. 32.
Pecudes jugulant. Virg. 12. Æn. 214.
Jugulatus ab Achille. Ovid. 12. Met. 81.
Jugulare hominem suis verbis, h. e. Convincere. Ter. Eun. 3. 1. 27.
Pulchre mehercle dictum, & sapienter: papæ,
Jugularas hominem. Sic apud Cic. 7. Verr. 166. Omitto ac negligo cetera, sua confessione induatur ac juguletur necesse est.
Suo sibi gladio hunc jugulo. Ter. Adelph. 5. 8. 35. Suo gladio, suoque telo jugulari dicitur, Qui suis ipsius dictis revincitur: aut Qui suopte invento, dolove capitur. Erasmus. V. GLADIUS.
Jugulare aliquem gladio plumbeo, h. e. Futili levique argumento quempiam convincere. Cic. 1. Att. 14.
Jugulare, etiam de Morbo dicitur. Cels. lib. 3. cap. 15. extr. Quartana neminem jugulat.
De Aquis. Martial. lib. 4. 18.
Aut ubi mors non est, si jugulatis aquæ? [Sed agitur de Puero glacie in jugulum delapsa occiso.
Jugulare, ad inanimata transfertur. Martial. lib. 1. 75.
— scelus est jugulare Falernum. i. e. Pessimis vinis admixtis, perdere.

JUGULATIO, ōnis. f. [ἀπόσφαξις] Hirt. Bell. Hisp. 16. Jugulatione oppidanorum facta.

JUGULĀTOR, ōris. m. Interfector. Salvian. ad Eccl. l. 3. Adulationes gladii sunt jugulatores tui. Gloss. Vet. Lat. Gr. Jugulatores, σφάκται.

JŬGUM, i. n. [δειρὰς, κολωνὸς] Dictum est quod jungatur, & in arctum arctetur. Est autem proprie Montis cacumen. Virg. 5. Ecl. 76.
Dum juga montis aper, fluvios dum piscis amabit. Cæs. 7. Bell. Gall. 67. Tandem Germani ab dextro latere summum jugum nacti, hostes loco depellunt.
Acclivum jugum. Ovid. 5. Fast. 154. V. ACCLIVUS.

Aquosa juga. Stat. 4. Silv. 6. 101.
Arduo jugo surgit alta rupes. Sen. Theb. 1.
Asperum jugum. V. ASPER.
Continentia juga. V. CONTINEO.
Frondosa juga. Ovid. Rem. Amor. 202.
Immensis jugis tumet Ida. Ovid. 5. Epist. 138.
Saxosum jugum. Ovid. in Ibin, 288.
Spinosi terga jugi. Propert. lib. 4. 4. 48.
Circummissus jugo. V. CIRCUMMITTO.
Jugum, [ζυγὸς] Ligneum instrumentum quo junguntur boves, & adinvicem arctantur. Plin. lib. 9. cap. 15. Nec nisi boum jugis extractus. Vide in MULTIJUGIS. H St.
Adamantina juga. V. ADAMAS.
Curtum temone jugum. Juven. 10. Sat. 135.
Curva juga. Ovid. 4. Fast. 216.
Demere juga fatigatis bobus. Hor. 3. Carm. 6. 42.
Detrectans juga bos. Virg. 3. Georg. 57.
Ferunt juga tauri. Ovid. 6. Epist. 97.
Incidit cervicibus jugum. V. INCIDO.
Passa jugum nullum bos. Ovid. 3. Met. 11.
Resolvere jugum. Catul. 61. 76.
Ubi juncta juga resolvens Cybele leonibus.
Solvet arator juga tauris. Virg. 4. Ecl. 41.
Subdere jugo. Plin. lib. 8. cap. 16. Jugo subdidit eos, primusque Romæ ad currum junxit M. Antonius.
Subire jugum. Plin. lib. 10. cap. 45. Leones jugum subeant.
Sustinere debile jugum. Ovid. 3. de Pont. 1. 68.
Vitare onus jugi. Catul. 61. 33.
Veluti juvenca vitans onus indomita jugi.
Jugum, pro Pari boum. Cic. 5. Verr. 27. Quid qui in singulis jugis arant, qui ab opere ipsi non recedunt, &c. V. ARO.
Jugum aquilarum. Plin. lib. 10. cap. 4. Ex eo notatum non fere legionis unquam hibernasse castra ubi aquilarum non sit jugum. Budæo videtur pro Pari accipiendum.
Jugum hominum impiorum, per translationem, i. e. Par. Cic. 11. Philipp. 6. de Antonio & Dolabella.
Pari jugo niti, i. e. Pari labore & concordia. Plin. 3. Epist. 9.
Jugum, pro Dominatione & imperio. Inde Subjugare pro Debellare, ac subjicere. Cic. Anteq. iret in exil. 2. Si omnibus grave servitutis jugum esse debet in libertate educatis.
Abire sub jugum. V. ABEO.
Acceptare jugum. Sil. lib. 7. 41. V. Accepto in ACCIPIO.
Accipere jugum, h. e. Imperium ac dominium subire. Liv. 37. 36. Concesso vero in Asiam transitu, & non solum frenis, sed etiam jugo accepto: quæ disceptatio ex æquo, quum imperium patiendum sit, relicta est?
Adactus jugo Rhenus. V. ADIGO.
Dejicere jugum civitatis a cervicibus. Cic. 1. Philipp. 6. Patriæ liberatores urbe carebant ea, cujus a cervicibus jugum servile dejecerant.
Eripere colla turpi jugo. Hor. 2. Serm. 7. 91.
Exuere jugum. Tacit. Agric. 31. 7.
Ferre servitii jugum. Stat. 3. Silv. 4. 33.
Jactare jugum, i. e. Excutere velle. Juven. 13. Sat. 21.
— felices qui ferre incommoda vitæ
Nec jactare jugum vita didicere magistra.
Imponere jugum alicui. Ovid. 9. Epist. 6.
Laxatus famulus herili jugo. Claud. 4. Conf. Hon. 613.
Premit animum jugo turpis Cupido. Sen. Agam. v. 134.
Subeat jugum famulare collo nobili. Sen. Troad. 8.
Subtrahe colla jugo. Ovid. Rem. Amor. 90.
Jugum, sub quo ignominiæ gratia victi hostes mittebantur. Nam fixis in terram duabus hastis, super eas ligabatur tertia, & tunc victi hostes discingebantur, & sub illa transire cogebantur inermes. Hæc ex Festo. V. Liv. 3. 28. extr.
Mittere sub jugum, & Sub jugo. V. MITTO.
Jugum in vinea dicitur; Quum duabus aut pluribus perticis fixis, aliæ super eas alligantur, in quibus vites conjunguntur, & quasi jugum in summitatem quandam faciunt. A quo Vites ipsæ, seu Vineæ, Jugatæ dicuntur. Quod si hastilibus in terra defixis, Singulæ transversæ perticæ in unam tantum partem ordinis innectantur, Unijugæ vineæ dicuntur: & Genus ipsum jugi, Canterium rustici vocant. Plinius lib. 16. cap. 37. Salices quædam in proceritatem magnam emittunt jugis vinearum perticas. Idem lib. 7. cap. 21. Simplici jugo constat porrecto ordine, canterium appellant. Columel. lib. 12. cap. 15. Et Varro 1. de R. R. cap. 8.
Jugum, Lignum quo textores telam convolvunt. Ovid. 6. Met. 55.
Tela jugo vincta est, stamen secernit arundo.
Jugum, [ζυγὸν] pro Libra sidere cælesti. Cic. 2. de Divin. 98. L. quidem Tarutius Firmanus familiaris noster, in primis Chaldaicis rationibus eruditus, urbis etiam nostræ natalem diem repetebat ab iis Parilibus, quibus eam a Romulo conditam accepimus: Romamque in Jugo quum esset Luna, natam esse dicebat. Quem locum velut exponens Solinus, sic ait cap. 2. Romulus auspicato fundamenta murorum jecit duodeviginti natus annos, undecimo Calendas Maias, hora post secundam ante tertiam, sicut Lucius Tarutius prodidit mathematicorum nobilissimus, Jove in piscibus, Saturno, Venere, Marte, Mercurio in Scorpione, Sole in Tauro, Luna in Libra constitutis. Manil. 1. 609. Et juga Chelarum medio volitantia gyro.
Juga, Tabellæ navium, in quibus sedent remiges, quæ Transtra vocantur. Virg. 6. Æn. 411.
Inde alias animas, quæ per juga longa sedebant,
Deturbat, laxatque foros.
Jugum pro Agri mensura Jugum vocant (inquit Varro 1. de R.R. cap. 10.) Quod juncti boves uno die exarare possunt. V. JUGERUM.
JUGA, æ. f. Cognomen Junonis Deæ conjugii. Festus.
JUGATINUS, i. m. Deus conjugii. August. de Civ. Dei 6. 9.
JUGĀLIS, e. Adj. [γαμικὸς] ut Jugale vinculum, pro Copula matrimonii. Virg. 4. Æn. 16. Si ... me vinclo vellem sociare jugali.
Jura jugalia. Ovid. 7. Met. 715. h. e. Conjugalia.
Lectus jugalis. Virg 4. Æn. 496.
Sacra jugalia. Ovid. 7. Met. 700.
Tæda jugali accepta mulier. Ovid. 4. Epist. 121.
Tori jugales. Stat. 3. Silv. 5. 69.
Jugales absolute, pro Equis. Virg 7. Æn. 280.
Absenti Æneæ currum, geminosque jugales.
Socii jugales. Sil. lib. 16. 401.
Emeritos vertunt ad pascua nota jugales. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 318.
JUGALITAS, ātis. f. Fulgent. 1. Mythol.
JUGŌSUS, a, um. Adj. Jugis abundans. Ovid. 1. Amor. 1. 9.
Quis probet in silvis Cererem regnare jugosis?
Lege pharetratæ virginis arva coli?
JUGO, [ζυγόω] āre. Conjungere; quasi Ad unum jugum alligare. Cic. 3. Tusc. 17. Hoc quidem commune est virtutum: omnes enim inter se nexæ & jugatæ sunt.
Jugare aliquam alicui. Virg. 1. Æn. 349.
Puellæ jugare juvenem. Catul. Argon. 62. 21.
Feminæ jugandæ. Hor. in Carm. sæcul. 18.
Corda face jugavi. Stat. 1. Silv. 2. 183.
Jugari vineæ dicuntur, Quæ in jugum constituuntur. Columel. 4. 20. Sequitur jam adminiculandæ, jugandæque vineæ cura.
JUGO, ĕre. Milvi dicuntur jugere, cum vocem emittunt. Festus.
Jugere volitans milvus visus. Varro apud Non. 2. 846. Al. Jugire.
JUGĀTUS, a, um. Partic. Junctus. Cic. Tusc. Quæst. 3. 17. V. in ipso verbo.
JUGATIO, ōnis. f. Varro de R. R. 1. 8.
JUGĀTOR, ōris. m. Qui jungit jugo. Arnob. lib. 5.
JUGĀRIUS, i. m. [ζευγηλάτης] i. e. Bubulcus: & Auriga boum, sive arator, qui juga ducit & regit. Columel. lib. 1. cap. 6. Lata bubilia esse oportebit, pedes decem, vel minimum novem: quæ mensura & ad procumbendum pecori, & jugario ad circumeundum laxa ministeria præbeat.
JUGĀTŌRIUS, a, um. [ζύγιος] Adj. ut, Jugatorius bos, Qui jugo subditur. Varro 2. de R. R. cap. 5.
JUGĀMENTUM, i. n. [ζύγωμα] Catoni tam ex materia est, quam ex structura, cap. 17. Jugamenta & antepagmenta quæ opus erunt, ex lapide indito. De redemptore loquens.
JUGABĬLIS, e. Adj. Jugo habilis. Macrob. Somn. Scip. 2. 2.
JUGES, m. & f. pl. [ὁμόζυγες] Ejusdem jugi pares: unde & Conjuges & Sejuges. Festus.
JŪGIS, e. Adj. [διηνεκὴς] Assiduus, continuus: quasi Semper jugo affixus. Plaut. Pseud. 1. 1. 82.
Nam is mihi thesaurus jugis in nostra est domo.
Jugis puteus, Jugis aqua. Cic. de Divin. 1. 112. Qui quum vidisset, haustam aquam de jugi puteo, terræ motus dixit instare. Idem 2. de Divin. 31. Etiamne futurum esse, aquæ jugis colore præsentiunt? Subaudi Terræ motum.
Fons jugis aquæ. Hor. 2. Serm. 6. 2.
Putei perennes jugis aquæ. Hor. 1. Epist. 15. 15.
Juge auspicium. V. AUSPICIUM.
JUGUS, a, um. Adj. Idem Cato de R.R. cap. 10. pr.
JUGĬTER, [διηνεκῶς] Adv. Continue, Perpetuo. Plaut. Mil. 3. 1. 61.
Venerem, amorem, amœnitatemque accubans exerceo,
PL. Et quidem edepol omnes mores ad venustatem jugiter. In codd. quos inspexi legitur, Ad venustatem valent.
JUGĬTAS, ātis. f. Diuturnitas. Marcell. Emp. cap. 8. Lacrymarum jugitatem sedare & reprimere.
JUGĬFLUUS, a, um. Adj. Paulin. de Amne, Jugifluus semper biberis.
JŬGURTHA, æ. m. [Ἰουγόρθας] Rex Numidarum callidus, bellicosus & perfidus, victus tandem a Mario Consule Romano, & Romæ in carcere necatus. Lege Salustium in historia belli ipsius & Vell. Paterc. 2. 12.
Traximus immanem Marii sub vincla Jugurtham. Claud. de Bell. Gild. v. 92.
Triumphatus Jugurtha. Lucan. lib. 2. 90.
JUGURTHĪNUS, a, um. Adj. Quintil. lib. 8. cap. 3. Jugurthina historia. Bellum Jugurthinum. Hor. Epod. 9. 23.

J U L

JŪLIA, Plin. lib. 4. cap. 34. Norici oppidum.
Julia item, Augusti filia, de qua V. Vell. Paterc. 2. 47. & Suet. in Aug. ac Tib.
JŪLIANUS, i. m. Imperator Romanorum notissimus, qui a Christiana religione defecit, & hinc vocatus est Apostata. V. Nazianzen.
IŪLIS, īdis. f. [ἰουλὶς] Piscis genus Plinio, lib. 32. cap. 9. Optimum e scorpionibus & iulide, & saxatilibus, nec virus resipientibus. conf. Ælian. H. A. 2. 144.
Item, Oppidum insulæ Ceæ. Plin. 4. 12.
JŪLIOBŌNA, [Ἰουλιόβονα] Galliæ Celticæ urbs, Ptolemæo lib. 2. cap. 8. Vulgo *Honfleur*.
JŪLIOBRĪGA, [Ἰουλιόβριγα] Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs Vulgo *Logronio*.
JŪLIOMAGUS, [Ἰουλιόμαγος] Andium civitas in Gallia, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 8. Vulgo *Angiers*.
JULIUM Carnicum, [Ἰούλιον Κάρνικον] Ptolemæo lib. 2. cap. 14. Urbs inter Italiam & Noricum. Hodie Goritia, ditionis Austriæ.
JULIUS, [Ἰούλιος] Nomen gentile Ro. commune multis familiis, partim patriciis, partim plebejis. Memorantur rerum Rom. scriptoribus Julii Cæsares, Juli, Libones, Mentones, Sequestres &c. Julios ex Principibus Albanis in collegium patrum a Tullo Hostilio rege lectos memorat Liv. 1. 30. Habere autem Juliorum familia nomen ferebatur ab Ascanio Iulo Æneæ filio. Virg. 1. Æn. 292.
Julius, a magno demissum nomen Iulo. Vellei. 2. 41. Nobilissima Juliorum familia. Hoc dicit maxime, propter in hac ipsa nobiliores ceteris Cæsares, de quibus V. in CÆSAR.
Julius mensis, qui prius Quintilis vocabatur, dictus est in honorem Julii Cæsaris, qui IV Idus hujusce mensis natus est. V. Macrob. Saturn. 1. 12. Martial. 10. 62. Totamque fervens Julius coquit messem.
JULIUS, a, um. Adj. [Ἰούλιος] ut
Sidus Julium. Hor. 1. Carm. 12. 47. i. e. Stella Cæsaris, ut ait Porphyrio.
Domus Julia. Ovid. 4. Fast. 40.
Unda Julia. Virg. 2. Georg. 163.
IULĒUS, a, um. aliud Adj. [Ἰούλειος] Ovid. 6. Fast. 797.
Tempus Iuleis cras est natale Calendis. h. e. Mensis Julii. Propert. 4. 6. 17. Actia Iuleæ pelagus monimenta carinæ.

Iuleæ

Iuleæ voces quæ ſint apud Lactantium in Phœnice v. 47. vide Janum Parrhaſium in Claudianum de Rapt. Proſerp. & Cælium Rhodig. lib. 5. cap. 11. Uterque interpretatur Suaves & dulces. Turnebus putat Iuleas voces a quinquennali certamine Jovi Capitolino inſtituto dictas, quod triplex erat, muſicum, equeſtre, gymnicum, ut Sueton. ſcribit in Domit. 4. Nam quum ab imperatoribus committeretur, qui Iuli a poetis appellantur, ut a Valer. Flacc. 1. 9.

— Phrygios prius indignatus Iulos; Iuleas voces muſicas & canoras ſignificare credit, quales muſicorum erant in certamine Capitolino. Sic Martialis Iuleam dixit olivam, 9. 36.

Cujus Iuleæ capiti naſcuntur olivæ. i. e. Coronæ ab Imperatore datæ. Hæc ille. Sed Heinſ. Aëdoneas voces ex MSS. q. V.

Juliānus, a, um. Adj. [Ἰουλιανὸς] unde Juliani milites, apud Suetonium, Cæſ. cap. 75. dicti ſunt Cæſariani. Et Juliani anni, quos idem ordinavit. Similiter Juliana vectigalia. Cic. 13. Philipp. 30.

Eſt & Julianus, nomen proprium Imperatoris. Quod vide in ſuo loco.

Iūlus, [Ἴουλος] Filius Æneæ, alio nomine Aſcanius. Virg. 1. Æn. 271.

At puer Aſcanius, cui nunc cognomen Iulo. Iulus vox appellativa, eſt Lanugo promorum & arborum. Et hinc Servius tradit Aſcanium & Mezentium ſingulari certamine dimicaſſe, & occiſo Mezentio, Aſcanium Iulum cœptum vocari a prima barbæ lanugine, quæ ei tempore victoriæ naſcebatur.

Dardanius Iulus. Ovid. 15. Met. 767.

Formoſus Iulus. Ovid. 7. Epiſt. 83.

Pulcher Iulus. Virg. 7. Æn. 107.

Iūlus, i. m. [ἴουλος, χνοῦς] Lanugo pomorum & arborum. Plin. lib. 16. cap. 29. Ferunt & avellanæ iulos compactili callo ad nihil utiles. Sunt autem iuli non flores proprie, ſed antecedunt, ut in fico groſſuli.

Iūlus, i. m. Piſcis genus eſt, qui balenis cetiſque dux eſt itineris. Hermolaus. V. & Pium in Annotation. poſterior. cap. 34.

J U M

Jūmentum, i. n. [ὑποζύγιον, κτῆνος, νωτοφόρον] a Juvando. Cujus appellatione continentur Animalia quæ vel ſarcinas gerunt, vel currus trahunt, vel terram excolunt: ut Equi, muli, aſini, cameli, boves. Columella in præfat. lib. 6. Nec tamen ulla regio eſt in qua modo frumenta gignantur, quæ non, ut hominum, ita armentorum adjumento juvetur: unde etiam jumenta nomen a re traxêre, quod noſtrum laborem vel onera ſubvectando, vel arando juvarent. Plin. lib. 8. cap. 18. de camelis, Omnes autem jumentorum in iis terris dorſo funguntur. Columel. fere Jumenti nomine intelligit Equos, non autem Boves, ut lib. 1. cap. 6. Non altius edita eſſe præſepia convenit, quam ut bos aut jumentum ſine incommodo ſtans veſci poſſit.

Jumenta ſarcinaria. Cæſ. 1. Bell. Gall. 81. i. e. Quæ ſarcinas vehunt.

Ætolis onerata plagis jumenta. Hor. 1. Epiſt. 18. 46.

Jumentorum appellatione Boves non continentur, ſed Pecoris, inquit Ulpianus in l. Ædiles aiunt. D. de Ædil. edicto.

Jumentum, Quicquid nos juvat. Liv. 4. 41. Eo miſſa plauſtra, jumentaque alia ab Urbe, exercitum affectum prælio ac via nocturna excepere. Fortaſſe hîc etiam pro Equis accipitur. [Certe non alium in finem miſſa, quam ad feſſos milites excipiendos, non alia intelligere licet jumenta, quam quæ huic rei idonea eſſent, Equi, muli, aſini. Ceterum non dubito, quin verior eorum ſententia ſit qui Jumentum, quaſi Jugmentum, dictum putant a Jungendo; ut a Pingo Pigmentum, a Fingo Figmentum &c.

Jumentum quoque non id ſolum ſignificat quod nunc dicitur: ſed Vectabulum etiam, quod adjunctis pecoribus trahebatur. Veteres enim noſtri Jumentum a Jungendo dixerunt. Hæc Sext. Cæcilius apud Gell. lib. 20. cap. 1. V. Non. 1. 269.

Jumentarius, a, um. Adj. ut, Molæ jumentariæ. Jabolenus in l. Dolia. D. de inſtr. vel inſtrum. Molas manuarias quidem ſupellectilis, jumentarias autem inſtrumenti eſſe.

Jumentarium contubernium. Apul. Mileſ. 9. p. 222.

J U N

Junctio, **Junctura**, &c. V. jungo.

Juncus, i. m. [σχοῖνος] a Jungendo dicitur: quod uſus ejus ad juncturas utilis eſt. Plinius lib. 21. cap. 18. varia juncorum refert genera.

Fiſcella levi detexta eſt vimine junci. Tibul. lib. 2. 3. 15.

Lucus denſus juncis. Ovid. 6. Faſt. 411.

Bibulus juncus. V. bibo.

Levis juncus. Propert. lib. 4. 2. 44.

Limoſus juncus. Virg. 1. Ecl. 49.

Molli junco detexere aliquid. Virg. 2. Ecl. 72.

Paluſtres junci. Ovid. 8. Met. 336.

Junceus, a, um. Adj. [σχοίνινος] Quod ex junco factum eſt: ut, Juncea cratis. Plin. lib. 21. cap. 14.

Sporta juncea. Columel. lib. 12. cap. 6.

Vincla juncea. Ovid. 4. Faſt. 870.

Juncea virgo, per translationem, Tenuis & flexilis. Ter. Eun. 2. 3. 24.

Si qua eſt habitior paulo, pugilem eſſe ajunt, deducunt cibum,
Tametſi bona eſt natura, reddunt curatura junceas. Donatus interpretatur Tenues & pallidas.

Juncĭdus, a, um. Aliud Adj. Tenuis, exilis, qualis eſt juncus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Juncidum enim ſarmentum propter infirmitatem ſterile, neque ex ſe poteſt ejicere vitem, &c. al. Ejuncidus. q. V.

Juncīnus, a, um. aliud Adj. [σχοίνινος] Plin. lib. 15. cap. 7. Sic & Rhodinum e roſis, Juncinum e junco.

Juncōsus, a, um. Adj. [σχοινώδης] Juncis plenum. Plin. lib. 18. cap 6. Juncoſus ager verti pala debet.

Litora juncoſa. Ovid. 7. Met. 231.

Juncētum, i. n. [σχοινὼν] Locus juncis conſitus. Varro 1. de R. R. 8. Primum genus quod dixi, maxime quærit ſalicta, ſecundum arundineta, tertium junceta.

Junganni, Ligures, incolæ Alphigi oppidi: diſtant a Monœci portu ſtadiis quadringentis octoginta. Perottus. [Immo Ingauni, quorum ſæpe meminit Livius. V. albium.

Jungo, junxi, junctum, [ζευγνύω, ζεύγνυμι] ĕre. Copulare; quaſi In unum agere: proprie de Jumentis dicitur. Tibull. 2. 1. 87.

Ludite, jam nox jungit equos, currumque ſequuntur
Matris laſcivo ſidera fulva choro. Stat. 1. Silv. 2. 143.
Jungit Amor, lætamque vehens per nubila matrem
Gemmato temone ſedet.

Jungere cum. Cic. 2. de Divin. 149. Religio quæ eſt juncta cum cognitione naturæ.

Jungere cum aliquo alium arctiſſimo vinculo. Plin. Epiſt. 243.

Jungere & copulare inter ſe. Cic. 1. de Orat. 222. An hæc inter ſe jungi, copularique poſſint.

Juncta caritas inter paucos. Cic. de Amicit. 20. Ita contracta res eſt, & adducta in anguſtum, ut omnis caritas aut inter duos, aut inter paucos jungeretur.

Orbiculatim jungere. V. orbis.

Affinitates jungere cum aliquo, h. e. Affinitate cum eo conjungi. Liv. 1. 1. Duplex exinde fama eſt: alii prælio victum Latinum, pacem cum Ænea, deinde affinitatem junxiſſe tradunt.

Amores jungere. Tibull. lib. 1. 1. 69.

Arma alicui jungere. Liv. 1. 2. Haud gravatim ſocia arma Rutulis junxit.

Connubio jungam ſtabili. Virg. 4. Æn. 126.

Dextram jungere dextræ. Virg. 1. Æn. 412.

Equos jungere curru. Virg. 7. Æn. 724.

Equum jungere equo alterius. Cæſ. 8. Bell. Gall. 48.

Fœdera jungere. Liv. 7. 30. Neque enim fœdere Samnitium, ne qua nova jungeretis fœdera, cautum eſt.

Fœdere alicui regi jungi. Liv. 26. 24.

Gradus jungere. Sil. 4. 374.

Iter jungere. Martial. lib. 2. 6.

Et quum currere debeas Bovillas,
Iter jungere quæris ad Camœnas. Alii rectius legunt, Interjungere. V. interjungo.

Lateri cujuſpiam jungi. Ovid. 2. Met. 449.

Leones jungere ad currum. V. ad præpoſitionem.

Manus jungere & fœdus concipere. Stat. 2. Achill. 228.

Oſcula jungere. Ovid. 2. Met. 357.

Preces humiles jungere. Ovid. 2. de Arte Am. 254. al. Manus.

Rhedam jungere equis. Cic. 6. Att. 1. Et Jungere mulos ad vehiculum. Sueton. in Cæſ. 31.

Se viro jungere. Virg. 4. Æn. 28.

Se ad aliquem jungere. Cic. pro Roſc. Amer. 236. Quo in certamine perditi civis erat, non ſe ad eos jungere, quibus incolumibus & domi dignitas, & foris auctoritas retinetur.

Societate gentibus jungi. Liv. 26. 49. Exteraſque gentes fide ac ſocietate junctas habere.

Societate jungi alicui regi, in societas huc remittit, H. St. V. paulo ſupra Fœdere.

Societatem alicui jungere. Liv. 24. 6. pr. Per hos juncta ſocietas Annibali ac Syracuſano tyranno.

Tauros jungere. Virg. 8. Æn. 316.

Queis neque mos, neque cultus erat, nec jungere tauros,
Aut componere opes norant, aut parcere parto.

Tædas jungere, Connubium. Stat. 3. Silv. 4. 54.

Torus junxit te mihi. Ovid. 1. Met. 353.

Verba jungere, Loqui. Martial. lib. 6. 54.

Verba jungere, pro Componere. Cic. in Topic. Quintil. lib. 9. cap. 4.

Junctus, a, um. Partic. [ἐζευγμένος] ut, Junctus illi cognatione. Liv. 25. 15.

Amicitia vetuſta puer puero junctus. Ovid. 4. de Pont. 3. 12.

Amore junctus alicui. Ovid. 1. de Pont. 7. 31.

Fœdere aliquo juncti. Ovid. 1. Triſt. 7. 6.

Fœdere amor legitimo junctus. Ovid. 2. Triſt. 536.

Hoſpitio. Liv. 25. 18. T. Quintio Criſpino Badius Campanus hoſpes erat, perfamiliari hoſpitio junctus.

Matrimonio jucta puella. Liv. 30. 14.

Ex horum partibus junctum, Compoſitum. Cic. 2. de Invent. 157.

Ex me & ex te junctus Dionyſius, M. Pomponius. Cic. 4. Att. 15. De liberto, qui Marci prænomen a Cicerone, Pomponii nomen a patrono habuit.

A ſanguine materno junctus. Ovid. 2. Met. 368.

Scelere juncta improbitas. i. e. In qua eſt ſcelus. Cic. lib. 2. de Orat. 237. Nam nec inſignis improbitas, & ſcelere juncta, nec rurſus miſeria inſignis agitata ridetur. Idem in Brut. 162. Sed eſt etiam L. Craſſi in Conſulatu, pro Q. Cæpione, defenſione juncta, non brevis, ut laudatio: ut oratio autem, brevis.

Ab uſu modico tibi junctus. Ovid. 2. de Pont. 5. 7.

Amici juncti. Hor. 1. Serm. 3. 54.

Ars juncta cum viribus. Ovid. 8. Met. 29.

Cauſa junctior. Cic. de Fato 36. Poſt autem cauſa fuit propior, & cum exitu junctior.

Columbæ in amore junctæ. Propert. lib. 2. 15. 27.

Gloria invidiæ juncta, i. e. Quæ invidia non caret. Cic. 1. Att. 19. Ego autem, ut ſemel Nonarum illarum Decembrium, junctam invidiæ ac multorum inimicitiis, eximiam quandam atque immortalem gloriam conſecutus ſum.

Indignatio juncta conqueſtioni. Cic. 2. de Invent. 38.

Mulus junctus a Clitellario differt, hoc eſt mulus qui jugo aſſuevit. Columel. lib. 2. cap. 22. Arbores ferendi cauſa collo, vel mulo clitellario afferre, ſed juncto advehere non permittitur.

Puella viro. Ovid. 2. Triſt. 284.

Hic ſedet ignoto juncta puella viro.

Sales noſtra juncta eſt. Ovid. 20. Epiſt. 233.

Sapientia juncta eloquentiæ. Cic. 3. de Orat. 140.

Verſus impariter juncti. Hor. de Arte Poet. 75.

Vineæ mœnibus junctæ. i. e. Admotæ. Liv. lib. 5. 7. pr. Loquitur de vineis oppugnatoriis. Sed correcti codd. exhibent, Injunctæ.

Compar. Ovid. 1. de Pont. 4. 31.

Junctior Æmonia eſt Ponto. conf. Cauſa junctior ſupra.

Superl. ut, Adverſa ad junctiſſimos pertinent. Tacit. 4. Hiſt. 52. Ovid. 9 Met. 548.

Sed quæ, cum tibi ſit junctiſſima, junctior eſſe
Expetit.

Junctūra, æ. f. [ζευκτηρία, ἁφή] Conjunctio. Plin. lib. 13. cap. 15. Majuſque miraculum in ea eſt, artis latente junctura.

Boum junctura. Columel. lib. 2. cap. 2.

Genuum junctura. Ovid. 2. Met. 823.

Lapidum juncturæ. Suet. Aug. cap. 92.

Tignorum junctura. Cæſ. 4 Bell. Gall. 17.

Verborum junctura, pro Compositione. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Verticis junctura. Ovid. 12. Met. 288.
Callida junctura. Hor. de Arte Poet. 47.
Junctura, posituraque ligni scite periteque facta. Gell. lib. 5. cap. 3.

JUNCTIO, onis f. [ζεῦγμα] Cic. 1. Tusc. 71. Est enim interitus, quasi discessus & secretio ac diremptus earum partium, quæ ante interitum junctione aliqua tenebantur.

JUNCTUS, ûs. m. Idem. Varr. de L. L. 4. 8. 8. Locus a carinarum junctu dictus Carinæ.

JUNCTOR, ōris. m. [ζευκτὴς] Gloss. Gr. Lat. Junctores erant Servi, qui jungebant rhedam equis, vel mulis. Alphen. l. 203. fin. D. de verb. signif.

JUNCTIM, Adv. [ζυγάδην] Sine intervallo. Suet. Tiber. cap. 9. Magistratus & maturius inchoavit, & pæne junctim percurrit. conf. Manil. 4. 467.

JUNĬCŬLUS, i. m. Duramentum Col. in vite dicitur, quem Draconem alio nomine vocant. Plin. lib. 17. cap. 22. Nec veterem placet palmitem in longum, & ad quartum usque pedamentum emitti, quod alii dracones, alii juniculos vocant, ut faciant quæ masculeta appellant.

JUNIOR, V. JUVENIS.

JŪNĬPĔRUS, i. f. [ἀρκευθὸς] Arbuscula quæ in arenosis frequens nascitur, coma virens perpetua, unde & topiario operi idonea, & cariosam senectam non sentit. V. Plin. lib. 16. cap. 25. & 24. 8.
Juniperi gravis umbra. Virg. 10. Æn. 76. conf. 7. Ecl. 53.

JŪNIUS Mensis [Πανεψιὼν] teste Festo, a Junone putatur dictus, quem Junonialem, & Junonium dicebant. Sed postea detritis quibusdam litteris, ex Junonio Junius est dictus. Sunt qui putant a Junio Bruto dictum Junium. V. Macrob. 1. Saturn. 12. Alii a Junioribus derivant: sicut Maium a Majoribus. Ovid. 6. Fast. 88.

Junius est juvenum, qui fuit ante senum.

Junius a juvenum nomine dictus adest. Ovid. 5. Fast. 78.

JUNIUS, Nomen gentile Rom. commune familiis aliquot, in quibus præcipue illustres Bruti cognomine. V. Cantelii Rom. Rep. 2. Diff. 4. 14. & s. l. BRUTUS.

JÚNIUS, a, um. Adj. ut, Familia Junia apud Tacit. 3. Ann. 24.

JUNIANUS, a, um. aliud Adj. ut, Junianum judicium apud Cic. pro Cluent. 1.

JŪNIX, īcis. f. [δαμάλη] Teneræ ætatis bos femina, quæ jam cessavit vitula esse, nec dum tamen ad summam magnitudinem pervenit. Dicta quasi Juvenca, a Juniore ætate. Pers. 2. Sat. 47.

Tot tibi quum in flamma junicum omenta liquescant. Plaut. Milit. 2. 3. 33.

Quam mox horsum ad stabulum junix recipiat se e pabulo. V. Taubm. ad loc.

JŪNO, ōnis. f. [Ἥρα] Dea credita est, Jovis soror & conjux, a Juvando nominata. Junonis multa sunt nomina. Est enim Curitis, quæ utitur hasta. V. Fest. Curulis, a curru. Serv. in Virg. 1. Æn. 20.

— hîc illius arma,
Hîc currus fuit.

Est & Lucina, quæ partubus præest. Ter. Andr. 3. 1. 15.

Juno Lucina fer opem, serva me, obsecro.

Est Regina. Virg. 1. Æn. 50.

Ast ego quæ divûm incedo regina, Jovisque
Et soror & conjux.

Et quia præest nubentibus, Pronuba dicitur. Virg. 4. Æn. 166.

— & pronuba Juno.

Covella Juno apud Varronem legitur, quæ dictio quia palato hominum delicatorum non est placita, scribunt Juno novella. Atqui quum veteres ad Lunæ cursum menses suos exigerent, & prima Lunæ visitatio, primumque ejus lumen diem Calendarum efficeret, & calendæ essent ipsum novilunium, dubium non est quin tum & Nonis esset luna cava. Prisci autem Varrone ipso auctore Cavum, Covum dicebant, unde Covelli diminutio. Ergo Juno covella, est Juno lucina, & Luna cava. Turneb.
Magna. Virg. 3. Æn. 437.
Matrona, Hor. 3. Carm. 4. 59.
Maxima. Virg. 4. Æn. 371.
Omnipotens. Virg. 4. Æn. 693.
Pronuba. Virg. 4. Æn. 166.
Regia. Virg. 1. Æn. 447.
Saturnia. Virg. 3. Æn. 380.
Sceptrifera. Stat. 10. Theb. 51.
Inferna Juno, per Antonomasiam Proserpina. Virg. 6. Æn. 138.
Profunda Juno, Idem. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 2.

JUNŌNIUS, a, um. Adj. [Ἡραῖος] ut, Avis Junonia, Pavo. Ovid. 1. de Arte Am. 627.
Mensis Junonius. Ovid. 6. Fast. 61.
Puer Junonius, dicitur Augustus a Cicerone ad Octavium, Ego ipse Senatum sibi manus afferre coegi, quum te Junonium puerum & matris tuæ partum aureum esse dixi, i. e. Martialem & acerrimum propugnatorem libertatis publicæ, quasi Martem quendam junctum adversus hostes Senatus, & bonorum. Nam Mars, Junonis filius fuit.
Templa Junonia. Ovid. 2. Trist. 291.

JUNONIA, major & minor, Insulæ sunt ex Fortunatis.

JUNŌNĬCŎLA, æ. m. & pl. Junonicolæ [Ἡροσεβεῖς] Phalisci. Ovid. 6. Fast. 49.

JUNONĬGĔNA, æ. m. [Ἡρογενὴς] dicitur Vulcanus, qui ex sola Junone natus fuit. Ovid. 4. Met. 173. de amoribus Solis.

JUNONĀLIS, e. Adj. Ovid. 6. Fast. 63.

Junonale leges tempus, &c.

i. e. Mensem Junonium. Alii legunt, Junonisque leges, &c.

JUNONIS Promontorium, in ora freti Gaditani, apud Melam lib. 2. cap. 6. ad finem. Nunc vulgo dicitur *Sancta Maria*, vel *El porto di Santa Maria*. Testis Olivarius in Melam.

J U P

JŪPĬTER, [Ζεὺς] Jupitris, vel Jupitĕris, secundum Priscianum, non Jŏvis: qui genitivus, non a Jupiter, sed a nominativo Jŏvis. Nam a principio Jovis appellatus est, a Juvando: postea adjuncto altero vocabulo dictus est Jupiter, quasi Jovis pater. Nam quum pro Igne ponatur, nulla res sic fovet omnia, quemadmodum calor.
Aliis Juvans pater. H. St. Mihi verisimilius videtur factum ex Diespiter, quod antiquissimis in formulis occurrit. Ac primo quidem Dius pater dixisse veteres videntur; deinde Diupiter & denique Juppiter. Dius ex Græco Ζεὺς V. D. Littera. Sic Dius Fidius dictus est Romanis, qui Ζεὺς πίστιος Græcis.
Juppiter autem potius scribendum est, quam Jupiter; sic enim in nummis antiquis scriptum invenimus.
A poetis (inquit Cic. 2. de Nat. Deor. 94.) dicitur Divûm atque hominum pater: a majoribus autem nostris Optimus maximus. Idem pro Domo 144. Quocirca te Capitoline, quem propter beneficia Populus Rom. Optimum, propter vim Maximum nominavit. Idem 3. de Nat. Deor. 53. Principio (inquit) Joves tres numerant ii qui theologi nominantur, ex quibus primum & secundum natos in Arcadia: alterum patre Æthere, ex quo etiam Proserpinam natam ferunt & Liberum: Alterum patre Cælo, qui genuisse Minervam dicitur, quam principem & inventricem belli ferunt: Tertium Cretensem, Saturni filium, cujus in illa insula sepulcrum ostenditur.
De ceteris Jovis nominibus. V. Lactant. 1. 20. &c. Eum non esse Deum probat Idem 1. 11.
Joves plures in Græcorum litteris invenimus. Cic. 3. Nat. Deor. 42.
A capra & apibus nutritum fuisse prædicarunt Græci. V. Lactant. 1. 21. & Ovid. 3. Fast. 43. & alibi.
Jovis nutrices quæ fuerint, V. AMALTHEÆ cornu.
Ignis rapidus Jovis, Fulmen. Virg. 1. Æn. 42.
Jovis omnia plena. Virg. 3. Ecl. 60.
Altitonans Jupiter. V. ALTITONANS.
Altisonus. V. Altisonus in ALTUS.
Æquus. Hor. 1. Carm. 28. 29.
Altus. Ovid. 2. de Arte Am. 38.
Arduus. Valer. 5. Argon. 163.
Celsus. Valer. 4. Argon. 75.
Cornigero de Jove natus; De Jove Hammone. Ovid. in Ibin 298. V. AMMON & HAMMON.
Dextro Jove liber est. Pers. 5. Satt. 114.
Fulminantis magna manus Jovis. Hor. 3. Carm. 3. 6.
Invicti Jovis uxor. Hor. 3. Carm. 27. 73.
Maximus. Hor. 1. Serm. 2. 17.
Magni Jovis nuntius. Hor. 1. Carm. 10. 5.
Olympicus. V. OLYMPUS.
Severi Jovis vultus. Stat. 9. Theb. 839.
Summus, vel Supremus. Virg. 1. Æn. 123. Hor. 1. Carm. 32. 14.
Tonantis annus hibernus Jovis. Hor. Epod. 2. 28.
Æquoreus Juppiter, per Antonomasiam Neptunus. Claud.
Nigri Jovis regna; Plutonis. Sen. OEth. 13.
Stygius Jupiter, Pluto. Virg. 4. Æn. 638.
Tremendi solium Jovis, Plutonis. Valer. 3. Argon. 385.
Jovem lapidem jurare. Gell. lib. 1. cap. 21. Quum Phavorino Hygini commentarium legissem, atque ei statim displicita esset insolentia & insuavitas Amaroris, Jovem lapidem inquit, quod sanctissimum jusjurandum est habitum, paratus ego jurare, Virgilium hoc nunquam scripsisse. Al. Favorinus &c. legisset, & Insuavitas illius, Sensu torquebit amaro. Sextus Pompeius Festus lib. 10. Lapidem silicem tenebant juraturi per Jovem, hæc verba dicentes, Si sciens fallo, tum me Diespiter salva urbe, arceque, bonis ejiciat, ut ego hunc lapidem. Liv. 1. 24. Patris patrati ad jusjurandum patrandum, id est sanciendum, creati verba in fœdere faciendo sic exprimit: Audi Juppiter, audi Pater patrate populi Albani, audi tu populus Albanus: ut illa palam prima postrema ex illis tabulis cerave recitata sunt, sine dolo malo: utique ea hic hodie rectissime intellecta sunt: illis legibus Populus Romanus prior non deficiet. Si prior defexit publico consilio, dolo malo, tu illo die, Juppiter, Populum Romanum sic ferito, ut ego hunc porcum hodie feriam: tantoque magis ferito, quanto magis potes pollesque. Idem 21. 45. Eaque ut rata scirent fore, agnum læva manu, dextra silicem retinens, si falleret, Jovem ceterosque precatus deos; ita se mactarent, quemadmodum ipse agnum mactasset, secundum precationem caput pecudis saxo elisit. Polybius libro suarum historiarum tertio, ut refert Cælius Rhodig. lib. 21. cap. 15. & ante eum Philelphus lib. 17. epist. 1. sub finem, superioribus ita subscribit: Ergo, inquit, Carthaginienses deos patrios jurati sunt: deinde Romani Jovem lapidem secundum vetustissimum ritum, Martis Quirinique numinibus additis, jusjurandum præstiterunt. Ritus vero lapidis fuit hujusmodi: Fecialis, sumpto in manus lapide, postquam de fœdere inter partes convenerat, hæc verba dixit: Si recte ac sine dolo malo hoc fœdus atque hoc jusjurandum facio, dii mihi cuncta, præstent felicia: sin aliter aut ago aut cogito, ceteris omnibus salvis, solus ipse peream, uti lapis hic e manibus meis decidet. Nec loquutus plura, manu lapidem excussit. Hæc ex Polybii lib. 3. cap. 25. extr. Nec me fallit apud Cælium legi, Per lapidem. At Philelphus lib. 33. Epist. 5. Perottum interpretem Polybii reprehendit, qui Græca Polybii Δία λίθον, Per lapidem verterit, non Jovem Lapidem, quasi apud Polybium esset præpositio διὰ, non accusativus Δία. Cic. 7. Fam. 12. Quomodo autem tibi placebit Jovem lapidem jurare, quum scias Jovem iratum esse nemini posse?
Flamma Jovis, Floris genus Plin. 27. 6.
Glans Jovis. Plin. 15. 22. V. plura in JOVIS, nominativo antiquo.
Ponitur quandoque pro Aere. Hor. 1. Carm. 1. 25.

—manet sub Jove frigido
Venator, teneræ conjugis immemor.

Juvenal. 5. Sat. 79.

— fremeret sæva quum grandine vernus
Juppiter.

Unde & Sub dio dicimus, quum Δία Jovem vocent Græci, quem omnia esse voluerunt. Ut Valerius Soranus apud Gyrald. Synt. 2.

Juppiter omnipotens, regum, rerumque, deûmque
Progenitor, genitrixque deûm, Deus unus & omnes.

Alibi pro Anima mundi, alibi pro Pluvia. Virg. 2. Georg. 419.

Et jam maturis metuendus Jupiter uvis.

Gelidus. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 37.
Humidus. Virg. 1. Georg. 418.
Hiberni Jovis fragor subitus, Subita tempestas. Stat. 3. Theb. 26.
Est & Jupiter nomen Stellæ illius salutaris, quæ in ordine errantium secunda est. Plin. 2. 18. Suus cuique color; Saturno candidus, Jovi clarus, Marti igneus.

JOVIĀLIS, e. Adj. Minister Jovialium poculorum. Macrob. Saturn. 5. 16. Conf. in JOVIS.

Jovius, a, um. Adj. Ex nomine Jovio. Arnob. lib. 6. de hoc & De cognomine eodem Diocletiani. V. ſupra in IOVIS.
Jovistæ, V. ibidem.

J U R

Jura, æ. m. [Ἰόρας] vel Juraſſus [Ἰυρασσὸς] Mons eſt Galliæ, Sequanos ab Helvetiis dividens. Auctor Cæſar in 1. Bell. Gall. cap. 2. & 6. & & 8. Vogeſus dicitur aliis auctoribus. Vulgo *Le mont des faucilles.* [Immo Vogeſus alius mons eſt, in finibus Lingonum, unde Moſa profluit, teſte Cæſare lib. 4. cap. 10. Juras antiquum nomen adhuc habet apud Helvetios Gallice loquentes. Germanis pars ejus, quæ Allobroges contingit, paulum mutata appellatione, *Der Jurten* vocatur.
Juramentum, **Juratus**. V. JURO.
Jurgo, [νεικέω, ἐρίζω] āre. ex Jure & Ago; quaſi De Jure ago & contendo. Ter. And. 5. 1. 19. Cum Davo egomet vidi jurgantem ancillam. Cic. 4. de Repub. apud Non 5.34. Si jurgant, inquit; benevolorum, concertatio, non lis: inimicorum, jurgium dicitur. Liv. 10.35. Hæc jurganti increpantique reſpondebant, confectos ſe pugna heſterna eſſe. Hor. 2. Epiſt. 2. 21.

— ne mea ſævus
Jurgares ad te quod epiſtola nulla veniret. conf. Varr. 6. de L.L. 5.

Jurgor, [φιλονεικέω] āri. dep. Hor. 2. Serm. 2. 100.

— jure, inquit, Traſius iſtis Jurgatur verbis.

Jurgatio, ōnis. f. Feſtus.
Jurgātor, ōris. m. Mart. Capel.
Jurgatrix, īcis. f. Hieron. Epiſt. 47.
Jurgatorius, a, um. Ammian. 27. 1.
Júrgium, i. n. [φιλονεικία] Contentio. Cic. de Amicit. 80. Cavendum vero ne etiam in graves inimicitias convertant ſe amicitiæ, e quibus jurgia, maledicta, contumeliæ gignuntur.
Acre jurgium. Tacit. 4. Hiſt. 6. V. ACER.
Inimica jurgia. Senec. Thyeſt. 7.
Inſana jurgia. Ovid. 1. Faſt. 74.
Rabioſa, V. Vendere jurgia.
Turbida, V. Tacent jurgia.
Abſtinere jurgiis. V. ABSTINEO.
Auferre jurgium. V. AUFERO.
Committere jurgia. V. COMMITTO.
Contendere jurgio cum aliquo. V. CONTENDO.
Gliſcunt jurgia. Lucret. lib. 3. 479.
Irrita jurgia jactas. Virg. 10. Æn. 95.
Nectere jurgia cum aliquo. Ovid. 2. Amor. 2. 35.
Tacent jurgia. Lucan. ad Piſon. 74.

Turbida prolatis tacuerunt jurgia rebus.

Vendere jurgia. Senec. Herc. fur. v. 172. De cauſidicis.

Hic clamoſi rabioſa fori
Jurgia vendens improbus, iras
Et verba locat.

Inter Jurgium & Lis: quod Jurgium levior res eſt; ſiquidem Inter benevolos aut propinquos diſſenſio vel concertatio, Jurgium dicitur: Inter inimicos diſſenſio, Lis appellatur. Cic. 4. de Republ. Admiror nec rerum ſolum, ſed etiam verborum elegantiam. Si jurgant, inquit, benevolorum concertatio, non lis: inimicorum, jurgium dicitur. Et deinde, Jurgare igitur lex putat inter ſe vicinos, non litigare. Nonius 5.34.
Jurgiōsus, a, um. Adj. [φιλονεικώδης] Contentioſus & litigioſus. Gell. lib. 1. cap. 17. Mulier moroſa admodum fuiſſe fertur, & jurgioſa. De Xantippe Socratis uxore.
Juridicus, **Jurisdictio**, V. JUS.
Jūro, āvi & ātus ſum, [ὀμνύω, ὄμνυμι, ὀμόω, ὁρκωμοτέω] āre. a Jure fit: nam Jurare proprie eſt Quidpiam promittere, adhibitis etiam teſtibus, ita ſervaturum ac ſi jus eſſet.
Decies juraſti. V. DECEM.
Aras jurare, poetice dixit Horat. pro Aris tactis, lib. 2. Epiſt. 1. 16.

Jurandaſque tuum per nomen ponimus aras.

Bellum ingens juratur, In bellum conjuratur. Stat. 1. Achīl. 455.
Jovem lapidem. V. JUPITER.
Maria aſpera juro. Virg. 6. Æn. 351.
Tellurem hanc juro. Sil. 8. 105.
Verbis conceptis jurare, i. e. Dictatis a deferente juramentum, & ex arbitrio adjurantis, hoc eſt adigentis ad jusjurandum, pernotatis. Plaut. Pſeud. 1. 3. 119. Idem Ciſt. 1. 1. 100.

At ille conceptis juravit verbis apud matrem meam,
Me uxorem ducturum eſſe.

Alicui jurare, pro In nomen alterius. Plin. in Paneg. cap. 68. Scis tibi ubique jurari, quum ipſe juraveris omnibus.
Jurare per plures deos. Cic. pro Rabir. Poſt. 36. Ubi ſemel quis pejeraverit, ei credi poſtea, etiam ſi per plures deos juret, non oportet.
Per caput hoc juro. Virg. 9. Æn. 300.
Per ſidera juro. Virg. 6. Æn. 458.
In aliquem jurare, i.e. In perniciem alicujus conjurare. Ovid. 10. Epiſt. 117.

In me jurarunt ſomnus, ventuſque, fideſque.

In facinus juraſſe putes. Ovid. 1. Met. 242.
Jurare in leges alterius, i. e. Jurare ſe ſervaturum leges alterius. Auctor de Viris Illuſt. cap. 62. pr. Cic. pro Cluent. 91. Multam petivit, qua lege? quod in legem non juraſſet: quæ res nemini unquam fraudi fuit. Sic 2. de Finib. 55.
Jurare in litem. Cic. pro Roſc. Com. 4. Quod in codicem injuratus referre noluit, id jurare in litem non dubitet?
Jurare in verba aliqua. Cæſ. 1. Bell Civil. 76. Princeps in hæc verba jurat ipſe, ad idem jusjurandum adigit Afranium.
Jurare in verba alterius, Sacramentum dicere alicui, Obſequium jurare. Liv. 28. 29. extr. Citati milites nominatim, apud tribunos militum in verba P. Scipionis jurarunt. Hor. 1. Epiſt. 1. 14.

Nullius addictus jurare in verba magiſtri.

Jurare in ſe. Liv. 2. 45. Idem deinceps omnis exercitus in ſe quiſque jurat.
Fœdus jurare, V. in Partic. JURATUS.
Jusjurandum jurare. Cic. 5. Fam. 2. Magna voce juravi veriſſimum pulcherrimumque jusjurandum, &c.
Jurare morbum, Jurare ſe male valere, & morbo laborare. Cic. 1. Att. 1. Qui denegat, & juravit morbum, & illud ſuum regnum judiciale oppoſuit. i. e. Valetudinem, & ſimul juris civilis occupationem excuſavit.
In rem jurare dicitur aliquis, quum de re in judicium deducta: In perſonam, quum de perſona ſua jurat. Non poteſt facilius dari exemplum quam ex textu l. 1. §. 1. D. Quarum rerum actio non datur. *Jurer de la choſe dont eſt queſtion, ou de ſa perſonne.*
Jurare de perſona. *Jurer de ſon fait, & de ce qu'en peut affirmer la perſonne qui preſte le ſerment.* Ulpian. l. 1. D. qua. re. act. non datur.
Jurare in rem. *Jurer ou preſter le ſerment de ce dont eſt procez ſimplement, non de ſon fait ſeulement.* Ulpian. l. 1. D. qua. re. act. non dat.
Jurarunt inter ſe, pro Conjurarunt. Cato apud Plin. lib. 29. cap. 1. Jurarunt inter ſe Barbaros necare omnes medicina.
Jurare ex ſui animi ſententia, Ex vero animi ſenſu. Cic. 4. Acad. 147.
Jurandi formula juris. Ovid. 21. Epiſt. 133. i. e. Formula jurisjurandi.
Jurans, Partic. [ὀμνύων] ut, Falſa jurans. Ovid. 13. Met. 50.
Verba jurantia, Jurationis. Ovid. 21. Epiſt. 143.
Jurātus, a, um. Partic. [ὁρκωτὸς, ἐνώμοτος] Qui juravit. Cic. pro Cæcin. 3. Si enim ſunt viri boni, me adjuvant, quum id jurati dicunt, quod ego injuratus inſimulo. Fidem jurata fefellit. Ovid. 3. Amor. 3. 1. Juratus eſt mihi, pro Juravit. Plaut. Rud. 5. 3. 17.

— non tu juratus mihi es?
L. Juratus ſum, & nunc jurabo. Lucan. 8. 219.
— ſi fœdera vobis
Priſca manent, mihi per Latium jurata Tonantem.

i. e. Quæ mihi per Jovem Latialem juraviſtis.
Juratiſſimus auctor, Litteratus, & quaſi jurejurando doctiſſimus affirmatus. Plin. in præfat. operis. Vel, Juratiſſimus (ut alii quidem exponunt) Fideliſſimus, & cui maxime credi oporteat. Translatum a teſtibus, quibus niſi juratis non creditur. Alii ſic, Juratiſſimos Plinius appellat eos, Quibus maxime omnia credenda fuerint & commendanda: vel Quibus facile omnia credas. [En verba Plinii, Scito enim, conferentem auctores me deprehendiſſe, a juratiſſimis & proximis veteres tranſcriptos ad verbum, neque nominatos. Harduinus exponit, Qui ſua ſe ſcribere quovis ſacramento jurarent. Furaciſſimis legit Rhenanus. Mallem Ab ingratiſſimis, ſi quid mutandum putarem.
Juratus, paſſive: ut, Bellum juratum. Sil. lib. 11. 145.
Fœdus juratum Jovi. Sil. lib. 1. 9. conf. paulo ante ex Lucan.
Numina jurata dicuntur, Per quæ juratum fuit. Ovid. 2. Epiſt. 23.
Senatus juratus, Judices jurati. h. e. Jurejurando confirmatus. Plin. lib. 7. cap. 34. Cic. 4. Acad. Quæque jurati judices cognoviſſent, &c. conf. INJURATUS.
Jurato, Adv. Paulus in l. Qui. D. Qui ſatiſ. cog. Qui jurato promiſit judicio ſiſti, non videtur pejeraſſe ſi ex conceſſa cauſa hoc deſeruerit.
Jurandus, a, um. Partic. Hor. 2. Epiſt. 1. 16.

Jurandaſque tuum per nomen ponimus aras.

Jurandum, i. n. [ὁρκωμόσιον] Idem quod Jusjurandum. Plaut. Ciſt. 2. 1. 19.

Haud metuo ne jurandum noſtrum quiſquam culpitet.

In emendatis codd. legitur Jusjurandum. Sed alterum illud exhibent v. 26. ejuſdem Scenæ,

Abi quærere, ubi jurando tuo ſatis ſit ſubſidii.

Juratio, ōnis. f. Actus jurandi. Macrob. Saturn. 1. 6. Verba jurationis concipit. Tertull. de Idol. cap. 21. Cum te alius per Deos ſuos obligat juratione. Auguſtin. de Civ. Dei, 16. 32. Juratione Dei firmata promiſſio.
Jurātor, ōris. m. [ὁρκωτὴς] Sen. de morte Claud. pr. Quis unquam ab hiſtorico juratores exegit? i. e. Teſtes juratos. Rhenan. & Junius disjunctim legebant Jurato res. Sed V. Gruteri not.
Falſus jurator. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 19.
Juratores, per translationem Spectatores, & velut arbitri & cenſores fabulæ, quum proprie eo nomine intelligantur Cenſores, qui eum quem cenſebant, jurejurando adigebant. Qui autem juravit, Juratus dicitur: Qui ad jurandum adigit, Jurator dici videtur. Plaut. Pœn. prol. v. 58.

— nam argumentum hoc hic cenſebitur:
Locus argumento eſt ſuum ſibi proſcenium:
Vos juratores eſtis, quæſo operam date.

Turneb. Adverſ. 19.12. Adde Gronov. Obſ. 4. 3.
Juratōrius, a, um. Adj. Cod. 12. t. 19. l. 12. pr. Cautio juratoria.
Jurāmentum, i. n. [ὁρκωμοσία] apud Senecam legitur lib. 2. de Clemen. 1. O vocem in concionem omnium mortalium mittendam, in cujus verba principes regeſque juramentum faciant. i. e. In cujus verba principes jurent. Hanc autem citationem e Seneca perperam eſſe relatam oſtendit Vorſt. de Suſp. Lat. cap. 22. Hac dictione uſus eſt & Ulp. in l. 34. jusjurandum §. 5. Si de qualitate. D. de jureſur. Si de qualitate juramenti fuerit inter partes dubitatum. ſicque in Florentinis libris legitur, inquit Budæus. Uſus eſt & Ammian. 21. 9. V. Cellarii Antibarb. p. 67. & Cur. ſec. p. 221.
Juramentum in litem eſt, Quod defertur a judice actori ſuper æſtimatione rei in judicium deductæ, ob contumaciam aut dolum rei non reſtituentis. *Le ſerment deferé par le juge ſur la valeur de la choſe demandée, pour la contumace ou dol du defendeur.*
Jurejuro, [ὁρκωμοτέω] āre. Idem quod Jurare, Prætores ambo in eadem verba jurejurarunt. Liv. 41. 19. extr. [Niſi forte ἁπλῶς Jurarunt, vel potius Juraverunt, legendum eſt.
Jurulentus, V. JUS pro Liquore.

J U S

Jus, juris. n. [ζωμὸς] Liquor eorum quæ coquuntur: & ad coquinariam pertinet. Plaut. Moſt. 1. 3. 120.

Itidem olent, quaſi quum una multa jura confundit coquus.

Ter. Eun. 5. 4. 17.

Quo pacto ex jure heſterno panem atrum vorent.

Cic. 9. Fam. 20. In ea cœna coquus meus præter jus fervens nihil potuit imitari.
Vocare dicitur coquus in jus. Varr. 3. de R.R. cap. 17. Sic hos piſces nemo coquus in jus vocare audet. i.e. Nemo iis veſci audet. Budæus. Joco dictum videtur.

Jus conditum. Cic. 5. Tusc. 98. Quid victum Lacedæmoniorum in Phiditiis nonne videmus? ubi quum tyrannus cœnavisset Dionysius, negavit se jure illo nigro, quod cœnæ caput erat, delectatum. Tum is qui illa coxerat, Minime mirum, condimenta enim defuerunt.
Jus nigrum, quod Cicero ait in Lacedæmoniorum Phidittiis, cœnæ caput fuisse, a Græcis dicitur esse, qua in consuetudine αἱματιὰ vocabatur. Ex quo suspicamur sanguine vel mixto vel incocto atrum colorem juris illius redditum fuisse, cujusmodi Jus botulorum videmus. Hoc autem in mensa Lacedæmoniorum erat præcipuum, ut senes eo cibo acquiescerent plerumque, ut ait Plutarchus, nec obsonium aliud desiderarent. Auctor Turnebus.
Male conditum jus. Hor. 2. Serm. 8. 69.
Tepidum ligurire jus. Hor. 1. Serm. 3. 81.
JUREUS, a, um. Adj. Quod ex jure fit. ut, Jurea placenta, quæ e jure tota constat. Plaut. Perf. 1. 3. 17.
Quasi juream esse jus decet collyricum. Subaudiendum est Placentam, quasi dicat ut Jus collyricum non liquidum sit neque macrum, sed tam crassum & concretum quam si e jure placenta fieret. Turnebus.
JURULENTUS, a, um. Adj. [ζωμώδης] Juris plenum. Cornel. Celf. lib. 2. cap. 18. Tum res eadem magis alit jurulenta quam assa: magis assa, quam frixa. Idem. 1. 6. Uti cibis variis minimeque jurulentis. Pro eo
JUSSULENTUS, a, um. Adj. formavit Apuleius in Magiæ Apol. p. 299. sic de Ennio dicens, Ostendit qualiter (quisque piscium) assus aut jussulentus optime sapiat. [Nisi forte Jusculentus scribendum.
JURULENTIA, æ. f. Tertull. de Jejun. cap. 1. Siccantes cibum ab omni carne & omni jurulentia.
JUSCUM, i. n. Idem quod Jus. Apul. 2. Met. Parabat juscum fartim concisum. Sed Elmenh. p. 117. Viscum legit. conf. JUSCELLUM.
JUSCULUM, i. n. [ζώμιον] dimin. Cato R. R. cap. 156. Postea inde jusculum frigidum sorbere.
JUSCELLUM, i. n. aliud dimin. Theod. Priscian. 2. 13. Juscellum Gallinarum. Apud Cœlium Aurelianum Viscellum perpetuo scribitur.
JUSCELLARIUS, i. m. [ζωμοποιὸς] Gloss. Gr. Lat.
JUSCELLATUS, a. um. Adj. E jusculo coctus. ut, Pullus juscellatus. Al. Viscellatus. V. Reinef. Var. Lect. 2. 8. p. 198.
JUS, juris. n. [δίκη, τὸ δίκαιον] Actionum humanarum regula. Inter Jus & Æquitatem hoc interest; Jus est, Quod omnia recta & inflexibilia exigit: Æquitas est, Quæ de jure multum remittit. Donat. in Ter. Adel. 1. 1. 27. Ter. Heaut. 4. 1. 29.
Quid cum illis agas, qui neque jus, neque bonum, atque æquum sciunt? Ulpian. l. 1. D. de justitia & jure, Nomen juris a justitia appellatum. Nam ut eleganter Celsus definit apud Ulpian. in l. eadem, Jus est ars boni & æqui.
Jus bonum, ut Cum bono jure. Plaut. Most. 3. 1. 129.
Nullum edepol hodie genus est hominum tætrius,
Nec minus bono cum jure, quam Danisticum.
Sine bono jure. Plaut. Bacchid. 4. 3. 2.
Sine modo & modestia sum, sine bono jure, atque honore.
Jus bonum dicis, oras, petis. Plaut. Stich. 5. 4. 55. Idem Epid. 1. 1. 23.
— te volo
Percontari, operam da, opera reddibitur tibi.
T. Jus dicis. h. e. Æquum est. Idem Rud. 4. 4. 108. Jus oras merum. Cic. 2. Philip. 72. Jus postulabas: sed quid ad rem? plus ille poterat.
Jure, ablativus, i. e. Merito. Ter. And. 2. 3. 20. Ut quum velit, tibi jure irasci non queat. Cic. 7. Verr. 19. Quamobrem jure in eum animadverteretur. Quod vulgo De jure dicunt.
Jure ac merito. Juven. 2. Sat. 34.
Jure damus pœnas. Ovid. 4. Trist. 4. 43.
Jure vel injuria. Ter. And. 1. 3. 9.
Quo jure, quaque injuria præcipitem me in pistrinum dabit. Cic. 4. Verr. 150. Non quæro jure, an injuria sint inimici.
Meo jure, tuo jure, suo jure. Ter. Adelph. 1. 1. 26.
Do, prætermitto: non necesse habeo omnia
Pro meo jure agere. Verba sunt indulgentissimi patris.
Meo jure, tuo jure, suo jure, verba sunt apud doctos frequentissima, sed certæ cujusdam significationis. Est enim Meo jure aliquid agere, facereve, idem quod Mea facultate, vel auctoritate, vel concessa mihi omnium consensu, libertate & potestate. Cic 2. de Orat. 294. Duo illa quæ facillima videntur, quoniam quæ difficiliora sunt, non possum, mihi pro meo jure sumo. Idem pro Marcell. 6. Maximam vero partem quasi suo jure Fortuna sibi vendicat: & quicquid est prospere gestum, id pæne omne ducit suum. Ac si diceret, Nemo unquam fortunæ in bello non primas detulit partes. Hæc ex Budæo. Cic. 3. Att. 2. pr. Itineris nostri causa fuit, quod non habebam locum, ubi pro meo jure diutius esse possem, quam in fundum Sicæ.
Optimo jure, vel Optima conditione prædia; i. e. ut loquimur, Quæ multa privilegia habent. Cic. 3. pro Lege Agr. 7. Optimo enim jure ea sunt profecto prædia, quæ optima conditione sunt.
Complecti aliquem æquo jure. Tacit. 2 Ann. 82.
Hoc jure sunt Siculi: h. e. Hanc juris & æquitatis rationem & habent, & observant. Cic. 4. Verr. 32. Siculi hoc jure sunt, ut quod civis cum cive agat, domi certet suis legibus. [Subaudi, Populi Ro. concessu.
Jus est facere, vel faciendi. Ulp. in l. Uti frui. D. Si ususfructus petatur, &c. Negavit jus esse utendi fruendi fructuario: vel sibi jus esse prohibendi. Paul in l. 3. D. De servit. urb. præd. Ne jus sit vicino invitis nobis altius ædificare.
Jus, est Quod vel natura, vel civitas, vel populus, vel gens, vel consuetudo jubet. Plaut. Epid. 3. 4. 86.
Atque me minoris facio, præ illo, qui omnium
Legum, atque jurium fictor, conditor, cluet Paulus l Jus pluribus, De Just. & jur. Jus pluribus modis dicitur: uno quidem modo id quod semper æquum ac bonum est, jus dicitur, ut est jus naturale. Altero modo quod omnibus aut pluribus in quacunque civitate utile est: ut est jus civile. Et paulo post, Alia significatione jus dicitur locus in quo jus redditur, appellatione collata ab eo quod fit in eo ubi fit: quem locum determinare hoc modo possumus, ut ubicunque Prætor salva majestate imperii sui, salvoque more majorum, jus dicere constituit, is locus recte jus appelletur. Hactenus Paulus. Exempla V. deinceps.

Adjutorium juris. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Cunabula juris. V. Cunabula, in CUNÆ.
Expers juris gens. Sen. Troad. 12.
Fiducia juris. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Forma juris. ut, Contra juris formam facta pactio. Ulpian. in l. Jurif. gentium. §. Si pacifcar. D. De pactis.
Inscitia juris. Hor. 2. Serm. 2. 131.
Interpretes juris. Cic. pro Cæcin. 70.
Nodos juris solvere. Juven. 8. Sat. 50.
Nundinatio juris. V. NUNDINÆ.
Peritus juris legumque. Hor. 1. Serm. 1. 9.
Servitus juris. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Studium juris. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Accretionis jus, Quod alicui rei ita accrescit, ut pars ejus esset, cujus totum sit. Sigon. de Jud. 1. 4.
Applicationis. Cic. de Orat. 1. 177.
Captivitatis. Sigon. de Jud. 1. 4.
Ælianum. Quod continebat actiones quas S. Ælius composuerat. Pompon. l. 2. §. 7. D. de O. J.
Civile jus. Ulpian. l. Jus civile. D. de Justitia & jure, Jus civile est quod neque in totum a naturali vel gentium recedit, neque per omnia ei servit. Itaque quum aliquid addimus vel detrahimus, juri communi, jus proprium, id est jus civile efficimus. Papin. l. Jus autem, illo titulo, Jus autem civile est quod ex legibus, plebiscitis, Senatusconsultis, decretis principum, auctoritate prudentum venit.
Civile Papirianum (inquit Pompon. in l. 2. §. 7. D. de Origine juris) dicitur non quia Papirius de suo quicquam ibi adjecit, sed quod leges sine ordine latas in unum composuit.
Civile jus qui contemnendum putat, is vincula revellit non modo judiciorum, sed etiam utilitatis, vitæque communis. Qui autem interpretes juris vituperat, si imperitos juris esse dicit, de hominibus non de jure civili detrahit. Cic. pro Cæcin. 70.
Civile jus amplecti. V. AMPLECTOR.
Civilia jura. Hor. 1. Serm. 9. 39.
Civica jura. Hor. 1. Epist. 3. 23.
Clientelare. V. CLIENS.
Conjugialia jura. Ovid. 6. Met. 536.
Connubialia. Ovid. 6. Epist. 41.
Constitutum moribus jus, est Jus non scriptum. Julian. in l. De quibus. D. de Legibus, Inveterata enim consuetudo pro lege non immerito custoditur: & hoc est jus quod dicitur moribus constitutum.
Famularia jura dare. i. e. Leges serviles, quibus monstratur ut servos oporteat obedire. Ovid. 15. Met. 597.
Gentium jus, ut inquit Ulpian. in l. 1. D. de Justitia & jure, est Quo gentes humanæ utuntur: quod a naturali recedere inde facile intelligere licet: quia omnibus illud animalibus, hoc solis hominibus inter se commune sit: veluti, ut inquit Pomponius l. sequenti, erga deum religio, ut parentibus & patriæ pareamus. Liv. lib. 5. 27. Jus humanum vocat. Caius in l. Omnes. D. de justitia & jure, Quod vero naturalis ratio inter omnes homines constituit, id apud omnes peræque custoditur, vocaturque jus gentium: quasi quo jure omnes gentes utuntur.
Commune Gentium jus. Lactant. Divinar. Instit. Epit. cap. 4. H. St.
Genialia jura, Connubium. Stat. 3. Silv. 3. 109.
Honorarium jus, est Viva vox juris civilis, ut ait Marcian. l. Nam & ipsum. D. de justitia & jure. V. Prætorium jus.
Imperatorium jus. V. IMPERO.
Incorporale jus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Italicum jus, de quo passim in Pandectis, tit. de censib. nihil aliud est quam Immunitas a tributis. Posteaquam enim Italiæ solum immune factum est, provinciale autem tributarium, multæ civitates in provinciis jus Italicum impetravere, ut coloniæ, quæ juris erant Italici, quas plurimas jurisconsulti commemorant in titulo de censibus. Ex Turnebo.
Legitimum jus. V. LEX.
Mancipii jus, est Jus dominii emptione acquisiti. Sigon. de Jur. Civ. 1. 11.
Maritale, a Romulo concessum marito in uxorem, si pudicitiam violasset & vinum bibisset, horum convictam pro arbitrio punire, ubi causam cum propinquis cognovisset. V. Gell. 10. 23.
Municipale jus. V. post MUNUS.
Naturale. Ulpian. in l. 1. §. Jus naturale. D. de Justitia & jure, Jus naturale est, quod natura omnia animalia docuit. Nam Jus istud non solum humani generis proprium est, sed & omnium animalium quæ in terra, quæ in mari nascuntur, avium quoque commune est. Hinc descendit maris atque feminæ conjunctio, quam nos matrimonium appellamus, hinc liberorum procreatio, hinc educatio. Videmus etenim cetera quoque animalia, feras etiam bestias istius juris peritia censeri.
Obscurum jus. V. OBSCURUS.
Oppidanum jus. V. OPPIDANUS.
Ordinarium, opponitur Cognitioni. Suet. Claud. cap. 15. conf. Tiber. cap. 31. V. Salmas. de Modo usurar.
Pleno jure, vide Plena proprietas, in PLENUS. H. St.
Pontificium jus. V. Pontificium, in PONTIFEX.
Precarium jus. Tacit. de German. 44.
Prætorium. Papinianus, l. jus autem. D. de justitia & jure, Jus prætorium est quod Prætores introduxerunt adjuvandi, vel supplendi, vel corrigendi juris civilis gratia propter utilitatem publicam, quod & honorarium dicitur, ab honore Prætorum sic nominatum.
Privatum jus, est (inquit Ulpian. in l. 1. §. hujus studii. D. de justitia & jure) Quod ad singulorum utilitatem pertinet. Et paulo post, Privatum jus autem tripertitum est: collectum est enim ex naturalibus præceptis, aut gentium, aut civilibus.
Proprium. Caius in l. omnes. D. de justitia & jure, Quod quisque populus ipse sibi jus constituit, id ipsius proprium civitatis est: vocaturque jus civile, quasi jus proprium ipsius civitatis.

Publi-

Publicum. Ulpian. de juſtitia & jure, l. 1. Jus publicum eſt quod ad ſtatum rei Romanæ ſpectat. Jus publicum videtur eſſe idem quod Jus proprium, apud Ter. in Phorm. 2. 3. 65,

Ha ha he, homo ſuavis. D. quid eſt? num iniquum poſtulo?
An ne hoc quidem ego adipiſcar, quod jus publicum eſt?

Sacratum, inquit Turnebus, Quod ſacramenti militaris religione teneri videbatur: nam jurejurando ſacrabatur, id eſt fide. Cic. 3. Off. 98. ex Pacuvio:

Fide ſacratum jus perpetuo falleret. Virg. 2. Æn. 157.
Fas mihi Graiorum ſacrata reſolvere jura.

Sacrum, publicum, privatum jus. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Signata jura ſequi. Lucan. lib. 3. 302.
Singulare jus eſt, Quod contra tenorem rationis propter aliquam utilitatem auctoritate conſtituentium introductum eſt. Paulus l. jus ſingulare. D. de Legibus.
Summum jus, eſt quod Juriſconſulti Strictum jus vocant. Cic. lib. 1. Off. 32. Exiſtunt etiam ſæpe injuriæ calumnia quadam, & nimis callida, ſed malitioſa juris interpretatione: Ex quo illud, Summum jus, ſumma injuria, factum eſt jam tritum ſermone proverbium. Idem 7. Verr. 4. Non agam ſummo jure tecum: non dicam id, quod debeam forſitan obtinere. V. Agere ſummo jure, in AGO.
Summo jure experiri. Cic. pro Quint. 38. Si quid in controverſiam veniret, aut intra parietes, aut ſummo jure experiretur?
Summo jure contendere. V. CONTENDO.
Triſte ſepulchri. Ovid. 13. Met. 472.
Varium jus. Cic. pro Cæcin. 69. Deinde ſi de jure vario quippiam judicatum eſt, non potius contra Juriſconſultos ſtatuunt, &c. [i.e. Quocunque.
Vetuſtum jus. Tacit. 4. Ann. 26.
Anceps jus Hor. 2. Serm. 5. 34.
Honeſti juris ſervator metus. Claud. 1. in 1. Conſ. Stil. 163.
Improba jura. Sil. lib. 17. 620.
Inclita jura. Sen. Troad. 7.
Injuſtum jus. Ovid. ad Liv. 44.
Venerabile jus. Stat. 5. Silv. 1. 115.
Abire a jure. Cic. 4. Verr. 31.
Adire in jus. V. ADEO.
Adoleſcit jus. Tacit. 4. Hiſt. 48. Pravo certamine legatorum jus adolevit.
Agere jure. Lucret. lib. 3. 976.
Agere pro ſuo jure. Ter. And. 1. 1. 27.
Aſſuetus in jura. V. ASSUESCO.
Calcati juris nulla reſtant veſtigia. Claud. 2. in Eutrop. 348.
Callere jura. V. CALLEO.
Cedere de ſuo jure. V. CEDO.
Cedere jus. V. CEDO.
Comparari. ut, Jus a majoribus noſtris ita comparatum eſt, ut civis Roman. libertatem nemo poſſit invitus amittere. Cic. pro Domo 106.
Competebat ſtricto jure. Jabolen. in l. Pannonius Avitus. D. de acquir. hæred.
Concurrere de jure. V. CONCURRO.
Condere nova jura alicui. Ovid. Rem. Amor. 465.
Confringere jura. V. CONFRINGO.
Conſtituere jura. Lucret. lib. 5. 1143.
Conſtituere jus in verbis. V. CONSTITUO.
Conſulere jus. Liv. 39. 40. Idem, poſteaquam ad magnos honores pervenit, ſummus imperator: idem in pace, ſi jus conſuleres, peritiſſimus; ſi cauſa oranda eſſet, eloquentiſſimus.
Conſulere aliquem juris. Ovid. 20. Epiſt. 30.

Conſultoque fui juris Amore vafer. Ordo videtur, Conſultoque amore, juris vafer fui. i. e. Peritus.

Convenire aliquem in jus. V. CONVENIO.
Decurrere ad extrema & inimiciſſima jura, Cic. pro Quint. 48. Eſt Summo jure uti, ſive rigore juris.
Dare jus. Cic. 2. de Legib. 31.
Deducere in jus. V. DEDUCO. V. JUS pro ipſo judicio.
Dicere jus, eſt Præeſſe juri dicendo, & legibus gubernare, ac juſtitiam miniſtrare. Plaut. Bacch. 3. 3. 43. Itur illinc jure dicto. Liv. 2. Sit ſumma in jure dicendo ſeveritas. Cic. 1. Q. frat. 1. Cum jure dicundo conventus circumiret. Suet. Cæſ. cap. 7.
Educere in jus. Cic. 5. Verr. V. JUS pro ipſo judicio.
Experiri ſummo jure. Cic. pro Quint. 58.
Exſequi armis jus ſuum. Cæſ. 1. de Bell. Gall. 4.
Facere jus dicitur, Quod juris atque legis vim habet. Ulpian. in l. non ambigitur. D. de Legib. Non ambigitur Senatum jus facere poſſe. h. e. Senatuſconſulta pro lege haberi. Verbum eſt juriſperitis notum.
Facere jus enſe. Lucan. 3. 821.
Ferre jus in armis. Liv. 5. 36.
Firmare jus. Tacit. 4. Ann. 11.
Imminuere jus, vel violare. Cic. pro Roſc. Amer. 109.
Inflectere jus gratia. V. INFLECTO.
Infringere jus alicujus. Tacit. 4. Ann. 19. Nec infringendum Conſulis jus.
Intercedit homini cum genere humano quaſi jus civile. V. INTERCEDO.
Migrare communi jure. V. MIGRO.
Mutare jus. V. MUTO.
Novatum jus naturæ. Ovid. 4. Met. 279.
Obrutum vi jus. Paterc. lib. 2. 3.
Obterere jura. V. OBTERO.
Obtinere jus ſuum contra aliquem. Cic. pro Quint. 34.
Orare jus. Plaut. Trin. 5. 2. 37. Jus hic orat. V. Jus bonum &c.
Perſequi jus ſuum. Cic. pro Cæcin. 8.
Pervertere jus. Cic. 1. Off. 26.
Poſtulare jus. Liv. 5. 36.
Petere jus ab aliquo judice, eſt In ejus eſſe juriſdictione. Budæus.
Petere jus. Plaut. Pſeud. 5. 2. 16. Jus petis, fateor, i. e. Æquum eſt. V. Jus bonum dicis, &c. ſupra.
Petere jus e cælo, i. e. Judicium divinum exſpectare, & in id intentum eſſe. Sic Curt. lib. 5. 7. 8. Unde tot gentes ante jura petebant. Budæus.
Petere jura in Bæticam. V. Ad Seras aliquid petere, in AD præpoſit.
Perdiſcere jura benevolentiæ. V. PERDISCO.
Proditum eſt hoc juris a majoribus, &c. Cic. pro Domo.
Reddere jus Prætor quoque dicitur, etiam quum inique decernit, relatione ſcilicet ſacta non ad id quod ita Prætor fecit, ſed ad illud quod Prætorem facere convenit. Paulus in l. jus pluribus. D. de juſtitia & jure. V. REDDO.
Rumpere jus gentium. Liv. 4. 17.
Reſolvere jura pudoris. Virg. 4. Æn. 27.
Reſpondere jus. Cic. 1. de Orat. 198. vel De jure. Subaudi Controverſo. Idem ibid. 2. 142.
Sum. ut, Eſſe ſui juris. Sen. Epiſt. 11. V. JUS pro Poteſtate.
Pari jure eſſe cum aliquibus, pro In ordinem redigi. Tranquillus Sueton. Budæus. [In Suet. Aug. cap. 56. legitur, Amicos ita magnos & potentes in civitate eſſe voluit, ut tamen pari jure eſſent, quo ceteri. Forte Bud. Cum ceteris legebat. Nec eſt id tamen In ordinem redigi, quod de Magiſtratibus dicebatur, per licentiam inferiorum quaſi poteſtate exutis. Vivere æquo jure cum ceteris, eſt apud Liv. 21. 3. extr.
Stare jus ab aliquo. Liv. 21. 10. Vicerunt ergo dii homineſque: & id, de quo verbis ambigebatur, uter populus fœdus rupiſſet; eventus belli, velut æquus judex, unde jus ſtabat, ei victoriam dedit.
Sumere jus ab aliquo. Quintil. lib. 1. cap. 4. Non propter hiſtorias modo, ſed verba, quæ frequenter jus ab auctoribus ſumunt.
Tenere jus ſuum. Cic. pro Cæcin. 74.
Tranſire jus ad aliquem dicitur. Quintil. lib. 5. cap. 10. Quia ad illum jus, ad hunc res tranſeat.
Jus, pro Poteſtate. Plin. lib. 2. cap. 7. Imperfectæ vero in homine naturæ præcipua ſolatia, ne deum quidem poſſe omnia, &c. nullumque habere in præterita jus, præterquam oblivionis. Budæus.
Habere jus in aliquem. Lucan. lib. 9. 896.
Habet jus abdicandi. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Petit jus & moderamen equorum. Ovid. 2. Met. 48.
In jus poteſtatemque alicujus venire, dixit Livius.
Concedere in jus, ditionemque alicujus. Liv. 36. 14. Ita Athamania omnis in jus, ditionemque Philippi conceſſit.
Jus & arbitrium alicujus eſſe aliquid. Liv. Quæ ex his habere victori, quibus mulctari eos velit, ipſius jus atque arbitrium eſſe.
Juris ſui eſſe, ac mancipii: i. e. Sui arbitrii, & nemini parêre, Cic. 16. Fam. 7. Quærenda eſſe arma putaſti, quibus dominari prohiberetur: ſcilicet ut illo prohibito, rogaremus alterum, qui ſe reponi in ejus locum pateretur? an ut eſſet ſui juris ac mancipii Reſpublica? conf. Sen. ſupra.
Jus etiam vocatur, Quod vim habet ſanctionis & legis. Cic. 3. de Legib. 61. citans verba XII Tab. Quod is qui bellum geret, imperaſſit: jus ratumque eſto. Ulpian. l. 3. D. de leg. Non ambigitur Senatum jus facere poſſe. i. e. Senatuſconſulta omnes tenere, qui Romano imperio parent.
Jus eſt, quod jus facit, vide in fine col. præcedentis. H. St. V. Facere jus ſupra.
Jus pro Ipſo judicio, vel Loco judicii. Ter. Phorm. 5. 7. 43. In jus ambula. P. in jus? Donatus, Ad judicium eamus ſcilicet: nam Jus pro Loco eſt. Cic. Quin te in jure conſpicio. Idem 1. de Orat. 173. Nam volitare in foro, hærere in jure, ac Prætorum tribunalibus, judicia privata magnarum rerum obire.
Adducere aliquem in jus. Cic. pro Quint. 33.
Procurrunt in jus. Hor. 1. Serm. 7. 20.
Rapere aliquem in jura. Hor. 2. Serm. 3. 72.
Vocare in jus. Cic. pro Quint. 61. & 4. Verr. 187.

JURISPRUDENTIA, æ. f. (inquit Ulpian. in l. juſtitia. D. de juſtitia. & jure) eſt Divinarum atque humanarum rerum notitia, juſti atque injuſti ſcientia.

JUSJURANDUM, jusjurandi, &, jurisjurandi. n. [ὅρκος, ὅρκιον, ὁρκωμοσία] eſt Affirmatio religioſa, ut ait Cic. 3. Off. 104. Plaut. Pſeud. 1. 2. 63. Qui item ut nos, jurejurando malo quærunt rem. Al. Jurando jure. Cæſ. 1. Bell. Civil. 76. Sic terror oblatus a ducibus, crudelitas in ſupplicio, nova religio jurisjurandi, ſpem præſentis deditionis ſuſtulit. Cic. 3. Off. 111. Nullum enim vinculum ad ſtringendam fidem jurejurando majores arctius eſſe voluerunt.
Solenne jusjurandum. Tacit. 16. Ann. 22.
Jusjurandum in litem. V. Juramentum, in JURO.
Accipere jusjurandum. V. ACCIPIO.
Accommodare jusjurandum. V. ACCOMMODO.
Addicere aliquem ad jusjurandum. V. ADDICO.
Adigere jurejurando, ſive ad jusjurandum. V. ADIGO. Cæſ. 1. Bell. Civil. 67.
Adactum jusjurandum. Ulpian. in l. Juris gentium. §. item ſi quis. D. de pactis, Nec jusjurandum de hoc adactum, ne quis agat, ſervandum Marcellus ſcribit.
Alligavit fidem jurejurando ſuam. Sen. Troad. 6.
Concipere jusjurandum. Tacit. 4. Hiſt. 41. Senatus inchoantibus primoribus jusjurandum concepit.
Concipere verba jusjurandi. Tacit. 4. Hiſt. 31. extr. Et quum cetera jusjurandi verba conciperent, &c. [Jurisjurandi H. St. Sic & in emendatis codd.
Condere jusjurandum. V. CONDO.
Conſervare jusjurandum. V. CONSERVO.
Dare jusjurandum. Cic. 3. Off. 112. Juravitque ſe illum ſtatim interfecturum, niſi jusjurandum dediſſet, ſe patrem miſſum eſſe facturum.
Deferre jusjurandum. Quintil. lib. 5. cap. 6. ad fin.
Exigere & reddere jusjurandum. Liv. 32. 5. pr. Itaque & in Achaiam legatos miſit, ſimul qui jusjurandum in verba Philippi exigerent, ſimul qui redderent Achæis. [Immo Orchomenon &c. Poſterius colon male avulſum a ſeq. Has enim urbes Reddi ſibi poſtulabant Achæi.
Firmare jurejurando. Cic. 2. de Legib. 16. Quum intelligat quam multa firmentur jurejurando, &c. quamque ſancta ſit ſocietas civium inter ipſos, diis immortalibus interpoſitis, tum judicibus, tum teſtibus.
Gratiam facere jurisjurandi. H. St. Eſt apud Suet. in Tiber. cap. 35. pr. Eſt quod vulgo dicitur Relaxare vel Diſpenſare a juramento. conf. Remittere paulo infra.
Interponere jusjurandum. V. INTERPONO.
Negligere jusjurandum. Cic. de Aruſp. Reſp. 36.
Obſtringere aliquem jurejurando. Hor. 2. Serm. 3. 179. V. OBSTRINGO.
Offerre jusjurandum. V. OFFERO.
Offerre & deferre jusjurandum. Quintil. lib. 5. cap. 6.

Præſtare jusjurandum. H. St. Non ex antiquo, puto, auctore ullo.
Remittere jusjurandum de calumnia parentibus & patronis. Paul. in l. de die. §. ult. D. qui ſat. cogant.
Stare alieno jurejurando, quam ſuo mavult. Quintil. lib. 5. cap. 6.
Violare jusjurandum, i. e. Fidem jurisjurandi. Cic. 3. Off. 104.
Jusjurandum Romanorum per ſuam bonam fidem. Vide FIDES. H. St.

JURISDICTIO, ōnis. f. [διοίκησις] Facultas atque poteſtas juris dicendi Sunt qui ſcribant Juriſditio. Cic. pro Flacc. 6. Præturæ juriſdictio, res varia & multiplex ad ſuſpiciones & ſimultates, non attingitur. Idem 1. Q. frat. 1. 17.
Libera juriſdictio. V. Suet. Calig. cap. 16.
Abrogare juriſdictionem. V. ABROGO.
Conficere juriſdictionem. Cic. 2. Fam. 13.
Intermittere juriſdictionem. Cic. de Aruſp. Reſp. 55.
Jurisdictiones meridionales. Plin. lib. 5. cap. 28. Legitur alias Mediterraneas. Hic ſunt Juridici conventus. V. CONVENTUS.

JURISCONSULTUS, & JURECONSULTUS, i. m. [νομικὸς] Interpres juris, ſive legum. Valla, Alterum quoque compoſitum (ſi compoſitum eſt) Juriſconſultus, quod etiam dici ſolet Jureconſultus. Cic. 2. de Legib. 48. Sed Juriſconſulti, ſive erroris objiciendi cauſa, &c. V. CONSULO.
Conſultus juris. Hor. de Arte Poet. 369. [Unde liquet diviſe rectius ſcribi.

JURISPERITUS, JUREPERITUS, JURISPRUDENS, in nonnullis Lexicis habemus, ſed perperam; nam vix inveniuntur niſi disjunctim. Sic Cic. pro Cluent. 107. Quis jure peritior? Idem de Clar. Orat. 81. Fabius juris bene peritus. Claudian. in Eutrop. 2. 347.
— prudenſque movendi Juris. [Sic & Juris vel Jure conſultus Juris dictio, & Juris prudentia & ipſum quoque Jus jurandum diviſe ſcribendum arbitror, eoque maxime argumento moveor, quod particulam *que* haud raro vett. interponunt.

JURĬDĬCUS, a, um. Adj. [ἔνδικος] Quod ſecundum jus eſt: unde Juridicus dies, Quo rite jus dici poteſt: & Juridica actio, quæ ſecundum jus eſt. Dicitur & Quod jus reddit. Plin. lib. 3. cap. 1. Juridici conventus ei quatuor. i. e. In quibus jura redduntur.
Dies juridicus, & Actio juridica, apud JCtos.

JURIDĬCUS, i. m. [δικαιοδότης] ut, Flentes Eurydicen juridici ſedent. Sen. Herc. fur. v. 581.

JURIDICĪNA, æ. f. Tertull. de Pall. cap. 3.

JURIDICIĀLIS, e. Adj. [δικαιολογικὸς] Cic. 1. de Invent. 14. Huic generi Hermagoras partes quatuor ſuppoſuit, deliberativam, demonſtrativam, juridicialem, negotialem. Quintil. lib. 3. cap. 8. Juridicialis ſtatus.

JUSCULUM, cum deductis ab eodem, V. JUS pro Liquore.

JUSSUS, Partic. a Jubeo: & JUSSUM, juſſi. V. JUBEO.

JUSTUS, a, um. Adj. [δίκαιος] Qui præcepta juris ſervat: nam a Jure dicitur. Plaut. Pſeud. 1. 3. 72.
Non eſt juſtus quiſquam amator, niſi qui perpetuat data. [i. e. Verus.
Arma juſta movere. Ovid. 2. de Arte Am. 398.
Bella juſta gerere. Ovid. 8. Met. 58.
Juſta cauſa. Cic. 4. de Fin.
Cauſa juſtiſſima. Ovid. 1. de Pont. 5. 25.
Diſſidia juſta: h. e. Æqua & jure facta. Cic. de Amicit. 80. Magna etiam diſſidia, & plerumque juſta naſci, quum aliquid ab amicis, quod rectum non eſſet, poſtularetur.
Honores juſti ac debiti, Jure ac merito collati. Cic. 3. in Catil. 23. Nam multi ſæpe honores diis immortalibus juſti habiti ſunt, ac debiti, ſed profecto juſtiores nunquam. De Supplicatione decreta.
Litem juſtam intendere. Lucret. lib. 3. 963.
Oculi. Ovid. 13. Met. 70.
Aſpiciunt oculis ſuperi mortalia juſtis.
Poteſtas juſta. Hor. 2. Serm. 7. 63.
Preces juſtæ. Ovid. 3. Met. 406.
Querela juſta. Ovid. 4. de Pont. 3. 22.
Servitus juſta, In qua nihil iniquum jubetur, inquit Donatus. Ter. And. 1. 1. 9. [Iniquum hic Durum accipe.
Vir juſtus & tenax propoſiti. Hor. 3. Carm. 3. 1.
Juſti dies auctore Macrobio Sat. 1. 16. dicebantur Continui XXX dies, quibus exercitu imperato vexillum ruſſi coloris in arce poſitum erat. Erant & Juſti dies, XXX dies, qui conceſſi æris & debiti damnatis conquirendæ pecuniæ cauſa dabantur lege XII Tab. auctore Gell. lib. 19. cap. 1.
Dies juſti ſic apud Cic. 2. de Legib. 22. Præter Idææ matris famulos, eoſque juſtis diebus, ne quis ſtipem cogito.
Juſtus, Mediocris, inquit Perottus. Unde, Juſtam magnitudinem alicujus rei dicimus, quum nec debita minor eſt, nec modum excedit. Plaut. Mil. 3. 1. 50. Et meæ orationis juſtam partem perſequi.
Annos juſtos peragere. Ovid. 10. Met. 36. i.e. Juſtam ætatem attingere.
Magnitudo juſta, juſta Menſura; h. e. Æqua, & quæ neque major, neque etiam minor eſt quam debeat. Plin. lib. 10. cap. 53. Poſt ſolſtitium nata non implent magnitudinem juſtam.
Pondus. Ovid. 2. Met. 163.
Utque labant curvæ juſto ſine pondere naves.
Tempus juſtum pugnæ. Virg. 10. Æn. 11.
Juſtus, pro Magno: unde dicimus Juſtam rem, h. e. Magnam: quemadmodum & Bonam partem, & Juſtam partem, Magnam partem. Et, Bene doctus, pro Valde. Plin. in præf. 8. Opere juſto temporum noſtrorum hiſtoriam orſi. Sic, Juſtum prælium, Juſtum exercitum, hiſtorici dicunt, i. e. Magnum. Aſconius, Juſtas inimicitias, pro Magnis, apud Ciceronem expoſuit. [Immo poſteaquam in 3. Verr. 15. Juſtas inimicitias expoſuiſſet de Cæcilii commentitia ſimultate, ſubjicit, An Juſtas inimicitias magnas dicit? ut e contrario Virgilius:
Injuſto ſub faſce viam dum carpit. Hæc Aſcon. Juſtum antiqui vocabant, quod nunc Formale, vel In omni forma dicimus. Sic Juſtæ inimicitiæ, ſunt Palam declaratæ, Juſtum bellum vel Prælium quod Plenarium barbare dicitur, & opponitur Latrocinio illud, hoc Levi prælio. At Juſta uxor, quæ Pleno uxoris jure fruitur, Juſta ſtatura, quæ ad plenum humanæ ſtaturæ modum pervenit. Ita nec in ſeq. exemplis eodem modo, ſed varie exponi idem Epitheton debet, prout alii atque alii ſolitario nomini jungitur.

Juſtum prælium, cui Levia prælia opponuntur. Liv. 39. 2. Deinde eos qui in montibus erant adortus, primo levibus præliis fatigavit: poſtremo coactos in aciem deſcendere, juſto prælio devicit. Juſto pro Pleno intelligo, inquit Budæus: i. e. Quod vere & proprie prælii nomine cenſeri poſſit. Sic lib. 26. 3. extr. de Fulvio perduellionis reo, Prius quam dies comitiorum aderat, Cn. Fulvius exulatum Tarquinios abiit: id ei juſtum exilium eſſe ſcivit plebs. i. e. Plebs decrevit ſpontaneum exilium Fulvio plenum & verum eſſe, aut pro pleno & legitimo cedere. Juſtum enim eſt omnibus numeris plenum, quod Græci ἀκριβὲς dicunt. Hactenus Budæus.
Acies juſta. Quintil. lib. 1. cap. 10. V. ACIES.
Juſtus filius, pro Vero. Unde apud Juriſconſultos, Qui filium adoptat, interrogatur an velit eum quem adoptat, juſtum ſibi filium eſſe, i. e. Verum filium. Budæus contra, Hæc dictio Juſtus apud Juriſconſultos frequens, non ſatis, ut arbitror, intelligitur. Caius in l. 2. D. de adoptionibus, de arrogatione loquens, Is qui adoptat, inquit, rogatur, id eſt interrogatur, an velit eum quem adoptaturus ſit, juſtum ſibi filium eſſe. Juſtum intelligo non Verum, ut aliqui cenſent: ſed Omnibus partibus, ut ita dicam, filiationis veri filii vicem obtinentem, naturalis & legitimi filii loco ſedentem.
Dominus juſtus. h. e. Verus: cui contrarius eſt Alienus. Cic. 1. Off. 43. Quare L. Sulla & Caii Cæſaris pecuniarum translatio a juſtis dominis ad alienos, non debet liberalis videri. [Hic pro Legitimo poſſeſſore, ſeu Jure poſſidente.
Hæreditas juſta. Varro 2. de R. R. cap. 10. In emptionibus dominum legitimum ſex fere res perficiunt, ſi hæreditatem juſtam adiit: ſi, &c. [Hic Juſta eſt Jure debita. Aliter Juſtum juſtitium in JUSTITIUM.
Materfamiliâs juſta, & Pellex, contraria. Liv. 39. 53. pr. Nam etſi minor ætate quam Perſeus eſſet, hunc tamen juſta matrefamiliâs, illum pellice ortum eſſe.
Juſta uxore nati. Cic. 1. Tuſc. 85. Metellus ille honoratus quatuor filiis, ac quinquaginta Priamus, quibus decem & ſeptem juſta uxore natis. [An, E quibus X & VII. juſta uxore nati?
Miles juſtus, opponitur Servili. Liv. 24. 14. pr. Bona fortique opera eorum ſe ad eam diem uſum: neque ad exemplum juſti militis quicquam eis præter libertatem, deeſſe. de Volonibus Gracchi.
Operam juſtam reddere, i. e. Penſum, opus debitum & conſuetum perficere. Columel. lib. 6. cap. 3. V. JUSTA, infra.
Teſtamentum juſtum dicitur, Quod eſt ſolenniter factum. Ulpian. in l. 1. D. de except. rei judicatæ.
Juſtum vadem, Idoneum ſponſorem vocabant veteres, inquit Feſtus.
Juſtiore aliquo uti: h. e. Æquiore, faciliore, & tractabiliore. Cic. 1. de Fin. 2. Ut propemodum juſtioribus utamur illis qui. i. e. Videantur nobis juſtiores.

JUSTA, orum. n. pl. [ἐναγίσματα] ſunt Exſequiæ & Sacrificia quæ mortuis impenduntur, quod jure fierent his qui de nobis viventes bene meriti fuerant. Cic. pro L. Flacc. 95. Juſta Catilinæ facta ſunt. Ovid. 2. Faſt. 569.
Hanc quia juſta ferunt, dixêre feralia lucem. Hæc
Juſta funebria. Liv. 1. 20. extr. Nec cæleſtes modo cærimonias, ſed juſta quoque funebria, placandosque Manes, ut idem Pontifex edoceret.
Facere juſta, in præcedentibus exemplis. Cic. 2. de Legib. 57.
Peragere juſta. Plin. lib. 2. cap. ult. Eæ quum ſecutis diebus juſta peragerent, inveniſſe dicuntur in ſepulcro epiſtolam Dionyſodori nomine ad ſuperos ſcriptam.
Perſolvi juſta patri. Sen. OEdip. 14.
Juſtis exſequiarum carere. Cic. 2. de Legib. 42. Non ſolum vita cruciati atque dedecore, verum etiam ſepultura & juſtis exſequiarum caruerunt.
Juſta funeri paterno ſolvere. Cic. pro Roſc. Amer. 24. Hunc miſerum luctu perditum, qui nondum etiam omnia paterno funeri juſta ſolviſſet, nudum ejecit domo, &c.
Juſta funerum rejicere. Cic. 2. de Legib. 67.
Reddere juſta funeri. Plin lib. 10. cap. 2.
Juſta hoſpitalia. Liv. Venientibus obviam cunctus Senatus egreſſus, juſtis omnibus hoſpitalibus, publiciſque & privatis fungitur officiis.
Juſta, pro Conſtitutis, quæ neceſſario præſtari debent. Columel. lib. 11. cap. 2. Item vinearum foſſio iiſdem locis peragenda, arbuſtorumque, ſive putatio, ſive alligatio ſumenda eſt, quorum juſta certa eſſe non poſſunt.
Juſta facere. Columel. lib. 2. cap. 4. Tum etiam ratio ruſtici aggravatur exiguo operis profectu, juſta enim fieri nequeunt quum induruit ager.
Ad juſta perducere, i. e. Ad juſtum laborem, inquit Budæus. Columel. lib. 6. cap. 14.
Juſta operum peragere. Columel. lib. 9. cap. 8.
Juſta percipere. Columel lib. 1. cap. 8. Quærat, an ex ſua conſtitutione juſta percipiant. i. e. Si omnino habeant quòd eis conſtitutum eſt, inquit Budæus.
Juſta reddere, Opus debitum & conſuetum perficere. Columel. lib. 2. cap. 8.
Juſta exigere, inquit Budæus, eſt Summo jure agere cum aliquo.
Perſequi & exigere juſta. Columel. lib. 12. cap. 3.

JUSTO, ablativus n. ſing. vice adverbii. Quintil. lib. 9. cap. 4. Membrum longius juſto, tardum; brevius, inſtabile eſt. i. e. Juſtâ menſurâ.

JUSTE, Adv. [δικαίως] Jure, recte, legitime. Cic. 4. Fam. 2. At hoc ipſum, inquies, inique facis? immo juſtiſſime. Idem in Salluſt. 1. Id vos ſi forte offendimini, juſtius huic quam mihi ſuccenſere debetis.
Juſte & legitime imperare. Cic. 1. Off. 13.

JUSTĬTIA, æ. f. [δικαιοσύνη] eſt (inquit Cic. 5. de Fin. 65. Animi affectio ſuum cuique tribuens, atque hanc, quam dico, ſocietatem conjunctionis humanæ, munifice & æque tuens.
Aliquando pro Æquitate: ut Nepos Ariſtide cap. 2. Ejus æquitate factum eſt, cum in communi claſſe eſſet Græciæ ſimul cum Pauſania, quo duce Mardonius erat fugatus, ut ſumma imperii maritimi transferretur ad Athenienſes. Namque ante id tempus, & mari & terra duces

ces erant Lacedæmonii: tum autem intemperantia Pausaniæ, & justitia factum est Aristidis, ut omnes civitates Græciæ ad Atheniensium societatem se applicarent. Quo loco vides Justitiam appellari, quam ante Æquitatem vocaverat; eamque Intemperantiæ, hoc est, impotentiæ, sævitiæ, atque superbiæ opponi. Similiter
Pro Clementia. Ter. Heaut. 4. 1. 33.
—nunc hoc te obsecro,
Quanto tuus est animus natu gravior, ignoscentior;
Ut meæ stultitiæ in justitia tua sit aliquid præsidii. Sic, Justa servitus & Clemens. Idem Andr. 1. 1. 9. Sic item
Justitiam & Lenitatem, tanquam synonyma conjungit Cic. pro Marcel. 12.
Ordinata erat in XII Tabulis tota justitia. i. e. Juris ratio. Flor. 1. 24.
Cura justitiæ. Ovid. 20. Epist. 169.
Alienigena justitia. V. ALIENUS.
Inclita justitia, religioque ea tempestate Numæ Pompilii erat. Liv. 1. 18. pr. V. INCLITUS.
Potens justitia. Hor. 2. Carm. 17. 15.
Salubris justitia. Hor. de Arte Poet. 99.
Agitare justitiam. V. AGITO.
Colere justitiam. V. COLO.
Consedit justitia in mente. V. CONSIDEO.
Justitia gentes frenare superbas. Virg. 1. Æn. 524.
Temperare vires justitia. Ovid. 3. de Pont. 6. 24.

JUSTĬFĬCUS, a, um. Adj. [δικαιωτικός] Qui facit justitiam. Catul. Argon. 62. 406. Justifica mens deorum.

JUSTIFICO, āre.
JUSTIFICATIO, ōnis. f.
JUSTIFICATOR, ōris. m.
JUSTIFICATRIX, īcis. f.
} Voces apud Scriptores Ecclesiasticos.

JUSTĬTIUM, i. n. Jurisdictionis intermissio. Liv. 26. 26. extr. Ac prope justum justitium omnium rerum futurum videbatur, donec Consul ad urbem rediisset. i. e. Omnia acta publica esse suspensa. Gell. lib. 20. cap. 1. Velut quoddam justitium, id est juris inter eos quasi interstitionem quandam & cessationem.
Ut dicitur Solstitium. H. St.
Favere justitio, & omnium rerum licentiæ. Cic. 4. Att. 17.
Ferale justitium. Lucan. lib. 2. 17.
Tristi justitio clausa fora. Lucan. lib. 5. 31.
Justitium edicere, & intermittere jurisdictionem. Cic. de Arusp. Resp. 55. Quæ sunt occultiora, quam ejus, qui in concione ausus est dicere justitium edici oportere, jurisdictionem intermitti, claudi ærarium, judicia tolli?
Indicere justitium. V. INDICO.
Remittere justitium, sicut Indicere justitium, teste Budæo: apud Liv. 10. 21.
Servatum est justitium per aliquot dies. Liv. lib. 3. 5.

J U T

JŪTURNA, Nympha Latina, soror Turni, a Jove vitiata, cujus meminit Virg. 12. Æn. 146.
Disce tuum, ne me incuses, Juturna, dolorem.
Item Fons, ubi ægroti bibere solebant valetudinis causa. Varr. de L. L. 1. 10.

J U V

JUVAMEN, V. JUVO.
JUVENALIA, JUVENALIS. V. JUVENIS.
JŬVENCUS, i. m. [πόρταξ] & JUVENCA, æ. f. [δαμάλη] a Juvando: Qui jam (ut ait Varro) ad agrum colendum juvare posset. Plaut. Truc. 2. 2. 64.
Vidi equidem juvencum ex indomito domitum fieri, atque alias belluas.
Al. Vidi equidem ex jumentis domita fieri.
Juvencus & juvenca. Varro 2. de R. R. cap. 5.
Fortes juvenci. Virg. 3. Georg. 50.
Laborifer juvencus. Ovid. 15. Met. 129.
Lunati fronte juvenci. Stat. 6. Theb. 267.
Petulans juvencus torva fronte. Sen. Hippol. 3.
Pulcher juvencus. Virg. 5. Æn. 399.
Rudes operum juvenci. Ovid. 1. Fast. 83.
Torvus juvencus. Ovid. 10. Met. 237.
Consuescere juvencum aratro. V. CONSUESCO.
Disjungere fessos juvencos. Ovid. 14. Met. 648.
Proscindere terram validis juvencis. Virg. 2. Georg. 237.
Sociare juvencos imposito aratro. Stat. 1. Theb. 132.
Corniger æ juvencæ. Ovid. 13. Met. 927.
Formosa juvenca. Virg. 3. Georg. 219.
Nitens juvenca. Ovid. 1. Met. 611.
Juvencus, de Homine quoque juvene. Hor. 2. Carm. 8. 21.
Te suis matres metuunt juvencis,
Te senes parci, miseræque nuper
Virgines nuptæ. Porphyrius; Juvenci ergo non tantum Boves dicuntur, sed Homines: quamvis in usu sit ut non nisi per diminutionem Juvenculos dicamus. Ovid. 5. Epist. 117.
Graja juvenca venit, quæ te, patriamque domumque
Perdat: io prohibe, Graja juvenca venit.
Juvencæ aves. Plin. lib. 10. cap. 53.

JUVENCŬLUS, i. m. dimin. [δαμάλιον] Catul. ad puerum, epigr. 22. 1.
O qui flosculus es juvenculorum. Al. Juventiorum. V. Porphyr. in dict. præced.

JŬVĔNIS, is, m. & f. [νέος, νεάξ] a Juvando, quod ea ætas maxime sit apta ad laborem tolerandum. Et a Jurisconsultis Juvenes dicuntur, Qui adolescentium excesserunt ætatem, quoad incipiant inter seniores numerari. Plin. lib. 7. cap. 36. Cornelia enim juvenis est, & parere adhuc potest.

Furor juvenum. Sen. Theb. 2.
Princeps juvenum. Ovid. 1. de Arte Am. 194.
Egregius juvenis. Virg. 5. Æn. 361.
Fervidi juvenes. Hor. 4. Carm. 13. 26. Sen. Hippol. v. 411.
— fervidos juvenes anus Tenebo.
Imberbis juvenis. Hor. de Arte Poet. 161.
Laudatus juvenis. Stat. 5. Silv. 1. 11.
Protervi juvenes. Hor. 1. Carm. 25. 2.
Valens juvenis. Ovid. 15. Met. 207.
Astringere juvenem. V. ASTRINGO.
Fieri juvenem. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Juvenis, adjective, pro Juvenili. Ovid. 7. Met. 295.
— & admonitus juvenes nutricibus annos
Posse suis reddi.
Junior in comparativo facit. Columella Juvenior dixit lib. 9. cap. 11. de apibus, Juveniori examini solet accidere. Alia exemplaria habent Juniori. Plin. lib. 18. cap. 3. Juniorum familiæ bubulcum nominaverunt.
Toto junior anno. Hor. 2. Epist. 1. 44.
Juniores cervi. Plin. lib. 8. cap. 32.
Juvenis, de Ove. Columel. lib. 7. cap. 3. Femina post bimatum maritari debet, juvenisque habetur quinquennis.

JUVENĪLIS, e. Adj. [νεανικός, νεαρός] Quod ad juvenem pertinet: ut, Ætas juvenilis. Juvenile robur. Columel. lib. 4. cap. 3. Juvenilis ludus vel jocus. Liv. 1. & lib. 5.
Annis juvenilibus juncti. Ovid. 8. Met. 632.
Ardor juvenilis. Sen. Octav. 4.
Calor juvenilis. V. CALOR.
Carmina juvenilia. Ovid. 2. Trist. 339.
Corpus juvenile. Virg. 5. Æn. 475.
Decus juvenile, Flos juventæ. Lucan. ad Pison. 248.
Gratia juvenilis. Stat. 2. Silv. 2. 10.
Incœpta juvenilia. Ovid. 18. Epist. 35.
Opus nitidæ juvenile palæstræ. Ovid. 6. Met. 241.
Vis juvenilis. Ovid. 12. Met. 461.
Læta & juvenilia lusi. Ovid. 5. Trist. 1. 7.
Juvenilior. Ovid. 14. Met. 639.
Silenusque suis semper juvenilior annis.

JUVENILĬTAS, ātis. pro Juventus; Antiquum. Varr. Tithono, Quam dereliquit multicupida juvenilitas. Ex Nonio 2. 418.

JUVENILĬTER, Adv. [νεανικῶς] More juvenum, quemadmodum & Pueriliter. Cic. de Senect. 10. Hic & bella gerebat, ut adolescens, quum plane grandis esset: & Annibalem juveniliter exsultantem patientia sua molliebat.
Venatum in silvas juveniliter ire solebam. Ovid. 7. Met. 805.
Ingenio uti juveniliter. Ovid. 2. Trist. 117.

JUVENĀLIS, e. Adj. [νεαρός] Idem quod Juvenilis. Plin. lib. 33. cap. 22. Quum C. Sulpicius Galba juvenalem famam apud principem popinarum pœnis aucupatur, &c. Inusitatum.
Dies juvenalis, Juvenili ætati peculiariter celebrandus. Sueton. in Caligula cap. 17. extr. Adjecit diem Saturnalibus, appellavitque Juvenalem.
Juvenalia, Ludi qui pro salute juvenum celebrantur. Instituit Nero, quum barbam poneret. V. Xiphil.
Ludi juvenalium. Tacit. 14. Ann. 15. ubi Lips. V.

JUVENESCO, [νεανίσκομαι] ĕre. Juvenem fieri. Plin. lib. 21. cap. 11. Rosa & quinquennium perfert non recisa, nec adusta. Illo enim modo juvenescit. Sic lib. 8. cap. 57. de gliribus, Rursus æstate juvenescunt. Ovid. 3. Amor. 7. 41.
Illius ad tactum Pylius juvenescere posset.
Vitulus juvenescit in herbis. Hor. 4. Carm. 2. 55.

JUVENOR, [νεανίζω] āri. dixit Hor. in Arte Poet. 246.
Aut nimium teneris juvenentur versibus unquam. i. e. Juveniliter loquantur, aut lasciviant.
Νεανιεύεσθαι. Vide Annot. in Xiphilinum pag. 284. H. St.

JUVENTUS, ūtis. f. [νεότης] Ætas juvenilis, quæ & Juvenilitas & Juventa dicitur. Sallust. Catil. cap. 5. pr. Ibique juventutem suam exercuit.
Cruda juventus. Sil. lib. 3. 303.
Docilis juventus. Hor. in Carm. sæc. 52.
Effera juventus. Virg. 8. Æn. 5.
Torosa juventus. Pers. 3. Sat. 86.
Acuere juventutem. V. ACUO.
Juventus, Multitudo juvenum. Plaut. Most. 1. 1. 29. Cæs. 3. Bell. Gall. 16. Nam quum omnis juventus, omnis etiam gravioris ætatis, in quibus aliquid consilii aut dignitatis fuit, eo convenerant, tum, &c. Cic. 2. Tusc. 34. Juventutem laboribus erudiunt, venando, currendo, &c.
Juventus, Dea quæ præesse putabatur ætati juvenili. Plin. lib. 35. cap. 10. Hard. Juventas. Liv. 36. 36. Juventutis ædem in Circo maximo C. Licinius Lucullus Duumvir dedicavit. Al. Juventatis. [In nummis Juventa & Juventas & Juventus apud Oisel. Tab. 45. Sola tamen JUVENTAS muliebri figura in Nummo M. Aurelii. in alio ejusdem JUVENTUS & in alio Caracallæ JUVENTA IMPERII ipsum principem militari habitu stantem exhibet. Dea igitur rectius Juventas vocabitur. V. Ricquium de Capitol. cap. 14.

JUVENTA, æ. f. [νεότης] Ætas juvenilis: & (ut quibusdam placet) Dea ipsa melioris ætatis & juventutis. Valer. 4. Argon. 233. Plin. lib. 7. cap. 13. Aliis sterilis est juventa, aliis semel in vita datur gignere.
Ab juventa. V. AB præpositionem.
Calida juventa. Claud. de Bell. Get. 498.
Dulcis juventa. Hor. 1. Carm. 16. 23.
Audax juventa. Virg. 4. Georg. 565.
Lumen purpureum juventæ. Virg. 1. Æn. 590.
Florente juventa fervidus. Hor. de Arte Poet. 115.
Imbellis juventa. Hor. 3. Carm. 2. 15.
Prima florescente juventa. Sil. lib. 15. 741.
Pubescens juventa. Sil. lib. 16. 678.
Rosea juventa. Valer. 5. Argon. 395.
Senilem juventam, præmaturæ mortis esse signum. Plin. lib. 7. cap. 51.

Viridis juventa. Virg. 5. Æn. 295.
Exercere juventam. Catul. in Epithalam. Juliæ, 59. 233.
Juventa, Multitudo juvenum. Martial. lib. 2. 98.
Quintiliane, vagæ moderator summe juventæ.

JUVENTAS, ātis. f. [Ἥβη] Dea, quæ juventuti præesse putabatur. Hor. 1. Carm. 30. 7. ad Venerem,
Et parum comis sine te Juventas. V. Liv. 5. 54. ad fin. & in JUVENTUS.
Juventas, pro Ætate juvenili. Lucret. lib. 5. 886.
Tum demum puerili ævo florente, Juventas
Occipit, & molli vestit lanugine malas. Al. Juventa

JUVERNA, [Ἰουερνία] Insula est, Britanniæ proxima, quæ Hodie Hibernia dicitur, ut & Cæs. 3. Bell. Gall. 15. Ubi dicit dimidio quam Britanniam minorem existimari. V. IVERNIA.

JŬVO, jūvi, jūtum, [ὀνέω, ὠφελέω] āre. Auxiliari, & opem ferre. Juvare aliquem consolando, consilio, aut re. Ter. Her. Heaut. 1. 1. 34.
— crede inquam mihi,
Aut consolando, aut consilio, aut re juvero.
Juvare aliquem consilio. Cic. 2. Off. 32.
Juvare auxilio. Cic. pro Corn. 23. Si consilio juvare cives & auxilio æqua in laude ponendum est, pari, &c.
Supplicibus juvandis assuetus. Ovid. 3. de Pont. 3. 107.
Facundia juvit causam. Ovid. 7. Met. 505.
Juvare aliquem apud alium. Cic. 16. Att. 21. Multum potes nos apud Plancum juvare.
Juvare ad beatam vitam. Cic. 1. de Fin. 71.
Juvare, Beneficio & misericordia prosequi. Cic. 3. Verr. 123. Quod contra legem Corneliam esset, quæ proscriptum juvari vetat. Liv. 37. 28. pr. Juvisse eos omni commeatu classem hostium. Budæus.

JUVAT, impersonale. i. e. Delectat. Juvat me, & Juvat mihi. Plaut. Capt. 1. 2. 33.
Neque unquam quicquam me juvat quod edo domi. Idem Cist. 1. 1. 118.
Quando ita tibi juvat, vale atque salve. al. Tibi lubet. Ter. Adel. 2. 3. 2.
Verum enimvero id demum juvat, si, quem æquum est bene facere, is facit. Virg. 4. Ecl. 2.
Non omnes arbusta juvant, humilesque myricæ. Cic. in Verr. 6. 12. Juvat me hæc præclara nomina artificum, quæ isti ad cælum ferunt, Verris æstimatione sic concidisse.
Juvat evasisse tot urbes. Virg. 3. Æn. 56.
Juvat indulgere labori. Virg. 6. Æn. 135.
Te hilari esse animo & prompto ad jocandum valde me juvat. ex Epist. ad Q. Fratrem, vide in PROMPTUS. H. St

JUVOR, āri. passivum, pro Adjuvari & auxilium suscipere. Plin. lib. 17. cap. 24. Quod sic etiam juvatur.
Ope admota juvari. Ovid. 1. de Pont. 3. 90. conf. ipso verbo ad fin.

JUVANS, Partic. [ὠφελῶν] Cic. 7. Fam. 21. Meque diis juvantibus ante brumam exspectabis.

J U X

JUXTA, [παρὰ] Præpositio, Apud significans. Virg. 4. Æn. 255.
— humilis volat æquora juxta. Plaut. Trin. Juxta te sum, te pie tuearis oportet. Perottus Justa per ST scribit: negatque se videre qua ratione per X vulgo scribatur. Aliquando subintelligitur accusativus.
Furiarum maxima juxta accubat. Virg. 6. Æn. 606.
Juxta genitorem astat Lavinia virgo. Virg. 7. Æn. 72.
Venire juxta seditionem. Tacit. 6. Ann. 13. Iisdem Consulibus gravitate annonæ juxta seditionem ventum.
Juxta, [ἅμα] Simul, conjunctim. Varro apud Non. 4. 233. Quum interea lucubrando facere juxta ancillas lanam. i. e. Una cum ancillis.
Juxta, Secundum, sive Post. Plin. lib. 7. cap. 45. Juxta hæc Variana clades. Gell. lib. 4. cap. 9. Nigidius Figulus, homo (ut ego arbitror) juxta M. Varronem doctissimus. i. e. Secundum, hoc est post eum, & eo excepto doctissimus.
Juxta deos, in tua manu positum est. Tacit. 1. Hist. 76. h. e. Per favorem deorum. [Immo Secundum, vel Proxime deos, ut in præcedentibus locis.
Juxta libertatem. Tacit. 6. Ann. 42. Nam populi imperium, juxta libertatem; paucorum dominatio regiæ libidini propior est.

JUXTA, Adv. [ἐπίσης] i. e. Æque, similiter, eodem modo.
Spem ac metum juxta gravatus. Tacit. 5. Ann. 8.
Juxta, absolute. Sallust. in Jugurtha cap. 67. Juxta boni, malique, strenui & imbelles inulti obtruncati. h. e. Æque boni ac mali. Plin. lib. 9. cap. 35. A feminis juxta virisque gestarentur.
Juxta ac si. Cic. Post reditum in Senat. 20. Tum reliquis officiis juxta, ac si meus frater esset, sustentavit. h. e. Quasi vel tanquam si, vel æque ac si.
Juxta, cum dativo, pro Peræque. Liv. 24. 19. Fabius omittendam rem parvam, ac juxta magnis difficilem, abscedendumque inde censebat. i. e. Non minus quam sunt magnæ.
Juxta atque. Liv. 2. Absentium bona juxta atque interemptorum divisa fuerunt.
Juxta cum. Plaut. Pseud. 4. 7. 62.
Quid jam? B an nescis quæ sit hæc res? S. juxta cum ignarissimis. i. e. Tam scio, quam qui maxime ignorant. Idem Pers. 4. 3. 75.
Hæccine illa est furtiva virgo? T. juxta tecum æque scio. Sallust. in Catil. 58. Nunc vero quo in loco res nostræ sint, juxta mecum omnes intelligitis.
Juxta esse, pro Familiarem esse. Suet. in Calig. cap. 10. Tantique in avum, & qui juxta erant, obsequii, ut non immerito sit dictum, Nec servum meliorem ullum, nec deteriorem dominum fuisse.

JUXTIM, Adv. [ἐγγὺς] significat Prope. Suet. in Tiber. cap. 33. Magistratibus pro Tribunali cognoscentibus plerumque se offerebat consiliarium: assidebatque juxtim vel ex adverso in parte primori. Al Mixtim. Lucret. lib. 4. 1206. & Apul. in Flor. Non. 2. 451.

I X

IXIA, æ. f. [Ἰξία] Genus herbæ. Plin. lib. 22. cap. 18. Chamæleonem aliqui ixiam vocant. V. ibidem utriusque nominis rationem.

IXĪON, ŏnis. m. [Ἰξίων] Rex Thessaliæ, a Jove deorum convivio adhibitus, amatam Junonem de stupro interpellavit. Illa confessa Jovi est, & ejus voluntate nubem in suam formam conversam obtulit, unde feruntur nati esse Centauri. Hæc Servius in 6. Æn. 289. Eadem fere Lucian. in deorum dialogis. Apud inferos ideo rotæ vertenti adstrictus. V. Hygin. Fab. 62.
Audax. Ovid. 12. Met. 210.
Perfidus. Hor. de Arte Poet. 124.
Tortus rota. Virg. 3. Georg. 38.
Orbes Ixionis. Propert. lib. 4. 12. 23.
Proles Ixionis Pirithous. Ovid. 8. Met. 566.

IXĪŎNĔUS, a, um. Adj. [Ἰξιόνειος] ut, Orbis Ixioneus. Virg. 4. Georg. 484.

IXĪŎNĪDES, [Ἰξιονίδης] Filius Ixionis, qui fuit Pirithous. Propert. lib. 2. 1. 38.
Theseus infernis, superis testatur Achilles,
Hic Ixioniden, ille Menœtiaden.

I Y

IYNX, iyngis. [ἴυγξ] Avis, quæ Vertilla a colli versura vocatur. V. Aristot. lib. 2. Animal. cap. 12. Al. Torquilla.

K

K'ΑΠΠΑ Græcorum ad quos proprie pertinet, & ad Latium venit non ad usum sed ad luxuriem. Priscian. l. 1. K & Q quamvis figura & nomine videantur aliquam habere differentiam cum C, tamen eandem tam in sono vocum quam in metro continent potestatem: & K quidem supervacua est. Quintil. lib. 1. 4. K quidem in nullis verbis utendum puto, nisi quæ significat etiam ut sola ponatur. Et mox, Kappa apud Græcos nunc tantum in numero manet. Prioribus Romanis in usu fuit maximo. Ita in Legg. XII Tab. Pakunt pro Pagunt vel Pacunt; Porka, Arka, & similia in veteribus Inscriptionibus. Et similiter labente Latinitate in usum etiam revocatur, ut Dedikaverunt, &c. quorum copiam exhibet corpus Gruterianum.
At vero in vegeta Latinitatis ætate nihil, ut vidimus, valebat: sed in plenum usum τ͂ κάππα Græcorum ubique veniebat C, unde Suidas in χλαμὺς, C vocat τὸ Ῥωμαϊκὸν κάππα.
Ejus tamen usum in tribus manere apud Latinos plerique existimarunt, in Kapita, Kalendæ, & Kalumnia (vel ut alii Kæsones, prænomine Fabiorum.) Ita Martian. Capella, K nunc nota esse putatur non littera. (Ita lego emendante Cl. Lipsio.) Nam ejus effectus C integrare non dubium est, absque his Kapita, Kalendæ, Kalumniæ. Terentian. Maurus,
K similiter otiosa ceteris sermonibus,
Tunc in usu est cum Kalendas annotamus aut Kaput.
Sæpe Kæsones notabant hac vetusti littera. Et similiter Ausonius, Idyll. 12. v. 133.
Hæc tribus in Latio tantum addita nominibus K. Verum hæc quanquam adducuntur a viris doctissimis ad hanc rem probandam, nihil tamen statuunt præter hoc, quod Romani veteres atque etiam posteriores in his tribus vocibus designandis vel *annotandis*, ut Terentiani verbo utar, K usurpabant. Atque ita fieri vidimus. K. pro Caput, Legis scilicet. K. Kalendæ. Nullo tamen modo sequitur in plena vocis descriptione ibi ullum locum K invenire potuisse.
Exstitisse olim & omnino communiter pervagatum fuisse hinc probant multi: quod cum K apud Latinos non Kappa sed Ka audiat (V. Servium ad Artem Donati, Ausonium item in versu supra adducto) ideo ex more vetusto vocalem A non passum est post se exprimi. Multis enim veteres compendii gratia, quæ omnes in E desinebant, suam vocalem non apponebant, inde Bne, Ptre scribebant, pro Bene, Petere. Quod si fiat, tum Carus, Canus & hujusmodi non potuere per C, sed per K exprimi, Krus, Knus. Aliter hodie non Carus, Canus; sed Cerus, Cenus fuissent expressa. V. Terent. Scaur. Grammaticum.
Ætatem ejus alii ad bellum Punicum, Isidorus 1. 4. ad Sallustium quendam ludimagistrum refert. K litteram Sallustius ludimagister postea Latinis adjecit. Quod si pateat exstitisse in Legg. Decemviralibus, vel si obtineat Scauri sententia, credibile est, hanc litteram non nisi cum lingua ipsa enatam fuisse.
Ad K allusisse Ciceronem nonnulli autumarunt his verbis in Orat. pro Sex. Roscio Amerino, 57. Littera illa, cui vos usque eo inimici estis. Littera enim K inurebatur frons Calumniatorum; Quippe cum, ut modo vidimus, Calumniam ita designarent. V. Turneb. 8. 22. Lambin. ad loc. Cic.
K. Caia, Cæso, Caput, Casa, Candidatus, Calendæ. K. F. Cæsonis filius. K. N. Cæsonis nepos. KAL. Calendæ. KARC. Carcer. K. PR. [Corpus Prætorianorum, puto] ut in Inscript. Gruter, 527. 1.

D M.
AURELIO CLAUDIO
VETERANO
Q. MIL. K. PR. QUI VIX.
ANNIS LXXX.

